

CĂTRĂ CETITORIU

criptura Sfântă, carea cu cuvânt elinesc și Bibliia să zice, de pre limba elinească, din izvodul celor șaptezeci de dascali, românește talmăcită, la anul 1688 în București s-au fost tipărit, dar cu foarte întunecată și încurcată așezare și întocmire a graiului românesc și mult osibit de vorba cea de acum obicinuită, și mai ales de graiul și de stilul cel din cărțile besericești, care în toate besearicile românești să cetesc, și pentru aceea pretutindinea tuturor și de toți easte cunoscut și înțeles, cât acea talmăcire aceii Biblii mai pre multe locuri neplăcută urechilor auzitorilor easte și foarte cu anevoie de înțeles, ba pre altele locuri tocma fără de înțeles easte, care lucru cu mare pagubă sufletească era neamului și besearicii românilor. Afară de aceasta, aceale vechi Biblii atâta s-au împutinat, cât foarte rar, să nu zic bun credincios creștin, ci preot, easte la carele să află, și nici cu foarte mare preț făr' de mare trapăd și osteneală nu să află, ca să-și poată neștine cumpăra. Această pricină au fost îndemnat și pre prealuminatul și preasfințitul domn Petru Pavel Aaron, arhiereul Făgărașului și vlădica a tot Ardealul și a părților Țării Ungurești, cât toată S. Scriptură pre limba românească însuși o au talmăcit, ci încă mai lipsindu-i mâna și îndreptarea cea mai de pre urmă, Tatăl Ceresc bine au voit a-l chema la veacina odihnă, și așa acea talmăcire, numai pre niște hârtii scrisă, nesăvârșită și nedată la lumină au rămas, dintre care hârtii după aceea, pentru multele mutări din loc în loc, unele s-au pierdut. Deci, ca stilul și așezarea graiului întru aceeași Biblie să nu fie osibit, puindu-se unele dintru acea talmăcire, altele dintru a altuia, s-au socotit ca toată Bibliia de unul cu aseamenea stil și așezare a graiului să se talmăcească. Deci, având eu îndeletnicire, m-am îndemnat să mă apuc de atâta lucru și să îndreptez graiul Bibliei ceii mai dinainte românește tipărită, iară mai vârtos întru adevăr pociu să zic că mai ales Testamântul cel Vechiu mai mult de Nou de pre cel elinesc a celor șaptezeci de dascali l-am talmăcit, care lucru al mieu Măriia sa, prealuminatul și preasfințitul domn IOAN BOB, vlădica a toată Țara Ardealului și al părților Țării Ungurești și al Făgărașului episcop, iară al mieu prea bun părinte, nu numai l-au ajutat și l-au ocrotit, ci bine au voit și la sine a-l lua, și ca un bun păstoriu pururea priveghitoriu împregiurul turmei și cu deadinsul străduitoriu și grijitoriu de mântuirea sufletelor celor de la marele și întâiul arhiereu, Hristos Dumnezeu, lui încredințate, bine știind că cea mai mare și mai întâia detorie a păstoriului sufletesc easte propoveduirea cuvântului lui Dumnezeu, pentru aceea și Măriia sa, preasfințitul arhiereu, ca celui ce nimic mai iubit și mai dorit nu easte decât înmulțirea cunoștinței dumnezeiești și mântuirea sufletelor și binele cel de obște al besearicii și folosul neamului și al patriei, a căruia temeiul și creșterea easte adevărata cunoștință a lui Dumnezeu, carea în Sfânta Scriptură să cuprindă și de acolo să învață; deci, vrând ca mai fierbinte și mai desăvârșit să-și plinească și această mare detorie a chemării sale, bine au voit ca să dea la lumină această Sfântă Scriptură, ca așa la toți și pretutindinea să se vestească și să se propoveduiască cuvântul și cunoștința lui Dumnezeu. Însă mai înainte, cu multă a sa luare de samă și osteneală, și singur bine socotindu-o și și cu bărbați învățați, cu amăruntul și – cum să zice – din fir în păr cercându-o și cernându-o și cu cea elinească a celor șaptezeci de dascali și cu cea veachie românească alăturându-o, unde au trebuit o au îndreptat, ca întru toate să fie aseamenea și întocma izvodului elinesc a celor șaptezeci de dascali. Încă, pentru mai bun înțeles, o au luminat pre unele locuri și cu note și însemnări dedesupt puse și pre de laturi, cu paraleale sau însemnarea locurilor unde în S. Scriptură despre acel lucru să mai află scris, precum și la începutul fieștecărui cap, cu tâlc, care pre scurt spune ce să cuprindă întru același cap, și la fieștece carte cu cuvânt înainte, care arată pre scriitoriu și vreama și scoposul și pricina cărții și ceale împotrivă le împrăștie, afară de acestea și la începutul Bibliei mai înainte cu frumoase prolegomena o au înzăstrat și o au îmbogățit, care toate mare lumină și învățătură dau cetitoriului. Întru acest chip isprăvită, în Tipografia Seminariului Diețezan al Episcopiei sale, pentru folosul besearicii a tot neamul românesc a să tipări au poruncit.

Iară, o, iubite cucearnice cetitoriu, am voit a-ți aduce aminte că doară și acum întru unele locuri ți să va părea întunecat graiul, ci pentru aceea să nu te smintești, nici să te pripești a vinovăți și a defăima lucrul, că întunecarea aceasta și dintru aceasta vine, că noi nici pentru mai luminat înțeles am vrut de la noi nici măcar un cuvânt cât de mic să băgăm în S. Scriptură, ci ne-au fost voia ca întru toate să rămâie întru curățeniia sa și întru tot adevărul său, după cum easte în cea elinească. Aceasta easte pricina întunecării întru unele locuri, că foarte anevoie easte luminat și cu chiiar înțeles de pre o limbă a talmăci pre altă limbă, nici un cuvânt adăogând și fiind idiotismii limbii ceii dintâiu, că fieștecare limbă are osibiți ai săi idiotismi. Ci tu, cucearnice cetitoriu, toate le ia în parte bună și te folosește cu această a noastră osteneală spre mai mare laudă a lui Dumnezeu și a Sfintei Besearici creștere și a sufletului tău mântuire, că acesta easte scopul ostenealii mele, carele sânt al tău cătră Dumnezeu rugătoriu, smeritul întră ieromonași,

Samuil Clain,
din Mănăstirea Sfintei Troiță de la Blaj.

CUVÂNT ÎNAINTE LA S. SCRIPTURĂ

Doao lucruri să cuvine a să arăta aici. Întâiu, cum că S. Scriptură easte de la Dumnezeu și să se răspundă la ceale ce împotivnicii împotivă aruncă, arătând de nimic bârfealele lor. A doao, cum că Scriptura până la noi nevătămată și nestrămutată au venit.

Sfânta Scriptură easte de la Dumnezeu.

Înainte de toate trebuie să arătăm cum că S. Scriptură easte de la Dumnezeu, și aceea, precum Dumnezeu o au dat, nestrămutată și nevătămată până la noi au ajuns.

Părțile S. Scripturi sânt doao: Testamântul cel Vechiu și cel Nou. Testamântul cel Vechiu, care Dumnezeu cu jidovii l-au făcut, cuprinde istoria lucrurilor care cu ei înainte de venirea lui Hristos s-au întâmplat și prorociile ceale ce mai înainte spunea venirea lui Hristos, și împreună și ceale ce sânt de lipsă la îndreptarea năravurilor. Testamântul cel Nou de la întruparea lui Hristos înceape și să alcătuiască din patru Evanghelii, din Faptele Apostolilor și din Scrisorile lor.

Zicem, dară, că Scriptura cu adevărat easte sfântă și de la Dumnezeu însuflată, și aceasta mai vârtos pentru aceea că toți haractirii și toate seamnele și însușirile descoperirii ceii adevărate și dumnezeiești întru sine le are. Aceastea sânt temeiurile ceale mai dintâiu ale credinței ceii adevărate, cum că easte un Dumnezeu, Carele toate le ocârmuiască, sufletul easte nemuritoriu și omul are volnicie și altele aseamenea, care de învățătura cea sănătoasă nevătămată, drept, după legile firei ceale noao cunoscute să țin. Minunile ceale înaintea a nenumărată mulțime de oameni făcute, care nici într-un chip nu să pot arăta mincinoase, de vream ce Moisi pre tot norodul îl aduce mărturie a minunilor sale, ca nimic să nu zic de ceale ce Iisus Navi și prorocii au făcut. Aceia căroră s-au făcut descoperirea au fost oameni fără prihană, cu viață bună, neiubitori de mărire deșeartă, și pentru aceea nici un prepus nu poate să fie că au vrut să înșeale, ba încă sânt întru ei toate acealea care pot să facă credință.

S. Scriptură easte ca o carte trimisă de la Dumnezeu, prin mâinile prorocilor și a apostolilor, care aiavea arată pre începătoriul său. Și mai întru acel chip Scriptura Dumnezeiască să zice, cum și cărțile împărătești să zic, ori cu mâna împăratului fie scrise, sau măcar de el adevărate și cu peceate împărătească întărite, așa Dumnezeiasca Scriptură, cum frumos zice S. Augustin, *Cuv. 2 în Psalm 90*: „Din cetatea aceea de unde nemernicim, până la noi au venit”, cu peceate dumnezeiască sânt întărite, adecă

cu nenumărate minuni și prorocii. Pentru aceea, același S. Părinte, cartea 12, *De cetatea lui Dumnezeu*, scrie: „Credința Scripturii minunată vrednicie de crezemânt cu bună vrednicie are în lume și întru toate neamurile de care, cum că vor creade ei, întră altele care au zis, cu adevărată dumnezeire mai înainte au spus”. Scriptura însași agonisească și credință cu mărimea lucrurilor. Graiul easte tocma vreadnic de Dumnezeu, care și cei învățați și cei neînvățați pot a-l înțelege: de tot ce easte rău să feresc, ceale ce sânt bune le poruncesc. Și mai pre urmă, întră atâta osibire și înălțime a lucrurilor minunată easte unirea a atâta scriitori! Scrisorile apostolilor întăresc pre scrisorile prorocilor și așijderea a prorocilor pre ale apostolilor. Amândoao Scripturile aceastea, și cea Veachie și cea Noao, Dumnezeu în multe chipuri ale Sale le-au cunoscut, cu minuni și întâmplări luminate le-au întărit.

Că cine nu să va minuna că lumea cea învăluită de neștiință și de ceața deșeartei credință, fiindcă un norod carele era într-un unghiu întunecat al pământului, carele cum să cuvine cu cucernicie cinstească pre Dumnezeu, și tocma înalte cugetă de Dânsul și de toată rătăcirea curate, carele întru sine are închipuită icoana faptei ceii cu adevărat bune, și toate ceale bune de la Dumnezeu creade că le ia, legii Lui să supune, pre El povățuitoriu îl urmează? De unde au luat israilteanii această cunoștință a lui Dumnezeu și în ce chip întru atâta vream o au ținut, atâta cât neamurile ceale vecine și împărății căroră de multe ori au fost supuși slujba și închinăciunea unui Dumnezeu adevărat din inimile lor de tot nu o au putut șterge? Au nu sânt aceastea mare dovedire cum că descoperirea cea dumnezeiască, de carea aici cercăm, unuia acestui norod au fost încredințată? Pentru aceasta cărțile aceastea o dumnezeire suflă, nu pârtesc dezmiardărilor oamenilor, nu slujesc mândriei și trufiei lor, nici științei ceii deșearte, ci mai vârtos toate dezmiardările ceale necuvioase, trufiia și poftetele le gonesc. Despre Dumnezeu pururea cum să cuvine grăiesc, mărirea Lui o caută totdeauna și pretutindinea învață și poruncesc viață cuvioasă și de toată înșelăciunea curată, cucernicia, dreptatea, înfrânarea, cumpătarea și alte fapte bune. Scriitorii, carii în osibite vremi au scris aceaste cărți, de la același Duh fiind însuflați, cu aceaeși întocmire a graiului au scris, îndemnând spre faptele ceale bune și îngrozind de cătră ceale reale, nu cu teamere grăind, ca cum s-ar îndoi,

ci cu stărnicie și cu îndrăzneală, nici o îndoială având de credința sa, ca niște organe și slujitori a Sfântului Duh. Acestea și alte multe așa dovedesc dumnezeirea Scripturii, cât omenească împreună și dumnezeiască vârtute și putere au a face pre necredincioși să creadă.

Întru acest chip au făcut și scriitorii cei vechi besericești și au arătat că Scriptura face și credință și cum că cărțile Sfintei Scripturi de la Dumnezeu sânt însuflate, de vreme ce multe prorocii sânt în Scriptură, care de airea nu au putut să fie, ci numai de la Dumnezeu, pre care prorocii plinirea le-au întărit a fi adevărate.

Iară cum că S. Scriptură easte de la Dumnezeu însuflată din multe locuri ale Sfintei Scripturi să adevărează. Ci, pentru scurtarea vremii, noi aici numai trei vom aduce: 1) în Evangheliia Sfântului Luca, cap 1, stih 70, să ceteaște: „Precum au grăit Dumnezeu prin gura sfinților celor din veac proroci a Lui”; 2) S. Pavel către Timoteiu 2, cap 3, stih 16, zice: „Toată Scriptura de Dumnezeu easte însuflată”; 3) S. Petru în cartea 2, cap 1, stih 21, așa scrie: „Că nu prin voia oamenilor s-au făcut cândva prorocie, ci fiind luminați de Duhul Sfânt au grăit oamenii cei sfinți a lui Dumnezeu”. Sfinții Părinți și învățătorii besericii toți cu un cuget și cu o gură mărturisesc că Sfânta Scriptură easte cuvântul lui Dumnezeu și de Dumnezeu însuflată, dintră carii aici numai pre trei vom numi: 1) S. Teofil, episcopul Antiohiei, cartea 2, *Cătră Autolic*, așa scrie: „Oamenii lui Dumnezeu plini de Duhul Sfânt și de la Dumnezeu însuflați... au fost organele lui Dumnezeu, de la Carele luând înțelepciune, au prorocit de zidirea lumii și de cealealalte de toate”; 2) S. Atanasie, în *Cuvântul de întruparea Cuvântului*, scrie: „Cărțile ceale de Dumnezeu însuflate, scrise în multe locuri, învață aceastea”. Și în *Cartea către Marchelin*, cap 2, zice: „Toată Scriptura noastră, o, fiiule, și cea Veachie și cea Noao, de la Dumnezeu easte însuflată”; 3) S. Grigorie Nisis, *Cuv. 6 împotriva lui Eunomie*, scrie „Toate oricâte le grăiaște S. Scriptură sânt cuvintele Duhului Sfânt. Drept aceea, de la Dumnezeu fiind însuflați prorocii, cu puterea Duhului Sfânt să însuflă, pentru aceea toată Scriptura de la Dumnezeu însuflată să zice”. Aceastea acum, despre însuflarea dumnezeiască cu carea s-au scris S. Scriptură, ajungă, numai atâta mai aduc aminte, cum că jidovii, de la care am luat noi, creștinii, cărțile Scripturii și carii de atâtea veacuri le-au păzit, sânt vrājmași numelui creștinesc și lor mult le ajuta ca să acopere și să șteargă cărțile prorocilor, care foarte mult îi arată pre ei rătăciți, însă și ei cărțile aceastea adevărate le cunosc

și în toată lumea le poartă și le cinstesc.

Să arată cum că Scriptura până la noi ne-strămutată și nevătămată au venit. Fiindcă necredincioșii nu pot tăgădui cum că în Dumnezeiasca Scriptură nu sânt toți haractirii și toate însușirile dumnezeieștii descoperiri, zic că cu lungimea vremii s-au strămutat și s-au stricat ceale cinci cărți, și cărțile ceale însemnate cu numele prorocilor nu sânt de Moisi sau de proroci scrise, de vreme ce cărțile lui Moisi și ale prorocilor împreună cu beserica și cu cetatea au ars, ci cărțile aceastea care acum le avem, după robiiia Vavilonului, Esdra nu numai a doao oară, cum să creade, le-au scris și în rând le-au așezat, ci el le-au și alcătuit întru acest chip cum acum sânt, și așa Esdra easte făcătorul lor, nu Moisi, nu Iisus Navi sau David, au prorocii. Mai zic încă cum că pre vremea împăratului Iosie nici o carte de a legii lui Moisi nu au fost, afară de una, carea Helchiia, arhiereul, în beserică o au aflat și înaintea norodului o au cetit, și doară din capul arhiereului aceia scornită.

Cearcă încă cum poate fi ca cărțile aceastea întru atâta vreme întregi și nestrămutate să fie rămas, mai ales după ce limba jidovească au încetat a fi mai mult în vorba cea de toate zilele, nu numai la norod, ci și la cei învățați. Și zic că numai niște fărmituri și părțiceale ale Scripturii au rămas, dar nu sânt întregi scripturile, care lucru din osibirea graiului și din poftoririle ceale multe și din povestirile ceale mutate din locul său să poate judeca. Fără de aceea, sânt multe parintesuri care întunecă înțelesul și alte graiuri multe de aceastea, care, de la osibiți scriitori adaoase, au strămutat înțelesul cel dintâiu.

Aceastea sânt armele ceale mai alese ale vrājmașilor, cu care să nevoiesc să înfrângă credința cea dumnezeiască a Sfintei Scripturi. Însă aceastea de multe ori de nimic le-au arătat oamenii cei învățați și evlavnici, cât aici nu ar fi lipsă să stăm a răspunde și a le arăta mincinoase. Că ceaea ce zicea mai întâiu, adecă cum că Scriptura cu lungimea vremii au trebuit să se strămute, purtării de grije ceii dumnezeiești mare strâmbătate fac, ca cum Dumnezeu nu ar fi avut grije să păzască descoperirea cea de lipsă oamenilor spre mântuire, întru carea stă capul cucerniciei. Nu ne teamem noi că iubirea de oameni cea dumnezeiască nu va purta grije de rânduiala cea hotărâtă firii, așa nu ne teamem cum că dumnezeiasca înțelepciune va lăsa ca S. Cărți, întru carea să cuprindă slujba lui Dumnezeu și îndreptarea vieții, să se ameastece și să se strice cu pierzetoare și urâte greșeale, și, precum de adevărul Lui, așa și de bunătatea și de înțelepciunea Lui nu putem să ne îndoim. Au, doară, S. Scriptură în greșeale și în rătăciri

pierzătoare ne duce pre noi, pre carii Dumnezeu au voit să ne învețe adevărul și calea vieții? Că întru acest loc nu grăim de greșeale mai mici, care nici credința, nici viața cea bună nu o vatămă. Că ar fi trebuit de pururea și necurmată minune să fie ca să nu să întâmple vreo greșeală și mai mică, carea ori din neluarea-aminte a scriitorilor, ori din osibite scrisori sau dintr-alte pricini au putut să se întâmple. Drept aceea, deaca parentesele, deaca însemnările ceale de la margini au intrat în S. Scriptură, deaca rândul vremilor aorea să veade turburat și mutat, ori pentru că mai înainte să spun unele lucruri, ori pentru că să poftoresc, ci acesteia nimic din întregimea și din curățenia și adevărul Sfințelor Cărți nu scad.

Însă și pricini cuvioase sânt pentru care s-au făcut aceste mutări, de să pot zice mutări. Că ceale ce mare ajutoriu aduc la mântuire mai adânc trebuie să se înfigă în minte, ca să nu să facă silă adevărului lor și ca nu oamenii să zică că nu le-au putut ști, pentru aceea de multe ori au fost lipsă să se poftorească. Parentesurile și unele lucruri și cuvinte dintr-un loc într-altul s-au mutat pentru mai bună înțeleagerea tuturor. Iară de este sau să pare a fi în vremi sau în locuri vreo osibire, aceasta arată cum că ceale ce le-au scris scriitorii cei de Dumnezeu însuflați nu de la alții le-au împrumutat, însă osibirea acestora lezne o împacă tălmăcitorii.

Iară în zădar cearcă cum au putut veni aceste cărți întregi și nestrămutate până la noi, de vreme ce Dumnezeu știe și poate păzi facerea Sa, și în multe chipuri au putut aceasta să fie. Că, întâiu, Sfintele Cărți s-au pus în besearică și cu bună pază s-au ținut. A leviților detorie era ca să învețe pre norod leagea și să o ție, foarte cu mare grije și luare-aminte și cu credință s-au scris, nu era cu puțință și leagea oprea pre ei ori a adaoge, ori a scădea, fără numai doară pentru tâlcuirea de s-au făcut aorea ceva aseamenea de la scriitori sfinți și de Dumnezeu însuflați, și aceasta din porunca lui Dumnezeu. De ar fi îndrăznit cineva într-adins să strămute aceste cărți, îndată toți ar fi năvălit asupra lui și ca pre un amăgitoriu și înșelătoriu l-ar fi pedepsit. Iară după împărăția lui Solomon, fiind israilteanii în doao părți osibiți, de ar fi ispitit o parte ceva a muta, ceaealaltă parte îndată ar fi strigat. Cu mai mare nevoiță și cinste era jidovii cătră Sfintele Cărți decât împotriva poruncii lui Dumnezeu să îndrăznească a le strămuta, atâtea cărți pretutindinea împrăștiate și înaintea ochilor tuturor puse și în mâinile tuturor nicidecum nu s-ar fi putut strămuta și nimene să nu fie strigat împotriva.

Iară ce zic de Esdra și-și închipuiesc cum că toate cărțile, la stricarea Ierusalimului și a besearicii carea s-au făcut de Navohodonosor, au ars easte tocma de nimic și fără de nici un temeu. Au Ieremie, Iezechiil, Daniil și cei trei coconi nu cetea Sfânta Scriptură? Au Zorovavel, carele au adus în Palestina pre cei robiți și au făcut oltariu după Leagea lui Moisi, nu au avut Cartea Legii? Ce, când Esdra înaintea norodului au cetit Cartea a doao Legii, au atunci au alcătuit el această carte? De unde, dară, easte așa osibit graiu în Scripturi, deaca unul și același au alcătuit și au scris toate cărțile Scripturii? Drept aceea, easte de răs vreadnică bârfirea celor ce zic cum că Esdra sau arhiereul Helchiia sau oricine altul au alcătuit toate cărțile Sfintei Scripturi. Ci măcar de le-am îngădui lor aceasta, ce ar face, de vreme ce haractirii și însușirile descoperirii dumnezeiești întru aceale strălucesc, ori de cine fie alcătuite? Dar cum că Moisi easte alcătuitoriul și scriitorii celor cinci cărți, care grecește să zic Pentateucos, David al psalmilor, măcar a celor ce să scriu supt numele lui, și prorocii a cărților care numele lor au, easte lucru adevărit și de sinagoga jidovilor, și de besearica creștinească, și din învățatura cea de pururea, care lucru mai pre larg îl vom arăta când despre fieștecare carte deosebi vom grăi.

Și cu adevărat și cărțile altor scriitori, carii nu au fost de la Dumnezeu însuflați, nu de airea le știm și le creadem că sânt ale acelor ale căroră nume poartă, fără numai din consensul oamenilor celor ce pre vremile acealea când s-au scris, sau curând aproape, au trăit, carii cu o gură zic că sânt aceale scrisori ale aceloră a căroră nume poartă. Așa cărțile lui Aristotil și ale lui Platon zicem că sânt ale lor, pentru că cei ce curând au fost după ei le-au cunoscut și le-au ținut că au fost ale lor, cum învață S. Augustin, cartea 31, *Asupra lui Faustin*, cap 6: „Nu de airea noi și în cărțile păgânești știm pre scriitori, fără numai din consensul cel de obște și din mărturisirea celor ce au fost înainte de noi. De unde știu oamenii că sânt cărțile lui Platon, ale lui Aristotil, ale lui Ciceron, fără numai din mărturisirea cea de pururea a vremilor care șieși și-au urmat”. Însă într-acest loc mare price avem noi cu înnoitorii. Că aceștia zic că trebuie să meargem la cea dinlăuntru mărturie a Sfântului Duh și la însăși Scripturile, și din eale să știm cum că cu adevărat cartea easte dumnezeiască. Ci niciodată pre aceia nu-i vor face să crează că Scriptura easte dumnezeiască, carii au îndoială de dumnezeirea aceasta, până când nu vor alerga la învățatura și la judecata besearicii.

Că nimene din singură Scriptura, după ce au chemat pre Duhul Sfânt, niciodată nu au judecat care sânt cărți canonești. Mărturisim noi că amândoaă mărturisirile, adecă cea dinlăuntru, carea vine de la S. Duh, și cea din afară, carea easte consensul besearicii și învățatura cea de pururea, trebuie împreună să se unească. De lipsă easte însuflarea Sfântului Duh, dar noi nu știm aceeaa fără numai când să uneaște cu mărturisirea cea din afară, a besearicii. Aceaste mărturisiri nu strică una pre alta, ci întăreaște, precum lumina cea firească cu carea osibim ce e adevărat de ce nu e adevărat, îndreptarea și învățatura cea din afară nu o lapadă, ci mai vârtos o pofteaște.

Ci zic împotivnicii: „Așeadară, cel mai de jos judecă de cel mai de sus, și credința noastră despre cărțile canonești mai pre urmă razămă în mărturisirea besearicii, și așa credința noastră despre Scripturi omenească va fi, nu dumnezeiască”.

Iară noi tăgăduim aceasta, și nu bine să închie, că singur adevărului dumnezeiesc, cum de la besearică ni să pune înainte, creadem, și aceeași îndreptare a creaderii avem carea prorocii și apostolii au avut, carii credința sa o răzâma întru adevărul dumnezeiesc cel descoperit lor. Când să face price despre vreo carte, oare easte canonească, au ba, vreadnică de credință dovedire și mărturie despre aceeaa din consensul și din judecata besearicii să ia. Aceasta easte păzitoare credincioasă amânduror Testamânturilor, adecă a legăturii ceii dumnezeiești, carea ei ca un odor s-au încredințat și s-au dat să o păzască. Pentru aceeaa, frumos grăiaște S. Augustin, cartea 18, *De cetate*, cap 4: „Scriitorii noștri, întru carii canonul Sfințelor Scripturi să sfârșeaște și să hotăreaște, când au scris acealea, nu puțini în școale, cu pricitoare întrebări grăitori, ci în țarini și în orașe, cu cei învățați și cu cei neînvățați, atâtea și așa de multe noroade au crezut că Dumnezeu lor sau prin ei au grăit”.

Ci iarăși cearcă în ce chip au putut și besearica că această carte easte dumnezeiască și canonească, de vream ce ceale ce să cuprind în Testamântul cel Vechiu așa depar-te sânt de vremile noastre, cât nu să poate ști, oare, acealea într-atâta vream întregi și limpezi au venit la noi?

Răspundem: prin învățătorii și prin păstorii căroră s-au încredințat îndreptarea și învățatura credincioșilor ni s-au făcut noao aceasta cunoscută. Și măcar de besearicii nu să fac noao descoperiri, însă pentru aceeaa poate și după multă vream să cunoască și să știe care sânt adevărate și dumnezeiești cărți, precum și mai înainte au știut, după ce lucrul cu deadinsul l-au cercat, și din paradosis, adecă din trădaniia cea de

pururea și necurmată, au putut judeca cum că cărțile ceale deuterocanonești sânt adevărat dumnezeiești. Măcar că doară aceaste cărți în vremile ceale de la începutul besearicii nu pretutindinea au fost numărate întră ceale canonești, însă aceastea de la jidovi au venit la creștini, și creștinii pre acealea ca pre niște cărți de tot eresul și de toată rătăcirea slobode le-au priimit și folositoare le-au judecat ca să se cetească în besearici, spre învățatura și zidirea credincioșilor.

Afară de aceasta, de la începutul besearicii creștinești, mai toți S. Părinți dintr-însele, ca din niște cărți dumnezeiești, au luat și au adus mărturiie, ba încă și însași toată besearica, ca niște cărți dumnezeiești, împreună cu cealealalte dumnezeiești Scripturi, au rânduit să se cetească în besearică, cum anume să va arăta unde să vor pune cărțile aceastea care să zic deuterocanonești.

Cărțile Legii Vechi sânt scrise de la aceia carii au fost mărturii acelor ce au scris, cum sânt cărțile lui Moisi, a lui Iisus Navi, a lui Esdra, sau de cei ce au fost foarte aproape de vremile acealea în care s-au făcut lucrurile care le-au scris, precum toate alte istoricești cărți. Nici au putut fi alt lucru mai luminat mărturie a dumnezeieștii descoperiri decât atâtea și așa de mari minuni care, înaintea norodului jidovesc, Moisi, Iisus Navi, Samuil și prorocii le-au făcut. Însă cărțile Legii Vechi în osibite vremi sânt scrise, ca cu lungimea vremilor necredința norodului celui îndărătnic și cu totul înecat întru lucrurile ceale văzute să se domolească prin minunile ceale multe și prin prorociile cu care adevărurile ceale descoperite, și mai vârtos ceale ce era despre venirea lui Mesie, să cădea să se întărească. Ci aceasta pururea au purtat de grije Dumnezeu, ca lucrurile pre aceale vremi să se scrie în care s-au făcut, sau curând după aceeaa, când încă să ținea aminte. Drept aceeaa, aceia le-au scris și le-au priimit, carii acealea bine le-au știut, și aceia la cei după ei ca o moștenire scumpă le-au trimis. Testamântul cel Vechiu cu necurmată trădanie a norodului jidovesc, precum cel Nou cu a norodului creștinesc, au fost ținut. Cărțile aceastea decât toate altele sânt mai vechi, aceastea singure sânt din toată vechimea, din care învățăm cunoștința adevăratului Dumnezeu și închinăciunea Lui cea adevărată. Aceaste cărți norodul întreg totdeauna întru mare cinste le-au avut, că credea cum că întru acealea easte pusă mărirea și fericirea neamului său. Acest unul norod au fost carele de la începutul său au cunoscut pre Dumnezeu, Făcătorul ceriului și a pământului. Cărțile, care eghipteanii, haldeii și elinii le ținea dumnezeiești, cu vream au perit, numai singuri jidovii temeiu legii și al credinții sale, precum de la început l-au avut, l-au

ținut. Încă și acum, mai în toate părțile lumii răsipiți, țin și poartă aceste cărți, măcar că aceste cărți foarte lumnate părtinesc creștinilor. Ci despre dumnezeirea Scripturei, până acum. Să vedem acum oare în ce limbă s-au scris S. Scriptură?

În ce limbă s-au scris S. Scriptură?

Zicem că Sfânta Scriptură cea Veachie în limba jidovească s-au scris, afară de puținele cărți care grecește s-au scris. Cea Noao grecește s-au scris. Că fiindcă jidovii osibită a sa limbă avea, și Dumnezeu prin proroci lor le grăia, în limba jidovească carea ei o înțelegea le grăia. Această limbă jidovii până la vremea robiei Vavilonului o au ținut, apoi, în robie fiind mestecați cu haldeii și supuși lor, au priimit limba haldeiască. După aceea, Alexandru cel Mare, împăratul grecilor, biruind pre Darie, împăratul perșilor, toată Asiia o au supus împărăției grecești, și pre vremea împăraților grecești, carii în tot chipul să nevoia să facă pre jidovi ca să vorbească grecește, jidovii, de nu tocma toți, dar cea mai mare parte, au priimit limba grecească. Pentru aceea să zice că cărțile Sfintei Scripturi, ceale pre vremea aceea scrise, grecește s-ar fi scris, nu jidovește. Așa easte Înțelepciunea lui Solomon și cărțile Macaveilor.

Testamântul cel Nou în limba grecească s-au scris, care limbă pre vremile acealea și la răsărit și la apus de obște era. Vreau unii cum că Evangheliia Sfântului Mateiu și Cartea Sfântului Pavel cătră evrei ar fi scrise jidovește. Ci de s-au și scris jidovește, care lucru deplin nu să dovedeaște, izvodul cel jidovesc au perit și acum numai cel grecesc easte.

Cărțile Legii Vechi, cu mulți ani înainte de venirea lui Hristos, de pre limba jidovească s-au tălmăcit pre limba grecească, a cării tălmăciri istorie o scrie Aristeiu, boiaru mare a lui Filadelf, împăratul Eghiptului, carele, cum unii socotesc, însuși ca cel ce au fost de față tot lucrul l-au văzut. Acesta scrie că împăratul Eghiptului, Ptolomeiu Filadelf, căutând tot fealiul de cărți de pretutindinea ca să-și împodobească biblioteca sa la Alexandriia, Dimitrie Falereu, pre carele-l puseasă mai mare preste bibliotecă, l-au îndemnat să trimită la Eleazar, arhierul jidovilor, solie de cinste cu cărți și cu daruri, ca să-i trimită Sfintele Cărți la el, împreună cu bărbați înțelepți și învățați, carii să le poată tălmăci în limba elinească. Eleazar, cu cinste, cum să cuvinea, priimind solia împăratului de la Eghipt, au adunat săbor și, din fieștecare neam alegând șease bărbați învățați, împreună cu Sfintele Cărți au trimis la împăratul în Eghipt șeaptezeci și doi de dascali, carii și limba jidovească și cea elinească foarte bine o știa.

Împăratul cu mare bucurie i-au priimit și în șeapte zile tot i-au ospătat și, puindu-

le întrebări învățate, au ispitit înțelepciunea lor. După aceea i-au trimis în ostrovul Faros, carea era departe de la Alexandriia cale de șeapte zile, unde fără de învălială și fără de gâlceavă să poată săvârși tălmăcirea Sfintei Scripturi. Acolo, cum scrie S. Iustin, din porunca împăratului, ca să cunoască adevărul tălmăcirii, fieștecarele în osibită chilie au fost închis și, în șeaptezeci și doao de zile în care au săvârșit tălmăcirea, unul cu altul n-au vorbit. După aceea, împăratul, chemând pre preoții și pre boiarii jidovești (că foarte mulți jidovi era în Eghipt) ca să judece oare bine și cu credință au tălmăcit, s-au aflat că toți într-un chip și tocma cu acealeași cuvinte au tălmăcit, și jidovii de pre izvodul acela și-au scris și Scriptura, iară izvodul cel de cei 72 de dascali tălmăcit împăratul în biblioteca sa l-au pus să se ție, iară pre tălmăcitori, cu mari daruri dăruindu-i, i-au slobozit să meargă acasă.

Această istorie nu cu mult mai târziu o au spus și Aristovul, om jidov, în cartea 1, *Cătră Ptolomeiu Filomitor*, cap 4, după aceea Iosif Flavie, în cartea 12, *De lucrurile ceale vechi ale jidovilor*, cap 2, Filo, în cartea 2, *De viața lui Moisi*, Talmud și mulți rabini. Întră creștini: S. Iustin Mucenicul; S. Ireneu, cartea 3, *Asupra eresurilor*, cap 25; Tertulian, în *Apolog.*, cap 18; S. Climent Alexandreanul, în cartea 1, *A Stromateon*; S. Chiril Ierusalimneanul, *Catih.* 4; Eusevie Chesăreanul, cartea 8, *De gătirea Evangheliei*, cap 1; S. Epifanie, *De măsurii și de cumpeni*; S. Ioan Gură de Aur, *Cuv. 4 în Facere*; S. Augustin, în cartea 2, *De învățătura creștinească*, cap 14, și în cartea 18, *De cetat.*, cap 42; Teodoret, în *Cuvânt înainte la Cartea Psalmilor*. Iară unora mai dincoace li să pare cum că această istorie nu ar fi fost așa, ci oricine au tălmăcit Sfânta Scriptură de pre limba jidovească pre limba elinească, carea tălmăcire cetindu-o și ispitindu-o Sinedrionul, adecă săborul cel mare al jidovilor, carea era din 72 de oameni mai de frunte și învățați, o au aflat dreaptă și credincioasă și, întărindu-o, o au dat jidovilor carii grecește vorbea, ca cu aceea să se folosească. Iară s-au zis Bibliia celor șeaptezeci de dascali ai săborului, pentru că aceia o au adevărit.

Cearcă unii să știe, oare tot Testamântul cel Vechiu, care jidovește era scris, s-au tălmăcit cu acest prilej, au numai ceale cinci cărți ale lui Moisi. Ci cei mai mulți și mai învățați zic că toată Scriptura jidovească o au tălmăcit, măcar de să zice că Leagea o au tălmăcit, că prin Leage să înțeleg toate cărțile Scripturei care sânt în canonul jidovesc. Așa zic Iustin, Ireneu, Tertulian, Climent Alexandreanul, Eusevie, Teodoret.

Ci oricum să fie fost tălmăcirea aceasta, aceasta cu adevărat să știe că s-au făcut cu mult mai înainte de venirea lui Hristos, aceasta o cetea jidovii carii să zicea elinești, pentru că elinește vorbea. Apostolii, mărturiile care din Testamântul cel Vechiu le aduc, dintr-această a celor șaptezeci de dascali tălmăcire o scriu. Aceasta besearica la săboarăle a toată lumea o au cetit și, ca dintru o adevărată S. Scriptură, dogmele credinței le-au adevărit și le-au întărit, aceasta S. Părinți o au cetit și o au tâlcuit și cu aceasta au adevărit și au întărit învățăturile sale, aceasta toate neamurile creștine, la începutul Legii Noao, ca pre o adevărată dumnezeiască Scriptură în limbile sale o au tălmăcit, aceasta este Scriptura carea toată besearica Răsăritului pururea o au ținut și astăzi o ține.

I
A lui Moisi
cinci
1. Facerea
2. Ieșirea
3. Leviticul
4. Numerii
5. A doao Leage

II
Ale prorocilor
opt
1. Iisus Navi
2. Judecătorii și Rut
3. Samuil sau 1 și 2 a Împăraților
4. A Împăraților 3 și 4
5. Isaiia
6. Ieremiia
7. Iezechiil
8. Doisprăzece proroci

III
Ale aghiografilor
noao
1. Iov
2. David sau Psalmii 150
3. Pildele lui Solomon
4. Eclisiastul
5. Cântările Cântărilor
6. Daniil
7. Paralipomena 1 și 2
8. Esdra 1 și 2
9. Estir.

Testamântul cel Nou cuprinde toate cărțile Legii Noao, adecă patru Evanghelii: de la Mateiu, de la Marcu, de la Luca, de la Ioan; Faptele Apostolilor de S. Luca scrise; patru-sprăzece cărți ale Sfântului Pavel: Cătră romani 1, Cătră corinteani 2, Cătră galateani 1, Cătră efeseani 1, Cătră filipiseani 1, Cătră coloseani 1, Cătră tesaloneani 2, Cătră timoteiu 2, Cătră Tit 1, Cătră Filimon 1, Cătră evrei 1; șapte cărți săbornicești: a Sfântului Iacov 1, a Sfântului Petru 2, a Sfântului Ioan 3, a Sfântului Iuda 1 și Apocalipsul Sfântului Ioan Apostol.

Cărțile Legii Vechi jidovii în trei părți le împărțea, după cum mărturisește și S. Ieronim, în *Cuvântul înainte* la Cartea lui Daniil, unde așa grăiaște: „Aceasta zic, cum că la jidovi Daniil nu să pune întră proroci, ci întră cei ce au scris Aghiografa; în trei părți toată Scriptura o împart ei: în Leage, în Proroci și Aghiografa”. De această împărțire întră alții și S. Epifanie pomenește, *Împrotiva eresurilor*, cartea 1, eresul 29, cap 7, unde așa scrie: „Să cetesc la ei toată Leagea și Prorocii și Aghiografa, adecă cărțile acealea care cu stihuri sânt osibite”. Această împărțală în trei părți și Domnul Hristos să veade a o însemna, când ucenicilor, după înviare, în foisor le grăia (Luca 24, 44), zicând: „Să cădea să se plinească

În câte părți să împărțește S. Scriptură?

Cărțile Sfintei Scripturi mai întâiu să împart în doao părți, precum și mai înainte s-au zis, adecă în Testamântul cel Vechiu și în cel Nou. Testamântul cel Vechiu cuprinde toate cărțile Legii Vechi, până la venirea lui Hristos, care cărți ale Legii Vechi jidovii după numărul slovelor sale doaozeci și doao le număra, cum scrie S. Ieronim, în *Cuvântul înainte* la Cartea Împăraților, cu aceste cuvinte: „Cum că la jidovi sânt doaozeci și doao de slove și limba sirilor și a haldeilor mărturisește” ș.c., drept aceea, cum doaozeci și doao de slove sânt ș.c., așa și doaozeci și doao de cărți să numără ș.c. și așa sânt a Legii Vechi doaozeci și doao, adecă:

toate care s-au scris în Leagea lui Moisi și în proroci și în Psalmi de mine”. Întră ceale Aghiografe în locul cel mai dintăiu jidovii puneau Psalmii, și mai de multe ori prin Psalmi înțelegea toate scripturile ceale Aghiografa. Iară S. Ioan Damaschin, *De credința pravoslavnică*, cartea 4, cap 18, după ce și el aceasta mărturisește, arată și pricina pentru ce unele cărți le împreună jidovii și din doao numără una. Cuvintele lui Damaschin aceastea sânt: „Cade-să a ști cum că doaozeci și doao de cărți sânt ale Legii Vechi, adecă atâtea câte slove are limba jidovească. Că jidovii doaozeci și doao de slove au, dintru care cinci să îndoiesc, și așa doaozeci și șapte sânt. Că îndoită este slova kaf și mem și nun și pe și sade. Dintru carea să face ca și cărțile doaozeci și doao să se numere, însă să se afle doaozeci și șapte, adecă pentru că cinci sânt îndoite, de vream ce Cartea Rut cu Cartea Judecătorilor să împreună și o carte la jidovi să numără. Așijderea, și întâia și a doao Carte a Împăraților o carte este. Și a treia și a patra a Împăraților o carte este. Și întâia și a doao Paralipomenon o carte este, și mai pre urmă întâia și a doao a lui Esdra o carte este”. După aceea, în patru părți împărțeaș-te cărțile Legii Vechi și zice: „Întru acest chip toate cărțile în patru Penta-

teuchi sau cinci cărți să închiiaie, și mai sânt încă alte doao, și așa sânt cărțile ceale priimate în canon. A Legii cinci sânt: Facerea, Ieșirea, Leviticul, Numerii, A doao Leage. Acestea sânt ceale dintâiu cinci cărți, care și Leage să numesc. Urmează apoi al doilea Pentateuc sau cinci cărți, care Grafia, adecă scrisori, și de la unii Aghiografa, scrisori sfinte să numesc. Iară aceste sânt: Iisus Navi, Judecătorii împreună cu Rut, o carte, a Împăraților întâia și a doao, o carte, și a treia cu a patra, o carte. Ai al doilea Pentateuc, sau cinci cărți. Iară al treilea Pentateuc sânt cărțile ceale cu stihuri scrise, adecă Cartea lui Iov, Psaltirea, Pildele lui Solomon, Eclisiastul și Cântările Cântărilor. Al patrulea Pentateuc cuprinde cărțile prorocilor: cei doisprăzece proroci, o carte, și Isaiia, Ieremiia, Iezechiil, Daniil. La aceste să adaogă amândoao cărțile lui Esdra, care întru o carte să cuprind, și Estir”.

Dintru aceste închiem cum că în besearica jidovească mai înainte de nașterea lui Hristos cu număr hotărât au fost canonul sau catastihul scripturilor, care era din Cărțile Legii, din ale prorocilor și din ceale aghiografe, din care cărți, ca din niște cărți de la Dumnezeu însuflete, era slobod a aduce mărturii în lucrurile credinții.

Însă acum, mai ales sholasticii, toate cărțile Scripturii în patru părți le împart și zic că unele sânt Cărțile Legii, cum în Testamântul cel Vechiu sânt ceale cinci cărți ale lui Moisi, adecă Facerea, Ieșirea, Numerii, Leviticul, A doao Leage. În Testamântul cel Nou sânt ceale patru Evanghelii: de la Mateiu, de la Marco, de la Luca, de la Ioan.

A doilea fealiu de cărți sânt prorocști, care mai cu samă prorocii cuprind. Așa sânt în Testamântul cel Vechiu cei patru proroci mai mari, carii, pentru că mai mari cărți au scris, să chiiamă mai mari și sânt aceștia: Isaiia, Ieremiia, Iezechiil și Daniil. Apoi cei doisprăzece proroci mai mici, carii, pentru că mai puțin au scris, să zic mici și sânt: Osie, Ioil, Amos, Avdie, Iona, Miheia, Naum, Avacum, Sofonie, Agheiu, Zaharie și Malahie. A Testamântului cel Nou easte Apocalipsul Sfântului Ioan.

Al treilea fealiu de cărți sânt ceale moralicești sau înțelepțești, care învață pre om înțelepciune și îndreptarea năravurilor. Acestea în Testamântul cel Vechiu sânt Psalmii, Pildele, Eclisiastul, Cântările Cântărilor, Înțelepciunea lui Solomon și a lui Iisus Sirah. În Testamântul cel Nou sânt ceale patrușprăzece cărți ale Sfântului Pavel și ceale șapte cărți săbornicești a Sfântului Iacov, a Sfântului Petru, a Sfântului Ioan și a Sfântului Iuda.

Al patra fealiu de cărți sânt istoricești,

care istoria și întâmplarea lucrurilor cuprind. Așa sânt în Testamântul cel Vechiu: Iisus Navi, Judecătorii, Rut, patru cărți ale Împăraților și 2 Paralipomenon, Esdra, Neemiia, Iov, Estir, Iudit, Tovit și 2 ale Macaveilor. În Testamântul cel Nou sânt Faptele Apostolilor. Acestea sânt toate cărțile ceale adevărate și ghenuine ale S. Scripturi, care S. Soborniceasca și Apostoleasca besearică de Dumnezeu însuflete le cunoaște și le ține. Însă măcar de să împart într-acest chip cărțile S. Scripturi, tot și în Cărțile Legii să află prorocii, înțelepciune și istorie, precum și în ceale prorocști să află porunci a Legii și înțelepciune și istorie, și în ceale de înțelepciune să află porunci de a Legii, prorocii și istorii, și în ceale istoricești să află porunci de a Legii, înțelepciune și prorocii.

Despre înțelesul S. Scripturi.

Întru aceste cărți ale S. Scripturi doao fealiuri de înțeles să află, unul care să zice al slovei, sau după slovă, care prin cuvinte să însămnează și să spune, altul misticesc sau duhovnicesc, care nu prin cuvinte, ci prin lucrurile care le însămnează cuvintele să arată, că aceasta osibit are S. Scriptură, ca întru ea nu numai cuvintele, ci și lucrurile alte lucruri să însămneaze. Înțelesul cel după slovă și acesta easte de doao fealiuri. Unul easte osibit, al slovei, când cuvântul întru însămnearea sa cea osibită sau proprie să ia, ca cum easte la începutul Cărții Facerii, unde să zice că Dumnezeu în șese zile au făcut lumea. Altul easte metaforicesc, adecă mutat de la înțelesul cel osibit, care easte după slovă, la alt lucru a înțăleage, cum easte când Hristos zice de Sine că va șede de-a dreapta Tatălui, că prin cuvântul dreaptei nu mâna cea dreaptă, care easte mădulariu al trupului, ci cinstea și mărirea cea întocma cu a Tatălui să însămnează.

1. Înțelesul cel misticesc easte de trei fealiuri: alegoricesc, tropologhicesc și anagoghicesc, care înțăles din Evanghelie și din scripturile apostolilor să poate culeage. Alegoricesc să zice când lucrurile ceale ce s-au făcut în Leagea Veachie închipuiesc pre ceale ce era să fie în Leagea cea Noao, adecă pre besearica lui Hristos.

Tălcul alegoricesc ne-au învățat Mântuitorul nostru, Mateiu, 17, 12, grăind de Mergătorul Înainte: „Ilie au venit și nu L-au cunoscut pre Dânsul”. S. Pavel Apostolul în multe locuri îl are, dară mai ales în Cartea cătră galateani, cap 14, stih 22: „Scris easte că Avraam doi feciori au avut ș.c.”, că lucrul în Leagea Veachie făcut închipuiaște pre cel ce era să fie în Leagea Noao, adecă prin fiul din slujnică să înțăleage Leagea Veachie, iară prin fiul din slobodă Leagea Noao, carea easte a lui Hristos. 1 Carte cătră corint., cap 10, stih 11, zice Apostolul: „Acestea toate chipuri s-au tãmplat lor”.

2. Înțelesul tropologhicesc este acela care ceale zise și făcute în Scripturi le întoarce spre îndreptarea vieții de acum și a năravurilor, sau care îndreptează năravurile și învață pre om cum să umble pre calea faptelor bune.

Acest tâlc tropologhicesc încă-l culegem din cuvintele Mântuitorului nostru, Mat. 12, stih 41-42, când pocăința niniviteanilor și venirea împărăteasii Austrului ca să audă pre Solomon aduce înainte jidovilor, împutând necredința și năravurile ceale reale a lor: „Bărbații niniviteani să vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osindi ș.c.”. Așa Apostolul, 1 Cătră corint., [10], stih 1, 3, 4, 5, istoriia evreilor carii în pustie au perit spre îndreptarea năravurilor o întocmeaște: „Părinții noștri toți au trecut marea ș.c.”, iară cap 9, stih 9 cuvintele de la 2 Leage, cap 25, stih 4: „Să nu legi gura bouului ce trieră”, spre slujitorii Evangheliei le întocmeaște.

3. Înțelesul anagoghicesc acela este, care ne face să nădăjduim făgăduințele ceale dumnezeiești și ne rădică la ceriu și la fericirea cea veacinică. Prorocii, când făgăduiesc jidovilor creșterea și înmulțirea a tuturor bunătăților, adeseori vestesc înainte tuturor credincioșilor dobândirea vieții de veaci. Apostolul Cătră evrei, cap 11: „Pământul cel sfânt care părinților s-au făgăduit spre făgăduința măririi ceii viitoare întocmeaște”.

Aorea tustreale înțelesurile aceastea într-un cuvânt să află, cum este în cuvântul acesta, Ierusalim, care, afară de aceasta că însămnează cetatea care era mitropoliia și capul împărăției jidovilor, aorea să pune ca să însămneaze și închipuiaște au besearica, au sufletul omului, au împărăția ceriurilor.

4. În tâlcul Scripturii, după slovă este vestit S. Ieronim, în tâlcul alegoricesc și anagoghicesc, Orighen și Ambrosie, iară în tâlcul tropologhicesc, S. Ioan Gură de Aur și S. Grigorie.

5. Drept aceea, nu trebuie ascultați înnoitorii, carii împotriva vredniciei apostolului zic că numai un înțales, a slovei, are Scriptura și acel înțales este tuturor cunoscut, încă și norodului celui neînvațat. Pravoslavnicii în tâlcuirea locurilor acelora care duhovniceaște trebuie a le înțeleage nu să sârguiesc, că știu cum că Scriptura cu înțalesul său cel adevărat și ghenuin au venit la besearică, au săboară, au înțeleagerea cea dimpreună a S. Părinți și trădaniia. Când înțalesul misticesc este firesc și de lipsă, dintru acela să pot aduce întăriri spre dovedirea și arătarea dogmelor credinții, iară nu când numai după voință să gândeaște acel tâlc, de nu să va găsi chiiar întru alte locuri a Scripturii.

Mai pre urmă, aducem aminte cum că S. Scriptură într-unele locuri este chiiară și luminată, iară într-alte locuri întunecată

și cu anevoie a să înțeleage, care lucru vine și din adâncimea lucrurilor ce să cuprind într-însa, și aorea vine pentru că, în limba aceea în carea la început s-au fost scris și pre vremile acealea când s-au scris, așa au fost obiceiul a vorbi. S. Ioan Gură de Aur, Cuvânt 44, în capul 23 a Evangheliei lui Mateiu, arată pricinile pentru ce este întunecată S. Scriptură și zice: „Pricina întunecării de multe fealiuri este... Întâiu, pentru că Dumnezeu au vrut ca alții să fie dascali, alții ucenici. Iară deaca toți toate ar ști, dascalul nu era de lipsă, și așa rândul lucrurilor ar fi turburat... Apoi, întunecată este cunoștința adevărului, ca nu cum să află de folos să fie și nebăgată în samă. Că nebăgată în samă este deaca să înțeleage de la aceia de la carii nici să iubeaște, nici să păzească. Drept aceea, nu este ascuns adevărul în Scripturi, ci este întunecat, nu ca să nu-l afle cei ce-l caută, ci ca să nu-l afle cei ce nu voiesc să-l caute, ca acela să fie spre mărire carii îl caută, pentru că l-au dorit și l-au căutat și l-au aflat, iară acela spre osândă, carii nu-l află, pentru că nici l-au dorit, nici l-au căutat, nici l-au aflat”.

*„Drept aceea, toată Scriptura este de la Dumnezeu însuflată și foarte folositoare, pentru aceea (sânt cuvintele S. Ioan Damaschin, cartea 4, *De credința pravoslavnică*, cap 18) foarte bine și de folos mântuirii sufletelor este a cerca Dumnezeieștile Scripturi”. Că* ca un pom sădit lângă izvoarele apelor, așa sufletul cel adăpat cu Dumnezeieștile Scripturi să îngrășe și rod copt, adecă credința cea adevărată rodeaște, și pururea cu frunză veardă, adecă cu fapte lui Dumnezeu priimate să împodobească. Aceasta aduc Sfintele Scripturi, ca și la faptele ceale bune, și la privirea cea curată să ne întocmească. Că întru acealea este a afla și îndemnare spre toată fapta bună, și desmântare de cătră tot lucrul rău. Pentru aceea, de ne vom nevoi, multă învățătură ne vom agonisi, că cu nevoința și cu osteneala și cu darul dătătorului Dumnezeu toate să fac. Că cel ce ceare ia, și cel ce caută află, și celui ce bate să va deschide. Drept aceea, să batem la preafrumoasa... Însă nu cu leane să batem, ci cu strădanie statornică, ca să nu ne ostenim bătând, că așa și noao ni se va deschide, deaca o dată și mai de multe ori vom ceti, și de nu vom înțeleage ceale ce am cetit, să nu slăbim, ci să rămânem întru acealea, să cugetăm și să întrebăm.

Că zice:* „Întreabă pre tatăl tău și-ți va vesti ție și pre mai-marii tăi și-ți vor spune ție”, că nu a tuturor este știința. Iară sfântul și a toată lumea dascăl,

*2 Tim. 3, 16

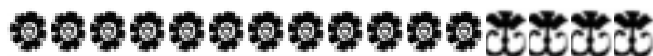
*Psal. 1, 3

*2 Leag. 32, 7

Ioan Gură de Aur, în *Cuvântul 3 de Lazar*, așa grăiaște: „la cartea în mână, ceteaște toată istoria, și ceale ce le înțelegi le ține aminte, iară ceale ce sânt întunecate și nu le înțelegi mai de multe ori le ceteaște. Iară deaca nici cu cetirea cea de multe ori nu vei afla ceaea ce zice, mergi la cel mai înțelept, mergi la învățătoriu, împărtășeaște cu aceștia ceale ce sânt scrisă, arată mare nevoie și, de va vedea Dumnezeu atâta dor și nevoie a sufletului tău, nu va urgisi priveghiierea și nevoia ta, și măcar de nici un om nu ți-ar spune ceaea ce întrebi, El Însuși îți

va deschide. Adu-ți aminte de famenul împărăteasii etiopilor”. Și în *Cuvântul 2* al capului 1 de la Mateiu, scrie: „Nu sânt călugăr, zice, am muiare și prunci și port grije de casă. Că aceasta easte carea toate ca o boală le strică, pentru că socotiți cum că a ceti Sfintele Scripturi numai a călugărilor detorie easte, de vreme ce cu mult mai vartos voao decât lor easte de lipsă a le ceti. Că cei ce petrec în mijloc și în toată zioa să rănesc au mai mare lipsă de leacuri”.

Și acestea acum de ajuns să fie.

ÎN CEALE CINCI CĂRȚI ALE LUI MOISI

Cuvânt înainte

otdeauna și pururea au ținut și au învățat și sinagoga jidovilor, și besearica creștinilor, cum că aceste cinci cărți, care să numesc ale lui Moisi, adecă: Facerea, Leșirea, Leviticul, Numerii, A doao Leage, sânt cu adevărat a lui Moisi și de însuși Moisi scrisă, că necurmat, în toate vremile, tot a lui Moisi s-au ținut a fi și până la noi au ajuns. Aceasta și cu mărturii dinlăuntru, adecă din cărțile aceastea, și cu mărturii din afară, adecă care alții din toată vreamea scrise ne-au lăsat, să adeverează. Sânt aceastea foarte multe, dară noi aici nu mai puțineale vom aduce la mijloc. Așea cetim în Cartea leșirii, cap 17, stih 14: „Și au zis Domnul cătră Moisi: «Scrie lucrul aceasta în carte...»”. Și cap 24, 2 [4]: „Și au scris Moisi toate cuvintele Domnului”. Acest lucru și însuși adevărul carele easte Iisus Hristos mărturiseaște la Ioan, cap 5, 46, așea zicând: „De ați creade lui Moisi, și Mie ați creade, că de Mine au scris el”.

Această trădanie și învățătură o întăreaște credința cea stătornică și de pururea a neamului jidovesc, carii aceste cinci cărți pururea le-au ținut și le țin că sânt adevărate a lui Moisi, pentru aceaea și Iosip Flavie, în cartea 1, *Asupra lui Apion*, unde numără cărțile jidovilor, fără de nici o îndoială zice: „Dintr-aceastea cinci sânt a lui Moisi, care cuprind și legile și urmarea lucrurilor făcute de la facerea lumii până la moartea lui”.

Iară această credință a neamului jidovesc cu atâta mai vreadnică easte de crezut, cu cât aici nu să cercă de cărți, de care puțin face a ști sau a nu ști cine le-au scris, cum să întâmplă în altele, ci de cărți care cuprind toată relighiia și leagea, anii și toate lucrurile ceale vechi, și pentru aceaea în foarte mare preț să cădea să fie și au fost la ei. Încă și istoriia cea din afară întăreaște lucrul acesta, că toți scriitorii cei din afară carii pomenesc de neamul jidovilor zic că Moisi au fost al jidovilor cel întâiu puitoriu de leage, carea dovedire foarte frumos și luminat o au ară-

tat Daniil Uetie, în *Arătarea evanghelicască*, prop. 4, cap 2.

Ci nici mutare sau stricare, încai cât e la ființa lucrului, nu au putut să se facă în cărțile lui Moisi, dintru aceasta să adeverează, că mai toate cărțile lui Moisi s-au scris și într-alte cărți, carea după aceaea s-au făcut, mai ales în Psalmi, cum e în Psalmul 77, 104, 105, 135.

Ci și fără de aceasta tot nu au putut să se facă într-aceale cărți vreo strămutare, așea ca să se bage în eale minuni care să nu fi fost. Aceasta lezne va priceape tot cel ce știe în câtă cinste totdeauna au fost cărțile aceastea la jidovi, că de ar fi îndrăznit cineva să facă aceasta curând după moartea lui Moisi, când încă trăia carii își aducea aminte de aceste lucruri, îndată ar fi strigat cineva și s-ar fi dovedit înșălăciunea. După aceaea, înmulțindu-să Scripturile, cine ar fi putut face ca toate, preste tot pământul, întru acealeași lucruri și într-un chip să le strămute? Apoi, după ce s-au despărțit jidovii în doao împărății, a lui Iuda și a lui Israil, de ar fi mutat ceva o împărăție, ceaealaltă ar fi strigat. Așea, după pîiarderea împărăției lui Israil, samarineanii, carii au priimit cărțile lui Moisi și era foarte împrotivnici jidovilor, ar fi strigat de ar fi ispitit jidovii să facă vreo mutare în cărțile lui Moisi, precum ar fi strigat și jidovii de ar fi făcut samarineanii vreo mutare. Iară mai cu neputință au fost a să strămuta după ce cărțile lui Moisi s-au tălmăcit într-alte limbi.

La aceste să poate adaoge și mărturiia lui Iosip Flavie, carele așea scrie: „Fiindcă acum atâtea sute de ani au trecut și nimene nici nu au adaos ceva la eale, nici a scoate sau a muta ceva nu au cutezat”. Ci despre aceste vezi și ceale ce s-au zis în cuvântul înainte la toată Scriptura, unde s-au arătat cum că Scriptura nestrămutată și nevătămată până la noi au venit.

CARTEA FACERII

această Carte să zice a Facerii, pentru că spune facerea ceriului și a pământului și a tuturor lucrurilor și a omului și numără nașterile de la Adam, omul cel dintâiu, pe carele Dumnezeu l-au făcut din pământ, și ceale ce s-au întâmplat până la intrarea lui Israil în Egipt.

Pre ce vreme s-au scris de Moisi această carte nu destul de bine să știe.

Unii, cum și Eusevie și Teodorit, socotesc că s-ar fi

scris după ieșirea lui Israil din Egipt. Ci

oricând s-au scris, aceasta să știe cu

bună samă că s-au scris de Moisi,

carele au fost pro-

roc mare și de la

Dumnezeu

însuflat.

DUMNEZEIASCA SCRIPTURĂ CEA VEACHIE

CARTEA FACERII

CAP 1

Despre zidirea lumii, osibirea și podoaba făpturilor, și despre zidirea omului, căruia i-au supus Dumnezeu toate care zidisă.

- 1*** **N**tru început (a) au făcut Dumnezeu ceriul și pământul.
- 2.** Și pământul era nevăzut și netocmit, și întunearec era deasupra adâncului, și Duhul lui Dumnezeu să purta pre deasupra apei.
- 3.** Și au zis Dumnezeu: „Să se facă lumină!” Și s-au făcut lumină.
- 4.** Și au văzut Dumnezeu lumina că easte bună, și au despărțit Dumnezeu între lumină și între întunearec (b).
- 5.** Și au numit Dumnezeu lumina ziua, și întunearecul l-au numit noapte. Și s-au făcut seară, și s-au făcut dimineață, zi una (v).
- 6.** Și au zis Dumnezeu: „Să se facă tărie între apă și să fie despărțind apă de apă!” Și s-au făcut așa.
- 7.** Și au făcut Dumnezeu tăriia, și au despărțit între apa carea era supt tărie și între apa* carea era deasupra tăriei.
- 8.** Și au numit Dumnezeu tăriia (g) ceriu, și au văzut Dumnezeu că easte bine, și s-au făcut seară, și s-au făcut dimineață, zioa a doao.
- 9.** Și au zis Dumnezeu: „Să se adune apa cea de supt ceriu într-o adunare și să se arate uscatul!” Și s-au
- adunat apa cea de supt ceriu într-o adunare și s-au arătat uscatul.
- 10.** Și au numit Dumnezeu uscatul* pământ și adunările apelor le-au numit mări (d). Și au văzut Dumnezeu că easte bine.
- 11.** Și au zis Dumnezeu: „Să răsară pământul iarbă vearde, carea să samene sămânță după fealiu și după asemănare, și lemn roditoriu, care să facă rod, căruia să fie sămânța lui într-însul, după fealiu (e), pre pământ!” Și s-au făcut așa.
- 12.** Și au scos pământul iarbă vearde, carea samănă sămânță după fealiu și după asemănare, și lemn roditoriu, care face rod, a căruia sămânța lui (j) într-însul, după fealiu, pre pământ. Și au văzut Dumnezeu că easte bine.
- 13.** Și s-au făcut seară, și s-au făcut dimineață, zioa a treia.
- 14.** Și au zis Dumnezeu: „Să se facă luminători într-o tăriia ceriului, ca să lumineaze pre pământ (dz), și să despartă între zi și între noapte. Și să fie (z) spre seamne și spre vremi și spre zile și spre ani.
- 15.** Și să fie spre luminare într-o tăriia ceriului, ca să lumineaze pre pământ”. Și s-au făcut așa.

*Psal. 32, 6
135, 5
Fapte 14, 15
17, 24
*Evrei 11, 3

*Psal. 135, 6
Ieremia 10, 12
51, 15
Iov 18, 4

*Psal. 32, 7
88, 12
133, 4

*Psal. 135, 7

1. (a) Întru început, adică, mai înainte de a face alte lucruri care să vad. Sau la începutul vremii. Sau cu cuvântul, adică prin Fiiul, Carele easte Cuvântul lui Dumnezeu. 4. (b) Într-o lumină și într-o întunearec, adică lumina de întunearec. Așa și în stih 7. 5. (v) În limba jidovească nu să zice întâiu, întâie, ci în loc de a zice întâiu să zice unul, și în loc de întâie să zice una, precum și aici ar trebui să zicem: zioa întâie. 8. (g) Tărie să zice aerul, văzduhul, care easte de la pământ în sus cătră ceriu până la apa cea deasupra, că Dumnezeu deasupra tă-

riei aceștia au pus apă, ca să stâmpere căldura cea nesuferită a soarelui, și aceasta easte apa cea mai presus de ceriuri, de carea să zice în Psalm 148. 10. (d) Tot lacul și toată adunarea apelor să numesc mări. S. Ieronim. 11. (e) Bibliia grecească cea de la Alexandria are: după fealiu și după asemănare. 12. (j) Easte. 14. (dz) Bibliia cea de la Alexandria are: să lumineaze pre pământ și să stâpânească preste zi și preste noapte; (z) Și să fie seamne, care arată și osibesc vremile, zilele și anii.

16. Și au făcut Dumnezeu doi luminători mari, luminătorul cel mai mare spre stăpânirea zilei, și luminătorul cel mai mic spre stăpânirea nopții, și stealele.

17. Și i-au pus pre ei Dumnezeu întru tăriia ceriului, ca să lumineaze pre pământ.

18. Și să stăpânească preste zi și preste noapte, și să despartă întră lumină și întră întunearec. Și au văzut Dumnezeu că easte bine.

19. Și s-au făcut seară, și s-au făcut dimineață, zioa a patra.

20. Și au zis Dumnezeu: „Să rodească apele jigăni cu suflete vii, și pasări zburătoare pre pământ supt tăriiia ceriului!” Și s-au făcut așa.

21. Și au făcut Dumnezeu chiții cei mari și tot sufletul jivinilor ce să târască, care le-au rodit apele, după fealiul lor, și toată pasărea zburătoare, după fealiu. Și au văzut Dumnezeu că sânt bune.

22. Și le-au blagoslovit Dumnezeu, zicând: „Creașteți și vă înmulțiți; și umpleți apele în mări, și ceale zburătoare să se înmulțască pre pământ!”

23. Și s-au făcut seară, și s-au făcut dimineață, zioa a cincea.

24. Și au zis Dumnezeu: „Să rodească pământul suflet viu, după fealiu, de ceale cu patru picioare și de ceale ce să târască și fieri pre pământ, după fealiu”. Și s-au făcut așa.

25. Și au făcut Dumnezeu fierile pământului, după fealiul lor, și dobitoacele, după fealiul lor, și toate ceale ce să târască pre pământ, după fealiul lor. Și au văzut Dumnezeu că sânt bune.

Jos 26. Și au zis Dumnezeu: „Să facem om
5, 1 după chipul Nostru și după asemănare, și
9, 6 să stăpânească peștii mării și pasările
ceriului și dobitoacele și tot pământul și
toate ceale ce să târască pre pământ”.

Cori. 27. Și au făcut Dumnezeu pre om, după
11, 7 chipul Lui. Dumnezeu l-au făcut pre dânsul,*
Colos. bărbat și muiare i-au făcut pre ei.
3, 10

*Întel. 28. Și bine i-au cuvântat pre ei Dumnezeu,
2, 23 zicând:* „Creașteți și vă înmulțiți și umpleți
pământul, și-l stăpâniți pre el, și stăpâniți
*Sirah peștii mării și pasările ceriului și toate
17, 1 dobitoacele și tot pământul și toate jivinele
Mat. care să târască pre pământ”.

19, 4 29. Și au zis Dumnezeu: „Iată, am dat voao
Jos toată iarba ce face sămânță de sămănat,
8, 17 carea easte deasupra a tot pământul, și tot
9, 1 lemnul care are întru sine rod cu sămânță*
*Jos de sămănat; va fi voao de mâncare.

9, 3 30. Și tuturor fierilor pământului și tuturor
pasărilor ceriului și tuturor jivinilor ce să
târască pre pământ, care au în sine suflet viu,
și toată iarba vearde de mâncare”. Și s-au
făcut așa.

31.* Și au văzut Dumnezeu toate câte au *Sira.
făcut, și, iată, (i) bune foarte. Și s-au făcut 39, 21
seară, și s-au făcut dimineață, zioa a șeasa. Marco
7, 37

CAP 2

Dumnezeu, plinindu-Și lucrarea în șease zile, sfințește zioa a șaptea, pre om îl pune în raiul cel înfrumusețat cu multe fealiuri de pomi roditori și cu râuri, căruia îi face pre Eva din coasta lui ajutoriu și rânduiște căsătoria.

1. i s-au săvârșit ceriul și pământul și toată podoaba lor.

2. Și au sfârșit Dumnezeu în zioa a șeasa lucrurile Sale, care

au făcut,* și s-au odihnit în zioa a șaptea *Ieșir.
de toate lucrurile Sale, care au făcut. 20, 11

3. Și bine au cuvântat Dumnezeu zioa a 31, 12
șaptea și o au sfințit (a) pre ea, că întru 2 Leage
aceaea s-au odihnit de toate lucrurile Sale, 5, 14
care au început Dumnezeu a face. Evrei

4. Aceasta easte Cartea Facerii ceriului și 4, 4
a pământului, când s-au făcut, în carea zi

au făcut Domnul Dumnezeu ceriul și pământul.

5. Și toată verdeața țarinei mai înainte de ce s-au făcut pre pământ, și toată iarba țarinei mai înainte de ce au răsărit, că nu ploasă Dumnezeu pre pământ, și om nu era carele să-l lucreaze pre dânsul.

6. Și izvor ieșea din pământ și adăpa toată fața pământului.

7. Și au făcut Dumnezeu pre om, țărână luând din pământ, și au suflat în fața lui suflare de viață,* și s-au făcut omul în suflet *1 Cor.
viu. 13 [15], 45

8. Și au sădit Dumnezeu raiu (b) în Edem, cătră răsărit, și au pus acolo pre omul pre carele l-au făcut.

9. Și (v) au făcut Dumnezeu să răsară încă din pământ tot lemnul frumos la vedea și bun la mâncare, și pomul vieții în mijlocul raiului, și pomul științii binelui și a răului.

10. Și râu ieșea din Edem, ca să ude raiul, care de acolo să împarte în patru râuri (g).

11. Numele unuia Fison, acesta încungiură tot pământul Evilatului, acolo easte aur.

12. Și aurul pământului aceluia easte bun, și acolo easte rubin și piatră vearde.

31. (i) Era. 3. (a) O au sfințit, adecă o au ales, o au osibit, ca să fie sfântă, întru carea să nu să lucre ceale pământeste, ci ceale sfinte. 8. (b) În grecie easte grădină în loc de raiu, așa și mai jos. 9. (v) În jidovie easte: și făcusă Dumnezeu, ca să răsară din pământ tot lemnul frumos. 10. (g) În grecie în loc de râuri easte începături.

13. Și numele râului celui de al doilea, Gheon, acesta încungiură tot pământul Etiopiei.

14. Și râul cel de al treilea, Tigru, acesta merge împotriva asirilor. Și râul al patrulea, Efrat.

15. Și au luat Domnul Dumnezeu pre omul, pre carele l-au făcut, și l-au pus în raiul desfătării, să-l lucreze și să-l păzească.

16. Și au poruncit Domnul Dumnezeu lui Adam, zicând: „Din tot pomul, care easte în raiu, să mănânce mâncare.

17. Iară din pomul științii binelui și a răului să nu mâncați, că, ori în ce zi veți mânca dintr-însul, cu moarte veți muri”.

18. Și au zis Domnul Dumnezeu: „Nu easte bine să fie omul singur, să facem lui ajutoriu aseamenea lui”.

19. Și au făcut Dumnezeu încă din pământ toate fierile țarinii și toate pasările ceriului (d), și le-au adus la Adam să vază ce nume le va pune, și tot sufletul viu ce l-au numit Adam, acesta easte numele lui.

20. Și au pus Adam nume tuturor dobitoacelor și tuturor paserilor ceriului și tuturor fierilor pământului (e), iară lui Adam nu s-au aflat ajutoriu aseamenea lui.

21. Și au pus (j) Dumnezeu somn în Adam și au adormit, și au luat o coastă dintru ale lui și au plinit cu carne în locul ei.

22. Și au făcut Dumnezeu coasta, carea o au luat din Adam, muiare, și o au adus pre ea la Adam.

1 Cor. 11, 9 23. Și au zis Adam: „Acesta acum (dz) easte os din oasele meale și carne din carnea mea, aceasta să va chema muiare, pentru că din bărbatul său s-au luat.

Mate. 19, 5 24. Pentru aceea (z), va lăsa omul pre tatăl său și pre mumă-sa și să va lipi de muiarea sa** și vor fi amândoi un trup (i)”.

**Efese. 5, 31 25. Și era amândoi goli, și Adam și muiarea lui, și nu să rușina.
1 Cori. 6, 16

CAP 3

Prin viclenia șarpelui, strămoșii calcă porunca Domnului. Mesia lumii să făgăduiaște și, spuindu-să fiește-căruia pedeapsa, să gonesc din raiu.

1. **N**ară șearpele era mai înțelept decât toate fierile ceale de pre pământ, care le-au făcut Domnul Dumnezeu, și au zis șearpele cătră muiare: „Ce easte, că au zis Dumnezeu să nu

19. (d) În jidovie stihul acesta așa easte: Și după ce au făcut Dumnezeu din pământ toate fierile pământului și toate pasările ceriului, le-au adus la Adam. 20. (e) Grece.: țarinii. 21. (j) Grece.: Și au slobozit Dumnezeu somn. 23. (dz) Jido.: de astă dată. 24. (z) Pentru această pricină; (i) Grece.: spre un trup, adecă în traiul căsătoriei, sau precum unii zic nașterea de prunci.

mâncați din tot pomul raiului?”

2. Și au zis muiarea cătră șearpe: „Din rodul pomilor raiului mâncăm.

3. Iară din rodul pomului care easte în mijlocul raiului au zis Dumnezeu: «Să nu mâncați dintr-însul, nici să vă atingeți de dânsul, ca să nu muriți»”.

4. Și au zis șearpele cătră muiare:* „Nu veți *2 Cor. 11, 3 muri cu moarte.

5. Că știe Dumnezeu că, ori în ce zi veți mânca dintr-însul, să vor deșchide ochii voștri și veți fi ca niște dumnezei cunoscând binele și răul”.

6. Și au văzut muiarea că bun easte pomul la mâncare și plăcut ochilor la vedea, și cum că frumos easte a cunoaște și, luând din rodul lui,* au mâncat și au dat și bărbatului său, și au mâncat cu dânsa.

*Tim. 2, 14

7. Și s-au deșchis ochii (a) amânduror, și au cunoscut că era goli, și au cusut frunze de smochin, și și-au făcut acoperemânturi împregiurul trupului.

8. Și au auzit glasul Domnului Dumnezeu umblând în raiu după amiazăzi, și s-au ascuns Adam și muiarea lui de fața Domnului Dumnezeu între pomii raiului (b).

9. Și au strigat Domnul Dumnezeu pre Adam și au zis lui: „Adame, unde ești?”

10. Iară el au zis Lui: „Glasul Tău am auzit umblând prin raiu și m-am temut, că gol sânt, și m-am ascuns”.

11. Și au zis Dumnezeu lui: „Cine ți-au spus ție că ești gol? De nu din pomul din carele ți-am poruncit ție singur să nu mânca, dintru acela ai mâncat”.

12. Și au zis Adam: „Muiarea care mi-ai dat să fie cu mine, aceea mi-au dat din pom și am mâncat”.

13. Și au zis Domnul Dumnezeu muiării (v): „Căci ai făcut aceasta?” Și au zis muiarea: „Șearpele m-au amăgit și am mâncat”.

14. Și au zis Domnul Dumnezeu șarpelui: „Pentru că ai făcut aceasta, blăstămat (g) tu din toate dobitoacele și din toate fierile pământului, pre pieptul tău și pre pantece te vei târi, și pământ vei mânca în toate zilele vieții tale.

15. Și vrăjmășie voi pune înătră tine și înătră muiare, și înătră sămânța ta și înătră sămânța ei. Acela va păzi capul tău, și tu vei păzi călcâiul lui (d)”.

16. Și muiării au zis: „Înmulțind voi înmulți năcazurile tale și suspinul tău, în

7. (a) Nu de ochii cei trupești, ci de priceaperea minții, Sfântul Ioan Gură de Aur. 8. (b) În mijlocul pomilor raiului, easte în grece. 13. (v) În grece easte: ce ai făcut; în jidovie easte: ce easte aceasta ce ai făcut. 14. (g) Să fii. 15. (d) Și înătră sămânța ei, adecă înătră Cel ce Să va naște din sămânța ei, Carele easte Mesia, Hristos Răscumpărătorul, Acela va păzi capul tău.

dureri vei naște fii, și la bărbatul tău întoarcerea ta,* și el te va stăpâni”.

*1 Cor. 14, 34 17. Iară lui Adam au zis: „Pentru că ai ascultat glasul muierii tale și ai mâncat din pomul care ți-am poruncit ție ca dintru acela săngur să nu mănâci, dintru acela ai mâncat, blăstămat pământul întru lucrurile tale, întru năcazuri vei mânca dintr-însul în toate zilele vieții tale!

18. Spini și pălămidă va răsări ție și vei mânca iarba pământului.

19. În sudoarea feții tale vei mânca pâinea ta, până te vei întoarce în pământ, din care ești luat, că pământ ești și în pământ te vei întoarce”.

20. Și au chemat Adam numele muierii sale Viiată, pentru că ea este mumă tuturor celor vii.

21. Și au făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și muierii lui îmbrăcăminte de piiale și i-au îmbrăcat pre ei.

22. Și au zis Dumnezeu: „Iată, Adam s-au făcut ca unul din noi cunoscând binele și răul, și acum, ca nu cumva să-și tinză mâna sa și să ia din pomul vieții și să mănânce, și să trăiască în veaci”.

23. L-au scos pre el Domnul Dumnezeu din raiul desfătării, ca să lucreze pământul din care s-au luat.

24. Și au scos Domnul Dumnezeu afară pre Adam și l-au pus pre el în preajma raiului desfătării și au pus heruvimi și sabie de foc învârtitoare ca să păzască calea pomului vieții.

CAP 4

Cunoscând Adam pre Eva, naște pre Cain și pre Avel. Cain ucide pre fratele său Avel și, de la Dumnezeu pedepsit și pribeag fiind, au născut pre Enos, ci și Adam au născut pre Sit, căruia i s-au născut Enos.

1. ară Adam au cunoscut pre Eva, muiarea sa, și, luând ea în pânțece, au născut pre Cain și au zis: „Dobândit-am om prin Dumnezeu (a)”.

2. Și au mai născut pre Avel, fratele lui, și au fost Avel păstoriu de oi, iară Cain au fost lucrătoriu de pământ.

3. Și au fost după câteva zile, au adus Cain din rodurile pământului jertvă lui Dumnezeu.

Iov 1, 14 4. Și au adus și Avel din ceale întâiu născute ale oilor sale și din grăsimea lor, și au căutat Dumnezeu spre Avel și

1. (a) În jidovie este: dobândit-am om de la Domnul. 5. (b) Adecă, i-au făcut pre ei să cunoască cum că voia aceluia îi place, iară nemulțămirea acestuia o lapădă. S. Ioan Gură de Aur; (v) În grecie: și au căzut fața lui, adecă de supărare i s-au mutat fața. 7. (g) Întoarcerea lui, adecă, a păcatului.

CAP 3 ȘI 4

spre darurile lui.

5. Iară spre Cain și spre jertvele lui nu s-au uitat, (b) și s-au întristat Cain foarte și s-au mâhnit fața lui (v).

6. Și au zis Domnul Dumnezeu lui Cain: „Pentru ce te-ai întristat și pentru ce s-au mâhnit fața ta?

7. Au nu de vei aduce drept, iară nu vei împărți drept, ai păcătuit? Taci, la tine întoarcerea lui (g), și tu-l vei stăpâni pre acela”.

8. Și au zis Cain cătră Avel, fratele său: „Să ieșim în câmp”. Și au fost când era ei în câmp, s-au sculat Cain asupra fratelui său Avel* și l-au omorât pre el.

*Înțele.

9. Și au zis Domnul Dumnezeu cătră Cain: „Unde este Avel, fratele tău?” Și au zis: „Nu știu, au doară păzitoriu fratelui meu sânt eu?”

10, 13 [3]

Mateiu

23, 35

10. Și au zis Domnul: „Căci ai făcut aceasta? Glasul sângelui fratelui tău strigă cătră Mine din pământ.

1 Ioan

3, 12

Iuda

11. Și acum blăstămat (d) tu de pre pământul care au deșchis gura sa să priimească sângele fratelui tău din mâna ta!

11

12. Când vei lucra pământul, nu va adaoge a da ție putearea sa (e), gemând și trămurând vei fi pre pământ”.

13. Și au zis Cain cătră Domnul: „Mai mare este vina mea (j) decât a să ierta mie.

14. De mă scoți astăzi de pre fața pământului, și de la fața Ta mă voiu ascunde și voiu fi gemând și trămurând pre pământ, și va fi tot cel ce mă va afla mă va omorî”.

15. Și au zis lui Domnul Dumnezeu: „Nu așa, tot cel ce va omorî pre Cain, de șapte ori să va pedepsi (dz)”. Și au pus Domnul Dumnezeu sămn lui Cain, ca să nu-l omoară oricine-l va afla pre el.

16. Și au ieșit Cain de la fața lui Dumnezeu, și au lăcuit în pământul Naid, în preajma Edemului.

17. Și au cunoscut Cain pre muiarea sa, și luând în pânțece au născut pre Enoh, și au zidit cetate, și au chemat cetatea pre numele fiiului său, Enoh.

18. Și s-au născut lui Enoh Gaidad, și Gaidad au născut pre Maleleil, și Maleleil au născut pre Matusal, și Matusal au născut pre Lameh.

11. (d) Vei fi. 12. (e) Putearea sa, adecă: grăsimea sa, rodul său. 13. (j) Jidov.: fărdeleagea mea. 15. (dz) Jidov.: de șapte ori să va pedepsi. Grece. : șapte izbânde va dezlega, va plăti, sau șapte izbânde va lua, adecă, de șapte ori să va face asupra aceluia izbândă, răsplătire. S. Ioan Gură de Aur zice: „Cel ce va cerca să te omoară pre tine să va face vinovat de șapte pedeapse foarte mari”. Șapte, adecă multe, că șapte în loc de multe să pune în Scriptură, cum este: cea stearpă au născut șapte, adecă mulți.

19. Și ș-au luat Lameh doao muieri (z), numele uniia, Ada, și numele ceialalte, Sela.

20. Și au născut Ada pre Iovil; acesta au fost tată hrănititorilor de dobitoace, carii lăcuiesc în colibi.

21. Și numele fratelui lui, Iuval; acesta au fost care au izvodit canonul și alăuta (i).

22. Iară Sela, și ea au născut pre Tovel, și au fost bătătoriu cu ciocane, faur de aramă și de fier. Iară sora lui Tovel, Noema.

23. Și au zis Lameh muierilor sale, Adei și Selei: „Ascultați glasul meu, muierile lui Lameh, băgați în urechi cuvintele meale, că bărbat am omorât spre rană mie, și tânăr spre vânătare mie.

24. Că de șapte ori s-au izbândit despre Cain, iară despre Lameh de șaptezeci de ori șapte”.

25. Și au cunoscut Adam pre Eva, muiarea sa, și luând ea în pânțece au născut fiu, și au chemat numele lui Sit, zicând: „Că mi-au rădicat mie Dumnezeu altă sămânță în locul lui Avel, pre carele l-au omorât Cain”.

26. Și lui Sit s-au născut fiu, și au chemat numele lui Enos, acesta au nădăjduit a chema numele Domnului Dumnezeu.

CAP 5

Să spun nașterile sau neamurile lui Adam și a celor după el, prin Sit, și anii vieții lor, până la Noe.

1. ceasta easte Cartea Facerii oamenilor, în carea zi au făcut Dumnezeu pre Adam,* după chipul lui Dumnezeu l-au făcut

*Sus
1, 26

Jos pre el.

9, 6

Întel.

2, 23

Sirah

17, 1

2. Bărbat și muiare i-au făcut pre ei și bine i-au cuvântat, și au chemat numele lui Adam, în zioa în carea i-au făcut pre ei.

3. Și au trăit Adam doao sute și treizeci de ani, și au născut după chipul său și după asemănarea sa, și au numit numele lui Sit.

Paral. 4. Și au fost zilele lui Adam, care le-au trăit

1, 1

după ce au născut pre Sit, ani șapte sute, și au născut fii și feate.

5. Și au fost toate zilele lui Adam, care le-au trăit, noao sute și treizeci de ani, și au murit.

6. Și au trăit Sit ani doao sute (a) și cinci, și au născut pre Enos.

7. Și au trăit Sit, după ce au născut pre Enos, ani șapte sute și șapte, și au născut fii și feate.

8. Și au fost toate zilele lui Sit ani noao sute și doisprezece, și au murit.

19. (z) A avea mai multe muieri al cincilea neam de la Cain au început. 21. (i) În grece: carele au izvodit psaltirea și ceatera, adecă musica. 6. (a) De aici până la Avraam, unde jidovii au o sută, grecii au doao sute de ani. S. Ieronim.

9. Și au trăit Enos ani o sută și noaozeci, și au născut pre Cainan.

10. Și au trăit Enos, după ce au născut pre Cainan, ani șapte sute și cincisprezece, și au născut fii și feate.

11. Și au fost toate zilele lui Enos ani noao sute și cinci, și au murit.

12. Și au trăit Cainan ani o sută și șaptezeci, și au născut pre Maleleil.

13. Și au trăit Cainan, după ce au născut pre Maleleil, ani șapte sute și patruzeci, și au născut fii și feate.

14. Și au fost toate zilele lui Cainan ani noao sute și zece.

15. Și au trăit Maleleil ani o sută și șasezeci și cinci, și au născut pre Iared.

16. Și au trăit Maleleil, după ce au născut pre Iared, ani șapte sute și treizeci, și au născut feciori și feate.

17. Și au fost toate zilele lui Maleleil ani opt sute și noaozeci și cinci, și au murit.

18. Și au trăit Iared ani o sută și șasezeci și doi, și au născut pre Enoh.

19. Și au trăit Iared, după ce au născut pre Enoh, ani opt sute, și au născut fii și feate.

20. Și au fost toate zilele lui Iared ani noao sute șasezeci și doi, și au murit.

21. Și au trăit Enoh ani o sută șasezeci și cinci, și au născut pre Matusal.

22. Și bine au plăcut Enoh lui Dumnezeu,* și, după ce au născut pre Matusal, au trăit doao sute de ani, și au născut feciori și feate.

*Sira.

44, 16

Evrei

11, 5

23. Și au fost toate zilele lui Enoh ani trei sute șasăzeci și cinci.

24. Și bine au plăcut Enoh lui Dumnezeu, și nu s-au aflat, pentru că l-au mutat pre dânsul Dumnezeu.

25. Și au trăit Matusal ani o sută optzeci și șapte, și au născut pre Lameh.

26. Și au trăit Matusal, după ce au născut pre Lameh, ani șapte sute optzeci și doi, și au născut fii și feate.

27. Și au fost toate zilele lui Matusal, care au trăit ani noao sute șasăzeci și noao, și au murit.

28. Și au trăit Lameh ani o sută optzeci și opt, și au născut fiu.

29. Și au chemat numele lui Noe, zicând: „Acesta va face să odihnim de lucrurile noastre și de năcazurile mânilor noastre, și de pământul care l-au blăstămat Domnul Dumnezeu”.

30. Și au trăit Lameh, după ce au născut pre Noe, ani cinci sute șasăzeci și cinci, și au născut feciori și feate.

31. Și au fost toate zilele lui Lameh ani șapte sute cincizeci și trei, și au murit.

32. Și era Noe de cinci sute de ani, și au născut Noe trei feciori: pre Sim, pre

Ham și pre Afet.

CAP 6

Pentru răutățile oamenilor, Dumnezeu aduce potop pre pământ, însă Noe, drept fiind, i să poruncească să facă corabiia și să între el și toată casa lui, și din toate jivunile pământului, ca să se mântuiască.

1. i au fost când au început oame-
nii a să înmulți pre pământ, și
li s-au născut lor feate.

2. Văzind fiii lui Dumnezeu pre
featele oamenilor (a) că era frumoase, au
luat și muieri din toate care au ales.

3. Și au zis Domnul Dumnezeu: „Nu va
rămânea Duhul Mieu în oamenii aceștia în
veac, pentru că trupuri sânt, și vor fi zilele
lor o sută și doazeci de ani (b)”.

4. Și era uriași pre pământ în zilele
acealea și după aceea, când intra fiii lui
Dumnezeu la featele oamenilor și le năștea
lor, aceia era uriași, din veaci oameni
numiți (v).

5. Și văzind Domnul Dumnezeu că s-au
înmulțit răutățile oamenilor pre pământ* și
cum că fieștecarele cuget în inima sa cu
deadinsul spre răutăți în toate zilele,

6. I-au părut rău lui Dumnezeu că au făcut
pre om pre pământ și S-au căit.

7. Și au zis Dumnezeu: „Piiarde-voiu pre
omul pre carele l-am făcut de pre fața pă-
mântului, de la om până la dobitoace, și de
la ceale ce să târască până la pasările ceriului,
pentru că-Mi pare rău că i-am făcut pre ei”.

8. Iară Noe au aflat har înaintea Domnului
Dumnezeu.

9. Iară aceastea sânt nașterile lui Noe;*
Noe, om drept și desăvârșit fiind în neamul
său, au plăcut lui Dumnezeu Noe.

10. Și au născut Noe trei feciori: pre Sim,
pre Ham, pre lafet.

11. Și să strâcasă pământul înaintea lui
Dumnezeu și să umplușă pământul de
nedreptate.

12. Și au văzut Domnul Dumnezeu
pământul, și era stricat (pentru că-și
stricasă tot trupul calea sa pre pământ).

13. Și au zis Domnul Dumnezeu lui Noe:
„Vreamea a tot omul vine înaintea Mea, că

2. (a) Fiii lui Dumnezeu să numesc cei ce să
pogoară din Sit, pentru cucernicia lui cea mare
cătră Dumnezeu; iară fiii oamenilor să zic cei
ce să pogoară din Cain. S. Ioan Gură de Aur,
macar că în unele cărți a celor șeptezeci să
ceteaște îngerii lui Dumnezeu. 3. (b) Nu vîiața
omenească precum mulți zic, la o sută și doazeci
de ani s-au strâns, ci neamului aceuia, adecă
celor ce trăia atunci s-au dat o sută și doazeci
de ani să se pocăiască. 4. (v) de demult vestiți.

CAP 6 ȘI 7

s-au umplut pământul de nedreptate din ei,
și, iată, voiu piiarde pre ei și pământul.

14. Iară tu fă ție corabie din leamne nepu-
trezitoare cu patru dungi, despărțituri vei
face prin corabie și o vei smoli dinlăuntru
și din afară cu smoală.

15. Și așa vei face corabiia, de trei sute
de coți lungimea corăbiei și de cincizeci de
coți lățimea și de treizeci de coți înălțimea
ei.

16. Strâmtându-o vei face corabiia, și
deasupra de un cot o vei sfârși, iară ușa o
vei face în coaste, cu cămări câte cu doao
și câte cu trei rânduri de poduri o vei face.

17. Și, iată, Eu voiu aduce potop, apă preste
pământ, ca să strice tot trupul în care easte
suflet viu supt ceriu, și oricâte vor fi pre
pământ vor muri.

18. Și voiu pune legătura Mea cu tine, și
vei intra în corabie tu și feciorii tăi și
muierea ta și muierile feciorilor tăi cu tine.

19. Și din toate dobitoacele, și din toate
ceale ce să târască, și din toate fierile, și din
tot trupul, câte doao din toate să bagi în
corabie, ca să le hrănești cu tine, parte
bărbătească și fămeiască să fie.

20. Și din toate pasările ceale zburătoare,
după fealiu, și din toate dobitoacele, după
fealiu, și din toate jigăniile ce să târască
pre pământ, după fealiul lor, câte doao din
toate vor intra la tine să se hrănească
împreună cu tine, parte bărbătească și
fămeiască.

21. Și tu vei lua ție din toate bucatele de
care mâncați și vei aduna la tine, și vor fi
ție și lor de mâncare”.

22. Și au făcut Noe toate câte i-au poruncit
lui Domnul Dumnezeu, așa au făcut.

CAP 7

*După ce au intrat Noe cu ai săi în corabie, ploaie s-au
făcut pre pământ în patruzeci de zile și patruzeci de
noști, cât au trecut apa preste vârfurile tuturor munților
și au înecat tot trupul ce mișca de pre pământ.*

1. i au zis Domnul Dumnezeu
cătră Noe: „Întră tu și toată
casa ta în corabie, că pre tine*
te-am văzut drept înaintea Mea
în neamul acesta.

2. Și din dobitoacele ceale curate bagă
înlăuntru la tine câte șapte, parte bărbă-
tească și fămeiască, iară din dobitoacele
ceale necurate câte doao, parte bărbăteas-
că și fămeiască.

3. Și din pasările ceriului ceale curate câte
șapte, parte bărbătească și fămeiască,

*Evrei
11, 7

2 Petr.
2, 5

și din toate pasările ceale necurate câte doao, parte bărbătească și femeiască, ca să hrănești (a) sămânța preste tot pământul.

4. Că încă șapte zile Eu voi aduce ploaie pre pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și voi piiarde de pre fața pământului tot ce viiază, care am făcut”.

5. Și au făcut Noe toate câte i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.

6. Iară Noe era de șeaze sute de ani, și potop de apă s-au făcut pre pământ.

*Mat. 24, 37
Luca 17, 26
1 Petr. 3, 20

7. Și* au intrat Noe și feciorii lui și muiarea lui și muierele feciorilor lui cu dânsul în corabie pentru apa potopului.

8. Și din pasările ceale curate, și din pasările ceale necurate, și din dobitoacele ceale curate, și din dobitoacele ceale necurate, și din fieri, și din toate ceale ce să târască pre pământ.

9. Câte doao din toate au intrat la Noe în corabie, parte bărbătească și femeiască, precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Noe.

10. Și au fost după șapte zile, apa potopului s-au făcut pre pământ.

11. În anul șeasă sute din viața lui Noe, în luna a doao, în doaozeci și șapte a lunii, în zioa aceea s-au desfăcut toate izvoarele adâncului, și jghiiaburile ceriului s-au deschis.

12. Și s-au făcut ploaie pre pământ patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

13. În zioa aceea intrat-au Noe, Sim, Ham, Iafet, feciorii lui Noe și muiarea lui Noe și trei muieri ale feciorilor lui cu dânsul în corabie.

14. Și toate fierile, după fealiu, și toate dobitoacele, după fealiu, și toată jivina ce să mișcă pre pământ, după fealiu, și toată paserea zburătoare, după fealiul său.

15. Au intrat la Noe în corabie, câte doao, parte bărbătească și femeiască, din tot trupul în care easte duh de viață.

16. Și ceale ce intrasă parte bărbătească și femeiască din tot trupul au intrat, după cum au poruncit Dumnezeu lui Noe, și au închis Domnul Dumnezeu corabiia din afara ei.

17. Și au fost potop patruzeci de zile și patruzeci de nopți pre pământ, și s-au înălțat apa, și au rădicat corabiia și o au înălțat de pre pământ.

18. Și să întărea apa și să înmulțea foarte pre pământ, și să purta (b) corabiia pre deasupra apei.

19. Iară apa să întărea (v) foarte, foarte, pre pământ, și au acoperit toți munții cei înalți, care era supt ceriu.

20. De cincisprăzece coți s-au înălțat apa

3. (a) Ca să rămâie sămânță. 18. (b) Înota, plutea. 19. (v) Să înmulțea.

în sus și au acoperit toți munții cei înalți.

21.* Și au murit tot trupul ce să mișca pre pământ, al paserilor și al dobitoacelor și al fierilor și toată jivina ce să mișca pre pământ. *Întel. 10, 4
1 Petr. 3, 20

22. Și tot omul și toate câte avea suflare de viață și tot ce era pre uscat au murit.

23. Și s-au stâns tot ce era (g) viu pre fața a tot pământul, de la om până la dobitoc (d), și ceale ce să târască, și pasările ceriului de pre pământ s-au stâns, și au rămas Noe singur și cei ce era cu el în corabie.

24. Și s-au înălțat apa pre pământ o sută și cincizeci de zile.

CAP 8

După ce au scăzut apa, Noe cu cei din corabie, slobozind mai înainte corbul și porumbul, au ieșit din corabie și au adus jerbă lui Dumnezeu mulțemită. Dumnezeu făgăduiaște că mai mult nu va fi potop de apă.

1. i Și-au adus aminte Dumnezeu de Noe și de toate fierile și de toate dobitoacele și de toate paserile și de toate jivinile ce să târască câte era cu dânsul în corabie, și au adus Dumnezeu vânt pre pământ și au încetat apa.

2. Și s-au încuiat izvoarele adâncului și jghiiaburile ceriului, și s-au oprit ploaia din ceriu.

3. Și scădea apa scurându-să de pre pământ și s-au împușinat apa după o sută și cincizeci de zile.

4. Și au șezut corabiia, în luna a șaptea, în doaozeci și șapte de zile ale lunii, pre munții Ararat.

5. Iară apa au scăzut până la luna a zecea, iară în luna a zecea, în zioa cea dintâiu a lunii, s-au ivit vârful munților.

6. Și au fost după patruzeci de zile, au deschis Noe fereastra corabiei, carea o făcuse.

7. Și au trimis corbul să vază: oare scăzut-au apa? Și ieșind nu s-au mai întors până când s-au uscat apa de pre pământ.

8. Și au trimis porumbul după dânsul să vază: doară au scăzut apa de pre pământ.

9. Și neaflând porumbul odihnă picioarelor sale, s-au întors la dânsul în corabie, că era apa preste toată fața pământului, și, întinzându-și mâna, l-au luat și l-au băgat la sine în corabie.

10. Și așteptând încă și alte șapte zi-

23. (g), (d) De la om până la dobitoc, adecă, și pre om și pre dobitoc.

le, iară au trimis pre porumb afară din corabie.

11. Și s-au întors la dânsul porumbul cătră seară, și avea în gura sa stălpăre de maslin cu frunză, și au cunoscut Noe că au scăzut apa de pre fața pământului.

12. Și așteptând încă alte șapte zile, iară au trimis porumbul, și n-au mai adaos a să întoarce la dânsul.

13. Și au fost în anul șease sute și unul din viața lui Noe, în luna dintâiu, în zioa dintâiu a lunii, au scăzut apa de pre pământ și au descoperit Noe coperișul corăbiei carea făcuse și au văzut că au scăzut apa de pre fața pământului.

14. Iară în luna a doao, în zioa a doaozeci și șapte, s-au uscat pământul.

15. Și au grăit Domnul Dumnezeu cătră Noe, zicând: „leși din corabie, tu și muiarea ta, și feciorii tăi și muierele feciorilor tăi cu tine,

16. Și toate fierile câte sânt cu tine și tot trupul de la pasări până la dobitoace și toată jivina carea să mișcă pre pământ scoate cu tine,* și creșteți și vă înmulțiți pre pământ”.

*Sus 1, 22 Jos 17. Și au ieșit Noe și muiarea lui și feciorii lui și muierele feciorilor lui cu dânsul.

9, 1 7 18. Și toate fierile și toate dobitoacele și toată paserea și toată jivina ce să mișcă pre pământ, după fealiul său, au ieșit din corabie.

19. Și au zidit Noe jertvenic Domnului și au luat din toate dobitoacele ceale curate, și din toate paserile ceale curate și au adus ardere de tot pre jărtvenic.

20. Și au mirosit Domnul Dumnezeu miros cu bună mireasmă și au zis Domnul Dumnezeu: „Am socotit, și nu voi adaoge mai mult a blăstăma pământul pentru faptele oamenilor.* Pentru că să pleacă cugetul omului cu deadinsul spre reale din tinerețele lui. Deci, nu voi mai adaoge a omorî tot trupul viu, precum am făcut.

*Sus 6, 6 Mateiu 15, 19

21. În toate zilele pământului, sămănătura și secerișul, frigul și caldul, vara și primăvara, zioa și noaptea nu vor mai înceta”.

CAP 9

Dumnezeu binecuvântă pre Noe și pre feciorii lui, și toate ceale ce viiază împreună cu peștii le dă lor să le fie de mâncare, iară cu sânge a mânca îi opreaște; cu curcubeu să întăreaște legătura între Dumnezeu și între om, că nu va mai fi potop de apă. Noe să îmbată și râde de el Ham, feciorul lui, să blastămă Ham în Hanaan, feciorul său, Sim, și Iafet să binecuvintează.

CAP 8 ȘI 9

1. i bine au cuvântat Dumnezeu pre Noe și pre feciorii lui, și le-au zis lor:* „Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul, și-l stăpâniți pre el. *Sus 1, 22 28

2. Și tremurul și frica voastră va fi preste toate fierile pământului și preste toate paserile ceriului și preste toate câte să mișcă pre pământ și preste toți peștii mării, supt mâinile voastre le-am dat. 8, 17

3. Și tot ce să mișcă și viiază* va fi voao de mâncare, ca buruianele de ierburi le-am dat voao toate. *Sus 1, 29 Leviț.

4. Fără numai carne cu sângele sufletului să nu mâncați. 17, 14

5. Pentru că și sângele sufletelor voastre îl voi ceare din mâna tuturor fierilor, și din mâna omului fratelui voi ceare sufletul omului.

6. Cel ce va* vărsa sângele omului, pentru sângele aceluia sângele lui să va vărsa, că după chipul lui Dumnezeu am făcut pre om. *Mat. 26, 52 Apoca.

7.* Iară voi creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți pre el”. 13, 10 *Sus

8. Și au grăit Dumnezeu lui Noe și feciorilor lui cu dânsul, zicând: 1, 26 [28] 8, 17 [16]

9. „Iată, Eu puiu legătura Mea cu voi și cu seminția voastră după voi.

10. Și cu tot sufletul viu, ce easte cu voi din paseri și din dobitoace, și din toate fierile pământului câte sânt cu voi din toate, care au ieșit din corabie.

11.* Și voi pune legătura Mea cu voi, și nu va muri mai mult tot trupul de apa potopului și nu va fi mai mult potop de apă, care să strice tot pământul”. *Isaia 54, 9

12. Și au zis Domnul Dumnezeu cătră Noe: „Acesta easte sămnel legăturii care-l dau Eu întră Mine și întră voi, și întră tot sufletul viu, care easte cu voi întră neamuri veacinice.

13. (a) Curcubeul Mieu îl puiu pre noor, și va fi semn de legătură întră Mine și întră pământ.

14. Și va fi când voi noora noori pre pământ, să va arăta curcubeul pre noori.

15. Și-Mi voi aduce aminte de legătura Mea, carea easte întră Mine și întră voi, și întră tot sufletul viu în tot trupul, și nu va mai fi potop de apă, ca să piară tot trupul.

16. Și va fi curcubeul Mieu pre noori și-l voi vedea, ca să-Mi aducă aminte de legătura cea veacinică întră Mine și întră pământ, și întră sufletul viu care easte în tot trupul pre pământ”.

17. Și au zis Dumnezeu lui Noe: „Acesta easte sămnel legăturii care l-am pus întră Mine și întră tot trupul ce easte pre pământ”.

13. (a) Arcul.

18. Și era feciorii lui Noe, carii au ieșit din corabie: Sim, Ham, Iafet, iară Ham era tată lui Hanaan; acești trei sânt feciorii lui Noe.

19. Dintru aceștia s-au răsipit preste tot pământul.

20. Și au început Noe (b), om lucrătoriu de pământ, și au sădit vie.

21. Și au beut din vin și s-au îmbătat și s-au golit în casa sa.

22. Și au văzut Ham, tatăl lui Hanaan, goliciunea tătâne-său.

23. Și ieșind afară, au spus celor doi frați ai săi, iară Sim și Iafet, luând o haină, o au pus pre amândoi umerii săi și s-au dus cu dosul înainte și au acoperit goliciunea tătâne-său, și fețele lor căuta îndărăpt, și n-au văzut goliciunea tătâne-său.

24. Și s-au trezit Noe de vin, și au cunoscut câte i-au făcut lui feciorul său cel mai tânăr, și au zis:

25. „Blăstămat să fie Hanaan, pruncul (v), slugă va fi fraților săi”. Și au zis: „Binecu-vântat Domnul Dumnezeu lui Sim, și va fi Hanaan, pruncul, slugă lui.

26. Înmulțască Dumnezeu pre Iafet, și să lăcuiască în lăcașurile lui Sim, și să fie Hanaan slugă lui”.

27. Și au trăit Noe după potop ani trei sute și cincizeci.

28. Și au fost toate zilele lui Noe noao sute și cincizeci de ani, și au murit.

CAP 10

Neamurile fiilor lui Noe, de la carii s-au împărțit oamenii în toată lumea și s-au născut toți cei de pre pământ.

1. ceastea sânt neamurile fiilor lui Noe: a lui Sim, a lui Ham și a lui Iafet; și s-au născut lor fii după potop.

2. Fiii lui Iafet: Gamer și Magog și Madi și Iovan și Elisa și Tovel și Mosoh și Tiras.

3. Și feciorii lui Gamer: Ashanas și Rifat și Torgama.

4. Și feciorii lui Iovan: Elisa și Tarsas, Chiteanii, Rodeanii.

5. Dintru aceștia s-au împărțit ostroavele (a) neamurilor în pământul lor, fieștecarele, după limbă, întru neamurile lor și întru semințiile lor.

6. Și feciorii lui Ham: Hus și Mesrain, Fud și Hanaan.

7. Și feciorii lui Hus: Sava și Evila și Savata și Regma și Savataca.

20. (b) A fi. 25. (v) Blastămă pre fecior pentru tată, ca să nu să vază a blăstăma pre cel ce mai înainte bine l-au cuvântat. S. Ioan Gură de Aur.

8. Și feciorii lui Regma: Sava și Dadan. Iară Hus au născut pre Nevrod, acesta au început a fi uriaș pre pământ (b).

9. Acesta era uriaș vânătoriu înaintea Domnului Dumnezeu, pentru aceea zic că Nevrod (v), uriaș vânătoriu înaintea Domnului.

10. Și au fost începutul împărăției lui Vavilonul, și Oreh și Arhad și Halani, în pământul Senaar.

11. Din pământul acela au ieșit Asur și au zidit Ninevi. Și Roovod cetatea, și Halah.

12. Și Dasi, întră Ninevi și întră Halah, aceasta este cetate mare.

13. Iară Mesrain au născut pre Iudiiiani și pre neftaleani și pre enemetiiani și pre Iaviiiani.

14. Și pre patrosoniiani și pre hazmoniiani, de unde au ieșit filisteanii, și pre gaftoriiiani.

15. Iară Hanaan au născut pre Sidon, cel întâiu născut al său, și pre Heteu.

16. Și pre Ievuseu și pre Amoreu și pre Ghergheseu.

17. Și pre Eveu și pre Aruceu și pre Aseneu.

18. Și pre Aradeu și pre Samareu și pre Amati. Și după aceasta s-au împărștiat neamurile hananeilor.

19. Și au fost hotarale hananeilor de la Sidon, până a veni la Gherara și la Gaza, până a veni până la Sodoma și Gomora, Adama și Sevoin, până la Dasa.

20. Aceștia sânt feciorii lui întră Ham, neamurile lor, după limbile lor, întră țările lor și întră semințiile lor.

21. Și s-au născut și lui Sim, tatălui tuturor fiilor lui Ever, fratelui celui mai mare a lui Iafet.

22.* Fiii lui Sim: Elam și Asur și Arfaxad și Lud și Aram și Cainan.

23. Și fiii lui Aram: Uz și Ul și Gater și Mosoh.

24. Și Arfaxad au născut pre Cainan, și Cainan au născut pre Sala, iară Sala au născut pre Ever.

25. Iară lui Ever s-au născut doi feciori, numele unuia, Falec, pentru că în zilele lui s-au împărțit pământul, și numele fratelui lui, Iectan.

26. Iară Iectan au născut pre Elmodad și pre Salet și pre Sarmot și pre Iarah.

27. Și pre Odora și pre Evil și pre Decla.

28. Și pre Eval și pre Avimael și pre Sava.

29. Și pre Ufir și pre Eveila și pre

5. (a) Jidov.: s-au împărțit țerile neamurilor. 8.

(b) Jidov.: acesta au început a fi putearnic pre pământ, și în stih 9. Jid.: în loc de uriaș, este putearnic. 9. (v) Au fost.

*1 Para.
1, 17

Iovav, toți aceștia feciorii lui Iectan.

30. Și au fost lăcașul lor de la Masi până a veni la Safira, muntele răsăritului.

31. Aceștia sânt feciorii lui Sim, în neamurile lor, după limbile lor, întru țările lor și întru semințiile lor.

32. Acestea sânt neamurile feciorilor lui Noe, după nașterile lor, după sămințiile lor. Dintru aceștia s-au împrăștiat ostroavele neamurilor pre pământ după potop.

CAP 11

La zidirea turnului Vavilonului, trufia mândrilor și limba să amească, neamurile lui Sim până la Avram.

*Înțele.
10, 5

1.* **S**i era tot pământul un rost și un glas tuturor.

2. Și au fost după ce au purces ei de la răsărit, au aflat câmp în pământul Senar și au descălecat acolo.

3. Și au zis omul cătră vecinul său: „Veniți să facem cărămizi și să le ardem în foc”. Și le-au fost lor cărămida în loc de piatră, și var le era lor lutul.

4. Și au zis: „Veniți să ne zidim noao înșine cetate și turn, a căruia vârful (a) să fie până în ceriu, și să ne facem noao nume mai înainte de ce ne vom răsipi pre fața a tot pământul”.

5. Și s-au pogorât Domnul să vază cetatea și turnul care-l zidea fiii oamenilor.

6. Și au zis Domnul: „Iată, un neam și o gură tuturor, aceasta au început a face, și acum nu vor înceta de la toate, oricâte să vor apuca a face.

7. Veniți și, pogorându-ne, să amestecăm (b) acolo limba lor, ca să nu înțelegă nici unul glasul deaproapelui”.

8. Și i-au împrăștiat pre ei Domnul de acolo preste fața a tot pământul, și au încetat a zidi cetatea și turnul.

9. Pentru aceea s-au chemat numele locului aceluia Mestecare, că acolo au amestecat limbile a tot pământul și de acolo i-au răsipit pre ei Domnul preste fața a tot pământul.

10. Și aceastea-s nașterile lui Sim, și era Sim fecior de o sută de ani când au născut pre Arfaxad, în al doilea an după potop.

11. Și au trăit Sim după ce au născut pre Arfaxad ani cinci sute (v), și au născut fii și feate, și au murit.

12. Și au trăit Arfaxad o sută și treizeci și cinci de ani, și au născut pre

4. (a) Grece.: A căruia capul să fie. 7. (b) Să turburăm. 11. (v) În Bibliia cea veachie românească este: ani trei sute și treizeci și cinci. 13. (g) În Bibliia cea gre. de la Alexandria: ani patru sute și trei-

CAP 10 ȘI 11

Cainan.

13. Și au trăit Arfaxad, după ce au născut pre Cainan, ani patru sute (g), și au născut fii și feate, și au murit. Și au trăit Cainan o sută și treizeci de ani, și au născut pre Sala, și au trăit Cainan, după ce au născut pre Sala, ani trei sute și treizeci, și au născut feciori și feate, și au murit.

14. Și au trăit Sala o sută treizeci de ani, și au născut pre Ever.

15. Și au trăit Sala, după ce au născut pre Ever, ani trei sute și treizeci, și au născut feciori și feate, și au murit.

16. Și au trăit Ever o sută treizeci și patru de ani, și au născut pre Falec.

17. Și au trăit Ever, după ce au născut pre Falec, ani doao sute (d) și șaptezeci, și au născut fii și feate, și au murit.

18. Și au trăit Falec o sută și treizeci de ani, și au născut pre Ragav.

19.* Și au trăit Falec, după ce au născut pre Ragav, ani doao sute și noao, și au născut fii și feate, și au murit.

20. Și au trăit Ragav o sută treizeci și doi de ani, și au născut pre Seruh.

21. Și au trăit Ragav, după ce au născut pre Seruh, ani doao sute și șapte, și au născut feciori și feate, și au murit.

22. Și au trăit Seruh o sută și treizeci de ani, și au născut pre Nahor.

23. Și au trăit Seruh, după ce au născut pre Nahor, ani doao sute, și au născut fii și feate, și au murit.

24. Și au trăit Nahor o sută șaptezeci și noao de ani (e), și au născut pre Tara.

25. Și au trăit Nahor, după ce au născut pre Tara, o sută și doaozeci și cinci de ani (j), și au născut feciori și feate, și au murit.

26. Și au trăit Tara șaptezeci de ani,* și au născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran.

27. Și aceastea sânt nașterile lui Tara: Tara au născut pre Avram și pre Nahor și pre Aran, și Aran au născut pre Lot.

28. Și au murit Aran mai înainte decât Tara, tatăl său, în pământul în care s-au fost născut, în țara haldeilor.

29. Și au luat Avram și Nahor șie muieri, numele muierii lui Avram, Sara, și numele muierii lui Nahor, Melha, fata lui Aran, carele au fost tatăl Melhei și tatăl Ieshei.

30. Și Sara era stearpă și nu făcea fii.

31.* Și au luat Tara pre Avram, feciorul său, și pre Lot, feciorul lui Aran,

zeci. 17. (d) În Bibliia cea veachie românească și grece. de la Alexandria este: ani trei sute și șaptezeci. 24. (e) Bibliia cea veachie românească: Și au trăit Nahor șaptezeci și noao de ani. 25. (j) Alexan. și cea veachie românească: are ani o sută și doaozeci și noao.

*1 Para.
1, 19

*Isus
24, 2
[1 Paral.]
1, 27

*Isus
24, 2

feciorul său, și pre Sara, noru-sa, muiarea lui Avram, feciorului său, și i-au scos pre ei

***Iudi.** 5, 6 Hanaan, și au venit până la Haran și au lăcuit acolo.

7, 2 32. Și au fost toate zilele lui Tarra în pământul Haran ani doao sute și cinci, și au murit Tarra în Haran.

CAP 12

Avram, ascultând de porunca lui Dumnezeu, își lasă moșiia și să duce cu Lot în Hanaan și jertvește Domnului în Sihim și în Vetil, de acolo pentru foamea au mers în Egipt, zicând că Sara, muiarea lui, îi este soră, pre carea, luându-o Faraon, după aceea neatinsă o au dat lui Avram îndărăpt.

***Fapt.**
7, 3

1. **S**i* au zis Domnul lui Avram: „Ieși din pământul și din rudeniia ta și din casa tătâne-tău și vino în pământul care voiu arăta ție.

2. Și te voiu face pre tine neam mare, și bine te voiu cuvânta, și voiu mări numele tău și vei fi binecuvântat.

3. Și bine voiu cuvânta pre cei ce te vor binecuvânta, și voiu blăstăma pre cei ce te vor blăstăma,* și bine să vor cuvânta întru tine toate neamurile pământului”.

***Jos**
14 [18], 18
22, 18
Galat.
3, 8

4. Și s-au dus Avram precum i-au zis Dumnezeu lui, și s-au dus cu el și Lot. Și era Avram de șaptezeci și cinci de ani, când au ieșit din Haran.

5. Și au luat Avram pre Sara, muiarea sa, și pre Lot, feciorul fratelui său, și toate averile sale care agonisisă și tot sufletul care-l dobândisă în Haran, și au ieșit ca să meargă în pământul Hanaan.

6. Și au venit în pământul Hanaan, și au umblat Avram pământul în lungimea lui până la locul Sihem, la stejeariul cel înalt, iară hananeii lăcuia atunci pre pământul acela.

7. Și S-au arătat Domnul lui Avram și i-au zis lui:* „Seminției tale voiu da pământul acesta”. Și au zidit acolo Avram oltariu Domnului, Celui ce S-au arătat lui.

***Jos**
13, 18
15, 18
26, 4
2 Leage
34, 4

8. Și s-au dus de acolo în munte cătră răsăritul lui Vetil, și și-au întins acolo cortul său în Vetil, lângă mare, și Anghe cătră răsărit, și au zidit acolo oltariu Domnului, și au chemat numele Domnului (a).

9. Și s-au rădicat Avram și, mergând, au tăbărât în pustie.

10. Și s-au făcut foamete pre pământ, și s-au pogorât Avram în Egipt, ca să lăcuiască acolo, pentru că să întărisă foametea pre pământ.

8. (a) Biblia cea rom. are: Domnului, Celui ce

11. Și au fost când să apropiia Avram să între în Egipt, au zis Sarei, muierei sale: „Știu eu cum că muiare frumoasă ești tu la față.

12. Fi-va, dară, ca deaca te vor vedea eghipteanii, vor zice: «Aceasta easte muiarea lui», și pre mine mă vor omorî, iară pre tine te vor ținea.

13.* Zi, dară: «Sora lui sânt», ca să fie mie bine pentru tine, și să trăiască sufletul meu pentru tine”.

***Jos**
20, 11 [12]

14. Și au fost după ce au intrat Avram în Egipt, au văzum eghipteanii muiarea lui că easte frumoasă foarte.

15. Și o au văzut pre ea domnii lui Faraon, și o au lăudat la Faraon, și o au băgat pre ea în casa lui Faraon.

16. Și lui Avram au făcut bine pentru dânsa, și avea el oi și viței și asini și slugi și slujnice și catâri și cămile.

17. Și au certat Dumnezeu pre Faraon cu certări mari și reale, și casa lui pentru Sara, muiarea lui Avram.

18. Și chemând Faraon pre Avram, au zis: „Căci ai făcut aceasta mie? Că nu mi-ai spus că muiare îți easte ție.

19. Pentru ce ai zis că: «Soră easte mie», și o am luat pre ea muiare mie, și acum, iată, muiarea ta înaintea ta, luându-o, te du”.

20. Și au poruncit Faraon oamenilor săi, pentru Avram, ca să-l sloboază de acolo pre el și pre muiarea lui, și toate câte era ale lui (b).

CAP 13

Avram și Lot, pentru avearea cea multă, după ce au ieșit din Egipt, să despărțesc. Lot și-au ales hotarale Jordanului; Avram au lăcuit în pământul Hanaan, unde iară-i făgăduiaște Dumnezeu că-i va înmulți sămânța și-i va da moștenire pământul acela.

1. **S**i s-au suit Avram din Egipt, el și muiarea lui, și toate ale lui, și Lot cu el, în pustie.

2. **I**ară Avram era bogat foarte, cu dobitoace și cu argint și cu aur.

3. Și pre calea pre carea venisă s-au dus în pustie până la Vetil, până la locul în care mai înainte au fost cortul lui, întră Vetil și întră Anghe.

4. La locul oltariului,* care mai înainte l-au fost făcut acolo, și au chemat acolo Avram numele Domnului.

***Sus**
12, 7

5. Și Lot, carele mergea împreună cu Avram, avea oi și boi și corturi.

6. Și nu-i cuprindea pre ei pământul,* ca să lăcuiască într-un loc, pentru că e-

***Jos**
36, 7

S-au arătat lui. 20. (b) Alexandria are: și Lot cu dânsul.

ra averile lor multe.

7. Și nu-i cuprindea pre ei pământul ca să lăcuiască împreună (a).

8. Și s-au făcut sfadă întră păstorii dobitoacelor lui Avram și întră păstorii dobitoacelor lui Lot, iară hananeii și ferezeii lăcuia atunci pământul acela (b).

9. Și au zis Avram lui Lot: „Să nu fie sfadă întră mine și întră tine, și întră păstorii miei și întră păstorii tăi, că oameni frați sântem noi.

10. Iată, tot pământul înaintea ta easte, despărtește-te de mine, de vei (v) tu spre stânga, eu de-a dreapta; iară de vei tu spre dreapta, eu spre stânga”.

11. Și rădicând Lot ochii săi, au văzut tot ținutul împrejurul Iordanului că tot era adăpat, mai înainte până a nu surpa Domnul Sodoma și Gomora, ca raiul lui Dumnezeu, și ca pământul Eghiptului, până unde să vine în Zogora.

12. Și și-au ales și Lot tot ținutul cel dimprejurul Iordanului, și s-au tras îndărăpt Lot de la răsărit, și s-au despărțit fieștecarele de fratele său.

13. Și Avram s-au sălășluit în pământul Hanaan, iară Lot s-au sălășluit în cetatea carea era împrejurul ținutului (g), și și-au pus lăcașul în Sodoma.

14. Iară oamenii cei din Sodoma era răi și păcătoși înaintea lui Dumnezeu foarte.

15. Și au zis Dumnezeu lui Avram, după ce s-au despărțit Lot de dânsul: „Rădică ochii tăi și caută din locul în care ești tu acum spre miazănoapte și spre miazăzi, și spre răsărit și spre mare.

16. Că tot pământul care-l vezi ție-l voiu da și seminției tale, până în veac.

17. Și voiu face sămânța ta ca năsipul pământului, și de poate neștine numără năsipul pământului, și sămânța ta să va numără.

18. Scoală-te și umblă pământul în lungimea și în lățimea lui, că ție-l voiu da și seminției tale în veac”.

19. Și, rădicându-și Avram corturile, au venit și au lăcuit lângă stejeariul lui Mamvri, care era în Hevron, și au zidit acolo oltariu Domnului.

CAP 14

Învîngându-să cei cincii crai și prădându-să Sodoma, Lot cu ceialalți să duce în robie de cei patru crai ce au învins, pre carii gonindu-i Avram, pre toți robii și prăzile le-au întors; și luând binecuvântare de la Melhisedec, toate le-au întors împăratului Sodomului.

7. (a) Alexa.: și nu putea lăcui împreună. 9. (b) Acela s-au luat din cea latinească pentru mai bun înțeles. 10. (v) A mearge. 13. (g) Iordanului.

CAP 13 ȘI 14

1. i au fost când împărătea Armafal, împăratul Senaarului, și Arioh, împăratul Elasarului, Hodologomor, împăratul Elamului, și Targal, împăratul neamurilor.

2. Făcut-au războiu cu Vala, împăratul Sodomei, și cu Varsa, împăratul Gomorei, și cu Senar, împăratul Adamei, și cu Simovor, împăratul Sevoimului, și cu împăratul Valacului, acesta easte Sigor (a).

3. Toți aceștia s-au adunat în Valea cea Sărată, carea acum easte Marea Sărilor.

4. Doisprăzeace ani aceia slujisă lui Hodologomor, iară în al treisprăzeacelea an nu au vrut să mai slujească.

5. Iară într-a patrusprăzeacelea an au venit Hodologomor și împărății carii era cu el și au tăiat pre uriașii cei din Astorot și din Carnaim, și neamurile ceale tari împreună cu ei, și pre oamenii cei din cetatea Savi.

6. Și pre horeii cei din munții Seir, până la Terebintul Afaranului, care easte în pustie.

7. Și întorcându-să, au venit la Fântâna Judecății, aceasta easte Cadis, și au ucis pre toți domnii lui Amalic și pre amoreii cei ce lăcuia în Asason Tamar.

8. Și au ieșit la războiu împăratul Sodomei și împăratul Gomorei și împăratul Adamei și împăratul Sevoimului și împăratul Valacului, acesta easte Sigor, și și-au tocmit tabăra spre bătaie în Valea cea Sărată.

9. Împrotriva lui Hodologomor, împăratul Elamului, și împrotriva lui Targal, împăratul neamurilor, și împrotriva lui Armafal, împăratul Senaarului, și împrotriva lui Arioh, împăratul Elasarului, patru împărați împrotriva a cincii.

10. Iară Valea cea Sărată era cu puțuri (b) cleoase, și au fugit împăratul Sodomei și împăratul Gomorei, și au căzut acolo, iară cei ce au rămas au fugit la munte.

11. Și au luat (v) toată călărimea Sodomei și a Gomorei și toate ce avea ei de mâncare, și s-au dus.

12. Și au luat și pre Lot, feciorul fratelui lui Avram, și toate averile lui, că lăcuia în Sodoma, și s-au dus.

13. Și venind unul din cei scăpați, au spus lui Avram, trecătoriului, iară el lăcuia lângă stejeariul lui Mamvri, al Amoreului, fratelui lui Eshol, și fratelui lui Avnan, carii avea legătură de pace cu Avram.

14. Și auzind Avram că s-au luat în

2. (a) Valacul acesta easte cetatea carea pre vreamea lui Moisi să chema Sigor. 10. (b) Valea Sărată avea ochiuri glodoasă, cu tină cleoasă. 11. (v) Bibli. român. are: și au luat muntele și au prădat toată călărimea.

robie Lot, feciorul fratelui său, numărat-au slugile sale ceale de casă, trei sute și optsprezece, și au alergat după ei până la Dan.

15. Și au căzut asupra lor noaptea el și slugile lui, și i-au lovit pre ei și i-au gonit până la Hoval, care easte de-a stânga Damascului.

16. Și au întors toată călărimea Sodomei, și pre Lot, feciorul fratelui său, l-au întors, și toate averile lui, și muierile și norodul.

17. Și au ieșit împăratul Sodomei întru întimpinarea lui după întoarcerea lui de la tăierea lui Hodologomor și a împăraților, carii era cu el în Valea lui Savi, acesta era Câmpul Împăraților (g).

Evrei 7, 1 18. Și Melhisedec, împăratul Salimului, au scos pâine și vin, și era el preot lui Dumnezeu celui Preaînalt.

19. Și bine au cuvântat pre Avram, și au zis: „Bine e cuvântat Avram lui Dumnezeu celui Preaînalt, Carele au făcut ceriul și pământul.

20. Și bine e cuvântat Dumnezeu cel Preaînalt, Carele au dat pre vrăjmașii tăi supt mâna ta”. Și au dat Avram lui zăciuală din toate.

21. Și au zis împăratul Sodomei către Avram: „Dă-mi mie oamenii, iară caili iai ție”.

22. Și au zis Avram către împăratul Sodomei: „Întinde-voiu mâna mea către Domnul Dumnezeu cel Preaînalt, Carele au făcut ceriul și pământul.

23. De la funișoară până la legătura încălțăminteii, te voiu lua din toate ale tale, ca să nu zici: «Eu am îmbogățit pre Avram».

24. Afară de ceale ce au mâncat feciorii, și afară de partea bărbaților, carii au venit cu mine, Eshol, Avnan, Mamvri, aceștia își vor lua partea sa”.

CAP 15

Dumnezeu făgăduiaște fiu lui Avram, carele deznădăjduia că va avea fiu după sine; Avram, crezind lui Dumnezeu, să îndreptează și întru semnul pământului celui făgăduit aduce jertvă, după cum i-au poruncit Domnul, și aude nemernicia ceaea ce va să fie acelor după el.

1. ară după cuvintele aceastea, fost-au cuvântul Domnului către Avram în vedenie, zicând: „Nu te teame, Avrame, Eu te voiu păzi pre tine; plata ta va fi multă foarte”.

2. Și au zis Avram: Stăpâne, Doamne, ce vei da mie? Că eu moriu fără de feciori, și

17. (g) Jidov.: carea easte Valea Împăratului. 2. (a) Adecă: eu fără de prunci voiu muri, și fiiul purtătorului de grijă a căsii meale, carele împarte bucate

feciorul slujnicii meale, Masec, acesta Damasc Eliezer (a)”.

3. Și au zis Avram: „De vreame ce mie nu mi-au dat sămânță, iată, sluga mea va fi după mine moștean”.

4. Și îndată s-au făcut cuvântul Domnului către dânsul, zicând: „Nu va fi acesta moștean după tine, ci cel ce va ieși din tine, acesta va fi moștean”.

5. Și l-au scos pre el afară și au zis lui:* *Rom. 4, 18 „Caută la ceriu și numără stealele, de le vei putea număra pre eale”. Și au zis lui: „Așea va fi sămânța ta”.

6.* Și au crezut Avram lui Dumnezeu, și s-au socotit lui spre dreptate. *Rom. 4, 3

7. Și au zis către dânsul: „Eu sânt Dumnezeu, Cel ce te-am scos din țara haldeilor, ca să dau ție pământul acesta să-l moștenești pre el”. Galat. 3, 6 Iacov 2, 23

8. Și au zis: „Stăpâne, Doamne, cum voiu cunoaște că-l voiu moșteni pre el?”

9. Și au zis lui: „Ia o junincă de trei ani și o capră de trei ani și un berbeace de trei ani și o turturea și un porumb”.

10. Și luând el acealea toate,* le-au despiciat în doao și le-au pus pre eale cu fața una către alta, iară paserile nu le-au despiciat. *Ierem. 34, 18

11. Și s-au pogorât paserile pe trupurile ceale despicate, și au șezut Avram lângă eale (b).

12. Iară când apunea soarele, uimire au căzut pre Avram, și, iată, frică mare și întunecată l-au cuprins pre dânsul.

13. Și au zis către Avram: „Știind vei ști,* că nimearnică va fi sămânța ta în pământ străin, și vor supune pre ei robiei, și-i vor necăji, și-i vor smeri pre ei patru sute de ani. *Fapt. 7, 6

14. Iară pre neamul acela, căruia vor sluji, îi voiu judeca Eu, iară după aceea vor ieși aici cu aveare multă.

15. Iară tu vei merge la părinții tăi în pace, ajungând la bătrânețe bun.

16. Iară întru a patra neam să vor întoarce aici, pentru că păcatele amoriilor nu s-au plinit până acum”.

17. Iară după ce au apus soarele, s-au făcut flacăra și, iată, cuptoriu afumând și făclii de foc, care au trecut prin mijlocul despiciăturilor acestora.

18. În zioa aceea* au făcut Dumnezeu legătură cu Avram, zicând: „Sămînției tale voiu da pământul acesta, de la râul Eghiptului până la râul cel mare al Eufratului. *Sus 12, 7 13, 15

19. Pre chenei și pre chenezei și pre chedmonei, Jos 26, 4 2 Leage 34, 4

la casnicii miei și să cheamă Damaschin Eliezer, acesta va fi moștean după mine. S. Ieronim. 11. 4, 21 (b) Jidov.: și s-au pogorât paserile pre trupurile ceale despicate, și Avram le gonia pre eale. 1 Paral. 1, 26

20. Și pre hetei și pre ferezei și pre rafaimi.
21. Și pre amorei și pre hananei și eghei și gherghesei și pre ievusei”.

CAP 16

Sara dă pre Agar, slujnica sa, lui Avram, să nască dintr-înșea fiu, carea, după ce au luat în pânțece, au urgisit pre stăpână-sa, pentru care lucru stăpână-sa o au năcăjit, și ea au fugit, ci din porunca îngerului s-au întors și au fost supusă stăpână-sa. Agar naște pre Ismail.

1. ară Sara, muiarea lui Avram, nu-i naștea lui, și avea ea o slujnică eghipteană, căriia era numele Agar.

2. Și au zis Sara cătră Avram: „Iată, m-au închis Domnul ca să nu nasc, întră, dară, la slujnica mea, ca să fac din ea feciori”.

3. Și au ascultat Avram de cuvântul Sarei, și luând Sara, muiarea lui Avram, pre Agar, eghipteanca, slujnica sa, după ce au lăcuit zece ani Avram în pământul lui Hanaan, o au dat lui Avram, bărbatului său, muiare.

4. Și au intrat Avram la Agar, și ea au luat în pânțece, și, văzind că au luat în pânțece, au urgisit pre stăpână-sa.

5. Și au zis Sara cătră Avram: „Strâmbătate să face mie de cătră tine, eu am dat pre roaba mea în sânul tău, și ea, văzind că are în pânțece, m-au urgisit; judece Dumnezeu întră mine și întră tine”.

6. Și au zis Avram cătră Sara: „Iată, slujnica ta în mâinile tale, fă cu dânsa cum va plăcea ție”. Și o au năcăjit pre ea Sara, și au fugit de la fața ei.

7. Și o au aflat pre ea îngerul Domnului la izvorul apei în pustie, la izvorul cel din calea lui Sur.

8. Și au zis ei îngerul Domnului: „Agar, slujnica Sarei, de unde vii? Și unde te duci?” Și au zis ea: „De la fața Sarei, stăpânei mele, fug eu”.

9. Și i-au zis ei îngerul Domnului: „Întoarce-te la stăpână-ta și te smerește supt mâinile ei”.

10. Și au zis ei îngerul Domnului: „Înmulțind voi înmulți sămânța ta, și de mulțime nu să va număra”.

11. Și i-au zis îngerul Domnului: „Iată, în pânțece ai tu și vei naște fiu și vei chema numele lui Ismail, pentru că au auzit Domnul smereniia ta.

12. Acesta va fi om lucrătoriu de pământ, mâinile lui împotriva tuturor și mâinile tuturor împotriva lui, și înaintea feții tuturor fraților săi va lăcui”.

13. Și au chemat Agar numele Domnului celui ce grăia cătră dânsa: „Tu, Doamne, Carele m-ai cercetat, că au zis că și înainte Te-am

văzut, când Te-ai arătat mie.

14. Pentru aceasta au chemat fântâna aceea Fântână,* înaintea căriia am văzut, iată (a), întră Cadis și întră Varad”. *Jos 24, 62

15. Și au născut Agar lui Avram fecior, și au chemat Avram numele feciorului său, care i l-au născut Agar, Ismail.

16. Și Avram era de optzeci și șase de ani când au născut Agar lui Avram pre Ismail.

CAP 17

Să poftoresc lui Avram făgăduințele. Numele lui și al Sarei să mută. Tăierea împrejur să poruncește ca un semn al legăturii. Să făgăduiaște lui fiu din Sara. Avram plinește porunca tăierii împrejur.

1. ară când au fost Avram de noaozeci și noao de ani, S-au arătat Domnul lui Avram și i-au zis lui: „Eu sânt Dumnezeuul tău, fă ce easte plăcut înaintea Mea și fii fără de prihană.

2. Și voi pune legătura Mea întră Mine și întră Tine, și te voi înmulți foarte”.

3. Și au căzut Avram pre fața sa, și i-au grăit Dumnezeu lui, zicând:

4. „Iată, Eu și legătura Mea cu tine,* și vei fi tată a multe neamuri. *Sira. 44, 20

5. Și nu să va chema numele tău mai mult Avram, ci va fi numele tău Avraam, pentru că tată a multe neamuri te-am pus pre tine. Roma. 4, 17

6. Și te voi creaște foarte, foarte, și te voi pune întră neamuri, și împărați din tine vor ieși.

7. Și voi pune legătura Mea întră tine și întră sămânța ta după tine întră neamurile lor spre legătură veacinică, ca să fiu Dumnezeu ție și seminției tale după tine.

8. Și voi da ție și seminției tale după tine pământul în care lăcuiești, tot pământul lui Hanaan spre moștenire veacinică, și Eu voi fi lor Dumnezeu”.

9. Și au zis Dumnezeu cătră Avraam:* „Iară tu să păzești legătura Mea și sămânța ta după tine, întră neamurile lor. *Fapt. 7, 8

10. Și aceasta easte legătura carea să păzești întră Mine și întră voi, și întră sămânța ta după tine, întră neamurile lor, să va tăia voao împrejur toată partea bărbătească.

11. Și veți tăia împrejur marginea trupului vostru, și va fi* semn de legătură întră Mine și întră voi. * 2 Lege 12, 3

12. Și pruncul de opt zile să va tăia voao împrejur, toată partea bărbătească întră neamurile voastre, și cel născut în casa ta și cel cumpărat cu argint, și tot fiul străin carele nu easte din sămânța ta. Luca 2, 21 Roma. 4, 11

14. (a) Aceasta easte.

13. Cu tăiere împrejur să va tăia împrejur cel născut al casii tale și cel cumpărat cu argint. Și va fi legătura Mea preste trupul vostru întru legătură veacinică.

14. Și partea bărbătească carea nu-și va tăia împrejur marginea trupului său în zioa a opta, pîiarde-să-va sufletul acela din neamul său, pentru că au stricat legătura Mea”.

15. Și au zis Dumnezeu lui Avraam: „Sara, muiarea ta, nu să va chema numele ei Sara, ci Sarra va fi numele ei.

16. Și o voiu binecuvânta pre dânsa și voiu da ție dintr-înșă fiiu și bine-l voiu cuvânta pre dânsul, și va fi spre neamuri, și împărați neamurilor dintr-înșul vor ieși”.

17. Și au căzut Avraam pre fața sa, și au răs, și au zis în cugetul său, grăind: „Au, doară, să va naște fiiul celui de o sută de ani? Și Sarra, de noaozeci de ani fiind, au, doară, va naște?”

18. Și au zis Avraam cătră Dumnezeu: „Ismail acesta să trăiască înaintea Ta”.

*Jos 18, 10 21, 2 19. Și au zis Dumnezeu lui Avraam așa:” „Iată, Sarra, muiarea ta, va naște ție fiiu, și vei chema numele lui Isaac, și voiu pune legătura Mea cu dânsul spre legătură veacinică, ca să fiu Dumnezeu lui, și seminției lui după dânsul.

20. Iară pentru Ismail, iată că te-am ascultat, și iată că l-am binecuvântat pre dânsul, și-l voiu creaste, și-l voiu înmulți pre dânsul foarte, doaosprăzeace neamuri va naște, și voiu face pre dânsul neam mare.

21. Iară legătura Mea o voiu pune cu Isaac, pre carele va naște ție Sarra într-această vreme, în celalalt an”.

22. Și au încetat Dumnezeu a grăi cătră dânsul, și s-au suit Dumnezeu de la Avraam.

23. Și au luat Avraam pre Ismail, fiiul său, și pre toți cei născuți în casa sa, și pre toți cei cumpărați cu argint, și pre tot bărbatul dintru oamenii cei din casa lui Avraam, și le-au tăiat împrejur marginea trupului în zioa aceea, după cum au grăit Dumnezeu lui.

24. Și Avraam era de noaozeci și noao de ani, când și-au tăiat împrejur marginea trupului său.

25. Iară Ismail, fiiul lui, era de treisprăzeace ani, când și-au tăiat împrejur marginea trupului său.

26. Și în zioa aceea, s-au tăiat împrejur Avraam și Ismail, fiiul lui, și toți bărbații căsii lui, și cei născuți în casă, și cei cumpărați cu argint dintr-alte neamuri.

CAP 18

Avraam priimește în sălaș pre trei îngeri, carii făgăduiesc lui fiiu din Sarra; Sarra să înfruntă, căci au

răs pentru aceasta. Mai înainte să spune perirea sodomleanilor, pentru carii Avraam de multe ori s-au rugat.

1* i s-au arătat Dumnezeu lui Avraam la stejeariul Mamvri, când ședea el în ușa cortului său la amiazăzi. *Evrei 13, 2

2. Și rădicând ochii săi, au văzut și, iată, trei bărbați sta din sus de el, și, văzindu-i pre ei, au alergat de la ușa cortului său înaintea lor și s-au închinat la pământ.

3. Și au zis: „Doamne, de am aflat har înaintea Ta, nu trece pre robul Tău.

4. Să se aducă apă și să se speale picioarele voastre și vă odihniți supt copaciu.

5. Și voiu aduce pâine și veți mânca, și după aceea veți merge pre calea voastră, pentru aceea abateți-vă la sluga voastră”. Iară ei au zis: „Așa fă după cum ai zis”.

6. Și au alergat Avraam în cort la Sarra, și au zis ei: „Grăbește și frământă trei măsuri de făină curată și fă azime”.

7. Și Avraam au alergat la vaci, și au luat un vițal tânăr și bun și l-au dat slugii și au pripit să-l gătească.

8. Și au luat unt și lapte și vițelul care l-au gătit, și le-au pus înaintea lor, și ei au mâncat, iară el sta lângă ei supt copaciu.

9. Și ei au zis cătră dânsul: „Unde easte Sarra, muiarea ta”. Și răspunzând el, au zis: „Iată, easte în cort”.

10. Și au zis ei: „Iată, când mă voiu* întoarce, voi veni la tine în vremea aceasta în ceasuri, și va avea fecior Sarra, muiarea ta”. Și Sarra au auzit de la ușa cortului, fiind după dânsul (a). *Sus 17, 19 Jos 21, 1 Roma. 9, 9

11. Iară Avraam și Sarra era bătrâni, petrecuți în zile, și Sarrei încetasă a să face ceale muieresti.

12.* Și au răs întru sine Sarra, zicând: „Încă nu mi s-au făcut mie aceasta până acum, și domnul meu easte bătrân”. *1 Petr. 3, 6

13. Și au zis Domnul cătră Avraam: „Pentru ce au răs Sarra întru sine, zicând: «Au doară cu adevărat voiu naște, bătrână fiind?»

14. Au nu easte cu puțință la Dumnezeu tot cuvântul? În vremea aceasta mă voiu întoarce la tine în ceasuri, și va avea Sarra fecior”.

15. Și au tăgăduit Sarra, zicând: „Nu am răs”, pentru că s-au temut, și au zis cătră ea: „Ba, ci ai răs”.

16. Și, sculându-să de acolo bărbații, s-au uitat spre Sodoma și spre Gomora, și Avraam mergea împreună cu ei, petrecându-i.

17. Iară Domnul au zis: „Au ascunde-voiu eu de Avraam, sluga Mea, ceale ce Eu voiu face?”

18. Iară Avraam să va face neam mare,

10. (a) După ușe.

***Sus și mult,* și întru el să vor binecuvânta toate neamurile pământului.**

Jos 19. Că știu că va învăța pre fiii săi și casa sa după sine, și vor păzi căile Domnului, ca să facă dreptate și judecată, ca să aducă Domnul preste Avraam toate câte au grăit cătră dânsul”.

20. Și au zis Domnul: „Strigarea Sodomei și a Gomorei s-au înmulțit la Mine, și păcatele lor sânt mari foarte.

21. Deci, pogorându-Mă, voi vedea de fac după strâgarea lor, carea vine la Mine, iară de nu, să știu”.

22. Și, întorcându-să de acolo bărbații, au venit în Sodoma, și Avraam era încă stând înaintea Domnului.

23. Și, apropiindu-să Avraam, au zis: „Să nu pierzi pre cel drept împreună cu cel necredincios, și va fi cel drept ca și cel necredincios.

24. De vor fi cincizeci de drepti în cetate, au piiiarde-vei pre ei? Au nu vei ierta tot locul pentru cincizeci de drepti, de vor fi într-însa?

25. Nicidecum să nu faci după cuvântul acesta, ca să ucizi pre cel drept împreună cu cei nedrepti, și să fie cel drept ca și cel nedrept, nicidecum. Cel ce judeci tot pământul; au nu vei face judecată?”

26. Și au zis Domnul: „De voi afla în Sodoma, în cetate, cincizeci de drepti, voi ierta toată cetatea și tot locul pentru dânsii”.

27. Și răspunzind Avraam, au zis: „Acum am început a grăi cătră Domnul meu, care sânt pământ și cenușe.

28. Dară, de vor fi mai puțini de cincizeci de drepti, să fie patruzeci și cinci, au piiiarde-vei pentru patruzeci și cinci toată cetatea?” Și au zis: „Nu o voi piiiarde, de voi afla acolo patruzeci și cinci”.

29. Și au adaos a grăi încă cătră Domnul, și au zis: „Dară de să vor afla acolo patruzeci?” Și au zis: „Nu o voi piiiarde pentru acei patruzeci”.

30. Și au zis: „Să nu fie ceva, Doamne, de voi mai grăi, dară de să vor afla acolo trei zeci?” Și au zis: „Nu o voi piiiarde, de voi afla acolo treizeci”.

31. Și au zis: „Pentru că pociu grăi cătră Domnul, dară de să vor afla acolo doaozeci?” Și au zis: „Nu o voi piiiarde de voi afla acolo doaozeci”.

32. Și au zis: „Să nu fie ceva, Doamne, de voi mai grăi încă o dată?” Dară de să vor afla acolo zece?” Și au zis: „Nu o voi piiiarde pentru acei zece”.

33. Și s-au dus Domnul după ce au încetat a grăi lui Avraam, și Avraam s-au întors la locul său.

CAP 19

Lot, priimind în sălaș pre îngeri, de la sodomleani

CAP 18 ȘI 19

să asuprește; ieșind Lot cu muiarea și cu doao feate ale sale, Sodoma piiiare de foc; muiarea să face stâlp de sare în cale, și, după aceea îmbrătându-să, neștiind, doarme cu amândoao featele sale, din care s-au născut moaviteanii și amoniteanii.

1.* i au venit doi îngeri la Sodoma seara, și Lot ședea la poarta Sodomei, și, văzându-i, Lot s-au sculat întru întimpinarea lor și s-au închinat cu fața la pământ, și au zis:

**Evrei. 13, 2*

2. „Iată, domnilor, abateți-vă la casa slugii voastre, și rămâneți și spălați picioarele voastre, și dimineață, sculându-vă, veți merge în calea voastră”. Iară ei au zis: „Ba, în uliță vom mânea”.

3. Și i-au silit pre ei, și s-au abătut la dânsul, și au intrat în casa lui, și au făcut lor de mâncare, și azime au copt lor, și au mâncat ei.

4. Iară mai înainte de ce s-au culcat ei, bărbații cetății, sodomiteanii, au încunjurat casa de la cel tinăr până la cel bătrân, tot norodul împreună.

5. Și au chemat afară pre Lot, și au zis cătră dânsul: „Unde sânt bărbații carii au intrat la tine noaptea? Scoate-i la noi, ca să ne împreună cu ei (a)”.

6. Și au ieșit Lot la ei înaintea ușii și au tras ușa după sine.

7. Și au zis cătră ei: „Nicidecum, fraților, nu faceți răutatea aceasta.

8. Ci am eu doao feate, care n-au cunoscut bărbat, pre acealea voi scoate la voi, și vă faceți treaba cu eale după cum va plăcea voao, numai asupra bărbaților acestora să nu faceți nedrept, pentru că au intrat supt acoperemântul casii mele (b)”.

9. Iară ei au zis lui: „Du-te încolo, ai venit să lăcuiești, și nu judecată să judeci? Acum, dară, te vom chinui mai rău pre tine decât pre ei*”.

**2 Pet. 2, 8*

10. Iară bărbații (v), tinzind mâinile, au tras pre Lot la sine în casă și au închis ușa casii.

11. Iară pre bărbații carii era la ușa căsii* i-au pedepsit cu orbire, de la cel mic până la cel mare, și s-au ostenit căutând ușa.

**Întel. 19, 16*

12. Și au zis cătră Lot bărbații: „Ai tu pre cineva aici? Gineri, au feciori, au feate? Sau altcineva de al tău? De easte în cetate, scoate-i din locul acesta.

13. Că vom să stricăm noi locul acesta, pentru că s-au înălțat strigarea lor

5. (a) Scoate-i la noi ca să ne împreună cu ei trupește, adecă, să curvim cu ei. Sodomeanii împotriva firii să amesteca bărbat cu bărbat, de acolo acest păcat să chiimă sodomia. **8. (b)** Grece.: supt acoperemântul grinzilor mele. **10. (v)** Carii sălășluisă în casa lui Lot.

înaintea Domnului, și ne-au trimis pre noi Domnul să-l stricăm pre dânsul”.

14. Și ieșind Lot, au grăit cătră ginerii săi, carii luasă pre featele lui, și le-au zis: „Sculăți-vă și ieșiți din locul acesta, pentru că Domnul va să piază cetatea”.

15. Și să păru a vorbi glumă înaintea ginerilor săi. Iară deaca s-au făcut dimineață, grăbea îngerii pre Lot, zicând: „Scoală-te și ia muiarea ta, și ceale doao feate ale tale, care ai, și ieși, ca să nu pieri și tu împreună cu fărădelegile cetății”.

16. Și ei s-au turburat (g), iară îngerii au apucat de mână pre el și pre muiarea lui și pre ceale doao feate ale lui, pentru că nu

Întel. 10, 6 S-au îndurat Domnul de dânsul. Și scoțindu-i pre ei afară, au zis:

17. „Mântuind mântuiaște sufletul tău, să nu te uiți înapoi, nici să stai în vreun (d) loc de prinprejur, în munte te mântuiaște, ca să nu te prinzi împreună cu ei”.

18. Și au zis Lot cătră dânsii: „Rogu-mă, Doamne.

19. Fiindcă au aflat sluga Ta milă înaintea Ta și ai mărit dreptatea Ta, carea faci cu mine, ca să fie viu sufletul meu, eu nu voiu putea (e) să mă mântuiesc în munte, ca să nu mă prinză realele, și voiu muri.

20. Iată cetatea cea de aproape, ca să scap acolo, easte mică, și mă voiu mântui. Au nu easte mică? Și va fi viu sufletul meu pentru Tine”.

21. Și i-au zis lui: „Iată, M-am mirat de fața ta, și în cuvântul acesta, ca să nu stric cetatea, pentru carea ai grăit.

Întel. 10, 6 22. Grăbeaște, dară, ca să te mântuiești acolo, că nu voiu putea face lucrul până vei merge tu acolo”. Pentru aceea, au chemat numele cetății aceia Sigor.

23. Soarele au răsărit pre pământ și Lot au intrat în Sigor.

2 Leage 29, 23 24. Și Domnul au ploat preste Sodoma și preste Gomora piază pucioasă și foc de la Isaiia

13, 19 25. Și au surpat cetățile aceastea, și tot împrejurul, și pre toți câți lăcuia în cetăți, și toate câte răsar din pământ.

lezechei 16, 49 26. Și s-au uitat muiarea lui îndărăpt, și s-au făcut stâlp de sare.

Osie 11, 8 27. Și au mânecat Avraam a doao zi la locul unde au stătut* înaintea Domnului.

Amos 4, 11 28. Și au căutat spre Sodoma și spre Gomora, și spre pământul de primprejurul locului, și au văzut, și, iată, să suia pară de foc din pământ, ca o vâpaie de cuptoriu.

Luca 17, 28 32 29. Și au fost când au stricat Domnul toate cetățile de primprejur, Și-au adus Dumnezeu aminte de Avraam și au scos

*Sus

18, 1 16. (g) S-au spăriiat. 17. (d) Grece.: în tot locul de primprejur. 19. (e) Fugi.

pre Lot afară din mijlocul surpării, când au surpat Domnul cetățile, în care lăcuia Lot.

30. Și au ieșit Lot din Sigor, și ședea în munte el și amândoao featele lui cu dânsul, că s-au temut a lăcui în Sigor, și au lăcuit în peșteră el și amândoao featele lui cu dânsul.

31. Și au zis cea mai bătrână cătră cea mai tânără: „Tatăl nostru easte bătrân, și nimene nu easte pre pământ carele să se împreune cu noi, după cum easte obiceiul a tot pământul.

32. Vino, dară, să adăpăm pre tatăl nostru cu vin, și să dormim cu dânsul, și să rădicăm din tatăl nostru sămânță”.

33. Și au adăpat pre tatăl său cu vin în noaptea aceea, și, întrând, cea mai bătrână au dormit cu tatăl său în noaptea aceea, și el nu au știut când au dormit ea și când s-au sculat.

34. Și au fost a doao zi, au zis cea mai bătrână cătră cea mai tinără: „Iată, am dormit ieri cu tatăl nostru, să-l adăpăm cu vin și într-această noapte, și, întrând, te culcă tu cu el, și să rădicăm din tatăl nostru sămânță”.

35. Și au adăpat și întru acea noapte pre tatăl său cu vin, și, întrând, cea mai tânără au dormit cu tatăl său, și el nu au știut când s-au culcat ea și când s-au sculat.

36. Și au luat în pânțele amândoao featele din tatăl lor.

37. Și au născut cea mai mare fecior, și au chemat numele lui Moav, zicând: „Din tatăl meu”. Acesta e tată moaviteanilor până în zioa de astăzi.

38. Și au născut și cea mai tânără fecior, și au chemat numele lui Aman, zicând: „Fiiul neamului meu”. Acesta easte tată amani-teanilor până în zioa de astăzi.

CAP 20

Avraam merge în Gherari, și acolo împăratul îi ia muiarea, apoi, din porunca Domnului neatinsă cu mari daruri, o au trimis îndărăpt la Avraam. Avraam să roagă și să însănătoșează casa împăratului.

1. i au purces de acolo Avraam spre pământul cel cătră amiază, și au lăcuit întră Cadis și întră Sur, și au nemernicit în Gherari.

2. Și au zis Avraam de Sarra, muiarea sa, că: „Soră easte mie”, că s-au temut să zică că: „Muiarea mea easte”, ca nu cumva să-l ucidă pre el oamenii cetății pentru ea, și au trimis Avimeleh, împăratul gherarilor, și au luat pre Sarra.

3. Și au intrat Dumnezeu la Avimeleh în somn noaptea, și au zis lui: „Iată, tu vei

să mori pentru muiarea carea o ai luat, că ea are bărbat”.

4. Și Avimeleh nu s-au atins de ea și au zis: „Doamne, au piii-vei neam drept, care nu știe?”

5. Au nu el au zis mie: «Soră mie easte?» Și ea mi-au zis: «Frate mie easte?» Cu inimă curată și cu mâni dreapte am făcut aceasta”.

6. Și i-au zis Dumnezeu în somn: „Și Eu am cunoscut că cu inimă curată ai făcut aceasta, și Eu nu M-am îndurat de tine, ca să nu păcătuiești tu împotriva Mea, și pentru aceea nu te-am lăsat să te atingi de dânsa.

7. Iară acum dă îndărăpt muiarea omului, că proroc easte, și să va ruga pentru tine și vei fi viu; iară de nu o vei da îndărăpt, să știi că vei muri tu și toate ale tale”.

8. Și de dimineață sculându-să Avimeleh, îndată au chemat pre toate slugile sale și au grăit toate cuvintele acestea în urechile lor, și s-au temut toți oamenii foarte.

9. Și au chemat Avimeleh pre Avraam, și au zis lui: „Căci ai făcut noao aceasta? Au, doară, am greșit ceva împotriva ta, de ai adus preste mine și preste împărăția mea păcat mare? Lucru care nimenea nu l-ar face ai făcut mie”.

10. Și au zis Avimeleh cătră Avraam: „Ce ai socotit de ai făcut aceasta?”

11. Și au zis Avraam: „Pentru că am gândit ca nu cumva să nu fie frica lui Dumnezeu în locul acesta, și pre mine mă vor omorî pentru muiarea mea.

Sus 12. Și cu adevărat soră easte mie de pre
12, 13 tată, iară nu de pre mumă, iară mi s-au făcut mie și muiare.

13. Și au fost când m-au scos Dumnezeu din casa tătâne-mieu, am zis ei: «Această dreptate să faci cu mine, în tot locul unde vom intra, zi că frate-mi easte”.

Jos 14. Și au luat Avimeleh o mie de didrahme
21, 23 și oi și viței și slugi și slujnice, și au dat lui Avraam, și i-au dat îndărăpt și pe Sarra, muiarea lui.

15. Și au zis Avimeleh cătră Avraam: „Iată pământul mieu înaintea ta, unde-ți va plăcea, lăcuiște”.

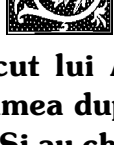
16. Iară cătră Sarra au zis: „Iată, am dat o mie de didrahme fratelui tău, acestea vor fi ție întru cinstea feții tale și a tuturor care sânt cu tine, și toate adevărat le spune”.

17. Și s-au rugat Avraam lui Dumnezeu, și au însănoșat Dumnezeu pre Avimeleh și pre muiarea lui și pre slujnicile lui, și au născut.

18. Pentru că, închizind, au fost închis Domnul din afară tot zgăul în casa lui Avimeleh, pentru Sarra, muiarea lui Avraam.

CAP 21

Isaac să naște și să înțarcă; iară Ismail cu mumă-sa să scoate din casă, ca să se hrănească în pustie. Avimeleh face cu Avraam legătură de pace prin jurământ.

1. i Domnul au cercetat pre Sara, după cum au zis,* și au făcut *Sus
Domnul Sarrii precum au grăit. 17, 19
2. Și luând în pânțece, Sarra* au
născut lui Avraam fiiu la bătrânețe, pre *Gala
vreamea după cum grăisă lui Domnul. 18, 10
4, 23
3. Și au chemat Avraam numele fiiului său
ce s-au născut lui, pre carele au născut lui Evrei
Sarra, Isaac. 11, 11
4. Și au tăiat împrejur Avraam pre Isaac,
în zioa a opta,* precum i-au fost poruncit *Sus
Dumnezeu lui. 17, 10 [12]
5. Și Avraam era de o sută de ani, când i
s-au născut* Isaac, fiiul său. *Mateiu
6. Și au zis Sarra: „Răs mi-au făcut Dom-
nul, pentru că cine va auzi să va bucura
împreună cu mine”.
7. Și au zis: „Cine va spune lui Avraam că
Sarra apleacă prunc? Că am născut fiiu la
bătrânețele mele”.
8. Și au crescut pruncul și s-au înțercat, și
au făcut Avraam ospăț mare în zioa în carea
s-au înțercat fiiul său, Isaac.
9. Și văzind Sarra pre fiiul Agarei eghip-
teancii, carele să născusă lui Avraam, jucân-
du-să cu Isaac, fiiul său,
- 10.* Au zis lui Avraam: „Goneaște pre sluj- *Gala.
nica aceasta și pre fiiul ei, că nu va moșteni 4, 30
fiiul slujnicii cu fiiul mieu, Isaac”.
11. Și foarte greu s-au părut cuvântul acesta
înaintea lui Avraam, pentru fiiul său, Ismail.
12. Și au zis Dumnezeu lui Avraam: „Să nu
fie greu înaintea ta cuvântul cel pentru prunc,
și pentru slujnică; toate câte va zice ție Sarra
ascultă de cuvântul ei,* pentru că întru Isaac *Rom.
să va chema ție sământă. 9, 7
13. Iară și pre fiiul slujnicii aceștia neam
mare îl voiu face, pentru că sământă ta
easte”. Evrei
14. Și s-au sculat Avraam dimineață și au
 luat pâini și un foale cu apă și au dat Agarei,
și au pus pre umărul ei și pruncul, și o au
slobozit pre dânsa, și, mergând, rătacea prin
pustie cătră Fântâna Jurământului.
15. Și s-au sfârșit apa din foale, și au lăpădat
pruncul supt un brad.
16. Și mergând, au șezut în preajma lui
departe, ca o aruncătură de arc, pentru că
au zis: „Nu voiu vedea moartea pruncului
mieu”. Și au șezut înaintea lui, și strigând
pruncul, au plâns.
17. Și au auzit Dumnezeu glasul pruncului
din locul unde era, și au strigat îngerul lui
Dumnezeu pre Agar din ceriu, și au zis

ei: „Ce easte, Agar? Nu te teame, că au auzit Dumnezeu glasul pruncului tău din locul unde easte.

18. Scoală-te și ia pruncul și-l ține cu mâna ta pre el, că neam mare voiu face pre el”.

19. Și au deșchis Dumnezeu ochii ei, și au văzut fântână de apă vie (a), și au mers de au umplut foalele de apă și au adăpat pruncul.

20. Și era Dumnezeu cu pruncul, și au crescut și au lăcuit în pustie, și s-au făcut arcaș.

21. Și au lăcuit în pustie (b), și i-au luat lui mumă-sa muiare din Faranul Eghiptului (v).

22. Și au fost în vreamea aceea, au grăit Avimeleh și Ohozat, carele luoașă pre noru-sa, și Fihol, voievodul puterii lui cătră Avraam, zicând: „Dumnezeu easte cu tine, întru toate câte faci.

23. Acum, dară, joară-mi mie pre Dumnezeu că nu-mi vei face strâmbătate, nici seminției meale, nici numelui meu, ci după dreptatea* carea am făcut cu tine vei face cu mine, și pământului întru care te-ai sălășluit”.

*Sus
20, 14

24. Și au zis Avraam: „Eu jor”.

25. Și au mustrat Avraam pre Avimeleh pentru fântânile apei, care le-au luat slugile lui Avimeleh.

26. Și Avimeleh au zis lui: „Nu am știut cine au făcut ție lucrul acesta (g), nici tu nu mi-ai spus, nici eu nu am auzit, fără numai astăzi”.

27. Și au luat Avraam oi și viței, și au dat lui Avimeleh, și au făcut amândoi legătură.

28. Și au pus Avraam șapte mielușite de oi singure.

29. Și au zis Avimeleh lui Avraam: „Ce sânt aceaste șapte mielușite ale oilor acestora, care le-ai pus singure?”

30. Și au zis Avraam: „Pentru că aceaste șapte mielușite vei lua de la mine, ca să-mi fie mărturie, cum că eu am săpat această fântână”.

31. Pentru aceea au chemat numele locului aceluia Fântâna Jurământului, că acolo au jurat amândoi.

32. Și au făcut amândoi legătură la Fântâna Jurământului, și s-au sculat Avimeleh și Ohozat, carele ținea pre noru-sa, și Fihol, maimarele puterii lui, și s-au întors în pământul Filistim.

33. Și au sădit Avraam țarină la Fântâna Jurământului, și au chemat acolo numele Domnului Dumnezeu veacinic.

19. (a) Apă vie să zice izvorul din care totdeauna curge apa părău. 21. (b) Bib. rom. veachie: în pustia Faranului. (v) Bib. rom. veachie: și au luat lui mumă-sa muiare din pământul Eghiptului.

34. Și au lăcuit Avraam în pământul Filistim zile multe.

CAP 22

Dumnezeu, pentru ca să adevereaze și să facă cunoscută credința și ascultarea lui Avraam, îi poruncește ca să jertvească pre fiiul său, Isaac. Iară când era să-l jertvească, l-au oprit îngerul, și pentru această ascultare să întăresc lui iarăși toate făgăduințele. Să numără fiii lui Nahor, fratele lui Avraam.

1* i au fost după cuvintele aceaste, Dumnezeu au ispitit pe Avraam, și i-au zis: „Avraame, Avraame”. Și au zis: „Iată, eu”.

*Iudit
8, 22 [23]
Evrei
11, 17

2. Și au zis: „Ia pre fiiul tău cel iubit, pre Isaac, pre carele ai iubit, și mergi în pământul cel înalt și-l ado pre el acolo jertvă întru unul din munții care-ți voiu zice ție”.

3. Și, sculându-să Avraam de dimineață, au pus șeaua pre asinul său, și au luat cu sine doao slugi, și pre Isaac, fiiul său, și tăind leamne pentru jertvă, sculându-să, au mers, și a treia zi au venit la locul care i-au zis lui Dumnezeu.

4. Și, căutând Avraam cu ochii săi, au văzut locul de departe.

5. Și au zis Avraam slugilor sale: „Ședeți aici cu asinul, iară eu și pruncul vom merge până colea și, închinându-ne, ne vom întoarce la voi”.

6. Și au luat Avraam leamnele ceale pentru jertvă și le-au pus pre Isaac fiiul, său, și au luat în mâini foc și cuțit, și s-au dus amândoi împreună.

7. Și au zis Isaac cătră Avraam, tatăl său: „Tată”. Iară el au zis: „Ce easte, fiule?” Și au zis: „Iată focul și leamnele, unde easte oaia pentru jertvă?”

8. Și au zis Avraam: „Dumnezeu Își va vedea Șie oaie de jertvă, fiiul meu”.

9. Și, mergând amândoi împreună, au venit la locul care i-au zis Dumnezeu lui, și au zidit acolo Avraam jertvenic, și au pus leamnele deasupra, și, legând pre fiiul său, Isaac, l-au pus pre jertvenic deasupra leamnelor.

10.* Și au tins Avraam mâna sa să ia cuțitul să junghie pre fiiul său.

*Iaco.
2, 21

11. Și l-au strigat îngerul Domnului din ceriu, și au zis: „Avraame, Avraame”. Iară el au zis: „Iată, eu”.

12. Și au zis: „Să nu pui mâna ta pre prunc, nici să faci lui nimica, că acum am cunoscut că te temi tu de Dumnezeu, și nu ți s-au făcut milă de fiiul tău cel iubit, pentru Mine”.

13. Și, căutând Avraam cu ochii săi, au

26. (g) Grece.: cuvântul acesta, iară jidovește: lucrul acesta, și românește încă vine mai bine lucrul decât cuvântul.

văzut, și, iată, un berbeace era încurcat cu coarnele într-un ram de tufă savec, și s-au dus Avraam și au luat berbeacele și l-au adus jertvă în locul lui Isaac, fiului său.

14. Și au chemat Avraam numele locului aceluia: „Domnul au văzut”, ca să zică astăzi: „În muntele, Domnul s-au arătat”.

15. Și au strigat îngerul Domnului pre Avraam a doao oară din ceriu, zicând:

- *Psalm 16.* „Asupra Mea Însumi M-am jurat, zice
104, 9 Domnul, pentru că ai făcut cuvântul acesta
Sirah și nu ți s-au făcut milă de fiul tău cel iubit,
44, 21 pentru Mine.
- 1 Maca. 17. Cu adevărat binecuvântând te voi bine-
2, 52 cuvânta, și înmulțind voi înmulți sămânța
Luca ta ca stealele ceriului și ca năsipul cel de pre
1, 73 țărurile mării, și va moșteni sămânța ta
Evrei cetățile nepriiatinilor.
6, 13 18. Și să vor* binecuvânta într-o sămânța ta
17 toate neamurile pământului, pentru că ai
*Sus ascultat cuvântul Mie”.
12, 3 19. Și s-au întors Avraam la slugile sale și,
18, 18 sculându-să, s-au dus la Fântâna Jurământu-
Jos lui, și au lăcuit Avraam la Fântâna Jurămân-
26, 4 tului.
- Sirah 20. Și au fost după aceastea, s-au poruncit
44, 25 [23] lui Avraam, zicând: „Iată, au născut Melha și
Fapte ea fiu lui Nahor, fratelui tău.
3, 15 [25] 21. Pre Uz, cel întâiu născut, și pre Vaix,
fratele lui, și pre Camuil, tatăl sirilor.
22. Și pre Hazad și pre Azav și pre Faldes și
pre Ieldaf și pre Vatuil.
23. Iară Vatuil au născut pre Reveca, sânt
opt feciori aceștia, pre carii i-au născut Melha
lui Nahor, fratelui lui Avraam.
24. Iară țiiitoarea lui, anume Reima, au născut
și ea pre Tavec, Taam și pre Tohos și pre
Moha”.

CAP 23

Sarra moare și o plânge Avraam și o îngroapă în peștera cea îndoită, carea o au cumpărat Avraam de la Efron.

1. i au fost viața Sarrei ani o sută și doaozeci și șapte.
2. Și au murit Sarra în cetatea Arvoc, carea easte în vale, aceasta easte Hevron, în pământul Hanaan, și au venit Avraam să plângă pre Sarra și să o jălească.
3. Și s-au sculat Avraam de la mortul său, și au grăit Avraam fiilor lui Het, zicând:
4. „Străin și nemearnic sânt eu la voi, dați-mi mie, dară, moșie de mormânt la voi, și voiu îngropa mortul meu de la mine”.
5. Și au răspuns fiii lui Het cătră Avraam, zicând:
6. „Nu, doamne, ci ne ascultă pre noi: împărat de la Dumnezeu ești tu într-o noi, în mormântu-

rile noastre ceale alese îngroapă-ți mortul tău, că nici unul dintră noi nu va opri mormântul său de cătră tine, ca să nu-ți îngropi mortul tău acolo”.

7. Și, sculându-să Avraam, s-au închinat norodului pământului, fiilor lui Het.

8. Și au grăit cătră dânșii Avraam, zicând: „De voiți cu sufletul vostru ca să îngrop mortul meu de la fața mea, ascultați-mă și grațiți pentru mine lui Efron a lui Saar.

9. Și să-mi dea mie peștera cea îndoită, carea o are el, ceaea ce easte în partea țarinei lui, pre argint ce va fi vreadnică, să-mi dea mie aceasta într-o voi moșie de mormânt”.

10. Și Efron ședea în mijlocul fiilor lui Het, și răspunzind Efron Heteul cătră Avraam, au zis la auzul fiilor lui Het și a tuturor celor ce intra în cetate, zicând:

11. „Lângă mine fii, doamne, și mă ascultă: țarina și peștera carea easte într-însa ție o dau înaintea tuturor cetățeanilor miei, datu-o-am ție, îngroapă mortul tău”.

12. Și s-au închinat Avraam înaintea norodului pământului (a).

13. Și au zis lui Efron la auz înaintea norodului pământului: „De vreame ce ești lângă mine, ascultă-mă. Argintul țarinei ia-l de la mine, și voiu îngropa mortul meu acolo”.

14. Și au răspuns Efron lui Avraam, zicând:

15. „Nu, doamne, am auzit, pământul easte de patru sute de didrahme de argint, ce e aceasta într-o mine și într-o tine? Ce (b)? Iară tu mortul ți-l îngroapă”.

16. Și au ascultat Avraam de Efron, și au plătit Avraam lui Efron argintul, care au grăit la auzul fiilor lui Het, patru sute de didrahme de argint ales la negoțitori.

17. Și țarina lui Efron, în carea era peștera cea îndoită, carea easte cătră fața Mamvrei, țarina și peștera, carea era într-o ea, și tot arborile care era în țarină, și tot ce easte în hotarile ei împrejur,

18. S-au dat lui Avraam moșie înaintea fiilor lui Het, și înaintea tuturor celor ce intra în cetate.

19. După aceastea, au îngropat Avraam pre Sarra, muiarea sa, în peștera țarinei cea îndoită, carea easte în preajma Mamvrei,* aceasta easte Hevron, în pământul lui Hanaan.

*Jos
35, 27

20. Și s-au întărit țarina și peștera, carea era într-însa, a lui Avraam spre moșie de mormânt de la fiii lui Het.

12. (a) Bibl. cea veachie are: înaintea norodului pământului și înaintea fiilor lui Het. 15. (b) În jidovie easte: „Doamne al meu, ascultă-mă pre mine, pământ de patru sute de sicli de arginți, într-o mine și într-o tine ce easte”.

CAP 24

Avraam, jurându-și sluga sa și în Mesopotamiia trimițându-l să cearce muiare lui Isaac, acesta luând sămn de la Dumnezeu află pre Reveca, și cu voia părinților și a fraților și cu a ei o aduce la Isaac; pre carea el o ia muiare, și așa să mângăie după moartea mâne-sa.

1. **S**i Avraam era bătrân petrecut în zile, și Domnul bine au cuvântat pre Avraam întru toate.

2. **Și** au zis Avraam slugii sale ceii mai bătrâne a casii sale, carele era mai mare preste toate ale sale: * „Pune mâna ta supt armul meu.

*Jos
46 [47], 29

3. **Și** te voiu jura, pre Domnul Dumnezeul ceriului și pre Dumnezeul pământului, ca feciorului meu, Isaac, să nu iai muiare din featele hananeilor, întră carii lăcuiesc eu.

4. **Ci** în pământul meu, unde m-am născut eu, vei merge, și în neamul meu, și vei lua muiare fiiului meu, Isaac, de acolo”.

5. **Și** au zis cătră dânsul sluga: „Dar de nu va vrea muiarea să vie cu mine în pământul acesta, întoarce-voiu pre fiiul tău acolo, în pământul de unde ai ieșit”.

6. **Iară** Avraam au zis cătră dânsul: „Ia aminte să nu întorci pre fiiul meu acolo.

7. **Domnul** Dumnezeul ceriului și Dumnezeul pământului, Cel ce m-au luat din casa tătâne-mieu și din pământul în care m-am născut, Cel ce mi-au grăit și S-au jurat mie, zicând: * «Ție voiu da pământul acesta, și seminției tale». Acesta va trimite pre îngerul Său înainte ta, și vei lua muiare feciorului meu de acolo.

*Sus
12, 7
13, 16
15, 18

8. **Iară** de nu va vrea muiarea să vie cu tine în pământul acesta, curat vei fi tu de jurământul meu, numai pre feciorul meu să nu-l întorci acolo”.

Jos
26, 4

9. **Și** au pus sluga mâna sa supt armul lui Avraam, stăpânului său, și au jurat pre cuvântul acesta.

10. **Și** au luat sluga zece cămile din cămilele stăpânului său și din toate bunătățile stăpânului său, cu sine, și sculându-să s-au dus în Mesopotamiia, în cetatea lui Nahor.

11. **Și** au așezat cămilele să odihnească afară de cetate lângă fântâna apei de seara, unde ies după apă.

12. **Și** au zis: „Doamne, Dumnezeul stăpânului meu, Avraam, fă cale bună înainte mea astăzi și fă milă cu stăpânul meu, Avraam.

13. **Iată**, eu stau la fântâna apei, și featele celor ce lăcuiesc în cetate ies ca să scoață apă.

14. **Și** va fi fecioara căriia eu voi zice: «Pleacă vadra ta să beau», și ea va zice mie: «Bea tu și cămilele tale le voiu adăpa, pân-

nă ce vor înceta toate a bea», pre aceasta o ai gătit lui Isaac, slugii Tale, și întru aceasta voiu cunoaște că ai făcut milă cu stăpânul meu, Avraam”.

15. **Și** au fost mai înainte de a săvârși el grăind întru cugetul său, iată, au ieșit afară Reveca, fata lui Vatuil, feciorului Melhei, muierei lui Nahor, fratelui lui Avraam, având vadra pre umărul său.

16. **Și** fecioara era frumoasă la față foarte, fecioară era, bărbat nu o au cunoscut pre ea, și, pogorându-să la fântână, au umplut vadra și s-au suit.

17. **Și** au alergat sluga înaintea ei, și au zis: „Dă-mi să beau puțină apă din vadra ta”.

18. **Iară** ea au zis: „Bea, doamne”. **Și** grăbind, au slobozit vadra pre brațul său și l-au adăpat până au încetat a bea.

19. **Și** au zis: „Și cămilelor tale voiu scoate apă până ce vor bea toate”.

20. **Și** au grăbit și au deșertat vadra în adăpătoare, și iarăși au alergat la fântână să scoață apă, și au adăpat toate cămilele.

21. **Iară** omul o socotea pre ea și tăcea, ca să cunoască, îndreptat-au Dumnezeu calea lui, au ba?

22. **Și** au fost după ce au încetat toate cămilele a bea, au luat omul cercei de aur, care trăgea câte o drahmă, și doao brățări pre mâinile ei, care trăgea zece măsuri de aur.

23. **Și** o au întrebat pre dânsa și au zis: „A cui fată ești? Spune-mi de easte la tatăl tău loc să sălășluim noi”.

24. **Iară** ea au zis lui: „Fată sânt a lui Vatuil, fiiul Melhei, pre carele l-au născut ea lui Nahor”.

25. **Și** i-au zis lui: „Și paie și fân mult easte la noi, și loc de sălășluit”.

26. **Și** bine părând omului, s-au închinat Domnului și au zis:

27. „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeul stăpânului meu, Avraam, Cel ce nu au luat dreptatea Sa și adevărul de la stăpânul meu, și pre mine m-au îndreptat la casa fratelui stăpânului meu”.

28. **Și**, alergând prunca, au spus în casa mumei sale, după cuvintele aceastea.

29. **Iară** Reveca avea frate, anume Lavan, și au alergat Lavan la om afară, la fântână.

30. **Și** au fost deaca au văzut cerceii și brățările în mâinile soru-sa, și auzind cuvintele Revechei, surorii sale, carea zicea: „Așa mi-au grăit omul”, și au venit la om unde sta el cu cămilele la fântână.

31. **Și** au zis lui: „Vino, întră înlăuntru, binecuvântate al Domnului, pentru ce stai afară? Eu am gătit casă și loc cămilelor”.

32. **Și** au intrat omul în casă și au descărcat cămilele, și au dat paie și fân

cămilelor și apă de spălat picioarelor lui și picioarelor oamenilor celor ce era cu el.

33. Și le-au pus lor pâine să mănânce, iară el au zis: „Nu voiu mânca pâine ce nu voiu grăi cuvintele mele”. Și ei au zis: „Grăiaște!”

34. Și el au zis: „Sluga lui Avraam sânt eu,

35. Și Domnul bine au cuvântat pre stăpânul meu foarte, și s-au mărit, și i-au dat lui oi și viței și argint și aur, slugi și slujnice, cămile, și asini.

36. Și Sarra, muiarea stăpânului meu, au născut un fecior stăpânului meu după ce au îmbătrânit el, și i-au dat lui toate câte au avut.

37. Și m-au jurat stăpânul meu, zicând: «Să nu iai muiare fiiului meu din featele hananeilor, întră carii lăcuiesc eu în pământul lor.

38. Ci numai la casa tătâne-mieu să mergi și la neamul meu, și vei lua muiare feciorului meu de acolo».

39. Iară eu am zis stăpânului meu: «Dară de nu va vrea să vie cu mine?»

40. Și mi-au zis: «Domnul Dumnezeu, înaintea Cui bine am plăcut, Acela va trimite pre îngerul Său cu tine și va îndrepta calea ta, și vei lua muiare fiiului meu din neamul meu și din casa tătâne-mieu.

41. Atunci curat vei fi de blăstămum meu, deaca vei veni la neamul meu și nu vor da ție, și tu vei fi curat de jurământul meu».

42. Și venind eu astăzi la fântână am zis: «Doamne Dumnezeu stăpânului meu, Avraam, de vei îndrepta Tu calea mea pre carea acum merg.

43. Iată, stau la fântâna apei, și featele oamenilor cetății vor ieși ca să ia apă, și va fi fecioara căriia eu voiu zice: ‘Dă-mi să beau puțină apă din vadra ta’.

44. Și ea-mi va zice: ‘Și tu bea, și cămilelor tale voiu scoate apă’, aceasta easte muiarea carea o au gătit Domnul lui Isaac, slujii Sale, și întru aceasta voiu cunoaște că ai făcut milă cu stăpânul meu, Avraam».

45. Și au fost mai înainte de a sfârși eu grăind în cugetul meu, îndată au ieșit Reveca cu vadra pre umăr și s-au pogorât la fântână și au scos apă, și am zis ei: «Dă-mi să beau».

46. Și ea, grăbind, au slobozit vadra pre brațul său de pre dânsa, și au zis: «Bea tu, și cămilele tale le voiu adăpa». Și am beut, și cămilele le-au adăpat.

47. Și o am întrebat pre ea, și am zis: «A cui fată ești tu? Spune mie». Și ea au zis: «Fată sânt eu a lui Vatuil, feciorului lui Nahor, pre carele au născut lui Melha». Și am pus cerceii pre brațul ei, și brățerile pre mâinile ei.

48. Și, părându-mi bine, m-am închinat Domnului și bine am cuvântat pre Domnul Dumnezeu stăpânului meu, Avraam, Cel ce m-au îndreptat în calea adevărului, ca să iau pre fata fratelui stăpânului meu, fiiului său.

49. Deci, de veți face voi milă și dreptate cu stăpânul meu, spuneți-mi, ca să mă întorc spre dreapta sau spre stânga”.

50. Și, răspunzind Lavan și Vatuil, au zis: „De la Domnul au ieșit lucrul acesta, nu vom putea grăi ție împotrivă, nici rău, nici bine.

51. Iată, Reveca înaintea ta easte, ia-o și te du și să fie muiare feciorului stăpânului tău, după cum au grăit Domnul”.

52. Și au fost după ce au auzit sluga lui Avraam cuvintele lor, s-au închinat pre pământ lui Dumnezeu.

53. Și, scoțind sluga vase de argint și de aur, și îmbrăcăminte, au dat Revechei, și daruri au dat fratelui ei și mumei ei.

54. Și au mâncat și au beut el și oamenii cei ce era cu el, și au dormit, și, sculându-să dimineață, au zis: „Sloboziți-mă, să mă duc la stăpânul meu”.

55. Și au zis frații și mumă-sa: „Să rămîie fata cu noi ca vro zece zile, și după aceea să va duce”.

56. Iară el au zis cătră ei: „Nu mă opriți, că Domnul au îndreptat calea mea întru mine, sloboziți-mă, ca se merg la stăpânul meu”.

57. Iară ei au zis: „Să chemăm prunca și să întrebăm gura ei”. Și au chemat pre Reveca și i-au zis ei: „Mearge-vei cu omul acesta?”

58. Iară ea au zis: „Mearge-voiu”.

59. Și au slobozit pre Reveca, sora sa, și averile ei, și pre sluga lui Avraam și pre cei ce era cu dânsul.

60. Și bine au cuvântat pre Reveca, și i-au zis ei: „Sora noastră ești, fă-te întru mii de zeci de mii, și să moștenească sămânța ta cetățile nepriiatinilor”.

61. Și sculându-să Reveca și slujnicile ei, s-au suit pre cămile și s-au dus cu omul; și luând sluga pre Reveca, s-au dus.

62. Iară Isaac mergea prin pustie de cătră Fântâna* Vedeniei, și el lăcuia în pământul cel de cătră amiazăzi.

63. Și au ieșit Isaac ca să se preumble la câmp de cătră seară, și, căutând cu ochii, au văzut cămilele venind.

64. Și, căutând Reveca cu ochii, au văzut pre Isaac și au sărit de pre cămilă.

65. Și au zis cătră slugă: „Cine easte omul acela carele mearge pre câmp înaintea noastră?” Și au zis sluga: „Acesta easte stăpânul meu”. Iară ea, luându-și veșmântul, s-au îmbrăcat”.

*Sus
16, 14

66. Și au spus sluga lui Isaac toate cuvintele câte au făcut.

67. Și au intrat Isaac în casa mumei sale și au luat pre Reveca, și s-au făcut lui muiare, și o au iubit pre dânsa, și s-au mângâiat Isaac pentru Sarra, mumă-sa.

CAP 25

Aвраам își ia muiare și naște dintr-înșă prunci, cărora le dă daruri, iară lui Isaac îi lasă moștenirea; moare Авраам. Și Ismail, după ce naște doisprăzece boiari, moare. Isaac să roagă pentru muiarea sa, că era stearpă, și au născut doi prunci geameni, pre Isav și pre Iacov, și cel mai mare și-au vândut celui mai mic nașterea cea dintâiu.

*1 Para.
1, 31

1* i, adăogând Avraam, și-au luat muiare, a căriia numele era Hetura.

2. Și ea au născut lui pre Zomvran și pre Iezan și pre Madal și pre Madiam și pre Iezvoc și pre Soie.

3. Și Iezan au născut pre Sava și pre Dedan, și fiii lui Dedan au fost (a): Asuriim și Latusiim și Laomim.

4. Și fiii lui Madiam: Ghefar și Afir și Enoh și Avida și Eldaga, toți aceștia era feciorii Heturei.

5. Și au dat Avraam toate averile sale lui Isaac, feciorului său.

6. Și feciorilor țititoarelor sale au dat Avraam daruri, și încă fiind el viu, i-au scos pre ei în laturi de la Isaac, fiul său, cătră răsărit, la pământul răsăriturilor.

7. Și aceștia sânt anii zilelor vieții lui Avraam, câți au trăit, o sută șaptezeci și cinci de ani.

8. Și, slăbind Avraam, au murit întru bătrânețe bune, bătrân și plin de zile, și s-au pus lângă norodul său.

9. Și l-au îngropat pre dânsul Isaac și Ismail, amândoi feciorii lui, în peștera cea îndoită, în țarina lui Efron, feciorului lui Saar Heteului, carea easte în preajma Mamvrei.

10. Țarina și peștera, carea au cumpărat Avraam de la fiii lui Het, acolo au îngropat pre Avraam și pre Sarra, muiarea lui.

11. Și au fost, după ce au murit Avraam, bine au cuvântat Dumnezeu pre Isaac, fiul lui, și au lăcuit Isaac lângă Fântâna Vederii.

12. Și aceastea sânt nașterile lui Ismail, feciorului lui Avraam, pre carele l-au născut Agar Eghipteanca, slujnica Sarrei, lui Avraam.

13. Și aceastea sânt numele fiilor lui Ismail, după numele neamurilor lui:* cel

*1 Para.
1, 29

3. (a) Alex.; Bibl. româ. are: Au fost Raguil și Nandeil [Navdeil] și Asuriim.

dintâiu născut, Ismail și Naveot și Chidar și Navdeil și Masam.

14. Și Masma și Duma și Masi.

15. Și Hodan și Teman și Ietur și Nafes și Chedma.

16. Aceștia sânt fiii lui Ismail, și aceastea sânt numele lor, în corturile lor și întru sălaşurile lor, doisprăzece boiari după neamul lor.

17. Și aceștia sânt anii vieții lui Ismail, o sută treizeci și șapte de ani, și slăbind, au murit și s-au pus lângă neamul său.

18. Și au lăcuit de la Evilat până la Sur, carea easte înaintea feții Eghiptului, până au venit la asiriani, înaintea tuturor fraților lui au lăcuit.

19. Și aceastea sânt nașterile lui Isaac, fiul lui Avraam: Avraam au născut pre Isaac.

20. Iară Isaac era de patruzăci de ani când au luat pre Reveca, fata lui Vatuil Sirului, din (b) Mesopotamiia Siriei, sora lui Lavan, șie muiare.

21. Și s-au rugat Isaac Domnului pentru Reveca, muiarea sa, că era stearpă, și l-au ascultat pre el Dumnezeu, și au luat în pântece Reveca, muiarea lui.

22. Și sălta pruncii întru dânsa, și au zis ea: „De era să fie așa, ce au fost de lipsă a lua în pântece?” Și s-au dus să întreabe pre Domnul.

23.* Și au zis ei Domnul: „Doao neamuri în pântecele tău sânt, și doao noroadе din pântecele tău să vor împărți, și norod pre norod va întreace, și cel mai mare va sluji celui mai mic”.

*Rom.
9, 10

24. Și s-au umplut zilele ca să nască ea, și era geameni în pântecele ei.

25.* Și au ieșit fiul cel întâiu născut roșu tot, cu o piiale păroasă, și au chemat numele lui Isav.

*Osie.
12, 3

26.* Și după acesta, au ieșit fratele lui, și mâna lui ținea de călcâiu pre Isav, și au chemat numele lui Iacov. Iară Isaac era de șasezeci de ani când au născut Reveca pre aceștia.

*Mate.
1, 2

27. Și au crescut juni, și au fost Isav om carele știe vâna și lucrătoriu de pământ, iară Iacov au fost om nedeprins, lăcuind acasă.

28. Și iubea Isaac pre Isav, pentru că mânca din vânatul lui, iară Reveca iubea pre Iacov.

29. Și au fiert Iacov fiertură, și au venit Isav de la câmp ostenit.

30. Și au zis Isav lui Iacov: „Dă-mi să mănânc dintr-această bucată roșiiatică, că slăbesc eu”. Pentru aceea s-au chemat numele lui Edom.*

*Avdi.
1, 1

20. (b) În cea veachie lipsește: din Mezopotamiia Siriii, sora lui Lavan.

Evrei
12, 16

31. Și au zis Iacov lui Isav: „Vinde-mi astăzi nașterea ta cea dintâi”.

32. Și au zis Isav: „Iată, eu mă duc să moriu, și ce-mi easte mie bună nașterea cea dintâiu?”

33. Și au zis Iacov lui: „Joară mie astăzi”. Și i-au jurat lui, și au vândut Isav nașterea cea dintâiu lui Iacov.

34. Și Iacov au dat lui Isav pâne și fiertură de linte, și au mâncat și au beut, și, sculându-să, s-au dus, și nu au băgat samă Isav de nașterea cea dintâiu.

CAP 26

Isaac pentru foametea nemerniceaște în Gherari. După ce ia făgăduința pământului și binecuvântarea seminții de la Dumnezeu, Avimeleh îl muștră pentru ce au zis că Reveca îi easte soră; și păstorii lor sfădindu-să pentru puțuri, Avimeleh cu Isaac face legătură; Isav să însoară.

1. i au fost foamete pre pământ, afară de foametea cea mai dinainte, carea au fost în zilele lui Avraam, și au mers Isaac la

Avimeleh, împăratul Filistiim în Gherara.

2. Și S-au arătat Dumnezeu lui și i-au zis: „Nu te pogorî în Eghipt, ci lăcuiaște în pământul care voiu spune Eu ție.

3. Și lăcuiaște în pământul acesta și Eu voiu fi cu tine și te voiu blagoslovi, că ție și
*Sus 12, 7 și voiu întări jurământul Meu, care am ju-
15, 18 rat lui Avraam, tatălui tău.

4. Și voiu înmulți sămânța ta ca stealele ceriului, și voiu da seminției tale tot pământul acesta, și întru sămânța ta* să vor blagos-
*Sus 12, 3 lovi toate neamurile pământului.

5. Pentru că au ascultat Avraam, tatăl tău, cuvântul Meu și au păzit poruncile Meale și învățăturile Meale și îndreptările Meale și legile Meale”.

6. Și au lăcuit Isaac în Gherari.

7. Și au întrebat oamenii locului despre Reveca, muiarea lui, și au zis: „Soră mie easte”, că s-au temut a zice: „Muiare-mi easte”, ca nu doară să-l ucidă oamenii locului pentru Reveca, că era frumoasă la față.

8. Și au fost acolo în multă vreme, și, uitându-să Avimeleh, împăratul Gherarilor, pre fereastră, au văzut pre Isaac jucându-să cu Reveca, muiarea sa.

9. Și au chemat Avimeleh pre Isaac și i-au zis lui: „Cu adevărat muiare-ți easte? Pentru ce, dară, ai zis: «Soră-mi easte?»” Și au zis Isaac: „Pentru ca nu cumva să moriu pentru dânsa”.

10. Și i-au zis Avimeleh lui: „Căci ai fă-

10. (a) Jid.: păcat foarte mare, care din neștiință

cut aceasta noao? Puțin au fost că nu au dormit cineva din neamul meu cu muiarea ta și ai fi adus preste noi neștiință (a)”.

11. Și au poruncit Avimeleh la tot norodul său, zicând: „Tot cel ce să va atinge de omul acesta și de muiarea lui vinovat va fi morții”.

12. Și au sămănat Isaac în pământul acela, și au aflat în anul acela orzul dând însutit, și l-au blagoslovit pre el Domnul.

13. Și s-au înălțat (b) omul și, mergând înainte, mai mare să făcea, până ce s-au făcut mare foarte.

14. Și s-au făcut lui dobitoace de oi și dobitoace de boi și arături multe, și i-au pismuit lui filistiimii.

15. Și toate fântânile câte au săpat slugile tătâne-său pre vremea tătâne-său le-au astupat filistiimii și le-au umplut cu pământ.

16. Și au zis Avimeleh cătră Isaac: „Du-te de la noi, că te-ai făcut mai tare decât noi foarte”.

17. Și s-au dus de acolo Isaac, și au descălecat în Valea Gherarilor, și au lăcuit acolo.

18. Și Isaac iarăși au săpat fântânile apii, care le-au fost săpat slugile lui Avraam, tatălui său, și le-au astupat filistiimii după ce au murit Avraam, tatăl său, și le-au chemat cu numele cu care le-au fost chemat tatăl său.

19. Și au săpat slugile lui Isaac în Valea Gherarilor, și au aflat acolo izvor de apă vie.

20. Și s-au sfădit păstorii Gherarilor cu păstorii lui Isaac, zicând că a lor easte apa, și au numit numele fântânei Strâmbătate, pentru că strâmbătate i-au făcut lui.

21. Și, ducându-să de acolo, au săpat altă fântână, și să pricea și pentru aceea, și au numit numele ei Vrajbă.

22. Și, ducându-să de acolo, au săpat altă fântână, și nu s-au sfădit pentru aceea, și au numit numele ei Lățime, zicând că: „Acum ne-au lățit pre noi Domnul și ne-au crescut pre pământ”.

23. Și s-au suit de acolo la Fântâna Jurământului.

24. Și S-au arătat lui Domnul în noaptea aceea și au zis: „Eu sânt Dumnezeul lui Avraam, tatălui tău, nu te teame, că cu tine sânt și te voiu binecuvânta și voiu înmulți sămânța ta pentru Avraam, tatăl tău”.

25. Și au zidit acolo oltariu, și au chemat numele Domnului, și au pus acolo cortul său, și au săpat acolo slugile lui Isaac fântână în Valea Gherarilor.

26. Și Avimeleh s-au dus la dânsul de la Gherari și Ohozat, carele ținea pre noru-sa,

l-am fi făcut. 13. (b) Și s-au înălțat, adecă, s-au îmbogățit, s-au făcut vestit.

și Fihon, mai-marele oastei puterii lui.

27. Și au zis cătră ei Isaac: „Pentru ce ați venit la mine? Și voi m-ați urât și m-ați scos de la voi”.

28. Iară ei au zis: „Văzind am văzut că Domnul easte cu tine, și am zis să fie jurământ întră noi și întră tine și să punem legătură cu tine.

29. Ca să nu faci cu noi rău, precum noi nu ne-am scârbit de tine, și precum noi bine am folosit ție și te-am scos cu pace, și tu acum ești binecuvântat de la Domnul”.

30. Și au făcut lor ospăț, și au mâncat și au beut.

31. Și, sculându-să dimineață, au jurat fiește-carele deaproapelui său, și i-au slobozit pre dânșii Isaac, și s-au dus de la el cu mântuire (v).

32. Iară au fost întru aceaeași zi, venind slugile lui Isaac, i-au spus pentru fântâna ce au săpat și au zis: „Nu am aflat apă (g)”.

33. Și o au numit jurământ, și, pentru aceaea, au chemat numele cetății aceaea, Fântâna Jurământului, până în zioa de astăzi.

34. Iară Isav era de patruzeci de ani, și au luat muiare pre Iudit, fata lui Veoh Heteului, și pre Vasimat, fata lui Elon Heteului.

Jos 27, 46 35. Și năcăjiia eale pre Isaac și pre Reveca.

CAP 27

Iacov, din sfatul mumă-sa, ia binecuvântarea în locul lui Isav, pentru a căruia pizmă, îndemnându-să de mumă-sa, fuge în Haran, la Lavan.

1. i au fost după ce au îmbătrânit Isaac și au slăbit ochii lui a vedea, au chemat pre Isav, fiul său cel mai mare, și i-au zis lui: „Fiul meu”. Și el au răspuns: „Iată, eu”.

2. Și au zis lui: „Iată, am îmbătrânit și nu știu zioa sfârșitului meu.

3. Acum, dară, ia-ți unealta ta, tulba și arcul, și ieși la câmp.

4. Și să-mi vânezi mie vânat și să-mi faci mâncare, precum iubesc eu, și să-mi aduci să mănânc, ca să te binecuvinteze sufletul meu mai înainte de ce voiu muri”.

5. Iară Reveca au auzit pre Isaac grăind cu Isav, fiul său, și s-au dus Isav la câmp să vâneze vânat tătâne-său.

6. Și au zis Reveca cătră Iacov, fiul său cel mai tinăr: „Să știi că am auzit pre Isaac, tatăl tău, grăind cu Isav, fratele tău, și zicându-i:

7. «Adă-mi vânat și-mi fă de mâncare, ca mâncând să te binecuvintez înaintea

Domnului mai înainte de ce moriu eu».

8. Deci, acum, fiul meu, ascultă-mă pre mine, precum poruncesc eu ție.

9. Și, mergând la oi, adă-mi de acolo doi iezi tineri și buni, și voiu face pre ei mâncare tătâne-tău, precum iubeaște.

10. Și-i vei duce înlăuntru la tatăl tău și va mânca, ca să te binecuvinteze tatăl tău mai înainte de ce va muri”.

11. Iară Iacov au zis cătră Reveca, mumă-sa: „Fratele meu, Isav, easte om păros, iară eu sânt om neated.

12. Ca nu cumva să mă pipăie tatăl meu, și voiu fi înaintea lui ca un înșelătoriu, și voiu aduce asupra mea blăstăm, iară nu binecuvântarea”.

13. Și i-au zis lui mumă-sa: „Asupra mea să fie blăstămul tău, fiule, numai ascultă cuvântul meu și, mergând, adă-mi”.

14. Și, mergând, au luat și au adus la mumă-sa, și au făcut mumă-sa bucate, precum iubea tatăl lui.

15. Și, luând Reveca haina cea mai bună a lui Isav, feciorului său celui mai mare, carea era la dânsa în casă, au îmbrăcat pre Iacov, fiul său cel mai tânăr.

16. Și cu pielcelușele iezilor au înfășurat brațele lui și goliciunea grumazului lui.

17. Și au dat bucatele și pâinea care făcusă în mâinile lui Iacov, fiului său, și le-au dus la tatăl său.

18. Și au zis: „Tată”. Iară el au zis: „Iată, eu, cine ești tu, fiule?”

19. Și au zis Iacov tătâne-său: „Eu sânt Isav, cel întâiu născut al tău, făcut-am precum mi-ai grăit mie. Scoală-te și șezi și mănâncă din vânatul meu, ca să mă binecuvinteze sufletul tău”.

20. Și au zis Isaac fiului său: „Ce easte aceasta, ce ai aflat așa curând, o, fiule?” Iară el au zis: „Ce au dat-a Domnul Dumnezeuul tău înaintea mea”.

21. Și au zis Isaac lui Iacov: „Apropie-te la mine și te voiu pipăi, fiule, oare tu ești fiul meu, Isav, au nu?”

22. Și s-au apropiat Iacov la Isaac, tatăl său, și l-au pipăit pre el și au zis: „Glasul cu adevărat easte glasul lui Iacov, iară mâinile sânt mâinile lui Isav”.

23. Și nu l-au cunoscut pre el, pentru că mâinile lui era păroase ca mâinile lui Isav fratelui său, și l-au binecuvântat pre el și au zis:

24. „Tu ești fiul meu, Isav”. Iară el au zis: „Eu”. Și au zis:

25. „Adu-mi, și voiu mânca din vânatul tău, fiule, ca să te binecuvinteze sufletul meu”. Și i-au adus lui și au mâncat, și i-au adus și vin, și au beut.

26. Și i-au zis Isaac, tatăl său, lui: „A-

31. (v) Jido.: Cu pace, sănătoși. 32. (g) Jido.

și latin.: și au zis: „Am aflat apă”.

propie-te de mine și mă sărută, fiiule”.

27. Și, apropiindu-să, l-au sărutat, și îndată, cât au mirosit mirosul hainelor lui, l-au binecuvântat pre dânsul și au zis: „Iată mirosul fiiului meu, ca mirosul unei țarine pline, carea o au binecuvântat Domnul.

28. Și să-ți dea ție Dumnezeu din roao ceriului și din grăsimea pământului și mulțime de grâu și de vin.

29. Și să slujească ție neamuri și să se închine ție domni și să fii domn fratelui tău, și să vor închina ție feciorii tătâne-tău. Cel ce te va blăstăma blăstămat să fie, cel ce te va binecuvânta binecuvântat să fie”.

30. Și au fost după ce au încetat Isaac a binecuvânta pre Iacov, fiiul său, și au fost după ce au ieșit Iacov de la fața lui Isaac, tătâne-său, venit-au și Isav, fratele lui, de la vânat.

31. Și au făcut și el bucate, și au adus tătâne-său și au zis: „Să se scoale tatăl meu și să mănânce din vânatul fiiului său, ca să mă binecuvinteaze sufletul tău”.

32. Și au zis Isaac, tatăl său: „Cine ești tu?” Iară el au zis: „Eu sânt Isav, fiiul tău cel întâiu născut”.

33. Și s-au spăimântat Isaac cu spaimă mare foarte și au zis: „Dară cine easte cel ce mi-au vânat mie vânat, și mi-au adus și am mâncat din toate, mai înainte de ce ai venit tu? Și l-am binecuvintat și va fi binecuvintat”.

34. Și au fost după ce au auzit Isav cuvintele lui Isaac, tătâne-său, au strigat cu glas mare și amar foarte și au zis: „Binecuvintează-mă și pre mine, tată”.

35. Iară el au zis: „Venit-au fratele tău cu înșelăciune și au luat binecuvântarea ta”.

36. Și au zis Isav: „Drept s-au chemat numele lui Iacov, că acum a doao oară m-au înșelat,* și nașterea mea cea dintâiu o au luat și binecuvântarea mea”. Și au zis Isav: „Dară nu mi-ai lăsat și mie binecuvântare, tată?”

37. Și, răspunzind Isaac, au zis cătră Isav: „Încă și domn l-am făcut pre el ție, și pre toți frații lui i-am făcut lui slugi, și cu grâu și cu vin l-am întărit pre el, dară ție ce voi face, fiiule?”

38. Și au zis Isav cătră tatăl său: „Au, doară, numai o binecuvântare easte la tine, tată? Binecuvintează-mă și pre mine, tată”.

39. Și umilindu-să Isaac, au strigat cu glas mare Isav și au plâns, și răspunzind Isaac tatăl lui, i-au zis:* „Iată, din grăsimea pământului va fi hrana ta și din roao ceriului de sus.

40. Și cu sabiia ta vei trăi, și fratelui tău vei sluji, și va fi când vei lăpăda

*Sus
25, 34

*Evrei
11, 20

și vei dezlega jugul lui de pre grumazul tău”.

41. Și purta pizmă Isav asupra lui Iacov, pentru binecuvântarea* cu carea l-au binecuvântat pre el tatăl său, și au zis Isav întru cugetul său: „Să se apropie zilele jealei tatălui meu, ca să ucid pre Iacov, fratele meu”.

*Avdiu
20 [10]

42. Și s-au spus Revecăi cuvintele lui Isav, feciorului său cel mai bătrân, și, trimițind, au chemat pre Iacov, feciorul său cel mai tânăr, și i-au zis lui: „Iată, Isav, fratele tău, să laudă asupra ta că te va omorî.

43. Acum, dară, fiiul meu, ascultă cuvântul meu și, sculându-te, fugi în Mesopotamiia, la Lavan, fratele meu, în Haran.

44. Și lăcuiște cu el câteva zile, până ce să va întoarce mâniia și iuțimea fratelui tău de la tine.

45. Și va uita ce ai făcut lui, și voi trimitte de te voi chema de acolo, ca nu cumva într-o zi să mă lipsesc de voi, de amândoi feciorii”.

46.* Și au zis Reveca cătră Isaac: „Mi-am urât viața pentru featele feciorilor lui Het, de va lua Iacov muiare din featele pământului acestuia, de ce-mi easte mie viața?”

*Sus
26, 35

CAP 28

Iacov, luând blagoslovenie de la tatăl său și ducându-să în Mesopotamiia, veade în vis scară, pre carea era întărit Domnul, și, după ce au luat făgăduință despre pământ și despre înmulțirea sămânții, deșteptându-să, să roagă și să făgăduiaște lui Dumnezeu.

1. i, chemând Isaac pre Iacov, l-au blagoslovit pre el și i-au poruncit lui, zicând: „Să nu iai muiare din featele hananeilor.

2. Ci te scoală și te du în Mesopotamiia, la casa lui Vatuil, tatăl mumei tale, și să iai ție de acolo muiare din featele lui Lavan, fratele mumei tale.

3. Și Dumnezeuul meu să te blagoslovească pre tine, și să te crească și să te înmulțască, și să fii întru adunări de neamuri.

4. Și să dea ție binecuvântarea lui Avraam, tatălui meu, ție și seminției tale după tine, ca să moștenești pământul în care lăcuiști tu acum, care l-au dat Dumnezeu lui Avraam”.

5.* Și au trimis Isaac pre Iacov, și s-au dus în Mesopotamiia la Lavan, feciorul lui Vatuil Sirului, fratele Revecăi, mumei lui Iacov și a lui Isav.

*Sus
12, 12

6. Și au văzut Isav că bine au cuvântat Isaac pre Iacov și l-au trimis în Mesopotamiia Siriei, să-și ia șie muiare de acolo, când bine-l cuvânta pre el, și i-au poruncit lui, zicând: „Să nu iai muiare din featele lui Hanaan”.

7. Și au ascultat Iacov pre tatăl său și pre mumă-sa, și s-au dus în Mesopotamiia Siriei.

8. Și văzind și Isav că sânt reale featele lui Hanaan, înaintea lui Isaac, tatălui său,

9. S-au dus Isav la Ismail și au luat pre Maelgt, fata lui Ismail, feciorului lui Avraam, sora lui Naveot, lângă muierile sale, muiare.

10. Și au ieșit Iacov de la Fântâna Jurământului și au mers în Haran.

11. Și au aflat un loc și au dormit acolo, că apusease soarele, și au luat din pietrile locului aceluia și și-au pus șie căpătâiu, și au adormit în locul acela, și au văzut vis.

12. Și, iată, o scară era întărită pre pământ, a cării capul ajungea în ceriu, și îngerii lui Dumnezeu să suia și să pogorea pre dânsa.

13. Și Domnul era întărit într-însa, și au zis: * „Eu sânt Dumnezeul lui Avraam, tatălui tău, și Dumnezeul lui Isaac, nu te teame, pământul în care tu dormi pre dânsul ție-l voi da și săminției tale.

14. Și va fi sămânța ta ca năsipul pământului,* și să va lăți spre mare și spre miiazăzi și spre miiazănoapte și spre răsărit,* și bine să vor cuvânta întru tine toate neamurile pământului, și întru sămânța ta.

15. Și, iată, Eu cu tine sânt, păzindu-te în toată calea oriîncătro vei merge, și te voi întoarce la pământul acesta, că nu te voi lăsa, până ce voi face toate câte am grăit ție”.

16. Și s-au deșteptat Iacov din somnul său, și au zis că: „Este Domnul în locul acesta, și eu n-am știut”.

17. Și s-au temut și au zis: „Cât de înfricoșeat este locul acesta, nu este aceasta altă, fără numai casa lui Dumnezeu, și aceasta este poarta ceriului”.

18. Și s-au sculat Iacov dimineată, și au luat pîiatra, carea o au fost pus la căpătâiul său, și o au pus stâlp,* și au turnat unt-delelmn pre vârful ei.

19. Și au chemat numele locului aceluia Casa lui Dumnezeu, iară mai înainte să chema Cetatea Ulamluz.

20. Și s-au făgăduit Iacov făgăduință cu rugăciune, zicând: „De va fi Domnul Dumnezeu cu mine și mă va păzi în calea aceasta, pre carea eu umblu, și de-mi va da pâne să mănânc și haine să mă îmbrac,

21. Și de mă va întoarce sănătos în casa tătâne-mieu, și va fi mie Domnul Dumnezeu,

22. Și pîiatra aceasta, carea o am pus stâlp, va fi mie Casă a lui Dumnezeu, și, din toate câte vei da mie, a zecea voi aduce Ție”.

CAP 29

Pre Iacov îl priimește Lavan și să tocmește Iacov cu Lavan să-i slujească în șapte ani pentru Rahil, și, după ce să plinesc acei șapte ani, Lavan, în locul Rahilei, dă lui Iacov pre Liia. După aceea, alți șapte ani slujește pentru Rahil. Rahil era stearpă, iară Liia patru prunci au născut.

1. i, rădicându-și Iacov picioarele, s-au dus în pământul răsăritului la Lavan, feciorul lui Vatuil Siriului, fratele Revecăi,

mumei lui Iacov și a lui Isav.

2. Și, privind, au văzut o fântână în câmp, și era acolo trei turme de oi odihnindu-să la ea, că din fântâna aceea să adăpa turmele, și era pîiatră mare pre gura fântânei.

3. Și să aduna acolo toate turmele, și prăvălea pîiatra de pre gura fântânei, și adăpa oile, și iarăși pune pîiatra pre gura fântânei în locul ei.

4. Și au zis Iacov cătră dânsii: „Fraților, de unde sântei voi?” Iară ei au zis: „Din Haran sântem noi”.

5. Și le-au zis lor: „Știți pre Lavan, feciorul lui Nahor?” Iară ei au zis: „Știm”.

6. Și au zis lor: „Sănătos easte?” Iară ei au zis: „Sănătos”. Și, iată, Rahil, fata lui, vinea cu oile.

7. Și le-au zis lor Iacov: „Încă easte zio multă, și încă nu easte vreamă a să aduna toate turmele, adăpați oile și vă duceți de le pașteți”.

8. Iară ei au zis: „Nu vom putea până ce să vor aduna toți păstorii și vor răsturna pîiatra de pre gura fântânei și să adăpăm oile”.

9. Încă grăind el cu ei, iată, Rahil, fata lui Lavan, vinea cu oile tătâne-său, că ea păștea oile tătâne-său.

10. Și au fost deaca au văzut Iacov pre Rahil, fata lui Lavan, fratelui mumei sale, și oile lui Lavan, fratelui mumei sale, apropiindu-să, Iacov au răsturnat pîiatra de pre gura fântânei și au adăpat oile lui Lavan, fratelui mumei sale.

11. Și au sărutat Iacov pre Rahil și, strigând, cu glasul său, au plâns.

12. Și au spus Rahilei că easte frate tătâne-său, și cum că easte fecior Revecăi; iară ea, alergând, au spus tatălui său după cuvintele aceastea.

13. Și au fost după ce au auzit Lavan numele lui Iacov, feciorului sororei sale, au alergat întru întimpinarea lui, și, îmbrățișindu-l, l-au sărutat și l-au adus în casa sa, și au spus lui Lavan toate cuvintele aceastea.

14. Și au zis Lavan lui: „Din oasele mele și din trupul mieu ești tu”. Și au fost cu el o lună de zile.

15. Și au zis Lavan cătră Iacov: „Pentru că frate-mi ești, nu vei sluji mie în dar! Spune-mi, ce să fie simbria ta?”

16. Iară Lavan avea doao feate, numele ceii mai mare, Liia, și numele ceii mai tinere, Rahil.

17. Și ochii Liei era bolnavi, iară Rahil era frumoasă la chip și mândră la față foarte.

18. Și au iubit Iacov pre Rahil și au zis: „Voiu sluji ție șapte ani pentru Rahil, fata ta cea mai tinăra”.

19. Și au zis Lavan lui: „Mai bine să o dau ție decât să o dau altui bărbat. Lăcuiăște cu mine”.

20. Și au slujit Iacov pentru Rahil șapte ani, și era înaintea lui ca niște zile puține, pentru că o iubea pre dânsa.

21. Și au zis Iacov cătră Lavan: „Dă-mi muiarea mea, că s-au umplut zilele să întru la dânsa”.

22. Și au strâns Lavan pre toți oamenii locului și au făcut nuntă.

23. Și, deaca s-au făcut seară, luând Lavan pre Liia, fata sa, o au băgat înlăuntru la Iacov, și au intrat la ea Iacov.

24. Și au dat Lavan fiei sale, Liei, pre Zelfan, slujnica.

25. Și, după ce s-au făcut dimineață, și, iată, era Liia. Și au zis Iacov cătră Lavan: „Ce ai făcut aceasta mie? Au nu pentru Rahil ți-am slujit ție? Și pentru ce m-ai înșelat?”

26. Și au răspuns Lavan: „Nu easte așa obiceiul în locul nostru a da pre cea mai tânără mai înainte decât pre cea mai bătrână.

27. Plineaște, dară, șapte ani ai aceștiia, și-ți voiu da și pre aceasta pentru slujba ce vei sluji mie încă alți șapte ani”.

28. Și au făcut Iacov așa, și au plinit și acei șapte ani, și i-au dat Lavan pre Rahil, fata sa, muiare lui.

29. Și au dat Lavan featei sale pre Vala, slujnica.

30. Și au intrat la Rahil și au iubit mai mult pre Rahil decât pre Liia, și i-au slujit lui încă alți șapte ani.

31. Și, văzind Domnul Dumnezeu că să ureaște Liia, au deșchis zgăul ei, iară Rahil era stearpă.

32. Și au luat în pânțece Liia, și au născut fecior lui Iacov, și au chemat numele lui Ruvîn, zicând că: „Au văzut Domnul smereniia mea și mi-au dat mie fecior; acum, dară, mă va iubi bărbatul meu”.

33. Și iarăși au luat Liia în pânțece, și au născut al doilea fiu lui Iacov, și au zis că: „Au auzit Domnul cum că mă urăsc și mi-au adaos și pre acesta”. Și au chemat numele lui Simeon.

34. Și iarăși au luat în pânțece, și au născut fecior, și au zis: „Întru această vreme acum la mine va fi bărbatul meu, că

am născut lui trei feciori”. Pentru aceea, au chemat numele lui Levi.

35. Și, luând încă în pânțece, iară au născut fecior, și au zis: „Acum încă aceasta mă voiu mărturisi Domnului”*. Pentru aceea, au chemat numele lui Iuda, și au încetat a naște. 1, 2

CAP 30

Rahil fiind stearpă, Liia înceată a naște. Amândoao dau pre slujnicile sale bărbatului său, dintru amândoao să nasc câte doi prunci. Liia mai naște încă doi fii și o fată. Rahil naște pre Iosif. Iacov cu Lavan să tocmeaște despre plată. Iacov întru acest chip foarte s-au îmbogățit.

1. ară văzind Rahil că ea nu au născut lui Iacov, au pizmuț asupra Liei, surorii sale, și au zis lui Iacov: „Dă-mi feciori, iară de nu, voiu muri eu”.

2. Și, mâniindu-să Iacov pre Rahil, i-au zis ei: „Au, doară, (a) Dumnezeu sânt eu, Cel ce te-au stârpit de rodul pânțecelui tău?”

3. Și au zis Rahil lui Iacov: „Iată, slujnica mea, Vala, întră la ea, și va naște pre genunchii miei, și voiu face și eu feciori dintr-înșă”.

4. Și i-au dat lui pre Vala, slujnica sa, muiare lui, și au intrat la dânsa Iacov.

5. Și au luat în pânțece Vala, slujnica Rahilei, și au născut lui Iacov fecior.

6. Și au zis Rahil: „Judecat-au mie Dumnezeu și au ascultat glasul meu și mi-au dat mie fiu”. Pentru aceea, au chemat numele lui Dan.

7. Și au mai luat încă în pânțece Vala, slujnica Rahilei, și au născut al doilea fecior lui Iacov.

8. Și au zis Rahil: „Ajutatu-m-au Dumnezeu, și mi-am întors sororii mele, și m-am întărit”. Și au chemat numele lui Neftalim.

9. Iară văzind Liia că au încetat a mai naște, au luat pre Zelfan, slujnica sa, și o au dat pre ea lui Iacov muiare.

10. Și au luat în pânțece Zelfan, slujnica Liei, și au născut lui Iacov fecior.

11. Și au zis Liia: „Întru noroc!” Și au chemat numele lui Gad.

12. Și au luat încă în pânțece Zelfan, slujnica Liei, și au născut lui Iacov al doilea fecior.

13. Și au zis Liia: „Fericită sânt eu că mă fericesc muierele”. Și au chemat numele lui Asir.

14. Și s-au dus Ruvîn în zilele seacerii de grâu, și au aflat meare de mandragoră în țarină, și le-au adus la Liia, mumă-sa, și au

2. (a) Grece.: în locul lui Dumnezeu sânt eu.

zis Rahil cătră soru-sa, Liia: „Dă-mi din mandragorile feciorului tău”.

15. Și au zis Liia: „Nu easte destul ție că ai luat pre bărbatul meu? Au, doară, și mandragorile feciorului meu vei să le iai?” Iară Rahil au zis: „Nu așa, doarmă cu tine în noaptea aceasta pentru mandragorile feciorului tău”.

16. Și venind Iacov de la câmp seara, au ieșit Liia înaintea lui și au zis: „La mine să întri astăzi, că te-am tocmnit cu plată pentru mandragorile feciorului meu”. Și au dormit cu ea în noaptea aceea.

17. Și au auzit Dumnezeu pre Liia, și, luând în pânțece, au născut lui Iacov a cincilea fecior.

18. Și au zis Liia: „Dat-au Dumnezeu plata mea, pentru că am dat pre slujnica mea bărbatului meu”. Și au chemat numele lui Isahar, adecă, Plată.

19. Și au luat încă în pânțece Liia, și au născut lui Iacov al șeselea fiu.

20. Și au zis Liia: „Dăruitu-mi-au mie Dumnezeu dar bun, întru această vreme, de acum mă va aleage bărbatu-meu, pentru că am născut lui șese feciori”. Și au chemat numele lui Zavulon.

21. După aceasta, au născut fată, și au chemat numele ei Dina.

22. Și s-au adus aminte Dumnezeu de Rahil și o au ascultat și au deschis zgăul ei.

23. Și, luând în pânțece, au născut lui Iacov fecior, și au zis Rahil: „Luoat-au Dumnezeu de la mine ocară mea”.

24. Și au chemat numele lui Iosif, zicând: „Adaogă Dumnezeu și alt fecior”.

25. Și au fost după ce au născut Rahil pre Iosif, au zis Iacov lui Lavan: „Slobozește-mă, ca să mă duc în locul meu și în pământul meu.

26. Dă-mi muierile mele și pruncii miei, pentru care am slujit ție, ca să mă duc, că tu știi slujba mea carea am slujit ție”.

27. Și au zis Lavan lui: „De am aflat har înaintea ta, că cu adevărat pociu zice că Dumnezeu m-au binecuvântat cu intrarea ta.

28. Spune simbria ta mie, și ți-o voi da”.

29. Și au zis Iacov: „Tu știi cum Ț-am slujit ție, și câte au fost dobitoacele când am venit eu la tine.

30. Că puține era câte aveai tu, înainte de ce am venit eu la tine, și au crescut întru mulțime mare, și te-au blagoslovit Dumnezeu cu intrarea mea. Acum, dară, când voi face și eu mie casă?”

31. Și au zis Lavan lui: „Ce voi da ție?” Și au zis Iacov lui: „Nu-mi vei da nimica, iară de vei face mie cuvântul acesta, iarăși voi paște oile tale și le voi păzi.

32. (b) Jidov.: Când voi trece eu astăzi prin toată turma ta, despărtește de acolo toată oița murgă și

32. Treacă toate oile tale astăzi, și despărți de acolo toată oaia săină întră miei, și toată cea albă și pestriță întră capre: va fi mie simbria (b).

33. Și mă va asculta pre mine dreptatea mea în zioa de mâine, că easte simbria mea înaintea ta: tot ce nu va fi bălțat și alb în capre și săin în miei va fi cum că l-am furat eu”.

34. Și au zis Lavan lui: „Fie după cuvântul tău”.

35. Și au despărțit în zioa aceea Țapii cei bălțați și cei albi, și toate caprele ceale bălțate și albe, și tot ce era alb întru eale, și tot ce era săin în miei, și le-au dat în mâinile fiilor săi.

36. Și le-au despărțit, cale de trei zile departe, întră eale și întră Iacov, iară Iacov păștea oile lui Lavan, care rămăsease.

37. Și s-au luat Iacov nuia de plop vearde și de nuc și de paltin, și le-au belit de coaje Iacov belituri albe, și, înfășurând împrejur verdeața, să vedea pre nuiale albeața carea o curățise de coajă împes-trită.

38. Și au pus nuialele care le-au curățit de coaje în albiile apei, ca când vor veni oile să bea, înaintea nuialelor venind eale să bea, să zămislească oile cum era nuialele.

39. Și zămislea oile cum era nuialele, și au născut oile albe și pestrițe, și în fața cenușii pătate.

40. Și miei i-au despărțit Iacov, și au pus înaintea oilor berbeace alb și toți miei cei pestriți, și și-au despărțit șie turme osibite, și nu le-au amestecat cu oile lui Lavan.

41. Și au fost în vremea în carea zămislea oile luând în pânțece, au pus Iacov nuialele înaintea ochilor în albi, ca să zămislească eale cum era nuialele.

42. Iară când năștea oile, nu le puneă, și au fost ceale neînsemnate ale lui Lavan și ceale însemnate ale lui Iacov.

43. Și s-au îmbogățit omul foarte, foarte, și au avut dobitoace multe, și boi și slugi și slujnice, cămile și asini.

CAP 31

Iacov, din porunca lui Dumnezeu, să întoarce la tatăl său, cu toate ale sale. Lavan aleargă după el. Iară Rahil, furând idoli tătâne-său, și căutându-i Lavan, ea l-au înșelat. Mai pre urmă, după multă price, amândoi să împacă și fac legătură, și fieștecă să ducă la casa sa.

pestriță, și toată oița cea săină întră oi, și cea pestriță și boboșe întră capre, și va fi simbria mea.

1. i au auzit Iacov cuvintele feciorilor lui Lavan, carii zicea: „Luat-au Iacov toate câte au avut tatăl nostru, și dintru ale tatălui nostru au făcut toată mărirea aceasta”.

2. Și au văzut Iacov fața lui Lavan, și, iată, nu era cătră dânsul ca ieri și ca alaltaieri.

3. Și au zis Domnul cătră Iacov: „Întoarce-te în pământul tătâne-tău și la rudeniia ta, și Eu voiu fi cu tine”.

4. Și, trimițind Iacov, au chemat pre Liia și pre Rahil în câmp, unde era turmele.

5. Și au zis lor: „Văz eu fața tătâne-vostru, că nu easte spre mine ca ieri și ca alaltaieri, iară Dumnezeul tatălui meu au fost cu mine.

6. Și voi însăvă știți că cu toată vârtutea mea am slujit tatălui vostru.

7. Iară tatăl vostru mi-au făcut strâmbătate, și au schimbat simbria mea de zece ori (a), și nu l-au lăsat pre el Dumnezeul tătâne-mieu să-mi facă mie rău.

8. Și când au zis: «Ceale pestriță va fi simbria ta», toate oile miei pestriți au născut, iară când au zis: «Ceale albe va fi simbria ta», au născut toate oile miei albi.

9. Și au luat Dumnezeu toate dobitoacele tatălui vostru și le-au dat mie.

10. Și au fost când lua oile în pânțece, văzut-am cu ochii miei prin vis, și, iată, țapii și berbecii să suia pre oi și pre capre albi și pestriți, și în fața cenușii pățați.

11. Și mi-au zis îngerul Domnului în vis: «Iacove!» Iară eu am zis: «Ce easte?»

12. Și au zis: «Caută cu ochii tăi și vezi țapii și berbecii suindu-să pre oi și pre capre albi și pestriți, și în fața cenușii pățați, că am văzut câte ț-au făcut ție Lavan.

13. Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce M-am arătat ție la Locul lui Dumnezeu,* unde mi-ai uns mie stâlpul și ai făgăduit Mie făgăduință cu rugăciune, acum, dară, scoală-te și ieși din pământul acesta, și mergi în pământul nașterii tale, și Eu voiu fi cu tine”.

*Sus
28, 18

14. Și răspunzind Rahil și Liia, au zis lui: „Au, doară, avem noi încă parte sau moștenire în casa tatălui nostru?

15. Au nu ca niște străine ne-am socotit înaintea lui? Că ne-au vândut pre noi și cu mâncare au mâncat argintul nostru (b).

16. Toată avuția și mărirea, carea o au luat Dumnezeu de la tatăl nostru, a noastră va fi și a feciorilor noștri, acum, dară, fă câte au zis ție Dumnezeu”.

7. (a) Grecea.: de zece miei; jidov.: de zece oi.

17. Și, sculându-să Iacov, au luat muierile sale și fiii săi pre cămile.

18. Și au luat toate averile sale și toată agonisala carea au făcut în Mesopotamiia, și toate ale sale, ca să meargă la Isaac, tatăl său, în pământul hananeilor.

19. Iară Lavan s-au fost dus să-și tunză oile sale, și Rahil au furat idolii tătâne-său.

20. Și au ascuns Iacov de Lavan Sirul, ca să nu spuie lui că fuge.

21. Și au fugit el și toate ale lui, și au trecut râul și au grăbit spre muntele Galaad.

22. Și a treia zi, s-au spus lui Lavan Sirului cum că au fugit Iacov.

23. Și, luând pre toți frații săi cu sine, au alergat după el cale de șapte zile și l-au ajuns în muntele Galaad.

24. Și au venit Dumnezeu în somn noaptea la Lavan Sirul, și i-au zis lui: „Păzește-te, ca nu cumva să grăiești cătră Iacov reale”. Și au ajuns Lavan pre Iacov.

25. Și Iacov au întins cortul său în munte, iară Lavan au pus pre frații săi în muntele Galaad.

26. Și au zis Lavan lui Iacov: „Căci ai făcut aceasta? Pentru ce pre ascuns ai fugit? Și m-ai jefuit și ai luat featele mele ca pre niște roabe cu sabiia?

27. Că, de mi-ai fi spus, te-aș fi slobozit cu mare cinste și cu bucurie și cu cântăreți și cu timpine și cu alăute.

28. Și nu m-ai învrednicit a săruta pre feciorii și pre featele mele, și acum nebuneaste ai făcut.

29. Și acum poate mâna mea a-ți face rău, ci Dumnezeul tătâne-tău ieri au grăit cătră mine, zicând:* «Păzește, ca să nu vorbești cu Iacov reale».

*Jos
48, 16

30. Acum, dară, deaca mergi, pentru că cu mare dor ai dorit ca să te duci la casa tătâne-tău, pentru ce ai furat dumnezeii miei?”

31. Și, răspunzind Iacov, au zis cătră Lavan: „Pentru că m-am temut, că am zis ca nu cumva să-ți iai featele tale de la mine și toate ale mele”.

32. Și au zis Iacov: „La cine vei afla dumnezeii tăi nu va trăi înaintea fraților noștri, caută ce easte la mine de ale tale, și ia”. Și nu au aflat la el nemica, și nu știa Iacov cum că Rahil, muiarea lui, i-au furat pre ei.

33. Și, întrând Lavan, au căutat casa Liei și nu i-au aflat, și au ieșit din casa Liei, și au căutat casa lui Iacov și casa celor doao slujnice, și nu i-au aflat.

34. Și au intrat în casa Rahilei, iară Rahil au luat idolii și i-au pus supt

15. (b) Jidov.: și au mâncat prețul nostru.

șeaoa cămilei, și au șezut deasupra lor, și au zis tătâne-său:

35. „Nu-ți pară cu greu, doamne, nu pociu să mă scol înaintea ta, că după obiceiul muierilor s-au întâmplat mie acum”. Iară Lavan au scurmat în toată casa și nu au aflat idolii.

36. Și s-au mâniat Iacov și s-au sfădit cu Lavan, și, răspunzind Iacov, au zis către Lavan: „Carea easte nedreptatea mea? Și care easte păcatul meu? Pentru ce ai alergat după mine și pentru ce ai căutat toate vasele casii mele?”

37. Ce ai găsit din toate vasele casii tale? Pune aici, înaintea fraților tăi și înaintea fraților miei, și să judece întră noi amândoi.

38. Aceștia sânt doaozeci de ani în care am fost cu tine? Oile tale și caprele tale nu s-au sterpit, berbecii oilor tale nu am mâncat, mâncat de fiiară ție nu țin-am adus.

39. Eu am plătit de la mine furțișagurile zilei și furțișagurile nopții.

40. Zioa mă usturam de căldură, și noaptea de ger, și să depărta somnul de la ochii miei.

41. Aceștia sânt mie doaozeci de ani, în care eu am fost în casa ta, am slujit ție patrușprezece ani pentru doao feate ale tale, și șease ani pentru oile tale, și mi-ai schimbat simbria de zece ori (v).

42. De nu mi-ar fi fost mie ajutoriu Dumnezeu părintelui meu, Avraam, și frica lui Isaac, acum, doară, deșert m-ai slobozi. Smereniia mea și osteneala mâinilor mele au văzut Dumnezeu, și te-au muștrat ieri”.

43. Și, răspunzind Lavan, au zis lui Iacov: „Fiicele tale fiicele mele sânt, și fiii tăi fiii miei sânt, și dobitoacele tale dobitoacele mele, și toate câte le vezi tu ale mele sânt și ale featelor mele. Ce voiu face lor astăzi au fiilor lor pre carii i-au născut?”

44. Acum, dară, vino să punem legătură eu și tu, și va fi mărturie întră mine și întră tine”. Și i-au zis lui: „Iată, nimenea nu easte cu noi, vezi, Dumnezeu easte martor întră mine și întră tine”.

45. Și, luând Iacov o piază, o au pus stâlp.

46. Și au zis Iacov fraților săi: „Adunați pietri!” Și au adunat pietri și au făcut moghilă, și au mâncat acolo pre moghilă.

47. Și au zis Lavan lui: „Moghila aceasta va fi mărturie întră mine și întră tine astăzi”. Și o au numit pre ea Lavan Moghila Mărturiei. Iară Iacov o au numit Moghilă Mărturie.

41. (v) Grece.: și mi-ai schimbat simbria cu zece miei. 21. (g) Jidov.: Că eu nu voiu trece moghila

48. Și au zis Lavan: „Iată, această moghilă și stâlpul care l-am pus întră mine și întră tine, mărturiseaște moghila aceasta, și mărturiseaște stâlpul acesta. Pentru aceea s-au numit numele Moghila Mărturiseaște.

49. Și Vedeniia, carea au spus: „Vază Dumnezeu întră mine și întră tine că ne vom despărți unul de altul.

50. De vei smeri featele mele, și de vei lua muiare preste featele mele, vezi, nimene cu noi nu easte carele să vază, Dumnezeu easte mărturie întră mine și întră tine”.

51. Și au zis Lavan lui Iacov: „Iată, moghila aceasta și stâlpul acesta mărturie easte.

52. Că de nu voiu trece eu la tine, nici tu nu vei trece la mine moghila aceasta și stâlpul acesta, spre răutate (g).

53. Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Nahor să judece întră noi”. Și au jurat Iacov pre frica tatălui său, Isaac.

54. Și au junghiiat jertvă în munte, și au chemat pre frații săi, și au mâncat și au beut și au dormit în munte.

55. Și, sculându-să Lavan dimineață, au sărutat feciorii săi și featele sale, și i-au binecuvântat pre ei, și, întorcându-să Lavan, s-au dus la locul său.

CAP 32

Iacov, după ce veade îngerii lui Dumnezeu, daruri și soli, temându-să, trimite la fratele său, Isav. Să luptă cu îngerul și ia de la el binecuvântare și schimbare numelui. Îngerul atinge coapsa lui Iacov.

1. i Iacov* s-au dus în calea sa și, căutând, au văzut tabăra lui Dumnezeu tăbărâtă, și l-au întâmpinat pre el îngerii lui

*Jos 48, 16

Dumnezeu.

2. Și au zis Iacov, când i-au văzut pre ei: „Tabăra lui Dumnezeu easte aceasta”. Și ai chemat numele locului aceluia Tabără.

3. Și au trimis Iacov soli înaintea sa la fratele său, Isav, în pământul Sir, în ținutul Edomului.

4. Și le-au poruncit lor, zicând: „Așea veți grăi domnului meu, Isav: «Așea zice sluga ta, Iacov: ‘Cu Lavan am lăcuit și până acum m-am zăbovit’.

5. Și am agonisit boi și asini și oi și slugi și slujnice, și am trimis să spui domnului meu, Isav, ca să afle sluga ta har înaintea ta»”.

6. Și s-au întors solii la Iacov, zicând: „Mers-am la fratele tău, Isav, și, iată, el vine întru întimpinarea ta, și patru sute de bărbați era cu el”.

7. Și s-au înfricoșat Iacov foarte, și

aceasta la tine, nici tu nu vei trece moghila aceasta și stâlpul acesta la mine spre râu.

nu știa ce să facă, și au împărțit norodul ce era cu sine, și boii și oile, în doao tabere.

8. Și au zis Iacov: „De va veni Isav asupra unei tabere și o va tăia, ceeaalaltă tabără să va mântui”.

9. Și au zis Iacov: „Dumnezeul tătâne-mieu, Avraam, și Dumnezeul tătâne-mieu, Isaac, Doamne, Tu, Cel ce mi-ai zis mie: «Întoarce-te în pământul nașterii tale, și-ți voi face ție bine»».

10. Destul easte mie toată dreptatea Ta și tot adevărul care ai făcut robului Tău, că numai cu acest toiag al mieu am trecut Iordanul acesta, iară acum m-ai făcut cu doao tabere.

11. Scoate-mă din mâna fratelui mieu, din mâna lui Isav, că mă tem eu de dânsul, ca nu cumva, venind, să mă uciză pre mine și pre mumă cu fii.

12. Că Tu ai zis: «Bine voi face ție, și voi pune sămânța ta ca năsipul mării, care nu să poate număra de mulțime»”.

13. Și au dormit acolo în noaptea aceea, și au luat din darurile care le aducea și le-au trimis lui Isav, fratelui său.

14. Capre doao sute, țapi doaozeci, oi doao sute, berbeci doaozeci.

15. Cămile cu lapte și mânzii lor treizeci, boi patruzeci, tauri zeace, asini doaozeci, și mânzi zeace.

16. Și le-au dat slugilor sale turmă deosebi, și au zis slugilor sale: „Meargeți înaintea mea și despărțiți turmă de turmă”.

17. Și au poruncit celui dintâiu, zicând: „De te va întâlni Isav, fratele mieu, și te va întreba zicând: «A cui ești? Și unde mergi, și ale cui sânt aceastea care merg înaintea ta?»»

18. Vei zice: «Ale slugii tale, Iacov, daruri au trimis domnului mieu, Isav, și, iată, el după noi»”.

19. Și au poruncit celui dintâiu și celui de al doilea și celui de al treilea, și tuturor celor ce mergea după turmele aceastea, zicând: „După cuvântul acesta grațiți lui Isav, când îl veți afla pre el.

20. Și ziceți: «Iată, sluga ta, Iacov, vine după noi, că au zis: ‘Voiu îmblânzi fața lui cu darurile ce merg înaintea lui, și după aceasta voi vedea fața lui, că doară va priimi fața mea’»”.

21. Și au mers darurile înaintea feții lui, iară el au dormit în noaptea aceea în tabără.

22. Și, sculându-să în noaptea aceea, au luat pre amândoao muierile și pre amândoao slujnicile și pre cei unsprăzece prunci ai săi, și au trecut vadul lui Iavoh.

23. Și i-au luat pre ei, și i-au trecut râul, și au trecut toate ale sale.

24. Și au rămas Iacov singur și

29. (a) Bibliia cea veachie rumâ. are: pentru ce întrebi tu

s-au luptat un om cu el până dimineața.

25. Și au văzut că nu-l poate birui, și s-au atins de lățimea coapsei lui, și au amorțit lățimea coapsei lui Iacov, luptându-să el cu dânsul.

26. Și au zis lui: „Lasă-Mă, că s-au suit zorile”. Iară el au zis: „Nu te voi lăsa, de nu mă vei binecuvânta”.

27. Și au zis lui: „Care easte numele tău?” Iară el au zis: „Iacov”.

28. Și au zis lui: „Nu să va mai chema numele tău Iacov, ci Israil va fi numele tău, pentru că ai biruit cu Dumnezeu, și cu oamenii putear-nic vei fi”.

29. Și au întrebat Iacov și au zis: „Spune-mi numele Tău” Iară el au zis: „Pentru ce întrebi tu numele Mieu (a)?” Și l-au binecuvântat pre dânsul acolo.

30. Și au chemat Iacov numele locului ace-luia Vedeara lui Dumnezeu, că: „Am văzut pre Dumnezeu față la față, și s-au mântuit sufletul mieu”.

31. Și i-au răsărit lui soarele când au trecut Vedeara lui Dumnezeu, iară el șchiopa cu piciorul său.

32. Pentru aceea, nu mănca fiii lui Israil vâna amorțită carea easte pre lățimea coapsei până în zioa de astăzi, că au atins vâna de pre lățimea coapsei lui Iacov și au amorțit.

CAP 33

Isav cu buneațe priimeaște pre Iacov și cu nevoie plecându-să a lua daruri de la Iacov, apoi s-au întors acasă, și Iacov s-au dus întâiu la corturi, după aceea în Salim, și au cumpărat o parte din țarină, și ș-au întins cortul, și au făcut acolo jărtvenic.

1. i căutând Iacov cu ochii săi, au văzut pre Isav, fratele său, venind, și patru sute de bărbați cu dânsul, și au împărțit Iacov pruncii la Liia și la Rahil și la ceale doao slujnice.

2. Și au pus pre ceale doao slujnice și pre feciorii lor înainte, și pre Liia și pre pruncii ei dinapoia lor, și pre Rahil și pre Iosiv mai pre urmă.

3. Iară el au ieșit înaintea lor și s-au închinat la pământ de șeapte ori până s-au apropiat de fratele său.

4. Și au alergat Isav întru întimpinarea lui, și, îmbrățișându-l pre el, au căzut pre grumazul lui și l-au sărutat foarte, și au plâns amândoi.

5. Și căutând Isav, au văzut muierile și pruncii, și au zis: „Ce sânt aceastea?” Iară el au zis: „Pruncii cu carii au miluit Dumnezeu pre sluga ta”.

6. Și s-au apropiat slujnicile și fiii lor, și s-au închinat.

numele Mieu, care easte minunat.

7. Și s-au apropiat Liia și fiii ei, și s-au închinat, și, după aceea, s-au apropiat Rahil și Iosif, și s-au închinat.

8. Și au zis: „Ce sânt toate taberile acestea, care am tâlnit?” Iară el au zis: „Ca să afle sluga ta har înaintea ta, doamne”.

9. Iară Isav au zis: „Am eu multe, frate, ține-ți tu ție ale tale”.

10. Și au zis Iacov: „De am aflat har înaintea ta, priimește darurile din mâinile meale, că pentru aceasta am văzut fața ta, ca cum ar vedea neștine fața lui Dumnezeu, și-mi fii mie milostiv.

11. Priimește binecuvântările meale, care am adus ție, că m-au miluit Dumnezeu, și am de toate”. Și l-au silit pre el și au luat.

12. Și au zis: „Sculându-ne, să mergem împreună”.

13. Iară Iacov au zis lui: „Domnul meu știe că pruncii miei sânt mai tineri, și oi și vaci cu viței sânt la mine, deci de le voi sili să mergă, într-o zi vor muri toate dobitoacele.

14. Mergă domnul meu înaintea slugii sale, și eu voiu veni încet pre urmă, după cum voiu vedea că pot pruncii miei, până voiu veni eu la domnul meu în Siir”.

15. Și au zis Isav: „Voiu lăsa cu tine din norodul ce easte cu mine”. Iară el au zis: „Pentru ce aceasta? Destul easte că am aflat har înaintea ta, doamne”.

16. Și s-au întors Isav în zioa aceea pre calea sa la Siir.

17. Și Iacov s-au dus la corturi și și-au făcut șie acolo căsi, și dobitoacelor sale corturi, pentru aceea au chemat numele locului aceluia Corturi.

18. Și au venit Iacov în Salim, cetatea sichi-meanilor, carea easte în pământul lui Hanaan, când s-au întors din Mesopotamiia Asiriei și au tăbărât în fața cetății.

19. Și au cumpărat o parte din țarină, unde și-au întins cortul său, de la Emor, tatăl lui Sihem, cu o sută de miei.

20. Și au făcut acolo jertvenic și au chemat pre Dumnezeul lui Israil.

CAP 34

Pentru răpirea și pângăirea Dinei de Sihem, feciorul căpeteniei sihemeanilor, sihemeanii, tăindu-să împrejur, de Simeon și de Levi, frații Dinei, să omoară, și de ceialalți feciori a lui Iacov cetatea lor să pustiaște; pentru aceea, Simeon și Levi să ceartă de la tatăl său.

1. i au ieșit Dina, fata Liei, carea o au născut lui Iacov, ca să cunoască featele lăcuitarilor.

2. Și o au văzut pre ea Sihem, feciorul lui Emor Eveul, domnul pământului,

și, luându-o pre ea, au dormit cu ea și o au smerit pre ea.

3. Și s-au lipit de sufletul Dinei, featei lui Iacov, și au iubit pre fecioară, și au vorbit ei după cugetul fecioarei.

4. Grăit-au Sihem cătră Emor, tatăl său, zicând: „Ia mie pre fata aceasta muiare”.

5. Și au auzit Iacov cum au pângărit feciorul lui Emor pre Dina, fata sa, și feciorii lui era cu dobitoacele în câmp, și au tăcut Iacov până au venit ei.

6. Și au ieșit Emor, tatăl lui Sihem, la Iacov să grăiască lui.

7. Iară feciorii lui Iacov au venit de la câmp și, deacă au auzit, s-au umilit și s-au întristat foarte, căci necuviință au făcut întru Israil, dormind cu fata lui Iacov, și nu va fi așa.

8. Și au grăit lor Emor, zicând: „Sihem, feciorul meu, au ales cu sufletul pre fata voastră, dați-o pre ea lui muiare.

9. Și vă încuscriți cu noi, featele voastre dați-le noao, și featele noastre luați-le feciorilor voștri.

10. Și întru noi lăcuiți, și pământul, iată, lat easte înaintea voastră, lăcuiți și vă hrăniți, și agonisiți întru el”.

11. Și au zis Sihem cătră tatăl ei și cătră frații ei: „Să aflu har înaintea voastră, și ce veți zice vom da.

12. Înmulțiți zeastrea foarte, și voiu da după cât veți zice mie, și veți da mie prunca aceasta muiare”.

13. Și au răspuns feciorii lui Iacov lui Sihem, și lui Emor, tatălui lui, cu înșelăciune, și au zis lor, căci au pângărit pre Dina, sora lor.

14. Și au zis lor Simeon și Levi, frații Dinei: „Nu vom putea să facem cuvântul acesta, să dăm pre sora noastră la om netăiat împrejur, că easte ocară noao.

15. Numai întru aceasta ne vom asemăna voao și vom lăcui întru voi, de veți face ca noi și voi, ca să se taie voao împrejur toată partea bărbătească.

16. Și vom da featele noastre voao, și din featele voastre vom lua noao muieri, și vom lăcui la voi, și vom fi ca un neam.

17. Iară de nu ne veți asculta ca să vă tăiați împrejur, vom lua featele noastre și ne vom duce”.

18. Și au plăcut cuvintele înaintea lui Emor și înaintea lui Sihem, feciorul lui Emor.

19. Și n-au zăbovit tinărul a face cuvântul acesta, pentru că perea după fata lui Iacov, și el era mai mărit decât toți câți era în casa tătâne-său.

20. Și au venit Emor și Sihem, feciorul lui, la poarta cetății lor, și au grăit cătră bărbații cetății lor, zicând:

21. „Oamenii aceștia în pace sânt cu noi,

să lăcuască pre pământ și să-l agonisească, și pământul, iată, larg easte înaintea lor, featele lor să le luoăm noao muieri, și featele noastre să le dăm lor.

22. Întru aceasta numai să vor asemăna noao oamenii ca să lăcuască cu noi, să fim un norod, de să va tăia împrejur la noi toată partea bărbătească, precum și ei sânt tăiați împrejur.

23. Și dobitoacele lor și ceale cu patru picioare și averile lor au nu vor fi ale noastre? Numai întru aceasta să ne asemănăm lor, și ei vor lăcui cu noi”.

24. Și au ascultat pre Emor și pre Sihem, feciorul lui, toți carii întra pre poarta cetății lor, și tot bărbatul și-au tăiat împrejur trupul său.

25. Și au fost în zioa a treia, când era în dureare, au luat cei doi feciori a lui Iacov, Simeon și Levi, frații Dinei, fiștecarele sabiia

Jos 39 [49], 6 sa, și au intrat în cetate fără de teamere și au omorât toată partea bărbătească.

26. Și pre Emor și pre Sihem, feciorul lui, l-au omorât cu ascuțitul sabiei; și au luat pre Dina din casa lui Sihem și au ieșit.

27. Și fiii lui Iacov au intrat preste cei răniți, și au prădat cetatea în carea au pângărit pre Dina, sora lor.

28. Și oile lor și boii lor și asinii lor, și câte era în cetate și câte era în câmp le-au luat.

29. Și toate trupurile lor și toată agoniseala lor și muierile lor le-au robit, și au jefuit câte era în cetate și câte era în căsi.

30. Și au zis Iacov cătră Simeon și cătră Levi: „Urât m-ați făcut, ca să fiu rău tuturor celor ce lăcuiesc pământul, și în hananei și întru ferezei, și eu puțin sânt cu numărul și, de să vor aduna asupra mea, mă vor tăia și voi peri eu și casa mea”.

31. Iară ei au zis: „Au, doară, ca cu o curvă vor trăi cu sora noastră?”

CAP 35

Iacov îngroapă idolii oamenilor săi, și din porunca Domnului să suie în Vetil, unde au zidit jertvenic și au jertvit lui Dumnezeu, și iarăși i S-au arătat Dumnezeu și l-au întărit. Veniamin să naște cu moartea Rahilei, mumei sale; Ruvin cu Vala, țitioarea tătâne-său, doarme. Să numără feciorii lui Iacov. Isaac moare.

*Sus 28, 13

1.

i* au zis Dumnezeu cătră Iacov: „Scoală-te și te suie în locul Vetil, și lăcuiaște acolo, și fă acolo jertvenic lui Dumnezeu, Celui ce S-au arătat ție, când fugeai de la fața lui Isav, fratelui tău”.

CAP 34 ȘI 35

2. Și au zis Iacov casii sale și tuturor celor ce era cu sine: „Luați pre dumnezeii cei străini carii sânt cu voi, din mijlocul vostru, și vă curățiți și vă schimbați hainele voastre.

3. Și, sculându-ne, să ne suim în Vetil și să facem acolo jertvenic lui Dumnezeu, Celui ce m-au auzit în zioa năcazului, Cel ce au fost cu mine și m-au mântuit în calea pre carea mergeam”.

4. Și au dat lui Iacov pre dumnezeii cei străini, carii era în mânilor lor, și cerceii carii era în urechile lor, și i-au ascuns Iacov supt terevintul din Sichim, și i-au pierdut până în zioa de astăzi.

5. Și s-au rădicat Israil din Sichim, și au fost frica lui Dumnezeu preste cetățile ceale de primprejurul lor, și nu au alergat pre urma fiilor lui Israil.

6. Și au venit Iacov în Luza, carea easte în pământul lui Hanaan, carea easte Vetil, el și tot norodul carele era cu el.

7. Și au zidit acolo jertvenic, și au numit numele locului Vetil, pentru că acolo* S-au arătat Dumnezeu lui, când fugea el de la fața lui Isav, fratelui său.

*Sus 28, 13

8. Și au murit Devora, doica Revecăi, și s-au îngropat mai jos de Vetil, supt stejariu, și au numit Iacov numele Stejariul Jealei.

9. Și s-au arătat Dumnezeu lui Iacov încă în Luza, când au venit acolo din Mesopotamiia Siriei, și l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.

10. Și i-au zis Dumnezeu lui:* „Numele tău nu să va mai chema Iacov, ci Israil va fi numele tău”. Și a numit numele lui Israil.

*Sus 32, 28

11. Și au zis Dumnezeu lui: „Eu, Dumnezeuul tău! Creaște și te înmulțește, neamuri și adunări de neamuri vor fi dintru tine, și împărați din coapsa ta vor ieși.

12. Și pământul, care l-am dat lui Avraam, și lui Isaac, ție l-am dat pre el, al tău va fi, și seminției tale după tine voi da pământul acesta”.

13. Și s-au suit Dumnezeu de la dânsul, din locul în care au grăit cu dânsul.

14. Și au pus Iacov stâlp în locul în care au grăit cu el Dumnezeu, stâlp de piatră, și au vărsat preste el turnare, și au turnat preste el untdelemn.

15. Și au chemat Iacov numele locului în care au grăit cu dânsul Dumnezeu: Vetil.

16. Și, sculându-să Iacov din Vetil, au întins cortul său dincolo de turnul Gader, și au fost când s-au apropiat de Havrata, ca să vie la Efrata, au născut Rahil, și greutate au avut în naștere.

17. Și au fost când au născut ea cu greu, au zis ei moașa: „Cutează, că și acesta easte fecior”.

18. Și au fost cându-i ieșea ei sufletul (că murea), au chemat numele lui Fiiul durerii mele, iară tatăl său au chemat numele lui Veniamin.

19. Și au murit Rahil, și s-au îngropat în calea Efratului, acesta easte Vitleimul.

20. Și au pus Iacov stâlp pre mormântul ei,* acesta easte stâlpul mormântului Rahilei până în zioa de astăzi (a).

21.* Și au fost când au lăcuit Israil în pământul acela, mers-au Ruvin și au dormit cu Vala, țiitoarea tătâne-său, Iacov, și au auzit Israil, și rău s-au arătat înaintea lui.

22. Și era fiii lui Iacov doisprăzeace.

23. Feciorii Liei: cel dintâiu născut a lui Iacov, Ruvin, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zavulon.

24. Și feciorii Rahilei: Iosif și Veniamin.

25. Și feciorii Valei, slujnicei Rahilei: Dan și Neftalim.

26. Și feciorii Zelfei, slujnicii Liei: Gad și Asir. Aceștia sânt feciorii lui Iacov, carii s-au născut în Mesopotamiia Siriei.

27. Și au venit Iacov la Isaac, tatăl său, la Mamvri, în Cetatea Câmpului,* aceasta easte Hevron, în pământul lui Hanaan, unde au lăcuit Avraam și Isaac.

28. Și au fost zilele lui Isaac, care au trăit ani o sută și optzeci.

29. Și slăbind au murit, și s-au pus lângă neamul său bătrân și plin de zile, și l-au îngropat pre el Isav și Iacov, feciorii lui.

CAP 36

Isav, cu muierile și cu fiii săi, pentru multele averi să despărțește de frate-său, Iacov; să numără nașterile fiilor lui Isav.

1. i aceastea sânt nașterile lui Isav, acesta easte Edom.

2. Și Isav și-au luat șie muieri din featele hananeilor, pre Ada, fata lui Elom Heteului, și pre Olivema, fata lui Ana, feciorului lui Sevegon Eveului.

3. Și pre Vasemata, fata lui Ismail, sora lui Naveot.*

4. Și i-au născut lui Ada pre Elifas, și Vasemata au născut pre Raguil.

5. Și Olivema au născut pre Ieus și pre Ieglom și pre Core. Aceștia sânt feciorii lui Isav, carii s-au născut lui în pământul lui Hanaan.

20. (a) Bibl. cea veachie și cea latin. are: până în zioa de astăzi. Și s-au rădicat Israil, și au întins cortul său dincolo de turnul Gader.

6. (a) Jid.: și pre featele sale, și tot sufle-

6. Și au luat Isav pre muierile sale și pre feciorii săi și pre featele sale și toate trupurile (a) casii sale și toate averile sale, și toate dobitoacele și toate câte au avut și toate câte au agonisit în pământul lui Hanaan, și s-au dus din pământul lui Hanaan, de la fața lui Iacov, fratelui său.

7.* Pentru că era averile lor mai multe decât să poată lăcui într-un loc, și pământul în care lăcui nu-i putea cuprinde pre ei de mulțimea averilor lor.

8.* Și au lăcuit Isav în muntele Siir. Isav acesta easte Edom.

9. Aceastea sânt nașterile lui Isav, tatălui lui Edom, în muntele Siir.

10. Și aceastea sânt numele fiilor lui Isav:* Elifas, fiul Adei, muierii lui Isav, și Raguil, fiul Vasematei, muierii lui Isav.

11. Și s-au născut lui Elifas feciori: Teman, Omar, Sofar, Gotom și Chenez.

12. Și Tamna era țiitoare a lui Elifas, fiul lui Isav, și au născut lui Elifas pre Amalic, aceștia sânt feciorii Adei, muierii lui Isav.

13. Și aceștia sânt feciorii lui Raguil: Nahot, Zare, Some și Moze. Aceștia era feciorii Vasematei, muierii lui Isav.

14. Și aceștia sânt feciorii Olivemii, muierii lui Isav, carea au fost fată lui Ana, feciorului lui Sevegon, și au născut lui Isav pre Ieus, și pre Ieglom, și pre Core.

15. Aceștia sânt domnii (b) fiiului lui Isav, fiii lui Elifas, celui întâiu născut a lui Isav, domnul Teman, domnul Omar, domnul Sofar, domnul Chenez.

16. Domnul Core, domnul Gotom, domnul Amalic, aceștia sânt domnii lui Elifas în pământul Idumeii, aceștia sânt fiii Adei.

17. Și aceștia sânt fiii lui Raguil, fiiului lui Isav: domnul Nahot, domnul Zare, domnul Some, domnul Moze, aceștia sânt domnii lui Raguil, în pământul Edomului, aceștia sânt feciorii Vasematei, muierii lui Isav.

18. Și aceștia sânt feciorii Olivemii, muierii lui Isav: domnul Ieus, domnul Ieglom, domnul Core, aceștia sânt feciorii Olivemii, featei lui Ana, muierii lui Isav.

19. Aceștia sânt feciorii lui Isav, aceștia sânt domnii lor, aceștia sânt feciorii lui Edom.

20.* Și aceștia sânt feciorii lui Siir Horeului, celui ce lăcuiște pământul, Loton, Soval, Sevegon, Ana.

21. Și Dison și Asar și Rison aceștia sânt domnii Horeului, feciorului lui

tul casii sale.

15. (b) Grece.: Aceștia sânt ighemonii, care cuvânt rumânește-l putem zice povățuitori, voivozi, domni, așa și mai jos.

*Sus 13, 6

*Isus 24, 4

*1 Para. 1, 35

*1 Para. 1, 38

Siir, în pământul lui Edom.

22. Și au fost feciorii lui Lotan: Hori și Eman, și sora lui Lotan, Tamna.

23. Și aceștia sânt feciorii lui Soval: Golam, și Manahat și Ghevil și Sofar și Semor.

24. Și aceștia sânt feciorii lui Sevegion, Aie și Ana, acesta easte Ana, carele au aflat pre lamin (v) în pustie, când păștea asinii lui Sevegion, tatălui său.

25. Și aceștia sânt feciorii lui Ana: Dison și Olivema, fata lui Ana.

26. Și aceștia sânt feciorii lui Dison: Amada, și Asvan și Itran și Haran.

27. Și aceștia sânt feciorii lui Asar, Valam, și Zucam și Iocam.

28. Și aceștia sânt feciorii lui Rison: Os și Aran.

29. Și aceștia sânt domnii lui Hori: domnul Lotan, domnul Soval, domnul Sevegion, domnul Ana.

30. Domnul Dison, domnul Asar, domnul Rison, aceștia sânt domnii lui Hori întru domnii lor, în pământul Edomului.

31. Și aceștia sânt împărații carii au împărățit în Edom mai înainte de a împărăți împărat în Israil.

32. Și au împărățit în Edom Valac, feciorul lui Veor, și numele cetății lui, Dinava.

33. Și au murit Valac, și în locul lui au împărățit Iovav, feciorul lui Zara din Vosora.

34. Și au murit Iovav, și în locul lui au împărățit Asom, din pământul temaneanilor.

35. Și au murit Asom, și în locul lui au împărățit Adad, feciorul lui Varad, cel ce au tăiat pre Madiiam în câmpul lui Moav, și numele cetății lui, Ghetem.

36. Și au murit Adad, și în locul lui au împărățit Samada, din Maseca.

37. Și au murit Samada, și au împărățit după el Saul, din Roovot, de lângă râu.

38. Și au murit Saul, și au împărățit după el Valenon, feciorul lui Ahovor.

39. Și au murit Valenon, feciorul lui Ahovor, și au împărățit după dânsul Arad, feciorul lui Varad, și numele cetății lui: Fogor, și numele muierii lui: Meteveil, fata lui Matrait, feciorului lui Mezoov.

40. Acestea sânt numele domnilor lui Isav întru semințiile lor, după locurile lor, întru țările lor și întru neamurile lor: domnul Tamna, domnul Gola, domnul Ieter.

41. Domnul Olivemas, domnul Ilas, domnul Finon.

24. (v) Latin.: în loc de lamin easte ape calde. 43. (g) Bibl. latin. are: în pământul împărăției sale. 2. (a) Latinea.: și au pârât Iosif pre frații săi la tatăl său pentru faptă foarte rea. Jido.: și au

42. Domnul Chenez, domnul Teman, domnul Mazar.

43. Domnul Maghediil, domnul Zafoin. Aceștia sânt domnii Edomului, întru ceale zidite în pământul agonisealei lor (g). Acesta easte Isav, tatăl lui Edom.

CAP 37

Iosif, pârând pre frații săi la tatăl său și spuindu-și visurile sale, îi pismuiesc frații. Iacov trimite pre Iosif să vază de frați, ei îl prind și vreau să-l omoară, iară din sfatul lui Iuda îl bagă într-o groapă, apoi îl vând ismailteanilor făr' de știrea lui Ruvin; tatăl său îl plânge, ca cum fiara l-ar fi mâncat. Iosif să vinde în Eghipt lui Pentefres.

1. ară Iacov lăcuia în pământul unde au fost sălășluit Isaac, tatăl său, în pământul lui Hanaan.

2. Și aceastea sânt nașterile lui Iacov, și când era Iosif de șeptesprăzece ani și păștea oile tătâne-său cu frații săi, fiind tânăr, cu feciorii Valasii și cu feciorii Zelfiei, muierilor tătâne-său, și ei au pârât pre Iosif cu faptă rea cătră Israil, tatăl lor (a).

3. Iară Iacov iubea pre Iosif mai mult decât pre toți fiii săi, pentru că fiu de bătrânețe era lui și i-au făcut lui haină pestriță.

4. Și, văzând frații lui că pre el iubește tatăl lor mai mult decât pre toți fiii săi, l-au urât pre el, și nu putea grăi lui nimica de pace.

5. Și, visind Iosif vis, l-au spus fraților săi.

6. Și au zis lor: „Ascultați visul care l-am visat:

7. Mi să părea că voi (b) legați snopi în mijlocul câmpului, și s-au sculat snopul meu, și au stătut drept, și, încungiurându-l, snopii voștri s-au închinat snopului meu”.

8. Iară frații lui au zis: „Au, doară, împărățind vei împărăți preste noi, sau domnind vei domni preste noi?” Și au adaos mai mare ură asupra lui pentru visele lui și pentru cuvintele lui.

9. Și au văzut alt vis, și l-au spus tătâne-său și fraților săi, și au zis: „Iată, am visat alt vis, cum că soarele și luna și unsprăzece steale să închina mie”.

10. Și l-au certat tatăl său, și i-au zis lui: „Ce easte visul acesta care l-ai visat? Poate, doară, că, venind, vom veni, eu, și

spus Iosif fapta lor cea rea tătâne-său. Așea are sirie., arab., hald., samarit. 7. (b) Jido., sir., arab., lat., hald., samar. are: că noi legam snopi în țarină.

mumă-ta și frații tăi, să ne închinăm ție pre pământ?”

11. Și i-au pismuit lui frații lui, iară tatăl său au păzit cuvântul.

12. Și s-au dus frații lui să pască oile tătâne-său în Sihem.

13. Și au zis Israil cătră Iosif: „Iată, frații tăi pasc oile în Sihem, vino să te trimit la dânșii”. Și el i-au zis lui: „Iată, eu”.

14. Și i-au zis Israil lui: „Mergi și vezi de sânt sănătoși frații tăi și oile, și-mi spune”. Și l-au trimis pre el din valea lui Hebron, și au venit în Sihem.

15. Și l-au aflat pre el un om, rătăcind pre câmp, și l-au întrebat omul, zicând: „Ce cauți?”

16. Iară el au zis: „Pe frații miei caut, spune-mi, unde pasc oile?”

17. Și i-au zis lui omul: „S-au dus de aici, că i-am auzit pre ei zicând: «Să meargem în Dotaim»”. Și s-au dus Iosif după frații săi și i-au aflat pre ei în Dotaim.

18. Iară ei, văzându-l pre el departe, până a nu să apropiia el la dânșii, gândea rău ca să-l omoară pre el.

19. Și au zis fieștecarele cătră fratele său: „Iată, visătoriul acela vine.

20. Acum, dară, să-l omorâm pre el și să-l aruncăm într-o groapă, și vom zice: «Fiiara rea l-au mâncat pre el», și vom vedea ce vor fi visurile lui”.

Jos 21. Și auzind Ruvin, l-au scos pre el din mâinile lor și au zis: „Să nu-i luăm viața”.

22. Și au zis lor Ruvin: „Să nu vărsați sânge, aruncați-l pre el în groapa aceasta, carea easte în pustie, iară mâna să nu vă puneți pre el”, că cerca în ce chip îl va scoate pre el din mâinile lor și să-l dea tătâne-său.

23. Deci, au fost când au venit Iosif la frații săi, ei l-au dezbrăcat de haina cea pestriță cu carea era îmbrăcat.

24. Și luându-l pre el, l-au aruncat în groapă, iară groapa era deșeartă și nu avea apă.

25. Apoi, ei au șezut să mânânce pâne și, căutând cu ochii, au văzut și, iată, călători ismailteani vinea din Galaad, și cămilele lor încărcate de tămâie și de rășină și de stacti, și mergea să se pogoară la Eghipt.

26. Și au zis Iuda cătră frații săi: „Ce folos de vom ucide pre fratele nostru și vom ascunde sângele lui?”

27. Veniți să-l vindem pre el ismailteanilor acestora, iară mâinile noastre să nu fie pre dânsul, că fratele nostru și trupul nostru easte”. Și au ascultat frații lui.

Întel. 28. Și când au trecut pre acolo oa-

menii, madianii neguțătorii, atunci au tras și au scos pre Iosif din groapă și l-au vândut ismailteanilor cu doazeci de auri, și aceia au dus pre Iosif în Eghipt.

29. Și s-au întors Ruvin la groapă și nu au văzut pre Iosif în groapă și și-au rupt hainele sale.

30. Și s-au întors la frații săi și au zis: „Pruncul nu easte, dar eu unde mă voi mai duce?”

31. Și luând ei haina lui Iosif, au junghiat un ied de capră și au uns haina lui cu sângele lui.

32. Și au trimis haina cea pestriță, și o adusără tătâne-său, și ziseră: „Aceasta o am aflat, cunoaște de easte haina fiului tău, au ba?”

33. Și o au cunoscut pre ea și au zis: „Haina fiului meu easte, fiiara cea rea l-au mâncat pre el, fiiara au apucat pre Iosif”.

34. Și și-au rupt Iacov hainele sale, și s-au îmbrăcat cu sac, și au plâns pre fiul său zile multe.

35. Și s-au adunat toți feciorii lui și featele lui, și au venit să mângăie pre el, și nu vrea să se mângăie, zicând: „Mă voi pogorî în iad (v) la fiul meu, plângând”. Și l-au plâns pre el tatăl său.

36. Iară madianii au vândut pre Iosif în Eghipt lui Pentefri, famenul lui Faraon, carele era mai mare preste bucătari.

CAP 38

Iuda din muiare hananiiancă au avut trei feciori, pre cel dintâi și pre cel de al doilea l-au căsătorit cu Tamar, și aceștia murind, Iuda neștiind au intrat la Tamar, și o au cunoscut pre ea, socotind că easte curvă, din care împreunare au născut pre Fares și pre Zara.

1. i au fost în vremea aceea, s-au pogorât Iuda de la frații săi, și au venit până la un om odolamitean, anume Iras.

2.* Și au văzut acolo Iuda o fată a unuia om hananeu, anume Sava, și o au luat pre ea muiare și s-au culcat cu ea. *1 Para. 2, 3

3. Și, luând ea în pânțece, au născut fecior, și au chemat numele lui Ir.

4.* Și, iară luând în pânțece, au născut fecior, și au chemat numele lui Avnan. *Num. 26, 19

5. Și, adăogând, au născut încă al treilea fecior, și au chemat numele lui Silom, și ea era în Hasvi când i-au născut pre ei.

6. Și au luat Iuda muiare lui Ir, celui întâiu născut, și numele muierii era Tamar.

35. (v) În iad, după cum easte în jidovie, să înțeleage în mormânt, în groapă.

Num. 7. Și au fost Ir, cel întâiu născut a lui Iuda, 26, 19 rău înaintea Domnului, și l-au ucis pre el Dumnezeu.

8. Și au zis Iuda lui Avnan: „Întră la muiarea fratelui tău și o ia pre ea muiare și rădică sămânța fratelui tău”.

9. Și, cunoscând Avnan că nu va fi sămânța a lui, au fost, când mergea la muiarea fratelui său, vărsa pre pământ, ca să nu dea sămânță fratelui său.

10. Și rău s-au arătat înaintea lui Dumnezeu, pentru că au făcut aceasta, și l-au omorât și pre acesta.

11. Și au zis Iuda cătră Tamar, noru-sa: (a) „Șezi văduvă în casa tătâne-tău până ce va crește mare Silom, feciorul meu; că să temea ca nu cumva să moară și acesta ca și frații lui. Și, mergând Tamar, au șezut în casa tătâne-său.

12. Și au trecut zile multe, și au murit Sava, muiarea lui Iuda, și, mângăindu-să Iuda, s-au suit la cei ce tundea oile lui, el și Iras păstoriul lui, odolomiteanul, în Tamna.

13. Și s-au spus Tamarei, noru-sa, zicându-să: „Iată, socrul tău să suie în Tamna să tunză oile sale”.

14. Și ea, dezbrăcând de pre sine hainele ceale de văduvie, s-au învălit cu brobodealnicul și s-au înfrumsățat și au șezut la porțile Enanului, care este în calea Tamnei, că au văzut cum că Silom au crescut mare, și el nu o au dat pre ea lui muiare.

15. Și văzindu-o pre ea Iuda, au socotit că este o curvă, că ea și-au acoperit fața sa și nu o au cunoscut.

16. Și s-au abătut la dânsa din cale și i-au zis ei: „Lasă-mă să întru la tine”, că nu o au cunoscut cum că este noru-sa, iară ea au zis: „Ce-mi vei da de vei întra la mine?”

17. Iară el au zis: „Eu îți voi trimite un ied de capre din oile meale”. Iară ea au zis: „De-mi vei da arvună până vei trimite tu”.

18. Iară el au zis: „Ce arvună-ți voi da?” Iară ea au zis: „Inelul tău și zgarda și toiagul care-ți este în mână”. Și i-au dat ei, și au intrat la dânsa, și ea au luat în pânțece de la el.

19. Și, sculându-să ea, s-au dus și s-au dezvălit de brobodealnic și s-au îmbrăcat cu hainele ceale de văduvie.

20. Și au trimis Iuda iedul de capre prin mâna păstoriului său, odolomiteanului, ca să ia de la muiare arvuna, și nu o au aflat pre ea.

21. Și au întrebat pre bărbații din locul acela: „Unde este curva carea au fost în Enan, lângă cale?”. Iară ei au zis: „Nu au fost aci curvă”.

11. (a) După ce au murit amândoi feciorii lui, să află în Bibl. cea veachie.

22. Și s-au înturnat la Iuda și au zis: „N-am aflat, și oamenii locului zic că nu este acolo curvă”.

23. Și au zis Iuda: „Ție-le pre eale, ci, ca nu cumva să fim de batjocură, eu am trimis iedul acesta și tu nu o ai aflat”.

24. Și au fost după a treia lună, s-au spus lui Iuda, zicând: „Au curvit Tamar, noru-ta, și, iată, are în pânțece din curvie”. Și au zis Iuda: „Scoateți-o pre ea și să se arză”.

25. Și, după ce s-au adus ea, au trimis la socrul său, zicând: „Din omul a cui sânt acestea am eu în pânțece”. Și au zis: „Cunoaște a cui este inelul acesta și zgarda și toiagul acesta”.

26. Și au cunoscut Iuda și au zis: „S-au îndreptat Tamar mai mult decât mine, pentru că nu o am dat pre ea lui Silom, feciorului meu”. Și nu au mai adaos a o cunoaște pre dânsa.

27.* Și au fost când era să nască, era gea- *Mate. 1, 3

28. Și au fost când naștea ea, unul au scos înainte mâna sa, și, luând moașea, roșiu au legat la mâna lui, zicând: „Acesta va ieși mai înainte”.

29. Apoi au tras îndărăpt mâna, și îndată au ieșit fratele lui, iară ea au zis: „Pentru ce s-au rupt pentru tine gard?” Și au chemat numele lui Fares.

30.* Și după acesta, au ieșit fratele lui, la a *1 Para. 2, 3 [4] căruia mână era roșiul, și au chemat numele lui Zara.

CAP 39

Iosif, pentru bună purtarea sa, place lui Pentefri. Pentefri toate ale sale le dă pre mâna lui Iosif, care nebăgând în seamă de multe ori voința doamnă-sa despre împreunare, ea îl pârește la Pentefri și-l bagă în temniță, unde, aflând har la temniceariu, i să încredințază toți legații.

1. i Iosif s-au adus în Egipt și l-au cumpărat pre el Pentefri, famenul lui Faraon, cel mai mare preste bucătari, bărbat eghiptean, din mâinile ismailteanilor, carii l-au adus pre el acolo.

2. Și era Domnul cu Iosif, și era el bărbat gâcitoriu, și au fost în casă la domnul său, eghipteanul.

3. Și știa domnul lui că Domnul era cu dânsul, și, oricâte face el, le îndreptează Domnul în mâinile lui (a).

4. Și au aflat Iosif har înaintea domnului său, și i-au plăcut lui și l-au pus pre el preste casa sa, și toate câte avea el le-au dat pre mâna lui Iosif.

3. (a) Adecă, Domnul le sporește, le norocește în mâinile lui.

5. Și au fost după ce l-au pus pre el preste casa sa și preste toate câte avea el, au blagoslovit Domnul casa eghipteanului pentru Iosif, și au fost blagoslovenia Domnului întru toată avuția lui în casa și în țarina lui.

6. Și toate câte avea el le-au dat în mâinile lui Iosif, și nu știa de ale sale nimica, afară din pâinea ce o mânca el, și era Iosif mândru la chip și frumos la față foarte.

7. Și au fost după acestea, muiarea domnului său au pus ochii săi pre Iosif și au zis lui: „Culcă-te cu mine”.

8. Iară el nu au vrut, și au zis muierei domnului său: „Deaca domnul meu pentru mine nu cunoaște nimica din câte sânt în casa lui, ci toate câte are el le-au dat în mâinile mele,

9. Și nu easte în casa aceasta nimica carea să nu fie supt mine, nici s-au luat de la mine nimica, afară de tine, pentru că tu ești muiarea lui, și cum voiu face acest cuvânt rău (b) și să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?”

10. Și grăind ea lui Iosif în toate zilele, el nu asculta de ea ca să se culce și să se împreune cu ea.

11. Iară au fost într-o zi, au intrat Iosif în casă ca să-și facă lucrurile sale, și nimenea nu era înlăuntru din cei de casă.

12. Și ea l-au prins de haine, zicând: „Dormi cu mine”. Iară el, lăsându-și hainele sale în mâinile ei, au fugit și au ieșit afară.

13. Și au fost deaca au văzut ea că și-au lăsat hainele sale în mâinile ei și au fugit și au ieșit afară,

14. Au chemat pre cei de casă și le-au zis așa, zicând: „Vedeți că au băgat la noi slugă de jidov, să-și bată joc de noi, carele au intrat la mine, zicând: «Dormi cu mine», și eu am strigat cu glas mare.

15. Și auzind el că am înălțat glasul meu și am strigat, lăsându-și hainele sale la mine, au fugit și au ieșit afară”.

16. Și ea au ținut hainele la sine până ce au venit domnul acasă.

17. Și au grăit lui după cuvintele acestea, zicând: „Au intrat la mine sluga cea de jidov, pe carele l-ai băgat la noi, să mă batjoco-rească, și au zis mie: «Dormi-voiu cu tine!».

18. Și deaca au auzit că am înălțat glasul meu și am strigat, lăsând hainele sale la mine, au fugit și au ieșit afară”.

19. Și au fost cât au auzit domnul cuvintele muierei sale, care le-au grăit că-

9. (b) Jidov.: Acest lucru rău.

tră dânsul, zicând: „Așa mi-au făcut mie sluga ta”, s-au aprins de mânie.

20.* Și luând domnul pre Iosif, l-au băgat în temniță în locul în care să ținea legații împăratului închiși în temniță. *Psalm 104, 18

21. Și au fost Domnul cu Iosif, și au vărsat preste el milă, și i-au dat lui har înaintea celui mai mare preste temniță.

22. Și cel mai mare preste temniță au dat temnița pre mâna lui Iosif, și pre toți cei prinși carii era în temniță și toate câte să făcea acolo el le făcea.

23. Nu știa cel mai mare preste temniță nimica de temniță pentru el, că toate era pre mâna lui Iosif, și Domnul era cu dânsul, și câte făcea el Domnul le îndrepta în mâinile lui.

CAP 40

Iosif tâlcuiaște visurile famenilor lui Faraon în temniță. Unuia zice că-ș va dobândi boieria, altuia că să va spânzura, care toate s-au plinit în zioa nașterii lui Faraon.

1. i au fost după acestea, cel mai mare preste păharnicii împăratului Eghiptului și cel mai mare preste făcătorii de pâine au greșit domnului lor, împăratului Eghiptului.

2. Și s-au mâniat Faraon pre amândoi famenii săi, pre cel mai mare preste păharnici și pre cel mai mare preste făcătorii de pâine.

3. Și i-au pus pre ei în temniță la robie, în locul unde era Iosif.

4. Și mai-marele temniții i-au dat pre ei lui Iosif, și le-au slujit lor, și au fost ei vro câteva zile în temniță.

5. Și au văzut amândoi vis într-o noapte, și vederea visului celui mai mare preste păharnici și a celui mai mare preste făcătorii de pâine a împăratului Eghiptului, carii era în temniță, era aceasta.

6. Intrat-au la ei Iosif dimineață, și i-au văzut pre ei, și era triști.

7. Și au întrebat pre famenii lui Faraon, carii era cu el în temniță la domnul lui, zicând: „Pentru ce fețele voastre sânt astăzi triste?”

8. Iară ei au zis lui: „Vis am văzut, și nu easte cine să-l tâlcuiască”. Și au zis lor Iosif: „Au nu easte prin Dumnezeu arătarea lor? Spuneți-mi, dară, mie”.

9. Și cel mai mare preste păharnici au spus visul său lui Iosif și au zis: „În somnul meu era vie înaintea mea.

10. Și în vie era trei vițe și, odrăslind, scotea vlăstări, și boambele strugurilor era coapte.

11. Și păharul lui Faraon era în mâna mea, și am luat strugurul și l-am

stors în paharul lui Faraon și am dat paharul în mâna lui Faraon”.

12. Și Iosif i-au zis lui: „Aceasta easte tâlcuirea lui: ceale trei vițe trei zile sânt.

13. Încă trei zile, și-și va aduce aminte Faraon de boieria ta, și iarăși te va pune întru mărirea păhărniceii tale, și vei da paharul lui Faraon în mâna lui, după boieria ta cea mai dinainte, precum erai turnând.

14. Ci-ți ado aminte de mine pentru tine, când va fi bine ție, și să faci cu mine milă, și să aduci aminte lui Faraon, și să mă scoți dintru această închisoare.

15. Pentru că cu furat sânt furat din pământul evreilor, și aici n-am făcut nimica, ci m-au aruncat în groapa aceasta”.

16. Și au văzut cel mai mare preste făcătorii de pâine că drept au tâlcuit, și au zis lui Iosif: „Și eu am văzut vis: și mi s-a părea că trei coșuri de pâine rădicam pre capul meu.

17. Și în coșul cel mai deasupra era din toate fealiurile de care împăratul Faraon mânca, lucru făcut de pâine, și pasările ceriului mânca ceale ce era în coșul cel deasupra capului meu”.

18. Și răspunzind Iosif, au zis lui: „Acesta easte tâlcul: ceale trei coșuri trei zile sânt.

19. Încă trei zile, și va lua Faraon capul tău de la tine, și te va spânzura pre lemn, și vor mânca paserile ceriului cărnurile tale de la tine”.

20. Și au fost în zioa a treia, era zioa nașterii lui Faraon, și au făcut ospăț tuturor slugilor sale, și și-au adus aminte de boieria păhărniceii și de boieria făcătorului de pâine, în mijlocul slugilor sale.

21. Și pre cel mai mare preste păhărnici l-au așezat în boieria lui, și au dat paharul în mâna lui Faraon.

22. Iară pre cel mai mare preste făcătorii de pâine l-au spânzurat, după cum le-au tâlcuit lor Iosif.

23. Și nu și-au adus aminte cel mai mare preste păhărnici de Iosif, ci l-au uitat pre el.

CAP 41

Visele lui Faraon despre ceale șapte vaci și șapte spice, neputându-le altul tâlcui, fără singur Iosif, să face domn preste tot Eghiptul. Și din Asineta, muiarea sa, pre carea i-o au dat Faraon, au avut doi feciori, înainte de foamete.

1. i au fost după doi ani de zile, Faraon au văzut vis: s-a părea lui că stă lângă râu.

2. Și, iată, ca cum din râu s-a suia șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri, și păștea pre țărături.

CAP 40 ȘI 41

3. Ci și alte șapte vaci s-a suia după aceastea din râu, urâte la chip și suptiri la trupuri, și păștea lângă vacile ceale de pre marginea râului.

4. Și vacile ceale șapte urâte și suptiri la trupuri au mâncat de tot pre ceale șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri, și s-au deșteptat Faraon.

5. Și au visat a doao oară: „Și, iată, s-a suia dintr-o rădăcină șapte spice alese și bune.

6. Și alte șapte spice suptiri și stricate de vânt răsărea după dânsule.

7. Și spicele ceale șapte suptiri au înghițit pre ceale șapte spice alese și pline. Și s-au deșteptat Faraon și era vis.

8. Și s-au făcut dimineață, și s-au turburat sufletul lui, și, trimițind, au chemat pre toți gâcitorii Eghiptului și pre toți înțelepții lui, și le-au spus lor Faraon visul său, și nu era cine să-l tâlcuiască lui Faraon.

9. Și au grăit cel mai mare preste păhărnici cătră Faraon, zicând: „De păcatul meu îmi aduc aminte astăzi.

10. Faraon s-au mâniat pre slugile sale și ne-au pus pre noi în temniță în casa celui mai mare preste bucătari, și pre mine și pre cel mai mare preste pâine.

11. Și am văzut amândoi vis într-o noapte, eu și el, fieștecarele după visul său am văzut.

12. Și era acolo un prunc tinăr evreu a celui mai mare preste bucătari, și i-am spus lui, și el ni le-au tâlcuit noao.

13. Și au fost precum ne-au tâlcuit noao, așa s-au și întâmplat: eu s-a mă așez în boieria mea, iară acela s-a se spânzura.

14. Și, trimițind Faraon, au chemat pre Iosif, și-l scoasă pre dânsul din temniță și-l rasără și schimbară îmbrăcăminteia lui, și au venit la Faraon.

15. Și au zis Faraon cătră Iosif: „Vis am văzut și nu easte cine să-l tâlcuiască, iară eu am auzit de tine zicând că tu, deaca auzi visurile, le tâlcuiști”.

16. Și, răspunzind Iosif lui Faraon, au zis: „Fără de Dumnezeu nu s-a va răspunde mântuirea lui Faraon”.

17. Și au grăit Faraon lui Iosif, zicând: „În somnul meu mi s-a părea că stau pre țărături râului.

18. Și ca cum din râu s-a suia șapte vaci frumoase la chip și alese la trupuri, și păștea pre țărături.

19. Și, iată, și alte șapte vaci s-a suia după eale din râu, reale și urâte la chip și suptiri la trupuri, decât care nu am văzut mai urâte în tot pământul Eghiptului.

20. Și vacile ceale șapte urâte și suptiri au mâncat de tot pre ceale șapte vaci dintâu bune și alese.

21. Și au intrat în pântecele lor și nu s-au văzut că au intrat în pântecele lor, și chipurile lor (a) urâte, ca și mai înainte, și deșteptându-mă, iară am adormit.

22. Și am văzut iarăși în somnul meu și, iată: ca cum șapte spice pline și bune să suia dintr-o rădăcină.

23. Iară alte șapte spice suptiri și stricate de vânt creștea fiindu-să de dânsele.

24. Și au înghițit ceale șapte spice stricate de vânt și suptiri pre ceale șapte spice bune și pline. Deci, am spus tâlcuitorilor, și nu au fost cine să-mi tâlcuiască”.

25. Și au zis Iosif lui Faraon: „Visul lui Faraon unul easte: Dumnezeu au arătat lui Faraon ceale ce va face.

26. Ceale șapte vaci bune șapte ani sânt, și ceale șapte spice bune șapte ani sânt, visul lui Faraon unul easte.

27. Și ceale șapte vaci suptiri, care să suia după eale, șapte ani sânt, și ceale șapte spice suptiri și stricate de vânt șapte ani sânt, și vor fi șapte ani de foamete.

28. Iară cuvântul care am zis lui Faraon: că Dumnezeu au arătat lui Faraon ceale ce va face,

29. Iată, în șapte ani va fi îndestulare (b) multă în tot pământul Eghiptului.

30. Și după aceasta vor veni șapte ani de foamete, și vor uita de îndestularea ce au fost în tot Eghiptul, și va topi foametea pământul.

31. Și nu să va cunoaște îndestularea pre pământ de foametea ce va fi după aceasta, că va fi tare foarte.

32. Iară pentru aceea au îndoit visul lui Faraon de doao ori, pentru că adevărat easte cuvântul cel de la Dumnezeu, și va grăbi Dumnezeu a-l face pre el.

33. Acum, dară, caută omul înțelept și priceput, și-l pune pre el mai mare preste pământul Eghiptului.

34. Și să facă Faraon și să rânduiască mai mari preste pământ, și să strângă toate rodurile pământului Eghiptului acelor șapte ani a îndestulării.

35. Și să adune toate bucatele acestor șapte ani buni ce vin, și să adune grâul supt mâna lui Faraon, și să se păzască bucatele în cetăți.

36. Și vor fi bucatele ceale păzite pre pământ în cei șapte ani a foametei, carea va fi în pământul Eghiptului, și nu să va strica pământul de foamete”.

37. Și au plăcut cuvântul înaintea lui Faraon, și înaintea tuturor slugilor lui.

38. Și au zis Faraon tuturor slugi-

lor sale: „Au, doară, vom afla om ca acesta, carele să aibă duhul lui Dumnezeu întru sine?”

39. Și au zis Faraon lui Iosif: „De vreame ce Dumnezeu au arătat ție toate aceastea, nu easte om mai înțelept și mai priceput decât tine.

40.* Tu vei fi mai mare preste casa mea, și de ruga ta va asculta tot norodul meu, numai scaunul voi avea eu mai presus decât tine”. *Psalm 104, 20

41. Și au zis Faraon lui Iosif: „Iată, te puiu 1 Maca. 2, 53

pre tine astăzi preste tot pământul Eghiptului!” Fapte 7, 10

42. Și, luând Faraon inelul din mâna sa, l-au pus în mâna lui Iosif și l-au îmbrăcat pre el cu vison și au pus lanț de aur împrejurul grumazului lui.

43. Și l-au suit pre dânsul în carul cel al doilea dintru ale sale și au strigat înaintea lui vestitoriul și l-au pus pre dânsul preste tot pământul Eghiptului.

44. Și au zis Faraon lui Iosif: „Eu, Faraon, afară de tine nimenea nu va rădica mâna sa preste tot pământul Eghiptului!”

45. Și au numit Faraon numele lui Iosif: Psontom Fanih, și i-au dat lui pre Asineta, fata lui Pentefri, preotul Iliupoliei, să-i fie muiare.

46. Și Iosif era de treizeci de ani când au stătut înaintea lui Faraon, împăratul Eghiptului, și au ieșit Iosif de la fața lui Faraon și au umblat tot pământul Eghiptului.

47. Și au făcut pământul întru acei șapte ani a îndestulării bucate.

48. Și au adunat toate bucatele celor șapte ani, întru care era îndestulare în pământul Eghiptului, și au pus bucatele în cetăți, bucatele câmpurilor celor dimprejurul cetății le-au pus într-însa.

49. Și au adunat Iosif grâul, ca năsipul mării mult foarte, cât nu putea să-l numere, că nu era număr.

50.* Și mai înainte de ce au venit acei șapte ani de foamete au avut Iosif doi feciori, pre carii i-au născut lui Asineta, fata lui Pentefri, preotului Iliupoliei. *Jos 46, 20 48, 20

51. Și au chemat Iosif numele celui întâiu născut Manasi, zicând că: „M-au făcut a uita toate durerile mele și toate ale tatălui meu”.

52. Și numele celui de al doilea l-au chemat Efraim, zicând că: „M-au înălțat Dumnezeu în pământul smereniei mele”.

53. Și au trecut cei șapte ani a îndestulării carea au fost în pământul Eghiptului.

54. Și au început cei șapte ani a foametei a veni după cum au zis Iosif. Și s-au făcut foamete în tot pământul, și în tot pământul Eghiptului nu era pâne.

55. Și au flămânzit tot pământul Eghiptului și au strigat norodul cătră

21. (a) Au rămas. 29. (b) Îndestulare, prisosință, ieftinătate, bucate destule.

Faraon pentru pâine și au zis Faraon tuturor egipteanilor: „Meargeți la Iosif și ce va zice voao faceți!”

56. Și foametea era preste fața tot pământului, și au deschis Iosif toate jitițiile și vindea tuturor egipteanilor.

57. Și toate țările au venit în Egipt să cumpere de la Iosif, pentru că să întărisă foametea preste tot pământul.

CAP 42

Frații lui Iosif, siliți de foame, vin în Egipt să cumpere bucate. Iosif îi cunoaște și aspru grăiaște cu ei și-i bagă în temniță; mai pre urmă, rămâne Simeon în prinsoare, și ceialalți să întorc acasă, și fieștecine argintul său fără de știrea lor îl aduc în sacii săi acasă.

1. i, auzind Iacov că să vinde grâu în Egipt, au zis feciorilor săi: „Pentru ce vă leneviți?”
2. Iată, am auzit că easte grâu în Egipt. Pogorâți acolo și ne cumpărați puțințele bucate, ca să trăim și să nu murim!”
3. Și s-au pogorât cei zece frați a lui Iosif să cumpere grâu din Egipt.
4. Iară pre Veniamin, fratele lui Iosif, nu l-au trimis cu frații săi, că au zis: „Ca nu cumva să slăbească pre cale”.
5. Și au venit feciorii lui Israil să cumpere cu cei ce vinea, pentru că era foamete în pământul lui Hanaan.
6. Iară Iosif era mai-marele pământului, el vindea la tot norodul pământului. Și, venind frații lui Iosif, s-au închinat lui cu fața la pământ.
7. Și, văzind Iosif pre frații săi, i-au cunoscut și s-au făcut strein de cătră ei și le-au grăit lor aspru și le-au zis lor: „De unde ați venit?” Iară ei au zis: „Din pământul Hanaan, să cumpărăm bucate”.
8. Și au cunoscut Iosif pre frații săi, iară ei nu l-au cunoscut pre el.
9. Și și-au adus aminte Iosif de visurile sale care le-au văzut și au zis lor: „Iscoade sânteti, să cercați căile țării ați venit?”
10. Iară ei au zis: „Nu, doamne, slugile tale am venit să cumpărăm bucate.
11. Toți sântem fii a unui om, de pace sântem, noi, slugile tale, nu sântem iscoade”.
12. Și au zis Iosif lor: „Ba, ci ați venit să vedeți cărările pământului”.
13. Iară ei au zis: „Doisprăzece frați sântem, slugile tale, în pământul Hanaan, și cel mai tinăr cu tatăl nostru easte astăzi, iară unul nu trăiaște”.
14. Și au zis lor Iosif: „Aceasta easte

CAP 41 ȘI 42

ce am grăit voao, zicând că iscoade sânteti.

15. Întru aceasta vă veți arăta, pre sănătatea lui Faraon, nu veți ieși de aici până când fratele vostru cel tinăr nu va veni aici.

16. Trimiteți pre unul dintră voi și aduceți pre fratele vostru, iară voi veți fi în prinsoare până ce să vor arăta cuvintele voastre de grăiți adevărat, au ba, iară de nu, pre sănătatea lui Faraon, iscoade sânteti”.

17. Și i-au pus pre ei în temniță trei zile.

18. Și le-au zis lor în a treia zi: „Faceți aceasta și veți fi vii, că eu mă tem de Dumnezeu.

19. De sânteti de pace, un frate al vostru să se oprească în temniță, iară voi meargeți și duceți grâul vostru, care l-ați cumpărat.

20.* Și pre fratele vostru cel mai tinăr să-l aduceți la mine. Și să vor creade cuvintele voastre, iară de nu, veți muri”. Și ei au făcut așa.

21. Și au zis fieștecarele cătră fratele său: „Așa easte, că în păcat sântem noi pentru fratele nostru, că nu ne-au fost milă de necazul sufletului lui, când să ruga de noi, și noi nu l-am ascultat pre dânsul, și pentru aceasta au venit preste noi nevoia aceasta”.

22. Și, răspunzind Ruvim, au zis lor: „Au nu v-am grăit voao, zicând:* «Nu faceți nedreptate pruncului», și nu m-ați ascultat? Și, iată, sângele lui să cearcă”.

23. Și ei nu știa cum că Iosif îi înțeleage, pentru că cu talmaciu grăia cu ei.

24. Și, întorcându-să de la ei Iosif, au plâns, și iarăși venind la ei le-au grăit lor, și au luat pre Simeon dintră ei și l-au legat pre el înaintea lor.

25. Și au poruncit Iosif să le umplă sacii lor de grâu, și argintul fieștecăruia să-l puie în sacul său și să le dea lor de ajuns mâncare pre cale. Și s-au făcut lor așa.

26. Și ei, puind grâul pre asinii săi, s-au dus de acolo.

27. Și, dezlegând unul sacul să dea mâncare asinilor săi, unde au odihnit, au văzut legătura argintului său, și era deasupra gurii sacului.

28. Și au zis fraților săi: „Mi s-au înturnat argintul și iată-l în sacul meu”. Și s-au spăimântat inima lor și s-au turburat, unul cătră altul zicând: „Ce au făcut aceasta Dumnezeu noao?”

29. Și au venit la Iacov, tatăl lor, în pământul lui Hanaan, și au spus lui toate câte s-au întâmplat lor, zicând:

30. „Grăit-au omul, domnul pământului, cătră noi aspru, și ne-au pus pre noi în pază, ca cum am fi mers să iscodim pământul.

*Jos
43, 5

*Sus
37, 21

31. Și noi am zis lui: «De pace sântem, nu sântem iscoade.

32. Doisprăzece frați sântem fii tatălui nostru, unul au murit. Iară cel mai mic cu tatăl nostru easte astăzi în pământul Hanaan».

33. Și au zis noao omul, domnul pământului: «Întru aceasta voiu cunoaște că sânteți de pace, pre un frate al vostru lăsați aici cu mine, iară grâul care l-ați cumpărat pentru casa voastră luați-l și vă duceți.

34. Și aduceți pre fratele vostru cel mai tinăr, și voiu cunoaște cum că nu sânteți iscoade, ci sânteți de pace, și pre fratele vostru voiu da voao, și voiu slobozi să vă cumpărați ce vreați din pământul acesta».

35. Și au fost când au deșertat ei sacii săi, argintul fieștecăruia era în sacul său, și au văzut argintul său ei și tatăl lor și s-au spăimântat.

36. Și le-au zis lor Iacov, tatăl lor: „Pre mine m-ați făcut făr' de fii: Iosif nu easte, Simeon nu easte, și pre Veniamin să-l luați? Asupra mea au fost toate aceastea”.

37. Și au grăit Ruvîn tatălui său, zicând: „Pre amândoi feciorii miei să-i omori, de nu-l voiu aduce pre el la tine, dă-l pre el în mâna mea, și eu voiu aduce pre el la tine”.

38. Iară el au zis: „Nu să va pogorî fiiul meu cu voi, pentru că fratele lui au murit, și el singur au rămas, și, de să va întâmpla lui să slăbească în calea pre carea veți merge, îmi veți duce bătrânețele cu întristăciune în iad”.

CAP 43

Iacov anevoie lasă pre Veniamin să se ducă cu frații în Eghipt. Mai pre urmă, dând daruri și argintul îndoit, dă pre Veniamin să-l ducă cu ei. În Eghipt, după ce au scos pre Simeon din temniță, Iosif pre toți frații oaspătă.

1. i s-au întărit foamea pre pământ.

2. Și au fost după ce au sfârșit de mâncat grâul, care l-au adus din Eghipt, le-au zis lor tatăl lor: „Duceți-vă iarăși și ne cumpărați puțințele bucate”.

3. Iară Iuda au zis lui, zicând: „Cu mărturisire s-au mărturisit noao omul, domnul pământului, zicând: «Nu veți vedea fața mea, de nu va veni cu voi fratele vostru cel mai tinăr».

4. Deci, de vei trimite pre fratele nostru cu noi, ne vom duce și-ți vom cumpăra bucate.

5. Iară de nu vei trimite pre fratele nostru cu noi, nu vom merge, pentru că o-

mul au grăit noao zicând:* «Nu veți vedea fața mea, de nu va fi fratele vostru cel mai tinăr cu voi»”.

6. Și au zis Israil: „O, ce rău mi-ați făcut spuind omului că aveți voi frate!”

7. Iară ei au zis: „Întrebând, au întrebat de noi omul și de neamul nostru, zicând: «De trăiaște încă tatăl vostru? Și de aveți voi frate?» Și am spus lui după întrebarea aceasta. Au știut-am noi că va zice noao: «Aduceți pre fratele vostru?»”

8. Și au zis Iuda cătră Israil, tatăl lor: „Trimite pruncul cu mine și să ne sculăm să mergem, ca să trăim și să nu murim, și noi și tu și pruncii noștri.

9.* Eu îl voiu lua pre dânsul, din mâna mea ceare-l pre dânsul de nu-l voiu aduce la tine, și de nu-l voiu pune înaintea ta, greșit să fiu înaintea ta în toate zilele.

10. Că de nu am fi zăbovit, ne-am fi întors până acum de doao ori.

11. Și au zis lor Israil, tatăl lor: „De easte așa, aceasta faceți: luați din roadele pământului în vasele voastre și duceți omului daruri, de rășină și de miiare și tămâie și stacti și terevint și nuci.

12. Și argintul îndoit luați în mâinile voastre, și argintul ce vi s-au întors în sacii voștri întoarceți cu voi, ca nu cumva să fie greșeală.

13. Și pre fratele vostru luați-l și, sculându-vă, mergeți la acel om.

14. Și Dumnezeuul meu să dea voao har înaintea omului, ca să sloboază pre fratele vostru celalalt, și pre Veniamin, că eu, precum am rămas făr' de fii, făr' de fii am rămas”.

15. Și, luând bărbații darurile aceastea, și argintul îndoit au luat în mâinile sale și pre Veniamin, și, sculându-să, s-au pogorât în Eghipt și au stătut înaintea lui Iosif.

16. Și i-au văzut Iosif pre ei și pre Veniamin, fratele său cel de o mumă, și au zis celui mai mare preste casa sa: „Bagă pre oamenii aceștia în casă și giunghie giunghieri și găteaste, că cu mine vor mânca oamenii aceștia la amiază”.

17. Și au făcut omul după cum i-au zis Iosif, și au băgat pre oameni în casa lui Iosif.

18. Și, văzind bărbații că-i bagă în casa lui Iosif, au zis: „Pentru argintul care s-au întors în sacii noștri dintâiu pre noi ne bagă înlăuntru, ca să ne năpăstuiască și să se apuce de noi, să ne ia pre noi slugi și asinii noștri”.

19. Și, mergând ei la omul cel mai mare preste casa lui Iosif, au grăit lui în ușa casii, zicând:

20. „Rugămu-ne, Doamne,* pogorātu-ne-am întâiu să cumpărăm bucate.

*Sus 42, 20

*Jos 44, 32

*Sus 42, 3

21. Și au fost când am venit să poposim, am deschis sacii noștri, atunci argintul fieștecăruia în sacul lui, argintul nostru drept măsurat l-am adus înapoi în mâinile noastre.

22. Și alt argint am adus cu noi, ca să ne cumpărăm bucate, că nu știm cine au pus noao argintul în sacii noștri”.

23. Și le-au zis lor: „Milă voao, nu vă teameți, Dumnezeu vostru și Dumnezeu părinților voștri au dat voao comoară în sacii voștri, și argintul vostru bine ispitit îl am”. Și au scos pre Simeon la ei.

24. Și au adus apă să se speale picioarele lor și au dat de mâncare asinilor lor.

25. Iară ei au gătit darurile până a veni Iosif la amiază, și au auzit că acolo va să prânzască.

26. Și au intrat Iosif în casă și au adus lui în casă darurile ce le avea în mâinile lor și s-au închinat lui cu fața la pământ.

27. Și i-au întrebat pre ei: „Cum trăiți?”, și le-au zis lor: „Sănătos easte tatăl vostru, bătrânul de carele ați zis că încă trăiaște?”

28. Iară ei au zis: „Sănătos easte sluga ta, tatăl nostru, încă trăiaște”. Și au zis el: „Bindecuvântat easte omul acela lui Dumnezeu”. Iară ei, plecându-să, s-au închinat lui.

29. Și, căutând Iosif cu ochii săi, au văzut pre Veniamin, fratele său cel de o mumă, și au zis: „Acesta easte fratele vostru cel mai tinăr, pre carele ați zis că-l veți aduce la mine?” Și ei au zis lui: „Acesta easte adevărat”. Iară au zis lui: „Dumnezeu să te miluiască, fiiule”.

30. Și s-au turburat Iosif, și să rumpea inima lui pentru fratele său și căuta să plângă și, intrând în cămară, au plâns acolo.

31. Și, spălându-și fața sa, au încetat și au zis: „Puneți pâini”.

32. Și au pus lui singur, și lor deosebi, și eghipteanilor celor ce împreună cu el mânca, deosebi, pentru că nu putea eghipteanii mânca pâine cu evreii, că scârbă easte eghipteanilor de tot păstoriul de oi.

33. Și au șezut înaintea lui cel întâiu născut după bătrânețele lui, și cel mai tinăr după tinerețele lui, și să mira oamenii fieștecarele cătră fratele său.

34. Și au luat părți de la dânsul la sine, iară partea lui Veniamin de cinci ori au fost mai mare decât a celorlalți, și au beut și s-au ospătat cu dânsul.

CAP 44

Poruncind Iosif să ascunză păharul său în sacul lui Veniamin, trimite după frați și, după ce găsește păharul, aduce îndărăpt pre frați și-i muștră ca pre niște furi. Iuda să dă pre sine rob pentru Veniamin.

CAP 43 ȘI 44

1. i au poruncit Iosif celui mai mare preste casa sa, zicând: „Umpleți sacii oamenilor de bucate, câte vor putea rădica, și puneți argintul fieștecăruia în gura sacului.

2. Și păharul meu cel de argint puneți-l în sacul celui mai tinăr, și prețul grâului lui”. Și au făcut după cuvântul lui Iosif, precum au zis el.

3. Și, după ce s-au făcut ziua, au slobozit oamenii și pre asinii lor.

4. Și, ieșind ei din cetate, nu s-au dus departe, și Iosif au zis celui mai mare preste casa sa: „Scoală-te și aleargă după oameni, și să-i înfrunți pre ei și să le zici: «Pentru ce mi-ați răsplătit reale pentru bune?»

5. Căci ați furat păharul cel de argint din care bea domnul meu și gâcind gâceaște din el? Reale ați săvârșit ceale ce ați făcut (a)»”.

6. Și, aflându-i pre ei, le-au zis lor după cuvintele aceastea.

7. Iară ei au zis lui: „Căci grăiaște domnul cuvintele aceastea? Să nu să afle la slugile tale să fie făcut după cuvântul acesta!

8. De vreame ce argintul care l-am aflat în sacii noștri l-am adus îndărăpt la tine din pământul Hanaan, cum am fi furat din casa domnului tău argint sau aur?

9. La carele din slugile tale vei afla păharul, acela să moară, și noi vom fi robi domnului nostru”.

10. Iară el au zis: „Precum ziceți, așa să fie, la carele să va afla păharul, acela să fie rob, iară voi curați veți fi”.

11. Și au grăbit și au descărcat fieștecarele sacul său pre pământ, și fieștecarele au deschis sacul său.

12. Și au căutat de la cel mai bătrân începând, până au venit la cel mai tinăr, și, sfârșind, au aflat păharul în sacul lui Veniamin.

13. Iară ei și-au rupt hainele sale și au pus fieștecarele sacul său pre asinul său, și s-au întors în cetate.

14. Și au intrat Iuda și frații lui la Iosif încă fiind el acolo, și au căzut înaintea lui pre pământ.

15. Și le-au zis lor Iosif: „Căci ați făcut acest lucru? Au, nu ați știut că cu gâcitură gâceaște omul cel ce easte precum sânt eu?”

16. Și au zis Iuda: „Ce vom răspunde domnului? Sau ce vom zice? Sau cum ne vom îndrepta? Că Dumnezeu au aflat nedreptatea slugilor tale, iată, sântem robi domnului nostru noi și acela la carele s-au aflat păharul”.

17. Și au zis Iosif: „Nu voiu face eu cuvântul acesta, ci omul la carele s-au aflat păharul, acela-mi va fi rob, iară

5. (a) Jido.: Rău ați făcut ce ați lucrat.

voi vă suiți cu mântuire la tatăl vostru”.

18. Iară Iuda, apropiindu-să de Iosif, au zis: „Rogu-te, doamne, să grăiască sluga ta înaintea ta și să nu te mânii pre sluga ta, că tu ești după Faraon.

Sus 42, 13 [7] 19. Doamne, tu ai întrebat pre slugile tale, zicând: «De aveți tată, au frate?»

20. Și noi am zis domnului cum că: «Avem tată bătrân, și are el prunc de bătrânețe mai tinăr, și fratele lui au murit, și el singur au rămas de la mumă-sa, și tatăl nostru pre dânsul foarte-l iubeaște».

21. Și ai zis slugilor tale: «Aduceți pre dânsul la mine să-l văz».

22. Și am zis domnului: «Nu va putea pruncul să lasă pre tatăl său, că, de va lăsa pre tatăl, va muri».

Sus 43, 3 7 23. Și tu ai zis slujilor tale: «De nu să va pogorî cu voi fratele vostru cel mai tinăr, să nu mai adoageți a vedea fața mea».

24. Și au fost când ne-am suit la sluga ta, tatăl nostru, am spus lui cuvintele domnului nostru.

25. Și ne-au zis noao tatăl nostru: «Duceți-vă iarăși de cumpărați puțințele bucate».

26. Iară noi am zis: «Nu vom putea să ne ducem, ci, de să va duce cu noi fratele nostru cel mai tinăr, ne vom duce, pentru că nu vom putea vedea fața omului, de nu va fi cu noi fratele nostru cel mai tinăr».

Sus 37, 20 33 27. Și au zis tatăl nostru, sluga ta, cătră noi: «Voi știți că doi mi-au născut mie muiarea.

28. Și au ieșit unul de la mine și mi-ați zis că l-au mâncat fierile, și nu l-am mai văzut până acum.

29. Deci, de veți lua și pre acesta de la fața mea și să va întâmpla lui slăbiciune pre cale, îmi veți pogorî bătrânețele mele cu întristăciune în iad».

30. Acum, dară, de voiu merge la sluga ta, tatăl nostru, și pruncul nu va fi cu noi (că sufletul lui să ține acățat de sufletul acestuia),

31. Și va fi după ce va vedea el că nu easte pruncul cu noi, va muri, și vor duce slugile tale bătrânețele slugii tale, tatălui nostru, cu întristăciune în iad.

Sus 43, 9 32. Că eu, sluga ta, de la tatăl nostru, am luat pre prunc, zicând: «De nu-l voiu aduce la tine și de nu-l voiu pune pre dânsul înaintea ta, vinovat să fiu înaintea tatălui meu în toate zilele».

33. Acum, dară, voiu rămânea eu la tine slugă pentru prunc rob domnului, iară pruncul să se suie cu frații săi.

34. Că, cum mă voiu sui la tatăl meu, nefiind pruncul cu noi? Ca să nu văz realele care vor afla pre tatăl meu”.

CAP 45

Iosif să face cunoscut fraților săi și aceia, înfricoșați fiind, Iosif cu sărutare îi îmbrățișează, iară Faraon, cu toată casa sa bucurându-să, au poruncit lui Iosif să chiiame pre tatăl său cu toată casa sa în Eghipt. Iosif aceasta lasă fraților să spuie tătâne-său, și pre ei cu multe daruri dăruieți îi trimite la tatăl său.

1. i nu putea Iosif mai mult să se oprească înaintea tuturor celor ce sta înaintea lui, ci au zis: „Scoateți pre toți de la mine”.

Și nici unul nu au stătut înaintea lui Iosif, când s-au cunoscut cu frații săi.

2. Și au slobozit glas cu plângere, și au auzit toți eghipteanii, și s-au auzit în casa lui Faraon.

3. Și au zis Iosif cătră frații săi: „Eu sânt Iosif, trăiaște încă tatăl meu?” Și nu putea frații săi să-i răspunză, că să înfricoșeasă.

4. Și au zis Iosif cătră frații săi: „Apropiiați-vă cătră mine!” Și s-au apropiat și au zis:* „Eu sânt Iosif, fratele vostru, pre carele ați vândut în Eghipt.

*Fapt. 7, 13

5. Deci, acum nu vă întristați, nici să vă pară cu greu căci m-ați vândut,* că spre viață m-au trimis Dumnezeu înaintea voastră.

*Jos 50, 20

6. Că acesta easte al doilea an de foamete pre pământ, și încă cinci ani întru care nu va fi arătură, nici seceriș.

7. Că m-au trimis Dumnezeu înaintea voastră ca să rămâie voao rămășiță pre pământ și să hrănesc voao rămășiță mare.

8. Deci, acum nu voi m-ați trimis aici, ci Dumnezeu, și m-au făcut ca un tată lui Faraon și domn a toată casa lui și stăpân preste tot pământul Eghiptului.

9. Grăbiți, dară, de vă suiți la tatăl meu și ziceți lui: «Aceasta zice fiiul tău, Iosif: ‘Făcutu-m-au Dumnezeu domn a tot pământul Eghiptului, pogoară-te, dară, la mine și nu zăbovi.

10. Și vei lăcui în pământul Ghesem al Araviei, și vei fi aproape de mine tu și feciorii tăi și feciorii feciorilor tăi, oile tale și boii tăi și toate câte sânt ale tale.

11. Și te voiu hrăni acolo, că încă în cinci ani va fi foamete pre pământ, ca să nu pieri tu și feciorii tăi și toate câte sânt ale tale’».

12. Iată, ochii voștri văd, și ochii lui Veniamin, fratelui meu, că gura mea grăiaște cătră voi.

13. Spuneți, dară, tătâne-mieu toată mărirea mea cea din Eghipt și câte ați văzut

și, grăbind, să aduceți pre tatăl meu aici”.

14. Și, căzind pre grumazii lui Veniamin, fratelui său, au plâns preste dânsul, și Veniamin au plâns pre grumazii lui.

15. Și, sărutând pre toți frații săi, au plâns preste dâșii și, după aceastea, au grăit frații lui cătră dânsul.

16. Și au mers veastea în casa lui Faraon, zicând: „Venit-au frații lui Iosif”. Și s-au bucurat Faraon și toată curtea lui.

17. Și au zis Faraon cătră Iosif: „Zi fraților tăi: «Aceasta faceți: umpleți sacii voștri și mergeți în pământul Hanaan.

18. Și, luând pre tatăl vostru și averile voastre, veniți la mine și voiu da voao toate bunătățile Eghiptului, și veți mânca măduha pământului».

19. Iară tu poruncește aceastea: «Luați-vă cară din pământul Eghiptului pruncilor voștri și muierilor voastre și, luând pre tatăl vostru, veniți.

20. Și nu vă pară rău de vasele voastre, că toate bunătățile Eghiptului ale voastre vor fi».

21. Și au făcut așa feciorii lui Israil, și le-au dat lor Iosif după cum au zis Faraon împăratul, și le-au dat lor merinde pre cale.

22. Și tuturor le-au dat doao rânduri de haine, iară lui Veniamin i-au dat trei sute de auri și cinci rânduri de haine.

23. Și tatălui său au trimis ca aceastea și zece asini care purta de toate bunătățile Eghiptului și zece mușcoi, care să poarte pâini tătâne-său pre cale.

24. Și au slobozit Iosif pre frații săi și s-au dus și le-au zis lor: „Să nu vă mâniiați pre cale”.

25. Și ei s-au suit din Eghipt și au venit în pământul Hanaan la Iacov, tatăl lor.

26. Și au spus lui, zicând că: „Fiiul tău, Iosif, trăiaște și stăpânește preste tot pământul Eghiptului”. Și s-au spăimântat cu cugetul Iacov, pentru că nu le credea lor.

27. Și i-au grăit lui toate cuvintele de la Iosif, câte le-au zis lor, și, văzind carăle care le-au trimis Iosif ca să-l ducă pre dânsul, s-au încălzit cu viață duhul lui Iacov, tatălui lor.

28. Și au zis Israil: „Destul easte mie de trăiaște încă fiiul meu, Iosif, merge-voiu și-l voiu vedea pre dânsul mai înainte de ce voiu muri”.

CAP 46

Iacov, după ce iarăși îi înnoiaște Dumnezeu făgăduința, cu toți fiii și nepoții săi să pogoară în Eghipt. Iosif îi iasă înainte și îi zice ca înaintea lui Faraon să se zică ei pre sine păstori de oi.

CAP 45 ȘI 46

1. i, sculându-să Israil, el însuși și toate ale lui, au venit la Fântâna Jurământului și au făcut jertvă Dumnezeului

tătâne-său, Isaac.

2. Și au zis Dumnezeu lui Israil în vedenia nopții, grăind: „Iacove, Iacove!” Iară el au zis: „Ce easte?”

3. Și i-au zis lui: „Eu sânt Dumnezeul părinților tăi, nu te teame a te pogorî în Eghipt, că neam mare te voiu face acolo.

4. Și Eu Mă voiu pogorî cu tine în Eghipt, și Eu te voiu înălța până în sfârșit, și Iosif va pune mâinile sale pre ochii tăi”.

5. Și s-au sculat Iacov de la Fântâna Jurământului* și au luat fiii lui Israil pre tatăl său și averile și muierile sale, în carăle care le-au trimis Iosif ca să-l aducă pre dânsul.

*Fapt.
7, 15

6. Și, luând averile sale și toată agoniseala carea agonisă în pământul Hanaan,* au intrat în Eghipt Iacov și toată sămânța lui cu dânsul.

*Jos
24
Psalm

7. Fiii și fiii fiilor lui cu dânsul, featele și featele featelor lui, și toată sămânța lui au intrat în Eghipt.

104, 22
Isaiia
52, 4

8. Iară aceastea sânt numele fiilor lui Israil, carii au intrat în Eghipt împreună cu Iacov, tatăl lor. Iacov și fiii lui:* cel întâiu născut a lui Iacov, Ruvin.

*Ieșir.
1, 2

9. Și fiii lui Ruvin: Enoh și Falus, Asron și Harmi.

6, 14
Numer.

10.* Și fiii lui Simeon: Iemuil și Iamin și Aod și Ahin și Saar și Saul, feciorul Hananiteancii.

26, 5
*1 Paral.
5, 1

11. Și fiii lui Levi: Ghirson, Cat și Merari.

3

12.* Și fiii lui Iuda: Ir și Avnan și Silom și Fares și Zara; și au murit Ir și Avnan în pământul Hanaan. Și feciorii lui Fares au fost: Esron și Iemuil.

*Ieșire
6, 16
1 Paral.
4, 24

13.* Și fiii lui Isahar: Tola și Fua și Asum și Samvran.

1 Paral.
6, 1

14. Și fiii lui Zavolon: Sered și Alon și Ahoil.

23, 6
*1 Paral.

15. Aceștia sânt feciorii Liei, pre carii i-au născut ea lui Iacov în Mesopotamiia Siriei, și pre Dina, fata lui, toate sufletele, feciori și feate treizeci și trei.

7, 1

16. Și fiii lui Gad: Safon și Anghis și Sanis și Tasovan și Aidis și Aroidis și Areilis.

17.* Și fiii lui Asir: Iemna, Iesua și Ieul și Variia și Sara, sora lor. Iară fiii lui Variia: Hovor și Melhiil.

*1 Paral.
7, 1

18. Aceștia sânt fiii Zelfii, pre carea o au dat Lavan Liei, featei sale, carea au născut pre aceștia lui Iacov, șeasăsprăzeace suflete.

19. Și fiii Rahilei, muierii lui Iacov: Iosif și Veniamin.

***Sus** 20.* **Și au fost fiii lui Iosif în pământul Eghiptului, pre carii i-au născut lui Asineta, fata lui Pentefri, preotul Iliupoliei: Manasi și Efraim. Și au fost fiii lui Manasi, pre carii i-au născut lui țiiitoarea Sira: Mahir, și Mahir au născut pre Galaad, iară fiii lui Efraim, fratele lui lui Manasi: Sutalaam și Taam. Iară fiii lui Sutalaam: Edom.**

***1 Para.** 21. **Iară fiii lui Veniamin: Vala și Vohor și Asvil. Și au fost fiii lui Vala: Ghira și Noeman și Anhis și Ros și Mamfim. Iară Ghira au născut pre Arad.**

22. **Aceștia sânt fiii Rahilei, pre carii i-au născut lui Iacov, toate sufletele optsprăzece.**

23. **Iară fiii lui Dan: Asom.**

24. **Și fiii lui Neftalim: Asiil și Goni și Isaar și Solim.**

25. **Aceștia sânt fiii Valei, pre carea o au dat Lavan Rahilei, featii sale, carea au născut pre aceștia lui Iacov, toate sufletele șapte.**

2 Leage** 26. **Iară toate sufletele care au intrat cu Iacov în Eghipt, care au ieșit din coapsele lui, afară de muierile feciorilor lui Iacov,
10, 22 **toate sufletele șesezăci și șese.**

27. **Și feciorii lui Iosif, carii s-au născut lui în pământul Eghiptului, suflete noao. Toate sufletele casii lui Iacov, care au intrat cu Iacov în Eghipt, suflete șeptezeci și cinci.**

28. **Și pre Iuda l-au trimis înaintea sa la Iosif să-l întimpine pre dânsul la cetatea Iroilor, în pământul Ramesi.**

29. **Și, înhământ Iosif carăle sale, s-au suit întru întimpinarea lui Israil, tatălui său, la Cetatea Iroilor, și, văzându-l pre el, au căzut pre grumazul lui și au plâns cu plângere multă.**

30. **Și au zis Israil cătră Iosif: „Voiu muri de acum, de vreme ce am văzut fața ta, că tu încă trăiești”.**

31. **Și au zis Iosif cătră frații săi: „Suindu-mă, voiu spune lui Faraon și voiu zice lui: «Frații miei și casa tătâne-mieu au fost în pământul Hanaan, și acum au venit la mine.**

32. **Și sânt ei bărbați păstori, că era bărbați carii să hrănesc cu dobitoace, și dobitoacele și boii și toate ale lor le-au adus».**

33. **Deci, de va chema pre voi Faraon și va zice voao: «Ce easte lucrul vostru?»**

34. **Să ziceți: «Bărbați carii ne hrănim cu dobitoace sântem, slugile tale din pruncie până acum, și noi și părinții noștri». Pentru ca să lăcuți în pământul Ghesem al Araviei, că urăciune easte eghipteanilor tot păstoriul de oi”.**

CAP 47

Iosif face știre lui Faraon că au venit tatăl său și frații săi, și îi duce la Faraon. Li să dă lor pământul Ghesem ca să lăcuiască într-însul și îi hrănește pre ei în vremea foametei. Iară foametea atâta asuprește pre eghipteani, cât le-au căutat să-și vânză și dobitoacele și pământul de unde s-au făcut, ca a cincea parte din toate rodurile să fie ale împăratului Eghiptului, afară de moșiile preoților. După șeptesprăzece ani, Iacov moare și, înainte de moarte, au jurat pre Iosif să-l îngroape în Hanaan.

1. **i mergând Iosif, au spus lui Faraon, zicând: „Tatăl mieu și frații miei și dobitoacele și boii lor și toate ale lor au venit din pământul Hanaan, și, iată, sânt în pământul Ghesem”.**

2. **Și din frații săi au luat cinci bărbați și i-au pus pre ei înaintea lui Faraon.**

3. **Și au zis Faraon fraților lui Iosif: „Ce easte lucrul vostru?” Iară ei au zis lui Faraon: „Păstori de oi sântem, slugile tale, și noi și părinții noștri, din pruncie până acum”.**

4. **Și au zis ei lui Faraon: „Am venit să ne sălășluim în pământul tău, pentru că nu easte pășune dobitoacelor slugilor tale, că s-au întărit foametea în pământul Hanaan, acum, dară, vom lăcui în pământul Ghesem”.**

5. **Și au grăit Faraon lui Iosif, zicând: „Tatăl tău și frații tăi au venit la tine.**

6. **Iată pământul Eghiptului înaintea ta easte, în pământul cel mai bun sălășluiaște pre tatăl tău și pre frații tăi”. Și au zis Faraon lui Iosif: „Să lăcuiască în pământul Ghesem, iară de crezi cum că sânt întră dâșii bărbați carii pot, pune-i pre ei mai mari preste dobitoacele meale”. Și au venit în Eghipt la Iosif Iacov și fiii lui, și au auzit Faraon, împăratul Eghiptului.**

7. **Și au adus înlăuntru Iosif pre Iacov, tatăl său, și l-au pus pre el înaintea lui Faraon, și bine au cuvântat Iacov pre Faraon.**

8. **Și au zis Faraon lui Iacov: „Câți sânt anii zilelor vieții tale?”**

9. **Și au zis Iacov lui Faraon: „Zilele anilor vieții mele, carele nemernicesc, sânt o sută și treizeci de ani, puține și reale au fost zilele anilor vieții mele, n-au ajuns la zilele anilor vieții părinților miei, care zile le-au nemernicit ei”.**

10. **Și binecuvântând Iacov pre Faraon, au ieșit de la dânsul.**

11. **Și au sălășluit Iosif pre tatăl său și pre frații săi și le-au dat lor moșie în pământul Eghiptului, în pământul**

cel mai bun, în pământul Ramesi, după cum au poruncit Faraon.

12. Și măsura Iosif tătâne-său și fraților săi, și la toată casa tătâne-său, grâu după trupuri.

13. Iară grâu nu era în tot pământul, că să întărisă foametea foarte, și au slăbit pământul Eghiptului și pământul Hanaan de foame-te.

14. Și au adunat Iosif tot argintul ce s-au aflat în pământul Eghiptului și în pământul Hanaan pentru grâul care-l cumpăra și-l măsura lor, și au adus Iosif tot argintul în casa lui Faraon.

15. Și s-au sfârșit tot argintul din pământul Eghiptului și din pământul Hanaan, și au venit toți eghipteanii la Iosif, zicând: „Dă-ne noao pâine! Și pentru ce murim înaintea ta? Că s-au sfârșit argintul nostru”.

16. Și le-au zis lor Iosif: „Aduceți dobitoacele voastre și voi da voao pâine pentru dobitoacele voastre, deaca s-au sfârșit argin-tul vostru”.

17. Și au adus dobitoacele sale la Iosif, și le-au dat lor Iosif pâine pentru cai și pentru oi și pentru boi și pentru asini, și i-au hrănit pre ei cu pâine pentru toate dobitoacele lor, în anul acela.

18. Și au trecut anul acela și au venit la el în al doilea an, și au zis lui: „Ca să nu ne piardem de la domnul nostru, căci s-au sfârșit argintul nostru și ceale ce am avut și dobitoacele, la tine, domnul, și n-au rămas noao înaintea domnului nostru, fără numai trupul nostru și pământul nostru.

19. Deci, ca să nu murim înaintea ta și pământul să se pustiască, ia-ne pre noi și pământul nostru pentru pâine, și vom fi noi și pământul nostru robi lui Faraon. Dă-ne sămânță să sămănăm și să trăim și să nu murim și să nu să pustiască pământul”.

20. Și au luat Iosif tot pământul eghipteanilor lui Faraon, că au vândut eghipteanii pământul său lui Faraon, că-i cuprinsease pre ei foamea, și au fost pământul a lui Faraon.

21. Și pre norod l-au supus și să-i fie slugi, din marginile hotarului Eghiptului până în margini.

22. Afară de pământul popilor, numai acela nu l-au luat Iosif, că Faraon în dar au dat daruri popilor, și mânca darea carea le-au dat lor Faraon, și pentru aceea ei nu au vândut pământul său.

23. Și au zis Iosif tuturor eghipteanilor: „Iată, v-am cumpărat pre voi și pământul vostru astăzi lui Faraon, luați-vă sămânță și sămănați pământul.

24. Și din rodurile lui veți da a cincea parte lui Faraon, iară ceale patru părți

vor fi ale voastre de sămânță pământului, și de mâncare voao și tuturor celor din căsile voastre”.

25. Și au zis: „Mântuitu-ne-ai pre noi, aflat-am har înaintea domnului nostru, și vom fi slugi lui Faraon”.

26. Și le-au pus lor Iosif poruncă până în zioa de astăzi pre pământul Eghiptului a da a cincea lui Faraon, numai din pământul preoților nu să da lui Faraon.

27. Și au lăcuit Israil în pământul Eghiptului, pre pământul Ghesem, și l-au moștenit pre el, și au crescut și s-au înmulțit foarte.

28. Și au mai trăit Iacov în pământul Eghiptului șeptesprăzece ani, și au fost zilele lui Iacov anii vieții lui o sută patruzeci și șapte de ani.

29. Și s-au apropiat zilele lui Israil a muri, și au chemat pre fiul său, Iosif, și i-au zis lui: „De am aflat har înaintea ta,* pune mâna ta pre coapsa mea și să faci cu mine milă și adevăr, ca să nu mă îngropi în Eghipt.

*Sus
24, 2

30. Ci voi dormi cu părinții miei și mă vei rădica din Eghipt și mă vei îngropa în mormântul lor”. Iară Iosif au zis: „Eu voi face după cuvântul tău”.

31. Și au zis lui: „Jură-te mie!” Și Iosif s-au jurat lui și s-au închinat Israil pre vârful toiagului său.

CAP 48

Fiind Iacov bolnav, îl cercă Iosif, a căruia fii, pre Manasi și pre Efraim, îi priimește Iacov întru ai săi fii și-i binecuvântează, pre cel mai mic puindu-l înaintea celui mai mare, împotrivindu-să Iosif, și cu o parte dă mai mult lui Iosif decât celorlalți frați.

1. i au fost după aceastea, și s-au dat de știre lui Iosif cum că tatăl său boleaste, și, luând pre cei doi fii ai săi, pre Manasi și pre Efraim, au venit la Iacov.

2. Și s-au spus lui Iacov, zicând: „Iată, fiul tău, Iosif, vine la tine”. Și, întărindu-să Israil, au șezut pre pat.

3. Și au zis Iacov lui Iosif: „Dumnezeul* mieu s-au arătat mie în Luza, în pământul Hanaan, și m-au binecuvântat.

*Sus
28, 13

4. Și mi-au zis mie: «Iată, Eu te voi creaște și te voi înmulți și te voi face mulțime de neamuri și voi da ție pământul acesta și seminției tale după tine, moșie veacnică».

5. Acum, dară, acești doi fii ai tăi, carii* s-au născut ție în pământul Eghiptului mai înainte de ce am venit eu în Eghipt, ai miei sânt**, Efraim și Manasi, ca Ruvim și ca Simeon vor fi ai miei.

*Sus
41, 50
**Isus
13, 7
29

6. Iară fiii pre carii vei naște după aceasta ai tăi vor fi, pre numele fraților săi să vor chema întru sorțile lor.

***Sus** 35, 19 7. Iară când vineam eu din Mesopotamiia Siriei,* au murit Rahil, mumă-ta, în pământul Hanaan, când m-am apropiat la ipodromul pământului Havrata, venind în Efrata, și o am îngropat pre ea în calea ipodromului, acesta easte Vitleaem”.

8. Și, văzind Israil pre feciorii lui Iosif, au zis: „Cine sânt aceștia?”

9. Și au zis Iosif tătâne-său: „Fiii miei sânt, carii mi-au dat Dumnezeu aici”. Și au zis Iacov: „Apropie-i la mine, ca să-i binecuvânteze”.

10. Iară ochii lui Israil să îngreioasă la vedere de bătrâneată și nu putea să vază, și i-au apropiat pre ei la dânsul, și i-au sărutat pre ei și i-au îmbrățișeat.

11. Și au zis Israil cătră Iosif: „Iată, de fața ta nu m-am lipsit și, iată, mi-au arătat Dumnezeu și sămânța ta”.

12. Și i-au rădicat pre ei Iosif de la genunchii lui și s-au închinat lui cu fața pre pământ.

13. Și, luând Iosif pre amândoi feciorii săi, pre Efraim în dreapta, de-a stânga lui Israil, iară pre Manasi de-a stânga, în dreapta lui Israil, i-au apropiat pre ei la dânsul.

14. Și, întinzind Israil mâna cea dreaptă, o au pus pre capul lui Efraim, și acesta era cel mai tinăr, și cea stângă pre capul lui Manasi, schimbându-și mâinile.

***Ieșire** [Evrei] 11, 21 15.* Și i-au binecuvântat pre ei, și au zis: „Dumnezeu, Cui bine au plăcut înaintea Lui părinții miei, Avraam și Isaac, Dumnezeu, Cel ce mă hrănește din tinerețele mele până în zioa aceasta,

***Sus** 31, 29 32, 1 11, 10 16.* Îngerul cel ce m-au scos din toate reele bine să cuvinteaze pre pruncii aceștia și să se chiiame întru ei numele meu și numele părinților miei, a lui Avraam și a lui Isaac, și să se înmulțască întru mulțime mare pre pământ”.

17. Și, văzind Iosif că au pus tatăl său mâna cea dreaptă pre capul lui Efraim, i-au părut lui greu și au apucat Iosif mâna tătâne-său să o ia de pre capul lui Efraim pre capul lui Manasi.

18. Și au zis Iosif tătâne-său: „Nu așa, tată, că acesta easte cel întâiu născut, pune dreapta ta pre capul lui”.

19. Și Iacov nu au vrut, ci au zis: „Știu, fiule, știu, și acesta va fi întru norod, și acesta să va înălța, ci fratele lui cel mai tinăr mai mare decât el va fi, și sămânța lui va fi întru mulțime de neamuri”.

3. (a) Grece.: *scliros*, latin.: *durus*, adecă vartos, greu, aspru, cumplit; (b) Sumețitu-te-ai ca apa, când fiarbe, că să înălță: să nu fierbi, adecă, să nu crești, să nu te înalți, să nu te mărești. 6. (v) Unii tăl-

20. Și bine i-au cuvântat pre ei în zioa aceea, zicând: „Întru voi bine să va cuvânta Israil, și să va zice: «Facă-te pre tine Dumnezeu ca pre Efraim și ca pre Manasi»”. Și au pus pre Efraim înaintea lui Manasi.

21. Și au zis Israil lui Iosif: „Iată, eu moriu, și va fi Dumnezeu cu voi, și va întoarce pre voi în pământul părinților voștri.

22. Iară eu dau ție* Sichima aleasă mai mult decât fraților tăi,** carea cu sabiia mea și cu arcul o am luat din mâinile amoreilor”.

***Isu. Na.** 15, 6
16, 1
****Isu. Na.** 24, 4

CAP 49

Iacov binecuvântă pre toți fiii săi, și, pre unii pentru păcatele lor dojenindu-i, ceale ce li să vor întâmpla le spune; apoi, arătându-le locul îngropării sale, moare.

1.* i au chemat Iacov pre feciorii săi, și le-au zis lor: „Adunați-vă, să vă spuiu voao ce va întimpina pre voi în zilele ceale de

***2 Leage** 33, 6

apoi.

2. Adunați-vă și mă ascultați pre mine, fiii lui Iacov, ascultați pre Israil, ascultați pre tatăl vostru.

3. Ruvin, cel întâiu născut al meu, tu, tăriia mea și începutul fiilor miei, cumplit (a) te-ai purtat, cumplit și îndărăptnic, sumețitu-te-ai ca apa, să nu fierbi (b).

4.* Că te-ai suit pre patul tătâne-tău, atunci ai spurcat așternutul pre care te-ai suit.

***Sus** 35, 21

5. Simeon și Levi, frați, carii au plinit nedreptatea voiei sale.

1 Paral. 5, 1

6. În sfatul lor să nu vie sufletul meu, și pre adunarea lor să nu să razeme ficații miei (v),* că întru mâniia sa au omorât oameni, și întru pofta sa au tăiat vinele taurului.

***Sus** 34, 25

7. Blăstămată mâniia lor, pentru că easte îndărătnică, și iuțimea lor, că s-au învârtoșeat,* împărți-voiu pre ei întru Iacov și voiu răsipi pre ei întru Israil.

***Isu. Na.** 19, 1

8. Iudo, pre tine te vor lăuda frații tăi, mâinile tale preste spatele vrăjmașilor tăi. Închina-se-vor ție fiii tătâne-său.

9.* Puiu de leu Iuda, din vlăstare, fiul meu, te-ai înălțat, culcându-te ai adormit ca un leu și ca un puiu de leu. Cine-l va deștepta pre el?

***1 Paral.** 5, 2

10.* Nu va lipsi domn din Iuda și povățuitoriu din coapsele lui până vor veni ceale gătite Lui, și Acela va fi așteptarea neamurilor (g).

***Mate.** 2, 6
Ioan 1, 46

11. Carele va lega la viță mânzul Său,

măcesc: întru adunarea lor nu să vor grăi ceale înalte ale meale. 10. (g) Unele Biblii grecești au: până va veni Cui s-au gătit, și Acela va fi așteptarea neamurilor.

și la mlădiță mânzul asinei Sale. Spăla-va în vin haina Sa, și în sânge de struguri veșmântul Său.

12. Mai frumoși sânt ochii Lui decât vinul, și dinții Lui mai albi decât laptele.

13. Zavulon lângă mare va lăcui, și el la limanul corăbiilor, și să va întinde până la Sidon.

14. Isahar binele au poftit odihnindu-să în mijlocul sorților.

15. Și, văzind odihna că easte bună și pământul că easte gras, și-au pus dedesupt umărul său a să osteni și s-au făcut bărbat lucrătoriu de pământ.

16. Dan va judeca pre norodul său, ca și un neam în Israil.

17. Și să se facă Dan șearpe în cale, pândind în cărare, mușcând călcâiul calului, și va cădea călărețul îndărăpt.

18. Așteptând mântuirea Domnului.

19. Gad, ispită-l va ispiti pre el, și el va ispiti pre dânsul la picioare.

20. Asir, grasă e pâinea lui, și el va da hrană boiarilor.

21. Neftalim, trupină, carea răsare odraslă noao și dă întru odraslă frumseață.

*1 Para. 5, 1 22. * Fiiu adaos, Iosif, fiiu adaos al mieu dorit, fiiul mieu cel mai tinăr, la mine te întoarce.

23. Asupra căruia împreună sfătuindu-să l-au pârât și l-au pândit domnii săgetătorilor.

24. Și au sfărâmat cu tărie arcele lor, și au slăbit vinele brațelor mâinilor lor prin mâna puternicului Iacov, de acolo cel ce au întărit pre Israil, de la Dumnezeuul tatălui tău.

25. Și au ajutat ție Dumnezeuul mieu, și te-au binecuvântat cu binecuvântarea ceriului de sus și cu binecuvântarea pământului, care are toate pentru binecuvântarea fițelor și a zgăului.

26. Binecuvântarea tătâne-tău și a mumăta mai mult s-au întărit decât binecuvântarea munților celor întăriți și decât binecuvântările lucrurilor celor veacnice, care vor fi pre capul lui Iosif și pre creștetul fraților, a căror povățuitoriu easte.

27. Veniamin, lup răpitoriu, dimineața va mânca încă, și spre seară va împărți mâncarea”.

28. Toți aceștia, fiii lui Iacov, doisprăzeace, și aceastea au grăit lor tatăl lor și bine i-au cuvântat pre ei, pre fieștecarele după binecuvântarea sa i-au binecuvântat pre ei.

29. Și le-au zis lor: „Eu mă voi pune la norodul mieu, îngropați-mă cu părinții

2. (a) În unele Biblii să ceteaște: au poruncit doftorilor să ungă pre tatăl său cu aromate, și

miei în peștera carea easte în țarina lui Efron Heteul.

30. În peștera cea îndoită, carea easte în preajma Mamvrei, în pământul Hanaan,* *Sus 23, 17 carea peșteră o au cumpărat Avraam de la Efron Heteul moșie de îngropăciune.

31. Acolo au îngropat pre Avraam și pre Sarra, muiarea lui, acolo au îngropat pre Isaac și pre Reveca, muiarea lui, acolo au îngropat pre Liia.

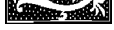
32. În moșia țarinei și a peșterii, carea easte într-însa de la fiii lui Het”.

33. Și au încetat Iacov a învăța pre feciorii săi și, întinzindu-și picioarele sale pre pat, au murit și s-au pus la norodul său.

CAP 50

Iosif, grijind trupul tătâne-său, cu bătrânii Eghiptului porceade să-l îngroape în pământul Hanaan, carea, cu mare cinste săvârșind, să tem frații pentru strămbătatea carea îi făcuse, iară el cu bune îi priimește și îi mângăie; care, după ce le-au poruncit pentru oasăle sale să le ducă în pământul Hanaan, când vor ieși din Eghipt, în pace s-au odihnit.

1. i, căzând Iosif pre fața tătâne-său, l-au plâns cu amar și l-au sărutat pre el.

2. Și au poruncit Iosif slugilor sale, îngropătorilor, să îngroape pre tatăl său, și au îngropat (a) îngropătorii pre Israil.

3. Și s-au umplut lui patruzeci de zile, că așa să număra zilele îngropării, și l-au plâns pre el Eghiptul șeaptezeci de zile.

4. Iară deaca au trecut zilele plângerii, au grăit Iosif cătră domnii lui Faraon, zicând: „De am aflat har înaintea voastră, grăiți pentru mine în urechile lui Faraon, zicând:

5. «Tatăl mieu m-au jurat, zicând: ‘În mormântul* care mi-am săpat mie în pământul Hanaan, acolo să mă îngropi’». *Sus 47, 29 Acum, dară, să mă sui să îngrop pre tatăl mieu, și mă voi întoarce”.

6. (b) Și au zis Faraon lui Iosif: „Suie-te, îngroapă pre tatăl tău după cum te-au jurat”.

7. Și s-au suit Iosif să îngroape pre tatăl său, și s-au suit împreună cu dânsul toate slugile lui Faraon și bătrânii casii lui, și toți bătrânii pământului Eghiptului.

8. Și toată casa lui Iosif și frații lui și toată casa tătâne-său și rudeniia lui, iară oile și boii le-au lăsat în pământul Ghesem.

l-au uns. 6. (b) Bibliia cea veachie are: Și au zis lui Faraon după zisele lui Iosif.

9. Și s-au suit împreună cu dânsul cară și călăreți, și s-au făcut tabără mare foarte.

10. Și au venit la ariia lui Atad, carea easte dincolo de Iordan, și l-au plâns pre el plângere mare și tare foarte, și au făcut plângerea tătâne-său șapte zile.

11. Și au văzut lăcuiitorii pământului Hanaan plângerea la ariia lui Atad, și au zis: „Plângere easte aceasta, eghipteanilor”, pentru aceea au chemat numele locului acela Plângerea Eghiptului, ce easte dincolo de Iordan.

12. Și i-au făcut lui așa feciorii lui, precum le-au fost poruncit lor.

*Fap. 7, 16
**Sus 23, 17
13. Și l-au luat pre el feciorii lui în pământul lui Hanaan,* și l-au îngropat pre el în peștera cea îndoită,** carea o cumpărasă Avraam peșteră moșie pentru îngropăciune de la Efron Heteul, în preajma Mamvrei.

14. Și s-au întors Iosif în Egipt, el și frații lui și toți câți s-au fost suit cu el să îngroape pre tatăl lui.

15. Și, văzind frații lui Iosif că au murit tatăl lor, au zis: „Ca nu cumva să ție aminte răutatea noastră Iosif și să ne răsplătească toate realele câte am făcut lui”.

16. Și, venind la Iosif, au zis: „Tatăl tău te-au jurat mai înainte de sfârșitul său, zicând:

17. «Așa ziceți lui Iosif: ‘Iartă-le lor nedreptatea și păcatul lor, că reale au arătat ei ție’. Și acum iartă nedreptatea

19. (b) Alex.: Că nu sânt eu în locul lui Dumnezeu;

slugilor Dumnezeului tătâne-tău»”. Și au plâns Iosif când graia ei cătră dânsul.

18. Și, venind la dânsul, au zis: „Iată, noi sântem ție robi”.

19. Și le-au zis lor Iosif: „Nu vă teameti, că a lui Dumnezeu sânt eu (v).

20. * Voi ați sfătuit împotriva mea reale, iară Dumnezeu au sfătuit pentru mine bine, ca să fie precum astăzi,** ca să se hrănească norod mult”.

21. Și au zis lor: „Nu vă teameti, eu voi hrăni pre voi și casele voastre”. Și i-au mângâiat pre ei Iosif, și le-au grăit lor la inimă.

22. * Și au lăcuit Iosif în Egipt, el și frații lui și toată casa tătâne-său, și au trăit Iosif ani o sută și zece.

23. Și au văzut Iosif pre feciorii lui Efraim până la al treilea neam, și feciorii lui Mahir, feciorul lui Manasi, s-au născut pre coapsele lui Iosif.

24. * Și au zis Iosif fraților săi: „Eu moriu, și cu cercetare va cerceta pre voi Dumnezeu și va scoate pre voi din pământul acesta în pământul care au jurat Dumnezeu părinților noștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov”.

25. Și au jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând: „Întru cercetarea în carea va cerceta pre voi Dumnezeu, aduceți-vă aminte și * luați oasele mele cu voi de aici!”

26. Și au murit Iosif fiind de o sută și zece de ani, și l-au îngropat pre el în mormânt, în Egipt.

altă Biblie: Că nu sânt Dumnezeu eu.

CARTEA IEȘIRII

um că cartea aceasta de însuși Moisi easte scrisă, și adevărata a lui facere cu multe dovediri să arată: că minunile care să spun întru această carte numai de la cel ce de față sau mai mare povățuitoriu au fost s-au putut scrie. Iară deaca cu atâta grije au voit Moisi ca să se ție neuitată pomenirea lucrurilor acestora, pentru ce să nu fie scrisă și istoriia lor; ci, doară, va zice neștine: era carte carea să chema Cartea războaielor Domnului, carea în Cartea Numerilor, cap 21, să pomenească, întru carea bătaia cea asupra lui Amalic cu porunca lui Dumnezeu să spune. Au poate-să cuiva adeveri cum că de Moisi au fost scrisă cartea aceea, în carea războaiele israilteanilor și rânduialele taberii cu deadinsul sânt scrise, și nu i-ar fi venit lui aminte ca ieșirea norodului lui Dumnezeu din Egipt și alte lucruri vreadnice de pomenire la cei ce după aceea era să fie, care lucruri foarte pomenite și adeverate era la iudovi, și legea mai pre larg tâlcuită să nu o scrie; de vream ce mai toată legea iudească luminată pomenire easte a ieșirii aceștia și a minunilor care s-au făcut în Egipt. Așa au fost omorârea celor întâiu născuți a eghiptea-

nilor și izbăvirea israilteanilor, trecerea Mării Roșie, oastea lui Faraon în mare înecată; și norodul lui Dumnezeu în pustie patruzeci de ani păzit; și în Cartea Ieșirii, cap 17, acestea cetim: „Și au sfărâmat Iisus pre Amalic și pre tot norodul lui cu ucidere de sabie, și au zis Domnul cătră Moisi: «Scrie aceasta spre pomenire în carte și spune lui Iisus că cu stângere voiu stânge pomenirea lui Amalic de supt ceriu»”. Cartea aceea nu poate să fie alta fără numai Cartea Ieșirii, că nu au zis Dumnezeu: „Scrie istoriia bătaii aceștia”, ci: „Scrie aceasta spre pomenire în carte”. Așadară, era carte cu porunca lui Dumnezeu scrisă, întru carea să scriia ceale vreadnice ca să le știe cei de pre urmă, care să întâmpla norodului lui Dumnezeu.

Iară ce easte mai de pomenit decât ieșirea din Egipt, cea cu atâtea minuni luminată, au Moisi, cel ce era bărbat foarte înțelept, nu au vrut să scrie acealea, a căroră atâtea pomenire au voit să fie, au din porunca lui Dumnezeu bătaia cu Amalic, pentru ca să știe și cei ce după aceea vor să fie, o au scris. Și ce era mai mare, ieșirea și izbăvirea norodului lui Dumnezeu să o fie tăcut și nescrisă să o fie lăsat; și, fiindcă bătaia cu Amalic o părticică mai mărunță era a izbăvirii, și tot au poruncit Dumnezeu ca pomenirea ei să se păzască.

Drept aceea, această carte să chiiamă Ieșire, pentru că cuprinde ieșirea norodului lui Dumnezeu din Egipt și ceale ce atunci s-au întâmplat. În trei părți să împarte. În partea cea dintâiu, cuprinde ceale ce au fost mai înainte de ieșirea norodului lui Dumnezeu. În a doao parte, cuprinde ceale ce s-au întâmplat la ieșire. În a treia parte, cuprinde poruncile lui Dumnezeu și ceale pentru îndreptarea vieții și ceale ce sânt spre slujba dumnezeiască sau care să țin de țereonii.

Pre Moisi Dumnezeu l-au ales ca să scoată pre norodul jidovesc din Egipt, și el mai întâiu să-l ocârmuiască și cu legi sfinte întru un trup și întru o ceată să-l unească și cu țereoniile ceale sfinte să închipuiască tainele viitoriului Hristos. Că precum frumos scrie S. Augustin, cartea 22, *Asupra lui Faust*, cap 14: „Toată împărăția aceea a neamului jidovesc mare proroc era, pentru că și a marelui proroc au fost”. Și cartea 7, *De cetatea lui Dumnezeu*, cap 31: „Nu numai toate prorociile și poruncile vieții, ci și ceale sfinte, preoțiile, cortul sau besearica, jertvenicile, jertvele, țereoniile, sărbătorile, și tot alt ori ce să ținea de slujba cu carea era deatori lui Dumnezeu, acealea au însămnat și mai înainte au vestit ceale ce credem, că pentru viața cea veacinică a credincioșilor întru Hristos s-au plinit și vedem că să plinesc și nădăjduim că să vor plini”. Înșuși Moisi au fost chipul lui Hristos, mumă-sa, carea l-au lăpădat pre el au fost chipul sinagoghei, carea au lăpădat pre Hristos; fata lui Faraon au fost chipul besearicii neamurilor, carea, precum aceea au priimit pre Moisi, cel lăpădat de mumă-sa, așa ea au priimit pre Hristos, Cel lăpădat de sinagoga. Moisi apoi au fost dat iarăși mumă-sa, și jidovii la sfârșitul lumii vor creade în Hristos.

CAP 1

Numele fiilor lui Israil, carii au intrat în Egipt, a căroră înmulțire Faraon cel nou în zădar să sârguiaște a o împedeca cu adaogerea greutăților, cu uciderea pruncilor și înecarea; despre mila moașelor, a acelorași răsplătire.

*Facer.
46, 8

1.* ceastea sânt numele fiilor lui Israil, carii au intrat în Egipt împreună cu Iacov, tatăl lor, fiește-care cu toată casa sa au intrat:

3. Isahar, Zavulon, Veniamin.
4. Dan și Neftalim, Gad și Asir, iară Iosif era în Egipt.

5. Și era toate sufletele ce ieșisă din Iacov șeptezeci și cinci.

*Facer.
46, 8

2.* Ruvin, Simeon, Levi, Iuda.

6. Și s-au sfârșit Iosif și toți frații lui și tot neamul acela.

*Fapt. 7. * Iară fiii lui Israil au crescut și s-au înmulțit și s-au făcut proști și s-au întărit foarte, foarte, și i-au înmulțit pământul pre ei.

8. Și s-au sculat alt împărat preste Egipt, carele nu știa pre Iosif.

9. Și au zis neamului său: „Iată, neamul fiilor lui Israil să înmulțească foarte și să întărească mai mult decât noi.

10. Veniți, dară, cu vicleșug să-i împilăm pre dânșii, ca nu cumva să se înmulțească, și când să va întâmpla noao războiu, să se însoțască și ei cu vrăjmașii noștri și, bătându-ne pre noi, să iasă din pământ”.

11. Și le-au pus lor ispravnici de lucruri, ca să-i necăjească pre ei cu lucruri, și au zidit cetăți tari lui Faraon, Pitonul și Ramesul și Onul, carea easte Iliupolis.

12. Și cu cât mai mult îi smerea pre ei, cu atâta mai mult să înmulțea și să întărea foarte, foarte, și să scârbea egipteanii de fiii lui Israil.

13. Și asupra egipteanii pre fiii lui Israil cu silă.

14. Și le chinuia viața lor cu lucruri greale, cu lutul și cu cărămidăria și cu toate lucrurile ceale din câmpuri, cu toate lucrurile cu care ca pre robi cu silă îi asupra pre ei.

15. Și au zis împăratul egipteanilor cătră moașele jidovești: dintră care unia era numele Sepfora, și numele ceialalte Fua.

16. Și le-au zis lor: „Când moșiți la jidovoaiice și sânt la naștere, de va fi bărbat, să-l omorâți, iară de va fi fămeaie, să o țineți”.

17. Iară moașele s-au temut de Dumnezeu și nu au făcut precum le-au poruncit lor împăratul Egiptului, ci lăsa vie partea cea bărbătească.

18. Și au chemat împăratul Egiptului pre moașe și le-au zis lor: „Căci ați făcut lucrul acesta și ați lăsat vie partea bărbătească?”

19. Iară moașele au zis lui Faraon: „Nu sânt ca muierile Egiptului jidovoaiicele, că nasc mai înainte de ce intră moașele la dânsele”. Și naștea.

20. Și bine au făcut Dumnezeu moașelor, și s-au înmulțit norodul și s-au întărit foarte.

21. Fiindcă s-au temut moașele de Dumnezeu și și-au făcut șie căsi.

22. Și au poruncit Faraon la tot norodul său, zicând: „Toată partea bărbătească ce să va naște jidovilor în râu să o aruncați, și toată partea fămeiască să o lăsați vie”.

CAP 2

Moisi, în apă fiind aruncat și de acolo scoțindu-să, de mumă-sa să hrănească din porunca featei lui Faraon, carea pre dânșul l-au luat șieși fecior. Pentru uciderea egipteanului fuge în Madiam de frica împăratului, unde, luând muiare pre fata preotului, naște doi feciori.

1. i era oarecarele din neamul lui Levi,* carele și-au luat muiare din featele lui Levi.

*Jos 6,20

2. Și aceea au luat în pântece și au născut fecior, și, văzindu-l frumos, l-au ascuns trei luni.

3. Iară fiindcă nu putea să-l mai ascunză, i-au luat mumă-sa un sicriiaș de papură și l-au uns cu smoală cleioasă și au pus pruncul într-însul și l-au pus în marginea gârlii.

4. Și să uita soru-sa de departe să vază ce să va întâmpla lui.

5.* Și s-au pogorât fata lui Faraon să se scalde la râu, și slujnicile ei umbla pre lângă râu, și, văzând un sicriiaș în gârlă, au trimis o slujnică de l-au luat.

*Fapt. 7, 21
Evrei 11, 23

6. Și, deșchizindu-l, au văzut pruncul plângând în sicriiaș și, făcându-i-să milă de dânșul featei lui Faraon, au zis: „Din pruncii jidovilor easte acesta”.

7. Și au zis sora lui cătră fata lui Faraon: „Voia-ți easte să chem ție muiare daică de la jidovi și să hrănească pruncul?”

8. Și au zis ei fata lui Faraon: „Du-te!” Și, ducându-să fata, au chemat pre mama pruncului.

9. Și au zis cătră ea fata lui Faraon: „Păzează mie pruncul acesta și mi-l hrănește, și eu voi plăti ție”. Și au luat muiarea pruncului și l-au hrănit.

10. Și, după ce au crescut pruncul, l-au adus pre dânșul la fata lui Faraon, și au fost ei în loc de fecior și au numit numele lui Moisi, zicând că: „Din apă l-am luat pre dânșul”.

11. Și au fost după multe zile, făcându-să Moisi mare,* ieșit-au la frații săi, fiii lui Israil, și, cunoscând necazul lor, văzut-au pre un om egiptean bătând pre un jidov oarecarele din frații lui, feciorii lui Israil.

*Evrei 11, 24

12. Și, căutând încoace și încolo și nevăzind pre nimenea, au ucis pre egiptean și l-au ascuns în năsip.

13. Și, ieșind a doua zi, au văzut doi oameni jidovi certându-să, și au zis celui ce făcea strâmbătate: „Pentru ce bați tu pre vecinul tău?”

14. Iară el au zis: „Cine te-au pus domn și judecătoriu preste noi? Au, doară, vei să mă ucizi tu, precum ai ucis ieri pre egiptean?” Și, temându-să Moisi, au zis: „Oare cum s-au vădit (a) lucrul acesta?”

15. Și au auzit Faraon lucrul acesta, 14. (a) Grece.: cuvântul.

și căuta să uciză pre Moisi. Și au fugit Moisi de la fața lui Faraon și s-au sălășluit în pământul lui Madiam, și, după ce au venit în pământul lui Madiam, au șezut lângă un puț.

16. Iară preotul din Madiam avea șapte feate, care păștea oile tătâne-său, Iotor, și, venind, au scos apă până ce au umplut albiile, ca să adepă oile tătâne-său, Iotor.

17. Și, venind păstorii, le-au gonit pre eale, iară sculându-să Moisi le-au apărat, și, scoțind apă, au adăpat oile lor.

18. Și au venit eale la Raguil, tatăl său, iară el le-au zis lor: „Ce easte, că ați venit astăzi curând?”

19. Iară eale au zis: „Un om eghiptean ne-au apărat pre noi de păstori și ne-au scos apă și au adăpat oile noastre”.

20. Iară el au zis featelor sale: „Și unde easte acela? Pentru ce ați lăsat pre om așa? Chemați-l pre el să mănânce pâine!”

* Jos 18, 2 21. Și s-au așezat Moisi la omul acela,* și au dat pre Sepfora, fata sa, lui Moisi muiare.

Jos 18, 3 22. Și, luând în pânțece muiarea, au născut fiu, și au numit Moisi numele lui Ghersam, zicând că: „Nemearnic sânt eu în pământ străin”.

1 Para. 23, 15 23. Și iarăși purcezind grea, au născut alt fiu, și i-au pus numele lui Eliezer, zicând că: „Dumnezeu tătâne-mieu ajutoriu easte mie și m-au scos din mâna lui Faraon”.

24. Și după acealea zile multe, au murit împăratul Eghiptului și au suspinat fiii lui Israil pentru lucruri, și au strigat și s-au auzit strigarea lor la Dumnezeu de la lucruri.

25. Și au auzit Dumnezeu suspinurile lor, și Și-au adus aminte de legătura Sa, carea au făcut cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov. Și au căutat Dumnezeu spre fiii lui Israil, și s-au cunoscut lor.

CAP 3

Arătându-să Domnul în rugă lui Moisi, când păștea oile lui Iotor, socrului său, îl trimite, și împotivindu-să el, la fiii lui Israil, să-i scoată din mâna lui Faraon, prădând pre eghipteani.

1. i Moisi păștea oile lui Iotor, socru-său, preotului din Madiam, și au adus oile supt pustie, și au intrat în muntele lui Dumnezeu, Horiv.

Fapt. 7, 30 2. Și s-au arătat lui îngerul Domnului în pară de foc din rugă, și au văzut că rugul ardea cu foc și rugul nu să amistuia.

3. Și au zis Moisi: „Mergând mai aproape, voi vedea această vedere mare, că nu să a-

mistuiască rugul”.

4. Iară deaca au văzut Domnul că să apropie să vază, l-au strigat pre el Domnul din rugă, zicând: „Moisi, Moisi”. Iară el au zis: „Ce easte, Doamne?”

5. Și Domnul au zis: „Nu te apropiia aici, dezleagă încălțămintele din picioarele tale, că locul în care stai tu pământ sfânt easte”.

6. Și au zis:* „Eu sânt Dumnezeu tătâne-tău, Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov”. Și și-au întors Moisi fața sa pentru că să temea să caute deșchis înaintea lui Dumnezeu.

*Mate. 22, 32
Marco 12, 27
Luca 20, 37

7. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Văzind am văzut necazul norodului Mieu în Eghipt, și strigarea lor am auzit de la cei ce-i silesc pre ei la lucru, că știu durearea lor.

8. Și M-am pogorât să-i scoț pre ei din mâna eghipteanilor și să-i scoț pre ei din pământul acela și să-i bag pre ei în pământ bun și mult, în pământ care curge lapte și miiare, în pământul hananeilor și al heteilor și al amoreilor și al ferezeilor și al ghergheseilor și al eveilor și al ievuseilor.

9. Și acum, iată, strigarea fiilor lui Israil au venit la Mine, și Eu am văzut necazul cu care eghipteanii necăjesc pre ei.

10. Și acum, vino să te trimiț la Faraon, împăratul Eghiptului, și să scoți pre norodul Mieu, pre fiii lui Israil, din pământul Eghiptului”.

11. Și au zis Moisi cătră Dumnezeu: „Cine sânt eu, ca să merg la Faraon, împăratul Eghiptului, și ca să scoț pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului?”

12. Și au grăit Dumnezeu lui Moisi, zicând: „Că Eu voi fi cu tine, și acesta va fi ție semn că Eu te trimiț ca să scoți pre norodul Mieu din Eghipt, că vă veți închina lui Dumnezeu în muntele acesta”.

13. Și au zis Moisi cătră Dumnezeu: „Iată, eu mă voi duce la fiii lui Israil și voi grăi cătră dânșii: «Dumnezeu părinților noștri m-au trimis la voi». Și de mă vor întreba: «Care easte numele Lui?», ce voi zice cătră ei?”

14. Și au grăit Dumnezeu cătră Moisi, zicând: „Eu sânt Cel ce sânt”. Și au zis: „Așa vei zice fiilor lui Israil: «Cel ce easte m-au trimis la voi»”.

15. Și au zis Dumnezeu iară cătră Moisi: „Așa vei grăi fiilor lui Israil: «Domnul Dumnezeu părinților noștri, Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov m-au trimis la voi, acesta easte numele Mieu veacinic și pomenire a neamurilor neamurilor».

16. Deci, mergând, adună bătrânimea fiilor lui Israil și vei grăi cătră dânșii:

«Domnul Dumnezeu părinților noștri S-au arătat mie, Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov, zicând: ‘Cu cercetare v-am cercetat pre voi, și câte s-au întâmplat voao în Egipt’.

17. Și au zis: ‘Voiu scoate pre voi din răutatea egipteanilor în pământul hananeilor și a heteilor și a amoreilor și a ferezeilor și a ghergheseilor și a eveilor și a ievuseilor, în pământul care curge lapte și miiare’».

18. Și vor asculta glasul tău, și vei intra tu și bătrânimea lui Israil la Faraon, împăratul Egiptului, și vei zice cătră el: «Dumnezeul evreilor ne-au chemat pre noi, deci vom merge cale de trei zile în pustie, ca să jărtvim Dumnezeului nostru».

19. Iară Eu știu că nu va lăsa pre voi Faraon, împăratul Egiptului, să mergeți, fără numai cu mână tare.

20. Și, întinzând mâna Mea, voiu bate pre egipteani cu toate minunile Meale, care voiu face întru ei, și după aceasta va slobozi pre voi.

*Jos 11, 2
21. Și voiu da har norodului acestuia înaintea egipteanilor,* și, când veți ieși, nu veți ieși deșerți.

22. Ci va ceare muiarea de la vecin și de la cea împreună cu sine lăcuitoare vase de argint și de aur și îmbrăcăminte, și veți pune preste fiii voștri și preste featele voastre și veți prăda pre egipteani”.

CAP 4

Trei seamne luând Moisi de la Dumnezeu, porceade în Egipt cu muiarea sa, muiarea își taie împrejur pruncul. Aaron întâmpină pre fratele său, Moisi, și deodată să duc la fiii lui Israil.

1. i au răspuns Moisi și au zis: „Dar de nu vor creade mie și nu vor asculta de glasul meu, că vor zice că: «Nu s-au arătat ție Dumnezeu», ce voiu zice cătră ei?”

2. Și au zis lui Domnul: „Ce easte ce e în mâna ta?” Iară el au zis: „Toiag”.

3. Și au zis: „Aruncă-l pre el pre pământ!” Și l-au aruncat pre el pre pământ și s-au făcut șearpe, și au fugit Moisi de dânsul.

4. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Întinde mâna și-l apucă de coadă”. Și, întinzind mâna, l-au apucat de coadă și s-au făcut toiag în mâna lui.

5. „Ca să crează ție că ți S-au arătat Dumnezeu părinților lor, Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov”.

6. Și i-au zis lui Domnul iarăși: „Bagă mâna ta în sinul tău!” Și au băgat mâna

6. (a) Bibliia cea veachie are: plină de bubele

sa în sinul său și au scos mâna sa din sinul său și s-au făcut mâna lui (a) ca zăpada.

7. Și au zis iarăși: „Bagă mâna ta în sânul tău!” Și au băgat mâna sa în sânul său și o au scos din sânul său, și iarăși s-au făcut în fața trupului.

8. „Și de nu vor creade ție și nu vor asculta de cuvântul semnului celui dintâiu, vor creade ție pentru cuvântul semnului celui de al doilea.

9. Și va fi de nu vor creade ție pentru aceste doao seamne, nici vor asculta de glasul tău, vei lua din apa râului și vei turna pre uscat, și apa carea o vei lua din râu va fi sânge pre uscat”.

10. Și au zis Moisi cătră Domnul: „Rogu-mă, Doamne, nu sânt putincios (b) ca mai înainte de ieri, nici ca mai înainte de alaltieri, nici ca de când ai început a grăi slugii Tale, slab la glas și zăbavnic la limbă sânt eu”.

11. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Cine au dat gură omului? Și cine au făcut rău la auz și surd, văzătoriu și orb, au nu Eu, Dumnezeu?”

12. Și acum mergi* și Eu voiu deschide gura ta și te voiu învăța ceale ce vei grăi”.

13. Și au zis Moisi: „Rogu-mă, Doamne, aleage pre altul putincios, pre carele vei trimite”.

14. Și, mâniindu-să Domnul cu urgie pre Moisi, au zis: „Au nu, iată, Aaron, fratele tău, levitul? Știu că el, grăind, va grăi în locul tău, și, iată, el va ieși întru întâmpinarea ta și, văzindu-te, să va bucura întru sine.

15. Și vei grăi cătră dânsul, și vei pune cuvintele Meale în gura lui, și Eu voiu deschide gura ta și gura lui* și voiu învăța pre voi ce să faceți.

16. Și el va grăi în locul tău cătră norod și va fi gura ta, iară tu vei fi lui în ceale cătră Dumnezeu.

17. Și toiagul, care s-au prefăcut în șearpe, îl vei lua în mâna ta, cu care vei face seamnele”.

18. Și au mers Moisi, și s-au întors la Iotor, socrul său, și au zis: „Merge-voiu și mă voiu întoarce la frații miei cei din Egipt și voiu vedea de trăiesc încă”. Și au zis Iotor lui Moisi: „Pasă sănătos!” Și, după aceale zile multe, au murit împăratul Egiptului.

19. Și au zis Domnul cătră Moisi în Madiam: „Mergi, du-te în Egipt, că au murit toți cei ce căuta sufletul tău”.

20. Și, luându-și Moisi pre muiarea sa și pruncii, i-au pus pre asinii săi și s-au întors în Egipt, și au luat Moisi toia-

stricăciunei. 10. (b) Alex.: nu sânt bărbat grăitoriu, adecă, nu pociu bine vorbi.

gul cel de la Dumnezeu în mâna sa.

21. Și au zis Domnul către Moisi: „Mergând tu și întorcându-te în Egipt, vezi, toate seamnele care le-am dat în mâna ta să le faci pre eale înaintea lui Faraon. Iară Eu voiu întări inima lui și nu va slobozi norodul.

22. Și tu vei zice lui Faraon: «Aceasta zice Domnul: 'Fiiul cel întâiu născut al Mieu, Israil'.

23. Și am zis ție: 'Slobozi norodul Mieu, ca să se închine Mie'. Iară tu ai vrut să-l slobozi pre el, vezi, dară, Eu voiu ucide pre Fiiul tău cel întâiu născut».

24. Și au fost pre cale unde au poposit, l-au întâmpinat pre dânsul îngerul Domnului și cerca să-l omoară pre dânsul.

25. Și, luând Sepfora o pietricea ascuțită, au tăiat împrejur marginea trupului fiiului său și au căzut la picioarele lui, și au zis: „Stătut-au sângele tăierii împrejur a fiiului mieu”.

26. Și s-au dus de la el, pentru că au zis: „Stătut-au sângele tăierii împrejur a fiiului mieu”.

27. Și au zis Domnul către Aaron: „Mergi întru întimpinarea lui Moisi în pustie”. Și s-au dus, și s-au întimpinat cu dânsul în muntele lui Dumnezeu și s-au sărutat amândoi.

28. Și au spus Moisi lui Aaron toate cuvintele Domnului, care le-au trimis, și toate graiurile, care i-au poruncit lui.

29. Și au mers Moisi și Aaron, și au adunat toată bătrânimea fiilor lui Israil.

30. Și au grăit Aaron toate cuvintele aceastea, care au grăit Dumnezeu către Moisi.

31. Și au făcut seamnele înaintea norodului.

32. Și au crezut norodul și s-au bucurat, pentru că au căutat Dumnezeu spre fiii lui Israil și pentru că au văzut necazul lor, și, plecându-să norodul, s-au închinat.

CAP 5

Moisi și Aaron spun lui Faraon poruncile lui Dumnezeu, care el, nebăgându-le în samă, mai tare asupreaște pre israilteani, nedându-le paie; care auzind Moisi, să roagă lui Dumnezeu pentru ei.

1. i, după aceastea, au intrat Moisi și Aaron la Faraon și au zis lui: „Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Slobozi pre norodul Mieu, ca să sârbeaze în pustie»”.

2. Și au zis Faraon: „Cine easte de a Căruia glas să ascult eu, ca să sloboz pre fiii lui Israil? Nu știu pre Domnul, și pre Israil nu voiu slobozi”.

3. Și ei au zis lui: „Dumnezeul evreilor

CAP 4 ȘI 5

ne-au chemat pre noi să meargem cale de trei zile în pustie, ca să jertvim Domnului Dumnezeului nostru, ca să nu ne întimpine pre noi moarte au ucidere”.

4. Și le-au zis lor împăratul Egiptului: „Pentru ce Moisi și Aaron îndărăptniceaște pre norod de la lucru? Meargeți fieștecarele dintră voi la lucrul său”.

5. Și au zis Faraon: „Iată, acum să va prea înmulți norodul acesta pre pământ, deci să nu-i lăsăm să odihnească de la lucruri”.

6. Și au poruncit Faraon celor mai mari preste lucrurile norodului și logofeților, zicând:

7. „Mai mult să nu dați paie norodului pentru facerea cărămizilor, ca ieri și ca alaltaieri, ci să meargă ei să-și adune lor paie.

8. Și să facă cărămizi câte au făcut, și în toate zilele să-i siliți, și să nu îpuținați nimica din lucrurile lor, că șed fără de lucru, pentru aceeaa strigă, zicând: «Să meargem și să jertvim!»

9. Să se îngreioiaze lucrurile oamenilor acestora și să grijească de acestea: iară să nu grijească de cuvinte deșearte”.

10. Și îi silea pre ei cei mai mari preste lucruri și logofeții, și grăia către norod zicând: „Aceasta zice Faraon: «Mai mult nu vom da voao paie».

11. Voi singuri meargeți de vă adunați voao paie de unde veți afla, că nimica nu să va îpuțina din lucrul vostru”.

12. Și s-au răsipit norodul în tot pământul Egiptului să strângă trestie în loc de paie.

13. Iară cei mai mari preste lucruri silea pre ei, zicând: „Săvârșiți lucrurile voastre, care vi să cuvin preste zi, ca și când vi să da paie”.

14. Și ispravnicii lui Faraon, cei ce era puși mai mari, au bătut pre logofeții neamului fiilor lui Israil, zicând: „Căci n-ați săvârșit lucrul cărămizilor voastre, și astăzi, ca și ieri și alaltaieri”.

15. Și, întrând logofeții fiilor lui Israil, au strigat către Faraon, zicând: „Pentru ce faci așa robilor tăi?

16. Paie nu să dau robilor tăi, și zic noao să facem cărămizi? Și, iată, pre slujile tale le baț, au, doară, nedreptate vei face norodului tău?”

17. Și le-au zis lor: „Făr'de lucru ședeți, leaneși sânteți, pentru aceeaa ziceți: «Să meargem să jertvim Dumnezeului nostru».

18. Acum, dară, mergând lucați, că paie nu să vor da voao, și tot atâtea cărămizi veți face”.

19. Și s-au văzut pre sine logofeții fiilor lui Israil în reale, zicându-li-să: „Nu să va îpuțina din cărămizi ce easte rânduit pre zi”.

20. Și s-au întimpinat ei cu Moisi și cu Aaron, carii venea înaintea lor, când

ieșea ei de la Faraon.

21. Și au zis lor: „Vază-vă pre voi Dumnezeu și să vă judece, că ați făcut urât mirosul nostru înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, ca să dați sabie în mâna lui să ne omoară”.

22. Și s-au întors Moisi cătră Domnul și au zis: „Rogu-mă, Doamne, căci ai năcăjit pre norodul acesta? Și pentru ce m-ai trimis pre mine?”

23. Că de când am mers eu la Faraon să grăiesc cu numele Tău, au năcăjit pre norodul acesta și nu ai izbăvit pre norodul Tău”.

CAP 6

Dumnezeul mângăie pre israilteani prin Moisi cu făgăduința pământului Hanaan; să numără seminția lui Simeon, a lui Ruvin și a lui Levi, până la Moisi.

1. i au zis Domnul cătră Moisi: „Acum vei vedea ceale ce voi face lui Faraon, că cu mână tare va slobozi pre ei, și cu braț înalt va scoate pre ei din pământul lui”.

2. Și au grăit Dumnezeu cătră Moisi și au zis cătră dânsul: „Eu, Domnul.

3. Și m-am arătat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, Dumnezeu lor fiind Eu, și numele Mieu, Domnul (a), nu l-am arătat lor.

4. Și am pus legătura Mea cu ei, ca să le dau lor pământul hananeilor, pământul pre care s-au sălășluit, întru care au și lăcuit pre dânsul.

5. Și Eu am auzit suspinul fiilor lui Israil, cu care eghipteanii ca pre robi asupresc pre ei, și Mi-am adus aminte de făgăduința voastră.

6. Mergi și grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «Eu, Domnul, și voi scoate pre voi din stăpâniia eghipteanilor, și voi scoate pre voi din robiiia lor, și voi izbăvi pre voi cu braț înalt și cu judecată mare.

7. Și voi lua pre voi norod Mie, și voi fi voao Dumnezeu, și veți cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu vostru, Cel ce v-au scos pre voi din stăpânirea eghipteanilor.

8. Și voi băga pre voi în pământul spre care am întins mâna Mea să-l dau lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, și-l voi da pre el voao moștenire, Eu, Domnul»”.

9. Și au grăit Moisi așa fiilor lui Israil, și ei nu au ascultat pre Moisi pentru împuținarea sufletului și pentru lucrurile ceale greale (b).

10. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

3. (a) În jidovie, Ehova. 9. (b) Jid.: pentru năcăjirea

11. „Întră și grăiaște lui Faraon, împăratul Eghiptului, ca să sloboază pre fiii lui Israil din pământul său!”

12. Și au grăit Moisi înaintea Domnului, zicând: „Iată, fiii lui Israil nu m-au ascultat pre mine, și cum mă va asculta Faraon? Și eu gângav sânt”.

13. Și au zis Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, și le-au poruncit lor să între la Faraon, împăratul Eghiptului, ca să scoată pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului.

14.* Și aceștia sânt începătorii caselor neamurilor, fiii lui Ruvin, celui întâiu născut a lui Israil: Enoh și Falus, Asron și Harmi. Aceasta easte familiia lui Ruvin. *Face. 46, 9 Numer. 26, 5

15. Și* fiii lui Simeon: Iemuil și Iamin și Aod și Iahin și Saar și Saul, cel din Finisa. Acestea sânt familiile fiilor lui Simeon. 1 Paral. 5, 1 *1 Para. 4, 24

16. Și acestea sânt numele fiilor lui Levi, după familiile lor: Gherson, Caat și Merari, și anii vieții lui Levi o sută treizeci și șapte.

17. Și aceștia sânt* fiii lui Gherson: Loveni și Semei, casele familiei lor. * 1 Para. 6, 1

18. Și fiii lui* Caat: Amvram și Isaar, Hevron și Oziil, și anii vieții lui Caat o sută și treizeci de ani. * Nume. 23, 6 3, 19

19. Și fiii lui Merari: Mooli și Omusi. Acestea sânt casele familiilor lui Levi după rudeniile lor. 26, 57 1 Para. 6, 2

20. Și au luat Amvram pre Iohaved,* fata fratelui tătâne-său, șie muiare, și au născut pre Aaron și pre Moisi și pre Mariam, sora lor, și anii vieții lui Amvram o sută treizeci și șapte de ani. * Sus 23, 12 2, 1

21. Și fiii lui Isaar: Core și Nafec și Zehri.

22. Și fiii lui Oziil: Misail și Elisafan și Segri.

23. Iară Aaron au luat șie muiare pre Elisavet, fata lui Aminadav, sora lui Naason, și i-au născut lui pre Nadav și pre Aviud și pre Eleazar și pre Itamar.

24. Iară fiii lui Core: Asir și Elcana și Aviasar. Acestea sânt nașterile lui Core.

25. Și Eleazar, feciorul lui Aaron, au luat șie muiare din featele lui Futiil și i-au născut lui pre Finees. Acestea sânt începăturile familiei leviților, după nașterile lor.

26. Acesta easte Aaron și Moisi, cărora le-au zis Dumnezeu să scoată pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului cu toate averile lor.

27. Aceștia sânt cei ce grăia cătră Faraon, împăratul Eghiptului, și au scos pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului duhului și pentru robiiia cea grea.

însuși Aaron și Moisi.

28. În carea zi au grăit Domnul lui Moisi în pământul Egiptului.

29. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând: „Eu, Domnul, grăiaște către Faraon, împăratul Egiptului, câte zic Eu către tine!”

30. Și au zis Moisi înaintea Domnului: „Iată, eu sânt slab la graiu, și cum mă va auzi pre mine Faraon?”

CAP 7

Moisi și Aaron grăiesc către Faraon, toiagul întorc în șearpe și apa, lovindu-o cu toiagul, în sânge; carea așijderea fac vrăjitorii lui Faraon cu descântările sale, pentru care pricină Faraon mai tare să întăreaște.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând: „Iată, Eu te-am pus pre tine Dumnezeu lui Faraon, și Aaron, fratele tău,

va fi ție proroc.

Sus 2. Și tu vei grăi lui toate câte poruncesc
4, 15 ție, iară Aaron, fratele tău, va grăi către Faraon, ca să sloboază pre fiii lui Israil din pământul său.

3. Iară Eu voiu învârtoșea inima lui Faraon și voiu înmulți seamnele Meale și minunile Meale în pământul Egiptului.

4. Și nu va asculta pre voi Faraon, și voiu pune mâna Mea pre Egipt și voiu scoate cu puterea Mea norodul Mie, pre fiii lui Israil, din pământul Egiptului cu izbândă mare.

5. Și vor cunoaște toți egipteanii că Eu sânt Domnul, când voiu întinde mâna Mea preste Egipt și voiu scoate pre fiii lui Israil din mijlocul lor”.

6. Și au făcut Moisi și Aaron după cum le-au poruncit lor Domnul, așa au făcut.

7. Și Moisi era de optzeci de ani, iară Aaron, fratele lui, de optzeci și trei de ani, când au grăit către Faraon.

8. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând: „Și de va zice către voi Faraon, zicând:

9. «Dați-ne noao semn sau minune», tu vei zice lui Aaron, fratelui tău: «Ia toiagul și-l aruncă pre pământ înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și să va face bălaur»”.

10. Și au intrat Moisi și Aaron înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și au făcut așa precum le-au poruncit lor Domnul, și au aruncat Aaron toiagul înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui, și s-au făcut bălaur.

2 Tim. 11. Și au chemat Faraon pre înțelepții
3, 8 Egiptului și pre vrăjitori, și au făcut și vrăjitorii egipteanilor cu fermecăturile

sale asemenea.

12. Și au aruncat fieștecarele toiagul său, și s-au făcut bălaur, și toiagul lui Aaron au înghițit pre toiagele lor.

13. Și s-au învârtoșeat inima lui Faraon, și nu i-au ascultat pre ei, după cum le-au grăit lor Domnul.

14. Și au zis Domnul către Moisi: „S-au îngreoiat inima lui Faraon, ca să nu sloboază pre norod.

15. Mergi la Faraon dimineață, iată, el iasă la apă, și vei ieși înaintea lui pre țermurile râului, și toiagul care s-au făcut șearpe să-l iai în mâna ta.

16. Și să zici către el: «Domnul Dumnezeuul evreilor m-au trimis la tine, zicând: ‘Slobozi pre norodul Mie, ca să slujească Mie în pustie’, și, iată, nu ai ascultat până acum.

17. Și acum aceste zice Domnul: ‘Întru aceasta vei cunoaște că Eu sânt Domnul, iată, Eu bat cu toiagul cel din mâna Mea preste apa cea din râu, și să va preface în sânge.

18. Și peștii cei din râu vor muri, și să va împuti râul, și nu vor putea egipteanii bea apă din râu’»”.

19. Și au zis Domnul către Moisi: „Zi lui Aaron, fratelui tău: «Ia toiagul în mâna ta și întinde mâna ta preste apele Egiptului și preste râurile lor și preste lacurile lor și preste bălțile lor și preste toată apa lor cea adunată, și să fie sânge, și s-au făcut sânge în tot pământul Egiptului, și în leamne și în pietri»”.

20. Și au făcut așa Moisi și Aaron după cum le-au poruncit lor Domnul,* și, râdi-
când Aaron toiagul său, au lovit apa cea
din râu înaintea lui Faraon și înaintea
slugilor lui, și toată apa cea din râu s-au
mutat în sânge.

*Jos
17, 5
Psalm
77, 43 [49]

21. Și peștii din râu au murit, și s-au împutit râul și nu putea egipteanii să bea apă din râu, și era sângele în tot pământul Egiptului.

22.* Și au făcut asemenea și vrăjitorii
egipteanilor cu fermecăturile lor, și s-au
învârtoșeat inima lui Faraon, și nu i-au
ascultat pre ei, după cum au zis Domnul.

*Jos
17, 7

23. Și, întorcându-să Faraon, au intrat în casa sa și n-au băgat samă nici de aceasta.

24. Și au săpat toți egipteanii împrejurul râului ca să bea apă, și nu putea să bea apă din râu.

25. Și s-au umplut șapte zile după ce au bătut Domnul râul.

CAP 8

A doao bătaie a Egiptului sânt broaștele, pentru a cărora depărtare făgăduiaște Faraon că va slobozi

norodul, dar nu face; pentru aceea să adaogă a treia, mușțele; și a patra, muștele, pentru care iară făgăduiaște Faraon că să va slobozi norodul, dară nu face.

1. i au zis Domnul cătră Moisi: „Între la Faraon și să grăiești cătră el: «Aceasta zice Domnul: ‘Slobozi pre norodul

Mieu, ca să slujească Mie.

2. Iară de nu vei vrea să-l slobozi, iată, Eu bat toate hotarile tale cu broaște.

3. Și va vărsa râul broaște, și, suindu-să broaștele, vor intra în casele tale și în cămarile așternuturilor tale și pre paturile tale și în casele slugilor tale și întru ale norodului tău, și în aluaturile tale și în cuptoarele tale.

4. Și preste tine și preste slugile tale și preste norodul tău să vor sui broaște’»”.

5. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Zi lui Aaron, fratelui tău: «Întinde cu mâna toiagul tău spre râuri și spre lacuri și spre bălți și scoate broaște pre pământul Eghiptului»”.

6. Și au întins Aaron mâna spre apele Eghiptului și au scos broaște, și s-au suit broasca și au acoperit tot pământul Eghiptului.

Întel. 17, 7 7. Și au făcut așa și vrăjitorii eghipteanilor cu fermecăturile sale și au scos broaște pre pământul Eghiptului.

8. Și au chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron și au zis: „Rugați-vă pentru mine cătră Domnul, și să ia broaștele de la mine și de la norodul meu, și-i voi slobozi pre ei și vor jertvi Domnului”.

9. Și au zis Moisi cătră Faraon: „Rânduiaște mie când să mă rog pentru tine și pentru slugile tale și pentru norodul tău, ca să piarză broaștele de la tine și de la norodul tău și din casele voastre, și numai în râu să rămâie”.

10. Iară el au zis: „Mâne”. Deci, au zis: „După cum ai zis ca să vezi, că nu easte altul afară de Domnul.

11. Și să vor rădica broaștele de la tine, și din casele voastre și din curți și de la slugile tale și de la norodul tău, și numai în râu vor rămâie”.

12. Și au ieșit Moisi și Aaron de la Faraon, și au strigat Moisi cătră Domnul, ca să piară broaștele, după cum făgăduisă lui Faraon.

13. Și au făcut Domnul după cum au zis Moisi, și au murit broaștele din case și din curți și din țarine.

14. Și le-au adunat pre eale clăi, clăi, și s-au împuțit pământul.

15. Și, văzind Faraon că s-au făcut

16. (a) Biblia cea veachie are: Și pre Faraon și pre

răsuflare, s-au îngreoiat inima lui și nu i-au ascultat pre ei, după cum au grăit Domnul.

16. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Zi lui Aaron: «Întinde cu mâna toiagul tău și lovește țărâna pământului, și vor fi mușțe întru oameni și întru dobitoace (a) și în tot pământul Eghiptului»”.

17. Și au întins Aaron cu mâna toiagul și au lovit țărâna pământului, și s-au făcut mușțe în oameni și în dobitoace și în toată țărâna pământului s-au făcut mușțe, în tot pământul Eghiptului.

18. Și au vrut să facă și vrăjitorii cu farmecile sale, ca să scoată mușțe, și nu au putut, și s-au făcut mușțe în oameni și în dobitoace.

19. Și au zis vrăjitorii lui Faraon: „Deagelul lui Dumnezeu easte acesta”. Și s-au învărtoșeat inima lui Faraon, și nu i-au ascultat pre ei, după cum au grăit Domnul.

20. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Mâneacă dimineață și stăi înaintea lui Faraon, și, iată, el va ieși la apă, și vei zice cătră el: «Aceasta zice Domnul: ‘Slobozi pre norodul Mieu, ca să-Mi slujească în pustie.

21. Iară de nu vei vrea să slobozi pre norodul Mieu, iată, Eu voi trimite preste tine și preste slugile tale și preste norodul tău și preste căsile voastre muscă cânească și să vor umplea căsile eghipteanilor de muscă cânească și pământul pre care sânt ei.

22. Și voi mări în zioa aceea pământul Ghesem, pre care norodul Mieu va sta, preste care nu va fi muscă cânească, ca să vezi că Eu sânt Domnul Dumnezeu a tot pământul.

23. Și voi osibi întră norodul Mieu și întră norodul tău, și mâne va fi sămnelul acesta pre pământ’»”.

24. Și au făcut Domnul așa,* și au venit muscă cânească mulțime în casele lui Faraon și în casele slugilor lui și în tot pământul Eghiptului, și s-au stricat pământul de musca cea cânească.

25. Și au chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron și le-au zis: „Meargeți și jertviți Domnului Dumnezeului vostru în pământul acesta”.

26. Și au zis Moisi: „Nu easte cu puțință a să face așa, că ceale ce sânt urâciune eghipteanilor vom să jertvim Domnului Dumnezeului nostru, și de vom jertvi ceale ce sânt urâciune eghipteanilor înaintea lor, cu pietri ne vor ucide.

27. Cale de trei zile vom merge în puscasele lui și pre slugile lui și în toată țărâna pământului.

*Întel. 16, 9

Sus tie și vom jertvi Dumnezeului nostru,
3, 18 precum au zis Domnul noao”.

28. Și au zis Faraon: „Eu voiu slobozi pre voi și veți jertvi Dumnezeului vostru în pustie, iară să nu vă întindeți a merge departe, rugați-vă, dară, pentru mine cătră Domnul”.

29. Și au zis Moisi: „Vezi, eu voiu ieși de la tine și mă voiu ruga cătră Dumnezeu, și să va duce musca cea cănească de la tine și de la slugile tale, și de la norodul tău, mâne, să nu adaogi încă, o, Faraone, a înșela, ca să nu slobozi norodul să jertvească Domnului”.

30. Și au ieșit Moisi de la Faraon și s-au rugat cătră Dumnezeu.

31. Și au făcut Domnul după cum au zis Moisi, și au rădicat musca cea cănească de la Faraon și de la slugile lui și de la norodul lui, și nu au rămas nici una.

32. Și și-au îngreoiat Faraon inima sa în vremea aceasta, și n-au vrut să sloboază pre norod.

CAP 9

A cincea pedeapsă, boala în dobitoace, a șeasa, rane, a șaptea, grindină; la carea să făgăduiaște Faraon că va slobozi norodul, de va înceta, carea nici aceasta plinește. Iară din toate acestea fiii lui Israil nimic nu au pătimit.

1. i au zis Domnul cătră Moisi: „Întră la Faraon și vei zice lui: «Aceasta zice Domnul Dumnezeul evreilor: ‘Slobozi norodul Mieu, ca să-Mi slujească.

2. Iară de nu vei vrea să slobozi pre norodul Mieu, ci încă-l vei mai ținea pre el,

3. Iată, mâna Domnului va fi preste dobitoacele tale ceale din câmpuri, și preste cai și preste asini și preste cămile și preste boi și preste oi, moarte mare foarte.

4. Și osibită minune voiu face Eu în vremea aceea întră dobitoacele eghipteanilor și întră dobitoacele fiilor lui Israil, și nu vor muri din toate dobitoacele fiilor lui Israil, ce s-au zis’».

5. Și au dat Dumnezeu soroc, zicând: «Mâne va face Domnul cuvântul acesta pre pământ»”.

6. Și au făcut Domnul cuvântul acesta a doao zi, și au murit toate dobitoacele eghipteanilor. Iară din dobitoacele fiilor lui Israil nu au murit nici unul.

7. Și, văzind Faraon că din toate dobitoacele fiilor lui Israil nu au murit nici unul, s-au îngreoiat inima lui Faraon și nu au slobozit norodul.

8. Și au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând: „Luați voi pline

mânile de spuze din cuptoriu, și să preasăre Moisi spre ceriu înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui.

9. Și să se facă pulbere preste tot pământul Eghiptului, și vor fi pre oameni și pre dobitoace rane, beșici fierbinți, și pre oameni și pre dobitoace în tot pământul Eghiptului”.

10. Și au luat spuză din cuptoriu înaintea lui Faraon și o au presărat Moisi spre ceriu, și s-au făcut rane, beșici fierbinți pre oameni și pre dobitoace.

11. Și nu au putut fermecătorii să stea înaintea lui Mosi pentru rane, că s-au făcut rane în fermecători și în tot pământul Eghiptului.

12. Și au învărtoșeat Domnul inima lui Faraon, și nu i-au ascultat pre ei după cum au rânduit domnul lui Moisi.

13. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Mâneacă dimineață și stăi înaintea lui Faraon, și vei zice cătră el: «Aceasta zice Domnul Dumnezeul evreilor: ‘Slobozi pre norodul Mieu, ca să-mi slujească Mie.

14. Pentru că în vremea aceasta Eu voiu trimite toate bătăile Meale în inima ta și într-a slugilor tale și într-a norodului tău, ca să vezi că nu easte ca mine altul în tot pământul.

15. Că acum voiu slobozi mâna Mea și te voiu bate pre tine și pre norodul tău cu moarte, și te vei zdrobi de pre pământ.

16.* Și pentru aceea ai fost păzit până acum, ca să arăt întru tine putearea Mea, și ca să se vestească numele Mieu în tot pământul. *Rom. 9, 17

17. Au, doară, încă vei face tu norodului Mieu ca să nu slobozi pre dânșii?

18. Iată, Eu voiu ploa în ceasul acesta mâne ppiatră multă foarte, ca carea nu au fost în Eghipt, din zioa carea s-au făcut până în zioa aceasta.

19. Acum, dară, grăbeaște să-ți aduni dobitoacele tale și câte ai tu în câmp, pentru că toți oamenii și dobitoacele câte să vor afla în câmp și nu vor intra în casă și va cădea preste eale ppiatra vor muri’»”.

20. Cel ce să temea de cuvântul Domnului din slugile lui Faraon și-au adunat dobitoacele sale în case.

21. Iară cel ce nu au băgat samă de cuvântul Domnului au lăsat dobitoacele în câmp.

22. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Întinde mâna ta spre ceriu și va fi ppiatră preste tot pământul Eghiptului și preste oameni și preste dobitoace și preste toată iarba cea de pre pământ”.

23.* Și au întins Moisi mâna spre ceriu, și Domnul au dat trăznete și ppiatră, și curgea foc pre pământ, și au ploat Domnul ppiatră preste tot pământul Eghiptului. *Înțele. 17 [16], 16 19, 19

24. Și au fost piază, și în piază ardea foc cu flacăra, și piază era multă foarte, ca carea nu au mai fost în Egipt din zioa din care s-au făcut în el neam.

25. Și au bătut piază în tot pământul Egiptului de la om până la dobitoace, și toată iarba din câmp o au bătut piază, și toate leamnele din câmpuri le-au zdrobit piază.

26. Numai în pământul Ghesem, unde era fiii lui Israil, nu au fost piază.

27. Și, trimițând Faraon, au chemat pre Moisi și pre Aaron, și le-au zis lor: „Păcătuit-am acum, Domnul easte drept, iară eu și norodul meu necredincios (a).

28. Rugați-vă, dară, pentru mine cătră Domnul, și să înceteze a să mai face tunetele lui Dumnezeu și piază și focul, și voiu slobozi pre voi și mai mult nu veți rămânea”.

29. Și au zis Moisi lui: „Deaca voiu ieși din cetate, voiu întinde mâinile mele cătră Domnul, și tunetele vor înceta, și piază și apa mai mult nu va fi, ca să cunoașteți că al Domnului easte pământul.

30. Iară eu știu că și tu și slugile încă nu v-ați temut de Domnul”.

31. Și inul și orzul s-au stricat, că orzul era înspicat, paiu și inul cu sămânță.

32. Iară grâul și ovăsul nu s-au stricat, pentru că era târzie.

33. Și au ieșit Moisi de la Faraon afară din cetate și au întins mâinile cătră Domnul, și au încetat tunetele și piază și ploaia nu au mai picat pre pământ.

34. Iară, văzind Faraon că au încetat ploaia și piază și tunetele, au adaos încă a păcătui, și și-au îngreoiat inima sa și a slugilor sale.

35. Și s-au învârtoșeat inima lui și a slugilor lui, și nu au slobozit pre fiii lui Israil, după cum au grăit Domnul lui Moisi.

CAP 10

A opta pedeapsă, lăcustele, care, depărtându-să, învârtoșat fiind Faraon, nici așa sloboade norodul, pentru aceea să adaogă a noao, desimea întunecării, pentru care lasă Faraon să iasă, dară toate ale lor și dobitoacele le opreaște, și lui Moisi i să laudă cu moarte.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: „Întră la Faraon, că Eu am învârtoșeat inima lui și a slugilor lui, ca pre rând să vie seamnele acestea preste ei.

2. Ca să spuneți în urechile fiilor voștri și întru ale feciorilor fiilor voștri cu

27. (a) Fărădelege.

câte am năcăjit pre egipteani și seamnele Meale care le-am făcut întru ei, și să cunoașteți că Eu sânt Domnul”.

3. Și au intrat Moisi și Aaron înaintea lui Faraon și au zis lui: „Aceasta zice Domnul Dumnezeu evreilor: «Până când nu vrei să te rușinezi de Mine? Slobozi norodul Mieu, ca să slujească Mie.

4.* Iară de nu vei vrea tu să slobozi pre norodul Mieu, iată, Eu voiu aduce în ceasul acesta mâne lăcustă multă preste toate hotarale tale.

5. Și va acoperi fața pământului și nu vei putea să vezi pământul, și va mânca toată iarba pământului, carea au rămas, carea au lăsat voao piază, și va mânca tot lemnul ce creaste voao pre pământ.

6. Și să vor umplea casele tale și casele slugilor tale și toate casele în tot pământul Egiptului, câte nici odinioară nu au văzut părinții tăi, nici strămoșii lor din zioa în carea s-au făcut pre pământ, până în zioa aceasta”.

Și, întorcându-să Moisi, au ieșit de la Faraon.

7. Și au zis slugile lui Faraon cătră dânsul: „Până când va fi noao această împedecare? Slobozi oamenii, ca să slujească Dumnezeului său, au vrei să știi că au perit Egiptul?”

8. Și au întors pre Moisi și pre Aaron la Faraon și au zis lor Faraon: „Meargeți și slujiți Domnului Dumnezeului vostru, iară carii sânt cei ce vor merge?”

9. Și au zis Moisi: „Cu tinerii și cu bătrânii vom merge, cu feciorii și cu featele și cu oile și cu boii noștri, pentru că easte sărbătoare Domnului Dumnezeului nostru”.

10. Și au zis Faraon cătră ei: „Fie așa, Domnul cu voi, cum voiu slobozi pre voi, au, doară, și averile voastre? Vedeți că vicleșug easte întru voi.

11. Nu așa, ci să meargă bărbații și să slujiți lui Dumnezeu, că aceasta căutați voi”. Și i-au scos pre ei de la fața lui Faraon.

12. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Întinde mâna ta preste pământul Egiptului și să va sui lăcustă pre pământ și va mânca toată iarba pământului și tot rodul leamnelor care l-au lăsat piază”.

13. Și au rădicat Moisi toiagul spre ceriu, și Domnul au adus vânt austru pre pământ toată zioa aceea și toată noaptea, dimineață s-au făcut, și vântul austru au adus lăcustă.

14. Și o au dus pre ea preste tot pământul Egiptului, și s-au așezat preste toate hotarale Egiptului multă foarte, mai înainte de dânsa nu au fost lăcustă ca aceasta, și după aceasta nu va fi așa.

15. Și au acoperit fața pământului, și s-au stricat pământul, și au mâncat

*Înțele.
16, 9

toată iarba pământului și tot rodul leamnelor care au rămas de piază. Nu au rămas verde nimica în leamne și în toată iarba câmpului, în tot pământul Egiptului.

16. Și au grăbit Faraon a chema pre Moisi și pre Aaron, zicând: „Păcătuit-am înaintea Domnului Dumnezeului vostru și împotriva voastră.

17. Priimiți, dară, păcatul meu încă acum, și vă rugați către Domnul Dumnezeul vostru ca să ia de pre mine moartea aceasta”.

18. Și au ieșit Moisi de la Faraon și s-au rugat Domnului.

19. Și au adus Domnul vânt tare de la mare, și au rădicat lăcustele și le-au aruncat în Marea Roșie, și n-au rămas nici o lăcustă în tot pământul Egiptului.

20. Și au învârtoșeat Domnul inima lui Faraon, și nu au slobozit pre fiii lui Israil.

21. Și au zis Domnul către Moisi: „Întinde mâna ta spre ceriu și să se facă întunecare pre pământul Egiptului, întunecare care să se poată pipăi”.

22. Și au întins Moisi mâna spre ceriu și s-au făcut întunecare, negură, ceață preste tot pământul Egiptului trei zile.

Întel. 23. Și nimenea n-au văzut pre fratele său

17, 2
Întel. patul său trei zile. Iară la toți fiii lui Israil

18, 1 era lumină în tot locul unde lăcuia ei.

24. Și au chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron și le-au zis lor: „Meargeți și jertviți Domnului Dumnezeului vostru numai oile, și boii veți lăsa, iară averile voastre meargă cu voi”.

25. Și au zis Moisi: „Ba, ci încă să ne dai noao arderi de tot și jertve, care vom face Domnului Dumnezeului nostru.

26. Și dobitoacele noastre vor merge cu noi, și nu vom lăsa unghie, pentru că dintr-însele vom să jertvim Domnului Dumnezeului nostru, că noi nu știm ce vom jertvi Domnului Dumnezeului nostru, până vom merge acolo”.

27. Și au învârtoșeat Domnul inima lui Faraon, și nu au vrut să-i sloboază pre ei.

28. Și au zis Faraon către Moisi: „Du-te de la mine și-ți ia aminte să nu mai adaogi a vedea fața mea, că, în ce zi te vei arăta mie, vei muri”.

29. Iară Moisi au zis: „Precum ai zis, nu mă voi mai arăta ție în față”.

CAP 11

Să vestească moartea celor întâiu născuți; și să poruncească împrumutarea vaselor celor de aur și de argint de la egipteni.

CAP 10 ȘI 11

1. i au zis Domnul către Moisi: „Încă o rană voi aduce eu preste Faraon și preste Egipt, și după aceea va slobozi pre voi de aici, și, când va slobozi pre voi, vă va sili să ieșiți.

2. Grăiaște, dară, pre ascuns în urechile norodului, și să ceară fieștecarele de la vecinul și fămeaia de la vecină-sa vase* de argint și de aur și haine”.

*Sus
3, 22

3. Și au dat Domnul har norodului Său înaintea egipteanilor, și i-au împrumutat pre ei,* și omul Moisi mare s-au făcut foarte înaintea egipteanilor și înaintea lui Faraon și înaintea slugilor lui și înaintea a tot norodului.

Jos
12, 35
*Sira.
45, 1

4. Și au zis Moisi: „Aceasta zice Domnul: «Pre la miiazănoapte Eu voi intra în Egipt.

5. Și va muri tot cel întâiu născut în pământul Egiptului, de la cel întâiu născut a lui Faraon, carele șeade pre scaonul cel împărătesc, până la cel întâiu născut al slujnicii ceii de la moară, și până la cel întâiu născut a tot dobitocul.

6. Și va fi strigare mare în tot pământul Egiptului, ca carea nu au mai fost și ca carea nu va mai fi.

7. Iară la toți fiii lui Israil nu va schilălăi câne cu limba sa, de la om până la dobitoc, ca să vezi că cu minune Să va mări Domnul întră egipteni și întră Israil».

8. Și vor striga toate slugile tale către mine, și să vor închina mie, zicând: «Ieși tu și tot norodul tău, pre carele tu-l povățuiești». Și după acestea voi ieși”. Și au ieșit Moisi de la Faraon cu mânie.

9. Și au zis Domnul către Moisi: „Nu va asculta pre voi Faraon, ca înmulțind să înmulțesc seamnele Meale și minunile Meale în pământul Egiptului”.

10. Iară Moisi și Aaron au făcut toate seamnele și minunile acestea în pământul Egiptului înaintea lui Faraon, iară Domnul au învârtoșeat inima lui Faraon și nu au vrut să sloboază pre fiii lui Israil din pământul Egiptului.

CAP 12

După ce s-au arătat și s-au slujit rânduiala mâncării mielului, și cu sângele lui ungându-să pragurile ceale deasupra ușii casălor, îngerul tăind pre toți cei întâiu născuți ai Egiptului, israilteanii ies cu averile Egiptului; pentru leagea Paștilor și mâncarea azimelor, și pentru vreama lăcuinții lui Israil în Egipt.

1. i au grăit Domnul către Moisi și către Aaron în pământul Egiptului, zicând:

2. „Luna aceasta este voao începătură lunilor, cea dintâiu este voao întră lunile anului.

3. Grăiaște cătră toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: «În zioa a zecea a aceștii luni, să ia fieștecine un miel după casele familiilor, fieștecine câte un miel de casă.

4. Iară de vor fi mai puțini în casă, cât să nu fie de ajuns la un miel, să ia împreună cu sine pre vecinul său cel de aproape după numărul sufletelor, fieștecine să numere și e câți îi vor fi de ajuns la miel.

5. Iară mielul să fie desăvârșit, parte bărbătească, fără de prihană, de un an să fie voao, din miei și din iezi să luați.

6. Și să-l țineți până la zioa a patrasprăzece a lunii aceștii, și să-l junghie toată mulțimea adunării fiilor lui Israil, cătră seară.

7. Și să ia din sânge și să ungă amândoi stâlpii ușii deasupra și pragurile în casele în care-l vor mânca pre el.

8. Și să mănca carnea friptă la foc în noaptea aceea, și azimele cu sălată să le mănca.

9. Să nu-l mâncați crud, nici fiert în apă, ci fript la foc, capul cu picioarele și cu mărunțiile.

10. Să nu lăsați nimica dintr-însul pe a doao zi, și os din el să nu zdrobiți, ceale ce vor rămânea din el până a doao zi cu foc să le ardeți.

11. Și așa să-l mâncați pre el: mijloacele voastre fiind încinse, și încălțămintele voastre în picioarele voastre, și toiagele voastre în mâinile voastre, și să-l mâncați cu grabă, că sânt paștile (a) Domnului.

12. Și voi trece prin pământul Eghiptului în noaptea aceasta, și voi omorî pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, de la om până la dobitoac, și asupra tuturor dumnezeilor eghipteanilor voi face izbândă Eu, Domnul.

13. Și va fi sângele semn voao pre casele în care veți fi voi, și voi vedea sângele și voi acoperi pre voi, și nu va fi întru voi rană, ca să nu periți, când voi bate (b) în pământul Eghiptului.

14. Și va fi voao zioa aceasta aducere-aminte și o veți ținea sărbătoare Domnului, întru toate neamurile voastre, leage veacinică o veți ținea sărbătoare.

15. Șapte zile azime veți mânca, și din zioa dintâiu veți scoate ce easte dospit din casele voastre, tot cel ce din zioa dintâiu până în zioa a șaptea va mânca dospit să va piiarde sufletul acela din Israil.

16. Și zioa dintâiu să va chema sfântă, și zioa a șaptea numită sfântă va fi voao, tot lucrul de slujbă să nu faceți într-în-

11. (a) Adecă: treacerea. 13. (b) Ceale întâiu născute.

sele, fără numai ce va trăbui de mâncat fieștecărui suflet, aceasta numai veți face.

17. Și veți păzi porunca aceasta, că în zioa aceasta voi scoate putearea (v) voastră din pământul Eghiptului, și veți ținea zioa aceasta întru neamurile voastre leage veacinică.

18.* Începând în a patrasprăzecea zi a lunii dintâiu, de seara, veți mânca azime, până la zioa a doaozeci și una a lunii, până seara. *Levi. 23, 5

19. Șapte zile dospit să nu să afe în casele voastre, tot cine va mânca dospit sufletul acela să va piiarde dintru adunarea fiilor lui Israil, fie acela ori dintră venitici, ori dintră moșteanii pământului. Numer. 28, 16

20. Tot ce e dospit să nu mâncați, ci în tot lăcașul vostru să mâncați azime»”.

21. Și au chemat Moisi pre toată bătrâni-meia lui Israil și au zis cătră dânșii: „Meargeți și vă luați voao miel, după familiile voastre, și junghiați paști.

22.* Și luați mănunchiu de isop și, întingând în sângele cel de lângă ușe, ungeți pragul și amândoi stâlpii ușii din sângele care easte lângă ușe, și voi nici unul să nu ieșiți din ușa casii voastre până dimineață. *Evrei 11, 28

23. Și va trece Domnul să bată pre eghipteani, și va vedea sângele pre prag și pre amândoi stâlpii ușii, și va trece Domnul ușa și nu va lăsa pre cel ce ucide să între în căsile voastre să uciză.

24. Și veți păzi cuvântul acesta leage ție și fiilor tăi până în veac.

25. Iară după ce veți intra în pământul care va da voao Domnul, precum au zis, păziți slujba aceasta.

26. Și va fi de vor zice cătră voi fiii voștri: «Ce easte slujba aceasta?»

27. Veți zice lor: «Jertvă sânt paștile aceastea Domnului, cum au acoperit casele fiilor lui Israil în pământul Eghiptului când au bătut pre eghipteani; iară casele noastre le-au mântuit»”. Și plecându-să norodul, s-au închinat.

28. Și, ducându-să, au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

29. Și au fost la miezul noptii, au bătut Domnul pre tot întâiul născut în pământul Eghiptului, de la cel întâiu născut a lui Faraon, carele șeade pre scaonul împărăției,* până la cel întâiu născut al roabei ceii din temniță, și până la tot cel întâiu născut al dobitoacelor. *Sus 11, 5

30. Și s-au sculat Faraon noaptea, și slugile lui și toți eghipteanii, și s-au făcut strigare mare în tot pământul Eghiptului, că nu era casă în carea să nu fie mort. Înțele. 18, 5

31. Și au chemat Faraon pre Moisi și pre Aaron noaptea și au zis lor: „Sculați-vă și ieșiți din norodul meu, voi

17. (v) Jidoveaște: Oastea voastră.

și fiii lui Israil meargeți și slujiți Domnului Dumnezeuului vostru după cum ziceți.

32. Și oile și boii voștri luând, meargeți și mă binecuvântați pre mine”.

33. Și silea eghipteanii pre norod cu grabă să-i scoată pre ei din pământ, că zicea că: „Toți vom muri”.

34. Și au luat norodul aluatul său mai înainte de a să dospit legat în hainele sale de-a umăr.

Sus 11, 2 35. Iară fiii lui Israil au făcut după cum au poruncit lor Moisi, și au cerut de la eghipteani vase de argint și de aur și haine.

36. Și au dat Domnul har norodului Său înaintea eghipteanilor, și i-au împrumutat pre ei și au jefuit pre eghipteani.

37. Și, rădicându-să fiii lui Israil din Rame-si, au purces spre Sohot la șese sute de mii de bărbați pedestri, afară de ceale ce avea.

38. Și amestecătură multă s-au suit împreună cu ei, și oi și boi și dobitoace multe foarte.

39. Și au copt aluatul, care l-au scos din Egipt, turte de azime în spuză, pentru că nu s-au dospit, că i-au scos pre ei eghipteanii și nu au putut să așteapte, nici de mâncare nu și-au făcut șie pre cale.

40. Iară lăcuirea fiilor lui Israil, carea au lăcuit în pământul Egiptului și în pământul Hanaan, au fost ani patru sute și treizeci.

41. Și au fost după patru sute și treizeci de ani, au ieșit toată putearea (g) Domnului din pământul Egiptului noaptea.

42. Pază easte Domnului, ca să-i scoată pre ei din pământul Egiptului; noaptea aceea easte pază Domnului, ca toți fiii lui Israil să o păzească întru neamurile lor.

43. Și au zis Domnul cătră Moisi și cătră Aaron: „Aceasta easte leagea paștilor, tot cel de neam străin nu va mânca din eale.

44. Și pre tot robul ori cu argint cumpărat îl vei tăia împrejur, și atunci va mânca din eale.

45. Strein și năimit să nu mănânce din eale.

Nume. 9, 12 46. Într-o casă să va mânca (d) și să nu scoateți din cărnuri afară din casă, și os să nu zdrobiți dintr-însul.

Ioan 19, 36 47. Toată adunarea fiilor lui Israil să facă aceasta.

48. Iară de va veni la voi vreun nemearnic să facă paști Domnului, îi vei tăia împrejur toată partea bărbătească, și atunci va veni să facă aceasta, și va fi ca și moșteanul cel de pământ, tot cel netăiat împrejur nu va mânca din eale.

41. (g) Adecă: tot norodul Domnului. 46. (d) Bibl. român. are: într-o casă să va mânca, nu să va lăsa din cărnuri pre dimineață, și să nu

49. O leage va fi moșteanului și nemearnicului, carele va lăcui întră voi”.

50. Și au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

51. Și au fost în zioa aceea, au scos Domnul pre fiii lui Israil din pământul Egiptului împreună cu toată putearea lor.

CAP 13

Poruncește Dumnezeu ca slobozirea din Egipt, cu jertvirea paștilor și a acelor întâiu născuți, să o pomenească; ieșind Israil de acolo și călătorind prin pustie, aduce cu sine oasele lui Iosif și să povățuiască cu stâlp de foc și de nuor.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „*Sfințește Mie pre tot cel întâiu născut, carele întâiu

deșchide pântecel întru fiii lui Israil, de la om până la dobitoc, că al Mieu easte”.

3. Și au zis Moisi cătră norod: „Țineți aminte zioa aceasta, întru carea ați ieșit din pământul Egiptului, din casa robiei, că cu mână tare v-au scos pre voi Domnul de acolo, și să nu mâncați dospit.

4. Că astăzi ieșiți voi în luna dintâiu.

5. Și va fi după ce te va duce Domnul Dumnezeuul tău în pământul hananeilor și a heteilor și a amoreilor și a eveilor și a ievuseilor și a ghergheseilor și a ferezeilor, precum s-au jurat părinților tăi, să dea ție pământul care curge lapte și miiare, vei face slujba aceasta în luna aceasta.

6. Șeapte zile veți mânca azime, iară a șeaptea zi (a) sărbătoare Domnului.

7. Azime veți mânca șeapte zile, nu să va vedea la tine dospit, nici vei avea dospit în toate hotarale tale.

8. Și vei spune fiului tău în zioa aceea, zicând: «Pentru că aceasta au făcut Domnul Dumnezeuul meu, când am ieșit din Egipt».

9. Și va fi semn ție în mâna ta și aducere-aminte înaintea ochilor tăi, pentru ca să fie leagea Domnului în gura ta, că cu mână tare te-au scos Domnul Dumnezeu din Egipt.

10. Și să păziți leagea aceasta în vremile ceale rânduite din zile în zile.

11. Și va fi după ce te va duce Domnul Dumnezeuul tău în pământul hananeilor, precum s-au jurat părinților tăi, și-l va da pre el ție.

12.* Vei osebi pre tot născutul întâiu, care deșchide pântecel, parte bărbătească Domnului. Tot ce deșchide pântecel din turme (b), ori în dobitoacele tale, câte vor fi

scoateți din cărnuri afară din casă. 6. (a) Veți ținea. 12. (b) Turme, cirezi, ciurzi, adecă din toate dobitoacele.

*Jos 37[34], 19

Leviți 27, 26

Numer. 8, 16

Luca 2, 23

ție parte bărbătească, le vei sfinți Domnului.

13. Tot ce deschide pânțele asinului să-l schimbi pre oaie, iară de nu-l vei schimba, îl vei răscumpăra; pre tot cel întâiu născut al omului din fiii tăi vei răscumpăra.

14. Iară de te va întreba feciorul tău după aceasta, zicând: «Ce easte aceasta?» Vei zice lui că: «Cu mână tare ne-au scos pre noi Domnul din pământul Egiptului, din casa robiei.

15. Căci când au învățoseat pre Faraon și nu vrea să ne sloboază pre noi, au ucis pre tot cel întâiu născut în pământul Egiptului, de la cei întâiu născuți a oamenilor până la cei întâiu născuți a dobitoacelor, pentru aceea eu jertvesc Domnului toată partea bărbătească, ce deschide pânțele, și pre tot cel întâiu născut a fiilor miei voi răscumpăra.

2 Leage 6, 8 16. Și va fi semn în mâna ta nemișcat înaintea ochilor tăi, că cu mână tare te-au scos pre tine Domnul din Egipt».

17. Iară după ce au slobozit Faraon pre norod, nu i-au povățuit pre ei Dumnezeu pre calea pământului Filistiim, că aproape era, pentru că au zis Dumnezeu ca: „Nu cumva să pară rău norodului văzind războiu și să se întoarcă în Egipt».

18. Și au abătut Dumnezeu pre norod de la calea cea de cătră pustie, cătră Marea Roșie. Iară fiii lui Israil a cincea neam au ieșit din pământul Egiptului.

19. Și au luat Moisi oasele lui Iosif cu sine, că cu jurământ au jurat Iosif pre fiii lui Israil, zicând:* „Cu cercetare va cerceta pre voi Domnul, ci să luați împreună cu voi oasele mele de aici”.

*Ieșire
[Facere]
50, 24

20. Și, purcezind fiii lui Israil din Sohot, au tăbărât în Otom, lângă pustie.

*Nume.
14, 14
Neemia
9, 19
1 Cor.
10, 1

21.* Și Dumnezeu îi povățuia pre ei zioa cu stâlp de nor, arătându-le lor calea, iară noaptea cu stâlp de foc.

22. Și n-au lipsit stâlpul de nor zioa și stâlpul de foc noaptea înaintea tot norodului.

CAP 14

Gonind Faraon pre Israil și în mare, fiind uscată, întrând după ei Faraon, cu toți călărașii și carăle să îneacă.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil ca să se întoarcă și să tăbărască în preajma șesului întră Magdal și întră mare, din preajma Veelsepfonului, înaintea lui să tăbărâți lângă mare.

3. Și va zice Faraon norodului său: «Fiii lui Israil, aceștia rătăcesc pre pământ, că i-au închis pre ei pustia».

4. Și Eu voi învățosea inima lui Fara-

on, și îi va goni dinapoi, și Mă voi mări întră Faraon și întră toată oastea lui, și vor cunoaște toți egipteanii că Eu sânt Domnul”. Și au făcut așa.

5. Și s-au făcut știre împăratului egipteanilor că au fugit norodul, și s-au schimbat inima lui Faraon și a slujitorilor lui asupra norodului, și au zis: „Ce am făcut de am lăsat pre fiii lui Israil să nu slujească noao?”

6. Deci au înhămat Faraon carăle sale și au luat pre tot norodul său cu sine.

7. Și au luat șeasă sute de cară alese, și toată călărimea egipteanilor, și căpetenii preste toți.

8. Și au învățoseat Domnul inima lui Faraon, împăratul Egiptului, și a slujitorilor lui, și au gonit dinapoia fiilor lui Israil. Iară fiii lui Israil ieșea cu mână înaltă.

9.* Și i-au gonit egipteanii dinapoi și i-au aflat tăbărâți lângă mare, și toată călărimea și carăle lui Faraon și călărașii și oastea lui era în preajma șesului înaintea Veelsepfonului.

*Isus
24, 6
1 Maca.
4, 9

10. Și Faraon să apropiia și, căutând fiii lui Israil cu ochii, au văzut, și, iată, egipteanii tăbărâsc dinapoia lor, și s-au temut foarte și au strigat fiii lui Israil cătră Domnul.

11. Și au zis cătră Moisi: „Au, doară, nu era mormânturi în pământul Egiptului, ne-ai scos pre noi să ne omori în pustia aceasta, pentru ce ne-ai scos pre noi din Egipt?”

12. Au nu era acesta cuvântul care l-am grăit cătră tine în Egipt, zicând: «Lase-ne pre noi să slujim egipteanilor?» Că mai bine era noao să slujim egipteanilor, decât să murim în pustia aceasta”.

13. Și au zis Moisi cătră norod: „Îndrăzniți, stați, și veți vedea mântuirea de la Domnul, carea o va face noao astăzi, că, în ce chip ați văzut astăzi pre egipteanii, mai mult nu-i veți mai vedea pre ei în veaci.

14. Domnul va bate războiu pentru voi, și voi veți fi în liniște”.

15. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Ce strigi cătră Mine? Zi fiilor lui Israil să purceaze.

16. Și tu ia toiagul tău și tinde mâna ta spre mare și o desparți pre ea, și să treacă fiii lui Israil prin mijlocul mării pre uscat.

17. Și, iată, Eu voi învățosea inima lui Faraon și a slugilor lui și a tuturor egipteanilor, și vor intra după dânșii, și Mă voi mări întră Faraon și întră toată oastea lui, și în carăle și în caii lui.

18. Și vor cunoaște toți egipteanii că Eu sânt Domnul, Cel ce M-am mărit întră Faraon, și în carăle și în caii lui”.

19. Și s-au rădicat îngerul lui Dumnezeu carele mergea înaintea taberii fiilor lui Israi-

il, și au mers dinapoia lor, și s-au rădicat și stâlpul cel de nor dinaintea lor și au stătut dindărăptul lor.

20. Și au intrat întră tabăra eghipteanilor și întră tabăra fiilor lui Israil, și au stătut, și s-au făcut întunearec și negură, și au venit și au trecut noaptea, și nu s-au amestecat unii cu alții toată noaptea.

21. Și au întins Moisi mâna spre mare și au gonit Domnul marea toată noaptea cu vânt reapede de la austru, și au uscat marea și s-au despărțit apa.

*Psal. 77, 16
113, 3

22.* Și au intrat fiii lui Israil în mijlocul mării pre uscat, și le era lor apa păreate de-a dreapta și păreate de-a stânga.

Evrei 11, 29

23. Și i-au gonit eghipteanii și au intrat după dânșii, și toți cailor lui Faraon și carăle și călărașii în mijlocul mării.

*Înțele. 18, 15 [3]

24.* Iară când au fost în strajea dimineții, au căutat Domnul asupra taberii eghipteanilor în stâlp de foc și de nor, și au turburat tabăra eghipteanilor.

25. Și au împiedecat osiile carălor lor, și îi ducea pre ei cu anevoie, și au zis eghipteanii: „Să fugim de la fața lui Israil, că Domnul bate războiu pentru ei asupra eghipteanilor”.

26. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Întinde mâna ta spre mare, și să se așeze apa la locul ei și să acopere pre eghipteani și carăle și călăreții lor”.

27. Și au întins Moisi mâna spre mare, și s-au așezat apa de cătră zio la locul ei, iară eghipteanii fugea pre supt apă, și au înecat Domnul pre eghipteani în mijlocul mării.

28. Și, întorcându-să apa, au acoperit carăle și călărașii, și toată putearea lui Faraon, carii întrasă în mare, și nu au rămas nici unul dintr-înșii.

29. Iară fiii lui Israil au trecut pre uscat prin mijlocul mării, și le era lor apa păreate de-a dreapta și păreate de-a stânga.

30. Și au mântuit Domnul pre Israil în zioa aceea din mâna eghipteanilor, și au văzut fiii lui Israil pre eghipteani morți pre lângă țermurile mării.

31. Și au văzut Israil mâna cea mare, carea au făcut eghipteanilor Domnul, și s-au temut norodul de Domnul, și au crezut lui Dumnezeu și lui Moisi, slugii Lui.

CAP 15

Israilteanii, cu cântare mulțămînd lui Dumnezeu, au venit în Mera, unde, amărăciunea apelor întorcându-o în dulceață, au venit în Elim.

CAP 14 ȘI 15

1.* tunci au cântat Moisi și fiii lui Israil cântarea aceasta lui Dumnezeu, și au grăit, zicând: „Să cântăm Domnului că cu mărire S-au mărit, pre cal și pre călăreț au aruncat în mare.

2.* Ajutoriu și acoperitoriu S-au făcut mie spre mântuire, acesta easte Dumnezeuul meu, și-L voiu mări pre El, Dumnezeuul părintelui meu, și-L voiu înălța pre El.

3. Domnul, Cel ce sfarmă războaiele, Domn, numele Lui.

4. Carăle lui Faraon și putearea lui au aruncat în mare, pre cei aleși călăreți căpitani i-au afundat în Marea Roșie.

5. Cu marea i-au acoperit pre ei, afundatu-s-au întru adânc ca o piatră.

6. Dreapta Ta, Doamne, s-au mărit întru tărie, mâna Ta cea dreaptă, Doamne, au sfărâmat pre vrăjmași.

7. Și întru mulțimea mării Tale ai zdrobit pre cei protivnici. Trimis-ai mâniia Ta și i-au mâncat pre dânșii ca pre o trestie.

8. Și prin duhul mâniei Tale s-au împărțit apa, închegatu-s-au ca un păreate apele, închegatu-s-au și valurile în mijlocul mării.

9. Zis-au vrăjmașul: «Gonind voiu prinde, împărți-voi prăzi, umplea-voi sufletul meu, ucide-voi cu sabiia mea, stăpâni-va mâna mea».

10. Trimis-ai duhul Tău, acoperitu-i-au pre ei marea, afundatu-s-au ca plumbul în apă mare.

11. Cine easte aseamenea Ție întru dumnezei, Doamne? Cine easte aseamenea Ție? Mărit întru sfinți, minunat întru mărire, făcând minuni.

12. Întins-ai dreapta Ta, înghițitu-i-au pre ei pământul.

13. Povățuit-ai cu dreapta Ta pre norodul Tău acesta, pre carele l-ai mântuit, chematu-l-ai cu putearea Ta la lăcașul cel sfânt al Tău.

14. Auzit-au neamurile și s-au mâniat (a), dureri au cuprins pre cei ce lăcuia în Filistiim.

15. Atunci s-au grăbit domni Edomului și boiarii moaviteanilor, cuprinsu-i-au pre ei cutremur, topitu-s-au toți cei ce lăcuia în Hanaan.

16. Să cază preste dânșii cutremur și frică, cu mărimea brațului Tău să se împetrească, până ce va trece norodul Tău, Doamne, până ce va trece norodul Tău acesta, pre carele l-ai agonisit.

17. Ducându-i înlăuntru, răsădește-i pre ei în muntele moștenirii Tale, în lăcașul Tău cel gata, care l-ai făcut, Doamne, sfințenie, Doamne, care au gătit mâniile Tale.

18. Domnul, Cel ce împărățește veacurile și

14. (a) Alex.: Auzit-au neamurile și s-au temut, dureri.

preste veac, și încă.

19. Că au intrat calul lui Faraon cu carăle și cu călărașii în mare, și au adus Domnul preste ei apa mării, iară fiii lui Israil au mers pre uscat prin mijlocul mării”.

20. Iară Mariam, prorocița, sora lui Moisi, au luat timpana în mâna sa și au ieșit toate muierile după ea cu timpane și cu hore.

21. Și au început lor Mariam, zicând: „Să cântăm Domnului, că cu mărire S-au mărit, calul și călărețul l-au aruncat în mare”.

22. Și au rădicat Moisi pre fiii lui Israil de la Marea Roșie și i-au dus pre ei în pustia Sur, și au mers trei zile în pustie, și nu au aflat apă să bea.

23. Și au venit în Mera, și nu putea să bea apă din Mera, că era amară, pentru aceea au numit numele locului aceluia: Amărăciune.

24. Și cârtea norodul asupra lui Moisi, zicând: „Ce vom bea?”

25. Iară Moisi au strigat cătră Domnul, și i-au arătat lui Domnul un lemn,* și l-au băgat în apă și s-au îndulcit apa; acolo i-au pus lui îndreptări și judecăți și acolo l-au cercat pre el.

*Iudit
5, 15
Sirah
38, 5

26. Și au zis: „De vei auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei face ceale plăcute înaintea Lui și vei pune în urechi poruncile Lui și vei păzi toate îndreptările Lui, toată boala carea am adus asupra eghipteanilor nu o voiu aduce asupra ta, că Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te vindecă pre tine”.

27.* Și au venit în Elim, și era acolo doao-sprăzece izvoară de apă și șeaptezeci de pomi de finic, și au tăbărât acolo lângă ape.

*Num.
33, 9

CAP 16

Israilteanilor ce cârtea pentru bucate în pustia Sin le ploao Domnul potârnicchi și mană de săturat; porunca Domnului despre culeagerea și ținearea manei spre pomenire.

*Înțelep.
11, 2

1.* i s-au rădicat din Elim, și au venit toată adunarea fiilor lui Israil în pustia Sin, carea este întră Elim și întră Sina.

Iară în a cinceasprăzece zi a lunii a doao, după ce au ieșit ei din pământul Eghiptului,

2. Au cârtit toată adunarea fiilor lui Israil asupra lui Moisi și a lui Aaron.

3. Și au zis fiii lui Israil cătră ei: „Mai bine am fi murit bătuți de Domnul în pământul Eghiptului, când ședeam la oalele ceale cu carne și mâncam pâine de ne săturam, decât ne-ați adus pre noi în pustia aceasta, să omorâți toată adunarea aceas-

ta cu foame”.

4. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Iată, Eu voiu ploa voao pâini din ceriu, și să iasă norodul și să adune cât va fi de ajuns într-o zi, ca să-i cerc pre ei: oare umbla-vor în leagea Mea, au ba?”

5. Și va fi în zioa a șeasa să adune de doao ori mai mult decât aduna într-altă zi pre o zi”.

6. Și au zis Moisi și Aaron cătră toată adunarea fiilor lui Israil: „Astară veți cunoaște că Domnul v-au scos pre voi din pământul Eghiptului.

7. Și dimineață veți vedea mărire Domnului, pentru că au auzit cârtirea voastră asupra lui Dumnezeu. Iară noi ce sântem, de cârtiți asupra noastră?”

8. Și au zis Moisi: „Va da voao Domnul seara carne să mâncați, și pâine dimineața să vă săturați. Că au auzit Domnul cârtirea voastră, carea cârtiți asupra noastră, și noi ce sântem? Că nu easte asupra noastră cârtirea voastră, ci asupra lui Dumnezeu”.

9. Și au zis Moisi lui Aaron: „Zi cătră toată adunarea fiilor lui Israil: «Apropiați-vă înaintea lui Dumnezeu, că au auzit cârtirea voastră»”.

10. Iară când grăi Aaron cătră toată adunarea fiilor lui Israil și să întoarsără în pustie, mărire Domnului* s-au arătat în nor.

*Sira.
45, 4

11. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

12. „Auzit-am cârtirea fiilor lui Israil, grăiaște cătră ei, zicând: «Seara veți mânca carne, și dimineața vă veți sătura de pâine, și veți cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru»”.

13. Și s-au făcut seară, și s-au suit potârnicchi, și au acoperit tabăra; iară dimineața, deacă să rādica soarele de primprejurul taberii,

14.* Iată, pre fața pustiei mărunț ca colian-dru, alb ca bruma pre pământ.

*Nume.
18 [11], 7

15. Și, văzind aceasta fiii lui Israil, au zis unul cătră altul: „Ce easte aceasta?” Că nu știa ce easte, și le-au zis lor Moisi:* „Aceasta easte pâinea carea o au dat Domnul voao să mâncați.

Psalm
77, 28
Înțelep.
16, 20
Ioan
6, 31

16. Acesta easte cuvântul care l-au poruncit Domnul: «Strângeți dintr-însa fieștecarele cât easte de ajuns: gomor, după capete, după numărul sufletelor voastre, fieștecarele împreună cu cei ce lăcuiesc cu voi să adunați»”.

*1 Cor.
10, 3

17. Și au făcut așa fiii lui Israil, și au adunat unul mai mult, altul mai puțin.

18. Și măsurând gomorul,* nici celui ce avea mult nu au întrecut, nici celui ce avea puțin nu au lipsit, fieștecarele cât era de ajuns la cei cu sine au adunat.

*2 Cor.
8, 15

19. Și au zis Moisi cătră ei: „Nimenea

să nu lasă dintru aceasta pe dimineață”.

20. Și nu au ascultat pre Moisi, ci unii au lăsat dintru aceea pe dimineață, și au făcut viermi și s-au împuțit, și s-au mâhnit Moisi pre ei.

21. Și aduna dimineața, dimineața, fiește-carele cât îi era de ajuns lui, că, deaca încălzea soarele, să topea.

22. Și au fost a șasea zi, au adunat ceale de lipsă îndoite, câte doao gomori unuia, și au intrat toți boiarii adunării și au spus lui Moisi.

23. Și au zis Moisi cătră dânșii: „Acesta este cuvântul care au grăit Domnul: «Sâmbetele sfinte sânt, odihnă Domnului mâine; oricâte veți vrea a coace, coaceți, și oricâte veți vrea a fiiarbe, fiiarbeți, și tot ce va întreace, lăsați voao rămășița aceasta pe dimineață»”.

24. Și au lăsat din aceasta până dimineață, după cum au poruncit lor Moisi, și nu s-au împuțit, nici viermi nu s-au făcut într-însa.

25. Și au zis lor Moisi: „Mâncați astăzi, că, pentru că este sâmbătă, astăzi, Domnului nu veți afla în câmp.

26. În șese zile veți aduna, iară zioa a șaptea e sâmbătă, că nu veți afla într-însa”.

27. Și au fost a șaptea zi, au ieșit unii din norod să adune, și nu au găsit.

28. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Până când nu veți să ascultați de poruncile Meale și de leagea Mea?

29. Vedeți că Domnul au dat voao sărbătoare zioa aceasta, pentru aceea El au dat voao în zioa a șeasa pâine pre doao zile, ședeți fiește-carele în casele voastre, nimenea să nu iasă din locul său în zioa a șaptea”.

30. Și au ținut sărbătoare norodul în zioa a șaptea.

31. Și au numit fiii lui Israil numele aceștia mană, și era ca sămânța colindrului albă, iară gustul ei ca azima cu miiare.

32. Și au zis Moisi: „Acesta este cuvântul care l-au poruncit Domnul: «Umpleți gomor de mană, carea să se ție întru neamurile voastre, ca să vază pâinea carea ați mâncat voi în pustie, când v-au scos pre voi Domnul din pământul Eghiptului»”.

33. Și au zis Moisi cătră Aaron: „Ia un urcior de aur și bagă într-însul de-l umple cu gomor de mană, și-l pune pre el înaintea lui Dumnezeu, ca să-l păziți întru neamurile voastre”.

34. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, și au pus Aaron înaintea mărturiei spre pază, ca să se ție.

Neem. 9, 21 Iudit [Isus Navi] 5, 15 [12] 35. Iară fiii lui Israil au mâncat mană patruzeci de ani, până au venit în pământ lăcuit, au mâncat mană până au venit 36. (a) Gomor era a zecea parte a unei măsurii jidovești, carea să chema ifi. Osibite sânt aceale

în partea Finichiei.

36. Iară gomor era a zecea parte din trei măsurii (a).

CAP 17

Cârtind iarăși fiii lui Israil în Rafidin pentru apă, dă Domnul apă din piază și, rugându-să Moisi în munte cu mâinile râdicate, biruiesc pre amaliteani.

1. i s-au râdicat toată adunarea fiilor lui Israil din pustia Sin cu taberile sale după cuvântul Domnului, și au tăbărat în Rafidin, și norodul nu avea apă să bea.

2.* Și blăstăma norodul asupra lui Moisi, zicând: „Dă-ne apă să bem!” Și au zis lor Moisi: „Ce blăstămați asupra mea, și ce ispitiți pre Domnul?” *Num. 20, 4

3. Și au însătoșeat acolo norodul de apă, și cârtea norodul asupra lui Moisi, zicând: „Pentru ce aceasta? Ne-ai scos din Eghipt să ne omori pre noi și pruncii noștri și dobitoacele noastre cu seatea?”

4. Și au strigat Moisi cătră Dumnezeu, zicând: „Ce voi face norodului acestuia? Încă puțin, și mă vor ucide cu pietri”.

5. Și au zis Domnul cătră Moisi: Mergi înaintea norodului acestuia și ia cu tine din bătrânii norodului,* și toiagul cu care ai lovit râul ia-l în mâna ta și mergi. *Sus 14, 21 [16]

6. Iată, Eu voi sta acolo mai înainte de ce vei merge tu la piază în Horiv,* și vei lovi piază, și va ieși dintr-însa apă, și va bea norodul”. Și au făcut Moisi așa înaintea fiilor lui Israil. *Psalm 77, 15 [18] 1 Cori. 10, 4

7. Și au numit numele locului aceluia Ispită și Blăstăm, pentru blăstămii fiilor lui Israil și pentru că au ispitit pre Domnul, zicând: „De este Domnul întru noi, au ba?”

8.* Și au venit Amalic și bătea pre Israil în Rafidin. *2 Leage 25, 17

9. Și au zis Moisi lui Iisus: „Aleage ție bărbați tari și, ieșind, stăi împotriva lui Amalic mâne, și, iată, eu voi sta pre vârful muntelui, și toiagul lui Dumnezeu în mâna mea”. Iudit 4, 12 Întele. 11, 3

10. Și au făcut Iisus după cum i-au zis Moisi lui, și au stătut împotriva lui Amalic, iară Moisi și Aaron și Or s-au suit pre vârful muntelui.

11. Și au fost, când râdica Moisi mâinile sale, biruia Israil, iară când slobozea mâinile, biruia Amalic.

12. Și mâinile lui Moisi s-au îngreoiat, și, luând piază, au pus supt el, și ședea pre ea, și Aaron și Or răzăma mâinile lui, unul de o parte, altul de altă parte, și au fost mâinile lui Moisi răzămate până

măsurii de ale noastre.

la apusul soarelui.

13. Și au sfărâmat Ișus pre Amalic și pre tot norodul lui cu ucidere de sabie.

14. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Scrie aceasta spre pomenire în carte și spune lui Ișus că cu stângere voiu stânge pomenirea lui Amalic de supt ceriu”.

15. Și au zidit Moisi jertvenic Domnului și au chemat numele lui: „Domnul, scăparea mea”.

16. Că cu mână ascunsă să războiaște Domnul asupra lui Amalic din neamuri în neamuri.

CAP 18

Iotor, socru lui Moisi, aduce la el muiarea și pruncii; și, auzind lucrurile lui Dumnezeu, după ce au jertvit Domnului, au dat lui Moisi sfat bun despre rânduirea judecătorilor.

1. i au auzit Iotor, preotul din Madiam, socrul lui Moisi, toate câte au făcut Domnul lui Israil, norodului Său, că au scos

Domnul pre Israil din Egipt.

2. Și au luat Iotor, socrul lui Moisi, pre Sephora, muiarea lui Moisi, că o au fost lăsat pre ea,

3. Și pre cei doi feciori a ei, numele celui dintâiu Ghersam, zicând: * „Nemearnic am fost în pământ străin”.

4. Și numele celui de al doilea: Eliezer, zicând că: „Dumnezeul tătâne-mieu mi-au ajutat și m-au scos din mâna lui Faraon”.

5. Și au venit Iotor, socrul lui Moisi, și feciorii și muiarea la Moisi în pustie, unde tăbărâsă la muntele lui Dumnezeu.

6. Și spusă lui Moisi, zicând: „Iată, Iotor, socrul tău, vine la tine, și amândoi feciorii tăi cu dânsul”.

7. Și au ieșit Moisi întru întâmpinarea socru-său, și s-au închinat lui și l-au sărutat, și s-au sărutat unii cu alții, și i-au băgat pre dânsii în cort.

8. Și au povestit Moisi socru-său toate câte au făcut Domnul lui Faraon și egipteanilor pentru Israil și tot necazul ce li s-au făcut lor pre cale și cum i-au scos pre ei Domnul din mâna lui Faraon și din mâna egipteanilor.

9. Și s-au minunat Iotor de toate bunătățile care le-au făcut lor Domnul, că i-au scos pre ei din mâna egipteanilor și din mâna lui Faraon.

10. Și au zis Iotor: „Bine e cuvântat Domnul, că i-au scos pre ei din mâna egipteanilor și din mâna lui Faraon.

25. (a) În cea veachie, în stihul 24 și 25 să

11. Acum am cunoscut că mare e Domnul preste toți dumnezeii,* pentru că i-au smerit pre ei”.

12. Și au adus Iotor, socrul lui Moisi, arderi de tot și jertve lui Dumnezeu, și au venit Aaron și toți bătrânii lui Israil ca să mănânce pâine cu socrul lui Moisi înaintea lui Dumnezeu.

13. Și au fost a doao zi, au șezut Moisi să judece norodul, și au stătut tot norodul înaintea lui Moisi de dimineața până seara.

14. Și, văzind Iotor toate câte face norodului, au zis: „Ce easte aceasta ce faci tu norodului? Pentru ce șezi tu sânzur? Și tot norodul stă înaintea ta de dimineața până seara?”

15. Și au zis Moisi cătră socrul său că: „Au venit la mine norodul ca să ceerce judecată de la Dumnezeu.

16. Căci, când să face întră ei price și vin la mine, cert pre fieștecarele și învăț pre ei poruncile lui Dumnezeu și leagea Lui”.

17. Și au zis socrul lui Moisi cătră dânsul: „Nu faci bine lucrul acesta.

18. Cu stricare te vei strica, și tu și tot norodul acesta carele easte cu tine, greu easte ție lucrul acesta,* nu-l vei putea face tu sânzur.

19. Acum, dară, ascultă-mă și-ți dau sfat, și va fi Dumnezeu cu tine, fii tu norodului întru ceale ce sânt cătră Dumnezeu și poartă cuvintele lor cătră Dumnezeu.

20. Și le mărturiseaște lor poruncile lui Dumnezeu și leagea Lui, și le arată lor căile pre care să umble și faptele care să facă.

21. Și tu aleage ție din tot norodul bărbați putearnici, temători de Dumnezeu, bărbați drepți, carii urăsc trufia, și îi pune preste dânsii mai mari preste mie, și mai mari preste sută, și mai mari preste cincizeci, și mai mari preste zeace.

22. Și să judece norodul în tot ceasul, iară lucrul cel mare să-l aducă la tine, iară judecățile ceale mici să le judece ei, și te vor ușura și-ți vor ajuta.

23. De vei face cuvântul acesta, te va întări Dumnezeu și vei putea sta, și tot norodul acesta să va întoarce cu pace la locul său”.

24. Și au scultat Moisi cuvântul socrului său, și au făcut toate câte i-au zis lui.

25. Și au ales Moisi bărbați putearnici din tot Israilul, și i-au pus pre ei preste dânsii mai mari preste mie, și mai mari preste sută, și mai mari preste cincizeci, (a) și mai mari preste zeace.

află: și aducători înlăuntru de cărți.

*Sus
1, 14

5, 7
10, 10
14, 8

*2 Leage
1, 12

26. Și judeca norodul în tot ceasul, iară lucrul cel mare aducea la Moisi, iară tot lucrul cel ușor îl judeca ei.

27. Și au slobozit Moisi pre socrul său și s-au dus în pământul său.

CAP 19

În preajma muntelui Sinai, făcându-să pomenirea facerii de bine a scoaterii din Egipt, să poruncească norodului să se sfințască, ca să se pogoară Domnul în fulger și în tunet, să vorbească cu Moisi înaintea a tot norodul.

*Numer.
33, 15

1.* ară în luna a treia după ce au ieșit fiii lui Israil din pământul Egiptului, în zioa aceasta au venit în pustia Sina.

2. Și s-au rădicat de la Rafidin și au venit în pustia Sina, și au tăbărât acolo Israil în preajma muntelui.

*Fapt.
7, 38 3.* Și Moisi s-au suit în muntele lui Dumnezeu, și l-au strigat pre dânsul Dumnezeu din munte, zicând: „Aceasta vei grăi casii lui Iacov și vei spune fiilor lui Israil.

*2 Leage
29, 2 4.* «Înșivă ați văzut câte am făcut egipteanilor, și v-am luat pre voi ca pre niște aripi de vulturi, și v-am tras pre voi la Mine.

5. Și acum, de veți asculta cuvântul Mieu și veți păzi leagea Mea, veți fi Mie norod ales din toate neamurile,* că al Mieu easte tot pământul.

*Psal.
23, 1

*1 Petr.
2, 9 6.* Și voi veți fi Mie împărăție, sfințenie și neam sfânt». Aceaste cuvinte vei grăi fiilor lui Israil”.

7. Și au venit Moisi, și au chemat pre bătrânii norodului, și au grăit înaintea lor toate cuvintele aceaste care le-au poruncit lor Dumnezeu.

8. Și au răspuns tot norodul deodată, și au zis: „Toate câte au zis Dumnezeu vom face și vom asculta”. Și au adus Moisi cuvintele norodului la Dumnezeu.

9. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Iată, Eu voi veni la tine în stâlp de nor, ca să Mă auză norodul grăind cătră tine, și vor crede ție în veaci”. Și au spus Moisi cuvintele norodului cătră Domnul.

10. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Pogoară-te de spune norodului și-i curățește pre ei astăzi și mâine, și să-și speale hainele.

11. Și să fie gata în zioa a treia, că în zioa a treia să va pogorî Domnul pre muntele Sinaii înaintea a tot norodul.

*Evrei
12, 18

12. Și vei așeza norodul primprejur, zicându-le: «Păziți-vă să nu vă suiți în munte,* nici să vă atingeți de ceva dintru ale lui, că tot cel ce să va atinge de munte cu moarte va muri.

13. Să nu să atingă de el mână, că cu pietri să va ucide, sau cu săgeată să va să-

geta, ori dobitoc, ori om fie, nu va trăi». Iară deaca să vor depărta glasurile și trâmbițele și norul de la munte, ei să vor sui în munte”.

14. Și s-au pogorât Moisi din munte la norod, și i-au sfințit pre ei, și și-au spălat hainele sale.

15. Și au zis norodului: „Fiți gata, trei zile să nu vă apropiați la muieri”.

16. Și au fost a treia zi, când să făcea zio, s-au făcut glasuri și fulgere și nori întunecați pre muntele Sinaii, glasul trâmbiții răsuna tare, și s-au spăimântat tot norodul cel din tabără.

17. Și au scos Moisi norodul întru întimpinarea lui Dumnezeu din tabără și au stătut supt munte.

18. Iară muntele Sinaii fuma tot, că să pogorâsă Dumnezeu pre el în foc, și să suia fumul ca niște fum din cuptoriu, și s-au spăimântat tot norodul foarte.

19. Și glasurile trâmbiții să întărea foarte și mai mari să făcea, și Moisi grăia, iară Dumnezeu răspundea lui cu glas.

20. Și s-au pogorât Domnul pre muntele Sinaii, pre vârful muntelui, și au chemat Domnul pre Moisi în vârful muntelui și s-au suit Moisi.

21. Și au grăit Dumnezeu cătră Moisi, zicând: „Pogoară-te și mărturisește norodului ca nu cumva să se apropie cătră Dumnezeu să vază, și vor peri dintr-înșii mulți.

22. Și preoții carii să vor apropia cătră Domnul Dumnezeu să se sfințască, ca nu cumva să se întoarcă de cătră ei Domnul”.

23. Și au zis Moisi cătră Dumnezeu: „Nu va putea norodul să se suie în muntele Sinaii, că Tu ai mărturisit noao zicând: «Osibește muntele și-l sfințește pre el»”.

24. Și i-au zis lui Domnul: „Mergi, pogoară-te și te suie tu și Aaron cu tine, iară pre preoți și pre norod să nu-i silești a să sui la Dumnezeu, ca nu cumva să piarză dintru ei Domnul”.

25. Și s-au pogorât Moisi la norod și au spus lor.

CAP 20

Moisi, auzind de la Domnul ceale zece porunci, le vestește norodului și poruncește să se facă oltariu de pământ sau de pietri necioplite, la care să nu să suie pre treapte.

1. i au grăit Domnul toate cuvintele aceaste, zicând:

2.* „Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te-am scos din pământul Egiptului, din casa robiei.

3. Să nu aibi alți dumnezei afară de Mine*.

*2 Leage
5, 6

*Psal.

80, 11

***Levi.** 4.* Să nu faci ție chip cioplit (a), nici asemănarea vreunui lucru, din câte sânt în ceriu sus, și din câte sânt pre pământ jos, și din câte sânt în ape supt pământ.

26, 1
2 Leage
4, 16

Isus Na. 5. Să nu te închini acelora, și să nu slujești lor, că Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău.

24, 14
Psalm
96, 7

Dumnezeu răvnițoriu, Cel ce răsplătesc păcatele părinților în fii (b) până la al treilea, și până la al patra neam, celor ce Mă urăsc pre Mine.

6. Și fac milă până la a miia neam celor ce Mă iubesc pre Mine și păzesc poruncile Meale.

***Levi.** 7.* Să nu iai numele Domnul Dumnezeului tău în deșert, că nu va lăsa Domnul nepedepsit pre cel ce va lua numele Lui în deșert.

19, 12
2 Leage
5, 11

Mateiu 8. Adu-ți aminte de zioa sâmbetii, să o sfințești pre ea.

5, 33

9. Șease zile lucrează și fă toate lucrurile tale.

10. Iară zioa a șaptea easte sâmbăta Domnului Dumnezeului tău, să nu faci întru aceaea nici un lucru, nici tu, nici feciorul tău, nici fata ta, nici sluga ta, nici slujnica ta, nici boul tău, nici asinul tău și nici un dobitoc al tău, nici veneticul cel ce lăcuiaste cu tine.

***Facer.** 11.* Că în șease zile au făcut Dumnezeu ceriul și pământul și marea, și toate câte sânt într-însele, și în zioa a șaptea au odihnit, pentru aceaea bine au cuvântat Dumnezeu zioa a șaptea și o au sfințit pre ea.

2, 2

***2 Leage** 12.* Cinsteaște pre tatăl tău și pre mamă-ta, ca să-ți fie ție bine și să trăiești mult pre pământul cel bun, care Domnul Dumnezeuul tău ți-l dă ție.

5, 16
Mateiu
15, 4

***Efesea.** 13.* Să nu ucizi.

6, 2 14. Să nu preacurvești.

***Mate.** 15.* Să nu furi.

5, 21 16. Să nu mărturisești strâmb asupra vecinului tău mărturie mincinoasă.

***Rom.** 17.* Să nu poștești muiarea deaproapelui tău, să nu poștești casa vecinului tău, nici țarina lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui și nici un dobitoc al lui, nici câte sânt ale deaproapelui tău”.

7, 7
13, 9

18. Și tot norodul vedea glasurile și luminile și glasul trâmbiții și muntele fumând, și, spăimântându-să tot norodul, au stătut departe.

19. Și au zis cătră Moisi: „Grăiaște tu noao, și să nu grăiască cătră noi Dumnezeu, ca nu cumva să murim”.

20. Și au zis lor Moisi: „Îndrăzniți, că pentru ca să vă cearce pre voi au venit Dumnezeu la voi, ca să fie frica Lui întru voi,

4. (a) Grece.: să nu faci ție idoli. 5. (b) Cel ce pedepsesc pre fii de pre fii iau izbândă pentru pă-

ca să nu păcătuiți”.

21. Și sta norodul departe,* și Moisi au intrat în negura unde era Dumnezeu.

***2 Leage**
18, 16

22. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Aceastea vei zice casii lui Iacov și vei spune fiilor lui Israil: «Voi ați văzut că din ceriu am grăit cătră voi.

Evrei
12, 18

23. Să nu vă faceți voao dumnezei de argint și dumnezei de aur, să nu vă faceți voao aceștia.

24.* Jertvenic de pământ să-Mi faceți Mie, și să puneți preste dânsul arderile ceale de tot ale voastre și jertvele ceale de mântuire ale voastre și oile și vițeei voștri, în tot locul unde voi numi numele Mieu acolo, și voi veni la tine și te voi binecuvânta.

***Jos**
27, 8
38, 7

25.* Iară de vei face Mie jertvenic de piatră, să nu-l zidești din pietri cioplite, pentru că ai pus cuțitul tău pre eale și s-au pângărit.

***2 Leage**
27, 5
Isus Na.
8, 31

26. Să nu te sui pre treapte la jertvenicul Mieu, ca să nu descoperi urâciunea ta pre dânsul».

CAP 21

Legi de judecată pentru slugile ceale cumpărate și slujnice, furtușaguri, omorâre de oameni, omorâre de părinți, blăstămări de părinți, sfezi, asămănata pedeapsă și pentru boul împungătoriu.

1.* i aceastea-s îndreptările care le vei pune înaintea lor.

***2 Leage**
15, 12

2. De vei cumpăra rob evreu, șease ani să slujească ție, iară în al șaptelea an îl vei slobozi pre el în dar.

Ieremi.
34, 14

3. Iară de va veni el singur, singur va ieși, iară de va intra și muiarea împreună cu dânsul, va ieși și muiarea lui.

4. Iară de va da lui muiare stăpânul și va naște lui muiarea feciori și feate, și muiarea și pruncii vor fi a stăpânului său, numai el singur va ieși.

5. Iară de va răspunde robul, zicând: «Iubesc pre domnul mieu și muiarea mea și pruncii miei, nu mă voi duce slobod»,

6. Să-l aducă pre el domnul lui la judecata lui Dumnezeu, și atunci să-l aducă pre el la ușe și să-i găure domnul lui ureachiia cu sula, și îi va sluji lui în veaci.

7. Iară de-și va vinde cineva fata roabă de casă, nu va ieși, cum ies slujnicile (a).

8. Iară de nu va plăcea domnului său și nu o au tomnit pre ea, o va slobozi pre ea, iară la neam străin nu easte slobod să o vânză, pentru că o au smerit pre ea.

9. Iară de o va tomni pre ea feciorului său, catele părinților. 7. (a) Nu să va duce așa cum să duc roabele. S. Aug.

după dreptatea featelor va face ei.

10. Iară de va lua lui pre alta, de hrană, și de ceale ce să cuvin ei, și pentru haine, și pentru petreacerea ei, să nu o păgubească.

11. Iară de nu va face ei aceste trei, va ieși în dar fără' de argint.

Levi. 12. Iară de va lovi cineva pre altul și va muri, cu moarte să se omoară.

13. Iară de nu va fi din voie, ci Dumnezeu l-au dat în mâinile lui,* da-voiu ție loc în care să fugă ucigașul.

*2 Leage 19, 2 14. Iară de să va apuca neștine să omoară pre vecinul său cu vicleșug și va fugi la jertvenic, de la jertvenicul Mieu să-l iai să-l omori.

15. Cel ce bate pre tată-său sau pre mămă-sa, cu moarte să se omoară.

Leviț. 16. Cel ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre mămă-sa, cu moarte să se omoară.

Pilde 17. Carele va fura pre cineva din fiii lui Israil, și cu de-a sila îl va vinde, și să va afla întru aceasta, cu moarte să se omoară.

Mat. 15, 4 18. Iară de să vor certa doi oameni și va lovi unul pre altul cu piază, au cu pumnul, și nu va muri, și va zăcea în pat,

7, 10 19. De să va scula omul și va umbla afară cu toiag, nu va fi vinovat cel ce au lovit, fără numai vreamea cât au zăcut și leacurile va plăti.

20. Iară de va lovi neștine pre robul său, sau pre roaba sa cu toiag, și va muri de mâinile lui, cu judecată să va judeca.

21. Iară de va trăi o zi sau doao, nu să va judeca, pentru că argintul al lui easte.

22. Iară de să vor sfădi doi bărbați și vor lovi pre muierea groasă, și va ieși pruncul ei neînchipuit, cu gloabă să se globească, cât va pofti bărbatul muierii, și judecătorii vor judeca vreadnic.

23. Iară de va fi pruncul închipuit, va da suflet pentru suflet.

Leviț. 24. Ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior.

25 [24], 20 2 Leage 19, 21 25. Arsură pentru arsură, rană pentru rană, umflătură pentru umflătură.

Mat. 5, 38 26. Iară de va lovi neștine ochiul robului său sau ochiul roabei sale, și-l va orbi, va slobozi pre ei pentru ochiul lor.

27. Iară de va zdrobi dintele robului său sau dintele roabei sale, va slobozi pre ei pentru dintele lor.

28. Iară de va împunge taurul bărbat sau muiere și va muri, cu pietri să va ucide taurul, și nu să vor mânca cărnurile lui, iară domnul taurului nevinovat va fi.

29. Iară de va fi fost vreaun taur împungătoriu mai înainte de ieri, de alaltaieri, și vor mărturisi stăpânului lui, și nu-l va închide pre dânsul, și va omorî bărbat sau muiere, taurul cu pietri să se

omoară, și stăpânul lui încă să moară.

30. Iară de să va pune lui preț să se răscumpere, va da răscumpărare pentru sufletul său cât vor ceare de la el.

31. Iară de va împunge fecior sau fată, după dreptatea aceasta vor face lui.

32. Iară de va împunge taurul rob sau roabă, treizeci de drahme de argint va da stăpânului lor, și taurul cu pietri să se omoară.

33. De va deșchide cineva groapă sau va săpa groapă în piază și nu o va acoperi, și va cădea înlăuntru acolo vițel au asin,

34. Stăpânul groapei va plăti, argint va da stăpânului lor, iară stârvul a lui va fi.

35. Iară de va împunge taurul cuiva pre taurul vecinului și va muri, vor vinde taurul cel viu și vor împărți argintul lui, și taurul cel mort îl vor împărți.

36. Iară de va fi știut că easte taurul împungătoriu mai dinainte de ieri, de alaltaieri, și vor fi mărturisit stăpânului lui, și nu-l va ținea închis, va plăti taur pentru taur, iară stârvul va fi a lui.

CAP 22

Pedeapsă pentru furtișeguri și paguba făcută, leagea marfii pusă, a năimirii și a împreunării de sânge; pedeapsa fermecătorilor, a jervitorilor idolilor; pedeapsa celor ce asupresc văduvele și pruncii cei săraci; leagea împrumutării, a cămătăriei și a arvunei și a ascultării, a zăciuirilor, a pângălor și a celor întâiu născuți; pentru carnea cea mușcată de fieri.

1. e va fura cineva vițel sau oaie, și o va junghia sau o va vinde, cinci viței să plătească pentru vițel* și patru oi pentru oaie. *2 Împă.

2. Iară de va afla cineva pre fur săpând și, bătându-l, va muri, nu să va omorî. 12, 6

3. Iară de va face aceasta după ce va răsări soarele, vinovat easte, pentru moarte cu moarte va muri. Iară de nu va avea ce să întoarcă pentru furtișeg, el să se vânză.

4. Iară de să va prinde și să va afla în mâna lui furtișegul viu, de la asin până la oaie îndoite să le plătească.

5. Iară de va paște neștine țarină sau vie și va slobozi dobitocul său să pască țarina altuia, să plătească din țarina sa după rodul ei; iară de va paște toată țarina, ceale mai bune din țarina sa și ceale mai bune din via sa va plăti.

6. Iară de va ieși foc și va afla mărâciuni, și va arde clăi sau spice sau țarină, le va plăti cel ce au aprins focul.

7. Iară de va da neștine vecinului său argint sau unealte să le ție și să vor fura din casa omului, de să va afla furul, va plăti îndoit.

8. Iară de nu să va afla furul, va veni

domnul casii înaintea lui Dumnezeu (a), și va jura cu adevărat cum că el nu au făcut vicleșug întru toate unealtele vecinului său, asupra toată strâmbătatea grăită.

9. Și pentru vițel, și pentru asin, și pentru oaie, și pentru haină, și pentru tot lucrul pierdut, de care să păreaște, de va jura, înaintea lui Dumnezeu va merge judecata amânduror, și cel ce să va prinde prin Dumnezeu va plăti îndoit vecinului său (b).

10. Iară de va da cineva vecinului său asin sau vițel sau oaie sau orice dobitoc să-l păzască, și să va strica sau va muri sau să va robi și nimenea nu va ști,

Face. 11. Va jura înaintea lui Dumnezeu (v) cum că el nu au făcut vicleșug, ca să aibă parte ori în ce dobitoc al deaproapelui, și așa va priimi (g) stăpânul lui, și el nu va plăti.

12. Iară de să va fura de la el, îl va plăti stăpânului lui.

13. Iară de să va prinde de fiiară, îl va duce la ușe și nu-l va plăti.

14. Iară de va ceare cineva ceva de acestea de la vecin, și să va strica sau va muri sau să va robi, și stăpânul nu va fi cu dânsul, îl va plăti.

15. Iară de va fi stăpânul cu dânsul, nu-l va plăti, și de va fi năimit, să va socoti lui în simbria lui.

2 Lege 16. Iară de va înșela neștine pre fecioara cea nelogodită și să va culca cu ea, cu zeastre să o înzestreaze pre ea și e muiare.

17. Iară de cumva ferind să va feri, și nu va vrea tatăl ei să o dea pre ea lui muiare, va plăti el tatălui ei argint după cum easte zeastrea featei fecioare.

18. Pre fermecători să nu-i lăsați să trăiască.

19. Tot cel ce să culcă cu dobitoc, cu moarte să se omoară.

Levi. 20. Cel ce jertveaște dumnezeilor, cu moarte să piară, fără numai Domnului.

21. Și pre cel nemearnic să nu-l năcăjiți, nici să-l asupriți, pentru că și voi ați fost nemearnici în pământul Eghiptului.

Zaha. 22. La nici o văduvă și la nici un sărac să nu-i faceți rău.

23. Iară de vei asupri pre ei cu rău, și strigând ei să vor plânge cătră Mine, cu auzul voiu auzi glasul lor.

24. Și Mă voiu aprinde cu mânie și voiu omorî pre voi cu sabiia, și vor fi muierele voastre văduve și fiii voștri săraci de părinți.

25. Iară de vei da împrumut argint fra-

8. (a) Jid.: înaintea judecătorilor. 9. (b) Jid.: înaintea judecătorilor să vor judeca, și pre carele vor judeca va plăti îndoit vecinului său. 11. (v) Gre.: jurământul lui Dumnezeu va fi întră a-

telui celui sărac carele easte lângă tine, să nu-l silești, să nu-i pui camătă asupra-i.

26.* Iară de vei lua zălog haina vecinului, mai înainte de apusul soarelui să o dai îndărăpt lui. *2 Lege 24, 13

27. Că aceasta easte acoperemântul lui, numai această haină are el, cu carea își acopere rușinea sa. În ce va dormi? De va striga cătră Mine, voiu auzi pre el, că milostiv sânt.

28. Pre dumnezei (d) să nu-i vorbești de rău,* și pre mai-marele norodului tău să nu-l grăiești de rău. *Fapt. 23, 5

29. Pârğa ariei (e) și a teascului (j) să nu întârzii a le da.* Ceale întâiu născute ale fiilor tăi vei da Mie. *Sus 13, 5

30. Așa vei face cu vițalul tău, și cu oaia ta, și cu înjugătorul tău, șapte zile vor fi supt mumă-sa, iară în zioa a opta îl vei da Mie. Iezechii. 44, 30

31. Și bărbați sfinți veți fi Mie,* și carnea cea rumptă de fiiară să nu o mâncați, ci cânelui o veți arunca pre ea. *Levi. 22, 8

CAP 23

Legi date judecătorilor; boul și trăgătorul nepriiatinului să se ție; judecătorii să nu ia daruri; despre a anului și a zillii a șaptea odihnă, și pentru trei praznice mai mari; de îngerul povățuitoriu și despre răsplătirea celor ce vor ținea poruncile.

1. ă nu priimești cuvânt deșert, să nu te unești cu cel strâmb, ca să fii mărturie strâmbă.

2. ă nu fii cu cei mai mulți spre rău, să nu te adaogi cu mulțimea a te abate cu cei mai mulți, ca să abați judecata.

3. Și de cel sărac să nu-ți fie milă la judecată.

4.* Iară de vei tâlni boul vrăjmașului tău sau jugătorul lui rătăcind, să-l întorci să-l dai lui. *2 Lea. 22, 1

5. Și de vei vedea jugătorul vrăjmașului tău căzut supt sarcina lui, să nu-l treci, ci să o rădici împreună cu el.

6. Să nu abați judecata săracului când să judecă.

7. De tot cuvântul strâmb să te ferești,* pre cel nevinovat și pre cel drept să nu-l omori, și să nu îndreptezi pre cel necurat pentru daruri. *Danii. 13, 53 [Leviți] 19, 15

8.* Și daruri să nu iai, că darurile orbesc ochii celor ce văd și strică cuvintele ceale dreapte. *2 Lea. 16, 19 Sirah

9. Și pre cel nemearnic să nu-l învăluiți, nici să-l necăjiți, că voi știți sufletul nemearnicului,* că voi nemearnici

mândoi; (g) Jurământul. 28. (d) Adecă: pre judecătoriu. 29. (e) Adecă: pârğa holdelor; (j) Adecă: a viilor. *Face. 46, 6

erați în pământul Egiptului.

10. Șease ani vei sămăna pământul tău și vei aduna roadele lui.

11. Iară în al șaptelea an îi vei face odihnă și-l vei lăsa nelucrat, și vor mânca săracii neamului tău, iară rămășițele le vor mânca fiiarale câmpului: așa vei face cu viia ta și cu maslinetul tău.

12. În șease zile să faci lucrurile tale, iară în zioa a șaptea vei odihni, ca să se odihneacă boul tău și asinul tău, și ca să răsufle fiul slujnicii tale și nemearnicul.

13. Toate câte am grăit cătră voi păziți-le, și numele dumnezeilor străini să nu le pomeniți, nici să se auză din gura voastră.

14. Trei vremi ale anului serbați Mie.

15. Sărbătoarea azimelor faceți să o păziți, șapte zile veți mânca azimă,* după cum ț-am poruncit ție pre vreamea lunii ceii dintâiu, că întru aceea ai ieșit din Egipt,** să nu te arăți înaintea Mea deșert

16. Și sărbătoarea seacerii pârga lucrurilor mâinilor tale vei face din toate care vei sămăna în țarina ta. Și sărbătoarea săvârșitului la ieșirea anului, când aduni lucrurile ceale din țarina ta.

17.* În trei vremi ale anului să va arăta toată partea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeului tău, căci, când voi scoate neamurile de la fața ta și voi lărgi hotarale tale, nu va pofti nimenea pământul tău.

18. Să nu pui pre dospit sânge din jertva Mea, nici să doarmă (a) grăsimea sărbătoarei Meale până dimineață.

19.* Pârga cea dintâiu a roadelor pământului tău vei aduce în Casa Domnului Dumnezeului tău,** să nu fierbi mielul în laptele mumei lui.

20. Și, iată, Eu trimiț pre îngerul Mieu înaintea feții tale, ca să te păzască pre cale, ca să te ducă în pământul care l-am gătit ție.

21. Ia-ți aminte ție însuți, și ascultă de dânsul, și creade lui, că nu va lăsa după tine, că numele Mieu easte preste dânsul.

22.* De vei auzi cu auzul glasului Mieu și vei face toate câte voi porunci Eu voao, și vei păzi legătura Mea, veți fi Mie norod ales din toate neamurile, că al Mieu easte pământul, și voi veți fi Mie sfințire împărătească și neam sfânt. Aceaste cuvinte vei grăi fiilor lui Israil: «De veți auzi cu auzul glasul Mieu și veți face toate câte voi zice ție, vrăjmaș voi fi vrăjmașilor tăi și împrotivnic împrotivnicilor tăi.

18. (a) Să nu doarmă, adecă, să nu rămâie până dimineață. 23. (b) Jid.: stricând să-i strici pre ei, și zdrobind. 24. (v) În Bibliia cea veachie să

23.* Că va merge îngerul Mieu, carele te va povățui pre tine, și te va duce la amorei și la hetei și la ferezei și la hananei și la gherghesei și la evei și la ievusei, și-i voi sfârâma pre ei (b).

24. Să nu te închini dumnezeilor lor, nici să slujești lor, să nu faci după faptele lor, ci stricând (v) să strici capiștile lor și zdrobind să zdrobești stâlpii lor.

25. Și să slujești Domnului Dumnezeului tău, și bine voi cuvânta pâinea ta și vinul tău și apa ta, și voi abate slăbiciunea de la voi.

26. Nu va fi neroditoriu, nici sterp pre pământul tău, numărul zilelor tale plinind voi plini.

27. Și voi trimite frica povață ție, și voi îngrozi toate neamurile asupra căror mergi tu, și voi face pre toți împrotivnicii tăi să fugă.

28. Și voi trimite* vespi (g) înaintea ta, și voi scoate pre amorei și pre evei și pre hananei și pre hetei de la tine.

29. Nu voi scoate pre ei într-un an, ca să nu să pustiască pământul și să se înmulțască asupra ta fierile pământului.

30. Pre încet voi scoate pre ei de la tine, până te vei înmulți tu și vei moșteni pământul.

31. Și voi pune hotarale tale de la Marea Roșie până la Marea Filisteilor, și de la pustiu până la râul cel mare al Eufratului, și voi da în mâinile voastre pre cei ce șed pre pământul acela, și voi scoate pre ei de la tine.

32.* Să nu faci cu ei, nici cu dumnezeii lor, legătură.

33. Și să nu lăcuiască în pământul tău, ca să nu te facă să păcătuiești împrotiva Mea, că, de vei sluji dumnezeilor lor, aceștia vor fi ție piiadecă»”.

CAP 24

Deacă au adus jertve Domnului și au stropit norodul cu sângele legăturii, rămâind ceialalți la poalele muntelui, sânгур Moisi s-au suit în munte, unde au rămas cu Domnul patruzeci de zile.

1. i lui Moisi au zis: „Suie-te la Domnul, tu și Aaron și Nadav și Aviud, și șaptezeci din bătrânii lui Israil, și să vor închina de departe Domnului.

2. Și să va apropiia Moisi sânгур la Dumnezeu, iară ei nu să vor apropiia, și norodul nu să va sui împreună cu ei”.

află: dinaintea fețelor voastre. 28. (g) Stâlpii lor, adecă, chipurile lor, idolii lor. Jid.: frica mea ca vespile înaintea ta.

*Jos 33, 2
2 Leage 7, 22 [1]
Isus Na.

24, 11

*2 Leage 7, 20

*Jos 34, 15

2 Leage 7, 2

3. Și au mers Moisi și au spus norodului toate cuvintele lui Dumnezeu și îndreptările, și au răspuns tot norodul cu un glas, zicând: „Toate cuvintele care le-au grăit Domnul le vom face și le vom asculta”.

4. Și au scris Moisi toate cuvintele Domnului și, mâncând Moisi de dimineață, au zidit jertvenic supt munte și doasprăzece pietri pentru ceale doasprăzece neamuri ale lui Israil.

5. Și au trimis pre tinerii fiilor lui Israil, și au adus arderi de tot, și au jertvit, jirtvă de mântuire Domnului Dumnezeu, viței.

6. Și, luând Moisi jumătate din sânge, l-au turnat în clondiriu, iară jumătate l-au turnat preste jertvenic.

7. Și, luând Cartea Legii, au cetit la urechile norodului, și norodul au zis: „Toate câte au grăit Domnul vom face și vom asculta”.

8. Și, luând Moisi sângele, au stropit preste norod și au zis: „Iată sângele legăturii carea au făcut Domnul cu voi pentru toate cuvintele acestea”.

9. Și s-au suit Moisi și Aaron și Nadav și Aviud, și șaptezeci din bătrânii lui Israil.

10. Și au văzut locul unde au stătut Dumnezeu lui Israil, și supt picioarele Lui ca un lucru de cărămidă de safir, și ca chipul tăriei ceriului, când easte sănin.

11. Și din cei aleși a lui Israil nu s-au despărțit nici unul, și s-au arătat în locul lui Dumnezeu, și au mâncat și au beut.

12. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Suie-te la Mine în munte și stăi acolo, și voiu da ție table de piatră, leagea și poruncile care le-am scris ca să le dau lor leage”.

13. Și, sculându-să Moisi și Iisus, cel ce sta lângă el, s-au suit în muntele lui Dumnezeu.

14. Și bătrânilor au zis: „Așteptați întru liniște aici, până când ne vom întoarce la voi, și, iată, Aaron și Or cu voi, de să va întâmpla cuiva judecată, să meargă la ei”.

15. Și s-au suit Moisi și Iisus în munte, și au acoperit norul muntele.

16. Și s-au pogorât mărirea lui Dumnezeu pre muntele Sinaii, și l-au acoperit pre el norul șeaze zile, și au chemat Domnul pre Moisi în zioa a șaptea din mijlocul norului.

17. Și era chipul mării Domnului ca focul ce arde pre vârful muntelui înaintea fiilor lui Israil.

2. (a) Carii vor vrea. 7. (b) Jidov.: Efod. 8. (v) Sfințitoriu sau casă sfântă, lăcaș

18. Și au intrat Moisi în mijlocul norului și s-au suit în munte, și au fost acolo în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți.

CAP 25

Să poruncește aducerea pârgălor și a darurilor la facerea cortului lui Dumnezeu, a sicriului, a measii și a sfeașnicului, și a tuturor care să țin de dânsăle.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Zi fiilor lui Israil: «Strângeți Mie pârgă* de la toți (a) căroră le va părea în inima lor să dea de bunăvoie, și veți strânge de la ei pârga Mea.

*Jos 35, 5

3. Și aceasta easte pârga carea veți strânge de la dâșii: aur și argint și aramă.

4. Și vânăt și mohorât și roșu îndoit și mătasă răsucită și păr de capră.

5. Și piei de berbeace roșite și piei vinete și leamne neputrede și pietri sardii.

6. Și untdelemn la lumină, tămâie la untdelemn al ungerii și la tocmirea tămâiei.

7. Și pietri de săpat la umărariu (b) și la haina cea până la călcăie.

8. Și vei face Mie sfințire (v), și Mă voiu arăta întră voi.

9.* Și vei face Mie după toate câte-ți voiu arăta în munte, chipul cortului și chipul tuturor vaselor lui, așa vei face. *Evrei 9, 2

10. Și vei face sicriul mărturiei din leamne neputrede, de doi coți și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat, și de un cot și jumătate de înalt.

11. Și-l vei polei cu aur curat, dinlăuntru, și din afară îl vei polei, și vei face lui zimți de aur suciți împrejur.

12. Și vei face lui patru verigi de aur și le vei pune pre ceale patru cornuri ale lui, doao verigi pre o margine, și alte doao pre a doao margine.

13. Și vei face rude de leamne neputrede, și le vei polei cu aur curat.

14. Și vei băga rudele în verigile ceale din cornurile sicriului, ca să se râdice sicriul cu eale.

15. În verigile sicriului vor fi rudele neclătite.

16. Și vei pune înlăuntru în sicriiu mărturiile care voiu da ție.

17. Și vei face milostivitoriu (g) de aur vărsat curat, de doi coți și jumătate de

sfânt. 17. (g) Grecește: *Ilastirion* era acesta loc făcut în cortul în care era sicriul legii, de unde

lung și de un cot și jumătate de lat.

18. Și vei face doi heruvimi de aur vărsați, și vei pune pre ei de amândoa laturile milostivitorului.

19. Și vor fi heruvimii unul de o lature și altul de cealaltă lature a milostivitorului.

20. Și vei face pre acești doi heruvimi de pre amândoa marginile cu aripile întinse deasupra, umbrind cu aripile lor preste milostivitoriu, și fețele lor una cătră alta, cătră milostivitoriu vor fi fețele heruvimilor, și vei pune milostivitoriu preste sicrii deasupra.

21. Și în sicrii vei pune mărturiile care voiu da ție.

22. Și Mă voiu cunoaște (d) ție de acolo, și voiu grăi ție deasupra milostivitorului dintră cei doi heruvimi, carii sânt preste sicriiul mărturiei, și toate câte voiu porunci ție cătră fiii lui Israil.

23. Și vei face masă de lemn neputred, de doi coți de lungă, și de un cot de lată, și de un cot și jumătate de înaltă.

24. Și o vei polii cu aur curat, și vei face ei zimți suciți împrejur de aur, și vei face ei cunună de un pumn primpregiur.

25. Și vei face zimț sucit împregiur de cunună.

26. Și vei face patru verigi de aur, și vei pune verigile pre patru părți ale picioarelor ei supt cunună.

27. Și vor fi verigile teci rudelor, ca să rădice cu eale masa.

28. Și vei face rudele de leamne neputrede, și le vei polii cu aur curat, și să va rădica cu dânsle masa.

29. Și vei face blidele ei, și cățiile, (e) și turnătorile (j), și păharăle întru care vei turna cu eale, de aur curat le vei face pre eale.

30. Și vei pune pre masă pâinile punerii înainte, înaintea Mea pururea.

31. Și vei face sfeășnic de aur curat, vărsat să faci sfeășnicul, fusul lui, și fofeazele (dz), și scafele, și bumbuleațele (z), și florile dintr-însul vor fi.

32. Șease fofeaze să iasă din coaste, trei fofeaze ale sfeășnicului dintr-o lature, și trei fofeaze ale sfeășnicului din laturea cealaltă.

33. Și trei scafe făcute ca nucile, în-

vorbea Dumnezeu cu Moisi, s-au zis milostivitoriu, sau imblânzitoriu, după cum însămnează cuvântul grecesc. 22. (d) Grece.: și Mă voiu arăta ție, adecă, voiu face ca să cunoști, să știi tu că Eu sânt acolo. 29. (e) Vas în care să pune tămâia, în care să face fum mirositoriu; (j) Vas cu care torni. 31. (dz) Fofeazele sau ramurile care ies din coastele sfeășnicu-

tru o fofează bumbuleț și floare; așa și la ceale șease fofeaze care ies din sfeășnic.

34. Și în sfeășnic patru scafe făcute ca nucile, în fieștecarea fofează bumbuleațe și florile ei.

35. Bumbuleațele supt ceale doao fofeaze dintr-însul, și bumbuleațele supt ceale patru fofeaze dintr-însul; așa și la ceale șase fofeaze, care ies din sfeășnic, și în sfeășnic patru scafe făcute ca nucile.

36. Scafele și fofeazele dintr-însul să fie vărsate tot dintr-un aur curat.

37. Și vei face lui șeapte candile, și vei pune feștile lui, și va lumina dintru o față.

38. Și mucările lui și ceale dedesupt ale lui din aur curat le vei face.

39. Toate vasele aceastea un talant de aur curat.

40.* Vezi să faci toate după chipul care s-au arătat ție în munte.

*Evrei
8, 8 [5]
Fapte
7, 44

CAP 26

Chipul sau forma cortului lui Moisi, a zeveasii, a sicriiului, a oltariului, a measii, a sfeășnicului, fieștecarea după măsura sa.

1. i cortului vei face zeace păretare de mătăsă răsucită, și cu vânăt, și cu mohorât, și cu roșu împletită, heruvim, lucru de țesetoriu să le faci pre eale.

2. Lungul unui păretariu de doaozeci și opt de coți, și lat de patru coți să fie un păretariu, o măsură va fi la toate păretarele (a).

3. Și cinci păretare să vor ținea unul de altul, și cealealalte cinci păretare să vor ținea iară unul de altul.

4. Și vei face lor chiotori vinete, la marginea unui păretariu de o parte la împreunare (b), și așa vei face la marginea păretariului din afară la împreunarea a doao.

5. Și cincizeci de chiotori vei face la un păretariu, și cincizeci de chiotori vei face de o parte a păretariului, ca să se împreune cu al doilea păretariu, cu fața unul cătră altul împrotivă stând.

6. Și vei face cincizeci de copce de aur, și vei împreuna păretarele unul cu altul cu copcele, și va fi un cort.

7. Și vei face coperișuri (v) de păr aco-

lui; (z) Glonțurile sau bumbuleții care spânzura în jos din sfeășnic.

2. (a) Într-un chip de mari vor fi toate păretarele. 4. (b) Unde să împreună. 7. (v) Grece.: *derris*, carea însămnează și piiale și pânză de păr.

peremânt preste cort, unsprăzeace coperișuri să le faci.

8. Lungimea unui coperiș se fie de treizeci de coți, și de patru coți să fie lățimea unui coperiș, de o măsură de lungi vor fi unsprăzeace coperișuri (g).

9. Și vei împreuna cinci coperișuri într-un loc, și șase coperișuri într-un loc, și vei îndoi coperișul al șaselea în fața cortului.

10. Și vei face cincizeci de chiotori la marginea unui coperiș, care va fi la mijlocul împreunării, și cincizeci de chiotori vei face pre marginea coperișului, ce să împreună cu al doilea.

11. Și vei face cincizeci de verigi de aramă, și vei împreuna verigile din chiotori, și vei împreuna coperișurile și vor fi unul.

12. Și vei pune dedesupt ce întreace din coperișurile cortului, jumătate ce întreace din coperișuri vei acoperi ce întreace din coperișurile cortului, vei coperi dindărăptul cortului.

13. Un cot din acesta, un cot din acela, din ce va întreace din coperișuri, din lungimea coperișurilor cortului va fi de acoperit preste coastele cortului, de o parte și de ceaealaltă parte, ca să acopere.

14. Și vei face acoperemânt cortului piei de berbeace rușite, și preste acesta acoperemânturi piei vinete pre deasupra.

15. Și vei face stâlpi cortului din leamne neputrede.

16. De zece coți să faci un stâlp și de un cot și jumătate lățimea unui stâlp.

17. Doao gardine la un stâlp stând una cătră alta, așa să faci la toți stâlpii cortului.

18. Și vei face stâlpi cortului doaozeci de stâlpi despre laturea cea de cătră miiazănoapte.

19. Și patruzeci de temeuri de argint să faci la cei doaozeci de stâlpi, doao temeuri la un stâlp, de amândoao capetele lui, și doao temeuri la alt stâlp, de amândoao capetele lui.

20. Și în partea a doao, cea de cătră austru, doaozeci de stâlpi.

21. Și patruzeci de temeuri ale lor de argint, doao temeuri la un stâlp, de amândoao capetele lui, și doao temeuri la alt stâlp, de amândoao capetele lui.

22. Și dindărăptul cortului despre partea cea de cătră mare vei face șase stâlpi.

23. Și doi stâlpi vei face la unghiurile cortului dindărăpt.

24. Și vor fi întocma de jos și întru una să vor împreuna, și vor fi întocma

din capete cu o împreunare, așa vei face la amândoao unghiurile întocma să fie.

25. Și vor fi opt stâlpi și șasesprăzeace temeuri de argint, doao temeuri la un stâlp, și doao temeuri la alt stâlp, de amândoao capetele lui.

26. Și să faci zăvoară din leamne neputrede, cinci zăvoară la un stâlp de o parte a cortului.

27. Și cinci zăvoară de ceaealaltă parte a stâlpului cortului, și cinci zăvoară în partea cea dindărăpt a stâlpului cortului de cătră mare.

28. Și zăvorul cel din mijloc prin mijlocul stâlpilor să se petreacă, de o parte până de ceaea parte.

29. Și stâlpii să-i feareci cu aur, și verigile în care vei băga zăvoarale să le faci de aur, și zăvoarale să le poleiești cu aur.

30. Și vei rădica cortul după chipul* care s-au arătat ție în munte.

31. Și vei face acoperemânt din vânăt și din mohorât și din roșu sucit și din mătasă răsucită.

32. Lucru țesut să-l faci heruvim și să-l pui pre patru stâlpi neputrezi poleiți cu aur, și capetele lor de aur, și temeurile lor patru de argint.

33. Și vei pune acoperemântul pre stâlpi; și înlăuntru acoperemântului vei băga sicriul mărturiei, și acoperemântul va osibi voao întră Sfânta și întră Sfânta Sfintelor.

34. Și cu acoperemântul vei acoperi sicriul mărturiei în Sfânta Sfintelor.

35. Și vei pune masa din afară de acoperemânt, și sfeașnicul înaintea measii despre partea cortului cea de cătră austru, și masa o vei pune despre partea cortului cea de cătră miiazănoapte.

36. Și vei face ușii poală de acoperemânt vânăt și mohorât și roșu sucit și de mătasă răsucită, lucru de îpestritoriu.

37. Și vei face acoperemântului cinci stâlpi neputrezi; și-i vei polii cu aur, și căpătâiele lor de aur, și vei vărsa lor cinci temeuri de aramă.

CAP 27

Să poruncește să se gate oltariul și tinda cortului, șatra, stâlpii și oleiul pentru luminări.

1.* i să faci jertvenic din leamne neputrede de cinci coți de lung, și de cinci coți de lat, cu patru unghiuri să fie jertvenicul, și de trei coți înălțimea lui.

2. Și vei face coarne în ceale patru unghiuri, dintr-însul să fie coarnele, și le vei acoperi cu aramă.

șuri, adecă, într-un chip de mari vor fi.

8. (g) Grece.: o măsură va fi celor unsprăzeace coperi-

*Sus
25, 40

*Jos
38, 6

3. Și vei face cunună jertvenicului și acoperemântului lui, și păharăle lui și furcuțele lui și vatra lui și toate vasele lui le vei face de aramă.

4. Și să faci lui grătariu de aramă în chip de mreajă, și vei face grătariului patru verigi de aramă în patru cornuri.

5. Și le vei pune supt grătariul jertvenicului din jos, și va fi grătariul până la jumătatea jertvenicului.

6. Și vei face jertvenicului rude de leamne neputrede, și le vei fereca cu aramă.

7. Și vei băga rudele în verigi, și să fie rudele la amândoa capetele jertvenicului, ca să-l poată rădica.

Sus 20, 24 8. Scobit de scânduri îl vei face, după cum ți s-au arătat în munte așa să-l faci.

9. Și vei face curte cortului despre partea cea de cătră austru, păretarele curții de mătasă răsucită lungi de o sută de coți de o lature.

10. Și stâlpii lor doaozeci, și temeurile lor doaozeci de aramă, și verigile lor și arcurile lor de argint.

11. Așa și în laturea cea de cătră miiază-noapte, pânzale de o sută de coți de lungi, și stâlpii lor doaozeci, și temeurile lor doaozeci de aramă, și verigile lor și arcurile stâlpilor și temeurile lor ferecate cu argint.

12. Iară lățimea curții de cătră mare pânză (a) de cincizeci de coți, și stâlpii lor zece, și temeurile lor zece.

13. Și lățimea curții de cătră răsărit, pânză de cincizeci de coți, și stâlpii lor zece, și temeurile lor zece.

14. Și de cincisprăzece coți înălțimea pânzilor de o parte; stâlpii lor trei, și temeurile lor trei.

15. Și de cealaltă parte, cincisprăzece coți de înalte pânzele, stâlpii lor trei, și temeurile lor trei.

16. Și acoperemântul porții curții de doaozeci de coți de înalt, vânăt și mohorât și roșu împletit și mătasă răsucită cu împestritori de croitoriu, stâlpii lor patru, și temeurile lor patru.

17. Toți stâlpii curții împrejur ferecați cu argint, și capetele lor de argint, și temeurile lor de aramă.

18. Iară lungimea curții de câte o sută preste sută, și lărgimea de câte cincizeci preste cincizeci, și înălțimea de cinci coți de mătasă răsucită, și temeurile lor de aramă.

19. Și toate vasele, și toate unealtele, și țerușii (b) curții de aramă (și vei face

12. (a) Pânzale sau păretarele, care era de pânză. 19. (b) Țerușii sânt pociumpii sau părușteii, carii să împlântă în pământ, și de ei să leagă sfoarale cu care să întinde cortul. Că curtea aceasta

haine vinete și mohorâte și roșii, ca să slujească cu eale întru ceale sfinte) (v).

20. Și tu poruncește fiilor lui Israil să aducă ție untdelemn de masline fără drojdii, curat, ales, pentru candilă, ca să arză lumină totdeauna în cortul mărturiei, din afară de acoperemântul ce este preste așezământul de leage.

21. Și o va aprinde Aaron și fiii lui de seara până dimineața înaintea Domnului, leage veacinică întru neamurile voastre de la fiii lui Israil.

CAP 28

Să scriu hainele lui Aaron și a feciorilor lui.

1. i tu ado la tine pre Aaron, fratele tău, și pre fiii lui, și din fiii lui Israil, ca să preoțască Mie Aaron și Nadav și Aviud și Eliazar și Itamar, fiii lui Aaron.

2. Și vei face veșmânt sfânt lui Aaron, fratelui tău, spre cinste și mărire.

3. Și tu grăiaște tuturor celor cu cuget înțelept, pre carii i-am umplut de duhul înțelepciunii și al înțelegerii, și vor face veșmânt sfânt lui Aaron spre sfințire, cu care să preoțască Mie.

4. Și acestea sânt veșmintele care vor face: pieptariu și umărariu și haină până la călcâie și haină strălucită și mitră și brâu, și vor face veșminte sfinte lui Aaron și fiilor lui, ca să preoțască Mie.

5. Și ei vor lua aurul și vânătul și roșul și mătasă.

6. Și vor face umărariu de mătasă toarsă, lucru țesut de împestritoriu.

7. Doao umărare vor fi lui, țiindu-să unul de altul, de amândoa părțile împreunate.

8. Și țesătura umărarelor, carea este într-însul, după facere dintr-însul, va fi de aur curat și de vânăt și de mohorât și de roșu tors și de mătasă răsucită.

9. Și vei lua doao pietri, pietri de smaragd, și vei săpa în eale numele fiilor lui Israil.

10. Șease nume întru o piază, și cealelalte șease nume întru a doao piază, după neamurile lor.

11. Lucru de meșteșug de pietri, săpătură de peceate, vei săpa amândoa pietrele pre numele fiilor lui Israil.

12. Și vei pune amândoa pietrele preste umerii umărariului, pietri de pomenire sânt

era cu păretari de pânză ca și un cort făcută; (v) Ce să cuprindă într-acest parenthesis din cea veachie Biblie s-au pus.

fiilor lui Israil, și va lua Aaron numele fiilor lui Israil înaintea Domnului, preste amândoi umerii săi pomenire pentru ei.

13. Și vei face pavăze de aur curat.

14. Și vei face doao lăntișoare de aur curat, amestecate cu flori, lucru împletit, și vei pune lăntișoarele împletite preste pavăze pre umerii lor dinainte.

15. Și vei face engolpion de judecăți, lucru de țesătoriu, după tocmeala umărariului să-l faci din aur și din vânăt și din mohorât și din roșu sucit și din mătăasă răsucită îl vei face.

16. În patru unghiuri va fi îndoit de o palmă de lung și de o palmă de lat.

17. Și vei țese într-însul țesături de piatră cu patru rânduri, un rând de pietri va fi sardion, topazion și smaragd un rând.

18. Și al doilea rând antrax și safir și iaspis.

19. Și al treilea rând lighirion și ahatis și ametistos.

20. Și al patrulea rând hrisolitos și virilion și onihion, acoperite cu aur și legate cu aur, să fie după rândul lor.

21. Și pietrile să fie, după numele fiilor lui Israil, doaosprăzece, înaintea Domnului, pre amândoi umerii lui doaosprăzece după numele lor, după neamurile lor, săpături de peceți, fieștecăruiă după nume, să fie doaosprăzece neamuri.

22. Și vei face preste engolpion lăntișoare împletite, lucru lăntuit de aur curat.

23. Și va purta Aaron numele fiiiilor lui Israil în engolpionul judecății pre piept, când va intra în sfânta, pomenire înaintea lui Dumnezeu.

24. Și vei pune pre engolpionul judecății lăntișoarele ceale lăntuite, pre amândoao părțile engolpionului le vei pune.

25. Și ceale doao paveze le vei pune pre amândoi umerii umărariului de cătră față.

26. Și vei pune pre engolpionul judecății arătarea și adevărul, și va fi pre pieptul lui Aaron, când va intra în sfânta înaintea Domnului, și va purta Aaron judecățile fiilor lui Israil pre piept înaintea Domnului pururea.

27. Și vei face haină până la călcâie tot de vânăt.

28. Și va fi gura ei dintr-însa în mijloc, având primb împrejurul gurii, lucru țesut, împletitura țesută dintr-însa, ca să nu să spintece.

29. Și vei face pre marginea hainei din

34. (a) Și va purta Aaron păcatele celor ce au adus și au sfințit daruri sau jertve lui Dumnezeu. Sau va purta păcatele, pentru care au adus și au sfințit daruri sau jertvă Domnului.

jos ca niște rodii mici de rodii înfloriți, de vânăt și de mohorât și de roșu sucit și de mătăasă răsucită pre marginea hainei împrejur.

30. Și într-acestași chip, rodii mici de aur și clopoței în mijlocul lor primprejur, după fieștecare rodii de aur clopoțel, și floare pre marginea hainei primprejur.

31. Și va fi când va sluji Aaron, ascultat va fi glasul lui, când va intra în sfânta înaintea Domnului, și când va ieși, ca să nu moară.

32. Și vei face tablă de aur curat, și vei săpa într-însa chip de peceate: Sfințire Domnului.

33. Și vei pune preste ea vânăt sucit, și va fi pre mitră înaintea feții mitrei, și va fi deasupra frunții lui Aaron.

34. Și va purta Aaron păcatele celor sfinte (a), oricâte vor sfinți fiii lui Israil, a toată darea sfintelor lor, și va fi pre fruntea lui Aaron pururea priimită lor înaintea Domnului.

35.* Și legăturile hainelor de mătăasă, și vei face mitră de vison, și brâu vei face lucru împestrit. *Sira. 45, 11

36. Și fiilor lui Aaron vei face haine și brăie, și chidare (b) vei face lor spre cinste și spre mărire.

37. Și vei îmbrăca cu acestea pre Aaron, fratele tău, și pre fiii lui după dânsul, și vei unge pre ei, și vei umplea (v) mânilor lor, și vei sfinți pre ei, ca să fie Mie preoți.

38. Și vei face lor rochii de in să acopere rușinea trupului lor, de la brâu până la coapse să fie.

39. Și va purta Aaron și fiii lui acestea, când vor intra în cortul mărturieii, sau când vor merge să slujească la jertvenicul sfințenieii, și nu vor aduce preste sine păcat, ca să nu moară. Leage veacinică lui și seminției lui după dânsul.

CAP 29

Cum au fost sfințirea preoților și obiceiul aducerii pentru ei, și carii vor mânca aceste aduceri; și despre doi miei de câte un an, care trebuie să se aducă în fieștecare zi.

1. i acestea sânt care vei face lor, vei sfinți pre ei, ca să preoțască Mie ei*.

*Levi.

2. Vei lua din boi un vițel și doi berbeci curați și pâine azimă frământată în untdelemn, și făină de grâu ales să le faci.

9, 2

3. Și să le pui într-o corfă, și le vei

36. (b) Acoperemânt capului, mitră.

37. (v) Vei umplea, adecă, vei face să fie deplin, desăvârșit, vei sfinți mânilor lor.

aduce în corfă și vițelul și cei doi berbeci.

4. Și pre Aaron și pre fiii lui vei aduce la ușile cortului mărturiei, și vei spăla pre ei cu apă.

5. Și, luând veșmintele, vei îmbrăca pre Aaron, fratele tău, și haina cea până jos și umărariul engolpionul, și vei împreuna engolpionul cu umărariul.

6. Și vei pune mitra pre capul lui, și vei pune tabla-sfințeniia pre mitră.

7. Și vei lua din untuldelemn al ungerii, și vei turna pre capul lui, și vei unge pre dânsul.

8. Și pre fiii lui vei aduce, și vei îmbrăca pre ei cu hainele, și vei încinge pre ei cu brâiele.

9. Și vei pune lor chidarele, și vor fi preoți Mie în veac, și vei săvârși mâinile lui Aaron și mâinile fiilor lui.

Levi. 10. Și vei aduce un vițel la ușile cortului
1, 3 mărturiei, și vor pune Aaron și fiii mâinile pre capul vițelului înaintea Domnului, la ușile cortului mărturiei.

11. Și vei junghia vițelul înaintea Domnului, la ușile cortului mărturiei.

12. Și vei lua din sângele vițelului și vei pune pre ceale doao coarne ale jertvenicului cu deagetul tău, iară celalalt sânge îl vei turna tot la fundul jertvenicului.

Levi. 13. Și vei lua tot săul ce este pre pânțece
3, 3 și praporul ficatului și amândoi răunchii și săul cel de preste ei, și le vei pune preste jertvenic.

14. Iară cărnurile vițelului și piialea și balega le vei arde cu foc afară de tabără, că pentru păcat este.

15. Și vei lua un berbeace (a), și Aaron și fiii lui vor pune mâinile sale pre capul berbeacelui.

16. Și vei junghia berbeacele și, luând sângele vei turna pre jertvenic împrejur.

17. Și berbeacele îl vei face bucățele, și vei spăla mațele și picioarele cu apă, și le vei pune deasupra bucățelelor împreună cu capul.

18. Și vei aduce berbeacele tot pre jertvenic, ardere de tot Domnului, întru miros de bună mireasmă, tămâiare Domnului este.

19. Și vei lua al doilea berbeace, și va pune Aaron și fiii lui mâinile lor pre capul berbeacelui.

20. Și-l vei junghia, și vei lua din sângele lui și vei pune pre vârful urechii ceii dreapte a lui Aaron, și pre vârful mâinii ceii dreapte, și pre vârful piciorului celui drept, și pre vârfurile urechilor celor dreapte a fiilor lui, și pre vârfurile mâinilor dreapte, și pre vârfurile picioarelor dreapte.

21. Și vei lua din sângele care este

pre jertvenic și din untuldelemn al ungerii, și vei stropi preste Aaron și preste veșmântul lui și preste fiii lui și preste veșmintele fiilor lui împreună cu dânsul, și să va sfinți el și haina lui și fiii lui, și hainele fiilor lui cu dânsul; iară sângele berbeacelui îl vei turna pre jertvenic împrejur.

22. Și vei lua de la berbeace grăsimea lui și grăsimea carea acopere pânțele și praporul ficatului și răunchii amândoi și grăsimea cea de preste ei și brațul cel drept, că este săvârșire aceasta.

23. Și o pâine din ceale cu untuldelemn și o plăcintă din corfa azimelor celor puse înaintea Domnului.

24. Și vei pune toate pre mâinile lui Aaron și pre mâinile fiilor lui, și vei osibi pre aceste osibire înaintea Domnului.

25. Și le vei lua pre eale din mâinile lor, și le vei aduce pre jertvenicul arderii de tot întru miros de bună mireasmă înaintea Domnului, jertvă este Domnului.

26. Și vei lua pieptul din berbeacele săvârșirei, care este a lui Aaron, și-l vei osibi pre el osibire înaintea Domnului, și va fi ție parte.

27. Și vei sfinți pieptul cel osibit și brațul cel osibit, care s-au luat din berbeacele săvârșirei de la Aaron și de la fiii lui.

28. Și va fi lui Aaron și fiilor lui leage veacnică de la fiii lui Israil, că este aceasta osibire și luare din jertvele ceale de mântuire a fiilor lui Israil, luare Domnului.

29. Și haina sfintei, carea este a lui Aaron, va fi fiilor lui după dânsul, să se ungă ei întru acealea și să se săvârșească mâinile lor.

30. Șapte zile să va îmbrăca cu aceaea preotul, carele din fiii lui Israil în locul lui va intra în cortul mărturiei să slujească în ceale sfinte.

31. Și vei lua berbeacele săvârșirei și vei fiiarbe cărnurile în loc sfânt.

32. Și vor mânca Aaron și fiii cărnurile berbeacelui,* și pâinile ceale din corfă, și lângă ușile cortului mărturiei le vor mânca pre eale.

33. Întru care s-au sfințit întru dânsule, ca să se săvârșească mâinile lor, să-i sfințască pre ei, și cei de alt neam să nu mănânce dintr-însele, pentru că sânt sfinte.

34. Iară de va rămânea din cărnurile jertvei săvârșirei și din pâine până dimineața, vei arde acealea cu foc, nu să vor mânca, că sfințire sânt.

35. Și vei face lui Aaron și fiilor lui așa după toate câte am poruncit ție, în șapte zile vei săvârși mâinile lor.

15. (a) Adecă, unul din berbecii cei doi, de ca-

re s-au zis în stih 2.

*Levi.

8, 31

24, 9

Mate.

12, 4

36. Și vițelul cel pentru păcat îl vei face în zioa curățeniei, și vei curăți jertvenicul, când te vei sfinți tu pre el, și-l vei unge ca să-l sfințești.

37. În șapte zile vei curăți jertvenicul și-l vei sfinți, și va fi jertvenicul Sfânta Sfințelor, tot cel ce să va atinge de jertvenic să va sfinți.

*Nume.
28, 3

38. Iară ceale ce vei face pre jertvenic aceste sânt: * doi miei curați de câte un an în toate zilele pre jertvenic, necurmat, jertvă necurmată.

39. Un miel vei face dimineața, și al doilea miel vei face seara.

40. Și a zecea parte de făină curată frământată cu untdelemn așezat, a patra parte din in (b), și turnare de vin a patra parte din in la un miel.

41. Și mielul al doilea îl vei face seara, după jertva cea de dimineața, și după turnarea lui (v), vei face spre miros de bună mirează jertvă Domnului.

42. Jertva cea necurmată întru neamurile voastre înaintea Domnului la ușile cortului mărturie, întru carea Mă voi arăta ție acolo, ca să grăiesc ție.

43. Și voi porunci acolo fiilor lui Israil, și Mă voi sfinți întru mărirea Mea.

44. Și voi sfinți cortul mărturie și jertvenicul, și pre Aaron și pre fiii lui voi sfinți, ca să preoțască Mie.

45. Și Mă voi chema întru fiii lui Israil, și voi fi lor Dumnezeu.

46. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor, Cel ce i-am scos pre ei din pământul Egiptului, să Mă chem lor și să fiu lor Dumnezeu.

CAP 30

Rânduiala oltariului, tămâirii și a străngerii banilor spre slujba oltariului, a facerii vasului celui de aramă, a ungerii tămâirii și a celorlalte ale oltariului.

1. i vei face Mie jertvenic de tămâiare din leamne neputrede, și-l vei face de un cot de lung și de un cot de larg.

2. În patru unghiuri va fi și de doi coți de înalt, dintr-însul vor fi coarnele lui.

3. Și-l vei polei cu aur curat, crătioara lui și păreții lui împrejur și coarnele lui, și vei face lui cunună de aur împletită împrejur.

4. Și doao verigi de aur curat vei fa-

40. (b) In era la jidovi o măsură. 41. (v) După jertva cea de dimineața, adică, într-acel chip să se facă, să se jertvească și al doilea miel, și să se toarne vin la el, cum s-au făcut și cel ce s-au jertvit dimineața.

ce lui supt cununa cea împletită a lui, de amândoa laturile vei face întru amândoa coastele, și să fie încleștate rudele, ca să-l rădice cu eale.

5. Și vei face rude de leamne neputrede, și le vei fereca cu aur.

6. Și-l vei pune în preajma acopere-mântului, care easte preste sicriul mărturiilor, întru care mă voi arăta Eu ție acolo (a).

7. Și va tămâia preste dânsul Aaron tămâie tocmită mărunță dimineața, dimineața, când va tocmi luminile, va tămâia preste dânsul.

8. Și când va aprinde Aaron lumina seara va tămâia preste dânsul tămâiare neîncetat, pururea înaintea Domnului întru neamurile lor.

9. Și nu veți aduce preste el altă tămâie, aducere de jertvă, și turnare să nu turnați preste dânsul.

10. Și să va ruga Aaron preste coarnele lui o dată în an din sângele curățeniei păcatelor iertării, o dată în an va curăți pre el în neamurile lor, Sfânta Sfințelor easte Domnului»”.

11. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

12.* „De vei lua numărul fiilor lui Israil (b), când vei cerceta pre ei, și vor da fiește-carele răscumpărare pentru sufletul său Domnului, și nu va fi întru ei cădere, când să vor număra.

*Nume.
1, 2

13. Și aceasta easte, care vor da cei ce să vor număra, jumătate de didrahmă, carea easte după didrahma cea sfântă,* doaozeci de bani didrahma; iară jumătate de didrahmă dare Domnului.

*Levi.
27, 25

14. Tot carele vine la număr de la doaozeci de ani și mai sus va da dare Domnului.

Numer.
3, 47

15. Cel bogat nu va adaoge, și cel sărac nu va împuțina din jumătate de didrahmă a da dare Domnului (v), să se roage pentru sufletele voastre.

Iezechii.
45, 12

16. Și vei lua argintul cel dat de la fiii lui Israil, și-l vei da la lucrul cortului mărturie, și va fi fiilor lui Israil pomenire înaintea Domnului, ca să se milostivească spre sufletele voastre”.

17. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

18. „Fă spălătoare de aramă și temeul ei de aramă, ca se fie de spălat, și o vei pune întru cortul mărturie și întru jertvenic.

19. Și vei turna într-însa apă, și-și vor

6. (a) S. Chiril Alexand.: întru care Mă voi cunoaște ție de acolo Dumnezeu. 12. (b) De vei număra pre fiii lui Israil, când. 15. (v) Bibl. cea veachie are: dare Domnului pentru fiii lui Israil, să se roage pentru.

spăla Aaron și fiii lui dintr-însa mâinile și picioarele cu apă.

20. Când vor intra în cortul mărturiei să vor spăla cu apă, și nu vor muri, sau când vor intra la jertvenic să slujească și să aducă arderi de tot Domnului (g), când vor intra în cortul mărturiei, să vor spăla cu apă, ca să nu moară.

21. Și va fi lor leage veacinică, lui și săminții lui după dânsul”.

22. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

23. „Și tu ia mirosuri de floare de smirnă aleasă, cinci sute de sicli, și de scorțișoară mirositoare jumătate atâta, doao sute și cincizeci, și de trestie mirositoare, doao sute și cincizeci.

24. Și de ieros, cinci sute de sicli, de cel sfânt, și untdelemn de masline, un in.

25. Și vei face aceasta untdelemn ungere sfântă, mir mirositoriu cu meșteșugul făcătorului de mir, untdelemn ungere sfântă va fi.

26. Și vei unge din el cortul mărturiei și sicriul cortului mărturiei.

27. Și toate vasăle lui și sfeșnicul, și toate vasăle lui și jertvenicul tămâierii și jertvenicul arderilor de tot, și toate vasăle lui.

28. Și masa și toate vasăle ei și spălătoarea și temeul ei.

29. Și le vei sfinți pre eale, și vor fi Sfintele Sfintelor, tot cel ce să va atinge de eale să va sfinți.

30. Și pre Aaron și pre fiii lui vei unge, și vei sfinți pre ei, ca să preoțască Mie.

31. Și vei grăi fiilor lui Israil, zicând: «Untdelemn unsoare de ungere, sfânt va fi acesta voao întru neamurile voastre.

32. Pre trupul omenesc să nu să ungă, și după tocmeala (d) aceasta să nu vă faceți voao aseamenea, sfânt este și sfințenie va fi voao.

33. Oricarele va face aseamenea și oricarele va da dintr-însul la altul de neam strein va peri din norodul său»”.

34. Și au zis Domnul către Moisi: „Ia ție mirosuri stactie, și onih și halvan mirositoriu și tămâie curată, una cât alta să fie.

35. Și vor face dintru acestea tămâie mirositoare, lucru tocmnit de făcătoriu de mir, amestecat, curat, lucru sfânt.

36. Și vei tăia dintru acestea mărunț, și vei pune în preajma mărturiilor, în cortul mărturiilor, de unde Mă voiu arăta ție de a-

20. (g) S. Chiril Alex.: și-și vor spăla mâinile și picioarele cu apă, când vor intra în cortul mărturiei ca să nu moară. 32. (d) După cum s-au fă-

colo, Sfânta Sfintelor va fi voao tămâia.

37. După tocmirea aceasta să nu vă faceți voao înșivă, că va fi voao sfințenie Domnului.

38. Oricine va face aseamenea, ca să se mirosească, cu aceea va peri (e) din norodul său”.

CAP 31

Să rânduiesc de la Domnul Veseleil și Oliav spre facerea cortului și celorlalte, care s-au zis; despre ținearea sâmbetii și despre tablele care le-au dat Domnul lui Moisi.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Iată, am chemat anume pre Veseleil, feciorul lui Urie, fiul lui Or din neamul lui Iuda.

3. Și l-am umplut de Duhul cel Dumnezeuiesc al înțelepciunii și al înțelegerii și al științii întru tot lucrul să cugețe.

4. Și să fie mai mare preste meșteri, și să lucreze aurul și argintul și arama și vânățul și mohorâtul și roșul cel tors și mătasa cea răsucită.

5. Și la lucrarea pietrilor și la lucrurile cioplirei leamnelor, să lucreze după toate lucrurile.

6. Și Eu l-am dat pre el și pre Eliav, fiul lui Ahisamah, din neamul lui Dan, și la tot cel înțelept cu inima am dat înțelepciune, și vor face toate câte am poruncit ție.

7. Cortul mărturiei și sicriul legii, și milostivitoriul, care easte preste dânsul, și gătirea cortului.

8. Și jertvenicul și masa și toate vasele ei și sfeșnicul cel curat și toate vasele lui.

9. Și spălătoarea și temeul ei.

10. Și veșmintele ceale de slujbă a lui Aaron și veșmintele fiilor lui ceale de preoție Mie.

11. Și untdelemn al ungerii și tămâia tocmirii ceii sfinte, după toate câte am poruncit ție vor face”.

12. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

13. „Și tu poruncește fiilor lui Israil, zicând:” * «Vedeți și păziți sâmbetele Meale, că semn easte întră Mine și întră voi întru neamurile voastre, ca să cunoașteți că Eu sânt Domnul, Cel ce vă sfințesc pre voi.

14. Și păziți sâmbăta, că sfântă easte aceasta Domnului și voao, cel ce o va spur-

cut, s-au dires acesta. 38. (e) Biblia cea veachie are: sufletul aceluia.

*Sus
20, 8
Iezechii.
20, 12

ca pre aceasta cu moarte să va omori, tot cel ce va face într-însa lucru va peri sufletul acela dintră norodul său.

15. În șase zile vei lucra; iară a șaptea zi easte sâmbătă, odihnă sfântă Domnului, tot carele va lucra în zioa a șaptea cu moarte să va omori.

16. Și vor păzi fiii lui Israil sâmbetele, ca să le facă pre eale în neamurile lor.

17. Legătură veacinică întră Mine și întră fiii lui Israil, semn easte întră Mine veacinic,* că în șase zile au făcut Domnul ceriul și pământul, și în zioa a șaptea au încetat și s-au odihnit»”.

*Facer.
2, 2

18. Și au dat lui Moisi, îndată cât au încetat a grăi lui în muntele Sinai,* doao tăbli ale mărturiei, tăbli de piatră scrisă cu deagetul lui Dumnezeu.

*2 Leage
9, 10

CAP 32

Nefiind Moisi de față, norodul face vițel și i să închină; pentru închinarea la vițel să roagă Moisi lui Dumnezeu, sfarmă tablele, arde vițelul; și, certând pre Aaron, poruncește să se ucidă închinătorii de idol, și celoralți le dobândește iertare.

1. i, văzind norodul că au întârziat Moisi a să pogori din munte, s-au adunat norodul la Aaron și au zis lui:* „Scoa-

*Fapt.
7, 40

lă-te și ne fă noao dumnezei, carii să meargă înaintea noastră, că Moisi acela, omul carele ne-au scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm ce s-au făcut lui”.

2. Și le-au zis lor Aaron: „Luați cerceii cei de aur din urechile muierilor voastre și a featelor și-i aduceți la Mine”.

3. Și au luat tot norodul cerceii cei de aur care era în urechile muierilor lor și i-au adus la Aaron.

*Psalm
105, 19

4.* Și i-au luat din mâinile lor și i-au închipuit în tipariu și i-au făcut vițel vărsat, și au zis: „Aceștia sânt dumnezeii tăi, Israile, carii te-au scos din pământul Egiptului”.

5. Și, văzind Aaron, au zidit jertvenic înaintea lui, și au strigat Aaron, zicând: „Sărbătoarea Domnului mâne”.

6. Și, mânecând a doao zi, au făcut arderi de tot și au adus jertvă de mântuire; și au șezut norodul de au mâncat și au beut și s-au sculat de au jucat.*

*1 Cor.
10, 7

7.* Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: „Pasă degrabă de te pogoară de aici, că fărădeleage au făcut norodul tău, pre carele l-ai scos din pământul Egiptului.

*2 Leage
9, 12

8. S-au abătut curând din calea carea ai poruncit lor, și și-au făcut șie vițel, și s-au închinat lui, și au jertvit lui, și au zis:

*3 Împă.
12, 28

9.* «Aceștia sânt dumnezeii tăi, Israile,

carii te-au scos din pământul Egiptului».

10. Și acum lasă-Mă ca, mâniindu-Mă cu iuțime asupra lor, să-i pierz pre ei, și te voi face pre tine neam mare”.

11. Și s-au rugat Moisi înaintea Domnului Dumnezeu, și au zis:* „Pentru ce, Doamne, Te mâni cu iuțime pre norodul Tău, pre carele l-ai scos din pământul Egiptului cu puteare mare și cu brațul Tău cel înalt?

*Nume.
14, 13
Psalm
105, 23

12. Ca nu cumva să grăiască egipteanii, zicând: «Cu vicleșug i-au scos pre ei să-uciză în munți, și să-i piarză pre ei de pre pământ», opreaște iuțimea mâniei Tale și Te îmblânzește spre răutatea norodului Tău,

13. Aducându-Ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, robii Tăi, căroră Te-ai jurat pre Tine însuși, și ai grăit cătră ei, zicând:* «Înmulți-voiu sămânța voastră ca stealele ceriului de multă, și tot pământul acesta», care ai zis să-l dai sămînției lor și să-l ție în veaci”.

*Facer.
12, 7
15, 7
48, 16

14. Și S-au îmblânzit Domnul, ca să păzască pre norodul Său.

15. Și, întorcându-să Moisi, s-au pogorât din munte, și ceale doao tăbli ale mărturiei în mâinile lui, table de piatră scrise de amândoao părțile lor, de o parte, și de ceaealaltă parte era scrise.

16. Și tablele lucrul lui Dumnezeu era, și scrisoarea, scrisoarea lui Dumnezeu sepată în table.

17. Și, auzind lisus glasul norodului strigând, au zis cătră Moisi: „Glas de războiu easte în tabără”.

18. Iară Moisi au zis: „Nu easte glas de ostași tari, nici glas de oameni slabi, carii fug, ci glas de oameni beați auz eu”.

19. Și, apropiindu-să de tabără, au văzut vițelul și horele, și, mâniindu-să cu iuțime Moisi, au aruncat din mâinile sale amândoao tablele și le-au sfărmat supt munte.

20. Și, luând vițelul carele făcuse, l-au ars în foc și l-au măcinat mărunț și l-au presărat pre apă, și au adăpat cu el pre fiii lui Israil.

21. Și au zis Moisi cătră Aaron: „Ce au făcut ție norodul acesta, de ai adus preste ei păcat mare?”

22. Și au zis Aaron cătră Moisi: „Nu te mâniia, doamne, că tu știi cum easte norodul acesta când să porneaște.

23. Că au zis mie: «Fă-ne noao dumnezei carii să meargă înaintea noastră, că Moisi, omul acela carele ne-au scos pre noi din pământul Egiptului, nu știm ce s-au făcut lui».

24. Și am zis lor: «La cine easte aur, adunați-l». Și l-au adunat, și l-au dat mie, și l-am aruncat în foc, și au ieșit vițelul acesta”.

25. Și, văzind Moisi norodul cum s-au răsipit (că-i răsipisă pre ei Aaron, bucurie vrăjmașilor lor),

26. Au stătut Moisi în ușa taberii și au zis: „Cine easte al Domnului? Să vie la mine”. Și s-au adunat la el toți fiii lui Levi.

27. Și le-au zis lor: „Acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Puneți fieștecarele sabiia sa pre coapsă, și vă duceți și vă întoarceți din poartă în poartă prin tabără, și ucideți fieștecarele pre fratele său, și fieștecarele pre vecinul său, și fieștecine pre deaproapele său»”.

28. Și au făcut fiii lui Levi după cum le-au poruncit lor Moisi, și au căzut din norod în zioa aceea ca la trei mii de oameni.

29. Și le-au zis lor Moisi: „Umplut-ați mâinile voastre astăzi Domnului fieștecarele întru fiiul sau întru fratele său, ca să se dea preste voi binecuvântare”.

30. Și au fost a doao zi, zis-au Moisi cătră norod: „Voi ați păcătuit păcat mare, și acum mă voiui sui cătră Dumnezeu, ca să mă rog pentru păcatul vostru”.

31. Și s-au întors Moisi la Domnul, și au zis: „Rogu-mă, Doamne, păcătuit-au norodul acesta, păcat mare făcându-și șie dumnezei de aur.

32. Și acum, de vei să ierți lor păcatul lor, iartă-l; iară de nu, șterge-mă pre mine din cartea Ta, carea ai scris”.

33. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Pre cei ce au păcătuit înaintea Mea voiui șterge pre ei din cartea Mea.

34. Iară acum pasă, pogoară-te și povățuiaște pre norodul acesta la locul care ți-am zis ție, iată, îngerul meu va merge înaintea feții tale; iară în zioa carea voiui socoti, voiui aduce preste ei pedeapsă pentru păcatul lor”.

35. Și au bătut Domnul pre norod pentru facerea vițelului care l-au făcut Aaron.

CAP 33

Stâmpărând Moisi amenințarea lui Dumnezeu împotriva norodului, să dezbracă norodul de podoaba sa și-și plânge păcatul; să îmblânzește Dumnezeu și grăiaște cu Moisi față cătră față, carele pofteaște a vedea fața și mărirea lui Dumnezeu.

*Sus
32, 34

1.*

i au zis Domnul cătră Moisi: „Mergi, suie-te de aici, tu și norodul tău pre carele l-ai scos din pământul Eghiptului, la pământul care m-am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicând: «Seminției voastre voiui da pământul acesta.

2. Și împreună voiui trimite pre îngerul Meu înaintea feții tale, și va scoate pre

CAP 32 ȘI 33

*amoreu și pre heteu și pre ferezeu și pre ghergheseu și pre eveu și pre evuseu și pre hananeu, *2 Leage 7, 22

3. Și te voiui băga în pământul care curge lapte și miiare, că nu Mă voiui sui împreună cu tine,* că ești norod tare la cerbice, ca să nu te pierz pre cale»”. *2 Leage 9, 13

4. Și, auzind norodul acest cuvânt, rău au plâns cu plânsuri.

5. Și au zis Domnul (a) fiilor lui Israil: „Voi, norod greu la cerbice, vedeți să nu aduc Eu preste voi altă bătaie, și voiui piiarde pre voi; acum, dară, luați-vă hainele măririlor voastre și podoaba, și voiui arăta ție ceale ce voiui face ție”.

6. Și și-au luat fiii lui Israil podoaba sa și îmbrăcăminte de la muntele lui Horiv.

7. Și, luând Moisi cortul său, l-au întins afară de tabără, departe de tabără, și s-au chemat Cortul Mărturie; și au fost tot cel ce cerca pre Domnul ieșea la cort, afară de tabără.

8. Și, când intra Moisi în cortul cel afară de tabără, sta tot norodul uitându-să fieștecarele de la ușa cortului său, și căuta când mergea Moisi până ce intra el în cort.

9. Și, după ce intra Moisi în cort, să pogorea stâlpul cel de nor și sta la ușa cortului, și grăia Moisi.

10. Și vedea tot norodul stâlpul cel de nor stând la ușa cortului și, stând, tot norodul să închina fieștecarele de la ușa cortului său.

11. Și au grăit Domnul cătră Moisi față la față, ca cum ar grăi neștine cătră priiatinul său, și-l trimitea la tabără, iară sluga Iisus, feciorul lui Navi, tinărul, nu ieșea din cort.

12. Și au zis Moisi cătră Domnul:* „Iată, Tu zici mie: «Povățuiaște pre norodul acesta», și nu mi-ai arătat pre cine vei să trimiți împreună cu mine, și Tu mi-ai zis mie: «Știate pre tine mai mult decât pre toți, și har ai la Mine»». *Sus 23, 23

13. Deci, de am aflat har înaintea Ta, arată-Te mie pre Tine Insuți cunoscut, să Te văz, ca să aflu har înaintea Ta și ca să știu că norodul Tău easte acest neam mare”.

14. Și au zis: „Eu Insumi voiui merge înaintea ta și te voiui odihni”.

15. Și au zis cătră Dânsul: „De nu vei merge Tu Insuți împreună cu noi, să nu mă scoți de aici.

16. Și cum să va ști adevărat că am aflat har înaintea Ta, eu și norodul Tău, fără numai de vei merge Tu împreună cu noi? Și mă voiui mări eu și norodul Tău mai mult decât toate neamurile, câte

5. (a) În Bibliia cea veachie să află: cătră Moisi,

sânt pre pământ”.

17. Și au zis Domnul către Moisi: „Și acest cuvânt al tău, care l-ai grăit, voi face că ai aflat har înaintea Mea și te știu pre tine mai mult decât pre toți”.

18. Și au zis: „Arată-Te mie pre Tine (b)”.

19. Și au zis: „Eu voi merge înaintea ta cu mărirea Mea, și voi chema cu numele Mieu, Domnul înaintea ta,* și voi milui pre cine voi milui, și nu Mă voi îndura de cine nu Mă voi îndura”.

20. Și au zis: „Nu vei putea vedea fața Mea, că nu va vedea omul fața Mea și să fie viu”.

21. Și au zis Domnul: „Iată, loc la Mine și vei sta pre piază”.

22. Și când va trece mărirea Mea, te voi pune în gaora pietrii și voi acoperi cu mâna mea preste tine până ce voi trece.

23. Și voi lua în laturi mâna Mea, și atunci vei vedea dosul Mieu; iară fața Mea nu să va arăta ție”.

CAP 34

Moisi, gătind alte table și oprind legătura cu neamurile și închinarea idolilor, și dând porunci de cei întâiu născuți, de sâmbătă, de azime și despre cealealte sărbători, după ce postează patruzeci de zile, să pogoară cu coarne din munte și, cu fața acoperită, grăiaște norodului.

*2 Leage
10, 1

1.* i au zis Domnul către Moisi: „Cioplește-ți doao table de piază, ca și ceale dintâiu, și Te suie la Mine în munte, și voi scrie pre table cuvintele care era pre tablele ceale dintâiu, care le-ai sfărâmat.

2. Și te gătește dimineață și te vei sui pre muntele Sinaii, și vei sta înaintea Mea acolo, pre vârful muntelui.

3. Și nimenea să nu să suie cu tine, și nimeni să nu să ivească în tot muntele, și oile și boii să nu pască aproape de muntele acela”.

4. Și au cioplit Moisi doao tăbli de piază, ca și ceale dintâiu, și, mânecând de dimineață, s-au suit în muntele Sinaii, după cum i-au poruncit Domnul, și au luat Moisi ceale doao table de piază.

5. Și s-au pogorât Domnul în nor, și au stătut înaintea lui acolo, și au chemat numele Domnului.

6. Și au trecut Domnul înaintea feții lui, și au chemat: „Domnul Dumnezeu îndurat și milostiv, îndelung răbdătoriu și mult milostiv, și adevărat.

*2 Leage
5, 10

7. Cel ce* păzește dreptatea și face milă la mii, Cel ce șterge fărădelegile și

grăiaște. 18. (b) În cea veachie, în loc de arată-Te pre Tine mie, easte: arată mie mărirea Ta. 13. (a) Jertvenicile; (b) Chipurile ceale cioplite ale lor; (v) Era la păgâni pădure unde jertvea, apoi

nedreptățile și păcatele și nu curățește pre cel vinovat,** Cel ce aduce fărădelegile părinților preste fii și preste fiii fiilor și preste a treia și a patra neam”.

**Ieremia
32, 18

8. Și, grăbind Moisi, s-au plecat pre pământ și s-au închinat.

Psalm
142, 2
2 Leage

9. Și au zis: „De am aflat har înaintea Ta, să mergă Domnul mieu împreună cu noi, că norodul easte tare la cerbice, și vei lua Tu păcatele noastre și fărădelegile noastre, și vom fi ai Tăi”.

5, 9
Ieremia
32, 18

10. Și au zis Domnul către Moisi: „Iată, Eu* puiu ție legătură înaintea a tot norodul tău, face-voiu lucruri mărite, care nu s-au făcut în tot pământul și în tot neamul, și va vedea tot norodul întru carii ești tu lucrurile Domnului, că minunate sânt ceale ce voi face Eu ție.

*2 Leage
5, 2
Ieremia
32, 40

11. Ia tu aminte toate câte poruncesc Eu ție. Iată, Eu scoț dinaintea feții voastre pre amoreu și pre hananeu și pre ferezeu și pre heteu și pre eveu și pre ghergheseu și pre ievuseu.

12. Ia-ți aminte ție, ca nu cumva să pui legătură cu cei ce șad pre pământul întru care întri ca să nu să facă piadecă întru voi.

13. Capiștile (a) lor să le stricați, și stâlpii (b) lor să-i zdrobiți, și desişurile (v) lor să le tăiați, și idoli dumnezeilor lor să-i ardeți în foc.

14. Că nu vă veți închina la alți dumnezei, că Domnul Dumnezeu nume răvnind, Dumnezeu răvnitoriu easte.

15.* Ca nu cumva să pui legătură cu cei ce șed pre pământ și vor curvi după dumnezeii lor și vor jertvi dumnezeilor lor și te vor chema și vei mânca din jertvele lor.

*Sus
23, 32
2 Leage
7, 2

16.* Și vei lua din featele lor feciorilor tăi, și din featele tale vei da feciorilor lor, și vor curvi featele tale după dumnezeii lor, și vor curvi feciorii tăi după dumnezeii lor.

*3 Împăr.
11, 2

17. Și dumnezei vărsați să nu faci ție.

18. Și sărbătoarea azimelor să o păzăști: șapte zile vei mânca azime, după cum am poruncit ție la vreamă în luna cea dintâiu, pentru că în luna cea dintâiu ai ieșit din Egipt.

19.* Toată partea bărbătească ce deșchide pântecel a Mea va fi, tot cel întâiu născut al vacii (g) și cel întâiu născut al oii.

*Sus
13, 2
13, 12

20. Și cel întâiu născut al asinului vei răscumpăra cu oaie; iară de nu-l vei răscumpăra, vei da prețul lui, tot cel întâiu născut al fiilor tăi vei răscumpăra,

22, 29

juca într-acea pădure, carea grecește *alsi*, latinește *lucus* să zice. 19. (g) Grece.: al vițelului, ci prin vițel să înțeleage al vacii.

să nu te arăți înaintea Mea deșert.

21. În șase zile lucrează; iară în zioa a șaptea te vei odihni, de sămănat și de seacere vei odihni.

22. Și sărbătoarea săptămânilor vei face Mie, începătura seacerii grâului și sărbătoarea adunării la miezul anului.

23. În trei vremi ale anului să va arăta toată partea ta cea bărbătească înaintea Domnului Dumnezeului lui Israil.

24. Căci când voi scoate neamurile dinaintea feții tale și voi lăți hotarale tale, și nimenea nu va pofti pământul tău, când te vei sui să te arăți înaintea Domnului Dumnezeului tău în trei vremi ale anului,

Sus 25. Să nu junghi preste dospit sângele
23, 18 jertvelor Meale, și să nu doarmă până dimineața jertva sărbătoarei Paștilor.

Sus 26. Pârğa rodurilor pământului tău vei
23, 19 aduce în Casa Domnului Dumnezeului tău.*
*Sus Să nu fierbi mielul în laptele mumei lui”.

27. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Scrie
ție cuvintele acestea, că preste acestea voi face cu tine și cu Israil legătură”.

Sus 28. Și au fost acolo Moisi înaintea Domnu-
24, 18 lui patruzeci de zile și patruzeci de nopți,
2 Leage pâine nu au mâncat și apă nu au beut, și au
9, 18 scris pre table cuvintele acestea ale legăturii,
**2 Leage ** ceale zece cuvinte (a).

29. Iară când s-au pogorât Moisi din munte,
și ceale doao table era în mâinile lui Moisi,
și, pogorându-să din munte, Moisi nu știa
că s-au fost mărit vederea feții obrazului
lui de când i-au grăit Dumnezeu lui.

30. Și au văzut Aaron și toți bătrânii lui Israil pre Moisi, și era mărită vederea feții obrazului lui, și s-au temut a să apropiia la dânsul.

31. Și i-au chemat pre ei Moisi, și s-au întors cătră dânsul Aaron și toți boiarii adunării, și au grăit lor Moisi.

32. Și după aceasta au venit la dânsul toți fiii lui Israil, și le-au poruncit lor toate câte au poruncit cătră dânsul Domnul în muntele Sinaii.

2 Cor. 33. Și, după ce au încetat a grăi cătră ei,
3, 13 și-au pus acoperemânt pre fața sa.

34. Și, când intra Moisi înaintea Domnului să grăiască Lui, lua acoperemântul până ce ieșea. Și după ce ieșea, grăia tuturor fiilor lui Israil ceale ce i-au poruncit lui Domnul.

35. Și au văzut fiii lui Israil fața lui Moisi că s-au mărit, și și-au acoperit Moisi fața sa, până când intra să grăiască cu dânsul.

CAP 35

Să poruncească despre sâmbătă, să ceare pârğa și daruri și meșteri spre facerea tuturor celor zisă, cărora ispravnici să numesc de la Dumnezeu Veseliil și Eliav.

28. (a) Cuvintele legii, ceale zece porunci. 5. (a) Bibl.

1. i au strâns Moisi toată adunarea fiilor lui Israil, și le-au zis lor: „Acestea sânt cuvintele care au zis Domnul să le faceți”.

2. „Șase zile să lucrî; iară în zioa a șaptea să odihnești, că easte sfântă sâmbătă, odihnă Domnului, tot carele va lucra întru ea să moară.

3. Să nu ardeți foc în tot lăcașul vostru în zioa sâmbetii: Eu, Domnul”.

4. Și au grăit Moisi cătră toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: „Acesta easte cuvântul, care au poruncit Domnul, zicând:

5. «Luați de la voi voao (a) dare Domnului,* *Sus și toți cei ce priimesc cu inima vor aduce 25, 2 pârğa Domnului: aur, argint, aramă.

6. Vână, mohorât, roșu îndoit răsucit și mătasă toarsă și peri de capre.

7. Și piei de berbeci rușite și piei vinete și leamne neputrede.

8. Și pietri sardii și pietri de săpat la umărariu și la haina cea până la picioare.

9. Și tot cel cu inimă înțeleaptă, întru voi venind, să facă toate câte au poruncit Domnul.

10. Cortul și mărunțișurile și acoperemânturile și întinsorile și zăvoarele și stâlpii.

11. Și sicriul mărturiei și rudele lui și milostivitoriul lui și catapeteasma.

12. Și pânzale curții și stâlpii ei și pietrile smaragdului.

13. Și tămâia și untuldelemn al ungerii și untuldelemn cel de la candilă și untuldelemn al ungerii.

14. Și masa și toate vasele ei.

15. Și sfeșnicul și toate vasele lui.

16. Și untuldelemn al ungerii și tămâia tocmirei și poala ușii cortului.

17. Și jertvenicul și toate vasele lui.

18. Și veșmintele ceale sfinte ale lui Aaron, preotului, și veșmintele cu care slujesc cu eale în sfânta și hainele ceale de preoție fiilor lui Aaron»”.

19. Și au ieșit toată adunarea fiilor lui Israil de la Moisi.

20. Și au adus fieștecarele ce-l trăgea inima, și ce li să părea cu sufletul lor dar Domnului la toate lucrurile cortului mărturiei și la toată gătirea lui și la toate veșmintele sfinte.

21. Și au adus bărbații de la muieri, fieștecarele ce i s-au părut cu cugetul, au adus peceți și cercei și ineale și împletituri și salbe și orice vas de aur.

22. Și toți câți au adus dar de aur Domnului, și la carii s-au aflat mătasă și piei vinete și piei de berbeace rușite.

23. Tot cel ce au adus dar, argint aravicească are: aduceți dintru ale voastre dare Domnului.

și aramă au adus daruri Domnului, și la carii s-au aflat leamne neputrede, la toate lucrurile gătirii au adus.

24. Și toată muiarea cea înțeleaptă cu cugetul, carea cu mâinile toarce, au adus tors vânăt și mohorât și roșu și mătasă, și toate muierele cărora le-au părut cu cugetul lor întru înțelepciune au tors păr de capră.

25. Și boiarii au adus pietri de smaragd și pietri de plinire (b) la umărariu și la engolpion.

26. Și la tocmiri (v) și la untuldelemn al ungerii și la tocmirea tămâiei (g).

27. Și tot bărbatul și muiarea pre carii aducea cugetul lor întra și făcea toate lucrurile câte au poruncit Domnul prin Moisi să facă, au adus fiii lui Israil dar Domnului.

Sus 31, 2 28. Și au zis Moisi fiilor lui Israil: „Iată, au chemat Dumnezeu anume pre Veseleil a lui Urie, fiiului lui Or, din neamul lui Iuda.

29. Și l-au umplut pre el de duh dumnezăiesc de înțelepciune și de priceapere și de știința a toate.

30. Să fie mai mare preste meșteri (d), după toate lucrurile arhitecturii, să facă aurul și argintul și arama, și să cioplească piatra, și să lucreze leamnele.

31. Și să facă întru tot lucrul înțelepciunii, și a adaoge înainte au dat în cugetul lui.

32. Și lui Eliav al lui Ahisamah, din neamul lui Dan.

33. Și i-au umplut pre ei de înțelepciune și de priceapere, de cuget, toate să le priceapă, să facă lucrurile sfintei, și ceale țesute și împestrate să le țesă cu roșu și cu mohorât și cu mătasă, să facă tot lucrul arhitecturii, de împestrit”.

CAP 36

Aducând daruri mai multe decât ar fi de lipsă, să gătească cortul după toate părțile sale, adecă: păretarele, copcele, chiotorile, acoperemânturile, stâlpii, temeiorile, zăvoarările, verigile și șatra.

*Sus 22, 1

1.* i au făcut Veseleil și Eliav, și tot cel înțelept cu cugetul, cui s-au dat înțelepciune și știință întru dânsii, să priceapă a face toate lucrurile care să cuvin la ceale sfinte și la toate câte au poruncit Domnul.

2. Și au chemat Moisi pre Veseleil și pre Eliav și pre toți câți avea înțelepciune, cărora le-au dat Dumnezeu știință în inimă, și pre toți carii de bunăvoie au voit să meargă la lucruri ca să le săvârșească, și au luat de la Moisi toate darurile

care le-au adus fiii lui Israil la toate lucrurile sfintei, ca să le facă pre eale.

3. Și ei încă lua ceale ce să aducea de la cei ce aducea dimineța.

4. Și vinea toți înțelepții carii făcea toate lucrurile sfintei, fieștecarele după lucrul său carele lucra, și au zis cătră Moisi că: „Mai mult aduce norodul, decât sânt lucrurile care au poruncit Domnul să se facă”.

5. Și au poruncit Moisi și au strigat în tabără, zicând: „Bărbat și muiare să nu mai aducă la începăturile sfintei”.

6. Și s-au oprit norodul a mai aduce, și lucrurile lor au fost lor de ajuns la lucru să le facă pre eale, și au mai rămas.

7. Și au făcut tot înțeleptul la cuget întru cei ce lucra la cort zece păretare de mătasă împletită și de vânăt și de mohorât și de roșu împletit, heruvim, lucru de țesătoriu le-au făcut pre eale.

8. Lungul unui păretariu de doozeci și opt de coți, și de lat de patru coți un păretariu era, o măsură era la toate păretarele.

9. Și cinci păretare dintr-însele să ținea unul de altul (a).

10. Și au făcut chiotori vinete la marginea unui păretariu, de o parte, la împreunare, și așa au făcut la marginea păretariului celui din afară la împreunarea a doao, cincizeci de chiotori au făcut de o parte a păretariului și cincizeci de chiotori au făcut de ceaea parte a păretariului, după împreunarea celui de al doilea, cu fața unul cătră altul căutând fieștecarele.

11. Și au făcut cincizeci de copce de aur, și au împreunat păretarele unul cu altul cu copcele, și să făcea un cort.

12. Și au făcut piei argășite, ca să acopere cortul, unsprăzeace piei au făcut.

13. Lungul unii piei era de treizeci de coți, și de patru coți latul unii piei, de o măsură era ceale unsprăzeace piei; și împreunate cinci piei într-un loc și șease într-un loc.

14. Și au făcut cincizeci de chiotori pre marginea pieii ceii din mijloc, după împreunare, și cincizeci de chiotori au făcut pre marginea pieii ce să împreună cu a doao.

15. Și au făcut cincizeci de copce de aramă, și au împreunat copcele de chiotori și au împreunat pieile, și s-au făcut una.

16. Și au făcut acoperemânt cortului piei de berbeci roșite, și acoperemânturi piei vinete deasupra.

17. Și au făcut cortului stâlpi de leamne neputrede.

25. (b) De plinire, adecă scumpe. 26. (v) Tocmiri să zic ceale ce sânt din mai multe arome și mireazme alcătuite și făcute; (g) Așa era din mai

multe mirosuri făcută tămâia aceasta. 30. (d) Grece.: să fie arhitect, adecă, meșter mare. 9. (a) Și iarăși cinci păretare era dintru dânsle fiindu-să unul de altul.

18. De zece coți un stâlp, și de un cot și jumătate de lat un stâlp.

19. Doao unghiureale la un stâlp, stând împotriva unul altuia.

20. Așa au făcut la toți stâlpii cortului, și au făcut stâlpii cortului doaozeci de stâlpi despre laturea cea către austru, și patruzeci de temeuri de argint au făcut la doaozeci de stâlpi.

21. Doao temeuri la un stâlp, de amândoa părțile lui, și doao temeuri la un stâlp, de amândoa părțile lui.

22. Și la laturea a doao de către miiazănoapte, doaozeci de stâlpi și patruzeci de temeuri la dânșii de argint, doao temeuri la un stâlp, de amândoa părțile lui, și doao temeuri la un stâlp, de amândoa părțile lui.

23. Și dindărăptul cortului, despre partea de către mare,

24. Au făcut șease stâlpi, și doi stâlpi au făcut la unghiurile cortului dindărăpt.

25. Și era întocma de jos, și într-un chip era tocmiți, din capete într-o asemănare.

26. Așa au făcut la amândoa părțile celor doao unghiuri, și era opt stâlpi, și temeurile lor de argint șeasesprăzece, doao temeuri la un stâlp și doao temeuri la alt stâlp, de amândoa părțile lui (e).

27. Și au făcut cinci zăvoară de leamne neputrede la stâlpi, de o parte a cortului.

28. Și cinci zăvoară la stâlpii de ceaealaltă parte a cortului.

29. Și cinci zăvoară la stâlpii cei dindărăptul cortului de către mare.

30. Și zăvorul cel din mijloc prin mijlocul stâlpilor să petrecea, de la o lature până în ceaealaltă lature.

31. Și stâlpii i-au ferecat cu aur.

32. Și verigile lor prin care să băga rudele le-au făcut de aur, și zăvoarele le-au ferecat cu aur.

33. Și au făcut acoperemânt de vânăt și mohorât și de roșu împletit și de mătasă răsucită, lucru țesut l-au făcut heruvim.

34. Și l-au pus pre patru stâlpi neputrezi ferecați cu aur, și căpătâiele lor de aur, și temeurile lor patru de argint.

35. Și au făcut poală la ușa cortului de vânăt, și de mohorât și de roșu împletit și de mătasă răsucită, lucru împistrit.

36. Și stâlpii ei cinci, și căpătâiele lor, și au ferecat căpătâiele lor cu aur.

37. Și le-au vărsat lor cinci temeuri de aramă.

CAP 37

Să face sicriul, jertvenicul milostivitoriu, masa, sfeașnicul, candilele, oltariul tămâierii și tocirea tămâierii.

26. (e) De amândoa capetele lui. 2. (a) Zimte,

CAP 36 ȘI 37

1. i au făcut Veseleil sicriul din leamne neputrede, de doi coți și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat, și de un cot și jumătate de înalt.

2. Și l-au ferecat cu aur curat dinlăuntru și dinafară, și i-au făcut lui zimte (a) sucit de aur împregiur.

3. Și au vărsat patru verigi de aur pre patru cornuri ale lui, doao verigi de o lature, și doao verigi de ceaealaltă lature.

4. Și au făcut rude de leamne neputrede, și le-au ferecat cu aur.

5. Și au băgat rudele prin verigile ceale din laturile sicriului, să rădice sicriul cu eale.

6. Și au făcut jertvenic milostivitoriu de aur curat de doi coți și jumătate de lung, și de un cot și jumătate de lat.

7. Și au făcut doi heruvimi de aur vărsați, și i-au pus de amândoa părțile jertvenicului.

8. Un heruvim de o lature, și alt heruvim de ceaealaltă lature a jertvenicului, și au făcut pre acei doi heruvimi de amândoa laturile lui.

9. Și era amândoi heruvimii întinzind aripile sale deasupra, umbrind cu aripile sale preste jertvenic, și fețele lor una către alta, către jertvenic era fețele heruvimilor.

10. Și au făcut masă de leamne neputrede de doi coți de lungă și de un cot de lată și de un cot și jumătate de înaltă.

11. Și o au ferecat cu aur curat, și i-au făcut ei singifuri de aur suciți împrejur.

12. Și i-au făcut ei cunună împrejur de pumn, și au făcut zimți suciți de aur împrejurul cununii.

13. Și i-au vărsat ei patru verigi de aur la patru părți ale picioarelor ei, supt cununa cea împletită.

14. Era verigile prinsori rudelor, ca să rădice masa.

15. Și au făcut rudele de leamne neputrede și le-au ferecat cu aur, ca să rădice masa.

16. Și au făcut vasele measii, blidele ei și cădealnițele și căușile și năstrăpile, cu care va turna, de aur curat.

17. Și au făcut sfeașnicul de aur curat, vărsat au făcut sfeașnicul.

18. Fusul lui și fofezele și scafele și tinerile și florile dintr-însul.

19. Șease fofeze ieșind din laturi, trei fofeze ale sfeașnicului din o lature a lui, și trei din ceaealaltă lature a lui.

adecă, cunună sau colac, ca un gânj împrejur.

20. Și trei tineri, în chipul nucșoarelor, într-o fofează scafă și floare.

21. Și trei tineri, în chipul nucșoarelor, într-altă fofează scafă și floare.

22. Așa la ceale șase fofeze care ies din sfeașnic.

23. Și în sfeașnic patru tineri, în chipul nucșoarei, într-o fofează scafă și florile.

24. Scafa supt ceale doao fofeze dintr-însul, și scafa supt ceale doao fofeze dintr-însul, așa ceale șase fofeze care ies din sfeașnic.

25. Și fofezele și scafele dintr-însul era toate vărsate dintr-un aur curat.

26. Și au făcut luminile lui, șapte, și lingurile lui.

27. Și cleaștele lui de aur curat.

28. De un tãlant de aur curat l-au făcut pre el și toate vasele lui.

29. Și au făcut jertvenic de tãmâiare din leamne neputrede de un cot de lung, și de un cot de lat, în patru muchi, și de doi coți înălțimea lui, dintr-însul era coarnele lui.

30. Și l-au ferecat cu aur curat, gratiia lui și pãreții lui și coarnele lui.

31. Și i-au făcut lui cunună împletită de aur împrejur, și doao verigi de aur curat i-au făcut lui supt cununa cea împletită a lui, de amândoao laturile lui, la amândoao coastele lui, la verigile rudelor, ca să rãdice cu acealea.

32. Și au făcut zãvoarãle din leamne neputrede, și le-au ferecat cu aur.

33. Și au făcut untuldelemn cel sfânt al ungerii și tocmirea tãmâiei curat, lucru de fãcătoriu de mir.

CAP 38

Sã face jertvenicul arderii de tot cu spãlãtoare de aramã, și curte, și darurile ceale adusã să numãrã.

*2 Paral.
1, 5

1.* i au făcut jertvenic de ardere de tot din leamne neputrede de cinci coți de lung, și de cinci coți de lat, în patru muchi era jertvenicul, și de trei coți înălțimea lui.

2. Și au făcut coarnele pre ceale patru muchi, dintr-însul era coarnele, și le-au acoperit cu aramã.

3. Și au făcut cunună jertvenicului, și acoperemântul lui și pãharãle lui și furcuțele ceale de carne ale lui și cãdealnița lui și toate vasãle lui le-au făcut de aramã.

4. Și i-au făcut lui grãtariu, lucru ca mreaiea de aramã.

5. Și au făcut grãtariului patru verigi de aramã în patru pãrți, și le-au pus supt grãtariul jertvenicului dedesupt, și era

8. (a) Întrã, am luat din Bibl. sirieneascã; cea româneascã și latineascã are din, în loc de întrã. (b) Ce-

grãtariul pãnã la jumãtate de jertvenic.

6.* Și au făcut rude jertvenicului de leamne neputrede, și le-au ferecat cu aramã, și au bãgat rudele prin verigile ceale din coastele jertvenicului, când l-au rãdicat pre el. *Sus 27, 1

7.* Gãunos de scãnduri l-au făcut. *Sus

8. Și au făcut spãlãtoare de aramã, și temeiu ei de aramã întrã (a) oglinzile muierilor celor ce au postit, care au postit la ușile cortului mãrturiei (b). 27, 8

9. Și au făcut curtea, despre amiazãzi, pãnzele curții, de roșu rãsucit, de o sutã preste sutã de coți.

10. Și stãlpii lor, doaozeci, și temeieurile lor, doaozeci de aramã, și copcele lor și aripile lor, de argint.

11. Și în laturea cea despre miazãnoapte, de o sutã preste sutã de coți, și stãlpii lor doaozeci, și temeieurile lor doaozeci de aramã, și copcele lor și aripile lor, de argint.

12. Și, în laturea cea despre mare, pãretare de cincizeci de coți, stãlpii lor, zeace, și temeieurile lor, zeace, și copcele lor și aripile lor, de argint.

13. Și în laturea cea de cãtrã rãsãrit, de cincizeci de coți.

14. Pãnze de cincisprãzeace coți dindãrãpt, și stãlpii lor, trei, și temeieurile lor, trei.

15. Și dindãrãptul al doilea, de o parte și de alta, spre ușea curții, pãretare de cincisprãzeace coți, și stãlpii lor, trei, și temeieurile lor, trei.

16. Toate pãretarele cortului, de mãtasã rãsucitã.

17. Și temeieurile stãlpilor, de aramã, și chiotorile lor, de argint, și capetele lor, ferecate primprejur cu argint, și stãlpii, primprejur ferecați cu argint, toți stãlpii curții.

18. Și acoperemântul porții curții, lucru de împestritoriu, de vãnãt și de mohorãt și de roșu rãsucit și de mãtasã împletitã, de doaozeci de coți de lung, și de înalt și de larg, de cinci coți, potrivindu-sã pãnzelor curții.

19. Și stãlpii lor, patru, și temeieurile lor, patru, de aramã, și chiotorile lor, de argint, și capetele lor, ferecate cu argint.

20. Și toate țerușele curții împrejur, de aramã.

21. Și aceasta easte tocmeala cortului mãrturiei, dupã cum s-au poruncit lui Moisi, să fie slujba leviților prin Itamar, fiiul lui Aaron, preotului.

22. Și Veseleil, fiiul lui Urie, din neamul lui Iuda, au făcut dupã cum au

lor ce au postit, adecã a muierilor care strãjuia la ușea cortului.

poruncit Domnul lui Moisi.

23. Și Eliav, feciorul lui Ahisamah, din neamul lui Dan, carele au fost meșter mai mare preste ceale țesute și preste ceale cusute și preste ceale împestrate, au țesut cu vânăt și cu mohorât și cu roșu răsucit și cu mătăsă.

24. Tot aurul care s-au lucrat la lucruri, după tot lucrul sfintelor, s-au făcut aur din zăciuială, doaozeci și noao de talanți și șapte sute și treizeci de sicli, după siclul cel sfânt.

25. Și argintul ce s-au adus dar de la oamenii cei numărați ai adunării, o sută de talanți și o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli, o drahmă pe cap, jumătate de siclu, după siclul cel sfânt.

26. Tot acela mergea la număr, carele era de doaozeci de ani, și mai sus la șese sute și trei de mii și cinci sute și cincizeci.

27. Și au fost acea sută de talanți de argint la vărsarea capetelor cortului și la capetele acoperemântului.

28. O sută de capete la o sută de talanți, un talant la un capet.

29. Și cei o mie șapte sute șaptezeci și cinci de sicli i-au făcut la chitorile stâlpilor, și au poleit căpătâiele lor, și i-au împodobit pre ei.

30. Și aramă s-au adus trei sute și șaptezeci de talanți, doao mii și patru sute de sicli.

31. Și au făcut dintr-însa pragurile ușii cortului mărturiei, și jertvenicul cel de aramă cu grătariul lui, și toate vasele jertvenicului.

32. Și temeurile curții primprejur, și pragurile porții curții, și țerușii cortului, și țerușii curții primprejur.

CAP 39

Să fac hainele ceale arhieriești și preoțești, și tot lucrul cel poruncit să săvârșeaște.

1. i vânătul și mohorâtul și roșul ce au rămas le-au făcut veșminte de slujbă lui Aaron, ca să slujească cu eale întru cel sfânt, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

Sus 28, 6 2. Și au făcut umărariul de aur și de vânăt și de mohorât și de roșu răsucit și de mătăsă toarsă.

3. Și tăiară tăblile ceale de aur ca părul, ca să-l țeasă împreună cu vânătul și cu mohorâtul și cu roșul cel răsucit și cu mătasa cea toarsă, lucru țesut le-au făcut pre eale.

4. Umărariul împreunat de amândoa părțile, lucru țesut întru sine, împletit unul cu altul, dintru dânsul au făcut după făptura lui, din aur și din vânăt și din mohorât și din roșu răsucit și din mătăsă toarsă, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

5. Și au făcut doao pietri de smaragd împănate și țintuite cu aur, săpate și cioplite cioplitură de peceate, din numele fiilor lui Israil.

6. Și le-au pus pre umerile umărariului, pietri de pomenire sânt fiilor lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

7. Și au făcut engolpion, lucru țesut cu împestreale, după lucrul umărariului, de aur și de vânăt și de mohorât și de roșu răsucit și de mătăsă toarsă, în patru cornuri îndoit au făcut engolpionul, de o palmă de lung și de o palmă de lat îndoit.

8. Și au țesut într-însul patru rânduri de pietri scumpe, rândul cel dintâiu de pietri sardon și topazion și smaragd.

9. Și rândul al doilea antrax și samfir și iaspis.

10. Și rândul al treilea, lighirion și ahatis și ametistos.

11. Și rândul al patrulea, hrisolitos și virilion și onihion, încungiurate cu aur și legate primprejur cu aur.

12. Și pietrele era cu numele fiilor lui Israil, doaosprăzeace cu doaosprăzeace nume ale lor, săpate peceți, fieștecarele dintră ceale doaosprăzeace neamuri cu numele său.

13. Și au făcut preste engolpion lăntușe împletite, lucru împletit de aur curat.

14. Și au făcut doao paveze de aur și doao verigi de aur.

15. Și au pus aceale doao verigi de aur la amândoa începăturile engolpionului.

16. Și au pus lăntușele ceale de aur într-amândoa verigile, de amândoa părțile engolpionului și de amândoa laturile, și au împreunat aceale doao lăntușe.

17. Și au pus preste ceale doao paveze umerii umărariului dinainte, în față.

18. Și au făcut doao verigi de aur și le-au pus preste amândoa aripile, pre marginea engolpionului și pre marginea cea dindărăptul umărariului dinlăuntru.

19. Și au făcut doao verigi de aur și le-au pus preste amândoi umerii umărariului, din jos de dânsul, în față, după împreunarea cea de sus a țesăturii umărariului.

20. Și au strâns engolpionul din verigile ceale de pre dânsul cătră verigile umărariului țindu-să, de vânăt, fiind împletite cătră țesătura umărariului, ca să nu să sloboază engolpiul de la umărariu, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

21. Și au făcut haina cea lungă până jos, carea easte supt umărariu, lucru țesut tot vânăt.

22. Și gura hainei ceii lungi până jos în mijloc țesută, împletită, cu care, țind împregiur, cel împrejurul gurii era nedezlegat.

23. Și au făcut la poalele hainei ceii lungi până jos, din jos, rodioare, ca a unei

rodii înflorite, de vânăt și de mohorât și de roșu răsucit și de mătăasă toarsă.

24. Și au făcut clopoței de aur, și au pus clopoței pre poalele hainei împrejur printră rodii.

25. Clopoței de aur și rodioare pre poalele hainei împrejur, ca să slujească după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

26. Și au făcut haine de mătăasă, lucru țesut, lui Aaron și fiilor lui.

27. Și chidarele de mătăasă, și mitra de mătăasă, și rochiile (a) de mătăasă răsucită.

28. Și brâiele lor de mătăasă vânătă și mohorâtă și roșie răsucită, lucru de împes-tritori, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

29. Și au făcut tabla cea de aur, osebire sfântului, de aur curat, și au scris pre ea slove săpate de peceate: „Sfințire Domnului”.

30. Și au pus preste ea împletitura cea vânătă, ca să fie preste mitră deasupra, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

31. Și au săvârșit tot lucrul cortului mărturiei, și au făcut fiii lui Israil după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi.

32. Și au adus cortul la Moisi, și toate vasăle lui și verigile lui și stâlpii lui și zăvoarāle lui și țeruşii lui și temeiturile lui.

33. Și pieile și pieile de berbeace, ceale roșite, și acoperemânturile ceale deasupra pieii ceii vinete.

34. Și catapeteasma (b) și sicriul mărturiei, și rudele lui și jertvenicul.

35. Și masa, și toate vasăle ei, și pâinile punerii înainte.

36. Și sfeașnicul cel curat, și luminile lui, și lumini de ardere, și toate vasăle lui, și untuldelemn cel de la candilă.

37. Și milostivitoriul și untuldelemn al ungerii și tămâia cea tocmită (v).

38. Și poala cortului.

39. Și jertvenicul cel de aramă și grătariul, și rudele lui și toate vasăle lui, și spălătoarea, și temeiu ei.

40. Și pânzele curții, și stâlpii și temeiturile ei, și poala ușii curții, și funiile ei și țeruşii ei.

41. Și toate unealtele ceale ce sânt la lucrul cortului mărturiei.

42. Și veșmintele ceale de slujbă, ca să slujească cu eale în sfânta, veșmintele sfintei, care sânt ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui ceale de slujbă; după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israil toată gătirea.

43. Și au văzut Moisi toate lucruri-

le, și era făcute aceastea în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, așa le-au făcut pre eale, și bine i-au cuvântat pre ei Moisi.

CAP 40

În luna dintâiu, să poruncească să se râdice și să se sfințască cortul; care, săvârșindu-să, să umple de mărirea Domnului, totdeauna acoperindu-l nuorul, afară de când pornea.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „În zioa dintâiu a lunii dintâiu, lună noao, vei întinde cortul mărturiei.

3. Și vei pune sicriul mărturiei și vei acoperi sicriul cu catapeteazma.

4. Și vei băga înlăuntru masa și vei pune înainte punerea ei.

5. Și vei băga înlăuntru sfeașnicul și vei pune făcliile lui, și vei pune jertvenicul cel de aur, ca să tămâiază înaintea sicriului.

6. Și vei pune acoperirea acoperemântului pre ușa cortului mărturiei, și jertvenicul jertvelor îl vei pune la ușile cortului mărturiilor.

7. Și vei pune spălătoarea întră cortul mărturiei și întră jertvenic, și vei pune într-însa apă.

8. Și vei pune împrejur cortul, și toate câte sânt le vei sfinți.

9. Și vei lua untdelemn de ungere, și vei unge cortul și toate ceale dintr-însul, și-l vei sfinți pre dânsul, și toate vasăle lui, și vor fi sfinte, și vei unge jertvenicul jertvelor, și toate vasele, și vei sfinți jertvenicul, și va fi jertvenicul Sfânta Sfintelor.

10. Și vei unge spălătoarea și temeiu ei, și o vei sfinți pre ea.

11. Și vei aduce pre Aaron și pre fiii lui la ușile cortului mărturiei.

12. Și vei spăla pre dâșii cu apă, și vei îmbrăca pre Aaron cu veșmintele lui ceale sfinte, și-l vei unge pre el și-l vei sfinți pre el, și va preoți Mie; și pre feciorii lui vei aduce, și-i vei îmbrăca cu haine, și-i vei unge, precum ai uns pre tatăl lor, și vor fi Mie preoți.

13. Și va fi ca să le fie lor ungere de preoție în veaci, întru neamurile lor”.

14. Și au făcut Moisi toate câte i-au poruncit lui Domnul, așa au făcut.

15. Și au fost în luna dintâiu, în al doilea an de când au ieșit ei din Eghipt, la lună noao, s-au întins cortul.

16.* Și au pus Moisi cortul, și au pus căpețealele, și au așezat zăvoarāle. *Nume. 7, 1

27. (a) Rochiile sânt haină cu carea să încinge, mai lungă ceva decât cum au zidarii când lucră. 34. (b) Catapeteazma easte cuvânt grecesc, carea în-

sămnează acoperemânt de pânză, cum sânt la oltare dverile ceale de pânză. 37. (v) Grece.: tămâia toc-mirei, adecă tocmită din mai multe cealea.

17. Și au rădicat stâlpii, și au întins păretarele cortului, și au pus acoperemântul cortului preste el, deasupra, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

18. Și, luând mărturiile, le-au pus în sicriiu, și au pus rudele supt sicriiu.

19. Și au băgat sicriiul în cort, și au pus acoperemântul catapeteasmei, și au acoperit sicriiul mărturiei, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

20. Și au pus masa în cortul mărturiei, de laturea cortului mărturiei de cătră miiază-noapte afară de acoperemântul cortului.

21. Și au pus preste ea pâinile punerii înaintea Domnului, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

22. Și au pus sfeășnicul în cortul mărturiei, în preajma measii, de laturea cortului cătră austru.

23. Și au pus făcliile lui înaintea Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

24. Și au pus jertvenicul cel de aur în cortul mărturiei, în preajma catapeteasmei.

25. Și au tămâiat preste el tămâia tocmirei, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

26. Și jertvenicul jertvelor l-au pus la ușile cortului mărturiei, și au adus pres-

33. (a) Cu sarcinile sale, adecă, cu avearea sa.

te el ardere de tot și jertvă, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

27. Și au făcut spălătoarea întră cortul mărturiei și întră sfeășnic, și au pus într-însa apă.

28. Ca să se speale dintr-însa Moisi și Aaron, și fiii lui mâinile lor și picioarele.

29. Când vor intra ei în cortul mărturiei sau când mergea la jertvenic să slujească, să spăla dintr-însa, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

30. Și au pus curtea primpregiurul cortului și a jertvenicului.

31. Și au săvârșit Moisi toate lucrurile, și au acoperit nor cortul mărturiei, și s-au umplut cortul de mărirea Domnului.

32.* Și nu au putut Moisi să între în cortul mărturiei, că umbrea deasupra lui norul, și s-au umplut cortul de mărirea Domnului.

33. Și, când să rădica norul de la cort, înjuga fiii lui Israil cu sarcinile sale (a).

34. Iară de nu să rădica norul, nu înjuga, până în zioa în carea să rădica norul.

35. Că nor era zioa preste cort, și noaptea foc era preste dânsul înaintea a tot Israilul, în toate purceaderile lor (b).

35. (b) Întru toate purceaderile lor, adecă, totdeauna când purcedea ei.

*Nume.

9, 15

3 Împăr.

8, 10

CARTEA LEVIȚILOR

CUVÂNT ÎNAINTE

eale ce să țin de rânduiala leviților sânt: jertvele preoților și slujbele leviților, încă și sărbătorile, care toate întru această carte să cuprind. S. Augustin, cartea 10, *De cetatea lui Dumnezeu*, să pare a zice cum că, în statul nevinovăției (adecă, mai înainte de păcătuirea lui Adam), nu au fost jertve, și învață cum că oamenii cei dintâiu între curați, de toată prihana păcatului pre sine lui Dumnezeu, ca niște jertve prea curate, s-au jertvit. Cum că această carte easte adevărată a lui Moisi cu aceleași dovediri să arată cu care s-au arătat și Facerea și Ieșirea. Și, fiindcă în A doao Leage mai nimic nu să scrie de jertvele ceale de osibite fealiuri, de cort, de podoabele și de slujbele preoților, și de alte multe, care să țin de slujba lui Dumnezeu, nu ne putem îndoi cum că toate acestea, care sânt întru această carte, nu ar fi de Moisi scrise.

CAP 1

Leagea și modru cum să se aducă jertva, carea să chema ardere de tot, din boi, din oi, din capre, din turtureale și din porumbi.

1. i au chemat pre Moisi și i-au grăit lui Domnul din cortul mărturiei, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil, și vei zice cătră ei: «Om dintru voi, de va aduce daruri Domnului, din dobitoace și din boi și din oi veți aduce darurile voastre.

3.* De va fi ardere de tot darul lui, din boi, parte bărbătească curată, îl va aduce la ușa cortului mărturiei, îl va aduce pre dânsul priimit înaintea Domnului.

4. Și va pune mâna pre capul jertvei, priimită lui, ca să se milostivească spre el.

5. Și vor junghia vițelul înaintea Dom-

*Ieșire

29, 10

nului, și vor aduce fiii lui Aaron preoții, sângele, și vor vărsa sângele la jertvenicul care easte la ușa cortului mărturiei.

6. Și, belind arderea de tot după mădulări, o vor împărți pre ea fieștecarea mădulare deosebi.

7. Și vor pune fiii lui Aaron, preoții, foc pre jertvenic, și vor grămădi leamne pre foc.

8. Și vor pune fiii lui Aaron, preoții, părțile ceale tăiate și capul și grăsimea preste leamnele, care sânt pre focul cel de pre jertvenic.

9. Iară măruntaiele și picioarele le vor spăla cu apă și le vor pune preoții toate pre jertvenic, ardere de tot easte, jertvă, miros de bună mireazămă Domnului.

10. Iară de va fi din oi darul lui Domnului, și din miei și din iezi, spre ardere de tot, parte bărbătească curat îl va aduce pre el.

11. Și va pune mâna pre capul lui, și-l vor junghia de cătră coastele jertvenicului celui despre miiazănoapte înaintea Domnului, și vor vărsa fiii lui Aaron, preoții, sângele lui pre jertvenic împrejur.

12. Și-l vor despărți în părți, și capul și săul, și le vor pune preoții aceastea pre leamnele care sânt pre focul cel de pre jertvenic.

13. Și mațele și picioarele le vor spăla cu apă, și le va aduce preotul toate, și le va pune pre jertvenic, ardere de tot, jertvă, miros cu bună mireazămă Domnului.

14. Iară de va aduce din ceale zburătoare jertva sa dar Domnului, va aduce din turtureale sau din porumbi darul său.

15. Și-l va aduce preotul la jertvenic, și îi va frânge capul, și-l va pune preotul pre jertvenic, și va stoarce sângele cătră fundul jertvenicului.

16. Și va scoate gușea cu peanele și o va lăpăda lângă jertvenic, de cătră răsărit, la locul cenușii.

17. Și-l va frânge din aripi, și nu-l va tăia părți, și-l va pune preotul pre jertvenic preste leamnele ceale de pre foc, aducere de jertvă easte, miros cu bună mireazămă Domnului.

CAP 2

Leagea aducerii jertvelor, a făinii stropite cu untdelemn, a tămâiei, a pâinilor, a jertvei din tigare și de pre grătariu, și a pârgălor, toate sărate, iară nu dospite, nici să fie cu miiare.

1. ară sufletul de va aduce dar jertvă Domnului, făină curată să fie darul lui, și va turna preste ea untdelemn, și va pune preste ea tămâie: jertvă easte.

2. Și o va aduce la fiii lui Aaron preoții, și, luând dintr-însa mâna plină din

făina cea cu untdelemn, și toată tămâia ei, și va pune preotul pomenirea ei pre jertvenic jertvă, miros cu bună mireazămă Domnului.

3. * Și ce rămâne din jertvă, lui Aaron și fii-
lor lui; Sfânta Sfintelor, din jertvele Domnului. *Sir. 7, 32

4. Iară de vei aduce dar jertvă coaptă în cuptoriu, dar Domnului de făină, pâini nedospite, frământate cu untdelemn, și turte nedospite, unse cu untdelemn.

5. Iară de va fi jertvă din tigare darul tău, făină frământată cu untdelemn, nedospite vor fi.

6. Și le vei dimica pre eale bucături, și vei turna preste eale untdelemn, jertvă easte Domnului.

7. Iară de va fi jertvă de pre grătariu darul tău, făină cu untdelemn să va face.

8. Și va aduce jertva carea o va face dintru aceastea Domnului, și o va aduce la preot.

9. Și, apropiindu-să cătră jertvenic, va lua preotul din jertvă pomenirea ei, și va pune preotul pre jertvenic ardere de tot, miros de bună mireazămă Domnului.

10. Iară ce va rămânea de la jertvă va fi a lui Aaron și a fiilor lui, Sfintele Sfintelor din arderile de tot ale Domnului.

11. Toată jertva carea o veți aduce Domnului să nu o faceți dospită, tot ce easte dospit și toată miiarea, să nu aduceți dintr-însa jertvă, dar Domnului.

12. Din pârgă să le aduceți aceastea Domnului; iară pre jertvenic să nu să puie spre miros de bună mireazămă Domnului.

13. Și tot darul jertvei voastre* cu sare să-l
sărați, și să nu să răsipească sarea așezământul
Domnului din jertvele voastre, pre tot darul
vostru veți aduce Domnului sare. *Marc. 9, 49

14. Iară de veți aduce din pârga roadelor jertvă Domnului, grăunțe noao coapte, pârgă urluite Domnului, și vei aduce jertva pârgăi roadelor.

15. Și vei turna preste ea untdelemn, și vei pune preste ea tămâie, jertvă easte.

16. Și va aduce preotul pomenirea ei din grăunțe cu untdelemn și toată tămâia ei, jertvă easte Domnului.

CAP 3

În ce chip să se aducă jertvele ceale de pace, adecă: de boi, de oi, de miei și de capre, grăsimea toată și sângele, Șie Și le pofteaște Dumnezeu.

1. ară de va fi jertvă de mântuire darul lui Domnului, de-l va aduce din boi, ori de va fi parte bărbătească, ori parte fâmeiască, curat îl va aduce înaintea Domnului.

2. Și va pune mâinile sale pre capul darului, și-l va junghia la ușa cortului mărturiei, și vor turna fiii lui Aaron, preoții, sângele pre jertvenicul arderilor de tot împrejur.

3. Și vor aduce din jertva mântuirii jertvă Domnului* seul care acopere pânțele, și tot seul care easte pre pânțele.

*Ieșir. 29, 13

4. Și amândoi rărunchii și seul care easte preste ei, și care easte preste coapse, și pelița cea de pre ficat cu rărunchii va scoate.

5. Și le vor pune acealea fiii lui Aaron, preoții, preste jertvenic, deasupra arderilor de tot, preste leamnele care sânt pre focul cel de pre jertvenic, jertvă, miros de bună mirează Domnului.

6. Iară de va fi din oi darul lui, jertvă de mântuire Domnului, parte bărbătească au fămeiască, curat îl va aduce pre el.

7. De va aduce miel darul său, aduce-l-va pre el înaintea Domnului.

8. Și va pune mâna pre capul darului său, și-l va junghia la ușile cortului mărturiei, și vor turna fiii lui Aaron, preoții, sângele pre jertvenic împrejur.

9. Și va aduce din jertva mântuirii ardere Domnului, seul și mijlocul curat, cu șealele va lua pre dânsul, și tot seul care acopere pânțele.

10. Și tot seul care easte preste pânțele și preste amândoi rărunchii, și seul cel de pre ei, care easte la coapsă, și praporul ficatului cu rărunchii luând.

11. Va aduce preotul preste jertvenic miros de bună mirează ardere Domnului.

12. Iară de va fi din capre darul lui Domnului, și-l va aduce înaintea Domnului,

13. Și va pune mâinile preste capul lui, și-l vor junghia înaintea Domnului, la ușile cortului mărturiei, și vor turna fiii lui Aaron, preoții, sângele preste jertvenic împrejur.

14. Și va aduce dintr-însul jertvă Domnului seul care acopere pânțele și toată untura, carea easte preste pânțele,

15. Și amândoi rărunchii și tot seul cel de preste ei, și care easte preste coapse, și praporul ficatului cu rărunchii va lua.

16. Și va aduce preotul pre jertvenic jertvă de bună mirează Domnului; tot seul, Domnului.

17. Leage în veaci întru neamurile voastre, și în toată sălășluirea voastră, tot seul și tot sângele să nu mâncați!»

CAP 4

Cum trebuie să se aducă jertvele ceale pentru păcatele preotului, a căpeteniei și a mulțimii, prin neștiință făcute.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând.

2. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «Sufletul de va păcătui înaintea Domnului fără de voie, întru toate poruncile Domnului, care nu să cade a le face, și va face una dintru acealea,

3. De va păcătui arhiereul cel uns, ca să păcătuiască norodul, va aduce pentru pă-

catul său, care au păcătuit, vițel din vaci curat Domnului, pentru păcat.

4. Și va aduce vițelul la ușile cortului mărturiei înaintea Domnului, și va pune mâna sa pre capul vițelului, și va junghia vițelul înaintea Domnului.

5. Și, luând preotul cel uns, ale căruia mâini sânt sfințite, din sângele vițelului, și-l va băga în cortul mărturiei.

6. Și va întinge preotul degetul în sânge și va stropi din sânge de șapte ori cu degetul înaintea Domnului, cătră acoperemântul cel sfânt.

7. Și va pune preotul din sângele vițelului pre coarnele jertvenicului tămâiei tocmirei, care easte înaintea Domnului, în cortul mărturiei, și tot sângele vițelului va turna la temeul jertvenicului arderii de tot, care easte la ușile cortului mărturiei.

8. Și tot seul vițelului pentru păcat, va lua de la el seul care acopere ceale dinlăuntru, și tot seul care easte preste ceale din pânțele.

9. Și amândoi rărunchii și seul cel de preste ei, care easte preste coapse, și pelița cea de pre ficat cu rărunchii o va lua.

10. În ce chip să ia de la vițelul jertvei ceii de mântuire, și le va aduce preotul pre jertvenicul aducerii.

11. Și piialea vițelului și toată carnea lui, cu capul și cu marginile și cu pânțele și cu balega.

12. Și vor scoate vițelul tot afară de tabără, în loc curat, unde vor vărsa cenușea și-l vor arde pre leamne în foc; unde să va vărsa cenușea sa va arde.

13. Iară de nu va ști toată adunarea lui Israil și să va ascunde cuvântul de la ochii adunării, și vor face ceva afară de toate poruncile Domnului, carea nu să cade a să face, și vor păcătui,

14. Și, după ce vor cunoaște păcatul care au păcătuit, va aduce adunarea un vițel de vaci curat, pentru păcat, și-l vor aduce la ușile cortului mărturiei.

15. Și vor pune bătrânii adunării mâinile sale pre capul vițelului înaintea Domnului.

16. Și vor junghia vițelul înaintea Domnului, și preotul cel uns va băga din sângele vițelului în cortul mărturiei.

17. Și va întinge preotul degetul în sângele vițelului, și va stropi de șapte ori înaintea Domnului, înaintea catapeteasmei ceii sfinte.

18. Și din sânge va pune preotul pre coarnele jertvenicului tămâilor tocmirei, care easte înaintea Domnului, în cortul mărturiei.

19. Și tot sângele îl va vărsa la temeul jertvenicului aducerilor, care easte la ușile cortului mărturiei.

20. Și va lua de la el tot seul, și-l va aduce pre jertvenic, și va face vițelul (a) cum au făcut vițelul cel pentru păcat, așa-l va face, și să va ruga pentru ei preotul, și să va ierta lor păcatul.

21. Și vor scoate vițelul tot afară de tabără și-l vor arde de tot, cum au ars pre vițelul cel mai dinainte; păcatul adunării easte.

22. Iară de va păcătui cel ce easte căpetenie și va face una afară de toate poruncile Domnului Dumnezeului său, carea nu să cade a face prin neștiință, și va greși,

23. Și, după ce va cunoaște el păcatul care au păcătuit, va aduce darul său un ied de capre, parte bărbătească curat, pentru păcat.

24. Și va pune mâna sa pre capul iedului, și-l vor junghia în locul unde junghe arderile de tot înaintea Domnului (b), păcat easte.

25. Și va pune preotul din sângele cel pentru păcat cu deagetul pre coarnele jertvenicului arderilor de tot, și sângele lui tot îl va vărsa la temeiul jertvenicului arderilor de tot.

26. Și tot seul lui îl va aduce pre jertvenic, ca și seul jertvei ceii de mântuire, și să va ruga pentru el preotul pentru păcatul lui, și să va ierta lui.

27. Iară carele suflet din norodul pământului va păcătui prin neștiință și va călca o poruncă din toate poruncile Domnului, carele s-au poruncit să nu să calce, și va greși (v),

28. Și, după ce va cunoaște el păcatul care au păcătuit, va aduce o capră curată din caprele sale parte fâmeiască, va aduce pentru păcatul care au păcătuit.

29. Și va pune mâna pre capul caprei ceii adusă pentru păcatul său și vor junghia capra aceea carea s-au adus pentru păcat în locul unde junghe arderile de tot.

30. Și va lua preotul cu deagetul din sângele ei și va pune pre coarnele jertvenicului arderilor de tot, și sângele ei tot îl va vărsa la temeiul jertvenicului.

31. Și va lua tot seul, precum să ia seul de la jertva cea de mântuire, și-l va aduce preotul pre jertvenic întru miros de bună mireazămă Domnului, și să va ruga preotul pentru el, și să va ierta lui.

32. Iară de va aduce oaie darul său cel pentru păcat, parte fâmeiască curată să o aducă.

33. Și va pune mâna pre capul oii ceii ce să aduce pentru păcat și o vor junghia în locul unde junghe arderile de tot.

34. Și, luând preotul din sângele oii carea să aduce pentru păcat, cu deagetul va

pune pre coarnele jertvenicului arderii de tot, și tot sângele ei îl va vărsa la temeiul jertvenicului arderii de tot.

35. Și va lua tot seul ei, precum să ia seul oii ceii de la jertva cea de mântuire, și-l va pune preotul pre jertvenic preste arderea cea de tot a Domnului, și să va ruga pentru dânsul preotul, pentru păcatul care au păcătuit, și să va ierta lui.

CAP 5

Despre jertve pentru păcate din tăcearea adevărului, pentru necurăție, greșeală, jurământ, necinstea celor sfinte și pentru neștiința.

1. ară de va păcătui suflet, și va auzi glas de jurământ, și acesta mărturie ori de au văzut, ori de știe, de nu va spune, va lua păcatul.

2. Sufletul, carele să va atinge ori de ce lucru necurat, au de mortăciune, au de ce easte prins de fiară necurată, au din mortăciunile urăciunilor celor necurate, au din mortăciunile dobitoacelor celor necurate,

3. Sau să va atinge de necurăție de om, ori de ce necurăție a lui, de carea atingându-să să va pângări, și nu au știut, și după aceea va cunoaște că au greșit, vinovat va fi păcatului.

4. Sufletul cel fărădelege carele grăiaște cu buzele sale, ca să facă rău sau să facă bine, după toate care va grăi omul cu jurământ, și va uita, și apoi va cunoaște că au păcătuit întru una dintru acestea,

5. Și va mărturisi păcatul său care au păcătuit,

6. Și va aduce Domnului pentru ceale ce au greșit, pentru păcatul care au păcătuit, parte fâmeiască, din oi o mielusea de un an, sau o iadă de un an din capre, pentru păcat, și să va ruga pentru el preotul pentru păcatul lui care au păcătuit, și să va ierta lui păcatul.

7. Iară de nu va putea avea el (g) oaie, va aduce pentru păcatul său care au păcătuit* doao turtureale sau doi pui de porumb Domnului, unul pentru păcat, și altul pentru arderea de tot.

8. Și le va aduce la preot, și va aduce preotul întâiu cea pentru păcat, și va rumpe preotul capul ei de la grumazi, și nu-l va despărți.

9. Și va stropi din sângele cel pentru păcat, pre păreatele jertvenicului; iară rămășița sângelui o va scură preste temeiul jertvenicului, că păcat easte.

10. Și cea de a doao o va face ardere de tot,

de voie, ca să facă una din toate poruncile Domnului, carea nu să va face, și va greși. 7. (g) În Bibliia cea veachie: iar de nu va putea fi de ajuns mâna lui la o oaie.

*Jos
12, 8
Luca
2, 24

20. (a) Acesta. 24. (b) Adecă, jertvă pentru păcat. 27. (v) În Bibliia cea veachie easte: iară un suflet din norodul pământului, de va păcătui fără

după cum să cuvine, și să va ruga preotul pentru dânsul, pentru păcatul lui care au păcătuit, și să va ierta lui.

11. Iară de nu va (d) putea avea o păreachie de turtureale sau doi pui de porumb, va aduce darul său pentru păcatul ce au făcut a zecea parte a unui ifi de făină curată pentru păcat, să nu toarne preste dânsa untdelemn, nici să puie preste ea tămâie, căci pentru păcat easte.

12. Și o va aduce la preot, și, luând preotul dintr-însa pumnul său plin, pomenirea ei o va pune pre jertvenicul arderilor de tot Domnului, păcat easte.

13. Și să va ruga pentru dânsul preotul pentru păcatul lui, care au păcătuit dintru una de aceastea, și să va ierta lui; iară ce au rămas va fi a preotului, ca și jertva făinei ceii curate»”.

14. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

15. „Sufletul, carele cu uitare-și va uita, și va păcătui fără de voie din sfintele Domnului, va aduce pentru păcatul său Domnului un berbeace curat din oi, a căruia prețul va fi un siclu de argint, după siclul cel sfânt, pentru păcatul care au păcătuit.

16. Și ce au păcătuit din ceale sfinte va întoarce îndărăpt aceaea, și a cincea parte va adaoge preste aceaea, și va da aceaea preotului, și preotul să va ruga pentru el cu berbeacele cel pentru păcat, și să va ierta lui.

17. Și sufletul carele va păcătui și va face ceva din toate poruncile Domnului carea nu să cade a face, și nu au știut că au greșit, va avea păcat.

18. Și va aduce un berbeace curat din oi, în preț de argint, pentru greșeală la preot, și să va ruga preotul pentru el, pentru neștiința lui carea nu o au știut, și el n-au cunoscut, și să va ierta lui.

19. Pentru că au greșit greșeală înaintea Domnului”.

CAP 6

Jertvă pentru păcat din cunoștință făcută; legile arderii de tot; a focului necurmat, a fieștecărora jertve și a aducerilor preotului în zioa ungerii sale, și deobște despre jertva pentru păcat; cine și când poate mânca dintr-aceastea.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Sufletul carele va păcătui și, nebăgând samă, nu va băga samă de poruncile Domnului, și va minți cătră deaproapele lucrul care i l-au încredințat lui, ori din simbră, ori din pradă, ori au înșelat cu ceva pre deaproapele,

3. Sau au găsit lucrul pierdut, și-l va tăgădui, și va jura nedrept de tot lu-

11. (d) În Bibl. cea veache: de nu va afla mâna lui.

CAP 5 ȘI 6

crul, oricare-l va face omul, va păcătui întru aceastea.

4. Și va fi când va păcătui, și va greși, și va întoarce răpirea carea au răpit, sau înșelăciunea carea au înșelat, sau lucrul ce s-au încredințat lui, sau lucrul pierdut care l-au găsit, din tot lucrul pentru care au jurat strâmb, și va plăti lucrul acela întreg, și * a cincea parte mai mult va adaoge aceluia, a cui easte, și va întoarce lui în ce zi să va dovedi.

5. Și pentru greșeala sa, va aduce Domnului un berbeace curat din oi, cu preț după măsura păcatului.

6. Și să va ruga pentru el preotul înaintea Domnului, și să vor ierta lui toate câte au făcut și au greșit”.

7. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

8. „Poruncește lui Aaron și fiilor lui, zicând:

9. «Aceasta easte leagea arderii de tot, aceasta easte arderea de tot preste arderea ei, deasupra jertvenicului toată noaptea va arde până dimineața, și focul jertvenicului va arde deasupra lui, și nu să va stânge.

10. Și să va îmbrăca preotul cu haină de in, și veșmânt va îmbrăca împrejurul trupului său, și va lua arderea carea o va amistiui focul, arderea de tot de la jertvenic.

11. Și o va pune aproape de jertvenic, și să va dezbrăca de haina sa, și să va îmbrăca cu altă haină, și va scoate arderea de tot afară din tabără, în loc curat.

12. Și foc pre jertvenic va arde și nu să va stânge, și va aprinde pre dânsul preotul leamne în toată dimineața, și va clădi deasupra lui arderea de tot, și preste ea va pune seul mântuirei.

13. Și pururea va arde foc pre jertvenic, și nu să va stânge.

14. Aceasta easte leagea jertvei carea o vor aduce fiii lui Aaron înaintea Domnului, în preajma jertvenicului.

15. Și va lua dintr-însa (preotul) cu pumnul din făina cea curată a jertvei cu untdelemn al ei, și cu toată tămâia ei, care sânt preste jertvă, și le va pune pre jertvenic ardere întru miros de bună mireasmă, pomenirea ei Domnului.

16. Iară ce va rămânea din ea va mânca Aaron și fiii lui, nedospite să vor mânca în loc sfânt, în curtea cortului mărturiei o vor mânca.

17. Nu să va coace dospită, parte o am dat aceasta lor din ceale ce să aduc Domnului, Sfânta Sfintelor easte, ca și ceaea ce să aduce pentru păcat și ca și cea pentru greșeală.

18. Toată partea bărbătească dintră preoți vor mânca aceasta, leage veacinică întru neamurile voastre din ceale ce să aduc Domnului, tot cel ce să va atinge de dânsăle

*Nume.
5, 7

să va sfinți»”.

19. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

20. „Aceasta este darul lui Aaron și al fiilor lui, care-l vor aduce Domnului în zioa în carea-l vei unge pre el: a zecea parte din ifi, făină curată să fie de jertvă pururea, jumătate dintr-însa dimineața și jumătate dintr-însa seara.

21. În tigaie cu untdelemn să va face, frământată o va aduce, pisate, jertvă de fărâmituri, jertvă întru miros de bună mirează Domnului.

22. Preotul cel uns, carele este în locul lui, din fiii lui va face aceasta, leage veacnică, toată să va amistiui.

23. Toată jertva preotului de tot să va arde, și nu să va mânca”.

24. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

25. „Grăiaște lui Aaron și fiilor lui, zicând: «Aceasta este leagea cea pentru păcat, în locul unde junghe arderile de tot, vor junghia și ceale pentru păcat înaintea Domnului, Sfânta Sfintelor este.

26. Preotul carele o va aduce o va mânca, în loc sfânt să va mânca, în curtea cortului mărturiei.

27. Tot carele să va atinge de cărnurile ei să va sfinți, și ori a cui haină să va stropi cu sângele ei, ce s-au stropit pre ea, să va spăla în loc sfânt.

28. Iară vasul cel de lut în care s-au fiert să va sparge, iară de să va fiiarbe în vas de aramă, să-l freace și să-l speale cu apă.

29. Tot carele este parte bărbătească întră preoți va mânca acestea, Sfintele Sfintelor sânt Domnului.

Sus 30. Și toate ceale ce sânt pentru păcat,
4, 5 dintru a căroră sânge să va aduce în cortul
Evrei mărturiei, ca să se roage printr-însul într
13, 11 cel sfânt, să nu să mânca, ci cu foc să se
arză.

31. (a) Și aceasta este leagea berbeacelui celui pentru păcat, Sfintele Sfintelor sânt:

32. În locul unde vor junghia arderile de tot, vor junghia berbeacele cel pentru păcat înaintea Domnului, și sângele-l va vărsa pre temeiu jertvenicului împrejur.

33. Și va lua de la el tot seul lui, și șealele, și seul care acopere mațale, și tot seul cel de preste mațe.

34. Și amândoi rărunchii, și seul cel de preste ei, care este preste coapse, și praporul ficatului cu rărunchii le va lua acestea.

35. Și le va aduce preotul pre jertvenic jertvă Domnului, pentru păcat este.

31. (a) Toate alte limbi aici încep cap 7, numai cea grecească nu: încă și rușii, carii amintrilea urmează

36. Tot cel ce este parte bărbătească dintru preoți le va mânca pre eale, în loc sfânt le vor mânca, Sfintele Sfintelor sânt.

37. Precum este pentru păcat, așa și pentru greșală, o leage va fi lor, preotul, carele să va ruga pentru el, a lui va fi.

38. Și preotul cel ce aduce arderile de tot ale omului, piialea arderii de tot, carea o aduce, a lui va fi.

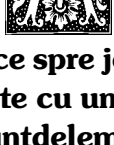
39. Și toată jertva carea să va face în cuptoriu, și toată carea să va face pre grătariu sau în tigaie va fi a preotului carele o aduce.

40. Și toată jertva cea făcută cu untdelemn, și cea nefăcută tuturor fiilor lui Aaron să se împartă fieștecui întocma.

CAP 7

Leage despre jertvele ceale pentru păcat, a jirtvei și a arderii de tot, pentru ceale de pace; seul și sângele de tot să opreaște a să mânca.

1. ceasta este leagea jertvei ceii de mântuire, carea o vor aduce Domnului.

2. De vor aduce de laudă, și vor aduce spre jertva laudei pâini de făină curată făcute cu untdelemn, și turte nedospite unse cu untdelemn, și făină aleasă frământată cu untdelemn.

3. Cu pâini nedospite va aduce darurile sale întră jertva cea de mântuire a laudei.

4. Și va aduce unul din toate darurile sale, parte Domnului, a preotului carele varsă sângele mărturiei a lui vor fi.

5. Și cărnurile jertvei laudei ceii de mântuire a lui vor fi, și, în carea zi să vor da, să vor mânca, nu vor lăsa dintr-însa până dimineață.

6. Și de va jertvi din făgăduință sau de bunăvoie darul său, în carea zi să va aduce jertva lui să va mânca și a doao zi.

7. Și ce va rămânea din cărnurile jertvei până a treia zi cu foc să va arde.

8. Iară de, mâncând, va mânca din cărnuri a treia zi, nu să va priimi celui ce aduce aceasta, nu să va socoti lui, pângăriciune este; iară sufletul carele va mânca dintr-însa păcat va avea.

9. Și cărnurile, câte să vor atinge de tot cel necurat, nu să vor mânca, în foc să vor arde, tot cel curat va mânca carnea.

10. Și sufletul carele va mânca din cărnurile jertvei ceii de mântuire, carea este a Domnului, și necurăția lui (a) pre dânsul, va peri sufletul acela din norodul său.

11. Și sufletul carele să va atinge ori de ce lucru necurat, sau de necurăția omului, sau de ceale cu patru picioare necurate, sau ori de ce urâciune necurată, și

după cea grecească, aici pun cap 7. 10. (a) Va fi.

va mânca din cărnurile jertvei ceii de mântuire, carea este a Domnului, va peri sufletul acela din norodul său»”.

12. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

13. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «Tot seul de bou și de oaie și de capră să nu mâncați.

14. Și grăsimea de mortăciune și de ce este prins de fiiară să va lucra la tot lucrul; iară de mâncat nu să va mânca.

15. Tot cel ce va mânca seu de la dobitoacele din care veți aduce dintr-însele jertvă Domnului, va peri sufletul acela din norodul său.

16. Tot sângele să nu mâncați în tot lăcașul vostru, și din dobitoace și din pasări.

17. Tot sufletul carele va mânca sânge, va peri sufletul acela din norodul său»”.

18. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

19. „Și fiilor lui Israil vei grăi, zicând: «Cel ce aduce jertvă de mântuire va aduce darul său Domnului și din jertva cea de mântuire.

20. Măinile lui vor aduce jertvele Domnului; seul cel de pre piept și pelița cea de pre ficat vor aduce, ca să le puie dar înaintea Domnului.

21. Și va aduce preotul seul pre jertvenic, și va fi pieptul a lui Aaron și al fiilor lui.

22. Și brațul cel drept îl veți da aducere preotului din jertvele ceale de mântuire ale voastre.

23. Cel ce aduce sângele mântuirii și seul din fiii lui Aaron a lui va fi brațul cel drept parte».

24. Că pieptul punerii deasupra și brațul aducerii am luat de la fiii lui Israil, din jertvele mântuirii voastre, și le-am dat lui Aaron, preotului, și fiilor lui leage veacinică de la fiii lui Israil.

25. Aceasta este ungerea lui Aaron și ungerea fiilor lui din jertvele Domnului, în carea zi i-au adus pre ei să preoțască Domnului.

26. După cum au poruncit Domnul să se dea lor în zioa în carea i-au uns pre ei de la fiii lui Israil, leage veacinică întru neamurile lor”.

27. Aceasta este leagea arderilor de tot și a jertvei, și pentru păcat și pentru greșală, și a săvârșirii și a jertvei ceii de mântuire.

28. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi în muntele Sinaii, în zioa în carea au poruncit fiilor lui Israil să aducă daru-

8. (a) Unde am pus noi engolpion, grecește este loghion. Unde am pus noi arătarea și adevărul,

rile sale înaintea Domnului, în pustiia Sinaii.

CAP 8

Hirotonia lui Aaron și a feciorilor lui și ungerea cortului și a odăjdilor prin Moisi.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „la pre Aaron și pre fiii lui, și hainele lui, și untul-cel-de-lemn al ungerii, și vițelul cel pentru păcat, și cei doi berbeci, și coșnița cea cu azime.

3. Și vei strânge toată adunarea la ușa cortului mărturiei”.

4. Și au făcut Moisi precum i-au poruncit lui Domnul, și au strâns toată adunarea la ușa cortului mărturiei.

5. Și au zis Moisi către adunare: „Acesta este cuvântul care au poruncit Domnul să se facă”.

6. Și au adus Moisi pre Aaron și pre fiii lui, și i-au spălat pre ei cu apă.

7. Și l-au îmbrăcat pre el cu haina, și l-au încins cu brâul, și l-au îmbrăcat cu veșmântul cel lung, și au pus preste el umărariul, și l-au încins pre el după cum era făcut umărariul, și l-au strâns cu el.

8. Și au pus preste umărariu engolpiul, și preste engolpion au pus arătarea și adevărul (a).

9. Și au pus mitra pre capul lui, și preste mitră de cătră fața lui au pus tabla de aur cea sfințită sfântă, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și au luat Moisi din untul-cel-de-lemn al ungerii.

11. Și au stropit dintr-înșul pre jertvenic de șapte ori, și au uns jertvenicul și l-au sfințit pre dânsul, și toate ceale dintr-înșul, și spălătoarea lui, și temeiu ei, și le-au sfințit pre eale, și au uns cortul și toate vasele lui, și l-au sfințit pre el.

12.* Și au turnat Moisi din untul-cel-de-lemn al ungerii pre capul lui Aaron, și l-au uns pre el, și l-au sfințit pre el. *Sira. 45, 18

13. Și au adus Moisi pre fiii lui Aaron, și i-au îmbrăcat pre ei cu haine, și i-au încins cu brăie, și le-au pus lor chidare, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

14. Și au adus Moisi vițelul cel pentru păcat, și au pus Aaron și fiii lui mâinile pre capul vițelului celui pentru păcat.

15. Și l-au junghiat pre el, și au luat Moisi din sânge, și au pus pre coarnele jertvenicului împrejur cu deagetul, și au curățit jertvenicul, și sângele l-au vărsat preste temeiu jertvenicului, și

jidoveaște este Urin și Tumim.

l-au sfințit pre el, ca să se roage întru el.

16. Și au luat Moisi tot seul cel de pre mață, și pelița cea de pre ficat, și amândoi rărunchii, și seul cel de pre ei, și i-au adus Moisi pre jertvenic.

17. Și vițelul și piiala lui, și carnea lui și balega lui le-au ars afară de tabără cu foc, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

18. Și au adus Moisi berbeacele cel pentru arderea de tot, și au pus Aaron și fiii lui mâinile sale pre capul berbeacelui, și au junghiat Moisi berbeacele, și au turnat Moisi sângele pre jertvenic împrejur.

19. Și berbeacele l-au tăiat bucăți după mădulări, și au adus Moisi capul și mădulările și seul, și pânțelece și picioarele le-au spălat cu apă.

20. Și au adus Moisi berbeacele tot pre jertvenic; ardere de tot easte, întru miros de bună mireazmă, jertvă easte Domnului, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

21. Și au adus Moisi al doilea berbeace, berbeacele cel de săvârșire, și au pus Aaron și fiii lui mâinile sale pre capul berbeacelui.

22. Și l-au junghiat, și au luat Moisi din sângele lui, și au pus pre pelița (b) urechii ceii dreapte a lui Aaron, și pre vârful mâinii ceii dreapte, și pre vârful piciorului celui drept.

23. Și au adus Moisi pre fiii lui Aaron, și au pus Moisi din sânge pre pelița urechilor lor celor dreapte, și pre vârful mâinilor lor celor dreapte, și pre vârful picioarelor lor celor dreapte, și au vărsat Moisi sângele pre jertvenic.

24. Și au luat seul și șealele și seul cel de preste pânțelece și praporul ficatului și amândoi rărunchii și seul cel de preste ei și brațul cel drept.

25. Și din coșnița săvârșirei, carea easte înaintea Domnului, și au luat o pâine azimă, și o pâine cu untdelemn, și o turtă, și o au pus pre seu, și brațul cel drept.

26. Și le-au pus toate pre mâinile lui Aaron, și pre mâinile fiilor lui, și le-au adus dar înaintea Domnului.

27. Și le-au luat acestea Moisi din mâinile lor, și le-au adus pre jertvenic preste arderea de tot a săvârșirei, miros de bună mireazmă, jertvă easte Domnului.

28. Și, luând Moisi pieptul de la berbeacele săvârșirei, l-au rădicat punere-deasupra înaintea Domnului, și s-au făcut lui Moisi parte, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

29. Și au luat Moisi din untuldelemn al unge-rii și din sângele cel de pre jertvenic, și au stropit pre Aaron și hainele lui, și pre fiii lui și hai-

22. (b) Bib. cea veachie are: pre marginea urechii.

nele fiilor lui cu dânsul.

30. Și au sfințit pre Aaron și hainele lui, și pre fiii lui și hainele fiilor lui cu dânsul.

31. Și au zis Moisi cătră Aaron și cătră fiii lui: „Fiiarbeți carnea în curtea cortului mărturiei, în loc sfânt, și acolo să o mâncați, și pâinile ceale din coșnița săvârșirei, precum s-au poruncit mie, zicând: * «Aaron și fiii lui le vor mânca».

*Ieșire
29, 32

32. Și ce va rămânea din cărnuri și din pâini în foc să ardeți.

Jos
24, 9

33. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți șapte zile, până ce să va plini zioa săvârșirei voastre, pentru că în șapte zile va săvârși mâinile voastre.

34. În ce chip au făcut în zioa aceasta, au poruncit Domnul să se facă aceasta, ca să se roage pentru voi.

35. Și la ușa cortului mărturiei veți șede șapte zile, zioa și noaptea, și veți păzi ceale de păzit ale Domnului, ca să nu muriți, că așa au poruncit mie Domnul Dumnezeu”.

36. Și au făcut Aaron și fiii lui toate cuvintele câte au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP 9

Deaca s-au sfințit Aaron, s-au adus, și făcând pârga jertvelor pentru sine și pentru norodul lui Dumnezeu, binecuvintează pre norod, slava Domnului s-au arătat, și focul au amestuit jertva.

1. i au fost în zioa a opta, au chemat Moisi pre Aaron și pre fiii lui și pre bătrânii lui Israil.

2.* Și au zis Moisi cătră Aaron: „Ia ție un vițel din vaci, pentru păcat, și un berbeace pentru ardere de tot, curați, și-ado înaintea Domnului.

*Ieșire
29, 1

3. Și bătrânilor lui Israil grăiaște, zicând: «Luați un țap din capre pentru păcat și un berbeace și un vițel și un miel de un an pentru arderea de tot, curate.

4. Și vițelul și berbeacele pentru jertva cea de mântuire înaintea Domnului, și făină curată amestecată cu untdelemn, că astăzi Să va arăta Domnul întru voi”.

5. Și au luat, precum au poruncit Moisi în preajma cortului mărturiei, și au venit toată adunarea și au stătat înaintea Domnului.

6. Și au zis Moisi: „Acesta easte cuvântul care l-au zis Domnul; faceți, și să va arăta întru voi mărirea Domnului”.

7. Și au zis Moisi lui Aaron: „Apropie-te la jertvenic și fă ce e pentru păcatul tău și arderea de tot a ta, și te roagă pentru tine însuși și pentru casa ta, și fă darurile norodului și te roagă pentru dânșii, precum au poruncit Domnul”.

8. Și s-au apropiat Aaron la jertvenic și au junghiiat vițelul cel pentru păcatul său.

9. Și au adus fiii lui Aaron sângele la dânsul, și el au întins deagetul său în sânge și au pus pre coarnele jertvenicului, și sângele l-au vărsat pre temeul jertvenicului.

10. Și seul și rărunchii și praporul ficatului celui pentru păcat le-au adus pre jertvenic, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

11. Și cărnurile și piiala le-au ars cu foc afară de tabără.

12. Și au junghiiat arderea de tot, și au adus fiii lui Aaron sângele la dânsul, și l-au vărsat pre jertvenic împrejur.

13. Și arderea cea de tot i-au adus lui, și mădulările și capul le-au pus pre jertvenic.

14. Și au spălat pânțele și picioarele cu apă, și le-au pus preste arderea de tot pre jertvenic.

15. Și au adus darul norodului, și au luat țapul cel pentru păcatul norodului, și l-au junghiiat și l-au curățit, ca și pre cel dintâiu.

16. Și au adus arderea cea de tot și o au făcut precum să cuvine.

17. Și și-au umplut mâinile dintr-însa, și au pus pre jertvenic fără de arderea de tot cea de dimineață.

18. Și au junghiiat vițelul și berbeacele jertvei mântuirii norodului, și au adus fiii lui Aaron sângele la dânsul, și l-au vărsat la jertvenic împrejur.

19. Și seul cel de la vițel și de la berbeace, și șealele, și seul cel ce acopere pânțele, și amândoi rărunchii, și seul cel de preste ei, și praporul ficatului.

20. Și au pus seurile preste piepturi, și au adus seurile pre jertvenic.

21. Și pieptul și brațul cel drept l-au luat Aaron, parte înaintea Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

22. Și, rădicând Aaron mâinile spre norod, i-au blagoslovit pre ei, și, după ce au făcut ceale pentru păcat și arderile de tot și ceale de mântuire, s-au pogorât.

23. Și au intrat Moisi și Aaron în cortul mărturiei, și ieșind au blagoslovit pre tot norodul,* și s-au arătat mărirea Domnului la tot norodul.

*Mac. 2, 10

24. Și au ieșit foc de la Domnul, și au mâncat ceale de pre jertvenic, arderile de tot și seurile, și au văzut tot norodul, și s-au spăimântat, și au căzut pre față.

CAP 10

Nadav și Aviud, tămâind cu foc străin și amistuindu-să cu foc din ceriu, îi plânge norodul, iară nu preoții; de vin și de beătură bețivă oprindu-să, preoților să poruncește să mănânce rămășița aducerii.

CAP 9 ȘI 10

1. i, luând cei doi feciori a lui Aaron, Nadav și Aviud, fiește-carele cădealnița sa,* au pus într-însele foc și tămâie, și au adus înaintea Domnului foc străin, care nu au poruncit lor Domnul.

*Nume. 3, 4
1 Paral. 24, 2

2. Și au ieșit foc de la Domnul și i-au mâncat pre ei, și au murit înaintea Domnului.

3. Și au zis Moisi cătră Aaron: „Aceasta easte ce au grăit Domnul, zicând: «Întru cei ce să apropie de Mine Mă voiu sfinți, și întru toată adunarea Mă voiu mări»”. Și s-au umilit Aaron.

4. Și au chemat Moisi pre Misadai și pre Elisafan, feciorii lui Oziil, feciorii fratelui tatălui lui Aaron, și au zis lor: „Veniți și rădicați pre frații voștri de la fața celor sfinte, afară de tabără”.

5. Și au venit și i-au rădicat pre ei cu hainele lor, afară de tabără, precum au zis Moisi.

6. Și au zis Moisi cătră Aaron și cătră Eleazar și cătră Itamar, feciorii lui cei rămași: „De pre capul vostru să nu vă luați chidarele, și hainele voastre să nu le rumpeți, ca să nu muriți, și să fie mânie preste toată adunarea; și frații voștri, toată casa lui Israil, să plângă arderea carea s-au aprins de la Domnul.

7. Și din ușa cortului mărturiei să nu ieșiți, ca să nu muriți, și untuldelemn al ungerii cel de la Domnul preste voi easte”. Și au făcut după cuvântul lui Moisi.

8. Și au grăit Domnul lui Aaron, zicând:

9. „Vin și beătură bețivă să nu beați tu și fiii tăi cu tine, când veți merge în cortul mărturiei, sau vă veți apropia la jertvenic, ca să nu muriți, leage veacinică întru neamurile voastre.

10. Ca să fie osibire întră cei sfinți și întră cei spurcați, și întră cei necurați și întră cei curați.

11. Și să învățați pre fiii lui Israil toate ceale din leage, care au grăit Domnul cătră dâșii, prin mâna lui Moisi”.

12. Și au zis Moisi cătră Aaron și cătră Eleazar și cătră Itamar, fiii lui Aaron cei rămași: „Luați jertva carea au rămas din ceale aduse Domnului și le mâncați azime la jertvenic, că Sfintele Sfintelor sânt.

13. Și le mâncați în loc sfânt, că leage ție easte, și leage fiilor tăi aceasta, din ceale aduse Domnului, că așa au poruncit mie Domnul.

14. Și pieptul osibirei și brațul darului să le mâncați în loc sfânt, tu și fiii tăi, și casa ta cu tine, că leage ție și leage fiilor tăi s-au dat din jertvele ceale de mântuire ale fiilor lui Israil.

15. Brațul darului și pieptul osibi-

rii, preste jertvele seurilor, vor aduce osibire să osibească înaintea Domnului, și va fi ție și fiilor tăi și featelor tale cu tine lege veacinică, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi”.

*2 Maca. 2, 11 16. * Și țapul cel pentru păcat cercând l-au cercat Moisi, și l-au aflat ars. Și s-au mâniat Moisi pre Eleazar și pre Itamar, fiii lui Aaron cei rămași, zicând:

17. „Pentru ce nu ați mâncat jertva cea pentru păcat în loc sfânt, că Sfintele Sfințelor sânt, aceasta v-au dat voao să mâncați ca să rădicați păcatul adunării și să vă rugați pentru ei înaintea Domnului.

18. Pentru că nu s-au adus din sângele lui întru cel sfânt, înaintea feații înlăuntru îl vei mâna în loc sfânt, precum au poruncit mie Domnul”.

19. Și au grăit Aaron cătră Moisi, zicând: „Dară de au adus astăzi ceale pentru păcatul lor, și arderile de tot ale lor înaintea Domnului, și s-au întâmplat mie ca acestea, de voi mânca ceale pentru păcat astăzi, oare plăcut va fi Domnului?”

20. Și au auzit Moisi și i-au plăcut lui.

CAP 11

Deschilirea dobitoacelor celor curate din ceale necurate și folosul lor; să fie sfinți fiii lui Israil, ca și Domnul.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

2. „Grăiți fiilor lui Israil, zicând:

*2 Leage 14, 3 * «Acestea sânt dobitoacele care le veți mânca din toate dobitoacele ceale de pre pământ.

3. Tot dobitocul cu unghiia despăcată și care are despărțite unghile în doao copite și care rumegă întră dobitoace, acestea veți mânca.

4. Însă acestea nu le veți mânca din ceale ce rumegă, și din ceale cu unghiia despăcată, și din ceale ce au unghile despărțite, cămila pentru că rumegă, iară unghiia nu o are despăcată, aceasta necurată este voao.

5. Și hirogrilionul, că rumegă, iară unghiia nu are despărțită, necurată este voao aceasta.

6. Și iepurile, că rumegă, iară unghiia nu o are despărțită, necurat este voao acesta.

2 Mac. 6, 18 7. Și porcul, că are unghiia despărțită și desparte unghile copitei, iară nu rumegă, necurat este acesta voao.

8. Din cărnurile lor să nu mâncați, și de mortăciunile lor să nu vă atingeți, necurate acestea voao.

9. Și acestea veți mânca din toate ceale ce sânt în apă: toate la câte sânt aripi și solzi, în ape și în mări și în râuri, acealea veți mânca.

15. (a) Buha într-unele locuri o chiiamă bogza. 17. (b) Herețul unii îl chiiamă corlă; (v) Stârcul tot

10. Și toate la câte nu sânt aripi, nici solzi, în ape, și în mări, și în râuri, din toate ceale ce le scot apele, și din tot sufletul viu care easte în apă, spurcăciune easte și spurcăciuni vor fi voao.

11. Din cărnurile lor să nu mâncați, și de mortăciunile lor să vă scârbiți.

12. Și toate la care nu sânt aripi, nici solzi, din câte sânt în ape, spurcăciune să fie aceste voao.

13. Și din ceale zburătoare, de acestea să vă scârbiți și să nu mâncați, că spurcăciune easte: vulturul și gripa și alietul de mare.

14. Și șorlița și gaia, și ceale ce sânt aseamenea ei.

15. Și tot corbul, și ceale ce sânt aseamenea lui, și struțul și buha (a) și babița și ceale ce sânt aseamenea ei.

16. Și coroiul și ceale ce sânt aseamenea lui.

17. Și corbul cel de noapte și hărețul (b) și stârcul (v).

18. Și porfirionul și pelicanul și lebăda.

19. Și erodionul și haradionul, și aseamenea lui și pupăza și liliacul.

20. Și toate ceale ce să târăsc din ceale cu aripi, care cu patru picioare umblă, spurcăciune voao sânt.

21. Ci acestea veți mânca din ceale cu aripi, ce să târăsc, care umblă pre patru picioare, care au fluire mai din sus de picioarele sale, ca să saie cu eale pre pământ.

22. Și acestea veți mânca dintr-însăle: vrulul, și câte samână lui. Și atachisul, și câte samână lui, și pre cel ce să bate cu șerpilor, și câte sânt aseamenea lui, și lăcusta, și câte samână ei.

23. Și tot ce să târă din ceale ce au aripi, la care sânt patru picioare, spurcăciune voao sânt, și cu acestea vă veți spurca (g).

24. Tot cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi până seara.

25. Și tot cel ce va lua din mortăciunile lor își va spăla hainele sale și necurat va fi până seara.

26. Și întru toate dobitoacele cel ce easte cu copita despăcată, și are unghile despărțite, și rumegătură nu rumegă, necurat va fi voao. Tot cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi până seara.

27. Și tot ce umblă pre mâni întru toate fierile, care umblă cu patru picioare, necurat va fi voao, tot cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi până seara.

28. Și tot cel ce va rădica din mortăciunile lor va spăla hainele sale și necurat va fi până seara, că necurate sânt acestea voao.

unul easte cu cocostârcul. 23. (g) De veți mânca dintr-însele.

29. Și acestea sânt voao necurate din toate jivinile care să târască pre pământ: nevăstuica și șoarecile și crocodilul cel de pământ, și câte sânt aseamenea lui.

30. Chițoranul și hameleonul și steliul și șopârla și sobolul.

31. Acestea necurate sânt voao, din toate jivinile care să târască pre pământ, tot cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi până seara.

32. Și tot pre ce va cădea mortăciunea lor necurat va fi din tot vasul de lemn, sau din haină sau din piiale sau din sac. Tot vasul în care să va face acest lucru cu apă să va spăla, și va fi necurat până seara, și după aceea curat va fi.

33. Și tot vasul de lut, în care va cădea dintru acestea, câte vor fi într-însul necurate vor fi, și vasul să va sparge.

34. Și toată bucata carea mâncați, pre carea ar veni pre dânsa apă, necurată va fi. Și toată beutura carea să bea în tot vasul necurat va fi.

35. Și tot în ce va cădea din mortăciunile lor necurat va fi, cuptoare și căminuri să vor surpa, necurate acestea sânt și necurate vor fi voao.

36. Iară izvoarele apelor și lacurile și adunarea apei vor fi curate; iară cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi.

37. Iară de va cădea din mortăciunile lor în toată sămânța cea de sămănat, carea să samănă, curată va fi.

38. Iară de să va vărsa apă în toată sămânța, și va cădea din mortăciunile lor într-însa, necurată este voao.

39. Iară de va muri din dobitoacele care este voao slobod a le mânca, cel ce să va atinge de mortăciunile lor necurat va fi până seara.

40. Și cel ce va mânca din mortăciunile lor va spăla hainele sale și necurat va fi până seara, și cel ce va lua din mortăciunile lor va spăla hainele sale, și să va spăla cu apă, și necurat va fi până seara.

41. Și toată jivina ce să târă pre pământ, spurcăciune să fie aceasta voao, să nu să mănca.

42. Și tot ce umblă pre pânțele, și tot ce umblă pre patru pururea, carea are multe picioare, dintru toate jivinile ce să târască pre pământ, să nu mâncați, că spurcăciune este voao.

43. Și să nu spurcați sufletele voastre cu nici o târăitoare ce să târă pre pământ, și să nu vă pângăriți cu acestea, și să nu vă spurcați cu eale.

44. Că Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru, și vă veți sfinți, și* sfinți veți fi, că Sfânt sânt Eu, Domnul Dumnezeuul vostru, și să nu pângăriți sufletele voastre cu nici

*1 Pet.
1, 16

47. (d) În Bib. cea veachie să află: și să învețe pre fiii lui Israil.

6. (a) Jidovește: pentru păcat este pentru curățire.

o jivină ce să mișcă pre pământ.

45. Că Eu sânt Domnul, Cel ce v-am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să fiu voao Dumnezeu, și să fiți sfinți, că Sfânt sânt Eu, Domnul»”.

46. Aceasta este legea cea pentru dobitoace și pentru pasări și pentru tot sufletul ce să mișcă în apă și pentru tot sufletul ce să târă pre pământ.

47. Carea osibește întră ceale necurate și întră ceale curate (d), și întră ceale viețuitoare, care să mănâncă, și întră ceale viețuitoare, care nu să mănâncă.

CAP 12

Necurătenia muierilor care nasc și curățirea lor cu aducerea jertvei.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil, și zi cătră ei: * «Muierea, carea să va

*Luca
2, 22

îngreca și va naște fecior, necurată va fi

șapte zile, după zilele osibirei cruntării ei, necurată va fi.

3. * Și în zioa a opta să taie împrejur marginea trupului lui.

*Luca
2, 21

4. Și treizeci și trei de zile să șează în sângele său cel necurat, și de tot ce este sfânt să nu să atingă, și întră cel sfânt să nu între, până ce se vor plini zilele curățirii ei.

Ioan
7, 23

5. Iară de va naște fată, necurată va fi și de doao ori șapte zile, după cruntarea ei, și șesezeci și șeasă de zile va șeada în sângele său cel necurat.

6. Și când să vor plini zilele curățirii ei pentru fecior au pentru fată, va aduce un miel de un an curat pentru arderea de tot și un puiu de porumb sau o turturea pentru păcat (a), înaintea ușii cortului mărturiei, la preot.

7. Și-l va aduce înaintea Domnului, și să va ruga pentru ea preotul, și o va curăți pre ea de curgerea sângelui ei. Aceasta este legea ceii ce naște fecior sau fată.

8. Iară de nu va afla mâna ei miel, va lua * doao turtureale sau doi pui de porumb, unul pentru arderea de tot și unul pentru păcat, și să va ruga pentru ea preotul și să va curăți»”.

*Sus
5, 7
11
Luca
2, 24

CAP 13

Lege și cunoștință rânduită preoților pentru lepră în om, sau în haină, ce să se poruncească celui lepros.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

2. „Omul, căruia să va face în piiala trupului lui vânătare lucie de semn, și să va face în piiala trupului lui pipăire (a) de lepră, va veni la Aaron, preo-

2. (a) Pipăire, adecă semn ca și când apeși cu deagetul piiala pre om și rămâne semn.

tul, sau la unul dintră fiii lui, carii sânt preoți.

3. Și va vedea preotul pipăirea în piialea trupului lui, și părul cel din pipăire să va prefăce în alb, și fața pipăirei mai afundă decât piialea trupului lui, pipăire de lepră easte, și va vedea preotul și-l va vesti pre el necurat (b).

4. Iară de va fi lucie alburind în piialea trupului lui, și fața ei nu va fi mai afundă decât piialea, și părul ei nu s-au prefăcut în păr alb, ci easte negru, va osibi preotul pipăirea șapte zile.

5. Și în zioa a șaptea va vedea preotul pipăirea, și, de au rămas pipăirea în piiale, îl va osibi pre el preotul șapte zile a doao oară.

6. Și în zioa a șaptea a doao oară îl va vedea preotul, și, de au rămas pipăirea și nu s-au prefăcut în piiale, îl va curăți pre el preotul, că semn easte, și, după ce-și va spăla hainele sale, curat va fi.

7. Iară de să va întoarce și să va prefăce semnul în piiale, după ce l-au văzut pre el preotul, ca să-l curăță pre el, și să va arăta a doao oară preotului, și-l va vedea pre el preotul, și, iată, semnul s-au prefăcut în piiale, și-l va vesti pre el preotul necurat, lepră easte.

8. Și pipăire de lepră de să va face în om, și va veni la preot, și va vedea preotul,

9. Și, iată, vânătare albă în piiale, și au schimbat părul cel alb, și din cea sănătoasă carne vie,

10. Lepră veachie easte în piialea trupului lui.

11. Și-l va vesti preotul cum că easte necurat, și-l va osibi, că necurat easte.

12. Iară de au înflorit lepra în piialea trupului lui, și va acoperi lepra toată piialea pipăirei de la cap până la picioarele lui, după toată vederea preotului,

13. Și va vedea preotul, și, iată, lepra au acoperit toată piialea trupului lui, și va curăți preotul pipăirea lui, pentru că toată s-au făcut albă, curat easte.

14. Și ori în ce zi să va vedea întru el carne vie, necurat va fi.

15. Și va vedea preotul carnea cea vie, și-l va spurca pre el carnea cea vie, că necurat easte, lepră easte.

16. Iară de să va întoarce carnea cea vie, și să va prefăce albă, și va veni la preot,

17. Și-l va vedea preotul, și, iată, s-au schimbat pipăirea în albiciune, și va curăți preotul pipăirea, easte curat.

18. Și carnea de să va face în piialea lui rană, și să va vindeca.

19. Și să va face în locul ranei vânătare albă sau lucie alburind sau roșiiatecă, și să va arăta preotului,

20. Și va vedea preotul, și, iată, vederea

3. (b) Grece.: Și-l va spurca; iară jid.: cum am pus noi.

easte mai afundă decât piialea, și părul ei s-au prefăcut în albiciune, și-l va vesti pre el preotul necurat, că lepră easte, în rană înflorită.

21. Iară de o va vedea preotul, și, iată, nu easte într-însa păr alb, și nu va fi mai afundă decât piialea trupului, și ea va fi negrită, și-l va osibi pre el preotul șapte zile.

22. Iară de să va lăți cu lățime în piiale, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, că pipăire de lepră easte, în rană au înflorit.

23. Iară de va rămânea în locul său stricăciunea și nu să va lăți, sămn de rană easte, și-l va vesti pre el preotul curat.

24. Și carnea, de să va face în piialea lui ardere de foc, după ce să va tămădui de acea ardere, va fi în piialea lui stricăciune albă-roșiiatecă sau albă.

25. Și-l va vedea pre el preotul, și, iată, au schimbat părul alb în luminat, și fața ei mai afundă decât piialea, lepră easte, în arsură au înflorit, și-l va vesti preotul spurcat, pipăire de lepră easte.

26. Iară de-l va vedea pre el preotul, și, iată, în cel luminos nu easte păr alb, și nu va fi mai afund decât piialea, ci s-au negrit, atunci îl va osibi pre el preotul șapte zile.

27. Și-l va vedea pre el preotul în zioa a șaptea, și, de să va lăți cu lățime în piiale, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, pipăire de lepră easte, în rană au înflorit.

28. Iară de va rămânea cel luminos în loc, și nu să va lăți pre piiale, ci să va înnegri, semn de arsură easte, și-l va vesti preotul pre el curat, pentru că semn de arsură easte.

29. Și la bărbat sau la muiare, de să va face într-înșii pipăire de lepră în cap, au în barbă,

30. Și va vedea preotul pipăirea, și, de va fi fața ei mai afundă decât piialea, și întru ea easte păr supțire înflorind, atunci preotul îl va vesti pre el necurat, vânătare easte, lepră de cap, lepră de barbă easte.

31. Și când va vedea preotul pipăirea vânătării, și fața ei nu easte mai afundă decât piialea, și păr roșu nu va fi în ea, atunci va osibi preotul pipăirea vânătării șapte zile.

32. Și va vedea preotul pipăirea în zioa a șaptea, și, de nu s-au lătit vânătarea, și păr roșiiatec nu easte într-însa, și fața vânătării nu easte mai afundă decât piialea,

33. Atunci el va rade piialea; iară vânătarea nu o va rade, și va osibi preotul vânătarea șapte zile al doilea rând.

34. Și va vedea preotul vânătarea în zioa a șaptea, și de nu s-au lătit vânătarea în piiale după ce s-au ras el, și fața vânătării nu easte mai afundă în piiale, atunci preotul îl va vesti pre el curat, și, spălându-și hainele, curat va fi.

35. Iară de să va lăți în piiale vânătarea după

ce să va curăți el, și-l va vedea pre el preotul, și, iată, s-au lătit vânătarea în piiale,

36. Nu cearce preotul pentru părul cel roșiiatec, necurat easte.

37. Iară de va rămânea înaintea lui pre loc vânătarea, și păr negru va răsări întru ea, s-au însănătoșeat vânătarea, curat easte, și-l va vesti pre el preotul curat.

38. Și la bărbat sau la muiare de să vor face în piialea trupului lui luciri lucii albe înflorind,

39. Și va vedea preotul, și, iată, în piialea trupului luciri luciind, albe înflorind, coș easte, care au înflorit în piialea trupului lui, curat easte.

40. Iară de va cădea cuiva părul de pre cap, pleșug easte, curat easte.

41. Iară de va cădea de cătră față părul lui de pre cap, târcav easte, curat easte.

42. Iară de să va face în pleășea lui, sau în târcăvirea lui vânătare albă, au roșiiatecă, lepră easte în pleășea lui, au în târcăvirea lui.

43. Și-l va vedea pre el preotul, și, iată, fața pipăirii easte albă, au roșiiatecă în pleășa lui au în târcăvirea lui, ca un chip de lepră în piialea trupului lui.

44. Om lepros easte, și, vestind, îl va vesti preotul pre el necurat, în capul lui, în pipăirea lui.

45. Și hainele leprosului, întru carele easte pipăire, să fie spintecate, și capul lui descoperit, și împrejurul gurii să se acopere, necurat să va chema.

46. În toate zilele, în care va fi pre el pipăire necurat fiind, necurat va fi, osăbit va ședea, afară din tabără va fi petreacerea lui.

47. Și pre veșmânt de să va face pipăire de lepră, ori în veșmânt de păr, ori în veșmânt de pânză.

48. Au în țesătură, au în tort, au în inuri, au în păr, au în piiale, au ori în ce piiale de lucru.

49. Și să va face pipăirea înverzind, sau rușind, sau în piiale, sau în haine, sau în țesătură, sau în tort, sau ori în ce unealtă de piiale, pipăire de lepră easte, și să va arăta preotului.

50. Și va vedea preotul pipăirea, și va osibi preotul pipăirea șapte zile.

51. Și va vedea preotul pipăirea în zioa a șaptea, iară de să va lăți pipăirea în haine, au în țesătură, au în tort, au în piiale, ori de ce lucru fie bună piialea aceea, lepră stătornică easte, pipăire necurată easte.

52. De tot va arde haina, au țesătura, au tortul, sau haina cea de păr, sau de in, sau orice unealtă de piiale, în care va fi pipăire, că lepră stătornică easte, cu foc să se arză.

53. Iară de va vedea preotul, și nu să va lăți pipăirea în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piiale,

54. Și va porunci preotul, și va spă-

la, pre carele va fi pre dânsul pipăire, și va osăbi preotul pipăirea șapte zile al doilea rând,

55. Și va vedea preotul după ce i s-au spălat pipăirea, și, iată, pipăirea nu și-au schimbat fața sa, și pipăirea nu s-au lătit, necurat easte, în foc să va arde de tot, s-au întărit pre haine, sau pre țesături, sau pre tort.

56. Și va vedea preotul, de va fi neagră pipăirea după ce să va spăla, o va rumpe de la haină, au de la țesătură, au de la tort, au de la piiale.

57. Iară de să va mai ivi încă în haină, au în țesătură, au în tort, au ori în ce unealtă de piiale, lepră înflorind easte, în foc să va arde, în carea easte pipăirea.

58. Și haina, au țesătura, au tortul, au toată unealta de piiale, carea să va spăla, și să va șterge de pre ea pipăirea, să va spăla a doao oară, și curat va fi.

59. Aceasta easte legea pipăirei ceii de lepră, pre haină de păr, au de cânepă, au pre țesătură, au pre tort, au pre toată unealta cea de piiale, ca să o vestească pre ea curată au necurată”.

CAP 14

Jertvele pentru curățirea leprei pentru om, pentru casă și pentru haină, după ce s-au vindecat lepra; cum să cearcă lepra casălor, cum să vindecă și să curățească?

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Aceasta easte legea celui lepros, în zioa în carea să va curăți* și să va aduce la preot.

*Mat.

3. Și va ieși preotul afară din tabără, și va vedea preotul, și, de să va fi vindecat pipăirea leprei de la lepros,

8, 4

4.* Va porunci preotul și vor lua de la cel curățit doao păsăreale vii, curate, și lemn de chedru și roșu răsucit și isop.

*Marc.

1, 44

Luca

5. Și va porunci preotul și vor junghia o păsăruică în vas de lut la apă vie.

5, 14

6. Și va lua păsăruica cea vie și lemnul cel de chedru și roșul cel răsucit și isopul și le va muia aceastea, și păsăruica cea vie în sângele păsăruicii ceii junghiiate la apă vie.

7. Și va stropi de șapte ori pre cel ce s-au curățit de lepră și curat va fi, și va slobozi păsăruica cea vie în câmp.

8. Și va spăla cel curățit hainele sale, și-și va rade tot părul său, și să va scâlta în apă și curat va fi, și după aceasta va intra în tabără și va rămânea afară din casa lui șapte zile.

9. Și va fi în zioa a șaptea să rază tot părul său, capul său, și barba, și sprânceanele, și tot părul să-și rază.

10. Și să-și speale hainele sale, și să-și scalde trupul său cu apă, și curat va fi. Și, în zioa a opta, va lua doi miei cu-

rați de un an și o oaie de un an curată și trei zăciuiale de făină curată pentru jertvă frământată cu untdelemn și un păhar cu untdelemn.

11. Și preotul cel ce curățește va pune pre omul cel ce să curățește, și acestea înaintea Domnului, la ușa cortului mărturiei.

12. Și va lua preotul un miel și-l va aduce pentru greșală, și păharul cel cu untdelemn, și le va osăbi acestea osăbire înaintea Domnului.

13. Și vor junghia mielul în locul unde junghie arderile ceale de tot și ceale pentru păcat, în loc sfânt, pentru că este pentru păcat, ca și cea pentru greșală, este preotului, Sfintele Sfintelor este.

14. Și va lua preotul din sângele cel pentru greșală, și va pune preotul pe vârful urechii ceii dreapte a celui ce să curățește, și pe vârful mâinii ceii dreapte, și pe vârful piciorului celui drept.

15. Și, luând preotul din păharul cel cu untdelemn, va turna în mâna cea stângă.

16. Și va întinge preotul deagetul cel drept în untdelemn, care este în mâna lui cea stângă, și va stropi din untdelemn cu deagetul de șapte ori înaintea Domnului.

17. Iară untdelemn ce va rămânea, care este în mână, îl va pune preotul pe vârful urechii ceii dreapte a celui ce să curățește, și pe vârful mâinii lui ceii dreapte, și pe vârful piciorului celui drept, și pe locul sângelui celui pentru greșală, iară untdelemn ce au rămas în mâna preotului îl va pune preotul pe capul celui curățit.

18. Și să va ruga preotul pentru dânsul înaintea Domnului, și va face preotul cea pentru păcat, și să va ruga preotul pentru cel ce să curățește de păcatul său.

19. Și, după aceasta, va junghia preotul arderea de tot, și va aduce preotul arderea de tot, și jertva pre jertvenic înaintea Domnului.

20. Și să va ruga preotul pentru el, și să va curăți.

21. Iară de va fi sărac, și mâna lui nu va ajunge, va lua un miel de un an și-l va aduce pentru greșală, ca să se roage pentru dânsul, și a zecea parte a unui ifi de făină frământată cu untdelemn, pentru jertvă, și un păhar cu untdelemn.

*Sus 12, 2 [8] Luca 2, 24

22.* Și doao turtureale au doi pui de porumb, ce va putea avea, și o turturea pentru păcat și alta pentru arderea de tot.

23. Și le va aduce a opta zi pre eale la preot la ușa cortului mărturiei, înaintea Domnului, spre curățirea sa.

24. Și, luând preotul mielul cel pentru păcat și păharul cel cu untdelemn, le va pune pre eale punere înaintea Domnului.

25. Și va junghia mielul cel pentru pă-

cat, și va lua preotul din sângele ceii pentru păcat, și va pune pe vârful urechii ceii dreapte a celui ce să curățește, și pe vârful mâinii lui ceii dreapte, și pe vârful piciorului lui celui drept.

26. Și din untdelemn va turna preotul în mâna sa cea stângă.

27. Și va stropi preotul cu deagetul cel drept din untdelemn, care este în mâna lui cea stângă, de șapte ori înaintea Domnului.

28. Și va pune preotul din untdelemn, care este în mâna sa, pe vârful urechii dreapte a celui ce să curățește, și pe vârful mâinii lui ceii dreapte, și pe vârful piciorului lui cel drept, la locul sângelui celui pentru păcat.

29. Iară ce va rămânea din untdelemn, care este în mâna preotului, va pune pe capul celui curățit și să va ruga pentru el preotul înaintea Domnului.

30. Și va face una din turtureale, sau unul din puii de porumb, după cum au putut avea.

31. Una pentru păcat și una să fie pentru arderea de tot, împreună cu jertva, și să va ruga preotul pentru cel ce să curăță înaintea Domnului.

32. Aceasta este legea întru carele este pipăire de lepră, și a celuia ce nu are ceale ce sânt spre curățeniia sa”.

33. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

34. „După ce veți intra în pământul hananelor, care-l dau eu voao spre moștenire, de voi da eu pipăire de lepră în căsile pământului celui de moșie voao,

35. Și va veni a cui este casa, și va spune preotului, zicând: «Ca o pipăire mi s-au văzut mie în casă»,

36. Și va porunci preotul să golească casa de vase mai înainte de ce va intra preotul să vază pipăirea, ca să nu fie necurate câte sânt în casă,

37. Și după aceasta va intra preotul, ca să știe despre casă, și va vedea pipăirea în părății căsii, gropițe înverzind au rușind, și fața lor mai afundă decât părății,

38. Și, ieșind preotul din casă la ușa căsii, va osăbi preotul casa șapte zile.

39. Și să va întoarce preotul a șaptea zi și va vedea casa, și, de va vedea că s-au lățit pipăirea în părății căsii,

40. Atunci va porunci preotul și vor scoate pietrele întru care este pipăirea, și le vor lăpăda afară de cetate în loc necurat.

41. Și vor rade casa dinlăuntru împregiur, și țărâna cea rasă o vor vărsa afară de cetate în loc necurat.

42. Și vor lua alte pietri cioplite și le vor pune în locul pietrilor celor scoase, și alt lut vor lua și vor spoi casa.

43. Iară de va veni iarăși pipăirea și va

răsări în casă, după ce să vor scoate pietrele și după ce să va rade casa și după ce să va spoi,
44. Și va intra preotul și va vedea de s-au lătit pipăirea în casă, lepră statornică este în casă, necurată este.

45. Și vor strica casa și leamnele ei și pietrele ei, și toată țărâna casii o vor scoate afară din cetate în loc necurat.

46. Și cel ce va intra în casă, ori în ce zi din zilele în care este osăbită casa, necurat va fi până seara.

47. Și cel ce va dormi în casă va spăla hainele sale și necurat va fi până seara, și cel ce va mânca în casă va spăla hainele sale și necurat va fi până seara.

48. Iară după ce, mergând preotul, va intra înlăuntru și va vedea, și, iată, cu lățime nu să lățește pipăirea în casă după ce s-au spoit casa, și va vesti preotul curată casa, că s-au vindecat pipăirea,

49. Și va lua, ca să curățască casa, doao pasări vii curate și lemn de chedru și roșu răsucit și isop,

50. Și va junghia o pasăre în vas de lut la apă vie,

51. Și va lua lemnul cel de chedru și roșul cel răsucit și isopul și pasărea cea vie, și le va muia pre eale în sângele pasării ceii junghiate la apă vie și va stropi cu ea casa de șapte ori,

52. Și va curăți casa cu sângele paserii și cu apa cea vie și cu pasărea cea vie și cu lemnul cel de chedru și cu isopul și cu roșul cel răsucit,

53. Și va slobozi pasărea cea vie afară de cetate, la câmp, și să va ruga pentru casă și curată va fi.

54. Aceasta este legea pentru toată pipăirea de lepră și de vânătate.

55. Și pentru lepra hainei și a căsii.

56. Și pentru rană și pentru sămn și pentru lucire.

57. Și pentru ca să spuie în ce zi este necurat, și în ce zi să va curăți. Aceasta e legea pentru lepră”.

CAP 15

Curgerea seminții și a sângelui bărbatului și a muierii, curățirea și vindecarea bărbatului, căruia îi cură sămânță, și a muierii, carea este în curgerea sângelui, și de să vor împreuna pat de sămânță.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi lor: «Bărbatului, bărbatului căruia să va face curgere din trupul lui, curgerea lui necurată este.

3. Și aceasta este legea necurățeniei: cel ce face de curge sămânță din trupul său, sau au încetat trupul lui de a curge, necurăția lui este aceasta într-însul, în toate zilele în care curge trupul lui, sau au încetat a curge, necurăția lui este.

CAP 14 ȘI 15

4. Tot patul, întru care va dormi acela cui curge sămânța, necurat este, și tot vasul, pre care va șede acela cui curge sămânța, necurat este.

5. Și omul carele să va atinge de patul lui va spăla hainele sale și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

6. Și cel ce va șede pre vasul pre care au șezut acela cui curge sămânța va spăla hainele sale și să va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

7. Și cel ce să atinge de trupul celui ce-i curge sămânța va spăla hainele sale și să va scălda cu apă, și va fi necurat până seara.

8. Iară de va scuipi cel ce-i curge sămânța preste cel curat, va spăla hainele și să va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

9. Și toată șeaoa asinului, pre carea va încăleca cel ce-i curge sămânța, necurată va fi până seara.

10. Și tot cel ce să va atinge de toate câte sunt supt dânsul necurat va fi până seara, și cel ce rădică acealea va spăla hainele sale și să va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

11. Și de câte să va atinge cel ce-i curge sămânța, și mâinile lui nu sunt spălate cu apă, va spăla hainele sale și-și va scălda trupul cu apă, și necurat va fi până seara.

12. Și vasul de lut care-l va atinge cel ce-i curge sămânța să se spargă, iar vasul cel de lemn să se speale cu apă, și curat va fi.

13. Iară după ce să va curăți cel ce-i curge sămânța de curgerea sa, și va număra șapte zile spre curățirea sa, și va spăla hainele sale și va scălda trupul său cu apă, și curat va fi,

14. Și în zioa a opta va lua cu sâne doao turtureale sau doi pui de porumb, și le va aduce pre eale înaintea Domnului, la ușile cortului mărturiei, și le va da preotului.

15. Și le va face pre eale preotul una pentru păcat și una pentru arderea de tot, și să va ruga pentru el preotul înaintea Domnului, pentru curgerea lui.

16. Și omul, dintru carele va ieși sămânța patului, va scălda cu apă tot trupul său, și necurat va fi până seara.

17. Și toată haina și toată piialea, pre carea va fi sămânță de pat, să va spăla cu apă, și necurată va fi până seara.

18. Și muiarea, cu carea va dormi bărbat pat de sămânță, să vor spăla cu apă, și necurați vor fi până seara.

19. Și muiarea, căriia-i curge sânge, când va fi curgerea ei în trupul ei, șapte zile va fi întru necurățirea sa, tot cel ce să va atinge de ea necurat va fi până seara.

20. Și tot pre ce să va culca ea întru necurățirea sa necurat va fi, și tot pre ce va șede ea necurat va fi.

21. Și tot cel ce să va atinge de patul ei va spăla hainele sale și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

22. Și tot cel ce să va atinge de tot vasul, pre care va șede ea, va spăla hainele sale și să va scălda cu apă, și necurat va fi până seara.

23. Iară deaca, când easte ea în pat sau șede pre vas, să va atinge de acela, necurat va fi până seara.

24. Iară de să va culca cineva cu ea în pat, când easte ea întru curgerea sângelui, necurat va fi șapte zile, și tot patul pre care să va culca necurat va fi.

25. Și muiarea, de-i va curge curgere de sânge în mai multe zile, nu în vremea curgerii ei, și de va curge și după curgerea ei, în toate zilele curgerii necurățăniei ei, ca și în zilele curgerii ei, necurată va fi.

26. Și tot patul, pre care va dormi în toate zilele curgerii ei, ca și patul curgerii va fi ei, și tot vasul pre care va șede necurat va fi, după necurățănii curgerii.

27. Tot cel ce să atinge de dânsa necurat va fi, și va spăla hainele sale și va scălda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

28. Iară deaca să va curăți de curgere, va număra șie șapte zile, și, după aceea, să va curăți.

29. Și în zioa a opta va lua cu sine doao turtureale sau doi pui de porumb și le va aduce la preot, înaintea ușilor cortului mărturiei.

30. Și va face preotul una pentru păcat și una pentru arderea de tot, și să va ruga pentru ea preotul înaintea Domnului, de curgerea necurăției sale.

31. Și veți îndrepta pre fiii lui Israil să se curățască de necurăția lor, și să nu moară pentru necurăția lor, când vor spurca ei cortul care easte întru ei.

32. Aceasta easte legea celui ce-i curge sâmanța, și a celui ce-i iasă sâmanță de pat, cu care să spurcă.

33. Și a ceii ce are curgerea cruntării sale, și a celui ce-i curge sâmanța, a bărbatului sau a muierii, și a bărbatului, carele să va culca cu cea necurată»”.

CAP 16

Când și cum trebuie să între preotul întru cel sfânt, și a-l curăți împreună cu cortul și cu oltariul, țapul a-l slobozi, și sărbătoarea curățăniei a o prăznui.

*Sus
10, 12
Ieșire
30, 10

1.*

i au grăit Domnul cătră Moisi, după ce au murit cei doi fii ai lui Aaron, când au adus ei foc străin înaintea Domnului și au murit.

2. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Gră-

10. (a) În cea veachie românească Biblie și cea rusască easte: și-l va lăsa în pustie, și va aduce țapul

iaște cătră Aaron, fratele tău,* și să nu între în toată vremea întru cel sfânt mai înlăuntru de catapeteasma cea din fața milostivitorului, carea easte peste sicriul mărturiei, ca să nu moară, că în nor Mă voiu arăta preste milostivitoriu.

*Evrei
9, 7

3. Așa va intra Aaron întru cel sfânt: cu vițel de vaci, pentru păcat, și cu berbeace, pentru arderea de tot.

4. Și cu haină de in sfințită să va îmbrăca, și veșmânt de in va fi preste trupul lui, și cu brâu de in să va încinge, și chidară de in își va pune pre cap, haine sfinte sânt, și-și va spăla cu apă trupul său, și să va îmbrăca cu aceastea.

5. Și de la adunarea fiilor lui Israil va lua doi țapi din capre, pentru păcat, și un berbeace, pentru ardere de tot.

6. Și va aduce Aaron vițelul cel pentru păcatul său, și să va ruga pentru sine și pentru casa sa.

7. După aceea, va lua cei doi țapi, și-i va pune înaintea Domnului, la ușa cortului mărturiei.

8. Și va arunca Aaron pentru cei doi țapi sorți, o soarte Domnului și o soarte țapului celui de slobozit.

9. Și va aduce Aaron țapul pre care au căzut soarta Domnului, și-l va aduce pentru păcat.

10. Și țapul pre care au căzut soarta celui de slobozit îl va pune viu înaintea Domnului, ca să se roage preste el și să-l lasă sloboz, și-l va slobozi în pustie (a).

11. Și va aduce Aaron vițelul cel pentru păcatul său, și să va ruga pentru sine și pentru casa sa, și va junghia vițelul cel pentru păcatul său.

12. Și va lua cădealnița plină de jar din jertvenicul cel dinaintea Domnului.

13. Și-și va umplea mâinile de tămâie mărunț tocmită, și o va aduce înlăuntru catapeteasmei, și va pune tămâia pre foc înaintea Domnului, și fumul tămâiei va acoperi pre milostivitoriu cel deasupra mărturiilor, și nu va muri.

14. După aceea, va lua din sângele vițelului și va stropi cu deagetul preste milostivitoriu cătră răsărit, în fața milostivitorului, de șapte ori va stropi din sânge din deagetul său.

15. Și va junghia țapul cel pentru păcatul norodului înaintea Domnului, și va băga sângele lui înlăuntru catapeteasmei, și va face cu sângele lui cum au făcut cu sângele vițelului, și va stropi sângele lui preste milostivitoriu de cătră fața milostivitorului.

16. Și să va ruga pentru cel sfânt de ne-preste sine fărădelegile în pământ neumblat.

curățiile fiilor lui Israil, și de nedreptățile lor pentru toate păcatele lor, și așa va face cortului mărturiei, care s-au făcut întru ei în mijlocul necurăției lor.

Luca 1, 10 17. Și nici un om nu va fi în cortul mărturiei, când va merge el să se roage întru cel sfânt, până când va ieși și să va ruga pentru sine, și pentru casa sa, și pentru toată adunarea fiilor lui Israil.

18. Și va ieși la jertvenicul cel dinaintea Domnului, și să va ruga pentru dânsul, și va lua din sângele vițelului și din sângele țapului și va pune preste coarnele jertvenicului împrejur.

19. Și va stropi preste el din sânge cu deagetul său de șapte ori, și-l va curăți și-l va sfinți pre el de necurăția fiilor lui Israil.

20. Și va sfârși a curăți sfântul și cortul mărturiei și jertvenicul, și să va ruga pentru preoți, și va aduce țapul cel viu.

21. Și va pune Aaron mâinile sale pre capul țapului celui viu, și va mărturisi preste el toate fărădelegile fiilor lui Israil, și toate nedreptățile lor, și toate păcatele lor, și le va pune pre capul țapului celui viu și-l va slobozi, prin mână de om gătit, în pustie.

22. Și va lua țapul preste sine nedreptățile lor în pământ necălcat, și vor slobozi țapul în pustie.

23. Și va intra Aaron în cortul mărturiei și să va dezbrăca de veșmântul cel de in, cu care au fost îmbrăcat, când au intrat întru cel sfânt, și-l va pune acolo.

24. Și va spăla trupul său cu apă în locul cel sfânt, și să va îmbrăca cu haina sa, și, ieșind, va face arderile de tot ale sale și jertvele ceale de tot ale norodului, și să va ruga pentru sine și pentru casa sa și pentru norod, ca și pentru preoți.

25. Și va aduce pre jertvenic secul cel pentru păcate.

26. Și cel ce va slobozi țapul cel osăbit spre slobozire va spăla hainele sale și va scărda trupul său cu apă, și, după aceea, va intra în tabără.

27. Și vițelul cel pentru păcat și țapul cel pentru păcat, a cărora sânge s-au adus pentru curățire întru cel sfânt, vor scoate afară de tabără, și-i vor arde cu foc,* și pieile lor și cărnurile lor și balega lor.

*Evrei 13, 11

28. Iară cel ce îi va arde va spăla hainele sale și va scărda trupul său cu apă, și, după aceea, va intra în tabără.

*Jos 23, 27
28

29. Și va fi voao aceasta lege veacinică,* în luna a șaptezecea a lunii, să smeriți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți, nici moșteanul, nici nemearnicul, carele este întru voi.

30. Că în zioa aceasta să va ruga pentru voi,

ca să vă curățască de toate păcatele voastre înaintea Domnului, și vă veți curăți.

31. Sâmbăta sâmbetelor odihnă va fi aceasta voao, și veți smeri sufletele voastre, lege veacinică.

32. Și să va ruga preotul, pre carele-l vor unge, și ale căruia mâini le vor săvârși ca să preoțască după tatăl lui, și să va îmbrăca cu haina cea de in, cu haina cea sfântă.

33. Și va curăți sfânta sfintei, și cortul mărturiei, și jertvenicul va curăți, și pentru preoți și pentru toată adunarea să va ruga.

34. Și va fi aceasta voao lege veacinică, ca să vă rugați pentru fiii lui Israil, pentru toate păcatele lor. O dată în an să va face”, precum au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP 17

Să poruncească evreilor ca numai lui Dumnezeu să jertvească, nu idolului, nici airea, fără numai la ușa cortului; și să se contenească a mânca sânge și mortăciune.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște cătră Aaron și cătră fiii lui, și cătră toți fiii lui Israil,

și zi cătră ei: «Acesta este cuvântul care l-au poruncit Domnul, zicând:

3. ‘Om, om (a) dintră fiii lui Israil, au dintră veneticii carii să află întră voi, carele va junghia vițel, sau oaie, sau capră în tabără, și carele va junghia afară de tabără,

4. Și nu o va aduce la ușa cortului mărturiei, ca să o facă ardere de tot sau de mântuire Domnului, priimită întru miros de bună mireazmă, și cel ce va junghia afară și la ușa cortului mărturiei nu o va aduce, ca să aducă dar Domnului înaintea cortului mărturiei Domnului, să va socoti omului aceluia sângele, sânge au vărsat, peri-va sufletul aceluia din norodul său.

5. Ca să aducă fiii lui Israil jertvele sale, câte vor junghia ei în câmpuri, și le vor aduce Domnului la ușile cortului mărturiei la preot, și le vor junghia jertvă de mântuire acesteia Domnului.

6. Și va vărsa preotul sângele pre jertvenic împrejur înaintea Domnului, la ușa cortului mărturiei, și va aduce secul întru miros de bună mireazmă Domnului.

7. Și nu vor mai junghia jertvele sale celor deșerti cu carii ei curvesc (b) după dâșșii. Lege veacinică va fi voao întru neamurile voastre’.

8. Și zi cătră ei: ‘Om, om dintră fiii lui Israil, au dintră fiii celor venetici, carii să află întră voi, carele va face ardere de tot, au jertvă,

9. Și la ușa cortului mărturiei nu o va

3. (a) Om, om, adecă fieștecarele. 7. (b) Umblând.

aduce, să o facă Domnului, va peri omul acela din norodul său.

10. Și om, om din fiii lui Israil, au din venității carii să află întră voi, carele va mânca orice sânge, voi pune fața Mea asupra sufletului carele mănca sânge și-l voi puiarde pre el din norodul său.

11. Pentru că sufletul fieștecărui trup sângele lui easte (v), și Eu l-am dat voao pre jertvenic, ca să vă curățiți sufletele voastre, că sângele aceluia va face curățenie pentru suflet’.

12. Pentru aceea am grăit fiilor lui Israil: ‘Nici un suflet dintră voi nu va mânca sânge, nici cel venetic, carele să află întră voi, nu va mânca sânge.

13. Și om, om din fiii lui Israil, au din venității carii să află întră voi, carele va vâna vânat, fiiară au pasăre, carea să mănâncă, va vărsa sângele ei și-l va acoperi cu pământ.

Facer. 14. Că sufletul fieștecărui trup sângele lui easte’. Pentru aceea am zis fiilor lui Israil: ‘Sângele nici unui trup să nu mâncați, că sufletul fieștecărui trup sângele lui easte, tot cel ce mănâncă va peri.

9, 4

15. Și tot sufletul carele va mânca mortăciune sau prins de fiiară, ori moștean, ori venitic, va spăla hainele sale și să va scâlda cu apă, și necurat va fi până seara, și curat va fi.

16. Iară de nu va spăla hainele sale și nu-ș va scâlda trupul cu apă, va purta fărădelegea sa’”.

CAP 18

Spițale rudeniei ceii oprite, a să feri de faptele neamurilor și a hananeilor în multe urâciuni trupești.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil, și zi cătră ei: «Eu, Domnul Dumnezeu vostru.

3. După obiceiurile Eghiptului, întru care ați nemernicit, să nu faceți, și după obiceiurile pământului Hanaan, întru care voi băga pre voi, să nu faceți, și după legile lor să nu umblați.

4. Judecățile Meale să le faceți, și poruncile meale să le păziți și să umblați întru eale, Eu, Domnul Dumnezeu vostru.

Iezechi. 5. Și să țineți toate poruncile Meale și toate judecățile Meale, și să le faceți pre eale, care, de le va face omul, viu va fi într-însele, eu, Domnul Dumnezeu vostru.

20, 11

Roma.

10, 5

Galate.

3, 12

6. Om, om la nici o rudenie de ale trupului său să nu să apropie ca să-i descopere rușinea, eu, Domnul.

7. Rușinea tătâne-tău și rușinea mumei

11. (v) Adecă, duhul cel viețitoriu în sânge easte. Sau precum Sfântul Augustin zice: vîiața această vremealnică mai vîrtos cu sânge să ține în trup.

tale să nu o descoperi, pentru că mumă-ți easte, să nu descoperi rușinea ei.

8. Rușinea muierii tătâne-tău să nu o descoperi, că rușinea tătâne-tău easte.

9. Rușinea sororii tale ceii de pre tată au de pre mumă, carea s-au născut acasă sau afară, să nu descoperi rușinea lor.

10. Rușinea featei fiiului tău sau a featei featei tale, să nu descoperi rușinea lor, că a ta rușine easte.

11. Rușinea featei muierii tătâne-tău să nu o descoperi, soră de un pat easte, să nu descoperi rușinea ei.

12. Rușinea sororii tătâne-tău să nu o descoperi, pentru că rudă tătâne-tău easte.

13. Rușinea sororii mumei tale să nu o descoperi, pentru că rudă mumei tale easte.

14. Rușinea fratelui tătâne-tău să nu o descoperi și la muiarea lui să nu întri, pentru că rudă-ți easte.

15. Rușinea nurorii tale să nu o descoperi, că muiarea fiiului tău easte, să nu descoperi rușinea ei.

16. Rușinea muierii fratelui tău să nu o descoperi, că rușinea fratelui tău easte.

17. Rușinea muierii și a featei ei să nu o descoperi. Fata feciorului ei și fata featei ei să nu o iai, ca să descoperi rușinea lor, că rude sânt ție, păgânătate easte.

18. Muiare preste sora ei să nu o iai țiiitoare, ca să descoperi rușinea ei preste dânsa, încă fiind ea vie.

19. Și la muiare, întru osăbirea necurăției ei, să nu întri, ca să-i descoperi rușinea ei.

20. Și la muiarea deaproapelui tău să nu dai patul săminții tale, pângărindu-te cu ea.

21.* Și din sămânța ta să nu dai a sluji căpeteniei, și să nu spurci numele cel sfânt al Domnului Dumnezeu vostru (a), Eu, Domnul.

*Jos

20, 2

22. Și cu bărbat să nu dormi pat fâmieiesc, că spurcăciune easte.

23. Și la nici un dobitoc din ceale cu patru picioare să nu dai patul tău întru sămânță, ca să te spurci cu dânsul.* Și muiarea să nu stea la nici un dobitoc din ceale cu patru picioare să se încalece, pentru că urâciune easte.

*Jos

20, 16

24. Să nu vă spurcați cu nici una dintru aceastea, că cu toate aceastea s-au spurcat neamurile care Eu le lapăd dinaintea feații voastre.

25. Și s-au spurcat pământul, și le-am răsplătit lor nedreptatea pentru aceea, și au urât pământul pre cei ce lăcuiesc pre dânsul.

26. Și păziți toate legile Meale, și

21. (a) Jidov.: și să nu dai din sămânța ta stăpânitorului; altele Biblii au: să nu dai din sămânța ta idolului; altele, în loc de idolului, au: lui Moloc.

toate poruncile Meale, și să nu faceți nici una din toate spurcăciunile acestea, moșteanul și nemearnicul cel venit întru voi.

27. Că toate spurcăciunile acestea le-au făcut oamenii pământului carii au fost mai înainte de voi, și s-au spurcat pământul.

28. Și ca să nu vă urască pre voi pământul, cându-l veți spurca, cum au urât pre neamurile ceale mai înainte de voi.

29. Că tot cel ce va face din toate spurcăciunile acestea, vor peri din norodul său sufletele care fac acestea.

30. Și păziți poruncile Meale, ca să nu faceți din toate legile ceale spurcate, care s-au făcut mai înainte de voi, și să nu vă spurcați cu acealea. Că Eu, Domnul Dumnezeuul vostru»”.

CAP 19

Multe porunci despre îndreptarea vieții și despre ținerea mai înainte date iarăși să poruncesc, adăogându-să și altele.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Grăiaște adunării fiilor lui Israil, și zi către ei: * «Fiți sfinți, că Sfânt sunt Eu, Domnul Dumnezeuul vostru.

*Sus
11, 44
1 Petr.
1, 16

3. Fieștecarele de tatăl său și de mamă-sa să se teamă, și sâmbetele Meale să le păziți. Eu, Domnul Dumnezeuul vostru.

4. Să nu vă duceți la idoli și dumnezăi vărsați să nu vă faceți. Eu, Domnul Dumnezeuul vostru.

5. Și de veți jertvi jertvă de mântuire Domnului, priimită voao să jertviți.

6. În carea zi să va jertvi, să va mânca, și a doao zi; iară ce va rămânea până a treia zi cu foc să va arde de tot.

7. Iară de să va mânca cu mâncare a treia zi, spurcată easte, nu să va priimi.

8. Iară cel ce o va mânca păcat va avea, pentru că au spurcat sfintele Domnului, și sufletele ceale vor mânca vor peri din norodul său.

*Jos
23, 22

9. * Și când veți săcera voi seacerea pământului vostru, să nu săcerați de tot țarina voastră, și ceale ce cad de la seacerea ta să nu le aduni.

10. Și viia ta să nu o culegi de a doao oară, nici boambele viei tale să nu le aduni, săracului și nemearnicului să le lași acealea. Eu, Domnul Dumnezeuul vostru.

11. Să nu furați, să nu mințiți, și nimenea să nu înșeale pre deaproapele.

*Ieșire
20, 7

12. * Și să nu vă jurați strâmb cu numele Mieu, și să nu spurcați numele cel sfânt al Dumnezeului vostru. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

*Sirah
10, 6

13. * Să nu faci nedreptate vecinului și să nu-l jefuiești,** și să nu doarmă simbria

**2 Leage
24, 14

20. (a) Să vor pedepsi. 26. (b) Cea jido., latinească, arăbească, persească au: să nu mâncați sânge sau

năimitului tău la tine până dimineață.

Tobie
4, 15

14. Să nu grăiești de rău pre surd, și înaintea orbului să nu pui piadecă, și să te temi de Dumnezeuul tău. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

15. * Să nu faceți nedreptate la judecată, și să nu cauți în fața săracului, nici să te sfiiești de fața celui puternic, cu dreptate să judeci pre vecinul tău.

*2 Leage
1, 17
16, 19
Pilde
34 [24], 23
Sirah
20, 31
Iacov
2, 2

16. Să nu umbli cu viclesug întru neamul tău, și să nu te întărești asupra sângelui vecinului tău. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

17. * Să nu urăști pre fratele tău întru inima ta, cu mustrare să mustri pre deaproapele tău, ca să nu aibi pentru dânsul păcat.

*1 Ioan
2, 11
3, 14

18. Și să nu-și izbândească mâna ta, și să nu ții mânie asupra fiilor norodului tău,* și să iubești pre deaproapele tău ca pre tine însuși. Eu sunt Domnul.

Sira.
19, 14
Mateiu
18, 15

19. Leagea Mea să o păziți, dobitoacele tale să nu le faci a să încăleca cu alt fealiu, și în țarina ta să nu sameni doao fealiuri de sămânță, și cu haină țesută din doao fealiuri osibite să nu te îmbraci.

Luca
17, 5
Mateiu
18, 16
Luca

20. Și de va dormi neștine cu muiare pat de sămânță, și aceea va fi roabă păzită unui om, și ea cu răscumpărare nu s-au răscumpărat, slobozenie nu s-au dat ei, certare va fi lor (a), iară să nu moară, pentru că nu s-au dat ei slobozenie.

17, 3
*Mat.
5, 43
22, 39
Luca
6, 27

21. Și va aduce pentru greșala sa Domnului, la ușa cortului mărturiei, un berbeace pentru greșală.

Roma.
13, 9

22. Și să va ruga preotul pentru dânsul cu berbeacele greșalei, înaintea Domnului, de păcatul care au păcătuit, și să va ierta lui păcatul care au păcătuit.

23. Iară după ce veți intra în pământul care-l dă voao Domnul Dumnezeuul vostru, și veți sădi orice pom, de mâncat, veți curăți împregiur necurățenia lui. Rodul lui în trei ani va fi voao necurat, să nu să mănânce.

24. Iară în anul al patrulea, tot rodul lui va fi sfânt de laudă Domnului.

25. Iară în anul al cincilea, veți mânca rodul lui și veți aduna voao rodurile lui. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

26. Să nu mâncați pre munți (b), nici să vrăjiți, nici cu vraje din paseri să nu căutați.

27. Să nu vă încrețiți părul capului vostru, nici să stricați fața barbei voastre.

28. Și tăieturi pentru suflet (v) să nu faceți în trupul vostru, și slove împuse să nu faceți întru voi. Eu sunt Domnul Dumnezeuul vostru.

29. Să nu pângărești fata ta, ca să curvească, și să nu curvească pământul, și să se umplă pământul de fărădeleage.

cu sânge. 28. (v) Jidov.: și tăieturi pentru mort să nu faceți.

30. Sâmbetele Meale să le păziți și de ceale sfinte ale Meale să vă teameti. Eu sânt Domnul.

31. Să nu mergeți la cei ce (g) vrăjesc și de descântători să nu vă lipiți, ca să vă spurcați cu ei. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru.

32. Înaintea celui cărunt să te scoli și să cinstești fața celui bătrân, și să te temi de Dumnezeuul tău. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru.

Ieșire 22, 21 33. Iară de va veni vreun nemernic în pământul vostru, să nu-l năcăjiți pre el.

34. Ca și moșteanul cel de pământ să fie întră voi nemernicul, carele vine la voi, și să-l iubești pre el ca și pre tine, că nemernici ați fost în pământul Eghiptului. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru.

35. Să nu faceți nedreptate, în judecată, în măsuri, în punți, în cumpene.

36. Cumpene dreapte și punți drepti și măsură dreaptă să fie la voi. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru, Cel ce v-am scos pre voi din pământul Eghiptului.

37. Și să păziți toată legea Mea și toate poruncile Meale, și să le faceți pre eale. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru”.

CAP 20

Carii vor da din sãmânța sa lui Moloh, sau să vor duce la descântători sau la gâcitori, sau pre părinții săi vor blăstăma, sau amestecături trupești neslobode vor face, cu moarte să se omoară.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil: «De va fi cineva din fiii lui Israil, sau

Sus 18, 21 din cei ce s-au făcut venitici în Israil, carele va da din sãmânța sa căpetenii[i] (a), cu moarte să se omoară, neamul cel de pre pământul acela îl va omorî cu pietri.

3. Și Eu voiu pune fața Mea asupra omului aceluia și-l voiu piiarde pre el din norodul său, pentru că au dat sãmânța sa căpetenii[i], ca să spurce ceale sfinte ale Meale și ca să spurce numele celor sfințiți Mie.

4. Iară de vor treace cu vederea lăcuiorii pământului cu ochii lor de la omul acela, după ce va da el din sãmânța sa căpeteniei, și nu-l vor omorî pre el,

5. Voiu pune fața Mea asupra omului aceluia și asupra seminției lui, și voiu piiarde din norodul său pre dânsul și pre toți câți să unesc într-un gând cu el, ca să curvească cu căpeteniile.

6. Și sufletul, carele să va duce la descântători sau la vrăjitori, ca să curvească după dâșii, voiu pune fața Mea asupra sufletului aceluia și-l voiu piiarde din norodul său.

1 Pet. 1, 16 7. Și veți fi sfinți, că sfânt sânt Eu, Domnul Dumnezeuul vostru.

8. Și să păziți poruncile Meale, și să

31. (g) Biblia cea veachie are: băznuitoriu de pân-tece, prin care să înțeleg vrăjitorii aceia carii din mațe-

le faceți pre eale. Eu sânt Domnul, Cel ce vă sfințesc pre voi.

9.* Om, om carele va blăstăma pre tatăl său au pre mumă-sa, cu moarte să se omoară; pre tatăl său au pre mumă-sa au blăstămat, vinovat easte. *Ieșire 21, 16 [Pilde] 20, 20

10.* Omul, carele va preacurvi cu muiare, carea are bărbat, au carele va preacurvi cu muiarea vecinului său, cu moarte să se omoară, și preacurvariul și preacurva. Mateiu 15, 4 *2 Leag. 22, 22

11. Și carele să va culca cu muiarea tătâne-său, rușinea tătâne-său au descoperit, cu moarte să se omoară, amândoi vinovați sânt. Ioan 8, 5

12. Și de va dormi cineva cu noru-sa, cu moarte să se omoară amândoi; că păgânătate au făcut, vinovați sânt.

13. Și carele să va culca cu bărbat pat fămeiesc, spurcăciune au făcut amândoi, cu moarte să se omoară, vinovați sânt.

14. Carele va lua șie muiare și pre muma ei, fărădeleage easte, cu foc să-l arză pre el și pre eale, ca să nu fie fărădeleage întru voi.

15. Și cine va îndrăzni a să culca cu dobitoc cu moarte să se omoară, și dobitocul să-l omorâți.

16.* Și muiarea, carea va merge ori la ce dobitoc, ca să se încalece de dânsul, să omorâți muiarea și dobitocul, cu moarte să se omoară, vinovați sânt. *Sus 18, 23

17. Carele va lua pre soru-sa cea de pre tatăl său sau de pre mumă-sa, și va vedea rușinea ei, și ea va vedea rușinea lui, ocară easte, să piiară înaintea fiilor neamului lor, rușinea sororei sale au descoperit, păcatul vor purta.

18. Și bărbatul, carele va avea pat cu muiarea carea are cruntarea cea de lună, și va descoperi rușinea ei, izvorul ei au descoperit, și ea au descoperit curgerea sângelui său, amândoi să piiară din neamul său.

19. Și rușinea sororei tătâne-tău și a sororei mumei tale să nu o descoperi, pentru că rudeniia au descoperit, păcat vor avea.

20. Oricarele va dormi cu rudeniia sa rușinea rudeniei sale au descoperit, fără de fii să moară.

21. Iară de va lua careva muiarea fratelui său, necurăție easte, rușinea fratelui său au descoperit, fără de fii să moară.

22. Și să păziți toate poruncile Meale și judecățile Meale, și să le faceți pre eale, ca să nu vă urască pre voi pământul, întru care vă bag Eu pre voi, ca să lăcuiți pre el.

23. Și să nu umblați după legile neamurilor, care Eu le gonesc dinaintea voastră, că toate aceastea le-au făcut, și le-am urât pre eale.

24. Și am zis voao: ‘Voi veți moșteni pământul lor, și Eu voiu da pre el voao să-l

le dobitoacelor spunea ceale viitoare. 2. (a) Idolului, care să chema Moloh.

moșteniți, pământul care curge lapte și miiare'. Eu, Domnul Dumnezeu vostru, Cel ce v-am ales pre voi din toate neamurile.

25. Și voi să osăbiți înătră dobitoacele ceale curate și înătră ceale necurate, și înătră paserile ceale curate și înătră ceale necurate, și să nu spurcați sufletele voastre cu dobitoacele și cu paserile, și cu toate ceale ce să târăsc pre pământ, care le-am ales Eu să fie voao necurate.

1 Petr. 1, 16 26. Și să fiți Mie sfinți, că Eu Sfânt sânt, Domnul Dumnezeu vostru, Cel ce v-am ales pre voi din toate neamurile ca să fiți ai Mie.

Leage 18, 11 1 Împăr. 28, 7 27. Și bărbatul sau muiarea, oricare dintru ei să va face descântătoriu au vrăjitoriu, cu moarte să se omoară amândoi, cu pietri să-i ucideți, vinovați sânt»".

CAP 21

La care îngropăciuni pot fi preoții, și ce muiere să-și ia, și carii sânt nevreadnici de preoție; și pentru fata preotului, de va curvi.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: „Grăiaște preoților fiilor lui Aaron, și zi cătră ei: «În suflete să nu să spurce întru neamul lor (a).

2. Fără numai cu ruda cea de aproape a lor, cu tată și cu mumă și cu fii și cu fiice și cu frate.

3. Și cu soru-sa, fecioara cea mai aproape de el, carea nu easte împreunată cu bărbat, cu aceștia să va spurca.

4. Să nu să spurce îndată întru norodul său spre spurcăciunea sa (b).

Sus 19, 27 lezechii. 44, 20 5. Și pleasă să nu vă radeți pre cap pentru mort, și fața barbei să nu o rază, și pre trupurile sale să nu taie tăieturi.

6. Sfinți să fie Dumnezeului său, și să nu spurce numele Dumnezeului său, pentru că jertvele Domnului, darurile Dumnezeului său, ei le aduc, și să fie sfinți.

Sus 9, 29 7. Muiare curvă și spurcată să nu ia, și muiare lăpădată de la bărbatul său să nu ia, că Sfânt easte Domnului Dumnezeului său.

8. Și-l vei sfinți pre el, darurile Domnului Dumnezeului vostru el le aduce, sfânt să fie, că Sfânt Eu, Domnul, Cel ce sfințesc pre ei.

9. Și fata omului preot, de să va spurca curvind, numele tătâne-său spurcă, în foc să se arză.

10. Și preotul cel mare înătră frații săi, preste a căruia cap s-au turnat din untul-cel-de-lemn al ungerii și s-au sfințit, ca să se îmbrace cu haine, capul să nu-și des-

1. (a) Latin.: să nu să spurce preotul cu morțile celor ce lăcuiesc cu el. Adecă, să nu să spurce atingându-să de mort. 4. (b) Jido.: stihul acesta easte: nu să va spurca pre sine domnul întru noroadele sale, ca să se spurce pre sine. Latin.: ci nici cu dom-

copere și hainele să nu și le rumpă.

11. Și la nici un suflet mort să nu între, și nici cu tatăl său, nici cu mumă-sa să nu să spurce.

12. Și din ceale sfinte nu va ieși, și nu va spurca cel sfințit a Dumnezeului său, pentru că untuldelemn cel sfânt al ungerii lui Dumnezeu preste dânsul. Eu, Domnul.

13. Acesta să ia muiare* fecioară din neamul său.

*Iezechii. 44, 22

14. Iară văduvă și lăpădată și spurcată și curvă, de aceastea să nu ia, fără numai fecioară din norodul său să-și ia muiare.

15. Și să nu spurce sămânța sa întru norodul său. Eu, Domnul Dumnezeu, Cel ce sfințesc pre el»".

16. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

17. „Grăiaște lui Aaron, zicând: «Oricare om din sămânța ta întru rudele voastre, întru carele va fi prihană (v), să nu să apropie a aduce darurile Dumnezeului său.

18. Tot omul întru carele easte prihană nu să va apropiia: omul cel orb, sau cel șchiop, sau cel cu nasul tăiat, sau cel cu urechile tăiate.

19. Sau omul a căruia easte mâna ruptă sau piciorul rupt.

20. Au ghibos, au cu ochii urduroși, au cu albeață, sau omul întru carele easte râie sălbatecă, sau pecingine, sau cu un coiu.

21. Tot din sămânța lui Aaron, preotului, întru carele easte prihană, să nu să apropie a aduce jertvele Dumnezeului tău, că prihană easte, să nu să apropie a aduce darurile lui Dumnezeu.

22. Darurile lui Dumnezeu, Sfintele Sfintelor, și din ceale sfinte va mânca.

23. Iară la catapeteasmă nu va întra și la jertvenic nu să va apropiia, pentru că are prihană, și nu va spurca cel sfânt a Dumnezeului său, că Eu sânt Domnul, Cel ce sfințesc pre dânsii»".

24. Și au grăit Moisi cătră Aaron și cătră fiii lui și cătră toți fiii lui Israil.

CAP 22

Cel străin și cel necurat să se contenească de mâncarea celor sfințite sau a jertvelor; să însămnează prihanele sau sminteale, fără de care trebuie să fie jertvele; și care trebuie să se jertvească.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Zi lui Aaron și fiilor lui ca să se ferească (a) de ceale sfinte ale fiilor lui Israil, și să nu spurce numele Mieu cel sfânt, care le sfințesc ei Mie. Eu, Domnul.

nul norodului său nu să va spurca. Aravicea.: și să nu să pângărească cu bărbat de bun neam în norodul său, că aceasta-l va spurca pre el. 17. (v) Prin prihană aici să înțaleage ceva scădeare, schimosire sau slutire în trup. 2. (a) De vor fi necuvioși.

3. Zi lor: «Întru sămințile voastre, tot omul din sămânța voastră, carele să va apropiia cătră ceale sfinte, care le sfințesc fiii lui Israil Domnului, când este necurăția pre dânsul, va peri sufletul acela dinaintea Mea. Eu, Domnul Dumnezeu vostru.

4. Și orice om din sămânța lui Aaron, preotului, carele este lepros, sau îi curge sămânța, din ceale sfinte să nu mănânce, până ce să va curăți. Și cel ce să va atinge ori de ce necurăție a sufletului (b) sau de om, din carele curge sămânța patului,

5. Sau cel ce să va atinge ori de ce jivină necurată, carea-l spurcă pre el, sau de om, carele-l spurcă pre el după toată necurăția lui,

6. Sufletul, carele să va atinge de acestea, necurat va fi până seara, să nu mănăce din ceale sfinte.

7. Până ce-ș va spăla trupul său cu apă și va apune soarele și curat va fi, și atunci va putea mânca din ceale sfinte, că pâinea a lui este.

Ieșire 22, 31 8. Mortăciune și prins de fiară să nu mănăce, ca să nu să spurce cu eale. Eu, Domnul.

Sus 17, 15 2 Leage 14, 21 9. Și vor păzi pazăle Meale, ca să nu aibă pentru eale păcat, și să moară pentru eale, de le vor spurca pre eale. Eu, Domnul Dumnezeu, Cel ce sfințesc pre ei.

Iezechii. 44, 31 10. Și nici unul din cei de neam străin să nu mănăce din ceale sfinte, nemearnicul preotului au năimitul nu va mânca din ceale sfinte.

11. Iară de va avea preotul suflet cu argint cumpărat, acesta va mânca din pâinile lui, și cei născuți în casa lui, și aceștia vor mânca din pâinile lui.

12. Și fata omului preot, de să va mărita după bărbat de neam străin, ea din pârga cea sfântă nu va mânca.

13. Și fata preotului, de să va face văduvă sau va fi lăpădată (v), și sămânță nu va fi întru ea, să va întoarce la casa tătâne-său precum au fost în fetie, din pâinile tătâne-său va mânca, iară din cei de neam străin nimenea nu va mânca din eale.

14. Și omul, carele prin neștiință va mânca ceale sfinte, va adaoge a cincea parte la acealea, și va da preotului sfânta.

15. Ca să nu spurce ceale sfinte ale fiilor lui Israil, care le-au adus ei Domnului.

16. Și să aducă asupra sa fărădelegea păcatului, mănăcând ei ceale sfinte ale lor. Că Eu, Domnul. Cel ce sfințesc pre ei».

17. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

18. „Grăiaște lui Aaron și fiilor lui și la toată adunarea lui Israil, și zi cătră ei: «Om, om din fiii lui Israil, sau dintr-a viniticilor carii lăcuiesc la dâșii întru Israil, carele va aduce darurile sale după toată mărturisirea sa și după toată aleagerea sa, câte vor aduce Domnului

pentru arderea de tot.

19. Ceale priimate ale voastre, fără de prihană, parte bărbătească, din cirezi, sau din oi, sau din capre.

20. Nici una din ceale ce au prihană întru sine să nu aducă Domnului, pentru că nu va fi priimită voao.

21.* Și omul, carele va aduce jertvă de mântuire Domnului, osăbind darul ce-l aduce din făgăduință, ori din voie, ori întru sărbătorile voastre din voi, au din oi fără de prihană, va fi bine plăcut, toată prihana să nu fie într-însul. *2 Leage 15, 21

22. Orb, sau strujit, sau cu limba tăiată, sau cu negei, sau raios, sau pecinginos, acestea să nu le aducă Domnului, și jertvă dintru acestea să nu aduceți pre oltariu Domnului.

23. Și vițel au oaie cu urechile tăiate, au cu coada tăiată, acealea să le junghii ție, iară pentru făgăduința ta nu să vor priimi.

24. Iară căruia sânt coaiele zdrobite, și căruia sânt sucite și tăiate și smulte, să nu aduci acestea Domnului, și în pământul vostru să nu faceți.

25. Și din mâna celui de neam străin să nu aduceți darurile Dumnezeului vostru din toate acestea, că stricăciune și prihană este într-însele, nu să vor priimi acestea voao».

26. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

27. „Vițelul sau oaia sau capra, după ce să va naște, și va fi șapte zile supt mumă-sa, iară a opta zi și de aci înainte să va priimi spre daruri, jertvă Domnului.

28. Și vaca și oaia, pre ea și pre fiii ei să nu-i junghiiți întru o zi.

29. Iară de veți jertvi jertvă de bucurie Domnului, după plăcearea voastră o veți jertvi.

30. Aceasta întru acea zi să va mânca, nu lăsați din cărnuri pe dimineață. Eu, Domnul.

31. Și să păziți poruncile Meale și să le faceți pre eale. Eu, Domnul.

32. Și să nu spurcați numele Mieu cel sfânt, și Mă voi sfinti întră fiii lui Israil. Eu sânt Domnul, Cel ce vă sfințesc pre voi.

33. Cel ce v-am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să vă fiu voao Dumnezeu. Eu, Domnul».

CAP 23

Praznicile sâmbetei, a Paștilor, a pârgălor, a săptămânilor, a săcerișului, a trâmbiților, a curățirii și a corturilor; și cum trebuie să se prăznuiască.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi cătră ei: «Sărbătorile Domnului, care le veți chema sfinte, acestea sânt sărbătorile Meale:

3. Șease zile veți lucra, iară zioa a șaptea,

țipată de la bărbat.

4. (b) Ori de ce necurăție de mort. 13. (v) Adecă,

sâmbătă, odihnă chemată sfântă Domnului, nici un lucru să nu faceți, sâmbătă este Domnului în toată lăcuința voastră.

4. Acestea sânt sărbătorile Domnului, chemate sfinte, care le veți chema în vremile lor:

***Ieșire 12, 28** 5.* În luna dintâiu, în patrusprăzeace zile ale luni întră seri, pasha Domnului.

[18] Numer. 28, 16 6. Și în zioa a cincisprăzeacea a luni aceștia, sărbătoarea azimelor Domnului, șapte zile azime să mâncați.

7. Și zioa cea dintâiu chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

8. Și în șapte zile să aduceți arderi de tot Domnului, și zioa a șaptea chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți”.

9. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

10. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi cătră ei: «Când veți intra în pământul care Eu-l dau voao și veți săcera săcerișul lui, veți aduce un znop pârğa seacerii voastre la preot.

11. Și va aduce znopul înaintea Domnului priimit voao, în zioa a doao de la zioa cea dintâiu îl va aduce preotul.

12. Și, în zioa în care veți aduce znopul, veți face o oaie curată de un an ardere de tot Domnului.

13. Și jertva lui doaoazeacea din făină curată făcută cu untdelemn, jertvă Domnului, miros de bună mireazmă Domnului, și turnarea ei a patra a unui in de vin.

14. Și pâine și spice frecate noao să nu mâncați până în zioa aceasta, când veți aduce daruri Dumnezeului vostru. Leage veacinică în neamurile voastre, în toată lăcuința voastră.

***2 Leage 16, 9** 15.* Și să numărați voao din a doao zi a sâmbetei, din zioa în carea veți aduce znonul punerii înainte, șapte săptămâni întregi să numărați.

16. Până a doao zi a săptămânii ceii mai de pre urmă să numărați cincizeci de zile.

17. Și veți aduce jertvă noao Domnului, din lăcașurile voastre veți aduce pâini punere-înainte, doao pâini din doaoazeacea de făină curată va fi o pâine, dospite le vor coace Domnului din pârğa roadelor.

18. Și împreună cu pâinile veți aduce șapte miei de un an curați, și un vițel din cireadă și doi berbeci curați, care vor fi ardere de tot Domnului, și jertvele lor și turnările lor, jertvă miros de bună mireazmă Domnului.

19. Și veți face un țap din capre, pentru păcat, și doi miei de un an, care să fie jertvă de mântuire, împreună cu pâinile ceale din rodurile ceale de pârğă.

20. Și le va pune pre eale preotul cu pâi-

22. (a) Să nu sfârșești rămășița seacerii țarinei tale, adecă: să nu seaceri de tot, până în margini,

nile rodurilor celor din pârğă punere-înaintea Domnului, împreună cu cei doi miei, sfinte vor fi Domnului, vor fi ale preotului celui ce le aduce.

21. Și veți chema zioa aceasta chemată sfântă va fi voao, tot lucrul de slujbă să nu faceți într-însa. Leage veacinică întru neamurile voastre în toată lăcuința voastră.

22.* Și, când săcerați seacerea pământului vostru, să nu sfârșiți rămășița seacerii țarinei tale (a), când seaceri tu și cade din seacerile tale, să nu le culegi, celui sărac și celui nemearnic să le lași acealea. Eu, Domnul Dumnezeu vostru”.

23. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

24.* „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «În luna a șaptea, în zioa cea dintâiu a luni, va fi voao odihnă, pomenirea trâmbițelor, chemată sfântă va fi voao.

25. Nici un lucru de slujbă să nu faceți, ci să aduceți ardere de tot Domnului”.

26. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

27.* „Și (b) a zecea a luni aceștia a șaptea, zi de curățenie chemată sfântă va fi voao, întru carea veți smeri sufletele voastre, și veți aduce ardere de tot Domnului.

28. Nici un lucru să nu faceți în zioa aceasta, că este voao aceasta zi de rugăciune, și să vă rugați pentru voi înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

29. Tot sufletul, carele nu să va smeri în zioa aceasta, va peri din norodul său.

30. Și tot sufletul, carele va face lucru în zioa aceasta, va peri sufletul acela din norodul său.

31. Nici un lucru să nu faceți. Leage veacinică întru neamurile voastre, întru toate lăcașurile voastre.

32. Sâmbăta sâmbetelor va fi voao, și să smeriți sufletele voastre din a noaoa a luni, de seara până seara, veți sâmbăta sâmbetele voastre”.

33. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

34. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «În zioa a cincisprăzeacea a lunii aceștia a șaptea, sărbătoarea corturilor șapte zile Domnului.

35. Și zioa cea dintâiu chemată sfântă va fi, nici un lucru de slujbă să nu faceți într-însa.

36.* Șapte zile veți aduce arderi de tot Domnului, și zioa a opta chemată sfântă va fi voao, și veți aduce arderi de tot Domnului. Ieșire este, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

37. Acestea-s sărbătorile Domnului, care le veți chema chemate sfinte, ca să aduceți aduceri Domnului arderi de tot, și jertvele lor, și turnările lor din zi în zi.

holda ta. 27. (b) Adecă, zioa.

38. Afară de sâmbetele Domnului, și afară de darurile voastre, și afară de toate făgăduințele voastre, și afară de ceale de bunăvoie ale voastre, care veți da Domnului.

39. Și în zioa a cincisprezece a luni aceștia a șaptea, după ce veți strânge roadele pământului, să țineți sărbătoare Domnului șapte zile: în zioa dintâiu, odihnă, și în zioa a opta, odihnă.

40. Și veți lua în zioa dintâiu rod frumos de lemn și ramuri de finic și stâlpări de lemn dasis și sălcii și stâlpări de agn de la râu, și vă veți veseli înaintea Domnului Dumnezeului vostru.

41. Șapte zile în an leage veacinică întru neamurile voastre, în luna a șaptea veți prăznui aceasta.

42. În corturi veți lăcui șapte zile, tot moșteanul întru Israil va lăcui în corturi.

43. Ca să văză semințiile voastre că în corturi am făcut a lăcui pre fiii lui Israil, când i-am scos pre ei din pământul Eghiptului. Eu, Domnul Dumnezeul vostru»”.

44. Și au spus Moisi sărbătorile Domnului fiilor lui Israil.

CAP 24

Leagea și vreama a să împodobi candilele, pâinile punerii-înainte; pedeapsa hulitorilor și a ucigătorilor.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Poruncește fiilor lui Israil să aducă la tine untdelemn de maslin, curat și limpede, la lumină, să arză lumină pururea, afară de catapeteazmă, în cortul mărturiei.

3. Și o vor aprinde Aaron și fiii lui de seara până dimineața, înaintea Domnului, pururea. Leage veacinică în neamurile voastre.

4. În sfeșnicul cel curat veți aprinde luminile înaintea Domnului, până dimineața.

5. Și veți lua făină curată și veți face dintr-însa doasprezece pâini, din doao, a zecea să fie o pâine.

6. Și le veți pune pre eale doao puneri, șease pâini o punere pre masa cea curată, înaintea Domnului.

7. Și veți pune la fieștecarea punere tămâie curată și sare, și vor fi pâinile întru pomenire puse înaintea Domnului.

8. În toată sâmbăta să vor pune înaintea Domnului, de la fiii lui Israil, leage veacinică.

Sus 8, 31 leșire 29, 32 9. Și vor fi ale lui Aaron și ale fiilor lui, și le vor mânca în loc sfânt, că sânt Sfintele Sfintelor. Aceasta va fi a lor din ceale ce să jertvesc Domnului, leage veacinică”.

10. Și au ieșit feciorul unei israilteancă, și acesta era fecior de eghiptean întră fiii lui Israil, și s-au sfădit în tabără cel din israilteană cu un om israiltean.

16. (a) Cea latinească are: când suduie sau blastămă

11. Și numind feciorul cel din muiare israilteană, numele au blăstămat, și l-au adus pre el la Moisi, și numele mumei lui era Salomit, fata lui Davri din sâmbăta lui Dan.

12. Și l-au pus pre el în temniță, ca să-l judece, după cum va porunci Domnul.

13. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

14. „Scoate afară de tabără pre cel ce au blăstămat, și toți cei ce l-au auzit să puie mâinile pre capul lui și să-l uciză cu pietri toată adunarea.

15. Și grăiaște fiilor lui Israil, și zi către dânșii: «Omul, carele va blăstăma pre Dumnezeu, păcat va avea.

16. Iară carele va numi numele Domnului cu moarte să se omoară, cu pietri să-l uciză toată adunarea lui Israil, ori venitic, ori moștean, când numeaște el (a) numele Domnului, să moară.

17. Și omul,* carele va lovi sufletul omenesc și va muri, cu moarte să se omoară. *leșire 21, 12

18. Și carele va lovi dobitoc și va muri, să plătească suflet pentru suflet.

19. Și de va vătăma neștine pre deaproapele său, cum au făcut el, așa să i se facă și lui.

20.* Frântură pentru frântură, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, după cum va vătăma pre om, așa să se facă și lui. *leșire 21, 24

21. Cel ce va lovi pre om și va muri, cu moarte să se omoară. 2 Leage 19, 21

22. O dreptate să fie celui nemearnic și celui moștean, că Eu sânt Domnul Dumnezeul vostru”.

23. Și au grăit Moisi fiilor lui Israil, și pre cel ce au blăstămat l-au scos afară de tabără și l-au ucis cu pietri, și fiii lui Israil au făcut precum au poruncit Domnul lui Moisi. Matei 5, 38

CAP 25

Leage pentru anul al șaptelea, adecă a sâmbetei, și pentru anul al cincizecilea, adecă al slobozeniei; și pentru ca să nu să ia camătă de la frați, nici să se asuprească cu robie veacinică, ci mai vârtos cei putearnici să-i răscumpere de la venitici.

1.* i au grăit Domnul către Moisi, în muntele Sinaii, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către dânșii: «După ce veți intra în pământul care-l dau Eu voao,* să va odihni pământul, care-l dau Eu voao, sâmbăta Domnului. *leșire 23, 11

3. Șease ani vei sămăna țarina ta, și șease ani vei tăia viia ta și vei aduna roada ei.

4. Iară în al șaptelea an, sâmbăta, odihnă va fi pământului, sâmbăta Domnului, țarina ta nu o vei sămăna și viia ta nu o vei tăia.

5. Și ceale ce cresc sângure ale țarinei tale să nu le seaceri, și strugurul sfințeniei el numele Domnului.

tale (a) să nu-l culegi, an de odihnă să fie pământului.

6. Și vor fi sâmbetele pământului bucate (b) ție, și slugii tale și slujnicii tale și năimitului tău și nemearnicului care lăcuiaște la tine.

7. Și dobitoacelor tale și fierilor celor din pământul tău va fi toată roada lui de mâncat.

8. Și vei număra ție șapte odihne de ani, de șapte ori șapte ani, și vor fi ție șapte săptămâni de ani patruzeci și noao de ani.

9. Și veți vesti cu glas de trâmbiță în pământul vostru în luna a șaptea, în zioa a zecea a lunei, în zioa curățirii veți vesti cu trâmbiță în tot pământul vostru.

10. Și veți sfinți anul al cincizecilea, și veți striga slobozire pre pământ tuturor celor ce lăcuiesc pre dânsul. Anul slobozirei va fi voao semn, ca să se întoarcă fieștecarele la moșia sa și fieștecarele la familia sa vă veți întoarce.

11. Semn de slobozenie va fi acesta voao, anul a cincizecilea an va fi voao; să nu sămănați, nici să secerăți ceale ce cresc din sine, nici culegeți ceale sfințite ale lui.

12. Pentru că este semnul slobozeniei, sfânt va fi voao, din câmpuri veți mânca rodurile lui.

13. În anul acest de slobozenie să va întoarce fieștecarele la moșia sa.

14. Iară de vei vinde lucru de vândut deaproapele tău și de vei cumpăra de la deaproapele tău ceva, să nu năcăjească omul pre deaproapele.

15. După numărul anilor celor de la cel de slobozenie, vei cumpăra de la deaproapele; după numărul anilor, rodurilor va vinde ție.

16. După cât de mulți ani vor fi, va înmulți prețul său, și după cât mai puțini ani vor fi, va împuțina prețul său, de vreme ce după numărul rodurilor sale, așa va vinde ție.

17. Să nu năcăjească (v) omul pre deaproapele său, ci să te temi de Domnul Dumnezeuul tău. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru.

18. Și să faceți toate dreptățile Meale, și toate judecățile Meale să le păziți și să le faceți pre eale, și veți lăcui fără de frică pre pământ.

19. Și va da pământul rodurile sale, și veți mânca întru sațiu, și veți lăcui fără de frică pre dânsul.

20. Iară de veți zice: 'Ce vom mânca în anul acesta al șaptelea, de nu vom sămăna și de nu vom aduna rodurile noastre?'

21. Și Eu voi trimite blagoslovenia Mea

5. (a) Și strugurul sfințeniei tale, adecă al anului, sau din anul care este sfințit și de odihnă. 6. (b) Și vor fi rodurile pământului din anul cel de odihnă deobște ție și slugii tale. 17. (v) Să nu nă-

în anul al șaselea, și va face rodurile sale pe trei ani,

22. Și veți sămăna în anul al optulea, și veți mânca din roade vechi până la al noalea an, până ce vor veni rodurile lui, veți mânca ceale vechi ale celor vechi.

23. Și pământul nu să va vinde de tot (g), pentru că al Mieu este pământul, că voi nemearnici și vinitici sânteți înaintea Mea.

24. Și pentru tot pământul moștenirii voastre răscumpărarea pământului veți da.

25. Iară de va săraci fratele tău, cel ce este cu tine, și va vinde din moșia sa, și va veni cel ce este rudenie aproape cu el, și va răscumpăra vânzarea fratelui său.

26. Iară de nu va avea neștine rudenie, și va avea la mână, și să va afla că are destul ca să poată răscumpăra,

27. Atunci va socoti anii vânzării lui, și ce întreace va întoarce omului carele i-au vândut lui, și să va întoarce la moșia sa.

28. Iară de nu va avea mâna lui de ajuns ca să-i întoarcă lui, va fi vânzarea celui ce o au cumpărat până la al șeasălea an al slobozirei, și va ieși în slobozire și să va întoarce la moșia sa.

29. Iară de va vinde cineva casă lăcuită într-o cetate zidită și o va putea răscumpăra, până să va umplea un an de zile o va putea răscumpăra.

30. Iară de nu să va răscumpăra până să va plini un an întreg, să va întări casa carea este în cetatea cea zidită, de stăcut să fie celui ce o au cumpărat, întru neamurile lui, și nici în anul slobozirei nu să va putea răscumpăra.

31. Iară căsile ceale de prin satele care nu au zid primprejur să vor socoti ca țarina pământului, aceastea totdeauna să vor putea răscumpăra și în anul cel de slobozenie vor ieși.

32. Și cetățile leviților, casele cetăților moșiei lor totdeauna le vor putea răscumpăra leviții.

33. Și oricarele va răscumpăra de la leviți (d), în slobozenie va ieși cea vândută a cetății moșiei lor, pentru că casele cetăților leviților sânt moșie lor întră fiii lui Israil.

34. Și țarinile ceale osăbite cetăților lor nu să vor vinde, pentru că moșie veacinică este lor aceasta.

35. Iară de va săraci fratele tău, cel ce este cu tine, și nu va putea cu mâinile la tine, sprijinește-l pre el ca pre un venitic și nemearnic, ca să trăiască fratele tău cu tine.

căjească, să nu înșeale omul. 23. (g) Grece.: Nu să va vinde tare, adecă stătornic, veacinic, vecinicește. 33. (d) Adecă: în anul slobozeniei.

36. Să nu iai de la el camătă, nici mai mult decât i-ai dat, ci să te temi de Dumnezeuul tău, Eu sânt Domnul, ca să trăiască fratele tău cu tine.

37. Argintul tău să nu-l dai lui în camătă și pentru câștig, să nu dai lui bucatele tale.

38. Eu, Domnul Dumnezeuul vostru, Cel ce v-am scos pre voi din pământul Egiptului, ca să vă dau pământul lui Hanaan și să vă fiu voao Dumnezeu.

39. Iară de va veni la sărăcie fratele tău și să va vinde ție, să nu-ți slujească slujbă de rob.

40. Ca un năimit sau nemearnic să-ți fie ție, până la anul slobozeniei va lucra la tine.

41. Și în slobozenie va ieși el și fiii lui cu dânsul, și va merge la neamul său, și la moșia sa cea părintească să va întoarce.

42. Pentru că robii Mieii sânt aceștia, pre carii i-am scos din pământul Egiptului, nu să va vinde cu vânzare de rob.

43. Să nu-l îngreioezi pre el cu osteneală, ci te teame de Domnul Dumnezeuul tău.

44. Și slugă și slujnică, oricâți vor fi ție din neamurile ceale ce sânt împrejurul tău, dintru aceștia veți cumpăra rob și roabă.

45. Și din fiii nemearnicilor, carii sânt întră voi, dintru aceștia veți cumpăra și din rudele lor, câți să vor naște în pământul vostru vor fi voao de moșie.

46. Și veți împărți pre ei fiilor voștri după voi, și îi veți moșteni în veaci; iară din frații voștri, din fiii lui Israil, nimenea să nu asuprească pre fratele său cu osteneale.

47. Iară de va avea venitul sau nemearnicul, carele easte la tine, și, sărăcind fratele tău, să va vinde pre sine venitul sau nemearnicului celui de la tine sau celui din neam venitic,

48. După ce să va vinde lui, să va putea răscumpăra, unul dintră frații lui va răscumpăra pre el.

49. Fratele tătâne-său, au fiul fratelui tătâne-său va răscumpăra pre el, au din rudeniile ceale trupești din sămînția lui va răscumpăra pre el; iară de va avea, cu mâinile sale să va răscumpăra pre sine.

50. Și va socoti cu cel ce l-au cumpărat pre el, din anul în care s-au vândut pre sine lui până la anul slobozirei, și va fi argintul vânzării lui ca a năimitului, din an în an va fi cu el.

51. Iară de va fi la cineva mai mulți ani, după numărul lor va întoarce răscumpărarea sa din argintul vânzării sale.

52. Iară de va rămânea puținel din ani până la anul slobozirei, va socoti după anii lui.

53. Și va întoarce răscumpărarea sa, ca un năimit din an în an va fi cu el, nu-l vei

năcăji pre el cu osteneală înaintea ta.

54. Iară de nu să va răscumpăra prin aceastea, va ieși în anul slobozeniei el și pruncii lui cu dânsul.

55. Că fiii lui Israil Mieii sânt robi, ai Mieii slugi sânt aceștia, pre carii Eu i-am scos din pământul Egiptului.

CAP 26

Celor ce vor ținea poruncile lui Dumnezeu bune li să făgăduiesc, iară celor ce nu le vor ținea, multe reale.

1. u, Domnul Dumnezeuul vostru. * Să nu vă faceți voao (a) făcute de mână, nici cioplite, nici stâlp să nu vă rădicați, nici puiatră sămn să nu puneți în pământul vostru, ca să vă închinați lui. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru. *Ieșire 20, 4
2 Leage 2, 8
Psalm 96, 7
2. Sâmbetele Meale să le păziți, și de ceale sfinte ale Meale să vă teamați. Eu sânt Domnul.
- 3.* De veți umbla întru poruncile Meale și de veți păzi învățăturile Meale și le veți face pre eale, *2 Leage 28, 1
4. Voiu da voao ploaie în vremea sa, și pământul va da rodurile sale, și leamnele câmpilor vor da rodul său.
5. Și va ajunge trierișul vostru la culesul viilor, și culesul va ajunge la sămănătură, și veți mânca pâinea voastră întru sațiu, și veți lăcui fără de frică în pământul vostru, și războiu nu va trece prin pământul vostru.
6. Și voiu da pace în pământul vostru, și veți dormi, și nu va fi cine să vă sparie pre voi, și voiu puiarde fierile ceale reale din pământul vostru.
7. Și veți goni pre vrăjmașii voștri, și vor cădea înaintea voastră uciși.
8. Și vor goni cinci din voi o sută, și o sută din voi vor goni zece mii, și vor cădea vrăjmașii voștri înaintea voastră de sabie.
9. Și voiu căuta spre voi, și voiu blagoslovi pre voi, și voiu creaște pre voi, și voiu înmulți pre voi, și voiu întări legătura Mea cu voi.
10. Și veți mânca ceale vechi, și ceale vechi ale celor vechi, și ceale vechi dinaintea celor noao le veți lăpăda.
11. Și voiu pune legătura Mea (b) întru voi, și nu va urî sufletul Mieiu pre voi.
- 12.* Și voiu umbla întru voi, și voiu fi voao Dumnezeu, și voi veți fi Mieii norod. *2 Cor. 6, 16
13. Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru, Cel ce v-am scos pre voi din pământul Egiptului, când erați voi robi, și am rupt legătura jugului vostru, și v-am scos pre voi cu îndrăzneală.
- 14.* Iară de nu Mă veți asculta, nici veți *2 Leage 28, 15

dov. și cea grece. de la Vatican are: și voiu pune cortul Mieiu întru voi.

1. (a) Adecă: chipuri sau idoli. 11. (b) Cea ji-

Ieremia face poruncile Meale aceastea,
 2, 17 15. Ci nu vă veți pleca lor și judecăților Meale,
 Malah. și de să va îngreoa sufletul vostru, ca să nu
 2, 2 faceți voi toate poruncile Meale, și ca să
 stricați legătura Mea,
 16. Și Eu voiu face voao așa: Aduce-voiu
 asupra voastră lipsă, și râia și gălbina va
 orbi ochii voștri și va topi sufletul vostru, și
 veți semăna în zădar sămințele voastre, și le
 vor mânca împotivnicii voștri.
 17. Și voiu pune fața Mea asupra voastră, și
 veți cădea înaintea vrăjmașilor voștri; și vor
 goni pre voi cei ce vă urăsc pre voi, și veți fugi
 negonindu-vă nimenea.
 18. Și de nu Mă veți asculta nici așa, voiu
 adaoge a vă pedepsi pre voi de șapte ori (v)
 pentru păcatele voastre.
 19. Și voiu frânge sumeția mândriei voastre,
 și voiu pune voao ceriul ca de fier și pământul
 vostru ca de aramă.
 20. Și va fi în zădar tăriia voastră, și pământul
 vostru nu va da sămânța sa, și lemnul țarinii
 voastre nu va da rodul său.
 21. Și deaca și după aceasta veți umbla pre
 de laturi și nu veți vrea să Mă ascultați, voiu
 adaoge voao șapte bătăi după păcatele
 voastre.
 22. Și voiu trimite asupra voastră fierile ceale
 sălbatece ale pământului, și vor mânca pre
 voi și vor topi dobitoacele voastre, și voiu
 împușina pre voi, și să vor pustii căile voastre.
 23. Și, de nu vă veți învăța cu aceastea, ci
 veți veni cătră Mine rătăcind,
 24. Și Eu voiu veni la voi cu mânie mare, și
 voiu lovi și Eu pre voi de șapte ori pentru
 păcatele voastre.
 25. Și voiu aduce preste voi sabie, carea
 izbândește izbânda legăturii, și veți fugi în
 cetățile voastre, și voiu trimite moarte preste
 voi, și vă veți da în mâinile vrăjmașilor voștri.
 26. Când voiu necăji pre voi cu lipsă de pâine,
 și vor coace zece muieri pâinile voastre
 într-un cuptoriu, și vor da pâinile voastre cu
 cumpăna, și veți mânca, și nu vă veți sătura.
 27. Iară de nu Mă veți asculta nici cu aceastea,
 și veți veni la Mine rătăcind,
 28. Și Eu voiu veni la voi cu mânie mare, și
 voiu pedepsi și Eu pre voi de șapte ori, după
 păcatele voastre.
 29. Și veți mânca trupurile feciorilor voștri,
 și trupurile featelor voastre veți mânca.
 30. Și voiu pustii stâlpii voștri, și voiu strica
 ceale de lemn făcute de mâinile voastre, și
 voiu pune oasele voastre preste oasele idolilor
 voștri, așa va urî pre voi sufletul Mieu.
 31. Și voiu pune cetățile voastre pustii,
 și voiu pustii ceale sfinte ale voastre, și

18. (b) De șapte ori, adecă de multe ori. Că prin
 șapte la jidovi să înțâleage de multe ori. 41. (g)

nu voiu mirosi mirosul jertvelor voastre.
 32. Și voiu pustii Eu pământul vostru, cât să
 vor mira de dânsul vrăjmașii voștri, cei ce
 lăcuiesc pre dânsul.
 33. Și voiu răsipi pre voi întră neamuri, și va
 topi pre voi sabiia cea gonitoare, și va fi
 pământul vostru pustiu, și cetățile voastre vor
 fi pustii.
 34. Atunci vor plăcea pământului sâmbetele
 sale, în toate zilele pustietății sale, când voi
 veți fi în pământul vrăjmașilor voștri.
 35. Atunci va odihni pământul și vor plăcea
 lui sâmbetele sale, în toate zilele pustietății
 sale va odihni care nu au odihnit în sâmbetele
 voastre, când lăcuiți pre dânsul.
 36. Și celor rămași dintră voi voiu băga frică
 în inima lor, în pământul vrăjmașilor lor, și
 va goni pre ei glasul frunzii ce să mișcă, și
 vor fugi, ca cum ar fugi de la războiu, și vor
 cădea negonindu-i nimenea.
 37. Și vor cădea negoniți de nimenea, și va
 treace cu vederea frate pre frate, ca și la
 războiu, negonindu-i nimenea, și nu veți putea
 sta împotiva vrăjmașilor voștri.
 38. Și veți peri întră neamuri, și va mânca pre
 voi pământul vrăjmașilor voștri.
 39. Și cei ce vor rămânea dintră voi să vor
 strica pentru păcatele sale și pentru păcatele
 părinților săi, în pământul vrăjmașilor săi să
 vor topi.
 40. Și vor mărturisi păcatele sale și păcatele
 părinților săi, pentru că au călcat legea și M-au
 trecut cu vederea, și au venit înaintea Mea
 pre de laturi.
 41. Și Eu am venit la ei cu mânie mare, și voiu
 piiarde pre ei în pământul vrăjmașilor lor,
 atunci să va rușina inima lor cea netăiată
 împrejur, și atunci le va părea rău pentru
 păcatele sale (g).
 42. Și-Mi voiu aduce aminte de legătura lui
 Iacov și de legătura lui Isaac, și de legătura lui
 Avraam Îmi voiu aduce aminte, și de pământ
 Îmi voiu aduce aminte.
 43. Și pământul va rămânea de ei, atunci va
 odihni pământul în sâmbetele sale, când va fi
 pustiu de ei, și ei vor lua fărădelegile sale,
 pentru că au trecut cu vederea judecățile
 Meale, și poruncile Meale nu le-au priimit
 sufletul lor.
 44. Și, ca cum nu ar fi ei în pământul vrăj-
 mașilor lor, nu i-am trecut cu vederea pre ei,
 nici i-am urât pre ei, ca să-i pierz pre ei, și să
 stric legătura Mea cea cu ei, că Eu sânt Domnul
 Dumnezeu lor.
 45. Și-Mi voiu aduce aminte de legătura Mea
 cea dintâiu, când i-am scos pre ei din pământul
 Eghiptului, din casa robiei înaintea neamu-
 rilor, ca să le fiu lor Dumnezeu. Eu sânt
 Domnul.

Cea veach. și cea grece.: atunci bine vor voi păcatele sale.

46. Acestea sânt judecățile Meale, și poruncile Meale, și legea carea o au dat Domnul întră Sâne și întră fiii lui Israil, în muntele Sinaii în mâna lui Moisi»”.

CAP 27

Multe legi să dau pentru făgăduință sau pentru lucrurile ceale date lui Dumnezeu prin făgăduință, și pentru plățirea acelora și a zăciuialei.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:
2. „Grăiaște fiilor lui Israil, și zi cătră ei: «Omul, cel ce va făgădui făgăduință, ca să fie prețul sufletului său Domnului,
3. Va fi prețul celui ce easte parte bărbătească, de la doaozeci de ani până la șesezeci de ani, va fi prețul lui cincizeci de didrahme de argint, cu cumpăna cea sfântă.
4. Iară a fămiei va fi prețul treizeci de didrahme.
5. Iară de va fi de la cinci ani până la doaozeci de ani, va fi prețul bărbatului doaozeci de didrahme, iară al fămiei zece didrahme.
6. Iară de la o lună până la cinci ani, va fi prețul bărbatului cinci didrahme de argint, iară al fămiei trei didrahme de argint.
7. Iară de va fi de la șesezeci de ani în sus, de va fi bărbat, va fi prețul lui cincisprezece didrahme de argint, iară al fămiei zece didrahme.
8. Iară de va fi sărac și nu va putea da prețul, va sta înaintea preotului și-l va prețui preotul, după puțința celui ce au făgăduit, și-l va prețui pre el preotul.
9. Iară de va fi din dobitoacele care le aduc ei dar Domnului, care va da Domnului va fi sfânt.
10. Să nu schimbe cel bun pre cel rău, nici cel rău pre cel bun, iară de-l va schimba, să schimbe dobitoc pre dobitoc, și va fi și cel schimbat și cel cu care l-au schimbat sfânt.
11. Iară de va fi din dobitoacele ceale necurate, din care nu să aduce dar Domnului, va pune dobitocul înaintea preotului.
12. Și-l va prețui preotul de bun și de rău, și, după cum-l va prețui preotul, așa va sta.
13. Iară de răscumpărând îl va răscumpăra, de va da a cincea preste prețul lui.
14. Și omul carele va sfinți casa sa sfântă Domnului, o va prețui preotul de bună și de rea, și, după cum o va prețui preotul, așa va sta.
15. Iară cel ce și-au sfințit casa, și de va răscumpăra casa sa, va da a cincea din argintul prețului mai mult, și va fi a lui.
16. Iară de va sfinți omul Domnului din țarina moșiei sale, atunci va fi prețul după sămânța lui, o măsură de orz cu cincizeci de didrahme de argint.
17. Iară de va sfinți țarina sa din anul

slobozirei, după prețul său va sta.

18. Iară de va sfinți țarina sa după slobozire, va socoti lui preotul argintul după numărul anilor care mai sânt până la anul slobozirei, și să va împuțina din prețuirea lui.

19. Iară de va răscumpăra țarina sa cel ce o au sfințit, va adaoge a cincea parte din argint la prețul ei și va fi a lui.

20. Iară de nu va răscumpăra țarina, ci va vinde țarina altui om, mai mult nu o va răscumpăra pre ea.

21. Ci va fi țarina, după ce va trece slobozeniia, sfântă Domnului, ca și pământul cel osăbit preotului, moșie va fi.

22. Iară de va sfinți Domnului țarină cumpărată, carea nu easte din țarina moșiei sale,

23. Va socoti lui preotul sfârșitul prețului din anul slobozeniei, și va da prețul în zioa aceea sfânt Domnului.

24. Și în anul cel de slobozenie, să va întoarce țarina la omul de la carele o au cumpărat, a căruia era moșia pământului.

25. Și tot prețul va fi cu cumpenele ceale sfinte,* de doaozeci de oboli va fi drahma.

*Ieșire

26.* Și tot cel întâiu născut, care să va naște întru dobitoacele tale, va fi a Domnului, și nu-l va sfinți nimenea, ori vițel, ori oaie fie, a Domnului easte.

30, 13

Numer.

3, 47

Iezechie

27. Iară de va fi din dobitoacele ceale necurate, va schimba după prețul lui, și a cincea parte din preț va mai adaoge, și va fi a lui. Iară de nu-l va răscumpăra, să va vinde după prețul lui.

45, 12

*Face.

[Ieșire]

13, 2

28.* Iară tot darul, care-l va sfinți omul Domnului, din toate câte are el, de la om până la dobitoc, și din țarina moșiei sale, nu să va vinde, nici să va răscumpăra. Și tot darul Sfânta Sfintelor va fi Domnului.

*Isus N.

6, 17

25

29. Și tot darul care să va sfinți de la oameni nu să va răscumpăra, ci cu moarte să va omorî.

30. Și toată a zecea parte a pământului, din sămânța pământului și din roada lemnului, a Domnului easte, sfântă Domnului.

31. Iară de, răscumpărând, va răscumpăra omul zăciuiaala sa, va adaoge la ea a cincea parte mai mult, și va fi a lui.

32. Și tot ce easte a zecea din vaci și din oi, și tot ce vine la număr supt toiag, a zecea va fi sfânt Domnului.

33. Să nu schimbi cel bun cu cel rău, nici cel rău cu cel bun, iară de vei schimba, și cel schimbat și cel cu care l-au schimbat va fi sfânt, nu să va răscumpăra»”.

34. Acestea sânt poruncile care au poruncit Domnul lui Moisi, cătră fiii lui Israil, în muntele Sinaii.

CARTEA NUMERILOR

Cuvânt înainte

Întru această carte, osăbite numărări ale norodului jidovesc să fac, și mai vârtos a celor ce putea purta arme, de la care numărări și cartea nume și-au luat, și să zice Cartea Numerilor. Cuprinde cartea aceasta faptele lui Moisi, care în treizeci și noao de ani le-au făcut, adecă din luna a doao a anului al doilea după ieșire din Eghipt, până la începutul lunii a unsprăzeacelea a anului al patruzecilea. Cum că cartea aceasta de Moisi easte scrisă, din ceale ce s-au zis în Cuvântul înainte la ceale cinci cărți a lui Moisi, să adeverează, și fiindcă Moisi, în Leagea sa, pre israilteani îi îndeamnă ca să-și aducă aminte de ceale ce s-au întâmplat cu Hore și cu Datan și Aviron, trăbuia ca întâmplarea lor să o fie scris. Apoi, fiindcă toată politia jidovilor sta întru osăbirea neamurilor fiilor lui Israil, și întru rânduiala leviților, ghenealoghia sau nașterile lor nu le-au putut lăsa Moisi nescrise; că nu putea sta osăbirea neamurilor și rânduiala leviților, deaca nașterile s-ar fi amestecat.

CAP 1

Numărându-să bărbații cei de oaste din doaoșprăzeace neamuri ale lui Israil, fiii lui Levi să rânduiesc spre purtarea cortului.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, în pustia Sinaii, în cortul mărturiei, în zioa dintâiu a lunei a doao, în anul al doilea, după ce au ieșit ei din pământul Eghiptului, zicând:

Ieșire 30, 14 2. „Numărați toată adunarea fiilor lui Israil, după neamurile lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor.

3. Tot bărbatul de la doaozeci de ani și mai în sus, tot cel ce poate ieși la oaste în Israil, numărați-i pre ei cu putearea lor, tu și Aaron numărați pre ei.

4. Și să fie cu voi un bărbat din fieștecare neam, bărbatul cel mai dintâiu în casa mai-marilor săi să fie.

5. Și aceastea sânt numele bărbaților carii vor fi cu voi. Dintră a lui Ruvîn, Elisur, fiiul lui Sediur.

6. Dintr-a lui Simeon, Solamiil, fiiul lui Surisadai.

7. Dintr-a lui Iuda, Nason, fiiul lui Aminadav.

8. Dintr-a lui Isahar, Natanail, fiiul lui Sogar.

9. Dintr-a lui Zavulon, Eliav, fiiul lui Helon.

10. Dintru fiii lui Iosif, dintr-a lui Efraim, Elisama, fiiul lui Emiud. Dintr-a lui Manasi, Gamaliil, fiiul lui Fadasur.

11. Dintr-a lui Veniamin, Avidan, fiiul lui Gadeoni.

12. Dintr-a lui Dan, Ahiezer, fiiul lui Amisadai.

13. Dintr-a lui Asir, Fagheil, fiiul lui Ebran.

14. Dintr-a lui Gad, Elisaf, fiiul lui Raguil.

15. Dintr-a lui Neftalim, Ahire, fiiul lui Enan.

16. Aceștia s-au chemat de la adunare mai-marii neamurilor, după familiile lor, sânt mai-marii lui Israil preste mii”.

17. Și au luat Moisi și Aaron pre bărbații aceștia, carii pre nume s-au numit.

18. Și au strâns toată adunarea în zioa dintâiu a lunei a anului al doilea, și s-au numărat după rudele lor, după familiile lor, după numărul numelor lor, de la doaozeci de ani și mai sus, tot bărbatul după capul său.

19. Precum au poruncit Domnul lui Moisi, și s-au numărat ei în pustia Sinaii.

20. Și au fost fiii lui Ruvîn, celui întâiu născut a lui Israil, după rudele lor, după noroadele lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu puteare.

21. Numărul celor din neamul lui Ruvîn, patruzeci și șeaze de mii și cinci sute.

22. Și fiii lui Simeon, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul de la doaozeci de ani și mai în sus, toți carii iase cu puteare.

23. Numărul celor din neamul lui Simeon, cincizeci și noao de mii și trei sute.

24. Fiii lui Gad, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capul lor, tot bărbatul de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

25. Numărul din neamul lui Gad, patruzeci și cinci de mii și șase sute și cincizeci.

26. Fiii lui Iuda, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

27. Numărul celor din neamul lui Iuda, șaptezeci și patru de mii și șase sute.

28. Fiii lui Isahar, după rudele lor, după noroadele lor, după casele moșiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

29. Numărul celor din neamul lui Isahar, cincizeci și patru de mii și patru sute.

30. Fiii lui Zavolon, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

31. Numărul celor din neamul lui Zavolon, cincizeci și șapte de mii și patru sute.

32. A fiilor lui Iosif, fiii lui Efraim, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

33. Numărul celor din neamul lui Efraim, patruzeci de mii și cinci sute.

34. Fiii lui Manasi, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți cei ce iase cu putere.

35. Numărul celor din neamul lui Manasi, treizeci și doao de mii și doao sute.

36. Fiii lui Veniamin, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toți bărbații de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

37. Numărul celor din neamul lui Veniamin, treizeci și cinci de mii și patru sute.

38. Fiii lui Dan, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, toată partea bărbătească, de la doaozeci de ani și mai sus, tot cel ce iase cu putere.

39. Numărul celor din neamul lui Dan, șasezeci și doao de mii și șapte sute.

40. Fiii lui Asir, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor,

după numărul numelor lor, după capetele lor, toată partea bărbătească de la doaozeci de ani și mai sus, toți carii iase cu putere.

41. Numărul celor din neamul lui Asir, patruzeci și una de mii și cinci sute.

42. Fiii lui Neftalim, după rudele lor, după noroadele lor, după casele familiilor lor, după numărul numelor lor, după capetele lor, tot bărbatul de la doaozeci de ani și mai sus, tot cel ce iase cu putere.

43. Numărul celor din neamul lui Neftalim, cincizeci și trei de mii și patru sute.

44. Acesta easte numărul care l-au numărat Moisi și Aaron și boiarii lui Israil, doisprăzece bărbați, din tot neamul un bărbat, după ruda caselor familiilor lor, era.

45. Și au fost tot numărul fiilor lui Israil, cu puterea lor de la doaozeci de ani și mai sus, tot carele putea ieși să se oștească întru Israil.

46. Șase sute și trei de mii și cinci sute și cincizeci.

47. Iară leviții din ruda familiilor sale nu s-au numărat întru fiii lui Israil.

48. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

49. „Vezi să nu numeri împreună neamul lui Levi, și numărul lor să nu-l socotești întră fiii lui Israil.

50. Și tu rânduiăște pre leviți la cortul mărturiei, și la toate vasele lui, și la toate câte sânt într-însul, ei vor rădica cortul și toate vasele lui, și ei vor sluji într-însul, și împregiurul cortului vor tăbărî.

51. Și când vor purceade leviții, vor strânge cortul, și când vor tăbărî, vor întinde cortul, iară cel de alt neam, carele să va apropiia, va muri.

52. Și vor tăbărî fiii lui Israil, fieștecarele întru al său rând, și fieștecarele după povățuirea sa, cu puterea lor.

53. Iară leviții să tăbărască în preajmă înaintea cortului mărturiei; și nu va fi păcat întru fiii lui Israil, și vor păzi leviții aceștia paza cortului mărturiei”.

54. Și au făcut fiii lui Israil după toate câte au poruncit Domnul lui Moisi și lui Aaron, așa au făcut.

CAP 2

Să rânduiesc neamurile lui Israil împrejurul cortului în patru rânduri, spre fieștecare parte a lumii, numindu-să căpeteniile familiilor.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând: „Fieștecarele țiindu-să de rândul său, după steagurile, după casele familiilor sale, să tăbărască fiii lui Israil înaintea Domnului, împregiurul cortului

mărturiei vor tăbări fiii lui Israil.

3. Și cei ce vor tăbări mai înainte cătră răsărit, rândul taberii lui Iuda, cu putearea lor, și mai-marele fiilor lui Iuda Naason, fiul lui Aminadav.

4. Puterile lui, cei numărați, șeptezeci și patru de mii și șase sute.

5. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Isahar, și mai-marele fiilor lui Isahar, Natanail, fiul lui Sogar.

6. Puterile lui, cei numărați, cincizeci și patru de mii și patru sute.

7. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Zavolon, și mai-marele fiilor lui Zavolon, Eliav, fiul lui Helon.

8. Puterile lui, cei numărați, cincizeci și șapte de mii și patru sute.

9. Toți cei numărați din tabăra lui Iuda, o sută și optzeci și șase de mii și patru sute, cu putearea lor, întâiu vor porni.

10. Rândurile taberii lui Ruvim cătră amiazăzi, cu putearea lor, și mai-marele fiilor lui Ruvim, Elisur, feciorul lui Sediur.

11. Puterile lui, cei numărați, patruzeci și șase de mii și cinci sute.

12. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Simeon, și mai-marele fiilor lui Simeon, Salamii, feciorul lui Surisade.

13. Puterile lui, cei numărați, cincizeci și noao de mii și trei sute.

14. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Gad, și mai-marele fiilor lui Gad, Elisaf, feciorul lui Raguil.

15. Puterile lui, cei numărați, patruzeci și cinci de mii și șase sute și cincizeci.

16. Toți cei numărați din tabăra lui Ruvim, o sută cincizeci și una de mii și patru sute și cincizeci, cu putearea lor, al doilea vor porni.

17. Și să va rădica cortul mărturiei și tabăra leviților în mijlocul taberilor, după cum vor tăbări; așa va purcede fieștecarele ținându-să de povățuirea sa.

18. Rândurile taberii lui Efraim de cătră mare cu putearea lor, și mai-marele fiilor lui Efraim, Elisama, feciorul lui Emiud.

19. Puterile lui, cei numărați, patruzeci de mii și cinci sute.

20. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Manasi, și mai-marele fiilor lui Manasi, Gama-liil, feciorul lui Fadasur.

21. Puterile lui, cei numărați, treizeci și doao de mii și doao sute.

22. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Veniamin, și mai-marele fiilor lui Veniamin, Avidan, feciorul lui Gadeoni.

23. Puterile lui, cei numărați, treizeci și cinci de mii și patru sute.

24. Toți cei numărați din tabăra lui Efraim, o sută și opt de mii și o sută, cu puterile lor, a treilea vor purcede.

3. (a) Carii s-au sfințit s-au pus preoți prin

25. Rândul taberii lui Dan, cătră miază-noapte, cu puterile lor, și mai-marele fiilor lui Dan, Ahiezer, feciorul lui Amisade.

26. Puterile lui, cei numărați, șesezeci și doao de mii și șapte sute.

27. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Asir, și mai-marele fiilor lui Asir, Fagheil, feciorul lui Ebran.

28. Puterile lui, cei numărați, patruzeci și una de mii și cinci sute.

29. Și vor tăbări cei ce să țin de neamul lui Neftalim, și mai-marele fiilor lui Neftalim, Ahire, feciorul lui Enan.

30. Puterile lui, cei numărați, cincizeci și trei de mii și patru sute.

31. Toți cei numărați din tabăra lui Dan, o sută cincizeci și șapte de mii și șase sute, cu putearea lor; mai pre urmă vor purcede după rândul lor”.

32. Acesta easte numărul fiilor lui Israil, după casăle familiilor, tot numărul taberilor, cu puterile lor, șase sute și trei de mii și cinci sute și cincizeci.

33. Iară leviții s-au numărat împreună cu fiii lui Israil, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

34. Și au făcut fiii lui Israil toate câte au poruncit Domnul lui Moisi, așa tăbărea după rândul lor, și așa purcedea fieștecarele ținându-să de noroadale sale, după casăle familiilor sale.

CAP 3

Să numără leviții cei rânduiți spre slujba cortului cu căpeteniile și cu slujbele sale și să priimesc în locul celor întâiu născuți a lui Israil; cealealalte întâiu născute, care prisosesc numărul leviților, cu preț să răscumpără.

1. i aceastea sânt nașterile lui Aaron și ale lui Moisi, în zioa în carea au grăit Domnul lui Moisi, în muntele Sinaii.

2.* Și aceastea sânt numele fiilor lui Aaron: cel întâiu născut, Nadav și Aviud, Eliazar și Itamar. *Ieșire 7 [6], 23

3. Aceastea sânt numele fiilor lui Aaron, preoții cei unși, pre carii i-au săvârșit mâinile lor ca să preoțască (a).

4.* Și au murit Nadav și Aviud înaintea Domnului, când au adus ei foc străin înaintea Domnului, în pustia Sinaii, și prunci nu au avut, și au preoțit pre Eliazar și pre Itamar cu Aaron, tatăl lor. *Leviți 10, 1
2
1 Paral. 24, 2

5. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

6. „Ia pre neamul lui Levi și-i pune pre ei înaintea lui Aaron, preotului, și vor sluji lui.

7. Și vor păzi ceale de păzit ale lui și ceale de păzit ale fiilor lui Israil, înaintea cortului mărturiei, ca să lucreze lucrurile cortului.

mâinile lor, ca să preoțască.

8. Și vor păzi toate vasăle cortului mărturiei și pazele fiilor lui Israil, după toate lucrurile cortului.

9. Și vei da pre leviți lui Aaron și fiilor lui, preoților, dare sânt dați aceștia Mie din fiii lui Israil.

10. Și pre Aaron și pre fiii lui vei pune preste cortul mărturiei și vor păzi preoția sa, și toate câte sânt la jertvenic, și ceale dinlăuntru catapeteasmei, și cel de alt neam, carele să va atinge va muri”.

11. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

12. „Și, iată, Eu am luat pre leviți dintră fiii lui Israil, în locul a tot cel întâiu născut, carele deșchide pânțele de la fiii lui Israil, răscumpărare lor vor fi, și vor fi leviții ai Miei.

Ieșire 13, 2 Jos 8, 16 13. Pentru că al Mieu easte tot cel întâiu născut, în zioa în carea am bătut pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, am sfințit Mie pre tot cel întâiu născut în Israil, de la om până la dobitoc, ai Miei vor fi. Eu, Domnul”.

14. Și au grăit Domnul cătră Moisi, în pustia Sinaii, zicând:

15. „Numără pre fiii lui Levi după casele familiilor lor, după noroadele lor, după rudeniiile lor, toată partea bărbătească de la o lună și mai în sus veți număra pre ei”.

16. Și i-au numărat pre ei Moisi și Aaron după cuvântul Domnului, precum au poruncit lor Domnul.

Ieșire 6, 16 17. Și era aceștia fiii lui Levi din numele lor: Gherson, Caat și Merari.

18. Și aceastea sânt numele fiilor lui Gherson, după noroadele lor: Loveni și Semei.

19. Și fiii lui Caat, după noroadele lor: Amram și Isaar, Hevron și Oziil.

20. Și fiii lui Merari, după noroadele lor, Mooli și Musi; aceastea sânt noroadele leviților, după casăle familiilor lor.

21. Lui Gherson, norodul lui Loveni și norodul lui Semei, aceastea sânt noroadele lui Gherson.

22. Socoteala lor, după numărul a tot bărbatul de o lună și mai sus, numărul lor șapte mii și cinci sute.

23. Și fiii lui Gherson vor tăbări dindărăptul cortului de cătră mare.

24. Și căpitanul căsii familiei norodului lui Gherson, Elisaf, feciorul lui Dail.

25. Și paza feciorilor lui Gherson în cortul mărturiei, cortul și acoperemântul lui, și acoperișul ușii cortului mărturiei.

26. Și acoperemântul curții, și acoperișul porții curții ceii de la cort, și toate cealelalte lucruri ale lui.

27. Lui Caat, norodul lui Amram, unul, și norodul lui Isaar, unul, și norodul lui Hevron, unul, și norodul lui Oziil, unul.

28. Aceastea sânt noroadele lui Caat, du-

pă număr, tot bărbatul de o lună și mai în sus, opt [mii] și șase sute, carii păzesc pazele celor sfinte.

29. Noroadele fiilor lui Caat vor tăbări la coastele cortului de cătră miiazăzi.

30. Și mai-marele casii familiei noroadelor lui Caat, Elisafan, feciorul lui Oziil.

31. Și paza lor: sicriul și masa și sfașnicul și jertvenicile și vasele sfântului, câte slujesc într-însele, și acoperemântul și toate lucrurile lor.

32. Și cel mai mare preste mai-marii leviților, Eleazar, feciorul lui Aaron, preotului, pus ca să păzască pazele celor sfinte.

33. A lui Merari, norodul Mooli și norodul lui Musi; aceastea sânt noroadele lui Merari.

34. Socoteala lor, după număr, tot bărbatul de o lună și mai în sus, șase mii și cincizeci.

35. Și mai-marele casii familiilor norodului lui Merari, Suriil, feciorul lui Avihail, vor tăbări la coastele cortului de cătră miiazănoapte.

36. Socoteala pazii fiilor lui Merari: căpețelele cortului și zăvoarăle lui și stâlpii lui și temeiorile lui și toate vasele lor și lucrurile lor.

37. Și stâlpii curții împrejur și temeiorile lor și țerusele și ștreangurile lor.

38. Cei ce tăbărăsc înaintea cortului mărturiei de cătră răsărit, Moisi și Aaron, și fiii lui, carii păzesc pazele sfântului spre pazele fiilor lui Israil, și cel de alt neam, carele să va atinge, va muri.

39. Tot numărul leviților, pre carii i-au numărat Moisi și Aaron din cuvântul Domnului, după noroadele lor, tot bărbatul de o lună și mai sus, doazeci și doazeci de mii.

40. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: „Numără pre tot bărbatul cel întâiu născut al fiilor lui Israil, carele easte de o lună și mai sus, și adaoge-ți numărul numelor lor.

41. Și vei lua pre leviți Mie, Eu, Domnul, pentru toți cei întâiu născuți a fiilor lui Israil, și dobitoacele leviților, pentru toate ceale întâiu născute întru dobitoacele fiilor lui Israil”.

42. Și au numărat Moisi, precum i-au poruncit Domnul, pre tot cel întâiu născut întru fiii lui Israil.

43. Și au fost toți cei întâiu născuți, parte bărbătească, după numărul numelor de o lună și mai sus, doazeci și doazeci de mii doazeci și trei.

44. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

45. „Ia pre leviți în locul tuturor celor întâiu născuți a fiilor lui Israil, și dobitoacele leviților în locul dobitoacelor lor, și vor fi ai Mie leviții. Eu, Domnul.

46. Și răscumpărările celor doao sute șaptezeci și trei din cei întâiu născuți a fiilor lui Israil, carii întrec mai mulți decât leviții,

47. Și vei lua cinci sicli de pre cap, după didrahma cea sfântă vei lua,* de doaozeci de bani siclul.

*Ieșire 30, 13
Leviți 48. Și vei da lui Aaron și fiilor lui argintul, răscumpărările celor ce întrec întru dânșii”.
Iezechii. 49. Și au luat Moisi argintul, răscumpărările celor ce întrecea, pentru răscumpărarea leviților.

50. De la cei întâiu născuți ai fiilor lui Israil au luat argint o mie trei sute șesezeci și cinci de sicli, după siclul cel sfânt.

51. Și au dat Moisi argintul, răscumpărările celor ce întrecea lui Aaron și fiilor lui, după porunca Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP 4

Rânduiala și slujba leviților să împarte după a fieștecăruia familie.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

2. „Numără capetele fiilor lui Caat, dintră fiii lui Levi, după noroadele lor, după casele familiilor lor.

3. De la doaozeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce întră să slujească, ca să facă toate lucrurile în cortul mărturiei.

4. Și acestea sânt lucrurile fiilor lui Caat (a), în cortul mărturiei, Sfânta Sfintelor.

5. Și vor intra Aaron și fiii lui, când va purceade tabăra, și vor slobozi acoperemântul care acopere, și vor acoperi cu el sicriul mărturiei.

6. Și vor pune preste el acoperemânt de piiale vânăță, și vor întinde preste el haină toată vânăță deasupra, și vor băga rudele.

7. Și preste masa cea pusă înainte, vor întinde preste ea haină toată mohorâtă și blidele și cățiile și păharăle și ibricele cu care toarnă și pâinile ceale ce pururea preste ea vor fi.

8. Și vor întinde preste ea haină roșie și o vor acoperi cu acoperemânt de piiale vânăță, și vor pune la ea rudele.

9. Și vor lua haină vânăță, și vor acoperi sfașnicul care luminează, și luminările lui și lingurile lui și mucările lui și toate vasele untulidelemn, cu care slujesc într-însăle.

10. Și-l vor pune pre el și toate vasele lui în acoperemânt de piiale vânăță, și-l vor pune pre rude.

11. Și preste jertvenicul cel de aur vor pune deasupra haină vânăță, și-l vor acoperi cu acoperemânt de piiale vânăță, și

4. (a) În cea veachie să află: dintră fiii lui Levi,

vor pune rudele lui.

12. Și vor lua toate vasele ceale de slujbă, cu câte slujesc întru cealea sfinte, și le vor pune în haină vânăță, și le vor acoperi cu acoperemânt de piiale vânăță, și le vor pune pre rude.

13. Și acoperemânt vor pune preste jertvenic, și-l vor acoperi cu haină toată mohorâtă.

14. Și vor pune preste el toate vasele cu câte slujesc, și cleaștele și furcuțele și blidele și acoperemântul și toate vasele jertvenicului, și vor pune preste el acoperemânt de piiale vânăță, și vor pune rudele lui, și vor lua haină mohorâtă, și vor acoperi spăltoarea și temeiu ei, și le vor pune în acoperemânt de piiale vânăță, și le vor pune pre rude.

15. Și după ce vor sfârși Aaron și fiii lui a acoperi sfintele, și toate vasele ceale sfinte, când va să purcează tabăra, apoi vor intra fiii lui* Caat să le poarte, ci să nu să atingă de ceale sfinte, ca să nu moară, acestea vor purta fiii lui Caat în cortul mărturiei.

*1 Para. 15, 15

16. Mai-mare preste acestea va fi Eliazar, feciorul lui Aaron, preotului, carele va avea grije de untuldelemn de la luminare și de tămâia întocmirei și de jertva cea de toate zilele și de untuldelemn cel de ungere și de tot cortul și de toate câte sânt într-însul în cel sfânt și de toate lucrurile lui”.

17. Și au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

18. „Să nu piiardeți norodul lui Caat dintră leviți.

19. Aceasta să faceți lor, și vor trăi și nu vor muri ei mergând la Sfintele Sfintelor; Aaron și fiii lui să între și să rânduiască pre fieștecărele ce trebuie să poarte.

20. Și ceialalți, venind, să nu între se vază făr' de veaste ceale sfinte, când le învălesc, ca să nu moară”.

21. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

22. „Numără pre fiii lui Gherson și pre ei, după casele familiilor lor, după noroadele lor.

23. De la doaozeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, numărați-i pre ei, tot cel ce întră să slujească, ca să facă lucrurile sale în cortul mărturiei.

24. Aceasta easte slujba norodului lui Gherson, să slujească și să poarte:

25. Și vor purta pieile cortului și cortul mărturiei și acoperemântul lui și acoperemântul cel vânăț, care easte deasupra preste el, și acoperemântul ușii

după noroadele lor, după casele familiilor lor.

cortului mărturie.

26. Și pânzele curții și acoperemântul ușii curții, câte sânt preste cortul mărturie și preste jertvenic, și ceale ce prisosesc dintru eale și toate vasele ceale de slujbă și câte slujesc întru eale vor face.

27. După porunca lui Aaron și a fiilor lui, va fi slujba fiilor lui Gherson, după toate slujbele lor și după toate lucrurile lor, și vei socoti pre ei, pre nume, toate lucrurile lor.

28. Aceasta easte slujba fiilor lui Gherson în cortul mărturie, și paza lor în mâinile lui Itamar, feciorului lui Aaron, preotului.

29. Fiii lui Merari, după noroadale lor, după casele familiilor lor,

30. Numărați-i pre ei de la doazeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, numărați-i pre ei, tot cel ce întră să slujească lucrurile cortului mărturie.

31. Și aceastea sânt pazele celor ce poartă povară dintr-înșii, după toate lucrurile lor, în cortul mărturie: căpețelele cortului, și zăvoarele lui, și stâlpii lui, și temeiurile lui, și acoperemântul, și temeiurile lor, și stâlpii lor, și acoperemântul porții curții.

32. Și stâlpii curții împregiur, și temeiurile lor, și stâlpii acoperemântului porții curții, și temeiurile lor, și țerușii lor, și ștreangurile lor, și toate vasele lor, și toate slujbele lor, pre nume să-i numărați, și toate vasele pazii care le poartă ei.

33. Aceasta easte slujba norodului fiilor lui Merari, în toate lucrurile lor, în cortul mărturie, în mâna lui Itamar, fiiului lui Aaron, preotului”.

34. Și au numărat Moisi și Aaron și mai-marii lui Israil pre fiii lui Caat, după noroadale lor, după casele familiilor lor.

35. De la doazeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, pre tot cel ce întră să slujească și să lucreze în cortul mărturie.

36. Și au fost numărul lor, după noroadale lor, doao mii șapte sute și cincizeci.

37. Acesta easte numărul norodului lui Caat, a tuturor carii slujesc în cortul mărturie, după cum i-au numărat Moisi și Aaron, din porunca Domnului, în mâna lui Moisi.

38. Și s-au numărat fiii lui Gherson, după noroadale lor, după casele familiilor lor.

39. De la doazeci și cinci de ani și mai sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce întră să slujească și să facă lucrurile în cortul mărturie.

40. Și au fost numărul lor, după no-

2. (a) Adecă, care s-au spurcat atingându-să de

roadele lor, după casele familiilor lor, doao mii șase sute și treizeci.

41. Acesta easte numărul fiilor lui Gherson, a tuturor celor ce slujesc în cortul mărturie, pre carii i-au numărat Moisi și Aaron, după porunca Domnului, în mâna lui Moisi.

42. Și s-au numărat norodul fiilor lui Merari, după noroadale lor, după casele familiilor lor.

43. De la doazeci și cinci de ani și mai în sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce întră să slujească la lucruri în cortul mărturie.

44. Și au fost numărul lor, după noroadale lor, după casele familiilor lor, trei mii și doao sute.

45. Acesta easte numărul norodului fiilor lui Merari, pre carii i-au numărat Moisi și Aaron, după porunca Domnului, în mâna lui Moisi.

46. Toți leviții ceii numărați, pre carii i-au numărat Moisi și Aaron și mai-marii lui Israil, după noroadale și după casele familiilor lor.

47. De la doazeci și cinci de ani și mai în sus, până la cincizeci de ani, tot cel ce întră la facerea lucrurilor și la lucrurile ceale ce să poartă în cortul mărturie.

48. Și au fost cei numărați opt mii cinci sute și optzeci.

49. După porunca Domnului, în mâna lui Moisi, i-au numărat pre ei, bărbat după bărbat, la lucrurile lor și la ceale ce le poartă ei, și s-au numărat în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

CAP 5

Cei necurați să se scoață afară din tabără; pedeapsă pentru greșeală din lenevire; pentru pârgă și aduceri; și leage pentru râvna dragostii.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Porunceaste fiilor lui Israil ca să scoață afară din tabără

pre tot cel lepros și pre tot cel ce-i curge să-mânța și pre tot cel necurat cu sufletul (a).

3. De la bărbat până la muiare, scoateți-i afară din tabără, ca să nu pângărească taberile sale în care petrec Eu întru ei”.

4. Și au făcut așa fiii lui Israil, și i-au scos pre ei afară din tabără, după cum au grăit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israil.

5. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

6. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «Bărbat au muiare, care va face din toate păcatele omenești (b) și, trecând, va trece cu

om mort. 6. (b) Va înșela, va păgubi pre cineva, neluând sama.

vedearea și va greși sufletul acela,

7. Va mărturisi păcatul care l-au făcut, și va întoarce păcatul, și capul și a cincea parte va adaoge la el, și va întoarce acelaia cui au greșit.

8. Iară de nu va fi omului rudenie, ca să întoarcă lui greșeala la dânsul, greșeala carea să întoarcă Domnului a preotului va fi, afară de berbeacele cel de curățire, prin carele să va ruga pentru el.

9. Și toată pârga din toate carele să sfințesc întru fiii lui Israil, câte vor aduce Domnului, ale preotului vor fi.

10. Și ale fieștecăruia ceale sfințite a lui vor fi, și fieștecare om ce va da preotului a lui va fi»”.

11. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

12. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către dâșii: «De va greși muiarea vreunui bărbat și, trecând, îl va treace cu vedearea, și va dormi cineva cu ea pat de sămânță,

13. Și va ascunde de ochii bărbatului său și va tăgădui, iară ea va fi pângărită, și mărturie nu va fi asupra ei, și ea nu va fi grea,

14. Și va veni lui duh de râvnă, și va râvni pre muiarea sa, iară ea va fi pângărită, sau va veni lui duh de râvnire, și va râvni pre muiarea sa, și ea nu va fi pângărită,

15. Va aduce omul pre muiarea sa la preot, și va aduce dar pentru dânsa a zecea parte a unui ifi de făină de orz, nu va turna preste ea untdelemn, nici va pune preste ea tămâie, pentru că easte jertvă de râvnă, jertvă carea aduce aminte păcatul.

16. Și o va aduce preotul și o va pune înaintea Domnului.

17. Și va lua preotul apă curată vie într-un vas de lut, și din pământul care easte pre fața pământului cortului mărturiei luând preotul va băga în apă.

18. Și va pune preotul pre muiare înaintea Domnului, și va descoperi capul muierei și va da în mâinile ei jertva cea aducătoare-aminte, jertva cea de râvnă; iară în mâinile preotului va fi apa muștrării blăstămului acestuia.

19. Și o va jura pre dânsa preotul și va zice muierei: ‘De nu au dormit cineva cu tine, de nu te-ai abătut a te pângări cu altul în locul bărbatului tău, curată să fii de apa muștrării blăstămului acestuia.

20. Iară de te-ai abătut, fiind tu cu bărbat, sau te-ai pângărit, și au dat cineva sămânța sa în tine, afară de bărbatul tău’,

21. Și va jura preotul pre muiare cu jurământurile blăstămului acestuia și va zice preotul muierei: ‘Dea-te pre tine Domnul să fii de blăstăm și de urgie întră norodul tău, să dea Domnul ca să cază coapsa ta și pântecelul tău să se rumpă.

22. Și să între apa această blăstămată în mațele tale, ca să-ți umfle pântecelul și să cază coapsa ta’. Și muiarea va zice: ‘Fie, fie’.

23. Și va scrie preotul blăstămurile aceastea în carte, și le va muia în apa cea blăstămată a muștrării,

24. Și va adăpa pre muiare din apa cea blăstămată a muștrării,

25. Și va intra într-însa apa cea blăstămată a muștrării, și va lua preotul din mâna muierei jertva râvnei, și va pune jertva înaintea Domnului, și o va aduce la jertvenic.

26. Și va lua preotul din jertva ei cea de aducere-aminte și o va aduce pre jertvenic, și după aceea va adăpa pre muiare cu apa aceea.

27. Și de va fi pângărită și va fi ascunzind de bărbatul său, va intra într-însa apa cea blăstămată a muștrării și să va umfla în pântec, și va cădea coapsa ei, și va fi muiarea de blăstăm în norodul său.

28. Iară de nu să va fi pângărit muiarea și va fi curată și nevinovată va fi și va face sămânță.

29. Aceasta easte legea râvnei muierei ceii cu bărbat, carea va călca și să va pângări.

30. Sau omul preste carele va veni duh de râvnă și va râvni pre muiarea sa, și va pune pre muiarea sa înaintea Domnului, și va face ei preotul toată legea aceasta,

31. Și nevinovat va fi omul de păcat, și muiarea aceea va purta păcatul său»”.

CAP 6

Sfințirea; și aducerea nazareilor, și să rânduiască cu ce cuvinte vor blagoslovi preoții pre norod.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către ei: «Bărbat au muiare care tare va făgădui făgăduință, ca să se curățască cu curățenie Domnului,

3. De vin și de beătură bețivă să se înfrâneze, și oțet de vin și oțet de beătură bețivă să nu bea, și câte să fac din struguri să nu bea, și strugur proaspet și stafide să nu mănânce în toate zilele făgăduinții sale.

4. Din toate câte să fac din viță, vin din struguri și sămburi, să nu bea, nici să mănânce dintr-înșii.

5. În toate zilele făgăduinții curățeniei lui* *Jude. 13, 5
briciu să nu să suie pre capul lui, până ce să vor plini zilele care s-au făgăduit Domnului, sfânt va fi lăsind să-i crească chica, părul capului.

6. În toate zilele care s-au făgăduit Domnului, la nici un om mort să nu meargă.

7. Pentru tată și pentru mumă și pentru frate și pentru soră, să nu se spurce pentru ei, când mor ei, pentru că făgăduința Dumnezăului lui easte preste el, preste capul lui.

8. În toate zilele făgăduinții lui, sfânt va fi Domnului.

9. Iară de va muri neștine cu moarte fără

de veaste lângă dânsul, îndată să va pângări capul făgăduinții lui, și va rade capul său în zioa în carea să va curăți.

10. În zioa a șaptea să va rade, și în zioa a opta va aduce doao turtureale sau doi pui de porumb la preot, la ușa cortului mărturiei.

11. Și va face preotul una pentru păcat și una pentru ardere de tot, și să va ruga pentru dânsul preotul, pentru că au păcătuit pentru mort, și va sfinți capul lui în zioa aceea,

12. Întru carea au sfințit Domnului toate zilele făgăduinții, și va aduce un miel de un an, pentru păcat, și zilele ceale mai dinainte nesocotite vor fi, pentru că s-au pângărit capul făgăduinții lui.

13. Și aceasta easte leagea celui ce s-au făgăduit, în carea zi va plini zilele făgăduinții sale, va aduce el la ușile cortului mărturiei.

14. Și va aduce darul său Domnului un miel de un an, curat, pentru ardere de tot, și o mielușea de un an, curată, pentru păcat, și un berbeace, curat, pentru mântuire.

15. Și o coșniță de azime din făină curată, pâini frământate cu untdelemn, și turte nedospite unse cu untdelemn, și jertva lor și turnarea lor.

16. Și le va aduce preotul înaintea Domnului, și va face ceaea ce easte pentru păcatul lui și arderea cea de tot a lui.

17. Și berbeacele-l va face jertvă de mântuire Domnului preste coșnița azimelor, și va face preotul jertva lui și turnarea lui.

Fap. 21, 24 18. Și va rade cel ce s-au făgăduit la ușile cortului mărturiei capul făgăduinții sale, și va pune părul preste focul cel de supt jertva mântuirii.

19. Și va lua preotul brațul fiert de la berbeace și o pâine azimă din coșniță și o turtă nedospită, și le va pune pre mâinile celui ce s-au făgăduit după ce-ș va rade capul său.

20. Și le va aduce pre acealea preotul punere-înaintea Domnului, sfânt va fi preotului pieptul cel pus și brațul cel luat, și după aceastea cel ce s-au făgăduit va bea vin.

21. Aceasta easte leagea celui ce făgăduiaște, carele va făgădui darul său Domnului de făgăduință, afară de ceale ce va afla mâna lui, după putearea făgăduinții sale, carea să va făgădui după leagea curățaniei”.

22. Și au grăit Domnul cătră Moisi zicând:

23. „Grăiaște lui Aaron și fiilor lui, zicând: «Așa să blagosloviți pre fiii lui Israil, zicându-le lor:

Sira. 36, 19 24. ‘Domnul să te blagoslovească pre tine și să te păzască!

25. Domnul să areate fața Sa preste tine și să te miluiască!

26. Domnul să rădice fața Sa preste tine și să dea ție pace!’

27. Și vor pune numele Mieu preste fiii lui Israil, și Eu, Domnul, voiu blagoslovi pre ei»”.

CAP 7

Darurile celor doisprăzece boiari a celor doaosprăzece neamuri a lui Israil, spre săvârșirea cortului și a oltariului; întrând Moisi în cortul mărturiei, îi grăiaște Domnul deasupra milostivitorului.

1. i în zioa în carea au sfârșit Moisi a rădica cortul, l-au uns și l-au sfințit pre el și vasele lui și jertvenicul și toate unealtele lui, și le-au uns și le-au sfințit pre eale.

2. Și au adus boiarii lui Israil, cei doisprăzece mai-mari ai casălor familiilor lor, aceștia sânt mai-marii neamurilor, aceștia sânt cei ce stau la număr.

3. Și au adus darurile sale înaintea Domnului, șease cară acoperite și doisprăzece boi, un car de la doi mai-mari și un bou de la fieștecarele, și le-au adus înaintea cortului.

4. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

5. „Ia-le de la dânsii și vor fi la lucrurile ceale de slujbă ale cortului mărturiei, și le vei da leviților, fieștecui după slujba sa”.

6. Și, luând Moisi carăle și boii, le-au dat leviților.

7. Și doao cară și patru boi au dat fiilor lui Gherson, după slujbele lor.

8. Și patru cară și opt boi au dat fiilor lui Merari, după slujbele lor, pentru Itamar, fiul lui Aaron, preotului.

9. Și fiilor lui Caat nu au dat, pentru că slujbele celui sfânt, care le avea ei, era a le purta pre umeri.

10. Și au adus cei mai-mari la înnoirea jertvenicului în zioa în carea l-au uns, și au adus boiarii darurile sale înaintea jertvenicului.

11. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Câte un mai-mare în fieștecarea zi să aducă darurile sale la sfințirea jertvenicului”.

12. Și cel ce au adus în zioa dintâiu darul său au fost Naason, fiul lui Aminadav, mai-marele neamului lui Iuda.

13. Și au adus darul său, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, și un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoao pline de făină cernută, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

14. O căție de zeace auri, plină de tămâie.

15. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

16. Și un țap din capre, pentru păcat.

17. Și pentru jertva mântuirii, doao junince și cinci berbeci, țapi cinci și cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Naason, fiul lui Aminadav.

18. A doao zi au adus Natanail, fiul lui Sogar, mai-marele neamului lui Isahar.

19. Și au adus darul său, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, și un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

20. O căție de zece auri, plină de tămâie.

21. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

22. Și un țap din capre, pentru păcat.

23. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi și cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Natanail, fiului lui Sogar.

24. A treia zi, mai-marele fiilor lui Zavulon, Eliav, fiul lui Helon.

25. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, și un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

26. O căție de zece auri, plină de tămâie.

27. Un vițel din vaci, un miel de un an, pentru ardere de tot.

28. Și un țap din capre, pentru păcat.

29. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Eliav, fiului lui Helon.

30. A patra zi, mai-marele fiilor lui Ruvin, Elisur, fiul lui Sediur.

31. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

32. O căție de zece auri, plină de tămâie.

33. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

34. Și un țap din capre, pentru păcat.

35. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Elisur, fiului lui Sediur.

36. A cincea zi, mai-marele fiilor lui Si-meon, Salamiil, fiul lui Surisadai.

37. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, și un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

38. O căție de zece auri, plină de tămâie.

39. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

40. Și un țap din capre, pentru păcat.

41. Și pentru jertva mântuirii, doao juninci, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Salamiil, fiului lui Surisadai.

42. A șasea zi, mai-marele fiilor lui Gad,

Elisaf, fiul lui Raguil.

43. Darul lui, un blid de argint care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

44. O căție de zece auri, plină de tămâie.

45. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

46. Și un țap din capre, pentru păcat.

47. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Elisaf, fiului lui Raguil.

48. A șaptea zi, mai-marele fiilor lui Efraim, Elisama, fiul lui Emiud.

49. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

50. O căție de zece auri, plină de tămâie.

51. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

52. Și un țap, pentru păcat.

53. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Elisama, fiului lui Emiud.

54. A opta zi, mai-marele fiilor lui Manasi, Gamaliil, fiul lui Fadasur.

55. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

56. O căție de zece auri, plină de tămâie.

57. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

58. Și un țap din capre, pentru păcat.

59. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Gamaliil, fiul lui Fadasur.

60. A noao zi, mai-marele fiilor lui Veniamin, Avidan, fiul lui Gadioni.

61. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

62. O căție de zece auri, plină de tămâie.

63. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

64. Și un țap din capre, pentru păcat.

65. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Avidan, fiului lui Gadioni.

66. A zecea zi, mai-marele fiilor lui Dan, Ahiezer, fiul lui Amisadai.

67. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

68. O căție de zece auri, plină de tămâie.

69. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

70. Și un țap din capre, pentru păcat.

71. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Ahiezer, fiului lui Amisadai.

72. A unsprăzecea zi, mai-marele fiilor lui Asir, Fagheil, fiul lui Ebran.

73. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

74. O căție de zece auri, plină de tămâie.

75. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

76. Și un țap din capre, pentru păcat.

77. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Fagheil, fiului lui Ebran.

78. A doasprăzecea zi, mai-marele fiilor lui Neftali, Ahire, fiul lui Enan.

79. Darul lui, un blid de argint, care cumpănea o sută și treizeci de sicli, un păhar de argint de șaptezeci de sicli, după siclul cel sfânt, amândoa pline de făină curată, stropită cu untdelemn pentru jertvă.

80. O căție de zece auri, plină de tămâie.

81. Un vițel din vaci, un berbeace, un miel de un an, pentru ardere de tot.

82. Și un țap din capre, pentru păcat.

83. Și pentru jertva mântuirii, doao junince, cinci berbeci, cinci țapi, cinci mielușeale de un an. Acesta au fost darul lui Ahire, fiului lui Enan.

84. Aceasta este sfințirea jertvenicului, în carea zi l-au uns mai-marii fiilor lui Israil, blide de argint, doasprăzece, păhară de argint, doasprăzece, cății de aur, doasprăzece.

85. De o sută și treizeci de sicli un blid, și de șaptezeci de sicli un păhar. Tot argintul vaselor, doao mii și patru sute de sicli, cu siclul cel sfânt.

86. Cății de aur, doasprăzece pline de tămâie, de zece auri căția, cu siclul cel sfânt, tot aurul cățiilor, o sută și doazeci de auri.

87. Toate vitele ceale pentru ardere de tot: viței doisprăzece, berbeci doisprăzece, miei

de câte un an doisprăzece, și jertvele lor și turnările lor, și țapi din capre doisprăzece, pentru păcat.

88. Toate vitele ceale pentru jertva mântuirii: junince doazeci și patru, berbeci șasezeci, țapi șasezeci, mielușeale de câte un an, curate, șasezeci. Aceasta este sfințirea jertvenicului după ce au umplut mâinile lui și după ce l-au uns.

89. Când intra Moisi în cortul mărturiei ca să grăiască lui, și au auzit glasul Domnului grăind cătră dânsul deasupra milostivitorului, care este deasupra sicriului mărturiei, întră doi heruvimi, și grăia cătră dânsul.

CAP 8

Locul sfeșnicului și a candilelor, așezământul, materia, și forma; vârsta și curățirea leviților.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Grăiaște lui Aaron și zi cătră dânsul: «Când vei pune luminile de o parte despre fața sfeșnicului, vor lumina ceale șapte lumini»”.

3. Și au făcut așa Aaron, de o parte din fața sfeșnicului, au aprins luminile lui, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

4. Și aceasta este făptura sfeșnicului, tare de aur fusul lui, și florile lui tari toate, după chipul care l-au arătat Domnul lui Moisi, așa au făcut sfeșnicul.

5. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

6. „Ia pre leviți din mijlocul fiilor lui Israil și-i curățește pre ei.

7. Și așa vei face curăția lor: vei stropi pre ei cu apa curățeniei, și va trece briciu preste tot trupul lor, și vor spăla hainele sale, și curați vor fi.

8. Și vor lua un vițel din vaci, și jertva acestuia făină curată, stropită cu untdelemn, și un vițel de un an din vaci vei lua, pentru păcat.

9. Și vei aduna pre leviți înaintea cortului mărturiei, și vei aduna toată adunarea fiilor lui Israil.

10. Și vei aduce pre leviți înaintea Domnului, și vor pune fiii lui Israil mâinile sale preste leviți.

11. Și va osăbi Aaron pre leviți dar înaintea Domnului de la fiii lui Israil, și vor fi ca să lucreze lucrurile Domnului.

12. Iară leviții vor pune mâinile pre capetele vițelilor, și vei face unul pentru păcat și unul pentru ardere de tot, ca să te rogi pentru ei.

13. Și vei pune pre leviți înaintea Domnului, și înaintea lui Aaron, și înaintea fiilor lui, și vei da pre ei dar înaintea Domnului.

14. Și vei osăbi pre leviți din mijlocul fiilor lui Israil, și vor fi ai Mie.

15. Și după aceasta, vor intra leviții ca să lucreze lucrurile cortului mărturiei, și vei curăți pre ei și-i vei da înaintea Domnului.

**Ieșire* 16.* Pentru că dar sânt aceștia dați Mie
13, 2 dintră fiii lui Israil în locul tuturor celor întâiu
Sus născuți, carii deșchid pânțele, din fiii lui
3, 13 Israil i-am luat pre ei Mie.

Luca 17. Că al Mieu easte tot cel întâiu născut
2, 23 întru fiii lui Israil, de la om până la dobitoc,
în zioa în carea am omorât pre tot cel întâiu
născut în pământul Eghiptului, i-am sfințit
pre ei Mie.

18. Și am luat pre leviți în locul tot celui întâiu născut întru fiii lui Israil.

19. Și am dat pre leviți dar lui Aaron și fiilor lui, dintră fiii lui Israil, ca să lucreze lucrurile fiilor lui Israil în cortul mărturiei și să se roage pentru fiii lui Israil, ca să nu fie întru fiii lui Israil bătaie, de să vor apropiia de cel sfânt”.

20. Și au făcut Moisi și Aaron și toată adunarea fiilor lui Israil leviților după cum au poruncit Domnul lui Moisi pentru leviți, așa le-au făcut lor fiii lui Israil.

21. Și s-au curățit leviții și și-au spălat hainele sale, și i-au dat pre ei Aaron dar înaintea Domnului, și s-au rugat pentru ei Aaron, ca să-i curățască pre ei.

22. Și după aceasta, au intrat leviții să slujească slujba lor în cortul mărturiei înaintea lui Aaron și înaintea fiilor lui, după cum au poruncit Domnul lui Moisi pentru leviți, așa le-au făcut lor.

23. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

24. „Aceasta (a) easte cea pentru leviți, de doazeci și cincide ani și mai în sus vor intra ca să lucre în cortul mărturiei.

25. Și de la cincizeci de ani vor înceta de la slujbă și nu vor mai lucra.

26. Și va sluji fratele lui în cortul mărturiei, să păzască pazele, iară lucrurile nu va lucra. Așa vei face leviților întru pazele lor”.

CAP 9

În ce vreme trebuie să slujească Paștile curați, și în ce necurați; nuorul acoperind zioa cortul în stâlp de nuor, noaptea în chip de foc povățuiaște mulțimea în patruzeci de ani.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi în pustia Sinaii, în anul al doilea, după ce au ieșit ei din pământul Eghiptului, în luna dintâiu, zicând:

2. „Zi să facă fiii lui Israil Paștile în vremea sa.

3. În zioa a patrasprăzece a lunei ceii dintâiu cătră seară, și să le faceți în vremea sa, după legea lor și după rânduiala lor să le faceți”.

4. Și au grăit Moisi fiilor lui Isra-

24. (a) Leagea.

CAP 8 ȘI 9

il, ca să facă Paștile.

5. Începând în zioa a patrasprăzece a lunei, în pustia Sinaii, după cum au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israil.

6. Și au mers bărbații cei ce nu era curați, pentru că s-au atins de om mort, și nu putea să facă Paștile în zioa aceea, și au venit înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaron în zioa aceea.

7. Și au zis bărbații aceia cătră dânsul: „Noi necurați sântem, pentru că ne-am atins de om mort, drept aceea să nu ne lipsim a aduce darul Domnului la vremea sa întru fiii lui Israil”.

8. Și au zis cătră ei Moisi: „Stați aci și voi auzi ce va porunci Domnul pentru voi”.

9. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

10. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând: «Om, om, carele va fi necurat întru voi, pentru că s-au atins de om mort, ori în cale lungă voao, ori întru neamurile voastre, tot va face Paștile Domnului.

11. În luna a doao, în zioa a patrasprăzece, cătră seară le vor face, cu azime și cu ierburi amară le vor mânca.

12. Nu vor lăsa dintr-însele până dimineață, * și os să nu frângă de la eale, după legea Paștilor să le facă.

13. Și omul carele va fi curat, și în cale îndelungată nu easte, și va întârziia a face Paștile, va peri sufletul acela din norodul lui, pentru că darul Domnului nu l-au adus în vremea sa, păcatul său va purta omul acela.

14. Iară de va veni la voi cel nemearnic în pământul vostru, va face Paștile Domnului după legea Paștilor și după tocmeala lor le va face, o lege să fie voao și celui nemearnic și celui ce lăcuiaste împreună cu voi pre pământ”.

15.* Și, în zioa în carea s-au întins cortul, nor au acoperit cortul, casa mărturiei, și seara era ca chip de foc preste cort până dimineața.

16. Așa era pururea, norul acoperea pre el zioa, și chipul cel ca de foc noaptea.

17. Și când să râdica norul de la cort, atunci purcedea și fiii lui Israil și, în locul unde sta norul, acolo tăbărea fiii lui Israil.

18. Din porunca Domnului tăbărea fiii lui Israil și din porunca Domnului purcedea,* în toate zilele în care umbrea norul preste cort sta pre loc fiii lui Israil.

19. Și când sta norul preste cort zile multe, fiii lui Israil păzea pazele lui Dumnezeu și nu purcedea.

20. Și câte zile acoperea norul preste cort, din porunca Domnului tăbărea și din porunca Domnului purcedea.

21. Și când era norul de seara până dimineață, și să râdica norul dimineața,

**Ieșire*
12, 46
Ioan
9 [19], 36

**Ieșire*
40, 32
3 Împăr.
8, 10

**1 Cor.*
10, 1

atunci purcedea.

22. Ori o zi, ori o lună, și mai mult umbra norul preste cort, fiii lui Israil sta pre loc și nu purcedea.

23. Că din porunca Domnului tăbărea și din porunca Domnului purcedea, și din porunca Domnului, cea dată prin Moisi, păzea paza Domnului.

CAP 10

Poruncește Domnul lui Moisi să facă doao trâmbițe de argint, și-l învață slujba lor; cu ce rând s-au mișcat taberile din pustia Sinaii; Moisi roagă pre Ovav, rudeniia sa, să meargă cu dânșii; și cuvintele, care le grăia Moisi când să rădica sau să puna jos sicriiul.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Fă-ți doao trâmbiță de argint, vărsate să le faci, ca să-ți fie de chematul adunării și de purcesul taberilor.

3. Și vei trâmbita cu eale și să va strânge toată adunarea la ușa cortului mărturieii.

4. Iară când vor trâmbita cu o trâmbiță, vor veni la tine toți povățuitorii cei mai-mari ai lui Israil.

5. Și când veți trâmbița sămnul, atunci vor purceade taberile ceale ce sânt tăbărâte spre răsărit.

6. Și când veți trâmbița sămnul al doilea, atunci vor purceade taberile ceale ce sânt tăbărâte cătră amiazăzi. Și când veți trâmbița sămnul al treilea, atunci vor purceade taberile ceale ce sânt tăbărâte lângă mare. Și când veți trâmbița sămnul al patrulea, atunci vor purceade taberile ceale ce sânt tăbărâte cătră miiazănoapte, cu sămn vor trâmbita când vor purceade.

7. Și când veți strânge adunarea, veți trâmbita, ci nu cu sămn.

8. Și fiii lui Aaron, preoții, vor trâmbita cu trâmbițe, și va fi voao leage veacinică întru neamurile voastre.

9. Iară de veți ieși la războiu în pământul vostru asupra împotivnicilor celor ce stau împotiva voastră, și veți face sămn cu trâmbițele, și vă veți aduce aminte înaintea Domnului, și vă veți mântui de vrăjmașii voștri.

10. Și la zilele ceale de bucurie ale voastre, și la sărbătorile voastre, și la lunile voastre ceale noao, veți trâmbita cu trâmbițe la arderile de tot și la jertvele ceale de mântuire ale voastre, și va fi voao aducere-aminte înaintea Dumnezeului vostru. Eu sânt Domnul Dumnezeul vostru”.

11. Și în anul al doilea, în luna a doao, în doaozeci de zile ale lunei, s-au rădicat norul de la cortul mărturieii.

12. Și au purces fiii lui Israil cu averile sale în pustia Sinaii, și au stăcut norul în pustia lui Faran.

13. Și au purces întâiu după cuvântul Domnului în mâna lui Moisi.

14.* Și au purces rândurile taberii fiilor

lui Iuda întâiu cu putearea (a) lor și, preste putearea lor, Naason, fiul lui Aminadav.

15. Și preste putearea fiilor lui Isahar era Natanail, fiul lui Sogar.

16. Și preste putearea fiilor lui Zavulon era Eliav, fiul lui Helon.

17. Și vor desface cortul și vor purceade fiii lui Gherson și fiii lui Merari, carii poartă cortul.

18. Și au purces rândul taberii lui Ruvim cu putearea lor, și preste putearea lor era Elisur, fiul lui Sediur.

19. Și pre putearea neamului fiilor lui Simeon era Salamiil, fiul lui Surisadai.

20. Și preste putearea neamului fiilor lui Gad era Elisaf, a lui Raguil.

21. Și vor purceade fiii lui Caat purtând sfintele, și vor întinde cortul până ce vor veni.

22. Și va purceade rândul taberii lui Efraim cu putearea sa, și preste putearea lor, Elisama, fiul lui Emiud.

23. Și preste putearea neamului fiilor lui Manasi era Gamaliil, a lui Fadasur.

24. Și preste putearea neamului fiilor lui Veniamin, Avidan, a lui Gadeoni.

25. Și vor purceade rândurile taberii fiilor lui Dan, pre urma tuturor taberilor cu putearea lor, și preste putearea lor, Ahiezer, a lui Amisadai.

26. Și, preste putearea neamului fiilor lui Asir, Fagheil, fiul lui Ebran.

27. Și, preste putearea neamului fiilor lui Neftali, Ahire, fiul lui Enan.

28. Aceastea sânt oștile fiilor lui Israil, când au purces cu putearea lor.

29. Și au zis Moisi lui Ovav, feciorului lui Raguil Madiianiteanului, socru lui Moisi: „Noi ne vom duce la locul care au zis Domnul: «Acesta-l voiu da voao». Vino cu noi și bine vom face ție, că Domnul au grăit bune pentru Israil”.

30. Și el au zis cătră Moisi: „Nu voiu merge, fără numai în pământul meu și în neamul meu”.

31. Și au zis Moisi: „Nu ne lăsa pre noi, de vream ce ai fost împreună cu noi în pustie, și vei fi întru noi bătrân.

32. Și de vei merge cu noi și vor fi bună-tățile acealea, câte face Domnul bine noao, face-vom și ție bine”.

33. Și au mers din muntele Domnului cale de trei zile, și sicriiul legii Domnului au mers înaintea lor cale de trei zile, ca să le caute lor odihnă.

34. Și norul umbrea preste ei zioa, când purcedea din locul unde tăbărâsă.

35. Și au fost când să rădica sicriiul, zicea Moisi:* „Scoală-Te, Doamne, și să se răsipească vrăjmașii Tăi, și să fugă toți cei ce Te urăsc pre Tine!”

14. (a) Oastea.

*Sus 1, 7

*Psalm 67, 1

36. Și când să așeza, zicea: „Întoarce, Doamne, mii și zăci de mii întru Israil!”

CAP 11

Cântirea norodului pentru carne, pești, porii și aiurile din Egipt; să aleg șaptezeci de bătrâni, și toți prorocesc, li să dau potârnică, și să ceartă norodul pentru pofta cărnurilor.

*Psal.
77, 20
21
1 Cori.
10, 10

1. * i norodul rău au cântit înaintea Domnului și au auzit Domnul, și s-au mâniat cu iuțime, și s-au aprins întru ei foc de la Domnul, și au mâncat o parte din tabără.

2. Și au strigat norodul către Moisi, și s-au rugat Moisi către Domnul și au încetat focul.

3. Și s-au chemat numele locului acelaia Pârjol, că s-au aprins întru ei foc de la Domnul.

4. Și amestecătura carea era întru ei au poftit poftă, și șezind plângea și fiii lui Israil, și au zis: * „Cine ne va hrăni pre noi cu carne?”

*1 Cori.
10, 3

5. Adusu-ne-am aminte de peștii care-i mâncam în Egipt în dar, și de crastaveți, și de peapeni, și de porii, și de ceape, și de aiuri.

6. Iară acum sufletul nostru s-au uscat de tot, nimica afară de mană nu easte înaintea ochilor noștri”.

*Ieșire
16, 14

7. * Și mana ca sămânța colindrului era, și chipul ei ca chipul cristalului.

Psal.
77, 28
Înte.
16, 20

8. Și mergea norodul și culegea, și o măcina în moară și o pisa în piuo, și o fierbea în oală înțele. și o făcea pogăci, și era dulceața ei ca gustul pogăcii ceii cu untdelemn.

Ioan
6, 31

9. Și când să pogorea roao preste tabără noaptea, cădea mană preste ea.

10. Și i-au auzit Moisi pre ei plângând întru noroadele sale, pre fieștecarele la ușa sa, și s-au mâniat Domnul cu iuțime foarte, și înaintea lui Moisi era rău.

11. Și au zis Moisi către Domnul: „Pentru ce ai necăjit pre robul Tău, și pentru ce nu am aflat har înaintea Ta, ci ai pus întărătarea norodului acestuia preste mine?”

12. Au, doară, eu am zemislit pre tot norodul acesta? Au, doară, eu i-am născut pre ei? Pentru ce-mi zici mie: «Ia-i pre ei în brațele tale, cum ia doica pre cel sugătoriu, și-i du la pământul care te-ai jurat părinților lor?»

13. De unde mie carne să dau la tot norodul acesta? Că plâng asupra mea, zicând: «Dă-ne carne să mâncăm!»

14. Nu voiu putea eu sângur purta pre norodul acesta, că greu easte mie cuvântul acesta.

15. Iară deaca faci Tu mie așa, omorî-mă cu moarte, de am aflat milă la Tine, ca să nu vază năcazul meu”.

16. Și au zis Domnul către Moisi: „Adu-

25. (a) Biblia letinească Vulgata are: și după ce au odihnit întru ei duhul, au prorocit și mai mult

nă-Mi șaptezeci de bărbați din bătrânii lui Israil, pre carii știi tu că aceaia sânt bătrânii norodului și cărturarii lor, și-i du pre ei la cortul mărturiei și să stea acolo cu tine.

17. Și Mă voiu pogorî și voiu grăi cu tine acolo, și voiu lua din duhul carele easte întru tine și voiu pune într-înșii, și vor purta împreună cu tine întărătarea norodului și nu vei purta pre ei tu sângur.

18. Și norodului vei zice: «Curățiți-vă pre mâne, și veți mânca carne, că ați plâns înaintea Domnului, zicând: ‘Cine ne va hrăni pre noi cu carne, că bine era noao în Egipt’, și va da Domnul voao carne să mâncați și veți mânca carne.

19. Nu o zi veți mânca, nici doao, nici cinci zile, nici zece zile, nici doaozeci de zile.

20. Până într-o lună de zile veți mânca, până va ieși pe nările voastre și vi să va face greață, că n-ați ascultat de Domnul, Cel ce easte întru voi, și ați plâns înaintea Lui, zicând: ‘Pentru ce am ieșit din Egipt?’»

21. Și au zis Moisi: „Șease sute de mii de pedestri easte norodul, întru carii sânt eu, și Tu ai zis: «Carne voiu da lor să mănca, și vor mânca o lună de zile».

22. * Au, doară, oi și boi să vor junghia lor, cât să le ajungă, sau, doară, toată mâncarea mării să va aduna lor, ca să le fie lor destul?”

*Ioan
6, 10 [7]

23. * Și au zis Domnul către Moisi: „Au, doară, mâna Domnului nu va fi destul? Acum vei cunoaște: oare plini-să-va cuvântul Mieu, au ba?”

*Isaia
59, 1

24. Și au ieșit Moisi și au grăit către norod cuvintele Domnului, și au adunat șaptezeci de bărbați din bătrânii norodului și i-au pus împregiurul cortului.

25. Și S-au pogorât Domnul în nor și au grăit către dânsul, și au luat din duhul carele era într-înșul și au pus întru cei șaptezeci de bărbați bătrâni. Iară deaca s-au odihnit duhul într-înșii, au prorocit și apoi nu au mai adaos (a).

26. Și rămăsease doi bărbați în tabără, numele unuia Eldad, și numele celuilalt Modad, și s-au odihnit într-înșii duhul, și aceștia era din cei scriși, și nu venisă la cort, și proceea în tabără.

27. Și, alergând un prunc, au spus lui Moisi și au grăit, zicând: „Eldad și Modad prorocesc în tabără”.

28. Și răspunzind Iisus a lui Navi, cel ce sta lângă Moisi, cel ales a lui, au zis: „Domnul mieu, Moisi, opreaște-i pre ei!”

29. Și au zis Moisi lui: „Căci nu urmezi tu mie? Și cine va da să fie tot norodul Domnului proroci, când au dat Domnul Duhul Său într-înșii?”

nu au încetat.

30. Și au mers Moisi în tabără, și bătrânii lui Israil.

Psalm 77, 27 28 [31] 31. Și au ieșit duh de la Domnul (b), și au adus potârnică de la mare și le-au pus la tabără, cale de o zi dincoace și cale de o zi dincolo, împregiurul taberii, ca la vro doi coți de la pământ.

32. Și, sculându-să norodul, toată zioa și toată noaptea, și toată a doao zi, au adunat potârnică. Cel ce mai puțin au strâns au strâns zece corfe, și le-au întins de și le-au zvântat împregiurul taberii.

Psalm 77, 31 [34] 33. Și încă fiind carne întră dinții lor, mai înainte de ce o au sfârșit, s-au mâniat Domnul pre norod, și au bătut Domnul pre norod cu bătaie mare foarte.

34. Și s-au chemat numele locului aceluia: Mormânturile Poftei, pentru că acolo au îngropat pre norodul cel pofditoriu.

35. De la Mormânturile Poftei au purces norodul la Asiroț, și au fost norodul în Asiroț.

CAP 12

Mariam și Aaron cârtesc împotriva lui Moisi, cărora Dumnezeu laudă pre Moisi pentru prietenia cea către Domnul; Mariam, umplându-să de lepră, și șapte zile fiind osebită de norod, să însănoșează rugându-să Moisi pentru ea.

1. i au grăit Mariam și Aaron împotriva lui Moisi, pentru muiarea etiopiană carea o luasă Moisi, căci au luat muiare etiopiană.

2. Și au zis: „Au numai lui Moisi sânșur au grăit Domnul? Au, doară, nu și noao au grăit?” Și au auzit Domnul.

3. Iară Moisi era om blând foarte, mai mult decât toți oamenii cei ce sânt pre pământ.

4. Și îndată au zis Domnul către Moisi și către Aaron și către Mariam: „Ieșiți voi toți trei la cortul mărturiei”. Și au ieșit ei toți trei la cortul mărturiei.

5. Și s-au pogorât Domnul în stâlp de nor și au stătut la ușa cortului mărturiei, și au chemat pre Aaron și pre Mariam, și amândoi s-au apropiat.

6. Și au zis către ei: „Auziți cuvintele Meale, de va fi dintră voi proroc Domnului, prin vedenie Mă voiu arăta lui și prin somn voiu grăi lui.

Evrei 3, 2 7. Nu așa robul Mie, Moisi, în toată casa Mea credincios easte.

Ieșir. 33, 11 8. Gură cu gură voiu grăi lui aiavea, și nu prin pilde, și el mărirea Domnului au văzut, și pentru ce nu v-ați temut a grăi rău împotriva robului Mie, Moisi?”

9. Și s-au aprins preste ei iuțimea mâniei Domnului și s-au dus.

10. Și norul s-au dus de la cort, și, iată, Mariam era leproasă ca zăpada, și s-au uitat

31. (b) Duh, adecă: au ieșit vânt de la Domnul.

Aaron la Mariam, și, iată, era leproasă.

11. Și au zis Aaron către Moisi: „Rogu-te, doamne, nu pune preste noi păcat (a), pentru că nu am știut că am păcătuit.

12. Să nu să facă aseamenea cu moartea, ca o lăpădătură ce iasă din pântecel mumei sale, și trupul ei jumătate easte mâncat”.

13. Și au strigat Moisi către Domnul, zicând: „Dumnezeule, rogu-Te, vindecă-o pre ea”.

14. Și au zis Domnul către Moisi: „De ar fi scupit tatăl ei în fața ei, au nu s-ar fi rușinat șapte zile? Să se osăbească afară de tabără șapte zile, și după aceea va intra”.

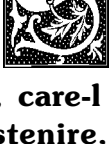
15. Și s-au osăbit Mariam afară din tabără șapte zile, și norodul nu au purces până ce s-au curățit Mariam.

16. Și, după aceastea, au purces norodul de la Asiroț, și au tăbărât în pustiia Faranului.

CAP 13

Doisprăzece bărbați trimiși de Moisi să socotească pământul Hanaan, după patruzeci de zile, aduc vița cu strugur și alte roade a pământului spre sămnel rodirii, carii totuși, afară de Halev și de Iisus Navi, au scornit cârtire întră norod.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Trimite ție bărbați carii să socotească pământul hananelor, care-l voiu da Eu fiilor lui Israil spre moștenire, câte un bărbat din fieștecare neam, după noroadel familiilor lor, să trimiți pre aceștia, pre tot cel mai-mare întră ei”.

3. Și i-au trimis pre ei Moisi din pustiia Faranului, după cuvântul Domnului, toți bărbații căpeteniile dintră fiii lui Israil aceștia sânt.

4. Și aceastea sânt numele lor: din neamul lui Ruvim, Samuil, fiul lui Zahur.

5. Din neamul lui Simeon, Safat, fiul lui Suri.

6. Din neamul lui Iuda, Halev, fiul lui Iefoni.

7. Din neamul lui Isahar, Ilaal, fiul lui Iosif.

8. Din neamul lui Efraim, Avsi, fiul lui Navi.

9. Din neamul lui Veniamin, Falti, fiul lui Rafu.

10. Din neamul lui Zavulon, Gudiil, fiul lui Sudi.

11. Din neamul lui Iosif, din fiii lui Manasi, Gadi, fiul lui Susi.

12. Din neamul lui Dan, Amiil, fiul lui Gammali.

13. Din neamul lui Asir, Satur, fiul lui Mihail.

14. Din neamul lui Neftali, Navi, fiul lui Savi.

15. Din neamul lui Gad, Gudiil, fiul lui Makhi.

11. (a) Nu pune preste noi pedeapsă de păcat.

16. Acestea sânt numele bărbaților, pre carii i-au trimis Moisi ca să socotească pământul, și au numit Moisi pre Avsi, fiul lui Navi Iisus.

17. Și i-au trimis pre ei Moisi din pustia Faranului să socotească pământul Hanaanului, și au zis cătră ei:

18. „Suiți-vă în pustia aceasta, și vă suiți în munte, și vedeți ce pământ este, și pre norodul carele șeade pre dânsul, de este tare au slab, de sânt mulți sau puțini.

19. Și cum este pământul în care șed ei, bun este, au rău, și cum sânt cetățile în care lăcuiesc, cu ziduri au fără de ziduri.

20. Și cum este pământul, gras au sterp, sânt într-însul păduri, au ba? Și, zăbovind, veți lua din rodurile pământului”; iară zilele acelea era zile de primăvară, mai înainte de ce să coc strugurii.

21. Și, suindu-să ei, au socotit pământul de la pustia lui Sin până la Roov, unde să întră la Emat.

22. Și s-au suit despre pustie și s-au dus până la Hevron; și acolo era Ahiman și Sesei și Telami, rudele lui Enah, iară Hevronul cu șapte ani s-au zidit mai înainte decât Tanin a Eghiptului.

2 Leage 23. Și au venit până la Valea Strugurului, și o au socotit, și au tăiat de acolo o mlădiță de viță și un strugur pre dânsa, și l-au rădicat pre rude, și din rodii și din smochine.

1, 24

24. Și locul acela l-au numit Valea Strugurului, pentru strugurul care l-au tăiat de acolo fiii lui Israil.

25. Și, după ce au socotit pământul, s-au întors de acolo după patruzeci de zile.

26. Și mergând, au venit la Moisi și la Aaron, și la toată adunarea fiilor lui Israil, în pustia Faranului, în Cadis, și, după ce le-au spus lor și la toată adunarea lucrul, le-au arătat rodul pământului.

27. Și le-au povestit lor, zicând: „Venit-am în pământul în care ne-ați trimis, în pământul care curge lapte și miiare, și acesta este rodul lui.

28. Numai cât neamul carele lăcuiaște pre el este îndrăzneț, și cetățile sânt tari și mari foarte, și neamul lui Enah am văzut acolo.

29. Și în pământul cel despre amiazăzi lăcuiaște Amalic, iară heteul și eveul și ievuseul și amoreul lăcuiaște în munte, și hananeul lăcuiaște lângă mare și lângă râul Iordanului”.

30. Și au făcut Halev pre norod la Moisi să tacă, și el au zis: „Ba, ci, suindu-ne, ne vom sui și-l vom moșteni pre el, că-i vom putea birui pre ei”.

31. Iară ceialalți oameni carii s-au suit cu dânsul au zis: „Să nu ne suim, că nu vom putea să ne suim la acel norod,

că cu mult este mai tare decât noi”.

32. Și au hulit pământul, care l-au socotit, cătră fiii lui Israil, zicând: „Pământul, prin care am trecut ca să-l socotim, este pământ care mănă pre cei ce lăcuiesc pre dânsul, și tot norodul pre carele l-am văzut într-însul sânt oameni foarte mari.

33. Și acolo am văzut uriași, și noi eram înaintea lor ca lăcustele, așa eram și noi înaintea lor”.

CAP 14

Cârtește norodul după ce aude iscoadele, și în zădar să silească Iisus Navi și Halev a-i domoli, pentru care mâniindu-Să Dumnezeu, îl îmblânzește Moisi; să rânduiesc toți spre moarte în pustie, afară de Halev și Iosue; și oștindu-să israilteanii împotriva voii lui Dumnezeu, săucid de împrotivnici.

1. i începând toată adunarea, au dat glas și au plâns norodul toată noaptea aceea.

2. Și au cârtit asupra lui Moisi și asupra lui Aaron toți fiii lui Israil, și au zis cătră ei toată adunarea: „O, de am fi murit în pământul Eghiptului, sau de am fi murit în pustia aceasta!

3. Și pentru ce ne aduce pre noi Domnul în pământul acesta, să cădem în războiu? Muierile noastre și pruncii noștri să fie de jaf. Acum, dară, mai bine este noao să ne întoarcem în Eghipt”.

4. Și au zis unul cătră altul: „Să ne punem noao pre unul mai-mare și să ne întoarcem în Eghipt”.

5. Și au căzut Moisi și Aaron pre față înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil.

6.* Iară Iisus a lui Navi și Halev a lui Iefoni, dintră cei ce au socotit pământul, au spintecat hainele sale.

*Sira.
46, 10
1 Maca.
[2], 55
56

7. Și au grăit cătră toată adunarea fiilor lui Israil, zicând: „Pământul, care noi l-am socotit, este bun foarte, foarte.

8. De ne va milui pre noi Domnul, ne va băga în pământul acesta și-l va da noao, este pământ care curge lapte și miiare.

9. Ci numai Domnului să nu vă împrotiviți, și de norodul pământului nu vă teameți, că mănăcare noao este, că s-au depărtat vreamea de la ei; iară Domnul este întru noi, nu vă teameți de ei”.

10. Atunci toată adunarea au grăit să-i uciză pre ei cu pietri, și mărirea Domnului s-au arătat în nor preste cortul mărturiei tuturor fiilor lui Israil.

11. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Până când mă întărătă norodul acesta? Și până când nu creade Mie pentru toate seamnele care le-am făcut întru ei?”

12. Lovi-voiu pre ei cu moarte și-i voiu piiarde, și te voiu face pre tine și casa tătâne-tău neam mare, și cu mult mai mult decât acesta!”

13. Și au zis Moisi către Domnul: „Și va auzi Egiptul cum ai scos dintră ei pre norodul acesta cu puterea Ta.

Ieșire 13, 11 [21] 14. Ci și toți cei ce lăcuiesc pre pământul acesta au auzit că Tu ești Domn întru norodul acesta, Doamne, Cel ce ochiu la ochiu Te arăți, și norul Tău au stătut deasupra lor, și în stâlp de nor Tu mergi înaintea lor zioa, și în stâlp de foc noaptea.

15. Și de vei sfârâma pre norodul acesta ca pre un om, vor zice neamurile, câte au auzit numele Tău, grăind:

*Ieșire 32, 28 16. «Pentru că nu poate Domnul să bage pre norodul acesta în pământul care S-au jurat lor, * pentru aceea i-au omorît pre ei în pustie».

17. Și acum să se înalță puterea ta Doamne, precum ai grăit, zicând:

Psal. 102, 40 [8] 18. «Domnul e îndelung răbdătoriu, și mult milostiv și adevărat,** Cel ce șterge fărădelegile și nedreptățile și păcatele, și cu curăție nu va curăți pre cel vinovat, Cel ce izbândește păcatele părinților în fii până la a treia și la a patra neam».

19. Iartă păcatul norodului acestuia după mare mila Ta, precum milostiv ai fost lor din Egipt până acum”.

20. Și au zis Domnul către Moisi: „Milostiv le sânt lor, după cuvântul tău.

21. Ci viu sânt Eu, și viu easte numele Mieu, și va umplea mărirea Domnului tot pământul.

22. Că toți bărbații aceștia, carii au văzut mărirea Mea și seamnele care le-am făcut în Egipt și în pustia aceasta, m-au ispitit acum cu aceasta de zece ori și nu au ascultat cuvântul Mieu.

2 Leage 1, 35 23. Pentru aceea, nu vor vedea pământul, care M-am jurat părinților lor, fără numai fiii lor, carii sânt cu Mine aici, carii nu știu nici binele, nici răul, tot cel mai tinăr, carele nu priceape, acestora voi da pământul; iară toți cei ce M-au întărâtat nu-l vor vedea.

Isus N. 14, 6 24. Iară pre robul Mieu, Halev, pentru că au fost alt duh întru el și au urmat Mie, îl voi băga în pământul în care au intrat, și sămânța lui va moșteni pre el.

25. Iară Amalic și hananeul lăcuiesc în vale, mâne vă întoarceți și purceadeți spre pustie, pre calea Mării Roșie”.

26. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

27. „Până când această adunare rea, a celor ce cârtesc înaintea Mea, cărteala fiilor lui Israil, carea au cârtit pentru voi, o voi auzi?

28. Zi lor: «Viu sânt Eu, zice Domnul, cu adevărat, precum ați grăit întru urechile Meale, așa voi face voao.

Psal. 105, 26 [27] 29. În pustia aceasta vor cădea oasele voas-

33. (a) Curviia aici să înțeleage păcatul cârtirii, care l-au făcut israilteanii când au cârtit asupra lui Dumnezeu. În jidovie easte: și vor purta

tre, și tot numărul vostru, și cei numărați ai voștri, de la doazeci de ani și mai în sus, câți au cârtit asupra Mea.

30.* De veți intra voi în pământul preste care Mi-am întins mâna Mea, ca să lăcuiți voi pre dânsul, afară de Halev, feciorul lui Iefoni, și Iisus al lui Navi. *2 Leage 1, 35

31. Și pre pruncii voștri, de carii ați zis că vor fi de jaf, pre aceștia voi băga în pământ și vor moșteni pământul de care voi v-ați ferit.

32. Și oasele voastre vor cădea în pustia aceasta.

33. Iară fiii voștri vor paște în pustie patruzeci de ani, și vor purta curviia (a) voastră până ce să vor topi oasele voastre în pustie.

34. După numărul zilelor în câte ați socotit pământul, patruzeci de zile,* un an pentru o zi, veți purta păcatele voastre patruzeci de ani, și veți cunoaște iuțimea mâniei Meale. *Iezec. 4, 6 Psalm 94, 10

35. Eu, Domnul, am grăit voao, așa voi face adunării aceștii reale, carea s-au adunat asupra Mea, în pustia aceasta să vor topi și acolo vor muri»”.

36.* Și oamenii, pre carii i-au trimis Moisi să socotească pământul, și după ce au venit au grăit rău de pământul acela către adunare, spuind cuvinte reale de pământ. *1 Cor. 10, 10 Evrei 3, 17

37. Și au murit oamenii cei ce au grăit rău de pământul acela, bătuți înaintea Domnului. Iuda 5

38. Iară Iisus, fiiul lui Navi, și Halev, fiiul lui Iefoni, au trăit dintră oamenii cei ce mersease să socotească pământul.

39. Și au grăit Moisi cuvintele acestea către toți fiii lui Israil, și au plâns norodul foarte.

40. Și, mânecând dimineață, s-au suit pre vârful muntelui, zicând: „Iată, noi ne vom sui la locul care au zis Domnul, pentru că am păcătuit”.

41. Și au zis Moisi: „Pentru ce călcați voi cuvântul Domnului? Nu va fi bine voao.

42.* Nu vă suiți, că nu easte cu voi Domnul, și veți cădea înaintea feații vrăjmașilor voștri. *2 Leage 1, 42

43. Că Amalic și hananeul acolo easte înaintea voastră și veți cădea de sabie, de vream ce nu ați vrut să ascultați de Domnul, nici Domnul nu va fi cu voi”.

44. Iară ei, trecând, s-au suit pre vârful muntelui, ci sicriul legii Domnului și Moisi nu s-au clătit din tabără.

45. Și s-au pogorât Amalic și hananeul, carele ședea în muntele acela, și i-au bătut pre ei, și i-au tăiat până la Erma, și s-au întors la tabără.

pedeapsa curviilor voastre. De multe ori să zice în Scriptură: au curvit după dumnezei străini, adecă, au mers după dumnezei străini.

CAP 15

După ce vor intra în Pământul Făgăduinții, ce jertvă să aducă, și pârga să o osăbească; pedeapsa păcatului făcut prin neștiință sau mândrie; să ucide cu pietri cel ce au adunat leamne sâmbăta; să-și puie fimbrii evreii pre marginile hainelor, și preste fimbrii împletitură vânătă, ca să-și aducă aminte de legea lui Dumnezeu.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către ei: «După ce veți intra în pământul lăcuinții voastre, care-l dau Eu voao,

3. Și veți face arderi de tot Domnului, aducere sau jertvă din făgăduință, au din voie, au la sărbătorile voastre, ca să faceți miros de bună mireasmă Domnului, de va fi din boi sau din oi,

4. Cel ce aduce darul său Domnului va aduce jertvă de făină curată, a zecea parte a unui ifi, stropită cu a patra parte de untdelemn a unui in.

5. Și vin de turnare a patra parte a unui in veți face la arderea de tot sau la jertvă, la un miel vei face atâta aducere miros de bună mireasmă Domnului.

6. Și la berbeace, cându-l vei aduce pre el pentru ardere de tot au pentru jertvă, vei face jertvă de făină curată doao a zecea parte, stropită cu untdelemn a treia parte a unui in.

7. Și vin la turnare a treia parte a unui in veți aduce întru miros de bună mireasmă Domnului.

8. Iară de veți face din voi ardere de tot au jertvă, ca să pliniți făgăduința sau jertva cea de mântuire Domnului,

9. Și veți aduce la vițel jertvă de făină curată trei a zecea parte, stropită cu jumătate de in de untdelemn.

10. Și vin de turnare jumătate de in jertvă, întru miros de bună mireasmă Domnului.

11. Așea vei face cu vițelul, au cu berbeacele, au cu mielul din oi, au din capre.

12. După numărul celor ce le veți face, așea veți face cu fieștecare după numărul lor.

13. Tot moșteanul va face așea, când va aduce aduceri de aceastea întru miros de bună mireasmă Domnului.

14. Iară de va fi întră voi nemearnic în pământul vostru, sau străinul carele va fi întră voi, în neamurile voastre, și va face jertvă miros de bună mireasmă Domnului, precum faceți voi, așea va face adunarea Domnului.

15. O lege va fi voao și celor nemearnici, carii șed la voi, lege veacinică întru neamurile voastre, precum voi, așea și cel nemearnic va fi înaintea Domnului.

16. O lege și o îndreptare va fi voao și celui nemearnic, carele șeade la voi»”.

17. Și au grăit Domnul către Moisi,

23. (a) De aici înainte. 24. (b) Prin neștiință

CAP 15

zicând:

18. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către ei: «După ce veți sosi în pământul în care voiu băga Eu pre voi,

19. Când veți mânca din pâinile pământului aceluia, veți aduce parte dar Domnului pârgă din rodul grâului vostru.

20. Pâine veți aduce dar, ca un dar de la arie.

21. Așea veți aduce pâine, pârga grâului vostru, și veți da dar Domnului întru neamurile voastre.

22. Iară când veți păcătui și nu veți face toate poruncile aceastea, care le-au grăit Domnul către Moisi,

23. După cum au poruncit Domnul voao prin mâna lui Moisi, din zioa în carea au poruncit Domnul către voi, și (a) înainte întru neamurile voastre,

24. Și va fi de să va face ceva fără de voie (b) afară de ochii adunării, va face toată adunarea un vițel curat din vaci ardere de tot, întru miros cu bună mireasmă Domnului, și jertva acestuia și turnarea lui, după tocmeala lui, și un țap din capre pentru păcat.

25. Și să va ruga preotul pentru toată adunarea fiilor lui Israil, și să va ierta lor că fără de voie easte, și ei au adus darul său jertvă Domnului, pentru păcatul său înaintea Domnului, pentru ceale fără de voia lor.

26. Și să va ierta la toată adunarea fiilor lui Israil și celui nemearnic, carele șeade la voi, că la tot norodul easte fără de voie.

27. Iară un suflet, de va păcătui fără de voie, va aduce o capră de un an, pentru păcat.

28. Și să va ruga preotul pentru sufletul care au păcătuit fără de voie înaintea Domnului, rugându-să pentru el, și să va ierta lui.

29. Celui moștean întru fiii lui Israil și celui nemearnic, carele șeade întru ei, o lege va fi lor, oricine va face (v) fără de voie.

30. Și sufletul, carele va face cu mână de trufie, ori dintră moșteani, ori dintră nemearnici fie, acesta pre Dumnezeu ocăreaște, și va peri sufletul acela din norodul său.

31. Că cuvântul Domnului au urgisit, și poruncile lui le-au stricat, cu perire va peri sufletul acela, păcatul lui într-însul»”.

32. Și fiind fiii lui Israil în pustie, au aflat pre un om adunând leamne în zioa sâmbetei.

33. Și cei ce l-au aflat adunând leamne l-au adus pre el la Moisi și la Aaron, și la toată adunarea fiilor lui Israil.

34. Și l-au pus pre el în temniță, pentru că nu aleseasă ce vor face lui.

35. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând: „Cu moarte să se omoară omul acela, să-l uicideți cu pietri toată adunarea”.

sau neluare de samă. 29. (v) Păcate.

36. Și l-au scos pre el toată adunarea afară din tabără și l-au ucis toată adunarea cu pietri, afară din tabără, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

37. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2 Leage 22, 12 38. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi către ei să-și facă fimbrii pre marginile hainelor sale întru neamurile sale, și preste fimbriile marginilor să puie împletitură vânătă.

39. Și va fi voao pre fimbrii și, văzindu-le pre eale, să vă aduceți aminte de toate poruncile Domnului, ca să le faceți pre eale, și ca să nu vă mai abateți după cugetele voastre și după ochii voștri, după care, umblând voi, curviți cu dânsle.

40. Ca să vă aduceți aminte și să faceți toate poruncile Meale, și să fiți sfinți Dumnezeului vostru.

41. Eu, Domnul Dumnezeul vostru, Cel ce v-am scos pre voi din pământul Eghiptului, ca să vă fiu voao Dumnezeu. Eu, Domnul Dumnezeul vostru”.

CAP 16

Core, Datan și Airon scornesc gâlceavă împotriva lui Moisi și a lui Aaron, și râvnesc căpeteniia și preoția, pentru aceea de vii îi înghite pământul, și focul mănâncă doao sute și cincizeci de bărbați, carii tămâia, și pre alți patrușprăzeace mii și șapte sute, ce cătea, i-au amistuit focul, pre care l-au domolit Aaron cu rugăciunea sa.

1. i au grăit Core, feciorul lui Isaar, al feciorului lui Caat, al feciorului lui Levi, și Datan și Airon, feciorii lui Eliav, și a lui Avn, feciorul lui Falet, al feciorului lui Ruvin.

2. Și s-au sculat împotriva lui Moisi, și doao sute și cincizeci de bărbați din fiii lui Israil, căpeteniile adunării, chemații sfatului și bărbați vestiți.

3.* S-au întărâtat asupra lui Moisi și a lui *Sira. 45, 22 Aaron și au zis către ei: „Destul easte voao, 1 Cori. 10, 10 că toată adunarea, toți sfinți, și Domnul easte întru ei, și pentru ce vă râdicați preste adunarea Domnului?”

Iuda 4. Și, auzind Moisi, au căzut pre față.

11 5. Și au grăit către Core și către toată adunarea lui, zicând: „Socotit-au și au cunoscut Dumnezeu pre cei ce sânt ai Lui, și pre cei ce sfinți, și i-au apropiat la Sâne, și pre cei ce nu i-au ales Șie nu i-au apropiat la Sâne.

6. Aceasta să faceți: luați-vă voi înșivă cădealnițe, Core și toată adunarea lui.

7. Și puneți în eale foc și aruncați în eale tămâie, înaintea Domnului, mâne, și bărbatul, pre carele va aleage Domnul, acesta va fi sfânt, ajungă voao fiii lui Levi!”

8. Și au zis Moisi către Core: „Ascultați-mă pre mine, fiii lui Levi!

9. Au puțin easte voao că v-au despărțit pre voi Dumnezeu lui Israil de la adunarea lui Israil, și v-au apropiat către Sineși, să slujiți slujbele cortului Domnului, și să stați înaintea cortului, să slujiți Lui.

10. Și te-au apropiat pre tine și pre toți frații tăi, fiii lui Levi, cu tine, și căutați și a preoți?

11. Așa tu și toată adunarea ta cea adunată împotriva lui Dumnezeu. Și ce easte Aaron, de cârtiți asupra lui?”

12. Și au trimis Moisi să chiiame pre Datan și pre Aviron, feciorii lui Eliav; iară ei au zis: „Nu ne vom sui.

13. Au puțin easte aceasta că ne-ai suit în pământ care curge lapte și miiare, ca să ne omori în pustie, că stăpânești preste noi?

14. Stăpânești, și tu în pământul care curge lapte și miiare ne-ai băgat pre noi și ne-ai dat moșie de holde și de vii? Ochii oamenilor acestora i-ai scos? Nu ne vom sui!”

15. Și s-au mâniat Moisi foarte și au zis către Domnul: „Nu căuta spre jertva lor; pofta nici unuia dintră ei nu o am luat, nici pre nimenea dintră ei nu am asuprit”.

16. Și au zis Moisi către Core: „Sfințeaste adunarea ta, și fiți gata înaintea Domnului, tu și Aaron și ei, mâne.

17. Și luați fieștecarele cădealnița sa și puneți într-însele tămâie, și aduceți înaintea Domnului fieștecarele cădealnița sa, doao sute și cincizeci de cădealnițe, și tu și Aaron, fieștecarele cădealnița sa”.

18. Și au luat fieștecarele cădealnița sa, și au pus într-însele foc, și au băgat tămâie într-însele.

19. Și au stătat la ușa cortului mărturiei Moisi și Aaron, și Core au adunat asupra lor toată adunarea sa, la ușa cortului mărturiei, și s-au arătat mărirea Domnului la toată adunarea.

20. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

21. „Osebiți-vă fieștecarele de adunarea aceasta și voiu topi pre ei odată”.

22. Și au căzut pre fețele sale și au zis: „Dumnezeule, Dumnezeu duhurilor și a tot trupul, de au păcătuit un om, au preste toată adunarea va fi mâniia Domnului?”

23. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

24. „Grăiaște adunării, zicând: «Feriți-vă de primpregiurul adunării lui Core și Datan și Aviron»”.

25. Și s-au sculat Moisi și au mers la Datan și la Aviron, și împreună cu el au mers toți bătrânii lui Israil.

26. Și au grăit către adunare, zicând: „Depărtați-vă de la corturile acestor oameni năsâlnici, și de nimica ce easte a lor să nu vă atingeți, ca să nu periți împreună cu ei întru tot păcatul lor”.

27. Și s-au depărtat de primpregiurul

cortului lui Core și Datan și Aviron, și au ieșit Datan și Aviron și au stătut la ușile corturilor sale, și muierile lor, și pruncii lor, și avearea lor.

28. Și au zis Moisi: „Întru aceasta veți cunoaște că Domnul m-au trimis pre mine ca să fac toate lucrurile acestea, iară nu de la mine le fac.

29. De vor muri aceștia cum mor toți oamenii, și de va fi certarea lor ca certarea tuturor oamenilor, nu Domnul m-au trimis pre mine.

30. Ci întru prăpastie va arăta Domnul, și, deschizind pământul, gura sa va înghiți pre ei, și casăle lor și corturile lor, și toate câte sânt ale lor, și vii să vor pogori în iad, și veți cunoaște cum au întărâtat oamenii aceștia pre Domnul”.

*1 Leage 31. *Iară după ce au încetat a grăi toate cuvintele acestea, s-au rupt pământul supt picioarele lor.

11, 6 Psalm 105, 18 32. Și s-au deschis pământul și i-au înghițit pre ei, și casăle lor, și pre toți oamenii carii era cu Core, și cu dobitoacele lor.

33. Și s-au pogorât ei, și toate ale lor, vii în iad, și i-au acoperit pre ei pământul, și au perit din mijlocul adunării.

34. Și tot Israilul și cei dimpregiurul lor au fugit de glasul lor, zicând: „Să nu ne înghiță pre noi pământul!”

35. Și foc au ieșit de la Domnul, și au mâncat pre cei doao sute și cincizeci de bărbați, carii au tămâiat.

36. Și au zis Domnul către Moisi și către Eliazar, fiul lui Aaron, preotul:

37. „Luați cădealnițele ceale de aramă din mijlocul celor arși; iară focul cel străin să-l răsipiți acolo, că s-au sfințit cădealnițele păcătoșilor acestora în sufletele lor.

38. Și le fă pre eale tăbli bătute împregiurul jertvenicului, că s-au adus înaintea Domnului și s-au sfințit, și s-au făcut spre semn fiilor lui Israil”.

39. Și au luat Eleazar, fiul lui Aaron, preotului, cădealnițele ceale de aramă, câte au adus cei arși.

40. Și le-au pus pre eale la jertvenic pomenire fiilor lui Israil, ca nimenea de alt neam, carele nu easte din sãmânța lui Aaron, să nu să apropie să tămâiază înaintea Domnului, și să nu fie ca Core și ca adunarea lui, după cum au grăit Domnul prin mâna lui Moisi.

41. Și au cârtit fiii lui Israil a doao zi asupra lui Moisi și asupra lui Aaron, zicând: „Voi ați omorât norodul Domnului”.

42. Și au fost când învăluia adunarea pre Moisi și pre Aaron, și s-au pornit asupra cortului mărturiei, iară pre cort l-au acoperit norul și s-au arătat mărirea Domnului.

43. Și au intrat Moisi și Aaron despre fața cortului mărturiei.

44. Și au grăit Domnul către Moisi și către Aaron, zicând:

45. „Osăbiți-vă din mijlocul adunării aceștia, și-i voiu topi pre ei odată”. Și ei au căzut pre fața sa.

46. Și au zis Moisi către Aaron: „Ia cădealnița și pune într-însa foc din jertvenic, și aruncă preste el tămâie, și du degrabă la tabără, și te roagă pentru ei,* că au ieșit mânie de la fața Domnului și au început a piiarde pre norod”.

47. Și au luat Aaron, precum Moisi i-au zis lui, și au alergat la adunare, și, iată, au fost început piiarderea în norod, și au pus tămâie și s-au rugat pentru norod.

48. Și au stătut în mijlocul celor morți și a celor vii, și au încetat piiarderea.

49. Și au fost cei morți, carii au murit întru acea piiardere, patrușprăzece mii și șeapte sute, afară de cei ce au murit pentru Core.

50. Și s-au întors Aaron la Moisi, la ușa cortului mărturiei, și au încetat piiarderea.

*Înțele. 18, 21

CAP 17

Luându-să doaosprăzece toiage de la mai-marii doaosprăzece neamurilor lui Israil, numai toiagul lui Aaron au înflorit și au rodit; cu care minune și însămănare preoția să întărește lui de la Dumnezeu; și s-au ținut în cortul mărturiei.

1. i au grăit Domnul către Moisi, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil și ia de la ei toiag, toiag (a) de la toți mai-marii lor după casăle familiilor lor, doaosprăzece toiage, și numele fieștecăruia scrie-l pre toiagul lui.

3. Și numele lui Aaron scrie-l pre toiagul lui Levi, că un toiag easte, după neamul căsii familiilor lor vor da.

4. Și le vei pune pre eale în cortul mărturiei, în preajma mărturiei, de unde voiu grăi către tine.

5. Și omul, pre carele voiu aleage, toiagul lui va odrăsli, și voiu abate de la tine cărteala fiilor lui Israil, carea ei cârtesc asupra voastră”.

6. Și au grăit Moisi fiilor lui Israil, și toți mai-marii lor i-au dat lui toiag, pentru fieștecare mai-mare un toiag, după casăle familiilor lor doaosprăzece toiage, și toiagul lui Aaron era întră toiagele lor.

7. Și au pus Moisi toiagele înaintea Domnului, în cortul mărturiei.

8. Și au fost a doao zi, au intrat Moisi și Aaron în cortul mărturiei, și, iată, odrăslisă toiagul lui Aaron în casa lui Levi și au făcut odraslă, și au înflorit flori, și au făcut nuci.

2. (a) Toiag, toiag, adecă: câte un toiag.

9. Și au scos Moisi toate toiagele de la fața Domnului la toți fiii lui Israil și au văzut, și au luat fieștecările toiagul său.

10. Și au zis Domnul către Moisi: „Pune toiagul lui* Aaron înaintea mărturiilor, întru sămân de socotință fiilor celor neascultători, ca să înceate a cârți asupra Mea, și să nu moară”.

11. Și au făcut Moisi și Aaron după cum au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut.

12. Și au grăit fiii lui Israil către Moisi, zicând: „Iată, ne-am topit, am perit, ne-am potopit!”

13. Tot cel ce să atinge de cortul Domnului va muri. Până în sfârșit vom muri?”

CAP 18

Pentru greotățile preoților și pază leviților; în loc de soarte moștenească pârga și aducerile și jertvele preoților, iară zăciuiialele să rânduiesc leviților, carii iarăși dau a zecea lui Aaron.

1. i au grăit Domnul către Aaron, zicând: „Tu și feciorii tăi, și casa tătâne-tău cu tine, veți lua (a) păcatele celor sfinte, și tu și feciorii tăi veți lua păcatele preoției voastre.

2. Și pre frații tăi, neamul lui Levi, norodul tătâne-tău, apropie-l la tine și să se adaogă lângă tine, și să slujească ție, și tu și fiii tăi împreună cu tine înaintea cortului mărturiei.

3. Și vor păzi pază tale și pazele cortului, numai la vasăle ceale sfinte și la jertvenic nu să vor apropiia, ca să nu moară nici aceștia, nici voi.

4. Și să vor adaoge la tine, și vor păzi pazele cortului mărturiei după toate slujbele cortului, și cel de alt neam nu să va apropiia către tine.

5. Și veți păzi pazele celor sfinte și pazele jertvenicului, și nu va mai fi mânie întru fiii lui Israil.

6. Și Eu am luat pre frații voștri, pre leviți, dintră fiii lui Israil, dar dat Domnului, să slujească slujbele cortului mărturiei.

7. Și tu, și feciorii tăi cu tine, păziți preoția voastră după toată rânduiala jertvenicului și a celor dinlăuntru catapeteasmei, și slujiți slujbele darul preoției voastre, și cel de alt neam, carele va merge alături cu voi, va muri”.

8. Și au grăit Domnul către Aaron: „Și, iată, Eu am dat voao paza pârghelele Meale din toate ceale sfințite Mie de la fiii lui Israil, ție am dat aceste cinste, și fiilor tăi după tine, leage veacinică.

9. Și aceasta să fie voao din ceale sfințite ale sfinților, din aduceri, din toate darurile lor și din toate jertvele lor, și

1. (a) În cea veachie să află, în loc de păcat: începăturile.

din toate ceale ce aduc pentru greșelele lor, și din toate ceale ce aduc pentru păcatele lor, câte dau ei Mie din toate ceale sfinte ale tale vor fi și ale fiilor tăi.

10. În Sfintele Sfinților veți mânca aceste, tot bărbatul va mânca aceste, tu și fiii tăi, sfinte vor fi ție.

11. Și aceasta va fi voao: din pârga darurilor, din toate ceale ce aduc fiii lui Israil, ție am dat aceste, și feciorilor tăi și featelor tale împreună cu tine, leage veacinică, tot cel curat în casa ta va mânca aceste.

12. Toată pârga untului de lemn, și toată pârga vinului, și pârga grâului, câte dintru aceste să vor da Domnului, ție le-am dat pre eale.

13. Ceale întâiu născute, toate câte sânt în pământul lor, care vor aduce Domnului, ale tale vor fi, tot cel curat în casa ta le va mânca pre eale.

14. Tot darul cel sfințit întru fiii lui Israil al tău va fi.

15. Și tot ce deșchide pântecul din tot trupul, câte aduc Domnului de la om până la dobitoac, al tău va fi; iară ceale întâiu născute a oamenilor să se răscumpere, și ceale întâiu născute ale dobitoacelor celor necurate veți face să se răscumpere.

16. Și răscumpărarea lui după o lună de la naștere, prețul cinci sicli, după* siclul cel sfânt, doaozeci de bani sânt.

17. Iară ceale întâiu născute ale vacilor, și ceale întâiu născute ale oilor, și ceale întâiu născute ale caprelor să nu faceți să le răscumpere, sfinte, și sângele lor vei turna preste jertvenic, și seul vei aduce jertvă întru miros de bună mirează Domnului.

18. Și carnea va fi a ta, și pieptul punerii, și brațul cel drept al tău va fi.

19. Toată aducerea sfintelor, carea vor aduce fiii lui Israil Domnului, ție o am dat, și fiilor tăi și featelor tale cu tine, leage veacinică, legătură de sare veacinică este înaintea Domnului, ție și seminției tale după tine”.

20. Și au grăit Domnul către Aaron: „În pământul lor să nu ai moșie, și parte nu va fi ție întru dânșii, că Eu sânt partea ta și moșia ta întru fiii lui Israil.

21. Și fiilor lui Levi, iată, le-am dat tot ce este a zecea în Israil moșie pentru slujbele lor, care slujbe slujesc ei în cortul mărturiei.

22. Și mai mult nu vor veni fiii lui Israil în cortul mărturiei să facă păcat aducătoriu de moarte.

23. Și levitul însuși va sluji slujba cortului mărturiei, și ei vor purta păcatele lor, leage veacinică întru neamurile lor, și întru fiii lui Israil* nu vor moșteni moșie.

24. Că zăciuiialele fiilor lui Israil,

*Ieșire
30, 13

Leviți

27, 25

Sus

3, 47

Iezechii.

45, 12

*2 Leage

38 [18], 1

carele vor aduce Domnului dar, le-am dat leviților moșie, pentru aceea am zis lor, în tră fiii lui Israil nu vor moșteni moșie”.

25. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

26. „Și leviților vei grăi și vei zice cătră dânșii: «Când veți lua de la fiii lui Israil zăciuală, carea am dat voao de la ei moștenire, atunci, din zăciuală aceea veți aduce zăciuală Domnului.

27. Și să vor socoti voao aducerile voastre, ca grâul de la arie și ca aducerea de la teasc.

28. Așea veți aduce și voi din toate aducerile Domnului, din toate zeciualăle voastre, câte veți lua de la fiii lui Israil, și veți da dintr-însele, aducere Domnului, lui Aaron, preotului.

29. Din toate ceale ce să dau voao să aduceți aducere Domnului, și din toată pârga, ceale sfințite dintr-înșă».

30. Și veți zice cătră ei: «Când veți aduce pârgă dintr-înșă, atunci să va socoti leviților ca roada de la arie, ca aducerea de la teasc.

31. Și o veți mânca pre dânșă în tot locul, voi și fiii voștri, și casăle voastre, că aceasta este simbriia voastră pentru slujbele voastre ceale din cortul mărturiei.

32. Și nu veți avea pentru aceasta păcat aducând pârgă dintr-înșă, ca să nu spurcați ceale sfinte ale fiilor lui Israil, și să muriți”.

CAP 19

Leagea a găti apa curățirii, din cenușea vacii ceii roșie să făcea apa curățirii, cu carea să spăla multe fealiuri de necurății; pentru cel ce murea în cort, și pentru vasul ce nu are coperiș și care să atinge de trupul mortului.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Aaron, zicând:

2. „Aceasta este leagea carea o au poruncit Domnul, zicând:

«Grăiaște fiilor lui Israil, ca să ia la sine o junincă roșie curată, carea nu are în sine prihană, și pre carea nu au fost jug.

Evrei 13, 11 3. Și o vei da la Eleazar, preotul, și o vor scoate afară din tabără, în loc curat, și o vor junghia înaintea lui.

4. Și va lua Eleazar din sângele ei, și vor stropi înaintea feții cortului mărturiei din sângele ei de șapte ori.

5. Și o vor arde de tot înaintea lui, și piială ei și carnea și sângele ei, cu balega ei, să vor arde de tot.

6. Și va lua preotul lemn de chedru și isop, și cochîn vor pune în mijlocul arderii de tot a junincii.

7. Și va spăla hainele sale preotul, și va scâlăda trupul său cu apă, și după aceasta va intra în tabără, și necurat va fi preotul până seara.

8. Și cel ce o au ars pre ea va spăla hainele sale și va scâlăda trupul său cu

CAP 18 ȘI 19

apă, și necurat va fi până seara.

9. Și va strânge om curat cenușă junincii, și o va pune afară de tabără, în loc curat, și va fi adunării fiilor lui Israil întru pază, apă de stropire, curățenie este.

10. Și cel ce au adunat cenușă vacii va spăla hainele sale, și necurat va fi până seara, și va fi fiilor lui Israil și nemearnicilor carii lăcuiesc în tră voi leage vecinică.

11. Cel ce să atinge de cel mort ori al cărui suflet de om necurat va fi șapte zile.

12. Acesta să va curăți în zioa a treia și în zioa a șaptea, și curat va fi; iară de nu să va curăți în zioa a treia și în zioa a șaptea, necurat va fi.

13. Tot cel ce să va atinge de cel mort din tot sufletul omului, de va muri, și nu să va curăți, cortul Domnului au pângărit, pentru aceea va peri sufletul acela din Israil, că apa stropirei nu s-au stropit preste el, necurat este, că necurăția lui într-înșul este.

14. Și aceasta este leage: de va muri om în casă, tot cel ce întră în casă și câte sânt în casă necurate vor fi șapte zile.

15. Și tot vasul deșchis, care nu este legat cu legături deasupra, necurat este.

16. Și tot cel ce să va atinge de fața pruncului rănit, sau mort, sau de os omenesc, sau de mormânt, șapte zile necurat va fi.

17. Și vor lua pentru cel necurat din cenușă cea arsă a curățeniei și vor turna preste apă vie într-un vas.

18. Și va lua isop și va muia în apă bărbat curat, și va stropi în casă, și preste vase și preste suflete, câte vor fi acolo, și preste cel ce s-au atins de os omenesc, sau de cel rănit, sau de cel mort, sau de mormânt.

19. Și va stropi cel curat preste cel necurat în zioa a treia și în zioa a șaptea, și să va curăți în zioa a șaptea, și va spăla hainele sale, și va scâlăda trupul său cu apă, și necurat va fi până seara.

20. Și omul, carele să va pângări și nu să va curăți, va peri sufletul acela din mijlocul adunării, că sfintele Domnului au spurcat, și, pentru că apă de stropire nu s-au stropit preste dânșul, necurat este.

21. Și va fi voao leage vecinică, și cel ce să stropăște cu apă de stropire va spăla hainele sale, și cel ce să atinge de apa stropirei necurat va fi până seara.

22. Și tot, ori de ce să va atinge cel necurat, necurat va fi, și sufletul ce să atinge necurat va fi până seara”.

CAP 20

Moare Mariam; curge apă din piatră norodului ce cârtea; Moisi și Aaron grăiesc Domnului la Apa Pricii, pentru aceea să lipsesc de întrarea la Pământul Făgădu-

inții, și, nelăsându-i Edom să treacă, să pogoară la muntele Hor; unde, sfințindu-să Eleazar arhiereu, moare Aaron, tatăl lui.

1. i au venit fiii lui Israil cu toată adunarea în pustia Sinaiului, în luna cea dintâiu, și au rămas norodul în Cadis, și au murit

acolo Mariam, și s-au îngropat acolo.

2. Și nu avea apă adunarea, și s-au strâns asupra lui Moisi și a lui Aaron.

3. Și blăstăma norodul pre Moisi, zicând: „O, că de-am fi perit când au perit frații noștri înaintea Domnului!

Ieșire 17, 3 4. Și pentru ce ați suit adunarea Domnului în pustia aceasta, ca să ne omorâți pre noi și dobitoacele noastre?

5. Și pentru ce aceasta? De ne-ați suit pre noi din Egipt ca să venim la acest loc rău, în care nu să samănă nici smochini, nici vii, nici rodii, nici apă de beut nu easte?”

6. Și au venit Moisi și Aaron de la fața adunării la ușa cortului mărturiei, și au căzut pre față, și s-au arătat mărirea Domnului către dânșii.

7. Și au grăit Domnul către Moisi, zicând:

8. „Ia toiagul tău și adună adunarea, tu și Aaron, fratele tău, și grăiți către piatră, înaintea lor, și va da apele sale, și veți scoate apă din piatră, și veți adăpa adunarea și dobitoacele lor”.

Ieșire 17, 5 9. Și au luat Moisi toiagul dinaintea Domnului, după cum au poruncit Domnul.

6 10. Și au adunat Moisi și Aaron adunarea înaintea pietrii, și au zis către ei: „Ascultați-mă, cei neascultători,* au din piatra aceasta voi scoate voao apă?”

*Psal. 77, 15 [16] 20 [23] 11. Și, rădicând Moisi mâna sa, au lovit piatra cu toiagul de doao ori, și au ieșit apă multă, și au beut adunarea și dobitoacele lor.

1 Cori. 10, 4 12. Și au zis Domnul către Moisi și către

2 Leage 1, 37 Aaron: „Pentru că nu ați crezut să Mă sfințiți înaintea fiilor lui Israil, pentru aceea nu veți băga voi adunarea aceasta în pământul care l-am dat lor”.

13. Aceasta easte Apa Pricii, că s-au pricit fiii lui Israil înaintea Domnului, și s-au sfințit întru ei.

14. Și au trimis Moisi soli din Cadis la împăratul Edom, zicând: „Acestea zice fratele tău, Israil: «Tu știi toată osteneala carea ne-au aflat pre noi.

15. Cum s-au pogorât părinții noștri în Egipt și au nemernicit în Egipt zile multe, și ne-au năcăjit pre noi egipteanii și pre părinții noștri.

16. Și am strigat către Domnul, și Domnul au auzit glasul nostru, și, trimițând înger, ne-au scos pre noi din Egipt, și acum sântem în Cadis, cetatea din partea hotarilor tale.

17. Să trecem prin pământul tău, nu vom trece prin țarini, nici prin vii, nici

vom bea apă din fântâna ta, pre calea împărătească vom merge, nu ne vom abate de-a dreapta, nici de-a stânga, până vom trece hotarile tale»”.

18. Și au zis Edom către el: „Nu veți trece prin pământul meu; iară de nu, cu războiu voi ieși înaintea ta”.

19. Și au zis lui fiii lui Israil: „Pre lângă munte vom trece, iară de vom bea din apa ta eu și dobitoacele mele, da-vom prețul ție, ce lucru mic easte, pre lângă munte vom trece”.

20. Iară el au zis: „Nu vei trece prin pământul meu!” Și au ieșit Edom înaintea lui cu gloată grea și cu mână tare.

21. Și nu au vrut Edom să lasă pre Israil să treacă prin hotarile sale, și s-au abătut Israil de la dânșul.

22. Și s-au rădicat din Cadis și au mers fiii lui Israil, toată adunarea, în muntele Or.

23. Și au zis Domnul către Moisi și către Aaron, în muntele Or, la hotarile pământului lui Edom, zicând:

24. „Să să adaogă Aaron la norodul său, că nu veți intra în pământul care l-am dat fiilor lui Israil moștenire, pentru că M-ați întărâtat pre Mine la Apa Pricii.

25.* Ia pre Aaron, fratele tău, și pre Eleazar, feciorul lui, și-i suie pre ei în muntele Or, înaintea a toată adunarea.

26. Și dezbracă pre Aaron de hainele lui, și îmbracă pre Eleazar, feciorul lui, și Aaron să va adaoge și va muri acolo”.

27. Și au făcut Moisi după cum i-au poruncit Domnul, și i-au suit pre ei în muntele Or, înaintea a toată adunarea.

28. Și au dezbrăcat pre Aaron de hainele lui, și au îmbrăcat cu eale pre Eleazar, feciorul lui, și au murit Aaron acolo în vârful muntelui, și s-au pogorât Moisi și Eleazar din munte.

29. Și au văzut toată adunarea că au murit Aaron, și au plâns pre Aaron treizeci de zile toată casa lui Israil.

CAP 21

Israil biruiaște pre hananeu; pentru lipsirea apei și a pâinii, și urârea manei, cărtind norodul, să trimit șerpi asupra lor; împotriva a cărora mușcări rădicându-să șearpe de aramă, să vindecă; să vindecă Sion și Og, împărații.

1. i au auzit hananeul, împăratul Aradului, cel ce lăcuia către pustie, că au venit Israil pre calea Atarin, și s-au războit asupra lui Israil, și au robit din ei robime.

2. Și au făgăduit Israil făgăduință Domnului, și au zis: „De-mi vei da pre norodul acesta supt mâna mea, voi aduce pre el dar și cetățile lui”.

3. Și au ascultat Domnul glasul lui Israil, și au dat pre hananeu supt mâna lui, și l-au adus dar pre el și cetățile lui, și au chemat numele locului aceluia Dar Adus.

*Jos 33, 38
2 Leage 32, 50

4. Și, purcezind din muntele Or pre calea cea despre Marea Roșie, au încungiurat pământul lui Edom, și au slăbit norodul pre cale.

5. Și cârtea norodul asupra lui Dumnezeu și asupra lui Moisi, zicând: „Căci ne-ai scos pre noi din Eghipt, ca să ne omori în pustie? Că nu easte nici pâine, nici apă, și sufletul nostru s-au urât cu această pâine deșeartă”.

Întel. 6. Și au trimis Domnul în norod șerpi omorâtori, și mușca pre norod, și au murit norod mult din fiii lui Israil.

1 Cori. 10, 9 7. Și, mergând norodul la Moisi, au zis: „Am păcătuit, că am grăit rău asupra Domnului și asupra ta, roagă-te, dară cătră Domnul ca să ia de la noi șearpele”. Și s-au rugat Moisi cătră Domnul pentru norod.

8. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Fă ție șearpe de aramă și-l pune pre un semn, și va fi de va mușca șearpele pre om, tot cel mușcat, văzându-l pre el, va trăi.

Ioan 3, 14 9. Și au făcut Moisi șearpe de aramă și l-au pus pre un semn, și, când mușca șearpele pre om, să uita la șearpele cel de aramă și trăia.

10. Și s-au rădicat fiii lui Israil și au tăbărât în Ovot.

11. Și, rădicându-să din Ovot, au tăbărât în Ahalghe, dincolo, în pustia carea easte despre fața lui Moav, spre răsăritul soarelui.

12. Și de acolo s-au sculat și au tăbărât în valea Zared.

Jude. 11, 18 13. Și de acolo, rădicându-să, au tăbărât dincolo de Arnon, în pustia ceaea ce easte afară din hotarale amoreilor, că Arnon easte în hotarale lui Moav, întră Moav și întră amoreu.

14. Pentru aceaea să zice în cartea Războiul Domnului: „Pre Zoov au ars și văile lui Arnon.

15. Și văile le-au pus lăcașul lui Ir, și să alătură cu hotarale lui Moav”.

16. Și de acolo Fântâna, aceasta easte fântâna carea au zis Domnul cătră Moisi: „Adună norodul, și le voiu da lor apă să bea”.

17. Atunci au cântat Israil cântarea aceasta, la fântână: „Faceți începutul ei!

18. Fântână, o au săpat pre ea căpeteniile, cioplitu-o-au pre ea împărății neamurilor, întră împărăția lor, întră stăpânirea lor!”

19. Și de la fântână la Mantanain, și de la Mantanain la Naaliil, și de la Naaliil la Vamot.

20. Și de la Vamot la Napin, carea easte în câmpul lui Moav, de la vârvul celui cioplit, care caută spre fața pustiei.

2 Leage 2, 26 21. Și au trimis Moisi soli la Sion, împăratul amoreilor, cu cuvinte de pace, zicând:

Judec. 11, 19 22. „Vom trece prin pământul tău, pre cale vom merge, nu ne vom abate nici în țarină, nici în vie, nici vom bea apă din fântâna ta, pre calea împărătească vom merge până ce vom trece hotarale tale”.

23. Și nu au lăsat Sion pre Israil să

treacă prin hotarale lui, și au adunat Sion pre tot norodul său și au ieșit în pustie să stea împotriva lui Israil, și au venit în Iasa, și s-au pus împotriva lui Israil.

24.* Și l-au bătut pre el Israil cu ucidere de sabie, și au stăpânit pământul lui, de la Arnon până la Iavoc, până la feciorii lui Aman, că lazir hotarul fiilor lui Aman easte. *Psalm 134, 10 12

25. Și au luat Israil toate cetățile aceastea, și au lăcuit Israil în toate cetățile amoreilor, în Esevon și în toate ceale de primpregiurul lor. Amos 2, 9

26. Că Esevon easte cetatea lui Sion, împăratului amoreilor, și acesta au bătut pre împăratul Moav, mai înainte, și au luat tot pământul lui de la Aroir până la Arnon.

27. Pentru aceaea zic cei ce grăiesc în pilde: „Veniți în Esevon, ca să se zidească și să se tocmească cetatea Sion.

28. Că foc au ieșit din Esevon și pară din cetatea lui Sion, și au mâncat până la Moav, și au amistuit stâlpii lui Arnon.

29.* Vai, ție, Moav, perit-au norodul Hamos, datu-s-au fiii lor să se mântuiască, și featele lor robite lui Sion, împăratului amoreilor. *Jude. 11, 21 [24] 3 Împăra.

30. Și sămânța lor piiare, Esevon până la Devon, și muierile lor încă arsără cu foc preste Moav”.

31. Și au lăcuit Israil în toate cetățile amoreilor.

32. Și au trimis Moisi ca să socotească pre lazir, și o au luat pre ea și satele ei, și au scos pre amoreul carele era acolo.

33.* Și, întorcându-să, s-au suit pre calea cea cătră Vasan, și au ieșit Og, împăratul Vasanului, înaintea lor, și tot norodul lui la războiu în Edrain. *2 Leage 3, 3 29, 7

34. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Să nu te temi de el, că în mâinile tale l-am dat pre el și tot norodul lui, și tot pământul lui, și vei face lui cum ai făcut lui Sion, împăratului amoreilor, carele lăcuia în Esevon”.

35. Și l-au bătut pre el și pre feciorii lui și pre tot norodul lui, până nu au lăsat dintr-însul rob viu, și au moștenit pământul lor.

CAP 22

Valac, împăratul lui Moav, de doao ori chiiamă pre Valaam, vrăjitoriul, să blastăme pre israilteani, pre cari îl ceartă îngerul grăind asina.

1. i, purcezând fiii lui Israil, au tăbărât la apusul lui Moav, lângă Iordan, cătră Ierihon.

2. Și, văzind Valac, feciorul lui Sepfor, toate câte au făcut Israil amoreului,

3. S-au temut Moav de norod foarte, că mulți era, și s-au îngrozit Moav de fața fiilor lui Israil.

4. Și au zis Moav cătră bătrânii lui Ma-

diam: „Acum va aleage adunarea aceasta pre toți cei dimpregiurul nostru, cum aleage vițelul iarba cea vearde din câmp”. Și Valac, feciorul lui Sepfor, era împărat lui Moav pre vreama aceea.

Isus N. 24, 9 5. Și au trimis soli la Valaam, feciorul lui Veor, în Fatura, carea easte la râul pământului fiilor norodului său, să-l chiiame pre el, zicând: „Iată, norod au ieșit din Eghipt și, iată, au acoperit fața pământului, și acesta șeade împotiva mea.

6. Și acum, vino de blastămă mie pre norodul acesta, că mai tare decât mine easte, doară voiu putea să ucid dintru ei și să-i scot pre ei din pământ, că știu că, pre carii vei blagoslovi, blagosloviți sânt, și pre carii vei blăstăma, blăstămați sânt”.

7. Și au mers bătrânii lui Moav și bătrânii lui Madiam, ducând daruri în mâinile lor pentru vrăji, și au venit la Valaam și i-au spus lui cuvintele lui Valac.

8. Iară el au zis cătră ei: „Mâneți aici preste noapte, și voiu răspunde voao lucrurile care va grăi Domnul cătră mine”.

9. Și au rămas boiarii lui Moav la Valaam, și au venit Dumnezeu la Valaam și i-au zis lui: „Ce sânt acești oameni la tine?”

10. Și au zis Valaam cătră Dumnezeu: „Valac, feciorul lui Sepfor, împăratul lui Moav, i-au trimis pre ei la mine, zicând:

11. «Iată, norod au ieșit din Eghipt și au acoperit fața pământului, și acesta șeade împotiva mea, și acum vino de-l blastămă mie pre el, doară-l voiu putea asupra pre el, și scoate pre el de pre pământ»”.

12. Și au zis Domnul cătră Valaam: „Nu vei merge cu ei, nici vei blăstăma norodul, că easte blagoslovit”.

13. Și, sculându-să Valaam dimineață, au zis cătră boiarii lui Valac: „Duceți-vă la Domnul vostru, că pre mine nu mă lasă Dumnezeu să merg cu voi”.

14. Și, sculându-să boiarii lui Moav, au venit la Valac, zicând: „Valaam nu au vrut să vie cu noi”.

15. Și au adaos încă Valac a trimite boiari mai mulți și mai cinstiți decât aceștia.

16. Și au venit la Valaam și i-au zis lui: „Aceasta zice Valac a lui Sepfor: «Rogu-te, nu te lenevi a veni la mine!»

17. Că cu cinste te voiu cinsti, și câte vei zice voiu face ție, numai vino de blastămă mie pre norodul acesta»”.

*Jos 24, 13 18. Și au răspuns Valaam și au zis boiarii lui Valac: „De-mi va da mie Valac plină casa de argint și de aur, nu voiu putea să calc cuvântul Domnului Dumnezeu, să-l fac pre el mic au mare, întru cugetul meu.

19. Și acum rămâneți în noaptea aceasta, ca să cunosc ce va adaoge Domnul a grăi cătră mine”.

20. Și au venit Dumnezeu la Valaam, noaptea, și i-au zis lui: „De au venit să te chiiame oamenii aceștia, sculându-te, mergi du-

pă ei; însă cuvântul care-l voiu grăi cătră tine, acela să-l faci!”

21. Și, sculându-să Valaam dimineață, au pus șeaua pre asina sa și au purces cu boiarii lui Moav.

22.* Și s-au mâniat cu iuțime Dumnezeu, *2 Petr. 2, 15 căci mergea el, și s-au sculat îngerul lui Dumnezeu ca să-l mustre pre el pre cale, și el șeade pre asina sa, și doao slugi ale lui era cu dânsul.

23. Și, văzând asina pre îngerul lui Dumnezeu stându-i împotivă în cale și cu sabiia scoasă în mâna sa, s-au abătut asina din cale și mergea spre câmp; iară el bătea pre asină cu toiagul său, ca să o îndreptează la cale.

24. Și au stătut îngerul lui Dumnezeu întră rozoarale viilor, gard dincoace și gard dincolo.

25. Și, văzind asina pre îngerul lui Dumnezeu, s-au tras cătră gard și au strâns piciorul lui Valaam la gard, și Valaam au adaos încă a o mai bate.

26. Și au adaos îngerul lui Dumnezeu și, mergând, au stătut în loc strâmt, unde nu să putea abate la dreapta sau la stânga.

27. Și, văzind asina pre îngerul lui Dumnezeu s-au culcat supt Valaam, și s-au mâniat Valaam și bătea pre asină cu toiagul.

28. Și au deșchis Dumnezeu gura asinei și au zis cătră Valaam: „Ce ți-am făcut de m-ai bătut de trei ori cu aceasta?”

29. Și au zis Valaam cătră asină: „Pentru că m-ai necăjit și, de aș fi avut cuțit în mâna mea, te-aș fi junghiiat”.

30. Și au zis asina cătră Valaam: „Au nu sânt eu asina ta, pre carea din tinerețele tale ai încălecat până în zioa de astăzi? Au, doară, din nebagare de samă am făcut ție aceasta?” Iară el au zis: „Ba!”

31. Și au descoperit Dumnezeu ochii lui Valaam, și au văzut pre îngerul Domnului stând împotivă în cale și sabiia scoasă în mâna lui, și, plecându-să, s-au închinat cu fața sa.

32. Și au zis lui îngerul lui Dumnezeu: „Pentru ce ai bătut pre asina ta acum, a treia oară? Și, iată, eu am ieșit să te mustru pre tine, pentru că nu easte calea ta dreaptă înaintea mea.

33. Și, văzindu-mă asina, s-au abătut de la mine acum a treia oară, cu aceasta, și, de nu s-ar fi abătut, acum pre tine te-aș fi omorât, și pre ea o aș fi păzit (a)”.

34. Și au zis Valaam îngerului Domnului: „Greșit-am, că nu am știut cum că tu mi-ai stătut împotivă, înaintea mea, în cale, și acum, de nu-ți place ție, mă voiu întoarce”.

35. Și au zis îngerul lui Dumnezeu cătră Valaam: „Pasă împreună cu oamenii aceștia, numai cuvântul, care voiu zice cătră tine, acesta să păzești ca să-l grăiești!” Și au mers Valaam cu boiarii lui Valac.

33. (a) Păzit vie.

36. Și, auzind Valac cum că vine Valaam, au ieșit întru întimpinarea lui la cetatea Moav, carea easte la hotarale Arnonului, care easte din partea hotarilor.

37. Și au zis Valac cătră Valaam: „Au nu am trimis la tine să te chiiame, pentru ce nu ai venit la mine? Au, doară, că nu voiu putea să te cinstesc?”

38. Și au zis Valaam cătră Valac: „Iată, am venit la tine, au putea-voiu acum grăi ceva? Cuvântul, care va pune Dumnezeu în gura mea, acela-l voiu grăi”.

39. Și au mers Valaam cu Valac și au venit la cetățile curților.

40. Și au junghiiat Valac oi și viței, și au trimis lui Valaam și boiarilor celor ce era cu el.

41. Și au fost a doao zi, au luat Valac pre Valaam, și l-au suit la stâlpul lui Vaal și i-au arătat lui de acolo o parte oarecarea de norod.

CAP 23

Valaam, făcând oltare, să găteaste a blăstăma pre evrei, ci în loc de a-i blăstăma, o dată și de altă dată, blagosloveaste pre norodul lui Israil, și multe de el proroceaste.

1. i au zis Valaam lui Valac: „Zideaste mie aici șapte jertvenice, și-mi găteaste aici șapte viței și șapte berbeci”.

2. Și au făcut Valac după cum i-au zis Valaam, și au adus vițel și berbeace pre jertvenic.

3. Și au zis Valaam cătră Valac: „Stăi aproape de jertva ta, și eu voiu mearge, ca, doară, mi să va arăta Dumnezeu întru întimpinare, și cuvântul care-l va arăta mie ți-l voiu spune ție”. Și au stătut Valac lângă jertva sa.

4. Iară Valaam au mers să întreabe pre Dumnezeu, și au mers drept, și S-au arătat Dumnezeu lui Valaam, și au zis Valaam cătră El: „Ceale șapte jertvenice le-am gătit, și am pus un vițel și un berbeace preste fieștecare jertvenic”.

5. Și au pus Dumnezeu cuvânt în ruga lui Valaam și au zis: „Întoarce-te la Valac și așa grăiaște!”

6. Și s-au întors la el; iară el sta departe de jertvele sale, și toți boiarii lui Moav împreună cu el, și au fost Duhul lui Dumnezeu preste el.

7. Și, luând pilda sa, au zis: „Din Mesopotamia m-au chemat pre mine Valac, împăratul lui Moav, din munți de la răsărit, zicând: «Vino, blastămă mie pre Iacov, și vino, osândeaste pre Israil!»

8. Ce voiu blăstăma pre cel ce nu-l blastămă Domnul? Sau ce voiu osândi pre cel ce nu-l osândeaste Dumnezeu?

9. Că din vârful munților vedea-l-voiu pre el, și din dealuri cunoaste-l-voiu pre el. Iată norodul carele sânșur va lăcui și întră

CAP 22 ȘI 23

alte neamuri nu să va număra.

10. Cine au numărat sãmânța lui Iacov? Și cine va număra noroadale lui Israil? Să moară sufletul meu întru sufletele dreptilor, și să se facă sãmânța mea ca sãmânța lor”.

11. Și au zis Valac cătră Valaam: „Ce ai făcut mie? Să blastămi pre vrăjmașii miei te-am chemat și, iată, i-ai blagoslovit blagoslovenie!”

12. Și au zis Valaam cătră Valac: „Au nu câte va pune Dumnezeu în gura mea, aceasta voiu păzi a grăi?”

13. Și au zis cătră el Valac: „Mai vino încă cu mine într-alt loc, de unde nu-l vei vedea pre el de acolo, ci numai o parte dintr-însul vei vedea; iară pre toți nu-i vei vedea, ci de acolo blastămă pre dânsul”.

14. Și l-au luat pre el într-un pisc de țarină, pre vârful celui cioplit, și au zidit acolo șapte jertvenice, și au pus vițel și berbeace pre jertvenic.

15. Și au zis Valaam cătră Valac: „Stăi lângă jertva ta, iară eu mă voiu duce să întreb pre Dumnezeu”.

16. Și au întâmpinat Dumnezeu pre Valaam, și au pus cuvântul în gura lui și au zis: „Întoarce-te la Valac și aceastea să grăiești”.

17. Și s-au întors la el, iară el sta aproape de jertva sa, și toți boiarii lui Moav cu el, și i-au zis Valac lui: „Ce au grăit Domnul?”

18. Și, luând pilda sa, au zis: „Scoală-te, Valac, și ascultă, ia în urechi mărturie, feciorul lui Sepfor!

19. Dumnezeu nu easte ca omul să se mute, nici ca fiiul omului să se îngrozască, El au zis, au nu va face? Grăi-va, și au nu va fi?

20. Iată, ca să blagoslovesc m-am luat, blagoslovi-voiu și nu voiu întoarce.

21. Nu va fi osteneală întru Iacov, nici să va ivi năcaz întru Israil. Domnul Dumnezeu lui cu el easte, ceale mărite ale boieriilor întru dânsul.

22.* Dumnezeu, Cel ce l-au scos pre el din Eghipt, ca mărirea unicornului lui.

*Jos
24, 8

23. Că nu easte descântec în Iacov, nici vraje în Israil, în vreamă să va grăi lui Iacov și lui Israil: «Ce va săvârși Dumnezeu?

24. Iată, norodul ca un puiu de leu să va scula, și ca un leu să va sumeți, nu va dormi până ce va mânca vânat și va bea sânșele celor răniți!»

26. Și au zis Valac cătră Valaam: „Nici cu blăstăm să nu-l blăstămi mie pre el, nici blagoslovind să nu-l blagoslovești pre el!”

26. Și, răspunzind Valaam, au zis lui Valac: „Au nu am grăit ție, zicând că: «Cuvântul care-mi va zice Dumnezeu, acela voiu face?»”

27. Și au zis Valac cătră Valaam: „Vino să te duc într-alt loc și, de va plăcea lui Dumnezeu, blastămă-l pre el de acolo”.

28. Și au luat Valac pre Valaam în vârful lui Fogor, care să întinde spre pustie.

29. Și au zis Valaam cătră Valac:

„Zidește mie aici șapte jertvenice, și-mi gătește șapte viței și șapte berbeci”.

30. Și au făcut Valac precum i-au zis Valaam, și au pus vițel și berbece pre jertvenic.

CAP 24

Valaam a treia oară blagoslovește, și norocite proroceste de Israil și de Hristos, și că va bate și va piiarde pre amaliteani, pre chiteani, și pre romani.

1. i, văzind Valaam că bine este înaintea Domnului a blagoslovi pre Israil, nu au mers după obiceiul său întru întimpinarea vrăjilor, ci și-au întors fața sa spre pustie.

2. Și, rădicând Valaam ochii săi, văzut-au pre Israil tăbărât după neamuri, și au fost preste el Duhul lui Dumnezeu, și, luându-și pilda sa, au zis:

3. „Zice Valaam, fiul lui Veor, zice omul cel adevărat, carele veade.

4. Zice cel ce aude cuvintele lui Dumnezeu, cel ce cu ochii săi deșchiși au văzut în somn vederea lui Dumnezeu:

5. «Cât sânt de bune casele tale, Iacove, și corturile tale, Israile!

6. Ca niște văi umbroase, și ca niște grădini lângă râuri, și ca niște corturi care le-au înfipt Domnul, și ca niște chedri lângă ape.

7. Ieși-va un Om din sămânța lui și va stăpâni neamuri multe, și să va înălța mai mult decât Gog împărăția Lui, și va crește împărăția Lui.

Sus 8. Dumnezeu l-au povățuit pre el din Egipt, ca a unicornului mărirea lui, mânca-va neamurile vrăjmașilor săi, și grăsimile lor le va suge, și cu săgețile sale va săgeta pre vrăjmași.

9. Culcându-să, s-au odihnit ca un leu și ca un puiu de leu; cine-l va scula pre el? Cei ce te blagoslovesc pre tine sânt blagosloviți, și cei ce te blastămă sânt blastămați!»

10. Și s-au mâniat Valac pre Valaam și, plesnindu-și mâinile, au zis Valac cătră Valaam: „A blastăma vrăjmașul meu te-am chemat, și, iată, blagoslovind, l-ai blagoslovit a treia oară.

11. Acum, dară, fugi în locul tău, am zis că te voiu cinsti pre tine, și acum te-au lipsit Domnul de mărire”.

12. Și au zis Valaam cătră Valac: „Au nu și solilor tăi, pre carii i-ai trimis la mine, am grăit, zicând:

Sus 22, 18 13. «De-mi va da Valac plină de argint și de aur casa sa, nu voiu putea să calc cuvântul Domnului, să-l fac pre el bun sau rău de la mine. Câte-mi va zice mie Dumnezeu, acestea voiu grăi?»

14. Și acum, iată, alerg la locul meu, vino să-ți spuie ce va face norodul acesta norodului tău, la sfârșitul zilelor”.

15. Și, luând pilda sa, au zis: „Zice Valaam, feciorul lui Veor, zice omul cel

adevărat văzind,

16. Auzind cuvintele lui Dumnezeu, și știind știința Celui Înalt, și vederea lui Dumnezeu văzind, în somn, cu ochii săi deșchiși:

17. «Arăta-l-voiu lui, ci nu acum, fericescu-l, și nu să apropie,* răsări-va o stea din Iacov, și să va scula un om din Israil și va zdrobi pre domnii lui Moav și va prăda pre toți feciorii lui Sit.

*Matei 2, 2

18. Și va fi Edom moștenire, și va fi moștenirea lui Isav, vrăjmașul lui, și Israil au făcut puteare.

19. Și să va scula din Iacov și va piiarde pre cel ce au scăpat din cetate».

20. Și, văzind pre Amalic, au luat pilda sa și au zis: «Începutul neamurilor, Amalic, și sămânța lor va peri».

21. Și, văzind pre Cheneu, au luat pilda sa și au zis: «Tare este lăcașul tău, și de vei pune în piatră cuibul tău,

22. Și de să va face lui Veor cuib de vicleșug, asiriani te vor robi pre tine».

23. Și, văzind pre Og, au luat pilda sa și au zis: «O, o, cine va trăi când va pune acestea Dumnezeu?

24.* Și va ieși din mâna chiteilor, și vor asupra pre Asur, și vor năcăji pre evrei, și ei toți odată vor peri”.

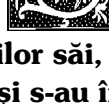
*Dani. 11, 30

25. Și, sculându-să Valaam, s-au dus întorcându-să la locul său, și Valac încă s-au dus acasă-și.

CAP 25

Pentru curviia lui Israil cu moaviteanii și madiamiteanii, poruncește Dumnezeu să se spânzure căpeteniile, și pier din gloată doaozeci și patru de mii, și lui Finees, pentru că din râvnă dumnezeiască au junghiat pre Zamvri și pre Cosvi, pentru răsplătire îi dă preoție veacinică.

1. i au poposit Israil în Satin, și s-au spurcat norodul curvind cu featele lui Moav.

2. Și i-au chemat pre ei la jertvele idolilor săi, și au mâncat norodul din jertvele lor, și s-au închinat idolilor lor.

3.* Și s-au închinat Israil lui Velfegor, și s-au mâniat cu iuțime Dumnezeu pre Israil.

*Isus N. 22, 17

4. Și au zis Domnul cătră Moisi.* „La pre toate căpeteniile norodului și-i arată pre ei pildă Domnului, înaintea soarelui, și să va întoarce iuțimea mâniei Domnului de la Israil”.

*2 Leage 4, 3

5. Și au zis Moisi neamurilor lui:* „Ucideți fieștecarele pre casnicul său, carele s-au închinat lui Velfegor”.

*Ieșire 32, 27

6. Și, iată, un om din fiii lui Israil, venind, au apropiat pre fratele său la o madiiancă, înaintea lui Moisi și înaintea a toată adunarea fiilor lui Israil, iară ei plângea la ușa cortului mărturie.

7.* Și, văzind Finees, feciorul lui Eleazar, al fiului lui Aaron, preotului, s-au sculat din mijlocul adunării și, luând

*Psal. 105, 30 [31] 1 Maca. 2, 26

în mână sulița,

8. Au intrat dindărăptul omului israiltean în bordeiu, și i-au junghiiat pre amândoi, și pre omul israiltean și pre muiare, prin zgăul ei, și au încetat bătaia de la fiii lui Israil.

9. Și cei morți întru această bătaie au fost doaozeci și patru de mii.

10. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

11. „Finees, feciorul lui Eleazar, al fiului lui Aaron, preotului, au potolit mâniia Mea de cătră fiii lui Israil, râvnind pentru Mine râvnă întru ei, și nu am pierdut pre fiii lui Israil întru râvna Mea.

Sira. 12. Așa am zis: «Iată, Eu am dat lui legătură de pace».

1 Maca. 13. Și va fi lui și săminției lui după dânsul legătura preoției veacinică, că au râvnit pentru Dumnezeul său și s-au rugat pentru fiii lui Israil”.

14. Iară numele omului israiltean, carele s-au junghiiat împreună cu madiianca Zamvri, feciorul lui Salo, mai-marele căsii familiei lui Simeon.

15. Și numele muierii madiiance ceii junghiate, Hasvi, fata lui Sur, mai-marelui neamului Omot, a căsii familiei ceii mai alese a lui Madiam.

16. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

Jos 17. „Grăiaște fiilor lui Israil, zicând:

31, 2 18. «Înrăjbiți-vă cu madianiteanii și-i omorâți pre ei, că vă vrăjmășesc voao cu vicleșugurile cu care v-au viclenit pre voi, prin Fogor și prin Hasvi, fata mai-marelui lui Madiam, sora lor cea junghiiată în zioa jungherii pentru Fogor»”.

CAP 26

Israilteanii să numără prin toate neamurile, carii pot ieși la războiu, să între în Pământul Făgăduinții, și, după această numărare, să poruncească să li să împartă pământul.

1. i au fost după bătaia aceasta au grăit Domnul cătră Moisi și cătră Eleazar, preotul, zicând:

Sus 1, 2 2. „Numără căpeteniia a toată adunarea fiilor lui Israil, de la doaozeci de ani și mai în sus, după casele familiilor lor, tot cel ce poate ieși la războiu întru Israil!”

3. Și au grăit Moisi și Eleazar, preotul, cu dâșii în Aravotul (a) lui Moav, la Iordan, despre Ierihon, zicând (b):

4. „De doaozeci de ani și mai în sus”, precum au poruncit Domnul lui Moisi și fiilor lui Israil, carii au ieșit din Eghipt.

Face. 46, 9 5. Ruvin, cel întâiu născut al lui Israil, și fiii lui Ruvin, Enoh, și norodul lui Enoh, de leșire la Falu, norodul lui Falu.

6, 14 6. De la Asron, norodul lui Asron; de

3. (a) În Aravotul, adecă în câmpiile lui Moav;

CAP 25 ȘI 26

la Harmi, norodul lui Harmi.

1 Paral.

7. Acestea sânt noroadele lui Ruvin, și au fost numărul lor patruzeci și trei de mii șapte sute și treizeci.

5, 1

8. Și fiii lui Falu, Eliav.

9. Și fiii lui Eliav: Namuil și Datan și Aviron. Aceștia sânt cei ce s-au ales din adunare,* aceștia sânt carii au stătut împotriva lui Moisi și a lui Aaron, întru adunarea lui Core, întru împotrivire Domnului.

*Sus

16, 1

10. Și, deșchizindu-și pământul gura sa, i-au înghițit pre ei și pre Core, cu moartea adunării, când au mâncat focul pre cei doao sute și cincizeci, și s-au făcut spre semn.

11. Iară fiii lui Core nu au murit.

12. Și fiii lui Simeon, norodul fiilor lui Simeon: de la Namuil, norodul lui Namuil, de la Iamin, norodul lui Iamin, de la Iahin, norodul lui Iahin.

13. De la Zara, norodul lui Zara, de la Saul, norodul lui Saul.

14. Acestea sânt noroadele lui Simeon, din numărul lor, doaozeci și doao de mii și doao sute.

15. Fiii lui Gad, după noroadele lor, de la Safon, norodul lui Safon, de la Anghi, norodul lui Anghi, de la Suni, norodul lui Suni.

16. De la Azeni, norodul lui Azeni, de la Adi, norodul lui Adi.

17. De la Aroadi, norodul lui Aroadi, de la Ariil, norodul lui Ariil.

18. Acestea sânt noroadele fiilor lui Gad, din numărul lor, patruzeci și patru de mii și cinci sute.

19.* Iară fiii lui Iuda: Ir și Avnan și Silon și Fares și Zara; și au murit Ir și Avnan în pământul Hanaan.

*Face.

38, 4

20. Și au fost fiii lui Iuda, după noroadele lor: de la Silon, norodul lui Silon, de la Fares, norodul lui Fares, de la Zara, norodul lui Zara.

21. Și au fost fiii lui Fares: de la Asron, norodul lui Asron, de la Iamun, norodul lui Iamun.

22. Acestea sânt noroadele lui Iuda, după numărul lor, șeptezeci și șeaze de mii și cinci sute.

23. Și fiii lui Isahar, după noroadele lor: de la Tola, norodul lui Tola, de la Fua, norodul lui Fua.

24. De la Iasuv, norodul lui Iasuv, de la Samram, norodul lui Samram.

25. Acestea sânt noroadele lui Isahar, din numărul lor, șeazezeci și patru de mii și patru sute.

26. Fiii lui Zavulon, după noroadele lor: de la Sared, norodul lui Sared, de la Alon, norodul lui Alon, de la Alil, norodul lui Alil.

27. Acestea sânt noroadele lui Zavulon după numărul lor, șeptezeci de mii și (b) Adecă, să înțeleage: numărați pre fiii lui Israil.

cinci sute.

28. Fiii lui Iosif, după noroadele lor: Manasi și Efraim.

29. Fiii lui Manasi: de la Mahir, norodul lui Mahir; și Mahir au născut pre Galaad: de la Galaad, norodul lui Galaad.

30. Și aceștia sânt fiii lui Galaad: de la Ahiezer, norodul lui Ahiezer, de la Heleg, norodul lui Heleg.

31. De la Esriil, norodul lui Esriil, de la Sihem, norodul lui Sihem.

32. De la Simaer, norodul lui Simaer, și de la Ofer, norodul lui Ofer.

Jos 27, 1 33. Și de la Salpad, feciorul lui Ofer, nu s-au născut lui feciori, fără numai feate, și acestea sânt numele featelor lui Salpad: Mala și Nua și Eglă și Melha și Tersa.

34. Acestea sânt noroadele lui Manasi, din numărul lor, cincizeci și doao de mii și șapte sute.

35. Și aceștia sânt fiii lui Efraim: de la Sutala, norodului lui Sutala, de la Tanah, norodul lui Tanah.

36. Aceștia sânt feciorii lui Sutala: de la Eden, norodul lui Eden. Acestea sânt noroadele lui Efraim, din numărul lor, treizeci și doao de mii și cinci sute.

37. Acestea sânt noroadele fiilor lui Iosif, după noroadele lor.

38. Fiii lui Veniamin, după noroadele lor: de la Vale, norodul lui Vale, de la Asivir, norodul lui Asivir, de la Iahiran, norodul lui Iahiran.

39. De la Sofan, norodul lui Sofan.

40. Și au fost feciorii lui Vale: Adar și Noeman; de la Adar, norodul lui Adar, de la Noeman, norodul lui Noeman.

41. Aceștia sânt fiii lui Veniamin, după noroadele lor, din numărul lor, patruzeci și cinci de mii și cinci sute.

42. Și fiii lui Dan, după noroadele lor: de la Same, norodul lui Same. Acestea sânt noroadele lui Dan, după noroadele lor.

43. Toate noroadele lui Same, după numărul lor, șesezeci și patru de mii și patru sute.

44. Fiii lui Asir, după noroadele lor: de la Iamin, norodul lui Iamin, de la Iesu, norodul lui Iesu, de la Variia, norodul lui Variia.

45. De la Hover, norodul lui Hover, de la Melhiil, norodul lui Melhiil.

46. Și numele featei lui Asir, Sara.

47. Acestea sânt noroadele lui Asir, din numărul lor, patruzeci și trei de mii și patru sute.

48. Fiii lui Neftalim, după noroadele lor: de la Asiil, norodul lui Asiil, de la Gavni, norodul lui Gavni.

49. De la Ieser, norodul lui Ieser, de la Selim, norodul lui Selim.

50. Acestea sânt noroadele lui Neftalim, din numărul lor, patruzeci și cinci de mii și patru sute.

51. Acesta easte numărul fiilor lui Israil: șese sute de mii, o mie șapte sute și treizeci.

52. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: 53. „Aceștia să va împărți pământul să-l moștenească după numărul numelor lor.

54. Celor mai mulți mai multă moșie le vei da, și celor mai puțini mai puțină moșie le vei da, fieștecăruia după cum s-au socotit li să va da lor moșie.

55. Cu sorți să va împărți pământul, anume, după neamurile familiilor lor vor lua moșie.

56. Din sorți vei împărți lor moșiia, întră mulți și întră puțini”.

57.* Și fiii lui Levi, după noroadele lor: de la Gherson, norodul lui Gherson, de la Cat, norodul lui Cat, de la Merari, norodul lui Merari.

58. Acestea sânt noroadele fiilor lui Levi, norodul lui Loveni, norodul lui Hevron, norodul lui Core și norodul lui Musi.

59. Și Cat au născut pre Amram, iară numele muierii lui Amram, Iohaved, fata lui Levi, carea au născut pre aceștia lui Levi în Eghipt; și au născut Amram pre Aaron și pre Moisi și pre Mariam, sora lor.

60. Și s-au născut lui Aaron: Nadav și Aviud, și Eleazar și Itamar.

61.* Și au murit Nadav și Aviud, când au adus ei foc străin înaintea Domnului, în pustia Sinaii.

62. Și au fost din numărul lor doaozeci și trei de mii, toată partea bărbătească de la o lună și mai în sus, că nu s-au numărat întră fiii lui Israil, pentru că nu s-au dat lor moșie întră fiii lui Israil.

63. Și acesta easte numărul lui Moisi și a lui Eleazar, preotului, carii au numărat pre fiii lui Israil în Aravotul lui Moav, la Iordan, de cătră Ierihon.

64.* Și întră aceștia nu au fost om din cei numărați de Moisi și de Aaron, carii au numărat pre fiii lui Israil în pustia Sinaii.

65.* Că au fost zis lor Domnul că: „Cu moarte vor muri în pustie”, și nu au rămas din ei nici unul, afară de Halev, fiiul lui Iefoni, și Iisus al lui Navi.

CAP 27

Featele lui Salpaad, scăzind partea bărbătească, urmează tătâne-său în moșie. Zice Domnul că va muri Moisi, după ce din muntele Avarim va vedea Pământul Făgăduinței, și în locul lui va rândui povățuitoriu pre Iisus a lui Navi.

1. i, mergând* featele lui Salpaad, feciorului lui Ofer, al feciorului lui Galaad, al feciorului lui Mahir, din norodul lui Manasi, din fiii lui Iosif, și acestea sânt numele lor: Maala și Nua și Eglă și Melha și Tersa.

2. Și, stând înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazar, preotului, și înaintea boiarilor și înaintea a toată adunarea, la ușa cortului mărturie, au zis:

*Leșire 6, 16

*Leviți 10, 1
Sus

3, 4
1 Paral. 24, 2

*1 Cor. 10, 5

*Sus 14, 23
24

*Sus 26, 33
Jos 36, 2
Isus N. 17, 1

3. „Tatăl nostru au murit în pustie, și el nu
Sus au fost întru adunarea carea au stătut împro-
16, 1 tivă înaintea Domnului, întru adunarea lui
Core, carii pentru păcatul său au murit, și
feciori nu s-au născut lui.

4. Drept aceea, ca să nu să stângă numele
tatălui nostru dintră norodul său, căci nu are
el fecior, dați-ne noao moșie întră frații tatălui
nostru”.

5. Și au dus Moisi judecata lor înaintea
Domnului.

6. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

7. „Drept au grăit featele lui Sarpaad, dând
să le dai lor, să aibă moșie întră frații tatălui
său, și să le dai lor toată moșia tatălui său.

8. Și să grăiești fiilor lui Israil, zicând: «De
va muri vreun om și nu va avea feciori, veți da
moșia lui featei lui.

9. Iară de nu va avea nici fată, veți da moșia
fratelui lui.

10. Iară de nu va avea nici frați, veți da moșia
fratelui tătâne-său.

11. Iară de nu va avea frați tatăl lui, veți da
moșia rudeniei ceii mai de aproape din
neamul său, să moștenească ceale ce sânt ale
lui. Și va fi aceasta fiilor lui Israil dreptate de
judecată», după cum au poruncit Domnul lui
Moisi.

2 Leage 12. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Suie-te în
32, 49 muntele cel dincolo de Iordan, acesta este
muntele Navan (a), și vezi pământul lui Hanaan,
care-l dau Eu fiilor lui Israil moștenire.

13. Și-l vei vedea pre el, și te vei adaoge (b)
la norodul tău și tu, după cum s-au adaos
Aaron, fratele tău, în muntele Or.

Sus 14. Pentru că ați călcat cuvântul Mieu în
20, 12 pustia Sinaii, când să împrotivea adunarea
2 Leage ca să Mă sfințască, nu M-ați sfințit la apă
32, 51 înaintea lor, aceasta este Apa Pricii, la Cadis,
în pustia Sinaii”.

15. Și au zis Moisi cătră Domnul:

16. „Să socotească Domnul Dumnezeul duhu-
rilor și a tot trupul om preste adunarea ta
aceasta.

17. Carele va ieși înaintea feații lor, și carele-i
va scoate și-i va băga pre ei, și să nu fie
adunarea Domnului ca niște oi fără de
păstoriu”.

2 Leage 18. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:
3, 21 „Ia la tine pre Iisus, fiul lui Navi, om carele
are duh întru sine, și vei pune mâinile tale
preste el.

19. Și-l vei pune pre el înaintea lui Eleazar,
preotului, și vei porunci lui înaintea a toată
adunarea, și poruncește pentru el înaintea lor.

20. Și vei da mărirea ta preste el, ca să-l
asculte pre el fiii lui Israil.

21. Și înaintea lui Eleazar, preotului,

12. (a) În cea veachie este: suie-te în muntele cel
dincolo de muntele Navaan și vezi. 13. (b)

va sta, și-l vor întreba pre el de judecata
arătărilor înaintea Domnului, prin rostul lui
va ieși, și prin rostul lui va intra el și fiii lui
Israil, cu toți odată, și toată adunarea.

22. Și au făcut Moisi după cum i-au poruncit
lui Domnul, și, luând pre Iisus, l-au pus
înaintea lui Eleazar, preotului, și înaintea a
toată adunarea.

23. Și au pus mâinile sale preste el, și l-au
așezat pre el, după cum au poruncit Domnul
lui Moisi.

CAP 28

*Jertvele ceale de toate zilele, și ceale de a șaptea zi, și
ceale de la începutul lunilor, și pentru doao sărbători a
azimelor și a săptămânilor.*

1. i au grăit Domnul cătră Moisi,
zicând:

2. „Poruncește fiilor lui Israil și
grăiaște cătră ei, zicând: «Daru-
rile Meale, dările Meale, jertvele Meale ceale
de miros cu bună mireasmă să păziți a le
aduce Mie la sărbătorile Meale».

3. Și să zici cătră ei: «Acestea sânt jertvele
Meale, care să le aduceți Domnului,* miei *Ieșire
de câte un an curați doi întră o zi, pentru ca 29, 38
să nu înceate arderea de tot.

4. Un miel veți face dimineața, și al doilea
miel veți face seara.

5. Și vei face a zecea parte a unui ifi făină
curată, pentru jertvă, stropită cu untdelemn,
în a patra parte a unui in.

6. Ardere de tot neîncetată, carea s-au făcut
în muntele Sinaii, întră miros de bună
mireasmă Domnului.

7. Și turnarea ei a patra parte a unui in la
un miel, întră cel sfânt vei turna turnare de
vin Domnului.

8. Și al doilea miel îl vei face de cătră seară,
după jertva lui și după turnarea lui îl vei face
întră miros de bună mireasmă Domnului.

9.* Și în zioa sâmbetelor veți aduce doi miei *Mat.
de câte un an curați, și doao a zecea de făină 12, 5
curată, pentru jertvă, cu untdelemn stropită,
și turnare.

10. Ardere de tot a sâmbetei, sâmbăta afară
de arderea de tot cea de pururea, și turnarea
ei.

11. Și la lună noao veți aduce ardere de tot
Domnului doi viței de vaci, și un berbeace,
și șapte miei curați de câte un an.

12. Trei a zecea de făină curată, stropită
cu untdelemn la un vițel, și doao a zecea de
făină curată, stropită cu untdelemn la un
berbeace.

13. A zecea de făină curată, stropită cu
untdelemn la un miel, jertvă miros de bună
mireasmă aducere Domnului.

14. Turnarea lor jumătate de in va fi la
Adecă, și vei muri și tu, cum au murit Aaron.

un vițel, și a treia a unui in va fi la un berbeace, și a patra a unui in de vin va fi la un miel. Această ardere de tot în toată luna la lunile anului.

15. Și un țap din capre pentru păcat Domnului, afară de arderea de tot cea de pururea să va face și turnarea lui.

Ieșire 12, 18 16. Și în luna dintâiu, în patrusprăzeace zile ale lunii, Paștile Domnului.

Leviți 23, 5 17. Și în zioa a cincisprăzeace a lunii aceștia, sărbătoare, șapte zile azime veți mânca.

18. Și zioa cea dintâiu chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți.

19. Și veți aduce arderi de tot, jertvă Domnului, doi viței de vaci, un berbeace, șapte miei câte de un an curați vor fi voao.

20. Și jertva lor de făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zeacea la un vițel, și doao a zeacea la un berbeace veți face.

21. Zeace a zeacea vei face la un miel, la cei șapte miei.

22. Și un țap din capre, pentru păcat, ca să se roage pentru voi.

23. Afară de arderea de tot de pururea cea de dimineața, carea easte arderea de tot a neîncetării, veți face acestea.

24. După acestea veți face în fieștecarea zi, în ceale șapte zile, dar jertvă întru miros de bună mireasmă Domnului, afară de arderea de tot cea de pururea vei face turnarea ei.

25. Și zioa a șaptea chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți întru aceaea.

26. Și în zioa cea de pângă, când veți aduce jertvă noao Domnului, a săptămânilor, chemată sfântă va fi voao; nici un lucru de slujbă să nu faceți.

27. Și veți aduce arderi de tot, întru miros de bună mireasmă Domnului, doi viței din vaci, un berbeace, șapte miei de câte un an curați.

28. Jertva lor, făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zeacea la un vițel, și doao a zeacea la un berbeace.

29. Zeace a zeacea la câte un miel din cei șapte miei.

30. Și un țap din capre, pentru păcat, ca să se roage pentru voi.

31. Afară de arderea de tot cea de pururea, și jertva lor veți face Mie, curați vor fi voao, și turnările lor.

CAP 29

Praznicile lunii a șaptea și ce să se aducă într-însăle; adecă, praznicul trâmbițelor, a curățirii și a corturilor, care în opt zile multe fealiuri de aduceri au.

*Leviți 23, 24

1. i în luna a șaptea, zioa dintâiu a lunii chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți, zi de sămn va fi voao.

2. Și veți face arderile de tot întru miros de bună mireasmă Domnului, un vițel din vaci, un berbeace și șapte miei de

câte un an curați.

3. Jertva lor, făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zeacea la un vițel, și doao a zeacea la un berbeace.

4. Zeace a zeacea la câte un miel din cei șapte miei.

5. Și un țap din capre, pentru păcat, ca să se roage pentru voi.

6. Afară de arderile de tot ale lunii noao și jertvele lor, și turnările lor, și arderea de tot cea de pururea, și jertvele lor și turnările lor, după asemănarea lor întru miros de bună mireasmă Domnului.

7.* Și a zeacea a lunii aceștia chemată sfântă va fi voao, și să năcăjiți sufletele voastre, și nici un lucru să nu faceți. *Leviți 16, 29 23, 27

8. Și veți aduce arderi de tot întru miros cu bună mireasmă Domnului, jertvă Domnului, un vițel din vaci, un berbeace, șapte miei de câte un an, curați vor fi voao. Ioan 7, 37

9. Jertva lor, făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zeacea la un vițel, și doao a zeacea la un berbeace.

10. Zeace a zeacea la un miel din cei șapte miei, și un țap din capre, pentru păcat, ca să se roage pentru voi.

11. Afară de cel pentru păcat al milostivirei, și arderea de tot cea de pururea, jertva ei, și turnarea ei după asemănarea ei, întru miros de bună mireasmă aducere Domnului.

12. Și zioa a cincisprăzeacea a lunii aceștia, a șaptea, chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți și să sărbați sărbătoare Domnului șapte zile.

13. Și să aduceți arderi de tot jertvă întru miros de bună mireasmă Domnului, în zioa dintâiu, treisprăzeace viței din vaci, doi berbeci, patrusprăzeace miei de câte un an, curați vor fi voao.

14. Jertvele lor, făină curată, stropită cu untdelemn, trei a zeacea la un vițel din cei treisprăzeace viței, și doao a zeacea la un berbeace din cei doi berbeci.

15. Zeace a zeacea la un miel din cei patru-sprăzeace miei.

16. Și un țap din capre, pentru păcat, afară din arderea de tot cea de pururea, jertvele lor și turnările lor.

17. Și a doao zi după acestea, doisprăzeace viței, doi berbeci și patrusprăzeace miei de câte un an curați.

18. Jertva lor și turnarea lor la viței și la berbeci și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

19. Un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor și turnările lor.

20. A treia zi, unsprăzeace viței, doi berbeci și patrusprăzeace miei de câte un an curați.

21. Jertva lor și turnarea lor la viței și la berbeci și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

22. Și un țap din capre, pentru păcat,

afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor și turnările lor.

23. A patra zi, zece viței, doi berbeci, patrusprăzece miei de câte un an curați.

24. Jertvele lor și turnările lor, la viței și la berbeci și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

25. Și un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor și turnările lor.

26. A cincea zi, noao viței doi berbeci patrusprăzece miei de câte un an curați.

27. Jertvele lor și turnările lor, la viței, și la berbeci, și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

28. Și un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor și turnările lor.

29. A șasea zi, opt viței, doi berbeci, patrusprăzece miei de câte un an curați.

30. Jertvele lor și turnările lor, la viței și la berbeci și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

31. Și un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor, și turnările lor.

32. A șaptea zi, șapte viței, doi berbeci, patrusprăzece miei de câte un an curați.

33. Jertvele lor și turnările lor la viței, și la berbeci, și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

34. Și un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor, și turnările lor.

35. A opta zi, ieșire va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți într-însa.

36. Și veți aduce arderi de tot, întru miros de bună mireasmă jertvă Domnului, un vițel, un berbece și șapte miei de câte un an curați.

37. Jertvele lor și turnările lor, la vițel și la berbece și la miei, după numărul lor, după asemănarea lor.

38. Și un țap din capre, pentru păcat, afară de arderea de tot cea de pururea, jertvele lor, și turnările lor.

39. Acestea veți face Domnului în sărbătorile voastre, afară din ceale ce veți făgădui voi, și afară din ceale de bunăvoia voastră, și de arderile de tot ale voastre, și de jertvele voastre, și de turnările voastre, și de ceale de mântuire ale voastre»”.

CAP 30

Despre făgăduințele și jurământurile bărbaților, și când făgăduințele sau jurământurile featelor și a femeilor sânt statornice sau nestatornice.

1. i au grăit Moisi fiilor lui Israil, după toate, câte au poruncit Domnul lui Moisi.

2. Și au grăit Moisi cătră mai-marii

13. (a) Nu vor rămânea ei, adecă nu va fi deatoare

CAP 29 ȘI 30

neamurilor fiilor lui Israil, zicând: „Acesta este cuvântul care l-au poruncit Domnul:

3. «Omul, omul, carele va făgădui făgăduință Domnului, sau să va jura jurământ, au va hotărî hotărâre despre sufletul său, să nu-și spurce cuvântul său, toate câte vor ieși din gura lui să le facă.

4. Iară de va făgădui muiare făgăduință, Domnului, sau va hotărî hotărâre în casa tatălui său în tinerețele sale,

5. Și va auzi tatăl ei făgăduințele ei și hotărârile ei, care au hotărât asupra sufletului său, și va tăcea tatăl ei, vor sta toate făgăduințele ei, și toate hotărârile ei câte au hotărât asupra sufletului său vor rămânea ei.

6. Iară deaca nevrând, nu va vrea tatăl ei, ori în ce zi va auzi toate făgăduințele ei și hotărârile ei, care le-au hotărât asupra sufletului său, nu vor sta, și Domnul o va curăți pre ea, că nu au vrut tatăl ei.

7. Iară de să va mărita, și făgăduințele ei sânt preste ea după hotărârea buzelor ei, câte au hotărât asupra sufletului său,

8. Și va auzi bărbatul ei și va tăcea, în carea zi va auzi, și așa vor sta toate făgăduințele ei și hotărârile ei, câte au hotărât asupra sufletului său vor sta.

9. Iară deaca, nevrând, nu va vrea bărbatul ei în carea zi va auzi, toate făgăduințele și hotărârile ei, câte au hotărât asupra sufletului său, nu vor rămânea, că bărbatul ei n-au vrut, și Domnul o va curăți pre ea.

10. Iară făgăduința văduvei, și a ceii țipate de la bărbat, câte să va făgădui asupra sufletului său vor rămânea ei.

11. Iară de va face în casa bărbatului său făgăduința sa sau hotărârea sa, cea cu jurământ asupra sufletului său,

12. Și va auzi bărbatul ei și nimica nu va zice ei și nu va arăta nevreare, vor sta toate făgăduințele ei și toate hotărârile ei, câte au hotărât asupra sufletului său vor sta asupra ei.

13. Iară deaca, nevrând, nu va vrea bărbatul ei, în carea zi va auzi toate câte vor ieși din buzele ei, după făgăduințele ei și după hotărârile ceale asupra sufletului său, nu vor rămânea ei (a), că bărbatul ei le-au stricat, și Domnul o va curăți pre ea.

14. Toată făgăduința și tot jurământul de legătură, care necăjeaște pre suflet, bărbatul ei îl va întări ei și bărbatul ei îl va lua de la ea.

15. Iară de, tăcând, va tăcea din zi în zi, va întări toate făgăduințele ei și hotărârile ceale de preste ea le va întări ei, pentru că au tăcut în zioa în carea au auzit.

16. Iară deaca, stricând, le va strica bărbatul ei după zioa în care au auzit, și el va rădica păcatul ei»”.

ea a plini aceale făgăduințe.

17. Acestea sânt dreptățile câte au poruncit Domnul lui Moisi întră bărbat și întră muiare, și întră tată și întră fată, până easte tinără în casa tătâne-său.

CAP 31

Tăind pre madiamiteani, numai fecioarele să țin din porunca lui Dumnezeu; averile drept să împart ostașilor și toatei adunări; pârga să dă preoților și leviților, Domnului să aduc mulțămite cu daruri, că nici un israiltean n-au căzut.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Izbândeaste izbânda fiilor lui Israil de pre madiamiteani și, apoi, te vei adaoge la norodul tău”.

*Sus 25, 17 3. Și au grăit Moisi cătră norod, zicând: * „Întrarmați din voi bărbați și vă războiți înaintea Domnului asupra lui Madiam, ca să dați izbândă Domnului din Madiam.

4. O mie dintr-un neam și o mie dintr-alt neam, din toate neamurile fiilor lui Israil trimiteți să se războiască”.

5. Și s-au numărat din miile lui Israil o mie dintr-un neam, douăsprăzece mii de bărbați întrarmați spre războiu.

6. Și i-au trimis pre ei Moisi, o mie dintr-un neam și o mie dintr-alt neam, cu putearea lor, și Finees, fiul lui Eleazar, al feciorului lui Aaron, preotului, și vasele ceale sfinte și trâmbițele seamnelor în mâinile lor.

7. Și au dat războiu asupra lui Madiam, precum au poruncit Domnul lui Moisi, și au ucis toată partea bărbătească.

*Isus N. 13, 21 8. * Și pre împărații lui Madiam i-au omorât împreună cu răniții lor, și pre Evin și pre Rocon și pre Sur și pre Ur și pre Rovoc, cinci împărați a lui Madiam, și pre Valaam, feciorul lui Veor, l-au omorât cu sabiia împreună cu răniții lor.

9. Și muierele lui Madiam le-au robit, și avearea lor și dobitoacele lor, și toate agoni-sealele lor și putearea lor o au robit.

10. Și toate cetățile lor, în care lăcuia ei, și sălașele lor le-au ars cu foc.

11. Și au luat toată prada lor, și toate jeafurile lor, de la om până la dobitoc.

12. Și au adus la Moisi și la Eleazar, preotul, și la toți fiii lui Israil, robimea și jeafurile și prada în tabără, în Aravotul lui Moav, care easte lângă Iordan, despre Ierihon.

13. Și au ieșit Moisi și Eleazar, preotul, și toți boiarii adunării, întră întimpinarea lor, afară de tabără.

14. Și s-au mâniat Moisi pre cei mai-mari ai oastei, pre cei preste mii și pre cei preste sute, carii vinea de la bătaia războiului.

15. Și au zis cătră ei Moisi: „Pentru ce ați prins vii pre fămei?”

16. (a) Pricina.

16. * Că aceastea au fost fiilor lui Israil (a), după cuvântul lui Valaam, ca să părăsască și să calce cuvântul Domnului, pentru Fogor, și s-au făcut bătaie întră adunarea Domnului. *Sus 25, 18

17. * Și acum ucideți toată partea bărbătească, din toată vârsta, și pre toată muiarea carea au cunoscut pat de bărbat omorâți-o. *Jude. 21, 11

18. Și pre toate fămeile care nu au cunoscut pat de bărbat vii le țineți.

19. Și voi tăbărâți afară de tabără șapte zile, tot cel ce au ucis suflet, și cel ce să atinge de cel rănit să va curăți a treia zi și a șaptea zi, voi și robimea voastră.

20. Și toată îmbrăcăminte, și tot vasul de piiale, și tot lucrul din piiale de capră, și tot vasul de lemn veți curăți”.

21. Și au zis Eleazar, preotul, cătră bărbații oastei, carii vinea de la războiu: „Aceasta easte îndreptarea legii,* care o au poruncit Domnul lui Moisi. *Leviți 6, 28

22. Afară de aur și de argint și de aramă și de fier și de plumb și de cusitoriu, 11, 33

23. Tot lucrul, care va trece prin foc și să va lămuri, însă cu apa curățeniei să va curăți, și toate care nu trec prin foc vor trece prin apă. 15, 12

24. Și veți spăla hainele voastre în zioa a șaptea, ca să fiți curați, și după aceasta veți intra în tabără”.

25. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

26. „Numără capetele prăzilor robimei, de la om până la dobitoc, tu și Eleazar, preotul, și boiarii familiilor adunării.

27. Și veți împărți prăzile întră războinicii, cei ce au ieșit la războiu, și întră toată adunarea.

28. Și veți lua vamă Domnului de la oamenii cei războinici, carii iasă la războiu, un suflet din cinci sute de oameni, și din dobitoace și din boi și din oi și din asini.

29. Și din jumătatea lor veți lua și veți da lui Eleazar, preotului, pârgă Domnului.

30. Și din jumătatea fiilor lui Israil vei lua din cincizeci unul, din oameni și din boi și din oi și din asini și din toate dobitoacele, și le vei da leviților, celor ce păzesc pazele în cortul Domnului”.

31. Și au făcut Moisi și Eleazar, preotul, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

32. Și au fost rămășița, carea au întrecut a robimei, carea au robit bărbații cei războinici, din oi, șeaze sute de mii șeptezeci și cinci.

33. Și boi, șeptezeci și doao de mii.

34. Și asini, șeazezeci și una de mii.

35. Și suflete omenesti ale muierele, care nu au cunoscut pat bărbătesc, toate sufletele treizeci și doao de mii.

36. Și au fost jumătatea acestora partea celor ce s-au dus la războiu, din numărul oilor, trei sute treizeci și șapte de mii

și cinci sute.

37. Și au fost vama Domnului, din oi, șase sute șaptezeci și cinci.

38. Și boi, treizeci și șase de mii, și vama Domnului, șaptezeci și doi.

39. Și asini, treizeci de mii și cinci sute, și vama Domnului, șasezeci și unu.

40. Și suflete omenești, șasesprăzece mii, și vama Domnului, treizeci și două de suflete.

41. Și au dat Moisi vama Domnului, darea lui Dumnezeu, lui Eleazar, preotului, după cum au poruncit Domnul lui Moisi.

42. Din jumătatea lui Israil, pre carii i-au osăbit Moisi din bărbații cei războinici.

43. Și au fost jumătatea adunării, din oi, trei sute treizeci și șapte de mii și cinci sute.

44. Și boi, treizeci și șase de mii.

45. Asini, treizeci de mii și cinci sute.

46. Și suflete omenești, șasesprăzece mii.

47. Și au luat Moisi din jumătatea fiilor lui Israil din cincizeci una, din oameni și din dobitoace, și le-au dat leviților, celor ce păzesc pazele cortului Domnului, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

48. Și au venit la Moisi toți cei mai-mari în oaste, carii era preste mii și preste sute.

49. Și au zis către Moisi: „Slugile tale au numărat capetele bărbaților celor războinici carii sânt la noi, și nu au gâlcevit (b) dintră ei nici măcar unul.

50. Și am adus dar Domnului bărbat, carele au aflat vas de aur, și gherdan și cercei și inel și brățare și salbă, ca să te rogi pentru noi Domnului”.

51. Și au luat Moisi și Eleazar, preotul, lucrul de la ei, tot vasul făcut.

52. Și au fost tot aurul, care l-au adus dar Domnului, șasesprăzece mii șapte sute și cincizeci de sicli, de la cei preste mii și de la cei preste sute.

53. Și bărbații cei războinici, fieștecarele sieși și-au prădat.

54. Și au luat Moisi și Eleazar, preotul, aurul de la cei preste mii și de la cei preste sute, și l-au băgat în cortul mărturie, pomenire fiilor lui Israil înaintea Domnului.

CAP 32

Fiilor lui Ruvîn și Gad, și jumătate neamului lui Manasi, pentru că avea dobitoace multe, li sã dă parte dincolo de Iordan, numai sã mergă înaintea fraților săi înarmați la Pământul Făgăduinții.

1. i multe dobitoace avea fiii lui Ruvîn, și fiii lui Gad avea mulțime multă foarte.

2. Și au văzut pământul lui Iazir și pământul lui Galaad, și era locul loc de dobitoace, și, mergând fiii lui Ruvîn și fiii lui Gad, au zis către Moisi

49. (b) Ceale letinești au: nice unul n-au lipsit.

CAP 31 ȘI 32

și către Eleazar, preotul, și către mai-marii adunării, zicând:

3. „Atarot și Devon și Iazir și Namra și Esevon și Eleali și Sevama și Navav și Vean.

4. Pământul, care l-au dat Domnul înaintea fiilor lui Israil, easte pământ bun de hrană de dobitoace, și slugile tale au dobitoace”.

5. Și au zis: „De am aflat har înaintea ta, sã se dea pământul acesta noao, robilor tăi moșie, și sã nu ne treci pre noi Iordanul”.

6. Și au zis Moisi feciorilor lui Gad și fiilor lui Ruvîn: „Frații voștri vor merge la războiu, și voi sã ședeți aici?”

7. Și pentru ce întoarceți cugetele fiilor lui Israil, ca sã nu treacă în pământul care-l dă lor Domnul?

8. Așea au făcut părinții voștri, când i-am trimis prã ei din Cadis-Varni, ca sã socotească pământul.

9.* Și s-au suit în Valea Strugurului și au socotit pământul, și au întors inima fiilor lui Israil, ca sã nu între în pământul care l-au dat Domnul lor.

10. Și S-au mâniat cu iuțime Domnul în zioa aceea și S-au jurat, zicând:

11. «De vor vedea oamenii aceștia, carii s-au suit din Eghipt, cei ce sânt de doaozeci de ani și mai-mari, carii știu binele și răul, pământul, care m-am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, pentru că nu au umblat după Mine.

12. Afară de Halev, feciorul lui Iefon, carele s-au osibit, și Iisus a lui Navi, că aceștia au umblat după Domnul».

13. Și S-au mâniat Domnul cu iuțime pre Israil, și i-au învăluit pre ei în pustie patruzeci de ani, până ce s-au stâns tot neamul carii făcea reale înaintea Domnului.

14. Iată, v-ați sculat în locul părinților voștri, sfat de oameni păcătoși, sã mai adaogeți încă la iuțimea mâniei Domnului asupra lui Israil.

15. Cã vã veți întoarce de la El, ca sã mai adaogeți încă a-l lãsa în pustie, și sã faceți fãrãdeleage la toatã adunarea aceasta”.

16. Și au venit la dânsul și au zis: „Stâne de oi vom face aici dobitoacelor noastre și cetăți averilor noastre.

17. Iarã noi, înarmați, vom merge înaintea fiilor lui Israil, până ce-i vom duce pre ei în locul lor, și avearea noastră va rămânea în cetăți zidite pentru lăcuiitorii pământului.

18. Nu ne vom întoarce la casele noastre, până ce sã vor împărți fiii lui Israil, fieștecarele în moșia sa.

19. Și nu vom moșteni întrã ei mai mult dincolo de Iordan, și mai încolo, cã am luat moșia noastră dincoace de Iordan, de către răsărit”.

20. Și au zis către ei Moisi.* „De veți face după cuvântul acesta, de vã veți înarma înaintea Domnului la războiu,

*Sus
13, 24

*Isus N.
1, 14

21. Și tot cel întrarmat dintră voi va trece Iordanul înaintea Domnului la războiu, până ce va peri vrăjmașul de la fața lui,

22. Și să va stăpâni pământul înaintea Domnului, și după aceea vă veți întoarce și veți fi nevinovați înaintea Domnului și înaintea lui Israil, și va fi voao pământul acesta moșie înaintea Domnului.

23. Iară de nu veți face așa, veți păcătui înaintea Domnului, și veți cunoaște păcatul vostru, când vă vor apuca pre voi realele.

24. Și veți zidi voao cetăți pentru avearea voastră, și sălașe dobitoacelor voastre, și ceaea ce iasă din gura voastră veți face”.

Isus N. 25. Și au zis fiii lui Ruvin și fiii lui Gad
4, 12 cătră Moisi, zicând: „Slugile tale vor face după cum Domnul nostru poruncește.

26. Avearea noastră și muierile noastre și toate dobitoacele noastre vor fi în cetățile lui Galaad.

27. Iară slugile tale vor trece toți întrarmați, și gătiți de războiu înaintea Domnului, precum zice Domnul”.

28. Și au împreunat cu ei Moisi pre Eleazar, preotul, și pre Ișus, fiiul lui Navi, și pre maimarii familiilor neamurilor lui Israil.

29. Și au zis cătră ei Moisi: „De vor trece fiii lui Ruvin și fiii lui Gad cu voi Iordanul, tot carele poate ieși la războiu înaintea Domnului, și veți stăpâni pământul înaintea voastră, veți da lor pământul lui Galaad moștenire.

30. Iară de nu vor trece cu voi cei ce să pot întrarma la războiu înaintea Domnului, veți trece avearea lor și muierile lor și dobitoacele lor mai înainte de voi în pământul Hanaan, și vor moșteni împreună cu voi în pământul Hanaan.

31. Și au răspuns feciorii lui Ruvin și feciorii lui Gad, zicând: „Cum zice Domnul slugilor Sale, așa vom face.

32. Noi vom trece întrarmați înaintea Domnului în pământul Hanaan, numai de ne veți da noao moșie dincoace de Iordan”.

Isus N. 33. Și au dat Moisi fiilor lui Gad și fiilor lui
22, 4 Ruvin și la jumătate din neamul lui Manasi, a fiilor lui Iosif, împărăția lui Sion, împăratul amoreilor, și împărăția lui Og, împăratul Vasanului, pământul și cetățile, împreună cu hotarale lui, cetățile pământului de primregiur.

34. Și au zidit fiii lui Gad Devonul și Atarotul și Aroirul.

35. Și Sofarul și Iazirul, și le-au înălțat.

36. Și Namramul și Vetaranul, cetăți tari și stâni de oi.

37. Și fiii lui Ruvin au zidit Esevonul și Elealinul și Cariatanul.

38. Și Veelmeonul ocolit și Sevamaul, și au numit după numele sale numele cetăților, care le-au zidit.

Facer. 39. Și au mers Ur, fiiul lui Mahir,
50, 22

al fiiului lui Manasi, în Galaad, și l-au luat și au pierdut pre amoreul cel ce lăcuia într-însul.

40. Și au dat Moisi Galaadul lui Mahir, feciorului lui Manasi, și au lăcuit acolo.

41. Și Iair, feciorul lui Manasi, au mers, și au luat sălașurile lor și le-au numit Sălașurile lui Iair.

42. Și Navav au mers și au luat Caatul și satele lui și le-au numit Navot, după numele său.

CAP 33

Numărându-să patruzeci și doao de popasuri prin pustie a fiilor lui Israil, au poruncit Domnul să piiarză pre toți cei ce lăcuiesc în pământul Hanaan.

1. i aceastea sânt popasurile fiilor lui Israil, după ce au ieșit din pământul Eghiptului, împreună cu putearea lor, cu mâna lui

Moisi și a lui Aaron.

2. Și au scris Moisi purceaderile și popasurile lor, după cuvântul Domnului, și aceastea sânt popasurile călătoriei lor:

3. Au purces din Ramesi, în luna dintâiu în a cinceasprăzecea zi a lunei dintâiu, a doao zi de Paști, au ieșit fiii lui Israil cu mână înaltă înaintea tuturor eghipteanilor.

4. Și eghipteanii îngropa pre toți cei morți dintră sine, carii murisă, pre carii i-au omorât Domnul, pre tot cel întâiu născut în pământul Eghiptului, și întru dumnezăii lor au făcut Domnul izbândă.

5. Și, purcezind fiii lui Israil din Ramesi, au tăbărât în Sohot.

6. Și, purcezind din Sohot, au tăbărât în Vutan, care easte partea pustie.

7.* Și au purces din Vutan și au tăbărât la gura Eirotului, care easte în preajma Velsepfunului, și au tăbărât în preajma Magdolului. *Ieșire 14, 2

8. Și au purces din preajma Eirotului și au trecut prin mijlocul mării în pustie, și au mers ei cale de trei zile prin pustie, și au tăbărât în Amărăciuni.

9.* Și au purces din Amărăciuni și au venit în Elim, și în Elim, doaosprăzece izvoară de apă și șeaptezeci de pomi de finic, și au tăbărât acolo lângă apă. *Ieșire 15, 27

10. Și au purces din Elim și au tăbărât lângă Marea Roșie.

11. Și au purces de lângă Marea Roșie și au tăbărât în pustia Sinaii.

12. Și au purces din pustia Sinaii și au tăbărât în Rafaca.

13. Și au purces din Rafaca și au tăbărât în Elus.

14. Și au purces din Elus* și au tăbărât în Rafidin, și acolo nu avea norodul apă să bea. *Ieșire 17, 1

15. Și au purces din Rafidin și au tăbărât în pustia Sina.

16. Și au purces din pustia Sina* și *Ieșire 19, 1

au tăbărât la Mormânturile Poftei.

Sus 17. Și au purces de la Mormânturile Poftei și au tăbărât în Asiroț.

Sus 18. Și au purces din Asiroț și au tăbărât în Ratama.

[12, 16] 19. Și au purces din Ratama și au tăbărât în Remon Fares.

20. Și au purces din Remon Fares și au tăbărât în Levona.

21. Și au purces din Levona și au tăbărât în Resan.

22. Și au purces din Resan și au tăbărât în Machelat.

23. Și au purces din Machelat și au tăbărât în Safar.

24. Și au purces din Safar și au tăbărât în Haradat.

25. Și au purces din Haradat și au tăbărât în Machilot.

26. Și au purces din Machilot și au tăbărât în Cataat.

27. Și au purces din Cataat și au tăbărât în Tarat.

28. Și au purces din Tarat și au tăbărât în Mateca.

29. Și au purces din Mateca și au tăbărât în Selmona.

30. Și au purces din Selmona și au tăbărât în Masurut.

31. Și au purces din Masurut și au tăbărât în Vanea.

2 Leage 10, 7 32. Și au purces din Vanea și au tăbărât în muntele Gadgad.

33. Și au purces din muntele Gadgad și au tăbărât în Etevata.

34. Și au purces din Etevata și au tăbărât în Evrona.

35. Și au purces din Evrona și au tăbărât în Ghesion Gaver.

Sus 20, 1 36. Și au purces din Ghesion Gaver și au tăbărât în pustia Sin, și au purces din pustia Sin și au tăbărât în pustia Faran, aceasta este Cadis.

37. Și au purces din Cadis și au tăbărât în muntele Or, care este aproape de pământul Edom.

Sus 20, 25 Leage 32, 50 38. Și s-au suit Aaron, preotul, în munte, din porunca Domnului, și au murit acolo în anul al patruzecilea de când au ieșit fiii lui Israil din pământul Eghiptului, în luna a cincea, în zioa cea dintâiu a luni.

39. Și Aaron era de o sută și doazeci și trei de ani, când au murit în muntele Or.

40. Și auzind hananeul, împăratul Arad, și acesta lăcuia în pământul lui Hanaan, când mergea fiii lui Israil.

41. Și au purces din muntele Or și au tăbărât în Selmona.

42. Și au purces din Selmona și au tăbărât în Fino.

52. (a) Stâlpii lor, adică, chipurile dumnezeilor

43. Și au purces din Fino și au tăbărât în Ovot.

44. Și au purces din Ovot și au tăbărât în Gai, dincolo, la hotarale lui Moav.

45. Și au purces din Gai și au tăbărât în Devonul lui Gad.

46. Și au purces din Devonul lui Gad și au tăbărât în Ghelmon Devlatem.

47. Și au purces din Ghelmon Devlatem și au tăbărât la munții lui Avarim, în preajma Navavului.

48. Și au purces de la munții lui Avarim și au tăbărât la apusul lui Moav, lângă Iordan, despre Ierihon.

49. Și au purces de la apusul lui Moav și au tăbărât lângă Iordan, întră Esimot, până la Velsa, despre apusul lui Moav.

50. Și au grăit Domnul cătră Moisi, la apusul lui Moav, lângă Iordan, despre Ierihon, zicând:

51. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi cătră dânșii: «Să treaceți Iordanul în pământul Hanaan.

52. Și să piiardeți pre toți cei ce lăcuiesc pre pământ înaintea feții voastre,* și să stricați seamnele lor, și toți idolii lor cei vărsați să-i piiardeți, și toți stâlpii lor (a) să-i stricați.

*2 Leage
7, 5
Judec.
2, 2

53. Și după ce veți piiarde pre toți cei ce lăcuiesc pământul, lăcuiți voi într-însul, că voao v-am dat pământul lor moștenire.

54. Și veți împărți pământul lor cu soarte după neamurile voastre, celor mai mulți veți da mai multă moșie, și celor mai puțini veți da mai puțină moșie, ori în ce loc va ieși soarta fieștecui, acolo va fi a lui, după neamurile familiilor voastre veți împărți moșiile.

55. Iară de nu veți piiarde pre cei ce lăcuiesc pre pământ înaintea feții voastre, și pre câți veți lăsa dintr-înșii, vor fi spini în ochii voștri, și bolduri în coastele voastre, și vor vrăjmași voao pre pământul în care veți lăcui voi.

56. Și după cum am socotit să le fac lor, voiu face voao»”.

CAP 34

Pământul Făgăduinții și hotarale lui după patru părți a lumii, și acela cu sorți să se împărțască să poruncească, adăogându-să numele celor ce-l vor împărți.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

2. „Poruncească fiilor lui Israil, și grăiaște cătră ei: «Voi intrați în pământul Hanaan, acesta va fi voao moștenire, pământul lui Hanaan împreună cu hotarale lui.

3.* Și va fi voao laturea cea de cătră amiazăzi, de la pustia Sin, până unde să ține de Edom, și vor fi voao hotarale cătră

*Isus N.
15, 1

lor, care era ca stâlpii.

amiazăzi despre partea mării ceii sărate de la răsărit.

4. Și vor încungiura pre voi hotarăle de la amiazăzi cătră suișul Acravinului, și va treace Enacul, și va fi sfârșitul lui cătră amiazăzi Cadisul lui Varni, și să va sfârși la sălașul lui Arad, și va treace Asemona.

5. Și va încungiura hotarăle de la Asemona valea Eghiptului, și va fi sfârșitul lor Marea cea Mare.

6. Și hotarăle de cătră mare vor fi voao, Marea cea Mare va hotărî, aceasta va fi voao hotarăle de cătră mare.

7. Și de cătră miiazănoapte acesta va fi voao hotarul, de la Marea cea Mare veți măsura voao înșivă, pre lângă munte, muntele.

8. Și de la munte veți măsura voao muntele, până unde întră la Emat, și va fi sfârșitul lui hotarăle Saradocului.

9. Și să vor sfârși hotarăle lui la Defrona, și va fi sfârșitul lui la Arsenaina, acesta va fi hotarul vostru de cătră miiazănoapte.

10. Și veți măsura voao hotarăle despre răsărit, de la Arsenaina până la Sepfamar.

11. Și să vor pogorî hotarăle de la Sepfamar până la Vila de cătră răsărit, la izvoară, și să vor pogorî hotarăle de la Vila, și vor lovi la umărul mării Herenet, de cătră răsărit.

12. Și să vor pogorî hotarăle la Iordan, și va fi sfârșitul Marea cea Sărată. Acesta va fi pământul vostru și hotarăle lui primpregiur.

13. Și au poruncit Moisi fiilor lui Israil, zicând: „Acesta easte pământul, care-l veți moșteni cu sorți, în ce chip au rânduit Domnul să-l dea la noao neamuri, și la jumătate din neamul lui Manasi.

14. Că neamul fiilor lui Ruvîn și neamul fiilor lui Gad, după casele familiilor sale, și jumătate din neamul lui Manasi au luat moșiile sale.

15. Doao neamuri și o jumătate de neam au luat moșiile sale dincolo de Iordan, de cătră Ierihon, despre amiazăzi, cătră răsărit”.

16. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând: 17.* „Acestea sânt numele bărbaților, care vor împărți voao moșie pământul: Eleazar, preotul, și Iisus a lui Navi.

18. Și câte un boiaru din tot neamul veți lua, ca să vă împărțască voao moșie pământul.

19. Și acestea sânt numele bărbaților: din neamul lui Iuda, Halev, fiiul lui Iefoni.

20. Din neamul lui Simeon, Salamiil, fiiul lui Semiud.

21. Din neamul lui Veniamin, Eldad, fiiul lui Haslon.

22. Din neamul lui Dan, boiaru Vakhir, fiiul lui Egli.

23. Din fiii lui Iosif, din neamul fiilor lui Manasi, boiaru Aniil, fiiul lui Sufi.

24. Din neamul fiilor lui Efraim, boiaru Camuil, fiiul lui Savatan.

25. Din neamul lui Zavulon, boiaru Elisafan, fiiul lui Farnah.

26. Din neamul fiilor lui Isahar, boiaru Faltiil, fiiul lui Oza.

27. Din neamul fiilor lui Asir, boiaru Ahior, fiiul lui Selemi.

28. Din neamul lui Neftalim, boiaru Fadail, fiiul lui Iamiud”.

29. Acestora au poruncit Domnul să împărțască fiilor lui Israil pământul lui Hanaan.

CAP 35

Să poruncească a să rândui patruzeci și opt de cetăți și oșteaze leviților, și dintr-acealea șasă cetăți de scăpare pentru ucidere; leagea uciderii cu voia și fără de voie; după o mărturie nimenea nu să va ucide.

1. i au grăit Domnul cătră Moisi, la apusul lui Moav, lângă Iordan, de cătră Ierihon, zicând:

2.* „Poruncească fiilor lui Israil să dea leviților din sortile moșiei sale cetăți să lăcuiască, și ceale dinaintea cetăților, și ceale de primpregiur să le dea leviților.

3. Și cetățile vor fi lor de lăcuit, iară ceale de primpregiur lor vor fi dobitoacelor lor, și tuturor celor cu patru picioare ale lor.

4. Și ceale din afară de cetățile care le veți da leviților de la zidul cetății din afară, doao mii de coți împregiur.

5. Și vei măsura afară din cetate laturea de cătră răsărit, doao mii de coți, și laturea de cătră amiazăzi, doao mii de coți, și laturea de cătră mare, doao mii de coți, și laturea de cătră miiazănoapte, doao mii de coți, și cetatea să fie în mijlocul acestora și hotarăle cetăților.

6. Și cetăți veți da leviților, șease cetăți de scăpare acolo celui ce va omorî, și lângă acestea, patruzeci și doao de cetăți.

7. Toate cetățile care le veți da leviților, patruzeci și opt de cetăți, acestea și sălașele ceale dinaintea lor.

8. Și cetățile care le veți da din moșia fiilor lui Israil, de la cei ce au multe, multe, și de la cei ce au mai puține, puține, fieștecarele după moșia sa, carea va moșteni, va da din cetăți leviților”.

9. Și au grăit Domnul cătră Moisi, zicând:

10. „Grăiaște fiilor lui Israil și zi cătră dânșii:*

11.* Și veți osăbi voao cetăți, care vor fi de scăpare voao, ca să scape acolo tot ucigașul ce va ucide suflet fără de voie.

12. Și vor fi voao aceste cetăți scăpare de rudeniile celui omorât, și nu va muri ucigătoru până va sta înaintea adunării la judecată.

*Isus N. 21, 2

*2 Leage 19, 2

*Isus N. 20, 2

*Isus N. 14, 1, 2

13. Și cetățile care le veți da, ceale șase cetăți vor fi voao de scăpare.

14. Trei cetăți veți da dincolo de Iordan, și trei cetăți veți da în pământul Hanaan.

15. Scăpare vor fi fiilor lui Israil, și celui străin și celui nemearnic, carele easte întră voi, vor fi cetățile aceastea de scăpare, ca să scape acolo tot cel ce va ucide suflet fără' de voia sa.

16. Iară de-l va lovi cu armă de fier și va muri, ucigaș easte, cu moarte să se omoară ucigașul.

17. Iară de cu piatră de a mână, din carea va muri, îl va lovi pre dânsul și va muri, ucigaș easte, cu moarte să se omoară ucigașul.

18. Iară deacă cu armă de lemn de a mână, din carea va muri, îl va lovi pre el și va muri, ucigaș easte, cu moarte să se omoară ucigașul.

19. Cel ce easte rudenie de sânge, acesta va ucide pre omorâtorul, cându-l va întâmpina pre el, acesta-l va omorî pre el.

20. Iară de-l va împinge pentru sfada, și va arunca ceva asupra lui, și va muri,

2 Leage 19, 11 21. Au pentru pisma l-au lovit pre el cu mâna și va muri, ucigaș easte, cu moarte să se omoară cel ce au ucis, cel ce easte rudă cu cel ucis va ucide pre omorâtorul, cându-l va întâmpina pre el.

22. Iară de va fi fără de veaste, nu pentru vrăjmășie, îl va împinge pre el, sau va arunca ceva asupra lui, nu din răutate,

23. Sau cu vreo piatră fără de știre lovindu-l va muri, sau va cădea preste el și va muri, și el nu i-au fost lui vrăjmaș, nici au cercat să-i facă rău,

24. Și va judeca adunarea întră cel ce au lovit, și întră cel ce easte rudă cu cel ucis, după judecățile aceastea.

25. Și va scoate adunarea pre cel ce au ucis de la rudeniia celui ucis, și-l va așeza pre el adunarea în cetatea scăpării lui, unde au scăpat, și va lăcui acolo până când va muri preotul cel mare, pre carele l-au uns cu untdelemn sfânt.

26. Iară de va ieși ucigătorul din hotarale cetății în carea au scăpat,

27. Și-l va afla pre el rudeniia celui ucis, afară din hotarale cetății în carea au scăpat, și va ucide rudeniia celui ucis pre ucigaș, nu easte vinovat.

28. Pentru că în cetatea în carea au scăpat să lăcuiască până când va muri preotul cel mare, și, după ce va muri preotul cel mare, să va întoarce ucigașul în pământul moșiei sale.

29. Și vor fi aceastea voao spre dreptate de judecată întră neamurile voastre, întră toate lăcașurile voastre.

30. Tot cel ce va ucide suflet, prin mărturii, vei ucide pre cel ce au ucis, și

4. (a) Adecă: în anul a cincizecilea, când toate

o mărturie nu va putea mărturisi asupra sufletului să moară.

31. Și să nu luați răscumpărare pentru suflet de la cel ucigătoriu, cel vinovat să se omoară, cu moarte să se omoară.

32. Să nu luați răscumpărare de la cel ce au fugit în cetate de scăpare, ca iarăși să poată lăcui în pământul său până va muri preotul cel mare.

33. Și să nu spurcați pământul pre care lăcuiți, că sângele acesta spurcă pământul, și nu să va curăți pământul de sângele cel vărsat preste el, fără numai cu sângele celui ce l-au vărsat.

34. Și să nu spurcați pământul pre care lăcuiți, pre care și Eu lăcuiesc întră voi, că Eu sânt Domnul, Cel ce lăcuiesc întră fiii lui Israil»”.

CAP 36

Leage să pune ca featele care iau moștenirea părintească să se mărite după cei de un neam cu ai săi, ca să nu să ameastece prin măritări neamurile, și moșiile să se strămure.

1. i s-au apropiat boiarii familiilor fiilor lui Galaad, al feciorului lui Mahir, al feciorului lui Manasi, din neamul fiilor lui Iosif, și au grăit înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazar, preotului, și înaintea boiarilor căsilor familiilor fiilor lui Israil.

2.* Și au zis: „Domnului nostru au poruncit Domnul să dea pământul moștenirii cu sorți fiilor lui Israil, și domnului nostru au poruncit Domnul să dea moșiia lui Salpaad, fratelui nostru, featelor lui.

*Sus
27, 1

3. Și vor fi unuia din neamurile fiilor lui Israil fâmei, și să va lua soartea lor din moșiia părinților noștri, și să va adaoge la moșiia neamului, după care să vor mărita, și să va lua din soartea moștenirii noastre.

4. Încă și când va fi slobozire (a) fiilor lui Israil, și să va adaoge moșiia lor la moșiia neamului, după care să vor mărita, și din moșiia neamului familiei noastre să va lua moșiia lor”.

5. Și au poruncit Moisi fiilor lui Israil din porunca Domnului, zicând: „Drept grăiaște neamul fiilor lui Iosif.

6. Acesta easte cuvântul, care au poruncit Domnul featelor lui Salpaad, zicând: «Unde le va plăcea lor* să se mărite, însă numai după cei din norodul părintelui lor să se mărite.

*Tobi.
7, 14

7. Și să nu să strămure moșiia fiilor lui Israil, de la un neam la alt neam, că fiii lui Israil, fieștecarele, să vor lipi de moșiia neamului familiei sale.

8. Și toată fata din neamurile fiilor lui Israil, carea easte moșteană, după unul din norodul părintelui său să se mărite, ca fiii lui Israil, fieștecarele, să moștenească moșiile să întorc îndărăpt și robii să slobozesc.

moșia lui cea părintească.

9. Și să nu să strămute moșia de la un neam la alt neam, ci fiii lui Israil, fieștecarele, să se lipească de moșia sa»”.

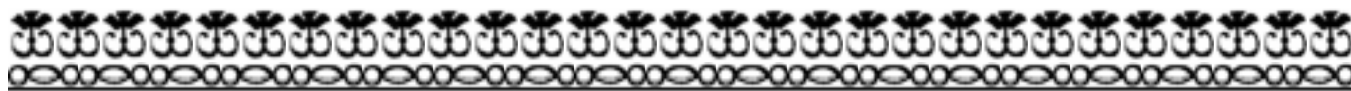
10. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut featelor lui Salpaad.

11. Și s-au măritat Tersa și Eglă și Melha și Nua și Maala, featele lui Sal-

paad, după nepoții lor.

12. Din norodul lui Manasi, a fiilor lui Iosif, s-au măritat, și s-au adaos moșia lor la moșia neamului norodului părintelui lor.

13. Acestea sânt poruncile și îndreptările și judecățile care au poruncit Domnul în mâna lui Moisi, la apusul lui Moav, lângă Iordan, de cătră Ierihon.

A DOAOA LEAGE

Cuvânt înainte

Întru această carte, Moisi, pre scurt, spune ceale ce să cuprind în Cartea Ieșirei, și a Leviților, și a Numerilor; încă și legile ceale de la Dumnezeu date le tâlcuiască, și altele noao mai adaoge, pentru aceea s-au numit A doao Leage, despre carea carte S. Ieronim, în Epistola cătră Paulin, așa scrie: „Și Deuteronomion, A doao Leage, și a legii evanghelicești mai înainte închipuire, au nu așa are ceale ce sânt mai înainte, cât noao să fie toate din vechi”; Leagea tot aceea easte, carea după ieșirea din Eghipt în muntele Sinaii s-au dat; ci, fiindcă aceia s-au făcut pre sine nevreadnici ca să moștenească pământul cel de Dumnezeu făgăduit, fiilor acestora, Moisi, cu puțintel înainte de moartea sa, înnoind legătura cu Dumnezeu, le spune leagea lui Dumnezeu.

Cum că Moisi au scris această carte cu multe dovediri s-au adevărit în cuvântul cel preste tot la cărțile lui Moisi, cât despre acest lucru nici o îndoială nu poate să fie, de vreme ce, și la începutul și la sfârșitul cărții aceștia, aceasta să mărturisească, și prin Anonomasia, în scriptură Cartea Legii să numească, ca în cartea a doao a lui Esdra, cap 8, și cartea întâiu, cap 5. După ce Zorovavel au întors norodul, toate după porunca Legii lui Moisi, omului lui Dumnezeu, s-au făcut, jertvenic s-au rădicat, jertvă de pururea s-au adus, și sărbătorile s-au prăznuit; așa cât, înainte de venirea lui Esdra, Leagea lui Moisi era cunoscută, și nu de Esdra aflată, nu schimbată mai vârtos întru ceale ce sânt despre lucrurile ceale mai mari. Care lucru și de aci să veade că așezarea graiului din cartea lui Esdra cu totul easte osibit de graiul cel din A doao Leage și din cealelalte cărți a lui Moisi.

Apoi, mai toate lucrurile și întâmplările, minunile, slujba dumnezeiască și legile în proroci să spun, și așa Esdra nici a le strămuta, nici a le muta nu au putut, tocma să fie și vrut, de nu ar fi strămutat toată Scriptura, care lucru a-l face nu l-au putut.

CAP 1

Scurtă tâlcuire celor ce s-au întâmplat lui Israil în pustie, și pedeapsa necredinciosului norod, a morții sau a nemerniciei, prin patruzeci de ani.

1. ceastea sânt cuvintele, care le-au grăit Moisi la tot Israilul dincolo de Iordan, în pustia cea de cătră apus, aproape de Marea Roșie, întră Faran și întră Tofol și întră Lovon și întră Avlon și întră Văile ceale de Aur.

2. Unsprăzeace zile din Horiv, cale pre muntele Siir, până la Cadisul Varnei.

3. Și au fost în anul al patruzecilea, în luna a unsprăzeacea, în zioa dintâiu a luni,

au grăit Moisi cătră toți fiii lui Israil, după toate câte i-au poruncit lui Domnul să le spuie lor.

4.* După ce au bătut pre Sion, împăratul amoreilor, carele au lăcuit în Esevon, și pre Og, împăratul Vasanului, carele au lăcuit în Astarot, și în Edrain,

5. Dincolo de Iordan, în pământul lui Moav, au început Moisi a spune leagea aceasta, zicând:

*Num.
21, 24

6. „Domnul Dumnezeu nostru au grăit noao în Horiv, zicând: «Destul ați lăcuit în muntele acesta.

7. Întoarceți-vă și mergeți, și intrați în muntele amoreilor, și la toți lăcuiitorii Araviei, în munte și în câmp, și cătră amiază, și pre pământul cel de lângă mare, a hananeilor, și în preajma Livanului, până la râul cel mare al Eufratului.

8. Vedeți, am pus înaintea voastră pământul, care s-au jurat Domnul părinților voștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să-l dea lor și seminției lor după dânșii».

9. Și am zis cătră voi în vremea aceea, zicând: * «Nu voiu putea singur să vă port pre voi. 18, 18

10. Domnul Dumnezeu vostru v-au înmulțit pre voi, și, iată, sânteti astăzi ca stealele ceriului de mulți.

11. Domnul Dumnezeu părinților voștri să va adaogă pre voi, ca să fiți cu mii de părți mai mulți, și să vă blagoslovească, după cum au grăit voao.

12. Cum voiu putea singur purta necazul vostru și greutatea voastră și pricile voastre?

13. Aleageți dintru voi bărbați, carii sânt înțelepți și știutori, și cu minte întru neamurile voastre, și voiu pune pre ei povățuitori preste voi».

14. Și mi-ați răspuns, și ați zis: «Bun easta cuvântul care ai grăit să-l faci».

15. Și am luat dintră voi bărbați înțelepți și știutori și cu minte, și i-am pus pre ei preste voi să vă povățuiască, preste mii, și preste sute, și preste cincizeci, și preste zeci, și ispravnici (a) judecătorilor voștri.

16. Și am poruncit judecătorilor voștri în vremea aceea, zicând: «Ascultați întră frații voștri, și judecați drept întră om și întră fratele lui, și întră nemearnicul lui.

Ioan 17. Să nu cunoști fața la judecată, pre cel mic și pre cel mare întocma să-l judeci, să nu te sfiești de fața omului, că judecata a lui Dumnezeu easta, și lucrul care va fi voao greu îl veți aduce la mine și-l voiu auzi eu». 7, 24
Leviți 19, 15
Jos 16, 19

18. Și am poruncit voao în vremea aceea toate cuvintele care să le faceți. Sirah

20, 31 19. Și, purcezind din Horiv, am mers toată pustia cea mare și groaznică, carea o ați văzut, calea muntelui amoreului, după cum au poruncit Domnul Dumnezeu nostru noao, și am venit până în Cadisul Varni. Iacov 2, 1

20. Și am zis cătră voi: «Venit-ați până la muntele amoreului, care-l dă noao Domnul Dumnezeu nostru.

21. Vedeți, au dat Domnul Dumnezeu vostru înaintea feții voastre pământul, suindu-vă, moșteniți-l, în ce chip au zis voao

Domnul Dumnezeu părinților voștri, nu vă temeți, nici vă spăriați».

22.* Și ați venit toți la mine și ați zis: «Să trimitem oameni înaintea noastră și să cearce pământul, și să ne spuie noao răspuns, pre carea cale să ne suim într-însul și în care cetăți să intrăm». *Nume. 13, 3

23. Și au plăcut înaintea mea cuvântul, și am luat dintră voi doisprăzece bărbați, din fieștecare neam un bărbat.

24. Și, mergând, s-au suit în munte, și au venit până la Valea Strugurului, și l-au privit pre el.

25. Și, luând în mâinile sale din rodul pământului, au adus la noi și au zis: «Bun easta pământul care-l dă noao Domnul Dumnezeu nostru».

26. Și nu ați vrut să vă suiți, ci ați călcat cuvântul Domnului Dumnezeului vostru.

27. Și ați cărtit în corturile voastre, și ați zis: «Pentru că ne-au urât pre noi Domnul, pentru aceea ne-au scos din pământul Eghiptului, ca să ne dea în mâinile amoreilor, să ne piarză pre noi.

28. Unde ne suim noi?» Frații voștri v-au întors inima voastră, zicând: «Neam mare și mult și mai tare decât noi, și cetăți mari și zidite până la ceriu, încă și feciori de uriași am văzut acolo».

29. Și am zis cătră voi: «Să nu vă temeți, nici să vă spăriați de ei.

30. Domnul Dumnezeu nostru, Cel ce merge înaintea feții voastre, El va bate pre ei împreună cu voi, după toate câte au făcut noao, în pământul Eghiptului.

31. Și în pustia aceasta, carea o ați văzut, cum te-au hrănit cu hrană Domnul Dumnezeu tău, cum ar fi purtat cu hrană vreun om pre fiul său, în toată calea, carea ați umblat, până ce ați venit la locul acesta».

32. Și în cuvântul acesta nu ați crezut Domnului Dumnezeului vostru,

33.* Carele merge înaintea voastră în calea aceasta, ca să vă aleagă voao loc, povățuindu-vă pre voi noaptea cu foc, ca să vă arate calea, pre carea să mergeți, și cu nor zioa. *Ieșire 13, 21
Numer. 14, 14

34. Și au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre, și, mâniindu-Să, S-au jurat, zicând:

35.* «De va vedea cineva din oamenii aceștia pământul cel bun, care M-am jurat părinților lor, *Numer. 14, 23
30

36. Afară de Halev, fiiul lui Iefoni, el îl va vedea, și lui voiu da pământul, pre care s-au suit, și fiilor lui, pentru că el întru toate au ascultat pre Domnul». Psalm 94, 12

37. Și pre mine s-au mâniaat Domnul pentru voi, zicând: * «Nici tu nu vei intra acolo, *Nume. 20, 12

38. Iisus, fiiul lui Navi, cel ce stă înaintea ta, acesta va intra acolo, pre el îl întărește, că el va împărți lui Israil pământul cu soarte.

15. (a) În cea veachie easta: purtători de cărți,

în loc de ispravnici.

39. Și pruncii voștri, de carii ați zis că vor fi de jeaf, și tot pruncul tinăr, carele nu știe astăzi rău au bun. Aceștia vor intra acolo, și-l voiu da lor și-l vor moșteni pre el.

40. Și voi vă întoarceți și meargeți în pustie pre calea cea despre Marea Roșie».

Nume. 41. Și ați răspuns și ați zis: «Păcătuit-am
14, 40 înaintea Domnului Dumnezeuului nostru. Noi, suindu-ne, vom face războiu după toate, câte au poruncit Domnul Dumnezeuul nostru noao». Și, luând fieștecarele armele sale și adunându-vă, v-ați suit în munte.

Nume. 42. Și au zis Domnul cătră mine: «Zi lor: 'Nu
14, 42 vă suiți, nici faceți războiu, că Eu nu sânt cu voi, și să nu periți înaintea vrăjmașilor voștri'».

43. Și am grăit voao, și nu m-ați ascultat și ați călcat cuvântul Domnului, și, sumețindu-vă, v-ați suit în munte.

44. Și, ieșind amoreul cel ce lăcuia în muntele acela întru întimpinarea voastră, v-au gonit pre voi, cum fac albinele, și v-au tăiat pre voi, de la Siir până la Erma.

45. Și, șezind, ați plâns înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, și nu au auzit Domnul glasul vostru, nici au căutat spre voi.

46. Și ați șezut în Cadis zile multe, cât au fost zile multe, câte ați șezut acolo.

CAP 2

Pomenirea facerii de bine norodului, oprirea norodului împotriva lui Moav și a lui Amon, și bătaia împăratului Sion și luarea pământului lui.

1. i, întorcându-ne, am purces în pustie pre calea cea despre Marea Roșie, precum au grăit Domnul cătră mine, și am încungiurat muntele Siirului în multe zile.

2. Și au zis Domnul cătră mine:

3. «Destul ați încungiurat muntele acesta, întoarceți-vă, dară, cătră miazănoapte.

4. Și poruncește norodului, zicând: 'Voi veți trece prin hotarale fraților voștri, fiilor lui Isav, carii lăcuiesc în Siir, și să vor înfricoșea de voi, și să vor teame foarte.

5. Să nu faceți cu ei războiu, pentru că nu voiu da voao din pământul lor nici o urmă de picior, pentru că moștenire am dat fiilor lui Isav muntele Siir.

6. Cu argint cumpărați-vă bucate de la ei și mâncați, și apă cumpărați de la ei cu argint și beați.

7. Că Domnul Dumnezeuul nostru te-au blagoslovit pre tine întru toate lucrurile mâinilor tale. Cunoaște cum ai trecut (a) pustia cea mare și groaznică; iată, patruzeci de ani Domnul Dumnezeuul tău au fost cu tine și de nimica nu ai avut lipsă».

8. Și am trecut de la frații noștri, fiii

7. (a) Cea jidov. și toate tălmăcirile, sirienește, arăbește, latinește, au: știe cum ai trecut pustia.

lui Isav, carii lăcuia în Siir lângă calea Aravei, de la Elon, și de la Ghesion Gaver, și, întorcându-ne, am trecut calea pustiei lui Moav.

9. Și au zis Domnul cătră mine: «Nu vă învrăjbiți cu moaviteanii și să nu faceți războiu cu ei, pentru că nu voiu da voao din pământul lor moșie, că fiilor lui Lot am dat Aroirul să-l moștenească.

10. Ominii mai înainte au șezut pre dânsul, neam mare și mult și tari, ca și enachimii.

11. Rafaini (b) să socotea și ei ca și enachimii; iară moaviteanii i-au numit pre ei omini.

12. Și în Siir mai înainte ședea horeul; și fiii lui Isav i-au pierdut pre ei, și i-au sfărmat de la fața sa, și au lăcuit ei în locul lor, cum au făcut Israil cu pământul moștenirii sale, care l-au dat lor Domnul.

13. Acum, dară, sculați-vă și purceadeți și treaceți valea Zaret».

14. Și zilele în care am mers de la Cadisul Varnii, până am trecut valea Zaret, sânt treizeci și opt de ani, până ce au murit din tabără tot neamul bărbaților celor războinici, precum s-au jurat lor Domnul Dumnezeu.

15. Și mâna Domnului au fost preste ei, ca să topească pre ei din tabără, până ce au perit.

16. Și au fost după ce au căzut toți bărbații cei războinici, și au murit dintră norod.

17. Și au grăit Domnul cătră mine, zicând:
18. «Tu vei trece astăzi hotarale lui Moav, Aroirul.

19. Și vă veți apropia aproape de fiii lui Aman, să nu vă învrăjbiți cu ei, și să nu bateți războiu cu ei, pentru că din pământul lui Aman nu voiu da ție moșie, că fiilor lui Lot l-am dat moșie.

20. Pământul rafainilor s-au socotit și acesta, pentru că rafainii au lăcuit mai înainte pre el, și anamiteanii îi chiiamă pre ei zohomini.

21. Neam mare și mult și mai tare decât voi, ca și enachimii, și i-au pierdut pre ei Domnul dinaintea feții lor, și au moștenit și au lăcuit în locul lor până în zioa aceasta.

22. Precum au făcut fiii lui Isav, cei ce lăcuiesc în Siir, carii au pierdut pre horei de la fața sa, și i-au moștenit pre ei și au lăcuit în locul lor până în zioa aceasta.

23. Și pre eveii, cei ce lăcuia în Asiroț până la Gaza, și pre capadochii, care au ieșit din Capadochia, i-au pierdut și au lăcuit în locul lor.

24. Acum, dară, sculați-vă, și vă duceți și treaceți valea Arnonului. Iată, am dat în mâinile tale pre Sion, amoreul, împăratul

11. (b) Rafaini, adecă uriași.

Esevonului, și pământul lui. Începe a-l moșteni, fă cu el războiu în zioa aceasta.

25. Începe a da cu tremurul tău și frica ta preste toate neamurile ceale de supt ceriu, cât, auzind de numele tău, să vor turbura și să vor teame de fața voastră».

Nume. 21, 21 26. Și am trimis soli din pustia Chedamot la Sion, împăratul Esevonului, cu cuvinte de pace, zicând:

27. «Treace-voiu prin pământul tău, pre cale voiu merge, nu mă voiu abate la dreapta au la stânga.

28. Bucate pre bani îmi vei da și voiu mânca, și apă pre bani îmi vei da și voiu bea; numai cât voiu trece cu picioarele mele.

29. Precum mi-au făcut mie fiii lui Isav, cei ce lăcuiesc în Siir, și moaviteanii, cei ce lăcuiesc în Aroir, până ce voiu trece Iordanul în pământul care-l dă noao Domnul Dumnezeul nostru».

30. Și nu au vrut Sion, împăratul Esevonului, să treacem noi prin hotarul lui, pentru că Domnul Dumnezeul nostru au învățoșeat duhul lui și au întărit inima lui, ca să se dea în mâinile tale, ca în zioa aceasta.

Amos 2, 9 31. Și au zis Domnul cătră mine: «Iată, am început a da înaintea feții tale pre Sion, amoreul, împăratul Esevonului, și pământul lui, și începe a moșteni pământul lui».

32. Și au ieșit Sion, împăratul Esevonului, întru întâmpinarea noastră, el și tot norodul lui la războiu în Iasa.

33. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezeul nostru înaintea feții noastre, în mâinile noastre, și l-am bătut pre el, și pre fiii lui, și pre tot norodul lui.

34. Și am luat toate cetățile lui în vremea aceea, și apoi am stricat toată cetatea, și din muierile lor și din fiii lor, pre nimenea n-am lăsat viu.

35. Ci numai dobitoacele am prădat și dobânzile cetăților, care le-am luat.

36. De la Aroir, carea easte în marginea pârăului Arnionului, și cetatea, și care easte în vale, până la muntele Galaad. Nu au fost cetate carea să fie scăpat de noi. Toate le-au dat Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre.

37. Numai la pământul fiilor lui Aman nu ne-am apropiiat, la toate ceale din valea lui lavoc și la cetățile ceale din munte, după cum au poruncit noao Domnul Dumnezeul nostru.

CAP 3

Biruința asupra lui Og, împăratul Vasanului, și patul lui, și soarta a doao neamuri și jumătate dincoace de Iordan; să roagă Moisi să poată intra la Pământul Făgăduinții, ci Domnul nu-i îngăduie aceasta, și întărește pre Iisus spre bătaia celorlalți hananei.

Nume. 21, 33 Jos 29, 7 1. i, întorcându-ne, ne-am suit pre calea cea de la Vasan, și Og, împăratul Vasanului, au ieșit înaintea noastră, el și tot norodul lui, la războiu în Edraim.

2. Și au zis Domnul cătră mine: «Nu te teame de el, că în mâinile tale l-am dat pre el, și pre tot norodul lui și tot pământul lui,* și să faci cu el cum ai făcut cu Sion, împăratul amoreilor, carele lăcuia în Esevon».

*Nume. 21, 35 [34]

3.* Și au dat Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre și pre Og, împăratul Vasanului, și pre tot norodul lui, și l-am tăiat, cât nu i-au rămas lui sămânță.

*Nume. 21, 24 [33]

4. Și am luat toate cetățile lui în vremea aceea, nu au fost cetate carea să nu o fim luat de la ei, șeazezeci de cetăți, și toate ceale de primpregiurul Argovului ale împăratului Og, de la Vasan.

5. Toate cetățile întărite, ziduri înalte, porți și zăvoară, afară de cetățile ferezeilor, ceale multe foarte.

6. I-am pierdut pre ei, precum am făcut lui Sion, împăratului Esevonului, și apoi am stricat toată cetatea, și pre muierile lor și pre pruncii lor.

7. Și toate dobitoacele lor și dobânzile cetăților le-am prădat.

8. Și am luat în vremea aceea pământul din mâinile celor doi împărați ai amoreilor, carii era dincolo de Iordan, de la valea Arnionului până la muntele Aermonului.

9. Finicheanii Arnonul îl numesc Sanior; iară amoreul l-au numit Sanir.

10. Toate cetățile ceale din Misor, și toate cetățile Galaadului, și tot Vasanul până la Elha și până la Edraim, cetățile împărăției lui Og în Vasan.

11. Că numai Og, împăratul Vasanului, au rămas de la Rafain. Iată patul lui, pat de fier, și, iată, acesta easte în cetatea fiilor lui Aman, de noao coți lungimea lui și de patru coți lățimea lui, cu cotul bărbătesc.

12. Și pământul acesta l-am moștenit în vremea aceea, de la Aroir, carea easte lângă țărzurele râului Arnonului, și jumătate din muntele Galaad și cetățile lui le-am dat* lui Ruvim și lui Gad.

*Nume. 32, 29

13. Și ce au mai rămas din pământul lui Galaad, și tot Vasanul împărăției lui Og l-am dat la jumătate din neamul lui Manasi; și toată laturea Argovului, și tot Vasanul acela, pământul rafainilor.

14. Și Iair, feciorul lui Manasi, au luat toată laturea Argovului, până la hotarale Gargasii și a Mahatii, și le-au numit cu numele său, și Vasanul l-au numit Tavot Iair până în zioa aceasta.

15. Și lui Mahir am dat Galaadul.

16. Și lui Ruvim și lui Gad am dat de la Galaad până la râul Arnonului, mijlocul râului easte hotarul, și până la lavoc, râul easte hotarul fiilor lui Aman.

17. Și Arava și Iordanul, hotarul Mahanaretului, și până la Marea Aravei, și până la Marea Sărată, supt Asidot, cătră răsărit.

18. Și am poruncit voao în vremea aceea,

zicând: «Domnul Dumnezeu vostru au dat voao pământul acesta cu soarte, intrarmându-vă, păsați înaintea feții fraților voștri, fiilor lui Israil, tot cel ce poate.

19. Afară de muierile voastre și de prunci și de dobitoacele voastre (că știu cum că multe dobitoace aveți), să lăcuiască în cetățile voastre, care le-am dat voao.

20. Până ce va odihni Domnul Dumnezeu vostru pre frații voștri, ca și pre voi, și vor moșteni și aceștia pământul, carele dă lor Domnul Dumnezeu nostru dincolo de Iordan, și vă veți întoarce fiștecarele la moșia sa, carea v-am dat voao».

Nume. 21. Și lui Iisus am poruncit în vremea 27, 18
aceaea, zicând: «Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeu nostru la acești doi împărați, așa va face Domnul Dumnezeu nostru la toate împărățiile la care tu treci.

22. Să nu vă teameți de ei, că Domnul Dumnezeu nostru El va da războiu pentru voi».

23. Și m-am rugat Domnului în vremea aceaea, zicând:

24. «Doamne Dumnezeule, Tu ai început a arăta robului Tău tăria Ta și puterea Ta și mâna cea tare și brațul cel înalt; că cine este Dumnezeu în ceriu, sau pre pământ, carele să facă, după cum ai făcut Tu și după tăria Ta?

25. Să trec, dară, și să văz pământul cel bun, care este dincolo de Iordan, muntele cel bun, și Antilivanul».

26. Și m-au trecut cu vederea Domnul pentru voi și nu m-au ascultat, și au zis Domnul cătră mine: «Destul fie ție, mai mult să nu grăiești cuvântul acesta.

27. Suie-te pre vârful (a) celui înalt, și priveaște cu ochii spre mare și spre miazănoapte și spre miazăzi și spre răsărit, și vezi cu ochii tăi, de vreme ce* tu nu vei trece Iordanul acesta.

*Jos
31, 2
34, 4

28. Și poruncește lui Iisus, și-l întăreaște pre el, și-l îndeamnă, de vreme ce acesta va trece înaintea norodului acestuia, și el va împărți moștenire tot pământul care l-ai văzut».

29. Și am șezut în vale aproape de casa lui Fogor.

CAP 4

Învăț Moisi cum că cei ce vor ținea poruncile lui Dumnezeu bună plată vor avea; iară cei ce nu vor ținea poruncile lui Dumnezeu pedeapsă vor avea; opreaște tot chipul care ar duce spre închinarea idolilor; mai înainte își spune moartea sa și aleage trei cetăți de scăpare ucigașilor, dincolo de Iordan, carii fără de voie au omorât pre deaproapele său.

1. i acum, Israile, ascultă îndreptările și judecățile care eu vă învăț pre voi astăzi să le faceți, ca să trăiți și să vă înmulțiți,

27. (a) În cea veachie să află: celui cioplit.

și întrând să moșteniți pământul care-l dă voao Domnul Dumnezeu părinților voștri.

2. Să nu adaogeți la cuvântul care-l poruncesc eu voao, și să nu luați de la el. Păziți poruncile Domnului Dumnezeului nostru, care vă poruncesc eu astăzi.

3.* Ochii voștri au văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeu nostru lui Velfegor, că Domnul Dumnezeu vostru au pierdut dintră voi pre tot omul carele au mers după Velfegor. *Nume. 25, 4

4. Iară voi, cei ce v-ați lipit de Domnul Dumnezeu vostru, trăiți toți astăzi.

5. Vedeți că v-am arătat voao îndreptări și judecăți, după cum au poruncit mie Domnul Dumnezeu, ca să faceți așa în pământul meu, la care meargeți să-l moșteniți.

6. Și le veți păzi și le veți face, că aceasta este înțelepciunea voastră și înțeleagerea înaintea tuturor neamurilor, oricâte vor auzi toate îndreptările aceastea, și vor zice: «Iată, norod înțelept și știutoriu, neam mare este acesta».

7. Că ce neam mare este căruia să le fie lor Dumnezeu aproape, cum ne este noao Domnul Dumnezeu nostru întru toate, oricând Îl vom chema pre El?

8. Și ce neam mare este care să aibă îndreptări și judecăți dreapte, cum este toată legea aceasta, carea o dau eu astăzi înaintea voastră ?

9. Ia-ți aminte ție însuși și-ți păzește sufletul tău foarte. Să nu uiți toate lucrurile care le-au văzut ochii tăi, și să nu iasă din inima ta în toate zilele vieții tale. Și să înveți pre fiii tăi și pre fiii fiilor tăi.

10. Zioa în carea ați stătut înaintea Domnului Dumnezeului nostru în Horiv, în zioa adunării, când au zis Domnul cătră mine: «Adună la Mine norodul, ca să auză cuvintele Meale, și să înveță a să teame de Mine în toate zilele care vor trăi ei pre pământ, și să învețe pre fiii săi».

11. Și ați venit și ați stătut supt munte,* și muntele ardea cu foc până la ceriu, și întunearec și ceață și vifor. *Ieșire 19, 18

12. Și au grăit Domnul cătră voi în munte din mijlocul focului glas de cuvinte, care voi l-ați auzit, și nici o asemănare nu ați văzut, fără numai glasul.

13. Și v-au spus voao legea sa, carea v-au poruncit voao să faceți,* ceale zece cuvinte care le-au scris pre doao tăbli de piatră. *Ieșire 34, 28

14. Și mie mi-au poruncit Domnul în vremea aceaea să vă învăț pre voi îndreptările și judecățile, care să le faceți în pământul la care intrați ca să-l moșteniți.

15. Și vă păziți foarte sufletele voastre, că nu ați văzut nici o asemănare în zioa în carea au grăit Domnul cătră voi, în muntele Horivului, din mijlocul focului.

16. Să nu faceți fărădeleage, și să nu vă faceți voao asemănare cioplită, și nici un chip, și asemănare ori bărbătească, ori fâmeiască.

17. Nici asemănarea vreunui dobitoc, care sânt pre pământ, nici asemănarea vreunei pasere zburătoare, carea zboară supt ceriu.

18. Nici asemănarea vreunei jivini, carea să târeaște pre pământ, nici asemănarea vreunui peaște, care easte în apă supt pământ.

19. Ca nu vreaodinioară, uitându-te la ceriu, și văzind soarele și luna și stealele și toată podoaba ceriului, să te înșeli și să te închini lor, și să slujești acelora care Domnul Dumnezeu tău le-au împărțit tuturor neamurilor celor de supt ceriu.

20. Iară pre voi v-au luat Dumnezeu și v-au scos din pământul Eghiptului, din cuptoriul cel de fier din Eghipt, ca să fiți Lui norod de moștenire, precum sânteți astăzi.

Sus 1, 37 21. Și Domnul Dumnezeu S-au mâniat pre mine pentru ceale ce ați zis voi, și S-au jurat că nu voi trece Iordanul acesta și nu voi intra în pământul care-l dă ție moștenire Domnul Dumnezeu vostru.

22. Că eu moriu în pământul acesta și nu voi trece Iordanul acesta; iară voi veți trece și veți moșteni pământul cel bun.

23. Luați aminte, ca nu cumva să uitați așezământul Domnului Dumnezeului nostru, care l-au făcut cu voi, să nu faceți nici o fărădeleage leage, și să nu vă faceți voao vreo asemănare cioplită din toate câte au poruncit ție Domnul Dumnezeu tău.

Evrei 12, 28 [29] 24. Că Domnul Dumnezeu vostru easte foc amistuitoriu, Dumnezeu răvnitoriu.

25. Și deacă veți naște fii, și fiii fiilor voștri, și veți fi lăcuiitori vechi pre pământ, și veți face fărădeleage, și veți face orice asemănare cioplită, și veți face rău înaintea Domnului Dumnezeului vostru, ca să-L mâniiați pre El,

26. Vă mărturisesc voao astăzi, pre ceriu și pre pământ, că cu perire veți peri de pre pământul la care voi treceți Iordanul, ca să-l moșteniți, nu veți petrece multe zile pre el, ci cu perire veți peri.

27. Și va împrăștiia pre voi Domnul în toate neamurile, și veți rămânea puțin cu numărul în toate neamurile, întră care va răsi pi pre voi Domnul.

28. Și veți sluji acolo la dumnezăi străini, la lucruri făcute de mâini omenești, la leamne și la pietri, care nu văd, nici aud, nici mâncă, nici mirolesc.

29. Și veți căuta acolo pre Domnul Dumnezeu vostru, și-L veți afla, cându-L veți căuta din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

30. Când vă veți năcăji și vă vor afla pre voi toate cuvintele aceastea în zilele ceale de apoi, și vă veți întoarce la Domnul Dumne-

zeul vostru, și veți auzi glasul Lui.

31. Că Dumnezeu îndurat și milostiv easte Domnul Dumnezeu tău, nu te va părăsi, nici te va piiiarde pre tine, nici Își va uita de legătura cu părinții tăi, care S-au jurat lor.

32. Întrebați zilele ceale mai dinainte, care au fost mai înainte de voi din zioa în carea au făcut Dumnezeu om pre pământ, de la o margine de ceriu până la ceaealaltă margine de ceriu, de s-au făcut lucru mare ca acesta și de s-au auzit aseamenea.

33. De au auzit neam glasul Dumnezeului celui Viu grăind din mijlocul focului, precum ați auzit voi și ați trăit?

34. De au ispitit Dumnezeu să vie și să-Și ia Șie din mijlocul neamului, cu ispită și cu seamne și cu minuni și cu războiu și cu mână tare și cu braț înalt și cu vedenii mari, cum au făcut Domnul Dumnezeu nostru în Eghipt, înaintea ta, de ai văzut tu?

35. Ca să știi tu că Domnul Dumnezeu tău, Acesta easte Dumnezeu, și nu mai easte altul, afară de El.

36. Din ceriu auzit au făcut ție glasul Său, ca să te înveață pre tine, și pre pământ ți-au arătat ție focul Său cel mare, și cuvintele Lui din mijlocul focului le-ai auzit.

37. Pentru că au iubit pre părinții tăi și au ales sămânța lor după dânșii pre voi, și El însuși cu putearea Sa cea mare* te-au scos pre tine din Eghipt.

*Ieșire 13, 21

38. Ca să piiiarză dinaintea feații tale neamuri mai mari și mai tari decât tine, și să te bage pre tine, și să-ți dea ție pământul lor moștenire, precum ai astăzi.

39. Și să cunoști astăzi și să te întorci cu mintea, că Domnul Dumnezeu tău Acesta easte Dumnezeu, în ceriu, sus, și pre pământ, jos, și nu mai easte altul afară de El.

40. Și să păzești poruncile Lui și îndreptările Lui, câte-ți poruncesc eu ție astăzi, ca să-ți fie bine ție, și fiilor tăi după tine, ca să trăiți multe zile pre pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeu tău în toate zilele”.

41.* Atunci au ales Moisi trei cetăți dincolo de Iordan, de cătră răsăritul soarelui.

*Nume. 35, 14

42. Să scape acolo ucigașul, carele fără de voie au omorât pre deaproapele său, pre carele el nu l-au fost urât mai înainte, ieri și alaltaieri, și, deaca va fugi întră una din cetățile aceastea, să trăiască.

43.* Vosorul la pustie, în pământul cel șes a lui Ruvîn, și Ramotul în Galaad, a lui Gad, și Gavlonul în Vasan, a lui Manasi.

*Isus Na. 20, 8

44. Aceasta easte leagea carea o au pus Moisi înaintea fiilor lui Israil.

45. Aceastea sânt mărturiile și îndreptările și judecățile, care le-au grăit Moisi fiilor lui Israil în pustie, după ce au ie-

șit din pământul Eghiptului.

46. Dincolo de Iordan, în vale, aproape de casa lui Fogor, în pământul lui Sion, împăratul amoreilor, cel ce au lăcuit în Esevon, pre carele l-au ucis Moisi și fiii lui Israil, când au ieșit ei din pământul Eghiptului.

47. Și au moștenit pământul lui, și pământul lui Og, împăratul Vasanului, carii amândoi au fost împărați amoreilor, celor dincolo de Iordan, cătră răsăritul soarelui.

48. De la Aroir, carea easte la țărmurile râului Arnonului, până la muntele Sion, care easte Aermon.

49. Toată Arava, dincolo de Iordan, cătră răsăritul soarelui, supt Asidotul cel cioplit.

CAP 5

Tâlcuirea celor zeace porunci, și despre frica fiilor lui Israil, când au auzit graiul Domnului și au văzut muntele arzind la vestirea leagii.

1. i au chemat Moisi pre tot Israilul și au zis cătră ei: „Auzi, Israile, îndreptările și judecățile, care le grăiesc la urechile voastre astăzi, și le învățați și păziți, ca să le faceți pre eale.

Ieșire 34, 10 2. Domnul Dumnezeuul vostru au făcut cu voi legătură în Horiv.

3. Nu cu părinții voștri au făcut Domnul legătura aceasta, ci cu voi, și voi toți sântei aici astăzi vii.

4. Față la față au grăit Domnul cătră voi, în munte, din mijlocul focului.

5. Și eu stam întră Domnul și întră voi în vremea aceea, ca să vă spuiu voao cuvintele Domnului, de vreme ce v-ați temut de fața focului și nu v-ați suit în munte, zicând:

Ieșire 20, 2 6. «Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te-am scos din pământul Eghiptului, din casa robiei.

Psal. 80, 11 [8] 7. Să nu aibi alți dumnezei afară de Mine.

Ieșire 20, 4 8. Să nu-ți faci chip cioplit, nici asemănare din toate câte sânt în ceriu, sus, și câte sânt pre pământ, jos, și câte sânt în ape, supt pământ.

26, 1 9.* Să nu te închini lor, nici să slujești lor, că Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Dumnezeuul răvnițor, Carele răsplătesc păcatele părinților în fii, până la al treia și până la al patra neam, celor ce Mă urăsc pre Mine.

Psalm 96, 7 10.* Și fac milă până la a miia neam celor ce Mă iubesc pre Mine și păzăsc poruncile Meale.

Ieșire 34, 7 11. Să nu iai numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert, că nu va curăți Domnul Dumnezeuul tău pre cel ce ia numele Lui în deșert.

Ieșire 34, 14 12. Păzește zioa sâmbetelor, ca să o sfințești pre ea, precum ță-au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău.

13. În șease zile vei lucra și vei face toa-

27. (a) În cea veachie: și grăiaște tu cătră noi toate câte

te lucrurile tale.

14.* Iară în zioa a șeaptea easte sâmbăta Domnului Dumnezeuului tău, să nu faci întră aceeaa nici un lucru, tu, și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta, boul tău și asinul tău și tot dobitocul tău și nemearnicul, cel ce lăcuiăște la tine, ca să se odihnească sluga ta și slujnica ta și dobitocul tău, ca și tine.

15. Și-ți adă aminte că rob ai fost în pământul Eghiptului, și te-au scos Domnul Dumnezeuul tău de acolo cu mână tare și cu braț înalt, pentru aceeaa ță-au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău să păzești zioa sâmbetelor și să o sfințești pre ea.

16.* Cinsteaște pre tatăl tău și pre mumă-ta, după cum au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău, ca să fie bine ție și să trăiești mulți ani pre pământul, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

17. Să nu ucizi.

18. Să nu preacurvești.

19. Să nu furi.

20. Să nu mărturisești strâmb asupra deaproapelui tău mărturie mincinoasă.

21.* Să nu poștești muiarea deaproapelui tău, nici țarina lui, nici sluga lui, nici slujnica lui, nici boul lui, nici asinul lui, nici tot dobitocul lui, nici toate câte sânt ale deaproapelui tău».

22. Aceaste cuvinte au grăit Domnul cătră toată adunarea voastră în munte, din mijlocul focului, întunearec, negură, vifor, glas mare, și mai mult nimica nu au adaos. Și le-au scris aceastea pre doao tăbli de piatră, și le-au dat mie.

23. Și au fost după ce ați auzit glasul Lui din mijlocul focului, și muntele ardea cu foc, ați venit la mine toți povățuitorii neamurilor voastre, și bătrânii voștri, și ați zis:

24. 'Iată, au arătat noao Domnul Dumnezeuul nostru mărirea Sa, și am auzit glasul Lui din mijlocul focului, în zioa aceasta am cunoscut că va grăi Dumnezeu cătră om și va trăi.

25. Și acum să nu murim, că ne va amistu pre noi focul acest mare, de vom adaoge noi a auzi încă glasul Domnului Dumnezeuului nostru, vom muri.

26. Că ce trup sau cine au auzit glasul Dumnezeuului celui Viu grăind din mijlocul focului, ca noi, și să fie viu?

27. Apropie-te tu și auzi toate oricâte va zice Domnul Dumnezeuul nostru cătră tine (a), și grăiaște tu cătră noi toate câte au grăit Domnul Dumnezeuul nostru cătră tine, și noi le vom asculta și le vom face».

28. Și au auzit Domnul glasul cuvintelor voastre, grăind cătră mine, și au zis au grăit Domnul Dumnezeuul nostru cătră tine, nu să gălesc.

*Ieșire

20, 10

Facere

1 [2], 3

Evrei

4, 4

*Ieșire

20, 12

Sirah

3, 4

Mateiu

15, 4

Marco

7, 10

Efes.

6, 1 [2]

*Mat.

5, 28

Roman.

7, 7

Domnul cătră mine: «Auzit-am glasul cuvintelor norodului acestuia, câte au grăit cătră tine, drept au grăit toate.

29. Cine va da să fie așa inima lor într-înșii, ca să se teamă de Mine, și să păzască poruncile Meale în toate zilele, ca să fie lor bine, și fiilor lor în veac ?

30. Mergi, zi lor: 'Întoarceți-vă la căsile voastre!'

31. Iară tu stăi aici cu Mine, și voiu grăi către tine poruncile și îndreptările și judecățile, care vei învăța pre ei, și să facă așa în pământul care-l dau Eu lor să-l moștenească.

32. Și păziți să faceți precum au poruncit voao Domnul Dumnezeu vostru, și să nu vă abateți la dreapta, au la stânga.

33. Umblați în toată calea carea au poruncit voao Domnul Dumnezeu vostru, ca să vă odihnească pre voi și să vă fie bine, și să trăiți mult pre pământul care-l veți moșteni».

CAP 6

Domnul din toată inima a Să iubi, și poruncile Lui cu deadinsul a să ținea, și celor următori a le spune și a le porunci să slujească Dumnezeului, Celui adevărat.

1. i acestea sânt poruncile și îndreptările și judecățile, care au poruncit Domnul Dumnezeu nostru să vă învăț pre voi, ca să faceți așa în pământul la care meargeți să-l moșteniți.

2. Ca să vă teamați de Domnul Dumnezeu vostru, și să păziți toate îndreptările Lui și toate poruncile Lui, care le poruncesc eu ție astăzi, tu și fiii tăi, și fiii fiilor tăi, în toate zilele vieții tale, ca să trăiți zile multe.

3. Și ascultă, Israile, și păzește să faci, ca să fie bine ție și ca să vă înmulțiți foarte, precum au grăit Domnul Dumnezeu părinților tăi, să-ți dea ție pământul care curge lapte și miiare. Și acestea sânt îndreptările și judecățile, care le-au poruncit Domnul fiilor lui Israil în pustie, când au ieșit ei din pământul Eghiptului.

4. Ascultă, Israile: Domnul Dumnezeu nostru Domn unul easte.

*Jos 11, 13 Mateiu 22, 37 Marco 12, 30 Luca 10, 27

5.* Și să iubești pre Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta.

6. Și cuvintele acestea, câte poruncesc eu astăzi ție, să fie în inima ta și în sufletul tău.

7. Și le spune fiilor tăi și le grăiaște lor, când șezi acasă, și când mergi pre cale, și când te culci, și când te scoli.

*Face. [leșire] 13, 6

8.* Și le leagă pre eale să fie semn pre mâna ta și să fie neclătite înaintea ochilor tăi.

[16] 9. Și va fi le scrieți pre pragurile căsilor voastre și a ușilor voastre.

10. Și va fi când te va băga Domnul Dumnezeu tău în pământul care s-au jurat

părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, că-ți va da ție cetăți mari și bune, care nu le-ai zidit tu.

11. Căsi pline de toate bunătățile, care nu le-ai umplut tu, gropi săpate, care nu le-ai săpat tu, vii și maslini, care nu le-ai sădit tu,

12. Și când vei mânca și te vei sătura,

13. Ia-ți aminte ție însuși să nu să lăscă inima ta și să uiți pre Domnul Dumnezeu tău, Cel ce te-au scos din pământul Eghiptului, din casa robiei.* De Dumnezeu tău te teame, și Lui singur slujește, și de El te lipește, și pre numele Lui te joară.

*Jos 10, 20 Mateiu

14. Să nu umblați după alți dumnezei din dumnezăii neamurilor celor de primpregiurul vostru.

4, 10 Luca 4, 8

15. Că Dumnezeu răvntoriu easte, Domnul Dumnezeu tău întru tine, ca să nu Să mânie cu iuțime Domnul Dumnezeu tău asupra ta, și să te piarză de pre fața pământului.

16.* Să nu ispitești pre Domnul Dumnezeu tău, precum L-ați ispitit la ispită.

*Mateiu 4, 7

17. Ci să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău, și mărturiile și îndreptările Lui, câte ț-au poruncit ție.

Luca 4, 12

18. Și să faci ce easte plăcut și ce easte bun înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să fie bine ție, și, întrând, să moștenești pământul cel bun, care S-au jurat Domnul părinților voștri.

19. Ca să gonească pre toți vrăjmașii tăi dinaintea feții tale, după cum au grăit Domnul.

20. Și va fi când te va întreba fiiul tău mâne, zicând: «Care sânt mărturiile și îndreptările și judecățile, care le-au poruncit Domnul Dumnezeu nostru noao?»

21. Vei răspunde fiiului tău: «Robi eram lui Faraon, împăratul Eghiptului, și ne-au scos pre noi Domnul de acolo, cu mână tare și cu braț înalt.

22. Și au făcut Domnul seamne și minuni mari și reale în Eghipt asupra lui Faraon, și asupra casii lui înaintea noastră.

23. Și pre noi ne-au scos de acolo, ca să ne dea pământul acesta, care S-au jurat părinților noștri că-l va da.

24. Și ne-au poruncit noao Domnul să facem toate dreptățile acestea și să ne teamem de Domnul Dumnezeu nostru, ca să fie noao bine în toate zilele și să trăim ca și astăzi.

25. Și milă va face cu noi, de vom păzi să facem toate poruncile legii acestea înaintea Domnului Dumnezeului nostru, precum au poruncit noao».

CAP 7

Nici o împreunare cu limbile să nu aibă, ci oltarele lor, desigurile și ceale cioplite a dumnezeilor lor, cu foc să se arză.

1. ară când te va băga pre tine Domnul Dumnezeuul tău în pământul în care vei intra să-l moștenești, și va piiarde neamuri

**Ieșire 23, 23 33, 2* mari și multe dinaintea feții tale,* pre heteul și pre ghergheseul și pre amoreul și pre haneul și ferezeul și pre eveul și pre ievuzeul șapte neamuri mari și multe, și mai tari decât voi,

2. Și va da pre ei Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale și-i vei bate pre ei, cu ucidere să-i ucizi pre ei,* și să nu pui cu ei legătură, nici să-ți fie milă de ei.

**Ieșire 23, 32 34, 15* 3.* Nici să vă încuscriți cu ei, fata ta să nu o dai feciorului lui, și fata lui să nu o ia feciorul tău.

4. Că va face pre feciorul tău să se depărteaze de cătră Mine, și să slujească la dumnezei străini, și să va mâniia cu iuțime Domnul asupra voastră, și te va piiarde pre tine degrabă.

**Ieșire 23, 24 Numer. 33, 52* 5. Ci așa să le faceți lor:* jertvenicile lor să le stricați, și stâlpii lor să-i sfărâmați, și desişurile lor să le tăiați, și ceale cioplite ale dumnezeilor lor să le ardeți cu foc.

Jos 12 16, 21 6. Că norod sfânt ești tu Domnului Dumnezeuului tău, și pre tine te-au ales Domnul Dumnezeuul tău* să-i fii Lui norod deosebi a Lui, mai mult decât toate neamurile câte sânt pre fața pământului.

**Jos 14, 2 26, 18* 7. Nu pentru că sânteți mai mulți decât toate neamurile v-au ales pre voi Domnul și v-au osăbit pre voi Domnul, că voi sânteți mai puțin decăt toate neamurile,

8. Ci pentru că v-au iubit pre voi Domnul și, pentru că au ținut jurământul care S-au jurat părinților voștri, v-au scos pre voi Domnul, cu mână tare și cu braț înalt, și te-au izbăvit pre tine Domnul din casa robiei, din mâna lui Faraon, împăratul Egiptului.

9. Și ca să cunoști că Domnul Dumnezeuul tău, Acesta este Dumnezeu, Dumnezeu credincios, Cel ce păzește legătura și mila celor ce-L iubesc pre Dânsul, și celor ce păzesc poruncile Lui, până la a mii neam.

10. Și răsplătește celor ce-L urăsc pre Dânsul înaintea feții, ca să-i piiarză pre ei, și nu va zăbovi celor ce-L urăsc pre El, înaintea feții va răsplăti lor.

11. Și să păzăști poruncile și dreptățile și judecățile aceastea, câte poruncesc eu ție astăzi ca să le faci.

12. Și va fi când veți auzi dreptățile aceastea, și le veți păzi și le veți face, va păzi Domnul Dumnezeuul tău ție legătura și mila, precum S-au jurat părinților voștri.

13. Și te va iubi, și te va blagoslovi, și te va înmulți, și va blagoslovi rodul pântecelui tău și rodul pământului tău, grâul tău și vinul tău și untuldelemn al tău, ciurdele vacilor tale și turmele oilor tale, pre pământul care S-au jurat

Domnul părinților tăi să-l dea ție.

14. Și vei fi blagoslovit mai mult decât toate neamurile;* nu va fi întru voi fără de rod sau sterp, nici în dobitoacele tale.

**Ieșire 23, 26*

15. Și va rădica Domnul Dumnezeuul tău de la tine toată slăbiciunea și toate boalele ceale reale ale Egiptului, care le-ai văzut și care le-ai cunoscut, nu le va pune preste tine, ci le va pune preste toți cei ce te urăsc pre tine.

16. Și vei mânca toate prăzile neamurilor, care Domnul Dumnezeuul tău le va da ție, să nu le iarte pre eale ochiul tău și să nu slujești dumnezeilor lor, că împiedecare easte ție aceasta.

17. Iară de vei zice în cugetul tău că: «Mai mare easte neamul acesta decât mine, cum voi putea să-i pierz pre ei?»

18. Să nu te temi de ei, ci să-ți aduci aminte câte au făcut Domnul Dumnezeuul tău lui Faraon și tuturor egipteanilor.

19. Ispitele ceale mari, care le-au văzut ochii tăi, seamnele și minunile ceale mari, mâna cea tare și brațul cel înalt, cum te-au scos pre tine Domnul Dumnezeuul tău. Așa va face Domnul Dumnezeuul vostru tuturor neamurilor de fața căroră te temi tu.

20.* Încă și vespă va trimite Domnul Dumnezeuul tău asupra lor, până vor peri cei ce au rămas și cei ce s-au ascuns de tine.

**Ieșire 23, 28*

21. Nu te teame de fața lor, că Domnul Dumnezeuul tău easte întru tine, Dumnezeu mare și puternic.

22. Și va piiarde Domnul Dumnezeuul tău neamurile aceastea de la fața ta pre încet, pre încet:* nu vei putea să-i pierzi pre ei degrabă, ca să nu să facă pustiu pământului și să se înmulțască asupra ta fiiarale ceale sălbatece.

**Ieșire 33, 2*

23. Și-i va da pre ei Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și vei piiarde pre ei cu piiardere mare, până ce-i vei sfârși pre ei.

24. Și va da pre împărații lor în mâinile voastre, și va peri numele lor din locul acela, nimenea nu va putea sta împotrivă înaintea feții tale, până ce-i vei piiarde pre ei.

25.* Ceale cioplite ale dumnezăilor lor să le ardeți cu foc, să nu poftesti argintul, nici aurul cel de la ei să nu-l iai ție, ca să nu cazi pentru acela, că urâciune easte înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

**2 Mac. 12, 40*

26. Și să nu bagi spurcăciune în casa ta, ca să nu fii anatema, ca și aceaea, ci cu urâciune uraște aceaea, pentru că easte anatema.

CAP 8

Să pomenesc facerile de bine și năcazurile care le-au fost trimis lor Domnul în pustie, ca să nu-și uite de eale și de Dumnezeuul său.

1. oate poruncile, câte poruncesc eu voao astăzi, păziți, ca să trăiți și să vă înmulțiți și să intrați și să moșteniți pământul

care S-au jurat Domnul Dumnezeuul vostru părinților voștri.

2. Și-ți ado aminte de toată calea pre carea te-au dus pre tine Domnul Dumnezeuul tău în pustie, ca să te năcăjească și să te ispitească, și să se cunoască ceale din inima ta, oare, păzi-vei poruncile Lui, au ba?

3. Și te-au năcăjit, și te-au flămânzit, și te-au hrănit cu mană de carea nu au știut părinții

Mate. 4, 4 tăi, ca să-ți areate ție că nu numai cu pâine singură va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iasă din gura lui Dumnezeu va trăi omul.

Luca 4, 4 4. Hainele tale nu s-au învechit de pre tine, și tălpile tale nu s-au bătucit, picioarele tale nu s-au îngroșat în patruzeci de ani.

5. Ca să cunoști cu inima ta că în ce chip omul învață pre fiiul său, așa Domnul Dumnezeuul tău te ceartă pre tine.

6. Și să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău, să umbli pre căile Lui și să te temi de El.

7. Că Domnul Dumnezeuul tău te va băga pre tine în pământul bun și mult, unde sânt râuri de apă și izvoară adânci, care iasă prin câmpuri și prin munți.

8. Pământ de grâu și de orz, vii, smochini, rodii, pământ de maslin, de untdelemn și de miiare.

9. Pământ în care fără de lipsă vei mânca pâinea ta, și de nimica nu vei avea lipsă într-însul, pământ a căruia pietrele, fier, și din munții lui vei săpa aramă.

10. Vei mânca și te vei sătura, și bine vei cuvânta pre Domnul Dumnezeuul tău pre pământul cel bun, care l-au dat ție.

11. Ia-ți aminte să nu-ți uiți de Domnul Dumnezeuul tău, ca să nu păzești poruncile Lui și judecățile și dreptățile Lui, câte eu poruncesc ție astăzi.

12. Ca nu după ce vei mânca și te vei sătura, și-ți vei zidi căsi bune, și vei lăcui într-însăle,

13. Și după ce ți să vor înmulți boii tăi și oile tale, și după ce ți să va înmulți argintul și aurul, și după ce ți să vor înmulți toate câte ai tu,

14. Să te înalți cu inima și să-ți uiți de Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te-au scos din pământul Eghiptului, din casa robiei.

15. Cel ce te-au povățuit pre tine prin pustia cea mare și înfricoșată,* unde sânt șerpi care mușcă și scorprii și seate, unde nu era apă,**

*Nume. 21, 6 7 Cel ce Ț-au scos ție izvor de apă din piază foarte vârtoasă.

**Ieșire 17, 6 16. Cel ce te-au hrănit în pustie cu mană, carea nu o ai știut tu, nici părinții tăi nu o au știut, ca să te năcăjească și să te ispitească, și să-ți facă bine ție în zilele ceale de apoi ale tale.

17. Și să nu zici într-o inimă ta: «Vârteala mea și tăriiia mâinilor mele mi-au făcut mie această putere mare».

18. Ci să-ți aduci aminte de Domnul Dumnezeuul tău, că El Ț-au dat ție putere ca să faci vârtute și ca să întărească legătura Sa, carea S-au jurat Domnul părinților tăi, precum astăzi.

19. Și va fi când vei uita pre Domnul Dumnezeuul tău și vei umbla după alți dumnezei, și vei sluji lor și te vei închina lor, mărturisescu-vă voao astăzi ceriul și pământul, că cu adevărat veți peri.

20. Ca și neamurile acealea, pre care Domnul Dumnezeuul tău le piază dinaintea feții voastre, așa veți peri pentru că nu ați ascultat glasul Domnului Dumnezeuului vostru!

CAP 9

Să înfrânează înălțarea, ca să nu-și socotească loruși viitoarele biruințe, ci numai Domnului; iarăși pomenește Moisi norodului cârtirile și păcatele din pustie, și a sa rugăciune pentru dânșii.

1. uzi, Israile, tu treci astăzi Iordanul, ca să întri și să moștenești neamuri mari, și cu mult mai tari decât voi, cetăți mari și cu ziduri până în ceriu.

2. Norod mare și mult și înalt, pre fiii lui Enac, de carii tu știi și tu ai auzit, că: «Nimene nu poate sta împotriva feții fiilor lui Enac?»

3. Și ca să cunoști astăzi că Domnul Dumnezeuul tău, Acesta va merge înaintea feții tale, foc amistitoriu easte. Acesta va piază pre ei, și El va întoarce pre ei de la fața ta și-i va prăpădi degrab, precum au zis ție Domnul.

4. Să nu cugeți într-o inimă ta, după ce va piază Domnul Dumnezeuul tău neamurile aceastea dinaintea feții tale, zicând: «Pentru dreptatea mea m-au băgat pre mine Domnul să moștenesc acest pământ bun», că pentru fărădelegea neamurilor acestora va piază pre ei Domnul Dumnezeu de la fața ta.

5. Nu pentru dreptatea ta, nici pentru cuviința inimii tale vei intra tu să moștenești pământul lor, ci pentru păgânătatea neamurilor acestora va piază pre ei Domnul de la fața ta, și pentru ca să întărească legătura, carea au jurat domnul părinților noștri, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

6. Și ca să știi astăzi cum că nu pentru dreptățile tale dă ție Domnul Dumnezeu pământul cel bun să-l moștenești, de vreme ce ești cu cerbice tare.

7. Adu-ți aminte, și să nu uiți, cât ai mâniat pre Domnul Dumnezeuul tău în pustie, din zioa în carea ați ieșit din Eghipt, până ce ați venit în locul acesta, necrezători ați fost întărâtând pre Domnul.

8.* Și în Horiv ați întărâtat pre Domnul și S-au mâniat Domnul pre voi, ca să vă piază pre voi.

*Ieșire

17, 6

19, 3

9. Când m-am suit eu în munte să iau tăblile ceale de piază, tăblile legăturii ca-

31, 18

32, 15

rea au făcut Domnul cu voi, și am fost în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pâine nu am mâncat și apă nu am beut.

***Ieșire 31, 18** 10.* Și mi-au dat mie Domnul doao tăbli de piatră scrise cu deagetul lui Dumnezeu, întru acelea era scrise toate cuvintele care au grăit Domnul cătră voi în munte, din mijlocul focului, în zioa adunării.

11. Și au fost după patruzeci de zile și după patruzeci de nopți, mi-au dat mie Domnul acelea doao tăbli de piatră, tăblile legii.

***Ieșire 32, 7** 12. Și au zis Domnul cătră mine: «Scoală-te și te pogoară curând de aici, că fărădeleage au făcut norodul tău, pre carele l-ai scos din pământul Eghiptului, curând au ieșit din calea carea le-ai poruncit lor și și-au făcut șie vărsat».

13. Și au grăit Domnul cătră mine, zicând: «Grăit-am cătră tine o dată și de doao ori, zicând: ‘Am văzut pre norodul acesta, și, iată, norodul cu cerbice tare easte’.

14. Și acum, lasă-Mă să-i pierz pre ei, și să stâng numele lor de supt ceriu, și te voi face pre tine neam mare și tare, și mai mult decât acesta».

15. Și, întorcându-mă, m-am pogorât din munte, și muntele ardea cu foc până la ceriu, și ceale doao tăbli a mărturiilor într-amândoao mâinile meale.

16. Și, văzind că ați păcătuit înaintea Domnului Dumnezeuului vostru, și v-ați făcut voao vițel vărsat, și curând ați ieșit din calea carea v-au poruncit voao Domnul să o faceți,

17. Am luat ceale doao tăbli și le-am aruncat din mâinile meale, și le-am sfărâmat înaintea voastră.

18. Și m-am rugat înaintea Domnului a doao oară, și ca și întâiu, patruzeci de zile și patruzeci de nopți pline nu am mâncat, și apă nu am beut, pentru toate păcatele voastre, care ați păcătuit, făcând rău înaintea Domnului Dumnezeuului nostru, ca să-L mâniiați pre El.

19. Și m-am temut de iuțimea și de mâniia cu carea S-au mâniat Domnul pre voi, ca să vă piarză pre voi, și m-au ascultat Domnul pre mine și în vremea aceasta.

20. Încă și pre Aaron S-au mâniat Domnul foarte, ca să-l piarză pre el, și m-am rugat eu și pentru Aaron în vremea aceea.

21. Și păcatul vostru, vițelul care l-ați făcut, l-am luat și l-am ars cu foc, și l-am zdrobit și l-am pisat foarte, până ce s-au făcut mărunț și au fost ca pravul, și am aruncat pravul în râul care curgea de la munte.

***Nume. 11, 1** 22.* Și la Ardere, și la Ispitire, și la Mormânturile Poftei ați mâniat pre Domnul Dumnezeuul nostru.

23. Și, când v-au trimis Domnul din Cadisul Varni, zicând: «Suiți-vă și moșteniți pământul care-l dau Eu voao», ați

călcăt cuvântul Domnului Dumnezeuului vostru, și nu ați crezut Lui, și nu ați ascultat glasul Lui.

24. Neascultători de Domnul ați fost din zioa în carea s-au făcut cunoscut voao.

25. Și m-am rugat înaintea Domnului patruzeci de zile și patruzeci de nopți, pentru că au zis Domnul ca să vă piarză pre voi.

26. Și m-am rugat cătră Dumnezeu și am zis: «Doamne, Doamne, Împăratul dumnezăilor, nu piarde pre norodul Tău și moștenirea Ta, carea o ai răscumpărat cu putearea Ta cea mare, pre carii i-ai scos din pământul Eghiptului cu putearea Ta cea mare și cu mâna Ta cea tare și cu brațul Tău cel înalt.

27. Adu-Ți aminte de Avraam și de Isaac și de Iacov, robii tăi, cărora Te-ai jurat prin Tine Însuți, și nu căuta la învârtoșearea norodului acestuia, și la păgânătățile și la păcatele lor.

28. Ca să nu zică cei ce lăcuiesc pământul, din care ne-ai scos pre noi, zicând: ‘Pentru că nu au putut Domnul să-i bage pre ei în pământul care l-au zis lor, și pentru că i-au urât pre ei, i-au scos în pustie să-i omoară’.

29. Și aceștia sânt norodul Tău și moștenirea Ta, pre carii i-ai scos din pământul Eghiptului cu putearea Ta cea mare, și cu mâna Ta cea tare, și cu brațul Tău cel înalt».

CAP 10

A doao facere a tablelor, slujbele leviților; teamerea și iubirea lui Dumnezeu trebuie să îndeamne spre finearea poruncilor; inimile a să tăia împrejur, nemearnicii a să iubi și a să jura pe numele Domnului.

1.* n vremea aceea, zis-au Domnul cătră mine: «Cioplește-ți doao tăbli de piatră, cum au fost ceale dintâiu, și te suie la

***Ieșire 34, 1**

Mine în munte, și-ți fă sicriiu de lemn.

2. Și voi scrie pre tăbli cuvintele care au fost pre tăblile ceale dintâiu, care le-ai stricat, și le vei pune în sicriiu».

3. Și am făcut sicriiu din leamne neputrede, și am cioplit doao tăbli de piatră, cum au fost și ceale dintâiu, și m-am suit în munte, și amândoao tăblile în mâinile meale.

4. Și au scris în tăbli, cum au fost scrisoarea cea dintâiu, ceale zece cuvinte care au grăit Domnul cătră voi în munte, din mijlocul focului, și mi le-au dat Domnul mie.

5. Și, întorcându-mă, m-am pogorât din munte, și am băgat tăblile în sicriiul care l-am făcut, și au fost acolo, după cum mi-au poruncit mie Domnul.

6. Și fiii lui Israil au purces din Viroțul fiilor lui Iachim Misadeanului.* Acolo au murit Aaron, și acolo s-au îngropat; și au preoțit Eleazar, fiul lui, în locul lui.

***Nume. 20, 28**
29

7. De acolo au mers* la Gadgad, și de la Gadgad la Etevata, pământ cu râuri de ape.

***Nume. 33, 32**

8. În vremea aceea, au osăbit Domnul neamul lui Levi, ca să poarte sicriul legii Domnului, și să stea înaintea Domnului, ca să slujească, să se roage, și bine să cuvinteaze întru numele Domnului până în zioa aceasta.

9. Pentru aceea, nu au leviții parte, nici moșie, întră frații săi. Domnul Însuși este moșia lui, precum au zis lui.

10. Și eu am stătut în munte patruzeci de zile și patruzeci de nopți, și m-au ascultat Domnul și în vremea aceasta, și nu au vrut Domnul să vă piarză pre voi.

11. Și au zis Domnul cătră mine: «Du-te și mergi înaintea norodului acestuia, ca să între și să moștenească pământul, care M-am jurat părinților lor că-l voi da lor.

12. Și acum, Israile, ce ceare Domnul Dumnezeuul tău de la tine? Fără numai să te temi de Domnul Dumnezeuul tău, și să umbli pre toate căile Lui, și să-L iubești pre El, și să slujești Domnului Dumnezeuului tău din toată inima ta și din tot sufletul tău.

13. Și să păzești poruncile Domnului Dumnezeuului tău și dreptățile Lui, oricâte-ți poruncesc eu ție astăzi, ca să-ți fie ție bine.

14. Iată, a Domnului Dumnezeuului tău este ceriul și ceriul ceriului, pământul și toate câte sânt într-însul.

15. Și numai pre părinții voștri au voit Domnul ca să-i iubească pre ei, și au ales sămânța lor după ei, pre voi, mai mult decât pre toate neamurile, precum este în zioa aceasta.

16. Pentru aceea, tăiați-vă împrejur învârtoșarea inimei voastre, și cerbicea voastră să nu o mai învârtoșeați.

17. Că Domnul Dumnezeuul vostru, Acesta este Dumnezeuul dumnezeilor și Domnul domnilor, Dumnezeu mare și tare, și înfricoșeat,*

*2 Para. 19, 7 Carele nu caută (a) la față, nici ia dar.

Iov 34, 19 Cel ce face judecată nemearnicului și săracului și văduvei, și iubeaște pre cel nemearnic, și-i dă lui pâine și haină.

6, 8 Sirah 19. Și să iubiți pre cel nemearnic, pentru că și voi ați fost nemearnici în pământul Egiptului.

35, 15 [13] Fapte 10, 34 20.* De Domnul Dumnezeuul tău să te temi, și Lui să-L slujești, și de El să te lipești, și pre numele Lui să jori.

Roman. 2, 11 Acesta este lauda ta, și acesta este Dumnezeuul tău, Cel ce au făcut întru tine aceste mari și slăvite, care le-au văzut ochii tăi.

Galat. 2, 6 22.* Cu șaptezeci de suflete s-au pogorât părinții tăi în Egipt; iară acum te-au înmulțit Domnul Dumnezeuul tău ca stealele ceriului.

Mateiu

4, 10

Luca

4, 8

*Facer.

46, 26

Ieșire

1, 5

CAP 11

Să numără multe faceri de bine a lui Dumnezeu, și multe bunătăți să făgăduiesc celor ce vor păzi poruncile Lui, iară celor ce nu le vor ținea, reale, adecă blagoslovenie preste muntele Gherisim și blăstăm preste Eval.

17. (a) Grecea.: carele nu să miră de față.

1. **D**rept aceea, iubeaște pre Domnul Dumnezeuul tău și păzește ceale ce ți-au poruncit să le păzești, îndreptările Lui și poruncile Lui și judecățile Lui în toate zielele.

2. Și să știți astăzi că nu pruncii voștri, carii nu știu, nici au văzut certarea Domnului Dumnezeuului tău, și măririle Lui, și mâna cea tare, și brațul cel înalt.

3. Și seamnele Lui și minunile Lui, care au făcut în mijlocul Egiptului, lui Faraon, împăratul Egiptului, și tot pământului lui.

4. Și câte au făcut oștii egipteanilor, și carălor lor și călărimii lor și oastei lor, cum i-au înecat apa Mării Roșie preste fața lor, când vă gonea ei pre voi dinapoi, și i-au pierdut pre ei Domnul până în zioa de astăzi.

5. Și câte au făcut voao în pustie, până ați venit la locul acesta.

6.* Și câte au făcut lui Datan și lui Aviron, fiilor lui Eliav, fiiului lui Ruvim, pre carii, deschizind pământul gura sa,** i-au înghițit, pre ei, și casăle lor și corturile lor și toată avearea lor, carea era cu ei în mijlocul a tot Israilul.

*Sus 16, 1
**Nume. 16, 31
Psalm 105, 18

7. Că ochii voștri au văzut toate lucrurile Domnului ceale mari, care au făcut întru voi astăzi.

8. Și să păziți toate poruncile Lui, câte vă poruncesc eu voao astăzi, ca să trăiți și să vă înmulțiți, și întrând să moșteniți pământul, la care voi treaceți Iordanul, acolo, să-l moșteniți pre el.

9. Ca să fiți vreme multă pre pământul, care S-au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor și săminției lor după ei, pământul care curge lapte și miare.

10. Că pământul, la care mergi tu să-l moștenești, nu este ca pământul Egiptului de unde ați ieșit, când sameni sămânța să-l adăpi cu picioarele, ca o grădină de legumi.

11. Iară pământul, la care mergi tu să-l moștenești, este pământ de munte și de câmp, din ploaia ceriului bea apă.

12. Pământ pre care Domnul Dumnezeuul tău îl cercetează pururea, și ochii Domnului Dumnezeuului tău sânt preste el de la începutul anului până la sfârșitul anului.

13.* Drept aceea, de veți asculta cu ascultare toate poruncile care le poruncesc eu ție astăzi, ca să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău și să slujești Lui din toată inima ta și din tot sufletul tău,

*Sus 10, 12

14. Va da ploaie pământului tău în vremea sa, timpurie și târzie, și-ți vei aduna grâul tău și vinul tău și untuldelemn al tău.

15. Și va da iarbă în țarinile tale dobitoacelor tale să mânci și să te sature.

16. Ia-ți aminte ție însuși să nu să lătasă inima ta, și să vă abateți, și să sluiți

la dumnezei streini, și să vă închinați lor.

17. Și să se aprinză cu mânie Domnul asupra voastră, și să închiză ceriul, ca să nu fie ploaie, și pământul să nu-și dea rodul său, și să periți degrab de pre pământul cel bun, care l-au dat voao Domnul.

Sus 18. Și băgați cuvintele acestea în inima voastră și în sufletul vostru, și le legați, să vă fie semn pre mâna voastră și să fie neclătite înaintea ochilor voștri.

6, 6

19. Și să învățați acestea pre fiii voștri, grăindu-le de eale, când șezi tu acasă, și când mergi pre cale, și când te culci, și când te scoli.

20. Și să le scrieți acestea pre pragurile caselor voastre și pre a porților voastre.

21. Ca să se înmulțască zilele voastre, și zilele fiilor voștri pre pământul care S-au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor, ca și zilele ceriului pre pământ.

22. Și va fi de cu auzul veți auzi toate poruncile acestea, care eu le poruncesc astăzi voao, și de le veți face pre eale, și veți iubi pre Domnul Dumnezeul vostru, și veți umbla pre toate căile Lui, și vă veți lipi de El,

23. Va scoate Domnul toate neamurile acestea de la fața voastră, și veți moșteni neamuri mari și mai tari decât voi.

Isus N. 24. Tot locul care-l va călca talpa piciorului vostru al vostru va fi; de la pustie, și de la Antilivan, și de la râul cel mare al Eufratului, și până la marea cea de cătră apus, vor fi hotarale voastre.

1, 3

25. Nimenea nu va sta împotriva feții voastre, și va pune Domnul Dumnezeul vostru frica voastră și cutremurul vostru pre fața a tot pământul, pre care veți călca voi, cum au grăit Domnul cătră voi.

26. Iată, eu dau înaintea voastră astăzi blagoslovenie și blăstăm:

27. Blagoslovenie, de veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu astăzi voao.

28. Iară blăstăm, de nu veți asculta poruncile Domnului Dumnezeului vostru, care vă poruncesc eu voao astăzi, și vă veți abate de la calea carea am poruncit eu voao astăzi, și de veți merge să slujiți la dumnezei pre carii nu-i știți.

29. Și va fi după ce te va băga Domnul Dumnezeul tău în pământul la care treci tu să-l moștenești, vei da blagoslovenia în muntele Garizin și blăstemul în muntele Gheval.

30. Aceștia sânt dincolo de Iordan, dindărăptul călii ceii cătră apusul soarelui, în pământul hananeilor, carii lăcuiesc la apusul cătră Golgol, proape de stejariul cel înalt.

31. Că voi treceți Iordanul, ca să intrați și să moșteniți pământul, care cu soarte-l vă da voao Domnul Dumnezeul vostru, ca să-l moșteniți în toate zilele și să lăcuți într-însul.

32. Și păziți să faceți toate poruncile

Lui și judecățile acestea, care le puiu eu astăzi înaintea voastră.

CAP 12

Poruncește să se strice locurile în care neamurile s-au închinat idolilor, și tot fealiul de chipuri cioplite să se arză; zăciualele și pârgăle să se dea; jertvele să se facă în locul său, și să se mănânce de sânge, și de toată bucata necurată să se contenească.

1. i acestea sânt poruncile și judecățile, care veți păzi să le faceți în pământul care-l vă da voao Domnul Dumnezeul părinților voștri, să-l moșteniți în toate zilele care veți trăi pre pământ.

2. Cu stricare să stricați toate locurile, în care neamurile, pre care voi le veți moșteni, au slujit dumnezăilor lor, ceale din munții cei înalți și din dealuri și de supt arbure des.

3.* Și să surpați jertvenicele lor, și să strâcați stâlpii lor, și desişurile lor să le tăiați, și chipurile ceale cioplite ale dumnezăilor lor să le ardeți cu foc, și să piardeți numele lor din locul acela.

*Sus
7, 25
2 Maca.
12, 40

4. Să nu faceți așa Domnului Dumnezeului vostru.

5. Ci în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul vostru într-una din cetățile voastre, ca să se numească numele Lui acolo și să se chiiame, acolo Îl veți căuta și veți intra.

6. Și veți aduce acolo arderile ceale de tot ale voastre, și jertvele voastre și pârga voastră și făgăduințele voastre și ceale de voie ale voastre și mărturisirile voastre, ceale întâiu născute ale vacilor voastre și ale oilor voastre.

7. Și le mâncați acolo înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și vă veseliți cu toate la care veți întinde mâinile, voi și casele voastre, după cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

8. Să nu faceți acolo toate câte faceți astăzi aici, fieștecarele ce-i place.

9. Că nu ați intrat până acum în odihna și în moșia carea o vă da voao Domnul Dumnezeul vostru.

10. Și după ce veți trece Iordanul, și veți lăcui pre pământul care-l va da voao Domnul Dumnezeul vostru moșie, și vă va odihni de toți vrăjmașii voștri cei de primprejur, și veți lăcui fără de frică,

11. Și va fi în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, ca acolo să se chiiame numele Lui, acolo veți aduce toate câte poruncesc voao eu astăzi: arderile ceale de tot ale voastre, și jertvele voastre și zăciualele voastre și pârga mâinilor voastre și tot ce easte ales din darurile voastre, care le veți făgădui Domnului Dumnezeului vostru.

12. Și să veseliți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, voi și fiii voștri și featele voastre și slugile voastre și slujnicile

voastre și levitul cel de la porțile voastre, de vreme ce nu are parte și moștenire cu voi.

13. Ia-ți aminte, ca să nu aduci arderile ceale de tot ale tale în tot locul care-l vei vedea.

14. Ci numai în locul care-l va alege Domnul Dumnezeu tău, întru o cetate dintru a neamurilor tale, acolo vei aduce arderile ceale de tot ale tale, și acolo vei face toate câte poruncesc eu ție astăzi.

15. Și oricând vei pofti, junghie și mănâncă carne cum pofteaște sufletul tău, după blagoslovenia Domnului Dumnezeului tău, carea ți-o au dat ție în toată cetatea; cel necurat întru tine și cel curat va putea mânca dintr-înșă, ca cea de căprioară și de cerb.

16. Numai sângele să nu-l mâncați, ci să-l vărsați pre pământ, ca apa.

17. Nu va fi ție slobod să mânzi în cetățile tale zăciuiala grâului tău și a vinului tău și a untului de lemn al tău, ceale întâiu născute ale vacilor tale și ale oilor tale, și toate făgăduințele câte veți făgădui, și mărturisirile voastre, și pârga mâinilor tale.

18. Ci înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va alege Domnul Dumnezeu tău, le vei mânca tu și feciorul tău și fata ta sluga ta și slujnica ta, și levitul și nemearnicul cel din cetățile tale, și te vei veseli înaintea Domnului Dumnezeului tău cu toate la care vei tinde mâna ta.

19. Ia-ți aminte să nu părăsăști pre levit în toată vremea câtă vei trăi pre pământ.

Facer. 20. Iară de va lărgi Domnul Dumnezeu tău
18 [28], 14 hotarile tale, precum au grăit ție, și vei zice:
Ieșire «Voiu mânca carne», de va pofti sufletul tău
34, 24 să mănca carne, oricând va pofti sufletul tău,
Jos mănca carne.

19, 8 21. Iară de va fi departe de la tine locul care-l va alege Domnul Dumnezeu tău în care să se chiiame numele Lui acolo, junghie din boii tăi și din oile tale care-ți va da ție Dumnezeu, în ce chip Ț-au poruncit, și mănca în cetățile tale după pofta sufletului tău.

22. Cum să mănca căprioara și cerbul, așa le vei mânca; și cel necurat întru tine și cel curat aseamenea le vor mânca.

23. Ia aminte tare să nu mânzi sânge, că sângele lui easte sufletul lui, drept aceea să nu mânzi sufletul cu carnea lui.

24. Să nu-l mâncați, ci pre pământ să-l vărsați, ca apa.

25. Să nu-l mânzi, ca să fie bine ție și fiilor tăi după tine, de vei face ce e bun și ce e plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

26. Iară numai ceale sfinte ale tale, de vei avea tu, și făgăduințele tale luându-le, vei veni la locul care-l va alege Șie Domnul Dumnezeu tău, ca să se chiiame numele Lui acolo.

27. Și vei face arderile ceale de tot ale tale, cărnurile le vei aduce pre jertvenicul Domnului Dumnezeului tău, iară sângele jertvelor tale îl vei vărsa pre temeiul jertveanicu-

lui Domnului Dumnezeului tău, iară cărnurile le vei mânca.

28. Păzește și ascultă ca să faci toate cuvintele care-ți poruncesc Eu ție astăzi, ca să fie bine ție și fiilor tăi în veac, de vei face ce e plăcut și bun înaintea Domnului Dumnezeului tău.

29.* Și, după ce va piiarde Domnul Dumnezeu tău neamurile la care mergi tu să
*Jos 19, 1
moștenești pământul lor, de la fața ta, și-l vei moșteni și vei lăcui în pământul lor,

30. Ia-ți aminte ție însuși să nu cerci a-i urma pre ei, după ce vor peri ei de la fața ta, și să nu cerci de dumnezeii lor, zicând: «Cum au făcut neamurile aceastea dumnezăilor săi, și eu voi face».

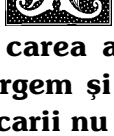
31. Să nu faci așa Domnului Dumnezeului tău, pentru că spurcăciunile, care Domnul le-au urât, le-au făcut dumnezăilor săi, că și pre fiii săi și pre featele sale le-au ars cu foc dumnezăilor săi.

32. Tot cuvântul care-l poruncesc eu ție astăzi, acesta să-l păzăști a-l face. Să nu adaogi la el, nici să iai de la el.

CAP 13

Prorocul mincinos sau vazătorul de vis, care de la Dumnezeu să abate, trăbuie să se omoară, macar cât de aproape rudenie sau priiaten va fi. Încă și cetatea cu foc să se arză, a cării lăcuiitori vor sili a face aceasta.

1. ară de să va scula întru tine proroc sau carele visază vis și-ți va da ție semn sau minune,

2. Și va veni semnul sau minunea carea au grăit cătră tine, zicând: «Să meargem și să sluiim la dumnezei străini, pre carii nu i-ați știut»,

3. Să nu ascultați de cuvintele prorocului acestuia, au ale celui ce visază visul acela, că vă ispiteaște pre voi Domnul Dumnezeu vostru, ca să știe, oare, iubiți pre Domnul Dumnezeu vostru din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

4. După Domnul Dumnezeu vostru să umblați și de Dânsul să vă teameti și poruncile Lui să le păziți și glasul Lui să-l ascultați și Lui să sluiți și de Dânsul să vă lipiți.

5. Și prorocul acela, au cel ce au visat vis, să moară, pentru că au grăit ca să te abată pre tine de la Domnul Dumnezeu tău, Cel ce te-au scos din pământul Eghiptului, Cel ce te-au izbăvit din casa robiei, ca să te scoată pre tine din calea pre carea au poruncit ție Domnul Dumnezeu tău să mergi pre ea, și să pierzi pre cel rău dintru voi înșivă.

6. Iară de te va ruga pre tine fratele tău cel de pre tată, sau cel de pre mamă, sau fiul tău, sau fata ta, sau muiarea ta, carea easte în sânul tău, sau priiatinul tău, cel ce-ți easte întocma cu sufletul tău, pre ascuns, zicând: «Să meargem și să slu-

jim la dumnezăi străini, pre carii nu i-ai știut tu, nici părinții tăi»,

7. Dintră dumnezeii neamurilor celor de primprejurul vostru, care sânt aproape de tine, sau a celor ce sânt departe de tine, de la marginea pământului până la marginea pământului,

8. Să nu voiești împreună cu el, și să nu ascuți de el, și să nu să faci milă ochiului tău de el, nici să-l tănuiești pre el.

Jos 17, 7 9. Ci spuind să-l spui, și mâna ta să fie întâiu preste el, ca să-l omori pre el, și mâinile a tot norodului mai pre urmă.

10. Și-l vor ucide cu pietri și va muri, pentru că au cercat să te abată pre tine de la Domnul Dumnezeul tău, Cel ce te-au scos din pământul Eghiptului, din casa robiei.

11. Și tot Israilul, auzind, să va teame, și mai mult nu vor adaoge a face acel cuvânt rău întru voi.

12. Iară de vei auzi, întru una din cetățile care Domnul Dumnezeul tău le dă ție ca să lăcuiești într-însele, zicând:

13. «Ieșit-au oameni fără de leage dintră voi și au bătut pre cei ce lăcuiesc în cetatea lor, zicând: 'Să meargem și să slujim la dumnezei străini, pre carii nu i-ați știut'»,

14. Cearcă, caută și întrebă cu deadinsul, și de easte adevărat cuvântul acela, cum că s-au făcut spurcăciunea aceea întru voi,

15. Ucigând, să ucizi pre toți lăcuitorii cetății aceia cu ucidere de sabie, și cu anatema să o anatematizești pre ea și toate ceale ce sânt într-însa.

16. Și toate avuțiile ei le adună în ulițele ei și arde cetatea cu foc și toate avuțiile ei cu totul, înaintea Domnului Dumnezeului tău, și să fie nelăcuită în veaci, și a doao oară să nu să mai zidească.

17. Și nimica din lucrurile ceale de pierdut să nu să lipească de mâna ta, ca să Se întoarcă Domnul de la iuțimea mâniei Sale și să-ți dea ție milă și să te miluiască și să te înmulțască, precum S-au jurat părinților tăi,

18. De vei asculta glasul Domnului Dumnezeului tău și vei păzi toate poruncile Lui, câte poruncesc eu ție astăzi, făcând ce e bun și ce e plăcut înaintea Domnului Dumnezeului tău.

CAP 14

Cum că trebuie a să feri de obiceaiurile neamurilor, care făcea ei la mort. Dobitoacele ceale curate și ceale necurate. Zăciuiaalele trebuie să se dea.

1. ii fiți ai Domnului Dumnezeului vostru, să nu vă radeți și să nu faceți pleșugire întră ochii voștri pentru mort.

Sus 7, 6 Jos 26, 18 2. Că norod sfânt ești tu Domnului Dumnezeului tău, și pre tine te-au ales Domnul Dumnezeul tău să fii Lui norod mai iubit decât toate neamurile câte sânt pre fața

19. (a) Aceaste jivini, în cea veachie, unele cu alt

pământului.

3.* Nimica spurcat să nu mâncați. *Leviț.

4. Aceaste sânt dobitoacele care le veți mânca: vițel din vaci, și miel din oi, și ied din capre, 11, 2

5. Cerb și căprioare și bibol și bou sălbatec și unicorn și țap sălbatec și camelopard.

6. Tot dobitocul cu unghia despăcată, și care desparte unghile în doao copite, și care rumegă întră dobitoace, acstea să le mâncați.

7. Iară din ceale ce rumegă, și din ceale cu unghia despăcată, și din ceale cu unghile despărțite, acstea să nu le mâncați: cămila și iepurile și hirogrilul, care rumegă, iară unghia nu o au despăcată. Aceaste sânt voao necurate.

8. Și porcul, că are unghia despăcată și desparte copitele unghii, iară nu rumegă, necurat easte acesta voao, din cărnurile lui să nu mâncați și de mortăciunile lor să nu vă atingeți.

9. Iară din toate ceale ce sânt în apă, acstea să mâncați: toate care au arepi și solzi să le mâncați.

10. Iară toate care nu au arepi și solzi să nu le mâncați; necurate sânt acelea voao.

11. Toată pasărea curată o veți mânca.

12. Iară din ceale ce zboară, acstea să nu le mâncați: vulturul și gripa și alietul,

13. Și șorlița și gaia, și ceale ce sânt aseamenea ei,

14. Și tot corbul și ceale ce sânt aseamenea lui,

15. Și struțul și buha și babașă,

16. Și erodionul și lebăda și stârcul,

17. Și herețul și coroiul și ceale ce sânt aseamenea lui, și pupăza și corbul de noapte,

18. Și pelicanul și haradionul și ceale ce sânt aseamenea lui, porfirionul și liliacul.

19. Și din ceale zburătoare, toate care să târăsc necurate sânt voao, să nu mâncați din eale (a),

20. Toată pasărea curată să o mâncați.

21. Nici o mortăciune să nu mâncați, ci o dă celui nemearnic, carele easte în cetățile tale, sau celui străin să o mănca, că tu ești norod sfânt Domnului Dumnezeului tău.* Să nu fierbi mielul în laptele mumei sale. *Ieșir.

22. A zeacea să zăciuești din toată roada săminții tale, roada țarinei tale în tot anul. 23, 19

23. Și o vei mânca înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău ca să se chiiame acolo numele Lui, vei aduce zăciuiaalele grâului tău, și ale vinului tău și ale untului delemn al tău, și ceale întâiu născute a vacilor tale și a oilor tale, ca să te înveți a te te-

nume să numesc și cu alt rând să pun.

me de Domnul Dumnezeuul tău în toate zilele.

24. Iară de va fi calea departe de la tine și nu vei putea să aduci acestea, pentru că e departe de la tine locul care-l va aleage Domnul Dumnezeuul tău, ca să se chiiame numele Lui acolo, pentru că te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnezeuul tău,

25. Vinde acealea pre argint, și ia argintul în mâinile tale și mergi la locul care-l va aleage Domnul Dumnezeuul tău.

26. Și cu argintul acela cumpără tot ce va pofti sufletul tău, și din boi și din oi, din vin și din beătură bețivă, și din toate care va pofti sufletul tău, și mănâncă acolo înaintea Domnului Dumnezeuului tău, și te veselește tu și casa ta,

27. Și levitul cel din cetățile tale, pentru că el nu are parte, nici moșie împreună cu tine.

28. După trei ani vei scoate toată zeciuiala rodurilor tale; în anul acela o vei pune în cetățile tale.

29. Și va veni levitul, pentru că el nu are parte, nici moșie împreună cu tine, și nemearnicul și săracul și văduva, carii sânt în cetățile tale, și vor mânca și să vor sătura, ca să te blagoslovească pre tine Domnul Dumnezeuul tău, întru toate lucrurile care vei face.

CAP 15

Leagea slobozirii anului a șaptelea cu carii să se plinească. Despre evreul sau evreea vândută, care nu va vrea să iasă de la tine. Despre ceale întâiu născute a să sfinți Domnului și a să mânca.

1. nul al șaptelea vei face iertare.

2. Iară aceasta este rânduiala iertării: vei ierta toată deatoriia ta carea-ți easte deatoriu ție deaproapele, și fratele tău, să nu o ceri, pentru că s-au chemat iertare Domnului Dumnezeuului tău.

3. De la cel străin ceare câte sânt ale tale la el, iară fratelui tău să-i ierți deatoriia carea ai la el.

4. Că nu va fi întru tine lipsit, (a) pentru că, blagoslovind, te va blagoslovi pre tine Domnul Dumnezeuul tău, în pământul care cu soarte-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești,

5. Iară de veți auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeuului vostru, ca să păziți și să faceți toate poruncile acestea care poruncesc eu astăzi ție,

6. Domnul Dumnezeuul tău te va blagoslovi pre tine, precum au grăit ție, și vei împrumuta neamuri multe, iară tu nu te vei împrumuta, și vei stăpâni neamuri multe; iară pre tine nu te vor stăpâni.

7. Iară de va fi întru tine cineva sărac dintră frații tăi în vreo cetate din cetățile tale, în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău, să nu-ți învârtoșezi inima

4. (a) În cea veachie să află: pentru cuvântul acesta.

CAP 14 ȘI 15

ta, nici să-ți închizi mâna ta de cătră fratele tău cel lipsit.

8. Deșchizind, să deșchizi mâinile tale lui,* și împrumutând, să-l împrumuți pre el, oricât îi va trebui și îi va fi lipsă. *Mat. 5, 42
Luca 6, 34

9. Ia-ți aminte ție însuți să nu să facă cuvânt ascuns în inima ta farădeleage, zicând: «Să apropie anul al șaptelea, anul iertării»; și să se facă rău ochiul tău asupra fratelui tău celui lipsit și să nu-i dai lui, și el va striga împotriva ta cătră Domnul, și va fi întru tine păcat mare.

10. Ci, dând, să-i dai lui, și, împrumutând, să-l împrumutezi pre el, cât ceare, după cumu-i easte lipsa, și să nu te mănnești cu inima ta când dai lui, că pentru lucrul acesta te va blagoslovi Domnul Dumnezeuul tău întru toate lucrurile și întru toate, oriunde vei pune mâna ta.

11.* Că nu va lipsi sărac din pământul tău, pentru aceea eu poruncesc ție să faci lucrul acesta, și-ți zic: «Deșchizind, deșchide mâna ta fratelui tău celui sărac și celui lipsit, carele easte în pământul tău». *Mate. 26, 11

12.* Iară de să va vinde ție fratele tău evreu au evreea, șease ani va sluji ție, și în al șaptelea îl vei lăsa slobod de la tine. *Ieșire 21, 2
Ieremiia 34, 14

13. Și cându-l vei slobozi pre el de la tine, să nu-l slobozi deșert.

14. Dând, să-i dai lui de cheltuială din oile tale și din grâul tău și din vinul tău, după cum te-au blagoslovit pre tine Domnul Dumnezeuul tău, să-i dai lui.

15. Și-ți ado aminte că ai fost rob în pământul Eghiptului și te-au izbăvit de acolo Domnul Dumnezeuul tău; pentru aceea, poruncesc ție să faci cuvântul acesta.

16. Iară de va zice cătră tine: «Nu voiu ieși de la tine», pentru că te-au iubit pre tine și casa ta, de vream ce easte lui bine la tine,

17. Ia sula și găure ureachia lui la ușe, și va fi ție rob în veaci. Așea vei face și slujnicii tale.

18. Să nu-ți fie ție greu cându-i lași slobozi de la tine, că pre an simbrie de năimit au slujit ție în șease ani, și te va blagoslovi pre tine Domnul Dumnezeuul tău întru toate câte vei face.

19. Tot cel întâiu născut, care să va naște în vacile tale și în oile tale, ceale ce vor fi parte bărbătească, le vei sfinți Domnului Dumnezeuului tău; să nu lucră cu boul tău cel întâiu născut și să nu tunzi ceale întâiu născute ale oilor tale.

20. Înaintea Domnului Dumnezeuului tău, să-l mândi tu și casa ta, în tot anul, în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeuul tău.

21.* Iară de va fi întru el prihană, șchiop, au orb, au rău sluțit, să nu-l jervești Domnului Dumnezeuului tău. *Leviț. 22, 20
21

22. Ci în cetățile tale să-l mândi, cel necurat întru tine și cel curat împreună să-l mândi, ca pre o căprioară sau ca pre un cerb.

23. Numai sânge să nu mâncați, ci să-l vărsați pre pământ, ca apa.

CAP 16

Trei praznice mai alese peste an: a azimelor sau a lunii rodurilor celor noao, întru carea să jertvesc Paștile, a săptămânilor și a corturilor. Despre rânduirea judecătorilor drepti. Și să se păzească de prilejurile închinării idolilor.

1. ăzește luna celor noao și să faci Paști Domnului Dumnezeului tău, că în luna celor noao ai ieșit din Egipt, noaptea.

2. Și să jertvești paști Domnului Dumnezeului tău, oi și boi, în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău ca să se chiiame numele Lui acolo.

3. Să nu mânzi cu eale dospit, șapte zile să mânzi cu eale azimă, pâinea năcazului, că cu grabă ați ieșit din Egipt, noaptea, ca în toate zilele vieții voastre să vă aduceți aminte de zioa ieșirei voastre din pământul Egiptului.

4. Să nu să vază la tine dospită în toate hotarale tale șapte zile și să nu rămână până dimineața din cărnurile care le vei jertvi seara, în zioa cea dintâiu.

5. Nu va fi ție slobod să jertvești paști, nici într-o cetate de ale tale, care Domnul Dumnezeul tău le dă ție,

6. Ci numai în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău ca să se chiiame numele Lui acolo, să jertvești paștile seara, la apusul soarelui, în vremea în care ai ieșit din pământul Egiptului.

7. Și fiiarbe și frige și mănâncă în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, și te întoarce dimineața și te du la casa ta.

8. Șease zile vei mânca azime, iară în zioa a șaptea easte ieșire, sărbătoare Domnului Dumnezeului tău; să nu faci întru aceeaa nici un lucru, fără numai ceale ce să fac sufletului.

Leviț. 23, 15 9. Șapte săptămâni întregi să numeri ție, de când înceape seacerea a săcera vei înceape a număra șapte săptămâni.

10. Și fă sărbătoare de săptămâni Domnului Dumnezeului tău, precum poate mâna ta, câte-ți va da ție, după cum te-au blagoslovit Domnul Dumnezeul tău.

11. Și te veselește înaintea Domnului Dumnezeului tău, tu, și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta și levitul care easte în cetățile tale, și nemearnicul și săracul și văduva, carii sânt întru voi, în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, ca să se chiiame numele Lui acolo.

12. Și-ți ado aminte că rob ai fost în pământul Egiptului, și păzește și fă poruncile aceastea.

13. Sărbătoarea corturilor să o faci în șapte zile, când vei aduna din ariia ta și din teascul tău.

14. Și te veselește în sărbătoarea ta, tu și feciorul tău și fata ta și sluga ta și slujnica ta și levitul și nemearnicul și săracul și văduva, carii sânt în cetățile tale.

15. Șapte zile să sărbezi Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, ca să se chiiame numele Lui acolo, ca să te blagoslovească Domnul Dumnezeul tău întru toate rodurile tale și întru toate lucrurile mâinilor tale, și să fii veasel.

16. De trei ori în an, toată partea ta cea bărbătească să se areate înaintea Domnului Dumnezeului tău, în locul care-l va aleage Domnul: în sărbătoarea azimelor, și în sărbătoarea săptămânilor, și în sărbătoarea corturilor.

17.* Să nu te arăți înaintea Domnului Dumnezeului tău deșert; fieștecarele după putearea mâinilor voastre, după blagosloveniia Domnului Dumnezeului tău, care Ț-au dat ție.

*Ieșire 23, 15
Sirah 35, 6
[5]

18. Judecători și cărturari pune-ți ție în toate cetățile tale, care Domnul Dumnezeul tău le dă ție în fieștecare neam din neamurile tale, ca să judece norodul cu judecată dreaptă.

19. Să nu abați judecata,* nici să cunoască fața, nici să ia daruri, că darurile orbesc ochii înțăleptilor și mută cuvintele dreptilor.

*Ieșire 23, 8
Sirah

20. Drept să urmezi ce easte drept, ca să trăiți, și întrând să moștenești pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău.

20, 31
[30]

21. Să nu-ți sădești ție desiș și nici un lemn lângă jertvenicul care-l vei face Domnului Dumnezeului tău.

22. Să nu-ți faci ție stâlp, care au urât Domnul Dumnezeul tău.

CAP 17

Jertva să se aleagă, închinătorii idolilor să se pedepsească. În lucrul cel încurcat trebuie a merge la arhiereu și la săborul lui. Și ce trebuie să ție craiul care să va aleage.

1. ă nu jertvești Domnului Dumnezeului tău vițel sau oaie în care easte prihană sau orice lucru urât, că spurcăciune easte înaintea Domnului Dumnezeului tău.

2. Iară de să va afla în vreo cetate, din cetățile tale, care le dă ție Domnul Dumnezeul tău, bărbat sau muiare făcând ce easte rău înaintea Domnului Dumnezeului tău și călcând leagea Lui,

3. Și, mergând să slujească la alți dumnezăi și să se închine lor, soarelui sau lunei sau la orice din ceale din podoaba ceriului, la care nu Ț-am poruncit ție,

4. Și să va spune aceasta ție, și auzind vei cerca cu deadinsul, și, iată, adevărat s-au făcut cuvântul, s-au făcut spurcăciunea aceasta în Israil,

5. Scoate pre omul acela sau pre muiarea aceea, care au făcut acest lucru rău, la poarta

cetății și-i ucide cu pietri, să moară.

Jos 6. Cu doao mărturii sau cu trei mărturii va muri cel ce moare; cu o mărturie nu va muri.

Mateiu 7. Și mâna mărturiilor va fi mai întâiu preste el, ca să-l omoară pre el,* iară mâna norodului mai pre urmă, și veți rădica pre cel rău dintră voi.

*Sus 8. Iară de va fi vreun lucru care să nu-l poți lezne dezlega, când vei să judeci întră sânge și întră judecată, și judecată și întră rană de lepră, și rană de lepră și întră price, lucru de judecată în cetățile tale, atunci, sculându-te, să te sui în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău ca să se chiiame numele Lui acolo.

2 Para. 9. Și vei merge la preoții leviții și la judecătoria carele va fi în zilele acealea, și ei, cercând, vor spune ție judecata.

10. Și vei face după cuvântul care-ți vor spune ție din locul care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, ca să se chiiame numele Lui acolo, și să păzăști foarte, ca să faci toate câte-ți vor rândui ție.

11. După leagea și după judecata carea-ți vor spune ție să faci, să nu te abați de la cuvântul care ți-l vor spune ei, de-a dreapta sau de-a stânga.

12. Și omul carele să va sumeți ca să nu asculte de preotul carele pururea slujește numelui Domnului Dumnezeului tău, sau de judecătoria carele va fi în zilele acealea, să moară omul acela, și vei rădica pre cel rău din Israil.

13. Și tot norodul, auzind, să va teame și mai mult nu va face păgânește.

14. Iară deca vei intra în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău cu soarte, și-l vei moșteni pre el, și vei lăcui pre el, și vei zice: «Pune-voiu preste mine împărat, ca și cealealalte neamuri de primprejurul meu»,

15. Puind, să pui preste tine împărat pre care-l va aleage Domnul Dumnezeul tău, dintră frații tăi să pui preste tine împărat, să nu pui preste tine împărat om de alt neam, pentru că nu easte fratele tău.

16. Însă să nu-și înmulțască șie cai și să nu întoarcă pre norod în Eghipt, după ce-ș va înmulți cail, că Domnul au zis voao: «Mai mult să nu adaogeți a vă întoarce pre calea aceasta».

17. Și să nu-și înmulțască șie muieri, ca să nu să schimbe inima lui, și argint și aur să nu-și înmulțască foarte.

18. Și când va șede pre scaonul împărăției sale, să-și scrie această a doao leage din cartea de la preoții leviții.

19. Și să o aibă cu sine și să o cetească în toate zilele vieții sale, ca să învețe a să teame de Domnul Dumnezeul său și a păzi toate poruncile aceastea și îndreptările aceastea a le face.

20. Ca să nu să înalță inima lui preste frații săi și ca să nu să abată de la porunci, nici la dreapta, nici la stânga, ca să fie în-

tru ani îndelungați întru împărăția sa, el și fiii lui întru fiii lui Israil.

CAP 18

Preoților și leviților în loc de moșie să rânduiesc aducerile și jertvele. A să feri de fermecătoriu, de descântătoriu și de tot fealiul de vrăjitoriu. Proroc mare să fâgăduiaște, iară prorocul mincinos să se omoară; cum să se deschilinescă prorocul cel adevărat de cătră cel mincinos.

1.* reoții și leviții și tot neamul lui Levi nu va avea parte și moșie cu Israil, ci jertvele Domnului moșia lor, acealea le vor mânca.

*Numer. 18, 23
Sus 10, 9

2. Iară moșie nu vor avea ei întră frații săi. Domnul easte moșia lui, precum i-au zis lui.

1 Cori. 9, 13

3. Și aceasta easte judecata preoților de la norod, de la cei ce jertvesc jertve, ori vițel, ori oaie; și vei da brațul preotului, și fâlcile și pântecele.

4. Și pârga grâului tău și a vinului tău și a untului-tău-de-lemn, și pârga tunderii oilor tale vei da lui,

5. Că pre el l-au ales Domnul Dumnezeul tău din toate neamurile tale să stea înaintea Domnului Dumnezeului tău, ca să slujească și bine să cuvinteaze întru numele Domnului, el și fiii lui, în toate zilele.

6. Iară de va veni vreun levit din vreo cetate de ale voastre, dintră toți fiii lui Israil, de unde lăcuiaste, după cum pofteaste sufletul lui, în locul care-l va aleage Domnul,

7. Va sluji numele Domnului Dumnezeului său, ca și toți frații lui, leviții carii stau acolo înaintea Domnului Dumnezeului tău,

8. Parte împărțită va mânca, afară de vânzarea cea de moșie.

9. Iară după ce vei intra în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeul tău, să nu te înveți a face după spurcăciunile neamurilor acelora.

10. Să nu să afle întru tine carele să treacă pre fiiul său sau pre fata sa prin foc,* vrăjind vraje, și descântând și fermecând.

*Leviț. 21 [20], 27

11. Și fermecătoriu, și carele descântă, și carele vrăjește din pântece, și carele caută pre steale,* și carele întrebă morții.

*1 Împă. 28, 7

12. Că spurcăciune easte Domnului Dumnezeului tău tot cel ce face aceastea, și pentru spurcăciunile aceastea va piiarde pre ei Domnul Dumnezeul tău de la fața ta.

13. Desăvârșit să fii înaintea Domnului Dumnezeului tău.

14. Că neamurile aceastea, pre care tu le vei moșteni, acealea vrăji și descântece ascultă, iară ție nu Ț-au dat așa Domnul Dumnezeul tău.

15.* Proroc din frații tăi, ca pre mine, va scula ție Domnul Dumnezeul tău; de el să ascultați.

*Ioan 1, 45 [46]
Fapte 3, 22

16. După toate câte ai cerut de la Domnul Dumnezeul tău* în Horiv, în zioa adunării, zicând: «Nu vom adaoge a mai auzi glasul

*Ieșire 20, 23 [21]

Domnului Dumnezeuului nostru și nu vom mai vedea acest foc mare, ca să nu murim».

17. Și au zis Domnul cătră mine: «Drept, toate câte au grăit.

Ioan 18. Proroc voiu scula lor din frații lor, ca pre tine, și voiu pune cuvintele Meale în gura lui, și va grăi lor după cum voiu porunci lui.

19. Și omul carele nu va asculta cuvântul lui, oricâte va grăi prorocul acela întru numele Mieu, Eu voiu lua izbândă de pre el.

20. Iară prorocul carele va îndrăzni a grăi întru numele Mieu cuvânt care n-am poruncit lui să-l grăiască, și carele va grăi întru numele altor dumnezei, să moară prorocul acela».

21. Iară de vei zice întru inima ta: «Cum vom cunoaște cuvântul care l-au grăit Domnul?».

22. Câte va grăi prorocul acela întru numele Domnului și nu va fi, nici să va întâmpla ce au zis, cuvântul acela nu l-au grăit Domnul; întru păgânătate au grăit prorocul acela, să nu vă țineți de el.

CAP 19

Să se osebească cetăți de scăpare, și carii fără grijă vor fugi acolo, și carii nu. Despre mărturiile ceale adevărate și mincinoasă. Și despre hotară, să nu să mute.

1. ară deaca va piiarde Domnul Dumnezeuul tău neamurile al cărora pământ îl dă ție Domnul Dumnezeuul tău, și veți moșteni pre ei, și veți lăcui în cetățile lor și în căsile lor,

Nume. 2. Trei cetăți să-ți alegi ție în mijlocul pământului tău, care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

3. Socoteaște-ți calea și împarte în trei părți hotarale pământului tău, care îl împarte ție Domnul Dumnezeuul tău, ca să scape acolo tot ucigașul.

4. Iară aceasta va fi porunca (a): ucigașului carele va fugi acolo și va trăi, tot cel ce va lovi pre deaproapele său făr' de voie, și nu l-au fost urât pre el mai înainte de ieri și de alaltaieri,

5. Și carele va intra cu deaproapele său în pădure să taie leamne, și, rădicând mâna cu săcurea cel ce taie lemnul, va sări săcurea din codorăște și va lovi pre deaproapele său și va muri, acesta va fugi întru o cetate de acestea și va trăi,

6. Ca nu, alergând cel ce este rudă cu cel mort după cel ce au omorât și înfierbântată fiind inima lui, să-l ajungă pre el, de va fi mai lungă calea, și să-l omoară pre el, măcar că acesta nu este vinovat judecării ceii de moarte, căci nu l-am fost urât pre el mai înainte de ieri și de alaltaieri.

7. Pentru aceaea, poruncesc eu ție cuvântul acesta, zicând: «Aleage-ți ție trei cetăți».

Face. 8. Iară de va lărgi Domnul Dumnezeuul tău

28, 14 4. (a) Leagea, rânduiala.

hotarale tale, precum s-au jurat părinților tăi, și-ți va da ție Domnul tot pământul care au zis părinților tăi că-l va da,

9.* De vei asculta să faci toate poruncile aceastea, care le poruncesc eu ție astăzi, să iubesti pre Domnul Dumnezeuul tău și să umbli pre toate căile Lui în toate zilele, vei mai adaoge ție încă trei cetăți lângă aceste trei,

10. Și nu să va vărsa sânge nevinovat în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești, și nu va fi întru tine vinovat sângelui.

11.* Iară de va fi întru tine vreun om carele uraște pre deaproapele său și-l pândeaște pre el, și să va scula asupra lui și-l va lovi, și va muri, și va fugi în vreo cetate de acestea,

12. Vor trimite bătrânii cetății lui, și-l vor lua pre el de acolo și-l vor da în mâinile rudeniilor mortului, și-l vor omori.

13. Să nu să milostivească ochiul tău spre el, și vei curăți sângele cel nevinovat din Israil, și va fi bine ție.

14. Să nu muți hotarale deaproapelui tău, care le-au pus părinții tăi în moșiia carea o vei moșteni în pământul care ți-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău ca să-l moștenești.

15.* Nu va sta o mărturie să mărturisească asupra vreunui om, ori pentru ce strâmbătate, și ori pentru ce greșală, și ori pentru ce păcat care-l va păcătui. Ci în gura a doao mărturii și în gura a trei mărturii va sta tot cuvântul.

16. Iară de va sta mărturie nedreaptă asupra vreunui om, pârându-l pre el călcătoriu de leage,

17. Amândoi oamenii întră carii este pricea vor sta înaintea Domnului și înaintea preoților și înaintea judecătorilor carii vor fi în zilele acealea.

18.* Și vor cerceta judecătorii cu amăruntul, și de vor afla că mărturie strâmbă au mărturisit și cu nedreptate au stătit împotriva fratelui său,

19. Să faceți lui precum au gândit el să facă rău asupra fratelui său, și vei rădica răul dintră voi.

20. Și ceialalți, auzind, să vor teame și nu vor mai adaoge a face mai mult acest lucru rău întră voi.

21. Să nu să facă milă ochiului tău de el,* suflet pentru suflet, ochiu pentru ochiu, dinte pentru dinte, mână pentru mână, picior pentru picior; precum va face cineva deaproapelui său, așa veți face lui.

CAP 20

Carii trebuie să se trimită acasă în vreama războiului. Legi cum trebuie să se oștească. Ce leamne să se taie spre zidirea șanțului asupra cetății, în vreama de războiu.

1. ară când vei ieși la războiu asupra vrăjmașilor tăi și vei vedea cai și călăreți și norod mai mult decât tine, să nu te

temi de ei, că cu tine easte Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce te-au scos din pământul Eghiptului.

2. Și va fi când te vei apropia de bătaie, venind preotul, va grăi norodului și va zice cătră ei:

3. «Auzi, Israile, voi meargeți astăzi la bătaie asupra vrăjmașilor voștri. Să nu slăbească inima voastră, nu vă teamați, nici vă spăriați, nici vă abateți de la fața lor.

4. Că Domnul Dumnezeuul vostru mearge înaintea voastră, cu voi, ca împreună cu voi să bată pre vrăjmașii voștri și să vă mântuiască pre voi».

1 Mac. 3, 56. 5. Și vor grăi și cărturarii cătră norod, zicând: «Tot omul carele au zidit casă noao și nu au început a lăcui într-însa să meargă și să se întoarcă în casa sa, să nu moară în războiu, și alt om să înceapă a lăcui într-însa.

6. Și tot omul carele au sădit vie și nu s-au veselit dintr-însa să meargă și să se întoarcă la casa sa, să nu moară în războiu, și alt om să se vesească dintr-însa.

7. Și tot omul carele și-au logodit șie muiare și nu o au luat pre ea să meargă și să se întoarcă în casa sa, să nu moară la războiu, și alt om să o ia pre ea».

Jude. 7, 3. 8. Și vor mai adaoge cărturarii a grăi cătră norod și vor zice: «Tot omul cel fricos și slab la inimă să meargă și să se întoarcă în casa sa, ca să nu înfricoșeze inima fratelui său, ca și a sa».

9. Și va fi după ce vor înceta cărturarii a grăi cătră norod, și vor pune pre mai-marii oștii înainte povățuitori norodului.

10. Și când te vei apropia la vreo cetate să o bați, mai înainte să o îmbii cu pace.

11. De vor răspunde ție ceale de pace și vor deschide ție, tot norodul carii să vor afla într-însa vor da bir ție și vor fi supuși.

12. Iară de nu va asculta de tine și va face războiu asupra ta, să șezi împrejurul ei,

13. Până când ți-o va da Domnul Dumnezeuul tău în mâinile tale, și să ucizi toată partea bărbătească dintr-însa cu ascuțișul sabiei.

14. Afară de muieri și de marhă (a), și toate dobitoacele, și toate câte vor fi în cetate, și toate averile să le prădezi ție și să mânici toată prada vrăjmașilor tăi, carea o dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

15. Așea să faceți în toate cetățile care sânt departe de tine foarte și nu sânt din cetățile neamurilor acestora.

16. Iară din cetățile neamurilor acestora, al cărora pământ îl dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești, să nu lași viu nimica ce suflă.

17. Ci cu anatemă să-i anatemisiți pre ei, pre

14 (a). În alte Biblii să află: Afară de muieri și de prunci.

heteu și pre amoreu și pre hananeu și pre ferezeu și pre eveu și pre ievuseu și pre ghergheseu, precum au poruncit ție Domnul Dumnezeuul tău.

18. Ca să nu vă înveațe pre voi a face toate spurcăciunile lor, care le-au făcut ei dumnezeilor lor, și să păcătuiți înaintea Domnului Dumnezeuului vostru.

19. Iară de vei ședeă împrejurul vreunei cetăți zile mai multe, bătându-o ca să o iai, să nu strici pomii ei, nici să pui săcurea în ei, ci din pom să mânici, iară pre el să nu-l tai, că pomul cel din țarină nu easte ca omul, să poată fugi de la fața ta și să se ascunză în șeaș.

20. Iară lemnul care-l știi că nu face rod bun de mâncat, acela să-l strici și să-l tai, și să zidești șeaș asupra cetății carea face războiu asupra ta, până ce să va da ție.

CAP 21

Legi pentru cel ce să află omorât. Muiarea robită în războiu. Pentru fiul cel întâiu născut a ceii urâte, pentru fiul neascultătoriu și pentru cel ce s-au spânzurat pre lemn.

1. ară de să va afla, în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești, om omorât, zăcând în câmp, și nu să știe cine l-au omorât,

2. Vor ieși bătrânii și judecătorii tăi și vor măsura până la cetățile ceale dimprejurul celui omorât.

3. Și va fi bătrânii cetății ceii mai aproape de cel omorât vor lua o vițea din vaci, carea nu au lucrat și nu au tras în jug.

4. Și bătrânii cetății aceia vor aduce vițea într-o vale răpoasă, carea nu s-au lucrat, nici s-au sămănat, și vor tăia capul vițeații în vale.

5. Și să vie preoții leviții, pentru că pre ei i-au ales Domnul Dumnezeu să stea înaintea Lui, și să binecuvinteaze întru numele Lui, și din gura lor să va judeca toată pricea și rana.

6. Și toți bătrânii cetății ceii mai aproape de cel omorât să speale mâinile pre capul vițeații ceii tăiate în vale.

7. Și, răspunzind, vor zice: «Mâinile noastre nu au vărsat sângele acesta, și ochii noștri nu au văzut.

8. Milostiv fii norodului Tău, Israil, pre carele l-ai răscumpărat, Doamne, din pământul Eghiptului, ca să nu fie sânge nevinovat întru norodul Tău, Israil!» Și li să va ierta lor păcatul sângelui.

9. Iară tu rădică sângele cel nevinovat dintră voi și fă ce e bun și plăcut înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

10. Iară când vei ieși la războiu înaintea vrăjmașilor tăi, și va da pre ei Domnul Dumnezeu în mâinile tale, și-i vei prada pre ei,

11. Și intră cei robiți vei vedea muiare frumoasă la față și-ți va plăcea cât să o iai pre ea muiare ție,

12. O vei băga în casa ta, și vei rade capul ei, și vei tăia unghile ei,

13. Și vei lua de la ea hainele ceale de robie, și va șede în casa ta, și va plânge pre tatăl său și pre mumă-sa o lună de zile, și după aceeaa vei intra la ea și vei lăcui cu ea, și va fi ție muiare.

14. Și de nu o vei vrea pre ea, după aceeaa, o lasă slobodă, și să nu o vinzi pre argint, nici să te slujești cu ea, pentru că o ai smerit pre ea.

15. Iară de va avea un om doao muieri, una iubită, iară alta urâtă, și vor naște lui și cea iubită și cea urâtă, și feciorul cel întâiu născut va fi al ceii urâte,

16. Și va fi în zioa în carea va împărți fiilor săi avearea sa, nu va putea să facă să fie întâiu născut feciorul ceii iubite, trecând cu vederea pre feciorul ceii urâte, carele easte cel întâiu născut.

1 Para. 17. Ci întâiu născut va cunoaște pre feciorul ceii urâte și va da lui îndoit din toate câte va avea el, de vreme ce acesta easte pârga fiilor lui și lui să cuvine ceale ce sunt ale celui întâiu născut.

5, 1

18. Iară de va avea cineva fiiu neascultătoriu și îndărăptnic, carele nu ascultă cuvântul tătâne-său și cuvântul mumă-sa, și ei îl ceartă pre el, iară el nu-i ascultă,

19. Să-l prinză tatăl lui și muma lui și să-l scoată înaintea bătrânilor cetății sale și la poarta locului.

20. Și să zică cătră bărbații cetății sale: «Fiiul nostru acesta easte neascultătoriu și îndărăptnic, și nu ascultă cuvântul nostru, mâncătoriu și bețiv».

21. Și-l vor ucide cu pietri bărbații cetății lui și va muri. Și vei rădica pre cel rău dintră voi, și ceialalți, auzind, să vor teame.

22. Iară de va fi cineva în păcat, judecat de moarte, și va muri, și-l veți spânzura pre lemn,

23. Să nu rămâie preste noapte trupul lui pre lemn, ci în zioa aceeaa să-l îngropați, de vreme ce* blăstămat de Dumnezeu easte tot cel spânzurat pre lemn, și să nu spurcați pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l moștenești.

*Gala.

3, 13

CAP 22

Faptă bună să se facă cu lucrul deaproapelui. Despre haina altui fealiu. De cuibul aflat. Despre cununa podului. De a nu mesteca lucruri deschilinite. Despre baierile hainii. De sămnnul fecioriei. De preacurvie. Despre ceaea ce va avea împreunare trupească fără de leage în cetate sau în câmp. Să nu ia muiarea tatâne-său.

*Ieșire
23, 1 [4]

1.*

ând vezi boul fratelui tău sau oaia lui rătăcind, să nu le treci cu vederea, ci să le abați și să le întorci la fratele tău și să le dai lui.

2. Iară de nu easte aproape fratele tău de tine, nici-l știi pre el, le bagă în sălașul tău, și să fie la tine până ce le va căuta fratele tău și le vei da lui.

3. Așea să faci cu asinul lui, și așea să faci cu haina lui, și așea să faci cu tot ce au pierdut fratele tău, toate câte au pierdut el, și le vei afla tu, să nu le treci cu vederea.

4. De vei vedea asinul fratelui tău sau boul lui căzuți pe cale, să nu-i treci cu vederea, ci, rădicând, să-i rădici împreună cu el.

5. Să nu să îmbrace muiarea cu haine bărbătești, nici bărbatul să nu să îmbrace cu haine muieresti, pentru că urâciune easte înaintea Domnului Dumnezeuului tău tot cel ce face acesteia.

6. Iară de vei afla vreun cuib de pasere înaintea feații tale, în cale, au în vreun copaciu sau pre pământ, cu pui sau cu oao, și mumă-sa zăcând preste pui sau preste oao, să nu prinzi pre mamă cu fiii,

7. Ci pre mumă să o slobozi, iară puii ia-ție, ca să fie bine ție și să trăiești zile multe.

8. Și când vei zidi casă noao, fă cunună podului tău, ca să nu faci ucidere de om în casa ta, de va cădea cineva de pre el.

9. Să nu sameni în viia ta mai multe fealiuri, ca să sfînșască roada și sămânța carea o ai sămănat împreună cu roada viei tale.

10. Să nu ari cu bou și asin împreună.

11. Să nu te îmbraci cu haină țasută din lână și din in împreună.

12.* Baieri să-ți faci la ceale patru cornuri a hainelor tale cu care te vei îmbrăca.

*Num.
15, 38

13. De va lua cineva muiare și va lăcui împreună cu ea, și o va urî,

14. Și va aduce asupra ei cuvinte de vinuit și-i va grăi nume rău, și va zice: «Am luat muiarea aceasta, și, întrând eu la dânsa, nu am aflat la ea feciorie».

15. Și, luându-o pre ea tatăl featei și mumă-sa, vor arăta ceale de feciorie ale featei înaintea bătrânilor, la poartă,

16. Și va zice tatăl featei cătră bătrâni: «Pre fata mea aceasta o am dat muiare omului acestuia, și o au urât.

17. Acum el pune asupra ei cuvinte de vinuire, zicând: 'N-am aflat la fata ta feciorie', și acesteia sânt seamnele fecioriei featei mele». Și vor desface haina înaintea bătrânilor cetății.

18. Și vor lua bătrânii cetății aceiia pre omul acela și-l vor pedepsi,

19. Și-l vor globi o sută de sicli și le vor da tatălui featei, pentru că au grăit nume rău asupra fecioarei israilteane, și-i va fi lui muiare, și nu va putea să o gonească pre ea în toate zilele vieții sale.

20. Iară de va fi adevărat cuvântul acesta, și nu să va afla feciorie la fată,

21. Vor scoate pre fată la ușea căsii tătâne-său, și oamenii cetății aceiia o vor

ucide cu pietri și va muri, pentru că au făcut necurăție întru fiii lui Israil și au curvit în casa tătâne-său, și vei rădica pre cel rău dintră voi.

*Levit.
20, 10
Ioan
8, 5

22.* Iară de să va afla om dormind cu muiare carea are bărbat, să-i ucideți pre amândoi, și pre omul cel ce au dormit cu muiarea, și pre muiare, și vei rădica pre cel rău din Israil.

23. Iară de să va afla fată fecioară logodită cu bărbat, și aflându-o pre ea om în cetate va dormi cu ea,

24. Veți scoate pre amândoi la poarta cetății lor și-i veți ucide cu pietri, să moară: pre fată pentru că nu au strigat în cetate, iară pre om pentru ce au smerit muiarea deaproapelui, și vei rădica pre cel rău dintră voi.

25. Iară de va afla în câmp omul pre fata cea logodită, și sâlindu-o va dormi cu ea, să ucideți numai pre cel ce au dormit cu ea.

26. Iară featei să nu-i faceți nimica, că nu easte vinovată morții, că precum vreun om să scoală asupra deaproapelui și-l omoară, așa easte lucrul acesta.

27. Că în câmp o au aflat pre ea, și au strigat fata cea logodită, și nu au fost cine să-i ajute.

28. Iară de va afla cineva pre fata cea fecioară, carea nu easte logodită, și silindu-o va dormi cu ea, și să va afla,

*Ieșire
22, 16

29.* Omul cel ce au dormit cu ea va da tatălui featei cincizeci de didrahme de argint, și ea va fi lui muiare, pentru că o au smerit pre ea, și nu va putea să o gonească în toate zilele vieții sale.

30. Să nu ia omul muiarea tătâne-său și să nu descopere acoperemântul tătâne-său.

CAP 23

Despre cei ce trebuie să se oprească de la besearica lui Dumnezeu sau să se priimească. De necurăția prin ispită în vis. De loc pentru lipsa firii. De sluga fugită. De plata curvei. De a nu lua camătă de la frați. Despre făgăduință. De viia și holda deaproapelui.

1. ă nu între scopit, nici famen, întru adunarea Domnului.

2. ă nu între carele easte născut din curvă întru adunarea Domnului.

*Neemi.
13, 1

3.* Să nu între amanitean și moavitean întru adunarea Domnului, și până la al zecelea neam să nu între în besearica Domnului, și până în veac,

4. Pentru că nu au ieșit înaintea voastră cu pâine și cu apă în cale, când ați ieșit voi din Egipt,* și pentru că au năimit asupra ta pre Valaam, feciorul lui Veor din Mesopotamiia, ca să te blastăme.

*Nume.
22, 5

5. Ci Domnul Dumnezeuul tău nu au vrut să asculte pre Valaam, și au întors Domnul Dumnezeuul tău blăstămurile în blagoslovenie, pentru că te-au iubit pre tine Domnul Dumnezeuul tău.

6. Să nu grăiești ceale de pace lor și ceale de folos lor, în toate zilele tale, în veaci.

7. Să nu urăști pre idumeu, că fratele tău

easte, să nu urăști pre eghiptean, că nemearnic ai fost în pământul Egiptului.

8. Fiii cei ce să vor naște dintru ei întru al treilea neam vor intra întru adunarea Domnului.

9. Iară când vei ieși cu oaste asupra vrăjmașilor tăi, să te ferești de tot lucrul rău.

10. De va fi întru tine om carele să nu fie curat de ispitirea în vis cea de noapte, acela să iasă din tabără și să nu între în tabără,

11. Și de cătră seară să speale trupul său cu apă, și după ce va apune soarele să între în tabără.

12. Și să ai loc afară de tabără, și acolo să ieși afară.

13. Și păruș să ai la brâul tău și, când vei sedea afară, să sapi cu el și să acoperi spurcăciunea ta.

14. Că Domnul Dumnezeuul tău umblă în tabăra ta, ca să te izbăvească pre tine și să dea pre vrăjmașul tău în mâinile tale dinaintea feații tale, și pentru aceea să fie tabăra ta sfântă, ca nu, văzind întru tine lucru spurcat, să se întoarcă de cătră tine.

15. Pre sluga cel ce au fugit de la stăpânul său la tine să nu-l dai stăpânului său,

16. Ci să lăcuiască cu tine, întră voi să lăcuiască unde-i va plăcea lui, și să nu-l necăjești pre el.

17. Să nu fie curvă din featele lui Israil, și să nu fie curvariu din fiii lui Israil.

18. Să nu fie vrăjitoare din featele lui Israil, și să nu vrăjească nici pentru o făgăduință din fiii lui Israil (a).

19. Să nu aduci plata curvii și prețul cânelui în casa Domnului Dumnezeuul tău, nici pentru o făgăduință, că amândoa aceastea sânt urâciune înaintea Domnului Dumnezeuul tău.

20. Să nu iai camătă de la fratele tău, camătă de argint, sau camătă de bucate, sau camătă de tot lucrul cu care-l vei împrumuta.

21. De la cel străin să iai camătă, de la fratele tău să nu iai camătă, ca să te blagoslovească Domnul Dumnezeuul tău întru toate lucrurile tale pre pământul întru care întri să-l moștenești.

22. Iară de te vei lega cu făgăduință Domnului Dumnezeuul tău, să nu întârzi a plini, că cerând va cere Domnul Dumnezeuul tău de la tine, și va fi ție păcat.

23. Iară de nu vei vrea să făgăduiești, nu va fi ție păcat.

24. Ceale ce ies prin buzele tale să le păzăști și să le faci, precum te-ai făgăduit Domnului Dumnezeuul tău, darul care l-au grăit gura ta.

25. Iară de vei intra în holda deaproapelui tău, adună cu mâinile tale spice, iară seacerea să nu o bagi în holda deaproapelui tău.

26. Iară de vei intra în viia deaproapelui tău, mână struguri până ce să va sătura sufletul tău, iară în vas să nu bagi.

18. (a) În unele, stihul 18 nu easte.

Să îngăduie să se dea muierei carte de slobozenie. Despre zălogul săracului. Despre plata lucrătorului. Să nu moară părinții pentru fii, nici fiii pentru părinți. Despre judecata nemearnicului și a săracului. Rămășițele săcerișului și a culesului viei să se lasă săracilor.

*Mateiu
5, 31
Marco
10, 4

1.* **M**ară de-ș va lua cineva muiare și va lăcui cu ea, și va fi de nu va afla har înaintea lui pentru că au aflat în ea lucru urât, să-i scrie ei carte de despărțanie și să o dea în mâinile ei, și să o sloboază pre ea din casa sa.

2. Și ea, ducându-se, să va putea mărita după alt bărbat.

3. Și de o va urî pre ea și bărbatul cel mai de pre urmă, să-i scrie și acesta carte de despărțanie și să o dea în mâinile ei, și să o sloboază din casa sa; sau de va muri bărbatul cel de pre urmă, carele o au luat pre ea muiare șie,

4. Bărbatul cel dintâiu carele o au slobozit pre ea nu va putea să se întorcă și să o ia pre ea iarăși muiare șie, după ce s-au pângărit ea, că urâciune easte înaintea Domnului Dumnezeului tău, și să nu spurcați pământul care Domnul Dumnezeul vostru îl dă voao să-l moșteniți.

5. De să va însura cineva de curând, să nu iasă la războiu, și nici un lucru să nu îngreioaze, scutit să fie în casa sa un an, să veselească pre muiarea sa carea o au luat.

6. Să nu iai zălog moara, nici pietrile morii, că sufletul zălogește acesta.

7. Iară de să va afla om din fiii lui Israil carele fură suflet dintră frații săi, și-l va sili și-l va vinde, să moară furul acela, și rădicați pre cel rău dintră voi.

8. Ia-ți bine aminte la rana leprii, păzește foarte ca să faci după toată leagea carea o vor spune voao preoții leviții, aveți grijă să faceți precum am poruncit voao.

Nume. 9. Adu-ți aminte câte au făcut Domnul
12, 10 Dumnezeul tău Mariamei pre cale, când ați ieșit din Egipt.

10. Iară de ai deatorie la deaproapele tău, orice deatorie, să nu întri în casa lui să-i iai zălog.

11. Afară să stai, și omul carele-ți easte deatoriu, el îți va aduce ție zălog afară.

12. Iară de va fi omul sărac, să nu ții la tine preste noapte zălogul lui,

Ieșire 13. Ci cu apusul soarelui să-i întorci zălogul
22, 26 lui, ca să doarmă în haina sa și să te binecuvinteaze și să fie ție milostenie înaintea Domnului Dumnezeului tău.

Leviț. 14. Să nu ții plata celui sărac și a celui lipsit
19, 13 dintră frații tăi, sau a nemearnicului carele lăcuiește în cetățile tale.

4, 15 [18] 15. Ci într-aceaeși zi să-i dai plata lui, înainte de ce apune soarele, de vream ce easte sărac și întru aceaea are nădeajde, ca să nu strâge cătră Domnul asupra ta, și vei avea păcat.

16.* Să nu moară părinții pentru fii, nici fiii să nu moară pentru părinți, ci fieștecarele pentru păcatul său să moară.

17. Să nu strâmbi judecata nemearnicului și a săracului și a văduvei, și haina văduvei să nu o iai zălog.

18. Ci-ți ado aminte că rob ai fost în pământul Eghiptului și te-au scos Domnul Dumnezeul tău de acolo; pentru aceaea-ți poruncesc ție ca să faci lucrul acesta.

19. Când vei săcera secerișul tău în țarina ta și vei uita vreun snop în țarina ta, să nu te întorci să-l iai, ci să fie a săracului și a nemearnicului și a sirimanului și a văduvei, ca să te blagoslovească Domnul Dumnezeul tău întru toate lucrurile mâinilor tale.

20. Și când vei culeage maslinele, să nu te întorci a aduna ceale ce rămân pre urma ta, ci vor fi ale celui nemearnic și ale celui sărac și ale văduvei.

21. Și când vei culeage viia ta, să nu culegi a doao oară ce rămâne pre urma ta, ci să fie a celui nemearnic și a celui sărac și a văduvei.

22. Și-ți ado aminte cum că ai fost rob în pământul Eghiptului, pentru aceaea-ți poruncesc eu ție astăzi ca să faci cuvântul acesta.

CAP 25

Judecătorii să judece drept. Cum să se pedepsească cel vinovat. Să nu să leage gura bouului ce trieră. Să se rădice sămânța fratelui. Pedepsa muierei carea va prinde de boașe. În fonți și în măsuri să nu să facă strâmbătate. Amalic să se strângă de supt ceriu.

1. **M**ară de să va face price întră oameni și vor veni la judecată, judecătorii vor judeca pre ei, și pre cel drept îl vor vesti drept, iară pre cel vinovat îl vor osândi.

2. Și de va fi vreadnic de bătaie cel vinovat, vor porunci judecătorii să-l culce și să-l bată înaintea lor, după măsura vinei lui.

3.* Cu număr patruzeci să-l bată pre el, iară mai multe să nu adaogă. Iară de vor adaoge a-l bate pre el mai multe lovituri decât aceastea, să va face urât fratele tău înaintea ta.

4.* Să nu legi gura bouului care trieră.

5. Iară de vor lăcui frații într-un loc, și va muri unul dintr-înșii, și sămânță nu au rămas de la el, muiarea celui mort să nu să mărite după bărbat din afară; fratele bărbatului ei va intra la ea și o va lua șieși muiare și va lăcui împreună cu dânsa.

6. Și pruncul carele să va naște să va chema pre numele celui ce au murit, și nu să va stânge numele lui din Israil.

7. Iară de nu va vrea omul* să ia pre muiarea fratelui său, să se suie muiarea la poartă la bătrâni și să zică:** «Fratele bărbatului meu nu va să rădice numele fratelui său în Israil și nu m-au vrut fratele bărbatului meu».

8. Și-l vor chema pre el bătrânii cetății aceiia și vor grăi lui. Iară de va sta el

*4 Împă.
14, 6
2 Paral.
25, 4
Iezechii.
18, 20

*2 Cor.
11, 24

*1 Cor.

9, 9
1 Tim.
5, 18
Mateiu
10, 10
Luca

10, 7

* Rut

4, 6
** Rut
4, 5

și va zice: «Nu vreau să o iau pre ea»,

9. Va veni muiarea fratelui său la el, înaintea bătrânilor, și-l va desculța de un picior, și va scuipi în fața lui și va zice: «Așa să va face omului carele nu va zidi casa fratelui său în Israil».

10. Și să va chema numele lui în Israil Casa celui desculțat de un picior.

11. Iară de să sfădesc doi oameni unul cu altul, om cu fratele său, și va veni muiarea unuia dintr-înșii să scoată pre bărbatul său din mâna celui ce-l bate, și, întinzând mâna sa, îl va prinde de boașe,

12. Să-i taie mâna ei și să nu să facă milă ochiului tău de ea.

13. Să nu fie în sacul tău cumpănă, și cumpănă mare și mică.

14. Punt adevărat și drept să ai, și măsură adevărată și dreaptă să ai, ca să trăiești zile multe pre pământul care Domnul Dumnezeuul tău îl dă ție să-l moștenești.

15. Că urâciune easte înaintea Domnului Dumnezeuului tău tot cel ce face aceastea și tot cel ce face nedreptate.

**Ieșire 17, 8* 16.* Adu-ți aminte câte Ț-au făcut ție Amalic pre cale, când ieșeai tu din pământul Eghiptului,

17. Cum s-au sculat împotriva ta în cale și au tăiat coada taberii tale, pre cei osteniți carii era dinapoia ta, când erai tu flămând și ostenit, și nu s-au temut de Domnul Dumnezeu.

18. Și va fi când îți va da Domnul Dumnezeuul tău odihnă de cătră toți vrăjmașii tăi cei de primpregiurul tău, în pământul care Domnul Dumnezeuul tău îl dă ție să-l moștenești, să stângi numele lui Amalic de supt ceriu și să nu uiți.

CAP 26

Pârğa și zăciuală unde și cui să se dea și cu ce formă de cuvinte.

1. i, după ce vei intra în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău să-l împarți cu soarte, și să-l moștenești, și să lăcuiești într-însul,

2. Să iai din pârğa rodurilor pământului tău care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău, și să bagi într-o coșniță, și să mergi în locul care-l va aleage Domnul Dumnezeuul tău ca să se chiiame numele Lui acolo.

3. Și vei merge la preotul carele va fi în zilele acealea și vei grăi cătră dânsul: «Mărturisesc astăzi Domnului Dumnezeuului meu că am intrat în pământul pentru care S-au jurat Domnul părinților noștri să-l dea noao».

4. Și va lua preotul coșnița din mâinile tale și o va pune înaintea jertvenicului Domnului Dumnezeuului tău.

5. Și, răspunzând, vei zice înaintea Domnului Dumnezeuului tău: «Siria o au părăsit

tatăl meu, și s-au pogorât în Eghipt cu puțini oameni, și au nemernicit acolo, și s-au făcut acolo neam mare și mulțime multă.

6. Și ne-au năcăjit pre noi eghipteanii, și ne-au smerit pre noi, și au pus preste noi lucruri greale.

7. Și am strigat cătră Domnul Dumnezeuul părinților noștri, și au auzit Domnul glasul nostru, și au văzut smereniia noastră, osteneala noastră și năcazul nostru.

8. Și ne-au scos pre noi Domnul din Eghipt, însuși cu putearea Sa cea mare, și cu mână tare, și cu braț înalt, și cu vederi mari, și cu seamne, și cu minuni.

9. Și ne-au adus pre noi la locul acesta, și ne-au dat noao pământul acesta, pământul care curge lapte și miiare.

10. Și acum, iată, am adus pârğa rodurilor pământului care mi l-ai dat mie, Doamne, a pământului care curge lapte și miiare». Și o vei lăsa înaintea Domnului Dumnezeuului tău și te vei închina acolo Domnului Dumnezeuului tău.

11. Și te veselește cu toate bunătățile care Ț-au dat Domnul Dumnezeuul tău ție și căsii tale, tu și levitul, și nemearnicul cel dintru tine.

12. Iară deaca vei plini a da toate zăciualele rodurilor tale, în anul al treilea, a doao zăciuală să o dai levitului și nemearnicului și săracului și văduvei, și vor mânca în cetățile tale și să vor sătura.

13. Și să grăiești înaintea Domnului Dumnezeuului tău: «Am luat ceale sfinte din casa mea* și le-am dat levitului și nemearnicului și săracului și văduvei, după toate poruncile Tale care le-ai poruncit mie; nu am călcat porunca Ta și nu o am uitat.

14. Și nu am mâncat într-un plânsul meu dintr-însele, nu am cheltuit dintr-însele la lucru necurat, nu am dat dintr-însele mortului, am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului meu, am făcut după cum mi-ai poruncit mie.

15.* Caută din casa Ta cea sfântă din ceriu și blagoslovește pre norodul Tău, Israil, și pământul care l-ai dat lor, precum Te-ai jurat părinților noștri să ne dai noao pământ care curge lapte și miiare».

16. În zioa aceasta au poruncit Domnul Dumnezeuul tău ție să faci toate îndreptările aceastea și judecățile, și să le păziți, și să le faceți din toată inima voastră și din tot sufletul vostru.

17. Pre Dumnezeu ai ales astăzi să-ți fie al tău Dumnezeu, și să umbli pre căile Lui, și să păzești îndreptările și poruncile și judecățile Lui, și să ascuți glasul Lui.

18.* Și Domnul te-au ales pre tine astăzi să-I fii Lui norod ales, precum au zis ție ca să păzești poruncile Lui,

19. Și să fii tu mai presus decât toa-

**Sus 14, 29*

**Isaia 63, 15
Varuh 2, 16*

**Sus 7, 6*

te neamurile, precum te-au făcut pre tine numit nedreptilor și lăudat și mărit, ca să fii tu norod sfânt Domnului Dumnezeuului tău, precum au grăit”.

CAP 27

Trecând Iordanul, să se facă oltariu de pietri și în pietrile acealea să se scrie leagea: a blagosloveniei dreptilor și a blăstămului nedreptilor, leagea și forma.

1. i au poruncit Moisi și bătrânii lui Israil norodului, zicând: „Păziți toate poruncile aceastea câte poruncesc eu astăzi voao.

2. Și va fi în zioa carea veți trece Iordanul în pământul care Domnul Dumnezeuul tău îdă ție, și-ți pune ție pietri mari și le lipeaște cu var.

3. Și să scrii pre pietrile acealea toate cuvintele legii aceștiia, după ce vei trece Iordanul, când vei intra în pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău, în pământul care curge lapte și miiare, precum au zis ție Domnul Dumnezeuul părinților tăi.

Ieșire 20, 25 Isus Na. 8, 31 4. Și va fi după ce veți trece Iordanul, să puneți pietrile aceastea, care poruncesc eu voao astăzi, în muntele Gheval, și le veți lipi cu var.

5. Și să zidești acolo jertvenic Domnului Dumnezeuului tău, jertvenic de pietri; să nu pui preste el fier.

6. Din pietri întregi să zidești jertvenic Domnului Dumnezeuului tău și să aduci pre el arderi de tot Domnului Dumnezeuului tău.

7. Și să jertvești acolo o jertvă de mântuire, și să mânânci și să te sature și să te veselești înaintea Domnului Dumnezeuului tău.

8. Și să scrii pre pietrile aceastea toată leagea aceasta, chiiar foarte”.

9. Și au grăit Moisi și preoții leviții cătră tot Istrailul, zicând: „Taci și ascultă, Israile! În zioa aceasta te-ai făcut norod Domnului Dumnezeuului tău.

10. Ascultă glasul Domnului Dumnezeuului tău și să faci toate poruncile Lui și îndreptările Lui, câte poruncesc eu ție astăzi”.

11. Și au poruncit Moisi norodului în zioa aceaea, zicând:

12. „Aceștiia vor sta a binecuvânta norodul în muntele Garizin, după ce veți trece Iordanul: Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Iosif și Veniamin.

13. Și aceștiia vor sta a blăstăma în muntele Ghevalului: Ruvim, Gad și Asir, Zavulon, Dan și Neftalim.

Danii. 9, 13 14. Și, începând, leviții vor zice cătră tot Istrailul, cu glas mare:

[11] 15. «Blăstămat omul carele va face chip cioplit și vărsat, urâciune Domnului, lucru de mâni de meșteri, și-l va pune întru ascuns!»

16. Și, răspunzind tot norodul, va zice: «Fie blăstămat cel ce nu cinsteaște pre tatăl

23. (a) În cea veachie: Blăstămat cel ce doarme cu so-

său sau pre muma-sa!» Și va zice tot norodul: «Fie!»

17. «Blăstămat tot cel ce mută hotarale deaproapelui!» Și va zice tot norodul: «Fie!»

18. «Blăstămat tot cel ce face pre orb să rătațească pre cale!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

19. «Blăstămat tot cel ce va strâmba judecata nemearnicului și a săracului și a văduvei!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

20. «Blăstămat cel ce doarme cu muiarea tătâne-său, pentru că au descoperit acopere-mântul tătâne-său!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

21. «Blăstămat tot cel ce doarme ori cu ce dobitoc!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

22. «Blăstămat cel ce doarme cu soru-sa cea de pre tatăl său sau cu cea de pre mumă-sa!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

23. «Blăstămat cel ce doarme cu soacră-sa!» Și va zice tot norodul: «Fie!» (a) «Blăstămat cel ce doarme cu sora muierii sale!» Și va zice tot norodul: «Fie!»

24. «Blăstămat cel ce bate pre deaproapele său cu viclesug!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

25. Blăstămat cel ce ia daruri ca să uciză sufletul sângelui celui nevinovat!» Și tot norodul va zice: «Fie!»

26. «Blăstămat tot omul carele nu va rămânea întru toate cuvintele legii aceștiia, ca să le facă pre eale!» Și va zice tot norodul: «Fie!»

CAP 28

În multe fealiuri să făgăduiaște blagoslovenie celor ce vor ținea leagea, și celor ce nu vor ținea, blăstăm.

1. i va fi după ce veți trece Iordanul în pământul care-l dă voao Domnul Dumnezeuul vostru, * de veți auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeuului vostru, ca să păziți și să faceți toate poruncile aceastea care le poruncesc eu ție astăzi, te va face Domnul Dumnezeuul tău mai înalt decât toate neamurile pământului.

* Leviț. 26, 3

2. Și vor veni preste tine toate blagosloveniile aceastea, și te vor afla, de vei auzi cu auzul glasul Domnului Dumnezeuului tău.

3. Blagoslovit să fii tu în cetate și blagoslovit să fii în țarină.

4. Blagoslovite să fie rodurile pântecelui tău, și rodurile pământului tău, și ciurdele vacilor tale, și turmele oilor tale.

5. Blagoslovite să fie cămările tale și rămășițele tale.

6. Blagoslovit să fii tu când întri înlăuntru, și blagoslovit să fii tu când ieși afară.

7. Să-ți dea ție Domnul Dumnezeuul tău pre vrăjmașii tăi, carii stau împotriva ta, frâmți înaintea feații tale; pre o cale vor ieși asupra ta, și pre șapte căi vor fugi de cătră fața ta.

ra muierii sale”, nu să află.

8. Să trimiță Domnul ție blagoslovenie în cămările tale, și la toate, oriunde vei pune mâna ta, în tot pământul care-l dă ție Domnul Dumnezeuul tău.

9. Să te facă pre tine Domnul Dumnezeuul tău Șie norod sfânt, precum S-au jurat părinților tăi, de vei auzi glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei umbla întru toate căile Lui.

10. Și te vor vedea pre tine toate neamurile pământului că numele Domnului să chiiamă preste tine, și să vor teame de tine.

11. Și te va înmulți pre tine Domnul Dumnezeuul tău cu ceale bune, cu rodirile pântecelui tău, și cu roadele dobitoacelor tale, și cu roadele pământului tău, pre pământul pentru care S-au jurat Domnul părinților tăi să-l dea ție.

12. Să deschiză ție Domnul vistieria Sa cea bună, ceriul să dea ploaie pământului tău, în vremea sa, să blagoslovească toate lucrurile mâinilor tale. Și să împrumutezi neamuri multe, iară tu să nu te împrumutezi, și să stăpânești neamuri multe, iară pre tine să nu te stăpânească.

13. Să te facă pre tine Domnul Dumnezeuul tău cap, și nu coadă, și vei fi atunci deasupra, și nu vei fi dedesupt, de vei asculta poruncile Domnului Dumnezeuului tău, care-ți poruncesc eu ție astăzi să le păzăști și să le faci.

14. Să nu te abați de la toate cuvintele care-ți poruncesc eu ție astăzi, de-a dreapta au de-a stânga, și să mergi după dumnezăi străini ca să le slujești lor.

Levi. 15. Și va fi de nu vei asculta glasul Domnului
26, 14 Dumnezeuului tău, și nu vei păzi și nu vei face
Ieremia toate poruncile Lui care-ți poruncesc eu ție
2, 17 astăzi, vor veni preste tine toate blăsteamele
Malah. aceastea și te vor prinde pre tine.

2, 2 16. Blăstămat să fii tu în cetate și blăstămat să fii în țarină.

17. Și blăstămate să fie cămările tale și rămășițele tale.

18. Blăstămate să fie rodirile pântecelui tău și rodirile pământului tău, ciurzile vacilor tale și turmele oilor tale.

19. Blăstămat să fii tu când vei intra înlăuntru și blăstămat tu, când vei ieși afară.

20. Să trimiță preste tine Domnul lipsă, și foamete, și perire întru toate unde vei pune mâna ta să faci, până ce te va piiarde pre tine și până ce te va sfârși pre tine degrab pentru răutatea faptelor tale, că M-ai părăsit pre Mine.

21 Să lipească de tine Domnul moartea, până ce te va topi de pre pământul în care întri tu să-l moștenești.

22. Să te bată pre tine Domnul cu lipsă, și cu langoare și cu friguri și cu arsură, și cu ucidere și cu vânt stricăcios și cu gălbinare, și să te gonească pre tine până

ce te vor piiarde.

23. Și să fie ceriul carele easte deasupra capului tău de aramă, și pământul care easte sub tine de fier.

24. Să dea Domnul Dumnezeuul tău ploaia pământului, prav și pulbere din ceriu să se pogoară preste tine, până te va zdrobi și până te va piiarde cu grabă.

25. Dea Domnul să fii tăiat înaintea vrăjmașilor tăi; pre o cale să ieși înaintea lor și pre șapte căi să fugi de la fața lor, și să te împrăști în toate împărățiile pământului.

26. Și să fie morții voștri mâncare pasărilor ceriului și fierilor pământului, și să nu fie cine să-i apere.

27. Bată-te Domnul cu rană eghiptenească la șezut, și cu râie sălbatecă și cu usturime, ca să nu te poți vindeca.

28. Bată-te Domnul cu desmenticie, și cu orbire, și cu ieșire din minte,

29. Și să pipăi în amiazăzi cum pipăie orbul întru întunecare, și să nu te norocești în căile tale, și să fii năpăstuit și jefuit în toate zilele, și să nu fie cine să-ți ajute.

30. Muiare să iai, și alt bărbat să o ție pre ea, casă să zidești și să nu lăcuiești într-însa; vie să sădești și să nu o culegi pre ea.

31. Boul tău să se junghie înaintea ta și să nu mândi dintr-însul; asinul tău cu sila să se ia de la tine și să nu să dea înapoi ție; oile tale să se dea vrăjmașilor tăi, și să nu fie cine să-ți ajute.

32. Fiii tăi și featele tale să se dea altui neam, și ochii tăi să se uite orbind la ei, și nimica să nu poată mâna ta.

33. Rodurile pământului tău și toate ostenealele tale să le mândce neamul carele tu nu-l știi, și să fii năpăstuit și asuprit în toate zilele tale.

34. Și să amețești pentru vederile care le vei vedea cu ochii tăi.

35. Bată-te Domnul cu rană rea preste genunchi și preste pulpe, și să nu te poți vindeca tu, de la talpa picioarelor tale până la creștetul tău.

36. Să te ducă Domnul pre tine și pre împăratul tău, pre carele vei pune preste tine, la neamul care tu nu-l știi, nici părinții tăi, și vei sluji acolo dumnezeilor străini, leamnelor și piștrilor.

37. Și vei fi acolo de răs și de pildă și de poveaste la toate neamurile la care te va duce Domnul.

38.* Sămânță multă vei sămăna în țarină și puțină vei strânge, pentru că o vor mândca lăcustele. *Mihe. 6, 15
Agheu

39. Vie vei sădi și o vei lucra, și vin nu vei bea, nici te vei veseli dintru ea, pentru că o va mândca viiarme.

40. Maslini vor fi ție în toate hotarale tale, și cu untdelemn nu te vei unge,

pentru că vor curge maslinele tale.

41. Fii și feate vei naște și nu vor fi ai tăi, pentru că vor merge în robie.

42. Toți pomii tăi și rodurile pământului tău le va topi pălitura.

43. Cel nemernic carele easte întru tine să va sui preste tine sus, sus, iară tu te vei pogori jos, jos.

44. Acesta te va împrumuta pre tine, iară tu nu-l vei împrumuta pre el. Acesta va fi cap, iară tu vei fi coadă.

45. Și vor veni preste tine toate blăstămurile aceastea și te vor goni, și te vor prinde până ce te vor piiarde și până ce te vor sfârși, pentru că nu ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău, ca să păzăști poruncile Lui și îndreptările Lui, câte Ț-au poruncit Ție.

46. Și vor fi întru tine seamne și minuni, întru sămânța ta, până în veac.

47. Pentru că nu ai slujit Domnului Dumnezeului tău cu bucurie și cu inimă bună, pentru mulțimea tuturor.

48. Și vei sluji vrăjmașilor tăi, pre cari-i va trimite Domnul asupra ta, în foame și în seate și în goliciune și în lipsă de toate. Și va pune jug de fier pre grumazul tău, până ce te va piiarde de tot.

49. Și va aduce preste tine Domnul neam de departe, de la marginea pământului, cum zboară vulturul, neam a căruia limbă nu o vei înțaleage,

50. Neam cu față nerușinată, care nu să va sfii de fața celui bătrân, și de cel tinăr nu-i va fi milă.

51. Și va mânca nașterile dobitoacelor tale și rodurile pământului tău, și nu-ți vor lăsa Ție nici grâu, nici vin, nici untdelemn, nici ciurzile vacilor tale, nici turmele oilor tale, până ce te va piiarde.

52. Și te va sfărma întru toate cetățile tale, până ce să vor strica zădurile tale ceale înalte și ceale tari întru care ai nădăjduit, în tot pământul tău, și te va năcăji pre tine în toate cetățile tale, care le-au dat Ție Domnul Dumnezeul tău.

Plân. 53. Și vei mânca rodurile pântecelui tău, carnea fiilor tăi și a featelor tale, carii Ț-au dat Ție Domnul Dumnezeul tău, întru îmbulzala ta și întru necazul tău, cu carea te va năcăji vrăjmașul tău.

4, 10

54. Cel moale întru tine și cel gingaș foarte va cugeta rău cu ochiul său asupra fratelui său, și asupra muierii ceii din sânul său, și asupra celorlalți fii ai săi, carii vor rămânea lui,

55. Ca să nu dea nici unuia din trupurile fiilor săi pre cari-i va mânca, pentru că nimica nu i-au rămas lui ca să dea, întru îmbulzala ta și întru necazul tău, cu carea te vor năcăji pre tine vrăjmașii tăi în toate cetățile tale.

56. Și cea moale întru voi și cea gingașe

foarte, carea nu au cercat a călca cu talpa piciorului său pre pământ, pentru gingășie și moliciune, rău va cugeta cu ochiul asupra bărbatului său, cel din sânul ei, și asupra feciorului său, și asupra featei sale,

57. Și soartea sa carea au ieșit printră coapsăle ei, și pre fiiul său, pre care-l va naște, că va mânca pre aceștia întru ascuns, pentru lipsa tuturor întru îmbulzala ta și întru necazul tău, cu care te va năcăji vrăjmașul tău în cetățile tale.

58. De nu vei asculta ca să faci toate cuvintele legii aceștia care sânt scrise în cartea aceasta, și să vă teameți de numele cel cinstit și minunat, adecă de Domnul Dumnezeul tău,

59. Și minunate va face Domnul bătaile tale și bătaile sămânții tale, bătaii mari și minunate și boale reale și stătornice.

60. Și va aduce asupra ta toate nevoile ceale reale ale Eghiptului, de care te-ai temut tu de cătră fața lor, și să vor lipi de tine.

61. Și toată boala și toată bătaia care nu sânt scrise în cartea legii aceștia va aduce Domnul asupra ta, până ce te va piiarde.

62. Și veți rămânea puțini cu numărul, cei ce mai înainte ați fost ca stealele cerului de mulți, pentru că nu ai ascultat glasul Domnului Dumnezeului tău.

63. Și în ce chip s-au bucurat Domnul de voi, ca să vă facă voao bine și să vă înmulțască pre voi, așa să va bucura Domnul de voi ca să vă piiarză pre voi, și vă veți scoate din pământul în care meargeți să-l moșteniți.

64. Și te va împrăștiia pre tine Domnul Dumnezeul tău în toate neamurile, de la o margine a pământului până la ceaalaltă margine a pământului, și vei sluji acolo altor dumnezăi, leamnelor și pietrilor, pre carii nici tu nu i-ai știut, nici părinții tăi.

65. Ci și întră neamurile acealea nu vei avea odihnă, nici va odihni talpa piciorului tău, și-ți va da Ție Domnul acolo inimă spărioasă și ochi întunecați și suflet topit.

66. Și va fi viața ta spânzurată înaintea ochilor tăi, și te vei teame zioa și noaptea, și nu vei creade vieții tale.

67. Dimineața vei zice: «O, când să va face seară!» și seara vei zice: «O, când să va face dimineață!», de frica inimii tale de carea te vei teame și de vederile care le vei vedea cu ochii tăi.

68. Și te va întoarce Domnul în Egipt cu luntri, că calea carea am zis Ție: «Mai mult nu o veți vedea!» Și acolo vă veți vinde vrăjmașilor voștri, să fiți robi și roabe, și nu va fi cine să vă cumpere”.

CAP 29

Legătura și jurământul israilteanilor cu Dumnezeu, după facerile de bine a Domnului; și amenințarea împotriva celor ce nu vor ținea credința.

1. ceastea sânt cuvintele legăturii carea au poruncit Domnul lui Moisi să o întărească cu fiii lui Israil în pământul lui Moav, afară de legătura carea o au făcut cu ei în Horiv.

2. Și au chemat Moisi pre toți fiii lui Israil și au zis cătră ei: * „Voi ați văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeu vostru în pământul Eghiptului, înaintea voastră, lui Faraon, și slugilor lui, și tot pământului lui,

3. Ispitele ceale mari care le-au văzut ochii tăi, seamnele și minunile ceale mari, mâna cea tare și brațul cel înalt.

4. Și nu v-au dat voao Domnul Dumnezeu inimă să știți, și ochi să vedeți, și urechi să auziți, până în zioa aceasta.

Sus 5. Și v-au adus pre voi patruzeci de ani 8, 2 prin pustie; nu s-au învechit hainele voastre, și încălțămintele voastre nu s-au stricat din picioarele voastre.

6. Pâine nu ați mâncat, vin și beutură beți-vă nu ați beut, ca să știți că acesta-i Domnul Dumnezeu vostru.

Sus 7. Și ați venit până la locul acesta și au ieșit Sion, împăratul Esevonului, și Og, împăratul Vasanului, înaintea voastră cu războiu. 3, 1

8. Și i-am bătut pre ei, și le-am luat pământul lor, și l-am dat moșie lui Ruvin și lui Gad, și la jumătate din neamul lui Manasi.

9. Și să păziți să faceți toate cuvintele legăturii aceștia, ca să cunoașteți toate câte veți face.

10. Voi stați astăzi toți înaintea Domnului Dumnezeului vostru, mai-marii neamurilor voastre, și bătrânii voștri și judecătorii voștri și cărturarii voștri toți bărbații lui Israil,

11. Muierile voastre și fiii voștri și nemarnicul ce e în tabăra voastră, de la tăietoriul leamnelor voastre, până la purtătoriul apei voastre,

12. Ca să petreaceți întru legătura Domnului Dumnezeului vostru și în blăstămurile Lui, câte Domnul Dumnezeu tău pune asupra ta astăzi,

13. Ca să te întărească pre tine norod Luiși, și El să fie Dumnezeu tău, precum au zis ție și precum s-au jurat părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov.

14. Și nu numai voao singuri puiu eu legătura asta și blăstămul acesta,

15. Ci și celor ce sânt cu voi astăzi aici, înaintea Domnului Dumnezeului vostru, și celor ce nu sânt cu voi aici astăzi.

16. Că voi știți cum am lăcuit noi în pământul Eghiptului și cum am trecut printră neamurile care le-am trecut.

17. Și ați văzut spurcăciunile lor, și idolii lor cei de lemn și de piază, de argint și de aur, care sânt la eale.

18. Să nu fie întru voi cineva, bărbat sau muiare, sau familie, sau neam care să cugete să se abată de la Domnul Dumnezeu vostru și să meargă să slujească dumnezeilor neamurilor acelora. Să nu fie întru voi vreo rădăcină carea odrăslește în sus fiiare și amărăciune.

19. Și va fi după ce va auzi cuvintele blăstămului acestuia, va cugeta întru inima sa, zicând: «Cuvioase să fie mie, că întru rătcirea inimii mele voiu umbla», ca nu împreună să piarză cel păcătos pre cel nepăcătos,

20. Nu va vrea Dumnezeu să Se milostivească spre acela, ci încă atunci să va aprinde mâniia Domnului și râvna Lui asupra omului aceluia, și vor veni preste el toate blăstămurile legii aceștia, care sânt scrise în cartea aceasta, și va șterge Domnul numele lui de supt ceriu.

21. Și-l va osibi pre el Domnul la reale dintră toți fiii lui Israil, după toate blăstămurile legăturii ceii scrisă în cartea legii aceștia.

22. Și va zice neamul celalalt, fiii voștri carii să vor scula după voi, și cel străin carele va veni din pământ de departe, și vor vedea bătăile pământului aceluia și boalele lui carele le-au trimis Domnul preste el,

23. Cu piază pucioasă și cu sărătură ars, tot pământul lui nu să va sămăna, nici va odrăsli, nici va crește preste el vreo verdeață,* în ce chip s-au surpat Sodoma și Gomora, Adama și Săvoim, pre care le-au surpat Domnul întru iuțimea și întru mâniia Sa.

24. Și vor zice toate neamurile:* «Pentru ce au făcut Domnul așa pământului acestuia? Și carea easte această iuțime mare a mâniei?»

25. Și vor răspunde: «Pentru că au părăsât legătura Domnului Dumnezeului părinții lor, când i-au scos pre ei din pământul Eghiptului,

26. Și s-au dus de au slujit la dumnezei străini, și s-au închinat lor, pre carii nu i-au știut și nu le-au împărțit lor.

27. Pentru aceea s-au mâniiat cu iuțime Domnul asupra pământului aceluia, ca să aducă asupra lui toate blăstămurile ceale scrisă în cartea legii aceștia.

28. Și i-au rădicat pre ei Domnul din pământul lor cu mânie și cu urgie și cu aprindere mare foarte, și i-au lăpădat pre ei într-alt pământ, precum acum».

29. Ceale ascunsă sânt la Domnul Dumnezeul nostru, iară ceale arătate sânt la noi și la fiii noștri, până în veac, ca să facem toate cuvintele legii aceștia.

CAP 30

Îndeamnă Moisi la pocăință pre cei greșiți, că pocăința cea adevărată îmblânzește pre Dumnezeu. Porunca cea dată noao nu easte departe de noi. Întru ținearea sau neținearea acelora să făgăduiaște viața și binele, moartea și răul, ca, din voie alegând binele, să trăim și să nu ne lipim de rău.

*Facer. 19, 24

*3 Împă. 9, 8
Ieremia 22, 8

1. i va fi după ce vor veni peste tine toate cuvintele acestea, blagoslovenia și blăstămul care le-am pus înaintea feții tale, și le vei cugeta cu inima ta în toate neamurile, oriunde te va împrăștiia Domnul Dumnezeuul tău,

2. Și te vei întoarce la Domnul Dumnezeuul tău, și vei asculta glasul Lui întru toate câte poruncesc eu ție astăzi, din toată inima ta și din tot sufletul tău,

3. Va tămădui Domnul păcatele tale și te va milui, și iară te va aduna din toate neamurile întră care te-au împrăștiat Domnul Dumnezeuul tău.

4. De vei fi împrăștiat de la o margine a ceriului până la cealaltă margine a ceriului, de acolo te va aduna Domnul Dumnezeuul tău, și de acolo te va lua.

2 Mac. 1, 29 5. Și te va băga Domnul Dumnezeuul tău în pământul care l-au moștenit părinții tăi, și-l vei moșteni, și-ți va face bine ție, și te va înmulți mai mult decât pre părinții tăi.

6. Și va curăți împregiur Domnul inima ta și inima sămânții tale, ca să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău, ca să trăiești tu.

7. Și va pune Domnul Dumnezeuul tău blăstămurile acestea preste vrăjmașii tăi, și preste cei ce te-au urât și te-au gonit pre tine.

8. Și tu te vei întoarce și vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei face poruncile Lui, care poruncesc eu ție astăzi.

9. Și te va blagoslovi Domnul Dumnezeuul tău întru tot lucrul mâinilor tale, întru rodurile pântecelui tău, și întru roadele pământului tău; că Să va întoarce Domnul Dumnezeuul tău, ca să Se bucure de tine și să-ți facă bine, precum S-au bucurat de părinții tăi,

10. De vei asculta glasul Domnului Dumnezeuului tău și vei păzi poruncile Lui și îndreptările Lui și judecățile Lui ceale scrise în cartea legii aceștia, și te vei întoarce către Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău.

11. Că porunca aceasta carea o poruncesc eu ție astăzi nu easte mai presus, nici easte departe de tine.

*Rom. 10, 6 12. Nu easte în ceriu, ca să zici: «Cine dintră noi să va sui în ceriu și să ne-o aducă, ca, auzind-o, să o facem?»

13. Nici easte dincolo de mare, ca să zici: «Cine dintră noi va trece dincolo de mare și o va aduce noao, ca, auzind-o, să o facem?»

14. Ci foarte aproape de tine easte cuvântul, în gura ta și în inima ta și în mâinile tale easte, ca să-l faci.

15. Iată, am pus astăzi înaintea feții tale viața și moartea, binele și răul.

16. De vei asculta poruncile Domnului Dum-

18. (a) În cea vechie easte: care Domnul Dumnezeul tău dă ție.

nezeului tău, carele poruncesc eu astăzi ție, ca să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău, și să umbli întru toate căile Lui, și să păzăști îndreptările Lui și poruncile Lui și judecățile Lui, veți trăi și vă veți înmulți, și te va blagoslovi Domnul Dumnezeuul tău în tot pământul la care vei intra să moștenești.

17. Iară de să va muta inima ta și nu vei asculta, și, înșelându-te, te vei închina la alți dumnezei și vei sluji lor,

18. Spuii ție astăzi că cu perire veți peri, și nu veți trăi zile multe pre pământul (a) la care treaceți voi Iordanul ca să-l moștenești.

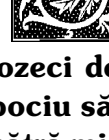
19. Mărturie să-mi fie mie astăzi asupra voastră și ceriul și pământul, că și viața și moartea am pus înaintea obștii voastre, și blagoslovenia și blăstămul. Aleage viața, ca să trăiești tu și sămânța ta,

20. Și iubeaște pre Domnul Dumnezeuul tău, și-ascultă glasul Lui, și te lipeaște de El, că aceasta easte viața ta și îndelungarea zilelor tale, ca să lăcuiești pre pământul pentru care S-au jurat Domnul părinților tăi, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, să-l dea lor”.

CAP 31

Moisi pune pre Iisus, fiiul lui Navi, în locul său povățuitoriu. Scribe a doao leage și o dă preoților și bătrânilor să o ție, în anul a șeaptelea să o cetească norodului.

1. i au sfârșit Moisi a grăi cuvintele acestea către toți fiii lui Israil.

2. Au zis către ei: „De o sută și doaozeci de ani sânt eu astăzi, și mai mult nu pociu să întru și să ies (a), și Domnul au zis către mine:» «Nu vei trece Iordanul acesta».

3. Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce merge înaintea feții tale, Acela va piarde neamurile acestea de la fața ta,* și le vei moșteni pre eale, și Iisus, cel ce merge înaintea feții tale, precum au grăit Domnul.

4. Și va face Domnul Dumnezeuul tău lor cum au făcut lui Sion și lui Og, celor doi împărați ai amoreilor, carii era dincolo de Iordan, și pământul lor, cum i-au piedut pre ei.

5. Și după ce-i va da pre ei Domnul voao,* să le faceți în ce chip v-am poruncit voao.

6. Îmbărbătează-te și te întăreaște, nu te teame, nici te spăriia, nici te îngrozi de fața lor, că Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce merge înaintea ta, împreună cu tine, nu te va părăsi, nici te va lăsa”.

7. Și au chemat Moisi pre Iisus și i-au zis lui înaintea a tot Israilul:* „Îmbărbătează-te și te întăreaște, că tu vei în-

2. (a) Adecă: să umbli.

*Nume. 27, 23

[20, 12]

Sus

3, 27

Jos

34, 4

*Nume

21, 24

*Sus

7, 2

*Isus N.

1, 7

3 Împăr.

2, 2

tra cu norodul acesta în pământul care S-au jurat Domnul părinților voștri să-l dea lor, și tu-l vei împărți lor cu soarte ca să-l moștenească.

8. Și Domnul, Cel ce împreună cu tine merge înainte, nu te va părăsi, nici te va lăsa, nici te va spăria”.

9. Și au scris Moisi toate cuvintele legii aceștia într-o carte și o au dat preoților, fiilor lui Levi, care poartă sicriul legii Domnului, și bătrânilor fiilor lui Israil.

10. Și le-au poruncit lor Moisi în zioa aceea, zicând: „După șapte ani, în vremea anului iertării, în sărbătoarea corturilor,

11. Când să va aduna tot Israilul să se areate înaintea Domnului Dumnezeu vostru, în locul care-l va aleage Domnul, să cetiți leagea aceasta înaintea a tot Israilul, la urechile lor,

12. Adunând norodul, pre bărbați și pre muieri, și pre nemearnicul cel din cetățile voastre, ca să auză și să învețe a să teame de Domnul Dumnezeu său, și, auzind, să facă toate cuvintele legii aceștia.

13. Și fiii lor carii nu știu vor auzi și vor învăța a să teame de Domnul Dumnezeu său în toate zilele, câte vor trăi ei pre pământul la care voi treceți Iordanul să-l moșteniți”.

14. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Iată, s-au apropiat zilele morții tale; chiiamă pre Iisus și stați la ușile cortului mărturiei, și voi porunci lui”. Și au mers Moisi și Iisus la cortul mărturiei, și au stătut la ușile cortului mărturiei.

15. Și s-au pogorât Domnul în stâlp de nor și au stătut la ușile cortului mărturiei, și au stătut stâlpul cel de nor la ușile cortului mărturiei.

16. Și au zis Domnul cătră Moisi: „Iată, tu vei dormi cu părinții tăi, și, sculându-să norodul acesta, va curvi după dumnezeii cei străini a pământului în care intră, și Mă vor părăsi pre Mine, și vor strica legătura Mea, carea am făcut cu ei.

17. Și Mă voi mânia cu iuțime asupra lor în zioa aceea, și voi părăsi pre ei, și voi întoarce fața Mea de cătră ei, și va fi mâncare de tot, și-l vor afla pre el reale multe și năcazuri, și va zice în zioa aceea: «Pentru că nu easte Domnul Dumnezeu meu întru mine m-au aflat realele acestea?»

18. Iară Eu, întorcând, voi întoarce fața Mea de cătră ei în zioa aceea, pentru toate răutățile care au făcut, că s-au dus ei la dumnezăi străini.

19. Și acum, scrieți cuvintele cântării aceștia și învățați pre fiii lui Israil, și o băgați în gura lor, ca să fie Mie cântarea aceasta împotriva feții, mărturisând asupra fiilor lui Israil.

20. Că-i voi băga pre ei în pământul cel bun, care M-am jurat părinților lor să le dau lor, pământ care curge lapte și miiare, și vor mânca și, săturându-să, să vor umplea, și să vor întoarce la dumnezăi străini și vor sluji lor, și Mă vor mânii pre Mine, și vor strica legătura Mea care o am pus lor.

21. Și va fi când vor afla pre ei reale multe și nevoi, va sta împotriva lor cântarea aceasta înaintea feții lor, mărturisind că nu să va uita din gura lor și din gura seminției lor, că Eu știu răutatea lor, câte vor face aici astăzi, mai înainte de ce-i voi băga pre ei în pământul cel bun, care M-am jurat părinților lor”.

22. Și au scris Moisi cântarea aceasta în zioa aceea, și au învățat pre fiii lui Israil.

23. Și au poruncit Moisi lui Iisus, fiului lui Navi, și i-au zis lui: „Îmbărbătează-te și te întărește, că tu vei băga pre fiii lui Israil în pământul care S-au jurat lor Domnul, și El va fi cu tine”.

24. Și după ce au sfârșit Moisi a scrie toate cuvintele legii aceștia în carte, până în sfârșit,

25. Au poruncit leviților, celor ce poartă sicriul legii Domnului, zicând:

26. „Luați cartea legii aceștia și o puneți de latura sicriului legii Domnului Dumnezeu vostru, și să fie acolo mărturie asupra ta.

27. Că știu eu împotrivirea ta și cerbicea ta cea vârtoasă, că, încă viu fiind eu cu voi astăzi, împotrivnici ați fost lui Dumnezeu; cum, dară, nu veți fi după moartea mea?

28. Adunați la mine pre mai-marii neamurilor voastre și pre bătrânii voștri și pre judecătorii voștri și pre cărturarii voștri, ca să grăiesc la urechile lor toate cuvintele acestea și să puiu asupra lor mărturie ceriul și pământul.

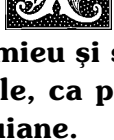
29. Că știu că după moartea mea veți face fărădeleage și vă veți abate de la calea carea am poruncit voao, și vă vor ajunge pre voi reale în zilele ceale de apoi, că veți face reale înaintea Domnului și-L veți mânii cu lucrurile mâinilor voastre”.

30. Și au grăit Moisi la urechile a toată adunarea lui Israil cuvintele cântării aceștia, până la sfârșit:

CAP 32

A doao cântare a lui Moisi, cu carea aduce aminte facerile de bine a lui Dumnezeu și nemulțămirea norodului, cea de multe ori de la Dumnezeu pedepsită. Să poruncește lui Moisi să se suie în muntele Avarim, să vază Pământul Făgăduinții.

1., a aminte, ceriule, și voi grăi, și să auză pământul cuvintele din gura mea!

2. Să așteapte ca ploaia răspunsul meu și să se pogoară ca roaoa graiurile mele, ca ploia pre troscot și ca roaoa pre buruiane.

3. Că numele Domnului am chemat. Dați mărire Dumnezeului nostru!

4. Dumnezeu, adevărate-s lucrurile Lui și toate căile Lui, judecați. Dumnezeu e credincios și nu easte nedreptate întru Dânsul, drept și cuvios e Domnul.

5. Greșit-au, nu sânt a Lui fiii cei cu prihană, neam întort și răzvrătit.

6. Au aceste Domnului răsplătiți? Acest norod e nebun și neînțelept. Au nu însuși Acesta, Părintele tău, te-au agonisit pre tine, și te-au făcut și te-au zidit?

Iov 8, 8 7. Aduceți-vă aminte de zilele veacului, socotiți anii neamului neamurilor, întrebă pre tatăl tău și va povesti ție, și pre cei bătrâni ai tăi și-ți vor spune ție.

8. Când au împărțit Cel Preaînalt neamurile, cum au sămănat pre fiii lui Adam, au pus hotarale neamurilor după numărul îngerilor lui Dumnezeu.

9. Și s-au făcut partea Domnului norodul Său, Iacov, funea moștenirii Sale, Israil.

10. L-au îndestulat pre el în pustie întru seate de ardere în pământ fără de apă, încungiu-ratu-l-au pre el și l-au învățat, și l-au păzit ca lumina ochiului.

11. Ca un vultur și-au acoperit cuibul Său, și spre puii Săi au dorit, întinzindu-și arepile Sale i-au priimit pre ei și i-au rădicat pre umerii Săi.

12. Domnul singur i-au povățuit pre ei, și nu era cu dânșii dumnezeu străin.

13. Suiu-i-au pre ei la vârtutea pământului, hrănit-i-au pre ei cu rodurile țarinilor, supt-au miiare din piază și untdelemn din piază vârtoasă.

14. Unt de vaci și lapte de oi cu grăsimea mieilor și a berbecilor, a fiilor de tauri și de țapi, cu grăsime din măduha grâului, și sânge de strugur au beut, vin.

15. Și au mâncat Iacov și s-au săturat, și s-au lăpădat de Cel Iubit. Îngroșeatu-s-au, îngrășeatu-s-au, lățitu-s-au și au părăsit pre Dumnezeu, Cel ce l-au făcut pre el, și s-au depărtat de la Dumnezeu, mântuitorul său.

16. «Mâniatu-M-au întru cei străini, întru urăciunile sale M-au amărât».

17. Jertvit-au dracilor și nu lui Dumnezeu, dumnezăilor pre carii nu i-au știut, noi și de curând au venit, pre carii nu i-au știut părinții lor.

18. Pre Dumnezeu, Cel ce te-au născut, ai părăsit și ai uitat pre Dumnezeu, Cel ce te hrănește.

19. Și au văzut Domnul și l-au părut rău, și S-au scârbit pentru mâniia fiilor Săi și a fezelor Sale.

20. Și au zis: «Întoarce-voiu fața Mea despre dânșii și voiu arăta ce va fi lor în zilele ceale de apoi, că neam întort easte, fii la carii nu easte credință într-înșii.

21. Ei M-au întărâtat pre Mine întru cel ce nu easte Dumnezeu, mâniatu-M-au întru ido-

lii săi,* și Eu voiu întărâta pre ei întru cel ce nu e neam, întru neamul cel neînțelegătoriu voiu urghisi pre ei.

22. Că foc s-au aprins din mâniia Mea, arde-va până la iadul cel mai de jos, mânca-va pământul și rodurile lui, arde-va temeliile munților.

23. Aduna-voiu la ei reale, și săgețile Meale voiu sfârși întru dânșii.

24. Topindu-să de foame și de mâncarea pasărilor, și gârbovire nevindecată, dinți de fiară voiu trimite asupra lor, cu mâniia celor ce să târască pre pământ.

25. Din afară va sterpi pre ei sabiia și din cămări frica, tinărul cu fecioara, sugătoriul cu bătrânul ce stă lângă el».

26. Zis-am: «Râsipi-voiu pre ei și voiu face să înceteaze dintru oameni pomenirea lor».

27. Fără numai pentru mâniia vrăjmașilor, ca să nu-și lungească anii și ca să nu li să puie asupra protivnici, ca să nu zică: «Mâna voastră e înaltă, și nu Domnul au făcut aceste toate».

28. Că neam ce și-au pierdut sfatul easte, și nu easte întru dânșii știință.

29.* Nu au gândit să înțeleagă, aceste toate să le ia în vremea cea viitoare.

30. Cum va goni unul o mie și doi vor goni zece mii, de nu i-ar fi dat Dumnezeu pre dânșii? Și Domnul i-au dat pre ei.

31. Că nu sânt dumnezeii lor ca Dumnezeul nostru, și vrăjmașii noștri sânt neînțelegători.

32. Că din via Sodomului easte via lor, și vița lor din Gomora, strugurul lor strugur de fiiare, poamă de amărăciune lor.

33. Mânie de bălaur e vinul lor și mânie de aspidă nevindecată.

34. Au, doară, nu, iată, aceste toate s-au adunat la Mine și s-au pecetluit în vistieriile Meale?

35.* În zioa izbândirei voiu răsplăti, în vremea când va rătăci piciorul lor, că aproape easte zioa perirei lor și sânt de față ceale grăite voao.

36. Că va judeca Domnul pre norodul Său* și spre slugile Sale Să va umili, că au văzut pre ei slăbănogiți și părăsiți în primejdii și neputincioși.

37. Și au zis Domnul:* «Unde sânt dumnezeii spre carii au nădăjduit,

38. Căroră grăsimea jertvelor lor mâncați și beați vinul pomeanelor lor? Scoale-să și să vă ajute voao și să se facă voao acoperitori.

39. Vedeti, vedeti, că Eu sânt, și nu easte Dumnezeu afară de Mine:* Eu voiu ucide și voiu face viu, bate-voiu și Eu voiu vindeca, și nu easte cine să scoată din mâinile Meale!

40. Că voiu rădica la ceriu mâna Mea, și Mă voiu jura pre dreapta Mea și voiu zice: 'Viu sânt Eu în veac!'

41. Că voiu ascuți ca fulgerul sabiia Mea, și va lua judecată mâna Mea, și voiu răsplă-

*Isaiia
[Ieremia]
15, 14
Roma.
10, 19

*Ierem.
9, 12

*Sira
28, 1
Roma.
12, 19
Evrei
10, 30
*2 Mac.
7, 6
*Ierem.
2, 28

*1 Împă.
2, 6
Tovie
13, 2
Înțelep.
16, 13
Iov
10, 7

ti pedeapsă vrăjmașilor, și celor ce Mă urăsc pre Mine voiu răsplăti.

42. Îmbăta-voiu săgețile Meale de sânge și sabiia Mea va mânca carne, din sângele celor răniți și din robime, din capetele boiarilor neamurilor».

2 Mac. 7, 6 43. Veseliți-vă, ceriurile, împreună cu El și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu. Veseliți-vă, neamuri, cu norodul Lui și să se întărească Lui toți fiii lui Dumnezeu, că sângelui fiilor Săi face izbândă. Și va izbândi, și va răsplăti pedeapsă vrăjmașilor, și celor ce-l urăsc pre El va răsplăti, și va curăți Domnul pământul norodului Său”.

44. Și au scris Moisi cântarea aceasta în zioa aceea, și au învățat pre fiii lui Israil.

45. Și au venit Moisi și au grăit toate cuvintele legii aceștia înaintea a tot norodul, el și Iisus, fiul lui Navi. Și au încetat Moisi a grăi cuvintele acestea la tot Israilul.

46. Și au zis cătră ei: „Luați aminte cu inima voastră la toate cuvintele acestea care le mărturisesc eu voao astăzi, ca să porunciți fiilor voștri să păzască și să facă toate cuvintele legii aceștia.

47. Că nu este acesta cuvânt deșert voao, că el este viața voastră, și pentru cuvântul acesta veți îndelunga zilele voastre pre pământul la care treaceți Iordanul să-l moșteniți”.

48. Și au grăit Domnul cătră Moisi în zioa aceea, zicând:

Nume. 27, 12 49. „Suie-te în muntele Avarim, acesta este muntele Navav (a), care este în pământul lui Moav, de cătră fața Ierihonului, și vezi pământul lui Hanaan, care-l dau Eu fiilor lui Israil moștenire,

Nume. 20, 25 33, 37 50. Și mori acolo în muntele în care te sui, și te adaoge la norodul tău, în ce chip au murit Aaron, fratele tău, în muntele Or, și s-au adaos la norodul său,

Nume. 20, 12 27, 14 51. Pentru că nu ați ascultat cuvântul Mieu întru fiii lui Israil, la Apa Pricii, în Cadis, în pustiiul Sin, pentru că nu M-ați sfințit pre Mine întru fiii lui Israil.

52. Că din față vei vedea pământul, iară acolo nu vei intra”.

CAP 33

Moisi blagoslovește ceale doaosprăzeace neamuri ale lui Israil mai înainte de ce moare, și mai înainte le spune ceale viitoare.

1. i aceasta este blagosloveniia cu carea Moisi, omul lui Dumnezeu, au blagoslovit pre fiii lui Israil, mai înainte de ce au murit.
2. Și au zis: „Domnul din Sinai au ve-

49. (a) În cea veachie nu să află: acesta este muntele Navav. 2. (a) În cea veachie este: cu zeci de mii de sfinți, în loc de Cadis. 13. (b) Cea veachie: ceasurile. Cea grecească, oron, în loc de rodurile. 14. (v) Aceasta o am

CAP 32 ȘI 33

nit și S-au arătat noao din Seir, și au grăbit din muntele Faran cu zeci de mii (a) Cadis. De-a dreapta Lui, îngerii cu El.

3. Și au cruțat norodul Său,* și toți cei sfințiți supt mâinile Tale, și aceștia supt Tine sânt. *Înțele. 3, 1

4. Și au priimit din cuvintele Lui leagea carea o au poruncit noao Moisi, moștenire adunărilor lui Iacov. 5, 5

5. Și va fi întru cel iubit împărat, că s-au adunat boiarii noroadelor împreună cu neamurile lui Israil.

6. Să trăiască Ruvim și să nu moară, și Simeon să fie mult cu numărul”.

7. Și aceasta lui Iuda: „Ascultă, Doamne, glasul lui Iuda și vino la norodul lui, mâinile lui vor aleage lui și ajutoriu asupra vrăjmașilor vei fi”.

8. Și lui Levi au zis: „Dați lui Levi arătările lui și adevărului bărbatului celui cuvios, pre carele l-au ispitit cu ispitire și s-au prigonit asupra lui la apa prigonirei,

9. Cel ce zice tătâne-său și mumă-sa: «Nu te-am văzut» și pre frații săi nu i-au cunoscut, și pre fiii săi nu i-au știut, că au păzit cuvintele Tale și au ținut leagea Ta.

10. Arăta-vor îndreptările Tale lui Iacov și leagea Ta lui Israil; pune-vor tămâie întru mâniia Ta, pururea preste jertvenicul Tău.

11. Blagoslovește, Doamne, țăriia lui și lucrurile mâinilor lui le priimește. Frânge șealele vrăjmașilor lui, carii să scoală asupra lui, și cei ce-l urăsc pre el să nu să scoale”.

12. Și lui Veniamin au zis: „Iubit de Domnul, fără de frică va lăcui, și Dumnezeu umbrează preste dânsul în toate zilele și între umerii Lui au odihnit”.

13. Și lui Iosif au zis: „De la blagosloveniia Domnului pământul lui, din rodurile (b) ceriului și din roao și din adâncurile izvoarălor din jos,

14. Și din rodurile care soarele și luna le face să odrăslească, (v)

15. Din vârvurile munților celor de la început, și din vârvul dealurilor celor veacinice,

16. Și din rodul pământului și a plinirii lui, și ceale priimate* celui ce s-au arătat în rug să vie pre capul lui Iosif și pre creștetul celui mărit întră frați. *Ieșire 3, 12 [2]

17. Cel întâiu născut al taurului, frumseața lui, coarnele unicornului coarnele lui, cu acealea va împunge neamurile până la marginea pământului. Acestea sânt zecile de mii ale lui Efraim și acestea sânt miile lui Manasi”.

18. Și lui Zavulon au zis: „Veselește-te, Zavulone, întru ieșirea ta, și Isahar, întru

luat din cea jidovească și sirienească. În cea grecească și în cea veachie este: Și după ceasul rodurilor întoarcerii soarelui, și din adunările lunilor.

corturile tale.

19. Neamuri vor piiarde și veți chema acolo, și veți jertvi acolo jertva dreptății, că veți suga bogăția mării și negoțitoria celor ce lăcuiesc pre lângă mare”.

20. Și lui Gad au zis: „Bine e cuvântat cel ce lățește pre Gad. Ca un leu s-au odihnit, carele sfarmă brațul și capul.

21. Și au văzut începătura sa, că acolo s-au împărțit pământul boiarilor celor adunați împreună cu povățuitorii noroadelor. Dreptate au făcut Domnul și judecata sa cu Israil”.

22. Și lui Dan au zis: „Dan, puiu de leu, și va ieși din Vasan”.

23. Și lui Neftalim au zis: „Neftalim, sătura-re a celor priimate și sătul de blagoslovenie de la Domnul, marea și Liva va moșteni”.

24. Și lui Asir au zis: „Bindecuvântat este Asir de la fii și va fi priimit fraților săi. Întinge-va în untdelemn piciorul său.

25. Fier și aramă încălțăminte a lui va fi. Ca zilele tale, tăria ta.

26. Nu este ca Dumnezeu Celui Iubit, Cel ce să suie preste ceriu, ajutorul tău, și Cel de mare cuviință al tăriei (g).

27. Și te va acoperi începutul lui Dumnezeu și supt tăria brațurilor celor veacănice, și va goni de la fața ta pre vrăjmaș, zicând: «Piei!»

28. Și va lăcu Israil fără de frică, sângur pre pământul lui Iacov, cu grâu și cu vin, și ceriul ție nuorat de roao.

29. Fericit ești tu, Israile! Ce norod este aseamenea ție mântuit de la Domnul? Cu pavăză te va acoperi ajutorul tău, și sabiia, mărirea ta. Și vor minți ție vrăjmașii tăi, și tu vei călca preste cerbicea lor”.

CAP 34

Moisi, după ce au văzut Pământul Făgăduinții, moare și să îngroapă de Dumnezeu într-ascuns, nimene văzind mormântul lui. Îl plânge norodul și în locul lui să rânduiaște Iisus a lui Navi. Să laudă Moisi pentru prietenia cu Dumnezeu și minunile ceale făcute printr-însul.

26. (g) Aceaea tărie să întâleage aici, carea s-au zis

1* i s-au suit Moisi de la Aravotul lui Moav în muntele Navan, în vârful lui Fasga, care este spre fața Ierihonului. Și i-au arătat lui Domnul tot pământul lui Galaad, până la Dan,

2. Și tot pământul lui Neftalim, și tot pământul lui Efreem și a lui Manasi, și tot pământul lui Iuda, până la marea cea mai de pre urmă.

3. Și pustia, și ceale de primpregiurul Ierihonului, cetatea finichilor, până la Sigor.

4. Și au zis* Domnul cătră Moisi: „Acesta este pământul pentru care M-am jurat lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, zicând: «Sămînții tale-l voiu da». Și l-am arătat ochilor tăi; ** iară acolo nu vei intra”.

5. Și au murit acolo Moisi, robul Domnului, în pământul lui Moav, după cum au zis Domnul.

6. Și l-au îngropat pre el în vale, în pământul lui Moav, aproape de casa lui Fogor, și nimene nu știe mormântul lui până în zioa aceasta.

7. Și era Moisi de o sută și doaozeci de ani când au murit; nu s-au întunecat ochii lui, nici s-au zbârcit buzele lui,

8. Și au plâns fiii lui Israil pre Moisi în Aravotul lui Moav, la Iordan, în preajma Ierihonului, treizeci de zile. Și s-au sfârșit zilele jealei plângerii lui Moisi.

9. Și Iisus, fiiul lui Navi, s-au umplut de duhul înțelepciunei, că au fost pus Moisi mâinile sale preste el, și l-au ascultat pre el fiii lui Israil, și au făcut precum au fost poruncit Domnul lui Moisi.

10. Și mai mult nu s-au sculat proroc în Israil ca Moisi, pre carele să-l fie cunoscut Domnul față la față,

11. Întru toate seamnele și minunile pentru care l-au trimis pre el Domnul să le facă în pământul Eghiptului, înaintea lui Faraon și a slugilor lui, și înaintea a tot pământul lui,

12. Și minunile ceale mari și mâna cea tare, care au făcut Moisi înaintea a tot Israilul.

în Facere, cap 1, stih 6.

CARTEA LUI IISUS NAVI

CUVÂNT ÎNAINTE

eale ce să cuprind în cartea aceasta mai cu samă acestea sânt: intrarea norodului lui Dumnezeu în pământul cel făgăduit, cetățile ceale bătute și biruințele asupra vrăjmașilor și soarta, adică moșia fieștecărui neam de Iisus Navi însămnată. Precum Moisi al Legii ceii Vechi, așa Iisus Navi a Legii ceii Noao și a Domnului Hristos chip au fost. Că, precum supt povățuirea lui Moisi, norodul pururea au fost îndărăptnic și gata a face turburare, așa supt Iisus Navi ascultătoriu au fost, atâta cât darul Legii ceii Noao pre vremile lui Iisus Navi au strălucit, când fiii cei adevărați a lui Avraam, întrând în pământul cel făgăduit, aud glasul lui Dumnezeu și-l ascultă. Despre scriitoriul cărții aceștia mare price easte întră cei învățați. Teodoret socoteaște că easte culeasă din Cartea dreptilor, a căriia carte pomenire să face în capul al zeacelea. Alții socotesc că de Samuil sau de Esdra easte scrisă. Iară mai de obște socoteală easte cum că Iisus Navi au scris această carte, carele nu numai cu numele, ci și cu faptele au fost chipul Domnului Hristos, mai vârtos pentru aceea că pre norodul lui Dumnezeu l-au băgat în Pământul Făgăduinții, care lucrul, adică cum că de el easte scrisă cartea aceasta, îl adeverează aceste cuvinte din capul cel de pre urmă al aceștii cărți, care așa sânt: „Și au scris (Iisus Navi) cuvintele acestea în cartea legii lui Dumnezeu”.

De cartea aceasta să face pomenire și într-alte locuri ale Sfintei Scripturi, mai ales în cartea a treia a Împăraților, cap 16, stih 34, unde să zice că blăstămul lui Iisus Navi asupra celui ce va zidi Ierihonul s-au plinit în Ahil Vetileanul.

Iară pentru că în capul al patrulea al cărții aceștia de ceale doasprăzeace pietri pusă în albiia râului Iordanului așa zice: „Și sânt acolo până în zioa de astăzi”. Și în capul al șeselea de tăierea împrejur așa să zice: „S-au chemat numele locului aceluia Galgala până în zioa de astăzi”. Așa în capul a zeacea să numeaște Cartea dreptilor, și în capul al noasprăzeacelea să spune bătaia, carea fiii lui Dan au făcut asupra lui Lesen, carea după moartea lui Iisus Navi s-au întâmplat, cum să veade din capul opt a Cărții Judecătorilor. Încă și vorbele acestea cum e în capul 10, 14: „Și nici mai înainte, nici după aceea, nu au fost zi ca aceea”, adică, când au stătut soarele în mijlocul ceriului, arată mai lungă vreme decât au fost de la minunea aceasta, până la moartea lui Iisus Navi. Din toate acestea, să pare cum că scriitoriul aceștii cărți cu mult mai târzău decât Iisus Navi au fost.

Aceasta și altele aseamenea nu dovedesc cum că cartea aceasta nu easte scrisă de Iisus Navi, ci numai cum că la scrisorile lui, pentru mai bun înțalesul, s-au adaos unele cuvinte de la scriitori au de la Ezdra. Cartea dreptilor au fost cântarea cea de biruință carea o au făcut jidovii după osibite biruințe ale lor, sau, doară, au fost carte îndemnătoare spre viața cea bună și sfântă. Iisus Navi, foarte bătrân, au scris această carte, pentru aceea de multe ori zice: „Până în zioa de astăzi”, ca și S. Mateiu, 27, de țarina sângelui.

Iară ce să zice de bătaia fiilor lui Dan, această una poate să fie adaogere pentru înțalesul cel mai deplin, pentru că, fiindcă de așezarea celorlalte neamuri s-au spus, ca să fie toată istoriia așezării neamurilor tuturor, s-au adaos de Ezdra sau de alt scriitoriu de Dumnezeu însuflat.

CAP 1

Iisus a lui Navi, întărindu-să de la Domnul, poruncește norodului să se gătească pe a triia zi spre trecerea Iordanului; iară neamul lui Ruvin, Gad și jumătate din Manasi, întrarmați după făgăduință, să treacă la războiu, în Pământul Făgăduinții.

1. i au fost după moartea lui Moisi, robul Domnului, au grăit Domnul către Iisus, fiul lui Navi, sluga lui Moisi, zicând:

2. „Moisi, sluga Mea, au murit, drept aceea, scoală-te și treci Iordanul, tu și tot norodul acesta, în pământul care-l dau Eu lor.

2 Leage 3. Tot locul, pre care vă veți sui cu urma
11, 24 picioarelor voastre, voao îl dau, în ce chip am grăit lui Moisi.

4. Pustiia și Antilivanul, până la râul cel mare al Eufratului, și până la marea cea mai de pre urmă despre apusul soarelui, vor fi hotarale voastre.

5. Nu va putea sta om împotrivă înaintea voastră în toate zilele vieții tale,* și precum
*Jos 3, 7 am fost cu Moisi, așa voi fi și cu tine, și nu te voi lăsa, nici te voi trece cu vederea.

13, 5 6.* Întărește-te și te îmbărbătează, că tu
*2 Leage vei împărți norodului acestuia pământul, care
31, 7 M-am jurat părinților voștri să-l dau lor.

23 7.* Întărește-te, dară, și te îmbărbătează
3 Împăr. foarte, ca să păzăști și să faci precum Ț-au
2, 2 poruncit Moisi, sluga Mea, și să nu te abați
*2 Leage de la acealea de-a dreapta au de-a stânga, ca
31, 7 să fii înțelept întru toate ceale ce vei face.

8. Și să nu lipsască cartea legii aceștia din gura ta, ci să cugeți întru dânsa zioa și noaptea, ca să pricepi a face toate ceale scrise, că atunci te vei îndrepta și vei îndrepta căile tale, și atunci vei pricepe.

9. Iată, poruncesc ție: „Întărește-te și te îmbărbătează, să nu te sparii, nici să te temi, că cu tine este Domnul Dumnezeuul tău întru toate, oriunde vei merge”.

10. Și au poruncit Iisus cărturarilor norodului, zicând:

11. „Treceți prin mijlocul taberii norodului și porunciți norodului, zicând: «Gătiți-vă merinde, că, încă trei zile, și veți trece Iordanul acesta, ca să intrați să apucați pământul care Domnul Dumnezeuul părinților voștri îl dă voao»”.

12. Și lui Ruvin și lui Gad, și la jumătate din neamul lui Manasi, au zis Iisus:

13. „Aduceți-vă aminte de cuvântul Domnului, care v-au poruncit voao Moisi, sluga Domnului, zicând: «Domnul Dumnezeuul vostru v-au odihnit pre voi și v-au dat voao pământul acesta».

Nume. 14. Muierile voastre și pruncii voștri și
32, 16 dobitoacele voastre să lăcuiască în pământul, care vi l-au dat voao, iară voi toți, carii puteți să meargeți sprinteni cu frații voștri, și împreună cu ei, să faceți războiu.

15. Până ce va odihni Domnul Dumnezeuul vostru pre frații voștri, ca și pre voi, și

vor moșteni și aceștia pământul, care-l dă lor Domnul Dumnezeuul nostru, și veți merge fieștecarele la moșia sa, carea o au dat voao Moisi, dincoace de Iordan, spre răsăritul soarelui”.

16. Și, răspunzind ei lui Iisus, au zis: „Toate câte vei porunci noao vom face, și în tot locul unde ne vei trimite vom merge.

17. Întru toate, în care am ascultat de Moisi, vom asculta și de tine, numai să fie Domnul Dumnezeuul nostru cu tine, precum au fost cu Moisi.

18. Iară omul, carele nu te va asculta și carele nu va auzi cuvintele tale care le vei porunci lui, să moară, numai tu te întărește și te îmbărbătează”.

CAP 2

Raav, curva, ascunde iscoadele pre care le-au fost trimis Iisus a lui Navi să ispitească cetatea Ierihonului, și, făgăduindu-i ei și la tot neamul ei mântuindu-i, să întorc la tabără.

1.* i au trimis Iisus, fiul lui Navi
din Satin, doi tineri să iscodească, zicându-le: „Meargeți și vedeți pământul și Ierihonul!”

*Evrei 11, 31
Iacov 2, 25

Și, mergând acei doi tineri, au venit în Ierihon și au intrat la casa unei muieri curve, anume Raav, și au odihnit acolo.

2. Și s-au dat de știre împăratului din Ierihon cum că: „Au intrat aici bărbați dintră fiii lui Israil, ca să iscodească pământul”.

3. Și au trimis împăratul Ierihonului, și au grăit către Raav, zicând: „Scoate afară pre bărbații carii au intrat în casa ta astă-noapte, că să iscodească pământul au venit”.

4.* Și, luând muiarea pre acei doi bărbați,
i-au ascuns și au zis către dânsii, zicând: *Jos 6, 17
„Intrat-au la mine bărbați, dar nu am știut de unde sânt.

5. Și când s-au închis poarta seara, bărbații aceia au ieșit; și nu știu unde s-au dus, alergați după ei, doară îi veți ajunge”.

6. Iară ea i-au suit pre ei în podul căsii și i-au ascuns în snopi de in, care-i puseasă în podul căsii.

7. Și bărbații au alergat după ei pre calea Iordanului, până la vad, și poarta s-au închis.

8. Și au fost după ce au ieșit cei ce alerga după ei, și mai înainte de a adormi ei, ea s-au suit la ei în podul căsii și au zis către ei:

9. „Cunosc că au dat Domnul voao pământul, că au căzut preste noi frica voastră.

10. Că am auzit* cum au secat Domnul
Dumnezeu Marea Roșie înaintea voastră, când
ați ieșit din pământul Eghiptului,** și câte ați
făcut celor doi împărați ai amoreilor,

*Evrei 14, 12
[11,29]
**Nume. 21, 34

carii era dincolo de Iordan, lui Sion și lui Og, pre carii i-ați omorât.

11. Și, auzind noi aceste, s-au înfricoșat inima noastră, și nici întru unul dintră noi nu au rămas duh de cătră fața voastră, că Domnul Dumnezeu vostru easte Dumnezeu în ceriu, sus, și pre pământ, jos.

Jos 12. Și acum jurați mie pre Dumnezeu ca, 26, 2 precum am făcut eu milă cu voi, și voi să faceți [6, 17] milă cu casa tătâne-mieu și-mi dați mie sămn adevărat.

13. Cum că veți păzi vie casa tatălui meu și pre mumă-mea și pre frații miei și pre sororile meale și toată casa mea, și veți izbăvi sufletul meu de moarte”.

14. Și au zis cătră ea bărbații: „Sufletul nostru pentru voi în moarte”. Și ea au zis: „Când va da Domnul voao cetatea, să faceți cu mine milă și adevăr”.

15. Și i-au slobozit pre ei cu o fune pre fereastră, că era la zădul cetății casa ei, și în zădul cetății lăcuia ea.

16. Și au zis cătră ei: „La munte meargeți, ca să nu vă întâmpine cei ce aleargă după voi, și fiți ascunși acolo trei zile, până ce să vor întoarce cei ce aleargă după voi, și apoi vă veți duce în calea voastră”.

17. Și au zis cătră ea bărbații: „Nevinovați sântem noi acestui jurământ al tău.

18. Iată, noi vom întra spre o parte a cetății, și tu să pui sămn, această funișoară roșie să o legi la fereastra prin carea ne-ai slobozit pre noi, iară pre tatăl tău și pre mumă-ta și pre frații tăi, și toată casa tătâne-tău, să-i aduni pre ei în casa ta.

19. Și tot carele va ieși afară din ușa cășii tale, acela sângur va fi vinovat, iară noi nevinovați vom fi jurământului acestuia; iară câți vor fi împreună cu tine în casa ta, vinovați vom fi de să va atinge mână de vreunul din ei.

20. Iară de ne va năpăstui pre noi cineva și va descoperi cuvintele noastre aceste, vom fi nevinovați jurământului tău acestuia cu care ne-ai jurat pre noi”.

21. Și ea au zis lor: „După cuvântul vostru, așa să fie!” Și i-au slobozit pre ei și s-au dus, și au legat sămnul cel roșu la fereastră.

22. Și ei, ducându-să, au sosit la munte și au așteptat acolo trei zile până ce s-au întors cei ce alergasă după ei, carii, căutând toate căile, nu i-au aflat.

23. Și, întorcându-să cei doi tineri, s-au pogorât din munte și, trecând la Iisus, fiul lui Navi, i-au povestit lui toate câte s-au întâmplat lor.

24. Și au zis cătră Iisus că: „Au dat Domnul tot pământul în mâna noastră și s-au înfricoșat de noi tot cel ce lăcuiaște pre pământul acela”.

CAP 3

Mergând înainte cu sicriul în apă, cu dumnezăiască mi-

CAP 2 ȘI 3

nune au săcat Iordanul, și l-au trecut norodu uscat.

1. i, mâncând Iisus dimineață, au purces din Satin și au venit până la Iordan, el și toți fiii lui Israil, și au poposât acolo mai înainte de a trece.

2. Și au fost după trei zile, au umblat cărturarii prin tabără.

3. Și au poruncit norodului, zicând: „Când veți vedea sicriul legii Domnului Dumnezeului vostru și pre preoții voștri și pre leviți purtându-l, să vă sculați din locurile voastre și să meargeți după el.

4. Însă departe să fie întră voi și întră el, ca la doao mii de coți să stați, să nu vă apropiiați de el, ca să știți calea pre carea veți merge, pentru că mai înainte niciodată (a) nu ați umblat pre calea aceasta”.

5. Și au zis Iisus norodului: „Curățiți-vă pre mâne, că mâne va face Domnul întră voi minuni”.

6. Și au zis Iisus preoților: „Râdicați sicriul legii Domnului și meargeți înaintea norodului!” Și, rădicând preoții sicriul legii Domnului, mergea înaintea norodului.

7. Și au zis Domnul cătră Iisus: „În zioa aceasta voi începe a te înălța pre tine înaintea tuturor fiilor lui Israil,* ca să cunoască 1, 5 că, precum am fost cu Moisi, așa voi fi și cu tine.

8. Și acum poruncește preoților celor ce poartă sicriul legii, zicându-le: «După ce veți întra întru o parte de apa Iordanului, stați în Iordan»”.

9. Și au zis Iisus fiilor lui Israil: „Apropiați-vă aici și auziți cuvântul Domnului Dumnezeului vostru.

10. Întru aceasta veți cunoaște cum că Dumnezeu viețuiaște întru voi, și va piiarde de la fața voastră pre hananeu și pre heteu și pre ferezeu și pre eveu și pre amoreu și pre ghergheseu și pre ievuseu.

11.* Iată, sicriul legii Domnului a tot pământul înainte voastră va trece Iordanul. 7, 44

12. Aleageți doisprăzece bărbați dintră fiii lui Israil, din fieștecare neam, unul.

13. Și va fi după ce vor sta picioarele preoților, carii poartă sicriul legii Domnului a tot pământul în apa Iordanului, apa Iordanului va seca, iară carea curge va sta”.

14. Și au fost după ce s-au rădicat norodul din lăcașurile sale ca să treacă Iordanul, și preoții au rădicat sicriul legii Domnului înaintea norodului.

15. Iară după ce au întrat preoții, cei ce purta sicriul legii Domnului în Iordan, și au început a să uda picioarele lor într-o parte de apa Iordanului, iară Iordanul s-au umplut întru toată matca sa, ca în zilele secerișului de grâu,*

4. (a) În cea veachie easte: de ieri și alaltăieri.

*Sus 1, 5

*Fapt. 7, 44

*Sira. 24, 36 [26]

16. Apele ceale ce curgea din sus au stătut închegate de departe foarte, de la cetatea Adamin până la partea Cariatiarimului, iară ceale ce curgea din jos au curs în Marea Araviei, Marea Sărată, până ce au scăzut de tot.

17. Și norodul sta în preajma Ierihonului, și preoții cei ce purta sicriul legii Domnului au stătut pre uscat în mijlocul Iordanului, și toți fiii lui Israil trecea pre uscat, până ce au sfârșit tot norodul a trece Iordanul.

CAP 4

Să iau doasprăzece pietri din Iordanul sec, pentru pomenirea celor următori, și să pun alte doasprăzece pietri în însași albiia Iordanului.

1. i, după ce au trecut tot norodul Iordanul, au grăit Domnul lui Iisus, zicând:

2. „Ia doasprăzece bărbați din norod, din fieștecare neam câte unul.

3. Și le poruncește lor, zicând: «Luați din mijlocul Iordanului doasprăzece pietri și le aduceți cu voi, și le puneți în tabăra voastră, unde veți tăbări la noapte».

4. Și, chemând Iisus doasprăzece bărbați din cei mai de frunte dintră fiii lui Israil, din fieștecare neam unul,

5. Au zis lor: „Meargeți (a) înaintea feații Domnului, în mijlocul Iordanului, și fieștecarele să ia de acolo câte o piatră pre umerii săi, după numărul celor doasprăzece neamuri ale lui Israil.

6. Ca să fie voao aceastea semn pus pururea ca, când te va întreba pre tine fiul tău mâne, zicând: «Ce sânt noao aceaste pietri?».

7. Tu vei arăta fiului tău, zicând că: «Au secat râul Iordanului înaintea sicriului legii Domnului a tot pământul, când l-au trecut pre el». Și vor fi pietrele aceastea pomenire fiilor lui Israil până în veac».

8. Și au făcut fiii lui Israil după cum au poruncit Domnul lui Iisus, și, luând doasprăzece pietri din mijlocul Iordanului, precum au poruncit Domnul lui Iisus, când au sfârșit a trece fiii lui Israil, și le-au adus cu ei în tabără și le-au pus acolo.

9. Și au pus Iisus și alte doasprăzece pietri în Iordan, în locul cel de supt picioarelor preoților, carii purta sicriul legii Domnului, și sânt acolo până în zioa de astăzi.

10. Și au stătut preoții, cei ce purta sicriul legii Domnului, în Iordan, până ce au săvârșit Iisus toate câte au poruncit Domnul să spuie norodului, și au grăbit norodul și au trecut.

11. Și au fost după ce au trecut tot norodul, au trecut și sicriul legii Domnului, și preoții mergea înaintea lor.

12. Și fiii lui Ruvin, și fiii lui Gad,

5. (a) În cea veachie easte: aduceți înaintea Mea.

și jumătate din neamul lui Manase, gătiți de războiu, au mers înaintea fiilor lui Israil,* precum le-au poruncit lor Moisi.

13. Patruzeci de mii, gătiți de războiu, au trecut înaintea Domnului la bătaie asupra cetății Ierihonului.

14. În zioa aceea, au mărit Domnul pre Iisus înaintea a tot neamul lui Israil, și s-au temut de el, precum s-au temut de Moisi, în câtă vreme au trăit.

15. Și au grăit Domnul cătră Iisus, zicând: 16. „Poruncește preoților, celor ce poartă sicriul legii mărturiei Domnului, să iasă din Iordan».

17. Și au poruncit Iisus preoților, zicând: „Ieșiți din Iordan!»

18. Și au fost după ce au ieșit din Iordan preoții cei ce purta sicriul legii Domnului, și au pus picioarele pre pământ, s-au așezat apa Iordanului la loc, și curgea ca și mai înainte până sus, aseamenea cu țarmurii.

19. Și au ieșit norodul din Iordan în zioa a zecea a lunei ceii dintâiu, și au tăbărat fiii lui Israil în Galgala, despre partea răsăritului soarelui de cătră Ierihon.

20. Și ceale doasprăzece pietri, care le-au luat din Iordan, le-au pus Iisus în Galgala, și au zis cătră fiii lui Israil, zicând:

21. „Când vă vor întreba pre voi fiii voștri, zicând: «Ce sânt pietrele aceaste?»

22. Veți povesti fiilor voștri, că pre uscat au trecut Israil Iordanul acesta.

23. Săcând Domnul Dumnezeuul vostru apa Iordanului înaintea lor până ce au trecut,* precum au făcut Domnul Dumnezeuul nostru cu Marea Roșie, carea o au săcat Domnul Dumnezeuul nostru înaintea noastră până ce o am trecut.

24. Ca să cunoască toate neamurile pământului cum că easte tare putearea Domnului, și ca voi să cinstiți pre Domnul Dumnezeuul vostru în toată vremea».

CAP 5

Să sparie hananeii, să taie împregiur în Dealul Netăierii Împregiur cei ce nu s-au tăiat în pustie, să prăznuiesc Paștile; înceată mana după ce au mâncat din rodurile pământului, și îngerul Domnului să arată lui Iisus.

1. i au fost după ce au înțeles împărății amoreilor, carii era dincolo de Iordan, și împăratul Finichiei, carele era lângă mare, cum că au secat Domnul Dumnezeuul râul Iordanului înaintea fiilor lui Israil, până ce au trecut ei, au slăbit inimile lor și s-au cutremurat, și nu au rămas întru ei duh temându-să de fața fiilor lui Israil.

2. Și în vremea aceasta au zis Domnul cătră Iisus: „Fă-ți cuțite de piatră ascuțite și, șezând, taie împregiur pre fiii lui Israil a doao oară».

3. Și și-au făcut Iisus cuțite de piatră

*Nume.
32, 25

*Ieșire
14, 21

ascuțite la margini, și au tăiat împregiur pre fiii lui Israil în locul care să chiiamă Dealul Netăiaților Împregiur.

4. Iară pentru aceea au tăiat împregiur Iisus pre fiii lui Israil, câți oarecând s-au născut pre cale, și câți oarecând au fost netăiați împregiur din cei ce au ieșit din Eghipt, pre toți aceștia i-au tăiat împregiur Iisus.

5. Că patruzeci și doi de ani s-au învățit Israil în pustia Magdaritului, pentru aceea, cei mai mulți dintru ei din cei de războiu, carii ieșisă din pământul Eghiptului, era netăiați împregiur.

6. Căroră, pentru că nu au ascultat poruncile Domnului Dumnezeu, le-au rânduit lor Domnul ca să nu vază ei pământul care S-au jurat Domnul părinților lor să ne dea noao pământ, din care curge miiare și lapte.

7. Și în locul acestora au pus pre fiii lor, pre carii Iisus i-au tăiat împregiur, pentru că nu era tăiați împregiur, că s-au născut pre cale și nu s-au tăiat împregiur.

8. Și, după ce s-au tăiat împregiur, au șezut acolo cu liniște în tabără până ce s-au vindecat.

9. Și au zis Domnul cătră Iisus, fiul lui Navi: „În zioa de astăzi am rădicat de la voi ocară Eghiptului, și au chemat numele locului aceluia Galgala, până în zioa de astăzi”.

10. Și au tăbărât fiii lui Israil în Galgala, și au făcut fiii lui Israil Paștile în zioa a patrasprăzeace a lunei, de cu seară de cătră apusul Ierihonului, dincolo de Iordan, în câmp.

11. Și au mâncat din grâul pământului a doao zi de Paști azime și pâne noao.

12. În zioa aceasta, au încetat mana a doao zi după ce au mâncat ei din grâul pământului, și mai mult nu au avut fiii lui Israil mană, și au luat țara finicheanilor în anul acela.

13. Și au fost când era Iisus în Ierihon, căutând cu ochii săi, au văzut pre un om stând înaintea sa, și sabiia goală în mâna lui, și, apropiindu-să Iisus, au zis lui: „Al nostru ești, au din protivnicii noștri?”

14. Iară el au zis: „Eu sânt mai-marele puterii Domnului, acum am venit”. Și au căzut Iisus cu fața la pământ, și s-au închinat lui, și au zis: „Stăpâne, ce poruncești robului tău?”

15. Și au zis mai-marele puterii Domnului cătră Iisus: „Dezleagă încălțăminte de la picioarele tale, că locul pre care stai tu eastă sfânt”. Și au făcut Iisus așa.

*Ieșire
3, 5
Fapte
7, 33

CAP 6

După multe încungiurări cu sicriul, în șapte zile Ierihonul prinzindu-să, de tot să răsipeaște, singură Raav cu ai săi scapă; să pune blăstăm asupra celui ce va mai zidi cetatea aceea.

CAP 5 ȘI 6

1. i Ierihonul era încuiat și întărit pentru frica fiilor lui Israil, și nimenea nu ieșea dintr-însul, și nimenea nu intra într-însul.

2. Și au zis Domnul cătră Iisus: „Iată, Eu dau ție supt mâna ta Ierihonul, și pre împăratul lui cel dintr-însul, și pre cei tari cu vârtute.

3. Și încungiurați cetatea toți bărbații cei de războiu împregiurul cetății, o dată în zi, așa să faceți în șese zile.

4. Și șapte preoți vor lua șapte bucine de strigare, înaintea sicriului, și în zioa a șaptea veți încungiura cetatea de șapte ori și preoții să bucine cu bucinii (a).

5. Și va fi după ce veți trâmbița cu trâmbița lui Iovil, când veți auzi glasul bucinului, să strige tot norodul deodată, și, strigând ei, vor cădea zidurile cetății și va intra tot norodul cum au purces, fieștecarele, unul după altul în cetate”.

6. Și au intrat Iisus Navi la preoți și le-au zis lor: „Luați sicriul legii și șapte preoți să ia șapte bucine a lui Iovil înaintea sicriului Domnului”.

7. Și le-au zis lor: „Porunciți norodului să umble primpregiur și să încungiure cetatea, și cei războinici să meargă întrarmați înaintea Domnului”.

8. Și au fost după ce au zis Iisus cătră norod, ca: „Șapte preoți cu șapte trâmbițe sfinte să treacă înaintea Domnului, să meargă pre aproape și să trâmbiteze tare, și sicriul legii Domnului să meargă după ei.

9. Iară cei războinici să meargă pre aproape înainte, și preoții bucinând cu bucinii și cei dindărăptul oștii dinapoia sicriului legii Domnului să meargă trâmbitând cu bucinurile”.

10. Iară norodului au fost poruncit Iisus, zicând: „Să nu strigați și nimenea să nu auză glasul vostru, și cuvânt să nu iasă din gura voastră, până în zioa în carea eu voi porunci să strigați, și atunci să strigați”.

11. Și, încungiurând cetatea cu sicriul legii lui Dumnezeu, îndată s-au întors în tabără, și preste noapte au rămas acolo.

12. Și a doao zi, s-au sculat Iisus de dimineață, și au rădicat preoții sicriul legii Domnului.

13. Și cei șapte preoți, carii purta ceale șapte trâmbițe, mergea aproape înaintea Domnului, și trâmbița cu trâmbițele, și după aceștia mergea cei războinici, și ceaalaltă gloată toată dindărăptul sicriului legii Domnului, și preoții bucina cu bucinurile de coarne.

14. Și ceaalaltă gloată a doao zi au încungiurat cetatea o dată pre aproape, și s-au întors iarăși în tabără. Așa au făcut în șese zile.

4. (a) În cea veachie eastă: cu bucina lui Iovil.

15. Și au fost în zioa a șaptea, sculându-se de dimineață, au încungiurat cetatea după judecata aceasta de șapte ori; numai în zioa aceea au încungiurat cetatea de șapte ori.

16. Și au fost, când au încungiurat cetatea a șaptea oară, au trâmbițat preoții, și au zis Iisus fiilor lui Israil: „Strigați, că au dat Domnul voao cetatea.

17. Și va fi cetatea aceasta anatema, și toate câte sânt într-însa Domnului puterilor, afară de Raav, curva, pre carea să o păziți, și toate,

Sus 2, 4 câte sânt în casa ei, pentru că au ascuns pre solii carii i-am trimis.

Evrei 18. Iară voi păziți-vă foarte de anatema, ca nu cumva să luați din anatema și să faceți tabăra fiilor lui Israil anatema, și să ne piardeți pre noi.

19. Și tot argintul și aurul și arama și fierul sfânt va fi Domnului, în vistieria Domnului să va aduce”.

Evrei 20. Și au strâgat norodul și au trâmbițat preoții cu trâmbițele, iară, deaca au auzit norodul glasul trâmbițelor, au strigat tot norodul deodată cu chiot mare și tare, și au căzut tot zădul primpregiur, și s-au suit tot norodul în cetate, fieștecine prin locul care era înaintea sa,* și au luat cetatea.

12, 15 21. Și o au anatematisit pre ea Iisus, și toate câte era în cetate de la bărbat până la muiare, și de la tinăr până la bătrân și până la vițel și până la oaie și asin, cu ascuțitul sabiei.

Sus 2,1 22. Și celor doi tineri, carii au iscodit pământul, au zis Iisus: „Întrați la casa muierii ceii curve și o scoateți pre ea de acolo, și toate, câte sânt ale ei, precum ați jurat ei”.

Evrei 11, 31 23. Și au intrat cei doi tineri, carii au iscodit cetatea, în casa muierii, și au scos pre Raav, curva, și pre tatăl ei și pre muma ei și pre frații ei și toată rudeniia ei și toate câte avea ea, și o au pus pre ea afară de tabăra lui Israil.

Jos 8, 2 24. Și cetatea cu toate câte era într-însa o au ars cu foc, afară de argint și de aur și de aramă și de fier, că aceastea le-au dat să se aducă în vistieria Domnului.

25. Și pre Raav, curva, și toată casa ei și rudeniia ei și toate ale ei le-au țânut vii Iisus, și au lăcuit în Israil până în zioa de astăzi, pentru că au ascuns iscoadele pre care le-au fost trimis Iisus să iscodească Ierihonul.

3 Împă. 16, 34 26. Și au blăstămat Iisus în zioa aceea înaintea Domnului, zicând: „Blăstămat omul, carele să va scula și va zidi cetatea aceasta, Ierihonul; cu moartea fiiului său celui întâiu născut să puie temeiul ei, și cu moartea fiiului său celui mai mic să puie porțile ei”. Și așa au făcut Ozan cel din Vetil, cu moartea lui Aviron, fiiului

său celui întâiu născut, o au întemeiat, și cu moartea fiiului său celui mai mic, carele au scăpat, au pus porțile ei.

27. Și au fost Domnul cu Iisus, și numele lui au fost vestit în tot pământul.

CAP 7

După ce au iscodit cetatea Ghe, gonesc împotivnicii pre norodul lui Israil, pentru furtișagul lui Ahar din anatema Ierihonului; pentru aceea, după tânguirea lui Iisus aruncându-să soarte, Ahar să ucide cu pietri din porunca Domnului.

1. i* au păcătuit fiii lui Israil păcat mare, și au luat din anatema,** că Ahar, feciorul lui Harmi, al feciorului lui Zavdi, al feciorului

lui Zara din neamul lui Iuda, au luat din anatema, și s-au mâniat Domnul cu urgie pre fiii lui Israil.

2. Și au trimis Iisus din Ierihon bărbați în Ghe, carea easte despre Vivtavi, cătră răsăritul lui Vetil, și au grăit lor, zicând: „Suiți-vă și iscodiți pământul”. Și s-au suit bărbații și au iscodit pre Ghe.

3. Și s-au întors la Iisus, și au zis cătră el: „Să nu să suie tot norodul, ci numai ca la vro doao sau trei mii de bărbați să se suie, și să bată cetatea, să nu duci acolo tot norodul, că ei sânt puțini”.

4. Și s-au suit ca la trei mii de bărbați, și au fugit de la fața bărbaților Gheii.

5. Și au omorât bărbații Gheii dintră ei ca vro treizeci și șease de bărbați, și i-au gonit pre ei de la poartă, și i-au bătut la vale, și s-au spăriiat inima norodului, și s-au făcut ca apa.

6. Și și-au rupt Iisus hainele sale, și au căzut Iisus cu fața la pământ înaintea Domnului până seara, el și bătrânii lui Israil, și au pus cenușe pre capetele sale.

7. Și au zis Iisus: „Rogu-mă, Doamne, Doamne, pentru ce au trecut robul Tău pre norodul acesta Iordanul, ca să-l dai pre el amoreului să ne piarză pre noi? Mai bine am fi rămas să fim lăcuit dincolo de Iordan.

8. Și ce voiu zice după ce au întors Israil grumazii înaintea vrăjmașului său?

9. Și de vor auzi hananeii și toți cei ce lăcuiesc pământul, ne vor încungiura și ne vor piarde de pre pământ, și ce vei face numelui Tău celui mare?”

10. Și au zis Domnul cătră Iisus: „Scoală-te, pentru ce ai căzut cu fața ta?

11. Păcătuit-au norodul și au călcat legătura Mea, carea am făcut cu ei, că au luat din anatema, și furând au mințit și au băgat în vasele sale.

12. Și nu vor putea fiii lui Israil să stea înaintea feții vrăjmașilor săi, grumazii vor întoarce înaintea vrăjmașilor săi, că s-au făcut anatema, nu voiu adaoge a fi mai mult cu voi, de nu veți rădica anatema dintră voi.

*Jos 22, 20
**1 Para. 2, 7

13. Scoală-te și sfințește norodul, și le zi lor:* «Sfințiți-vă pre mâne, acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: ‘Anatema este întru voi, Israile, nu veți putea sta împotriva vrăjmașilor voștri până când nu veți rădica anatema dintru voi’.

14. Și să vă adunați toți dimineață din toate neamurile, și neamul pre care-l va arăta Domnul va aduce noroadale sale, și norodul pre care-l va arăta Domnul va aduce casa sa, și casa pre carea o va arăta Domnul va aduce pre bărbații săi.

15. Și carele să va arăta întru anatema să se arză cu foc, el și toate câte sânt ale lui, pentru că au călcat legătura Domnului și au făcut fărădeleage întru Israil»”.

16. Și au mânecat Iisus de dimineață, și au adus norodul după neamurile lui, și s-au arătat neamul lui Iuda.

17. Și s-au adus fieștecarele norod, și s-au arătat norodul lui Zara, și s-au adus norodul lui Zara după bărbat, și s-au arătat Za[m]vdi.

18. Și s-au adus casa lui după bărbat, și s-au arătat Ahar, fiul lui Harmi, al feciorului lui Za[m]vdi, fiul lui Zara, din neamul Iuda.

19. Și au zis Iisus lui Ahar: „Fătul meu, dă mărire astăzi Domnului Dumnezeului lui Israil și te mărturisește lui și spune mie ce ai făcut, și să nu ascunzi de cătră mine”.

20. Și au răspuns Ahar lui Iisus, și au zis: „Adevărat, eu am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului lui Israil, așa și așa am făcut.

21. Când prădam, am văzut o haină împes-trită bună și doao sute de didrahme de argint, și o limbă de aur, carea trăgea cincizeci de didrahme, și, poftindu-le, le-am luat și le-am ascuns în pământ în cortul meu, și argintul este ascuns supt dânsle”.

22. Și au trimis Iisus soli, și au alergat la cort în tabără, și acestea le-au aflat ascunsă în cortul lui și argintul supt eale.

23. Și le-au scos din cort și le-au adus la Iisus și la bătrânii lui Israil, și le-au pus înaintea Domnului.

24. Și au luat Iisus pre Ahar, feciorul lui Zara, și argintul și haina, și limba cea de aur, și pre feciorii lui, și pre featele lui, și boii lui și asinii lui, și oile lui și cortul lui, și toate câte avea el, și tot Israilul cu dânsul, și l-au dus pre el în Emecahor.

25. Și au zis Iisus cătră Ahar: „Pentru ce ne-ai pierdut pre noi? Piiarză-te pre tine Domnul astăzi”. Și l-au ucis pre el cu pietri tot Israilul, și i-au ars cu foc după ce i-au ucis cu pietri.

26. Și au pus preste ei grămadă mare de pietri, până în zioa de astăzi,* și Și-au

potolit Domnul iuțimea mâniei Sale; pentru aceea, au numit locul acela Emec-Ahor, până în zioa de astăzi.

CAP 8

După ce să prinde cetatea Ghe, să spânzură împăratul ei, făcându-să oltariu de piatră; să scrie A doao Leage pre pietri și să binecuvântă norodul.

1. i au zis Domnul cătră Iisus: „Să nu te temi, nici să te îngrozăști. Ia cu tine pre toți bărbații cei războinici, și sculându-te, te suie la Ghe, iată, că am dat în mâinile tale pre împăratul Gheii și tot norodul lui, și cetatea lui și pământul lui.

2. Și să faci cu Ghe și cu împăratul ei,* cum ai făcut cu Ierihonul și cu împăratul lui, iară prada ei și dobitoacele ei le veți prada voao, și pune pândiri cetății dindărăptul ei”.

3. Și s-au sculat Iisus și tot norodul cel războinic, ca să se suie în Ghe, și au ales Iisus treizeci de mii de bărbați tari cu putearea, și i-au trimis pre ei noaptea.

4. Și le-au poruncit lor, zicând: „Luați aminte de pândiți dindărăptul cetății și nu vă duceți departe foarte de cetate și fiți toți gata.

5. Iară eu și toți cei ce sânt cu mine ne vom apropiia cătră cetate, și, după ce vor ieși cei ce lăcuiesc în Ghe împotriva noastră,* cum au ieșit și întâiu, noi vom fugi dinaintea feții lor.

6. Și, după ce vor alerger după noi, noi îi vom trage pre ei de la cetate, și vor zice: «Fug aceștia de fața noastră ca și mai înainte».

7. Și vom fugi de ei. Iară voi vă veți scula din pândeală și veți intra în cetate, și veți bate cetatea, și o va da pre ea Domnul Dumnezeul nostru în mâinile noastre.

8. Și va fi după ce veți lua cetatea o veți arde cu foc, după cuvântul acesta să faceți, precum vă poruncesc voao”.

9. Și i-au trimis pre ei Iisus, și s-au dus la locul cel de pândire, și au șezut întră Vetil și întră Ghe, de la Marea Gheii, și au mas Iisus în noaptea aceea întră norod.

10. Și, mânecând a doao zi, Iisus au cercetat norodul, și s-au suit el și bătrânii lui Israil înaintea norodului asupra Gheii, și s-au suit cu el și tot norodul cel războinic.

11. Și, mergând, au venit în preajma cetății despre răsărit și pânditorii cetății de cătră mare, și au tăbărât de cătră miazănoaptea Gheii, și era vale întră ei și întră Ghe.

12. Și au luat ca la vreo cinci mii de bărbați, și i-au pus pre ei să pândească întră Vetil și întră Ghe, de cătră Marea Gheii.

13. Și au pus norodul toată tabăra de cătră miazănoaptea cetății și marginea lor la Marea Cetății, și s-au dus Iisus în noaptea aceea în mijlocul văii.

14. Și au fost după ce au văzut împăratul Gheii, au grăbit și, mâncând, au ieșit el și bărbații cetății împotriva lor la războiu, și tot norodul era cu el, și el nu știa, că sânt pânditori ascunși asupra lui dindărăptul cetății.

15. Iară Iisus și tot Israilul s-au tras înapoi, ca cum le-ar fi fost frică și au fugit pre calea care mergea către pustie.

16. Și s-au întărit tot norodul a alerga după ei, și, gonind dinapoi pre fiii lui Israil, s-au depărtat de cetate.

17. Și nici unul nu au rămas în Ghe și în Vetil, carele să nu alearge după fiii lui Israil, și, lăsând cetatea deschisă, au gonit pre fiii lui Israil.

18. Și au zis Domnul către Iisus: „Întinde mâna ta cu darda carea easte în mâna ta asupra cetății, că în mâinile tale o am dat pre ea, și cei din pândituri să se scoale degrabă din locul lor”. Și au rădicat Iisus mâna sa cu darda asupra cetății.

19. Și cei din pândiri s-au sculat degrabă din locul lor și au ieșit, când au întins Iisus mâna, și au intrat în cetate, și o au luat, și, grăbind, au aprins cetatea cu foc.

20. Și căutând îndărăpt lăcitorii Gheii, vedea fumul înălțindu-să din cetate spre ceriu, și nu mai avea unde fugi încoace sau încolo, că norodul carele fugea de ei către pustie s-au întors asupra celor ce-i gonea.

21. Și, văzând Iisus și tot Israilul că au luat pânditorii cetatea, și cum că s-au înălțat fumul cetății până la ceriu, s-au întors și au lovit pre bărbații Gheii.

22. Și și cei ce au luat și au aprins cetatea, ieșind din cetate, și aceia au ieșit din cetate întru întâmpinarea lor, și să făcură în mijlocul taberii lui Israil, aceștia de o parte și aceia de alta.

23. Și i-au ucis pre ei, până ce nu au rămas dintră ei mântuit și scăpat, și pre împăratul Gheii l-au prins viu și l-au adus la Iisus.

24. Și au fost după ce au încetat fiii lui Israil, omorând pre toți cei din Ghe, și pre cei din câmpuri și pre cei din munte, unde-i gonisă pre ei, și au căzut toți în ascuțitul sabiei, până ce s-au sfârșit și s-au întors Iisus în Ghe și o au bătut cu ascuțitul sabiei.

25. Și au fost toți cei ce au căzut în zioa aceea de la bărbat până la muiare doasprăzece mii, toți cei ce lăcuia în Ghe.

26. Iară Iisus nu și-au întors mâna sa, carea o întinseasă cu darda până ce au anatematit pre toți cei ce lăcuia în Ghe.

27. Afară de dobitoace și de prăzile care era în cetatea aceea, aceastea toate și le-au împărțit fiii lui Israil după porunca Domnului, cum au rânduit Domnul lui Iisus.

28. Și au aprins Iisus cetatea și o au

făcut moghilă veacinică și nelăcuită până în zioa aceasta.

29. Și pre împăratul Gheii l-au spânzurat de un lemn strâmb și au fost spânzurat de lemn până seara, și când au apus soarele au poruncit Iisus de au luat trupul lui de pre lemn și l-au aruncat în groapă la poarta cetății, și au pus preste el grămadă de pietri mare până în zioa de astăzi.

30. Atunci au zidit Iisus jertvenic Domnului Dumnezeului lui Israil în muntele Ghevaal.

31.* În ce chip au poruncit Moisi, robul Domnului, fiilor lui Israil, cum easte scris în Leagea lui Moisi, jertvenic de pietri întregi, preste care nu s-au pus fier, și au adus acolo ardere de tot Domnului și jertvă de mântuire.

32. Și au scris Iisus pre pietri A doao Leage din Leagea lui Moisi, înaintea fiilor lui Israil.

33. Și tot Israilul și bătrânii lor și judecătorii lor și cărturarii lor mergeau aproape pre de o parte și de altă parte în preajma sicriului, și preoții leviții purta sicriul legii Domnului, și nemearnicul și moșteanul, jumătate dintru ei era aproape de muntele Garizin, și jumătate dintru ei era aproape de muntele Gheval, după cum au poruncit Moisi, robul Domnului, ca întâiu să blagoslovescă pre norodul lui Israil.

34. După aceastea, au cetit Iisus toate cuvintele legii aceștia, blagosloveniile și blăstămurile, după cum era scrise toate în Leagea lui Moisi.

35. Nu au fost cuvânt din toate, câte au poruncit Moisi lui Iisus, care să nu-l fie cetit Iisus la urechile a toată adunarea fiilor lui Israil, ca să le auză bărbații și muierele și pruncii și nemearnicii cei ce mergea cu Israil.

CAP 9

Gavaoniteanii, cu înșelăciunea lungii călătorii de la Iisus și de la căpeteniile israilteanilor, prin jurământ dobândesc mântuință, însă, făcându-să cârtire, să osândesc spre veacinică slujbă.

1. ară după ce au auzit împărații amoreilor, cei dincolo de Iordan, cei de la munte și cei de la câmpie, și cei de la toată marginea mării ceii mari, și cei de la Antilivan, și heteii și hananeii și ferezeii și eveii și amoreii și ievuzeii,

2. S-au adunat împreună să se bată toți cu Iisus și cu Israil.

3. Iară cei ce lăcuia în Gavaon, auzind toate câte au făcut Domnul Ierihonului și Gheii,

4. Au făcut și ei înșelăciune și și-au luat merinde, și, gătindu-să, au luat saci vechi pre asini și foi de vin vechi, rupți și legați.

5. Și încălțămintele și nădragii lor

*Ieșire
20, 25
2 Leage
27, 5

vechi și cârpiți în picioarele lor, și hainele lor pre ei vechi, și pâinile ceale de merinde uscate și mucedo și fărmito.

6. Și au venit la Iisus în tabăra lui Israil la Galgala, și au zis către Iisus, și către tot Israilul: „Din pământ departe am venit și acum faceți cu noi pace”.

7. Și au zis fiii lui Israil către ei: „Vedeți, ca nu cumva să lăcuiți în pământul care se cuvino noao și nu vom putea face cu voi pace”.

8. Iară ei au zis către Iisus: „Robii tăi sântem”. Și au zis către ei Iisus: „De unde sânteți? Și de unde ați venit?”

9. Și au răspuns ei: „Din pământ, departe foarte, au venit robii tăi întru numele Domnului Dumnezeuului tău, că am auzit numele Lui și toate câte au făcut în Egipt.”

Nume 21, 24 10. Și câte au făcut împăraților amoreilor, celor dincolo de Iordan, lui Sion, împăratului Ezevionului, și lui Og, împăratului Vasanelui, carele lăcuia în Astarot și în Edrain.

11. Și, auzind noi, au zis către noi bătrânii noștri și toți cei ce lăcuiesc pământul nostru, zicând: «Luați-vă merinde pre cale și mergeți întru întimpinarea lor și să grațiți către ei: ‘Robii voștri sântem și acum faceți cu noi pace’».

12. Aceaste pâni, care să ne fie merinde pre cale, calde le-am luat din casa noastră în zioa în carea am ieșit să venim la voi, iară acum, iată, s-au uscat și s-au fărâmat.

13. Și acești foi de vin când i-am umplut era noi, și acum s-au rupt, și hainele noastre și încălțămintele noastre aceastea s-au vechit de calea cea multă foarte”.

14. Și au luat boiarii din bucatele lor și pre Domnul nu l-au întrebat.

2 Împăr. 21, 2 15. Și au făcut Iisus pace cu ei, și au pus legătură cu ei, că nu-i va omori pre ei și li s-au jurat lor boiarii adunării.

16. Și au fost trecând trei zile după ce au pus legătură cu ei, au înțeles că sânt aproape de ei, și întră ei lăcuiesc.

17. Și, purcezind fiii lui Israil, a treia zi au venit la cetățile lor, iară cetățile lor era Gavaonul și Chefira, și Virotul și cetățile Iarim.

18. Și nu i-au bătut pre ei fiii lui Israil, pentru că toți boiarii adunării s-au jurat lor pre Domnul Dumnezeuului lui Israil și au cârtit toată adunarea asupra boiarilor.

19. Și au zis boiarii către toată adunarea: „Noi ne-am jurat lor pre Domnul Dumnezeuului lui Israil și acum nu putem să ne atingem de ei.

20. Ci aceasta să le facem, să-i prindem pre ei și să-i ținem vii, ca să nu fie preste noi mâniia Domnului pentru jurământul cu care ne-am jurat lor”.

21. Și au zis lor boiarii să fie vii și să taie leamne, și să poarte apă la toată a-

dunarea, după cum le-au zis lor boiarii.

22. Și au chemat pre ei Iisus și le-au zis lor: „Pentru ce m-ați înșelat, zicând: «Departo sântem de voi foarte», iară voi sânteți dintră cei ce lăcuiesc întră noi.

23. Și acum, blăstămați să fiți, să nu lipsască dintră voi rob, nici tăietoriu de leamne, nici purtătoriu de apă mie și Dumnezeuului meu”.

24. Și ei au răspuns lui Iisus, zicând: „Pentru că cu adevărat s-au spus noao că au făgăduit Domnul Dumnezeuului tău lui Moisi, slugii Sale, să vă dea voao pământul acesta și să ne piardeți pre noi și pre toți cei ce lăcuiesc pre el de la fața voastră, și ne-am spăriiat foarte pentru sufletele noastre, de frica voastră am făcut lucrul acesta.

25. Și acum, iată, noi sântem supuși voao, precum vă place și precum vi se pare faceți cu noi”.

26. Și le-au făcut lor așa, și i-au scos pre ei Iisus, în zioa aceea, din mâna fiilor lui Israil, și nu i-au omorât pre ei.

27. Și i-au pus pre ei Iisus în zioa aceea tăietori de leamne și purtători de apă la toată adunarea și la jertvenicul lui Dumnezeu, pentru aceea, cei ce lăcuia în Gavaon s-au făcut tăietori de leamne și purtători de apă la jertvenicul lui Dumnezeu până în zioa de astăzi și la locul care l-ar aleaga Domnul.

CAP 10

Cinci împărați, carii bătea cetatea Gavaonului, nemișcându-să soarele, într-o zi să biruiesc și, din peșteră trăgându-să, să spânzură și alți împărați mai mulți și cetăți să taie.

1. ară după ce au auzit Adonivezec, împăratul Ierusalimului, cum că Iisus au luat Ghe și o au stricat, cum au făcut Ierihonului și împăratului lui, așa au făcut și Gheii și împăratului ei, și cum că cei ce lăcuia în Gavaon de bunăvoie au mers la Iisus și la Israil și s-au făcut în mijlocul lor,

2. S-au temut foarte, pentru că știa cum că Gavaonul easte cetate mare, ca una din mitropolii și toți oamenii ei tari.

3. Și au trimis Adonivezec, împăratul Ierusalimului, la Elam, împăratul Hevronului, și la Fidon, împăratul Ierimutului, și la Iefta, împăratul Lahisului, și la Daar, împăratul Odolamului, zicând:

4. „Suiți-vă la mine și-mi ajutați și să batem Gavaonul, căci s-au închinat lui Iisus și fiilor lui Israil”.

5. Și s-au suit acei cinci împărați ai amoreilor, împăratul Ierusalimului și împăratul Hevronului și împăratul Ierimutului și împăratul Lahisului și împăratul Odolamului, ei și tot norodul lor, și au încungiurat Gavaonul, și-l bătea.

6. Iară lăcuiitorii Gavaonului au trimis la Iisus, în tabăra lui Israil, în Galgala, zicând: „Să nu-ți tragi mâinile tale de cătră robii tăi, suie-te la noi degrabă și ne ajută, și ne mântuiaște pre noi, că s-au adunat asupra noastră toți împărații amoreilor, carii lăcuiesc la munte”.

7. Și s-a suit Iisus din Galgala, el și tot norodul cel războinic cu dânsul, tot cel cu puteare tare.

8. Și au zis Domnul cătră Iisus: „Să nu te temi de ei, că în mâinile tale i-am dat pe ei, nimenea dintru ei nu va sta înaintea voastră”.

9. Și în vremea aceea, au sosit Iisus asupra lor fără de veaste, că toată noaptea au venit din Galgala.

10. Și i-au făcut pre ei Domnul de s-au spăriat de fața lui Israil și i-au bătut pre ei Domnul bătaie mare la Gavaon, și i-au gonit pre ei pre calea suișului Vitoronului, și i-au tăiat pre ei până la Azica și până la Machida.

11. Și când fugea ei de cătră fața fiilor lui Israil la pogorâșul Vitoronului, Domnul au aruncat preste ei pietri mari de grindine din ceriu până la Azica, și mai mulți au fost cei ce au murit de pietrele ceale de grindine, decât cei uciși de sabiile fiilor lui Israil în războiu.

12. Atunci au grăit Iisus cătră Domnul în zioa în carea au dat Dumnezeu pre amoreu supus fiilor lui Israil, când i-au bătut pre ei la Gavaon și s-au surpat de la fața fiilor lui Israil, și au zis Iisus: „Să stea soarele spre Gavaon și luna despre valea Elonului”.

Sira. 13. Și au stătut soarele și luna cu stare, 46, 5 până când au făcut Dumnezeu izbândă Isaiia asupra vrăjmașilor lor. Au nu e aceasta scrisă 22 [28], 21 în Cartea dreptului? Și au stătut soarele în mijlocul ceriului, și nu au mers cătră apus cu sfârșitul unii zile.

14. Și nici mai înainte, nici după aceea n-au fost zi ca aceasta, ca să asculte Domnul de cuvântul omului, căci că au bătut Domnul războiu împreună cu Israil.

15. Și s-au întors Iisus și tot Israilul împreună cu el la tabără în Galgala.

16. Și au fugit acești cinci împărați și s-au ascuns în peștera cea din Machida.

17. Și s-au spus lui Iisus, zicând: „S-au aflat cei cinci împărați ascunși în peștera cea din Machida”.

18. Și au zis Iisus: „Prăvăliți pietri mari pre gura peșterii și puneți la eale oameni, să-i păzască pre ei.

19. Iară voi nu stați aci, ci goniți dindărăpt pre vrăjmașii voștri, și apucați coada lor, și nu vă fie milă de ei, și nu-i lăsați pre ei să între în cetățile sale, că i-au dat Domnul Dumnezeu nostru în mâinile noastre”.

20. Și au fost după ce au încetat Iisus și fiii lui Israil a tăia pre ei cu tăiere mare

foarte până ce s-au sfârșit, și cei ce au scăpat dintră ei au intrat în cetăți tari.

21. S-au întors tot norodul la Iisus în Machida și în tabără sănătoși, și nimenea nu au îndrăznit a-și mișca limba sa împotriva fiilor lui Israil.

22. Și au zis Iisus: „Deșchideți peștera și scoateți pre cei cinci împărați din peșteră”.

23. Și au făcut așa, și au scos pre cei cinci împărați din peșteră, pre împăratul Ierusalimului și pre împăratul Hevronului și pre împăratul Ierimutului și pre împăratul Lahisului și pre împăratul Odolamului.

24. Și, după ce i-au scos pre ei la Iisus, au chemat Iisus pre tot Israilul și pre căpitanii cei de războiu, carii venisă cu el, și le-au zis: „Meargeți înainte și puneți picioarele voastre pre grumazii lor”. Și mergând, au pus picioarele sale pre grumazii lor.

25. Și au zis Iisus cătră ei: „Nu vă teameți de ei, nici vă spăriați, îmbărbătați-vă și vă întăriți, că așa va face Domnul tuturor vrăjmașilor voștri, cu carii voi vă veți bate”.

26. Și i-au bătut pre ei Iisus după aceea, și i-au omorât spânzurându-i de cinci leamne, și au fost spânzurați de leamne până seara.

27.* Și au fost la apusul soarelui, au poruncit Iisus, și i-au luat pre ei de pre leamne și i-au aruncat în peștera în carea fugisă, și au răsturnat pre peșteră pietri mari până în zioa de astăzi.

*2 Leage 22 [21], 23

28. Și într-o aceeași zi, au luat Machida, și cu ascuțitul sabiei au omorât pre lăcuiitorii ei și pre împăratul ei, și o au surpat pre ea, și tot ce era viu într-însa, și nimenea n-au rămas întru ea scăpat și mântuit, și cu împăratul Machidei au făcut în ce chip au făcut cu împăratul Ierihonului.

29. Și s-au dus Iisus și tot Israilul cu el de la Machida la Levna, și au dat războiu asupra Levnei.

30. Și o au dat Domnul și pre ea în mâinile lui Israil, și o au luat și pre ea și pre împăratul ei, și au omorât pre lăcuiitorii ei cu ascuțitul sabiei, și tot ce sufla într-însa, și nu au rămas într-însa nici unul mântuit și scăpat, și cu împăratul ei au făcut* în ce chip au făcut cu împăratul Ierihonului.

*Sus 6, 2

31. Și s-au dus Iisus și tot Israilul cu el de la Levna la Lahis, și l-au încungiurat și au dat războiu asupra lui.

32. Și au dat Domnul Lahisul în mâinile lui Israil, și l-au luat a doao zi, și pre lăcuiitorii cei dintr-însul i-au omorât cu ascuțitul sabiei, și cetatea o au stricat, precum au făcut cu Levna.

33. Atunci s-au suit Elam, împăratul Gazerului, să ajute Lahisului, ci și pre acesta l-au bătut Iisus cu ascuțitul sabiei și pre norodul lui, de nu au rămas dintr-înșii nici unul mântuit și scăpat.

34. Și s-au dus Iisus și tot Israilul

de la Lahis la Eglon, și o au încungiurat și o au bătut pre ea, și o au dat pre ea Domnul în mâinile lui Israil.

35. Și o au luat pre ea în zioa aceea, și o au tăiat pre ea cu ascuțitul sabiei, și tot ce sufla într-însa au omorât în zioa aceea cum au făcut Lahisului.

36. Și s-au dus Iisus și tot Israilul cu el de la Eglon la Hevron, și o au încungiurat.

37. Și o au luat pre ea și o au tăiat cu ascuțitul sabiei, și pre împăratul ei, și toate satele ei, și toate câte sufla într-însa nimica nu au scăpat, în ce chip au făcut Eglonului, și o au stricat pre ea și toate câte era într-însa.

38. Și s-au întors Iisus și tot Israilul cu el la Davir și, încungiurându-o, o au luat.

39. Și pre împăratul ei și toate satele ei le-au tăiat cu ascuțitul sabiei, și o au stricat pre ea, și tot ce răsufla în ea au omorât și nu au lăsat pre nimenea mântuit, în ce chip au făcut Hevronului și împăratului lui, așa au făcut Davirei și împăratului ei, în ce chip au făcut Levnei și împăratului ei.

40. Și au bătut Iisus tot pământul muntelui, și Naghevel, și câmpiia, și Asidotul, și pre toți împărații lor, nu au lăsat nimica scăpat, ci tot ce sufla au omorât, precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Israil.

41. Așa i-au omorât pre ei Iisus din Cadis Varni până la Gaza, tot pământul Gosom, până la Gavaon.

42. Și pre toți împărații lor și pământul lor l-au luat Iisus odată. Că Domnul Dumnezeu lui Israil au bătut războiu împreună cu Israil.

43. Și s-au întors Iisus în Galgala.

CAP 11

Iisus bate pre Iavis cu alți mulți împărați și noroade, fiind toate câte poruncisă Domnul lui Moisi.

1. **N**ară Iavis, împăratul Asorului, deaca au auzit aceastea, au trimis la Iovav, împăratul Madonului, și la împăratul Simeronului și la împăratul Ashiafului.

2. Și la împărații cei de cătră Sidonul cel mare, la munte, și la Arava, în preajma cenerotului, și la câmpie și la Nefedor.

3. Și la hananeii, cei de pre marginea mării de cătră răsărit, și la amoreii, cei de pre marginea mării, și la hetei și la ferezei, și la ievuseii, cei din munte, și la eveii, cei ce lăcuiesc la poalele Iermonului, în pământul Masifa.

4. Și au ieșit ei și împărații lor cu ei, și norod mult, ca năsipul de pre marginea mării de mulți, și cai și cară multe foarte.

5. Și s-au împreunat toți împărații aceștia, și s-au strâns într-un loc și au tăbărât la apa Meron, să se bată cu Israil.

CAP 10 ȘI 11

6. Și au zis Domnul cătră Iisus: „Să nu te temi de fața lor, că mâne în ceasul acesta Eu pre ei pre toți voiu da răniți înaintea lui Israil, cailor le vei tăia vinele și carăle le vei arde cu foc”.

7. Și au venit Iisus și tot norodul cel războinic cu dânsul asupra lor, la apa Meron, fără de veaste, și au năvălit preste ei în munte.

8. Și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Israil și, tăindu-i, i-au gonit până la Sidonul cel mare, și până la Ma[s]refont, și până la câmpurile Masifa despre răsărit, și i-au tăiat pre ei până nu au rămas dintru ei mântuit și scăpat.

9. Și le-au făcut lor Iisus în ce chip i-au poruncit lui Domnul, cailor lor le-au tăiat vinele, și carăle lor le-au ars cu foc.

10. Și s-au întors Iisus în vreamea aceea și au luat pre Asor și pre împăratul ei l-au ucis cu sabie. Și mai înainte, Asorul stăpânea preste toți împărații aceștia.

11. Și au omorât cu ascuțitul sabiei tot sufletul din cetate și i-au pierdut pre toți, și nu au rămas într-însa nimica ce suflă, și pre Asor o au ars cu foc.

12. Și toate cetățile împăraților acestora, și pre toți împărații lor i-au prins Iisus și i-au ucis cu ascuțitul sabiei, și i-au pierdut* în ce chip au rânduit Moisi, robul Domnului.

*2 Leage
7, 1

13. Iară toate cetățile ceale șanțuite nu le-au ars Israil, fără numai sângură cetatea Asor o au ars Iisus.

14. Și toate prăzile ei și toate dobitoacele le-au împărțit șie fiii lui Israil, iară pre ei, pre toți, i-au omorât cu ascuțitul sabiei, nu au lăsat dintru ei nimica ce suflă.

15.* Precum a poruncit Domnul lui Moisi, robului său, și precum Moisi au poruncit lui Iisus, nu au lăsat nimica din toate câte au poruncit Domnul lui Moisi.

*Ieșire
34, 11
2 Leage
7, 1

16. Și au luat Iisus tot pământul cel cu munte și tot pământul Naghev, și tot pământul Goson și câmpul, și cel de cătră apus, și muntele lui Israil și câmpiile ceale de cătră munte.

17. De la muntele Helha, care să suie la Siir, până la Valagad și câmpul Livanului, supt muntele Ermonului, și pre toți împărații lor i-au prins, și i-au bătut și i-au omorât.

18. Și în zile multe au făcut Iisus războiu cu toți împărații aceștia.

19. Și nu au fost cetate carea să nu o fie luat fiii lui Israil, afară de evei, carii lăcuia în Gavaon, toate le-au luat cu războiu.

20. Că de la Domnul au fost să se întărească inima lor a ieși la războiu asupra lui Israil, ca să-i piarză pre ei, pre toți, și să nu aibă nici o milă, ci ca să piarză, precum au zis Domnul cătră Moisi.

21. Și au venit Iisus în vreamea aceea și au tăiat pre enachimii, cei de la munți, din

Hevron și din Davir, și din Anavot și din tot muntele lui Israil, și a lui Iuda împreună cu cetățile lor, și i-au pierdut pre ei Iisus.

22. Nu s-au lăsat din enachimi, de la fiii lui Israil, fără numai în Gaza și în Ghet și în Aseldot au rămas.

23. Și au luat Iisus tot pământul acela, precum au poruncit Domnul lui Moisi, și l-au dat moștenire lui Israil, împărțindu-l întră neamurile lor, și s-au odihnit pământul de războiu.

CAP 12

Treizeci și unul de împărați dincoace și dincolo de Iordan să numără, pre carii i-au bătut Moisi și Iisus.

1. i aceștia sânt împărații pământului, pre carii i-au bătut fiii lui Israil, și au moștenit pământul lor dincolo de Iordan, cătră răsăritul soarelui, de la valea Arnonului până la muntele Ermonului, și tot pământul Aravei de cătră răsărit.

2. Pre Sion, împăratul amoreilor, carele lăcuia în Esevon și stăpânea de la Aroir, carea easte la marginea vălii Arnonului, de o parte de vale, și jumătate de Galad, până la părăul Iavocului, hotarale fiilor lui Amon.

3. Și Arava, până la Marea Heneret spre răsărit, și până la Marea Aravei, Marea Sărată de la răsărit, pre calea cea cătră Vitsimot, de la Teman, care easte sub Asidot Fasga.

4. Și Og, împăratul Vasanului, au rămas din uriași, carele au lăcuit în Astarot și în Etrain.

5. Și au stăpânit de la munții Ermonului și de la Selca, și tot pământul Vasanului, până la hotarale Ghesuri și ale Machati, și jumătate de Galad, până la hotarale lui Sion, împăratul Esevonului.

6. Moisi, sluga Domnului, și fiii lui Israil i-au omorât pre ei și l-au dat Moisi, sluga Domnului, moștenire lui Ruvin și lui Gad și la jumătate din neamul lui Manasi.

7. Iară aceștia sânt împărații amoreilor, pre carii i-au ucis Iisus și fiii lui Israil, dincoace de Iordan, la Marea Valagad, în câmpul Livanului, și până la muntele Alog, care să suie spre Siir, și au dat Iisus acela neamurilor lui Israil moștenire după soarta lor.

8. În munte și în câmp, și în Arava și în Asidot, și în pustie și în Naghev, pre heteu și pre amoreu și pre hananeu și pre ferezeu și pre eveu și pre ievuseu.

9. Pre împăratul Ierihonului și pre împăratul Gheii, carea easte aproape de Vetil.

10. Pre împăratul Ierusalimului și pre împăratul Hevronului.

11. Pre împăratului Ierimutului, pre împăratul Lahisului.

12. Pre împăratul Eglomului, pre împăratul Gazerului.

13. Pre împăratului Davirului, pre împăratul Gaderului.

14. Pre împăratul Ermatului, pre împăratul Aredului.

15. Pre împăratul Levnei, pre împăratul Odolamului.

16. Pre împăratul Machidei, pre împăratul Vedilului, pre împăratul Tafodului.

17. Pre împăratul Eferului, pre împăratul Afecului, pre împăratul Lezaronului.

18. Pre împăratul Madonului, pre împăratul Azorului.

19. Pre împăratul Zamvronului, pre împăratul Ahazafului.

20. Pre împăratul Atanahului, pre împăratul Maghedonului.

21. Pre împăratul Chidesului.

22. Pre împăratul Iecomului lui Hermel.

23. Pre împăratul Ador, a lui Nafatedor, pre împăratul Goim, a Ghelghelii.

24. Pre împăratul Tersăi, toți împărații aceștia treizeci și unul.

CAP 13

Poruncește Domnul lui Iisus să împărță israilteanilor pământul cel cuprins. Să numără părțile ceale mai înainte date dincolo de Iordan lui Ruvin, Gad și jumătate neamului lui Manasi.

1. i Iisus fiind bătrân și îndelungat de zile, au zis Domnul cătră el: „Tu ai îmbătrânit, ai îndelungat în zile și pământ rămâne foarte mult, care să se împărțască moștenire.

2. Și acesta easte pământul care rămâne, hotarale filisteilor și tot Ghesuri și Hananeul.

3. De la cel nelăcuit de cătră fața Eghiptului, până la hotarale Acaronului de-a stânga hananeilor, să socotească celor cinci domnii a filisteilor: a gazeului și a azotului și a ascalonitului și a gheteului și a caronitului: și a eveului:

4. De la Teman, tot pământul Hanaan, în preajma Gazei, și sidoneanii, până la Afec, până la hotarale amoreilor.

5. Și tot pământul Galiatului Filistimului, și tot Livanul de la răsăritul soarelui, de la Galgal, supt muntele Ermonului, până la intrarea Ematului.

6. Toți cei ce lăcuiesc în muntele acela, de la Livan până la Maseret Memfomaim, pre toți sidoneanii Eu îi voi pui piarde dinaintea feții fiilor lui Israil, numai să-l împărțăști cu soarte lui Israil, în ce chip am poruncit ție.

7.* Și acum împărțească pământul acesta cu soarte moștenire celor noao neamuri, și jumătății neamului lui Manasi, de la Iordan până la Marea cea Mare despre apusul soarelui dă-l lor, Marea cea Mare îl va hotări.

8. Iară celor doao neamuri și jumătății din neamul lui Manasi, celor ce-s cu el, lui Ruvin și lui Gad, le-au dat Moisi

*Fap.
[Fac.]
48, 5

dincolo de Iordan, către răsăritul soarelui au dat lor Moisi, sluga Domnului,

9. De la Aroir, care easte pre țermurile vălii Arnonului, și cetatea cea dintră vale și tot șesul de la Medavan, până la Divon.

10. Și toate cetățile lui Sion, împăratul amoreilor, carele au împărțit în Esevon, până la hotarale fiilor lui Amon.

11. Și Galaatita, și hotarale Ghesurului și ale Mahatului, și tot muntele Ermonului, și toată Vasinita, până la Selha.

12. Toată împărăția lui Og în Vasinitida, carele au împărțit în Astarot și în Edrain, acesta au rămas din uriași, și l-au bătut pre el Moisi și l-au pierdut”.

13. Și nu au pierdut fiii lui Israil pre Ghesuri și pre Ma[ha]ti și pre hananeu, și au lăcuit împăratul Ghesuri și Mahati întră fiii lui Israil până în zioa de astăzi.

Nume. 14. Iară neamului lui Levi nu s-au dat
18, 20 moștenire, Domnul Dumnezeul lui Israil, El easte moștenirea lor, după cum au zis lor Domnul. Și aceasta easte împărțirea carea o au împărțit Moisi fiilor lui Israil în Aravotul lui Moav, dincolo de Iordan, despre Ierihon.

15. Și l-au dat Moisi neamului fiilor lui Ruvim, după noroadale lor:

16. Și au fost hotarale lor de la Aroir, care easte de către fața văii Arnonului, și cetatea cea din valea Arnonului, și tot șesul până la Medava.

17. Esevonul și toate cetățile ceale din șes, și Devonul și Vamodvaalul și căsile Veelvot.

18. Și Iesan și Cadimotul și Mefaatul.

19. Și Cariatimul și Sevam și Sarda și Siorul în muntele Enac.

20. Și Vetfogor și Asidot Fasga și Vitsimut.

Numer. 21. Și toate cetățile șesului și toată împă-
31, 8 răția lui Sion, împăratului amoreilor, carele au împărțit în Esevon, pre carele l-au bătut Moisi, și împreună cu el și pre povătuitorii lui Madiam, și pre Evi și pre Rocov și pre Sur și pre Ur și pre Rova, boiarii lui Sion, și pre toți cei ce lăcuia pământul acela.

22. Și pre Valaam, vrăjitoriul, feciorul lui Veor, l-au ucis fiii lui Israil cu sabiia în tăiere.

23. Și au fost hotarul fiilor lui Ruvim Iordanul. Aceasta easte moștenirea fiilor lui Ruvim, după noroadale lor, cetățile lor și satele lor.

24. Și au dat Moisi fiilor lui Gad moștenire, după noroadale lor.

25. Și au fost hotarul lor Iazirul, toate cetățile lui Galaad și jumătate din pământul fiilor lui Amon până la Aroir, carea easte de către fața Ravatei.

26. Și de la Esevon până la Aravot, că-
tră Masifa și Votanim și Maan, până la

hotarale Devirului.

27. Și Enemec și Vitaram și Vitanamra și Sochota și Safon și ceaealaltă împărăție a lui Sion, împăratului Esevonului, și Iordanul va hotărî până la partea Mării Heneret, dincolo de Iordan, spre răsărit.

28. Aceasta easte moștenirea fiilor lui Gad, după noroadale lor, cetățile și satele lor.

29. Și au dat Moisi moștenire și la jumătate din neamul lui Manasi, și au fost a jumătății neamului fiilor lui Manasi, după noroadale lor.

30. Și au fost hotarale lor de la Maanain, și toată împărăția Vasanelui, și toată împără-
ția lui Og, împăratului Vasanelui, și toate satele Iair, carele sânt în pământul Vasaniti-
dei, șesezeci de cetăți.

31. Și jumătate Galaad și Astarot și Edrain, cetățile împărăției lui Og în Vasinitida s-au dat fiilor lui Mahir, fiului lui Manasi, și la jumătatea fiilor lui Mahir, fiului lui Manasi, după noroadale lor.

32. Acestea sânt care le-au dat Moisi în Aravot Moav moștenire, dincolo de Iordan, către Ierihon, despre răsărit.

33.* Și neamului lui Levi nu i-au dat Moisi
moștenire, Domnul Dumnezeul lui Israil, El easte moștenirea lor, în ce chip au grăit lor.

*Nume.
40 [18], 20

CAP 14

Halev ia Hevronul spre moștenire și ești de la Dumnezeu, pentru că cealelalte iscoade, hulind Pământul Făgăduinții, el urmează pre Domnul.

1. i aceștia sânt din fiii lui Israil, carii au moștenit în pământul lui Hanaan, cărora le-au împăr-
țit moștenire Eleazar, preotul. Și Iisus, fiul lui Navi, și boiarii familiilor neamurilor fiilor lui Israil.

2. Cu sorți au împărțit moștenirea,* cum
au poruncit Domnul în mâna lui Iisus, celor
noao neamuri și la o jumătate de neam.

*Nume.
34, 13

3. Pentru că la doao neamuri și la jumătate din neamul lui Manasi au fost dat Moisi moștenire dincolo de Iordan. Iară leviților nu le-au dat moștenire întră dânșii.

4. Că fiii lui Iosif era doao neamuri, Manasi și Efraim; și leviților nu s-au dat parte în pământ, fără numai cetăți de lăcuit și locurile ceale de primpregiurul cetăților, pentru dobitoace, și dobitoacele lor.

5. În ce chip au poruncit Domnul lui Moisi, așa au făcut fiii lui Israil și au împărțit pământul.

6. Și au venit fiii lui Iuda la Iisus în Galgal, și au zis către el Halev, fiul lui Iefoni Chene-
zeul:* „Tu știi cuvântul care l-au grăit Dom-
nul către Moisi, omul lui Dumnezeu, pentru
mine și pentru tine în Cadis Varni.

*Nume.
14, 24

7. Că eram de patruzeci de ani când

m-au trimis Moisi, robul lui Dumnezeu, din Cadis Varni să iscodesc pământul acesta, și i-am răspuns lui cuvânt după gândul lui.

8. Iară frații miei, cei ce s-au suit împreună cu mine, au mutat inima norodului, iară eu am adaos a urma Domnului Dumnezeului meu.

9. Și s-au jurat Moisi în zioa aceea, zicând: «Pământul, pre care te-ai suit tu, va fi moștenirea ta, și a fiilor tăi în veaci, pentru că ai adaos a urma Domnului Dumnezeului nostru».

10. Și acum, iată, m-au ținut viu Domnul, precum au zis, patruzeci și cinci de ani sânt acum de când au grăit Domnul cuvântul acesta cătră Moisi, când umbla Israil prin pustie, și acum, iată, de optzeci și cinci de ani sânt eu astăzi.

Sira. 46, 11 11. Și sânt încă tare, ca și când m-au trimis Moisi, așa poci și acum și a intra și a ieși la războiu.

12. Și acum ceiu de la tine muntele acesta, după cum au zis Domnul în zioa aceea, că tu ai auzit cuvântul acesta în zioa aceea, și acum sânt acolo enachimi, cetăți mari și tari, deci de va fi Domnul cu mine, voiu piarde pre ei, precum au zis mie Domnul”.

13. Și l-au blagoslovit pre el Iisus, și au dat Hevronul moștenire lui Halev, feciorului lui Iefoni Chinezeul.

14. Și de atunci până în zioa de astăzi, Hevronul au fost moștenirea lui Halev, fiul lui Iefoni Chinezeul, pentru că el au ascultat porunca Domnului Dumnezeului lui Israil.

15. Iară numele Hevronului mai înainte era cetatea lui Arvoc (a), mitropoliia celor din Enachimi; și pământul au încetat de războiu.

CAP 15

Cetățile și satele lor; Gotoniil ia pre Ashan, fata lui Halev, pentru că au bătut Davirul, și li să adaogă pământul cel cu izvoară.

*Nume. 34, 3 1. **N**ară moștenirea neamului lui Iuda, după noroadele lor, au fost* de la hotarale Idumeii, și de la pustia Sinului, cătră amiazăzi până la Cadis, cătră răsărit.

2. Și au fost hotarale lor de la amiazăzi până la partea Mării ceii Sărate, de la piscul ce vine spre amiazăzi.

3. Și merge în preajma suirei Acravinilor, și iasă afară la Sena, și suie de la amiazăzi spre Cadis Varni, și iasă la Ebron, și să suie în Adara, și merge spre apusul Cadis.

4. Și merge spre Selmona, și iasă până la valea Eghiptului, și să vor sfârși hotarale lui la mare. Acestea sânt hotarale lor de cătră amiazăzi.

5. Iară hotarale de cătră răsărit, toată Marea cea Sărată până la partea Iordanului. Iară hotarale lor de cătră miiazănoapte, de la piscul mării și de la partea Iordanului,

6. Să suie hotarale spre Vetagla, și merg spre miiazănoapte aproape de Vetarava și

15. (a) Arvoc; în unele Bi. să află Arvo, Arve și Argov.

să suie hotarale preste pietrele lui Veon, feciorului lui Ruvin.

7. Și să întind hotarale de la Davirah, din valea lui Ahor, și să pogoară spre miiazănoapte cătră Galgala, carea easte în preajma apropierei Adaminului, despre răsăritul vălii, și iasă hotarul spre apa Fântâniei Soarelui, și să sfârșesc la Fântâna lui Roghil.

8. Și să suie hotarale la valea Enom, spre răsăritul lui Ievus de cătră amiazăzi, acesta easte Ierusalimul, și să suie hotarale pre vârful muntelui celui din fața văii Enomului cătră mare, care easte din partea spre pământul lui Rafain, cătră miiazănoapte.

9. Și trece hotarul din vârful muntelui cătră izvorul apei Nafo, și trece prin satele muntelui Efronului, și să va abate hotarul la Vaal, aceasta easte cetatea Iarim.

10. Și de la Vaal va trece hotarul la mare și la muntele Sir, și va trece spre răsărit, cetatea Iarim de cătră miiazănoapte, aceasta easte Hasalon, și să va pogorî la Cetatea Soarelui, și va trece spre amiazăzi.

11. Și va trece hotarul spre răsăritul Acaronului de cătră miiazănoapte, și vor trece hotarale la Socharon, și vor trece muntele pământului Vaalan spre amiazăzi, și va trece la Levna, și va fi ieșirea hotarilor la mare.

12. Și hotarale lor de cătră mare le va hotărî Marea cea Mare, aceste sânt hotarale fiilor lui Iuda, împregiur, după noroadele lor.

13. Și lui Halev, feciorului lui Iefoni, i-au dat parte în mijlocul fiilor lui Iuda, după cum au poruncit Dumnezeu, și i-au dat Iisus lui cetatea Arvoc, mitropoliia lui Enac, aceasta easte Hevronul.

14.* Și au pierdut de acolo Halev, feciorul lui Iefoni, pre cei trei feciori a lui Enac, pre Susi și pre Tolman și pre Ahaman. *Jude. 1, 20

15. Și de acolo s-au suit Halev la cei ce lăcuia în Davir, iară numele Davirului mai înainte era Cetatea Cărturarilor.

16. Și au zis Halev: „Cine va bate și va lua Cetatea Cărturarilor și o va stăpâni, voiu da lui muiare pre Ashan, fata mea”.

17. Și o au luat Gotoniil, feciorul lui Chenez, fratele cel mai tinăr a lui Halev, și i-au dat lui muiare pre Ashan, fata sa.

18. Și au fost când au purces ea, și s-au sfătuit cu dânsul, zicând: „Ceare-voi de la tatăl meu țarină”. Și au strigat de pre asin și au zis cătră ea Halev: „Ce-ți easte ție?”

19. Ea i-au răspuns lui: „Dă-mi mie blagoslovenie, că pământ sec mi-ai dat mie, dă mie și izvoarele apelor”. Și i-au dat ei izvoarele ceale de sus și izvoarele ceale de jos.

20. Aceasta easte moștenirea neamului fiilor lui Iuda, după sămințiile lor.

21. Și au fost cetățile lor, cetățile neamului fiilor lui Iuda, din marginile Edomului spre pustia: Veseleil și Edear și Iagur.

22. Și China și Dimona și Adada.
23. Și Chedes și Asor și Ieona.
24. Și Zif și Telem și Valod.
25. Asor cel nou și cetățile Esron, aceasta este Asor.
26. Și Aman și Sama și Molada și Asarsuar.
27. Și Aseargada și Asemon și Vitfeled.
28. Și Virsavee și Veziotiia și satele lor și sălașele lor.
29. Vala și Evem și Asem.
30. Și Eldolad și Seil și Erma.
31. Și Sechelac și Mediemena, Sasana.
32. Și Lavaot și Selim și Ein și Remon, toate cetățile doazeci și noao și satele lor.
33. Iară în câmpie, Asdaol și Saraa și Asna.
34. Și Zano și Gonim și Tafua și Inaim.
35. Și Ieremut și Odolam și Saoho și Azica.
36. Și Sevarim și Aghedaim și Gadira și selașele lor patrușprăzece cetăți și satele lor.
37. Sena și Adasan și Magdal-Gad.
38. Și Dalan și Masfa și Iehdail.
39. Și Lachis și Vasecat și Aglon.
40. Și Havo și Lamas și Cadalis.
41. Și Gadirod și Vitagon și Noman și Machida, șeasesprăzece cetăți și satele lor.
42. Și Levna și Ader și Asan.
43. Și Iefta și Asana și Nesiv.
44. Și Cheilam și Acziv și Marisa, noao cetăți și satele lor.
45. Acaron și satele ei și sălașele ei.
46. De la Acaron și în Marea Iemnad, și toate câte sânt aproape de Esdot, și satele lor.
47. Esdot și satele ei și sălașele ei, Gaza și satele ei și sălașele ei, până la păraul Eghiptului și Marea cea Mare este hotarul ei.
48. Și la munte, Samir și Ieter și Soha.
49. Și Rena și Cetatea Cărturarilor, aceasta este Davir.
50. Și Anav și Estemo și Anim.
51. Și Gosom și Hilu și Ghilo, unsprăzece cetăți și satele lor.
52. Erem și Ruma și Esan.
53. Și Ianum și Vitfus și Afaca.
54. Și Amata și cetatea Arve, aceasta este Hevron și Sior, noao cetăți și sălașele lor.
55. Maon și Hermel și Ziv și Ietan.
56. Și Esreil și Egdaam și Zanua.
57. Și Echen și Gavaa și Tamna, zeace cetăți și satele lor.
58. Alue și Vetsur și Ghedor.
59. Și Maarot și Vetanam și Eltecheen, șeace cetăți și satele lor.
60. Teco și Eufрата, aceasta este Vitleem și Fagor și Etan și Culon și

Tatam și Tovis și Carem și Galem și Tetir și Manoho, unsprăzece cetăți și satele lor.

61. Cariat-Voal, aceasta este cetatea Aremva, doao cetăți și sălașele lor.

62. În pustiiul Vid-Arava, Madiim, Zaha.

63. Și Nevdan, Cetățile Sării și Engadi, cetăți șeace și satele lor.

64. Iară ievuzeul lăcuia în Ierusalim, și fiii lui Iuda nu au putut să-i piarză pre ei, și au lăcuit ievuzeul în Ierusalim cu fiii lui Iuda până în zioa aceasta.

CAP 16

Moștenirea lui Efraim, cetățile și satele lor, și au rămas întru aceste hananele supus.

1. ară hotarale fiilor lui Iosif de la Iordan, în preajma Ierihonului, de cătră răsărit, pustia carea să suie de la Ierihon spre muntele Vetil.

2. Și va ieși din Vetil în Luza, și trece preste hotarale Ahataratului.

3. Și să pogoară spre mare la hotarale Efleti, până la hotarale Vetonului de jos și până la Gaazer, și va fi ieșirea lor la mare.

4. Și au moștenit fiii lui Iosif, Efraim și Manasi.

5. Și au fost hotarale fiilor lui Efraim, după noroadele lor, și au fost hotarale moștenirii lor. De la răsărit, Atarot, Adar, până la Vetonul cel de sus și Gazara.

6. Și trec hotarale spre mare în Mahdot de la miiazănoapte, și trec spre răsărit în Tinatasilo, și va trece de la răsărit în Ianoha.

7. Și să va pogorî de la Ianoha în Atarot și Narata, și satele lor, și trece spre Ierihon, și iasă la Iordan.

8. Și de la Tafu, merg hotarale spre mare la păraul Cana și iasă la mare. Aceasta este moștenirea neamului lui Efraim, după noroadele lor.

9. Și cetățile ceale osăbite fiilor lui Efraim, întră moștenirea fiilor lui Manasi, toate cetățile și satele lor.

10. Și nu au pierdut Efraim pre hananele, carele lăcuia în Gazer, și au lăcuit hananele între Efraim până în zioa aceasta, și au fost supus, până când s-au suit Faraon, împăratul Eghiptului, și au luat cetatea, și o au ars cu foc, și pre hananei și pre ferezei și pre cei ce lăcuia în Gazer i-au tăiat, și o au dat pre ea Faraon zeastre feții sale.

CAP 17

Să dau sorți jumătății neamului lui Manasi și fețelor lui Salpaad, și să înmulțește soarta fiilor lui Iosif.

1. i au fost hotarale neamului fiilor lui Manasi, că acesta este cel întâiu născut al lui Iosif; lui Mahir, celui întâiu născut a lui Manasi, tatălui Galaad, carele au

fost bărbat războinic, și au avut moștenire în Galaaditida și în Vasanitida.

Nume. 26, 30 2. Și au fost celorlalți a lui Manasi după noroadele lor, fiilor lui Aviezer și fiilor lui Elec, și fiilor lui Iezriil și fiilor lui Sihem, și fiilor lui Efer și fiilor lui Semidai, aceștia sânt fiii lui Manasi, fiiului lui Iosif, bărbați după noroadele lor.

Nume. 27, 1 36, 11 3. Iară Salpaad, feciorul lui Efer, al feciorului lui Galaad, al feciorului lui Mahir, al feciorului lui Manasi, nu avea feciori, ci numai feate, și acestea sânt numele featelor lui Salpaad: Maala și Nua și Eglă și Melha și Tersa.

4. Și au venit înaintea lui Eleazar, preotului, și înaintea lui Iisus, fiul lui Navi, și înaintea boiarilor, zicând: „Dumnezeu au poruncit prin mâna lui Moisi să ni să dea noao moștenire întră frații noștri”. Și li s-au dat lor moștenire după porunca Domnului întră frații tatălui lor.

5. Și au căzut funea lor de la Anasa și câmpul Lavec din pământul Galaadului și al Vasanului, care easte dincolo de Iordan.

6. Că featele feciorilor lui Manasi au moștenit moșie întră frații săi, iară pământul Galaadului s-au făcut moșie celorlalți fii a lui Manasi.

7. Și au fost hotarale fiilor lui Manasi de la Asir Matot Dilanat, carea easte înaintea feații fiilor lui Sihem, și merg spre hotarale lui Iamin și Iasiv, la Fântâna lui Taftot.

8. Că lui Manasi s-au fost venit pământul Tapfu, carea easte la hotarale lui Manasi, a fiilor lui Efraim.

9. Și s-au pogorât hotarale la valea Caranei cătră amiazăzi, spre valea lui Iair, Terevintul lui Efraim întră cetățile lui Manasi, și hotarale lui Manasi spre miiazănoapte, la părâu, și marginea lui marea.

10. Așea ca moștenirea lui Efraim să fie de cătră amiazăzi, și de cătră miiazănoapte lui Manasi, și amândoa să le hotărăscă marea, și de cătră miiazănoapte să se împreune cu Asir, și de cătră răsărit cu Isahar.

11. Și va fi Manasi întră Isahar și întră Asir Vitsan, și satele ei, și Iavlaam, și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Dor, și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Tanac, și satele ei, și cei ce lăcuiesc în Maghedo, și satele ei, și a treia parte din Nofeat, și satele ei.

12. Și nu au putut fiii lui Manasi să strice cetățile aceastea, și au început hananeul a lăcui în pământul acesta.

13. Și au fost după ce s-au întărit fiii lui Israil, au supus spre hananei, iară nu i-au omorât pre ei.

14. Și s-au plâns fiii lui Iosif cătră Iisus, zicând: „Pentru ce ne-ai dat noao o moșie și o parte, de vream ce eu sânt norod mult și Dumnezeu m-au blagoslovit?”

15. Și le-au zis lor Iisus: „De ești tu norod mult, suie-te la păduri și-ți curățește ție acolo loc, și în pământul ferezeului și întră a lui Rafain, de-ți easte ție strâmt muntele lui Efraim”.

16. Și au zis fiii lui Iosif: „Nu ne place noao muntele lui Efraim, și călărime aleasă și fier are hananeul, carele lăcuieste în pământul Vetsan, și în satele ei, și în valea Esrael”.

17. Și au zis, Iisus fiilor lui Iosif, lui Efraim și lui Manasi, zicând: „De ești tu norod mult și ai mare tărie, nu vei avea o moșie.

18. Că pădurea va fi a ta, că pădure easte și o vei curăți, și vor fi ale tale ieșirile ei, că vei piiarde pre hananeu, măcar de are el călărime aleasă și tare easte, că tu-l vei birui pre el”.

CAP 18

Să trimit să scrie pământul celorlalte neamuri, și să însămnează moștenirea lui Veniamin.

1. i s-au strâns toată adunarea fiilor lui Israil în Silo, și au întins acolo cortul mărturiei, și au fost pământul supus lor.

2. Și au fost mai rămas din fiii lui Israil șapte neamuri, care nu au fost luat moștenire.

3. Și au zis Iisus fiilor lui Israil: „Până când vă veți lenevi și nu intrați să moșteniți pământul care l-au dat voao Domnul Dumnezeu părinților voștri?”

4. Aleageți din fieștecăre neam dintră voi trei bărbați, ca să-i trimiț pre ei, și, sculându-să, să umble pământul și să-l scrie pre el înaintea mea ca să-l pociu împărți”.

5. Și au venit la dânsul și le-au împărțit lor șapte părți, Iuda să fie lor hotar de cătră amiazăzi, și fiii lui Iosif să le fie lor hotar de cătră miiazănoapte.

6. „Deci, voi împărțiți pământul în șapte părți, și veniți aici la mine ca să vă scoț voao soarte înaintea Domnului Dumnezeului nostru.

7. Că fiii lui Levi nu au parte întră voi, că preoția Domnului easte partea lor, și Gad și Ruvim, și jumătate din neamul lui Manasi au luat moștenirea sa dincolo de Iordan, spre răsărit, carea le-au dat lor Moisi, robul Domnului”.

8. Și, sculându-să bărbații aceia, s-au dus și au poruncit Iisus bărbaților celor ce să ducea să umble pământul, zicând: „Meargeți și umblați pământul, și veniți la mine, ca aici, în Silo, înaintea Domnului, să vă scoț voao sorti”.

9. Și s-au dus bărbații aceștia, și au umblat pământul și l-au văzut, și, scriind într-o carte cetățile lui, l-au împărțit în șapte părți, și au venit la Iisus la tabără, în Silo.

10. Și au aruncat Iisus soarte în Silo înaintea Domnului, și au împărțit acolo Iisus pământul fiilor lui Israil după măsurile lor.

11. Și au ieșit soarta neamului fiilor lui Veniamin întâiu după noroadele lor, și au ieșit hotarale moșiilor lor întră fiii lui Iuda și întră fiii lui Iosif.

12. Și au fost hotarale lor de cătră miazănoapte de la Iordan, și să suie din dosul Ierihonului spre miazănoapte și suie prin munte cătră mare, și iasă la pustia Veton.

13. Și de acolo trec hotarale la Luza, din dosul Luzei spre răsărit,* aceasta este Vetil, și pogoară hotarale de la Atarot Edar la muntele cel de cătră amiazăzi, Vetoronului celui de jos.

*Facer. 28, 19

14. Și trec hotarale și încungiură despre partea ce caută la marea de la amiazăzi, de la muntele cel de cătră fața Vetoronului de la amiazăzi, și iasă la Cariat Vaal, aceasta este Cariatiarin, cetatea fiilor lui Iuda, aceasta este partea de cătră mare.

15. Iară partea cea despre amiazăzi, de cătră partea Cariat Vaal, și va trece hotarul Gazin spre apus, la fântâna apei, Nafto.

16. Și pogoară hotarale pre partea muntelui, acesta este despre partea crângului fiului lui Enom, care este din partea Emec Rafain de cătră miazănoapte, și să pogoară la Gheena, dinapoia Ievuseii despre amiazăzi, și să pogoară la Fântâna Roghil.

17. Și, trecând cătră miazănoapte, ajunge la izvorul Games, și trece la Galilot, care este în preajma sușului Edomin, și pogoară la piază Vaan a fiilor lui Ruvin.

18. Și trece pre dindărăptul Vetaravei de cătră miazănoapte, și să pogoară la hotarale Aravei.

19. Și să pogoară spre hotarale dindărăptul Vitalga, de cătră miazănoapte, și trec hotarale la piscul Mării Sărilor despre miazănoapte spre partea Iordanului de la amiazăzi; acestea sânt hotarele de cătră amiazăzi.

20. Și de cătră partea răsăritului va hotări Iordanul. Aceasta este moștenirea fiilor lui Veniamin, hotarale ei împregiur, după noroadele lor.

21. Și au fost cetățile fiilor lui Veniamin, după noroadele lor, Ierihonul și Vetegheonul și Amecasisul.

22. Și Vetavara și Samarim și Veatil.

23. Și Avim și Afara și Afrata.

24. Și Cafaramon și Afni și Gavaa, doasprăzece cetăți și satele lor.

25. Gavaonul și Rama și Verota.

26. Și Masfa și Chefira și Masa.

27. Și Reachean și Ierfil și Derala.

28. Și Selaelaf și Ievus. Aceasta este Ierusalimul și Gavaotul și cetatea lui Iarim,

treisprăzece cetăți și satele lor. Aceasta este moștenirea fiilor lui Veniamin, după noroadele lor.

CAP 19

Moștenirea lui Simeon, a lui Zavulon, a lui Asir, a lui Isahar, a lui Neftalim, a lui Dan și a lui Navi.

1. i au ieșit soarta a doao lui Simeon, neamului fiilor lui Simeon, după noroadele lor, și au fost moștenirea lor în mijlocul moștenirii fiilor lui Iuda.

2. Și au fost moștenirea lor: Virsavea și Save și Molada.

3. Și Asearsual și Vola și Iason.

4. Și Eltula și Vatul și Erma.

5. Și Sichelagul și Vita-Marhavot și Aersusim.

6. Și Vitlevaot și țarinile lor, treisprăzece cetăți și satele lor.

7. Ain și Reamon și Eder și Asan, patru cetăți și satele lor.

8. Și toate satele ceale de primpregiurul cetăților acestora până la Valad Viradmot, mergând spre amiazăzi: aceasta este moștenirea neamului fiilor lui Simeon, după noroadele lor.

9. Din moștia lui Iuda, moștenirea fiilor lui Simeon, pentru că partea fiilor lui Iuda au fost mai mare decât a lor, pentru aceea au luat fiii lui Simeon moștenire întră moștia lor.

10. Și au ieșit soarta a treia lui Zavulon, după noroadele lor, și sânt hotarale moștenirii lor până la Sarid.

11. Și s-au suit hotarale la mare și la Marala, și să împreună la Vetarava, în valea cea de cătră fața Iecnam.

12. Și să întoarce de la Sarid din preajmă de la răsăritul Sames la hotarale Haselat-Davor, și trece la Davrat, și să suie la Iafia.

13. Și de acolo trec spre răsărit, la Ghedaefear și la Sin, și trec la Remona și la Amataranua.

14. Și încungiură hotarale cătră miazănoapte, la Anoto, și iasă la Ghetail.

15. Și Cotat și Naalol și Semron și Iedala și Vitleaia, cetăți doasprăzece și satele lor.

16. Aceasta este moștenirea neamului fiilor lui Zavulon, după noroadele lor, cetățile și satele lor.

17. Și lui Isahar au ieșit soarta a patra, fiilor lui Isahar, după seminția lor.

18. Și au fost hotarale lor Israel și Ahasalot și Sunim.

19. Și Afaream și Sion și Anereat.

20. Și Rovot și Chezion și Levis.

21. Și Ramaod și Enganim și Anada și Vitfazis.

22. Și să împreună hotarale la Tavor și la Sasima și Vitsamis, și sfârșitul hotarilor lor este Iordanul, cetăți șesă-

sprăzeace și satele lor.

23. Aceasta easte moștenirea neamului fiilor lui Isahar, după noroadale lor, cetățile și satele lor.

24. Și au ieșit soartea a cincea neamului fiilor lui Asir, după noroadale lor.

25. Și au fost hotarale lor: Elcad și Ali și Veden și Ahasaf.

26. Și Elmeleh și Amaad și Masal, și de cătră mare să împreună cu Carmilul și cu Sionul și cu Lavanatul.

27. Și să întoarce de la răsăritul soarelui cătră Vintagon, și să împreună cu Zavulon și cu Ghe și Etail, despre miiazănoapte, cu Vitae-mec și Nail, și merge la Havol de-a stânga.

28. Și Ahran și Roov și Amon și Canai, până la Sidonul cel mare.

29. Și să întorc hotarale la Rama și până în cetatea țariei tirilor, și să întorc hotarale la Osa și ies la mare, și va fi sfârșitul Ahaziv.

30. Și Ama și Afec și Raov, cetăți doazeci și doazeci și satele lor.

31. Aceasta easte moștenirea neamului fiilor lui Asir, după noroadale lor, cetățile și satele lor.

32. Și lui Neftalim au ieșit soartea a șeasa, fiilor lui Neftalim, după noroadale lor.

33. Și au fost hotarale lor Meelef și Olam și Seenanim și Ademi și Anechev și Iafneil, până la Lac, și au fost ieșirea lor Iordanul.

34. Și să întorc hotarale despre mare în Aziot Tavor, și trec de acolo la Icoc, și să împreună cu Zavulon de cătră răsărit, și cu Asir să împreună de cătră mare, și cu Iuda la Iordan de cătră răsăritul soarelui.

35. Și cetățile ceale zidite ale tirilor, Tirul și Amat și Racad și Cheneret.

36. Și Adami și Rama și Asor.

37. Și Cadesul și Adrai și izvoarele Asorului.

38. Și Ieran și Magdaliil și Oran, Vitanad și Vitsamis, noasprăzeace cetăți și satele lor.

39. Aceasta easte moștenirea neamului fiilor lui Neftalim, după sămînția lor, cetățile și satele lor.

40. Și lui Dan au ieșit soartea a șapte.

41. Și au fost hotarale moștenirei lor Saraa și Esdaol, cetatea Samis.

42. Și Salaavil și Elan și Edla.

43. Și Elon și Tamna și Acaron.

44. Și Eltecu și Gavaton și Valat.

45. Și Ud și Vanivarac și Getremon.

46. Și de la Marea Ieracon și Iericon, hotar aproape de Iopa.

47. Și au mers fiii lui Dan și au bătut pre Lesen, și l-au luat și l-au tăiat cu ascuțitul sabiei, și l-au moștenit și au lăcuit într-însul, și au chemat numele lui Lesen Dan, după numele lui Dan, tatălui lor.

48. Aceasta easte moștenirea neamului fiilor

lui Dan, după noroadale lor, cetățile și satele lor.

49. Și au sfârșit a împărți cu sorți pământul după hotarale lor, și fiii lui Israil au dat moșie lui Iisus, fiului lui Navi, întră dâșii.

50. Precum au poruncit Domnul, și i-au dat lui cetatea Tamnadazara, carea o au cerut în muntele Efraim, și au zidit cetate și au lăcuit într-însa.

51. Acestea sânt împărțirile care cu soarte le-au împărțit Eleazar, preotul, și Iisus, fiul lui Navi, și boiarii familiilor întră neamurile lui Israil, după sorți în Silo, înaintea Domnului la ușile cortului mărturiei, și s-au dus să lăcuiască pământul.

CAP 20

Să aleg șeasă cetăți de scăpare, dincoace și dincolo de Iordan; să însamnă carii vor putea scăpa într-însăle și până când trebuie să rămâie acolo.

1. i au grăit Domnul lui Iisus, zicând:

2. „Grăiaște fiilor lui Israil, și zi cătră ei: «Dați cetățile ceale pentru cei ce fug ca să scape,* de care am zis cătră voi prin Moisi.

3. Ca să fie scăpare ucigătorului, celui ce va ucide suflet fără de voia lui, neavând înainte nici un gând, și vor fi cetățile voastre scăpare, ca să nu să omoară ucigașul de rudeniia celui mort, până ce nu va veni înaintea adunării la judecată.

4. Acesta după ce va fugi la o cetate dintru aceastea la poarta cetății, și va spune înaintea bătrânilor cetății aceia cuvintele sale, și-l va priimi adunarea la sine, și va da lui loc și va lăcui cu dâșii.

5. Și când va alerga după el rudeniia celui omorât, nu vor da în mâinile lui pre cel ce au omorât, pentru că neștiind au lovit pre de-aproapele său, și nu pentru că l-ar fi fost urât pre el mai înainte.

6. Și va lăcui în cetatea aceea până când va sta înaintea adunării la judecată, și până ce va muri preotul cel mare, carele va fi în zilele acealea, atunci să va întoarce ucigătorul și va merge în cetatea sa și la casa sa, de unde au fost fugit»”.

7. Și au osăbit Cadisul în Galileea, în muntele lui Neftalim, și Sihemul în muntele Efraim, și cetatea Arvoc, aceasta easte Hevron, în muntele lui Iuda.

8. Și dincolo de Iordan, în preajma Ierihonului, cătră răsărit, au dat* Vosorul din câmpia pustiei, de la neamul lui Ruvim, și Arimotul în Galaad, din neamul lui Gad, și Gavaonul în Vasanitida, din neamul lui Manasi.

9. Acestea sânt cetățile ceale numite tuturor fiilor lui Israil, și nemearnicului celui ce șade întră ei, ca să fugă acolo cel ce au lovit fără de voie suflet, ca să nu moară de mâna celui ce easte rudenie cu

*Nume.
35, 11

2 Leage
19, 2

*2 Leage
4, 43

cel omorât, până ce va sta înaintea adunării la judecată.

CAP 21

Să însămnează leviților patruzeci și opt de cetăți cu oșteazele lor; și, plinindu-să făgăduința lui Dumnezeu, oarecând patriarșilor făgăduită, pace și odihnă să dă fiilor lui Israil.

1. i au venit căpeteniile familiilor fiilor lui Levi la Eleazar, preotul, și la Iisus, fiul lui Navi, și la mai-marii neamurilor familiilor din neamurile fiilor lui Israil.

2. Și au zis cătră ei în Silo, în pământul **Nume. Hanaan, grăind.** „Domnul a poruncit, prin 35, 2 Moisi, să ni să dea noao cetăți în care să lăcuim noi, și loc primpregiurul lor pentru hrana dobitoacelor noastre”.

3. Și au dat fiii lui Israil leviților din moștenirea sa, după porunca sa, cetățile acestea și primpregiurul lor.

4. Și au ieșit soarta norodului lui Caat, și au fost fiilor lui Aaron, preoților leviților de la neamul lui Iuda, și de la neamul lui Simeon, și de la neamul lui Veniamin, sorțite cetăți treisprăzece.

5. Și celorlalți fii a lui Caat, au fost de la neamul lui Efraim; și de la neamul lui Dan și de la jumătate din neamul lui Manasi, sorțite cetăți zece.

6. Și fiilor lui Ghedson, de la neamul lui Isahar, și de la neamul lui Asir, și de la neamul lui Neftalim, și de la jumătate din neamul lui Manasi în Vasan, sorțite cetăți treisprăzece.

7. Și fiilor lui Merari, după noroadele lor, de la neamul lui Ruvim, și de la neamul lui Gad, și de la neamul lui Zavulon, sorțite cetăți doasprăzece.

8. Și au dat fiii lui Israil leviților cetățile acestea, și primpregiurul lor cu sorți, în ce chip au poruncit Domnul lui Moisi.

9. Și au dat neamul fiilor lui Iuda, și neamul fiilor lui Simeon, și de la neamul fiilor lui Veniamin cetățile* acestea.

**1 Para. 6, 55* 10. Și s-au numit să fie ale fiilor lui Aaron, după norodul lui Caat, al fiilor lui Levi, că acestora li s-au făcut soarta cea dintâiu.

11. Și le-au dat lor Cariatarvocul, mitropoliia Enachilor, aceasta easte Hevronul în muntele lui Iuda, și ceale de primpregiurul ei.

**Sus 14, 14* 12.* Iară țarinile cetății și satele ei le-au dat Iisus fiilor lui Halev, fiiului lui Iefoni, moșie.

13. Și fiilor lui Aaron au dat cetatea cea de scăpare celui ce va ucide Hevronul, și ceale dimpregiurul lui, și Lemna, și ceale dimpregiurul ei.

14. Și pre Tereter, și ceale dimpregiurul lui, și Tema, și ceale dimpregiurul ei.

15. Și Istemo, și ceale dimpregiurul ei, și Ilon, și ceale dimpregiurul lui.

16. Și Davir, și ceale dimpregiurul ei,

CAP 20 ȘI 21

și Ain, și ceale dimpregiurul ei, și Eta și Vetsames, și ceale dimpregiurul lui, noao cetăți de la aceste două neamuri.

17. Iară de la neamul lui Veniamin, Gavao-nul, și ceale dimpregiurul lui, și Gavet, și ceale dimpregiurul lui.

18. Și Anatotul, și ceale dimpregiurul lui, și Elmon, și ceale dimpregiurul ei, patru cetăți.

19. Toate cetățile fiilor lui Aaron, preoților cetăți treisprăzece, și ceale dimpregiurul lor.

20. Și noroadelor fiilor lui Caat, leviților celor rămași de la fiii lui Caat, această moșie li s-au dat de la neamul lui Efraim.

21. Și le-au dat lor cetatea scăpării celui ce ucide, Sihemul, și ceale dimpregiurul lui, și Gazera, și ceale dimpregiurul ei.

22. Și Cavzeam, și ceale dimpregiurul ei, și Vetonul, și ceale de primpregiurul lui, patru cetăți.

23. Și de la neamul lui Dan, Eldeca, și ceale dimpregiurul ei, și Ghedremon, și ceale dimpregiurul ei.

24. Și Elonul, și ceale dimpregiurul lui, patru cetăți.

25. Și de la jumătate din neamul lui Manasi, Tanahu, și ceale dimpregiurul lui, și Vetsan, și ceale dimpregiurul ei, doao cetăți.

26. Toate aceste zece cetăți, și ceale dimpregiurul lor, noroadelor fiilor lui Caat, care au mai fost rămas.

27. Și fiilor lui Gherson, rudeniilor cu leviții de la jumătate din neamul lui Manasi, cetățile ceale osibite pentru ucigători: Golan în Vasanitida, și ceale dimpregiurul ei, și Vesteră, și ceale dimpregiurul ei, doao cetăți.

28. Și de la neamul lui Isahar, Chisonul, și ceale dimpregiurul lui, și Davrad, și ceale dimpregiurul ei.

29. Și Iermot, și ceale dimpregiurul ei, și Fântâna Cărturarilor, și ceale dimpregiurul ei, patru cetăți.

30. Și de la neamul lui Asir, Misala, și ceale dimpregiurul lui, și Avdon, și ceale dimpregiurul lui.

31. Și Helcata, și ceale dimpregiurul ei, și Roav, și ceale dimpregiurul ei, patru cetăți.

32. Și de la neamul lui Neftalim: cetatea cea osibită pentru scăparea ucigătorului, Cadisul în Galileea, și ceale dimpregiurul lui, și Amador, și ceale dimpregiurul ei, și Cardan, și ceale dimpregiurul lui, trei cetăți.

33. Toate cetățile lui Gherson, după noroadele lor, treisprăzece cetăți, și ceale dimpregiurul lor.

34. Și norodului fiilor lui Merari, leviților celor rămași de la neamul fiilor lui Zavulon: Iecnan, și împregiururile lui, și Carita, și împregiururile lui.

35. Și Damna, și împregiururile ei, și

Naalol, și împregiururile lui, patru cetăți.

36. Și dincolo de Iordan, despre Ierihon, de la neamul lui Ruvim au dat cetatea cea de scăpare ucigătorului, Vosorul, Misor, și ceale de primpregiurul lor, și Iazir, și ceale dimpregiurul lui.

37. Și Chedzonul, și ceale dimpregiurul ei, și Mafa, și ceale de primpregiurul ei, cetăți cinci.

38. Și de la neamul lui Gad: cetatea cea de scăpare ucigătorului, Ramotul în Galaad, și împregiururile lui, și Maaneam, și împregiururile ei.

39. Și Esevonul, și împregiururile lui, și Iazira, și împregiururile ei, toate cetățile patru.

40. Toate cetățile fiilor lui Merari, după noroa-dele lor, celor rămași din neamul lui Levi, și au fost hotarale lor cetăți doasprăzece.

41. Toate cetățile levitilor întră moștenirea fiilor lui Israil, patruzeci și opt de cetăți, și împregiururile lor, împregiurul cetăților acestora, cetatea și ceale ce sânt împregiurul cetății, așa la toate cetățile acestea.

42. Și au sfârșit Iisus a împărți pământul în hotarale lor, și au dat fiii lui Israil partea lui Iisus.

43. După porunca Domnului, i-au dat lui cetatea carea o au cerut, Tamna-Saharul i-au dat lui în muntele lui Efraim, și au zidit Iisus cetatea, carea o au cerut, și au lăcuit într-însa.

44. Și au luat Iisus cuțitele ceale de piatră cu care au tăiat împregiur pre fiii lui Israil, carii s-au născut pre cale în pustie (că nu s-au fost tăiat împregiur în pustie) și le-au pus în Tamna-Sahar).

45. Și au dat Domnul lui Israil tot pământul care s-au jurat părinților lor că-l va da, și l-au moștenit pre el, și au lăcuit într-însul.

46. Și odihnă le-au dat lor Domnul primpregiur, precum s-au jurat părinților lor, nime-nu au stăcut împotrivă înaintea lor dintră toți vrăjmașii lor, pre toți vrăjmașii lor i-au dat Domnul în mâinile lor.

47. Nu au rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele ceale bune, care au grăit Domnul fiilor lui Israil, toate s-au plinit.

CAP 22

Neamurile ceale trimisă îndărăpt, Ruvim, Gad și jumătate de Manasi, fac prepusul celorlalte neamuri pentru oltariul cel făcut la Iordan; ci trimișii soli priimesc dreapta lor mântuire.

1. tunci, au chemat Iisus pre fiii lui Ruvim și pre fiii lui Gad, și jumătatea neamului lui Manasi.

2. Și le-au zis: „Voi ați auzit toate câte au poruncit voao Moisi, robul Domnului, și ați ascultat cuvântul meu întru

toate câte am poruncit voao.

3. Nu ați lăsat pre frații voștri întru aceste zile multe, până în zioa de astăzi ați păzit porunca Domnului Dumnezeului vostru.

4. Iară acum au odihnit Domnul Dumnezeul nostru pre frații noștri, precum au zis lor: «Acum, dară, întoarceți-vă, și mergeți la căsile voastre și în pământul moștenirii voastre,* care vi l-au dat voao Moisi, sluga Domnului, dincolo de Iordan».

5. Ci păziți foarte să faceți poruncile și leagea, carea v-au poruncit voao Moisi, robul Domnului, să o faceți, să iubiți pre Domnul Dumnezeul vostru și să umblați întru toate căile Lui, să păziți poruncile Lui, și să vă lipiți de El, și să slujiți Lui din tot cugetul vostru și din toată inima voastră”.

6. Și i-au blagoslovit pre ei Iisus, și i-au slobozit și s-au dus la casele sale.

7. Și la o jumătate din neamul lui Manasi au fost dat Moisi în Vasanitida, iară la cealaltă jumătate au dat Iisus împreună cu frații lor dincoace de Iordan, lângă mare, și după aceea, i-au slobozit pre ei Iisus la căsile lor și i-au blagoslovit pre ei.

8. Și cu avuții multe s-au dus la căsile sale, și dobitoace multe foarte, și argint și aur și aramă și fier și haine multe foarte, au împărțit prada carea o au luat de la vrăjmași, împreună cu frații lor.

9. Și s-au întors și au mers fiii lui Ruvim și fiii lui Gad, și jumătatea cea din neamul lui Manasi de la fiii lui Israil din Silo, carea este în pământul Hanaan, să meargă în Galaad, în pământul moștenirii sale, care l-au fost dobândit din porunca Domnului, prin mâna lui Moisi.

10. Și au venit la Galilodul Iordanului, care este în pământul lui Hanaan, și au zidit acolo fiii lui Ruvim și fiii lui Gad, și jumătatea cea din neamul lui Manasi, jertvenic lângă Iordan, jertvenic mare la vedea.

11. Și, auzind fiii lui Israil, au zis: „Iată, fiii lui Ruvim și fiii lui Gad, și cea jumătate din neamul lui Manasi, au zidit jertvenic la hotarale pământului Hanaan, la Galilodul Iordanului, dincolo de fiii lui Israil”.

12. Și au zidit fiii lui Israil, și s-au adunat toți fiii lui Israil în Silo, ca să se suie să-i bată pre ei.

13. Și au trimis fiii lui Israil la fiii lui Ruvim și la fiii lui Gad, și la fiii cei din jumătatea neamului lui Manasi, în pământul Galaadului, pre Finees, feciorul lui Eleazar, fiului lui Aaron, preotului.

14. Și zece boiari cu el, câte un boiariu din casa părintească din toate neamurile lui Israil, carii era boiari căsilor părintești mai mari preste miile lui Israil.

15. Și au mers la fiii lui Ruvim și la

*Nume.
32, 13 [33]
Sus
13, 8

fiii lui Gad și la acea jumătate din neamul lui Manasi, în pământul lui Galaad, și au grăit către ei, zicând:

16. „Acestea zice toată adunarea Domnului: «Ce easte păcatul acesta, care ați păcătuit înaintea Dumnezeului lui Israil, să vă întoarceți astăzi de la Domnul, zidindu-vă voao jertvenic, ca să vă abateți astăzi de la Domnul?»

Nume. 17. Au mic easte voao păcatul lui Fogor, că
25, 3 nu ne-am curățit de el până în zioa aceasta, și
2 Leage s-au făcut bătaie întru adunarea Domnului?

4, 3 18. Și voi vă abateți astăzi de la Domnul și, de vă veți osăbi astăzi de către Domnul, mâne preste tot Israilul va fi mânia Domnului.

19. Și acum, de easte mic voao pământul moștenirii voastre, treceți la pământul moștenirii Domnului, unde lăcuiaște cortul Domnului, și moșteniți întră noi, și nu vă osăbiți de către Dumnezeu, și de către noi nu vă osăbiți, pentru ce v-ați zidit jertvenic afară de jertvenicul Domnului Dumnezeului nostru.

Sus 20. Au nu Ahar, feciorul lui Zara, cu păcat
7, 1 au păcătuit luând din anatema și preste toată adunarea lui Israil au fost mânia. Și acesta unul sânгур era, ci nu sânгур au murit în păcatul său?»

21. Și au răspuns fiii lui Ruvîn și fiii lui Gad, și acea jumătate din neamul lui Manasi, și au grăit celor mai-mari preste miile lui Israil, zicând:

22. „Dumnezeu Dumnezeu Domn easte, și Dumnezeu Dumnezeu Domnul Însuși știe, și Israil însuși va cunoaște, de am păcătuit noi cu osăbire înaintea Domnului, să nu ne mântuiască pre noi în zioa aceasta.

23. Și de am zidit noao jertvenic pentru ca să ne osăbim de către Domnul Dumnezeul nostru, sau pentru ca să aducem pre el jertvă de arderi de tot, sau pentru ca să facem pre el jertvă de mântuire, Domnul însuși să cearce.

24. Și, pentru că ne-am temut de lucrul acesta, am făcut aceasta, zicând ca nu cumva mâne să zică fiii voștri fiilor noștri: «Ce easte voao, și Domnului Dumnezeului lui Israil?»

25. Că hotar au pus Domnul întră noi și întră voi, fiii lui Ruvîn și fiii lui Gad, Iordanul, și nu easte voao parte cu Domnul, și vor înștrăina fiii voștri pre fiii noștri, ca să nu să închine Domnului.

26. Pentru aceaea am zis: «Să facem așa, să zidim jertvenicul acesta, nu pentru aduceri, nici pentru jertve,

27. Ci pentru ca să fie aceasta mărturie între noi și întră voi, și întră fiii noștri după noi, ca să slujească slujba Domnului înaintea Lui, cu aducerile noastre și cu jertvele noastre, și cu jertvele ceale de mântuire ale noastre, și nu vor zice fiii voștri fiilor noștri mâne: ‘Nu aveți voi parte cu Domnul!’»

28. Și am zis: «De va fi vreodinioară, și vor grăi către noi au către semințiile noastre mâne, și vor zice: ‘Vedeți asămănarea jertve-

nicului Domnului, care l-au făcut părinții noștri, nu pentru aduceri, nici pentru jertvă, ci pentru ca să fie mărturie întră noi și întră voi, și întră fiii noștri’.

29. Să nu fie noao, ca să ne abatem de către Domnul în zioa de astăzi să ne osăbim, de către Domnul, ca să zidim noao jertvenic pentru aducerile și pentru jertvele ceale de pace, și pentru jertvele ceale de mântuire, afară de jertvenicul Domnului Dumnezeului nostru, care easte înaintea cortului Lui»”.

30. Și, după ce au auzit Finees, preotul, și toți boiarii adunării, și cei mai-mari preste miile lui Israil, carii era cu el, cuvintele care le-au grăit fiii lui Ruvîn și fiii lui Gad, și a jumătate din neamul lui Manasi, le-au plăcut lor.

31. Și au zis Finees, fiul lui Eleazar, preotul, către fiii lui Ruvîn și către fiii lui Gad, și către cea jumătate din neamul lui Manasi: „Astăzi am cunoscut că cu noi easte Domnul, pentru că nu ați păcătuit înaintea Domnului păcat și ați izbăvit pre fiii lui Israil din mâna Domnului”.

32. Și s-au întors Finees, feciorul lui Eleazar, preotul, și boiarii neamurilor de la fiii lui Ruvîn și de la fiii lui Gad, și de la cea jumătate din neamul lui Manasi, din pământul lui Galaad în pământul Hanaan, la fiii lui Israil, și le-au spus lor cuvintele.

33. Și au plăcut cuvântul acela fiilor lui Israil, și au grăit către fiii lui Israil, și au binecuvântat pre Dumnezeul fiilor lui Israil, și au zis să nu să mai suie la ei cu războiu ca să piarză pământul fiilor lui Ruvîn și al fiilor lui Gad, și al ceii jumătate din neamul lui Manasi, și au lăcuit într-însul.

34. Și au numit Iisus jertvenicul ruvineanilor și al gaditeanilor și al ceii jumătăți din neamul lui Manasi, și au zis că: „Mărturie easte întră ei că Domnul e Dumnezeul lor”.

CAP 23

Iisus, bătrân fiind, întru zile îndelungate, îndeamnă pre fiii lui Israil spre ținearea poruncilor lui Dumnezeu și a să feri de împărtășirea cu păgânii.

1. i au fost după zile multe, după ce au odihnit Domnul Dumnezeu pre Israil de toți vrăjmașii lui de primpregiur și Iisus au îmbătrânit întru zile îndelungat,

2. Au chemat Iisus pre toți fiii lui Israil și pre bătrânii lor și pre boiarii lor și pre judecătorii lor și pre cărturarii lor, și au zis către ei: „Eu am îmbătrânit și m-am îndelungat cu zilele.

3. Și voi ați văzut toate câte au făcut Domnul Dumnezeul nostru tuturor neamurilor acestora de către fața noastră, că Domnul Dumnezeul vostru acesta S-au bătut pen-

tru voi.

4. Vedeti cum am împărțit cu soarte neamurile ceale rămase, să fie moștenire neamurilor voastre, de la Iordan toate neamurile le-am pierdut până la Marea cea Mare de cătră apusul soarelui.

5. Iară Domnul Dumnezeu nostru, El va piarde pre ei dinaintea feații noastre, până ce vor peri, și va trimite asupra lor fierile ceale sălbatece, până ce va piarde pre ei și pre împărații lor dinaintea feații voastre, și veți moșteni pământul lor, precum au grăit Domnul Dumnezeu nostru voao.

6. Drept aceea, întăriți-vă foarte, ca să păziți și să faceți toate ceale scrise în Cartea Legii lui Moisi, ca să nu vă abateți de la acelea de-a dreapta sau de-a stânga.

7. Și să nu umblați împreună cu neamurile ceale rămase cu voi, și numele dumnezăilor lor să nu să numească întră voi, și să nu vă jurați cu numele lor, să nu le slujiți, nici să vă închinați lor.

8. Ci numai de Domnul Dumnezeu vostru să vă lipiți, precum ați făcut până în zioa aceasta.

9. Și au pierdut Domnul de la fața voastră neamuri mari și tari, și nimenea nu au putut sta împotriva înaintea voastră până în zioa aceasta.

10. Unul dintră voi au gonit o mie, că Domnul Dumnezeu vostru, El bate războiul împreună cu voi, precum au zis voao.

11. Și să păziți foarte, cu sufletele voastre, ca să iubiți pre Domnul Dumnezeu vostru.

12. Că de vă veți abate și vă veți uni cu neamurile ceale ce au rămas cu voi, și veți face cuscrie cu ei, și vă veți amesteca împreună cu ei, și ei împreună cu voi,

13. Cu știință să știți că Domnul Dumnezeu vostru nu va adaoge a piarde de la fața voastră neamurile aceastea, și vor fi voao spre lațuri și spre sminteală și spre cuie în călcăiele voastre, și spre țăpuși în ochii voștri, până ce veți peri de pre acest pământ bun, care l-au dat voao Domnul Dumnezeu vostru.

3 Împă. 14. Iară eu sfârșesc astăzi calea, ca și toți cei de pre pământ, și veți cunoaște cu inima voastră și cu sufletul vostru că nici un cuvânt nu au fost deșert din toate cuvintele ceale bune, care au zis Domnul Dumnezeu nostru cătră voi, toate au venit voao, nici unul nu au lipsit dintru acealea.

2, 2 15. Și va fi precum v-au venit voao toate cuvintele ceale bune, care le-au grăit Domnul Dumnezeu vostru de voi, așa va aduce Domnul Dumnezeu preste voi toate cuvintele ceale reale, până ce va piarde pre voi de pre acest pământ bun, care l-au dat voao Domnul Dumnezeu vostru.

16. De veți călca voi legătura Domnului Dumnezeului nostru, care au poruncit noao, și mergând veți sluji dumnezăilor străini și vă veți închina lor, să va mâniia Dom-

nul pre voi, și degrab vă va muta din pământul cel bun, care l-au dat voao Domnul”.

CAP 24

Să pomenesc facerile de bine israilteanilor de la Dumnezeu; legătura norodului cu Dumnezeu; moartea lui Iisus, îngroparea oasălor lui Iosif și moartea lui Eleazar, preotului.

1. i au adunat Iisus toate neamurile lui Israil în Sihem, și au chemat pre bătrânii lor și pre boiarii lor și pre cărturarii lor și pre judecătorii lor, și au stătut înaintea lui Dumnezeu.

2. Și au zis Iisus cătră tot norodul: „Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Dincolo de râu au lăcuit părinții voștri la început,* *Facer. Tara, tatăl lui Avraam și tatăl lui Nahor, și au slujit la dumnezei străini. 11, 26 31

3.* Și am luat pre Avraam, tatăl vostru, din partea cea dincolo de râu, și l-am povățuit pre el prin tot pământul lui Hanaan, și am înmulțit sămânța lui,** și am dat lui pre Isaac. *Facer. 11, 31 **Facer. 21, 2

4.* Și lui Isaac pre Iacov** și pre Isav, și lui Isav am dat muntele Siir, moștenire lui; iară Iacov și fiii lui s-au pogorât în Egipt, și s-au făcut acolo neam mare și mult și tare, și i-au năcăjit pre ei egipteanii. *Facer. 21, 3 25, 26 **Facer. 36, 8

5.* Și am trimis pre Moisi și pre Aaron; și am bătut Egiptul cu seamnele, care am făcut întră ei. *Ieșire 3, 10

6.* Și după aceasta, am scos pre părinții voștri din Egipt, și au intrat în Marea Roșie,** și au gonit egipteanii dinapoia părinților noștri cu cară și cu cai până la Marea Roșie». *Ieșire 12, 7 [37] **Ieșire 14, 9 1 Maca. 4, 9

7. Și am strigat cătră Domnul, și au dat nor și negură întră noi și întră egipteanii, și au adus preste ei marea, și i-au acoperit pre ei, și au văzut ochii voștri câte au făcut Domnul în pământul Egiptului, și ați fost în pustie zile multe.

8. Și v-am adus pre voi în pământul amoreilor, celor ce lăcuiesc dincolo de Iordan,* și au ieșit cu războiul înaintea voastră, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile voastre, și ați moștenit pământul lor, și i-ați pierdut pe ei de la fața voastră. *Nume. 21, 24

9. Și s-au sculat Valac, feciorul lui Sepfor, împăratului lui Moav, și au stătut cu oaste împotriva lui Israil,* și trimițind au chemat pre Valaam, feciorul lui Veor, să vă blastăme pre voi. *Nume. 22, 5

10. Și nu au vrut Domnul Dumnezeu să te blastăme pre tine, ci cu blagoslovenie v-a blagoslovit pre voi, și v-au scos pre voi din mâinile lor, și i-au dat pre ei.

11.* Și ați trecut Iordanul și ați mers la Ierihon, și s-au războit împotriva noastră cei ce lăcuia în Ierihon, amoreul și 11, 3

hananeul și ferezeul și eveul și ievuseul și heteul și ghergheseul, și au dat pre ei Domnul în mâinile noastre.

Ieșire 12. Și au trimis înaintea voastră vespi, și i-au gonit pre ei de la fața voastră, doi împărați ai amoreilor, nu cu sabiia ta, nici cu arcul tău.

Sus 13. Și v-au dat voao pământul pentru care nu v-ați ostenit, și cetățile care nu le-ați zidit și ați lăcuit întru eale, și ați mâncat viile, și din maslinii care nu le-ați sădit voi.

1 Împă. 14. Deci, acum, teameți-vă de Domnul, și slujiți Lui cu întregime și cu dreptate, și lăpădați pre dumnezeii cei străini, căroră au slujit părinții voștri dincolo de râu, și în Eghipt, și slujiți Domnului.

15. Iară de nu va plăcea voao să slujiți Domnului, aleageți-vă voao astăzi cui veți sluji, au dumnezăilor părinților voștri celor dincolo de râu, au dumnezăilor amoreilor, întru a căroră pământ lăcuiți voi, iară eu și casa mea vom sluji Domnului, că Sfânt easte”.

16. Și, răspunzind norodul, au zis: „Să nu fie noao ca să lăsăm pre Domnul și să slujim la dumnezăi străini.

17. Că Domnul Dumnezeul nostru, El easte Dumnezeu, El ne-au scos pre noi și pre părinții noștri din pământul Eghiptului, din casa robiei, și câte seamne mari ne-au făcut noao, și ne-au păzit pre noi în toată calea pre carea am umblat, și în toate neamurile prin care am trecut.

18. Și au gonit Domnul pre amoreu și toate neamurile, care lăcuia pre pământul acesta de la fața noastră, iară noi vom sluji Domnului, că El easte Dumnezeul nostru”.

19. Și au zis Iisus cătră norod: „Nu veți putea sluji Domnului, că Dumnezeu sfânt easte, și răvnitoriu, El nu va lăsa păcatele voastre și fărădelegile voastre.

20. Când veți lăsa pre Domnul și veți sluji la dumnezăi străini, atunci va veni și va năcăji pre voi, și va piiarde pre voi, pentru că v-au făcut bine voao”.

21. Și au zis norodul cătră Iisus: „Nu, ci vom sluji Domnului”.

22. Și au zis Iisus cătră norod: „Mărturii sânteți voi asupra voastră că voi ați ales să slujiți Domnului”. Și ei au zis: „Mărturii sântem”.

23. „Râdicați dintră voi pre dumnezăii cei străini și vă îndreptați inima voastră cătră Domnul Dumnezeul lui Israil”.

24. Și au zis norodul cătră Iisus: „Domnului Dumnezeului nostru vom sluji și de glasul Lui vom asculta”.

25. Și au pus Iisus legătură cu norodul în zioa aceea, și i-au dat lui leage și judecată în Sihem, înaintea cortului Dumnezeului lui Israil.

26. Și au scris cuvintele aceastea în Cartea Legii lui Dumnezeu, și au luat o piatră mare și o au pus Iisus supt stejariul cel dinaintea Domnului.

27. Și au zis Iisus cătră tot norodul: „Iată, piatra aceasta va fi voao întru mărturie, că ea au auzit toate câte s-au grăit de la Domnul, câte au grăit cătră voi astăzi, și aceasta va fi întru voi mărturie în zilele ceale de apoi, când veți minți Domnului Dumnezeului vostru”.

28. Și au slobozit Iisus pre norod și s-au dus fieștecările la moșia sa.

29. Și au fost după aceastea, au murit Iisus, fiul lui Navi, robul Domnului, de o sută și zece ani.

30. Și l-au îngropat pre el la hotarale moștenirei sale în Tamna Sahar, în muntele lui Efraim, despre miiazănoaptea muntelui Gaaz.

31. Acolo au pus împreună cu el, în mormânt, unde l-au îngropat, cuțitele ceale de piatră cu care au tăiat împregiur pre fiii lui Israil în Galgala, când i-au scos pre ei din Eghipt, precum au poruncit lor Domnul, și acolo sânt până în zioa de astăzi.

32. Și au slujit Israil Domnului în toate zilele lui Iisus, și în toate zilele bătrânilor carii au trăit multă vreme după Iisus, și carii au văzut toate lucrurile care le-au făcut lui Israil.

33.* Și oasele lui Iosif le-au adus fiii lui Israil din Eghipt, și le-au îngropat în Sichima, în partea țarinei,** carea o au cumpărat Iacov de la amoreii cei ce lăcuia în Sichima cu o sută de mioare, și o au dat lui Iosif moștenire.

*Facer.

50, 25

Ieșire

13, 19

**Facer.

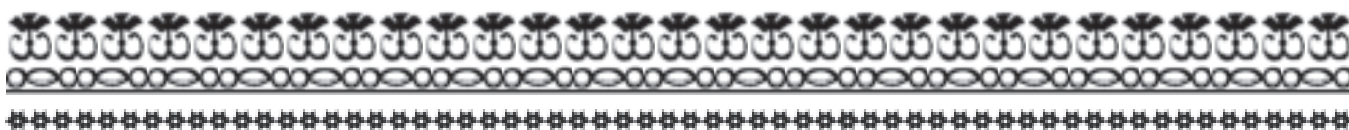
33, 19

34. Și, după aceastea, au murit și Eleazar, fiul lui Aaron, preotul, și l-au îngropat în Gavaat, cetatea lui Finees, fiului lui, carea i-au dat lui în muntele lui Efraim.

35. În zioa aceea, luând fiii lui Israil sicriiul lui Dumnezeu, îl purta cu sine, și Finees au preoțit în locul lui Eleazar, tătâne-său, până ce au murit și s-au îngropat în Gavaat, cetatea sa.

36. Iară fiii lui Israil s-au dus fieștecările la moșia sa și la cetatea sa.

37. Și s-au închinat fiii lui Israil lui Astarti și lui Astarot, și dumnezeilor neamurilor celor de primpregiurul lor, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Eglom, împăratului lui Moav, și i-au stăpânit pre ei optsprăzece ani.

CARTEA JUDECĂTORILOR

CUVÂNT ÎNAINTE

oarte părut lucru easte cum că Samuil easte scriitoriul cărții aceștia, că, fiindcă el au priimit ocârmuirea neamului jidovesc, au vrut să se știe și istoriia judecătorilor carii mai înainte au fost. Cum că această carte easte foarte veachie, dintru aceasta cunoaște că dintr-înșă multe sânt luate și puse în Psalmi și într-alte cărți canonicești. Așea sânt luate cuvintele, Psalm 67, stih 8: „Dumnezeule, când vei ieși înaintea norodului Tău”, din capul 5, precum și cuvintele acealea ale Psalm 96: „Munții s-au topit de fața Domnului”, din capul 13. Așea acealea, 2 Împăr. 11, 21: „Cine au bătut pre Avimeleh, fiiul lui Ierovoal”, din capul 9 sânt luate, ca să las alte multe.

Cartea aceasta cuprinde ceale ce norodului jidovesc s-au întâmplat mai înainte de ce au avut împărați, când ocârmuirea norodului era teocratică, adecă, când Dumnezeu era norodului israiltenesc împărat, Carele punea preste norod mai mari judecători, și aceia așea ocârmuia norodul, cât nici legi, nici bir și porție nu punea, nici seamnele împăraților nu purta, nici ca într-o moșie fiii după părinți nu urma, ci toate după legea lui Dumnezeu le isprăvea. În care vremi, zice S. Augustin, *De cetatea lui Dumnezeu*, cap 23: „Pre rând au urmat la ei și smereniile ostenealelor pentru păcatele lor, și fericirile mângăierilor pentru milostivirea lui Dumnezeu, și precum era păcatele norodului și mila lui Dumnezeu, pre rând au urmat norocirile și răutățile războaielor”. Că mai toți judecătorii, afară de puțini de la Dumnezeu, sânt dați norodului jidovesc au aleși, ca pre el din jugul și din robii vrăjmașilor să-l izbăvească și fieștecăruia să facă dreptate.

Ce zic unii împotivă, din capul 18, stih 30, de idolul lui Miha, unde să ceteaște: „Și și-au rădicat șie chipul cel cioplit până la zioa mutării sale din pământul acela”, ca să areate cum că această carte au fost scrisă după robii celor zece neamuri, aceasta nimic nu face. Că, precum bărbații învățați iau aminte, în locul adus să grăiaște de robii aceaea, când sicriul legii s-au prins de filisteani supt Ili, preotul, și sicriul legii s-au mutat din Siloam, că, rădicându-să idolul, s-au rădicat și preotul lui, și în războiu cu mare mulțime de israilteani s-au prins, după cum să scrie în Psalmi 77, stih 60 [66]: „Și au lăpădat lăcașul Siloamului, lăcașul său întru care au lăcuit întru oameni și au dat în robie putearea lor”.

Iară pentru că întru această Carte a Judecătorilor să zice: „În zilele acealea nu era împărat în Israil”, nu urmează cum că au fost împărați în Israil când s-au scris acealea, ci cum că această robie s-au întâmplat mai înainte de ce Dumnezeu au pus împărați israilteanilor, de vreme ce aceastea să țân de cuvintele ceale mai dinainte. Ticălosul acela războiu și facerea împăraților pre vremea lui Samuil s-au întâmplat. Însă dintru aceasta dreaptă păreare să veade a fi de Samuil sau de alt proroc, când împărătea Saul, mai înainte de a să face împărat David, scrisă. Carea din capul 1, stih 21, să poate culeage. Că ievuseii încă nu era scoși din orașul Ierusalim când s-au scris această carte, iar pre aceia David i-au scos, 2 Împăr. 5. Și această păreare mult să uneaște cu părearea cea priimită la jidovi, carii zic că Samuil au scris această carte.

CAP 1

Povățuind Iuda cu fratele său Simeon, multe cetăți se iau de la păgâni; Godoniil ia muiare pre Asha, fata lui Halev, și i să adaogă izvoarele apelor; hananeii să țin supuși.

1. i au fost după moartea lui Iisus, au întreat fiii lui Israil pre Domnul, zicând: „Cine să va sui cu noi asupra hananeilor și va fi povățuitoriu oastei, ca să dea războiu împotriva lor?”

2. Și au zis Domnul: „Iuda să va sui, iată, am dat pământul în mâna lui”.

3. Și au zis Iuda către Simeon, fratele său: „Suie-te cu mine în soarta mea și vom da războiu asupra hananeilor, și voi merge și eu cu tine în soarta ta”. Și au mers cu el Simeon.

4. Și s-au suit Iuda, și au dat Domnul pre hananeu și pre ferezeu în mâinile lor; și au bătut dintră ei în Vezec zece mii de bărbați.

5. Și au aflat pre Adonivezec în Vezec, și au dat războiu asupra lui, și au bătut pre hananeu și pre ferezeu.

6. Și au fugit Adonivezec, și au alergat după el și l-au prins, și i-au tăiat deagetele mâinilor lui și deagetele picioarelor lui.

7. Și au zis Adonivezec: „Șeaptezeci de împărați, cu vârvurile mâinilor sale și cu vârvurile picioarelor sale tăiate, aduna fârmiturile supt masa mea, deci precum am făcut eu, așa mi-au răsplătit mie Dumnezeu”. Și l-au adus pre el în Ierusalim și au murit acolo.

8. Că făcuse fiii lui Iuda războiu asupra Ierusalimului și l-au luat și l-au bătut cu ascuțitul sabiei, și cetatea o au ars cu foc.

9. Și, după aceasta, s-au pogorât fiii lui Iuda să facă războiu asupra hananeului, carele lăcuia muntele, și cea de către răsărit și cea de către câmpie.

10. Și au mers Iuda asupra hananeului, carele lăcuia în Hevron, și au ieșit Hevron împotriva; iară numele Hevronului mai înainte era Cariotar Vocsefer, și au bătut pre Sesi și pre Ahiman și pre Tolmi, rămășițele lui Enac.

11. Și s-au suit de acolo asupra celor ce lăcuia în Davir; iară numele Davirului mai întâiu era Cariat-Sefer, Cetatea Cărturarilor.

12. Și au zis Halev: „Cine va bate Cetatea Cărturarilor și o va lua, voi da lui muiare pre Asha, fata mea”.

13. Și o au luat Gotoniil, feciorul cel mai tânăr a lui Chenez, fratelui lui Halev, și Halev i-au dat lui muiare pre Asha, fata sa.

14. Și au fost când mergea ea, o au îndemnat Gotoniil să ceară de la tatăl său țarină, și cârtea ea și striga de pre asin: „În pământul răsăritului m-ai dat pre mine”. Și au zis Halev: „Ce-ți este ție?”

15. Iară Asha au zis lui: „Dă-mi, dară, blagoslovenie, că în pământul răsăritului m-ai dat pre mine, și mă rog să-mi dai mie și izvoarele

apelor”. Și i-au dat ei Halev, după inima ei, izvoarele apelor ceale de sus și ceale de jos.

16. Și fiii lui Iotor Chineului, socrului lui Moisi, s-au suit din Cetatea Finichilor cu fiii lui Iuda la pustia cea despre răsăritul lui Iuda, carea este la pogorârea Aradului, și au mers și au lăcuit cu norodul.

17. Și au mers Iuda cu Simeon, fratele său, și au bătut pre hananeu cel ce lăcuia în Sefet, și au anatemisit pre ea și o au pierdut pre ea, și au chemat numele cetății Piiardere.

18. Și au moștenit Iuda Gaza, și hotarale ei, și Acaronul, și hotarale lui, și Azotul, și ceale de primpregiurul lui.

19. Și era Domnul cu Iuda, și au moștenit muntele, că nu au putut să piarză pre cei ce lăcuia valea, că Rihav osăbea întră ei, și cară ferecate era la ei.

20. Și au dat lui Halev Hevronul,* precum au zis Moisi, și au moștenit de acolo trei cetăți ale fiilor lui Enac, și au omorât acolo pre cei trei feciori a lui Enac.

21. Și pre ievuzeul, carele lăcuia în Ierusalim, nu l-au scos fiii lui Veniamin, și au lăcuit ievuzeul împreună cu fiii lui Veniamin în Ierusalim, până în zioa aceasta.

22. Și s-au suit și fiii lui Iosif în Vetil și Domnul au fost cu ei.

23. Și au încungiurat și au surpat Vetilul, iară numele cetății mai înainte era Luza.

24. Și străjile, văzind pre un om ieșind din cetate, l-au prins și au zis către el: „Arată-ne noao pre unde să intrăm în cetate și vom face cu tine milă”.

25. Și le-au arătat lor pre unde să între în cetate, și au bătut cetatea cu ascuțitul sabiei; iară pre omul acela și pre rudeniile lui i-au slobozit.

26. Și au mers omul acela în pământul Hetin și au zidit acolo cetate, și au chemat numele ei Luza, acesta este numele ei până în zioa aceasta.

27. Și Manasi nu au tăiat Vetsanul, aceasta este Cetatea Schitilor, nici pre featele ei, nici ceale de primpregiurul ei, nici Ectanac, nici pre featele ei.

28. Nici pre cei ce lăcuiesc în Dora, nici pre featele ei, nici pre cei ce lăcuiesc în Valaca, nici ceale de primpregiurul ei, nici pre featele ei.

29. Nici pre cei ce lăcuiesc în Maghedona, nici ceale de primpregiurul ei, nici pre featele ei, nici pre cei ce lăcuia în Evlaama, nici ceale de primpregiurul ei, nici pre featele ei, și au început hananeu a lăcui în pământul acesta.

30. Și au fost după ce s-au întărit Israil, și au supus pre hananeu supt dare, nu l-au pierdut pre el de tot.

*Nume.
14, 24
Iisus Na.
15, 14

31. Nici Efraim nu au pierdut pre hananeul, carele lăcuia în Gazer, și au lăcuit hananeul în mijlocul lui în Gazer, și s-au făcut lui supt bir.

32. Nici Zavulon nu au pierdut pre cei ce lăcuia în Chedron, nici pre cei ce lăcuia în Naalol, și au lăcuit hananeul în mijlocul lui, și s-au făcut lui supt bir.

33. Nici Asir nu au pierdut pre cei ce lăcuia în Acho, și s-au făcut lui supt bir, nici pre cei ce lăcuia în Dor, nici pre cei ce lăcuia în Sidon, nici pre cei ce lăcuia în Dalaf, nici pre cei din Ashaziv și din Elva și din Afeac și din Roov.

34. Și au lăcuit Asir în mijlocul hananeului carele lăcuia pre pământul acela, că nu au putut să-i piiază pre ei.

35. Și nici Neftalim nu au pierdut pre cei ce lăcuia în Vetsamis, și pre cei ce lăcuia în Vetanah, și au lăcuit Neftalim în mijlocul hananeului, carele lăcuia în pământul acela, iară cei ce lăcuia în Vetsamos și în Vetenet s-au făcut lui supt bir.

36. Și au năcăjit amoreul pre fiii lui Dan în munte, că nu i-au lăsat pre ei să pogoară la vale.

37. Și au început amoreul a lăcui în muntele Mirsinon, unde sânt urși și vulpi, în Mirsinon și în Talavin, și s-au îngreoiat mâna casii lui Iosif asupra amoreului, și s-au făcut lui supt bir.

38. Și hotarul amoreului au fost de la suirea Acrivinului, de la piază și în sus.

CAP 2

Îngerul lui Dumnezeu pomenește facerile de bine, care, auzindu-le, plânge norodul, însă după moartea lui Iisus Navi și a celor de pre vreama lui, de multe ori izbăvindu-să Israil, pururea în mari reale au căzut.

1. i s-au suit îngerul Domnului din Galgala la locul plângerii și la Vetil, și la casa lui Israil, și au zis cătră ei: „Aceasta zice Domnul: «V-am scos pre voi din Egipt și v-am băgat în pământul care M-am jurat părinților voștri să-l dau voao, și am zis că nu voiu strica legătura Mea, carea am făcut cu voi până în veaci.

2. Iară și voi să nu faceți legătură cu cei ce sed pre pământul acesta, nici dumnezăilor lor să nu vă închinați,* ci ceale cioplite ale lor să le stricați, jertvenicile lor să le surpați, și nu ați ascultat glasul Mieu, căci ați făcut aceste.

3. Și Eu am zis: Nu voiu adaoge a muta lăcașul norodului, care am zis să-l scoți afară; nu voiu goni pre el de la fața voastră, ca să vă fie voao de năcaz și dumnezăii lor să vă fie de sminteală»”.

4. Și au fost după ce au grăit îngerul Domnului cuvintele acesteă cătră toți fiii lui Israil, și-au rădicat norodul glasul său și au plâns.

5. Pentru aceea, au numit numele locului acela Plânsuri, și au jertvit acolo Domnului.

6.* Și au slobozit Iisus norodul și s-au dus fiii lui Israil fieștecarele la moștenirea sa, ca să moștenească pământul.

*Isus N.
24, 28

7. Și au slujit norodul Domnului în toate zilele lui Iisus și în toate zilele bătrânilor, carii lungă vreamă au trăit după Iisus, și au fost cunoscut toate lucrurile ceale mari ale Domnului, care le-au fost făcut cu Israil.

8. Și au murit Iisus, fiul lui Navi, robul Domnului, de o sută și zece de ani.

9. Și l-au îngropat în hotarul moștenirii sale, în Tamnatares, în muntele lui Efraim, de cătră miiazănoaptea muntelui Gaas.

10. Și tot neamul acela s-au adaos la părinții lor, și s-au sculat alt neam după ei, care nu au cunoscut pre Domnul și lucrurile care le-au făcut Domnul cu Israil.

11. Și au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului și au slujit lui Vaalim.

12. Și au părăsât pre Domnul Dumnezeuul părinților săi, Cel ce i-au scos pre ei din pământul Egiptului, și au mers după dumnezăi străini, a neamurilor celor dimpregiur lor, și s-au închinat lor, și au mâniiat pre Domnul.

13. Și L-au părăsit și au slujit lui Vaal și astartelor.

14. Și s-au mâniiat cu iuțime Domnul asupra lui Israil, și i-au dat pre ei în mâna prădătorilor, carii i-au prins pre ei și i-au vândut vrăjmașilor lor primpregiur, și nu au putut sta împotriva vrăjmașilor săi, întru toate în carele mergea.

15. Ci oriunde au vrut să meargă, mâna Domnului era preste ei spre rău, precum au grăit Domnul, și precum s-au jurat lor Domnul, și i-au năcăjit pre ei foarte.

16. Și au rădicat Domnul judecători, și i-au mântuit pre ei Domnul din mâna celor ce-i prăda pre ei.

17. Și nici de judecătorii lor nu au ascultat, ci au curvit după alți dumnezăi și s-au închinat lor, și au mâniiat pre Domnul, și s-au abătut curând din calea pre carea au umblat părinții lor ascultând poruncile Domnului, iară ei nu au făcut așa.

18. Și când le-au rădicat lor Domnul judecători, era Domnul cu judecatoriul și-i mântuia pre ei din mâna vrăjmașilor lor în toate zilele judecatoriului, că să făcea milă Domnului de suspinul lor cel de cătră fața celor ce-i încungiura și îi năcăjia pre ei.

19. Și au fost după ce murea judecatoriul, să întorcea și cu mult făcea mai mari reale decât părinții lor mergând după dumnezăi străini, slujindu-le lor și închinându-să lor, nu au părăsât izvodirile sale și căile sale ceale năsâlnice.

20. Și s-au mâniiat cu iuțime Domnul asu-

*Nume.
33, 52
2 Leage
7, 5

pra lui Israil, și au zis: „Pentru că au părăsit neamul acesta legătura Mea, carea o am poruncit părinților lor, și nu au ascultat de glasul Mieui,

21. Și Eu nu voiu mai adaoge a piiiarde om de la fața lor dintră neamuri, care le-au lăsat Iisus, fiiul lui Navi.

22. Și le-au lăsat ca să ispitească cu eale pre Israil, oare păzi-vor calea Domnului, ca să umble pre ea, precum au păzit părinții lor, au ba?”

23. Și au lăsat Domnul neamurile acestea și le-au pierdut pre eale curând, nici le-au dat pre eale în mâna lui Iisus.

CAP 3

Israil să însoțească cu neamurile pre care Dumnezeu le-au lăsat, ca să ispitească cu dânsule pre Israil, pentru aceea, de multe ori prin împărați străini să năcăjească, dară, întorcându-să, prin Gotoniil, Aod și Samgar să mântuiaște.

1. i pre neamurile acestea le-au lăsat Domnul ca să ispitească cu dânsule pre Israil, și pre toți cei ce nu au cunoscut războaiele Hanaanului.

2. Și ca să înveață pre neamurile fiilor lui Israil războiu, pre cei ce nu au cunoscut ceale mai înainte de sine:

3. Cinci stăpâniri ale celor străini de neam, și pre tot hananeul și pre sidoniul și pre eveul cel ce lăcuiăște Livanul, de la muntele lui Vaal Ermon până la Lavoemat.

4. Și i-au lăsat, ca să ispitească cu ei pre Israil, să cunoască de vor asculta de poruncile Domnului, care le-au dat părinților lor prin mâna lui Moisi.

5. Și fiii lui Israil au lăcuit în mijlocul hananeului și a heteului și amoreului și a ferezeului și a eveului și ghergeseului și a evuzeului.

6. Și au luat pre featele lor muieri șie, și pre featele sale le-au dat feciorilor lor, și au slujit dumnezăilor lor.

7. Și au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, și au uitat pre Domnul Dumnezeuul său, și au slujit vaalimilor și desişurilor.

8. Și S-au mâniiat cu iuțime Domnul pre Israil, și i-au dat pre ei în mâinile lui Husarsatem, împăratul Mesopotamiei Siriei, și au slujit fiii lui Israil lui Husarsatem opt ani.

9. Și au strigat fiii lui Israil cătră Domnul, și au rădicat Domnul mântuitoriu lui Israil, și i-au mântuit pre ei, pre Gotoniil, feciorul lui Chenez, fratelui lui Halev, cel mai tinăr.

10. Și au fost preste el Duhul Domnului, și au judecat pre Israil, și au ieșit la războiu împotriva lui Husarsatem, și l-au dat Domnul în mâna lui pre Husarsatem, împăratul Siriei, și s-au întărit mâna lui preste Husarsatem.

11. Și au odihnit pământul patruzeci de ani, și au murit Gotoniil, feciorul lui Chenez.

CAP 2 ȘI 3

12. Și au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, iar Domnul au întărit pre Eglom, împăratul lui Moav, asupra lui Israil, pentru că au făcut ei rău înaintea Domnului.

13. Și au adunat la sine pre toți fiii lui Amon și a lui Amalic, și au purces, și au bătut pre Israil, și au stăpânit Cetatea Finichilor.

14. Și au slujit fiii lui Israil lui Eglom, împăratul lui Moav, optsprăzece ani.

15. Și au strigat fiii lui Israil cătră Domnul, și le-au rădicat Domnul lor mântuitoriu pre Aod, fiiul lui Ghira, feciorul Iemeni, bărbat cu amândoaio mâinile învățat, și au trimis fiii lui Israil prin mâna lui daruri lui Eglom, împăratul lui Moav.

16. Și și-au făcut Aod cuțit cu doao ascuțituri, de o palmă lungimea lui, și l-au încins supt haină la coapsa sa cea dreaptă.

17. Și mergând, au dus darurile lui Eglom, împăratul lui Moav, iară Eglom era om gras foarte.

18. Și, după ce au sfârșit Aod a aduce darurile, au mânat afară pre cei ce au adus darurile.

19. Și, întorcându-să din Galgala, unde era idolii, au zis Aod: „Cuvânt de taină am să spuii ție, împărate”. Și au zis Eglom cătră dânsul: „Taci”. Și au scos afară de la sine pre toți cei ce sta împregiurul lui.

20. Și au intrat Aod la dânsul, și el ședea în foșorul cel de vară al său singur singurel, și au zis Aod: „Cuvântul lui Dumnezeu am să spuii cătră tine, împărate”. Iară Eglom s-au sculat de pre scaonul său și au stătut aproape de dânsul.

21. Și îndată când s-au sculat împăratul, Aod, întinzind mâna sa cea stângă și luând cuțitul de la coapsa sa cea dreaptă, l-au implântat în pântecelul lui Eglom,

22. Așea de tare, cât și mănunchiul au intrat după ascuțit, și au astupat secul rana deasupra ascuțitului, că nu au scos cuțitul din pântecelul lui.

23. Și au ieșit Aod în tindă, și au ieșit dintră cei ce era acolo rânduți, și au închis ușile foșorului preste el și le-au încuiat.

24. Și, după ce au ieșit el, au intrat slugile împăratului și au văzut ușile foșorului încuiate, și au zis: „Doară-și curăță pântecelul în foșorul cel de vară?”

25. Și și-au urât a aștepta atâta, văzând că nime nu deșchide ușile foșorului, și, luând cheia, au deșchis și, iată, domnul lor zăcea pre pământ mort.

26. Și până gâlcevea ei, Aod au fugit și nu au fost cine să ia aminte lui; iară el, trecând idolii, au scăpat la Serota.

27. Și au fost când au venit Aod, împăratul lui Israil, au trâmbițat cu bucium în muntele lui Efraim, și s-au pogorât împreună cu el fiii lui Israil din

munte, și el înaintea lor.

28. Și au zis cătră ei: „Veniți după mine, că au dat Domnul Dumnezeu pre vrăjmașii noștri, pre Moav, în mâna noastră”. Și s-au pogorât după el, și au prins vadurile Iordanului, care trec la Moav, și nu au lăsat om să treacă.

29. Și au bătut pre Moav în zioa aceea ca la vreo zece mii de bărbați, pre toți războinicii carii era întră ei, și pre tot bărbatul cu putere, și nu au scăpat dintră ei om.

30. Și s-au supus Moav în zioa aceea supt mâna lui Israil, și s-au odihnit pământul optzeci de ani, și au judecat Aod pre Israil până când au murit.

31. Și după el s-au sculat Samegar, fiiul lui Anat, și au bătut pre cei de alt neam, ca la vro șeasă sute de bărbați, cu un picior de plug de boi, și au mântuit și el pre Israil.

CAP 4

Devora, prorocița, și Varac împotriva Sisarii, căpetenii oastii împăratului Iavin norocește să oștesc, pre care fugind îl omoară Iail, muiarea lui Haver Chineul.

1. i, după ce au murit Aod, au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului.

*1 Împă.
12, 9

2.* Și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Iavin, împăratul lui Hanaan, carele au împărțit în Asor, și mai-marele oastei lui era Sisara, și acela lăcuia în Arisotul neamurilor.

3. Și au strigat fiii lui Israil cătră Domnul, că noao sute de cară ferecate avea el, și în doaozeci de ani foarte tare au fost asupriți pre fiii lui Israil.

4. Și Devora, muiare prorociță, muiarea lui Lafidot, ea judeca pre Israil în vreamea aceea.

5. Și ședea ea supt finicul Devora întră Rama și întră Vetil, în muntele lui Efraim, și să suia la ea fiii lui Israil să se judece.

6. Și au trimis Devora și au chemat pre Varac, fiiul lui Avineem din Cadisul lui Neftalim, și au zis cătră el: „Au nu au poruncit ție Domnul Dumnezeul lui Israil să mergi în muntele Tavorului, și să iai cu tine zece mii de bărbați din fiii lui Neftalim și din fiii lui Zavulon?”

7. Și eu voiu aduce la tine, la păraul Chison, pre Sisara, mai-marele oastei lui Iavin, și carăle lui și mulțimea lui, și-l voiu da pre el în mâna ta”.

8. Și au zis Varac cătră ea: „De vei veni tu împreună cu mine, voiu merge, iară de nu vei veni tu cu mine, nici eu nu voiu merge, că nu știu zioa în carea va îndrepta Domnul pre îngerul cu mine”.

9. Și au zis cătră el Devora: „Eu mergând voiu merge împreună cu tine, însă să știi că nu va fi biruința a ta, pre calea pre carea tu mergi, că în mână de muiare va da Domnul pre Sisara”. Și s-au sculat Devora, și au mers împreună cu Varac din Cadis.

10. Și au chemat Varac pre Zavulon și pre Neftalim la Cadis, și s-au suit cu zece mii de bărbați, și s-au suit și Devora cu dânsul.

11. Iară Haver Chineul s-au fost despărțit de ceialalți chinei, frații săi, feciorii lui Iovav, socrul lui Moisi, (a) și au fost întins cortul său până la stejariul celor ce odihnesc, care easte alătura cu Chedes.

12. Și s-au spus lui Sisara că s-au suit Varac, fiiul lui Avineem, în muntele Tavorului.

13. Și au chemat Sisara toate carăle sale, noao sute de cară ferecate, și tot norodul cel cu sine, de la Arisotul neamurilor în valea Chisonului.

14. Și au zis Devora cătră Varac: „Scoală-te, că aceasta easte zioa în carea au dat Domnul pre Sisara în mâna ta, că Domnul va merge înaintea ta”. Și s-au pogorât Varac din muntele Tavorului, și cei zece mii de bărbați cu dânsul.

15.* Și au îngrozit Domnul pre Sisara și toate carăle lui și toată tabăra lui cu ascuțitul sabiei înaintea lui Varac, și s-au pogorât Sisara din carul său și au fugit cu picioarele sale.

*Psal.
82, 10 [8]

16. Și Varac au alergat după carăle lui, și după tabăra lui până la Arâsotul neamurilor, și au căzut toată tabăra lui Sisara întru ascuțitul sabiei și nu au rămas nici unul.

17. Iară Sisara, pedestru fugind, s-au abătut în cortul lailei, muierei lui Haver Chineului, că pace era întră Iavin, împăratul Asorului, și întră casa lui Haver Chineului.

18. Și au ieșit Iail înaintea lui Sisara și au zis lui: „Abate-te, doamne al meu, abate-te la mine, odihnește-te, nu te teame”. Și s-au abătut la dânsa în cort, și l-au acoperit pre el cu plașca.

19. Și au zis Sisara cătră ea: „Dă-mi puțin-tea apă să beau, că am însetat”. Și au deșchis un foale cu lapte, și i-au dat de au beut, și i-au acoperit fața lui.

20. Și au zis Sisara cătră ea: „Stăi în ușea cortului, și de va veni cineva la tine, și te va întreba și va zice: «Easte vreun om aici?» Vei zice: «Nu easte»”.

21. Și au luat Iail, muiarea lui Haver, țerușul cortului, și au luat și maiul în mâna sa, și au intrat la el încet, și au pus țerușul pre tâmpla capului, și lovindu-l cu maiul l-au pătruns prin crieri până în pământ, iară el s-au scuturat, și i-au ieșit sufletul și au murit.

22. Și, iată, Varac căuta pre Sisara, și au ieșit Iail înaintea lui, și au zis cătră el: „Vino și-ți voiu arăta pre bărbatul pre carele-l cauți tu”. Și au intrat, și, iată, Sisara zăcea mort și țerușul în tâmpla lui.

11. (a) Adecă, cumnatul lui Moisi.

23. Și au smerit Dumnezeu pre Iavin, împăratul Hanaanului, în zioa aceea, înaintea fiilor lui Israil.

24. Și au mers mâna fiilor lui Israil, mergând, tot mai mult întărindu-să asupra lui Iavin, împăratul Hanaanului, până ce l-au pierdut.

CAP 5

Cântarea de biruință și mulțămăta Devorii și a lui Varac, după învingere.

1. i au cântat Devora și Varac, fiul lui Avineem, în zioa aceea, zicând:

2. „Descoperitu-s-au descoperire în Israil, când și-au adus norodul bunăvoia sa. Bindecuvântați pre Domnul!

3. Auziți, împărați, și băgați în urechi, domni, eu Domnului voiu cânta, și voiu cânta Dumnezeului lui Israil.

4. Doamne, când ai ieșit Tu din Seir, și când ai trecut prin câmpul Edomului, pământul s-au cutremurat, și ceriul s-au turburat, și norii au picat apă.

5. Munții s-au clătit de fața Domnului, Eloii, însuși Sinai de fața Domnului Dumnezeului lui Israil.

6. În zilele lui Samegar, fiiul lui Anat, în zilele Iailei, au încetat căile, și cei ce umbla pre căi au mers pre căi strâmbe.

7. Încetat-au cei puternici în Israil, încetat-au, până când s-au sculat Devora, până când s-au sculat maică în Israil.

8. Au ales dumnezei noi, atunci s-au bătut cetățile domnilor, acoperirea fecioarelor, pavăza și sulița de să vor arăta în patruzeci de mii întru Israil.

9. Inima mea la ceale rânduite lui Israil, puternicii norodului, bindecuvântați pre Domnul!

10. Cei ce încălecați pre asini neatezi la amiază, cei ce ședeți la judecată și umblați pre calea sfeatnicilor, grațiți.

11. Râdica-vor glasurile sale cei ce cântă cu unealte în mijlocul celor ce să veselesc; acolo vor da dreptățile. Doamne, dreptăți întărește întru Israil. Atunci s-au pogorât în cetățile sale norodul Domnului.

12. Scoală-te, scoală-te, Devora! Scoală-te, scoală-te, grăiaște cântare, scoală-te, Varac, întărește, Devoro, pre Varac, și robeaște robimea ta, fiiul lui Avineem!

13. Atunci s-au mărit tăriia lui, Doamne smerește supt picioarele mele pre cei mai tari decât mine.

14. Norodul lui Efraim i-au deșradăcinat pre ei în vale, și fratele tău, Veniamin, întru noroadele sale, de la mine Mahir s-au pogorât cercând, și de la Zavulon bărbați puternici în toiagul povestirei cărturariului.

15. Și povățuitorii lui Isahar cu Devora și cu Varac, așa Varac în vale au trimis pedestrii săi în partea lui Ruvin, mari sânt cercetările inimii.

16. Pentru ce șezi întră mosfadimi, ca

CAP 5

să auzi șuierăturile celor ce să scoală ca să vie la ale lui Ruvin, mari sânt cercetările inimii.

17. Galaad dincolo de Iordan au întins corturile, și Dan pentru ce s-au îndeletnicit la luntri? Asir au șezut la marginea mării, și la ieșirile ei au întins corturi.

18. Zavulon, care și-au aruncat sufletul său la moarte, și Neftalim, la înălțimile țarinii.

19. Venit-au la el împărați și s-au rânduie la bătaie, atunci au dat războiu împărații lui Hanaan în Tanaah, la apa Maghedo, și lăcomiia argintului nu au luat.

20. Din ceriu s-au oștit stealele, din rândul lor s-au oștit cu Sisara.

21. Păraiele Chisonului au lăpadat afară stârvurile lor, păraiele Cadiminului, păraiele Chisonului, călca-l-va pre el de tot sufletul meu cel tare.

22. Atunci s-au tăiat unghile cailor fugând degrab cei tari a lor.

23. «Blăstămați pre Miroz, zice îngerul Domnului, cu blăstăm să blăstămați pre cei ce lăcuiesc într-însul, că nu au venit spre ajutoriu Domnului, ajutoriu vostru, Domnul, întru ostași puternic».

24. Blagoslovită să fie întră muieri Iail, muiarea lui Haver Cheneului, dintru muierile din cort să fie blagoslovită.

25. Apă au cerut de la ea, și lapte i-au dat lui, în blid domnesc i-au adus unt.

26. Mâna sa cea stângă la țeruș o au întins, și dreapta sa la maiul celor ce să ostenesc, cu maiul au lovit pre Sisara, au sfredelit capul lui, au găorit tâmpla lui.

27. Întră picioarele ei, îngreindu-să, au căzut, și au adormit întră fluierile ei, întru care s-au plecat, în ce chip s-au închis acolo, au căzut ticăloșeaște.

28. Pre fereaștră s-au uitat muiarea lui Sisara și au strigat: «Pentru ce au întârziat carul lui a veni? Pentru ce au zăbovit urmele carălor lui?»

29. Jupâneasăle ceale înțeleapte ale ei au răspuns cătră ea, și ea iarăși întorcea cuvintele sale șișei:

30. «Au, doară, nu-l vor afla pre el împărțind prăzi? O fată sau doao feate fieștecărui bărbat, prăzi vapsealelor sânt ale lui Sisara, prăzi vapsealelor a împiestririi, vapsală a împiestritorilor, aceaste prăzi sânt împregiurul grumazului lui».

31. Așa să piară toți vrăjmașii tăi, Doamne! Iară cei ce Te iubesc pre Tine să fie ca răsăritul soarelui întru putearea sa!»

32. Și au odihnit pământul patruzeci de ani.

CAP 6

Asuprind Madiam pre israilteani, prin multe seamne li să rânduiaște ajutoriu Ghedeon, care după ce au rădicat oltariu și jertvă lui Dumnezeu, au stricat jertvenicul lui Vaal și lui iarăși i să dă sămn în lână.

1. i au făcut fiii lui Israil rău înaintea Domnului, și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui Madiam șapte ani.

2. Și s-au întărit mâna lui Madiam preste Israil, și și-au făcut fiii lui Israil de fața lui Madiam gauri și peșteri în munți și în locuri tari.

3. Și au fost după ce sămăna fiii lui Israil, să suia Madiam și Amalic, și alții de la răsărit.

4. Și tăbărea la ei și strica rodurile lor până unde să întră la Gaza, și nimica nu lăsa în pământul lui Israil cu ce să-și poată ținea viața omul, sau oaia sau boul sau asinul.

5. Că și ei și dobitoacele lor să suia, și ducea cu sâne corturile sale, ca lăcustele de mulți vinea, și ei și cămilele lor, fără de număr, și mergea în pământul lui Israil, ca să-l strice.

6. Și au sărăcit Israil foarte de fața lui Madiam.

7. Și au strigat fiii lui Israil către Domnul, și au fost când au strigat fiii lui Israil către Domnul pentru Madiam.

8. Și au trimis Domnul un bărbat proroc către fiii lui Israil și au zis lor: „Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Eu sânt Cel ce v-am suit pre voi din pământul Eghiptului și v-am scos din casa robiei voastre.

9. Și v-am izbăvit pre voi din mâna Eghiptului, și din mâna tuturor celor ce vă năcăjea pre voi, și i-am gonit pre ei de la fața voastră, și v-am dat voao pământul lor.

10. Și am zis voao: Eu sânt Domnul Dumnezeu vostru, nu vă teameți de dumnezăii amoreilor, întru a cărora pământ lăcuiți voi. Și nu ați auzit glasul Mie»”.

11. Și au venit îngerul Domnului, și au șezut supt un stejeariu, care era în Efrata, în pământul lui Ioas, tatăl lui Esdri, și Ghedeon, feciorul lui, împlătea grâu în arie, și să grăbea să fugă de la fața lui Madiam.

12. Și s-au arătat lui îngerul Domnului, și au zis către el: „Domnul easte cu tine, cel ce ești cu putearea tare”.

13. Și au zis către el Ghedeon: „Întru mine, Domnul mieu? Deaca easte Domnul cu noi, pentru ce ne-au aflat pre noi toate realele acestea? Și unde sânt toate minunile Lui, care ne-au spus noao părinții noștri, zicând: «Din Eghipt ne-au scos pre noi Domnul». Și acum ne-au lăpădat pre noi Domnul, și ne-au dat în mâna lui Madiam”.

14. Și s-au întors spre el îngerul Domnului, și au zis: * „Mergi cu putearea ta aceasta și vei mântui pre Israil din mâna lui Madiam. Iată, eu te-am trimis pre tine”.

15. Și au zis Ghedeon către el: „Întru mine, Doamne, cu cine voiu mântui pre Israil? Ia-

tă, miia mea easte mai slabă întru Manasi, și eu sânt cel mai mic în casa tătâne-mieu”.

16. Și au zis către el Domnul că: „Voiu fi cu tine și vei bate pre Madiam ca pre un om”.

17. Și au zis către El Ghedeon: „De am aflat milă înaintea Ta, și vei face mie astăzi toate câte ai grăit cu mine,

18. Să nu Te duci de aici, până ce mă voiu întoarce la Tine, și voiu aduce jertva mea și o voiu jertvi înaintea Ta”. Și au zis: „Eu sânt, voiu ședeia până te vei întoarce tu”.

19. Și s-au dus Ghedeon și au fiert un ied din capre, și dintr-un if de făină au făcut azime, și cărnurile le-au pus în coșniță, iară zama o au turnat în oală, și le-au adus la El supt stejeariu, și s-au închinat Lui.

20. Și au zis către el îngerul Domnului: „Ia cărnurile și azimele și le pune pre piatra aceea și zama o toarnă deasupra”. Și au făcut așa.

21. Și au întins îngerul Domnului vârvul toiagului, care era în mâna lui, și au atins cărnurile și azimele, și s-au ațit foc din piază, și au amestuit cărnurile și azimele, și îngerul Domnului s-au dus de la ochii lui.

22. Și văzind Ghedeon că îngerul Domnului au fost acela, au zis: „Vai, mie, Doamne, Doamne al mieu, că am văzut pre îngerul Domnului față la față”.

23. Și au zis Domnul către el: „Pace ție, nu te teame, nu vei muri”.

24. Și au zidit acolo Ghedeon oltariu Domnului, și l-au numit Pacea Domnului până în zioa aceasta, fiind el încă în Efrata tatălui lui Esdri.

25. Și în noaptea aceea, i-au zis lui Domnul: „Ia vițelul cel gras al tătâne-tău, și alt vițel de șapte ani, și strică jertvenicul lui Vaal, care easte al tătâne-tău, și taie desișul cel de lângă el.

26. Și să zidești oltariu Domnului Dumnezeului tău, Celui ce ți s-au arătat ție pre vârvul muntelui Maos, pre carea mai înainte ai pus jertva, să iai vițelul cel de al doilea, și să-l aduci ardere de tot cu leamnele desișului, carele vei tăia”.

27. Și au luat Ghedeon zece bărbați din slugile sale, și au făcut precum au zis către el Domnul, și s-au temut de casa tătâne-său și de bărbații cetății a face zioa, și au făcut noaptea.

28. Și au mânecat bărbații cetății a doao zi, și, iată, era stricat jertvenicul lui Vaal, și desișul de lângă el tăiat, și au văzut vițelul cel gras adus ardere de tot pre jertvenicul cel zidit.

29. Și fieștecarele au zis către deaproapele său: „Cine au făcut lucrul acesta?” Și au cercat, și au cercetat, și au zis: „Ghedeon, fiiul lui Ioas, au fecut lucrul acesta”.

30. Și au zis bărbații cetății către Ioas: „Scoa-te afară pre feciorul tău, să moară, pen-

tru că au stricat jertvenicul lui Vaal, și pentru că au tăiat desişul cel de lângă el,

31. Și au zis Ioas către oamenii cei ce să sculasă asupra lui: „Au, doară, voi veți să izbândiți acum pentru Vaal? Au voi veți mântui pre el? Cel ce să va prici pentru el să moară până dimineață, de easte el Dumnezeu, își va izbândi el, căci i-au stricat jertvenicul lui”.

32. Și l-au numit pre el în zioa aceea Ierovaal, zicând: „Izbânda lui Vaal”, pentru că i-au stricat jertvenicul lui.

33. Și tot Madiamul și Amalicul, și fiii răsăritului s-au adunat într-un loc și, trecând, au tăbărât în valea lui Iezrael.

34. Iară Duhul lui Dumnezeu au întărit pre Ghedeon și trâmbițind cu cornul au chemat casa lui Aviezer să vie după el.

35. Și au trimis vestitori la tot Manasi, și au strigat și el după dânșii, și vestitori au trimis la Asir și la Zavulon și la Neftalim, și s-au suit într-o întâmpinare a lui.

36. Și au zis Ghedeon către Dumnezeu: „De vei mântui prin mâna mea pre Israil, precum ai zis”.

37. Iată, eu pui un val de lână pre Arie, și de va fi roao numai pre lână, iară preste tot pământul uscăciune, voi cunoaște că prin mâna mea vei mântui pre Israil, precum ai grăit”.

38. Și au făcut așa, și au mânecat Ghedeon de dimineață, și au stors lâna și au curs roao din lână un blid plin de apă.

39. Și au zis Ghedeon către Dumnezeu: „Să nu să aprinză mâniia Ta asupra mea de voi grăi încă o dată, și încă o dată voi ispiti cu lâna, și să fie uscăciune numai pre lână sângură; iară preste tot pământul să fie roao.

40. Și au făcut Dumnezeu așa în noaptea aceea, și au fost uscăciune numai pre lână sângură; iară preste tot pământul au fost roao.

CAP 7

Alegând la apă pre cei de războiu, după ce au auzit Ghedeon somnul unuia dintră cei din tabăra lui Madiam, s-au dus asupra lor noaptea întrarmați, cu bucine și cu donițe, cu lumini aprinse în mâini, pre carii cu Oriv și cu Ziv, căpeteniile lor, i-au biruite.

1. i au mânecat Ierovaal, acesta easte Ghedeon, și tot norodul cel ce era cu el, și au tăbărât la izvorul Arădului; iară tabăra lui Madiam și a lui Amalic era de către miiază-noapte, de la Gavat-Amore în vale.

2. Și au zis Domnul către Ghedeon: „Mult norod easte cu tine, pentru aceea nu voi da pre Madiam în mâna lor, ca să nu să laude Israil, zicând: «Pre mine mâna mea m-au mântuit»”.

2 Leag. 3. Și au zis Domnul către el: „Grăiaște ca să auză tot norodul, și zi:” * «Cel spărios și cel fricos să se întoarcă înapoi»”. Și au purces din muntele Galaad, și s-au întors de la norod doazeci și doao de mii, și au rămas zece mii.

CAP 6 ȘI 7

4. Și au zis Domnul către Ghedeon: „Încă tot easte mult norod, du-i pre ei la apă, și acolo voi osibi pre ei ție, și pre carele-l voi zice ție, acela va merge cu tine, și pre tot carele-l voi zice să nu meargă cu tine, acela să nu meargă cu tine”.

5. Și au adus pre norod la apă, și au zis Domnul către Ghedeon: „Pre tot cel ce va limpi cu limba sa apă, cum limpeaște cânele, să-l pui deosebi, și pre tot cel ce va îngenunchia pre genunchele sale să bea, să-l pui deosebi”.

6. Și au fost numărul celor ce au limpit cu mâna sa la gură trei sute de bărbați; iară tot norodul celalalt au îngenunchiat pre genunchele sale să bea apă.

7. Și au zis Domnul către Ghedeon: „Cu acei trei sute de bărbați carii au limpit voi mântui pre voi, și voi da pre Madiam în mâna ta; iară tot norodul celalalt să meargă fieștecarele bărbat la casa sa.

8. Și au luat norodul bucate în mâna sa și bucinile sale, și pre toți bărbații aceia a lui Israil i-au trimis pre fieștecarele la lăcașul său; iară pre cei trei sute de bărbați i-au oprit. Iară tabăra lui Madiam era acolo, dedesupt, în vale.

9. Și au fost în noaptea aceea, au zis Domnul către Ghedeon: „Scoală și te pogoră curând de aici la tabără, că o am dat în mâna ta.

10. Iară de te temi tu sângur a te pogorî, pogoră-te tu și Fara, pruncuțul tău, la tabără.

11. Și vei auzi ce vor grăi, și după aceea se vor întări mâinile tale, și te vei pogorî asupra taberii”. Și s-au pogorât el și Fara, pruncuțul lui, la marginea taberii unde străjuia cincizeci de ostași întrarmați.

12. Iară Madiam și Amalic, și toți fiii răsăritului, tăbărâsă în vale ca lăcustele de mulți, și cămilelor lor nu era număr, că era multe ca nășapul de pre marginea mării.

13. Și, după ce au venit Ghedeon, iată, un bărbat povestea deaproapelui său visul, zicând: „Vis am visat, și iată, pogăci de pâine de orz să prăvălea spre tabăra lui Madiam, și au venit până la corturi, și le-au lovit, și le-au răsturnat, și le-au surpat, și au căzut corturile”.

14. Și, răspunzind, deaproapele lui au zis: „Acesta nu easte altă, fără numai sabiia lui Ghedeon, fiul lui Ioas, bărbatului lui Israil, în mâinile lui au dat Dumnezeu pre Madiam și toată tabăra”.

15. Și au fost după ce au auzit Ghedeon spunerea visului și tâlcul lui, s-au închinat Domnului și s-au întors în tabăra lui Israil și au zis: „Sculați, că au dat Domnul în mâinile noastre tabăra lui Madiam”.

16. Și au împărțit pre cei trei sute de oameni în trei părți, și au dat bucină în mâinile tuturor, și doniță deșearte, și lumini în donițe.

17. Și au zis către ei: „Cum mă veți vedea pre mine, și voi așa să faceți, și, ia-

tă, eu mă voi duce la mijlocul taberii, și cum voi face eu, așa să faceți și voi.

18. Și voi trâmbita eu cu bucinul, și toți cei cu mine veți trâmbita cu bucinurile împregiurul a toată tabăra, și veți striga: «Sabiia Domnului și a lui Ghedeon!»

19. Și au intrat Ghedeon și suta cea de bărbați carii era cu el în partea taberii, la începutul străjii ceii din mijloc, și au deșteptat pre cei ce străjuia, și au bucinat cu bucinurile, și au scuturat donițele ceale din mâinile lor.

20. Și au bucinat tustreale părțile cu bucinile, și au sfărmat donițele, și în mâna cea stângă au luat luminile, iară în mâna cea dreaptă au luat bucinile să bucinează, și au strigat: „Sabiia Domnului și a lui Ghedeon!”

21. Și fieștecarele bărbat au stătut în locul său împregiurul taberii, și, alergând toată tabăra, au dat sămn și au fugit.

22. Și au trâmbitat ceale trei sute de buține,* și au pus Domnul sabiia fieștecărui bărbat întru deaproapele său, și să tăia unii pre alții, și au fugit tabăra până la Vita, și s-au strâns până la Avelmeula, la Tavat.

23. Și, strigând bărbații israilteani cei din Neftalim și din Asir și din tot Manasi, au gonit dinpoi pre Madiam.

24. Și au trimis Ghedeon vestitori în tot muntele lui Efraim, zicând: „Pogorâți-vă înaintea lui Madiam, și le apucați lor apa până la Vetvira, și până la Iordan”. Și au strigat tot bărbatul lui Efraim, și au apucat apa până la Vetvira și până la Iordan.

*Psal. 82, 12 [10] Isaiia 5 [10], 26
25.* Și au prins pre doi domni ai lui Madiam, pre Oriv și pre Ziv, și au omorât pre Oriv în Suroriv; iară pre Ziv l-au omorât în Iochefziv, și au gonit pre Madiam, și capul lui Oriv și a lui Ziv l-au dus la Ghedeon, dincolo de Iordan.

CAP 8

Neamul lui Efraim se scoală împotriva lui Ghedeon, socotindu-să a fi nebăgat în samă, pre carele îl domoleaște cu cuvinte blânde, și, biruind pre Zeveia și Salmana, au pierdut pre bărbații Socotului, și turnul Fanuilului l-au stricat; din cercei și alte daruri a norodului au făcut Efod carele casii sale, și lui Israil, i-au fost spre cădeare; și, după ce au judecat pre Israil patruzeci de ani, născând șeptezeci de fii din muieri, și unul, pre Avimelec, din fiitoare, au murit, și s-au întors Israil de la închinarea de idoli.

1. i bărbații lui Efraim au zis cătră Ghedeon: „Ce easte lucrul care l-ai făcut noao, că nu ne-ai chemat pre noi, când ai mers să faci războiu cu Madiam?” Și să pricea cu dânsul tare.

2. Iară Ghedeon au zis cătră ei: „Ce am făcut acum, cum ați făcut voi? Au nu

easte mai bună poghircitura lui Efraim decât culesul de vii a lui Aviezer ?

3. În mâna voastră au dat Domnul pre domnii lui Madiam, pre Oriv și pre Ziv, și ce am putut face eu, cum ați făcut voi?” Atunci au potolit duhul lor deasupra sa, grăind el cuvântul acesta.

4. Și au mers Ghedeon la Iordan, și au trecut el și cei trei sute de bărbați carii era cu el, osteniți și flămânzi.

5. Și au zis cătră oamenii cei din Sohot: „Dați pâine de mâncat norodului celui ce easte cu mine, că sânt flămânzi, și eu îndată alerg după Zeveea și după Salmana, împărății Madiamului”.

6. Și au zis boiarii Sohotului: „Au, doară, mâna lui Zeveea și a lui Salmana easte acum în mâna ta, ca să dăm oștii tale pâne?”

7. Și au zis Ghedeon: „Pentru aceea, când va da Domnul pre Zeveea și pre Salmana în mâna mea, și eu voi scărpină trupurile voastre cu spinii pustiei și cu ciuline”.

8. Și s-au suit de acolo în Fanuil și au grăit cătră oamenii locului aceluia iarăși întru acel chip; iară oamenii din Fanuil i-au răspuns lui în ce chip i-au fost răspuns oamenii din Sohot.

9. Și au zis Ghedeon cătră oamenii din Fanuil, zicând: „Când mă voi întoarce cu pace, voi strica turnul acesta”.

10. Iară Zeveea și Salmana era în Carcar, și tabăra lor cu ei ca vro cincisprăzece mii, toți cei ce au rămas din toată tabăra fiilor răsăritului. Iară cei ce au căzut au fost o sută și doazeci de mii de bărbați, carii purta sabii.

11. Și s-au suit Ghedeon pre calea celor ce lăcuiesc în corturi de la răsăritul Navei, și din preajma Navei, și au lovit tabăra carea nu să temea de nimica.

12.* Și au fugit Zeveea și Salmana, și au alergat după ei, și au prins pre acei doi împărați a Madiamului, pre Zeveea și pre Salmana, și toată tabăra lor o au turburat.

13. Și s-au întors Ghedeon, feciorul lui Ioas, de la războiu, de la suirea Aresului (a).

14. Și au prins un prunc de a oamenilor celor din Sohot, și l-au întrebat pre el, și și-au scris numele boiarilor Sohotului și a bătrânilor lui, șeptezeci și șapte de bărbați.

15. Și au mers Ghedeon la boiarii Sohotului, și le-au zis: „Iată, Zeveea și Salmana, pentru carii m-ați ocărât, zicând: «Au, doară, mâna lui Zeveea și a lui Salmana easte acum în mâna ta? Ca să dăm oamenilor tăi celor flămânzi pâne?»”

16. Și au luat pre boiarii și pre bătrânii cetății, și i-au scărpinat pre ei cu spi-

13. (a) Vulgata are: înainte de răsăritul soarelui.

*Osie 10, 14 [15]

nii pustiei, și cu ciulini, cu acelea au zdrobit pre bărbații cetății Sohotului.

17. Și turnul Fanuilului l-au stricat, și pre bărbații cetății i-au omorât.

18. Și au zis cătră Zevea și cătră Salmana: „Cum au fost bărbații pre carii i-ați omorât în Tavor?” Iară ei au zis: „Cum ești tu, așa au fost și ei, cel ce samănă ție samănă lor, ca chipul fiului de împărat era”.

19. Și au zis Ghedeon: „Frații miei și feciorii maicii mele au fost”. Și s-au jurat lor: „Viu easte Domnul, de i-ați fi ținut vii, nu v-aș fi omorât pre voi”.

20. Și au zis lui Ieter, fiului său celui întâiu născut: „Scoală-te și-i omoară pre ei”. Iară pruncul nu au scos sabiia sa, că s-au temut, pentru că era mai tinăr.

21. Și au zis Zevea și Salmana: „Scoală-te tu și te răpezi asupra noastră, că ca un bărbat ai putere”. Și s-au sculat Ghedeon* și au ucis pre Zevea și pre Salmana, și au luat lunișoarele, care era la grumazii cămilelor lor.

22. Și au zis bărbații lui Israil cătră Ghedeon: „Doamne, stăpânește-ne pre noi, și tu și fiul tău, și fiul fiului tău, că tu ne-ai mântuit pre noi din mâna lui Madiam”.

23. Și au zis cătră ei Ghedeon: „Nu voiu stăpâni eu pre voi, și nu va stăpâni fiul meu pre voi, ci Domnul va stăpâni pre voi”.

24. Și au zis Ghedeon către ei: „Ceare-voiu de la voi cearere, să-mi dea mie fieștecarele bărbat cercel din prăzile lui”, că cercei de aur era la ei, că era ismailteani.

25. Și ei au zis: „Dând, vom da”. Și, întinzându-și haina sa fieștecarele bărbat, au aruncat acolo cercel din prada sa.

26. Și cerceii cei de aur care i-au cerut au tras o mie și șapte sute de sicli de aur, afară de lunișoare și de lanțuri, și de îmbrăcămintele ceale de porfiră, care era pre împărății Madiamului, și afară de lanțurile care era la grumazii cămilelor lor.

27. Și au făcut dintru acealea Ghedeon efod, și l-au pus în cetatea sa, în Efrata, unde au curvit tot Israilul după dânsul, și au fost lui Ghedeon și casii lui spre cădeare.

28. Și s-au înfrânt Madiam înaintea fiilor lui Israil, și mai mult nu au adaos a rădica capul său, și au odihnit pământul patruzăci de ani în zilele lui Ghedeon.

29. Și s-au dus Ierovaal, fiul lui Ioas, și au lăcuit în casa sa.

30. Și avea Ghedeon șaptezeci de fii, carii ieșisă din coapsele lui, că multe muieri avea el.

31. Și țiitoarea lui cea din Sihem i-au născut și ea fecior, și i-au pus numele Avimeleh.

32. Și au murit Ghedeon, feciorul lui Ioas, întru bătrânețe bune, și s-au îngropat în mormântul tătâne-său, în Efrata Avi Esdrii.

33. Și au fost după ce au murit Ghedeon,

s-au întors fiii lui Israil, și au curvit după valimi, și au făcut legătură cu Vaal Verit, ca să le fie el lor Dumnezeu.

34. Și nu și-au adus aminte fiii lui Israil de Domnul Dumnezeul lor, Cel ce i-au mântuit pre ei din mâna tuturor vrăjmașilor lor, celor de primprejur.

35. Și nu au făcut milă cu casa lui Ierovaal, acesta easte Ghedeon, după tot binele care l-au făcut cu Israil.

CAP 9

Avimeleh, omorând șaptezeci de frați ai săi, împărăția tirănește o cuprinde; carele, după pilda lui Ioatam, fratelui său, care să ascunsească, au biruit oastea lui Gaal, și turnul sihemeanilor l-au ars, și mai pre urmă l-au omorât o muiare cu un dărab de piatră de moară.

1. i s-au dus Avimeleh, feciorul lui Ierovaal, în Sihem, la frații mumă-sa și au grăit cătră ei și cătră toată rudeniia casii tatălui maicii sale, zicând:

2. „Grăiți întru urechile tuturor bărbaților sihemeani: «Ce vă easte mai bine voao, să vă stăpânească șaptezeci de bărbați, toți feciorii lui Ierovaal, sau să vă stăpânească un bărbat? Și vă aduceți aminte că osul vostru și carnea voastră sânt eu»”.

3. Și au grăit pentru el frații mumei lui întru urechile tuturor bărbaților din Sihem toate cuvintele aceastea, și au plecat inimile lor după Avimeleh, pentru că au zis: „Fratele nostru easte”.

4. Și i-au dat lui șaptezeci de arginți din casa lui Vaal Verit, și au năimit cu ei Avimeleh bărbați săraci și fără de lăcaș, și au mers după dânsul.

5. Și au intrat în casa tătâne-său, în Efrata, și au omorât pre frații săi, pre feciorii lui Ierovaal, șaptezeci de bărbați, pre o piatră, și au rămas Ioatam, feciorul cel mai tinăr a lui Ierovaal, că s-au fost ascuns.

6. Și s-au adunat toți bărbații sihemeanilor, și toată casa lui Vitmaalo, și, mergând, au pus pre Avimeleh împărat la stejarul care sta în Sihem.

7. Și s-au spus lui Ioatam, și au mers și au stătut în vârvul muntelui Garizin, și și-au rădicat glasul său, și au plâns, și le-au zis lor: „Ascultați-mă, bărbați sihemeani, ca așa să vă asculte și pre voi Dumnezeu.

8. Mergând au mers leamnele să ungă împărat preste sine, și au zis maslinului: «Împărătește preste noi».

9. Și le-au răspuns lor maslinul: «Nu voiu lăsa eu grăsimea mea, carea întru mine o au mărit Dumnezeu și oamenii, și să merg să împărățesc preste leamne».

10. Și au zis leamnele cătră smochin: «Vino de împărătește preste noi».

11. Și le-au răspuns lor smochinul: «Nu voiu lăsa eu dulceața mea și roada mea cea bună, și să mă duc să împărățesc preste leamne».

12. Și au zis leamnele către vița: «Vino de împărățește preste noi».

13. Și le-au răspuns vița: «Nu voiu lăsa eu vinul meu, veseliiia lui Dumnezeu și a oamenilor, și să mă duc să împărățesc preste leamne».

14. Și au zis toate leamnele către spin: «Vino de împărățește preste noi».

15. Și au zis spinul către leamne: «De vreați cu adevărat să mă ungeți împărat preste voi, veniți de vă nădăjduiți supt acoperirea mea. Iară de nu, să iasă foc din spini și să mănche chedrii Livanului».

16. Și acum, deaca cu adevărat și desăvârșit ați făcut, și ați pus pre Avimeleh să împărățască, și ați făcut bine cu Ierovaal și cu casa lui, și deaca ați făcut ca să-i răsplătiți binele, care vi l-au făcut mâna lui?

17. Că s-au bătut tatăl meu pentru voi, și și-au aruncat sufletul său departe, și v-au mântuit pre voi din mâna lui Madiam,

18. Și voi v-ați sculat astăzi pre casa tatălui meu și ați omorât pre feciorii lui, șeptezeci de bărbați pre o piază, și ați pus împărat pre Avimeleh, feciorul slujnicii lui, preste bărbații sichemeanilor, pentru că easte fratele vostru.

19. Și de ați făcut adevărat și drept cu Ierovaal și cu casa lui în zioa aceasta, fiți voi blagosloviți și să vă veseliți întru Avimeleh, și și el să se vesealească întru voi.

20. Iară de nu, să iasă foc din Avimeleh, și să mănche pre bărbații sichemeanilor și casa lui Vitmaalo, și să iasă foc din bărbații sichemeanilor și din casa lui Vitmaalo, și să amestuiască pre Avimeleh”.

21. Și au fugit Ioatam și, dându-să în lature, au mers la Veira și au lăcuit acolo pentru frica lui Avimeleh, fratelui său.

22. Și au împărățit Avimeleh preste Israil trei ani.

23. Și au trimis Dumnezeu duh rău întru Avimeleh și întru bărbații sichimilor, și au urgisit bărbații sichimilor casa lui Avimeleh.

24. Ca să aducă nedreptatea celor șeptezeci de fii a lui Ierovaal, și sângele lor să-l puie pre Avimeleh, fratele lor, carele i-au omorât pre ei, și preste bărbații sichimilor, carii l-au ajutat pre el, ca să omoară pre frații săi.

25. Și i-au pus lui bărbații Sichimului paznici într-ascuns pre la capetele munților, și prindea pre toți cei ce călătorea pre acolo, și s-au dat de știre lui Avimeleh.

26. Și au venit Gaal, feciorul lui Aved, și frații lui, și au trecut în Sichima, și au nădăjduit întru dânsul bărbații Sichimului.

27. Și, ieșind la țarini, au cules viile sale, și au stors strugurii, și au făcut jocuri, și întrând în casa Dumnezeului său au mâncat și au beut, blăstămând pre Avimeleh.

28. Și au zis Gaal, feciorul lui Aved: „Cine easte Avimeleh, și cine easte feciorul Sihemei, ca să slujim lui? Au nu easte feciorul lui Ierovaal, și Zevul, grijitoriul lui, robul lui, împreună cu bărbații lui Emor, tatăl lui Sihem? Și ce să slujim noi lui?”

29. Și cine va da pre norodul acesta în mâna mea? Și voiu muta pre Avimeleh, și voiu zice lui Avimeleh: «Înmulțește putearea ta și ieși afară!»”

30. Și au auzit Zevul, mai-marele cetății, cuvintele lui Gaal, feciorului lui Aved, și s-au mâniat foarte.

31. Și pre ascuns au trimis soli la Avimeleh cu daruri, zicând: „Iată, Gaal, feciorul lui Aved, și frații lui au veni în Sihem, și au ocolit cetatea asupra ta.

32. Și acum, scoală-te noaptea, tu și norodul tău cel cu tine, și pânchește dimineața în țarină.

33. Și va fi dimineață, o dată cu răsăritul soarelui, să măneci și să te tinzi asupra cetății, și când va ieși el și norodul cel cu el afară la tine, fă-i lui câte va afla mâna ta”.

34. Și s-au sculat Avimeleh și tot norodul cel cu el noaptea, și au pândit Sichima de patru părți.

35. Și au ieșit Gaal, feciorul lui Aved, și au stătut la ușa porții cetății, și s-au sculat Avimeleh și norodul cel cu el din pândiri.

36. Și au văzut Gaal, feciorul lui Aved, pre norod și au zis către Zevul: „Iată, norod să pogoară din vârful munților”. Iară Zevul au zis către el: „Umbra copacilor vezi tu, ca cum ar fi oameni”.

37. Și au adaos Gaal încă a grăi, și au zis: „Iată, norod să pogoară despre mare, țiindu-să de buricul pământului, și o parte vine pre calea stejariului celor ce privesc (a), altă parte vine pre calea șesului Maonenim”.

38. Și au zis către el Zevul: „Unde easte acum gura ta carea zicea: «Cine easte Avimeleh, ca să slujim lui?» Iată, acesta easte norodul, pre carele l-ai defăimat? Ieși, dară, acum și te bate cu el”.

39. Și au ieșit Gaal înaintea bărbaților sichimilor, și s-au bătut cu Avimeleh, și l-au gonit pre el Avimeleh.

40. Și au fugit de fața lui, și mulți au căzut morți până la poarta cetății.

41. Și au șezut Avimeleh în Arima, și Zevul au scos pre Gaal și pre frații lui, ca să nu lăcuiască în Sihem.

42. Și au fost a doaoa zi, au ieșit norodul în țarină, și s-au spus lui Avimeleh.

43. Și și-au luat norodul și l-au împărțit în trei părți, și au străjuit în țarină,

37. (a) În cea veachie nu să află de la a până la sfârșitul stihului.

și au privit, și, iată, norod au ieșit din cetate, și s-au sculat asupra lor, și i-au bătut pre ei.

44. Și Avimeleh și mai-marii cei ce era cu el s-au întins și au stătut la ușa porții cetății, și ceale doao turme s-au răvărsat preste toți cei ce era în țarini și i-au bătut pre ei.

45. Iară Avimeleh toată zioa aceea au dat războiu asupra cetății, și au luat cetatea, și pre norodul cel din ea l-au omorât, și cetatea o au stricat și au presărat preste ea sare.

46. Și, auzind bărbații turnului Sichimului, au intrat toți în țăriia casii făgăduinții lui Vetil Verit.

47. Și s-au spus lui Avimeleh că s-au strâns toți bărbații turnului sichimilor.

48. Și s-au suit Avimeleh în muntele Selmonului, și tot norodul cel cu el, și au luat Avimeleh săcurea în mâna sa și au tăiat o sarcină de leamne, și, rădicându-o, o au pus pre umărul său și au zis cătră norodul cel cu el: „Ce m-ați văzut pre mine făcând curând faceți și voi ca mine”.

49. Și au tăiat și ei fieștecarele o sarcină și, rădicându-o, au mers după Avimeleh și au pus leamnele preste tărie, și au ars țăriia preste ei, și au murit toți bărbații turnului Sichimului, ca la o mie de bărbați, și de muieri.

50. Și s-au dus Avimeleh din Vetil Verit la Tivis, și l-au încungiurat și l-au luat.

51. Și era în mijlocul cetății turn tare, și au fugit acolo toți bărbații și muierile, și toate căpeteniile cetății, și s-au închis acolo și s-au suit în coperișul turnului.

52. Iară Avimeleh au venit până la turn bătându-să, și s-au apropiat la ușa turnului, ca să-l aprinză să arză cu foc.

2 Împăr. 53. Și o muiare au aruncat o frâmtură de
11, 21 piază de rășniță preste capul lui Avimeleh și i-au spart capul.

1 Împăr. 54. Iară Avimeleh îndată au strigat pre sluga,
31, 4 carele purta armele lui, și i-au zis: „Scoate
1 Paral. sabiia ta și mă omoară, ca nu cumva să se
10, 4 zică cândva: «Muiare l-au omorât pre el»”. Și l-au junghiat pre el sluga lui, și au murit.

55. Și, văzând bărbații lui Israil că au murit Avimeleh, fieștecarele s-au dus la casa sa.

56. Și au întors Dumnezeu lui Avimeleh răul care l-au făcut tătâne-său, omorând pre cei șeptezeci de frați ai săi.

57. Și tot răul bărbaților Sihemului l-au întors Dumnezeu în capul lor, și au venit preste ei blăstămul lui Ioatam, fiiului lui Ierovaal.

CAP 10

Tola să rânduiască povățuitoriu; după moartea acestuia, urmează Iair; iară israilteanilor, căzând în închinarea idolilor, să dau în mâna neamurilor streine și amanitea-

CAP 9 ȘI 10

nilor, cărora, după ce s-au pocăit, Dumnezeu le împrumută nemulțămirea, și mai pre urmă li să milostivească.

1. i după Avimeleh s-au sculat, ca să mântuiască pe Israil, Tola feciorul lui Fua, fiiul unchiului lui, bărbat din Isahar, și acesta lăcuia în Samir, în muntele lui Efraim.

2. Și au judecat pre Israil doaozeci și trei de ani, și au murit și s-au îngropat în Samir.

3. Și după el s-au sculat Iair din Galaad, și au judecat pre Israil doaozeci și doi de ani.

4. Și s-au născut lui treizeci și doi de feciori, carii călărea pre treizeci și doi de mânzi de asin, și era mai-mari preste treizeci și doao de cetăți, care le-au chemat satele lui Iair până în zioa aceasta, și sânt acestea în pământul Galaad.

5. Și au murit Iair și s-au îngropat în Camon.

6. Și au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, și au slujit vaalimilor și astarotilor și dumnezăilor Siriei și dumnezăilor Sidonului și dumnezăilor Moavului și dumnezăilor fiilor lui Amon și dumnezăilor neamurilor celor străine, și au părăsât pre Domnul și nu l-au slujit Lui.

7. Și s-au mâniat cu iuțime Domnul pre Israil, și i-au dat pre ei în mâna altor neamuri și în mâna fiilor lui Amon.

8. Carii au năcăjit și au asuprit pre fiii lui Israil în vremea aceea optsprăzece ani, pre toți fiii lui Israil cei dincolo de Iordan, în pământul amoreului, în Galaad.

9. Și au trecut fiii lui Amon Iordanul, ca să bată pre Iuda și pre Veniamin și pre Efraim, și s-au năcăjit fiii lui Israil foarte.

10. Și au strâgat fiii lui Israil cătră Domnul, zicând: „Păcătuit-am înaintea Ta, că am părăsât pre Dumnezeul nostru și am slujit lui Vaalim”.

11. Și au zis Domnul cătră fiii lui Israil: „Au nu egipteanii și amoreii și fiii lui Amon și Moav, și cei de alt neam,

12. Și sidoneanii și Amalic și Hanaan v-au năcăjit pre voi, și ați strigat cătră Mine, și v-am mântuit pre voi din mâna lor?

13. Și voi M-ați părăsit pre Mine și ați slujit la dumnezăi străini. Pentru aceea, nu voi mai adaoga a vă mântui pre voi.

14. Meargeți și strigați cătră dumnezăii pre carii i-ați ales, ca aceia să vă mântuiască pre voi în vremea năcazului vostru”.

15. Și au zis fiii lui Israil cătră Domnul: „Păcătuit-am, fă Tu cu noi câte-Ți plac Ție, numai întru această vreme ne mântuiaște pre noi”.

16. Și au lăpădat pre dumnezăii cei străini dintră ei, și au slujit Domnului singur, căruia l-au părut rău de năcazurile lor.

17. Iară fiii lui Amon, suindu-să, au tăbărât în Galaad și, adunându-să și fiii lui Israil, au ieșit și au tăbărât în Masifa.

18. Și au zis norodul, boiarii Galaadului, fieștecarele bărbat cătră deaproapele său: „Cine easte bărbatul carele va înceape a să bate cu fiii lui Amon, și va fi mai-mare preste toți cei ce lăcuiesc în Galaad?”

CAP11

leftae, după ce s-au făcut judecătoria, aprinzându- să de Duhul lui Dumnezeu, întâiu să osteaște cu împăratul amoniteanilor; pre carii, după ce-i învinge, după făgăduința fără socoteală făcută, fata sa cea una născută o jertveaște lui Dumnezeu.

1. **N**ară leftae Galaaditeanul era tare întru vârtute, și era el fecior de muiare curvă, carea au născut lui Galaad pe letae.

2. Și muiarea lui Galaad i-au născut lui fii, și, după ce au crescut fiii muierii, au scos pre leftae, zicându-i: „Nu vei moșteni în casa tatălui nostru, că tu ești fecior din muiare curvă”.

3. Și au fugit leftae de la fața fraților săi, și au lăcuit în pământul Tov, și s-au adunat la leftae oameni făcători de rău, și au ieșit cu el.

4. Și au fost după zile când s-au bătut fiii lui Amon cu Israil.

5. Și au fost după ce s-au bătut cu fiii lui Israil, au mers bătrânii Galaadului să ia pre leftae din pământul Tov.

6. Și au zis lui leftae: „Vino și fii noao povățuitoriu mai mare, ca să dăm războiu asupra fiilor lui Amon”.

Facer. 7. Și au zis leftae cătră bătrânii Galaadului:

26, 27 „Au, nu voi m-ați urât și m-ați scos din casa tatălui meu, și m-ați gonit de la voi? Și pentru ce veniți la mine acum, când vă năcăjiți?”

8. Și au zis bătrânii Galaadului către leftae: „Nu așa, ne-am întors acum la tine ca să mergi cu noi, și vom da războiu asupra fiilor lui Amon, și vei fi noao mai mare preste toți cei ce lăcuiesc în Galaad”.

9. Și au zis leftae cătră bătrânii Galaadului: „De mă întoarceți pre mine voi, pentru ca să dau războiu asupra fiilor lui Amon, și-i va da pre ei Domnul în mâinile meale, eu să vă fiu voao mai mare”.

10. Și au zis bătrânii Galaadului cătră leftae: „Domnul, Cel ce aude aceastea, El mijlocitoriu și mărturie easte că vom face după cuvântul tău așa”.

11. Și au mers leftae cu bătrânii Galaadului, și l-au pus norodul preste sine cap, și mai mare povățuitoriu, și au grăit leftae toate cuvintele sale înaintea Domnului în Masifa.

12. Și au trimis leftae sol la împăratul

26. (a) În cea veachie să află, în loc de hotarale lui, în-

fiilor lui Amon, zicând: „Ce e mie și ție, că ai venit tu la mine să dai războiu în pământul meu?”

13. Și au răspuns împăratul fiilor lui Amon cătră solii lui leftae: * „Pentru că Israil, când s-au suit din Egipt, au luat pământul meu, de la Arnon până la Iavoc și până la Iordan, și acum întoarce-l cu pace, și mă voi duce”.

*Nume. 21, 24

14. Și s-au întors solii la leftae, și au mai trimis leftae soli la împăratul fiilor lui Amon.

15. Carii au zis lui: „Așa zice leftae: «Nu au luat Israil pământul lui Moav, nici pământul fiilor lui Amon.»

16. Căci, când s-au suit ei din Egipt, au mers Israil prin pustie până la Marea Roșie, și au venit în Cadis.

17.* Și au trimis Israil soli la împăratul Edomului, zicând: ‘Lasă-mă să trec prin pământul tău’. Și nu au ascultat împăratul Edomului, încă și la împăratul lui Moav au trimis, și nu au voit, și au șezut Israil în Cadis.

*Nume. 20, 14

18. Apoi s-au dus în pustie, și au încungiurat pământul Edomului și pământul lui Moav, și au venit cătră răsăritul soarelui pământului lui Moav, și au tăbărât dincolo de Arnon, și nu au intrat în hotarul lui Moav,* că Arnon easte hotarul lui Moav.

*Nume. 21, 13

19.* Și au trimis Israil soli la Sion, împăratul amoreului, împăratul Esevonului, și au zis Israil cătră el: ‘Lasă-mă să trec prin pământul tău până la locul meu’.

*2 Leage 2, 26 Nume.

20. Și nu au vrut Sion să lasă pre Israil să treacă prin hotarul său, și au adunat Sion tot norodul său, și au tăbărât la Iasa, și au dat războiu cu Israil.

21, 21

21. Și au dat Domnul Dumnezeu lui Israil pre Sion, și pre tot norodul lui în mâna lui Israil, și l-au bătut pre el, și au moștenit Israil tot pământul amoreului, celui ce lăcuia în pământul acela.

22. Și au moștenit tot hotarul amoreului, de la Arnon până la Iavoc, și de la pustie până la Iordan.

23. Și acum, Domnul Dumnezeu lui Israil au rădicat pre amoreul de la fața norodului Său, Israil, și tu vei moșteni pre el.

24.* Au nu câte ț-au dat ție, Hamos, dumnezeul tău, acealea le vei moșteni? Și noi sântem moșteani tuturor, pre carii i-au rădicat Domnul Dumnezeu nostru de la fața noastră, și ni i-au dat moștenire.

*Nume. 21, 29

25.* Și acum, au mai bun ești tu decât Valac, fiiul lui Sepfor, împăratul lui Moav? Carele s-au bătut cu Israil, și nu l-au biruit pre el.

*Nume. 22, 2

26. Când au lăcuit Israil în Esevon, și în hotarale lui (a), și în pământul Aroir, tru featele ei, adecă, orașele de primprejur.

și în hotarale lui, și în toate cetățile ceale de lângă Iordan trei sute de ani, și pentru ce într-atâta vreme nu le-ați scos?

27. Și acum eu nu am greșit ție, și faci cu mine rău, ca să dai războiu asupra mea, Domnul, Cel ce easte judecătoriu, să judece astăzi întră fiii lui Israil și întră fiii lui Amon»”.

28. Și nu au ascultat împăratul fiilor lui Amon de cuvintele lui leftae, care le-au trimis la el.

29. Și Duhul Domnului au fost preste leftae, și încungiurând Galaadul și pre Manasi, au trecut piscul lui Galaad, și de la piscul lui Galaad, dincolo de fiii lui Amon.

30. Și s-au făgăduit leftae făgăduință Domnului, și au zis: „De vei da pre fiii lui Amon în mâna mea.

31. Și va fi, oricarele va ieși din ușile casii meale mai întâiu înaintea mea, când mă voi întoarce cu pace de la fiii lui Amon, aduce-l voi pre el ardere de tot Domnului”.

32. Și au trecut leftae la fiii lui Amon, ca să dea războiu asupra lor, și i-au dat pre ei Domnul în mâna lui.

33. Și i-au bătut pre ei de la Aroir până unde să vine în Semenit, doaozăci de cetăți, și până la viile lui Avel, cu bătaie mare foarte, și s-au înfrânt fiii lui Amon de la fața fiilor lui Israil.

34. Și întorcându-să leftae în Masifa la casa sa, fata lui înainte i-au ieșit lui întră întâmpinare cu tâmpine și cu danțuri, și aceasta era fată una născută a lui iubită, și afară de ea, nici fecior, nici fată nu avea.

35. Și au fost, deaca o au văzut pre ea, și-au rupt hainele sale, și au zis: „Vai de mine, fiica mea, m-ai împiedecat, puiadecă te-ai făcut întră ochii miei, că eu am deșchis gura mea pentru tine cătră Domnul, și nu voi putea să întorc”.

36. Iară ea au zis cătră el: „Deaca ai deșchis gura ta cătră Domnul, fă cu mine după cuvântul care au ieșit din gura ta, pentru care au făcut ție Domnul izbândă din vrăjmașii tăi, din fiii lui Amon”.

37. Și au zis ea cătră tatăl său: „Fă mie lucrul acesta: lasă-mă doao luni să mă duc și să umblu preste munți, ca să-mi plâng feciorii mea, eu și soațele mele”.

38. Și i-au zis ei: „Du-te”. Și o au slobozit pre ea doao luni, și s-au dus ea și soațele ei, și au plâns feciorii sa în munți.

39. Și după ce s-au sfârșit aceale doao luni și s-au întors ea la tatăl său, el au făcut cu ea după cum s-au fost făgăduit, și ea nu au fost cunoscut bărbat.

40. Și s-au făcut obiceaiu întră Israil, de în tot anul să aduna featele lui Israil să plângă pre fata lui leftae Galaaditeanului, patru zile într-un an.

CAP 12

Neamul lui Efraim să scoală asupra lui leftae, și

au căzut din Efraim la vadurile Iordanului patruzeci și doao de mii, pentru că n-au putut zice acest cuvânt Shivolet, și după moartea lui leftae urmează povățuitori: Avesan, Ailom, Avdon.

1. i s-au adunat fiii lui Efraim, și au venit în Sifina, și au zis cătră leftae: „Pentru ce ai mers a da războiu asupra fiilor lui Amon și nu ne-ai chemat și pre noi să meargem cu tine; casa ta o vom arde preste tine cu foc”.

2. Și au zis cătră ei leftae: „Bărbat de price eram eu, și norodul meu, și fiii lui Amon mă smerea foarte, și v-am strigat pre voi, și nu m-ați mântuit din mâinile lor.

3. Și am văzut că nu era cel ce mântuiaște, și am pus sufletul meu în mâna mea, și am trecut la fiii lui Amon, și i-au dat pre ei Domnul în mâna mea. Și pentru ce v-ați suit la mine în zioa aceasta să dați războiu asupra mea?”

4. Și au adunat leftae pre toți bărbații galaaditeani să se bată cu Efraim, și au bătut bărbații Galaadului pre Efraim, că au zis: „Voi, galaaditeanii, sânteti fugitorii lui Efraim în mijlocul lui Efraim și în mijlocul lui Manasi”.

5. Și au apucat galaaditeanii vadurile Iordanului lui Efraim, și au fost când au zis cei fugiți ai lui Efraim: „Să treacem”, și le-au zis lor bărbații cei din Galaad: „Au dintru a lui Efraim sânteti voi?” Și au zis: „Nu sântem”.

6. Și le-au zis lor: „Ziceți, dară: (Shivolet) spic” (a), și nu au putut bine zice așa, și i-au prins pre ei, și i-au junghiiat la vadurile Iordanului, și au căzut în vremea aceea din Efraim patruzăci și doao de mii.

7. Și au judecat leftae pre Israil șeasă ani, și au murit leftae Galaaditeanul, și s-au îngropat în Galaad, cetatea sa.

8. Și după el au judecat pre Israil Avesan din Vitleem.

9. Și s-au născut lui treizăci de feciori și treizeci de feate, pre care le-au măritat afară, și treizeci de feate de afară au adus muieri feciorilor săi, și au judecat pre Israil șeapte ani.

10. Și au murit Avesan, și s-au îngropat în Vitleem.

11. Și după el au judecat pre Israil Ailom Zavuloneanul zece ani.

12. Și au murit Ailom Zavuloneanul, și s-au îngropat Ailom în pământul lui Zavulon.

13. Și după el au judecat pre Israil Avdon, feciorul lui Elil Faraoniteanul.

14. Și s-au născut lui patruzeci de feciori, și treizeci de feciori ai feciorilor lui, carii încăleca pre șeaptezeci de mânzi de asin, și au judecat pre Israil opt ani.

6. (a) Efraimiteanii nu putea zicea shi, ci zice si, și așa să cunoștea că sânt efraimiteani.

15. Și au murit Avdon, feciorul lui Elii Faratoniteanul, și s-au îngropat în Faraton, în pământul lui Efraim, în muntele lui Amalic (b).

CAP 13

Israilteanii iarăși cad în închinarea idolilor, și să dau filisteilor; să naște Samson, mai înainte vestindu-să de la înger mumii sale, după aceea tătâne-său; după ce să naște, să binecuvântă de la Dumnezeu.

1. i iară au adaos fiii lui Israil a face rău înaintea Domnului, și i-au dat pre ei Domnul în mâna filisteilor (a) patruzeci de ani.

2. Și era un bărbat din Saraa, din săminția lui Dan, și numele lui Manoe, și muiarea lui stearpă, și nu naștea.

3. Și îngerul Domnului s-au arătat muierii, și au zis cătră dânsa: „Iată, tu ești stearpă

Facer. și nu ai născut, ci vei lua în pântece și vei 16, 11 naște fiiu.

1 Împăr. 4. Și acum să te păzăști să nu beai vin și 1, 20 beătură bețivă, și să nu mânzi nimic ce easte Luca necurat.

1, 31 5. Că, iată, tu în pântece vei lua și vei naște Numer. fiiu, și* briciu pre capul lui nu să va sui, că

6, 3 sfințit lui Dumnezeu va fi pruncul din pânte-

4 ce, și el va înceape a mântui pre Israil din

*Nume. mâna filisteilor”.

6, 5 6. Și au mers muiarea și au spus bărbatu- lui său, zicând: „Un om a lui Dumnezeu au venit la mine, și chipul lui era ca chipul îngerului lui Dumnezeu, luminat foarte, și l-am întrebat de unde easte, și numele lui nu mi l-au spus.

7. Și mi-au zis: «Iată, tu în pântece vei lua, și vei naște fiiu, și acum să nu beai vin și beătură bețivă, și să nu mânzi nimic ce easte necurat, că sfințit lui Dumnezeu va fi pruncul din pântece, până în zioa morții sale»”.

8. Și s-au rugat Manoe Domnului și au zis: „Întru mine, Doamne, omul lui Dumnezeu pre carele l-ai trimis la noi să vie iarăși și să ne înveață ce să facem pruncului carele se va naște”.

9. Și au ascultat Dumnezeu glasul lui Manoe, și iarăși au venit îngerul lui Dumnezeu la muiare, când ședea ea în țarină, și Manoe, bărbatul ei, nu era cu ea.

10. Și, grăbind muiarea, au alergat și au spus bărbatului său, și au zis cătră el: „Iată, s-au arătat mie omul carele au venit la mine în zioa aceea”.

11. Și s-au sculat Manoe, și au mers după muiarea sa, și au venit la bărbatul acela și au zis lui: „Au tu ești omul carele ai grăit cătră muiare?” Și au zis îngerul: „Eu sânt”.

12. Și au zis Manoe: „Acum, deaca să va plini cuvântul tău, ce trebuie să se facă cu

15. (b) În cea veachie nu să află în pământul lui Efraim.

1. (a) În cea veachie și în cea grecească, în loc de filis-

pruncul și de ce să se ferească?”

13. Și au zis îngerul cătră Manoe: „De toate care am zis muierii să se păzască.

14. Tot ce iasă din viță de vie să nu mănânce, și vin și beătură bețivă să nu bea, și nimica ce easte necurat să nu mănânce, toate câte am poruncit ei să le păzască”.

15. Și au zis Manoe cătră îngerul Domnului: „Rogu-te, dară, să mă ascuți, și-ți vom găti un ied de capre”.

16. Și au zis îngerul Domnului cătră Manoe: „De mă vei opri, nu voiu mânca din pâinile tale, și de vei face ardere de tot, Domnului să o aduci”, că nu au cunoscut Manoe că îngerul Domnului easte el.

17. Și au zis Manoe cătră îngerul Domnului: „Cum easte numele tău? Ca după ce să va plini cuvântul tău să te mărim pre tine”.

18. Și au zis lui îngerul Domnului:* „Pentru *Facer. ce întrebi numele meu? Și acesta easte minunat”.

32, 29

19. Și au luat Manoe iedul cel de capre și jertva, și le-au adus pre piază Domnului, Celui ce face minunate, și Manoe și muiarea lui privea.

20. Și au fost când s-au supt para jertvenicului spre ceriu, s-au suit și îngerul Domnului cu para jertvenicului; iară Manoe și muiarea lui privea, și au căzut cu fața sa pre pământ.

21. Și nu au mai adaos îngerul Domnului a să arăta lui Manoe și muierii lui. Atunci, au cunoscut Manoe că îngerul Domnului au fost acela.

22. Și au zis Manoe cătră muiarea sa: „Cu moarte vom muri, că am văzut pre Dumnezeu”.

23. Și i-au zis lui muiarea: „De ar fi vrut Dumnezeu să ne omoară pre noi, nu ar fi priimit din mâna noastră ardere de tot și jertvă, și nu ne-ar fi arătat noao toate aceastea, nici în vremea aceasta auzite ne-ar fi făcut noao aceastea”.

24. Și au născut muiarea fecior, și au chemat numele lui Sampson; și au crescut pruncul și l-au blagoslovit pre el Domnul.

25. Și au început Duhul Domnului a petrece împreună cu el în tabăra lui Dan, întră Saraa și întră E[s]taol.

CAP 14

Samson își ia muiare filisteancă, la carea, mergând să o vază, au rupt un leu, într-a cui fălci după aceea, aflând fagur de miare, au luat de la el pildă, carea puindu-o soțiilor sale, aceia o au înțeleș prin muiarea lui Samson.

1. i s-au pogorât Sampson în Tamnata, și au văzut în Tamnata muiare din featele celor de alt neam, și i-au plăcut lui.

2. Și, suindu-să, au spus tătâne-său și mumă-sa, zicând: „Muiare am văzut în Tamtei easte: celor de neam strein.

nata din featele filisteilor, deci luați-o pre ea mie muiare”.

3. Iară tatăl său și mumă-sa i-au zis: „Au, doară, întră featele fraților tăi și în tot norodul tău nu easte muiare? Pentru ce să mergi tu să-ți iai muiare de la cei de alt neam, carii sânt netăiați împregiur?” Și au zis Sampson cătră tatăl său: „Pre aceasta o ia mie, că aceasta au plăcut ochilor miei”.

4. Și tatăl lui și muma lui nu au cunoscut că de la Domnul easte, și izbândă caută el din cei de alt neam, că în vremea aceea cei de alt neam stăpânea pre Israil.

5. Și s-au pogorât Sampson și tatăl lui și muma lui în Tamnata, și venind până la viile Tamnatei, acolo i-au ieșit înainte un puiu de leu răgnind.

6. Și l-au îndreptat preste el Duhul Domnului, și l-au spintecat ca pre un ied din capre, și ca o nimica era în mâinile lui, și nu au spus tătâne-său și mumă-sa ce au făcut.

7. Și s-au pogorât și au grăit muierii, și au plăcut înaintea lui Sampson.

8. Și după vro câteva zile s-au întors să o ia pre dânsa, și s-au abătut să vază stârvul leului, și era roiul de albine în gura leului, și miiare.

9. Și o au luat în mâinile sale, și mergea mâncând, și au mers la tatăl său și la mumă-sa, și le-au dat lor și au mâncat, și nu le-au spus lor că din gura leului au luat miiarea.

10. Și s-au pogorât tatăl lui la muiare, și au făcut acolo Sampson ospăț șapte zile, că așa făcea tinerii.

11. Și au fost temându-să ei de el, i-au rânduit lui treizeci de soții, și aceștia era împreună cu el.

12. Și le-au zis lor Sampson: „O gâcitură voiu pune voao, și de o veți gâci într-aceaste șapte zile ale ospățului, și o veți afla, voiu da voao treizeci de cerșeafuri și treizeci de haine de îmbrăcăminte.

13. Iară de nu mi-o veți putea spune, veți da voi mie treizeci de cerșeafuri și treizeci de haine de îmbrăcăminte”. Iară ei au zis lui: „Pune gâcitura ta, să o auzim”.

14. Și le-au zis lor: „Din cel ce mânâncă au ieșit mâncare, și din cel tare au ieșit dulceață”. Și nu au putut să gâcească gâcitoarea în trei zile.

15. Și au fost în zioa a patra, au zis ei cătră muiarea lui Sampson: „Amăgeaște pre bărbatul tău, și să-ți spuie gâcitoarea, iară de nu vei vrea a face aceasta, te vom arde, și pre tine, și casa tătâne-tău cu foc; au, doară, ca să ne sărăciți pre noi ne-ați chemat?”

16. Și au plâns muiarea lui Sampson cătră dânsul și au zis lui: „Adevărat, m-ai urât și nu mă iubești, că gâcitoarea carea o ai pus fiilor norodului meu nu o spui mie”. Și au zis cătră ea Sampson: „Iată, tătâ-

ne-mieu și mumă-mea nu o am spus, și ție să ți-o spui?”

17. Și au plâns ea lui întră aceale șapte zile de ospăț, și în zioa a șaptea i-au spus ei, că-l supăra pre el, și ea au spus fiilor norodului său.

18. Și i-au zis lui bărbații cetății în zioa a șaptea, mai înainte a apune soarele: „Ce easte mai dulce decât miiarea, și ce easte mai tare decât leul?” Și le-au zis lor Sampson: „De nu ați fi îmblânzit junica mea, nu ați fi aflat gâcitura mea”.

19. Și s-au îndreptat preste el Duhul Domnului, și s-au pogorât în Ascalona, și au bătut acolo treizeci de oameni, și le-au luat hainele lor, și au dat hainele celor ce i-au spus gâcitoarea. Și s-au mâniiat cu iuțime Sampson, și s-au suit în casa tătâne-său; iară muiarea lui Sampson s-au împreunat cu aducătoriul nevestii sale, care era lui priatin.

CAP 15

Cu trei sute de vulpi cu făclii legate în coade aprinde Sampson holdele celor de alt neam; și rumpând funiile cu care era legat, ucide o mie de filistei cu o falcă de asin, dintr-a căriia măsea, ieșind apă, au beut, însătat fiind.

1. i după câteva zile, în zilele seacerii grâului, au mers Sampson să-și vază muiarea sa, și i-au adus ei un ied de capre și au zis: „Voiu să întră la muiarea mea, să mă culc cu dânsa”. Și nu l-au lăsat pre el tatăl ei să între.

2. Și au zis tatăl ei, zicând: „Am zis că urând o ai urât pre ea, și o am dat unuia din priiatinii tăi, iată, sora ei cea mai tinăra mai bună easte decât ea, fie, dară, ea a ta în locul aceiia”.

3. Și le-au zis lor Sampson: „Nevinovat voiu fi eu acum înaintea celor de alt neam, pentru că voiu face eu lor rău”.

4. Și, ducându-să Sampson, au prins trei sute de vulpi și le-au legat coadă de coadă, și luând făclii au legat câte o făclie întră doao coade.

5. Și, aprinzind făcliile, au slobozit vulpile în holdele celor de alt neam, și le-au ars și holdele ceale săcerate din arie și ceale nesăcerate, și viile și maslinii.

6. Iară cei de alt neam au zis: „Cine au făcut aceasta?” Și au zis: „Sampson, ginerile Tamnateului, pentru că i-au luat muiarea lui și o au dat soției lui”. Și suindu-să cei de alt neam, au ars casa tatălui ei și pre ea cu foc.

7. Și au zis lor Sampson: „De veți face așa cu ea, nu-mi va plăcea, iară izbândă mie despre fieștecările din voi voiu face”.

8. Și i-au bătut pre ei bătaie mare preste pulpă, și preste coapsă, și, pogorându-să de acolo, au lăcuit lângă râu la peștera pietrii Itamului.

9. Și s-au suit cei de alt neam, și

au tăbărât în Iuda și s-au răsfirat în Lehi.

10. Iară bărbații lui Iuda le-au zis lor: „Căci v-ați suit asupra noastră?” Iară cei de alt neam au zis: „Ca să legăm pre Sampson ne-am suit și să-i facem lui precum au făcut și el noao”.

11. Și s-au pogorât din Iuda trei mii de oameni la gura pietrii Itamului și au zis cătră Sampson: „Au nu știi că ne stăpânesc pre noi cei de alt neam? Și căci ai făcut aceasta noao?” Și le-au zis lor Sampson: „Cum mi-au făcut ei mie, așa le-am făcut și eu lor”.

12. Iară ei au zis lui: „Să te legăm am venit noi, și să te dăm în mâinile celor de alt neam”. Iară el le-au zis lor: „Jurați mie că voi nu mă veți omorî, ci mă veți da lor, iară voi nu cumva să mă întâmpinați pre mine”.

13. Și au jurat lui, zicând: „Nu, ci numai te vom lega și te vom da în mâna lor, iară cu moarte nu te vom omorî”. Și l-au legat pre el cu doao funi noao, și l-au dus pre el de la pîiatra aceea.

14. Și venind până la Falcă, cei de alt neam striga de bucurie și au alergat înaintea lui. Iară Duhul Domnului s-au îndreptat preste Sampson, și funile cu care era legate mâinile lui s-au făcut ca niște călți de fața focului, și s-au dezlegat legăturile de pre brațele lui.

15. Și aflând o falcă de asin lăpădată și întinzindu-și mâna, o au luat și au omorât cu ea o mie de bărbați.

16. Și au zis Sampson: „Cu o falcă de asin stângând i-am stâns pre ei, cu o falcă de asin am omorât o mie de bărbați”.

17. Și au fost după ce au încetat a grăi, au aruncat falca din mâna sa și au numit locul acela Ucidere de Falcă (a).

18. Și au însătoșeat foarte, și au strigat cătră Domnul și au zis: „Tu ai dat în mâna robului Tău această mântuire mare, și acum voiu muri de seate și voiu cădea în mâna celor netăiați împregiur”.

19. Și au deschis Dumnezeu rana Fălcii (b), și au ieșit din ea apă și au beut, și s-au întors duhul lui, și s-au răcorit (v), pentru aceea s-au chemat numele locului aceuia Izvorul celui ce să roagă, care easte în Falcă, până în zioa aceasta.

20. Și au judecat pre Israil, în zilele celor de alt neam, doaozeci de ani.

CAP 16

Sampson, văzindu-l străjile, au dus porțile cetății în vârful muntelui; iară Dalida, de multe ori înceluindu-l, cunoscând pricina tăriei lui, spune la cei de alt neam, și, răzindu-i părul, să batjocorească și să orbească, care mai pre urmă, împreună cu sine, omoară trei mii de filistei.

17. (a) În cea grece. și lati. să află: Rădicarea Fălcia.

19. (b) Adecă, gaora în carea au fost măseaoa;

(v) Grecea.: și au trăit.

9. (a) Adecă, în ce stă tăriia lui.

1. i au mers Sampson în Gaza, și au văzut acolo o muiare curvă, și au intrat la ea.

2. Și s-au dat de știre gazeanilor, zicându-li-să: „Au venit Sampson aici”. Și l-au încungiurat străjuindu-l toată noaptea la poarta cetății, și au tăcut toată noaptea aceea, zicând: „Să așteptăm până ce să va lumina zioa, și-l vom omorî pre el”.

3. Și au dormit Sampson până la miază-noapte, și s-au sculat la miezul nopții, și au prins amândoaoușile porții cetății cu amândoi stâlpii, și, rădicându-le împreună cu zăvorul, le-au pus pre umărul său și le-au dus în vârful muntelui celui de cătră fața Hevronului și le-au pus acolo.

4. Și au fost după aceasta, au iubit pre o muiare din valea lui Sorih, și numele ei era Dalida.

5. Și s-au suit la dânsa boiarii cei de alt neam și au zis cătră dânsa: „Înșeală-l pre el, și vezi în ce stă tăriia lui cea mare, și cum-l vom birui și-l vom lega, ca să-l smerim pre el, și noi, fieștecarele bărbat, vom da ție o mie și o sută de arginți”.

6. Și au zis Dalida cătră Sampson: „Spune-mi, rogu-te, în ce stă tăriia ta cea mare și cu ce te vei lega ca să te smerești”.

7. Iară Sampson i-au zis ei: „De mă vor lega pre mine cu șapte vine umede nestricate voiu slăbi și voiu fi ca unul dintră ceialalți oameni”.

8. Și i-au adus ei boiarii cei de alt neam șapte vine umede nestricate și l-au legat pre el cu eale.

9. Și cei ascunși ai ei ședeau în cămară. Și au zis ea cătră el: „Cei de alt neam vin asupra ta, Sampsoane”. Iară el au rupt vinele ca cum ar rumpe o ață de călți când amirosește ea foc, și s-au cunoscut tăriia lui(a).

10. Și au zis Dalida cătră Sampson: „Vezi că m-ai înșelat și ai grăit cătră mine minciuni, acum, rogu-te, spune-mi cu ce te vei lega?”

11. Iară el au zis cătră ea: „Dacă legând mă vor lega cu funi noao, cu care nimica nu au mai fost legat, atunci voiu slăbi și voiu fi ca și unul dintră ceialalți oameni”.

12. Și au luat Dalida funi noao și au legat cu eale pre Sampson, și au zis cătră el: „Cei de alt neam vin asupra ta, Sampsoane”. Și ascunșii șadeau în cămară, iară el au rupt funiile de la brațele sale ca o ață.

13. Și au zis Dalida către Sampson: „Până acum m-ai înșelat și ai grăit cătră mine minciuni? Spune-mi cu ce te vei lega?” Iară el au zis ei: „De vei împleti ceale șapte șuvițe ale capului meu cu tort,

14. Și le vei bate cu cuiu în păreate, atunci eu voiu fi slab, ca și unul dintră ceialalți oameni”. Și l-au adormit pre el Dalida întră genunchii ei, și au fost când dormea el, au luat Dalida ceale șapte șuvițe ale capului lui și le-au împletit cu tort.

15. Și le-au bătut cu cuie în păreate și au zis cătră el: „Sampsoane, cei de alt neam vin asupra ta”. Iară el, deșteptându-să din somnul său, au scos cuiele cu împletitura din păreate și tortul, și nu s-au cunoscut tăriia lui.

16. Și au zis cătră el Dalida: „Cum zici că mă iubești pre mine și inima ta nu easte cu mine, iată, a treia oară m-ai înșelat și nu mi-ai spus în ce stă tăriia ta cea mare”.

17. Și au fost supărându-l pre el cu cuvintele ei toată noaptea, și, nedându-i pace, au slăbit sufletul lui până la moarte.

18. Și i-au spus ei toată inima sa și i-au zis ei: „Briciu nu s-au suit pre capul meu, că sfânt a lui Dumnezeu sânt eu din pântecel maicii mele, și, de mă voiu rade, să va depărta de la mine tăriia mea, și voiu slăbi, și voiu voi fi ca și ceialalți oameni”.

19. Și au văzut Dalida că i-au spus ei toată inima sa, și au trimis și au chemat pre boiarii celor de alt neam, zicând: „Suiți-vă încă acum odată, că mi-au spus mie toată inima sa”. Și s-au suit la ea toate domniile celor de alt neam, aducând în mâinile sale argintul.

20. Și l-au adormit pre el întră genunchii săi, și au chemat pre bărbiiariu, și au ras ceale șapte șuvițe de pre capul lui, și au început a să smeri, și s-au depărtat tăriia lui de la el.

21. Și au zis Dalida: „Sampsoane, cei de alt neam vin asupra ta”. Și s-au deșteptat din somnul său și au zis: „Voiu face ca și mai înainte și mă voiu scutura”. Și el nu au cunoscut că Domnul S-au depărtat de la dânsul.

22. Și l-au prins pre el cei de alt neam și i-au scos ochii lui, și l-au adus pre el în Gaza, și l-au legat pre el cu obezi de aramă, și râșnea în casa temniții.

23. Și au început a-i creăște părul capului lui, după ce s-au ras.

24. Și boiarii celor de alt neam s-au adunat să jertvească jertvă mare lui Dagon, dumnezeului lor, și să se vesălească, și au zis: „Dat-au Dumnezeu în mâinile noastre pre Sampson, vrăjmașul nostru”.

25. Și, văzându-l pre el norodul, au lăudat pre dumnezăii săi, zicând: „Dat-au dumnezeul nostru în mâna noastră pre vrăjmașul nostru, carele pustii pământul nostru și carele au înmulțit pre răniții noștri”.

26. Și au fost când să vesălea inima lor, au zis: „Chemați pre Sampson din casa temniții, și să joace înaintea noastră”. Și au chemat pre Sampson din temniță, și-și bătea joc de el, și l-au pus întră doi stâlpi.

27. Și au zis Sampson cătră pruncul carele-l ținea de mână: „Lasă-mă să pipăiu stâl-

33. (b) Stih 33 numai în Biblia cea veachie să află.

5. (a) Și au umplut mâna, adecă, i-au uns mâna.

pii preste care stă întărită casa și să mă razăm de ei”. Și pruncul au făcut așa.

28. Iară casa era plină de bărbați și de muieri, și era acolo toți domniile celor de alt neam, și pre podul căsii ca la vro trei mii de bărbați și de muieri, carii privea când batjocorea pre Sampson.

29. Și au strigat Sampson cătră Domnul și au zis: „Adonae, Doamne al puterilor, adu-Ți aminte de mine și mă întărește acum îndoit, și această dată, Dumnezeule, ca să izbândesc izbândă de pre cei de alt neam pentru amândoi ochii miei”.

30. Și, proptindu-să Sampson, au îmbrățășat amândoi stâlpii cei din mijloc, pre carii să răzâma casa, pre unul cu dreapta, pre altul cu stânga.

31. „Să moară sufletul meu împreună cu cei de alt neam”. Și, plecându-să cu puteare, și au căzut casa preste domni și preste tot norodul, care era într-însa, și au fost cei morți pre carii i-au omorât Sampson la moartea sa mai mulți decât aceia pre carii i-au omorât în viața sa.

32. Și s-au pogorât frații lui și toată casa tătâne-său și, luându-l pre el, s-au suit și l-au îngropat întră Saraa și întră Estaol, în mormântul lui Manoe, tatălui lui, și acesta au judecat pre Israil doaozeci de ani.

33. Și după Sampson, s-au sculat Emegor, feciorul lui Enan, și au tăiat pre oamenii cei de alt neam, afară de dobitoace, și au mântuit acesta pre Israil (b).

CAP 17

Muma lui Miha i-au făcut cioplit și vărsat de argint și efod și terafin, căruia i-au făcut preot întâiu pre fiul său, după aceea au rânduit pre un levit vitlaenitean.

1. i au fost un om din muntele lui Efraim, anume Miha.

2. Au zis cătră mumă-sa: „Cei o mie și o sută de arginți care s-au luat de la tine, și ai jurat și ai zis întră urechile mele: «Iată, argintul easte la mine, eu l-am luat»”. Și i-au zis mumă-sa: „Blagoslovit să fii, fiul meu, Domnului”.

3. Și au dat acei o mie și o sută de arginți mumei sale, iară mumă-sa au zis: „Cu sfințenie am sfințit argintul Domnului din mâna mea sângur, ca să fac cioplit și vărsat, și acumu-l dau ție”.

4. Și au dat argintul mumei sale, și au luat mumă-sa doao sute de arginți și i-au dat argintariului, și au făcut din ei cioplit și vărsat, care au fost în casa lui Miha.

5. Carele și besearică lui Dumnezeu au avut în casa sa, și au făcut efod și terafin (a), și au umplut mâna unuia dintru

că le ungea mâna cându-i făcea preoți, sau le umplea mâna de jertve, și așa a umplea mâna easte a-l preoți.

fiii săi, și i-au fost lui preot.

6. Iară în zilele acealea, nu era împărat în Israil, pentru aceea, fieștecarele om, ce să părea drept în ochii lui, aceea făcea.

7. Și au fost un prunc din Vitleemul lui Iuda, din norodul lui Iuda, și acesta era levit și nemernicea acolo.

8. Și au mers omul acela din Vitleemul Iudii să lăcuască unde va afla odihnă, și au venit până la muntele lui Efraim și până la casa lui Miha, făcându-și calea sa.

9. Și l-au întrebat pre el Miha: „De unde vii?” Iară el au răspuns: „Levit sânt eu din Vitleemul lui Iuda și merg să lăcuiesc unde voi afla odihnă”.

10. Și i-au zis Miha lui: „Șezi cu mine și fii mie părinte și preot, și eu voi da ție zece arginți, într-o zi, și un rând de haine și ceale pentru viața ta”.

11. Și au mers levitul și au început a lăcui lângă omul acela, și s-au făcut prunc lui, ca unul dintru fiii lui.

12. Și au umplut Miha mâna levitului, și s-au făcut lui pruncul preot, și au fost în casa lui Miha.

13. Și au zis Miha: „Acum am cunoscut că au făcut Domnul bine mie, pentru că s-au făcut levitul mie preot”.

CAP18

Din neamul lui Dan trimițând întâiu iscoade să cearce pământul Lesei, după aceea, mergând șeasă sute de ostași, cercându-și moștenire, și luând chipul cel cioplit a Mihei și pre preot, au prins cu putearea cetatea Lesa și au lăcuit acolo.

1. n zilele acealea nu era împărat în Israil, și în zilele acealea neamul lui Dan își cerca moștenire unde să lăcuască, că până în zilele acealea nu s-au fost venit lui moștenire de ajuns într-o neamurile fiilor lui Israil.

2. Și au trimis fiii lui Dan din noroadele lor cinci bărbați, despre partea lor, foarte tari, din Saraa și din Estaol, ca să vadă pământul și să-l cearce, și au zis către ei: „Meargeți și cercați pământul”. Și au mers până la muntele lui Efraim, până la casa lui Miha, și s-au odihnit ei acolo, în casa lui Miha.

3. Și, cunoscând ei glasul pruncului levitului, s-au abătut acolo și au zis lui: „Cine te-au adus aici? Și ce faci tu aici? Și ce ai tu aici?”

4. Iară el au zis către ei: „Așa și așa mi-au făcut Miha, și m-au năimit, și m-au făcut să fiu lui preot”.

5. Și ei i-au zis lui: „Întreabă tu pre Dumnezeu, să cunoaștem, oare îndreptează El calea noastră pre carea mergem?”

6. Și au zis lor preotul: „Meargeți în pace. Înaintea Domnului easte calea voastră pre carea mergeți”.

7. Și s-au dus acei cinci oameni și au

sosit în Lesa, și au văzut pre norodul cel ce lăcuia într-însa șezind fără de frică, ca și sidoneanii, odihnind fără de grije, cu nime-nă având cuvânt de price pre pământ, moșteani a mari bogății, și departe de la Sidon, și cuvânt nu avea cu Siria.

8. Și s-au întors acei cinci oameni la frații lor, în Saraa și în Estaol, și au zis fraților săi: „Ce ședeți voi?”

9. Și le-au zis: „Sculați-vă și să ne suim asupra lor, că am văzut pământul, și, iată, easte bun foarte, și voi să ședeți în liniște? Să nu vă leneviți a merge să intrați, ca să moșteniți pământul.

10. Și vă veți sui și veți sosi la norod negătit, și pământul easte larg, că l-au dat Dumnezeu în mâna voastră, loc unde nu easte lipsă de toate lucrurile câte sânt pre pământ”.

11. Și au purces din norodul lui Dan, din Saraa și din Estaol, șease sute de bărbați încinși cu unealte de războiu.

12. Și s-au suit și au tăbărât în Cariatirim, în Iuda, pentru aceea s-au chemat numele locului aceluia Tabăra lui Dan, până în zioa aceasta, iată, dinapoia lui Cariatirim.

13. Și de acolo, au trecut până la muntele lui Efraim și au venit până la casa lui Miha.

14. Și au răspuns cei cinci oameni, carii au fost mers să vadă pământul Lesii, și au zis către frații săi: „Știți că în casele acestea sânt efod și terafin și chip cioplit și vărsat, deci acum să știți ce să faceți”.

15. Și s-au abătut acolo și au intrat în casa pruncului levitului, în casa lui Miha, și s-au închinat lui cu pace.

16. Și cei șease sute de bărbați din fiii lui Dan, încinși cu unealtele lor ceale de războiu, sta la ușile porții.

17. Și s-au suit cei cinci oameni, carii merseasă să iscodească pământul, și, intrând acolo, au luat chipul cel cioplit și efodul și terafinul și chipul cel vărsat; iară preotul sta la ușa porții cu cei șease sute de bărbați încinși cu unealte de războiu.

18. Și aceștia au intrat în casa lui Miha și au luat chipul cel cioplit și efodul și terafinul și chipul cel vărsat; iară preotul au zis către ei: „Ce faceți voi?”

19. Iară ei au zis lui: „Taci, bagă-ți mâna ta în gură, și vino cu noi și vei fi noao tată și preot. Au, doară, mai bine vei fi preot casii unui om, decât să fii tu preot unui neam și unii familii în Israil?”

20. Și s-au veselit inima preotului, și au luat efodul și terafinul și chipul cel cioplit și vărsat, și au intrat în mijlocul norodului.

21. Și s-au întors și s-au dus, și și-au pus marfa și avearea sa cea de cinste înaintea lor.

22. Și, după ce s-au depărtat ei de casa lui Miha, iată, Miha și oamenii carii lăcuia în căsile ceale vecine căsii lui Miha au strigat și i-au ajuns pre fiii lui Dan.

23. Și au strigat cătră fiii lui Dan. Iară fiii lui Dan, întorcându-și fețele sale, au zis cătră Miha: „Ce easte ție că ai strigat?”

24. Și au zis Miha: „Că chipul meu cel cioplit, care mi-am fost făcut mie, ați luat și pre popa, și v-ați dus, și ziceți cătră mine: «Pentru ce strigi?»”

25. Iară fiii lui Dan au zis cătră el: „Să nu să auză glasul tău cu noi, ca nu cumva să vă iasă înainte oameni cu suflet amărât, și să pierzi viața ta și viața casii tale (a)”.

26. Și s-au dus fiii lui Dan pre calea sa și, văzind Miha că sânt mai tari decât sine, s-au întors în casa sa.

27. Și fiii lui Dan, după ce au luat ceale ce au făcut Miha și pre preotul lui, au venit asupra Lesii, preste norodul carele petrecea fără de frică și fără de grije, și i-au bătut pre ei cu ascuțitul sabiei și cetatea o au ars cu foc.

28. Și nu au fost cine să-i mântuiască, că de Sidon era departe, și cuvânt cu nici un om nu avea ei, și aceasta era în valea căsii lui Roav, și au zidit cetatea și au lăcuit într-însa.

29. Și au chemat numele cetății: Dan, pre numele lui Dan, tatălui lor, carele s-au născut lui Israil; iară numele cetății mai înainte era Lesa.

30. Și și-au rădicat și fiii lui Dan chipul cel cioplit, și Ionatan, fiul lui Ghirson, fiul lui Manasi, el și feciorii lui era preoți neamului lui Dan, până la zioa mutării din pământul acela.

31. Și le-au rămas lor chipul cel cioplit, care l-au fost făcut Miha, în toate zilele în care era casa lui Dumnezeu în Silom.

CAP 19

Ducându-și levitul muiarea de la casa părinților ei, aceeași de la gavaoniteani, carii era din neamul lui Veniamin, cu groaznică râvnă trupească s-au omorât; bărbatul ei, în doasprăzeace părți tăindu-i trupul, au trimis la fieștecare neam câte o parte, chemând cealelalte neamuri spre izbândirea negrăitei fărădelegi.

1. i au fost în zilele acealea, când nu era împărat în Israil, un bărbat levit, carele lăcuia în coastele muntelui lui Efraim, carele și-au luat și muiare țiiitoare din Vitleemul lui Iuda.

2. Și s-au mâniat pre el țiiitoarea lui și s-au dus de la el la casa tătâne-său, în Vitleemul lui Iuda, și au fost acolo patru luni de zile.

25. (a) În cea veachie easte: și vei adaoge sufletul

CAP 18 ȘI 19

3. Și s-au sculat bărbatul ei și s-au dus la ea să grăiască ei după inima ei, și să se împace cu ea, și să o întoarcă pre ea iarăși la sine, și, luând cu sine pre pruncul său și o păreachie de asini, au mers până la casa tatălui ei.

4. Și, văzindu-l pre el tatăl featei, au ieșit înaintea lui, și l-au dus pre el socrul său, tatăl featei, înlăuntru, și au șezut cu el trei zile, și au mâncat și au beut, și au dormit acolo.

5. Și au fost în zioa a patra, mânecând de dimineață s-au sculat să meargă, și au zis tatăl featei cătră ginerile său: „Întăreaște-ți inima ta cu o bucătea de pâine și apoi meargeți”.

6. Și au șezut, și au mâncat amândoi împreună și au beut, și au zis tatăl featei cătră bărbat: „Rogu-te, rămâi aici și să se veselească inima ta”.

7. Și, sculându-să omul să se ducă, nu l-au lăsat socrul lui și, șezind iarăși, au rămas acolo.

8. Și în zioa a cincea, mânecând de dimineață ca să se ducă, au zis tatăl featei: „Întăreaște, dară, inima ta cu pâine și te gătește până ce să va pleca zioa”. Și au mâncat și au beut amândoi.

9. Și, sculându-să omul să se ducă el și țiiitoarea lui și pruncul lui, i-au zis lui socrul său, tatăl featei: „Iată, s-au plecat zioa spre sară, rămâi aici încă astăzi și mâneți aici, și să se veselească inima ta, și mâne de dimineață veți purcede pre calea voastră și vei mearge la lăcașul tău”.

10. Și nu au vrut omul să rămâie și, sculându-să, au purces și au venit până în preajma levusului, acesta easte Ierusalimul, și cu el o păreachie de asini înșălați, și țiiitoarea lui cu dânsul.

11. Și au venit până la Ievus, și zioa să era plecat foarte, și au zis pruncul cătră stăpânul său: „Vino să ne abatem în cetatea aceasta a ievuseului și să mânem într-însa”.

12. Iară stăpânul său au zis cătră el: „Nu ne vom abate în cetate străină, întru carea nu easte dintru fiii lui Israil, ci să treacem până la Gavaa”.

13. Și au zis pruncului său: „Vino, și să ne apropiem la un loc dintru aceastea, și să mânem au în Gavaa, au în Rama”.

14. Și, trecând, au mers; și le-au apus soarele aproape de Gavaa, carea easte întru Veniamin.

15. Și s-au abătut acolo să între să mâie în Gavaa, și au intrat și au șazut în ulița cetății, și nu era om carele să-i priimească în casa sa să mâie.

16. Și, iată, un om bătrân au venit de la lucrurile sale din câmp sara, și omul acesta și el era din muntele lui Efraim și lăcuia în Gavaa; iară oamenii locului era

tău și sufletul casii tale.

fiii lui Veniamin.

17. Și, rădicându-și ochii săi, au văzut pre omul cel călătoriu în ulița cetății, și i-au zis omul cel bătrân: „Unde mergi și de unde vii?”

18. Și i-au răspuns lui: „De la Vitleemul lui Iuda treacem noi, până la coastele muntelui lui Efraim, eu de acolo sânt, și am mers până în Vitleemul lui Iuda, și eu mă duc la casa mea, și nu easte om carele să mă priimească în casă.

19. Și paie și de mâncare asinii noștri au, și pâine și vin am eu, și slujnica ta și pruncul carele easte cu robii tăi de nimica nu avem lipsă”.

20. Și au zis omul cel bătrân: „Pace ție, toată lipsa ta eu o voiu plini, numai în uliță să nu mâi”.

21. Și l-au băgat pre el în casa sa, și au așezat asinii lui, și lor le-au spălat picioarele, și au mâncat și au beut.

22. Și, veselindu-să ei, iată, bărbații cetății, fiii cei fără de leage, au încungiurat casa și au bătut în ușe, și au zis cătră omul cel bătrân, stăpânul căsii:* „Scoate pre omul cel ce au intrat în casa ta, ca să-l cunoaștem pre el”.

*Facer.
19, 5

23. Și au ieșit la ei omul, stăpânul casii, și au zis cătră ei: „Ba, fraților, să nu faceți rău, deaca au intrat omul acesta în casa mea, să nu faceți nebuniia aceasta.

24. Iată, fata mea, fecioară, și țiiitoarea lui, scote-le-voiu pre eale afară, și le smeriți pre eale, și le faceți ce e bun înaintea ochilor; iară bărbatului acestuia să nu faceți cuvântul nebuniei aceștia”.

25. Și nevrând oamenii să asculte de el, au luat bărbatul țiiitoarea sa și o au scos la ei afară, și o au cunoscut pre ea, și și-au bătut joc de ea toată noaptea până dimineața, și o au slobozit când să lumina de zio.

26. Și au venit muiarea de cătră dimineață, și au căzut la ușa căsii omului unde era bărbatul ei, până s-au luminat.

27. Și după ce s-au luminat dimineața, au deșchis bărbatul ei ușile, ieșind ca să-și meargă calea sa, și, iată, muiarea lui, țiiitoarea, căzută lângă ușa căsii, și mâinile ei pre prag.

28. Și au zis cătră ea: „Scoală-te și să meargem”. Și nu au răspuns lui, că au fost moartă, și, luându-o, o au pus pre asin și, sculându-să, s-au dus la casa sa.

29. Și, întrând în casa sa, au luat sabiia și, apucând pre țiiitoarea sa, o au împărțit după oasăle ei în doasprăzece părți și le-au trimis la toate neamurile lui Israil.

30. Și au fost, toți cei ce vedea zicea: „Nu s-au făcut, nici s-au văzut așa din zioa de când s-au suit fiii lui Israil din pământul Eghiptului, până în zioa aceasta”. Și au poruncit oamenilor pre carii i-au trimis, zicând: „Acestea să grăiți cătră tot Israilul,

de s-au mai făcut lucru ca acesta, sfătuiți-vă, și grăiți împreună despre lucrul acesta”.

CAP 20

Pentru această nelegiuire oștiindu-să cealelalte neamuri împotriva lui Veniamin, o dată și a doao oară au învins Veniamin, a treia oară, făcând războiu din porunca Domnului, au perit tot neamul lui Veniamin, afară de șease sute de bărbați, carii fugisă la munte.

1. i au ieșit toți fiii lui Israil, și s-au strâns toată adunarea ca un om,* de la Dan până la Versavee, și pământul lui Galaad,

*Osie
9 [10], 9

la Domnul, în Masifa.

2. Și au stătut adunarea tot norodului, toate neamurile lui Israil, întru adunarea norodului lui Dumnezeu, patru sute de mii de bărbați pedestri, carii putea purta arme.

3. Și au auzit fiii lui Veniamin că s-au suit fiii lui Israil în Masifa. Și au zis fiii lui Israil: „Spuneți, unde s-au făcut răutatea aceasta?”

4. Și au răspuns omul levitul, bărbatul muierii ceii moarte, și au zis: „În Gavaa lui Veniamin, am venit eu și țiiitoarea mea să mânem.

5. Și s-au sculat asupra mea oamenii cei de la Gavaa, și au încunjurat casa noaptea, și pre mine au vrut să mă omoară; iară pre țiiitoarea mea o au smerit, și și-au bătut joc de ea și au murit.

6. Și m-am apucat de țiiitoarea mea și o am tăiat în părți, și o am trimis în tot hotarul moștenirii fiilor lui Israil, pentru că au făcut nebunie și păcat ca acesta în Israil.

7. Iată, toți voi, fiii lui Israil, împreună grăiți și vă sfătuiți aici”.

8. Și s-au sculat tot norodul ca un om, zicând: „Nu vom merge nici un om la lăcașul său, și nu ne vom abate om la casa noastră.

9. Și acum acest lucru să facem asupra Gavaaei, să ne suim înprotiva ei cu soarte.

10. Ci să luăm zece bărbați dintr-o sută, dintru toate neamurile lui Israil, și o sută dintr-o mie, și o mie din zece mii, să se ia bucate norodului celor ce merg la Gavaa lui Veniamin, ca să-i facă ei după toată nebuniia, carea au făcut ea întru Israil”.

11. Și s-au adunat tot bărbatul lui Israil în cetate ca un om.

12. Și au trimis neamurile lui Israil bărbați la tot neamul lui Veniamin, zicând: „Ce easte răul acesta, care s-au făcut întru voi?”

13. Și acum dați pre oamenii cei fără de leage din Gavaa să-i omorâm pre ei, și să rădicăm răul dintru Israil”. Și nu au vrut fiii lui Veniamin să asculte cuvântul fraților lor, fiilor lui Israil.

14. Și s-au adunat fiii lui Veniamin din cetățile lor, la Gavaa, să iasă la războiu asupra fiilor lui Israil.

15. Și s-au numărat fiii lui Veniamin

din cetățile sale, în zioa aceea, doazeci și cinci de mii de bărbați, carii putea purta sabie, afară de cei ce lăcuia în Gavaa.

16. Carii s-au numărat șapte sute de bărbați aleși din tot norodul cu amândoa mâinile învățați, toți aceștia era prăștiași, zvârlind cu pietri în păr, și nu greșea.

17. Și tot bărbatul lui Israil s-au numărat, afară de fiii lui Veniamin, patru sute de mii de bărbați aleși carii purta sabie, și toți aceștia era bărbați războinici.

18. Și s-au sculat și au venit în Vetil, și au întrebat pre Dumnezeu, și au zis fiii lui Israil: „Cine să va sui cu noi povățuitoriu, ca să se bată cu fiii lui Veniamin?” Și au zis Domnul: „Iuda să va sui povățuitoriu”.

19. Și s-au sculat fiii lui Israil a doazeci și s-au bătut asupra Gavaei.

20. Și au ieșit tot omul lui Israil la războiu asupra lui Veniamin, și au rânduit împreună tot omul lui Israil războiu asupra Gavaa.

21. Și au ieșit fiii lui Veniamin din cetate și au oborât la pământ în zioa aceea doazeci și doazeci de mii de bărbați din Israil.

22. Și s-au îmbărbătat bărbații lui Israil, și au adaos a rândui războiu în locul în care s-au fost rânduit în zioa cea dintâiu.

23. Și s-au suit fiii lui Israil, și au plâns înaintea Domnului până seara, și au întrebat pre Domnul, zicând: „Au mai adaoge-vom a ne apropiia la războiu cu Veniamin, fratele nostru?” Și au zis Domnul: „Suiți-vă împotriva lui”.

24. Și s-au apropiat fiii lui Israil către fiii lui Veniamin în zioa a doazeci.

25. Și au ieșit fiii lui Veniamin înaintea lor din Gavaa, într-aceaeși zi, a doazeci, și au omorât pre pământ din fiii lui Israil încă optsprăzece mii de bărbați, toți aceștia era carii purta sabie.

26. Și s-au suit toți fiii lui Israil și tot norodul, și au venit în Vetil, și au plâns, și au șezut acolo înaintea Domnului, și au ajunat în zioa aceea până seara, și au adus ardere de tot și jertvă de mântuire înaintea Domnului.

27. Și au întrebat fiii lui Israil pre Domnul, că acolo era sicriul legii Domnului Dumnezeu în zilele acealea.

28. Și Finees, feciorul lui Eleazar, fiului lui Aaron, sta înaintea lui în zilele acealea, și au întrebat fiii lui Israil pre Domnul, zicând: „Au mai adaoge-voiu încă a ieși la bătaie împotriva fiilor lui Veniamin, fratelui meu? Au înceta-voiu?” Și au zis Domnul: „Suiți-vă, că mâne voiu da pre el în mâna voastră”.

29. Și au pus fiii lui Israil pândiri împregiurul Gavaa.

30. Și s-au suit fiii lui Israil asupra lui Veniamin în zioa a treia, și s-au rânduit

spre Gavaa, ca și odată și altă dată.

31. Și au ieșit fiii lui Veniamin înaintea norodului, și s-au tras afară din cetate, și au început a bate din norod și a răni, ca și mai înainte, întră căile, din care una să suie la Vetil, iară alta să suie la Gavaa, ca la treizeci de bărbați dintru Israil.

32. Și fiii lui Veniamin au zis: „Cad înaintea noastră ca și întâiu”. Iară fiii lui Israil au zis: „Să fugim, ca să-i scoatem afară din cetate la căi”. Și au făcut așa.

33. Și toți bărbații lui Israil s-au sculat din locul său și au tăbărât în Vaal Tamar, și pândirile lui Israil să lupta din locul lor de cătră apusul Gavaei.

34. Și au venit din preajma Gavaei zece mii de bărbați aleși din tot Israilul, și bătaia să îngreoa, și ei nu au cunoscut că s-au aprins răul preste ei.

35. Și au înfrânt Domnul pre Veniamin înaintea fiilor lui Israil, și au omorât fiii lui Israil din Veniamin în zioa aceea doazeci și cinci de mii și o sută de bărbați, carii toți purta arme.

36. Și au văzut fiii lui Veniamin că sânt biruiți, și israilteanii au dat loc veniaminiteanilor, că nădăjduia în pândirile care le-au fost pus împotriva Gavaei.

37. Și s-au pornit pândirile și s-au răvărsat cătră Gavaa, și, ducându-să, au bătut cetatea toată cu ascuțitul sabiei.

38. Și semn era fiilor lui Israil cu pândirile, ca să râdice ei pară de fum din cetate.

39. Și s-au întors israilteanii la războiu, și Veniamin au început a bate, și au rănit dintru a lui Israil ca la vreo treizeci de oameni, că au zis: „Că bătându-să, iară să bat înaintea noastră, ca și cum au fost în războiul cel mai dinainte”.

40. Și semnul cu mult s-au înălțat mai presus de cetate ca un stâlp de fum, și, căutând Veniamin îndărăptul său, au văzut suindu-să fumul din cetate până la ceriu.

41. Iară bărbații lui Israil s-au întors; iară Veniamin s-au spăriiat văzind că asupra lui s-au aprins răul acela.

42. Și s-au abătut dinaintea israilteanilor pre calea pustiei, și au ajuns războiul preste ei, și carii ieșea din cetate, îi omorea pre ei în mijlocul lor.

43. Și au tăiat pre Veniamin, și l-au gonit pre el, și l-au călcat de la Nua, dindărăpt, până la Gavaa (a), cătră răsăritul soarelui.

44. Și au căzut din Veniamin optsprăzece mii de bărbați, toți aceștia bărbați tari.

45. Și ceialalți, văzind, au fugit în

dihnească pe el odihnă, și l-au călcat pre el până în preajma lui Gavaa.

43. (a) În cea veachie să află și aceastea: ca să-l o-

pustie, la pîiatra lui Remnon, și au omorât din ei pre cale cinci mii de bărbați și, ajungându-i pre ei pînă la Gadaam, au omorât dintră ei doao mii de bărbați.

46. Și au fost toți cei ce au căzut din Veniamin doaozeci și cinci de mii de bărbați, carii purta sabie, în zioa aceea toți aceștia bărbați tari.

47. Iară ceialalți, carii au putut scăpa, au fugit în pustie, la pîiatra lui Remnon, șeasă sute de oameni, și au șezut la pîiatra lui Remnon patru luni.

48. Și fiii lui Israil s-au întors la fiii lui Veniamin, și i-au tăiat cu ascuțitul sabiei de la cetate, pre rînd, pînă la dobitoc, și pînă la tot ce s-au aflat în toate cetățile, și cetățile câte s-au aflat le-au ars cu foc.

CAP 21

Să întemeiază neamul lui Veniamin din patru sute de fecioare care li s-au dat de la lăcuiitorii cei tăiați din Iavisul Galaadului, și din ceale răpîte, care juca cu danțuri în Silo.

1. i fiii lui Israil s-au jurat în Masifa, zicând: „Nici unul dintru noi să nu dea fata sa lui Veniamin muiare”.

2. Și s-au dus tot norodul în Vetil, și au șezut acolo pînă seara înaintea lui Dumnezeu, și au rădicat glasul său și au plîns plângere mare.

3. Și au zis: „Pentru ce, Doamne, Dumnezeul lui Israil, s-au făcut aceasta, ca să se strice astăzi în Israil un neam?”

4. Și au fost a doao zi, au mînecat norodul, și au zidit acolo oltari și au adus ardere de tot și jertvă de mîntuire.

5. Și au zis fiii lui Israil: „Cine nu s-au suit întru această adunare din toate neamurile lui Israil la Domnul?” Că jurămînt mare era împrotiva celui ce nu s-au suit la Domnul în Masifa, zicând: „Cu moarte să moară”.

6. Și le-au părut rău fiilor lui Israil pentru Veniamin, fratele lor, și au zis: „Perit-au astăzi un neam din Israil.

7. Ce vom face celor ce au rămas despre muieri? Că noi ne-am jurat Domnului că nu vom da lor din featele noastre muieri”.

8. Și au zis: „Cine easte din neamurile lui Israil, carele nu s-au suit la Domnul în Masifa?” Și, iată, nu venisă nici un om în tabără, de la Iavisul Galaadului la adunare.

9. Și s-au numărat norodul, și nu era acolo nici un om din cei ce lăcuiesc în Iavisul Galaadului.

10. Și au trimis acolo adunarea doaosprăzece mii de bărbați din fiii puterii, și le-au poruncit lor, zicând: „Meargeți și tăiați pre toți cei ce lăcuiesc în Iavisul Galaadului cu ascuțitul sabii[i], și pre muieri și pre norod.

11. Și acesta easte cuvântul, carele veți face:* pre tot bărbatul și pre toată muiarea carea au cunoscut pat de bărbat să anatemișiți, iară pre fecioare să le țineți”. Și au făcut așa.

*Nume.
31, 17
18

12. Și au aflat în Iavisul Galaadului patru sute de feate fecioare, care nu au cunoscut pat de bărbat, și le-au adus pre eale la tabără în Silom, cea din pămîntul lui Hanaan.

13. Și au trimis toată adunarea, și au grăit cătră fiii lui Veniamin, carii era la pîiatra Remnonului, și i-au chemat pre ei la pace.

14. Și s-au întors Veniamin la fiii lui Israil în vremea aceea și le-au dat lor muieri pre featele care le-au adus vii din Iavisul Galaadului, și le-au plăcut lor așa.

15. Și norodului i-au părut rău pentru Veniamin, căci au făcut Domnul tăiare întru neamurile lui Israil.

16. Și au zis bătrînii adunării: „Ce vom face celor ce au rămas despre fâmei? De vreme ce au perit muierile din Veniamin?”

17. Și au zis: „Moștenirea celor ce au rămas din Veniamin, și să nu pîiară un neam din Israil.

18. Că noi nu vom putea să le dăm lor muieri din featele noastre, că s-au jurat fiii lui Israil, zicând: «Blăstămat să fie cel ce va da muiare lui Veniamin!»”

19. Și au zis: „Iată, sărbătoarea Domnului easte în Silom din zi în zi (a), carea să face de cătră miiazănoaptea Vetilului, unde să desparte calea carea suie de la Vetil la Sihem, și de la răsăritul Levonei”.

20. Și au poruncit fiilor lui Veniamin, zicând: „Meargeți și vă ascundeți în vii.

21. Și când veți vedea că au ieșit featele celor ce lăcuiesc în Silom, jucând cu danțuri, să ieșiți din vii și fieștecarele bărbat să-și răpească șie muiare din featele Silomului, și să meargeți în pămîntul lui Veniamin.

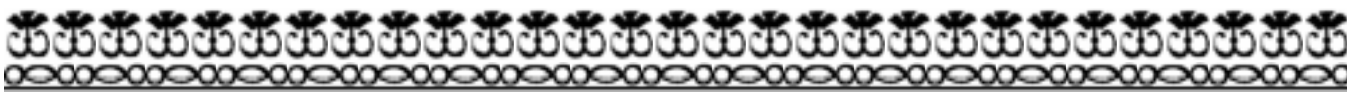
22. Și va fi când vor veni părinții lor au frații lor să se judece la noi, vom zice cătră ei: «Fie-vă milă de ei, că nu le-au răpit după cum easte în războiu, că voi nu le-ați dat lor când s-au rugat de voi, pentru aceea și voi încă ați greșit»”.

23. Și au făcut așa fiii lui Veniamin, și au luat muieri după numărul lor din ceale ce juca, dintru acealea au răpit, și, ducându-să, s-au întors la moștenirea sa, și au dires cetățile, și au șezut într-însele.

24. Și s-au dus de acolo fiii lui Israil în vremea aceea fieștecarele la neamul său și la rudeniia sa, fieștecarele în moșii sa de unde au ieșit.

25. În zilele acealea nu era împărat în Israil, pentru aceea tot omul ce să părea drept înaintea ochilor lui făcea.

19. (a) Adecă, în toți anii.

CARTEA RUT

CUVÂNT ÎNAINTE

ceastă carte easte ca un adaos la Cărțile Judecătorilor, că faptele ceale ce să pomenesc într-însa pre vremile judecătorilor s-au întâmplat, dar pre vreamea cărui judecătoriu nu să știe, precum nu să știe și cine au scris această carte; foarte mulți vreau cum că Samuil o ar fi scris, carele, după cum mai adevărat să veade, și Cartea Judecătorilor, și cea întâiu a Împăraților o au scris. Și aseamenea adevărului să veade cum că Samuil o au scris, ca să areate neamul și sămânța lui David. Încă și ce zice Teodoret să veade a fi adevărat, adecă, cum că această carte de la Duhul S[fânt] easte însuflată, pentru întruparea Domnului Hristos, carele după trup din Rut să trage.

Pre ce vreame s-au întâmplat aceastea anevoie easte a zice, pentru că de la împreunarea lui Salmon cu Raav până la împăratul David puține neamuri sânt.

CAP 1

Elimeleh Vifleaemiteanul, cu muiarea sa, Noemin, și cu doi feciori, pentru foamete să duce în pământul lui Moav, carele împreună cu feciorii murind, și Noemin, înturnându-să cu noru-sa Rut în Vitleem, nu vrea a să chema Noemin, ci Mara.

1. i au fost în zilele întru care judeca judecătorii, s-au făcut foamete pre pământ, și au mers un om din Vitleemul lui Iuda ca să lăcuiască în țarina lui Moav, el și muiarea lui, și doi fii a lui.

2. Și numele bărbatului, Elimeleh, și numele muierei lui, Noemin, și numele celor doi feciori ai lui, Maalon și Heleon, efrateani din Vitleemul lui Iuda, și au venit în țarina lui Moav și era acolo.

3. Și au murit Elimeleh, bărbatul Noeminii, și au rămas ea și cei doi feciori ai ei.

4. Și și-au luat ei și e muieri moaviteance, numele unuia, Orfa, și numele ceialalte, Rut, și au lăcuit acolo vro zeace ani.

5. Și au murit amândoi, Maalon și Heleon, și au rămas muiarea de bărbatul său și de amândoi feciorii săi.

6. Și s-au sculat ea și amândoa nurorele ei, și s-au întors din țarina lui Moav, că au fost auzit în țarina lui Moav cum că Domnul au cercetat pre norodul său cu dare de pâine.

7. Și au ieșit din locul unde era acolo, și amândoa nurorele ei împreună cu ea, și mergea pre cale ca să se întoarcă în pământul lui Iuda.

8. Și au zis Noemin cătră amândoa nurorele sale: „Meargeți și vă întoarceți fiește-care la casa sa cea părintească, să facă Domnul cu voi milă, cum ați făcut și voi cu cei morți și cu mine.

9. Dea Domnul voao să aflați odihnă fieștecare în casa bărbatului său”. Și le-au sărutat pre eale, și eale, înălțindu-și glasul său, au plâns.

10. Și au zis ei: „Cu tine ne vom întoarce la norodul tău”.

11. Iară Noemin le-au zis lor: „Întoarceți-vă, fiicele meale, pentru ce să mergeți cu mine? Au, doară, mai sânt încă fii în pânțelele meu, carii să vă fie voao bărbați?”

12. Întoarceți-vă, dară, fiicele meale, că eu am îmbătrânit, cât mai mult nu sânt de bărbat, că de aș putea zice că am vârstă să mă mărit și să nasc fii.

13. Au, doară, veți aștepta până vor creaste mari? Au lor vă veți ținea, ca să nu vă măritați după alt bărbat? Nu, fiicele meale, că m-am amărât foarte pentru voi, că mâna Domnului au ieșit asupra mea”.

14. Iară eale, rădicând glasul său, iarăși au plâns, și au sărutat Orfa pre soacră-sa și s-au întors la norodul său; iară Rut s-au dus cu dânsa.

15. Și au zis Noemin cătră Rut: „Iată, cumnată-ta s-au întors la norodul său și la dumnezăii săi, întoarce-te, dară, și tu după cumnată-ta”.

16. Iară Rut au zis: „Să nu mă întimpine pre mine ca să te las pre tine, sau să mă întorc îndărăpt de la tine, că unde vei merge tu, și eu voi merge, și unde te vei sălășlui tu, și eu mă voi sălășlui, norodul tău, norodul meu, și Dumnezeul tău, Dumnezeul meu.

17. Și unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voi îngropa, aceastea să-mi facă mie Domnul, și aceastea să-mi adaogă, că moartea mă va despărți pre mine de la tine”.

18. Deci, văzind Noemin că să întăreaște ea ca să meargă cu sine, au încetat a mai grăi cătră ea.

19. Și au mers amândoaă până au sosit în Vitleem, și au fost după ce au venit eale în Vitleem, s-au auzit în toată cetatea de eale, și au zis: „Oare aceasta easte Noemin?”

20. Iară ea au zis cătră eale: „Nu mă chemați pre mine Noemin, ci mă chemați Amărâtă, că m-au amărât pre mine Cel Atotputearnic (a) foarte.

21. Eu plină m-am dus, și deșeartă m-au întors Domnul. Și pentru ce mă chemați Noemin? Și Domnul m-au smerit pre mine, și Cel Atotputearnic m-au năcăjit”.

22. Și s-au întors Noemin și Rut Moaviteana, nora ei, cu ea din țarina lui Moav, și au sosit eale în Vitleem la începutul seacerii orzului.

CAP 2

Rut, adunând spice în țarina lui Vooz, cumnatului său, au aflat har înaintea lui și s-au întors veasăla seara la soacră-sa, aducând mult din grâu și din rămășițele bucatelor.

1. i Noemin avea un om rudenie bărbatului ei, și omul acela era puternic cu avuție, din neamul lui Elimeleh, și numele lui Vooz.

2. Și au zis Rut Moaviteana cătră Noemin: „Mă duc în țarină și voi aduna spicele care rămân pre urmă aceluia întru a cui ochi voi afla har”. Și au zis cătră ea: „Du-te, fiica mea”.

3. Și s-au dus, și mergând aduna în țarină pre urma săcerătorilor, și s-au întâmplat de au nemerit la țarina lui Vooz, carele era din rudeniia lui Elimeleh.

4. Și venind Vooz din Vitleem, au zis săcerătorilor: „Domnul cu voi”. Iară ei au răspuns lui: „Domnul să te blagoslovească”.

5. Și au zis Vooz pruncului său, celui ce era ispravnic preste săcerători: „Cine easte tinereaoa aceasta?”

6. Și au răspuns pruncul, cel ce era ispravnic preste săcerători, și au zis: „Easte prunca moaviteana carea s-au întors cu Noemin din țarina lui Moav.

7. Și au zis: «Să adun, și să culeg după săcerători în znopi». Și de când au venit, de astă-dimineată și până seara, nu au odihnit în țarină nimica”.

8. Și au zis Vooz cătră Rut: „Auzi, fiica mea, să nu mergi la altă țarină să culegi, și tu să nu te duci de aici, ci te împreună cu featele mele.

9. Și ia aminte la țarină unde vor secera, și mergi pre urma lor, că, iată, eu am poruncit slugilor ca să-ți dea pace și, cându-ți va fi seate, mergi la vase și bea de unde beau și slugile”.

10. Și, căzind ea cu fața sa la pământ, s-au închinat și au zis cătră el: „De unde am aflat har întru ochii tăi, ca să mă cunoști

20. (a) Cea veachie are: pentru că s-au amărât întru mi-

pre mine? Și eu sânt străină?”

11. Și au răspuns Vooz și i-au zis: „Am auzit, câte ai făcut cu soacră-ta după ce au murit bărbatul tău, și cum ai lăsat pre tatăl tău și pre mumă-ta, și pământul nașterii tale, și ai mers la norodul pre carele mai înainte nu l-ai știut.

12. Domnul să-ți răsplătească ție lucrul tău, și să fie plata ta plină de la Domnul Dumnezeul lui Israil, la Carele ai venit să nădăduiești supt aripile Lui”.

13. Iară ea au zis: „Am aflat har întru ochii tăi, doamne, că m-ai mângâiat și ai grăit după inima slujnicii tale, și, iată, eu nu sânt ca una din slujnicile tale”.

14. Și au zis ei Vooz: „Acum easte ceasul de mâncat, apropie-te aici și mănâncă din pâinile mele, și întinge pâinea ta în oțăt”. Și au șezut Rut de laturea săcerătorilor, și i-au dat ei Vooz pâine, și au mâncat și s-au săturat, și i-au rămas.

15. Și s-au sculat să culeagă, și au poruncit Vooz slugilor sale: „De va aduna și pintră snopi, să nu o rușinați.

16. Încă și într-adins aruncați-i ei din mănunchiurile voastre, și o lăsați să-și mănânce și să culeagă, și să nu o înfrunțați”.

17. Și au adunat în țarină până seara, și au bătut care le-au adunat, și au fost ca un ifi de orz.

18. Și, luându-l, au intrat în cetate, și au văzut soacră-sa ceale ce au adunat, și, aducând Rut, i-au dat ceale ce au rămas din carea s-au săturat ea.

19. Și i-au zis ei soacră-sa: „Unde ai adunat astăzi? Și unde ai lucrat? Fie blagoslovit cel ce te-au cunoscut pre tine”. Și au spus Rut soacră-sa unde au lucrat și au zis: „Numele omului la carele am lucrat astăzi easte Vooz”.

20. Și au zis Noemin cătră noru-sa: „Blagoslovit easte acela Domnului, că nu au încetat a face mila Sa cu cei vii și cu cei morți”. Și au zis Noemin cătră ea: „Aproape de noi easte omul acela, din rudeniile noastre easte”.

21. Și au zis Rut cătră soacră-sa: „Și încă mi-au zis mie: «Cu featele mele să te împreuni, până vor sfârși toată seacerea de la mine»”.

22. Și au zis Noemin cătră Rut, noru-sa: „Bine, fiica mea, că ai ieșit cu featele lui, că nu ți se vor împotivi într-alte țarini”.

23. Și s-au împreunat Rut cu featele lui Vooz a aduna, până s-au sfârșit seacerea orzului și seacerea grâului.

CAP 3

Rut ascultă sfatul soacră-sa și, când durmea Vooz în ariia sa, să culcă la picioarele lui, și cu smerenie cerând să-și tinză aripa hainei preste ea, au luat veasăl răspuns și duce la soacră-sa șeasă măsuri de orz.

ne cel destul foarte.

1. i, șezând cu soacră-sa, i-au zis ei Noemin, soacră-sa: „Fiica mea, au nu voiu căuta ție odihnă, ca să fie bine ție?”

2. Și acum Vooz, cu a căruia feate ai fost, ne easte noao cumnat, iată, el va să vânture orzul în arie într-această noapte.

3. Iară tu te scaldă și te unge, și te îmbracă cu hainele tale, și te suie în arie, să nu te arăți bărbatului până când va sfârși a mânca și a bea.

4. Și va fi când să va culca el, vei cunoaște locul unde doarme, și vei merge acolo și vei descoperi picioarele lui, și vei dormi, și el va spune ție ce să faci”.

5. Și au zis Rut cătră ea: „Toate câte mi-ai zis voiu face”.

6. Și s-au pogorât la arie, și au făcut toate câte i-au poruncit soacră-sa.

7. Și au mâncat Vooz și au beut, și s-au vesălit inima lui, și au mers să doarmă la o parte a unui stog, și au venit și Rut pre ascuns, și au descoperit picioarele lui, și s-au culcat.

8. Și au fost la miezul nopții, s-au spăimântat omul și s-au turburat, și, iată, muiarea dormea la picioarele lui.

9. Și au zis: „Cine ești tu?” Iară ea au zis: „Eu sânt Rut, roaba ta, tinde aripa ta preste roaba ta, că rudenie ești tu”.

10. Și au zis Vooz: „Blagoslovită să fii Domnului Dumnezeu tu, fiica mea, pentru că ai îmbunătățit mila ta cea de apoi mai mult decât cea dintâiu, că nu te-ai dus după tinăr, ori sărac, ori bogat.

11. Și acum, fiica mea, nu te teame, toate câte vei zice voiu face ție, că știe tot neamul norodului meu că muiarea puterii ești tu.

12. Și acum adevărat rudenie sânt eu, ci easte încă altul rudenie mai de aproape decât mine.

13. Rămâi întru această noapte, și după ce să va face dimineață, de va vrea, pentru că el easte mai de aproape rudenie, bine, să te ție pre tine, iară de nu va vrea să te ție, ține-te-voiu eu; viu e Domnul, dormi până dimineață!”

14. Și au dormit la picioarele lui până dimineață, și ea s-au sculat de dimineață, când încă nu putea cunoaște omul pre de-aproapele său. Iară Vooz au zis: „Să nu să știe cum au venit muiarea la arie!”

15. Și au zis cătră ea: „Ado-ți rochiia ta de preste tine și o ține”. Și o au ținut, și au măsurat șease (a) de orz, și le-au pus preste ea, și apoi au intrat în cetate.

16. Și au intrat Rut la soacră-sa, iară ea i-au zis ei: „Ce easte, fiica mea?” Și i-au spus toate câte i-au făcut ei omul.

17. Și au zis cătră ea: „Aceaste șease de orz mi-au dat mie, că au zis cătră mine:

15. (a) Adecă: măsuri.

«Să nu mergi deșeartă la soacră-ta»”.

18. Iară ea au zis ei: „Șezi, fiica mea, până vei cunoaște cum va cădea lucrul, că nu va înceta omul până nu va săvârși lucrul astăzi”.

CAP 4

Vooz înaintea bătrânilor cetății ia țarina lui Elimeleh, și pre Rut, nora celui mort, șieși muiare, lăsând cel mai aproape ce i să cuvine lui, din carea naște pre Ovid, moșul lui David.

1. i Vooz s-au suit la poartă și au șezut acolo, și, iată, rudenii aceaea, de carea zicea Vooz, mergea pre aproape, și au zis Vooz cătră dânsul: „Abate-te și șezi aici”. Iară el s-au abătut și au șezut.

2. Și au luat Vooz zece oameni din cei mai bătrâni ai cetății și au zis: „Ședeți aici”. Și au șezut.

3. Și au zis Vooz rudeniei: „Partea țarinii carea easte a fratelui nostru Elimeleh, carea va să o vânză Noemin, ceaea ce s-au întors din țarina lui Moav.

4. Și eu am zis că te voiu înștiința pre tine, și-ți voiu spune înaintea celor ce șed și înaintea bătrânilor norodului meu, de vei să o moștenești, pentru că ești rudenie mai de aproape, cumpără-o și o moștenește; iară de nu vrei, spune-mi, ca să știu ce să fac, că afară de tine nu easte rudenie mai aproape, și eu sânt după tine”. Iară el au zis: „Eu voiu cumpăra țarina”.

5. Și au zis Vooz: „De vream ce vei să iai țarina din mâna Noeminii, trebuie să iai și pre Rut Moaviteana, muiarea răpăosatului, ca să rădici numele rudeniei tale ceii moarte în moștenirea sa”.

6. Și au zis rudenii aceaea: „Nu voiu putea să o iau mie, ca să nu stric moștenirea mea, ia tu ce să cuvine mie, că eu nu voiu putea să iau”.

7.* Și acest obicei mai dinainte era întru *2 Leage
25, 7 Israil la rudenie și la schimbare, ca să stea tot cuvântul, că dezlega omul încălțăminte sa și o da deaproapelui său, carele era rudenie cu el, și aceasta era mărturie în Israil.

8. Și i-au zis lui Vooz rudenii: „Ia ție rudenii mea”. Și și-au dezlegat încălțăminte sa și o au dat lui.

9. Și au zis Vooz cătră bătrâni și cătră tot norodul: „Martori sânteți voi astăzi cum am dobândit toate ale lui Elimeleh, și toate câte sânt ale lui Heleon și ale lui Maalon din mâna Noeminii.

10. Și pre Rut Moaviteana, muiarea lui Maalon, o am luat mie muiare, ca să rădic numele celui mort întru moștenirea lui, și să nu piară numele celui mort dintră frații lui, și din neamul norodului lui, și din poarta locului, martori sânteți voi astăzi”.

11. Și, răspunzind tot norodul și martorii cei de la poartă și bătrânii, au zis: „Dea Domnul ca muiarea ta, carea întră în casa ta, să fie ca Rahil și ca Liia, care amîndoao

au zidit casa lui Israil și au făcut putere în Efrata, și va fi nume în Vifleem.

Facer. 12. Și să se facă casa ta ca casa lui Fares,
38, 29 pre carele l-au născut Tamar lui Iuda, din sămânța ta să dea ție Domnul din tinăra aceasta feciori”.

13. Și au luat Vooz pre Rut și au fost lui muiare, și au intrat la dânsa, și i-au dat ei Domnul rod și au născut feciori.

14. Și au zis muierele cătră Noemin: „Bine e cuvântat Domnul, Cel ce nu au lăsat să se stângă astăzi neamul tău, ci ca să se numească numele tău în Israil.

15. Acesta va fi carele va întoarce la tine sufletul tău și va hrăni bătrânețele tale, că nora ta, ceaea ce te-au iubit pre tine, au născut fecior, carea este ție mai bună decât

șapte feciori”.

16. Și, luând Noemin pruncul, l-au pus în sinul său și i-au fost lui ca o doică.

17. Și au chemat vecinele numele lui, zicând: „Născutu-s-au fiu lui Noemin”. Și au chemat numele lui Ovid, acesta easte tatăl lui Iese, tatălui lui David.

18. Și acestea sânt nașterile lui Fares: Fares au născut pre Esrom.

19. Esrom au născut pre Aram, și Aram au născut pre Aminadav.

20. Și Aminadav au născut pre Nason, și Nason au născut pre Salmon.

21. Și Salmon au născut pre Vooz, și Vooz au născut pre Ovid.

22. Și Ovid au născut pre Iese, și Iese au născut pre David.

PATRU CĂRȚI A ÎMPĂRAȚILOR

CUVÂNT ÎNAINTE

Din patru Cărți ale Împăraților, doao, ceale mai dinainte, jidovii supt numele lui Samuil le scriu, și socotesc că sânt culease și din scrisorile lui Samuil, și dintr-a prorocilor Gad și Natan. Însă ceale ce să cetesc în cartea 1, cap 7, stih 2: „Și au trecut 20 de ani” nu au putut de Samuil să se scrie, fiindcă în al șaptelea an după moartea lui Samuil au mutat David sicriul din locul acela. Și ceale ce în cap 27, stih 6 să cetesc: „Pentru aceaea au fost Sichelacul a împăraților Iudei până în zioa aceasta” abiiia s-au putut culeage din scrisorile lui Gad și a lui Natan, de vreme ce numele împăraților lui Iuda au început a să zice după despărțirea celor zece neamuri.

Cartea cea dintâiu mai mare parte Samuil o au scris; pre Saul și pre David, ale căroră fapte să cuprind într-o aceste doao cărți, nu numai i-au uns, ci și cu poruncile și cu sfaturile sale i-au învățat și i-au îndreptat.

De hronologhie, adecă de ani, în ce an de la zidirea lumii au fost, nimic chiiar nu să poate zice, de vreme ce numărul anilor într-alt chip easte în Scriptura cea jidovească, și într-alt chip în cea grecească a celor șaptezeci de dascalii, și foarte mult să osibeaste în numărul anilor, mai ales până la Avraam, după aceaea nu easte atâta osibire.

CAP 1

Elcana au avut doao muieri, Ana și Fenana, Ana în multă vreme fiind stearpă, și pentru ocara ceialalte întristată, căzând înaintea lui Ili în Silo, cu rugăciune cătră Domnul, au născut pre Samuil, pre carele înțarcându-l l-au adus Domnului, precum făgăduisă.

1. **E**ra un om din Armatem Sifa, din muntele lui Efraim, și numele lui Elcana, feciorul lui Ieremeil, fiiului lui Iliu, fiiului lui Toche, în Nasiv, din Armatem, din muntele lui Efraim.

2. Și acesta avea doao muieri, numele unii Ana, și numele ceialalte Fenana, și Fenana avea prunci, iar Ana nu avea nici un prunc.

3. Și să suia omul acela în tot anul din cetatea sa din Armatem să se închine și să

jertvească Domnului Dumnezeu Savaot în Silom; și era acolo Ili și doi feciori ai lui, Ofni și Finees, preoți Domnului.

4. Și au fost într-o zi, au jertvit Elcana, și au dat Fenanii, muierii sale, și tuturor fiilor și featelor ei părți.

5. Iară Anei i-au dat o parte, pentru că nu avea ea prunc, însă pentru că pre Ana o iubiiia Elcana mai mult decât pre Fenana, și Domnul au fost închis zgăul ei.

6. Că nu au dat ei Domnul prunc după năcazul ei și după scârba năcazului ei, și să întrista, pentru că au închis Domnul zgăul ei, ca să nu dea ei prunc.

7. Așa făcea în tot anul când să suia ea la casa Domnului și să mătrea și plângea și nu mânca.

8. Și au zis ei Elcana, bărbatul ei: „Ana!” Iară ea au zis: „Iată, eu, doamne”. Și el au zis: „Ce-ți easte ție, pentru ce plângi? Și pentru ce nu mănânci? Și pentru ce te năcăjeaște inima ta? Au nu sânt eu ție mai bun decât zece fii?”

9. Și s-au sculat Ana, după ce au mâncat ei în Silom, și au stătut înaintea Domnului, și Ili, preotul, ședea pre scaon la pragurile besearicii Domnului.

10. Și ea cu suflet amărât s-au rugat cătră Domnul și, plângând, au plâns,

11. Și s-au făgăduit Domnului, zicând: „Adonai Doamne, Eloie Savaot, de vei căuta căutând spre smereniia roabei Tale, și-Ți vei aduce aminte de mine, și vei da roabei Tale sãmânță bărbătească, voi da pre el înaintea Ta, dar, până la zioa morții lui, și vin și beătură bețivă nu va bea, și briciu nu să va sui pre capul lui”.

12. Și au fost când înmulțea rugăciunea înaintea Domnului, Ili, preotul, păzea la gura ei.

13. Și ea grăia întru inima sa, și buzele ei să mișca, iară glasul nu să auzea, o au socotit pre ea Ili beată.

14. Și au zis cătră ea pruncul lui Ili: „Până când vei fi beată? Râdică-ți vinul tău și te du din locul Domnului”.

15. Și răspunzind Ana au zis: „Nu, doamne, muiare în zi necăjită sânt eu, vin și beătură bețivă nu am beut, ci-mi răvârs sufletul înaintea Domnului.

16. Nu socoti pre roaba ta ca pre o fată păgână, că din mulțimea multelor mele cugetări și din mulțimea măhnirei mele m-am topit până acum”.

17. Și, răspunzind Ili, au zis ei: „Mergi în pace, Dumnezeul lui Israil să-ți dea ție toată cearerea ta, carea ai cerut de la El”.

18. Și au zis Ana: „Aflat-au roaba ta har înaintea ochilor tăi”. Și s-au dus muiarea în calea sa și au intrat la sălașul său, și au mâncat cu bărbatul său și au beut, și fața ei mai mult nu au fost tristă.

19. Și a doao zi de dimineață s-au închinat Domnului, și s-au dus în calea sa, și au intrat Elcana în casa sa, în Armatem, și au cunoscut pre Ana, muiarea sa, și Și-au adus aminte de ea Domnul, și au zămislit.

20. Și au fost în vremea zilelor, au născut feciori, și au chemat numele lui Samuil, zicând că: „De la Domnul Dumnezeu Savaot l-am cerut”.

21. Și s-au suit omul Elcana și toată casa lui să jertvească în Silom jertva zilelor, și făgăduințele sale, și zeciuiialele pământului său.

22. Și Ana nu s-au suit cu dânsul, că au zis bărbatului său: „Până nu voi înțărca pruncul, ca să se suie și el și să se arate feții Domnului, și să șează până în veac acolo”.

23. Și i-au zis ei Elcana, bărbatul său: „Fă ce ți să pare că easte bine în ochii tăi, șezi până-l vei înțărca pre el, și să întărească Domnul ce au ieșit din gura ta”. Și au șezut muiarea și au dat țiță fiiului său până ce l-au înțărcat.

24. Și s-au suit cu el în Silom cu un vițel de trei ani, și cu pâini, și cu un ifi de făină curată, și cu un foale de vin, și au intrat în Casa Domnului, în Silom, și pruncul împreună cu ei.

25. Și au adus înaintea Domnului, și au junghiat tatăl său jertva carea în tot anul o făcea Domnului, și au adus pruncul, și au junghiat vițelul, și Ana, muma pruncului, l-au adus la Ili.

26. Și au zis: „Întru mine, doamne! Viu easte sufletul tău, eu sânt muiarea care au stătut înaintea ta când m-am rugat cătră Domnul.

27. Pentru pruncul acesta m-am rugat, și mi-au dat mie Domnul cearerea carea am cerut de la Dânsul.

28. Și eu îl aduc pre el Domnului în toate zilele vieții lui, slujbă Domnului”. Și s-au închinat acolo Domnului.

CAP 2

Cântarea Anei de mulțămîță pentru că au născut; lui Ili să amenințază pentru păcatele fiilor și prea multa lui îngăduință, și moartea fiilor mai înainte i să vestească.

1. i s-au rugat Ana și au zis: „Întăritu-s-au inima mea întru Domnul, înălțatu-s-au cornul meu întru Dumnezeul meu, lărgitu-s-au asupra vrăjmașilor miei gura mea, bucuratu-m-am de mântuirea Ta.

2. Că nu easte sfânt ca Domnul, și nu easte drept ca Dumnezeul nostru, nu easte sfânt afară de Tine.

3. Nu vă lăudați și nu grăiți înalte cu mândrie, și să nu iasă mare graiu din gura voastră, că Dumnezeul cunoștințelor e Domnul, și Dumnezeu, Cel ce gătește isprăvile Sale.

4. Arcul celor tari au slăbit și cei slabi s-au încins cu puteare.

5. Cei plini de pâini s-au lipsit, și cei flămânzi au moștenit pământul, că cea stearpă au născut șapte și cea cu fii mulți au slăbit.

6.* Domnul omoară și face viu, pogoară în iad și rădică.

7. Domnul face sărac și îmbogățește, smerește și înalță.

8. Râdică de la pământ pe cel lipsât, și din gunoiu scoală pre cel sărac, ca să-l așeze pre el cu boiarii norodului, și scaonul măririi să-l dea moștenire lui.

9. Cel ce dă rugăciunea celui ce să roagă,

*2 Leage
32, 39
Tovie
13, 2
Înțele.
16, 13
Iov
10, 7

și au blagoslovit anii dreptului, că nu să întărească omul cel puternic întru vârtutea sa, Domnul slab va face pre protivnicul Său, Domnul cel Sfânt.

10. Să nu să laude cel înțelept întru înțelepciunea sa, și să nu să laude cel puternic întru puterea sa, și să nu să laude cel bogat întru bogăția sa.

11. Ci întru aceasta să se laude cel ce să laudă, ca să cunoască și să știe pre Domnul, și să facă judecată și dreptate în mijlocul pământului.

12. Domnul S-au suit în ceriu și au tunat, El va judeca marginile pământului, drept fiind, și va da tărie împăraților noștri, și va înălța cornul unsului Său”. Și l-au lăsat pre el acolo înaintea Domnului, iară ei s-au dus în Armatem, și pruncul sluja feații Domnului înaintea lui Ili, preotul.

13. Și fiii lui Ili, preotului, era fii necredincioși, neștiind pre Domnul.

14. Și acesta era venitul preotului de la norodul cel ce jertvea, vinea pruncul preotului deaca fierbea carnea și furcuța cu trei coarne în mâna lui.

15. Și o băga în căldarea cea mare, sau în tigaie, sau în oală, și tot în ce să împlânta furcuța luoa și preotul, acestea făcea tuturor israilteanilor carii vinea să facă jertvă Domnului în Silom.

16. Și mai înainte de ce să tămâia grăsimea, venea pruncul preotului și zicea omului celui ce jertvea: „Dă carne să se frigă preotului, că nu voi luoa de la tine carne fiiartă din căldare”.

17. Și zicea cel ce aducea jertva: „Să se tămâiază, dară, întâiu după cum să cuvine grăsimea, și atunci ia ție din toate, care pofteaște sufletul tău”. Iară el zicea: „Ba, acum dă, iară de nu, voi luoa cu puterea”.

18. Și era păcatul pruncilor mare foarte înaintea Domnului, pentru că urgisea jertva Domnului.

19. Iară Samuil, pruncul încins cu efod de in, sluja înaintea Domnului.

20. Și făcea lui mumă-sa vejmânt mic, și-l aducea lui în tot anul, când să suia cu bărbatul său să jertvească jertva cea de preste an.

21. Și au blagoslovit Ili pre Elcana și pre muiarea lui, zicând: „Să-ți răsplătească Domnul sămânța din muiarea aceasta pentru deatoriia carea ai dat Domnului”. Și s-au dus omul la casa sa.

22. Și au cercetat Domnul pre Ana, și au zămislit, și au născut încă trei feciori și doao feate, și au crescut pruncul Samuil înaintea Domnului.

23. Și Ili, fiind foarte bătrân, au auzit toate ceale ce făcea fiii lui fiilor lui Israil, și cum dormea fiii săi cu muierele ceale ce să aduna la ușile cortului mărturiei, și le-au zis lor:

24. „Pentru ce faceți lucruri ca acestea care le auz ei din gura a tot norodul Domnului?”

25. Nu faceți, fiii miei, nu faceți, că nu bine auz eu de voi, nu faceți, că nu sânt bune ceale ce auz eu de voi, că faceți pre norod să nu slujească lui Dumnezeu.

26. Că, de va păcătui om asupra omului, să vor ruga pentru el Domnului, iară de va păcătui Domnului, cine să va ruga pentru el?”

Și nu au ascultat cuvântul tatălui lor, pentru căci vrând au vrut Domnul să-i strice pre ei.

27. Iară pruncul Samuil sporea și creștea, și plăcea Domnului și oamenilor.

28. Și au venit omul lui Dumnezeu la Ili și i-au zis: „Acestea zice Domnul: «Descoperind M-am descoperit casii tătâne-tău, când era ei în pământul Eghiptului robi casii lui Faraon.

29. Și am ales casa tătâne-tău dintru toate casele lui Israil să-Mi preoțască, să se suie pre jertvenicul Mie și să tămâiază tămâie, și să poarte efod înaintea Mea, și am dat căsii tătâne-tău toate ceale ce să ard cu foc de la fiii lui Israil spre mâncare.

30. Și pentru că ai căutat la tămâia Mea și la jertva Mea cu ochiu fără de rușine, și ai mărit pre fiii tăi mai mult decât pre Mine, ca să vă îngreșăți din pârga a toată jertva lui Israil înaintea Mea».

31. Pentru aceea, acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil,* zis-am: «Casa ta și casa tătâne-tău va rămânea înaintea Mea până în veac». Iară acum zice Domnul: «Să nu fie Mie nicidecum, că numai pre cei ce Mă vor mări pre Mine îi voi mări, și cel ce Mă urgiseaște pre Mine să va necinsti.

32. Iată, vor veni zile și voi pui sămânța ta și sămânța casii tătâne-tău, și nu va fi ție bătrân în casa ta.

33. Și vei vedea tăriia Mea întru toate ceale bune a lui Israil, și nu va fi bătrân în casa ta în toate zilele.

34. Însă de tot nu voi lăpăda din tine bărbat de la oltariul Mie, ci voi face ca să lipsască ochii lui și să se scură sufletul lui, și toată prisoseala casii tale va cădea în sabiia oamenilor.

35. Și acesta va fi ție sămnul care va veni preste acești doi fii ai tăi, Ofni și Finees, într-o zi vor muri amândoi.

36. Și voi rădica Mie preot credincios, carele toate ceale din inima Mea și din sufletul Mie va face, și voi zidi Mie casă credincioasă, și va petrece înaintea unsului Mie în toate zilele.

37. Și va fi, tot cel rămas în casa ta va veni să se închine lui cu un ban de argint și cu o pâine, zicând: ‘Priimește-mă la o slujbă din preoțiile tale să mănânc pâine’»”.

CAP 3

Samuil, de trei ori chemându-să de la Domnul, spune

*3 Împă.
2, 27

descoperirea, carea sieși s-au făcut împotriva lui Ili, și încă prin prorociile sale să face cunoscut la tot Israilul.

1. i pruncul Samuil slujea Domnului înaintea lui Ili, preotul, și cuvântul Domnului era scump, în zilele acelea nu era vedere

a avea.

2. Și au fost, în zioa aceea, dormea Ili în locul său, și ochii lui au început a să îngreioia și nu putea să vadă.

3. Și mai înainte de a să stânga lumina din sfașnicul Domnului, Samuil durmea în besearica Domnului, unde era sicriul lui Dumnezeu.

4. Și l-au chemat Domnul: „Samuil, Samuil!” Iară el au zis: „Iată, eu”.

5. Și au alergat la Ili și au zis: „Iată eu, la ce m-ai chemat?” Și i-au zis Ili: „Nu te-am chemat, întoarce-te și dormi”.

6. Și s-au întors și au dormit. Și au adaos Domnul a chema pre Samuil: „Samuil, Samuil!” Și s-au dus la Ili a doao oară și au zis: „Iată eu, la ce m-ai chemat?” Iară Ili au zis: „Nu te-am chemat, fiule, întoarce-te și dormi”.

7. Iară Samuil încă nu știia pre Dumnezeu, și cuvântul Domnului încă nu i să arătasă lui (a).

8. Și au adaos Domnul a chema pre Samuil a treia oară, iară el, sculându-să, au mers la Ili și au zis: „Iată eu, la ce m-ai chemat?” Și Ili au cunoscut că Domnul au chemat pre prunc.

9. Și au zis Ili lui Samuil: „Întoarce-te și dormi, fiule, și va fi de te va chema Cel ce te cheamă, să zici: «Grăiaște, Doamne, că aude robul Tău»”. Și s-au dus Samuil și au dormit în locul său.

10. Și au venit Domnul și au stătut, și l-au strigat pre el ca și întâiu și a doao oară: „Samuil, Samuil!” Iară Samuil au zis: „Grăiaște, Doamne, că aude robul Tău”.

11. Și au zis Domnul cătră Samuil: „Iată, Eu voiu face cuvintele Meale în Israil cât tot cel ce le va auzi pre eale îi vor țiu amândoao urechile lui.

12. În zioa aceea voiu rădica asupra lui Ili toate câte am grăit asupra casii lui, începele voiu și le voiu săvârși.

13. Că i-am spus lui că voiu izbândi asupra casii lui până în veac pentru nedreptățile fiilor lui, că au știut că grăiesc de rău pre Dumnezeu fiii lui și nu i-au certat pre ei.

14. Pentru aceea m-am jurat casii lui Ili că nu să va ierta nedreptatea casii lui Ili întru tămâie și întru jertvele lui, până în veac”.

15. Și au dormit Samuil până dimineața, și au mânecat de dimineață și au deșchis ușile Casii Domnului, și s-au temut Samuil să spuie lui Ili vederea.

16. Și au zis Ili cătră Samuil: „Samu-

7. (a) Samuil până atunci nu știia că-i grăiaște Dumnezeu, că încă nu-i mai grăisă lui Domnul.

il, fiule!” Iară el au zis: „Iată, eu!”

17. Și au zis: „Ce easte cuvântul care s-au grăit cătră tine? Să nu-l ascunzi de cătră mine, aceastea să-ți facă ție Dumnezeu și aceastea să-ți adaogă, de vei ascunde de cătră mine vreun cuvânt din toate cuvintele care s-au grăit cătră tine întru urechile tale”.

18. Și au spus Samuil lui Ili toate cuvintele, și nu au ascuns de cătră dânsul, și au zis Ili: „Domn însuși easte, ce easte bun înaintea Lui va face”.

19. Și au crescut Samuil, și Domnul era cu el, și nici unul din toate cuvintele lui nu au căzut (b) pre pământ.

20. Și au cunoscut tot Israilul, de la Dan până la Virsavee, că Samuil easte credincios proroc Domnului.

21. Și au adaos Domnul a să arăta în Silom, că să descoperisă Domnul cătră Samuil în Silom după cuvântul Domnului, și au crezut Samuil că va să fie proroc Domnului întru tot Israilul, de la marginile pământului până la margini. Și Ili au îmbătrânit foarte, și fiii lui, mergând, mergea, și calea lor era rea înaintea Domnului.

CAP 4

Patru mii de israilteani se rănesc de la filistei în tabără, și, adunându-să iară și ducând și sicriul Domnului, au căzut din Israil treizeci de mii, și s-au prins și sicriul Domnului, și doi fii a lui Ili, Ofni și Finees, au perit; carea auzind Ili, căzind au murit, și noru-sa, cuprinzindu-o durerile, au murit în naștere.

1. i au fost în zilele acelea, s-au adunat cei de alt neam cu războiu asupra lui Israil, și au ieșit Israil întru întimpinarea lor, la războiu, și au tăbărât la Avenezzer, iară cei de alt neam au tăbărât la Afec.

2. Și cei de alt neam s-au pus la războiu asupra lui Israil și s-au plecat războiul, și s-au frânt omul lui Israil înaintea celor de alt neam, și s-au rănit întru acea bătaie în țarină patru mii de bărbați.

3. Și au venit norodul la tabără, și au zis bătrânii lui Israil: „Pentru ce ne-au făcut pre noi Domnul, de am căzut astăzi înaintea celor de alt neam? Să luom cu noi sicriul Dumnezeului nostru din Silom, și să mergă în mijlocul nostru, și ne va mântui din mâna vrăjmașilor noștri”.

4. Și au trimis norodul în Silom, și au luat de acolo sicriul Domnului puterilor, Celui ce șeade pre heruvimi, și amândoi fiii lui Ili cu sicriul, Ofni și Finees.

5. Și au fost după ce au venit sicriul Domnului în tabără, au strigat tot Israilul cu glas mare și au răsunit pământul.

6. Și auzind cei de alt neam glasul strigării, au zis: „Ce easte această strigare mare în tabăra evreilor?” Și au cunoscut că sicriul

19. (b) Adecă: n-au fost în deșert.

Domnului au venit în tabără.

7. Și s-au spăriat cei de alt neam și au zis: „Dumnezeii au venit la ei în tabără, vai, noao, scoate-ne, Doamne, pre noi astăzi, că nu s-au făcut noao ca aceasta ieri și alaltaieri.

8. Vai, noao, cine ne va scoate din mâna dumnezeiilor celor mai tari? Aceștia sânt dumnezăii cei ce au bătut Eghiptul cu toată bătaia și în pustie.

9. Întăriți-vă și vă îmbărbătați cei de alt neam, ca să nu slujiți evreilor, precum au slujit ei noao, și fiți bărbați și dați războiu asupra lor”.

10. Și au dat războiu cei de alt neam împotriva lor, și s-au frânt Israil înaintea celor de alt neam, și au fugit fieștecarele la lăcașul său, și s-au făcut bătaie mare foarte, și au căzut din Israil treizeci de mii de pedestri.

11. Și sicriul lui Dumnezeu l-au luat cei de alt neam, și amândoi fiii lui Ili au murit, Ofni și Finees.

12. Și au alergat un bărbat ieminean din tabără, și au venit în Silom în zioa aceea, și hainele lui era rupte și pământ pre capul lui.

13. Și au venit și, iată, Ili ședea pre scaonul său la ușe, uitându-să pre cale, că era inima lui întristată pentru sicriul lui Dumnezeu, și au intrat omul în cetate să spuie, și au strigat toată cetatea cu glas mare.

14. Și au auzit Ili glasul strigării și au zis: „Ce easte glasul strigării aceștia?” Și, grăbind, omul au intrat și au spus lui Ili.

15. Și Ili era de noaozeci și opt de ani, (a) și ochii lui să întunecasă și nu vedea.

16. Și au zis Ili oamenilor celor ce era lângă el: „Ce easte glasul sunetului acestuia?” Și, grăbind omul, au venit la Ili.

17. Și au zis lui: „Eu sânt cel ce viu din tabără și eu am fugit din războiu astăzi”. Și au zis Ili: „Ce lucru s-au făcut, fiiule?”

18. Și, răspunzind pruncul, au zis: „Fugit-au Israil de la fața celor de alt neam, și s-au făcut bătaie mare în norod, și amândoi fiii tăi au murit, și sicriul lui Dumnezeu s-au luat”.

19. Și au fost când i-au pomenit de sicriul lui Dumnezeu, au căzut din scaon îndărăpt țindu-să de ușe, și s-au rupt spinarea lui și au murit, că era om bătrân și greu. Și acesta au judecat pre Israil patruzeci de ani.

20. Și nora lui, muiarea lui Finees, grea fiind și aproape de naștere, deaca au auzit că s-au luat sicriul lui Dumnezeu și au murit socrul său și bărbatul său, au plâns și au născut, că s-au întors asupra ei durerile ei.

15. (a) În Bib. cea veachie: de noaozeci de ani.
21. (b) În cea veachie easte: Uevari Varhavot.

21. Și când murea ea, au zis cătră ea muierele ceale ce sta lângă ea: „Nu te teame, că fecior ai născut”. Iară ea nu au răspuns și nu au luat aminte inima ei.

22. Și au numit pruncul Uevarhavot (b) pentru sicriul lui Dumnezeu, și pentru socrul ei și pentru bărbatul ei.

23. Și au zis: „Depărtatu-s-au mărirea de la Israil, luându-să sicriul lui Dumnezeu”.

CAP 5

Dagon cade deodată și de altă dată înaintea sicriului, tăindu-să capul și mâinile în prag; filisteii, cu bube reale și cu șoareci pedepsându-să, trimit sicriul de la sine îndărăpt.

1. i au luat cei de alt neam sicriul lui Dumnezeu și l-au adus de la Avenezet în Azoton.

2. Și au luat cei de alt neam sicriul Domnului și l-au băgat în casa lui Dagon, și l-au pus lângă Dagon (a).

3. Și, mânecând azoteanii a doao zi, au intrat în casa lui Dagon, și au văzut, și, iată, Dagon zăcea căzut cu fața sa pre pământ înaintea sicriului lui Dumnezeu, și au rădicat pre Dagon și l-au pus la locul său.

4. Și au fost când mânecară în ceaalaltă zi, Dagon iară zăcea cu fața sa pre pământ înaintea sicriului legii Domnului, și capul lui Dagon și amândoao tălpile picioarelor, și amândoao palmile mâinilor lui rupte preste prag, numai spinarea lui Dagon au rămas.

5. Pentru aceea, preoții lui Dagon, și tot oricarele întră în casa lui, nu calcă pre pragul căsii lui Dagon în Azot, până în zioa de astăzi, când trec preste el.

6. Și s-au îngreoiat mâna Domnului preste Azot, și le-au adus lor și le-au undat lor la corăbii, și în mijlocul cetății lor crescut-au șoareci, și s-au făcut turburare de moarte mare în cetate.

7. Și au văzut bărbații Azotului că easte așa și au zis că: „Nu va ședea sicriul Dumnezeului lui Israil cu noi, că grea easte mâna Lui preste noi și preste Dagon, dumnezeul nostru.

8. Și, trimițind, au adunat pre domnii celor de alt neam la sine și au zis: „Ce vom face sicriului Dumnezeului lui Israil?” Și au zis gheteanii: „Să se mute sicriul lui Dumnezeu la noi”. Și s-au mutat sicriul Dumnezeului lui Israil în Ghet.

9. Și au fost după ce s-au mutat sicriul, s-au făcut mâna Domnului preste cetate, turburare mare foarte, și au bătut pre oamenii cetății, de la cel mic până la cel mare, și i-au lovit pre ei la șezuturile lor, și și-au făcut șie gheteanii șezuturi.

2. (a) Dagon era idol, chip cioplit, căruia ca lui Dumnezeu să închina cei de alt neam.

10. Și au trimis sicriiul lui Dumnezeu în Ascalona, și au fost după ce au intrat sicriiul lui Dumnezeu în Ascalona, au strigat oamenii ascaloniteani, zicând: „Pentru ce ați adus la noi sicriiul Dumnezeului lui Israil? Ca să ne omorâți pre noi și tot norodul nostru?”

11. Și au trimis și au adunat pre toți domnii celor de alt neam și au zis: „Trimiteți sicriiul Dumnezeului lui Israil, și să se așeze la locul lui, și să nu ne omoară pre noi și pre norodul nostru, că s-au făcut spaimă de moarte grea foarte în toată cetatea, deacă au intrat sicriiul Dumnezeului lui Israil”.

12. Și cei vii, carii nu au murit, s-au rănit la șezuturi, și s-au suit strigarea cetății în ceriu.

CAP 6

Filisteii trimit sicriiul de la sine cu daruri, din sfatul preoților săi, cu șoareci și cu șezuturi de aur, prinzind la car nou doao vaci cu viței, întâiu fătate, și petrec până la Vetsamis, unde vetsamiteanii au jertvit vacile pre leamnele carului, și au omorât Domnul din norod cincizeci de mii și șaptezeci de bărbați.

1. i au fost sicriiul Domnului în țara celor de alt neam șapte luni, și au scos pământul lor șoareci.

2. Și au chemat cei de alt neam pre popii și pre vrăjitorii și pre descântătorii săi, zicând: „Ce vom face sicriiului Domnului? Arătați-ne, noao, și cu ce-l vom trimite la locul lui?”

3. Iară ei au zis: „De veți trimite voi sicriiul legii Domnului Dumnezeului lui Israil, să nu-l trimiteți deșert, ci, dând, să-l dați Lui cu ce sânteți deatori pentru păcat, și atunci vă veți vindeca și să va ierta voao, sau veți ști pentru ce nu să departă mâna lui Dumnezeu de preste voi”.

4. Iară ei au zis: „Ce easte pentru păcat să dăm Lui?” Iară ei au zis: „După numărul domnilor celor de alt neam cinci șezuturi de aur, că o bătaie au fost preste voi și preste domnii voștri, și preste norod, și cinci șoareci de aur.

5. Și să-i faceți după asemănarea șezuturilor voastre și după asemănarea șoarecilor voștri, carii strică pământul, și veți da Domnului mărire, ca să se rădice mâna Lui de preste voi, și de preste dumnezăii voștri, și de preste pământul vostru.

6. Și pentru ce vă învârtoșeați inimile voastre, precum și-au învârtoșeat Eghiptul și Faraon inimile sale:* și, după ce i-au bătut pre ei, atunci i-au slobozit și s-au dus?

7. Iară acum apucați-vă și faceți un car nou, și doao vaci care au născut dintâiu și care nu au mai fost prinse în jug să le înjugați, și vițeeii lor îi luați de la eale și-i țineți acasă.

CAP 5 ȘI 6

8. Și luați sicriiul Domnului și-l puneți pre car, iară vasăle ceale de aur, carele veți da Lui pentru păcat, le puneți într-o ladă de laturea lui și-l sloboziți să meargă.

9. Și vă uitați să vedeți, oare mearge pre calea carea duce la hotarul lui spre Vetsamis, că El ne-au făcut noao acest rău mare; iară de nu, vom cunoaște că nu mâna Lui s-au atins de noi, ci o întâmplare au fost aceasta, carea s-au făcut noao”.

10. Și au făcut așa cei de alt neam, și au luat doao vaci, care au născut dintâiu, și le-au înjugat la car, iară vițeeii lor i-au închis într-o casă.

11. Și au pus sicriiul Domnului în car, și lada lui cea cu șoarecii cei de aur și cu asemănările șezuturilor lor.

12. Și au îndreptat vacile pre calea carea mearge spre Vetsamis, și mergea vacile oblu pre calea aceea, și nu sta, nici să abătea la dreapta sau la stânga, și domnii celor de alt neam au mers după dânsul până la hotarul Vetsamis.

13. Iară cei din Vetsamis secera grâu în vale și, rădicându-și ochii săi, au văzut sicriiul Domnului și s-au bucurat văzindu-l.

14. Și au intrat carul în țarina lui Osie, celui din Vetsamis, și au stătut acolo lângă o piază mare, și leamnele carului le-au tăiat, iară vacile le-au adus ardere de tot Domnului.

15. Iară leviții, luând sicriiul Domnului și lada cea cu odoarale ceale de aur, care era lângă el, le-au pus preste piază cea mare, și oamenii cei din Vetsamis, aducând ardere de tot, au jertvit jertvă Domnului în zioa aceea.

16. Și cei cinci domni a celor de alt neam au văzut și s-au întors în Ascalon în zioa aceea.

17. Iară aceastea sânt șezuturile ceale de aur, care le-au dat cei de alt neam Domnului pentru păcat, al Azotului, unul, al Gazii, unul, al Ascaloniei, unul, al Ghetului, unul, al Acaronului, unul.

18. Și șoarecii cei de aur după numărul tuturor cetăților celor de alt neam ale celor cinci domnii, de la cetatea cea întărită până la satul ferezeului, și până la piază cea mare, pre carea au pus sicriiul legii Domnului, carea easte în țarina lui Osie Vetsamisiteanului, până în zioa aceasta.

19. Și nu s-au bucurat fiii lui Iehonie întru bărbații Vetsamisului că au văzut sicriiul Domnului, și au omorât întru ei cincizeci de mii și șaptezeci de bărbați, și au plâns norodul, că au bătut Domnul pre norod cu bătaie mare foarte.

20. Și au zis bărbații cei din Vetsamis: „Cine va putea sta înaintea Domnului Dumnezeului Celui Sfânt? Și la cine să va sui sicriiul legii Domnului de la noi?”

21. Și au trimis soli la cei ce lăcuiesc în Cariatiarim, zicând: „Întors-au cei de alt

*Ieșire 12, 31

neam sicriiul Domnului, pogorâți-vă și-l suiți la voi!”

CAP 7

După ce au adus sicriiul Domnului în casa lui Avinadav din Cariatiarim, și din îndemnul lui Samuil, s-au întors tot Israilul către Domnul, au biruit pre cei de alt neam, rugându-să pentru ei Samuil.

1. i au venit oamenii din Cariatiarim și au dus sicriiul Domnului, și l-au băgat în casa lui Aminadav celui din deal, și pre Eleazar, feciorul lui, l-au sfințit ca să păzască sicriiul legii Domnului.

2. Și au fost din zioa în carea era sicriiul în Cariatiarim, s-au înmulțit zilele și au trecut doazeci de ani, și au căutat toată casa lui Israil după Domnul.

3. Și au grăit Samuil către toată casa lui Israil, zicând: * „De vă întoarceți voi cu toată inima voastră către Domnul, lăpădați dumnezăii cei străini din mijlocul vostru și desişurile, și vă gătiți inimile voastre către Domnul și slujiți Lui sângur, și va scoate pre voi din mâna celor de alt neam”.

4. Și au lăpădat fiii lui Israil pre vaalimi, și desişurile Astarotului, și Domnului sângur au slujit.

5. Și au zis Samuil: „Adunați la mine pre tot Israilul în Masifat, și mă voi ruga pentru voi către Domnul”.

6. Și s-au adunat norodul în Masifat, și au cărat apă și au turnat înaintea Domnului pre pământ, și au ajunat în zioa aceea și au zis: „Păcătuit-am înaintea Domnului”. Și judeca Samuil pre fiii lui Israil în Masifat.

7. Și au auzit cei de alt neam că s-au strâns toți fiii lui Israil în Masifat, și s-au suit domnii celor de alt neam asupra lui Israil, și au auzit fiii lui Israil și s-au spăriiat de fața celor de alt neam.

8. Și au zis fiii lui Israil către Samuil: „Să nu taci pentru noi, ci să strigi către Domnul Dumnezeul tău, ca să ne izbăvească pre noi din mâna celor de alt neam (a)”.

9. Și au luat Samuil un miel sugariu și l-au adus ardere de tot Domnului, împreună cu tot norodul, și au strigat Samuil către Domnul pentru Israil, și l-au ascultat pre el Domnul.

10. Și era când aducea Samuil arderea cea de tot, cei de alt neam au venit cu războiu asupra lui Israil,* și au tunat Domnul cu glas mare în zioa aceea preste cei de alt neam, și s-au împrăstiat și s-au înfrânt înaintea lui Israil.

11.* Și au ieșit bărbații lui Israil din

8. (a) În cea veachie să află și acestea întru acest stih: și zisă Samuil să nu fie mie ca să mă depăr-

Masifat, și au gonit pre cei de alt neam, și i-au bătut pre ei până supt Vector.

12. Și, luând Samuil o piatră, o au pus înătră Masifat și înătră cea veachie, și au numit numele ei Avenezzer, adecă Piiatra Ajutoriu-lui, și au zis: „Până aici ne-au ajutat noao Domnul”.

13. Și au smerit Domnul pre cei de alt neam, și nu au mai adaos a veni la hotarul lui Israil, și au fost mâna Domnului preste cei de alt neam în toate zilele lui Samuil.

14. Și s-au dat îndărăpt cetățile care le-au luat cei de alt neam de la fiii lui Israil, și le-au dat pre eale lui Israil de la Acaron până la Ghet, și hotarul lor l-au luat Israil din mâna celor de alt neam, și era pace înătră Israil și înătră amoreu.

15. Și au judecat Samuil pre Israil în toate zilele vieții sale.

16. Și mergea în tot anul și încungiura Vetilul și Galgala și Masifatul, ca să judece pre Israil în toate locurile (b) acestea.

17. Și iarăși să întorcea în Armatem, că acolo era casa lui, și judeca acolo pre Israil, și au zidit acolo jertvenic Domnului.

CAP 8

Doi fii a lui Samuil, abătându-să spre iubirea de argint, norodul ceare împărat după obiceiul limbilor; căroro mai înainte le vestește Samuil din porunca Domnului jugul cel greu al împăratului, ci nu ascultă.

1. i au fost după ce au îmbătrânit Samuil, au pus pre fiii săi judecători lui Israil.

2. Și acestea sânt numele fiilor lui: cel întâiu născut, Ioil, și numele celui de al doilea, Avia, carii judeca în Virsavea.

3. Și nu au umblat fiii lui pre calea lui, și s-au abătut după iubirea de argint, și lua daruri și abătea dreptatea.

4. Și s-au adunat bărbații lui Israil și au mers în Armatem, la Samuil.

5. Și i-au zis lui: „Iată, tu ai îmbătrânit și fiii tăi nu umblă pre calea ta, deci acum* pune preste noi împărat, să ne judece pre noi, precum și alte neamuri”.

6. Și s-au părut a fi rău cuvântul acesta în ochii lui Samuil, pentru că au zis: „Dă-ne noao împărat, să ne judece pre noi”. Și s-au rugat Samuil către Domnul.

7. Și au zis Domnul către Samuil: „Ascultă de glasul norodului, cum vor grăi către tine, că nu pre tine te-au lăpădat, ci pre Mine M-au lăpădat, ca să nu împărățasc preste ei.

8. După toate faptele, care Mi-au făcut din zioa în care i-am scos pre ei din Eghipt până în zioa aceasta, și M-au părăsit pre Mine și au slujit la alți dumnezei, așa fac și ție.

tez de Domnul Dumnezeul meu, ca să nu strig pentru voi, rugându-mă. 16. (a) În cea veachie easte: în toate sfințitele.

*Osie
13, 3 [10]
Fapte.
13, 21

9. Și acum ascultă de glasul lor, însă să le mărturisești lor, și să le spui dreptul împăratului carele va împărăți preste ei”.

10. Și au spus Samuil tot cuvântul Domnului către norodul cel ce cerea de la el împărat.

11. Și au zis: „Acesta easte dreptul împăratului carele va împărăți preste voi, pre fiii voștri va lua și-i va pune pre ei în carăle sale și-i va face șie călăreți și alergători înaintea carălor lui.

12. Și va pune preste ei mai-mari preste sute și preste mii, și să are arătura lui, și să seacere săcerătura lui, și să culeagă culesul, și să-i facă unealte de războiu și unealte la carăle lui.

13. Și featele voastre le va lua să-i facă ungătoare și de mâncare și pâine.

14. Țarinile voastre, și viile voastre, și maslinetul vostru îl va lua și-l va da slugilor sale.

15. Și sămănăturile voastre și viile voastre le va zăciui, și va da oamenilor săi și slugilor sale.

16. Și pre slugile și pre slujnicile voastre și boii voștri cei mai buni și asinii voștri va lua și-i va zăciui la lucrurile sale.

17. Și turmele voastre le va zăciui, și voi veți fi lui robi.

18. Și veți striga în zioa aceea de către fața împăratului vostru, pre carele l-ați ales voao, și nu va auzi pre voi Domnul Dumnezeu în zilele aceea, că voi v-ați ales voao împărat”.

19. Și nu au vrut norodul să asculte de Samuil și i-au zis lui: „Nu, ci numai împărat să fie preste noi.

20. Și vom fi și noi ca toate neamurile, și ne va judeca pre noi împăratul nostru, și va merge înaintea noastră, și va povățui războiul nostru”.

21. Și au auzit Samuil toate cuvintele norodului, și le-au grăit în urechile Domnului.

22. Și au zis Domnul către Samuil: „Ascultă glasul lor și le pune lor împărat”. Și au zis Samuil către bărbații lui Israil: „Să mergă fieștecarele în cetatea sa”.

CAP 9

Neamul lui Saul, care, căutând asinile tătâne-său, au mers la Samuil, căruia i se descoperisă că să va unge Saul împărat, cu carele prânzind, și noaptea în sălaș priimindu-l, a doao zi l-au slobozit.

1. i era un bărbat din fiii lui Veniamin, și numele lui, Chis feciorul lui Aviil, a fiului lui Iared, al fiului lui Vahir, al fiului lui Afec, al fiului bărbatului iemeneu, bărbat tare în vârtute.

2. Și acesta avea un fecior, și numele lui, Saul, bărbat bine mare și bun, și nu era întru fiii lui Israil om mai bun decât el, de la umăr și în sus mai înalt preste tot pământul (a).

2. (a) Adecă: decât toți israilteanii.

3. Și au perit asinile lui Chis, tatălui lui, și au zis Chis către Saul, fiul său: „Ia cu tine o slugă, și vă sculați și mergeți și căutați asinele”.

4. Și trecând ei prin muntele lui Efraim și prin pământul lui Selha, și nu le-au aflat, și au trecut prin pământul lui Segalim, și nu era, și au trecut și prin muntele lui Iamin, și nu le-au aflat.

5. Și, venind ei în pământul lui Sif, au zis Saul slugii sale, carele era cu el: „Vino și să ne întoarcem, ca nu cumva tatăl meu să fie lăsat asinele și să se îngrijească de noi”.

6. Și i-au zis lui sluga: „Iată, omul lui Dumnezeu easte în cetatea aceasta, și easte om slăvit, tot ce grăiaște să plinească, și acum, dară, să mergem acolo, ca să ne spuie noao calea noastră pre carea am purces”.

7. Și au zis Saul slugii sale, carele era cu el: „Iată cum vom merge și ce vom duce omului lui Dumnezeu? Că pâinile s-au sfârșit din traistele noastre, și mai mult nu avem la noi să aducem omului lui Dumnezeu”.

8. Și au adaos sluga a grăi lui Saul și au zis: „Iată, să află în mâna mea a patra parte de siclu de argint, acesta-l vei da omului lui Dumnezeu și ne va spune noao calea noastră”.

9. Că mai înainte, în Israil, fieștecarele, când mergea să întreabe pre Dumnezeu, aceastea zicea: „Vino și să mergem la văzătoriu”. Că pre proroc mai înainte norodul îl chema văzătoriu.

10. Și au zis Saul către sluga sa: „Bun easte cuvântul tău, vino și să mergem”. Și au mers în cetatea unde era omul lui Dumnezeu.

11. Și când să suia ei pre costișul cetății, au aflat featele care ieșisă după apă, și le-au întrebat pre eale, zicând: „Aici easte văzătoriu?”

12. Și le-au răspuns lor featele și le-au zis: „Easte, iată, înaintea feații voastre easte, grăbiți, că astăzi au venit în cetate, că jertvă easte norodului astăzi întru Cel Înalt.

13. Deaca veți intra în cetate, îl veți afla, că încă nu s-au suit întru Cel Înalt să mănânce, că norodul nu va mânca până nu va veni el, pentru că el blagoslovească jertva, și după aceeaia mănă cei străini. Drept aceea, acum vă suiți, că astăzi îl veți afla pre el”.

14. Și s-au suit ei în cetate și, mergând prin mijlocul cetății, iată, Samuil le-au ieșit înaintea lor ca să se suie întru Cel Înalt.

15. *Iară Domnul au fost descoperit în ureachea lui Samuil cu o zi mai înainte, decât au venit la el Saul, zicând: *Fapt. 13, 21

16. „Mâne în vreamea aceasta voi trimitte la tine om din pământul lui Veniamin, pre acela să-l ungi domn preste norodul Mieu, Israil, și va mântui pre norodul Mieu din mâna celor de alt neam; că am căutat spre smereniia norodului Mieu, că au venit strigarea lor la Mine”.

17. Și, văzind Samuil pre Saul, Domnul i-au răspuns lui: „Iată omul de carele am grăit ție, acesta va împărăți preste norodul Mieu”.

18. Și s-au apropiat Saul cătră Samuil în mijlocul cetății și au zis: „Spune-mi, rogu-te, carea easte casa văzătorului?”

19. Și, răspunzind Samuil lui Saul, au zis: „Eu însumi sânt acela, suie-te înaintea mea în Cel Înalt, și mănâncă cu mine astăzi, și te voiu slobozi dimineață, și voiu spune ție toate ceale din inima ta.

20. Și de asinele tale ceale pierdute acum de trei zile să nu-ți fie inima la eale, că s-au aflat, și la cine sânt toate ceale bune a lui Israil? Au nu la tine și la toată casa tătâne-tău?”

21. Și, răspunzând Saul, au zis: „Au, doară, nu sânt eu bărbat, feciorul lui Iemeneu, din schiptrul cel mai mic al neamului lui Israil? Și din neamul cel mai mic din tot schiptrul lui Veniamin, și moșiia mea easte mai mică decât toate moșiile lui Veniamin, și pentru ce ai grăit cătră mine după cuvântul acesta?”

22. Și au luat Samuil pre Saul și pre sluga lui, și i-au dus pre ei la sălaș, și le-au dat lor acolo locul cel mai întâiu întră cei chemați, carii era ca vro șaptezeci de oameni.

23. Și au zis Samuil bucătariului: „Dă-mi partea carea ți-am dat, de carea ți-am zis să o ții la tine”.

24. Și, rădicând bucătariul armul și ce era preste el, l-au pus înaintea lui Saul, și au zis Samuil lui Saul: „Iată, puiu înaintea ta ce au fost rămas, mănâncă, că spre mărturie de la norod s-au pus ție acesta, ciuguleaște. Și au mâncat Saul cu Samuil în zioa aceea.

25. Și s-au pogorât din Cel Înalt în cetate, și au așternut lui Saul în foisor și au dormit.

26. Și au fost când să suia zorile au chemat Samuil pre Saul în foisor și i-a zis: „Scoală-te și te voiu slobozi”. Și s-au sculat Saul, și au ieșit el și Samuil până afară.

27. Iară când s-au pogorât ei la o parte a cetății, au zis Samuil lui Saul: „Zi slugii tale să treacă înaintea noastră, și tu stăi aici astăzi, și voiu spune ție cuvântul Domnului”.

CAP 10

Samuil unge pre Saul împărat, lui dându-i-să și adevărindu-să seamnele, prorocește întră proroci, și, aruncând sorți Samuil, întăreaște pre Saul împărat; să pun în carte legile împărăției înaintea Domnului.

*Fapte
13, 21

1*

i luând Samuil vasul cel cu untdelemn, au turnat preste capul lui, și, sărutându-l, i-au zis lui: „Iată, te-au uns pre tine Domnul împărat preste norodul Său, Israil, și tu vei împărăți întră norodul Domnului,

2. (a) În cea veachie, în loc de cătră amiazăzi, în Silo,

și-l vei mântui pre el din mâinile vrăjmașilor lui celor de primpregiur, și acesta va fi ție sămn cum că te-au uns Domnul să fii împărat preste moștenirea Sa.

2. După ce te vei duce astăzi de la mine, vei afla doi oameni la mormântul Rahilei, în muntele lui Veniamin, cătră amiazăzi (a), sărind și jucând, și vor zice ție: «Aflatu-s-au asinele, după care ați mers să le căutați, și, iată, tatăl tău au lăsat cuvântul asinelor și s-au îngrijat pentru voi, zicând: ‘Ce voiu face pentru fiiul mieu?’»

3. Și, trecând de acolo înainte, vei sosi la stejariul Tavor și vei afla acolo trei oameni suindu-să la Dumnezeu în Vetil, unul ducând trei căprișoare, și unul ducând trei vase de pâine, și unul ducând un foale de vin.

4. Și, întrebându-te de pace, îți vor da doao bucăți și le vei lua din mâinile lor.

5. Și după aceasta, vei sosi la dealul lui Dumnezeu, unde easte starea (b) celor de alt neam, acolo easte Nasiv, cel de alt neam, și va fi după ce vei intra acolo în cetate, vei întâmpina o ceată de proroci pogorându-să din Cel Înalt, și înaintea lor alăute și timpene și fluire și copze, și ei prorocind.

6. Și să va pogorî preste tine Duhul Domnului, și vei proroci împreună cu ei, și te vei muta întră alt bărbat.

7. Și va fi după ce să vor întâmpla ție seamnele aceastea, fă toate câte va afla mâna ta, că Dumnezeu va fi cu tine.

8. Și te vei pogorî înaintea mea în Galgala, și, iată, eu mă voiu pogorî la tine, să aducem ardere de tot și să jertvesc jertve păciuitoare, șapte zile vei aștepta până voiu veni eu la tine și-ți voiu arăta ce să faci”.

9. Și s-au făcut când și-au întors umărul său să se ducă de la Samuil, i-au schimbat Dumnezeu altă inimă și au venit toate seamnele aceastea în zioa aceea.

10. Și au venit de acolo la deal și, iată, înaintea lui ceată de proroci, și s-au pogorât preste el Duhul lui Dumnezeu și au prorocit în mijlocul lor.

11. Și toți cei ce l-au fost văzut pre el ieri și alaltaieri l-au văzut, și, iată, el în mijlocul prorocilor prorocea, și au zis norodul, fiește-carele, cătră deaproapele său: „Ce easte aceasta ce s-au făcut fiiului lui Chis,* au și Saul întră proroci?”

12. Și oarecarele dintră ei, răspunzind, au zis: „Și cine easte tatăl lui (b)?” Și pentru aceea s-au făcut pildă: „Au și Saul întră proroci?”

13. Și au încetat a proroci și au venit în deal.

lui Vacalat. 5. (b) În cea veachie: unde easte rădicarea sau strajea. 12. (v) În cea veachie să află: au nu easte Chis?

*Jos
19, 24

14. Și au zis unchiul său cătră el și cătră sluga lui: „Unde ați umblat?” Iară ei au zis: „Să căutăm asinele, și am văzut că nu sânt și am venit la Samuil”.

15. Și au zis unchiul cătră Saul: „Spune-mi, dară, ce Ț-au zis Samuil?”

16. Și au zis Saul cătră unchiul său: „Spun-du-mi, mi-au spus că s-au aflat asinele”. Iară despre cuvântul împărăției, care l-au grăit Samuil, nu i-au spus lui.

17. Și au poruncit Samuil la tot norodul să se adune la Domnul, în Masifat.

18. Și au zis Samuil cătră fiii lui Israil: „Aceastea grăiaște Domnul Dumnezeu lui Israil, zicând: «Eu am scos pre părinții voștri, pre fiii lui Israil, din Egipt, și v-am izbăvit din mâna lui Faraon, împăratul Egiptului, și dintr-a tuturor împăraților, carii vă necăjea pre voi.

19. Iară voi astăzi ați lepădat pre Dumnezeu, Cel ce v-au mântuit din toate răutățile și necazurile voastre, și ați zis: ‘Ba nu, * ci numai împărat să pui preste noi’. Deci acum stați înaintea Domnului, după schiptrurile voastre, și după neamurile voastre»”.

*Sus
8, 19

20. Și au adunat Samuil toate schiptrurile lui Israil și au căzut soarta pre schiptrul lui Veniamin.

21. Și au adunat schiptrul lui Veniamin și neamurile lui, și au căzut soarta pre neamul lui Matari, și au adunat neamul lui Matari și bărbații lui, și au căzut soarta pre Saul, feciorul lui Chis, și-l căuta pre el și nu să afla.

22. Și iară au întreat Samuil pre Domnul, zicând: „Au veni-va bărbatul acela aici?” Și au răspuns Domnul: „Iată, el easte ascuns în vase”.

23. Și alergând Samuil, l-au luat pre el de acolo și l-au pus în mijlocul norodului, și era mai înalt decât tot norodul, de la umăr în sus.

24. Și au zis Samuil cătră tot norodul: „Văzu-t-ați pre carele Și-au ales Domnul, că nu easte aseamenea lui întru voi toți”. Și au cunoscut tot norodul, și au zis: „Să trăiască împăratul”.

25. Și au spus Samuil cătră tot norodul dreptul împărăției; și l-au scris în carte și o au pus înaintea Domnului.

26. Și au slobozit Samuil pre tot norodul, și s-au dus fieștecarele la casa sa, și Saul s-au dus la casa sa în Gavaa, și au mers împreună cu Saul fiii puterilor, a cărora inimă o au fost atins Domnul împreună cu Saul.

27. Iară fiii cei pierzători au zis: „Au acesta ne va mântui pre noi?” Și l-au hulit pre el și nu i-au adus lui daruri, și el s-au făcut a nu-i auzi.

CAP 11

Pogorându-să preste Saul Duhul Domnului și tăindu-și boii bucăți, cheamă norodul la războiu și învinge pre Naas, împăratul amaniteanilor, și i să întărește împărăția în

Galgala.

1. i s-au suit Naas Amaniteanul, și au tăbărât asupra Iavisului Galaadului, și au zis toți bărbații Iavisului către Naas Amaniteanul: „Pune cu noi legătură de pace, și vom sluji ție”.

2. Și au zis cătră ei Naas Amaniteanul: „Așea voiu pune legătură de pace cu voi, ca să vă scoț voao tuturor ochiul cel drept și să vă puiu ocară întru tot Israilul”.

3. Și au zis oamenii Iavisului Galaadului: „Lasă-ne noao șapte zile și vom trimite soli în tot hotarul lui Israil, și, de nu va fi cine să ne mântuiască, vom ieși la voi”.

4. Și au venit solii în Gavaa la Saul, și au grăit cuvintele aceastea la auzul norodului, și, rădicând tot norodul glasul său, au plâns.

5. Și, iată, Saul vinea dimineața din țarină și au zis Saul: „Ce easte, de plânge norodul?” Și i-au spus lui cuvintele acelea ale oamenilor din Iavis.

6. Și s-au pogorât Duhul Domnului preste Saul, după ce au auzit cuvintele aceastea, și s-au mâniaat pre ei cu iuțime foarte.

7. Și luând doi boi, i-au tăiat bucăți și le-au trimis în tot hotarul fiilor lui Israil, prin mâinile solilor, zicând: „Cel ce nu va merge după Saul și după Samuil, așea să va face boilor lui”. Și au căzut spăimântarea Domnului preste norodul lui Israil și au strigat ca un om.

8. Și i-au numărat pre ei în Vezec, în Vama, toți bărbații lui Israil, șease sute de mii, și bărbații lui Iuda, șeptezeci de mii.

9. Și au zis solilor celor ce venisă: „Aceastea veți zice bărbaților Iavisului Galaadului: «Mâne, când va încălzi soarele, va fi voao mântuire»”. Și s-au dus solii în cetate, și au spus bărbaților Iavisului și s-au bucurat.

10. Și au zis bărbații din Iavis cătră Naas Amaniteanul: „Mâne vom ieși la voi, ca să ne faceți noao ce să pare bine înaintea voastră”.

11. Și au fost după a doao zi, Saul au împărțit oastea în trei părți, și au intrat în mijlocul taberii în strajea cea de dimineața, și au bătut pre fiii lui Amon până ce s-au încălzit zioa, și au fost și cei rămași s-au împraștiiat, cât nu au rămas din ei doi într-un loc.

12. Și au zis norodul cătră Samuil: * „Cine easte cel ce au zis că Saul nu va împărăți preste noi? Dă-ne pre oamenii aceia și-i vom omorî pre ei”.

*Sus
10, 21 [27]

13. Iară Saul au zis: „Nu va muri nimenea în zioa aceasta, pentru că astăzi au făcut Domnul mântuire întru Israil”.

14. Și au zis Samuil cătră norod, zicând: „Să meargem în Galgala și să înnoim acolo împărăția”.

15. Și au mers tot norodul în Galgala și au uns Samuil acolo pre Saul să fie

împărat înaintea Domnului în Galgala, și au jertvit acolo jertve și ceale de pace înaintea Domnului. Și s-au vesălit Samuil și tot Israilul foarte.

CAP 12

Samuil să cunoaște nevinovat din mărturisirea norodului; iartă pre Israil pentru nemulțămirea către Dumnezeu și vorbele sale le întărește cu seamne din ceriu, îndemnându-i să se lipească de Domnul, încetează a să ruga pentru ei.

1. i au zis Samuil către tot Israilul: „Iată, am ascultat de cuvântul vostru întru toate câte mi-ați zis mie și am pus împărat preste voi.

2. Și acum, iată, împăratul merge înaintea voastră, că eu am îmbătrânit, și voi ședeți, și fiii miei, iată, întru voi sânt, și, iată, eu am umblat înaintea voastră din tinerețele mele până în zioa aceasta.

Sira. 3. Iată, eu, mărturișiți de mine înaintea 46, 22 Domnului și înaintea unsului Lui, de am luat boul cuiva sau asinul cuiva, sau de am silit pre cineva dintră voi, sau de am asuprit pre cineva, sau de am luat din mâna cuiva mită sau încălțăminte? Mărturișiți asupra mea și voi întoarce voao”.

4. Iară ei au zis către Samuil: „Nu ne-ai făcut strâmbătate noao și nu ne-ai silit pre noi, nici ne-ai asuprit, nici ne-ai înfrânt, nici ai luat din mâna nimăruî nimica”.

5. Și au zis Samuil către norod: „Mărturie eastă Domnul întru voi, și mărturie eastă unsul Lui în zioa aceasta că nu ați aflat în mâna mea nimica”. Iară ei au zis: „Mărturie”.

6. Și au zis Samuil către norod: „Mărturie eastă Domnul, Cel ce au făcut pre Moisi și pre Aaron, și Cel ce au scos pre părinții noștri din Eghipt.

7. Și, acum, stați și voi judeca pre voi înaintea Domnului, și voi spune voao toată dreptatea Domnului, carea au făcut cu voi și cu părinții voștri.

Facer. 8. Cum au intrat Iacov și fiii lui în Eghipt, 46, 5 și i-au smerit pre ei Eghiptul, și au strigat părinții voștri către Domnul, și au trimis Domnul pre Moisi și pre Aaron, și au scos pre părinții voștri din Eghipt, și i-au așezat pre ei în locul acesta.

9. Iară ei au uitat pre Domnul Dumnezeu lor,* și i-au dat pre ei în mâinile lui Sisara, 4, 2 mai-marele oștilor lui Iavis, împăratul Asorului, și în mâinile celor de alt neam, și în mâinile împăratului Moav, și i-au bătut pre ei.

10. Iară după aceea au strigat către Domnul, și au zis: «Păcătuit-am, că am părăsit pre Domnul, și am slujit vaalimilor și desişurilor, și acum scoate-ne pre noi din mâinile vrăjmașilor noștri și vom sluji Ție».

Jude. 11. Și au trimis Domnul pre Ierovaal și 6, 14 pre Varac și pre Ieftae și pre Samuil și

v-au scos din mâinile vrăjmașilor voștri celor de primpregiur, și lăcuiți fără de frică.

12. Și ați văzut că Naas, împăratul fiilor lui Amon, au venit asupra voastră și ați zis:* «Nu, *Sus ci numai împărat să împărătească preste noi, 8, 19 și Domnul Dumnezeu nostru împărătească preste noi». 10, 19

13. Și acum, iată, împăratul pre carele l-ați ales și pre carele l-ați cerut, iată, v-au dat Domnul preste voi împărat.

14. De vă veți teame de Domnul, și veți sluji Lui, și veți asculta glasul Lui, și nu vă veți împotivi gurii Domnului, și veți umbla, și voi și împăratul carele împărătească preste voi, după Dumnezeu vostru, nu va fi mâna Domnului asupra voastră.

15. Iară de nu veți asculta de glasul Domnului, și vă veți împotivi gurii Domnului, va fi mâna Domnului preste voi și preste împăratul vostru.

16. Și acum stați și vedeți lucrul acest mare, care-l va face Domnul întru ochii voștri.

17. Au nu eastă astăzi seacerea grâului? Voi chema pre Domnul, și va da tunete și ploaie, și veți cunoaște și veți vedea că mare eastă răul vostru, care ați făcut înaintea Domnului cerându-vă împărat”.

18. Și au chemat Samuil pre Domnul, și au dat Domnul tunete și ploaie, în zioa aceea, și s-au temut foarte norodul de Domnul și de Samuil.

19. Și au zis tot norodul către Samuil: „Roagă-te pentru robii tăi către Domnul Dumnezeu tău, și nu vom muri, că am adaos la toate capetele noastre răutate, cerându-ne împărat”.

20. Și au zis Samuil către norod: „Nu vă teameți, voi ați făcut tot răul acesta, iară să nu vă abateți de la Domnul, ci să slujiți Domnului cu toată inima voastră.

21. Și să nu meargeți după cei ce nimica nu sânt, carii nimica nu vor folosi voao și carii nu vă vor mântui pre voi, că nimica sânt.

22. Că nu va lepăda Domnul pre norodul Său, pentru numele Său cel mare, că au plăcut Domnului a vă lua pre voi să fiți Lui norod.

23. Iară departe să fie de la mine păcatul acesta înaintea Domnului, ca să încetez a mă ruga Domnului pentru voi, și voi sluji Domnului și voi arăta voao calea cea bună și dreaptă.

24. Iară voi teameți-vă de Domnul și slujiți Lui cu adevăr, și cu toată inima voastră, căci ați văzut ceale mărite care au făcut cu voi.

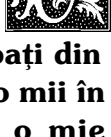
25. Iară de veți face reale, și voi și împăratul vostru veți pieri”.

CAP 13

Cei de alt neam, fiind învinși de Saul, cu mare gătire să întrarmează asupra israilteanilor; iară israilteanii, înfricoșându-să, să ascund prin peșteri. Și Saul, pentru că neaștep-

tând pre Samuil au făcut ardere de tot, să înfruntă și i să spune că-Ș va căuta Domnul alt împărat.

1. iuu de un an era Saul, când au început a împărăți, și doi ani au împărățit preste Israil (a).

[2.] Și și-au ales Saul trei mii de bărbați din bărbații lui Israil, și era cu Saul doao mii în Mahmas și în muntele Vetilului; iară o mie era cu Ionatan, în Gavaa lui Veniamin, și pre celalalt norod, pre fiește-carele, l-au trimis la lăcașul său.

3. Și au bătut Ionatan pre Nasiv, cel de alt neam, carele era în deal, și au auzit cei de alt neam. Iară Saul au trâmbițat cu trâmbiță în tot pământul, zicând: „S-au viclenit robii (b)!”

4. Și tot Israilul au auzit zicându-să că au bătut Saul pre Nasiv, cel de alt neam, și întru nimica nu au socotit Israil pre cei de alt neam, și s-au suit norodul după Saul, în Galgala.

5. Iară cei de alt neam s-au adunat la războiu asupra lui Israil și s-au suit asupra lui Israil treizeci de mii de cară și șease mii de călăreți, și norod era ca nășapul cel din țermurile mării de mult, și s-au suit și au tăbărât în Mahmas, în preajma Vetonului despre răsărit.

6. Iară israilteanii, văzând că le easte strâmt, și nu să pot apropiia, s-au ascuns norodul în peșteri și în stâni și în pietri și în gropi și în lacuri.

7. Și cei ce trecusă Iordanul în pământul lui Gad și a lui Galaad, și, fiind Saul încă în Galgala, tot norodul cel cu dânsul s-au spăriiat.

8. Și au așteptat șeapte zile întru mărturie, după cum au zis Samuil, și nu au venit Samuil în Galgala, și norodul lui s-au răsipit de la dânsul.

9. Și au zis Saul: „Aduceți ca să fac ardere de tot și de pace”. Și au adus ardere de tot.

10. Și după ce au sfârșit a aduce arderea de tot, iată, și Samuil au sosit, și au ieșit Saul înaintea lui să-l blagoslovească pre el.

11. Și au zis Samuil: „Ce ai făcut?” Iară Saul au zis: „Am văzut că să răsipea norodul de la mine, și tu nu ai venit, precum te-ai făgăduit, la zioa cea rânduită, și cei de alt neam s-au adunat în Mahmas.

12. Și am zis: «Acum să vor pogorî cei de alt neam la mine, în Galgala, și feații Domnului nu m-am rugat». Pentru aceea mi-au căutat a aduce ardere de tot”.

13. Și au zis Samuil cătră Saul: „Nebuneaste ai lucrat, că nu ai păzit porunca carea o au poruncit ție Domnul, că acum ar fi făcut Domnul să stea împărăția ta preste Israil până în veac.

1. (a) Adecă, după tălmăcirea cea haldeiască: ca un fiuu de un an, pentru nevinovăția și dreptatea inimii.

14. Ci acum împărăția ta nu va sta la tine,* *Fapt. 15 [13], 22
ci va căuta Domnul Șie om după inima Sa, și va porunci lui Domnul să fie împărat preste norodul Său, că tu nu ai păzit ceale ce Ț-au poruncit ție Domnul”.

15. Și, sculându-să Samuil, s-au dus din Galgala, și rămășița norodului s-au suit după Saul, întru întâmpinare, dinapoia norodului celui războinic, carele vinea din Galgala în Gavaa lui Veniamin, și au numărat Saul norodul, carele s-au aflat cu sâne, ca la șeasă sute de bărbați.

16. Și Saul și Ionatan, fiiul lui, și norodul carele s-au aflat împreună cu ei au șezut în Gavaa lui Veniamin și plângea, iară cei de alt neam tăbărăsă în Mahmas.

17. Și trei căpetenii din țarina celor de alt neam au ieșit a prăda, o căpetenie mergea pre calea Ghefirei, în pământul Saval.

18. Iar altă căpetenie mergea pre calea Gavaaei, carea să abate spre Ghe, cătră Savima cea pustie.

19. Și faur de fier nu să afla în tot pământul lui Israil, că au fost zis cei de alt neam să nu facă evreii sabie și suliță.

20. Și să pogorea tot Israilul în pământul celor de alt neam, ca fieștecarele să-și ascuță fierul plugului și sapa sa, și săcurea sa și seacerea sa.

21. Și era culesul seacerii gata, și unealtele era trei sicli la un dinte, și săcurii și seacerii un preț era.

22. Și au fost în zilele războiului de la Mahmas, nu s-au aflat sabie și suliță în mâna a tot norodul carele era cu Saul și cu Ionatan, numai la Saul și la Ionatan, fiiul lui, s-au aflat.

23. Și au ieșit din starea celor de alt neam, ca să treacă dincolo de Mahmas.

CAP 14

Ionatan, cu sluga sa, nădăjduind în Domnul, răsipeaste tabăra celor de alt neam; iară după învingere, neștiind jurământul tătâne-său și gustând miiare, să judecă spre moarte, ci cu ajutoriul norodului să mântuiaste.

1. i au fost într-o zi, au zis Ionatan, fiiul lui Saul, cătră sluga carele purta armele lui: „Vino și să ne suim la Mesaf, dincolo a celor de alt neam”. Și tătâne-său nu au spus.

2. Și Saul ședea în vârful dealului supt rodiul cel din Maglon, și era cu dânsul ca la vro șease sute de bărbați.

3. Și Ahia, feciorul lui Ahitov, al fratelui lui Iohavid, fiiului lui Finees,* al fiiului lui Ili, preotului lui Dumnezeu, carele în Silo purta efod, și norodul nu știa că s-au dus Ionatan. *Sus 4, 21

4. Și întră trecătoarea pre unde cerca Io-

3. (b) În cea letinească: auză evreii. Simah: auză robii.

natan să treacă la starea celor de alt neam, era de amândoașo părțile, ca niște dinți, (a) stani de piază dincoace și dincolo, numele unuia Voses, și numele celuilalt, Sena.

5. Un stan de piază era despre miiazănoapte, în preajma Mahmasiei; iară celalalt stan de piază era despre răsărit, în preajma Gavaaei.

6. Și au zis Ionatan cătră sluga carele purta armele lui: „Vino să treacem la starea acestor nețiași împregiur, doară ne va mântui pre noi Domnul, că nu easte Domnului cu anevoie a mântui, au înmulți, au împuțini”.

7. Și purtătorul de arme al lui au zis: „Fă tot la ce te va pleca inima ta, iată, eu cu tine sânt, și inima ta easte inima mea”.

8. Și au zis Ionatan: „Iată, noi vom trece la bărbații aceștia și ne vom descoperi cătră ei.

9. Și de vor zice cătră noi: «Stați acolo până vom spune voao», să stăm acolo și să nu ne suim la ei.

10. Iară de vor zice cătră noi: «Suiți-vă la noi», ne vom sui, că i-au dat pre ei Domnul în mâinile noastre, acesta va fi noao semn”.

11. Și au intrat amândoi în starea celor de alt neam, și au zis cei de alt neam: „Iată, evreeii ies din gaurile lor, unde s-au ascuns”.

12. Și au grăit bărbații cei din stare cătră Ionatan și cătră purtătorul lui de arme, și au zis: „Suiți-vă la noi și vom arăta voao cuvântul”. Și au zis Ionatan cătră purtătorul său de arme: „Suie-te după mine,* că i-au dat pre ei Domnul în mâinile lui Israil”.

*1 Mac.
4, 30

13. Și s-au suit Ionatan, târându-să pre mâinile sale și pre picioarele sale, și purtătorul lui de arme după dânsul, și căutară asupra feții lui Ionatan și i-au bătut pre ei, iară purtătorul lui de arme ajuta dinapoia lui.

14. Și au fost bătaia cea dintâiu, carea au bătut Ionatan și purtătorul lui de arme, ca de vro doazeci de oameni cu lovituri și aruncări de pietri cu pietrele câmpului.

15. Și s-au făcut spaimă mare în tabără și în țarină, și tot norodul cel din stare și cei ce să duseasă a prăda s-au spăimântat și ei, și nu vrea să facă, și s-au turburat pământul, și s-au făcut spaimă de la Domnul.

16. Și au văzut străjile lui Saul ceale din Gavaa lui Veniamin, și, iată, tabăra era turburată și de o parte și de alta.

17. Și au zis Saul norodului carele era cu dânsul: „Căutați și vedeți cine dintru voi au mers”. Și au căutat și, iată, nu s-au aflat Ionatan și purtătorul lui de arme.

18. Și au zis Saul cătră Ahia: „Ado efodul!”, că era sicriul lui Dumnezeu în zioa aceea la fiii lui Israil.

19. Și s-au făcut precum au grăit Saul cătră preot, și sunetul în tabăra celor

de alt neam, mergând, mergea și să înmulțea, și au zis Saul cătră preot: „Strângeți mâinile tale”.

20. Și s-au suit Saul și tot norodul carele era cu el, și au venit până la războiu, și, iată, sabiia fieștecăruia era întoarsă asupra deaproapelui său, și turburare mare foarte.

21. Și robii cei ce ieri și alaltaieri era cu cei de alt neam în tabără s-au întors și ei să fie cu Israil, și cu cei ce era cu Saul și cu Ionatan.

22. Și toți israilteanii carii să ascunseasă în muntele lui Efraim au auzit că au fugit cei de alt neam, și s-au însoțit și ei cu ai săi la războiu dinapoia celor de alt neam.

23. Și au mântuit Domnul în zioa aceea pre Israil, și războiul au trecut Vamotul, și tot norodul carele era cu Saul era ca la zece mii de bărbați, și era războiul răsipit în toată cetatea în muntele lui Efraim.

24. Și Saul nu au știut neștiință mare în zioa aceea, și au blăstămat norodul, zicând: „Blăstămat norodul carele va mânca pâine până în seară, și voi izbândi asupra vrăjmașului meu”. Și nu au gustat tot norodul pâine și tot pământul prânzea.

25. Și, iată, pădure era, în carea era miiare pre fața țarinii.

26. Și au intrat norodul în pădurea cea cu miiare, și, iată, curgea miiarea, și nimenea nu au fost carele să-și întoarcă mâna sa la gura sa, că s-au temut norodul de jurământul Domnului.

27. Iară Ionatan nu au fost auzit când au jurat tatăl său pre norod, și întinzând vârful toiagului său cel din mâna sa, l-au împlântat într-un fagur de miiare, și și-au întors mâna sa la gura sa și au văzut ochii lui.

28. Și, răspunzind unul din norod, au zis: „Jurând, au jurat tatăl tău pre norod, zicând: «Blăstămat să fie omul carele va mânca pâine astăzi». Și slăbisă norodul”.

29. Și cunoscând Ionatan, au zis: „Turburat-au tatăl meu pământul, vezi, că au văzut ochii miei, pentru că am gustat puțintel din miiarea aceasta.

30. Ci mai bine de ar fi mâncat, mâncând, astăzi norodul din prăzile vrăjmașilor săi, care le-au aflat, că acum mai mare bătaie ar fi întră cei de alt neam”.

31. Și au bătut în zioa aceea dintru cei din alt neam mai mulți decât în Mahmas, și s-au ostenit norodul foarte.

31. Și s-au pornit norodul la prăzi, și au luat turme și ciurzi și viței de vaci, și au junghiiat pre pământ și au mâncat norodul cu sânge.

32. Și s-au spus lui Saul, zicând că: „Norodul au păcătuit Domnului mâncând cu sânge”. Și au zis Saul: „Din Ghetaim prăvăliți-mi aici o piază mare”.

4. (a) În cea veachie să află, în loc de stan de piază, cale.

33. Și au zis Saul: „Împrăștiați-vă în norod și le ziceți lor: «Fieștecarele dintră voi să aducă aici vițelul său și oaia sa, și să le junghie pre această piază, și le veți mânca, și nu veți păcătui Domnului mâncând cu sânge». Și au adus norodul fieștecarele ce avea în mâna sa noaptea, și au junghiat acolo.

34. Și au zidit acolo Saul jertvenic Domnului.

35. Acesta este jertvenicul cel dintâiu, care l-au zidit Saul Domnului.

36. Și au zis Saul: „Să năvălim preste cei de alt neam noaptea și să-i batem pre ei până ce să va lumina zioa, și să nu lăsăm dintră ei nici un om”. Iară ei au zis: „Tot ce să veade bine înaintea ta fă!” Și au zis preotul: „Să ne apropiem aici, cătră Dumnezeu”.

37. Și au întrebat Saul pre Dumnezeu: „Au pogori-mă-voiu asupra celor de alt neam? Au da-i-va pre ei în mâinile lui Israil?” Și nu i-au răspuns lui Domnul în zioa aceea.

38. Și au zis Saul: „Adunați aici norodul lui Israil din toate părțile, și cunoașteți, și vedeți întru cine s-au făcut păcatul acesta astăzi.

39. Că viu e Domnul, Cel ce au mântuit pre Israil, că de să va fi făcut prin Ionatan, fiiul meu, cu moarte va muri”. Și nu era cine să-i răspundă dintru tot norodul.

40. Și au zis cătră tot bărbatul lui Israil: „Voi veți fi robi, și eu și Ionatan, fiiul meu, vom fi robi”. Și au zis norodul cătră Saul: „Ce este bine înaintea ta fă”.

41. Și au zis Saul: „Doamne Dumnezeu lui Israil, ce este, căci nu ai răspuns robului Tău astăzi? De este întru mine, sau întru fiiul meu, Ionatan, nedreptatea? Doamne Dumnezeu lui Israil, arată, și, de vei zice acestea, dă, dară, norodului Tău, Israil, dă-i, dară, sfințenie”. Și s-au aflat Ionatan și Saul, și norodul au ieșit.

42. Și au zis Saul: „Aruncați soarte întră mine și întră fiiul meu, Ionatan, și pre carele va face Domnul să cază soarta, acela să moară”.

43. Și au zis norodul cătră Saul: „Nu va fi cuvântul acesta”. Și au învins Saul pre norod, și au aruncat soarte întră Saul și întră Ionatan fiiul lui, și au căzut soarta pre Ionatan.

44. Și au zis Saul cătră Ionatan: „Spune, mie, ce ai făcut?” Și i-au spus Ionatan lui și au zis: „Gustând, am gustat cu vârful toiagului celui din mâna mea puțină miiare, și, iată, eu moriu”.

45. Și i-au zis Saul lui: „Acestea să-mi facă mie Dumnezeu și acestea să-mi adaogă, că cu moarte vei muri astăzi, Ionatane”.

46. Și au zis norodul cătră Saul: „Nu va muri astăzi cu moarte Ionatan, cel ce au făcut această mântuire mare întru Israil?”

46. (a) În cea veachie este: blând, viu e Domnul.

4. (a) Bibli. cea de la Vatican are: patru sute de

(a) Viu e Domnul, nu va cădea din capul lui păr pre pământ, că mila lui Dumnezeu au făcut în zioa aceasta”. Și s-au rugat norodul în zioa aceea pentru Ionatan, și nu au murit.

47. Și s-au suit Saul după cei de alt neam, și cei de alt neam s-au dus la locul lor.

48. Și Saul, întărindu-și împărăția preste Israil, bătea primpregiur pre toți vrăjmașii săi, pre Moav și pre fiii lui Amon și pre fiii lui Edom și pre Vetor și pre împăratul Suva, și pre cei de alt neam, oriîncătro să întorcea, făcea mântuire.

49. Și, adunând oaste, au bătut pre Amalic și au scos pre Israil din mâna celor ce-l călca pre el.

50. Și fiii lui Saul au fost Ionatan și Iesiu și Melhisa, și numele celor doao feate a lui, numele ceii întâiu născute, Merov, și numele ceialalte, Melhol.

51. Și numele muierii lui, Ahinoom, fata lui Ahimaas, și numele celui mai mare preste oștile lui, Avenir, feciorul lui Nir, al feciorului unchiului lui Saul.

52. Și Chis, tatăl lui Saul, și Nir, tatăl lui Avenir, feciorul lui Iamin, al feciorului lui Aviil.

53. Și era războiu tare asupra celor de alt neam în toate zilele lui Saul, că pre tot carele-l vedea Saul bărbat tare și pre tot bărbatul fiiul puterii îi aduna pre ei la sine.

CAP 15

Trimițind Domnul pre Saul să șteargă de tot pre Amalic și toate ale lui, Saul au ținut viu pre Agag, și din prăzi spre jertvă; iară Samuil, împutând neascultarea lui Saul, a doao oară îi zice că-l va lăpăda Domnul de la împărăție; și tăind Samuil pre Agag, s-au dus și au plâns pre Saul.

1. i au zis Samuil cătră Saul: „Pre mine m-au trimis Domnul să te ung împărat preste Israil, norodul Lui, și acum ascultă glasul cuvintelor Domnului.

2. Acestea zice Domnul Savaot: «Acum voiu izbândi ceaea ce au făcut Amalic lui Israil,* cum i-au ieșit lui înainte în cale, când să suia din Egipt.

*Ieșire
17, 8

3. Și acum, mergi, și vei bate pre Amalic și pre Ierim, și toate ale lui, și nimica dintru ale lui să nu cruți, și să-l pierzi pre el și să anatematisești pre el și toate ale lui, să nu-ți fie milă de el, și să ucizi de la bărbat până la muiare, și de la prunc până la sugătoriu, și de la vițel până la oaie, și de la cămilă până la asin»”.

4. Și au poruncit Saul norodului și i-au numărat pre ei, în Galgala, doao sute de mii de pedestrași, și din Iuda, treizeci de mii de pedestrași (a).

mii de rânduri. Cea de la Complut: doao sute de mii de rânduri. Și cea letinească: zeace mii pedestri.

5. Și au venit Saul până la cetățile lui Amalic și au pus leșuri în părau.

6. Și au zis Saul către Chineu: „Du-te și ieși dintră Amalichit, ca să nu pieri împreună cu el, că tu ai făcut milă cu fiii lui Israil, când să suia ei din Eghipt”. Și au ieșit Chineul dintră Amalic.

7. Și au bătut Saul pre Amalic, de la Evilat până la Sur, în preajma Eghiptului.

8. Și au prins viu pre Agag, împăratul lui Amalic, și pre tot norodul lui l-au surpat, și pre Ierim l-au ucis cu ascuțitul sabiei.

9. Și Saul și tot norodul au ținut pre Agag viu, și ceale bune din turme și din ciurzi și din bucate și din vii și din toate bunătățile, și nu au vrut să le piarză, numai tot lucrul prost și slab au pierdut.

10. Și s-au făcut cuvântul Domnului către Samuil, zicând:

11. „Rău îmi pare că am pus pre Saul împărat, că s-au abătut de la Mine, și cuvintele Meale nu le-au ținut”. Și s-au mahnit Samuil, și au strigat către Domnul toată noaptea.

12. Și, mâncând Samuil dimineața, au mers întru întâmpinarea lui Israil, și s-au spus lui Samuil, zicând: „Au venit Saul la Charmil și, iată, și-au rădicat mâna (a), și și-au întors carul său și s-au pogorât în Galgala”.

13. Și au mers Samuil la Saul, și, iată, el aducea ardere de tot Domnului din prăzile ceale mai de frunte, care le-au adus de la Amalic, și Saul i-au zis lui: „Bindecuvântat ești tu Domnului, făcut-am toate câte au zis Domnul”.

14. Și au zis Samuil: „Dară ce easte acest glas de turmă în urechile meale, și glasul boilor care auz eu?”

15. Și au zis Saul: „De la Amalic le-am adus, că au ținut norodul ceale mai bune din turme și din boi, ca să jertvească Domnului Dumnezeului tău, iară cealealalte le-am pierdut”.

16. Și au zis Samuil către Saul: „Lasă-mă să-ți spui ție ceale ce au grăit Domnul către mine întru această noapte”. Și au zis lui: „Spune!”

17. Și au zis Samuil către Saul: „Au nu fiind tu mic înaintea Lui, te-au făcut povățuitoriu schiptrului neamului lui Israil și te-au uns pre tine Domnul împărat preste Israil?”

18. Și te-au trimis Domnul în cale și Ț-au zis: «Mergi și piiarde pre Amalic, și ucide pre cei ce au păcătuit împotriva Mea, și să-i bați până ce-i vei sfârși pre ei».

19. Și pentru ce nu ai ascultat de cuvântul Domnului, să faci toate câte Ț-au poruncit ție, ci te-ai pornit a prăda și ai

12. (a) Mână: adecă, sămn de învingere, ca cum el însuși, nu Dumnezeu, ar fi învins. 23. (b) Adecă: ne-

făcut ce e rău înaintea Domnului?”

20. Și au zis Saul către Samuil: „Pentru că am ascultat eu glasul norodului, și am mers în calea în carea m-au trimis Domnul, și am adus spre Agag, împăratul lui Amalic, și pre Amalic l-am pierdut.

21. Și au luat norodul din prăzi, oi și boi, pârga din ceale de pierdut, să jertvească Domnului Dumnezeului nostru în Galgala”.

22. Și au zis Samuil:* „Au, doară, mai mult voiaste Domnul arderi de tot și jertve, decât a asculta de cuvântul Domnului, iată, ascultarea mai bună e decât jertva bună, și înțelegerea, decât grăsimea berbecilor.

23. Că păcatul vraje easte, dureare și năcazuri idolicești aduc (b). Pentru că ai lăpădat cuvântul Domnului și Domnul te va lăpăda să nu fii împărat preste Israil”.

24. Și au zis Saul către Samuil: „Păcătuit-am, că am călcat cuvântul Domnului și cuvântul tău, că m-am temut de norod și am ascultat de glasul lor.

25. Și acum, rădică păcatul meu și te întoarce cu mine, și mă voiu închina Domnului Dumnezeului tău”.

26. Și au zis Samuil către Saul: „Nu mă voiu întoarce cu tine, că ai lăpădat cuvântul Domnului, și Domnul te va lăpăda să nu fii împărat preste Israil”.

27. Și, întorcându-și Samuil fața sa să se ducă, l-au apucat Saul de poala hainei și o au rupt.

28. Și au zis către el Samuil:* „Rupt-au Domnul împărăția ta de preste Israil din mâna ta astăzi și o va da deaproapelui tău celui mai bun decât tine.

29. Și să va împărți Israil în doao, și Cel Sfânt a lui Israil nu Să va întoarce, nici Îi va părea rău, că nu easte ca omul, să-i pară Lui rău”.

30. Și au zis Saul: „Păcătuit-am, ci măreaște-mă înaintea bătrânilor lui Israil și înaintea norodului meu, și te întoarce cu mine, și mă voiu închina Domnului Dumnezeului tău”.

31. Și s-au întors Samuil înapoi cu Saul și s-au închinat Domnului.

32. Și au zis Samuil: „Aduceți-mi pre Agag, împăratul lui Amalic!” Și au venit la dânsul Agag tremurând, și au zis Agag: „De easte așa amară moartea!”

33. Și au zis Samuil către Agag: „În ce chip sabiia ta au făcut pre muieri fără de fii, așa fără de fii va fi mumă-ta întră muieri”. Și au tăiat Samuil pre Agag înaintea Domnului în Galgala.

34. Și s-au dus Samuil în Armatem, și Saul s-au suit în casa sa, în Gavaa.

35. Și n-au mai adaos Samuil a vedea pre Saul până în zioa morții sale, că plângea Samuil pentru Saul, și Domnului l-au părut rău

ascultarea easte ca păcatul vrăjirii. Și a nu umbla după poruncile lui Dumnezeu, ca slujba idolilor.

*Osie
6, 6
Mateiu
9, 13
12, 7

*Jos
28, 17

că au pus pre Saul împărat preste Israil.

CAP 16

Lăpădând Domnul pre Saul, David, cel mai mic dintră fiii lui Iese, să unge împărat, carele zicând cu alăuta înaintea lui Saul, când îl apuca duhul cel rău, îi era mai ușor.

1. i au zis Domnul cătră Samuil: „Până când vei plânge pentru Saul, și Eu l-am lăpădat pre el ca să nu împărățască preste

Israil. Umpleți cornul tău de untdelemn și vino să te trimit la Iese până în Vitleem, că dintru fiii lui Mi-am ales Mie împărat”.

2. Și au zis Samuil: „Cum voiu merge, că va auzi Saul și mă va omori”. Și au zis Domnul: „Ia în mâna ta un vițel de vaci, și vei zice: «Am venit, ca să jertvesc Domnului».

3. Și vei chema pre Iese și pre fiii lui la jertvă, și Eu voiu arăta ție ce să faci, și vei unge pre carele voiu zice ție”.

4. Și au făcut Samuil toate câte i-au grăit lui Domnul, și au venit în Vitleem, și au ieșit bătrânii cetății înaintea lui și au zis: „Pace easte întrarea ta, văzătoriuile?”

5. Și au zis: „Pace, să jertvesc Domnului am venit, sfințiți-vă și vă veseliți împreună cu mine astăzi”. Și au sfințit pre Iese și pre fiii lui, și i-au chemat pre ei la jertfă.

6. Și au fost când intra ei, au văzut pre Eliav, și au zis: „Cu adevărat înaintea Domnului easte unsul Lui”.

7. Și au zis Domnul cătră Samuil: „Să nu te uiți la chipul lui, nici la mărimea lui, pentru că l-am lăpădat pre el, că nu cum veade omul veade Dumnezeu, că omul veade în față, * iară Dumnezeu veade în inimă”.

*Psal.
7, 10

8. Și au chemat Iese pre Aminadav, și au trecut pre dinaintea feații lui Samuil, și au zis: „Nici pre acesta nu l-au ales Domnul”.

9. Și au adus Iese pre Sama și au zis: „Nici pre acesta nu l-au ales Domnul”.

10. Și au adus Iese pre șapte fii ai săi înaintea lui Samuil, și au zis Samuil cătră Iese: „Nu au ales Domnul dintru aceștia”.

11. Și au zis Samuil cătră Iese: „Sfârșitu-s-au pruncii?” Și au zis Iese: „Mai easte cel mai mic, carele paște oile”. Și au zis Samuil cătră Iese: „Trimite și ado pre el, că nu vom ședeă până nu va veni el aici”.

12. Și au trimis și l-au adus pre el, și era el roșu, frumos la ochi și bun la vedea Domnului, și au zis Domnul cătră Samuil: „Scoală-te și unge pre David, că acesta easte bun”.

13. Și au luat Samuil cornul cu untdelemn, * și l-au uns pre el în mijlocul fraților lui, și S-au pogorât Duhul Domnului preste David din zioa aceea, și de aci înainte, și s-au sculat Samuil și s-au dus în Armatem.

*2 Împă.
7, 8
Psalm
88, 21 [20]
Fapte
7, 45
13, 22

14. Și Duhul Domnului S-au depărtat de la Saul, și-l sugruma pre el duh rău de la Domnul.

CAP 16 ȘI 17

15. Și au zis slugile lui Saul cătră el: „Iată, duh rău de la Domnul te sugrumă pre tine.

16. Grăiască, dară, robii tăi înaintea ta și să caute Domnului nostru bărbat, carele să știe cânta cu arfa, și când va fi duhul cel rău preste tine, va cânta cu arfa sa, și bine va fi ție și te vei odihni”.

17. Și au zis Saul cătră slugile sale: „Căutați, dară, bărbat carele știe cânta bine, și-l aduceți la mine”.

18. Și, răspunzind unul din slugile lui, au zis: „Iată, am văzut pre fiul lui Iese Vitleemiteanul, carele știe cânta, și easte om cuminte, și războinic, și înțelept la cuvânt, și om cu bun chip, și Domnul e cu dânsul”.

19. Și au trimis Saul soli la Iese, zicând: „Trimite la mine pre fiul tău, David, cel de la turma ta”.

20. Și au luat Iese un gomor de pâne, și un foale de vin, și un ied de capre, și le-au trimis prin mâna lui David, fiiului său, la Saul.

21. Și au intrat David la Saul, și au stătut înaintea lui, și l-au iubit pre el foarte, și s-au făcut lui purtătoriu de arme.

22. Și au trimis Saul la Iese, zicând: „Să stea David înaintea mea, că au aflat har întru ochii miei”.

23. Și au fost când era de la Dumnezeu duh rău preste Saul, luoa David arfa și zicea cu ea, și răsufla Saul, și era bine lui, și fugea de la el duhul cel rău.

CAP 17

Adunându-să la războiu cei de alt neam împotriva lui Israil; pre Goliat cel tare, care nădăjduia în vârtute și în armele sale, sângură praștia lui David l-au omorât și, tăindu-i David capul, l-au dus la Saul.

1. i adunând cei de alt neam taberile sale la războiu, și s-au adunat în Sohotul Iudeii, și au tăbărât întră Sohot și întră

Azica, la hotarale Domnului.

2. Și, adunându-să, și Saul și bărbații lui Israil au tăbărât în valea Terevintului, și s-au rânduit la războiu împotriva celor de alt neam.

3. Și cei de alt neam sta pre munte dincoace, și Israil sta pre munte dincolo, și valea (a) era întră ei.

4. Și au ieșit un bărbat tare din oastea celor de alt neam, numele lui era Goliat din Ghet, înălțimea lui era de șease coți și o palmă.

5. Și coif de aramă pre capul lui, și cu platoșe de zale îmbrăcat, și platoșea lui cumpănea cinci mii de sicli de aramă și de fier.

6. Și turiiaci de aramă preste fluierile picioarelor lui, și pavază de aramă întră umerii lui.

7. Și coada suliții lui ca sulul țesătorilor, și fierul cel ascuțit al suli-

3. (a) În cea veachie, în loc de vale, să află strungă.

ții lui de șese sute de sicli de fier, și înaintea lui mergea purtătorul lui de arme.

8. Și au stăcut, și au strigat către oastea lui Israil, și au zis lor: „Pentru ce ieșiți să vă bateți cu noi? Au nu sânt eu de alt neam, și voi evrei ai lui Saul? Aleageți-vă voao un bărbat și să se pogoară asupra mea!

9. Și de să va putea bate cu mine și mă va ucide, vom fi voao robi; iară de voiu putea eu și-l voiu ucide pre el, voi veți fi noao robi și veți sluji noao”.

10. Și au zis cel de alt neam: „Iată, eu am ocărât oastea lui Israil astăzi, dați mie om, și să ne batem amândoi”.

11. Și au auzit Saul și tot Israilul cuvintele aceasta ale celui de alt neam, și s-au întristat și s-au spăimântat foarte.

Sus 12. Iară David era fiul unui om efratean din 16, 1 Vitleemul lui Iuda, și numele lui era Iese, și avea el opt feciori, și era om bătrân în zilele lui Saul, și de vârstă cu anii întră oameni.

13. Și cei trei feciori mai mari ai lui Iese au mers după Saul la războiu, Eliav, cel întâiu născut al lui, și al doilea, Aminadav, și al treilea, Sama.

14. Iară David era cel mai mic, și cei trei mai mari s-au dus după Saul.

15. Și s-au dus David și s-au întors de la Saul, ca să pască oile tătâne-său în Vitleem.

16. Și venea cel de alt neam dimineața și seara, și sta stâlp înaintea lui Israil, patruzeci de zile.

17. Și au zis Iese lui David, fiiului său: „Ia fraților tăi un ifi din făina aceasta și aceste zece pâini, și aleargă la tabără și le dă fraților tăi.

18. Și zece cășuleațe de lapte, acestea le vei duce celui mai mare preste mie, și vezi pre frații tăi sânt în pace, și vei ști ce le va trebui, și sâmbăta o vei face cu mine”.

19. Iară Saul cu aceștia și cu tot norodul era în Valea Stejeariului, bătându-să cu cei de alt neam.

20. Și s-au sculat David de dimineață, și au lăsat oile la păzitoriu, și, luând acealea, s-au dus în ce chip i-au poruncit Iese, și au venit la șanț și la oastea carea ieșea la bătaie, și striga la războiu.

21. Și s-au rânduie Israil și cei de alt neam rând împotriva rândului.

22. Și lăsând David povara sa pre mâna străjuitoriului, au alergat la tabără, și venind au întrebat pre frații săi de ceale de pace.

23. Și grăind el cu ei, iată, bărbatul cel tare, Goliat Filistimeanul, numele lui din Ghet, să suia din tabăra celor de alt neam, și grăind el cuvintele acestea, au auzit David.

24. Și tot omul lui Israil, când au văzut pre omul acela, și au fugit de la fața lui și s-au spăriiat foarte.

25. Și au zis omul lui Israil: „Văzut-ați

pre omul acesta ce să suie, căci ca să ocărăscă pre Israil s-au suit, și pre omul carele va ucide pre el îl va îmbogăți împăratul cu bogăție mare, și va da lui pre fata sa, și casa tătâne-său o va scuti întru Israil”.

26. Și au zis David către oamenii cei ce sta împreună cu el, zicând: „Ce să va face omului carele va omori pre cel de alt neam și va rădica ocară de la Israil? Că cine easte cel de alt neam, netăiatul acesta împregiur, carele ocărăște tabăra Dumnezeului celui viu?”

27. Și au zis lui norodul după cuvântul acesta, zicând: „Așea să va face omului, carele va omori pre el”.

28. Și au auzit Eliav, fratele lui cel mai mare, când grăia el către oameni, și s-au mâniat Eliav pre David, și i-au zis: „Pentru ce ai venit aici? Și cui ai lăsat aceale puțineale oi în pustie? Știu eu mândriia ta și răutatea inimii tale, că pentru ca să vezi războiul ai venit aici”.

29. Și au zis David: „Ce am făcut acum? Au nu easte cuvânt?”

30. Și s-au abătut de la el la altul, și i-au grăit lui după cuvântul acesta, și i-au răspuns lui norodul după cuvântul cel dintâu.

31. Și s-au auzit cuvintele care le-au grăit David, și s-au spus înaintea lui Saul, și luându-l pre el, l-au adus la Saul.

32. Și au zis David către Saul: „Să nu să măhnească inima domnului meu pentru el, robul tău va merge și să va bate cu cel de alt neam”.

33. Și au zis Saul către David: „Nu vei putea merge împotriva celui de alt neam, ca să te bați cu el, că tu ești prunc, iară el easte om războinic din tinerețele sale”.

34. Și au zis David către Saul:* „Păștea robul 47, 3 tău oile tătâne-său, și când vinea leul și ursul, și lua vreo oaie din turmă,

35. Mergeam după el și-l băteam, și scoteam oaia din gura lui, și, de să scula asupra-mi, îl apucam de grumazi și-l băteam și-l omoream.

36. Și pre leu și pre urs bătea robul tău, și va fi și acest de alt neam, netăiatul împregiur, ca unul dintru aceștia, acum voiu merge, și-l voiu bate și voiu lua astăzi ocară dintru Israil. Că cine easte acest netăiat împregiur, carele au ocărât tabăra Dumnezeului celui viu?”

37. Și au zis David: „Domnul, Cel ce m-au scos pre mine din mâna leului și din mâna ursului, Acela mă va scoate din mâna acestui de alt neam și netăiat împregiur”. Și au zis Saul către David: „Mergi, și Domnul să fie cu tine”.

38. Și au îmbrăcat Saul pre David cu îmbrăcăminte sale, și coif de aramă au pus pre capul lui, și l-au îmbrăcat cu platoșea.

39. Și au încins spre David cu sabiia sa preste îmbrăcămintea sa, și s-a ostenit David umblând o dată și de doao ori, că nu era

învățat, și au zis David către Saul: „Nu voiu putea merge cu acestea, că nu sânt deprins cu eale”. Și le-au luat de la el.

40. Și au luat bâta sa în mâna sa, și și-au ales cinci pietri neatede din părău, și le-au pus în tașca cea păstorească, carea era la el de adunare.

41. Și praștia lui în mâna lui, și s-au apropiat la bărbatul cel de alt neam, și vinea și cel de alt neam, apropiindu-să de David, și bărbatul cel ce-i purta pavăza, înaintea lui.

42. Și căutând Goliat, cel de alt neam, au văzut pre David și au râs de el, pentru că era prunc și roșu, cu ochii frumoși.

43. Și au zis cel de alt neam către David: „Au, doară, câne sânt eu de vii cu bâta asupra mea, și cu pietri?”

44. Și au zis David: „Ba încă mai rău ești decât cânele”. Și au blăstămat cel de alt neam pre David întru dumnezeii săi.

45. Și au zis cel de alt neam către David: „Vino la mine și voiu da trupul tău paserilor ceriului și fierilor pământului”.

46. Și au zis David către cel de alt neam: „Tu vii la mine cu sabie și cu sulită și cu pavăză; iară eu voiu merge la tine întru numele Domnului Dumnezeului Savaot, Dumnezeului taberii lui Israil, carea o ai ocărât astăzi.

47. Și te va închide Domnul astăzi în mâna mea, și te voiu omorî, și voiu lua capul tău de la tine, și voiu da mădulările tale și mădulările taberii tale, ale celor de alt neam, în zioa aceasta, paserilor ceriului și fierilor pământului, și va cunoaște tot pământul că easte Dumnezeu în Israil.

48. Și va cunoaște toată adunarea aceasta că nu cu sabie și cu sulită mântuiaște Domnul, că a Domnului easte războiul, și va da Domnul pre voi în mâinile noastre”.

49. Și s-au sculat cel de alt neam și au venit întru întâmpinarea lui David; iară David, grăbind, au alergat la bătaie înaintea celui de alt neam.

*Sira. 47, 4
1 Maca. 4, 30

50.* Și, băgând David mâna sa în tașcă, au luat o piază și o au pus în praștie, și au prăștiat și au lovit pre cel de alt neam în frunte, și au trecut piază prin coif în fruntea lui, și au căzut cu fața pre pământ.

51. Și au biruit David pre cel de alt neam cu praștia și cu piază, și au lovit pre cel de alt neam și l-au omorât.

52. Și sabie nu era în mâna lui David și, alergând, au stăcut deasupra lui, și, luând sabia lui, o au scos din teaca ei și l-au omorât pre el, și i-au tăiat capul lui, și văzind cei de alt neam că au murit cel tare a lor, au fugit.

53. Și, sculându-să bărbații lui Israil și a lui Iuda, au strigat și au alergat după ei până la intrarea Ghetei și până la poarta Ascaloniei, și au căzut răniți cei de alt neam în calea porților, și până la

Ghet, și până la Acaron.

54. Și întorcându-să bărbații lui Israil de la gonirea celor de alt neam, și călca taberile lor.

55. Iară David, luând capul celui de alt neam, l-au adus în Ierusalim, și armele lui le-au pus în cortul lui.

56. Și când au văzut Saul pre David ieșind întru întâmpinarea celui de alt neam, au zis către Avenir, mai-marele oastei: „Al cui fecior easte tinerelul acesta, Avenire?” Iară Avenir au zis: „Viu e sufletul tău, împărate, nu știu”.

57. Și au zis împăratul: „Întreabă tu a cui fecior easte tinerelul acesta?”

58. Și după ce s-au întors David de la uciderea celui de alt neam, l-au luat pre el Avenir și l-au dus înaintea lui Saul, și capul celui de alt neam era în mâna lui.

59. Și au zis Saul către el: „Al cui fecior ești, pruncule?” Și au zis David: „Fiiul robului tău, Iese Vitleemiteanului”.

CAP 18

Pentru că iubea Ionatan pre David, cu mare legătură să împreunează amândoi; auzind Saul că lui i să dau mii și lui David zeci de mii pentru învingere, foarte s-au mâniat, și căuta prilej să omoară pre David; și pre Merov, fata sa, pre care o logodisă lui David, o dă lui Adriil, iară pre Melhol, cea mai mică, cu viclesug prin mijlocirea a o sută de mădulări a celor de alt neam, o logodeaște lui David muiare.

1. i au fost după ce au sfârșit a grăi cu Saul, sufletul lui Ionatan s-au legat cu sufletul lui David, și l-au iubit pre el Ionatan ca pre sufletul său.

2. Și l-au luat pre el Saul în zioa aceea și nu l-au lăsat să se întorcă în casa tătâne-său.

3. Și au făcut Ionatan cu David legătură, pentru că-l iubea pre el ca pre sufletul său.

4. Și s-au dezbrăcat Ionatan de veșmântul său cel deasupra cu care era îmbrăcat, și l-au dat lui David, și hainele sale și sabia sa și arcul său și brâul său.

5. Și mergea David oriunde-l trimetea Saul, și înțelepțește să purta, și l-au pus pre el preste bărbații războiului, și au plăcut întru ochii a tot norodului, încă și înaintea slugilor lui Saul.

6. Și au fost la întoarcerea lor, când să întorcea David de la uciderea celui de alt neam, au ieșit ceale ce juca întru întâmpinarea lui David dintru toate cetățile lui Israil, cântând și jucând, și întru întâmpinarea lui Saul, împăratului, cu timpine și cu fluieri și cu alăute.

7. Și cânta muierile și zicea: * „Bătut-au Saul cu miile lui, și David cu zecile de mii ale lui”.

8. Și s-au mâniat Saul foarte, și nu au plăcut întru ochii lui Saul cuvântul

*Jos 21, 11

Sirah. 47, 6

acesta, și au zis: „Lui David au dat zeci de mii, și mie mi-au dat mii, și ce mai lipsește lui, fără numai împărăția?”

9. Și (a) s-au făcut Saul căutând spre David din zioa aceea și de aici înainte.

10. Și au fost a doao zi, au căzut duh rău a lui Dumnezeu preste Saul, și au prorocit în mijlocul casii sale, și David făcea muzică cu mâna sa, ca în toate zilele, iară Saul ținea a mână sulița.

11. Și au rădicat Saul sulița, zicând: „Lo-vi-voiu pre David până în păreate”. Și s-au ferit David de la fața lui de doao ori.

12. Și s-au temut Saul de fața lui David, pentru că Domnul era cu el, și de la Saul S-au fost depărtat.

13. Și l-au depărtat pre el Saul de la sine, și l-au pus mai-mare preste o mie, și ieșea și intra înaintea norodului.

14. Iară David întru toate căile sale înțelepțește să purta, și Domnul era cu el.

15. Și văzind Saul că el era foarte înțelept, să sfiia de fața lui.

16. Și tot Israilul și Iuda iubea pre David, pentru că el intra și ieșea înaintea feții norodului.

17. Și au zis Saul cătră David: „Iată, fata mea cea mai mare, Merov, pre ea o voiu da ție muiare, numai să fii mie fiul puterii, și să te oștești războaiele Domnului”. Iară aceasta au făcut Saul cugetând: „Ca să nu fie mâna mea preste el, ci să fie preste el mâna celor de alt neam”.

18. Și au zis David cătră Saul: „Cine sânt eu și carea easte viața rudenii tatălui meu în Israil, ca să fiu ginere împăratului?”

19. Și au fost în vremea în carea era să se dea lui David, Merov, fata lui Saul, s-au dat lui Adriil Molatineanului muiare.

20. Și Mehol, fata lui Saul, au îndrăgit pre David și s-au spus lui Saul, și s-au părut drept întru ochii lui cuvântul.

21. Și au zis Saul: „Da-o-voiu pre ea lui, ca să-i fie spre puiadecă”. Și era asupra lui Saul mâna celor de alt neam, și au zis Saul cătră David (b): „A doao oară îmi vei fi ginere astăzi”.

22. Și au poruncit Saul slugilor sale, zicând: „Grăiți voi pre ascuns lui David, zicând: «Iată ce voiaște împăratul, și toate slugile lui te iubesc, și tu fii ginere împăratului»”.

23. Și au grăit slugile lui Saul în urechile lui David după cuvintele aceastea, și au zis David: „Au lucru mic să pare întru ochii voștri a fi ginere împăratului? Și eu sânt bărbat smerit, și nu slăvit?”

24. Și au spus slugile lui Saul cuvintele aceastea, care le-au grăit David.

25. Și au zis Saul: „Aceastea să grăiți lui David: «Nu voiaște împăratul altă dare, fără numai o sută de mădulări netăiate îm-

pregiur ale celor de alt neam, să izbândești asupra vrăjmașilor împăratului»”. Și Saul au gândit să bage pre David în mâinile celor de alt neam.

26. Și slugile lui Saul au spus lui David cuvintele aceastea, și au plăcut lui David cuvântul ca să se facă ginere împăratului.

27. Și încă nu s-au plinit zilele și, sculându-să David, au mers el și bărbății lui și au ucis o sută de bărbăți din cei de alt neam, și au adus împăratului mădulările lor ceale netăiate împregiur, și s-au făcut ginere împăratului, și i-au dat Saul pre Mehol, fata sa, muiare lui.

28. Și au văzut Saul și au cunoscut că Domnul easte cu David, și cum că tot Israilul îl iubește.

29. Și au adaos mai mult a să teame de David, și au fost Saul mănios pre David în toate zilele.

30. Și au ieșit boiarii celor de alt neam și s-au făcut din destul ieșirii lor, și David era mai înțelept decât toate slugile lui Saul, și s-au cinstit numele lui foarte.

CAP 19

Saul, vrând a omori pre David, să îmblânzește cu cuvintele lui Ionatan, pre carele, zicând cu alăuta înaintea sa, ispitește a-l pătrunde cu sulița. Ci fugând prin mijlocirea muierei sale, Mehol, să duce la Samuil în Armatem, unde, trimițind Saul în trei rânduri soli să-l prinză, toți au prorocit, și mâniindu-să, s-au dus el și au început și el a proroci, pentru aceea s-au zis: „Au și Saul între proroci?”

1. i au grăit Saul cătră Ionatan, fiul său, și cătră toate slugile sale, ca să omoară pre David, iară Ionatan, fiul lui Saul, iubea pre David foarte.

2. Și au spus Ionatan lui David, zicând: „Saul, tatăl meu, caută să te omoară, păzește-te, dară, mâne dimineață, și te ascunde și șezi ascuns.

3. Și eu voiu ieși și voiu sta rugându-mă de tatăl meu în țarină, acolo unde vei fi tu, și eu voiu grăi pentru tine cătră tatăl meu și voiu vedea ce va fi, și-ți voiu face știre”.

4. Și au grăit Ionatan bine pentru David cătră Saul, tatăl său, și au zis cătră dânsul: „Să nu păcătuiești, împărate, asupra robului tău, David, că nu au greșit ție, și faptele lui bune sânt foarte.

5. Și și-au pus sufletul său în mâna sa, și au ucis pre cel de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare, și tot Israilul au văzut și s-au bucurat, și pentru ce să păcătuiești asupra sângelui nevinovat, omorând pre David fără de vină?”

6. Și au ascultat Saul de cuvântul lui Ionatan, și s-au jurat Saul, zicând: „Viu e Domnul, nu va muri!”

află: cu puterile îmi vei fi ginere astăzi.

9. (a) Adecă: pizmuindu-i. 21. (b) În cea veachie să

7. Și au chemat Ionatan pre David, și i-au spus lui toate cuvintele acestea, și au băgat Ionatan pre David la Saul, și era înaintea lui ca ieri și ca alaltaieri.

8. Și iarăși s-au adaos a fi războiu asupra lui Saul, și s-au întărit David, și au bătut pre cei de alt neam, și i-au bătut bătaie mare foarte, și au fugit ei de la fața lui.

9. Și au fost duh rău a lui Dumnezeu preste Saul, și el dormea în casă, și sulița era în mâna lui, și David făcea cu mâinile sale muzică.

10. Și cerca Saul să lovească cu sulița pre David, și s-au depărtat David de la fața lui Saul, și au lovit cu sulița în păreate, iară David au fugit și au scăpat în noaptea aceea.

11. Și au trimis Saul soli la casa lui David să-l păzască pre el, și dimineață să-l omoară, și au spus lui David Mehol, muiarea lui, zicând: „De nu vei mântui tu sufletul tău în noaptea aceasta, mâne te vei omori”.

12. Și au slobozit Mehol pre David pre fereastră, și s-au dus, și au fugit, și s-au mântuit.

13. Și au luat Mehol chip deșert, și l-au pus în pat, și perină de păr de capre au pus la capul lui, și le-au acoperit cu o haină.

14. Și au trimis Saul soli ca să prinză pre David; iară ea au zis că easte bolnav.

15. Și iară au trimis la David, zicând: „Aduceți-l cu patul la mine, să-l omor”.

16. Și au mers solii, și iată chipul cel deșert în pat, și perină de păr de capre la capul lui.

17. Și au zis Saul către Mehol: „Pentru ce m-ai înșălat așa, și ai slobozit pre vrăjmașul meu, și au scăpat?” Și au zis Mehol lui Saul: „El mi-au zis: «Slobozi-mă, iară de nu, te voi omori»”.

18. Iară David au fugit și au scăpat, și au mers la Samuil în Armatem, și i-au spus lui toate câte i-au făcut Saul, și s-au dus Samuil și David, și au șezut în Navat, la Rama.

19. Și s-au spus lui Saul, zicând: „Iată, David easte în Navat, la Rama”.

20. Și au trimis Saul soli ca să prinză pre David, și mergând aceia au văzut adunare de proroci carii proceea, și pre Samuil stând mai mare preste ei, și au fost Duhul lui Dumnezeu preste solii lui Saul, și au prorocit și ei.

21. Și s-au spus lui Saul, și au trimis alți soli, și au prorocit și aceștia, și au adaos a trimite Saul și al treilea rând de soli, și au prorocit și aceștia.

22. Și s-au mâniat cu iuțime Saul, și s-au dus și el în Armatem, și venind până la fântâna ariei cea din Sefi, au întreat și au zis: „Unde easte Samuil și David?” Și zisără: „Iată, în Navat, la Rama”.

3. (a) În cea grecească de la Vatican easte: umplu-tu-s-au întră mine și întră moarte. Jidove.: un paș easte

23. Și s-au dus de acolo în Navat, la Rama, și au fost și preste el Duhul lui Dumnezeu, și au mers prorocind până ce au venit în Navat, la Rama.

24. Și s-au dezbrăcat de hainele sale, și au prorocit înaintea lor, și au căzut gol toată zioa aceea și toată noaptea, pentru aceea s-au zis: * „Au și Saul întră proroci?”

*Sus
10, 12

CAP 20

Sfatul și legătura lui David și a lui Ionatan.

1. i au fugit David din Navatul cel din Rama, și au venit înaintea lui Ionatan, și au zis: „Ce am făcut? Și carea easte strâmbătatea mea? Și ce am greșit înaintea tătâne-tău, de caută sufletul meu?”

2. Și i-au zis Ionatan lui: „Nicidecum nu vei muri tu, că nu va face tatăl meu nici un lucru mare sau mic, care să nu-l descopere urechii mele, și pentru ce să ascunză tatăl meu de cătră mine cuvântul acesta? Nu easte aceasta”.

3. Și răspunzind David lui Ionatan, au zis: „Bine știe tatăl tău că am aflat har înaintea ta, pentru aceea au zis: «Să nu știe aceasta Ionatan, ca nu cumva să nu vrea». Ci viu e Domnul, și viu e sufletul tău, că precum am zis s-au umplut întră mine și întră tatăl tău până la moarte (a)”.

4. Și au zis Ionatan cătră David: „Ce pofteaște sufletul tău, și ce să-ți fac?”

5. Și au zis David cătră Ionatan: „Iată, mâne e lună noao, și eu șezind nu voi șede cu împăratul a mânca, și tu să mă slobozi să mă ascunz în câmp până în desară.

6. Și de va întreba tatăl tău și mă va căuta, să zici: «Cerându-să s-au cerut de la mine David să alearge până la Vitleem, cetatea sa, că jertva zilelor easte acolo a tot neamul».

7. Și de va zice: «Bine», pace va fi robului tău, iară de-ț va răspunde aspru, să știi că s-au plinit răul la el.

8. Și fă milă cu robul tău, că pre mine, robul tău, m-ai adus să fac legătura Domnului împreună cu tine, și de easte nedreptate întru robul tău, omoară-mă tu, pentru ce să mă bagi așa la tatăl tău?”

9. Și au zis Ionatan: „Nicidecum nu va fi ție aceasta, că de voi ști că s-au plinit răul la tatăl meu, ca să vie preste tine și preste cetățile tale, voi spune ție”.

10. Și au zis David cătră Ionatan: „Cine va spune mie de va răspunde aspru tatăl tău?”

11. Și au zis Ionatan cătră David: „Mergi și așteaptă în țarină”. Și au mers amândoi în țarină.

12. Și au zis Ionatan cătră David: „Domnul Dumnezeuul lui Israil știe că voi întreba

întră mine și întră moarte. Latin.: că numai cu o treaptă eu și moartea ne despărțim.

pre tatăl meu cum va fi vreme de trei ori, și de va fi bine pentru David, voi trimite la tine în țarină.

13. Acestea să facă Dumnezeu lui Ionatan, și aceste să-i adaogă, că de va voi tatăl meu să aducă asupra ta reale, voi descoperi urechii tale și te voi slobozi, și vei merge în pace, și să fie Domnul cu tine, precum au fost cu tatăl meu.

14. Și de voi mai trăi eu, să face milă cu mine.

15. Iară de voi muri cu moarte, să nu rădici mila ta de la casa mea până în veac, și când va rădica Domnul pre vrăjmașii lui David, pre fieștecarele, de pre fața pământului, să se afle numele lui Ionatan la casa lui David, și să caute Domnul pre vrăjmașii lui David”.

16. Și au ados încă Ionatan a să jura lui David, pentru că iubea pre el, căci iubea sufletul celui ce-l iubea pre el.

17. Și au zis Ionatan: „Mâne easte lună noao, și tu te vei socoti că va fi scaonul tău gol.

18. Și vei întrei, (b) și te vei socoti, și vei veni la locul tău unde te-ai ascuns în zioa cea de lucru, și vei șede lângă pîiatra aceasta.

19. Și eu trei săgeți voi răpezi, slobozindu-le la semn.

20. Și, iată, voi trimite pruncul, zicând: «Mergi de-mi află săgeata».

21. De voi zice pruncului: «Dincoace de tine easte săgeata, dincoace ia-o pre ea», tu vino, că pace easte ție, și rău nu easte ție, viu e Domnul.

22. Iară de voi zice tinerelului: «Dincolo de tine easte săgeata mai înainte», să te duci, că te-au slobozit pre tine Domnul.

23. Și de cuvântul care l-am grăit eu și tu, iată, Domnul easte martor întră mine și întră tine, până în veac”.

24. Și s-au ascuns David în țarină, și au venit luna, și au venit și împăratul la masă să mănânce.

25. Și au șezut după obiceiul pre scaonul său, și s-au sculat Ionatan, și au șezut Avenir de laturea lui Saul, și locul lui David s-au socotit.

26. Și nimica nu au grăit Saul în zioa aceea, că gândea că, doară, s-au întâmplat, de nu easte curat, și nu s-au curățit.

27. Iară în zioa a doao a lunei, iarăși s-au socotit locul lui David, și au zis Saul cătră Ionatan, fiiul său: „Pentru ce nu au venit feciorul lui Iese nici ieri, nici astăzi la masă?”

28. Și au răspuns Ionatan lui Saul, zicând: „S-au cerut de la mine David să meargă până la Vitleem, cetatea sa.

29. Și au zis: «Slobozi-mă, că jertveaste neamul meu în cetatea aceea, și mi-au poruncit mie frații miei, și acum, de am aflat har întru ochii tăi, lasă-mă să mă duc și să

18. (a) Și vei întrei, adecă: trei zile vei rămânea ascuns.

văz pre frații miei». Pentru aceea nu au venit la masa împăratului”.

30. Și s-au mâniat Saul cu mânie pre Ionatan foarte, și i-au zis lui: „Fecior de featele ceale ce merg de bunăvoie, au nu știu eu că soț ești tu fiiului lui Iese, spre rușinarea ta și spre rușinarea descoperirii maicii tale?”

31. Că în toate zilele câte va trăi pre pământ feciorul lui Iese nu să va întemeia împărăția ta; acum, dară, trimite și prinde pre tinărul acela, că fiiul morții easte el”.

32. Și răspunzind Ionatan lui Saul, tatălui său, au zis: „Pentru ce să moară? Ce au făcut?”

33. Și au rădicat Saul sulita asupra lui Ionatan să-l omoară, și au cunoscut Ionatan că s-au plinit răul acesta de la tatăl său să omoară pre David.

34. Și au sărit Ionatan de la masă aprins de mânie, și nu au mâncat pâine în zioa a doao a lunei, că s-au întristat pentru David, căci au hotărât tatăl său să-l omoară.

35. Și după ce s-au făcut dimineață, au ieșit Ionatan în țarină, precum s-au făgăduit întru mărturie lui David, și un prunc mic cu dânsul.

36. Și au zis pruncului: „Aleargă, află-mi săgețile care le sloboz eu”. Și au alergat pruncul, și el au slobozit săgeata, și o au adus pre ea.

37. Și s-au dus pruncul până la locul unde au slobozit Ionatan săgeata, și au strigat Ionatan după prunc, și au zis: „Mai încolo de tine înainte easte săgeata”.

38. Și au strigat Ionatan după prunc, zicând: „Aleargă curând și să nu stai!” Și au cules pruncul lui Ionatan săgețile, și le-au adus la domnul său.

39. Și pruncul nu au știut nimica, fără numai Ionatan și David au știut cuvântul acesta.

40. Și Ionatan au dat armele sale pruncului, și au zis pruncului său: „Pasă, întră în cetate”.

41. Și după ce s-au dus pruncul, s-au sculat și David de la pîiatra căii, și au căzut cu fața sa la pământ, și s-au închinat lui de trei ori, și au sărutat unul pre altul, și au plâns fieștecarele pentru deaproapele său, iară David au plâns mai mult.

42. Și au zis Ionatan lui David: „Mergi în pace, și precum ne-am jurat amândoi în numele Domnului, zicând: «Domnul să fie martor întră mine și întră tine, și întră sămânța mea și întră sămânța ta, până în veac»”. Și s-au sculat David și s-au dus, iară Ionatan au intrat în cetate.

CAP 21

Pribegind David în Nomva, cetatea leviților, și silit fiind de foame, au mâncat la Avimeleh pâinile punerii-înaintea Domnului, împreună cu cei ce era cu dânsul, fiind de față Doic Sirul, și luând sabiia lui Goliat, au fugit la Aghus, împăratul Ghetei, înaintea căruia să face ca cum ar fi nebun.

1. i au venit David în Nomva, la preotul Avimeleh, și s-au spăimântat Avimeleh de venirea lui, și i-au zis lui: „Pentru ce tu sângur ești, și nimenea cu tine?”

2. Și au zis David lui Avimeleh, preotului: „Împăratul mi-au poruncit cuvânt astăzi, și mi-au zis: «Nimene să nu știe cuvântul pentru care eu te trimit pre tine, și care eu ți-am poruncit ție». Și am zis slugilor în locul care să chiiamă (a) Felani Meamoni.

3. Și acum de sânt supt mâna ta cinci pâini, dă în mâna mea ce să va afla”.

4. Și răspunzând preotul lui David, au zis: „Nu sânt supt mâna mea pâini proaste, fără numai sfinte pâini sânt, de s-au păzit slugile mai ales de muieri, așa vor mânca”.

5. Și răspunzând David preotului, i-au zis: „Și de muiare ne-am ferit ieri și alaltaieri, când am purces în cale toate slugile au fost curățite, și această cale sfântă nu easte, ci să va sfinți astăzi pentru vasăle mele”.

Mat. 12, 3 4 6. Și Avimeleh, preotul, i-au dat lui pâinile punerii-înainte, că nu era acolo pâine, fără numai pâinile punerii-înainte, ceale luate dinaintea feții Domnului, ca să se puie pâine caldă în zioa în carea le-au luat pre eale.

7. Și era acolo unul din slugile lui Saul în zioa aceeaa ținut înaintea Domnului, și numele lui Doic Sirul, carele păștea mușcoii lui Saul.

8. Și au zis David cătră Avimeleh: „Vezi de easte aici supt mâna ta suliță au sabiie, că sabiia mea și armele mele nu le-am luat în mâna mea, că grăbea cuvântul împăratului”.

9. Și au zis preotul: „Iată, easte aici sabiia lui Goliat, celui de alt neam, pre carele l-ai ucis în valea Ila, iată, easte învăluită cu o haină, dinapoia ceii preste umăr; de vrei să o iai aceasta, ia-o, că nu easte aici alta, afară de aceasta”. Și au zis David: „Iată, nu easte ca aceasta, dă-mi-o”. Și o au dat lui pre ea.

10. Și s-au sculat David, și au fugit în zioa aceea de la fața lui Saul, și au venit David la Aghus, împăratul Ghetei.

11. Și au zis slugile lui Aghus cătră dânsul: „Au nu acesta easte David, împăratul pământului? Au nu acestuia au început a striga ceale ce juca, zicând: «Au ucis Saul cu miile sale, și David cu zecile de mii ale sale?»”

*Sus 18, 7 Sirah 47, 6 12. Și au pus David cuvintele acestea în inima sa, și s-au spăriiat foarte de fața lui Aghus, împăratul Ghetei.

13. Și și-au schimbat fața sa înaintea lui, și să făcea în zioa aceea ca cum ar fi nebun la ușile cetății, și să sprijinea cu mâinile sale, și cădea pre ușile cetății, și balele lui curgea pre barba lui.

14. Și au zis Aghus cătră slugile sale:

2. (a) În cea de la Vatican: ce să chiiamă credința lui Dumnezeu.

„Iată, vedeți om nebun, pentru ce l-ați adus la mine?”

15. Au, doară, de nebuni am eu lipsă? Pentru ce l-ați adus, ca să se nebunească la mine? Acesta nu va intra în casa mea”.

CAP 22

David priimește la sine pre mulți în peștera Odolam. De acolo să duce în Masifatul lui Moav; de unde, zicându-i prorocul Gad, să întoarce în pământul lui Iuda. Iară Saul, chemând pre Ahimeleh și pre frații lui, preoții Domnului din Nomva, pre toți i-au omorât prin mâna lui Doic Sirul, trei sute și cinci de bărbați.

1. i s-au dus de acolo David și au scăpat, și au venit în peștera Odolam, și auzind frații lui și toată casa tătâne-său, s-au pogorât acolo la el.

2. Și s-au adunat la el toți cei ce era în nevoie, și toți deatornicii, și toți cei năcăjiți cu sufletul, și era povățuitoriu preste ei, și era cu el ca la vro patru sute de bărbați.

3. Și s-au dus David de acolo în Masifatul lui Moav, și au zis cătră împăratul lui Moav: „Să fie tatăl meu și mumă-mea la tine, până voi ști ce va face mie Dumnezeu”.

4. Și au rugat fața împăratului lui Moav, și au lăcuit la dânsul în toate zilele în care au fost David în cetatea aceeaa.

5. Și au zis Gad, prorocul, cătră David: „Nu șede în cetatea aceasta, mergi și te întoarce în pământul lui Iuda”. Și mergând David, au venit și au șezut în cetatea Saric.

6. Și au auzit Saul că s-au știut David și bărbații cei cu el, și Saul șede în deal, supt arătura cea din Rama, și sulița în mâna lui, și toate slugile lui sta împregiurul lui.

7. Și au zis Saul cătră slugile sale, care sta împregiurul lui: „Ascultați, fiii lui Veniamin, au cu adevărat tuturor voao va da fiul lui lese țarine și vii și pre toți pre voi vă va pune mai-mari preste sute și preste mii.

8. Că v-ați strâns toți asupra mea, și nu easte cine să fie descoperit urechii miiale, când au făcut legătură fiul meu cu fiul lui lese, și nimenea dintră voi nu easte pre carele să-l doară de mine și să-mi spuie, pentru că au rădicat fiul meu pre robul meu asupra mea vrăjmaș, precum easte în zioa aceasta”.

9. Și răspunzind Doic Sirul, cel mai mare preste mușcoii lui Saul, au zis: „Văzut-am pre fiul lui lese venit în Nomva, la Avimeleh, preotul, fiul lui Ahitov.

10. Și au întrebat pentru el pre Dumnezeu, și de mâncat i-au dat, și sabiia lui Goliat, celui de alt neam, i-au dat lui”.

11. Și au poruncit împăratul să chiiame pre preotul Avimeleh, fiul lui Ahitov, și pre toți fiii tătâne-său, preoții cei din Nom-

va, și au venit toți la împăratul.

12. Și au zis Saul: „Ascultă acum, fiiule al lui Ahitov”. Și au zis: „Iată eu, grăiaște, doamne”.

13. Și au zis Saul lui: „Căci te-ai unit asupra mea tu și fiul lui Iese, și i-ai dat lui pâine și sabie, și ai întregat pentru el pre Dumnezeu, ca să-l pui asupra mea vrăjmaș, ca în zioa aceasta?”

14. Și au răspuns Avimeleh împăratului, și au zis: „Și cine easte întru toate slugile tale ca David credincios, și ginere împăratului, și ascultătoriu de toată porunca ta, și mărit în casa ta?”

15. Au, doară, astăzi am început a întreba pre Dumnezeu pentru el? Nicidecum să nu gândească împăratul acest lucru de robul său, nici de toată casa tatălui meu, că nu au știut robul tău întru toate acestea cuvânt mare, sau mic”.

16. Și au zis împăratul Saul: „Cu moarte vei muri, Avimeleh, tu și toată casa tătâne-tău!”

17. Și au zis împăratul slujitorilor, carii sta lângă dânsul: „Vă duceți și omorâți pre preoții Domnului, că mâna lor easte cu David, și pentru că au știut că el fuge, și nu mi-au spus mie”. Ci slugile împăratului nu au vrut să rădice mâinile sale ca să omoară preoții Domnului.

18. Și au zis împăratul lui Doic: „Întoarce-te tu și omoară pre preoți”. Și s-au întors Doic Sirul, și au omorât pre preoții Domnului în zioa aceea, trei sute și cinci de bărbați, toți carii purta efod.

19. Și Nomva, cetatea preoților, o au bătut cu ascuțitul sabiei de la bărbat până la muiare, de la prunc până la sugătoriu, și boul și asinul și oaia.

20. Și au scăpat un fecior a lui Avimeleh, fiiului lui Ahitov, anume Aviatar, și au fugit după David.

21. Și au spus Aviatar lui David că au omorât Saul pre toți preoții Domnului.

22. Și au zis David lui Aviatar: „Știiam în zioa aceea, când era acolo Doic Sirul, că va spune lui Saul, eu sânt pricina morții sufletelor casii tătâne-tău.

23. Șezi cu mine, nu te teame, că unde voiu căuta loc sufletului meu, voiu căuta și sufletului tău, pentru că ai scăpat tu la mine”.

CAP 23

Mântuind David Cheila de cei de alt neam, ca să nu-l dea lăcuitorii din Cheila în mâinile lui Saul, să duce în pustia Zif, unde vădindu-l zifeanii, să înnoiaște legătura întră David și întră Ionatan; Saul îl goneaște, ci pentru năvălirea celor de alt neam, îl lasă.

1. i au spus lui David, zicând: „Iată, cei de alt neam bat Cheila, și pradă și calcă ariile”.
2. Și au întregat David pre Domnul, zicând: „Duce-mă-voiu, și să bat pre cei de alt

neam?” Și au zis Domnul: „Du-te, și vei bate pre cei de alt neam și vei mântui Cheila”.

3. Și au zis bărbații lui David cătră dânsul: „Iată, noi aici în Iudeea ne teamem, și cum va fi de vom merge la Cheila, în pântecel celor de alt neam vom întra?”

4. Și au adaos David a întreba încă pre Domnul, și i-au răspuns lui Domnul, și i-au zis: „Scoală-te și te pogoară la Cheila, că Eu dau pre cei de alt neam în mâinile tale”.

5. Și s-au dus David și bărbații cei ce era cu ei la Cheila, și s-au bătut cu cei de alt neam, și aceia au fugit de la fața lui, și le-au luat dobitoacele lor, și i-au bătut pre ei bătaie mare, și au mântuit David pre cei ce lăcuia în Cheila.

6. Și au fost după ce au fugit Aviatar, fiiul lui Avimeleh, la David, s-au pogorât și el cu David la Cheila, având efod în mâna sa.

7. Și s-au spus lui Saul că au venit David la Cheila, și au zis Saul: „Datu-l-au pre el Dumnezeu în mâinile mele, că s-au închis întrând în cetate cu porți și cu încuietori”.

8. Și au poruncit Saul tot norodului să se pogoară la războiu la Cheila, ca să prinză pre David și pre bărbații lui.

9. Și cunoscând David că nu va înceta Saul de la răutatea cea asupra lui, au zis cătră Aviatar, preotul: „Ado efodul Domnului”.

10. Și au zis David: „Doamne Dumnezeul lui Israil, auzind au auzit robul Tău că cearcă Saul să vie la Cheila să strice cetatea pentru mine.

11. Conteni-să-va sau pogorî-să-va acum Saul, precum au auzit robul Tău? Doamne Dumnezeul lui Israil, spune robului Tău”. Și au zis Domnul: „Să va pogorî”.

12. Și au zis David: „Au da-mă-vor cei din Cheila pre mine și pre oamenii miei în mâinile lui Saul?” Și au zis Domnul: „Da-vor”.

13. Și s-au sculat David și bărbații cei ce era cu el, ca la vro patru sute, și ieșind din Cheila mergea încătroputea merge, și s-au spus lui Saul că au ieșit David din Cheila, și au părăsit a ieși.

14. Și au șezut David în Maserem, în pustie, la strâmtori, și au șezut în munte, în pustia Zif, în pământ năsipos, și-l căuta pre el Saul în toate zilele, și nu l-au dat pre el Domnul în mâinile lui.

15. Și au văzut David că iasă Saul să-l caute pre el, și David era în muntele cel uscat, în cea noao, Zif.

16. Și s-au sculat Ionatan, feciorul lui Saul, și au mers la David în cea noao, și au întărit mâinile lui întru Domnul.

17. Și au zis cătră el: „Nu te teame, că nu te va afla pre tine mâna lui Saul, tatălui meu, și tu vei împărăți preste Israil, și eu voiu fi ție al doilea, și Saul, tatăl meu, știe aceasta”.

18. Și au făcut amândoi legătură înaintea Domnului, și David au șezut în cea noao,

iară Ionatan s-au dus la casa sa.

Jos 19. Și s-au suit zifeii din uscat la Saul în deal, zicând: „Iată, David s-au ascuns la noi în Mesara, în strâmtori, în cea noao, în dealul lui Ehela, de-a dreapta Iesemonului.

20. Acum, dară, toți, precum au dorit sufletul împăratului, să se pogoară la noi, că închiși sânt în mâinile împăratului”.

22. Și le-au zis lor Saul: „Blagosloviți sântei voi Domnului, că v-au durut de mine.

23. Meargeți și gătiți încă mai bine, și căutați și vedeți locul lui unde easte piciorul lui degrabă, acolo unde ați zis, ca nu cumva cu vicleșug să se meșteșugască.

24. Și vedeți și știți toate locurile unde să ascunde el, și vă întoarceți la mine cu lucrul gata, și voi merge cu voi, și va fi de va fi pre pământ, eu îl voi căuta pre el întru toate miile Iudei”.

25. Și s-au sculat zifeii și au mers înaintea lui Saul; iară David și bărbații lui era în pustia Maonului cătră seară; de-a dreapta Iesemonului.

26. Și s-au dus Saul și bărbații lui să caute pre David, și s-au dat știre lui David, și s-au pogorât la pîiatra cea din pustia Maonului, și au auzit Saul, și au alergat după David la pustia Maonului.

27. Și mergea Saul și bărbații lui de partea muntelui, dincoace; iară David și bărbații lui era de partea muntelui, dincolo, și să ferea David a merge de cătră fața lui Saul, și Saul și bărbații lui au tăbărât asupra lui David și asupra bărbaților lui, să-i prinză pre ei.

28. Și au venit la Saul vestitoriu, zicând: „Grăbeaște și vino, că cei de alt neam au intrat în pământ”.

29. Și s-au întors Saul de la alergarea după David și s-au dus întru întâmpinarea celor de alt neam, pentru aceaea s-au chemat locul acela Piatra Împărțirei.

CAP 24

David, fiind pitulat în peștera Engadului, au tăiat poala hainei lui Saul pre ascuns. Și nevrând a-l omorî, l-au slobozit pre el. Pentru aceaea, Saul își cunoaște vina sa, și știind că David va împărăți, pofteaște să joare David că nu-i va șterge sămânța după dânsul. Și jurând David pre Domnul, s-au dus Saul la casa sa.

1. i s-au sculat David de acolo și au șezut în strâmtorile Engadului.

2. Și au fost după ce s-au înturnat Saul de după cei de alt neam, i-au spus lui, zicând că: „David easte în pustia Engadului”.

3. Și luând cu sine trei mii de bărbați aleși din tot Israilul, s-au dus să caute pre David și pre bărbații lui pre fața Sadeemului.

4. Și au venit la stânile turmelor cea-

4. (a) Sirul are: și Saul au intrat ca să doarmă.

CAP 23 ȘI 24

le de lângă cale, și era acolo o peșteră. Și Saul au intrat ca să se gătească (a), iară David și bărbații lui ședeau mai înlăuntru în peșteră.

5. Și au zis bărbații lui David cătră dânsul: „Iată, aceasta easte zioa carea au zis Domnul cătră tine, ca să dea pre vrăjmașul tău în mâinile tale, și ca să faci lui cum va plăcea întru ochii tăi”. Și s-au sculat David și au tăiat pre ascuns poala hainei lui Saul.

6. Și au fost după aceasta, au părut rău lui David pentru că au tăiat poala hainei lui.

7. Și au zis David cătră bărbații săi: „Nicidecum să nu fie mie de la Domnul, ca să fac lucrul acesta domnului meu, unsului Domnului, și să puiu mâna mea preste el, că unsul Domnului easte acela”.

8. Și au potolit David cu cuvinte pre bărbații săi, și nu i-au lăsat să se scoale să omoară pre Saul. Iară Saul, sculându-să din peșteră, s-au dus în calea sa.

9. Și s-au sculat și David după el din peșteră, și au strigat David după Saul, zicând: „Doamne, împărate”. Și au căutat Saul îndărăpt. Iară David, plecându-să cu fața sa la pământ, s-au închinat lui.

10. Și au zis David cătră Saul: „Pentru ce ascuți de cuvintele norodului, ce zice: «Iată, David caută sufletul tău?»

11. Iată, în zioa aceasta au văzut ochii tăi cum te-au dat Domnul astăzi în mâinile mele în peșteră, și nu am vrut să te omor, și nu m-am îndurat de tine, și am zis: «Nu voi pune mâna mea preste domnul meu, că unsul Domnului easte acesta».

12. Și, iată, poala hainei tale în mâna mea easte, eu am tăiat poala hainei tale și nu te-am omorât, cunoaște și vezi astăzi că nu easte în mâna mea răutate, nici păgânătate, nici defăimare, și n-am păcătuit asupra ta, și tu vânezi sufletul meu ca să-l iai pre el.

13. Judece Domnul întră mine și întră tine, și să-mi izbândească Domnul de pre tine; iară mâna mea nu va fi asupra ta.

14. Precum să zice în pilda cea veachie: «Dintru cei fără de leage va ieși păcatul», iară mâna mea nu va fi preste tine.

15. Și acum, după cine umbli, împărate a lui Israil? După cine alergi? După un câne mort, după un purece?

16. Fie Domnul judecătoriu și legiuitoriu întră mine și întră tine, vază Domnul și să judece judecata mea, și să mă izbândească din mâna ta”.

17. Și au fost după ce au încetat David a grăi cătră Saul cuvintele aceastea, au zis Saul: „Glasul tău easte acesta, fiule David?” Și râdicând Saul glasul său, au plâns.

18. Și au zis Saul cătră David: „Mai drept ești tu decât mine, că tu mi-ai dat

Latinul: ca să-și deșearte pânțele.

mie bune, iară eu Ț-am răsplătit reale.

19. Și tu mi-ai arătat mie astăzi ce bine mi-ai făcut, cum m-au dat Domnul în mâinile tale astăzi, și nu m-ai omorât.

20. Că de va afla neștine pre vrăjmașul său în năcaz, și-l va slobozi în cale bună, și Domnul va răsplăti lui bune, precum ai făcut tu astăzi.

21. Și acum, iată, eu cunosc că cu adevărat vei împărăți, și va sta în mâna ta împărăția lui Israil.

22. Și acum, joară mie pre Domnul că nu vei piiarde sămânța mea după mine, și nu vei piiarde numele meu din casa tătâne-mieu”.

23. Și au jurat David lui Saul, și s-a dus Saul la casa sa, iară David și bărbații lui s-au suit în Mesara cea strâmtă.

CAP 25

Murind Samuil, îl plânge tot Israilul; David să laudă cu moarte lui Naval pentru că au tăgăduit hrana, ci cu blândă rugăminte Avigaili să îmblânzească, pre carea, după moartea lui Naval, o ia șieși muiare, împreună și pre Ahinaam; iară Saul dă pre Mehol, fata sa, lui Falti.

*Jos
28, 3
Sirah
46, 23

1. **S**i au murit Samuil, și s-au adunat tot Israilul și l-au plâns, și l-au îngropat în casa lui, în Armatem, și sculându-să David, s-au pogorât în pustia Maonului.

2. Și era un om în Maon, și turmele lui în Carmil, și omul acela era mare foarte, și avea trei mii de oi și o mie de capre, și au fost când tundea el oile sale în Carmil.

3. Și numele omului aceluia era Naval, și numele muierii lui, Avigail, și ea era muiare bună și înțeleaptă și frumoasă la chip foarte, iară omul era năsilnic și rău cu faptele, și om vânătoriu.

4. Și au auzit David în pustie că tunde Naval Carmiliteanul turmele sale.

5. Și au trimis David zece slugi, și au zis slugilor: „Suiți-vă în Carmil și meargeți la Naval, și-l întrebați cu numele meu de ceale de pace.

6. Și veți zice: «La mulți ani și tu să fii sănătos, și casa ta și toate ale tale să fie sănătoase.

7. Și acum, iată, am auzit că tund oile tale păstorii tăi, carii era cu noi în pustie, și noi nu i-am oprit pre ei, și nimica nu am poruncit lor în toate zilele, câte au fost ei în Carmil.

8. Întrebă pre slugile tale, și vor spune ție: acum, dară, să afle slugile tale har înaintea ochilor tăi, că în bună zi am venit, dă, dară, ce va afla mâna ta slugilor tale, și lui David, fiiului tău»”.

9. Și venind slugile lui David, au grăit toate cuvintele acestea cătră Naval, cu numele lui David, și au tăcut.

10. Și răspunzind Naval slugilor lui

David, au zis: „Cine e David și cine e fiul lui lese, astăzi s-au înmulțit robii, fugind fieștecare de cătră fața stăpânului său.

11. Au, doară, voi lua pâinile mele și vinul meu și ceale junghiate ale mele, care le-am junghiat pentru cei ce tund oile, și le voi da oamenilor pre carii nu-i știu de unde sânt?”

12. Și s-au întors slugile lui David în calea sa, și după ce s-au întors, au venit și au spus lui David toate cuvintele acestea.

13. Și au zis David bărbaților săi: „Încingeți fieștecările sabiia sa!” Și s-au încins fieștecările cu sabiile sale, și s-au încins și David cu sabiia sa, și s-au suit după David ca la patru sute de bărbați; iară doao sute au șezut la unealte.

14. Iară unul din slugi au spus Avigailii, muierii lui Naval, zicând: „Iată, David au trimis soli din pustie, ca să binecuvinteze stăpânului nostru, și s-au întors de cătră ei.

15. Și bărbații aceia au fost buni noao foarte, nu ne-au împiedecat pre noi, nici nu ne-au poruncit nimica, în toate zilele care am fost lângă ei.

16. Și când eram în țarină, ca un zid era împregiurul nostru și zioa și noaptea, în toate zilele în care am păscut lângă ei turma.

17. Deci, acum, socoteaște și vezi tu ce vei face, că s-au plinit răutatea asupra stăpânului nostru și asupra casii lui, că el easte fiiu pierzătoriu, și nu easte a grăi cătră el”.

18. Și au grăbit Avigail, și, luând doao sute de pâni și doi foi de vin și cinci oi gătite și cinci ifi de făină și un gomor de stafide și doao sute de legături de smochine, le-au pus pre asini.

19. Și au zis slugilor sale: „Meargeți înaintea mea, și, iată, eu viu după voi”. Și bărbatului său nu i-au spus.

20. Și când era ea călare pre asină și să pogorea la poala muntelui, iată, David și bărbații lui să pogorea înaintea ei, și s-au întâmpinat cu ei.

21. Și David au zis: „Poate fi că cu nedreptul am păzit toate ale lui Naval în pustie, și nu am poruncit să se ia dintru a lui nimica, și mi-au răsplătit mie reale pentru bune.

22. Aceastea să facă Domnul lui David și aceastea să-mi adaogă, de voi lăsa din toate ceale ce sânt a lui Naval până dimineață, până la cel ce să pișă la păreate”.

23. Și văzind Avigail pre David, au grăbit și au sărit de pre asină, și au căzut pre fața sa înaintea lui David, și s-au închinat lui pre pământ.

24. Și au căzut la picioarele lui, și au zis: „Întru mine, doamne al meu, nedreptatea mea, să grăiască, dară, roaba ta la urechile tale, și ascultă cuvântul roabei tale.

25. Să nu-și puie domnul meu inima sa pre acest om pierzătoriu, pre Naval, că după

cum este numele lui, așa este și el, Naval este numele lui, și nebunie este cu dânsul, și eu, roaba ta, nu am văzut pre slugile domnului meu, pre carii i-ai trimis.

26. Și acum, doamne al meu, viu e Domnul, și viu e sufletul tău, precum te-au oprit Domnul să nu vii în sânge nevinovat, și să-ți mântuiești mâna ta, și acum să fie ca Naval vrăjmașii tăi, și cei ce caută domnului reale.

27. Și acum, priimește binecuvântarea aceasta, carea au adus roaba ta domnului meu, și o dă slugilor celor ce sânt cu domnul meu.

28. Iartă fărădelegea roabei tale, că făcând va face Domnul ție, domnului meu, casă credincioasă, că războiul domnului meu Domnul va bate, și răutate niciodată nu să va afla întru tine.

29. Și de să va scula om să te gonească pre tine și să caute sufletul tău, va fi sufletul domnului meu legat cu legătura vieții la Domnul Dumnezeu, iară sufletul vrăjmașilor tăi îl vei zvârli cu zvârlitoarea.

30. Și va fi când va face Domnul ție, domnului meu, toate ceale bune câte au grăit de tine, și va porunci să fii povățuitoriu preste Israil.

31. Nu va fi ție această urâciune și sminteală inimii Domnului meu, și vearse sânge nevinovat în zădar, și să pângărească mâna domnului meu, și când va face bine Domnul domnului meu, să-ți aduci aminte de roaba ta, să-i faci bine ei”.

32. Și au zis David Avigailii: „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, Cel ce te-au trimis pre tine astăzi înaintea mea.

33. Și bine e cuvântat sfatul tău, și binecuvântată ești tu, carea m-ai oprit pre mine astăzi ca să nu merg să vărs sânge și să-mi pângăresc mâna mea.

34. Ci viu este Domnul Dumnezeu, Cel ce m-au oprit pre mine astăzi, ca să nu-ți fac ție rău, că de nu ai fi grăbit și nu ai fi venit înaintea mea, atunci am zis că: «Nu va rămânea lui Naval până la lumina dimineții care să se pișe la păreate»”.

35. Și au luat David din mâinile ei toate, câte au adus lui, și au zis către ea: „Suite-te cu pace la casa ta, vezi că am ascultat de cuvântul tău, și am priimit fața ta”.

36. Și au mers Avigail la Naval, și în casa lui era beătură, ca o beătură împărătească, și inima lui era veasă, și el era beat foarte, și nu i-au spus lui Avigail cuvânt mare sau mic, până la lumina dimineții.

37. Și după ce s-au făcut dimineață, deaca s-au trezit de vin Naval, i-au spus muiarea lui toate cuvintele acestea, și au amorțit inima lui într-însul și el s-au făcut ca o piatră.

38. Și după ce au trecut zece zile, au bătut Domnul pre Naval, și au murit.

39. Și auzind David că au murit Naval, au zis: „Bine e cuvântat Domnul, Cel

ce au judecat judecata ocării mele din mâna lui Naval, și pre robul Său l-au ferit din mâna celor reale, și răutatea lui Naval o au întors Domnul în capul lui”. Și au trimis David, și au grăit către Avigail, ca să o ia pre ea și muiare.

40. Și au venit slugile lui David la Avigail, în Carmil, și i-au grăit ei, zicând: „David ne-au trimis pre noi la tine, ca să te ia pre tine și muiare”.

41. Iară ea s-au sculat și s-au închinat cu fața la pământ, și au zis: „Iată, roaba ta să fie slujnică, ca să speale picioarele slugilor tale”.

42. Și grăbind, s-au sculat Avigail și s-au suit pre asin, și cinci feate au mers cu ea, și s-au dus cu slugile lui David, și s-au făcut lui muiare.

43. Și au luat David și pre Ahinaam din Iezrael, și amândoa era lui muieri.

44. Și Saul au dat pre Mehol, fata sa, muiarea lui David, lui Falti, fiului lui Amis, celui din Roma.

CAP 26

David iarăși să vădeaște de zifei lui Saul, și durmind Saul, îi ia David sulița și vasul cel de apă din cort, de la cap. Iară Saul, cunoscându-și vina sa, cheamă îndărăpt pre David și-l blagosloveaște.

1.* i au venit zifei la Saul, în deal, zicând: „Iată, David este ascuns la noi în dealul Ehelat, de către fața Iesemului”.

*Sus
23, 19

2. Și sculându-să Saul, s-au pogorât în pustia Zifului, și împreună cu el trei mii de bărbați aleși din Israil, ca să caute pre David, în pustia Zifului.

3. Și au tăbărât Saul în dealul Ehelat, de către fața Iesemului, lângă cale, iară David au șezut în pustie, și au văzut David că au venit Saul după el în pustie.

4. Și au trimis David iscoade și au știut că adevărat au venit Saul gata din Cheila.

5. Și sculându-să David pre ascuns, s-au dus la locul unde dormea Saul, și era acolo Avenir, feciorul lui Nir, mai-marele oastei lui, și Saul dormea în cort, și norodul era tăbărât împregiurul lui.

6. Și grăind David, au zis către Ahimeleh Heteul, și către Avesa, feciorul Saruiei, fratele lui Ioav, zicând: „Cine va intra cu mine la Saul în tabără?” Și au zis Avesa: „Eu voi intra cu tine”.

7. Și au intrat David și Avesa în norod noaptea, și Saul dormea în cort, și sulița era implântată în pământ la capul lui, și Avenir și norodul lui dormea împregiurul lui.

8. Și au zis Avesa către David: „Închis-au Domnul astăzi pre vrăjmașul tău în mâna ta, și acum să-l pătrunz cu sulița până în pământ, o dată, și nu voi îndoi lui”.

9. Și au zis David către Avesa: „Să nu-l omori pre el, că cine va pune mâna sa pre

unsul Domnului și va fi nevinovat?”

10. Și au zis David: „Viu e Domnul, că de nu-l va bate Domnul, au zioa lui nu va veni ca să moară, sau să se pogoară la războiu, și să piară.”

11. Nicidecum să nu fie mie de la Domnul ca să puiu eu mâna mea preste unsul Domnului, iară acum, ia sulița de la capul lui, și vasul cel de apă, și să meargem noi singuri”.

12. Și au luat David sulița și vasul cel de apă de la capul lui, și s-au dus singuri, și nimenea nu i-au văzut, nici i-au cunoscut, nici nimenea nu s-au deșteptat, toți au dormit, că somn greu de la Domnul au căzut preste ei.

13. Și au trecut David dincolo, și au stătut pre vârful muntelui, departe, și multă cale era întră ei.

14. Și au strigat David pre norod, și lui Avenir au grăit, zicând: „Au nu vei răspunde, Avenir?” Și răspunzind Avenir, au zis: „Cine ești tu, carele mă strâgi pre mine?”

15. Și au zis David către Avenir: „Au nu ești bărbat tu? Și cine e ca tine întru Israil?”

16. Și pentru ce nu păzăști pre domnul tău, pre împăratul? Că au intrat unul din norod, ca să omoară pre domnul tău, pre împăratul.

17. Și nu e bun lucrul acesta care l-ai făcut, viu e Domnul, că fiii morții sânteți voi, cei ce păziți pre împăratul, domnul vostru, unsul Domnului, și acum vezi sulița împăratului și vasul cel de apă, unde sânt ceale de la capul lui?”

18. Și au cunoscut Saul glasul lui David, și au zis: „Glasul tău easte acesta, fiiule, Davide?” Și au zis David: „Robul tău, doamne, împărate”.

19. Și au zis: „Pentru ce goneaște domnul meu pre robul său? Ce am greșit? Și ce nedreptate s-au aflat întru mine?”

20. Și acum să asculte domnul meu, împăratul, cuvântul robului său: de te clătește Dumnezeu asupra mea, miroscă jertva ta; iară de fiii oamenilor blăstămați sânt aceștia înaintea Domnului, că m-au scos astăzi, ca să nu fiu întemeiat întru moștenirea Domnului, zicând: «Mergi, slujește la dumnezei străini».

21. Și acum să nu cază sângele meu pre pământ înaintea feții Domnului, că au ieșit împăratul lui Israil să caute sufletul meu, precum să goneaște corbul de noapte în munți”.

22. Și au zis Saul: „Păcătuit-am, întoarce-te, fiiule, Davide, că mai mult nu-ț voi face rău, pentru că cinstit easte sufletul meu întru ochii tăi, și în zioa de astăzi nebunește am făcut, și nu am știut multe foarte”.

23. Și răspunzind David, au zis: „Iată, sulița împăratului, vie unul din slugi și să o ia.”

24. Și Domnul să întoarcă fieștecui după dreptățile lui și după credința lui, că te-au dat astăzi Domnul în mâinile mele și nu am vrut să puiu mâna mea pre unsul Domnului.

25. Și precum s-au mărit sufletul tău astăzi întru ochii miei, așa să se mărească sufletul meu înaintea Domnului, și să mă acopere, și să mă scoată din toată nevoia”.

26. Și au zis Saul către David: „Bindecuvântat ești, fiiule, și făcând vei face, și putând vei putea”. Și s-au dus David în calea sa, iară Saul s-au întors la casa sa.

CAP 27

Văzind David nestatornicia lui Saul, și neîndrăznind a rămânea în pământul lui Israil, s-au dus la Anhis, în Ghet, și au dobândit cetatea Sichelag, carea dintru aceea s-au făcut spre lăcuință împăraților lui Iuda, de unde multe prăzi făcea Aghesir, și în Amalichit înșelând pre Anhis, împăratul.

1. i au zis David întru inima sa: „Acum mă voi adaoge întru o zi în mâinile lui Saul, și nu easte bine de mine, de nu voi fugi în pământul celor de alt neam, și va părăsi Saul a mă căuta în tot hotarul lui Israil, și mă voiu mântui de mâna lui”.

2. Și s-au sculat David, și au trecut el și cei șease sute de bărbați carii era cu el, s-au dus la Anhis, feciorul lui Amah, împăratul Ghetiei.

3. Și au șezut David cu Aghus în Ghet, el și oamenii lui, fieștecarele, și casa lui, și David, și amândoa muierile lui, Ahinaam Iezrailteanca și Avigail, muiarea lui Naval Carmileanului.

4. Și s-au spus lui Saul că au fugit David la Ghet, și nu au mai adaos a-l căuta.

5. Și au zis David către Anhis: „De au aflat robul tău har înaintea ochilor tăi, dă mie loc întru o cetate din țarină, și voi șede acolo, că pentru ce să șeză robul tău în cetatea cea împărătească cu tine”.

6. Și i-au dat lui în zioa aceea Anhis Sichelacul, pentru aceea au fost Sichelacul a împăratului ludei până în zioa aceasta.

7. Și au fost numărul zilelor care le-au șezut David în țarina celor de alt neam patru luni.

8. Și să suia David și oamenii lui, și năvălea preste tot Ghesirul, și preste Amalichit, și, iată, pământul era lăcuit de Gelampsur, și până la pământul Eghiptului.

9. Și bătea David pământul, și nu prindea viu nici bărbat, nici muiare, și lua oi și boi și asini și cămile și haine și întorcându-să, vinea la Anhis.

10. Și au zis Anhis către David: „Asupra cui ați năvălit astăzi?” Și au zis David către Anhis: „Cătră amiazăzi a ludei, și cătră răsăritul Iesmegăi și cătră răsăritul Chinezului.”

11. Și nici bărbat, nici muiare nu au prins vii să aducă în Ghet, zicând să nu spuie în Ghet asupra noastră, zicând: «Acestea face David». Și acesta au fost vinitul lui în toate zilele care au șezut David în țarina

celor de alt neam.

12. Și au crezut Anhis lui David foarte, zicând: „Urându-să, s-au făcut urât întru norodul său, în Israil, și va fi mie rob în veac”.

CAP 28

Cei de alt neam să întrarmează asupra lui Saul, la care războiul fâgăduiaște David credință lui Anhis, împăratul. Saul prin pitonisa scoală pre Samuil, de la care i să spune că mâne va cădea el și fiii lui. Și Israil să va da în mâinile celor de alt neam.

1. i în zilele acealea s-au adunat cei de alt neam în taberile sale, ca să iasă să se bată cu Israil, și au zis Anhis cătră David: „Știind, să știi că vei ieși cu mine la bătaie, tu și bărbații tăi”.

2. Și au zis David cătră Anhis: „Așea, acum vei ști ceale ce va face robul tău”. Și au zis Anhis cătră David: „Și eu te voi pune mai-mare preste păzitorii trupului meu în toate zilele”.

Sus 3. Iară Samuil murisă, și l-au plâns pre el 25, 1 tot Israilul, și l-au îngropat în Armatem, în Sirah 46, 23 cetatea lui. Și Saul au scos afară pre cei ce grăia din pântece, și pre gâcitorii de pre pământ.

4. Și s-au adunat cei de alt neam, și au venit, și au tăbărât la Sonam, și au adunat și Saul pre tot bărbatul lui Israil, și au tăbărât la Ghelvoe.

5. Și au văzut Saul tabăra celor de alt neam, și s-au înfricoșeat, și s-au spăriiat inima lui foarte.

6. Și au întrebat Saul pre Domnul, și nu i-au răspuns lui Domnul nici prin visuri, nici prin arătări, nici prin proroci.

*Levi. 20, 27 2 Leage 18, 11 Fapte 16, 16

7. Și au zis Saul slugilor sale: „Căutați mie muiare, carea grăiaște din pântece (a),* și voi merge la ea, și voi cerca prin ea”. Și au zis slugile lui cătră dânsul: „Iată, easte în Aendor muiare carea grăiaște din pântece”.

8. Și s-au acoperit Saul, și s-au îmbrăcat cu alte haine, și au mers el și doi bărbați cu dânsul, și au venit la muiare noaptea, și i-au zis ei: „Vrăjeaște mie cu grăirea din pântece, și-mi scoală mie pre cine-ți voi zice”.

9. Și au zis muiarea: „Iată, tu știi câte au făcut Saul, cum au pierdut pre cei ce grăia din pântece și pre vrăjitori de pre pământ, și pentru ce tu pui laț sufletului meu, ca să-l omori pre el?”

10. Și s-au jurat ei Saul pre Domnul, zicând: „Viu e Domnul de ți să va face ție ceva rău pentru lucrul acesta”.

11. Și au zis muiarea lui Saul: „Pre cine să-ți scol?” Și au zis: „Pre Samuil îmi scoală”.

12. Și au văzut muiarea pre Samuil, și au strigat cu glas mare, și au zis muiarea

7.(a) Carea are duh pitonicesc. 17. (b) Adecă: prin mine.

cătră Saul: „Pentru ce m-ai înșelat? Și tu ești Saul”.

13. Și au zis împăratul cătră ea: „Nu te teame, spune pre cine ai văzut”. Și au zis muiarea cătră el: „Dumnezei am văzut, suindu-să din pământ”.

14. Și el au zis cătră ea: „Ce ai văzut?” Și ea au zis lui: „Bărbat bătrân oblu, suindu-să din pământ, îmbrăcat cu haină”. Și au cunoscut Saul că acesta easte Samuil, și s-au plecat cu fața sa la pământ, și s-au închinat lui.

15. Și au zis Samuil:* „Căci m-ai supărat, să mă scol?” Și au zis Saul: „Necăjit sânt foarte, că cei de alt neam dau războiul asupra mea, și Dumnezeu S-au depărtat de la mine, și nu m-au ascultat mai mult, nici prin mâna prorocilor, nici prin visuri, nici prin arătări. Și acum, te-am chemat să mă înveți ce să fac”.

*Sira. 46, 23

16. Și au zis Samuil: „Pentru ce mă întrebî? Deaca Domnul S-au depărtat de la tine, și au trecut la deaproapele tău?”

17. Și au făcut ție Domnul precum au grăit în mâna mea (b), și va rumpe Domnul împărăția ta din mâna ta, și o va da deaproapelui tău, lui David.

18. Pentru că nu ai ascultat glasul Domnului, și nu ai plinit iuțimea mâniei Lui asupra lui Amalic, pentru aceea ți-au făcut ție aceasta Domnul astăzi.

19. Și va da Domnul pre Israil împreună cu tine în mâinile celor de alt neam, și mâne tu și fiii tăi veți cădea, și tabăra lui Israil o va da Domnul în mâinile celor de alt neam”.

20. Și Saul s-au sârguit, și stând, au căzut pre pământ, și s-au înfricoșeat foarte de cuvintele lui Samuil, și mai mult nu era tărie întru el, că nu au fost mâncat pâine toată zioa și toată noaptea aceea.

21. Și întrând muiarea la Saul, l-au văzut turburat foarte, și au zis cătră el: „Iată, roaba ta au ascultat cuvântul tău, și am pus sufletul meu în mâna ta, și am făcut cuvintele care le-ai grăit mie.

22. Acum, dară, ascultă și tu cuvântul roabei tale, și voi pune înaintea ta o bucătea de pâine, și mănâncă, ca să fie întru tine putere, pentru că călătorești”.

23. Și nu au vrut să mănânce, și-l silea pre el slugile lui și muiarea, și au ascultat de cuvântul lor, și sculându-să de pre pământ, au șezut pre scaon.

24. Și avea muiarea aceea o junincă păscătoare în casă, și grăbind, o au junghiat, și luând făină, au frământat și au copt azimă.

25. Și au pus înaintea lui Saul și înaintea slugilor lui, și au mâncat, și sculându-să, s-au dus în noaptea aceea.

CAP 29

David, mergând cu cei de alt neam asupra lui Israil,

să trimită îndărăpt, că să teama căpeteniile, ca nu în războiu să le fie împotivitoriu, și i să poruncească să se întoarcă în Sichelac.

1. i au adunat cei de alt neam toate taberile sale la Afec; iară Israil au tăbărât la izvorul cel din Iezrael.

2. Și domnii celor de alt neam mergea cu sute și cu mii; iară David și oamenii lui mergea mai pre urmă, cu Anhis.

3. Și au zis domnii celor de alt neam: „Cine sânt aceștia carii merg?” Și au zis Anhis cătră mai-marii oștilor celor de alt neam: „Au nu acesta easte David, sluga lui Saul, împăratul lui Israil, carele au fost la mine multe zile, acesta easte al doilea an, și nu am aflat întru el nimica din zioa în carea au venit la mine, până în zioa aceasta”.

1 Para. 12, 19 4. Și s-au măhnit asupra lui mai-marii oștilor celor de alt neam, și au zis lui: „Întoarce pre om, și să se întoarcă la locul său, acolo unde l-ai pus pre el, și să nu vie cu noi la războiu, ca să nu să facă viclean taberii, că cu ce să va împăca acesta cu domnul său? Au nu cu capetele bărbaților acestora?”

5. Au nu easte acesta David, cui au început în danțuri a-i zice: «Bătut-au Saul cu miile sale, și David cu zecile sale de mii?»

6. Și au chemat Anhis pre David, și au zis lui: „Viu e Domnul, că drept ești tu și bun întru ochii miei, și ieșirea ta și intrarea ta cu mine în tabără, și că nu am aflat asupra ta rău din zioa în carea ai venit la mine, până în zioa de astăzi, ci în ochii domnilor nu ești bun.

7. Și acum întoarce-te și te du în pace, și să nu faci rău în ochii domnilor celor de alt neam”.

8. Și au zis David cătră Anhis: „Ce Ț-am făcut ție și ce ai aflat întru robul tău, din zioa în carea am fost înaintea ta și până în zioa aceasta, ca să nu viu să bat pre vrăjmașii domnului meu, împăratului?”

9. Și au răspuns Anhis cătră David: „Știu că bun ești întru ochii miei, ca îngerul lui Dumnezeu, ci domnii celor de alt neam zic: «Nu va veni cu noi la războiu».

10. Și acum, mânecă dimineață tu și slugile domnului tău, carii au venit cu tine, și meargeți la locul unde v-am pus pre voi, și gând rău să nu pui în inima ta, că bun ești înaintea mea, și mânecați, ca să se lumineaze voao pre cale, și vă duceți”.

11. Și au mânecat David, el și bărbații, să meargă și să păzască pământul celor de alt neam, iară cei de alt neam s-au suit, ca să dea războiu asupra lui Israil.

CAP 30

Depărtat fiind David cu ai săi, năvălind Amalic, au bătut Sichelacul și l-au ars tot. Iară pre lăcuiitori, cu toate averile, robindu-i, s-au întors în calea sa, pre care, gonindu-i David, i-au omorât, și luând toa-

te prăzile, drept le-au împărțit soțiilor și celor ce rămăsease la Valea Vosorului osteniți.

1.* i au fost după ce au intrat David și bărbații lui în Sichelac a treia zi, Amalic au năvălit asupra răsăritului și asupra Sichelacului, și au bătut Sichelacul, și l-au ars cu foc. *1 Para. 12, 20

2. Și pre muieri, și pre toți cei ce era într-insul, de la mic până la mare, n-au omorât nici bărbat, nici muiare, ci i-au robit și s-au dus în calea sa.

3. Și au venit David și bărbații lui în cetate, și, iată, era arsă cu foc, iară muierile lor și fiii lor și featele lor duse în robie.

4. Și au rădicat David și bărbații lui glasul său, și au plâns până n-au mai putut plânge.

5. Și amândoao muierile lui David au fost duse în robie, Ahinaam Iezrailteanca și Avigail, muiarea lui Naval Carmileanului.

6. Și s-au năcăjit David foarte, pentru că au zis norodul: „Să-l ucidem cu pietri”, că întristat era sufletul tot norodului pentru fiii săi și pentru fiicele sale, și s-au întărit David întru Domnul Dumnezeuul său.

7. Și au zis David cătră Aviatar, preotul, fiul lui Ahimeleh: „Ado efodul”. Și au adus Aviatar efodul la David.

8. Și au întrebat David pre Domnul, zicând: „Alerga-voiu după turma aceasta, și ajunge-ivoiu pre ei?” Și au zis lui Domnul: „Aleargă, că, ajungând, vei ajunge pre ei, și, scoțind, vei scoate”.

9. Și au mers David și cei șese sute de bărbați cu dânsul, și au venit până la Valea Vosorului, unde unii au stătut.

10. Și au alergat cu patru sute de bărbați, iară doao sute de bărbați, osteniți fiind, au șezut dincolo de Valea Vosorului.

11. Și aflând un om eghiptean în țarină, l-au prins și l-au adus la David, și i-au dat lui pâine și au mâncat, și apă de au beut.

12. Și i-au dat lui o legătură de smochine și doao de stafide, și au mâncat, și s-au întors duhul lui întru el, că nu au fost mâncat pâine, nici au fost beut apă, trei zile și trei nopți.

13. Și au zis David cătră el: „De unde ești, și al cui ești?” Și au zis sluga, eghipteanul: „Eu sânt rob al unui bărbat amalichitean, și m-au lăsat stăpânul meu, pentru că m-am bolnăvit acum, de trei zile.

14. Și noi am fost năvălit cătră amiazăzi al Heletului, și spre părțile Iudeii (a), și Sichelacul l-am ars cu foc”.

15. Și i-au zis David lui: „Putea-mă-vei duce la turma aceasta?” Iară el au zis: „Joară, dară, mie pre Dumnezeu că nu mă vei omorî și nu mă vei

14. (a) În cea veachie Bibl. să află: și pe Ghelbue.

da în mâinile stăpânului meu? Și eu te voi duce la turma aceasta”. Și au jurat David (b).

16. Și l-au dus pre el acolo, și, iată, ei ședea împrăstiați preste fața a tot pământul mândând și bind și ospătându-să din toate prăzile ceale mari, care le-au luat din pământul celor de alt neam, și din pământul lui Iuda.

17. Și au venit preste ei David, și i-au lovit de dimineața până seara, și a doao zi, și nu au scăpat nici un om dintru ei, fără numai patru sute de slugi, carii era călări pre cămile, aceștia au fugit.

18. Și au luat David toate câte luasă ama-lichiteanii, și pre amândoao muierile sale le-au scos.

19. Și nu le-au lipsit lor de la mic până la mare, și până la feciori și la feate, și din prăzi, până la toate câte luasă aceia de la dânșii, toate le-au întors David.

20. Și luând David toate turmele și ciurzile, le-au mânat înaintea prăzilor, care să zicea: „Aceastea sânt prăzile lui David”.

21. Și s-au întors David la ceale doao sute de bărbați, carii au fost rămas de nu au fost mers după David, și i-au fost așezat pre ei în Valea Vosorului; iară ei au ieșit înaintea lui David, și înaintea norodului celui ce era cu dânșul, și apropiindu-să David de norod, i-au întrebat pre ei ceale de pace.

22. Și răspunzind tot bărbatul cel rău și fără de leage dintră bărbații carii merseasă cu David, au zis: „Pentru că nu au mers cu noi, nu le vom da lor din prăzile care le-am scos, fără numai fieștecăre să-și ia muiarea sa și fiii săi, și să se întoarcă”.

23. Iară David au zis: „Nu faceți așa, frații miei, deaca ne-au dat noao Domnul, și ne-au păzit pre noi, și au dat Domnul în mâinile noastre turma, carea vinea asupra noastră.

24. Și cine va asculta de cuvintele aceastea ale voastre? Că nu sânt ei mai puțin decât noi, ci precum easte partea celui ce să pogoară la războiu, așa va fi și partea celui ce șeade la unealte, întocma vor împărți”.

25. Și din zioa aceasta înainte, s-au făcut poruncă și îndreptare lui Israil până astăzi.

26. Și venind David în Sichelac, au trimis din prăzi bătrânilor lui Iuda și celor deaproape ai săi, zicând: „Iată, dar voao din prăzile vrăjmașilor Domnului”.

27. Celor din Vetsur, și celor din Rama răsăritului, și celor din Ghetor.

28. Și celor din Aroir, și celor din Amadi, și celor din Safi, și celor din Estie.

29. Și celor din Ghet, și celor din Chimat, și celor din Safec, și celor din Timat, și celor din Carmil, și celor din cetățile Ieremeilului, și celor din cetățile Chinezeului.

30. Și celor din Ierimut, și celor din

15. (b) În Biblia cea veachie nu să află: și au jurat David.

Virsavee, și celor din Nomve.

31. Și celor din Hevron, și de la toate locurile pre la care au trecut David și bărbații lui.

CAP 31

Căzind Saul cu trei fii ai săi în războiu, cei de alt neam tăindu-i capul, le-au spânzurat trupurile la zidul Vetsamului, și armele lui în besearica lui Astartion; iară bărbații din Iavisul Galaadului, luând trupul lui Saul și a lui Ionatan din zidul Vetsamului, le-au îngropat lângă Iavis.

1. i cei de alt neam da războiu asupra lui Israil, și au fugit bărbații lui Israil de cătră fața celor de alt neam, și au căzut răniți în muntele Ghelvue.

2.* Și s-au lovit cei de alt neam cu Saul și cu fiii lui, și cei de alt neam au bătut pre Ionatan și pre Aminadav și pre Melhisa, fiii lui Saul. *1 Para. 10, 3

3. Și s-au îngreoiat războiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el bărbații cei săgetători cu arcul, și l-au rănit supt vintre.

4.* Și au zis Saul cătră cel ce purta armele lui: „Scoate sabiia ta și mă junghie cu ea, ca să nu vie netăiații împregiur aceștia, și să mă junghie, și să mă batjocorească”. Și cel ce purta armele lui nu au vrut, că s-au temut foarte, și luând Saul sabiia sa au căzut preste ea. *1 Para. 10, 4

5. Și cel ce purta armele lui, văzind că au murit Saul, au căzut și el preste sabiia sa, și au murit împreună cu dânșul.

6. Și au murit Saul și tustrei feciorii lui, și cel ce purta armele lui, și toți oamenii lui în zioa aceea, deodată.

7. Și au văzut bărbații lui Israil, cei dincolo de vale și cei dincolo de Iordan, că au fugit bărbații lui Israil, și cum că au murit Saul și fiii lui, și-și lasă cetățile lor și fug, și vin cei de alt neam și lăcuiesc într-însăle.

8. Și a doao zi venind cei de alt neam să dezbrace pre cei morți, au aflat pre Saul și pre trei feciori ai lui căzuți pre munții Ghelvue.

9. Și l-au întors pre el, și i-au dezbrăcat armele lui și i-au tăiat capul, și le-au trimis în pământul celor de alt neam, împregiur, vestind idolilor săi și norodului său.

10. Și au pus armele lui la Astartion, și trupul lui l-au spânzurat la zidul Vetsamului.

11.* Și au auzit lăcuiitorii Iavisei, cei din Galaad, ceale ce au făcut cei de alt neam lui Saul. *2 Împăr. 2, 4

12. Și s-au sculat tot bărbatul puterii, și au mers toată noaptea, și au luat trupul lui Saul și trupul lui Ionatan, fiului lui, din zidul Vetsamului, și le-au adus în Iavis, și le-au ars acolo.

13. Și au luat oasele lor și le-au îngropat supt arătura cea din Iavis, și au postit șapte zile.

CARTEA A DOAO A ÎMPĂRAȚILOR

CAP 1

David, ucigând solul care zicea că el au omorât pre Saul, și rumpându-și hainele, îl plânge, și pre ceialalți omorâți, și postindu-să, poruncește să înveață fiii lui Iuda arcul.

1. i au fost după ce au murit Saul, și s-au întors David de la bătaia lui Amalic, și au șezut David în Sichelac doao zile.

2. Și au fost în zioa a treia, iată, au venit un om din tabăra norodului lui Saul, și hainele lui rupte, și pământ pre capul lui.

3. Și venind el la David, au căzut pre pământ, și s-au închinat lui, și au zis David lui: „De unde vii tu?” Și el au zis cătră David: „Din tabăra lui Israil am scăpat eu”.

4. Și au zis David cătră el: „Ce easte cuvântul acesta? Spune-mi”. Iară el au zis că au fugit norodul de la războiu, și mulți din norod au căzut și au murit, și Saul și Ionatan, fiiul lui, au murit.

5. Și au zis David cătră sluga, carea spunea lui: „Cum știi că au murit Saul și Ionatan, fiiul lui?”

6. Și au zis sluga, carea spunea lui: „Cu cădere au căzut în muntele Ghelvuei, și când era Saul răzămat pre sulia sa, atunci carăle și mai-marii călărășilor s-au lovit cu el.

7. Și căutând înapoia sa, m-au văzut pre mine, și m-au chemat, și am zis: «Iată, eu».

8. Și el mi-au zis: «Cine ești tu?» Iară eu am zis cătră el: «Amalichitean sânt eu».

9. Și au zis cătră mine: «Stăi deasupra mea și mă omoară, că întunearec greu m-au cuprins, și încă tot sufletul meu întru mine easte».

10. Și am stătut deasupra lui, și l-am omorât, că știiam că nu va trăi după ce au căzut el, și am luat stema cea împărătească de pre capul lui, și brățariul cel de pre brațul lui, și le-am adus pre eale domnului meu aici”.

11. Și apucând David hainele sale le-au rupt, și toți bărbații cei ce era cu el și-au rupt hainele sale și au plâns.

12. Și s-au tânguit, și au ajuns până seara pentru Saul și pentru Ionatan, fiiul lui, și pentru norodul lui Iuda, și pentru casa lui Israil, căci s-au tăiat de sabie.

13. Și au zis David slugii, carea spunea lui: „De unde ești tu?” Iară el au zis: „Fiiul unui bărbat nemearnic amalichitean sânt eu”.

*Psal. 104, 15 14. Și au zis David cătră el: „Cum nu te-ai temut a rădica mâna ta și a omorî pre unsul Domnului?”

15. Și chemând David pre unul din slugile sale au zis: „Apropie-te și năvălește

25.(a) În cea veachie easte: întru ceale înalte ale tale

asupra lui”. Și l-au lovit pre el și au murit.

16. Și au zis David cătră el: „Sângele tău asupra capului tău, că gura ta au răspuns asupra ta, zicând că: «Eu am omorât pre unsul Domnului»”.

17. Și au plâns David cu plângerea aceasta pre Saul și pre Ionatan, fiiul lui.

18. Și au zis ca să înveață pre fiii lui Iuda, iată, s-au scris în cartea celui drept.

19. Și au zis: „Înalță stâlp, Israile, pentru morții tăi, carii s-au omorât întru ceale înalte ale tale. Cum au căzut cei putearnici?”

20. Nu povestiți în Ghet, și să nu vestiți la ieșirile Ascalonului, ca nu cumva să se bucure featele celor de alt neam, ca nu cumva să se veselească featele celor netăiați împrejur.

21. Munții cei din Ghelvue, să nu să pogoară roao și ploaie preste voi, și țarinile celor de pârğă, că acolo s-au lăpădat pavăza celor tari, pavăza lui Saul nu s-au uns cu untdelemn.

22. Din sângele celor răniți, din săul celor tari, arcul lui Ionatan nu s-au întors deșert înapoi, și sabiia lui Saul nu s-au învârtit deșertă.

23. Saul și Ionatan, cei iubiți și frumoși nedespărțiți, binecuvioși în viața lor, și la moartea lor nu s-au despărțit, decât vulturii mai ușori, și decât leii mai tari.

24. Featele lui Israil, plângeți pentru Saul, cel ce vă îmbrăca pre voi cu roșii, cu podoaba voastră, cel ce aducea podoabă de aur preste îmbrăcămintele voastre.

25. Cum au căzut cei tari în mijlocul războiului! Ionatan, (a) întru ceale înalte ale tale te-ai rănit?

26. Rău îmi pare de tine, fratele meu, Ionatan, frumos mi-ai fost mie foarte, minunată au fost dragostea ta mie, mai mult decât dragostea muierilor.

27. Cum au căzut cei tari, și au perit unelele ceale de războiu?”

CAP 2

David, luând poruncă de la Domnul, s-au suit în Hevron și acolo s-au uns împărat preste casa Iudii. Laudă pre lăcuitorii din Iavisul Galaadului, pentru că au îngropat pre Saul și pre Ionatan. Avenir face împărat pre Evoste, fiiul lui Saul, preste tot Israilul, și să face gâlceavă și războiu întră amândoao căsile.

spre moarte te-ai rănit.

1. i au fost după acestea, au întrebat David pre Domnul, zicând: „Au sui-mă-voiu întru una din cetățile Iudei?” Și au zis Domnul către el: „Suite-te”. Și au zis David: „Unde mă voiu sui?” Și i-au zis: „În Hevron”.

2. Și s-au suit David în Hevron, și amândoa muierile lui, Ahinaam Iezrailteanca și Avigail, muierea lui Naval Carmileanului.

3. Și bărbații cei împreună cu el, fieștecarele, și casa lui, și lăcuia în cetățile Hevronului.

*1 Mac. 2, 57 4. * Și au venit bărbații Iudei, și au uns pre David acolo, ca să împărătească preste casa lui Iuda, și au spus lui David, zicând că oamenii cei din lavisul Galaaditei au îngropat pre Saul.

5. Și au trimis David soli la mai-marii lavisului Galaaditei, și au zis către ei: „Bine-cuvântați sânteți voi Domnului, căci ați făcut mila aceasta cu domnul vostru, Saul, unsul Domnului, și l-ați îngropat pre el și pre Ionatan, fiul lui.

6. Și acum să facă Domnul cu voi milă și adevăr, și încă și eu voiu face cu voi binele acesta, pentru că ați făcut lucrul acesta.

7. Și acum, să se întărească mâinile voastre, și fiți feciori tari, măcar că au murit domnul vostru, Saul, că pre mine m-au uns casa lui Iuda împărat preste sine”.

8. Iară Avenir, feciorul lui Nir, mai-marele oștilor lui Saul, luând pre Ievoste, fiul lui Saul, l-au suit pre el din tabără în Manaem.

9. Și l-au făcut împărat preste Galaadita și preste Tasiri, și preste Iezrail, și preste Efraim, și preste Veniamin, și preste tot Israilul.

10. De patruzeci de ani era Ievoste, fiul lui Saul, când s-au făcut împărat preste Israil, și doi ani au împărătit afară de casa lui Iuda, carii urma după David.

11. Și au fost zilele în care au împărătit David în Hevron preste casa lui Iuda șapte ani și șase luni.

12. Și au ieșit Avenir, feciorul lui Nir, și slugile lui Ievoste, fiului lui Saul, din Manaem în Gavaon.

13. Și Ioav, fiul lui Saruiia, și slugile lui David au ieșit din Hevron, și s-au întâmpinat unii cu alții la izvorul cel din Gavaon deodată, și au șezut aceștia dincoace de izvor, și aceia dincolo de izvor.

14. Și au zis Avenir către Ioav: „Să se scoale voinicii și să se joace înaintea noastră!” Și au zis Ioav: „Să se scoale!”

15. Și s-au sculat, și au trecut cu număr din Veniamin doisprăzece voinici de a lui Ievoste, feciorului lui Saul, și doisprăzece din voinicii lui David.

16. Și au prins fieștecarele cu mâna capul deaproapelui său, și sabiia sa în coastele deaproapelui său, și au căzut deodată, și s-au chemat numele locului aceluia Par-

tea Pânditorilor, carea easte în Gavaon.

17. Și s-a făcut bătaie tare foarte în zioa aceea, și au fugit Avenir și bărbații lui Israil dinaintea slugilor lui David.

18. Și au fost acolo trei feciori ai lui Saruiia, Ioav și Avesa și Asail, iară Asail era ușor de picioare, ca o căprioară de câmp.

19. Și au alergat Asail după Avenir, și mergând nu s-au abătut de-a dreapta sau de-a stânga, ca să nu gonească pre Avenir.

20. Și au căutat Avenir înapoi și au zis: „Au tu ești Asail?” Și au zis: „Eu sânt”.

21. Și au zis Avenir către el: „Abate-te de-a dreapta au de-a stânga, și prinde pre unul din slugi, și ia toate armele lui”. Și nu au vrut Asail să se abată de după dânsul.

22. Și au mai adaos încă Avenir, zicând către Asail: „Depărtează-te de la mine, ca să nu te lovesc la pământ, și cum voiu rădica fața mea către Ioav?”

23. Și unde sânt acestea? Întoarce-te la Ioav, fratele tău!” Și nu au vrut să se abată în laturi, și l-au lovit pre el Avenir cu coada sulii în deșert, și au trecut sulia până dinapoia lui, și au căzut și au murit întru acel loc, și au fost, tot cel ce vinea până la locul unde au căzut Asail și au murit să ferea.

24. Și au gonit Ioav și Avesa pre Avenir, și soarele au apus, și ei au venit până la dealul lui Aman, care easte în fața Gai[i], calea pustiei Gavaonului.

25. Și s-au adunat fiii lui Veniamin, cei de după Avenir, și s-au făcut într-o adunare, și au stătut pre vârful unui deal.

26. Și au strigat Avenir către Ioav și au zis: „Au până la învingere va mânca sabiia? Au nu știi că amară sânt ceale de pre urmă? Și până când nu vei zice norodului să se întoarcă de după frații noștri?”

27. Și au zis Ioav: „Viu e Domnul, că de n-ai fi grăit atunci, de astă dimineață s-ar fi întors norodul de după fratele său”.

28. Și au trâmbitat Ioav cu trâmbița, și au stătut tot norodul, și nu au mai alergat după fiii lui Israil, și n-au mai adaos încă a să bate.

29. Iară Avenir și bărbații lui s-au dus spre apus toată noaptea aceea, și trecând Iordana, au mers tot șesul, și au venit la tabără.

30. Și Ioav s-au întors de după Avenir, și adunând tot norodul l-au numărat, și nu s-au aflat din slugile lui David noasprăzece bărbați și Asail.

31. Iară slugile lui David au omorât din fiii lui Veniamin, din bărbații lui Avenir, trei sute și șesezeci de bărbați, și luând pre Asail, l-au îngropat în mormântul tătâne-său, în Vitleem.

32. Și s-au dus Ioav și bărbații cei cu el toată noaptea, și li s-au luminat de zio în Hevron.

CAP 3

Evoste, certând pre Avenir pentru țiitoarea lui Saul, și măriindu-să Avenir pre Evoste, face legătură cu David, și după ce au adus îndărăpt pre Mehol și tot Israilul la David, Ioav omoară pre Avenir, și măriindu-să David, îl plânge cu amar.

1. i multă vreme au fost războiu întră casa lui Saul și întră casa lui David; și casa lui David mergea și să întărea, iară casa lui Saul scădea și slăbea.

1 Para. 2. Și s-au născut lui David fii șese în 3, 1 Hevron, și cel întâiu născut au fost Amnon, din Ahinaam Iezraeliteanca.

3. Și al doilea, Daluia, din Avigail Carmeliteana, și al treilea, Avesalom, din Maaha, fata lui Tolmi, împăratul Ghesirului.

4. Și al patrulea, Ornia, fiul Aghitei. Și a cincilea, Safatia, fiul Avitaliei.

5. Și al șeselea au fost Ieteraam, din Egal, muiarea lui David. Aceștia s-au născut lui David în Hevron.

6. Și au fost când era războiu întră casa lui Saul și întră casa lui David, Avenir era stăpânitoriu casii lui Saul.

7. Și au avut Saul o țiitoare, anume Resfa, fata lui Iol, și au intrat Avenir la dânsa, și au zis levoste, feciorul lui Saul: „Pentru ce ai intrat la țiitoarea tatălui meu?”

8. Și s-au mâniat foarte Avenir pentru cuvântul acesta pre levoste, și au zis Avenir cătră dânsul: „Au, doară, cap de câne sânt eu? Am făcut astăzi milă cu casa lui Saul, tătâne-tău, și cu frații și cunoscuții lui, și nu am vrut să mă duc în casa lui David, și tu cerci asupra mea pentru strâmbătatea unei muieri astăzi?”

9. Aceastea să facă Dumnezeu lui Avenir, și aceastea să adaogă lui, că precum s-au jurat Domnul lui David, așa voi face lui astăzi.

10. Să iau împărăția de la casa lui Saul, și să rădic scaonul lui David preste Israil și preste Iuda, de la Dan până la Virsavee”.

11. Și nu au putut levoste mai mult să răspunză cuvânt lui Avenir, că să temea de el.

12. Și au trimis Avenir soli la David, în Telam, unde era, îndată zicând: „Fă legătură cu mine, și, iată, mâna mea cu tine, ca să întorc cătră tine toată casa lui Israil”.

13. Și au zis David: „Bine, eu voi face cu tine legătură, însă un lucru ceiu eu de la tine, zicând: „Nu vei vedea fața mea, de nu vei aduce pre Mehol, fata lui Saul, când vei veni tu să vezi fața mea”.

1 Împă. 18, 27 Și au trimis David la levoste, fiul lui Saul, soli, zicând: „Dă-mi pre Mehol, muiarea mea, pre carea o am luat cu o sută de mădulări netăiate împregiur ale celor de alt neam”.

15. Și trimițind levoste, o au luat pre ea

de la bărbatul ei, de la Faltiil, feciorul lui Selis.

16. Și au mers bărbatul ei cu ea plângând după ea până la Varachim, și au zis cătră el Avenir: „Mergi și te întoarce”. Și s-au întors.

17. Și au grăit Avenir cătră bătrânii lui Israil, zicând: „Ieri și alaltaieri căutați pre David ca să împărățască preste voi.

18. Și acum faceți, că Domnul au grăit pentru David, zicând: «În mâna robului Mieu, David, voiu mântui pre norodul Mieu, Israil, din mâna celor de alt neam și din mâna tuturor vrăjmașilor lui»”.

19. Și au grăit Avenir și în urechile lui Veniamin, și au mers Avenir ca să grăiască în urechile lui David, în Hevron, toate ceale ce au plăcut întru ochii lui Israil și în ochii a toată casa lui Veniamin.

20. Și au venit Avenir la David, în Hevron, și cu dânsul doaozeci de bărbați, și au făcut David lui Avenir și bărbaților celor cu el ospăț.

21. Și au zis Avenir cătră David: „Scula-mă-voiu și mă voiu duce, și voiu aduna la domnul meu, împăratul, pre tot Israilul, și voiu face cu el legătură, și vei împărăți preste toate, câte poșteaste sufletul tău”. Și au slobozit David pre Avenir și s-au dus cu pace.

22. Și, iată, slugile lui David și Ioav vinea de la goană și prăzi multe aducea cu sine, și Avenir nu era cu David, în Hevron, că l-au fost slobozit pre el și s-au fost dus cu pace.

23. Și Ioav și toată oastea lui au venit, și s-au spus lui Ioav, zicând: „Au venit Avenir fiul lui Nir, la David, și l-au slobozit pre el, și s-au dus cu pace”.

24. Și au intrat Ioav la împăratul și au zis: „Căci ai făcut aceasta, iată, au venit la tine Avenir, și pentru ce l-ai slobozit și s-au dus cu pace?”

25. Au nu știi răutatea lui Avenir, feciorului lui Nir, că au venit ca să te înșeale, și să știe ieșirea ta și intrarea ta, și să știe toate câte faci tu?”

26. Și după ce s-au întors Ioav de la David, au trimis soli după Avenir, și l-au întors de la fântâna lui Seiram, și David nu știa.

27. Și întorcând pre* Avenir în Hevron, l-au abătut pre el Ioav la laturea porții, să vorbească cătră el cu vicleșug, și l-au lovit pre el acolo în flămânzare, și au murit pentru sângele lui Asail, fratelui lui Ioav.

28. Și auzind David după aceasta, au zis: „Nevinovat sânt eu și împărăția mea la Domnul, de acum și până în veac, de sângele lui Avenir, fiiului lui Nir.

29. Să vie preste capul lui Ioav și preste toată casa tătâne-său, și să nu lipsască din casa lui Ioav curgerea sâmanții, și lepros, și carele să razămă pre cârje,

*3 Împă.
2, 5

și carele să cază în sabie, și lipsit de pâine”.

30. Iară Ioav și Avesa, fratele lui, au omorât pre Avenir, pentru că el au fost omorât pre Asail, fratele lor, în Gavaon, în războiu.

31. Și au zis David cătră Ioav și cătră tot norodul cel cu el: „Rumpeți-vă hainele voastre, și vă încingeți cu saci, și plângeți înaintea lui Avenir”. Și împăratul David mergea după pat.

32. Și au îngropat pre Avenir în Hevron, și rădicând împăratul glasul său, au plâns preste groapa lui, și tot norodul au plâns pre Avenir.

33. Și au plâns împăratul pre Avenir și au zis: „Au cum moare Naval, moare Avenir?”

34. Mâinile tale nu s-au legat, și picioarele tale nu s-au băgat în obezi, nu te-ai apropiat ca Naval, înaintea fiilor nedreptății ai căzut”. Și s-au adunat tot norodul ca să-l plângă pre el.

35. Și au venit tot norodul ca să-l facă pre David să mânce pâine încă fiind zio, și s-au jurat David, zicând: „Aceasta să-mi facă mie Dumnezeu, și acestea să-mi adaogă, că până nu va apune soarele nu voi gusta pâine, sau orice altă”.

36. Și au cunoscut tot norodul, și le-au plăcut lor toate câte au făcut împăratul înaintea a tot norodul.

37. Și au cunoscut tot norodul și tot Israilul în zioa aceea că nu au fost de la împăratul, ca să omoară pre Avenir, feciorul lui Nir.

38. Și au zis împăratul cătră slugile sale: „Au nu știți că povățuitoriu mare au căzut în zioa aceasta întru Israil?”

39. Și cum că eu sânt rudenie astăzi și pus de împăratul? Iară bărbații aceștia, fiii lui Saruiia, grei sânt mie. Să răsplătească Domnul celui ce face reale după răutatea lui”.

CAP 4

Vaana și Rihav, mai-marii ostașilor, dormind Evoste, i-au tăiat capul și l-au dus la David, pre carii, în loc de a-i dăru, au poruncit de i-au omorât.

1. i auzind levoste, fiul lui Saul, că au murit Avenir, feciorul lui Nir, în Hevron, au slăbit mâinile lui, și toți bărbații din Israil au încremenit.

2. Și era la levoste, fiul lui Saul, doi bărbați mai-mari preste turme, numele unuia Vaana, și numele celuia alt, Rihav, feciorii lui Remon Viroteanului, din fiii lui Veniamin, că Virotul să socotea al fiilor lui Veniamin.

3. Și au fugit viroteanii în Ghetem, și au nemernicit acolo până în zioa aceasta.

4. Și de la Ionatan, fiul lui Saul, au fost rămas un fecior rănit la picioare, fecior de cinci ani, pre acesta, când au venit veastea lui Saul și a lui Ionatan, fiului lui din Israil, l-au rădicat doica lui și au fugit, și grăbindu-să ea să fugă, au căzut

și s-au făcut șchiop, și numele lui era Memfivoste.

5. Și au mers fiii lui Remon Viroteanului, Rihav și Vaana, și pentru căldura zilii au intrat în casa lui levoste și el dormea în pat la amiazăzi.

6. Și portărița casii curăța grâu, și făcându-i să somn, au adormit, și Rihav și Vaana, frații, au trecut.

7. Și au intrat în casă, și levoste dormea în patul său, în camera sa, și lovindu-l pre el, l-au omorât, și i-au tăiat capul lui, și luând capul lui, s-au dus pre calea cea despre apus toată noaptea.

8. Și au adus capul lui levoste la David, în Hevron, și au zis cătră împăratul: „Iată, capul lui levoste, fiiului lui Saul, vrăjmașului tău, carele căuta sufletul tău, și au dat Domnul domnului nostru, împăratului, izbândă asupra vrăjmașilor săi, precum în zioa aceasta asupra lui Saul, vrăjmașul său, și asupra săminții lui.

9. Și răspunzind David lui Rihav și lui Vaana, fratelui lui, fiilor lui Remon Veriteanului, le-au zis lor: „Viu e Domnul, Cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdiia.

10.* Că cel ce mi-au spus mie zicând că au murit Saul și Ionatan, și el era ca un bun vestitoriu înaintea mea, și l-am prins pre el, și l-am omorât în Sichelag, căruia să cădea să-i dau dar pentru veaste bună.

11. Și acum, oameni răi au omorât pre om drept în casa lui, pre patul lui, și acum voi căuta sângele lui din mâinile voastre, și voi puiarde pre voi de pre pământ”.

12. Și au poruncit David slugilor sale, și i-au omorât pre ei, și le-au tăiat mâinile și picioarele lor, și i-au spânzurat deasupra șipotului, în Hevron. Iară capul lui levoste l-au îngropat în mormântul lui Avenir, feciorului lui Nir, în Hevron.

CAP 5

Ungându-să David împărat preste tot Israilul și izgonind pre ievuzei, au luat cetatea Sionului, unde, zidindu-și casă, au lăcuit, luându-și și alte muieri mai multe și fii născând. Pre cei de alt neam de doao ori îi bate.

1. i au mers toate neamurile lui Israil la David, în Hevron, și au zis cătră el:* „Iată, oasele tale și cărnurile tale noi.

2. Și ieri și alaltaieri, când au fost Saul împărat preste noi, tu erai cel ce povățuiai pre Israil. Și au zis Domnul cătră tine: «Tu vei paște pre norodul Mieu, Israil, și tu vei fi povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil»”.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul, în Hevron, și le-au făcut lor împăratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și au uns pre David împărat pres-

*Sus
1, 15

*1 Para.
11, 1

te tot Israilul.

***3 Împăr.** 4. Fecior de treizeci de ani era David când au început a împărăți,* și patruzeci de ani au împărțit.

2, 11

5. Șapte ani și șase luni au împărțit în Hevron preste Iuda, și treizeci și trei de ani au împărțit preste tot Israilul și preste Iuda, în Ierusalim.

6. Și au mers David și toți bărbații lui în Ierusalim la ievuseul cel ce lăcuia pământul, și s-au zis lui David: „Nu vei intra aici, că s-au pus împotriva orbii și șchiopii, zicând: că: «Nu va intra David aici»”.

7. Și au luat David îngrădirea Sionului, aceasta easte cetatea lui David.

8. Și au zis David în zioa aceea: „Tot cel ce va lovi pre ievuseu cu ascuțitul sabiei, și pre cei șchiopi, și pre cei orbi, carii urăsc sufletul lui David”. Pentru aceea să zice: „Orbii și șchiopii nu vor intra în Casa Domnului”.

9. Și au șezut David într-o îngrădire, și s-au chemat aceasta cetatea lui David, și o au zidit pre ea cetate împregiur de la margini, și casa sa.

10. Și mergea David crescând și mărindu-să, și Domnul Atotțitiitorul era cu dânsul.

***1 Para.** 11.* Și au trimis Hiram, împăratul Tirului, soli la David, și leamne de chedru și meșteri de leamne și meșteri de zid de piatră, și au zidit casa lui David.

14, 1

12. Și au cunoscut David că l-au gătit pre el Domnul împărat preste Israil, și cum că s-au înălțat împărăția lui pentru norodul său, Israil.

***1 Para.** 13.* Și au mai luat încă David muieri și țiiitoare din Ierusalim, după ce au venit el din Hevron, și s-au mai născut lui David feciori și feate.

3, 1

2

14. Și aceastea sânt numele celor ce s-au născut lui în Ierusalim: Samus și Sovav și Natan și Solomon.

15. Și Ewear și Elisue și Nafic și Iefies.

16. Și Elisama și Elidas și Elifalat, Samae, Iesivat, Natan, Galamaan, Ievaar, Teisus, Elifalat, Naghed, Nafec, Ionatan, Leasamis, Vaalamat, Elifaat.

17. Și auzind cei de alt neam cum că David s-au uns împărat preste Israil, s-au suit toți cei de alt neam să caute pre David, iară David, auzind, s-au pogorât într-o îngrădire.

***1 Para.** 18.* Și cei de alt neam au mers și au tăbărât la Valea Titanilor.

14, 9

19. Și au întrebat David pre Domnul, zicând: „Sui-mă-voiu la cei de alt neam, și da-vei pre ei în mâinile mele?” Și au zis Domnul cătră David: „Suie-te, că, dând, voiu da pre cei de alt neam în mâinile tale”.

***Isaia**

28, 21

21. [a] În cea veachie easte: Și au zis David să-i arză pre ei

ceale de sus, și au tăiat pre cei de alt neam acolo. Și au zis David: „Rupt-au Domnul pre vrăjmașii miei cei de alt neam înaintea mea, precum să rump apele”. Pentru aceea, s-au chemat numele locului acela Deasupra Rupturilor.

21. Și au lăsat acolo pre dumnezeii săi, și i-au luat pre ei David, și bărbații cei cu el (a).

22. Și au mai adaos cei de alt neam a să sui, și au tăbărât în Valea Titanilor.

23. Și au întrebat David pre Domnul, zicând: „Sui-mă-voiu la cei de alt neam, și da-vei pre ei în mâinile mele?” Și au zis Domnul: „Nu te sui într-o întâmpinare lor, întoarce-te de la ei și vei merge la ei aproape de cel plângătoriu.

24. Și va fi când vei auzi tu glasul clătirei pădurei plângătorului, atunci te vei pogori la ei, că atunci va ieși Domnul înaintea ta să taie în războiu pre cei de alt neam”.

25. Și au făcut David precum i-au poruncit lui Domnul și au bătut pre cei de alt neam, de la Gavaon, până la pământul Gazira.

CAP 6

Aducând David sicriul legii din casa lui Aminadav, au omorât Domnul pre Oza, pentru că s-au atins de sicriu, și l-au lăsat în casa lui Avedara Gheteanul; iară după aceea, ducându-l în Ierusalim și jucând înaintea lui, Mehol, fata lui Saul, râde pre David pentru care pricină ea n-au mai născut fii.

1.* i au adunat David pre toți tinerii din Israil, ca la vro șaptezeci de mii. ***1 Para.** 13, 5

2. Și s-au sculat, și au mers David și tot norodul carele era cu el, și din boiarii lui Iuda s-au dus, ca să aducă de acolo sicriul lui Dumnezeu, preste carele s-au chemat numele Domnului puterilor, Celui ce șeade preste heruvimii cei de preste el.

3. Și au pus sicriul Domnului într-un car nou.

4.* Și l-au luat din casa lui Aminadav, celui din deal, și Oza și frații lui, fiii lui Aminadav, trăgea carul cu sicriul, și frații lui mergea înaintea sicriului. ***1 Împă.** 7, 1

5. Iară David și toți fiii lui Israil, jucând înaintea Domnului cu organe întocmite, cu tărie și cu cântări și cu canoane și cu alăute și cu tâmpine și cu țimbale și cu fluiere.

6. Și au venit până la ariile lui Nahor, și au întins Oza mâna sa preste sicriul lui Dumnezeu, ca să-l ție pre el, și l-au ținut, că-l cârnea boul.

7. Și s-au mâniiat cu iuțime Domnul pre Oza, și l-au bătut acolo pre el Dumnezeu, pentru îndrăznire, și au murit acolo lângă sicriul Domnului, înaintea lui Dumnezeu.

8.* Și s-au mahnit David pentru că au tăiat Domnul pre Oza, și s-au chemat lo- ***1 Para.** 13, 11

de tot cu foc.

cul acela Tăierea lui Oza, până în zioa aceasta.

9. Și s-au temut David de Domnul în zioa aceea, zicând: „Cum va intra la mine sicriul lui Dumnezeu?”

10. Și nu au vrut David să bage la sine sicriul legii Domnului în cetatea lui David, ci l-au băgat pre el David în casa lui Avedara Gheteanului.

11. Și au șezut sicriul Domnului în casa lui Avedara Gheteanului trei luni, și au blagoslovit Domnul toată casa lui Avedara și toate ale lui.

12. Și s-au spus împăratului David, zicând că: „Au blagoslovit Domnul casa lui Avedara, și toate ale lui pentru sicriul lui Dumnezeu”.*

*1 Para.

15, 25 Și mergând David, au adus sicriul Domnului din casa lui Avedara în cetatea lui David, cu veselie.

*1 Para.

15, 26 13.* Și au fost cu el cei ce purta sicriul Domnului șapte ceate, și jervă de viței și de miei.

14. Și David răsuna cu organe cu tot deadinsul înaintea Domnului și era îmbrăcat cu veșmânt luminos.

15. Și David și toată casa lui Israil au adus sicriul Domnului cu strigare și cu glas de trimbiță.

16. Și au fost când au sosât sicriul Domnului la cetatea lui David, Mehol, fata lui Saul, s-au plecat pre fereastră și au văzut pre împăratul David jucând și zicând cu alăuta înaintea Domnului, și l-au defăimat pre el întru inima sa.

17. Și au adus înlăuntru sicriul Domnului, și l-au pus la locul lui în mijlocul cortului care-l întinseasă David lui, și au adus David arderi de tot înaintea Domnului, și de pace.

18. Și după ce au săvârșit David a aduce arderile de tot și ceale de pace, au blagoslovit pre norod în numele Domnului puterilor.

19. Și au împărțit la tot norodul întru toată putearea lui Israil, de la Dan până la Versavee, și de la bărbat până la muiare, la fiștecarele câte o bucată de pâine și câte o bucată de carne friptă și câte o scovardă din tigaie, și s-au dus tot norodul fiștecarele la casa sa.

20. Și s-au întors David să blagoslovească casa sa, și ieșind Mehol, fata lui Saul, înaintea lui David, l-au blagoslovit și au zis: „Cum s-au mărit astăzi împăratul lui Israil, cel ce s-au descoperit astăzi înaintea ochilor slujnicilor robilor lui, cum să descopere unul din cei ce joacă?”

21. Și au zis David către Mehol: Înaintea Domnului voiu juca, și bine e cuvântat Domnul, Cel ce m-au ales pre mine mai mult decât pre tatăl tău și decât toată casa lui, ca să mă puie pre mine povățuitoriu preste norodul Său, Israil.

22. Și voiu juca și voiu sălta înaintea

Domnului, și mă voiu descoperi încă așa, și voiu fi netreabnic întru ochii tăi, și cu slujnicile de care ai zis mie cum nu mă voiu mări”.

23. Și Mehoolii, featei lui Saul, nu s-au născut prunc până în zioa în carea au murit.

CAP 7

Făgăduind David că va zidi casă Domnului, întâiu îl laudă Natan, prorocul, după aceea îl opreaște din porunca Domnului, ci i să făgăduiaște fiu, carele o va zidi, și să făgăduiaște Mesie, pentru care mulțemeaște David.

1. i au fost când au șezut împăratul în casa sa, și Domnul l-au odihnit pre el de toți vrăjmașii săi cei de primpregiur.

2. Și au zis împăratul către Natan, prorocul:* „Iată, eu lăcuiesc în casă de chedru, iară sicriul Domnului șeade în mijlocul cortului”.

*1 Par.
17, 1

3. Și au zis Natan către împăratul: „Toate câte sânt în inima ta mergi și le fă, că Domnul e cu tine”.

4. Și au fost în noaptea aceea, fost-au cuvântul Domnului către Natan, zicând:

5. „Mergi și zi către robul Mieu, David: «Aceasta zice Domnul: ‘Nu tu vei zidi Mie casă, în carea să lăcuiesc Eu.

6. Că nu am lăcuit în casă, din zioa în carea am scos pre fiii lui Israil din Eghipt, până în zioa aceasta, ci am umblat în popas și în cort.

7. Întru toate care am petrecut cu tot Israilul, au grăit-am către vreun neam a lui Israil, căruia am poruncit să pască pre norodul Mieu, Israil, zicând: ‘Pentru ce nu Mi-ați zidit casă de chedru?’»

8. Și acum acestea vei grăi robului Mieu David: «Aceasta zice Domnul Atotțuitoriu:* ‘Luatu-te-am pre tine de la turma oilor, ca să fii tu povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil.

*1 Împă.
16, 11
Psal.
77, 76

9. Și am fost cu tine întru toate oriunde ai umblat, și am pierdut pre toți vrăjmașii tăi de la fața ta, și te-am făcut numit după numele celor mari de pre pământ.

10. Și voiu pune loc norodului Mieu, Israil, și-l voiu răsădi pre el, și va lăcui deosăbi, și nu să va griji mai mult, și nu va mai adaoge fiul nedreptății a-l smeri pre el ca la început.

11. Din zilele în care am pus judecători preste norodul Mieu, Israil, și te voiu odihni pre tine de toți vrăjmașii tăi, și va spune ție Domnul că vei zidi Lui casă.

12.* Și va fi după ce să vor plini zilele tale, și vei dormi cu părinții tăi, voiu rădica sămânța ta după tine, carele va fi din pântecel tale, și voiu găti împărăția lui.

*3 Împă.
8, 19

13.* Acesta va zidi casă numelui Mieu, și voiu întări scaonul lui până în veac.

*3 Împă.
5, 5

14.* Eu voiu fi lui Tată, și el va fi Mie fiu, și de va face nedreptate, îl voiu muștra pre el cu toiagul bărbaților și cu băta-

*1 Par.
22, 10
Evrei
1, 5

ile fiilor omenеști.

Psal. 88, 4 [33] 37 15. Iară mila Mea nu o voiu depărta de la el, precum o am depărtat de la cei ce i-am depărtat de la fața Mea (a).

Evrei 1, 8 16. Ci credincioasă va fi casa lui și împărăția lui până în veac înaintea Mea, și scaonul lui să va îndrepta în veac'»”.

17. După toate cuvintele acestea, și după toată vederea aceasta, așa au grăit Natan cătră David.

18. Și întrând împăratul David, au șezut înaintea Domnului și au zis: „Cine sânt eu, Doamne al meu, Doamne, și carea e casa mea de m-ai iubit pre mine atâta?”

19. Și puțin m-am micșorat înaintea Ta, Doamne al meu, Doamne, că ai grăit pentru casa robului Tău, ca să fie îndelungată? Iară aceasta easte leagea omului, Doamne al meu, Doamne.

20. Și ce va mai adaoge David a mai grăi cătră Tine? Și acum Tu știi pre robul Tău, Doame al meu, Doamne.

21. Și pentru robul Tău ai făcut, și după inima Ta ai făcut tot binele acesta, să-l arăți robului Tău.

22. Pentru ca să Te măresc pre Tine, Doamne al meu; că nu easte ca Tine, și nu easte Dumnezeu afară de tine întru Toate, care am auzit cu urechile noastre.

23. Și ce neam altul pre pământ easte ca norodul Tău, Israil? Pre carele să-l fie povățuit Dumnezeu, ca să-l răscumpere Șie norod, ca să-i pui Tu nume, și să-i faci lucruri mari și luminate, ca să gonești Tu de la fața norodului Tău, pre carele l-ai răscumpărat Ție din Egipt neamuri și lăcașul.

24. Și Ți-ai gătit Ție pre norodul Tău, Israil să fie Ție norod până în veac, și Tu, Doamne, Te-ai făcut lor Dumnezeu.

25. Și acum, Doamne al meu, Doamne, cuvântul care l-ai grăit despre robul Tău și despre casa lui adevereaste-l până în veac (b), Doamne Atotțiitoriule, Dumnezeuul lui Israil, fă precum ai grăit.

26. Și acum mărească-să numele Tău până în veac, și să se zică Domnul Atotțiitoriul Dumnezeu preste Israil, și casa robului Tău, David, va fi îndreptată înaintea Ta.

27. Că Tu, Doamne Atotțiitorule, Dumnezeuul lui Israil, ai descoperit urechiia robului Tău, zicând: «Casă voiu zidi ție!» Pentru aceea, au aflat robul Tău cu inima sa ca să se roage cătră Tine rugăciunea aceasta.

28. Și acum, Doamne al meu, Doamne, Tu ești Dumnezeu, și cuvintele Tale vor fi adevărate, că ai grăit despre robul Tău bunătățile acestea.

29. Și acum înceape și blagosloveaste casa robului Tău, ca să fie în veac înaintea Ta, că Tu, Doamne al meu, Doamne, ai grăit, și din

15. (a) În jidovie și în letinie easte: precum o am depărtat de la Saul, pre carele l-am depărtat de la fața Mea.

blagosloveniia Ta să se blagoslovească casa robului Tău, ca să fie în veac înaintea Ta”.

CAP 8

Biruințele lui David, care pre mulți împărați cărora israilteanii până aci le da dajde au biruit, și dătători de dajde i-au făcut. Veseliia lui Tou, împăratului Imat, pentru că au învins David pre Adraazar, împăratul lui Suva. Să numără mai-marii oștii lui David.

1. i au fost după aceasta, au lovit David pre cei de alt neam, și i-au înfrânt pre ei,* și au luat David cea osebită din mâna

*1 Para. 18, 1

celor de alt neam.

2. Și au bătut David pre Moav, și i-au împărțit pre ei cu fune culcându-i pre pământ, și doao funituri omorea, iară doao funituri ținea vii, și s-au făcut Moav lui David robi, aducându-i daruri.

3. Și au bătut David pre Adraazar, fiiul lui Raav, împăratul de la Suva, când au mers el să-și pună mâna sa preste râul Efratului.

4. Și au luat David de ale lui o mie de cară și șapte mii de călăreți și doaozeci de mii de bărbați pedestri, și au sfărmat David toate carăle, și și-au lăsat șie dintr-însăle o sută de cară.

5. Și au venit Siriia Damascului să ajute lui Adraazar, împăratului de la Suva, și au bătut David în Sir doaozeci și doao de mii de bărbați.

6. Și au pus David straje în Siriia cea cătră Damasc, și s-au făcut Sirul lui David robi, aducându-i daruri, și au păzit Domnul pre David ori încătro mergea.

7. Și au luat David lanțurile ceale de aur, care era la slugile lui Adraazar, împăratul de la Suva, și le-au adus în Ierusalim, care le-au luat Susachim, împăratul Egiptului, când s-au suit el în Ierusalim în zilele lui Rovoam, fiiul lui Solomon.

8. Și din Metevan și din cetățile ceale alese ale lui Adraazar, au luat împăratul David aramă multă foarte, cu aceasta au făcut Solomon marea cea de aramă, și stâlpii și scaldătorile și toate vasele.

9. Și au auzit Tou, împăratul din Imat, că au frâmp David toată putearea lui Adraazar.

10. Și au trimis Tou pre Ieduram, fiiul său, la împăratul David, ca să-l întreabe de ceale de pace, și să-l binecuvânteaze pre el pentru că au bătut pre Adraazar și l-au înfrânt, că el era împrotivnic lui Adraazar, și în mâinile lui era vasă de argint și vase de aur și vase de aramă.

11. Și acestea împăratul David le-au sfințit Domnului cu argintul și cu aurul, care l-au sfințit din toate cetățile care

25. (b) În Bibliia cea veachie nu să află acestea: Doamne Atotțiitoriule, Dumnezeuul lui Israil.

le-au supus șie.

12. Din Idumeea și din Moav, și de la fiii lui Amon, și de la cei de alt neam, și de la Amalic, și din prăzile lui Adraazar, fiul lui Raav, împăratul de la Suva.

13. Și și-au făcut David nume, când s-au întors de au bătut pre idumeani în Ghevelem, ca la vro optsprăzece mii de bărbați.

14. Și au pus în Idumeea străji, întru toată Idumeea au pus tărie, și toți idumeanii s-au făcut robi împăratului, și au păzit Domnul pre David oriunde au mers.

15. Și au împărățit David preste tot Israilul, și făcea David judecată și dreptate la tot norodul său.

16. Și preste oaste mai mare Ioav, feciorul lui Saruiia, și Iosafat, feciorul lui Ahilud, mai mare preste ceale de adus-aminte.

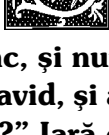
17. Și Sadoc, feciorul lui Ahitov, și Ahimeleh, feciorul lui Aviatar, preoți, și Sasa, logofăt.

18. Și Vaneas, feciorul lui Iodae, sfeatnic, și Heleti și Feleti, și fiii lui David era mai-mari preste curte.

CAP 9

Dragostea carea au arătat David cătră Memfivoste, fiul lui Ionatan, căruia i-au înturnat toate țarinile lui Saul, care le stăpânea Siva, și i-au rânduit mâncare pururea la masa sa.

1. i au zis David: „De au rămas cineva din casa lui Saul, și voi face milă cu el pentru Ionatan”.

2. Și din casa lui Saul era un prunc, și numele lui Siva, și-l chemară pre el la David, și au zis împăratul cătră el: „Tu ești Siva?” Iară el au zis: „Eu, robul tău”.

3. Și au zis împăratul: „Au mai rămas-au vreun om din casa lui Saul, și voi face cu el mila lui Dumnezeu?” Și au zis Siva cătră împăratul: „Mai easte un fiu a lui Ionatan vătămat la picioare”.

4. Și au zis împăratul cătră el: „Unde easte acela?” Și au zis Siva cătră împăratul: „Iată, easte în casa lui Mahir, feciorul lui Amiil din Lodavar”.

5. Și au trimis împăratul David, și l-au luat pre el din casa lui Mahir, feciorul lui Amiil din Lodavar.

6. Și au venit Memfivoste, fiul lui Ionatan, feciorului lui Saul, la împăratul David, și căzind pre fața sa s-au închinat lui, și au zis David lui: „Memfivoste?” Iară el au zis: „Iată, robul tău!”

7. Și au zis David lui: „Nu te teame, că făcând voi face cu tine milă pentru Ionatan, tatăl tău, și voi da ție toată țarina lui Saul, tatălui tătâne-tău, și tu vei mânca pâne la masa mea pururea”.

8. Și închinându-să Memfivoste, au zis: „Cine sânt eu, robul tău, că ai căutat spre un câne mort ca mine?”

CAP 9 ȘI 10

9. Și chemând împăratul pre Siva, sluga lui Saul, au zis cătră el: „Toate câte sânt ale lui Saul și toată casa lui am dat fiului domnului tău.

10. Și vei lucra lui pământul tu și fiii tăi și robii tăi, și vei aduce fiului domnului tău pâni, ca să mănânce, iară Memfivoste, fiul domnului tău, va mânca pâne pururea la masa mea”. Și Siva avea cincisprăzece feciori și doazeci de robi.

11. Și au zis Siva cătră împăratul: „După toate câte au poruncit domnul meu, împăratul, robului său, așa va face robul tău”. Și Memfivoste mânca la masa lui David, ca unul dintră fiii împăratului.

12. Și Memfivoste avea un fiu mic, și numele lui, Miha. Și toți cei ce lăcuia în casa lui Siva au fost slugi lui Memfivoste.

13. Și Memfivoste lăcuia în Ierusalim, că el totdeauna mânca la masa împăratului, și el era șchiop de amândoașo picioarele sale.

CAP 10

Lino, împăratul amoniteanilor, după ce au batjocorit pre solii lui David, pre carii i-au fost trimis să mângăie pentru moartea tătâne-său, năimind oaste de la cinci împărați ai Siriei asupra lui David, s-au biruit de la David odată, și de altă dată.

1. i au fost după aceasta, au murit împăratul fiilor lui Amon, și au împărățit Anon, fiul lui, în locul lui.

2. Și au zis David: „Face-voiu milă cu Anon, fiul lui Naas, precum au făcut tatăl lui cu mine milă”. Și au trimis David să-l mângăie prin mâinile slugilor sale pentru tatăl lui, și au mers slugile lui David în pământul fiilor lui Amon.

3. Și au zis boiarii fiilor lui Amon cătră Anon, domnul lor: „Nu pentru că cinstește David pre tatăl tău înaintea ta au trimis la tine să te mângăie? Ci pentru ca să ceerce cetatea, și să o iscodească pre ea, și să o strice, pentru aceea au trimis David pre slugile sale la tine”.

4. Și au luat Anon pre slugile lui David, și le-au ras barbele jumătate, și le-au tăiat hainele jumătate până la șolduri, și i-au slobozit.

5. Și s-au spus lui David ce s-au întâmplat cu oamenii lui, și au trimis înaintea lor, că era oamenii batjocoriți foarte, și au zis împăratul: „Sedeți în Ierihon până ce vor creaste barbele voaste, și vă veți întoarce”.

6. Și au văzut fiii lui Amon că s-au rușinat norodul lui David și au trimis fiii lui Amon, și au năimit din Siria Vetraam și din Siria Suva și din Roov doazeci de mii de pedestrași, și de la împăratul lui Amalic Maaha, o mie de bărbați, și de la Istov, doasprăzece mii de bărbați.

7. Și auzind David, au trimis pre Ioav

și toată oastea cea tare.

8. Și ieșind fiii lui Amon, au rânduit războiu la ușa porții, iară Siria Suva și Roov și Istov și Amalic era deosăbi singuri în țarină.

9. Și văzind Ioav că s-au întors cătră el fața războiului din față și din dos, au ales din toți tinerii lui Israil și s-au rânduit asupra Siriei.

10. Iară celalalt norod care au rămas l-au dat în mâna lui Avesa, fratelui său, și s-au rânduit împotriva fiilor lui Amon.

11. Și au zis: „De va fi Siria mai tare decât mine, veți fi mie spre ajutoriu; iară de vor fi fiii lui Amon mai tari decât tine, te vom ajuta pre tine.

12. Îmbărbătează-te și să ne întărim pentru norodul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul va face ce va fi bine întru ochii Lui”.

13. Și s-au apropiat Ioav și norodul lui cu el la bătaie cătră Siria, și au fugit de la fața lui.

14. Și fiii lui Amon, văzind că au fugit Siria, au fugit și ei de la fața lui Avesa, și au intrat în cetate, și Ioav, întorcându-să de la fiii lui Amon, au venit în Ierusalim.

15. Și văzind Siria că au căzut înaintea lui Israil, s-au adunat într-un loc.

16. Și trimițind Adraazar, au strâns pre Siria cea dincolo de râul Halamac, și au venit în Elam și Sovac, mai-marele puterii lui Adraazar, înaintea lor.

17. Și s-au spus lui David, și au adunat pre tot Israilul, și trecând Iordanul au venit în Elam, și rânduiindu-să Siria împotriva lui David, au dat războiu asupra lui.

18. Și au fugit Siria de cătră fața lui Israil, și au ucis David din Siria șapte sute de cară și patruzeci de mii de călăreți, și pre Sovac, mai-marele oastei lui, l-au lovit și au murit acolo.

19. Și văzind toți împărații, slugile lui Adraazar, că au căzut înaintea lui Israil, de bunăvoie au mers cu Israil și i-au slujit lui, și s-au temut Siria a juta pre fiii lui Amon.

CAP 11

Când Ioav norocește bătea pre fiii lui Amon și ședeau împrejurul Ravotului, David, șezind acasă, au preacurvit cu Virsaveea, muiarea lui Urie, carea vrând a o tăinu, adaoge a ucide pre bărbatul ei, și luându-o muiare și născându-i-să dintr-însa fiiu, întărită pre Domnul spre mânia.

*1 Para.
20, 1

1. * **S**i au fost după ce au trecut anul la vreamea ieșirii împăraților, au trimis David pre Ioav și pre slugile sale cu el, și pre tot Israilul, și au bătut pre fiii lui Amon, și au șezut împregiurul Ravotului, iară David au șezut în Ierusalim.

2. Și au fost de cătră seară, sculându-să David din așternutul său, umbla prin foișorul căsii împărătești, și au văzut din foișor pre o muiare scaldându-să, și muiarea era la chip frumoasă foarte.

3. Și trimițind David, au căutat pre muiare și au zis: „Au nu easte aceasta Virsavee, fata lui Eliav, muiarea lui Urie Heteului?”

4. Și au trimis David soli, și o au luat pre ea, și întrând la ea au dormit cu ea,* și după ce s-au curățit ea de necurăția ei și s-au întors la casa sa.

*Leviț.
15, 18

5. Și au luat în pânțele muiarea, și trimițind au dat de știre lui David și au zis: „Iată, eu sânt grea”.

6. Și au trimis David la Ioav, zicând: „Trimite la mine pre Urie Heteul”. Și au trimis Ioav pre Urie la David.

7. Și au venit Urie la împăratul și l-au întrebat: „În pace easte Ioav, și în pace easte norodul, și în pace easte războiul?”

8. Și au zis David cătră Urie: „Pogoară-te la casa ta și spală picioarele tale”. Și au ieșit Urie din casa împăratului, și i-au trimis lui mâncare împărătească.

9. Și au dormit Urie la ușa căsii împăratului cu toate slugile domnului său, și nu s-au pogorât în casa sa.

10. Și spusă ră lui David, zicând că: „Nu s-au pogorât Urie în casa sa”. Și au zis David cătră Urie: „Au nu vii tu din cale? Pentru ce nu te-ai pogorât în casa ta?”

11. Și au zis Urie cătră David: „Sicriul și Israil și Iuda lăcuiesc în corturi, și domnul meu, Ioav, și slugile domnului meu pre fața pământului tăbărăsc, și eu să întru în casa mea să mănânc și să beau și să dorm cu muiarea mea? Viu e sufletul tău, de voiu face cuvântul acesta”.

12. Și au zis David cătră Urie: „Șezi aici încă astăzi, și mâne te voiu trimite”. Și au șezut Urie în Ierusalim în zioa aceea și a doao zi.

13. Și l-au chemat pre el David, și au mâncat înaintea lui, și au beut și l-au îmbătat, și au ieșit seara să doarmă la așternutul său cu slugile domnului lui, și nu s-au pogorât la casa sa.

14. Și s-au făcut dimineață, și au scris David carte la Ioav și o au trimis prin mâna lui Urie.

15. Și au scris în carte, zicând: „Pune pre Urie înaintea războiului celui tare, și vă întoarceți de cătră dânsul, ca să se rănească și să moară”.

16. Și au fost, când păzea Ioav cetatea, au pus pre Urie la locul unde știia că sânt bărbați mai tari.

17. Și au ieșit bărbații cetății, și să bătea cu Ioav, și au căzut din norod din slugile lui David, și au murit și Urie Heteul.

18. Și au trimis Ioav să înștiințeaze pre

David de toate lucrurile războiului, ca să le spuie împăratului.

19. Și au poruncit solului, zicând: „După ce vei sfârși toate cuvintele războiului și le vei spune împăratului,

20. Și va fi de să va aprinde mâniia împăratului și va zice ție: «Pentru ce v-ați apropiat să bateți cetatea? Au nu ați știut că vor săgeta de pre zid?

Jude. 21. Cine au lovit pre Avimeleh, feciorul lui Ierovaal, fiului lui Nir? Au nu o muiare au aruncat o bucată de pîiatră de moară de pre zid preste el și au murit în Tamasi? Pentru că s-au apropiat la zid?» Vei zice: «Și sluga ta, Urie Heteul, au murit»”.

22. Și au mers solul lui Ioav la împăratul în Ierusalim, și s-au dus și au spus lui David toate câte i-au poruncit Ioav și toate cuvintele războiului.

23. Și s-au mâniat David pre Ioav, și au zis David cătră sol: „Pentru ce v-ați apropiat la cetate ca să vă bateți? Au n-ați știut că vă vor bate de pre zid?

24. Cine au lovit pre Avimeleh, feciorul lui Ierovaal, au nu o muiare au aruncat de pre zid preste el o bucată de pîiatră de moară și au murit în Tamasi? Pentru ce v-ați apropiat la zid?”

25. Și au zis solul cătră David: „Pentru că au fost mai tari decât noi bărbații, și au ieșit asupra noastră la țarină, și i-am gonit pre ei până la ușa cetății.

26. Și au aruncat aruncătorii asupra slugilor tale de pre zid, și au murit din slugile împăratului, încă și robul tău Urie Heteul au murit”.

27. Și au zis David cătră sol: „Aceasta să spui lui Ioav: «Să nu fie rău întru ochii tăi cuvântul acesta, că uneori, întru acest chip, așa mănâncă sabiia, întăreaște războiul tău la cetate, și o surpă pre ea, și o supune pre ea»”.

28. Și auzind muiarea lui Urie că au murit Urie, bărbatul ei, au plâns pentru bărbatul ei.

29. Și după ce au trecut plânsul, au trimis David și o au adus pre ea în casa sa, și i s-au făcut muiare, și s-au născut lui fiu, și rău s-au arătat cuvântul care l-au făcut David întru ochii Domnului.

CAP 12

David cu pildă de la Natan, prorocul, certându-să, să judecă pre sine, de unde multe primejdii viitoare îi vestește Natan, prin care pârându-i rău de păcatul său, i să iartă greșala rămâind pedeapsa; și după ce moare pruncul, să naște Solomon; iară cetatea Gavatului cu mare izbândă să ia, și cununa de pre capul lui Molohom, împăratului, și pre norod rău l-au pedepsit.

1. i au trimis Domnul pre Natan, prorocul, la David, și au intrat la el, și i-au zis lui: „Spune-mi mie judecată? Doi oameni era într-o cetate, unul bogat, și unul sărac.

2. Și cel bogat avea turme și ciurzi multe foarte.

3. Iară cel sărac nu avea nimica, fără numai o mielusea mică, carea o cumpărasă, și o au ținut, și o au hrănit, și o au crescut împreună cu sine și împreună cu fiii săi, din pâinea lui mânca și din păharul lui bea, și în sânul lui dormea, și era lui ca o fiică.

4. Și venind un călătoriu la omul cel bogat, nu s-au îndurat să ia din turmele sale și din ciurzile sale, ca să facă străinului carele venisă la el, ci au luat mieluseaoa omului celui sărac, și o au făcut omului carele venisă la el”.

5. Și s-au mâniat David cu iuțime foarte pre om, și au zis David cătră Natan: „Viu e Domnul, că fiul morții easte omul carele au făcut aceasta.

6.* Și mieluseaoa o va plăti înșeptit, pentru că au făcut cuvântul acesta și pentru că nu i s-au făcut milă”.

*Iesir. 22, 1

7. Și au zis Natan cătră David: „Tu ești omul, carele au făcut aceasta? Acestea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Eu sânt Cel ce te-am uns pre tine împărat preste Israil, și Eu sânt Cel ce te-am mântuit din mâna lui Saul.

8. Și am dat ție casa domnului tău, și muierele domnului tău în sinul tău, și am dat ție casa lui Israil și a lui Iuda, și de sânt acestea puțin, voiu adaoge ție ca acestea.

9. Pentru ce ai urgisit cuvântul Domnului, ca să faci rău întru ochii Lui? Pre Urie Heteul l-ai omorât cu sabiia și pre muiarea lui o ai luat ție muiare, și pre el l-ai ucis cu sabiia fiilor lui Amon.

10. Și acum nu să va depărta sabiia din casa ta până în veac, pentru că M-ai urgisit pre Mine, și ai luat pre muiarea lui Urie Heteului, ca să-ți fie ție muiare».

11. Acestea zice Domnul: «Iată, Eu râdic asupra ta reale din casa ta, și voiu lua pre muierele tale înaintea ochilor tăi și le voiu da deaproapelui tău,* și să va culca cu muierele tale înaintea soarelui acestuia.

*Jos 16, 22

12. Că tu ai făcut întru ascuns, și Eu voiu face cuvântul acesta înaintea a tot Israilul, și înaintea soarelui acestuia»”.

13. Și au zis David lui Natan: „Păcătuit-am Domnului”. Și au zis Natan cătră David:* „Și Domnul au mutat păcatul tău, și nu vei muri.

*Sira. 47, 12

14. Iară pentru că întărâtând ai întărâtat pre vrăjmașii Domnului cu lucrul acesta, și fiul tău, carele s-au născut ție, cu moarte va muri”.

15. Și s-au dus Natan în casa sa, și au bătut Domnul pre pruncul carele l-au născut lui David muiarea lui Urie, și s-au bolnăvit.

16. Și s-au rugat David lui Dumnezeu pentru prunc, și au ajunat David ajun, și întrând au mas, și au dormit pre pământ.

17. Și au venit la el bătrânii casei lui să-l scoale pre el de pre pământ, ci nu au vrut, nici au mâncat cu ei pâine.

18. Și au fost în zioa a șaptea, au murit pruncul, și s-au temut slugile lui David să-i spuie că au murit pruncul, că au zis: „Iată, când trăia încă pruncul am grăit cătră el, și nu au ascultat de glasul nostru, și cum vom zice cătră el că au murit pruncul, și va face reale”.

19. Și au priceput David că slugile sale șoptesc, au socotit că au murit pruncul, și au zis David cătră slugile sale: „Au murit-au pruncul?” Iară ei au zis: „Murit”.

20. Și sculându-să David de pre pământ, s-au spălat și s-au uns, și și-au schimbat hainele sale, și întrând în Casa lui Dumnezeu s-au închinat Lui, și au intrat în casa sa și au cerut pâine să mănca, și, puindu-i lui pâine, au mâncat.

21. Și au zis slugile lui cătră el: „Ce easte cuvântul acesta care l-ai făcut pentru prunc? Că până trăia încă pruncul, plângeai și ajunai și privegheai, iară după ce au murit pruncul, te-ai sculat și ai mâncat pâine și ai beut”.

22. Și au zis David: „Până când trăia încă pruncul, am ajunat și am plâns, că am zis: «Cine știe de mă va milui Domnul, și va trăi pruncul?»»

23. Și acum au murit, pentru ce, dară, să ajun, au, doară, mai putea-l-voiu întoarce pre el? Eu voiu merge la el, iară el mai mult nu să va întoarce la mine”.

24. Și au mângăiat David pre Virsavee, muia-rea sa, și au intrat la ea, și au dormit cu ea, și au zemislit, și au născut fiiu, și au chemat numele lui Solomon, și Domnul l-au iubit pre el.

25. Și au trimis prin mâna lui Natan, prorocul, și au chemat numele lui Ieded, în cuvântul Domnului.

1 Par. 20, 1 26. Iară Ioav au dat războiu în Ravat asupra fiilor lui Amon, și au luat cetatea împărăției.

27. Și au trimis Ioav vestitoriu la David, și au zis: „Dat-am războiu în Ravat, și am luat cetatea apelor.

28. Și acum adună rămășițele norodului și tăbărește asupra cetății, și mai înainte o ia, ca să nu iau eu mai înainte cetatea și să se chiiame numele meu preste ea”.

29. Și au adunat David tot norodul și au mers în Ravat, și au dat războiu asupra ei, și o au luat.

30. Și au luat cununa lui Molohom, împăratului lor, de pre capul lui, cumpănitura ei era un talant de aur și de piatră scumpă, și au fost pusă pre capul lui David, și au luat din cetate prăzi multe foarte.

4. (a) Adecă: în toate zilele. 5. (b) În Bib. cea vea-

31. Și pre norodul cel dintru ea l-au scos afară și l-au pus la fereștrău și la ciulinii cei de fier și la cuțitele ceale de fier, și i-au trecut pre ei prin cărămidărie, și așa au făcut tuturor cetăților fiilor lui Amon, și s-au întors David și tot Israilul în Ierusalim.

CAP 13

Avesalom ospătându-să, omoară pre Amnon pentru că să amestecă cu soru-sa, Tamar, și mâniindu-să tatăl său, în trei ani au fost pribeag Avesalom la împăratul Ghedeur.

1. i au fost după aceasta, și Avesalom, fiiul lui David, avea o soră frumoasă la chip foarte, și numele ei era Tamar, și o au iubit pre ea Amnon, fiiul lui David.

2. Și să năcăjea Amnon, cât s-au bolnăvit pentru Tamar, soru-sa, căci era ea fecioară, și greu era întru ochii lui Amnon a face ei ceva.

3. Și avea Amnon un priaten, și numele lui era Ionatan, fiiul lui Samaa, fratelui lui David, și Ionatan era om înțelept foarte.

4. Și au zis lui: „Ce-ți easte de bolești așa, fiule al împăratului, dimineața, dimineața (a), spune mie”. Și au zis Amnon lui: „Pre Tamar, sora lui Avesalom, fratelui meu, eu o iubesc”.

5. Iară Ionatan au zis lui: „Culcă-te pre patul tău și te fă bolnav, și va intra tatăl tău să te vază, și să zici cătră el: «Să vie Tamar, soru-mea, și să-mi dea de mâncare, și să facă înaintea ochiilor miei (b) bucată, ca să văz și să mănânc din mâinile ei»”.

6. Și culcându-să Amnon, au bolit, și au intrat împăratul să-l vază, și au zis Amnon cătră împăratul: „Să vie Tamar, sora mea, și să sucească înaintea ochilor miei doi colăcei, și voiu mânca din mâinile ei”.

7. Și au trimis David la Tamar acasă, zicând: „Mergi în casa fratelui tău, Amnon, și fă lui de mâncare”.

8. Și au mers Tamar în casa lui Amnon, fratelui său, și el era culcat, și au luat făină și au frământat, și au sucit înaintea ochilor lui, și au copt colăceii.

9. Și luând tigaia în carea turna, au turnat înaintea lui, iară el nu au vrut să mănânce, și au zis Amnon: „Scoateți pre tot omul de la mine”. Și au scos pre tot omul de la el, și au zis Amnon cătră Tamar:

10. „Adă-mi înlăuntru în cămară mâncarea, și voiu mânca din mâna ta”. Și au luat Tamar colăceii care-i făcuse, și i-au dus înlăuntru, la Amnon, fratele său, la așternut.

11. Și i-au dat să mănânce, iară el s-au apucat de ea, și au zis cătră ea: „Vino de te culcă cu mine, sora mea”.

12. Iară ea au zis cătră el: „Nu, fratele meu, să nu mă smerești, că nu să va face așa

chie easte: doi colăcei.

în Israil, să nu faci nebuniia aceasta.

13. Și eu unde voi purta ocară mea? Și tu vei fi ca unul dintră cei fără de minte în Israil, și acum grăiaște, dară, către împăratul, că nu mă va opri de către tine”.

14. Și nu au vrut Amnon să asculte de cuvântul ei, și o au biruit pre ea, și o au smerit, și s-au culcat cu ea.

15. Și o au urât pre ea Amnon ură mare foarte, că mai mare era ura cu carea o au urât pre ea, decât dragostea, cu care o au iubit pre ea, și a zis ei Amnon: „Scoală-te și te du”.

16. Și au zis Tamar lui: „Ba, frate, că mai mare easte răul cel de apoi decât cel dintâiu care l-ai făcut cu mine, ca să mă scoți afară pre mine”. Și nu au vrut Amnon să asculte de cuvântul ei.

17. Și chemând pre sluga sa, carele era ispravnic preste casa lui, au zis către el: „Scoate pre aceasta afară de la mine și închide ușa după ea”.

18. Și ea era îmbrăcată cu haină pestriță, că așa să îmbrăca featele împăratului ceale fecioare cu îmbrăcămintele lor, și o au scos pre ea sluga lui afară și au închis ușa după ea.

19. Și luând Tamar cenușe, au pus pre capul său, și haina sa cea pestriță cu carea era îmbrăcată o au rupt, și puindu-și mâinile sale preste capul său, mergea și striga.

20. Și au zis către ea Avesalom, fratele ei: „Au, doară, Amnon, fratele tău, au umblat cu tine? Ci acum, sora mea, taci, că fratele tău easte, nu pune întru inima ta, ca să grăiești cuvântul acesta”. Și au șezut Tamar văduvă în casa lui Avesalom, fratelui său.

21. Și au auzit împăratul David toate cuvintele acestea, și s-au mâniat foarte, și nu au vrut să întristează duhul lui Amnon, fiului său, că-l iubea pre el, pentru că el era cel întâiu născut a lui.

22. Și nu au grăit Avesalom cu Amnon nici rău, nici bine, că urăse Avesalom pre Amnon, pentru că au smerit pre Tamar, sora lui.

23. Și au fost după doi ani de zile, când tunda lui Avesalom în Velasor, care să ține de Efraim, au chemat Avesalom pre toți fiii împăratului.

24. Și au venit Avesalom la împăratul și au zis: „Iată, tund robului tău, să mergă, dară, împăratul și slugile lui cu robul tău”.

25. Și au zis împăratul către Avesalom: „Cu fiul meu, să nu mergem noi toți, și să te îngreoiem”. Și l-au silit pre el, el nu au vrut să mergă, ci l-au blagoslovit pre el.

26. Și au zis Avesalom către el: „Deaca nu, să mergă cu noi Amnon, fratele meu”. Și împăratul i-au zis lui: „Pentru ce să mergă cu tine?”

27. Și l-au silit pre el Avesalom, și au slobozit pre Amnon și pre toți fiii împăratului cu el, și au făcut Avesalom ospăț, ca un ospăț împărătesc.

28. Și au poruncit Avesalom slugilor

sale, zicând: „Vedeți deaca să va veseli inima lui Amnon de vin, și voi zice către voi: «Bateți pre Amnon!», și-l omorâți, să nu vă teameți, că eu vă poruncesc voao, îmbrăbățați-vă și fiți fiii puterii”.

29. Și slugile lui Avesalom au făcut lui Amnon precum le-au poruncit lor Avesalom, și sculându-să toți fiii împăratului, au șezut fieștecarele pre mușcoiul său, și au fugit.

30. Și au fost fiind încă ei pre cale, au venit veaste la David, zicând: „Bătut-au Avesalom pre toți fiii împăratului, și nici unul din ei nu au rămas”.

31. Și sculându-să împăratul, și-au rupt hainele sale și s-au culcat pre pământ, și toate slugile lui care sta împregiurul lui și-au rupt hainele sale.

32. Și răspunzind Ionadav, fiul lui Samaa, fratelui lui David, au zis: „Să nu gândească domnul meu, împăratul, că pre toți pruncii, fiii împăratului, i-au omorât, că numai Amnon singur au murit, că în gura lui Avesalom era pus din zioa în carea au smerit pre Tamar, sora lui.

33. Și acum să nu puie domnul meu, împăratul, în inima sa cuvântul acesta, zicând: „Toți fiii împăratului au murit”, că numai Amnon singur au murit.

34. Și Avesalom au fugit. Și sluga, străjeariul, au rădicat ochii săi, și au văzut, și, iată, norod mult vinea pre cale dinapoia lui din coastele muntelui la pogorâș, și mergând străjeariul au spus împăratului, și au zis: „Bărbați am văzut pre calea cea despre Oran, din partea muntelui”.

35. Și au zis Ionadav către împăratul: „Iată, fiii împăratului vin, după cuvântul robului tău, așa s-au făcut”.

36. Și au fost după ce au sfârșit a grăi, iată, fiii împăratului au sosit, și rădicând glasul său, au plâns. Încă și împăratul și toate slugile lui au plâns plângere mare foarte.

37. Iară Avesalom au fugit, și s-au dus la Tolmi, feciorul lui Emiud, împăratul Ghedsurei, în pământul Hamaahad, și au plâns împăratul David pentru fiul său în toate zilele.

38. Și Avesalom, fugind, s-au dus în Ghedsur, și au fost acolo trei ani.

39. Și au încetat împăratul David a goni pre Avesalom, că să mângăiasă pentru Amnon, căci au murit.

CAP 14

Prin o muiare înțeleaptă tecoiteană, chiiamă Ioav pre Avesalom din Ghedsur în Ierusalim, care n-au văzut fața împăratului doi ani, până n-au poruncit să arză holda lui Ioav.

1. i cunoscând Ioav, fiul lui Saruie, că inima împăratului s-au întors spre Avesalom,
2. Au trimis în Tecoe, și au luat de acolo pre o muiare înțeleaptă, și au zis

cătră ea: „Plânge și te îmbracă cu haine de jeale, și nu te unge cu untdelemn, și fii ca și o muiare carea jeleaște pre mort în multe zile.

3. Și să mergi la împăratul, și să grăiești cătră dânsul după cuvântul aceasta”. Și au pus Ioav cuvintele în gura ei.

4. Și venind muiarea tecoiteană la împăratul, au căzut pre fața sa la pământ, și s-au închinat lui, și au zis: „Mântuiaște, împărate, mântuiaște”.

5. Și au zis cătră ea împăratul: „Ce easte ție?” Iară ea au zis: „Muiare vădovă sânt eu, și au murit bărbatul meu.

6. Și avea roaba ta doi feciori și s-au sfădit amândoi în țarină, și nu au fost cine să-i despartă, și au lovit unul pre celalalt frate al său și l-au omorât.

7. Și, iată, s-au sculat toată familia asupra roabei tale, și au zis: «Dă pre cel ce au lovit pre fratele său, și-l vom omorî pre el pentru sufletul fratelui său, pre carele l-au omorât, și vom piarde și pre moșteanul vostru». Și vor stânge cărbunele meu, carele au rămas, ca să nu puie bărbatului meu rămășiță și nume pre fața pământului”.

8. Și au zis împăratul cătră muiare: „Mergi sănătoasă la casa ta, și eu voiu porunci pentru tine”.

9. Și au zis muiarea tecoiteană cătră împăratul: „Preste mine, doamne, împărate al meu, să fie fărădelegea, și preste casa tătâne-mieu, iară împăratul și scaonul lui să fie nevinovat”.

10. Și au zis împăratul: „Cine easte cel ce grăiaște împotriva ta, și-l vei aduce la mine, și mai mult nu va adoage a să atinge de el”.

11. Și au zis muiarea: „Aducă-și aminte, dară, împăratul de Domnul Dumnezeu său, când să va aduna rudeniia sângelui să strige, și să nu piarză pre fiul meu”. Și au zis: „Viu e Domnul, de va cădea din părul fiului tău pre pământ!”

12. Și au zis muiarea: „Să grăiască, dară, roaba ta cătră domnul meu, împăratul, cuvânt”. Și au zis: „Grăiaște!”

13. Și au zis muiarea: „Pentru ce ai socotit aceasta asupra norodului lui Dumnezeu, și pentru ce au grăit împăratul cuvântul acesta, ca cel ce greșeaște, ca să nu întoarcă împăratul pre cel gonit al său?”

*Iezechi. 18, 32 și nu va lua Dumnezeu suflet, și va socoti, ca să scoată de la El pre cel gonit.

15. Și acum, ce am venit a grăi cătră împăratul, domnul meu, cuvântul acesta, că mă va vedea norodul, și va zice roaba ta: «Grăiască, dară, cătră domnul meu, împăratul, că doară cumva va face împăratul cuvântul roabei sale”.

26. (a) Și era din zi în zi: adecă în tot anul să

16. Că va asculta împăratul, mântuiască pre roaba sa din mâna omului celui ce caută să mă piarză pre mine și pre fiul meu din moștenirea lui Dumnezeu,

17. Și va grăi roaba ta: «Să fie cuvântul domnului meu, împăratului, întru jertvă, că ca îngerul lui Dumnezeu, așa e domnul meu, împăratul, a auzi binele și răul, și Domnul Dumnezeuul tău va fi cu tine»”.

18. Și răspunzind împăratul, au zis cătră muiare: „Să nu ascunzi de cătră mine cuvântul de care eu te voiu întreba”. Și au zis muiarea: „Grăiască domnul meu, împăratul!”

19. Și au zis împăratul: „Au nu mâna lui Ioav întru toate acestea cu tine?” Și au zis muiarea cătră împăratul: „Viu e sufletul tău, doamne al meu, împărate, de easte de-a dreapta sau de-a stânga dintru toate câte au grăit domnul meu, împăratul, că robul tău, Ioav, el mi-au poruncit mie, și el au pus în gura roabei tale toate cuvintele acestea.

20. Pentru ca să învălesc fața cuvântului acestuia au făcut robul tău, Ioav, cuvântul acesta, și domnul meu, împăratul, easte înțelept, ca înțelepciunea îngerului lui Dumnezeu, a cunoaște toate ceale de pre pământ”.

21. Și au zis împăratul cătră Ioav: „Iată, am făcut ție după cuvântul tău acesta, mergi, întoarce pre pruncul Avesalom”.

22. Și căzind Ioav cu fața sa pre pământ, s-au închinat și au binecuvântat pre împăratul, și au zis Ioav: „Astăzi au cunoscut robul tău că am aflat har întru ochii tăi, doamne al meu, împărate, că au făcut domnul meu, împăratul, cuvântul robului său”.

23. Și sculându-să Ioav, s-au dus în Ghedsur și au adus pre Avesalom în Ierusalim.

24. Și au zis împăratul: „Să se întoarcă în casa sa și fața mea să nu o vază”. Și s-au întors Avesalom în casa sa și fața împăratului nu o au văzut.

25. Și ca Avesalom nu era om frumos în tot Israilul lăudat foarte, din talpele picioarelor lui și până în creștetul lui, nu era întru el prihană.

26. Și când tunde el capul său, și era din începutul zilelor, întru zile să tunde, că să îngreioa preste el, și tunzindu-să el (a), cumpănea părul capului lui doao sute de sicli, cu sicliul cel împărătesc.

27. Și s-au născut lui Avesalom trei feciori și o fată, și numele ei era Tamar (b), aceasta era muiare frumoasă foarte, și au fost muiare lui Rovoam, feciorului lui Solomon, și au născut lui pre Avie.

28. Și au șezut Avesalom în Ierusalim doi ani de zile, și fața împăratului nu o au văzut.

tunde o dată, că-l îngreioa părul. 27. (b) În cea veachie, în loc de Tamar, Mauha.

29. Și au trimis Avesalom la Ioav, să-l trimită pre el la împăratul, și nu au vrut să vie la el, și au trimis a doao oară la el, și nu au vrut să vie.

30. Și au zis Avesalom cătră slugile sale: „Vedeți în țarină partea lui Ioav, cea lipită de a mea, unde are el orz, meargeți și o aprindeți cu foc!” Și au ars slugile lui Avesalom holda lui Ioav cu foc.

31. Și au mers robii lui Ioav la el rumpându-și hainele sale și au zis: „Ars-au robii lui Avesalom holda cu foc”. Și sculându-să Ioav au venit la Avesalom acasă și au zis cătră el: „Pentru ce au ars slugile tale holda mea cu foc?”

32. Și au zis Avesalom cătră Ioav: „Iată, am trimis la tine, zicând: «Vino aici, și te voiu trimite la împăratul, zicând: ‘Pentru ce am venit din Tedsur? Bine era mie să fiu acolo, și acum, iată, fața împăratului nu am văzut, iară de easte întru mine nedreptate, omoară-mă’»”.

33. Și au intrat Ioav la împăratul și i-au spus lui, și au chemat pre Avesalom, și au intrat la împăratul și s-au închinat lui, și au căzut cu fața sa pre pământ înaintea feții împăratului, și au sărutat împăratul pre Avesalom.

CAP 15

Avesalom, agonisindu-și voirea norodului, scorneaște războiu asupra tătâne-său în Hevron, de carele fugind tătâne-său, puțini lasă cu sicriul; și întră alții să trimite Husi îndărăpt, să răsipească sfatul lui Ahitofel.

1. i au fost după aceastea, și și-au făcut șie Avesalom cară și călăreți, și cincizeci de bărbați să aleage înaintea lui.

2. Și au mânecat Avesalom, și au stătut spre mâna căii porții, și au fost când vinea la împăratul la judecată orice om carele avea judecată, striga cătră el Avesalom și zicea lui: „Din carea cetate ești tu?” Și zicea omul: „Dintru unul din neamurile lui Israil, robul tău”.

3. Și zicea cătră el Avesalom: „Iată cuvintele tale sânt bune și dreapte, ci nu easte de la împăratul cine (a) să te asculte?”

4. Și au zis Avesalom: „Cine mă va pune pre mine judecătoria pre pământ, și să vină la mine tot omul carele va avea price și judecată, și eu voiu face lui dreptate”.

5. Și au fost când să apropiia vreun om cătră dânsul și să închina lui, el întindea mâna sa și-l apuca pre el, și-l săruta.

6. Și au făcut după cuvintele aceastea Avesalom tuturor israilteanilor carii vinea pentru judecată la împăratul, și făcea Avesalom a sa inima bărbaților lui Israil.

7. Și au fost după patruzeci de ani, au zis Avesalom cătră tatăl său: „Să mă duc

3. (a) Rânduit.

CAP 14 ȘI 15

să plinesc făgăduința mea, carea am făgăduit Domnului în Hevron.

8. Că făgăduința au făgăduit robul tău când lăcuia în Ghedsur în Siriia, zicând: «Deacă întorcând mă va întoarce Domnul în Ierusalim, și voiu sluji Domnului»”.

9. Și au zis lui împăratul: „Pasă în pace!” Și sculându-să, au mers în Hevron.

10. Și au trimis Avesalom iscoade în toate neamurile lui Israil, zicând: „Când veți auzi voi glasul cornului, și veți zice: «Împărătit-au Avesalom în Hevron»”.

11. Și cu Avesalom au mers doao sute de bărbați din Ierusalim aleși, și au mers cu prostimea lor, și n-au știut tot cuvântul.

12. Și au trimis Avesalom și au chemat pre Ahitofel Galomoneanul, sfeatnicul lui David, din cetatea lui din Gola, când jertvea el jertvele, și s-au făcut unire tare, și norodul mergând să înmulțea cu Avesalom.

13. Și au venit vestitoriu la David, zicând: „S-au făcut inima bărbaților lui Israil după Avesalom”.

14. Și au zis David tuturor slugilor sale, care era cu el în Ierusalim: „Sculați-vă și să fugim, că nu easte noao mântuire de cătră fața lui Avesalom. Grăbiți a merge, ca să nu grăbească el, să ne prindă pre noi, și să aducă rău asupra noastră, și să bată cetatea cu ascuțitul sabiei”.

15. Și au zis slugile împăratului cătră împăratul: „După toate câte va aleage domnul nostru, împăratul, iată, slugile tale”.

16. Și au ieșit împăratul și toată casa lui cu picioarele lor după dânsul, și au lăsat împăratul zece muieri, țititoarele sale, ca să păzască casa.

17. Și au ieșit împăratul și toate slugile lui pedestri, și au stătut în casa cea departe.

18. Și toate slugile despre mâna lui mergea, și toți heretii și toți feletii și toți gheteei, șease sute de bărbați, carii au venit pedestri din Ghet, și mergea aproape de fața împăratului.

19. Și au zis împăratul cătră Eti Ghetel: „Pentru ce mergi tu cu noi? Întoarce-te și lăcuiaște cu împăratul, că străin ești tu, și căci ai și ieșit tu din locul tău.

20. Ieri ai venit, și astăzi te voiu sili să mergi cu noi? Și eu merg oriunde voiu merge, pasă și te întoarce, și întoarce pre frații tăi cu tine, și Domnul va face cu tine milă și adevăr”.

21. Și au răspuns Eti împăratului, și au zis: „Viu e Domnul, și viu e domnul mieu, împăratul, că în locul unde va fi domnul mieu, împăratul, ori în moarte, ori în viață, acolo va fi robul tău”.

22. Și au zis împăratul cătră Eti: „Vino, și treci cu mine!” Și au trecut Eti Ghetel și împăratul și toate slugile lui, și toată gloata ce era cu dânsul.

23. Și tot pământul plângea cu glas

mare și tot norodul mergea în pâraul Chedrilor, și împăratul au trecut pâraul Chedrilor, și tot norodul și împăratul mergea spre fața drumului către pustie.

24. Și iată și Sadoc, preotul, și toți leviții cu el, purta sicriul legii Domnului din Vetar, și au pus sicriul legii Domnului Dumnezeu, și s-au suit Aviatar, până ce au încetat tot norodul a să strânge din cetate.

25. Și au zis împăratul către Sadoc: „Întoarce sicriul lui Dumnezeu în cetate, că, de voi afla har în ochii Domnului, mă va întoarce și-mi va arăta mie pre el și frumseța lui.

26. Iară de va zice așa: «Nu te voiesc», iată, eu sânt, să facă mie după cum easte bine întru ochii Lui”.

27. Și au zis împăratul lui Sadoc, preotului: „Vedeți, tu te întoarce în cetate cu pace, și Ahimaas, fiul tău, și Ionatan, fiul lui Aviatar, amândoi fiii voștri cu voi.

28. Vedeți, eu voiu rămânea în Aravotul pustiei, până va veni cuvânt de la voi să-m spuie mie”.

29. Și au întors Sadoc și Aviatar sicriul lui Dumnezeu în Ierusalim, și au șezut acolo.

30. Iară David să suia pre suișul Muntelui Măslinilor, suindu-să și plângând, și cu capul acoperit, și el mergea desculț, și tot norodul cel cu el, bărbat cu capul descoperit, și să suia suindu-să și plângând.

31. Și s-au spus lui David, zicând: „Și Ahitofel e întră cei jurați cu Avesalom”. Și au zis David: „Dumnezeul meu răsipeaște sfatul lui Ahitofel”.

32. Și au sosit David până la Ros (b), unde s-au închinat acolo lui Dumnezeu, și, iată, au ieșit înaintea lui Husi, priiatinul cel mai ales a lui David, având haina sa rumptă și pământ pre capul său.

33. Și au zis David lui: „De vei merge cu mine, vei fi mie sarcină.

34. Iară de te vei întoarce în cetate și vei zice lui Avesalom: «Trecut-au frații tăi și împăratul, după mine au trecut tatăl tău, și acum sluga ta sânt eu, împărate, lasă-mă să trăiesc, sluga tătâne-tău am fost atunci, iară acum sânt robul tău». Și vei răsiپی sfatul lui Ahitofel.

35. Și, iată, acolo cu tine sânt Sadoc și Aviatar, preoții, și va fi tot cuvântul, care-l vei auzi din gura împăratului, îl vei spune lui Sadoc și lui Aviatar, preoților.

36. Iată, acolo cu ei doi fii a lor, Ahimaas, fiul lui Sadoc, și Ioanatan, fiul lui Aviatar, și veți trimite prin mâna lor la mine tot cuvântul carele veți auzi”.

37. Și au intrat Husi, priiatinul lui David, în cetate, și Avesalom atunci intra în Ierusalim.

CAP 16

Siva, pentru că au adus hrană și s-au deschilinit de

32. (a) Adecă: vârful muntelui.

sfatul lui Memfivoste, dobândește averile aceluiași, opreaște David să nu să ucidă Simei, ce-l blăstăma; Avesalom, intrând în Ierusalim, din sfatul lui Ahitofel, întră la țitoarele tătâne-său, înaintea ochilor tuturor.

1. **N**ară David au trecut puțintel de la Ros, și, iată, Siva sluga lui Memfivoste, au ieșit înaintea lui, și o păreachie de asini încărcăți, și preste ei doao sute de pâini și ifi de smochine, și o sută de finice, și un foale de vin.

2. Și au zis împăratul către Siva: „Ce-s aceștia ție?” Și au zis Siva: „Asinii căsii împăratului, ca să șeză preste ei, iară pâinile și finicile, ca să mănânce slugile, și vinul, ca să bea cei ce au slăbit în pustie”.

3. Și au zis împăratul: „Și unde easte fiul domnului tău?”* Și au zis Siva către împăratul: „Iată, șeade în Ierusalim, că au zis: «Astăzi vor întoarce mie toată casa lui Israil împărăția tatălui meu»”.

*Jos
19, 27

4. Și au zis împăratul către Siva: „Iată, toate câte sânt a lui Memfivoste ale tale să fie!” Și au zis Siva, închinându-să: „Să aflu har întru ochii tăi, doamne al meu, împărate!”

5. Și au venit împăratul David până la Vaurim, și, iată, ieșea de acolo un om din rudeniia căsii lui Saul, și numele lui era Simei, feciorul lui Ghira, au ieșit mergând și blăstămând.*

*3 Împă.

6. Și aruncând cu pietri asupra lui David și asupra tuturor slugilor împăratului David, și era tot norodul, și toți cei tari de-a dreapta și de-a stânga împăratului.

2, 8

7. Și așa au zis Simei când blăstăma pre el: „Ieși, ieși, bărbatul singiurilor, și bărbat fără de leage.

8. Întors-au asupra ta Domnul tot sângele casii lui Saul, pentru că ai împărățit în locul lui, și au dat Domnul împărăția în mâna lui Avesalom, fiului tău, și, iată, tu, întru răutatea ta, că bărbatul sânghiurilor ești tu!”

9. Și au zis Avesa, fiul Saruiei, către împăratul: „Pentru ce blastămă acel căne mort pre domnul meu, împăratul? Treace-voiu și voiu lua capul lui”.

10. Și au zis împăratul către Avesa: „Ce e mie și voao, fiii Saruiei? Lăsați-l pre el să blastăme așa, că Domnul au zis lui să blastăme pre David, și cine va zice: «Pentru ce faci așa?»”

11. Și au zis David către Avesa și către toate slugile sale: „Iată, fiul meu, cel ce au ieșit din pântecile meu, caută sufletul meu, cu cât mai vartos acum fiul lui lemini. Lăsați-l pre el să blastăme, că Domnul au zis lui.

12. Că, doară, va vedea Domnul smereniia mea și va întoarce mie bine pentru blăstămul lui în zioa de astăzi”.

13. Și au mers David cu toți bărbații lui pre cale, și Semeni mergea pre coastele

muntelui alături de el, mergând și blăstămând, și aruncând cu pietri asupra lui, și cu țărână spulberă.

14. Și au venit împăratul și tot norodul cel cu el osteniți, și răsuflară acolo.

15. Iară Avesalom și tot bărbatul lui Israil au intrat în Ierusalim, și Ahitofel cu el.

16. Și au fost când au venit priiatinul Husi cel bun a lui David la Avesalom, și au zis Husi către Avesalom: „Să trăiască împăratul!”

17. Și au zis Avesalom către Husi: „Aceasta e mila ta cu priiatinul tău? Pentru ce nu te-ai dus cu priiatinul tău?”

18. Și au zis Husi către Avesalom: „Ba, ci după acela (a) pre carele l-au ales Domnul și norodul acesta, și tot bărbatul lui Israil a lui voiu fi, și cu el voiu ședeă.

19. Și a doara cui eu voiu sluji? Au nu înaintea fiului lui? Precum am slujit înaintea tătâne-tău, așa voiu fi înaintea ta”.

20. Și au zis Avesalom către Ahitofel: „Faceți sfat ce vom face”.

21. Și au zis Ahitofel către Avesalom: „Întră la țiitoarele tătâne-tău, pre care le-au lăsat să păzască casa lui, și va auzi tot Israilul că ai rușinat pre tatăl tău, și să vor întări mâinile tuturor celor ce sânt cu tine”.

Sus 12, 11 22. Și au întins cort lui Avesalom la foișor, și au intrat Avesalom la țiitoarele tătâne-său, înaintea ochilor a tot Israilul.

23. Și sfatul lui Ahitofel, care-l da el în zilele ceale dintâiu, ca cum neștine ar fi întreat cuvântul lui Dumnezeu, așa tot sfatul lui Ahitofel și la David și la Avesalom.

CAP 17

Husi răsipește sfatul lui Ahitofel de-a năvăli îndată asupra lui David și acesta vestește lui David prin soli, carele cu sfatul lui Husi treace Iordanul, pentru aceea, Ahitofel s-au spânzurat; trei priiateni aduc daruri lui David, ca nu cumva norodul lui, lipsindu-să, să slăbească.

1. i au zis Ahitofel către Avesalom: „Aleage-voiu mie doao-sprăzeace mii de bărbați, și mă voiu scula și voiu goni pre David într-această noapte.

2. Și voiu veni asupra lui, și el fiind ostent și cu mâinile slabe, voiu spăria pre el, și va fugi tot norodul cel cu el și voiu bate pre împăratul sângur.

3. Și voiu întoarce pre tot norodul la tine, precum să întoarce mireasa către bărbatul său, că sufletul numai a unui om cauți tu, și la tot norodul va fi pace”.

4. Și s-au părut drept cuvântul acesta întru ochii lui Avesalom și întru ochii tuturor bătrânilor lui Israil.

5. Și au zis Avesalom: „Chemați și pre Husi

18. (a) Voiu merge.

CAP 16 ȘI 17

a lui Arahi, și vom auzi și ce e și în gura lui”.

6. Și au intrat Husi la Avesalom, și au grăit Avesalom către dânsul, zicând: „După cuvântul acesta au grăit Ahitofel, face-vom după cuvântul lui? Iară de nu, grăiaște tu!”

7. Și au zis Husi către Avesalom: „Nu easte bun sfatul acesta care l-au dat Ahitofel de astădată”.

8. Și au zis Husi: „Tu știi pre tatăl tău și pre toți bărbații lui că sânt tari foarte, și sânt amărăți cu sufletul lor, ca o ursoaie lipsită de pui în țarină, și ca o scroafă sălbatecă în câmp, și tatăl tău e bărbat războinic și nu va lăsa să odihnească norodul.

9. Că, iată, el acum easte ascuns în vreun munte sau în vreun loc, și va fi când va cădea preste ei la început, și va auzi cel ce aude, și va zice: «S-au învins norodul cel de după Avesalom!»

10. Și el easte încă fiul puterii, a căruia inimă easte, ca inima leului topind să va topi, că știe tot Israilul că tatăl tău e tare, și fiii puterii toți cei ce sânt cu ei.

11. Așa-ți dau eu sfat, ca să aduni la tine tot Israilul, de la Dan până la Virsavee, ca năsipul mării de mult, și fața ta să meargă în mijlocul lor.

12. Și vom merge asupra lui ori în ce loc îl vom afla, și vom tăbări asupra lui cum cade roaoa pre pământ, și nu vom lăsa din el și din toți bărbații cei ce sânt cu el nici unul.

13. Și de să va trage în cetate, va lua tot Israilul funi asupra cetății aceia, și o vom trage până în părau, cât nu va rămânea acolo nici piatră”.

14. Și au zis Avesalom și tot Israilul: „Mai bun e sfatul lui Husi a lui Arahi decât sfatul lui Ahitofel”. Și Domnul au poruncit să răsipească sfatul cel bun a lui Ahitofel, ca să aducă Domnul preste Avesalom toate realele.

15. Și au zis Husi a lui Arahi către Sadoc și către Aviatar, preoții: „Așa și așa au sfătuit Ahitofel pre Avesalom și pre bătrâni lui Israil, și așa și așa am sfătuit eu.

16. Și acum trimiteți degrabă și dați știre lui David, zicând: «Să nu rămâi la noapte în câmpiile pustiei, ci grăbește și treci», ca nu cumva să pleace pre împăratul și pre tot norodul cel cu el”.

17. Iară Ionatan și Ahimaas sta la Fântâna lui Roghil, și au mers slujnica și le-au spus lor, iară ei au mers și au spus împăratului David, că nu să putea ivi să între în cetate.

18. Și i-au văzut pre ei o slugă și au spus lui Avesalom, și s-au dus amândoi curând și au intrat în casa unui om în Vaurimi, și era la el o groapă în curte, și s-au pogorât acolo.

19. Și au luat muiarea, și au întins acoperemânt preste fața gropii, și zbigea pre el arafot, și nu s-au știut cuvântul.

20. Și au venit slugile la muiare acasă, a lui Avesalom, și au zis: „Unde e Ahimaas și Ionatan?” Și le-au zis lor muiarea: „Trecură și puțână apă cerură”. Și n-au aflat și s-au întors în Ierusalim.

21. Și au fost după ce s-au dus, ei au ieșit din groapă, și s-au dus și au spus împăratului David, și au zis lui: „Sculați-vă și treaceți curând apa, că aceastea au sfătuit Ahitofel asupra voastră”.

22. Și s-au sculat David și tot norodul cel cu el și au trecut Iordanul până la lumina dimineții, până la unul nu au rămas care să nu fie trecut Iordanul.

23. Iară Ahitofel, văzând că nu s-au făcut sfatul lui, și-au înșelat asina sa și s-au sculat, și s-au dus la casa sa și la cetatea sa, și au dat porunci căsii sale, și s-au spânzurat și au murit, și s-au îngropat în mormântul tătâne-său.

24. Și David au trecut în Manaim, iară Avesalom au trecut Iordanul, el și tot bărbatul lui Israil cu el.

25. Și au pus Avesalom pre Amasai în locul lui Ioav preste puteri, și Amesai era fiul unui bărbat, anume Ieter Israilteanul, acesta au intrat la Avighea, fata lui Iese, sora Saruiei, mumei lui Ioav.

26. Și au tăbărât Avesalom și tot Israilul în pământul Galaadului.

27. Și au fost când au intrat David în Manaim, și Esvi, fiul lui Naas, din Ravotul fiilor lui Amon, și Mahir, fiul lui Amiil din Lodavar, și Verzei Galaaditeanul din Roghelim,

28. Au adus zece lăzi învăluite, și zece căldări și vase de lut și grâu și orz și făină și pielm și bob și linte și pâini.

29. Și miare și unt și oi și brânză de vaci, și au adus lui David și norodului celui cu el să mănânce, că au zis: „Norodul au flămânzit, s-au ostenit și au însătat în pustie”.

CAP 18

Avesalom, biruit fiind în războiu și fiind spânzurat de stăjeariu, l-au omorât Ioav; carea, auzind David, l-au plâns cu amar.

1. i au numărat David tot norodul cel ce era cu el, și au pus preste ei mai-mari preste mii și preste sute.

2. Și au trimis a treia parte din norod cu mâna lui Ioav, și a treia parte cu mâna lui Avesa, feciorul Saruiei, fratele lui Ioav, și a treia cu mâna lui Eti Gheteul, și au zis David cătră norod: „Ieșind, voi ieși și eu cu voi”.

3. Și zisără: „Să nu ieși, că de vom fugi, nu vor pune preste noi inimă, și de vom mu-

ri jumătate din noi, nu vor pune preste noi inimă, că tu ești ca noi zece mii. Și acum, mai bine va fi să fii tu noao în cetate ajutoriu, ca să ne ajuți”.

4. Și au zis cătră ei împăratul: „Ce va plăcea întru ochii voștri voi face”. Și au stătut împăratul de laturea porții, și tot norodul ieșea cu sutele și cu miile.

5. Și au poruncit împăratul lui Ioav și lui Avesa și lui Eti, zicând: „Țineți-mi mie pre pruncul Avesalom!” Și tot norodul au auzit pre împăratul poruncind tuturor boiarilor pentru Avesalom.

6. Și au ieșit tot norodul în dumbravă împotriva lui Israil, și s-au făcut războiu în dumbrava lui Efraim.

7. Și au căzut acolo norodul lui Israil înaintea slugilor lui David, și s-au făcut înfrângere mare în zioa aceea, ca la vro doaozeci de mii de bărbați.

8. Și s-au făcut acolo războiu răschirat preste fața a tot pământul, și pre mai mulți din norod au mâncat dumbrava decât sabiia în zioa aceea.

9. Și s-au întâmpinat Avesalom cu slugile lui David, și Avesalom era călare pre mușcoiul său, și au intrat mușcoiul supt desimea unui stăjeariu mare, și s-au încleștat capul lui în stejeariu, și au rămas spânzurat întră ceriu și întră pământ, și mușcoiul s-au dus de supt el.

10. Și au văzut un om și au spus lui Ioav, și au zis: „Iată, am văzut pre Avesalom spânzurat în stejeariu”.

11. Și au zis Ioav omului celui ce i-au spus: „Iată, deacă l-ai văzut, pentru ce nu l-ai bătut acolo la pământ, și eu Ț-aș fi dat ție zece sicli de argint și un brâu”.

12. Și au zis omul cătră Ioav: „De ai pune tu în mâinile mele o mie de sicli de argint, nu voi pune mâna mea pre fiul împăratului, că în urechile noastre au poruncit împăratul ție și lui Avesa și lui Eti, zicând: «Păziți-mi pre pruncul Avesalom!»»

13. Ca să nu faceți în suflet asupra lui nedreptate, și tot cuvântul nu să va ascunde de cătră împăratul, și tu ai sta dimpotivă”.

14. Și au zis Ioav: „Aceasta eu voi înceape, nu așa voi rămânea înaintea ta”. Și au luat Ioav trei săgeți în mâna sa și le-au înfipt în inima lui Avesalom, încă fiind el viu în inima stăjeariului.

15. Și l-au încungiurat zece slugi carii purta armele lui Ioav, și lovira pre Avesalom și-l omorâră.

16. Și au trâmbițat Ioav cu cornul și s-au întors norodul, ca să nu gonească dinapoia lui Israil, că nu să îndura Ioav de norod.

17. Și au luat pre Avesalom și l-au aruncat într-o prăpastie mare în dumbravă, într-o râpă mare, și au pus preste el grămadă de pietri mare foarte, și tot Israilul au

fugit om la lăcașul său.

18. Iară Avesalom, încă fiind viu, au luat și și-au pus șie stâlp în care s-au prins, în Valea Împăratului, că au zis că nu are el fecior ca să se pomenească numele lui, și au numit stâlpul pre numele său, și l-au chemat pre el Mâna lui Avesalom până în zioa aceasta.

19. Și Ahimaas, feciorul lui Sadoc, au zis: „Voiu alerga și voiu binevesti împăratului, că i-au făcut lui Domnul judecată din mâna vrăjmașilor lui”.

20. Și au zis Ioav lui: „Tu nu ești om de bune vești în zioa aceasta, și într-altă zi vei binevesti, iară în zioa de astăzi nu vei vesti bine, de vream ce au murit fiiul împăratului”.

21. Și au zis Ioav lui Husi: „Mergând, spune împăratului câte ai văzut” și s-au închinat Husi lui Ioav și s-au dus.

22. Și au adaos încă Ahimaas, feciorul lui Sadoc, și au zis cătră Ioav: „Și fie ce va fi, că voiu alerga și eu după Husi!” Și au zis Ioav: „Pentru ce să alergi tu, fiiul meu? Vino, că, de vei merge, nu-ți easte ție de folos veastea bună”.

23. Și au zis Ahimaas: „Numai ce voiu alerga”. Și au zis Ioav lui: „Aleargă!” Și au alergat Ahimaas pre calea șesului și au întrecut pre Husi.

24. Și David ședea întră doao porți și s-au dus străjeariul în cerdacul porții la zid și rădicându-și ochii săi, au văzut, și, iată, un om alergând sângur înaintea lui.

25. Și au strigat străjariul și au spus împăratului, și au zis împăratul: „De easte sângur, bune vești sânt în gura lui”. Și mergând, mergea și să apropiia.

26. Și au văzut străjeariul alt om alergând, și au strigat străjeariul cătră poartă și au zis: „Iată, și alt om aleargă sângur”. Și au zis împăratul: „Și acesta e bun vestitoriu”.

27. Și au zis străjariul: „Eu văz alergătura cea dintâiu ca alergătura a lui Ahimaas, feciorul lui Sadoc”. Și au zis împăratul: „Om bun e acesta și cu veaste bună vine”.

28. Și au strigat Ahimaas și au zis cătră împăratul: „Pace!” Și s-au închinat împăratului cu fața sa la pământ și au zis: „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeuul tău, Cela ce au închis pre oamenii cei ce rădicasă mâna lor asupra domnului meu, împăratului”.

29. Și au zis împăratul: „Pace e pruncului Avesalom?” Și au zis Ahimaas: „Văzut-am mulțime mare veselindu-să, când au trimis Ioav, robul împăratului, pre robul tău, și n-am cunoscut ce e acolo”.

30. Și au zis împăratul: „Întoarce-te și stăi aici”. Și s-au întors și au stătut.

31. Și, iată, Husi după el au venit și au zis împăratului: „Veaste bună aduc domnului meu, împăratului, că au făcut judecată ție Domnul astăzi din mâna tuturor celor ce s-au sculat asupra ta”.

32. Și au zis împăratul cătră Husi: „Easte pace pruncului Avesalom?” Și au zis Husi: „Fie

ca pruncul acesta vrăjmașii domnului meu, împăratului, și toți câți s-au sculat asupra lui cu reale”.

33. Și s-au turburat împăratul și s-au suit în foișorul cel deasupra porții, și au plâns și așa au zis când plângea pre el: „Fiiul meu, Avesalom, fiiul meu, fiiul meu, Avesalom, cine va da moartea mea pentru tine? Eu pentru tine, (a)* Avesaloame, fiiul meu, fiiul meu!”

*Jos
19, 4

CAP 19

David, mișcându-să de cuvintele lui Ioav, înceată a plânge pre Avesalom și, iertând pre vrăjmașii săi, și-i întoarce, și de bărbații lui Iuda să duce în Ierusalimul lui Semei, care să roagă, îi iartă, și pre Memfivoste iarăși priimindu-l, îi poruncește să împartă țarina cu Siva. Își ia zioa bună de la Verzeli, fiind lângă sine pre Hamaam. Iară Israil să ceartă tare cu Iuda pentru David.

1. i s-au spus lui Ioav, zicând: „Iată, împăratul plânge și să tânguiaște pentru Avesalom”.

2. Și s-au făcut mântuirea în zioa aceea în jeale la tot norodul, că au auzit norodul în zioa aceea, zicând că: „Să întristează împăratul pentru fiiul său”.

3. Și s-au furișeat norodul în zioa aceea a intra în cetate, cum să furișează norodul cel ce să rușinează când fuge de la războiu.

4. Și împăratul au ascuns fața sa și au strigat împăratul cu glas mare, zicând: „Fiiul meu, Avesalom, Avesalom, fiiul meu, fiiul meu”.

5. Și au intrat Ioav la împăratul în casă și au zis: „Rușinat-ai astăzi feațele tuturor robilor tăi celor ce te-au scos de la moarte pre tine astăzi, și sufletul fiilor tăi și al featelor tale, și sufletul muierilor tale și sufletul a țititoarelor tale,

6. Iubind pre cei ce te urăsc pre tine și urând pre cei ce te iubesc, și ai arătat astăzi că nu-ți easte ție de boiarii tăi, nici de slugi, că am cunoscut astăzi că, de ar fi trăit Avesalom, toți noi astăzi am fi morți, că acesta era drept întru ochii tăi.

7. Și acum te scoală și ieși afară, și grăiaște la inimile robilor tăi, că pre Domnul m-am jurat că, de nu vei ieși afară astăzi, nu va rămânea om cu tine în noaptea aceasta. Și vei cunoaște că mai mare e ție răul acesta decât tot răul ce Ț-au venit ție din tinerețele tale până acum”.

8. Și s-au sculat împăratul și au șezut în poartă, și la tot norodul au vestit, zicând: „Iată, împăratul șeade în poartă”. Și au venit tot norodul înaintea împăratului la poartă. Iară Israil au fugit om în lăcașul său.

9. Și era tot norodul pricindu-să întru toate neamurile lui Israil, zicând: „Împăratul David ne-au mântuit pre noi de toți

33. (a) Să fiu murit.

vrăjmașii noștri și el ne-au scos pre noi din mâna celor de alt neam, și acum au fugit de pre pământ și de la împărăția sa de Avesalom.

10. Și Avesalom, pre carele l-am uns preste noi, au murit în războiu, și acum pentru ce voi tăceți a întoarce pre împăratul?” Și cuvântul a tot Israilul au venit la împăratul.

11. Și împăratul David au trimis la Sadoc și la Aviatar, preoții, zicând: „Grăiți cătră bătrânii lui Iuda, zicând: «Pentru ce întârziiați a întoarce pre împăratul la casa sa?»” Și cuvântul a tot Israilul au venit la împăratul, în casa lui:

12. «Și frații miei sânteți voi, oasele mele și carnea mea, voi, și pentru ce întârziiați a întoarce pre împăratul la casa lui?»

13. Și ziceți lui Amesai: «Au nu osul meu și carnea mea ești tu? Și acum acestea să facă mie Dumnezeu și acestea să-mi adaogă, de nu vei fi tu mai-mare preste oaste înaintea mea în toate zilele, în locul lui Ioav!»

14. Și au plecat inima a tot omului lui Iuda, ca a unui om, și au trimis la împăratul, zicând: „Întoarce-te, tu și toți robii tăi!”

15. Și s-au întors împăratul și au venit până la Iordan, și bărbații lui Iuda au venit în Gargaala, ca să meargă întru întâmpinarea împăratului, ca să treacă pre împăratul Iordanul.

3 Împă. 2, 8 16. Și au grăbit Semei, feciorul lui Ghira, fiiului lui Iemini, din Vaurini, și s-au pogorât cu bărbații lui Iuda întru întâmpinarea împăratului David.

17. Și o mie de bărbați cu el din neamul lui Veniamin, și Siva, sluga casii lui Saul, și cincisprăzece fii ai lui cu el și doazeci de slugi ai lui cu el, și au trecut Iordanul înaintea împăratului, și au slujit slujba, ca să treacă pre împăratul.

18. Și au trecut trecătoarea, ca să scoale casa împăratului și ca să facă ce e drept întru ochii lui, iară Semei, feciorul lui Ghira, au căzut preste fața sa înaintea împăratului, când au trecut el Iordanul.

19. Și au zis cătră împăratul: „Să nu-mi socotească mie domnul meu fărădelegea, și să nu-ți aduci aminte de nedreptățile care Ț-au făcut robul tău în zioa în carea ieșea domnul meu, împăratul, din Ierusalim, ca să le pună împăratul în inima sa.

20. Că au cunoscut robul tău că eu am păcătuit, și, iată, eu am venit astăzi mai înainte decât tot Israilul și decât casa lui Iosif, ca să mă pogor întru întâmpinarea domnului meu, împăratului”.

21. Și au răspuns Avesa, feciorul Saruiei, și au zis: „Au pentru aceasta nu să va omorî Semei, pentru că au blăstămat pre unsul Domnului?”

22. Și au zis David: „Ce e mie și voao, fiii Saruiei, pentru ce vă faceți astăzi mie împotrivnici? Astăzi nu să va omorî nici un om din Israil, că nu știu de voiu împărăți eu astăzi preste Israil”.

23. Și au zis împăratul cătră Semei: „Nu vei muri”. Și s-au jurat lui împăratul.

24. Și și Memfivoste, feciorul lui Ioanatan, fiiului lui Saul, s-au pogorât întru întâmpinarea împăratului și n-au grijit picioarele sale, nici și-au tăiat unghile sale, nici și-au tocmit mustața sa, și hainele sale nu și-au spălat, din zioa în care s-au dus împăratul, până în zioa în care au venit el cu pace.

25. Și au fost când intra în Ierusalim întru întâmpinarea împăratului, și i-au zis lui împăratul: „Pentru ce nu ai mers cu mine, Memfivoste?”

26. Și au zis Memfivoste cătră împăratul: „Domnul meu, împărate, robul meu m-au înșelat, că au zis sluga ta lui: „Pune șeaoa pre asină și să încalec și să merg cu împăratul!” Că șchiop e robul tău.

27.* Și au grăit rău de robul tău cătră domnul meu, împăratul, și domnul meu, împăratul, ** ca ingerul lui Dumnezeu, și fă ce e bine întru ochii tăi.

*Sus

12, 3

Sus

14, 17

28. Că nu au fost toată casa tătâne-mieu fără numai oameni de moarte înaintea domnului meu, împăratului, iară tu ai pus pre robul tău întru cei ce mânâncă din masa ta, și ce îndreptare mai easte mie, sau ce pociu striga încă cătră împăratul?”

**1 Împăr.

29, 9

29. Și au zis lui împăratul: „Pentru ce mai grăiești încă cuvintele tale? Zis-am: «Tu și Siva împărțiți țarina!»”

30. Și au zis Memfivoste cătră împăratul: „Și toate să le ia după ce au venit domnul meu, împăratul, cu pace la casa sa”.

31. Și Verzeli Galaaditeanul s-au pogorât din Roghelim și au trecut cu împăratul Iordanul, ca să-l petreacă pre el Iordanul.

32.* Iară Verzeli era om bătrân foarte, fiu de optzeci de ani, acesta au hrănit pre împăratul când lăcuia el în Manaim, că era om mare foarte.

*3 Împă.

2, 7

33. Și au zis împăratul cătră Verzeli: „Tu treci cu mine, și eu voiu hrăni bătrânețele tale cu mine în Ierusalim”.

34. Și au zis Verzeli cătră împăratul: „Câte sânt zilele anilor vieții mele, ca să mă suiu cu împăratul în Ierusalim?”

35. Om de optzeci de ani sânt eu astăzi, au, doară, cunoaște-voiu întru bine și întru rău? Au cunoaște-va încă robul tău ce va mânca sau ce va bea? Au auzi-voiu încă glasul cântătorilor? Au al cântăreațelor? Și pentru ce să mai fie robul tău sarcină preste domnul meu, împăratul?”

36. Căci puțin va trece robul tău Iordanul cu împăratul, și pentru ce-mi răsplătește mie împăratul răsplătirea aceasta?”

37. Să se întorcă, dară, robul tău și să moriu în cetatea mea, lângă mormântul tatălui meu și a mumei mele.

38. Și, iată, robul tău Hamaam, fiul meu,

va trece cu domnul meu, împăratul, fă cu el ce e bine întru ochii tăi”. Și au zis împăratul: „Cu mine să treacă Hamaam, și eu voi face cu el ce e bine întru ochii miei, și oricâte vei pofti de la mine voi face ție”.

39. Și au trecut tot norodul Iordanul, și împăratul au trecut, și au sărutat împăratul pre Verzeli și bine l-au cuvântat pre el, și s-au întors la casa sa.

40. Și au trecut împăratul în Galgala și Hamaam au trecut cu el, și tot norodul lui Iuda au trecut cu împăratul, și încă jumătate din norodul lui Israil.

41. Și, iată, tot omul lui Israil au venit la împăratul și au zis cătră împăratul: „Pentru ce te-au furat pre tine frații noștri, bărbații lui Iuda? Și au trecut pre împăratul și casa lui Iordanul? Și toți bărbații lui David cu dânsul”.

42. Și au răspuns tot bărbatul lui Iuda cătră bărbații lui Israil și au zis: „Căci să apropie de mine împăratul și pentru căci așa te-ai mâniaat pentru cuvântul acesta? Au, doară, mâncare am mâncat de la împăratul, au dare au dat? Au rădicare au rădicat noao?”

43. Și au răspuns bărbatul lui Israil bărbatului lui Iuda și au zis: „Zece mâni sânt mie întru împăratul, și cel întâiu născut eu sânt, au tu? Încă și întru David sânt mai mult decât tine și pentru ce m-ai batjocorit și nu s-au socotit cuvântul meu cel dintâiu cătră Iuda, ca să întorc pre împăratul meu?” Și s-au întărit cuvântul bărbatului lui Iuda mai mult decât cuvântul bărbatului lui Israil.

CAP 20

Ioav, cu fratele său Avesai, gonind pre Savee, fiul lui Vohori, care scornea vrajbă asupra lui David în Israil, ucide în drum pre Amesai. Mai pre urmă, trimițindu-să preste zid, de la norodul cetății Evel, capul lui Savee, să departă de la cetate.

1. i au fost acolo un fiu fără de leage, și numele lui Savee, feciorul lui Vohori, bărbat iemeneu, și au trâmbițat cu cornul și au zis: „Nu easte noao parte în David, nici moștenire noao întru fiul lui Iese, om la lăcașurile tale, Israile”.

2. Și s-au suit tot omul lui Israil de după David după Savee, feciorul lui Vohori, iară bărbații lui Iuda s-au lipit de împăratul lor, de la Iordan și până la Ierusalim.

3. Și au intrat David în casa sa în Ierusalim, și au luat împăratul ceale zece muieri, țiitoarele sale, pre care le-au fost lăsat să păzască casa, și le-au dat pre acealea în casă de pază, și le-au hrănit, și la eale n-au intrat, și au fost închisă până la zioa morții lor, văduve trăind.

4. Și au zis împăratul cătră Amesai: „Chiamă-mi pre bărbatul lui Iuda pe a treia zi, să fii și tu aici”.

CAP 19 ȘI 20

5. Și au mers Amesai să chiiame pre Iuda, și au întârziat din vremea care i-au rânduit lui David.

6. Și au zis David cătră Amesai: „Acum mai rău ne va face Savee, feciorul lui Vohori, decât Avesalom, și acum tu ia cu tine slugile domnului tău și aleargă după dânsul, ca nu cumva să-și afle cetăți tari și să scape dinaintea ochilor noștri.

7. Și au ieșit după dânsul Avesai și bărbații Ioav și Hereti și Feleti, și toți cei tari, și au ieșit din Ierusalim să aleargă după Savee, feciorul lui Vohori.

8. Și ei lângă pîiatra cea mare, cea din Gavaon, și Amesai au intrat înaintea lor, și Ioav era încins cu haina îmbrăcăminte sale, și preste ea încinsă sabie care spânzura preste coapsa lui în teaca ei, și sabiia au ieșit și au căzut.

9. Și au zis Ioav lui Amesai: „Sănătos ești tu, fratele meu?”* Și mâna cea dreaptă a lui Ioav au prins de barba lui Amesai ca să-l sărute. *3 Împă. 2, 5

10. Și Amesai n-au păzit sabiia cea din mâna lui Ioav și l-au lovit pre el Ioav cu ea în flămânzare, și s-au vărsat mațele lui pre pământ, și a doao oară nu l-au lovit și au murit, iară Ioav și Avesai, fratele lui, au alergat după Savee, feciorul lui Vohori.

11. Și un bărbat din slugile lui Ioav au stătut lângă dânsul și au zis: „Cine e cel ce pofteaște pre Ioav? Și cine e a lui David după Ioav?”

12. Iară Amesai, mort tăvălit în sânge în mijlocul călii, și văzind un om că sta tot norodul, au mutat pre Amesai din cale în țarină și au pus preste el haină, că au văzut cum că tot cel ce vinea pre lângă el sta.

13. Și au fost după ce l-au mutat din cale, au mers tot bărbatul lui Israil după Ioav ca să aleargă după Savee, feciorul lui Vohori.

14. Și au trecut întru toate neamurile lui Israil, la Evel și la Vetmaha, și toți cei din Hari; și din toate cetățile s-au adunat și au mers după el.

15. Și s-au dus și l-au încungiurat pre el în Evel și în Fermaha, și au făcut șanț asupra cetății și au stătut în zidul cel dinainte, și tot norodul carele era cu Ioav socotea să surpe zidul.

16. Iară o muiare înțeleaptă au strigat de pre zid și au zis: „Auziți, auziți, spuneți lui Ioav să se apropie până aici și voi grăi cătră el”.

17. Și s-au apropiat Ioav cătră ea, și au zis muiarea: „De ești tu, Ioav?” Iară el au zis: „Eu”. Și i-au zis lui: „Auzi cuvintele roabei tale”. Și au zis Ioav: „Auz, eu sânt”.

18. Și au grăit, zicând: „Cuvânt au grăit dintâiu, zicând: «Întrebând să întreabe în Evel și în Dan». De au lipsit ceale ce au pus

credincioșii lui Israil: «Întrebând, întreabă în Evelt!» Și: «Așea au zis!»

19. De au lipsit, și eu sânt dintră cei ce țin pacea întră putearnicii lui Israil, iară tu cerci a omorî cetatea și maica cetăților întru Israil, pentru ce prăpădești moștenirea Domnului?”

20. Și au răspuns Ioav și au zis: „Departate de la mine, departate de la mine să fie să o prinzi și să o strici.”

21. Nu easte așea cuvântul, ci un om din muntele lui Efraim, Savee, feciorul lui Vohori, numele lui, au rădicat mâna sa asupra împăratului David, dați-mi pre acela sânțur, și mă voiu duce deasupra cetății”. Și au zis muiarea cătră Ioav: „Iată, capul lui să va arunca la tine preste zid”.

22. Și au intrat muiarea la tot norodul și au grăit cătră toată cetatea cu înțălepiciunea ei, ca să taie capul lui Savee, feciorul lui Vohori, și l-au tăiat și l-au aruncat la Ioav, și au trâmbițat cu cornul și s-au răsipit de la cetate tot omul la lăcașurile sale, și Ioav s-au întors în Ierusalim, la împăratul.

Sus 18 [8], 16 23. Și Ioav era mai-mare preste toată putearea lui Israil, iară Vaneas, feciorul lui Iodae, preste hereti și preste feleti.

24. Și Adoneram preste bir, iară Iosafat, feciorul lui Ahilut, pomenitoriu.

25. Și Susa, logofăt, și Sadoc și Aviatar, preoți.

26. Și încă și Iras a lui Iari era preot lui David.

CAP 21

Vrând a întoarce David foametea cea de trii ani carea au fost trimisă pentru tirăniia lui Saul asupra gavaoniteanilor, după cearerea lor le dă rămășițele lui Saul, afară de Memfivoste, să se răstignească, a căroră oasă poruncește să se îngroape cu a lui Saul și a lui Ionatan. Să pomenesc și patru războa[ie] a lui David asupra celor de alt neam.

1. i s-au făcut foamete în zilele lui David trei ani unul după altul, și au căutat David fața Domnului și au zis Domnul: „Pre Saul și pre casa lui strâmbătatea, cu moartea sânțurilor lui, pentru că au omorât pre gavaoniteani”.

Isus N. 9, 16 2. Și au chemat împăratul David pre gavaoniteani și au zis cătră ei. Iară gavaoniteanii nu sânt fiii lui Israil, ci sânt din sânțele amoreului, și fiii lui Israil au jurat lor, și au cercat Saul să-i ucidă pre ei, pentru rāvna ce avea el spre fiii lui Israil și a lui Iuda.

3. Și au zis David cătră gavaoniteani: „Ce voi face voao? Și cu ce voi îmblânzi, ca să binecuvântați moștenirea Domnului?”

4. Și au zis lui gavaoniteanii: „Nu easte no-

17. (a) În cea veachie să află: Și-l mântui pre el Avesa.

ao pentru argint sau pentru aur, cu Saul și cu casa lui, și nu easte noao ca să omorâm vreun om din tot Israilul”. Și au zis: „Ce veți zice voi voi face voao”.

5. Și ei zisără cătră împăratul: „Omul acela carele ne-au contenit pre noi și ne-au gonit pre noi, și au cugetat să ne piiardă pre noi, să-l piiardem pre el, ca să nu stea el în tot hotarul lui Israil.

6. Dați noao șapte bărbați din fiii lui și să-i spânzurăm pre ei Domnului în Gavaonul lui Saul, aleși Domnului”. Și au zis împăratul: „Eu voi da”.

7. Și s-au făcut milă împăratului de Memfivoste, fiul lui Ionatan, feciorul lui Saul,* pentru jurământul Domnului, cel întră ei și întră David și întră Ionatan, feciorul lui Saul.

*1 Împă.
18, 1

8. Și au luat împăratul pre cei doi fii a Resfei, featei lui Aiia, pre carii i-au născut lui Saul, pre Ermoni și pre Memfivoste, și pre cei cinci feciori ai Meholiei, featei lui Saul, pre carii i-au născut lui Esdriil, feciorului lui Verzei, a lui Maulati.

9. Și au dat pre ei în mâna gavaoniteanilor și i-au spânzurat pre ei în munte, înaintea Domnului, și au căzut acolo acești șapte într-un loc, iară ei s-au omorât în zilele ceale mai dintăiu ale seacerii, când încep a să săcera orzurile.

10. Iară Resfa, fata lui Aiia, au luat sac și și l-au așternut pre piatră la începutul seacerii orzurilor, până au picat preste ei apă din ceriu, și n-au lăsat pasările ceriului să odihnească preste ei zioa și fierile țarinii noaptea.

11. Și s-au spus lui David toate câte au făcut Resfa, fata lui Aiia, țititoarea lui Saul.

12. Și au mers David și au luat oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiului lui, de la oamenii fiilor lui Iavis Galaad,* care-i furasă pre ei din ulița Vetsanei, că acolo au fost pus pre ei cei de alt neam în zioa în carea au bătut cei de alt neam pre Saul în Ghelvue.

*1 Împă.
31, 12

13. Și au adus de acolo oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiului lui, și au adunat oasele celor spânzurați.

14. Și au îngropat oasele lui Saul și oasele lui Ionatan, fiului lui, și oasele celor spânzurați în pământul lui Veniamin, alătura în mormântul lui Chis, tatălui lui, și au făcut toate câte au poruncit împăratul, și s-au milostivit Dumnezeu spre pământ după aceasta.

15. Și au mai făcut războiu cei de alt neam cu Israil, și s-au pogorât David și slugile lui cu el, și s-au bătut cu cei de alt neam și s-au ostenit David.

16. Iară Iesfi, carele era din nepoții lui Raza,* a căruia suliță cumpănea trei sute de sicli cumpănitură de aramă, și el era încins cu sabie și socotea să lovească pre David.

*1 Împă.
17, 7

17. Și Avesa, feciorul Saruiei, i-au ajutat, (a) și au lovit pre cel de alt neam și l-au

omorât, atunci au jurat bărbații lui David, zicând: „Nu vei mai ieși cu noi la războiu, ca să nu stângi lumina lui Israil”.

1 Para. 8, 4 18. Și după aceasta, iară s-au făcut războiu în Ghet cu cei de alt neam, atunci au bătut Sevoha al lui Asmatoti pre Sef, cel ce era din nepoții lui Rafa.

19. Și s-au mai făcut războiu în Rov cu cei de alt neam, și au bătut Eleanan, feciorul lui Ariorghim Vetleemiteanul, pre Goliat Gheteul, iară coada sulii lui era ca sulul țesătorilor.

20. Și s-au mai făcut încă războiu în Ghet, și era un bărbat din Madon, și deagetele mâinilor și deagetele picioarelor lui șeasă și șeasă, doaozeci și patru la număr, și acesta era din cei născuți din Rafa.

21. Și au ocărât pre Israil și l-au bătut pre el Ionatan, feciorul lui Semei, fratele lui David.

22. Acești patru s-au născut strănepoți uriașilor în Ghet, din casa lui Rafa, și au căzut în mâna lui David și în mâna slugilor lui.

CAP 22

Cântarea lui David de mulțămîță, pentru că s-au mântuit de toți nepriiatini săi.

1. i au grăit David Domnului cuvintele cântării aceștia, în zioa în care l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul, și au zis:

Psal. 17, 3 2. „Doamne, piatra mea și tăria mea și scăparea mea.

3. Dumnezeu meu păzitoriu va fi mie și voi nădăjdui spre Dânsul, apărătoriu meu și cornul mântuirii mele, ajutoriu meu și scăparea mântuirii mele, de cel nedrept mă va mântui.

Psal. 17, 4 4. Lăudând, voi chema pre Domnul, și de vrăjmașii miei mă voi mântui.

5. Că m-au cuprins durerile morții și râurile fărădelegii m-au turburat.

6. Durerile morții m-au încungiurat, întâmpinatu-m-au greutățile morții.

7. Întru năcazul meu voi chema pre Domnul și cătră Dumnezeu meu voi striga, și va auzi din besearica cea sfântă a Sa glasul meu și strigarea mea întru urechile Lui.

8. Și s-au clătît și s-au cutrămurat pământul, și temeliile ceriului împreună s-au turburat și s-au clătît, că S-au mâniaat pre dânsule Domnul.

9. Suiu-s-au fum întru mânia Lui și foc din gura Lui va mânca, cărbuni s-au ațîțat de la Dânsul.

10. Și au plecat ceriurile și S-au pogorât, și negură supt picioarele Lui.

11. Și au șezut preste heruvimi și au zburat, și S-au arătat preste aripile vânturilor.

12. Și au pus întunearec ascunderea Lui îm-

pregiurul Lui cortul Lui, întrunearecul apelor au îngrășeat în norii văzduhurilor.

13. Din strălucirea cea dinaintea Lui s-au ațîțat cărbuni de foc.

14. Tunat-au din ceriu Domnul, și Cel Înalt Și-au dat glasul Său.

15. Și au trimis săgeți și au răsipit pre ei, și au fulgerat fulger și i-au turburat pre ei.

16. Și s-au arătat izvoarele apelor și s-au descoperit temeliile lumii de certarea Domnului, de suflarea duhului mâniei Lui.

17. Trimis-au dintru înălțime și m-au luat, rădicatu-m-au din ape multe.

18. Mântuitu-m-au de vrăjmașii miei cei tari, de cei ce mă urăsc pre mine, că s-au mai întărit decât mine.

19. Întâmpinatu-m-au ei în zioa necazului meu și au fost Domnul întărirea mea.

20. Și m-au scos întru largime și m-au izbăvit, că bine au voit întru mine.

21. Și mi-au răsplătit mie Domnul după dreptatea mea, și după curăția mâinilor mele va răsplăti mie.

22. Că am păzit căile Domnului și n-am făcut păgânătate despre Dumnezeul meu.

23. Că toate judecățile Lui înaintea mea sânt, și îndreptările Lui nu s-au depărtat de la mine.

24. Și voi fi fără de prihană cu Dânsul și mă voi păzi de fărădelegea mea.

25. Și-mi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea și după curăția mâinilor mele înaintea ochilor Lui.

26. Cu cel cuvios, cuvios vei fi, și cu omul cel desăvârșit, desăvârșit vei fi.

27. Și cu cel ales, ales vei fi, și cu cel îndărăptnic Te vei îndărăptnici.

28. Și pre norodul cel sărac vei mântui, și ochii mândrilor vei smeri.

29. Că Tu ești luminătoriu meu, Doamne, și Domnul îmi va lumina întunearecul meu.

30. Că întru Tine voi alerga sprinten, și întru Dumnezeul meu voi trece zidul.

31. Dumnezeu meu, fără prihană e calea Lui, cuvântul Domnului cu foc lămurit scuti-toriu easte tuturor celora ce nădăjduiesc spre Dânsul.

32. Cine easte Dumnezeu afară de Domnul, și cine easte făcătoriu afară de Dumnezeul nostru?

33. Cel Tare, Carele mă întărește cu putea-re, și au pus fără de prihană calea mea.

34. Cel ce pune picioarele mele ca ale cerbului, și preste ceale înalte mă pune.

35.* Cel ce învață mâinile mele la războiu, și sfarmă arc de aramă în brațele mele.

36. Și ai dat mie scuteală de mântuirea mea, și ascultarea Ta m-au înmulțit pre mine.

37. Lărgit-ai pașii miei supt mine și n-au slăbit picioarele mele.

38. Goni-voiu pre vrăjmașii miei și voiu prinde pre dânsii, și nu mă voiu întoarce până ce voi sfârși pre ei.

*Psal. 143, 1

39. Și voiui frânge pre dânșii și nu să vor scula, și vor cădea supt picioarele mele.

40. Și mă vei întări cu putere spre războiu, împiedeca-vei pre cei ce să scoală asupra mea supt mine.

41. Și al vrăjmașilor miei mi-ai dat mie dosul, și pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.

42. Striga-vor, și nu easte cine să-i ajute, cătră Domnul și nu i-au auzit pre ei.

43. Și am zdrumicat pre ei ca țărâna pământului, ca tina din drumuri i-am suptiiat pre ei.

44. Și mă vei izbăvi de sabiia noroadelor, păzi-mă-vei cap neamurilor, norodul pre care n-am cunoscut au slujit mie.

45. Fiii străini au mințit mie, cu auzul urechii m-au ascultat.

46. Fiii străini să vor lăpăda și vor șchiopa din cărările lor.

47. Viu e Domnul și binecuvântat e Păzitoriul meu, și Să va înălța Dumnezeuul meu, Păzitoriul mântuirii mele!

48. Tare e Domnul, Cel ce dă izbândiri mie și au supus noroade supt mine.

49. Și m-au scos pre mine de la vrăjmașii miei,* și de la cei ce să scoală asupra mea mă vei înălța, de omul nedrept mă vei izbăvi.

*Psal.
17, 49

*Roma.
15, 9

50.* Pentru aceasta, mă voiui mărturisi Ție, Doamne, întru neamuri, și numelui Tău voiui cânta.

51. Cel ce mărești mântuirile împăratului și faci milă unsului Tău, lui David, și săminției lui până în veac”.

CAP 23

Cuvintele ceale mai de pre urmă ale lui David și însămnarea bărbaților lui cei viteaji.

1. i aceastea sânt cuvintele lui David, ceale mai de pre urmă. Credincios e David, fiul lui Iese, și credincios bărbat pre carele

l-au sculat Domnul preste unsul Dumnezeuului lui Iacov, și cuvioși psalmii lui Israil:

2. „Duhul Domnului au grăit întru mine, și cuvântul Lui pre limba mea.

3. Zice Dumnezeuul lui Israil, mie au grăit Păzitoriul lui Israil: «Pildă am grăit: Întru oameni cum veți întări frica lui Dumnezeu?»

4. Și în lumina lui Dumnezeu dimineața, să răsară soarele dimineața, nu au ieșit din lumină, și ca din ploaie otava din pământ.

5. Că nu e așea casa mea, cu Cel Tare, că legătură veacinică au pus mie, gata în toată vremea, păzită, că toată mântuirea mea și toată voia întru Domnul, că nu va odrăsli cel fără de leage.

6. Ca un ghimp scos toți aceștia, că nu cu mâna să vor prinde.

7. Și omul nu să va osteni cu ochii și mulțime de fier și de lemn de sulite, și în foc cu ardere vor arde întru rușinea lor”.

*1 Para.
19, 10

8.* Aceastea sânt numele celor tari a lui David: Ievoste Hananeul, cel mai întâiu al

celor trei easte; Adinon Asonenul, acesta au scos sabiia sa asupra opt sute de răniți odată.

9. Și după el: Elsanan, feciorul fratelui tătâne-său, fiul lui Dudi, unul dintru cei trei tari carii era cu David când au ocărât el pre cei de alt neam, și cei de alt neam să adunasă acolo la războiu, și au fugit omul lui Israil de cătră fața lor.

10. El s-au sculat și au bătut pre cei de alt neam, până ce s-au ostenit mâna lui și s-au lipit mâna lui de sabie, și au făcut Domnul mântuire mare în zioa aceea, și norodul s-au întors după el numai a dezbrăca.

11. Și după acesta, Samaia, feciorul lui Asa Aruhieul, care, când s-au adunat cei de alt neam în Tiriia, unde era o parte de țarină plină de linte, și norodul au fugit de la fața celor de alt neam,

12. Au stat ca un stâlp în mijlocul părții aceiia și o au mântuit, și au bătut pre cei de alt neam, și au făcut Domnul mântuire mare.

13. Și s-au pogorât trei din cei treizeci de boiari și s-au pogorât în Cason, la David, în peștera lui Odolam, când ceata celor de alt neam tăbărâsă în valea lui Rafaim.

14. Și David era atunci în apărare, și tabăra celor de alt neam era atunci în Vitleem.

15. Și, poftind David, au zis: „Cine-mi va da din fântâna cea din Vitleem, carea easte lângă poartă?” Și tabăra celor de alt neam atunci era în Vitleem.

16. Și acei trei mari au rupt tabăra celor de alt neam și au scos apă din fântâna din Vitleem, carea easte lângă poartă, și o au luat și s-au întors la David, și n-au vrut să o bea, ci o au vărsat Domnului.

17. Și au zis: „Departa de la mine să fie, Doamne, a face aceasta, au bea-voiu sângele bărbaților celor ce s-au dus cu sufletul lor?” Și n-au vrut să o bea. Aceasta au făcut cei trei tari.

18. Și Avesa, fratele lui Ioav, feciorul Saruiei, acesta era cel mai întâiu întră cei trei, și acesta au rădicat sulita sa asupra trei sute de răniți și era numit întră cei trei.

19. Într-acei trei au fost mărit și căpetenie, și până la cei trei n-au ajuns.

20. Și Vaneas, feciorul lui Iodae, acesta era bărbat care făcusă multe și mari fapte din Caveseil, și acesta au ucis pre cei doi feciori a lui Ariil Moaviteanul, și acesta s-au pogorât și au ucis leul în mijlocul groapei în zioa omătului.

21. Acesta au ucis pre un bărbat eghiptean, om vederos, și în mâna eghipteanului era sulită ca un lemn de punte, și s-au pogorât la el cu un toiag, și au apucat sulita din mâna eghipteanului și l-au omorât pre el cu sulita lui.

22. Aceastea au făcut Vaneas, feciorul lui Iodae, și numele lui întră cei trei tari.

23. Întru cei trei mărit, și la acei trei

n-au ajuns și l-au pus pre el David preste auzurile sale. Și acestea sânt numele celor tari ai împăratului David:

24. Asail, fratele lui Ioav, acesta e unul dintru cei treizeci. Elsanan, feciorul lui Duda, fratelui tătâne-său, din Vitleem.

25. Sema Rudeul.

26. Helis Cheloteanul, Iras, feciorul lui Isca Tecoiteanul.

27. Aviezer Anotiteanul, Mevone Asotiteanul.

28. Ehlon Ahiteanul, Noere Netofatiteanul.

29. Eli, feciorul lui Vana, numit Netofatiteanul, Eti, fiul lui Riva din Gavaa, a lui Veniamin.

30. Vaneas Faratoniteanul, Uri de la Nalali, al Gheii.

31. Ariil, feciorul Aravoteanului, Zaor Varsamiteanul.

32. Eliasa, feciorul Lavoniteanului, Vasac, al lui Gonii, a lui Ionatan fecior.

33. Sama Aroriteanul, Ahean, feciorul lui Arata Araturiteanul.

34. Elitalat, feciorul lui Maahi, Eliav, feciorul lui Ahitofel Gheloniteanul.

35. Asare Carmileanul, a lui Ure, feciorul Azvii.

36. Igala, feciorul lui Natan, și Voan, feciorul lui Agarin.

37. Elah Amaniteanul, Ghelore Viroteul, purtătorul armelor lui Ioav, feciorului Saruiei.

38. Iras Etireul.

39. Și Uriia Heteul, de toți treizeci și șapte.

CAP 24

David, certându-să de la Gad, prorocul, pentru că a numărat norodul, din trei pedeapse își alege ciumă, și murind în norod de dimineața până în vreama prânzului șeptezeci de mii, să roagă David Domnului și, îndemnându-l, Gad, prorocul, rădică oltariu în ariia lui Orna Evuzeul și înceată ciuma.

1. i au adaos mâniia Domnului a să aprinde întru Israil și au mișcat pre David întru dâșii, zicând: * „Pasă, numără pre Israil și pre Iuda”.

*1 Para.
21, 1

2. Și au zis împăratul cătră Ioav, mai-marele puterii, carele era cu dânsul: „Mergi, dară, prin toate neamurile lui Israil și ale lui Iuda, de la Dan până la Virsavee, și numără norodul și voiu ști numărul norodului”.

3. Și au zis Ioav cătră împăratul: „Domnul Dumnezeu tău să adaogă norodul cât este acum, și de o sută de ori atâta să vază ochii domnului meu, împăratului, iară domnul meu, împăratul, pentru ce voiaste cuvântul acesta?”

4. Și au biruit cuvântul împăratului la Ioav și la mai-marii puterii, și au ieșit Ioav și marii oastei de la împăratul ca să numere pre norodul lui Israil.

5. Și au trecut Iordanul și au tăbărât în Aroir, de-a dreapta cetății ceii din mijlocul vălii lui Gad și a lui Eliezer.

6. Și au venit în Galaad și în pământul Tavasom și Iton, care este Adase, și au

mers în Danidan și au încungiurat Sidonul.

7. Și au venit în Mapsarul Tirului și în toate cetățile eveului și ale hananeului, și au mers spre răsăritul lui Iuda, în Virsavee.

8. Și au umblat în tot pământul și, după noao luni și doaozeci de zile, au sosit la Ierusalim.

9. Și au dat Ioav numărul cercetării norodului la împăratul, și au fost în Israil opt sute de mii de bărbați tari, carii purta sabiia, iară bărbații lui Iuda, cinci sute de mii, bărbați războinici.

10. Și au lovit inima lui David pre el după ce au numărat norodul, și au zis David cătră Domnul: „Greșit-am foarte făcând cuvântul acesta și acum, Doamne, rădică fărădelegea robului Tău, că foarte nebuneaste am lucrat!”

11. Și s-au sculat David dimineața, și au fost cuvântul Domnului cătră Gad, prorocul, văzătorul, zicând:

12. „Mergi și grăiaște cătră David, zicând: «Aceasta zice Domnul: ‘Trei rădic Eu asupra ta, și-ț alege una dintru acealea și voiu face ție’»”.

13. Și au intrat Gad la David, și i-au spus și i-au zis lui: „Alege-ți ce să ți să facă, au să vie trei ani foamete în pământul tău, au trei luni să fugi tu dinaintea vrăjmașilor tăi și ei să te gonească, au trei zile să fie moarte în pământul tău? Acum, dară, cunoaște și vezi ce voiu răspunde Celui ce m-au trimis”.

14. Și au zis David cătră Gad: „Strâmp east mie de tustreale părțile foarte,* ci mai bine voiu cădea în mâinile Domnului, că multe sunt îndurările Lui foarte, decât să caz în mâinile oamenilor”.

*1 Para.
21, 13
Daniil
13, 23

15. Și și-au ales David moartea, și era zilele seacerii de grâu, și au dat Domnul moarte în Israil de dimineața până la vreama prânzului, și au început perirea în norod, și au murit din norodul Domnului de la Dan și până la Virsavee șeptezeci de mii de oameni.

16. Și au întins îngerul lui Dumnezeu mâna asupra Ierusalimului ca să-l strice, și s-au făcut milă Domnului de răutate și au zis îngerului celui ce strica în norod: „Destul e acum, trage mâna ta”. Și îngerul Domnului era lângă ariia lui Orna Evuzeului.

17. Și au zis David cătră Domnul, când au văzut el pre îngerul, carele bătea pre norod, și au zis: „Iată, eu sânt cel ce am păcătuit și eu sânt păstoriul cel ce am făcut rău, și aceștia oi ce au făcut? Să fie, dară, mâna Ta preste mine și preste casa tătâne-mieu”.

18. Și au venit Gad la David în zioa aceea și i-au zis lui: „Suie-te și pune Domnului jertvenic în ariia lui Orna levuzeului”.

19. Și s-au suit David după cuvântul lui Gad, prorocului, în ce chip i-au poruncit lui Domnul.

20. Și s-au uitat Orna și au văzut pre împăratul și pre slugile lui venind cătră sine, și au ieșit Orna și s-au în-

chinat împăratului cu fața sa pre pământ.

21. Și au zis Orna: „Ce e că au venit domnul meu, împăratul, la robul său?” Și i-au zis David: „Să cumpăr de la tine ariia, ca să zidesc jertvenic Domnului și să înceate moartea deasupra norodului”.

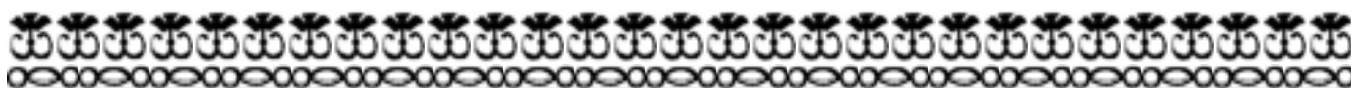
22. Și au zis Orna către David: „Ia-o, și să aducă domnul meu, împăratul Domnului, ce e bine întru ochii lui, iată boii spre ardere de tot, și roatele și unealtele boilor în loc de leamne”.

23. Toate au dat Orna împăratului și au zis Orna către împăratul: „Domnul Dumnezeuul

tău să te binecuvinteze pre tine!”

24. Și au zis împăratul către Orna: „Nu, ci cumpărând voi cumpăra de la tine cu preț, și nu voi aduce Domnului Dumnezeuului meu ardere de tot în dar dată”. Și au cumpărat David ariia și boii cu argint de cincizeci de sicli.

25. Și au zidit acolo David jertvenic Domnului, și au adus ardere și jertvă de pace, și au adaos Solomon la jertvenic după aceea, că dintâiu era mic, și Domnul s-au milostivit pământului și au încetat perirea deasupra lui Israil.

CARTEA ÎMPĂRAȚILOR A TREIA, carea la jidovi să zice Întăia a Împăraților CUVÂNT ÎNAINTE

Ceale doao mai de pre urmă cărți ale împăraților jidovii le cheamă Cărțile Împăraților. Teodoret judecă cum că aceste cărți din scrisorile ceale de obște și din proroci sânt culease, că întru acealea de multe ori să pomenesc cărțile cuvintelor zilelor împăraților lui Israil și a lui Iuda, și atunci era și cărțile lui Semeiu, Aie și a altor proroci. A lui Isaie, capul 37 și 39. Sânt pusă în cartea cea mai de pre urmă a împăraților, capetele 19 și 20, și aceasta de Esdra, nu de Ieremie proroc, s-au făcut, cum unii socotesc. În capul 6 a Cărții a treia a Împăraților să pun numele lunilor haldeenesti, dintru care lucru easte sămn că aceste cărți după robii Vavilonului s-au scris. Prorocii ceale ce li să porunca lor de la Dumnezeu le scriia, aceastea mai numai de împărați și de boiari să ținea. Pentru aceea, în cărțile prorocilor mare parte a istoriei să cuprindea. Isaie istoriia lui Ozie o scrisesă din cap 26, a cărții 2 Paralip. Aceasta cetim că s-au făcut și de Iiu într-aceaeși carte, cap 20. Faptele ceale istoricești a lui Solomon și a unor împărați să cuprind într-această carte.

CAP 1

Slăbind David de bătrânețe, îl încălzește fecioara Avisag, curată rămâind. Iară Adonia, rădicându-să împărat, Virsaveea, cu sfatul lui Natan fiind îndreptată, dobândește de la David a să unge Solomon împărat, carea auzind Adonia fuge.

1. **N**ară împăratul David îmbătrânisă și îndelungat de zile, și-l învălea cu haine și nu să încălzea.

2. Și au zis slugile lui către dânsul: „Să caute împăratului fecioară tinără, și să stea înaintea împăratului și să-l încălzească, și să doarmă cu el, și să va încălzi domnul nostru, împăratul”.

3. Și au căutat fecioară frumoasă din tot hotarul lui Israil și au aflat pre Avisag Somaniteanca, și o au adus la împăratul.

4. Și fecioara era la chip frumoasă foarte, și încălzea pre împăratul și slujea lui, și împăratul nu o au cunoscut pre ea.

5. Iară Adonias, feciorul Aghitei, s-au rădi-

cat, zicând: „Eu voi împărăți!” Și și-au făcut șie cară și călăreți, și cincizeci de oameni alerga înaintea lui.

6. Și nu l-au oprit pre el tată-său niciodată, zicând: „Pentru ce faci aceasta?” Și era el la chip frumos foarte și pre el l-au născut după Avesalom.

7. Și au vorbit cu Ioav, feciorul Saruiei, și cu Aviatar, preotul, carii ajuta pre Adonias, urmând lui.

8. Iară Sadoc, preotul, și Vaneas, feciorul lui Iodae, și Natan, prorocul, și Semelie și Risi, și feciorii cei tari a lui David nu era cu Adonias.

9. Și au junghiiat Adonias oi și viței

și miei, la pîiatra lui Zoelet, carea era lângă fântâna lui Roghil, și au chemat pre toți frații săi, pre fiii împăratului, și pre toți bărbații lui Iuda și pre slugile împăratului.

10. Iară pre Natan, prorocul, și pre Vaneas, și pre cei tari, și pre Solomon, fratele său, nu au chemat.

11. Și au grăit Natan către Virsavee, muma lui Solomon, zicând: „Au nu ai auzit că s-au făcut împărat Adonias, feciorul Aghitei, și domnul nostru David nu știe?”

12. Și acum vino să-ți dau sfat și să-ți mântuiești sufletul tău și sufletul fiului tău, Solomon.

13. Vino și întră la împăratul David, și grăiaște către el, zicând: «Doamne al meu, împărate, au nu te-ai jurat tu roabei tale, zicând că: ‘Solomon, fiul tău, va împărăți după mine și el va șede pe scaonul meu?’ Pentru ce, dară, împărățește Adonias?»

14. Și, iată, încă grăind tu cu împăratul, și eu voiu intra după tine și voiu plini cuvintele tale”.

15. Și au intrat Virsavee la împăratul în cămară, și împăratul era bătrân foarte și Avisag Somaniteanca sluja împăratului.

16. Și s-au plecat Virsavee și s-au închinat împăratului, și au zis împăratul: „Ce-ți este ție?”

17. Iară ea au zis: „Doamne al meu, împărate, tu ai jurat întru Domnul Dumnezeuul tău roabei tale, zicând că: «Fiiul tău, Solomon, va împărăți după mine și el va șede pe scaonul meu».

18. Și acum, iată, Adonias împărățește și tu, doamne al meu, împărate, nu știi.

19. Și au junghiiat viței și miei și oi multe, și au chemat pre toți fiii împăratului și pre Aviatar, preotul, și pre Ioav, mai-marele puterii, iară pre Solomon, robul tău, nu l-au chemat.

20. Și tu, Doamne al meu, împărate, ochii a tot Israilul spre tine, să le spui lor cine va șede pe scaonul domnului meu, împăratului, după dânsul.

21. Și va fi după ce va adormi domnul meu, împăratul, cu părinții săi, și voiu fi eu și Solomon, fiiul meu, păcătoși”.

22. Și, iată, încă grăind ea către împăratul, au intrat și Natan, prorocul.

23. Și spusă împăratului, zicând: „Iată, Natan, prorocul!” Și au intrat la fața împăratului și s-au închinat împăratului cu fața la pământ.

24. Și au zis Natan: „Doamne al meu, împărate, au tu ai zis: «Adonias va împărăți după mine? Și el va șede pe scaonul meu?»

25. Că s-au pogorât astăzi și au junghiiat viței și miei și oi multe, și au chemat pre toți fiii împăratului, și pre mai-marii puterii, și pre Aviatar, preotul, și iată, beau și mănâncă înaintea lui și

au zis: «Să trăiască împăratul Adonias!»

26. Și pre mine, robul tău, și pre Sadoc, preotul, și pre Vaneas, feciorul lui Iodae, și pre Solomon, robul tău, n-au chemat.

27. Au de la domnul meu, împăratul, cuvântul acesta s-au făcut? Și n-ai spus robului tău cine va șede pe scaonul domnului meu, împăratului, după dânsul”.

28. Și au răspuns împăratul și au zis: „Chemați pre Virsavee!” Și ea au intrat înaintea împăratului și au stătut înaintea lui.

29. Și au jurat împăratul și au zis: „Viu e Domnul, Cel ce au izbăvit sufletul meu din toată primejdiia.

30. Că precum am jurat ție întru Domnul Dumnezeuul lui Israil, zicând că: Solomon, fiul tău, va împărăți după mine, și el va șede pe scaonul meu în locul meu, că așa voiu face în zioa aceasta!”

31. Și s-au plecat Virsavee cu fața la pământ, și s-au închinat împăratului și au zis: „Să trăiască domnul meu, împăratul David, în veac!”

32. Și au zis împăratul David: „Chemați-l pre Sadoc, preotul, și pre Natan, prorocul, și pre Vaneas, feciorul lui Iodae!” Și au intrat înaintea împăratului și le-au zis lor împăratul:

33. „Luați pre slugile domnului vostru cu voi și puneți călare pre fiiul meu, Solomon, pre mușcoiul meu, și-l duceți în Sion.

34. Și să-l ungă pre el acolo Sadoc, preotul, și Natan, prorocul, împărat preste Israil, și trâmbițați cu cornul și strigați: «Să trăiască împăratul Solomon!»

35. Și vă veți sui după el și va intra și va șede pe scaonul meu, și el va împărăți în locul meu, că am poruncit să fie povățuitoriu preste Israil și preste Iuda”.

36. Și au răspuns Vaneas, feciorul lui Iodae, împăratului și au zis: „Fie așa, adevereaze Domnul Dumnezeu cuvântul domnului meu, împăratului.

37. Precum au fost Domnul cu domnul meu, împăratul, așa să fie cu Solomon, și să mărească scaonul lui mai mult decât scaonul domnului meu, împăratului David!”

38. Și s-au pogorât Sadoc, preotul, și Natan, prorocul, și Vaneas, feciorul lui Iodae, și hereti și feleti, și au pus pre Solomon pre mușcoiul împăratului David și l-au adus pre el în Sion.

39. Și au luat Sadoc, preotul, cornul cel cu untdelemn din cort și au uns pre Solomon, și au trâmbițat cu cornul și au zis tot norodul: „Să trăiască împăratul Solomon!”

40. Și s-au suit tot norodul după el, și juca norodul cu danțuri și să veselea veselie mare și au răsunit pământul de glasul lor.

41. Și au auzit Adonias și toți che-

mații lui, și ei sfârșisă a mânca, și au auzit Ioav glasul cornului, și au zis: Ce e glasul de care răsună cetatea?”

42. Și încă grăind el, iată, și Ionatan, feciorul lui Aviatar, preotului, vini, și au zis Adonias: „Întră, că omul puterii ești tu și bune vești știi!”

43. Și au răspuns Ionatan și au zis lui Adonias: „Și foarte domnul nostru, împăratul David, au făcut împărat pre Solomon.

44. Și au trimis cu el împăratul pre Sadoc, preotul, și pre Natan, prorocul, și pre Vaneas, feciorul lui Iodae, și pre hereti și pre fereti, și l-au pus călare pre mușcoiul împăratului.

45. Și l-au uns pre el Sadoc, preotul, și Natan, prorocul, împărat în Sion, și s-au suit de acolo veaseli, și au răsunat cetatea, acesta e glasul carele l-ați auzit.

46. Și au șezut Solomon pre scaonul împărăției.

47. Și au intrat slugile împăratului să binecuvinteaze pre domnul nostru, pre împăratul David, zicând: «Bun să facă Dumnezeu numele lui Solomon, fiului tău, mai mult decât numele tău și să mărească scaonul lui mai presus decât scaonul tău!» Și s-au închinat împăratului pre patul lui.

48. Și așa au zis împăratul: «Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, Cel ce au dat astăzi din sămânța mea șezătoriu pre scaonul meu, și ochii miei văd!»

49. Și s-au spăimântat și s-au sculat toți chemații lui Adonias, și s-au dus fieștecarele om în calea sa.

50. Și s-au temut Adonias de fața lui Solomon, și s-au sculat și s-au dus, și s-au prins de coarnele jertvenicului.

51. Și s-au spus lui Solomon, zicând: „Adonias s-au temut de împăratul Solomon, și, iată, să ține de coarnele jertvenicului, zicând: «Să-mi jure astăzi împăratul Solomon că nu va omori pre robul său cu sabiia!»”

52. Și au zis Solomon: „De va fi fiul vârtutei, nu va cădea nici unul din perii lui pre pământ. Iară de să va afla răutate într-însul, să va omori!”

53. Și au trimis împăratul Solomon și au luat pre el de la jertvenic, și au intrat și s-au închinat împăratului Solomon, și i-au zis Solomon lui: „Pasă la casa ta!”

CAP 2

David, dând multe porunci lui Solomon, moare; Adonia, cugetând cu vicleșug de împărăție, ceare pre Avisag muiare și Solomon poruncește să-l omoară; Aviatar să lipsește de preoție, și mai pre urmă Ioav încă să omoară; Și Semei, pentru că împotriva poruncii au ieșit din Ierusalim, după trei ani să omoară.

1. i s-au apropiat zilele lui David ca să moară, și au poruncit lui Solomon, fiului său, zicând:

2. „Eu merg în calea a tot pământul,*

iară tu te întărește și fii bărbat.

3. Și păzește paza Domnului Dumnezeului tău, ca umblând întru căile Lui, și să păzăști poruncile Lui și îndreptările Lui și judecățile Lui și mărturiile Lui,* ceale scrise în Leagea lui Moisi, ca să înțelegi ceale ce vei face după toate câte voiu porunci ție.

4. Ca să întărească Domnul cuvântul Său, care au grăit cătră mine, zicând: «De vor păzi fiii tăi calea sa, ca să umble înaintea Mea întru adevăr cu toată inima sa și cu tot sufletul său, zicând: ‘Nu va lipsi ție bărbat de pre scaonul lui Israil’».

5. Iară tu ai cunoscut câte au făcut mie Ioav, feciorul Saruiei, câte au făcut celor doi boiari ai puterilor lui Israil,* lui Avenir, feciorului lui Nir, și lui Amesai, feciorului lui Ieter, că i-au omorât pre ei și au vărsat sânge de războiu în pace, și au pus sânge nevinovat în brâul său, cel de la mijlocul său, și întru încălțăminte picioarelor lui.

6. Și vei face după înțelepciunea ta și să nu lași să se ducă bătrânețele lui cu pace în iad.

7.* Iară fiilor lui Verzeli Galaaditeanului să faci milă și să fie întră cei ce mănâncă din masa ta,** că ei au venit la mine când fugeam de fața lui Avesalom, fratelui tău.

8.* Și, iată, cu tine e Semei, feciorul lui Ghira, fiiului lui Iemini din Vaurim, acesta m-au blăstămat blăstăm rău în zioa în care mă duceam la tabără, și s-au pogorât întru întâmpinarea mea la Iordan, și m-am jurat lui pre Domnul, zicând: «Nu te voiu omori cu sabie!»

9. Pentru aceea să nu-l lași ca pre un nevinovat, că om înțelept ești tu și vei cunoaște ce vei face lui, și să duci căruntețele lui cu sânge în iad”.

10.* Și au adormit David cu părinții săi și s-au îngropat în cetatea lui David.

11.* Iară zilele în care au împărățit David preste Israil, patruzeci de ani: În Hevron au împărățit șapte ani, și în Ierusalim, treizeci și trei de ani.

12. Și au șezut Solomon pre scaonul lui David, tătâne-său, (a) și s-au întărit împărăția lui foarte.

13. Și au intrat Adonias, feciorul Aghitei, la Virsavee, muma lui Solomon, și s-au închinat ei, iară ea au zis: „Pace e intrarea ta?” Și el au zis: „Pace!”

14. Și au zis el: „Cuvânt am cătră tine”. Și i-au zis lui: „Grăiaște!”

15. Și au zis ei: „Tu știi că a mea era împărăția, și spre mine au pus tot Israilul fața sa ca să împărățesc, și s-au întors împărăția și s-au făcut a fratelui meu, că de la Domnul s-au făcut lui.

16. Și acum o cearere cer eu de la tine, nu-ți întoarce fața ta”. Și Virsavee au zis: „Grăiaște!”

12. (a) În cea veachie east: fiiu de doisprăzece ani.

Isus Na.
1, 7

*2 Leag.
17, 19

*2 Împă.
3, 26

*2 Împă.
19, 31

**2 Împă.
16, 5

*2 Împă.
19, 19 [16]

*Fapt.
2, 29

*1 Par.
29, 27

17. Și au zis ei: „Grăiaște, rogu-te, către Solomon, împăratul, că nu-și va întoarce fața sa de către tine, și să-mi dea mie muiare pre Avisag Somaniteanca”.

18. Și au zis Virsavee: „Bine, eu voiu grăi pentru tine împăratului”.

19. Și au intrat Virsavee la împăratul Solomon ca să grăiască lui pentru Adonias, și s-au sculat împăratul înaintea ei și s-au închinat ei, și au șezut pre scaonul său, și s-au pus scaon mumei împăratului și au șezut de-a dreapta lui.

20. Și au zis lui: „O cearere mică eu cer de la tine, să nu întorci fața mea”. Și au zis împăratul: „Ceare, maica mea, că nu te voiu întoarce”.

21. Iară ea au zis: „Să se dea Avisag Somaniteanca muiare lui Adonias, fratelui tău”.

22. Și au răspuns împăratul Solomon și au zis maicii sale: „Și pentru ce ai cerut tu pre Avisag Somaniteanca lui Adonias? Ceare-i lui împărăția, că el e fratele meu cel mai mare decât mine, și lui Aviatar, preotul, și lui Ioav, feciorul Saruiei, mai-marele oștilor priiatini”.

23. Și s-au jurat împăratul Solomon pre Domnul, zicând: „Aceasta să-mi facă mie Dumnezeu și acestea să-mi adaogă, asupra sufletului său au grăit Adonias cuvântul acesta.

24. Și acum viu e Domnul, Cel ce m-au gătit și m-au pus pre scaonul lui David, tătâne-mieu, și mi-au făcut mie casă, precum au grăit Domnul, că astăzi să va omori Adonias”.

25. Și au trimis împăratul Solomon cu mâna lui Vaneas, feciorul lui Iodae, și l-au ucis, și au murit Adonias în zioa aceea.

26. Și lui Aviatar, preotul, au zis împăratul: „Mergi tu în Anatot, în țarina ta, că bărbatul morții ești tu în zioa aceasta, ci nu te voiu omori, pentru că ai purtat sicriul legii Domnului înaintea lui David, tătâne-mieu, și pentru că te-ai năcăjit întru toate întru care s-au năcăjit tatăl meu”.

27. Și au lăpădat Solomon pre Aviatar să nu fie preot Domnului,* ca să se plinească cuvântul Domnului, care l-au grăit asupra casii lui Ili, în Silom.

28. Și au venit veastea până la Ioav, feciorul Saruiei, că Ioav să pleasă după Adonias, iară după Solomon nu s-au fost plecat, și au fugit Ioav în cortul Domnului și s-au apucat de coarnele jertvenicului.

29. Și s-au spus lui Solomon, zicând că au fugit Ioav în cortul Domnului și, iată, să ține de coarnele jertvenicului. Și au trimis Solomon, împăratul, la Ioav, zicând:

30. „Ce s-au făcut ție de ai fugit la jertvenic?” Și au zis Ioav: „Pentru că m-am spăimântat de fața ta și am fugit la Domnul”. Și au trimis Solomon, împăratul, pre Vaneas, feciorul lui Iodae, zicând: „Mergi și-l ucide și-l îngroapă pre el!”

31. Și au venit Vaneas, feciorul lui Io-

dae, la Ioav, în cortul Domnului, și i-au zis lui: „Aceasta zice domnul, împăratul: «Ieși afară!»” Iară Ioav au zis: „Nu voiu ieși afară, ci aici voiu muri!” Și s-au întors Vaneas, feciorul lui Iodae, și au spus împăratului, zicând: „Aceasta au grăit Ioav și acestea mi-au răspuns mie”.

32. Și au zis lui împăratul: „Mergi și fă lui după cum au grăit,* și-l ucide pre el și-l îngroapă, și vei rădica astăzi de la mine și de la casa tatălui meu sângele care în zădar au vărsat Ioav.

33. Și s-au întors sângele nedreptății lui în capul lui, în ce chip au făcut el celor doi oameni, mai drepti și mai buni decât sâne, că i-au ucis pre ei cu sabie, și tatăl meu, David, n-au știut de sângele lor, pre Avenir, feciorul lui Nir, mai-marele oștilor lui Israil, și pre Amesai, feciorul lui Ieter, mai-marele oștilor lui Iuda.

34. Și s-au întors sângiurile lor în capul lui și în capul seminției lui în veac, iară lui David și seminției lui și casii lui și scaonului lui, să fie pace de la Domnul în veac!”

35. Și s-au suit Vaneas, feciorul lui Iodae, și au năvălit asupra lui și l-au omorât pre el, și l-au îngropat pre el în casa lui, în pustie.

36. Și au pus împăratul pre Vaneas, feciorul lui Iodae, în locul lui preste oaste, și împărăția să oprăvuia (a) în Ierusalim, și pre Sadoc, preotul, l-au pus împăratul preot mare în locul lui Aviatar.

37. Și trimițind împăratul, au chemat pre Semei și i-au zis lui: „Zidește-ți casă în Ierusalim și șezi acolo, și să nu ieși de acolo nicăiera.

38. Și va fi în zioa în carea vei ieși, și vei trece părăul Chedrilor, știind să știi că cu moarte vei muri, sângele tău va fi preste capul tău”. Și l-au giurat pre el împăratul în zioa aceea.

39. Și au zis Semei către împăratul: „Bun e cuvântul carele l-ai grăit, doamne al meu, împărate, așa va face robul tău”. Și au șezut Semei în Ierusalim trei ani.

40. Și au fost după trei ani, au fugit doi robi ai lui Semei la Anhis, feciorul lui Maaha, împăratul Ghetei, și s-au spus lui Semei, zicând: „Iată, robii tăi sânt în Ghet”.

41. Și s-au sculat Semei și au înșelat asina sa, și s-au dus în Ghet, la Anhis, să caute pre robii săi, și s-au dus Semei și au adus pre robii săi din Ghet.

42. Și să spusă lui Solomon, zicând că s-au dus Semei din Ierusalim în Ghet și au adus pre robii săi.

43. Și au trimis împăratul și au chemat pre Semei, și au zis către el: „Au nu te-am jurat pre Domnul și am mărturisit ție, zicând: «În ce zi vei ieși din Ierusalim și vei merge de-a dreapta sau de-a stânga, știind să știi că cu moarte vei muri?»” Și ai zis mie: «Bun e cuvântul carele auz».

36. (a) Să întărea.

*2 Împă.
3, 27
20, 10

44. Și pentru ce n-ai păzit jurământul Domnului și porunca care am poruncit ție?”

45. Și au zis împăratul către Semei: „Tu ai știut toată răutatea ta, carea o știe inima ta, cum că o ai făcut lui David, tatălui meu, și au întors Domnul răutatea în capul tău.

46. Și împăratul Solomon e binecuvântat și scaonul lui David va sta înaintea Domnului în veac”.

47. Și au poruncit împăratul Solomon lui Vaneas, feciorului lui Iodae, și au ieșit și l-au omorât pre el, și au murit.

CAP 3

Solomon, după ce și-au luat muiare pre fata lui Faraon, în vis ceare înțelepciune, carea o dobândește împreună cu bogăția și cu mărirea, și o arată întâiu în judecata curvelor.

*2 Para.
1, 1

1*

i s-au întărit împărăția în mâna lui Solomon, și s-au făcut Solomon ginere lui Faraon, împăratului Eghiptului, și au luat Solomon fata lui Faraon și o au băgat în cetatea lui David până ce au sfârșit el a zidi casa sa, și Casa Domnului întâiu, și zidul împrejurul Ierusalimului, primpregiur.

2. Iară norodul tămâia întru ceale înalte, pentru că nu să zidisă casă numelui Domnului până acum.

3. Și au iubit pre Domnul Solomon, umblând întru poruncile lui David, tatălui său, numai cât în ceale înalte făcea jertvă și tămâia.

4. Și s-au sculat împăratul și au mers în Gavaon să facă jertvă acolo, că era foarte înalt și mare, o mie de arderi de tot au dus Solomon pre jertvenic în Gavaon.

5. Și s-au arătat Domnul lui Solomon noaptea și au zis Domnul către Solomon: „Ceare vreo cearere ție!”

6. Și au zis Solomon: „Tu ai făcut cu robul Tău, David, tatăl meu, milă mare, de au petrecut înaintea Ta întru adevăr și întru dreptate, și cu inimă dreaptă spre Tine, și i-ai păzit lui această milă mare, să dai pre fiul lui pre scaonul lui, precum easte astăzi.

7. Și acum, Doamne Dumnezeul meu, Tu ai dat pre robul Tău în locul lui David, tatălui meu, și eu sânt prunc mic, și nu știu ieșirea mea și intrarea mea.

8. Și robul Tău e în mijlocul norodului Tău, carele l-ai ales norod mult, care nu să poate număra și spune de mulțime ?

2 Para. 1, 10 9. Și să dai robului Tău inimă a auzi și a judeca norodul Tău întru dreptate, ca să cunoască întră bine și întră rău, că cine va putea să judece pre acest norod greu al Tău?”

10. Și au plăcut cuvântul înaintea Domnului, că au cerut Solomon cuvântul acesta.

11. Și au zis Domnul către el: „Pentru că ai cerut de la Mine cuvântul acesta și n-ai cerut zile multe, și n-ai cerut avuție, nici

ai cerut sufletul vrăjmașilor tăi, ci ai cerut înțelepciune, ca să știi face judecată,

12. Iată, am făcut după cuvântul tău și, iată, am dat ție inimă înțeleaptă și înțeleghătoare, mai înainte de tine n-au fost om ca tine, și după tine nu să va scula aseamenea ție.

13.* Și ceale ce n-ai cerut am dat ție, și avuție și mărirea, atâta cât n-au fost om aseamenea ție întru împărați în toate zilele tale.

*Împăr.
7, 12 [11]
Mateiu
6, 29 [33]

14. Și de vei umbla în calea Mea, să păzești poruncile Meale și învățăturile Meale, precum au umblat David, tatăl tău, voi înmulți și zilele tale”.

15. Și s-au deșteptat Solomon și au cunoscut că easte vis, și s-au sculat și au mers în Ierusalim, și au stătut înaintea feții jertvenicului împrejurul feții sicriului legii Domnului în Sion, și au adus arderi de tot și au făcut de pace, și au făcut ospăț mare șie și tuturor slugilor sale.

16. Atunci au venit doao muieri curve la împăratul și au stătut înaintea lui.

17. Și au zis o muiare: „Întru mine, doamne al meu, eu și muiarea aceasta am lăcuit într-o casă și am născut într-o casă.

18. Și au fost a treia zi după ce am născut eu, au născut și muiarea aceasta, și eram numai noi amândoao, iară altul, afară de noi amândoao, n-au fost în casă.

19. Și au murit pruncul muierii aceștia noaptea, că au adormit preste el.

20. Și s-au sculat la miiazănoapte și au luat pruncul meu din brațele meale, și roaba ta durmea, și l-au culcat în sinul său și pruncul său cel mort l-au culcat în sânul meu.

21. Și m-am sculat dimineața să-mi aplec pruncul meu și el era mort, și, iată, m-am uitat bine la el dimineața, și nu au fost fiul meu pre carele eu l-am născut”.

22. Și au zis muiarea ceaealaltă: „Ba, ci fiul meu e cel viu, iară fiul tău cel mort”. Și au grăit înaintea împăratului.

23. Și au zis împăratul către eale: „Tu zici că: «Fiul cel viu easte al meu și cel mort easte fiul tău», iară tu zici: «Ba, ci cel viu easte fiul meu și cel mort fiul tău»”.

24. Și au zis împăratul: „Luați o sabie și o aduceți la mine”. Și adusă sabiia înaintea împăratului.

25. Și au zis împăratul: „Tăiați în doao pre pruncul cel viu carele sughe, și dați jumătate din el muierii aceștia, iară ceaealaltă jumătate o dați muierii ceialalte”.

26. Și au răspuns muiarea a căriia era fiul cel viu, și au zis către împăratul că i să turburasă pântecile pentru fiul său, și au zis: „Întru mine, doamne, dați ei pruncul, numai cu moarte să nu-l omorâți”. Iară ceaealaltă au zis: „Nici al meu, nici al ei să nu fie, împărțiți-l”.

27. Și au răspuns împăratul și au zis:

„Dați pruncul cel viu muierei ceii ce au zis: «Dați-l ei, numai cu moarte să nu-l omorâți», că aceasta este muma lui”.

28. Și au auzit tot Israilul judecata aceasta carea au judecat împăratul, și s-au temut de fața împăratului, că au văzut că înțelepciunea lui Dumnezeu e întru el ca să facă îndreptare.

CAP 4

Să numără căpeteniile și cei mai mari a lui Solomon, gătirea bucatelor lui, bogățiile, înțelepciunea și pacea, fără grijă împărătea el, și numărul pildelor și a verșurilor lui.

1. i împăratul Solomon împărătea preste Israil.
2. Și aceștia era boiarii lui, Azariia, fiul lui Sadoc, preotul.
3. Eliaf și Ahia, fiii lui Sisa, logofeți, și Iosafat, feciorul lui Ahilud, istoric.
4. Și Vaneas, feciorul lui Iodae, preste oaste, și Sadoc și Aviatar, preoți.
5. Și Azaria, feciorul lui Natan, preste cei ce sta lângă împăratul, și Zavut, feciorul lui Natan, priiatin împăratului.
6. Și Ahisar era deregătoriu casii împăratului, și Elac și Elian, iconomul, și Eliav, feciorul lui Saf, preste moșie, și Adoniram, feciorul lui Avdon, preste biruri.
7. Și Avesalom, doisprăzece ispravnici preste tot Israilul, care da de cheltuială împăratului și casii lui, fieștecare într-un an o lună avea ca să dea ceale de cheltuială.
8. Și acestea sânt numele lor: Veen, fiul lui Or, în muntele lui Efraim, unul.
9. Fiiul lui Dacar în Maches și în Salavin, și în Vetsamis și în Elon, până la Vitenan, unul.
10. Fiiul lui Esdi în Aravot, a lui era Soho și tot pământul lui Ofer.
11. A fiiului Aminadav era tot Neftadorul, Tefat, fata lui Solomon, era lui muiare, unul.
12. Vana, fiiul lui Ahilut, ținea Etaanahul și Maghedonul, și toată casa lui San, cel de la Sesatan supt Esrae, și din Vitean până la Savel-Maula, până la Maever-Lucam.
13. Fiiul lui Naver în Ravotul Galaadului, acesta avea cetățile lui Iair, feciorului lui Manasi în Galaad, a acestuia parte era Ergav în Vasan, șesezeci de cetăți mari zidite și zăvoară de aramă, unul.
14. Ahinadav, fiiul lui Sadoc Maanaim.
15. Ahimaas în Neftalim, și acesta au luat pre Vasemat, fata lui Solomon, muiare, unul.
16. Vaana, feciorul lui Husi, în Asir și în Vaalot, unul.
17. Iosafat, fiiul lui Fuasud, în Isahar.
18. Semei, feciorul lui Ila, în Veniamin.
19. Gaver, feciorul lui Adai, în pământul lui Gad, în pământul lui Sion, împăratul Esevonului, și Og, împăratului Vasanului, și Nasef, unul preste toate care era într-acel pământ.
20. Iuda și Israil, mulți foarte ca năsipul

mării întru mulțime, mâncând și bind și veselindu-să.

21.* Iară Solomon stăpânea întru toate împărățiile, de la râul pământului celor de alt neam și până la hotarale Eghiptului, și aducea lui daruri, și slujea lui Solomon în toate zilele vieții lui. *Sira. 47, 14

22. Iară acesta era prânzul lui Solomon în fieștecare zi, treizeci de cori de făină aleasă, și șesezeci de cori de făină.

23. Zece viței aleși și doaozeci de boi pășcatori, și o sută de oi, afară de cerbi și de căprioare, și de păsări alese și sălbateci.

24. Că el stăpânea preste tot ținutul cel dincoala de râu (de la Tapsa până la Gaza, în toate împărățiile dincolo de râu, și avea el pace despre toate părțile împregiur).

25. Și lăcuia Iuda și Israil fără de frică, fieștecarele supt vița sa și supt smochinul său (a), și de la Dan și până la Virsavee, în toate zilele lui Solomon.

26.* Și avea Solomon patruzeci de mii de cai la cară și doaosprăzece mii de călăreți. *2 Para. 9, 25

27. Și da ceale de cheltuială ispravnicii aceștia împăratului Solomon, după toate poruncile la masa împăratului, fieștecare în luna sa, neschimbând cuvântul.

28. Și orz și paie cailor, și carălor căra la locul unde era să fie împăratul, fieștecarele după rânduiala sa.

29. Și au dat Domnul înțelepciune lui Solomon și înțeleagere multă foarte, și răvărsare inimii, ca nășapul cel de pre lângă mare.

30. Și s-au înmulțit înțelepciunea lui Solomon mai mult decât înțelepciunea tuturor oamenilor celor mai dinainte și mai mult decât înțelepții Eghiptului.

31.* Și au fost mai înțelept decât toți oamenii, și mai înțelept decât Ghetan Ezretineanul și decât Enan și decât Halcad și decât Dardala, feciorii lui Mal, și s-au vestit numele lui în toate neamurile primprejur. *Sira. 47, 15

32. Și au grăit Solomon trei mii de pilde, și era cântările lui cinci mii.

33. Și au grăit de leamne, de la chedrul cel din Livan, și până la isopul carele iasă prin zid, și au grăit de dobitoace și de ceale ce zboară, și de ceale ce să târâsc, și de pești.

34. Și au venit din toate noroadele să auză înțelepciunea lui Solomon, și au luat daruri de la toți împărății pământului, carii auzea de înțelepciunea lui.

CAP 5

Hiram dă lui Solomon tăietori de leamne spre zidirea besearicii, cărora Solomon le dă bucate. Numărul tăietorilor, purtătorilor de greotăți, tăietorilor de pietri și a celor mai mari a lor.

1. i au trimis Hiram, împăratul Tirului, slugile sale la Solomon, că auzisă cum că pre el l-au uns împărat în locul lui David, ta-

25. (a) În cea gre. east: mâncând și bind și veselindu-să.

tălui său, că au iubit Hiram pre David în toate zilele.

2. Și au trimis Solomon la Hiram, zicând:

3. „Tu știi pre tatăl meu, David, că n-au putut să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului meu, pentru fața războaielor ce l-au fost încungiurat pre el, până ce i-au dat pre ei Domnul supt talpele picioarelor lui.

4. Și acum m-au odihnit Domnul Dumnezeul meu de toate laturile, nu easte împrotivitoriu, nu easte întâmpinare rea.

5. Și, iată, eu socotesc să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, precum au grăit Domnul Dumnezeu cătră David, tatăl meu, zicând:* «Fiiul tău, pre carele voiu da în locul tău pre scaonul tău, acela va zidi casă numelui Mie». »

*2 Împă.
7, 13
1 Paral.
22, 10

6. Și acum, poruncește și să-mi taie leamne din Livan, și, iată, slugile mele împreună cu slugile tale, și plata slujbei tale voiu da ție după toate câte vei zice, că tu știi că la noi nu easte carele să știe tăia leamne, ca sidoneanii”.

7. Și au fost după ce au auzit Hiram cuvintele lui Solomon, s-au bucurat foarte și au zis: „Bine e cuvântat Dumnezeu astăzi, Cel ce au dat lui David fiiu înțălept preste norodul acest mult”.

8. Și au trimis Hiram la Solomon, zicând: „Auzit-am toate pentru care ai trimis la mine, eu voiu face toată voia ta, încât e pentru leamne de chedru și de pin.

9. Slugile mele le vor pogorî pre eale din Livan la mare, eu le voiu pune plute până la locul carele vei trimite la mine, și le voiu pune acolo, și tu le vei lua, ci și tu să faci voia mea, ca să dai pâine casii mele”.

10. Și au dat Hiram lui Solomon chedri și pini după cum au voit.

11. Iară Solomon au dat lui Hiram doaozeci de mii de cori de grâu de hrană casii lui și doaozeci de mii de vet de untdelemn stors, aceastea da Solomon lui Hiram în tot anul.

*Sus
3, 12

12.* Și Domnul au dat înțălepciune lui Solomon precum au grăit lui, și au fost pace întră Hiram și întră Solomon, și au făcut legătură întră sine.

13. Și au scos împăratul Solomon bir din tot Israilul, și era birul de treizeci de mii de oameni.

14. Și trimitea din ei în Livan zeace mii într-o lună, pre rând schimbându-să, o lună era în Livan, și doao luni în casa lor, și Adoniram era preste bir.

15. Avea încă Solomon șeaptezeci de mii, carii purta povărele, și optzeci de mii, carii tăia pîiatra în munte.

16. Afară de mai-marii ispravnicilor, carii era preste lucruri la Solomon trei mii și șea-să sute de ispravnici preste norod, carii

făcea lucrurile.

17. Și au poruncit împăratul de au adus pietri mari scumpe la temeliia casii și pietri cioplite.

18. Și au cioplit slugile lui Solomon și slugile lui Hiram, și ghevlii, și au gătit pietrile și leamnele în trei ani, ca să zidească casa.

CAP 6

Forma și zidirea besearicii, despre părțile ceale mai alese dinlăuntru și din afară.

1. i s-au făcut în anul patru sute și patruzeci de la ieșirea fiilor lui Israil din Egipt, în anul al patrulea, în luna a doao* a împărăției împăratului Solomon preste Israil, și au zidit casă Domnului.

*2 Par.
3, 2

2. Și casa care au zidit împăratul Solomon Domnului avea patruzeci de coți în lungimea sa și doaozeci de coți lărgimea sa și doaozeci și cinci de coți înălțimea sa.

3. Și pridvorul dinaintea besearicii, de doaozeci de coți lungimea sa, spre lățimea căsii, și zeace coți lărgimea despre fața căsii, și au zidit casa și o au săvârșit pre ea.

4. Și au făcut ferești căsii îngujbite ascunse.

5. Și au făcut preste zidul casii polemari împregiurul besearicii și al oltarului, și au făcut coaste împregiur.

6. Coasta cea dedesupt avea de cinci coți lărgimea sa, și cea din mijloc de șeasă coți lărgimea, și al treilea de șeapte coți lărgimea sa, că osibire au făcut casii primpregiur din afara casii, ca să nu să lipească de zidurile casii.

7. Și casa când să zidea, cu pietri în colțuri cioplite întregi s-au zidit, și ciocan, săcure și toată unealta de fier nu s-au auzit în casă, când s-au zidit ea.

8. Și ușa coastei ceii dedesupt era supt umărul casii cel drept, și pre treapte strâmbe să suia cea din mijloc, și din cea din mijloc la cea de a treia strașină.

9. Și au zidit casa și o au săvârșit, și au coperit casa cu leături și cu poditură de chedri.

10. Și au zidit blăniș prin toată casa de cinci coți înălțimea ei, și au încleștat închietura cu leamne de chedru.

11. Și au fost cuvântul Domnului cătră Solomon, zicând:

12. „Casa aceasta, carea tu zidești, de vei umbla întru poruncile Meale și vei face judecățile Meale și vei păzi toate poruncile Meale, să te afli întru eale, voiu întări cu tine cuvântul Mie,* carele am grăit cătră David, tatăl tău.

*2 Împă.
7, 16

13.* Și voiu lăcui în mijlocul fiilor lui Israil, și nu voiu părăsi pre norodul meu, Israil”.

17
*1 Par.

14. Și au zidit Solomon casa și o au săvârșit pre ea.

22, 9

15. Și au zidit părății căsii dinlăun-

tru cu leamne de chedru de la pardosala casii, și până la pereți și până la căpriori o au cupțușit, cupțușindu-o cu leamne dinlăuntru, și au cupțușit înlăuntru casii cu scânduri de pin.

16. Și au zidit cei doozeci de coți din marginea zidului, o coastă de la pardoseală până la căpriori, și au făcut dinlăuntru, de la oltariu, zid spre Sfânta Sfintelor.

17. Și de patruzeci de coți era besearica despre fața oltariului.

18. Și cu chedru au cupțușit casa dinlăuntru, și au săpat săpături și frunze întinse tot de chedru, și piatra nu să vedea.

19. Și oltariu în mijlocul casii înlăuntru, ca să pună acolo sicriul legii Domnului.

20. Doozeci de coți lungimea și doozeci de coți lărgimea și doozeci de coți înălțimea, și l-au acoperit cu aur închiiat, și au făcut jertvenic de chedru în preajma feții oltariului și l-au cupțușit cu aur.

21. Și toată casa o au cupțușit cu aur până la sfârșitul a toată casa.

22. Și au făcut în oltariu doi heruvimi de lemn de chiparos de zece coți de mari măsurări.

23. Și de cinci coți aripa unui heruvim, și de cinci coți a dooa aripă a lui, zece coți era de la vârful unei aripi a lui până la vârful ceialalte aripi a lui.

24. Așa era și al doilea heruvim, o măsură și o săvârșire la amândoi.

25. Și înălțimea unui heruvim, de zece coți, așa era și al celui de al doilea heruvim.

26. Și au pus pre amândoi heruvimii în mijlocul casii ceii mai dinlăuntru și au întins aripile lor, și să atingea o aripă de zidul casii, și aripa celuilalt heruvim să atingea de celalalt perete, și aripile lor ceale cătră mijlocul casii să atingea aripă de aripă.

27. Și au cupțușit heruvimii cu aur.

28. Și pre toți pereții casii împregiur săpați au scris cu condeiul heruvimi și finici și frunză întinse pre dinlăuntru și pre din afară.

29. Și pardosala casii o au cupțușit cu aur pre dinlăuntru și pre din afară.

30. Și la ușa oltariului au făcut uși de lemn de aresiet și stâlpii ușilor în cinci muchi.

31. Și dooa uși de lemn de pin, și săpate preste eale heruvim și finicuri și frunză întinse, și le-au cupțușit cu aur, și să pogorea aurul pre heruvim și pre finicuri.

32. Și așa au făcut porții besearicii stâlpi de lemn de archiet în patru dungii.

33. Și dooa uși de leamne de pin, dooa dăraburi, o ușe și țitinile lor, și dooa dăraburi, ușa a dooa carea să învârte.

34. Săpate cu heruvim și finicuri și frunze întinse și poliite cu aur preste săpătură.

35. Și au zidit pridvorul cel mai dinlăuntru cu trei rânduri de cioplite, și rânduri de chedru cioplite primpregiur.

36. Întru al patrulea an s-au pus temeiul Căsii Domnului în luna lui ziu.

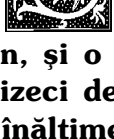
37. Și în anul al unsprăzeacelea, în luna lui vul, aceasta e luna a opta, au săvârșit casa cu toate lucrurile ei și cu toate socotealele ei, și o au zidit pre ea în șapte ani.

CAP 7

Polata lui Solomon și a muierii lui, pridvoarele; multe fealuri și scumpe unealte ale besearicii.

1. i au zidit Solomon șie casă în treisprăzece ani* și au săvârșit toată casa sa.

*Jos
9, 10

2. Și au zidit casa cu lemn din Livan, și o sută de coți lungimea ei și de cincizeci de coți lărgimea ei și treizeci de coți înălțimea ei, și de trei rânduri de leamne de chedru și umeri de chedru stâlpilor.

3. Și au podit cu chedru casa deasupra pre coastele stâlpilor, și numărul stâlpilor, patruzeci și cincii.

4. Cincisprăzece un rând.

5. Și polemare, trei, și despărțitură preste despărțitură, întreită, și toate ușile și despărțiturile, în patru cornuri pământuite, și de la ușe la ușe, întreit.

6. Și pridvorul stâlpilor, de cincizeci de coți de lung și de cincizcci de coți de lat, împreunate pridvoarele preste fața lor și stâlpi și grosime preste fața lor la pridvare.

7. Și pridvorul scaonelor unde va judeca acolo, pridvorul divanului, și au cupțușit cu leamne de chedru din față până în pod.

8. Și după casa sa în carea ședea, un pridvariu împregiurul acestora cu aseamenea lucrare. Și au zidit casă featei lui Faraon,* pre care o luasă Solomon, aseamenea pridvariului acestuia.

*Sus
3, 1

9. Toate acestea din pietri alese cioplite după măsură, dinlăuntru și din afară, și din temelie până la vârful, și afară la curtea cea mare.

10. Cea întemeiată cu pietri prețuite mari, cu pietri de zece coți și de opt coți.

11. Și deasupra cu pietri prețuite, după această măsură tăiate, și chedrii curții ceii mari împregiur, trei rânduri cioplite și un rând de chedru săpat.

12. Și la curtea Căsii Domnului cea dinlăuntru, și la pridvorul casii.

13. Și au trimis împăratul Solomon în Tir și au luat pre Hiram din Tir.

14. Feciorul unii muieri văduve, și acesta era din neamul lui Neftalim, și tatăl lui, om tiriian, meșter de aramă și plin de meșteșug și de priceapere, și de știință a face tot lucrul de aramă, și s-au dus la împăratul Solomon și au făcut

toate lucrurile.

***Ieremi. 52, 20** 15. Și au vărsat doi stâlpi la pridvorul casii, de optsprăzece coți înălțimea unui stâlp,* și împregiurul de patrusprăzece coți, care încungiura grosimea stâlpului, de patru deagete săpăturile, așa și stâlpul al doilea.

16. Și doao cununi deasupra au făcut să le pună preste capetele stâlpilor vărsătură de aramă de cinci coți înălțimea unei cununi, și de cinci coți înălțimea cununii ceialalte.

17. Și au făcut doao mreji, ca să acopere cununile stâlpilor, și o mreajă la o cunună, și altă mreajă la a doao cunună, și lucru spânzurat doao rânduri de rodii de aramă mrejite, lucru spânzurat, rând preste rând, așa au făcut și la a doao cunună.

18. Și cununile ceale de pre capetele stâlpilor era lucru de crin lângă pridvor de patru coți.

19. Și polimari preste amândoi stâlpii, și deasupra coastelor bold, și de rodii doao sute de rânduri preste căpețea a doao.

20. Și s-au pus stâlpii pridvorului besearicii, și au pus un stâlp, și au numit numele lui Iacum, și au pus stâlpul al doilea, și au numit numele lui Voloz.

21. Și preste capetele stâlpilor lucru de crin, și s-au săvârșit lucru stâlpilor.

22. Și au făcut mare vărsată, zece coți din buza dincoace până la buza dincolo a ei, rătund împregiur, cinci coți înălțimea ei, și usna carea o împregiura pre ea, de treizeci de coți.

***2 Para. 4, 2** 23.* Și zascuri dedesuptul buzei ei împregiura pre ea de zece coți, ca să razeme marea împregiur, doao rânduri de zascuri vărsate la topitoriul lor.

24. Și doisprăzece boi dedesuptul mării, trei căutând spre miazănoapte, și trei căutând spre mare, și trei căutând spre amiază, și trei căutând spre răsărit, și marea preste ei deasupra, și toate dosurile lor cătră păreate.

25. Și grosimea ei de un pumn, și usna ei ca un lucru de usnă de păhar, odraslă de crin, doao mii de hoi încăpea.

26. Și au făcut zece temeuri de aramă, cinci coți lungimea unui temeiu, și patru coți lărgimea lui, și șease coți înălțimea lui.

27. Și acest lucru al temeiurilor era închiat într-o eale și închiat în mijlocul celor ieșite afară.

28. Și pre închiaturile lor într-o eale ieșite afară, lei și boi și heruvimi, și la ceale ieșite afară, așa și deasupra și dedesuptul leilor, și al boilor locuri, lucruri de pogorâre.

29. Și patru roate de aramă la un temeiu și osiile de aramă, și patru părți ale lor, și umerii lor dedesuptul scaldătorilor, și umerile vărsate de laturea omului zăcând.

30. Și gura ei dinlăuntru de căpețea, și înălțimea un cot, și gura ei rătundă, făptură așa de un cot și jumătate, și pre gura ei săpături, și închegăturile lor în patru muchi, nu rătunde.

31. Și patru roate supt închiaturile, și mâni (a) în roate la temeiu, și înălțimea unei roate de un cot și jumătate.

32. Și lucru roatelor, lucru ca roatele carului, mânilor lor și umerii lor și lucrătura lor, toate vărsate.

33. Și patru umeri pre ceale patru unghiuri ale unui temeiu, din temeiu umerii lui.

34. Și pre capul temeului, rătunzite împregiur de o jumătate de cot de mare pre capul temeului, și începătura mânilor lui și închiaturile lui, și să deschidea la începăturile mânilor lui.

35. Și închiaturile lui, heruvim, și lei și finicuri stând, ținându-să fieștecare după fața sa, pre dinlăuntru și primpregiur.

36. Întru acest chip au făcut toate ceale zece temeuri, o rânduială și o măsură la toate.

37. Și au făcut zece vase de aramă, patruzeci de hoi închepea într-un vas, cu măsură de patru coți, un vas preste un temeiu la ceale zece temeuri.

38. Și au pus ceale zece temeuri, cinci la umărul casii de-a dreapta despre răsărit, și cinci la umărul casii de-a stânga, și marea la umărul casii de-a dreapta despre răsărit, de laturea răsăritului.

39. Și au făcut Hiram căldările și tigăile și blidele, și au sfârșit Hiram a face toate lucrurile care au făcut împăratului Solomon în Casa Domnului.

40. Stâlpii cei doi și cununile stâlpilor ceale doao, pre capetele stâlpilor, și mrejile ceale doao, ca să acopere amândoao cununile ciopliturilor, ceale ce sânt preste stâlpi.

41. Și rodii cei patru sute la amândoao mrejile, doao rânduri de rodii la o mreajă, să acopere amândoao cununile preste amândoi stâlpii.

42. Și temeurile ceale zece, și oale ceale zece preste temeuri.

43. Și marea cea una și boii cei doisprăzece dedesuptul mării.

44. Și căldările și tigăile și blidele, și toate vasăle câte au făcut Hiram împăratului Solomon, Casii Domnului, și stâlpii cei patruzeci și opt ai casii împăratului și ai Casii Domnului.

45. Toate lucrurile împăratului câte au făcut Hiram au fost tot de aramă, nu era cumpănitură aramii din care toate acestea s-au făcut, că era multă foarte, și nu să putea cumpăni arama din carea au făcut.

46. În ținutul Iordanului le-au vărsat împăratul, în pământ cleios, într-o Sohot și într-o Gheira.

31. (a) Osii.

47. Și au dat împăratul Solomon toate vasăle, iară de mulțime multă foarte nu era cumpănitură arămii.

48. Și au făcut Solomon toate unealtele în Casa Domnului, jertvenicul cel de aur și masa pre care stau pâinile punerii-înainte, de aur.

49. Și sfeașnicile cinci de-a dreapta și cinci de-a stânga dinaintea feții oltariului, care-s din aur închiiate, și candilele și luminătoarele și mucările de aur.

50. Și pragurile și zăvoarale și păharale și blidele și cădealnițele de aur închiiate, și țifinile ușilor casii ceii mai dinlăuntru a Sfintei Sfintelor, și ușile casii besearicii de aur.

2 Para. 5, 1 51. Și s-au plinit tot lucrul Casii Domnului carele l-au făcut Solomon, și au băgat Solomon înlăuntru sfintele lui David, tatălui său, și toate sfintele lui Solomon, argintul și aurul și vasăle, le-au dat la vistieriile Căsii Domnului.

CAP 8

După ce s-au dus sicriul înlăuntru, s-au sfințit besearica, umplându-să de nuor. Solomon, după lungă rugăciune, blagoslovește norodul. Numărul boilor și al oilor ce s-au jertvit spre această prăznuire.

2 Para. 5, 2 1.

și au fost deaca au săvârșit Solomon a zidi Casa Domnului și casa sa, după doazeci de ani, atunci au adunat împăratul Solomon pre toți bătrânii lui Israil în Sion, ca să aducă sicriul legii Domnului din cetatea lui David, aceasta easte Sionul.

2. În luna lui atanin.

3. Și au rădicat preoții sicriul.

4. Și cortul mărturiei și vasăle ceale sfinte, care era în cortul mărturiei. (a)

5. Iară împăratul și tot Israilul mergea înaintea sicriului, jertvind oi și boi fără de număr.

6. Și au băgat preoții sicriul legii Domnului la locul lui în oltariul casii, în Sfintele Sfintelor, supt aripile heruvimilor.

7. Că heruvimii era cu aripile întinsă preste locul sicriului și acoperea heruvimii preste sicriiu și preste sfintele lui deasupra.

8. Și covârșea ceale sfinte, și să vedea capetele celor sfințite din ceale sfinte înaintea oltariului, și nu să vedea afară, și au fost acolo până în zioa aceasta.

Ieșire 34, 27 Evrei 9, 4 9. Nu era în sicriiu, fără numai ceale doao table de piatră, tablele legii, care le-au pus acolo Moisi în Horiv, când au făcut legătură Domnul cu fiii lui Israil, când ieșea ei din pământul Eghiptului.

4. (a) În Bibl. cea veachie easte: 1. Atunci adună împăratul Solomon pre toți bătrânii lui Israil și pre toți boiarii fealiurilor, domnii semințiilor fiilor lui Israil, cătră împăratul Solomon în Ierusalim, ca să aducă sicriul făgăduinții Domnului din cetatea lui David. Acesta e Sionul.

10. Și au fost deaca au ieșit preoții din cel sfânt,* nuor au umplut Casa Domnului.

*Ieșire

11. Și nu putea preoții să stea să slujească de fața norului, că umplușă mărirea Domnului Casa Domnului.

40, 32 Numer. 9, 15

12. Atunci au zis Solomon:* „Domnul au zis că lăcuiaște în negură.

*2 Para. 6, 1

13. Și eu am zidit casă numelui Tău, sfântă Ție și gata ca să șezi și să lăcuiești Tu întru ea în veaci”.

14. Și au întors împăratul fața sa și bine au cuvântat împăratul pre tot Israilul, și toată adunarea lui Israil sta.

15. Și au zis: „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil astăzi, Cel ce au grăit cu gura pentru David, tatăl meu, și în mâinile Lui au plinit, zicând:

16. «Din zioa în care am scos pre norodul Mieu, Israil din Eghipt, nu am ales cetate nici într-un neam de a lui Israil, ca să zidească casă, în care să fie numele Mieu acolo, ci am ales în Ierusalim ca să fie numele Mieu acolo, și am ales pre David, ca să fie povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil».

17. Și* au fost în inimă lui David, tătâne-mieu, să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

*2 Împă. 7, 5

18. Și au zis Domnul cătră David, tatăl meu: «Pentru că ai socotit întru inima ta ca să zidești casă numelui Mieu, bine ai făcut că ai socotit cu inima ta aceasta.

19. Însă tu nu vei zidi casa, ci fiiul tău, carele va ieși din coapsele tale, acesta va zidi casă numelui Mieu».

20. Și au rădicat Domnul cuvântul Său, carele l-au grăit, și m-am sculat eu în locul lui David, tatălui meu, și am șezut pre scaonul lui Israil, după cum au grăit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

21. Și am așezat acolo loc sicriului, în carele easte legătura Domnului, carea o au făcut Domnul cu părinții noștri, când i-au scos pre ei din pământul Eghiptului”.

22. Și au stătut Solomon înaintea feții jertvenicului Domnului, în preajma a toată adunarea lui Israil, și și-au tins mâinile sale la ceriu și au zis:

23. „Doamne Dumnezeul lui Israil, nu easte Dumnezeu precum Tu în ceriu, sus, și pre pământ, jos, Cel ce păzești legătură și milă robului Tău, celui ce umblă înaintea Ta cu toată inima sa.

24. Cel ce ai păzit robului Tău, lui David, tătâne-mieu, și ai grăit cu gura Ta și cu

2. În luna lui anin, la praznic, aceasta easte luna a șeaptea.

3. Și au venit toți bătrânii.

4. Și rădicară preoții sicriul și cortul mărturiei, și toate vasele ceale sfinte, ceale din cortul mărturiei.

mâinile Tale ai săvârșit, precum easte astăzi.

*2 Împă.
7, 12

25. Și acum, Doamne Dumnezeu lui Israil, păzește robului Tău, lui David, tatălui meu, ceale ce ai grăit lui, zicând: * «Nu să va lua om de la fața Mea, carele să șadă pre scaonul lui Israil, numai de vor păzi fiii tăi căile sale, ca să umble înaintea Mea în ce chip ai umblat tu înaintea Mea».

26. Și acum, Doamne Dumnezeu lui Israil, să să adevereaze cuvântul Tău lui David, tatălui meu.

27. Că de acum cu adevărat va lăcui Dumnezeu cu oamenii pre pământ? De vreme ce ceriul și ceriul ceriului nu sânt destul Ție, în ce chip casa aceasta, carea o am zidit numelui Tău?

28. Deci, caută spre rugăciunea mea și spre cearerea mea, Doamne Dumnezeu lui Israil, ca să auzi cearerea și rugăciunea, cu carea să roagă robul Tău înaintea Ta, cătră Tine, astăzi.

*2 Leag.
12, 11

29. Să fie ochii Tăi deșchiși spre casa aceasta zioa și noaptea, spre locul de carele ai zis: * «Fi-va numele Mieui acolo», ca să auzi rugăciunea cu carea să roagă robul Tău în locul acesta.

30. Și să ascuți cearerea robului Tău și a norodului Tău, Israil, oricâte vor ceare în locul acesta, și Tu să auzi în locul lăcuinței Tale în ceriu, și să faci, și milostiv să fii.

31. Oricâte va greși fieștecare deapropelui său și va lua preste sine blăstăm cu care s-au blăstămat pre sine, și va veni și să va mărturisi înaintea jertvenicului Tău în casa aceasta,

32. Și Tu să-l ascuți din ceriu, și să faci și să judeci pre norodul Tău, Israil, și să răsplătești celui ce face fărădeleage, să-i dai calea lui în capul lui, și să îndreptezi pre cel drept, să-i dai lui după dreptatea lui.

33. Când va cădea norodul Tău, Israil, înaintea vrăjmașilor, pentru că au păcătuit înaintea Ta, și să vor întoarce și să vor mărturisi numelui Tău, și să vor ruga și vor ceare iertăciune în casa aceasta,

34. Și Tu să-i auzi pre ei din ceriu, și milostiv să fii spre păcatele norodului Tău, Israil, și să-i întorci pre ei la pământul care l-ai dat părinților lor.

35. Când să va închide ceriul și nu va ploa, pentru că au păcătuit înaintea Ta, și să vor ruga spre locul acesta, și să vor mărturisi numelui Tău, și să vor întoarce de la păcatele sale când vei smeri pre dânșii,

36. Să-i ascuți din ceriu și milostiv să fii păcatelor robului Tău și norodului Tău, Israil, și să le arăți lor calea cea bună, pre carea să umble, și să dai ploaie pre pământul Tău, carele l-ai dat moștenire norodului Tău.

37. Când va fi foamete, au moarte, au arsură, au omidă, au pălitură, și când îl

va năcăji pre el vrăjmașul lui în vreo cetate de ale lui, toată întâmplarea, toată durearea,

38. Toată rugăciunea și toată cearerea carea va face fieștece om, cum va cunoaște fieștecarele rana inimii lui și va tinde mâinile sale spre casa aceasta,

39. Tu să-i ascuți din ceriu, din lăcașul Tău cel sfânt, și milostiv să fii, și să faci și să dai omului după toate căile lui, precum vei cunoaște inima lui, că Tu sângur știi inima tuturor fiilor oamenilor,

40. Ca să se teamă de Tine în toate zilele, în care trăiesc pre pământul care l-ai dat părinților noștri.

41. Și celui străin, care nu easte din norodul Tău acesta, Israil, și va veni din pământ de departe pentru numele Tău,

42. Că vor auzi numele Tău cel mare, și mâna Ta cea tare, și brațul Tău cel înalt, și vor veni și să vor ruga la locul acesta,

43. Tu să-l ascuți din ceriu, din lăcașul Tău cel sfânt, și să faci după toate câte te va ruga cel străin, ca să cunoască toate noroadele numele Tău și să se teamă de Tine, ca și norodul Tău, Israil, și să cunoască cum că numele Tău s-au chemat preste casa aceasta, care am zidit.

44. Când va ieși norodul Tău la războiu asupra vrăjmașilor săi în calea pre care vei trimite pre ei, și să vor ruga întru numele Domnului pre calea cetății aceștii care o ai ales și a casii carea o am zidit numelui Tău,

45. Și Tu să ascuți din ceriu rugăciunea lor și cearerea lor și să-i îndreptezi pre ei.

46. Când vor greși Ție,* că nu easte om carele să nu greșească, și vei bate pre ei, și-i vei da pre ei înaintea vrăjmașilor, și-i vor robi pre ei cei ce robesc, în pământ departe sau aproape,

47. Și să vor pocăi cu inima sa în pământul în care s-au dus robi, și să vor întoarce, și să vor ruga Ție în pământul robiei lor, zicând: «Greșit-am, nelegiuit-am, strâmbătate am făcut»,

48. Și să vor întoarce la Tine cu toată inima lor și cu tot sufletul lor în pământul vrăjmașilor lor, unde i-ai mutat pre ei, și să vor ruga cătră Tine pre calea pământului lor, carele l-ai dat părinților lor, și a cetății carea o ai ales, și a casii carea o am zidit numelui Tău,

49. Să ascuți din ceriu, din lăcașul Tău cel sfânt, rugăciunea lor și cearerea lor, și să faci dreptatea lor,

50. Și milostiv să fii nedreptăților lor, care au greșit Ție, și toate urgisirile lor cu care Te-au urgisit, și să-i faci pre ei să afle îndurare înaintea celor ce i-au robit pre ei, și să le fie milă de ei,

51. Că norodul Tău și moștenirea Ta sânt, pre carii i-ai scos din pământul Eghiptului, din cuptoriul cel de fier.

*2 Para.
6, 36
Eclisia.
7, 21
1 Ioan
1, 8

52. Să fie ochii Tăi și urechile Tale deschisă spre rugăciunea robului Tău, și spre rugăciunea norodului Tău, Israil, ca să-i ascuți pre ei întru toate care să vor ruga Ție.

53. Că Tu i-ai ales pre ei moștenire Ție din toate noroadale pământului, precum ai grăit prin mâna robului Tău, Moisi, când ai scos Tu pre părinții noștri din pământul Eghiptului, Doamne, Doamne!”

54. Atunci au grăit Solomon pentru casă, după ce au sfârșit a o zidi pre ea: „Soarele l-au arătat în ceriu, Domnul au zis, Cel ce lăcuiaște în negură: «Zidește casă Mie», casă cuvioasă Ție, ca să lăcuiești întru înnoire”. Au nu aceasta este scrisă în Cartea Cântării?

55. Și au fost după ce au sfârșit Solomon a să ruga cătră Domnul toată rugăciunea și toată cearerea aceasta, și s-au sculat de la fața jertvenicului Domnului, unde era înge-nunchiat pre genunchii săi și mâinile sale întinsă spre ceriu.

56. Și au stăut și bine au cuvântat pre toată adunarea lui Israil, cu glas mare, zicând:

57. „Bine e cuvântat Domnul astăzi, Cel ce au dat odihnă norodului Său, Israil, după toate câte au grăit, și au rămas neplinit nici un cuvânt din toate cuvintele ceale bune, care au grăit prin mâna lui Moisi, robul Tău.

58. Fie Domnul Dumnezeu nostru cu noi, precum au fost cu părinții noștri, să nu ne lasă pre noi, nici să se întoarcă de cătră noi.

59. Ci să pleace inimile noastre cătră Sine, ca să umblăm întru toate căile Lui și să păzim toate învățăturile Lui și poruncile Lui și îndreptările Lui, care au poruncit părinților noștri.

60. Și să fie cuvintele acestea, cu care m-am rugat înaintea Domnului Dumnezeu nostru astăzi, apropiindu-să cătră Domnul Dumnezeu nostru zioa și noaptea, ca să facă dreptate robului Tău, și dreptate norodului Tău, Israil, cuvântul zilii în zioa Lui,

61. Ca să cunoască toate noroadale pământului că Domnul Dumnezeu acesta e Dumnezeu, și nu easte altul.

62. Și să fie inimile noastre deplin cătră Domnul Dumnezeu nostru, și curat să umblăm întru rânduiialele Lui, și să păzim poruncile Lui ca în zioa aceasta”.

63. Și împăratul și toți fiii lui Israil au jertvit jertvă înaintea Domnului.

64. Și au junghiat împăratul Solomon jertvele ceale de pace, care s-au jertvit Domnului, doazeci și doazeci de mii de boi și o sută și doazeci de mii de oi, și au sfințit Casa Domnului împăratul și toți fiii lui Israil.

65. În zioa aceea, sfințit-au împăratul mijlocul pridvorului, carele era înaintea feții Casii Domnului, pentru că au făcut acolo ardere de tot, și jertvele și grăsimile ceale

de pace, că jertvenicul cel de aramă dinaintea Domnului era mic de nu putea cuprinde arderea de tot, și darul, și jertvele ceale de pace.

66. Și au făcut Solomon sărbătoare în zioa aceea, și tot Israilul cu el adunare mare, de la întrarea Imatului până la râul Eghiptului, înaintea Domnului Dumnezeului nostru, șapte zile și șapte zile, patrusprăzece zile.

67. Și în zioa a opta au slobozit norodul și bine au cuvântat pre împăratul, și s-au dus fieștecarele la lăcașurile sale veaseli și cu inimă bună pentru bunătățile care au făcut Domnul lui David, robului Său, și lui Israil, norodului Său.

CAP 9

Arătându-Să Domnul a doao oară lui Solomon, îi poruncește să ție poruncile Lui, adăogând amenințare de nu le va ținea. Solomon zidește mai multe cetăți; neamurile și le supune supt dajde: și trimițind corabie în Sofira, mult aur au adus.

1. i au fost după ce au sfârșit Solomon a zidi Casa Domnului și casa împăratului, și toate lucrurile lui Solomon câte au vrut să facă.

2. Și S-au arătat Domnul lui Solomon a doao oară,* precum S-au arătat în Gavaon. *Sus

3. Și au zis cătră el: „Auzit-am glasul rugăciunii tale și a cearerii tale, cu care te-ai rugat înaintea Mea, și am făcut ție după toată rugăciunea ta, sfințit-am casa aceasta, care o ai zidit, ca să se pună numele Mieu acolo, în veac, și vor fi ochii Miei acolo și inima Mea în toate zilele. 3, 5
2 Paral.
7, 12

4. Și tu, de vei umbla înaintea Mea, precum au umblat David, tatăl tău, cu inimă curată și cu dreptate, ca să faci toate câte am poruncit lui, și de vei păzi rânduiialele Meale și poruncile Meale,

5.* Voiu pune scaonul împărăției tale preste Israil în veac, precum am grăit lui David tătâne-tău, zicând: «Nu să va lua o povă-tuitoriu întru Israil!» *2 Împă.
7, 12
16

6. Iară de, întorcându-vă, vă veți întoarce voi, și fiii voștri de la Mine, și nu veți păzi poruncile și rânduiialele Meale, care le-au dat Moisi înaintea voastră, ci veți merge și veți sluji la dumnezăi străini și vă veți închina lor,

7. Voiu lua pre Israil de pre pământul carele am dat lor, și casa aceasta, carea o am sfințit numelui Mieu, o voiu lăpăda de la fața Mea, și va fi Israil de pildă și de poveaste la toate neamurile.

8. Și casa aceasta va fi înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea să va minuna, și va șuiera, și va zice:* «Pentru ce au făcut Domnul așa pământului acestuia și casii aceștia?» *2 Leage
29, 24

9. Și vor zice: «Pentru că au părăsit pre Domnul Dumnezeu lor, Cel ce au scos pre Ieremia
28 [22], 8

părinții lor din pământul Eghiptului, din casa robiei, și s-au lipit de dumnezăi străini și s-au închinat lor și au slujit lor, pentru aceea au adus Domnul preste ei tot răul acesta»”.

10. Și au fost după doazeci de ani, în carii au zidit Solomon ceale doazeci de case, Casa Domnului și casa împăratului.

11. Iară Hiram, împăratul Tirului, dăruisă pre Solomon cu leamne de chedru și cu leamne de pin, și cu aur, după toată voia lui, atunci, împăratul Solomon au dat împăratului Hiram doazeci de cetăți în pământul Galileii.

12. Și au ieșit Hiram din Tir și au mers în Galilea să vadă cetățile, care Solomon le-au dat lui, și nu i-au plăcut lui și au zis:

13. „Ce sânt cetățile aceastea, care mi-ai dat mie, o, frate?” Și le-au numit pre eale Hotar până în zioa de astăzi.

14. Și dădusă Hiram lui Solomon o sută și doazeci de talanți de aur.

15. Aceasta au fost pricina birului care l-au poruncit împăratului Solomon ca să zidească Casa Domnului și casa sa, și zidul Ierusalimului, și marginea, ca să îngrădească îngrădirea cetății lui David și zidul Ierusalimului și Asorul și Maghedul și Gazerul.

16. Faraon, împăratul Eghiptului, s-au suit și au luat Gazerul, și l-au ars cu foc, și pre hananeul ce lăcuia în cetate l-au omorât și l-au dat pre el Faraon zeastre featei sale, muierii lui Solomon.

17. Și Solomon au zidit Gazerul și Vetonul cel de jos.

18. Și Valaadul și Tamorul în pustie.

19. Și toate cetățile ceale tari, care era lui Solomon, și toate cetățile carălor și toate cetățile călăreților, și orice lucru au plăcut lui Solomon a zidi în Ierusalim și în Livan, și în tot pământul domniei lui.

20. Tot norodul cel rămas din heteu și din amoreu și din eveu și din evuseu și din ghergheseu, carii nu era din fiii lui Israil.

21. Feciorii lor cei rămași în pământ după dânșii, pre carii nu putea fiii lui Israil să-i surpe pre ei, i-au adus pre ei Solomon supt dajde până în zioa de astăzi.

22. Iară din fiii lui Israil n-au pus Solomon la lucru, că aceștia era oamenii cei războinici, și slugi lui, și boiari și domni, și mai-mari preste carăle lui și preste călăreții lui.

23. Și era mai-mari preste lucrurile lui Solomon puși cincisute și cincizeci, carii porunca norodului care făcea lucrul.

1 Par. 8, 11 24. Iară fata lui Faraon s-au suit din cetatea lui David în casa sa, care i-au zidit ei, atunci au zidit Melo.

25. Și aducea Solomon de trei ori în an arderi de tot și jertvă de pace pre jertvenicul care l-au zidit Domnului, și au tămâiat preste dânsul înaintea Domnului, și au săvârșit casa.

26. Și au făcut împăratul Solomon corabie în Gasionul Gaverului, carele easte lângă Elat, la marginea mării ceii dinapoi, în pământul Edomului.

27. Și au trimis Hiram în corabie din slugile sale oameni corăbiiari, carii știa umbra pre mare, cu slugile lui Solomon.

28. Și au venit la Sofira, și au luat de acolo patru sute și doazeci de talanți de aur, și i-au dus împăratului Solomon.

CAP 10

Împărăteasa Sava au venit la împăratul Solomon, carea mirându-să de înțelepciunea lui, de mărire și de stăpânire, dând și primind mari daruri, s-au dus; multă dajde și aur ia Solomon de airea: sulite, platoșe și scaon mare face; mari și scumpe unealte are în case, în căruțe și în cai, în prisosirea argintului și a chedrilor.

1.* i împărăteasa Sava au auzit numele lui Solomon și numele Domnului, și au venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte ascunse.

*2 Para. 9, 1 Mateiu 12, 42 Luca 11, 31

2. Și au venit în Ierusalim cu puteare grea foarte și cu cămile care purta aromate și aur mult foarte și piază scumpă, și au intrat la Solomon și i-au grăit lui toate câte era în inima sa.

3. Și i-au spus ei Solomon toate cuvintele ei, n-au fost ascuns cuvânt de cătră împăratul, carele să nu-l fie spus ei.

4. Și au văzut împărăteasa Sava toată înțelepciunea lui Solomon și casa carea o au zidit.

5. Și mâncările lui Solomon și șederea slugilor lui și rânduiala slujitorilor lui și îmbrăcăminte și păharnicii lui și arderea cea de tot a lui, care o aducea în Casa Domnului, și s-au făcut afară de sâne.

6. Și au zis cătră împăratul Solomon: „Adevărat easte cuvântul care l-am auzit în pământul meu de cuvântul tău și de înțelepciunea ta.

7. Și n-am crezut celor ce-mi grăia mie până când am venit și au văzut ochii miei, și, iată, nici jumătate nu mi s-au povestit mie, întreci cu înțelepciunea și cu bunătatea veastea carea o am auzit în pământul meu.

8. Fericite muierile tale, fericite slugile tale, carii stau înaintea ta pururea, cei ce aud toată înțelepciunea ta.

9. Fie Domnul Dumnezeuul tău binecuvântat, Cel ce bine au voit întru tine, ca să te dea pre tine pre scaonul lui Israil, căci au iubit Domnul pre Israil să-l întărească în veaci și te-au pus pre tine împărat preste ei, ca să faci judecată dreaptă întru judecățile lor”.

10. Și au dat lui Solomon o sută și

doao zeci de talanți de aur și aromate multe foarte și piatră scumpă, n-au mai venit după aromatele acelea atâta mulțime cât au dat împărăteasa Sava împăratului Solomon.

2 Para. 11. Și corabiia lui Hiram, carea aducea aurul din Sofira, au adus leamne cioplite multe foarte și piatră scumpă.

12. Și au făcut împăratul leamnele ceale cioplite propteale Casii Domnului și casii împăratului, și alăută cântăreților și copze, n-au fost venit leamne cioplite ca acelea pre pământ, nici s-au mai văzut undeva până în zioa de astăzi.

13. Și împăratul Solomon au dat împărăteasei Savei toate câte ea au vrut și câte au cerut, afară de toate care i-au dat ei prin mâna împăratului Solomon.

14. Și s-au întors și au venit în pământul său ea și toate slugile ei.

15. Și era cumpănitura aurului ce vinea lui Solomon într-un an șeaze sute șeazezeci și șeaze de talanți de aur.

16. Afară din birul celor supuși și al neguțătorilor ce neguțetorea, și al tuturor împăraților celor dincolo (a) și al domnilor pământului.

17. Și au făcut împăratul Solomon trei sute de sulite de aur bătute, trei sute de auri era pre o sulită.

18. Și trei sute de platoșe de aur bătute, trei taleri de aur era la o platoșe, și le-au dat împăratul la casa cea de lemn din Livan.

19. Și au făcut împăratul Silon scaon de elefant mare și l-au ferecat cu aur lămurit.

20. Șeaze treapte era la scaon și săpătură de viței dindărăptul scaonului, și mâni de o parte și de alta la scaonul șederii, și doi lei stând lângă mâni.

21. Și doisprăzece lei stând acolo la ceale șeasă treapte de o parte și de alta, și nu s-au făcut așa la toată împărăția.

22. Și toate vasele ceale de Solomon făcute era de aur, și vasăle din care să spăla era de aur, și toate vasele casii de lemn din Livan era cu aur închiiate, nu era argint, că argintul nu era băgat în samă în zilele lui Solomon.

23. Că corabie de Tarsis avea împăratul Solomon pre mare cu fiii lui Hiram, în trei ani vinea împăratului de la Tarsis o corabie cu aur și cu argint și cu dinți de elevant și cu măiemuțe și cu pietri cioplite și necioplite.

24. Și s-au mărit Solomon mai mult decât toți împărații pământului cu avuție și cu înțelepciune.

25. Și toți împărații pământului căuta fața lui Solomon, ca să audă înțelepciunea lui, carea i-au dat Domnul în inima lui.

*2 Para. 1, 14

26.* Și îi aducea fieștecarele darurile sale, vase de aur și de argint și haine, miro-

16. (a) Dincolo de Eufrata.

denii și aromate și cai și mușcoi din an în an.

27. (Și au adunat Solomon cară și călăreți). Și avea Solomon patru mii de iape la cară și doasprăzece mii de călăreți, și i-au pus în cetățile carălor, și cu împăratul în Ierusalim.

28. Și au făcut împăratul de era aurul și argintul ca pietrile de mult, și chedrii ca sicomorii cei de pre șes de mulți.

29. Și să aducea cai lui Solomon din Egipt și din Tecue, că neguțătorii împăratului lua din Tecue în schimb.

30. Și să suia ieșitul din Egipt carul pentru o sută de arginți, și calul pentru o sută și cincizeci de arginți, și așa tuturor împăraților Hetemului și împăraților Siriei, prin mâna celor ce ieșea.

CAP 11

Solomon, luându-și multe muieri de alt neam, îl abat la închinarea idolilor lor, pre care mâniindu-Să Domnul, îi rădică vrăjmași pre Ader Idumeul, pre Rezon și Ierovoam, căruia prin prorocul Ahia îi făgăduiaște împărăția lui Israil, lăsând un neam fiului lui Solomon; moare Solomon, după patruzeci de ani a împărăției sale, căruia urmează fiul său, Rovoam.

1. i împăratul Solomon* era iubitoriu de muieri, și au luat muieri de alt neam multe și pre fata lui Faraon, moaviteance,

*2 Leage 17, 17
Sirah 47, 21

amaniteance, siriiance și idomeance și sidoneance și heteance și amoreance.

2. Din neamurile din care au oprit Domnul pre fiii lui Israil:* „Ca să nu întrați la eale și să nu între la voi, ca să nu să abată inimile voastre după idolii lor”, la acelea s-au lipit Solomon a le iubi.

*Ieșire 34, 16

3. Și avea el muieri stăpâne șapte sute și țititoare, trei sute, și i-au plecat muierile inima lui.

4. Și au fost în vremea bătrânețelor lui Solomon, muierile au abătut inima lui Solomon după alți dumnezăi, și n-au fost inima lui deplin cu Domnul Dumnezeul lui, ca inima lui David, tatăl lui.

5. Și au mers Solomon după Astart, urâciu-neia sidoneanilor, și după împăratul lor, idolul fiilor lui Amon.

6. Și au făcut Solomon rău înaintea Domnului și n-au umblat după Domnul ca David, tatăl său.

7. Atunci au zidit Solomon înalt lui Hamos, idolului lui Moav, în muntele cel despre fața Ierusalimului, și împăratului lor, idolului fiilor lui Amon, și Astartei, urâciunei sidoneanilor.

8. Și așa au făcut tuturor muierilor lui, celor de alt neam, care tămâia și jertvea idolilor.

9. Și s-au mâniaat Domnul pre Solomon, pentru că s-au abătut inima lui de la Domnul Dumnezeul lui Israil,* Cel ce S-au arătat lui

*Sus 9, 2

de doao ori.

10. Și i-au poruncit lui (de doao ori) pentru cuvântul acesta, ca nicidecum să nu meargă după alți dumnezei, ci să păzască și să facă cealea ce i-au poruncit lui Domnul Dumnezeu.

11. Și au zis Domnul către Solomon: „Pentru că ai făcut aceastea, și n-ai păzit poruncile Meale și rânduialele Meale, care am poruncit ție, rumpând în doao, voiu rumpe împărăția ta din mâna ta, și o voiu da pre ea robului tău.

12. Ci în zilele tale nu voiu face aceasta pentru David, tatăl tău, din mâna fiului tău o voiu lua.

13. Însă nu voiu lua împărăția toată, un schiptru voiu da fiului tău pentru David, robul Mieu, și pentru Ierusalim, cetatea carea o am ales”.

14. Și au rădicat Domnul împotivnic lui Solomon pre Ader Idumeul, din sămânța împărăției din Idumeea.

2 Împă. 15. Și au fost când au pierdut David pre 8, 14 Edom, și au mers Ioav, mai-marele oștilor, să îngroape pre cei uciși, au tăiat toată partea bărbătească în Idumeea.

16. Că șease luni au șezut acolo Ioav și tot Israilul în Idumeea, până ce au pierdut pre tot bărbatul din Idumeea.

17. Și au fugit Ader, el și toți bărbații Idumeii din slugile tătâne-său împreună cu el, și au intrat în Egipt, și Ader, prunc mic.

18. Și s-au sculat oamenii din cetatea Madiamului și au venit în Faran, și au luat oameni cu sine și au venit la Faraon, împăratul Egiptului, și au intrat Ader la Faraon, și au dat lui casă, și pâne i-au rânduit lui, și pământ i-au dat lui.

19. Și au aflat Ader har înaintea lui Faraon foarte, și i-au dat lui muiare pre sora muierei sale, pre sora Techeminii cea mai mare.

20. Și i-au născut sora Techeminii lui Ader pre Ganifat, feciorul ei, și l-au crescut pre el Techemina întră fiii lui Faraon, și Ganifat era în casa lui Faraon, întră fiii lui Faraon.

21. Și au auzit Ader în Egipt că au adormit David cu părinții săi, și cum că au murit Ioav, mai-marele oastei, și au zis Ader către Faraon: „Slobozi-mă și mă voiu întoarce în pământul mieu”.

22. Și au zis Faraon lui Ader: „Ce-ți lipsește ție la mine, și, iată, tu cerci să te duci în pământul tău?” Și au zis Ader lui: „Ba, ci slobozind mă slobozi”.

23. Și au rădicat Domnul lui Solomon vrājmași pre Rezon, pre feciorul lui Elideche, pre Varamet și pre Adadezer, împăratul Suvei, domnului.

24. Și s-au adunat la el oameni și s-au făcut căpetenie celor împotivnici, și au luat întâiu Damasecul și au șezut în el, și au împărțit în Damasec.

Și au fost vrājmași lui Israil în toate zilele lui Solomon, acesta e răul carele l-au făcut Ader, și s-au îngreoiat preste Israil și au împărțit în pământul Edomului.

26.* Și pre Ierovoam, feciorul lui Navat, a lui *2 Para. Efrati, din Sarira, feciorul unei femei văduve, 13, 6 rob lui Solomon, și acesta-i lucrul care au făcut de au rădicat mâinile asupra împăratului Solomon.

27. Că împăratul Solomon au zidit marginea și au închis îngrădirea cetății lui David, tătâne-său.

28. Iară omul Ierovoam era tare la puteare, și au văzut Solomon pruncul că e om de treabă și l-au pus mai-mare preste grotățile casii lui Iosif.

29.* Și au fost în vremea aceea, și Ierovoam *2 Para. au ieșit din Ierusalim, și l-au aflat pre el Ahiia 5 [10], 15 Siloniteanul, prorocul, în cale, și l-au abătut pre el din cale, și Ahiia era îmbrăcat cu haină noao, și amândoi sânguri în câmp.

30. Și s-au apucat Ahiia de haina sa cea noao, carea era preste el, și o au rupt în doaosprăzece dăraburi.

31. Și au zis lui Ierovoam: „Ia ție zece dăraburi, că aceastea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Iată, Eu rump împărăția din mâna lui Solomon și voiu da ție zece schiptruri.

32. Iară doao schiptruri vor fi ale lui pentru robul Mieu David, și pentru Ierusalim, cetatea carea am ales dintru toate neamurile lui Israil.

33. Pentru că M-au părăsit pre Mine și s-au închinat Astartei, urâciunei sidoneanilor, și lui Hamos și idolilor lui Moav, și împăratului lor, mâniei fiilor lui Amon, și n-au umblat în căile Meale, ca să facă ce e drept înaintea Mea, și poruncile Meale și judecățile Meale, ca David, tatăl lui.

34. Însă nu voiu lua împărăția toată din mâna lui, ci sprijinind îl voiu sprijini pre el în toate zilele vieții lui, pentru David, robul Mieu, pre carele l-am ales, carele au ținut poruncile Meale și rânduialele Meale.

35. Ci voiu lua împărăția din mâna fiului său și voiu da ție zece schiptruri,

36. Iară fiului lui voiu da doao schiptruri pentru ca să fie scaon robului mieu, David, în toate zilele înaintea Mea în Ierusalim, cetatea carea Mi-am ales ca să-Mi puii numele Mieu acolo.

37. Și te voiu lua pre tine și vei împărți întru ceale ce pofteaște sufletul tău, și tu vei fi împărat preste Israil.

38. Și va fi de vei păzi toate câte voiu porunci ție, și vei umbla pre căile Meale și vei face ce e bine înaintea Mea, ca să păzăști rânduialele Meale și poruncile Meale, precum au făcut David, robul Mieu, și voiu fi cu tine și voiu zidi ție casă credincioasă, precum am zidit lui David (a).

(a) În cea veachie easte și aceasta: și voiu da ție pre Israil.

39. Și voi năcăji sămânța lui David pentru acestea, însă nu în toate zilele»”.

40. Și au cercat Solomon să omoară pre Ierovoam, și s-au sculat și au fugit în Egipt la Susac, împăratul Egiptului, și au fost în Egipt până când au murit Solomon.

41. Iară rămășițele cuvintelor lui Solomon, și toate câte au făcut, și toată înțelepciunea lui, iată, au nu sânt scrise în Cartea cuvintelor lui Solomon?

42. Și zilele în care au împărățit Solomon în Ierusalim preste tot Israilul, patruzeci de ani.

43. Și au adormit Solomon cu părinții săi, și-l îngropară pre el în cetatea lui David, tatălui său, și au împărățit Rovoam, fiul lui, în locul lui.

CAP 12

Rovoam, urmând sfatul tinerilor, își câștigă despărțirea împărăției, și Ierovoam să rânduiaște împărat preste zece neamuri, și, pornindu-să oastea lui Rovoam asupra lui Ierovoam, Domnul o opreaște prin prorocul Samea, iară Ierovoam, rădicând junince de aur să se cinstească în Dan și în Vetil, rânduiaște praznuirea oltariului și preoți.

*2 Para.
10, 1

1. **S**i au mers împăratul Rovoam în Sichima, că în Sichima s-au adunat tot Israilul, ca să-l facă pre el împărat.

2. Și au fost deacă au auzit Ierovoam, feciorul lui Navat, fiind încă în Egipt, după ce fugisă de fața împăratului Solomon, și sedea în Egipt.

3. Și au trimis și l-au chemat pre el, și au venit Ierovoam și tot norodul lui Israil, și au grăit norodul către împăratul Rovoam, zicând:

4. „Tatăl tău au îngreoiat jugul nostru, deci tu acum ușurează din slujba tătâne-tău cea grea și din jugul cel greu, carele l-au pus preste noi, și vom sluji ție”.

5. Și au zis către ei: „Duceți-vă până a treia zi, și atunci vă întoarceți la mine!” Și s-au dus.

6. Și au spus împăratul Rovoam celor mai bătrâni, carii sta înaintea lui Solomon, tatălui său, până trăia, zicând: „Ce sfat îmi dați, să răspunz norodului acestuia cuvânt?”

7. Iară ei au grăit către el, zicând: „De vei fi în zioa aceasta rob norodului acestuia și vei sluji lor și vei grăi către ei cuvinte bune, vor fi ție slugi în toate zilele”.

8. Iară el au lăsat sfatul care i-au dat lui cei bătrâni, și s-au sfătuit cu pruncii, cei ce crescusă cu el, carii sta înaintea feții lui, și le-au zis lor:

9. „Ce sfat îmi dați voi, și ce să răspunz norodului acestuia? Care au grăit către mine zicând: «Ușurează din jugul carele l-au pus tatăl tău preste noi»”.

10. Și au grăit către el pruncii, cei ce crescusă împreună cu el, și i-au zis lui: „Aceasta vei zice norodului celui ce au grăit că-

tră tine, zicând: «Tatăl tău au îngreoiat jugul nostru, iară tu acum ni-l ușurează!» Așa vei grăi către ei: «Micșurarea mea mai groasă easte decât șealele tătâne-mieu.

11. Și acum tatăl mieu v-au împovărat pre voi cu jug greu, și eu voiu adaoge preste jugul vostru, tatăl mieu v-au bătut pre voi cu bice, iară eu vă voiu bate pre voi cu scorpuii”.

12. Și au venit Ierovoam și tot norodul la împăratul Rovoam în zioa a treia, precum le-au grăit lor împăratul, zicând: „Întoarceți-vă la mine a treia zi”.

13. Și au răspuns împăratul către norod aspru, și au părăsit împăratul Rovoam sfatul bătrânilor, care i-au sfătuit lui.

14. Și au grăit către dânșii după sfatul pruncilor, zicând: „Tatăl mieu au îngreoiat jugul vostru, și eu voiu adaoge preste jugul vostru, tatăl mieu v-au bătut pre voi cu bice, iară eu voiu bate pre voi cu scorpuii”.

15. Și n-au ascultat împăratul pre norod, pentru că de la Domnul era îndărăptnicia lui, ca să întărească cuvântul,* carele l-au grăit în mâna lui Ahia Siloniteanul de Ierovoam, feciorul lui Navat.

*Sus
11, 31

16. Și au văzut tot Israilul că nu i-au ascultat împăratul pre ei, au răspuns norodul împăratului, zicând: „Ce parte easte noao întru David? Și nu easte noao moștenire întru fiul lui Iese. Aleargă, Israile, la lăcașurile tale, acum paște-ți casa ta, Davide!” Și s-au dus Israil la lăcașurile sale.

17. Iară fiii lui Israil carii lăcuia în cetățile Iudei au făcut pre Rovoam împărat preste ei.

18. Și au trimis împăratul pre Adoniram, carele era preste bir, și l-au ucis pre el cu pietri tot Israilul și au murit, iară împăratul Rovoam au apucat a să sui în car, ca să fugă în Ierusalim.

19. Și s-au lepădat Israil de casa lui David până în zioa aceasta.

20. Și au fost deaca au auzit tot Israilul cum că s-au întors Ierovoam din Egipt, au trimis și l-au făcut pre el împărat preste Israil, și n-au urmat după casa lui David, fără numai neamul lui Iuda și a lui Veniamin, singuri.

21. Și Rovoam au intrat în Ierusalim și au strâns toată adunarea lui Iuda, și neamul lui Veniamin o sută și doazeci de mii de voinici ostași, ca să facă războiu asupra casii lui Israil, ca să întoarcă împărăția la Rovoam, fiul lui Solomon.

22.* Și au fost cuvântul Domnului către Samea, omul lui Dumnezeu, zicând:

*2 Para.
11, 2

23. „Zi lui Rovoam, feciorului lui Solomon, împăratului Iudei, și către toată casa lui Iuda și a lui Veniamin, și rămășiții norodului, zicând:

24. «Aceasta zice Domnul: ‘Să nu vă suiți, nici să faceți războiu cu frații voștri, fiii lui

Israil, întorcă-să fieștecarele la casa sa, că de la Mine s-au făcut cuvântul acesta'»". Și au ascultat de cuvântul Domnului și au încetat a mai merge, după cuvântul Domnului.

25. Și au zidit Ierovoam Sichima cea din muntele lui Efraim, și au lăcuit într-însa, și au ieșit de acolo și au zidit pre Fanuil.

26. Și au zis Ierovoam întru inima sa: „Iată, acum să va întorche împărăția la casa lui David.

27. De să va sui norodul acesta să aducă jertvă în Casa Domnului, în Ierusalim, și să va întorche inima norodului cătră Domnul, și cătră domnul lor, cătră Rovoam, împăratul Iudei, și mă vor omori pre mine!”

Tovie. 28. Și s-au sfătuit împăratul, și au făcut doao junince de aur, și au zis cătră norod: „Destul vă easte voao a vă sui în Ierusalim,** iată, dumnezeii tăi, Israile, carii te-au scos pre tine din pământul Eghiptului!”

29. Și una o au pus în Vetil, iară una în Dan.

30. Și s-au făcut cuvântul acesta spre păcat, și mergea norodul înaintea feții unii până la Dan, și au lăsat Casa Domnului.

2 Para. 31. Și au făcut căsi întru înălțime, și au făcut preoți o parte din norodul carele nu era din fiii lui Levi.

32. Și au făcut Ierovoam sărbătoare în luna a opta, în cincisprezece zile ale lunii, aseame-nea sărbătorii ceii din pământul Iudei, și s-au suit pre jertvenicul care l-au făcut în Vetil, ca să jertvească junincelor care le-au făcut, și au pus în Vetil pre preoții celor înalte care le-au făcut.

33. Și s-au suit pre jertvenicul care l-au făcut în zioa a cincisprezecea, în luna a opta la sărbătoarea carea o au urzit din inima sa, și au făcut sărbătoare fiilor lui Israil, și s-au suit pre jertvenic, ca să jertvească.

CAP 13

Prorocul cel trimis din Iudeea procește despre răsipirea oltariului și nașterea lui Iosie. Care rugându-să, să însănătoșază mâna lui Ierovoam ceaea ce săcasă, iară întorcându-să prorocul, îl omoară leul, pentru că nu ascultasă de cuvântul Domnului, și Ierovoam sporește întru nelegiuirea sa.

1. i, iată, omul lui Dumnezeu au venit din Iuda cu cuvântul Domnului în Vetil, când sta Ierovoam pre jertvenic ca să jertvească.

4 Împă. 2. Și au strigat asupra jertvenicului cu cuvântul Domnului și au zis: „Jertvenicule, jertvenicule, aceastea zice Domnul: «Iată, fiu să va naște casii lui David, anume Iosia, și va junghia preste tine pre preoții celor înalte carii jertvesc preste tine, și oasă de oameni va arde preste tine»”.

3. Și au dat în zioa aceaea sămn, zicând: „Acesta e cuvântul carele l-au grăit Domnul, zicând: «Iată, jertvenicul să va spar-

ge și să va vărsa grăsimea cea de preste el”.

4. Și au fost deaca au auzit împăratul Ierovoam cuvântul omului lui Dumnezeu, celui ce strigasă asupra jertvenicului din Vetil, și au întins mâna sa împăratul de pre jertvenic, zicând: „Prindeți-l pre el!” Și, iată, i-au săcat mâna lui, carea o au întins asupra lui, și n-au putut să o întorcă la sine.

5. Și jertvenicul s-au spart, și s-au vărsat grăsimea de pre jertvenic după sămnul carele l-au dat omul lui Dumnezeu cu cuvântul Domnului.

6. Și au zis împăratul Ierovoam cătră omul lui Dumnezeu: „Roagă-te feții Domnului Dumnezeului tău și să se întorcă mâna mea la mine”. Și s-au rugat omul lui Dumnezeu feții Domnului și s-au întors mâna împăratului la el, și s-au făcut ca și mai înainte.

7. Și au grăit împăratul cătră omul lui Dumnezeu: „Întră cu mine în casă și prânzește, și voiu da ție daruri”.

8. Și au zis omul lui Dumnezeu cătră împăratul: „De mi-ai da jumătate din casa ta, nu voiu intra cu tine, nici voiu mânca pâine, nici voiu bea apă în locul acesta.

9. Că așa mi-au poruncit mie Domnul cu cuvântul, zicând: «Să nu mănânci pâine, și să nu beai apă, și să nu te întorci pre calea carea ai mers!»”

10. Și s-au dus pre altă cale, și nu s-au întors pre calea pre carea au venit în Vetil.

11. Și un proroc bătrân lăcuia în Vetil și, venind feciorii lui, i-au povestit toate lucrurile câte au făcut omul lui Dumnezeu în zioa aceaea în Vetil, și cuvintele care au grăit împăratului, și s-au mutat fața tatălui lor.

12. Și au grăit cătră ei tatăl lor, zicând: „Prea carea cale s-au dus?” Și i-au arătat lui fiii lui calea pre carea s-au dus omul lui Dumnezeu, cel ce ieșisă din Iuda.

13. Și au zis fiilor săi: „Puneți-mi șeaoa pre asină”. Și au pus șeaoa pre asină și au încălecat pre ea.

14. Și au mers după omul lui Dumnezeu, și l-au aflat șezind supt un stejeariu, și zisă lui: „Au tu ești omul lui Dumnezeu, cel ce ai ieșit din Iuda?” Și el au zis: „Eu!”

15. Și i-au zis lui: „Vino cu mine și mănâncă pâine!”

16. Și au zis cătră el: „Nu voiu putea să mă întorc cu tine, nici voiu mânca pâine, nici voiu bea apă în locul acesta.

17. Că așa mi-au poruncit mie cu cuvântul Domnul, zicând: «Să nu mănânci pâine acolo, nici să beai apă acolo, și să nu te întorci pre calea pre care ai mers!»”

18. Și au zis cătră el: „Și eu sânt proroc, ca și tine, și îngerul au grăit cătră mine cu cuvântul Domnului, zicând: «Întorche-l pre el la tine în casa ta, și să mănânce pâine și să bea apă!»” Și i-au mințit lui.

19. Și l-au întors pre el, și au mâncat

pâine și au băut apă în casa lui.

20. Și au fost când ședea el la masă, s-au făcut cuvântul Domnului către prorocul cel ce l-au întors pre el.

21. Și au zis către omul lui Dumnezeu, cel ce venise din Iuda, zicând: „Aceasta zice Domnul: «Pentru că ai întărit cuvântul Domnului, și n-ai păzit porunca, carea ți-au poruncit ție Domnul Dumnezeu tău,

22. Și te-ai întors și ai mâncat pâine, și ai beut apă în locul acesta, de care au grăit către tine zicând: ‘Să nu mănânci pâine, nici să beai apă!’ nu va intra trupul tău în groapa părinților tăi!»”

23. Și au fost după aceea, au mâncat el pâine și au beut apă, și i-au înșelat lui asinul prorocului, și s-au întors și s-au dus.

24. Și l-au aflat pre el un leu în cale, și l-au omorât, și era trupul lui lăpădat în cale, și asinul sta lângă el, și leul sta lângă trup.

25. Și, iată, oamenii, mergând pre acolo, au văzut mortăciunea aruncată în cale, și leul stând lângă mortăciune, și au intrat și au spus în cetatea, în care lăcuia prorocul cel bătrân.

26. Și au auzit cel ce l-au întors pre el de pre cale și au zis: „Omul lui Dumnezeu este acesta, carele au întărit cuvântul Domnului, și l-au dat pre el Domnul leului și l-au zdrobit pre el, și l-au omorât după cuvântul Domnului care i-au grăit lui”.

27. Și au grăit către fiii săi, zicând: „Înșelați-mi asinul!” Și l-au înșelat.

28. Și s-au dus, și i-au aflat lui trupul lăpădat în cale și asinul, și leul sta lângă trup, și n-au mâncat leul trupul omului lui Dumnezeu și n-au frâmp pre asin.

29. Și au luat prorocul trupul omului lui Dumnezeu și l-au pus pre asin, și l-au întors pre el prorocul în cetate ca să-l îngroape.

30. Și au pus trupul lui în groapa sa și l-au plâns pre el: „Vai, frate!”

31. Și au fost după ce l-au plâns pre el, și au grăit fiilor săi, zicând: „De voiu muri, îngropați-mă în groapa aceasta, în carea s-au îngropat omul lui Dumnezeu, lângă oasele lui puneți-mă, ca să se mântuiască oasele mele cu oasele lui.

32. Că fiind va fi cuvântul carele l-au grăit cu cuvântul Domnului asupra jertvenicului celui din Vetil și asupra caselor celor înalte din Samariia”.

33. Și după cuvântul acesta nu s-au întors Ierovoam de la răutatea sa, și iarăși au făcut dintr-o parte din norod preoți celor înalte, cel ce vrea umplea mâna lui și să făcea preot la ceale înalte.

34. Și au fost cuvântul acesta spre păcat casii lui Ierovoam, și spre perire și stângere de pre fața pământului.

CAP 14

Muiarea lui Ierovoam, întrebând pre prorocul Ahia despre Avia, fiul său cel bolnav, îi spune că va muri fiul și casa lui Ierovoam cu totul să va răsi; care murind, au împărțit în locul lui Adad, feciorul lui. Iară împăratul Eghiptului pradă Casa Domnului în Ierusalim, și murind și Ierovoam, au împărțit în locul lui Aviu, feciorul lui.

1. **N** în vremea aceea s-au bolnăvit Avia, feciorul lui Ierovoam.

2. Și au zis Ierovoam muierei sale: „Scoală-te și te schimbă, ca să nu te cunoască că tu ești muierea lui Ierovoam, și mergi în Silon, și, iată, este acolo Ahia, prorocul,* carele mi-au zis mie că voiu împărăți preste norodul acesta.

*Sus
11, 31

3. Și ia în mâna ta omului lui Dumnezeu zece pâini și covrigi fiilor lui, și struguri și un urcior de miiare, și vei merge la el, el va spune ție ce va fi pruncului”.

4. Și au făcut așa muierea lui Ierovoam, și s-au dus în Silom, și au intrat în casa lui Ahia, iară Ahia nu putea vedea, că-i împăinjină ochii de bătrânețe.

5. Și au zis Domnul către Ahia: „Iată, muierea lui Ierovoam vine ca să întreabe cuvânt de la tine pentru fiul său, că este bolnav, acestea și acestea vei grăi către ea”.

6. Și au fost când intra ea și să făcea ca cum ar fi alta. Și au fost când au auzit Ahia sunetul picioarelor ei intrând pre ușe, au zis: „Întră, muierea lui Ierovoam, pentru ce te faci ca cum ar fi alta? Și eu sânt trimis la tine greu.

7. Mergând, zi lui Ierovoam: «Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: ‘Pentru că te-am înălțat pre tine din mijlocul norodului și te-am pus povățuitoriu preste norodul lui Israil,

8. Și am rumpt împărăția de la casa lui David și o am dat ție, și nu ai fost ca robul Mieu, David, cel ce au ținut poruncile Meale, și au umblat după Mine cu toată inima lui, ca să facă ce e drept întru ochii Mieii,

9. Ci ai făcut mai rău decât toți carii au fost mai înainte de tine, și ai umblat și ți-ai făcut ție alți dumnezei și vărsaturi ca să Mă mânia, și pre Mine M-ai lăpădat dinapoia ta;

10. Pentru aceea, iată, Eu voiu aduce răutate asupra casii lui Ierovoam* și voiu surpa a lui Ierovoam și pre cel ce să pișă la părate, pre cel închis și părăsit întru Israil, și voiu curăți casa lui Ierovoam, în ce chip să curăță balega, până să va sfârși el.

*Jos
15, 29

11. Pre cel mort al lui Ierovoam în cetate îl vor mânca câinii, și pre cel mort în țarină îl vor mânca pasările cerului, că Domnul au grăit.

12. Și tu te scoală și mergi la casa ta, când vor intra picioarele tale în cetate, va muri pruncul.

13. Și-l va plânge pre el tot Israilul,

și-l va îngropa pre el, că acesta sângur va intra lui Ierovoam în groapă, pentru că s-au aflat întru acela cuvânt bun despre Domnul Dumnezeu lui Israil în casa lui Ierovoam.

14. Și va scula Domnul Șie împărat preste Israil, carele va bate casa lui Ierovoam în zioa aceea, și încă și acum.

15. Și va bate Domnul pre Israil în ce chip să clătească trestia în apă, și va smulge pre Israil de pre pământul acest bun, carele l-au dat părinților lor, și va vântura pre ei dincolo de râu, pentru că au făcut șie desisuri, mâniind pre Domnul.

16. Și va da Domnul pre Israil pentru păcatele lui Ierovoam, cel ce au păcătuit și a păcătui au făcut pre Israil'»”.

17. Și s-au sculat muiarea lui Ierovoam, și au mers la Sarira, și au fost când intra preste pragul casii, au murit pruncul și l-au îngropat.

18. Și l-au plâns tot Israilul după cuvântul Domnului, care l-au grăit prin mâna robului Său, Ahia, prorocul.

19. Iară cealealalte fapte ale lui Ierovoam, cum s-au războit și cum au împărățit, iată, aceste scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

20. Și zilele în care au împărățit Ierovoam, doazeci și doi de ani, și au adormit cu părinții săi, și au împărățit Adad, feciorul lui, în locul lui.

2 Împă. [2 Paral.] 12, 13 21. Și Rovoam, feciorul lui Solomon, au împărățit preste Iuda, fecior de patruzeci și unul de ani au fost Rovoam când au împărățit el, și șeptesprăzece ani au împărățit în Ierusalim, în cetatea carea o au ales Domnul din toate neamurile lui Israil să-și pună numele Său acolo, și numele mumei lui, Noama Amaniteanca.

22. Și au făcut Rovoam rău înaintea Domnului, și l-au mâniat pre El întru toate care au făcut părinții lui, și întru păcatele lor, care au păcătuit.

23. Și și-au zidit ei șieși înalte și stâlpi, și desisuri în tot dealul înalt și supt tot lemnul umbros.

24. Și sodomie s-au făcut pre pământ, și au făcut de toate urâciunile neamurilor, care le-au rădicat Domnul de la fața fiilor lui Israil.

25. Și au fost în anul al cincea al împărăției lui Rovoam, s-au suit Sisachim, împăratul Eghiptului, asupra Ierusalimului.

26. Și au luat toate vistieriile Casii Domnului și vistieriile casii împăratului.*

*Sus 10, 17 27. Și sulițele ceale de aur, care le-au luat David din mâna slugilor lui Adrazar, împăratului Suvei, și le-au adus în Ierusalim.

28. Și armele ceale de aur, care le-au făcut Solomon, toate le-au luat și le-au dus în Eghipt, și au făcut Rovoam, împăratul, arme de aramă în locul acelora, și au pus preste eale povățuitori alergătorilor, ca-

rii păzea poarta casii împăratului.

29. Și au fost când intra împăratul în Casa Domnului le purta pre eale alergătorii înainte, și le răzima la cămara alergătorilor.

30. Iară cealealalte cuvinte ale lui Rovoam și toate câte au făcut, au nu, iată, aceste scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

31. Și războiu au fost întră Rovoam și întră Ierovoam în toate zilele.

32. Și au adormit Rovoam cu părinții săi și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui David; și numele mumei lui, Naama Amaniteanca, și au împărățit Aviu, feciorul lui, în locul lui.

CAP 15

Necredinciosului Aviu, împăratului Iudii, urmează dumnezeiescul fiiu Asa, care să oștească asupra lui Vaasa, împăratul lui Israil, dobândind ajutoriu de la fiiul lui Ader, împăratul Siriei. Lui Asa, după moarte, îi urmează Iosafat, fiiul său, iară Vaasa omoară toată casa lui Ierovoam și împărățește preste Israil doazeci și patru de ani. Necredincios după necredincios.

1. ară în anul al optsprăzecelea a împărăției lui Ierovoam, feciorului lui Navat, s-au făcut împărat Aviu, feciorul lui Rovoam, preste Iuda.

2. Și trei ani au împărățit în Ierusalim,* și numele mumei lui Maaha, fata lui Avesalom. *2 Par. 13, 2

3. Și au umblat întru toate păcatele tătâne-său, care le-au făcut înaintea lui, și nu era inima lui deplin cu Domnul Dumnezeu lui, cum au fost inima lui David, tatăl său.

4. Că pentru David au lăsat lui Domnul Dumnezeu lui rămășiță în Ierusalim, ca să puie pre fiii lui după dânsul și să întărească Ierusalimul.

5. Pentru că au făcut David ce e drept înaintea Domnului și nu s-au abătut de la toate câte i-au poruncit lui în toate zilele vieții sale,* fără numai în cuvântul lui Urie Heteului. *2 Împă. 11, 4

6. Și războiu au fost întră Rovoam și întră Ierovoam în toate zilele vieții lui.

7. Și rămășițele cuvintelor lui Aviu și toate câte au făcut, au nu, iată, aceste scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei? * Și războiu au fost întră Aviu și întră Ierovoam. *2 Para. 13, 3

8. Și au adormit Aviu împreună cu părinții săi, în anul al doazecilea al lui Ierovoam, și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și* au împărățit Asa, fiiul lui, în locul lui. *2 Para. 14, 1

9. Și în anul al doazecilea a lui Ierovoam, împăratului lui Israil, au împărățit Asa preste Iuda.

10. Și patruzeci și unul de ani au împărățit în Ierusalim, și numele maicii lui Maaha, fata lui Avesalom.

11. Și au făcut Asa ce e drept înaintea

Domnului, ca David, tatăl său.

12. Și au rădicat pricăjiturile de pre pământ și au curățit toate spurcăciunile care le-au făcut părinții lui.

13. Și pre Maaha, mumă-sa, o au mutat, ca să nu fie povățuitoare, pentru că au făcut adunare în desișul său și au tăiat Asa peșterile ei, și le-au ars cu foc la păraul Chedrilor.

14. Iară ceale înalte nu le-au stricat, însă inima lui Asa era desăvârșit cu Domnul, în toate zilele sale.

15. Și au băgat stâlpii tătâne-său și stâlpii săi cei de aur și cei de argint în Casa Domnului, și vasele.

16. Și războiul au fost întră Asa și întră Vaasa, împăratul lui Israil, în toate zilele lor.

2 Para. 16, 1 17. Și s-au suit Vaasa, împăratul lui Israil, asupra Iudei și au zidit Rama, ca să nu poată cineva intra și a ieși la Asa, împăratul Iudei.

18. Și au luat Asa tot argintul și aurul, carele s-au aflat în vistierile Casii Domnului și în vistieriile casii împăratului, și le-au dat în mâinile slugilor sale, și i-au trimis pre ei împăratul Asa la fiiul lui Ader, feciorul lui Taverema, feciorului lui Azii, împăratului Siriei, carele lăcuia în Damasc, zicând:

19. „Legătură să fie întră mine și întră tine, și întră tatăl meu și întră tatăl tău, iată, am trimis ție daruri, argint și aur, vino acuma și strică legătura ta cea cu Vaasa, împăratul lui Israil, și să va sui deasupra mea”.

20. Și au ascultat fiiul lui Ader pre împăratul Asa și au trimis pre căpeteniile puterilor sale în cetățile lui Israil, și au bătut pre Aiin și pre Dan și pre Avel al casii Maahei, și tot heneretul până la tot pământul Neftalimului.

21. Și au fost deaca au auzit Vaasa, au părăsit a zidi Rama și s-au întors în Tersa.

22. Și împăratul Asa au poruncit la tot Iuda în Enachim, și au luat pietrele din Rama și leamnele ei, care le-au zidit Vaasa, și au zidit cu eale împăratul Asa tot muntele lui Veniamin și strajnița.

23. Și cealealalte cuvinte ale lui Asa, și toată domniia lui și toate ce au făcut, și cetățile care le-au zidit, au nu, iată, acestea sânt scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei? Însă în vremea bătrânețelor lui l-au durut picioarele lui.

2 Para. 17, 1 24. Și au adormit Asa cu părinții săi și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, tatălui său, și în locul lui au împărățit Iosafat, fiiul lui.

25. Iară Navat, fiiul lui Ierovoam, au împărățit preste Israil în anul al doilea a lui Asa, împăratului Iudei, și au împărățit preste Israil doi ani.

26. Și au făcut rău înaintea Domnului și au umblat în calea tătâne-său și în păcatele lui, cu care au făcut pre Israil a păcătui.

27. Și l-au impresurat pre el Vaasa, feciorul lui Ahia, la casa lui Veelan, feciorul lui Ahia, și l-au lovit pre el în Gavatonul celor de alt neam, iară Navat și tot Israilul ședeau în Gavaton.

28. Și l-au omorât pre el Vaasa în anul al treilea a lui Asa, fiiului lui Aviu, împăratului Iudei, și au împărățit în locul lui.

29. Și au fost după ce au început el a împărăți,* au bătut toată casa lui Ierovoam, și n-au lăsat nici un suflet de a lui Ierovoam, până ce l-au pierdut pre el după cuvântul Domnului,** carele l-au grăit prin mâna robului Său, Ahia Siloniteanul.

*Jos
21, 22
**Sus
14, 10

30. Pentru păcatele lui Ierovoam, cu care au făcut a păcătui pre Israil, și pentru întărătarea lui, cu carea au întărătat pre Domnul Dumnezeul lui Israil.

31. Iară cealealalte cuvinte a lui Navat și toate câte au făcut, au nu, iată, acestea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

32. Și războiul au fost întră Asa și întră Vaasa, în toate zilele lor.

33. Iară în anul al treilea a lui Asa, împăratului Iudei, au împărățit Vaasa, feciorul lui Ahia, preste tot Israilul, în Tersa, doazeci și patru de ani.

34. Și au făcut rău înaintea Domnului și au umblat în calea lui Ierovoam, feciorului lui Navat, și întru păcatele lui, cu care au făcut pre Israil a păcătui.

CAP 16

Iu, prorocul, înainte vestează răsipirea împăratului Vaasa și a casii lui, căruia murind îi urmează feciorul lui Ila, pre carele îl ucide necredinciosul Zamuri, și năvălind el în împărăție, au ales Israil pre Amvri, care dobândind împărăția, Zamuri s-au aprins pre sine cu toată împărăteasca sa casă. Și murind necredinciosul Amvri, îi urmează necredinciosul lui fecior, Ahaav, care o au luat muiare pre Ezavel. Și în zilele lui iară să zidească Ierihonul, dar nu fără de pedeapsă.

1. i au fost cuvântul Domnului în mâna lui Iu, fiiul lui Anani, cătră Vaasa, zicând:

2. „Pentru că te-am rădicat de la pământ și te-am dat povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil, și ai umblat pre calea lui Ierovoam și ai făcut a păcătui pre norodul Mieu, Israil, ca să Mă întărăți cu ceale deșearte ale lor,

3. Iată, Eu voiu lua pre cei de pre urma lui Vaasa și pre cei de pre urma casii lui, și voiu da casa lui, ca casa lui Ierovoam, feciorului lui Navat.

4.* Pre cel mort a lui Vaasa în cetate îl vor mânca câinii, și pre cel mort a lui în câmp îl vor mânca pasările ceriului”.

*Sus
14, 11

5.* Iară cealealalte cuvinte ale lui Vaasa și toate câte au făcut, și domniile lui, au nu, iată, acestea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

*2 Para.
16, 1 [11]

6. Și au adormit Vaasa cu părinții săi și s-au îngropat în Tersa, și au împărățit Ila, feciorul lui, în locul lui (a).

7. Și au grăit Domnul prin mâna lui Iu, fiul lui Anani, asupra lui Vaasa și asupra casii lui, și asupra tot răul carele au făcut înaintea Domnului, ca să-L întărească pre El cu faptele mâinilor sale, ca să fie el ca și casa lui Ierovoam, și ca să-l bată pre el.

8. Și în anul al doozeci și șase a lui Asa, împăratului Iudei, Ila, feciorul lui Vaasa, au împărățit preste Israil doi ani în Tersa.

9. Și s-au sculat asupra lui Zamvri, sluga lui, carele era mai-mare a jumătate călărime, și el era în Tersa bind și îmbătându-să în casa lui Osa, deregătoriului casii în Tersa.

4 Împă. 10. Și au intrat Zamvri și l-au lovit pre el, și 9, 31 l-au omorât în anul a doozeci și șapte a lui Asa, împăratului Iudei, și au împărățit în locul lui.

11. Și au fost după ce s-au făcut el împărat, și au șezut pre scaonul lui, au ucis toată casa lui Vaasa, și n-au lăsat lui dintr-însa carele să se pișe la păreate, și pre rudele lui și pre priiatinii lui.

12. Și au pierdut Zamvri toată casa lui Vaasa după cuvântul Domnului, carele au grăit Domnul asupra casii lui Vaasa prin mâna lui Iu, prorocul.

13. Pentru toate păcatele lui Vaasa și a lui Ila, fiiului lui, cu care au făcut pre Israil să păcătuiască, ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israil întru ceale deșerte ale lor.

14. Iară cealealalte cuvinte a lui Ila și toate câte au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

15. În anul a doozeci și șapte a lui Asa, împăratului Iudei, Zamvri au împărățit în Tersa șapte zile, și tabăra lui Israil era asupra Gavatonului celor de alt neam.

16. Și au auzit norodul în tabără, zicând că: „S-au îndărătnicit Zamvri și au ucis pre împăratul, și au pus împărat în Israil pre Amvri, povățuitoriul oștii preste Israil, întru aceea zi în tabără”.

17. Și s-au suit Amvri și tot Israilul cu el din Gavaton și au încungiurat Tersa.

18. Și au fost deaca au văzut Zamvri că s-au luoat cetatea, au intrat în peștera casii împărătești și au aprins preste el casa cea împărătească, și au murit.

19. Pentru păcatele sale care le-au făcut, făcând ce e rău înaintea Domnului și umblând în calea lui Ierovoam, fiiului lui Navat, și întru păcatele lui, cu care au făcut pre Israil a păcătui.

20. Și cealealalte cuvinte a lui Zamvri și războaiele lui care au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zile-

6. (a) În cea veachie să află și aceasta: în anul doozeci și opt a lui Asa, împăratului Iudei.

lor împăraților lui Israil?

21. Atunci s-au împărțit norodul lui Israil, jumătate din norod urma după Tamni, feciorul lui Gonat, ca să-l facă împărat pre el, iară jumătate din norod urma după Amvri.

22. Și au biruit norodul cel ce urma după Amvri pre norodul cel ce urma după Tamni, feciorul lui Gonat, și au murit Tamni și Ioram, fratele lui, în vremea aceea, și au împărățit Amvri după Tamni.

23. În anul al treizeci și unul a împăratului Asa au împărățit Amvri preste Israil doisprezece ani, în Tersa au împărățit șase ani.

24. Și au cumpărat Amvri muntele Semeronul de la Semir, domnul muntelui, cu doi talanți de argint, și au zidit muntele și au numit numele muntelui carele l-au zidit Semiron, pre numele lui Semir, domnului muntelui.

25. Și au făcut Amvri ce e rău înaintea Domnului și au făcut rău mai mult decât toți cei ce au fost înaintea lui.

26. Și au mers întru toată calea lui Ierovoam, feciorului lui Navat, și întru păcatele lui, cu care au făcut pre Israil a păcătui, ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israil întru deșertăciunile lor.

27. Iară cealealalte cuvinte ale lui Amvri și toate câte au făcut, și toată domniia lui, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

28. Și au adormit Amvri cu părinții săi și s-au îngropat în Samariia, și în locul lui au împărățit Ahaav, feciorul lui.

29. Iară Ahaav, feciorul lui Amvri, au împărățit preste Israil în anul al treizeci și opt a lui Asa, împăratului Iudei.

30. Și au împărățit Ahaav, feciorul lui Zamvri, preste Israil, în Samariia, doozeci și doi de ani, și au făcut Ahaav ce e rău înaintea Domnului, și au făcut reale mai multe decât toți cei mai înainte de el.

31. Și nu i-au fost lui destul a umbla întru păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, ci au luat muiare pre Iezavel, fata lui Ietevaal, împăratului sidoneanilor, și au mers și au slujit lui Vaal, și s-au închinat lui.

32. Și au pus jertvenic lui Vaal în casa întăritărilor lui, care o au făcut în Samaria, și au făcut Ahaav desiş.

33. Și au adaos Ahaav a face întăritări, ca să întărească pre Domnul Dumnezeu lui Israil și să-și surpe sufletul său, făcând rău mai mult decât toți împărații lui Israil, carii au fost mai înainte de el.

34.* Și în zilele lui au zidit Ahiil Vetiliteanul Ierihonul; în Aviron celui întâiu născut al său (b) și l-au întemeiat, și în Seguv celui mai tinăr al său au pus porțile ei după cuvântul Domnului, carele au grăit prin mâna lui Iisus, fiiul lui Navi.

34. (b) Adecă: cu moartea lui Aviron.

*Iezechi.
[Iisus Navi]
6, 26 [25]

CAP 17

Ilie încuie ceriul să nu ploaie trei ani și șasă luni. Și întâiu să hrănește de corbi, după aceea, de la o muiare sareteancă, a căriia veadra de făină și urciorul de untdelemn nu scade. Iară fiul ei cu rugăciunea lui Ilie înviiază.

*Sira.
48, 1
Iacov
5, 17

1. **S**i au zis Ilie, prorocul cel din Tezvanul Galaadului, către Ahaav: „Viu e Domnul Dumnezeu, Dumnezeul lui Israil, Căruia Îi stau înainte, de va fi întru anii aceștia roao și ploaie, fără numai prin cuvântul gurii mele”.

2. Și au fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

3. „Mergi de aici spre răsărituri și te ascunde la păraul lui Horat, carele easte în preajma feții Iordanului.

4. Și va fi, vei bea din pârău apă, și corbilor am poruncit să te hrănească acolo”.

5. Și au mers și au făcut Ilie după cuvântul Domnului, și au șezut la păraul lui Horat, în preajma feții Iordanului.

6. Și corbii aducea lui pâine dimineața și carne seara, și din pârău bea apă.

7. Și au fost după câteva zile, au săcat pârăul, pentru că nu era ploaie pre pământ.

8. Și au fost cuvântul Domnului către Ilie, zicând:

9. „Scoală-te și mergi în Sareta Sidonului, și vei lăcui acolo, că, iată, am poruncit unii muieri văduve să te hrănească”.

*Luca
4, 26

10. Și s-au sculat* și au mers în Sareta, și au venit la poarta cetății, și, iată, acolo, o muiare văduvă aduna leamne, și au strigat Ilie în urma ei și au zis ei: „Adu-mi puțințea apă într-un vas să beau!”

11. Și au mers să ia și au strigat în urma ei Ilie, și au zis: „Adu-mi și o bucată de pâine în mâna ta și o voiu mânca”. Și au zis muiarea:

12. „Viu e Domnul Dumnezeu meu de easte la mine azimă de pâine, fără numai o mână de făină într-o vadră și puțințel untdelemn într-un urcior, și, iată, eu adun vro doao lemnișoare, și voiu merge și voiu face aceasta mie și fiilor miei, și vom mânca și vom muri”.

13. Și au zis către dânsa Ilie: „Cutează, întră și fă după cuvântul tău, ci să-mi faci întâiu mie de acolo o azimă mică și să-mi aduci, iară ție și feciorilor tăi vei face mai pre urmă.

14. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Vadra de făină nu va scădea și urciorul de untdelemn nu să va împuțina până la zilele întru care va da Domnul ploaie pre pământ”.

15. Și au mers muiarea și au făcut după cuvântul lui Ilie, și i-au dat lui și

22.(a) În Parimie easte: și au strigat Ilie și au auzit

CAP 17 ȘI 18

au mâncat el și ea și feciorii ei.

16. Și vadra de făină n-au scăzut, și urciorul cu untdelemn nu s-au împuținat, după cuvântul Domnului, Cel ce au grăit prin mâna lui Ilie.

17. Și au fost după aceasta, s-au bolnăvit feciorul muierii stăpânei casii și au fost boala lui tare foarte până ce n-au rămas într-însul duh.

18. Și au zis către Ilie: „Ce e mie și ție, omul lui Dumnezeu? Ai intrat la mine să pomenesti păcatele mele și să omori pre fiul meu?”

19. Și au zis Ilie către muiare: „Dă-mi pre fiul tău!” Și l-au luat pre dânsul din brațele ei și l-au suit în foșor unde lăcuia el, și l-au pus pre el pre patul său.

20. Și au strigat Ilie către Domnul și au zis: „Vai, mie, Doamne, mărturiia văduvei la carea eu lăcuiesc, Tu o ai scârbit de ai omorât pre fiul ei?”

21. Și au suflat preste prunc de trei ori și au strigat către Domnul și au zis: „Doamne Dumnezeu meu, să se întoarcă sufletul pruncului acestuia într-însul”.

22. Și s-au făcut așa (a), și s-au întors sufletul pruncului într-însul și au strigat pruncul (b).

23. Și l-au pogorât pre dânsul din foșor în casă și l-au dat pre el maicii lui, și au zis Ilie către dânsa: „Vezi că viu easte fiul tău!”

24. Și au zis muiarea către Ilie: „Iată, am cunoscut că omul lui Dumnezeu ești tu, și cuvântul Domnului în gura ta, adevărat”.

CAP 18

Trecând foametea, întâlnește Ilie pre Avdiu, cercând pășune dobitoacelor, pre carele abiia îl face să vestească lui Ahaav că el easte de față, carele venind la Ilie, să ceartă. Din râvna lui Dumnezeu poruncește Ilie să se omoară opt sute și cincizeci de proroci mincinoși, dându-să foc din ceriu spre mistuirea jertvelor, și ploaie dobândește de la Dumnezeu.

1. **S**i au fost după zile multe, și cuvântul Domnului au fost către Ilie în anul al treilea, zicând: „Mergi și te arată lui Ahaav și voiu da ploaie pre fața pământului”.

2. Și au mers Ilie să se areate lui Ahaav și era foamete tare în Samariia.

3. Și au chemat Ahaav pre Avdiu, deregătorilor casii, iară Avdiu să temea de Domnul foarte.

4. Și au fost când au ucis Iezavel pre prorocii Domnului, au luat Avdiu o sută de bărbați proroci și i-au ascuns pre ei câte cincizeci în doao peșteri, și-i hrănea pre ei cu pâne și cu apă.

5. Și au zis Ahaav către Avdiu: „Vino și Domnul glasul lui Ilie; (b) Într-aceiași loc: au înviat.

să umblăm pre pământ, și la izvoarele apelor și la toate păraiele, ca doară vom afla iarbă, ca să ținem vie caii și mușcoii, și să nu lăsăm să piară de tot dobitoacele”.

6. Și s-au împărțit calea, carele pre unde să umble, și Ahaav au mers pre o cale sângur.

7. Iară Avdiu au mers pre altă cale sângur, și când era Avdiu pre cale, au venit Ilie înaintea lui, și Avdiu au grăbit și au căzut pre fața sa și au zis: „Au tu însuși ești, doamne al meu, Ilie?”

8. Și au zis Ilie lui: „Eu. Mergi de zi domnului tău: «Iată, Ilie!»”

9. Și au zis Avdiu: „Ce am păcătuit de dai pre robul tău în mâinile lui Ahaav să mă omoară?”

10. Viu e Domnul Dumnezeuul tău, de easte neam sau împărăție unde n-au trimis domnul meu să te caute și au zis: «Nu easte». Și au ars împărăția și satele ei, pentru că nu te-au aflat pre tine.

11. Și acum tu zici: «Mergi și spune domnului tău: ‘Iată, Ilie!’»

12. Și va fi după ce mă voi duce eu de la tine și Duhul Domnului te va rădica la pământ, carele nu-l știu, și voi intra să spui lui Ahaav și nu te va afla și mă va omorî pre mine, și eu, robul tău, mă tem de Domnul din tinerețele mele.

13. Au nu ți s-au spus ție, domnului meu, ce am făcut, când au ucis Iezavel pre prorocii Domnului, cum am luat din prorocii Domnului o sută de bărbați și i-am ascuns pre ei câte cincizeci în peșteri și i-am hrănit pre ei cu pâne și cu apă?

14. Și acum tu zici mie: «Mergi, zi domnului tău: ‘Iată, Ilie!’», și mă va omorî pre mine?”

15. Și au zis Ilie: „Viu e Domnul puterilor căruia stau înainte, că astăzi mă voi arăta Lui”.

16. Și au mers Avdiu înaintea lui Ahaav și i-au spus lui, și au alergat Ahaav și au mers întru întimpinarea lui Ilie.

17. Și au fost deaca au văzut Ahaav pre Ilie, și zâsă Ahaav către Ilie: „Au tu ești cel ce răzvrătești pre Israil?”

18. Și au zis Ilie: „Nu răzvrătesc eu pre Israil, ci tu și casa tătâne-tău, lăsând pre Domnul Dumnezeuul vostru și mergând în urma lui Vaal.

19. Și acum trimite și adună la mine pre tot Israilul în muntele Carmilului, și pre cei patru sute și cincizeci de proroci fără rușine a lui Vaal, și pre cei patru sute de proroci a desigurilor carii mănă din masa Iezavelii”.

20. Și au trimis Ahaav la tot Israilul și au adunat pre toți prorocii în muntele Carmilului.

21. Și s-au apropiat Ilie către toți și

le-au zis lor Ilie: „Până când veți schiopăta într-amândoa gleznele voastre? De easte Domnul Dumnezeu, meargeți după Dânsul, iară de easte Vaal, meargeți după dânsul!” Și n-au răspuns cuvânt lui norodul.

22. Și au zis Ilie către norod: „Eu am rămas sângur proroc Domnului, iară prorocii lui Vaal sânt patru sute și cincizeci de oameni și prorocii desigurilor, patru sute.

23. Dați-ne noao doi boi și să-și alegă ei loruși unul și să-l taie bucățele, și să-l puie pre leamne și să nu puie foc, și eu voi tăia pre celalalt bou și foc nu voi pune.

24. Și strigați întru numele dumnezăilor voștri și eu voi chema întru numele Domnului Dumnezeului meu, și va fi Dumnezeu, Carele va auzi cu foc, Acela easte Dumnezeu”. Și au răspuns tot norodul și au zis: „Bun e cuvântul carele ai grăit”.

25. Și au zis Ilie prorocilor celor de rușine: „Aleageți-vă voao un bou și faceți întâiu voi, că voi sânteti mai mulți, și chemați întru numele Dumnezeului vostru, și foc să nu puneți”.

26. Și au luat un bou și au făcut așa, și au chemat întru numele lui Vaal de dimineața, până la amiază, și au zis: „Auzi-ne pre noi, Vaale, auzi-ne pre noi!” Și nu era glas și nu era ascultare, și alerga împrejurul jertvenicului care au făcut.

27. Și să făcusă amiază și batjocorea pre dâșii Ilie Tesviteanul, și au zis: „Strigați cu glas mare că dumnezeu easte, că doară povesteaste, ca nu cumva să lucre ceva sau să fie adormit, ca să se deșteapte”.

28. Și striga cu glas mare, și să tăia după obiceiul lor cu cuțite și să bătea cu fuște până la vărsarea sângelui său.

29. Și proceea până au trecut de amiază, și au fost vreamea înde seară, când să înalță jertvele, și nu era glas, nu era ascultare, și au zis Ilie Tesviteanul către prorocii urâciunilor, zicând: „Dați-vă în laturi acum, ca să fac și eu arderea cea de tot a mea!” Și s-au dat în laturi și s-au dus.

30. Și au zis Ilie către norod: „Apropiați-vă către mine!” Și s-au apropiat tot norodul către el și tocmi jertvenicul Domnului cel săpat.

31. Și au luat Ilie doasprăzece pietri după numărul neamurilor lui Israil, precum au grăit către dânsul Domnul, zicând:* „Israil va fi numele tău!”

32. Și au clădit pietrele în numele Domnului (a) și au dires oltariul Domnului cel săpat, și au făcut groapă împregiurul oltariului, întru care încăpea doao măsuru de sămânță.

33. Și au grămădit leamnele pre oltariul carele făcusă, și au tăiat bucăți cea-

32.(a) În cea veachie nu să găseaste: și au dires oltariul

Domnului, cel săpat.

*Face.
32, 28

le de jertvă, și le-au pus pre leamne și le-au pus pre oltariu.

34. Și au zis Ilie: „Aduceți-mi patru veadre de apă și le vărsați preste jertvă și preste leamne!” Și au făcut așa și au zis: „Turnați a doao oară!” Și au zis: „Turnați a treia oară!” Și au turnat a treia oară.

35. Și umbla apa împregiurul oltariului și groapa să umplușă de apă.

36. Și când era vreama a să aduce jertva, au venit Ilie, prorocul, și au zis: „Doamne, Dumnezeul lui Avraam și a lui Isaac și al lui Israil, auzi-mă, Doamne, auzi-mă astăzi cu foc, ca să cunoască tot norodul acesta că Tu ești Domnul Dumnezeul lui Israil, și eu sânt robul Tău, și pentru Tine am făcut lucrurile acestea.

37. Auzi-mă, Doamne, auzi-mă, ca să cunoască norodul acesta că Tu ești Domnul Dumnezeu, și Tu ai întors inima norodului acestuia înapoi”.

38. Și au căzut foc de la Domnul din ceriu și au amestuit jertva și leamnele și apa cea din groapă și pietrile, și lutul le-au lins focul.

39. Și au văzut tot norodul și au căzut pre fața sa și au zis: „Adevărat, Domnul easte Dumnezeu, Domnul acesta easte Dumnezeu!”

40. Și au zis Ilie cătră norod: „Prindeți pre prorocii lui Vaal, ca nici unul dintr-înșii să nu scape!” Și i-au prins pre dânșii, și i-au dus Ilie la râul Chison, și i-au junghiiat acolo.

41. Și după aceasta, au zis Ilie lui Ahaav: „Suie-te și mănâncă și bea, că, iată, glas de pogorâre de ploaie”.

42. Și s-au suit Ahaav să mănânce și să bea, iară Ilie s-au suit în muntele Carmilului, și plecându-să la pământ, și-au pus fața sa întră genunchele sale.

43. Și au zis slugii sale: „Suie-te și caută la calea mării!” Și s-au suit și au căutat sluga, și au zis: „Nu easte nimica!” Și i-au zis Ilie: „Întoarce-te și tu de șapte ori!” Și s-au întors de șapte ori.

44. Și au fost în a șaptea oară, iată, nuor mic, ca o urmă de om scoțind apă din mare, și au zis: „Suie-te și zi lui Ahaav: «Înhamă căruța ta și te pogoară, ca să nu te ajungă ploaia!»”

45. Și au fost până aci și până colea, ceriul s-au întunecat cu nori și cu vânt, și s-au făcut ploaia mare, și Ahaav, plângând, s-au dus până la Iezrael.

46. Și mâna Domnului au fost preste Ilie și, încingând mijlocul său, au alergat înaintea lui Ahaav în Iezrael.

CAP 19

Ilie, fugind de Iezavel în pustie și deșteptându-să din somn, mănâncă azimă și bea apă, și să duce cu acea mâncare până la muntele Horiv, și acolo, în peșteră, jeluindu-

să a fi numai el sângur prorocul Domnului, aude că sânt șapte mii de bărbați, carii nu ș-au plecat genunchele lui Vaal, și să trimite să ungă pre Azail împărat Asiriei, și pre lu împărat preste Israil, și pre Eliseiu proroc.

1. i au spus Ahaav Iezavelii, muierii sale, toate câte au făcut Ilie și cum au ucis pre proroci cu sabiia.

2. Și au trimis Iezavel la Ilie și au zis: „Tu ești Ilie și eu Iezavel, aceastea să-mi facă mie dumnezeii și aceastea să-mi adaogă, că mâne întru acest ceas voiu pune sufletul tău ca sufletul unuia dintru aceia”.

3. Și s-au temut Ilie și sculându-să s-au dus pentru sufletul său, și au venit în Virsaveea, în pământul Iudei, și și-au lăsat sluga sa acolo.

4. Și el au mers în pustie cale de o zi, și au venit și au șezut supt un archet, și au cerut moarte sufletului său și au zis: „Destul easte mie acum, Doamne, ia sufletul meu de la mine, că nu sânt eu mai bun decât părinții miei!”

5. Și s-au culcat și au adormit acolo supt copaciu, și, iată, oarecare înger s-au atins de dânșul și i-au zis lui: „Scoală-te de mănâncă!”

6. Și au căutat Ilie, și, iată, lângă căpătâiul lui o azimă de orz și un urcior cu apă.

7. Și s-au sculat și au mâncat și au beut, și, întorcându-să, au adormit, și s-au întors îngerul Domnului a doao oară și s-au atins de dânșul, și i-au zis lui: „Scoală de mănâncă, că departe îți easte ție calea!”

8. Și s-au sculat și au mâncat și au beut, și au mers cu vârtutea mâncării aceiia patruzeci de zile și patruzeci de nopți, până la muntele Horiv.

9. Și au intrat acolo întru o peșteră și au lăcuit într-înșă, și, iată, cuvântul Domnului cătră dânșul, și i-au zis: „Ce faci aici, Ilie?”

10. Și au zis Ilie: „Răvnind am răvnit Domnului Atotțiitoriul, căci Te-au părăsit pre Tine fiii lui Israil, și oltarele Tale le-au surpat și pre prorocii Tăi i-au ucis cu sabie, și am rămas eu sângur, și caută sufletul meu să-l ia”.

11. Și au zis: „Să ieși mâne și să stai înaintea Domnului în munte, și, iată, va treace Domnul, și vânt mare și tare, carele va răsipi munții și va sfărma pietrile înaintea Domnului în munte, nu în vânt e Domnul, și după vânt cutrămur, nu în cutrămur e Domnul,

12. Și după cutrămur foc, și nu va fi în foc Domnul, și după foc glas de vânt suptire și acolo e Domnul”.

13. Și au fost deaca au auzit Ilie, și-au coperit fața cu cojocul său, și au ieșit și au stătut lângă peșteră, și, iată, s-au făcut cătră dânșul glas și au zis: „Ce faci tu aici, Ilie?”

14. Și au zis Ilie: „Răvnind am râvnit pentru
Rom. Domnul Atotțiitorul, că au părăsit leagea
11, 3 Ta fiii lui Israil și oltarele Tale le-au surpat,
și pre prorocii Tăi i-au ucis cu sabie, și am
rămas eu sângur și caută sufletul meu ca să-l
ia pre el”.

15. Și au zis Domnul cătră dânsul: „Mergi și
te întoarce la calea ta, pre calea pustiei
Damascului, și vei merge și vei unge pre
Azail împărat Asiriei.

4 Împă. 16. Și pre lu, feciorul lui Namesi, îl vei unge
9, 2 împărat preste Israil, și pre Eliseiu, feciorul
lui Safat, îl vei unge proroc în locul tău.

17. Și va fi, pre cel ce va scăpa de sabiia lui
Azail îl va omorî lu, și pre cel ce va scăpa de
sabiia lui lu îl va omorî Eliseiu.

Rom. 18. Și vei lăsa în Israil șapte mii de bărbați,
11, 4 toate genunchile care nu și-au plecat genu-
nchiul lui Vaal, și toată gura care nu s-au
închinat lui”.

19. Și s-au dus de acolo și au aflat pre Eli-
seiu, feciorul lui Safat, și el ara cu boii, și
doasprăzeace părechi era înaintea lui, și el
era întră ceale doasprăzeace, și au mers Ilie
la el și au aruncat cojocul său preste el.

20. Și au lăsat Eliseiu boii, și au alergat după
Ilie și au zis: „Voiu săruta pre tatăl meu și pre
muma mea, și voiu veni după tine”. Și i-au zis
lui: „Mergi, întoarce-te, căce am făcut ție”.

21. Și s-au întors dinapoia lui, și au luat o
păreache de boi și i-au jertvit, și carnea lor o
au fript cu unealtele boilor, și au dat noro-
dului și au mâncat, și s-au sculat și au mers
după Ilie, și slujia lui.

CAP 20

*Asirii, încungiurând Samariia, să biruiesc de slugile
boiarilor, și în celalalt an iarăși să taie în câmp. Iară
prorocul ceartă pre împăratul Ahaav, căci au pus
legătură cu feciorul lui Afer, împăratul Asiriei, și viu
l-au slobozit.*

1. i feciorul lui Ader, împăratul
Siriei, au adunat toată puterea
sa și s-au suit și au încungiurat
Samariia, și treizeci și doi de
împărați cu dânsul, și toată călărimea și cară,
să suiră și încungiurată Samariia, și deaderă
războiu asupra ei.

2. Și au trimis soli la Ahaav, împăratul lui
Israil, în cetate.

3. Și au zis cătră el: „Aceasta zice fiiul lui
Ader: «Argintul tău și aurul tău al meu easte,
și muierile tale și fiii tăi cei prea buni a mele
sânt”.

4. Și au răspuns împăratul lui Israil și au
zis: „Precum ai grăit, doamne al meu,
împărate, al tău sânt eu și toate ale mele”.

5. Și s-au întors solii și au zis: „Aceas-
tea zice fiiul lui Ader: «Eu am trimis
la tine, zicând: ‘Argintul tău și au-

rul tău și muierile tale și fiii tăi să le dai
mie!

6. Că mâne într-acest ceas voiu trimite
slugile mele la tine și voiu cerca casa ta și
casele slugilor tale, și va fi tot ce vor pofti
ochii lor, ori preste ce vor pune mâinile sale
vor lua’”.

7. Și au chemat împăratul lui Israil pre toți
bătrânii pământului și au zis: „Cunoașteți și
vedeți, că răutate acesta caută, că au trimis
la mine pentru muierile mele, și pentru fiii
miei și pentru featele mele; argintul meu,
și aurul meu nu aș opri de cătră dânsul”.

8. Și au zis lui bătrânii și tot norodul: „Să
nu-l ascuți și să nu voiești!”

9. Și au zis solilor fiiului lui Ader: „Ziceți
domnului vostru: «Toate câte ai trimis cătră
robul tău dintâiu voiu face, iară cuvântul
acesta nu voiu putea să-l fac!»” Și întorcându-
să solii, i-au spus lui cuvântul.

10. Și iară au trimis la el fiiul lui Ader, zi-
când: „Aceasta să-mi facă mie dumnezeii
și acestea să-mi adaogă, de va agiunge
țărâna Samariei vulpilor tot norodului
pedestrașilor miei”.

11. Și au răspuns împăratul lui Israil și au
zis: „Destul easte, să nu să fălească cel
gârbov ca cel oblu!”

12. Și au fost când au răspuns lui cuvântul
acesta, era bind el și toți împărații carii era
cu el în corturi, și au zis slugilor sale: „Faceți
șanț!” Și au făcut șanț împregiurul cetății.

13. Și, iată, un proroc au venit la Ahaav,
împăratul lui Israil, și au zis: „Aceasta zice
Domnul: «Vezi toată mulțimea această mare?
Iată, Eu voiu da pre ea astăzi în mâna ta și
vei cunoaște că Eu sânt Domnul»”.

14. Și au zis Ahaav: „Întru cine?” Și au zis:
„Aceasta zice Domnul: «Întru slugile
boiarilor țărâlor»”. Și au zis Ahaav: „Cine va
înceape războiul?” Și au zis: „Tu”.

15. Și au numărat Ahaav slugile boiarilor
țărâlor și au fost trei sute treizeci și doao, și
după aceasta au numărat norodul, pre tot
feciorul de oaste, șesezeci și șapte de mii.

16. Și au ieșit la amiază, și feciorul lui
Ader bea îmbătându-să în Sohot, el și
împărații, cei treizeci și doi de împărați carii
era întru ajutoriu lui.

17. Și au ieșit slugile boiarilor țărilor dintâiu,
și au trimis fiiul lui Ader și au spus împă-
ratului Siriei, zicând: „Bărbați au ieșit din
Samariia”.

18. Și le-au zis lor: „De ies spre pace,
prindeți-i pre ei vii, și de ies spre războiu, vii
prindeți-i pre ei”.

19. Și au ieșit din cetate slugile boiarilor
țărilor, și puterea după ei.

20. Și au ucis fieștecarele pre cel ce ve-
nea împotriva sa și au îndoit fieștecare-

le pre cel dimpotiva sa, și fugea sirii și i-au gonit pre ei Israil, și fiul lui Ader au scăpat pre calul unuia călăraș.

21. Și au ieșit împăratul lui Israil și au luat toți caii și carăle, și au făcut rană mare în Siria.

22. Și au venit prorocul la împăratul lui Israil și au zis: „Întărește-te, și cunoaște și vezi ce vei face, căci când să va întoarce anul, fiul lui Ader, împăratul Siriei, iară să va sui asupra ta”.

23. Și slugile împăratului Siriei au zis cătră el: „Dumnezeii munților, Dumnezeul lui Israil, și nu Dumnezeul văilor? Pentru aceea s-au întărit mai mult decât noi, iară de vom începe noi războiul pre șes, cu adevărat ne vom întări mai mult decât dânșii.

24. Și fă cuvântul acesta, și slobozi pre fiștecarele împărat la locul său și pune în locul lor domni.

25. Și-ți înnoiaște putere, după puterea ce au căzut de la tine, și călărime după călărime, și cară după cară, și vom da războiu asupra lor la șes și ne vom întări preste ei”. Și au ascultat cuvântul și au făcut așa.

26. Și au fost deaca au trecut anul, au numărat fiul lui Ader Siria și s-au suit în Afeca, la războiu, asupra lui Israil.

27. Și fiii lui Israil s-au numărat și au mers întru întimpinarea lor, și au tăbărât Israil în preajma lor ca doao turme de capre, iară Siria au umplut pământul.

28. Și au venit omul lui Dumnezeu și au zis împăratului lui Israil: „Aceasta zice Domnul: «Pentru că au zis Siria: ‘Dumnezeul munților e Domnul Dumnezeu lui Israil, iară nu Dumnezeul văilor’, da-voiu puterea cea mare aceasta în mâna ta și vei cunoaște că Eu sânt Domnul»”.

29. Și au tăbărât aceștia împotriva aceloră șapte zile, și au fost în zioa a șaptea, s-au apropiat războiu și au bătut Israil pre Siria, o sută și doazeci de mii de pedestri într-o zi.

30. Și au fugit cei ce au rămas în cetatea Afeca și au căzut zidul preste doazeci și șapte de mii de oameni, din cei ce rămăsease, iară fiul lui Ader au fugit și au intrat în casa cea de dormit în cămară.

31. Și au zis cătră el slugile lui: „Iată, știm că împărații casii lui Israil împărații milii sânt, să punem, dară, sacii noștri pre mijloacele noastre și funi preste capetele noastre și să ieșim la împăratul lui Israil, că doară va lăsa vii sufletele noastre”.

32. Și s-au încins cu saci preste mijloacele lor, și au pus funi preste capetele lor, și au zis împăratului lui Israil: „Robul tău, fiul lui Ader, zice: «Să trăiască sufletul meu!»” Și au zis: „De trăiaște încă, fratele meu eastel!”

33. Și oamenii vrăjiră și adevărare,

și aleasă ră cuvântul din rostul lui, și au zis: „Fratele tău e feciorul lui Ader”. Și au zis: „Întrați și luați pre el!” Și au ieșit la el feciorul lui Ader și l-au suit pre el la dânsul în car și au zis cătră el:

34. „Cetățile care le-au luat tatăl meu de la tatăl tău le voiu da ție înapoi, și ieșiri voiu pune ție în Damasc, în ce chip au pus tatăl meu în Samaria, și eu cu făgăduință te voiu slobozi”. Și i-au pus lui făgăduință și l-au slobozit.

35. Iară un om din fiii prorocilor au zis cătră deaproapele său, cu cuvântul Domnului: „Loveaște-mă!” Și n-au vrut omul să-l lovească.

36. Și au zis cătră el: „Pentru ce nu ai ascultat de cuvântul Domnului, iată, tu te duci de la mine și te va lovi pre tine un leu!” Și s-au dus de la dânsul, și l-au aflat pre el un leu și l-au ucis pre dânsul.

37. Și au aflat pre alt om și i-au zis lui: „Loveaște-mă!” Și l-au lovit pre el omul și, lovindu-l, l-au zdrobit.

38. Și au mers prorocul și au stătut înaintea împăratului lui Israil în cale, și și-au legat cu o curea ochii săi.

39. Și au fost când mergea împăratul pre aproape, el au strigat cătră împăratul și au zis: „Robul tău au ieșit la oastea războiului și, iată, un om au adus la mine pre alt om și au zis cătră mine: «Păzește pre omul acesta, iară de cumva fugind va fugi, sufletul tău va fi pentru sufletul lui, sau un talant de argint vei plăti!»

40. Și au fost când au căutat robul tău încoace și încoalea, și acela nu era”. Și au zis cătră el împăratul lui Israil: „Iată, judecata la mine, ai ucis!”

41. Și au sârguit și au luat cureaoa de la ochii lui, și l-au cunoscut pre el împăratul lui Israil că din proroci easte el.

42. Și au zis cătră el: „Aceasta zice Domnul: *«Pentru că ai slobozit din mâna ta pre om vreadnic de moarte, va fi sufletul tău pentru sufletul lui, și norodul tău pentru norodul lui»”.

43. Și s-au dus împăratul lui Israil măhnit și trist, și au venit în Samaria.

CAP 21

Iavute, pentru că n-au îngăduit viia împăratului Ahaav, din porunca Iezavelii, pârându-să cu mărturii mincinoasă, să omoară cu pietri, după a căruia moarte grăbindu-să Ahaav să cuprindă viia. Ilie multe reale mai înainte îi vestește, care le ocolește Ahaav, smerindu-să.

1. i au fost după cuvintele aceastea, avea Navute Israilteanul o vie lângă ariia lui Ahaav, împăratului Samariei.

2. Și au grăit Ahaav cătră Navute, zicând: „Dă-mi viia ta să-mi fie grădină de legumi, pentru că e aproape de casa mea, și-ți

*Jos
22, 35

voiu da pentru ea altă vie, mai bună decât aceasta, iară de place înaintea ta, voiu da ție argint prețul viei, și-mi va fi mie grădină de legumi”.

3. Și au zis Navute cătră Ahaav: „Ferească-mă Dumnezeu meu, să dau eu moșiia părinților miei ție”.

4. Și au venit Ahaav acasă trist și mahnit pentru cuvântul carele i-au grăit Navute Israilteanul, zicând: „Nu voiu da ție moșiia părinților miei”, și s-au tulburat sufletul lui Ahaav, și s-au culcat pre patul său, și și-au acoperit obrazul său, și n-au mâncat pâine.

5. Și au intrat Iezavel, muiarea lui, la dânsul, și au zis cătră dânsul: „Pentru ce-ți easte sufletul tău turburat și nu mănânci pâine?”

6. Și au zis cătră ea: „Pentru că am vorbit cu Navute Israilteanul, zicând: «Dă-mi viia ta pe bani, sau, de vei vrea, îți voiu da ție altă vie pentru ea», și au zis: «Nu voiu da ție moșiia părinților miei”.

7. Și au zis cătră el Iezavel, muiarea lui: „Tu acum așa faci, împăratul lui Israil? Scoală-te și mănâncă pâine, și fii cu voie bună, eu îți voiu da ție viia lui Navute Israilteanul”.

8. Și au scris carte cu numele lui Ahaav și o au pecetluit cu peceata lui, și au trimis cartea la bătrânii și chepeteniile carii lăcuia cu Navute.

9. Iară în carte era scris: „Postiți post și puneți pre Navute să șeadă cu căpeteniia norodului.

10. Și puneți să șeadă doi oameni fără de leage în preajma lui și să mărturisască asupra lui, zicând: «Blagoslovit-ai (a) pre Dumnezeu și pre împăratul», apoi să-l scoață, și să-lucidă cu pietri, să moară”.

11. Și au făcut oamenii, bătrânii și căpeteniia cetății, carii lăcuia în cetatea lui, după cum au trimis la ei Iezavel și după cum era scris în cărțile ceale trimise lor.

12. Și au poruncit post și au pus pre Navute să șeadă cu căpeteniia norodului.

13. Și au intrat doi oameni, fiii fărădelegilor, și au șezut în preajma lui și mărturisiră oamenii cei fără de leage asupra lui Navute, înaintea norodului, zicând: „Au binecuvântat Navute pre Dumnezeu și pre împăratul!” Și l-au scos pre el afară din cetate și l-au ucis cu pietri, și au murit.

14. Și au trimis la Iezavel, zicând: „Uci-su-s-au Navute cu pietri și au murit”.

15. Și au fost după ce au auzit Iezavel, zicând că: „Au murit Navute și s-au îngropat”, au zis Iezavel cătră Ahaav: „Scoală-te, moștenește viia lui Navute Israilteanului, carea nu ți-o au dat ție pre bani, că nu easte Navute viu, ci au murit”.

16. Și au fost deaca au auzit Ahaav că

10. (a) Adecă: hulit-ai.

au murit Navute Israilteanul, și-au rupt hainele sale și s-au îmbrăcat cu sac, și după aceea s-au sculat. Și s-au pogorât Ahaav în viia lui Navute Israilteanul să o moștenească.

17. Și au grăit Domnul cătră Ilie Tesviteanul, zicând:

18. „Scoală-te și te pogoară întru întâmpinarea lui Ahaav, împăratul lui Israil, celui din Samariia, că e în viia lui Navute, că s-au pogorât acolo ca să o moștenească.

19. Și vei grăi cătră el, zicând: «Acestea zice Domnul: ‘În ce chip tu ai ucis și ai moștenit?’ Pentru aceea, aceste zice Domnul: * ‘În locul în care au lins porcii și câinii sângele lui Navute, acolo vor linge câinii sângele tău, și curvele să vor spăla cu sângele tău’»”.

20. Și au zis Ahaav cătră Ilie: „Au aflatu-m-ai, vrăjmașul meu?” Și au zis: „Aflat-am, pentru că în deșert te-ai ispitit ca să faci ce e rău înaintea Domnului, ca să-L mânii pre El.

21. * Aceste zice Domnul: «Iată, Eu voiu aduce asupra ta reale și voiu piiarde pre ai tăi cei după tine, și voiu piiarde lui Ahaav pre cel ce să pișe la păreate, pre cel închis și părăsit întru Israil.

22. Și voiu da casa ta* ca casa lui Ierovoam, feciorului lui Navat, și** ca casa lui Vaasa, feciorului lui Ahia, pentru întărâtările cu care M-ai întărâtat și ai făcut pre Israil a păcătui!»

23. *Și asupra Iezavelii au grăit Domnul, zicând: «Câinii o vor mânca pre ea înaintea zidului lui Ezrael.

24. Pre cel mort a lui Ahaav în cetate îl vor mânca câinii, și pre cel mort a lui în câmp îl vor mânca pasările ceriului.

25. Însă în deșert Ahaav, carele cu totul s-au dat pre sine ca să facă ce e rău înaintea Domnului, că l-au purtat pre el Iezavel, muiarea lui.

26. Și s-au făcut foarte urât mergând după toate urâciunile care au făcut amoreul, pre care l-au surpat Domnul de la fața fiilor lui Israil»”.

27. Și au fost deaca au auzit Ahaav cuvintele aceste, și-au rupt hainele sale și au încins sac preste trupul său, și au postit, și s-au învălit cu sac în zioa în carea au ucis pre Navute Israilteanul, și au umblat plecat.

28. Și au fost cuvintele Domnului în mâna robului Său, Ilie, pentru Ahaav, și au zis Domnul:

29. „Văzut-ai cum s-au umilit Ahaav de cătră fața Mea? Deci, pentru că s-au smerit înaintea Mea, nu voiu aduce răutatea în zilele lui,* ci în zilele feciorului lui voiu aduce răutate preste casa lui”.

CAP 22

Împărații Ahaav și Iosafat, înșelându-să cu găcitura

*Jos
22, 38

*4 Împă.
9, 8

*Sus
15, 29
**4 Împă.
16, 3

*4 Împă.
9, 32 [36]

*4 Împă.
9, 26

prorocilor celor mincinoși, pornesc la războiu asupra asiriilor pentru Remat Talaad, și să înving ucigându-să Ahaav, care închisese în temniță pe Mihet pentru că i-au prorocit adevărul; necredinciosului Ahaav urmează necredinciosul fiu, Ohozia; iară credinciosului Iosafat urmează credinciosul fiu, Ioram.

*2 Par.
18, 3

1. i au trecut trei ani și nu au fost războiu întră Siriia și întră Israil.

2. Și au fost în al treilea an, s-au pogorât Iosafat, împăratul Iudei, la împăratul lui Israil.

3. Și au zis împăratul lui Israil către slugile sale: „Au nu știți că a nostru este Rematul Galaadului? Și noi ne lenevim a-l lua din mâna împăratului Siriei?”

4. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat: „Sui-te-vei cu noi la Rematul Galaadului să dăm războiu?” Și au zis Iosafat: „Cum sânt eu, așa și tu, cum e norodul meu, așa și norodul tău, cum sânt caii miei, așa și caii tăi”.

5. Și au zis Iosafat, împăratul Iudei, către împăratul lui Israil: „Întrebați, dară, astăzi pre Domnul!”

6. Și au adunat împăratul lui Israil pre toți prorocii, ca vro patruzeci de bărbați, și le-au zis lor împăratul: „Mearge-voiu la Rematul Galaadului să dau războiu, au lăsa-mă-voiu?” Iară ei au zis: „Suie-te, și dând îi va da Domnul în mâinile împăratului!”

7. Și au zis Iosafat către împăratul lui Israil: „Nu este aici vreun proroc al Domnului și vom întreba pre Domnul prin el?”

8. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat: „Este încă un om prin care putem să întrebăm pre Domnul, și eu l-am urât pre el, că nu grăiaște pentru mine bune, ci reale, Mihea, feciorul lui Iemvlăa”. Și au zis Iosafat, împăratul Iudei: „Nu zice așa, împărate!”

9. Și au chemat împăratul lui Israil pre un famen și i-au zis: „Curând să-mi aduceți pre Mihea, feciorul lui Iemvlăa!”

10. Iară împăratul lui Israil și Iosafat, împăratul Iudei, ședea fieștecarele pre scaonul său întrarmați în porțile Samariei, și toți prorocii proceea înaintea lor.

11. Și Sedechiia, feciorul lui Hanaan, și-au făcut șie coarne de fier și au zis: „Acestea zice Domnul: «Cu aceste vei împunge Siriia, până să va sfârși»”.

12. Și toți prorocii proceea așa, zicând: „Suie-te la Rematul Galaadului și bine vei umbla, că va da Domnul în mâinile tale pre împăratul Siriei”.

13. Iară solul carele să dusease să chiiame pre Mihea i-au grăit lui, zicând: „Iată, toți prorocii cu o gură grăiesc bine pentru împăratul, fii, dară, și tu cu cuvintele tale după cuvintele unuia dintru aceștia și grăiaște bine!”

14. Și au zis Mihea: „Viu e Domnul, că orice va grăi Domnul către mine, aceste voiu grăi!”

15. Și au venit la împăratul și au zis lui împăratul: „Mihea, sui-mă-voiu la Rematul Galaadului să dau războiu, au lăsa-mă-voiu?” Și au zis lui: „Suie-te, și bine va da Domnul în mâinile împăratului!”

16. Și au zis lui împăratul: „De câte ori te jur eu pre tine, ca să grăiești către mine adevărul întru numele Domnului?”

17. Și au zis Mihea: „Au nu așa, am văzut pre tot Israilul împrăștiat în munți, ca o turmă fără de păstoriu, și au zis Domnul: «Nu Domnul este acestora Dumnezeu? Să se întorcă fieștecarele cu pace la casa sa!»”

18. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat, împăratul Iudei: „Au nu ț-am zis că nu-mi proceaste acesta mie bune, ci numai reale?”

19. Și au zis Mihea: „Nu așa, nu eu, ascultă cuvântul Domnului, nu așa, văzut-am pre Domnul Dumnezeu lui Israil șezind pre scaonul Său, și toată oastea ceriului sta împrejurul Lui, de-a dreapta Lui și de-a stânga Lui.

20. Și au zis Domnul: «Cine va înșela pre Ahaav, împăratul lui Israil, ca să să suie și să cadă în Rematul Galaadului?» Și au zis acesta așa, și acesta zisă așa.

21. Și au ieșit un duh și au stătut înaintea Domnului și au zis: «Eu îl voiu înșela pre el!» Și au zis către el Domnul: «Cu ce?»

22. Și au zis: «Voiu ieși și voiu fi duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui». Și au zis Domnul: «Înșela-l-vei și-l vei birui, ieși și fă așa».

23. Și, iată, acum au dat duh mincinos Domnul în gura tuturor prorocilor tăi acestora, iară Domnul au grăit asupra ta reale”.

24. Și s-au apropiat Sădechiia, feciorul lui Hanaan, și au lovit pre Mihea preste falcă și au zis: „Carele e duhul Domnului, cel ce au grăit întru tine?”

25. Și au zis Mihea: „Iată, tu vei vedea în zioa aceea, când vei intra în camera camerii, ca să te ascunzi acolo”.

26. Iară împăratul lui Israil au zis: „Prindeți pre Mihea și-l duceți la Amon, mai-marele cetății, și la Ioas, feciorul împăratului.

27. Și le ziceți: «Așa zice împăratul: ‘Puneți pre acesta în temniță, și să mănânce pâne de necaz și să bea apă de năcaz, până mă voiu întoarce cu pace’»”.

28. Și au zis Mihea: „Deaca, întorcându-te, te vei întoarce cu pace, nu au grăit Domnul întru mine”. Și au zis: „Auziți noroadale toate”.

29. Și s-au suit împăratul lui Israil și Iosafat, împăratul Iudei, cu el, la Rematul Galaadului.

30. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat, împăratul Iudei: „Mă voiu acoperi și voiu intra în războiu, și tu îmbracă haina mea”. Și s-au acoperit împăratul lui Israil și au intrat în războiu.

31. Și împăratul Siriei au poruncit celor treizeci și doi mai-mari preste cară, zi-

când: „Nu bateți pre mic sau pre mare, fără numai pre împăratul lui Israil singur!”

32. Și au fost deaca au văzut mai-marii carălor pre Iosafat, împăratul Iudei, au zis: „Împăratul lui Israil easte acesta!” Și l-au încungiurat să-l bată și au strigat Iosafat.

33. Și au fost deaca au văzut mai-marii carălor că nu easte împăratul lui Israil acesta, s-au întors de la el.

34. Și au întins unul arcul bine chipzuid, și au lovit pre împăratul lui Israil întră plumâni și întră piept, și au zis căraușului său: „Întoarce mânil tale și mă scoate din războiu, că m-am rănit!”

35. Și s-au înfrânt războiul în zioa aceea, și împăratul au stătut în car, în preajma Siriei, de dimineața până seara, și piștea sânge din rană în sânul carului și au murit până seara (și au curs sânge din rană până în sânul carului).

36. Și au stătut strigătoriul oștii în tabără, când apunea soarele, zicând: „Fieștecarele în cetatea sa, și fieștecarele în pământul său să se întoarcă.

37. Că au murit împăratul!” Și au venit în Samariia și au îngropat pre împăratul în Samariia.

Sus 21, 19 38. Și au spălat sângele de la car la fântâna Samariei, și au lins porcii și câinii sângele lui, și curvele s-au spălat cu sângele lui după cuvântul Domnului, carele au grăit.

39. Și cealealalte cuvinte a lui Ahaav, și toate câte au făcut, și casa de elefant carea o au făcut, și toate cetățile care au făcut, au nu, iată, aceastea sânt scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

40. Și au adormit Ahaav cu părinții săi, și au împărățit Ohozia, feciorul lui, în locul lui.

41. Iară Iosafat, feciorul lui Asa, au împărățit preste Iuda. În anul al patrulea a lui Ahaav, împăratului lui Israil, au împărățit Iosafat.

42. De treizeci și cinci de ani au fost când au început a împărăți, și doazeci și cinci de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Azuva, fata lui Salai.

43. Și au umblat pre toată calea lui Asa, tătâne-său, nu s-au abătut de la aceea și au făcut ce e drept în ochii Domnului.

44. Însă ceale înalte nu le-au stricat, că norodul jertvea și tămâia întră ceale înalte.

45. Și s-au împăcat Iosafat cu împăratul lui Israil.

46. Și cealealalte cuvinte a lui Iosafat și domniile lui care au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

47. Și pre cei rămași din cei pricăjiți, carii au rămas în zilele lui Asa, tătâne-său, i-au pierdut de pre pământ.

48. Și în Idumea nu era împărat.

49. Și Iosafat au făcut corabii de Tarsis, ca să meargă la Ofar, pentru aur, și nu au mers, că s-au spart corăbiile la Ghesion Gaver.

50. Atunci au zis Ohozia, feciorul lui Ahaav, cătră Iosafat: „Să meargă robii miei cu robii tăi!” Și n-au vrut Iosafat.

51. Și au adormit Iosafat cu părinții săi și s-au îngropat lângă părinții săi în cetatea lui David, tatălui său, și au împărățit Ioram, feciorul lui, în locul lui.

52. Iară Ohozia, feciorul lui Ahaav, au început a împărăți preste Israil în Samaria, în anul al șapteasprăzece a lui Iosafat, împăratul Iudei, Ohozia, feciorul lui Ahaav, au împărățit preste Israil în Samariia doi ani.

53. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului și au umblat pre calea lui Ahaav, tătâne-său, și pre calea Iezavelii, mumei sale, și în păcatele casii lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

54. Și au slujit vaalimilor și s-au închinat lor, și au întărâtat pre Domnul Dumnezeul lui Israil, după toate care s-au făcut înainte de el.

CARTEA ÎMPĂRAȚILOR A PATRA, carea la jidovi să zice A doao a Împăraților

Ohozia, împăratul lui Israil, vrând a întreba pre Vaal despre boala sa, îl ceartă Ilie, zicând că va muri. Care, trimițind doi căpitani cu câte cincizeci de ostași, îi amestuiaste foc din ceriu. Și trimițindu-să a treia, nu s-au ars pentru smereniia sa, s-au pogorât Ilie cu el la Ohozia, care murind, îi urmează Ioram, fratele său.

1. i s-au viclenit (a) Moav întră Israil, după ce au murit Ahaav.
2. Și au căzut Ohozia prin cratiia cea din foișorul lui cel din Samaria și s-au bolnăvit, și au trimis soli și au zis cătră ei: „Meargeți și întrebați

pre Vaal-Musca, dumnezeul Acaronului: «Oare mai scula-mă-voiu din boala mea aceasta?»” Și au mers să-l întreabe pre el.

3. Iară îngerul Domnului au grăit cătră Ilie Tesviteanul, zicând: „Scoală-te și mergi înaintea solilor lui Ohozia, împăratului lui Israil.

1. (a) Îndărăptnicit. N-au vrut să mai fie supus

lui Samariei, și să grăiești cătră ei: «Au pentru că nu easte Dumnezeu în Israil meargeți voi să întrebați pre Vaal-Musca, dumnezeul Acaronului?» Ci nu așa.

4. Că aceastea zice Domnul: «Patul, pre carele te-ai suit, nu te vei pogorî de pre el, că cu moarte vei muri» Și au mers Ilie și au zis cătră ei.

5. Și s-au întors solii la el și au zis cătră ei: „Căci v-ați întors?” Iară ei au zis cătră el:

6. „Un om au ieșit înaintea noastră și au zis cătră noi: «Meargeți și vă întoarceți la împăratul cel ce v-au trimis pre voi și ziceți cătră el: ‘Aceastea zice Domnul: ‘Au pentru că nu easte Dumnezeu în Israil mergi tu a întreba pre Vaal-Musca, dumnezeul Acaronului? Nu așa: patul, pre carele te-ai suit, nu te vei pogorî de pre el, că cu moarte vei muri’»”. Și, întorcându-să, au spus împăratului cum au grăit Ilie.

7. Și le-au zis lor împăratul: „Cum era forma omului carele v-au ieșit voao înainte și au grăit cătră voi cuvintele aceastea?”

8. Iară ei au zis cătră dânsul: „Om păros era și cu curea încins mijlocul lui”. Și au zis: „Ilie Tesviteanul easte acela”.

9. Și au trimis la el pre un căpitan, carele era preste cincizeci de oameni, și pre cei cincizeci de oameni a lui, și s-au suit și au venit la el, și, iată, Ilie ședea pre vârful muntelui și au grăit căpitanul cătră el și au zis: „Omule a lui Dumnezeu, împăratul te-au chemat, pogoară-te!”

10. Și au răspuns Ilie și au zis cătră căpitan: „Și de sânt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoară foc din ceriu și să te mânce pre tine și pre cei cincizeci ai tăi”. Și s-au pogorât foc din ceriu și l-au mâncat pre el și pre cei cincizeci ai lui.

11. Și au adaos împăratul și au trimis la el pre alt căpitan și pre cei cincizeci a lui, și s-au suit și au grăit căpitanul cătră el și au zis: „Omule a lui Dumnezeu, aceastea zice împăratul: «Curând te pogoară!»”

12. Și au răspuns Ilie, și au grăit cătră el și au zis: „De sânt eu omul lui Dumnezeu, să se pogoară foc din ceriu și să te mânce pre tine și pre cei cincizeci ai tăi”. Și s-au pogorât foc din ceriu, și l-au mâncat pre el și pre cei cincizeci ai lui.

13. Și au adaos împăratul încă a trimite un căpitan și cincizeci de oameni a lui, și au venit al treilea căpitan la el, și au îngenunchiat înaintea lui Ilie și s-au rugat lui, și au grăit cătră el și au zis: „Omule a lui Dumnezeu, cinstească-să sufletul meu și sufletele robilor tăi, acestor cincizeci, întru ochii tăi.

14. Iată, s-au pogorât foc din ceriu și au mâncat pre cei doi căpitani dintâiu și pre cei cincizeci ai lor, și acum cinsteas-

că-să sufletele robilor tăi întru ochii tăi!”

15. Și au grăit îngerul Domnului cătră Ilie și au zis: „Pogoară-te cu el, nu te teame de fața lor!” Și s-au sculat Ilie și s-au pogorât cu el la împăratul.

16. Și au grăit cătră el și au zis: „Aceastea zice Domnul: «Căci ai trimis soli să întreabe pre Vaal-Musca, dumnezeul Acaronului, ca cum n-ar fi Dumnezeu în Israil să întrebi cuvântul Lui, pentru aceea, patul pre carele te-ai suit nu te vei pogorî de pre el, că cu moarte vei muri!»”

17. Și au murit după cuvântul Domnului, carele au grăit Ilie, și au împărătit Ioram, fratele lui Ohozia, în locul lui, că Ohozia nu avea fecior, în anul al doilea a lui Ioram, feciorului lui Iosafat, împăratului Iudei.

18. Iară cealealalte cuvinte a lui Ohozia, câte au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

19. Și Ioram, feciorul lui Ahaav, au împărătit preste Israil în Samariia doisprăzece ani, în anul optsprăzece a împărăției lui Iosafat, împăratului Iudei, și au făcut ce e rău înaintea Domnului, însă nu ca frații lui, nici ca mumă-sa.

20. Și au depărtat stâlpii lui Vaal, carii i-au făcut tatăl său, și i-au zdrobit, însă de păcatele casii lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, s-au lipit, nu s-au depărtat de la eale, și s-au mâniat cu iuțime Domnul pre casa lui Ahaav.

CAP 2

Eliseu, nedespărțindu-să de Ilie, treace Iordanul. Și răpindu-să Ilie la ceriu cu car de foc, a aceluiași duh îndoit, îl ia Eliseu și, cu cojocul lui Ilie iarăși despărțind apa Iordanului, treace pre uscat. Ilie, cercându-să, nu să află. Eliseu, puind sare, să vindecă sterpiciunea apelor și a pământului Ierihonului. Doao ursoi sparg patruzeci și doi de prunci, carii hulea pre Elisei.

1. i au fost, când au vrut Domnul să înalță pre Ilie cu vifor mare, ca spre ceriu au mers Ilie și Eliseu la Galgala.

2. Și au zis Ilie cătră Eliseu: „Șezi aici, că Domnul m-au trimis până la Vetil”. Și au zis Eliseu: „Viu e Domnul și viu e sufletul tău, de te voiu lăsa pre tine”.

3. Și au venit la Vetil, și au venit fiii prorocilor cei din Vetil la Eliseu și au zis cătră el: „Știi că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău?” Și au zis: „Și eu am cunoscut, tăceți!”

4. Și au zis Ilie lui Eliseu: „Șezi aici, că Domnul m-au trimis la Ierihon”. Și au zis Eliseu: „Viu e Domnul și viu e sufletul tău, de te voiu lăsa!”

5. Și au venit la Ierihon și s-au apropiat fiii prorocilor cei din Ierihon la

Eliseiu, și au zis cătră el: „Știi că ia astăzi Domnul pre domnul tău deasupra capului tău?” Și au zis: „Și eu am cunoscut, tăceți!”

6. Și au zis Ilie lui: „Șezi aici, că Domnul m-au trimis până la Iordan!” Și au zis Eliseiu: „Viu e Domnul și viu e sufletul tău, de te voiu lăsa”. Și au mers amândoi.

7. Și cincizeci de oameni din feciorii prorocilor au venit și au stătut în preajmă de departe, iară ei amândoi au stătut lângă Iordan.

8. Și au luat Ilie cojocul său și l-au învățit, și au lovit cu dânsul apa, și s-au împărțit apa încoace și încoalea, și au trecut amândoi în pustie.

9. Și au fost deaca au trecut ei, au zis Ilie lui Eliseiu: „Ceare ce vei să-ți fac mai înainte de ce mă voiu lua de la tine”. Și au zis Eliseiu: „Să fie duhul carele easte în tine îndoit întru mine”.

10. Și au zis Ilie: „Greu lucru ceruși, însă de mă vei vedea, când mă voiu lua de la tine, va fi ție așa, iară de nu mă vei vedea, nu va fi”.

11. Și au fost când mergea ei și vorbea, iată, un car de foc și cai de foc au despărțit pre amândoi,* și s-au luat Ilie cu vifor mare, ca spre ceriu.

*Sira.
48, 12

1 Maca.
2, 58

12. Și Eliseiu privea și striga: „Părinte, părinte, carul lui Israil și călărașul lui!” Și mai mult nu l-au văzut pre el, și s-au apucat Eliseiu de hainele sale și le-au rupt în doao.

13. Și au luat cojocul lui Ilie, carele căzusă deasupra lui Eliseiu.

14. Și s-au întors Eliseiu și au stătut pre țăr-murile Iordanului, și au luat cojocul lui Ilie, carele căzusă deasupra lui, și au lovit apa, și nu s-au despărțit și au zis: „Unde easte Dum-nezeul lui Ilie, încă și acum?” Și au lovit apa a doao oară, și s-au împărțit apele încoace și încoalea, și au trecut Eliseiu pre uscat.

15. Și l-au văzut pre el feciorii prorocilor cei din Ierihon, din preajmă, și au zis: „Odi-hnit-au duhul lui Ilie preste Eliseiu. Și au venit înaintea lui Eliseiu și s-au închinat lui până la pământ.

16. Și au zis cătră el: „Iată, cu slugile tale sânt cincizeci de bărbați, fiii puterii, să meargă să caute pre domnul tău, ca nu cumva să-l fie rădicat Duhul Domnului și să-l fie aruncat în Iordan, sau într-un munte, sau într-un deal”. Și au zis Eliseiu: „Nu trimiteți!”

17. Și l-au silit pre el, până ce să rușina, și au zis: „Trimiteți!” Și au trimis cincizeci de oameni, și l-au căutat trei zile și nu l-au aflat.

18. Și s-au întors la el și el ședea în Ierihon, și au zis Eliseiu: „Au nu v-am zis voao să nu trimiteți?”

19. Și au zis oamenii cetății cătră Eli-

seiu: „Iată, lăcuința cetății easte bună, precum tu, doamne, vezi, dară, apele sânt reale și pământul sterp!”

20. Și au zis Eliseiu: „Aduceți-mi o vadră noao și puneți într-însa sare!”

21. Și au luat și i-au adus lui, și au ieșit Eliseiu la izvoarele apelor, și au aruncat acolo sarea și au zis: „Așa grăiaște Domnul: «Vindecat-am apele aceastea, și nu va mai fi de acum înainte moarte aici, nici sterpiciune»”.

22. Și s-au vindecat apele până în zioa aceasta, după cuvântul carele au grăit Eliseiu.

23. Și s-au suit de acolo în Vetil, iară când să suia pre cale, niște prunci mici au ieșit din cetate și-l batjocorea pre el, zicând: „Suie-te, pleșugule, suie-te, pleșugule!”

24. Și uitându-să îndărăpt, i-au văzut pre ei și i-au blăstămat în numele Domnului, și, iată, ieșiră doao ursoaie din pădure și sparseră dintru ei patruzeci și doi de prunci.

25. Și au mers de acolo în Muntele Carmi-lului, și de acolo s-au întors în Samariia.

CAP 3

Pentru că împăratul lui Moav au rupt legătura carea avea cu împărații lui Israil, să suie asupra lui, împăratul lui Israil, împăratul Iudei și împăratul Edomului, căroră, mai murind de seate, prin Eliseiu le făgăduiaște Domnul apă fără vânt și fără de ploaie, și biruință asupra lui Moav, care jârtvind pre zid pre fiul său cel întâiu născut, conteneaste răsipirea cetății.

1. i Ioram, feciorul lui Ahaav, au împărățit preste Israil în Samariia în anul a optsprăzeace a lui Iosafat, împăratului Iudei, și au împărățit doisprăzeace ani.

2. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, însă nu ca tatăl său, nici ca mumă-sa, și au depărțat stâlpii lui Vaal, carii i-au făcut tatăl său.

3. Însă de păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, s-au lipit, nu s-au depărțat de la eale.

4. Iară Mosa, împăratul Moavului, era Nochid, și întorcea (a) împăratului lui Israil cu rădicata o sută de mii de miei și o sută de mii de berbeci cu lână.

5. Și au fost după ce au murit Ahaav, s-au viclenit împăratul Moavului întru împăratul lui Israil.

6. Și au ieșit împăratul Ioram în zioa aceea din Samariia și au numărat pre Israil.

7. Și au mers și au trimis la Iosafat, împăratul Iudei, zicând: „Împăratul Moavului au viclenit întru mine, au merge-vei cu mine asupra Moavului la războiu?” Și au zis: „Sui-mă-voiu, cum sânt eu, așa ești și tu, cum e norodul meu, așa și norodul tău, cum sânt caii miei, așa și caii tăi”.

8. Și au zis: „Pre carea cale mă voiu sui?” Și au zis: „Pre calea pustiei Edomului”.

9. Și au mers împăratul lui Israil și

4. (a) Adecă: da dare.

împăratul Iudei și împăratul Edomului, și au încungiurat cale de șapte zile, și nu era apă pentru tabără, nici pentru dobitoacele ceale ce era cu ei.

10. Și au zis slugilor sale împăratul lui Israil: „O, căci au chemat Dumnezeu pre tustrei împărații aceștia, să-i dea pre ei în mâna lui Moav!”

11. Și au zis Iosafat cătră el: „Au nu easte aici vreun proroc de al Domnului? Și vom întreba pre Domnul prin el?” Și au răspuns unul din slugile împăratului lui Israil și au zis: „Aici e Eliseiu, feciorul lui Safat, carele turna apă pre mâinile lui Ilie”.

12. Și au zis Iosafat: „Easte la el cuvântul Domnului?” Și s-au pogorât la el împăratul lui Israil și Iosafat, împăratul Iudei, și împăratul Edomului.

13. Și au zis Eliseiu cătră împăratul lui Israil: „Ce e mie și ție? Mergi la prorocii tătâne-tău și la prorocii mâne-ta!” Și i-au zis lui împăratul lui Israil: „Au, doară, au chemat Domnul pre tustrei împărații aceștia, ca să-i dea pre ei în mâinile lui Moav?”

14. Și au zis Eliseiu: „Viu e Domnul puterilor, Căruia stau înainte, că de nu aş lua eu fața lui Iosafat, împăratului Iudei, nu aş fi căutat spre tine și nu te-aş fi văzut.

15. Iară acum aduceți-mi un cântăreț!” Și au fost când cânta cântărețul, s-au făcut preste el mâna Domnului.

16. Și au zis: „Aceasta zice Domnul: «Faceți în valea aceasta gropi, gropi!»

17. Că acestea zice Domnul: «Nu veți vedea vânt, nici veți vedea ploaie, și valea aceasta să va umplea de apă, și veți bea voi și taberile voastre și dobitoacele voastre».

18. Și ușor e aceasta întru ochii Domnului, și va da pre Moav în mâinile voastre.

19. Și veți bate toată cetatea tare și toată cetatea aleasă, și tot lemnul bun veți oborî și toate izvoarele apei le veți astupa, și toată partea bună o veți strica cu pietri”.

20. Și au fost dimineață când să suia jertva, și, iată, ape vinea de pre calea Edomului și s-au umplut pământul de apă.

21. Și tot Moavul au auzit că s-au suit acei trei împărați, ca să-i bată pre ei, și s-au strâns de pretutindinea încinși cu brâu, și în sus, și au stătut la hotar.

22. Și au mânecat de dimineață, și au răsărit soarele preste ape și au văzut Moav din preajmă apele roșii ca sângele.

23. Și au zis: „Sânge de sabie e acesta, bătutu-s-au împărații și au lovit om pre de aproapele său, și acum la prăzi lui Moav!”

24. Și au intrat în tabăra lui Israil, și Israil s-au sculat și au bătut pre Moav, și au fugit de la fața lor, și au intrat, mergând și bătând pre Moav.

25. Și cetățile le-au stricat, și preste

toată partea bună au aruncat fieștecarele om piasa sa și o au umplut, și tot izvorul apei au astupat, și tot lemnul bun au oborât, până ce au lăsat pietrile zidului surpate și au încungiurat prăștiașii și o au bătut pre ea.

26. Și au văzut împăratul Moavului că s-au întărit preste el război și au luat cu sine șapte sute de oameni cu sabiile scoase, ca să taie asupra împăratului Edomului, și n-au putut.

27. Și au luat pre feciorul său, cel întâiu născut, pre carele-l puseasă împărat în locul său, și l-au adus pre el ardere de tot pre zid și au părut foarte rău lui Israil, și rădicându-să de la dânsul, s-au întors în pământul său.

CAP 4

Văduvei ceii împresurate cu deatorii îi înmulțeaste Eliseiu untdelemn să se plătească de deatori; pre fiul somaniteancii, pre carele îl vestisă ei, din morți îl deșteaptă și, turnând făină preste fiertură, i-au luat amărăciunea; și cu puținele pâini pre mulți au săturat.

1. i o muiare din fiii prorocilor striga cătră Eliseiu, zicând: „Robul tău, bărbatul meu, au murit, și tu ai cunoscut că robul tău era om cu frica lui Dumnezeu, și deatornicul au venit să ia pre amândoi fiii miei, să-i fie lui robi”.

2. Și au zis cătră ea Eliseiu: „Ce să-ți fac? Spune-mi ce ai în casă?” Iară ea au zis: „Nu are roaba ta nimica în casă, fără numai puțin untdelemn, cu care să mă ung”.

3. Și au zis cătră ea: „Mergi și ceare ție vase din afară de la toți vecinii tăi, deșerte, nu puține.

4. Și întră și închide ușa preste tine și preste fiii tăi, și toarnă în vasele acestea, și ce să va umplea vei lua”.

5. Și s-au dus de la el și au făcut așa, și au închis ușa preste sine și preste fiii săi, și ei apropiia vasăle cătră ea, și ea turna.

6. Și au fost deaca s-au umplut vasăle, au zis cătră fiii săi: „Mai apropiiați cătră mine vase!” Iară ei au zis ei: „Nu mai easte încă vas”. Și au stătut untdelemn.

7. Și au venit și au spus omului lui Dumnezeu, și au zis Eliseiu: „Mergi și vinde untdelemn și plăteaste cametele tale, iară tu și fiii tăi veți trăi cu celalalt untdelemn, ce va rămânea”.

8. Și s-au făcut ziuo și au trecut Eliseiu la Soman, și era acolo o muiare mare și l-au oprit pre el să mănânce pâine; și să abătea el de multe ori acolo și intra de mânca pâine.

9. Și au zis muiarea cătră bărbatul său: „Iată, am cunoscut că om sfânt a lui Dumnezeu easte acesta, carele treace pre la noi pururea.

10. Să-i facem lui un foișor mic, și

să-i punem lui acolo pat și masă și scaon și sfeajnic, și va fi când va vrea să între el la noi, să va abate acolo”.

11. Și au fost într-o zi și au intrat acolo, și s-au abătut în foisor și au dormit acolo.

12. Și au zis către Ghiezi, sluga sa: „Chiamă la mine pre somaniteanca aceasta!” Și o au chemat și au stătut ea înaintea lui.

13. Și au zis lui: „Zi către dânsa: «Iată, ai gătit noao toată gătirea aceasta, ce vei să-ți fac ție? Au, doară, tu ai cuvânt către împăratul sau către domnul puterii?” Iară ea au zis: „Întră norodul meu eu lăcuiesc, odihnindu-mă”.

14. Și au zis către Ghiezi: „Dar ce să cade să-i fac ei?” Și au zis Ghiezi, sluga lui: „Mai ales, fiu nu are ea și bărbatul ei easte bătrân”.

15. Și au zis: „Cheamă-o pre ea”. Și o au chemat și au stătut la ușe, și au zis Eliseiu către dânsa:

16. „În vreamea aceasta și în ceasul acesta, fiind tu vie, vei zemisli fiu”. Iară ea au zis: „Nu, domnul meu, omul lui Dumnezeu, nu amăgi pre roaba ta!”

17. Și au luat muiarea în pânțece și au născut fiu în vreamea aceea și în ceasul acela, precum i-au zis ei Eliseiu.

18. Și au crescut pruncul, și au fost când au ieșit pruncul către tatăl său la săcerători, au zis către tatăl său:

19. „Capul meu, capul meu!” Și au zis către slugă: „Du-l la mumă-sa!”

20. Și l-au dus la mumă-sa și au adormit pre genunchele ei până la amiazăzi, și au murit.

21. Și l-au suit pre el în foisor și l-au pus pre patul omului lui Dumnezeu, și au încuiat casa și au ieșit, și au chemat pre bărbatul său și au zis:

22. „Trimite-mi o slugă și o asină, și voiu alerga la omul lui Dumnezeu și mă voiu întoarce”.

23. Iară bărbatul ei au zis: „Pentru ce să mergi la dânsul astăzi, nici fiind lună noao, nici sâmbătă?” Iară ea au zis: „Pace!”

24. Și au pus șeaoa pre asină și au zis către sluga sa: „Pasă, și umblă, nu zăbovi a încăleca, precum zic ție: «Vino!». Și vei merge și vei sosi la omul lui Dumnezeu, în Muntele Carmilului”.

25. Și au mers și au sosit la omul lui Dumnezeu în Muntele Carmilului, și au fost, deaca o au văzut pre ea Eliseiu venind, au zis către Ghiezi, sluga sa: „Iată, somaniteanca.

26. Aleargă acum întru întâmpinarea ei și să-i zici ei: «Pace e ție?» Și au alergat întru întâmpinarea ei și au zis ei: „Pace e ție? Pace e bărbatului tău? Pace e pruncului?” Iară ea au zis: „Pace”.

27. Și au venit la Eliseiu, în munte, și s-au apucat de picioarele lui, și s-au apro-

piat Ghiezi, ca să o dea în laturi, și au zis Eliseiu: „Lasă-o pre ea, că sufletul ei întristat easte într-însa, și Domnul au ascuns de mine, și nu mi-au spus”.

28. Și au zis ea: „Au, doară, am cerut fiu de la domnul meu? Că am zis: «Nu amăgi pre mine!»” Și au zis Eliseiu lui Ghiezi: „Încinge mijlocul tău și ia toiagul meu în mâna ta, și mergi.

29. Și de vei afla vreun om, să nu-l blagoslovești pre el, și de te va blagoslovi pre tine om, să nu-i răspunzi lui, și să pui toiagul meu preste fața pruncului”.

30. Și au zis muma pruncului: „Viu e Domnul și viu e sufletul tău, de te voiu lăsa”. Și s-au sculat Eliseiu și au mers după dânsa.

31. Iară Ghiezi au mers mai înainte de ei și au pus toiagul lui pre fața pruncului, și n-au fost glas, nici auzire, și s-au întors întru întâmpinarea lui și i-au spus lui, zicând: „Nu s-au sculat pruncul”.

32. Și au intrat Eliseiu în casă, și, iată, pruncul era pus mort pre patul lui.

33. Și au intrat Eliseiu în casă, și au încuiat ușa după ei amândoi și s-au rugat Domnului.

34. Și s-au suit și s-au culcat pre prunc, și și-au pus gura sa pre gura lui, și ochii săi preste ochii lui, și mâinile sale preste mâinile lui, și s-au plecat preste dânsul, și s-au încălzit trupul pruncului.

35. Și s-au întors și au umblat prin casă încoace și încoala, și s-au suit și s-au culcat preste prunc până de șapte ori, și au deschis pruncul ochii săi.

36. Și au strigat Eliseiu către Ghiezi și au zis: „Chiamă pre somaniteanca aceasta!” Și o au chemat pre ea, și au intrat la dânsul și au zis Eliseiu: „Ia-ți pre fiul tău”.

37. Și au intrat muiarea și au căzut la picioarele lui, și s-au închinat lui până la pământ, și și-au luat pre fiul său și au ieșit.

38. Și Eliseiu s-au întors în Galgala, și foamete era pre pământ, și fiii prorocilor ședea înaintea lui, și au zis Eliseiu slugii sale: „Pune căldarea cea mare și fiiarbe fiertură fiilor prorocilor!”

39. Și au ieșit în țarină să culeagă ariot (a) și au aflat în țarină o viță sălbatecă, și au cules din ea curcubețele sălbatece, plină haina sa, și au venit și le-au pus în căldarea cea cu fiertură, că n-au știut.

40. Și au turnat oamenilor să mănca, și au fost când mânca ei din fiertură și, iată, au strigat și au zis: „Moartea e în căldare, omule a lui Dumnezeu!” Și n-au putut să mănânce.

41. Și au zis: „Luați făină și puneți în căldare!” Și au zis Eliseiu către Ghiezi, sluga sa: „Toarnă norodului să mănânce!” Și nu

39. (a) Adecă: verdețuri.

au mai fost nimica rău în căldare.

42. Și venind un om din Vetarisa, au adus la omul lui Dumnezeu, din pârga roadelor, doaozeci de pâni de orz și legătură de smochine în traista sa, și au zis: „Dați-le norodului să mănânce!”

43. Și au zis sluga lui: „Ce voiu da acestea la o sută de oameni?” Și au zis: „Dă norodului să mănânce, că acestea zice Domnul: «Mânca-v-or și va rămânea»”.

44. Și au mâncat și au rămas, după cuvântul Domnului.

CAP 5

Împăratul lui Israil își rumpe hainele sale pentru că ziseasă împăratul Asiri[i] să vindece pre Neeman de lepră, pre care îl curăță Eliseiu cu spălarea de șapte ori în Iordan, carea să lipeaște de Ghiezi, pentru darurile care au luat de la Neeman.

1. i Neeman, domnul puterii Siriei, era om mare înaintea domnului său și minunat la față, că printr-însul au dat Domnul mântuire Siriei, și omul acesta era tare cu putearea, ci lepros.

2. Și când ieșisă din Siria tâlhari, au robat din pământul lui Israil o fecioară mică, carea era înaintea muierii lui Neeman.

3. Și aceasta au zis cătră dânsa: „De ar fi domnul meu înaintea prorocului lui Dumnezeu, celui din Samariia, atunci l-ar curăți pre el de lepra sa”.

4. Și au intrat și au spus domnului său și au zis: „Așa și așa au grăit fata cea din pământul lui Israil”.

5. Și au zis împăratul Siriei cătră Neeman: „Vino, întră înlontru și voiu trimite carte la împăratul lui Israil!” Și s-au dus și au luat în mâinile sale zece talanți de argint și șease mii de galbini de aur și zece rânduri de haine.

6. Și au adus cartea la împăratul lui Israil, zicând: „Și acum, deaca va veni cartea aceasta la tine, iată, am trimis la tine pre Neeman, sluga mea, să-l vindeci pre el de lepra lui”.

7. Și au fost, deaca au cetit împăratul lui Israil cartea, au rumpt hainele sale și au zis: „Au Dumnezeu sânt eu, să omor au să înviez, de trimite la mine acesta om, ca să-l curăț de lepra lui? Cunoașteți, dară, și vedeți că prilej cearcă acesta asupra mea”.

8. Și au fost deaca au auzit Eliseiu, omul lui Dumnezeu, că împăratul lui Israil și-au rumpt hainele sale, au trimis la împăratul lui Israil, zicând: „Pentru ce ți-ai rumpt hainele tale? Vie la mine Neeman și va cunoaște că easte proroc în Israil”.

9. Și au venit Neeman cu căruțe și cu călăreți, și au stătut la ușa casii lui Eliseiu.

10. Și au trimis Eliseiu cătră dânsul un vestitoriu, zicând: „Mergi de te spală în Iordan de șapte ori și să va însănătoșea trupul tău, și să va curăți”.

11. Și s-au mâniat Neeman, și s-au dus și au zis: „Iată, ziceam că va ieși la mine, și va sta și va chema numele Domnului Dumnezeului său, și va pune mâna sa preste loc și va vindeca lepra.

12. Au, doară, nu sânt mai bune Avana și Farfar, apele Damascului, decât Iordanul și decât toate apele lui Israil? Au nu voiu merge și mă voiu spăla într-însele, și mă voiu curăți?” Și s-au întors, și s-au dus cu mânie.

13. Și s-au apropiat slugile lui și i-au zis lui: „Doamne, de ți-ar fi grăit ție prorocul un cuvânt mare, au, doară, nu l-ai fi făcut, dară cu cât mai vârtos că ți-au zis ție: «Spală-te și te curățește?»”

14.* Și s-au pogorât Neeman și s-au afundat în Iordan de șapte ori, după zisa lui Eliseiu, și s-au prefăcut trupul lui ca trupul unui prunc mic și s-au curățit. *Luca 4, 27

15. Și s-au întors el la Eliseiu și toată tabăra lui, și au venit și au stătut înaintea lui, și au zis: „Iată, am cunoscut că nu easte Dumnezeu în tot pământul, fără numai în Israil, și acum ia mulțămită de la robul tău”.

16. Și au zis Eliseiu: „Viu e Domnul, înaintea Căruia stau, de voiu lua”. Și l-au silit să ia, și nu au vrut.

17. Și au zis Neeman: „Deaca nu, să se dea robului tău povară de pământ (a) de o părechie de mușcoi, că mai mult nu va face robul tău ardere de tot și jertve la alți dumnezei, fără numai Domnului sângur.

18. Pentru cuvântul acesta, să iarte Domnul robului tău, când va intra domnul meu în casa lui Reman ca să se închine acolo, și el să va răzâma pre mâna mea, și mă voiu închina în casa lui Reman, când să va închina el în casa lui Reman, să iarte, dară, Domnul pre robul tău pentru cuvântul acesta”.

19. Și au zis Eliseiu cătră Neeman: „Mergi în pace!” Și s-au dus de la el în Havrata pământului.

20. Și au zis Ghiezi, sluga lui Eliseiu, omului lui Dumnezeu: „Iată, au lăsat domnul meu pre Neeman, sirul acesta, de s-au dus, și nu au luat din mâna lui nimica de ceale ce au adus, viu e Domnul, că voiu alerga după el și voiu lua de la el ceva”.

21. Și au alergat Ghiezi după Neeman, și l-au văzut pre el Neeman alergând dindărăptul său și s-au pogorât din car înaintea lui și au zis: „Pace e?”

22. Și au zis Ghiezi: „Pace. Domnul meu m-au trimis, zicând: «Iată, acum au venit la mine doi feciori din muntele lui Efraim, din fiii prorocilor, deci dă-le lor un talant de argint și doao rânduri de haine»”.

23. Și au zis Neeman: „Bine easte, ia doi talanți de argint!” Și l-au silit pre el, și au luat doi talanți de argint în doi saci, și doao rânduri de haine, și le-au pus pre doao slugi ale sale și le-au dus

7. (a) În cea veachie să află și acestea: și tu îmi vei da din pământul roșiatic.

înaintea lui.

24. Și au venit într-o întunecare și le-au luat din mâinile lor și le-au pus în casă, și au slobozit pre oamenii aceia și s-au dus.

25. După aceea, el a intrat și a stătut înaintea domnului său, și a zis către el Eliseiu: „De unde vii, Ghiezi?” Și a zis Ghiezi: „Nu au umblat sluga ta încoace și încolo”.

26. Și a zis către el Eliseiu: „Au nu au mers inima mea cu tine când au întors omul din carul său înaintea ta, și acum ai luat argintul, și acum ai luat hainele, să cumperi cu eale grădini și maslineturi, și vii și oi și boi, și slugi și slujnice.

27. Și lepra lui Neeman să va lipi de tine și de sămânța ta, în veac”. Și a ieșit de la fața lui, lepros ca zăpada.

CAP 6

Eliseiu face de înoată fierul securii, și pre ostașii împăratului Asirili ca pre niște orbi îi povățuiaște în Samariia, carii îl cerca să-l prinză pentru că descoperisă tainele împăratului Asiriei către împăratul lui Israil; și apoi asirii, încungiuurând Samariia, maicele își mânca pruncii pentru foamea, pentru aceea poruncește împăratul să se omoară Eliseiu.

1. i au zis fiii prorocilor către Eliseiu: „Iată, locul într-o care noi lăcuim înaintea ta ne easte strâmpnt.

2. Să meargem până la Iordan și să luom de acolo fieștecarele o grindă, și să ne facem acolo lăcașuri”. Și a zis: „Meargeți!”

3. Și a zis unul dintr-înșii: „Fă bine, vino și tu cu robii tăi!” Și a zis Eliseiu: „Eu voiu merge”.

4. Și a mers cu ei, și a venit la Iordan și a tăiat leamne.

5. Și, iată, unul răsturnând grinda, și săcurea, sărind din codoriște, au căzut în apă și au strigat: „O, doamne, și aceasta împrumut o am fost luat”.

6. Și a zis omul lui Dumnezeu: „Unde au căzut?” Și i-au arătat lui locul, și a tăiat un lemn și l-au aruncat acolo, și a înotat pre el săcurea.

7. Și a zis: „Tinde-te și o ia!” Și a întins mâna sa și o a luat.

8. Și împăratul Siriei să războia asupra lui Israil și a făcut sfat cu slugile sale, zicând: „În locul oarecarele Elmoni voiu tăbări”.

9. Și a trimis Eliseiu la împăratul lui Israil, zicând: „Păzește, ca să nu treci prin locul acesta, că acolo Siria easte ascunsă”.

10. Și a trimis împăratul lui Israil la locul carele i-au zis lui Eliseiu și s-au păzit de acolo nu o dată, au de doao ori.

11. Și s-au turburat sufletul împăratului Siriei pentru cuvântul acesta, și a chemat pre slugile sale și a zis către ei:

„Nu-mi veți spune cine mă vinde la împăratul lui Israil?”

12. Și a zis unul din slugile lui: „Nu, doamne al meu, împărate, ci prorocul Eliseiu, carele easte în Israil, spune împăratului lui Israil toate cuvintele care le grăiești în camera așternutului tău”.

13. Și a zis: „Meargeți și vedeți unde easte el, și voiu trimite și-l voiu prinde pre el”. Și i spusără lui, zicând: „Iată, în Dotaim”.

14. Și a trimis acolo călăreți și cară și puteare grea, și a venit noaptea și a încungiuurat cetatea.

15. Și s-au sculat de dimineață sluga lui Eliseiu și a ieșit, și, iată, cetatea era încungiuurată de oaste și de cai și de cară, și a zis sluga către el: „O, doamne, ce vom face?”

16. Și a zis Eliseiu: „Nu te teame, că mai mulți sânt cu noi, decât cu ei”.

17. Și s-au rugat Eliseiu și a zis: „Doamne, deșchide ochii slugii, să vază!” Și a deșchis Domnul ochii lui și a văzut, și, iată, muntele era plin de cai și de cară de foc împregiurul lui Eliseiu.

18. Și s-au pogorât către el, iară Eliseiu s-au rugat către Domnul și a zis: „Bate neamul acesta cu orbire!” Și i-au bătut pre ei cu orbire, după cuvântul lui Eliseiu.

19. Și a zis către ei Eliseiu: „Nu e aceasta cetatea și nu e aceasta calea, veniți după mine și voiu duce eu pre voi la omul carele căutați”. Și i-au dus pre ei în Samariia.

20. Și a fost după ce au intrat în Samariia, au zis Eliseiu: „Deșchide, Doamne, ochii lor să vază!” Și a deșchis Domnul ochii lor și a văzut, și, iată, era în mijlocul Samariei.

21. Și a zis împăratul lui Israil către Eliseiu, deaca i-au văzut pre ei: „Au bătând, bate-i-voiu, părinte?”

22. Și a zis Eliseiu „Nu-i bate, că nu i-ai prins cu sabiia ta și cu arcul tău, ca să-i bați, ci pune pâine și apă înaintea lor, să mănânce și să bea, și să se ducă la domnul lor”.

23. Și le-au pus lor mâncare multă, și au mâncat și au beut, și au slobozit pre ei și s-au dus la domnul lor, și n-au mai adaos încă tâlharii Siriei a veni în pământul lui Israil.

24. Și a fost după aceasta, au adunat fiul lui Ader, împăratul Sirii[i], toată tabăra sa, și s-au suit și au șezut împregiurul Samariei.

25. Și s-au făcut foamete mare în Samariia, și, iată, atâta au șezut împregiurul ei, până ce au ajuns capul de asin cu cincizeci de sicli de arginți, și a patra parte de cav de găinaț de porumb, cu cinci sicli de arginți.

26. Și când mergea împăratul lui Israil pre zid, au strigat o muiare către el,

zicând: „Mântuiaște-mă, doamne, împărate!”

27. Și i-au zis ei împăratul: „Deaca nu te mântuiaște Domnul, cum te voiu mântui eu, din arie, au din teasc?”

28. Și i-au zis ei împăratul: „Ce easte ție?” Și au zis: „Muiarea aceasta au zis cătră mine: «Dă pre fiiul tău, și-l vom mânca pre el astăzi, și pre fiiul meu îl vom mânca mâne»».

29. Și am fript pre fiiul meu și l-am mâncat, și am zis cătră ea în zioa a doao: «Dă pre fiiul tău să-l mâncăm». Și ea au ascuns pre fiiul său”.

30. Și au fost deaca au auzit împăratul lui Israil cuvintele muierii, și-au rupt hainele sale mergând pre zid, și au văzut norodul sacul pre trupul lui, dinlăuntru.

31. Și au zis împăratul: „Aceastea să facă mie Dumnezeu și aceastea să-mi adaogă, de va sta capul lui Eliseiu, fiiului lui Safat, preste el astăzi!”

32. Iară Eliseiu ședea în casa sa și bătrânii ședea cu el, și împăratul au trimis un om înaintea feații sale, și mai înainte de ce au venit solul acela la Eliseiu, au zis Eliseiu cătră bătrâni: „Au nu știți că au trimis feciorul ucigașului aici să-mi taie capul meu? Vedeți, când va veni trimisul acela, închideți ușa și-l năcăjiți pre el la ușe, iată, nu sunetul picioarelor domnului lui după el easte?”

33. Încă grăind el, iată, și trimisul s-au pogorât la el și au zis: „Iată, răutatea aceasta de la Domnul easte, ce voiu mai aștepta de la Domnul?”

CAP 7

Eliseiu înainte vestește ieftinătate de grâu, carea patru leproși o vestesc în Samariia, că asirii, spăimântați fiind de la Domnul, lăsând toate, fug. Iară cel ce era al treilea după împăratul, necrezând cuvântul lui Eliseiu, să calcă de norod în poartă.

1. i au zis Eliseiu: „Ascultați cuvântul Domnului, aceastea zice Domnul: «Mâne, în ceasul acesta, măsura de făină de grâu va fi cu un siclu în porțile Samariei»”.

2. Și au răspuns cel ce era al treilea după împăratul, pre a căruia mână să răzâma împăratul, cătră Eliseiu, și au zis: „Iată, de va face Domnul jghiiaburi în ceriu, nu va fi cuvântul acesta?” Și Eliseiu au zis: „Iată, tu vei vedea cu ochii tăi, și de acolo nu vei mânca”.

3. Și era patru oameni leproși la poarta cetății, și au zis om cătră deaproapele său: „Ce ședem noi aici, până vom muri?”

4. De vom zice să intrăm în cetate, foametea e în cetate, vom muri acolo, și de vom ședea aici, iară vom muri. Deci, acum veniți și să cădem la tabăra Siriei, doară ne vor lăsa vii și vom trăi, iară de ne vor omorî, vom muri”.

5. Și s-au sculat când era încă întunea-

CAP 6 ȘI 7

rec, ca să între în tabăra Siriei, și au venit la o parte a taberii Siriei, și, iată, nici un om nu era acolo.

6. Că Domnul au fost făcut ca să auză tabăra Siriei sunet de cară și sunet de cai și sunet de puteare mare, și au zis om cătră deaproapele său: „Acum, cu plată au tocmit asupra noastră împăratul lui Israil pre împărații heteilor și pre împărații Eghiptului, ca să vie asupra noastră”.

7. Și s-au sculat și au fugit, fiind încă întunearec, și și-au lăsat corturile sale și caii săi și asinii lor în tabără, cum era, și au fugit, ca să-și mântuiască sufletul său.

8. Și au intrat leproșii aceștia până la o parte de tabără, și au intrat într-un cort, și au mâncat și au beut, și au luat de acolo argint și aur și haine, și s-au dus și le-au ascuns, și s-au întors și au intrat într-alt cort, și au luat și de acolo, și s-au dus și le-au ascuns.

9. Și au zis om cătră deaproapele său: „Să nu facem noi așa: zioa aceasta zi de bună vestire easte, și noi de vom tăcea și vom lăsa până la lumină dimineață, ne vom afla fără de leage, și acum veniți, și să meargem și să spunem în casa împăratului”.

10. Și au mers, și au strigat la poarta cetății, și au spus, zicând: „Întrat-am în tabăra Siriei, și, iată, nici un om nu easte acolo, nici glas de om, fără numai cai legați și corturile lor, precum era”.

11. Și au strigat portarii și au spus în casa împăratului înlăuntru.

12. Și sculându-să împăratul noaptea, au zis slugilor sale: „Voiu spune acum voao ceale ce ne-au făcut noao Siria, au cunoscut că sântem noi flămânzi, și au ieșit din tabără și s-au ascuns în țarină, zicând că: «Vor ieși din cetate, și-i vom prinde pre ei vii și vom intra în cetate»”.

13. Și răspunzind unul din slugile lui, au zis: „Să ia, dară, cei cinci cai carii au rămas, iată, sânt la toată mulțimea lui Israil, carea au slăbit, și să trimitem acolo și să vedem”.

14. Și au luat doi călăreți de cai, și i-au trimis împăratul lui Israil pre urma împăratului Siriei, zicând: „Meargeți și vedeți”.

15. Și au mers în urma lui până la Iordan, și, iată, toată calea era plină de haine și de vase, care le-au fost lăpădat sirianii spăimântați, și s-au întors trimișii și au spus împăratului lui Israil.

16. Și au ieșit norodul și au jefuit toată tabăra Siriei, și au fost măsura de făină de grâu cu un siclu, și doao măsuri de orz cu un siclu, după cuvântul Domnului.

17. Și împăratul, pre cel ce era al treilea după sine, preste a căruia mână să răzâma împăratul, l-au pus mai-mare preste poartă și l-au

călcat norodul în poartă și au murit, după cum au grăit omul lui Dumnezeu, carele au grăit când s-au pogorât vestitoriul la dânsul.

18. Și au fost precum au grăit Eliseiu către împăratul, zicând: „Doao măsură de orz cu un siclu și o măsură de făină de grâu cu un siclu vor fi mâne, în ceasul acesta, în poarta Samariei”.

19. Și au răspuns cel ce era al treilea după împăratul lui Eliseiu, și au zis: „Iată, de ar face Domnul jghiiaburi în ceriu, nu va fi cuvântul acesta?” Și au zis Eliseiu: „Iată, vei vedea tu cu ochii tăi, și de acolo nu vei mânca”.

20. Și s-au făcut așa, și l-au călcat pre el norodul în poartă și au murit.

CAP 8

După foametea de șapte ani, carea mai înainte o vestisă Eliseiu, venind somaniteanca, ceaea ce nemernicisă cu sfatul lui Eliseiu, i să întorc țarinile.

1. i au grăit Eliseiu către muiarea, a căriia fecior l-au înviiat, zicând: „Scoală-te și te du tu și casa ta și lăcuiște unde vei lăcui, că au chemat Domnul foamete pre pământ și va veni pre pământ șapte ani”.

2. Și s-au sculat muiarea și au făcut după cuvântul lui Eliseiu, și s-au dus ea și casa ei, și au lăcuit în pământul celor de alt neam șapte ani.

3. Și au fost după sfârșitul acelor șapte ani, s-au întors muiarea din pământul celor de alt neam în cetate, și au venit la împăratul să strâge pentru casa sa și pentru țarinile sale.

4. Iară împăratul grăia către Ghiezi, sluga lui Eliseiu, omului lui Dumnezeu, zicând: „Spune mie toate ceale mari, care le-au făcut Eliseiu”.

5. Și au fost când spunea el împăratului cum au înviiat pre feciorul cel mort, iată, muiarea a căriia fecior l-au înviiat Eliseiu striga către împăratul pentru casa sa și pentru țarinile sale, și au zis Ghiezi: „Doamne, împărate, aceasta e muiarea și acesta e feciorul ei, pre carele l-au înviiat Eliseiu”.

6. Și au întrebat împăratul pre muiare și i-au povestit lui, și i-au dat ei împăratul un famen, zicând: „Întoarce toate ale ei și toate roadele țarinei ei, din zioa în carea au lăsat ea pământul, până astăzi!”

7. Și au venit Eliseiu în Damasc, și feciorul lui Ader, împăratul Siriei, era bolnav și i-au spus lui, zicând: „Au venit omul lui Dumnezeu până aici”.

8. Și au zis împăratul către Azail: „Ia în mâna ta manaa și mergi înaintea omului lui Dumnezeu, și întreabă pre Domnul printr-însul, zicând: «Oare mai scula-mă-voiu din boala mea aceasta?»”

9. Și au mers Azail înaintea lui și

au luat manaa în mâna sa și toate bunătățile Damascului povară de patruzeci de cămile, și au venit și au stătut înaintea lui, și au zis către Eliseiu: „Fiiul tău, feciorul lui Ader, împăratul Siriei, m-au trimis la tine, zicând: «Oare scula-mă-voiu din boala mea aceasta?»”

10. Și au zis către el Eliseiu: „Mergi și zi lui: «Cu viață vei trăi!» și mi-au arătat mie Domnul că cu moarte va muri”.

11. Și au stătut Azail înaintea feții lui și au pus înaintea lui darurile, până la rușinarea lui, și au plâns omul lui Dumnezeu.

12. Și au zis Azail: „Pentru ce plânge domnul meu?” Și au zis: „Pentru că știi câte reale vei face fiilor lui Israil, cetățile lor vei arde cu foc, și pre cei aleși a lor cu sabie vei ucide, și pre pruncii lor îi vei trânti, și pre ceale ce au în pânțece le vei spinteca”.

13. Și au zis Azail: „Cine easte robul tău, câne mort, ca să facă acest cuvânt mare?” Și au zis Eliseiu: „Arătatu-mi-au Domnul că tu vei împărăți preste Siria”.

14. Și s-au dus de la Eliseiu și au intrat la domnul său, și el i-au zis lui: „Ce au zis ție Eliseiu?” Și au zis: „Mi-au zis Eliseiu că: «Cu viață vei trăi»”.

15. Și au fost a doao zi, au luat o cârpă și o au muiat în apă, și o au pus preste fața lui și au murit, și au împărățit Azail în locul lui.

16. În anul a cincilea a lui Ioram, feciorului lui Ahaav, împăratului lui Israil, și a lui Iosafat, împăratul Iudei, au împărățit Ioram, feciorul lui Iosafat, împăratul Iudei.

17.* Fecior de treizeci și doi de ani era, când au început a împărăți, și opt ani au împărățit în Ierusalim. *2 Para. 21, 5

18. Și au umblat pre calea împăraților lui Israil, în ce chip au făcut casa lui Ahaav, că fata lui Ahaav era lui muiare, și au făcut ce e rău înaintea Domnului.

19.* Și n-au vrut Domnul să strice pre Iuda, pentru David, robul Său, precum au fost zis, că-i va da lui luminătoriu și fiilor lui în toate zilele. *2 Împă. 7, 6

20.* În zilele lui s-au scos Edom de supt mâna Iudei și și-au pus preste sine împărat. *2 Para. 21, 8

21. Și s-au suit Ioram în Sior și toate carăle cu el, și au fost noaptea s-au sculat și au lovit pre Edom, care-l încungiurasă pre el, și pre mai-marii carălor, și au fugit norodul la sălaşurile sale.

22. Și s-au scos Edom de supt mâna Iudei, până în zioa aceasta. Atunci s-au scos și Lovna, în vreama aceea.

23. Și cealealalte cuvinte a lui Ioram și toate câte au făcut, au nu, iată, s-au scris în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

24. Și au adormit Ioram cu părinții săi și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui

David, tătăne-său, și au împărățit Ohozia, feciorul lui, în locul lui.

25. În anul a doisprăzece a lui Ioram, feciorului lui Ahaav, împăratului lui Israil, au împărățit Ohozia, feciorul lui Ioram, împăratului Iudei.

26. Fecior de doazeci și doi de ani era Ohozia, când au început a împărăți, și un an au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Gotolia, fata lui Amvri, împăratului lui Israil.

27. Și au umblat pre calea casii lui Ahaav și au făcut ce e rău înaintea Domnului, ca și casa lui Ahaav, pentru că au fost ginere casii lui Ahaav.

28. Și au mers cu Ioram, feciorul lui Ahaav, să facă războiu cu Azail, împăratul celor de alt neam, în Ramotul Galaadului, și au bătut sirii pre Ioram.

29. Și s-au întors împăratul Ioram în Iezrael, ca să se vindece de ranele cu care l-au bătut pre el sirii în Ramot, când s-au bătut el cu Azail, împăratul Siriei, și Ohozia, feciorul lui Ioram, împăratul Iudei, s-au pogorât să vază pre Ioram, feciorul lui Ahaav, în Iezrael, că acolo era bolnav.

CAP 9

După ce să unge lu împărat preste Israil, îi poruncește Domnul să piarză casa lui Ahaav, și au omorât pre împăratul lui Israil, împreună cu Ohozia, împăratul lui Iuda, și aruncându-să Iezavel pre fereastră din porunca lui, câinii au mâncat trupul ei, precum au prorocit Ilie.

1. i au chemat Eliseiu, prorocul, pre unul din fiii prorocilor, și i-au zis lui: „Încinge mijlocul tău și ia cornul cu acest untdelemn

în mâna ta, și mergi în Ramotul Galaadului.

3 Împă. 19, 16 2. Și vei intra acolo și vei vedea pre lu, feciorul lui Iosafat, fiul lui Namesi, și vei intra, și-l vei scula pre el din mijlocul fraților lui, și-l vei băga în cămară.

3. Și vei lua cornul cu untdelemn și-l vei turna preste capul lui, și vei zice: «Acestea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: 'Unsu-te-am împărat preste Israil!'» Și vei deschide ușa și vei fugi, și nu vei rămânea acolo”.

4. Și au mers pruncul, prorocul, în Ramotul Galaadului.

5. Și au intrat și, iată, mai-marii puterii șede, și au zis: „Cuvânt am cu tine, boiariule”. Și au zis lu: „Cu cine dintră noi toți?” Și au zis: „Cu tine, boiariule”.

6. Și s-au sculat și au intrat în casă, și au turnat untdelemn pre capul lui, și au zis lui: „Acestea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: «Unsu-te-am împărat preste norodul Domnului, preste Israil.»”

7. Și vei piarde casa lui Ahaav, domnului tău, dinaintea feații Meale și să izbândești sângele robilor Miei, prorocilor, și sân-

gele tuturor robilor Domnului din mâna Iezavelii.

8.* Și din mâna a toată casa lui Ahaav, și vei surpa a casii lui Ahaav pre cel ce să pișă la păreate, pre cel închis și părăsit întru Israil. *3 Împă. 21, 21

9. Și voiu da casa lui Ahaav, ca casa lui Ierovoam, fiului lui Navat,* și ca casa lui Vaasa, fiului lui Ahia. *3 Împă. 16, 3

10. Și pre Iezavel o vor mânca câinii în partea Iezraelii, și nu va fi cine să o îngroape». Și au deschis ușa și au fugit.

11. Iară lu au ieșit la slugile domnului său, și acelea i-au zis lui: „Pace e? Pentru ce au venit flușturatul acesta la tine?” Și le-au zis lor lu: „Voi știți omul și vorbele lui”. Și au zis: „Nedrept e, ci ne spune noao!”

12. Și au zis lu cătră ei: „Așea și așea au grăit cătră mine, zicând: «Acestea zice Domnul: 'Unsu-te-am împărat preste Israil'»”.

13. Iară ei, auzind aceastea, au grăbit și au luat fieștecarele haina sa și o au pus supt el, să șează pre treaptă mai înaltă, și au trâmbițat cu cornul și au zis: „Împărățit-au lu!”

14. Și s-au sculat lu, feciorul lui Iosafat, fiului lui Namesi, asupra lui Ioram,* și Ioram acesta păzea în Ramotul Galaadului, și tot Israilul de cătră fața lui Azail, împăratului Siriei. *Sus 8, 28

15. Și s-au fost întors Ioram, împăratul, ca să se vindece în Iezrael de ranele cu care l-au rănit sirii, când să bătea el cu Azail, împăratul Siriei, și au zis lu: „De easte sufletul vostru cu mine, să nu iasă din cetate fugind, ca să meargă și să spuie în Iezrael”.

16. Și au grăbit lu și au mers, și s-au pogorât în Iezrael, că Ioram, împăratul lui Israil, să vindeca în Iezrael de săgetăturile cu care l-au săgetat araminii în Ramot, în războiul cu Azail, împăratul Siriei, că el era tare și bărbat puternic. Și Ohozia, împăratul Iudei, s-au fost pogorât acolo să vază pre Ioram.

17. Iară străjariul s-au suit în turn în Iezrael și au văzut pravul lui lu, venind el, și au zis: „Prav văz eu”. Și au zis Ioram: „Ia un călăreț și trimite înaintea lor, și să zică: «Pace e?»”

18. Și au mers călărețul pre un cal înaintea lor și au zis: „Acestea zice împăratul: «Pace e?»” Și au zis lu: „Ce e ție și păcii? Întoarce-te după mine!” Și au spus străjariul, zicând: „Au mers trimisul până la ei și nu s-au întors”.

19. Și au trimis alt călăraș, și s-au dus la el și au zis: „Acestea zice împăratul: «Easte pace?»” Și au zis lu: „Ce e ție și păcii? Întoarce-te după mine!”

20. Și au spus străjariul, zicând: „S-au dus până la ei și nu s-au întors. Și

aducând aduce pre Iu, feciorul lui Namesi, căci în strămutare s-au făcut”.

21. Și au zis Ioram: „Prinde caii!” Și au prins caii la căruță și au ieșit împăratul lui Israil, și Ohozia, împăratul Iudei, om în căruța sa, și au ieșit întru întimpinarea lui Iu, și l-au aflat pre el în partea lui Navute Iezraeliteanului.

22. Și au fost deaca au văzut Ioram pre Iu, au zis: „Pace easte, Iu?” Și au zis Iu: „Ce e ție și păcii? Încă curviile Iezavelii, mumei tale, și fermecăturile ei ceale multe?”

23. Și și-au întors Ioram mâinile sale și, fugind, au zis cătră Ohozia: „Vicleșug e, o, Ohozia!”

24. Și au întins Iu arcul cât au putut cu mâna sa și au lovit pre Ioram în mijlocul brațelor lui, și au trecut săgeata prin inma lui și au căzut pre genunchii săi.

25. Și au zis Iu cătră Vadecar, carele era al treilea după sine: „Ia-l și-l aruncă în partea țarinii lui Navute Iezraeliteanului, că mi-am adus aminte când călăream eu și tu pre vite, după Ahaav, tatăl său, că Domnul au aruncat preste el sarcina aceasta, zicând:

3 Împă. 21, 22 [22, 38] 26. «De nu pentru sângele lui Navute și pentru sângele fiilor lui, care l-am văzut ieri, zice Domnul, voiu răsplăti lui în partea aceasta», zice Domnul. Acum, dară, luându-l, aruncă-l pre el într-o parte, după cuvântul Domnului”.

27. Iară Ohozia, împăratul Iudei, văzind aceasta, au fugit pre calea Vetganului, ci au alergat după el Iu și au zis: „Și pre acesta!” Și l-au lovit pre el în car, când să suia la Gai, carea easte a lui Ievlam, și au fugit în Maghedo și au murit acolo.

28. Și l-au suit pre el slugile lui în car, și l-au adus în Ierusalim și l-au îngropat pre el în groapa lui, cu părinții lui, în cetatea lui David.

29. Și în anul al unsprăzece a lui Ioram, împăratului lui Israil, au împărățit Ohozia preste Iuda.

30. Și au venit Iu la Iezrael și Iezavel au auzit, și și-au văpsit ochii săi și și-au împodobit capul său, și s-au uitat pre fereastră și Iu întra în cetate.

3 Împă. 16, 10 31. Și ea au zis: „Easte pace lui Zamvri, cel ce au ucis pre domnul său?”

32. Iară Iu și-au rădicat fața cătră fereastră, și o au văzut pre ea, și au zis: „Cine ești tu? Pogoară-te cu mine!” Și să plecară cătră el doi fameni.

33. Și le-au zis lor: „Aruncați-o jos!” Și o au aruncat și s-au stropit cu sângele ei păreatele și caii, și o călcară pre ea.

34. Și au intrat Iu, și au mâncat și au beut și au zis: „Vedeți pre osândita aceea și o îngropați, că fată de împărat easte”.

35. Și au mers să o îngroape și nu s-au a-

flat din ea altă, fără numai capul și picioarele, și palmele mâinilor.

36. Și s-au întors și au spus lui Iu, iară el au zis:* „Cuvântul Domnului easte, carele au grăit prin mâna robului Său, Ilie Tesviteanul, zicând: «În partea Iezraelii vor mânca câinii cărnurile Iezavelii.

*3 Împă. 21, 23

37. Și va fi trupul cel mort al Iezavelii ca gunoiul pre fața țarinii în partea Iezraelii, ca să nu zică ei Iezavel!»”

CAP 10

Iu poruncește să se omoară șaptezeci de feciori a lui Ahaav și patruzeci și doi de frați a lui Ohozia, și toată sămînția lui Ahaav o ucide, și toți popii lui Vaal cu vicleșug adunându-i îi ucide, arzind idolul și besearica ieșitoare făcându-o, iară de la păcatele lui Ierovoam nu s-au depărtat; pentru aceea, tare s-au pedepsit Israil și, murind Iu, au împărățit Ioahas, feciorul lui.

1. i avea Ahaav șaptezeci de fii în Samariia, și au scris Iu carte și o au trimis în Samariia, la boiarii Samariei, la bătrâni și la hrănitorii fiilor lui Ahaav, zicând:

2. „Și acum, deaca va sosi cartea aceasta la voi, fiindcă la voi sânt fiii domnului vostru, și la voi sânt carăle și caii și cetăți întărite și armele,

3. Aleageți pre cel mai bun și pre cel mai drept dintru fiii domnului vostru și-l puneți pre el pre scaonul tătâne-său, și faceți războiu pentru casa domnului vostru!”

4. Iară ei s-au spăimântat foarte, și au zis: „Iată, amândoi împărații n-au stătit împotriva feații lui, cum vom sta noi?”

5. Și au trimis mai-marii căsii și mai-marii cetății și bătrânii și hrănitorii la Iu, zicând: „Slugile tale sântem noi și oricâte vei zice cătră noi vom face, pre nime nu vom face împărat, ce e bine întru ochii tăi vom face”.

6. Și le-au scris lor Iu a doao oară carte, zicând: „De santeți de ai miei voi și cuvântul mieu ascultați, luați capetele bărbaților fiilor domnului vostru și le aduceți la mine în ceasul acesta mâne, în Iezrael”. Și fiii împăratului era șaptezeci de bărbați, pre aceștia bogății cetății îi hrănea.

7. Și au fost deaca au sosit cartea la ei, au luat pre fiii împăratului și i-au junghiiat pre cei șaptezeci de bărbați și au pus capetele în coșnițe și le-au trimis la Iu în Iezrael.

8. Și au venit solul și i-au spus lui, zicând: „Au adus capetele fiilor împăratului”. Iară el au zis: „Puneți-le doao grămezi la poarta cetății până dimineață”.

9. Și au fost dimineața au ieșit și au stătit (a), și au zis cătră tot norodul: „Drepti santeți voi, iată, eu m-am sculat asupra domnului mieu și l-am omorât pre el, dară pre aceștia cine i-au

9. (a) În cea veachie easte: la poarta cetății.

omorât?

10. Vedeți acum că nimica nu va cădea din cuvântul Domnului pre pământ, că au grăit Domnul asupra casii lui Ahaav, și Domnul au făcut câte au grăit prin mâna robului Său, Ilie”.

11. Și au ucis lu pre toți cei ce au rămas în casa lui Ahaav în Iezrael, și pre toți boiarii lui și pre rudele lui, și pre popii lui, cât n-au lăsat lui rămășiță.

12. Și s-au sculat lu și au mers în Samaria, și venind la Vetacatul (a) păstorilor în cale, au aflat pre frații lui Ohozia, împăratului Iudei, și au zis:

13. „Cine sânteți voi?” Iară ei au zis: „Frații lui Ohozia, noi, și ne-am pogorât spre pacea fiilor împăratului și fiilor celor putearnici (b)”.

14. Și au zis lu: „Prindeți pre ei vii!” Și i-au prins pre ei vii și i-au junghiiat pre ei în Vetacat patruzeci și doi de oameni, și n-au lăsat om dintr-înșii.

15. Și s-au dus de acolo și au aflat pre Ionadav, feciorul lui Rihav, în cale, într-o întimpinare sa, și l-au binecuvântat pre el, și au zis cătră el lu: „De easte inima ta cu inima mea dreaptă, precum easte inima mea cu inima ta?” Și au zis Ionadav: „Easte!” Și au zis lu: „De easte, dă-mi mâna ta!” Și i-au dat lui mâna sa și l-au suit pre el în car lângă dânsul.

16. Și au zis cătră dânsul: „Vino cu mine și vezi râvna mea pentru Domnul”. Și l-au făcut pre el să șează în carul lui.

17. Și au intrat în Samaria și au ucis pre toți cei rămași a lui Ahaav în Samaria, până i-au stâns, după cuvântul Domnului, care l-au grăit cătră Ilie.

18. Și au adunat lu tot norodul și au zis cătră ei: * „Ahaav au slujit lui Vaal puțin, iară lu va sluji lui mult.

19. Și acum, toți prorocii lui Vaal, pre toți robii lui și pre toți popii lui să-i chemați la mine, nici unul să nu lipsască, că jertvă mare voiu să fac lui Vaal, tot carele nu va veni va muri”. Și lu au făcut aceasta cu înșelăciune, ca să piarză pre robii lui Vaal.

20. Și au zis lu: „Sfințiți de jertvire lui Vaal!” Și au strigat.

21. Și au trimis lu în tot Israilul, zicând: „Acum (v) toți robii lui Vaal, și toți popii și toți prorocii lui, nimenea să nu rămâie, că jertvă mare fac, carele nu va veni nu va trăi”. Și au venit toți robii lui Vaal,

22. Și toți popii lui și toți prorocii lui, nici unul n-au rămas carele să nu fie venit, și au intrat în casa lui Vaal, din gură până în gură.

23. Și au zis lu celor ce era mai-mari pres-

te casa cea cu hainele: „Scoateți haine tuturor robilor lui Vaal!” Și le-au scos haine.

24. Și au intrat lu și Ionadav, fiul lui Rihav, în casa lui Vaal, și au zis robilor lui Vaal: „Cercați și vedeți, oare nu cumva easte cu voi cineva din robii Domnului.

25. Și scoateți pre toți robii Domnului, carii să află acolo!” Și au fost după ce au spus lui lu că nu sânt din robii Domnului, ci numai robii lui Vaal singuri.

26. Și au intrat ca să facă tămâituri și jertve, iară lu și-au rânduit afară optzeci de oameni, și au zis: „De va scăpa vreun om din oamenii carii voiu aduce eu în mâinile voastre, sufletul lui va fi pentru sufletul aceluia”.

27. Și au fost după ce au sfârșit a face jertva, au zis lu slujitorilor și mai-marilor: „Întrați și îi omorâți pre ei, și să nu scape din ei om!” Și i-au ucis pre ei cu ascuțitul sabiei și i-au aruncat slujitorii și mai-marii, și s-au dus până la cetatea casii lui Vaal.

28. Și au scos stâlpul lui Vaal și l-au ars, și au oborât stâlpii lui Vaal.

29. Și au stricat casa lui Vaal și o au făcut să fie bălegătoare, până în zioa aceasta.

30. Și au pierdut lu pre Vaal din Israil.

31. Iară de la păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, nu s-au depărtat lu, au umblat după junincele ceale de aur din Vetil și din Dan.

32. Și au zis Domnul cătră lu: „Pentru că bine ai făcut ce e drept într-o ochii Mieii și toate ceale ce era în inima Mea ai făcut casii lui Ahaav,* fiii tăi până la a patra sămânță vor ședea pre scaonul lui Israil”.

33. Și lu n-au păzit ca să umble în leagea Domnului Dumnezeului lui Israil cu toată inima sa, nu s-au depărtat de păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

34. În zilele acealea, au început Domnul a tăia pre Israil și i-au bătut pre ei Azail în tot hotarul lui Israil.

35. De la Iordan cătră răsăritul soarelui, tot pământul Galaadului, a lui Gad și a lui Ruvim și a lui Manasi de la Aroir, carea easte în marginea văii lui Arnon, și pre Galaad și pre Vason.

36. Iară cealealalte cuvinte a lui lu și toate câte au făcut, și toată domniia lui și războaiele lui, care au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea împăraților lui Israil?

37. Și au adormit lu cu părinții săi și l-au îngropat în Samariia, și au împărățit Ioahaz, fiul lui, în locul lui.

38. Iară zilele în care au împărățit lu preste Israil, doaozeci și opt de ani, în Samariia.

*Jos
15, 12

*3 Împă.
16, 31

12. (a) Cămara. 13. (b) Împărăteasii. 21. (v) Să vie.

CAP 11

Gotolia, muma lui Ohozia, auzind moartea fiului său și omorând toată sămânța împărătească, afară de Ioas, au luat împărăția. Ci poruncind Iodae, preotul, să o omoară. Și Ioas să rădică împărat preste Iuda, stricând oltarele și chipurile lui Vaal.

*2 Para.
22, 10

1.* ară Gotolia, muma lui Ohozia, văzind că au murit fiii ei, s-au sculat și au pierdut toată sămânța împărătească.

2. Și au luat Iozavee, fata împăratului Ioram, sora lui Ohozia, pre Ioas, feciorul fratelui său, și l-au furat pre el dintră fiii împăratului, pre carii îi omorea, pre el și hrana lui, și l-au ascuns în camera paturilor de la fața Gotoliei, și nu s-au omorât.

3. Și au fost cu ea ascuns în Casa Domnului șeaze ani și Gotolia împărătea preste pământ.

*2 Para.
23, 2

4.* Și în anul a șaptelea au trimis Iodae, preotul, și au luat sutași al horilor și a razimilor, și i-au băgat pre ei la sine, în Casa Domnului, și au făcut cu ei legătură înaintea Domnului și i-au jurat pre ei, și le-au arătat lor Iodae pre feciorul împăratului.

5. Și le-au poruncit lor, zicând: „Aceasta e cuvântul carele veți face, a treia parte din voi să între sâmbăta și păziți paza casii împăratului la poartă.

6. Și a treia parte la poarta căilor, și a treia parte dinapoi, la poarta alergătorilor, și păziți paza casii Mesai.

7. Și doao mâni dintră voi toți ieșind sâmbăta să păzască Casa Domnului, la împăratul.

8. Și încungiurați împregiurul împăratului fieștecarele, și arma lui în mâna lui, și cel ce va intra în sadirot va muri, și fiți cu împăratul, când va ieși și când va intra el”.

9. Și au făcut sutașii toate câte au poruncit Iodae cel înțelept, și au luat fieștecarele pre oamenii săi și pre cei ce întră sâmbăta, cu cei ce ies sâmbăta, și au intrat la Iodae, preotul.

10. Și au dat preotul sutașilor sulitele și armele împăratului David, ceale ce era în Casa Domnului.

11. Și sta ostașii fieștecarele cu arma sa în mâna sa din umărul (a) casii cel drept, până la umărul casii cel stâng, cătră jertvenic și cătră casă, împrejurul împăratului.

12. Și au adus înainte pre fiul împăratului și i-au pus lui cunună și mărturiia, și l-au făcut pre el împărat și l-au uns, și plesniră cu mâinile și zisără: „Să trăiască împăratul!”

13. Și au auzit Gotolia glasul norodului ce alerga și au intrat la norod în Casa Domnului.

14. Și au văzut și, iată, împăratul

11. (a) Adecă: partea sau unghiul. 20. (b) Așezat. [21]. (v) Adecă: au început a împărăți.

sta spre scaonul judecății, și cântăreții și trâmbițele lângă împăratul, și tot norodul pământului bucurându-să și trâmbitând cu trâmbițe, și și-au rupt Gotolia hainele sale, și au strigat: „Legătură, legătură!”

15. Și au poruncit Iodae, preotul, sutașilor și mai-marilor puterii, și au zis cătră ei: „Scoateți-o afară din sadirot, și cel ce va merge după ea cu moarte de sabie să se omoară”. Că au zis preotul: „Să nu moară în Casa Domnului!”

16. Și pusără mâinile pre ea și o au împins pre calea intrării cailor casii împăratului, și au murit acolo.

17. Și au făcut Iodae legătură întră Domnul și întră împăratul și întră norod, ca să fie norod Domnului.

18. Și au intrat tot norodul pământului în casa lui Vaal, și l-au stricat pre el și jertvenicele lui, și chipurile lui le-au sfârmat bine, și pre Matan, preotul lui Vaal, l-au omorât înaintea feații jertvenicilor, și au pus preotul luotoriaminte în Casa Domnului.

19. Și au luat pre sutași și pre horii și pre rasimi, și pre tot norodul pământului, și au pogorât pre împăratul din Casa Domnului, și au intrat pre calea porții alergătorilor în casa împăratului și l-au pus să șează pre scaonul împăraților.

20. Și s-au bucurat tot norodul pământului și cetatea s-au odihnit, (b) și pre Gotolia o au omorât cu sabie în casa împăratului.

21. Fecior de șapte ani era Ioas, când împărătea (v).

CAP 12

Ioas cheltuiăște toți banii vistieriei spre întemeierea besearicii; iară lui Azail, împăratul Siriei, care să sculasă cu războiu asupra lui Israil, trimite toate odoarale besearicii și a polății, mai pre urmă îlucid slugile sale, căruia îi urmează Amasiia, feciorul său.

1. n anul a șaptelea a lui Iu, împărăți Ioas, și patruzeci de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Saviia, din Versava.

2. Și au făcut Ioas ce e drept înaintea Domnului, în toate zilele în care l-au luminat pre el Iodae, preotul.

3. Iară ceale înalte nu le-au depărtat, că acolo încă jertvea norodul și tămâia întră ceale înalte.

4. Și au zis Ioas cătră preoți: „Tot argintul celor sfinte, care să aduce în Casa Domnului, argintul de prețuiri, argintul care-l aduce omul prețuire, tot argintul carele din inimă îl aduce omul în Casa Domnului,

5. Să-și ia șie preoții, fieștecarele de la vinderea sa, și ei să întărească vedecul casii, preste toate, oriunde s-ar afla acolo vedec!”

6. Și au fost în doaozeci și trei de ani a împăratului Ioas, n-au întărit preoții vedecul casii.

7. Și au chemat împăratul Ioas pre Iodae, preotul, și pre preoți și au zis către ei: „Pentru ce nu întăriți vedecul casii? Și acum nu luați argint de la vânzările voastre, ci la vedecul casii îl dați pre el”.

8. Și să tocmiră preoții ca să nu ia argint de la norod și ca să nu întărească vedecul casii.

9. Și au luat Iodae, preotul, o ladă și au făcut gaură prin scândura ei, și o au dat pre ea în casa omului la amazivi, Casii Domnului, și au dat preoții, cei ce păzea pragul, tot argintul carele s-au aflat în Casa Domnului.

10. Și au fost deaca au văzut că e mult argint în sicrii, s-au suit logofătul împăratului și preotul cel mare, și zlătarii, și au strâns și au numărat argintul, care s-au aflat în Casa Domnului.

11. Și au dat argintul ce s-au găsit în mâinile celor mai-mari preste cei ce fac unealtele Casii Domnului, și au dat teslarilor de leamne și clăditorilor, celor ce lucră în Casa Domnului.

12. Și zidarilor și meșterilor și cioplitorilor de pietri, ca să cumpere leamne și pietri cioplite, ca să întărească vedecul Casii Domnului, la toate câte s-au cheltuit la casă, ca să se întărească.

13. Însă nu să vor face Casii Domnului uși de argint, cuie, păhară și trâmbițe, tot vasul de aur și tot vasul de argint din argintul carele s-au băgat în Casa Domnului.

14. Că celor ce făcea lucrurile îl da, ca să întărească cu el Casa Domnului.

15. Și nu lua samă de la oamenii, căroa da argintul pre mâinile lor, ca să dea celor ce făcea lucrurile, că întru credința lor făcea.

16. Argint pentru păcat și argint pentru greșală nu să băga în Casa Domnului, ci preoților să da.

17. Atunci, s-au suit Azail, împăratul Siriei, și au dat războiu asupra Ghetii, și o au luat, și o au bătut pre ea, și și-au întors Azail fața sa, ca să se suie asupra Ierusalimului.

18. Și au luat Ioas, împăratul Iudei, toate ceale sfințite care le-au sfințit Iosafat și Ioram și Ohozia, părinții lui și împărații Iudei, și ceale ce le sfințisă el, și tot aurul carele s-au aflat în vistierile Casii Domnului și a casii împăratului, și l-au trimis lui Azail, împăratului Siriei, și așa s-au dus de la Ierusalim.

19. Iară cealealalte cuvinte a lui Ioas și toate câte au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

20. Și s-au sculat slugile lui și au făcut toată legătura, și au ucis pre Ioas în casa lui Malon, cea de la Sela.

21. Și Iezehar, feciorul lui Iemuat, și

Iezevut, feciorul lui Somir, slugile lui l-au ucis pre el și au murit, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David, și au împărățit Amasias, feciorul lui, în locul lui.

CAP 13

Ioahaz, împăratul lui Israil, foarte rău năcăjindu-să de împăratul Asiriei, pentru păcatele sale, să întoarce către Domnul și să mântuiască. Căruia, murind, urmează feciorul său Ioas, care când era să moară, după prorocia lui Eliseiu, de trei ori învinge pre asirii; și aruncându-să un mort în mormântul lui Eliseiu, înviiază.

1. **I**n anul a doazeci și trei a lui Ioas, feciorului lui Ohozia, împăratului Iudei, au împărățit Ioahaz, feciorul lui Iu, preste Israil, în Samaria, șeptesprăzece ani.

2. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului și au umblat după păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, nu s-au abătut de la acealea.

3. Și s-au mâniat Domnul cu iuțime pre Israil și i-au dat pre ei în mâna lui Azail, împăratului Siriei, și în mâna lui Ader, feciorului lui Azail, în toate zilele.

4. Și s-au rugat Ioahaz feații Domnului și l-au ascultat pre el Domnul, că au văzut necazul lui Israil, cum i-au necăjit pre ei împăratul Siriei.

5. Și au dat Domnul mântuire lui Israil și au ieșit de supt mâna Siriei, și au șezut fiii lui Israil în lăcașurile sale, ca și ieri și alaltaieri.

6. Însă nu s-au ferit de păcatele casii lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, întru acealea au umblat, încă și desișul au stătut în Samaria.

7. Că n-au rămas lui Ioahaz norod, fără numai cincizeci de călărași și zece cară și zece mii de pedestri, că i-au pierdut pre ei împăratul Siriei și i-au pus pre ei ca pravul de pre cale.

8. Iară cealelalte cuvinte a lui Ioahaz, și toate câte au făcut, și domniile lui, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

9. Și au adormit Ioahaz cu părinții săi și l-au îngropat pre el cu părinții lui în Samaria, și au împărățit Ioas, feciorul lui, în locul lui.

10. În anul a treizeci și noao a lui Ioas, împăratului Iudei, au împărățit Ioas, feciorul lui Ioahaz, preste Israil, în Samaria, șeasesprăzece ani.

11. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului nu s-au abătut de la toate păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui, întru acealea au umblat.

12. Iară cealealalte cuvinte ale lui Ioas și toate câte au făcut, și domniile lui, care au făcut cu Amesia, împăratul Iudei, au nu aceste scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil ?

13. Și au adormit Ioas cu părinții săi, și Ierovoam au șezut pre scaonul lui, și s-au îngropat Ioas în Samaria cu împărații lui Israil.

14. Și Eliseiu era bolnav de boala sa, de carea au și murit, și s-au pogorât la el Ioas, împăratul lui Israil, și au plâns înaintea feții lui și au zis: „Părinte, părinte, carul lui Israil și călărețul lui!”

15. Și i-au zis Eliseiu lui: „Ia arc și săgeți!” Și i-au adus lui arc și săgeți.

16. Și au zis împăratului lui Israil: „Pune mâna ta pre arc!” Și au pus Ioas mâna sa pre arc și au pus și Eliseiu mâinile sale preste mâinile împăratului.

17. Și au zis: „Deșchide fereastra despre răsărit!” Și o au deșchis și au zis Eliseiu: „Săgeată!” Și au săgetat.

18. Și au zis Eliseiu: „Săgeata mântuirii Domnului și săgeata mântuirii în Siria, și vei bate Siria de la Afec până la sfârșit”. Și au zis Eliseiu lui: „Ia arc!” Și au luat și au zis împăratului lui Israil: „Loveaște în pământ!” Și au lovit împăratul de trei ori și au stătut.

19. Și s-au măhnit pre el omul lui Dumnezeu și au zis: „De ai fi lovit de cinci ori sau de șeaze ori, atunci ai fi bătut Siria până în sfârșit, iară acum, de trei ori vei bate Siria”.

20. Și au murit Eliseiu și l-au îngropat pre el. Iară tâlharii Moavului au venit în pământul acela la începutul anului aceluia.

*Sira. 21. * Și au fost, când îngropa unii pre un om, 48, 14 iată, au văzut pre tâlhari și au aruncat pre om în groapa lui Eliseiu, și mergând înlăuntru omul, s-au atins de oasele lui Eliseiu și au înviiat, și s-au sculat pre picioarele sale.

22. Iară Azail, împăratul Siriei, au necăjit pre Israil în toate zilele lui Ioahaz.

23. Și s-au făcut milă Domnului de israelteani și s-au îndurat spre ei, și au căutat spre ei pentru legătura Lui cea cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov, și n-au vrut Domnul să-i piiază pre ei și nu i-au lăpădat pre ei de la fața Sa până acum.

24. Și au murit Azail, împăratul Siriei, și au împărățit Ader, fiul lui, în locul lui.

25. Și s-au întors Ioas, feciorul lui Ioahaz, și au luat din mâna lui Ader, feciorului lui Azail, cetățile care le-au luat cu războiu din mâna lui Ioahaz, tatălui său, de trei ori l-au bătut pre el Ioas și au întors cetățile lui Israil.

9. (a) Un spin.

CAP 14

Amesia, omorând pre ucigătorii tătâne-său, bate Edomul, și cu această biruință făcându-să mai mare, chiiamă la războiu pre Ioas, împăratul lui Israil, care, prinzându-l pre el, pradă Ierusalimul; iară lui Ioas, împăratul lui Israil, urmează fiul său, Ierovoam, care, strâmpTORINDU-SĂ, sloboade pre Iuda, căruia îi urmează feciorul său, Zahariia. Iară jurându-să ai săi asupra lui Amesia, împăratul Iudii, l-au omorât și au împărățit în locul lui necredinciosul lui fiiu, Azariia.

1. n anul al doilea a lui Ioas, feciorului lui Ioahaz, împăratului lui Israil, au împărățit Amesia, feciorul lui Ioas, împăratului

Iudei.

2.* Fecior de doazeci și cinci de ani era *2 Para. când împărăți, și doazeci și noao de ani au 25, 1 împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Ioadim, din Ierusalim.

3. Și au făcut ce e drept întru ochii Domnului, însă nu ca David, tatăl lui, după toate câte au făcut Ioas, tatăl său, au făcut.

4. Însă ceale înalte nu le-au stricat, încă norodul jertvea și tămâia întru ceale înalte.

5. Și după ce s-au întărit împărăția în mâna lui, au ucis pre slugile ceale ce au omorât pre tatăl său.

6. Iară pre fiii celor ce au omorât nu i-au omorât, precum easte scris în Cartea Legii lui Moisi, cum au poruncit Domnul, zicând:* *2 Leage „Nu vor muri părinții pentru fii, și fiii nu vor 24, 16 muri pentru părinți, ci fieștecarele pentru 2 Paral. păcatele sale va muri!” 25, 4

7. Acesta au bătut pre Edom în Ghemeled Iezechii. zeace mii și au luat pîiatra în războiul acela, 18, 20 și au chemat numele ei Ietuil, până în zioa aceasta.

8. Atunci au trimis Amesia soli la Ioas, feciorul lui Ioahaz, al feciorului lui Iu, împăratului lui Israil, zicând: „Vino să ne vedem față cu față!”

9. Și au trimis Ioas, împăratul lui Israil, la Amesia, împăratul Iudei, zicând: „Acanul cel (a) din Livan au trimis la chedrul cel din Livan, zicând: «Dă fata ta fiiului meu să-i fie muiare!» Și au trecut fierile țarinii ceale din Livan, și au călcat acanul.

10. Bătând, ai bătut Edomea și te-au înălțat inima ta, măreaște-te șezind în casa ta, că pentru ce să faci războiu cu răul tău? Să cazi și tu și Iuda cu tine!”

11. Și n-au ascultat Amesia, și s-au suit Ioas, împăratul lui Israil, și s-au văzut unul cu altul, el și Amesia, împăratul Iudei, în Vetsamisul Iudei.

12. Și au căzut Iuda înaintea feții lui Israil și au fugit om la lăcașul său.

13. Și pre Amesia, feciorul lui Ioas, al feciorului lui Ohozia, împăratului Iudei, l-au prins Ioas, fiul lui Ahaz, împăratul lui Israil, în Vetsamis, și au venit la Ierusalim și

au surpat în zidul Ierusalimului, de la poarta lui Efraim până la poarta unghiurilor, patru sute de coți.

14. Și au luat aurul și argintul și toate unealtele ce s-au aflat în Casa Domnului și în vistieriile casii împăratului, și pre fiii amestecărilor, și s-au întors în Samariia.

15. Iară cealealalte cuvinte a lui Ioas, câte au făcut în domnia lui, și cum s-au bătut cu Amesia, împăratul Iudei, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

16. Și au adormit Ioas cu părinții săi și s-au îngropat în Samaria cu părinții lui Israil, și au împărățit Ierovoam, feciorul lui, în locul lui.

17. Și au trăit Amesia, fiul lui Ioas, împăratul Iudei, după ce au murit Ioas, feciorul lui Ioahaz, împăratul lui Israil, cincisprăzece ani.

18. Și cealealalte cuvinte a lui Amesia și toate câte au făcut, au nu sânt scrise aceastea în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

19. Și s-au sculat asupra lui cu sfat viclean în Ierusalim și au fugit în Lahis, și au trimis după el în Lahis și l-au omorât pre el acolo.

20. Și l-au pus pre el pre cal și s-au îngropat în Ierusalim cu părinții săi, în cetatea lui David.

2 Para. 21. Și au luat tot norodul Iudei pre Azaria, și acesta era fecior de șeasesprăzece ani, și l-au făcut pre el împărat în locul lui Amesia, tatălui său.

22. Acesta au zidit Elotul și o au întors Iudei după ce au adormit împăratul cu părinții săi.

23. În anul a cincisprăzece a lui Amesia, feciorului lui Ioas, împăratului Iudei, au împărățit Ierovoam, fiiul lui Ioas, preste Israil, în Samariia, patruzeci și unul de ani.

24. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, nu s-au abătut de la toate păcatele lui Ierovoam, fiiului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

25. Acesta au luat îndărăpt hotarul lui Israil, de la intrarea Ematului până la Marea Araviei, după cuvântul Domnului Dumnezeului lui Israil, carele l-au grăit în mâna robului Său, Iona, fiiului lui Amati, prorocului celui din Ghethofer.

26. Că au văzut Domnul smereniia lui Israil amară foarte și puțină fiindu-să, și lipsiți și părăsiți, și nu era cine să ajute lui Israil.

27. Și nu au grăit Domnul să stângă sămânța lui Israil de supt ceriu și i-au mântuit pre ei prin mâna lui Ierovoam, feciorului lui Ioas.

28. Și cealealalte cuvinte ale lui Ierovoam și toate câte au făcut, și tăriia

lui, cu carea s-au oștit, și cum au întors Damascul și Ematul Iudei în Israil, au nu sânt scrise aceastea în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

29. Și au adormit Ierovoam cu părinții săi, cu împărății lui Israil, și au împărățit Zaharia, feciorul lui, în locul lui.

CAP 15

Lui Azarie, leprosului, îi urmează Ioatan, feciorul său, preste Iuda. Iară în Israil, lui Zaharia urmează Selum, și acestuia Manaim, care au dat dajde împăratului asirilor. Și acestuia îi urmează Fachee, feciorul său, într-a căruia vreamă, venind Tacgatelasar, împăratul Asiriei, au cuprins tot pământul Neftalim, și pre ei i-au mutat în Asiriia. Acestuia au urmat Osie. Iară în Iuda, murind Ioatan, au urmat feciorul său, Ahaz.

1. n anul a doazeci și șapte a lui Ierovoam, împăratului lui Israil, au împărățit Azaria, feciorul lui Amesie, împăratului Iudei.

2. Fecior de șeasesprăzece ani era când împărățea el și cincizeci și doi de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Iehelia, din Ierusalim.

3. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului după toate câte au făcut Amesia, tatăl lui.

4. Însă ceale înalte nu le-au stricat, că norodul încă jertvea și tămâia întru ceale înalte.

5.* Și s-au atins Domnul de împăratul, și au fost lepros până în zioa morții sale și au împărățit în casă deosebi, iară Ioatan, fiiul împăratului, ședea în casă și judeca norodul pământului. *2 Para. 26, 21

6. Iară cealealalte cuvinte ale Azariei și toate câte au făcut, au nu sânt aceastea scrise în Cartea zilelor cuvintelor împăraților Iudei?

7. Și au adormit Azaria cu părinții săi, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David, și au împărățit Ioatan, fiiul lui, în locul lui.

8. În anul a treizeci și opt a lui Azarie, împăratului Iuda, au împărățit Zaharie, fiiul lui Ierovoam, preste Israil, în Samaria, șease luni.

9. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, după cum au făcut părinții lui, nu s-au abătut de la toate păcatele lui Ierovoam, feciorului lui Navat, cel ce au făcut pre Israil a păcătui.

10. Și asupra lui s-au sculat Selum, feciorul lui Iavis, și Chievdaam și Selum, tatăl lui, și l-au bătut pre el și l-au omorât, și au împărățit Selum în locul lui.

11. Iară cealealalte cuvinte a lui Azaria, iată, sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

12.* Acesta e cuvântul Domnului, carele au grăit cătră lu, zicând: „Fiii tăi până la a patra sămânță vor ședea după tine pre *Sus 10, 32

scaonul lui Israil!” Și s-au făcut așa.

13. Și Selum, feciorul lui Iavis, au împărățit întru Israil în anul a treizeci și noao a lui Azaria, împăratului Iudei, și au împărățit Selum o lună de zile în Samaria.

14. Și s-au suit Manaim, feciorul lui Gadi din Tarsila, și au venit în Samaria și au bătut pre Selum, feciorul lui Iavis, în Samaria, și l-au omorât pre el și au împărățit în locul lui.

15. Iară cealealalte cuvinte a lui Selum și rădicarea lui, cu carea s-au rădicat, iată, sânt scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

16. Atunci au bătut Manaim Tersa și toate câte era într-însa, și hotarale ei de la Tersa, pentru că nu i-au deschis, și o au bătut pre ea și pre toți cei din ea, și pre ceale îngrecate le-au spintecat.

17. În anul al treizeci și noao a lui Azaria, împăratului Iudei, au împărățit Manaim, feciorul lui Gad, preste Israil, în Samaria, zece ani.

18. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, nu s-au abătut de la toate păcatele lui Iero-voam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

19. În zilele acestuia s-au suit Fua, împăratul asiriilor, asupra pământului, și Manaim au dat lui Fua o mie de talanți de argint ca să fie mâna lui cu el, ca să se întărească împărăția în mâna lui.

20. Și au scos Manaim argintul de pre Israil, de pre tot cel puternic cu avuția, să dea împăratului asiriilor cincizeci de sicli de pre un om. Și s-au întors împăratul asiriilor și n-au stătut acolo în pământ.

21. Și cealealalte cuvinte a lui Manaim și toate câte au făcut, au nu sânt acestea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil?

22. Și au adormit Manaim cu părinții săi și au împărățit Fachesiia, fiul lui, în locul lui.

23. În anul al cincizecilea a lui Azaria, împăratului Iudei, au împărățit Fachesiia, feciorul lui Manaim, preste Israil, în Samaria, doi ani.

24. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, nu s-au abătut de la toate păcatele lui Iero-voam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

25. Iară Fachee, feciorul lui Romelie, cel al treilea după el, cu Argov și cu Aria, și cincizeci de oameni cu el din galaaditeani, s-au sculat asupra lui și l-au bătut pre el în Samaria înaintea casii împăratului, și l-au omorât acolo și au împărățit el în locul lui.

26. Iară cealealalte cuvinte a lui Fachesiia și toate câte au făcut, iată, sânt scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

27. În anul a cincizeci și doi a lui Azaria, împăratului Iudei, au împărățit Fachee, feciorul lui Romelie, preste Israil, în Samaria, doao-

zeci de ani.

28. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, nu s-au abătut de la toate păcatele lui Iero-voam, feciorului lui Navat, carele au făcut pre Israil a păcătui.

29. În zilele lui Fachee, împăratului lui Israil, au venit Telgat-Felasar, împăratul asirilor, și au luat pre Aia și Avel, și Tamaaha și Anioh, și Chenez și Asor, și Galaad și Galilea, tot pământul Neftalimului, și i-au mutat pre ei în Siria.

30. Și s-au sculat sculare Osie, feciorul lui Ila, asupra lui Fachee, feciorului lui Romelie, și l-au bătut pre el și l-au omorât, și au împărățit în locul lui în anul al doozeci a lui Ioatam, feciorului lui Ozie.

31. Iară cealealalte cuvinte a lui Fachee și toate câte au făcut el, iată, acestea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Israil.

32.* În anul al doilea a lui Fachee, feciorului lui Romelie, împăratului lui Israil, au împărățit Ioatam, feciorul lui Ozie, împăratului Iudei.

*2 Para.
27, 1

33. Fecior de doozeci și cinci de ani era când împărăți el și șeasesprăzece ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Ierusa, fata lui Sadoc.

34. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului, după toate câte au făcut Ozie, tatăl său.

35. Însă ceale înalte nu le-au stricat, însă norodul jertvea și tămâia întru ceale înalte. Acesta au zidit poarta Casii Domnului, cea din sus.

36. Iară cealealalte cuvinte a lui Ioatam și toate câte au făcut, au nu sânt acestea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

37. În zilele acealea, au început Domnul a slobozi asupra Iudei pre Raason, împăratul Siriei, și pre Fachee, fiul lui Romelie.

38. Și au adormit Ioatan cu părinții săi și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, tătâne-său, și au împărățit Ahaz, fiul lui, în locul lui.

CAP 16

Ahaz, împăratul Iudei, au trecut pre fiul său prin foc și, încungiurând Ierusalimul Israil și împăratul Siriei, dobândaște ajutoriu de la împăratul Asiriei pentru darurile care au trimis, pentru a căruia plăcere, depărtându-să de cinstirea lui Dumnezeu, jertveaște dumnezeilor asirilor; căruia urmează credinciosul fiu Iezechiia.

1. n anul al șeptesprăzece a lui Fachee, feciorului lui Romelie, au împărățit Ahaz, feciorul lui Ioatam, împăratului Iudei.

2.* Fecior de doozeci de ani era Ahaz când împărătea, și șeasesprăzece ani au împărățit în Ierusalim, și nu au făcut ce e drept întru ochii Domnului Dumnezeului lui cu credință, ca David, tatăl său.

*2 Para.
28, 1

3. Și au umblat pre calea împăraților lui Israil, încă și pre fiul său l-au trecut prin foc, după urâciunile neamurilor, pre care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israil.

4. Și jertvea și tămâia întru ceale înalte, și pre dealuri și supt tot lemnul tufos.

Isaia 7, 1 5. Atunci s-au suit Raason, împăratul Siriei, și Fachee, feciorul lui Romelie, împăratul lui Israil, la Ierusalim să dea războiu, și bătea cetatea asupra lui Ahaz și nu o au putut bate.

6. În vremea aceea, au întors Raason, împăratul Siriei, Elatul la Siriia, și au scos pre jidovi din Elat și idumei au venit în Elat și au lăcuit acolo până în zioa aceasta.

7. Și au trimis Ahaz soli la Talgat-Felasar, împăratul asirianilor, zicând: „Robul tău și fiul tău sânt eu, suie-te și mă mântuiaște din mâna împăratului Siriei și din mâna împăratului lui Israil, carii s-au sculat asupra mea”.

8. Și au luat Ahaz argintul și aurul care s-au aflat în vistieriile Casii Domnului și în vistieriile casii împăratului, și l-au trimis împăratului asirianilor dar.

9. Și l-au ascultat pre el împăratul asirianilor și s-au suit împăratul asirianilor la Damasc, și l-au luat și l-au mutat pre el, iară pre Raason, împăratul, l-au omorât.

10. Și au mers împăratul Ahaz întru întimpinarea lui Talgat-Felasar, împăratului siriianilor, la Damasc, și au văzut jertvenicul din Damasc, și au trimis împăratul Ahaz la Uriia, preotul, asemănarea jertvenicului, și tocmeala lui și toată făptura lui.

11. Și au clădit Uriia, preotul, jertvenicul după toate câte au trimis împăratul Ahaz din Damasc, așa au făcut Uriia, preotul, până au venit împăratul de la Damasc.

12. Și au venit împăratul Ahaz din Damasc și au văzut împăratul jertvenicul, și s-au apropiat la jertvenic împăratul și s-au suit preste el.

13. Și au tămâiat arderea sa și jertva sa, și au turnat turnarea sa și au vărsat preste jertvenic sângele celor de pace ale sale.

14. Iară jertvenicul cel de aramă, carele era înaintea Domnului, l-au mutat dinaintea feții Casii Domnului și din mijlocul oltariului și din mijlocul Casii Domnului, și l-au pus la coapsa oltariului despre miazănoapte.

15. Și au poruncit Ahaz, împăratul, lui Uriia, preotului, zicând: „Pre jertvenicul cel mare vei aduce arderea de tot cea de dimineața și jertva cea de sara, și arderea cea de tot a împăratului și jertva lui, și arderea cea de tot a tot norodului și jertva lor și turnarea lor, și tot sângele arderii de tot și tot sângele jertvei vei turna preste el, iară jertvenicul cel de aramă va fi mie pre dimineață”.

16. Și au făcut Uriia, preotul, după toate câte i-au poruncit Ahaz, împăratul.

17. Și au tăiat împăratul Ahaz închiderile temeiurilor și au mutat de la eale scaldătoarea, și marea o au stricat de pre boii cei de aramă, carii era dedesuptul ei, și o au pus pre temeiu de piatră.

18. Și temeliia șederii au zidit în Casa Domnului și intrarea împăratului cea din afară o au întors în Casa Domnului de la fața împăratului asirianilor.

19. Iară cealealalte cuvinte a lui Ahaz câte au făcut, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

20. Și au adormit Ahaz cu părinții săi și s-au îngropat cu părinții săi în cetatea lui David, și au împărățit Iezechia, feciorul lui, în locul lui.

CAP 17

După multe fapte a israilteanilor, care să pomenesc, Osie, împăratul lui Israil, nevrând a da dajde lui Salmanasar, împăratului asiriilor, s-au suit Salmanasar, și luând Samariia și împărăția ei, pre israilteani i-au dus în Asiriia, și în Samariia au trimis asirii, pre care, pentru că nu cinstea pre Dumnezeu, îi mânca aeii, și le-au trimis împăratul preot israiltean și i-au învățat a cinsti pre Dumnezeu, și slujea lui Dumnezeu și idolilor.

1. n anul a doisprăzece a lui Ahaz, împăratului Iudei, au împărățit Osie, feciorul lui Ila, în Samariia, preste Israil, noao ani.

2. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, însă nu ca împărații lui Israil, carii au fost mai înainte de el.

3.* Asupra acestuia s-au suit Salmanasar, împăratul asiriilor, și s-au făcut Osie șerb lui, și da lui daruri. *Jos 18, 9
Tovie

4. Și au aflat împăratul asiriilor întru Osie vicleșug, că au trimis soli la Sigor, împăratul Eghiptului, și nu au dat daruri împăratului asiriilor în anul acela, și l-au încungiurat pre el împăratul asiriilor și l-au legat pre el în temniță.

5. Și s-au suit împăratul asiriilor în tot pământul, și s-au suit la Samariia și o au încungiurat cu oaste trei ani.

6.* În anul al noaolea a lui Osie, au luat împăratul asiriilor Samariia, și au mutat pre Israil la asiri și i-au rânduit pre ei să lăcuască în Alae și în Avor, la râurile Gozanului și în Munții Midilor. *Jos 18, 10

7. Și s-au făcut aceasta pentru că au păcătuit fiii lui Israil Domnului Dumnezeului lor, Celui ce i-au scos pre ei din pământul Eghiptului, de supt mâna lui Faraon, împăratului Eghiptului, și s-au temut de dumnezei străini.

8. Și au umblat întru îndreptările neamurilor, pre care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israil, și împărații lui Israil câte au făcut.

9. Și câte cuvinte nedreapte au făcut

fiii lui Israil asupra Domnului Dumnezeuului său și și-au zidit șie înalte în toate cetățile sale, de la turnul păzitorilor, până la cetatea cea tare.

10. Și și-au făcut șie stâlpi și desişuri în tot dealul înalt și supt tot lemnul tufos.

11. Și au tămâiat întru toate ceale înalte, ca și neamurile pre care le-au mutat Domnul de la fața lor, și au făcut lucruri reale, întărâtând pre Domnul.

12. Și au slujit idolilor, de carii le-au zis lor Domnul să nu facă cuvântul acesta Domnului.

*Ierem. 25, 5
13. Și au mărturisit Domnul în Israil și în Iuda, prin mâna tuturor prorocilor Săi, Cel ce toate veade, zicând: „Întoarceți-vă de la căile voastre ceale reale și păziți poruncile Meale și îndreptările Meale, și toată leagea, carea o am poruncit părinților voștri, câte am trimis lor prin mâna robilor Mie, prorocilor”.

14. Și n-au ascultat, ci și-au învățoseat cerbicea sa mai tare decât cerbicea părinților lor, carii n-au crezut Domnului Dumnezeuului lor.

15. Și au lepădat legătura carea o au făcut cu părinții lor și mărturiile Lui, care le-au mărturisit lor, nu le-au păzit, și au umblat după deșertăciuni și s-au făcut deșerti, și au urmat neamurilor celor de primpregiurul lor, de care le-au poruncit Domnul lor, ca să nu facă unele ca acestea.

16. Și au părăsit poruncile Domnului Dumnezeuului său, și și-au făcut șie vărsătură doao juninci, și au făcut desişuri, și s-au închinat la toată putearea ceriului, și au slujit lui Vaal.

17. Și au trecut pre feciorii lor și pre featele sale prin foc, și vrăjea vrăji și să descânta, și au ispitit a face ce e rău întru ochii Domnului, ca să-L întărâte pre El.

18. Și s-au mâniaat Domnul foarte pre Israil, și i-au lepădat pre ei de la fața Sa, și n-au rămas, fără numai neamul lui Iuda singur.

19. Încă și Iuda n-au păzit poruncile Domnului Dumnezeuului său, ci au umblat întru îndreptările lui Israil, care le făcuse, și au lepădat pre Domnul.

20. Și S-au mâniaat Domnul pre toată sămânța lui Israil și i-au năcăjit pre ei, și i-au dat în mâna celor ce-i jefuiesc pre ei, până ce i-au lepădat de la fața Sa.

*1 Împăr. 12, 19
21.* Pentru că Israil, împotriva casii lui David, și-au făcut șie împărat pre Ierovoam, feciorul lui Navat, și au abătut Ierovoam pre Israil, ca să nu meargă după Domnul, și i-au făcut pre ei a păcătui păcat mare.

22. Și au umblat fiii lui Israil întru

tot păcatul lui Ierovoam, carele l-au făcut, nu s-au abătut de la el.

23.* Până ce au lepădat Domnul pre Israil de la fața Sa, precum au grăit Domnul prin mâna tuturor robilor Săi, prorocilor, și s-au mutat Israil din pământul său la asiriiani, până în zioa aceasta. *Ieremia 25, 9

24. Și au adus împăratul asiriilor din Vavilon și din Hut, și de la Aia și de la Emat, și de la Sepfaroaim, și i-au așezat în cetățile Samariei, în locul fiilor lui Israil, și au moștenit Samaria și au lăcuit în cetățile ei.

25. Și au fost la începutul șederii lor, nu s-au temut de Domnul și au trimis Domnul asupra lor lei, și îi omorea pre ei.

26. Și au grăit cătră împăratul asiriianilor, zicând: „Neamurile, care le-ai mutat și le-ai așezat în cetățile Samariei, nu știu judecata Dumnezeuului pământului acestuia, pentru aceea au trimis asupra lor lei și îi omoară pre ei, pentru că nu știu judecata Dumnezeuului pământului”.

27. Și au poruncit împăratul asiriianilor, zicând: „Duceți acolo pre unul din preoții carii ați adus de acolo și să meargă să lăcuiască acolo, și să-i înveață pre ei judecata Dumnezeuului pământului aceluia”.

28. Și au adus unul din preoții cei aduși de la Samaria și au șezut în Vetil, și i-au învățat preotul pre ei ca să se teamă de Domnul.

29. Și-și făcea neamurile dumnezei loruși, și-i punea pre ei în casa celor înalte, care le-au făcut samarineanii, fieștecare neam în cetățile sale, în care lăcuia.

30. Și oamenii Vavilonului au făcut pre Sohot-Venit, și oamenii Hutului au făcut pre Erghel, și oamenii Ematului au făcut pre Asimat.

31. Și eveii au făcut pre Evlazer și Tartac, și Sepfaruaim, ardea pre fiii săi cu foc lui Adrameleh și lui Animeleh, dumnezeilor sepfaruaimilor.

32. Și să temea de Domnul, și au așezat urăciunile lor în casele celor înalte, care au făcut în Samaria, fieștecarele neam în cetatea în carea lăcuia.

33. Și să temea de Domnul, și și-au făcut lor preoți celor înalte, și și-au făcut șie în casa celor înalte.

34. Și de Domnul să temea și idolilor să închina după judecata neamurilor de unde i-au mutat pre ei.

35. Până în zioa aceasta, ei fac după judecata lor cea de demult, ei nu să tem și ei nu fac după îndreptările lor și după judecata lor și după leagea, și după porunca carea o au poruncit Domnul fiilor lui Iacov,* căruia i-au pus numele Israil. *Face. 32, 28

36. Și au pus Domnul cu dânșii legătură și le-au poruncit lor, zicând: „Să nu vă teameți de dumnezei străini și să nu vă închi-

nați lor și să nu slujiți lor și să nu jertviți lor.

37. Fără numai Domnului, Celui ce v-au scos pre voi din pământul Egiptului cu putere mare și cu braț înalt, de Acesta să vă teameți, și Lui să vă închinați și Lui să jertviți.

38. Și îndreptările Lui și judecățile Lui, și leagea Lui și poruncile Lui, care le-au scris voao, să le faceți, păziți-le în toate zilele și să nu vă teameți de alți dumnezei.

39. Și legătura, carea o au pus cu voi, să nu o uitați și să nu vă teameți de alți dumnezei.

40. Fără numai de Domnul Dumnezeuul vostru să vă teameți și El va scoate pre voi din mâna tuturor vrăjmașilor voștri.

41. Și să nu ascultați de judecata lor, carea fac ei”.

42. Și să temea neamurile acestea de Domnul, și slujea și idolilor lor și fiii lor și fiii fiilor lor, precum au făcut părinții lor, așa fac și ei, până în zioa aceasta.

CAP 18

Iezechia, lipindu-să de Domnul, răsipeaște toți stâlpii și surpă desigurile și sfarmă șearpele cel de aramă a lui Moisi; bate Edomul și, după ce să depărteaze de asirii, împăratul asiriilor, prinzind cetățile Iudei, pre Iezechie îl iartă, aruncându-i mare dajde, și trimițind oaste împregiurul Ierusalimului, multe ocări trimite asupra lui Iezechie și asupra lui Dumnezeu prin Rapsachis.

*2 Para.
28, 27
29, 1

1. i au fost în anul a treilea a lui Osie, feciorului lui Ila, împăratului lui Israil, au împărățit Iezechia, feciorul lui Ahaz, împăratului Iudei.

2. Fecior de doazeci și cinci de ani au fost când împărăți și doazeci și noao de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Avu, fata lui Zaharie.

3. Și au făcut ce e drept întru ochii Domnului, după toate câte au făcut David, tatăl lui.

4. Acesta au stricat ceale înalte și au sfărâmat toți stâlpii, și au surpat desigurile și șearpele cel de aramă,* care l-au făcut Moisi, că până în zilele acealea tămâia fiii lui Israil, și l-au chemat pre el Neestan.

*Nume.
21, 9

5. Întru Domnul Dumnezeuul lui Israil au nădăjduit, și după el n-au fost aseamenea lui întră împărății Iudei și întră cei ce au fost înaintea lui.

6. Și s-au lipit de Domnul, și nu s-au abătut de după Dânsul și au păzit poruncile Lui, câte au poruncit Moisi.

7. Și Domnul era cu el, și toate care le făcea el înțelepțeaste le făcea, și au dat războiu asupra împăratului asiriilor și nu i-au slujit lui.

8. Acesta au bătut pre cei de alt neam până la Gaza și până la hotarul ei, de la turnul păzitorilor până la cetatea cea tare.

9. Și au fost în anul al patrulea a împăratului Iezechia, acesta easte anul al șaptelea a lui Osie, feciorului lui Ila, împăratului lui Israil, s-au suit Salmanasar, împăratul asiriilor, asupra Samariei, și o au bătut și o au luat pre ea.

10. Când să sfârșea al treilea an, în anul a șeselea a lui Iezechie,* acesta easte al noaolea an a lui Osie, împăratului lui Israil, s-au luat Samaria.

*Sus
17, 6
Tovie
1, 2

11. Și au mutat împăratul asiriilor pre samarineani în Asiriia, și i-au pus pre ei la Alae și la Avor, râurile Gozanului, și Munții Midilor.

12. Pentru că n-au ascultat cuvântul Domnului Dumnezeului lor și au călcat așezământul de leage a Lui, toate câte au poruncit Moisi, robul Domnului, nici le-au ascultat, nici le-au făcut.

13.* Și în anul a patrasprăzeacelea a împăratului Iezechia, s-au suit Senahirim, împăratul asiriilor, asupra cetăților celor tari ale Iudei și le-au luat.

*2 Para.
32, 1
Sirah
48, 21

14. Și au trimis Iezechia, împăratul Iudei, soli la împăratul asiriilor în Lahis, zicând: „Greșit-am, întoarce-te deasupra mea, orice vei pune preste mine voiu purta”. Și au pus împăratul asiriilor preste Iezechia, împăratul Iudei, trei sute de talanți de argint și treizeci de talanți de aur.

Isaia
36, 1

15. Și au dat Iezechia tot argintul carele s-au aflat în Casa Domnului și în vistieriile casii împăratului.

16. În vremea aceea, au tăiat Iezechia, împăratul Iudei, porțile besearicii Domnului și ceale răzămăte, care le-au aurit Iezechia, împăratul Iudei, și le-au dat împăratului asiriianilor.

17. Și au trimis împăratul asiriianilor pre Tartan și pre Rafis și pre Rapsachis din Lahis la împăratul Iezechia cu putere grea foarte asupra Ierusalimului, și s-au suit aceia, și au venit la Ierusalim și au stătut lângă dusul apei scaldătoarei ceii din sus, carea easte în calea țarinei nălbitoriului.

18. Și au strigat cătră Iezechia și au ieșit la ei Eliachim, feciorul lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, logofătul, și Ioas, feciorul lui Safat, aducătoriul-aminte.

19. Și au zis cătră ei Rapsachis: „Spuneți lui Iezechia: «Aceasta zice împăratul cel mare, împăratul asiriianilor:

20. ‘Ce easte nădeajdea aceasta, carea nădăjduiești? Doară ai grăit cuvintele buzelor sfat și putere a face războiu, acum, dară, în cine nădăjduind ai rădicat războiu asupra mea?

21. Acum, iată-te, nădăjduiești în toiagul cel de trestie frâmtă, în Egipt? Pre carele de să va răzâma omul, va intra în mâna lui și o va găuri, așa e Faraon, împăratul Egiptului, tuturor celor ce nădăjduiesc în-

tr-însul’.

22. Iară de veți zice cătră mine: ‘Întru Domnul Dumnezeu nostru nădăjduim’, au nu însuși Iezechia acesta au stricat ceale înalte ale lui și jertvenicile lui? Și au zis Iudei și Ierusalimului: ‘Înainte jertvenicului acestuia vă închi-nați în Ierusalim?’

23. Și acum dați războiu cu domnul meu, împăratul asirianilor, și-ți voiu da ție doao mii de cai, de vei putea să-ți dai tu ție călăreți preste ei.

24. Și cum vei abate fața unui povățuitoriu de loc din robii cei mai mici ai domnului meu? Ci ai nădăjduit în Egipt pentru cară și pentru călăreți?

25. Și acum, au fără de Domnul ne-am suit noi asupra locului acestuia ca să-l stricăm? Domnul au zis cătră mine: ‘Suie-te asupra pământului acestuia și-l strică’”.

26. Și au zis Eliachim, feciorul lui Helchie, și Somna și Ioas, cătră Rapsachis: „Grăiaște cătră slugile tale sirieneaste, că înțeleagem noi, și nu grăi cătră noi jidoveaste, când te aude norodul cel de pre zid”.

27. Și au zis cătră ei Rapsachis: „Au, doară, la domnul tău și la tine m-au trimis domnul meu să grăiesc cuvintele acestea? Și nu la oamenii cei ce șed pre zid, ca să-și mânce balega și să-și bea udul său împreună cu voi?”

28. Și au stătut Rapsachis și au strigat cu glas mare jidoveaste, și au grăit și au zis: „Ascultați cuvintele împăratului celui mare, împăratului asirianilor, acestea zice împăratul:

29. «Nu vă sumețască pre voi Iezechia, că nu va putea să vă scoată pre voi din mâna mea.

30. Și nu vă făcă Iezechia pre voi să nădăjduiți spre Domnul, zicând: ‘Scoțind ne va scoate pre noi Domnul, și nu să va da cetatea aceasta în mâna împăratului asirianilor’.

31. Nu ascultați pre Iezechia, că acestea zice împăratul asirianilor: ‘Faceți cu mine cuvântare bună și ieșiți la mine, și va bea omul viia sa și omul smochinul său va mânca și va bea apă din fântâna sa.

32. Până când voiu veni și voiu muta pre voi la pământ, ca pământul vostru, pământul grâului și a vinului și a pâinii și a viilor, pământul maslinilor de untdelemn, și a miiarei, și veți trăi și nu veți muri’. Și nu ascultați pre Iezechia, că vă înșeală pre voi, zicând: ‘Domnul ne va mântui pre noi’.

33. Au mântuind au mântuit dumnezeii neamurilor fieștecarele țara sa din mâna împăratului asirianilor?

33. Unde easte Dumnezeuul lui Emat și a lui Arfad? Unde easte Dumnezeuul lui Sepfaruaim, Ana și Ava? Au, doară, au scos pre Samaria din mâna mea?

34. Cine easte întră toți dumnezeii pământurilor, carii să fie scos pământurile lor din mâna mea, cum va scoate Domnul Ierusa-

limul din mâna mea?»”

36. Iară norodul au tăcut și nu i-au răspuns lui cuvânt, că era porunca împăratului, zicând: „Să nu-i răspundeți lui!”

37. Și au intrat Eliachim, feciorul lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, logofătul, și Ioas, feciorul lui Safat, aducătoriul-aminte, la Iezechia, cu hainele rupte, și spusără lui cuvintele lui Rapsachis.

CAP 19

Iezechia și Isaiia, întorcându-să cătră Dumnezeu și rugându-să pentru mântuință, pentru blăstămurile lui Rapsachis,ucid îngerul Domnului o sută optzeci și cinci de mii de asirii, pentru aceea fugând Sănahirim în besearica idolilor săi, îl omoară fiii săi.

1.* i au fost deaca au auzit împăratul Iezechia, și-au rupt hainele sale și s-au îmbrăcat cu sac, și au intrat în Casa Domnului. *Isaiia 37, 1

2. Și au trimis pre Eliachim, deregătoriul casii, și pre Somna, logofătul, și pre bătrânii preoților, îmbrăcați cu saci la Isaiia, prorocul, fiul lui Amos.

3. Și au zis cătră el: „Aceasta zice Iezechia: «Zioa necazului și a certării și a mâniei easte zioa aceasta, că au venit fiii până la naștere, și ceea ce naște nu are putere.

4. Doară va auzi Domnul Dumnezeuul tău toate cuvintele lui Rapsachis, pre carele l-au trimis împăratul asirianilor, domnul lui, ca să ocărăscă pre Dumnezeuul cel viu, și să-l hulească cu cuvintele, care le-au auzit Domnul Dumnezeuul tău, fă rugăciune pentru rămășița ce să află»”.

5. Și au venit slugile împăratului Iezechia la Isaiia.

6. Și le-au zis lor Isaiia: „Aceasta să ziceți cătră domnul vostru: «Aceasta zice Domnul: ‘Să nu te sparii de cuvintele care le-ai auzit, cu care M-au hulit pre Mine slugile împăratului asirianilor.

7. Iată, Eu dau întră dânsul duh, și va auzi veaste, și să va întoarce în pământul său, și-l voi surpa pre cel cu sabie în pământul lui’»”.

8. Și s-au întors Rapsachis și au aflat pre împăratul asirianilor dând războiu asupra Lovnei, că au auzit cum că s-au dus din Lahis.

9. Și au auzit de Tarac, împăratul etiopilor, zicând: „Iată, au ieșit să dea războiu cu tine”. Și s-au întors și au trimis soli la Iezechia, zicând:

10. „Așea să ziceți lui Iezechia, împăratului Iudei: «Să nu te sumețască Dumnezeuul tău, întră Carele tu nădăjduiești, zicând: ‘Nu să va da Ierusalimul în mâinile împăratului asiriilor’.

11. Iată, tu ai auzit toate câte au făcut împărății asirianilor tuturor pământurilor, cum le-au bătut, și tu vei scăpa?

12. Au scoțind i-au scos pre ei dumnezeii neamurilor, pre care le-au pierdut părinții

miei, pre Gozan și pre Haran și pre Rafis, și pre fiii lui Edem, cei din Talasar.

13. Unde easte împăratul Ematului și împăratul Arfatului, și unde easte împăratul cetății Sepfaru[a]im, Ana și Ava?»”

14. Și au luat Iezechia cărțile din mâna solilor, și le-au cetit, și s-au suit în Casa Domnului, și le-au deschis Iezechia înaintea Domnului.

15. Și au zis: „Doamne, Dumnezeul lui Israil, Cel ce șezi pre heruvimi, Tu ești Dumnezeu singur în toate împărățiile pământului, Tu ai făcut ceriul și pământul!

16. Pleacă, Doamne, urechiia Ta și mă ascultă, deschide, Doamne, ochii Tăi, și vezi și auzi cuvintele lui Senahirim, carele au trimis să ocărăscă pre Dumnezeul cel viu.

17. Că cu adevărat, Doamne, împărăția asirianilor au pustiit neamurile și tot pământul lor.

18. Și pre dumnezăii lor i-au băgat în foc, că nu au fost dumnezei, ci lucruri de mâini omenesti, leamne și pietri, pentru aceea i-au pierdut pre ei.

19. Și acum, Doamne Dumnezeul nostru, mântuiește-ne pre noi din mâna lui, ca să cunoască toate împărățiile pământului că Tu singur ești Domnul Dumnezeu!”

20. Și au trimis Isaiia, fiul lui Amos, la Iezechia, zicând: „Aceasta zice Domnul Dumnezeul puterilor, Dumnezeul lui Israil: «Auzit-am ceale ce te-ai rugat cătră Mine pentru Senahirim, împăratul asirianilor»».

21. Acesta e cuvântul carele au grăit Domnul pentru dânsul: «Defaimă-te și te batjocorește fecioara, fata Sionului, asupra ta capul său clătește fata Ierusalimului.

22. Pre cine ai ocărât și pre cine ai hilit? Și asupra cui ai înălțat glas și ai rădicat spre înălțime ochii tăi? Asupra Sfântului lui Israil.

23. Prin mâna solilor tăi ai defăimat pre Domnul și ai zis: ‘Cu mulțimea carălor mele eu mă voi sui întru înălțimea munților în partea Livanului, și am tăiat chedrii cei mari și chiparoșii lui cei aleși, și am intrat până la mijlocul dumbrăvii Carmilului.

24. Eu sap și beau ape străine, și am pustiit cu urma piciorului meu toate râurile îngrădite’.

25. Au nu ai auzit că aceasta de departe o am făcut, din zilele ceale din început o am zidit și o am adus pre ea, și am venit la partea săvârșirii lui, dumbrava Carmilului o am păzit, și au fost rădicările nemerniciei războinici, cetăți tari.

26. Și cei ce lăcuiesc într-însele au slăbit cu mâna, spăimântatu-s-au și s-au rușinat, și s-au făcut ca iarba țarinei și ca iarba ce crește pe coperișul casii, călcare înaintea celui ce stă.

27. Și ședearea ta, și întrarea ta și ieșirea ta am cunoscut, și mânia ta, că

te-ai mâniaat asupra Mea.

28. Și trufia ta s-au suit în urechile Meale, și voi pune belciugul Mieu în nările tale și zăbale în buzele tale, și te voi abate în calea, pre carea ai venit.

29. Și aceasta va fi ție semn (a), vei mânca într-acest an ceale strânse, și în anul al doilea ceale ce răsar, și în anul al treilea sămânță, și săcerați și răsădiți vii și mâncați roada lor.

30. Și va adaoge ce va rămânea din casa ludei, va slobozi rădăcini în jos și va face roadă sus.

31. Că din Ierusalim va ieși rămășiță și mântuire din muntele Sionului». Răvnirea Domnului puterilor va face aceasta.

32. Nu așa, acestea zice Domnul cătră împăratul asiriilor: «Nu va intra în cetatea aceasta, zice Domnul, și nu va săgeta într-înșă săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici va vărsa asupra ei movilă.

33. Pre calea pre carea au venit, pre aceea să va întoarce, și în cetatea aceasta nu va intra, zice Domnul.

34. Și voi apăra cetatea aceasta, pentru Mine și pentru David, robul Mieu»”.

35.* Și au fost în noaptea aceea, au ieșit înțelul Domnului și au ucis în tabăra asirianilor o sută optzeci și cinci de mii, și s-au sculat dimineață și, iată, toți era trupuri moarte.

36. Și s-au rădicat și s-au dus, și s-au întors Senahirim, împăratul asirianilor și au lăcuit în Ninevi.

37.* Și au fost când să închina el în casa lui Meserah, dumnezeului său, Adrameleh și Sarasar, fiii lui, l-au ucis cu sabie și ei au scăpat în pământul Ararat, și au împărățit Asordan, fiul lui, în locul lui.

CAP 20

Isaiia zice lui Iezechie, bolnavului, că va muri; iară el cu rugăciunea sa dobândește de la Dumnezeu lungire vieții în cincisprăzece ani, dându-să sămn sănătății prin întoarcerea umbrei; iară pentru că asiriilor, cari venisă cu daruri, le arată odoarale, să ceartă de Isaiia și i să vestește robiiia Vavilonului, căruia îi urmează necredinciosul fiu, Manase.

1. n zilele acealea s-au bolnăvit Iezechia de moarte și au intrat la el Isaiia, prorocul, feciorul lui Amos, și au zis cătră el: „Aceasta zice Domnul: «Poruncește casii tale, că tu vei muri și nu vei trăi!»”

2. Și au întors Iezechia fața sa cătră păreate, și s-au rugat cătră Domnul, zicând:

3. „Adu-Ți aminte, Doamne, de mine, că am umblat înaintea Ta întru adevăr și cu inimă plină, și am făcut ce e bine întru ochii Tăi!” Și au plâns Iezechia cu plângere mare.

4. Și când era Isaiia în curtea cea din mijloc, au fost cuvântul Domnului că-

29. (a) Iezechia.

*Tovi.
1, 15
Sirah
38 [48], 24
Isaiia
37, 36
1 Maca.
7, 41
1 Maca.
8, 19
*Tovi.
1, 18

tră el, zicând:

5. „Întoarce-te și zi către Iezechiia, povătuitorul norodului Mieu: «Aceasta zice Domnul Dumnezeul lui David, tătâne-tău: 'Auzit-am rugăciunea ta și am văzut lacrămile tale, iată, Eu te voiu însănătoșea pre tine și în zioa a treia te vei sui în Casa Domnului.

6. Și voiu adaoge preste anii tăi cincisprezece ani, și din mâna împăratului asiriianilor te voiu mântui pre tine și cetatea aceasta, și te voiu scuti pentru cetatea aceasta, pentru Mine, și pentru David, robul Mieu'»”.

7. Și au zis Isaiia să ia o legătură de smochine și să puie preste rană, și să va însănătoșea.

8. Și au zis Iezechiia către Isaiia: „Ce semn eastă că mă va însănătoșea Domnul și mă voiu sui în Casa Domnului în zioa a treia?”

9. Și au zis Isaiia: „Acest semn va fi ție de la Domnul, că va face Domnul cuvântul carele au grăit: vrei să meargă umbra zece treapte înainte, au să se întorcă zece treapte înapoi?”

10. Și au zis Iezechiia: „Ușor e a abate umbra zece treapte, nu așa, ci să se întorcă umbra zece treapte înapoi”.

11. Și au strigat Isaiia, prorocul, către Domnul și s-au întors umbra din suișuri înapoi zece treapte.

Isaiia 12. În vremea aceea, au trimis Merodah Valadan, fiul lui Valadan, împăratul Vavilonului, carte și daruri la Iezechiia, că au auzit că s-au bolnăvit Iezechiia.

13. Și i-au părut bine lui Iezechiia de dânsule și le-au arătat lor toată casa vistieriei, argintul și aurul, și unsoarele și untuldelemn cel bun, și casa vaselor sale și câte s-au aflat în vistieriile sale, n-au fost loc în casa sa și într-o toată obladuirea sa, care să nu-l fie arătat Iezechiia lor.

14. Și au intrat Isaiia, prorocul, la împăratul Iezechia și au zis către el: „Ce au grăit oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine?” Și au zis Iezechiia: „Din pământ departe au venit la mine, de la Vavilon”.

15. Și au zis: „Ce-au văzut în casa ta?” Și au zis Iezechiia: „Toate câte sânt în casa mea au văzut, nimica n-au fost în casa mea ce să nu fiu arătat lor, încă și ceale ce sânt în vistieriile mele au văzut”.

16. Și au zis Isaiia către Iezechia: „Auzi cuvântul Domnului:

17. «Iată, vor veni zile, zice Domnul, și să vor lua în Vavilon toate câte sânt în casa ta și câte au câștigat părinții tăi până în zioa aceasta». Și nu va rămânea cuvânt carele au zis Domnul:

18. «Și fiii tăi, carii vor ieși din tine, pre carii vei naște, să vor lua, și vor fi fameni în casa împăratului Vavilonului»”.

19. Și au zis Iezechiia către Isaiia: „Bun e cuvântul Domnului, carele l-au grăit, fie pace în zilele mele!”

20. Iară cealealalte cuvinte a lui Iezechiia

și toată domnia lui și câte au făcut, fântâna și dusul apei, prin care au băgat apă în cetate, au nu, iată, acestea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

21. Și au adormit Iezechiia cu părinții săi și s-au îngropat în cetatea lui David, și au împărățit Manase, fiul lui, în locul lui.

CAP 21

Pentru urâta spurcăciune a lui Manase mai înainte zice Domnul că va strica pre Iuda și Ierusalimul. Căruia murind, urmează necredinciosul fiu Amos, și pre acesta ucigându-l slugile, îi urmează preste Iuda credinciosul Iosie.

1. ecior de doisprezece ani era Manase, când împărăți,* și cincizeci și cinci de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Apsiva.

*2 Para.
33, 1

2. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, și au mers după urâciunile neamurilor, care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israil.

3.* Și s-au întors și au zidit ceale înalte, care le-au stricat Iezechiia, tatăl lui, și au rădicat jertvenic lui Vaal și au făcut desigurile, în ce chip au făcut Ahaav, împăratul lui Israil, și s-au închinat la toată putearea ceriului și au slujit lor.

*2 Para.
33, 3

4. Și au zidit jertvenic în Casa Domnului, precum au zis Domnul:* „În Ierusalim voi pune numele Mieu!”

*2 Împăr.
7, 10

5. Și au zidit jertvenic la toată putearea ceriului într-amândoa curțile Casii Domnului.

6. Și trecea pre fiii săi prin foc, și să descânta și să vrăjea, și au făcut grăitori din pântece și gâcitori, și au înmulțit a face ce e rău întru ochii Domnului, ca să întărate pre El.

7. Și au pus cioplitul desigurului în casa* de carea au zis Domnul către David și către Solomon, fiul lui: „În casa aceasta și în Ierusalim, care l-am ales din toate neamurile lui Israil, ca să puiu numele Mieu acolo în veac.

*2 Împăr.
7, 26
3 Împăr.
8, 16
9, 6

8. Și nu voi mai adaoge a mișca piciorul lui Israil din pământul carele l-am dat părinților lor, carii vor păzi toate câte am poruncit după toată porunca, carea au poruncit lor robul Mieu, Moisi”.

9. Și n-au ascultat și i-au înșelat pre ei Manase a face ce e rău întru ochii Domnului, mai mult decât toate neamurile care le-au pierdut Domnul de la fața fiilor lui Israil.

10. Și au grăit Domnul prin mâna robilor Săi, prorocilor, zicând:

11.* „Pentru toate câte au făcut Manase, împăratul Iudei, urâciunile aceaste mai reale decât toate câte au făcut amoreul cel dinaintea lui, și au făcut pre Iuda să păcătuiască întru idolii săi.

*Ieremi.
15, 4

12. Nu așa, acestea zice Domnul Dumnezeul lui Israil: «Iată, Eu voi aduce reale preste Ierusalim și preste Iuda, cât tot celui ce

va auzi îi vor răsuna amândoa urechile.

13. Și voiui întinde preste Ierusalim măsura Samariei și cântariul casii lui Ahaav, și voiui șterge Ierusalimul, cum să șterge urciorul cel ce să unge și să întoarcă pre fața sa.

14. Și voiui goni rămășița moștenirii Meale și voiui da pre ei în mâinile vrăjmașilor lor, și vor fi de jaf și de pradă tuturor vrăjmașilor lor.

15. Pentru că ei au făcut ce e rău întru ochii Mie și M-au întărâtat cu mânie din zioa în carea am scos pre părinții lor din Eghipt, până în zioa aceasta!»

16. Încă și sânge nevinovat au vărsat Manase mult foarte, până ce au umplut Ierusalimul din gură în gură, afară de păcatele sale cu care au făcut pre Iuda ca să facă ce e rău întru ochii Domnului.

17. Iară cealealalte cuvinte a lui Manase și toate câte au făcut, și păcatul lui care au păcătuit, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

18. Și au adormit Manase cu părinții săi și s-au îngropat în grădina casii sale, în grădina lui Oza, și au împărățit Amos, fiul lui, în locul lui.

19. Fecior de doazeci și doi de ani era Amos când împărăți, și doi ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Mesolam, fata lui Arus din Ieteva.

20. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, în ce chip au făcut Manase, tatăl lui, și au mers pre toată calea pre carea au mers tatăl lui și au slujit idolilor, cărora au slujit tatăl lui, și s-au închinat lor.

21. Și au părăsit pre Domnul Dumnezeuul părinților lui și n-au umblat în calea Domnului.

22. Și s-au sculat slugile lui Amos asupra lui și au omorât pre împăratul în casa lui.

23. Și au bătut norodul pământului pre toți cei ce s-au fost sculat asupra împăratului Amos, și au făcut norodul pământului împărat pre Iosia, fiul lui, în locul lui.

24. Iară cealealalte cuvinte a lui Amos câte au făcut, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?

25. Și l-au îngropat pre el în groapa lui, în grădina lui Oza, și au împărățit Iosia, fiul lui, în locul lui.

CAP 22

Iosie înnoiaște besearica și cinstea lui Dumnezeu; întrebă pre Domnul despre cartea A doao Leage, cea aflată, de îngrozirile și pedeaptele într-aceaeși scrise, ia răspuns de la prorocița că să vor aduce preste Iuda realele ceale scrise, pentru că au părăsât părinții cinstea lui Dumnezeu, iară el întâiu va muri în pace.

*2 Para.
34, 1

1.* ecior de opt ani era Iosia când împărăți și treizeci și unul de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Iediia, fata lui Edeia, din Vasurot.

2. Și au făcut ce e drept întru ochii

CAP 21 ȘI 22

Domnului și au mers pre toată calea lui David, tătâne-său, nu s-au abătut de-a dreapta, nici de-a stânga.

3. Și au fost în anul al optsprăzece a împăratului Iosie, în luna a șaptea, au trimis împăratul pre Sapfan, logofătul Casii Domnului, feciorul lui Iezechia, al feciorului lui Mosolam, zicând:

4. „Suie-te la Helchia, preotul cel mare, și pecetluiuște argintul, carele s-au băgat în Casa Domnului, carele l-au băgat cei ce păzesc pragul de la norod.

5. Și să-l dea în mâinile celor ce fac lucrurile ceale ce sânt în Casa Domnului”. Și l-au dat celor ce fac lucrurile în Casa Domnului, ca să întărească vedecul casii.

6. Teslarilor și clăditorilor și zidarilor, ca să cumpere leamne și pietri cioplite, să întărească vedecul casii.

7. Iară nu lua de la ei samă de argintul ce-l da lor, că cu credință lucra.

8. Și au zis Helchia, preotul cel mare, cătră Sapfan, logofătul: „Cartea Legii am aflat în Casa Domnului”. Și au dat Helchia lui Sapfan cartea și o au cetit.

9. Și au intrat în Casa Domnului la împăratul și au adus împăratului cuvânt, zicând: „Topit-au robii tăi argintul, carele s-au aflat în Casa Domnului, și l-au dat în mâna celor ce fac lucrurile ceale ce sânt în Casa Domnului”.

10. Și au spus Sapfan, logofătul, cătră împăratul, zicând: „O carte mi-au dat mie Helchia, preotul”.

11. Și o au cetit Sapfan înaintea împăratului, și au fost deaca au auzit împăratul cuvintele Cărții Legii, și-au rupt hainele sale.

12. Și au poruncit împăratul lui Helchia, preotului, și lui Ahicam, feciorului lui Sapfan, și lui Ahovor, feciorului lui Miheu, și lui Sapfan, logofătului, și lui Asaia, slugii împăratului, zicând:

13. „Meargeți și întrebați pre Domnul pentru mine și pentru tot norodul, și pentru tot Iuda, și pentru cuvintele cărții aceștia, carea s-au aflat, că tare s-au aprins mâniia Domnului asupra noastră, pentru că n-au ascultat părinții noștri cuvintele cărții aceștia, ca să facă toate câte s-au scris noao”.

14. Și au mers Helchia, preotul, și Ahicam și Ahovor și Sapfan și Asaia la Oldana, prorocița, muiarea lui Selim, feciorului lui Tecue, al feciorului lui Aras, păzitoriului de haine, și aceasta lăcuia în Ierusalim, în Mesena, și au grăit cătră ea.

15. Iară ea au zis lor: „Aceastea zice Domnul Dumnezeuul lui Israil. Spuneți omului celui ce v-au trimis pre voi la mine.

16. Aceastea zice Domnul: «Iată, Eu voi aduce reale preste locul acesta și preste cei ce lăcuiesc într-însul, toate cuvintele cărții

carea o au cetit împăratul Iudei,

17. Pentru că M-au părăsit pre Mine și au jertvit la dumnezei străini, ca să Mă mânie pre Mine întru toate faptele mâinilor sale, și să va aprinde mâniia Mea în locul acesta și nu să va stânge».

18. Și cătră împăratul Iudei, carele v-au trimis pre voi să întrebați pre Domnul, aceasta să ziceți: «Aceasta zice Domnul Dumnezeul lui Israil:

19. 'Cuvintele, care le-ai auzit, pentru care s-au mâhnit inima ta și te-ai smerit de fața Domnului, auzind câte am grăit asupra locului acestuia, și asupra celor ce lăcuiesc într-însul, că să vor stânge și să vor osândi, și Ț-ai rupt hainele tale și ai plâns înaintea Mea, și Eu încă am auzit, zice Domnul.

20. Nu așa, iată, Eu te voiu adăuga pre tine la părinții tăi, și te vei aduna la mormântul tău cu pace, și nu vor vedea ochii tăi realele, care le voiu aduce Eu preste locul acesta și preste cei ce lăcuiesc pre el'»". Și spusă împăratului cuvântul.

CAP 23

Iosiia ceteaște A doao Leage înaintea norodului și, puind legătură cu Domnul, strică urâciunile și poruncește să se prăznuiască Paștile; și fiind omorât în Maghedon, îi urmează necredinciosul fiu Ioahaz, pre care, ducându-l Faraon în Eghipt, pune în locul lui pre Eliachim, pre care îl numeaște și Ioachim, și acestuia îi pune grea dajde.

*2 Para.
34, 29

1. * i au trimis împăratul și au adunat la sine pre toți bătrânii Iudei și a Ierusalimului.

2. Și s-au suit împăratul în Casa Domnului și tot omul Iudei, și toți cei ce lăcuiesc în Ierusalim împreună cu el, și preoții și prorocii, și tot norodul de la mic până la mare, și au cetit la urechile lor toate cuvintele Cărții Legii, carea s-au aflat în Casa Domnului.

3. Și au stătut împăratul pre stâlp și au făcut legătură înaintea Domnului că vor umbla după Domnul și vor păzi poruncile Lui și mărturiile Lui și îndreptările Lui, cu toată inima și cu tot sufletul, și vor face cuvintele legăturii aceștia, care sânt scrise în cartea aceasta, și au stătut tot norodul pre legătura aceasta.

4. Și au poruncit împăratul lui Helchia, preotului celui mare, și preoților celor de al doilea rând, și celor ce păzesc pragul,* să scoată din besearica Domnului toate vasele ceale făcute lui Vaal și desimei, și la toată putearea ceriului, și le-au ars afară de Ierusalim, în Valea Chedrilor și cenușea lor o au pus în Vetil.

5. Și au ars pre homarimi, pre carii i-au fost pus împărații Iudei să tămâiaze întru ceale înalte, și în cetățile Iudei și împre-

giurul Ierusalimului, așijderea și pre cei ce tămâia lui Vaal, și soarelui și lunii și mazurotilor, și la toată putearea ceriului.

6. Și au scos desişul din Casa Domnului afară de Ierusalim în Valea Chedrilor, și l-au ars în Valea Chedrilor și l-au făcut cenușe, și au aruncat cenușea lui preste mormânturile fiilor norodului.

7. Și au stricat casa cadisimelor celor din Casa Domnului, unde țesea muierile podobebele desişului.

8. Și au adus pre toți preoții din cetățile Iudei și au spurcat ceale înalte unde au tămâiat preoții de la Gheval și până la Versavee, și au stricat și casa porților, carea era la ușa porții lui Iisus, mai-marelui cetății, carea era de-a stânga omului, la poarta cetății.

9. Însă nu să suia preoții celor înalte la jertvenicul Domnului, în Ierusalim, ci numai mânca azime întră frații săi.

10. Și au spurcat Tofetul cel din valea feciorului lui Enum, ca nime să nu-și treacă pre feciorul său sau pre fata sa lui Moloh, prin foc.

11. Și au ars caii, carii i-au fost dat împărații Iudei soarelui, când intra în Casa Domnului la camera lui Natan, famenului în Farurim, și carul soarelui au ars în foc.

12. Și jertvenicele ceale de pre casa cea înaltă a lui Ahaz, carele le-au făcut împărații Iudei, și jertvenicele care le-au făcut Manase întru amândoao curțile Casii Domnului împăratul le-au stricat și le-au rupt de acolo, și au aruncat cenușea lor în râul Chedrilor.

13. Și casa cea din fața Ierusalimului, de-a dreapta muntelui lui Mostat,* carea o au fost zidit Solomon, împăratul lui Israil, Astartei, urâciunei sidonienilor, și lui Hamos, și pricăjirei lui Moav, și lui Moloh, urâciunei, fiilor lui Amon, le-au spurcat împăratul.

14. Și au sfărâmat stâlpii și au stricat desişurile, și au umplut locurile lor de oase de oameni.

15.* Încă și jertvenicul cel din Vetil, cel înalt, carele l-au făcut Ierovoam, feciorul lui Navat, cel ce au făcut pre Israil a păcătui, și jertvenicul cel înalt, și acela l-au stricat, și au zdrobit pietrele lui, și le-au sfărâmat ca țărâna și au ars desişul.

16. Și s-au abătut Iosia și au văzut mormânturile ceale ce era acolo în cetate, și au trimis și au luat oasele din mormânturi și le-au ars preste jertvenic, și l-au spurcat pre el, după cuvântul Domnului, carele l-au grăit omul lui Dumnezeu, când sta Ierovoam la sărbătoare pre jertvenic, și întorcându-să Iosia, au rădicat ochii săi spre mormântul omului lui Dumnezeu, celui ce au grăit cuvintele acestea.

*3 Împă.
11, 7

*3 Împă.
13, 11 [2]

*Sira.
49, 3

***3 Împă.** 17.* **Și au zis: „Ce e mormântul acela care-l văz eu?”** **Și au zis lui oamenii cetății: „Omul lui Dumnezeu easte, cel ce au ieșit din Iuda și mai înainte au spus cuvintele aceastea, care le-ai făcut cu jertvenicul din Vetil”.**

18. **Și au zis: „Lăsați-l, om să nu clătească oasele lui!”** **Și s-au aflat oasele lui cu oasele prorocului, celui ce au venit din Samaria.**

19. **Încă și toate casele celor înalte ceale din cetățile Samariei, care le-au făcut împărații lui Israil, ca să mânîe pre Domnul, le-au stricat Iosia, și au făcut lor toate lucrurile, care le-au făcut în Vetil.**

20. **Și au junghiiat pre toți preoții celor înalte, carii era acolo pre jertvenice, și au ars oase de oameni preste eale și s-au întors în Ierusalim.**

***2 Para.** 21.* **Și au poruncit împăratul la tot norodul, zicând: „Faceți Paștile Domnului Dumnezeu-lui vostru, precum easte scris în Cartea Legii aceștia!”**

22. **Că nu s-au făcut Paștile aceastea din zilele judecătorilor, carii judeca pre Israil, și în toate zilele împăraților lui Israil și a împăraților Iudei.**

23. **Fără numai în anul al optsprăzece a lui Iosie, împăratului, s-au făcut Paștile aceastea Domnului în Ierusalim.**

24. **Încă și pre grăitori din pânțece, și pre gâcitori, și terafinii și idolii, și toate urâciunile ceale ce s-au făcut în pământul Iudei și în Ierusalim le-au scos împăratul Iosia, ca să întărească cuvintele legii ceale scrise în cartea carea o au aflat Helchia, preotul, în Casa Domnului.**

25. **Asemenea lui n-au fost mai înainte de el împărat, carele să se fie întors cătră Domnul cu toată inima sa și cu tot sufletul său și cu toată vârtutea sa, după toată Leagea lui Moisi, nici după el nu s-au sculat asemenea lui.**

26. **Ci tot nu s-au întors Domnul de cătră mâniia iușimeii Sale ceii mari, cu carea S-au mâniiat iușimea Lui pre Iuda, pentru toate întărâtările cu care L-au întărâtat pre El Manase.**

***Jos** 27.* **Și au zis Domnul: „Și pre Iuda-l voiu lăpăda de la fața Mea, precum am lăpădat pre Israil, și voiu părăsi cetatea aceasta, carea o am ales, Ierusalimul și casa, de carea am zis: «Fi-va numele Mieu acolo»”.**

28. **Iară cealealalte cuvinte a lui Iosia și toate câte au făcut, au nu sânt aceastea scrise în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei?**

***2 Para.** 29.* **În zilele lui s-au suit Faraon Nehao, împăratul Eghiptului, asupra împăratului asiriianilor la râul Efratului, și au mers Iosia, împăratul, întru întimpinarea lui, și l-au omorât pre el Nehao în Maghedo, deaca l-au văzut pre el.**

30. **Și l-au suit pre el slugile lui mort din Maghedo și l-au adus în Ierusalim, și**

l-au îngropat în mormântul lui, în cetatea lui David. Și au luat norodul pământului pre Ioahaz, feciorul lui Iosia, și l-au uns pre el și l-au făcut împărat în locul tătâne-său.

31.* **Fecior de doazeci și trei de ani era Ioahaz, când împărăți, și trei luni au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Amital, fata lui Ieremie, din Lovna.** ***2 Para.** 36, 2

32. **Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, după toate câte au făcut părinții lui.**

33. **Și l-au mutat pre el Faraon Nehao în Revla, în pământul Ematului, ca să nu împărățască în Ierusalim, și au poruncit să plătească gloabă pământul o sută de talanți de argint și o sută de talanți de aur.**

34. **Și au pus Faraon Nehao preste ei împărat pre Eliachim, feciorul lui Iosie, împăratului Iudei, în locul lui Ioahaz, tatălui lui, și i-au mutat numele lui Ioachim, și pre Ioahaz l-au luat și l-au dus în Eghipt, și au murit acolo.**

35. **Și argintul și aurul l-au dat Ioachim lui Faraon, însă au pus bir pământului, ca să dea argintul precum au poruncit Faraon, fieștecarele după putearea sa, și au cules argintul și aurul de la norodul pământului, ca să-l dea lui Faraon Nehao.**

36. **Fecior de doazeci și cinci de ani era Ioachim, când împărăți, și unsprăzece ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui Ieldaf, fata lui Fadail din Ruma.**

37. **Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, după toate câte au făcut părinții lui.**

CAP 24

Ioachim trei ani slujeaște împăratului Vavilonului și, întorcându-să îndărăpt, multe tâlhării rabdă, care murind îi urmează Ioachim, fiul său, pre carele îl duce Navuhodonosor în Vavilon cu toată avușia căsii lui și cu a besearicii, și cu toată putearea lăcuiților Ierusalimului, rânduind împărat pre Vatanie, feciorul lui, pre carele l-au numit Sedechia.

1. ** n zilele lui s-au suit Navuhodonosor, împăratul Vavilonului, și s-au făcut Ioachim rob lui trei ani, și s-au întors și s-au scos de supt el.**

2.* **Și i-au trimis lui Domnul pre tâlharii haldeilor și pre tâlharii Siriei și pre tâlharii lui Moav și pre tâlharii fiilor lui Amon, și i-au trimis pre ei în pământul Iudei, ca să piarză pre ei, după cuvântul Domnului, carele l-au grăit prin mâna robilor Săi, prorocilor.** ***Sus** 23, 27

3. **Însă mâniia Domnului era asupra Iudei, ca să-l lapede pre el de la fața Sa pentru păcatele lui Manase, după toate câte au făcut.**

4. **Că și sânge nevinovat au vărsat și au umplut Ierusalimul de sânge nevinovat, și n-au voit Domnul să Se milostivească spre el.**

5. **Iară cealealalte cuvinte ale lui Ioachim și toate câte au făcut, au nu, iată, aceastea scrise sânt în Cartea cuvintelor zilelor îm-**

păraților Iudei?

6. Și au adormit Ioachim cu părinții săi, și au împărățit Ioachim, feciorul lui, în locul lui.

7. Și mai mult n-au mai adaos împăratul Eghiptului a ieși din pământul său, că au fost luat împăratul Vavilonului de la râul Eghiptului până la râul Efratului toate câte era ale împăratului Eghiptului.

8. Fecior de optsprăzece ani era Ioachim, când împărăți, și trei luni au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Nesta, fata lui Eloanastam, din Ierusalim.

9. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, după toate câte au făcut tatăl lui.

Danii. 10. Și în vremea aceea s-au suit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, asupra Ierusalimului și au încunjurat cetatea.

1, 1

11. Și au venit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, la cetate, și slugile lui o bătea pre ea.

12. Și au ieșit Ioachim, împăratul Iudei, la împăratul Vavilonului, el și slugile lui, și muma lui și boiarii lui și famenii lui, și i-au luat pre ei împăratul Vavilonului în al opta an al împărăției lui.

13. Și au scos toate vistierile de acolo, ceale din Casa Domnului, și vistierile casii împăratului, și au tăiat toate vasele ceale de aur, care le-au făcut Solomon, împăratul lui Israil, în besearica Domnului, după cuvântul Domnului.

14. Și au dus Ierusalimul și pre toți boiarii, și pre cei tari cu putearea, zece mii de robi, și pre tot teslariul și faurul, și n-au rămas fără numai săracii pământului.

2 Par. 15. Și au dus pre Ioachim în Vavilon, și pre muma împăratului și pre muierile împăratului și pre famenii lui; și pre cei tari ai pământului

36, 10

Estir.

2, 6

16. Și pre toți bărbații puterii, șapte mii, și pre meșterii cei de lemn și pre meșterii cei de fier, o mie, pre toți cei tari, carii făcea războiu, și i-au dus pre ei împăratul Vavilonului în străinătate, în Vavilon.

10, 4

Ieremi. 17. Și au pus împăratul Vavilonului pre Vetania, feciorul lui (a), împărat în locul lui, și i-au pus numele lui Sedechia.

37, 1

52, 1

18. Fecior de doaozeci și unul de ani era Sedechia când împărăți, și unsprăzece ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Amita, fata lui Ieremie, din Lovna.

19. Și au făcut ce e rău întru ochii Domnului, după toate câte au făcut Ioachim.

20. Că mâniia Domnului era preste Ierusalim și preste Iuda, până ce i-au lăpădat pre ei de la fața sa, și n-au vrut să asculte Sedechia de împăratul Vavilonului.

CAP 25

Navodonosor, încunjiurând Ierusalimul și legând pre Sedechia, junghiindu-i fiii înaintea lui, îi scot ochii

17. (a) Ioachim.

și-l duc în Vavilon cu norodul, lăsându-să cei mai săraci pentru chivernisirea viilor și a țarinii; și după ce s-au ars toate ceale mari și polățile împreună cu besearica, au rânduit Navuhodonosor pre Godolia mai-mare, pre care, ucigându-l Nemail, au fugit norodul în Eghipt; iară împăratul Vavilonului, înălțind pre Ioachim, îl ia la masa sa.

1.*

i au fost în anul al noalea a împărăției lui, în luna a zecea, în unsprăzece ale lunii, au venit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și toată putearea lui asupra Ierusalimului.

*Ieremi.

39, 1

52, 4

2. Și au făcut zid împrejurul lui și au încunjiurat cetatea până la al unsprăzecelea an al împăratului Sedechia.

3. În zioa a noao a lunii, s-au întărit foametea în cetate și nu avea pâine norodul pământului.

4. Și s-au rupt cetatea și toți oamenii cei războinici au ieșit noaptea pre calea porții ceii din mijlocul zidurilor, aceasta easte a grădinii împăratului, și haldeii împrejurul cetății, au fugit pre calea Aravei.

5. Și au alergat oastea haldeilor după împăratul și l-au ajuns în Aravotul Ierihonului, și toată putearea lui o au răsipit de la el.

6. Și au prins pre împăratul, și l-au adus la împăratul Vavilonului în Rivlata și i-au făcut lui judecată.

7. Și pre fiii lui Sedechie i-au junghiat înaintea ochilor lui, și ochii lui Sedechie i-au scos, și l-au legat pre el cu lanțuri și l-au dus în Vavilon.

8. Iară în luna a cincea în șapte zile a lunii, acesta easte anul al noasprăzece a lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului, au venit Navuzardan, cel mai mare preste bucătari, carele sta înaintea împăratului Vavilonului, în Ierusalim.

9. Și au ars Casa Domnului și casa împăratului, și toate casele Ierusalimului, și toată casa mare* o au ars cel mai mare preste bucătari.

*Psal.

73, 8

10. Și zidul Ierusalimului împrejur l-au stricat putearea haldeilor.

11. Iară pre celalalt norod, care au rămas în cetate, și pre cei fugiți, carii au fugit la împăratul Vavilonului, și oastea cea rămasă i-au dus Navuzardan, cel mai mare preste bucătari.

12. Și din săracii pământului au lăsat cel mai mare preste bucătari, ca să grijească de vii și de țarini.

13.* Și stâlpzii cei de aramă din Casa Domnului și temeiorile și marea cea de aramă din Casa Domnului le-au sfărâmat haldeii, și arama o au dus în Vavilon.

*Ierem.

27, 16

14. Și căldările și furcuțele și topitorile și cățiile și toate vasele de aramă cu care slujea le-au luat.

15. Și cădealnițele și păharăle ceale

de aur și de argint le-au luat bucătariul cel mare.

16. Doi stâlpi și o mare, și temeiturile care le-au făcut Solomon Casii Domnului, nu era măsură arămii tuturor vaselor.

*3 Împă. 17. * De optsprăzece coți era înălțimea unui
7, 15 stâlp, și deasupra lui era cunună de aramă
2 Paral. de trei coți de înaltă, și mreajea și rodiile
3, 15 împregiurul cununei toate de aramă, ase-
Ieremia menea era și la stâlpul celalalt, și rodii, o
52, 19 sută, preste mreaje împregiur.

18. Și au luat cel mai mare preste bucătari pre Sarpia, preotul cel dintâiu, și pre Sofonia, feciorul, carele era al doilea, și pre cei trei carii păzesc pragul.

19. Și din cetate au luat un famen, carele era ispravnic preste bărbații cei de oaste, și cinci oameni de cei ce vedea fața împăratului, carii s-au aflat în cetate, și pre logofătul, mai-marelui puterii, carele întocmea norodul pământului, și șesezeci de oameni din norodul pământului, carii s-au aflat în cetate.

20. Și i-au luat pre ei Navuzardan, cel mai mare preste bucătari, și i-au dus la împăratul Vavilonului, în Revlata.

21. Și i-au bătut pre ei împăratul Vavilonului și i-au omorât în Revlata, în pământul Ematului, și s-au depărtat cu lăcașul Iuda de pre pământul său.

22. Și norodului, care au rămas în pământul Iudei, pre carele l-au lăsat Navohodonosor, împăratul Vavilonului, au pus mai-mare pre Godolia, feciorul lui Ahicam, feciorul lui Safan.

23. Și au auzit toți mai-marii puterii, ei și oamenii lor, cum că au pus

mai-mare împăratul Vavilonului pre Godolia, au venit la Godolia în Masifat, și Ismail, feciorul lui Natanie, și Iona, feciorul lui Carit, și Saraia, feciorul lui Tanamat Netofatineanul, și Iezonia, feciorul lui Mahati, ei și oamenii lor.

24. Și au jurat Godolia lor și oamenilor lor și au zis lor: „Nu vă teameți a sluji haldeilor, ședeți pre pământul acesta și slujiți împăratului Vavilonului, și bine va fi voao”.

25. Și au fost în luna a șaptea, venit-au Ismail, feciorul lui Natanie, al feciorului lui Elisama, din sămânța împăraților, și zece oameni cu el, și au bătut pre Godolia și au murit, și pre jidovii și pre haldeii, carii era cu el în Masifat.

26. Și s-au sculat tot norodul de la mic până la mare și boiarii puterii, și s-au dus în Eghipt, că să temea de fața haldeilor.

27. Și au fost în anul a treizeci și șapte al străinătății lui Ioachim, împăratului Iudei, în luna a doasprăzece, în zioa a doazeci și șapte a lunii, au înălțat Evilmerodah, împăratul Vavilonului, în anul împărăției sale, capul lui Ioachim, împăratului Iudei, și l-au scos pre el din temniță.

28. Și au grăit cătră el bune și au pus scaonul lui mai sus decât scaonile împăraților, celor ce era cu el în Vavilon.

29. Și i-au schimbat hainele, care le-au avut în temniță, și mânca pâine pururea înaintea lui, în toate zilele vieții sale.

30. Și hrana lui, hrană de pururea s-au dat lui, din casa împăratului, cuvântul zillii în zioa lui, în toate zilele vieții lui.

CARTEA PARALIPOMENON

CUVÂNT ÎNAINTE

Doao cărți Paralipomenon o carte fac la jidovi, cum mărturiseaște S. Ieronim. Alții cărțile Paralipomenon le chiiamă Cuvintele zilelor. La noi, pentru mărimea, în doao cărți easte împărțită. Cuvintele zilelor o au numit, ca cum ai zice hronologhie, și să veade a fi ca o cuprindere pre scurt a cărții, carea în Cărțile Împăraților de multe ori să numeaște, adecă a cărții aceiia, carea cuprind faptele împăraților lui Iuda, că cartea carea să numea Cuvintele zilelor împăraților lui Israil au perit. Scriitoriul Cărților Împăraților pre cetitoriu de multe ori îl trimite la cartea Cuvintelor zilelor împăraților lui Iuda și a lui Israil, și de multe ori ceale ce în Cărțile Împăraților să spun că s-au făcut, în cărțile Paralipomenon nu să află. Cărțile anilor sau hronologhiile cu mult era mai mari. Cartea cea de pre urmă Paralipomenon easte mai dincoace decât Cărțile Împărați-

lor; însă tot easte mai veachie decât cartea lui Neemia; că în cartea lui Neemia, cap 12, stih 23, și mai încolo, să numeaște Cartea cuvintelor zilelor și Ghenealoghiia lui Levi, acolo așa să pune, ca în cartea 1 Paralipomenon, cap 9. În cartea 2 Paralipomenon, cap 5, stih 9, cetim că sicriiul au fost în besearică până în zioa aceasta; mai multe altele, care cu aceleași cuvinte să spun, ne fac să creadem că aceastea din cuvânt în cuvânt s-au luat din ceale mai vechi scripturi sfinte, când jidovii încă stăpânea pământul său. Scopusul sfântului scriitoriu acesta au fost, ca istoriia neamului său și urmarea, carea era mai cu totul ștearsă din mințile oamenilor, să ne-o aducă aminte, ca fieștecine să-și aducă aminte din ce neam easte. Ghenealoghiile, ceale ce să cuprind în ceale 9 capete dintâiu, să unesc cu ceale din cartea 1 a lui Esdra, care să cuprind în capul 2, 8 și 10. S-au zis grecește Cartea Paralipomenon, carea rumânește însemnează Cartea rămășițelor, pentru că plineaște ceale ce lipsesc în Cărțile Împăraților. Dintru care lucru, S. Ieronim, în cuvântul cel dinainte, mărturisește cum că învățătura scriiturilor întru această carte să cuprind, și istoriile care sau nu s-au pus în locurile sale, sau numai pre scurt s-au pus, aici prin niște scurtări ale cuvintelor să tâlcuiesc. Ci întru același loc, greutățile ceale ce să află în numele ceale însușite ale oamenilor și ale locurilor nu le treace cu vedearea. Așa sânt de stricate numele cărții acestiia în cărțile ceale grecești și în ceale latinești, cât să socotești că nu jidovești nume, ci varvare și sarmaticeschi sânt, ci aceasta nu din greșeala celor șeptezeci de dascali, carii era plini de duh sfânt, ci din nebăgarea de samă a scriitorilor, carii apoi au scris, au venit, carii de multe ori din trei nume au făcut un nume, și dintr-un nume, despărțind silabele, doao și trei nume au făcut.

Sfârșitul cărții a doao la începutul cărții lui Esdra să poftoreaște, a cărui început cine au fost scriitoriu nu să știe, de vreame ce au văzut vreamea lui Darie Istaspis. Iară fiindcă în Cărțile Împăraților și Paralipomenon de multe ori vin cuvintele aceastea: „Au nu sânt scrise aceastea în Cartea cuvintelor zilelor împăraților lui Iuda”. Cu aceastea să arată că jidovii bine au însemnat faptele, care în fieștece zi s-au făcut, de unde s-au scris Cărțile Împăraților și Paralipomenon.

Iară cum că aceaste cărți, după ce s-au scris, pururea au fost cunoscute și ținute adevărat dumnezeiești și dintru aceea să veade, că la jidovi în numărul celor canonicești s-au pus, și cei șeptezeci de dascali în limba grecească le-au tălmăcit.

Unii vreau să areate că aceaste cărți sânt mai vechi decât ni să par noao, și aceasta vreau să adevereaze din cartea 1, cap 5, unde să zice că Solomon au adus sicriiul în besearică, până în zioa aceasta; ci cum bună păreare easte, Cărțile Împăraților și Paralipomenon din multe și osăbite istorii sânt scrise, așa cât aorea cuvintele ceale din scrisorile acealea s-au poftorit, dintru care lucru foarte părut easte cum că această mărturie s-au luat din cartea cea mai veachie, și s-au pus în Cărțile Împăraților și Paralipomenon. Numai această una să poate zice, că întru unele nume însușite, precum și în Numeri, întru unele locuri, din neluarea-aminte a scriitorilor să se fie făcut vreo greșeală, cum au luat sama și unii dascali, însă macar de să află unele mici și ușoare greșeale ca aceastea, tot nu sânt atâtea, cât să pot părea cuiva cu privirea cea dintâiu, de vreame ce numele multor locuri și cetăți mai pre urmă s-au schimbat, și cu alt nume să chema pre vreamea celor mai dinainte, cu alt nume pre vreamea în carea s-au scris Paralipomenon.

CAP 1

Ghenealoghiia celor după Adam, până la Avraam, și neamurile fiilor lui Avraam, împreună cu fiii și cu rămășițele lui Isav, și cu împărații și povățuitorii pământului Edom, până a fi împărat preste fiii lui Israil.

- *Facer.** 1.* dam, Sit, Enos.
 2, 7 2. Cainan, Maleleil, Iared.
 5, 6 3. Enoh, Matusala, Lameh.
 9 4. Noe, fiii lui Noe, Sim, Ham, Iafet.
 5. Fiii lui Iafet: Gomer, Magog, Madaim, Iovan, Elisa, Tovel, Mosoh și Tiras.
 6. Și fiii lui Gomer: Ashanaz și Rifet și Torgama.
 7. Și fiii lui Iovan: Elisa și Tarsis, Chitii și Dodanim.
 8. Și fiii lui Ham: Hus și Mesraim, Fud și Hanaan.
 9. Și fiii lui Hus: Sava și Evila și Savata și Regma și Sevetaha, și fiii lui Regma: Sava și Dadan.
- *Face.** 10. Și Hus (a) au născut pre Nevrod,* acesta
 10, 8 au început a fi uriaș vânătoriu pre pământ.
 11. Și Mestrem au născut pre Ludiimi și pre Enomiimi, și pre Laviimi și pre Netoseimi.
 12. Și pre Fafteroimi și pre Fetrosoneimi și pre Hasloimi, din carii au ieșit filistiimi și catorimi.
 13. Și Hanaan au născut pre Sidone, cel întâiu născut al său.
 14. Și pre Heteu și pre Evuseu și pre Amoreu și pre Ghergheseu.
 15. Și pre Eveu și pre Arucheu și pre Esemu.
 16. Și pre Aruadeu și pre Samareu și pre Amati.
- *Facer.** 17.* Și fiii lui Sim: Elam și Asur și Arfaxad
 10, 22 și Lod și Araam și Uz și Eul și Ghieter și
 11, 10 Mosoh.
 18. Și Arfaxad au născut pre Cainan, și Cainan au născut pre Sala, și Sala au născut pre Ever.
 19. Și lui Ever s-au născut doi feciori, numele unuia, Falec, căci în zilele lui s-au împărțit pământul, și numele fratelui lui, Iectan.
 20. Și Iectan au născut pre Elmodad și pre Salef și pre Arsemot și pre Iader.
 21. Și pre Adoram și pre Uzal și pre Decla.
 22. Și pre Gamosal și pre Avimeil și pre Sava.
 23. Și pre Ufir și pre Evilet și pre Ioav, toți aceștia sânt feciorii lui Iectan.
 24. Feciorii lui Sim, Arfaxad, Canan, Sala.
 25. Ever, Falec, Ragav.
 26. Seruh, Nahor, Tara.
- *Facer.** 27.* Avram, acesta easte Avraam.
 11, 26 10.(a) Acesta întâiu au început a stăpâni preste alții și au pus întâia monarhie în Vavilon, și au început a zidi turn ca o cetate.
28. Fiii lui Avraam: Isaac și Ismail.
 29. Și aceastea sânt nașterile lor:* cel întâiu născut, Ismail, Naveot și Chidar și Avdeil și Mosam. ***Facer.** 25, 13
 30. Și Masama și Duma și Masi și Hodan și Teman și Ietur și Nafis și Chiedma, aceștia sânt fiii lui Ismail, doisprăzeace.
 31. Și fiii Heturei, țitoarei lui Avraam, și i-au născut lui pre Zemvram, pre Iexan, pre Madiam, Madam și pre Esoc, pre Soe (șeasă).
 32. Și fiii lui Iexan: Sava și Dadan (doi), și fiii lui Dadan: Raguil și Navdeil și Asuelim și Lateseim și Lomim (cinci).
 33. Și fiii lui Madiam: Ghiefaar și Ofer și Enoh și Avida și Eldad, toți aceștia, ficiorii Heturii.
 34. Și au născut Avraam pre Isaac, și fiii lui Isaac, Iacov și Isav.
 35. Fiii lui Isav: Elifaz și Raguil și Ieul și Ieglom și Core.
 36. Fiii lui Elifaz: Teman și Omar și Sofar și Gootan și Chenez (b), Tamna, Amalic.
 37. Și fiii lui Raguil: Nahes, Zare, Some și Maze, patru.
 38. Fiii lui Siir: Lotan, Zoval, Sevegon, Ana, Dison, Asar și Dican, șapte.
 39. Și fiii lui Lotan: Hori și Heman, și sora lui Lotan, Tamna.
 40. Fiii lui Soval: Alon, Mahanat, Tevil, Sofi și Onan. Iară fiii lui Sevegon: Ait și Sonan.
 41. Fiii lui Sonan: Deson, fiii lui Deson, Emeron și Asevon și Iefram și Haran.
 42. Și fiii lui Asar: Valaam și Zucam și Acam, fiii lui Disan, Os și Aran.
 43. Și aceștia sânt împărații lor (carii au împărățit în pământul Edomului, mai înainte de ce au împărățit împărat întru fiii lui Israil), Valac, feciorul lui Veor, și numele cetății, Denava.
 44. Și au murit Valac, și în locul lui au împărățit Iovav, feciorul lui Zara, din Vosora.
 45. Și au murit Iovav, și în locul lui au împărățit Asom, din pământul Temanion.
 46. Și au murit Asom, și în locul lui au împărățit Adad, feciorul lui Varad, carele au bătut pre Madiam, în câmpul Moav, și numele cetății lui, Ghetem.
36. (b) În cea veachie easte așa: Iară Tamna, țitoarea lui Elifaz, au născut lui pre Amalic.

47. Și au murit Adad, și în locul lui au împărățit Sevla din Maseca.

48. Și au murit Sevla, și în locul lui au împărățit Saul, din Rovotul cel de lângă râu.

49. Și au murit Saul, și în locul lui au împărățit Valenon, feciorul lui Ahovor.

50. Și au murit Valenon, și în locul lui au împărățit Adad, feciorul lui Varad, și numele cetății lui, Fogor, și numele muierei lui, Metavel, fata lui Mezaad.

51. Și au murit Adad, și s-au făcut domni în Edom, domnul Tamna, domnul Golada, domnul Ieter,

52. Domnul Elivama, domnul Ila, domnul Finon,

53. Domnul Chenez, domnul Teman, domnul Vavsar,

54. Domnul Maghedeil, domnul Zafoin, aceștia sânt domnii Edomului.

CAP 2

Ghenealoghiia lui Iacov și a lui Iuda, până la Iese, tatăl lui David.

Facer. 1. i aceștia sânt fiii lui Israil: Ruvin, Simeon, Levi, Iuda, Isahar, Zavulon,

2. Dan, Iosif, Veniamin, Neftalim, Gad și Asir.

Facer. 3. Fiii lui Iuda: Ir, Avnan, Silom, trei, aceștia s-au născut lui din fata lui Savas Hananiteanca, și au fost Ir, cel întâiu născut a lui Iuda, rău înaintea Domnului și l-au omorât pre el.

Jos 4. Și Tamar, nora lui, au născut lui pre Fares și pre Zara, toți fiii lui Iuda, cinci.

Mateiu 5. Fiii lui Fares: Esrom și Iamuil.

1, 3 6. Și fiii lui Zara: Zamvri și Etam și Emuan și Calhal și Darad, de toți, cinci.

Isus N. 7. Și fiii lui Harmi: Ahar, cel ce au turburat pre Israil și au păcătuit în furtișeagul anate-meii.

8. Și fiii lui Etam: Azarias.

Rut 9. Și fiii lui Esrom, carii s-au născut lui: Ieremeil și Aram și Halev.

10. Și Aram au născut pre Aminadav, și Aminadav au născut pre Naason, mai-marele casii Iudii.

11. Și Naason au născut pre Salmon, și Salmon au născut pre Vooz.

12. Și Vooz au născut pre Ovid, și Ovid au născut pre Iese.

1 Împă. 13. Și Iese au născut pre Eliav, cel întâiu născut al său, pre Aminadav, cel al doilea, pre Samaa, cel al treilea,

14. Pre Natanaia, cel a patra, pre Zavdai, cel a cincea,

15. Asam, cel a șaselea, pre David, cel a șaptelea.

16. Și surorile lor, Saruia și Avighea, și feciorii Saruiei, Avisa și Ioav și Asail, trei.

17. Și Avigail au născut pre Amesav,

și tatăl lui Amesav au fost Iotor Ismaeliteanul.

18. Și Halev, feciorul lui Esrom, au luat muiare pre Azuva și pre Ieriot, și aceștia sânt fiii ei, Iasar și Suvav și Ardon.

19. Și au murit Azuva, și și-au luat Halev muiare pre Efrat, și i-au născut lui pre Or.

20. Și Or au născut pre Uri, și Uri au născut pre Veseleil.

21. Și după aceasta, au intrat Esrom la fata lui Mahir, tatălui lui Galaad, și o au luat și e muiare, când era de șesezeci și cinci de ani, și i-au născut lui pre Seruh.

22. Și Seruh au născut pre Iair, și au avut el doaozeci și trei de cetăți în pământul Galaad.

23. Și au luat Ghedsur și Aram satele lui Iair de la ei, Canatul și satele lui, șesezeci de cetăți, toate acestea era fiilor lui Mahir, tatălui lui Galaad.

24. Și după ce au murit Esrom, au venit Halev în Efrata, și muiarea lui în Esrom, Avia, și i-au născut lui pre Ashon, tatăl lui Tecoe.

25. Și fiii lui Ierameil, celui întâiu născut a lui Esrom, cel întâiu născut, Ram și Vanaa și Aram și Ason, fratele lui.

26. Și au avut Ierameil altă muiare, și numele ei era Atara, aceasta easte muma lui Ozom.

27. Și fiii lui Ram, celui întâiu născut, au fost Ierameil, Maa și Iamin și Acor.

28. Și fiii lui Ozum au fost Samae și Iadae, și fiii lui Samae, Nadav și Avisur.

29. Și numele muierei lui Avisur era Avihea, și i-au născut lui pre Ahavar și pre Moil.

30. Și fiii lui Nadav: Salod și Apfain, și au murit Salom fără de fii.

31. Și fiii lui Apfain: Iesemiil, și fiii lui Iesemiil, Sosan, și fiii lui Sosan, Dade.

32. Și fiii lui Dade: Ahisamas, Ieter, Ionatan, și au murit Ieter neavând prunci.

33. Și fiii lui Ionatan: Falet și Ozam, aceștia era feciori lui Ierameil.

34. Și Sosan nu avea feciori, ci numai feate, și la Sosan era slugă un eghiptean, și numele lui era Iohil.

35. Și au dat Sosan pre fata sa lui Iohil, slugii sale, să-i fie muiare, și i-au născut lui pre Eti.

36. Și Eti au născut pre Natan, și Natan au născut pre Zavad.

37. Și Zavad au născut pre Afamil, și Afamil au născut pre Ovid.

38. Și Ovid au născut pre Iiu, și Iiu au născut pre Azaria.

39. Și Azaria au născut pre Helis, și Helis au născut pre Eliasa.

40. Și Eliasa au născut pre Sosomai, și Sosomai au născut pre Salum.

41. Și Salum au născut pre Iehemia, și Iehemia au născut pre Elisama, și Elisama au născut pre Ismail.

42. Și fiii lui Halev, fratelui lui Ierameil, Marisa, cel întâiu născut al lui, acesta este tatăl lui Zif, și fiii lui, Marisa, tatăl lui Hevron.

43. Și fiii lui Hevron: Core și Tapfus și Recom și Samaa.

44. Și Samaa au născut pre Raem, tatăl lui Ieclan, și Ieclan au născut pre Sama.

45. Și, fiul lui Sama, Maon, și Maon, tatăl lui Vetsur.

46. Și Ghefa, țiitoarea lui Halev, au născut pre Aram și pre Mosa și pre Ghezue.

47. Și fiii lui Adai: Raghem și Ioatam și Sogar și Falec și Ghefa și Sagae.

48. Și Moha, țiitoarea lui Halev, au născut pre Saver și pre Taram.

49. Și au născut pre Sagae, tatăl lui Madmina, și pre Sau, tatăl lui Mahvina, și pre tatăl lui Gheval, și fata lui Halev, Asha.

50. Aceștia au fost fiii lui Halev, fiii lui Or, celui întâiu născut, Efrata Soval, tatăl lui Cariatiarim.

51. Solomon, tatăl lui Veta, Lamom, tatăl lui Vetalaem, și Arim, tatăl lui Vetghedor.

52. Și Soval, tatăl lui Cariatiarim, au avut fii pre Araa și pre Esic și pre Amanit.

53. Și Umasfae, cetatea lui Iair, Etalim și Mefitim, și Isamatim și Imasaraim, dintru aceștia au ieșit sarateii, și fiii lui Estaam.

54. Fiii lui Solomon, Vetalaem și Netofati, Atarot, a casii lui Ioav, și jumătate ai Malati-Isari.

55. Și semințiile cărturarilor, carii lăcuia în Iavis, Targatiim și Samatiim și Sahatim, aceștia sânt chinii, carii au ieșit din Emat, tatăl casii lui Rihav.

CAP 3

Ghenealoghiia lui David și a împăraților lui Iuda, din sămânța lui David, cu fiii și cu featele lor.

*2 Împă.
3, 2

1.* i aceștia au fost fiii lui David, carii s-au născut lui în Hevron: cel întâiu născut, Amnon, din Ahinaam Iezraelteanca, al doilea, Domniil, din Avigaia Carmileanca.

2. Al treilea, Avesalom, feciorul Mohei, featei lui Tolme, împăratului Ghedsur, al patrulea, Adonia, feciorul Anghitii.

3. Al cincilea, Safatia, al Avitalei, al șeaselea, Ietraam, din Eglaa, muiarea sa.

4. Șease s-au născut lui în Hevron, și au împărățit acolo șapte ani și șease luni, și treizeci și trei de ani au împărățit în Ierusalim.

*2 Împă.
5, 5
14

5.* Și aceștia s-au născut lui în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan și Solomon, patru, din Virsavee, fata lui Amiil.

CAP 3 ȘI 4

6. Și Evaar și Elisa și Elifalit.

7. Și Naghe și Nafec și Iafie.

8. Și Elisama și Eliada și Elifala, noao.

9. Toți fiii lui David, afară de fiii țiitoarelor, și Tamar, sora lor.

10. Fiii lui Solomon, Rovoam, Avia, fiul lui, Asa, fiul lui, Iosafat, fiul lui.

11. Ioram, fiul lui, Ohozia, fiul lui, Ioas, fiul lui.

12. Amasia, fiul lui, Azaria, fiul lui, Ioatan, fiul lui.

13. Ahaz, fiul lui, Iezechie, fiul lui, Manase, fiul lui.

14. Amon, fiul lui, Iosia, fiul lui.

15. Și fiii lui Iosia: cel întâiu născut, Ioanan, al doilea, Ioachim, al treilea, Sedechia, al patrulea, Salum.

16.* Și fiii lui Ioachim, Ehonia, fiul lui, Sedechia, fiul lui. *Mate.
1, 11

17. Și fiii lui Iehonia: Asir, Salatiil, fiul lui.

18. Melhiram și Fadeas și Sanesar și Iechimia și Osamat și Navadia.

19. Și fiii lui Fadais: Zorovavel și Semei, și fiii lui Zorovavel, Mosolam și Anania, și Solometi, sora lor.

20. Și Asuve și Ool și Varahia și Asadia și Asoved, cinci.

21. Și fiii lui Anania: Faletia și Iesia, fiul lui, Sehenia, fiul lui.

22. Și, fiul lui Sehenia, Samaia, și fiii lui Samaia, Hatus și Ioil și Veri și Noadia și Safat, șease.

23. Și fiii lui Noadia: Elitenan și Iezechia și Iezricam, trei.

24. Și fiii lui Elitenan, Odolia și Eliasevon, și Fadia și Acuv și Ioanan și Dalaaia și Anan, șapte.

CAP 4

Famiile fiilor lui Iuda și a lui Simeon, și sălașele lor; fiii lui Simeon pierd pre rămășițele lui Ham, și pre Amalic îl bat.

1.* i fiii lui Iuda: Fares, Esrom și Harmi și Or, Suval și Rada, fiul lui. *Face.
38, 3

2. Și Suval au născut pre Iet, și Iet au născut pre Ahemai și pre Laad, și aceastea sânt nașterile lui Arati. Sus
2, 4

3. Și aceștia sânt fiii: Aitam, Iezrail și Iezman și Ievdas, și numele sororii lor, Esilevon. Mateiu
1, 3

4. Și Fanuil, tatăl lui Ghedor, și Iazir, tatăl lui Osan, aceștia sânt fiii lui Or, celui întâiu născut a lui Efrata, tatăl lui Vetalaen.

5. Și Asur, tatăl lui Tecos, au avut doao muieri, Aoda și Toada.

6. Și au născut Aoda pre Ohaia și pre Ifal și pre Teman și pre Aastir, toți aceștia sânt fiii Aodei.

7. Și fiii Toadei: Seret și Saar și Estanam.

8. Și Coe au născut pre Enov și pre Savata, și nașterile fratelui lui Rihav, fiiului lui Iarin.

9. Și au fost Igavis mai mărit decât frații săi, și mumă-sa au chemat numele lui Igavis, zicând: „Câți am născut cu durere?”

10. Și au chemat Igavis pre Dumnezeuul lui Israil, zicând: „De, binecuvântând, mă vei binecuvânta și vei înmulți hotarale mele, și va fi mâna Ta cu mine și vei face cunoștință, ca să nu mă smerești”. Și i-au făcut Dumnezeu lui toate câte au cerut.

11. Și Halev, tatăl lui Asha, au născut pre Mahir, acesta easte tatăl lui Asaton.

12. Și Asaton au născut pre Vatrean și pre Vesie și pre Teman, tatăl cetății lui Naas, fratelui lui Eselom, a lui Chinez, aceștia bărbații lui Rihav.

13. Și fiii lui Chinez, Gotoniil și Saraia, și fiii lui Gotonii Atat.

14. Și Manati au născut pre Gofera, și Saraia au născut pre Iovav, tatăl lui Agheadair, că teslari era.

15. Și fiii lui Halev, fiiului lui Iefoni, Ir, Ada, și Noom, și fiii lui Ada, Chenez.

16. Și fiii lui Aleil, Ziv și Zefa și Tiria și Eseril.

17. Și fiii lui Esri, Ieter, Morad și Afer și Iamon, și au născut Ieter pre Maron și pre Semei și pre Esva, tatăl lui Estemon.

18. Și muiarea lui aceasta, Adia, au născut pre Iared, tatăl lui Ghedor, și pre Aver, tatăl lui Sohon, și pre Hetiil, tatăl lui Samon, și aceștia sânt fiii Vetiei, featei lui Faraon, pre carea o au luat Morid.

19. Și fiii muierii Iduiei, sororii lui Nahaim, tatălui lui Cheila, Garmi și Estemon Nohati.

20. Și fiii lui Semon: Amnon și Ana, fiiul lui Fana, și Inon. Și fiii lui Sei, Zoan, și fiii lui, Zoav.

Face. 21. Fiii lui Silom, fiiului lui Iuda, Ir, tatăl 38, 5 lui Lihav, și Laada, tatăl lui Marisa, și nașterile neamurilor lui Efratavac casii lui Esova.

22. Și Ioahim, și oamenii lui Hoziva, și Ioas și Saraf, care au lăcuit în Moav, și i-au întors pre ei Avedirin Atuchiim. (a)

23. Aceștia sânt cărămidari, carii lăcuiesc în Ataim și în Gadira cu împăratul, întru împărăția lui s-au întărit și au lăcuit acolo.

Face. 24. Fiii lui Simeon, Namuil și Iamin, Iariv, 46, 10 Sares, Saul.

25. Salem, fiiul lui, Mavasam, fiiul lui, Masma, fiiul lui.

26. Amuil, fiiul lui, Savud, fiiul lui, Zachur, fiiul lui, Semei, fiiul lui.

27. Și Semei au avut șeasesprăzeace fi-ciori și șease feate, și frații lui nu au a-

22. (a) În cea veachie să află: la Atuchiime.

vut fii mulți, și toate familiile lor nu s-au înmulțit ca fiii lui Iuda.

28. Și au lăcuit în Virsavee și în Molada și în Esersual.

29. Și în Valaa și în Aisem și în Tolad.

30. Și în Vatuil și în Erma și în Sichelag.

31. Și în Vetmarimot și în Imisuseosin, și a casii Varuseorim, acestea sânt cetățile lor, până la împăratul David.

32. Și satele lor, Etan și In, Remnon și Toca și Esar, cetăți cinci.

33. Și toate satele lor primprejurul cetăților acestora până la Vaal, acesta e ținutul lor și socoteala lor.

34. Și Mosovav și Iemoloh și Iosia, fiiul lui Amasia.

35. Și Ioil și Iiu, fiiul lui Asavia, și fiiul lui Saraiei, și fiiul lui Asiil.

36. Și Elione și Iocava și Iasuia și Asaia și Iediil și Ismail și Vaneas.

37. Și Zuza, fiiul lui Safai, al fiiului lui Alon, al fiiului lui Iedia, al fiiului lui Semri, al fiiului lui Sameu.

38. Aceștia sânt carii s-au numit căpetenii întru neamurile lor și întru căsile familiilor lor, când s-au înmulțit cu mulțime.

39. Și au mers până unde să vine în Gherara, până la răsăritul Gheii, ca să cearce pășune dobitoacelor sale.

40. Și au aflat pășune multă și bună, și pământul larg înaintea lor, și pace și liniște, pentru că era din fiii lui Ham, a celora ce lăcuia acolo mai dinainte.

41. Și au venit aceștia carii era scriși pre nume în zilele lui Iezechie, împăratul Iudei, și au bătut lăcașurile lor, și pre mineii, pre carii i-au aflat acolo, și i-au pierdut pre ei până în zioa aceasta, și au lăcuit în locul lor, că pășune era acolo dobitoacelor lor.

42. Și dintru dânșii, din fiii lui Simeon, au mers la muntele Siir cinci sute de bărbați, și Filaetia și Noadia și Rrafaia și Oziil, fiii lui Iesi, era povățuitorii lor.

43. Și au bătut pre ceialalți, carii au rămas lui Amalic, și au lăcuit acolo până în zioa aceasta.

CAP 5

Ghenealoghiia fiilor lui Ruvim, Gad, și a jumătății neamului lui Manasi, și lăcașurile celor ce au bătut pre agareani; ci mai pre urmă s-au robot de asiriani, pentru închinarea idolilor.

1.* i fiii lui Ruvim, celui întâiu născut a lui Israil, și după ce s-au suit el în patul tătâne-său, tatăl său au dat binecuvântarea fiiului său, lui Iosif, fiiul lui Israil, și nu s-au socotit ca cel întâiu născut.

2. Că Iuda au fost puternic cu tăriia, și întru frații săi, și povățuitoriu dintru el, și binecuvântarea au fost a lui Iosif.

*Facere. 35, 22 49, 4

- *Face. 3.* Fiii lui Ruvîn, celui întâiu născut a lui 46, 9
Israil, Enoh și Falus, Asrom și Harmi.
- leșire 4. Fiii lui Ioil: Semei și Vanea, feciorul lui, 6, 14
și fiii lui Gug, a feciorului lui Semei.
- Numer. 5. Fiiul lui Miha, fiiul lui Riha, fiiul lui Ioil. 26, 5
6. Fiiul lui Veil, pre carele l-au mutat Tagla Falasar, împăratul Asur, acesta au fost căpetenie celor din Ruvîn.
7. Și frații lui și rudeniia lui, când s-au numărat după nașterile lor, au avut căpetenie pre Ioil și pre Zahariia.
8. Și Valec, fiiul lui Azuz, fiiul lui Sama, fiiul lui Ioil, acesta au lăcuit în Aroir și la Navau și Veelmason.
9. Și cătră răsărit au lăcuit până unde să întră în pustie, de la râul Eufratului, că dobitoacele lor s-au fost înmulțit în pământul Galaad.
10. Și în zilele lui Saul au făcut războiu asupra lor nemeanicii și au căzut aceia în mâinile lor, și ei au lăcuit în corturile lor în tot locul cel despre răsăritul Galaadului.
11. Fiii lui Gad din preajma lor au lăcuit în pământul Vasanului până la Sela.
12. Ioil, cel întâiu născut, și Safam, cel al doilea, și Ianin, logofătul, din Vasan.
13. Și frații lor, după casăle familiilor lor, Mihail, Mosolam și Sevee și Iorse și Ioahan și Zue și Ovid, șapte.
14. Aceștia sânt fiii lui Avihea, fiiul lui Uri, fiiul lui Idai, fiiul lui Galaad, fiiul lui Mihail, fiiul lui Iesae, fiiul lui Iedai, fiiului lui Vuz.
15. A fratelui feciorului lui Avdiil, a fiiului lui Guni, căpeteniia casii familiilor.
16. Lăcuit-au în Galaad, în Vasan, și în satele lor, și în toate împregiururile Saronului, până la margini.
17. Toți aceștia s-au numărat în zilele lui Ioatam, împăratului Iudei, și în zilele lui Ierovoam, împăratului lui Israil.
18. Fiii lui Ruvîn și a lui Gad, și jumătate din neamul lui Manase, din fiii puterii bărbați, carii purta scut și sabie, și încorda arcul, și învățați la războiu, patruzeci și patru de mii șapte sute și șesezeci, carii ieșea la războiu.
19. Și au făcut războiu cu agareanii, cu itu-reanii și cu nafiseanii și cu nadeveanii.
20. Și i-au biruit pre ei și s-au dat în mâinile lor agareanii și toate lăcașurile lor, pentru că au strigat cătră Dumnezeu în războiu și i-au auzit pre ei că au nădăjduit spre Dânsul.
21. Și au prădat marfa lor cămile cinci mii, și de oi doao sute și cincizeci de mii, și asini doao mii, și suflete de oameni o sută de mii au robit.
22. Și mulți au căzut răniți, căci de la Dumnezeu era războiu, și au lăcuit în lo-

cul lor, până când s-au mutat în robie.

23. Și cei din jumătatea cea din neamul lui Manase au lăcuit (a) de la Vasan până la Vaal-Ermonul și Sanirul, și până la muntele Aermonului, și în Livan s-au înmulțit ei.

24. Și aceștia sânt mai-marii căsii familiilor Ofer și Sei și Eliil și Ieremiia și Odonia și Iediil, bărbați tari cu putearea, bărbați numiți mai-mari caselor familiilor lor.

25. Și au urgisit pre Dumnezeu părinților săi și au curvit mergând după dumnezeii noroadelor pământului pre care le-au rădicat Dumnezeu de la fața lor.

26. Și au rădicat Dumnezeu lui Israil duhul lui Faloh, împăratului asiriianilor, și duhul lui Tagla Falasar, împăratului asiriianilor, și au mutat pre Ruvîn și pre Gad, și pre jumătatea cea din neamul lui Manase, și i-au dus pre ei la Haah și la Havor și la râul lui Gozan, până în zioa aceasta.

CAP 6

Ghenealoghiia fiilor lui Levi, și pre carii dintr-înșii i-au rânduit David cântăreți și slujitori în Casa Domnului, și neamul fiilor lui Aaron, și cetățile lor în fieștecare neamuri ale lui Israil, și care au fost cetățile de scăpare.

- 1.* iiii lui Levi: Gherson, Caat și Merari. *Facer. 46, 11
2. Și fiii lui Caat: Amvram și Isaar, Hevron și Oziil. Jos 23, 6
3. Și fiii lui Amvram: Aaron și Moisi și Mariam, și fiii lui Aaron, Nadav și Aviud, Eleazar și Itamar.
4. Eleazar au născut pre Finees, Finees au născut pre Avisu.
5. Avisu au născut pre Vochi, și Vochi au născut pre Ozi.
6. Ozi au născut pre Zarea, Zarea au născut pre Mariil.
7. Și Mariil au născut pre Amaria, și Amaria au născut pre Ahitov.
8. Și Ahitov au născut pre Sadoc, și Sadoc au născut pre Ahimaas.
9. Și Ahimaas au născut pre Azaria, și Azaria au născut pre Ioanan.
10. Și Ioanan au născut pre Azaria, acesta au preoțit în casa carea o au zidit Solomon în Ierusalim.
11. Și au născut Azaria pre Amaria, și Amaria au născut pre Ahitov.
12. Și Ahitov au născut pre Sadoc, și Sadoc au născut pre Salom.
13. Și Salom au născut pre Helchia, și Helchia au născut pre Azaria.
14. Și Azaria au născut pre Sarea, și Sarea au născut pre Iosadac.
15. Și Iosadac au mers, când au mutat Domnul pre Iuda și Ierusalimul, prin mâna 23. (a) Pământul.

lui Navohodonosor (a).

- *Ieşire 6, 16 16.* Fiii lui Levi: Gherson, Caat și Merari.
 17. Și acestea sânt numele fiilor lui Gherson: Loveni și Semei.
 18. Fiii lui Caat, Amvram și Isaar, Hevron, și Oziil.
 19. Fiii lui Merari: Mooli și Musi, și acestea sânt neamurile lui Levi după familiile lor.
 20. Lui Gherson, lui Loveni, fiului lui, Iet, fiul lui, Zamat, fiul lui.
 21. Ioav, fiul lui, Adi, fiul lui, Zara, fiul lui, Ietri, fiul lui.
 22. Fiii lui Caat: Aminadav, fiul lui, Core, fiul lui, Asir, fiul lui.
 23. Elcana, fiul lui, Avisaf, fiul lui, Asir, fiul lui, Caat, fiul lui.
 24. Uriil, fiul lui, Ozia, fiul lui, Saul, fiul lui.
 25. Și fiii lui Elcana: Amesii și Ahimot.
 26. Elcana, fiul lui, Sufi, fiul lui, Chenaat, fiul lui.
 27. Eliav, fiul lui, Ierovoam, fiul lui, Elcana, fiul lui, Samuil, fiul lui.
 28. Fiii lui Samuil, cel întâiu născut, Sani și Avia.
 29. Fiii lui Merari: Mooli, Loveni fiul lui, Semei, fiul lui, Oza, fiul lui.
 30. Samaa, fiul lui, Aghia, fiul lui, Asea, fiul lui.
 31. Și aceștia sânt pre carii i-au pus David pre mâinile celor ce cântă în Casa Domnului, când s-au așezat sicriul.
 32. Și slujea înaintea cortului mărturiei cu organe, până când au zidit Solomon Casa Domnului în Ierusalim, și au stătut după judecata lor la slujbele lor.
 33. Și aceștia sânt cei ce stau, și fiii lor din fiii lui Caat, Eman, cântărețul, fiul lui Ioil, al fiului lui Samuil.
 34. Al fiului lui Elcana, al fiului lui Ierovoam, al fiului lui Eliil, al fiului lui Tou.
 35. Al fiului lui Suf, al fiului lui Elcana, al fiului lui Maat, al fiului lui Amati.
 36. Al fiului lui Elcana, al fiului lui Ioil, al fiului lui Azaria, al fiului lui Safania.
 37. Al fiului lui Caat, al fiului lui Asir, al fiului lui Aviasaf, al fiului lui Core.
 38. Al fiului lui Isaar, al fiului lui Caat, al fiului lui Levi, al fiului lui Israil.
 39. Și fratele lui Asaf, carele sta de-a dreapta lui Asaf, fiul lui Varahia, al fiului lui Samaa.
 40. Al fiului lui Mihail, al fiului lui Vaasia, al fiului lui Melhia.
 41. Al fiului lui Atani, al fiului lui Zaarai, al fiului lui Adai.
 42. Al fiului lui Etam, al fiului lui Zamam, al fiului lui Semei.

15.(a) În cea veachie easte: la Vavilon.

43. Al fiului lui Ieet, al fiului lui Gherson, al fiului lui Levi.

44. Și fiii lui Merari, frații lor de-a stânga: Etam, fiul lui Chisa, al fiului lui Avai, al fiului lui Maloh.

45. Al fiului lui Asevi.

46. Al fiului lui Amesia, al fiului lui Vani, al fiului lui Semir.

47. Al fiului lui Mooli, al fiului lui Musi, al fiului lui Merari, al fiului lui Levi.

48. Și frații lor după casele familiilor lor, leviții cei rânduiți la tot lucrul slujbei cortului Casii Domnului.

49. Și Aaron, și fiii lui tămâind preste jertvenicul arderilor de tot, și preste jertvenicul tămâierilor la tot lucrul sfânt a sfintelor, și a să ruga pentru Israil, după toate câte au poruncit Moisi, robul lui Dumnezeu.

50. Și aceștia sânt fiii lui Aaron: Eleazar, fiul lui, Finees, fiul lui, Avisu, fiul lui.

51. Vochi, fiul lui, Ozi, fiul lui, Sarea, fiul lui.

52. Mariil, fiul lui, Amaria, fiul lui, Ahitov, fiul lui.

53. Sadoc, fiul lui, Ahimaas, fiul lui.

54. Și acestea sânt lăcașurile lor în satele lor, în hotarale lor, fiilor lui Aaron, familiei lor, celor ce sânt a lui Caati, că lor li s-au făcut soarte.

55. Și le-au dat lor Hevronul în pământul Iudei și ceale de primpregiurul lui.

56. Iară câmpurile cetății și satele ei le-au dat lui Halev, fiului lui Iefoni.

57. Și fiilor lui Aaron au dat cetățile pribeagilor, Hevronul și ceale dimpregiurul lui, și Lovna și ceale dimpregiurul ei, și Selna și ceale dimpregiurul ei, și Estamenul și ceale dimpregiurul lui.

58. Și Ietarul și ceale dimpregiurul lui, și Davirul și ceale dimpregiurul lui.

59. Și Asanul și ceale dimpregiurul lui, și Vetsamisa și ceale dimpregiurul ei.

60. Și de la neamul lui Veniamin, Gavaonul și ceale dimpregiurul lui, și Galemata și ceale dimpregiurul ei, și Anatotul și ceale dimpregiurul lui, toate cetățile lor, treisprăzece cetăți, după familiile lor.

61. Și fiilor lui Caat, celor rămași din rudeniia neamului, au dat din jumătatea neamului lui Manase cu soarte cetăți zece.

62. Și fiilor lui Gherson, după familiile lor, din neamul lui Isahar, și din neamul lui Asir, și din neamul lui Neftalim, și din neamul lui Manase, în Vasan, cetăți treisprăzece.

63. Și fiilor lui Merari, după familiile lor, din neamul lui Ruvim, și din neamul lui Gad, și din neamul lui Zavulon, cu soarte doasprăzece cetăți.

64. Și au dat fiii lui Israil leviților cetățile și ceale dimpregiurul lor.

65. Și le-au dat cu soarte din neamul fiilor lui Iuda și din neamul fiilor lui Simeon, și din neamul fiilor lui Veniamin, cetățile aceaste care le vor chema pre eale pre nume.

Isus N. 21, 21 66. Și celor din familiile fiilor lui Caat s-au făcut cetățile hotarălor lor din neamul lui Efraim.

67. Și le-au dat lor cetățile ceale de scăpare, Sileamul și împregiururile lui, în muntele lui Efraim, și Gazerul și împregiururile lui.

68. Și Iecmanul și împregiururile lui, și Vetonul și împregiururile lui.

69. Și Elonul și împregiururile lui, și Ghetrimonul și împregiururile lui.

70. Și de la jumătate din neamul lui Manase, Anarul și împregiururile lui, și Iemvlaanul și împregiururile lui, după familia fiilor lui Caat, celor rămași.

71. Fiilor lui Gherson, din familia a jumătate din neamul lui Manase, Golanul din Vasan și ceale dimpregiurul lui, și Asirotul și ceale dimpregiurul lui.

72. Și din neamul lui Isahar, Ghedesa și ceale dimpregiurul ei, și Devera și ceale dimpregiurul ei, și Davorul și ceale dimpregiurul lui.

73. Și Ramotul și Enanul, și ceale dimpregiurul lor.

74. Și din neamul lui Asir, Maasal și ceale dimpregiurul ei, și Avdonul și ceale dimpregiurul lui.

75. Și Acacul și ceale dimpregiurul lui, și Roov și ceale dimpregiurul lui.

76. Și din neamul lui Neftalim, Chedesul în Galilea și ceale dimpregiurul lui, și Hamotul și ceale dimpregiurul lui, și Cariataimul și ceale dimpregiurul lui.

77. Și fiilor lui Merari, celor rămași din neamul lui Zavulon, Remonul și împregiururile lui, și Tavorul și împregiururile lui.

78. Și dincolo de Iordan, Ierihonul despre apusul (b) Iordanului, din neamul lui Ruvin, Vosorul în pustie și ceale dimpregiurul lui, și Iasa și ceale dimpregiurul lui.

79. Și Cadimotul și ceale dimpregiurul lui, și Maefla și ceale dimpregiurul lui.

80. Și din neamul lui Gad, Ramotul în Galaad și împregiururile lui, și Maanaimul și împregiururile lui.

81. Și Esevonul și ceale dimpregiurul lui, și Iazirul și ceale dimpregiurul lui.

CAP 7

Familiile lui Isahar, a lui Veniamin, a lui Neftalim, a lui Manasi, a lui Efraim și a lui Asir.

*Face. 46, 15[13]

1.* i aceștia sânt fiii lui Isahar: Tola și Fua și Iasuv și Semeron, patru.

2. Și fiii lui Tola: Ozi, Rafea și Ieriil și Iamai și Iemasan și Samu-

CAP 6 ȘI 7

il, carii au fost mai-marii caselor familiilor celor din rudeniia lui Tola, tari cu putearea după nașterile lor, numărul lor în zilele lui David, doazeci și doazeci de mii și șase sute.

3. Și fiii lui Ozi: Iezraia, și fiii lui Iezraia, Mihail, Avdiu și Ioil și Iesia, cinci, toți aceștia mai-mari.

4. Și împreună cu ei, după neamurile lor, după căsile familiilor lor, bărbați tari la războiu, treizeci și șase de mii, că au avut multe muieri și feciori.

5. Și frații lor în toate familiile lui Isahar tari cu putearea, optzeci și șapte de mii, numărul lor al tuturor.

6.* Fiii lui Veniamin: Vale și Vahir și Iediil, trei.

*Face. 46, 21

7. Și fiii lui Vale: Esevon și Ozi și Oziil și Ierimut și Uri, cinci, mai-mari a caselor familiilor, tari cu putearea, și numărul lor doazeci și doazeci de mii și treizeci și patru.

8. Și fiii lui Vahir: Zemira și Ioas și Eliezer și Elitenan și Amaria și Ierimut și Aviud și Anatot și Eliemet, toți aceștia fiii lui Vahir.

9. Și numărul lor după neamurile lor, mai-marii a caselor familiilor lor tari cu putearea, doazeci de mii și doazeci sute.

10. Și fiii lui Iediil: Valaan, și fiii lui Valaan Iais și Veniamin și Aot și Hanana și Zedan și Tarsi și Ahisaa.

11. Toți aceștia, fiii lui Iediil, mai-marii familiilor tari cu putearea, șeptesprăzece mii și doazeci sute, ieșind cu puteare a bate războiu.

12. Și Sapfin și Apfin, și fiii lui Ior, Asom, fiul lui Aor.

13.* Fiii lui Neftalim: Iasiil, Goni și Asir și Selum, fiii lui, Valam, fiul lui.

*Face. 46, 24

14. Fiii lui Manase: Esriil, pre carele i l-au născut țitoarea lui, Sira, și i-au născut lui și pre Mahir, tatăl lui Galaad.

15. Și Mahir au luat muiare lui Apfin și lui Sapfin, și numele surorii lui, Mooha, și numele ceialalte, Sapfaad, și s-au născut lui Sapfaad feate.

16. Și au născut Mooha, muiarea lui Mahir, fiu, și au chemat numele lui Fares, și numele fratelui lui, Suros, fiii lui Ulam, și Recom.

17. Și fiii lui Ulam, Vadam, aceștia sânt fiii lui Galaad, al fiului lui Mahir, al fiului lui Manase.

18. Și sora lui Melehet au născut pre Isud și pre Aviezer și pre Maela.

19. Și au fost fiii lui Semira: Aim și Sihem și Lachim și Anian.

20. Și fiii lui Efraim: Sotalat și Varad, fiul lui, și Taat, fiul lui, Elada, fiul lui, Saat, fiul lui.

78. (b) În cea veachie easte: răsăritul.

21. Și Zavad, fiul lui, Sotele, fiul lui, și Azer și Eleazar, și i-au ucis pre ei oamenii din Ghet, cei născuți în pământul acela, pentru că s-au pogorât ca să le ia dobitoacele lor.

22. Și i-au plâns Efraim, tatăl lor, zile multe, și au venit frații lui să-l mângăie.

23. Și au intrat la muiarea sa, și au luat în pânțele și au născut fiu, și au chemat numele lui Veria, pentru că întru năcazuri s-au născut în casa mea.

24. Și fata lui Saraa, și întru cei rămași, și au zidit Vetroniul, și cel de jos și cel de sus, și fiii lui Ozan, Seira.

25. Și Rafi, fiul lui, Saraf și Talees, fiii lui, Taen, fiul lui.

26. Lui Laadan, fiiului lui, fiiul lui, Amiud, fiiul lui, Elisamai.

27. Fiiul lui, Nun, fiiul lui, Iisue, fiiul lui.

28. Și ținutul lor și lăcașul lor Vetilul, și satele lui despre răsăritul Noaranului, către apusul Gazerului, și satele lui, și Sihemul, și satele lui, până la Gaza, și satele ei.

29. Și până la hotarale fiilor lui Manase, Vetsaanul, și satele lui, Tanahul, și satele lui, Maghedonul, și satele lui, Dorul, și satele lui, întru aceastea lăcuia fiii lui Iosif, fiiului lui Israil.

Face. 46, 17 30. Fiii lui Asir: Iemna și Suia și Isui și Veria, și Sore, sora lor.

31. Și fiii lui Veria: Haver și Melhiil, acesta easte tatăl lui Vertait.

32. Și Haver au născut pre Iaflit și pre Samir, și pre Hotan, și pre Sola, sora lor.

33. Și fiii lui Iaflit: Fasec și Vamail și Asit, aceștia sânt fiii lui Iaflit.

34. Și fiii lui Semir: Ahir și Rooga și Iava și Aram.

35. Și lui Vani: Elam, fratelui său, Sofa, și Imana și Selis și Amal.

36. Fiii lui Sofa: Sue și Arnafar, și Suda și Varin și Imran.

37. Și Vasan și Oa: și Sama și Salisa, și Ietra și Veira.

38. Și fiii lui Ietir: Iefina și Fasfa și Ara.

39. Și fiii lui Ola: Oreh, Aniil și Rasia.

40. Toți aceștia sânt fiii lui Asir, toți mai-marii familiilor, aleși tari cu puteare, mai-mari povățuitori, numărul lor, a celor întocmiți la războiu, numărul lor, bărbați doazeci și șease de mii.

CAP 8

Ghenealoghiia lui Veniamin și a lui Saul, și a fiilor lui.

*Face.
46, 21
Sus
7, 6

1*

i Veniamin au născut pre Vale, cel întâiu născut al său, și pre Asvil, cel al doilea, și pre Aara, cel al treilea.

2. Și pre Noa, cel al patrulea, și pre Rafa, cel al cincilea.

3. Și au fost feciorii lui Vale: Adir și Ghira și Aviud,

4. Și Avesua și Noama și Ahia,

5. Și Ghera și Sefufam și Uram.

6. Aceștia sânt fiii lui Aod, aceștia sânt mai-marii familiilor celor ce lăcuiesc în Gavee și i-au dat pre ei la Mahanati.

7. Și Naama și Ahia și Ghira, acesta e leglaam, și au născut pre Aza și pre Iahiho.

8. Și pre Saarin l-au născut în câmpul lui Moav, după ce au slobozit el pre Osin și pre Vaada, muierile sale.

9. Și au născut din Ada, muiarea sa, pre Iolav și pre Sevia și pre Misa și pre Melha,

10. Și pre Ievus și pre Zavia și pre Marma, aceștia au fost mai-marii familiilor.

11. Și din Osin au născut pre Avitol și pre Alfaal.

12. Și fiii lui Alfaal: Ovid, Misaal, Semir, acesta au zidit Onanul și Lodul, și satele lui.

13. Și Veria și Sama, aceștia sânt mai-marii familiilor celor ce lăcuiesc în Elam, și aceștia au gonit pre cei ce lăcuia în Ghet.

14. Și fratele lui: Sosic și Arimot.

15. Și Zavadia și Orid și Eder.

16. Și Mihail, Iesfa și Ioda, fiii lui Veria.

17. Și Zavadia și Mosolam și Azachi și Avar.

18. Și Isamari și Iexlia și Iovav, fiii lui Elfaal.

19. Și Iachim și Zahri și Zavdi.

20. Și Elionai și Salati și Eliili.

21. Și Adaia și Varaia și Samarat, fiii lui Samait.

22. Și Iesfan și Ovid și Eleil.

23. Și Avdon și Zehri și Anan.

24. Și Anania și Amvri și Elam și Anatot.

25. Și Iatin și Iefadia și Fanuil, fiii lui Sosic.

26. Și Samsari și Saaria și Gotolia.

27. Și Iarasia și Eria și Zehri, fiii lui Iroam.

28. Aceștia sânt mai-marii familiilor după neamurile lor, mai-mari. Aceștia au lăcuit în Ierusalim.

29.* Și în Gavaon au lăcuit tatăl lui Gavaon, și numele muierii lui, Moaha.

*Jos
9, 35

30. Și fiul ei cel întâiu născut, Avdon și Sur și Chis și Vaal și Nadav și Nir.

31. Și Ghedur și fratele lui, și Zachur și Machelot.

32. Și Machelot au născut pre Samaa, și aceștia au lăcuit în preajma fraților săi, în Ierusalim, cu frații lor.

33.* Și Nir au născut pre Chis, și Chis au născut pre Saul, și Saul au născut pre Ionatan și pre Melhisue și pre Aminadav și pre Asaval.

*3 Împă.
[2 Împăr.]
4 [2], 8
Jos

34. Și fiul lui Ionatan, Merivaal și Memfivoste, și Merivaal au născut pre Miha.

9, 39

35. Și fiii lui Miha: Fiton și Meloh și Tarah și Ahaz.

36. Și Ahaz au născut pre Iada, și Iada au născut pre Salemat și pre Asmot și pre Zamvri, și Zamvri au născut pre Mesa.

37. Și Mesa au născut pre Vaana, Rafea, fiul lui, Elasa, fiul lui, Esil, fiul lui.

38. Esil au avut șase fii, și acestea sânt numele lor: Ezricam, cel întâiu născut a lui, și Ismail și Saraia, și Avdia și Anan și Asa; toți aceștia, fiii lui Esil.

39. Și fiii lui Asil, fratelui lui, Elam, cel întâiu născut al lui, și Ias, al doilea, și Elifalet, al treilea.

40. Și au fost fiii lui Elam bărbați tari cu putearea întinzind arcul, și fiii înmulțind, și fiii fiilor o sută și cincizeci, toți aceștia din fiii lui Veniamin.

CAP 9

Carii dintră fiii lui Israil au lăcuit întâiu în Ierusalim; și slujbele preoților și a leviților, și iarăși să pomenesc sămințile lui Saul și a fiilor lui.

1. i tot Israilul s-au numărat după semințiile lor, și aceștia sânt scriși în Cartea Împăraților lui Israil și a Iudei, cu cei ce s-au mutat în Vavilon pentru fărădelegile lor.

2. Și cei ce lăcuia mai înainte în moșiile sale, în cetățile sale, Israil, preoții și leviții, și cei dați.

3. Și în Ierusalim au lăcuit din fiii lui Iuda, și din fiii lui Veniamin, și din fiii lui Efraim, și dintr-ai lui Manase.

4. Și Gnoti, și fiul lui, Samsud, al fiului lui Amri, al fiului lui Amvraim, al fiului Vuni, al fiului fiilor lui Fares, al fiului lui Iuda.

5. Și din Siloni, Asaia, cel întâiu născut al lui, și fiii lui.

6. Din fiii lui Zara, Ieile, și frații lor, șase sute și noao zeci.

7. Și din fiii lui Veniamin, Salom, fiul lui Mosolam, al fiului lui Oduia, al fiului lui Asin.

8. Și Iemnaa, fiul lui Ierovoam, și Ilo. Aceștia sânt fiii lui Ozi, fiul lui Mahir, și Mosolam, fiul lui Safatia, al fiului lui Raguil, al fiului lui Iemnai.

9. Și frații lor, după nașterile lor, noao sute cincizeci și șase, toți bărbați mai-mari ai familiilor, după casele familiilor lor.

10. Și dintru preoți, Iodae și Ioarim și Iahin.

11. Și Azaria, fiul lui Helchia, al fiului lui Mosolam, al fiului lui Sadoc, al fiului lui Maraiot, al fiului lui Ahitov, povățuitorul Casii lui Dumnezeu.

12. Și Adaia, fiul lui Iraam, al fiului lui Fahor, al fiului lui Melhia, și Maasaia, fiul lui Adiil, al fiului lui Ezira, al fiului lui Mosolam, al fiului lui

CAP 8 ȘI 9

Maselmot, al fiului lui Emir.

13. Și frații lor, mai-marii caselor familiilor lor, o mie șapte sute și șasezeci, tari cu putearea la slujba Casii lui Dumnezeu.

14. Și din leviți, Samaia, fiul lui Asov, al fiului lui Ezricam, al fiului lui Asavia, din fiii lui Merari.

15. Și Vacvacar și Aris și Galaal și Matania, fiul lui Miha, al fiului lui Zehri, al fiului lui Asaf.

16. Și Avdia, fiul lui Samia, al fiului lui Galaal, al fiului lui Iditul, și Varahia, fiul lui Osa, al fiului lui Elcana, carele lăcuia în satele lui Notefati.

17. Și portarii Salom, Acum, Telman și Diman, și frații lor, Salom, cel mai mare.

18. Și aceștia până acum în poarta împăratului spre răsărituri, aceștia sânt portarii la taberile fiilor lui Levi.

19. Și Selum, fiul lui Core, al fiului lui Aviasaf, al fiului lui Core, și frații lui după casa tătâne-său, coriteanii preste lucrurile slujbei, păzând pazele cortului, și părinții lor la taberile Domnului păzând intrarea.

20. Și Finees, fiul lui Eleazar, povățuitoriu era preste dâșșii înaintea Domnului. Și după acesta,

21. Zaharia, fiul lui Mosolam, portariu ușii cortului mărturieii.

22. Toți portarii cei aleși portari la porți, doao sute și doisprăzece, aceștia în curțile sale socotința rudeni[i] lor, și luarea de samă a lor, pre aceștia i-au rânduit și i-au pus David și Samuil, văzătoriu, întru credința lor.

23. Și aceștia și fiii lor la porțile Casii Domnului și în casa cortului, ca să păzască pre rând.

24. După patru vânturi era porțile, cătră răsărit, cătră mare, cătră amiază și cătră miazănoapte.

25. Și frații lor în curțile sale petrecea, și vinea în zioa a șaptea, din vreme în vreme, când le era vremea pre rând.

26. Pentru că în crezământ era acești patru putearnici a porților leviți, și aceștia era preste cămărilor și preste vistierile Casii Domnului.

27. Și primpregiurul Casii lui Dumnezeu sălășluia, că în grijea lor era paza și cheile, ca să deșchiză dimineața porțile besearicii.

28. Și din ei era preste unealtele slujbei, că cu număr le băga și cu număr le scotea.

29. Și dintru ei era puși preste vase și preste toate veșmintele ceale sfinte, și preste făina de grâu și preste vin și preste untuldelemn și preste tămâie și preste mirosituri.

30. Și din fiii preoților era făcători de mir cu mirosituri.

31. Și Matatia din leviți, acesta e cel întâiu născut al lui Salom Coriteanului,

cu credință preste lucrurile jertvei tigăii marelui preot.

32. Și Vanias Catiteanul din frații lor era preste pâinile punerii-înainte, ca să se gătească din sâmbătă în sâmbătă.

33. Și aceștia sânt cântăreți mai-mari familiilor leviților celor rânduiți pre rând la slujba cea de zi și cea de noapte a lucrurilor.

34. Aceștia sânt mai-marii familiilor leviților, după neamurile lor, mai-mari, aceștia au lăcuit în Ierusalim.

Sus 8, 29 35. Și în Gavaon au lăcuit tatăl lui Gavaon, Ieil, și numele muierii lui, Mooha.

36. Și, fiul lui cel întâiu născut, Avdon, și Sur și Chis și Vaal și Nir și Nadav.

37. Și Ghedur, și frații lor, Aiun și Zachur și Machelot.

38. Și Machelot au născut pre Samaa, și aceștia în mijlocul fraților săi au lăcuit în Ierusalim, în mijlocul fraților lor.

Sus 8, 33 39. Și Nir au născut pre Chis, și Chis au născut pre Saul, și Saul au născut pre Ionatan și pre Melhisue și pre Aminadav și pre Asaval.

40. Și fiul lui Ionatan, Merivaal, și Merivaal au născut pre Miha.

41. Și fiii lui Miha: Fiton și Malah și Tarah și Ahaz.

42. Și Ahaz au născut pre Iada, și Iada au născut pre Galemot și pre Gazmot și pre Zamvri, și Zamvri au născut pre Masa.

43. Și Masa au născut pre Vaana, a căruia fiu au fost Rafaia, a căruia fiu au fost Elasa, a căruia fiu au fost Esil.

44. Și Esil au avut șase fii, și acestea sânt numele lor: Ezricam, cel întâiu născut al lui, și Ismail și Saraia și Avdia și Anan și Asa, aceștia sânt fiii lui Esil.

CAP 10

Lăpădând Dumnezeu pre Saul pentru multe fealuri de nedreptăți, cei de alt neam îl omoară, și pre fiii lui, și, tăindu-le capetele, trupurile lor le îngroapă oamenii din Iavisul lui Galaad.

*1 Împă.
31, 1

1* i cei de alt neam au făcut războiul asupra lui Israil, și au fugit israilteanilor de cătră fața celor de alt neam, și au căzut răniți în muntele Ghelvue.

2. Și au gonit cei de alt neam dinapoia lui Saul și dinapoia fiilor lui, și au bătut cei de alt neam pre Ionatan și pre Aminadav și pre Melhisue, fiii lui Saul.

3. Și s-au îngreoiat războiul asupra lui Saul, și l-au aflat pre el săgetători și l-au rănit cu săgeți.

4. Și au zis Saul purtătorului armelor sale: „Scoate sabiia ta și mă străpunge cu ea, ca nu cumva să vină acești netăiați împrejur, și mă vor batjocori”. Și n-au vrut purtătorul armelor lui să facă aceasta, că

să temea foarte, și au luat Saul sabiia și au căzut preste ea.

5. Și au văzut purtătorul armelor lui că au murit Saul, și au căzut și el preste sabiia sa și au murit.

6. Și au murit Saul și trei feciori a lui în zioa aceea, și toată casa lui deodată au murit.

7. Și au văzut tot omul lui Israil, carii lăcuia în vale, că au fugit Israil, și cum că au murit Saul și fiii lui, și au lăsat cetățile sale și au fugit. Și au venit cei de alt neam și au lăcuit întru eale.

8. Și au fost a doao zi, și au venit cei de alt neam ca să prade pre cei răniți, și au aflat pre Saul și pre fiii lui căzuți în muntele Ghelvue.

9. Și l-au dezbrăcat pre el și i-au luat capul lui și armele lui, și l-au trimis în pământul celor de alt neam împrejur, ca să binevestească în casa idolilor lor și norodului.

10. Și au pus armele lui în casa dumnezeului lor, și capul lui l-au pus în casa lui Dagon.

11. Și au auzit toți cei ce lăcuia în Iavisul Galaadului toate câte au făcut cei de alt neam lui Saul și fiilor lui Israil.

12. Și s-au sculat din Galaad tot omul tare, și au venit și au luat trupul lui Saul și trupurile fiilor lui, și le-au adus în Iavis și au îngropat oasăle lor supt stejariu în Iavis, și au postit șapte zile.

13. Și au murit Saul întru fărădelegile sale, care au făcut înaintea lui Dumnezeu după cuvântul Domnului,* pentru că nu l-au păzit,** ci au întrebat pre cea cu duh pitonicesc, ca să cearce, și i-au răspuns lui Samuil, prorocul, și n-au întrebat pre Domnul, și l-au omorât pre el, și au mutat împărăția la David, fiul lui Iese.

*Ieșir.
17, 14
1 Împăr.
15, 3
**1 Împă.
28, 8

CAP 11

David, după ce s-au uns împărat, au luat cetatea Sionul, carea s-au și numit Cetatea lui David; și bătând pre ievusei, au lăcuit în Ierusalim, ajutorindu-l Domnul, și întărindu-să cu viteaji ostași, a cărora fapte să pomenesc; însătoșind David, n-au vrut să bea apă, pentru că viteajii lui cu primejdii sa o au fost adus.

1* i s-au adunat tot Israilul la David, în Hevron, zicând: *2 Împă.
5, 1
„Iată, oasele tale și carnea ta sântem noi.

2. Și ieri și alaltăieri, când era Saul împărat, tu erai carele scoteai și duceai înlăuntru pre Israil, și au zis Domnul Dumnezeuul tău ție: «Tu vei paște pre norodul Mieu, Israil, și tu vei fi povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil»”.

3. Și au venit toți bătrânii lui Israil la împăratul în Hevron și le-au pus lor îm-

păratul David legătură în Hevron înaintea Domnului, și au uns pre David împărat preste Israil, după cuvântul Domnului, prin mâna lui Samuil.

4. Și s-au dus împăratul David și tot Israilul în Ierusalim, acesta era Ievus, și acolo ievuseii era, carii lăcuia pământul.

5. Și au zis cei ce lăcuia în Ievus lui David: „Nu vei intra aici!” Și au luat David cetatea Sionului, aceasta e Cetatea lui David.

6. Și au zis David: „Oricine va lovi întâiu pre ievuseu va fi boiariu și căpetenie!” Și s-au suit preste ea întâiu Ioav, fiul Saruiei, și s-au făcut căpetenie.

7. Și au șezut David în cetate, pentru aceea o au chemat Cetatea lui David.

8. Și au zidit cetatea împregiur, din margine, și primpregiur (a).

9. Și mergea David sporind și mărindu-să, și Domnul Atotțiitoriu era cu el.

1 Împă. 10. Și aceștia sânt căpeteniile bărbaților
23, 8 celor tari a lui David, carii l-au ajutat să fie împărat preste tot Israilul, după cuvântul Domnului, care l-au grăit cătră Israil.

11. Și acesta e numărul celor tari a lui David, Iesevada, feciorul lui Ahaman, căpitanul preste treizeci, acesta au scos sabiia sa deodată asupra trei sute, pre carii i-au rănit într-o vreme.

12. Și după el, Eleazar, feciorul lui Dodai, a lui Ahohi, acesta era întră cei trei tari.

13. Acesta era cu David în Fasodamin, când cei de alt neam s-au adunat acolo la războiu, și era o parte de țarină plină de orz și norodul au fugit de cătră fața celor de alt neam.

14. Și au stătut în mijlocul părții și o au mântuit, și au bătut pre cei de alt neam și au făcut Domnul mântuire mare.

15. Și s-au pogorât trei din cei treizeci, carii era căpetenie, la puiatra lui David, la peștera lui Odolam, și tabăra celor de alt neam tăbărâsă în Valea Uriiașilor.

2 Împă. 16. Și David era atunci în cetate, și adunarea
23, 14 celor de alt neam era atunci în Vitleem.

17. Și au poftit David și au zis: „Cine mă va adăpa cu apă din fântâna Vitleemului, cea de lângă poartă?”

18. Și rupsără acei trei tari tabăra celor de alt neam și scoasără apă din fântâna cea din Vitleem de lângă poartă, și o luară și veniră la David, și n-au vrut David să o bea, ci o au vărsat Domnului.

19. Și au zis: „Departă să fie de la mine, Doamne, a face cuvântul acesta, au sângele oamenilor acestora voiu bea? Întru sufletele lor? Că cu sufletele lor o au adus”. Și nu au vrut să o bea, aceasta au făcut cei trei tari.

8. (a) În cea veachie să află și acestea: Iară Ioav au păzit ceaualtă cetate, carea rămăsease, și au dat răz-

20. Și Avesa, fratele lui Ioav, acesta era cel mai mare întră cei trei, acesta au scos sabiia sa asupra trei sute, pre carii i-au rănit într-o vreme, și acesta era numit întră cei trei.

21. Întră cei trei decât cei doi au fost mai mărit, și le-au fost lor căpetenie, și până la cei trei n-au ajuns.

22. Și Vaneas, feciorul lui Iodae, fecior de bărbat tare, multe sânt faptele lui din Cavasail, acesta au ucis pre doi foarte tari moaviteani, și el s-au pogorât de au ucis pre leu în groapă în zioa zăpezii.

23. Și acesta au ucis pre un bărbat eghiptean, minunat de mare, de cinci coți, și în mâna eghipteanului era suliță, ca sulul pânzariului, și s-au pogorât Vaneas asupra lui cu toiagul, și au luat din mâna eghipteanului sulița, și l-au omorât cu sulița lui.

24. Acestea au făcut Vaneas, feciorul lui Iodae, și numele lui e întră cei trei tari.

25. Decât cei treizeci era mărit acesta, și la cei trei n-au ajuns, și l-au pus pre el David preste patriia sa.

26. Aceștia sânt cei trei tari a puterilor, Asail, fratele lui Ioav, Eleanan, feciorul lui Dodoe, din Vitleem.

27. Samaot a lui Arori, Helis a lui Afeloni.

28. Ora, feciorul lui Echis Tecoiteanul, Aviezer Anatotineanul.

29. Sovahai Usatineanul, Ili Ahotineanul.

30. Marai Netofatineanul, Htaod, feciorul lui Nooza Netofatineanul.

31. Eri, feciorul lui Revee, din muntele lui Veniamin, Vaneas Faratoniteanul.

32. Uri din Nahaligaas, Aviil Garavetineanul.

33. Azvon Varomiteanul, Eliava Salavoniteanul.

34. Fiiul lui Asam Gazoniteanului, Ionatan, fiiul lui Sola Arariteanul.

35. Ahim, fiiul lui Ahar Arariteanului, Elfat, fiiul lui Tiofar.

36. Afer Mehoratrineanul, Ahia Feloniteanul.

37. Isere Harmadaiteanul, Naare, fiiul lui Azove.

38. Ioil, fiiul lui Natan, Mevaal, fiiul lui Agari.

39. Seli Amoniteanul, Naahor Virovineanul, purtătoriu de armele lui Ioav, fiiului Saruiei.

40. Ira Ietrineanul, Gariv Ietorineanul.

41. Uria Hetineanul, Zavet, fiiul lui Ahia.

42. Adina, fiiul lui Seza, a lui Ruvin, căpetenie, și cu el treizeci.

43. Anan, feciorul lui Mooha, și Iosafat Matanineanul.

44. Ozia Astarotineanul, Samata și Isiil, fiii lui Hotam, a lui Arari.

boiu, și au luat cetatea.

45. Iediil, fiul lui Sameri, și Iozae, fratele lui Tosaiteanul.

46. Eliil Maoiteanul, și Iarivi, și Iosia, fiul lui.

47. Elaam și Ietama Moaviteanul, Daliil și Ovid și Iesiil Mesoviateanul.

CAP 12

Viteajii carii au urmat pre David, când fugea de Saul, și căpeteniile, carii au venit în Hevron să întoarcă împărăția la dânsul după cuvântul Domnului.

1. i aceștia sânt carii au venit la David în Sichelag, când încă fugea de fața lui Saul, feciorului lui Chis, și aceștia împreună cu acei tari i-au ajutat la războiu.

2. Și cu arc și cu dreapta și cu stânga zvârlind cu pietri, săgeți, dintră frații lui Saul din Veniamin.

3. Mai-marele Ahiezer și Ioas, fiul lui Asma Gavatineanului, și Ioil și Iofalit, fiii lui Asmot, și Verhia și Inul Anatotineanul.

4. Și Samaias Gavaoniteanul, tare dintră cei treizeci, și preste treizeci, Ieremia și Ieziil și Ioanan și Ioazavat Gadaratineanul.

5. Azai și Arimut și Vaalia și Samaraia și Safatia Harefiileanul.

6. Elcana și Iisuni și Ozriil și Iozara și Sovocam și coriteanii.

7. Și Ielia și Zavadia, fiii lui Ieroam din Ghedor.

8. Și din Gad au trecut la David, în pustie, bărbați tari, puternici, ostași gata de războiu, cu scuturi și cu sulite, și feațele lor ca fața leului, și sprinteni ca căprioarele în munți cu iuțimea.

9. Aza, căpeteniia, Avdia, al doilea, Eliav, al treilea.

10. Masmana, al patrulea, Ieremia, al cincilea.

11. Ieti, al șaselea, Eliav, al șaptelea.

12. Ioanan, al optulea, Eliazar, al noolea.

13. Ieremia, al zeacelea, Melhavane, al unsprăzeacelea.

14. Aceștia au fost din fiii lui Gad căpetenie oastei, preste o sută cel mai mic, și cel mai mare preste o mie.

15. Aceștia au fost carii au trecut Iordanul în luna cea dintâiu, când era plin preste toate țărurile sale, și au gonit pre toți cei ce lăcuia văile, de la răsărit până la apus.

16. Și au venit din fiii lui Veniamin și a lui Iuda întru ajutoriul lui David.

17. Și David au ieșit întru întâmpinarea lor, și le-au zis lor: „De ați venit cu pace la mine, ca să mă ajutați, inima mea să se împreune cu voi; iară de cumva să mă dați vrăjmașilor miei, nu cu adevărul mâinii, vază Dumnezeuul părinților voștri și să aleagă”.

18. Și duh au cuprins pre Amase, căpeteniia celor treizeci, și au zis: „Mergi, Davide, fiul

lui Iese, și norodul tău cu pace, pace ție, și pace celor ce-ți ajută ție, că ți-au ajutat ție Domnul Dumnezeuul tău”. Și i-au primit pre ei David și i-au pus pre ei căpetenie puterilor.

19. Și de la Manase au venit la David și când au venit cu cei de alt neam asupra lui Saul la războiu, și nu le-au ajutat lor David,* că s-au sfătuit mai-marii celor de alt neam, zicând: „Cu capetele bărbaților acestora să va întoarcă la domnul său, Saul”.

20. Și mergând David în Sichelag, s-au lipit de el cei de la Manase, Edna și Iosavat și Rodiil și Mihail și Iosavet și Elimut și Semati, căpeteniile miilor lui Manase.

21. Și aceștia au ajutat lui David asupra lui Ghedur, că era toți tari, puternici, și povățuia oastea cu putere.

22. Că din zi în zi vinea la David să-i ajute, până ce s-au făcut putere mare, ca puterea lui Dumnezeu.

23. Și aceastea sânt numele căpeteniilor oastei, carii au venit la David în Hevron, ca să întoarcă împărăția lui Saul la dânsul, după cuvântul Domnului.

24. Fiii lui Iuda, carii purta scuturi și sulite, șease mii și opt sute, puternici la războiu.

25. Din fiii lui Simeon, puternici, tari la războiu, șapte mii și o sută.

26. Din fiii lui Levi, patru mii și șease sute.

27. Și Iodas, povățuitorul lui Aaron, și cu dânsul trei mii și șapte sute.

28. Și Sadoc, cel tinăr, puternic cu tăria, și a casii tătâne-său, căpetenii doaozeci și doi.

29. Și din fiii lui Veniamin, din frații lui Saul, trei mii, că încă mai mulți din ei păzea paza casii lui Saul.

30. Și din fiii lui Efraim, doaozeci de mii și opt sute, puternici cu tăria, oameni numiți după casele familiilor lor.

31. Și din jumătate din neamul lui Manase, optsprăzeace mii, și aceștia s-au numit anume ca să vie să facă pre David împărat.

32. Și din fiii lui Isahar, carii cunosc cu înțeleagere vremile, ca să cunoască ce trăbuie să facă Israil, căpeteniile lor doao sute, și toți frații lor cu dânsii.

33. Și de la Zavulon, carii au ieșit gata la războiu cu toate armele ceale de războiu, cincizeci de mii, ca să ajute lui David, nu cu mâinile deșearte.

34. Și de la Neftalim, căpetenii o mie, și cu ei, de cei cu scuturi și cu sulite, treizeci și șapte de mii.

35. Și de la Dan, gata la războiu, doaozeci și opt de mii și opt sute.

36. Și de la Asir, carii ieșisă să ajute la războiu, patruzeci de mii.

27. Și de ceaea parte de Iordan, de la Ruvim, și de la jumătate din neamul

*1 Împă.
29, 4

lui Manase, cu toate unealtele de războiu, la războiu, o sută și doazeci de mii.

38. Toți aceștia oameni războinici, gătați la rânduiala ostească cu suflet de pace, și au venit în Hevron, ca să facă pre David împărat preste tot Israilul, și ceialalți din Israil cu un suflet, ca să facă împărat pre David.

39. Și au fost acolo cu David trei zile mâncând și bind, că le-au fost gătit lor frații lor.

40. Și vecinii lor, până la Isahar și Zavulon și Neftalim, le aducea lor cu cămile și cu asini și cu mușcoi și cu boi, mâncări, făină, legături de smochine, stafide, vin și untdelemn, și viței și oi întru mulțime, că bucurie era întru Israil.

CAP 13

Din cetatea Iarim, din casa lui Aminadav, să aduce sicriul Domnului, tot Israilul săltând cu David înaintea lui, iară pentru că Domnul au lovit pre Oza, pentru că s-au atins de sicriu, temându-să David, l-au abătut în casa lui Avida Heteul, pre care l-au blagoslovit Domnul în vremea aceea.

1. i s-au sfătuit David cu boiarii și cu cei mai-mari preste mii și preste sute, cu tot povățuitoriul.

2. Și au zis David cătră toată adunarea lui Israil: „De vă place voao și de e de la Domnul Dumnezeu nostru să va spori, să trimitem la frații noștri cei rămași în tot pământul lui Israil, și împreună cu ei preoții, leviții, în cetățile moșiilor sale să se adune la noi.

3. Și să mutăm sicriul Dumnezeului nostru la noi, că nu l-am căutat din zilele lui Saul”.

4. Și au zis toată adunarea să facă așa, că bun e cuvântul acesta înaintea tot norodului.

5. Și au adunat David pre tot Israilul de la hotarale Eghiptului și până la intrarea Ima-
*2 Împă. 6, 2
tului,* ca să aducă sicriul lui Dumnezeu din cetatea Iarim.

6. Și l-au adus David, și tot Israilul s-au suit în Cetatea lui David, carea era a Iudei, ca să ducă de acolo sicriul lui Dumnezeu, Domnului Celui ce ședea pre heruvimi, unde S-au chemat numele Lui.

7. Și au dus sicriul lui Dumnezeu pre car nou din casa lui Aminadav, și Oza și frații lui aducea carul.

8. Iară David și tot Israilul de bucurie juca înaintea lui Dumnezeu cu toată puterea, cu timpanuri și cu țimbale și cu trimbițe.

9. Și au venit până la ariia lui Chidon și au întins Oza mâna sa ca să ție sicriul, căci îl cârnisă vițelul.

10. Și S-au mâniaat Domnul cu urgie pre Oza, și l-au lovit pre el acolo, pentru că au întins mâna sa la sicriu, și au murit aco-

CAP 13 ȘI 14

lo înaintea lui Dumnezeu.

11. Și s-au întristat David, căci au tăiat Domnul tăiere în Oza, și au numit locul acela Tăierea lui Oza, până în zioa aceasta.

12. Și s-au temut David de Dumnezeu în zioa aceea, zicând: „Cum voiu băga la mine sicriul lui Dumnezeu?”

13. Și n-au băgat David la sine sicriul în Cetatea lui David, ci l-au abătut în casa lui Avedara Heteului.

14. Și au șezut sicriul lui Dumnezeu în casa lui Avedara trei luni, și bine au cuvântat Dumnezeu pre Avedara și toate ale lui.

CAP 14

David, luând leamne și meșteri de la împăratul Tirului, își zidește casă, își mai ia și alte muieri, și fii mulți naște; și cu sfatul Domnului de doao ori taie pre filistei.

1.* i au trimis Hiram, împăratul Tirului, la David soli și leamne de chedru și zidari și teslari de leamne, ca să-i zidească lui casă. *2 Împă. 5, 11

2. Și au cunoscut David că l-au gătit pre el Domnul împărat preste Israil, că au crescut înalt împărăția lui pentru norodul său, Israil.

3.* Și și-au mai luat David muieri în Ierusalim, și s-au mai născut lui fii și feate. *2 Împă. 5, 13

4. Și aceastea sânt numele celor ce s-au născut în Ierusalim: Samaa, Sovav, Natan și Solomon.

5. Și Vaar și Elisa și Elifalit.

6. Și Naghet și Nafat și Iafie.

7. Și Elisamae și Eliade și Elifala.

8.* Și au auzit cei de alt neam că s-au uns David împărat preste tot Israilul și s-au suit toți cei de alt neam să cearce pre David, și au auzit David și au ieșit întru întimpinarea lor. *2 Împă. 5, 17

9. Și au întrebat David pre Dumnezeu, zicând: „Sui-mă-voiu asupra celor de alt neam, și da-i-vei pre ei în mâinile mele”. Și au zis Dumnezeu lui: „Suie-te și voiu da pre ei în mâinile tale!”

10. Și au venit cei de alt neam și au căzut în Valea Uriiașilor.

11. Și s-au suit în Vaal Farasin, și i-au lovit pre ei acolo David și au zis David: „Tăiat-au în doao Dumnezeu pre vrăjmașii miei, în mâna mea, cum să taie apa”. Pentru aceea, au chemat numele locului aceuia Tăierea lui Vaal Farasin.

12. Și cei de alt neam au lăsat acolo pre dumnezeii săi și au zis David să-i ardă cu foc.

13. Și au mai adaos încă cei de alt neam și au mai căzut în Valea Uriiașilor.

14. Și au mai întrebat David pre Dumnezeu, și i-au zis lui Dumnezeu: „Nu merge dinapoia lor, întoarce-te de la ei și fii lângă ei, aproape de peri.

15. Și va fi când vei auzi tu glasul su-

netului marginilor perilor, atunci să întri la războiu, că au ieșit Dumnezeu înaintea ta, ca să bată tabăra celor de alt neam”.

16. Și au făcut David în ce chip i-au poruncit Dumnezeu și au lovit tabăra celor de alt neam de la Gavaon până la Gazira.

17. Și s-au vestit numele lui David în tot pământul și Domnul au dat frica lui în toate neamurile.

CAP 15

Gătindu-să loc, David cu tot Israilul duce sicriul legii Domnului cu mare cinste în Ierusalim, slujind preoții și leviții după chemările sale, și când au venit sicriul legii la Cetatea lui David, văzând Melhol pre David săltând și jucând, l-au defăimat pre el întru sufletul său.

1. i și-au făcut șie casă în Cetatea lui David, și au gătit loc sicriului lui Dumnezeu, și i-au făcut lui cort.

2. Atunci au zis David: „Nu să cade să rădăce sicriul lui Dumnezeu, fără numai leviții, că pre ei i-au ales Dumnezeu, ca să rădăce sicriul Domnului și să slujească Lui până în veac”.

3. Și au adunat David pre tot Israilul în Ierusalim, ca să ducă sicriul Domnului în locul care l-au gătit lui.

4. Și au adunat David pre fiii lui Aaron și pre leviți.

5. Din fiii lui Caat, Uriil, căpeteniia, și frații lui, o sută și doazeci.

6. Din fiii lui Merari, Asea, căpeteniia, și frații lui, doao sute și doazeci.

7. Din fiii lui Gherson, Ioil, căpeteniia, și frații lui, o sută și treizeci.

8. Din fiii lui Elisafat, Semea, căpeteniia, și frații lui, doao sute.

9. Din fiii lui Hevron, Eliil, căpeteniia, și frații lui, optzeci.

10. Din fiii lui Oziil, Aminadav, căpeteniia, și frații lui, o sută și doisprăzece.

11. Și au chemat David pre Sadoc și pre Aviatar, preoții și leviții, și pre Ioil, pre Uriil, pre Asea și pre Semea și pre Eliil și pre Aminadav.

12. Și le-au zis lor: „Voi sânteți căpeteniile familiilor leviților, curățiți-vă voi și frații voștri, și veți aduce sicriul Dumnezeului lui Israil unde i-am gătit loc lui.

Sus 13. Că pentru că mai înainte, nefiind voi 13, 10 gata, ne-au tăiat în doao Domnul Dumnezeul nostru, pentru că n-am cercat cu judecată”.

14. Și s-au curățit preoții și leviții, ca să suie sicriul Dumnezeului lui Israil.

Nume. 15. Și au luat fiii leviților sicriul lui Dumne- 4, 15 zeu, precum le-au poruncit Moisi, cu cuvântul lui Dumnezeu, după scriptură, cu rude preste dânșii.

16. Și au zis David căpeteniilor leviților: „Puneți pre frații voștri, cântăreții cu

organe, cu copze și cu alăute și cu țimbale, ca să strige întru înălțime cu glas de bucurie!”

17. Și au pus leviții pre Eman, fiul lui Ioil, și dintru frații lui Asaaf, feciorul lui Varahia, și din fiii lui Merari, fraților lui, Etan, feciorul lui Chiseu.

18. Și cu ei, frații lor cei de al doilea, Zaharie și Oziil și Semiramot și leil și Elioil și Eliav și Vanea și Maasia și Matatia și Elifena și Machelia și Avdedom și leil și Ozia, portarii.

19. Și cântăreții Eman, Asaf și Etan, cu chimvale de aramă ca să facă să să auză.

20. Zaharia și Oziil, Semiramot, leil, Oni, Eliav, Maasea, Vanea, cu copze preste alimot.

21. Și Matatia și Elifalu și Machenia și Avdedom și leil și Ozia, cu alăute, amasenit, ca să întărească.

22. Și Honenia, mai-marele leviților, că bine pricepea.

23. Și Varahia și Elcana, portarii sicriului.

24. Și Somnia și Iosafat și Natanail și Amasai și Zaharia și Vanaia și Eliezer, preoții trâmbița cu trâmbițele înaintea sicriului lui Dumnezeu, și Avdedom și leia, portarii sicriului lui Dumnezeu.

25.* Și era David și bătrânii lui Israil, și cei *2 Împă. mai-mari preste mii, mergea să ducă sicriul 6, 12 legii din casa lui Avdedom cu bucurie.

26. Și au fost deaca au întărit Dumnezeu pre leviți a rădăca sicriul legii Domnului, au junghiat șapte viței și șapte berbeci.

27. Și David era îmbrăcat cu haine de visin, și toți leviții, carii rădăca sicriul legii Domnului, și cântăreții și Honenia, mai-marele cântăreților celor ce cânta, și preste David era haină de visin.

28. Și tot Israilul ducea sicriul Domnului cu strigare și cu glas de bucurie și cu trâmbițe și cu țimbale, răsunând cu alăute și cu copuze.

29. Și au fost când au venit sicriul legii Domnului până la cetatea lui David, Melhol, fata lui Saul, s-au plecat pre fereastră și au văzut pre împăratul David săltând și jucând, și l-au defăimat pre el întru sufletul său.

CAP 16

După ce s-au așezat sicriul în locul cel gătit și au sfârșit aducerea arderilor de tot și a jertvelor, au binecuvântat David pre norod, și fieștecărui au împărțit pită, carne și scovardă; și au rânduit din leviți să slujască înaintea sicriului legii, să cânte și să laude pre Dumnezeul lui Israil.

1* i au adus sicriul lui Dumnezeu *2 Împă. și l-au așezat în mijlocul 6, 17 cortului care l-au întins David lui, și au adus arderi de tot și jertve de mântuire înaintea lui Dumnezeu.

2. Și după ce au sfârșit David a aduce arderi de tot și jertve de mântuire, au binecuvântat pre norod întru numele Domnului.

3. Și au împărțit la tot omul lui Israil, de la bărbat până la muiare, fieștecăruia om, o bucată de pâine și un dărab de carne și o scovardă.

4. Și au pus înaintea sicriiului legii Domnului din leviți să slujească, și să strâge și să mărturisască și să laude pre Domnul Dumnezeuul lui Israil.

5. Asaf au fost mai întâiu, și al doilea după el, Zaharia, Ieil, Semiramot și Ieil, Matatia, Eliav și Vanaia și Avdedom și Ieil cu organe, cu alăute și cu copuz, și Asav cu chimvale răsunătoare.

6. Și Vanea și Oziil, preoții, cu trâmbițe pururea înaintea sicriiului legii lui Dumnezeu.

7. În zioa aceea, atunci, au rânduit întâiu David a lauda pre Domnul cu mâna lui Asaf și a fraților lui:

Psal. 8. „Mărturisiți-vă Domnului și chemați numele Lui, vestiți întru neamuri lucrurile Lui.

Isaia 9. Cântați Lui, și-L lăudați pre El, spuneți la toți minunile Lui, care le-au făcut Domnul.

10. Lăudați-vă întru numele cel sfânt al Lui, veselească-să inima celor ce caută bunăvoia Lui.

11. Căutați pre Domnul și vă întăriți, căutați fața Lui pururea.

12. Aduceți-vă aminte de minunile Lui, care au făcut, de seamnele Lui și de judecățile gurii Lui.

13. Sămânța lui Israil, slugii Sale, fiii lui Iacov, aleșii Săi.

14. Acesta easte Domnul Dumnezeuul nostru, în tot pământul judecățile Lui.

15. Aduceți-vă aminte în veac de așezământul de lege a lui, de cuvântul Lui, care L-au poruncit întru o mie de neamuri.

16. Care l-au așezat lui Avraam și jurământul Său lui Isaac.

17. Și l-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, și lui Israil, spre legătură veacinică,

18. Zicând: «Ție voiu da pământul lui Hanaan, funea moștenirii voastre».

19. Când era ei la număr puțini și s-au micșorat și au nemernicit într-însul.

20. Și au trecut din neam în neam și de la o împărăție la alt norod.

21. I-au lăsat om să le facă lor strâmbătate și au certat pentru dânșii împărații:

Psal. 22. «Nu vă atingeți de unșii Miei, și întru prorociei Miei nu vicleniți».

Psal. 23. Cântați Domnului tot pământul, binevestiți din zi în zi mântuirea Lui.

24. Vestiți întru neamuri mărirea Lui, în toate noroadele minunile Lui.

25. Că mare e Domnul și laudat foarte, înfriçoșeat easte, mai presus decât toți dumnezeii.

26. Că toți dumnezeii păgânilor sânt i-

doli, iară Dumnezeuul nostru ceriurile au făcut.

27. Mărirea și lauda easte înaintea Lui, tărie și frumseață e în locul Lui.

28. Dați Domnului moștenirile neamurilor, dați Domnului mărirea și tărie.

29. Dați Domnului mărirea numelui Lui, luați darurile și aduceți înaintea feții Lui, și vă închinați Domnului în curțile ceale sfinte ale Lui.

30. Să se teamă de fața Lui tot pământul, să se îndrepteaze pământul și nu să clătească.

31. Să se veselească ceriul și să se bucure pământul, și să spuie întru neamuri: «Domnul au împărătit!»

32. Răsuna-va marea cu plinirea ei și lemnul câmpului, și toate ceale ce sânt într-însul.

33. Atunci să vor bucura leamnele pădurii de fața Domnului, că au venit să judece pământul.

34. Mărturisiți-vă Domnului că e bun, că în veac e mila Lui.

35. Și ziceți: «Mântuiaște-ne pre noi, Dumnezeuul mântuirii noastre, și ne adună pre noi și ne scoate din neamuri, ca să lăudăm numele Tău cel sfânt și să ne mărim întru laudele Tale.

36. Binecuvântat e Domnul Dumnezeuul lui Israil, din veac și până în veac». Și va zice tot norodul: «Amin! Și laudă Domnului!»

37. Și au lăsat acolo înaintea sicriiului legii Domnului pre Asav și pre frații lui ca să slujească înaintea sicriiului, pururea, din zi în zi.

38. Și Avdedom și frații lui, șesezeci și opt, și Avdedom, fiul lui Ieditun, și Osa, rânduiți portari.

39. Și pre Sadoc, preotul, și pre frații lui, preoții, înaintea cortului Domnului, în cel înalt din Gavaon.

40. Ca să aducă arderi de tot Domnului preste jertvenicul arderilor de tot pururea, dimineața și seara, și după toate ceale scrise în legea Domnului, câte au poruncit fiilor lui Israil prin mâna lui Moisi, robul lui Dumnezeu.

41. Și cu dânșul Eman și Ieditun, și ceialalți aleși anume, ca să laude pre Domnul, că în veac e mila Lui.

42. Și cu dânșii, trâmbița și chimvali răsunătoare, și organe ale cântărilor lui Dumnezeu, iară fiii lui Ieditun, portari.

43. Și s-au dus tot norodul fieștecarele la casa sa și s-au întors David ca să binecuvânteaze casa sa.

CAP 17

Cugetând David a zidi casă Domnului, i să făgăduiaște fiiu, carele o va zidi; pentru aceea, David mulțameaște lui Dumnezeu pentru bunătatea carea o arată cătră dânșul.

1*

i au fost când lăcuia David în casa sa, au zis David cătră Natan, prorocul: „Iată, eu lăcuiesc în casă de chedru și sicriiul legii

*2 Împă. 7, 2

Domnului supt piei”.

2. Și au zis Natan cătră David: „Tot ce este în sufletul tău fă, că Dumnezeu este cu tine!”

3. Și au fost în noaptea aceea, și s-au făcut cuvântul Domnului cătră Natan, zicând:

4. „Mergi și zi cătră David, robul Meu: «Așa zice Domnul: ‘Nu tu vei zidi casă Mie, ca să lăcuiesc Eu într-însa.

5. Că n-am lăcuit în casă din zioa carea am scos pre Israil, până în zioa aceasta, și eram în cort și supt acoperemânt și în popas.

6. Întru toate, care am petrecut întru tot Israilul, au grăind, grăit-am cătră vreun neam a lui Israil, căroră am poruncit, ca să pască pre norodul Meu, zicând: ‘Căci nu Mi-ați făcut casă de chedru?’»

7. Și acum așa vei zice robului Meu, David: «Aceasta zice Domnul Atotțitoriu: ‘Eu te-am luat pre tine de la stână de după turme, ca să fii povățuitoriu norodului Meu, Israil.

8. Și am fost cu tine oriîncătro ai mers și am ucis pre toți vrăjmașii tăi de la fața ta, și ț-am făcut ție nume, ca numele celor mari, carii au fost pre pământ.

9. Și voiu pune loc norodului Meu, Israil, și-l voiu răsădi pre dânsul, și va lăcui însuși, și nu să va griji mai mult, și nu va mai adaoge fiiul strămbătății a-l smeri pre dânsul, ca la început.

10. Și din zilele care am pus judecători preste norodul Meu, Israil, și am smerit pre toți vrăjmașii tăi, și te voiu creaste pre tine, și-ți va zidi ție Domnul casă.

11. Și va fi după ce să vor plini zilele tale și vei adormi cu părinții tăi, și voiu rădica sămânța ta după tine, care va fi din pântecel tău, și voiu găti împărăția lui.

12. Acesta va zidi Mie casa și voiu îndrepta scaonul lui până în veac.

13. Eu voiu fi lui tată și el va fi Mie fiiu, și mila Mea nu o voiu depărta de la el, precum o am depărtat de la cei ce au fost mai înainte de tine.

14. Și-l voiu încredința pre el în casa Mea și întru împărăția lui până în veac, și scaonul lui va fi îndreptat până în veac’»”.

15. După toate cuvintele acestea și după toată vederea aceasta, așa au grăit Natan cătră David.

16. Și au venit împăratul David și au șezut înaintea Domnului și au zis: „Cine sânt eu, Doamne Dumnezeule? Și care e casa mea, că m-ai iubit pre mine până în veac.

17. Și puține au fost acestea înaintea Ta, Dumnezeule, și ai grăit de casa slugii Tale de departe, și m-ai socotit ca o vedeaie a omului, și m-ai înălțat, Doamne Dumnezeule.

18. Ce va mai adaoge încă David cătră Tine, ca să-l mărești, că Tu știi pre robul Tău.

19. Doamne, pentru robul Tău ai făcut toată mărimea aceasta și după inima Ta, ca să cunoască toate mărimile.

20. Doamne, nu este aseamenea Ție și nu este Dumnezeu afară de Tine, după toate câte am auzit întru urechile noastre.

21. Și nu este ca norodul Tău, Israil, neam pre pământ, pre care să-l fi povățuit, Dumnezeule, ca să-l răscumperi norod Ție, ca să pui lui nume mare și strălucit, scoțind neamuri de la fața norodului Tău, pre care l-ai răscumpărat din Egipt.

22. Și ai dat pre norodul Tău, Israil, norod Ție până în veac, și Tu, Domnul, Te-ai făcut lor Dumnezeu.

23. Și acum, Doamne, cuvântul Tău, carele l-ai grăit cătră robul Tău, și preste casa lui, să se încredințeaze până în veac, și fă precum ai grăit.

24. Și să se încredințeaze și să se mărească numele Tău până în veac, zicând: «Doamne, Doamne Atotțitoriule, Dumnezeul lui Israil, și casa lui David, robului Tău, va rămânea îndreptată înaintea Ta.

25. Că Tu, Doamne Dumnezeul meu, ai deschis urechiia robului Tău, că vei zidi lui casă, pentru aceea au aflat îndrăzneală robul Tău a să ruga înaintea feții Tale.

26. Și acum, Doamne, Tu ești Însuși Dumnezeu și ai grăit robului Tău bunătățile acestea.

27. Și acum ai început a binecuvânta casa robului Tău, ca să fie în veac înaintea Ta, că Tu, Doamne, ai binecuvântat, și binecuvân-tează în veac»”.

CAP 18

Războaiele și biruințele lui David, și dăjdile pre neamuri aruncate, și slujitorii lui.

1* i au fost după acestea, și au bătut David pre cei de alt neam și i-au întors în fugă, și au luat Ghetul și satele ei din mâna celor de alt neam. *2 Împă. 7, 2 [8,1]

2. Și au bătut pre Moav și au fost moaviteanii slugi lui David, aducând daruri.

3. Și au bătut David pre Adraazar, împăratul Suvei, în Imat, când mergea să-și puie mâna sa preste râul Efratului.

4. Și au luat de la el David o mie de cară și șapte mii de cai, și doazeci de mii de oameni pedestri, și au stricat David toate carăle și au lăsat dintr-însele o sută de cară.

5. Și au venit Sirul din Damasc să ajute lui Adraazar, împăratului Suvei, și au bătut David doazeci și doazeci de mii de oameni ai Sirului.

6. Și au pus David oastea în Siria cea despre Damasc, și au fost lui David slugi aducând daruri, și mântuia Domnul pre David întru toate în care mergea.

7. Și au luat David lanțurile ceale de aur care era preste slugile lui Adraazar

și le-au adus în Ierusalim.

8. Și din Matavet, din cetățile ceale alese a lui Adraazar, au luat David aramă multă foarte, din care au făcut Solomon marea cea de aramă, și stâlpii și unealtele ceale de aramă.

9. Și au auzit Toa, împăratul Imatului, că au bătut David toată puterea lui Adraazar, împăratului Suvei.

10. Și au trimis pre Aduram, fiul său, la împăratul David, să-l întreabe de ceale de pace și să-l binecuvinteaze pre el, pentru că s-au războit asupra lui Adraazar, și l-au bătut pre el, că om împrotivnic era Toa lui Adraazar.

11. Și toate unealtele ceale de aur și de argint și de aramă le-au sfințit împăratul David Domnului, împreună cu argintul și cu aurul, carele l-au luat de la toate neamurile, de la Idumea și de la Moav și de la fiii lui Amon și de la cei de alt neam și de la Amalic.

12. Și Avesa, fiul Saruiei, au bătut pre idumei în Valea Sărilor optsprăzece mii.

13. Și au pus în vale oaste și au fost toți idumeii slugi lui David, și mântuia Domnul pre David întru toate în carele mergea.

14. Și au împărățit David preste tot Israilul, și făcea judecată și dreptate la tot norodul său.

15. Și Ioav, feciorul Saruiei, era preste oaste, și Iosafat, feciorul lui Ahilud, scriitoriu de a aduce aminte.

16. Și Sadoc, fiul lui Ahitov, și Avimeleh, fiul lui Aviatar, preoții, și Susa, scriitoriu.

17. Și Vaneas, feciorul lui Iodae, era preste hereti și preste fereti, și fiii lui David cei dintâiu era lângă împăratul.

CAP 19

Anan, împăratul fiilor lui Amon, batjocorind pre slugile lui David, carii mersease să-l mângăie pentru moartea tatâne-său, să învinge de la David, împreună cu sirii, ajutorii săi.

*2 Împă.
10, 2

1.* i au fost după aceastea au murit Naas, împăratul fiilor lui Amon, și au împărățit Anan, fiul lui, în locul lui.

2. Și au zis David: „Face-voiu milă cu Anan, feciorul lui Naas, precum au făcut tatăl lui cu mine milă”. Și au trimis David soli, ca să-l mângăie pre el pentru moartea tatâne-său, și au venit slugile lui David în pământul fiilor lui Amon, la Anan, ca să-l mângăie pre el.

3. Și au zis boiarii fiilor lui Amon către Anan: „Au, doară, pentru că cinsteaște David pre tatăl tău, au trimis să te mângăie? Au nu pentru ca să cearce cetatea și să iscodească pământul au venit slugile lui la tine?”

4. Și au prins Anan pre slugile lui Da-

CAP 18 ȘI 19

vid și i-au ras pre dânșii, și au tăiat hainele lor jumătate până la înduplecare și i-au slobozit pre ei.

5. Și au venit să spuie lui David de oameni și au trimis David înaintea lor, că era oamenii batjocoriți foarte, și le-au zis împăratul: „Sedeți în Ierihon până vor crește barbele voastre, și apoi vă veți întoarce”.

6. Și au văzut fiii lui Amon că s-au rușinat norodul lui David, și au trimis Anan și fiii lui Amon o mie de talanți de argint, ca să le năimească lor din Siria Mezopotamiei și din Siria Maaha și din Suva cară și călăreți.

7. Și și-au năimit treizeci și doao de mii de cară, și pre împăratul din Maaha și pre norodul lui, și au venit și au tăbărât în preajma Midavei, și fiii lui Amon s-au adunat din cetățile sale și au venit ca să se bată.

8. Și au auzit David și au trimis pre Ioav, și toată oastea celor tari.

9. Și au ieșit fiii lui Amon și s-au rânduie la războiu lângă poarta cetății, și împărății carii au venit au tăbărât deosebi în câmp.

10. Și au văzut Ioav că sânt fățiș unii cu alții, ca să dea războiu asupra sa dinainte și din-dărăpt, și au ales din toți voinicii din Israil și s-au rânduie împrotiva Sirului.

11. Și celalalt norod l-au dat pre mâna lui Avesa, fratelui său, și s-au rânduie dimprotiva fiilor lui Amon.

12. Și au zis: „De mă va învinge Sirul, vei fi mie mântuire, iară de te vor învinge pre tine fiii lui Amon, te voiu mântui eu.

13. Îmbărbătează-te și să ne întărim, pentru norodul nostru și pentru cetățile Dumnezeului nostru, și Domnul ce e bun întru ochii Lui va face”.

14. Și s-au rânduie Ioav și tot norodul lui cu el împrotiva siriilor la războiu, și au fugit de cătră dânșii.

15. Și fiii lui Amon, văzând că au fugit sirii, au fugit și ei de cătră fața lui Avesai și de cătră fața lui Ioav, fratelui lui, și au venit în cetate și au venit Ioav în Ierusalim.

16. Și văzând Sirul că l-au biruit pre el Israil, au trimis soli și au adus pre Sirul cel dincolo de râu, și Sofat, mai-marele puterii lui Adraazar, era povățuitoriu înaintea lor.

17. Și s-au spus lui David, și au adunat David pre tot Israilul și au trecut Iordanul, și au venit asupra lor și s-au rânduie asupra lor, și s-au pus David în preajma Sirului la războiu, și l-au bătut pre el.

18. Și au fugit Sirul de la fața lui Israil și au ucis David din siri șeapte mii de cară și patruzeci de mii de pedestri, și pre Sofat, mai-marele puterii, l-au ucis.

19. Și văzând slugile lui Adraazar că au căzut dinaintea feții lui Israil, au făcut cu David pace și i-au slujit lui, și n-au vrut Sirul să ajute mai mult fiilor lui Amon.

CAP 20

Norocitele războaie a lui David împotriva amonitelor și a celor de alt neam; întru care săucid groaznicii uriași.

*2 Împă.
10, 7
11, 1

1.* i au fost în anul al doilea întru ieșirea împăraților, și au scos Ioav toată puterea oastei și au stricat țara fiilor lui Amon, și au venit și au încungiurat Rava, și David au sezut în Ierusalim, și au bătut Ioav Rava și o au stricat.

2. Și au luat David cununa lui Molhom, împăratului lor, de pre capul lui, și s-au aflat că trage un talant de aur, și era într-însa puiatră scumpă, și au fost pusă pre capul lui David, și prăzi din cetate au adus multe foarte.

3. Și pre norodul cel dintr-însa l-au scos și l-au tăiat cu fierestrao și cu tesle de fier și cu săcuri, și așa au făcut David tuturor fiilor lui Amon, și s-au întors David și tot norodul lui în Ierusalim.

*2 Împă.
21, 18

4.* Și au fost după acestea, și iară s-au făcut războiu în Gazer cu cei de alt neam, atunci au bătut Sovohe Sosati pre Safut, cel din fiii uriașilor, și l-au smerit pre el.

5. Și s-au mai făcut încă războiu cu cei de alt neam, și au bătut Eleanan, feciorul lui Iair, pre Lahmi, fratele lui Goliat Gheteului, și lemnul suliții lui era ca sulul pânzarilor.

6. Și s-au mai făcut încă războiu în Ghet, și era un om preste samă mare, și la o mână avea șease deagete și la alta iară șease, toate deagetele lui era doaozeci și patru, și acesta era strănepot uriașilor.

7. Și au ocărât pre Israil, și l-au bătut pre el Ionatan, feciorul lui Sama, fratelui lui David.

8. Aceștia s-au născut lui Rafa în Ghet, toți era patru uriași, și au căzut în mâna lui David și în mâna slugilor lui.

CAP 21

David, numărând norodul, mânie pre Dumnezeu și dăciumă, carea și-o au ales dintră trei pedepse, multe mii cad, până când împlânzește pre Dumnezeu cu rugăciunea; și au rădicat oltariu în ariia lui Orva Ievuseului.

*2 Împă.
24, 1
Jos
27, 24

1.* i s-au sculat diiavol în Israil și au îndemnat pre David ca să numere pre Israil.

2. Și au zis împăratul David cătră Ioav și cătră mai-marii puterii: „Meargeți, numărați pre Israil de la Virsavee și până la Dan, și aduceți la mine și să știu numărul lor”.

3. Și au zis Ioav: „Să înmulțască Domnul pre norodul Său cu o sută de părți mai mult decât sânt aceștia, și ochii domnului meu, împăratului, să vază, au nu, doamne al meu, împărate, toți sântem slugi domnului meu? Căci cearcă domnul meu aceasta? Ca să nu se facă întru păcat lui Israil?”

4. Ci cuvântul împăratului au biruit la Ioav, și au ieșit Ioav și au umblat prin tot Israilul, și au venit în Ierusalim.

5. Și au dat Ioav numărul cercetării norodului lui David, și era tot Israilul o mie de mii, și sută de mii de bărbați carii purta sabie, și fiii Iudei patru sute și șaptezeci de mii de bărbați, carii purta sabie.

6. Și pre Levi și pre Veniamin nu i-au numărat întră ei, că silea cuvântul împăratului la Ioav.

7. Și rău s-au arătat înaintea lui Dumnezeu lucrul acesta și au bătut pre Israil.

8. Și au zis David cătră Dumnezeu: „Păcătuit-am foarte, făcând acest lucru, și acum șterge răutatea robului Tău, că nebunește am lucrat foarte”.

9. Și au grăit Domnul cătră Gad, văzătorul, zicând:

10. „Mergi și grăiaște lui David, zicând: «Așa zice Domnul: ‘Trei voiu aduce Eu asupra ta, aleage-ți ție una dintru eale și voiu face ție’»”.

11. Și au venit Gad la David, și i-au zis lui:

12.* „Așa zice Domnul: «Aleage-ți ție sau trei ani foamete, sau trei luni să fugi tu de fața vrăjmașilor tăi, și sabiia vrăjmașilor tăi să te apuce pre tine, sau trei zile sabiia Domnului și moarte pre pământ, și îngerul Domnului să omoară întru toată moștenirea lui Israil». Și acum vezi ce cuvânt voiu răspunde Celui ce m-au trimis pre mine”.

13. Și au zis David cătră Gad: „Strâmte sânt mie aceste trei foarte, mai bine voiu cădea în mâinile Domnului, că multe sânt îndurările Lui foarte, decât voiu cădea în mâinile oamenilor”.

14. Și au dat Domnul moarte în Israil și au căzut din Israil șaptezeci de mii de oameni.

15. Și au trimis Dumnezeu înger în Ierusalim ca să-l piarză, și când îi pierdea, au văzut Domnul și l-au părut rău pentru răul acela, și au zis îngerului celui ce pierdea: „Ajungă-ți, trage-ți mâna ta!” Și îngerul Domnului sta în ariia lui Orna Ievuseului.

16. Și au rădicat David ochii săi, și au văzut pre îngerul Domnului stând întră pământ și întră ceriu, și sabiia lui scoasă în mâna lui și întinsă asupra Ierusalimului, și au căzut David și bătrânii lui Israil pre fața sa, îmbrăcați cu saci.

17. Și au zis David cătră Dumnezeu: „Au nu eu am zis ca să se numere norodul? Eu sânt cel ce am păcătuit și făcând rău

*2 Împă.
24, 25 [13]

am făcut rău, și aceaste oi ce au făcut? Doamne Dumnezeule, fie mâna Ta preste mine și preste casa tătâne-mieu, și nu preste norodul tău ca să-l pierzi, Doamne!”

18. Și îngerul Domnului au zis lui Gad să zică cătră David ca să se suie să facă jertvenic Domnului în ariia lui Orna levuseului.

19. Și s-au suit David după cuvântul lui Gad, carele l-au grăit întru numele Domnului.

20. Și s-au întors Orna și au văzut pre împăratul, și patru fii a lui cu dânsul ascunzindu-să, și Orna era trierând grâu.

21. Și au venit David la Orna, și Orna au ieșit din arie și s-au închinat lui David cu fața pre pământ.

22. Și au zis David cătră Orna: „Dă mie locul tău cel de arie și voiu zidi într-însul jertvenic Domnului, pre argint cât e vreadnic mi-l dă, și să înceate bătaia din norod”.

23. Și au zis Orna cătră David: „Ia-l, și facă domnul mieu, împăratul, ce e bine înaintea lui, iată, am dat vițeii pentru ardere de tot, și plugul pentru leamne, și grâul pentru jertvă, toate le-am dat”.

24. Și au zis împăratul David lui Orna: „Ba, ci cumpărând o voiu cumpăra cu argint, cât e vreadnică, că nu voiu lua ale tale Domnului, ca să aduc ardere de tot în dar Domnului”.

25. Și au dat David lui Orna pentru locul lui sicli de aur cumpăniți șese sute.

2 Para. 3, 1 26. Și au zidit acolo David jertvenic Domnului, și au adus arderi de tot și jertve de mântuire, și au strigat cătră Domnul, și l-au auzit pre el cu foc din ceriu preste jertvenicul arderii de tot, și au amistuit arderea de tot.

27. Și au zis Domnul cătră înger și au băgat sabiia în teaca ei.

28. În vremea aceea, dacă au văzut David că l-au ascultat Domnul în ariia lui Orna levuseului, și au jertvit acolo.

Ieșire 36, 2 29. Și cortul Domnului, carele l-au făcut Moisi în pustie, și jertvenicul arderilor de tot, în vremea aceea, era în vama cea din Gavaon.

30. Și nu au putut David să meargă înaintea lui să întreabe pre Dumnezeu, pentru că au grăbit de cătră fața sabiei îngerului Domnului.

CAP 22

Gătind David ceale de lipsă spre zidirea besearicii Domnului, poruncește lui Solomon să o zidească, și pre Dumnezeu pururea fără îndoială să-L cinstească, îndeamnă pre căpetenii să-i fie întru ajutoriu.

1. i au zis David: „Aceasta easte Casa Domnului Dumnezeu și acesta e jertvenicul spre arderea de tot a lui Israil”.

2. Și au zis David să adune pre toți venicii cei din pământul lui Israil, și au pus cioplitori să cioplească pietri netezite, ca să zidească casă lui Dumnezeu.

CAP 21 ȘI 22

3. Și fier mult pentru cuiele ușilor și a porților și pentru țitini au gătit David, și aramă multă fără măsură.

4. Și leamne de chedru fără de număr, că aducea sidoneanii și tiriianii leamne de chedru întru mulțime lui David.

5. Și au zis David: „Solomon, fiul mieu, prunc tinăr easte, și casa carea să va zidi Domnului trebuie să fie foarte mărită și vestită, și slăvită în tot pământul, voiu găti Lui”. Și au gătit David întru mulțime, înainte de moartea sa.

6. Și au chemat pre Solomon, fiul său, și i-au poruncit lui ca să zidească casă Domnului Dumnezeului lui Israil.

7. Și au zis David: „Solomon, fiule, eu am avut în suflet ca să zidesc casă numelui Domnului Dumnezeu.

8. Și au fost cătră mine cuvântul Domnului, zicând: «Sânge mult ai vărsat și războaie mari ai făcut, nu vei zidi casă numelui Mieu, pentru că sânge mult ai vărsat pre pământ înaintea Mea.

9. Iată, fiiu să naște ție, acesta va fi bărbatul odihnei, și-l voiu odihni pre el de toți vrăjmașii lui de pîmprejur, că Solomon va fi numele lui, și pace și liniște voiu da preste Israil în zilele lui.

10.* Acesta va zidi casă numelui Mieu și el va fi Mie fiiu, și Eu voiu fi lui tată și voiu îndrepta scaonul împărăției lui în Israil, până în veac».

11. Și acuma, fiiul mieu, fi-va cu tine Domnul, și te va spori și vei zidi casă Domnului Dumnezeului tău, precum au grăit de tine.

12. Ci dea ție înțelepciune și înțeleagere Domnul și să te întărească preste Israil, și să păzești și să faci leagea Domnului Dumnezeului tău.

13. Atunci te vei spori, de vei păzi să faci poruncile și judecățile, care le-au poruncit Domnul lui Moisi pentru Israil, îmbărbătează-te și te întărește, și nu te teame, nici te spăria.

14. Și, iată, eu după sărăciia mea, am gătit pentru casa Domnului talanți de aur o sută de mii, și de argint talanți o mie de mii, și aramă și fier fără de măsură, că cu grămada easte, și leamne și pietri am gătit, și la aceastea adaoge.

15. Și cu tine sânt mulți lucrători, meșteri și cioplitori de pietri și teslari de leamne, și toți învățați la tot lucrul.

16. La aur și argint, la aramă și la fier nu easte număr, scoală-te și fă, și Domnul va fi cu tine”.

17. Și au poruncit David tuturor boiarilor lui Israil să ajute lui Solomon, fiului său:

18. „Au nu e Domnul cu voi? Și au dat odihnă pîmpregiur, că au dat în mâinile voastre pre cei ce lăcuiesc pământul, și s-au supus pământul înaintea Domnului și îna-

*2 Împă.
7, 13
3 Împăra.
5, 5
2 Împăr.
7, 14
Evrei
1, 5

intea norodului Lui.

19. Acum dați inimile voastre și sufletele voastre, ca să căutați pre Domnul Dumnezeuul vostru, și vă sculați și zidiți besearica Dumnezeului vostru, ca să băgați sicriul legii Domnului și unealtele ceale sfinte ale lui Dumnezeu în casa carea să va zidi numelui Domnului”.

CAP 23

Fiind bătrân David, au rânduit pre Solomon împărat în locul său, și numărând pre toți leviții, i-au împărțit, și însămnându-le slujbele, le-au rânduit fieștecăruia pre o zi.

1. i David, fiind bătrân și plin de zile, au făcut împărat pre Solomon, fiul său, în locul său, preste Israil.

2. Și au adunat pre toți boiarii lui Israil, și pre preoți și pre leviți.

3. Și s-au numărat leviții de la treizeci de ani în sus, și au fost numărul lor după capul lor, bărbați treizeci și opt de mii.

4. Dintr-aceștia au fost ispravnici preste lucrurile Casii Domnului doaozeci și patru de mii, și logofeți și judecători, șease mii.

5. Și patru mii portari și patru mii laudând pre Domnul cu unealtele care le-au făcut să laude pre Domnul.

*Sus 6. * Și i-au împărțit pre ei David făcându-le
6, 1 rând pre zi fiilor lui Levi, lui Gherson, lui Caat și lui Merari.

7. Și lui Gherson, lui Edan și lui Semei.

8. Fiii lui Edan, căpeteniia Isil, și Zitan și loil, trei.

9. Și fiii lui Semei, Salomit, Ieil și Lan, trei, aceștia sânt căpeteniile familiilor lui Edan.

10. Și fiilor lui Semei, Iet și Ziza și Ioas și Veria, aceștia sânt fiii lui Semei, patru.

11. Și era Iet, căpeteniia, și Ziza, al doilea, și Ioas și Veria nu au înmulțit fiii, pentru aceea s-au numărat într-o casă și într-o familie.

12. Fiii lui Caat: Amvram, Iezaar, Hevron, Oziil, patru.

*Sus 13. * Fiii lui Amvram: Aaron și Moisi, și s-au
6, 3 osibit Aaron a sfinți Sfintele Sfintelor, el și
Evrei fiii lui până în veac, ca să tămâiază înaintea
5, 4 Domnului, să slujească Lui, și să se roage
numelui Lui până în veac.

14. Și Moisi, omul lui Dumnezeu, fiii lui s-au chemat în neamul lui Levi.

*Ieșire 15. * Fiii lui Moisi: Ghirsam și Eliezer.

2, 22 16. Fiii lui Ghirsam, Suvail, căpeteniia.

18, 4 17. Și era fiii lui Eliezer, Ravia căpeteniia, și nu au avut Eliezer alți fii, și fiii lui Ravia s-au înmulțit foarte.

18. Fiii lui Isaar, Solomot, căpeteniia.

19. Fiii lui Hevron: Ieria, căpeteniia, Amaria, al doilea, Ieziil, al treilea, Iechemias, al patrulea.

20. Fiii lui Oziil, Miha, căpeteniia, și Isia, al doilea.

21. Fiii lui Merari: Mooli și Musi, fiii lui Mooli, Eleazar și Chis.

22. Și au murit Eleazar și n-au avut feciori, fără numai feate, și le-au luat pre eale fiii lui Chis, frații lor.

23. Fiii lui Musi: Mooli și Eder și Iarimot, trei.

24. Aceștia sânt fiii lui Levi, după casele familiilor lor, căpeteniile familiilor lor, după socoteala lor, după numărul numelor lor, după capul lor, carii fac lucrurile slujbii Casii Domnului, de la doaozeci de ani mai în sus.

25. Că au zis David: „Odihnit-au Dumnezeuul lui Israil pre norodul Său și va lăcui în Ierusalim până în veac”.

26. Și leviții mai mult nu purta cortul și toate vasele lui ceale de slujba lui.

27. Că întru poruncile lui David ceale mai de pre urmă este numărul fiilor lui Levi, de la doaozeci de ani și mai în sus.

28. Că i-au pus pre ei pre mâna lui Aaron, ca să slujească în Casa Domnului, în curți și în cămări, și la curățirea tuturor celor sfinte, și la lucrurile slujbei Casii lui Dumnezeu.

29. Și la pânile punerii-înainte, și la făina jertvei, și la plăcintele ceale azime, și la tigăi, și la ceale frământate, și la toată măsura.

30. Și a sta dimineața a lauda și a să mărturisii Domnului, și așa și seara.

31. Și preste toate ceale ce să aduc spre ardere de tot Domnului sâmbăta, și la lună noao, și la sărbători după număr, după judecată, preste ei pururea Domnului.

32. Și să păzască păzile cortului mărturiei, și paza besearicii, și păzile fiilor lui Aaron, fraților săi, ca să slujască în Casa Domnului.

CAP 24

Din fiii lui Eleazar și Itamar, doaozeci și patru de ceate au rânduit David spre slujba Domnului, și a celorlalți fii aseamenea cu soarte să împărțesc.

1. i împărțirile fiilor lui Aaron, fiii lui Aaron: Nadav și Aviud, și Eleazar și Itamar.

2. * Și au murit Nadav și Aviud *Leviț.
înaintea tatălui lor, și aceștia nu au avut fii, 10, 2
și au preoțit Eleazar și Itamar, fiii lui Aaron. Numer.

3. Și i-au împărțit pre ei David și Sadoc din fiii lui Eleazar, și Ahimeleh, din fiii lui Atamar, după socoteala lor după slujba lor, și după casele familiilor lor. 3, 4

4. Și s-au aflat fiii lui Eleazar mai mulți într-o boiarii puterilor, decât fiii lui I-

tamar, și i-au împărțit fiilor lui Eleazar, căpetenii preste casele familiilor, șeasesprăzece; fiilor lui Itamar, după căsile familiilor lor, opt.

5. Și i-au împărțit pre ei cu sorți, pre unii cu alții, că era căpetenii celor sfinte și mai-marii Domnului întru fiii lui Eleazar și întru fiii lui Itamar.

6. Și i-au scris pre ei Samea, fiiul lui Natanail, logofătul din Levi, dinaintea împăratului și a boiarilor, și Sadoc, preotul, și Ahimeleh, fiiul lui Aviatar, și căpeteniile familiilor preoților și a leviților a casii familiei, unul, unul lui Eleazar, și unul, unul lui Itamar.

7. Și au ieșit soarta cea dintâiu lui Ioarim, lui Iedia, a doao.

8. Lui Harin, a treia, lui Eorim, a patra.

9. Lui Melhia, a cincea, lui Meiamin, a șeasa.

10. Lui Cos, a șeaptea, lui Avia, a opta.

11. Lui Iisu, a noao, lui Sehenia, a zeacea.

12. Lui Eleavi, a unsprăzecea, lui Iachim, a doaosprăzecea.

13. Lui Opfa, a treiasprăzecea, lui Iesvaal, a patrasprăzecea.

14. Lui Velga, a cinceasprăzecea, lui Emir, a șeasasprăzecea.

15. Lui Hizin, a șeaptesprăzecea, lui Afesi, a optasprăzecea.

16. Lui Fetea, a noaosprăzecea, lui Iezechil, a doaozeci.

17. Lui Ahim, a doaozeci și una, lui Gamul, a doaozeci și doao.

18. Lui Adale, a doaozeci și trei, lui Maase, a doaozeci și patru.

19. Acesta easte numărul lor, după slujba lor a întra în Casa Domnului, după judecata lor, prin mâna lui Aaron, tatălui lor, precum au poruncit Domnul Dumnezeu lui Israil.

20. Și fiilor celorlalți a lui Levi, fiilor lui Amvram, Sovail, fiilor lui Sovail, Iedia.

21. Lui Raaviia, căpeteniia.

22. Și lui Isaari, Salomot, fiilor lui Salomot, Iat.

23. Fiii lui Ecdiu, Amadea, al doilea, Iaziil, al treilea, Iecmoam, al patrulea.

24. Fiilor lui Oziil, Miha, fiii lui Miha, Samir.

25. Fratele lui Miha, Isia, fiiul lui Isia, Zaharia.

26. Fiii lui Merari, Mooli și Musi, fiii lui Ozia, fiii lui Voni.

27. Fiii lui Merari, lui Ozia, fiii lui, Isoam și Sachur și Avai.

28. Lui Mooli, Eleazar și Tamar, și au murit Eleazar și nu au avut feciori.

29. Lui Chis, fiii lui Chis, Ierameil.

30. Și fiii lui Musi, Mooli și Eder și Ierimot, aceștia sânt fiii leviților, după casele familiilor lor.

31. Și au luat și ei sorți ca și frații lor, fiii lui Aaron, înaintea împăratului,

și Sadoc și Ahimeleh, și căpeteniile familiilor preoților și a leviților, începători de părinți Araav, ca și frații lui cei mai tineri.

CAP 25

Din fiii lui Asaf și a lui Eman și a lui Iditun să împart cu soarte rânduri, familii doaozeci și patru să cânte cu copze și cu alăute și cu chimvale.

1. i au pus David, împăratul, și căpeteniile puterii la lucruri pre fiii lui Asaf și a lui Eman și a lui Iditun, carii să cânte cu copze și cu alăute și cu chimvale, și au fost numărul lor după capul celor ce lucră întru lucrurile lor.

2. Fiii lui Asaf Sachur, Iosif și Natanas și Erail; fiii lui Asaf, carii era la împăratul.

3. Lui Iditun, fiii lui Iditun, Godolia și Suri și Isia și Asavia și Matatia, după tatăl lor, Iditun, cu copuzul răsunând mărturisire și laudă Domnului.

4. Lui Eman, fiii lui Eman, Vuchia și Matania și Oziil și Suvail și Ierimot și Anania și Anan și Eliata și Godolati și Remeviezer și Iesvasaca și Maliti și Otiri și Meazot.

5. Toți aceștia sânt fiii lui Eman, celui ce răspunde împăratului cu cuvintele lui Dumnezeu a înălța cornu, și au dat Dumnezeu lui Eman patrusprăzece feciori și trei feate.

6. Toți aceștia cu tatăl lor laudând în Casa lui Dumnezeu în chimvali și în alăute și în copuze spre slujba Casii lui Dumnezeu, lângă împăratul Asaf și Iditun și Eman.

7. Și au fost numărul lor cu frații lor cei învățați a cânta Domnului, toți cei ce era învățați, doao sute optzeci și opt.

8. Și au luat și ei sorți să fie în rând cel mic și cel mare din cei desăvârșit și din cei ce învăța.

9. Și au ieșit soarta cea dintâiu a fiilor lui și a fraților lui, lui Asaf al lui Iosif, lui Godolia, a doao, Inia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

10. A treia, lui Zachur, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

11. A patra, lui Iesri, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

12. A cincea, lui Natan, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

13. A șeasa, lui Vuchia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

14. A șeaptea, lui Iseriil, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

15. A opta, lui Iosia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

16. A noo, lui Matania, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

17. A zeacea, lui Semeia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

18. A unsprăzecea, lui Asriil, fiii lui

și frații lui, doisprăzece.

19. A doasprăzecea, Asavia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

20. A treiasprăzecea, Suvana, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

21. A patrasprăzecea, Matatia, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

22. A cincisprăzecea, Ierimot, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

23. A șeasprăzecea, Anania, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

24. A șeptesprăzecea, Iesvasaca, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

25. A optsprăzecea, Anania, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

26. A noasprăzecea, Maliti, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

27. A doazeci, Eliata, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

28. A doazeci și una, Otiri, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

29. A doazeci și doao, Godolati, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

30. A doazeci și trei, Miazot, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

31. A doazeci și patru, Romettiezer, fiii lui și frații lui, doisprăzece.

CAP 26

Portarii besearicii să împart dintră leviți multe rânduri, și carea familie la carea poartă să păzască vistieriile și vasăle ceale sfinte.

1. i la împărțirile porților, fiii lui Coreim, Moselamia, din fiii lui Asaf.

2. Și lui Moselamia, fiul cel întâiu născut era Zaharia, Iadiil, al doilea, Zavadia, al treilea, Ienuil, al patrulea, Iolam, al cincilea.

3. Ionatan, al șeasălea, Elionai, al șeptelea, Avdedom, al optulea.

4. Și lui Avdedom era fii, Samias, întâiu născut, Iozavat, al doilea, Ioat, al treilea, Sahar, al patrulea, Natanail, al cincilea.

5. Amiil, al șeasălea, Isahar, al șeptelea, Felati, al optulea, că l-au binecuvântat pre el Dumnezeu.

6. Și lui Samea, fiiului lui, s-au născut fiu a celui întâiu născut a lui Rose, la casa cea părintească a lui, că putearnici era.

7. Fiii lui Samei, Otni și Rafail și Ovid și Elzavat și Ahiud, fii tari, Eliu și Savahia și Isvacom.

8. Toți din fiii lui Avdedom, ei și fiii lor și frații lor, făcând tare la lucru, toți șeasăzeci și doi lui Avdedom.

9. Și lui Moselamia, fiii și frații, optsprăzece tari.

10. Și lui Osa, din fiii lui Merari păzind începătura, că nu era întâiu născut, și l-au

18.(a) În cea veachie, în stihul acesta, să află numai acestea: La cei ce să schimbă cătră apus 4, și la al

făcut pre el tatăl lui căpetenie împărțirii a doao.

11. Helchias, al doilea, Tavle, al treilea, Zaharia, al patrulea, toți aceștia fii și frați lui Osa, treisprăzece.

12. La aceștia sânt împărțealele porților, la boiarii celor tari slujbe pre zile, ca și frații lui a sluji în Casa Domnului.

13. Și au aruncat sorți după cel mic și după cel mare, după căsile familiilor lor, la poartă, și la poartă.

14. Și au căzut soartea celor cătră răsărit lui Selemia și lui Zaharia, fiii lui Soaz, lui Melhia, au aruncat sorți, și au ieșit soartea cea de cătră miiazănoapte.

15. Lui Avdedom, cea de cătră amiazăzi, dinaintea căsii Esefim.

16. În a doao, lui Osa, cătră apus, după poarta cămării Suirei, strajă în preajma străjii.

17. Cătră răsărit, leviții șeasă de zi, și cătră miiazănoapte, de zi patru, cătră amiazăzi, de zi patru, și la Esefim, doi.

18. La cei ce să schimbă (a), și lui Osa, cătră apus, după poarta cămării, trei, straje în preajma străjii Suirei, cătră răsărit de zi, șeasă, și cătră miiazănoapte, patru, și cătră miiazăzi, patru, și la Esefim, doi la cei ce să schimbă, și cătră apus, patru, și la cărare, doi carii să schimbă.

19. Acestea sânt împărțirile porților fiilor lui Core și fiilor lui Merari.

20. Și leviții, frații lor preste vistieriile Căsii Domnului și preste vistieriile celor sfințite.

21. Fiii lui Ladan aceștia, fiii lui Ghirson, lui Ladan, căpeteniei familiilor lui Ladan, lui Ghirson, Ieil.

22. Fiii lui Ieil, Zeton, și Ioil, frații preste vistieriile Casii Domnului.

23. Lui Ameraam și Isaar, Hevron și Oziil.

24. Și Sutail, a lui Ghirsam, a lui Moisi, preste vistierii.

25. Și fratelui său, Eliezer, Revia fiu, și Iosia, și Ioram și Zehri și Salomot.

26. Acesta Salomot, și frații lui preste toate vistieriile sfintelor, care le-au sfințit David, împăratul, și căpeteniile familiilor, cei preste mii, și preste sute, și mai-marii puterii.

27. Carea le-au luat din cetăți și din prăzi, și au sfințit dintru dânsele, ca să nu să întârzie zidirea Casii lui Dumnezeu.

28. Și preste toate ceale sfinte a lui Dumnezeu care le-au sfințit Samuil, prorocul, și Saul, fiul lui Chis, și Avenir, fiul lui Nir, și Ioav, fiul Saruiei, tot ce s-au sfințit prin mâna lui Salomot și a fraților lui.

29. Lui Isaar, Honenia, și fiii lui la lucrul cel din afară preste Israil a logofeți și

treilea, doi schimbându-să.

a judeca.

30. Lui Hevron, Asavia, și frații lui, fii tari, o mie și șapte sute, preste socotința lui Israil dincolo de Iordan, cătră apus, la toată slujba Domnului, și lucrul împăratului.

31. Lui Hevron, Uria, căpeteniia hevtoneanilor, după nașterile lor, după familii, în anul al patruzăcilea al împărăției lui s-au numărat și s-au aflat om tare întru ei în Iasirul Galaaditei.

32. Și frații lui, feciori tari, doao mii și șapte sute, căpeteniile familiilor, și i-au pus pre ei David, împăratul, preste ruvini și preste gadi, și preste jumătate din neamul lui Manase, spre toată porunca Domnului și cuvântul împăratului.

CAP 27

Să numără doaosprăzeace căpetenii, dintră carii fieștecarele în luna sa era preste doaozeci și patru de mii; și să numără căpeteniile sau cei puși preste neamuri, preste vistierii și preste cealelalte averi ale împăratului.

1. i fiii lui Israil, după numărul lor, căpeteniile familiilor, cei preste mii și preste sute, și logofeții, carii slujesc împăratului (a) și în tot cuvântul împăratului după împărțiri, și în tot cuvântul ce întră și iasă din lună în lună, în toate lunile anului, o împărțală, doaozeci și patru de mii.

2. Și preste împărțala cea dintâiu a lunii dintâiu, Ievoaz, al lui Zavdiil, preste împărțala sa, doaozeci și patru de mii.

3. Din fiii lui Fares, căpetenie, preste toate căpeteniile puterii în luna dintâiu.

4. Și preste împărțala lunei a doao era Dodia, a lui Hoc, și preste împărțala lui, și Machelot, povățuitoriu, și într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii, maimarii puterii.

5. Al treilea în luna a treia era Vaneas, a lui Iodae, preotului, căpetenie, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

6. Acest Vaneas era mai tare întră cei treizeci, și era preste cei treizeci și preste împărțala lui era Zovad, fiul lui.

7. Al patrulea în luna a patra era Asail, fratele lui Ioav, și Zavadia, fiul lui, și frații, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

8. Al cincilea în luna a cincea era povățuitoriu Samaot, a lui Iesrae, întru a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

9. Al șaselea în luna a șeasa era Oduias, a lui Echis Tecuianului, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

10. Al șaptelea în luna a șaptea era Helis, cel din Falus, din fiii lui Efraim, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

1.(a) În cea veachie: norodului.

CAP 26 ȘI 27

11. Al optulea în luna a opta, Sovohai Usatiteanul, a lui Zarai, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

12. Al noaolea în luna a noao, Aviezer, cel din Anatot, din pământul lui Veniamin, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

13. Al zeacelea în luna a zeacea, Meira, cel din Netofat, a lui Zarai, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

14. Al unsprăzeacelea, în luna a unsprăzeacea, Vaneas, cel din Faraton, din fiii lui Efraim, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

15. Al doisprăzeacelea în luna a doaosprăzeacelea, Holdia, cel din Netofati, a lui Gotoniil, într-a căruia împărțală era doaozeci și patru de mii.

16. Și preste neamurile lui Israil, preste a lui Ruvini, era povățuitoriu Eliezer, a lui Zehri, preste a lui Simeon era Safatia, a lui Maaha.

17. Preste a lui Levi era Asavia a lui Camuil, a lui Aaron, Sadoc.

18. Preste a lui Iuda era Eliav, din frații lui David, preste a lui Isahar era Amvri, a lui Mihail.

19. Preste a lui Zavulon era Samaia, a lui Avdiu. Preste a lui Neftali era Ierimot, a lui Oziil.

20. Preste a lui Efraim era Ozi, a lui Oziu, preste jumătate de neamul lui Manase era Ioil, feciorul lui Fadaia.

21. Preste ceaealaltă jumătate din neamul lui Manase, carea era în pământul Galaadului, era Iadai, a lui Zadeu, preste fiii lui Veniamin era Iasiil, a lui Avenir.

22. Preste a lui Dan era Azariil, a lui Iroav. Aceștia sânt patriarhii neamurilor lui Israil.

23. Și n-au numărat David pre ei de la doaozeci de ani în jos, că au zis Domnul că va înmulți pre Israil ca stealele ceriului.

24.* Și Ioav, al Saruiei, au început a număra în norod și n-au săvârșit, și s-au făcut întru aceastea urgie preste Israil, și nu s-au osăbit numărul în cartea cuvintelor zilelor împăratului David.

25. Și preste vistieriile împăratului era Asmot, a lui Odiil, și preste vistieriile ceale din țarină și ceale din sate, ceale din sălaşuri, ceale din turnuri, era Ionatan, a lui Ozia.

26. Și preste plugarii, carii lucră pământul, era Ezdri, a lui Heluv.

27. Și preste vii era Semei, cel din Rail, și preste vistieriile ceale de vin era Zavidia, a lui Sefni.

28. Și preste maslinii și smochinii cei din câmp era Valean Ghedoriteanul, iară preste vistieriile untuluiulemn era Ioas.

29. Și preste boii cei păscători din Saron era Satrai Saroniteanul, și preste boii cei

*Sus
21, 2

din văi era Safat, al lui Adli.

30. Iară preste cămile era Avia Ismailiteanul, iară preste asini era Iadia, cel din Meraton.

31. Și preste oi era Iaziz Agariteanul, toți aceștia era ispravnici boiarilor lui David, împăratului.

32. Ionatan, fratele tatălui lui David, era sfeatnic, om înțelept, și Ieile a lui Ahami, cu fiii împăratului.

33. Și Ahitofel era sfeatnic împăratului, și Husi era cel dintâiu priiatin al împăratului.

34. Și după Ahitofel era Iodae, a lui Vaneu, și Aviatar și Ioav, mai-marele oastei împăratului.

CAP 28

David, după ce au gătit toate ceale de lipsă spre zidirea besearicii, chemând pre Solomon și toate căpeteniile, îi îndeamnă spre ținearea poruncilor lui Dumnezeu, și le scrie forma carea o au dat Dumnezeu spre zidirea besearicii.

1. i au adunat David pre toți boiarii lui Israil, pre căpeteniile judecătorilor și a neamurilor, și pre toate căpeteniile împărțealelor rânduialelor celor de primpregiurul trupului împăratului, și pre mai-marii preste mii și preste sute, și pre cei ce păzea vistieriile și pre cei ce era preste averile lui, și preste toată agonisita împăratului și a fiilor lui, și pre fameni și pre cei puternici, și pre războinicii oastei în Ierusalim.

2. Și au stătut David în mijlocul adunării, și au zis: „Ascultați-mă, frații miei și norodul meu, eu am avut în inimă să zidesc casă de odihnă sicriiului legii Domnului și razăm picioarelor Domnului nostru, și am gătit ceale de lipsă la lăcaș.

2 Împăr. 7, 13 3. Și Dumnezeu au zis: «Nu vei zidi Mie casă, ca să se numească numele Mieu preste ea, că om războinic ești tu și sânge ai vărsat».

4. Și m-au ales Domnul Dumnezeu lui Israil din toată casa tătâne-mieu să fiu împărat preste Israil în veac, că întru Iuda au ales împărăția, și din casa Iudii casa tătâne-mieu, și din fiii tătâne-mieu pre mine m-au voit să fiu împărat preste tot Israilul.

Întel. 9, 7 5. Și din toți fiii miei, că mulți fii mi-au dat mie Domnul, au ales pre Solomon, fiul meu, să șează pre scaonul împărăției Domnului preste Israil.

6. Și mi-au zis mie Dumnezeu: «Solomon, fiul tău, va zidi casa Mea și curtea Mea, că l-am ales pre el să-Mi fie Mie fiu și Eu să-i fiu lui tată.

7. Și voiu îndrepta împărăția lui până în veac, de va fi tare întru paza poruncilor Meale și a judecăților Meale ca în zioa aceasta».

8. Și acum, înaintea a toată adunarea Domnului și în urechile Dumnezeului nostru, păziți și căutați toate poruncile Domnului

Dumnezeului nostru, ca să moșteniți pământul cel bun și să dați moștenire fiilor voștri după voi, până în veac.

9. Și acum, Solomoane, fiule, cunoaște pre Dumnezeu părinților tăi și slujește Lui cu inimă desăvârșit și cu suflet voitriu,* că toate inimile le cercă Domnul și tot gândul știe, de-L vei căuta pre El, să va afla ție, și de-L vei părăsi pre El, te va părăsi până în sfârșit.

*Psal. 7, 10

10. Vezi, acum, că Domnul te-au ales pre tine, ca să zidești lui casă de sfințenie, întărește-te și fă!”

11. Și au dat David lui Solomon, fiiului său, forma besearicii, și a căsilor lui și a chiliilor lui, și a foșoarelor și a cămărilor celor dinlăuntru, și a casii îmblânzirii.

12. Și forma, carea au avut întru duhul său, a curților Casii Domnului, și a tuturor cămărilor celor de primprejur, ceale de la cămările Casii Domnului și a cămărilor celor sfinte și a celor de odihnă.

13. Și ale rânduialelor preoților și ale leviților, la tot lucru slujbii Casii Domnului, și al cămărilor unealtelor celor de slujbă a slujbei Casii Domnului.

14. Și trasul cumpăniturii la toate unealtele trebii și a lucrului, și la toate unealtele ceale de argint și de aur, la toate unealtele lucrului și a lucrului.

15. Și cumpănitura sfeșnicilor celor de aur și a ramurilor lui, după cumpăna sfeșnicului și a sfeșnicului.

16. I-au dat lui aseamenea măsura measelor punerii-înainte fieștecarea masă de aur, așjderea și a celor de argint.

17. Și a furcuțelor și a turnătoarelor, și a păharălor celor de aur și celor de argint, și a cătiilor chefure, a fieștecăruia cumpănire.

18. Și a jertvenicului tămâierilor din aur lămurit măsura i-au arătat lui, și forma carului heruvimilor celor întinși cu aripile și umbrind preste sicriiul legii Domnului.

19. Toate cu scrisoarea mâinii Domnului le-au dat David lui Solomon după priceaperea lui, ce i s-au făcut la lucrul formeii.

20. Și au zis David lui Solomon, fiiului său: „Întărește-te și te îmbărbătează, și fă, nu te teame, nici te spăria, că Domnul Dumnezeu meu va fi cu tine, și nu te va lăsa și nu te va părăsi, până ce vei săvârși tu tot lucrul slujbei Casii Domnului, și, iată, forma besearicii și a Casii Lui, și a chiliilor ei, și foșoarele și cămările ceale dinlăuntru, și casa rugăciunii și forma Casii Domnului.

21. Și iată rânduialele preoților și a leviților la toată slujba Casii Domnului Dumnezeu, și cu tine sânt meșteri cu înțelepciune întru tot lucru, după tot meștesugul, și boiarii și tot norodul sânt ga-

ta la toate cuvintele tale”.

CAP 29

Să numără ceale de lipsă care le-au gătit David spre zidirea besericii, la care multe daruri adaoge norodul și căpeteniile. David, binecuvântând norodul, să roagă pentru Solomon și pentru norod; și aducând jertve cu mare veselie, să unge a doao oară Solomon împărat în locul lui David, tătâne-său, care în anul al patruzecilea al împărăției sale în pace să odihnească.

1. i au zis David, împăratul, la toată adunarea: „Solomon, fiul meu, easte unul pre carele l-au ales Domnul prunc și tinăr, și lucru e mare, că nu e la om zidirea, ci la Domnul Dumnezeu.

2. După toată putearea am gătit la Casa Domnului meu aur, argint, aramă, fier, leamne, pietri, soam, și la umpleare pietri scumpe și de multe fealiuri, și toată piasa scumpă și parion mult.

3. Și încă fiindcă mare bunăvoință am eu cătră Casa Dumnezeului meu, care am eu aur și argint, și iată-l dau la Casa Dumnezeului meu la înălțime, afară de care l-am gătit la Casa Sfintelor.

4. Trei mii de talanți de aur de la Sufir și șapte mii de talanți de argint lămurit ca să se spoiască cu acestea păreții Sfântului.

5. La aur, cu aur, și la argint, cu argint, și la tot lucrul prin mâna meșterilor, și cine vrea să-și umple mâinile sale astăzi Domnului”.

6. Și să îndemnară boiarii familiilor și boiarii fiilor lui Israil, și cei preste mii și cei preste sute, și ispravnicii lucrurilor și deregătorii casii împăratului.

7. Și au dat la lucrurile Casii Domnului cinci mii de talanți de aur și zece mii de galbini de aur și zece mii de talanți de argint și optsprăzece mii de talanți de aramă și o sută de talanți de fier.

8. Și la carii s-au aflat la dânșii piasă, o au dat la cămările Casii Domnului prin mâinile lui Ieail, a lui Gherson.

9. Și s-au bucurat norodul pentru bunăvoința, că cu inimă plină bine au voit a da Domnului, și David, împăratul, s-au bucurat foarte.

10. Și au binecuvântat împăratul David pre Domnul înaintea adunării, zicând: „Bine ești cuvântat, Doamne Dumnezeul lui Israil, Tatăl nostru cel din veac și până în veac.

11. Ție, Doamne, mărirea și putearea și lauda și biruința și tăria, că Tu stăpânești toate ceale din ceriu și pre pământ, de fața Ta să cutrămură tot împăratul și tot neamul.

12. (a) În cea veachie easte: de cătră fața Ta. 23. (b) În cea veachie easte: Și au șezut Solomon pre scaonul

12. De la Tine e avuția și mărirea (a), Tu pre toți stăpânești, Doamne, că Tu ești stăpânul a toată stăpâniia, și în mâna Ta e putearea și domniia, și în mâna Ta, Atotșitoriuile, easte a mări și a întări toate.

13. Și acum, Doamne, ne mărturisim Ție, și lăudăm numele laudei Tale.

14. Și cine sânt eu și cine e norodul meu, că am putut să binevoim a-Ți aduce Ție aceastea? Că ale Tale sânt toate și dintru ale Tale am dat Ție.

15. Că nemearnici sântem înaintea Ta, și străini, ca toți părinții noștri,* ca umbra sânt zilele noastre pre pământ și nu easte stare. *Întel. 2, 5

16. Doamne Dumnezeul nostru, toată mulțimea aceasta care o am gătit, ca să zidim casă numelui Tău celui sfânt, din mâna Ta easte și ale Tale sânt toate.

17. Și am cunoscut, Doamne, că Tu ești Cel ce cercetezi inimile și iubești dreptatea, cu inimă curată am adus toate aceastea, și am văzut acum pre norodul Tău, carele s-au aflat aici, că cu bucurie Ț-au adus Ție.

18. Doamne Dumnezeul lui Avraam și a lui Isaac și a lui Israil, părinților noștri, păzește aceastea, întru cugetul inimii norodului Tău în veac, și îndreptează inimile lor cătră Tine.

19. Și lui Solomon, fiului meu, dă-i inimă bună, ca să facă poruncile Tale și mărturiile Tale și învățăturile Tale, și ca să săvârșească facerea Casii Tale, carea am gătit”.

20. Și au zis David cătră toată adunarea: „Binecuvântați pre Domnul Dumnezeul nostru!” Și bine au cuvântat toată adunarea pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și plecând genunchele, s-au închinat Domnului și împăratului.

21. Și au jărtvit David Domnului jertvă și au adus arderi de tot lui Dumnezeu, a doao zi, viței, o mie, berbeci, o mie, miei, o mie, și turnările lor și jertve întru mulțime la tot Israilul.

22. Și au mâncat și au beut înaintea Domnului în zioa aceea cu bucurie mare,* și a doao oară au făcut împărat pre Solomon, fiul lui David, și l-au uns pre el Domnului împărat, și pre Sadoc, preot. *3 Împă. 1, 39 [33]

23. Și au șezut Solomon pre scaonul (b) lui David, tatălui său, și bine s-au vrut, și au ascultat de dânșul tot Israilul.

24. Și boiarii și domnii și toți fiii lui David, împăratului, tatălui său, s-au supus lui.

25. Și au mărit Domnul pre Solomon înaintea a tot Israilul, și i-au dat lui mărirea împărătească, carea n-au avut nici un împărat mai înainte de el în Israil.

26. Și David, fiul lui Iese, au împărățit preste tot Israilul, și zilele în care au îm-

Domnului, împărat în locul lui David, tătâne-său.

părătit preste Israil au fost patruzeci de ani.
27. În Hevron, șapte ani, și în Ierusalim, treizeci și trei de ani.

3 Împă. 28. Și au murit întru bătrânețe bune plin
2, 11 de zile, cu avuție și cu mărire, și au împărătit Solomon, fiul lui, în locul lui.

29. Iară cealealalte cuvinte ale împăratului David, ceale dintâiu și ceale de pre ur-

mă, scrise sânt în cuvintele lui Samuil, văzătorului, și în cuvintele lui Natan, prorocului, și în cuvintele lui Gad, văzătorul.

30. De toată împărăția lui și puterea lui, și vremile care au fost preste el și preste Israil, și preste toate împărățiile lui Israil și preste toate împărățiile pământului.

CARTEA 2 PARALIPOMENON

CAP 1

După ce au adus Solomon mii de jertve în Gavaon, arătându-să Domnul noaptea, îi dă înțelepciunea carea o au cerut, adăogându-i bogăția și mărire. După care adună căruța și călăreți.

3 Împă. 1 i s-au întărit Solomon, fiul lui David, întru împărăția sa, și Domnul Dumnezeu lui era cu el, și l-au mărit pre el foarte.

2. Și au zis Solomon cătră tot Israilul, cătră cei preste mii și preste sute, și cătră judecători și cătră toți boiarii înaintea lui Israil, cătră căpeteniile familiilor.

3. Și au mers Solomon și toată adunarea, întru cea înaltă din Gavaon, unde era cortul mărturiei lui Dumnezeu, care l-au făcut Moisi, robul lui Dumnezeu, în pustie.

4. Iară sicriul lui Dumnezeu l-au fost adus David din cetatea Cariatiarim în locul care i-au fost gătit David, când i-au întins cort în Ierusalim.

Ieșire 5. Și jertvenicul cel de aramă, care l-au
38, 1 făcut Veseleil, feciorul lui Urie, fiiului lui Or, era înaintea cortului Domnului, și l-au cercetat Solomon și adunarea.

6. Și au adus Solomon pre jertvenicul cel de aramă, care era înaintea Domnului în cort, au adus pre el ardere de tot, o mie.

7. În noaptea aceea s-au arătat Dumnezeu lui Solomon și i-au zis lui: „Ceare ce să-ți dau!”

8. Și au zis Solomon cătră Dumnezeu: „Tu ai făcut cu David, tatăl meu, milă mare și m-ai pus pre mine împărat în locul lui.

9. Și acum, Doamne Dumnezeule, credincios să fie numele Tău preste David, tatăl meu, că Tu m-ai făcut împărat preste norod mult ca țărâna pământului.

Întel. 10. Acum înțelepciune și priceapere dă mie,
9, 10 ca să ies și să întru înaintea norodului acestuia, că cine va judeca pre norodul Tău acest mare?”

11. Și au zis Dumnezeu cătră Solomon: „Pentru că ai făcut aceasta întru inima ta și n-ai cerut avuție de argint, nici mărire, nici sufletul vrăjmașilor, și n-ai cerut zile multe, ci ai cerut înțelepciune și priceapere, ca să judeci pre norodul Meu, preste care te-am pus împărat,
12. Înțelepciunea și priceaperea dau ție, și

avuție și argint și mărire voi da ție, în ce chip nu s-au făcut întru împărății cei înainte de tine, precum ție, și după tine nu va fi așa”.

13. Și au venit Solomon din vama cea din Gavaon în Ierusalim înaintea feții cortului mărturiei, și au împărătit preste Israil.

14. Și au adunat Solomon cară și călăreți, și au avut o mie și patru sute de cară și doasprăzeace mii de călăreți, și le-au lăsat acealea în cetatea carălor; iară norodul era cu împăratul, în Ierusalim.

15. Și au pus împăratul argintul și aurul în Ierusalim ca pietrile, și chedrii au dat în Iudeea ca morii, carii cresc pre șes cu mulțime.

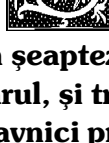
16. Și ieșirea cailor lui Solomon din Egipt, și prețul negoțitorilor împăratului, carii să ducea, și cumpăra.

17. Și suia și scotea din Egipt un car cu o mie de arginți și un cal cu o sută și cincizeci de arginți, și așa tuturor împăraților heteilor, și împăraților Siriei în mâinile lor le aducea.

CAP 2

Rânduind meșteri și lucrători spre zidirea besearicii, să tocmeaște Solomon cu Hiram, împăratul Tirului, să-i trimită un meșter de lemn învâțat și să se taie leamne spre zidirea besearicii.

1. i au zis Solomon ca să zidească casă numelui Domnului și casă împărăției sale.

2. Și au adunat împăratul Solomon șaptezeci de mii de oameni cărători cu umărul, și treizeci de mii tăietori în munte, și ispravnici preste dâșii, trei mii și șeaze sute.

3.* Și au trimis Solomon la Hiram, împăratul Tirului, zicând: „Precum ai făcut cu David, tatăl meu, și i-ai trimis lui chedri, ca să-și zidească casă, să lăcuiască într-înșă,

4. Iată, și eu, fiul lui, zidesc casă numelui Domnului Dumnezeului meu, să o sfințesc

*3 Împă.
5, 2

pre ea Lui, ca să se tămâiază înaintea Lui tămâie de mirosoare și aduceri-înainte pururea, și a aducerea arderi de tot pururea dimineața și seara și sâmbăta și la luni noao și la sărbătorile Domnului Dumnezeuului nostru, în veac aceasta easte preste Israil.

5. Și casa carea eu o zidesc e mare, că mare e Domnul Dumnezeuul nostru preste toți dumnezeii.

6. Și cine va putea să zidească Lui casă? Că ceriul și ceriul ceriului nu cuprind mărirea Lui, și cine sânt eu, ca să-l zidesc Lui casă? Fără numai ca să tămâiază înaintea Lui.

7. Și acum trimite mie om înțelept și carele să știe lucra cu aur și cu argint și cu aramă, și cu fier și cu mohorât și cu roșu și cu vânăt, și carele să știe săpa săpătură cu meșterii cei înțelepți, carii sânt cu mine în Iuda și în Ierusalim, pre care au gătit David, tatăl meu.

8. Și-mi trimite leamne de chedru și de archet și de pini din Livan, că știu eu că slugile tale știu tăia leamne din Livan.

9. Și, iată, slugile tale cu slugile mele vor merge, ca să-mi gătească mie leamne în mulțime, că, iată, casa carea eu o zidesc e mare și mărită.

10. Și, iată, celor ce lucră, celor ce taie leamne de mâncare le-am dat grâu în dar, slugilor tale doaozeci de mii de cori de grâu și doaozeci de mii de cori de orz și doaozeci de mii de măsuri de vin și doaozeci de mii de măsuri de untdelemn.

11. Și răspunde Hiram, împăratul Tirului, cu scrisoare și au trimis la Solomon, zicând: „Pentru că au iubit Domnul pre norodul Său, te-au dat pre tine împărat preste dânsul”.

12. Și au zis Hiram: „Bindecuvântat e Domnul Dumnezeuul lui Israil, Cel ce au făcut ceriul, și pământul, Cel ce au dat lui David, împăratului, fiu înțelept, știutoriu și pricepătoriu, carele va zidi casă Domnului și casă împărăției sale.

13. Și acum am trimis ție om înțelept, știutoriu și pricepătoriu, pre Hiram, tatăl meu (a).

14. Și muma lui e din featele lui Dan, și tatăl lui au fost om tiriian, carele au știut lucra cu aur și cu argint și cu aramă și cu fier și cu pietri și cu leamne, și a țeasa cu mohorât și cu vânăt și cu vison și cu roșu, și a ciopli cioplituri, și a gândi tot ce să poate gândi, și câte vei da lui cu înțelepții tăi și cu înțelepții lui David, domnului meu, tatălui tău.

15. Și acuma grâul și orzul și vinul și untul-delemn, care au zis domnul meu, trimită-le slugilor sale.

13. (a) Mai demult, pre meșterii cei vestiți îi chema tată. Iară în cea veachie, în loc de tată, easte slugă.

16. Și noi vom tăia leamne din Livan după toată treaba ta și le vom aduce pre eale plute pre Marea Iopii, și tu le vei duce pre eale în Ierusalim”.

17. Și au adunat Solomon pre toți oamenii venitici cei din pământul lui Israil, după numărul cu carele i-au numărat pre ei David, tatăl lui, și s-au aflat o sută cincizeci și trei de mii și șese sute.

18. Și au făcut dintru dânșii șeaptezeci de mii cărători cu umărul, și optzeci de mii cioplituri în munte, și trei mii și șese sute ispravnici preste norod.

CAP 3

Să zidească besearica cu pridvorul, cu catapeteazma și cu doi stâlpi de aramă înaintea ușii besearicii.

1* i au început Solomon a zidi Casa Domnului în Ierusalim, în muntele lui Amoria, unde S-au arătat Domnul lui David, tatălui său, *3 Împă. 6, 1

în locul carele l-au gătit David** în ariia lui Orna levuseului. **2 Împă. 24, 25

2. Și au început a zidi în luna a doao, în anul a patra a împărăției sale. 1 Para. 21, 26

3. Și aceastea au început Solomon a zidi Casa lui Dumnezeu, de lungă, după măsura cea dintâiu, de coți șesezeci, și de largă, de coți doaozeci.

4. Și pritvorul cel dinaintea casii, lung cât era de lată fața casii, de coți doaozeci, și înălțimea, de coți o sută și doaozeci, și l-au aurit pre dinlăuntru cu aur curat.

5. Și casa cea mare o au blănit cu leamne de chedru și o au aurit cu aur curat, și au cioplit pre dânsa finici și lanțuri.

6. Și au împodobit casa cu pietri scumpe spre mărire și o au aurit cu aur din Faruim.

7. Și au aurit cu aur casa și păreții ei și porțile și podurile și ușile ei, și au cioplit heruvimi pre păreți.

8. Și au făcut casa Sfintei Sfintelor, lungimea ei după lățimea casii, de doaozeci de coți, și lărgimea ei de doaozeci de coți, și o au aurit cu aur curat, cu heruvimi, cu șese sute de talanți.

9. Și trasul cuielor, trasul unui cuiu de cincizeci de sicli de aur, și casa de sus o au aurit cu aur.

10. Și au făcut în casa Sfintei Sfintelor doi heruvimi, lucru din leamne neputrede, și i-au aurit pre ei cu aur.

11. Și aripile heruvimilor era de doaozeci de coți de lungi, și o aripă era de cinci coți, și să atingea de păretele casii, și ceaalaltă aripă de cinci coți, și să atingea de aripa celuilalt heruvim.

12. Și aripile heruvimilor întinsă era de doaozeci de coți, și aceștia era stând pre picioarele lor, și fețele lor cătră casă.

13.* Și au făcut catapeteasmă de vânăt *Mat. 27, 51

și de mohorât și de roșu și de vison, și au țesut în ea heruvimi.

Ierem. 14. Și au făcut înaintea căsii doi stâlpi, de treizeci și cinci de coți de înalți, și capetele lor, de cinci coți.

15. Și au făcut lăntușe în davir și le-au pus preste capetele stâlpilor, și au făcut rodioare o sută și le-au pus preste lăntușe.

16. Și au pus stâlpii înaintea besearicii, unul de-a dreapta și altul de-a stânga, și au chemat numele celui de-a dreapta Isprăvire, și numele celui de-a stânga Tărie.

CAP 4

Facerea oltariului celui de aramă, a mării ceii vărsate, a celor zece scaldători, a sfeașnicilor celor de aur, a measelor, a păharilor și a celorlalte care slujia spre podoaba besearicii.

1. i au făcut jertvenic de aramă de doaozeci de coți de lung și de doaozeci de coți de larg și de zece coți de înalt.

3 Împă. 7, 22. 2. Și au făcut mare vărsată de zece coți, dintr-o margine până la cealaltă margine, rătundă împregiur, și de cinci coți de înaltă, și împregiur încungiurul ei era de treizeci de coți.

3. Și asămănări de viței pre dedesuptul ei împregiur o încungiura pre ea, de zece coți, împregiurul scaldătoarei doao rânduri de viței era vărsați.

4. Doisprăzece viței au făcut, trei căutând la miazănoapte, și trei căutând la apus, și trei căutând la amiază, și trei căutând la răsărit, și marea preste ei deasupra, și dosurile lor era dinlăuntru.

5. Și grosimea ei era de un pumn, și buza ei ca o buză de păhar săpată cu odraslă de crin, și încăpea într-însa trei mii de măsurii, și o săvârși.

6. Și au făcut zece scaldători, și au pus cinci de-a dreapta și cinci de-a stânga, ca să speale într-însele lucrurile arderilor de tot, și să le curățască într-însele, și marea, ca să se speale preoții într-însa.

7. Și au făcut sfeașnice de aur zece după forma lor, și le-au pus în besearică, cinci de-a dreapta și cinci de-a stânga.

8. Și au făcut zece mease și le-au pus în besearică, cinci de-a dreapta și cinci de-a stânga, și au făcut năstrăpi de aur o sută.

9. Și au făcut curtea preoților și curtea cea mare, și uși fieștecării curții, și ușile lor blănite cu aramă.

10. Și marea o au pus la unghiul casii de-a dreapta cătră răsărit, în preajma amiazăzii.

11. Și au făcut Hiram cârligele și căldările, și cratiia jertvenicului și toate unealtele lui, și au sfârșit Hiram a face tot lucrul, carele l-au făcut împăratului Solomon, în casa lui Dumnezeu.

12. Stâlpi doi, și preste ei măciuci cu hotaret preste capetele amânduror stâlpi-

lor, și mreji doao, care acoperea capetele hotaretilor celor deasupra stâlpilor.

13. Și clopoțai de aur patru sute la amândoao mrejiile, și doao rânduri de rodioare la o mreajă, ca să acopere ceale doao măciuci ale hotaretilor celor ce sânt deasupra stâlpilor.

14. Și temeuri au făcut zece, și scaldătoarele le-au făcut preste temeuri.

15. Și o mare și viței cei doisprăzece supt ea.

16. Și căldările și cârligele și năstrăpile, și toate unealtele lor, care le-au făcut Hiram și le-au adus împăratului Solomon în Casa Domnului, de aramă curată.

17. În șesul Iordanului le-au vărsat împăratul în pământ gras, în casa lui Sohot și întră Saridata.

18. Și au făcut Solomon toate unealtele aceastea întră mulțime foarte, că n-au lipsit trasul arămii.

19. Și au făcut Solomon toate unealtele Căsii Domnului, și jertvenicul cel de aur și measele, și preste eale pâinile punerii-înainte.

20. Și sfeașnicile și fofezele luminei, aseamenea, înaintea jertvenicului de aur curat.

21. Și verigile lor și sfeașnicile și fofezele lor și năstrăpile și cădealnițele și cățiile de aur curat.

22. Și ușa casii cea mai dinlăuntru de la Sfintele Sfintelor, și ușile căsii besearicii de aur, și s-au săvârșit tot lucrul carele l-au făcut Solomon în Casa Domnului.

CAP 5

După ce s-au dus în besearică vasăle ceale sfinte și s-au adus multe daruri, sicriul legii cu ceale doao Table a lui Moisi să bagă în oltariu, de unde slava Domnului umple besearica.

1.* i au adus Solomon ceale sfinte a lui David, tătâne-său, argintul și aurul și unealtele, și le-au dat la vistieria Casii Domnului. *3 Împăr. 7, 51

2.* Atunci au adunat Solomon pre toți bătrânii lui Israil și pre toate căpeteniile neamurilor și pre toți mai-marii familiilor lui Israil în Ierusalim, ca să aducă sicriul legii Domnului din Cetatea lui David, acesta este Sionul. *3 Împă. 8, 2

3. Și s-au adunat la împăratul tot Israilul la sărbătoare, aceasta e luna a șaptea.

4. Și au venit toți bătrânii lui Israil și au apucat toți leviții sicriul,

5. Și cortul mărturiei și toate unealtele ceale sfinte, care era în cort, și l-au adus preoții, și leviții.

6. Și împăratul Solomon și toată sinagoga lui Israil și cei ce să temea și cei adunați a lor mergea înaintea sicriului jertvind viței și oi fără de număr și fără de socoteală de mulți.

7. Și au băgat preoții sicriul legii Dom-

nului în locul său, în oltariul casii, în Sfânta Sfințelor, supt aripile heruvimilor.

8. Și aripile heruvimilor era întinse preste locul sicriiului, și acoperea heruvimii preste sicriiu și preste zăvoarale lui deasupra.

9. Și să întindea zăvoarale cât să vedea capetele zăvoarilor din ceale sfinte înaintea oltariului, iară afară nu să vedea, și au fost acolo până în zioa aceasta.

10. Nu era în sicriiu altă, fără numai doao tăbli, care le-au pus Moisi în Horiv, când au pus Domnul legătură cu fiii lui Israil, când au ieșit ei din pământul Eghiptului.

11. Și au fost după ce au ieșit preoții din ceale sfinte, că toți preoții care s-au aflat s-au sfințit, că nu era rânduți pre rând.

12. Și leviții și cântăreții toți cu fiii lui Asaf, cu Eman, cu Iduțun, și cu fiii lui și cu frații lui îmbrăcați cu veșminte de vison, cu chimvale și cu alăute și cu cobze, sta înaintea jertvenicului, și cu dâșii o sută și doazeci de preoți trâmbițând cu trimbițele.

13. Și s-au făcut un glas trâmbițând și cântând și glăsuind cu un glas ca să se mărturisască și să laude pre Domnul, și dacă au înălțat glas în trimbițe și în chimvale și în organe de cântări, au zis:

14. „Mărturișiți-vă Domnului, că e bun, că în veac e mila Lui!” Și casa s-au umplut de norul mărirei Domnului, și nu putea sta preoții să slujască de nor, că umplușă mărire Domnului casa lui Dumnezeu.

CAP 6

Solomon binecuvântă norodul lui Israil și dă mulțămintă lui Dumnezeu pentru plinirea făgăduinții carea o au fost făgăduit lui David, și cu smerenie să roagă înaintea mulțimei ca Dumnezeu să asculte cearerile celor ce să vor ruga în besearica aceea.

*3 Împă.
8, 12

1* tunci au zis Solomon: „Domnul au zis că lăcuiaște în negură.

2. Și eu am zidit casă numelui Tău, sfântă Ție, și gata, ca să lăcuiești într-însa în veac”.

3. Și și-au întors împăratul fața sa și bine au cuvântat toată adunarea lui Israil, și toată adunarea lui Israil sta înainte.

4. Și au zis: „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, Cel ce au grăit cu gura Sa cătră David, tatăl meu, și cu mâinile Sale au plinit zicând:

5. «Din zioa care am scos pre norodul Mieu din pământul Eghiptului, n-am ales cetate din toate neamurile lui Israil, întru care să se zidească casă, ca să fie numele Mieu acolo, și nu am ales pre alt om să fie povățuitoriu preste norodul Mieu, Israil.

6. Ci am ales Ierusalimul, ca să fie nu-

16. (a) În cea veachie să află și acestea: Și ai grăit

CAP 5 ȘI 6

mele Mieu acolo, și am ales pre David: ca să fie preste norodul Mieu, Israil».

7. Și au avut în inimă David, tatăl meu, ca să zidească casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

8. Și au zis Domnul cătră David, tatăl meu: «Pentru că ai gândit în inima ta să zidești casă numelui Mieu, bine ai făcut că ai gândit aceasta în inima ta.

9. Însă tu nu-Mi vei zidi casă, ci fiiul tău, care va ieși din coapsele tale, acela va zidi casă numelui Mieu».

10. Și au împlinit Domnul cuvântul acesta, carele l-au grăit, și eu m-am sculat în locul lui David, tatălui meu, și am șezut pre scaonul lui Israil, precum au grăit Domnul, și am zidit casă numelui Domnului Dumnezeului lui Israil.

11. Și am pus într-însa sicriiul, în carele easte leagea Domnului care o au pus lui Israil”.

12. Și au stătut în preajma jertvenicului Domnului înaintea a toată adunarea lui Israil și au întins mâinile sale.

13. Că făcusă Solomon amvon de aramă și l-au pus în mijlocul curții sfântului de cinci coți de lung și de cinci coți de larg și de trei coți de înalt, și au stătut preste el, și au îngenunchiat înaintea a toată adunarea lui Israil, și au întins mâinile sale spre ceriu și au zis:

14.* „Doamne Dumnezeu lui Israil, nu easte aseamenea Ție Dumnezeu în ceriu și pre pământ, Cel ce păzești legătura și mila cu slugile Tale, ceale ce umblă înaintea Ta cu toată inima sa.

*2 Mac.
2, 8

15. Cel ce ai păzit slugii Tale, lui David, tatălui meu, ceale ce i-ai grăit lui, zicând: «Și ai grăit cu rostul tău și cu mâinile tale ai plinit, precum easte în zioa aceasta».

16. Și acum, Doamne Dumnezeu lui Israil, păzește slugii Tale, lui David, tatălui meu, ceale ce i-ai grăit lui, zicând: (a) «Nu va lipsi din tine bărbat înaintea Mea, carele să șează pre scaonul lui Israil, însă de vor păzi fiii tăi calea sa, și vor umbla în leagea Mea, cum ai umblat tu».

17. Și acum, Doamne Dumnezeu lui Israil, credincios să fie cuvântul Tău, care l-ai grăit slugii Tale, lui David.

18. Că cu adevărat au lăcui-va Dumnezeu cu oamenii pre pământ, de vream ce ceriul și ceriul ceriului nu sânt destule Ție, și ce easte casa aceasta carea am zidit?

19. Și caută spre rugăciunea slugii Tale și spre cearerea mea, Doamne Dumnezeule, ca să auzi cearerea mea și rugăciunea carea să roagă sluga Ta înaintea Ta, astăzi.

20. Ca să fie ochii Tăi deșchiși spre casa aceasta zioa și noaptea, spre locul acesta, care ai zis să se chiiame numele Tău într-însul, cu rostul tău, și ai plinit, ca în zioa aceasta, zicând.

ca să ascuți rugăciunea, cu care să roagă sluga Ta în locul acesta.

21. Și să auzi rugăciunile slugii Tale și a norodului Tău, Israil, carele să vor ruga în locul acesta, și Tu să ascuți din locul lăcașului Tău din ceriu, și să auzi, și milostiv să fii.

22. De va greși cineva deaproapelui său și va lua asupra sa jurământ, ca să joare jurământ, să vie și să joare înaintea jertvenicului în casa aceasta,

23. Și Tu să ascuți din ceriu, și să faci și să judeci pre robii Tăi, ca să răsplătești celui fără de leage și să întorci căile lui în capul lui, și să îndreptezi pre cel drept, răsplătind fieștecăruia după dreptatea lui.

24. Și de să va frânge norodul Tău, Israil, înaintea vrăjmașilor, de vor greși Ție și să vor întoarce, și să vor mărturisi numelui Tău, și să vor ruga, și să vor cuceri înaintea Ta în casa aceasta,

25. Tu să auzi din ceriu și milostiv să fii păcatelor norodului Tău, Israil, și să-i întorci pre ei în pământul care l-ai dat lor și părinților lor.

26. Când să va închide ceriul și nu va ploa, pentru că au greșit Ție, și să vor ruga în locul acesta și vor lăuda numele Tău, și să vor întoarce de la păcatele lor pentru că i-ai smerit pre ei.

27. Și tu să ascuți din ceriu, și milostiv să fii păcatelor robilor și norodului Tău, Israil, și să le arăți lor calea cea bună pre care să umble, și să dai ploaie pre pământul Tău, carele l-ai dat moștenire norodului Tău.

Jos 20, 9 28. Foamete de va fi pre pământ, moarte de va fi, stricăciune de aer și gălbinare, lăcuste și omidă de va fi, și de-i va năcăji vrăjmașul înaintea cetăților lor, sau orice bătaie și năcaz,

29. Toată rugăciunea și toată cearerea care să va face de la orice om, sau de la tot norodul Tău, Israil, dacă cunoscându-și omul bătaia sa și păcatul său va întinde mâinile sale spre casa aceasta,

30. Tu să-l auzi din ceriu, din lăcașul Tău cel gata, și să Te milostivești și să dai omului după căile lui, precum vei cunoaște inima lui, că Tu sângur cunoști inima fiilor oamenilor.

31. Ca să se teamă de Tine și să umble întru toate căile Tale, în toate zilele, în care vor trăi pre fața pământului, care l-ai dat părinților noștri.

32. Și tot străinul carele nu easte din norodul Tău, Israil, ci va veni din pământ de departe pentru numele Tău cel mare și mâna Ta cea tare și brațul Tău cel înalt, de va veni și să va închina la locul acesta,

33. Tu să-l auzi din ceriu din lăcașul

Tău cel gata și să faci toate oricâte Te va ruga cel străin, ca să cunoască toate noroa-dele pământului numele Tău și să se teamă de Tine, ca și norodul Tău, Israil, și să cunoască că numele Tău s-au chemat preste casa aceasta, care am zidit.

34. Iară când va ieși norodul Tău la războiu asupra vrăjmașilor săi, în calea care vei trimite pre ei, de să vor ruga cătră Tine pre calea cetății aceștia, care o ai ales întru ea, și a căsii care o am zidit numelui Tău,

35. Tu să ascuți din ceriu rugăciunea lor și cearerea lor, și să le faci lor dreptate.

36. Când vor greși Ție, că nu easte om carele să nu greșască, și vei bate pre dânșii și-i vei da pre dânșii în mâinile vrăjmașilor, și-i vor duce în robie, cei ce i-au robit în pământul vrăjmașilor, în pământ departe sau aproape,

37. Deși vor întoarce inimile lor în pământul unde sânt robi, și acolo să vor întoarce și să vor ruga Ție în robii lor, zicând: «Păcătuit-am, făcut-am fărădeleage și nedreptate».

38. Și să vor întoarce cătră Tine cu toată inima lor și cu tot sufletul lor în pământul robiei lor, unde i-au dus pre ei cei ce i-au robit pre ei, și să vor ruga întorși cătră calea carea duce la pământul lor, carele l-ai dat părinților lor, și la cetatea carea o ai ales, și la casa carea o am zidit numelui Tău.

39. Și să auzi din ceriu, din lăcașul Tău cel gata, rugăciunea lor și cearerea lor, și să faci judecată și milostiv să fii norodului celui ce au păcătuit Ție.

40. Și acum, Doamne, să fie ochii Tăi deșchiși și urechile Tale să auză rugăciunea locului acestuia.

41.* Și acum, scoală-te, Doamne Dumnezeule, la odihna Ta, Tu și sicriiul puterii Tale, preoții Tăi, Doamne Dumnezeule, s-au îmbrăcat întru mântuire, și cuvioșii Tăi să se bucure cu ceale bune.

42. Doamne Dumnezeule, să nu întorci fața unsului Tău, adu-Ți aminte de milele Tale, care le-ai făcut lui David, robului Tău”.

CAP 7

După ce s-au amistuit jertvele cu foc din ceriu, mărirea lui Dumnezeu au umplut besearica, și junghieri multe jertvindu-să, în șapte zile să prăznuiască sfințirea besearicii, și în zioa a opta să face ieșire; iară Domnul, arătându-Să, zice lui Solomon că i-au auzit rugăciunea.

1. i după ce au încetat Solomon a să ruga, s-au pogorât foc din ceriu, și au amistuit arderile de tot și jertvele și s-au umplut casa* de mărirea Domnului.

2. Și nu putea preoții să între în Casa Domnului în vremea aceea, că s-au fost umplut casa de mărirea Domnului.

*Psal. 131, 8

*2 Mac. 2, 8

3. Și toți fiii lui Israil, când au văzut pogorându-să focul și mărirea lui Dumnezeu pre casă, au căzut cu fața la pământ pre pardosala pietrii și s-au închinat, și au lăudat pre Domnul că e bun, că în veac e mila Lui.

4. Și împăratul și tot norodul jervea jârtve înaintea Domnului.

3 Împă. 5. Și au jertvit împăratul Solomon jertvă, 8, 63 doaozeci și doao de mii de viței și o sută și doaozeci de mii de oi, și au sfințit Casa lui Dumnezeu împăratul și tot norodul.

6. Și preoții sta la pazele lor, și leviții cu unealtele ceale de cântări ale Domnului, care le-au făcut David, împăratul, ca să se mărturisească înaintea Domnului, că în veac e mila Lui, și cânta cântările care le-au dat David în mâna lor, iară preoții trâmbița cu trâmbițele înaintea lor și tot Israilul sta.

7. Și au sfințit Solomon mijlocul curții ceii din Casa Domnului, pentru că au făcut acolo arderile de tot și jertvele ceale de mântuire, că jertvenicul cel de aramă, care l-au făcut Solomon, nu putea cuprinde arderile de tot și jertvele și seurile.

8. Și au făcut Solomon praznic în vremea aceea șapte zile, și tot Israilul cu el adunare mare foarte, de la intrarea Ematului și până la păraul Eghiptului.

9. Și au făcut în zioa a opta ieșire, că sfințirea jertvenicului au făcut șapte zile și praznicul șapte zile.

10. Și în doaozeci și trei a lunii a șaptea au slobozit norodul la lăcașurile lor veaseli și cu inimă bună pentru toate bunătățile, care au făcut Domnul lui David și lui Solomon, și lui Israil, norodului Său.

3 Împă. 11. Și au sfârșit Solomon Casa Domnului 9, 1 și casa împăratului, și toate câte au voit întru inima sa Solomon a face în Casa Domnului și în casa sa, și au sporit.

12. Și s-au arătat Domnul lui Solomon noaptea și i-au zis lui: „Auzit-am rugăciunea ta și am ales casa aceasta, să fie Mie casă de jertvă.

13. De voi închide ceriul și nu va fi ploaie, și de voi porunci lăcustei să mânce lemnul, și de voi trimite moarte în norodul Mieu,

14. Și de să va smeri norodul Mieu preste care să chiiamă numele Mieu preste dânșii, și să vor ruga și vor căuta fața Mea, și să vor întoarce din căile lor ceale reale, și Eu voi auzi din ceriu și milostiv voi fi păcatelor lor, și voi vindeca pământul lor,

15. Și acum ochii Mieii vor fi deschiși și urechile Meale ascultătoare spre rugăciunea locului acestuia.

16. Și acum am ales și am sfințit casa aceasta, ca să fie numele Mieu într-însa, până în veac, și vor fi ochii Mieii și inima Mea acolo în toate zilele.

17. Și tu de vei umbla înaintea Mea, cum

au umblat David, tatăl tău, și vei face toate câte am poruncit ție, și poruncile Meale și judecățile Meale le vei păzi,

18. Voiu rădica scaonul împărăției tale, cum am făgăduit lui David, tatălui tău, zicând: «Nu va lipsi din tine bărbat povățuitoriu întru Israil».

19. Iară de vă veți abate voi și veți părăsi poruncile Meale și rânduialele Meale, care le-am dat înaintea voastră, și veți merge și veți sluji la alți dumnezei și vă veți închina lor,

20. Voiu muta pre voi din pământul, carele l-am dat voao, și casa aceasta, care o am sfințit numelui Mieu, o voiu lăpăda de la fața Mea, și o voiu da pre ea în pildă și în poveaste întru toate neamurile.

21. Și de casa aceasta, carea acum e înaltă, tot cel ce va trece pre lângă ea să va spăimânta și va zice: «Pentru ce au făcut Domnul așa pământului acestuia și casii aceștia?»

22. Și vor zice: «Pentru că au părăsit pre Domnul Dumnezeul părinților săi, pre Cel ce i-au scos pre ei din pământul Eghiptului, și s-au apucat de alți dumnezei și s-au închinat lor și au slujit lor, și pentru aceea au adus preste ei toată răutatea aceasta»”.

CAP 8

Solomon au zidit cetățile care i le-au dat Hiram și altele în pământul lui Israil. Și neamurile pre care nu le-au pierdut, fiii lui Israil le-au supus supt dajde. Aduce arderi. Așază slujbele preoților și a leviților după rânduiala lui David. Trimițind corabie în Sofira, mult aur aduce.

1.* i au fost după doaozeci de ani *3 Împă. întru carii au zidit Solomon 9, 10 Casa Domnului și casa sa.

2. Și cetățile care le-au dat Hiram lui Solomon le-au zidit Solomon și au făcut a lăcui acolo pre fiii lui Israil.

3. Și au venit Solomon în Visova și o au biruit.

4. Și au zidit Toedmorul în pustie și toate cetățile tari, care le-au zidit în Imat.

5. Și au zidit Vetonul cel de Sus și Vetonul cel de Jos, cetăți tari, ziduri, porți și zăvoară.

6. Și Valaatul, și toate cetățile ceale tari, care le avea Solomon, și toate cetățile carălor și cetățile călăreților, și câte au poftit Solomon cu poftă a zidi în Ierusalim și în Livan, și întru toată împărăția sa.

7. Tot norodul, carele au rămas de la hetu și de la amoreu și de la ferezeu și de la eveu și de la evuseu, care nu sânt din Israil.

8. Ci era din fiii lor, carii au rămas cu ei pre pământ, pre carii nu i-au pierdut de tot fiii lui Israil și i-au supus pre

ei Solomon supt dajde, până în zioa aceasta.

9. Și din fiii lui Israil nu au pus Solomon slugi împărăției sale, pentru că aceștia era oameni de războiu și căpetenii și putearnici, și mai-mari preste cară și preste călăreți.

10. Și aceștia sânt mai-marii ispravnicilor împăratului Solomon, doao sute și cincizeci, carii îndrepta la lucru pre norod.

11. Și pre fata lui Faraon o au adus Solomon din cetatea lui David, în casa carea i-au zidit ei, că au zis: „Nu va lăcui muiarea mea în cetatea lui David, împăratului lui Israil, că sfântă este, pentru că au intrat într-însa sicriiul Domnului”.

12. Atunci au adus Solomon arderi de tot Domnului pre jertvenicul care l-au zidit Domnului înaintea besearicii.

13. Ca după cuvânt din zi în zi să se aducă pre dânsul după poruncile lui Moisi, în sâmbete și în luni și în sărbători, în trei vremi ale anului, în sărbătoarea azimelor și în sărbătoarea săptămânilor și în sărbătoarea corturilor.

14. Și au așezat după judecata lui David, tătâne-său, împărțealele preoților, și după slujbele lor, și leviții la pazele sale, ca să laude și să slujască înaintea preoților după cuvânt din zi în zi, și portarii după împărțealele lor la poartă și la poartă, că așa au poruncit David, omul lui Dumnezeu.

15. N-au trecut poruncile împăratului pentru preoți și pentru leviți întru tot cuvântul și la vistierii.

16. Și s-au gătit tot lucrul din zioa carea s-au pus temeliia până când au sfârșit Solomon Casa Domnului.

17. Atunci s-au dus Solomon în Gasion Gaver și în Elatul cel de pre lângă mare, în pământul Idumeii.

18. Și au trimis Hiram prin mâna robilor săi corăbii și slugi, carii știa marea, și au mers cu slugile lui Solomon în Sofira și au adus de acolo trei sute și cincizeci de talanți de aur, și au venit la împăratul Solomon.

CAP 9

Împăratul Sava, minunându-să de înțelepciunea lui Solomon, dând și priimind daruri, s-au dus. Măsura aurului, care în toți anii să aducea lui Solomon. Scuturile și pavezele, și toate vasele ceale de aur care au făcut, și scaonul cel de dinți de elefant îmbrăcat cu aur. Să însămnează și mărirea bogățiilor, a înțelepciunii și a puterii lui Solomon, care, murind în anul al patruzecilea a împărăției sale, îi urmează fiul său, Rovoam.

*3 Împă.
10, 1
Mateiu
12, 42
Luca
11, 31

1. * **S**i împărăteasa Sava au auzit numele lui Solomon și au venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte întunecoasă în Ierusalim, cu putere multă foarte și cu cămile, care purta mirosituri cu grămada, și aur și pi-

iatră scumpă, și au venit la Solomon și i-au grăit lui toate câte era în sufletul ei.

2. Și i-au spus ei Solomon toate cuvintele ei, și n-au trecut cuvânt de la Solomon, carele să nu-l fie spus ei.

3. Și au văzut împărăteasa Sava înțelepciunea lui Solomon și casa care o au zidit.

4. Și bucatele measelor lui și ședearea slugilor lui, și starea slujitorilor lui și îmbrăcăminte lor, și păharnicii lui și podoaba lor, și arderile ceale de tot, care le aducea în Casa Domnului, și, ieșindu-și din sine, au zis cătră împăratul:

5. „Adevărat e cuvântul carele l-am auzit în pământul meu despre cuvintele tale și despre înțelepciunea ta.

6. Și n-am crezut cuvintele lor, până când am venit și au văzut ochii miei, și, iată, nu mi s-au spus mie jumătate din mulțimea înțelepciunii tale, întreci auzul carele l-am auzit.

7. Fericiți sânt oamenii tăi și fericite sânt slugile tale aceastea, care stau înaintea ta pururea și aud înțelepciunea ta.

8. Fie Domnul Dumnezeuul tău binecuvântat, Cel ce bine au voit întru tine, ca să te dea pre scaonul Său împărat norodului tău, pentru că au iubit Domnul Dumnezeuul tău pre Israil, ca să-l întărească în veac, te-au dat pre tine preste el împărat, ca să faci judecată și dreptate”.

9. Și au dat împăratului o sută și doazeci de talanți de aur și mirosituri multe foarte și piatră scumpă, și nu era ca mirositurile acealea, care le-au dat împărăteasa Sava împăratului Solomon.

10. Și slugile lui Solomon și slugile lui Hiram aducea aur lui Solomon din Sofir, și leamne de pini și piatră scumpă.

11. Și au făcut împăratul leamnele ceale de pini treapte la Casa Domnului și la casa împăratului, și chitare și alăute cântăreților, ca care nu s-au văzut mai înainte în pământul ludei.

12. Și împăratul Solomon au dat împărăteasei Savei toate câte au voit și au cerut, cu mult mai mult decât toate care au adus ea împăratului Solomon, și s-au întors în pământul său.

13. Și era trasul aurului, carele să aducea lui Solomon într-un an, șease sute șeasezeci și șease de talanți de aur.

14. Afară de ce aducea oamenii cei supuși și cei ce negoțătorea, și de toți împărății Araviei, și domnii pământului, carii toți aducea aur și argint împăratului Solomon.

15. Și au făcut împăratul Solomon doao sute de scuturi de aur bătute, șease sute de auri curați era pre un scut.

16. Și trei sute de pavăze bătute de aur, trei sute de auri s-au cheltuit pre fieștecare pavază, și le-au pus împăratul în casa dumbrăvii Livanului.

17. Și au făcut împăratul scaon mare de dinți de elefant și l-au îmbrăcat cu aur de lamură.

18. Și șase treapte scaonului îmbrăcate cu aur, și razăm supt picioare de aur au pus scaonului, și razămuri, unul de o parte, altul de ceaa parte la scaonul șederii, și doi lei stând lângă razămuri.

19. Și doisprăzece lei stând pre ceale șase treapte de o parte și de alta, n-au mai fost așa întru toată împărăția.

20. Și toate vasele căsii împăratului Solomon era de aur, și toate vasele căsii dumbrăvii Livanului cu aur era învălitate, nu era argintul socotit întru nimica în zilele împăratului Solomon.

21. Că corabiia împăratului mergea în Tarsis cu slugile lui Hiram, o dată în trei ani vinea corabiia lui Tarsis, împăratului, plină de aur și de argint și de dinți de elefant și de măiemuță și de peuni.

22. Și s-au mărit Solomon mai mult decât toți împărații cu avuție și cu înțelepciune.

23. Și toți împărații pământului căuta fața lui Solomon, ca să auză înțelepciunea lui, care o au dat Dumnezeu în inima lui.

24. Și ei, fieștecarele, aducea daruri lui, vasă de argint și vasă de aur, și haine și smirnă aleasă și dulcețuri și cai și mușcoi din an în an.

25. Și era la împăratul Solomon patru mii de iape la cară și doasprăzece mii de călăreți, și i-au pus pre ei în cetățile carălor și cu împăratul în Ierusalim.

26. Și au fost povățuitoriu tuturor împăraților de la râu și până la pământul celor de alt neam, și până la hotarale Eghiptului.

27. Și au dat împăratul aurul și argintul în Ierusalim ca pietrile, și chedrii i-au dat ca morii cei de pre șes cu mulțimea.

28. Și ieșirea cailor din Eghipt, lui Solomon și din tot pământul.

29. Și cealealalte cuvinte a lui Solomon, ceale dintâiu și ceale de apoi, iată, aceastea scrisă sânt în Cuvintele lui Natan, prorocului, și în Cuvintele lui Ahia Siloniteanului, și în vedeniile lui Ioil, văzătorului, asupra lui Rovoam, feciorului lui Navat.

30. Și au împărățit Solomon preste tot Israilul patruzeci de ani.

31. Și au adormit Solomon cu părinții lui, și l-au îngropat în cetatea lui David, tătâne-său, și au împărățit Rovoam, feciorul lui, în locul lui.

CAP 10

Rovoam, lăpdând sfatul bătrânilor și urmând a tinerilor, piiarde zeace neamuri, și împărățind preste doao neamuri Ierovoam, au împărățit preste zeace.

*3 Împăr.
12, 1

1.*

i au venit Rovoam în Sihem, că în Sihem s-au adunat tot Israilul, ca să-l facă pre el împărat.

2.

Și s-au făcut deacă au auzit Iero-

CAP 9 ȘI 10

voam, feciorul lui Navat, carele era în Eghipt, unde au fugit de fața lui Solomon, împăratului, și au lăcuit Ierovoam în Eghipt și s-au întors Ierovoam din Eghipt,

3. Și au trimis și l-au chemat pre dânsul, și au venit Ierovoam și toată adunarea la Rovoam, zicând:

4. „Tatăl tău au îngreoiat jugul nostru, și acum ușurează-l de slujba cea grea a tatălui tău și de jugul lui cel greu, carele l-au pus preste noi, și vom sluji ție”.

5. Și le-au zis lor: „Meargeți și așteptați până în trei zile, veniți la mine”. Și s-au dus norodul.

6. Și au adunat împăratul Rovoam pre bătrânii cei ce sta înaintea lui Solomon, tătâne-său, când trăia el, zicând: „Cum mă sfătuiți voi, ca să răspunz norodului acestuia cuvânt?”

7. Și i-au grăit lui, zicând: „De vei face bine astăzi norodului acestuia și le vei plăcea și le vei grăi lor cuvinte bune, vor fi ție slugi în toate zilele”.

8. Și au lăsat sfatul celor bătrâni, care l-au dat ei lui, și s-au sfătuit cu pruncii care au crescut împreună cu el, cei ce sta înaintea lui.

9. Și au zis lor: „Ce sfat îmi dați voi, ca să răspunz cuvânt norodului acestuia, care au grăit cătră mine, zicând: «Ușurează jugul carele l-au pus tatăl tău preste noi!»”

10. Și au grăit lui pruncii cei ce au crescut cu el, zicând: „Așa să zici norodului celui ce au grăit cătră tine, zicând: «Tatăl tău au îngreoiat jugul nostru, iară tu ușurează-l de pre noi», așa să zici cătră dâșii: «Deagetul meu cel mic mai gros easte decât coapsele tătâne-mieu.

11. Și acum v-au pedepsit pre voi cu jug greu, și eu voiu adaoge preste jugul vostru, tatăl meu v-au bătut pre voi cu bice, iară eu vă voiu bate cu scorpionii”.

12. Și au venit Ierovoam și tot norodul cătră Rovoam în zioa a treia, precum le-au grăit împăratul, zicând: „Întoarceți-vă la mine în zioa a treia”.

13. Și au răspuns împăratul greale și au lăsat împăratul Rovoam sfatul bătrânilor.

14. Și au grăit cătră ei după sfatul tinerilor, zicând: „Tatăl meu au îngreoiat jugul vostru, și eu voiu adaoge preste el, tatăl meu v-au bătut pre voi cu bice, și eu voiu bate pre voi cu scorpionii”.

15. Și n-au ascultat împăratul de norod, că de la Dumnezeu era întoarcerea, zicând: „Râdicat-au Domnul cuvântul Său,* carele l-au grăit prin mâna lui Ahia Siloniteanul, de Ierovoam, feciorul lui Navat,

16. Și a tot Israilul, că n-au ascultat împăratul de ei”. Și au răspuns norodul cătră împăratul, zicând: „Ce parte easte noao întru David și moștenire întru fiiul lui Iese? Aleargă la lăcașurile tale, Israile, acum cau-

*3 Împă.
11, 29

tă casa ta, Davide!” Și s-au dus tot Israilul la lăcașurile sale.

17. Și oamenii lui Israil, cei ce lăcuia în cetățile Iudei, au făcut pre Rovoam împărat preste ei.

18. Și au trimis la ei Rovoam, împăratul, pre Adoniram, carele era mai mare preste bir, și l-au ucis pre el fiii lui Israil cu pietri și au murit, și au auzit împăratul Rovoam și au grăbit a să sui în car și a fugi în Ierusalim.

19. Și s-au lăpădat Israil de casa lui David până în zioa aceasta.

CAP 11

Vrând Rovoam să-și întoarcă cu arme întreagă împărăția, îi poruncește Dumnezeu prin Samei să nu să oștească împotriva lui Israil; și zidind Rovoam cetăți multe, să adună la el preoții și leviții din tot Israilul, cei izgoniți de Ierovoam, și Rovoam își ia muieri multe și țiiitoare.

*3 Împăr.
12, 21

1*

Si au venit Rovoam în Ierusalim și au adunat casa Iudei și a lui Veniamin, o sută și optzeci de mii de voinici, carii pot face războiu, și au dat războiu asupra lui Israil, ca să întoarcă împărăția lui Rovoam.

2. Și au fost cuvântul Domnului către Samea, omul lui Dumnezeu, zicând:

3. „Zi către Rovoam, fiul lui Solomon, și către tot Iuda și Veniamin, zicând:

4. «Aceasta zice Domnul: ‘Să nu vă suiți, nici să dați războiu asupra fraților voștri, ci să se întoarcă fieștecarele la casa sa, că de la Mine s-au făcut cuvântul acesta!’»” Și au ascultat cuvântul Domnului și s-au întors, ca să nu meargă asupra lui Ierovoam.

5. Și au lăcuit Rovoam în Ierusalim și au zidit cetăți zidite în Iudea.

6. Și au zidit Vitleaemul și Etanul și Tecoia.

7. Și Vetsusa și Sohotul și Odolamul.

8. Și Ghetul și Marisanul și Ziful.

9. Și Adorea și Lahisul și Azoica.

10. Și Saraa și Elomul și Hevronul, carele easte a lui Iuda și a lui Veniamin, cetăți zidite.

11. Și le-au întărit cu ziduri și au pus într-insele povățuitori și puneri (a) de bucate, untdelemn și vin.

12. Și prin cetate și cetate (b), scuturi și sulite, și le-au întărit întru mulțime foarte și au împărțit preste Iuda și preste Veniamin.

13. Și preoții și leviții, carii era întru tot Israilul, s-au adunat la el din toate hotarale.

14. Că au lăsat leviții lăcașurile moșiilor sale și au mers la Iuda în Ierusalim, că i-au scos pre ei Ierovoam și fiii lui,

11. (a) Adecă, șuri de adunare sau magazin; 12. (b) Adecă: în toate cetățile.

ca să nu slujască Domnului.

15. Și s-au pus șie preoți celor înalte și idolilor și celor deșearte și vițăilor, care le-au făcut Ierovoam.

16. Și au scos din neamurile lui Israil pre cei ce au dat inima sa a căuta pre Domnul Dumnezeu lui Israil, și au venit în Ierusalim, ca să jertvească Domnului Dumnezeului părinților săi.

17. Și au întărit împărăția Iudei și au întărit pre Rovoam, feciorul lui Solomon, în trei ani, că au umblat în căile lui David și a lui Solomon trei ani.

18. Și au luat șie Rovoam muiare pre Moolat, fata lui Ierimut, a fiului lui David, și pre Avighea, fata lui Eliav, a lui Iese.

19. Și i-au născut lui fiiu pre Isus și pre Samoria și pre Zaam.

20. Și după aceasta, au luat șie muiare pre Maaha, fata lui Avesalom, și au născut lui pre Avia și pre Ieti și pre Ziza și pre Salimot.

21. Și au iubit Rovoam pre Maaha, fata lui Avesalom, mai mult decât pre toate muierile sale și țiiitoarele sale, că optsprăzece muieri avea și țiiitoare șesezeci, și au născut doaozeci și opt de feciori și șesezeci de feate.

22. Și au pus Rovoam mai-mare pre Avia al Maahei povățuitoriu preste frații săi, că cugeta să-l facă pre el împărat.

23. Și au crescut mai mult decât toți frații lui, și au împărțit pre toți fiii săi în toate hotarale lui Iuda și a lui Veniamin, și în toate cetățile ceale tari, și le-au dat lor hrană multă foarte și multe muieri.

CAP 12

Pentru păcatele lui Rovoam și a norodului lui Iuda, în al cincilea an al împărăției lui Rovoam, îl dă Dumnezeu pre el și pre Iuda în mâinile lui Susachim, împăratului Eghiptului, carele prinzind cetățile ceale înalte a Iudei, jefuiaște Ierusalimul luând vistieria cea împărătească și a besearicii și scuturile ceale de aur și de argint, într-a cărora loc au făcut Rovoam de aramă. Care murind, i-au urmat fiul său, Aviia.

1.

Si au fost după ce s-au gătit împărăția lui Rovoam și după ce s-au întărit el, au părăsit poruncile lui Dumnezeu și tot Israilul cu dânsul.

2. Și au fost în anul al cincilea al împărăției lui Rovoam, s-au suit Susachim, împăratul Eghiptului, asupra Ierusalimului, pentru că au greșit înaintea Domnului.

3. Cu o mie și doao sute de cară și șesezeci de mii de călăreți, și nu era număr mulțimei carea au venit cu dânsul de la Eghipt, liviiani, trogoditeani și etiopeani.

4. Și au bătut cetățile ceale tari, care era în Iuda, și au venit în Ierusalim.

5. Și Sameas, prorocul, au venit la Rovoam și la boiarii lui Iuda, carii s-au adunat în Ierusalim de cătră fața lui Susachim, și le-au zis lor: „Așea zice Domnul: «Voi M-ați lăsat pre mine și Eu voi lăsa pre voi în mâinile lui Susachim»”.

6. Și s-au rușinat boiarii lui Iuda și împăratul, și au zid: „Drept e Domnul”.

7. Și dacă au văzut Domnul că s-au umilit, au fost cuvântul Domnului cătră Samea, zicând: „S-au umilit, nu-i voiu piiarde pre ei, ci preste puțin voiu mântui pre ei, și nu să va vărșă mânia Mea preste Ierusalim (prin mâna lui Susachim).

8. Ci vor sluji lui, ca să cunoască slujba Mea, și slujba împărăției pământului”.

9. Și s-au suit Susachim, împăratul Eghiptului, asupra Ierusalimului, și au luat vistieriile ceale din Casa Domnului și vistieriile ceale din casa împăratului, toate le-au luat, și au luat scuturile ceale de aur care le-au făcut Solomon.

10. Și au făcut împăratul Rovoam scuturi de aramă în locul lor și au pus Susachim preste eale mai-mari alergătorilor pre pázitorii porții împăratului.

11. Și au fost când intra împăratul în Casa Domnului, intra cei ce păzea și cei ce alerga și cei ce să întorcea întru întimpinarea alergătorilor.

12. Și pentru că s-au umilit el, s-au întors de la el mâniia Domnului, și n-au perit desăvârșit, că și în Iuda era cuvinte bune.

3 Împă. 14, 21 13. Și s-au întărit împăratul Rovoam în Ierusalim și au împărățit, și de patruzeci și unul de ani era Rovoam când s-au făcut împărat, și șeptesprăzeace ani au împărățit în Ierusalim, în cetatea care o au ales Domnul ca să se numească numele Lui acolo de la toate neamurile fiilor lui Israil, și numele mumei lui era Nooma Amaniteanca.

14. Și au făcut rău, că nu au îndreptat inima sa să caute pre Domnul.

15. Și cuvintele lui Rovoam, ceale dintâiu și ceale de apoi, au nu, iată, sânt scrisă în Cuvintele lui Samea, prorocului, și a lui Ado, văzătorului, și faptele lui? Și s-au războit Rovoam asupra lui Ierovoam în toate zilele.

16. Și au murit Rovoam cu părinții săi și s-au îngropat în cetatea lui David, și au împărățit Avia, feciorul lui, în locul lui.

CAP 13

Avia, ieșind la războiu împotriva lui Ierovoam, dezmântă oastea lui Ierovoam despre războiu asupra sa, zicând că Dumnezeu, pre Carele Israil L-au lăpădat, easte cu dânsul. Și nădăjduind în Domnul, biruiaște și multe cetăți cuprinde. Și din patrusprăzeace muieri, naște feciori doaozeci și doi, și feate șeasprăzeace.

1. n anul a optsprăzeace al împărăției lui Ierovoam, s-au făcut împărat Avia preste Iuda.

*3 Împă. 15, 2 2. *Și trei ani au împărățit în Ieru-

CAP 12 ȘI 13

salim, și numele mumei lui era Maaha, fata lui Uriil, din Gavaon, și războiu era întră Avia și întră Ierovoam.

3.* Și au rânduit Avia războiu putearnic, războinicii puterii, patru sute de mii de bărbați tari, și Ierovoam au rânduit asupra lui războiu de opt sute de mii de războinici tari cu putearea. *3 Împă. 15, 7

4. Și s-au sculat Avia de la muntele Somoron, carele easte în muntele lui Efraim, și au zis: „Ascultați, Ierovoam și tot Israilul!

5. Nu știți voi că Domnul Dumnezeu au dat împărăție preste Israil în veac lui David, și fiilor lui legătură veacinică?

6. Și s-au sculat Ierovoam, feciorul lui Navat, sluga lui Solomon, fiiului lui David,* și s-au despărțit de la domnul său. *3 Împă. 11, 26

7. Și s-au adunat la el bărbați pierzători, fii fără de leage, și au stătut împotriva lui Rovoam, fiiului lui Solomon, și Rovoam era mai tinăr și fricos cu inima și n-au stătut împotriva feții lui.

8. Și acum, voi ziceți să stați împotriva feții împărăției Domnului prin mâna fiilor lui David, și măcar de santeți voi mulțime multă, și cu voi sânt viței de aur, pre carii au făcut voao Ierovoam întru dumnezei.

9.* Și ați lăpădat preoții Domnului, pre fiii lui Aaron și pre leviți, și v-ați făcut voao preoți din norodul a tot pământului, carele va veni, și-și va umplea mâinile cu viței din boi și cu șeapte berbeci, să face preot celui ce nu easte Dumnezeu. *3 Împă. 12, 31

10. Iară noi pre Dumnezeul nostru nu L-am părăsit și preoții Lui slujesc Domnului, fiii lui Aaron și leviții.

11. Și după rânduialele lor tămâiază Domnului arderi de tot dimineța și sara și tămâia toc mirei, și pun pâni înainte preste masa cea curată, și sfeașnicul cel de aur și luminători arderii, ca să aprinză înde seară, că păzim noi pazele Domnului Dumnezeului părinților noștri, iară voi L-ați părăsit pre Dânsul.

12. Și, iată, cu noi e de la început Domnul și preoții Lui, și trâmbițele însămării, ca să însămneaze preste noi, fiii lui Israil, nu dați războiu asupra Domnului Dumnezeul părinților noștri, că nu veți spori!”

13. Și Ierovoam au întors pre cei ce aleșuia, ca să vie dindărăptul lui, și au venit dinaintea Iudei și cei ce aleșuia dindărăpt.

14. Și s-au întors Iuda, și, iată, era lui războiul dinainte și dindărăpt, și au strigat cătră Domnul, și preoții au trâmbițat cu trâmbițele.

15. Și au strigat bărbații Iudei, și au fost când striga bărbații Iudei și Domnul au bătut pre Ierovoam și pre Israil înaintea lui Avia și a Iudei

16. Și au fugit fiii lui Israil de cătră fața Iudei, și i-au dat pre ei Domnul în mâinile lor.

17. Și i-au bătut pre ei Avia și norodul lui bătaie mare, și au căzut răniți din Israil cinci sute de mii de bărbați tari.

18. Și s-au smerit fiii lui Israil în zioa aceea, și s-au întărit fiii Iudei, pentru că au nădăjduit spre Domnul Dumnezeuul părinților lor.

19. Și au gonit Avia dinapoia lui Ierovoam, și au luat de la el cetățile aceastea, Vetilul și satele lui, și Iesina și satele ei, și Efronul și satele lui.

20. Și n-au mai putut Ierovoam încă a să împrotivi în toate zilele lui Avia, și l-au lovit pre el Domnul și au murit.

21. Și s-au întărit Avia și și-au luat șie patru-sprăzece muieri, și au născut feciori doazeci și doi și șeasesprăzece feate.

22. Și cealelalte cuvinte a lui Avia și faptele lui, și cuvintele lui scrise sânt în Cartea prorocului Ado.

CAP 14

După Avia au împărățit Asa, carele au stricat idololatriia, cetăți au întărit și pre Zare, împăratul Etiopiei, care venisă asupra lui cu o mie de mii, ajutorindu-l Domnul l-au biruit.

*3 Împă.
15, 8

1. i au murit Avia cu părinții săi, și l-au astrucat în cetatea lui David, și au împărățit Asa, fiul lui, în locul lui, în zilele lui Asa au odihnit pământul Iudei zece ani.

2. Și au făcut Asa ce e bun și drept înaintea Domnului Dumnezeului său.

3. Și au stricat jertvenicile celor străini și ceale înalte, și au sfărâmat stâlpii și au tăiat desigurile.

4. Și au zis Iudei ca să caute pre Domnul Dumnezeuul părinților lor, și să facă leage și poruncile Lui.

5. Și au stricat din toate cetățile Iudei jertvenicile și idolii, și au fost în pace împărăția lui.

6. Și au zidit cetăți cu ziduri în pământul Iudei, că au fost în pace pământul, și n-au avut el războiu în anii aceștia, că l-au odihnit pre el Domnul.

7. Și au zis Iudei: „Să zidim cetățile aceastea și să facem ziduri și turnuri și porți și zăvoară în pământul care-l stăpânim, că precum noi am cercetat pre Domnul Dumnezeuul nostru, ne-au cercetat pre noi și ne-au dat pace prim-prejur, și ne-au sporit noao”.

8. Și au avut Asa ostași, carii purta arme și rădica scuturi, și sulți în pământul Iudei, trei sute de mii, și în pământul lui Veniamin pāvāzași, și arcași doao sute și optzeci de mii, toți aceștia era războinici tari.

9. Și au ieșit asupra lor Zare Etiopul cu puteare de o mie de mii și cu trei sute de cară, și au venit până la Marisa.

10. Și au ieșit Asa înaintea lui și au

rânduit războiul în valea despre miiazănoapte, la Marisa.

11. Și au strigat Asa cătră Domnul Dumnezeuul său și au zis: „Doamne,* nu easte cu neputință Ție a mântui întru mulți sau întru puțini, întărește-ne pre noi, Doamne Dumnezeuul nostru, că spre Tine nădăjduim și întru numele Tău am venit asupra mulțimei aceștii multe, Doamne Dumnezeuul nostru, Tu ești, să nu să întărească omul asupra Ta”.

*1 Împă.
14, 6

12. Și au bătut Domnul pre etiopi înaintea Iudei, și au fugit etiopii.

13. Și i-au gonit pre ei Asa și norodul lui până la Ghedor, și au căzut etiopii, cât nu era întru ei scăpare, că s-au frâmt înaintea Domnului și înaintea puterii Lui, și prădară prăzi multe.

14. Și au tăiat satele lor împrejurul Ghedorului, că au fost spaima Domnului preste dânșii, și au prădat toate cetățile lor, că multe prăzi au adus ei cu sine.

15. Încă și sălaşurile agonisealelor lor și pre alimazoni au tăiat, și au luat oi multe și cămile, și s-au întors în Ierusalim.

CAP 15

Prorocind Azaria că Israil în multă vreme nu va cinsti pre Dumnezeuul Cel adevărat și va fi făr' de preoți și făr' de leage, cu îndemnul Acestuia întărindu-să Asa, strică urâciunea idolilor. Și pre mumă- sa, carea era închinătoare de idoli, o lipsește de împărăție, iară norodul joară cum că va sluji lui Dumnezeu.

1. i au fost Duhul Domnului preste Azaria, feciorul lui Odid.

2. Și au ieșit înaintea lui Asa și înaintea a tot Iuda și a lui Veniamin, și au zis: „Ascultați-mă pre mine, Asa și tot Iuda și Veniamin. Domnul e cu voi, pentru că voi sânteți cu El, și de-L veți căuta pre El, să va afla voao, și de-L veți părăsi pre El, părăsi-va pre voi.

3. Și zile multe au trecut lui Israil, fără de Dumnezeuul Cel adevărat, și fără de preot învățătoriu și fără de leage.

4. Și când să vor întoarce cătră Domnul Dumnezeuul lui Israil și-L vor căuta pre El, să va afla lor.

5. Ci în vremea aceea nu easte pace celui ce iasă și celui ce întră, că spaima Domnului easte preste toți cei ce lăcuiesc în țări.

6. Și va da războiu neam asupra neamului și cetate asupra cetății, că Dumnezeu i-au spăimântat pre ei cu tot necazul.

7. Iară voi întăriți-vă și să nu slăbească mâinile voastre, că easte plata lucrului vostru”.

8. Și dacă au auzit Asa cuvintele aceastea, și prorocia lui Azaria, prorocului, s-au întărit și au scos toate urâciunile din tot pământul Iudei și a lui Veniamin, și din cetățile care le-au ținut Ierovoam în muntele lui Efraim, și au înnoit jertvenicul Domnului, carele era înaintea besearicii Domnului.

9. Și au adunat pre Iuda și pre Veniamin și pre venetici, care lăcuia cu el de la Efraim și de la Manasi și de la Simeon, că s-au lipit cătră el mulți din Israil, deacă au văzut ei că Domnul Dumnezeuul lui e cu el.

10. Și s-au adunat în Ierusalim în luna a treia în anul a cincisprăzece al împărăției lui Asa.

11. Și au jertvit Domnului în zioa aceea din prăzile care le-au adus, vițai șapte sute și oi șapte mii.

12. Și au făcut legătură, ca să caute pre Domnul Dumnezeuul părinților lor, din toată inima și din tot sufletul lor.

13. Și tot carele nu va căuta pre Domnul Dumnezeuul lui Israil cu moarte să moară de la tinăr până la bătrân, și de la bărbat până la muiare.

14. Și au jurat întru Domnul cu glas mare și cu strigare, și cu trâmbiță și cu bucine, și s-au veselit tot Iuda pentru jurământ.

15. Că din tot sufletul au jurat, și cu toată voia l-au căutat pre El, și s-au aflat lor, și i-au odihnit pre ei Domnul primprejur.

16. Și pre Maaha, mumă-sa, o au mutat, ca să nu slujască Astartei, și au tăiat idolul și l-au ars în păraul Chedrului.

17. Însă ceale înalte nu le-au stricat, că încă era în Israil, iară inima lui Asa au fost plină în toate zilele lui.

18. Și au băgat în Casa Domnului ceale sfinte a lui David, tătâne-său, și ceale sfinte ale Casii lui Dumnezeu, argint și aur și vasă.

19. Și războiul n-au fost până la anul al treizeci și cinci al împărăției lui Asa.

CAP 16

Vaasa, împăratul lui Israil, oștindu-să asupra lui Asa, au chemat Asa pre Ader, împăratul Asiriei, spre ajutoriu, și pre Anania, prorocul, care pentru aceasta l-au certat, l-au trimis la închisoare. Și chinuindu-să cu durearea picioarelor și spre doftori nădăjduind, moare în anul patruzeci și unul al împărăției sale.

1. i în anul al treizeci și opt a împărăției lui Asa, s-au suit Vaasa, împăratul lui Israil, asupra lui Iuda, și au zidit Rama ca să nu-l lasă să iasă și să între la Asa, împăratul lui Iuda.

2. Și au luat Asa argint și aur din vistierile Casii Domnului și a casii împăratului, și au trimis la fiul lui Ader, împăratul Siriei, carele lăcuia în Damasc, zicând:

3. „Pune legătură întră mine și întră tine și întră tatăl meu și întră tatăl tău, iată, am trimis ție aur și argint, vino de răsipeaște deasupra mea pre Vaasa, împăratul lui Israil, și să se ducă de la mine”.

4. Și au ascultat fiul lui Ader de îm-

10. (a) Adecă, pre mulți dintră norod, carii era într-un

păratul Asa, și au trimis pre boiarii puterii sale asupra cetăților lui Israil, și au bătut Aionul și Danul și Avelmainul, și toate împrejururile lui Neftalim.

5. Și au fost dacă au auzit Vaasa, au părăsit a zidi Rama și au încetat lucrul lui.

6. Și Asa, împăratul, au luat pre tot Iuda, și au luat pietrele Ramei și leamnele ei, care le-au zidit Vaasa, și au zidit cu eale Gavae și Masfa.

7. Și în vremea aceea, au venit Anania, prorocul, la Asa, împăratul Iudei, și i-au zis lui: „Pentru că ai nădăjduit în împăratul Siriei și n-ai nădăjduit spre Domnul Dumnezeuul tău, pentru aceea s-au mântuit putearea Siriei din mâna ta.

8.* Au nu era etiopii și liviianii puteare mul-
tă vitează, și călăreți mulți foarte, și pentru
că ai nădăjduit spre Domnul i-au dat în
mâinile tale.

9. Că ochii Domnului privesc preste tot pământul, ca să întărească pre cei ce cu toată inima deplin sânt cătră Dânsul, n-ai știut aceasta? De acum va fi cu tine războiul”.

10. Și s-au mâniat Asa pre proroc și l-au pus în temniță că s-au mâniat pentru aceasta, și au stricat (a) Asa întru norod în vremea aceea.

11. Și, iată, cuvintele lui Asa ceale dintâiu și ceale de apoi scrise sânt în Cartea împăraților lui Iuda și a lui Israil.

12. Și s-au bolnăvit Asa în anul al treizeci și noao a împărăției sale de picioare, cât foarte s-au bolnăvit, și în boala sa n-au căutat pre Domnul, ci pre doftori.

13. Și au adormit Asa cu părinții săi și au murit în anul al patruzeci și unul a împărăției sale.

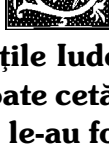
14. Și l-au îngropat pre dânsul în mormântul carele l-au săpat în cetatea lui David.

15. Și l-au pus pre el pre pat și l-au umplut de miroșituri și cu fealiuri de miruri, a făcătorilor de miruri, și i-au făcut lui îngropăciune mare foarte.

CAP 17

Iosafat, fiul lui Asa, împărățește în locul tătâne-său, și făcându-să putearnic de bogății și de arme, prin toată Iudeea trimite învățători legii lui Dumnezeu. Și să numără căpeteniile oștilor lui, împreună cu ostașii săi.

1. i au împărățit Iosafat, fiul lui, în locul lui, și s-au întărit Iosafat preste Israil.

2. Și au dat puteare în toate cetățile Iudei ceale tari și au pus povățuitori în toate cetățile Iudei și în cetățile lui Efraim, care le-au fost luat Asa, tatăl său.

3. Și au fost Domnul cu Iosafat, pentru că au umblat în căile lui David, tătâne-său, ceale dintâiu, și n-au căutat idolii.

înțales cu prorocul, i-au omorât în mânia.

*Sus
14, 9

4. Ci pre Domnul Dumnezeuul tătâne-său au căutat și întru poruncile tătâne-său au umblat, și nu după faptele lui Israil.

5. Și au îndreptat Domnul împărăția în mâna lui și au dat tot Iuda daruri lui Iosafat, și s-au făcut lui avuție și mărire multă.

6. Și s-au înălțat inima lui în calea Domnului, încă au stricat și ceale înalte și desişurile din pământul Iudei.

7. Și în anul al treilea al împărăției lui au trimis pre povățuitorii săi și pre fiii celor tari, pre Avdia și pre Zaharia, și pre Natanai și pre Mihea, ca să înveațe în cetățile Iudei.

8. Și împreună cu ei, leviții Semea și Natania și Zavdia și Asiil și Semiramot și Ionatan și Adonia și Tovia și Tovadonia, leviții, și împreună cu ei, Elisama și Ioram, preoții.

9. Și învăța în Iuda și era cu dânșii Cartea Legii Domnului, și umbla prin cetățile Iudei și învăța norodul.

10. Și s-au făcut frica Domnului preste toate împărățiile pământului, ceale de primprejurul Iudei, și nu da războiu asupra lui Iosafat.

11. Și cei de alt neam aducea lui Iosafat daruri și argint și dări, și aravii aducea lui berbeci de oi, șapte mii și șapte sute, și țapi, șapte mii și șapte sute.

12. Și au crescut Iosafat mare până la înălțime, și au zidit în Iudeea lăcașuri și cetăți tari.

13. Și lucruri multe au făcut el în Iudeea, și bărbați războinici tari, putearnici, era în Ierusalim.

14. Și acesta e numărul lor, după casăle familiilor lor, și în Iuda, mai-mari preste mii, Edna, căpeteniia, și cu el, fiii cei tari ai puterii, trei sute de mii.

15. Și după el, Ioanan, povățuitorul, și cu dânșul, doao sute și optzeci de mii.

16. Și după el, Amasia a lui Zari, carele de bunăvoie s-au adus Domnului, și cu dânșul, doao sute de mii cu putearea tari.

17. Și din Veniamin, tare cu putearea, Eliada, și cu dânșul săgetari și păvăzași, doao sute de mii.

18. Și după el, Iozavad, și cu dânșul, o sută și optzeci de mii, tari la războiu.

19. Aceștia sânt slujitorii împăratului, afară de cei ce i-au pus împăratul în cetățile ceale tari, în toată Iudeea.

CAP 18

Iosafat s-au cuscrit cu Ahaav. Să suie cu Ahaav la Ramotul Galaadului împotriva asiriilor, patru sute de proroci mincinoși făgăduindu-le biruință, iară Mihea, prorocind împotivă, să închide în temniță, Și Ahaav să ucide în războiu după prorocia Miheii.

1. i s-au făcut lui Iosafat avuție și mărire multă, și s-au făcut ginere lui Ahaav (a).
2. Și s-au pogorât după ani la Aha-

av în Samaria și au junghiat Ahaav lui oi și viței mulți, și norodului celui cu dânșul, și-l iubea pre el și s-au suit cu el la Ramotul Galaaditei.

3. Și au zis Ahaav, împăratul lui Israil, către Iosafat, împăratul Iudei: „Mearge-vei cu mine la Ramotul Galaaditei?” Și au zis Iosafat lui: „Cum sânt eu, așa și tu, și cum e norodul tău, așa și norodul meu cu tine, la războiu”.

4. Și au zis Iosafat către împăratul lui Israil: „Întrebă astăzi pre Domnul”.

5. Și au adunat împăratul lui Israil pre proroci, patru sute de bărbați, și le-au zis lor: „Mearge-voiu în Ramotul Galaaditei să dau războiu, au lăsa-voiu?” Iară ei au zis: „Suie-te și-l va da Dumnezeu în mâinile împăratului”.

6. Și au zis Iosafat: „Nu easte aici mai mult proroc de a Domnului și vom întreba de la el?”

7. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat: „Easte încă un bărbat, prin carele putem întreba pre Domnul, ci eu l-am urât, pentru că nu procește bune pentru mine, ci în toate zilele sale reale, acesta easte Mihea, feciorul lui Iemvla”. Și au zis Iosafat: „Nu grăiască împăratul așa!”.

8. Și au chemat împăratul lui Israil pre un famen și i-au zis: „Degrabă cheamă pre Mihea, feciorul lui Iemvla”.

9. Și împăratul lui Israil și Iosafat, împăratul Iudei, ședea fieștecarele pre scaonul său, și îmbrăcați cu veșminte ședea înaintea porții Samariei, și toți prorocii proceea înaintea lor.

10. Și Sedechia, feciorul lui Hanaan, și-au făcut șie coarne de fier și au zis: „Aceaste zice Domnul: «Cu aceaste coarne voiu împunge Siria până să va săvârși»”.

11. Și toți prorocii proceea așa, zicând: „Suie-te la Ramotul Galaadei și vei fi norocos, și-l va da Domnul în mâinile împăratului”.

12. Iară soliul carele au mers să chiiame pre Mihea, i-au grăit lui, zicând: „Iată, au grăit prorocii cu o gură bune pentru împăratul, să fie, dară, și cuvintele tale ca a unuia dintru dânșii, și să grăiești bune”.

13. Și au zis Mihea: „Viu e Domnul că, orice va zice Dumnezeu către mine, aceaste voiu grăi”.

14. Și au venit la împăratul și i-au zis lui împăratul: „Mihea, mearge-voiu la Ramotul Galaadului să dau războiu, au conteni-mă-voiu?” Și au zis: „Suie-te și vei fi proroc și să vor da în mâinile voastre”.

15. Și au zis către el împăratul: „De câte ori te jur ca să nu grăiești către mine fără numai adevărul, în numele Domnului?”

16. Și au zis Mihea: „Văzut-am pre Israil răsipiți în munți ca oile, la care nu easte păs-

1. (a) Adecă, Ioram, feciorul lui Iosafat, au luat muiare sieși pre Ataliia, fata lui Ahaav.

toriu, și au zis Domnul: «Nu au povățuitoriu aceștia, să se întoarcă fieștecarele la casa sa cu pace»”.

17. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat: „Nu Ț-am zis că nu procește pentru mine bune, ci reale?”

18. Și au zis Mihea: „Nu așa, ascultați cuvântul Domnului; văzut-am pre Domnul șezând pre scaonul Său și toată putearea ceriului sta împrejur de-a dreapta și de-a stânga Lui.

19. Și au zis Domnul: «Cine va înșela pre Ahaav, împăratul lui Israil, ca să se suie și să cază în Ramotul Galaadului?» Și au zis acesta așa, și acesta așa.

20. Și au ieșit un duh, și au stătut înaintea Domnului și au zis: «Eu voiu înșela pre el». Și a zis Domnul: «Cu ce?»

21. Iară el au zis: «Voiu ieși și voiu fi duh mincinos în gura tuturor prorocilor lui». Și au zis: «Înșela-l-vei și-l vei birui, ieși și fă așa».

22. Și acum, iată, au dat Domnul duh mincinos în gura tuturor prorocilor tăi acestora, iară Domnul au grăit asupra ta reale”.

23. Și s-au apropiat Sedechia, feciorul lui Hanaan, și au lovit pre Mihea preste falcă și i-au zis lui: „Pre care cale au trecut Duhul Domnului de la mine, ca să grăiască către tine”.

24. Și au zis Mihea: „Iată, vei vedea în zioa aceea în care vei intra din cămară în cămară, ca să te ascunzi”.

25. Și au zis împăratul lui Israil: „Luați pre Mihea și-l duceți la Emir, mai-marele cetății, și la Ioas, mai-marele fiu al împăratului.

26. Și veți zice: «Așa au zis împăratul: ‘Puneți pre acesta în temniță și să mănânce pâine de năcaz și să bea apă de năcaz până mă voiu întoarce cu pace’»”.

27. Și au zis Mihea: „Dacă, întorcând, te vei întoarce cu pace, n-au grăit Domnul întru mine și au zis: «Auziți noroadă toate!»”

28. Și s-au suit împăratul lui Israil și Iosafat, împăratul Iudei, la Ramotul Galaadului.

29. Și au zis împăratul lui Israil către Iosafat: „Mă voiu acoperi și voiu intra în războiu, și tu îmbracă haina mea”. Și s-au acoperit împăratul lui Israil și au intrat în războiu.

30. Și împăratul Siriei au poruncit celor mai mari preste cară, carii era cu dânsul, zicând: „Nu bateți pre cel mic sau pre cel mare, fără numai pre împăratul lui Israil sângur”.

31. Și au fost dacă au văzut mai-marii carălor pre Iosafat, au zis: „Împăratul lui Israil eastel!” Și l-au încunjurat să-l bată și au strigat Iosafat, și Domnul l-au mântuit și i-au întors pre ei Dumnezeu de la el.

32. Și au fost deacă au văzut mai-marii carălor că nu era împăratul lui Israil, s-au întors de la dânsul.

33. Și un bărbat întinzând arcul, bine

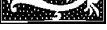
chipzuind, au lovit pre împăratul lui Israil întră plumâni și întră piept, și au zis cărașului său: „Întoarce mâna ta și mă scoate din războiu, că m-am rănit”.

34. Și s-au înfrânt războiul în zioa aceea, și împăratul lui Israil au stătut în car în preajma Siriei până seara, și au murit când apunea soarele.

CAP 19

Iosafat, întorcându-să acasă de la acel războiu nenorocit, îl ceartă lu, prorocul, pentru ce au dat ajutoriu lui Ahaav. Poruncește judecătorilor pre carii i-au fost rânduit să ție dreptatea, preoților și leviților, să sporească cinstea lui Dumnezeu și drept să învețe pre norod.

1. i s-au întors Iosafat, împăratul Iudei, la casa sa cu pace, în Ierusalim.

2. Și au ieșit întru întâmpinarea lui lu, a lui Anan, prorocul, și i-au zis lui: „Împărate Iosafat, au păcătosului tu ajuți, sau pre cei urâți Domnului îi iubești? Pentru aceea s-au făcut asupra ta mânia de la Domnul.

3. Ci cuvinte bune s-au aflat întru tine, că ai stricat desigurile în pământul Iudei și ai îndreptat inima ta, ca să caute pre Domnul”.

4. Și au lăcuit Iosafat în Ierusalim, și iarăși au ieșit la norodul cel din Virsavee, până la muntele lui Efraim, și i-au întors pre ei către Domnul Dumnezeul părinților lor.

5. Și au pus judecători în toate cetățile Iudei ceale tari, în cetate și în cetate.

6. Și au zis judecătorilor: „Vedeți ce faceți voi, că nu omului judecați voi, ci Domnului, și cu voi cuvintele judecății.

7. Și acum să fie frica Domnului preste voi și păziți și faceți, că nu easte la Domnul Dumnezeul nostru nedreptate,* nici caută la față, nici ia daruri”.

8. Și în Ierusalim au pus Iosafat din preoți și din leviți și din patriarșii lui Israil, la judecata Domnului, ca să judece pre cei ce lăcuia în Ierusalim.

9. Și le-au poruncit lor, zicând: „Așa să faceți, cu frica Domnului, și cu adevăr și cu inimă plină.

10. Că orice judecată va veni la voi a fraților voștri, carii lăcuiesc în cetățile lor întră sânge și întră sânge, și întră poruncă și întră rânduală, și întră îndreptări și întră judecăți, aleageți-le lor ca să nu greșescă Domnului și să nu vie urgie preste voi și preste frații voștri, așa să faceți și nu veți greși.

11. Și, iată, Amaria, preotul, va fi povățuitoriu preste voi întru tot cuvântul Domnului, și Zavidia, fiul lui Ismail, va fi povățuitoriu în casa Iudei întru tot cuvântul împăratului, și cărturarilor și leviții sânt înaintea feții voastre, întăriți-vă și faceți, și va fi Domnul cu cel bun”.

*2 Leage

10, 17

Înțele.

6, 8

Sirah

35, 16 [13]

Fapte

10, 34

Roma.

2, 11

Galat.

2, 6

Efes.

6, 9

Colos.

3, 25

1 Petr.

1, 17

CAP 20

Moaviteanii, amoniteanii și asirii sculându-să împotriva lui Iosafat, el vestind post și împreună cu norodul rugându-să lui Dumnezeu, împotrivnicii bătându-să întră sineși, multe prăzi culeage de la ei. Însă, pentru legătura ce au făcut cu Ohozia, îl ceartă prorocul și Domnul îl pedepsește.

1. i după acestea, au venit fiii lui Moav și fiii lui Amon, și, împreună cu ei, din amaniteani asupra lui Iosafat, să dea

războiu.

2. Și au venit și au spus lui Iosafat, zicând: „Venit-au asupra ta mulțime multă de preste mare, de la Siria, și, iată, sânt în Asasan Tamar, aceasta este Engadi”.

3. Și s-au spăriiat, și au dat Iosafat fața sa, ca să caute pre Domnul, și au strigat post în tot Iuda.

4. Și s-au adunat Iuda ca să caute pre Domnul și au venit de la toate cetățile Iudei să caute pre Domnul.

5. Și s-au sculat Iosafat întru adunarea Iudei în Ierusalim, în Casa Domnului, înaintea curții ceii noao.

6. Și au zis: „Doamne, Dumnezeul părinților miei, au nu Tu ești Dumnezeu în ceriu sus și domnești preste toate împărățiile neamurilor? Și în mâna Ta este tăria și puterea, și nu este cine să stea împotriva Ta?”

7. Au nu ești Tu Domnul Cel ce ai pierdut pre cei ce lăcuia pământul acesta de cătră fața norodului Tău, Israil, și l-ai dat pre el seminției lui Avraam, celui iubit al Tău în veac?

8. Și au lăcuit într-însul și au zidit întru el sfințeniia numelui Tău, zicând:

Sus 9. «De vor veni asupra noastră reale, sabie, 6, 28 judecată, moarte, foamete, să stăm înaintea casii aceștia și înaintea Ta, că numele Tău să numește preste casa aceasta, și să strigăm cătră Tine, din năcazul nostru, și ne vei auzi și ne vei mântui».

2 Leage 10. Și acum, iată, fiii lui Amon și a lui Moav 2, 1 și muntele Siir, la care n-ai lăsat pre Israil ca să treacă printr-înșii, când au ieșit din pământul Eghiptului, ci s-au abătut de la ei și nu i-au pierdut pre ei,

11. Și acum, iată, ei să apucă a veni asupra noastră, să ne scoață pre noi din moștenirea noastră, carea ne-ai dat noao.

12. Doamne, Dumnezeul nostru, au nu vei judeca întru dânșii? Că nu putem noi sta împotriva aceștii mulțime multă, care au venit asupra noastră.

13. Și nu știm ce vom face lor, ci numai cătră Tine sânt ochii noștri!”

14. Și tot Iuda sta înaintea Domnului, și pruncii lor și muierile lor.

15. Și preste Oziil al lui Zaharia, cel din fiii lui Vaneu, din fiii lui Eleil, a lui Matania, levitului, celui din fiii lui

Asaf, s-au făcut preste el Duhul Domnului întru adunare.

16. Și au zis: „Ascultați tot Iuda și cei ce lăcuiți în Ierusalim și împăratul Iosafat, acestea zice Domnul voao înșivă: «Să nu vă spăriiați, nici să vă teameți de fața aceștii gloate multă, că nu easte al vostru războiul, ci a lui Dumnezeu.

17. Mâne vă pogorâți asupra lor, că, iată, să vor sui cătră suișul lui Asis și veți afla pre ei la capul râului pustiei lui Ieriil.

18. Nu voi vă veți război, acestea înțeleageți, și veți vedea mântuirea Domnului cu voi, Iuda și Ierusalimul, să nu vă teameți, nici să vă spăimântați a ieși mâne întru întâmpinarea lor, că Domnul va fi cu voi!»”

19. Și plecându-să Iosafat pre fața sa, și tot Iuda și lăcuiitorii Ierusalimului, au căzut înaintea Domnului, ca să se închine Domnului.

20. Și s-au sculat leviții din fiii lui Caat și din fiii lui Core, să laude pre Domnul Dumnezeul lui Israil cu glas mare foarte.

21. Și mânecând dimineață, au ieșit la pustia Tecos, și când ieșea ei au stătat Iosafat, și au strigat și au zis: „Ascultați-mă, Iuda și cei ce lăcuiți în Ierusalim, creadeți Domnului Dumnezeului nostru și vă veți întări, creadeți prorocului Lui, și veți fi cu noroc!”

22. Și sfātuindu-să cu norodul, au pus pre cântăreți și pre lăudători să mărturisească și să laude ceale sfinte, mergând înaintea puterii și zicând:* „Mărturisiți-vă Domnului, că în veac e mila Lui!”

*Psal. 135, 1

23. Și când au început ei a lăuda și a mărturisi, au dat Domnul războiu pre fiii lui Amon asupra lui Moav și pre muntele Siir, carii ieșisă asupra Iudei, și s-au înfrânt.

24. Și s-au sculat fiii lui Amon și Moav asupra celor ce lăcuiesc în muntele Siir, ca să-i piiardă și să-i sfărâme pre ei, și după ce au sfârșit pre cei ce lăcuiesc în Siir, s-au sculat unii pre alții să se piiardă.

25. Și Iuda au venit la straja pustiei și au privit și au văzut mulțimea, și, iată, era toți morți căzuți pre pământ, nici unul nu era mântuit.

26. Și au ieșit Iosafat și norodul lui, ca să prade prăzile lor, și au aflat dobitoace multe și unealte și prăzi și vasă poftite, și i-au prădat pre ei, și au fost trei zile prădând ei prăzile, că era multe.

27. Și au fost în zioa a patra, s-au adunat în Valea Bindecuvântării, că acolo au bindecuvântat pre Domnul, pentru aceea au chemat numele locului acela Valea Bindecuvântării până în zioa aceasta.

28. Și s-au întors tot bărbatul Iudei în Ierusalim, și Iosafat, povățuitorul lor, cu bucurie mare, că i-au bucurat pre ei Domnul de-

spre vrăjmașii lor.

29. Și au intrat în Ierusalim cu alăute și cu copuze și cu trâmbițe în Casa Domnului.

30. Și s-au făcut frica Domnului preste toate împărățiile pământului, auzind că Domnul au dat războiu asupra vrăjmașilor lui Israil.

31. Și au fost în pace împărăția lui Iosafat, și l-au odihnit pre el Dumnezeuul lui despre cei dimprejur.

32. Și au împărățit Iosafat preste Iuda, și au fost de treizeci și cinci de ani când au început a împărăți, și doazeci și cinci de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Azuva, fata lui Sali.

33. Și au umblat în căile tătâne-său, Asa, și nu s-au abătut de la eale, ci au făcut ce e drept înaintea Domnului.

34. Însă ceale înalte mai era și încă norodul nu și-au îndreptat inima lor cătră Domnul Dumnezeuul părinților lor.

35. Iară cealealalte cuvinte a lui Iosafat, ceale dintâi și ceale de apoi, iată, scrise sânt în cuvintele lui Iu, a lui Anani, carele au scris Cartea Împăraților lui Israil.

36. Și după aceastea, s-au însoțit Iosafat, împăratul Iudei, cu Ohozia, împăratul lui Israil, și acesta au lucrat fărădeleage făcând, și mergând la el,

37. Ca să facă corăbii să meargă în Tarsis, și au făcut corăbii în Gasion Gaver.

38. Și au prorocit Eliezer al lui Dodia din Marisis asupra lui Iosafat, zicând: „Pentru că te-ai însoțit cu Ohozia, au rupt Domnul lucrul tău și au sfărâmat corabiile tale”. Și n-au putut merge în Tarsis.

CAP 21

Iosafat moare, și în locul lui urmează Ioram, fiiul lui cel fără de leage, care omorând pre toți frații săi și pre unii dintră căpeteniile lui Iuda și Ilie, prorocul, mai înainte îi vestește prin scrisoare bolnăvire și moarte și rumpere casii și împărăției, care au și urmat.

*3 Împăr.
22, 51

1. i au adormit Iosafat cu părinții săi și s-au îngropat lângă ei în cetatea lui David, și au împărățit Ioram, fiiul lui, în locul lui.

2. Și au avut el frați șeasă, fii a lui Iosafat: Azaria și Isil și Zaharia și Asaria, Mihail și Zafatia, toți aceștia era fiii lui Iosafat, împăratului Iudei.

3. Și le-au dat lor tatăl lor daruri multe, argint și aur și arme, cu cetățile ceale zidite în pământul Iudei, iară împărăția o au dat lui Ioram, că acesta easte cel dintâiu născut.

4. Și s-au sculat Ioram preste împărăția tătâne-său și s-au întărit, și au ucis pre toți frații săi cu sabiia, și dintru boiarii lui Israil.

5. De treizeci și doi de ani era Ioram,

19. (a) În cea letinească easte: și au fost din zi

CAP 20 ȘI 21

când au început a împărăți, și opt ani au împărățit în Ierusalim.

6. Și au umblat în calea împăraților lui Israil, precum au făcut casa lui Ahaav, că fata lui Ahaav era muiarea lui, și au făcut ce e rău înaintea Domnului.

7. Ci n-au vrut Domnul să piarză de tot casa lui, David pentru legătura care au făcut cu David, și precum au zis lui, că-i va da lui luminătoriu și fiilor lui în toate zilele.

8. În zilele acealea, s-au despărțit Edom de la Iuda și și-au făcut șie împărat.

9. Și au mers Ioram cu boiarii săi, și toată călărimea cu el, și au fost și s-au sculat noaptea, și au bătut Edom pre cel ce-l încunjurasă pre el și mai-marii carălor, și au fugit norodul la lăcașurile sale.

10. Și s-au despărțit Edom de Iuda până în zioa aceasta, și s-au despărțit Lomna în vremea aceaea de la mâna lui, pentru că au părăsit pre Domnul Dumnezeuul părinților săi;

11. Și pentru că și el au făcut înalte în cetățile Iudei, și pre cei ce lăcuia în Ierusalim i-au făcut să curvească și au amăgit pre Iuda.

12. Și au venit la el scrisoare de la Ilie, prorocul, zicând: „Aceastea zice Domnul Dumnezeuul lui David, tătâne-tău: «Pentru că n-ai umblat pre calea lui Iosafat, tătâne-tău, și pre căile lui Asa, împăratul lui Iuda,

13. Ci ai umblat pre căile împăraților lui Israil, și ai făcut pre Iuda să curvească și pre cei ce lăcuiesc în Ierusalim, precum au curvit casa lui Ahaav, și pre frații tăi, fiii tătâne-tău, cei mai buni decât tine, i-ai omorât,

14. Iată, Domnul te va bate pre tine cu rană mare, întru norodul tău și întru fiii tăi și întru muierile tale și întru toată casa ta.

15. Și tu vei boli cu slăbiciune rea și cu boala pântecelui, până când vor ieși dinlăuntru ale tale, cu boala, din zi în zi!»”

16. Și au rădicat Domnul asupra lui Ioram pre cei de alt neam, și pre aravi și pre cei hotărâși cu etiopii.

17. Și s-au suit asupra lui Iuda și l-au asuprit, și au luat toată avearea, care au aflat în casa împăratului, și pre fiii lui și pre featele lui, și nu i-au rămas lui fecior, fără numai Ohozia, cel mai mic dintră fiii săi.

18. Și după aceastea toate, l-au lovit pre el Domnul la pânțece cu o boală fără de leac.

19. Și au fost din zile în zile, și când au venit vremea zilelor zile doao (a), au ieșit ceale dinlăuntru ale lui cu boala și au murit cu boală rea, și nu i-au făcut lui norodul îngropăciune, ca îngropăciunea părinți-

în zi, până ce s-au plinit doi ani.

lor lui.

20. De treizeci și doi de ani era când au început a împărăți și opt ani au împărățit în Ierusalim, și au umblat întru nelaudă și s-au îngropat în cetatea lui David, dară nu în mormânturile împăraților.

CAP 22

Pre necredinciosul Ohoziia, fiul lui Ioram, împăratul Iudei, îl ucide lu, împreună și pre Ioram, împăratul lui Israil. Și Gotoliia ucigând pre fiii împăratului, Iosaveet au ascuns pre Ioas, cel mai mic născut.

*4 Împă.
8, 25

1. i cei ce lăcuia în Ierusalim* au făcut împărat pre Ohozia, fiul lui cel mic, în locul lui, pentru că pre toți cei mai mari i-au ucis tâlhăretul ce au venit asupra lor, aravii și alimazonii, și au împărățit Ohozia, fiul lui Ioram, împăratului Iudei.

2. De doaozeci de ani era Ohozia, când au început a împărăți, și un an au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui,* Gotoliia, fata lui Amvri.

*4 Împă.
8, 26

3. Și acesta au umblat pre calea căsii lui Ahaav, că mumă-sa era lui sfeednică a păcătui.

4. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, ca casa lui Ahaav, că aceia era lui sfeatnici după ce au murit tatăl său, ca să-l piiarză pre el.

5. Și în sfaturile lor au umblat, și au mers cu Ioram, feciorul lui Ahaav, împăratului lui Israil, la războiu asupra lui Azail, împăratului Siriei, la Ramotul Galaadului, și au lovit săgetătorii pre Ioram.

6. Și s-au întors Ioram în Iezrael să se vindece de rane, după ce l-au lovit pre el sirii la Ramot, când da el războiu asupra lui Azail, împăratului Siriei, și Ohozia, fiul lui Ioram, împăratul Iudei, s-au pogorât să vază pre Ioram, fiul lui Ahaav, în Iezrael, pentru că era bolnav.

7. Și de la Dumnezeu s-au făcut perire lui Ohozia, venind la Ioram, și după ce au venit el, au ieșit împreună cu el Ioram la lu, feciorul lui Namesi, unsul Domnului, asupra casii lui Ahaav.

8. Și au fost după ce au făcut lu izbândă asupra casii lui Ahaav, au aflat pre boiarii Iudei și pre frații lui Ohozia, slujind lui Ohozia, și i-au ucis pre ei (a).

9. Și au zis lu să caute pre Ohozia, și l-au prins pre el, lecuindu-să în Samaria, și l-au adus la lu și l-au ucis pre el și l-au îngropat pre el, că au zis: „Feciorul lui Iosafat easte, carele au căutat pre Domnul cu toată anima sa”. Și nu era în casa lui Ohozia cine să poată împărăți.

*4 Împă.
11, 1

8. (a) În cea veachie să află și aceastea: și au ucis lu pre Ioram, iară Ohozia au fugit.

pierdut toată săminția împărăției în casa Iudei.

11. Și au luat Iosaveet, fata împăratului, pre Ioas, fiul lui Ohozia, și l-au furat pre el dintră fiii împăratului, carii să ucidea, și l-au dat pre el și hrana lui în cămara paturilor, și l-au ascuns pre el Iosaveet, fata împăratului Ioram, sora lui Ohozia, muiarea lui Iodae, preotului, și l-au ascuns pre el de la fața Gotoliei, și nu l-au omorât pre el.

12. Și era cu el în Casa lui Dumnezeu ascuns șease ani și Gotolia au împărățit pre pământ.

CAP 23

Iodae, arhiereul, au ucis pre Ioas când era de șapte ani împărat Iudei, și au făcut de s-au ucis Gotoliia și s-au întors cinstea lui Dumnezeu: Iară norodul au stricat casa, oltarele și idolii lui Vaal.

1.* i în anul al șaptelea, s-au întărit Iodae și au luat pre cei mai mari preste sute, pre Azaria, fiul lui Ioram, și pre Ismail, fiul lui Ionan, și pre Azaria, fiul lui Ovid, și pre Maasia, fiul lui Adia, și pre Elisafan, fiul lui Zaharia, împreună cu sine, în Casa Domnului.

*4 Împă.
11, 4

2. Și au încungiurat pre Iuda și au adunat pre leviți din toate cetățile Iudei, și pre mairii familiilor lui Israil, și au venit în Ierusalim.

3. Și au făcut toată adunarea Iudei legătură în Casa lui Dumnezeu cu împăratul, și le-au arătat lor pre fiiul împăratului și le-au zis lor: „Iată, fiiul împăratului să împărățască precum au grăit Domnul de casa lui David.

4. Și acum acesta easte cuvântul carele veți face: a treia parte dintră voi, carii întră sâmbăta dintră preoți și dintră leviți la porțile intrărilor;

5. Și a treia parte în casa împăratului, și a treia parte în poarta cea din mijloc, și tot norodul în curțile Casii Domnului.

6. Și să nu între în Casa Domnului fără numai preoții și leviții, și carii slujesc din leviți, ei să între, că sfinți sânt, și tot norodul să păzască pazele Domnului.

7. Și vor încungiura leviții pre împăratul pre împregiur și, primprejur, bărbat, și arma sa în mâna sa, și cel ce va intra în casă va muri și vor fi cu împăratul ieșind și întrând el!”

8. Și au făcut leviții și tot Iuda după toate câte le-au poruncit lor Iodae, preotul, și au luat fieștecarele pre bărbații săi de la începutul sâmbetei până la ieșitul sâmbetei, că n-au slobozit Iodae, preotul, pre cei rânduiți. (a)

9. Și au dat Iodae, preotul, la cei preste

8. (a) Adecă: n-au lăsat să se ducă pre cei ce mai înainte era rânduiți spre slujba săptămânii.

sute rânduți sabiile și scuturile și armele care era a împăratului David în Casa Domnului.

10. Și au pus pre tot norodul pre fieștecarele cu armele sale, de la umărul casii cel drept până la umărul casii cel stâng, înaintea jertvenicului și înaintea casii, împrejurul împăratului.

11. Și au scos pre fiul împăratului și i-au pus lui cunună împărătească și mărturiile, și l-au făcut pre el împărat, și l-au uns pre el Iodae, preotul, și fiii lui, și au zis: „Să trăiască împăratul!”

12. Și au auzit Gotolia glasul norodului celui ce alerga și a celui ce mărturisea și lauda pre împăratul, și au intrat la împăratul în Casa Domnului.

13. Și au văzut, și, iată, împăratul sta în scaonul său și la intrare boiarii și trâmbițele, și boiarii împrejurul împăratului, și tot norodul pământului s-au veselit și au trâmbițat cu trâmbițele, și cântăreții cu organele cântări și laudând laudă, și și-au rupt Gotolia haina sa, și au strigat și au zis: „Sfătuind ați sfătuit” (b).

14. Și au ieșit Iodae, preotul, și au poruncit sutașilor și mai-marilor puterii, și le-au zis lor: „Scoateți-o afară din casă și ieșiți după ea și o omorâți cu sabiia!” Că au zis preotul: „Să nu moară în Casa Domnului!”

15. Și i-au dat ei slobozire, și au ieșit pre poarta călăreților casii împăratului și o au omorât pre ea acolo.

16. Și au pus Iodae legătură întră sine și întră norod și întră împăratul, ca să fie norod Domnului.

17. Și au intrat tot norodul pământului în casa lui Vaal și o au stricat pre ea și oltarele ei, și idolii lui i-au zdrumicat, și pre Matan, preotul lui Vaal, l-au omorât înaintea jertvenicilor lui.

18. Și au dat Iodae, preotul, lucrurile Casii Domnului prin mâna preoților și a leviților care le-au împărțit David în Casa Domnului, și au adus arderi de tot Domnului, precum easte scris în Leagea lui Moisi, cu veselie și cu cântări prin mâna lui David.

19. Și au pus portari la porțile Casii Domnului, ca să nu între cel ce easte necurat la tot lucrul.

20. Și au luat pre patriarși și pre cei putearnici și pre boiarii norodului și pre tot norodul pământului, și au suit pre împăratul în Casa Domnului, și au intrat prin poarta cea mai dinlăuntru în casa împăratului, și au pus pre împăratul să șează pre scaonul împărăției.

21. Și s-au bucurat tot norodul pământului și cetatea s-au odihnit, și pre Go-

13. (b) În unele să află: sfat viclean, sfat viclean.

tolia o au omorât cu sabiia.

CAP 24

Ioas, până au trăit Iodae, bun și credincios fiind, au poruncit să se adune bani spre întemeierea besearicii. Dară murind acela, s-au făcut necredincios și au poruncit să se ucidă Zahariia, fiul lui Iodae. Și în anul următoriu, asirii pradă Iudeea și Ierusalimul, și pre Ioas îl ucid slugile sale.

1.* e șapte ani era Ioas când au început a împărăți și patruzeci de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era**

Savia, din Virsavee.

2. Și au făcut Ioas ce e drept înaintea Domnului, în toate zilele lui Iodae, preotului.

3. Și și-au luat Iodae doao muieri și i-au născut lui fii și feate.

4. Și au fost după acestea, și au fost în inima lui Ioas ca să direagă Casa Domnului.

5. Și au adunat pre preoți și pre leviți, și le-au zis lor: „Ieșiți la cetățile Iudei și adunați de la tot Israilul argint, ca să întărim Casa Domnului din an în an, și grăbiți a grăi!” Și nu au grăbit leviții.

6. Și au chemat împăratul Ioas pre Iodae, căpeteniia, și i-au zis lui: „Pentru ce nu ați avut grije să silești pre leviți ca să aducă de la Iuda și de la Ierusalim strânsoarea carea o au rânduit Moisi, robul lui Dumnezeu, ca să aducă Israil la cortul mărturiei?”

7. Că Gotolia era fără de leage și fiii ei au stricat Casa lui Dumnezeu, pentru că și ceale sfinte ale Casii Domnului le-au făcut Vaalimilor”.

8. Și au zis împăratul: „Să se facă o ladă și să se puie la poarta Casii Domnului, afară.

9. Și să strige în Iuda și în Ierusalim, ca să aducă Domnului,* precum au zis Moisi, robul lui Dumnezeu, lui Israil, în pustie”.

10. Și au dat toți boiarii și tot norodul, și aducea și băga în lăduță până ce să umplea.

11. Și au fost după ce să aducea lada la ispravnicii împăratului prin mâna leviților, și deacă vedea că easte mult argint, vinea logofătul împăratului și ispravnicul preotului celui mare și deșerta lada, și o rădica și o pune la locul ei, așa făcea din zi în zi și aduna argint mult.

12. Și l-au dat pre el împăratul și Iodae, preotul, celor ce lucra la lucrul Casii Domnului, și năimea pietrari și teslari ca să direagă Casa Domnului, și fauri de fier și de aramă, ca să direagă Casa Domnului.

13. Și au făcut cei ce făcea lucrurile și s-au rădicat lungime de lucruri cu mânilor lor, și au rădicat Casa Domnului în statul ei și o au întărit.

14. Și deacă o au sfârșit, au adus la împăratul și la Iodae rămășița argintului și au făcut vase în Casa Domnului, vase de slujbă la arderile de tot și cădealnițe

*4 Împă.
12, 1

**4 Împă.
11, 21

*Ieșir.
30, 12

de aur și de argint, și au adus arderi de tot în Casa Domnului pururea, în toate zilele lui Iodae.

15. Și au îmbătrânit Iodae și era plin de zile, și au murit fiind de o sută și treizeci de ani când au murit el.

16. Și l-au îngropat pre el în cetatea lui David cu împărății, pentru că au făcut bine cu Israil și cu Dumnezeu și cu casa Lui.

17. Și au fost după moartea lui Iodae, au intrat boiarii Iudei și s-au închinat împăratului, atunci au ascultat de ei împăratul.

18. Și au lăsat calea Domnului Dumnezeului părinților lor și au slujit astartelor și idolilor, și s-au făcut urgie preste Iuda și preste Ierusalim în zioa aceasta.

19. Și au trimis la ei proroci ca să-i întoarcă pre ei către Domnul, ci n-au ascultat, și le-au mărturisit lor și n-au ascultat.

20. Și Duhul Domnului au îmbrăcat pre Azaria a lui Iodae, preotul, și s-au sculat asupra norodului și au zis: „Aceasta zice Domnul: «Pentru ce vă abateți voi de la poruncile Domnului? Și nu veți spori, că ați părăsit pre Domnul și El va părăsi pre voi!»”

21. Și s-au sculat asupra lui și l-au ucis cu pietri din porunca lui Ioas, împăratului, în curtea Casii Domnului.

22. Și nu și-au adus aminte Ioas de mila care au făcut Iodae, tatăl lui, cu dânsul,* și au omorât pre fiul lui, și când murea au zis: „Vază Domnul și judece!”

23. Și au fost după sfârșitul anului, s-au sculat asupra lui putearea Siriei, și au venit asupra Iudei și asupra Ierusalimului, și au pierdut pre toți boiarii norodului în norod, și toate prăzile lor le-au trimis împăratului Damascului.

24. Că cu puțini oameni au venit putearea Siriei, și Dumnezeu au dat în mâinile lor putere multă foarte, pentru că au lăsat ei pre Domnul Dumnezeuul părinților săi și cu Ioas au făcut judecăți.

25. Și după ce s-au dus ei de la dânsul lăsându-l în boale mari, s-au rădicat asupra lui slugile lui, pentru sângele fiului lui Iodae, preotului, și l-au omorât pre el pre patul lui, și au murit și l-au îngropat în cetatea lui David, și nu l-au îngropat în mormântul împăraților.

26. Și cei ce s-au rădicat asupra lui au fost Zaved, a lui Samaat Amaniteanul, și Iozaved, a lui Samarit Moaviteanul,

27. Și fiii lui toți. Și au venit la el toți cinci, și l-au omorât pre el, și cealealalte cuvinte a lui, iată, scrise sânt în scrisoarea împăraților, și au împărățit Amasiia, fiul lui, în locul lui.

CAP 25

Amasee, urmând lui Ioas, tătâne-său, au omorât pre cei ce omorâsă pre tatăl său. Și după ce au învins pre idumei, s-au închinat dumnezeilor acelora și pentru aceea

l-au prins Ioas, împăratul lui Israil, pre carele îl chemasă la războiu. Și să pradă Ierusalimul și, fugând Amasie la Lahis, mai pre urmă să omoară.

1.* e doaozeci și cinci de ani era Amasie când au început a împărăți, și doaozeci și noao de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Ioadae, din Ierusalim.

*4 Împă.
14, 2

2. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului, iară nu cu inimă plină.

3. Și au fost după ce au așezat împărăția în mâna sa și au omorât pre slugile sale, care au omorât pre împăratul, tatăl său.

4. Și pre fiii lor nu i-au omorât, după porunca legii Domnului, cum easte scris în Leage, în Cartea lui Moisi, precum au poruncit Domnul, zicând:* „Să nu moară părinții pentru fii, nici fiii să nu moară pentru părinți, ci fieștecarele pentru păcatul său să moară”.

*2 Leage
24, 16
4 Împăr.

5. Și au adunat Amasia casa Iudei și au pus pre ei după casele familiilor lor, preste mii și preste sute, întru tot Iuda și în Ierusalim, și i-au numărat pre ei de la doaozeci de ani în sus, și au aflat pre ei trei sute de mii, care putea ieși la războiu tari, fiind sulița și pavăză.

14, 6
Iezechii.
18, 20

6. Și au năimit de la Israil o sută de mii tari la vârtute, pentru o sută de talanți de argint.

7. Și au venit omul lui Dumnezeu la el, zicând: „Împărate, să nu meargă cu tine putearea lui Israil, că nu easte Domnul cu Israil, și nu toți fiii lui Efraim.

8. Că de gândești că vei birui, cu acestea, te va înfrânge Domnul înaintea vrăjmașilor, că de la Domnul easte să te întărești și să biruești”.

9. Și au zis Amasia către omul lui Dumnezeu: „Și ce voi face cu suta cea de talanți, care o am dat puterii lui Israil?” Și au zis omul lui Dumnezeu: „Poate Domnul să dea ție mai mult decât aceștia”.

10. Și au despărțit Amasia putearea carea au venit la dânsul de la Efraim, ca să se ducă la locul lor, iară ei s-au mâniaat foarte pre Iuda și s-au întors la locul lor cu urgie de mânie.

11. Și Amasia s-au întărit și au luat pre norodul său și s-au dus în Valea Sărilor, și au bătut acolo pre fiii lui Siir, zece mii.

12. Și zece mii au prins vii fiii Iudei și i-au adus pre ei la vârvul râpii, și i-au aruncat pre ei din vârvul râpii și toți au crepat.

13. Iară fiii puterii, pre carii i-au întors Amasia să nu meargă cu el la războiu, au năvălit asupra cetăților Iudei, de la Samaria până la Vetoron, și au bătut într-insele trei mii, și au prădat prăzi multe.

14. Și au fost după ce au venit Amasia de la bătaia Idumei, și au adus la el pre

dumnezeii fiilor lui Siir și i-au pus pre ei sieși dumnezei, și s-au închinat înaintea lor și le-au jertvit lor.

15. Și s-au mâniat Domnul pre Amasia, și au trimis la el proroc și au zis lui: „Pentru că ai căutat pre dumnezeii norodului carii n-au scos pre norodul său din mâna ta”.

16. Și au fost după ce au grăit cătră dânsul, i-au zis lui: „Au, doară, sfeatnic împăratului te-am pus pre tine? Ia-ți aminte să nu umbli bătut”. Și au tăcut prorocul și au zis: „Cunosc că vrea Domnul să te piarză, pentru că ai făcut aceasta și n-ai ascultat de sfatul meu”.

17. Și s-au sfătuit Amasia, împăratul Iudei, și au trimis la Ioas, fiiul lui Ioahas, al fiiului lui Iu, împăratului lui Israil, zicând: „Vino și să ne vedem de față!”

18. Și au trimis Ioas, împăratul lui Israil, la Amasia, împăratul Iudei, zicând: „Achuhul cel din Livan au trimis la chedrul cel din Livan, zicând: «Dă-ți fata ta feciorului meu muiare!» Și iată venind fierile țarinii ceale din Livan. Și au venit fierile și au călcat pre achuh.

19. Ai zis: «Iată, am bătut Idumeea!» Și te sumețește inima ta cea grea. Acum șezi în casa ta! Și pentru ce întărăți răutatea asupra ta și vei cădea tu și Iuda cu tine?”

20. Și n-au ascultat Amasia, că de la Domnul s-au făcut ca să-l dea pre el în mâna lui Ioas, pentru că au căutat pre dumnezeii idumeilor.

21. Și s-au suit Ioas, împăratul lui Israil, și s-au văzut unul cu altul, el și Amasia, împăratul Iudei, în Vetsamis, carea easte a Iudei.

22. Și au căzut Iuda înaintea feații lui Israil, și au fugit fieștecarele la lăcașul său.

23. Și pre Amasia, împăratul Iudei, fiiul lui Ioas, al fiiului lui Ioahaz, l-au prins Ioas, împăratul lui Israil, în Vetsamis, și l-au dus la Ierusalim, și au surpat din zidul Ierusalimului, de la poarta lui Efraim până la poarta unghiului, patru sute de coți.

24. Și i-au luat tot aurul și argintul, și toate unealtele, care s-au aflat în Casa Domnului, la Avdedom, și vistieriile casii împăratului și pre fiii amestecărilor, și s-au întors în Samaria.

25. Și au trăit Amasia, fiiul lui Ioas, împăratul Iudei, după ce au murit Ioas, feciorul lui Ioahaz, împăratul lui Israil, cincisprăzece ani.

26. Și cealealalte cuvinte a lui Amasia, ceale dintâiu și ceale de pre urmă, au nu, iată, scrise sânt în Cartea împăraților Iudei și a lui Israil?

27. Și în vremea în care s-au depărtat Amasia de la Domnul, s-au sculat asupra lui sculare, (a) și el au fugit din Ierusalim în Lahis,

27. (a) Adecă: au făcut sfat cu tirănie asupra lui

și au trimis după dânsul în Lahis și l-au omorât pre dânsul acolo.

28. Și l-au luat pre el pre cai și l-au îngropat pre el cu părinții lui în cetatea lui David.

CAP 26

Să vestește bunătatea lui Ozie, care să numește și Azarie, fiiului lui Amasie, care biruind pre cei de alt neam, pre aravi și pre minei, multe cetăți zidește. Și pentru multă fericirea sa înălțindu-i-să inima, au tămâiat preste jărtvenicul tămâierii. Și mâniindu-să Domnul, l-au lovit cu lepră până la moartea lui, și Ioaram, fiiul lui, judeca preste împărăție, care i-au și urmat în împărăție.

1.* i au luat tot norodul pământului pre Ozia, și el era fecior de șesșesprăzece ani, și l-au făcut pre el împărat în locul lui

*4 Împă. 14, 21

Amasia, tătâne-său.

2. Acesta au zidit Elatul, acesta l-au întors pre el Iudei, după ce au adormit împăratul cu părinții săi.

3. Fecior de șesșesprăzece ani era Ozia, când au început a împărăți, și cincizeci și doi de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Iehelia, din Ierusalim.

4. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului, după toate câte au făcut Amasia, tatăl său.

5. Și era el căutând pre Domnul în zilele Zahariei, celui ce pricepea în frica Domnului, și în zilele lui au căutat pre Domnul și l-au îndreptat pre el Domnul.

6. Și au ieșit și au dat războiu asupra celor de alt neam, și au stricat zidurile Ghetii și zidurile Iavnirei și zidurile Azotului, și au zidit cetăți în Azot și întru cei de alt neam.

7. Și l-au întărit pre el Domnul asupra celor de alt neam, și asupra aravilor, carii lăcuiesc la pietri și la minei.

8. Și au dat mineii daruri lui Ozia, și era numele lui până la întrarea Eghiptului, că să întărisă foarte.

9. Și au zidit Ozia turnuri în Ierusalim și la poarta unghiului, și la poarta vălii și la unghiuri, și le-au întărit.

10. Și au zidit turnuri în pustie și au săpat lacuri multe, că avea dobitoace multe, la sefila și la șes, pluguri și viiari în munți și în Carmil, că era om iubitoriu de plugari.

11. Și avea Ozia putere a face războiu, și a ieși cu rânduială la războiu și a intra cu rânduială la număr, și era numărul lor prin mâna lui Ieile, logofătului, și a lui Maasiu, a judecătorului, prin mâna lui Ananie, următorului împăratului.

12. Tot numărul celor mai de frunte, celor tari la războiu, doao mii și șesă sute.

13. Și cu dânsii, putere de războiu, trei sute și șeapte de mii și cinci sute, aceș-

ca să-l omoară.

tia era care făcea războiul, cu putere tare, și ajuta împăratului asupra vrăjmașilor.

14. Și au făcut Ozia la toată puterea scuturi și sulite și coifuri și plaște și arce și praștii de pietri.

15. Și au făcut în Ierusalim unealte cu meșteșuguri gândite, ca să fie în turnuri, și în unghiuri a zvârli cu săgeți și cu pietri mari, și s-au auzit meșteșugul lor până departe, că minunat să ajuta până ce s-au întărit.

16. Și după ce s-au întărit, s-au înălțat inima lui cât s-au stricat pre sine și au păcătuit împotriva Domnului Dumnezeuului său, și au intrat în besearica lui Dumnezeu ca să tămâiaze preste jertvenicul tămâierilor.

17. Și au intrat după el Azaria, preotul, și cu el preoții Domnului, optzeci feciori tari, și au stătut împotriva lui Ozia, împăratului, și au zis lui:

18. „Nu a ta slujbă easte, Ozia, a tămâia Domnului, ci a preoților, fiilor lui Aaron, celor sfințiți, să tămâiaze! Ieși din oltariu, că te-ai depărtat de la Domnul, și nu va fi ție aceasta spre mărire de la Domnul Dumnezeu!”

19. Și s-au mâniau Ozia, și avea în mâna sa cădealnița, ca să tămâiază în besearică, și când s-au mâniau el pre preoți, au răsărit lepra în fruntea lui înaintea preoților în Casa Domnului, deasupra jertvenicului tămâierilor.

20. Și s-au întors cătră dânsul Azaria, preotul cel mare, și preoții, și, iată, el era lepros în frunte, și l-au scos pre el de acolo, că și el grăbea să iasă, că l-au muștrat pre el Domnul.

4 Împă. 21. Și Ozia, împăratul, au fost lepros până
15, 5 la zioa morții sale, și în casă osăbită ședea lepros, că au fost scos din Casa Domnului, și loatam, fiul lui, era preste împărăția lui, judecând norodul pământului.

22. Și cealelalte cuvinte a lui Ozia, ceale dintâiu și ceale de pre urmă, sânt scrise de Isaiia, prorocul, fiul lui Amos.

23. Și au adormit Ozia cu părinții săi, și (a) l-au îngropat pre el cu părinții lui în câmpul îngropării împăraților, că au zis că lepros easte, și au împărățit loatam, fiul lui, în locul lui.

CAP 27

Să vestească bunătatea lui loatam, carele, biruind pre împăratul lui Amon, i-au pus mare dajde. Acestuia îi urmează necredinciosul lui fiu, Ahaz.

1. ecior de doaozeci și cinci de ani era loatam, când au început a împărăți, și șeasesprăzeace ani au împărățit în Ierusalim, și

4 Împă. numele mumei lui era Ierusa, fata lui Sadoc.
15, 33 2. Și au făcut ce e drept înaintea Dom-

23. (a) După talmăcirea dascalilor besearicii, nu l-au îngropat în mormânturile împărătești, ci în câmpul

nului, după toate câte au făcut Ozia, tatăl lui, ci nu au intrat în besearica Domnului, și norodul încă păcătuia.

3. Acesta au zidit poarta Casii Domnului cea înaltă, și zidul Opel au zidit multe.

4. Și au zidit cetăți în muntele Iudei, și în dumbrăvi lăcașuri și turnuri.

5. Acesta au făcut războiul asupra împăratului fiilor lui Amon și l-au biruit pre el, și i da lui fiii lui Amon pe an o sută de talanți de argint și zece mii de cori de grâu, și de orz zece mii, aceastea i-au dat lui împăratul fiilor lui Amon preste an, în anul dintâiu, și în anul al doilea și al treilea.

6. Și s-au întărit loatam, pentru că și-au îndreptat căile înaintea Domnului Dumnezeuului său.

7. Și cealelalte cuvinte a lui loatam, și războiul și faptele lui, iată, scrise sânt în Cartea împăraților lui Iuda și a lui Israil.

8. Fecior de doaozeci și cinci de ani era când au început a împărăți, și șeasesprăzeace ani au împărățit în Ierusalim.

9. Și au adormit loatam cu părinții săi și s-au îngropat în cetatea lui David, și au împărățit Ahaz, fiul lui, în locul lui.

CAP 28

Pentru răutățile lui Ahaz, în multe chipuri să năcăjească Iuda, întâiu de la asirii, apoi de la fiii lui Israil, carii, pentru nemilostivirea ce au făcut cu Iuda, certându-să de la prorocul, slobod pre iudeii cei robiți cu prăzile; și iarăși de la idumei și de la cei de alt neam, iară Ahaz, după toate pedepsele aceastea, încă mai sporește întru nelegiuire, căruia îi urmează credinciosul său fiu, Iezechiia.

1.* ecior de doaozeci și cinci de ani era Ahaz, când au început a împărăți, și șeasesprăzeace ani au împărățit în Ierusalim, și nu au făcut ce e drept înaintea Domnului, ca David, tatăl lui. *4 Împă. 16, 2

2. Ci au umblat după căile împăraților lui Israil, că și cioplite au făcut.

3. Și idolilor au jertvit în pământul Veneonom și au trecut pre fiii săi prin foc, după urâciunile neamurilor, pre care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israil.

4. Și tămâie preste ceale înalte, și pre dealuri și supt tot lemnul des.

5. Și l-au dat pre el Domnul Dumnezeu în mâna împăratului Siriei și l-au bătut pre el, și au robît din împărăția lui robime multă și o au dus în Damasc, și l-au dat pre el în mâinile împăratului lui Israil și l-au bătut pre el cu rană mare.

6. Și au ucis Fachee, fiul lui Romelie, împăratul lui Israil, întru Iuda, într-o zi, o sută și doaozeci de mii de bărbați tari, putearcare era aproape de îngropăciunea împărătească.

nici, pentru că au părăsit ei pre Domnul Dumnezeu părinților lor.

7. Și au ucis Zehri cel tare a lui Efraim pre Maasia, fiul împăratului, și pre Ezrica, povățuitorul casii lui, și pre Elcana, următorul împăratului.

8. Și au robit fiii lui Israil din frații lor trei sute de mii, muieri și fii și feate, și prăzi multe au prădat de la ei și au dus prăzile în Samaria.

9. Și acolo era un proroc al Domnului, Odid numele lui, și au ieșit întru întâmpinarea puterii celor ce vinea la Samaria și le-au zis lor: „Iată, mâniia Domnului Dumnezeului părinților voștri preste Iuda, și i-au dat pre ei în mâinile voastre, și ați ucis dintru ei cu mânie și până la ceriuri au ajuns (a).

10. Și acum pre fiii lui Iuda și Ierusalimul voi ziceți să-i supuneți, să vă fie robi și roabe, au nu, iată, sânt cu voi să mărturisesc Domnului Dumnezeului vostru?

11. Și acum ascultați-mă pre mine și întoarceți robimea carea ați robit din frații voștri, că urgiia mâniei Domnului e preste voi!”

12. Și s-au sculat cei mai mari din fiii lui Efraim, Udiia, a lui Ioan, și Varahia, a lui Mosolamot, și Iezechia, al lui Selim, și Amasia, al lui Eldai, asupra celor ce vinea de la războiu.

13. Și au zis lor: „Nu băgați la noi robimea aceasta, ca să nu păcătuim Domnului, pentru ce veți să adoageți preste păcatele noastre și preste cunoștința noastră, că mult easte păcatul nostru și mâniia Domnului preste Israil!” (b)

14. Și au lăsat războinicii robimea și prăzile înaintea boiarilor și înaintea a toată adunarea.

15. Și s-au sculat bărbații carii chema numele Domnului și au luat robimea, și pre toți cei goli i-au îmbrăcat din prăzi și i-au încălțat, și le-au dat lor de mâncat și de beut, și i-au uns pre ei și au ajutorat cu dobitoc pre tot cel neputincios, și i-au dus pre ei în Ierihon, cetatea finichilor, la frații lor, și s-au întors în Samaria.

16. În vremea aceea, au trimis împăratul Ahaz la împăratul Asur, să-i ajute lui și întru aceasta.

17. Că să rădicasă idumeii și au lovit în Iuda și au robit robime.

18. Și cei de alt neam s-au rădicat și robea cetățile șesului despre amiază a Iudei, și au luat Vetsamisul și ceale din Casa Domnului și ceale din casa împăratului, și dintr-ale boiarilor, și au dat împăratul lui Ailonul și Galironul și

9. (a) Adecă, nemilostivirea voastră. 13. (b) În cea veachie easte: Și au zis lor: „Nu băgați robimea aceasta la noi, pentru că a greși Domnului preste noi voi ziceți, să adoageți preste păcatele noastre, și preste necuno-

Sohonul, și satele lui, și Tamna, și satele ei, și Gamza, și satele ei, și au lăcuit acolo.

19. Că au smerit Domnul pre Iuda pentru Ahaz, împăratul Iudei, pentru că s-au depărtat cu depărtare de la Domnul.

20. Și au venit la el Talga Felasar, împăratul lui Asur, și l-au năcăjit pre el. (v)

21. Și au luat Ahaz ceale din Casa Domnului și ceale din casa împăratului, și dintr-ale boiarilor, și le-au dat împăratului lui Asur, măcar că acela nu i-au fost lui întru ajutoriu.

22. Ci numai ca să-l năcăjească pre el, și au adaos a să depărta de la Domnul, și au zis împăratul Ahaz:

23. „Căuta-voiu pre dumnezeii Damascului, care mă bat pre mine” Și au zis: „Că dumnezeii împăratului Siriei ajută lor, pentru aceea voiu jertvi lor și-mi vor ajuta mie”. Iar ei au fost lui spre puiadecă, și la tot Israilul.

24. Și au depărtat Ahaz vasele Casii Domnului și le-au tăiat, și au închis ușile Casii Domnului și și-au făcut șie jertvenice în tot unghiul în Ierusalim.

25. Și în toată cetatea și cetatea, în Iuda au făcut înalte, ca să tămâiaze dumnezeilor străini întru ceale înalte, și au mâniaat pre Domnul Dumnezeu părinților lor.

26. Și cealelalte cuvinte ale lui, și faptele lui ceale dintâiu și ceale de apoi, iată, scrise sânt în Cartea împăraților lui Iuda și a lui Israil.

27. Și au adormit Ahaz cu părinții săi și s-au îngropat în cetatea lui David, și nu l-au pus pre el în mormânturile împăraților lui Israil, și au împărățit Iezechia, fiul lui, în locul lui.

CAP 29

Iezehiia, curățind besearica, întorcând preoții, leviții și cântăreții, înnoiaște slujba lui Dumnezeu cea părăsită și aduce multe arderi de tot și jertve cu mare veselie.

1.* i Iezechia au început a împărăți *4 Împă. când era de doazeci și cinci 18, 2 de ani, și doazeci și noao de ani au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui era Avia, fata lui Zaharia.

2. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului, după toate câte au făcut David, tatăl lui.

3. Și au fost după ce au stătut împărat, în luna dintâiu au deșchis ușile Casii Domnului și le-au grijit.

4. Și au băgat pre preoți și pre leviți, și i-au pus la laturea cea de cătră răsărit.

5. Și au zis lor: „Ascultați-mă, leviți,

știința noastră iproci. 20. (v) În cea veachie easte: și-l lovi pre el și au mutat pre cei de la Damasc la Madeea, și de la Siria au mutat a lăcui Damascul.

acum vă curățiți, și curățiți Casa Domnului Dumnezeului părinților voștri, și scoateți necurăția dintru ceale sfinte.

6. Că s-au depărtat părinții noștri și au făcut ce e rău înaintea Domnului Dumnezeului nostru și l-au părăsit pre El, și și-au întors fața sa de către cortul Domnului și au dat dosul.

7. Și au închis ușile besearicii și au stâns luminile, și tămâie n-au tămâiat și arderi de tot n-au adus în sfântul Dumnezeului lui Israil.

8. Și s-au mâniat cu mânie Domnul pre Iuda și pre Ierusalim, și i-au dat pre ei întru spaimă și întru stângere și întru șuierare, cum vedeți voi cu ochii voștri.

9. Și, iată, s-au rănit părinții noștri cu sabie, și fiii noștri și featele noastre și muierile noastre s-au robit în pământ străin pentru acestea.

10. Acum, dară, puneți în inima voastră, ca să faceți legătură cu Domnul Dumnezeul lui Israil, și va întoarce iuțimea mâniei Sale de către noi.

11. Și acum, nu lăsați, că pre voi v-au ales Domnul să stați înaintea Lui, să slujiți Lui, și să-I fiți Lui slujind și tămâind”.

12. Și s-au sculat leviții Maat, a lui Amasi, și Ioil, al lui Azaria, din fiii lui Caat, și din fiii lui Merari, Chis, a lui Avdi, și Azaria, a lui Ilaelil, și din fiii lui Gherson, Iodaad, al lui Zemat, și Ioadam, aceștia sânt fiii lui Ioaha.

13. Și din fiii lui Elisafan, Zamvri și Ieile. Și din fiii lui Asaf, Zaharia și Matania.

14. Și din fiii lui Eman, Ieile și Semei, și din fiii lui Iditun, Samea și Oziil.

15. Și au adunat ei pre frații săi, și s-au curățit după porunca împăratului din porunca Domnului, ca să curățască Casa Domnului.

16. Și au intrat preoții înlăuntru, în Casa Domnului, ca să curățască, și au scos toată necurăția carea s-au aflat în Casa Domnului și în curtea Casii Domnului, și o au luat leviții, și o au dus în păraul Chedrilor, afară.

17. Și au început în zioa dintâiu a lunii noao ceii dintâiu a să curăți, și în zioa a opta a lunii au intrat în besearica Domnului și au curățit Casa Domnului în opt zile, și în zioa a șeseasprăzece a lunii ceii dintâiu au săvârșit.

18. Și au intrat înlăuntru la Iezechia, împăratul, și au zis: „Curățit-am toate ceale din Casa Domnului, jertvenicul arderii de tot și vasele lui, și masa punerii-înainte și vasele ei.

19. Și toate vasele care le-au pângărit împăratul Ahaz, întru împărăția sa, după ce s-au depărtat de la Domnul, le-am gătit și le-am curățit, iată, sânt înaintea jertvenicului Domnului”.

20. Și au mânecat Iezechia, împăratul, și au adunat pre mai-marii cetății și s-au suit în Casa Domnului.

21. Și au adus viței șapte, berbeci șapte, miei șapte, iezi de capre șapte, pentru păcat și pentru împărăție și pentru ceale sfinte și pentru Israil, și au zis fiilor lui Aaron, preoților, să se suie pre jertvenicul Domnului,

22. Și să jertvească vițeei, și au luat preoții sângele și l-au turnat preste jertvenic, și au junghiiat berbecii și au turnat sângele preste jertvenic, și au junghiiat miei și au vărsat sângele preste jertvenic.

23. Și au adus iezii cei pentru păcat înaintea împăratului și a adunării, și au pus mâinile lor preste ei.

24. Și i-au junghiiat pre ei preoții și au stropit sângele lor preste jertvenic, ca să facă curățire pentru tot Israilul, că au zis împăratul: „Pentru tot Israilul să fie arderea de tot și ceale pentru păcat!”

25. Și au pus pre leviți în Casa Domnului cu chimvale și cu alăute și cu copze, după porunca lui David, împăratului, și a lui Gad, văzătorului împăratului, și a lui Natan, prorocului, că din porunca Domnului era rânduiala aceea, cu mâna prorocilor Lui.

26. Și au stăut leviții cu organele lui David și preoții cu trâmbițele.

27. Și au zis Iezechia să aducă arderea de tot preste jertvenic, și când au început a aduce arderea de tot, au început a cânta Domnului și trâmbițele către organele lui David, împăratul lui Israil.

28. Și toată adunarea să închina și cântăreții cânta și trâmbițele trâmbița, până ce s-au săvârșit arderea de tot.

29. Și după ce au săvârșit a aduce, s-au întors împăratul și toți câți era cu dânsul, și s-au închinat Domnului.

30. Și au zis Iezechia, împăratul, și mai-marii leviților să laude pre Domnul cu cuvintele lui David și ale lui Asaf, prorocului, și lăuda cu veselie și căzură și să închinară Domnului.

31. Și au răspuns Iezechia și au zis: „Acum ați umplut mâinile voastre Domnului, apropiiați-vă și aduceți jertve de laudă în Casa Domnului. Și au adus adunarea jertve de laudă în Casa Domnului și tot nevoitoriul cu inima au adus arderi de tot.

32. Și au fost numărul arderii de tot care au adus adunarea viței șaptezeci, berbeci o sută, miei doao sute, la arderea de tot Domnului, toate acestea.

33. Și cei sfințiți, viței șese sute, oi trei mii.

34. Iară preoții era puțini, și nu putea să belească arderea de tot, și le ajuta lor frații lor, până ce s-au săvârșit lucrul și până ce s-au curățit preoții, că leviții mai lezne să curățască decât preoții.

35. Și arderea de tot era multă, și seurile săvârșirii mântuirii și turnările arderii de tot, și s-au isprăvit lucrul în Casa Domnului.

36. Și s-au bucurat Iezechia și tot norodul, pentru că au gătit pre Dumnezeu norodului (a), căci fără de veaste s-au făcut cuvântul.

CAP 30

Iezechia, trimițând soli în tot Iuda, și Israilul chiiamă și îndeamnă norodul spre jertvirea paștilor; care adunându-să, au prăznuit praznicul azimelor patrusprăzeace zile cu mare veselie, aducând multe jârtve.

1. i au trimis Iezechia la tot Israilul și la Iuda, și au scris cărți la Efraim și la Manase, să vie la Casa Domnului în Ierusalim, să facă fasec Domnului Dumnezeului lui Israil.

2. Și s-au sfătuit împăratul și boiarii, și toată adunarea din Ierusalim, ca să facă fasec în luna a doao.

3. Că n-au putut să-l facă în vremea aceea, că preoții nu s-au fost curățit de ajuns, și norodul nu s-au fost adunat în Ierusalim.

4. Și au plăcut cuvântul înaintea împăratului și înaintea adunării.

5. (a) Și au pus cuvânt ca să treacă strigarea prin tot Israilul, de la Virsavee până la Dan, ca să vină să facă fasec Domnului Dumnezeului lui Israil în Ierusalim, că mulțimea nu au făcut după cum era scris. (b)

6. Și au mers alergătorii cu scrisorile de la împăratul și de la boiari în tot Israilul și Iuda, după porunca împăratului, zicând: „Fiii lui Israil, întoarceți-vă la Domnul Dumnezeul lui Avraam și a lui Isaac și a lui Israil, și va întoarce pre ei scăpați, carii au rămas din mâna împăratului lui Asur.

7. Și nu fiți ca părinții voștri și ca frații voștri, carii s-au depărtat de la Domnul Dumnezeul părinților săi, și i-au dat pre ei în pustiire, precum vedeți voi.

8. Și nu vă învărtoseați cerbicele voastre (v) ca părinții voștri, dați mărire Domnului Dumnezeului și intrați întru sfințirea Lui, carea o au sfințit în veac, și slujiți Domnului Dumnezeului vostru și va întoarce de la voi iuțimea mâniei Sale.

9. Că de vă veți întoarce voi la Domnul, frații voștri și fiii voștri vor avea milă înaintea tuturor celor ce i-au robit pre ei, și va întoarce pre voi în pământul vostru, că milostiv și îndurat e Domnul Dumnezeul nostru și nu va întoarce fața Sa de cătră voi, de ne vom întoarce la Dânsul”.

10. Și alergătorii mergea din cetate în cetate, în muntele lui Efraim și Manasi și până la Zavulon, și au fost ca cum i-ar batjo-

36. (a) În cea letinească easte: că s-au plinit slujba Domnului. 5. (a) În cea letinească easte: și au așezat

cori și i-ar mâscări.

11. Numai oamenii de la Asir și de la Manase și de la Zavulon s-au umilit și au venit în Ierusalim și în Iuda.

12. Și au fost mâna Domnului și le-au dat lor o inimă ca să vie, să facă după porunca împăratului și a boiarilor, cu cuvântul Domnului.

13. Și s-au adunat în Ierusalim norod mult, ca să facă sărbătoarea azimelor în luna a doao, adunare multă foarte.

14. Și s-au sculat și au stricat jertvenicile ceale din Ierusalim, și toate întru care tămâia minciunilor le-au surpat și le-au aruncat în părăul Chedrilor.

15. Și au junghiiat fasec în a patrasprăzeacea a lunii a doao, și preoții și leviții s-au rușinat și s-au curățit, și au adus ardere de tot în Casa Domnului.

16. Și au stătut la starea sa după rânduiala sa, după porunca lui Moisi, omul lui Dumnezeu, și preoții lua sângele din mâna leviților.

17. Că mulți din adunare nu s-au fost curățit, și leviții junghia fasec la tot cel ce nu putea a se curăți Domnului.

18. Că mai mulți din norod, de la Efraim și de la Manase și de la Isahar și de la Zavulon, nu s-au curățit, ci au mâncat fasec împotriva Scripturii, și s-au rugat Iezechia pentru ei, zicând:

19. „Domnul e bun să Se milostivească spre toată inima, carea să îndreptează să caute pre Domnul Dumnezeul părinților săi, și nu după curățânia celor sfinte”.

20. Și au ascultat Domnul pre Iezechia și au tămăduit norodul.

21. Și au făcut fiii lui Israil, cei ce s-au aflat în Ierusalim, sărbătoarea azimelor șapte zile cu bucurie mare, și laudând pre Domnul din zi în zi, și preoții și leviții cu organe Domnului.

22. Și au grăit Iezechia la toată inima leviților care înțeleg înțeleagere bună Domnului, și au săvârșit sărbătoarea azimelor șapte zile, jertvind jertve de mântuire și mărturisindu-să Domnului Dumnezeului părinților lor.

23. Și s-au sfătuit adunarea împreună să facă alte șapte zile și au făcut alte șapte zile cu bucurie.

24. Că Iezechia au dat adunării o mie de vițai și șapte mii de oi, și boiarii au dat norodului o mie de vițai și zece mii de oi, și ceale sfinte ale preoților întru mulțime.

25. Că s-au veselit toată adunarea, și preoții și leviții, și toată adunarea Iudei, și cei ce s-au aflat din Ierusalim, și cei nemearnici carii au venit din pământul lui

ca să trimită soli să strâge; (b) În leage.

8. (v) Inimile.

Israil și cei ce lăcuiesc în Iuda.

26. Și s-au făcut veselie mare în Ierusalim, că din zilele lui Solomon, fiului lui David, împăratul lui Israil, nu s-au făcut praznic ca acesta în Ierusalim.

27. Și s-au sculat preoții și leviții și bine au cuvântat pre Dumnezeu, și s-au auzit glasul lor și rugăciunea lor în lăcașul cel sfânt al Lui în ceriu.

CAP 31

Norodul sfarmă idolii și stâlpii din Iuda și din tot pământul lui, Iezechia rânduiască preoții și leviții spre slujbă; iară norodul aducând de prisosit pârga și zeciuialele, să fac cămări în Casa Domnului și să țin acolo spre hrana neamului leviților.

1. i după ce au sfătuit toate acestea, au ieșit tot Israilul, cei ce s-au aflat în cetățile Iudei, și au zdrobit stâlpii și au tăiat desigurile și au stricat ceale înalte și capiștele din toată Iudea și din Veniamin și din Efraim și din Manase, până în sfârșit, și s-au întors tot Israilul, fieștecarele la moșia sa și la cetățile sale.

2. Și au rânduit Iezechia rânduialele preoților și ale leviților, și rânduialele fieștecăruia după slujba lui, preoților și leviților, la ardere de tot și la jertva mântuirii, și a lăuda și a mărturisi și a sluji în porțile curții Casii Domnului.

3. Și partea împăratului din averile lui la arderea de tot cea de dimineața și cea de seara, și arderile de tot ceale de sâmbăta, și de la luni noao și de la sărbători scrise în legea Domnului.

4. Și au zis norodului și celor ce lăcuiesc în Ierusalim să dea partea preoților și a leviților, ca să se întărească întru slujba Casii Domnului.

5. Și după ce au poruncit cuvântul, au adus fiii lui Israil pârga grâului și a vinului și a untuluiidelemn și a mierii, și toată roada țarinii, și zeciuiala toată au adus întru mulțime.

6. Și fiii lui Israil și a lui Iuda, și cei ce lăcuia în cetățile Iudii, și ei au adus zăciuială din vițai și din oi, și zăciuială din capre, și au sfințit Domnului Dumnezeului lor și au adus și au pus grămăzi, grămăzi.

7. În luna a treia, au început grămăzile a să întemeia, și în luna a șaptea s-au săvârșit.

8. Și au venit Iezechia și boiarii și au văzut grămăzile, și bine au cuvântat pre Domnul și pre norodul lui Israil.

9. Și au întrebat Iezechia de preoți și de leviți pentru grămăzi.

10. Și au zis cătră el Azaria, preotul, mai-marele casii lui Sadoc: „Și de când au început a să aduce pârga aceasta în Casa Domnului, am mâncat și am beut, și au mai ră-

mas foarte mult, că Domnul bine au cuvântat pre norodul Său, și mulțimea rămășițelor easte aceasta”.

11. Și au zis Iezechia să gătească cămări în Casa Domnului, și au gătit.

12. Și au băgat acolo pârga și zăciuialele cu credință, și au pus preste eale ispravnic pre Honenia, levitul, și pre Semea, fratele lui, al doilea după dânsul.

13. Și Ieile și Ozia și Naet și Asail și Ierimot și Iozavad și Eliil și Samahia și Maat și Vanaia și fiii lui era puși prin Honenia și prin Semei, fratele lui, precum au poruncit Iezechia, împăratul, și Azaria, povățuitoriul Casii Domnului.

14. Și Cori a lui Iemna, levitul, portariul despre răsărit, era preste daruri, ca să dea pârga Domnului și sfintele sfintelor.

15. Și prin mâna lui Odom și a lui Veniamin și a lui Isus și a lui Semei și a lui Amaria și a lui Sohonia, prin mâna preoților cu credință, să dea fraților săi pre rând, celui mare și celui mic.

16. Afară de partea bărbătească cea de trei ani și mai în sus, la tot cel ce întră în Casa Domnului pentru treaba cea de toate zilele, la slujba rânduielii rândului lor.

17. Aceasta easte socoteala preoților după casele familiilor, și leviții, întru rânduialele lor, de la doazeci de ani și mai în sus, în rând,

18. Cu socoteală la toată prăsila fiilor lor și featelor lor, la toată mulțimea, pentru că cu credință au curățit sfântul.

19. Și fiilor lui Aaron, celor ce preoțesc (a), și cei din cetățile lor, în toată cetatea și în cetate, bărbații carii s-au numit anume, să dea parte la toată partea bărbătească întru preoți și la tot cel numărat întru leviți.

20. Și au făcut așa Iezechia în tot Iuda, și au făcut ce e bun și ce e drept înaintea Domnului Dumnezeului său.

21. Și întru tot lucrul, carele au început a lucra în Casa Domnului, și în lege și în porunci au căutat pre Dumnezeuul său din tot sufletul său, și au făcut și s-au sporit.

CAP 32

Venind Senahirim asupra Iudei și hulind pre Dumnezeul ceriului, Iezechia îndeamnă norodul să nădărduiască în Domnul, de la care Senahirim cu laude și cu blăstămuri să nevoiaște a-l desmânta; și rugându-să Iezechia și Isaiia, îngerul răsipeaște oastea lui Senahirim, carele fugind, îl omoară fiii săi; iară Iezechia, înălțându-să pentru fericirea cea mare, mânia pre Dumnezeu, căruia îi urmează necredinciosul fiu, Manase.

1. i după cuvintele acestea și după adevărul acesta,* au venit Senahirim, împăratul asiriilor, și au venit asupra Iudei, și au tăbărât asupra cetăților celor cu ziduri

19. (a) În cea veachie easte: în țarine.

*4 Împă.
18, 13
Sirah
48, 21
Isaiia
36, 1

și au zis ca să le ia.

2. Și văzînd Iezechia că au venit Senahirim și fața lui ca să dea războiu asupra Ierusalimului.

3. Și s-au sfătuit cu bătrânii săi și cu cei tari să astupe apele izvoarelor, care era afară de cetate, și l-au ajutat pre el.

4. Și au adunat norod mult, și au astupat apele izvoarelor și râul carele curge prin cetate, zicînd: „Să nu vie împăratul lui Asur, și va afla apă multă și va birui”.

5. Și s-au întărit Iezechia și au zidit tot zidul cel surpat, și turnuri, și afară înainte alt zid, și au întărit țărimea cetății lui David, și au gătit arme multe.

6. Și au pus pre mai-marii războiului preste norod, și s-au strâns la dânsul în ulița porții vălii, și le-au grăit la inimă lor, zicînd:

7. „Întăriți-vă și vă îmbărbătați, și nu vă teameți, nici vă spăriați de fața împăratului lui Asur și de fața tuturor neamurilor celor ce sânt cu el, că mai mulți sânt cu noi decât cu el.

8. Cu el sânt brațuri trupești, iară cu noi, Domnul Dumnezeul nostru, ca să ne mântuiască și să bată războiul nostru”. Și s-au întărit norodul cu cuvintele acestea a lui Iezechia, împăratul Iudei.

9. Și după aceasta, au trimis Senahirim, împăratul asiriilor, pre slugile sale asupra Ierusalimului, și el era la Lahis, și toată oastea lui cu el, și au trimis la Iezechia, împăratul Iudei, și la tot Iuda cel din Ierusalim, zicînd:

10. „Așa zice Senahirim, împăratul asiriilor: «Spre cine nădăjduiți voi de ședeți în cetate în Ierusalim?»

11. Au nu Iezechia vă înșeală pre voi ca să vă dea pre voi la moarte și la foamete și la seate, zicînd: ‘Domnul Dumnezeul nostru ne va mântui pre noi din mâna împăratului lui Asur?’

12. Au nu acesta easte Iezechia, carele au stricat jertvenicile lui și ceale înalte ale lui, și au zis Iudei și celor ce lăcuiesc în Ierusalim, zicînd: ‘Înainte jertvenicului acestuia să vă închinați și preste el să tămâiați?’

13. Au nu știți ce am făcut eu și părinții miei tuturor noroadelor țării lor? Au putînd au putut dumnezeii neamurilor a tot pămîntului să mântuiască pre norodul său din mâna mea,

14. Cine întru toți dumnezeii neamurilor acestora, pre care le-au pierdut părinții miei, au putut să mântuiască pre norodul său din mâna mea, cum, dară, va putea Dumnezeul vostru să vă mântuiască din mâna mea?

15. Acum, dară, să nu vă amăgească pre voi Iezechia și să nu vă facă să nădăjduiți după acestea și nu-i creadeți lui că nu va putea Dumnezeul a tot neamul și a împărăției să mântuiască pre norodul său din mâna mea, precum din mâna părinților miei, că Dumnezeul vostru

nu va mântui pre voi din mâna mea”.

16. Și mai multe au grăit slugile lui asupra Domnului Dumnezeu și asupra lui Iezechia, slugii lui.

17. Și carte au scris, cu carea defăima pre Domnul Dumnezeul lui Israil, și au grăit de Dânsul, zicînd: „Precum Dumnezeul neamurilor pămîntului n-au scos pre noroadele sale din mâna mea, așa nu va scoate Dumnezeul lui Iezechia pre norodul Său din mâna mea!”

18. Și au strigat cu glas mare jidoveaste cătră norodul Ierusalimului cel de preste zid, ca să le ajute lor și să surpe, ca să ia cetatea.

19. Și au grăit de Dumnezeul Ierusalimului, ca și de dumnezeii noroadelor pămîntului, lucruri de mâni omenești.

20. Și s-au rugat Iezechia, împăratul, și Isaia, prorocul, fiiul lui Amos, pentru acestea, și au strigat la ceriu.

21. Și au trimis Domnul înger, și au sfărmat pre tot cel tare și războinic și pre mai-mare și pre căpetenie în tabăra împăratului Asur, și și-au întors fața sa cu rușine în pămîntul său, și au intrat în Casa Dumnezeului său, și fiii lui cei ce au ieșit din pantecele lui l-au omorât pre el cu sabie.

22. Și au mântuit Domnul pre Iezechia și pre cei ce lăcuia în Ierusalim din mâna lui Senahirim, împăratului lui Asur, și din mâna tuturor, și i-au odihnit pre ei primpregiur.

23. Și mulți aducea daruri Domnului în Ierusalim și daruri lui Iezechia, împăratului Iudei, și foarte s-au înălțat întru ochii tuturor neamurilor după acestea.

24.* În zilele acealea s-au bolnăvit Iezechia, împăratul, până la moarte, și s-au rugat cătră Domnul, și l-au ascultat pre el și semn i-au dat lui. *4 Împă. 20, 1
Isaia 38, 1

25. Și nu după darurile care i-au dat lui au răsplătit Iezechia, că s-au înălțat inima lui și s-au făcut asupra lui mânia, și asupra Iudei și asupra Ierusalimului.

26. Și s-au smerit Iezechia din înălțimea inimii sale, el și cei ce lăcuia în Ierusalim, și n-au venit preste ei mânia Domnului în zilele lui Iezechia.

27. Și au avut Iezechia avuție și mărire multă foarte, și și-au făcut șie vistierii de argint și de aur, și de pîiatră scumpă și de mirodenii, și de arme și de vase poftite.

28. Și jidnițe de roadele grâului și a vinului și a untului de lemn, și sate, și ocoale de tot fealiul de dobitoace, și stâni la munte,

29. Și cetăți și-au zidit șie, și agonisală de oi și de boi mulți, că i-au dat lui Domnul avere multă foarte.

30. Iezechia acesta au astupat ieșirea apei cea de sus și o au îndreptat în jos cătră amiazăzi a cetății lui David și au spo-

rit Iezechia întru toate lucrurile sale.

31. Și așa bătrânilor boiarilor, celor trimiși la dânsul de la Vavilon ca să întreabe de dânsul pentru semnul ce s-au făcut pre pământ, l-au lăsat pre dânsul Domnul, ca să-l ispitească pre dânsul, să știe ceale din inima lui.

32. Și cealealalte cuvinte a lui Iezechia, și mila lui, iată, scrise sânt în prorocia lui Isaiia, prorocul, fiul lui Amos, și în Cartea împărăților lui Iuda și a lui Israil.

33. Și au adormit Iezechia cu părinții săi, și l-au îngropat pre dânsul în partea cea de sus a mormânturilor fiilor lui David, și mărire și cinste i-au dat lui la moartea lui tot Iuda și cei ce lăcuiesc în Ierusalim, și au împărățit Manase, fiul lui, în locul lui.

CAP 33

Manase, pentru păcatele sale, să duce rob în Vavilon, în care năcaz întorcându-să către Dumnezeu, să întoarcă la împărăția sa; și lăpădând idolii, înnoiaște cinstea lui Dumnezeu; căruia îi urmează necredinciosul fiu Amon; și pre acesta omorându-l ai săi, împărățește credinciosul lui fiu, Iosie.

*4 Împă.
21, 1

1.* e doisprăzece ani era Manase când au început a împărăți, și cincizeci și cinci de ani au împărățit în Ierusalim.

2. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, după toate urâciunile neamurilor pre care le-au pierdut Domnul de la fața fiilor lui Israil.

3. Și s-au întors și au zidit ceale nalte, care le-au stricat Iezechia, tatăl lui, și au pus stâlpii vaalimilor, și au făcut desişuri și s-au închinat la toată oastea ceriului și au slujit lor.

*2 Împă.
7, 10

4. Și au zidit jertvenic în Casa Domnului, de carea au zis Domnul:* „În Ierusalim va fi numele Mieu în veac!”

5. Și au zidit jertvenice la toată oastea ceriului, într-amândoa curțile Casii Domnului.

6. Și trecea pre fiii săi prin foc în pământul Venenom, și să descânta și să vrăjea și să fermeca, și au făcut grăitori din pânțece și vrăjitori, și au înmulțit a face ce e rău înaintea Domnului, ca să-L întărate pre El.

*3 Împă.
8, 18

7. Și au pus idolul și chipul cel cioplit, carele l-au făcut, în Casa lui Dumnezeu,* de carea au zis Dumnezeu către David și către Solomon, fiul lui: „În casa aceasta și în Ierusalim, care l-am ales din toate neamurile lui Israil ca să puiu numele Mieu în veac.

8. Și mai mult nu voiu mișca piciorul lui Israil din pământul care l-am dat părinților lor, însă de vor păzi a face toate câte am poruncit lor, după toată legea și poruncile și judecățile ceale cu mâna lui Moisi”.

9. Și au înșelat Manase pre Iuda și pre cei ce lăcuia în Ierusalim ca să facă ce e rău mai mult decât toate neamurile, care le-au pier-

dut Domnul de la fața fiilor lui Israil.

10. Și au grăit Domnul către Manase și către norodul lui, și n-au ascultat.

11. Și au adus Domnul asupra lor căpeteniile oastei împăratului lui Asur, și au prins pre Manase în legături și l-au legat cu obezi, și l-au dus în Vavilon.

12. Și când s-au năcăjit, au căutat fața Domnului Dumnezeuului său, și s-au smerit foarte înaintea feții Dumnezeuului părinților săi.

13. Și s-au rugat către Dânsul, și l-au auzit pre el și au ascultat strigarea lui, și l-au întors pre el în Ierusalim la împărăția lui, și au cunoscut Manase că Domnul Însuși este Dumnezeu.

14. Și după acestea, au zidit zid afară de cetatea lui David, de la amiazăzi, către răsăritul lui Ghion, până în părau, și către intrarea cea prin poarta peștelui, și au încungiurat cea neumblată, ieșind pre poarta cea de primpregiur, și au pus la ea arme și o au înălțat foarte, și au pus căpetenii de oaste preste toate cetățile ceale cu zid ale Iudei.

15. Și au stricat pre dumnezeii cei străini și cel cioplit din Casa Domnului, și toate oltarele care le-au zidit în muntele Casii Domnului în Ierusalim și afară de cetate.

16. Și au dires jertvenicul Domnului și au adus preste el jertve de mântuire și de laudă, și au zis Iudei ca să slujească Domnului Dumnezeuului lui Israil.

17. Însă norodul încă tămâia întru ceale înalte, afară de Domnului Dumnezeuului lor.

18. Și cealealalte cuvinte a lui Manase și rugăciunea lui către Dumnezeu, și cuvintele văzătorilor, care le grăia către dânsul, cu numele Dumnezeuului lui Israil, iată, sânt întru Cuvintele împărăților lui Israil.

19. Și rugăciunea lui și cum l-au ascultat pre el Dumnezeu, toate păcatele lui și fărădelegile lui, și locurile în care au zidit ceale nalte și au pus desişuri și idoli, mai nainte de a să întoarcă el, iată, s-au scris în Cuvintele văzătorilor.

20. Și au adormit Manase cu părinții săi, și l-au îngropat pre el în grădina casii lui, și au împărățit Amon, fiul lui, în locul lui.

21. De doazeci și doi de ani era Amon când au început a împărăți, și doi ani au împărățit în Ierusalim.

22. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, cum au făcut Manase, tatăl lui, și tuturor idolilor, care i-au făcut Manase, tatăl lui jertvea Amon și slujea lor.

23. Și nu s-au smerit înaintea Domnului, cum s-au smerit Manase, tatăl său, că fiul său, Amon, au înmulțit păcatul.

24. Și s-au sculat asupra lui slugile lui și l-au ucis pre el în casa lui.

15. Și au bătut norodul pământului pre cei ce s-au sculat asupra împăratului Amon

și au făcut împărat norodul pământului pre Iosia, fiul lui, în locul lui.

CAP 34

Iosiia, strâcând închinăciunea idolilor, înnoiaște besearica. Și aflând Cartea Legii, s-au înfricoșat, dintr-a cărui poruncă toate le rânduiăște. Și chemând norodul și cetind cartea, face legătură cu Dumnezeu.

*4 Împă.
22, 1

1.* e opt ani era Iosia când au început a împărăți, și treizeci și unul de ani au împărățit în Ierusalim.

2. Și au făcut ce e drept înaintea Domnului, și au umblat întru toate căile lui David, tătâne-său, și nu s-au abătut de-a dreapta au de-a stânga.

3. Și în anul al optulea al împărăției sale, fiind încă prunc, au început a căuta pre Domnul Dumnezeu lui David, tătâne-său, iară în anul al doisprăzece a împărăției sale, au început a curăți pre Iuda și Ierusalimul de ceale înalte și de desişuri și de capiști și de idoli.

4. Și au stricat înaintea lui jertvenicile Vaalimilor și ceale înalte de pre eale, și au tăiat desişurile, și ceale cioplite și ceale vărsate le-au sfărmat și le-au mărunțit și le-au topit și le-au aruncat preste mormânturile celor ce au jertvit lor.

5. Și oase de preoți au ars pre jertvenicile lor, și au curățit pre Iuda și Ierusalimul,

6. Și în cetățile lui Manase și a lui Efraim și a lui Simeon și a lui Neftalim, și în locurile lor primpregiur.

7. Și au stricat jertvenicile lor și desişurile lor, și idolii i-au tăiat mărunți, și toate ceale înalte, și le-au tăiat din tot pământul lui Israil și s-au întors în Ierusalim.

8. Și în anul a optsprăzece al împărăției sale, după ce au curățit pământul și casa, au trimis pre Safan, fiul lui Eselia, și pre Maasa, mai-marele cetății, și pre Iuah, fiul lui Ioahaz, scriitorul, de-a aduce-amine să întărească Casa Domnului Dumnezeuului său.

9. Și au venit la Helchia, preotul cel mare, și au dat argintul să se bage în Casa lui Dumnezeu, care l-au adunat leviții cei ce păzesc poarta, din mâna lui Manase și a lui Efraim, și de la boiari și de la toți ceialalți din Israil, și de la fiii Iudei și a lui Veniamin, și de la cei ce lăcuia în Ierusalim,

10. Și l-au dat în mâna celor ce fac lucrurile, carii sânt ispravnici în Casa Domnului, și l-au dat celor ce fac lucrurile în Casa Domnului, ca să tocmească și să întărească casa.

11. Și au dat teslarilor și zidarilor să cumpere pietri cu patru muchi și leamne de grinzi, să blănească casele, care le-au surpat împărății Iudei.

12. Și oamenii aceia era cu credință preste lucruri, și preste ei era socotitori Iet

și Avdia, leviții din fiii lui Merari, și Zaharia și Mosolam, din fiii lui Caat, socotitori, și tot levitul și tot cel ce știa cu organe de cântări.

13. Și preste cei ce poartă cu umărul, și preste toți carii făcea lucrurile, la lucru și la lucru, din leviți, era logofeți și judecători și portari.

14. Și când scotea ei argintul, carele să băga în Casa Domnului, au aflat Helchia, preotul, Cartea Legii Domnului, prin mâna lui Moisi.

15. Și au răspuns Helchia și au zis cătră Safan, logofătul: „Cartea Legii am aflat în Casa Domnului!” Și au dat Helchia cartea lui Safan.

16. Și au dus Safan cartea la împăratul și au dat împăratului samă, zicând: „Tot argintul s-au dat în mâna slugilor tale celor ce fac lucrurile”.

17. Și au topit argintul, carele s-au aflat în Casa Domnului, și l-au dat în mâna socotitorilor și în mâna celor ce fac lucrul.

18. Și au spus Safan, logofătul împăratului, cuvânt, zicând: „O carte mi-au dat mie Helchia, preotul”. Și o au cetit Safan înaintea împăratului.

19. Și au fost deacă au auzit împăratul cuvintele legii, și-au rupt hainele sale.

20. Și au poruncit împăratul lui Helchia și lui Ahicam, feciorului lui Safan, și a lui Avdom, feciorului lui Mihea, și lui Safan, logofătului, și lui Asaia, slugii împăratului, zicând:

21. „Meargeți și întrebați pre Domnul pentru mine și pentru tot ce au rămas în Israil și în Iuda, pentru cuvintele cărții ce s-au aflat, că mare e mâniia Domnului, carea s-au ațîțat asupra noastră, pentru că n-au ascultat părinții noștri cuvintele Domnului, ca să facă după toate ceale scrisă în cartea aceasta!”

22. Și au mers Helchia și celor ce le-au zis împăratul la Olda, prorocița, muiarea lui Selim, feciorului lui Tecoe, a feciorului lui Aras, care păzea poruncile, (a) și aceeaa lăcuia în Ierusalim, în masane, și i-au grăit ei după aceastea.

23. Iară ea le-au zis lor: „Așea zice Domnul Dumnezeu lui Israil: Spuneți omului celui ce v-au trimis pre voi la Mine:

24. Așea zice Domnul: «Iată, Eu voiu aduce preste locul acest reale și preste cei ce lăcuiesc într-însul toate cuvintele ceale scrise în cartea cea cetită înaintea împăratului Iudei,

25. Pentru că M-au părăsit pre Mine și au tāmâiat la dumnezeii străini, ca să Mă mânîe pre Mine întru toate faptele mânilor sale, și să va aprinde mâniia Mea în locul acesta și nu să va stinge».

26. Și cătră împăratul Iudei, carele v-au

22. (a) În cea veachie easte: Păzitorului de haine, păzind poruncile.

trimis pre voi să întrebați pre Domnul, așa să-i ziceți lui: «Așa zice Domnul Dumnezeu lui Israil:

27. 'Cuvintele care le-ai auzit, și s-au înfrânt inima ta și te-ai smerit de fața Mea, dacă ai auzit cuvintele Meale asupra locului acestuia și asupra celor ce lăcuiesc într-însul, și te-ai umilit înaintea Mea, și ți-ai rupt hainele tale, și ai plâns înaintea Mea, și Eu am auzit, zice Domnul,

28. Iată, te adaog pre tine la părinții tăi, și te vei aduna la mormânturile tale cu pace, și nu vor vedea ochii tăi toate răutățile care le voiu aduce Eu preste locul acesta și preste cei ce lăcuiesc pre dânsul'». Și au dus împăratului cuvântul.

4 Împă. 29. Și au trimis împăratul și au adunat pre bătrânii Iudei și a Ierusalimului.

30. Și s-au suit împăratul în Casa Domnului, și tot Iuda și cei ce lăcuiesc în Ierusalim, și preoții și leviții, și tot norodul de la mic până la mare, și au cetit la urechile lor toate cuvintele Cărții Legii, carea s-au aflat în Casa Domnului.

31. Și au stătur împăratul pre stâlp și au pus legătură înaintea Domnului că vor umbla după Domnul, și vor păzi poruncile Lui și mărturiile Lui și îndreptările Lui cu toată inima și cu tot sufletul, și vor face cuvintele legii, ceale scrisă în cartea aceasta.

32. Și au pus pre toți cei ce să afla în Ierusalim și în Iuda și în Veniamin, și au făcut lăcuitorii Ierusalimului legătură în Casa Domnului Dumnezeului părinților lor.

33. Și au lăpădat Iosia toate urâciunile din tot pământul fiilor lui Israil și au făcut pre toți cei ce s-au aflat în Ierusalim și în Israil ca să slujască Domnului Dumnezeului lor, în toate zilele lui nu s-au abătut de la Domnul Dumnezeu părinților săi.

CAP 35

Iosiia, jertvind paștile cu prăznuire foarte mare și cu junghieri multe, în șapte zile prăznuiaște praznicul azimelor. După aceea, ispitind oștire împotriva împăratului Eghiptului, greu să rănească și moare, cu foarte mare plângere a tuturor, și mai ales a lui Ieremiia, prorocului.

*4 Împă. 23, 21

1.*

i au lăcuit Iosia fasec, în Ierusalim, Domnului Dumnezeului său și au jertvit fasecul în zioa a patrasprăzeace a lunii ceii dintâiu.

2. Și au pus pre preoți la pazele lor și i-au întărit pre ei la lucrurile Casii Domnului.

3. Și au zis leviților celor tari în tot Israilul ca să se sfințască pre sine Domnului, și au pus sicriul cel sfânt în casa care o au zidit Solomon, fiul lui David, împăratul lui Israil, și au zis împăratul: „Nu easte voao a rădica pre umăr nimica, acum, dară, slujiți Domnului Dumnezeului vostru și norodului său, Israil.

4. Și vă gătiți după casele familiilor

voastre și după rânduialele voastre, după scrisoarea lui David, împăratului lui Israil, și prin mâna lui Solomon, fiiului lui.

5. Și stați în casă după împărțealele caselor familiilor voastre, întru frații voștri, fiii norodului, și partea casii familiei întru leviți.

6. Și jertviți fasec, și gătiți fraților voștri, ca să faceți după cuvântul Domnului prin mâna lui Moisi”.

7. Și au dat pârgă Iosia fiilor norodului oi, și miei și iezi din fiii caprelor, toate la fasec, și toate câte s-au aflat, la număr treizeci de mii, și viței trei mii. Acestea, din avearea împăratului.

8. Și boiarii au dat pârgă norodului și preoților și leviților, iară Helchia și Zaharia și leil, mai-marii Casii lui Dumnezeu, au dat și ei preoților la fasec oi și miei și iezi, doao mii și șease sute, și viței trei sute.

9. Și Honenia și Vanea și Samea și Natanail, fratele lui, și Asavia și leil și Iozavad, mai-marii leviților, au dat pârgă și ei leviților la fasec oi cinci mii, și viței cinci sute.

10. Și s-au gătit slujba, și au stătur preoții la starea lor și leviții la împărțirile lor, după porunca împăratului.

11. Și au junghiat fasec, și au turnat preoții sângele din mâna lor, și leviții au belit.

12. Și au gătit arderea de tot ca să le dea lor după împărțială, după casele familiilor fiilor norodului, ca să aducă Domnului precum easte scris în Cartea lui Moisi, așa și dimineață.

13. Și au fript fasecul cu foc după cum easte scris în leage, iară jertvele ceale sfinte le-au fiert în căldări și în oale, și bine s-au isprăvit și în grabă le-au împărțit la toți fiii norodului.

14. Și după aceea, au gătit șie și preoților, că preoții, fiii lui Aaron, era cuprinși cu arderile de tot și a seurilor, până în noapte, pentru aceea leviții au gătit șieși și fraților săi, fiilor lui Aaron.

15. Și cântăreții, fiii lui Asaf, la starea lor, după după poruncile lui David, și Asaf și Eman și Iditom, prorocii împăratului, și căpeteniile și portarii porții și a porții, nu era lor slobod să se clătească de la slujba sfintelor, că frații lor, leviții, le gătea lor.

16. Și s-au isprăvit; și s-au gătit toată slujba Domnului în zioa aceea a face fasec și au adus arderi de tot pre jertvenicul Domnului, după porunca împăratului Iosiia.

17. Și au făcut fiii lui Israil, carii s-au aflat fasec în vreamea aceea, și sărbătoarea azimelor, în șapte zile.

18. Și nu s-au făcut fasec aseamenea acestuia întru Israil din zilele lui Samuil, prorocul; și tot împăratul lui Israil

n-au făcut fased, ca cum au făcut Iosia și preoții și leviții și tot Iuda și Israilul, aflându-să de față, și cei ce lăcuia în Ierusalim, Domnului.

19. În anul optsprăzece al împărăției lui Iosia s-au făcut fasedul acesta.

20. După toate acestea, care au făcut Iosia în casă, și pre cei ce grăia din pântece și pre gâcitori și pre terafini și idolii și carusim, care era în pământul Iudei și în Ierusalim, le-au ars împăratul Iosia, ca să întărească cuvintele legii ceale scrise în cartea care o au aflat Helchia, preotul, în Casa Domnului. Aseamenea lui n-au fost mai înainte de el, carele să se fie întors cătră Domnul cu toată inima sa și cu tot sufletul său și cu toată vârtutea sa, după toată Leagea lui Moisi, și după el nu s-au sculat aseamenea lui. Ci tot nu s-au întors Domnul de cătră iuțimea mănii Sale ceii mari, că S-au mâniaat cu iuțime Domnul pre Iuda, pentru toate întărâtările cu care l-au întărâtat pre el Manase. Și au zis Domnul: „Și pre Iuda voi lepăda de la fața Mea, precum am lăpădat pre Israil, și voi părăsi cetatea carea o am ales, Ierusalimul, și casa de carea am zis: «Fi-va numele Mieu acolo!»” Și s-au suit Faraon Nehao, împăratul Eghiptului, asupra împăratului asiriilor, la râul Efratului (a), și au mers împăratul Iosia întru întâmpinarea lui.

21. Și au trimis la el soli, zicând: „Ce e mie și ție, împăratul Iudei? Nu asupra ta viu astăzi să fac războiu (b) și Dumnezeu au zis că foarte să grăbesc; păzește-te de Dumnezeu cel ce easte cu mine, ca să nu te piază!”

22. Și n-au întors Iosia fața sa de cătră dânsul, ci s-au gătit să dea asupra lui războiu, și n-au ascultat de cuvintele lui Nehao, prin gura lui Dumnezeu,* și au venit să se războiască în câmpul lui Maghedo.

*Zaha. 12, 11

23. Și au săgetat săgetătorii asupra împăratului Iosia și au zis împăratul slugilor sale: „Scoateți-mă, că m-am rănit foarte!”

24. Și l-au luat pre el slugile lui din car, și l-au pus în carul al doilea carele avea și l-au adus în Ierusalim, și au murit și s-au îngropat cu părinții săi, și tot Iuda și Ierusalimul au plâns pentru Iosia.

25. Și au plâns Ieremia pentru Iosia, și au zis toți boiarii și boierile plângere pentru Iosia până astăzi, și l-au dat pre el spre poruncă întru Israil, și, iată, s-au scris la Plângeri.

26. Iară cealelalte cuvinte ale lui Iosia și nădejdea lui, carea easte scrisă în leagea Domnului, și cuvintele lui ceale dintâiu și ceale de apoi, iată, scrise sânt în Cartea împăraților lui Israil și a lui Iuda.

20.(a) În cea veachie să află: Ca să dea războiu lui în Harhamis. 21. (b) În cea veachie easte: Ci asupra locului războiului mieu.

CAP 36

Lui Iosia îi urmează fiiul său Ioahaz, necredinciosul, și pre acesta ducându-l în Eghipt Faraon Nehao, în locul lui rânduiaște pre Eliachim, fratele lui. Pre carele Ioachim îl numeaște; pre acesta ducându-l în Vavilon Navohodonosor, împăratul, împărătește Ioachim, fiiul lui, ci și pre acesta împăratul asirilor îl duce în Vavilon împreună cu vasăle besearicii și rânduiaște pre necredinciosul Sedechiia, care împotivindu-să asirilor, după aprinderea besearicii, și a Ierusalimului, împreună cu norodul să duce în Vavilon pentru păcatele sale și a norodului, până când Chir, împăratul persilor, în anul cel dintâiu al împărăției sale, le dă slobozire a să întoarce.

1. i au luat norodul pământului pre Ioahaz, feciorul lui Iosia,* și l-au uns pre el și l-au făcut împărat în locul tătâne-său, în

*4 Împă. 23, 30

Ierusalim.

2. Fecior de doazeci și trei de ani era Ioahaz când au început a împărăți, și trei luni au împărățit în Ierusalim, și numele mumei lui, Amital, fata lui Ieremie, din Lovna, și au făcut ce e rău înaintea Domnului, după toate câte au făcut părinții lui, și l-au legat pre el Faraon Nehao în Delvata, în pământul Ematului, ca să nu împărătească în Ierusalim.

3. Și l-au mutat împăratul la Eghipt și au aruncat bir preste pământ o sută de talanți de argint și un talant de aur.

4. Și au pus Faraon Nehao pre* Eliachim, fiiul lui Iosia, împărat preste Iuda în locul lui Iosia, tatălui lui, și i-au mutat numele lui Ioachim, și pre Ioahaz, fratele lui, l-au luat Faraon Nehao și l-au mutat în Eghipt, și au murit acolo. Și argintul și aurul l-au dat lui Faraon, atunci au început pământul a da bir după socoteală, ca să dea argintul precum au poruncit Faraon și fieștecine după putere ceare argintul și aurul de la norodul pământului ca să-l dea lui Faraon Nehao.

*Mat. 1, 11

5. De doazeci și cinci de ani era Ioachim când au început a împărăți, și unsprăzece ani au împărățit în Ierusalim, numele mumei lui, Zehora, fata lui Nirim, din Rama. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului, după toate câte au făcut părinții lui. Și în zilele acealea, au venit Navohodosor, împăratul Vavilonului, la pământul acesta, și i-au slujit lui trei ani, și s-au despărțit de la el. Și au trimis Domnul asupra lor pre haldei și pre tâlharii siriilor și pre tâlharii moaviteanilor și a fiilor lui Amon, și a Samariei, și s-au despărțit după cuvântul acesta, după cuvântul Domnului, carele l-au grăit prin mâna robilor Săi, proroci. Însă mânia Domnului era preste Iuda, ca să-l lapede pre el de la fața Sa pentru păcatele lui Manase, după care toate au făcut, și pentru sângele cel nevinovat carele l-au vărsat Ioachim, și au umplut Ie-

rusalimul cu sânge nevinovat, și n-au vrut Domnul să-i piarză de tot pre ei.

6. Și s-au suit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, asupra lui, și l-au legat pre el cu lanțuri de aramă și l-au dus în Vavilon.

7. Și o parte din vasele Casii Domnului le-au dus în Vavilon și le-au pus în besearica sa, în Vavilon.

8. Și cealelalte cuvinte a lui Ioachim și toate câte au făcut, iată, acestea scrisă sânt în Cartea cuvintelor zilelor împăraților Iudei. Și au adormit Ioachim cu părinții săi, și s-au îngropat în Ganozai cu părinții săi, și au împărățit Iehoniia, fiul lui, în locul lui.

9. Fecior de optsprăzece ani era Iehonia când au început a împărăți, și trei luni și zece zile au împărățit în Ierusalim, și au făcut ce e rău înaintea Domnului.

10. Și trecând anul, au trimis împăratul Navohodonosor, și l-au adus pre el în Vavilon cu unealtele ceale poftite ale Casii Domnului,* și au făcut împărat pre Sedechiia, fratele tătâne-său, preste Iuda și preste Ierusalim.

*4 Împă.
24, 17
Ieremiia

37, 1 11. Fecior de doaozeci și unul de ani era Sedechiia când au început a împărăți, și unsprăzece ani au împărățit în Ierusalim.

12. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului Dumnezeuului său și nu s-au rușinat de fața lui Ieremie, prorocului, și de cuvintele din gura Domnului.

13. Și au viclenit asupra lui Navohodonosor împotriva celor ce l-au jurat pre el pre Dumnezeu, și și-au învățoseat cerbicea sa, și inima sa o au întărit ca să nu să întoarcă cătră Domnul Dumnezeuul lui Israil.

14. Și toți cei măriți a lui Iuda și preoții și norodul pământului au înmulțit a face fărădelege, după toate urâciunile neamurilor, și au spurcat Casa Domnului cea din Ierusalim.

15. Și au trimis Domnul Dumnezeuul părin-

ților lor la ei prin mâna prorocilor Săi, mâncând și trimițind solii Săi, că nu să îndura de norodul Său și de lăcașul cel sfânt al Lui.

16. Iară ei batjocorea pre solii Lui și defăima cuvintele Lui și râdea de prorocii Lui, până ce s-au suit mânia Domnului asupra norodului Său, cât nu era leac.

17. Și au adus asupra lor pre împăratul haldeilor și au ucis pre tinerii lor cu sabie în casa sfințeniei Lui, și nu l s-au făcut milă de Sedechia, și spre fecioarele lor nu s-au milostivit și pre bătrânii lor i-au dus, toate le-au dat în mâinile lor.

18. Și toate unealtele Casii lui Dumnezeu, ceale mari și ceale mici, și vistieriile Casii Domnului, și toate vistieriile împăratului și ale boiarilor, toate le-au dus în Vavilon.

19. Și au ars Casa Domnului și au stricat zidul Ierusalimului, și turnurile lui le-au ars cu foc, și tot vasul scump l-au pierdut.

20. Și au mutat pre cei rămași în Vavilon, și i-au fost lui și fiilor lui robi până la împărăția midilor.

21. Ca să se plinească cuvântul Domnului prin gura lui Ieremie, până au plinit pământul sâmbetele sale, a sâmbeti, toate zilele pustiirii sale au sâmbetit, până ce s-au plinit șeptezeci de ani.

22.* În anul dintâiu a lui Chir, împăratului persilor, după ce s-au plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremie, au deșteptat Domnul duhul lui Chir, împăratului persilor, și au poruncit să strige în toată împărăția sa, cu scrisoare, zicând:

*Esdra
1, 1
6, 3
Ieremia
25, 12
29, 10

23. „Aceasta zice Chir, împăratul persilor: «Toate împărățiile pământului au dat mie Domnul Dumnezeuul ceriului și El au poruncit mie să-l zidesc Lui casă în Ierusalimul cel din Iudeea, cine dintră voi easte dintru tot norodul Lui, fi-va Dumnezeuul lui cu dânsul și să se suie!»”

CARTEA LUI ESDRA ȘI A LUI NEEMIIA

CUVÂNT ÎNAINTE

Cartea lui Esdra și a lui Neemiia la noi sânt doao cărți osăbite, la jidovi o carte era. Cărțile aceastea cuprind înnoirea besearicii și zidirea cetății Ierusalimului, și numărul a toată gloata norodului carea s-au întors în Iudeea la moșiia lor, precum și a preoților și a leviților și a veniticilor lui Israil, și cum la fieștecarea familie ziduirea turnurilor și a zidurilor s-au împărțit.

Ceale mai dinainte șease capete ale Cărții lui Esdra să par a fi scrise de cel ce au scris cartea Paralipomenon. Că ceale ce să cetesc la sfârșitul cărții a doao Paralipomenon, acealea să poftoresc și la începutul Cărții lui Esdra.

Apoi, scriitorii capetelor acelora au fost de față când s-au făcut lucrurile întru aceale capete cuprinse, precum să culeage dintru aceste cuvinte a capului 5, stih 4, care sânt numele oamenilor celor ce zidesc cetatea aceasta, carea ziduire s-au făcut în anul al șaselea a lui Darie Istaspid, precum din capul al șaselea învățăm. Pentru aceea, scriitorii capetelor acestora au trăit pre vremile lui Darie, carele să veade osăbit de Esdra, de vreme ce la începutul capului al șaptelea așa easte scris: „Și după cuvintele acestea întru împărăția lui Artasasta, împăratul persilor, s-au suit Esdra, fiiul lui Saraiu”. Esdra însuși s-au suit din Vavilon. Deci, fiindcă scriitorii capetelor celor dintâiu era la Ierusalim pre vremea lui Darie, iar Esdra s-au suit la Ierusalim pre vremea lui Artasasta Longhiman, să veade cum că Esdra, nu și ceale șase capete de la început, ci numai ceale ce după acealea urmează au scris; iar cum că capul al șaptelea el l-au scris să cunoaște din stih 27 și 28, unde să cetesc acestea: „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu părinților noștri, iproci; și mie mi-au dat har ca să aflu milă în ochii împăratului”. Și din capul 9, stih 5: „Am plecat genunchele mele”, iară fiindcă, în capul 2, stih 2, să face pomenire de Neemiia, carele la întoarcerea cea dintâiu nu au fost, părut lucru easte că Neemiia dintru această carte au scris cartea genealoghiei celor ce întâiu s-au întors din Vavilon în Ierusalim, și când au scris acestea, împreună au scris și numele celor ce la a doao întoarcere au fost.

Amândoao cărțile acestea, și a lui Esdra și a lui Neemiia, sânt priimate întră cărțile ceale canonicești ale Sfintei Scripturi și de cei șaptezeci de dascali pre elinie tălmăcite. Neemiia au trăit pre vremea lui Artasasta Longhiman și întoarcerea lui la Ierusalim cu treisprăzece ani au fost mai târziu decât a Esdrei. Și au fost Neemiia din neamul lui Iuda, precum Esdra din vița lui Aaron; însă unora să pare că Neemiia au fost din neamul lui Levi, feciorul lui Helchia.

CAP 1

Plinindu-să șaptezeci de ani a robiei Vavilonului, Chir, fiind îndemnat de Dumnezeu, sloboade pre israilteani din robie, și, întorcându-le vasele besearicii lui Solomon, cinci mii și patru sute, îi îngăduie să înnoiască besearica.

*2 Para.
36, 22
[Ieremia]
25, 12
29, 10

1. * **S**i în anul dintâiu a lui Chir, împăratului persilor, după ce s-au plinit cuvântul Domnului prin gura lui Ieremie, au deșteptat Domnul duhul lui Chir, împăratului persilor, și au poruncit să strige în toată împărăția sa, încă și cu scrisoare, zicând:

2. „Așa zice Chir, împăratul persilor: «Toate împărățiile pământului au dat mie Domnul Dumnezeu ceriului, și El au socotit întru mine ca să-l zidesc Lui casă în Ierusalimul cel din Iudea.

3. Cine e întru voi din tot norodul Lui* și va fi Dumnezeu lui cu dânsul, și să se suie în Ierusalimul cel din Iudea, și să zidească Casa Domnului lui Israil, El e Dumnezeu Cel din Ierusalim.

4. Și tot cel rămas din toate locurile unde lăcuiște să-l ajute pre el oamenii locului aceluia cu argint și cu aur și cu avere și cu dobitoace și cu ceva boi la Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim»”.

5. Și s-au sculat căpeteniile familiilor Iudei și a lui Veniamin, și preoții și leviții, toți la câți le-au deșteptat Dumnezeu duhul lor, ca să se suie să zidească

Casa Domnului cea din Ierusalim.

6. Și toți cei de primpregiur au ajutat cu mâinile sale, cu vase de argint, cu aur și cu avere și cu dobitoace și cu lucruri scumpe, afară de ceale ce de bunăvoie au dat.

7. Și împăratul Chir au scos vasele Casii Domnului, care le-au luat Navohodonosor din Ierusalim, și le-au fost pus în Casa Dumnezeului său.

8. Și le-au scos Chir, împăratul persilor, prin mâna lui Mitradat Gazvoreanului, și le-au numărat lui Sasavasar, căpeteniei Iudei.

9. Și acesta e numărul lor: năstrăpi de aur treizeci și năstrăpi de argint o mie, cădealnițe doaozeci și noao.

10. Și cății de aur treizeci și de argint de al doilea rând patru sute și zece, și alte vase o mie.

11. Toate vasele de aur și de argint, cinci mii și patru sute, toate s-au suit cu Sasavasar din robie, din Vavilon, în Ierusalim.

CAP 2

Numărul celor ce s-au întors din robia Vavilonului, povățuindu-i Zorovavel, în Ierusalim, și a darurilor ce s-au dat spre înnoirea besearicii.

1. **S**i aceștia sânt fiii țării, carii s-au suit din robia străinătății, cu carea îi înstrăinasă Navohodonosor, împăratul Vavilonului, în Vavilon, și s-au întors în Ierusalim și în Iudea, fieștecarele în cetatea sa.

2. Carii au venit cu Zorovavel: Iisus, Neemia, Saraia, Reelia, Mardoheu, Valasan, Masfar, Vagus, Reum, Vaana, numărul bărbaților norodului lui Israil.

3. Fiii lui Fares, doao mii o sută șaptezeci și doi.

4. Fiii lui Safatie, trei sute șaptezeci și doi.

5. Fiii lui Ares, șapte sute șaptezeci și cinci.

6. Fiii lui Faat, Moav, cu fiii lui Iisue Ioav, doao mii opt sute doisprăzece.

7. Fiii lui Elam, o mie doao sute cincizeci și patru.

8. Fiii lui Zatura, noao sute și patruzeci și cinci.

9. Fiii lui Zachu, șapte sute șesezeci.

10. Fiii lui Vanui, șase sute patruzeci și doi.

11. Fiii lui Vavai, șase sute doaozeci și trei.

12. Fiii lui Asgad, o mie doao sute doaozeci și doi.

13. Fiii lui Adonicam, șase sute șesezeci și șase.

14. Fiii lui Vague, doao mii cincizeci și șase.

15. Fiii lui Adin, patru sute cincizeci și patru.

16. Fiii lui Atir, din Iezechia, noaozeci și opt.

17. Fiii lui Vasu, trei sute doaozeci și trei.

18. Fiii lui Iora, o sută doisprăzece.

19. Fiii lui Asum, doao sute doaozeci și trei.

20. Fiii lui Gaver, noaozeci și cinci.

21. Fiii lui Vetlaem, o sută doaozeci și trei.

22. Fiii lui Netofa, cincizeci și șase.

23. Fiii lui Anatat, o sută doaozeci și opt.

24. Fiii lui Azmot, patruzeci și trei.

25. Fiii lui Cariatiarim, a lui Hafira și a lui Virot, șapte sute patruzeci și trei.

26. Fiii din Rama și Gavaa, șase sute doaozeci și unu.

27. Oameni din Mahmas, o sută doaozeci și doi.

28. Oameni din Vetil și din Aia, patru sute doaozeci și trei.

29. Fiii lui Navu, cincizeci și doi.

30. Fiii lui Maghevis, o sută cincizeci și șase.

31. Fiii lui Ilamar, o mie doao sute cincizeci și patru.

32. Fiii lui Ilam, trei sute doaozeci.

33. Fiii lui Ladadi și a lui Ono, șapte sute doaozeci și cinci.

34. Fiii lui Ierihon, trei sute patruzeci

și cinci.

35. Fiii lui Senaa, trei mii șase sute și treizeci.

36. Și preoții, fiii lui Iedua, din casa lui Iisi, noao sute șaptezeci și trei.

37. Fiii lui Emir, o mie cincizeci și doi.

38. Fiii lui Faasur, o mie doao sute patruzeci și șapte.

39. Fiii lui Irem, o mie șaptesprăzece.

40. Și leviți, fiii lui Iisu și a lui Cadmiil, din fiii lui Oduia, șaptezeci și patru.

41. Cântăreți, fiii lui Asaf, o sută doaozeci și opt.

42. Fiii portarilor, fiii lui Selum, fiii lui Atir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Atita, fiii lui Sovai, toți, o sută treizeci și noao.

43. Natinei, fiii lui Sutia, fiii lui Asufa, fiii lui Tavaat.

44. Fiii lui Cadis, fiii lui Saa, fiii lui Fadon.

45. Fiii lui Lavano, fiii lui Agava, fiii lui Acuv.

46. Fiii lui Agav, fiii lui Selami, fiii lui Anan.

47. Fiii lui Ghedil, fiii lui Gaar, fiii lui Raia.

48. Fiii lui Rason, fiii lui Necoda, fiii lui Gazem.

49. Fiii lui Azao, fiii lui Fasi, fiii lui Vasi.

50. Fiii lui Asena, fiii lui Mounim, fiii lui Nefusim.

51. Fiii lui Vaivuc, fiii lui Acufa, fiii lui Arur.

52. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Arsa.

53. Fiii lui Varcos, fiii lui Sisara, fiii lui Tema.

54. Fiii lui Natie, fiii lui Atufa.

55. Fiii robilor lui Solomon, fiii lui Sote, fiii lui Sefira, fiii lui Fadura.

56. Fiii lui Ieila, fiii lui Darcon, fiii lui Ghedil.

57. Fiii lui Safatie, fiii lui Atil, fiii lui Faherat, fiii lui Asevoim, fiii lui Imei.

58. Toți natinei, și fiii lui Avdiselma, trei sute noaozeci și doi.

59. Și aceștia care s-au suit de la Telmeleh, Telaarisa, Heruv, Idan, Emir, și n-au putut să spuie casa familiei lor și sămânța lor, oare din Israil sânt.

60. Fiii lui Dalaia, fiii lui Vua, fiii lui Tovie, fiii lui Necoda, șase sute cincizeci și doi.

61. Și din fiii preoților, fiii lui Lavia, fiii lui Acus, fiii lui Verzelan, carele și-au luat din featele lui Verzelan Galaaditeanului muiare, și s-au chemat pre numele lor.

62. Aceștia au căutat scrisoarea lor, me-toesimii, și nu s-au aflat, și s-au scos

de la preoție.

63. Și au zis Atersata lor să nu mănce din sfintele sfintelor, până ce să va scula preot luminat și desăvârșit.

64. Și toată adunarea, împreună ca vro patruzeci și doi de mii și trei sute și șasezeci.

65. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, aceștia șapte mii trei sute treizeci și șapte, și întră aceștia era cântăreți și cântăreațe doao sute.

66. Cai lor, șapte sute treizeci și șase, mușcoi lor, doao sute patruzeci și cinci.

67. Cămile lor, patru sute treizeci și cinci, asni lor, șeasă mii șapte sute și doaozeci.

68. Și din căpeteniile familiilor, deacă au venit ei la Casa Domnului cea din Ierusalim, au voit ca Casa lui Dumnezeu să o zidească în locul său.

69. Cum era putearea lor, au dat la vistieria lucrului drahme de aur, șeasăzeci și una de mii, și talanți de argint cinci mii, și îmbrăcăminti preoților, o sută.

70. Și au șezut preoții și leviții și cei din norod și cântăreții și portarii și natinii în cetățile sale, și tot Israilul în cetățile sale.

CAP 3

Adunându-să norodul în Ierusalim, să zidească oltariul pre care să aduc jârtvele; și în șapte zile să prăznuiaște praznicul corturilor, și în al doilea an al întoarcerii să întemeiază besearica, glăsuind norodul de bucurie și de plângere.

1. i au sosit luna a șaptea, și fiii lui Israil era în cetățile sale, și s-au adunat norodul la un om în Ierusalim.

2. Și s-au sculat Iisus, a lui Iosedec, și frații lui, preoții, și Zorovavel, a lui Salatiil, și frații lui, și au zidit jertvenicul Dumnezeului lui Israil, ca să aducă preste el arderea de tot, după cum easte scris în Leagea lui Moisi, omului lui Dumnezeu.

3. Și au așezat jertvenicul în locul său, măcar că-i spăria pre ei noroadele pământului, și au rădicat pre el ardere de tot Domnului, dimineața și sara.

4. Și au făcut sărbătoarea corturilor, după cum easte scris, și ardere de tot au adus în fieștecare zi, cu număr, după cum easte rânduit în fieștecare zi.

5. Și după aceasta, arderi de tot necurmăte, și la lună noao și la toate sărbătorile Domnului ceale sfințite, și toate care de bunăvoie le aducea fieștecine Domnului.

6. Și într-o zi a lunii a șaptea, au început a aduce ardere de tot Domnului, iară Casa Domnului încă nu să întemeiasă.

7. Și au dat argint pietrarilor și teslarilor, și bucate și beuturi și untdelemn sidoneanilor și tirilor, ca să

CAP 3 ȘI 4

scoață leamne de chedru din Livan la marea lopiei, după cum le-au poruncit Chir, împăratul persilor.

8. Iară în anul al doilea, după ce au venit ei la Casa Domnului Dumnezeu, cea din Ierusalim, în luna a doao, au început Zorovavel, a lui Salatiil, și Iisus, a lui Iosedec, și ceialați din frații lor, preoții și leviții, și toți cei ce venisă din robie în Ierusalim, și au pus pre leviți, carii era de doaozeci de ani și mai mari, ca să fie ispravnici preste cei ce făcea lucrurile în Casa Domnului.

9. Și au stătut Iisus și fiii lui și frații lui, Cadmiil și fiii lui, fiii lui Iuda, toți împreună, ca să fie ispravnici preste cei ce făcea lucrurile în Casa lui Dumnezeu, fiii lui Inadad, fiii lor și frații lor, leviți.

10. Și când au pus temeiu, ca să zidească Casa Domnului, au stătut preoții împodobiti cu trâmbițe, și leviții, fiii lui Asaf, cu chimvăli a lauda pre Domnul după mânilor lui David, împăratul lui Israil.

11. Și au răspuns cu laudă și cu mărturisire Domnului că-i bun, că în veac e mila Lui preste Israil, și tot norodul striga cu glas mare, laudând pre Domnul pentru întemeierea Casii Domnului.

12. Și mulți din preoți și din leviți și din căpeteniile familiilor, cei bătrâni, carii știia casa cea dintâiu întru temeiuul său, și această casă înaintea ochilor săi, plângea cu glas mare, și gloata cu chiuit și cu veselie înălța cântarea.

13. Așa cât norodul nu putea cunoaște glasul cel ce însemna veselie de glasul plânsorii norodului, că striga norodul cu glas mare, și glasul să auzea de departe.

CAP 4

Împrotivnicii israilteanilor, carii era trimiși de Asaradan să lăcuiască în cetățile Samariei, împiiadecă înnoirea besearicii și a cetății, pentru că nu să îngăduie a zidi împreună, și dobândesc a să opri până în al doilea an a lui Darie.

1. i au auzit cei ce năcăjea pre Iuda și pre Veniamin că fiii robiei zidesc Casa Domnului Dumnezeului lui Israil.

2. Și au venit la Zorovavel și la căpeteniile familiilor și le-au zis lor: „Să zidim împreună cu voi, căci ca și voi căutăm pre Dumnezeul vostru și jertvim Lui, din zilele lui Asaradan, împăratului lui Asur, carele ne-au adus pre noi aici”.

3. Și au zis cătră ei Zorovavel și Iisus și ceialați mai-mari a familiilor lui Israil: „Nu easte noao și voao a zidi casa Dumnezeului nostru, că noi sânguri împreună vom zidi Domnului Dumnezeului nostru, precum ne-au poruncit Chir, împăratul persilor”.

4. Iară norodul pământului acestuia slăbănogea mânilor ludei și-i opăcea a zidi.

5. Și da mită ca să strice sfatul lor în toate zilele lui Chir, împăratului persilor, până la împărăția lui Darie, împăratului persilor.

6. Iară întru împărăția lui Asuir, la începutul împărăției lui, au scris carte împotriva celor ce lăcuiesc în Iudeea și în Ierusalim.

7. Și în zilele lui Artasasta, au scris în pace Mitridat, Teveil, și ceilalți dimpreună cu ei robi, la Artasasta, împăratul persilor; scris-au și cel mai mare preste bir carte sirienească și tălmăcită.

8. Reum Valtaam și Sampsa, logofătul, scris-au o carte asupra Ierusalimului lui Artasasta, împăratului:

9. „Aceasta au socotit Reum Valtaam și Sampsa, logofătul, și cei dimpreună cu noi robi, dinei, afarsatahei, tarfalei, afarsei, arhiei, vaviloniei, susanahei, daniei, elamitei.

10. Și ceilalți din neamurile care le-au mutat Asenafar cel mare și cinstit și i-au pus să lăcuiesc în cetățile Samoronului, și rămășița cea dincolo de râu.

11. Acestea e cuprinderea cărții, care o au trimis la el: „La Artasasta, împăratul, slugile tale, oamenii cei dincolo de râu.

12. În știre să fie împăratului că jidovii, carii s-au suit de la tine, la noi au venit, în Ierusalim, cetatea cea vicleană și rea, carea o zidesc, și zidurile ei le-au întemeiat, și temeliile ei le-au înălțat.

13. Acum, să știe împăratul că, de să va zidi iarăși cetatea aceea și zidurile ei să vor întări, biruri nu vor fi ție, nici vor da, și aceasta împăraților face rău.

14. Și acum, precum sarea besearicii am măcinat (a), și rușinea împăratului a o vedea noao nu ne easte slobod, pentru aceea am trimis și am făcut știre împăratului,

15. Ca să cauți în cartea pomenirii părinților tăi, și vei afla și vei cunoaște că cetatea aceea e cetate vicleană, și, făcând rău împăraților și țărilor, și fugiri de robi s-au făcut în mijlocul ei din zilele veacului, pentru aceea cetatea aceasta s-au pustiit.

16. Facem, dară, noi știre împăratului că, de să va zidi cetatea aceea și zidurile ei să vor săvârși, nu va fi ție pace”.

17. Și au trimis împăratul la Reum Veltam și la Sampsa, logofătul, și la cei dimpreună cu el robii, carii lăcuia în Samariia, și la cei dincolo de râu, pace și zice:

18. „Birariul, care l-ați trimis la noi, s-au chemat înaintea mea.

19. Și am poruncit și au căutat și au aflat că tot aceea din zilele veacului s-au rădicat asupra împăraților și au viclenit, și pribegiri s-au făcut într-însa.

20. Și împărați tari au fost în Ierusalim, carii au stăpânit tot ținutul cel din-

14. (a) Besearica am stricat sau în curtea împăratului am crescut.

colo de râu, și biruri pline, și partea lui să da lor.

21. Și acum, porunciți și opriți pre oamenii aceia, ca să nu să mai zidească cetatea aceea până ce de la mine va fi poruncă.

22. Luați aminte să nu fiți leaneși întru aceasta, ca nu cumva să se înmulțască nebăgarea de samă spre paguba împăraților”.

23. Atunci, birariul împăratului Artasasta au încetat înaintea lui Reum Valtam și a lui Sampsa, logofătului, și a celor dimpreună cu ei robi, și îndată au mers la Ierusalim și la Iuda și i-au oprit pre ei cu cai și cu puteare.

24. Atunci, au încetat lucrul Casii lui Dumnezeu, cel din Ierusalim, și au fost încetat până la al doilea an a împărăției lui Darie, împăratului persilor.

CAP 5

Din îndemnul prorocilor, a lui Agheu și a lui Zaharia, iară să înceape zidirea besearicii, în zădar silindu-să a o opri căpeteniile, carii era rânduiți de împăratul asirilor preste râu, în Samariia.

1. i au prorocit Agheu, prorocul, și Zaharia a lui Ada, prorocind jidovilor celor din Iuda și din Ierusalim, cu numele Dumnezeului lui Israil.

2. Atunci s-au sculat Zorovavel, a lui Salatiil, și Iisus, fiul lui Iosedec, și au început a zidi Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și împreună cu dânșii era prorocii lui Dumnezeu, ajutându-le lor.

3. Într-acea vreme, venit-au asupra lor Tantanai, domnul cel dincolo de râu, și Satarvuzanai, și cei împreună cu dânșii robi, și acestea au zis lor: „Cine v-au dat voao sfat să zidiți casa aceasta și să faceți cheltuiala aceasta?”

4. Atunci, aceștia au zis lor: „Care sânt numele oamenilor celor ce zidesc cetatea aceasta?”

5. Și ochii lui Dumnezeu au fost preste robii Iudei și nu i-au oprit pre ei până ce au făcut știre lui Darie, împăratului, și atunci au trimis birariului pentru aceasta.

6. Tâlcuirea cărții, carea o au trimis Tantanai, domnul cel dincolo de râu, și Samtarvuzanai, și cei împreună cu ei robi, afarsahii cei dincolo de râu, lui Darie, împăratului.

7. Cuvintele, care i-au trimis lui, și într-însa acestea au scris: „Lui Darie, împăratului, pacea toată!

8. Știre să fie împăratului că am mers în țara jidovească, la Casa Dumnezeului celui Mare, și aceea să zidește cu pietri alease, și leamne să pun în păreți, și lucru acela arătat să face și sporește în mânilor lor.

9. Atunci am întrebat pre bătrânii aceia și așa am zis lor: «Cine v-au dat sfat să zidiți casa aceasta și să faceți cheltuiala aceasta?»

10. Și numele lor le-am întrebat pre dânșii ca să te înștiințăm pre tine, ca să scriem

ție numele oamenilor mai-marilor lor.

11. Și cuvânt ca acesta au răspuns noao zicând: «Noi sântem robii Dumnezeului ceriului și a pământului și zidim casa, carea era zidită mai înainte de aceasta cu mulți ani, și un împărat a lui Israil mare o au fost zidit și o au fost isprăvit.

12. Iară de când au mâniaat părinții noștri pre Dumnezeu ceriului și i-au dat pre ei în mâinile lui Navohodonosor, împăratului Vavilonului, haldeului, și casa aceasta o au stricat și norodul l-au mutat în Vavilon.

13. Ci în anul cel dintâiu a lui Chir, împăratului vaviloneanilor, Chir, împăratul, au pus gând să zidească Casa lui Dumnezeu aceasta.

14. Și vasele Casii lui Dumnezeu ceale de aur și de argint, care le-au adus Navohodonosor din casa cea de la Ierusalim și le-au băgat în besearica împăratului, le-au scos împăratul Chir din besearica împăratului și le-au dat lui Savanasar, păzitorului vistieriii, carele era preste vistierie.

15. Și i-au zis lui: 'Ia toate vasăle și mergi de le pune în casa cea din Ierusalim în locul său'. (a)

16. Atunci Savanasar acela au venit și au pus temeliiile Casii lui Dumnezeu în Ierusalim, și de atunci până acum să zidească și nu s-au săvârșit.

17. Și acum, de easte bine înaintea împăratului și să se cearce în casa cămării împăratului Vavilonului, ca să știe că de la împăratul Chir au fost poruncă a zidi Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și după ce va ști împăratul despre aceasta, trimiță la noi»".

CAP 6

Darie, aflând în vistieria împărăției Vavilonului porunca lui Chir despre zidirea besearicii, poruncește a să plini, dând și cheltuiale, și săvârșindu-să besearica în al șasălea an a lui Darie, cu mare veselie și cu multe jertve să sfințească și să prăznuiască Pasha în 7 zile.

1. tunci, Darie, împăratul, au poruncit și au căutat în lăzile scrisorilor, unde era vistieriiile în Vavilon.

2. Și s-au aflat în cetatea Amata, care easte căpeteniia ținutului Midiei, o scrisoare întru care era scris: „Aducerea-aminte:

3. În anul dintâiu a lui Chir, împăratului, Chir, împăratul, au poruncit pentru Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim ca să se zidească, și loc unde să jertvească jertvele, și au pus să fie înălțimea ei de șesezeci de coți, și lărgimea de șesezeci de coți.

4. Și case de pietri tari, trei, și o casă de lemn, și cheltuiala din casa împăratului să va da.

5. Și vasăle Casii lui Dumnezeu, ceale de argint și ceale de aur, care le-au luat Navohodonosor din casa cea din Ierusalim și le-au adus în Vavilon, să se dea și să se

15. (a) În cea veache și cea letinească easte: Și Casa lui Dumnezeu să să zidească în locul său.

ducă în besearica cea din Ierusalim, la locul unde s-au pus în Casa lui Dumnezeu.

6. Acum, dară, voi, domnii cei dincolo de râu, Sartarvuzanai, și cei împreună cu dânșii robi, afarsahei, cei dincolo de râu, depărtați-vă de acolo.

7. Și lăsați să se facă lucrul Casii lui Dumnezeu, și mai-marii jidovilor și bătrânii jidovilor Casa aceea a lui Dumnezeu să o zidească în locul său.

8. Și de la mine poruncă s-au dat ca nu cumva să faceți ceva cu bătrânii jidovilor, ca să zidească Casa aceea a lui Dumnezeu, și din avearea împăratului, din birurile ceale dincolo de râu, cu deadinsul cheltuiala să fie, să se dea oamenilor acelora, ca să nu înceteaze.

9. Și orice lipsă, și fii de boi și berbeci și miei la arderi de tot Domnului ceriului, grâu, sare, vin, untdelemn, după cuvântul preoților celor din Ierusalim, să se dea lor în toate zilele, orice vor ceare.

10. Pentru ca să aducă mirosuri bune Dumnezeului ceriului și să se roage pentru viața împăratului și a fiilor lui.

11. Și de la mine s-au dat poruncă ca tot omul, carele va schimba cuvântul acesta, să va lua lemn din casa lui și, rădicându-le, să va înfige într-însul, și casa lui va fi de jaf.

12. Și Dumnezeu, a Căruia nume lăcuiască acolo, să surpe pre tot împăratul și norodul carele va tinde mâna sa să schimbe sau să piardă Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim, eu, Darie, poruncesc. Degrab să fie!"

13. Atunci Tamtanai, domnul cel dincolo de râu, și Satarvuzanai, și cei dimpreună cu ei robi, ceale ce le-au trimis la ei împăratul Darie foarte cu grabă le-au plinit.

14. Și bătrânii jidovilor zidea, și leviții, după prorocia lui Agheu, prorocului, și a lui Zaharie, fiiul lui Ada, de nou zidea și sporea, și au săvârșit zidirea din porunca Dumnezeului lui Israil, și din porunca lui Chir și a lui Darie și a lui Artasasta, împăraților persilor.

15. Și au săvârșit casa aceasta până în zioa a treia a lunii Adar, când era a șeasa an a împărăției lui Darie, împăratului.

16. Și au făcut fiii lui Israil, preoții și leviții, și ceialalți din fiii mutării sfințirea Casii lui Dumnezeu cu bucurie.

17. Și au adus la sfințirea Casii lui Dumnezeu viței o sută, berbeci doao sute, miei patru sute, iezi de capre pentru păcatul a tot Israilul doisprăzeace, după numărul neamurilor lui Israil.

18. Și au pus pre preoți întru împărțeațele lor, și pre leviți întru rânduialele lor spre slujba Casii lui Dumnezeu în Ierusalim,* după cum

*Nume.

3, 6

19. Și au făcut fiii mutării Paștile, în a patrasprăzeacea zi a lunii dintâiu.

8, 9

20. Că s-au curățit preoții și leviții, până la unul toți curați era, și au junghiat paștile pentru toți fiii mutării, și frații săi, preoților, și pentru sine.

21. Și au mâncat fiii lui Israil paștile, cei ce s-au întors din robie și tot cel ce s-au osebit de necurăția neamurilor pământului, și s-au lipit de ei, ca să caute pre Domnul Dumnezeu lui Israil.

22. Și au făcut sărbătoarea azimelor șapte zile cu veselie, că i-au veselit pre ei Domnul, și i-au întors inima împăratului lui Asur spre dânșii, ca să întărească mâinile lor la lucrurile Casii Dumnezeului lui Israil.

CAP 7

Esdra, fiind iscusit și învățat în Leagea lui Moisi, cu mari daruri s-au suit în Ierusalim din porunca împăratului să învețe pre norod leagea lui Dumnezeu și să-l îndrepteaze; să însămnează porunca împăratului.

1. i după cuvintele acestea întru împărăția lui Artasasta, împăratul persilor, s-au suit Esdra, fiul lui Sareu, al fiului lui Azaria, al fiului lui Helchia.

2. Al fiului lui Selum, a fiului lui Sadoc, al fiului lui Ahitov.

3. Al fiului lui Samaria, al fiului lui Esria, al fiului lui Mareot.

4. Al fiului lui Zaraia, al fiului lui Ozie, al fiului lui Vachi.

5. Al fiului lui Avisus, al fiului lui Finees, al fiului lui Eleazar, al fiului lui Aaron, preotului celui dintâiu.

6. Esdra acesta s-au suit din Vavilon, și era el cărturariu iscusit în Leagea lui Moisi, care o au dat Domnul Dumnezeu lui Israil, și i-au dat lui împăratul, că mâna Domnului Dumnezeului lui era cu dânsul întru toate ceale ce au cerut de la dânsul.

7. Și s-au suit din fiii lui Israil și din preoți și din leviți și cântăreți și portari, și natinimii în Ierusalim, în anul a șaptea al împăratului Artasasta.

8. Și au venit în Ierusalim în luna a cincea, acesta e al șaptelea an al împăratului.

9. Că în zioa dintâiu a luni dintâiu, el au făcut de au început a să sui din Vavilon, iară în zioa dintâiu a luni a cincea, au sosit în Ierusalim, că mâna Dumnezeului lui cea bună era cu dânsul.

10. Că Esdra au pus în inima sa a căuta leagea, și a o face și a o învăța în Israil, poruncile și judecățile.

11. Și acesta este înțelesul poruncii, carea o au dat Artasasta lui Esdra, preotului, scriitorului Cărții cuvintelor poruncite de la Domnul și rânduialelor Lui întru Israil:

12. „Artasasta, împăratul împăraților lui Esdra, preotului, știutorului legii Domnului Dumnezeului ceriului – sfârșitu-s-au cuvântul și răspunsul.

13. Eu am pus gând ca tot cel ce de bu-

năvoie va vrea întru împărăția mea din norodul lui Israil și din preoți și din leviți, să meargă în Ierusalim, cu tine să meargă.

14. De la fața împăratului și a celor șapte sfeatnici a lui te trimiț, ca să vezi în Iudeea și în Ierusalim de leagea Dumnezeului lor, carea este în mâna ta,

15. Și să ducă la Casa Domnului argintul și aurul, carele împăratul și sfeatnicii lui bine au voit a da Dumnezeului lui Israil, Celui ce în Ierusalim lăcuiaște.

16. Și tot argintul și aurul, carele vei afla în toată țara Vavilonului, cu darurile ceale de bunăvoie ale norodului și ale preoților, care de bunăvoie le dau la Casa lui Dumnezeu cea din Ierusalim.

17. Și pre tot cel ce va merge, pre acesta gata îl pune în cartea aceasta, viței, berbeci, miei, și jertvele lor și turnările lor, și le vei aduce acestea pre jertvenicul casii ceii din Ierusalim a Dumnezeului vostru.

18. Și ce să va părea bine ție și fraților tăi cu celalalt argint și aur să faci, cum place Dumnezeului vostru faceți.

19. Și vasele ceale date ție spre slujba Casii lui Dumnezeu dă-le înaintea lui Dumnezeu în Ierusalim.

20. Și ce va mai fi de lipsă la Casa Dumnezeului tău, care vei socoti tu să dai, vei da din casa vistieriei împăratului și de la mine.

21. Eu, Artasasta, împăratul, poruncesc la toate vistieriile, ceale dincolo de râu, ca tot ce va ceare de la voi Esdra, preotul, și știutorul legii Dumnezeului ceriului îndată să fie.

22. Până la o sută de talanți de argint, și până la o sută de cară de grâu, și până la o sută de vaturi de vin, și până la o sută de vaturi de untdelemn, iară sare fără de măsură.

23. Tot ce este din porunca Dumnezeului ceriului să se facă, luați aminte, ca nu cumva neștine să se apuce de Casa Dumnezeului ceriului, ca să nu să mânia asupra împăratului și a fiilor lui.

24. Și voao vă facem știre ca pre toți preoții și leviții și pre cântăreții și portarii și netinimii și slujitorii Casii aceștia a lui Dumnezeu bir să nu puneți, să nu fie slobod a-i robi pre ei.

25. Și tu, Esdra, după înțelepciunea lui Dumnezeu cea din mâna ta, pune logofeți și judecători, ca să judece pre tot norodul cel dincolo de râu, pre toți cei ce știu leagea Dumnezeului tău, și pre cel ce nu va ști să-l învățați.

26. Și tot carele nu va face leagea lui Dumnezeu și leagea împăratului, îndată să judecați pre acela, ori la moarte, ori la pedeapsă, ori la globire de averi, ori la legături.

27. Bine e cuvântat Domnul Dumnezeuul părinților noștri, Cel ce au dat în inima împăratului așea, a mări Casa Domnului cea din Ierusalim.

28. Și mie mi-au dat har, ca să aflu

milă în ochii împăratului și a sfeatnicilor lui, și a tuturor boiarilor împăratului celor tari, și eu m-am întărit, precum au fost preste mine mâna cea bună a lui Dumnezeu, și am adunat din Israil mai-mari, carii să se suie cu mine.

CAP 8

Să numără cei ce s-au suit cu Esdra din Vavilon. Carii, vestind post, să roagă lui Dumnezeu pentru îndreptarea drumului, și fără de primejdie ajungând în Ierusalim, vasăle care le adusease cu sine cu jertve le duc în besearică.

1. i aceștia sânt mai-marii familiilor lor, povățuitori, carii s-au suit cu mine întru împărăția lui Artasasta, împăratului Vavilonului.

2. Din fiii lui Finees, Gherson, din fiii lui Itamar, Daniil, din fiii lui David, Atus.

3. Din fiii lui Sahania, și din fiii lui Foros, Zaharia, și cu dânsul ceată o sută și cincizeci de bărbați.

4. Din fiii lui Faat Moav, Eliana, fiii lui Saraia, și cu dânsul doao sute de bărbați.

5. Și din fiii lui Zatois, Zehenia, fiii lui Aziil, și cu dânsul trei sute de bărbați.

6. Și fiii lui Adin, Ovi, fiul lui Ionatan, și cu dânsul cincizeci de bărbați.

7. Și din fiii lui Ilam, Isaiia, fiul lui Atelia, și cu dânsul șaptezece de bărbați.

8. Și din fiii lui Safatia, Zavadias, fiul lui Mihail, și cu dânsul optzeci de bărbați.

9. Și din fiii lui Ioav, Avdia, fiul lui Ieile, și cu dânsul doao sute și optsprăzece de bărbați.

10. Și din fiii lui Voanii, Selimut, fiul lui Iosefia, și cu dânsul o sută și șesăzeci de bărbați.

11. Și din fiii lui Vavi, Zaharia, fiul lui Vavi, cu dânsul doaozeci și opt de bărbați.

12. Și din fiii lui Asgad, Ioanan, fiul lui Acatan, și cu dânsul o sută și zece de bărbați.

13. Și din fiii lui Adonicam, cei de pre urmă, și acestea sânt numele lor, Elifalat, Ieile și Samaia, și cu dânsii șesăzeci de bărbați.

14. Și din fiii lui Vague, Utan și Zavud, și cu dânsul șaptezece de bărbați.

15. Și i-am adunat pre ei la râul, carele curgea cătră Evi, și am tăbărât acolo trei zile, și am cercat în norod și în preoți, și din fiii lui Levi nu am aflat acolo.

16. Și am trimis lui Eleazar, lui Ariil, lui Semeia și lui Alonam și lui Iariv și lui Elnatam și lui Natan și lui Zaharia și lui Mesolam, boiarul, și lui Ioarim și lui Elnatan învățați.

17. Și i-am trimis pre ei la căpetenii cu argintul locului și am pus în gura lor cuvinte, care să le grăiască cătră Adai și cătră frații lui, atinimilor, cu argintul

locului, ca să ne aducă noao cântăreți în Casa Dumnezeului nostru.

18. Și ne-au adus noao, că mâna Dumnezeului nostru bună era cu noi, bărbat învățat din fiii lui Mooli, a fiului lui Levi, a fiului lui Israil, și întâiu au venit fiii lui și frații lui, optsprăzece.

19. Și pre Asevil și Isaia, din fiii lui Merari, frații lui și fiii lui, doaozeci.

20. Și din fiii natinimilor, pre carii i-au dat David și boiarii spre slujba leviților, natinimii, doao sute și doaozeci, toți s-au adunat anume.

21. Și am vestit acolo post la râul Aue, ca să ne smerim înaintea Dumnezeului nostru, să cearem de la Dânsul cale direaptă noao și pruncilor noștri, și la toată agonisita noastră.

22. Că mi-au fost rușine a ceare de la împăratul puteare și călăreți, să ne mântuiască de vrăjmași pre cale, că am grăit împăratului, zicând: «Mâna Dumnezeului nostru easte spre bine cu toți cei ce-L caută pre El, și putearea Lui și mânia e asupra tuturor celor ce-L părăsesc pre El!»

23. Și am postit și am cerut de la Dumnezeul nostru aceasta, și ne-au ascultat pre noi.

24. Și am osebit din căpeteniile preoților doisprăzece, lui Saraia, lui Asavia, și cu ei, din frații lor, zece.

25. Și am pus lor argintul și aurul și vasele pârgă Casii Dumnezeului nostru, care le-au dăruit împăratul și sfeatnicii lui și boiarii lui și tot Israilul, care să află.

26. Și am pus în mâna lor șese sute și cincizeci de talanți de argint, și vase de argint, o sută, și talanți de aur, o sută.

27. Și crateri de aur doaozeci de o mie de drahme, și vasă de aramă bună sclipind în multe fealiuri, frumoasă ca aurul.

28. Și am zis cătră ei: «Voi sfinți Domnului Dumnezeu și vasăle sfinte și argintul, aurul, darul cel de bunăvoie Domnului Dumnezeului părinților noștri.

29. Priveghiați și le păziți, până ce le veți pune înaintea mai-marilor preoților și leviților, și a căpeteniilor familiilor lui Israil în Ierusalim, în corturile Casii Domnului!»

30. Și au luat preoții și leviții măsura argintului și a aurului și a vaselor, să le ducă în Ierusalim, la Casa Dumnezeului nostru.

31. Și am purces de la râul lui Aue, în doaosprăzece zile a lunii dintâiu, ca să venim în Ierusalim, și mâna Dumnezeului nostru au fost cu noi, și ne-au mântuit de mâna vrășmașului și a împotivnicului pre cale.

32. Și am sosit în Ierusalim și am șezut acolo trei zile.

33. Și au fost în zioa a patra, am pus argintul și aurul și vasăle în Casa Dumnezeului nostru, în mâna lui Marimot, fiului

lui Uria, preotului, și lui Eleazar, fiului lui Finees, cu carii era Iozavad, fiul lui Iisus, și Noadia, fiul lui Vanaia, leviții.

34. În număr și în măsură toate și s-au scris toată măsura.

35. În vremea aceea, cei ce au venit din robie, fiii mutării, au adus arderi de tot Dumnezeului lui Israil, viței doisprăzece pentru tot Israilul, berbeci noaozeci și șeșase, miei șeptezeci și șeșase, iezi pentru păcat doisprăzece, toate arderi de tot Domnului.

36. Și au dat poruncile împăratului ispravnicilor împăratului și domnilor celor dincolo de râu și au mărit pre norod și Casa lui Dumnezeu.

CAP 9

Auzind Esdra că jidovii s-au amestecat cu noroadele pământului, își rumpe veșmintele și, mărturisind păcatul norodului, plânge înaintea Domnului.

1. i după ce s-au săvârșit acestea, au venit la mine căpeteniile, zicând: «Nu s-au osebit norodul lui Israil și preoții și leviții de noroadele pământurilor și de necurățiile lor, a hananeilor, a eteilor, a ferezeilor, a ievuzeilor, a amoniteanilor, a moaviteanilor, a moserinilor și a amoreilor.

2. Că au luat din featele lor șieși și feciorilor săi, și au amestecat sămânța cea sfântă cu noroadele pământului, și mâna boiarilor și a căpeteniilor mai întâiu au fost întru fărădelegea aceasta».

3. Și după ce am auzit cuvântul acesta, mi-am rupt hainele mele și vășmântul, și mi-am rupt din perii capului meu și din barba mea, și am șezut măhnit.

4. Și s-au adunat la mine tot cel ce să temea de cuvântul Dumnezeului lui Israil pentru fărădelegile robiei (a), și eu am șezut măhnit până la jertva cea de seara.

5. Și la jertva cea de seara m-am sculat din smereniia mea și, după ce am rupt hainele mele și veșmântul, am plecat genunchele mele și am tins mâinile mele cătră Domnul Dumnezeu meu, și am zis:

6. «Doamne Dumnezeu meu, rușine-mi este și nu îndrăznesc, Dumnezeu meu, a rădica fața mea cătră Tine, că fărădelegile noastre s-au înmulțit mai mult decât perii capului nostru, și păcatele noastre s-au mărit până la ceriu.

7. Din zilele părinților noștri sântem în păcat mare până în zioa aceasta, și pentru fărădelegile noastre ne-am dat noi și împărații noștri și fiii noștri în mâna împăraților neamurilor în sabie și în robie și în pradă și întru rușinea feații noastre, precum

4. (a) Adecă, celor ce vinea din robie.

sântem în zioa de astăzi.

8. Și acum puținel S-au milostivit spre noi Dumnezeul nostru, ca să ni să lasă noao mântuire și să ni să dea noao întemeiere în locul sfințeniei Lui, ca să lumineze ochii noștri și să ne dea noao puțină răsufare în robiiia noastră.

9. Că robi sântem și în robiiia noastră nu ne-au părăsit pre noi Domnul Dumnezeu nostru și au plecat spre noi milă înaintea împăraților persilor, ca să ne dea noao răsufare, ca să înălțăm Casa Dumnezeului nostru și să rădicăm pustiirile ei, și să ne facem noao îngrădire în Iuda și în Ierusalim.

10. Și acum ce vom zice, Dumnezeu nostru, după aceasta, că am părăsit poruncile Tale,

11. Care ne-ai dat noao prin mâna robilor Tăi, prorocilor, zicând: 'Pământul, întru carele intrați să-l moșteniți, pământ necurat easte, din necurăția noroadelor neamurilor țărilor acestora, pentru spurcăciunile lor, cu care l-au umplut pre el din gură până în gură cu necurățiile sale.

12.* Și acum, featele voastre nu le dați fiilor lor și din featele lor nu luați fiilor voștri, și nu căutați pace lor și binele lor până în veac, ca să vă întăriți și să mâncați bunătățile pământului, și să-l dați moștenire fiilor voștri până în veac!'

*2 Leag.
7, 3

13. Și, după toate câte au venit asupra noastră, pentru faptele noastre ceale reale și pentru păcatul nostru cel mare, că nu easte ca Dumnezeu nostru, că au ușurat fărădelegile noastre și ne-au dat noao mântuire.

14. Că ne-am întors a strica poruncile și a ne încuscri cu noroadele pământurilor acestora, să nu Te mânii pre noi până în sfârșit, ca să nu fie rămășiță și mântuit.

15. Doamne Dumnezeu lui Israil, drept ești Tu, că am rămas mântuiți, precum în zioa aceasta, iată, noi sântem înaintea Ta în păcatele noastre, că nu putem sta înaintea Ta pentru aceasta»".

CAP 10

Esdra, adunând pre toți fiii mutării, le poruncește să lepede muierile ceale de alt neam, carii răspunzind că vor face, să numără cei rânduiți spre acest lucru; și cei ce făcuseră acest fealiu de căsătorii.

1. i după ce s-au rugat Esdra și s-au mărturisit plângând, și rugându-să înaintea Casii lui Dumnezeu, s-au adunat la el din Israil adunare multă foarte, bărbați și muieri și prunci, că au plâns norodul și s-au înălțat plângerea.

2. Și au răspuns Sehenia, fiul lui Ieail, din fiii lui Ilam, și au zis lui Esdra: „Noi am păcătuit Dumnezeului nostru luând muieri de alt neam din noroadele pământului, și acum easte nădejde lui Israil pentru aceasta.

3. Deci, acum să facem legătură cu Dum-

nezeul nostru, lăpădând toate muierile și precei născuți din eale, precum vrei, scoală-te, și-i înfricoșază pre ei cu poruncile Dumnezeului nostru, și cum easte leagea, să se facă.

4. Scoală-te, că întru tine stă cuvântul, și noi cu tine vom fi, întărește-te și fă!”

5. Și s-au sculat și au jurat pre căpetenii, pre preoți și pre leviți, și pre tot Israilul, ca să facă după cuvântul acesta, și au jurat.

6. Și s-au sculat Esdra dinaintea feații Casii lui Dumnezeu, și s-au dus în vistieriile lui Ioanan, fiul lui Elisuv, și s-au dus acolo, pâine nu au mâncat și apă nu au beut, că plângea pentru păcatul strămutării (a).

7. Și s-au vestit glas în Iuda și în Ierusalim, și la toți fiii robiei, ca să se adune în Ierusalim.

8. Tot carele nu va veni până a treia zi, precum easte sfatul căpeteniilor și al bătrânilor, anatema va fi toată avearea lui, și el să va lăpăda din adunarea străinării.

9. Și s-au adunat toți bărbații lui Iuda și a lui Veniamin la Ierusalim întru ceale trei zile, aceasta e luna a noao, în doaozeci ale lunii, au șezut tot norodul în ulița Casii lui Dumnezeu de gâlceava lor pentru cuvântul acela, și de iarnă.

10. Și s-au sculat Esdra, preotul, și au zis cătră ei: „Voi n-ați băgat samă și ați ținut muieri de alt neam, ca să adaogeți preste păcatul lui Israil.

11. Și acum dați laudă Domnului Dumnezeului părinților noștri și faceți ce e plăcut înaintea Lui, și vă osăbiți de noroadele pământului și de muierile ceale de alt neam”.

12. Și au răspuns toată adunarea și au zis cu glas mare: „Mare easte cuvântul acesta preste noi, ca să facem (b).

13. Ci norodul e mult, și vreamea easte de iarnă, și nu easte cu puțință a sta afară, și lucrul nu easte de o zi sau de doao, că foarte mulți am păcătuit în lucrul acesta.

14. Ci să stea căpeteniile noastre a toată adunarea aceasta, și toți cei ce sânt în cetățile noastre, carii au luat muieri de alt neam, să vie la vremi cu soroc, și cu dânșii bătrânii fieștecării cetăți și judecătorii, ca să întoarcă urgia mâniei Dumnezeului nostru de la noi cea pentru lucrul acesta”.

15. Deci numai Ionatan, fiul lui Asail, și Iazia, fiul lui Tecoe, au stătut la lucrul acesta, și Mesolam și Savatai, levitul, le-au ajutat lor.

16. Și au făcut așa fiii robiei, și s-au osăbit Esdra, preotul, și bărbații, căpeteniile familiilor căsilor părinților săi, și toți anume, și au șezut în zioa dintâiu a lunii a zeacea, ca să cearce lucrul.

6. (a) Celor ce venisă din robie. 12. (b) Iară în cea grecească de la Complut, așa să ceteaște: După cu-

17. Și au sfârșit cu toți bărbații, carii și-au fost luat muieri de alt neam, până în zioa dintâiu a lunii dintâiu.

18. Și s-au aflat din fiii preoților, carii au luat muieri de alt neam, din fiii lui Iisus, feciorul lui Iosedec, și frații lui Maasia, și Eliezer și Iariv și Gadalia.

19. Și au dat mâna sa câți vor lăpăda muierile sale, și pentru păcat un berbeace din oi vor aduce, pentru păcatul său.

20. Și din fiii lui Emir, Anani și Zavdia.

21. Și din fiii lui Iram, Masail și Elia și Samaia și Ieail și Ozia.

22. Și din fiii lui Fasur, Elionai, Maasia și Ismail și Natanail și Iosavad și Ilasa.

23. Și din leviți, Iosavad și Samu și Colia acesta e Colitos, și Feteia și Iuda și Eliezer.

24. Și din cântăreți, Elisav, și din portari, Solmin și Telmin și Odut.

25. Și de la Israil, din fiii lui Foros, Ramia și Azia și Melhia și Meamin și Eleazar și Asavia și Vanea.

26. Și din fiii lui Ilam, Matania și Zaharia și Iail și Avdia și Iarimot și Ilia.

27. Și din fiii lui Zatura, Elionai, Elisuv, Matanai și Armot și Zovad și Oziza.

28. Și din fiii lui Vavei, Ioanan, Anania și Zavu și Tali.

29. Și din fiii lui Vanui, Mosolam, Maluh, Adaia, Iasuv și Saal și Rimot.

30. Și din fiii lui Flat, Moav, Edne și Halil, și Vanea, Maasia, Matania, Veseleil și Vanui și Manasi.

31. Și din fiii lui Isam, Eliezer, Iesia, Melhia, Sameas, Semeon,

32. Veniamin, Meluh, Samaria.

33. Și din fiii lui Asim, Metania, Matata, Zavad, Elifalet, Ierami, Manasi, Semei.

34. Și din fiii lui Vani, Moodia, Amram, Uil,

35. Vanea, Vadea, Helchia,

36. Uuania, Marimot, Eliasid,

37. Matania, Matanai.

38. Și au făcut fiii lui Vanui și fiii lui Semei,

39. Și Selemia și Natan și Adaia,

40. Mahadnavu, Sesei, Sariu,

41. Ezriil și Selemia și Samaria,

42. Și Selum, Amaria, Iosif.

43. Din fiii lui Navu, Iail, Matania, Zavat, Zevena, Iadai și Ioail și Vanea.

44. Toți aceștia au fost luat muieri de alt neam și au născut din eale fii.

vintele Tale, care ne-ai zis, așa vom face.

CARTEA LUI NEEMIIA

(CARE ȘI A ESDRII A DOAO SĂ ZICE)

CAP 1

Neemia, păharnicul lui Artasasta, auzind năcazul jidovilor, carii rămăsease din robie, plânge și în multe zile să postează, mărturisind păcatele norodului și cerând de la Dumnezeu milă.

1. uvintele lui Neemia, fiului lui Helchia. „Și au fost în luna lui Haselev, în anul a doaozecilea, și eu eram în Susan avira.

2. Și au venit Anani, unul dintru frații miei, el și niște bărbați din Iuda, și i-am întrebat pre ei de cei mântuiți, carii rămăsease din robie, și din Ierusalim.

3. Și au zis cătră mine: «Cei rămași, carii au scăpat din robie, acolo, în țara aceea, în răutate mare și ocară, și zidurile Ierusalimului s-au răsipit și porțile lui s-au ars cu foc».

4. Și au fost după ce am auzit eu cuvintele aceastea, am șezut și am plâns, și am jelit zile, și am postit, și m-am rugat înaintea Dumnezeului ceriului și am zis:

*Danii. 5. *«Doamne Dumnezeul ceriului, Cel tare și mare și înfricoșat, Cel ce păzești legătura și mila Ta celor ce Te iubesc pre Tine și celor ce păzesc poruncile Tale.

6. Fie urechiia Ta luând aminte și ochii Tăi deșchiși, ca să auzi rugăciunea robului Tău, cu care eu mă rog înaintea Ta astăzi, zioa și noaptea, pentru fiii lui Israil, robii Tăi, și voi mărturisi păcatele fiilor lui Israil, cu care am păcătuit Ție, și eu și casa tătâne-mieu am păcătuit.

7. Cu dezlegare ne-am dezlegat de cătră Tine, și n-am păzit poruncile și îndreptările și judecățile, care le-ai poruncit lui Moisi, robului Tău.

8. Adu-Ți aminte de cuvântul, carele ai poruncit lui Moisi, robului Tău, zicând: ‘De vă veți împărechea, Eu voiu împrăștiia pre voi în noroadă.

9. Și de vă veți întoarce la Mine, și veți păzi poruncile Meale și le veți face pre eale, și de va fi împrăștiarea voastră de la marginea ceriului, de acolo voiu aduna pre ei și voiu băga pre ei în locul în carele am ales ca să lăcuiască numele Mieu acolo’.

10. Și aceastea sânt slugile Tale și norodul Tău, pre carii i-ai mântuit cu putearea Ta cea mare și cu mâna Ta cea tare.

11. Fie, dară, Doamne, urechile Tale luând aminte spre rugăciunea robului Tău și spre rugăciunea slugilor Tale, celor ce voiesc a să teame de numele Tău, și îndreptează pre robul Tău astăzi și-i dă să dobândească mila înaintea bărbatului acestuia!» Și eu eram păharnic împăratului.

2. (a) Tristă.

CAP 2

Neemia, dobândind scrisoare de la împăratul, vine în Ierusalim și spre înnoirea zidurilor îndeamnă și să silească, în deșert îndărădnicindu-să împrotivnicii.

1. i au fost în luna lui Nisan, în anul al doaozecilea a lui Artasasta, împăratului, și era vinul înaintea mea, și am luat vinul și l-am dat împăratului, și nu era altul înaintea lui.

2. Și mi-au zis mie împăratul: «Pentru ce e fața ta rea (a) și nu ești mai cu fire? Și nu easte aceasta, fără numai răutatea inimii». Și m-am temut mult foarte.

3. Și am zis împăratului: «Împăratul în veac să trăiască, cum să nu fie tristă fața mea, că cetatea, casa mormânturilor părinților miei, s-au pustiit, și porțile ei s-au ars cu foc?»

4. Și au zis mie împăratul: «Pentru cine tu aceasta cerci?» Și m-am rugat cătră Domnul Dumnezeul ceriului.

5. Și am zis împăratului: «De easte bine înaintea împăratului, și de place sluga ta înaintea ta, ca să-l trimiți în Iudea, la cetatea mormânturilor părinților miei, și o voiu zidi pre ea».

6. Și mi-au zis mie împăratul și țitoarea carea ședea lângă el: «Până când va fi călătoria ta și când te vei întoarce?» Și au plăcut înaintea împăratului și m-au trimis, și i-am pus lui soroc.

7. Și am zis împăratului: «De să pare împăratului bine, să-mi dea cărți la domniai cei dincolo de râu, ca să mă treacă, până voiu sosi la Iuda.

8. Și cartea la Asaf, păzitoriul grădinii, care easte a împăratului, să-mi dea leamne, să acoperiu porțile turnului casii, și la zidul cetății, și la casa în carea voiu intra». Și mi-au dat mie împăratul, că mâna lui Dumnezeu cea bună era cu mine.

9. Și am venit la domniai cei dincolo de râu și le-am dat lor cărțile împăratului, și au trimis cu mine împăratul căpitanii de putere și călăreți.

10. Și au auzit Sanavala, a lui Aroni, și Tovia, sluga lui Amoni, și le-au părut rău și s-au întristat, căci au venit om să cearce binele fiilor lui Israil.

11. Și am venit în Ierusalim și am fost acolo trei zile.

12. Și m-am sculat noaptea eu, și puținii oameni cu mine, și n-am spus nici

unui om ce au dat Dumnezeu în inima mea să facă cu Israil, și alt dobitoc n-au fost cu mine, fără numai dobitocul pre carele eu am încălecat.

13. Și am ieșit pre Poarta Vălii cătră gura Izvorului Smochinilor și la Poarta Gunoiului, și socoteam zidul Ierusalimului cel stricat și porțile lui ceale arsă cu foc.

14. Și am trecut la Poarta Fântânii și la scaldătoarea împăratului, și nu era loc dobitocului meu pre unde să mă trecă.

15. Și m-am suit pre zidul păraului noaptea și am socotit zidul, și iară am venit la Poarta Vălii, și m-am întors.

16. Iară păzitorii n-au știut unde am mers și ce fac, și jidovilor și preoților și celor cinstiți și căpeteniilor și celorlalți, carii făcea lucrurile până atunci, n-am spus.

17. Și am zis cătră ei: «Voi vedeți răul acesta, întru care sântem, cum s-au pustiit Ierusalimul și porțile lui s-au dat focului, veniți și să zidim zidul Ierusalimului și să nu mai fim ocară!»

18. Și le-am spus lor mâna lui Dumnezeu cea bună, care easte cu mine, și cuvintele împăratului, care mi-au grăit mie, și am zis să ne sculăm și să zidim, și s-au întărit mâinile lor spre bine.

19. Și au auzit Sanavalat, al lui Aroni, și Tovia, sluga lui Amoni, și Ghisam, a lui Aravi, și ne-au batjocorit, și au venit la noi și au zis: «Ce easte lucrul acesta, care-l faceți? Au asupra împăratului veți voi să vă sculați?»

20. Și le-am răspuns lor cuvânt, și le-am zis: «Dumnezeul ceriului, Acela ne va ajuta noao, și noi, slugile Lui curați, și vom zidi, și voao nu easte parte și dreptate și pomenire în Ierusalim».

CAP 3

Neemia cu alții mulți, carii aici să numără, zidesc zidurile Ierusalimului, turnurile și porțile.

1. i s-au sculat Eliasuv, preotul cel mare, și frații lui, preoții, și zidiră Poarta Oilor și o sfințiră, și pusă porțile ei, și până la turnul o sută o au sfințit, până la Turnul lui Anameil.

2. Și după mâinile lui au zidit oamenii (a), fiii Ierihonului, și după mâinile lui, fiii lui Zachur, al fiiului lui Amari.

3. Iară Poarta Peștilor o au zidit fiii lui Asana, aceștia o au acoperit pre ea, și au așezat porțile ei și zarurile ei și zăvoarele ei.

4. Și după mâinile lor au zidit Ramot, fiiul lui Uria, al fiiului lui Acos, și după mâinile acestora au zidit Mosolam, fiiul

2. (a) Lângă el.

CAP 2 ȘI 3

lui Varahie, al fiiului lui Mazevil, și după mâinile acestora au zidit Sadoc, fiiul lui Vaana.

5. Și după mâinile acestora au zidit teo-coimii, iară mai-marii lor nu și-au supus cerbicea lor la lucrul Domnului său.

6. Și poarta cea veachie o au zidit Ioida, fiiul lui Fasec, și Mesulam, fiiul lui Vasodia, ei o au acoperit, și au pus porțile ei și încuietorile și zăvoarele ei.

7. Și după mâinile lor au zidit Maltia Gavaoniteanul și Evaron Mironotiteanul, oamenii Gavaonului și a Masfei, până la scaonul boiarilor de ceaa parte de râu.

8. Și după mâinile lui au zidit Ezeil, fiiul lui Arahie Zlătariul, și după mâinile lui au zidit Anania, fiiul lui Rochim, și au lăsat Ierusalimul până la zidul cel lat.

9. Și după mâinile lor au zidit Rafaia, fiiul lui Sur, carele era mai-mare preste jumătate de primprejurul Ierusalimului.

10. Și după mâinile lor au zidit Iedaia, fiiul lui Eromaf, și înaintea casii sale și după mâna lui au zidit Atut, fiiul lui Asavania.

11. Și al doilea au zidit Melhia, fiiul lui Iram, și Asuv, fiiul lui Faat Moav, și până la Turnul Tanarimilor.

12. Și după mâna lui au zidit Salum, fiiul lui Alois, carele era mai-mare preste jumătatea dimprejurul Ierusalimului, el și featele lui.

13. Poarta Vălii o au zidit Anun și cei ce lăcuia în Zano, ei o au zidit și au pus porțile ei și lăcatele ei și zăvoarele ei, o mie de coți în zid, până la Poarta Gunoiului.

14. Și Poarta Gunoiului o au zidit Melhia, fiiul lui Rihav, carele era mai-mare preste împrejurul Vavilonului, el și fiii lui, și o au acoperit pre ea, și au pus porțile ei și încuietorile ei și zăvoarele ei.

15. Iară Poarta Izvorului o au zidit Solomon, fiiul lui Holeze, carele era mai-mare preste o poartă a Masfei, acesta o au zidit și o au acoperit, și au pus porțile ei și zăvoarele ei, și zidul Scaldătoarei Pieilor, tunderii împăratului, până la treaptele ceale ce să pogorea de la Cetatea lui David.

16. După el au zidit Neemia, fiiul lui Azavuh, carele era mai-mare preste jumătate dimprejurul lui Vitsur până la grădina mormântului lui David, și până la scaldătoarea ce s-au făcut, și până la Vitagarim.

17. După el au zidit leviții, Raum, fiiul lui Vanea, lângă el au zidit Asavia, carele era mai-mare preste jumătate împrejurul lui Cheila, cu împrejurul lui.

18. Și după el au zidit frații lor, Venei, fiiul lui Inadad, carele era mai-mare preste jumătate împrejurul Cheila.

19. Și au zidit lângă el Azur, fiiul lui Iisus, carele era mai-mare preste Masfe, măsura a doao a suirei turnului, ce să împreună cu unghiul.

20. După el au zidit Varuh, fiul lui Zavu, măsura a doao de la unghiu până la ușa lui Viteliasuv, preotului celui mare.

21. După el au zidit Meramot, fiul lui Uria, al fiului lui Acos, măsura a doao de la ușa lui Viteliasuv, până la sfârșitul lui Viteliasuv.

22. Și după el au zidit preoții, bărbații lui Echehar.

23. Și după el au zidit Veniamin și Asuv, în preajma casii lor, și după el au zidit Azaria, fiul lui Maasie, al fiului lui Anania, aproape de casa sa.

24. După el au zidit Vaani, fiul lui Adad, măsura a doao de la Vitazaria, până la unghiu și până la duplecare.

25. Falah, feciorul lui Uze, din preajma unghiului, și turnul carele iasă din casa împăratului, mai sus decât îngrădirea păzii, și după acesta Fadaia, feciorul lui Foros.

26. Și natinimii lăcuia în Ofal, până în preajma grădinii Porții Apei, spre răsărit, și până la turnul cel înalt.

27. Și după el au zidit tecoimii, a doao măsură din preajma turnului celui mare și înalt, și până la zidul lui Ofla.

28. Din sus de Poarta Cailor au zidit preoții, fieștecarele în preajma casii sale.

29. Și după ei au zidit Saduc, fiul lui Emir, în preajma casii sale, și după el au zidit Samaia, fiul lui Sehenia, păzitorul Porții Răsăritului.

30. După acesta, au zidit Anania, fiul lui Selemia, și Anom, fiul lui Selef, cel al șeșealea, măsura a doao, după el au zidit Mesulam, fiul lui Varahia, în preajma vistieriei sale.

31. După acesta au zidit Melhia, fiul lui Sarefi, până la casa natinimilor și a vânzătorilor de unealte, în preajma porții lui Mafecud, și până la suișul înduplecării.

32. Și întră Poarta Oilor au zidit căldărarii și neguțătorii.

CAP 4

Împrotivindu-să Sanavalat și Tovie cu cealelalte neamuri, jidovii cu o mână zidesc, cu ceaealaltă țin sabiia, și, rugându-să Neemia lui Dumnezeu împotriva ocărătorilor, lucru să săvârșeaște.

1. i au fost deacă au auzit Sanavalat că noi zidim zidul, i-au părut rău și s-au mâniaat foarte și au batjocorit pre jidovi.

2. Și au zis înaintea fraților săi: «Aceasta este putearea somorenilor, că jidovii aceștia zidesc cetatea sa? Oare jertvesc? Oare putea-vor? Și astăzi vindeca-vor pietrele din cenușa pământului celui ce au fost ars?»

3. Și Tovia Amoniteanul alătura cu el au venit și au zis cătră dânșii: «Au jertvesc? Sau vor mânca în locul lor? Au nu să va sui o vulpe și va surpa zidul pietrilor lor?»

4. Auzi, Dumnezeuul nostru, că ne-am făcut

batjocură și întoarce ocară lor în capul lor, și dă pre ei batjocură în pământul robiei.

5. Și să nu acoperi fărădelegea lor și păcatul lor de la fața Ta să nu să șteargă, că au batjocorit pre ziduitori.

6. Și am zidit zidul și s-au închiiat tot zidul până la jumătatea lui și s-au făcut inima norodului ca să zidească.

7. Și au fost deacă au auzit Sanavalat și Tovia și Aravia și amoniteanii și azuteanii că s-au înălțat zidurile Ierusalimului, că au început a să astupa ceale sparte, și le-au părut rău lor foarte.

8. Și s-au adunat toți ei împreună să vie și să tăbărască în Ierusalim și să-l facă nevăzut.

9. Și ne-am rugat cătră Dumnezeuul nostru și am pus străji împotriva lor, zioa și noaptea, de cătră fața lor.

10. Și au zis Iuda: «Zdrobească-să țăriia vrășmașilor, și pământ e mult și noi nu putem zidi în zid».

11. Și au zis cei ce ne năcăjea pre noi: «Nu vor ști și nu vor vedea până când vom veni în mijlocul lor și vom ucide pre ei și vor face a înceta lucrul».

12. Și au fost deacă veniră jidovii cei ce lăcuia aproape de ei, și ne-au zis noao să suie din toate locurile asupra noastră.

13. Și am pus la ceale mai din jos ale locului, dinapoia zidului, întru sprijineală, și am pus norodul după neamuri cu sabiile sale și cu lăncile sale și cu arcele sale.

14. Și am văzut, și m-am sculat și am zis cătră cei cinstiți și cătră mai-marii oștii și cătră celalalt norod: «Nu vă teameți de fața lor, aduceți-vă aminte de Dumnezeuul nostru Cel mare și înfricoșeat, și vă oștiți pentru frații voștri și pentru fiii voștri și pentru featele voastre și pentru muierile voastre și pentru casele voastre!»

15. Și au fost dacă au auzit vrășmașii noștri că am înțeles noi și au răsipit Dumnezeuul sfațul lor, și ne-am întors toți la zid, fieștecarele la lucrul său.

16. Și au fost din zioa aceea, jumătate din cei rânduiți făcea lucrul, și jumătate dintr-înșii sta gata de bătaie, cu fuști și cu pavază și cu arce și cu platoșe, și dinapoi era căpeteniile a toată casa ludei.

17. Și cei ce căra era întrarmați, cu o mână făcea lucrul său, și cu alta ținea arma.

18. Și zidarii, fieștecarele era încins cu sabiia sa, spre coapsa sa, când zidea, și cel ce trâmbița cu bucinul lângă el.

19. Și am zis cătră cei cinstiți și cătră boiari, și cătră celalalt norod: «Lucrul e larg și mult, și noi ne împrăștiem pre zid, fieștecarele departe de la fratele său.

20. Ori în ce loc veți auzi glasul bucinului, acolo să vă adunați la noi, și Dumnezeuul nostru Să va război pentru noi».

21. Iară noi să facem lucrul, și jumătate dintr-înșii să ție lănci lor, din vărsatul zoriilor, până la ieșirea stealelor.

22. Și în vremea aceea, am zis norodului: «Fieștecarele cu sluga sa mâneți preste noapte în Ierusalim, și să vă fie voao noaptea straje și zioa la lucru».

23. Și eram eu și frații miei, și slugile și oamenii carii străjuia după mine, nici unul dintră noi nu să dezbrăca de hainele sale și arma lui la apă (a).

CAP 5

În mare lipsă, Neemiia ceartă pre cei bogăți și opreaște camăta, dând ale sale de bunăvoie celor lipsiți; și așa, această întârziare a lucrului o departă.

1. i strigarea norodului și a muierilor lor era mare cătră frații lor, cătră jidovi.

2. Și era unii carii zicea: «Cu fiii noștri și cu featele noastre sântem mulți, să luom grâu și să mâncăm și să trăim».

3. Și era alții carii zicea: «Țarinile noastre și viile noastre și casăle noastre să le zălogim, și să luom grâu și să mâncăm».

4. Și alții zicea: «Să luom împrumut bani spre birurile împăratului, ca să dăm țarinile noastre și viile noastre și casăle noastre.

5. Și acum ca trupul fraților noștri, trupul nostru, ca fiii lor, fiii noștri, și, iată, noi silim pre fiii noștri și pre featele noastre la robie, și sânt din featele noastre supuse (a) și nu easte în putearea mânilor noastre, că țarinile noastre și viile noastre sânt la cei cinstiți».

6. Și m-am măhnit foarte, deacă am auzit strigarea lor și cuvintele aceastea.

7. Și s-au sfătuit inima mea întru mine și m-am pricit cu cei cinstiți și cu boiarii, și le-am zis lor: «Au ceare-va fieștecarele de la fratele său, care voi ceareți?» Și am adunat pentru dânșii adunare mare.

8. Și le-am zis lor: «Noi am răscumpărat pre frații noștri, pre jidovii cei vânduți neamurilor, după putința noastră, și voi vindeți pre frații voștri și să dau noao?» Și au tăcut și n-au aflat ce să răspunză.

9. Și am zis: «Nu e bun lucrul carele faceți voi, pentru ce nu umblați întru frica Dumnezeului nostru, mai bine decât în ocară neamurilor vrăjmașilor noștri?»

10. Și frații miei și cunoscuții miei, și eu le-am dat lor argint și grâu, și n-am mai cerut să-mi plătească aceasta.

11. Întoarceți-le lor astăzi țarinile lor, și din argint, grâul și vinul și untuldelemn, carele scoateți voao».

12. Și au zis: «Întoarce-le-vom, și de la ei nu vom ceare, așa vom face, precum zici».

23. (a) Adecă, nici când să spăla după obicei, nu țipa

Și am chemat pre preoți și i-am jurat pre ei să facă după cuvântul acesta.

13. Și îmbrăcăminte mea am scuturat și am zis: «Așa scuture Dumnezeu pre tot omul, carele nu va întări cuvântul acesta din casa lui și din osteneala lui, și să fie așa scuturat și deșert!» Și au zis toată adunarea: «Amin!», și au lăudat pre Domnul, și au făcut norodul cuvântul acesta.

14. Din zioa în care mi-au poruncit mie (b) să fiu mai-marele lor în pământul Iudei, din anul al doozecilea, până la anul al treizeci și doilea a împăratului Artasasta, doisprăzece ani, eu și frații miei averile lor n-am mâncat.

15. Că cei mai-mari, carii au fost înainte de mine, i-au îngreoiat pre ei, luând de la ei pâne și vin, mai pre urmă patruzeci de drahme de argint, încă și slugile lor stăpânea preste norod, iară eu nu am făcut așa de frica feții lui Dumnezeu.

16. Și la lucrul zidului acestuia am zidit și țarină n-am cumpărat, și toți slujitorii miei era adunați acolo la lucru.

17. Și jidovii și mai-marii, o sută și cincizeci de bărbați, și carii vinea la noi din neamurile ceale de primprejurul nostru, din masa mea.

18. Și să găta într-o zi un vițal și șease oi alese, și un ied să găta la mine, și în mijlocul a doasprăzece zile dintru toate, vin foarte mult, și cu toate aceastea pânea domniei mele nu o am cerut, că foarte să îngreioasă slujba norodului acestuia.

19. Adu-Ți aminte de mine, Dumnezeule, spre bine, pentru toate câte am făcut norodului acestuia.

CAP 6

Sanavalat, cu soțiile sale, cu vicleșug chiiamă la pace pre Neemiia prin scrisoare, lăudându-să cu pără că ar râvni împărăția, și așa silindu-să a opri zidirea, nu înfricoșază, nici schimbă voia lui Neemiia; și săvârșindu-să zidul, s-au spăimântat toate neamurile primprejur.

1. i au fost după ce au auzit Sanavalat și Tovia și Ghisam Aravul și ceialalți vrăjmași ai noștri că am zidit zidul și nice o spărtură n-au rămas într-însul, și cum că eu până în vremea aceea n-am pus porțile.

2. Și au trimis Sanavalat și Ghisam la mine, zicând: «Vino și să ne adunăm într-un loc, în sate, în câmpul lui Ono». Și ei socotea să facă asupra mea vicleșug.

3. Și am trimis la dânșii soli, zicând: «Lucru mare fac eu și nu mă pociu pogorî, ca să nu înceteaze lucrul, iară după ce-l voi sfârși, mă voi pogorî la voi».

4. Și au trimis la mine cu cuvântul armele. 5. (a) Slujbei. 14. (b) Împăratul.

cesta de patru ori, și le-am trimis lor cu acestea.

5. Și au trimis la mine Sanavalat cu cuvântul acesta a cincea oară pre sluga sa și cartea deschisă în mâna lui, și era într-însa scris:

6. «Întru neamuri s-au auzit și Ghisam au zis că tu și jidovii vă socotiți să vicleniți, pentru aceea zidești tu zidul și tu vei să fii lor împărat.

7. Încă și proroci ți-ai pus ție, că vei să șezi în Ierusalim împărat preste Iuda și acum să vor spune împăratului cuvintele acestea, deci acum vino să ne sfătuim împreună».

8. Și am trimis la el, zicând: «Nu s-au făcut cuvintele acestea, care tu zici, ci din inima ta tu le minți».

9. Că toți ne sparie pre noi zicând că: «Vor înceta mâinile lor de la lucrul acesta și nu să va face». Și acum am întărit mâinile mele.

10. Și eu am intrat în casa lui Semei, feciorul lui Dalaia, al feciorului lui Metaveil, și el era ținut, (a) și au zis: «Să ne adunăm în Casa lui Dumnezeu, în mijlocul ei, și să închidem ușile ei, că vor veni să te ucidă pre tine, noaptea vor veni să te ucidă pre tine».

11. Și am zis: «Cine easte om ca mine și va fugi? Sau cine e ca mine, și va intra în Casă și va trăi?»

12. Și am cunoscut că Dumnezeu nu l-au trimis pre el, că proceea cuvânt asupra mea.

13. Și Tovia și Sanavalat au năimit asupra mea gloată, ca să mă spariu și să fac așa, și să păcătuiesc și să-mi fac la ei nume rău, ca să mă ocărască pre mine.

14. Adu-Ți aminte, Dumnezeul meu, de Tovia și de Sanavalat, că faptele lor sânt acestea, și de Nodia, prorocul, și de ceialți proroci, carii mă spăria.

15. Și s-au sfârșit zidul în doazeci și cinci a lunii lui Elul, în cincizeci și doao de zile.

16. Și au fost deacă au auzit toți vrăjmașii noștri, și s-au spăimântat toate neamurile de primprejurul nostru și au căzut frică mare foarte întru ochii lor, și au cunoscut că de la Dumnezeul nostru s-au făcut, ca să se săvârșească lucrul acesta.

17. Și în zilele acealea, de la mulți cinstiți a Iudei cărți mergea la Tovia, și de la Tovia vinea la dânșii.

18. Că mulți din Iuda era jurați lui, că era ginere lui Sehenia, feciorului lui Irae, și Ioanan, feciorul lui, au luat pre fata lui Mesulam, al fiiului lui Varahia, muiare.

19. Și cuvintele lui le grăia cătră mine, și cuvintele mele le spunea lui, și cărți au trimis Tovia să mă sparie.

10. (a) Adecă să contenea acasă, sau fugea de dezmiardările lumii aceștia. 3. (a) Adecă: în răsărita soarelui.

CAP 7

Neemiia rânduiăște pază în Ierusalim și, chemând norodul, să numără cei ce să suisă în Ierusalim, împreună cu dobitoacele lor, și să dau daruri spre lucrul zidirii.

1.* i au fost după ce s-au zidit zidul și am pus porțile, și s-au numărat portarii și cântăreții și leviții. *Sira. 49, 15

2. Și am poruncit lui Anania, fratelui meu, și lui Anania, mai-marelui casii ceii din Ierusalim, că era om adevărat și temătoriu de Dumnezeu, decât mulți.

3. Și am zis lor: «Să nu să deschiză porțile Ierusalimului numai o dată cu soarele (a), și încă priveghind voi, să închiză porțile și să le zăvorască și să rânduiască străji din cei ce lăcuiesc în Ierusalim, fieștecarele să străjuiască și fieștecarele înaintea casii sale!»

4. Și cetatea era largă și mare, și norod puțin într-însa, și nu era casă zidită.

5. Și au dat Dumnezeu în inima mea, și am adunat pre cei cinstiți și pre căpetenii și pre norod la adunări, și am aflat cartea adunării, care s-au suit întâiu, și am aflat scris într-însa.

6.* Și aceștia sânt fiii țării, carii s-au suit din robii înstrăinării, pre carii i-au mutat din Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și s-au întors în Ierusalim și în Iudea, fieștecarele în cetatea sa. *Esdra 2, 1

7. Cei ce au venit cu Zorovavel și cu Iisus și cu Neemia, Azaria și Reelma, Naemani, Mardoheu, Vaasan, Masfarat, Esdra, Voguia, Inaum, Vaana, Masfar, bărbații norodului lui Israil.

8. Fiii lui Foros, doao mii o sută șeptezeci și doi.

9. Fiii lui Safatia, trei sute șeptezeci și doi.

10. Fiii lui Ira, șeasă sute cincizeci și doi.

11. Fiii lui Faat Moav, din fiii lui Iisus și a lui Ioav, doao mii șease sute și optsprăzece.

12. Fiii lui Elam, o mie doao sute cincizeci și patru.

13. Fiii lui Zatuia, opt sute patruzeci și cinci.

14. Fiii lui Zachu, șapte sute și șeasezeci.

15. Fiii lui Vanui, șease sute patruzeci și opt.

16. Fiii lui Vivi, șease sute doazeci și opt.

17. Fiii lui Asgad, doao mii trei sute doazeci și doi.

18. Fiii lui Adonicam, șeasă sute șeasăzeci și șapte.

19. Fiii lui Vagoi, doao mii șeasăzeci și șapte.

20. Fiii lui Idin, șeasă sute cincizeci

și cinci.

21. Fiii lui Atir, din Iezechia, cincizeci și opt.

22. Fiii lui Isam, trei sute doazeci și opt.

23. Fiii lui Vesei, trei sute doazeci și patru.

24. Fiii lui Arif, o sută și doisprăzece. Fiii lui Asen, doao sute doazeci și trei.

25. Fiii lui Gavaon, noazeci și cinci.

26. Fiii lui Vetalem, o sută doazeci și trei. Fiii lui Atofa, cincizeci și șeasă.

27. Fiii lui Anatot, o sută doazeci și opt.

28. Bărbații lui Vitasmot, patruzeci și doi.

29. Bărbații lui Cariatiarim, Cafira și Virot, șapte sute patruzeci și trei.

30. Bărbații lui Arama și a lui Gavaa, șeasă sute doazeci și unu.

31. Bărbații lui Mahemas, o sută doazeci și doi.

32. Bărbații lui Vetil și a lui Ai, o sută doazeci și trei.

33. Bărbații lui Navia, o sută cincizeci și doi.

34. Bărbații lui Ilamaar, o mie doao sute cincizeci și doi.

35. Fiii lui Iram, trei sute doazeci.

36. Fiii lui Ieriho, trei sute patruzeci și cinci.

37. Fiii lui Lodadi și a lui Ono, șapte sute doazeci și unu.

38. Fiii lui Sanana, trei mii noao sute treizeci.

39. Preoții, fiii lui Iodae, din casa lui Iisus, noao sute șaptezeci și trei.

40. Fiii lui Emir, o mie cincizeci și doi.

41. Fiii lui Faseur, o mie doao sute patruzeci și șapte.

42. Fiii lui Iram, o mie șaptesprăzece.

43. Leviții, fiii lui Iisus, a lui Cadmiil, din fiii lui Uduia, șaptezeci și patru.

44. Cântăreții, fiii lui Asaf, o sută patruzeci și opt.

45. Portarii, fiii lui Salum, fiii lui Atir, fiii lui Telmon, fiii lui Acuv, fiii lui Atita, fiii lui Savi, o sută treizeci și opt.

46. Natinimii, fiii lui Sia, fiii lui Asfa, fiii Tavaot.

47. Fiii lui Chira, fiii lui Asuia, fiii lui Fadon.

48. Fiii lui Lavana, fiii lui Asava, fiii lui Selmei.

49. Fiii lui Anan, fiii lui Gadil, fiii lui Gair.

50. Fiii lui Raaia, fiii lui Rason, fiii lui Necoda.

51. Fiii lui Ghizam, fiii lui Ozi, fiii lui Fesi.

52. Fiii lui Visi, fiii lui Meinon, fiii lui Nefosasi.

53. Fiii lui Vacvuc, fiii lui Ahifa, fiii lui Arur.

54. Fiii lui Vasalot, fiii lui Mida, fiii lui Adasan.

55. Fiii lui Varcue, fiii lui Sisarot, fiii lui Tima.

56. Fiii lui Nisia, fiii lui Atifa.

57. Fiii slugilor lui Salomon, fiii lui Suti, fiii lui Safaram, fiii lui Ferida.

58. Fiii lui Ieile, fiii lui Dorcon, fiii lui Gadail.

59. Fiii lui Safatia, fiii lui Etil, fiii lui Facarat, fiii lui Savaia, fiii lui Imi.

60. Toți natinimii și fiii slugilor lui Salomon, trei sute noazeci și doi.

61. Și aceștia s-au suit de la Telmelet, Telasar, Heruv, Iron, Iemir, și n-au putut să spuie casăle familiilor sale și sămânța sa, oare din Israil sânt.

62. Fiii lui Dalia, fiii lui Tovia, fiii lui Necoda, șeasă sute patruzeci și doi.

63. Și din preoți, fiii lui Evia, fiii lui Acos, fiii lui Verzeli, că au luat din featele lui Verzeli Galaaditeanului muieri și s-au chemat pre numele lor.

64. Aceștia au căutat scrisoarea sa a călătoriei, dimpreună, și nu s-au aflat și s-au scos de la preoție.

65. Și au zis Atersasta lor să nu mănec din sfintele sfintelor, până când să va scula preot luminat.

66. Și au fost toată adunarea ca la patruzeci și doao de mii trei sute șeasăzeci.

67. Afară de slugile lor și de slujnicile lor, aceastea, șapte mii trei sute treizeci și șapte, și cântăreți și cântăreațe, doao sute patruzeci și cinci.

68. Cai, șapte sute treizeci, mușcoi, doao sute patruzeci și cinci.

69. Cămile, patru sute treizeci și cinci, asini, șeasă mii șapte sute doazeci.

70. Și despre partea căpeteniilor familiilor au dat la lucru lui Artasasta, la vistierie, auri, o mie, blide, cincizeci, și veșminte preoților, treizeci.

71. Și de la căpeteniile familiilor, au dat la vistieriile lucrului bani de aur, doazeci de mii, și de argint, iarăși doao mii trei sute.

72. Și au dat celalalt norod drahme de aur, doazeci de mii, și de argint mnas, doao mii doao sute, și haine preoților, șeasăzeci și șapte.

CAP 8

Esdra ceteaște și pre înțeleș tâlcuiaște norodului cuvintele legii, făcând preoții tăceare, și pre norodul cel întristat îl mângăie și, făcând colibi, prăznuiesc șapte zile praznicul corturilor, cetind Esdra în toate zilele din Cartea Legii.

1. i au șezut preoții și leviții și portarii și cântăreții și cei de la norod și natinimii și tot Israilul în cetățile sale.

2. Și s-au ivit luna a șaptea, când era

fiii lui Israil în cetățile sale.

3. Și s-au adunat tot norodul, ca un om, la ulița cea dinaintea Porții Apei, și am zis lui Esdra, cărturariului, să aducă Cartea Legii lui Moisi, care o au poruncit Domnul lui Israil.

4. Și au adus Esdra, preotul, Leagea înaintea adunării și a bărbaților și a muierilor și a tuturor care pricepea a auzi, în zioa dintâiu a lunii a șaptea.

5. Și au cetit într-înșă înaintea uliții cea dinaintea Porții Apelor, din ceasul carele au luminat soarele până la amiazăzi, înaintea bărbaților și a muierilor și a celor ce înțelegea, și urechile a tot norodului lua aminte la Cartea Legii.

6. Și au stătut Esdra, cărturariul, pre o vatră de lemn, carea o făcuse pentru cuvântare, și au stătut alătura cu el Matatia și Samaia și Anania și Uria și Helchia și Maasia, de-a dreapta lui, și de-a stânga, Fadaia și Misail și Melhia și Asom și Asavadma și Zaharia și Mesolam.

7. Și au deschis Esdra Cartea înaintea a tot norodului, că el era mai sus decât tot norodul, și au fost după ce o au deschis, au tăcut tot norodul.

8. Și au binecuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeu cel mare, și au răspuns tot norodul și au zis: «Amin!», rădicând mâinile sale, și, plecându-să, s-au închinat Domnului cu fața la pământ.

9. Și Iisus și Vaneas și Saravia și Acuv și Savateos și Camptas și Azaria și Iozavad și Anfanies și așa leviții învăța pre norod Leagea, și norodul era în starea sa.

10. Și au cetit în Cartea Legii lui Dumnezeu, și învăța Esdra și le arăta știința Domnului, și înțelegea norodul ceale ce să cetea.

11. Și au zis Neemeas, carele era Atesasta, (a) și Esdra, preotul și cărturariul, și leviții și cei ce îndrepta norodul, și au zis cătră tot norodul: «Zi sfântă Domnului Dumnezeului nostru, nu jeliți, nici plângeți!», că plângea tot norodul deacă au auzit cuvintele Legii.

12. Și le-au zis lor: «Meargeți și mâncați grăsimi și beați dulcețuri, și trimiteți părți celor ce nu au, că zioa aceasta sfântă este Domnului Dumnezeului nostru, și să nu vă măhniți, că bucuria Domnului este tăria voastră!»

13. Și leviții potolea pre tot norodul, zicând: «Tăceți, că zi sfântă este aceasta, și nu vă măhniți!»

14. Și s-au dus tot norodul să mănânce și să bea, și să trimită părți celor ce n-au, și să facă veselie mare, pentru că au înțeles cuvintele care au arătat lor.

11. (a) Adecă, solul împăratului. 20. (b) Adecă, după

15. Iară a doao zi, s-au adunat mai-marii familiilor cu tot norodul, preoții și leviții, la Esdra, cărturariul, să înțeleagă toate cuvintele Legii.

16. Și au aflat scris în Leagea, care o au poruncit Domnul lui Moisi, ca să lăcuiască fiii lui Israil în colibi, în sărbătoarea cea din luna a șaptea.

17. Și să trâmbițeze cu trâmbiță în toate cetățile lor și în Ierusalim, și au zis Esdra: «Ieșiți la munte și aduceți frunză de maslin și frunză de leamne de chiparis și frunză de mirsină și frunză de finic și frunză de lemn tufos, să facem colibi, după cum easte scris».

18. Și au ieșit tot norodul, și au adus și și-au făcut colibi fieștecarele preste podul casii sale, și în curțile sale, și în curțile Casii lui Dumnezeu, și în ulițele cetății, și până la poarta lui Efraim.

19. Și au făcut toată adunarea, carii s-au întors din robie, colibi, și au șezut în colibi, că n-au fost făcut, din zilele lui Iisus, fiul lui Navi, așa fiii lui Israil până în zioa aceea, și s-au făcut veselie mare foarte.

20. Și au cetit în Cartea Legii lui Dumnezeu în toate zilele, din zioa cea dintâiu, până în zioa cea mai de pre urmă, și au făcut sărbătoare șapte zile, și în zioa a opta ieșiră după judecată (b).

CAP 9

Norodul, în post și în saci pocăindu-să, să osebeaște de cei de alt neam; leviții mărturisesc facerile de bine ale lui Dumnezeu și nelegiuirile israilteanilor, și să roagă pentru norod, și așa fac legătură cu Dumnezeu.

1. i în zioa a doaozeci și patru a lunii aceștiia, s-au adunat fiii lui Israil cu post și cu saci și cu cenușă pre capul lor.

2. Și s-au osăbit fiii lui Israil de cătră tot fiiul de alt neam, și au stătut și au mărturisit păcatele sale și fărădelegile părinților săi.

3. Și au stătut în starea sa, și au cetit în Cartea Legii Domnului Dumnezeului său a patra parte a zilei, și s-au mărturisit Domnului și s-au închinat Domnului Dumnezeului lor.

4. Și au stătut la treaptele leviților Iisus și fiii lui Caadmiil, Sehenia, fiul lui Saravia, fiul lui Haneni, și au strigat cu glas mare cătră Domnul Dumnezeuul său.

5. Și au zis leviții, Iisus și Cadmiil, Vunea, Saravia, Oduiia, Sehenia, Feziia: «Sculați-vă, binecuvântați pre Domnul Dumnezeuul nostru din veac și până în veac, și bine vor cuvânta numele mării Tale, și-l vor înălța mai presus decât toată binecuvântarea și lauda».

obiceai.

6. Și au zis Esdra: «Tu Însuși ești Domnul sân­gur, Cel ce ai făcut ceriul, și ceriul ceriului, și toată starea lor, pământul și toate câte sânt într-însăle, și Tu înviezi toate, și Ție Ți să închină oștile ceriurilor.

7. Tu ești Domnul Dumnezeu, Tu ai ales pre Avram,* și l-ai scos din țara haldeilor, și i-ai pus numele lui Avraam.

8. Și ai aflat inima lui credincioasă înaintea Ta, și ai făcut cu el legătură ca să-i dai lui pământul hananeilor și al heteilor și al amoreilor și al ferezeilor și al ievuzeilor și al ghergheseilor și săminții lui, și ai întărit cuvintele Tale, că drept ești Tu.

9. Și ai văzut smereniia părinților noștri în Egipt și ai auzit strigarea lor la Marea Roșie.

10. Și ai făcut seamne și minuni în Egipt și în Faraon, și în toate slugile lui, și întru tot norodul pământului lui, că ai cunoscut, că s-au sumețit asupra lor, și Ț-ai făcut Ție nume ca în zioa aceasta.

11. Și ai despărțit marea înaintea lor, și au trecut prin mijlocul mării ca pre uscat, și pre cei ce gonea pre dânșii i-ai aruncat în adâncime, ca o piatră în apă mare.

12. Și cu stâlp de nor i-ai povățuit pre ei zioa, și cu stâlp de foc noaptea, ca să se luminează lor calea pre care mergea.

13. Și pre muntele Sinaii Te-ai pogorât, și ai grăit cătră dânșii din ceriu și le-ai dat lor judecăți dreapte, și legile adevărului, porunci și îndreptări bune.

14. Și sâmbăta Ta cea sfântă le-ai arătat lor, porunci și îndreptări și leage le-ai poruncit lor, cu mâna lui Moisi, robului Tău.

15. Și pâine din ceriu le-ai dat lor spre hrana lor, și apă din piatră le-ai scos lor întru seate lor, și le-ai zis lor să între să moștenească pământul, la carele ai întins mâna Ta, să-l dai lor.

16. Și aceia și părinții noștri s-au sumețit, și și-au întărit cerbicea sa, și n-au ascultat de poruncile Tale.

17. Și n-au luat aminte să asculte și nu și-au adus aminte de minunile care ai făcut întru ei, și și-au întărit cerbicea sa și și-au făcut șie căpetenie să se întoarcă la robii sa în Egipt, iară Tu, Cel ce ești îndelung răbdătoriu, Dumnezeu mililor și al îndurărilor, și mult milostiv, și nu i-ai părăsit pre ei.

18. Și iarăși și-au făcut șie vițal vărsat, și au zis: 'Aceștia sânt dumnezeii cei ce ne-au scos pre noi din Egipt!' Și au făcut hule mari.

19. Ci Tu, cu îndurărilor Tale ceale multe, nu i-ai părăsit pre ei în pustie, stâlpul cel de nor nu l-ai abătut de la ei zioa, ca să-i povățuiască pre cale, și stâlpul cel de foc noaptea, ca să lumineze calea lor pre carea mergea.

20. Și duhul Tău cel bun le-ai dat ca să-i înțelepțești pre ei, și mâna Ta nu o ai lipsit din gura lor, și apă le-ai dat lor întru seate lor.

21. Și în patruzeci de ani ai hrănit pre ei în pustie, nu le-au lipsit lor nimica, hainele lor nu s-au vechit și încălțămintele lor nu s-au spart.

22. Și le-ai dat lor împărăție și noroade le-ai împărțit lor, și au moștenit pământul lui Sion, împăratului Esevonului, și pământul lui Og, împăratului Vasanului.

23. Și pre fiii lor i-ai înmulțit ca stealele ceriului și i-ai băgat pre ei în pământul carele ai zis părinților lor, și l-au moștenit pre el.

24. Și au intrat fiii lor, și au moștenit pământul, și ai pierdut dinaintea lor pre cei ce lăcuia pământul hananeilor, și i-ai dat pre ei în mâinile lor, și pre împărății lor și pre noroadele pământului, să le facă lor după cum va plăcea înaintea lor.

25. Și au luat cetăți înalte și pământ gras, și au moștenit casă pline de toate bunătățile, lacuri săpate, vii și maslineturi, și tot lemnul de mâncat în mulțime, și au mâncat și s-au săturat și s-au îngrășat și s-au desfătat cu bunătatea Ta cea mare.

26. Și s-au schimbat și s-au depărtat de la Tine, și au lăpădat leagea Ta după trupul său, și pre prorocii Tăi i-au ucis, carii le mărturisea lor, ca să-i întoarcă pre ei la Tine, și au făcut hule mari.

27. Și i-ai dat pre ei în mâna celor ce-i năcăjesc pre dânșii, și i-au năcăjit pre dânșii, și au strigat cătră Tine în vremea năcazului lor, și Tu, din ceriul Tău, i-ai auzit, și nu îndurărilor Tale ceale mari le-ai dat lor mântuire, și i-ai scos pre ei din mâna celor ce-i năcăjea pre ei.

28. Și deacă s-au odihnit, iarăși s-au întors a face ce e rău înaintea Ta, și i-ai lăsat pre ei în mâinile vrăjmașilor lor, și i-au stăpânit pre ei, și iarăși au strigat cătră Tine, și Tu din ceriu i-ai auzit și i-ai izbăvit pre ei cu îndurărilor Tale ceale multe în vremi.

29. Și le-ai mărturisit lor, ca să-i întorci pre ei la leagea Ta, iară ei s-au sumețit și n-au ascultat, ci împotriva poruncilor Tale și a judecăților Tale au păcătuit, care, de le va face omul, viu va fi într-însăle, și au dat umăr neascultătoriu, și cerbicea sa și-au învărtoseat și n-au ascultat.

30. Și i-ai așteptat pre ei ani lungi, și le-ai mărturisit lor cu Duhul Tău prin prorocii Tăi, și nu au ascultat și i-ai dat pre ei în mâna norodului pământului.

31. Ci Tu, pentru îndurărilor Tale ceale multe, nu i-ai făcut pre ei să se săvârșească și nu i-ai părăsit pre ei, că putearnic ești

și milostiv și îndurat.

32. Și acum, Dumnezeu nostru cel tare, cel mare, cel puternic și înfricoșat, Cel ce păzești legătura Ta și mila Ta, să nu fie puțin înaintea Ta tot năcazul, care ne-au aflat pre noi, și pre împărații noștri, și pre căpeteniile noastre, și pre preoții noștri, și pre prorocii noștri, și pre părinții noștri, și pre tot norodul Tău, din zilele împăraților lui Asur, și până în zioa aceasta.

33. Și Tu drept întru toate ceale ce vin asupra noastră, că Tu ai făcut adevărul, și noi am păcătuit.

34. Și împărații noștri și căpeteniile noastre și preoții noștri și părinții noștri nu au făcut legea Ta și n-au băgat în samă de poruncile Tale și de mărturisirile Tale, care le-ai mărturisit lor.

35. Și ei, întru împărăția Ta și întru bunătatea Ta cea multă, carea le-ai dat lor, și în pământul cel larg și gras, care l-ai dat înaintea lor, n-au slujit Ție și nu s-au întors de la năravurile lor ceale reale.

36. Iată, astăzi sântem robi, și pământul carele l-ai dat părinților noștri ca să mănec rodul lui și bunătățile lui, iată, sântem robi pre el.

37. Și rodurile lui ceale multe să aduc împăraților, pre carii i-ai pus preste noi pentru păcatele noastre, și preste trupurile noastre stăpânesc și preste dobitoacele noastre, precum le place, și sântem în năcaz mare.

38. Și întru toate acestea, punem credință și o scriem, și o pecetluiesc căpeteniile noastre, leviții noștri, preoții noștri».

CAP 10

Să numără cei ce au pecetluit legătura cu Dumnezeu făcută, cu carea să făgăduiesc a ținea toate poruncile lui Dumnezeu, mai vârtos a nu să mesteca cu cei de alt neam; a ținea sâmbăta, anul al șaptelea, jârtvele, pârgăle, și zeciuirile.

1. i preste cei ce au pecetluit, Neemia Artasasta, fiiul lui Ahalia, și Sedechia,
2. Fiiul lui Araia, și Azaria și Ieremia și Fasur,
3. Amaria, Melhia,
4. Atus, Sevani, Maluh,
5. Iram, Meramot, Avdia,
6. Daniil, Ganaton, Varuh,
7. Mesulam, Avia, Miamin,
8. Maazia, Velgai, Samaia, aceștia sânt preoții.
9. Și leviții, Iisus, fiiul lui Azania, a lui Vaneu, celui din fiii lui Inadad, Cadmiil.
10. Și frații lui, Savania, Oduia, Cali-

29. (a) Au făcut, adecă au făgăduit cu blăstăm și jurământ. 31. (b) Nu vom lucra; (v) Nu vom

tan, Felia, Anan;

11. Miha, Roov, Asevia;
12. Zachor, Saravia, Savania;
13. Odua, fiii lui Vanuia;
14. Căpeteniile norodului lui Foros, Faat Moav, Ilam, Zatuia;
15. Fiii lui Vani, Asgad, Vivai;
16. Adania, Vagoi, Idin;
17. Atir, Ezechia, Azur;
18. Soduia, Isam, Visi;
19. Arif, Anatot, Navai;
20. Megafis, Mesulam, Izir;
21. Mesozevil, Saduc, Iedua;
22. Faltia, Anan, Anea;
23. Osie, Anania, Asuv;
24. Alois, Falai, Sovic;
25. Reum, Esavana, Maasia;
26. Și Aia, Ainan, Iram;
27. Maluh, Iram, Vaana.
28. Și celalalt norod, preoții, leviții și portarii, cântăreții și natinimii, și tot cel ce mergea de la norodul pământului la legea lui Dumnezeu, muierile lor, fiii lor, featele lor.
29. Tot cel ce știa și pricepea să întărea asupra fraților săi, și i-au blăstămat pre ei și au intrat (a) în blăstăm și jurământ, ca să umble în legea lui Dumnezeu, care s-au dat în mâna lui Moisi, robului lui Dumnezeu, ca să păzască și să facă toate poruncile Domnului Dumnezeului nostru, și judecățile Lui, și îndreptările Lui.

30. Și ca să nu dăm featele nostre norodurilor pământului, și featele lor nu le vom lua fiilor noștri.

31. Și de la noroadele pământului, care aduc negoțuri și orice marfă în zioa sâmbetii ca să vânză, să nu cumpărăm de la dânșii sâmbăta și în zi sfântă, și vom (b) lăsa anul al șaptelea, și cearerea a toată mâna (v).

32. Și să întărim preste noi porunci, ca să dăm a triia parte de didrahmă preste an la lucrul Casii Dumnezeului nostru.

33. Pentru pâinile obrazului (g) și pentru jârtva cea necurmată, și pentru toată arderea cea de pururea a sâmbetelor, și a lunilor noao la sărbători, și la ceale sfinte, și la ceale pentru păcate, ca să se curăță Israil, și la lucrurile Casii Dumnezeului nostru.

34. Și am aruncat sorți pentru darurile aducerii de leamne, preoții și leviții și norodul să aducă în Casa Dumnezeului nostru pentru casele familiilor noastre la vremi, din an în an să aprinză pre jertvenicul Domnului Dumnezeului nostru, precum easte scris în Leage.

35. Și să aducem pârga roadelor pământului nostru și pârga rodului a tot po-

ceare nimica de la nime.

33. (d) Adecă, punerii-înainte.

mul din an în an în Casa Domnului.

36. Și pre cei întâiu născuți din fiii noștri și din dobitoacele noastre, precum easte scris în Leage, și ceale întâiu născute din boii noștri și din turmele noastre să aducem în Casa Dumnezeului nostru, preoților și celor ce slujesc în Casa Dumnezeului nostru.

37. Pârğa grânelor noastre și ceale dintâiu ale noastre, și roada a tot lemnul vinului și al untului de lemn să aducem preoților la câmara Casii Dumnezeului nostru, și zăciualele pământului nostru, leviților, carele vor zăciui leviții în toate cetățile robiei noastre.

38. Și va fi preotul, fiiul lui Aaron, cu levitul întru zăciuală levitului, și leviții vor aduce zăciuală din zăciuală în Casa Dumnezeului nostru, în vistierie, în Casa lui Dumnezeu.

39. Că în vistierii vor băga fiii lui Israil și fiii lui Levi pârğa grâului și a vinului și a untului de lemn, unde sânt vasăle ceale sfinte, și preoții și slujitorii și portarii și cântăreții, și nu vom părăsi Casa Dumnezeului nostru.

CAP 11

Să numără lăcuitorii Ierusalimului și a cetăților Iudei după înnoire.

1. i au șezut căpeteniile norodului în Ierusalim, și celalalt norod au aruncat soarte să aducă unul din zece, să șeză în Ierusalim, cetatea cea sfântă, iară cealealalte noao părți, într-alte cetăți.

2. Și au binecuvântat norodul pre toți oamenii care au voit a șede în Ierusalim.

3. Și aceastea sânt căpeteniile țării care au șezut în Ierusalim, iară în cealealalte cetăți ale Iudei au șezut fieștecarele în moșia sa, în cetățile sale, Israil, preoții și leviții și natineii și fiii slugilor lui Salomon.

4. Și în Ierusalim au șezut din fiii lui Iuda și din fiii lui Veniamin, din fiii lui Iuda, Ataia, fiiul lui Azia, fiiul lui Zaharia, fiiul lui Samaria, fiiul lui Safatiia, fiiul lui Maleleil, și din fiii lui Fares.

5. Și Maasia, fiiul lui Varuh, fiiul lui Halaza, fiiul lui Ozia, fiiul lui Adaia, fiiul lui Ioariv, fiiul lui Zaharia, fiiul lui Siloni.

6. Toți fiii lui Fares, carii șed în Ierusalim, patru sute șeasăzeci și opt bărbați puternici.

7. Și aceștia sânt fiii lui Veniamin, Silo, fiiul lui Mesulam, fiiul lui Ioad, fiiul lui Fadaia, fiiul lui Coleia, fiiul lui Maasiu, fiiul lui Etiil, fiiul lui Iesia.

8. Și după el, Ghive, Sili, noao sute doaozeci și opt.

9. Și Ioil, fiiul lui Zehri, socotitoriu

23. (a) Adecă, și împăratul le da leafa și cântăreții

CAP 10 ȘI 11

preste dâșii, și Iuda, fiiul lui Asana, al doilea preste cetate.

10. Din preoți, Iadia, fiiul lui Ioariv, Iahin.

11. Sarea, fiiul lui Ehia, fiiul lui Mesulam, fiiul lui Saduc, fiiul lui Mariot, fiiul lui Aitot, în preajma Casii lui Dumnezeu.

12. Și frații lor, carii fac lucrul Casii, opt sute doaozeci și doi, și Adaia, fiiul lui Ieroam, al fiiului lui Falalia, al fiiului lui Amasi, fiiul lui Zaharia, fiiul lui Fasur, fiiul lui Melhia.

13. Și frații lui, căpeteniile familiilor, doao sute patruzeci și doi, și Amasia, fiiul lui Esdriil, al fiiului lui Zahu, al fiiului lui Mesarimit, al fiiului lui Emir.

14. Și frații lui puternici la oaste, o sută doaozeci și opt, și socotitori preste dâșii, Vadiil, fiiul celor mari.

15. Și din leviți, Samaia, fiiul lui Asuv, fiiul lui Esri, al fiiului lui Asavie, al fiiului lui Vuni.

16. Și Savateos și Iozavat preste lucrurile Casii lui Dumnezeu ceale din afară, din căpeteniile leviților.

17. Și Matania, feciorul lui Miha, fiiul lui Zavdi, al fiiului lui Asaf, mai-mare preste laudă, și Iuda, preste rugăciuni, și Vacvuchia, al doilea dintru frații lui, și Avda, fiiul lui Samuia, al fiiului lui Galel, al fiiului lui Iedudun.

18. Toți leviții în cetatea cea sfântă, doao sute optzeci și patru.

19. Și portarii, Acuv, Telamin, și frații lor, carii păzesc la porți, o sută șeaptezeci și doi.

20. Iară ceialalți israilteani, și preoții și leviții, în toate cetățile Iudei, fieștecarele la moșia sa.

21. Și natineii, carii au lăcuit în Odlă, și Sia și Gusfa preste natinei.

22. Și socotitori leviților în Ierusalim, Ozi, fiiul lui Vani, feciorul lui Asavia, feciorul lui Matania, Miha, din fiii lui Asaf, celor ce cântă în preajma lucrului Casii lui Dumnezeu.

23. Că porunca împăratul preste dâșii și rămânea credincios preste cântăreți cuvântul fieștecăruia, din zi în zi (a), și rânduisă cântăreților pre fieștecare zi, când era zioa lui.

24. Și Fataia, feciorul lui Vasiza, din fiii lui Hera, al fiiului lui Iuda, era la mâna împăratului întru tot cuvântul cătră norod.

25. Și la sălaș în țarina lor, și din fiii lui Iuda au șezut în Cariatarvoc, și în satele ei, și în Davon, și în satele lui, și în Cavziil, și în satele lui.

26. Și în Iisus și în Molada și în Vitfalat.

27. Și în Asarsual și în Virsavee, și în satele ei,

și plinea slujba din zi în zi.

28. Și în Sichelag și în Mainime, și în satele ei,

29. Și în Ieremon și în Saraa și în Iarmut,

30. Și în Zanuă și în Odolam, și în satele lor, și în Lahis, și în țarinile lui, și în Azeca, și în satele ei, și au tăbărat în Virsavee până la râpa lui Enom.

31. Și fiii lui Veniamin, de la Gavaa, și în Mahmas și în Ghea și în Vetil, și în satele ei,

32. Și în Anatot, în Nov, în Anania,

33. În Agor, în Rama, în Ghetaim,

34. În Adod, în Sevoim, în Navalat, în Lod.

35. Și în Ono și în Ghiorasim.

36. Și din leviți, în părțile lui Iuda și a lui Veniamin.

CAP 12

Numele și slujbele preoților, și a leviților carii s-au suit cu Zorovavel în Ierusalim, și păzitorii vistierilor; chemându-să de pretutindinea leviții, cu mare prăznuire să prăznuiaște sfințirea cetății.

1. i aceștia sânt preoții și leviții, carii s-au suit cu Zorovavel, fiul lui Salatiil, și cu Iisus: Saraia, Ieremiia, Esdra,

2. Amaria, Maluh, Atus,

3. Sehenia, Reum, Marimot,

4. Ado, Ghiniton, Avia,

5. Miamin, Maadia, Velga,

6. Samaia, Ioiariv, Ieada,

7. Salau, Amoc, Helchia, Oduia, aceștia sânt căpeteniile preoților și frații lor în zilele lui Iisus.

8. Și leviții, Iisus, Vanui, Cadmiil, Saravia, Iodae, Matania, preste cântări el și frații lui.

9. Și Vacvut Chias și Umni, și frații lor, fieștecarele în slujba sa.

10. Și Iisus au născut pre Ioachim, și Ioachim au născut pre Eliasav, și Eliasav pre Iodae.

11. Și Iodae au născut pre Ionatan, și Ionatan au născut pre Adu.

12. Și în zilele lui Ioachim, era frații lui, preoții, și căpeteniile familiilor: lui Saraia, Amaria, lui Eremia, Anania.

13. Lui Esdra, Mesulam, lui Amaria, Ioanan.

14. Lui Amaluh, Ionatan, lui Sehenia, Iosif.

15. Lui Are, Manas, lui Mariot, Elcai.

16. Lui Adadai, Zaharia, lui Ganatot, Mesolam.

17. Lui Avia, Zehri, lui Miamin, Moadai, lui Feleti.

18. Lui Valgas, Samue, lui Semia, Ioanatan.

19. Lui Ioiariv, Matanai, lui Edio, Ozi.

20. Lui Salai, Calai, lui Ameh, Aved.

21. Lui Elchia, Asavia, lui Oduia, Natanail.

22. Leviții, în zilele lui Eliasiv, Ioadă și Ioa și Ioanan și Idua, scriși căpe-

tenii familiilor, și preoții, întru împărăția lui Darie, persului.

23. Și fiii lui Levi, căpeteniile familiilor, scriși în Cartea cuvintelor zilelor, și până în zilele lui Ioanan, fiul lui Elisue.

24. Și căpeteniile leviților, Asavia și Saravia și Iisus, și fiii lui Cadmiil, și frații lor, în preajma lor, a cânta și a lăuda după porunca lui David, omului lui Dumnezeu, rând la rând.

25. Matania și Vacvuchia, Avdia, Mesolam, Talmon,

26. Acuv, portarii păzitorii pazii, când am adunat eu pre portarii aceștia, era în zilele lui Ioachim, feciorului lui Iisus, al feciorului lui Iosedec, și în zilele lui Neemia, maimarelui, și a lui Esdra, preotului și cărturariului.

27. Și la sfințirea zidului Ierusalimului au cercat pre leviți în locurile lor, ca să-i aducă în Ierusalim, să facă sfințire și veselie, cu mulțămită și cu cântări, cu țimbale și cu canoane și cu alăute.

28. Și s-au adunat fiii cântăreților și de primprejurul Ierusalimului și de pre la sălașele lui Netofati,

29. Și de la Vetgalgal și din țarinile lui Gava și Azmot, că sălașe și-au fost zidit șie cântăreții în Ierusalim.

30. Și s-au curățit preoții și leviții, și au curățit pre norod și pre portari, și zidul.

31. Și adusă pre boiarii Iudei pre zid și au așezat doi mari spre laudă, și trecură de-a dreapta pre zidul porții gunoiului.

32. Și au mers dinapoia lor Osaia și jumătate din boiarii Iudei,

33. Și Azaria și Esdra și Mesolam,

34. Și Iuda și Veniamin și Samaia și Ieremiia,

35. Și din fiii preoților, cu trâmbiță, Zaharia, fiul lui Ioanatan, fiul lui Samaia, fiul lui Matania, fiul lui Mihea, fiul lui Zachur, fiul lui Asaf,

36. Și frații lui, Samaia și Oziil, Ghelol, Iama, Natanail și Iuda, Ana, a lăuda cu unealtele cântărilor lui David, omul lui Dumnezeu, și Esdra, cărturariul, înaintea lor, pre poartă, a lăuda prin preajma lor.

37. Și s-au suit pre scările cetății lui David, întru suirea zidului, deasupra casii lui David, și până la Poarta Apei despre răsărit.

38. Și al doilea horă de laudă să ducea întâmpinându-i, și eu după el, și jumătate din norod deasupra zidului pre deasupra Turnului Tanurimilor, și până la zidul cel lat;

39. Și deasupra porții lui Efraim, și pre la poarta cea veachie, și pre la Poarta cea Pescoasă, și pre la Turnul lui Anameil, și de la Turnul lui Mia până la Poarta Oii, și au stătut la Poarta Pazii.

40. Și au stătut amândoi horii cei de

laudă în Casa lui Dumnezeu, și eu, și jumătate din căpetenii cu mine.

41. Și preoții, Eliachim, Maasia, Miamin, Mihea, Elion, Zaharia, Anania, cu trâmbiță;

42. Și Maasia și Simias și Eleazar și Ozi și Ioanan și Melhea și Eliamia și Ezur și s-au auzit cântăreții și Ezria, socotitoriul lor, cântând și lăudând.

43. Și au junghiiat în zioa aceea junghieri mari, și s-au veselit, că Dumnezeu i-au veselit pre dâșii tare, și muierile lor și fiii lor s-au veselit, și s-au auzit veselii din Ierusalim de departe.

44. Și au rânduit în zioa aceea bărbați preste cămările vistieriei, preste pârgă și preste zăciuală și preste ceale adunate într-însăle de la căpeteniile cetăților, părții preoților și leviților, că veselie era în Iuda și întru preoți și întru leviții cei ce sta.

45. Și au păzit pazele Casii Dumnezeului lor, și pazele curățirei, și pre cântăreți și pre portari, precum au poruncit David și Solomon, fiul lui.

46. Că în zilele lui David, Asaf, din început, întâiul cântăreților au fost rânduit spre cântarea și lauda lui Dumnezeu.

47. Și tot Israilul, în zilele lui Zorovavel și în zilele lui Neemiia, da părți cântăreților și portarilor, lucrul (b) zilii, în zioa sa, și sfințea leviților, și leviții sfințea fiilor lui Aaron.

CAP 13

Cetindu-să A doao Leage să lapadă cei de alt neam din Casa Domnului; să însămnează partea leviților; vasăle casii lui Tovie să lapadă din vistierie și să pedepsesc cei ce nu țin sâmbăta; Neemia ceartă pre jidovii cei ce luasă muieri de alt neam.

*2 Leag.
23, 3

1.* n zioa aceea, s-au cetit în Cartea lui Moisi la urechile norodului și s-au aflat scris într-însa ca să nu între amoniteanii și moaviteanii în adunarea lui Dumnezeu, până în veac.

2. Pentru că n-au ieșit înaintea fiilor lui Israil cu pâne și cu apă, și au năimit asupra lor pre Valaam, ca să-i blastăme, și au întors Dumnezeul nostru blăstămul întru binecuvântare.

3. Și au fost după ce au auzit Leagea, și s-au osebit toată amestecătura în Israil.

4. Și mai înainte de aceasta, Eliasiv, preotul, care lăcuia în vistieria Casii Dumnezeului nostru, deaproape fiind lui Tovia,

5. I-au făcut lui vistierie mare, și punea acolo mai înainte manaa și tămâia și vasele și zăciuală grâului și a vinului și a untuluiidelemn, care era poruncite pentru leviți și pentru cântăreți și pentru portari, și pârga preoților.

6. Ci la toate acestea n-am fost în Ieru-

47. (b) Leafa pe zi.

CAP 12 ȘI 13

salim, că în anul al treizeci și doi a lui Artasasta, împăratului Vavilonului, am venit la împăratul, și, după sfârșitul zilelor, m-am cerut de la împăratul.

7. Și am venit în Ierusalim, și am înțales de răutatea carea o au făcut Eliasiv lui Tovia, făcându-i lui vistierie în curtea Casii lui Dumnezeu.

8. Și rău mi-au părut foarte, și am lăpădat toate unealtele casii lui Tovia afară din vistierie.

9. Și am zis și am curățit vistieriile, și am întors acolo vasăle Casii lui Dumnezeu, manaa și tămâia.

10. Și am cunoscut că părțile leviților nu s-au dat, și s-au dus fieștecarele la țarina sa, leviții și cântăreții, carii făcea lucrul.

11. Și m-am pricit cu mai-marii oastei și am zis: «Pentru ce s-au părăsit Casa lui Dumnezeu?» Și i-am adunat pre ei, și i-am pus pre ei la starea lor.

12. Și tot Iuda au adus zăciuală grâului și a vinului și a untuluiidelemn la vistierii.

13. Și am poruncit prin mâna lui Selemia, preotului, și a lui Sadoc, cărturariului, și a lui Fadea, dintru leviți, și prin mâna lor Anan, fiul lui Zachur, fiul lui Matanie, că credincioși s-au socotit preste dâșii să împartă fraților lor.

14. Adu-Ți aminte, Dumnezeule, de mine întru aceasta, și să nu să șteargă mila mea care am făcut cu Casa Domnului Dumnezeului meu și cu pazăle ei.

15. Și în zilele acealea am văzut în Iuda călcând teascuri sâmbăta, și aducând snopi, și încărcând pre măgari și vin și struguri și smochine și toată sarcina, și aducând în Ierusalim în zioa sâmbetii; și le-am mărturisit, în zioa vânzării lor, pentru ce vindea de mâncare.

16. Și tirii, carii ședea în Ierusalim, aducea peaște, și tot lucrul de vândut vindea sâmbăta fiilor Iudei și în Ierusalim.

17. Și m-am pricit cu cei mai de frunte a fiilor lui Iuda și le-am zis lor: «Ce easte acest lucru rău, care-l faceți voi, și spurcați zioa sâmbetei?»

18. Au nu așa au făcut părinții voștri, și au adus preste dâșii Dumnezeul nostru și preste noi toate realele aceastea, și preste cetatea aceasta? Și voi adaogeți mânie preste Israil, să spurcați sâmbăta».

19. Și au fost când să pusără porți în Ierusalim, mai înainte de sâmbătă, și am zis și s-au închis porțile, și am zis ca să nu le deschiză până după sâmbătă, și din slugile meale am pus la porți, ca să nu aducă sarcini în zioa sâmbetei.

20. Și au mas preste noapte toți vânzătorii vânzând afară de Ierusalim, o dată și de doao ori.

21. Și am mărturisit lor și am zis către ei: «Pentru ce voi mâneți în preajma zidului? De veți face a doao oară aceasta, voiu întinde mâna mea asupra voastră!» Din vremea aceea n-au venit sâmbăta.

22. Și am zis leviților, carii să curăța, să vie să păzască porțile și să sfințască zioa sâmbetii. Pentru aceasta, adu-Ți aminte de mine, Dumnezeuul meu, iartă-mă după mulțimea milii Tale.

23. Și în zilele acelea am văzut jidovii carii și-au luat muieri azotineance, amaniteance și moaviteance.

24. Și fiii lor jumătate grăia azotineaste, și nu știa grăi jidoveaste, ci după limba norodului și a norodului.

25. Și m-am pricit cu dânșii și i-am blăstămat pre dânșii, și am bătut dintru ei bărbați, și i-am scuturat pre ei și i-am jurat pre Dumnezeu: «Să nu vă dați featele voastre feciorilor lor, și să nu luați din featele lor feciorilor voștri și voao.

* 3 Împă.
3,1
11,1

26.* Au nu așa au păcătuit Solomon,

împăratul lui Israil? Și în neamuri multe nu era împărat aseamenea lui, și iubit lui Dumnezeu era, și l-au fost pus pre el Dumnezeu împărat preste tot Israilul;** și pre acesta l-au abătut muierile ceale de alt neam.

**3 Împă.
11, 4

27. Încăi de voi să nu auzim că faceți toată răutatea aceasta, ca să păcătuiți împotriva Dumnezeului nostru, fiind muieri de alt neam!»

28. Și din fiii lui Ioadă, a lui Elisuv, preotului celui mare, era ginere lui Sanavalat Uraniteanului, și l-am gonit pre el de la mine.

29. Adu-Ți aminte de ei, Dumnezeuul meu, pentru că au spurcat preoția și așezământul preoției și pre leviți.

30. Și i-am curățit pre ei de tot cel de alt neam, și am pus rânduială preoților și leviților, fieștecui după lucrul lui.

31. Și la darul aducerii de leamne în vreme de ani și întru ceale de pângă, adu-Ți aminte de mine, Dumnezeuul nostru, spre bine!”

CARTEA ESTIRII

Cuvânt înainte

arta aceasta cuprinde izbăvirea jidovilor de piarderea carea să apropiia neamului. Înălțarea Estirii și a lui Mardoheu, prăznuirea Furim sau rânduiala sorților. Iară cum că această istorie nu easte scornită, precum bârfesc luteranii, dintru aceasta să veade că jidovii foarte multă vreme au ținut acest praznic Furim, cum să veade din Cartea 2 Macav., cap 15, și din Cod. Teodosian, titl.: *De iudei*. Încă și jidovii tot canonicească au ținut cartea aceasta, cum mărturiseaște Iosif Flavie, când scrie asupra lui Apion, și S. Atanasie, sau oricine easte altul scriitoriu, în Sinopsi și S. Epifanie, în Ieresul 29.

Cine au fost scriitoriu cărții aceștia și pre ce vreme s-au scris această carte price easte întră dascalii, însă mai toți socotesc că Mardoheu au scris această carte, precum să pare din capul 9, stih 20, unde să ceteaște: „Și au scris Mardoheu cuvintele acestea într-o carte și le-au trimis jidovilor”. Talmudistii socotesc cum că această carte easte scrisă de Sinagoga cea mare. Unii socotesc că doară Esdra să o fie scris, însă această carte easte mai dinainte decât de pre vremile lui Esdra scrisă, care lucru dintru aceasta să veade că au fost numărată în catastihul cărților canonicești a jidovilor, care catastih, cum din Iosif Flavie să arată, nu au fost făcut mai târziu decât au fost Artaxerx Longhiman.

Adevărat spune Mardoheu că au scris carte și o au trimis la jidovi, ci cartea aceea au fost Epistola lui Mardoheu, carea pentru aceea o au scris, ca sărbătoarea sorților în tot anul să se sărbeaze, precum din capul 9 și din începutul 10 să culeage; iară pricina sărbătorii aceștia și țeremoniile a le tâlcui deregătorii Sinagogăi ceii mari au fost, carea doară Epistola lui Mardoheu și a Estirii toată o au scris într-o carte, mai adăogând numai unele pentru luminarea istoriei.

Visul lui Mardoheu; ospățul împăratului, neascultarea și lăpădarea împărăteasii.

N în anul al doilea al împărăției lui Artaxerx celui Mare, în zioa dintâiu a lunii lui Nisan, vis au văzut Mardoheu, fiul lui Iair, al lui Semei, al lui Chiseu, din neamul lui Veniamin, om jidov, carele lăcua în cetatea Susis, om mare slujitoriu în curtea împăratului, și era din robii pre carii i-au dus în robie Navohodonosor, împăratul Vavilonului, din Ierusalim, împreună cu Iehonia, împăratul Iudei, și acesta era visul lui: „Și, iată, glasuri și gâlceavă, trăznete și cutremur și turburare pre pământ; și, iată, doi bălauri mari au venit înaintea amândoi să se lupte. Și au fost glasul lor mare, și la glasul lor s-au gătit toate neamurile de războiu, ca să bată neamul celor drepti. Și, iată, au fost zioa aceea zi de întunearec și de năcaz și nevoie și chin și turburare mare au fost pre pământ; și s-au turburat tot neamul cel drept temându-să de realele lor, și s-au gătit de perire; și au strigat cătră Dumnezeu, și de strigarea lor s-au făcut dintr-un izvor mic râu mare, apă mul-

tă și lumină, și soarele au răsărit, și cei smeriți s-au înălțat și au mânat pre cei măriți”. Și s-au deșteptat Mardoheu după ce au văzut acest vis, și gândea ce va Dumnezeu să facă, și avea visul acesta în inimă, și în tot cuvântul vrea să-l cunoască până la noapte. Și s-au așezat Mardoheu în curte cu Gavata și cu Tara, care amândoi era fameni ai împăratului și păzea curtea, și au auzit gândurile lor, și grijile lor au cercat și au înțales că-și gâtesc mânilor să le puie pre împăratul Artaxerx. Și au spus împăratului, și au întrebat împăratul pre amândoi famenii săi, și ei mărturisind, i-au spânzurat. Și au scris împăratul cuvintele aceastea întru pomenire, și Mardoheu încă au scris cuvintele aceastea, și au poruncit împăratul lui Mardoheu să slujească, și i-au dat lui daruri pentru aceasta. Și era Aman, a lui Aminadat Vugheul, mărit înaintea împăratului, și cerca să facă rău lui Mardoheu și norodului lui, pentru cei doi fameni ai împăratului.

CAP 1

Artaxerx, spre arătarea puterii și a măririi sale, în o sută și optzeci de zile făcând ospăț strălucit boiarilor săi, și celor din cetate în șapte zile, și plinindu-să aceaste zile ale nunții, au chemat pre Astina, împărăteasa, înlăuntru, și nevrând a merge, o leapădă; și din sfatul înțelepților poruncă împărătească să vestească ca muierile să dea cinste bărbaților.

1. i au fost după cuvintele aceastea, în zilele lui Artaxerx. Artaxerx acesta, de la India, o sută doaozeci și șapte de țări au biruit.

2. Și întru aceale zile, când au șezut în scaun împăratul Artaxerx, în cetatea Susis,

3. În anul al treilea al împărăției sale, făcut-au ospăț priiatinilor săi și celorlalte neamuri și celor măriți a persilor și a midilor, boiarilor, domnilor.

4. Și după aceasta, au arătat lor avuția împărăției sale și mărirea desfătării bogăției sale, într-o sută și optzeci de zile.

5. Iară când s-au plinit zilele nuntei, au făcut împăratul ospăț neamurilor, celor ce s-au aflat în cetate, în șeasă zile, în curtea casii împăratului,

6. Împodobită cu vison și cu (a) verzi, întinsă pre funi de visine și mohorâte, pre belciuge de aur și de argint, pre stâlpi de parin (b) și de piatră,

7. Paturi de aur și de argint, pre pardosală de piatră de smaragd și de pinin și de piatră de parin, și așternuturi strălucite, cu împistrituri înflorite, împregiur, tran-

6. (a) Adecă, materii verzi; (b) Parin, piatră

dafiri răvârșați;

8. Păhară de aur și de argint și de antrax, păhar pus înaintea de treizeci de mii de talanți, vin mult și dulce, care bea însuși împăratul, iară beutura aceasta nu după legea cea obicinuită să făcea, ci așa au vrut împăratul și au poruncit deregătorilor casii ca să facă voia lui și a oamenilor.

9. Și Astina, împărăteasa, au făcut ospăț muierilor în curțile împărătești, unde era împăratul Artaxerx.

10. Iară în zioa a șaptea, veasel fiind împăratul, au zis lui Aman și lui Vazan și lui Tara și lui Varazi și lui Zatoita și lui Avataza și lui Tarava celor șapte fameni slujitori ai împărarului Artaxerx,

11. Să aducă pre împărăteasa la dânsul, să o facă pre ea împărăteasă și să-i puie ei diademă, și să o areate pre ea boiarilor și neamurilor, frumsețele ei, că era frumoasă.

12. Și n-au ascultat de el împărăteasa ca să vie cu famenii, și s-au măhnit împăratul și s-au mâniai.

13. Și au zis priiatinilor săi: „Că aceastea au grăit Astina, faceți, dară, pentru din ostrovul Paros.

aceasta lege și judecată!”

14. Și au venit la el Archezes și Sarsates și Malesear, căpeteniile persilor și a midilor, cei de aproape ai împăratului, care întâiu ședea lângă împăratul,

15. Și au spus lui, după legi, cum să cade a face Astinei, împărăteasii, pentru că nu au făcut ceale ce au poruncit împăratul prin fameni.

16. Și au zis Muheu către împăratul și către căpetenii: „Nu numai împăratului au făcut strâmbătate Astina, împărăteasa, ci și tuturor boiarilor și povățuitorilor împăratului,

17. Că au spus lor cuvintele împărăteasii și cum au grăit împotriva împăratului, deci, dacă au grăit împotriva împăratului Artaxerx,

18. Așa, astăzi, doamnele cealealte ale boiarilor persilor și ale midilor, auzind ceale ce au grăit ea împăratului, vor cuteza aseamenea a necinsti pre bărbații săi.

19. Deci, de să pare împăratului de porunca împărătească și să scrie după legile midilor și a persilor, și într-alt chip să nu trăbuiască nici să mai între împărăteasa la dânsul, și împărăția ei să o dea împăratul la muiare mai bună decât dânsa.

20. Și să se auză legea cea de la împăratul, care va face întru împărăția sa, și așa toate muierele vor da cinste bărbaților săi, de la sărac până la bogat”.

21. Și au plăcut cuvântul împăratului și boiarilor, și au făcut împăratul după cum au grăit Muheu.

22. Și au trimis în toată împărăția, prin fieștecă țară, după graiul lor, ca să le fie lor frică în casăle lor.

CAP 2

Dintră toate fecioarele ceale adusă la Artaxerx, mai plăcându-i Estir, nepoata lui Mardoheu, jidovului, să face împărăteasă în locul Astinei; și făcându-să ospăț mare de nuntă și dându-să daruri, și Mardoheu, rămâind la ușa polății, vestește pre famenii cei ce cerca să omoară pre împăratul, care faptă a lui Mardoheu să scrie întră istorii.

1. i după cuvintele aceastea, au încetat mânia împăratului și n-au mai pomenit de Astina, aducându-și aminte ce au grăit și cum o au judecat pre ea.

2. Și au zis slugile împăratului:

3. „Să se caute împăratului fetișoare nestricate, frumoase la față, și va pune împăratul mai-mare preste sate în toate țările împărăției sale, și să aleagă fetișoare fecioare, frumoasă la față, în cetatea Susan, la casa muiierilor, și să le dea famenului împăratului, păzitoriului muiierilor, și să dea săpun și cealealte care sânt de lipsă.

4. Și muiarea care va plăcea împăratului va fi împărăteasă în locul Astinei”. Și au plăcut împăratului lucrul și au făcut așa.

5. Și era un om jidov în cetatea Susis, și numele lui Mardoheu, al lui Iair, al lui Semia, al lui Chiseu, din neamul lui Veniamin,

6. Carele era din robii cei din Ierusalim, pre care i-au fost robit Navohodonosor, împăratul Vavilonului.

7. Și era la el o pruncă crescută, fata lui Aminadav, fratelui tătâne-său, și numele ei Estir, și, după ce au murit părinții ei, o au învățat pre ea ca să-i fie lui muiare, și era fetișoară frumoasă la chip.

8. Și când s-au auzit porunca împăratului, s-au adunat multe fetișoare la Susa, cetatea cea de supt mâna lui Gai, și s-au adus Estir la Gai, păzitoriul muiierilor.

9. Și i-au plăcut lui fetișoara, și au aflat har înaintea lui, și au grăbit a da ei săpunul și partea, și ceale șapte feate alese ei de la împărăție; și o au împodobit așezat pre ea bine și pre roabele ei în casa muiierilor.

10. Și n-au spus Estir neamul său, nici moșiia, că Mardoheu poruncisă ei să nu spuie.

11. Și în toate zilele umbla Mardoheu prin curtea muiierilor, ca să vază ce să va întâmpla Estirii.

12. Iară vreamea featei a intra la împăratul era după ce țanea doasprăzeace luni, că așa să plinesc zilele socotinții, în șeasă luni să ungea cu uleiu de mirsin, și în șeasă luni cu alte mirodenii și cu săpunurile muiierilor.

13. Și atunci intra la împăratul, și de-i zicea să o dea pre ea să meargă cu el de la casa muiierilor până la casa împăratului.

14. Sara intra și dimineața să ducea la casa muiierilor cea a doao, unde era Gai, famenul împăratului, păzitoriul muiierilor, și mai mult nu intra la împăratul, fără numai când o chema anume.

15. Și când s-au plinit vreamea Estirei, featei lui Aminadav, fratelui tatălui lui Mardoheu, ca să între la împăratul, n-au lăpadat nimica de ceale ce i-au poruncit ei famenul, păzitoriul muiierilor, că Estir aflasă har la toți cei ce o vedea.

16. Și au intrat Estir la împăratul Artaxerx în luna a doasprăzeace, care easte adar, în anul al șaptelea al împărăției lui.

17. Și au iubit împăratul pre Estir, și au aflat har mai mult decât toate fecioarele, și i-au pus ei diadema cea fâmeiască.

18. Și au făcut împăratul ospăț tuturor priiatinilor săi și puterilor în șapte zile, și au înălțat nunta Estirei, și au slobozit pre toți cei de supt împărăția lui.

19. Iară Mardoheu slujea în curte.

20. Iară Estir n-au spus moșiia sa, că așa au poruncit ei Mardoheu, să se teamă de Dumnezeu și să facă poruncile lui, precum făcea când era la el; și Estir n-au schimbat petrecerea sa.

21. Și s-au mâniat cei doi fameni ai împăratului, carii era mai-mari păzitorii trupului, că s-au pus înainte Mardoheu, și cerca să omoară pre împăratul Artaxerx.

22. Și au înțeles Mardoheu lucrul acela și l-au spus Estirii, și ea au spus împăratului sfatul lor.

23. Iară împăratul au cercat despre acei doi fameni și i-au spânzurat, și au poruncit împăratul să puie deosebi în cartea cea de pomenire, carea era biblioteca împărătească, acest lucru bun a lui Mardoheu, întru laudă.

CAP 3

Aman, cel mai mare preste toți voivozii midilor și a persilor, mâniindu-să căci sângur Mardoheu, jidovul, nu i să închină, dobândește de la Artaxerx să se omoară toți jidovii, și la toate ținuturile trimite cărți însămnate cu inelul împăratului, ca în zioa dintâiu a lunii a doasprăzeacea să se jefuiască toate averile lor.

1. upă acesteia, au mărit împăratul Artaxerx pre Aman, a lui Amadatu Vugheul, și l-au înălțat pre el, și ședeia mai sus decât toți priiatinii lui.

2. Și toți cei din curte să închina lui, că așa au poruncit împăratul să facă, iară Mardoheu nu să închina lui.

3. Și au zis cei din curtea împăratului lui Mardoheu: „Pentru ce nu ascuți de ceale ce zice împăratul?”

4. În toate zilele zicea lui și nu asculta, și au spus lui Aman că Mardoheu să împrotivește cuvintelor împăratului, și le-au spus lor Mardoheu că easte jidov.

5. Și înțelegând Aman cum că Mardoheu nu să închină lui, s-au mâniat foarte.

6. Și au vrut să piiază pre toți jidovii, câți era supt împărăția lui Artaxerx.

7. Și au făcut sfat în anul al doisprăzeacelea al împărăției lui Artaxerx, și au aruncat sorți din zi în zi și din lună în lună ca într-o zi să piiază neamul lui Mardoheu; și au căzut soartea pe zioa a patrasprăzeacea a lunii lui adar.

8. Și au grăit cătră împăratul Artaxerx, zicând: „Easte un neam răsipit în neamuri în toată împărăția ta, și legile lor sânt străine de toate neamurile, și de legile împăratului nu ascultă, și nu folosește împăratului a-i lăsa pre ei.

9. De să pare împăratului, poruncească să-i piiază pre ei, și eu voiu scrie la vistieria împăratului zeace mii de talanți de argint”.

10. Și luând împăratul inelul, l-au dat în mâna lui Aman să pecetluiască ceale ce s-au scris asupra jidovilor.

11. Și au zis împăratul lui Aman: „Argintul ține-ți-l, iară cu neamul jidovesc fă cum vrei”.

12. Și s-au chemat scriitorii împăratului în luna întâiu, a treisprăzeacea zi, și au scris cum au poruncit Aman mai-marilor

oastei și căpeteniilor, în toate țările, de la India până la Etiopea, la ceale o sută și doazeci și șapte de țări, căpeteniilor neamurilor în limbile lor, cu numele lui Artaxerx, împăratul.

13. Și s-au trimis prin purtătorii de cărți, în toată împărăția lui Artaxerx, să piiază neamul jidovesc în zioa dintâiu a lunii a doasprăzeacea, carea easte adar, și să jefuiască averile lor.

Iară izvodul cărții easte acesta: „Marele împărat Artaxerx, celor de la India până la Etiopia, a o sută doazeci și șapte de țări, domnilor și căpeteniilor celor supuși împărăției lui, acesteia scrie: «Preste multe neamuri stăpânind și toată lumea biruind, am vrut nu cu sumeția mării să mă înalț, ci mai vartos cu liniște și cu blândețe pururea petrecând, pre cei supuși în viață cu liniște totdeauna a-i așeza, și împărăția am vrut să o fac lină, și în carea să poată umbla până la margini, și să înnoiesc pacea cea dorită tuturor oamenilor. Am întrebat pre sfeatnicii miei cum s-ar putea face aceasta? Cel ce la noi întrece pre ceialalți cu înțelepciunea și cu neschimbată bunăvoință și cu adeverită credință s-au dovedit, și al doilea după împărăția mea cinstit, anume Aman, ne-au spus noao cum că întră toate neamurile din lume easte amestecat un neam cu legile împrotivitoriu tuturor neamurilor, și poruncile împărăților pururea trecându-le, așa cât împărăția noastră, carea fără de ponoslu ne nevoim să o ocârmuim, nu să poate așeza. Socotind, dară, acest neam sânguratec și osăbit și celoralalți oameni împrotivnic, și după legi străine petrecând, împrotivindu-să lucrurilor noastre și foarte reale răutăți săvârșind, și ca împărăția noastră pace și statornicie să nu poată avea, am poruncit ca oricare să vor însămna voao în cărțile ceale scrise de Aman, carele easte pus mai-mare preste lucruri și al doilea al nostru părinte, toți, cu muieri și cu prunci, să piiază cu toată rădăcina de sabiile vrăjmașilor fără nici o milă și îngăduință, în zioa a patrasprăzeacea a lunii a doasprăzeacea, adar, a anului acestuia. Ca cei ce și mai înainte au fost și acum sânt vrăjmași, într-o zi cu sila pogorându-să la iad; de aci înainte neclătit și desăvârșit să ni să așeze lucrurile»”.

14. Iară izvoadele cărților s-au pus în fieștecarea țară; și s-au poruncit la toate neamurile să fie gata pre zioa aceasta.

15. Și să grăbea lucrul la Susa, iară împăratul și Aman să desfăta, și cetatea să turbura.

CAP 4

Plângerea lui Mardoheu și a tuturor jidovilor pen-

tru gătită sa perire, iară Estir, ca să poată împiedeca pîiarderea jidovilor și la împăratul nechemată să între, din sfatul lui Mardoheu poruncește ca în trei zile cu post să se roage pentru dânsa; așjiderea face și ea cu toată casa sa.

1. **N**ară Mardoheu, înțelegând ce s-au făcut, și-au rupt hainele sale și s-au îmbrăcat cu sac și s-au presărat cu cenușă, și, ieșind pre ulițele cetății, striga cu glas mare: „Piiare neamul care nici o strâmbătate n-au făcut!”

2. Și au venit până la poarta împăratului și au stătut, că nu era lui slobod să între în curte, având sac și cenușe.

3. Și în toată țara unde să ținea cărțile, strigare și tânguire și plângere mare era jidovilor, sac și cenușe și-au așternut șieși.

4. Și au intrat slujnicile și famenii împărăteasii, și spusără ei, iară ea s-au întristat dacă au auzit ce s-au făcut, și au trimis să îmbrace pre Mardoheu și să ia de la el sacul, iară el n-au crezut.

5. Iară Estir au chemat pre Ahrateu, famenul său, care sta la ea, și au trimis ca să înțeleagă de la Mardoheu adevărul.

6. Mardoheu i-au spus lui ce s-au făcut și făgăduința care au făgăduit Aman împăratului să dea la vistierie zece mii de talanți, ca să piiarză pre jidovi.

7. Și izvodul carele s-au pus în Susa, ca să-i piiarză pre ei, i-au dat lui ca să-l areate Estirei, și i-au zis lui să-i poruncească ei să între să se roage împăratului, și să-l roage pentru norod: „Aducându-ți aminte de zilele smereniei tale, cum te-ai hrănit cu mâinile mele, că Aman, cel ce e al doilea după împăratul, au grăit asupra noastră spre moarte, roagă pre Domnul și grăiaște împăratului pentru noi și ne izbăvește de moarte!”

8. Și întrând Ahrateu, i-au grăit ei toate cuvintele acestea.

9. Și au zis Estir cătră Ahrateu: „Mergi la Mardoheu și zi,

10. Că toate neamurile împărăției știu cum că tot omul sau muiarea, carele va intra la împăratul în curtea cea mai dinlăuntru nechemat, nu easte lui mântuire, afară de acela căruia va întinde împăratul toiagul cel de aur, acela să va mântui, și eu nu sânt chemată să intru la împăratul, sânt treizeci de zile”.

11. Și au spus Ahrateu lui Mardoheu toate cuvintele lui Estir.

12. Și au zis Mardoheu cătră Ahrateu: „Pasă și zi ei: «Estir, să nu zici întru tine că te vei mântui sângură întru împărăție, afară din toți jidovii.

13. Că, de nu vei asculta întru această vreme, de airea ajutoriu și acoperemânt va fi jidovilor, iară tu și casa tătâne-tău veți peri, și cine știe, dară, de te-ai făcut împărăteasă pentru vremea aceasta?»”

14. Și au trimis Estir pre cel ce au ve-

nit la ea la Mardoheu, zicând:

15. „Mergi și adună pre jidovii cei din Susa, și postiți pentru mine, și să nu mâncați nici să beați în trei zile, noaptea și zioa, și eu și roabele mele nu vom mânca, și atunci voi intra la împăratul, împotriva legii făcând, măcar de ar trăbui să și pieiu”.

16. Și ducându-să Mardoheu, au făcut câte i-au poruncit lui Estir.

Și Mardoheu s-au rugat Domnului, pomenind toate lucrurile Domnului, și au zis: „Doamne, Doamne, Împărate Atotțiitoriule, toate sânt supt stăpânirea Ta și nu easte cine să stea împotriva Ta, de vei vrea să mântuiești pre Israil. Că Tu ai făcut ceriul și pământul și tot ce easte minunat supt ceriu, și ești Domn tuturor, și nu easte cine să stea împotriva Ție, Domnului. Și toate le cunoști, Tu, Doamne, știi că nu din sumeție, nici din trufie, nici din iubire de mărire am făcut aceasta, ca să nu mă închin trufașului Aman. Că aș fi voit a săruta talpele picioarelor lui, pentru mântuirea lui Israil. Ci am făcut aceasta ca să nu puiu mărimea omului deasupra mării lui Dumnezeu, și ca să nu mă închin nimărui, afară de Tine, Domnul meu, și nu voi face acestea din trufie. Și acum, Doamne Dumnezeule, Împăratul și Dumnezeul lui Avraam, fie-Ți milă de norodul Tău, că caută să ne strice pre noi și poftesc să piiarză moștenirea Ta cea dintâiu, nu treace cu vederea partea Ta, carea o ai răscumpărat Ție din Eghipet. Ascultă rugăciunea mea și Te împlânzește spre soarta Ta; întoarce plânsul nostru întru bună petreacere, ca fiind vii, să lăudăm numele Tău, Doamne, și să nu astupi gura celor ce Te laudă pre Tine, Doamne”. Și tot Israilul au strigat din putearea sa, că moartea lor dinaintea ochilor lor. Și Estir, împărăteasa, au alergat la Domnul, fiind cuprinsă de frica morții, și, lăpădându-și hainele mării sale, s-au îmbrăcat cu haine de plâns și de jale, și, în locul unsoților celor frumoasă, cu cenușe și cu gunoiu și-au umplut capul său, și trupul său l-au smerit foarte, și tot locul desfătării sale l-au umplut de părul său cel smuls. Și s-au rugat Domnului Dumnezeului lui Israil și au zis: „Doamne al meu, Împărate al nostru, Tu ești sângur, ajută-mi mie, cei sângure, și care n-am alt ajutoriu, fără numai pre Tine, că perirea mea easte în mâna mea. Eu am auzit de la nașterea mea, în neamul părinților miei, că Tu, Doamne, ai luat pre Israil din toate neamurile și pre părinții noștri din toți strămoșii lor întru moștenire veacinică, și le-ai făcut lor câte ai grăit. Și acum, am păcătuit înaintea Ta, și ne-ai dat pre noi în mâinile vrajmașilor noștri. Pentru că am mărit pre

dumnezeii lor, drept ești, Doamne. Și acum, nu s-au îndestulat cu amărăciunea robeii noastre, ci Tu ai pus mâinile lor peste mâinile idolilor lor, să strice făgăduința gurii Tale, și să piarză moștenirea Ta, și să astupe gura celor ce Te laudă pre Tine, și să stângă mărirea Casii Tale și a jertvenicului Tău, și să deschiză gura neamurilor spre bunătățile celor deșerte, și să laude pre împăratul cel trupesc în veac. Nu da, Doamne, schiptrul Tău celor ce nu sânt, ca să nu răză de cădearea noastră, ci întoarce sfatul lor asupra lor, și pre cel ce au început asupra noastră pune-l spre pildă. Adu-Ți aminte, Doamne, și Te arată noao în vreamea năcazului nostru, și-mi fă mie îndrăzneală. Împărate al dumnezeilor și a toată domniia Stăpâne, dă cuvânt bine întocmit în gura mea înaintea leului și schimbă inima lui spre ura celor ce să luptă asupra noastră și spre puiarderea lui și a celor ce sânt într-un gând cu el. Iară pre noi ne mântuiaște cu mâna Ta și-mi ajută mie, ceii sângure, care nu am altul afară de Tine; Doamne, Cel ce pre toți cunoști și știi că am urât mărirea celor fără de leage, și urăsc patul celor netăiați împrejur și a tuturor celor de alt neam. Tu știi nevoia mea, că urăsc semnul trufiei mele, carele easte pre capul mieu în zilele vederii mele, urăscu-l ca pre o cârpă a unei muieri care are ceale de preste lună, și nu-l port în zilele liniștii mele. Și n-au mâncat roaba Ta în masa lui Aman și n-am mărit ospățul împăratului, nici am beut vin din turnări. Și nu s-au veselit roaba Ta din zioa în care m-am mutat aici până acum, fără numai într-o Tine, Doamne Dumnezeul lui Avraam. Dumnezeu puternic preste toți, ascultă glasul celor fără de nădeajde și ne mântuiaște pre noi din mâna celor ce ne caută să ne facă rău și mă mântuiaște de frica mea”.

CAP 5

Estir, nesocotind primejdiia vieții sale și întrând la împăratul, îl cheamă să vie cu Aman la ospățul său, la care ospăț, fiind veasă împăratul și întrebându-o despre cearerea sa, iară îi cheamă pre amândoi la ospăț pe a doao zi; iară Aman, mâniindu-să pre Mardoheu că nu-l cinstește, îi gătește lemn să-l spânzure.

1. i au fost în zioa a treia, după ce au fost în liniște rugându-să, s-au dezbrăcat de hainele slujbei și s-au îmbrăcat întru

mărirea sa.

2. Și făcându-să strălucită, chemând pre văzătorii tuturor și mântuitorii Dumnezeu, au luat pre ceale doao slujnice, și pre una să răzama, ca cum s-ar gingăși, iară ceaealaltă mergea după dânsa, rădicând hainele ei.

CAP 4 ȘI 5

3. Și ea, rumenindu-să ca în floarea frumuseții sale, și fața ei blândă și foarte iubită, iară inima ei încremenită de frică.

4. Și întrând prin toate ușile, au stătut înaintea împăratului, și el ședea pre scaonul împărăției sale, cu toate hainele împărătești, îmbrăcat tot cu aur și cu pietri scumpe, și era groaznic foarte.

5. Și rădicând fața sa aprinsă de mânia, foarte mănios s-au uitat, și au căzut împărăteasa și s-au schimbat fața ei, cât au leșinat și s-au plecat pre capul slujnicii, carea mergea cu ea.

6. Și au mutat Dumnezeu duhul împăratului întru blândețe, și spăriindu-să au sărit din scaonul său și o au luat pre ea în brațele sale, până ce și-au venit în fire, și o mângăia pre ea cu cuvinte de pace și au zis cătră ea: „Ce-ți easte, Estir? Eu sânt fratele tău, îndrăznește, nu vei muri, că deopște easte porunca noastră, apropie-te!”

7. Și rădicând toiagul cel de aur, l-au pus preste grumazii ei și o au îmbunat pre ea și i-au zis: „Grăiaște-mi!”

8. Și ea au zis lui: „Văzutu-te-am, doamne, ca pre îngerul lui Dumnezeu, și s-au turburat inima mea de groaza mării tale, că minunat ești, doamne, și fața ta e plină de daruri”.

9. Și grăind ea, iară au căzut leșinată, iară împăratul s-au turburat și toată curtea lui o mângăia pre ea.

10. Și au zis împăratul: „Ce vrei, Estir, și ce cei? Până la jumătate de împărăția mea voi da ție”.

11. „Zi însămnată mie easte astăzi, deci, de să pare împăratului, să vie și împăratul și Aman la ospățul carele voi face eu astăzi”.

12. Și au zis împăratul: „Grăbiți de chemați pre Aman, ca să facem cuvântul Estirei!” Și au mers amândoi la ospățul carele au zis Estir.

13. Iară la beutura, au zis împăratul cătră Estir: „Ce vrei, împărăteasă Estiră? Și voi face ție ca unor vreadnici”.

14. Iară ea au zis: „Cearerea mea și rugăciunea mea, de am aflat har înaintea împăratului, să vie împăratul și Aman și mâne la ospățul carele voi face lor, și mâne voi face aceastea”.

15. Și au ieșit Aman de la împăratul foarte veasel și voios, iară văzând Aman pre Mardoheu, jidovul, în curte, s-au mânia foarte.

16. Și mergând la ale sale, au chemat pre priiatini și pre Zosara, muiarea sa.

17. Și le-au arătat lor avuția sa și mărirea care împăratul o au dat lui și cum l-au făcut pre el mai-mare și povățuitoriu împărăției.

18. Și au zis Aman: „N-au chemat împărăteasa cu împăratul pre nime la ospăț, fără numai pre mine, și pre mâne încă m-au chemat.

19. Ci aceasta mie nu-mi place, când văz pre

Mardoheu, jidovul, în curte”.

20. Și au zis către el Zosara, muiarea lui, și priiatinii: „Poruncește să se taie un lemn de cincizeci de coți și mâne zi împăratului și să se spânzure Mardoheu în lemn, iară tu întră la ospăț cu împăratul și te veselește”.

21. Și au plăcut lui Aman cuvântul și au gătit lemnul.

CAP 6

Împăratul, cetind noaptea istoriile ceale de preste an și găvind credința lui Mardoheu întru descoperirea famenilor ce leșuia să omoară pre împăratul, poruncește lui Aman, împrotivnicului lui, să-l vestească în cinste al doilea după împăratul.

1. ară Domnul au depărtat somnul de la împăratul înaintea nopții aceia și au zis slujitorului său să aducă scrisorile ceale de pomenire ale zilelor să-i cetească lui.

2. Și au aflat scrisorile ceale ce s-au scris pentru Mardoheu, cum au spus împăratului pre cei doi fameni ai împăratului, când păzea ei și căuta să-și puie mâinile sale pre Artaxerx.

3. Și au zis împăratul: „Ce cinste sau dar am făcut lui Mardoheu?” Și au zis slujitorii împăratului: „Nu i-ai făcut lui nimica”.

4. Iară când întreba împăratul pentru bunăvoirea lui Mardoheu, iată, Aman era în curte și au zis împăratul: „Cine e în curte?” Că Aman intrasă în curte ca să zică împăratului să spânzure pre Mardoheu de lemnul carele l-au gătit.

5. Și au zis slujitorii împăratului: „Iată, Aman stă în curte”. Și au zis împăratul: „Chemați-l pre el!”

6. Și au zis împăratul lui Aman: „Ce voi face omului pre care vreau eu să-l cinstesc?”

7. Și au zis Aman întru sine: „Pre cine vrea împăratul să cinstească, fără numai pre mine?”

8. Și au zis către împăratul: „Omul pre carele vrea împăratul să-l cinstească să aducă slugile împăratului vejmânt de vison, cu care să îmbracă împăratul, și cal pre carele încalecă împăratul.

9. Și să-i dea unuia din priiatinii cei cinstiți ai împăratului, și să îmbrace pre omul pre carele iubește împăratul, și să-l puie călare pre cal și să strige pre ulițile cetății, zicând: «Așa va fi la tot omul pre carele împăratul va mări!»

10. Și au zis împăratul lui Aman: „Bine ai grăit, așa fă lui Mardoheu, jidovului, celui ce slujește în curte, și să nu lași să treacă nici un cuvânt din ceale ce ai grăit!”

11. Și au luat Aman vășmântul și calul, și au îmbrăcat pre Mardoheu și l-au suit pre el pre cal, și au trecut pre ulițile cetății și au strigat, zicând: „Așa va fi la tot omul pre carele împăratul vrea să-l mărească!”

12. Și s-au întors Mardoheu la curte, iară

Aman s-au întors întru ale sale supărat asupra capului său.

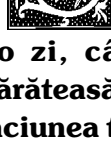
13. Și au povestit Aman Zosarei, muierei sale, și priiatinilor, ceale ce s-au întâmplat, și au zis către el priiatinii și muiarea: „De easte din neamul jidovilor Mardoheu și ai început a te smeri înaintea lui, căzind, vei cădea și nu vei putea să-ți izbândești asupra lui, că Dumnezeu cel viu e cu dânsul”.

14. Încă grăind ei, au venit famenii și au grăbit pre Aman să meargă la ospățul carele l-au gătit Estir.

CAP 7

Împăratul, fiind veasăl în ospăț, îl roagă Estir pentru viața sa și a norodului său, și pre Aman, împrotivnicul jidovilor, îl pâreaște, pre carele poruncește împăratul să-l spânzure pre lemnul care l-au fost gătit Aman lui Mardoheu.

1. i au intrat împăratul și Aman să bea împreună cu împărăteasa.

2. Și au zis împăratul Estirei, a doao zi, când au beut: „Ce easte, Estir, împărăteasă? Și ce easte cearerea ta? Și ce e rugăciunea ta? Și voi da ție până la jumătate de împărăția mea”.

3. Și răspunzind Estir, au zis: „De am aflat har înaintea împăratului, deaie-să sufletul cearerii mele și norodul meu, pentru care mă rog.

4. Că vânduți sântem, eu și norodul meu, spre perire și spre jefuire și spre robime, și noi și pruncii noștri, să fim robi și roabe, și am ascultat, că nu easte vreadnic diiavolul (a) de curtea împăratului”.

5. Și au zis împăratul: „Cine easte acesta, carele au îndrăznit a face lucrul acesta?”

6. Și au zis Estir: „Omul vrăjmaș, Aman cel rău, acesta easte” Iară Aman s-au turburat de împăratul și de împărăteasa.

7. Iară împăratul, sculându-să de la masă, au mers în grădină, iară Aman să ruga de împărăteasa și cerea milă, pentru că să vedea pre sine întru reale fiind.

8. Și s-au întors împăratul din grădină, iară Aman căzusă pre pat, rugând pre împărăteasa, și au zis împăratul: „Încă și pre muiarea mea o silește în casa mea?” Iară Aman, auzind, s-au turburat cu fața.

9. Și au zis Vugatan, unul din fameni, și acesta știa lemnul cel de spânzurat, că l-au fost văzut în casa lui Aman, când l-au chemat la cina împăraților, și, întrebând de acela, au înțeles de la unul din slugi ce să gătește. Și au zis către împărat: „Iată, și lemn au gătit Aman lui Mardoheu, celui ce au grăit pentru împăratul, și easte rădicat la Aman lemnul de cincizeci de coți”. Și au zis împăratul: „Să se spânzure într-însul!”

4. (a) Împrotivnicul.

10. Și s-au spânzurat Aman de lemnul carele l-au fost gătit lui Mardoheu, și atunci au încetat mâniia împăratului.

CAP 8

Estir, rădicând pre Mardoheu în locul lui Aman, dobândește de la împăratul ca scrisorile ceale stricăcioasă și vechi a lui Aman cu altele noao să se strâce; și jidovii să fie în liniște și să-și izbândească de nepriiatinii săi, de unde să face veselie pretutindinea.

1. i în zioa aceea, împăratul Artaxerx au dăruit Estirei câte avea Aman, vrăjmașul, și au chemat împăratul pre Mardoheu, că au spus Estir că easte rudenie cu el.

2. Și au luat împăratul inelul, carele l-au luat de la Aman, și l-au dat lui Mardoheu.

3. Și au pus Estir pre Mardoheu preste toate ale lui Aman, și, adăogând, au grăit cătră împăratul și au căzut la picioarele lui, și s-au rugat ca să strice răutatea lui Aman și câte au făcut el jidovilor.

4. Și au tins împăratul Estirei toiagul cel de aur și s-au sculat Estir de lângă împăratul.

5. Și au zis Estir: „De ți să pare ție și de am aflat har, să se trimită și să se întoarcă cărțile ceale trimisă de Aman, care le-au scris să piiarză pre jidovii cei din împărăția ta.

6. Că cum voiu putea vedea eu chinuirea norodului meu și cum voiu putea să mă mântuiesc, când piiare neamul meu?”

7. Și au zis împăratul cătră Estir: „Dacă toate câte are Aman Ț-am dat și Ț-am dăruit ție și pre el l-am spânzurat pre lemn, pentru că au rădicat mânilor asupra jidovilor, ce încă mai ceri?”

8. Scrieți și voi cu numele meu, cum vă place, și pecetluiți cu inelul meu, că câte să scriu din porunca împăratului și să pecetluiesc cu inelul meu nimenea nu să poate împrotivi aceloră”.

9. Și s-au chemat scriitorii în luna dintâiu, care easte nisan, în doaozeci și trei a anului acestuia, și s-au scris jidovilor câte au poruncit deregătorilor casii și căpeteniilor domnilor, de la India până la Etiopia, la o sută și doaozeci și șapte de domni în fieștecare țară în limba lor.

10. Și s-au scris cu numele împăratului și s-au pecetluit cu inelul lui, și au trimis scrisorile prin purtătorii de cărți.

11. Și le-au poruncit lor ca să trăiască cu legile sale în toată cetatea și să-și izbândească, și vrăjmașilor săi să le facă ce vreau, să-i piiarză, să-i omoară cum vor socoti, să le jefuiască lucrurile și să pustiiască țările vrăjmașilor săi și să împărțască prăzile lor.

12. Pre carii i-au ucis într-o zi în toată îm-

părăția lui Artaxerx, în zioa a treisprăzecea a lunii a doaoșprăzecea, care easte adar.

13. Acesta easte izvodul cărților celor scrisă: „Marele împărat Artaxerx, celor ce sânt puși căpetenii preste o sută și doaozeci și șapte de țări, de la India până la Etiopia, și celor ce ale noastre cugetă, bucurie!

Mulți, cu prea multa făcătorilor de bine bunătate mai adeasă cinstindu-să, mai mult să trufesc. Și nu numai celor supuși noao caută a le face rău, și neputând suferi, și asupra făcătorilor săi de bine să silesc a meșteșugui. Și mulțămirea nu numai dintre oameni stricându-o, ci și cu bunătățile care le au sumețindu-să și înălțându-să, de certarea cea urătoare de reale a lui Dumnezeu, Celui ce toate pururea le vede, socotesc a fugi. Și de multe ori să întâmplă ca pre carii stăpânitoriul mai priiatini și mai credincioși i-au făcut, căroră cărma împărăției o au încrezut, pre domnii săi în foarte mari primejdii i-au băgat, că fiindcă ar vrea a să folosi cu ei, pentru ca să-și izbândească strâmbătățile sale ceale deosebi, varsă sângele nevinovaților. Și înșeală mintea stăpânitorilor lor, care nu știe de înșelăciune, și înțalepciunea cu viclenie și cu minciună o amăgesc. Care lucru și din istoriile ceale vechi, precum am arătat, și din ceale ce sânt înaintea picioarelor noastre să dovedeaște cum că cu reale îndemnări ale unora bunavoință a împăraților să întoarce spre rău. Pentru aceea, purtând grije ca cu toți oamenii din împărăția noastră să se țină pacea, nebăgând samă de pârâle cu care să nevoiesc să ne înșeale pre noi, osibind ceale ce să pun înaintea ochilor noștri, socotindu-le cu blândă cercetare. Pentru aceea, nu trebuie să gândiți că din ușurarea minții noastre vine, de dăm porunci osăbite, ci cum că după întâmplarea și lipsa vremilor, precum pofteaște folosul de obște, judecăm. Și ca mai chiar să înțaleageți ce zicem, Aman, fiiul lui Amadat, și cu mintea și cu neamul machidonean și străin de sângele persilor, și bunătatea noastră cu tirăniia întinându-o ca pre un nemearnic l-am fost priimit. Și făcându-să priiatin noao, au cunoscut iubirea noastră de oameni, care avem spre tot neamul, atâta cât tatăl nostru s-au chemat, și de toți s-au cinstit al doilea după împăratul. Încă într-atâta s-au înălțat cu sumeția, cât șezusă să ne lipsească de împărăție și de viață. Și pre Mardoheu, mântuitoriul și foarte marele făcătoriu de bine al nostru, și pre cea fără de prihană, soața împărăției noastre, Estir, cu tot neamul lor, cu multe încălcături și meșteșuguri de înșelăciune i-au cerut la perire. Gândind că, deacă va omorî pre ei, ne va afla pre noi sânguri și împărăția persi-

lor o va muta la machidoneani. Iară noi pre jidovii, cei de cel de trei ori spurcat dați la moarte, i-am aflat nu făcători de reale, ci prea cu dreapte legi viețuind și fiind fii Preaînaltului și Preamarelui Dumnezeu celui viu, Celui ce cu bună vreaarea Sa ne-au dat noao și strămoșilor noștri împărăția. Bine, dară, veți face de nu veți asculta de cărțile ceale trimisă de Aman, a lui Amadat, pentru care răutate a lui înaintea porților cetății Susilor s-au spânzurat cu toată casa, Dumnezeu Atotțiitoriu degrab dând lui judecată de ce au fost vreadnic. Iară scri-soarea cărții aceștia să o puneți în tot locul cu îndrăzneală, să lăsați pre jidovi să trăiască după legile lor. Și să le ajutați lor, ca pre cei ce din vremea primejdiei s-au sculat asupra lor, și să-și izbândească în treisprăzece zile a lunii a doaosprăzece, care easte adar, pentru că această zi, care era să fie de perirea neamului celui ales Atotputearnicului Dumnezeu, o au făcut lor de bucurie. Pentru aceea, dară, și voi întră sărbătorile voastre ceale numite să o țineți și să o prăznuiți cu toată desfătarea, ca și acum, și după aceasta, mântuire să fie voao și celor ce binevoiesc perșilor, iară celor ce ne viclenesc noao, pomenire de perire. Iară toată cetatea sau țara, care nu va face așa, cu sabie și cu foc să piară cu urgie, ca nu numai oamenilor necălcată, ci și fiarălor și pasărilor în toată vremea urâtă să fie. Iară izvoadele să se puie la vederea ochilor în toată împărăția, și gata să fie toți jidovii întră această zi să bată pre vrăjmașii săi”.

14. Și au ieșit călăreții, grăbind să facă ceale zise de împăratul, și au pus porunca și în cetatea Susa.

15. Și Mardoheu au ieșit îmbrăcat cu vășmânt împărătesc, și având cunună de aur și diademă de vison mohorâtă, și văzând cei din Susa, s-au veselit.

16. Iară jidovilor s-au făcut lumină și veselie.

17. Prin cetăți și prin țări, oriunde s-au pus porunca bucuriei și veseliei jidovilor, desfătare și veselie, și mulți din neamuri să tăia împrejur și să jidovea pentru frica jidovilor.

CAP 9

Jidovii, în zioa carea era rânduită spre perirea lor,ucid pre toți împotivnicii săi și, spânzurând pre zece fii a lui Aman, zioa aceea, adecă zioa sorților, rânduiaste Mardoheu în toți anii să se prăznuiască.

1. ară în luna a doaosprăzecea, în treisprăzece zile ale lunii, carea easte adar, au venit cărțile ceale scrise de la împăratul.

2. Și în zioa aceea, au perit cei ce era îm-

protiva jidovilor, că nime n-au stătut împotivă-le, temându-să de dânșii.

3. Că boiarii domnilor și tiranii și scriitorii cei împărătești cinstea pre jidovi.

4. Că frica lui Mardoheu zăcea preste ei.

5. Și Mardoheu din zi în zi să mărea, că poruncisă împăratul ca numele lui prin toată împărăția să se veastească.

6. Și în cetatea Susis au ucis jidovii cinci sute de oameni.

7. Și pre Farsanes și pre Delfon și pre Fasga,

8. Și pre Faradata și pre Varea și pre Sarvaca,

9. Și pre Marmasima și pre Rufeon și pre Aseon și pre Zavuteon.

10. Cei zece feciori a lui Aman, fiiul lui Amadat Vugheului, vrăjmașului jidovilor, și i-au jefuit în zioa aceea.

11. Și s-au dat împăratului numărul celor periți în Susa.

12. Și au zis împăratul cătră Estir: „Omorât-au jidovii în Susa, cetatea, cinci sute de oameni, dar împrejur ce socotești că or fi făcut? Dară ce te mai rogi încă, și va fi ție?”

13. Și au zis Estir împăratului: „Să se dea jidovilor să se facă așa și mâne, ca să spânzure pre cei zece feciori a lui Aman”.

14. Și au poruncit împăratul așa să fie și au pus jidovilor cetății trupurile fiilor lui Aman să le spânzure.

15. Și s-au adunat jidovii în Susa, în patrusprăzece zile a lunei lui adar, și au ucis trei sute de oameni și nimica n-au jefuit.

16. Iară și ceialalți jidovi dintru împărăție s-au adunat și le-au ajutat lor, și au încetat de la războiu, că au omorât dintr-înșii cincisprăzece mii, în treisprăzece zile a lui adar, și nimica n-au jefuit.

17. Și în zioa au patrasprăzecea a aceștii luni, au odihnit și o au ținut zi de odihnă cu bucurie și cu veselie.

18. Iară jidovii cei din cetatea Susis s-au adunat, și în a patrasprăzecea zi s-au odihnit, și în a cincisprăzecea, așisderea, petrecea cu bucurie și cu veselie.

19. Pentru aceea, jidovii, cei răsipiți prin țară afară de cetăți, petrec zioa a patrasprăzecea a lunii adar, zi bună cu veselie, trimițând părți fieștecarele deapropelui său (iară cei ce lăcuiesc la scaunele cetăților, la cincisprăzece zile a lunii lui adar fac veselie, trimițind părți celor de aproape).

20. Și au scris Mardoheu cuvintele acestea într-o carte și le-au trimis jidovilor celor din împărăția lui Artaxerx, celor de aproape și celor de departe.

21. Să întărească aceste zile bune și să ție sărbătoare zioa într-a patrusprăzecea și a cincisprăzecea a lunii lui adar,

22. Pentru că întră aceste zile s-au odihnit jidovii de vrăjmașii lor, și luna lui adar, întră care s-au întors lor plân-

sul întru bucurie și întristarea în zi bună, să o petreacă ca niște zile bune de nuntă și de veselie, trimițind părți priiatinilor și săracilor.

23. Și au făcut jidovii precum le-au scris lor Mardoheu.

24. Cum Aman Machidoneanul le vrăjmășea lor, cum au pus răspuns și au aruncat soarte ca să-i piarză pre ei.

25. Și cum au intrat la împăratul zicând să spânzure pre Mardoheu, și câte reale au ispitit să aducă asupra jidovilor, care apoi s-au întors asupra lui, și s-au spânzurat el și feciorii lui.

26. Pentru aceea, s-au chemat zilele aceastea Frure, pentru „sorti”, că în limba lor „sortile” să chema Frure, pentru cuvintele cărții aceștiia, și câte au pățit pentru acestea și câte li s-au făcut lor și li s-au împărțit.

27. Și au priimit jidovii asupra lor și asupra sămînției lor, și asupra tuturor celor ce cuprind leagea jidovească, ca nicidecum într-alt chip să nu petreacă zilele acestea, pomenire făcând din neam în neam, și în cetate și în moștenire și în țară.

28. Iară zilele acestea ce să zic Frure să vor ținea în toată vremea, și pomenirea lor nu va lipsi din neam.

29. Și au scris Estir, împărăteasa, fata lui Aminadav, și Mardoheu, jidovul, câte au făcut atuncea, întărirea cărții celor ce să zic Frure.

30. Și Mardoheu și Estir, împărăteasa, au pus sieși asupra sa,

31. Și atunci puind după sănătatea sa și după sfatul lor.

32. Și Estir cu cuvântul au întărit în veac și s-au scris întru pomenire.

CAP 10

Descoperirea visului lui Mardoheu despre întoarcerea norodului spre slobozire.

1. i au scris împăratul preste toată împărăția pământului și a mării.
2. Și tăria și bărbăția, avuția și mărirea împărăției lui, iată, s-au scris

în cartea împăraților perșilor și a midilor.

3. Întru pomenire, când Mardoheu era al doilea după împăratul Artaxerx, și mare era întru împărăție, și mărit de jidovi și iubit, și povestea petreacerea la tot neamul său.

4. Și au zis Mardoheu: „De la Dumnezeu s-au făcut aceastea.

5. Că mi-am adus aminte de visul carele l-am văzut despre cuvintele aceastea, că n-au trecut dintr-însele cuvânt.

6. Izvorul cel mic, carele s-au făcut râu, și era lumină și soare, și era apă multă, Estir easte râul, pre care o au luat împăratul și o au făcut împărăteasă.

7. Iară cei doi bălauri eu sânt și Aman.

8. Iară neamurile ceale ce s-au adunat sânt cei ce au vrut să piarză numele jidovilor.

9. Iară neamul meu, acesta easte Israil, cel ce au strigat cătră Dumnezeu și s-au mântuit, și au mântuit Domnul pre norodul Său, și ne-au izbăvit Domnul pre noi din toate realele aceastea.

10. Și au făcut Dumnezeu seamne și minuni mari, care nu s-au făcut în neamuri.

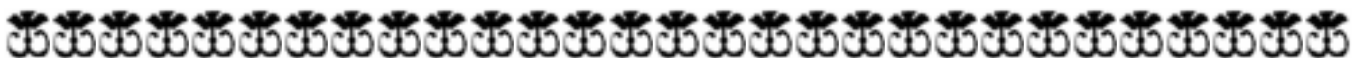
11. Pentru aceea, au făcut doao sorti, una pentru norodul lui Dumnezeu, alta pentru toate neamurile.

12. Și au venit amândoao sortile aceastea în ceas și în vreme și în zi de judecată înaintea lui Dumnezeu întru toate neamurile.

13. Și Și-au adus aminte Dumnezeu de norodul Său, și au îndreptat moștenirea Sa.

14. Și vor fi lor zilele aceastea în luna lui adar, în patrusprăzeace și cincisprăzeace zile a lunei aceștiia, cu adunare și cu bucurie și cu veselie înaintea lui Dumnezeu, în neamuri, în veac, întru norodul Său, Israil.

15. În anul al patrilea, împărățind Ptolomeiu și Cleopatra, au adus Dositeiu, carele au zis că easte preot și levit, și Ptolomeiu, feciorul lui, cartea cea înainte pusă acelor ce să zic Frure, care au zis că easte, și o au tâlmăcit Lisimah Ptolomeiu, cel din Ierusalim.

CARTEA LUI IOV

Cuvânt înainte

ărut lucru să veade cum că cartea aceasta o au scris Moisi spre mângăierea neamului israiltenesc, când să asupra cu jugul cel greu a robiei eghiptenești. Temeiul părerii aceștiia easte asămănarea graiului din cărțile lui Moisi cu a graiului din cartea aceasta. Că să poate zice că Moisi au scris cartea aceasta când lăcuia întră madianiteani și să ținea încă aminte pomenirea lucrurilor acelora, care nu demult s-au fost întâmplat. Moisi atunci în Araviia lăcuind, întâmplarea acestui om mare lezne o au putut ști, și vorbele și scrisorile ceale ce la mulți era cunoscute lezne le-au putut pune la rând bun. Măcar că nici aceasta nu au fost cu totul de lip-

să, de vreme ce Moisi lucrurile care le-au scris din însuflarea Duhului Sfânt le-au scris, precum și ceale ce să cuprind în Cartea Facerii. Unii socotesc că această istorie s-au întâmplat când era jidovii în pustie, pentru că aici nici o pomenire de leage nu să face, și o viață așa îndelungată să cuvine vremilor acelora.

Sânt unii învățați oameni carii zic că cartea aceasta s-au scris pre vremea robiei Vavilonului, pentru că multe vorbe haldești sânt într-însa, și graiul să veade amestecat din împărțășirea altor neamuri, și lucrul care de demult s-au făcut așa-l grăiaște, cât să facă cuvânt frumos și plin de învățătură.

Cum că Iov au fost și în greale nevoi au căzut și cum că muiarea și priiatinii întru acel chip au grăit, cum să cuprind într-o această carte, și cum că pricea într-o Iov și într-o priiatini însuși Dumnezeu o au așezat, și cum iarăși s-au întors lui sănătatea și s-au înmulțit avuția, și casă cu prunci mulți s-au întemeiat lui adevărat easte. Dar toate cuvintele și așezarea lor și vorba într-o ei și podoaba graiului socotesc unii că ar fi a lui Moisi. Însă foarte să înșeală talmudistii și anabaptistii, carii socotesc că această istorie easte scornită și numai pildă, măcar că nimenea nu tăgăduiaște că nu au fost poeticeaște în verșuri și în stihuri scrisă, și cu aceale cuvinte cu care s-au grăit, ci care într-o acea vreme au putut a să grăi, că anevoie easte a creade cum că Iov, în niște dureri ca acealea, în verșuri au grăit cătră priiatini și ei cătră un om așa năcăjit cu verș ar fi grăit.

Vechimea cărții aceștia dintr-alte locuri ale S[c]ripturii să adeverează, cum easte din capul 2 a lui Tovit, din Iezechiil, cap 14, stih 14: „Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, Noe și Daniil și Iov, aceștia cu dreptatea sa să vor mântui”. Și multe în psalmi, în Isaiia, în Ieremiia și într-alte cărți ale Sfintei Scripturi sânt luate dintr-o această carte. Așa, cea ce să ceteaște, 1 Corint. 3, 19: „Că scris easte cel ce prinde pre cei înțelepți într-o înțelepciunea lor”. Easte scris la Iov, cap 5, stih 13: „Cel ce prinde pre cei înțelepți”. Pilda acestui prea sfânt bărbat o pune înaintea credincioșilor să o urmeze S. Iacov Apostol, cap 5, stih 11: „Răbdarea lui Iov ați auzit și sfârșitul Domnului ați văzut”.

Cea mai mare întrebare într-o Iov și într-o priiatinii lui easte: Oare numai cei răi să năcăjesc într-o această lume, sau și cei buni și drepți? Împrotiva priiatinilor carii venise să-l mângăie, Iov arată că și cei buni să năcăjesc, a căruia cuvinte dumnezeiești sânt, iară nu toate care aorea fără de socoteală le grăiesc priiatinii lui. S. Grigorie Dialog, în cuvântul înainte la tâlcul care-l face în cartea aceasta, zice că Iov au venit ca să areate în năcazuri și în bătăi răbdarea, precum Avel au venit ca să areate nevinovăția, Enoh, ca să areate curăția inimii, Noe, ca să areate îndelungă răbdarea nădejdi și a lucrului, Avraam, ca să areate ascultarea, Isaac, ca să areate curățenia vieții căsătorești, Iacov, ca să areate răbdarea ostenealei, Iosif ca să ne înveaște pentru reale a plăti bune.

CAP 1

Iov drept și fără de prihană jâr[t]veaște Domnului pentru fiii săi cei ce să ospăta unul la altul, a căruia averi cerându-le diiavolul toate i le dă Domnul, și, pierzându-și toate averile sale și omorându-i-să fiii, însuși cu seamnele mahnirii răbdătoriu să porneaște spre lauda lui Dumnezeu.

1. m oarecarele era în țara Avsi-tidii, căruia era numele Iov, și era omul acela fără de prihană, drept, adevărat, cinstitoriu de Dumnezeu, și să ferea de tot lucrul rău.

2. Și s-au născut lui șapte feciori și

trei feate.

3. Și era dobitoacele lui oi șapte mii, cămile, trei mii, părechi de boi, cinci sute și cinci sute de asine ce să păștea, și slugi multe foarte, și lucruri mari era lui pre pământ, și era omul acela de bun neam de-

spre răsăritul soarelui.

4. Și adunându-să feciorii lui unul la altul, făcea ospeațe în toate zilele, luând împreună cu sine și pre ceale trei surori ale sale, să mănânce și să bea cu dâșii.

5. Și după ce să sfârșea zilele ospățului, trimetea Iov și-i curăța, sculându-să de dimineață, și aducea pentru dâșii jertve, după numărul lor, și un vițal pentru păcat, pentru sufletele lor, că zicea Iov ca nu cumva să fie gândit feciorii reale spre Dumnezeu întru inimile sale, așa făcea Iov în toate zilele.

6. Și au fost în zioa aceea, și, iată, au venit îngerii lui Dumnezeu să stea înaintea Domnului, și au venit împreună cu dâșii și diiavolul.

7. Și au zis Domnul diiavolului: „De unde ai venit?” Și răspunzind diiavolul Domnului, au zis: „Încungiurând pământul și străbătând ceale de supt ceriu, de față sânt”.

8. Și au zis lui Domnul: „Socotit-ai cu cugetul tău de robul meu Iov? Că nu este aseamenea lui din cei de pre pământ, om nevinovat, drept, adevărat, temătoriu de Dumnezeu, ferindu-să de tot lucrul rău”.

9. Iară diiavolul au răspuns și au zis înaintea Domnului: „Au, doară, în zădar se teame Iov de Dumnezeu?”

10. Au nu ai îngădit Tu toate ceale din afară și ceale dinlăuntru ale casii lui? Și toate ceale ce sânt primprejurul lui? Și lucrurile mâinilor lui le-ai binecuvântat și dobitoacele lui multe le-ai făcut pre pământ?

11. Ci trimite mâna Ta și Te atinge de toate câte are, fără numai de Te va binecuvânta în față”.

12. Atunci, zisă Domnul diiavolului: „Iată, toate câte are el le dau în mâna ta, dar de el să nu te atingi”. Și au ieșit diiavolul de la Domnul.

13. Și au fost într-o zi, feciorii lui Iov și featele lui bea vin în casa fratelui lor celui mai mare.

14. Și, iată, vestitoriu au venit la Iov și au zis lui: „Părechile de boi ara și asinele păștea aproape de dâșii.

15. Și venind prădătorii, le-au luat, și pre slugi i-au ucis cu sabii, și scăpând eu sângur, am venit să spui ție”.

16. Încă grăind acesta, venit-au alt vestitoriu la Iov și i-au zis lui: „Foc au căzut din ceriu și au amestuit oile și pre păstori așisderea i-au ars, și scăpând eu sângur am venit să-ți spui ție”.

17. Încă grăind acesta, au venit alt vestitoriu la Iov și i-au zis lui: „Haldeii au făcut asupra noastră trei căpetenii, și au încunjurat cămilele și le-au luat, și pre slugi i-au ucis cu sabiia, și am scăpat eu sângur și am venit să-ți spui ție”.

18. Încă acesta grăind, alt vestitoriu au venit, zicând lui Iov: „Feciorii tăi și

featele tale mâncând și bind la feciorul tău, fratele lor cel mai mare,

19. Fără de veaste au venit un vânt mare despre pustiiu și s-au atins de patru unghiuri ale casii, și au căzut casa preste feciorii tăi și au murit, și am scăpat eu sângur și am venit să-ți spui ție”.

20. Așa Iov, sculându-să, și-au rupt hainele sale și și-au tuns păru capului său și au prăsărat țărână preste capul său, și, căzând jos, s-au închinat Domnului și au zis:

21.* „Gol am ieșit din pântecel maicii mele, gol mă voiu și întoarce acolo, Domnul au dat, Domnul au luat, cum au plăcut Domnului, așa s-au și făcut, fie numele Domnului binecuvântat!”

22. Întru toate acestea ce s-au întâmplat lui, n-au păcătuit Iov înaintea Domnului și n-au socotit neîntăleptie lui Dumnezeu.

CAP 2

Diiavolul, dobândind slobozenie de la Dumnezeu, lovește pre Iov cu bubă rea foarte, pre carele și muiarea lui îl provoazește. Iară trei priiatini ai lui, cercetându-l și fiindu-le milă de el, în șapte zile tăcând au șezut lângă el.

1. i au fost într-o zi, și au venit îngerii lui Dumnezeu să stea înaintea Domnului, și au venit diiavolul în mijlocul lor, ca să stea înaintea Domnului.

2. Și au zis Domnul cătră diiavol: „De unde vii tu?” Atuncea, zisă diiavolul înaintea Domnului: „Străbătând ceale de supt ceriu și încunjurând tot pământul am venit”.

3. Și au zis Domnul cătră diiavol: „Luat-ai aminte pre robul Meu, Iov, că nu este ca dânsul din cei de pre pământ om fără de prihană, drept, adevărat, nevinovat, temătoriu de Dumnezeu, ferindu-să de tot răul, și încă să ține de nerăutate, iară tu ai zis să pierzi averile lui în zădar”.

4. Și răspunzind diiavolul, au zis cătră Domnul: „Piiale pentru piiale, și toate câte are omul le va da pentru sufletul său.

5. Dară nu așa, ci trimite mâna Ta și Te atinge de oasăle și carnea lui, de nu numai în față Te va binecuvânta”.

6. Și au zis Domnul diiavolului: „Iată, ți-l dau ție, numai de sufletul lui să te ferești”.

7. Și au ieșit diiavolul de la față Domnului, și au lovit pre Iov cu bubă rea, de la picioare până la cap.

8. Și au luat Iov un hârb de și-au ras puroile sale, și au șezut în gunoiu, afară de cetate.

9. Și trecând vreamă multă, zis-au lui Iov muiarea lui: „Până când vei răbda, zicând: «Iată, voi aștepta încă puțină vreamă, așteptând nădejdea mântuirii mele?» Că, iată, au perit pomenirea ta de pre pământ, feciorii tăi și featele tale, durerile și chinurile pântecelui meu, cu carii în zădar m-am ostenit cu ne-

*Eclis.
5, 13
1 Timo.
6, 7

voință, ca vai de ei au perit, și tu însuți în putrăgiunea viermilor șezi, mâind afară supt văzduh, și eu rătăcesc ca o slujnică, umblând din loc în loc și din casă în casă, așteptând până va apune soarele, ca să mă odihnesc de ostenealele și de trudele și de durerile mele, care acum mă cuprind, ci zi vreun cuvânt cătră Domnul și mori!”

10. Iară el, căutând la dânsa, au zis: „Pentru ce ca o muiare din ceale fără de minte ai grăit? De am luat ceale bune din mâna Domnului, să nu răbdăm și ceale reale?” Întru toate aceastea ce s-au întâmplat lui, n-au greșit Iov cu buzele înaintea lui Dumnezeu.

11. Și auzind trei priiatini a lui toate realele ce au venit asupra lui, au venit fieștecarele din țara sa la el, Elifaz, împăratul temanilor, și Valdad, domnul safheilor, și Sofar, împăratul mineilor, și au venit la el, toți odată, ca să-l mângăie și să-l cerceteaze pre el.

12. Și văzindu-l pre el de departe, nu l-au cunoscut și, strigând cu glas mare, au plâns și și-au rupt fieștecarele haina sa, și au aruncat pământ pre capetele sale.

13. Au șazut lângă el șapte zile și șapte nopți, și nici unul dintră ei nu i-au grăit cuvânt, pentru că vedea că era rana groaznică și mare foarte.

CAP 3

Iov, îngăduind firii, își blastămă zioa nașterii sale și viața, însămnând nevoile oamenilor și de câte reale să mântuiaște cel ce de această lume curund să lipsește.

1. **D**upă aceastea, au deșchis Iov gura sa și au blăstămat zioa sa,

2. Zicând:

*Ierem. 20, 14 3. „Piiară zioa în carea m-am născut și noaptea aceea în care s-au zis: «Iată, bărbat!»

4. Noaptea aceea să fie întunearec, și să nu o cearce pre ea Domnul de sus și să nu vie preste ea lumină.

5. O cuprinză pre ea întunearecul și umbra morții, să vie preste ea negură, blăstămată să fie zioa aceea.

6. Și noaptea aceea să o cuprinză întunearecul, să nu fie în zilele anului, nici să se numere în zilele lunilor.

7. Ci noaptea aceea să fie cu dureri, și să nu vie preste dânsa veselie, nici bucurie.

8. Ci să o blastăme pre ea cel ce blastămă zioa aceea, cel ce va să prinză chitul cel mare.

9. Întunece-să stealele nopții aceia, să așteapte, și la lumină să nu vie, și să nu vază luceafărul răsărind.

10. Pentru că n-au închis porțile pântecelui maicii mele, că ar fi depărtat durearea de la ochii miei.

11. Pentru ce n-am murit în pânțece? Și după ce am ieșit din pânțece, căci nu am murit îndată?

12. Și pentru ce m-au pus pre genunche? Și pentru ce am supt țâțale?

13. Acum, dormind aș tăcea, și zăcând m-aș odihni.

14. Cu împărații, sfeatnicii pământului, carii să sumețea întru sabii.

15. Sau cu boiarii carii au mult aur, carii au umplut casele sale de argint.

16. Sau ca o lăpădătură, carea iasă din zgăul mâne-sa, sau ca pruncii carii n-au văzut lumina.

17. Acolo necredincioșii au ars iuțimea mâniei, acolo au odihnit cei osteniți cu trupul.

18. Și, împreună, cei veacinici nu au auzit glasul celui ce scoate birul.

19. Mic și mare acolo easte, și sluga nu se teame de domnul său.

20. Că pentru ce au dat celor din amărăciune lumină și viață sufletelor celor ce sânt în dureri?

21. Carii poftesc moartea și nu o nimeresc scurmându-o ca niște comoară,

22. Și să bucură de o nimeresc.

23. Moartea e odihna omului, că l-au acoperit pre el Dumnezeu.

24. Că mai înainte de mâncările mele, suspin vine mie, și lăcrămez eu cuprins fiind de frică.

25. Că frica de care m-am temut mi-au venit mie, și de ce m-am spăriiat, aceea m-au întâmpinat.

26. Nici am avut pace, nici mi-au ticnit, nici m-am odihnit, și mi-au venit mie mânie”.

CAP 4

Elifaz ceartă pre Iov pentru nerăbdarea și să nevoiaște a-i arăta că pentru păcatele sale să ceartă de la Dumnezeu, Carele celui nevinovat împrotivnice nu-i trimite.

1. **S**i răspunzind Elifaz Temaniteanul, au zis:

2. „Au, doară, de multe ori ți s-au grăit ție cu năcaz? Dară greutatea cuvintelor tale cine o va suferi?

3. Că de vreme ce tu pre mulți ai învățat și mâini slabe ai mângăiat,

4. Și pre cei neputincioși i-ai întărit cu cuvântul și genunchele ceale slabe le-ai îmbărbătat.

5. Și acum au venit asupra ta dureare, și s-au atins de tine și te-ai grăbit.

6. Oare nu easte frica ta întru nebunie, și nădejdea ta și răutatea căile tale?

7. Adu-ți aminte, dară, cine fiind nevinovat au perit, sau când cei drepți cu toată rădăcina au perit?

8. Ba încă am văzut că cei ce ară ceale fără de cale, și cei ce le samănă, dureri își seaceră sieși.

9. Din porunca Domnului vor peri și de duhul mâniei Lui să vor stânge.

10. Tăriia leului și glasul leoaiei și sumeția bălaurilor s-au stâns.

11. Furnico, leul au perit neavând mâncare, și puii leilor s-au părăsit unul pre altul.

12. Că de ar fi fost vreun cuvânt a-

devărat întru cuvintele tale, nimica dintr-aceaste răutăți nu te-ar fi întâmpinat, care nu va priimi urechiile mele înalte de la Dânsul?

13. De frica și de răsunarea de noapte au căzut frică preste oameni.

14. Frică m-au întâmpinat și cutrămur, și oasăle mele tare le-au clătinat.

15. Și duh preste fața mea au venit și mi s-au încrețit perii și carnea.

16. Sculatu-m-am, și n-am cunoscut, văzut-am, și nu era formă înaintea ochilor miei, ci numai boare și glas auzeam.

Jos 17. Au, doară, curat va fi muritoriul înaintea
25, 4 Domnului? Au din faptele Sale va fi fără prihană omul?

Jos 18. Slugilor Sale de nu creade, iară împotriva
15, 15 îngerilor Săi ceva strâmb au gândit.

2 Para. 19. Și pre cei ce lăcuiesc în casă de lut,
2, 4 dintre carii și noi dintru același lut sântem,
2 Petr. va cădea pre ei ca și carii.

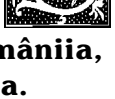
2, 4 20. Și de dimineața până seara nu vor mai fi,
că au perit, neputând să-și ajute șie.

21. Că au suflat asupra lor și s-au uscat,
perit-au pentru că n-au avut ei înțălepciune.

CAP 5

Elifaz iară ceartă pre Iov de nedreptate, că Dumnezeu pre nimene nu ceartă fără de vină, pentru aceea deamă pre Iov să se întoarcă către Dumnezeu, și așa îi făgăduiaște că toate îi vor fi norocite, și lucrurile dumnezeieștii rânduieli spre făpturi le mărește.

1. i chiiamă de te va asculta cineva, sau de vei vedea pre vreun înger din cei sfinți.

2. Că pre cel fără de minte îl ucid de mâniia, iară pre cel rătăcit îl omoară râvna.

3. Iară eu am văzut pre cei fără de minte înrădăcinându-să, ci îndată au perit petreacerea lor.

4. Departe de mântuire vor fi fiii lor, și să vor smeri pre la ușile celor mai mici, și nu va fi cel ce izbăvește.

5. Că ceale ce au adunat ei dreptii le vor mânca, și ei din răutăți nu să vor scoate, răsipească-să tăriia lor.

6. Că nu va ieși din pământ osteneală, nici din munți va odrăsli dureare.

7. Dar omul să naște la osteneală, iară puii vulturului la înălțime zboară.

8. Însă eu mă voi ruga Domnului, și pre Dumnezeu cel Atoatestăpânitoriu voi chema,

9. Pre Cel ce face mari și necuprinse, mărite și minunate, cărora nu easte număr,

10. Pre Cel ce dă ploaie pre pământ și trimite apă preste ceale de supt ceriu,

11. Pre Cel ce înalță pre cei smeriți și rădică pre cei periți,

12. Pre Cel ce schimbă sfaturile celor vicleani, și nu vor face mâniile lor adevăr,

1 Corint. 13. Cel ce prinde pre cei înțălepti cu
3, 19 înțălepciune și mută sfatul celor mult încâlciți.

14. Zioa va întâmpina pre ei întunereac,

și în amiazăzi vor pipăi ca noaptea.

15. Și să piară în războiu, și cel neputincios să iasă din mâna celui puternic.

16. Și să fie celui neputincios nădejdea, iară gura celui năpăstuiitoriu să se astupe.

17. Iară fericit e omul pre carele ceartă Domnul, și dojenirea Celui Atotțiitoriu nu o lăpăda.

18. Că El rănește și vindecă, bate, și mâniile Lui tămăduiesc.

19. De șeasă ori din nevoi te va scoate, iară a șeaptea oară nu să va atinge de tine răul.

20. În foamete te va izbăvi de moarte, iară în războiu te va scoate din mâna fierului.

21. De biciul limbii te va ascunde și de răutățile viitoare nu te vei teame.

22. De cei nedrepti și fără de lege vei râde, și de fiarăle sălbatece nu te vei teame.

23. Iară fiarăle țarinii vor avea pace cu tine.

24. După aceea, vei cunoaște că va fi casa ta în pace, și petreacerea cortului tău nu va păcătui.

25. Și vei cunoaște că multă e sămânța ta, și fiii tăi ca iarba țarinei.

26. Și vei veni la groapă ca grâul cel copt, care în vreme s-au săcerat, sau ca un stog la arie în vreme bună adunat.

27. Iată, acestea așa le-am cercat, acestea sânt care le-am auzit, iară tu cunoaște ce ai făcut”.

CAP 6

Iov arată că cu mult mai greale pătimește decât ar fi ureadnic, jăluindu-să că-l părăsesc priiatinii, greu ceartă și pre acești trei carii venisă să-l mângăie pre dânsul și să roagă să-l asculte cu răbdare.

1. i răspunzind Iov, au zis:
2. „Că de ar ști neștine să-mi o-prească mâniia mea și durerile mele să le rădice cu jugul

împreună.

3. Și decât năsipul mării mai greu va fi, ci, precum să pare, cuvintele mele sânt reale.

4. Că săgețile Domnului în trupul meu sânt, a cărora mânie bea sângele meu, când încep a grăi, mă împung.

5. Că au, doară, în zădar va striga asinul sălbatec, fără numai când caută mâncare? Sau mugește bou la iasle când are de mâncat?

6. Au mânca-să-va pânea fără de sare? Sau easte gust în cuvinte deșerte?

7. Că nu poate înceta mâniia mea, că văz că put bucatele mele cum pute leul.

8. Că de va da și va veni cearerea mea, și nădejdea mea o va da Domnul.

9. Dacă au început Domnul, rănească-mă, iară până în sfârșit să nu mă omoară.

10. Și să-mi fie mie cetatea mormânt preste a căruia ziduri săream, nu mă voi înalța, că n-am mințit cuvintele ceale sfinte ale Dumnezeului meu.

11. Că ce easte puterea mea, că rabd? Sau carea vremea mea, că îngăduiaște sufletul meu?

12. Au tărie de piatră easte tăriia mea? Au de aramă easte trupul meu?

13. Au nu întru Dânsul nădăduiam? Iară ajutoriul s-au depărtat de la mine.

14. Mila s-au depărtat de la mine și cercetarea Domnului m-au trecut cu vedea-re.

15. Cei de aproape ai miei nu au căutat spre mine, ca pre un părau sac m-au părăsit, sau ca pre un val m-au trecut.

16. Cei ce să teamea de mine acum au năvălit asupra mea ca niște zăpadă, sau ca niște ghiiață înecată,

17. Carea să topeaște când să face căldură și nu să cunoaște unde au fost.

18. Așa și eu de toți sânt părăsit, și am perit și m-am înstrăinat din casa mea.

19. Vedeți căile temaneanilor, la cărările savoneanilor uități-vă.

20. Și rușine vor plăti cei ce nădăduiesc în cetăți și în bani.

21. Și voi m-ați asuprit pre mine fără de milă, ci, văzând rana mea, teameți-vă.

22. Că ce? Au, doară, am cerut ceva de la voi?

23. Au de tăriia voastră mi lipsă, ca să mă mântuiți de vrăjmași? Sau din mâinile putearnicilor să mă izbăviți pre mine?

24. Învățați-mă, și eu voi amuți, de m-am înșelat întru ceva, spuneți-mi.

25. Ci cum văz, reale sânt cuvintele celui drept.

26. Că nu ceiu tăriia voastră, nici musturarea voastră mă va face să încetez a grăi, că nu voi suferi vorba graiului vostru.

27. Ci cădeți numai asupra celui sărac și vă bateți joc de priiatinul vostru.

28. Și acum, căutând în fața voastră, nu voi minți.

29. Ședeți, dară, și nu fiți nedrepti, și iarăși ascultați îndreptarea mea.

30. Că nu este în limba mea strâmbătate, și gâtlejul meu au nu va cugeta înțelepciune?

CAP 7

Iov arată multe fealiuri de năcazuri ale sale și a vieții omenești, ci să nu i să răsplătească după fericirea vieții de acum; și ceare de la Dumnezeu să se sloboază din mișălătăți, mirându-să de rânduiala lui Dumnezeu pentru mișelul om.

1. u nu este ispită viața omului pre pământ? Și ca a năimitului de zi viața lui?

2. Sau ca o slugă care să teame de domnul său și nimerește umbră, sau ca un năimit carele așteaptă plata sa?

3. Așa și eu am ajuns luni deșerte, și nopțile durerilor s-au dat mie.

4. De mă culc, zic: «Când va fi zio?» Și deacă mă scol, iarăși: «Când va fi sară?» Și mă umplu de dureri de sara până dimineața.

5. Și să frământă trupul meu de putrezimea viermilor și moiou grunzii pământului, răzându-mă de puroi.

6. Și viața mea este mai ușoară decât graiul, și au perit întru nădejde deșartă.

7. Adu-Ți aminte, dară, că duhul meu este

viață, și nu să va mai întoarce ochiul meu ca să văză bune.

8. Nu mă va mai vedea ochiul celui ce mă vedea, ochii Tăi întru mine, și nu voi mai fi.

9. Ca un nor ce s-au curățit de la ceriu, că de să va pogorî om în iad, mai mult nu să va sui.

10. Nici să va întoarce la casa sa, nici-l va mai cunoaște pre el încă locul lui.

11. Nici eu, dară, voi cruța gura mea, ci voi grăi fiind în năcaz, deschide-o-voiu de amărăciunea sufletului meu fiind cuprins.

12. Oare mare sânt, au bălaur? Că ai pus preste mine pază?

13. Că am zis: «Mângăia-mă-va pre mine patul meu, și voi aduce la mine însumi osebi cuvânt zăcerii mele».

14. Înfricoșezi-mă cu visuri și cu vedenii mă îngrozești.

15. Dezlega-vei de duhul meu sufletul meu, și de moarte oasele mele.

16. Că nu voi trăi în veac ca să rabd, depărtează-Te de la mine, că deșartă e viața mea.

17. Că ce easte omul că l-ai mărit pre el? Sau că iai aminte spre el?

18. Sau că-l cercetezi pre el până dimineața? Și la odihnă îl vei judeca pre el?

19. Până când nu mă slobozi, nici mă lași? Până când voi înghiți scuipitul meu cu dureare?

20. De am păcătuit eu, ce voi putea face? Cel ce știi gândul oamenilor, pentru ce m-ai pus împotrivnic Ție? Și sânt Ție sarcină?

21. Pentru ce nu ai uitat fărădelegea mea și nu ai curățit păcatul meu? Și acum, în pământ voi merge, și mânecând mai mult nu voi fi”.

CAP 8

Valdad ceartă pre Iov pentru vorbe deșerte, și, îndemnându-l să se întorcă către Dumnezeu și spre mai bună viață, așa îi făgăduiaște că toate-i vor fi mai fericite; și-i arată câtu-i de deșartă nădejdea fățarnicilor, zicând că Dumnezeu celor buni bune, și celor răi numai reale le dă.

1. i răspunzind Valdad Savhitul, au zis:

2. „Până când vei grăi de aceea-tea, duh mult grăitoriu al gurii tale?

3. Au face Domnul strâmbătate când judecă? Sau Cel ce au făcut toate turbură ce e drept?

4. De au păcătuit fiii tăi înaintea Lui, au trimis în mână fărădelegile lor.

5. Iară tu mânecă către Domnul Atotțitoriu, rugându-te.

6. De vei fi curat și adevărat, va asculta rugăciunea ta și-ți va întoarce ție petreacerea dreptății.

7. Și vor fi ceale dintăiu ale tale puține, iară ceale de pre urmă ale tale nepovestite.

8. Că întrebă pre neamul cel dintăiu și cearcă pre urma neamului părinților.

- *Jos 9.*** Că noi sântem de ieri și nu știm, că
14, 2 umbră easte pre pământ vîiața noastră.
Psalm 10. Au nu aceastea te vor învăța pre tine și
143, 5 vor spune ție și din inimă vor scoate cuvinte?
11. Au odrăslește papura fără de apă, au înălța-să-va trestia fără de beutură?
12. Încă fiind în rădăcină, și nu să va săcera mai înainte de a bea toată iarba, au nu să uscă?
13. Așea vor fi ceale de apoi ale tuturor celor ce uită pre Domnul, că nădeajdea celui necurat va peri.
14. Că nelăcuită va fi casa lui, și păinjin va fi cortul lui.
15. De va propti casa sa, nu va sta, și când va prinde, nu va rămânea.
16. Că easte umed de soare, și din putrăjunea lui odrasla lui va ieși.
17. Pre grămadă de pietri va dormi, și în mijlocul pietricealelor va trăi.
18. Și de să va înghiți, locul îl va înșela pre el.
19. Nu ai văzut ca aceastea, că surparea necredinciosului ca aceasta easte și din pământ alta va odrăsli.
20. Că Domnul nu va lăpăda pre cel fără de răutate, și tot darul necredinciosului nu va priimi.
21. Iară gura celor adevărați să va umplea de răs, și buzăle lor de mărturisire.
22. Iară vrăjmașii lor să vor îmbrăca cu rușine, și lăcașul celui necredincios nu va sta”.

CAP 9

Zice Iov că Dumnezeu easte drept preste toate, nici poate omul învinge pre Dumnezeu de nedreptate; și omul, asămănându-să lui Dumnezeu, nu să poate îndrepta; să arată mărimea dumnezeieștii puteri și a înțelepciunii, ca nimenea să nu-i poată sta împotivă sau să-i răspundă. Dumnezeu ceartă și pre cei răi și pre cei nevinovați, și nevinovația sa o arată Iov spre priiatini, pomenind și năcazul.

1. i răspunzind Iov, au zis:
2. „Adevărat știu că așea easte, că cum va fi drept muritorul la Domnul?
3. Că de va vrea să se judece cu El, nu-l va asculta pre el, ca să nu grăiască împotivă la nici un cuvânt al Lui din o mie.
4. Că cel înțelept easte la cuget tare și mare; cine s-au făcut vârtos înaintea Lui și au răbdat?
5. Cel ce învecheaște munții și ei nu știu, Cel ce surpă pre ei cu mânia;
6. Cel ce clătește cel de supt ceriu din temelii și stâlpul lui se vor clătina;
7. Cel ce zice soarelui și nu răsare și stealele le pecetluește;
8. Cel ce au întins ceriul sângur și umblă pre mare ca pre pământ;
9. Cel ce face Găinușea și Luceafărul de sara și Ralița de miiazănoapte și țitio-

CAP 8 ȘI 9

- riul răsăritului;
10. Cel ce face mari și neurmăte, mărite și minunate, căroră nu easte număr.
11. De mă va covârși, nu voiu vedea, și de mă va treace, nici așea n-am știut.
12. De va da morții, cine va abate sau cine va zice Lui ce ai făcut?
13. Că El au întors mânia, de El s-au plecat chiții cei de supt ceriu.
14. Iară de mă va asculta sau va aleage cuvintele mele.
15. Că de voiu fi drept, nu mă va asculta, judecării Lui mă voiu ruga.
16. Și de-L voiu chema și nu va auzi, nu voiu creade că au auzit glasul meu.
17. Au cu negura mă va sfărma? Și sfărmarile mele ceale multe s-au făcut în zădar.
18. Că nu mă lasă să răsufli, ci mă umplu de amărăciune.
19. Că poate, ca un putearnic, cine, dară, judecării Lui să va împotivi?
20. Că de voiu fi și drept, gura mea necredincioasă va fi, și de voiu fi fără prihană, strâmb mă voiu pogorî.
21. Că de am făcut fărădelege, nu știu cu sufletul, fără numai că mi să ia vîiața.
22. Pentru aceaea au zis: «Pre cel mare și putearnic îl piarde mânia.
23. Că cei răi în moarte mare vor fi, iară dreptii să batjocoresc.
24. Că s-au dat în mâinile celui necredincios, fețele judecătorilor lui acopere, iară de nu easte El, cine easte?»
25. Iară vîiața mea mai ușoară easte decât un alergătoriu, fugit-au și n-au văzut.
26. Au rămâne după corabii urmă de cale, sau după vulturul care zboară căutându-și mîncare?
27. Că de voiu zice, voiu uita grăind, plecându-mă cu fața, voiu suspina.
28. Clătescu-mă cu toate mădulările, că știu că nevinovat nu mă vei lăsa.
29. Și fiindcă sânt necredincios, pentru ce n-am murit?
30. Că de mă voiu spăla cu zăpadă și de mă voiu curăți cu mâni curate,
31. Destul m-ai muiat cu gunoiu și mi-ai făcut urât pre mine vājământul meu.
32. Că nu ești om ca mine, căruia voiu sta împotivă, ca deodată să venim la judecată.
33. O, de ar fi întră noi mijlocitoriu și carele să mustre și să auză întră amândoi.
34. Depărtează de la mine toiagul, și frica lui să nu mă îngrozască.
35. Și nu mă voiu teame, ci voiu grăi, că nu așea îndrăznesc.

CAP 10

Iov să tânguiaște pentru năcazul său, cercându-i pricina de la Dumnezeu, carea o arată a nu fi fost răutatea sa, nici neștiința lui Dumnezeu, care foarte bine cunoaște pre omul pre care l-au zidit; și iarăși pentru prisosința pedeapsii să plânge pre sine căci s-au născut.

1. stenind cu sufletul meu, suspinând, slobozi-voiu cătră El cuvintele mele, grăi-voiu, de amărăciunea sufletului meu fiind cuprins.

2. Și voiu zice cătră Domnul: «Nu mă învăța a fi necredincios, și pentru ce m-ai judecat așa?»

3. Au bine îți easte Ție de voiu face strâmbătate? Că nu bagi samă de lucrul mâinilor Tale, și la sfatul celor necurați ai luat aminte.

4. A[u] cum veade muritoriul vezi? Au cum veade omul vei vedea?

5. Au omenească easte viața Ta? Au anii Tăi, ca a bărbatului?

6. Că ai cercetat fărădelegea mea, și păcatele mele le-ai cercat.

7. Că știi că nimic fără de lege n-am făcut, dară cine easte carele din mâinile Tale să scoată?

8. Mâinile Tale m-au zidit și m-au făcut, după aceasta, mutându-Te, m-ai bătut.

9. Adu-Ți aminte că din lut m-ai făcut și iarăși în pământ mă vei întoarce.

10. Au nu ca laptele m-ai muls? Și m-ai închegat ca cașul?

11. Cu piiale și cu carne m-ai îmbrăcat, și cu oasă și cu vine m-ai încheștat.

12. Și viață și milă mi-ai dat mie, și cercetarea Ta mi-au păzit duhul meu.

13. Aceastea avându-le întru Tine, știu că toate le poți, și nimica nu easte Ție cu neputință.

14. Că de voiu păcătui, mă vei păzi, și de fărădelegea mea nu m-ai făcut nevinovat.

15. Și de voiu lucra fărădelege, vai de mine, și de voiu fi drept nu-mi pociu rădica capul, că sânt plin de fărădelege.

16. Că mă prinzi ca un leu spre junghiare, și iarăși mutându-Te, greu mă pierzi.

17. Înnoind asupra mea cercetarea mea, și cu mânie mare Te-ai mâniaat asupra mea și ai adus preste mine ispită.

18. Pentru ce, dară, m-ai scos din pânțele și nu am murit? Și ochiul pre mine să nu mă fie văzut.

19. Și aș fi ca cum n-aș fi fost, pentru ce, dară, din pânțele nu m-ai mutat în mormânt?

20. Sau au nu e puțină vreamă a vieții mele? Lasă-mă să mă odihnesc puțin.

21. Mai înainte de ce voiu merge, de unde nu mă voiu mai întoarce.

22. În pământ întunecos și înneguros, în pământul întunecului celui veacinic, unde nu easte lumină, nici se veade viață muritorilor»”.

CAP 11

Sofar nedrept zice că Iov, pentru multe păcatele sale, care le numără, s-au certat de la Dumnezeu, arătând pre Dumnezeu a fi necuprins; însă lui Iov toate ceale fericite îi făgăduiaște, de să va întoarce.

1. i răspunzind Sofar Mineul, au zis:
2. „Cel ce grăiaște multe și răspuns va auzi, au și cel vorbitoriu să va părea că drept easte?”

3. Bine e cuvântat născutul din muiare, cel cu viață scurtă, nu fi mult în cuvinte, că nu easte cine să se pricească cu tine.

4. Că nu zice că: «Curat sânt cu faptele și fără de prihană înaintea Lui!»

5. Ci cum va grăi Domnul către tine și va deschide buzăle Sale ție?

6. Și după aceea va povesti ție putearea înțelepciunii, că cu mult easte mai presus de priceaperea ta, și atunci vei cunoaște că vreadnice de ceale ce ai păcătuit s-au întâmplat ție de la Domnul.

7. Au urma Domnului vei afla, au la marginile care au făcut Atotțitoriul ai ajuns?

8. Înalt e ceriul, și ce vei face? Și mai adânci decât ceale din iad, ce știi?

9. Sau mai departe decât măsura pământului sau lărgimea mării?

10. Și de le va strica toate, cine va zice Lui: «Ce ai făcut?»

11. Că El știe lucrurile celor fără de lege, și văzind ceale fără de cale, nu le va trece cu vederea.

12. Și omul într-alt chip înoată cu cuvintele, și muritoriul cel născut din muiare easte ca un asin sălbatic în pustie.

13. Că de ai curățit tu inima ta și întinzi mâinile tale cătră El,

14. De easte ceva fără de lege în mâinile tale, depărtează-o de la tine, și strâmbătate în casa ta să nu măie.

15. Că așa va străluci fața ta, ca apa cea limpede, și te vei dezbrăca de întinăciune, și nu te vei teame?

16. Și osteneala o vei uita ca un val ce au trecut și nu te vei îngrozi.

17. Și rugăciunea ta ca Luceafărul va fi, și ca amiazăzi va răsări tie viață.

18. Și vei fi nădăjduind că easte ție nădejde, și din griji și din purtare de grijă va răsări ție pace.

19.* Că vei avea liniște și nu va fi cine să se războiască cu tine, și schimbându-să, mulți să vor ruga ție. *Leviț. 26, 5

20. Și mântuirea va părăsi pre ei, că nădejdea lor e pierzare,* și ochii necredincioșilor să vor topi”. *Leviț. 26, 16

CAP 12

Iov, ca să rușineaze sumeția priiatinilor, zice că nime nu easte care să nu cunoască putearea și înțelepciunea lui Dumnezeu din ocârmuirea făpturilor, a căroră stat îl schimbă după vreamă Sa.

1. i răspunzind Iov, au zis:

2. „Apoi, voi sânteți oameni, au cu voi va muri înțelepciunea? *Jos 21, 3

3.* Că și eu am inimă ca și voi. [13, 2]

4.* Că bărbatul cel drept și fără de prihană s-au făcut de batjocură. *Pilde 14, 2

5. Că în vreme norocită au fost gătit să cază supt alții, și casăle lui să se prade de cei fără de leage.

6. Dară cu adevărat nici unul să nu nădăjduiască, rău fiind, nevinovat a fi, câți părăsesc pre Domnul, cum nu ar fi certare lor.

7. Ci întreabă pre ceale cu patru picioare, de-ți vor spune, și pre pasările ceriului, de-ți vor povesti.

8. Grăiaște pământului, de-ți va spune ție și-ți vor tălcui ție peștii mării.

9. Cine, dară, nu au cunoscut întru toate aceastea că mâna Domnului au făcut aceastea?

10. Și cum că în mâna Lui easte sufletul tuturor celor ce viețuiesc și duhul a tot omul.

Jos 11. Că ureachiia cuvintele le judecă, iară 34, 3 gâtlejul bucatele le gustă.

12. În multă vreme easte înțelepciunea, iară în multă viață easte știința.

13. La El easte înțelepciunea și putearea, la El easte sfatul și priceaperea.

14. De va surpa, cine va zidi?

Isaiia 15. De va închide pre oameni, cine le va 22, 22 deschide?

Apoca. 16. De va opri apa, va usca pământul, iară 3, 7 de o va slobozi, îl va piarde surpându-l.

17. La El easte putearea și tăriia, la El easte știința și priceaperea, Cel ce robeaște pre sfeatnici și pre judecătorii pământului îngrozeaște.

18. Cel ce pune pre împărați pre scaune și încinge cu brâu mijlocul lor.

19. Cel ce bagă pre preoți în robie și surpă pre putearnicii pământului.

20. Cel ce schimbă buzele credincioșilor și cunoaște priceaperea bătrânilor.

21. Cel ce varsă necinste preste boiari și vindecă pre cei smeriți.

22. Cel ce descopere ceale adânci din întunec și au scos la lumină umbra morții.

23. Cel ce înșeală neamuri și le piarde, Cel ce aștearne neamuri și le povățuiaște.

24. Cel ce schimbă inimile boiariilor pământului și i-au făcut pre ei să rățăcească în calea carea n-au știut.

25. Să pipăie întunec, și nu lumină, și să rățăcească ca cel biiat.

CAP 13

Iov, învingând din vorbele lor pre priiatinii săi, zice că-i va certa Dumnezeu, și dreptatea sa și răbdarea împotriva priiatinilor o apără, întrebând pentru ce păcate așa mari îl ceartă Dumnezeu.

1. **N**ată, aceastea au văzut ochiul meu și au auzit ureachiia mea.

2. Și știu câte și voi știți, și nu sânt mai neînțelept decât voi.

3. Însă nu, ci voi grăi cătră Domnul, și voi muștra înaintea Lui de va vrea.

4. Iară voi sânteti doftori strâmbi și tămăduitori răilor toți.

5. Și, o, de ați amuți, ca să vă soco-

CAP 12 ȘI 13

tiți a fi înțelepți.

6. Și ascultați muștrarea gurii mele, și la judecata buzelor mele luați aminte.

7. Au, doară, nu înaintea Domnului grăiți și înaintea Lui ziceți înșălăciune?

8. Au, doară, vă îndoitiți? Și voi înșivă judecători vă faceți?

9. Că binele va urma pre voi, că de le veți face toate, vă veți adoge la Dânsul.

10. Și tot vă va muștra pre voi, iară de vă veți mira pre ascuns de feațe,

11. Au nu mânia Lui vă va îngrozi pre voi și frica Lui va cădea preste voi?

12. Și să va face trufia voastră ca cenușea, și trupul lut.

13. Tăceți, ca să grăiesc și să mă odihnesc de mânie.

14. Prinzind cărnurile mele cu dinții, iară sufletul meu voi pune în mână.

15. Măcar de mă va asupra Cel Putearnic, că au și început, tot voi grăi, și înaintea Lui mă voi muștra.

16. Și aceasta să va aleage mie spre mântuire, că înaintea Lui vicleșug nu va intra.

17. Ascultați, ascultați cuvintele mele, că de veți asculta, voi spune voao.

18. Iată, eu aproape sânt de judecata mea, știu eu că drept mă voi arăta.

19. Că cine easte cel ce să va judeca cu mine? Că voi tăcea și voi înceta.

20. Iară doao să-mi isprăvești (a), atunci de cătră fața Ta nu mă voi ascunde.

21. Mâna o depărtează de la mine și frica Ta să nu mă îngrozască.

22. Apoi mă vei chema, și eu voi auzi, sau vei grăi, și eu îți voi răspunde.

23. Câte sânt păcatele mele și fărădelegile mele? Învață-mă care sânt?

24. Pentru ce ascunzi de cătră mine și mă socotești împotriva Ție?

25. Sau ca de o frunză ce să clătește de vânt Te vei spăria? Sau ca unei buruiane, ce să porneaște de vânt, stai împotriva mea?

26. Că ai scris asupra mea reale și mi-ai pus mie păcatele tinerețelor.

27. Și ai pus în puiadecă piciorul meu, și mi-ai păzit toate faptele mele, și la rădăcina picioarelor mele ai sosit.

28. Cel ce mă învechesc ca un foale sau ca o haină mâncată de molii.

CAP 14

Iov, socotind slăbiciunea omenească, să minunează de rânduiala lui Dumnezeu spre oameni, că după această viață așteaptă alta, și înainte-vesteaște învierea trupurilor.

1. **C**ă pământeanul născut din muiare easte cu viață scurtă și plin de mânie.

2.* Și ca o floare înflorind cade, și ca umbra fuge și nu stă.

3. Au nu și acestuia i-ai făcut cercetare și l-ai făcut să vie la judecată înaintea Ta?

20. (a) Să-mi faci.

*Sus 8, 9

Psalm 143, 5

* Psal. 4.* Că cine va fi curat de întinăciune?
50, 3 Nimene.

5. Măcar și o zi de va fi viața lui pe pământ, că numărate sânt lunile lui la dânsul, spre vreme le-ai pus și nu întreace.

6. Depărtează-Te de la dânsul, ca să se odihnească, și va plăcea lui viața, ca și năimitului.

7. Că copaciul are nădejde că, de să va tăia, iară va înflori, și odrasla lui nu va lipsi.

8. Că de va îmbătrâni în pământ rădăcina lui, și în piatră să va săvârși buciul lui.

9. De mirosirea apei va odrăsli și va face săcerătură ca un răsad tinăr.

10. Iară omul murind s-au dus, și căzind muritoriul, mai mult nu mai este.

11. Că cu vreme scade marea, și râul pustiindu-să au săcat.

12. Și omul adormind nu să va mai scula până când ceriul nu să va coasă, și nu să vor deștepta din somnul lor.

13. Și măcar de m-ai fi păzit în iad și m-ai fi ascuns pre mine, până Ți s-ar fi potolit mâniia Ta, și să-mi fi rânduie vreme, în care să-Ți aduci aminte de mine.

14. Că de va muri omul, va trăi după ce-și va sfârși zilele vieții sale, aștepta-voiu până ce iarăși voiu fi.

15. Apoi, mă vei chema și eu voiu auzi, și faptele mânilor Tale nu le depărta.

Jos 16. Și ai numărat deprinderile mele, și nu te va trece nimica din păcatele mele.
31, 4

34, 21 17.* Pecetluit-ai în săculeț fărădelegile mele și ai însămnat orice fără de voie am greșit.
*Pilde 5, 21

18. Și muntele căzind cură, și piatra să învecheaște în locul său.

19. Pietri au dumaticat apele și au încheat apele ceale întinsă ale lutului pământului, iară așteptarea omului o au pierdut.

20. Întinsu-l-ai pre la sfârșit și s-au dus, mutat-ai fața lui și l-ai trimis.

21. Și de au fost mulți fiii lui, nu știe, și de au fost puțini, nu știe.

22. Ci numai trupul lui l-au durut, și sufletul lui au plâns”.

CAP 15

Elifaz muștră pre Iov de mândrie, de nerăbdare și de blăstămarea împotriva lui Dumnezeu, zice că înaintea lui Dumnezeu nimene nu este curat; însămnând blăstămarea necuraților și a fățarnicilor.

1. i răspunzind Elifaz Temaniteanul, au zis:

2. „Oare înțeleptul da-va răspuns duhul priceaperii și umplut-au de dureare pânțele?”

3. Muștrând cu cuvinte care nu să cuvin și cu cuvinte de care nici un folos nu este.

4. Au nu și tu ai depărtat frica și cuvinte ca acestea ai săvârșit înaintea Domnului?

5. Vinovat ești cu cuvintele gurii tale,

nici ai ales cuvintele celor puternici.

6. Mustre-te gura ta, și nu eu, și buzăle tale mărturisească asupra ta.

7. Că ce e, au ești cel întâiu născut întră oameni? Au mai înainte decât dealurile te-ai alcătuit?

8. Au rânduiala Domnului ai auzit? Au sfeatnic te-au avut de lipsă pre tine Dumnezeu? Și la tine au sosit înțelepciunea?

9. Că ce știi tu ce nu știm noi? Și ce pricepi tu ce nu și noi?

10.* Ci și bătrân și vechiu este întră noi, mai îngreoiat de zile decât tatăl tău.

*Sira. 18, 8

11. Puține băți ai luat pentru ceale ce ai păcătuit, preste samă mult ai greșit.

12. Ce au îndrăznit inima ta? Sau ce au așteptat ochii tăi?

13. Că ai spart mâniia înaintea Domnului și ai scos din gură cuvinte ca acestea?

14. Că cine fiind muritoriu va fi fără de prihană, sau cum va fi drept cel născut din muiare?

15.* Deacă sfinților nu creade și ceriul nu este curat înaintea lui.

*Sus 4, 18

16. Și urât și necurat este omul carele bea strâmbătățile ca o beatură.

17. Și voiu spune ție, ascultă-mă; dară ceale ce am văzut voiu povesti ție.

18. Ceale ce au zis înțelepții și nu au ascuns de cătră părinții săi.

19. Lor sânșuri s-au dat pământul, și nime de alt neam n-au venit preste ei.

20. Toată viața celui necredincios în grijă este, iară celui puternic ani numărați s-au dat.

21. Și frica lui în urechile lui, când va gândi că este în pace, va veni lui perire.

22. Nu creade că se poate întoarce din întunearec, că s-au dat în mâinile sabiei.

23. Și s-au rânduie spre hrană vulturilor, și au văzut întră sine că rămâne spre cădere, și zioa cea întunecoasă pre el va stârvi.

24. Și nevoie și năcaz îl va ținea pre el, ca un povățuitoriu de oaste, carele stă în fruntea taberii, va cădea.

25. Că au rădicat mâinile înaintea Domnului, și înaintea lui Dumnezeu Atotțuitoriu au stătu împotriva.

26. Și au alergat înaintea Lui cu ocară, cu cerbicea cea groasă a scutului său.

27. Că au acoperit fața sa cu seul său și au făcut răzor preste coapse (a).

28. Să mâie în cetăți pustii și să între în căsi nelăcuite, iară ceale ce au gătit ei alții le vor căra.

29. Și nu să va îmbogăți, nici vor rămânea averile lui, nici va pune pre pământ umbră.

30. Nici va scăpa de întunearec, ci stâlparea lui o va usca vântul, și floarea ei va cădea.

27. (a) În cea veachie să găsește și aceasta: și lauda lui sudalma.

31. Nu crează că va rămânea, că deșearte vor veni lui.

32. Tăierea lui mai înainte de vreme să va strica, și ramul lui nu să va țepeni.

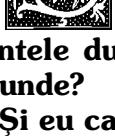
33. Să va culeage ca și strugurul cel acru mai nainte de vreme, și să cază ca floarea maslinului.

34. Că mărturiia celui necredincios easte moartea, și foc va arde casa celor ce iau daruri.

*Psal. 7, 15
Isaia 59, 4
35.* Și în pântece va zemisli dureri, și i să vor naște lui deșearte, și pântecele lui va răbda vicleșug”.

CAP 16

Iov, fiind mișcat de aspirarea priiatinilor, să plânge de durearea sa, arătând mărimea nevoii, și pre sine cu nedreptate a pătimi, care zice: Știe Dumnezeu.

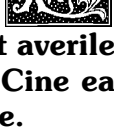
1. i răspunzind Iov, au zis:
2. „Multe de aceastea am auzit, mângăitori celor răi sânteți toți.
3. Că ce e? Au easte rânduială în cuvintele duhului? Sau în ce-ți va fi greu a răspunde?
4. Și eu ca voi grăiesc, de ar fi pus sufletul vostru în locul sufletului meu, și eu v-aș grăi voao cuvinte, aș clăti capul ca și voi.
5. Și să fie tărie în gura mea, și pornirea buzelor nu o voi pregeta.
6. Că de voi grăi, nu mă va durea rana, și de voi și tăcea, au mai puțin mă voi răni?
7. Iară acum trudit și m-au făcut nebun și putrăd, și te-ai apucat de mine.
8. Întru mărturie m-am făcut și s-au sculat asupra mea minciuna mea, împotriva feații mele au răspuns.
9. Că mânia pornindu-să m-au oborât, scârșnit-au asupra mea cu dinții, săgețile tiranilor preste mine au căzut.
10. Cu căutarea ochilor au năvălit, cu ascuțitul m-au lovit în genunche, și odată au alergat asupra mea.
11. Că m-au dat Domnul în mâinile nedreptilor, și la cei necredincioși m-au aruncat.
12. În pace fiind m-au răsipit, și apucându-mă de păr, m-au smuls, pusu-m-au ca un semn.
13. Încungiuratu-m-au cu lănci, care le-au aruncat în rărunchii miei, fără de milă au vărsat pre pământ fiiarea mea.
14. Oborātu-m-au cădeare preste cădeare, alergat-au asupra mea cei putearnici.
15. Sac au cusut preste piialea mea, și tăriia mea în pământ s-au stins.
16. Pântecele meu s-au opărit de plânsoare, și preste geanele mele umbra morții.
17. Și strâmb nimica nu era în mâinile mele, și rugăciunea mea era curată.
18. Pământule, să nu acoperi sângele trupului meu, și să nu fie loc strigării mele.
19. Și acum, iată, în ceriuri e martorul meu, și știutoriul meu întru cei de sus.
20. Sosit-au rugăciunea mea la Domnul, și înaintea Lui pică ochiul meu.
21. Și să fie muștrare omului înaintea Dom-

nului, și fiului omului cu deaproapele său.

22. Și încă ani numărați mi-au venit mie, și voi merge pre calea pre carea nu mă voi mai întoarce.

CAP 17

Iov zice că într-atâta năcaz nimic nu-i lipsește, fără numai moartea, și pre priiatinii, carii numai răsplătirea cea din lumea aceasta îi pomenesc, făr' de minte îi judecă, așteptând el odihna cea viitoare.

1. ieiu clătit de duh, și mă rog să mă îngrop și nu dobândesc.
2. Mă ostenesc rugându-mă, și ce voi face? Străinii mi-au furat averile.
3. Cine easte acesta? Cu mâna mea să se leage.
4. Că ai ascuns inima lor de înțelepciune, pentru aceea nu vei înălța pre ei.
5. Părții să vor vesti reale, și ochii s-au topit pentru fii.
6. Și m-ai pus poveaste în neamuri și răs m-am făcut lor.
7. Că s-au întunecat de mânia ochii miei, încungiurat sânt tare de cătră toți.
8. Și s-au mirat de aceasta dreptii, și cel drept preste cel fără de lege să se rădice.
9. Și să ție cel credincios calea sa, și cel curat cu mâinile să ia îndrăzneală.
10. Însă nu, ci toți vă întăriți și veniți, că nu voi afla întră voi adevăr.
11. Zilele mele degrab au trecut și s-au rupt închieturile inimii mele.
12. Noaptea mi-au pus în [loc] de zi, lumina s-au apropiat de fața întunearecului.
13. De voi mai aștepta, iad casa mea va fi, și în ceață s-au așternut mie așternutul.
14. Moartea o am chemat să-mi fie tată, și putrăjunea să-mi fie mumă și soră.
15. Unde, dar, încă mai easte mie nădeajde? Au bunătațile mele le voi vedea?
16. Au să vor pogorî cu mine în iad? Au cu toate odată în țărână ne vom pogori?”

CAP 18

Valdat, muștrând pre Iov de trufie și de nerăbdare, însămnează blăstămurile celor necurați, ca să-și întoarcă judecata sa împotriva lui Iov, adecă, că numai pentru păcatele sale să pedepsește.

1. i răspunzind Valdat Siheteul, au zis:
2. „Până când nu vei înceta? Taci, ca să grăim și noi.
3. Pentru ce am tăcut ca niște dobitoace înaintea ta?
4. Mânia Ț-au făcut ție aceastea, că de vei muri tu, fi-va nelăcuit cel de supt ceriu? Au surpa-să-vor munții din temelii?
5. Și lumina celor necredincioși să va atinge și nu le va străluci lor flacăra.
6. Lumina lui întunearec să fie în lăcașul lui, și făcliia cea de pre el să va stânge.
7. Vâneaze cei mai mici averile lui și să rătațească sfatul lui.
8. Puie-să piciorul lui în laț, și în mreajă

să se încurce.

9. Și să vie preste dânsul lațuri, să se întâlnească preste ei cei însătați.

10. Și să ascunză în pământ funiia lui și cursa lui pre cărări.

11. Împrejur să-l piarză pre el dureri, și mulți împrejurul picioarelor să vie în foamete strâmtă.

12. Și căderea lui s-au gătit minunată.

13. Să mănânce ramurile picioarelor lui.

14. Și ceale frumoase ale lui să le mănace moartea.

15. Să se rumpă din lăcașul lui sănătatea, și să-l ție pre el nevoie de vină împărătească.

16. Să lăcuiască în lăcașul său în noaptea sa, răsipi-să-vor ceale frumoase ale lui cu piatră pucioasă.

17. Dedesupt rădăcinile lui să vor usca și deasupra va cădea săcerișul lui.

Pilde 18. Pomenirea lui să piară de pre pământ, și numele lui va fi preste fața cea mai din afară.

2, 22

19. Împingă-l pre el din lumină într-un întunec, și din lume să-l mute pre el.

20. Și nu va fi cunoscut într-un norodul său, nici să se mântuiască supt ceriu casa lui, ci într-un ale lui să viețuiască alții.

21. Preste el au suspinat cei de pre urmă, iară cei dintâiu s-au mirat.

22. Acestea sânt casăle nedreptilor, și acesta e locul celor ce nu știu pre Domnul”.

CAP 19

Iov, judecând pre priiatini nemilostivi, zice că pre dânsul fără de vină îl pedepsește Dumnezeu, nu pentru răutățile sale, ci pentru alte dreapte pricini, arătând amărăciunea năcașului și pre sine a fi părăsit de priiatini, pentru aceea să mângăie cu viitoarea înviare.

1. i răspunzind Iov, au zis:

2. „Până când năcăjiți sufletul meu și mă stricați cu cuvinte? Să știți numai că Domnul m-au făcut pre mine așa.

3. Grăiți împotriva mea și, nerușinându-vă de mine, mă asupriți.

4. Și cu adevărat eu am greșit, și greșeala mea la mine rămâne, a grăi cu cuvintele care nu să cuvinea, cuvintele mele s-au înșelat și nu au fost la vreamă.

5. Deci, acum, asupra mea vă măriți și mă înfrunțați cu ocări.

6. Să știți că Domnul este Cel ce m-au turburat, și tăria Sa preste mine o au înălțat.

7. Iată, răz ocările și nu voiu grăi, striga-voiu și nicăiri judecată nu e.

8. Împrejur sânt zidit și nu voiu trece, preste fața mea au pus întunec.

9. Și m-au dezbrăcat de mărire și au luat cununa din capul meu.

10. Ruptu-m-au împrejur și m-am dus, și au tăiat ca un copaci nădeajdea mea.

11. Și greu mie cu urgie mi-au făcut, și m-au socotit pre mine ca pre un vrăjmaș.

12. Și totodată au venit ispitele Lui

spre mine, căile mele le-au încunjurat șezătorii.

13. Frații miei s-au depărtat de la mine, și mai voit-au a cunoaște pre cei străini decât pre mine.

14. Și priiatinii miei nemilostivi s-au făcut, nu s-au apropiat de mine cei de aproape ai miei.

15. Și cei ce știa numele meu m-au uitat, vecinii casii și slujnicile; de alt neam eram înaintea lor.

16. Pre sluga mea o am chemat și n-au ascultat, și gura mea să ruga.

17. Și rugam pre muiarea mea și chemam cu blândețe pre fiii țiitoarelor mele.

18. Iară ei în veac m-au părăsit, când mă voiu scula, asupra mea grăiesc.

19. Cei ce mă știa m-au urât, și pre carii i-am iubit, aceia s-au sculat asupra mea.

20. În piiala mea au putrezit cărnurile mele, și oasele mele în dinți să țin.

21. Fie-vă milă de mine, fie-vă milă de mine, o, priiatini! Că mâna Domnului este care s-au atins de mine.

22. Pentru ce mă goniți ca și Domnul? Și de trupul meu nu vă săturați?

23. Că cine va da să se scrie graiurile mele și să se puie în carte în veac?

24. Cu condeiu de fier și de plumb, sau în pietri să se sape?

25. Că știu că veacinic este Cel ce mă va răsipi, și Carele va scula pre pământ piiala mea, care suferă acestea.

26. Că de la Domnul mi s-au săvârșit acestea, care eu mi le știu.

27. Pe care ochiul meu le-au văzut, și nu altul, și toate mie mi s-au săvârșit în sân.

28. Iară de veți zice: «Ce vom zice înaintea lui, și rădăcina cuvântului vom afla într-însul?»

29. Teameți-vă, dară, și voi de asupreală, că mânia va veni preste cei fără de lege, și atunci vor cunoaște unde le este avearea lor”.

CAP 20

Sofar, mișcat fiind de cuvintele lui Iov, zice că îi va asculta înfruntarea; și ce parte e celui necredincios la Dumnezeu cu multe cuvinte arată.

1. i răspunzând Sofar Mineul, au zis:

2. „Nu gândeam eu că tu așa vei răspunde împotriva, și nu înțelegi mai mult decât mine.

3. Învățătura rușinii mele voiu auzi, și duhul din nepriceapere răspunde mie.

4. Au, doară, acestea le știi din anul de când s-au pus om pre pământ?

5. Iară veselii celor necredincioși este cădere minunată, și bucuria celor fără de lege, pierzare.

6. De să vor sui în ceriu darurile lui, și de să va atinge de nori jertva lui.

7. Când i să va părea că este întemeiat, atunci de tot va peri, și cei ce l-au știut pre el vor zice: «Unde este?»

8. Ca un vis ce au zburat nu să va afla, și au perit ca o nălucă de noapte.

9. Ochiul au văzut și nu va mai adaoge și nu-l va mai socoti pre el locul lui.

10. Pre fiii lui să-i piarză cei mai de jos, și mâinile lui să se aprinză de dureri.

11. Oasele lui s-au umplut de tinereațale lui, și cu dânsul vor dormi în țărână.

12. De să va îndulci în gura lui răutatea, ascunde-o-va pre ea supt limba sa.

13. Nu să va îndura de ea, și nu o va părăsi pre ea, și o va aduna pre ea în mijlocul grumazilor săi.

14. Și nu va putea să-și ajute șie, fiiare de aspidă easte în pânțelele lui.

15. Avuția cu nedreptu adunată să va scoate din casa lui, scoate-o-va pre ea îngerul.

16. Și mânia bălaurilor să-l sugă, și să-l omoară pre el limba șearpelui.

17. Să nu vază mulgerea dobitoacelor, nici pășunea mierii și a untului.

18. În zădar și în deșert s-au ostenit spre avuție, din care nu va gusta, ca oarece vartos care nu să poate mesteca, nici înghiți.

19. Că casăle multor putearnici le-au stricat, și lăcașul l-au jefuit și nu l-au întărit.

Sirah 5, 9 20. Nu easte mântuirea lui în avuții, și cu pofta lui nu să va mântui.

21. Nu vor fi rămășiță din bucatele lui, pentru aceea nu vor înflori bunătățile lui.

22. Și când i să va părea că e plin, să va năcăji și toată nevoia va veni preste el.

23. De-ș va umplea cumva pânțelele său, trimite-va preste el iuțimea mâniei să speale preste dânsul dureri.

24. Și să nu scape din mâna fierului, să-l rănească pre el săgeată de aramă.

25. Săgeată să treacă prin trupul lui, și steale să umble întru lăcașurile lui, și frica vie preste el.

26. Și tot întunearecul să-l acopere pre el, mânca-l-va pre el foc nears și să spargă nemearnicul casa lui.

27. Și să descopere ceriul fărădelegile lui, și pământul să se scoale asupra lui.

28. Pierzarea să cuprinză casa lui, zioa mâniei să vie preste el.

29. Aceasta e partea omului necredincios de la Domnul, și agonisita averilor lui de la cercetătoriu”.

CAP 21

Iov, poftind să-l asculte cu răbdare priiatinii, cearcă pricina pentru ce unii necredincioși sânt fericiți până la sfârșitul vieții, iară cei curați să pedepsesc? Și răspunde că Dumnezeu ține pre cel necredincios spre zioa perirei, prin aceasta depărtând a priiatinilor mincinoasa mângăiare.

1. i răspunzind Iov, au zis :

2. „Ascultați, ascultați cuvintele mele, ca să nu fie mie de la voi această mângăiare.

3. Suferiți-mă și voiui grăi, și apoi nu

mă veți râde.

4. Că ce e? Au de la om easte mustrea mea? Sau pentru ce să nu mă măriiu?

5. Căutând la mine vă mirați, puind mâna pre obraz.

6. Că dacă-mi aduc aminte, mă turbur și mă dor cărnurile mele.

7.* Pentru ce necredincioșii trăiesc și îmbătrânesc, și în avuție? *Ieremi. 12, 1

8.* Sămânța lor după suflet, și fiii lor înaintea ochilor. *Avacu. 1, 3

9. Casăle lor sporesc, și frică nicăiri, și biciu de la Domnul nu easte preste ei. 13

10. Vaca lor nu au născut crud înainte de vreme, și n-au lăpădat ce au avut în pânțele, și nu au înșelat.

11. Și rămân ca niște oi veacinice, și pruncii lor pre aproape joacă.

12. Luând alăută și ceateră, și să veselesc cu glas de cântări.

13. Și au sfârșit întru bunătăți viața sa, și în odihna iadului au adormit.

14. Și au zis Domnului: «Depărtează-Te de la mine, că nu voiesc să știu căile Tale!»

15.* Au, doară, destul easte ca să slujim Lui? Și ce folos că vom ieși înaintea Lui? *Mala. 3, 14

16. Că în mâinile lor era bune, iară lucrurile necredincioșilor nu le vedea.

17. Încă și lumina necredincioșilor să va stinge, și surparea de tot va veni preste ei, și durerile mâniei va apuca pre ei.

18. Și vor fi ca niște pleave înaintea vântului, sau ca niște prav pre carele-l spulberă volbura.

19. Să lipsască fiilor averile lui, răsplăti-va spre el și va cunoaște.

20. Vază ochii lui junghiiarea sa, și de la Domnul să nu să mântuiască.

21. Că voia lui e în casa lui împreună cu el, și numărul lunilor lui s-au împărțit?

22. Au nu easte Domnul Cel ce învață înțeleagerea și știința? Și El judecă pre cei înțelepți?

23. Acesta va muri întru tăria puterii sale, și tot bine pătimt și bine petrecut.

24. Și ceale dinlăuntru a lui pline de său, și măduha lui să va vărsa.

25. Și acela moare de amărăciunea sufletului, nemâncând nici un bine.

26. Și toți aseamenea pre pământ vor dormi, și putrăjunea va acoperi pre ei.

27. Deci vă știu pre voi, că cu îndrăzneală stați împotriva mea.

28. Că ziceți: «Unde easte casa boiariului? Și unde easte acoperemântul lăcașurilor acelor necredincioși?»

29. Întrebați pre cei ce merg pre cale, și seamnele lor nu le înstrăinați.

30. Că la zioa peririi să ține cel rău, și la zioa mâniei lui să va aduce.

31. Cine va spune înaintea feații lui calea lui și ce-au făcut el? Cine-i va răsplăti?

32. Și el în groapă s-au adus, și preste mormânt au priveghiat.

33. Îndulcitu-s-au lui pietrile părăului, și tot omul va merge după dânsul și înaintea lui nenumărați.

34. Cum, dară, mă mângăiați în deșert? Și cum voi tăcea eu înaintea voastră ceva?”

CAP 22

Elifaz mustră pre Iov despre asuprirea săracilor și de alte nelegiuri, arătându-i că nu creade bine de dumnezeiasca rânduială și făgăduindu-i ceale bune de să va pocăi.

1. i răspunzind Elifaz Temaniteanul, au zis:

2. „Au nu Domnul easte Cel ce învață înțeleagerea și știința?

3. Că ce grijă e Domnului, oare fost-ai tu întru lucruri fără de prihană, sau ce folos că vei întinde tu calea ta?

4. Sau băgându-te în samă, muștra-te-va și va veni cu tine la judecată?

5. Au nu e răutatea ta multă și nenumărate sânt păcatele tale?

6. Că ai zălogit pre frații tăi în zădar și ai luat îmbrăcămintea celor goli.

7. Și cu apă n-ai adăpat pre cei sătoși, ci pre cei flămânzi i-ai lipsit de pâne.

8. Și te-ai mirat de fețele unora, și ai făcut pre săraci a lăcui pre pământ.

9. Și pre văduve le-ai slobozit deșerte, și pre sirimani i-ai năcăjit.

10. Pentru aceea, te-au încungiurat lațuri și degrabă te-au apucat războiul groaznic.

11. Lumina ți s-au întors întru întunecare, și dormind tu, te-au acoperit apa.

12. Au Cel ce lăcuiaște întru ceale înalte nu priveaște, și pre cei ce să purta cu sumeție i-au smerit?

13. Și ai zis: «Ce au cunoscut Cel tare? Au prin negură judecă?»

14. Nor e ascunderea Lui și nu să va vedea, și împrejurul ceriului umblă».

15. Au păzi-vei calea veacinică, carea o au călcat bărbații cei drepți?

16. Care s-au luat înainte de vreme, râu curgătoriu temeliile lor.

17. Cei ce zic: «Domnul ce va face noao, sau ce va aduce noao Atotțiitoriu?»

18. Și El au umplut casăle lor de bunătați, și sfatul celor necredincioși departe easte de la Dânsul.

Psal. 106, 42 19. Văzind dreptii au răs, și cel fără de prihană i-au batjocorit pre ei.

20. Au nu au perit starea lor? Și rămășița lor o va mânca focul.

21. Și fii vârtos, de vei răbda, și după aceea roada ta va fi întru bunătați.

22. Și priimeaște din gura Lui poruncă, și ia graiurile Lui în inima ta.

23. Iară de te vei întoarce și te vei smeri înaintea Domnului, și vei depărta din lăcașul tău ce nu e drept,

24. Va pune preste lut în piază și ca piază părăului Sofir.

25. Fi-va ție Cel Atotțiitoriu ajutoriu

de cătră vrăjmași, și curățit te va da ca argintul cel lămurit în foc.

26. După aceea, vei îndrăzni înaintea Domnului, căutând la ceriu veasăl.

27. Și când te vei ruga, te va asculta și va da ție ca să-ți dai rugămintele tale.

28. Și va așeza ție lăcuința dreptății, și pre căile tale va fi lumină.

29.* Că te-ai smerit pre tine, și va zice: «Sumețitu-s-au», și pre cel cu ochii plecați va mântui.

30. Izbăvi-va pre cel nevinovat, și tu te mântuiaște întru curățiaa mâinilor tale”.

*Pilde 29, 23

CAP 23

Iov, cu smerenie poftind dumnezeiasca judecată, arată că nu să pedepsește pentru păcatele sale, și cum că drept creade rânduiala lui Dumnezeu, Celui necuprins, Carele toate le face precum voiaște.

1. i răspunzând Iov, au zis:

2. „Și știu că din mâna mea muștrarea mea easte, și mâna Lui s-au îngreuiat spre suspinul meu.

3. Oare cine m-ar învăța ca să aflu pre El și să viu la sfârșit?

4. Zice-voiu mie judecată, și gura mea voiu umplea de muștrări.

5. Și voiu cunoaște tămăduirile care mi le va grăi, și voiu simți ce-mi va spune.

6. Și de va veni asupra mea cu vârtute multă, apoi cu puține nu mă va înfricoșea.

7. Că la El easte adevărul, și va scoate la sfârșit judecata mea.

8. Că de voiu merge întâiu, după aceea nu voiu mai fi, și de ceale de pre urmă ce voiu ști?

9. De-a stânga de va face El și nu voiu prinde, să va întoarce la dreapta și nu voiu vedea.

10. Că știe acum calea mea, alesu-m-au ca aurul.

11. Și voiu ieși întru poruncile Lui, că am păzit căile Lui, și nu mă voiu abate de la poruncile Lui.

12. Și nu mă voiu petrece, și în sânul meu am ascuns graiurile Lui.

13. Iară de au judecat El așa, cine easte carele va sta Lui împotrivă? Că ce au vrut El au și făcut.

14. Pentru aceea am grăbit la El, și dojenit fiind, am avut prilej de El.

15. Pentru aceasta, de la fața Lui voiu grăbi, voiu socoti, și mă voiu înfricoșea de El.

16. Și Domnul au muiat inima mea, și Atotțiitoriu au sârguit spre mine.

17. Că n-am știut că va veni mie întunecare, și fața mea o au acoperit negură.

CAP 24

Iov, ca să se areate a simți drept de dumnezeiasca rânduială, zice că lui Dumnezeu sânt cunoscute vremile, și numără multe fealiuri de nedreptăți a oamenilor, care El le va pedepsi.

1. entru ce de Domnul nu s-au ascuns ceasurile?

2. Iară cei necredincioși hotarul au trecut, turma cu păstoriul

jefuind.

3. Asinul săracului au luat, și vaca văduvei, pre carea o au făcut văduvă.

4. Abătut-au pre cei neputincioși de la calea cea dreaptă, și împreună s-au ascuns blânzii pământului.

5. Și au năvălit ca niște măgari în țarină asupra mea, ieșind după rânduiala lor, îndulcitu-s-au lui pâinea spre cei mai tineri.

6. Mai nainte de vreme au secerat țarina, nu a sa, cei neputincioși au lucrat viile celor necredincioși fără de plată și fără de mâncare.

7. Și pre mulți goli i-au făcut să doarmă fără de haine, și îmbrăcăminte sufletului lor o au luat.

8. De udarea munților să umezesc; neavând acoperemânt, cu piază s-au îmbrăcat.

9. Răpit-au de la țată pre cel siriman, și pre cel căzut l-au smerit.

10. Și pre cei goli i-au adormit cu strâmbătate, și pâinea celor flămânzi au luat.

11. În strâmtori cu strâmbătate au pândit, și calea dreptilor n-au știut.

12. Carii din cetate și din căsile sale s-au scos, și sufletul pruncilor au suspinat tare, și El pentru ce nu i-au cercetat pre aceștia până au fost ei pre pământ?

13. Pre pământ fiind ei, și n-au cunoscut, nici au știut calea dreptății, nici pre cărările lor n-au umblat.

14. Și cunoscând lucrurile lor, datu-i-au pre ei întru întunecare, și noaptea va fi ca un fur.

15. Și ochiul preacurvariului păzește întunecarecul, zicând: «Nu mă va lua aminte ochiul», și-și ascunde fața.

16. Săpat-au întru întunecare casă, zioa s-au ascuns pre sine, n-au cunoscut lumina.

17. Că dimineața lor umbră de moarte, că va cunoaște turburările umbrei morții.

18. Mai ușor easte decât fața apei, blastăme-să partea lor pre pământ, și să se vază oasele lor pre pământ uscate.

19. Că din sinul săracilor au răpit.

20. După aceea, s-au pomenit păcatul lor, și ca o ceață de roao nevăzută s-au făcut, și să se zdrobească tot cel nedrept ca lemnul cel fără de vindecare.

21. Și ceii stearpe nu i-au făcut bine, și pre muiarea săracă n-au miluit.

22. Și cu mânie au surpat pre cei neputincioși, sculându-să, dară nu va creade asupra vieții sale.

Apoc. 2, 21 23. Când să va bolnăvi, să nu nădărduiască sănătate, ci va cădea cu boală.

22 24. Că la mulți rău au făcut înălțarea lui, și s-au veștejit ca și nalba în căldură, sau ca un spic uscat carele de sineși cade.

25. Iară de nu easte așa, cine easte cel ce zice că minciuni grăiesc eu? Și va socoti întru nimica cuvintele mele?”

CAP 25

Valdad zice că din înălțimea lui Dumnezeu și smereniia

CAP 24, 25 ȘI 26

oamenilor nu să poate îndrepta omul, lui Dumnezeu asemănându-să.

1. i, răspunzind Valdat Savhiteanul, au zis:
2. „Ce e, dară? Începutul, sau frica easte de la Cel ce face toată lumea întru cel înalt?

3. Că au socoteaște neștine că va fi delungare tălharilor? Și preste carii nu vor veni pândiri de la El?

4. Că cum va fi drept muritoriul înaintea Domnului, sau cum să va curăți cel născut din muiare?

5. De va porunci lunii, nu va lumina, și stealele nu sânt curate înaintea Lui.

6. Cu cât mai mult omul că easte putrăziciune și fiul omului viiarme!”

CAP 26

Iov zice că lui Dumnezeu nici un ajutoriu nu-i poate da omul, arătând necuprinsa lui Dumnezeu putere din lucrurile Lui.

1. i răspunzind Iov, au zis:
2. „De cine te apropii, sau pre cine vrei să ajuți? Au, doară, pre cel ce are tărie multă și pre cel ce are braț puternic?

3. Cui ai dat sfat? Au nu celui ce are toată înțelepciunea?

4. Pre carele urmezi? Au nu pre cel ce are vârtute foarte mare? Cui ai spus cuvinte? Și suflarea, care iasă din tine, a cui easte?

5. Au, doară, uriașii să vor cerca supt ape, și din cei ce lăcuiesc acolo?

6. Gol easte iadul înaintea Lui, și nu easte învălitoră pierzării.

7. Cel ce întinde miiazănoaptea pre nimică și spânzură pământul pre nimica.

8. Cel ce leagă apa în norii Săi, și n-au răurat norul dedesuptul Său.

9. Cel ce ține fața scaonului și întinde preste el norul Său.

10. Poruncă au pus preste fața apei, până la sfârșitul luminei cu întunecarecul.

11. Stâlpii ceriului s-au cutrămurat și s-au spăimântat de certarea Lui.

12. Cu vârtutea au potolit marea, și cu știința au așternut chitul.

13. Și încuietorile ceriului să tem de El, și cu porunca au omorât pre șarpele cel viclean.

14. Iată, aceastea sânt părțile căii Lui, și preste umezala cuvântului vom auzi întru El, și tăria trăznitului cine știe când o va face?”

CAP 27

Iov pururea statornic întru nevinovăția sa, lăpădând hula priiatinilor, arată cum pre cei necredincioși din fericirea cea scurtă a aceștii vieți la chinuri îi răpeaște Dumnezeu.

1. i adăogând încă Iov, au grăit, zicând:

2. „Viu e Dumnezeu, Carele așa m-au judecat, și Atotșitorul, Cel ce au amărât sufletul meu.

3. Că până va fi în mine sufletul și duh

dumnezeiesc în nările mele,

4. Nu vor grăi buzele mele fărădelege, nici sufletul meu va cugeta nedreptăți.

5. Să nu fie ca să vă zic eu pre voi drepti, până când voi muri, că nu voi depărta de la mine nerăutatea mea.

6. Și la dreptate luând aminte nu voi înceta, că nu știu să fi făcut ceva fără de cuviință.

7. Ci să fie vrășmașii ca surparea celor necredincioși, și cei ce să rădică asupra mea, ca perirea celor fără de lege.

8. Și ce nădejde easte celui necredincios? Că așteaptă și nădăjduiaște spre Domnul, au, doară, mântui-să-va?

9. Au asculta-va Dumnezeu rugăciunea lui? Sau nevoie va veni lui?

10. Au are vreo îndrăzneală înaintea Lui? Sau când îl va chema El, asculta-va?

11. Deci voi spune voao ce easte în mâna Domnului; ceale ce sânt la Atotțitorul nu voi minți.

12. Iată, toți știți că deșearte spre deșearte adaogeți.

13. Aceasta easte partea omului necredincios de la Domnul, și agonisala celor putearnici va veni de la Totțitorul preste ei.

14. Și de vor fi mulți fiii lor, spre junghiiare vor fi, și de vor ajunge să se facă bărbați, vor ceare.

15. Și cei ce sânt pre lângă el cu moarte vor muri, și văduvele lor nimenea nu le va milui.

16. Și de va aduna ca pământul argintul și ca lutul va găti aurul,

17. Aceastea toate dreptii le vor moșteni, cei adevărați vor ținea banii lui.

18. Și va fi casa lui ca moliile și ca păinjinul (a).

Psal. 48, 18 19. Bogatul va adormi și nu va mai adaoge, ochii săi au deșchis și nu easte.

20. Încungiura-l-vor pre el ca apa durerile, și noaptea îl va răpi pre el ceața.

21. Și-l va lua pre el arsura, și să va duce și-l va vântura pre el din locul lui.

22. Și va arunca preste el, și nu-i va fi milă, din mâna lui cu fuga va scăpa.

23. Plesni-vor preste el mâinile sale, și va suiera pre el din locul lui.

CAP 28

Iov și spre nevinovăție s-au sârguit, că aceasta singură easte calea a dobândi înțelepciunea, carea o arată a fi cu mult mai scumpă decât aurul, și cu nașterea și cu vrednicia lucrului; iară lui Dumnezeu a fi cunoscute toate ceale ascunsă ale firii, și cum că înțelepciunea din ceriu să dă, nu să cumpără cu bani, a cărui înțelepciuni o pârțică oarecarea să împărțeașe prin frica lui Dumnezeu.

1. ă easte argintului loc unde să face, și easte aurului loc unde să lămureaște.

2. Că fierul din pământ să face, și arama ca piatra să ciopleaște.

3. Rânduială au pus întunearecului, și tot sfârșitul el îl socoteaște; piatră, întunearec și umbra morții.

4. Rumperea păraului e din năsip, și cei ce uită calea cea dreaptă au slăbit și din oameni s-au clătit.

5. Pământul din carele au ieșit pâne s-au strămutat dedesupt ca focul.

6. Locul safirului, pietrele lui, și lutul, aurul lui.

7. Cărarea carea nu o au cunoscut pasărea și nu o au văzut ochiul vulturului.

8. Și nu o au călcat fiii mândrilor, nici o au trecut leul.

9. În colțuroasă au întins mâna sa și au stricat dezrădăcinând munții.

10. Gropile apelor, vizuniile țarmurile râurilor au rumt, și tot ce e scump au văzut ochiul meu.

11. Și adâncurile râurilor au descoperit, și au arătat putearea sa la lumină.

12. Și înțelepciunea unde s-au aflat? Și carele e locul științei?

13. N-au văzut om calea ei, nici s-au găsit întru oameni.

14. Adâncul au zis: «Au easte întru mine!» Și marea au zis: «Nu easte cu mine!»

15.* Nu să va da aurul închis pentru ea, și nu va sta argint schimbarea ei.

*Înțele. 7, 9

16. Nu va fi mai de jos decât aurul Sofir, cu onih scump și cu safir.

17. Nu să va protivi cu ea aurul și glajea, și schimbarea ei vase de aur.

18. Ceale înalte și gavis nu să vor pomeni, și trage înțelepciunea mai mult decât ceale mai dinlăuntru.

19. Nu să va potrivi cu ea piatra topazion din Etiopia, nu va fi mai de jos decât aurul cel curat.

20. Și înțelepciunea de unde s-au aflat? Și carele easte locul priceaperii?

21. Ascunsă easte de tot omul, și de pasările ceriului e ascunsă.

22. Pierzarea și moartea au zis: «Și am auzit mărirea ei».

23. Dumnezeu bine au întărit calea ei și știe locul ei.

24. Că El veade pre tot cel de supt ceriu și știe toate ceale de pre pământ.

25. Cel ce au făcut cumpăna vânturilor și măsurile apei.

26. Când au făcut, precum au văzut au numărat, și calea, întru glasuri de vremi cu trăznituri.

27. Atunci o au văzut pre ea și o au spus pre ea, gătitu-au și o au cercetat.

28. Și au zis omului: «Iată, frica lui Dumnezeu easte înțelepciunea, iară a să feri de reale easte știința»”.

18. (a) În cea rumânească veachie mai easte: ceale ce au păzit.

CAP 29

Iov, dorind fericirea cea dintâiu, cu multe cuvinte o povestează, împreună cu faptele sale ceale bune, ca șieși să-și izbândească de împotivitoarea hulă a priiatinilor.

1. **S**i adăogând încă Iov, au zis, grăind:
2. **S**„Cine mă va pune în lunile zilelor celor mai dinainte, în care mă păzea Dumnezeu?
3. Când strălucea lumina Lui preste capul meu, și cu lumina Lui umblam întru întunearec,
4. Când aveam căi destule, când Dumnezeu cerceta casa mea,
5. Când eram bogat foarte, și împrejurul meu slugile mele,
6. Când curgea pre căile mele unt, și munții miei izvorea lapte,
7. Când ieșeam dimineața în cetate, și în uliță mi să punea mie scaon,
8. Când deacă mă vedea cei tineri, să ascundea, iară cei bătrâni toți să scula?
9. Și boiarii înceta a grăi puind deagetul preste gură.
10. Și cei ce auzea mă fericea, și limba lor s-au lipit de gâtulejul lor.
11. Cu ureachia au auzit și m-au fericit, și ochiul, văzindu-mă, s-au abătut.
12. Că am mântuit pre cel sărac din mâna celui putearnic, și sirimanului, căruia nu era ajutoriu, am ajutat.
13. Bindecuvântarea celui pierdut preste mine să vie, și gura văduvii m-au bindecuvântat.
14. Și cu dreptatea mă îmbrăcam, și mă învăleam cu judecata ca cu o haină.
15. Ochiu eram orbilor și picior șchiopilor.
16. Eu eram tată celor neputincioși, și judecata, carea nu o am știut, o am cercat.
17. Și am zdrobit măsealele nedreptilor, din mijlocul dinților lor jefuire am scos.
18. Și am zis: «Vârsta mea va îmbătrâni ca un bucium de finic, multă vreme voiu trăi.
19. Rădăcina mea s-au deșchis pre apă, și roao va rămânea în săcerișul meu.
20. Mărireă mea e noao cu mine, și arcul meu în mâna lui merge».
21. De mine auzind au luat aminte, și au tăcut la sfatul meu.
22. La cuvintele mele n-au adaos, ci să bucura când le grăiam lor.
23. Precum pământul cel însătoșat așteaptă ploaia, așa aceștia graiul meu.
24. De rådeam cătră ei, nu credea, și lumina feții mele nu cădea.
25. Ales-am calea lor și am șezut boierind, și am lăcuit ca un împărat încungiurat de voinici, ca cel ce mângăiam pre cei supărați.

CAP 30

Iov plânge fericirea cea dintâiu, carea lăsând Dumnezeu i s-au întors lui spre mare ticăloșie.

CAP 29 ȘI 30

1. **N**ară acum mă batjocoresc cei mai tineri, acum mă dojenesc în parte, pre a căroră părinți nu-i băgam în samă și nu-i socoteam vreadnici să-i puiu cu câinii dobitoacelor mele.
2. Și tăriia mânilor lor ca o nimica au fost înaintea mea, întru ei au perit sfârșitul.
3. Cei ce să lupta cu lipsa și cu foametea, cei ce fugea în locuri fără de apă, ieri năcăjiți și chinuiți.
4. Cei ce rodea scoarțale arborilor, și rădăcina buruianelor era bucata lor.
5. Cei necinstiți și lăpădați și lipsiți de tot binele, care și rădăcinile leamnelor le rodea de foamete mare, s-au sculat asupra mea furi.
6. A căroră casăle era gaori de pietri.
7. În mijlocul locurilor celor ce răsuna, striga, și supt uscăciuni sălbatece petrecea.
8. Fiii celor fără de minte și necinstiți, a căroră numele și mărireă au perit de pre pământ.
9. Iară acum eu sânt ceatăra lor, și mă țin poveaste.
10. Și m-au urât depărtându-să departe, și asupra feții mele au scuiat.
11. Că deșchizind tulba sa m-au chinuit, și frâu au pus feții mele.
12. Spre odrasla cea de-a dreapta s-au sculat, piciorul său l-au întins, și au făcut preste mine cale, cărările peririlor.
13. Bătutu-s-au cărările mele, că m-au dezbrăcat de vejmântul meu.
14. Cu săgețile lui m-au săgetat, și face cu mine cum îi easte voia, întru dureri m-am frământat.
15. Întorcu-mi-să durerile, dusu-s-au ca un vânt nădeajdea mea, și ca un nor mântuirea mea.
16. Și acum, preste mine să va vărsa sufletul meu, și mă țin pre mine zilele durerilor.
17. Noaptea oasele mele s-au sfărmat și vinele mele s-au dezlegat.
18. Cu multă tărie s-au apucat de haina mea, și ca gulerul cămeșii m-au cuprins pre mine.
19. Socotitu-m-ai pre mine ca lutul pre pământ, și în țărână partea mea.
20. Și am strigat cătră Tine, și nu mă ascuți, stătut-au și m-au socotit.
21. Și s-au suit preste mine fără de milă, cu mână tare m-ai bătut.
22. Și m-ai încungiurat cu dureri și m-ai lăpădat de la mântuirea mea.
23. Că știu că moartea mă va surpa, că casa a tot muritoriul easte pământul.
24. Și, o, că de aș putea pre mine să mă omor, sau să rog pre altul ca să facă mie aceasta.
25. Iară eu preste tot neputinciosul am plâns, suspinat-am când am văzut om în nevoie.
26. Și când așteptam eu bunătați, mi-au sosit mai multe zile de răutăți.
27. Inima mea s-au înfierbântat, și nu va tăcea, apucatu-m-au zilele sărăciei.

28. Suspinând am mers fără de frâu, și am stătut într-o adunare strigând.

29. Și m-am făcut frate sirinilor și priiatin străuților.

30. Și piialea mea s-au negrit foarte și oasăle mele de arsură.

31. Și s-au întors în jeale ceatara mea și cântarea mea, mie în plâns.

CAP 31

Iov să curăț de ceale ce i-au aruncat priiatinii și arată cât de fără de prihană au trăit când au fost fericit.

1. egătură am făcut cu ochii miei, și nu voiu cugeta spre fecioară.

2. Și ce au împărțit Dumnezeu de sus? Și moștenirea celui destul din ceale înalte?

3. Vai! Perire este celui nedrept și înstrăinare celor ce fac fărădelege.

4. Au nu va vedea El calea mea și toate cărările mele va număra?

5. Și de am umblat cu batjocoritorii, sau de s-au grăbit piciorul meu spre viclășug.

6. Că am stat în cumpănă dreaptă și au văzut Domnul nerăutatea mea.

7. De s-au abătut piciorul meu din cale, și de au urmat ochiul Lui inima mea, și de m-am atins cu mâinile mele de daruri,

8. Să samăn și alții să mănânce, și fără de rădăcină să fiu pre pământ.

9. Sau de au urmat inima mea la muierea altui bărbat sau de am pândit la ușile ei,

10. Să placă și muierea mea altuia, și fiii miei să se smerească.

11. Că iuțimea mâniei e neoprită a spurca muierea bărbatului.

12. Că foc arzătoriu este în toate zilele, și la carele vine din rădăcină îl piiarde.

13. Sau de am nebăgat în samă judecata slugii sau a slujnicii mele, când s-au judecat la mine.

14. Că ce voiu face când mă va cerceta Domnul? Și când va fi întrebare, ce voiu răspunde?

15. Ce e? Au nu precum eu am fost în pântece și ei au fost, și aseamenea am fost în pântece.

16. Și pre cei neputincioși carii avea lipsă nu i-am înșelat, și ochiul văduvei n-am poftit.

17. Și de am mâncat pânea mea sângur și n-am dat și celui sărac dintr-însa.

18. Că din tinerețele mele am hrănit ca un părinte, și din pântecele maicii mele am povățuit.

19. Sau de am trecut pre cel gol, care perea, și nu l-am îmbrăcat.

20. Și cei neputincioși de nu m-au binecuvântat, și din tunderea mieilor miei s-au încălzit umerii lor.

21. De am rădicat asupra săracului mâna, nădăjduind că mult ajutoriu îmi este mie,

22. Să se despartă umărul meu din închietu-

ră, și brațul meu din cot să se zdrobească.

23. Că frica Domnului m-au contenit, și de povara Lui nu voiu suferi.

24. De am pus aurul putearea mea, sau de am nădăjduit în piatră scumpă,

25. Sau de m-am bucurat când mi s-au făcut avuție multă și când am pus mâna pre nenumărate.

26. Au, doară, nu vedeam soarele care luminează că lipsește, și luna scăzind, că nu este într-însele lumină?

27. Și de s-au înșelat pre ascuns inima mea, de am pus mâna mea pre gura mea și o am sărutat,

28. Și aceasta este fărădelegea mea, cea mai mare de să va socoti, că am mințit înaintea Domnului celui Înalt.

29. Și de m-am bucurat de căderea nepriiatinilor miei, și de au zis inima mea: «Bine,

30. Să auză urechiia mea blăstămul meu, și să fiu de ocară în norodul meu, defăimat».

31. Și de au zis de multe ori slujnicile mele: «Cine ne-ar da noao din cărnurile lui să ne săturăm?» Fiind eu foarte bun.

32. Și afară nu mânea străin, și ușea mea la tot cel ce vinea să deschidea.

33. Și de am păcătuit fără de voie, și am ascuns păcatul meu,

34. Că nu m-am rușinat de multă mulțimea gloatei, ca să nu mărturisesc înaintea lor.

35. Și de am lăsat pre cel neputincios să iasă din ușea mea cu sinul deșert,

36. Cine-mi va da auzitoriu? Și de nu m-am temut de mâna Domnului, și scrisoarea care aveam asupra cuiva pre umere puind-o cu mâna o ceteam,

37. Și o rumpeam și o dam, nimica luând de la datornic.

38. De au suspinat pământul vreodinioară asupra mea, sau de au plâns răzoarele lui împreună,

39. Sau de am mâncat vârtutea lui singur fără de preț, și sufletul Domnului pământului înșelând l-am întristat,

40. În loc de grâu să-mi răsară urzică, și în loc de orz spini”. Și au încetat Iov a grăi.

CAP 32

Iov, făcând să tacă priiatinii, împreună cu dânșii să mustră de neînțelepciune de la Elius, care își laudă înțelepciunea sa.

1. i au încetat și cei trei priiatini a mai grăi împotriva lui Iov, că era Iov drept înaintea lor.

2. Și s-au mânia Elius, al lui Varahiil Vuziteanul, din neamul lui Ram, a țării Avsitidii, și s-au mânia pre Iov foarte, căci să vestea pre sine drept înaintea Domnului.

3. Și asupra celor trei priiatini s-au mânia foarte, pentru că n-au putut să răspundă împotriva lui Iov și tot l-au socotit a fi necredincios.

4. Și Elius aștepta să răspundă ei lui Iov, pentru că era mai bătrâni de zile decât el.

5. Și au văzut Elius că nu easte răspuns în gura celor trei bărbați, și s-au mâniat foarte.

6. Și răspunzind Elius, a lui Varahiil Vuziteanul, au zis: „Fiindcă eu sânt mai tinăr cu anii, iară voi sântei mai bătrâni, pentru aceea am tăcut, temându-mă a vă spune voao știința mea.

7. Și am zis că nu easte vreamea ceaea ce grăiaște, că cei de mulți ani știu înțelepciunea.

8. Ci duh easte în oameni, iară în suflarea Atotțiitoriului easte ceaea ce învață.

9. Nu cei cu ani mulți sânt înțelepți, nici cei bătrâni știu judecata.

10. Pentru aceea am zis: «Ascultați-mă, și voi spune voao ceale ce știu.

11. Băgați în urechi graiurile mele, că voi grăi de veți asculta, până când vă priceați cu cuvintele?»

12. Și până gândeam că veți zice ceva, socoteam; dar, iată, nu easte cine din voi să poată muștra pre Iov și să răspundă cuvintelor lui.

13. Ca să nu ziceți: «Aflat-am înțelepciunea, Domnului adăogându-ne».

14. Și la om v-ați întors a grăi cuvinte ca aceastea.

15. S-au spăimântat, n-au răspuns mai mult, au învechit de la sine cuvintele.

16. Că am așteptat și n-am grăit, că au încetat și n-au răspuns”.

17. Și răspunzind Elius, au zis: „Iarăși voi grăi.

18. Că plin sânt de cuvinte, că mă piiarde duhul pântecelui.

19. Și pântecelul meu easte ca un foale legat plin de must ce fiiarbe, sau ca un foale de aramă spart.

20. Grăi-voiu ca să mă odihnesc, deșchizind buzele.

21. Că de om nu mă voi rușina, și de muritori nu mă sfiesc.

22. Că nu știu a mă mira de feațe, iară de nu, și pre mine moliile mă vor mânca.

CAP 33

Elius să nevoiaște a arăta pre Iov din vorbele lui că nu easte drept, zicând: „Cum vorbeaște Dumnezeu omului ca să-l învețe și să-l cearte și pocăindu-să să I să milostivească?”

1. scultă, o, Iov, cuvintele mele, și bagă în urechi graiul meu.

2. Că, iată, am deșchis gura mea și au grăit limba mea.

3. Curată e inima mea întru cuvinte, și priceaperea buzelor mele curate va gândi.

4. Duhul cel dumnezeiesc easte, Cel ce m-au făcut pre mine, și însuflarea Atotțiitoriului easte ceaea ce mă învață pre mine.

5. De poți, dă-mi răspuns la aceastea, așteaptă, stăi cătră mine și eu cătră tine.

6. Din lut ești fu făcut ca și eu, dintru același amândoi sântem făcuți.

7. Să nu te îngrozască frica mea, nici mâna mea grea să fie preste tine.

8. Că ai zis întru urechile mele, glasul cuvintelor tale am auzit că ai zis:

9. «Curat sânt eu și n-am păcătuit, fără de prihană sânt, că n-am făcut fărădeleage.

10. Și au aflat asupra mea ponoslu, și mă socoteaște ca pre un vrăjmaș.

11. Și au pus în lemnul meu piciorul, și au păzit toate căile mele».

12. Cum, dară, zici: «Drept sânt și nu m-au ascultat?» Că veacinic easte Cel deasupra pământeanilor.

13. Și zici: «Pentru ce n-au ascultat tot cuvântul dreptății mele?»

14. Că o dată va grăi Domnul, iară a doao oară prin vis.

15. Sau prin vedeare de noapte, sau ca când cade groaznică frică preste oameni, când sânt adormiți pre pat.

16. Atunci descopere mintea oamenilor, cu chipuri de frică ca aceastea înfricoșează-i pre ei.

17. Ca să întoarcă pre om de la strâmbătate, și trupul lui să-l mântuiască de cădere.

18. Și sufletul lui să-l scoată de la moarte, și să nu cază el în războiu.

19. Și iară îl va certa pre el cu boală pre pat, și amorțește mulțimea oaselor lui.

20. Și toată bunătatea de grâu nu o va putea mânca, și sufletul lui mâncare pofteaște.

21. Până ce vor putrezi cărnurile lui și să vor vedea oasele lui goale.

22. Și să apropie de moarte sufletul lui, și viața lui de iad.

23. De vor fi o mie de îngeri, aducătoriu de moarte, nici unul dintre ei nu va răni pre el, de va cugeta cu inima să se întoarcă cătră Domnul, și va spune omului păcatul lui, și fărădeleagea lui o va arăta.

24. Și va sprijini să nu cază în moarte, și va întineri trupul lui ca spoiala pre păreate, și oasele lui le va umplea de măduhă.

25. Și va muia carnea lui ca a unui prunc, și-l va tămădui pre el, și-l va face bărbat între oameni.

26. Și să va ruga cătră Domnul și să va asculta, și va intra cu față lină cu mărturisire, și va da oamenilor dreptate.

27. Și apoi, atunci să va vinovați omul pre sine, zicând că: «Aceastea am făcut și nu m-au pedepsit cu bătăi vreadnice de păcatele care le-am făcut.

28. Mântuiaște sufletul meu, ca să nu viu întru stricăciune, și viața mea să vază lumină».

29. Iată, aceastea toate le lucrează Cel Tare, trei căi cu omul.

30. Și au izbăvit sufletul meu din moarte, că viața mea întru lumină va lăuda pre El.

31. Bagă în urechi, Iov, și mă ascultă, amuțește, și eu voi grăi.

32. De sânt ție cuvinte, răspunde mie, grăiaște, că mi voia să te îndreptezi tu.

33. Iară de nu, ascultă-mă tu, taci, și te voi învăța pre tine înțelepciunea”.

CAP 34

Elius, din cuvintele lui Iov, iarăși îl mustră de blăstămăre și de alte răutăți, arătând dreptatea dumnezeieștii judecăți, și cum că puterii și cunoștinții lui Dumnezeu toate sânt supusă.

1. **S**i răspunzind Elius, au zis:

2. „Ascultați-mă, înțelepților, cei ce aveți știință băgați în urechi.

*Sus
12, 11

3.* Că urechiia ispitește cuvintele, și gâtlejul gustă bucatele.

4. Să ne judecăm noi înșine, ca să cunoaștem în mijlocul nostru ce este bun.

5. Că au zis Iov: „Drept sânt, Domnul au mutat judecata mea.

6. Domnul au mințit în judecată, silnică este săgeata mea fără de strâmbătate!»

7. Cine e om ca Iov? Carele bea batjocura ca apa.

8. Carele nici au păcătuit, nici au făcut fărădeleage, nici s-au împreunat cu cei ce lucrează fărădeleage, ca să umble cu cei necredincioși.

9. Ca să nu zici că nu va fi cercetare omului, și cercetarea lui de la Domnul.

10. Pentru aceea, cei cu inimă înțelegătoare, ascultați-mă, să nu-mi fie mie înaintea Domnului a face păgânătate și înaintea Atotțiitorului a turbura dreptatea.

11. Că răsplătește omului după cum face fieștecare dintru ei, și în cărarea omului afla-va pre El.

12. Au socotești că Domnul fără de cale face? Sau cum că Atotțiitorul va turbura judecata? Cel ce au făcut pământul.

13. Și cine este Cel ce au făcut pământul și toate ceale ce sânt într-însul?

14. Că de va vrea să oprească și duhul să-ție la Sine,

15. Tot trupul va muri deodată, că tot pământeanul în pământ va merge, de unde s-au și zidit.

16. Iară de nu pricepi, ascultă acestea, bagă în urechi glasul cuvintelor.

17. Vezi tu pre Cel ce ureaște fărădeleagea și piarde pre cei răi, că este veacinic drept.

18. Necredincios e Cel ce zice împăratului: «Fărădeleage faci!» «Prea necredincios!», boiarilor.

2 Leage 19. Carele nu Să rușinează de fața celui cinstit, nici știe da cinste bogăților să se laude feațele lor.

19, 7 20. Și deșearte să vor întâmpla lor strigând și rugându-să omului că s-au purtat fără de înțele. și rugându-să omului că s-au purtat fără de

6, 8 leage, scoțind afară pre cei neputincioși.

Sirah 21. Că El vede faptele oamenilor, și nici una din câte fac nu trec nevăzute de El.

35, 15 Fapt. 22. Și nu este loc ca să se ascunză cei ce fac fărădeleage.

10, 34 Roma. 23. Că mai mult nu va înșela pre om, că 2, 11 Domnul preste toți priveaște.

24. Cel ce cunoaște ceale necunoscute, mărite și minunate, cărora nu easte număr, Galat. 2, 6

25. Cel ce știe lucrurile lor și va întoarce noaptea și să vor smeri, Efesea. 6, 9

26. Și au stâns pre cei necredincioși, și văzuți sânt înaintea Lui. Colo. 3, 25

27. Că s-au abătut de la leagea lui Dumnezeu, și dreptățile Lui nu le-au cunoscut. 1 Petr. 1, 17

28. Ca să aducă preste El strigarea săracilor și strigarea mișeilor va auzi.

29. Și El va da liniște, și cine va osândi? Și va ascunde fața, și cine va vedea pre El? Și împotriva neamului și împotriva omului deodată.

30. Cel ce face să împărățască om fățarnic, pentru îndărătnicia norodului.

31. Că cătră cel tare, carele zice: «Luoat-am, nu zălogesc.

32. Fără de mine voi vedea, Tu-mi arată mie de am făcut strâmbătate, nu voi adaoge».

33. Au de la tine pofteaște să o plătești, că tu ai lăpădat? Că tu ai ales și nu eu? Și ce știi? Grăiaște!

34. Pentru aceea, cei înțelepți cu inima vor grăi acestea, și bărbatul înțelept va asculta cuvintele meale.

35. Iară Iov cu neînțelepciune au grăit, și cuvintele lui nu sânt cu știință.

36. Însă învață, o, loave, că mai mult să nu răspunzi, ca cei neînțelepți.

37. Ca să nu adaogem preste păcatele noastre, că fărădeleage să va socoti noao, grăind multe cuvinte înaintea Domnului”.

CAP 35

Elius, nu drept înțelegând că ar fi zis Iov cum că lui Dumnezeu nu place ce e drept, arată că nu lui Dumnezeu, ci omului și milostivirea îi foloseaște și nemilostivirea îi stracă.

1. **S**i răspunzind Elius, au zis:

2. „De ce ai dus în judecată aceasta? Tu cine ești, de ai zis: «Drept sânt înaintea Domnului?»

3. Că zice: «Ce voi face de am păcătuit?»

4. Și eu voi răspunde ție și la tustrei priiatinii tăi:

5. «Caută la ceriu și vezi, și socoteaște norii cât sânt de sus de tine.

6. De ai greșit, ce vei face, și de-ai făcut și multe fărădelegi, ce poți face?

7. De vream, dară, ce ești drept, ce vei da Lui? Sau ce va lua din mâna ta?

8. Omului celui aseamenea ție necredința ta, și fiiului omului, dreptatea ta.

9. De mulțime asuprindu-să vor striga, vor țipoti din brațul a multora».

10. Și n-au zis: «Unde easte Dumnezeu, Cel ce m-au făcut pre mine și au împărțit pázile nopții,

11. Cel ce mă osăbeaște de dobitoacele pământului și de paserile ceriului?»

12. Acolo vor striga, și nu voi auzi, și de sudalma celor răi.

13. Că ceale fără de cale nu voiaste a le vedea Domnul, că însuși Cel Atotțitoriu vede pre cei ce fac fărădelege, și mă va mântui.

14. Și te judecă înaintea Lui, de poți pre El să-L lauzi, precum easte și acum.

15. Că nu cercetează mânia Sa, și nu au cunoscut greșealele foarte.

16. Și Iov deșert au deșchis gura sa, întru neștiință înmulțeaste cuvintele”.

CAP 36

Elius apără dreptatea dumnezeieștii judecăți, care ceartă ca să învețe; grăiaște ca la Dânsul să se întorcă, pre cei ce să întorc de pedeapse îi mântuiaște, îndeamnă drept aceea pre Iov spre întorcere, făgăduindu-i toate ceale norocite.

1. i adăogând, încă, Elius, au zis:
2. „Îngăduiaște-mă încă puțin-tel, să te învăț că mai easte încă în mine cuvânt.

3. Luând știința mea cea de departe, și cu faptele mele ceale ce sânt dreapte voiu grăi cu adevărat.

4. Și cu graiuri nedreapte, nedrept vei înțaleage.

5. Și să știi că Domnul nu va lăpăda pre cel fără de răutate, cel tare cu vârtutea inimii.

6. Nu va învia pre cel necredincios, și judecata săracilor o va da.

7. Nu va lua de la cel drept ochii Săi, și pre scaonul împăraților va pune pre ei întru biruință și să vor înălța.

8. Și cei legați cu cătuși să vor prinde cu funea sărăciei.

9. Și să vor povesti lor faptele lor și greșealele lor, când să vor întări.

10. Ci pre cel drept va auzi, și au zis că să vor întorcede de la nedreptate.

11. De vor asculta și vor sluji, vor plini zilele sale întru bunătăți și anii săi întru bună-cuviință.

12. Iară pre cei necredincioși nu-i va mântui, pentru că ei n-au vrut să știe pre Domnul, și când s-au dojenit, n-au ascultat.

13. Și cei fățarnici cu inima vor rândui mânia, nu vor striga că i-au legat pre ei.

14. Să moară, dară, în tinereate sufletul lor, și viața lor să se rănească de ingeri.

15. Că au năcăjit pre cel slab și neputincios, și judecata celor blânzi va așeza.

16. Și te-au scos pre tine din gura vrăjmașului, adânc să se vearse supt ea, și să se pogoară masa ta plină de grăsime.

17. Și nu va lipsi de la cei drepti judecata.

18. Și preste cei necredincioși mânia va fi pentru necurăția darurilor, carele le-au luat spre strâmbătate.

19. Să nu te abată de bunăvoie mintea de la rugăciunea celor neputincioși, când sânt în nevoie și pre toți cei ce au putere.

20. Să nu tragi noaptea ca să se suie noroadele în locul lor.

CAP 36 ȘI 37

21. Ci păzeaste să nu lucrezi fără de cale, că cu aceastea vei ieși din sărăcie.

22. Iată, Cel tare va întări cu vârtutea Sa, că cine easte puternic ca El?

23. Și cine easte cel ce ispiteaste lucrurile Lui? Sau cine easte carele să zică: «Făcut-au strâmbătate!»

24. Adu-ți aminte că mari sânt lucrurile Lui, carele le-au stăpânit bărbații.

25. Tot omul au văzut întru sine câți pământeani sânt răniți.

26. Iată, Cel tare e mult și nu vom cunoaste, și numărul anilor Lui e nesfârșit.

27. Și la El sânt numărate picăturile ploii care pică din nor.

28. Cădea-vor povoaie și norii vor umbri preste nespuse mulțime de oameni, vreame au pus dobitoacelor, și știu rânduiala culcușului, întru toate aceastea nu să uimeaste cugetul tău, nici să mută inima ta de la trup.

29. Și de vei priceape întinderea norului, întocmirea cortului Lui.

30. Iată, întinde preste el rază și au acoperit rădăcinile mării.

31. Că întru aceastea va judeca noroadă și va da hrană celui puternic.

32. În mâni au acoperit lumină.

33. Și au poruncit pentru ea întru cel ce întâmpină să spuie pentru dânsa priiatinului său, Domnul, agonisală și pentru strâmbătate.

CAP 37

Elius, din lucrurile ceale minunate a lui Dumnezeu, arată înțelepciunea, puterea, dreptatea și judecata lui Dumnezeu cea necuprinsă, pre carele gândeaste că le-au hulit Iov, pentru aceea îl dojeneaste, ca cu totul să se supuie dumnezeieștii voiri.

1. i de aceasta s-au spăimântat inima mea și s-au mișcat din locul său.

2. Ascultă, auzi întru iuțimea mâniei Domnului, și cercetarea din rostul Lui va ieși.

3. Supt tot ceriul începutul Lui și lumina Lui preste aripile pământului.

4. Dinapoia Lui va striga cu glas, tuna-va cu glasul mărimei Sale, și nu va schimba pre ei, că va auzi glasul Lui.

5. Tuna-va Cel tare cu glasul Său minunat, că au făcut lucruri mari, care nu le-am știut.

6. Poruncind zăpăzii: «Fă-te pre pământ!» Și iarna ploaie, și iarna ploilor puterii Lui.

7. În mâna a tot omul pecetlueaste, ca să-și cunoască tot omul slăbiciunea sa.

8. Și au intrat hiiarale supt acoperemânt și s-au odihnit în culcuș.

9. Din cămeri vin durori și din vârvuri, frig.

10. Și din suflarea Celui tare da-va ghiiață și cârmuiaște apa cumu-l easte voia.

11. Și pre Cel ales închipuiaște norul, și răsipi-va norul lumina Sa.

12. Și El împrejur să întorcede, unde va vrea la lucrurile lor, toate oricâte va po-

runci lor, acestea sânt rânduite de la El pre pământ.

13. Ori la învățătură, ori la pământul Lui, ori la milă-L va afla pre El.

14. Bagă în urechi acestea, o, Ioave, stăi, învață-te putearea Domnului.

15. Știm că Domnul au pus lucrurile Sale, când au făcut lumină din întunearec.

16. Și știe osăbirea norilor și minunatele căderi a celor răi.

17. Și vășmântul tău e cald și să potolească pre pământ.

18. Întări-vei cu el vechituri, tari ca vedea răvărsării.

19. Învață-mă, ce voiu grăi Lui? Și voiu înceta a grăi mai multe.

20. Au carte sau scriitoriu stă lângă mine, ca să fac pre om să stea și să tacă?

21. Și nu toți văd lumina, carea strălucește în vechituri, ca și cea de la El în nori.

22. De la miiazănoapte norii cu față de aur, întru aceștia e mărimea, mărirea și cinstea Atotștiitorului.

23. Și nu aflăm pre altul aseamenea puterii Lui, Cel ce judecă ceale dreapte, nu gândești să-L ascuți pre El?

24. Pentru aceea, să vor teame de El oamenii, și să vor teame de El cei înțelepți cu inima”.

CAP 38

După ce au stat Elius a grăi, Dumnezeu Înșuși mustră pre Iov, zicând că din lucrurile ceale făcute nu poate el cuprinde putearea și înțelepciunea lui Dumnezeu.

1. i după ce au încetat Elius a vorbi, zis-au Domnul lui Iov, prin vifor și prin nor:

2. „Cine easte cel ce ascunde de Mine sfatul și ține cuvintele Meale în inimă, și socotească să le ascunză de Mine?

3. Încinge ca un bărbat mijlocul tău și te voiu întreba, iară tu să-Mi răspunzi.

4. Unde ai fost când am întemeiat pământul? Spune-mi de ai cunoștință?

5. Cine au pus măsurile lui, de știi? Sau cine e cel ce au întins fune preste dânsul?

6. Pre ce s-au întărit stâlpii lui, și cine e cela ce au pus preste dânsul pîiatra cea din marginea unghiului?

7. Când s-au făcut stealele, lăudatu-M-au cu glas mare toți îngerii Mie.

8. Și am ocolit marea cu porți, când să vărsa afară și ieșea din pântecel maicii sale.

9. Și am pus îmbrăcăminte ei nor și o am înfășeat pre ea cu negură.

10. Și i-am pus ei hotar, încungiurându-o cu încuietori și cu porți.

11. Și i-am zis ei: «Până aici să vii și să nu treci, ci întru tine să se sfarme valurile tale».

12. Au, doară, în zilele tale am tocmit lumina cea de dimineață, și Luceafărul și-au văzut rândul său?

13. Apucatu-te-ai de aripile pământului, ca

să scuturi pre cei necredincioși de pre dânsul?

14. Au tu ai luat pământ lut și ai făcut viețuitoriu, și pusu-l-ai pre el, ca să poată cuvânta, pre pământ?

15. Au tu ai luat de la cei necredincioși lumina, și brațul mândrilor l-ai sfărâmat?

16. Au venit-ai la izvoarele mării, și urmele adâncului umblatu-le-ai?

17. Și deschisu-ți-s-au ție de frică porțile morții, și portarii iadului văzându-te pre tine spăimântatu-s-au?

18. Au aflat-ai lățimea cea de supt ceriu, spune-mi, dară, cum e și câtă easte?

19. Și în ce pământ lăcuiaște lumina, și întunearecul ce loc are?

20. De mă vei duce la hotarale lor? Și de știi cărările lor?

21. Știi că atunci te-ai născut, și numărul anilor tăi e mult.

22. Au, doară, ai venit la vistieriile zăpăzii, și vistieriile grindinei văzutu-le-ai?

23. Au, doară, tu porți grijă de ceasul vrăjmașilor? Sau de zioa războiului și a bătăii?

24. De unde iasă bruma, au să răsipească austrul supt ceriu?

25. Și cine au gătit ploii iuți curgere și calea curgerii.

26. Ca să ploaie pre pământ unde nu e bărbat, și în pustie unde nu easte om.

27. Ca să sature pământul cel necălcat și nelăcuit, și să facă să răsără iarba de pășune.

28. Cine easte tatăl ploii? Și cine easte cel ce au născut bulgări de roao?

29. Și dintr-a cui pântece iasă ghiața, și bruma în ceriu cine o au născut?

30. Au pogoară-să ca o apă curând? Fața adâncului cine o au rânduit?

31. Și cunoscut-ai legătura Găinușii? Și îngrădirea Orionului deșchis-ai?

32. Au deșchide-vei zodiile în vremea sa, și Luceafărul de seara de păr aduce-l-vei?

33. Și știi schimbările ceriului și ceale de supt ceriu care împreună să fac?

34. Și chema-vei norul cu glas, și cu cutrămur de apă iute asculta-te-va?

35. Și vei trimite trăznete și mearge-vor? Și grăi-vor ție ce easte?

36. Și cine au dat muierilor învățatura țăsătorei? Sau știința împistriturei?

37. Și cine e cel ce numără norii cu înțelepciunea? Și ceriul l-au plecat cătră pământ?

38. Și easte răvărsat ca pământul cu pulberea, și l-am lipit pre el ca pre o pîiatră cu patru muchi.

39. Și vâna-vei leilor mâncare? Și sufletele bălaurilor sătura-le-vei?

40. Că să tem în culcușurile lor pândind, și sed în păduri întru ascuns?

41.* Și cine au gătit corbului mâncare? Că *Psal. 146, 10
puii lui cătră Domnul strigă rătăcind, și mâncare căutând.

CAP 39

Dumnezeu arată lui Iov ceale minunate ale Sale și din caprele ceale sălbatece, din colun sălbatec, din rinoțerot, din struț, din cal și din pajoră, muștrându-l că au vrut a să certa cu Dânsul; din care mișcându-să Iov să cunoaște pre sine a fi grăit cu îndrăzneală.

1. e ai cunoscut vreamea nașterii pietrii cerbilor? Și păzit-ai nașterile cerboaielor?
2. Și numărât-ai lunile lor, ale plinirii nașterilor, și durerile lor dezlegatule-ai?
3. Și hrănit-ai puii lor fără de frică? Și chinurile lor slobozi-le-vei?
4. Vor lăpăda fiii lor, înmulți-se-vor întru naștere, ieși-vor și nu să vor mai întoarce la eale.
5. Și cine easte cel ce au lăsat slobod colunul (a)? Și legăturile lui cine le-au dezlegat?
6. Și am pus petreacerea lui pustia, și lăcașurile lui sărătura.
7. Cel ce râde de mulțimea gloatei cetății, și strigarea culegătorului de bir nu aude.
8. Caută în munți pășunea sa, și după toată verdeața umblă.
9. Iară vrea-va să slujească ție unicornul (b)? Sau să doarmă pre iaslea ta?
10. Și vei lega cu cureale jugul lui, sau trage-va brazdă în câmp?
11. Și nădăjduiești întru el, pentru că multă e puterea lui? Și lăsa-vei lui faptele tale?
12. Și creade-vei că-ți va da ție sămânța și va aduce în ariia ta?
13. Aripa struționilor neelasa (v), de va zămisli asida și nesa?
14. Că lasă în pământ oaole sale, și în țărână să clocesc.
15. Și au uitat că piciorul le va răsipi și fiiarale câmpului le vor călca.
16. Nu i să face milă de fiii săi, ca cum nu ar fi ai săi, în deșert s-au ostenit fără de frică.
17. Că nu i-au dat ei Dumnezeu înțelepciune, și nu i-au făcut ei parte întru priceapere.
18. Când vine vreamea, întru înălțime să înalță, și batjocorește pre cal și pre călărețul lui.
19. Au tu ai pus calului putere? Și ai pus grumazului lui frică?
20. Și ai pus preste el armele toate, și mărirea pieptului lui îndrăznire?
21. Săpând în câmp să trufește și iasă la câmp cu vârtute.
22. De săgețile ce-i vin asupra nu bagă samă și nu să ferește de fier.
23. Preste el să sumeștește arcul și sabia.
24. Și mâniaa piiarde pământul, însă nu va creade până nu va suna trâmbița.
25. Iară când sună trâmbița, zice bine, și departe ulmă războiul cu chiot și strigare.
26. Sau dintru a ta știință au stătut șoiu-

5. (a) Asin sălbatec. 9. (b) Dobitoc cu un corn. 13. (v) Neelasa e cuvânt jidovesc care însemnează bucurie, săltare.

CAP 39 ȘI 40

mul cu aripile întinse nemișcat, căutând spre austru?

27. Și din porunca ta să înalță vulturul?
28. Și pre cuibul său șezând gripsorul mâne pre colți de piatră și ascuns?
29. Acolo fiind cearcă de mâncare, ochii lui de departe străjuiesc.
30. Și puii lui să tăvălesc în sânge, și oriunde vor fi stârvuri, îndată să află”.
31. Și au răspuns Domnul Dumnezeu lui Iov și au zis:
32. „Au de judecata din destul vei scăpa muștrând pre Dumnezeu? Să va răspunde Lui”.
33. Și răspunzind Iov, au zis Domnului:
34. „De ce mă judec eu dojenind și muștrând pre Domnul, auzind ca aceastea de vreame ce sânt nimica? Și ce voi răspunde la aceastea? Mâna voi pune preste gura mea.
35. O dată am grăit și a doao oară nu voi adaoge”.

CAP 40

Dumnezeu, vădind pre Iov că s-ar fi văzut a huli dreptatea Lui, își arată puterea Sa în bălaur, poruncindu-i tăcere.

1. i răspunzind Domnul, au zis lui Iov din nor:
2. „Încinge ca un bărbat mijlocul tău, și te voi întreba pre tine, iară tu-Mi răspunde.
3. Au strâci judecata Mea și Mă faci pre Mine vinovat, ca să te arăți pre tine drept?
4. Au brațul tău easte ca al Domnului? Au cu glas ca El tuni?
5. Împodobește-te acum cu înălțime și cu tărie și mărire, și cu cinste te îmbracă.
6. Și trimite îngeri întru mâniaa ta, și smerește pre tot cel sumeșit.
7. Și pre cel mândru stânge-l, și strică pre cei necredincioși îndată.
8. Și-i ascunde totodată în pământ, și feațele lor le umple de ocară.
9. Și Eu voi mărturisi că poate dreapta ta să mântuiască.
10. Ci, iată, easte fiiară la tine, carea mănă iarba ca boii.
11. Iată, tăriia ei în coapsele ei easte, și puterea ei pre buricul pântecelui.
12. Pus-au coada ca un chiparos, și vinele ei s-au împleticit.
13. Coastele ei coaste de aramă, și spinarea ei fier vărsat.
14. Aceasta easte începătura zidirii Domnului, făcută ca să se batjocorească de îngerii Lui.
15. Și venind la munte încolțurat, au făcut veselie celor cu patru picioare în tartar.
16. Supt tot fealiul de copaci doarme lângă papură și lângă trestie și lângă rogoz.
17. Și să umbresc întru dânsa copaci mari cu stâlpări și ramuri din țarină.
18. De să va face necătură, nu va simți, nădăjduiaște că va curge Iordanul în gura ei.
19. În ochiul său va sprijini pre el, în-

fășurându-să, găuri-va nasul.

20. Și aduce-i-vei bălaurul cu undița, și pune-vei căpăstru împrejurul nasului lui?

21. Sau lega-vei belciug de narea lui, și cu brățare vei găuri buza lui?

22. Și grăi-va ție cu rugăciune și cu cuvinte de umilință?

23. Și pune-va cu tine legătură? Și lua-vei pre el slugă veacinică?

24. Și juca-te-vei cu el ca cu o pasăre? Sau lega-l-vei ca pre o vrabie unui copil?

25. Și să vor hrăni dintru dânsul neamuri, și-l vor împărți pre el neamurile finichilor.

26. Și tot cel ce corăbiaște, adunându-să, nu va aduce o piială a coadei lui, nici în cinurile pescarilor capul lui.

27. Și pune preste el mâinile, și-ți ado aminte de războiul carele faci în gura lui, și mai mult să nu să facă.

28. Nu l-au văzut pre el, și de ceale ce să zic au nu te-ai mirat? Nu te temi că aceastea s-au gătit Mie? Că cine easte cel ce Mi-au stătut Mie împotivă?

CAP 41

Răutatea bălaurului mai mult să arată după mădulările lui, după învățarea și mândria lui.

1. au cine va sta Mie împotivă și va suferi? Au nu tot ce e supt ceriu easte al Mieu?
2. Nu voiu tăcea pentru el, și cu cuvântul puterii voiu milui pre cel întocma cu el.
3. Cine va descoperi fața îmbrăcăminteii lui, și la închierea zalei lui cine va intra?
4. Porțile feații lui cine le va deschide? Împrejurul dinților lui easte frică.
5. Ficații lui paveze de aramă, iară legăturile lui ca piatra smiritului.
6. Unul de altul să lipesc, și duh trece printr-însul, bărbat cu fratele său să va lipi.
7. Împreuna-să-vor și nu să vor despărți.
8. Întru stărnutarea lui va străluci lumină, și ochii lui chip de luceafăr.
9. Din gura lui iase ca niște făclii aprinse și scapără ca niște gratii de foc.
10. Și din nările lui iasă ca niște fum de cuptoriu arzind cu foc de cărbuni.
11. Sufletul lui ca cărbunii și ca para focului din gura lui iasă.
12. Și în cerbicea lui stă puteare, înaintea lui cură pierzare.
13. Și cărnurile trupului lui sânt lipite, toarnă preste el, nu să va clăti.
14. Inima lui easte înfiptă ca o piatră, și stă ca o nicovală (a) neclătită.
15. Și când să întoarce el, să înfricoșează fierile ceale cu patru picioare, care sar pre pământ.
16. De-l vor întâmpina pre el lănci, ni-

14. (a) Ic, ileu. 16. (b) Pieptariu de fier.

mica nu-l vor înfricoșea, sulița rădicată și zaoa (b).

17. Că socoteaște fierul ca paiele și arama ca lemnul putred.

18. Nu-l va vătămă pre el arc de aramă, și lovitura de piatră o socoteaște ca iarba.

19. Ca trestia au socotit ciocanele, și râde de frica purtătorului de foc.

20. Așternutul lui țăpuși ascuțite, și tot aurul mării supt el, ca niște tină nespasă.

21. Fiiarbe adâncul ca o căldare, și marea o socoteaște ca un vas de unsoare.

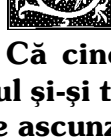
22. Și pre portariul adâncului ca pre un rob, socotit-au adâncul ca un loc de primblare.

23. Nimic nu easte pre pământ aseamenea lui făcut, să se batjocorească de îngerii Mieii.

24. Pre tot cel înalt veade, și pre el împăratul tuturor celor din ape”.

CAP 42

Iov să cunoaște pre sine a fi vorbit neînțelepțește, și Dumnezeu îl socoteaște mai înainte decât pre priiatinii lui, și să roagă pentru ei, dobândind îndoite ceale ce le pierdusă, mai pre urmă să odihnească în pace plin de zile.

1. i răspunzind Iov, au zis cătră Domnul:
2. „Știu că toate le poți și nu easte Ție nimica cu neputință.
3. Că cine easte carele ascunde de Tine sfatul și-și tănuiaște cuvintele și socoteaște să le ascunză de Tine, cine-mi va spune mie ceale ce n-am știut, lucruri mari și minunate care n-am cunoscut?
4. Ascultă-mă, Doamne, ca să grăiesc și eu, și Te voiu întreba, iară Tu mă învață.
5. Cu auzul urechii Te-am auzit mai nainte, iară acuma Te-au văzut ochiul mieu.
6. Pentru aceea, m-am smerit pre mine și m-am uscat, și m-am socotit pre mine pământ și țărână”.
7. Și au fost după ce au grăit Domnul toate cuvintele aceastea lui Iov, zis-au Domnul cătră Elifaz Temaniteanul: „Greșit-ai tu și cei doi priiatini ai tăi că n-ați grăit înaintea Mea nimica adevărat, precum robul Mieu, Iov.
8. Și acum, luați șeapte viței și șeapte berbeci, și mergeți la robul Mieu, Iov, și va face jertvă pentru voi, și Iov, robul Mieu, să va ruga pentru voi, că de nu aș priimi Eu fața lui și de nu ar fi pentru el, v-aș fi pierdut pre voi, pentru că n-ați grăit adevărat asupra robului Mieu, Iov.
9. Și au mers Elifaz Temaniteanul și Valdad Savhitul și Sofar Mineul, și au făcut precum le-au poruncit lor Domnul, și au iertat păcatul lor pentru Iov”.
10. Iară Domnul au adaos pre Iov, și rugându-să și el pentru priiatinii săi, le-au iertat lor păcatul, și au dat Domnul îndoite câte era mai nainte lui Iov, de doao ori atâtea câte avusease mai nainte.
11. Și au auzit toți frații lui și

surorile lui toate câte s-au întâmplat lui, și au venit la el și toți câți știa pre el mai nainte, și mâncând și bind la el, l-au mângăiat pre el, și s-au mirat de toate câte au adus preste el Domnul, și i-au dat lui fieștecarele câte o mielușiță și câte un aur de patru drahme și nepecetluit.

12. Și bine au cuvântat Domnul ceale de apoi ale lui Iov, mai mult decât ceale dintâiu, și era dobitoacele lui, oi, patrusprăzece mii, cămile, șese mii, părechi de boi, o mie, asine pascătoare, o mie.

13. Și s-au născut lui șapte feciori și trei feate.

14. Și au chemat pre cea dintâiu Zio, și pre cea de a doao, Casia, iară pre cea de a treia, Cornul Amaltiei.

15. Și nu s-au aflat aseamenea cu bunețele featelor lui Iov supt ceriu, și le-au dat lor tatăl lor moștenire între frați.

16. Și au trăit Iov după pedeapsa aceea ani o sută și șaptezeci, iară preste tot au trăit ani doao sute patruzeci și opt, și au văzut Iov pre fiii săi și pre fiii

fiilor săi până la al patrulea neam.

17. Și au murit Iov bătrân și plin de zile, și easte scris că iară să va scula el împreună cu carii Domnul îi va învia.

Aceasta s-au tâlcuit din Cartea sirienească, când au lăcuit în pământul Avsitidei, în hotarale Idumeii și a Araviei. Și mai nainte era numele lui Iovav, și luând muiare din Araviia au născut fiiu, al căruia numele Enon, și pre tatăl său l-au chemat Zare, fecior din feciorii lui Isav. Iară pre mumă-sa Vosora, și au fost el al cincilea de la Avraam, și aceștia sânt împărații carii au împărățit în Edom, unde au împărățit Iov. Cel dintâiu, Valac, feciorul lui Veor, și numele cetății, Deinava; și după Valac, Iovav, carele s-au chemat Iov, și după el, Asom, acesta era domn, din țara Temanitidii, și după acesta, Adad, feciorul lui Varad, carele au tăiat pre Madiam în cîmpul lui Moav, și numele cetății lui, Ghetem; iară priiatinii care au venit la el: Elifaz, din fiii lui Isav, împăratul temanilor, Valdad, împăratul savheilor, Sofar, împăratul mineilor.

ÎN CARTEA PSALMILOR

Cuvânt înainte

ceastă carte, carea cuprinde în sine 150 de psalmi, adecă cântări sfinte, să zice a fi a lui David, nu pentru că el toți i-ar fi făcut, că din titlușurile psalmilor chiiar să cunoaște cum că cu adevărat mai mulți sânt alcătuiți de David, dară unii dintre dâșii supt numele lui Asaf, Iditum, Heman, Etan și al altora sânt scriși și precum să veade Sfântului Ieronim de aceiași și făcuți; și aceea din Cartea a doao Paralipomenon, cap 29, să veade a să culeage: „Au zis Iezehia, împăratul, și maimarii leviților să laude pre Domnul cu cuvintele lui David și a lui Asaf, prorocul, și lăuda cu veselie”. Unde psalmii dimpreună a lui David și a lui Asaf să zic. Ori, aceia psalmi de sine alcătuiți David i-au dat lui Asaf să-i cânte, precum să veade Sfântului Ambrosie, ori Asaf însuși i-au scris, precum judecă Ieronim. Această întrebare nu easte despre așa mare lucru, fiindcă toți s-au scris din suflarea Duhului Sfânt. Titlușul Psalmului a 76, „Pentru Iditum, Psalmul lui Asaf”, mult ajută socotinței lui Ieronim, precum și titlușurile Psalmilor a 38 și 61. „Pentru Iditum, Psalmul lui David” arată acești psalmi a fi de David făcuți și dați lui Iditum ca să-i cânte, de aceea Ieronim, în *Epistola către Chiprian*, așa zice: „Să știm că greșesc aceia carii toți psalmii judecă a fi a lui David și nu a acelor supt a căroro nume sânt scriși și aceasta din lucrurile care să povestesc în psalmi și care arată vreamea alcătuirii izvoditorilor destul să cunoaște”. Așa Psalmul 136, „Deasupra văilor Vavilonului”, precum și Psalmul 125, „Întru întoarcere slobozându-să robii”, iară Psalmul 64, 70, 111, 145 după vremile lui David s-au scris.

Totuși, Cartea psalmilor după cuviință să scrie cu numele lui David, pentru că mai mare parte a aceștii cărți însuși o au alcătuit și mai ales psalmii,

care titlușurile îi numesc a lui David în izvodurile jidovești, grecești și letinești și într-alte mai multe, a căror titlușuri nu să află; dară din înțelesul psalmului și din istoria lucrurilor întâmplare a nu avea alt alcătuitoriu chiiar să veade. Așa, Psalmul 109 a lui David a fi îl zice Domnul Hristos la Mateiu, cap 22, stih 44.

Întru acești psalmi au năravurile la evlavie să învață, au istoria lucrurilor întâmplare să aduce aminte, sau adecă tainele răscumpărării noastre mai nainte să vestesc; precum însuși Hristos ne învață zicând la Luca, cap 24, stih 44: „Toate ceale scrisă în Leagea lui Moisi și în proroci și în psalmi, pentru Mine”.

În tot locul prorocul arată dragoste dumnezeiască, blândețe, evlavie și uitarea facerilor de rău cu pilda sa învață.

Mai easte să zicem pre scurt despre titlușuri, care mai la toți psalmii să pun înainte, ce crezământ au. Judecă cei învățați titlușurile și însămnările de Esdra a fi ținute și aceaeși credință a avea, care o au psalmii, unde să cuprind în cea jidovească și în cea veachie a acelor 70 de tâlcuitori dascali. De aceea Augustin în Psalmul 64, zice: „Trăbuie să se cunoască cuvântul sfintei prorocii din însuși titlușul psalmului”. Ieronim, în predosloviia tâlcuirii psalmilor, aceale titlușuri le numeaște chei. Iară care psalmi de 70 de tâlcuitori dascali să află „Nescris deasupra”, deși sânt puse înaintea lor ceva titlușuri, despre aceștia Sfântul Ioan Gură de Aur și Teodoret să îndoiesc și a fi adaoși mai târziu de oarecarii sârguitori bărbați.

PSALTIREA PROROCULUI ȘI ÎMPĂRATULUI DAVID

PSALM 1

Dovedirea acestui psalm easte despre fericirea cea adevărată, carea întru această viață nu să poate înceape, nici în cea viitoare dobândi fără de adevărata dreptate. Acest psalm macar că nu-i scris deasupra la jidovi, tot să zice a lui David, ca și alții mulți; așa, Psalm 15, în Fapt. Apost., cap 2, stih 25.

Psalmul lui David, nescris deasupra la jidovi

1. ericit bărbatul carele n-au umblat în sfatul necredincioșilor și în calea păcătoșilor n-au stătut și pre scaonul pierzătorilor n-au șezut.

*Jos 1, 8
*Ieremi. 16, 8

2.* Ci în leagea Domnului voia Lui, și în leagea Lui va cugeta zioa și noaptea.

3.* Și va fi ca un pom răsădit, lângă izvoarele apelor, carele rodul său va da în vremea sa; și frunza lui nu va cădea, și toate oricâte va face vor spori.

4. Nu așa necredincioșii, nu așa; ci ca praful ce-l spulberă vântul de pre fața pământului.

5. Pentru aceasta, nu vor învia necredincioșii la judecată, nici păcătoșii în sfatul dreptilor.

6. Că știe Domnul calea dreptilor, și calea necredincioșilor va peri.

PSALM 2

Adevărată prorocie easte despre împărăția lui Hristos.

Psalmul lui David

1* entru ce s-au întărâtat neamurile și noroadale au cugetat ceale deșearte? Stătut-au de față împărății pământului și boiarii s-au adunat întru una asupra Domnului și asupra unsului Lui:

*Fapte 4, 25

2. „Să rumpem legăturile lor și să lăpădam de la noi jugul lor”.

3. Cel ce lăcuiște în ceriuri va râde de dânșii și Domnul va batjocori pre ei.

4. Atunci, va grăi cătră dânșii întru iuțimea Sa, și întru mânia Sa va turbura pre ei.

5. Iară Eu sânt pus împărat de Dânsul preste Sion, muntele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului. Domnul au zis cătră Mine:* „Fiiul Mieu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut.

*Fapte 13, 33

6.* Ceare de la Mine și voiu da Ție neamurile moștenirea Ta și biruința Ta, marginile pământului.

*Evrei 1, 5
5, 5

7.* Paște-vei pre dânșii cu toiag de fier; cu vasele olariului vei zdrobi pre dânșii!”

*Apoc. 2, 27

8. Și acum, împărați, înțelegeți, învățați-vă toți carii judecați pământul.

19,15

9. Slujiți Domnului cu frică și vă bucurați Lui cu cutrămur.

10. Luați învățătură, ca nu cândva să se mânia Domnul și să periți din calea cea dreaptă.

11. Când să va aprinde degrabă mâniia Lui, fericiți toți carii nădăduiesc spre Dânsul.

PSALM 3

Acest psalm bine să înțeleage despre Hristos, care din tot statul de oameni au avut împotivnici, care au murit pre cruce, au dormit și au adormit în mormânt.

Psalmul lui David, când au fugit de cătră fața lui Avesalom fiul său în pustie, 2 Împă. 15, 14

1. **D**oamne, căci s-au înmulțit cei ce mă năcăjesc; mulți să scoală asupra mea.

2. Mulți zic sufletului meu: „Nu easte mântuirea lui întru Dumnezeuul lui”.

3. Iară Tu, Doamne, sprijinatoriul meu ești, mărirea mea și Cea ce înalți capul meu.

4. Cu glasul meu cătră Domnul am strigat și m-au auzit din muntele cel sfânt al Lui.

5. Și eu am adormit și am dormit; scula-tu-m-am, că Domnul mă va sprijini.

6. Nu mă voiu teame de mii de noroade, carii împrejur mă împresoară; scoală, Doamne, mântuiaște-mă, Dumnezeuul meu.

7. Că Tu ai bătut pre toți cei ce-mi vrăjmăsuiesc mie în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit.

8. A Domnului easte mântuirea, și preste norodul Tău blagoslovenia Ta. Slavă.

PSALM 4

Îndeamnă pre împotivnicii săi și pre priiatini și pre alții toți să cinstească pre Dumnezeu; iară șie își ceare ajutoriu de la Dumnezeu. Să cuvine lui Hristos și besearicii.

Întru sfârșit, în laude. Psalmul lui David

1. **C**ând am strigat eu, auzitu-m-ai, Dumnezeuul dreptății mele; întru necaz m-ai desfătat. Milostiveaște-Te spre mine și ascultă rugăciunea mea.

2. Fiii oamenilor, până când grei la inimă, pentru ce iubiți deșărtăciunea și căutați minciuna?

3. Și să știți că minunat au făcut Domnul pre cel cuvios al Său; Domnul mă va auzi, când voiu striga cătră Dânsul.

*Efesea. 4. * Măniiați-vă și nu greșiți; ceale ce ziceți în inimile voastre, întru așternuturile voastre vă umiliți.

5. Jertviți jertva dreptății și nădăduiți spre Domnul.

6. Mulți zic: „Cine va arăta noao ceale bune?” Însemnatu-s-au preste noi lumina feații Tale, Doamne.

7. Dat-ai veselie în inima mea, din rodul grâului, al vinului și al untului delemn al lor s-au înmulțit.

8. Cu pace împreună mă voiu culca și voiu

adormi, că Tu, Doamne, deosebi întru nădeajde m-ai așezat.

PSALM 5

Roagă pre Dumnezeu ca pre cei buni cu ceale bune să-i dăruiască, iară pre cei răi cu reale să-i pedepsească.

Întru sfârșit, pentru cea moștenitoare. Psalmul lui David

1. **D**raiurile mele ascultă-le, Doamne, înțeleage strigarea mea.

2. **L**a aminte glasul rugăciunii mele, Împăratul meu și Dumnezeuul meu, căci cătră Tine mă voiu ruga, Doamne.

3. Dimineața vei auzi glasul meu. Dimineața voiu sta înaintea Ta și mă vei vedea.

4. Că Dumnezeu, Cel ce nu voiești fărădeleage, Tu ești. Nu va lăcui lângă Tine cel ce vicleneaște,

5. Nici vor petreace călcătorii de leage în preajma ochilor Tăi. Urât-ai pre toți cei ce lucrează fărădeleage.

6. Piiarde-vei pre toți cei ce grăiesc minciună. Pre bărbatul sângiurilor și vicleanul ureaște Domnul.

7. Iară eu întru mulțimea milii Tale voiu întra în casa Ta; închina-mă-voi spre sfântă besearica Ta, întru frica Ta.

8. Doamne, povățuiaște-mă întru dreptatea Ta pentru vrăjmașii miei, îndreptează înaintea Ta calea mea.

9. Că nu easte în gura lor adevăr, inima lor e deșartă,* groapă deșchisă grumazul lor, cu limbile sale viclenia.

10. Judecă-i pre ei, Dumnezeule, cază din cugetele sale, după mulțimea păgânătăților lor leapădă-i pre dânsii, că Te-au amărât, Doamne.

11. Și să se veselească toți cei ce nădăduiesc întru Tine. În veac să vor bucura și Te vei sălășlui într-înșii; și să vor lauda întru Tine cei ce iubesc numele Tău.

12. Că Tu vei blagoslovi pre cel drept, Doamne, că cu arma bunei voiri ne-ai încununat pre noi.

PSALM 6

Să roagă lui Dumnezeu să-l mântuiască de boală și de păcat; după ce l-au auzit, batjocoreaște pre împotivnici.

Întru sfârșit, în laude, pentru a opta. Psalmul lui David

1. **D**oamne, nu cu mâniia Ta să mă mustri pre mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți.

2. **M**iluaște-mă, Doamne, că neputincios sânt, vindecă-mă, Doamne, că s-au turburat oasăle mele.

3. Și sufletul meu s-au turburat foarte, și Tu, Doamne, până când?

4. Întoarce-Te, Doamne, izbăveaște sufletul meu, mântuiaște-mă pentru mila Ta.

5. Că nu easte întru moarte cel ce Te pomeaște pre Tine, și în iad cine să va mărturisi Ție?

6. Ostenit-am întru suspinul meu, spăla-voi în toate nopțile patul meu, cu lacrămile mele așternutul meu voi uda.

7. Turburatu-s-au de mânie ochiul meu, învechi-

*Rom. 3,13

tu-m-am întru toți vrăjmașii miei.

Mat. 7, 23 8. Depărtați-vă de la mine toți cei ce lucrați fărădelege, că au auzit Domnul glasul plângerii mele.

Luca 13, 27 9. Auzit-au Domnul cearerea mea, Domnul rugăciunea mea au priimit.

10. Să se rușineaze și să se turbure toți vrăjmașii miei; să se întoarcă și să se rușineaze foarte degrabă.

PSALM 7

Să roagă pentru sine și împotriva lui Saul, ca pre el pentru nevinovăția sa să-l păzească Dumnezeu, iară pre Saul pentru îndărătniceie să-l pedepsească.

Psalmul lui David, carele l-au cântat Domnului pentru cuvintele lui Husi, feciorul lui Iemini 2 Împăraț. 16

1. oamne, Dumnezeul meu, spre Tine am nădăjduit; mântuiaște-mă de toți cei ce mă gonesc și mă izbăveaște.

2. Ca nu cândva să răpească ca un leu sufletul meu, nefiind cel ce izbăveaște, nici cel ce mântuiaște.

3. Doamne Dumnezeul meu, de am făcut aceasta, de este nedreptate întru mânilor mele,

4. De am răsplătit celor ce răsplătesc mie reale,

5. Să caz, adecă, de la vrăjmașii miei deșert; să gonească, adecă, vrăjmașul sufletul meu și să-l prinză; și să calce în pământ viața mea, și mărirea mea în țărână să o așeze.

6. Scoală, Doamne, întru mâniia Ta; înalță-Te întru hotarale vrăjmașilor Tăi.

7. Și Te scoală, Doamne Dumnezeul meu, cu porunca carea ai poruncit.

8. Și adunare de noroade Te va încunjura.

9. Și pentru aceasta, la înălțime Te întoarce. Domnul va judeca pre noroade, judecă mie, Doamne, după dreptatea mea și după nerăutatea mea asupra mea.

1 Para. 28, 9 10. Sfârșască-se răutatea păcătoșilor, și vei îndrepta pre cel drept, Cel ce cerci inimile și rărunchii, Dumnezeule, cu dreptul.

Ieremia 11, 20 11. Ajutoriu meu de la Dumnezeu, Cel ce mântuiaște pre cei drepti la inimă.

17, 10 12. Dumnezeu e judecătoriu drept și tare și îndelung răbdătoriu, și neaducând mânie în toate zilele.

13. De nu vă veți întoarce, sabiia Sa o va luci; arcul Său au încordat și l-au gătit pre el.

14. Și într-însul au gătit vasele morții; săgețile Sale celor arzători le-au lucrat.

Iov 15, 35 15. Iată, au chinuit nedreptate, zămislit-au durere și au născut fărădelege.

Isaia 59, 4 16. Groapă au săpat și o au deschis pre ea, și va cădea în groapa carea au făcut.

17. Întoarce-să-va durerea lui la capul lui; și pre creștetul lui nedreptatea lui să va pogori.

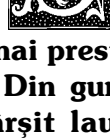
18. Mărturisi-mă-voiu Domnului după dreptatea Lui și voiu cânta numele Domnului Celui Înalt.

PSALM 8

Laudă mărirea lui Dumnezeu pentru lucrurile Lui ceale minunate, pentru înălțarea omului, mai ales a lui Hristos. Acest psalm este prorocesc.

Întru sfârșit, pentru teascuri. Psalmul lui David

1. oamne, Domnul nostru, cât e de minunat numele Tău în tot pământul.

2. Că s-au înălțat mare cuviința Ta mai presus de ceriuri.

3. Din gura pruncilor și a celor ce sug ai săvârșit laudă pentru vrăjmașii Tăi, ca să sfărâmi pre vrăjmașul și izbânditoriul.

4. Că voiu vedea ceriurile, lucrurile deagetelor Tale, luna și stealele, care Tu ai întemeiat.

5. Ce easte omul, că-l pomenesti pre el? Sau fiiul omului, că-l cercetezi pre el?

6.* Micșoratu-l-ai pre dânsul puțin oarece decât îngerii, cu mărire și cu cinste l-ai încununat pre el, și l-ai pus pre dânsul preste lucrurile mâinilor Tale. *Evrei 2,7

7.* Toate le-ai supus supt picioarele lui, oile și boii, toate. Și încă și dobitoacele câmpului. *Face. 1,28

8. Pasările ceriului și peștii mării, ceale ce străbat cărările mărilor. 1 Cori. 15,27

9. Doamne, Domnul nostru, cât e de minunat numele Tău în tot pământul. Slava.

PSALM 9

Mulțameaște lui Dumnezeu, pentru că pre el și pre alți năcăjiți îi apără de asuprealele împotrincilor; să roagă ca totdeauna așa să facă pierzind pre cei necredincioși și pre cei credincioși lipsiți mântuindu-i; pentru aceea, acest psalm la jidovi în doao să împărțească.

Cat. 2. Întru sfârșit, pentru ceale ascunse ale fiiului lui. Psalmul lui David

1. ărturisi-mă-voiu Ție, Doamne, cu toată inima mea, spune-voiu toate minunile Tale.

2. Veseli-mă-voiu și mă voiu bucura întru Tine, cânta-voiu numele Tău, Înalte.

3. Când să va întoarce vrăjmașul meu înapoi, slăbi-vor și vor peri de cătră fața Ta.

4. Că ai făcut judecata mea și îndreptarea mea; șazut-ai pre scaun, Cela ce judeci dreptatea.

5. Certat-ai neamurile și au perit necredinciosul, numele lui l-ai stins în veac și în veacul veacului.

6. Vrăjmașului i-au lipsit sabiile întru sfârșit, și cetăți i-ai sfărâmat; perit-au pomenirea lui cu sunet.

7. Și Domnul în veac rămâne; gătit-au la judecată scaunul Său.

8. Și El va judeca lumea întru dreptate. Judeca-va norodul cu îndreptare.

9. Și S-au făcut Domnul scăpare săracului, ajutoriu în vremi cuvioase, în năcazuri.

10. Și să nădăjduiască spre Tine cei ce cunosc numele Tău; că n-ai părăsit pre cei ce Te caută pre Tine, Doamne.

11. Cântați Domnului, Celui ce lăcuiaște în Sion, vestiți întru neamuri isprăvile Lui!

12. Că Cel ce caută sânghiurile lor Ș-au adus aminte, n-au uitat strigarea săracilor.

13. Miluiaște-mă, Doamne, vezi smereniia mea de cătră vrăjmașii miei, Cea ce mă înalți pre mine din porțile morții.

14. Ca să vestesc toate laudele Tale, în porțile feții Sionului veseli-ne-vom de mântuirea Ta.

15. Afundatu-s-au neamurile întru stricăciunea carea au făcut, în cursa aceasta, carea au ascuns, s-au prins piciorul lor.

16. Cunoaște-Să Domnul judecăți făcând; întru faptele mâinilor Sale s-au prins păcătosul.

17. Întoarcă-se păcătoșii la iad, toate neamurile, ceale ce uită pre Dumnezeu.

18. Că nu până în sfârșit va fi uitat săracul, răbdarea săracilor nu va peri până în sfârșit.

19. Scoală-Te, Doamne, să nu să întărească omul, să se judece neamurile înaintea Ta.

20. Pune, Doamne, dătătoriu de lege preste ei, să cunoască neamurile, că oameni sânt.

21. Pentru ce, Doamne, stai departe, treci cu vederea în vremi cuvioase întru necazuri?

22. (a) Când să mândreaște necredinciosul, să aprinde săracul; prindu-să întru sfaturile care gândesc.

23. Că să laudă păcătosul întru poftele sufletului său, și cel ce face strâmbătate bine să cuvintează, întărâtat-au pre Domnul

24. Cel păcătos, după mulțimea mâniei lui nu va căuta, nu easte Dumnezeu înaintea lui.

25. Spurcă-să căile lui în toată vremea; leapădă-să judecățile Tale de cătră fața lui, preste toți vrăjmașii săi va stăpâni.

26. Că au zis întru inima sa: „Nu mă voi clăti din neam în neam fără de rău”.

*Jos 12, 3

Roma 3, 14

27.* A căruia de blăstem gura lui easte plină, și de amărăciune și de vicleșug.

28. Supt limba lui osteneală și dureare; șade întru pitulare cu cei bogăți întru ascunsuri, ca să ucigă pre cel nevinovat; ochii lui spre cel sărac să uită.

29. Pândește întru ascuns, ca leul în culcușul său; pândește ca să apuce pre săracul; să apuce pre săracul când îl va trage pre el.

30. În lațul său va smeri pre el, pleca-să-va și va cădea când va stăpâni el pre cei săraci.

31. Că au zis întru inima sa: „Uitat-au Dumnezeu, întors-au fața Sa, ca să nu vază până în sfârșit”.

32. Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pre săracii Tăi până în sfârșit!

33. Pentru ce au mâniaat necredinciosul pre Dumnezeu? Că au zis întru inima sa: „Nu va întreba”.

22. (a) În jidovie, de la stih 22, să înceape capul al zecelea.

34. Vezi, că Tu la dureare și la mânie privești, ca să-l dai pre el în mâinile Tale; Ție s-au lăsat săracul, sirimanului Tu fii ajutoriu.

35. Zdrobeaște brațul celui păcătos și rău; căuta-să-va păcatul lui și nu să va afla.

36. Domnul e împărat în veac și în veacul veacului; periți, neamuri, din pământul Lui!

37. Pofta săracilor o ai auzit, Doamne, la gătirea inimii lor au luat aminte urechiia Ta.

38. Judecă săracului și smeritului, ca să nu adaogă încă a să mări omul pre pământ.

PSALM 10

Pre sine să zice făr' de primejdie, și pre cei șieși aseamenea, pentru că nădăjduiesc în Dumnezeu, iară cei necredincioși și păcătoși rău vor peri.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. pre Domnul am nădăjduit, cum veți zice sufletului meu: „Mută-te în munți ca o pasăre”.

2. Că, iată, păcătoșii au încordat arcul, gătit-au săgeți în tulbă, ca să săgeate întru întunecare pre cei drepti la inimă.

3. Că ceale ce Tu ai săvârșit ei le-au stricat; dar dreptul ce au făcut?

4.* Domnul în beserica cea sfântă a Sa, *Avac. 2, 20
Domnul, în ceriu scaonul Lui; ochii Lui spre cel sărac privesc, geanele Lui întreabă pre fiii omeneshi.

5. Domnul întreabă pre cel drept și pre cel necredincios, iară cel ce iubeaște nedreptatea ureaște sufletul Său.

6. Ploa-va preste cei păcătoși lațuri, foc și iarbă pucioasă și duh de vifor, partea păharului lor.

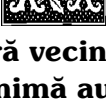
7. Că drept e Domnul și dreptăți au iubit, în dreptăți au văzut fața Lui. Slava.

PSALM 11

Să roagă ca să se păzască, că împărăția celor fără de lege toate le cuprinde; aceaeși pofteaște celorlalți drepti, cerând făgăduința lui Dumnezeu.

Întru sfârșit, pentru a opta. Psalmul lui David

1. ântuiaște-mă, Doamne, că au lipsit cel cuvios, că s-au împuținat adevărurile de cătră fiii omeneshi.

2. Deșarte au grăit fieștecare cătră vecinul său, buze vicleane în inimă, și în inimă au grăit reale.

3. Piiarde-va Domnul toate buzele ceale vicleane, limba cea mare grăitoare.

4. Pre cei ce au zis: „Limba noastră o vom mări, buzele noastre la noi sânt, cine easte noao Domn?”

5. „Pentru necazul săracilor și suspinul mișailor, acum Mă voi scula, zice Domnul, pune-Mă-voiu întru mântuire, îndrăzni-voiu întru el”.

6.* Cuvintele Domnului, cuvinte curate, argint cu foc lămurit, ispitit pământ- *Pilde 30, 5

tului, curățit de șapte ori.

7. Tu, Doamne, vei păzi pre noi și ne vei feri de neamul acesta, și în veac.

8. Împrejur necredincioșii umblă; după înălțimea Ta, ai înmulțit pre fiii omenești.

PSALM 12

Roagă pre Dumnezeu să-l mântuiască de nepriiatin, ca, de moarte scăpând, facerea Lui de bine să o laude.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. ână când, Doamne, mă vei uita până în sfârșit? Până când întorci fața Ta de cătră mine?

2. Până când voi pune sfaturi în sufletul meu, dureri în inima mea, zioa și noaptea?

3. Până când să va înălța vrăjmașul meu asupra mea?

4. Caută, auzi-mă, Doamne Dumnezeul meu; luminează ochii miei, ca nu cândva să adorm întru moarte.

5. Ca nu cândva să zică vrăjmașul meu: „Întăritu-m-am asupra lui”. Cei ce mă necăjesc să vor bucura de mă voi clăti.

6. Iară eu spre mila Ta am nădăduit, bucura-se-va inima mea de mântuirea Ta, cânta-voiu Domnului, Celui ce au făcut bine mie, și voi cânta numele Domnului Celui Înalt.

PSALM 13

Pentru că s-au foarte înmulțit cei fără de lege, dorește venirea lui Hristos, ca pre un aducătoriu de mântuință celor buni.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. is-au cel nebun întru inima sa: „Nu easte Dumnezeu”. Stricatu-s-au și urâți s-au făcut întru meștesuguri, nu easte cel ce face bunătate, nu easte până la unul.

2. Domnul din ceriu au privit preste fiii oamenilor, ca să vază de easte cel ce înțaleage sau cel ce caută pre Dumnezeu.

3. Toți s-au abătut, împreună netreabnici s-au făcut, nu easte cel ce face bunătate, nu easte până la unul.

4. Au nu vor cunoaște toți cei ce lucrează fărădeleage? Cei ce mânâncă pre norodul meu întru mâncare de pâine pre Domnul nu L-au chemat.

5. Acolo s-au temut de frică, unde nu era frică, că Domnul e în neamul dreptilor.

6. Sfatul săracului l-ați rușinat, iară Domnul nădejdea lui easte.

7. Cine va da din Sion mântuire lui Israil? Când va întoarce Domnul robiiia norodului Său, bucura-să-va Iacov și să va veseli Israil. Slavă.

PSALM 14

Cum că pruncii și cei fără prihană vor dobândi pământul cel sfânt sau ceriul și odihna cea veacinică.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. oamne, cine va lăcui în lăcașul Tău? Sau cine să va sălășlui în muntele cel sfânt al Tău?

2. Cel ce umblă fără prihană și face dreptate, cel ce grăiaște adevăr în inima sa.

3. Carele n-au viclenit în limba sa, și n-au făcut vecinului său rău, și ocară n-au luat spre cei de aproape ai săi.

4. Defăimează-să înaintea Lui cel ce vicleaște; iar pre cei ce să tem de Domnul îi slăveaște; cel ce să jură vecinului său și nu să leapadă.

5. Argintul său n-au dat în camătă, și daruri asupra celor nevinovați n-au luat.

6. Cel ce face aceastea nu să va clăti în veac.

PSALM 15

Hristos roagă pre Dumnezeu Tatăl ca pre Dânsul Cel ce iubeaște pre cei buni și ureaște pre cei necredincioși să-L păzască, și îi mulțameaște pentru că Îl va scula din morți și cu veacunica fericire Îl va dărui.

Scrisoarea stâlpului lui David

1. ăzește-mă, Doamne, că spre Tine am nădăduit.

2. Zis-am Domnului: „Domnul meu ești Tu, că bunătățile mele nu-Ți trăbuieesc”.

3. Sfinților celor din pământul Lui, minunate au făcut Domnul toate voile Sale într-înșii.

4. Înmulțitu-s-au slăbiciunile lor; după aceea au sârguit. Nu voi aduna adunările lor din sângiuri, nici voi pomeni numele lor prin buzele mele.

5. Domnul e partea moștenirii mele și a păharului meu. Tu ești Cel ce iarăși așezi moștenirea mea mie.

6. Funi au căzut mie întru cei putearnici ai miei, că moștenirea mea supt putearea mea easte.

7. Bine voi cuvânta pre Domnul, Cel ce m-au înțelepțit pre mine, și încă și până în noapte m-au pedepsit rărunchii miei.

8.* Mai nainte am văzut pre Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea easte, ca să nu mă clătesc. *Fap. 2, 25

9. Pentru aceasta, s-au veselit inima mea și s-au bucurat limba mea; și încă și trupul meu să va sălășlui spre nădejde.

10.* Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pre cel cuvios al Tău să vază stricăciune. *Fap. 2, 31

11. Cunoscute ai făcut mie căile vieții; umplemă-vei de veselie cu fața Ta? Frumsește în dreapta Ta, până în sfârșit. 13, 35

PSALM 16

Să roagă ca să nu să învingă întru izgoniri; împrotivnicii întru această viață să se fericească, iară el mărirea cea veacinică așteaptă.

Rugăciunea lui David

1. uzi, Doamne, dreptatea mea, ia aminte cearerea mea, ascultă rugăciunea mea, nu întru buze vicleane.

2. De la fața Ta judecata mea să iasă.

Ochii miei văd dreptăți.

3. Cercat-ai inima mea, cercetatu-o-ai noaptea; cu foc m-ai lămurit, și nu s-au aflat întru mine nedreptate.

4. Ca să nu grăiască gura mea lucruri ome-nești, pentru cuvintele buzelor Tale, eu am păzit căi năsilnice.

5. Săvârșește pașii miei întru cărările Tale, ca să nu să clătească pașii miei.

6. Eu am strigat că m-ai auzit, Dumnezeule; pleacă urechiile Ta mie și auzi cuvintele mele.

7. Minunate fă milele Tale, Cel ce mântuiești pre cei ce nădăjduiesc spre Tine, de cei ce stau împotriva dreaptii Tale.

8. Păzește-mă, Doamne, ca lumina ochiului; întru acoperământul aripilor Tale mă vei acoperi.

9. De cătră fața necredincioșilor, carii m-au năcăjit pre mine, vrăjmașii miei sufletul meu au cuprins.

10. Grăsimea sa o au încuiat, gura lor au grăit cu mândrie.

11. Izgonindu-mă acum m-au încunjurat, ochii săi și-au pus ca să-i pleace în pământ.

12. Apucatu-m-au ca un leu gata la vânat, și ca un puiu de leu ce lăcuiaște întru ascunsuri.

13. Scoală-Te, Doamne, întâmpină-i pre ei și-i împiadeacă; izbăvește sufletul meu de cel necurat, sabiia Ta de la vrăjmașii mâinii Tale.

14. Doamne, din puțin pre pământ, împarti-i pre ei în viața lor, și de ceale ascunse ale Tale s-au umplut pânțele lor, săturatu-s-au de fii și au lăsat rămășițe pruncilor lor.

15. Iară eu întru dreptate mă voi arăta feții Tale, sătura-mă-voiu când mi să va arăta mărirea Ta. Slavă.

PSALM 17

Mulțameaște că din mare deznădăjduire, carea poeticeaște o scrie, învingere și împărăția au dobândit. Multe dintre aceastea sângur lui Hristos să cuvin.

Cat. 3. Întru sfârșit, slugii Domnului, lui David, care au grăit Domnului cuvintele cântării aceștia în zioa în carea l-au izbăvit pre el Domnul din mâna tuturor vrăjmașilor lui și din mâna lui Saul și au zis, 2 Împăr. 22

1. **N**ubi-Te-voiu, Doamne, vârtutea mea, Domnul easte întărirea mea și scăparea mea și izbăvitoriul meu.

Evrei 2, 13 2. Dumnezeul meu, ajutoriul meu, și voiu nădăjdui spre Dânsul.

3. Apărătoriul meu și cornul mântuirii mele și sprijinitoriul meu.

4. Lăudând, voiu chema pre Domnul, și de vrăjmașii miei mă voiu mântui.

5. Cuprinsu-m-au durerile morții; și râurile fărdelegii m-au turburat.

6. Durerile iadului m-au încungiuat, întimpinatu-m-au lațurile morții.

7. Și când mă năcăjiam, am chemat pre

Domnul și cătră Dumnezeul meu am strigat.

8. Auzit-au din besearica cea sfântă a Sa glasul meu; și strigarea mea înaintea Lui va intra în urechile Lui.

9. Și s-au clătit și s-au cutrămurat pământul și temeliile munților s-au turburat și s-au clătit; că S-au mâniaat pre dânsule Dumnezeu.

10. Suitu-s-au fum întru mâniia Lui și foc de la fața Lui să va aprinde; cărbuni s-au ațâțat de la Dânsul.

11. Și au plecat ceriurile și s-au pogorât; și negură supt picioarele Lui.

12. Și S-au suit preste heruvimi și au zburat, zburat-au pre aripile vânturilor.

13. Și au pus întunearec ascunderea Lui, împrejurul Lui, cortul Lui; întunecoasă apă în norii văzduhurilor.

14. Dintru strălucire înaintea Lui nori au trecut, grindină și cărbuni de foc.

15. Și au tunat din ceriu Domnul, și Cel Înalt Și-au dat glasul Său.

16. Trimis-au săgeți și i-au răsipit pre ei; și fulgere au înmulțit și i-au turburat pre ei.

17. Și s-au arătat izvoarele apelor; și s-au descoperit temeliile lumii.

18. De certarea Ta, Doamne, de suflarea duhului mâniei Tale.

19. Trimis-au dintru înălțime și m-au luat, rădicatu-m-au din ape multe.

20. Mântui-mă-va de vrăjmașii miei cei tari și de cei ce mă urăsc pre mine; că s-au mai întărit decât mine.

21. Întimpinatu-m-au ei în zioa răutății mele; și au fost Domnul întărirea mea.

22. Și m-au scos întru lărgime; izbăvi-mă-va, că m-au voit.

23. Și îmi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea; și după curăția mâinilor mele va răsplăti mie.

24. Că am păzit căile Domnului și n-am făcut păgânătate despre Dumnezeul meu.

25. Că toate judecățile Lui înaintea mea; și îndreptările Lui nu s-au depărtat de la mine.

26. Și voiu fi fără prihană cu Dânsul; și mă voiu păzi de fărădelegea mea.

27. Și-mi va răsplăti mie Domnul după dreptatea mea; și după curăția mâinilor mele înaintea ochilor Lui.

28. Cu cel cuvios, cuvios vei fi; și cu omul nevinovat, nevinovat vei fi.

29. Și cu cel ales, ales vei fi; și cu cel îndărătnic, Te vei îndărătnici.

30. Că Tu pre norodul cel smerit vei mântui și ochii mândrilor vei smeri.

31. Că Tu vei lumina, luminatoriul meu, Doamne Dumnezeul meu, lumina-vei întunearecul meu.

32. Că întru Tine mă voiu izbăvi de ispită, și întru Dumnezeul meu voiu treace zidul.

33. Dumnezeul meu, fără prihană e calea Lui, cuvintele Domnului cu foc lămurite; scuti-toriu easte tuturor celor ce nădăjduiesc spre

Dânsul.

34. Că cine e Dumnezeu afară de Domnul? Sau cine e Dumnezeu fără numai Dumnezeul nostru?

35. Dumnezeu, Ce mă încinge cu putere și au pus fără prihană calea mea.

*2 Împă. 22, 34 35

36.* Cel ce săvârșești picioarele mele ca ale cerbului și preste ceale înalte mă pui.

37. Carele înveți mâinile mele la războiu și ai pus arc de aramă brațele mele.

38. Și ai dat mie scuteală de mântuire; și dreapta Ta m-au sprijinit.

39. Și certarea Ta m-au îndreptat într-un sfârșit, și certarea Ta aceasta mă va învăța.

40. Lărgit-ai pașii miei supt mine; și n-au slăbit urmele mele.

41. Goni-voiu pre vrăjmașii miei și voiu prinde pre dâșii; și nu mă voiu întoarce, până ce să vor sfârși.

42. Năcăji-voiu pre dâșii și nu vor putea să stea; cădea-vor supt picioarele mele.

43. Și m-ai încins cu putere spre războiu; împiedecat-ai pre toți cei ce să scula asupra mea, supt mine.

44. Și al vrăjmașilor miei mi-ai dat mie dosul; și pre cei ce mă urăsc pre mine i-ai pierdut.

45. Strigat-au, și nu era cel ce mântuiaște, cătră Domnul, și nu i-au auzit pre ei.

46. Și-i voiu zdrumica pre ei ca pravul în fața vântului, ca tina ulițelor voiu șterge pre dâșii.

47. Izbăvi-mă-vei de pricirea norodului; pune-mă-vei cap neamurilor.

48. Norodul pre carele n-am cunoscut mi-au slujit mie; într-un auzul urechii m-au auzit.

49. Fiii străini au mințit mie; fiii străini s-au învechit și au șchiopat din cărările lor.

50. Viu e Domnul și bine e cuvântat Dumnezeu, și să Se înalță Dumnezeu mântuirii mele!

51. Dumnezeule, Cel ce dai izbăvire mie și ai supus noroade supt mine, izbăvitoriul meu de vrăjmașii cei mănioși.

52. De la cei ce să scoală asupra mea mă vei înălța, de la omul nedrept mă vei izbăvi.

*2 Împă. 22, 50

53.* Pentru aceasta, mă voiu mărturisi Ție într-un neamuri, Doamne, și numelui Tău voiu cânta.

Roma. 15, 9

54. Cel ce mărești mântuirile împăratului și faci milă unsului Tău, lui David, și seminției lui până în veac. Slavă.

PSALM 18

Dumnezeu, și din făpturile lucrurilor celor cerești, și din leagea cea dumnezeiască, să cunoaște, pre Care cunoscându-L Îl roagă ca lui toate câte cu neștiința sau cu știința au greșit să i le iarte.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. eriurile spun mărirea lui Dumnezeu, și facerea mâinilor Lui o vestește tăriia.

2. zioa zilii spune cuvânt și noaptea nopții vestește știință.

3. Nu sânt graiuri, nici cuvinte, ale cărora să nu să auză glasurile lor.

4.* În tot pământul au ieșit veastea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

*Rom. 10, 18

5.* În soare au pus lăcașul Său; și El, ca un mire ce iasă din camera sa.

*Luca 24, 46

6. Bucura-să-va ca un uriaș să alearge cale; din marginea ceriului ieșirea lui.

7. Și întimpinarea lui până la marginea ceriului; și nu easte cine să se ascunză de căldura lui.

8. Leagea Domnului fără prihană, carea întoarce sufletele; mărturiia Domnului credincioasă, carea înțelepțește pruncii.

9. Dreptățile Domnului dreapte, ceale ce veselesc inima; porunca Domnului strălucită, carea luminează ochii.

10. Frica Domnului curată, carea rămâne în veacul veacului; judecățile Domnului adevărate, îndreptate împreună.

11. Dorite-s mai vârtos decât aurul și decât piatra scumpă mult, și mai dulci decât mierea și fagurul.

12. Pentru că robul Tău păzește aceastea, și când păzește aceastea răsplătire e multă.

13. Greșealele cine le va priceape? De ceale ascunsă ale mele curățește-mă, și de ceale străine iartă pre robul Tău.

14. De nu mă vor stăpâni, atunci fără prihană voiu fi; și mă voiu curăți de păcat mare.

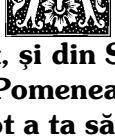
15. Și vor fi într-ună bună plăcere cuvintele gurii mele; și cugetul inimii mele înaintea Ta pururea. Doamne, ajutoriul meu și izbăvitoriul meu!

PSALM 19

Rugăciune pentru împăratul când porneaște la războiu, ca Dumnezeu să-i fie într-ajutoriu.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. ză-te Domnul în zioa necazului, scutească-te numele Dumnezeului lui Iacov.

2. rimiță ție ajutoriu dintru cel sfânt, și din Sion sprijinească-te pre tine.

3. Pomenească toată jertva ta, și arderea cea de tot a ta să se îngrășe.

4. Dea ție Domnul după inima ta, și tot sfatul tău să-l plinească.

5. Bucura-ne-vom de mântuirea Ta, și într-un numele Domnului Dumnezeului nostru ne vom mări.

6. Plinească Domnul toate cearerile tale; acum am cunoscut că au mântuit Domnul pre unsul Său.

7. Auzi-l-va pre dânsul din ceriul cel sfânt al Său; într-un puteri e mântuirea dreaptei Tale.

8. Aceștia în căruțe și aceștia pre cai, iar noi în numele Domnului Dumnezeului nostru vom chema.

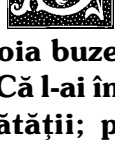
9. Aceștia s-au împiedecat și au căzut, iară noi ne-am sculat și ne-am îndreptat.

10. Doamne, mântuiaște pre împăratul și ne auzi pre noi ori în ce zi Te vom chema.

PSALM 20

Mulțameaște că pre împăratul Hristos cu mare cinste l-au împodobit și pre împotivnicii lui mai pre urmă îi va piarde.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. oamne, întru putearea Ta să va veseli împăratul, și de mântuirea Ta să va bucura foarte.
2. Pofta inimii lui i-ai dat lui, și de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pre dânsul.
3. Că l-ai întimpinat pre el cu blagosloveniile bunătații; pus-ai pre capul lui cunună de piatră scumpă.
4. Viiață au cerșut de la Tine, și i-ai dat lui lungime de zile în veacul veacului.
5. Mare easte slava lui întru mântuirea Ta; mărire și mare cuviință vei pune preste el.
6. Că vei da lui blagoslovenie în veacul veacului; veseli-vei pre dânsul întru bucurie cu fața Ta.
7. Că împăratul nădăduiaște spre Domnul, și întru mila Celui Înalt nu să va clăti.
8. Afle-se mâna Ta tuturor vrăjmașilor Tăi; dreapta Ta să afle pre toți cei ce Te urăsc pre Tine.
9. Că-i vei pune pre ei ca un cuptoriu de foc în vremea feții Tale.
10. Domnul întru mânia Sa va turbura pre ei, și-i va mânca pre ei focul.
11. Rodul lor de pre pământ îl vei piiarde, și sămânța lor din fiii oamenilor.
12. Că au plecat asupra Ta reale; cugetat-au sfaturi care nu vor putea să stea.
13. Că-i vei pune pre dânsii dos; întru cei rămași ai Tăi vei găti fața lor.
14. Înaltă-Te, Doamne, întru putearea Ta; cânta-vom și vom lăuda puterile Tale. Slava.

PSALM 21

Hristos de pre cruce roagă pre Tatăl, pomenind ceale ce au pățimit, ca Lui să-I fie într-ajutoriu; după ce va învia, laudele Lui în toată lumea le va vesti. Să cuvine celor deznădăjduiți întru betesușug.

Întru sfârșit, pentru sprijineala cea de dimineață. Psalmul lui David

*Mate.
27, 46
Marco
15, 34

1. umnezeule, Dumnezeuul meu, ia aminte spre mine, pentru ce m-ai lăsat? Departe de mântuirea mea cuvintele greșelelor mele.
2. Dumnezeuul meu, striga-voiu zioa, și nu vei auzi, și noaptea, și nu spre nepriceapere mie.
3. Iară Tu în cel sfânt lăcuiești, lauda lui Israil.
4. Spre Tine au nădăduit părinții noștri, nădăduit-au și i-ai izbăvit pre dânsii.
5. Cătră Tine au strigat și s-au mântuit, spre Tine au nădăduit și nu s-au rușinat.
6. Iară eu sânt viiarme și nu om; ocară oamenilor și defăimarea norodului.
7. Toți cei ce m-au văzut m-au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătit-au cu capul:

*Mate.
27, 43
Marco
15, 34

8. * „Nădăduit-au spre Domnul, izbăvească-l pre dânsul, mântuiască-l, că-l voiaste pre el”.
9. Că Tu ești Cela ce m-ai tras din pânțele, nădeajdea mea, de la țitele maicii mele

spre Tine m-am aruncat din zgău.

10. Din pânțele maicii mele, Dumnezeuul meu ești Tu; nu Te depărta de la mine.
11. Că necazul easte aproape, că nu easte cine să-mi ajute mie.
12. Încunjuratu-m-au viței mulți, tauri grași m-au cuprins.
13. Deșchis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce răpeaște și răcneaște.
14. Ca apa m-am vărsat și s-au răsipit toate oasele mele.
15. Făcutu-s-au inima mea ca ceara ce să topeaște, în mijlocul pânțecelui meu.
16. Uscatu-s-au ca un vas de lut vârtutea mea, și limba mea s-au lipit de grumazul meu, și în țărâna morții m-ai pogorât.
17. Că m-au încunjurat câini mulți; adunarea celor vicleani m-au cuprins.
18. Săpat-au mâinile mele și picioarele mele.
19. Numărat-au toate oasele mele; și aceia privia și să uita la mine.
20. Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.
21. * Iară Tu, Doamne, nu depărta ajutoriul Tău de la mine, spre sprijineala mea ia aminte.
22. Izbăveaște de sabie sufletul meu, și din mâna câinelui pre cea una născută a mea.
23. Mântuiaște-mă din gura leului, și din coarnele inorogilor smerirea mea.
24. * Spune-voiu numele Tău fraților miei, în mijlocul adunării Te voiu lăuda.
25. Cei ce vă teameți de Domnul, lăudați-L pre El; toată sămânța lui Iacov, slăviți-L pre Dânsul.
26. Teameți-vă de Dânsul, toată sămânța lui Israil!
27. Că n-au defăimat, nici au lăpadat ruga săracului.
28. Nici au întors fața Sa de la mine; și când am strigat cătră Dânsul, m-au auzit.
29. De la Tine easte lauda mea, întru adunare mare mă voiu mărturisi Ție, rugăciunile mele voiu da înaintea celor ce să tem de Dânsul.
30. Mânca-vor săracii și să vor sătura, și vor lăuda pre Domnul cei ce-L caută pe Dânsul, vii vor fi inimile lor în veacul veacului.
31. Aduce-ș-vor aminte și să vor întoarce la Domnul toate marginile pământului.
32. Și să vor închina înaintea Lui toate moștenirile neamurilor.
33. Că a Domnului e împărăția, și El stăpânește pre neamuri.
34. Mâncat-au și s-au închinat toți grași pământului; înaintea Lui vor cădea toți cei ce să pogoară în pământ.
35. Și sufletul meu Lui viiază, și săminția mea va sluji Lui.
36. Vesti-să-va Domnului neamul cel ce vine, și vor vesti dreptatea Lui norodului ce să va naște, pre carele au făcut Domnul.

*Mate.

27, 35

Ioan

19, 23

24

*Evrei

2, 12

PSALM 22

Spune facerile de bine de la Domnul, pentru că printr-În-

sul au fost odihnit, și totdeauna va fi.

Psalmul lui David

1. omnul mă paște și nimica nu-mi va lipsi.
- *Isaia 40, 11
Ieremia 43 [23], 4
Iezechiel 34, 11
1 Petru 2, 25
5, 4
- 2.* În locul pășunii, acolo m-au sălășluit; la apa odihnii m-au hrănit, sufletul meu l-au întors.
3. Povățuitu-m-au pre cărările dreptății, pentru numele Lui.
4. Că de voi și umbla în mijlocul umbrii morții, nu mă voi teame de reale, că Tu cu mine ești.
5. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat.
6. Gătit-ai înaintea mea masă, împotriva celor ce mă năcăjesc.
7. Uns-ai cu untdelemn capul meu, și păharul Tău e adăpându-mă ca un putearnic.
8. Și mila Ta mă va urma în toate zilele vieții mele; și ca să lăcuiesc eu în Casa Domnului într-o îndelungare de zile.

PSALM 23

Dumnezeu tot pământul ocârmuiește, iară în numele Lui cel ceresc să vor sui cei fără prihană, pentru că Hristos biruind au deschis porțile.

Psalmul lui David, al uniia din sâmbete

- *Psalm 49, 12
1 Cori. 10, 26
- 1.* I Domnului e pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce lăcuiesc într-însa.
2. Acesta pre mări l-au întemeiat pre el, și pre râuri l-au gătit pre el.
3. Cine să va sui în muntele Domnului? Sau cine va sta în locul cel sfânt al Lui?
4. Cel nevinovat cu mâinile și curat la inimă, carele nu ș-au luat în deșert sufletul său și nu s-au jurat într-o viclesug vecinului său.
5. Acesta va lua blagoslovenie de la Domnul și milostenie de la Dumnezeu, Mântuitorul său.
6. Acesta e neamul celor ce caută pre Domnul, a celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacov.
7. Rădicați, boiari, porțile voastre, și vă rădicați porțile ceale vecinice, și va intra Împăratul mărireii.
8. Cine easte acesta, Împăratul mărireii? Domnul cel tare și putearnic, Domnul cel tare în războiu.
9. Rădicați, boiari, porțile voastre, și vă rădicați porțile ceale vecinice, și va intra Împăratul mărireii.
10. Cine easte acesta, Împăratul mărireii? Domnul puterilor, Acesta easte Împăratul mărireii. Slavă.

PSALM 24

Să roagă să se mântuiască de împotrivnici și, curățindu-să de păcate, el și norodul să scape.

Cat. 4. Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. ătră Tine, Doamne, am rădicat sufletul meu; Dumnezeuul meu, spre Tine am nădăjduit, să nu mă rușinez în veac.

2. Nici să-și răză de mine vrăjmașii miei, pentru că toți cei ce Te rabdă pre Tine nu să vor rușina.

3. Să se rușineaze cei ce fac fărădeleaze în deșert.

4. Căile Tale, Doamne, arată-mi, și cărările Tale mă învață.

5. Îndepărtează-mă spre adevărul Tău și mă învață; că Tu ești Dumnezeu, Mântuitorul meu, și pre Tine Te-am așteptat toată zioa.

6. Adu-Ți aminte de îndurările Tale, Doamne, și de milele Tale, că din veac sânt.

7. Păcatele tinerețelor mele și ale neștiinței mele nu le pomeni.

8. După mila Ta pomenește-mă Tu, pentru bunătatea Ta, Doamne.

9. Bun și drept e Domnul; pentru aceasta leaze va pune celor ce greșesc în cale.

10. Îndrepta-va pre cei blânzi la judecată, învăța-va pre cei blânzi căile Sale.

11. Toate căile Domnului, mila și adevărul, celor ce caută așazământul Lui și mărturiile Lui.

12. Pentru numele Tău, Doamne, și curățește păcatul meu, că mult easte.

13. Cine easte omul, cel ce să teame de Domnul? Leaze va pune lui în calea care au ales.

14. Sufletul lui într-o bunătăți să va sălășlui, și sămânța lui va moșteni pământul.

15. Întărire e Domnul celor ce să tem de Dânsul, și făgăduința Lui va arăta lor.

16. Ochii miei pururea spre Domnul, că El va scoate din laț picioarele mele.

17. Caută spre mine și mă miluiește, că unul născut și sărac sânt eu.

18. Necazurile inimii mele s-au înmulțit; din nevoile mele scoate-mă.

19. Vezi smerirea mea și osteneala mea, și lasă toate păcatele mele.

20.* Vezi pre vrăjmașii miei că s-au înmulțit, și cu urâciune nedreaptă m-au urât.

21. Păzește sufletul meu și mă izbăvește, ca să nu mă rușinez că am nădăjduit spre Tine.

22. Cei fără răutate și cei drepti s-au lipit de mine, că Te-am așteptat, Doamne.

23. Izbăvește, Dumnezeule, pre Israil din toate năcazurile lui.

PSALM 25

Să roagă ca nu el, fiind nevinovat, într-o cei osindiți să se socotească.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. udecă-mă, Doamne, că eu într-o nerăutatea mea am umblat și spre Domnul nădăjduind nu voi slăbi.
2. Ispitește-mă, Doamne, și mă cearcă; aprinde rărunchii miei și inima mea.
3. Că mila Ta înaintea ochilor miei easte; și bine am plăcut într-o adevărul Tău.
4. N-am șezut cu adunarea deșertăciunii, și cu călcătorii de leaze nu voi intra.
5. Urât-am adunarea celor ce viclenesc, și cu cei necredincioși nu voi șede.

*Ioan 15, 25

6. Spăla-voiu întru cei nevinovați mâinile mele și voiu încunjura jertvenicul Tău, Doamne.

7. Ca să auz glasul laudei Tale și să povestesc toate minunile Tale.

8. Doamne, iubit-am bună-cuviința Casii Tale și locul lăcașului mărirei Tale.

9. Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu, și cu bărbații sângiurilor viața mea.

10. Întru ale cărora mâini sânt fărădelegile; dreapta lor s-au umplut de daruri.

11. Iară eu întru nerăutatea mea am umblat, izbăvește-mă, Doamne, și mă miluiaște.

12. Piciorul meu au stătut întru îndreptare, întru adunări bine te voiu cuvânta, Doamne.

PSALM 26

Cum că el nu să teame de nici o silnicie, numai de va rămânea în Casa Domnului, adecă în besearică, și de-l va apăra Dumnezeu de strâmbătățile împrotivnicilor.

Psalmul lui David, mai nainte decât a să unge

1. omnul e lumina mea și Mântuitorul meu; de cine mă voiu teame?

2. omnul e scutitorul vieții mele; de cine mă voiu înfricoșa?

3. Când să vor apropiia asupra mea cei ce-mi fac rău, ca să mânânce cărnurile mele.

4. Cei ce mă năcăjesc și vrăjmașii miei, aceia au slăbit și au căzut.

5. De s-ar rândui asupra mea tabără, nu să va înfricoșa inima mea.

6. De s-ar scula asupra mea războiul, întru aceasta eu nădăjduiesc.

7. Una am cerut de la Domnul, aceasta voiu căuta, ca să lăcuiesc în Casa Domnului, în toate zilele vieții mele.

8. Ca să văz frumsețea Domnului și să cercetez besearica cea sfântă a Lui.

9. Că m-au ascuns în cortul Său, în zioa răotăților mele; acoperitu-m-au întru ascunsul cortului Său.

10. Pre piază m-au înălțat; și acum, iată, au înălțat capul meu preste vrăjmașii miei.

11. Încunjurat-am și am jertvit în cortul Lui, jârtvă de laudă și de strigare glăsui-voiu și voiu cânta Domnului.

12. Auzi, Doamne, glasul meu cu carele am strigat; miluiaște-mă și mă ascultă.

13. Ție au zis inima mea: „Pre Domnul voiu căuta”. Căutatu-Te-au pre Tine fața mea, fața Ta, Doamne, voiu căuta.

14. Să nu-Ți întorci fața Ta de cătră mine, și să nu Te abați întru mânie de la robul Tău.

15. Ajutorul meu fii, să nu mă leapezi pre mine și să nu mă lași, Dumnezeule, Mântuitorul meu.

16. Că tatăl meu și mumă-mea m-au părăsit pre mine, iară Domnul m-au luat.

17. Leage pune-mi mie, Doamne, în calea Ta, și mă îndreptează în cărare dreaptă, pentru vrăjmașii miei.

18. Nu mă da pre mine în sufletul celor ce mă năcăjesc, că s-au sculat asupra mea mărturii

nedreapte și au mințit strâmbătate eiși.

19. Crez că voiu vedea bunătățile Domnului în pământul celor vii.

20. Așteaptă pre Domnul, îmbărbătează-te și să se întărească inima ta și așteaptă pre Domnul. Slavă.

PSALM 27

Hristos pofteaște de la Dumnezeu Tatăl să nu să ție în iad ca un păcătos, ci aceia pedepsindu-să, pre Dânsul și pre norodul lui Dumnezeu în veaci să-l ție. Taina Învierii Sale însămnează.

Psalmul lui David

1. ătră Tine, Doamne, voiu striga, Dumnezeul meu, să nu taci de cătră mine; ca nu cândva să taci de cătră mine, și mă voiu ase-măna celor ce să pogoară în groapă.

2. Auzi, Doamne, glasul rugăciunii mele, când mă rog cătră Tine, când rădic mâinile mele cătră besearica cea sfântă a Ta.

3. Să nu mă tragi pre mine cu cei păcătoși, și cu cei ce lucrează strâmbătate să nu mă pierzi.

4. Cu cei ce grăiesc pace cătră vecinii săi, iar ceale reale în inimile lor.

5. Dă-le lor, Doamne, după lucrurile lor și după viclesugul izvodirilor lor.

6. După faptele mâinilor lor dă-le lor, răsplătește lor răsplătirea lor.

7. Că n-au înțeles spre lucrurile Domnului și spre lucrurile mâinilor Lui; surpa-vei pre dânșii și nu-i vei zidi.

8. Bine e cuvântat Domnul că au auzit glasul rugăciunii mele.

9. Domnul, ajutorul meu și scutitorul meu; spre Dânsul au nădăjduit inima mea și m-au ajutat.

10. Și au înflorit trupul meu, și din voia mea mă voiu mărturisi Lui.

11. Domnul e întărire norodului Său și scutitoriu mântuirilor unsului Său easte.

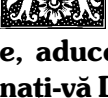
12. Mântuiaște pre norodul Tău și blagoslovește moștenirea Ta; și-i paște pre ei, și-i rădică pre ei până în veac.

PSALM 28

Îndeamnă pre cei drepți să mărească pre Dumnezeu, Cel ce cu așa groaznic cuvânt, sau cu tunet, putearea Sa Și-o arată. Să cuvine cuvântului lui Dumnezeu.

Psalmul lui David, de scoaterea cortului

1. uceți Domnului, fiii lui Dumnezeu; aduceți Domnului pre fiii berbecilor.

2. aduceți Domnului mărire și cinste, aduceți Domnului mărire numelui Lui; închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a Lui.

3. Glasul Domnului preste ape; Dumnezeul mărirei au tunat, Domnul preste ape multe.

4. Glasul Domnului întru tărie; glasul Domnului întru mare cuviință.

5. Glasul Domnului, cel ce sfăramă chedrii; și va zdrobi Domnul chedrii Livanului.

6. Și-i va zdrumica pre dânșii ca pre vițelul Livanului, și cel iubit, ca fiul inorogilor.

7. Glasul Domnului, celui ce taie para focului.

8. Glasul Domnului, Celui ce clătește pustii; și va clăti Domnul pustiiul Cadisului.

9. Glasul Domnului, Celui ce săvârșește cerbii; și va descoperi dumbrăvile, și în besea-rica Lui tot carele grăiaște mărire.

10. Domnul potopul va lăcui; și va șede Domnul Împărat în veac.

11. Domnul tărie norodului Său va da; Domnul va blagoslovi pre norodul Său cu pace.

PSALM 29

Mulțamește lui Dumnezeu că l-au mântuit de primejdii și l-au ascultat. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit. Psalmul cântării înnoirei casii lui David

1. nălța-Te-voiu, Doamne, că m-ai rădicat pre mine și i-ai veselit pre vrăjmașii miei asupra mea.

2. Doamne Dumnezeul meu, strigat-am cătră Tine și m-ai vindecat.

3. Doamne, scos-ai din iad sufletul meu; mântuitu-m-ai de cei ce să pogoară în groapă.

4. Cântați Domnului cei cuvioși ai Lui și vă mărturisiți pomenirei sfințeniei Lui.

5. Că iuțime e întru mâniia Lui și viață în voia Lui; seara să va sălășlui plângere, și dimineața bucurie.

6. Iară eu am zis întru prisosința mea: „Nu mă voiu clăti în veac”.

7. Doamne, întru voia Ta dă frumseații mele puteare, și Ți-ai întors fața Ta, și m-am făcut turburat.

8. Cătră Tine, Doamne, voiu striga, și cătră Dumnezeul meu mă voiu ruga:

9. „Ce folos easte întru sângele meu, când mă pogor eu întru stricăciune? Au, doară, să va mărturisi Ție țărâna sau va vesti adevărul Tău?”

10. Auzit-au Domnul și m-au miluit; Domnul au fost ajutoriul meu.

11. Întors-ai plângerea mea spre bucurie mie, rupt-ai sacul meu și m-ai încins cu veselie.

12. Ca să-Ți cânte Ție mărirea mea, și nu mă voiu mâhni; Doamne Dumnezeul meu, în veac mă voiu mărturisi Ție. Slavă.

PSALM 30

Rânduiaște rugăciune împotriva primejdiilor și a îndemnărilor împotrivnicilor; laudă rânduiala lui Dumnezeu spre cei credincioși, și pre aceștia spre iubirea lui Dumnezeu îi îndeamnă, Care fieștecăruia pentru faptele sale îi răsplătește. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit. Psalmul lui David, pentru spaimă

1. pre Tine, Doamne, am nădăjduit, să nu mă rușinez în veac, întru dreptatea Ta izbăvește-mă și mă scoate.

2. Pleacă cătră mine ureachiia Ta, grăbește de mă scoate; fii mie Dumnezeul scutitoriu și spre casă de scăpare, ca să mă mântuiești.

3. Că putearea mea și scăparea mea ești Tu, și pentru numele Tău mă vei povățui și mă vei hrăni.

4. Scoate-mă-vei din cursa aceasta carea au

ascuns mie, că Tu ești scutitoriu meu, Doamne.

5.* În mâinile Tale voiu pune duhul meu; izbăvit-m-ai, Doamne, Dumnezeul adevărului. *Luca 23, 46

6. Urât-ai pre cei ce păzesc deșertăciunile în zădar; iar spre Domnul am nădăjduit.

7. Bucura-mă-voiu și mă voiu veseli de mila Ta, că ai căutat spre smereniia mea; mântuit-ai din nevoi sufletul meu.

8. Și nu m-ai închis în mâinile vrăjmașilor: pus-ai în loc desfătat picioarele mele.

9. Miluiaște-mă, Doamne, că mă năcăjesc; turburatu-s-au întru mânie ochiul meu, sufletul meu și pântecul meu.

10. Că s-au stins întru dureare viața mea, și anii miei în suspinuri; slăbit-au întru sărăcie vârtutea mea, și oasele mele s-au turburat.

11. Despre toți vrăjmașii miei m-am făcut ocară, și vecinilor miei foarte, și frică cunoscuților miei.

12. Cei ce mă vedea afară au fugit de la mine; uitat am fost ca un mort de la inimă; făcutu-m-am ca un vas pierdut.

13. Că am auzit ocară a multora din cei ce lăcuiesc împrejur, când să aduna ei împreună asupra mea, ca să ia sufletul meu s-au sfătuit.

14. Iară eu spre Tine, Doamne, am nădăjduit; zis-am: „Tu ești Dumnezeul meu!”

15. În mâinile Tale sorții miei!” Izbăvește-mă din mâna vrăjmașilor miei și de cei ce mă gonesc.

16. Arată fața Ta preste robul Tău, mântuiaște-mă cu mila Ta, Doamne, să nu mă rușinez că Te-am chemat pre Tine.

17. Să se rușineaze necredincioșii și să se pogoară în iad.

18. Mute să se facă buzele ceale viclane, care grăiesc asupra dreptului fără leage, cu mândrie și cu defăimare.

19. Cât e multă mulțimea bunătății Tale, Doamne, carea ai ascuns celor ce să tem de Tine; făcut-ai celor ce să nădăjduiesc spre tine, înaintea fiilor omenești.

20. Ascunde-vei pre dânșii întru ascunsul feații Tale de turburarea oamenilor.

21. Acoperi-vei pre ei în cort, de îngrăirea împotrivă a limbilor.

22. Bine e cuvântat Domnul, că minunată au făcut mila Sa în cetatea îngrădirii.

23. Iară eu am zis întru spaima mea: „Lăpădat sânt de cătră fața ochilor Tăi”.

24. Pentru aceasta, ai auzit glasul rugăciunii mele, când am strigat cătră Tine.

25. Iubiți pre Domnul toți cuvioșii Lui, că adevărurile caută Domnul și răsplătește celor ce de prisosit fac mândrie.

26. Îmbărbătați-vă și să se întărească inima voastră, toți cei ce nădăjduiți spre Domnul.

PSALM 31

Sânt fericiți cărora s-au iertat păcatele, pentru aceea cu pilda sa și cu a tuturor sfinților îndeamnă la această fericire, fieștecare să o cearce și dobito-

ceasca îndărătnicie să o lapede, că aceasta aduce pedeapsă, iară iertarea păcatelor, daruri.

Psalmul lui David, al înțelegerii

1. ericiți căroră s-au iertat fără-delegile și căroră s-au acoperit păcatele.

2. Fericit bărbatul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul, nici este în gura lui vicleșug.

3. Că am tăcut, învechitu-s-au oasele mele, când strigam eu toată zioa.

4. Că zioa și noaptea s-au îngreoiat preste mine mâna Ta; întorsu-m-am spre chinuire, când s-au înfipt mie ghimpul.

5. Fărădelegea mea am cunoscut, și păcatul meu n-am acoperit.

Isaia 65, 24 6. Zis-am: „Mărturisi-voiu asupra mea fără-delegea mea Domnului”, și Tu ai lăsat păgânătatea inimii mele.

7. Pentru aceasta, să va ruga cătră Tine tot cuviosul în vreme bine cuvioasă, însă în potop de ape multe, cătră dânsul nu să vor apropiia.

8. Tu ești scăparea mea de năcazul ce mă cuprinde; bucuriia mea, izbăvește-mă de cei ce m-au încunjurat.

9. „Întelegi-te-voiu și te voiu îndrepta în calea aceasta, în carea vei merge; întări-voiu spre tine ochii Miei.

10. Nu fiți ca calul și mușcoiul, la carii nu este priceapere; cu zăbală și cu frâu fâlcile lor vei strânge, ale celor ce nu să apropie cătră tine”.

11. Multe-s bătăile păcătosului; iară pre cel ce nădăduiaște spre Domnul mila îl va încunjura.

12. Veseliți-vă întru Domnul și vă bucurați, dreptilor, și vă lăudați toți cei drepti la inimă! Slava.

PSALM 32

Îndeamnă pre cei drepti să laude pre Dumnezeu pentru lucrurile Lui care să văd, milostivirea spre oameni și purtarea de grijă.

Cat. 5. Psalmul lui David, nescris deasupra la iudovi

1. ucurați-vă, dreptii întru Domnul; celor drepti să cuvine lauda.

2. Mărturisiți-vă Domnului în alăută, în psaltire cu zece strune cântați Lui.

3. Cântați Lui cântare noao, bine cântați Lui întru strigare.

4. Că drept e cuvântul Domnului, și toate lucrurile Lui întru credință.

5. Iubeaște milosteniia și judecata Domnul; de mila Domnului e plin pământul.

6. Cu cuvântul Domnului ceriurile s-au întărit, și cu duhul gurii Lui toată putearea lor.

7. Adunând ca un foale apele mării, puind în vistierii adâncurile.

8. Să se teamă de Domnul tot pământul, și de Dânsul să se cutremure toți cei ce lă-

cuiesc în lume.

9.* Că El Însuși au zis, și s-au făcut, El au poruncit, și s-au zidit. *Face. 1, 7

10.* Domnul răsipeaște sfaturile neamurilor și defaimă gândurile boiarilor. *Iudit 16, 12

11. Iară gândurile inimii Lui, în neam și în neam.

12. Fericit e neamul căruia este Domnul Dumnezeul lui, norodul pre carele au ales, spre moștenire Luiși.

13. Din ceriu au privit Domnul, văzut-au pre toți fiii oamenilor.

14. Din lăcașul Său cel gata, privit-au spre toți cei ce lăcuiesc pământul.

15. Cel ce ai zidit deosebi inimile lor, Cel ce cunoști toate lucrurile lor.

16. Nu să mântuiaște împăratul prin multă putere, și uriașul nu să va mântui întru mulțimea vârtutei lui.

17. Mincinos e calul spre mântuire, și întru mulțimea puterii sale nu să va mântui.

18. Iată, ochii Domnului spre cei ce să tem de Dânsul, spre cei ce nădăduiesc întru mila Lui. Ca să izbăvească din moarte sufletele lor și să-i hrănească pre dânsii în foamete.

19. Și sufletul nostru așteaptă pre Domnul, că ajutoriul și scutitoriul nostru este.

20. Că întru Dânsul să va veseli inima noastră și întru numele cel sfânt al Lui am nădăduit.

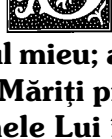
21. Fie, Doamne, mila Ta spre noi, în ce chip am nădăduit spre Tine.

PSALM 33

Să îndeamnă pre sine și pre alții a cinsti pre Dumnezeu cu evlavie, pentru că pre ai săi de toate răutățile îi apără, pre cei fără de lege îi piarde.

Psalmul lui David, când și-au schimbat fața sa înaintea lui Avimeleh; și l-au slobozit pre dânsul și s-au dus

1. ine voiu cuvânta pre Domnul în toată vremea; pururea lauda Lui în gura mea.

2. Întru Domnul să va lăuda sufletul meu; auză cei blânzi și să se veselească.

3. Măriți pre Domnul cu mine; și să înălțăm numele Lui împreună.

4. Căutat-am pre Domnul și m-au auzit; și din toate necazurile mele m-au izbăvit.

5. Apropiiati-vă cătră Dânsul și vă luminați; și feațele voa[s]tre nu să vor rușina.

6. Săracul acesta au strigat, și Domnul l-au auzit pre dânsul; și din toate năcazurile lui l-au mântuit.

7. Tăbări-va îngerul Domnului împrejurul celor ce să tem de Dânsul, și-i va izbăvi pre ei.

8. Gustați și vedeți că bun e Domnul; fericit bărbatul carele nădăduiaște spre Dânsul.

9. Teameți-vă de Domnul, toți sfinții Lui, că nu este lipsă celor ce să tem de Dânsul.

10.* Bogații au săracit și au flămânzit; iară cei ce caută pre Domnul nu să vor lipsi de tot binele. *Luca 1, 53

11. Veniți, fiilor, ascultați-mă pre mine; frica Domnului voi învăța pre voi.

1 Pet. 12. Cine easte omul cel ce voiaște viața, carele iubeaște să vază zile bune? Opreaște-ți limba ta de la rău, și buzele tale ca să nu grăiască vicleșug.

13. Ferește-te de rău și fă bine; caută pacea și o urmează pre ea.

Sira. 14. Ochii Domnului spre cei drepti, și urechile Lui spre rugăciunea lor.

Evrei 15. Iară fața Domnului asupra celor ce fac reale, ca să piază de pre pământ pomenirea lor.

16. Strigat-au dreptii, și Domnul i-au auzit pre ei, și din toate năcazurile lor i-au izbăvit.

17. Aproape e Domnul de cei umiliți la inimă, și pre cei smeriți cu duhul va mântui.

18. Multe-s năcazurile dreptilor, și din toate acealea va izbăvi pre ei Domnul.

19. Păzește Domnul toate oasăle lor; nici unul dintr-însele nu să va zdrobi.

20. Moartea păcătosului e cumplită, și cei ce urăsc pre dreptul vor greși.

21. Mântui-va Domnul sufletele robilor Săi, și nu vor greși toți cei ce nădăduiesc spre Dânsul. Slava.

PSALM 34

Hristos împrotivnicilor lui Dumnezeu le pofteaște perire, iară Șieși mântuință. Acest psalm e prorocesc, Ioan 15. Să cuvine celor drepti.

Psalmul lui David

1. udecă, Doamne, pre cei ce-mi fac mie strâmbătate; dă războiu cu cei ce să oștesc asupra mea.

2. Apucă armă și pavază, și Te scoală întru ajutorul meu.

3. Varsă sabie și închide împotriva celor ce mă gonesc; zi sufletului meu: „Mântuirea ta sânt Eu”.

Jos 39, 19 4. Să se rușineaze și să se înfrunteaze cei ce caută sufletul meu; întorcă-se înapoi și să se rușineaze cei ce-m gândesc mie reale.

5. Să fie ca pravul înaintea feții vântului, și îngerul Domnului năcăjindu-i pre ei; facă-să calea lor întunearec și lunecare, și îngerul Domnului gonindu-i pre dâșii.

6. Că în zădar au ascuns mie stricăciunea lațului său, în deșert au ocărât sufletul meu.

7. Să-i vie lui cursa, carea nu o știe; și prințătoarea, carea au ascuns, să-l prință pre el, și în laț să cază într-însul.

8. Iară sufletul meu să va bucura de Domnul, veseli-să-va de mântuirea Lui.

9. Toate oasăle mele vor zice: „Doamne, Doamne, cine e aseamenea Ție? Cel ce izbăvești pre săracul din mâna celor mai tari decât el, și pre săracul și mișelul de la cei ce-l rănesc pre dânsul?”

10. Sculându-se asupra mea mărturii nedreapte, de ceale ce nu știam m-au întreat.

11. Răsplătit-au mie reale pentru bune, și nerodire sufletului meu.

12. Iară eu, când mă supăra aceia, m-am îmbrăcat cu sac și am smerit cu post sufletul meu, și rugăciunea mea în sânul meu să va întoarce.

13. Ca unui vecin, ca unui frate al nostru, așa bine am făcut spre plăcere; ca cum m-aș jeli și m-aș mähni, așa m-am smerit.

14. Și asupra mea s-au veselit și s-au adunat; adunatu-s-au preste mine bătăi și n-am știut.

15. Despărțitu-s-au și nu s-au umilit; ispititu-m-au, batjocoritu-m-au cu batjocură, scrâșnit-au asupra mea cu dinții săi.

16. Doamne, când vei vedea? Întoarce sufletul meu de la fapta lor cea rea, de la lei pre cea una născută a mea.

17. Mărturisi-mă-voiu Ție întru adunare multă; întru norod greu Te voiu lăuda.

18.* Să nu să bucure de mine cei ce-mi vrăjmășuiesc mie cu nedreptate, cei ce mă urăsc în zădar și fac semn cu ochii.

*Ioan 15, 25

19. Că mie adecă ceale de pace îmi grăia, și spre mânie vicleșuguri gânda.

20. Lărgit-au asupra mea gura sa; zis-au: „Bine, bine, văzut-au ochii noștri”.

21. Văzut-ai, Doamne, să nu taci; Doamne, nu Te depărta de la mine.

22. Scoală-Te, Doamne, ia aminte spre judecata mea, Dumnezeuul meu și Domnul meu, spre îndreptarea mea.

23. Judecă-mă, Doamne, după dreptatea Ta, Doamne Dumnezeuul meu, și să nu să bucure de mine.

24. Să nu zică întru inimile lor: „Bine e, bine e sufletului nostru”; nici să zică: „Înghițitu-l-am pre dânsul”.

25. Să se rușineaze și să se înfrunteaze împreună cei ce să bucură de realele mele; îmbrace-să întru rușine și înfruntare cei ce grăiesc mari asupra mea.

26. Să se bucure și să se veselească cei ce voiesc dreptatea mea; și să zică pururea: „Mărească-Se Domnul!” cei ce voiesc pacea robului Lui.

27. Și limba mea să va învăța dreptatea Ta, toată zioa lauda Ta.

PSALM 35

Bunătatea și facerea de bine a lui Dumnezeu o pune împotriva răutății necredincioșilor.

Întru sfârșit, slugii Domnului lui David

1. is-au călcătoriul de leage ca să greșească, întru sine: „Nu easte frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lui”.

2.* Că au viclenit înaintea lui, ca să afle fără-leagea lui și să urască.

*Sus 13, 3

3. Graiurile gurii lui, fărădeleage și vicleșug; n-au vrut să priceapă ca să facă bine.

4. Fărădeleage au gândit întru așternutul său; stătut-au lângă toată calea nu bună, și răotatea n-au urât.

5. Doamne, în ceriu e mila Ta, și adevărul Tău până la nori.

6. Dreptatea Ta, ca munții lui Dumnezeu, ju-

decățile Tale, adânc mult; oamenii și dobitoacele vei mântui, Doamne.

7. Că ai înmulțit mila Ta, Dumnezeule, și fiii oamenilor în umbra aripilor Tale vor nădăjdui.

8. Îmbăta-să-vor din grăsimea Casii Tale, și cu izvorul desfătăciunii Tale vei adăpa pre dânșii.

9. Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

10. Tinde mila Ta celor ce Te cunosc pre Tine, și dreptatea Ta, celor drepti la inimă.

11. Să nu-mi vie mie piciorul mândriei, și mâna păcătosului să nu mă clătească.

12. Acolo au căzut toți cei ce lucrează fără-deleage, scosu-s-au afară, și nu vor putea să stea. Slavă.

PSALM 36

Pentru că cei fără de lege să fericesc, nu trebuie a scădea de la evlavie, că cei buni daruri vor lua, iară cei necredincioși, pedeapse.

Psalmul lui David

1. u răvni celor ce viclenesc, nici pizmui celor ce fac fărădeleage.

2. Căci ca iarba curând să vor usca, și ca verdeața buruienii degrab vor cădea.

3. Nădăjduiaște spre Domnul, și fă bună-tate, și lăcuiaște pământul, și te vei paște întru bogăția lui.

4. Desfătează-te în Domnul, și-ți va da ție cearerile inimii tale.

5. Descopere spre Domnul calea ta, și nădăjduiaște întru Dânsul, și El va face.

6. Și va scoate ca lumina dreptatea ta, și judecata ta ca amiiazăzi.

7. Supune-te Domnului și-L roagă pre Dânsul; nu răvni celui ce-i sporește în calea sa, omului ce face călcare de lege.

8. Părăsește-te de iuțime și lasă mâniia; nu răvni ca să viclenești.

9. Că cei ce viclenesc de tot vor peri; iară cei ce așteaptă pre Domnul, aceia vor moșteni pământul.

10. Și încă puțin, și nu va fi păcătosul, și vei căuta locul lui, și nu-l vei afla.

Mate. 5, 5 11. Iară cei blânzi vor moșteni pământul, și să vor desfăta întru mulțimea păcii.

12. Pândi-va păcătosul pre cel drept, și va scârșni asupra lui cu dinții săi.

13. Iară Domnul va batjocori pre el; că mai nainte veade, că va veni zioa lui.

14. Sabie au zmult păcătoșii; întins-au arcul său ca să surpe pre săracul și pre mișălul, ca să junghie pre cei drepti la inimă.

15. Sabiia lor între în inimile lor, și arcele lor să se zdrobească.

16. Mai bine e puțin celui drept, decât bogăția multă a păcătoșilor.

17. Că brațele păcătoșilor să vor zdrobi, și întărește pre cei drepti Domnul.

18. Cunoaște Domnul căile celor fără prihană, și moștenirea lor în veac va fi.

19. Nu să vor rușina în vremea cea rea, și în zilele foameții să vor sătura, că păcătoșii vor peri.

20. Iară vrăjmașii Domnului, îndatăși ce s-au mărit ei și s-au înălțat, stângându-să ca fumul s-au stâns.

21. Împrumutează-să păcătosul, și nu va plăti, iar dreptul să îndură și dă.

22. Că cei ce binecuvintează pre El vor moșteni pământul; iară cei ce-L bleastă vor peri.

23. De la Domnul pașii omului să îndreptează; și calea Lui o va voi foarte.

24. Când va cădea, nu să va struncina, că Domnul întărește mâna lui.

25. Mai tânăr am fost, și am și îmbătrânit, și n-am văzut pre dreptul părăsit, nici sămânța lui cerând pâini.

26. Toată zioa miluiaște și împrumutează dreptul, și sămânța lui întru blagoslovenie va fi.

27. Ferește-te de rău și fă bine, și lăcuiaște în veacul veacului.

28. Că Domnul iubeaște judecata și nu va părăsi pre cei cuvioși ai Săi; în veac să vor păzi; iară cei fără de lege să vor goni, și sămânța celor necredincioși de tot se va piarde.

29. Iară dreptii vor moșteni pământul și să vor sălășlui în veacul veacului preste dânsul.

30.* Gura dreptului va deprinde înțelepciune, și limba lui va grăi judecată. *Pilde 31, 5

31.* Leagea Dumnezeului lui în inima lui, și nu să vor poticni pașii lui. *Isaiia 26

32. Pândește păcătosul pre cel drept și caută să-l omoare pre el. *Isaiia 51, 7

33. Iară Domnul nu-l va lăsa pre el în mâinile lui, nici îl va osândi când să va judeca lui.

34. Așteaptă pre Domnul și păzește calea Lui; și Te va înălța ca să moștenești pământul; când vor peri păcătoșii vei vedea.

35. Văzut-am pre cel necurat prea înălțându-să și rădicându-se ca chedrii Livanului.

36. Și am trecut, și, iată, nu era; și l-am căutat pre el, și nu s-au aflat locul lui.

37. Păzește nerăutatea și vezi dreptatea; că este rămășiță omului făcătoriu de pace.

38. Iară cei fără de lege vor peri deodată, rămășițele celor necurați vor peri.

39. Iară mântuirea dreptilor de la Domnul, și scutitoriu lor este în vremea năcazului.

40. Și le va ajuta lor Domnul, și va izbăvi pre dânșii; și-i va scoate pre ei de la cei păcătoși, și-i va mântui pre ei, că au nădăjduit spre Dânsul. Slavă.

PSALM 37

Roagă pre Dumnezeu ca pre dânsul, fiind greu bolnav pentru păcate, de priiatini părăsit și de împotivnici supărat, să-l ajute și să-l însănătoșeze.

Multe să cuvin lui Hristos.

Cat. 6. Psalmul lui David, întru pomenire
pe[n]tru sâmbăta

*Sus 1. * Doamne, nu cu mâniia Ta să mă
6, 1 mustri pre mine, nici cu iuțimea
Ta să mă cerți.

2. Că săgețile Tale s-au înfipt în
mine, și ai întărit preste mine mâna Ta, nu
easte vindecare în trupul meu de cătră fața
măniei Tale.

3. Nu easte pace întru oasele mele de cătră
fața păcatelor mele.

4. Că fărădelegile mele au covârșit capul
meu, ca o sarcină grea s-au îngreoiat preste
mine.

5. Împutitu-s-au și au putrezit ranele mele
de cătră fața nebuniei mele.

6. Chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în
sfârșit; toată zioa măhnindu-mă umblam.

7. Că șealele mele s-au umplut de ocări, și
nu easte vindecare în trupul meu.

8. Năcăjitu-m-am și m-am smerit foarte;
răcnit-am din suspinarea inimii mele.

9. Doamne, înaintea Ta e toată dorirea mea,
și suspinul meu de la Tine nu s-au ascuns.

10. Inima mea s-au turburat, părăsindu-m-au
vârțutea mea; și lumina ochilor miei, și aceas-
ta nu easte cu mine.

11. Priiatinii miei și vecinii miei în preajma
mea s-au apropiat și au stătut.

12. Și cei mai de aproape ai miei departe au
stătut; și să siliia cei ce căuta sufletul meu.

13. Și cei ce căuta ceale reale mie grăia deșăr-
tăciuni, și vicleșuguri toată zioa cugeta.

14. Iară eu ca un surd nu auziam, și ca un
mut ce nu-și deșchide gura sa.

15. Și m-am făcut ca un om ce nu aude, și nu
are în gura lui muștrări.

16. Că spre Tine, Doamne, am nădăjduit, Tu
vei auzi, Doamne Dumnezeuul meu.

17. Că am zis, ca nu cândva să se bucure mie
vrăjmașii miei, și când s-au clătuit picioarele
mele, asupra mea mari au grăit.

18. Că eu spre bătaii gata sânt, și durearea
mea înaintea mea easte pururea.

19. Că fărădelegea mea eu voiu vesti, și mă
voiu griji pentru păcatul meu.

20. Iară vrăjmașii miei trăiesc, și s-au mai
întărit decât mine; și s-au înmulțit cei ce mă
urăsc fără dreptate.

21. Cei ce-mi răsplătesc mie reale pentru
bune mă clevetiia, căci urmam bunătatea.

22. Nu mă lăsa, Doamne Dumnezeuul meu,
nu Te depărta de la mine.

23. Ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al
mântuirii mele.

PSALM 38

Bolnav fiind, lăsind îndelungata tăcere, roagă pre
Dumnezeu ca să-l iarte, și batâr scurtă viață să-i dea, carea
să îngăduie omului.

Întru sfârșit, lui Iditum. Cântarea lui David

1. is-am: „Păzi-voiu căile mele; ca
să nu greșesc eu cu limba mea”.
2. Pus-am gurii mele pază când
au stătut păcătosul împotriva

mea.

3. Amuțit-am și m-am smerit, și am tăcut
din bunătăți; și durearea mea s-au înnoit.

4. Înfierbântatu-s-au inima mea înlăuntrul
mieu; și în cugetul meu să va aprinde foc.

5. Grăit-am cu limba mea: „Spune-mi,
Doamne, sfârșitul meu.

6. Și numărul zilelor mele care easte, ca să
știu de ce mă lipsesc eu”.

7. Iată, cu palme măsurate ai pus zilele
mele, și statul meu ca o nimica înaintea Ta.

8. Însă toate-s deșertăciune, tot omul ce
viiază.

9. Măcar că în chip treace omul, dar în zădar
să turbură.

10. Strânge comori, și nu știe cui le adună
pre eale.

11. Și acum, cine e răbdarea mea? Au nu e
Domnul? Și statul meu de la Tine easte.

12. De toate fărădelegile mele izbăvește-
mă, ocară celui fără minte m-ai dat.

13. Amuțit-am, și n-am deșchis gura mea, că
Tu ai făcut, depărtează de la mine bătaile Tale.

14. Că de la tăriiia mâinii Tale eu m-am lipsit,
întru muștrări pentru fărădelegi ai pedepsit
pre om.

15. Și ai supțiat ca un păiajin sufletul meu;
însă în deșert să turbură tot omul.

16. Auzi gura mea, Doamne, și rugăciunea
mea ascultă, lacrămile mele să nu le treci.

17. Că nemearnic sânt eu la Tine, și străin,
ca și toți părinții miei.

18. Slăbește-mă, ca să mă odihnesc, mai îna-
inte până ce mă voiu duce, și mult nu voiu fi.

PSALM 39

Hristos mulțamește că pre Dumnezeu Tatăl totdeauna îl
are de față, și ascultarea (care mai mult o viaște decât
jârtva) o închină. Dară și acum să-l mântuiască, izgonind
pre împotivnici. Acest psalm easte prorocesc. Evrei 10.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. șteptând, am așteptat pre Dom-
nul și au căutat spre mine.

2. Și au auzit rugăciunea mea, și
m-au scos din groapa ticăloșiei
și din tina noroiului.

3. Și au pus pre piază picioarele mele, și
au îndreptat pașii miei.

4. Și au băgat în gura mea cântare noao,
cântarea Dumnezeului nostru.

5. Vedea-vor mulți și să vor teame, și vor
nădăjdi spre Domnul.

6. Fericit bărbatul căruia easte numele
Domnului nădeajdea lui, și n-au privit la
deșertăciuni și la nebunii mincinoase.

7. Multe ai făcut Tu, Doamne Dumnezeuul
meu, minunile Tale; și la gândurile Tale

nu easte cine să se aseamene Ție.

8. Vestit-am și am grăit: înmulțitu-s-au preste număr.

Evrei 10, 5 9. Jărtva și prinosul n-ai voit, iară trupul mi-ai săvârșit.

10. Arderile de tot și pentru păcat n-ai căutat; atuncea, am zis: „Iată, viu”.

11. În capul cărții scris easte pentru mine ca să fac voia Ta, Dumnezeul meu, am voit, și leagea Ta în mijlocul pântecelui meu.

12. Bine am vestit dreptatea întru adunare mare, iată, buzele mele nu le voiu opri, Doamne, Tu ai cunoscut.

13. Dreptatea Ta n-am ascuns în inima mea; adevărul Tău și mântuirea Ta am spus.

14. N-am ascuns mila Ta și adevărul Tău de cătră adunare multă.

15. Iară Tu, Doamne, să nu depărtezi îndurările Tale de la mine; mila Ta și adevărul Tău pururea să mă sprijinească.

16. Că m-au cuprins reale, căroră nu easte număr, apucatu-m-au fărădelegile mele și n-am putut să văz.

17. Înmulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu; și inima mea m-au părăsit.

Jos 69, 1 18. Binevoiaște, Doamne, ca să mă izbăvești; Doamne, ca să-mi ajuți mie, ia aminte.

Sus 34, 3 19. Să se rușineaze și să se înfrunteaze împreună cei ce caută sufletul meu, ca să-l ia pre dânsul.

Sus 34, 4 20. Să se întoarcă înapoi și să se rușineaze cei ce-mi voiesc mie reale.

21. Să-și poarte îndatăși rușinea lor cei ce zic mie: „Bine, bine”.

22. Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută, Doamne; și să zică pururea: „Mărească-Să Domnul!” cei ce iubesc mântuirea Ta.

23. Iară eu sărac sânt și mișal; Domnul grijeaște de mine.

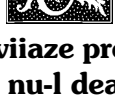
24. Ajutorul meu și scutitoriul meu ești Tu, Dumnezeul meu, nu zăbovi. Slavă.

PSALM 40

Să roagă pentru cei ce fac bine celor năcăjiți, și pentru sine, căruia, bolnav fiind, împotivnicii îi poftesc perire. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. ericit e cel ce să uită spre săracul și mișelul; în zioa cea rea va izbăvi pre el Domnul.

2. Domnul să-l păzească pre el, și să-l viiaze pre el, și să-l fericească pre pământ, și să nu-l dea în mâinile vrăjmașilor lui.

3. Domnul va ajuta lui pre patul durerii lui; tot așternutul lui l-ai întors întru boală lui.

4. Eu am zis: „Doamne, miluiaște-mă, vindcă sufletul meu, că am greșit Ție”.

5. Vrăjmașii miei au zis reale mie: „Când va muri și va peri numele lui?”

6. Și întra să vază, în deșart inima lui, adunat-au fărădeleage luiși, ieșiia afară și graia împreună.

7. Asupra mea șoptiia toți vrăjmașii miei, asupra mea gândiia reale mie.

8. Cuvânt fără de leage au pus asupra mea: „Au, doară, cel ce doarme nu va adaoge a să scula?”

9.* Pentru că omul păcii mele, spre carele am nădăduit, cel ce mânâncă pâinile mele au mărit asupra mea vicleșug. *Fapte 1, 16

10. Iară Tu, Doamne, miluiaște-mă și mă scoală și voiu răsplăti lor.

11. Întru aceasta am cunoscut că m-ai voit; că nu să va bucura vrăjmașul meu de mine.

12. Și pre mine pentru nerăutatea m-ai sprijinit, și m-ai întărit înaintea Ta, în veac.

13. Bine e cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, din veac și până în veac. Fie, fie!

PSALM 41

Să mângăie în izgonirea sa cu gândirea despre Dumnezeu și despre lucrurile ceale dumnezeiești, rugându-să să se întoarcă în pământul său, carea și nădăduiaște.

Întru sfârșit. Spre înțeleagerea fiilor lui Core

1. n ce chip doreaste cerbul spre izvoarele apelor, așa doreaste sufletul meu spre Tine, Dumnezeule.

2. Însătat-au sufletul meu spre Dumnezeul cel tare, cel viu; când voiu veni și mă voiu arăta feații lui Dumnezeu.

3. Făcutu-s-au lacrimile mele mie pâine zioa și noaptea; când mi să zicea mie în toate zilele: „Unde easte Dumnezeul tău?”

4. Aceastea mi-am adus aminte, și am vărsat spre mine sufletul meu, că voiu treace în locul cortului celui minunat, până la Casa lui Dumnezeu.

5. În glasul bucuriei și al mărturisirii sune-tului ce prăznuiaste.

6. Pentru ce ești măhnit, sufletul meu, și pentru ce mă turburi?

7. Nădăduiaște spre Dumnezeu, că mă voiu mărturisi Lui, mântuirea feații mele și Dumnezeul meu.

8. Spre mine însumi sufletul meu s-au turburat; pentru aceasta îmi voiu aduce aminte de Tine din pământul Iordanului și al Ermolului, din munte mic.

9. Adânc pre adânc chiiamă, întru glasul jghiiaburilor Tale.

10. Toate înălțările Tale și valurile Tale preste mine au trecut.

11. Zioa va porunci Domnul mila Sa, și noaptea cântarea Lui de la mine.

12. Rugăciunea Dumnezeului vieții mele; zice-voiu lui Dumnezeu: „Sprijinitoriul meu ești.”

13. Pentru ce m-ai uitat? Și pentru ce măh-nindu-mă umblu când mă năcăjeaște vrăjmașul?”

14. Când să sfăramă oasele mele, mă ocărea vrăjmașii miei.

15. Când zicea ei mie în toate zilele: „Unde easte Dumnezeul tău? Pentru ce ești măhnit, sufletul meu, și pentru ce mă turburi?”

16. Nădăduiaște spre Dumnezeu, că mă voiu

mărturisi Lui, mântuirea feții mele și Dumnezeuul meu.

PSALM 42

Să roagă ca să se chiiame din izgonire la Ierusalim, să meargă la besearică.

Psalmul lui David, nescris deasupra la jidovi

1. udecă mie, Dumnezeule, și alege judecata mea, de la neamul necuvios; de omul nedrept și viclean izbăvește-mă.

2. Că Tu ești, Dumnezeule, întărirea mea, pentru ce m-ai lepădat? Și pentru ce măhningându-mă umblu când mă năcăjește vrăjmașul meu?

3. Trimite lumina Ta și adevărul Tău; acestea m-au povățuit și m-au adus la muntele cel sfânt al Tău și la lăcașurile Tale.

4. Și voi intra la jertvenicul lui Dumnezeu, la Dumnezeuul cel ce veselește tinerețile mele.

5. Mărturisi-mă-voiu Ție întru alăută, Dumnezeule, Dumnezeuul meu. Pentru ce ești măhnit, sufletul meu? Și pentru ce mă turburi?

6. Nădăjduiește spre Dumnezeu, că mă voi mărturisi Lui; mântuirea feții mele și Dumnezeuul meu. Slava.

PSALM 43

Să ponosluiesc credincioșii că nu după pilda părinților săi să dau poftei celor necredincioși pentru credință, și roagă spre Dumnezeu să le fie într-ajutoriu. Să cuvine apostolilor și mucenicilor. Rom. 8.

Întru sfârșit, fiilor lui Core, spre înțeleagere

1. umnezeule, cu urechile noastre am auzit; părinții noștri ne-au spus noao.

2. lucruri care ai lucrat în zilele lor, în zilele ceale de demult.

3. Mâna Ta neamuri au pierdut și i-ai sădit pre dânșii; chinuit-ai noroade și le-ai gonit pre eale.

4. Că nu cu sabiia lor au moștenit pământul, și brațul lor nu i-au mântuit pre ei.

5. Ci dreapta Ta și brațul Tău, și lumina feții Tale, că bine ai voit întru dânșii.

6. Tu ești însuși Împăratul meu și Dumnezeuul meu, Cel ce poruncești mântuirile lui Iacov.

7. Întru Tine pre vrăjmașii noștri cu cornul vom împunge, și întru numele Tău de nimica vom face pre cei ce să scoală asupra noastră.

8. Pentru că nu spre arcul meu voi nădăjdui, și sabiia mea nu mă va mântui.

9. Că ne-ai mântuit pre noi de cei ce ne năcăjesc pre noi, și pre cei ce ne urăsc i-ai rușinat.

10. Întru Dumnezeu ne vom lăuda toată zioa, și întru numele Tău ne vom mărturisi în veac.

11. Iară acum, ne-ai lepădat și ne-ai rușinat pre noi? Și nu vei ieși, Dumnezeule, întru puterile noastre.

12. Întorsu-ne-ai pre noi înaintea vrăjmașilor noștri; și cei ce ne urea pre noi ne-au jefuit loruși.

13. Datu-ne-ai pre noi ca oile de mâncare, și în neamuri ne-ai răsipit.

14. Vândut-ai pre norodul Tău fără preț, și nu era mulțime întru strigările noastre.

15. Pusu-ne-ai pre noi ocară vecinilor noștri, batjocură și răs celor dimprejurul nostru.

16. Pusu-ne-ai pre noi spre pildă întru neamuri, clătire de cap întru noroade.

17. Toată zioa înfruntarea mea înaintea mea este, și rușinea obrazului meu m-au acoperit.

18. De cătră glasul celui ce ocărește și clevește, de cătră fața vrăjmașului și a celui ce gonește.

19. Aceastea toate au venit preste noi, și nu Te-am uitat pre Tine; și n-am făcut nedreptate întru așezământul de leage al Tău.

20. Și nu s-au depărtat înapoi inimile noastre, și ai abătut cărările noastre de la calea Ta.

21. Că ne-ai smerit pre noi în locul dosădirii, și ne-au acoperit pre noi umbra morții.

22. De am uitat numele Dumnezeului nostru, și de am întins mâinile noastre cătră Dumnezeu străin.

23. Au nu Dumnezeu va căuta aceastea? Că El știe ascunsurile inimii.

24.* Că pentru Tine ne omorâm toată zioa; socotitu-ne-am ca niște oi de junghiiare.

25. Deșteaptă-Te, pentru ce dormi, Doamne? Scoală-Te, și să nu ne leapezi până în sfârșit.

26. Pentru ce fața Ta întorci? Uیți sărăciia noastră și năcazul nostru.

27. Că s-au plecat în țărână sufletul nostru: lipitu-s-au de pământ pântecelul nostru.

28. Scoală-Te, Doamne, ajută noao și ne izbăvește pre noi pentru numele Tău!

PSALM 44

Verș de nuntă, care cântă însămnările, faptele ceale bune, urednicile, darurile și împreunarea lui Hristos cu besearica.

Întru sfârșit, pentru cei ce să vor schimba, fiilor lui Core spre înțeleagere, Cântare pentru cel iubit

1. ăspuns-au inima mea cuvânt bun; grăiesc eu lucrurile mele împăratului.

2. limba mea e trestie scriitoriu-lui ce scrie degrab.

3. Împodobit cu frumseța mai mult decât fiii oamenilor; vărsatu-s-au dar în buzele tale; pentru aceasta te-au blagoslovit pre tine Dumnezeu în veac.

4. Încinge sabiia ta preste coapsa ta, puternice.

5. Cu podoaba ta și cu frumseța ta; și încordează și bine sporește și împărățește.

6. Pentru adevărul și blândețea și dreptatea; și te va povățui minunat dreapta ta.

7. Săgețile tale ascuțite-s, puternice, noroadele supt tine vor cădea, în inima vrăjmașilor împăratului.

8.* Scaonul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului, toiagul dreptății, toiagul împărăției Tale.

9. Iubit-ai dreptatea și ai urât fărădelegea: pentru aceasta, te-au uns pre tine, Dumnezeule, Dumnezeuul tău cu untuldelemn al

*Roma.
8, 36

*Evrei
8, 1
[1, 8]

bucuriei mai mult decât pre părtașii tăi.

10. Smirna și stacti și casiia din hainele tale, din palaturi de piluri; din carii te-au veselit featele împăraților întru cinstea ta.

11. Înainte au stătut împărăteasa de-a dreapta ta, în haină aurită îmbrăcată, împodobită.

12. Ascultă, fecioară, și vezi, și pleacă urechiia ta, și uită norodul tău și casa părintelui tău.

13. Și va pofti împăratul frumseța ta; că acesta este domnul tău, și te vei închina lui.

14. Și fata Tirului cu daruri; feații tale să vor ruga bogății norodului.

15. Toată mărirea featei împăratului dinlăuntru, cu lanțuri de aur înfășurată, împodobită.

16. Aduce-să-vor împăratului fecioare în urma ei, ceale de aproape ale ei să vor aduce ție.

17. Aduce-să-vor întru veselie și bucurie.

18. Aduce-să-vor în besearica împăratului.

19. În locul părinților tăi s-au născut fiii tăi, pune-i-vei pre dânșii boiari preste tot pământul.

20. Pomeni-voiu numele tău în tot neamul și neamul.

21. Pentru aceasta, noroadele să vor mărturisi ție în veacul veacului.

PSALM 45

Cetatea lui Dumnezeu, sau besearica împotriva toatei silnicii este întărită, și fără de primejdie cu apărarea lui Dumnezeu.

Întru sfârșit, fiilor lui Kore, pentru ceale de taină

1. **D**umnezeu este scăparea noastră și putearea; ajutoriu întru năcazurile ceale ce ne-au aflat pre noi foarte.

2. Pentru aceasta, nu ne vom teame când să va turbura pământul și să vor muta munții în inimile mărilor.

3. Sunat-au și s-au turburat apele lor, turburatu-s-au întru tăriiia lui.

4. Pornirile râurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu; sfârșit-au lăcașul Său cel prea înalt.

5. Dumnezeu în mijlocul ei, și nu să va clăti, ajuta-va ei Dumnezeu dimineața, de dimineață.

6. Turburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărățiile; dat-au glasul Său Cel Înalt, clătitu-s-au pământul.

7. Domnul puterilor cu noi, sprijinitoriul nostru, Dumnezeuul lui Iacov.

8. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu, minunile care au pus pre pământ, stricând războaiele până la marginile pământului.

9. Arcul va sfărâma, și va frânge arma, și pavezele va arde cu foc.

10. „Îndeletniciți-vă și cunoașteți că Eu sânt Dumnezeu; înălța-Mă-voiu întru neamuri, înălța-Mă-voiu pre pământ”.

11. Domnul puterilor cu noi, sprijinitoriul nostru, Dumnezeuul lui Iacov. Slava.

PSALM 46

Pre toate neamurile îndeamnă a lăuda pre Dumnezeu, care să poftesc să fie întru împreunarea israilteanilor celor sfinți și a besearicii. Să cuvine besearicii.

Cat. 7. Întru sfârșit, pentru fiii lui Core

1. **D**umnezeu oate neamurile plesniți cu mâinile; strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie!

2. **C**ă Domnul este Preainalt, înfricoșat, Împărat mare preste tot pământul.

3. Supus-au noroades noao și neamurile supt picioarele noastre.

4. Ales-au noao moștenirea Sa, frumseța lui Iacov carea au iubit.

5.* **S**uitu-S-au Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță. *2 Împă. 6, 5

6. Cântați Dumnezeului nostru, cântați! Cântați Împăratului nostru, cântați!

7. Că este Împărat a tot pământul Dumnezeu, cântați cu înțăleagere!

8. Împărătit-au Dumnezeu preste neamuri; Dumnezeu șeade pre scaonul cel sfânt al Său.

9. Boiarii noroadelor s-au adunat cu Dumnezeuul lui Avraam; că ai lui Dumnezeu cei puternici ai pământului foarte s-au înălțat.

PSALM 47

Cum că Dumnezeu foarte iubește Ierusalimul, că pre acesta cu prea mari învingeri, cu daruri și cu faceri de bine l-au împodobit, și de acolo milostivirea Sa în toate marginile pământului o au împărțit. Să cuvine besearicii.

Psalmul cântării fiilor lui Kore, la a doao a sâmbetii

1. **D**omnul și lăudat foarte; în cetatea Dumnezeului nostru, în muntele cel sfânt al Lui.

2. **C**u bucurie bine înrădăcinată a tot pământul, munții Sionului, coastele crișului, cetatea Împăratului celui mare.

3. Dumnezeu în palaturile ei să cunoaște când sprijinește pre ea.

4. Că, iată, împărații pământului s-au adunat, strânsu-s-au împreună.

5. Aceștia văzind așa s-au mirat, s-au turburat, s-au clătit, cutremur i-au cuprins pre ei.

6. Acolo sânt dureri ca a ceii ce naște; cu duh silnic va sfărâma corăbiile Tarsisului.

7. Precum am auzit, așa am și văzut, în cetatea Domnului puterilor, în cetatea Dumnezeului nostru.

8. Dumnezeu au întemeiat pre ea în veac, luat-am, Dumnezeule, mila Ta în mijlocul norodului Tău.

9. După numele Tău, Dumnezeule, așa și lauda Ta preste marginile pământului; de dreptate plină e dreapta Ta.

10. Veselească-să muntele Sionului și să se bucure featele Iudeii pentru judecățile Tale, Doamne.

11. Încunjuțați Sionul și-l cuprindeți pre el, povestiți în turnurile lui.

12. Puneți inimile voastre întru putearea lui și împărțiți casele lui ca să povestiți la alt neam.

13. Că Acesta este Dumnezeuul nostru în veac și în veacul veacului; Acesta va paște pre noi în veaci.

PSALM 48

Împotriva morții și a iadului nimic nu folosesc bogățiile, sângură dreptatea poate mântui dintr-acealea.

Întru sfârșit, fiilor lui Core

1. uziți aceste, toate neamurile; ascultați cei ce lăcuți în lume.
2. Pământeanii și fiii oamenilor, împreună cu bogatul și săracul.
3. Gura mea va grăi înțelepciune, și cugetul inimii mele priceapere.

*Psal. 77, 2

Mateiu 13, 35

4. * Pleca-voiu în pildă urechiia mea, deschide-voiu în psaltire gândul meu.
5. Pentru ce mă tem în zioa cea rea? Fărădeleagea călcâiului meu mă va încunjura.
6. Cei ce nădăjduiesc spre putearea sa, și întru mulțimea bogăției lor să fălesc.
7. Fratele nu izbăvește, au izbăvi-va omul? Nu va da lui Dumnezeu împlânzire pentru sine.
8. Și prețul răscumpărării sufletului său; și s-au ostenit în veac, și va fi viu până la sfârșit.
9. Nu va vedea stricăciune, când va vedea pre cei înțelepți murind; împreună cel nebun și cel nepriceput vor peri.
10. Și vor lăsa străinilor bogăția sa și mormânturile lor, casele lor în veac.
11. Lăcașurile lor în neam și în neam; numitu-s-au numele sale pre pământuri.
12. Și omul în cinste fiind n-au priceput, alăturatu-s-au cu dobitoacele ceale fără minte și s-au asemănat lor.
13. Această cale a lor sminteală e lor, și după aceste, în gurile lor bine vor voi.
14. Ca niște oi în iad s-au pus, moartea va paște pre dânsii.
15. Și vor stăpâni pre ei cei drepți dimineața; și ajutoriul lor să va învechi în iad, din slava sa s-au scos.
16. Însă Dumnezeu va izbăvi sufletul meu din mâna iadului, când mă va apuca.
17. Să nu te temi când să va îmbogăți omul, sau când să va înmulți slava casii lui.
18. Căci, când va muri el, nu va lua toate, nici să va pogori cu dânsul slava lui.
19. Că sufletul lui în viața lui să va blagoslovi; mărturisi-se-va ție când vei face bine lui.
20. Întra-va până la neamul părinților săi, până în veac nu va vedea lumină.
21. Și omul, întru cinste fiind, n-au priceput; alăturatu-s-au cu dobitoacele ceale fără minte și s-au asemănat lor. Slava.

PSALM 49

Hristos va mântui pre oameni în judecata cea mai de pre urmă, nu pentru jertvele ceale junghiiate, ci pentru evlaviiia sufletului, nevinovăția vieții și curăția dreptății.

Psalmul lui Asaf

1. umnezeul Dumnezeilor, Domnul au grăit și au chemat pământul.
2. De la răsăriturile soarelui până la apusuri; din Sion e bună-cuviința frumseții Lui.

3. Dumnezeu arătat va veni, Dumnezeul nostru, și nu va tăcea.

4. Foc înaintea Lui va arde, și împrejurul Lui vifor foarte.

5. Chema-va ceriul de sus și pământul, ca să aleagă pre norodul Său.

6. Adunați-I Lui pre cuvioșii Lui, pre cei ce așază așzământul de leage al Lui pentru jertve.

7. Și vor vesti ceriurile dreptatea Lui, că Dumnezu judecătoriu easte.

8. „Ascultă, norodul Mieu, și voiu grăi ție, Israile, și voiu mărturisi ție: «Dumnezeu, Dumnezeul tău sânt Eu».

9. Nu pentru jertvele tale te voiu mustra, și arderile ceale de tot ale tale înaintea Mea sânt pururea.

10. Nu voiu priimi din casa ta viței, nici din turmele tale țapi.

11. Că ale Meale sânt toate fiarăle țarinii, dobitoacele în munți și boii.

12. Cunoscute-am toate pasările ceriului, și frumsețea țarinii cu Mine easte.

13. De voiu flămânzi, nu voiu zice ție, că a Mea easte lumea și plinirea ei.

14. Au, doară, voiu mânca carne de tauri, sau sânge de țapi voiu bea?

15. Jărtvește lui Dumnezeu jărtvă de laudă și dă Celui Preaînalt rugile tale.

16. Și mă chiamă pre Mine în zioa necazului tău, și te voiu scoate și Mă vei proslăvi”.

17. Iară păcătosului au zis Dumnezeu: „Pentru ce tu povestești dreptățile Meale și iai așzământul Mieu de leage prin gura ta?

18. Iară tu ai urât învățătura și ai lepădat cuvintele Meale înapoi.

19. De vedeai furul, alergai cu el, și cu cel prea curvariu partea ta puneai.

20. Gura ta au înmulțit răutate, și limba ta au împletit vicleșuguri.

21. Șezând împotriva fratelui tău ai clevetit, și împotriva fiului maicii tale ai pus sminteale, aceste ai făcut și am tăcut.

22. Ai socotit fărădeleage, că voiu fi ție aseamenea; mustra-te-voiu și voiu pune înaintea feții tale păcatele tale.

23. Înțeleageți, dară, aceste cei ce uitați pre Dumnezeu, ca nu cumva să răpească, și nu va fi Cel ce izbăvește.

24. Jărtva laudii Mă va slăvi, și acolo e calea carea voiu arăta lui mântuirea Mea”.

PSALM 50

Să roagă ca întorcându-i-să lui Duhul Sfânt, să se curățască de uciderea lui Urie și de preacurviia cu Virsaveia. Nu pentru jertvele lui Moisi, ci pentru Hristos, Cel ce va să zidească besearica, a Căruia jertvă dreptății va fi plăcută.

Întru sfârșit. Psalmul lui David, când au intrat la dânsul Natan, prorocul, când intrase el la Virsaveia, muiarea lui Urie

1. Miluiaște-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta.
2. Și după mulțimea îndurărilor Tale, ștearge fărădeleagea mea.

3. Mai vartos mă spală de fărădeleagea mea, și de păcatul meu mă curățește.

4. Că fărădeleagea mea eu o cunosc, și păcatul meu înaintea mea este pururea.

Rom. 3, 4 5. Ție unuia am greșit, și rău înaintea Ta am făcut; ca să Te îndreptezi întru cuvintele Tale și să biruiești când vei judeca Tu.

6. Că, iată, întru fărădelegi m-am zemislit, și în păcate m-au născut maica mea.

7. Că, iată, adevărul ai iubit; ceale nearătate și ceale ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie.

Levi 14, 7 Numer. 19, 4 8. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vartos decât zăpada mă voi albi.

9. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele ceale smerite.

10. Întoarce fața Ta de cătră păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge.

11. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiaște întru ceale dinlăuntru ale mele.

12. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tău cel Sfânt nu-l lua de la mine.

13. Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale, și cu duh stăpânitoriu mă întărește.

14. Învăța-voi pre cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine să vor întoarce.

15. Izbăvește-mă de sânghiuri, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-să-va limba mea de dreptatea Ta.

16. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta.

17. Că de ai fi voit jârtvă, aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertva lui Dumnezeu, duh umilit, inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

19. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului; și să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci, bine vei voi jârtva dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci, vor pune pre oltariul Tău viței. Slavă.

PSALM 51

Doic blastămă mușcoii lui Saul, aceluia perire, iară șieși mântuintă vestind.

Întru sfârșit, înțelegerii lui David, când au venit Doic Idumeul, și au vestit lui Saul, și au zis lui: „Venit-au David în casa lui Avimeleh” (1 Împăraților 22, 9)

1. e te fălești întru răotate, putearnice? Fărădeleage toată zioa, nedreptate au gândit limba ta; ca un brici ascuțit ai făcut vicleșug.

2. Iubit-ai răutatea mai mult decât bună-tatea; nedreptatea, mai vartos decât a grăi dreptatea.

3. Iubit-ai toate cuvintele cufundării, limbă vicleană.

4. Pentru aceasta, Dumnezeu te va sfărâma până în sfârșit, zmulge-te-va și te va muta de la lăcașul tău și rădăcina ta din pă-

mântul celor vii.

5. Vedeau-vor dreptii și să vor teame, și de dansul vor râde, și vor zice: „Iată, omul carele n-au pus pre Dumnezeu ajutoriu luiși.

6. Ci au nădădruit spre mulțimea bogăției sale și s-au întărit întru deșărtăciunea sa”.

7. Iară eu, ca un maslin roditoriu în Casa lui Dumnezeu, nădădruit-am spre mila lui Dumnezeu, în veac și în veacul veacului.

8. Mărturisi-mă-voiu Ție în veac, că ai făcut, și voi aștepta numele Tău, că este bun înaintea cuvioșilor Tăi.

PSALM 52

Că celor fără de lege nu este număr, pentru aceea pofteaște venirea lui Hristos, care să mântuiască de aceia pre cei buni.

Întru sfârșit, pentru Ma[e]let, înțelegerii lui David

1* is-au cel nebun întru inima sa: *Psal. 13, 1 „Nu este Dumnezeu”.

2. Stricatu-s-au și urâți s-au făcut întru fărădelegi; nu este cel ce face bine.

3.* Dumnezeu din ceriu S-au uitat preste fiii oamenilor ca să vază de este cel ce înțelege sau cel ce caută pre Dumnezeu. *Psal. 13, 2

4. Toți s-au abătut, împreună netreabnici s-au făcut; nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

5. „Au nu vor cunoaște toți cei ce lucrează fărădeleage? Cei ce mânâncă pre norodul Meu întru mâncare de pâine?

6. Pre Domnul nu L-au chemat”; acolo s-au temut de frică, unde nu era frică.

7. Că Dumnezeu au răsipit oasele celor ce plac oamenilor; rușinatu-s-au, că Dumnezeu i-au urgisit pre dânșii.

8. Cine va da din Sion mântuire lui Israil? Când va întoarce Dumnezeu robii norodului Său, bucura-să-va Iacov și să va veseli Israil.

PSALM 53

Chiamă pre Dumnezeu împrotiva vrăjmașilor, că după ce-l va mântui, va vesti laudele lui.

Întru sfârșit, întru cântările înțelegerii lui David, când au venit Zifei și au zis lui Saul: „Au nu, iată, David s-au ascuns la noi?”

1. umnezeule, întru numele Tău, mântuiaște-mă; și întru putearea Ta, mă judecă.

2. Dumnezeule, ascultă rugăciunea mea, auzi graiurile gurii mele.

3. Că străinii s-au sculat asupra mea și cei tari au căutat sufletul meu; și n-au pus pre Dumnezeu înaintea lor.

4. Că, iată, Dumnezeu ajută mie, și Domnul este sprijinitoriu sufletului meu.

5. Întoarce-va ceale reale vrăjmașilor miei; întru adevărul Tău piarde-i pre dânșii.

6. De bunăvoie voi jârtvi Ție; mărturisi-mă-voiu numelui Tău, Doamne, că este bun.

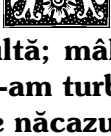
7. Că din tot năcazul m-ai izbăvit; și spre vrăjmașii miei au privit ochiul meu.

PSALM 54

Roagă pre Dumnezeu ca pre dânsul de priiatinii cei vicleani și fățarnici să-l păzască, și pre dânsii să-i pedepsască. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit, întru cântări, înțelegerii lui David

1. uzi, Dumnezeule, rugăciunea mea, și nu treace cu vederea ruga mea.

2. Ia aminte spre mine și mă ascultă; mâhnitu-m-am întru îngrijarea mea și m-am turburat de cătră glasul vrăjmașului și de năcazul păcătosului.

3. Că au abătut asupra mea fărădelege, și întru mânie au vrăjmășuit mie.

4. Inima mea s-au turburat întru mine, și frica morții au căzut asupra mea.

5. Teamere și cutremur au venit asupra mea, și m-au acoperit întunecarea.

6. Și am zis: „Cine-mi va da mie aripi ca de porumb și voiu zbura și mă voiu odihni?”

7. Iată, m-am îndelungat fugind și m-am sălășluit în pustie.

8. Așteptat-am pre Dumnezeu, Cel ce mântuiaște de slăbirea sufletului și de vifor.

9. Potopeaște, Doamne, și împarți limbile lor; că am văzut fărădelege și pricire în cetate.

10. Zioa și noaptea va încunjura pre ea preste zidurile ei; și fărădelegea și osteneala în mijlocul ei și nedreptatea.

11. Și n-au lipsit din ulițele ei camăta și vicleșugul.

12. Că de m-ar fi ocărât vrăjmașul, aș fi răbdat.

13. Și cel ce mă ureaște, de ar fi grăit mari asupra mea, m-aș fi ascuns de dânsul.

14. Iară tu, omule, cel întocma la suflet, dirigătoriul meu și cunoscutul meu,

15. Carele împreună cu mine te-ai îndulcit cu mâncări; în Casa lui Dumnezeu am umblat cu un gând.

16. Să vie, dar, moartea preste ei, și să se pogoară la iad de vii.

17. Că vicleșug easte în lăcașurile lor, în mijlocul lor.

18. Eu cătră Dumnezeu am strigat, și Domnul m-au auzit pre mine.

19. Seara și dimineața și amiazăzi spune voiu și voiu vesti, și va auzi glasul meu.

20. Izbăvi-va cu pace sufletul meu de cei ce să apropie de mine, că întru mulți era cu mine.

21. Auzi-va Dumnezeu și-i va smeri pre dânsii; Cel ce easte mai nainte de veaci.

22. Că nu easte lor schimbare, că nu s-au temut de Dumnezeu, întins-au mâna Sa spre răsplătire.

23. Spurcat-au așăzământul Lui, împărțitu-s-au de mâniia feații Lui și s-au apropiat inimile lor.

24. Muiatu-s-au cuvintele lor mai mult decât untulemn, și acealea sânt săgetături.

Mate. 6, 25 25. Aruncă spre Domnul grija ta, și El te va hrăni; nu va da în veac clătire dreptului.

26.* Iară Tu, Dumnezeule, pogorî-i-vei pre dânsii în puțul stricăciunii. *Luca 12, 22

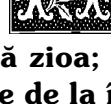
27.* Bărbații sângiurilor și ai vicleșugului nu-și vor înjumătăța zilele sale; iară eu, Doamne, voiu nădăjdui spre Tine. *1 Petr. 5, 7

PSALM 55

Ceare de la Dumnezeu ca, după făgăduințele Sale, întărindu-l împotriva așa de mulți vrăjmași, să-i ajute, că după aceea îl va mări pre Dânsul. Cat. 8.

Întru sfârșit, pentru norodul cel depărtat de la ceale sfinte, lui David, întru scrisoarea stâlpului, când l-au prins pre el cei de alt neam în Ghet 1 Împăraților 21, 12

1. iluiaște-mă, Dumnezeule, că m-au călcat omul; toată zioa dând războiu m-au năcăjit.

2. Călcatu-m-au vrăjmașii miei toată zioa; că mulți sânt cei ce să luptă cu mine de la înălțime.

3. Zioa nu mă voiu teame, și eu voiu nădăjdui spre Tine.

4. Întru Dumnezeu voiu lăuda cuvintele mele, întru Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teame ce-mi va face mie trupul.

5. Toată zioa cuvintele mele au urât, împotriva mea toate gândurile lor spre rău.

6. Lăcui-vor și să vor ascunde, aceia călcâiul meu vor păzi, în ce chip au așteptat ei sufletul meu.

7. Pentru nimica vei mântui pre dânsii; întru mânie noroadele vei sfârâma.

8. Dumnezeule, viața mea am spus Ție; pus-ai lacrimile mele înaintea Ta ca și în făgăduința Ta.

9. Întoarce-să-vor vrăjmașii miei înapoi; ori în ce zi Te voiu chema, iată, am cunoscut că Dumnezeul meu ești Tu.

10. Întru Dumnezeu voiu lăuda graiul, întru Domnul voiu lăuda cuvântul.

11. Spre Dumnezeu am nădăjduit, nu mă voiu teame ce-mi va face mie omul.

12. Întru mine sânt, Dumnezeule, rugăciunile care voiu răsplăti laudei Tale.

13. Că ai izbăvit sufletul meu de moarte, ochii miei de lacrimi și picioarele mele din alunecare; bine voiu plăcea înaintea Domnului, în lumina celor vii.

PSALM 56

Ceare ajutoriu împotriva așa de îndărătnici pizmași, că înaintea tuturor Îl va mări. Să cuvine și lui Hristos.

Întru sfârșit, să nu strici lui David, întru scrisoarea stâlpului, când au fugit el de cătră fața lui Saul în peșteră

1. iluiaște-mă, Dumnezeule, miluiaște-mă. Că spre Tine au nădăjduit sufletul meu.

2. Și în umbra aripilor Tale voiu nădăjdui, până ce va trece fărădelegea.

3. Striga-voiu cătră Dumnezeu cel Preainalt, Dumnezeu cel ce au făcut bine mie.

4. Trimis-au din ceriu și m-au mântuit; dat-au spre ocară pre cei ce mă calcă pre mine.

5. Trimis-au Dumnezeu mila Sa și adevărul Său, și au izbăvit sufletul meu din mijlocul puilor de lei, adormit-am turburat.

6. Fiii oamenilor, dinții lor, arme și săgeți, și limba lor, sabie ascuțită.

7. Înălță-Te preste ceriuri, Dumnezeule, și preste tot pământul mărire Ta.

8. Cursă au gătit picioarelor mele, și au împilat sufletul meu.

9. Săpat-au înaintea feții mele groapă, și au căzut într-însa.

10. Gata e inima mea, Dumnezeule, gata e inima mea; cânta-voiu și voiu lăuda întru mărire Ta.

11. Deșteaptă-te, mărire Ta, deșteaptă-te, psaltire și alăută; deștepta-mă-voiu dimineața.

12. Mărturisi-mă-voiu Ție întru noroade, Doamne, cânta-voiu Ție întru neamuri.

13. Că s-au mărit până la ceriuri mila Ta, și până la nori adevărul Tău.

14. Înălță-Te preste ceriuri, Dumnezeule, și preste tot pământul mărire Ta.

PSALM 57

Cei necredincioși și fără de lege vor peri, iară cei credincioși și drepti rodirile faptelor sale vor lua, așea cât purtarea de grijă și judecata lui Dumnezeu să se cunoască.

Întru sfârșit, să nu strici lui David întru scrisoarea stâlpului

1. e grăiți, adecă, după adevăr dreptate, ceale dreapte judecați, fiii oamenilor.

2. Pentru că în inimă fărădelege lucrați pre pământ; nedreptate mâinile voastre împletesc.

3. Înstrăinatu-s-au păcătoșii din zgău, rătăcit-au din pânțe, grăit-au minciuni.

4. Mânia lor easte după asemănarea șarpeului, ca a unii aspide surde, și-și astupă urechile sale.

5. Care nu va auzi glasul vânătorilor, vâându-să să vânează de la cel înțelept.

6. Dumnezeu va zdrobi dinții lor și gura lor; masealele leilor au sfărâmat Domnul.

7. De nimica să vor face ca apa ce trece; întinde-va arcul său până unde vor slăbi.

8. Ca ceara ce să topește vor lipsi, căzut-au foc preste dânșii și n-au văzut soarele.

9. Mai nainte până ce vor cunoaște spinii voștri ramurul (a); ca pre niște vii, ca întru mânie va înghiți pre dânșii.

10. Veseli-să-va dreptul când va vedea izbândă; mâinile sale va spăla în sângele păcătosului.

11. Și va zice omul: „Deaca easte, adecă, roadă dreptului, easte, dară, Dumnezeu judecându-i pre dânșii pre pământ”. Slavă.

9. (a) Adecă: păducelul.

PSALM 58

Ceare ajutoriu împotiva lui Saul și a curteanilor lui; carii dacă să vor pedepsi, putearea și darul lui Dumnezeu va cânta. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit, să nu strici lui David întru scrisoarea stâlpului, când au trimis Saul și au păzit casa lui, ca să-l omoară pre el (1 Împăraților 19, 11)

1. coate-mă de la vrăjmașii miei, Dumnezeule, și de cei ce să scoală asupra mea mântuiaște-mă!

2. Izbăvește-mă de cei ce lucrează fărădelege, și de bărbații sângiurilor mă mântuiaște!

3. Că, iată, au vânat sufletul meu, pusu-s-au asupra mea cei tari.

4. Nici fărădelegea mea, nici păcatul meu, Doamne; fără de neleguire am alergat și am îndreptat.

5. Scoală-Te întru întâmpinarea mea și vezi; și Tu, Doamne, Dumnezeu puterilor, Dumnezeu lui Israil,

6. Ia aminte a cerceta toate neamurile, să nu Te milostivești spre toți cei ce lucrează fărădelege.

7. Întoarce-să-vor cătră seară, și vor flămânzi ca un câne, și vor încungiura cetatea.

8. Iată, aceia vor răspunde cu gura sa; și sabie în buzele lor, că cine au auzit?

9. Și Tu, Doamne, Îți vei râde de dânșii, urgisi-vei toate neamurile.

10. Putearea mea spre Tine voiu păzi; că Tu, Dumnezeule, sprijinitoriu meu ești, Dumnezeu meu, mila Lui mă va întimpina.

11. Dumnezeu meu va arăta mie întru vrăjmașii miei.

12. Să nu-i omori pre dânșii, ca nu cândva să uite legea Ta.

13. Râsipește-i pre ei întru putearea Ta, și-i pogoară pre dânșii, scutitoriu meu, Doamne.

14. Păcatul gurii lor și cuvântul buzelor lor, și să se prinză întru mândriia lor.

15. Și din blestem și minciună să vor vesti întru sfârșit, întru mânia sfârșitului, și nu vor fi.

16. Și vor cunoaște că Dumnezeu stăpânește pre lacov și marginile pământului.

17. Întoarce-să-vor cătră seară, și vor flămânzi ca un câne, și vor încungiura cetatea.

18. Aceia să vor răsipi să mănânce, iară de nu să vor sătura, vor și răpști.

19. Iară eu voiu lăuda putearea Ta, și mă voiu bucura dimineața de mila Ta.

20. Că Te-ai făcut sprijinitoriu meu și scăparea mea în zioa năcazului meu.

21. Ajutoriu meu ești, Ție voiu cânta; că Tu, Dumnezeule, sprijinitoriu meu ești, Dumnezeu meu, mila mea.

PSALM 59

Norodul lui Dumnezeu ceare ajutoriu în meargerea împotiva idumeilor și a altor vecini. Să cuvine Aposto- [lilor].

Întru sfârșit, celor ce să vor schimba, întru scri-soarea stâlpului lui David, spre învățatură, când au ars Mesopotamiia Siriei și Siritia-Soval, și s-au întors Ioav, și au lovit Valea Sărilor, doao-sprăzece mii, 2 Împăr. 8, 1, 71; Paral. 18, 1

1. **D**umnezeule, lepădatu-ne-ai pre noi și ne-ai surpat; mâniatu-Te-ai și Te-ai milostivit spre noi.
2. **C**utremurat-ai pământul și l-ai turburat pre dânsul; vindecă sfărâmările lui, că s-au clătit.
3. Arătat-ai norodului Tău ceale năsilnice; adăpatu-ne-ai pre noi cu vinul umilinții.
4. Dat-ai celor ce să tem de Tine semn, ca să fugă de fața arcului.
5. Pentru ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi; mântuiaște-mă cu dreapta Ta și mă auzi.
6. Dumnezeu au grăit întru cel sfânt al Său: „Bucura-Mă-voiu și voiu împărți Sichima și Valea Lăcașurilor voiu măsura.
7. Al Mieu eastea Galaad, și al Mieu easte Manasi și Efraim, tării capului Mieu.
8. Iuda, împăratul Mieu, Moav, căldarea nădejzii Meale.
9. Spre Idumeea voiu întinde încălțăminte Mea, Mie cei de alt neam s-au supus”.
10. Cine mă va duce la cetatea îngrădirii? Sau cine mă va povățui până la Idumeea?
11. Au nu Tu, Dumnezeule, Cel ce ne-ai lăpădat pre noi? Și au nu vei ieși, Dumnezeule, întru puterile noastre?
12. Dă-ne noao ajutoriu din năcaz, și deșartă easte mântuirea omului.
13. Întru Dumnezeu vom face puteare; și El va urgisi pre cei ce ne năcăjesc pre noi.

PSALM 60

Ceare a să întoarce din izgonire și vîiață îndelungată, după ce va dobândi împărăția. Acest psalm cuvântă despre Hristos.

Întru sfârșit, întru cântările lui David

1. **D**uzi, Dumnezeule, ceareea mea, ia aminte la ruga mea.
2. **D**e la marginile pământului cătră Tine am strigat; când s-au mâhnit inima mea, pre pîiatră m-ai înălțat.
3. Povățuitu-m-ai că Te-ai făcut nădejdea mea, turn de tărie de cătră fața vrăjmașului.
4. Lăcui-voiu întru lăcașul Tău în veaci; acoperi-mă-voiu întru acoperemântul aripilor Tale.
5. Că Tu, Dumnezeule, ai auzit rugăciunile meale; dat-ai moștenire celor ce să tem de numele Tău.
6. Zile preste zile împăratului vei adaoge anii lui până la zioa neamului și a neamului.
7. Rămânea-va în veac înaintea lui Dumnezeu; mila și adevărul Lui cine-l va căuta?
8. Așa voiu cânta numelui Tău în veaci, ca să dau eu rugile meale din zi în zi. Slavă.

PSALM 61

Fiind el în purtarea de grijă cea dumnezeiască, în zădar să izgonească. Mântuirea dreptilor e într-Acela, Care pre fieștecare după faptele lui îl dăruiaște.

Întru sfârșit, pentru Iditum. Psalmul lui David

1. **D**u nu lui Dumnezeu să va supune sufletul meu, că de la Dânsul easte mântuirea mea?
2. **P**entru că El easte Dumnezeul meu și Mântuitoriu meu, sprijinitoriu meu, nu mă voiu clăti mai mult.
3. Până când vă puneți asupra omului? Ucideți toți voi ca pre un păreate povârnit și gard surpat.
4. Însă prețul meu au sfătuit să-l leapede; alergat-au cu seate, cu gura lor binecuvânta, și cu inima lor blăstăma.
5. Însă lui Dumnezeu te supune, sufletul meu; că de la Dânsul e răbdarea mea.
6. Că El easte Dumnezeul meu și Mântuitoriu meu, sprijinitoriu meu, nu mă voiu muta.
7. Întru Dumnezeu easte mântuirea mea și slava mea; Dumnezeu, ajutoriu meu, și nădejdea mea e spre Dumnezeu.
8. Nădăjduiți spre Dânsul toată adunarea noroadelor, vărsați înaintea Lui inimile voastre; că Dumnezeu easte ajutoriu nostru.
9. Însă deșărți sânt fiii oamenilor, mincinoși fiii oamenilor, în cumpene a face strâmbătate ei din deșertăciune împreună.
10. Nu nădăjduiți spre nedreptate și spre jăfuire, nu poftiți bogăția, de ar curge, nu vă lipiți inima.
11. Odată au grăit Dumnezeu, doao aceastea am auzit, că putearea easte a lui Dumnezeu, și a Ta e, Doamne, mila;* că Tu vei răsplăti fieștecărui după faptele lui.

PSALM 62

În izgonire fiind, să mângâie lăudând pre Dumnezeu, nădăjduind perirea împrotivnicilor și sfârșitul năcazurilor sale.

Psalmul lui David, când au fost el în pustia Idumeii. 1 Împăraților 22, 5

1. **D**umnezeule, Dumnezeul meu, cătră Tine mânec.
2. **Î**nsetat-au de Tine sufletul meu, de câte ori trupul meu, Ție.
3. În pământ pustiu și neumblat și fără apă; așa întru cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văz putearea Ta și mărirea Ta.
4. Că mai bună e mila Ta decât viețile, buzele meale Te vor lăuda.
5. Așa bine Te voiu cuvânta în vîiața mea; și în numele Tău voiu rădica mâinile meale.
6. Ca din seu și din grăsime să se umplă sufletul meu; și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea.
7. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat spre Tine; că ai fost ajutoriu meu.
8. Și întru acoperemântul aripilor Tale mă voiu bucura, lipitu-s-au sufletul meu după Tine, și pre mine m-au sprijinit dreapta Ta.

*Mat. 16, 27
Roma. 2, 6
1 Cori. 3, 8
Galat. 6, 5

9. Iară ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în ceale mai de jos ale pământului; da-să-vor în mâinile sabiei, părți vulpilor vor fi.

10. Iară împăratul să va veseli de Dumnezeu, lăuda-să-va tot cel ce să jură întru El; că s-au astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

PSALM 63

Împotriva aleșuirilor și a clevetirilor ceare ajutoriu, nădăjduind că izvoditorii acestora să vor birui cu mare veselie a drepților.

Întru sfârșit. Psalmul lui David

1. uzi, Dumnezeule, glasul meu, când mă rog către Tine; de la frica vrăjmașului scoate sufletul meu.

2. Acopere-mă de adunarea celor ce viclenesc și de mulțimea celor ce lucrează nedreptate.

3. Carii ș-au ascuțit ca o sabie limbile sale, tins-au arcul său, lucru amar, ca să săgeate întru ascunsuri pre cel nevinovat.

4. Fără veaste îl vor săgeta pre el și nu să vor teame; întărit-au loruși cuvânt viclean.

5. Vorbit-au ca să ascunză cursă, zis-au: „Cine-i va vedea pre dâșii?”

6. Iscodit-au fărădelege, stinsu-s-au iscodind iscodiri.

7. Apropiia-să-va omul și inima adâncă; și Să va înălța Dumnezeu.

8. Săgeata pruncilor s-au făcut rane lor, și au slăbit asupra lor limbile lor.

9. Turburat-s-au toți carii i-au văzut pre dâșii, și s-au temut tot omul.

10. Și au povestit lucrurile lui Dumnezeu, și faptele Lui le-au înțeles.

11. Veseli-să-va cel drept întru Domnul și va nădăjdui spre Dânsul, și să vor lăuda toți cei drepti la inimă. Slava.

PSALM 64

Dumnezeu trebuie să se laude pentru a Sa facere de bine cu Sionul și cu tot neamul omenesc.

Cat. 9. Întru sfârșit. Psalmul cântării lui David, cântarea Ieremieii și a lui Iezechiil și a nemerniciei norodului, când vrea să iasă din robia Vavilonului

1. ie să cuvine cântare, Dumnezeule, în Sion, și Ție să va da rugăciune în Ierusalim.

2. Auzi ruga mea, către Tine tot trupul va veni.

3. Cuvintele celor fără de lege ne-au biruit pre noi, și păgânătățile noastre Tu le vei curăți.

4. Fericit e pre carele ai ales și l-ai priimit, lăcui-va în curțile Tale.

5. Umplea-ne-vom de bunătățile Casii Tale; sfântă e besearica Ta, minunată întru dreptate.

6. Auzi-ne pre noi, Dumnezeule, Mântuitoriu nostru, nădejdea tuturor marginilor pământului și a celor de pre mare, departe.

7. Cea ce gătești munții întru tăria Ta, întors fiind cu putere; Cea ce turburi adâncul mării, sunetele valurilor ei cine le va suferi?

8. Turbura-să-vor neamurile și să vor spăimânta cei ce lăcuiesc pre margini de seamnele Tale; ieșirile dimineții și ale serii le vei veseli.

9. Cercetat-ai pământul și l-ai îmbătat pre dânsul; înmulțit-ai a-l îmbogăți pre el.

10. Râul lui Dumnezeu s-au umplut de ape; gătit-ai hrană lor, că așa e gătirea.

11. Brazdele lui îmbată-le, înmulțește rodurile lui, întru picăturile lui veseli-să-va răsărind.

12. Blagoslovi-vei cununa anului bunătății Tale; și câmpii Țai să vor umplea de grăsime.

13. Îngrășa-să-vor ceale frumoase ale pustiei, și cu bucurie dealurile să vor încinge.

14. Îmbrăcatu-s-au berbecii oilor, și văile vor înmulți grâu, striga-vor pentru că vor cânta.

PSALM 65

Pre toți îndeamnă să laude și să cinstească pre Dumnezeu, carea lumea, mai ales pre norodul său, cu multe bunătăți au dăruit.

Întru sfârșit. Cântarea Psalmului Învierii

1. trigați Domnului tot pământul, cântați numelui Lui, dați mărire laudei Lui!

2. Ziceți lui Dumnezeu: „Câtu-s de înfricoșate lucrurile Tale! Întru mulțimea puterii Tale, minți-vor Ție vrăjmașii Țai.

3. Tot pământul să se închine Ție, și să cânte Ție, să cânte, adecă, numelui Țău, Preainalte!”

4. Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu; cât e de înfricoșat în sfaturi, mai mult decât fiii oamenilor.

5. Cel ce întoarce marea în uscat; în râu vor treace cu piciorul, acolo ne vom veseli de Dânsul.

6. De Cel ce stăpânește întru puterea Sa veacul, ochii Lui spre neamuri privesc; cei ce amărăsc să nu să înalțe întru sine.

7. Bindecuvântați, neamuri, pre Dumnezeul nostru, și auzit faceți glasul laudei Lui.

8. Al Celui ce au pus sufletul meu întru viață și n-au dat spre clătire picioarele mele.

9. Că ne-ai cercat pre noi, Dumnezeule; cu foc ne-ai lămurit pre noi, precum să lămureaște argintul.

10. Băgatu-ne-ai pre noi în cursă, pus-ai neazuri pre umărul nostru, rădicat-ai oameni pre capetele noastre.

11. Trecut-am prin foc și prin apă, și ne-ai scos pre noi întru răpaos.

12. Întra-voiu în casa Ta cu arderi de tot; da-voiu Ție rugăciunile mele, care le-au osăbit buzăle mele.

13. Și au grăit gura mea în necazul meu.

14. Arderi de tot cu măduhă voiu aduce Ție, cu tămâie și cu berbeci, aduce-Ț-voiu boi cu țapi.

15. Veniți de auziți, și voiu povesti voao,

toți cei ce vă teameți de Dumnezeu, câte au făcut sufletului meu.

16. Cătră Dânsul cu gura mea am strigat și L-am înălțat supt limba mea.

17. Nedreptate de am văzut în inima mea, să nu mă auză Domnul.

18. Pentru aceasta, m-au auzit Dumnezeu, luat-au aminte glasul rugăciunii mele.

19. Bine e cuvântat Dumnezeu, Carele n-au depărtat rugăciunea mea și mila Sa de la mine.

PSALM 66

Roagă pre Dumnezeu ca să se facă cunoscut în toată lumea. Acesta e prorocesc despre creșterea și adunarea besearicii.

Întru sfârșit, întru laude.

Psalmul cântării lui David

1. umnezeule, milostiveaște-Te spre noi și ne blagosloveaște, luminează fața Ta preste noi și ne miluiaște!

2. Ca să cunoaștem pre pământ calea Ta, în toate neamurile mântuirea Ta.

3. Mărturisească-se Ție noroadele, Dumnezeule, mărturisească-se Ție noroadele toate!

4. Veselească-se și să se bucure neamurile, că vei judeca noroadele întru dreptate și neamurile pre pământ vei povățui.

5. Mărturisească-se Ție noroadele, Dumnezeule, mărturisească-se Ție noroadele toate; pământul ș-au dat rodul său.

6. Blagosloveaște-ne pre noi, Dumnezeule, Dumnezeul nostru. Blagosloveaște-ne pre noi, Dumnezeule; și să se teamă de Dânsul toate marginile pământului! Slava.

PSALM 67

Cântă besearicii pentru învingerea vrăjmașilor, ca și în ieșirea din Egipt, că să va sui Hristos Dumnezeu la ceriu, și de acolo va trimite apostoli din toate neamurile să întoarcă limbile.

Întru sfârșit. Psalmul cântării lui David

1. ă Se scoale Dumnezeu și să se răsipească vrăjmașii Lui, și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pre Dânsul.

2. Precum să stinge fumul, să se stingă; cum să topeaște ceara de fața focului, așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu.

3. Și dreptii să se veselească și să se bucure înaintea lui Dumnezeu, să se desfeteaze întru veselie.

4. Cântați lui Dumnezeu, cântați numelui Lui; cale faceți Celui ce S-au suit preste apusuri, Domnul e numele Lui.

5. Și vă bucurați înaintea Lui, să se turbure de fața Lui, a Părintelui celor săraci și a Judecătorului văduvelor.

6. Dumnezeu e în locul cel sfânt al Său, Dumnezeu face a lăcui pre cei ce sânt într-un fealiu în casă.

7. Scoțând pre cei din obezi cu vitejie, așijderea pre cei ce amărăsc, pre cei ce lăcuiesc în mormânturi.

8. Dumnezeule, când ieșii Tu înaintea norodului Tău, când treceai Tu în pustie.

9. Pământul s-au cutremurat, că ceriurile au picat de cătră fața Dumnezeului Sinaii, de cătră fața Dumnezeului lui Israil.

10. Ploaie de bunăvoie vei osebi, Dumnezeule, moștenirii Tale; și au slăbit, iară Tu o ai săvârșit pre dânsa.

11. Dobitoacele Tale lăcuiesc într-însa, gătit-ai întru bunătatea Ta săracului, Dumnezeule.

12. Domnul va da cuvânt celor ce binevestesc cu putere multă.

13. Împăratul puterilor al celui iubit cu înfrumșetarea casii să împarță prăzi.

14. De ați dormi în mijlocul hotarilor, aripile porumbiții sânt cu argint poleite, între umerile ei cu strălucire de aur.

15. Când osibează Cel ceresc împărați preste dânsa, ca zăpada să vor albi în Selmon.

16. Muntele lui Dumnezeu, munte gras, munte închegat, munte gras, pentru ce socotiți munții cei închegați?

17. Muntele care bine au voit Dumnezeu a lăcui într-însul, pentru că Domnul va lăcui până în sfârșit.

18. Carul lui Dumnezeu cu miile înmulțit, mii de cei ce prisosesc; Domnul întru ei, în Sinai, în cel sfânt.

19. Suiu-te-ai la înălțime, robu-ai robime, luat-ai daruri întru oameni.

20. Pentru că pre cei ce nu să pleca a să sălășlui, Domnul Dumnezeu bine e cuvântat, bine e cuvântat.

21. Domnul din zi în zi să sporească noao, Dumnezeul mântuirilor noastre.

22. Dumnezeul nostru, Dumnezeu a mântui; și ale Domnului, ale Domnului sânt ieșirile morții.

23. Însă Dumnezeu va sfărâma capetele vrăjmașilor Săi, creștetul părului celor ce umblă întru greșalele lor.

24. Zis-au Domnul: „Din Vasan Mă voiu întoarce, întoarce-Mă-voiu întru adâncurile mării.

25. Pentru ca să se întingă piciorul tău în sânge, limba cânilor tăi din vrăjmașii de la dânsul”.

26. Văzutu-s-au umbletele Tale, Dumnezeule, umbletele Dumnezeului meu, ale Împăratului, Celui din cel sfânt.

27. Mai nainte au apucat boiarii țiindu-se de cei ce cânta, în mijlocul fecioarelor celor ce zicea în timpene.

28. Întru adunări binecuvântați pre Dumnezeu, pre Domnul din izvoarele lui Israil.

29. Acolo Veniamin, cel mai tânăr, întru spaimă, boiarii Iudii, povățuitorii lor, boiarii lui Zavulon, boiarii lui Neftalim.

30. Poruncează, Dumnezeule, puterii Tale; întărează, Dumnezeule, aceasta carea ai făcut întru noi.

31. De la besearica Ta, în Ierusalim, Ție vor aduce împărații daruri.

32. Ceartă fiarăle trestiei, adunarea taurilor întru junincile noroadelor, ca să se în-

cuie cei ispitiți cu argint.

33. Răsipeaște neamurile ceale ce voiesc războaie, veni-vor soli de la Eghipet; Etiopia mai nainte va apuca mâna ei la Dumnezeu.

34. Împărățiile pământului cântați lui Dumnezeu, cântați Domnului.

35. Celui ce S-au suit peste ceriul ceriului, spre răsărituri.

36. Iată, va da glasul Său, glas de putere; dați mărire lui Dumnezeu, peste Israil mare e cuvînța Lui, și puterea Lui în nori.

37. Minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi, Dumnezeul lui Israil; însuși va da putere și întărire norodului Său, bine e cuvântat Dumnezeu. Slavă.

PSALM 68

Să ponosluiască Hristos că multe pătimeaște pentru râvna credinții. Ceare de la Tatăl ajutoriu și pedeapsă jidovilor, că El Îl va lăuda. Ioan, cap 2, stih 17; Rom. 10, 11

Întru sfârșit, pentru cei ce să vor schimba.

Psalmul lui David

1. ântuiaște-mă, Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu.

2. afundatu-m-am în noroiul adâncului și nu este stare.

3. Venit-am întru adâncurile mării și viforul m-au potopit.

4. Ostenit-am strigând, amorțit-au grumazul meu, slăbit-au ochii miei, nădăduind eu spre Dumnezeul meu.

5. Înmulțitu-s-au mai presus decât perii capului meu cei ce mă urăsc în zădar.

6. Întăritu-s-au vrăjmașii miei, cei ce mă goniia pre mine cu nedreptate; ceale ce n-am jăfuit atunci am plătit.

7. Dumnezeule, Tu ai cunoscut nepriceaperea mea, și greșelele mele de la Tine nu s-au ascuns. Să nu să rușineaze pentru mine cei ce Te așteaptă pre Tine, Doamne, Doamne al puterilor.

8. Nici să se înfrunteaze pentru mine cei ce Te caută pre Tine, Dumnezeul lui Israil.

9. Că pentru Tine am suferit ocară, acoperit-au rușinea obrazul meu.

10. Înstreinat am fost fraților miei, și nemearnic fiilor maicii mele.

*Ioan 2, 17
Roma. 15, 3

11.* Că râvna Căsii Tale m-au mâncat; și ocările celor ce Te ocărăsc pre Tine au căzut asupra mea.

12. Și am acoperit cu post sufletul meu, și s-au făcut spre ocară mie.

13. Și am pus îmbrăcăminte mea sac, și m-am făcut lor spre pildă.

14. Împrotiva mea limbuția cei ce șădea în porți, și împrotiva mea cânta cei ce bea vin.

15. Iară eu cu rugăciunea mea cătră Tine, Doamne, vreama e de bunăvoință.

16. Dumnezeule, întru mulțimea milii Tale, auzi-mă, întru adevărul mântuirii Tale.

17. Mântuiaște-mă de tină, ca să nu mă îmfund; izbăveaște-mă de cei ce mă urăsc și de adâncurile apelor.

18. Ca să nu mă îneace pre mine viforul apei, nici să mă înghiță adâncul, nici să închiză preste mine puțul gura sa.

19. Auzi-mă, Doamne, că bună este mila Ta; după mulțimea îndurărilor Tale caută spre mine.

20. Să nu întorci fața Ta de la sluga Ta, că mă năcăjesc, degrab mă auzi.

21. Ia aminte spre sufletul meu, și-l mântuiaște pre el; pentru vrăjmașii miei, izbăveaște-mă.

22. Că Tu cunoști ocară mea și rușinea mea și înfruntarea mea.

23. Înaintea Ta sânt toți cei ce mă năcăjesc, ocară au așteptat sufletul meu și ticăloșie.

24. Și am așteptat pre cel ce s-ar mârni cu mine, și nu era, și pre cei ce m-ar mângăia, și n-am aflat.

25.* Și au dat spre mâncarea mea fiiare, și spre seatea mea m-au adăpat cu oțet. *Mat. 27, 48

26.* Facă-se masa lor înaintea lor spre cursă și spre răsplătire și spre sminteală. *Rom. 11, 9

27. Întunece-să ochii lor ca să nu vază, și spinarea lor pururea o gârboveaște.

28. Varsă preste dâșii iuțimea Ta, și mâniia iuțimei Tale să-i cuprinză pre ei.

29.* Facă-se curtea lor pustie, și în lăcașurile lor să nu fie lăcuitori. *Fapt. 1, 20

30. Că pre carele Tu l-ai bătut, ei l-au gonit; și spre durearea ranelor mele au adaos.

31. Adaoge fărădelege spre fărădelegea lor; și să nu între întru dreptatea Ta.

32. Șteargă-se din cartea celor vii, și cu cei drepti să nu să scrie.

33. Sărac și cu dureare sânt eu; mântuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească.

34. Lăuda-voiu numele Dumnezeului meu cu cântare, mări-L-voiu pre El întru laudă.

35. Și va plăcea lui Dumnezeu mai mult decât vițelul tânăr, ce-i răsar coarne și unghi.

36. Vază săracii și să se veselească; căutați pre Dumnezeu, și va fi viu sufletul vostru.

37. Că au auzit pre cei săraci Domnul, și pre cei în obezi ferecați ai săi nu i-au urgisit.

38. Laude-L pre Dânsul ceriurile și pământul, marea și toate câte să târăsc într-însa.

39. Că Dumnezeu va mântui Sionul și să vor zidi cetățile Iudei.

40. Și vor lăcui acolo, și-l vor moșteni pre [dânsul, și seminția robilor Tăi vor stăpâni pre] el, și cei ce iubesc numele Tău vor lăcui într-însul.

PSALM 69

Șieși și celor buni pofteaște ajutoriu, iară pizmașilor, ocară.

Întru sfârșit, lui David, spre pomenire, ca să mă mântuiești, Doamne

1. umnezeule, spre ajutoriu meu ia aminte; Doamne, ca să-mi ajuți mie, grăbeaște.

2. ă se rușineaze și să se înfrunteaze cei ce caută sufletul meu.

3. Să se întoarcă înapoi și să se rușineaze

cei ce-mi voiesc mie reale.

4. Întorcă-se îndatăși rușinându-se cei ce-mi grăiesc mie: „Bine e, bine e”.

5. Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută pre Tine, Dumnezeule, și să zică pururea: „Mărească-Să Domnul!”, cei ce iubesc mântuirea Ta.

6. Iară eu sărac sânt și mișel, Dumnezeule, ajută-mi.

7. Ajutorul meu și Izbăvitorul meu ești Tu, Doamne, nu zăbovi. Slava!

PSALM 70

Bătrân fiind, ceare ajutoriu împotriva celor necredincioși, făgăduind veacinică mulțămire.

Cat. 10. Lui David. Psalmul fiilor lui Ionadov și al celor ce s-au robit mai întâiu; nescris deasupra la jidovi

1. pre Tine, Doamne, am nădădui, să nu mă rușinez în veac, întru dreptatea Ta izbăvește-mă și mă scoate.

2. Pleacă cătră mine urechiia Ta și mă mântuiește.

3. Fii mie Dumnezeul scutitoriu și spre loc tare ca să mă mântuiești.

4. Că întărirea mea și scăparea mea ești Tu.

5. Dumnezeul meu, izbăvește-mă din mâna păcătosului, din mâna călcătorului de lege și a celui ce face strâmbătate.

6. Că Tu ești așteptarea mea, Doamne, Doamne, nădejdea mea din tinerețele mele.

7. Întru Tine m-am întărit din pânțele, din zgăul maicii mele, Tu ești acoperitoriu meu.

8. Întru Tine e lauda mea pururea, ca o minune m-am făcut multora, și Tu ești ajutoriu meu cel tare.

9. Să se umple gura mea de laudă, ca să laud mărire Ta, toată zioa mare cuviința Ta.

10. Să nu mă leapezi în vremea bătrânețelor; când va lipsi vârtutea mea, să nu mă lași pre mine.

11. Că au zis vrăjmașii miei mie, și cei ce păzesc sufletul meu s-au sfătuit împreună,

12. Zicând: „Dumnezeu l-au părăsit pre dânsul, gonîți-l și-l prindeți pre el, că nu este Cel ce izbăvește”.

13. Dumnezeul meu, să nu Te depărtezi de la mine, Dumnezeul meu, spre ajutoriu meu ia aminte.

14. Să se rușineaze și să lipsească cei ce clevesc sufletul meu, să se îmbrace cu rușine și cu înfruntare cei ce caută ceale reale mie.

15. Iară eu pururea voi nădădui spre Tine, și voi adaoge spre toată lauda Ta.

16. Gura mea va vesti dreptatea Ta, toată zioa mântuirea Ta.

17. Că n-am cunoscut ceale din cărți; intra-voiu întru puterea Domnului, Doamne, aduce-m-voiu aminte de dreptatea Ta numai.

18. Dumnezeul meu, ceale ce m-ai învățat din tinerețele mele și până acum voi vesti minunile Tale.

19. Și până la bătrânețe și cărunțețe.

20. Dumnezeul meu, să nu mă părăsești.

21. Până voi vesti brațul Tău la tot neamul cel viitoriu.

22. Puterea Ta și dreptatea Ta, Dumnezeule, până la ceale înalte care ai făcut mie măririi, Dumnezeule, cine e asemenea Ție.

23. Câte ai arătat mie, necazuri multe și reale, și întorcându-Te m-ai înviiat, și din adâncurile pământului m-ai scos.

24. Înmulțit-ai spre mine mărire Ta și întorcându-Te m-ai mângăiat, și din adâncurile pământului iarăși m-ai scos.

25. Că eu mă voi mărturisi Ție întru noroadă, Doamne, întru unele de cântare, adevărul Tău, Dumnezeule, cânta-voiu Ție întru alăută, Sfântul lui Israil.

26. Bucura-să-vor buzele mele când voi cânta Ție, și sufletul meu care l-ai mântuit.

27. Și încă și limba mea toată zioa va cugeta dreptatea Ta, când să vor rușina și să vor înfrunta cei ce caută ceale reale mie.

PSALM 71

Că împărăția lui Hristos va fi dreaptă, pacinică, mare și fericită.

Spre Solomon. Psalmul lui David

1. umnezule, judecata Ta dă-o împăratului și dreptatea Ta fiului împăratului.

2. Să judece pre norodul Tău întru dreptate și pre săracii Tăi întru judecată.

3. Să ia munții pacea norodului, și dealurile dreptate.

4. Judeca-va pre săracii norodului; și va mântui pre fiii săracilor, și va smeri pre cel clevetitoriu.

5. Și va rămânea cu soarele, și mai nainte de luna neamului neamurilor.

6. Pogorî-să-va ca ploaia pre lână, și ca o picătură ce pică pre pământ.

7. Răsări-va în zilele lui dreptatea și mulțimea păcii, până ce să va lua luna.

8. Și va domni de la mare până la mare, și de la râuri până la marginile lumii.

9. Înaintea lui vor cădea etiopiiianii și vrăjmașii lui țărână vor linge.

10. Împărații Tarsisului și ostroavele daruri vor aduce; împărații aravilor și Sava daruri vor aduce.

11. Și să vor închina lui toate împărățiile pământului, toate neamurile vor sluji lui.

12. Că au izbăvit pre săracul de la cel puternic, și pre mișălul căruia nu era ajutoriu.

13. Nu să va îndura de cel sărac și mișăl, și sufletele săracilor va mântui.

14. De camătă și de strâmbătate va izbăvi sufletele lor și cinstit numele lui înaintea lor.

15. Și va fi viu, și să va da lui din aurul Araviei, și să vor ruga împrejurul lui pururea, toată zioa bine-l vor cuvânta pre dânsul.

16. Fi-va întărire pre pământ preste vârvurile munților, prea să va înălța mai presus de-

cât Livanul rodul lui. Și vor înflori din cetate ca iarba pământului.

17. Fi-va numele lui binecuvântat în veaci, mai nainte de soare rămâne numele lui.

18. Și să vor blagoslovi întru el toate sămânțiile pământului, toate neamurile vor ferici pre el.

19. Bine easte cuvântat Domnul Dumnezeuul lui Israil, Cel ce face minuni însuși.

20. Și blagoslovit easte numele mării Lui, în veac și în veacul veacului.

21. Și să va umplea de mărirea Lui tot pământul. Fie, fie! Slava.

PSALM 72

Cei buni, carii să turbură pentru că cei răi sânt fericiți în viața aceasta, să se mângâie din sfârșit, că pre fieștecarele îl așteaptă plata sa.

*Sfârșitu-s-au cântările lui David, fiului lui Iese.
Psalmul lui Asaf*

1. ât easte de bun Dumnezeuul lui Israil celor drepti la inimă.
2. Iară mie puțin nu mi s-au alunecat picioarele, puțin nu s-au vărsat pașii miei.
3. Că am râvnit asupra celor fără leage, pacea păcătoșilor văzând.
4. Că nu easte privire spre moartea lor și întărire întru bătaia lor.
5. Întru ostenealele oamenilor nu sânt, și cu oamenii nu vor lua bătaia.
6. Pentru aceasta, i-au cuprins pre ei mândria lor până în sfârșit; îmbrăcatu-s-au cu nedreptatea și cu păgânătatea lor.
7. Ieși-va ca din său nedreptatea lor; trecut-au întru dragostea inimii.
8. Gândit-au și au grăit întru vicleșug, nedreptate spre înălțime au grăit.
9. Pus-au asupra ceriului gura lor, și limba lor au trecut pre pământ.
10. Pentru aceasta, să va întoarce norodul meu aicea, și zile pline să vor afla întru dâșșii.
11. Și au zis: „Cum au cunoscut Dumnezeu și de easte cunoștință întru Cel Înalt?”
12. Iată, aceștia păcătoșii și carii să îndestulează în veac au cuprins avuție.
13. Și am zis: „Au, doară, în deșărt am îndreptat inima mea, și am spălat întru cei nevinovați mâinile mele?”
14. Și am fost bătut toată zioa și muștrarea mea, în dimineți”.
15. De am grăit: „Voiu spune așa”, iată, neamul fiilor Tăi am făgăduit.
16. Și am socotit că va cunoaște; osteneala easte înaintea mea.
17. Până ce voiu întra la sfințitoriul lui Dumnezeu și voiu înțeleage spre ceale de apoi ale lor.
18. Însă pentru vicleșugurile lor le-ai pus reale, oborātu-i-ai pre ei când s-au înălțat.
19. Cum s-au făcut întru pustiire, îndatâși s-au stins, perit-au pentru fărădeleagea lor.
20. Ca visul celui ce să deșteaptă, Doamne,

în cetatea Ta chipul lor de nimica îl vei face.

21. Că s-au aprins inima mea, și rărunchii miei s-au schimbat.

22. Și eu am defăimat, și n-am cunoscut, dobitoc m-am făcut la Tine, și eu pururea cu Tine.

23. Ținutu-m-ai de mâna dreaptei mele, și în sfatul Tău m-ai povățuit, și cu mărirea m-ai priimit.

24. Că ce-mi easte mie în ceriu? Și de la Tine ce am voit pre pământ?

25. Stins-au inima mea și trupul meu, Dumnezeuul inimii mele, și partea mea, Dumnezeule, în veac.

26. Că, iată, cei ce să depărtează pre sine de la Tine vor peri; pierdut-ai de la Tine pre tot cel ce curveaște.

27. Iară mie a mă lipi de Dumnezeu bine easte, a pune întru Domnul nădejdea mea, ca să vestesc eu toate laudele Tale în porțile feții Sionului.

PSALM 73

Să ponosluiască despre năcazurile norodului Domnului și a besearicii, rugându-să lui Dumnezeu ca să-i fie într-ajutoriu, precum odinioară.

Înțelegerii lui Asaf

1. entru ce, Dumnezeule, ne-ai lepădat până în sfârșit? Iuțitu-s-au mâniia Ta preste oile pășunii Tale.
2. Adu-Ți aminte de adunarea Ta, carea ai câștigat din început.
3. Mântuit-ai toiagul moștenirii Tale; muntele Sionului acesta, care ai lăcuit într-însul.
4. Râdică mâinile Tale preste mândriile lor întru sfârșit; câte au viclenit vrăjmașul întru cel sfânt al Tău.
5. Și s-au fălit cei ce Te urăsc pre Tine în mijlocul praznicului Tău.
6. Pus-au seamnele sale seamne, și n-au cunoscut că întru ieșire mai presus.
7. Ca întru o dumbravă de leamne, cu topoară au tăiat ușile lui deodată, cu săcure și cu bardă l-au surpat pre el.
- 8.* Ars-au cu foc sfințitoriul Tău; în pământ au spurcat lăcașul numelui Tău.
9. Zis-au întru inima lor rudeniile lor dimpreună: „Veniți și să stingem toate praznicele lui Dumnezeu de pre pământ!”
10. Seamnele lor n-am văzut, nu easte încă proroc, și pre noi nu ne va mai cunoaște.
11. Până când, Dumnezeule, va ocări vrăjmașul? Va întărâta cel protivnic numele Tău până în sfârșit?
12. Pentru ce întorci mâna Ta? Și dreapta Ta din mijlocul sânului Tău, până în sfârșit?
- 13.* Iară Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veac au făcut mântuire în mijlocul pământului.
14. Tu ai întărit întru putearea Ta marea; Tu ai zdrobit capetele bălaurilor în apă.
15. Tu ai sfărâmat capul bălaurului, datu-l-ai pre el mâncare noroadelor arapilor.

*4 Împă.
25, 9

*Luca
1, 68

16. Tu ai rumpt izvoarele și pâraiele, și ai uscat râurile Itamului.

17. A Ta este zioa și a Ta este noaptea; Tu ai săvârșit zorile și soarele.

18. Tu ai făcut toate ceale frumoase ale pământului; vara și primăvara Tu le-ai zidit pre eale.

19. Adu-Ți aminte de aceasta: vrăjmașul au ocărât pre Domnul și norodul cel fără minte au întărâtat numele Tău.

20. Să nu dai fiarălor sufletul ce să mărturiseaște Ție, sufletele săracilor Tăi să nu le uiți până în sfârșit.

21. Caută spre așăzământul Tău, că s-au umplut cei întunecați ai pământului de casele fărădelegilor.

22. Să nu să întoarcă smerit și înfruntat; săracul și mișălul vor lauda numele Tău.

23. Scoală-Te, Dumnezeule, alege judecata Ta, adu-Ți aminte de ocara Ta cea de cătră cel nepriceput, toată zioa.

24. Nu uita glasul slugilor Tale; mândriia celor ce Te urăsc pre Tine s-au înălțat pururea. Slavă.

PSALM 74

Aici tot despre sine vorbeaște Hristos și despre puterea Sa a judeca, pentru carea și mulțameaște.

Întru sfârșit, să nu strici. Psalmul cântării lui Asaf

1. ărturisi-ne-vom Ție, Dumnezeule, mărturisi-ne-vom Ție și vom chema numele Tău.

2. ovesti-voiu toate minunile Tale. „Când voiu lua vreamă, Eu dreptate voiu judeca.

3. Topitu-s-au pământul și toți cei ce lăcuiesc pre dânsul, Eu am întărit stâlpii lui”.

4. Zis-am celor fără de lege: „Nu faceți fărădelege!”, și celor ce greșesc: „Nu vă înălțați cornul!”

5. Nu vă rădicați asupra înălțimei cornul vostru și nu grăiți împotriva lui Dumnezeu nedreptate!

6. Că nici de la răsărituri, nici de la apusuri, nici de la munți pustii, că Dumnezeu judecătoriu este.

7. Pre acesta smereaște și pre acesta înalță, că paharul este în mâna Domnului cu vin neamestecat, plin de amestecătură.

8. Și au abătut din cesta în cesta, însă drojdiile lui nu s-au deșărtat, bea-vor toți păcătoșii pământului.

9. Iară eu mă voiu bucura în veac, cânta-voiu Dumnezeului lui Iacov.

10. Și toate coarnele păcătoșilor voiu zdrobi, și să va înălța cornul dreptului.

PSALM 75

Îndeamnă spre cinstea lui Dumnezeu, pentru veacinicul Lui, dar și ajutoriu spre beseaică.

Întru sfârșit, întru cântări. Psalmul lui Asaf, cântare asupra asiriilor

1. unoscute este în Iudea Dumnezeu, în Israil mare este numele Lui.

2. și s-au făcut în pace locul Lui și lăcașul Lui în Sion.

3. Acolo au zdrobit țăriile arcelor, arma și pavăza și războiul.

4. Luminezi Tu minunat din munții cei vecinici; turburatu-s-au toți cei nepricepuți la inimă.

5. Adormit-au cu somnul său, și n-au aflat nimica, toți bărbații bogăției în mâinile sale.

6. De certarea Ta, Dumnezeul lui Iacov, adormit-au cei ce încălecase pre cai.

7. Tu înfricoșat ești, și cine va sta împotriva Ție? De atuncea e mâniia Ta.

8. Din ceriu auzită ai făcut judecată; pământul s-au temut și au alinat.

9. Când Să va scula la judecată Dumnezeu ca să mântuiască pre toți blânzii pământului.

10. Că gândirea omului să va mărturisi Ție, și rămășița gândului va prăznui Ție.

11. Rugați-vă și răsplățiți Domnului Dumnezeului nostru; toți cei dimprejurul Lui vor aduce daruri.

12. Celui înfricoșat și Celuia ce ia duhurile boiarilor, Celui groaznic mai vârtos decât împărății pământului.

PSALM 76

Să ponosluiască că cu multe răutăți să asuprească; dar totuși pre Dumnezeu cinsteaște și cu multe fapte îl îmblânzeaște.

Întru sfârșit, pentru Iditum. Psalmul lui Asaf

1. u glasul meu cătră Domnul am strigat, cu glasul meu cătră Dumnezeu, și au căutat spre mine.

2. n zioa necazului meu spre Dumnezeu am căutat, cu mâinile mele noaptea înaintea Lui, și nu m-am amăgit.

3. Lepădatu-s-au a să mângâia sufletul meu; adusu-mi-am aminte de Dumnezeu și m-am veselit; gândit-am și au slăbit duhul meu.

4. Apucat-au înainte străji ochii miei, turburatu-m-am și grăit.

5. Gândit-am la zilele ceale de demult și de anii cei vecinici mi-am adus aminte.

6. Și cugetam noaptea cu inima mea, chitiim și să mahnii duhul meu.

7. Au, doară, în veaci va lăpăda Domnul și nu va adaoge bine a voi încă?

8. Au până în sfârșit mila Sa o va tăia? Sfârșit-au cuvânt din neam în neam.

9. Au, doară, va uita a Să milostivi Dumnezeu? Sau va ținea întru mâniia Sa îndurările Sale?

10. Și am zis: „Acum am început, aceasta e schimbarea dreaptii Celui Preaînalt!”

11. Adusu-mi-am aminte de lucrurile Domnului, că-mi voiu aduce aminte din început de minunile Tale.

12. Și voiu cugeta întru toate lucrurile

Tale, și întru isprăvile Tale mă voiu deprinde.

13. Dumnezeuule, întru cel sfânt e calea Ta; cine easte Dumnezeu mare ca Dumnezeul nostru? Tu ești Dumnezeu, Carele faci minuni.

14. Cunocută ai făcut întru noroade putearea Ta, mântuit-ai cu brațul Tău pre norodul Tău, pre fiii lui Iacov și ai lui Iosif.

15. Văzutu-Te-au apele, Dumnezeuule, văzutu-Te-au apele și s-au spăimântat; turburatu-s-au adâncurile.

16. Mulțimea sunetului apelor, glas au dat norii, că săgețile Tale trec, glasul tunetului Tău, în roată.

17. Luminat-au fulgerile Tale lumea, clătitu-s-au și s-au cutremurat pământul.

18. În mare căile Tale, și cărările Tale în ape multe, și urmele Tale nu să vor cunoaște.

Ieșire 14, 29 19. Povățuit-ai ca pre niște oi pre norodul Tău, cu mâna lui Moisi și a lui Aaron. Slavă.

PSALM 77

Cântă ceale ce să zicea că s-au întâmplat în norodul cel de demult, certând să nu urmeaze îndărăptnicia maimarilor săi, pentru carea Dumnezeu au lăpădat pre neamul lui Efraim și au ales pre Iuda, rădicând pre David craiu.

Cat. 11. Înțelegerii lui Asaf

1. uați aminte, norodul meu, la leagea mea, plecați urechiia voastră spre graiurile gurii mele.

2. Deșchide-voiu în pildă gura mea; spune-voiu vorbele ceale din început.

3. Câte am auzit și le-am cunoscut pre eale, și părinții noștri ne-au povestit noao.

4. Nu s-au ascuns de la fiii lor întru alt neam.

5. Vestind laudele Domnului și puterile Lui și minunile Lui, carele au făcut.

6. Și au rădicat mărturie întru Iacov, și leage au pus în Israil.

7. Câte au poruncit părinților noștri, ca să le areate pre eale fiilor săi, ca să cunoască alt neam.

8. Fiii cei ce să vor naște și să vor scula, și le vor spune fiilor săi.

9. Ca să puie întru Dumnezeu nădejdea lor, și să nu uite lucrurile lui Dumnezeu, și poruncile Lui să le caute.

10. Ca să nu fie ca părinții lor, rudă întoartă și amărătoare.

11. Rudă carea nu ș-au îndreptat inima sa, și nu ș-au încredințat cu Dumnezeu duhul său.

12. Fiii lui Efrem, încordând și săgetând cu arcele, întorsu-s-au în zioa de războiu.

13. N-au păzit așăzământul lui Dumnezeu, și în leagea Lui n-au vrut să umble.

14. Și au uitat facerile de bine ale Lui și minunile Lui, care au arătat lor.

15. Înaintea părinților lor, care au făcut minuni în pământul Eghiptului, în câmpul Taneos.

Ieșire 14, 22 16. Desfăcut-au marea și i-au trecut pre ei, pus-au apele ca un foale.

17. Și i-au povățuit pre dânșii în nor zioa, și toată noaptea întru lumină de foc.

18.* Desfăcut-au piiiata în pustie, și i-au adăpat pre ei, ca întru adânc mult. *Ieșire 17, 6

19. Și au scos apă din piiiatră, și au pogorât ca niște râuri ape. Psalm 104, 40

20. Și au adaos încă a greși Lui; amărât-au pre Cel Preainalt în loc fără de apă.

21. Și au ispitit pre Dumnezeu întru inimile lor a ceare bucate sufletelor lor.

22. Și au grăit împotrivă lui Dumnezeu și au zis: „Au, doară, va putea Dumnezeu să gătească masă în pustie?”

23. Pentru că au lovit piiiatra și au curs apă, și paraiale s-au umplut de apă.

24. Au, doară, și pâine poate să dea? Sau să gătească masă norodului Său?”

25.* Pentru aceasta, au auzit Domnul și au mai răbdat; și foc s-au aprins întru Iacov, și mânie s-au suit preste Israil. *Nume. 11, 1

26. Căci n-au crezut întru Dumnezeu, nici au nădăjduit spre mântuirea Lui.

27. Și au poruncit norilor deasupra, și ușile ceriului au deșchis.

28.* Și le-au ploat lor mană să mănânce, și pâine cerească le-au dat lor. *Ieșire 16, 4

29.* Pâine îngerească au mâncat omul, bucate le-au trimis lor din destul. *Nume. 11, 7

30. Rădicat-au austru din ceriu, și au adus întru putearea Sa vântul Liviei. Ioan 6, 31

31. Și au ploat preste dânșii ca pulberea cărnuri, și ca năsipul mării pasări zburătoare. 1 Cori. 10, 3

32. Și au căzut în mijlocul taberii lor, împrejurul lăcașurilor lor. Nume. 11, 31

33. Și au mâncat și s-au săturat foarte, și pofta lor le-au adus lor; nu s-au lipsit de pofta lor.

34.* Încă mâncare fiind în gura lor, și mânia lui Dumnezeu s-au suit preste dânșii. *Nume. 11, 33

35. Și au ucis mai mulți ai lor; și pre cei aleși ai lui Israil i-au împiedecat.

36. Întru toate acestea au mai greșit încă; și n-au crezut întru minunile Lui.

37. Și s-au stins întru deșertăciune zilele lor, și anii lor cu degrab.

38. Când îi ucidea pre dânșii, atuncea căuta pe El, și să întorcea și mâneca la Dumnezeu.

39. Și ș-au adus aminte că Dumnezeu ajutoriul lor easte, și Dumnezeu cel Preainalt izbăvitoriul lor easte.

40. Și L-au iubit pre Dânsul în gura lor, și cu limba lor au mințit Lui.

41. Și inima lor nu era dreaptă cu Dânsul, nici s-au încredințat întru așăzământul de leage al Lui.

42. Iară El easte îndurat și curățește păcatele lor, și nu va strica.

43. Și va înmulți a întoarce mânia Sa, și nu va aprinde toată iuțimea Sa.

44. Și ș-au adus aminte că trup sânt, duh ce treace și nu să întoarce.

45. De câte ori L-au amărât pre Dânsul în pus-

tie, mâniatu-L-au pre Dânsul în pământ fără apă.

46. Și s-au întors și au ispitit pre Dumnezeu, și pre Cel Sfânt al lui Israil L-au întărâtat.

47. Și nu ș-au adus aminte de mâna Lui în zioa în care i-au izbăvit pre ei din mâna celui ce-i năcăjiia.

48. Cum au pus în Eghipet seamnele Sale și minunile Sale în câmpul Taneos.

Ieșire 7, 20 49. Și au întors în sânge râurile lor și fântânile lor ca să nu bea.

Ieșire 8, 16 24 50. Trimis-au asupra lor muște câinești, și i-au mâncat pre ei, și broaște, și i-au stricat pre dânșii.

51. Și au dat păliciunii rodurile lor, și oste-nealele lor lăcustelor.

52. Bătut-au cu grindină viile lor, și duzii lor cu brumă.

Ieșire 9, 25 53. Și au dat la grindină dobitoacele lor, și avearea lor focului.

54. Trimis-au asupra lor iuțimea mâniei Sale, mânie și iuțime și necaz, trimitere prin îngeri răi.

55. Cale au făcut cărării mâniei Sale, și n-au cruțat de moarte sufletele lor, și dobitoacele lor în moarte le-au închis.

Ieșire 12, 29 56. Și au bătut pre tot cel întâiu născut în pământul Eghipetului, începătura a toată osteneala lor în lăcașurile lui Ham.

57. Și au rădicat ca pre niște oi pre norodul Său, și i-au dus pre ei ca o turmă în pustie.

Ieșire 14, 27 58. Și i-au povățuit spre nădeaide și nu s-au înfricoșat, și pre vrăjmașii lor i-au acoperit marea.

59. Și i-au băgat pre dânșii în muntele sfințeniei Sale, muntele acesta, care l-au câștigat dreapta Lui.

Isus N. 13, 7 60. Și au gonit de la fața lor neamuri, și le-au dat cu sorți lor pământul, cu fune de împărțire.

61. Și au așăzat întru lăcașurile lor semințiile lui Israil.

62. Și au ispitit și au amărât pre Dumnezeul cel Preainalt, și mărturiile Lui nu le-au păzit.

63. Și s-au lepădat ca și părinții lor, întorsu-s-au întru arc strâmb.

64. Și L-au mâniat pre Dânsul în dealurile lor, și întru ceale cioplite ale lor L-au întărâtat pre El.

65. Auzit-au Dumnezeu și au trecut cu vederea, și au urgisit foarte pre Israil.

1 Împă. 4, 4 66. Și au lăpădat cortul Silomului, lăcașul în care au lăcuit întru oameni.

Ieremi. 6, 13 67. Și au dat în robie țăriia lor, și frumseătea lor în mâinile vrăjmașilor.

68. Și au închis în sabie pre norodul Său, și moștenirea Sa o au trecut cu vederea.

69. Pre tinerii lor i-au mâncat focul, și fecioarele lor nu s-au jălit.

70. Preoții lor în sabie au căzut, și văduvele lor nu vor plânge.

71. Și s-au deșteptat ca cel ce doarme

Domnul, ca un tare și amețit de vin.

72. Și au lovit pre vrăjmașii Săi dinapoi, ocară veacinică le-au dat lor.

73. Și au lepădat lăcașul lui Iosif, și seminția lui Efrem n-au ales.

74. Și au ales seminția Iudii, muntele Sionului, care l-au iubit.

75. Și au zidit ca a inorogului sfințenia Sa pre pământ, întemeiatu-o-au pre dânsa în veac.

76. Și au ales pre David sluga Sa, și l-au luat pre el de la turmele oilor, de la ceale făcătoare l-au luat pre dânsul.

77. Ca să pască pre Iacov, sluga Sa, și pre Israil, moștenirea Sa.

78. Și i-au păscut pre dânșii întru nerăutatea inimii Sale, și întru priceaperile mâinilor Sale i-au povățuit pre dânșii. Slavă.

PSALM 78

Norodul plânge necurăția cetății și a besearicii, și tăierea carea s-au făcut întru ai săi, și poftește aseamenea pedeapsă neamurilor, făgăduind laude lui Dumnezeu.

Psalmul lui Asaf

1. umnezeule, venit-au neamurile în moștenirea Ta, spurcat-au sfântă besearica Ta.

2. us-au Ierusalimului ca o păzitoare de poame; pus-au stârvurile robilor Tăi mâncări pasărilor ceriului, trupurile celor cuvioși ai Tăi fiarălor pământului.

3. Vărsat-au sângele lor ca apa împrejurul Ierusalimului, și nu era cine să-i îngroape.

4. Făcutu-ne-am ocară vecinilor noștri, batjocură și răs celor dimprejurul nostru.

5. Până când, Doamne, Te vei mâniia, până în sfârșit? Să va aprinde ca focul râvna Ta?

6.* Varsă mâniia Ta preste neamurile care nu Te cunosc, și preste împărățiile care numele Tău n-au chemat.

*Ieremi. 10, 24

7. Că au mâncat pre Iacov, și locul lui l-au pustiit.

8.* Să nu pomenești fărădelegile noastre ceale de demult; degrab să ne întâmpine pre noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte.

*Isaia 64, 9

9. Ajută noao, Dumnezeule, Mântuitoriu nostru, pentru mărirea numelui Tău, Doamne, izbăvește-ne pre noi și curățește păcatele noastre, pentru numele Tău.

10. Ca nu cândva să zică neamurile: „Unde este Dumnezeul lor?” Și să se cunoască întru neamuri, înaintea ochilor noștri,

11. Izbânda sângelui robilor Tăi celui vărsat; să între înaintea Ta suspinul celor ferecați.

12. După mărirea brațului Tău, păzește pre fiii celor omorâți.

13. Răsplătește vecinilor noștri de șapte ori în sânul lor ocară lor, cu carea Te-au ocărât pre Tine, Doamne.

14. Iară noi, norodul Tău și oile pășunii Tale, mărturisi-ne-vom Ție, Dumnezeule, în veac, în neam și în neam vom vesti lauda Ta.

PSALM 79

Norodul fiind batjocorit de împotriviți, să roagă să-și întoarcă Dumnezeu mâniia, și ca pre cei ce i-au scos din Egipt să-i apere, mai ales pre fiul dreptii Sale, adecă, pre Hristos și mădulările lui Hristos.

Întru sfârșit, pentru cei ce să vor schimba, mărturiia lui Asaf. Psalmul pentru asiriiani

1. ela ce paști pre Israil, ia aminte, Cea ce povățuiești ca pre o oaie pre Iosif.
2. Cea ce șezi pre heruvimi, arată-Te, înaintea lui Efrem și Veniamin și Manasi.
3. Deșteaptă puterea Ta și vino ca să ne mântuiești pre noi.
4. Dumnezeule, întoarce-ne pre noi și arată fața Ta, și ne vom mântui.
5. Doamne, Dumnezeul puterilor, până când Te vei mâniia spre ruga robilor Tăi?
6. Hrăni-ne-vei pre noi cu pâine de lacrimi și ne vei adăpa cu lacrimi întru măsură.
7. Pusu-ne-ai pre noi întru prigonire vecinilor noștri, și vrăjmașii noștri ne-au batjocorit pre noi.
8. Doamne, Dumnezeul puterilor, întoarce-ne pre noi și arată fața Ta și ne vom mântui.
9. Viia din Egipt ai mutat, gonit-ai neamurile și o ai răsădit pre ea.
10. Cale ai făcut înaintea ei, și ai sădit rădăcinile ei și au umplut pământul.
11. Acoperit-au munții umbra ei, și mlădițele ei chedrii lui Dumnezeu.
12. Întins-au vițele sale până la mare, și până la râuri odraslele sale.
13. Pentru ce ai surpat gardul ei, și o culeg pre ea toți cei ce trec pre cale?
14. O au stricat pre ea vierul din pădure, și porcul sălbatec o au păscut pre ea.
15. Dumnezeul puterilor, întoarce-Te, dară, și caută din ceriu și vezi, și cercetează viia aceasta.
16. Și o săvârșeaște pre ea, pre carea o au sădit dreapta Ta; și spre fiul omenesc, pre carele ai întărit Ție.
17. Și nu ne vom depărta de la Tine; viia-ne-vei pre noi și numele Tău vom chema.
18. Doamne Dumnezeul puterilor, întoarce-ne pre noi și arată fața Ta și ne vom mântui.

PSALM 80

Sărbează facerea de bine a mântuinții din Egipt, apoi însămnează pre Dumnezeu, zicând: „De nu-L vor asculta pre Dânsul, nevoie va veni preste dânșii, iară de-L vor asculta, fericire”.

Întru sfârșit, pentru teascuri. Cântarea lui Asaf

1. ucurați-vă lui Dumnezeu, ajutoriului nostru; strigați Dumnezeului lui Iacov.
2. Luați psalmi și dați tâmpănă,

psaltire înfrumsețată cu alăută.

3. Trâmbițați în lună noao cu trâmbiță, în zioa cea binevestită a sărbătorii voastre.

4. Că porunca lui Israil easte și judecata Dumnezeului lui Iacov, * mărturie în Iosif au pus lui, când au ieșit el din pământul Egiptului, limba carea n-au știut au auzit: *Face. 41, 29

5. „Scos-au de supt sarcină spinarea lui; mâinile lui în coșniță au slujit.

6.* Întru necaz M-ai chemat și te-am izbăvit; auzitu-te-am întru ascundere de vifor, cercatu-te-am la Apa Prigonirii. *Ieșire 17, 5

7. Ascultă, norodul Mieu, și voiu mărturisi ție, Israile, de mă vei asculta pre Mine,

8.* Nu va fi întru tine Dumnezeu nou, nici te vei închina la dumnezeu străin. *Ieșire 20, 3

9. Că Eu sânt Domnul Dumnezeul tău, Cel care te-am scos din pământul Egiptului; lărgeaște gura ta și o voiu umplea pre ea.

10. Și n-au ascultat norodul Mieu glasul Mieu, și Israil nu s-au uitat la Mine.

11.* Și i-am slobozit pre dânșii după meșteșugirile inimilor lor, mearge-vor întru meșteșugurile lor. *Fapt. 14, 15

12. De M-ar fi ascultat norodul Mieu, Israil de ar fi umblat în căile Meale, Varuh 3, 13

13. Întru nimica aș fi smerit pre vrăjmașii lor, și asupra celor ce-i necăjia pre dânșii aș fi pus mâna Mea”.

14. Vrăjmașii Domnului au mințit Lui, și va fi vreamea lor în veac.

15. Și i-au hrănit pre ei din grăsimea grâului, și cu miiare din piază i-au săturat pre dânșii. Slava.

PSALM 81

Celor ce nedrept judecă cu perire le amenință, poftind venirea lui Hristos, care aceasta curând va face.

Cântarea lui Asaf

1. umnezeu au stătit întru adunarea dumnezeilor, și în mijloc pre dumnezei va judeca.

2. Până când judecați nedreptate, și feațele păcătoșilor le luați înainte?

3. Judecați smeritului și săracului; pre cel smerit și pre cel sărac îndreptați.

4.* Scoateți pre cel sărac și pre cel mișal, din mâna păcătoșului izbăviți-l pre dânsul. *Pilde 24, 11

5. N-au cunoscut, nici au priceput, întru întunearec umblă; clătească-se toate temelile pământului.

6.* Eu am zis: „Dumnezei sântei și fiii Celui Preaînalt toți”. *Ioan 10, 34

7. Iară voi ca niște oameni muriți, și ca unul din boiari cădeți.

8. Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că Tu vei moșteni întru toate neamurile!

PSALM 82

Ismailteanilor, aravilor și celorlalți, carii pre dânșii urmează împotriva besearicii, le pofteaște perire.

Acest psalm e prorocesc

Cântarea psalmului lui Asaf

1. umnezeule, cine să va asemăna Ție? Să nu taci, nici să Te îmblânzești, Dumnezeule!
2. ă, iată, vrăjmașii Tăi s-au înțărâtat, și cei ce Te urăsc pre Tine au rădicat capul.
3. Asupra norodului Tău au meșteșugit gând, și s-au sfătuit împotriva sfinților Tăi.
4. Zis-au: „Veniți și să-i piardem pre dânșii din neam, și să nu să mai pomenească numele lui Israil încă!”
5. Că s-au sfătuit întru unire dimpreună, împotriva Ta așăzământ au pus lăcașurile idumeilor și ismailteanii.
6. Moav și agareanii, Gheval și Amon și Amalic, cei de alt neam cu cei ce lăcuiesc în Tir.
7. Că și Asur au venit împreună cu dânșii, făcutu-s-au spre ajutoriu fiilor lui Lot.
- *Jude. 8. * Fă-le lor ca lui Madiam și Sisarii, ca lui 7, 22 **Iavim la râul Chison.
- **Jude. 9. Perit-au în Aendor; făcutu-s-au ca gunoiul pământului. 4, 15
- *Jude. 10. * Pune pre boiarii lor ca pre Oriv și Ziv și 4, 24 Zeveia și Salmana.
- 7, 25 11. Pre toți boiarii lor carii au zis: „Să moștenim noao jertvenicul lui Dumnezeu”.
- 8, 21 12. Dumnezeul meu, pune-i pre ei ca o roată, ca trestia înaintea feații vântului.
13. Ca focul carele arde pădurea, ca văpaia carea arde munții.
14. Așa vei goni pre dânșii întru viforul Tău, și întru mâniia Ta vei turbura pre ei.
15. Umple feațele lor de ocară și vor căuta numele Tău, Doamne.
16. Să se rușineaze și să se turbure în veacul veacului, și să se înfrunteaze și să piară.
17. Și să cunoască că numele-Ți easte Domnul; Tu însuși, Cel Preainalt, preste tot pământul!

PSALM 83

Din izgonire suspină spre beseaică, ca într-aceaea să poată cinsti pre Dumnezeu. Fericiți sânt cei cei ce nu să lipsesc de ținearea credinții.

Întru sfârșit, pentru teascuri, fiilor lui Core

1. ātu-s de iubite lăcașurile Tale, Doamne al puterilor, doreaste și să sfârșaste sufletul meu spre curțile Domnului.
2. Inima mea și trupul meu s-au bucurat de Dumnezeul cel viu.
3. Că pasărea ș-au aflat eiși casă, și turtureaoa cuib eiși, unde-și va pune puii săi.
4. Oltarele Tale, Doamne al puterilor, Împăratul meu și Dumnezeul meu.
5. Fericiți carii lăcuiesc în Casa Ta, în veacii veacilor Te vor lăuda.
6. Fericit e bărbatul căruia easte ajutoriu lui de la Tine; suișuri în inima sa au pus în Valea Plângerii, în locul carele au pus.

7. Că blagoslovenie va da cel ce pune lege, merge-vor din putere în putere, arăta-Să-va Dumnezeul dumnezeilor în Sion.

8. Doamne Dumnezeul puterilor, auzi rugăciunea mea, ascultă Dumnezeul lui Iacov.

9. Scutitoriu nostru, vezi, Dumnezeule, și caută la fața unsului Tău.

10. Că mai bună easte o zi în curțile Tale decât mii.

11. Ales-am a fi lepădat în Casa Dumnezeului meu, mai vartos decât a lăcui în lăcașurile păcătoșilor.

12. Că mila și adevărul iubeaste Domnul; Dumnezeu dar și mărire va da.

13. Domnul nu va face lipsiți de bunătăți pre cei ce umblă întru nerăutate, Doamne Dumnezeul puterilor, fericit e omul cel ce nădăduiaște întru Tine.

PSALM 84

Să roagă ca să placă acelora, pre carii i-au mântuit din robiiia Eghiptului. Să cuvine lui Hristos.

Întru sfârșit, fiilor lui Core

1. ine ai voit, Doamne, pământului Tău, întors-ai robimea lui Iacov.
2. ăsat-ai fărădelegile norodului Tău, acoperit-ai toate păcatele lor.
3. Potolit-ai toată mâniia Ta; întorsu-Te-ai de cătră iuțimea mâniei Tale.
4. Întoarce-ne pre noi, Dumnezeul mântuirilor noastre; și-Ți întoarce mâniia Ta de la noi.
5. Au, doară, în veaci Te vei mâniia spre noi, sau vei tinde mâniia Ta din neam în neam?
6. Dumnezeule, Tu întorcându-Te vei învia pre noi, și norodul Tău să va veseli de Tine.
7. Arată noao, Doamne, mila Ta și mântuirea Ta o dă noao.
8. Auzi-voiu ce va grăi întru mine Domnul Dumnezeu, că va grăi pace preste norodul Său.
9. Și preste cei cuvioși ai Săi, și preste cei ce-și întorc inima spre Dânsul.
10. Însă aproape e de cei ce să tem de Dânsul mântuirea Lui, ca să se sălășluiască mărire în pământul nostru.
11. Mila și adevărul s-au întâmpinat, dreptatea și pacea s-au sărutat.
12. Adevărul din pământ au răsărit, și dreptatea din ceriu au privit.
13. Că Domnul va da bunătate, și pământul nostru își va da rodul său.
14. Dreptatea înaintea Lui va merge, și va pune în cale pașii Săi. Slavă.

PSALM 85

Hristos să roagă Tatălui ca să-L apere de împotivnici, că-L vor cinsti toate neamurile.

Cat. 12. Rugăciunea lui David

1. leacă, Doamne, ureachia Ta și mă auzi, că sărac și lipsit sânt eu.
2. ăzeaste sufletul meu, că cuvios sânt; mântuiaște pre robul Tău, Dumnezeul meu, pre cel ce nădăduiaște spre Tine.

3. Miluiaște-mă, Doamne, că cătră Tine voiu striga toată zioa, veselește sufletul robului Tău, că cătră Tine am rădicat sufletul meu.

Ioil 2, 13 4. Că Tu, Doamne, ești bun și blând și mult milostiv tuturor celor ce Te chiiamă pre Tine.

5. Ascultă, Doamne, rugăciunea mea și ia aminte glasul cearerii mele.

6. În zioa necazului meu am strigat cătră Tine, că m-ai auzit.

7. Nu easte aseamenea Ție întru dumnezei, Doamne, și nu easte după faptele Tale.

8. Toate neamurile câte ai făcut vor veni și să vor închina înaintea Ta, Doamne, și vor slăvi numele Tău.

9. Că mare ești Tu și Cel ce faci minuni, Tu ești Dumnezeu însuși.

10. Povățuiaște-mă, Doamne, în calea Ta și voiu merge întru adevărul Tău; veselească-să inima mea, ca să se teamă de numele Tău.

11. Mărturisi-mă-voiu Ție, Doamne Dumnezeu meu, cu toată inima mea, și voiu slăvi numele Tău în veac.

12. Că mila Ta mare e spre mine, și ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos.

13. Dumnezeule, călcătorii de leage s-au sculat asupra mea și adunarea celor tari au căutat sufletul meu și nu Te-au pus pre Tine înaintea lor.

14. Și Tu, Doamne Dumnezeu meu, ești îndurat și milostiv, îndelung răbdătoriu și mult milostiv și adevărat.

15. Caută spre mine și mă miluiaște, dă tării Ta slugii Tale.

16. Și mântuiaște pre fiul slujnicii Tale, fă cu mine semn spre bine, și să vază cei ce mă urăsc și să se rușineaze; că Tu, Doamne, mi-ai ajutat mie și m-ai mângăiat.

PSALM 86

Că Sionul, adecă besearica va fi mărită, și numărul cetățeanilor lui fără de număr și fericit.

Psalmul e prorocesc.

Fiilor lui Core. Psalmul cântării

1. emeliile lui, în munții cei sfinți; iubeaște Domnul porțile Sionului mai mult decât toate sălașele lui Iacov.

2. Prea slăvite s-au grăit pentru Tine cetatea lui Dumnezeu.

3. Aduce-m-voiu aminte de Raav și de Vavilon; de cei ce mă cunosc pre mine.

4. Și, iată, cei de altă seminție și Tirul și norodul arapilor, aceștia s-au născut acolo.

5. „Maică Sionului”, va zice omul, și om s-au născut într-însul, și însuși Cel Preaînalt l-au întemeiat pre dânsul.

6. Domnul va povesti în scriptura noroadelor și a boiarilor acestora ce s-au născut într-însul.

7. Precum acelora ce să veselesc, tuturor le easte lăcașul la Tine.

PSALM 87

Hristos, fiind batjocorit de nepriiatini și de priiatini părăsit, ajutoriul Tatălui ceare. Să cuvine bolnavilor și năcăjiților.

Cântarea psalmului fiilor lui Core, întru sfârșit; pentru Malet, ca să răspundă cuvântul priceaperii lui Etam Israilteanul

1. oamne, Dumnezeu mântuirii mele, zioa am strigat și noaptea înaintea Ta.

2. Să între înaintea Ta rugăciunea mea, pleacă ureachia Ta spre gura mea.

3. Că s-au umplut de reale sufletul meu, și viața mea de iad s-au apropiat.

4. Socotit am fost cu cei ce să pogoară în groapă; făcutu-m-am ca un om neajutorit, întru cei morți slobod.

5. Ca niște răniți ce dorm în mormânt, de carii nu Ți-ai mai adus aminte; și ei de la mâna Ta s-au lepădat.

6. Pusu-m-au în groapa cea mai dedesupt, întru ceale întunecate și în umbra morții.

7. Asupra mea s-au întărit mâniia Ta, și toate valurile Tale le-ai adus preste mine.

8. Depărtat-ai pre cunoscuții miei de la mine, pusu-m-au urăciune loruși.

9. Datu-m-am și n-am ieșit, ochii miei au slăbit de sărăcie.

10. Strigat-am cătră Tine, Doamne, toată zioa, întins-am cătră Tine mâinile mele.

11. Au, doară, morților vei face minuni, sau doftorii vor scula și să vor mărturisi Ție?

12. Au, doară, va spune cineva în mormânt mila Ta, și adevărul Tău întru pierzare?

13. Au cunoaște-să-vor întru întunecare minunile Tale, și dreptatea Ta în pământ uitat?

14. Și eu cătră Tine, Doamne, am strigat, și dimineața rugăciunea mea Te va întimpina.

15. Pentru ce, Doamne, leapezi sufletul meu, întorci fața Ta de la mine?

16. Sărac sânt eu și întru osteneale din tinerățele mele; și înălțându-mă m-am smerit și m-am măhnit.

17. Preste mine au venit mâniile Tale, înfricoșările Tale m-au turburat.

18. Încunjuratu-m-au ca apa; toată zioa m-au cuprins împreună.

19. Depărtat-ai de la mine pre priiatenul și pre vecinul și pre cunoscuții miei din ticăloșie. Slavă.

PSALM 88

Cântă milostivirile Domnului, putearea, făgăduințele, care lui i le-au făgăduit. Apoi să ponosluiască că, după atâtea făgăduințe, Hristos să întârzie, norodul său, casa sa și familia sa neamurilor străine să slobode, rugându-să ca să-și aducă aminte de dânsul.

A înțelegerii lui Etam Israilteanul

1. ilele Tale, Doamne, în veac voi u lăuda.
2. În neam și în neam voi u vesti adevărul Tău în gura mea.
3. Că ai zis: În veac mila să va zidi, în ceriuri să va găti adevărul Tău.
4. „Pus-am așăzământ de leage celor aleși ai miei; * juratu-M-am lui David, slugii Meale, până în veac voi u găti sămânța ta.
5. Și voi u zidi în neam și în neam scaonul tău”.
6. Mărturisi-vor ceriurile minunile Tale, Doamne, pentru că adevărul Tău într u adunarea sfinților.
7. Că cine în nori să va întocmi cu Domnul, să va asemana Domnului într u fiii lui Dumnezeu?
8. Dumnezeu, Cel ce să proslăveaște în sfatul sfinților, mare și înfricoșat easte preste toți cei dimprejurul Lui.
9. Doamne Dumnezeul puterilor, cine e aseamenea Ție? Tare ești, Doamne, și adevărul Tău împrejurul Tău.
10. Tu stăpânești putearea mării, și pornirea valurilor ei Tu o potolești.
11. Tu ai smerit ca pre un rănit pre cel mândru, într u brațul puterii Tale ai răsipit pre vrăjmașii Tăi.
12. * Ale Tale sânt ceriurile și al Tău easte pământul; lumea și plinirea ei Tu ai întemeiat, miiazănoaptea și marea Tu ai zidit.
13. Tavorul și Ermonul într u numele Tău să vor bucura, brațul Tău e cu puteare.
14. Să se întărească mâna Ta, înalță-se dreapta Ta, dreptatea și judecata e gătirea scaonului Tău.
15. Mila și adevărul vor merge înaintea feații Tale, fericit e norodul carele știe strigare.
16. Doamne, într u lumina feații Tale vor merge, și într u numele Tău să vor bucura toată zioa, și într u dreptatea Ta să vor înalța.
17. Că lauda puterii lor Tu ești, și într u bunăvreaarea Ta să va înalța cornul nostru.
18. Că a Domnului e sprijineala, și a Sfântului lui Israil, împăratului nostru.
19. Atuncea ai grăit în vedenii fiilor Tăi și ai zis: „Pus-am ajutoriu spre cel tare, înalțat-am pre cel ales din norodul Mieu.
20. * Aflat-am pre David, sluga Mea, cu untdelemn sfânt al Mieu l-am uns pre el.
21. Pentru că mâna Mea va ajuta lui, și brațul Mieu va întări pre dânsul.
22. Nu să va folosi vrăjmașul într u el, și fiul fărădelegii nu va adaoge a-i face lui rău.
23. Și voi u tăia de la fața lui pre vrăjmașii lui, și pre cei ce-l urăsc pre el îi voi u înfrânge.
24. Și adevărul Mieu și mila Mea cu dânsul; și într u numele Mieu să va înalța cornul lui.
25. Și voi u pune în mare mâna lui și în râuri dreapta lui.
26. Acela mă va chema pre mine: «Tatăl mieu ești Tu, Dumnezeul mieu și sprijinitoriul mântuirii meale».
27. Și Eu întâiu născut voi u pune pre dânsul, înalt mai mult decât împărații pământului.
28. În veac voi u păzi lui mila Mea, și așă-

- zământul de leage al Mieu credincios lui.
29. Și voi u pune în veacul veacului sămânța lui, și scaonul lui în zilele ceriului.
30. De vor lăsa fiii lui leagea Mea, și după judecările Meale nu vor umbla,
31. De vor spurca dreptățile meale, și poruncile Meale nu le vor păzi,
32. Certa-voi u cu toiag fărădelegile lor, și cu bătăi strâmbătățile lor.
33. Iară mila Mea nu o voi u răsipi de la dânsii, nici voi u face strâmbătate într u adevărul Mieu.
34. Nici voi u spurca așăzământul Mieu, și ceale ce ies prin buzele Meale nu le voi u defăima.
35. Odată M-am jurat într u cel sfânt al Mieu, au minți-voi u lui David? Sămânța lui în veac va rămânea.
36. * Și scaonul lui ca soarele înaintea Mea, și ca luna săvârșită în veac, și martor în ceriu credincios”.
37. Iară Tu ai lepădat și ai urgisit, zăbovit-ai pre unsul Tău.
38. Surpat-ai așăzământul robului Tău, spurcat-ai în pământ sfințeniia lui.
39. Stricat-ai toate gardurile lui, pus-ai țăriile lui frică.
40. Jăfuitu-l-au pre el toți cei ce călătoria în cale, făcutu-s-au ocară vecinilor săi.
41. Înălțat-ai dreapta celor ce-l năcăjesc pre dânsul; veselit-ai pre toți vrăjmașii lui.
42. Întors-ai ajutoriu sabiei lui, și nu l-ai apărât pre el în războiu.
43. Stricatu-l-ai din curățeniia lui, scaonul lui în pământ l-ai surpat.
44. Micșorat-ai zilele vremii lui; vărsat-ai preste dânsul rușine.
45. Până când, Doamne, Te întorci până în sfârșit, să va aprinde ca focul mâniia Ta?
46. Adu-Ți aminte ce easte statul mieu, că au, doară, în deșert ai zidit pre toți fiii oamenilor?
47. Cine easte omul carele va fi viu și să nu vază moartea? Să-și izbăvească sufletul său din mâna iadului?
48. * Unde sânt milele Tale ceale din început, Doamne, care Te-ai jurat lui David într u adevărul Tău?
49. Adu-Ți aminte, Doamne, de ocară robilor Tăi, carea am ținut în sânul mieu a multe neamuri.
50. Cu carea au ocărât vrăjmașii Tăi, Doamne, cu carea au ocărât schimbarea unsului Tău.
51. Bine easte cuvântat Domnul în veac! Fie, fie! Slava.

PSALM 89

Viața oamenilor e deșartă și trecătoare; pentru aceea roagă pre Dumnezeu ca batâr de ei să-și aducă aminte, și lucrurile lor să le îndrepteaze și să le săvârșească.

Rugăciunea lui Moisi, omul lui Dumnezeu

1. oamne, scăpare Te-ai făcut noao în neam și neam.
2. Mai nainte de s-au făcut munții, și s-au zidit pământul și lumea, și din veac și până în veac Tu ești.

*2 Împă.
7, 16

*2 Împă.
7, 12

*Face.
1, 1

*2 Împă.
16, 1
12
Fapte
13, 22

3. Nu întoarce pre om întru smerenie, și ai zis: „Întoarceți-vă, fiii oamenilor!”

4. Că o mie de ani înaintea ochilor Tăi, Doamne, ca zioa de ieri care au trecut.

5. Și straja în noapte, urgisire anii lor vor fi; dimineața ca iarba va trece.

6. Dimineața va înflori și va trece; de cu seară va cădea, învârtoșa-să-va și să va usca.

7. Că ne-am sfârșit întru iuțimea Ta, și întru mâniia Ta ne-am turburat.

8. Pus-ai fărădelegile noastre înaintea Ta, veacul nostru întru luminarea feții Tale.

9. Că toate zilele noastre s-au împuținat, și întru mâniia Ta ne-am stins.

Sira. 18, 8 10. Anii noștri ca un păiajin s-au socotit, zilele anilor noștri întru dâșii șaptezeci de ani.

11. Iară de vor fi în puteri, optzeci de ani, și ce e mai mult decât aceștia, osteneală și durere.

12. Că au venit blândește preste noi și ne vom pedepsi.

13. Cine știe putearea iuțimei Tale? Și de frica Ta mâniia Ta să o numere?

14. Dreapta Ta așa cunoscută o fă mie, și pre cei ferecați cu inima întru înțelepciune.

15. Întoarce-Te, Doamne, până când? Și Te umilește spre robii Tăi.

16. Umplutu-ne-am dimineața de mila Ta, Doamne, și ne-am bucurat și ne-am veselit în toate zilele noastre.

17. Veselitu-ne-am pentru zilele în care ne-ai smerit pre noi, anii întru carii au văzut reale.

18. Și caută spre robii Tăi și spre lucrurile Tale, și îndreptează pre fiii lor.

19. Și fie lumina Domnului Dumnezeuului nostru preste noi, și lucrurile mâinilor noastre le îndreptează spre noi și lucrul mâinilor noastre îndreptează.

PSALMUL 90

Cei ce sânt în scutița lui Dumnezeu de toate primejdiile și de împotiunici sânt făr' de grijă.

Lauda cântării lui David, nescris deasupra la jidovi

1. el ce lăcuiaște în ajutoriul Celui Preaînalt, întru acoperemântul Dumnezeului ceriului să va sălășlui.

2. Zice-va Domnului: „Sprijinitoriul meu ești, scăparea mea, Dumnezeuul meu, și voi nădăjdui spre Dânsul”.

3. Că El te va izbăvi din cursa vânătorilor și de cuvântul turburătoriu.

4. Că spatele Sale va umbri ție, și supt aripile Lui vei nădăjdui.

5. Cu armă te va încungiura adevărul Lui; nu te vei teame de frica de noapte.

6. De săgeata ce zboară zioa, de lucrul ce umblă întru întunecare, de întâmplare și de dracul cel de amiazăzi.

7. Cădea-va despre laturea ta o mie, și zece mii de-a dreapta ta, și spre tine nu să va apropiia.

8. Însă cu ochii tăi vei privi și răsplătirea păcătoșilor vei vedea.

9. Că Tu, Doamne, nădejdea mea; pre Cel Prea-

înalt ai pus scăpare ție.

10. Nu vor veni cătră tine reale, și bătaie nu să va apropiia întru lăcașul tău.

11.* Că îngerilor Săi va porunci pentru tine, ca să te păzească în toate căile tale. *Mat. 4, 6

12. Pre mâini te vor rădica, ca nu cândva să împiiadeci de piatră piciorul tău.

13. Preste aspidă și vasilisc vei încăleca, și vei călca preste leu și preste bălaur.

14. „Că spre Mine au nădăjduit și-l voi izbăvi pre el, acoperi-l-voiu pre el, că au cunoscut numele Mieu.

15. Striga-va cătră Mine și-l voi auzi pre el, cu dânsul sânt în necaz; scoate-l-voiu pre dânsul și-l voiu mări.

16. Cu lungime de zile îl voiu umplea pre el, și voiu arăta lui mântuirea Mea”. Slavă.

PSALM 91

Dumnezeu e vreadnic de laudă, pentru că toate ale Lui sânt mari, pre cei răi să-i piarză și pre cei buni să-i ție.

Cat. 13. Psalmul cântării la zioa sâmbetii

1. ine e a să mărturisi Domnului și a cânta numelui Tău, Preaînalte.

2. A vesti dimineața mila Ta și adevărul Tău în toată noaptea.

3. În psaltire cu zece strune, cu cântare în alăută.

4. Că m-ai veselit, Doamne, întru făptura Ta, și întru lucrurile mâinilor Tale mă voiu bucura.

5. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, foarte s-au adâncat gândurile Tale.

6. Bărbatul cel nepriceput nu va cunoaște, și cel neînțelegătoriu nu va înțelege aceastea.

7. Când au răsărit păcătoșii ca iarba și s-au ivit toți cei ce fac fărădeleage.

8. Ca să piară în veacul veacului, iară Tu Preaînalt ești în veac, Doamne.

9. Că, iată, vrăjmașii Tăi, Doamne, că, iată, vrăjmașii Tăi vor peri; și să vor răsipi toți cei ce lucrează fărădeleage.

10. Și să va înălța ca al inorogului cornul mieu, și bătrânețele mele în untdelemn gras.

11. Și au privit ochiul mieu întru vrăjmașii miei, și întru cei vicleani ce să scoală asupra mea va auzi ureachiia mea.

12. Dreptul ca finicul va înflori, ca chedrul cel din Livan să va înmulți.

13. Răsădiți fiind în Casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru vor înflori.

14. Încă să vor înmulți întru bătrânețe unse, și bine pătimind vor fi, ca să vestească.

15. Că drept e Domnul Dumnezeuul nostru, și nu easte nedreptate întru Dânsul.

PSALM 92

Măreaște vrednicia lui Dumnezeu și leagea.

În zioa cea mai înainte de sâmbătă, când s-au lăcuit pământul, lauda cântării lui David

1. omnul au împărățit, întru po-doabă S-au îmbrăcat; îmbrăcatu-S-au Domnul întru putere și S-au încins.

2. Pentru că au întărit lumea, carea

nu să va clăti.

3. Gata e scaonul Tău de atunci, din veac ești Tu.

4. Rădicat-au râurile, Doamne, rădicat-au râurile glasurile sale.

5. Rădica-vor râurile valurile sale, de glasuri de ape multe.

6. Minunate-s înălțările mării, minunat e întru ceale înalte Domnul.

7. Mărturiile Tale s-au încredințat foarte, Casii Tale să cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.

PSALM 93

Să roagă ca pre cei mândri și necredincioși să-i pedepsească, și aceasta șieși și norodului lui Dumnezeu făgăduiaște.

Psalmul lui David, a patra a sâmbetii

1. umnezeul izbândirilor, Domnul Dumnezeu izbândirilor cu îndrăzneală au stătut.

2. nalță-Te, Cel ce judeci pământul, răsplătește răsplătirea celor mândri.

3. Până când păcătoșii, Doamne, până când păcătoșii să vor făli?

4. Vor spune și vor grăi nedreptate, vor grăi toți cei ce lucrează fărădeleage?

5. Pre norodul Tău, Doamne, au împilat, și moștenirea Ta o au dosădit.

6. Pre văduvă și pre sărac au omorât, și pre nemernic au ucis.

7. Și au zis: „Nu va vedea Domnul, nici va priceape Dumnezeu lui Iacov”.

8. Înțeleageți, dar, cei neînțelepți întru norod și cei nebuni, înțelepțiți-vă vreodată!

9. Cel ce au sădit urechiia au nu aude? Sau Cel ce au zidit ochiul au nu priveaște?

10. Cel ce pedepsește neamurile au nu va cerceta? Cel ce învață pre om minte,

11. Domnul, cunoaște gândurile oamenilor că sânt deșearte.

12. Fericit e omul pre carele vei certa, Doamne, și din leagea Ta vei învăța pre el.

13. Ca să-l îmblânzești pre el din zilele ceale reale, până ce să va săpa păcătosului groapă.

14. Că nu va lepăda Domnul pre norodul Său, și moștenirea Sa nu va părăsi.

15. Până ce dreptatea Sa va întoarce la judecată și cei ce să țin de dânsa toți cei drepți la inimă.

16. Cine să va scula cu mine asupra celor ce viclenesc? Sau cine va sta împreună cu mine asupra celor ce lucrează fărădeleage?

17. De nu mi-ar fi ajutat mie Domnul, puțin nu s-ar fi sălășluit în iad sufletul meu.

18. De am zis: „S-au clătit piciorul meu”, mila Ta, Doamne, mi-au ajutat mie.

19. După mulțimea durerilor mele în inima mea, mângâierile Tale au veselit sufletul meu.

20. Să nu fie împreună cu Tine scaonul fărădelegii, cel ce zidește osteneala preste poruncă.

21. Vâna-vor asupra sufletului dreptului și sânge nevinovat vor osândi.

22. Și s-au făcut mie Domnul spre scăpare,

și Dumnezeu meu spre ajutorul nădejii mele.

23. Și va răsplăti lor Domnul fărădeleagea lor; și după răutatea lor va pîiarde pre dânsii Domnul Dumnezeu. Slava.

PSALM 94

Îndeamnă ca pre Hristos, Dumnezeu, și împăratul să-L cinstească și de Dânsul să asculte, și pentru facerea de bine cea de demult a zidirii, și pentru întruparea Sa, ca nu precum părinții săi după ce au ieșit din Egipt să-și încuie șieși întrarea la odihnă.

Evrei, cap 3, stih 7 și cap 4, stih 3.

Lauda cântării lui David, nescris deasupra la jidovi

1. eniți să ne bucurăm Domnului, și să strigăm lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru.

2. ă întâmpinăm fața Lui întru mărturisire și în psalmi să strigăm Lui.

3. Că Dumnezeu mare easte Domnul și împărat mare preste tot pământul.

4. Că în mâna Lui sânt marginile pământului și înălțările munților ale Lui sânt.

5. Că a Lui easte marea, și El o au făcut pre ea, și uscatul mâinile Lui l-au zidit.

6. Veniți să ne închinăm și să cădem Lui, și să plângem înaintea Domnului, Celui ce ne-au făcut pre noi.

7. Că El easte Dumnezeu nostru, și noi norodul pășunii Lui și oile mâinii Lui.

8.* Astăzi, de veți auzi glasul Lui: „Să nu vă *Evrei

învârtoșați inimile voastre, 3, 7

9. Că întru întărătare, precum în zioa ispitirii în pustie, 8

10. Unde M-au ispitit părinții voștri, ispititu-M-au și au văzut lucrurile Meale!

11.* Patruzeci de ani am urât pre neamul *Nume.

acesta; și am zis: «Pururea rățesc cu inima». 14, 23

12. Și ei n-au cunoscut căile Meale,* că M-am *Evrei

jurat întru mânia Mea: «De vor intra întru 4, 3

odihna Mea!»”

PSALM 95

Toate le porneaște spre cinstea Domnului Hristos, Care va judeca drept pre oameni.

Lauda cântării lui David, când s-au zidit casa după robie; nescris deasupra la jidovi (1 Paralipomen 15)

1. ântați Domnului cântare noao, cântați Domnului tot pământul!

2. ântați Domnului, binecuvântați numele Lui, binevestiți din zi în zi mântuirea Lui!

3. Vestiți întru neamuri mărirea Lui, în toate noroadele minunile Lui!

4. Că mare e Domnul și lăudat foarte, înfrișat easte, mai presus decât toți dumnezeii.

5. Că toți dumnezeii păgânilor sânt draci, iară Domnul ceriurile au făcut.

6. Mărturisire și frumsește easte înaintea Lui, sfințenie și mare cuviință întru sfințirea Lui.

7. Aduceți Domnului moștenirile neamurilor, aduceți Domnului mărirea și cinste, aduceți

Domnului mărire numelui Lui.

8. Rădicați jertve și intrați în curțile Lui, închinați-vă Domnului în curtea cea sfântă a Lui.

9. Să se clătească de fața Lui tot pământul; spuneți întru neamuri că Domnul au stătut împărat.

10. Pentru că au întărit lumea, care nu să va clăti, judeca-va noroade întru dreptate.

11. Să se veselească ceriurile și să se bucure pământul, clătească-să marea și plinirea ei, bucura-să-vor câmpii și toate ceale ce sânt întru dânșii.

12. Atuncea să vor bucura toate leamnele pădurii de fața Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

13. Judeca-va lumea întru dreptate, și noroadele întru adevărul Său.

PSALM 96

Îndeamnă pre oameni și pre îngerii a cinsti pre Domnul Hristos, Care, în venirea Sa cea mai de pre urmă, va rușina pre închinătorii idolilor și pre cei buni îi va lumina. Evrei, cap 1

Psalmul lui David, când pământul lui i s-au așăzat, nescris deasupra la jidovi

1. omnul au împărățit, să se bucure pământul, veselească-să ostroave multe.

2. Nor și negură împrejurul Lui, dreptatea și judecata easte îndreptarea scaonului Lui.

3. Foc înaintea Lui va merge și va arde împrejur pre vrăjmașii Lui.

4. Strălucit-au fulgerile Lui lumii, văzut-au și s-au clătit pământul.

5. Munții ca ceara s-au topit de fața Domnului, de fața Domnului a tot pământul.

6. Vestit-au ceriurile dreptatea Lui și au văzut toate noroadele mărirea Lui.

Ieșire 20, 4 7. Să se rușineaze toți cei ce să închină celor ciopliți, cei ce să fălesc în idolii săi.

Leviți 26, 1 8. Închinați-vă Lui toți îngerii Lui; auzit-au și s-au veselit Sionul.

2 Leage 5, 8 9. Și s-au bucurat featele jidovimii pentru judecățile Tale, Doamne.

Evrei 1, 6 10. Că Tu, Domnul cel Preaînalt preste tot pământul, foarte Te-ai prea înălțat mai presus decât toți dumnezeii.

11. Cei ce iubiți pre Domnul, urăți ceale reale, păzeaste Domnul sufletele cuviosilor Săi; din mâna păcătosului va izbăvi pre dânșii.

12. Lumină au răsărit dreptului, și celor drepti cu inima, veselie.

13. Veseliți-vă, dreptii întru Domnul, și vă mărturisiți pomenirii sfințeniei Lui. Slava.

PSALM 97

Îndeamnă a lăuda pre Dumnezeu, Care pre Hristos tuturor Îl va arăta și printr-Însul va judeca lumea.

Psalmul lui David

1. ântați Domnului cântare noao; că minunate au făcut Domnul!

2. Mântuitu-l-au pre el dreapta Lui și brațul cel sfânt al Lui.

3. Cunoscută au făcut Domnul mântuirea Sa,

înaintea neamurilor au descoperit dreptatea Sa.

4. Pomenit-au mila Sa lui Iacov, și adevărul său casii lui Israil.

5.* Văzut-au toate marginile pământului mântuirea Dumnezeului nostru.

6. Strigați lui Dumnezeu tot pământul, cântați și vă bucurați și cântați.

7. Cântați Domnului cu alăută, cu alăută și glas de psalm, cu trâmbițe ferecate și cu glas de trâmbiță de corn.

8. Strigați înaintea Împăratului, Domnului, clătească-să marea și plinirea ei, lumea și toți cei ce lăcuiesc într-însa.

9. Râurile vor bate cu mâna deodată, munții să vor bucura de fața Domnului, că vine, că vine să judece pământul.

10. Judeca-va lumea întru dreptate și noroadele cu îndreptare.

PSALM 98

Pre Hristos ca pre Domnul Îl laudă, și pre Acesta a-L ruga, și urmele Lui a le cinsti îndeamnă cu pilda lui Moisi, a lui Aaron și a lui Samuil.

Psalmul lui David

1. omnul au împărățit, să se mânie noroadele; Cea ce șade pre heruvimi, clătească-să pământul!

2. Domnul în Sion easte mare și înalt easte preste toate noroadele.

3. Mărturisească-se numelui Tău celui mare, că înfricoșat și sfânt easte; și cinstea Împăratului judecata iubeaste.

4. Tu ai gătit îndreptările; judecata și dreptatea întru Iacov Tu ai făcut.

5. Înălțați pre Domnul Dumnezeul nostru, și vă închinați așternutului picioarelor Lui, că sfânt easte.

6. Moisi și Aaron, întru preoții Lui, și Samuil, întru cei ce chiiamă numele Lui.

7. Chemat-au pre Domnul, și El i-au auzit pre ei, în stâlp de nor au grăit cătră dânșii.

8. Că păziia mărturiile Lui și poruncile Lui, care le-au dat lor.

9. Doamne Dumnezeul nostru, Tu i-ai auzit pre ei; Dumnezeule, Tu milostiv Te-ai făcut lor și izbândind spre toate izvodirile lor.

10. Înălțați pre Domnul Dumnezeul nostru, și vă închinați în muntele cel sfânt al Lui, că sfânt e Domnul Dumnezeul nostru!

PSALM 99

Pre toți chiiamă la laudele și la cinstea lui Dumnezeu.

Psalmul lui David, spre mărturisire

1. trigați lui Dumnezeu, tot pământul, slujiți Domnului întru veselie!

2. Întrați înaintea Lui întru bucurie, cunoașteți că Domnul acesta easte Dumnezeul nostru, El ne-au făcut pre noi, și nu noi.

3. Iară noi, norodul Lui și oile pășunii Lui, intrați în porțile Lui întru mărturisire, în curțile Lui, întru laude, mărturisiți-vă Lui!

4. Lăudați numele Lui, că e bun Domnul; în veac e mila Lui, și până în neam și în neam adevărul Lui!

*Isaia
52, 10
Luca
3, 6

PSALM 100

Arată lui Dumnezeu viața sa cea înainte bine petrecută, mărink darul Lui. (După jidovii carii aceasta zic, făgăduiaște că viața bună va viețui.)

Să cuvine lui Hristos.

Psalmul lui David

1. ilă și judecată voiu cânta Ție, Doamne.
2. Cânta-voiu și voiu înțelege în cale fără prihană; când vei veni la mine?
3. Umblat-am întru nerăutatea inimii mele, în mijlocul casii mele.
4. N-am pus înaintea ochilor miei lucru fără de lege; pre cei ce făcea călcări de lege i-am urât.
5. Nu s-au lipit de mine inimă îndărătnică; pre cel ce să abate de la mine, pre cel rău nu l-am cunoscut.
6. Pre cel ce clevetia întru ascuns pre vecinul său, pre acela am gonit.
7. Cu cel mândru cu ochiul și cu cel nesățios la inimă, cu acela n-am mâncat.
8. Ochii miei preste credincioșii pământului, ca să șază ei împreună cu mine. Cel ce umblă în cale fără prihană, acela îmi slujia.
9. Nu va lăcui în mijlocul casii mele cel ce face mândrie; cel ce grăiaște nedreptăți nu s-au îndreptat înaintea ochilor miei.
10. În dimineți am ucis pre toți păcătoșii pământului; ca să pierz din cetatea Domnului pre toți cei ce lucrează fărădelege. Slavă.

PSALM 101

Foarte întristat fiind, să roagă lui Hristos, făcătorului ceriului și pământului, ca, fiindu-I milă de Sion, dintr-acela să zidească besearică, în carea să se adune noroadele, și împărății să cinstească pre Dumnezeu.

Cat. 14. Rugăciunea săracului când să măhneaște și înaintea Domnului varsă rugăciunea sa

1. oamne, auzi rugăciunea mea, și strigarea mea la Tine să vie.
2. Să nu întorci fața Ta de la mine, ori în ce zi mă năcăjăsc, pleacă cătră mine ureachiia Ta.
3. Ori în ce zi Te voiu chema, degrab mă auzi.
4. Că s-au stins ca fumul zilele mele, și oasele mele ca uscăciunea s-au uscat.
5. Rănit am fost ca iarba și s-au uscat inima mea; că mi-am uitat a mânca pâinea mea.
6. De glasul suspinului meu, s-au lipit osul meu de carnea mea.
7. Asemănatu-m-am cu pelicanul de pustie, făcutu-m-am ca corbul de noapte, în loc nelăcuit.
8. Priveghiat-am și m-am făcut ca o pasăre ce easte osebită pre casă.
9. Toată zioa m-au ocărât vrăjmașii miei, și cei ce mă lauda asupra mea să jura.
10. Că cenușă ca pâinea am mâncat, și beutura mea cu plângere am amestecat.
11. De cătră fața iuțimei Tale și a mâniei Tale, că înălțându-mă m-am surpat.
12. Zilele mele ca umbra s-au plecat; și

eu ca iarba m-am uscat.

13. Iară Tu, Doamne, în veac rămâi, și pomenirea Ta în neam și în neam.

14. Tu, sculându-Te, vei milui Sionul; că vreama e a Te milostivi spre el, că au venit vreama.

15. Că bine au voit robii Tăi pietrile lui, și de țărâna lui le va fi milă.

16. Și să vor teame neamurile de numele Domnului, și toți împărății pământului de mărirea Ta.

17. Că va zidi Domnul Sionul și să va arăta întru mărirea Ta.

18. Căutat-au spre rugăciunea celor smeriți, și n-au defăimat cearerea lor.

19. Să se scrie aceasta întru alt neam, și norodul ce să zideaște va lauda pre Domnul.

20. Că au privit dintru înălțimea cea sfântă a Lui, Domnul din ceriu pre pământ S-au uitat.

21. Ca să auză suspinul celor ferecați, să dezlege pre fiii celor omorâți.

22. Ca să vestească în Sion numele Domnului și lauda Lui în Ierusalim.

23. Când să vor aduna noroadele dimpreună și împărății ca să slujască Domnului.

24. Răspuns-au Lui în calea tăriei Lui; Împuținarea zilelor mele spune-mi.

25. Nu mă duce pre mine întru jumătățarea zilelor mele, în neamul neamurilor, anii Tăi.

26. Întru început, Tu, Doamne, pământul ai întemeiat, și lucrurile mâinilor Tale sânt ceriurile.

27. Acealea vor peri, iară Tu vei rămânea; și toți ca o haină să vor învechi, și ca un veșmânt vei învăli pre ei și să vor schimba.

28. Iară Tu același ești și anii Tăi nu vor lipsi.

29. Fiii robilor Tăi vor lăcui și sămânța lor în veac să va îndrepta.

PSALM 102

Să îndeamnă pre sine, pre îngeri, și toate a vesti nenumăratele faceri de bine ale lui Dumnezeu.

Psalmul lui David

1. inecuvintează, suflete al meu, pre Domnul, și toate ceale dinlăuntru mieu numele cel sfânt al Lui.
2. Binecuvintează, suflete al meu, pre Domnul, și nu uita toate răsplătirile Lui.
3. Pre Cel ce curățește toate fărădelegile tale, pre Cel ce vindecă toate boalele tale;
4. Pre Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta, pre Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări;
5. Pre Cel ce umple de bunătăți pofta ta; înnoi-să-vor ca ale vulturului tinereațele tale.
6. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li să face strâmbătate.
7. Cunoscutu au făcut căile Sale lui Moisi, fiilor lui Israil voile Sale.
- 8.* Îndurat și milostiv e Domnul, îndelung răbdătoriu și mult milostiv.
9. Nu până în sfârșit să va iuți, nici în veac să va mâniia.
10. Nu după fărădelegile noastre au făcut noao, nici după păcatele noastre ne-au răsplă-

*Ieșire
34, 6
Numer.
14, 11

tit noao.

11. Că după înălțimea ceriului de la pământ au întărit Domnul mila Sa spre cei ce să tem de El.

12. Pre cât sânt departe răsăriturile de apusuri, depărtat-au de la noi fărădelegile noastre.

13. În ce chip miluiaște tatăl pre fii au miluit Domnul pre cei ce să tem de Dânsul.

14. Că El au cunoscut zidirea noastră; adusu-Ș-au aminte că țărână sântem.

15. Omul, ca iarba zilele lui, ca floarea câmpului, așa vor înflori.

16. Că duhul au trecut într-însul, și nu va fi, și nu-și va mai cunoaște încă locul său.

17. Iară mila Domnului din veac și până în veac spre cei ce să tem de Dânsul.

18. Și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc așazământul de leage al Lui.

19. Și-și aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pre eale.

20. Domnul în ceriu au gătit scaonul Său, și împărăția Lui pre toți stăpânește.

21. Bindecuvântați pre Domnul, toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, carii faceți cuvântul Lui, a auzi glasul cuvintelor Lui.

22. Bindecuvântați pre Domnul, toate puterile Lui, slugile Lui, carii faceți voia Lui.

23. Bindecuvântați pre Domnul, toate lucrurile Lui, în tot locul stăpânirii Lui, bindecuvintează, suflete al meu, pre Domnul. Slava.

PSALM 103

Laudă pre Dumnezeu pentru zidire și pentru purtare de grijă.

Psalmul lui David, pentru facerea lumii

1. **B**indecuvintează, suflete al meu, pre Domnul; Doamne Dumnezeul meu, măritu-Te-ai foarte.

2. Întru mărturisire și în mare podoabă Te-ai îmbrăcat, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca cu o haină;

3. Cel ce întinzi ceriul ca o piiale, Cel ce acoperi cu ape ceale mai pre deasupra ale lui;

4. Cel ce pui norii suirea Ta, Cel ce umbli preste aripile vânturilor;

Evrei 1, 7 5. Cel ce faci îngerii Tăi duhuri, și slugile Tale pară de foc.

6. Cel ce întemeiezi pământul preste întărirea lui; nu să va pleca în veacul veacului.

7. Adâncul, ca o haină e îmbrăcăminte la lui, preste munți vor sta ape.

8. De certarea Ta vor fugi, de glasul tunetului Tău să vor înfricoșa.

9. Să suie munții și să pogoară câmpii, în locul în care le-ai întemeiat pre eale.

10. Hotar ai pus, care nu-l vor trece, nici să vor întoarce să acopere pământul.

11. Cel ce trimiți izvoară în văi; prin mijlocul munților vor trece ape.

12. Adăpa-vor toate hiiarale câmpului, aștepta-vor colunii întru seata lor.

13. Preste acealea pasările ceriului vor lăcui, din mijlocul pietrilor vor da glas.

14. Cel ce adăpi munții din ceale mai pre deasupra ale Tale, din rodul lucrurilor Tale să va sătura pământul.

15. Cel ce răsare iarba dobitoacelor și pășune spre slujba oamenilor.

16. Ca să scoată pâine din pământ, și vinul veselește inima omului.

17. Ca să veselească fața cu untdelemn, și pâinea inima omului întărește.

18. Sătura-să-vor leamnele câmpului, chedrii Livanului, care ai răsădit, acolo pasările să vor încuibă.

19. Lăcașul erodiului povățuiaște pre eale, munții cei înalți, cerbilor, piiiata, scăparea iepurilor.

20. Făcut-au luna spre vremi, soarele și-au cunoscut apusul său.

21. Pus-au întunecare și s-au făcut noapte; întru aceea vor trece toate fiiarale pădurii.

22. Puii leilor răgnind, ca să apuce și ca să ceară de la Dumnezeu mâncare lor.

23. Răsărit-au soarele și s-au adunat; și în culcușurile sale vor zăcea.

24. Ieși-va omul la lucrul său și la lucrarea sa până seara.

25. Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne, toate întru înțelepciune le-ai făcut; umplutu-s-au pământul de zidirea Ta.

26. Marea aceasta e mare și largă; acolo jiganii, cărora nu easte număr.

27. Jivini mici cu mari; acolo corăbiile umblă.

28. Bălaurul acesta, pre carele ai zidit a-l batjocori pre el, toate cătră Tine așteaptă să le dai lor hrană la bună vreme.

29. Dându-le Tu lor, vor aduna; deșchizând Tu mâna Ta, toate să vor umplea de bunătate.

30. Iară întorcându-Ți Tu fața Ta, să vor turbura; lua-vei duhuri lor și să vor sfârși, și în țărâna sa să vor întoarce.

31. Trimite-vei Duhul Tău, și să vor zidi, și vei înnoi fața pământului.

32. Fie mărirea Domnului în veaci, veseli-Să-va Domnul de lucrurile Sale.

33. Cel ce caută spre pământ, și-l va face pre el de să cutremură; Cel ce Să atinge de munți și fumegă.

34.* Cânta-voiu Domnului în viața mea, *Jos cânta-voiu Dumnezeului meu până ce voiu 145, 4 fi.

35. Îndulcească-să Lui vorba mea și eu mă voiu veseli de Domnul.

36. Lipsească păcătoșii de pre pământ și cei fără de leage, ca să nu fie ei. Bindecuvintează, suflete al meu, pre Domnul!

PSALM 104

Chiamă la lauda lui Dumnezeu, Care cu multe bunătăți au împodobit pre israilteani, i-au ținut, și la Pământul Făgăduinții i-au povățuit.

Pentru mărturisire, ca în chip de viață

- *1 Para. 16, 8
Isaia 12, 4
- 1.* ărturisiți-vă Domnului și chemați numele Lui, vestiți întru neamuri lucrurile Lui.
2. Cântați Lui și-L lăudați pre El, spuneți toate minunile Lui!
3. Lăudați-vă întru numele cel sfânt al Lui; veselească-se inima celor ce caută pre Domnul.
4. Căutați pre Domnul și vă întăriți; căutați fața Lui pururea.
5. Aduceți-vă aminte de minunile Lui care au făcut, de minunile Lui și de judecățile gurii Lui.
6. Sămânța lui Avraam, slugii Lui, fiii lui Iacov, aleșii Lui.
7. Acesta este Domnul Dumnezeu nostru. În tot pământul, judecățile Lui.
8. Adusu-Ș-au aminte în veac de așază-mântul legii Lui, de cuvântul care au poruncit întru o mie de neamuri.
- *Face. 22, 6
- 9.* Care au așăzat lui Avraam și jurământul Său lui Isaac.
10. Și l-au pus pre el lui Iacov spre poruncă, și lui Israil spre legătură veacinică.
11. Zicând: „Ție voiu da pământul lui Hanaan, funea moștenirii voastre”.
12. Când era ei la număr puțini, îpuținați și nemearnici într-însul.
13. Și au trecut din neam în neam, și de la o împărăție la alt norod.
14. N-au lăsat om să le facă lor strâmbătate, și au certat pentru dânșii împărați.
- *2 Împă. 1, 14
- 15.* „Nu vă atingeți de unșii Miei, și întru prorociei Miei nu vicleniți!”
- 1 Para. 16, 22
16. Și au chemat foamete pre pământ; toată întărirea pâinii o au sfărâmat.
- *Face. 37, 36
17. Trimis-au înaintea lor om,* rob s-au vândut Iosif.
- *Face. 39, 20
- 18.* Smerit-au în obezi picioarele lui, și prin fier au trecut sufletul lui, până ce au venit cuvântul Lui.
- *Face. 41, 14
19. Cuvântul Domnului l-au ajuns pre el,* trimis-au împăratul și l-au slobozit pre el boiariul norodului, și l-au lăsat pre el.
20. Pusu-l-au pre el domn casii lui, și boiariu a toată avuția lui.
21. Ca să înveațe pre boiarii lui ca însuși pre sine, și pre cei bătrâni ai lui să-i înțeleptască.
- *Face. 46, 6
- 22.* Și au intrat Israil în Egipt, și Iacov au nemernicit în pământul lui Ham.
- *Fap. 7, 17
- 23.* Și au înmulțit pre norodul Său foarte, și l-au întărit pre el mai mult decât pre vrăjmașii lui.
- leșire 1, 7
24. Întors-au inima lui ca să urască pre norodul Lui, ca să viclenească întru slugile Lui.
- *leșire 3, 10
- 25.* Trimis-au pre Moisi, sluga Sa, și pre Aaron, pre carele l-au ales Luiși.
- 4, 29
26. Pus-au întru dânșii cuvintele seamnelor Sale și ale minunilor Sale în pământul lui Ham.
- 7, 10
- *leșire 10, 21
- 27.* Trimis-au întunearec și i-au întunecat; căci au amărât cuvintele Lui.
- *leșire 7, 20
- 28.* Întors-au apele lor în sânge și au o-

- morât peștii lor.
- 29.* Scos-au pământul lor broaște în cămă-rile împăraților lor.
- 30.* Zis-au și au venit muscă câinească și mușiță în toate hotarale lor.
31. Pus-au ploile lor grindină, foc arzând în pământul lor.
32. Și au bătut viile lor și smochinii lor, și au sfărâmat tot lemnul hotarului lor.
- 33.* Zis-au și au venit lăcustă și omidă, căroră nu era număr.
34. Și au mâncat toată iarba în pământul lor, și au mâncat tot rodul pământului lor.
- 35.* Și au bătut pre tot născutul întâiu în pământul lor, pârga a toată osteneala lor.
- 36.* Și i-au scos pre ei cu argint și cu aur, și nu era întru semințiile lor bolnav.
37. Veselitu-s-au Egiptul întru ieșirea lor; căci căzuse frica lor preste dânșii.
- 38.* Întins-au nor spre acoperirea lor și foc ca să lumineaze lor noaptea.
- 39.* Cerșut-au și au venit potârnicii; și cu pâine cerească i-au săturat pre ei.
- 40.* Desfăcut-au pîiatra și au curs ape; curs-au întru ceale fără de apă râuri.
- 41.* Că Ș-au adus aminte de cuvântul cel sfânt al Său, cel cătră Avraam, sluga Sa.
42. Și au scos pre norodul Său întru bucurie, și pre cei aleși ai Săi întru veselie.
43. Și le-au dat lor țărâle păgânilor și ostenealele noroadelor au moștenit.
44. Ca să păzească dreptățile Lui și legea Lui să caute. Slavă.
- *leșire 8, 6
- *leșire 8, 16
- 24
- *leșire 10, 12
- *leșire 12, 29
- *leșire 12, 35
- *leșire 13, 21
- Psalm 77, 17
- *1 Cor. 10, 1
- *leșire 16, 13
- Nume. 20, 11
- *Face. 17, 7

PSALM 105

Robii mărturisesc lui Dumnezeu păcatele sale și a mairilor săi și cer iertare și mântuință.

Cat. 15. Aliluia

- 1.* ărturisiți-vă Domnului, că e bun, că în veac e mila Lui!
- 2.* Cine va grăi puterile Domnului, auzite va face toate laudele Lui?
3. Fericiți cei ce păzesc judecata și fac dreptate în toată vremea.
4. Adu-Ți aminte de noi, Doamne, întru bună vrearea norodului Tău, cercetează-ne pre noi întru mântuirea Ta.
5. Ca să vedem bunătatea aleșilor Tăi, să ne veselim întru veselii neamului Tău, să ne lăudăm cu moștenirea Ta.
- 6.* Greșit-am cu părinții noștri, nelegiuit-am, făcut-am strâmbătate.
7. Părinții noștri în Egipt n-au înțeles minunile Tale, nu ș-au adus aminte de mulțimea milii Tale.
8. Și Te-au amărât suindu-să la Marea Roșie.
9. Și i-au mântuit pre dânșii pentru numele Său, ca să cunoască puterea Lui.
- 10.* Și au certat Marea Roșie și au săcat; și i-au povățuit pre dânșii întru a-
- *Iudit. 13, 21 [19]
- *Sira. 43, 35
- *Iudit. 7, 19 [25]
- *leșire 14, 21

dânc ca în pustie.

11. Și i-au mântuit din mâna celui ce-i urăea, și i-au izbăvit pre ei din mâna vrăjmașilor.

Ieșire 12. Acoperit-au apa pre cei ce năcăjia pre ei; nici unul dintr-înșii n-au rămas.

14, 28 13. Și au crezut cuvântului Lui, și au cântat laudii Lui.

14. Sârguit-au, uitat-au lucrurile Lui, n-au suferit sfatul Lui.

15. Și au poftit poftă în pustie, și au ispitit pre Dumnezeu în loc fără de apă.

Ieșire 16. Și le-au dat lor cearerea lor, trimis-au sațiu în sufletele lor.

17, 6 Numeri 17. Și au mâniat pre Moisi în tabără, și pre 11, 31 Aaron, sfântul Domnului.

Num. 18. S-au deșchis pământul și au înghițit pre 16, 32 Datan, și au acoperit într-un adunare pre Aviron.

19. Și s-au aprins foc într-un adunarea lor, văpaie au ars pre păcătoși.

Ieșire 20. Și au făcut vițel în Horiv, și s-au închinat 32, 4 celui cioplit.

21. Și au schimbat mărirea Lui într-un asemănare de vițel ce mănâncă iarbă.

22. Și au uitat pre Dumnezeu, Cel ce i-au mântuit pre dânșii; pre Cel ce au făcut mari în Eghipt,

23. Minunate în pământul lui Ham, înfricoșate în Marea Roșie.

Ieșire 24. Și au zis să-i piarză pre dânșii, de nu ar 32, 10 fi stătut Moisi, cel ales al Lui, într-un zdrobire înaintea Lui,

25. Ca să întoarcă mâniia Lui, ca să nu-i piarză pre ei.

26. Și au defăimat pământul cel dorit, n-au crezut cuvântul Lui; și au cârtit în sălașele sale, n-au ascultat glasul Domnului.

Num. 27. Și au rădicat mâna Sa asupra lor, ca 11, 31 să-i surpe pre ei în pustie,

28. Și ca să surpe sămânța lor într-un neamuri și să-i răsipească prin țări.

29. Și au jertvit lui Veelfegor, și au mâncat jertvele morților.

30. Și L-au întărâtat pre El într-un izvodirile sale, și s-au înmulțit într-un dânșii căderea.

Num. 31. Și au stătut Finees, și L-au îmblânzit, și 25, 7 au încetat bătaia.

32. Și i s-au socotit lui într-un dreptate, în neam și în neam, până în veac.

Num. 33. Și L-au mâniat pre El la Apa Prigonirii 20, 10 și s-au dosădit Moisi pentru dânșii, că au amărât Duhul Lui.

34. Și au osăbit într-un buzele sale, n-au pierdut neamurile care au zis Domnul lor,

35. Și s-au amestecat într-un păgâni, și au deprins lucrurile lor, și au slujit celor ciopliți ai lor, și li s-au făcut lor spre sminteală.

36. Și au jertvit pre fiii săi și pre featele sale dracilor.

37. Și au vărsat sânge nevinovat, sângele fiilor săi și al featelor, pre carii

au jertvit celor ciopliți ai lui Hanaan.

38. Și s-au omorât pământul lor într-un sânghiuri, și s-au spurcat în faptele lor, și au curvit într-un izvodirile lor.

39. Și S-au mâniat cu iuțime Domnul asupra norodului Său, și au urât moștenirea Sa.

40. Și i-au dat pre dânșii în mâinile vrăjmașilor, și i-au stăpânit cei ce urăea pre ei.

41. Și i-au necăjit pre ei vrăjmașii lor, și s-au împilat supt mâinile lor, de multe ori i-au izbăvit pre dânșii.

42. Iară ei L-au amărât pre El într-un sfatul lor, și s-au împilat într-un fărădelegile lor.

43. Și au văzut Domnul când să necăjia ei, când au auzit El rugăciunea lor.

44.* Și S-au adus aminte de așăzământul de leage al Său, și S-au căit după mulțimea milii Sale. *2 Leage 30, 1

45. Și i-au dat pre ei spre milostivire înaintea tuturor celor ce i-au robit pre dânșii.

46. Mântuiaște-ne pre noi, Doamne Dumnezeu nostru, și ne adună din neamuri.

47. Ca să ne mărturisim numelui Tău celui sfânt, ca să ne fălim într-un lauda Ta.

48. Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu lui Israil, din veac și până în veac; și va zice tot norodul: „Fie, fie!” Slava.

PSALM 106

Să Se laude Dumnezeu, Care pre cei ce-L chiiamă pre Dânsul îi mântuiaște de rătăcirea drumurilor, de robie, de boală, de primejdii pre apă, adecă de toate primejdiile, și cu bunătăți îi dăruiaște. Aliluia

1. ărturisiți-vă Domnului, că e bun, că în veac e mila Lui!

2. Să zică cei mântuiți de la Domnul, pre carii au izbăvit din mâna vrăjmașului, și din țări i-au adunat pre dânșii.

3. De la răsărituri și de la apusuri și de la miiazănoapte și de la mare.

4. Rătăcit-au în pustie fără apă; calea cetății ceii de lăcuit n-au aflat.

5. Flămânzind și însătând, sufletul lor într-înșii să sfârșia.

6. Și au strigat cătră Domnul, când să năcăjia ei, și din nevoile lor i-au izbăvit pre ei.

7. Și i-au povățuit pre ei la cale dreaptă, ca să meargă în cetatea cea de lăcuit.

8. Mărturisească-se Domnului milele Lui, și minunile Lui fiilor oamenilor.

9. Că au săturat suflet deșărt, și suflet flămând au umplut de bunătăți.

10. Pre cei ce șădea într-un întunearec și în umbra morții, pre cei ferecați cu sărăciia și cu fier.

11. Că au amărât cuvintele lui Dumnezeu, și sfatul Celui Preaînalt au întărâtat.

12. Și s-au împilat într-un osteneale inimile lor, slăbit-au și nu era cine să le ajute.

13. Și au strigat cătră Domnul când să năcăjia ei, și din nevoile lor i-au mântuit pre dânșii.

14. Și i-au scos pre ei dintru întunearec și din umbra morții, și legăturile lor au rumpt.

15. Mărturisească-se Domnului milele Lui și minunile Lui fiilor oamenilor.

16. Că au sfărâmat porți de aramă și zăvoară de fier au frânt.

17. Sprijinitu-i-au pre ei din calea fără-delegii lor, că pentru fărădelegile lor s-au împilat.

18. Toată mâncarea au urât sufletul lor; și s-au apropiat până la porțile morții.

19. Și au strigat către Domnul, când să năcăjiia ei; și din nevoile lor i-au mântuit pre ei.

20. Trimis-au cuvântul Său și i-au vindecat pre ei și i-au scos din stricăciunile lor.

21. Mărturisească-să Domnului milele Lui, și minunile Lui fiilor oamenilor.

22. Și să jărtvească Lui jărtvă de laudă și să vestească lucrurile Lui întru bucurie.

23. Cei ce să pogoară la mare în vase, cei ce fac lucrare în ape multe,

24. Aceia au văzut lucrurile Domnului și minunile Lui întru adânc.

25. Zis-au și au stătut duhul viforului și s-au înălțat valurile ei.

26. Să suie până la ceriuri și să pogoară până la adâncuri; sufletul lor întru răotăți să topiia.

27. Turburatu-s-au, clătitu-s-au ca cel ce să îmbată, și toată înțelepciunea lor s-au înghițit.

28. Și au strigat către Domnul când să năcăjiia ei, și din nevoile lor i-au scos pre dânșii.

29. Și au poruncit viforului, și au stătut întru liniște și au încetat valurile ei.

30. Și s-au veselit, căci s-au alinat; și i-au povățuit pre dânșii la limanul voii Lui.

31. Mărturisească-să Domnului milele Lui, și minunile Lui fiilor oamenilor!

32. Să-L înalță pre Dânsul întru adunarea norodului și în scaonul bătrânilor să-L laude pre El.

33. Pus-au râurile întru pustie, și curgerile apelor întru seate.

34. Pământul cel roditoriu întru sărătură, de răutatea celor ce lăcuiesc pre dânsul.

35. Pus-au pustiiul întru iazer de apă, și pământul cel fără de apă întru curgeri de ape.

36. Și a lăcui acolo au făcut pre cei flămânzi; și au așăzat cetăți de lăcuit.

37. Și au sămănat țarine, și au răsădit vii, și au făcut rod de sămânță.

38. Și i-au blagoslovit pre ei, și s-au înmulțit foarte; și dobitoacele lor nu le-au împuținat.

39. Și s-au împuținat și s-au dosădit de năcazul realelor și de dureare.

40. Vărsatu-s-au urgisire preste boiarii lor, și i-au făcut pre ei să rățăcească întru neumblată, și nu în cale.

41. Și au ajutat săracului din sărăcie, și au pus pre ei ca pre niște oi de moștenire.

42.* Vedea-vor dreptii și să vor veseli; și toată fărădelegea își va astupa gura sa.

*Iov
22, 19

43. Cine e înțelept și va păzi aceste și va priceape milele Domnului. Slavă.

PSALM 107

Besarica să roagă lui Dumnezeu să-i fie într-ajutoriu împotriva moaviteanilor, palestinilor și a idumeilor (adeacă, a mahometanilor). Psalmul e prorocesc.

Cântarea psalmului lui David

1. ata e inima mea, Dumnezeu, gata e inima mea, cânta-voiu și voiu lauda întru mărirea mea.

2. Deșteaptă-te, mărirea mea, deșteaptă-te, psaltire și alăută; deștepta-mă-voiu dimineață.

3. Mărturisi-mă-voiu Ție întru noroad, Doamne, cânta-voiu Ție întru neamuri.

4. Că mare e deasupra ceriurilor mila Ta, și până la nori adevărul Tău.

5. Înalță-te preste ceriuri, Dumnezeu, și preste tot pământul mărirea Ta, pentru ca să se izbăvească cei iubiți ai Tăi.

6. Mântuiaște cu dreapta Ta și mă auzi! Dumnezeu au grăit întru sfântul Său:

7. „Înalță-Mă-voiu și voiu împărți Sichima, și Valea Lăcașurilor voiu măsură.

8. Al Mieu este Galaad, și al Mieu este Manasi, și Efrem, sprijinirea capului Mieu.

9. Iuda, împăratul Mieu, Moav, căldarea nădejdi Meale.

10. Spre Idumea voiu pune încălțăminte Mea, Mie cei de al neam s-au supus”.

11. Cine mă va duce la cetatea îngrădirii? Sau cine mă va povățui până la Idumea?

12. Au nu Tu, Dumnezeu, Cel ce ne-ai lepădat pre noi? Și au nu vei ieși, Dumnezeu, întru puterile noastre?

13. Dă-ne noao ajutoriu din necaz, și deșartă e mântuirea omului.

14. Întru Dumnezeu vom face puteare, și El va urgisi pre vrăjmașii noștri.

PSALM 108

Hristos Iudii, vânzătorului, și celorlalți voitori de rău ureadnice pedeapse le pofteaște, iară Șie mântuiește.

Întru sfârșit, psalmul lui David

1. umnezeule, lauda mea să nu o taci, că gura păcătosului și gura vicleanului asupra mea s-au deșchis.

2. Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană și cu cuvinte de urăciune m-au încungiurat, și s-au luptat cu mine în zădar.

3. În loc ca să mă iubească, mă clevetiia, iară eu mă rugam.

4. Și au pus împotriva mea reale, în loc de bune, și urăciune, în locul iubirii meale.

5. Pune preste dânsul pre cel păcătos și diavolul să stea de-a dreapta lui.

6. Când să va judeca el, să iasă osândit. Și rugăciunea lui să se facă întru păcat.

7. Fie zilele lui puține, și episcopiia lui să o ia altul.

8. Să-i fie feciorii lui săraci și muiarea

lui văduvă.

9. Mișcându-să să se mute fiii lui și să ceară; să se scoată din curțile casii lor.

10. Să scurme datornicul toate câte sânt ale lui și să jăfuiască streinii ostenealele lui.

11. Să nu-i fie lui sprijinitoriu, nici să fie milostivitoriu spre săracii lui.

12. Să fie feciorii lui întru pierzare; întru un neam să se stângă numele lui.

13. Pomenească-să fărădelegea părinților lui înaintea Domnului, și păcatul maicii lui să nu să șteargă.

14. Să fie înaintea Domnului pururea și să piară din pământ pomenirea lor, pentru că nu ș-au adus aminte a face milă.

15. Și au gonit pre omul cel sărac și mișal și umilit la inimă, ca să-l omoară.

16. Și au iubit blăstămul și va veni lui; și n-au voit blagoslovenia, și să va depărta de la dânsul.

17. Și s-au îmbrăcat cu blăstămul ca cu o haină, și au intrat ca apa în mațele lui și ca untuldelemn în oasele lui.

18. Să-i fie lui ca o haină cu carea să îmbracă și ca un brâu cu carele pururea să încinge.

19. Acesta este lucrul celor ce mă clevetesc pre mine la Domnul și a celor ce grăiesc reale asupra sufletului meu.

20. Și Tu, Doamne, Doamne, fă cu mine pentru numele Tău, că bună este mila Ta.

21. Izbăvește-mă, că sărac și mișal sânt eu, și inima mea s-au turburat înlăuntrul meu.

22. Că umbra când să abate ea m-am luat în laturi, scuturatu-m-am ca lăcustele.

23. Genunchele mele au slăbit de post, și carnea mea s-au schimbat pentru untuldelemn.

24. Și eu m-am făcut ocară lor, văzutu-m-au, clătit-au cu capetele sale.

25. Ajută-mi mie, Doamne Dumnezeu meu, și mă mântuiaște după mila Ta.

26. Și să cunoască că mâna Ta este aceasta; și Tu, Doamne, o ai făcut pre dânsa.

27. Blăstăma-vor ei și Tu vei blagoslovi; cei ce să scoală asupra mea să se rușineaze, iar sluga Ta să va veseli.

28. Îmbrace-să cei ce mă clevetesc pre mine în ocară și să se învălească ca cu un văjmânt cu rușinea sa.

29. Mărturisi-mă-voiu Domnului foarte cu gura mea; și în mijlocul multora voiu lauda pre El.

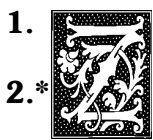
30. Că au stătut de-a dreapta săracului, ca să mântuiască de cei ce gonesc sufletul meu. Slava.

PSALM 109

Cum că Hristos va ședea de-a dreapta Tatălui, începând împărăția de la Iudeea; și în veac va preoți după rânduiala lui Melhisedec, și învingând, toată lumea va stăpâni.

Cat. 16. Psalmul lui David

*Mat.
22, 44
1 Cor.
15, 25
*Evrei
1, 13
10, 13

1. **I**is-au Domnul Domnului meu: * „Șazi de-a dreapta Mea,
2. * Până ce voiu pune pre vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale”.
3. Toiagul puterii va trimite Ție Domnul

din Sion: „Și vei birui în mijlocul vrăjmașilor Tăi!”

4. Cu Tine este începătura în zioa puterii Tale, întru strălucirile sfinților Tăi; din pantece mai nainte de luceafăr Te-am născut.

5. Juratu-S-au Domnul și nu-l va părea rău: * „Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec”. *Evrei
5, 6
7, 17

6. Domnul este de-a dreapta Ta; sfărâmat-au în zioa mâniei Sale împărați.

7. Judeca-va întru neamuri, plini-va căderile, zdrobi-va capete pre pământ ale multora.

8. Din părau în cale va bea, pentru aceasta va înălța capul.

PSALM 110

Laudă pre Domnul, care atâtea faceri de bine au dăruit besearicii. Aliluia.

1. **M**ărturisi-mă-voiu Ție, Doamne, cu toată inima mea, în sfatul celor drepti și în adunare.

2. **M**ari sânt lucrurile Domnului, dovedite întru toate voile Lui.

3. Mărturisire și mare cuviință este lucrul Lui; și dreptatea Lui rămâne în veacul veacului.

4. Pomenire au făcut minunilor Sale, milostivul și înduratul, Domnul; hrană au dat celor ce să tem de Dânsul.

5. Aduce-Ș-va aminte în veac de așazământul de lege al Său; tăria lucrurilor Sale o au vestit norodului Său.

6. Ca să le dea lor moștenirea neamurilor; lucrurile mâinilor Lui, adevărul și judecata.

7. Credincioase sânt toate poruncile Lui, întărite în veacul veacului, făcute întru adevăr și dreptate.

8. Izbăvire au trimis norodului Său; poruncit-au în veac așazământul de lege al Său.

9. Sfânt și înfricoșat e numele Lui; * începătura înțelepciunii e frica Domnului. *Pild.
1, 7

10. Și înțeleagere bună este tuturor celor ce o fac pre dânsa; lauda Lui rămâne în veacul veacului. [10]
Sirah
1, 17

PSALM 111

Credincioșii și făcătorii de bine sânt fericiți, iar păcătoșii vor peri.

Psalmul lui David, înțeleagerea lui Agheu și a Zahariei

1. **B**ericit bărbatul carele să teame de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte.

2. **B**utearnică pre pământ va fi sămânța lui, neamul dreptilor să va blagoslovi.

3. Mărire și bogăție în casa lui, și dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

4. Răsărit-au întru întunearec lumină dreptilor, Cel milostiv și îndurat și drept.

5. Bun e bărbatul carele să îndură și împrumutează; tocmi-ș-va cuvintele sale la judecată, că în veac nu să va clăti.

6. Întru pomenire veacinică va fi dreptul, de auzul rău nu să va teame.

7. Gata e inima lui a nădăjdui întru Domnul; întăritu-s-au inima lui, nu să va teame până ce va privi asupra vrăjmașilor săi.

8. Răsipit-au, dat-au săracilor; dreptatea lui rămâne în veacul veacului.

9. Cornul lui să va înălța întru mărire, păcătosul va vedea și să va mâniia; cu dinții săi va scârșni și să va topi; pofta păcătosului va peri. Slava.

ALILUIA, pentru norodul cel nou, 112

Să Se laude Domnul, Care dintru ceale înalte spre ceale smerite priveaște.

1. ăudați, tineri, pre Domnul, lăudați numele Domnului!

2. Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac!

Mala. 3. De la răsăriturile soarelui, până la apusuri, lăudat e numele Domnului!

1, 11

4. Înalt e preste toate neamurile Domnul, preste ceriuri e mărirea Lui!

5. Cine e ca Domnul Dumnezeu nostru, Cel ce lăcuiaște întru ceale înalte și spre ceale smerite priveaște, în ceriu și pre pământ?

6. Cel ce scoală de la pământ pre sărac și din gunoiu rădică pre cel mișal.

7. Ca să-l așeze pre El cu boiarii, cu boiarii norodului Său, Cel ce face a lăcui cea stearpă în casă, maica ce să veselească de feciori.

ALILUIA 113

Iarăși pomeneaște minunile lui Dumnezeu, scoaterea lui Israil din Egipt. Apoi Îl roagă pre Dânsul ca pre Sine să Se mărească, pentru că dumnezeii altor neamuri sânt chipuri deșearte, iară El easte în tot fealiul ajutoriu credincioșilor. La jidovi să împărțească în doao. (Ieșire 13, 3)

1. ntru ieșirea lui Israil din Egipt, a casii lui Iacov din norod varvar.

2. Făcutu-s-au Iudeea sfințirea lui, Israil, stăpânirea lui.

3. Marea au văzut și au fugit; Iordanul s-au întors înapoi.

4. Munții au săltat ca berbecii, și dealurile ca miei oilor.

5. Ce-ți easte ție, mare, că ai fugit? Și tu, Iordane, că te-ai întors înapoi?

6. Munți, că ați săltat ca berbecii, și dealuri ca miei oilor?

7. De fața Domnului s-au clătit pământul, de fața Dumnezeului lui Iacov.

8. Acelui ce au întors pîiatra în iazere de apă, și cea vârtoasă în izvoară de ape.

9. Nu noao, Doamne, nu noao, ci numelui Tău dă mărire.

10. Pentru mila Ta și adevărul Tău, ca nu cândva să zică neamurile: „Unde easte Dumnezeu lor?”

11. Iară Dumnezeu nostru în ceriu și pre pământ; toate câte au vrut au făcut.

12. Idolii păgânilor, argint și aur, lucruri de mâini omenesti.

Jos 134, 31 13. Gură au, și nu vor grăi; ochi au, și nu vor vedea; urechi au, și nu vor auzi; nări au, și înțele. nu vor mirosi.

15, 15

14. Mâini au, și nu vor pipăi; picioare

au, și nu vor umbla; nu vor glăsui cu gâttelejul lor.

15. Asemenea lor să fie cei ce fac pre ei, și toți cei ce nădăjduiesc spre dânșii.

16. Casa lui Israil au nădăjduit spre Domnul; ajutoriul și scutitoriul lor easte.

17. Casa lui Aaron au nădăjduit spre Domnul; ajutoriul și scutitoriul lor easte.

18. Cei ce să tem de Domnul au nădăjduit spre Domnul; ajutoriul și scutitoriul lor easte.

19. Domnul pomenindu-ne pre noi, ne-au blagoslovit.

20. Blagoslovit-au casa lui Israil, blagoslovit-au casa lui Aaron.

21. Blagoslovit-au pre cei ce să tem de Domnul, pre cei mici cu cei mari.

22. Adaogă Domnul spre voi, spre voi și spre fiii voștri!

23. Blagosloviți santeți voi Domnului, Celui ce au făcut ceriul și pământul.

24. Ceriul ceriului, Domnului; iară pământul l-au dat fiilor oamenilor.

25.* Nu cei morți Te vor lăuda, Doamne, nici toți cei ce să pogoară în iad.

*Varu. 2, 17

26. Ci noi, cei vii, bine vom cuvânta pre Domnul, de acum și până în veac.

ALILUIA 114

Să roagă și mulțameaște pentru că din mare primejdie s-au mântuit. Să cuvine lui Hristos.

1. ubit-am, că va auzi Domnul glasul rugii mele.

2. Că au plecat ureachiia Sa mie, și în zilele mele Îl voi chema.

3. Cuprinsu-m-au durerile morții, primejdiile iadului m-au aflat.

4. Năcaz și dureare am aflat, și numele Domnului am chemat.

5. O, Doamne, izbăveaște sufletul meu; milostiv e Domnul și drept, și Dumnezeu nostru miluiaște.

6. Cel ce păzează pre prunci, Domnul, smeritu-m-am și m-au mântuit.

7. Întoarce-te, sufletul meu, la odihna ta; că Domnul bine au făcut ție.

8. Că au scos sufletul meu din moarte, ochii miei din lacrimi și picioarele mele din alunecare.

9. Bine voi plăcea înaintea Domnului în laturea celor vii. Slava.

ALILUIA 115

Mearge mulțamind lui Dumnezeu, Care l-au mântuit. Pentru că acest psalm la jidovi e partea celui din sus.

1.* rezut-am, pentru aceea am grăit. Iar eu m-am smerit foarte.

*2 Cor. 4, 13

2.* Și eu am zis întru uimirea mea: „Tot omul e mincinos”.

*Roma. 3, 4

3. Ce voiu răsplăti Domnului pentru toate care mi-au dat mie?

4. Păharul mântuirii voi lua, și numele Domnului voi chema.

5. Rugăciunile mele Domnului voi da, îna-

intea a tot norodului Lui, scumpă e înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui.

6. O, Doamne, eu, sluga Ta; eu, sluga Ta și fiul slujniciei Tale.

7. Rumpți-ai legăturile mele; Ție voiu jertvi jertvă de laudă și întru numele Domnului voiu chema.

8. Rugăciunile mele Domnului voiu da, înaintea a tot norodului Lui, în curțile Casii Domnului, în mijlocul tău, Ierusalime.

ALILUIA 116

Îndeamnă toate neamurile a lăuda pre Dumnezeu pentru arătarea lui Hristos. Rom. 15.

*Roma.
15, 11
*Ioan
12, 34

1. * ăudați pre Domnul, toate neamurile, lăudați pre El toate noroadele.
2. * Că s-au întărit mila Lui preste noi, și adevărul Domnului rămâne în veac.

ALILUIA 117

Mulțameaște besearica, pentru că dintr-atâtea primejdii mântuiește și pre Hristos au dobândit.

Mat. 14 și 22

1. ărturisiți-vă Domnului, că e bun; că în veac e mila Lui!
2. Zică, dar, casa lui Israil, că e bun, că în veac e mila Lui!
3. Zică casa lui Aaron, că e bun, că în veac e mila Lui!
4. Zică toți cei ce să tem de Domnul, că e bun, că în veac e mila Lui!
5. Din năcaz am chemat pre Domnul și m-au auzit întru desfătare.
6. Domnul easte mie ajutoriu și nu mă voiu teame ce-mi va face mie omul.
7. * Domnul easte mie ajutoriu și eu voiu privi asupra vrăjmașilor miei.
8. Bine e a nădăjdui spre Domnul, decât a nădăjdui spre om.
9. Bine e a nădăjdui spre Domnul, decât a nădăjdui spre boiari.
10. Toate neamurile m-au încunjurat, și întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.
11. Încunjurând m-au încunjurat, și întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.
12. Încunjuratu-m-au ca albinele fagurul, și s-au aprins ca focul în spini, și întru numele Domnului i-am biruit pre ei.
13. Împins fiind, m-am povârnit să caz, și Domnul m-au sprijinit.
14. * Tăria mea și lauda mea e Domnul, și s-au făcut mie spre mântuire.
15. Glas de bucurie și de mântuire în corturile dreptilor.
16. Dreapta Domnului au făcut putere, dreapta Domnului m-au înălțat, dreapta Domnului au făcut putere.
17. Nu voiu muri, ci voiu fi viu și voiu povesti lucrurile Domnului.
18. Certând m-au certat Domnul, și morții nu m-au dat.
19. Deșchideți mie porțile dreptății, și întrând într-însele mă voiu mărturisi Domnului;

*Evrei
13, 6

*Ieșire
15, 2

aceasta e poarta Domnului, dreptii vor intra într-înșă.

20. Mărturisi-mă-voiu Ție, că m-ai auzit și Te-ai făcut mie spre mântuire.

21. * Piatra, carea nu o au socotit ziditorii, aceasta s-au făcut în capul unghiului.

22. De la Domnul s-au făcut aceasta, și easte minunată întru ochii noștri.

23. Aceasta easte zioa carea o au făcut Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într-înșă.

24. O, Doamne, mântuiaște! O, Doamne, sporește! Bine e cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

25. Blagoslovit-am pre voi din Casa Domnului, Dumnezeu e Domnul și S-au arătat noao.

26. Tocmiți sărbătoare întru ceale frumoase, până la cornurile oltariului.

27. Dumnezeul meu ești Tu, și mă voiu mărturisi Ție; Domnul meu ești Tu, și Te voiu înălța.

28. Mărturisi-mă-voiu Ție, că m-ai auzit și Te-ai făcut mie spre mântuire.

29. Mărturisiți-vă Domnului, că e bun, că în veac e mila Lui! Slava.

ALILUIA 118

Laudă leagea, cuvântul și poruncile lui Dumnezeu, pofteaște și să roagă ca întru iubirea și păzirea acestora să se ție.

Cat. 17

1. ericiți cei fără prihană în cale, carii umblă în leagea Domnului.
2. Fericiți cei ce cearcă mărturiile Lui, cu toată inima vor căuta pre Dânsul.
3. Că nu cei ce lucrează fărădeleage în căile Lui au umblat.
4. Tu ai poruncit poruncile Tale ca să le păzească foarte.
5. O, de s-ar îndrepta căile mele, să păzească îndreptările Tale!
6. Atuncea nu mă voiu rușina când voiu căuta spre toate poruncile Tale.
7. Mărturisi-mă-voiu Ție întru îndreptarea inimii, ca să mă învăț judecățile dreptății Tale.
8. Îndreptările Tale voiu păzi, nu mă părăsi până în sfârșit.
9. Întru ce-ș va îndrepta tânărul calea sa? Când va păzi cuvintele Tale.
10. Cu toată inima mea Te-am căutat pre Tine, să nu mă leapezi de la poruncile Tale.
11. Întru inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție.
12. Bine ești cuvântat, Doamne, învață-mă îndreptările Tale.
13. Cu buzele mele am vestit toate judecățile gurii Tale.
14. În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca întru toată bogăția.
15. Întru poruncile Tale mă voiu deprinde și voiu cunoaște căile Tale.
16. Întru îndreptările Tale voiu cugeta, nu voiu uita cuvintele Tale.
17. Răsplătește robului Tău, viiază-mă și voiu păzi cuvintele Tale.
18. Descopere ochii miei și voiu cunoaște

*Isaiia
28, 16
Mateiu
21, 42
Luca
20, 17
Fapte
4, 11
Roma.
9, 33
1 Petr.
2, 7

minunile din leagea Ta.

19. Nemearnic sânt eu pre pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale.

20. Iubit-au sufletul meu, ca să dorească de judecățile Tale în toată vremea.

21. Certat-ai pre cei mândri; blăstămați cei ce să abat de la poruncile Tale.

22. Ia de la mine ocară și defăimarea, că mărturiile Tale am căutat.

23. Pentru că au șăzut boiarii și asupra mea clevetiia, iară robul tău să învața îndreptările Tale.

24. Că mărturiile Tale cugetarea mea easte, și sfaturile mele îndreptările Tale.

25. Lipitu-s-au de pământ sufletul meu; viiază-mă după cuvântul Tău.

26. Căile mele le-am mărturisit și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale.

27. Calea îndreptărilor Tale fă să o înțeleg, și mă voiu deprinde întru minunile Tale.

28. Dormitat-au sufletul meu de trândăvie; întărește-mă întru cuvintele Tale.

29. Calea nedreptății depărtează-o de la mine, și cu leagea Ta mă miluiaște.

30. Calea adevărului am ales, și judecățile Tale n-am uitat.

31. Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, nu mă rușina.

32. Pre calea poruncilor Tale am alergat; când ai desfătat inima mea.

33. Leage pune mie, Doamne, în calea îndreptărilor Tale, și o voiu căuta pre dânsa totdeauna.

34. Înțelepțește-mă și voiu căuta leagea Ta; și o voiu păzi pre ea cu toată inima mea.

35. Povățuiaște-mă în cărarea poruncilor Tale, că aceea am voit.

36. Pleacă inima mea la mărturiile Tale, și nu la lăcomie.

37. Întoarce ochii miei, să nu vază deșărtăciune; în calea Ta mă viiază.

38. Pune robului Tău cuvântul Tău întru frica Ta.

39. Ștearge ocară mea carea am prepus, că judecățile Tale sânt bune.

40. Iată, am dorit de poruncile Tale, întru dreptatea Ta mă viiază.

41. Și să vie preste mine mila Ta, Doamne, mântuirea Ta după cuvântul Tău.

42. Și voiu răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit întru cuvintele Tale.

43. Și să nu iai din gura mea cuvântul adevărului până în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit.

44. Și voiu păzi leagea Ta pururea, în veac și în veacul veacului.

45. Și am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat.

46. Și am grăit întru mărturiile Tale înaintea împăraților și nu m-am rușinat.

47. Și am cugetat la poruncile Tale, care am iubit foarte.

48. Și am rădicat mâinile mele spre poruncile Tale, care le-am iubit, și m-am

deprins întru îndreptările Tale.

49. Pomenește cuvintele Tale robului Tău, de care mi-ai dat nădejde.

50. Acestea m-au mângăiat întru smereniia mea, că cuvântul Tău m-au viiat.

51. Cei mândri au făcut călcare de leage foarte; iară de la leagea Ta nu m-am abătut.

52. Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale ceale din veac, Doamne, și m-am mângăiat.

53. Măhnire m-au cuprins despre cei păcătoși, carii părăsesc leagea Ta.

54. Lăudate era de mine îndreptările Tale, în locul nemerniciei mele.

55. Adusu-mi-am aminte noaptea de numele Tău, Doamne, și am păzit leagea Ta.

56. Aceasta s-au făcut mie, că îndreptările Tale am căutat.

57. Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc leagea Ta.

58. Rugatu-m-am feații Tale cu toată inima mea; miluiaște-mă după cuvântul Tău.

59. Cugetat-am la căile Tale, și am întors picioarele mele la mărturiile Tale.

60. Gătitu-m-am și nu m-am turburat a păzi poruncile Tale.

61. Funile păcătoșilor s-au înfășurat împrejurul meu și leagea Ta n-am uitat.

62. În miezul nopții m-am sculat să mă mărturisesc Ție, spre judecățile dreptății Tale.

63. Părtaș sânt eu tuturor celor ce să tem de Tine și celor ce păzesc poruncile Tale.

64. De mila Ta, Doamne, e plin pământul; îndreptările Tale mă învață.

65. Bunătate ai făcut cu robul tău, Doamne, după cuvântul Tău.

66. Bunătate și învățătură și cunoștință mă învață; că poruncile Tale am crezut.

67. Mai nainte de ce m-am smerit, eu am greșit; pentru aceasta cuvântul Tău am păzit.

68. Bun ești Tu, Doamne, și întru bunătatea Ta mă învață îndreptările Tale.

69. Înmulțitu-s-au asupra mea nedreptatea mândrilor; iară eu cu toată inima voiu cerca poruncile Tale.

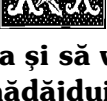
70. Închegatu-s-au ca laptele inima lor; iară eu la leagea Ta am cugetat.

71. Bine e mie că m-ai smerit, ca să mă învăț îndreptările Tale.

72. Bună e mie leagea gurii Tale, mai vârtos decât mii de aur și de argint. Slavă.

Starea 1

73. âinile Tale m-au făcut și m-au zidit; înțelepțește-mă și mă voiu învăța poruncile Tale.

74. Cei ce să tem de Tine mă vor vedea și să vor veseli, că întru cuvintele Tale am nădăjduit.

75. Cunoscute-am, Doamne, că dreapte sânt judecățile Tale și întru adevăr m-ai smerit.

76. Facă-se, dar, mila Ta, ca să mă mângăie, după cuvântul Tău, robului Tău.

77. Să-mi vie mie îndurările Tale și voiu

fi viu; că legea Ta cugetarea mea este.

78. Să se rușineze cei mândri, că cu nedreptate au făcut fărădelege asupra mea; iară eu mă voi învăța întru poruncile Tale.

79. Să mă întorcă pre mine cei ce să tem de Tine și cei ce cunosc mărturiile Tale.

80. Fie inima mea fără prihană întru îndreptările Tale, ca să nu mă rușinez.

81. Stânge-să spre mântuirea Ta sufletul meu; întru cuvintele Tale am nădăjduit.

82. Sfârșitu-s-au ochii miei întru cuvântul Tău, zicând: „Când mă vei mângăia?”

83. Că m-am făcut ca un foale în brumă; îndreptările Tale nu le-am uitat.

84. Câte sânt zilele robului Tău? Când vei face mie judecată de cătră cei ce mă gonesc?

85. Spusu-mi-au mie călcătorii de leage bârfeale; ci nu sânt ca legea Ta, Doamne.

86. Toate poruncile Tale sânt adevărul; fără dreptate m-au gonit, ajută-mi.

87. Puțin nu m-au sfârșit pre mine pre pământ, iară eu n-am părăsit poruncile Tale.

88. După mila Ta viiază-mă, și voi păzi mărturiile gurii Tale.

89. În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în ceriu.

90. În neam și în neam, adevărul Tău; întemeiat-ai pământul și rămâne.

91. Cu rânduiala Ta rămâne zioa; că toate sânt slujitoare Ție.

92. Că de n-ar fi fost legea Ta gândirea mea, atuncea aș fi perit întru smereniia mea.

93. În veac nu voi uita îndreptările Tale, că într-însăle m-ai înviiat.

Starea 2

94. I Tău sânt eu, mântuiaște-mă, că îndreptările Tale am căutat.

95. Pre mine m-au așteptat păcătoșii să mă piarză; mărturiile Tale am cunoscut.

96. A tot sfârșitul am văzut sfârșit, desfătată e porunca Ta foarte.

97. Cât am iubit legea Ta, Doamne, toată zioa gândirea mea este.

98. Mai mult decât pre vrăjmașii miei m-ai înțeleptit cu porunca Ta, că în veac a mea este.

99. Mai mult decât toți cei ce mă învață am înțeles; că mărturiile Tale gândirea mea este.

100. Mai mult decât cei bătrâni am priceput; că poruncile Tale am căutat.

101. Despre toată calea rea am oprit picioarele mele; ca să păzesc cuvintele Tale.

102. De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus legea mie.

103. Cât sânt de dulci gâtlejului meu cuvintele Tale, mai mult decât miierea gurii mele.

104. Din poruncile Tale am cunoscut, pentru aceasta am urât toată calea nedreptății.

105. Făclie picioarelor mele e legea Ta, și lumină cărărilor mele.

106. Juratu-m-am și am pus ca să păzesc judecățile dreptății Tale.

107. Smeritu-m-am până în sfârșit, Doamne, viiază-mă după cuvântul Tău.

108. Ceale de bunăvoie ale gurii mele bine le

voiaște, Doamne, și judecățile Tale mă învață.

109. Sufletul meu în mâinile Tale e pururea, și legea Ta n-am uitat.

110. Pus-au păcătoșii cursă mie, și de la poruncile Tale n-am rătăcit.

111. Moștenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie inimii mele sânt.

112. Plecat-am inima mea ca să facă îndreptările Tale în veac, pentru răsplătire.

113. Pre călcătorii de leage am urât, și legea Ta am iubit.

114. Ajutorul meu și sprijinitorul meu ești Tu; întru cuvintele Tale am nădăjduit.

115. Depărtați-vă de la mine cei ce vicleniți, și voi cerca poruncile Dumnezeului meu.

116. Apără-mă după cuvântul Tău și mă viiază, și nu mă rușina pre mine de la așteptarea mea.

117. Ajută-mi și mă voi mântui și voi cugeta întru îndreptările Tale pururea.

118. Defăimat-ai pre toți cei ce să depărtează de la îndreptările Tale, că nedrept este gândul lor.

119. Călcători de leage am socotit pre toți păcătoșii pământului; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale.

120. Pătrunde cu frica Ta cărnurile mele, că de judecățile Tale m-am temut.

121. Făcut-am judecată și dreptate; nu mă da pre mine celor ce-mi fac strâmbătate.

122. Priimește pre robul Tău întru bunătațe, ca să nu mă clevească cei mândri.

123. Ochii miei s-au stins spre mântuirea Ta și spre cuvântul dreptății Tale.

124. Fă cu robul Tău după mila Ta, și întru îndreptările Tale mă învață.

125. Robul Tău sânt eu, înțelepțește-mă și voi cunoaște mărturiile Tale.

126. Vreamea e a face Domnului; stricat-au legea Ta.

127. Pentru aceasta am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topaziia.

128. Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat; toată calea nedreptă am urât.

129. Minunate-s mărturiile Tale; pentru aceasta le-au cercat pre eale sufletul meu.

130. Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pre prunci.

131. Gura mea am deschis și am tras duh; că de poruncile Tale am dorit. Slava.

Starea 3

132. aută spre mine și mă miluiaște, după judecata celor ce iubesc numele Tău.

133. Pașii miei îndreptează-i după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească toată fărădelegea.

134. Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor; și voi păzi poruncile Tale.

135. Fața Ta arată-o preste robul Tău; și mă învață îndreptările Tale.

136. Izvoară de apă au izvorât ochii miei,

pentru că n-am păzit leagea Ta.

137. Drept ești, Doamne, și dreapte sânt judecățile Tale.

138. Poruncit-ai dreptatea a fi mărturiile Tale și adevărul foarte.

139. Topitu-m-au răvnirea Ta, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii miei.

140. Cu foc lămurit e cuvântul Tău foarte, și robul Tău l-au iubit pre el.

141. Mai tinăr sânt eu și defăimat, îndreptările Tale nu le-am uitat.

142. Dreptatea Ta e dreptate în veac, și leagea Ta adevărul.

143. Necazuri și nevoi m-au aflat, poruncile Tale sânt gândirea mea.

144. Dreptate sânt mărturiile Tale în veac; înțelepțește-mă și voiu fi viu.

145. Strigat-am cu toată inima mea: Auzi-mă, Doamne, îndreptările Tale voiu căuta!

146. Strigat-am cătră Tine: Mântuiaște-mă și voiu păzi mărturiile Tale!

147. Apucat-am înainte fără de vreamă și am strigat, întru cuvintele Tale am nădăjduit.

148. Întimpinat-au ochii miei cătră dimineață; ca să cuget la cuvintele Tale.

149. Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta mă viiază.

150. Apropiatu-s-au cei ce mă ghoniia fără de leage; și de la leagea Ta s-au depărtat.

151. Aproape ești Tu, Doamne, și toate căile Tale adevărul.

152. Din început am cunoscut dintru mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pre eale.

153. Vezi smereniia mea și mă scoate; că leagea Ta n-am uitat.

154. Judecă judecata mea și mă izbăvește; pentru cuvântul Tău mă viiază.

155. Departe e de la păcătoși mântuirea; că îndreptările Tale n-au căutat.

156. Îndurările Tale multe sânt, Doamne; după judecata Ta mă viiază.

157. Mulți sânt cei ce mă gonesc și mă năcăjăsc; de la mărturiile Tale nu m-am abătut.

158. Văzut-am pre cei neînțelegători și mă topiiam; că cuvintele Tale nu le-au păzit.

159. Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne, întru mila Ta mă viiază.

160. Începătura cuvintelor Tale e adevărul; și în veac, toate judecățile dreptății Tale.

161. Boiarii m-au gonit în zădar și de cuvintele Tale s-au înfricoșat inima mea.

162. Bucura-mă-voiu eu de cuvintele Tale, ca cel ce află dobânzi multe.

163. Nedreptatea am urât și m-am scârbit, iară leagea Ta am iubit.

164. De șapte ori în zi Te-am lăudat pentru judecățile dreptății Tale.

165. Pace e multă celor ce iubesc leagea Ta, și nu easte lor sminteală.

166. Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și poruncile Tale am iubit.

167. Păzit-au sufletul meu mărturiile Tale și le-au iubit foarte.

168. Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale; că toate căile mele înaintea Ta sânt, Doamne.

169. Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă înțelepțește.

170. Să între rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne, după cuvântul Tău mă izbăvește.

171. Răspunde-vor buzele mele laudă, când mă vei învăța îndreptările Tale.

172. Spune-va limba mea cuvintele Tale; că toate poruncile Tale sânt dreptatea.

173. Fie mila Ta să mă mântuiască; că poruncile Tale am voit.

174. Dorit-am de mântuirea Ta, Doamne, și leagea Ta cugetarea mea easte.

175. Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda; și judecățile Tale vor ajuta mie.

176. Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pre robul Tău, că poruncile Tale n-am uitat. Slavă.

CÂNTAREA TREAPTELOR 119

Ceară besearica să se mântuiască de blăstămători și de țedareani, adecă de mahometani, de la Țedar, feciorul lui Israil, întră carii lăcuiăște. Această cântare e procească, precum și ceale ce urmează, care să numesc A treaptelor.

Cat. 18

1. ătră Domnul, când m-am năcăjit, am strigat și m-au auzit.
2. Doamne, izbăvește sufletul meu de buzele nedrepte și de limba vicleană.
3. Ce să va da Ție și ce să va adaoge Ție spre limba vicleană?
4. Săgețile Celui puternic sânt ascuțite cu cărbuni pus[t]nicești.
5. Vai, mie, că nemerniciia mea s-au îndelungat, sălășluiu-m-am cu sălaşurile lui Chidar, mult au nemernicit sufletul meu.
6. Cu cei ce urăea pacea eram făcătoriu de pace, când grăiam lor, să lupta cu mine în zădar.

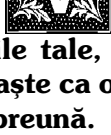
CÂNTAREA TREAPTELOR 120

Besearica în tot locul e fără primejdie, pentru că pre Domnul are păzitoriu.

1. idicat-am ochii miei la munți, de unde va veni ajutorul meu.
- 2.* Ajutorul meu de la Domnul, *2 Para. 20, 17
Cel ce au făcut ceriul și pământul.
3. Să nu dai întru clătire piciorul Tău; nici să dormiteaze Cel ce te păzește.
4. Iată, nu va dormita, nici va adormi Cel ce păzește pre Israil; Domnul te va păzi.
5. Domnul e acoperemânt ție, preste mâna ta cea dreaptă.
6. Zioa soarele nu te va arde, nici luna noaptea.
7. Domnul te va păzi pre tine de tot răul; păzi-va sufletul tău Domnul.
8. Domnul va păzi întrarea ta și ieșirea ta, de acum și până în veac.

CÂNTAREA TREAPTELOR 121

Pre besearică o laudă pentru unire, eulavie și dreptate, și aceiia bine îi poștește.

1. eselitu-m-am de cei ce mi-au zis mie: „În Casa Domnului vom merge!”
2. Stând era picioarele noastre în curțile tale, Ierusalime, Ierusalimul cel ce să zidește ca o cetate, a căruia împărțășirea lui e dimpreună.
3. Că acolo s-au suit semințiile, semințiile Domnului, mărturiia lui Israil.
4. Ca să se mărturisească numelui Domnului.
5. Că acolo au șezut scaunele la judecată; scaunele asupra casii lui David.
6. Întrebați, dară, ceale ce-s spre pacea Ierusalimului; și îndestularea celor ce te iubesc pre tine.
7. Fie pace întru putearea ta și îndestulare întru zidurile turnului tău.
8. Pentru frații miei și pentru vecinii miei am grăit adecă pace de tine.
9. Pentru Casa Domnului Dumnezeuului nostru, am căutat ceale bune ție.

CÂNTAREA TREAPTELOR 122

Să roagă besearica împotriva clevetirilor celor necredincioși.

1. ătră Tine am rădicat ochii miei, Cela ce lăcuiești în ceriu.
2. Iată, precum sânt ochii slugilor în mâinile stăpânilor săi.
3. Precum sânt ochii slujnicii în mâinile stăpânei sale, așa ochii noștri cătră Domnul Dumnezeu nostru, până ce să va milostivi spre noi.
4. Miluiaște-ne pre noi, Doamne, miluiaște-ne, că prea mult ne-am umplut de hulă.
5. Prea mult s-au umplut sufletul nostru; ocară celor ce sânt întru îndestulare și hulă celor mândri.

CÂNTAREA TREAPTELOR 123

Mulțameaște besearica că de primejdiia peririi s-au mântuit.

1. e n-ar fi că Domnul era întru noi, zică adecă Israil.
2. De n-ar fi că Domnul era întru noi, când s-au rădicat oamenii asupra noastră, iată, de vii ne-ar fi înghițit pre noi când s-au iuțit mâniia Lui preste noi.
3. Iată, apa ne-ar fi înecat pre noi.
4. Pârău au trecut sufletul nostru, iată, au trecut sufletul nostru apa cea fără stare.
5. Bine e cuvântat Domnul, Carele nu ne-au dat pre noi spre vânarea dinților lor.
6. Sufletul nostru ca o pasăre s-au izbăvit din cursa vânătorilor.
7. Cursa s-au sfărâmat și noi ne-am izbăvit.
8. Ajutoriu nostru easte întru numele Domnului, Celui ce au făcut ceriul și pământul. Sla[vă].

CÂNTAREA TREAPTELOR 124

Cum că besearica și cetățeanii ei sânt fără de primejdie, iar cei necredincioși vor peri.

1. ei ce nădăduiesc întru Domnul, ca muntele Sionului: nu să va clăti în veac cel ce lăcuiaște în Ierusalim.
2. Munți împrejurul lui, și Domnul împrejurul norodului Său, de acum și până în veac.

3. Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoșilor preste soartea dreptilor; ca să nu-și tinză dreptii întru fărădelegi mâinile lor.

4. Fă bine, Doamne, celor buni și celor drepti la inimă.

5. Iară pre cei ce să abat la îndărătnicii, duce-i-va Domnul cu cei ce lucrează fărădeleage, pace preste Israil.

CÂNTAREA TREAPTELOR 125

Să roagă besearica să se mântuiască din robie, adecă, prin Hristos. Să cuvine mucenicilor.

1. ând au întors Domnul robii Sionului, făcutu-ne-am ca niște mângăiați.
2. Atuncea s-au umplut de bucurie gura noastră și limba noastră de veselie.
3. Atuncea vor grăi întru neamuri:
4. „Mărit-au Domnul a face cu dânșii!” Mărit-au Domnul a face cu noi; fost-am, veselindu-ne.
5. Întoarce, Doamne, robii noastră, ca părăiele în austru.
6. Cei ce samănă cu lacrimi cu bucurie vor săcera.
7. Mergând, mergea și plângea, aruncând semințele sale.
8. Și venind, vor veni cu bucurie, luându-și mănunchele sale.

CÂNTAREA TREAPTELOR 126

Nici casnicii, nici cetatea să poate păzi, nici prunci să pot avea fără de îngăduința și darul lui Dumnezeu.

1. e n-ar zidi Domnul casa, în deșert s-ar osteni cei ce zidesc.
2. De n-ar păzi Domnul cetatea, în deșert ar priveghiia cel ce o păzește, în deșert easte voao a mâneca.
3. Sculați-vă, după ce ați șezut, cei ce mâncați pâinea durerii.
4. Când va da iubiților Săi somn, iată moștenirea Domnului, fiii, plata rodului pântecelui.
5. Ca niște săgeți în mâna celui tare, așa fiii celor scuturați.
6. Fericit e carele își va plini pofta sa dintr-înșii; nu să vor rușina când vor grăi vrăjmașilor săi în porți.

CÂNTAREA TREAPTELOR 127

Cu frica Domnului, și fericirea aceștii vieți să dobândească.

1. ericiți toți cei ce să tem de Domnul, carii umblă în căile Lui.
2. Ostenealele rodurilor tale vei mânca; fericit ești și bine va fi ție.
3. Muiarea ta, ca o vie rodită în laturile casii tale.
4. Fiii tăi, ca niște tinere odrasle de maslin împrejurul measii tale.
5. Iată, așa să va blagoslovi omul cel ce să teame de Domnul.
6. Blagoslovi-te-va Domnul din Sion, și vei vedea bunătățile Ierusalimului în toate zilele vieții tale.
7. Și vei vedea pre fiii fiilor tăi, pace preste Israil.

CÂNTAREA TREAPTELOR 128

Mulțameaște besearica, pentru că cu ajutorul Domnului totdeauna întărită rămâne, poftind ca împotivnicii săi să se pedepsească.

1. **D**e multe ori s-au luptat cu mine din tinerețile mele, zică, adică, Israil.
2. **D**e multe ori s-au luptat cu mine din tinerețile mele și nu m-au biruit.
3. Preste spatele mele au lucrat păcătoșii, îndelungat-au fărădelegea sa.
4. Domnul cel drept au tăiat grumazii păcătoșilor; să se rușineaze și să se întoarcă înapoi toți cei ce urăsc Sionul.
5. Facă-se ca iarba pre casă, carea mai nainte de zmulgere s-au uscat.
6. De carea nu ș-au umplut mâna sa cela ce seaceră, și sânul său cel ce adună mănunchele.
7. Și n-au zis cei ce trecea: „Blagosloveniia Domnului preste voi!
8. Blagoslovit-am pre voi întru numele Domnului”. Slavă.

CÂNTAREA TREAPTELOR 129

Cu mare dureare pofteaște iertarea păcatelor, făgăduind adecă mântuiește prin Hristos.

1. **D**intru adâncuri am strigat cătră tine, Doamne, Doamne, auzi glasul meu!
2. **F**ie urechile Tale luând aminte spre glasul rugăciunii mele.
3. De Te vei uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va suferi?
4. Că la Tine e milostivirea, pentru numele Tău Te-am răbdat, Doamne.
5. Așteptat-au sufletul meu spre cuvântul Tău, nădăduit-au sufletul meu spre Domnul.
6. Din straja dimineții până în noapte, din straja dimineții să nădăduiască Israil spre Domnul.
7. Că la Domnul e mila și multă mântuire la El, și El va izbăvi pre Israil de toate fărădelegile lui.

CÂNTAREA TREAPTELOR 130

Smereniia și blândețele sale le închină lui Dumnezeu și făgăduiaște jertvă preaiubită.

1. **D**oamne, nu s-au înălțat inima mea, nici s-au înălțat ochii miei.
2. **N**ici am umblat întru ceale mari, nici întru ceale mai minunate decât mine.
3. De nu m-am smerit cu gândul, ce am înălțat sufletul meu.
4. Precum e cel înțercat spre maica lui, așa vei răsplăti spre sufletul meu.
5. Nădăduiască Israil spre Domnul, de acum și până în veac.

CÂNTAREA TREAPTELOR 131

Besearica roagă pre Dumnezeu ca, aducându-Și aminte de David și de făgăduința lui, să lăcuiască în Sion și să areate pre Hristos, pre care El cu mare legătură a cuvintelor L-au făgăduit.

1. **D**u-Ți aminte, Doamne, de David și de toate blândețele lui.
2. **C**ă s-au jurat Domnului, s-au făgăduit Dumnezeului lui Iacov:
- 3.* „De voi intra în lăcașurile casii mele, de mă voi sui pre patul așternutului meu, *2 Împă. 7, 2
4. De voi da somn ochilor miei, și geanelor mele dormitare,
5. Și odihnă tâmplelor mele, până ce voi afla locul Domnului, lăcașul Dumnezeului lui Iacov”.
6. Iată, o am auzit pre ea în Efrata, aflatu-o am pre ea în câmpii dumbrăvii.
7. „Întro-vom în lăcașurile Lui, închina-vom la locul unde au stătut picioarele Lui”.
- 8.* Scoală-Te, Doamne, întru odihna Ta, Tu și sicriiul sfințirii Tale. *2 Para. 6, 41
9. Preoții Tăi să vor îmbrăca cu dreptate, și cuvioșii Tăi să vor bucura.
10. Pentru David, sluga Ta, să nu întorci fața unsului Tău.
11. Juratu-S-au Domnul lui David cu adevăriniță, și nu să va lepăda de dânsa:* „Din rodul pântecelui tău voi pune pre scaonul tău. *2 Împă. 7, 12
12. De vor păzi fiii tăi așăzământul de leage al Mieui și mărturiile Meale aceastea, carele voi învăța pre ei. Luca 1, 55
13. Și fiii lor până în veac vor șădea pre scaonul tău”. Fapte 2, 30
14. Că au ales Domnul Sionul, osibitu-l-au pre el spre lăcaș Luiși.
15. „Aceasta e odihna Mea în veacul veacului, aicea voi lăcui, că l-am ales pre el.
16. Pre văduva lui blagoslovind voi blagoslovi; pre săracii lui voi sătura de pâine.
17. Preoții lui voi îmbrăca cu mântuire; și cuvioșii lui cu bucurie să vor bucura.
- 18.* Acolo voi răsări cornul lui David, gătit-am luminătoriu unsului Mieui. *Mala. 3, 1
19. Pre vrăjmașii lui voi îmbrăca cu rușine; și preste dânsul va înflori sfințeniia Mea”. Luca 1, 69

CÂNTAREA TREAPTELOR 132

Besearica zice că prea plăcută îngăduință easte, pentru că așa mult s-au blagoslovit de la Dumnezeu.

1. **A**tă, acum, ce e bun sau ce e frumos, fără numai a lăcui frații împreună?
2. **C**a mirul pre cap, cel ce pogoară pre barbă, pre barba lui Aaron,
3. Carele să pogoară pre marginea îmbrăcăminteii lui, ca roaoa Ermonului ce se pogoară pre munții Sionului.
4. Că acolo au poruncit Domnul blagosloveniia și viața până în veac.

CÂNTAREA TREAPTELOR 133

Pre cinstitorii lui Dumnezeu îi îndeamnă besearica la laudele lui Dumnezeu.

1. **A**tă, acum binecuvântați pre Domnul, toate slugile Domnului,
2. **C**arii stați în casa Domnului, în curțile casii Dumnezeului nostru!
3. În nopți rădicați mâinile voastre la ceale sfinte și binecuvântați pre Domnul!

4. **Blagoslovi-te-va Domnul din Sion, Cel ce au făcut ceriul și pământul. Slava.**

ALILUIA 134

Îndeamnă a lăuda pre Dumnezeu, pentru că au dăruit pre Israil cu daruri așa mari, și idolii sânt fără de folos.

Cat. 19

1. ăudați numele Domnului, lăudați, slugi, pre Domnul,
2. Cei ce stați în casa Domnului, în curțile Casii Dumnezeului nostru,
3. Lăudați pre Domnul, că este bun Domnul,
4. Cântați numele Lui, că este bun
5. Că pre Iacov au ales Luiși Domnul.
6. Pre Israil spre moștenire Luiși.
7. Că eu am cunoscut că este mare Domnul.
8. Și Domnul nostru preste toți dumnezeii.
9. Toate câte au vrut Domnul au făcut,
10. În ceriu și pre pământ,
11. În mări și în toate adâncurile.
- *Ierem. 12.* Râdicând nori de la marginea pământului,
- 10, 12 13. Fulgerile spre ploaie le-au făcut.
14. Cel ce scoate vânturile din vistierile Sale,
- *Ieșire 15.* Carele au bătut ceale întâiu născute ale Egiptului,
- 12, 29 16. De la om până la dobitoc.
17. Trimis-au seamne și minuni în mijlocul tău, Egipte.
18. Întru Faraon și întru toate slugile lui.
- *Isus N. 19.* Carele au bătut neamuri multe,
- 12, 1 20. Și au ucis împărați tari,
- 7 21. Pre Sion, împăratul amoreilor,
- Nume. 22. Și pre Og, împăratul Vasanului,
- 21, 24 23. Și toate împărățiile lui Hanaan,
- 25 24. Și au dat pământul lor moștenire,
25. Moștenire lui Israil, norodului Său.
26. Doamne, numele Tău este în veac.
27. Și moștenirea Ta în neam și în neam.
28. Că va judeca Domnul pre norodul Său,
29. Și spre slugile Sale Să va umili.
- *Sus 30.* Idolii neamurilor argint și aur, lucruri de mâini omenești.
- 113, 12 31. Gură au și nu vor grăi,
- Înțele. 32. Ochi au și nu vor vedea,
- 15, 15 33. Urechii au și nu vor auzi.
34. Că nu este duh în gura lor.
35. Asemenea lor să fie cei ce fac acestea,
36. Și toți cei ce să nădăjduiesc într-înșii.
37. Casa lui Israil, binecuvântați pre Domnul!
38. Casa lui Aaron, binecuvântați pre Domnul!
39. Casa lui Levi, binecuvântați pre Domnul!
40. Cei ce vă teameți de Domnul, binecuvântați pre Domnul!
41. Bine este cuvântat Domnul din Sion, Cel ce lăcuiaște în Ierusalim!

ALILUIA 135

Îndeamnă să se mărturisească lui Dumnezeu pentru toate ale lui, mai vârtos pentru purtarea de grijă și facerile de bine cu norodul Său.

1. ărturisiți-vă Domnului, că este bun; că în veac e mila Lui.
2. Mărturisiți-vă Dumnezeului dumnezeilor; că în veac e mila Lui.
3. Mărturisiți-vă Domnului domnilor; că în veac e mila Lui.
4. Celui ce face minuni mari unuia; că în veac e mila Lui.
- 5.* Celui ce au făcut ceriurile cu înțeleagere; *Face. 1, 1
6. Celui ce au întărit pământul preste ape; că în veac e mila Lui.
7. Celui ce au făcut luminători mari unuia; că în veac este mila Lui.
8. Soarele, spre stăpânirea zilei; că în veac este mila Lui.
9. Luna și stealele, spre stăpânirea nopții; că în veac este mila Lui.
- 10.* Celui ce au bătut Egiptul cu cei întâiu născuți ai lor; că în veac este mila Lui. *Ieșire 12, 29
- 11.* Și au scos pre Israil din mijlocul lor; că în veac este mila Lui. *Ieșire 13, 17
12. Cu mână tare și cu braț înalt; că în veac este mila Lui.
13. Celui ce au împărțit Marea Roșie în despărțituri; că în veac e mila Lui.
14. Și au trecut pre Israil prin mijlocul ei; că în veac este mila Lui.
- 15.* Și au scuturat pre Faraon și putearea lui în Marea Roșie; că în veac este mila Lui. *Ieșire 14, 28
16. Celui ce au trecut norodul Său în pustie; că în veac este mila Lui.
17. Celui ce au bătut împărați mari; că în veac este mila Lui.
- 18.* Și au omorât împărați tari; că în veac este mila Lui. *Num. 21, 24
19. Pre Sion, împăratul amoreilor; că în veac este mila Lui.
- 20.* Și pre Og, împăratul Vasanului; că în veac este mila Lui. *Num. 21, 33
- 21.* Și le-au dat pământul lor moștenire; că în veac este mila Lui. *Isus N. 13, 7
22. Moștenire lui Israil, slugii Sale; că în veac este mila Lui.
23. Că întru smereniia noastră ne-au pomenit pre noi Domnul; că în veac este mila Lui.
24. Și ne-au izbăvit pre noi de vrăjmașii noștri; că în veac este mila Lui.
25. Cel ce dă hrană la tot trupul; că în veac este mila Lui.
26. Mărturisiți-vă Dumnezeului ceresc; că în veac este mila Lui.

PSALMUL lui David, prin Ieremiia, 136

Cu lacrimi oftează robii să se slobozască, și poftesc pedepse idumeilor și vaviloneanilor. Să cuvine besearicii ce să izgoneaște întră mahometani.

1. a râul Vavilonului, acolo am săzut și am plâns, când ne-am adus noi aminte de Sion.
2. În sălci, în mijlocul lui am spânzurat organele noastre.
3. Că acolo ne-au întrebat pre noi, cei ce

ne-au robit pre noi, cuvinte de cântări.

4. Și cei ce ne-au dus pre noi, cântare: „Cântați noao din cântările Sionului!”

5. Cum vom cânta cântarea Domnului în pământ strein?

6. De te voiu uita, Ierusalime, uitată să fie dreapta mea.

7. Să se lipească limba mea de grumazul meu, de nu-mi voiu aduce aminte de tine.

8. De nu voiu pune înainte Ierusalimul, ca întru începutul veseliei mele.

9. Adu-Ți aminte, Doamne, de fiii lui Edom, în zioa Ierusalimului,

10. Carii zicea: „Stricați-l, stricați-l până la temeliiile lui!”

11. Fata Vavilonului, ticăloasă; fericit e cel ce va răsplăti ție răsplătirea ta, carea ai răsplătit noao.

12. Fericit e carele va apuca și va lovi pruncii tăi de piază. Slava.

PSALMUL lui David, a lui Agheu și a Zahariei, 137

Cum că el în veaci va lăuda pre Dumnezeu, și-L va cinsti; poftind ca și ceialalți împărați cu numele acesta aceasta să facă.

1. ărturisi-mă-voiu Ție, Doamne, cu toată inima mea; și înaintea îngerilor voiu cânta Ție, că ai auzit toate graiurile gurii mele.

2. Închina-mă-voiu la besearica Ta cea sfântă și mă voiu mărturisi numelui Tău.

3. Întru mila Ta și adevărul Tău; că ai mărit preste tot numele cel sfânt al Tău.

4. Ori în ce zi Te voiu chema, degrab mă auzi; înmulți-mă-vei în sufletul meu cu puterea Ta.

5. Mărturisească-se Ție, Doamne, toți împărații pământului; că au auzit toate graiurile gurii Tale.

6. Și să cânte întru căile Domnului, că mare e mărirea Domnului.

7. Că înalt e Domnul și la ceale smerite priveaște, și ceale înalte de departe le cunoaște.

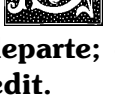
8. De voiu merge în mijlocul năcazului, mă vei viia; preste mâniia vrăjmașilor miei întins-ai mâinile Tale și m-au mântuit dreapta Ta.

9. Domnul va răsplăti pentru mine; Doamne, mila Ta easte în veac, lucrurile mâinilor Tale cu vederea nu le treace.

Întru sfârșit, PSALMUL lui David, al Zahariei întru râsipire, 138

Cum că Dumnezeu toate le știe, în tot locul de față easte purtarea Lui de grijă și puterea, nimic cât de ascuns și de slab nu poate scăpa. Pentru aceea, pre Dânsul Îl va lăuda, și pre cei necredincioși cu ură îi va urî.

1. oamne, cercatu-m-ai și m-ai cunoscut, Tu ai cunoscut șădearea mea și scularea mea.

2. Tu ai priceput gândurile mele de departe; cărarea mea și funea mea Tu ai dovedit.

3. Și toate căile mele mai nainte le-ai văzut, că nu easte vicleșug în limba mea.

4. Iată, Doamne, Tu ai cunoscut toate ceale de pre urmă și ceale de demult; Tu m-ai zidit și ai pus preste mine mâna Ta.

5. Minunată s-au făcut știința Ta de la mine, întăritu-s-au, nu voiu putea spre dânsa.

6. Unde mă voiu duce de la Duhul Tău, și de la fața Ta unde voiu fugi?

7.* De mă voiu sui în ceriu, Tu acolo ești; de mă voiu pogori în iad, de față ești.

8. De voiu lua aripile mele de dimineață și mă voiu sălășlui la marginile mării,

9. Că și acolo mâna Ta mă va povățui și mă va ținea dreapta Ta.

10. Și am zis: Au, doară, întunearecul mă va acoperi? Și noaptea e luminare întru desfătăciunea mea?

11. Că întunearecul nu să va întuneca de la Tine, și noaptea ca zioa să va lumina; precum e întunearecul ei, așa și lumina ei.

12. Că Tu ai zidit rărunchii miei, sprijinitu- m-ai din pânțele maicii mele.

13. Mărturisi-mă-voiu Ție, că cu înfricoșare Te-ai minunat; minunate-s lucrurile Tale, și sufletul meu le cunoaște foarte.

14. Nu s-au ascuns osul meu de la Tine, carele l-ai făcut întru ascuns, și statul meu, întru ceale mai de jos ale pământului.

15. Cel nelucrat al meu l-au văzut ochii Tăi, și în cartea Ta toți să vor scrie; în zile să vor zidi, și nimenea întru dâșii.

16. Iară mie foarte sânt cinstiți priiatinii Tăi, Dumnezeule, foarte s-au întărit stăpâniile lor.

17. Număra-voiu pre dâșii, și mai mult decât năsipul să vor înmulți; sculatu-m-am, și încă sânt cu Tine.

18. De vei să omori pre păcătoși, Dumnezeule; bărbații sângiurilor, depărtați-vă de la mine.

19. Că pricinuitori sânteți întru gânduri, lua-vor întru deșărtăciuni cetățile Tale.

20. Au nu pre cei ce Te urăsc pre Tine, Doamne, am urât, și asupra vrăjmașilor Tăi m-am topit?

21. Cu urâciune desăvârșit i-am urât pre ei, nepriiatini mi s-au făcut mie.

22. Ispiteaște-mă, Dumnezeule, și cunoaște inima mea, cearcă-mă și cunoaște cărările mele.

23. Și vezi de easte calea fărădelegii întru mine, și mă îndreptează în calea cea veacnică.

Întru sfârșit, PSALMUL lui David 139

Să roagă să se apere de cei răi și de hulitori, și aceia să se pedepsească. Să cuvine lui Hristos.

1. coate-mă, Doamne, de la omul viclean, de la bărbatul nedrept mă izbăveaște,

2. Carii gândiia nedreptate în inimă, toată zioa rânduia războaie.

3.* Ascuțit-au limba sa ca de șarpe; otravă de aspidă supt buzele lor.

4. Păzează-mă, Doamne, de mâna păcătosului, de la oameni nedrepti mă scoate.

5. Carii au gândit să împiiadece pașii miei, ascuns-au mândrii cursă mie.

*Amos
9, 2

*Sus
5, 10
[9]

Roma.
3, 13

6. Și cu funi au întins cursă picioarelor mele, pre lângă cărare sminteale mi-au pus mie.

7. Zis-am Domnului: „Dumnezeu meu ești Tu, ascultă, Doamne, glasul rugăciunii mele!”

8. Doamne, Doamne, putearea mântuirii mele, umbrit-ai preste capul meu în zioa de războiu.

9. Să nu mă dai, Doamne, de la dorirea mea celui păcătos, gândit-au împotriva mea, să nu mă părăsești, ca nu cândva să se înalțe.

10. Capul încunjurării lor, osteneala buzelor lor va acoperi pre dânșii.

11. Cădea-vor preste dânșii cărbuni cu foc, surpa-vei pre ei în ticăloșie, și nu vor putea răbda.

12. Bărbatul limbut nu să va îndrepta pre pământ; pre bărbatul nedrept realele îl vor vâna spre stricăciune.

13. Cunoscut-am că va face Domnul judecată săracilor și izbândă lipsiților.

14. Însă dreptii să vor mărturisi numelui Tău, și vor lăcui dreptii cu fața Ta. Slava.

PSALMUL LUI DAVID 140

Să roagă să fie răbdătoriu întru năcazuri, și despre împrotivnici fără de primejdie. Să cuvine lui Hristos.

1. **D**oamne, strigat-am cătră Tine, auzi-mă; ia aminte glasul rugii mele când strig cătră Tine.

2. Să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ta; rădicarea mâinilor mele, jertvă de seara.

3. Pune, Doamne, strajă gurii mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele.

4. Să nu abați inima mea spre cuvinte de viclesug, ca să tăgăduiesc răspunsurile ceale din păcate,

5. Cu oamenii ce lucrează fărădeleage; și nu mă voi însoți cu aleșii lor.

6. Certa-mă-va dreptul cu milă și mă va mostra; și untuldelemn al păcătosului să nu ungă capul meu.

7. Că încă și rugăciunea mea e întru bunevorerile lor; înghițitu-s-au lângă piatră judecătorii lor.

8. Auzi-să-vor graiurile mele, că au putut, ca o brazdă de pământ s-au rupt pre pământ, răsipitu-s-au oasele lor lângă iad.

9. Cătră Tine, Doamne, Doamne, ochii miei, spre Tine am nădăjduit, să nu iai sufletul meu.

10. Păzește-mă de cursa carea mi-au pus mie, și de smintealele celor ce fac fărădeleage.

11. Cădea-vor în mreaja sa păcătoșii, deosebi sânt eu până ce voi trece.

ÎNTELEGERII LUI DAVID,

când au fost el în peșteră rugându-să, 141

1. Împăra. 24

Părăsit fiind de ajutoriul omenesc, ceare ajutoriu împotriva asupritorilor. Să cuvine besearicii.

*Sus
76, 1

1.* **D**u glasul meu cătră Domnul am strigat; cu glasul meu cătră Domnul m-am rugat.

2. Vârșă-voiu înaintea Lui rugăciunea mea, năcazul meu înaintea Lui voi spune.

3. Când lipsiia dintru mine duhul meu,

și Tu ai cunoscut cărările mele.

4. În calea aceasta, în carea am umblat, ascuns-au cursă mie.

5. Luat-am sama de-a dreapta, și am privit, și nu era cine să mă cunoască.

6. Perit-au fuga de la mine, și nu easte cela ce caută sufletul meu.

7. Strigat-am cătră Tine, Doamne, zis-am: Tu ești nădejdea mea, partea mea ești în pământul celor vii.

8. Ia aminte spre ruga mea, că m-am smerit foarte.

9. Izbăvește-mă de cei ce mă gonesc; că s-au întărit mai vartos decât mine.

10. Scoate din temniță sufletul meu, ca să se mărturisească numelui Tău.

11. Pre mine mă așteaptă dreptii, până ce vei răsplăti mie.

PSALMUL LUI DAVID 142

Când goniia pre el Avesalom, fiiul său. 2 Împă. 17. Ceare ca Dumnezeu să nu caute la dreptatea sa, ci la mișălătatea și izgonirea lui, de care să-l ușureaze, pedepsind pre împrotivnici. Să cuvine besearicii.

1. **D**oamne, auzi rugăciunea mea, ascultă ceareea mea, întru adevărul Tău, auzi-mă întru dreptatea Ta!

2. Și să nu întri la judecată cu robul Tău, că nu să va îndrepta înaintea Ta tot cel viu.

3. Că au gonit vrăjmașul sufletul meu, împilat-au în pământ viața mea.

4. Așăzatu-m-au întru întunearec ca pre morții veacului, și s-au măhnit întru mine duhul meu.

5. Întru mine s-au turburat inima mea, adusu-mi-am aminte de zilele ceale din început; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale am gândit.

6. Tins-am cătră Tine mâinile mele; sufletul meu ca niște pământ fără de apă, Ție.

7. Degrab auzi-mă, Doamne, slăbit-au duhul meu.

8. Să nu întorci fața Ta de la mine, și mă voi asemăna celor ce să pogoară în groapă.

9. Auzită fă mie dimineața mila Ta, că spre Tine am nădăjduit.

10. Arată-mi mie, Doamne, calea în care voi merge; că la Tine am rădicat sufletul meu.

11. Scoate-mă de la vrăjmașii miei, Doamne, la Tine am scăpat; învață-mă ca să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeu meu.

12. Duhul Tău cel bun mă va povățui la pământul cel drept; pentru numele Tău, Doamne, mă vei viia întru dreptatea Ta.

13. Scoate-vei din năcaz sufletul meu, și întru mila Ta vei conceni pre vrăjmașii miei.

14. Și vei piarde pre toți cei ce năcăjesc sufletul meu, că eu sânt robul Tău. Slava.

PSALMUL LUI DAVID, împotriva lui Goliat, 143

Mulțamește că are împărăția odihnită, apoi să roagă să se apere de împrotivnicii cei din afară, carii să înalță.

Cat. 20

1. ine e cuvântat Domnul Dumnezeu meu, Cel ce învață mâinile mele spre oștire, deagetele mele la războiu.

2. Mila mea și scăparea mea, sprijinitoriul meu și izbăvitoriul meu.

3. Scutitoriul meu, și întru El am nădăjduit, Cel ce supune norodul meu supt mine.

4. Doamne, ce easte omul, că Te-ai făcut cunoscut lui, sau fiul omului, că-l socotești pre el?

Iov 5. Omul deșărtăciunii s-au asemănat,
8, 9 zilele lui ca umbra trec.

14, 2 6. Doamne, pleacă ceriurile și Te pogoară; atinge-Te de munți și să vor fumega.

7. Fulgeră fulgere și-i vei râsipi pre dânșii; trimite săgețile Tale și-i vei turbura pre ei.

8. Trimite mâna Ta din înălțime; scoate-mă și mă izbăvește din ape multe, din mâna fiilor celor străini,

9. A căroră gură au grăit deșărtăciune, și dreapta lor e dreapta strâmbătății.

10. Dumnezeule, cântare noao voiu cânta Ție, în psaltire cu zeace strune voiu cânta Ție.

11. Celui ce dai mântuire împăraților, Celui ce izbăvești pre David, robul Tău, de sabia cumplită.

12. Izbăvește-mă și mă scoate din mâna fiilor celor străini, a căroră gură au grăit deșărtăciune, și dreapta lor e dreapta strâmbătății.

13. Ai căroră fiii lor ca niște tinere odrasle înfipite întru tinerețele lor,

14. Featele lor înfrumșetate, împodobite ca asămănarea besearicii,

15. Cămarile lor pline, vărsându-să din ceasta în ceaea,

16. Oile lor mult fătătoare, înmulțindu-se întru ieșirile lor; boii lor grași.

17. Nu easte cădere de gard, nici trecătoare, nici strigare în ulițele lor.

18. Fericit-au pre norodul căruia sânt aceastea, fericit e norodul căruia Domnul e Dumnezeu lui.

LAUDEI LUI DAVID 144

Măreaște pre Dumnezeu ca pre un Împărat bun, milostiv, tuturor ocârmuitoriu, ținătoriu și ca pre Cel ce nemărginite faceri de bine dă oamenilor.

1. nălța-Te-voiu, Dumnezeul meu, Împăratul meu, și bine voiu cuvânta numele Tău în veac și în veacul veacului.

2. În toate zilele bine Te voiu cuvânta și voiu lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

3. Mare e Domnul și lăudat foarte; și măririi Lui nu easte sfârșit.

4. Neamul și neamul vor lăuda lucrurile Tale, și puterea Ta vor vesti.

5. Mare cuviința măririi sfînțirii Tale vor grăi, și minunile Tale vor povesti.

6. Și puterea celor înfricoșate ale Tale

vor spune, și mărire Ta vor povesti.

7. Pomenirea mulțimei bunătății Tale vor vesti, și de dreptatea Ta să vor bucura.

8. Îndurat și milostiv e Domnul, îndelung răbdătoriu și mult milostiv.

9. Bun e Domnul tuturor, și îndurările Lui preste toate lucrurile Lui.

10. Mărturisească-se Ție, Doamne, toate lucrurile Tale; și cuvioșii Tăi bine să Te cuvinteaze.

11. Mărire împărăției Tale vor spune și puterea Ta vor grăi,

12. Ca să facă cunoscută fiilor omeneshi puterea Ta și mărire mării cuviinții împărăției Tale.

13. Împărăția Ta e împărăția tuturor veacurilor și stăpâniia Ta întru tot neamul și neamul.

14. Credincios e Domnul întru toate cuvintele Sale și cuvios întru toate lucrurile Sale.

15. Sprijineaste Domnul pre toți cei ce cad și îndreptează pre toți cei surpați.

16. Ochii tuturor spre Tine nădăjduiesc; și Tu le dai lor hrană în vreamă bună.

17. Deșchizi Tu mâna Ta și saturi pre tot cel viu de bunavoință.

18. Drept e Domnul întru toate căile Sale și cuvios întru toate lucrurile Sale.

19. Aproape e Domnul de toți cei ce-L chiiamă pre El, de toți cei ce-L chiiamă pre El întru adevăr.

20. Voia celor ce să tem de El va face, și rugăciunea lor va auzi și-i va mântui pre dânșii.

21. Păzeaste Domnul pre toți cei ce-L iubesc pre El; și pre toți păcătoșii va piiarde.

22. Lauda Domnului va grăi gura mea și bine să cuvinteaze tot trupul numele cel sfânt al Lui, în veac și în veacul veacului.

Slava.

ALILUIA, al lui Agheu și al Zahariei, 145

Lui Dumnezeu să te încrezi, nu oamenilor, nici crailor.

1. audă, suflete al meu, pre Domnul!* Lăuda-voiu pre Domnul în viața mea, cânta-voiu Dumnezeului meu până ce voiu fi.

*Sus
144, 2

2. Nu vă nădăjduiți spre boiari, spre fiii oamenilor, întru carii nu easte mântuire.

3. Ieși-va duhul lui și să va întoarce în pământul său.

4. În zioa aceea vor peri toate gândurile lui.

5. Fericit e căruia Dumnezeu lui Iacov easte ajutoriu lui, nădeajdea lui spre Domnul Dumnezeu lui.

6.* Spre Cel ce au făcut ceriul și pământul, marea și toate ceale ce-s într-însele.

*Fap.
14, 14
Apoca.
14, 7

7. Spre Cel ce păzeaste adevărul în veac, spre Cel ce face judecată celor năpăstuiți, spre Cel ce dă hrană celor flămânzi.

8. Domnul dezleagă pre cei ferecați în obezi, Domnul înțelepțeaste orbii, Domnul rădică pre cei surpați, Domnul iubeaste pre cei drepți, Domnul păzeaste pre cei nemearnici.

9. Pre săracul și pre văduvă va priimi și calea păcătoșilor va piiarde.

10. Împărați-va Domnul în veac, Dumnezeul tău, Sioane, în neam și în neam.

ALILUIIA, al lui Agheu și al Zahariei, 146

Să se laude Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă și alte fapte spre norodul Său. Prorocesc e pentru adunarea besearicii.

1. ăudați pre Domnul, că e bun psalmul Dumnezeului nostru, să se îndulcească lauda.
2. idind Ierusalimul Domnul, răsipurile lui Israil va aduna.
3. Cel ce vindecă pre cei zdrobiți la inimă și leagă sdruncinăturile lor.
4. Cel ce numără mulțimea stealelor și lor tuturor numele le chiiamă.
5. Mare e Domnul nostru și mare e tăria Lui, și priceperii Lui nu easte număr.
6. Cel ce priimește pre cei blânzi, Domnul, și smerește pre cei păcătoși până la pământ.
7. Începeți a cânta Domnului întru mărturisire, cântați Dumnezeului nostru întru alăută.
8. Celui ce îmbracă ceriul cu nori, Celui ce gătește pământului ploaie.
9. Celui ce răsare în munți iarbă și pajiște spre slujba oamenilor.
10. Celui ce dă dobitoacelor hrană lor și puilor corbilor ce-L chiiamă pre El.
11. Nu întru putearea calului va voi, nici în pulpele bărbatului bine îi va plăcea.
12. Bine va voi Domnul întru cei ce să tem de Dânsul și întru cei ce nădăduiesc spre mila Lui.

ALILUIIA, al lui Agheu și al Zahariei, 147

Mearge îndemnând besearica spre laudele lui Dumnezeu, mai ales pentru că spre dânsa e cu osebită facere de bine. Acest psalm în jidovie să adaogă la cel din sus.

1. audă, Ierusalime, pre Domnul, laudă pre Dumnezeul tău, Sioane!
2. ă au întărit încuietorile porților tale, blagoslovit-au pre fiii tăi întru tine.
3. Cel ce pune hotarile tale pace și cu grăsime de grâu te-au săturat.
4. Cel ce trimite cuvântul Său pământului; degrab aleargă cuvântul Lui.
5. Al Celui ce dă zăpada Sa ca lâna, al Celui ce presară negura ca cenușa.
6. Al Celui ce pune ghiiața Sa ca pâinile, împotriva feții gerului Lui cine va suferi?
7. Trimite-va cuvântul Său și le va topi pre eale, sufla-va duhul Lui și vor curge ape.
8. Cel ce vestește cuvântul Său lui Iacov, îndreptările și judecățile Sale lui Israil.
9. N-au făcut așa la tot neamul, și judecățile Sale nu le-au arătat lor. Slava.

ALILUIIA, al lui Agheu și al Zahariei, 148

Pre îngeri tot fealiul de oameni, pre toate ceale cerești și pre ceale pământeste îndeamnă ca pre Dumnezeu cu laudă să-L mărească. Psalm e prorocesc.

1. ăudați pre Domnul din ceriuri, laudați pre El întru ceale înalte.
2. ăudați pre El, toți îngerii Lui, laudați pre El, toate puterile Lui!

3. Lăudați pre El, soarele și luna, laudați pre El, toate stealele și lumina!

4. Lăudați pre El, ceriurile ceriurilor, și apa cea mai presus de ceriuri să laude numele Domnului!

5. Că El au zis și s-au făcut; El au poruncit și s-au zidit.

6. Pusu-le-au pre eale în veac și în veacul veacului, poruncă au pus și nu va trece.

7. Lăudați pre Domnul de pre pământ, bălaurii și toate adâncurile;

8. Focul, grindina, zăpada, ghiiața, duhul cel de vifor, ceale ce fac cuvântul Lui;

9. Munții și toate dealurile, leamnele ceale roditoare și toți chedrii;

10. Fiiarale și toate dobitoacele, ceale ce să târască și pasările ceale zburătoare;

11. Împărații pământului și toate noroadele, domnii și toți judecătorii pământului;

12. Tinerii și fecioarele, bătrânii cu cei mai tineri să laude numele Domnului, că s-au înălțat numele al Lui unuia.

13. Mărturisirea Lui, pre pământ și în ceriu, și va înălța cornul norodului Său.

14. Cântare tuturor cuvioșilor Lui, fiilor lui Israil, norodului ce să apropie de Dânsul.

ALILUIIA 149

Lui Hristos ca unui împărat li va cânta, Care pre ai Săi îi va mântui, și lui izbânditoare puteare asupra limbilor li va da. Este prorocesc despre învingerea besearicii.

1. ântați Domnului cântare nouă, lauda Lui în besearica cuvioșilor.
2. eselească-se Israil de Cel ce l-au făcut pre el; și fiii Sionului să se bucure de Împăratul lor.
3. Să laude numele Lui în horă, în tâmpână și în psaltire să-I cânte Lui.
4. Că binevoiaște Domnul întru norodul Său, și va înălța pre cei blânzi întru mântuire.
5. Lăuda-se-vor cuvioșii întru mărire și se vor bucura întru așternuturile sale.
6. Înălțările lui Dumnezeu în gâtlejul lor, și sabii de amândoaș părțile ascuțite în mâinile lor.
7. Ca să facă izbândă întru neamuri, muștrări întru noroadă.
8. Ca să leage pre împărații lor cu obezi, și pre slăviții lor cu cătuși de fier.
9. Ca să facă întru dânsii judecată scrisă; mărirea aceasta easte tuturor cuvioșilor Lui.

ALILUIIA 150

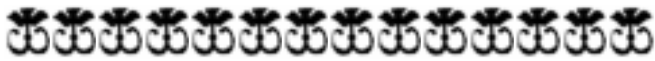
Îndeamnă pre tot duhul cu tot fealiul de unealte de cântare să laude pre Dumnezeu.

1. ăudați pre Dumnezeu întru sfinții Lui, laudați pre El întru tăria puterii Lui.
2. ăudați pre El întru puterile Lui, laudați pre El după mulțimea mării Lui.
3. Lăudați pre El în glas de trâmbiță,

lăudați pre El în psaltire și în alăută.

4. Lăudați pre El în tâmpână și în horă, lăudați pre El în strune și în organe.

5. Lăudați pre El în chimvale bine răsunătoare, lăudați pre El în chimvale de strigare; toată suflarea să laude pre Domnul! Slavă.

*Acest psalm deosebi easte scris de David și afară de numărul celor 150 de psalmi, când sângur s-au bătut cu Goliiat. Și în besearică nu să ceteaște, numai deosebi îl cetim, și la sfârșitul lui zicem: Slava.

*Acest psalm în jidovie nu să află și easte apocrif; nici în Bibl.[ia] de la Complut nu să pune, iară în alte foarte vechi cărți să ceteaște și să face pomenirea lui într-o epistolă a oarecarei Marii cătră S. Ignatie Mucenicul; și S. Ioan Crisost., Cuvânt 17 cătră norodul antioheanilor, pomeneaște acest psalm; așijderea și S. Atanasie, Cuvânt cătră Marțealin, tom 1, fața 748, și în Sinopsișul S. [S]cripturi, tom 2, fața 87, tip. la Commel.; și Vighilie Tapse, Evtimie și alții; să află și în Alexandrina.

LA CARTEA PILDELOR

Cuvânt înainte

rei cărți ale lui Solomon cu acest rând să pun, ca cartea cea dintâiu să fie Pildele, după aceastea Eclisiiastul, și mai pre urmă, Cântarea Cântărilor.

Despre scriitoriul Cărții Pildelor nu putem să avem îndoială, de vreme ce Solomon la începutul cărții să mărturiseaște pre sine scriitoriu, unde așa zice: „Pildele lui Solomon, fiiului lui David, împăratul lui Israil”, care lucru și din începutul capului 25, unde așa să ceteaște: „Aceastea sânt Pildele lui Solomon, care le-au scris priiatinii lui Iezechie, împăratului Iudei”. Și aceaste cuvinte să cetesc nu numai la cei 70 de dascali, ci și în Bibliia cea jidovească, din care cuvinte luminat să culeage cum că pildele ceale mai din sus, adecă ceale până la capul 25, sânt mai de demult decât Iezechiia, și de Solomon săvârșite; dară ceale ce urmează până la capul 30 de slujitorii lui Iezechie adunate și scrise.

Drept aceaea, foarte părut lucru easte cum că adunarea și punerea la un loc în osăbite vremi s-au făcut. Că înainte de robii Vavilonului, trei mii de pilde a lui Solomon să ținea în schevofilachia besearicii, din care scriitorii cei osârduitori multe dintru acealea spre folosul său au scris. După aprinderea besearicii, Esdra câteva părțiceale dintr-însele au cules. Cum că lucrul acesta easte cum am zis ne arată rândul lucrurilor; de vei scoate numai stihurile ceale de pre urmă ale capului 24, care, fiind mișcate din scaonul său, multe mutări au. Drept aceaea, capetele ceale dintâiu, până la stihul 22, a capului 24, așa să văd a fi cum de Solomon s-au scris; cealealalte sânt culease de Esdra sau de Sinagoga cea mare, sau mai vartos și de Esdra și de Sinagoga, din toate pildele lui Solomon, care lucru din însuflarea și din rânduiala Duhului Sfânt s-au făcut.

Capetele ceale dintâiu, până la al zeacelea, mai cu samă sânt îndemnătoare, și întru acealea Solomon ne îndeamnă pre noi spre nevoința înțelepciunii ceii cerești,

1. ic eram întru frații miei și mai tânăr în casa tatălui meu, păscut-am oile tatălui meu.

2. Măinile meale au făcut organul, și deagetele meale au alcătuit psaltirea. Și cine va vesti Domnului meu? Însuși Domnul, Însuși va auzi. Însuși au trimis pre îngerul Său și m-au luat de la oile tatălui meu și m-au uns cu untuldelemn al ungerii Sale. Frații miei, buni și mari, și n-au binevoit întru dâșșii Domnul. Ieșit-am întru întimpinarea celui de alt neam, și m-au blestemat întru idolii săi. Iar eu, zmulgând sabiia de la dâșșul, i-am tăiat capul lui și am rădicat ocară dintru fiii lui Israil.

folosul și marea cuviința ei foarte lăudând, precum în capul dintâiu, stih 5: „Acestea auzindu-le, înțeleptul mai înțelept va fi”. Căci când omul aude pre Dumnezeu în Scripturi și pre besearică întru învățătura cea dată ei de la Dumnezeu, atunci dobândește înțeleagerea de carea scrie S. Augustin, Cuvânt 6, în Ioan: „Credința te curăță pre tine, ca înțelesul să te umplă pre tine”.

Și cu adevărat de vom ceti această carte cu luoare aminte, precum să cuvine, mai nimica întru toată filosofia și învățătura obiceiurilor vom afla, carea întru această carte să nu să afle, ori de vom socoti viața cea deosebi a fieștecui, nevoița spre faptele ceale bune, fuga de păcate, ori isprăvniciia și ocârmuirea căsii, ori ocârmuirea și îndreptarea cea politicească.

Iară aceste porunci ale înțelepciunii ceii de mântuire, cu graiu lezne de înțeles, cu minunată osăbire și cu frumoase asemănări, așa le pune înainte, cât nimica altă să nu poată aduce carea mai mult și mai bine să încredințeaze sau să îndeamne și să miște pre om. Și aceea easte decât toate mai mare, că aceasta înțelepciunii ceii adevărate temeiori neclătite pune, slujba cea curată a lui Dumnezeu, frica Lui, cucerniciia și smereniia.

CAP 1

Folosul pildelor; ascultarea și îndemnul spre înțelepciune; să dojenească fiul să nu urmeaze după împlânzirile păcătoșilor; înțelepciunea îndeamnă spre a sa îmbrățișare, și celor ce o urăsc le vestește perirea.

1. **P**ildele lui Solomon, fiiului lui David, carele au împărțit în Israil.

2. **A** cunoaște înțelepciunea, învățătura, a înțelege cuvintele măiestriei.

3. **A** priceape învăluialele vorbelor și dezlegarea cuvintelor celor întunecoase, și a socoti dreptatea și adevărul și judecată a face.

4. **A** da celor fără de răutate isteție, și pruncului tinăr simțire și înțeleagere.

5. **Acestea auzindu-le, înțeleptul mai înțelept va fi, și cel înțelegătoriu ocârmuire va dobândi.**

6. **Și va cunoaște pilda și cuvântul întunecos și vorbele înțelepților și întrebările ceale ascunse.**

*Psalm 110, 9 Sirah 1, 17 7. ***Începerea înțelepciunii e frica Domului și cunoștința bună easte tuturor celor ce o fac pre ea, credința întru Dumnezeu easte înceaperea priceaperii, iară cei necredincioși (a) defăimează înțelepciunea și învățătura.**

8. **Ascultă, fiiule, învățătura tătâne-tău și nu lepăda legile maicii tale.**

9. **Că cununa darurilor vei lua pre creștetul tău și lanț de aur împrejurul grumazului tău.**

10. **Fiiule, să nu te înșeale pre tine oamenii cei necredincioși, nici să voiești lor.**

11. **De te vor ruga, zicând: „Vino cu noi, însoțește-te la sânge, și cu strâmbătate să ascun-dem în pământ pre omul cel drept,**

12. **Să-l înghițim pre el ca iadul de viu și să stingem pomenirea lui de pre pământ,**

13. **Agoniseala lui cea de mult preț să o apucăm și vom umplea căsile noastre de prăzi,**

14. **Pune-ți soartea ta cu noi, și o pungă**

7. (a) Adecă: cei fără evlavie și necurați.

de obște să avem toți, și un sac să fie noao!”

15. **Să nu mergi în cale cu dânsii, ci să-ți abați piciorul tău de la cărările lor.**

16. *** Că picioarele lor la răutate aleargă, și grabnice sânt a vărsa sânge.**

17. **Că nu fără de dreptate să întind mreșile paserilor.**

18. **Că cei ce să însoțesc sângiurilor își agonisesc șie reale, și sfărâmarea oamenilor celor fără de lege e rea.**

19. **Acestea sânt căile tuturor celor ce fac fărădelegi, că cu necredința își rănesc sufletul său.**

20. **Înțelepciunea în răspântie (b) să laudă și prin ulițe îndrăzneală aduce.**

21. **Pre vârvurile zidurilor să vestește, și la porțile celor puternici șeade, și la porțile cetății cutezind grăiaște.**

22. **Câtă vreamă cei nevinovați să vor țânea de dreptate nu să vor rușina; iară cei nebuni, fiind poftitori de batjocură, necredincioși făcându-să, au urât știința?**

23. **Și vinovați s-au făcut muștrărilor, iată, vă spuiu înainte graiul suflării mele și voi învâța pre voi cuvântul meu.**

24. *** Că am strigat și nu m-ați ascultat, și am întins cuvinte și nu ați luat aminte.**

25. **Ci ați defăimat sfaturile mele și nu ați luat aminte certările mele.**

26. **Pentru aceea, și eu voi râde de perirea voastră și mă voi bucura când va veni voa pîarderea.**

27. **Și când va năvăli asupra voastră fără de veaste nevoie și va veni supărare, asea-**

20. (b) Întru ieșirile căilor să cântă și în uliță.

*Isaiia 59, 7

*Isaiia 65, 11

66, 4

Ieremie

7, 12

[13]

menea viforului, și când va veni voao năcazuri și încunjurarea (v) cetății, sau când va veni voao perirea,

28. Că va fi când mă veți chema, și eu nu voi auzi pre voi, căuta-mă-vor cei răi și nu mă vor afla.

29. Că au urât înțelepciunea și cuvântul (g) Domnului nu au ales.

30. Nici au voit să ia aminte sfaturile mele și au batjocorit muștrările mele.

31. Pentru aceea, vor mânca roadele căii sale și să vor sătura de necurăția sa.

32. Căci că făcea strâmbătate pruncilor să vor omori, și cercetarea piiarde pre cei necurați.

33. Iară cel ce mă va asculta pre mine va lăcui spre nădejde și să va odihni fără frică de tot răul.

CAP 2

Agonisirea înțelepciunii câte bunătați aduce și câte răutăți depărtează; cu carea vin darurile lui Dumnezeu și fără de carea în tot locul să greșeaște.

1. iiule, de vei priimi graiurile mele și de vei ascunde poruncile mele la tine,

2. Va auzi urechiia ta de cunoștință și o vei pune fiiului tău spre învățatură.

3. Că de vei chema înțelepciunea și de vei da glasul tău cunoștinții (a),

4. Și de o vei căuta pre dânsa ca argintul, și de o vei cerca ca comorile,

5. Atunci vei cunoaște frica Domnului și cunoștința lui Dumnezeu vei afla.

6. Că Domnul dă înțelepciune, și de la fața Lui iase cunoștința și știința.

7. Și adună vistierie celor ce lucrează mântuire și apără meargerea lor.

8. Ca să păzască căile dreptăților, și calea celor ce să tem de Dânsul o va păzi.

9. Atunci vei cunoaște dreptatea și judecata, și vei face toate căile (b) bune.

10. Că de va veni înțelepciunea în cugetul tău, și simțirea sufletului tău bună a fi și să va părea,

11. Sfatul bun te va păzi și cugetul drept te va apăra.

12. Ca să te izbăvească de calea rea și de omul ce nu grăiaște nimica de crezut.

13. O, cei ce au lăsat căile ceale dreapte și umblă în căile întunearecului!

14. Cei ce să veselesc de reale și să bucură de răzvetirea rea.

15. Ale cărora cărări sânt întoarte și strâmbe umbletele lor,

16. Aceia te vor depărta de la calea dreaptă și te vor înștrăina de la gândul bun.

17. Fiiule, să nu te apuce pre tine sfatul rău, carele lasă învățatura tinerețelor și

27. (v) În cea veachie nu easte: cetății, sau când va veni voao perirea; 29. (g) În cea veachie easte: frica. 3. (a)

uită legea lui Dumnezeu.

18. Că ș-au pus lângă moarte casa sa, și lângă iad cu pământanii cărările sale.

19. Toți cei ce umblă pre dânsa nu să vor întoarce, nice vor ajunge la cărări dreapte, că nu-i vor apuca pre ei anii vieții.

20. Că de ar fi umblat pre căi bune, ar fi aflat cărările dreptății neatede.

21. Că cei buni vor lăcui pământul, și cei cuvioși vor rămânea pre el.

22.* Iară căile celor necredincioși vor peri de pre pământ, și cei fără de lege vor peri de pre dânsul. *Iov 18, 17

CAP 3

Înțelepciunea lungeaște viața; mila și adevărul să nu să părăsească, nădejdea spre Dumnezeu, teamerea de Dumnezeu; Dumnezeu să Se cinstească; certarea lui Dumnezeu cu veselie a o priimi; lauda înțelepciunii celor ce urmează înțelepciunea toate le sânt norocite; degrab a da priiatinului și a nu-i face rău; nu a să prici; celor răi a nu urma perirea celor fără de lege, ci blagoslovenia cuvioșilor.

1. iiule! Nu uita legile mele, și cuvintele mele să le păzască inima ta.

2. Că lungimea vieții și anii zilelor și pace vor adaoge ție.

3. Milostenia și credința să nu-ți lipsască, și le înfășură pre eale împrejurul grumazilor tăi, și le scrie pre leazpezile inimii tale, și vei afla har.

4. Și să gândești bune înaintea Domnului și a oamenilor.

5. Fii nădăjduind cu toată inima spre Dumnezeu, iară cu înțelepciunea ta nu te mări.

6. Întru toate căile tale să o cunoști pre dânsa, ca să îndrepteaze căile tale.

7.* Nu fi înțelept întru tine singur, ci te teame de Dumnezeu și te ferește de tot răul. *Rom. 12, 16

8. Atunci va fi vindecare trupului tău și pază oaselor tale.

9.* Cinsteaște pre Domnul din ostenealele tale ceale dreapte și-I dă Lui pârgă din toate rodurile tale ceale dreapte. *Tovi. 4, 7
Luca

10. Ca să se umple jitnițele tale de mulțime de grâu, și să se vearse teascurile tale de vin. 14, 13

11.* Fiiule! Nu defăima învățăturile Domnului, nici slăbit fiind certat de la Dânsul. *Evrei 12, 5

12. Că pre carele iubeaște Domnul îl ceartă și bate pre tot fiul pre carele priimeaște. Apoca. 3, 19

13. Fericit easte omul carele au aflat înțelepciunea și muritoriul carele au cunoscut știința.

14. Că mai bună easte neguțătoriiia aceștiia decât vistieriile aurului și ale argintului.

15. Că mai scumpă easte decât pietrile ceale de mult preț, nu stă ei nimica împotrivă ce easte rău, cunoscută easte tuturor celor ce o iubesc pre ea, și tot ce easte scump nu easte ei vreadnic.

În cea veachie easte: Și de vei căuta măiestriia cu glas mare; 9. (b) În cea veachie easte: Osiile, prin care să înțăleg căile.

16. Lungimea zilelor și anii vieții sânt în dreapta ei, și în stânga ei, bogăție și mărire, și din gura ei iese dreptatea, legea și mila pre limbă le poartă.

17. Căile ei sânt căi bune și toate cărările ei cu pace.

18. Pom de viață este tuturor celor ce să lipesc de dânsa și celor ce să razimă de ea ca pre Domnul întemeiați.

19. Dumnezeu cu înțelepciunea au întemeiat pământul și au gătit ceriurile cu priceaperea.

20. Și întru cunoștința Lui adâncurile s-au deschis și norii au izvorât apă.

21. Fiiule! Să nu treci, ci păzește sfatul meu și gândul.

22. Ca să fie viu sufletul tău, și să fie har împrejurul grumazului tău, și va fi vindecare trupului tău și purtare de grijă de oasăle tale.

23. Ca să umbli în pace având nădejde în toate căile tale și ca să nu să potignească piciorul tău.

24. Că, de vei șadea, fără de frică vei fi, și, de vei dormi, dulce vei dormi.

25. Și nu te vei teme de frica ce va veni asupra-ți, nici de năvălirile necredincioșilor ceale împresurătoare.

26. Că Domnul va fi întru toate căile tale și va întări piciorul tău, ca să nu te clătești.

27. Nu te lăpăda a nu face bine celui lipsit, când poate a ajuta mâna ta.

28. Nu zice: „Du-te și să te întorci și mâne îți voi da”, putând tu face bine, că nu știi ce va aduce cea viitoare.

29. Nu meșteșugi reale asupra priiatinului tău, carele vine de airea și nădăjduiaște spre tine.

30. Nu fi iubitoriu de vrajbă împotriva omului în zădar, ca să nu-ți faci ție ceva rău.

Psal. 36, 1 31. Nu-ți agonisi ocările oamenilor răi, nici urma căilor lor.

32. Că necurat este înaintea Domnului tot călcătoriul de leage, și cu cei drepți nu să împreună.

33. Blăstămul Domnului în casele celor necredincioși, iară curțile dreptilor bine să cuvântă.

34. Domnul mândrilor stă împotriva, iară celor smeriți le dă dar.

35. Cei înțelepți vor moșteni mărire, iară cei necredincioși au înălțat ocară.

CAP 4

Înțeleptul cu pilda sa îndeamnă a cerca înțelepciunea, a căriia folosințe le tâlcuiaște; a să abate de la căile necuraților și a cuprinde a dreptilor, pentru paza inimii, a gurii și a pașilor.

1. scultați, fii, învățătura părintelui și luați aminte să cunoașteți știința.

2. Că dar bun dăruiesc voao, legea mea să nu o părășiți.

3. Că și eu am fost ascultătoriu tătâne-mieu și iubit înaintea feații maicii mele,

CAP 3 ȘI 4

4. Carii mă învăța și zicea: „Să se întărească cuvântul nostru în inima ta, păzește poruncile și nu le uita.

5. Agoniseaște-ți înțelepciune, câștigă-ți știință, nu uita, nici trece cu vederea cuvintele gurii mele, nici te abate de la graiurile gurii mele.

6. Nu o părăsi pre dânsa și te va ținea pre tine, iubeaște-o și te va păzi.

7. Înceaperea înțelepciunii este a câștiga înțelepciune, și întru toată agoniseala ta, agoniseaște-ți știință.

8. Priimeaște-o și o cuprinde pre ea, și te va înălța, cinsteaște-o ca să te cuprinză.

9. Ca să dea capului tău cunună de daruri și să te acopere cununa mângăierii”.

10. Auzi, fiiule, și priimeaște cuvintele mele, și să vor înmulți anii vieții tale, ca să fie multe căile vieții tale.

11. Că te învăț căile înțelepciunii și te îndreptez pre cărări dreapte.

12. Că de vei umbla, nu să vor împiedeca pașii tăi, și de vei alerga, nu te vei osteni.

13. Ține-te de învățătura mea și nu o lăsa, ci păzește-o pre ea ție spre viața ta.

14. În căile necredincioșilor nu merge, nici să râvnești căile celor fără de leage.

15. Ori în care loc să adună tabăra, să nu mergi acolo, fugi de la dâșii și te departă.

16. Că nu dorm până nu fac rău, și să ia somnul de la dâșii, și nu adorm.

17. Că aceia să hrănesc cu bucatele necurăției și să îmbată cu vinul călcării de leage.

18. Iară căile dreptilor ca lumina luminează, merg și luminează până când să plinească zioa.

19. Iară căile necredincioșilor sânt întunecate, că nu știu cum să împiiedecă.

20. Fiiule! Ia aminte graiurile mele și de cuvintele mele alătură-ți urechiia ta.

21. Ca să nu scază izvoarele tale, păzește-le în inima ta.

22. Că viața sânt tuturor celor ce le află pre eale și vindecare a tot trupul.

23. Cu toată paza păzește inima ta, că dintru aceastea sânt ieșirile vieții.

24. Leapădă de la tine gura cea îndărătnică, și buzele ceale nedrepte le depărtează de la tine.

25. Ochii tăi drept să caute, și geanele tale drept să clipească.

26. Dreapte umblări fă cu picioarele tale și căile tale le îndreptează.

27. Să nu te abați de-a dreapta, nici de-a stânga, și-ți abate piciorul tău de la calea cea rea.

28. Că căile ceale de-a dreapta le știe Domnul, iară ceale de-a stânga sânt întoarte.

29. Și El dreapte va face umblările tale, și călătoriile tale în pace le va povățui.

CAP 5

Poruncește a să feri de curvă și să nu să piarză ostenealele și anii; muiarea sa să o iubească, și de cea străină să fugă.

1. iile! Ia aminte la înțelepciunea mea și la cuvintele mele pleacă urechiia ta.

2. Ca să păzești cugetul bun; și știința buzelor mele poruncesc ție.

3. Nu te uita la muiarea rea, că miire pică din buzele muierei curve, care până la o vreme îndulcește grumazul tău,

4. Iară mai pre urmă mai amară decât fiiarea vei afla și mai ascuțită decât sabiia cea de amândoo părțile ascuțită.

5. Că picioarele nebunei pogoară pre cei ce să lipesc de dânsa cu moarte la iad.

6. Și urmele ei nu sânt stătătoare, că pre căile vieții nu umblă, și rătăciți sânt pașii ei, și nu bine cunoscuți.

7. Deci, fiiule, ascultă-mă pre mine și să nu faci netreabnice cuvintele mele!

8. Depărtează-ți calea ta de la dânsa și nu te apropiia de ușile casii ei.

9. Ca să nu dai altora viața ta și zilele tale celor nemilostivi.

10. Ca să nu să sature străinii de putearea ta și să nu între ostenealele tale în casă străină.

11. Și-ți va părea rău pre urmă, când să va zdrumica carnea trupului tău.

12. Și vei zice: „Cum am urât învățătura și de la muștrări s-au depărtat inima mea?

13. Nu am ascultat glasul celui ce mă certa, și celui ce mă învăța nu mi-am plecat urechiia mea.

14. În puțină vreme m-am făcut întru tot răul, în mijlocul adunării și a săborului”.

15. Fiiule! Bea apă din vasele tale și din izvorul fântânilor tale.

16. Să se vearse ție apele din izvorul tău, și prin ulițile tale să treacă apele tale.

17. Să-ți fie avearea numai ție sângur, și nimenea strein să nu să împărtășască cu tine.

18. Izvorul apei tale să fie al tău, și te veselește cu muiarea cea din tinerețele tale.

19. Cerbul dragostii și puiul de cerb al darurilor tale să vorbească cu tine, și a ta să-ți urmeze ție și să fie cu tine în toată vremea.

20. Că petrecând împreună întru dragostea ei te vei înmulți, nu fi mult cu cea străină, nici să te cuprinzi cu brațele ceia ce nu easte a ta.

Iov 14, 16 31, 4 34, 21 21. Că înaintea ochilor lui Dumnezeu sânt căile omului, și toate urmele lui le socotește.

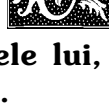
22. Fărdelegile vânează pre om, și să strânge fieștecăre cu lanțurile păcatelor sale.

23. Aceasta să sfârșească cu cei neînvățați, și din mulțimea averii sale s-au lăpădat și au perit pentru nebunie.

CAP 6

A să feri de chizășie; pre cel leaneș îl îndeamnă spre lucrare cu pilda furnicii; însămnează pre călcătoriul de leage; șasă lucruri ureaște Domnul; îndeamnă spre paza legii, și să nu poțtești frumseățea muierei, ci să te ferești de împreunarea preacurvei.

1. iile! De vei lua în chizășie pre priiatinul tău, da-ți-vei vrăjmașului mâna ta.

2. Că cursă tare sânt omului buzele lui, și să prinde cu cuvintele gurii sale.

3. Fă, fiiule, ceale ce-ți poruncesc eu, și te vei mântui, că vei merge în mâinile celor răi pentru priiatinul tău, nu slăbi, ci lasă să se mânie priiatinul tău, pre carele l-ai luat în chizășie.

4. Să nu dai somn ochilor tăi, nici să dormitezi cu geanele tale.

5. Ca să te mântuiești ca o căprioară din cursă și ca o pasăre din laț.

6. Mergi la furnică, o, leaneșule, și urmează văzând căile ei, și fii mai înțelept decât dânsa.

7. Că aceea, nefiind lucrătoare de pământ, nici având pre cineva să o îndeamne, nici supt stăpân fiind,

8. Își gătește vara hrană și multă strânsoare face în vremea săcerișului. Sau mergi la albină și vei cunoaște cât easte de lucrătoare și cât de curat lucru face, ale căriia osteneale împărății și proștii le aduc spre sănătate, și de toți easte iubită și mărită, macar de easte și slabă de puteare, ci, pentru înțelepciune cinstindu-o, o au luat înainte.

9. Până când, o, leaneșule, zaci? Și când te vei scula din somn?

10.* Puțin să dormi și puțin să șezi și puțin să dormitezi și puțin să-ți îmbrățișezi pieptul cu mâinile.

*Jos 24, 33

11. Că apoi îți va veni ție, ca un călătoriu rău, sărăciia și lipsa, ca un bun alergătoriu.

12. Iară de nu vei fi leaneș, veni-va ca un izvor săcerișul tău, și sărăciia, ca un călătoriu rău, va fugi de la tine.

13. Omul cel fără de minte și fără de leage umblă în căi reale, și acela face sămn cu ochiul, și bate cu piciorul, și învață amerințind cu deagetul.

14. Și inima îndărăptnică meșesugeaște reale în toată vremea, unul ca acela turburări face cetății.

15. Pentru aceea, fără de veaste va veni la perirea și tăierea și sfărâmarea nevindecată.

16. Că să bucură de toate ceale ce ureaște Dumnezeu, și să va sfărâma pentru necurățtia sufletului.

17. Ochiul sumețului, limba nedreaptă, mâinile ceale ce varsă sânge drept.

18. Și inima ceaea ce meșesugeaște gânduri reale și picioarele ceale grabnice a face rău să vor piiarde.

19. Ațâță minciună mărturiia nedreaptă și scorneaște judecări întră frați.

20. Fiiule! Păzește legile tătâne-tău și nu lepăda învățăturile maicii tale.

21. Și le lipeaște de sufletul tău pururea și le înfășură împrejurul grumazului tău.

22. Când umbli le poartă și cu tine să fie, ca să te păzască când vei dormi, și când te vei scula, să vorbească cu tine.
23. Că porunca legii easte sfeașnic și lumină și calea vieții și muștrare și învățătură.
24. Ca să te păzască de muiarea cu bărbat și de pâra limbii străine.
25. Fiiule! Să nu te biruiască pofta frum-seații, nici să te vâneză cu ochii tăi, nici să te înșeale geanele ei.
26. Că prețul curvii easte cât și al unii pâni, și muiarea vâneză sufletele bărbaților celor de cinste.
27. Au, doară, va ascunde cineva foc în sân și nu-ș va arde hainele?
28. Au umbla-va cineva pre cărbuni de foc aprinși și nu-ș va arde picioarele sale?
29. Așea cel ce întră la muiare cu bărbat nu va fi fără de vină, nici tot cel ce să atinge de dânsa.
30. Nu easte minune de prind pre cineva furând, că fură ca să-și sature sufletul său cel flămând.
31. Și de să va prinde, va plăti de șapte ori, și toate averile sale dându-le, să va răscum-păra pre sine.
32. Iară preacurvariul pentru lipsa minții perire sufletului său câștigă.
33. Dureri și ocară pătimeaște, și batjocura lui în veac nu să va șterge.
34. Că plină e de râvnă mâniia bărbatului ei, și nu-i va fi milă de el în zioa judecății.
35. Nu va lăsa vrajba nici pentru o plată, nici să va îmblânzi pentru multe daruri.

CAP 7

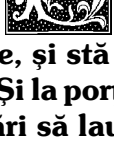
Îndeamnă pre tinăr spre cuprinderea înțelepciunii și paza poruncilor, și să se ferească de lingușiturile curvelor, care pre larg le scrie.

1. **iiule! Păzește cuvintele mele și ascunde la tine poruncile mele.**
2. **Fiiule! Cinsteaște pre Domnul și te vei întări, și afară de Dânsul nu te teame de altul.**
3. Păzește poruncile mele și vei trăi, și cuvintele mele ca lumina ochilor înfășură-le la deagetele tale și le scrie pre lățimea inimii tale.
4. Zi înțelepciunea a fi sora ta, și minte înțelegătoare îți câștigă ție.
5. Ca să te păzască de muiarea străină și vicleană, carea te amăgeaște cu cuvinte dulci.
6. Că privind pre fereastră din casa ei la uliță,
7. Ori pre carele tinăr dintră feciorii cei neînțelepți va vedea lipsit de minte.
8. Trecând pre lângă unghiul casii ei și grăind,
9. Seara întru întunearec, când e liniște de noapte și negură,
10. Iasă înaintea lui muiarea având chip de curvă, carea face a zbura inima tinerilor.
11. Și easte răsfățată și nestâmpărată,

- și în casă nu să așază picioarele ei.
12. Că în câtăva vreme afară să dezmiardă, și câtăva vreme în uliță prin tot unghiul pândeaște.
13. După aceea, să apucă și-l sărută pre el, și cu față fără de rușine zice cătră el:
14. „Jertvă de pace easte mie astăzi, dau rugăciunile mele.
15. Pentru aceea am ieșit înaintea ta, poftind fața ta, și te-am aflat.
16. Cu fășuri am întins patul meu, cu așternuturi de ceale din Eghipt am așternut.
17. Am stropit așternutul meu cu șofran și casa mea cu scorțișoare.
18. Vino să ne desfătăm cu iubire până dimineață, vino, și cu dragoste să ne tăvălim.
19. Că nu easte bărbatul meu acasă, s-au dus cale delungată.
20. Legătură de argint luând în mâinile sale, după multe zile să va întoarce la casa sa”.
21. Și l-au abătut pre el cu multă vorbă, și cu lațurile buzălor ei l-au tras pre el.
22. Și el au mers după ea degrabă, și ca un bou la junghiiare să aduce, și ca un câne la legătură.
23. Sau ca un cerb rănit cu săgeata la ficat și sânguiaște ca pasărea la laț, neștiind că pentru suflet aleargă.
24. Acum, dară, fiiule, ascultă-mă și ia aminte cuvintele gurii mele.
25. Să nu să abată la căile ei inima ta și să nu te rătăcești în cărările ei, că pre mulți rânindu-i i-au pierdut și nenumărați sânt pre carii i-au omorât.
26. Căile iadului e casa ei, care duc la cămările morții.

CAP 8

Înțelepciunea îndeamnă spre a sa cuprindere, și pre sine în multe chipuri să laudă, zicând că easte cu Dumnezeu veacinică, cu Dânsul toate făcându-le; pre carea cei ce o cearcă fericiți sânt, iară cei ce o urgisesc mișei vor fi.

1. **ntre aceea, tu mărturiseaște înțelepciunea, ca înțelepciunea să te asculte pre tine.**
2. **Că pre vârvurile celor înalte easte, și stă în mijlocul cărărilor.**
3. Și la porțile celor putearnici șeade, și întru intrări să laudă:
4. „Pre voi, o, oamenilor, vă rog, și dau glasul meu fiilor oamenilor.
5. Înțeleageți cei fără de răotate măiestriia, și cei neînvățați puneți la inimă.
6. Ascultați-mă pre mine, că lucruri de cinste voiu grăi și voiu scoate din buze ceale dreapte.
7. Că adevărul să va învăța grumazul meu, și urâte sânt înaintea mea buzele mincinoase.
8. Cu dreptate sânt toate graiurile gurii mele, nimic nu easte întru dânsesele strâmb, nici încâlcit.
9. Toate sânt neatede celor ce cunosc și dreapte celor ce află știința.
10. Luați învățătura și nu argint, și

știința mai vârtos decât aurul lămurit, și agonisiți cunoștința mai mult decât aurul curat.

11. Că mai bună este înțelepciunea decât pietrile ceale de mult preț, și tot ce este scump nu este vreadnic ei.

12. Eu înțelepciunea am sălășluit sfatul, și cunoștința și gândul eu am chemat.

13. Frica Domnului ureaște nedreptatea, și sumeția și mândria și căile vicleanilor și gura cea necredincioasă (a) o am urât eu și căile ceale răzvlătite ale celor răi.

14. Al meu este sfatul și îndreptarea, a mea este înțelepciunea și a mea este tăria.

15. Prin mine împărații împărătesc, și cei putearnici scriu dreptatea.

16. Prin mine cei mari să măresc, și stăpânii prin mine stăpânesc pământul.

17. Eu iubesc pre cei ce mă iubesc pre mine, și cei ce mă caută vor afla dar.

18. Bogăția și mărirea a mea este, și agonisala a multora și dreptatea.

19. Mai bine este a mă înmulți pre mine, decât aurul și piatra cea mult scumpă, și rodurile mele mai bune sânt decât argintul cel ales.

20. În căile dreptății umblu și în mijlocul cărărilor adevărului petrec.

21. Ca să împarț avuția celor ce mă iubesc și să umplu vistieriile lor de bunătăți; de voi spune voao ceale ce să fac în toate zilele, voi pomeni ceale din veac să le număr.

22. Domnul m-au zidit pre mine început căilor Sale, spre lucrurile Sale.

23. Mai înainte de veaci m-au întemeiat pre mine, întru început, mai înainte de a face pământul;

24. Și mai înainte de a facerea adâncurile, mai înainte de a ieși izvoarele apelor;

25. Mai înainte de ce s-au înfipt munții, mai înainte decât toate dealurile m-au născut pre mine.

26. Domnul au făcut laturile și pustiile și marginile lumii supt ceriu.

27. Când gătea ceriul cu Dânsul eram, și când Și-au osibit scaonul Său preste vânturi,

28. Și când au întărit norii cei de sus, și ca niște țării au pus izvoarele ceale de supt ceriu,

29. Când au pus mării hotar și apelor, ca să nu treacă țărurile sale, și tari au făcut temeliiile pământului,

30. Eram la Dânsul tocmind, eu eram de carea să bucura și în toate zilele mă veseleam înaintea feței Lui în toată vremea.

31. Când Să veselea lumea săvârșind și Să veselea întru fiii oamenilor.

32. Acum, dară, fiiule, ascultă-mă pre mine și fericiți sânt carii păzesc căile mele. (b)

33. Ascultați înțelepciunea și vă înțe-

13. (a) În cea veachie nu să află: și gura cea necredincioasă.

32. (b) În cea grecească este: Acum, dară, fiiule, ascultă-mă

lepțiți și nu vă depărtați de la dânsa.

34. Fericit este bărbatul cel ce mă ascultă, și omul carele va păzi căile mele și priveghiază la ușile mele pururea și păzește pragurile ușilor mele.

35. Că ieșirile mele sânt ieșiri de viață, și să gătească vrearea de la Domnul.

36. Iară cei ce greșesc asupra mea fac păgânătate în sufletele sale, și cei ce mă urasc pre mine iubesc moartea”.

CAP 9

Înțelepciunea, zidindu-și casă, chiiamă la sine pre toți, lungeaște viața, și de muiarea nebună și fără de omenie mântuiaște; cel lipsit de minte și hulitoriu nu va priimi învățătura și musturarea, ci cel drept și înțelept.

1. nțelepciunea și-au zidit și casă și au întărit șeapte stâlpi.

2. Junghiat-au jertvele sale și au amestecat în clondirile sale vin,

și au gătit masa sa ei.

3. Trimis-au pre slugile sale să chiiame cu înaltă strigare la clondiriu, grăind:

4. „Cel ce este neînțelept să se abată la mine!” Și celor lipsiți de înțelepciune le-au zis:

5. „Veniți de mâncați pâinea mea și beați vinul carele l-am turnat voao.

6. Lăsați neînțelepciunea, ca în veac să împărățiți, și cercați înțelepciunea ca să trăiți, și vă îndreptați mintea întru cunoștință”.

7. Cel ce învață pre cei răi ia și ocară, și cel ce ceartă pre cel necurat să ocărăște pre sine, că certările la cel necurat sânt rane lui.

8. Nu muștra pre cei răi, ca să nu te urască, muștra pre cel înțelept și te va iubi pre tine.

9. Dă pricină înțeleptului, și mai înțelept va fi, arată dreptului, și va adaoge a priimi.

10.* Începutul înțelepciunii este frica Domnului, și sfatul sfinților priceaperea; iară a cunoaște legea este a cugetului bun.

11. Că întru acesta chip multă vreme vei trăi și să vor adaoge ție anii vieții tale.

12. Fiiule! De vei fi înțelept, ție vei fi înțelept și vecinilor tăi; iară de vei fi rău, numai tu sângur vei lua ceale reale. Fiiul învățat înțelept va fi, și pre cel neînvațat slugă va avea. Cel ce să razimă de minciuni, acela paște vânturile și goneaște pasări zburătoare, că și-au părăsit căile viei sale și au rătăcit din cărările agonisirii sale, și umblă prin pustie fără de apă și prin pământ desfătat întru seate, și adună cu mâinile nerodire.

13. Muiarea nebună și fără de omenie să va lipsi de pâne, carea nu știe de rușine.

14. Șeade în ușile casii sale pre scaon, afară, în uliță,

15. Chemând pre cei ce trec pre cale și-și fac căile sale: „Cel ce este întru voi fără

pre mine: Fericit bărbatul carele ascultă pre mine și omul carele căile mele le păzește.

*Sus

1, 7

Psalm

110, 9

Sirah

1, 17

de minte, abată-să la mine”.

16. Și celor lipsiți de minte le poruncește, zicând:

17. „Atingeți-vă cu dulceață de pâine ascunsă și beați apă dulce de furtișeag”.

18. Și el nu știe că pământeanii la dânsa pier și îi duce în fundul iadului.

19. Ci fugi, nu te zăbovi la locul ei, nici întoarce ochiul tău spre dânsa, că așa o vei trece ca o apă străină.

20. Și treci izvorul străin, și te depărtează de apa altora, și nu bea din fântâna străină, ca să trăiești multă vreme, și să se adaogă ție anii vieții.

CAP 10

Schimbă cuvântul despre fiul înțelept și nebun, drept și necredincios, lucrătoriu și leaneș, curat și necurat; despre dragoste și urâre; despre bunătatea și răutatea limbii.

1. iul înțelept veselește pre tatăl său, iară fiul nebun întristează pre mumă-sa.

Jos 11, 4 2. Nu vor folosi avuțiile celor fără de leage, iară dreptatea îi va izbăvi din moarte.

3. Nu va omorî Domnul cu foame sufletul dreptului, iară viața necredincioșilor o va surpa.

4. Sărăciia smerește pre om, iară mâinile celor bărbați să îmbogățesc.

5. Fiiiul certat înțelept va fi, și pre cel neînvățat slugă-l va avea.

6. Scăpat-au de zăduf fiiiul înțelept, iară feciorul cel călcătoriu de leage să strică de vânt în vremea săcerișului.

7. Bindecuvântarea Domnului pre capul dreptului, iară gura necredincioșilor o acopere plângere fără de vreme.

8. Pomenirea dreptilor cu laude, iară numele necredincioșilor să stinge.

9. Cel înțelept cu inima priimește poruncile, iară cel neascultătoriu împiedecându-să cu buzele alunecă.

10. Cel ce umblă drept umblă cu nădejde, iară cel ce strâmbează căile sale să va cunoaște.

Sira. 27, 22 11. Cel ce face cu ochiul cu înșălăciune adună întristare oamenilor, iară cel ce muștră cu îndrăzneală face pace.

12. Izvor de viață este în mâna dreptului, iară gurile necredincioșilor le va acoperi perirea.

1 Cor. 13, 4 1 Petr. 4, 8 13. Ura scornește sfadă;* iară dragostea acopere pre toți cei ce nu iubesc sfăzile.

14. Cel ce scoate din buze înțelepciune bate cu toiag pre omul cel fără de inimă.

15. Înțelepții tănuiesc în sine știința; iară gura celui fără de socoteală să apropie de sfărâmare.

16. Agoniseala bogățiilor este cetate tare, iară sfărâmarea necredincioșilor este sărăciia.

17. Faptele dreptilor viață fac, iară roadele necredincioșilor, păcate.

18. Căile vieții le păzește învățătura, iară învățătura nemustrată rățăcește.

19. Buzele ceale dreapte acopere vrajba; iară cei ce grăiesc ocări prea fără de minte sânt.

CAP 10 ȘI 11

20. Din vorba multă nu vei scăpa de păcat, iară cel ce-și ține buzele înțelept va fi.

21. Argint lămurit este limba dreptului, iară inima necredinciosului să va stinge.

22. Buzele dreptilor știu lucruri înalte; iară cei fără de minte întru lipsă să vor sfârși.

23. Bindecuvântarea Domnului pre capul dreptului, aceasta îl îmbogățește, și nu să va adaogă lui întristare în inimă.

24. Cu răs nebunul face reale, iară învățătura la om naște înțelepciune.

25. Cel necredincios cu perirea să poartă, iară pofta dreptului este priimită.

26. Mergând viforul piare cel necredincios; iară dreptul abătându-să să mântuiește în veac.

27. În ce chip e agurida (a) la dinți stricătoare și fumul la ochi, așa fărădelegea celor ce să poartă cu ea.

28. Frica Domnului adaogă zilele, iară anii necredincioșilor să vor împuțina.

29. Petrece cu dreptii veseliia, iară nădejdea necredincioșilor va peri.

30. Întărirea cuviosului este frica Domnului, iară celor ce fac reale sfărâmare.

31. Dreptul în veac nu să va clăti, iară necredincioșii nu vor lăcui pământul.

32. Gura dreptului pică înțelepciune, iară limba nedreptului va peri.

33. Buzele oamenilor drepti pică daruri, iară gura celor necredincioși să răzvlătește.

CAP 11

Folosurile dreptății și a celorlalte fapte bune, și nefolosirile viclesugului și a deșertelor bogății.

1. umpenele vicleane urâciune sânt înaintea Domnului, iară cumpăna dreaptă priimită este Lui.

2. Oriunde întră sudalma, acolo și ocară; iară gura smeriților cugetă înțelepciune.

3. Săvârșirea dreptilor va îndrepta pre dânșii, iară împiedecarea călcătorilor de leage îi va prăda pre ei.

4.* Nu vor folosi averile în zioa mâniei, iară dreptatea va izbăvi din moarte; murind, dreptul lasă grija, iară perirea necredincioșilor este urâtă și de răs.

5. Dreptatea nevinovatului îndreptează căile; iară necredința cade întru nedreptate.

6. Dreptatea oamenilor drepti va izbăvi pre ei; iară cei fără de leage să vânează de păgânătatea lor.

7. Sfârșindu-să omul drept, nu-i piare nădejdea; iară lauda necredincioșilor va peri.

8. Dreptul din cursă va scăpa, și în locul lui să va da cel necredincios.

9. În gura celor necredincioși lațul cetățeanilor; iară chipzuirea dreptilor, cu bună sporire.

10. Întru bunătățile dreptilor să îndreaptă cetatea, și întru perirea necredincioșilor, bucurie.

11. Întru bindecuvântarea dreptilor să va înălța cetatea; iară cu gura necredincioșilor

27. (a) Agurida: strugur acru.

*Sus 10, 2

să va săpa.

12. Batjocorește pre cetățeani cel lipsit de minte; iară bărbatul înțelept liniște aduce.

13. Omul cel cu doao limbi descopere sfaturi întru adunare; iară cel credincios cu duhul ascunde lucrurile.

14. Cei ce nu au ocărmurire cad ca frunzăle; iară mântuirea este întru mult sfat.

15. Cel rău rău face când să împreună cu dreptul, și ureaște sunetul adevărului.

16. Muiarea de treabă face bărbatului mărire, iară muiarea care ureaște ceale dreapte este scaon de ocară; cei leaneși sânt nevreadnici de avuții.

17. Omul milostiv bine face sufletului său; iară cel nemilostiv piază trupul său.

18. Cel necredincios face lucruri nedrepte; iară sămânța dreptilor, plata adevărului.

19. Fiiul drept să naște spre viață, iară urmarea celui necredincios spre moarte.

20. Urăciune sânt înaintea Domnului căile strâmbe; iară priimiți sânt Lui toți cei nevino-vați în cale.

21. Cel ce-și pune mâinile în mână cu strâmbătate nu va fi necertat, iară cel ce samănă dreptate va lua plata dreptilor.

22. Precum este cercelul de aur în nările porcului, așa este frumsețea muierii ceii cu nărav rău.

23. Poftea dreptilor toată este bună; iară nădejdea necredincioșilor va peri.

24. Sânt care sămânând ale sale mai multe fac; sânt și care adunând ceale străine sărăcesc.

25. Tot sufletul e binecuvântat; iară omul mănios nu este cu bună-cuviință.

26. Cel ce ține grâul să-l lasă neamurilor, (a) iară binecuvântarea este preste capul celui darnic.

27. Cel ce face bine caută dar bun; iară pre cel ce caută reale realele îl vor ajunge pre el.

28. Cel ce nădăjduiaște întru avuția sa, acela va cădea; iară cel ce sprijinește pre cei drepti, acela va răsări.

29. Cel ce nu poartă grije de casa sa va moșteni vânturi și va sluji cel neînțelept celui înțelept.

30. Din rodul dreptății creaste pomul vieții; iară sufletele călcătorilor de lege să vor lua devreame.

1 Petr. 4, 18 31. Că de vreamă ce dreptul abia să mântu-iaște, dară necredinciosul și păcătosul unde să va afla?

CAP 12

Iară grăiaște despre cel ce iubeaște certarea și despre cel ce o ureaște; despre cel credincios și drept; despre cel lucrătoriu și despre cel leaneș; despre cel nebun și cel înțelept; despre bunătățile și răutățile limbii.

1. el ce iubeaște învățătura iubeaște știința; iară cel ce ureaște certarea este fără de minte.

2. Cel bun află milă de la Domnul Dum-

26. (a) În Parimie este: și cel ce vinde grâul scump îl blastămă norodul.

nezeu, iară omul cel fără de lege uitat va fi.

3. Nu să va ferici omul din fărădelege; iară rădăcinile dreptilor nu să vor smulge.

4. Muiarea bărbată cunună este bărbatului său; că, precum este viarmele în lemn, așa muiarea cea făcătoare de rău își piază bărbatul.

5. Gândurile dreptilor sânt judecați, iară necredincioșii isprăvesc înșălăciuni.

6. Cuvintele necredincioșilor sânt cu vicleșug spre sânge; iară gura dreptilor va izbăvi pre dânsii.

7. Oriunde să va întoarce cel necredincios să va stânge; iară casăle dreptilor vor rămânea.

8. Gura înțeleptului o laudă omul, iară pre cel împietrit la inimă îl batjocoreaște.

9.* Mai bun este omul fără de boierie, carele slujeaște șieși, decât cel cu boieria și lipsit de pâine. *Sira. 10, 30

10. Dreptului să face milă de sufletul dobitoacelor sale; iară rărunții necredincioșilor sânt nemilostivi.

11.* Cel ce lucrează pământul său să va sătura de pâine; iară cei ce umblă după deșertăciuni sânt lipsiți de minte. *Jos 28, 19 Sira.

12. Celui ce-i place a-și petrece cu vinul în curțile sale lasă ocară. 20, 1 [29]

13. Poftele necredincioșilor sânt reale, iară rădăcina credincioșilor întru țării.

14. Pentru păcatul buzălor cade în laț păcătosul, iară dreptul scapă de el; cel ce să uită lin să va mântui, iară cel ce întimpină în uși năcăjeaște sufletele.

15. Din rodirile gurii sufletul omului să va sătura de bunătați, și plata buzălor lui să va da lui.

16. Căile nebunilor dreapte sânt înaintea lor; iară cel înțelept ascultă sfaturile.

17. Nebunul întru aceaeși zi își arată mânia sa, iară înțeleptul își ascunde ocară sa.

18. Credința adevărată o spune dreptul; iară mărturia nedreptilor este înșălătoare.

19. Sânt care grăiesc și rănesc ca cu sabia; iară limbile înțeleptilor vindecă.

20. Buzăle adevărate îndreptează mărturisire; iară martorul grabnic are limbă nedreaptă.

21. Vicleșug este în inima celui ce meșteșugeaște reale, iară cei ce voiesc pace să vor veseli.

22. Nu place dreptului nimica ce este strâmb; iară cei necredincioși să vor umplea de reale.

23. Urăciune sânt Domnului buzăle minci-noasă; iară cel ce face credință priimit este la Dânsul.

24. Omul priceput este scaon științei; iară inima nebunilor va întâmpina blăstămuri.

25. Mâna celor aleși lezne stăpâneaște; iară cei vicleani vor fi de pradă.

26. Cuvântul cel înfricoșat turbură inima omului drept; iară veasta bună îl veseleaște pre dânsul.

27. Cunoscătoriu drept șie însuși va fi priiatin, iară cunoștințele necredincioșilor fără de blândeate; pre cei ce păcătuiesc îi vor

ajunge realele, și calea necredincioșilor va înșăla pre dânșii.

28. Nu va dobândi vicleanul vânat; iară omul curat, agonisală scumpă.

29. În căile dreptății este viață, iară căile celor ce țin minte răul sânt spre moarte.

CAP 13

Despre fiul înțelept; despre paza gurii și cu socoteală a grâi; despre săracul cel bogat și bogatul cel sărac; candila necredincioșilor, bogăția cu pripă și întârzierea nădejdi, toate cu sfat a să face și cu cei înțelepți a umbla; despre cel ce îngăduiaște toiagului și despre pânțelele cel nesățios.

1. iul înțelept ascultă pre tatăl său, iară cel neascultătoriu, întru pierzare.

2. Din rodirile dreptății va mânca cel bun; iară sufletele călcătorilor de leage vor peri fără de vreme.

3. Cel ce-și păzește gura sa păzește-și sufletul său; iară cel ce nu-și opreaște buzăle frică-și va face șie.

4. Întru poftte este tot cel fără de lucru; iară mâinile celor bărbați sânt întru nevoie.

5. Ureaște dreptul cuvântul nedrept; iară necredinciosul să rușinează și nu are îndrăzneală.

6. Dreptatea păzește pre cei fără de răotăte; iară pre cei necredincioși îi face răi păcatul.

7. Sânt carii să îmbogățesc sânuri pre sâne nimica având; și sânt carii să smeresc pre sine cu multă bogăție.

8. Răscumpărarea sufletului omului este bogăția lui; iară săracul nu suferă certarea.

9. Lumină dreptilor e pururea, iară lumina necredincioșilor să va stânge. Sufletele viclane rătăcesc întru păcate, iară dreptii să îndură și miluiesc.

10. Cel rău cu sudalmă face reale; iară cei ce să cunosc pre sine sânt înțelepți.

11. Avearea adunată cu fărădeleage să va împuțina, iară celui ce-și strânge cu credință să va înmulți.

12. Dreptul să îndură și împrumutează; mai bun este cel ce începe a ajuta cu inima, decât cel ce făgăduiaște și la nădejde aduce; că pomul vieții e pofta bună.

13. Cel ce nu bagă în samă lucrul nebăga-să-va în samă de el; iară cel ce să teame de poruncă, acela e sănătos.

14. Fiiului viclean nimica nu este bun; iară lucrurile slugii înțeleapte vor spori și să va îndrepta calea lui.

15. Leagea înțeleptului este izvorul vieții; iară cel fără de minte supt laț va muri.

16. Înțeleagerea bună dă dar; iară a cunoaște leagea este a cugetului bun; și căile celor nebăgători de samă întru perire.

17. Tot cel isteț lucrează cu cunoștință; iară cel fără de minte își întinde șie reale.

18. Împăratul îndrăzneț va cădea în reale; iară sluga înțeleaptă va izbăvi pre el.

19. Sărăciia și ocară o strică învățatu-

ra; iară cel ce păzește muștrările să va mări.

20. Poftte necredincioșilor îndulcesc sufletul; iară lucrurile necredincioșilor departe sânt de cunoștință.

21. Cel ce umblă împreună cu cei înțelepți înțelept va fi; iară cel ce umblă cu cei fără de minte să va cunoaște.

22. Pre cei ce păcătuiesc îi vor ajunge realele; iară pre cei drepți îi va ajunge binele.

23. Omul bun va lăsa după sine moșteani pre fiii fiilor; iară bogăția necredincioșilor să strânge dreptilor.

24. Dreptii vor petrece mulți ani întru bogăție; iară nedreptii vor peri degrab.

25. Cel ce nu să îndură de toiag uraște pre fiul său; iară cel ce iubeaște îl ceartă cu de-adinsul.

26. Dreptul mâncând va sătura sufletul său; iară sufletele necredincioșilor vor fi lipsite.

CAP 14

Multe fealiuri de întâmplări a înțelepciunii și a nebuniei; cu înțelepciunea fieștecare stat bine să îndreptează, cu carea cel ce să porneaște spre milă și patimile le mulcomeaște; iară greșelele pierd pre oameni.

1. uierile ceale înțeleapte au zidit casă; iară cea fără de minte le-au surpat cu mâinile sale.

2. Cel ce umblă drept să teame de Domnul;* iară cel ce umblă strâmb pre căile sale să va defăima.

3. Din gura nebunilor toiag de ocară; iară buzele înțelepților îi păzesc pre ei.

4. Unde nu sânt boi, iaslea este deșartă; iară unde sânt holde multe, arătată este tăriia boului.

5. Mărturiia credincioasă nu minte, iară mărturiia strâmbă ațâță minciuni.

6. Căuta-vei înțelepciunea la cei răi și nu o vei afla; iară la cei înțelepți lezne este simțirea.

7. Toate sânt împotivă omului fără de minte; iară armele simțirii sânt buzele înțeleapte.

8. Înțelepciunea celor învățați este a-și cunoaște căile sale; iară gândul celor fără de minte este în rătăcire.

9. Casălor celor fără de leage le trebuiaște curățeniia; iară casele dreptilor sânt priimate.

10. Inima sâmtitoare a omului măhneaște sufletul său; iară când să veselește, nu să amească cu ocară.

11. Casăle celor necurați să vor stânge; iară lăcașurile celor drepți să vor întări.

12. Este cale carea să pare oamenilor dreaptă; iară sfârșitul ei duce în fundul iadului.

13. În veselii nu să amească întristarea; iară mai pre urmă bucuriia să întoarce în plâns.

14. De căile sale să va sătura cel îndrăzneț cu inima; iară din cugetele sale e omul bun.

15. Omul cel fără de răutate creade tot cuvântul; iară cel înțelept vine la pocăință.

16. Înțeleptul temându-să să ferească de rău; iară cel fără de minte, nădăjduindu-să în sine, să amească cu fărădeleagea.

*Iov
12, 4

17. Cel grabnic la mânie face fără de socoteală; iară omul înțelept multe rabdă.
18. Nebunii împart răutatea; iară cei cu minte să țân de știință.
19. Luneca-vor cei răi înaintea celor buni; și cei necredincioși vor sluji la ușile celor drepți.
20. Priiatinii vor urî pe priiatinii cei săraci; iară priiatinii celor bogăți sânt mulți.
21. Cel ce nu cinstește pre cel mișel păcătuiaște; iară cel ce miluiaște pre săraci fericit este.
22. Fiind rătăciți, cei nedrepti lucrează reale; iară cei buni fac milă și adevăr.
23. Nu știu mila și credința făcătorii de reale; iară mila și credința este la cei ce lucrează ceale bune.
24. Tot cel ce poartă grijă are de prisosit; iară cel dezmiertat și nepurtătoriu de grijă în lipsă va fi.
25. Cunună înțelepților este bogăția lor; iară petreacerea nebunilor este rea.
26. Mântuiaște din reale sufletul mărturiia credincioasă; iară cel viclean ațâță minciună.
27. Întru frica Domnului este nădejdea celui tare și fiilor săi va lăsa razăm de pace.
28. Frica Domnului este izvor de viață, și pre cel ce o are îl face a să feri de lațul morții.
29. Mărirea împăratului este în norod mult; iară în norodul puțin este puiarderea celui puternic.
30. Omul cel mult răbdătoriu este cu mare înțelepție; iară cel foarte fricos este neînțelept.
31. Omul blând este doftor inimii; iară cariul oasălor este inima sâmtitoare.
32. Cel ce grăiaște de rău pre săracul mânie pre Cel ce l-au făcut pre el; iară cel ce miluiaște pre sărac cinstește pre Cel ce l-au făcut pre el.
33. Întru răutatea sa va peri necredinciosul; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul drept este întru bunătatea sa.
34. Inima cea bună a bărbatului odihnește înțelepciunea; iară inima nebunilor nu să cunoaște.
35. Dreptatea înalță neamul; iară păcatele împuținează semințiile.
36. Priimită este împăratului sluga înțeleaptă; și cu păstrarea sa leapadă de la sâne ocara.

CAP 15

Răspunsul cucearnic; limba înțeleptului și cea nehotărâtă; tăria căsii celui drept; jertvele necredincioșilor sânt nepriimate; lui Dumnezeu toate-I sânt cunoscute; inima ce să bucură; zilele săracului sânt reale; mintea cea fără grijă; a să chema la legumi; omul mănios și sfadnic; lauda celui răbdătoriu; calea leaneșilor; casa mândrilor; cu credință și cu milostenie să curățesc păcatele; lauda teamerii de Domnul și a smereniei.

1. âniia piiarde și pre cei înțelepți; iară răspunsul cucearnic întoarce mâniia și cuvântul aspru aprinde mâniia.

2. Limba înțelepților știe ceale bune; iară gura celor neînțelepți spune reale.

3. În tot locul ochii Domnului văd pre cei răi și pre cei buni.

4. Vindecarea limbii e pom de viață, și cel ce o păzește, acesta să va umplea de duh.

5. Cel fără de minte batjocorește învățatura tătâne-său; iară cel ce ține porunca este mai înțelept. În prisosirea dreptății puteare multă este;* iară cei necredincioși cu toată rădăcina vor peri de pre pământ.

*Mala.
4, 1

6. În casăle dreptilor tărie este multă, iară rodurile necredincioșilor vor peri.

7. Buzele dreptilor să leagă cu priceapere; iară inima celor neînțelepți nu este întărită.

- 8.* Jertvele necredincioșilor urâciune sânt Domnului; iară rugăciunile celor ce să îndreptează sânt priimate de Dânsul.

*Jos
21, 27
Sirah
34, 21

9. Urâciune sânt Domnului căile necredincioșilor; iară pre cei ce umblă după dreptate îi iubeaște.

10. Învățatura celui fără de răutate să cunoaște de la cei ce trec; iară cei ce urăsc certarea să sfârșesc grozav.

11. Iadul și pierzarea de față sânt la Domnul, cum, dară, nu și inimile oamenilor?

12. Cel neînvațat nu va iubi pre cei ce-l ceartă pre el; și cu cei înțelepți nu va vorbi.

- 13.* Inima veselindu-să înflorește fața; iară fiind întru scârbă să mahneste.

*Jos
17, 22
[23]

14. Inima dreaptă caută știință; iară gura celor neînvațați caută ceale reale.

15. În toată vremea ochii celor răi priimesc ceale reale, iară cei buni sânt în liniște pururea.

16. Mai bună este o părțicea mică cu frica Domnului, decât vistierii mari fără de frică.

17. Mai bun e ospățul cu legumi spre dragoste și spre prietesug, decât vițalul de la iasle, cu vrajbă.

18. Omul mănios gătește gâlcevi; iară cel ce rabdă mult potoleaște și ceaea ce va să fie.

19. Omul cel îndelung răbdătoriu împacă vrăjibile; iară cel necredincios mai vartos le întărită.

20. Căile celor ce șad făr' de lucru sânt așternute cu spini; iară a celor bărbați sânt neatede.

21. Fiiul înțelept veselește pre tatăl său; iară fiiul neînțelept batjocorește pre mumă-sa.

22. Cărările celui nebun sânt lipsite de înțelepție; iară omul cel înțelept drept umblă.

23. Schimbă gândurile cei ce nu cinstesc adunarea; iară în inimile celor ce să sfătuiesc rămâne sfatul.

24. Că nu-l ascultă pre el cel rău, nici va zice ceva de folos și bun adunării de obște.

25. Căile vieții sânt cugetele celui înțălegătoriu, ca să se ferească de iad și să se mântuiască.

26. Casăle batjocoritorilor le surpă Domnul, și întăreaște hotarul văduvei.

27. Urâciune este Domnului gândul nedrept; iară cuvintele curaților sânt cuvioase.

28. Piiarde-să pre sine cel ce ia daruri; iară cel ce ureaște luarea de daruri viu va fi.

29. Cu milosteniile și cu credințele să

curățesc păcatele; și cu frica Domnului să ferească fieștecine de rău.

30. Inimile dreptilor să învață credință; iară gura necredincioșilor răspunde reale.

31. Priimite sânt la Domnul căile oamenilor drepti, că prin acealea și vrăjmașii priiatini să fac.

32. Departe stă Dumnezeu de cei necredincioși; iară rugăciunile dreptilor le ascultă.

33. Mai bună este puțină luare cu dreptate decât roduri multe cu nedreptate.

CAP 16

Omul gătește sufletul; Dumnezeu e cumpănitorul duhurilor, limba și căile oamenilor îndreptează, toate pentru sine lucrând, înaintea Căruia urâciune este tot cel mândru; măsura și cumpăna lui Dumnezeu, judecățile; urgiia și mila împăratului; lauda înțelepciunii, a priceaperii, a învățaturii și a celui dulce la cuvinte și a răbdătorului; să hulească cel neînțelept și îndărătnic; Dumnezeu domolească pre cei tari.

1. **N**ima omului să gândească lucruri dreapte; ca să se îndrepteze de Dumnezeu căile lui.

2. Ochiul văzând bune vesălește inima; și veastia cea bună îngrășe oasăle; cel ce ascultă muștrările vieții va petrece întră cei înțelepți.

3. Cel ce leapădă învățatura să urește pre sine; iară cel ce păzește învățăturile iubește sufletul său.

4. Frica Domnului este învățatură și înțelepciune și începutul mărireii răspunde ei; și merge mărireii înaintea celor smeriți (a).

5. Toate lucrurile celui smerit arătate sânt înaintea lui Dumnezeu; iară cei necurați în zioa cea rea vor peri (b).

6. Necurat este înaintea lui Dumnezeu tot cel cu inimă înaltă, și cel ce-și pune mâna în mână cu nedreptate nu să va îndrepta.

7. Începutul căii ceii bune este a face dreptate, că priimită este la Dumnezeu mai mult decât aducerea de jertvă.

8. Cel ce caută pre Domnul va afla minte cu dreptate, și cei ce-L caută pre El cu dreptate vor afla pace.

9. Toate lucrurile Domnului sânt cu dreptate și să ține cel necredincios la zioa cea rea.

10. Gâcire e în buzele împăratului, și la judecată nu va rătăci gura lui.

11. Pornirea cumpenii dreptate e la Domnul, și lucrurile Lui cumpene dreapte.

12. Urât este împăratului cel ce face reale, că cu dreptate să gătească scaonul domniei.

13. Priimite sânt împăratului buzele dreapte, și cuvintele dreapte le iubește.

4. (a) În *Parimiariul* tipărit în Iași în anul 7191 [1683] și în *Trioadele* tipărite în Țara Românească, să află și stihurile aceastea:

5. La om este voirea inimii; iară de la Domnul răspunsul limbii.

6. Cât ești de mare, atâta te smerește; și vei afla

CAP 15 ȘI 16

14. Mânia împăratului este solul morții; iară omul înțelept îl va îmblânzi pre el.

15. Întru lumina vieții fiiul împăratului; iară cei priimiți lui, ca norul târziu.

16. Cuiburile înțelepciunii mai alese sânt decât aurul, și cuiburile înțelegerii mai alese sânt decât argintul.

17. Cărările vieții abat de la reale; iară lungimea vieții sânt căile dreptății.

18. Cel ce priimește învățatura întru bunătați va fi; și cel ce păzește certările să va înțelepți.

19. Cel ce își păzește căile sale păzește-și sufletul său; și cel ce-și iubește viața sa își oprește gura sa.

20. Mai înainte de sfărmară merge ocară; și mai înainte de cădere, gândul cel rău.

21. Mai bun e cel blând cu smerenie decât cel ce împarte prăzi cu cei ce fac strâmbătate.

22. Cel înțelept în lucruri este aflătoriu de bunătați, și cel ce nădăduiaște întru Dumnezeu fericit este.

23. Pre cei înțelepți și pre cei pricepători îi chiiamă răi; iară cei cu cuvinte dulci mai mult să vor auzi.

24. Izvor de viață este priceaperea celor ce o agonisesc; iară învățatura nebunilor este rea.

25. Inima înțeleptului cunoaște ceale din gura sa și în buză poartă priceapere.

26. Faguri de miare sânt cuvintele bune; și dulceața lor, tămăduire sufletului.

27. Sânt căi care să par omului a fi dreapte; iară ceale mai de pre urmă ale lor caută în fundul iadului.

28. Omul întru osteneale să ostenească șieși, și bate de la sine perirea sa; iară cel îndărătnic în gura sa își poartă perirea.

29. Omul fără de minte își sapă șieși reale și în buzele sale adună foc.

30. Omul îndărătnic împarte reale; și celor răi aprinde făclia înșălăciunii și desparte pre priiatini.

31. Omul fără de lege amăgește pre priiatini și-i duce pre ei la căi nu bune.

32. Cel ce-și întărește ochii săi gândește îndărătnicii, și cel ce-și mușcă buzele sale aleage toate realele, acesta este cuptoriul răutății.

33. Cunună de laudă sânt bătrânețele și în căile dreptății să află.

34. Mai bun este omul cel mult răbdătoriu decât cel tare, și omul cel ce are minte decât lucrătoriu cel mare de pământ; și cel ce-și contenește mâniia mai bun este decât cel ce ia cetate tare.

35. În sânul celor nedrepti întră toate; iară ceale dreapte toate sânt de la Domnul.

milă înaintea Domnului Dumnezeu.

5. (b) 8. Apropie de Domnul lucrurile tale și să vor întări gândurile tale.

9. Toate au lucrat Domnul prin Sine; iară cei necurați în zioa cea rea vor peri.

CAP 17

O bucată de pâine cu bucurie; sluga înțeleaptă; Domnul cearcă inimile; cel ce râde de cel sărac; cel ce să bucură de perirea altuia; cununa bătrânilor; cel ce acopere strâmbătățile; cel nebun în nebunie nădăduiaște; nebunului nu-i folosesc bogățiile; cel ce-și face casa înaltă; în toată vremea să aibi priiatini; inima ce să bucură; și duhul întristat; nebunul ce tace.

1. ai bună easte o bucată de pâine cu dulceață în pace decât casa plină de multe bunătăți și decât jertve nedrepte cu vrajbă.

Sira. 2. Sluga cu minte stăpânește pre stăpânii
10, 28 cei neînțelepți și împarte părți între frați.

3. Precum se lămureaște în cuptoriu aurul și argintul, așa inimile ceale alese de la Domnul.

4. Cel rău ascultă de limba călcătorilor de leage; iară dreptul nu să uită la buzele mincinoase.

Sus 5. Cel ce râde de sărac mânia pre Cel ce
14, 32 l-au făcut pre el; iară cel ce-l miluiaște să va milui; cel ce-i pare bine de cel ce piare nu va fi fără de vină.

6. Cununa bătrânilor sânt fiii fiilor, și lauda fiilor sânt părinții lor. Celui credincios toată lumea îi easte căștigare; iară celui necredincios, nici un ban.

7. Nu sânt cuvioase celui nebun buzele dreapte, nici celui drept buzele mincinoase.

8. Plata darurilor easte învățătura la cei ce să țân cu dânsa, și oriîncătrosă întorc, îi îndreptează pre ei.

9. Cel ce acopere strâmbătățile caută prieteșug; iară cel ce ureaște a le acoperi desparte priiatinii și casnicii.

10. Groaza umileaște inima înțeleptului; iară cel neînțelept, bătut fiind, nu simte.

11. Priciri scorneaște tot cel rău, iară Domnul înger nemilostiv va trimite lui.

12. Cade purtarea de grijă pre omul cel înțelept; iară cei nepricepuți cugetă reale.

Rom. 13. Cel ce răsplătește reale pentru bune
12, 17 nu să va muta răul din casa lui.

1 Tesal. 14. Puteare dă cuvintelor înceaperea drep-
5, 15 tății; iară împărechiierea și războiul merge
1 Petr. înaintea scumpeatei.

3, 9 15. Cel ce judecă pre cel drept a fi strâmb și pre cel strâmb a fi drept necurat easte și urât înaintea lui Dumnezeu.

16. Pentru ce sânt avuții celui neînțelept? Că a dobândi înțelepciune cel rău la inimă nu va putea.

17. Cel ce-și face casă înaltă caută sfărmară. Și cel ce să leneaște a învăța va cădea în reale.

18. În toată vremea să aibi tu priiatin, frații în nevoi de treabă să fie, că pentru aceea să fac.

19. Omul fără de minte bate în palme și să veseleaște luiși, ca și chizeașul ce ia în chizășie pe priiatinul său.

20. Cel iubitoriu de păcate să bucură de vrăjbi, și cei ce-și înalță ușile sale cau-

tă surprare.

21. Cel cu inima vârtoasă nu va afla bună-tăți, și omul cel ce lezne își schimbă limba va cădea în reale; și inima de nebun dureare easte celui ce o are.

22. Nu să veseleaște tatăl de feciorul cel neînvațat; iară fiul înțelept veseleaște pre mumă-sa.

23.* Inima veaselă bună viață face; iară *Sus
omului trist i să usucă oasele. 15, 13

24. Căile celui ce ia daruri cu nedreptate în sânuri nu sporesc, și cel necurat să abate din căile dreptății.

25.* Față înțelegătoare easte a omului înțe- *Sira.
lept; iară ochii nebunului, la marginile pă- [Eclis.]
mântului. 2, 14

26. Mânia tatălui easte feciorul nebun și dureare ceii ce l-au născut pre el. 8, 1

27. A păgubi pre omul drept nu easte bine, nici easte cu cuviință a sfătui rău asupra putearnicilor drepți.

28.* Cel ce opreaște a grăi cuvântul greu *Iaco.
cu minte easte; și omul cel ce rabdă mult 1, 19
easte înțelept.

29. Cel ce nu știe, de va întreba de înțelepciune, înțelepciune i să va socoti; și cel ce să face pre sine mut înțelept să va socoti a fi.

CAP 18

Pentru despărțirea de priiatini; de cel ce nu să poate îndrepta; a nu să abate de la adevăr; gura nebunului e perirea lui; dreptul să vadeaște pre sine; fratele care ajută pre frate; rodul gurii umple pânțelece; muiarea bună și cea rea; răspunsul bogatului și a săracului; omul prietinos.

1. ricini caută omul cel ce va să se despartă de priiatini, și în toată vremea ocărât va fi.

2. Nu trăbuaște înțelepciune omului lipsit de minte, că mai vartos să țâne cu nebuniia.

3. Când vine necredinciosul întru adâncul răutăților, nu bagă samă; și vine lui necinste și ocară.

4. Apă adâncă e cuvântul în inima omului și izvor ce să varsă și fântână de viață.

5. A te mira de fața necredinciosului nu easte bine; nici easte cu cuviință a fugi de dreptate la judecată.

6. Buzele celui fără de minte îl aduc pre el la reale, și gura lui cea îndrăzneată chiamă moartea.

7. Gura nebunului pierirea lui easte; iară buzele lui sânt laț sufletului lui.

8. Pre cei leaneși îi biruiaște frica, și sufletele oamenilor muieroși vor flămânzi.

9. Cel ce nu să vindecă pre sine întru faptele sale frate easte celui ce să răneaște pre sine.

10. Din mărimea tăriei, numele Domnului; și alergând la El, dreptii să înalță.

11. Avearea omului bogat e cetate tare, și mărirea ei mult umbreaște.

12. Mai înainte de surprare să înalță ini-

ma omului, și mai înainte de mărire să smerească.

Sira 11, 8 13. Cel ce răspunde cuvânt mai înainte de ce aude nebun și de ocară să face pre sine.

14. Mânia omului o potolește sluga înțeleaptă; iară pre cel nerăbdătoriu cine-l va suferi?

15. Inima celui cu minte câștigă știință; iară urechile înțelepților cearcă gândurile.

16. Darul omului îl lățește pre el și cu cei putearnici îl așază pre el.

17. Dreptul sânțur easte pârâșul său în cuvântarea cea dintâiu și, dacă îl va asupri pârâșul, să muștră.

18. Pricile le potolește soartea și între domni hotărește.

19. Frate de frate ajutat, ca o cetate tare și înaltă, și puternicește ca o împărăție întemeiată.

20. Din rodurile gurii umple omul pântecelul său, și din roadele buzelor sale să va sătura.

21. Moartea și viața e în mâna limbii; iară cei ce-și stăpânesc limba vor mânca roadele ei.

22. Cel ce au aflat muiare bună aflat-au daruri și au luat de la Dumnezeu desfătare.

23. Cel ce lapadă muiarea bună lapadă bunătățile, și cel ce ține pre cea prea curvă easte nebun și necredincios.

24. Rugăciuni răspunde săracul; iară cel bogat răspunde aspru.

25. Omul drăgăstos în soțietate mai priiatin easte decât fratele.

CAP 19

Săracul ce umblă întru prostia sa; avuția adaogă priiatinii; cel ce urește pre fratele sărac; mărturiia mincinoasă; celui nebun nu-i folosește desfătarea; cel milostiv mult rabdă; mâniia împăratului; cel ce miluiaște pre sărac; certarea fiiului; ascultarea sfatului; cel ce-și ascunde mâinile; cel ce nu cinstește pre tatăl său; chizeșuirea copilului; pedeapsa celor nestâmpărați.

1. ai bun easte săracul carele umblă întru prostia sa decât cel viclean cu buzele sale și e fără de minte.

2. Unde nu easte știință sufletului, acolo nu easte binele; și cel ce grăbește cu picioarele să va împiedeca.

3. Nebuniia omului stracă căile lui și pre Dumnezeu vinuiaște cu inima lui.

4. Avuția adaoge priiatini mulți, iară cel sărac și de priiatenul carele îl are să lipsește.

Danii. 13, 60 [6, 24] 5. Mărturiia mincinoasă nu va fi fără de pedeapsă; și cel ce păreaște cu strâmbătate nu va scăpa.

6. Mulți cinstesc fețele împăraților; iară tot cel rău să va face de ocară omului.

7. Tot cel ce urește pre fratele sărac departe va fi și de prietișug, gândul bun să

CAP 18 ȘI 19

va apropiia de cei ce îi cunosc prietișugul, și omul înțelept îl va afla pre el. Cel ce face multe reale isprăvește răutatea; iară cel ce să sfădește cu cuvinte nu să va mântui.

8. Cel ce câștigă înțelepciune să iubește pre sine, și carele păzește înțeleagerea afla-va ceale bune.

9. Mărturiia mincinoasă nu va fi necertată, și cel ce ațâță răutate peri-va de ea.

10. Nici de un folos nu easte celui fără de minte desfătarea, și de va înceape sluga cu sumeție a stăpâni.

11. Omul milostiv mult îngăduiaște, și lauda lui va veni asupra celor fără de lege.

12. Înfricoșarea împăratului aseamenea easte răcnirii leului, și ca roaoa pre iarbă așa e îmlânzirea lui.

13. Rușinea tatălui easte fiiul fără de minte, și nu sânt curate darurile din simbria curvei.

14. Casă și avere împart părinții fiilor; iară muiarea bărbatului de la Domnul să rânduiaște.

15. Frica opreaște pre bărbatul muieros; iară sufletul celui leaneș va flămânzi.

16. Cel ce păzește porunca păzește-și sufletul său; iară cel ce nu-și păzește căile sale va peri.

17. Cel ce miluiaște pre sărac dă împrumut lui Dumnezeu și după darea lui să va răsplăti lui.

18. Ceartă pre fiiul tău, că așa va fi de bună nădejde; iară la sudalmă nu înălța sufletul tău.

19. Omul cel gânditoriu de rău mult va păgubi; iară de va fi și lacom, și sufletul își va adaoge.

20. Ascultă, fiiule, învățatura tătâne-tău, ca să fii înțelept întru ceale mai de apoi ale tale.

21. Multe gânduri sânt în inima omului; iară sfatul Domnului în veac rămâne.

22. Rod omului easte milosteniia și mai bun e săracul drept decât bogatul mincinos.

23. Frica Domnului e spre viața omului; iară cel fără de frică să va zăbovi în locuri unde nu să află știință.

24.* Cel ce ascunde mâinile sale în sân cu nedreptate nici la gura sa nu le va duce pre eale. *Jos 26, 15

25.* Bătând pre făcătoriu de rău, cel nepriceput mai înțelept să va face, și de vei certa pre omul înțelept, va cunoaște învățatura. *Jos 21, 11

26. Cel ce nu cinstește pre tatăl său și să leapadă de mumă-sa rușina-să-va și ocără va fi.

27. Fiiul carele părăsește a păzi învățatura tătâne-său va deprinde graiuri reale.

28. Cel ce chizășuiaște copilul fără de minte rușina-va dreptatea, și gura celor necredincioși înghiți-va judecata.

29. Gătescu-să celor nestâmpărați biciuri și cazne, aseamenea celor fără de minte.

CAP 20

Despre vin și beție; cel ce întărită pre împăratul; ocărându-să leaneșul nu să va rușina; când va șădea împărat drept pre scaon; cine să va zice drept și făr' de păcat; celui ce grăiaște rău pre tată sau pre mumă i să va stânge lumina; cântariu mare și mic; ureachiia și ochiul, lucrurile Domnului; să nu clevețești; aur și pietri scumpe buzele înțelepciunii; ia haina chizeașului pentru cel străin; dulce e pâinea minciunii; cel ce descopere sfaturi întru adunări; a sfinți ceva dintru ale sale curând e laț omului; împăratul înțelept e vânătorul celor neînțelepți; milosteniia și adevărul sânt pază împăratului; podoaba tinerețelor e înțelepciunea.

1. estămpărat lucru e vinul și de ocară beția, și tot cel stricat de el nu va fi înțelept.

2. Nu să osibeaste înfricoșarea împăratului de mânia leului; iară cel ce întărită pre el greșeaște asupra sufletului său.

3. Mărire e omului a urî sudălmile; iară tot cel fără de minte cu unele ca acestea să împleteceaste.

4. Ocărându-să leaneșul nu să va rușina; așa easte și cel ce împrumutează grâu la seacere.

5 Apă adâncă e sfatul în inima omului; iară omul înțelept îl va scoate.

6. Mare și cinstit lucru easte omul milostiv; iară cu anevoie easte a afla om credincios.

7. Cel ce petreace nevinovat întru dreptate fericiți va lăsa pre fiii săi.

8. Când va ședea împărat drept pre scaon, nu va sta înaintea ochilor lui tot răul.

3 Împă. 9. Cine să poate lăuda că are inimă curată? Sau cine va cuteza a zice că easte curat de păcate?

2 Para. 6, 36 10.* Lumina celui ce grăiaște de rău pre tată sau pre mumă stânge-să-va, și luminile ochilor lui vedea-vor întunearec.

17, 21 [7, 5] 11. Partea ce grăbeaste întru ceale dintâiu întru ceale mai de pre urmă nu să va binecuvânta.

1 Ioan 1, 8 12.* Să nu zici: „Plăti-voiu nepriiatinului”, ci așteaptă pre Domnul ca să-ți ajute.

*Ieșire 21, 16 13. Cântariu mare și mic și măsurile îndoite necurate sânt înaintea Domnului amândoaș și cel ce face aceste.

Leviț. 20, 9 14. Întru tocmealele sale să împiiadecă tinărul, cu cel cuvios și drept calea lui.

Mate. 15, 4 15. Ureachiia aude și ochiul veade, lucrurile Domnului sânt amândoaș.

*Rom. 12, 17 16. Nu iubi a cleveti ca să nu piei, ci deșchide ochii tăi și te satură de pâine.

1 Tesal. 5, 15 17. „Rău e, rău e”, zice cel ce cumpără, și deacă să va duce, atunci să va făli.

1 Petr. 3, 9 18. Aur și mulțime de pietri scumpe și vase cinstite sânt buzele înțelepciunii.

Jos 27, 13 19. Ia haina celui ce s-au pus chizeaș pentru cel necunoscut și ia de la el zălog pentru cei străini.

20. Dulce e omului pâinea minciunii; iară după aceea, să va umplea gura lui de halice (a).

20. (a) Adecă: de arină.

21. Gândurile cu sfatul să întemeiază; și cu ocăruiuri să face războiul.

22. Cel ce descopere sfaturi întru adunare umblă cu doao limbi, și cu cel ce lărgeaște buzele sale nu te amesteca.

23. Urâciune e Domnului cântariul îndoit și cumpăna vicleană nu e bună înaintea Lui.

24. De la Domnul să îndreptează pașii omului; iară pământeanul cum ar putea priceape căile sale?

25. Laț easte omului curând a sfinți ceva dintru ale sale, și după ce s-au făgăduit să-i pară rău.

26. Vânătorul celor necredincioși e împăratul înțelept și va pune preste ei roată.

27. Lumina Domnului, suflarea oamenilor, cel ce cercetează cămările pântecelui.

28. Milosteniia și adevărul pază sânt împăratului și vor încunjura cu dreptate scaonul lui.

29. Podoaba tinerilor e înțelepciunea, și mărirea bătrânilor cărunteatele; struncinături și sfărâmături întâmpină în reale, iară rane întru cămările pântecelui.

CAP 21

Inima împăratului easte în mâna lui Dumnezeu, Căruia mai plăcute sânt dreptatea și adevărul decât jertva; îngrijat e cel bărbat, iară cel leaneș e în lipsă; toată perirea asupra celor necredincioși; păgubindu-să cămătaricul, să va înțelepți cel drept; cel ce-și astupă urechile de cătră neputincios nu să va auzi; iubitorul de ospeațe va fi lipsit; mai bine e a lăcui în pustie decât cu muiarea sfadnică; pentru cel drept să va da cel necredincios; nu easte înțelepciune la cel necredincios.

1. recum pornirea apei, așa inima împăratului easte în mâna lui Dumnezeu, oriincătro va vrea să o pleace, acolo o pleacă.

2. Tot omul să pare șie că easte drept, iară Domnul îndreptează inimile.

3. A face dreptate și a grăi adevărat mai mult place lui Dumnezeu decât sângele jertvelor.

4. Omul cel măreț easte cu inimă îndrăzneată spre ocară, și făcliia necredincioșilor easte păcatul.

5. Gândurile celui bărbat pururea întru prisosință, iară cel leaneș totdeauna în lipsă easte.

6. Cel ce face vistierii cu limbă mincinoasă după deșărtăciuni umblă și merge în lațurile morții.

7. Porni-să-va toată perirea asupra celor necredincioși, că nu vor să facă ceale dreapte.

8. La cei îndărătnici căi îndărătnice trimite Dumnezeu, că curate și dreapte sânt lucrurile Lui.

9.* Mai bine easte a lăcui în unghiu desoperit decât în ceale vărute și în casa de obște cu nedreptate. *Jos 25, 25

10. Sufletul necredinciosului pofteaște reale și nu-l va milui nici un om.

11.* Păgubindu-să cămătaricul, mai înțelept să va face cel fără de răutate și *Sus 19, 25

înțeleptul cel ce priceape va priimi cunoștință.

12. Cunoaște dreptul inimile necredincioșilor și defaimă pre cei necredincioși pentru reale.

13. Cel ce-și astupă urechile sale ca să nu auză pre cel neputincios, și acela va striga și nu va fi cine să-l auză.

14. Darul pre ascuns întoarce mâniile, iară cel ce nu dă dar rădică mânia mare.

15. Veseliia dreptilor easte a face judecată; iară cel cuvios necurat easte la făcătorii de rău.

16. Omul cel ce rătăcește din calea dreptății să va odihni întru adunarea uriașilor.

17. Omul cui easte drag în ospeațe în lipsă va fi; și cel ce iubeaște vinul și untuldelemn spre bogăție.

18. Curățire dreptului e cel fără de leage; în locul celui drept să va da cel vinovat.

19. Mai bine easte a lăcui în pustie decât cu muiarea sfadnică și mâniașă și limbută.

20. Comoară dorită odihneaște în gura înțeleptului; iară oamenii cei fără de minte o înghit pre ea.

21. Calea dreptății și a milosteniei afla-va viață și mărire.

22. Cetăți tari calcă înțeleptul și surpă tăriia spre carea nădăjduia necredincioșii.

23. Cel ce-și păzește gura și limba păzește-și sufletul său de năcazuri.

24. Cel îndrăzneț și cel sumeț și cel mândru pierzători să chiiamă, iară cel ce ține minte răul fără de leage easte.

25. Poftele omoară pre cel leaneș, că nu voiesc mâinile lui să facă ceva.

26. Necredinciosul în toate zilele pofteaște poftre reale, iară dreptul miluiaște și să îndură fără de scumpeate.

*Sus 15, 8 Sirah 34, 21

27.* Jertvele necredincioșilor urâciune sânt Domnului, pentru că le aduc cu fără de leage.

28. Mărturiia mincinoasă va peri; iară omul ascultătoriu ia sama ce grăiaște.

29. Omul necredincios stă cu față fără de rușine; iară cel drept însuși își cunoaște căile sale.

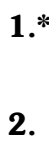
30. Nu easte înțelepciune, nu easte bărbăție, nu easte sfat la omul cel necredincios.

31. Calul să gătește la zioa de războiu; iară de la Domnul easte ajutoriul.

CAP 22

Lauda numelui bun; cel iscusit, văzind pre cel rău muncindu-să, învață pruncul pre calea sa; cel ce samănă reale; leapădă pre cel pierzătoriu; Domnul iubeaște inimile cuvioase; să mântuiaște leaneșul și zice: „Leul easte în cale”; groapă adâncă e gura ceii străine; nepriceapere în inima tinărului; cel ce năpăstuiiaște pre sărac; ascultă pre cel înțelept; nu sili pre mișăl; nu fi priiatin cu omul mâniaș; nu te da chizeaș; nu treace hotarul vechiu; omul vederos și iute la lucrul său.

*Eclis. 7, 2

1.* ai ales easte numele bun decât bogăția multă, și darul bun decât argintul și aurul.

2. Bogatul și săracul s-au întâmpinat unul cu altul, iară pre amândoi i-au fă-

cut Domnul.

3. Cel iscusit, văzând pre cel rău muncindu-să tare, însuși să învață; iară cei nepricepuți trecând nu să folosesc.

4. Neamul înțelepciunii easte frica Domnului și bogăție și mărire și viață.

5. Ciulini și lațuri în căile ceale strâmbe; iară cel ce-și păzește sufletul său să va feri de eale.

6. Învață pruncul pre calea sa, că și după ce va îmbătrâni nu să va depărta de la aceea.

7. Bogății vor stăpâni pre cei săraci, și slugile de la stăpânii săi să vor împrumuta.

8. Cel ce samănă reale reale va și săcera, și rana faptelor sale va săvârși; pre omul blând și dătătoriu blagosloveaște Dumnezeu, și deșărtarea lucrurilor lui va săvârși.

9.* Cel ce miluiaște pre săracul hrăni-să-va, pentru că din pâinea sa au dat săracului; biruință și cinste căștigă cel ce dă daruri, însă ia sufletul celor ce le au.

*Sirah 31, 28

10. Scoate din adunare pre cel pierzătoriu, și va ieși cu dânsul pricea, că când șeade în adunare, pre toți necinsteaște.

11. Iubeaște Domnul inimile cuvioase și priimiți sânt Lui toți cei fără de prihană în căile lor; cu buzele va paște împăratul (a).

12. Ochii Domnului păzesc simțirea și defaimă cuvintele ceale fără de leage.

13. Să mântuiaște și zice leaneșul: „Leul easte în cale și ucigașul în uliță”.

14. Groapă adâncă e gura celui fără de leage, și pre carele l-au urât Domnul, acela va cădea într-însa; sânt căi reale înaintea omului și nu iubește a să întoarce de la eale, și trebuie a să abate din calea strâmbă și rea.

15. Nepriceaperea zboară inima tinărului; iară toiagul învățaturii departe e de la dânsul.

16. Cel ce năpăstuiiaște pre sărac înmulțeaște realele sale și dă bogatului pre mai puțin.

17. La cuvintele înțelepților apropie urechiia ta și ascultă cuvintele meale și așază inima ta, ca să cunoști că bune sânt.

18. Și de le vei pune pre eale la inima ta, veseli-te-vor împreună cu buzele tale.

19. Ca să fie întru Domnul nădeajdea ta, și va arăta ție calea ta.

20. Și tu ți le scrie întreit, în sfat și în gând și în cunoștință, și pre lățimea inimii tale.

21. Învață-te, dară, cuvinte adevărate și min-te bună, ca să auzi și să răspunzi tu cuvinte adevărate celor ce te întrebă.

22. Nu sili pre mișel, că sărac easte, și să nu necinstești pre cel slab în porți.

23. Că Domnul va judeca lui judecată și vei mântui sufletul tău nevinovat.

24. Nu fi priiaten cu omul mâniaș, și cu priiatin mâniaș nu te amesteca.

11. (a) Adecă: împăratul cu vorbele gurii sale paște pre norod.

25. Ca să nu te abați din căile lui și vei lua lațuri la sufletul tău.

26. Nu te da chizeaș rușinându-te de față.

27. Că de nu vei avea de unde să plătești, lua-vor așternutul cel de supt coastele tale.

28. Nu treace hotarale vechi care le-au pus părinții tăi.

29. Omul vederos și iute la lucrurile lui la împărați trebuie a sta; iară să nu stea la oameni leaneși.

CAP 23

Cum să mânci cu cel putearnic, să nu cini cu pizmătarețul, nici pofti bucatele lui; ceartă pruncul; nu râvni păcătoșilor; cearcă înțelepciunea; nu fi bețiv, nici iubi ospeațele; ascultă și cinstește pre părinți; ferește-te de curvă și de beție.

1. e vei șede să cini la masa celui putearnic, înțelepțește ia a mânca ceale ce să pun înainte-ți.

2. Și pune mâna ta știind cum că ca acestea trebuie tu să gătești.

3. Iară de ești mai nesățios, nu pofti bucatele lui, că acestea să țin de viață mincinoasă.

4. Nu te asămăna, fiind sărac, cu cel bogat; ci te strânge pre tine cu gândul tău.

5. De vei căuta cu ochiul tău cătră el, nicidecum nu să va vedea, că s-au făcut lui aripi ca unui vultur, și să întoarcă spre casa celui ce stă înaintea lui.

6. Nu cina cu omul pismos, nici pofti din bucatele lui.

7. Că precum înghite cineva păr, așa mănă și bea; nici îl băga la tine pre el, ca să mânci pâinea ta cu el.

8. Că o va borî pre ea și va strica cuvintele tale ceale bune.

9. La urechiia celui fără de minte nimica nu zice, ca nu cumva să răză de cuvintele tale ceale înțelepte.

10. Să nu muți hotarale ceale vechi, și în agonisita săracilor să nu întri.

11. Că cel ce-i apără pre ei easte Domnul, tare easte și va judeca judecata lor cu tine.

12. Dă la învățătură inima ta, și urechile tale le gătește spre cuvintele înțelegerii.

Sus 13. Nu înceta a certa pruncul, că pentru 13, 25 că-l vei lovi pre el cu nuia nu va muri,

Sirah 14. Că tu îl vei bate pre el cu nuia, iară 30, 1 sufletul lui de la moarte îl vei mântui.

15. Fiiule! De va fi înțeleaptă inima ta, vei veseli și inima mea.

16. Și să vor învăța buzele tale din cuvintele buzălor mele, de vor fi dreapte.

Jos 17. Nu râvnească inima ta păcătoșilor; ci 24, 1 fii toată zioa în frica Domnului.

18. Că de le vei păzi acestea, vor fi ție nepoți, și nădeajdea ta nu să va depărta.

19. Ascultă, fiiule, și fii înțelept și-ți îndreptează gândurile inimii tale.

20. Nu fii bețiv, nici te întinde la sfaturi (a) și la cumpărături de cărnuri.

21. Că tot curvariul și bețivul va să-

răci, și tot somnorosul să va îmbrăca în haine reale și sparte.

22. Ascultă, fiiule, pre tatăl tău cel ce te-au născut și nu nebăga în samă pre mumă-ta, pentru că au îmbătrânit.

23. Căștigă-ți adevărul și nu lepăda înțelepciunea și învățătura și știința.

24. Bine hrănește tatăl drept, și de fiul cel înțelept să veselească sufletul lui.

25. Veselească-să tatăl tău și mumă-ta de tine și să se bucure ceaea ce te-au născut.

26. Dă-mi, fiiule, inima ta și ochii tăi să păzască căile mele.

27. Că vas găurit easte casa străină, și strâmtă fântâna străină.

28. Că acesta degrab va peri, și tot călcătoriul de leage să va stânge.

29. Cui easte vai? Cui sânt gâlcevi? Cui judecăți? Cui năcazuri și sfezi? Cui zdrobirea în zădar? Cui sânt ochii urduroși?

30. Au nu celor ce să zăbovesc la vin și celor ce păzesc unde să fac ospeațe? Nu vă îmbătați cu vin, ci umblați cu oameni drepti și vorbiți la preumblări.

31. Că de vei da ochii tăi spre cane și spre păhară, mai pre urmă vei umbla mai gol decât pilugul.

32. Și apoi vei fi precum să tem de cel mușcat de șearpe, și de la cherast să varsă lui veninul.

33. Când ochii tăi vor vedea, străine, atunci gura ta va grăi îndărătnice.

34. Și vei zăcea ca în inima mării și ca un cârmaci în multă volbură.

35. Și vei zice: „Bătutu-m-au, și nu m-au durut, ocărātu-m-au, și eu n-am știut când să va face zio, ca să viu să întreb cu carii să mă împreun”.

CAP 24

A nu urma pre cei răi, cu înțelepciunea să zidească casa; cu știința să umplu cămările; a ajuta pre cei lipsiți; cu înțelepciunea ca cu miiare a să îndulci; dreptul va cădea și să va scula; să nu te bucuri de căderea vrăjmașului tău; a să teame de Dumnezeu și de împăratul; a judeca drept; a nu fi mărturie mincinoasă; blând a grăi; a nu răs[p]lăti rău pentru rău; asămănarea neînțeleptului; puțin a dormi.

1. iule!* Nu urma oamenilor răi, nici pofti a fi cu dânșii. *Sus 23, 17

2. Că minciuni cugetă inima lor și dureri grăiesc buzele lor.

3. Cu înțelepciune să zidească casa și cu priceapere să isprăvească.

4. Și cu știința să umplu cămările de toată bogăția scumpă și bună.

5. Mai bun easte înțeleptul decât cel tare și omul cel înțelept decât un lucrătoriu mare de pământ.

6. Cu ocârmuirea să face războiul, iară ajutoriul cu inima cea cu sfat.

20. (a) Adecă, ospeațe.

7. Înțelepciunea și gândul bun în porțile înțelepților, înțelepții nu să abat de la legea Domnului,

8. Ci gândesc întru adunări; pre cei neînvățați îi tâmpină moartea.

9. Și moare cel fără de minte întru păcate, iară necurăția easte la omul pierzătoriu.

10. Pângări-să-va în zioa cea rea și în zioa năcazului până ce să va sfârși.

Psal. 81, 4 11. A scoate pre cei ce-i duc la moarte și a răscumpăra pre cei ce-i trag (a) nu te scumpi.

12. Și de vei zice: „Nu-l știu pre acesta soție”, că Domnul inimile tuturor le cunoaște; și Cel ce au dat suflare la toți, Acela știe toate, Cel ce va răsplăti fieștecărui după faptele lui.

13. Mănâncă miiare, fiiule, că e bun fagurul, ca să se îndulcească gâtulejul tău.

14. Că așa vei sâmți înțelepciunea în sufletul tău, carea de o vei afla, bună va fi săvârșirea ta, și nădejdea nu te va părăsi.

15. Să nu apropii de cel necredincios pășunea dreptilor, nici să te amăgești cu sațiul pântecelui.

16. Că de șapte ori va cădea dreptul și să va scula; iară cei necredincioși să vor sfârși în reale.

17. De va cădea vrăjmașul tău, să nu te bucuri de el, și pentru împiedecarea lui nu te înalța.

18. Că va vedea Domnul și nu-l va plăcea Lui, și va întoarce mâniia Sa de la Dânsul.

19. Nu te bucura de cei ce fac rău; nici râvni celor păcătoși.

20. Că cei răi nu vor avea nepoți, și lumina celor necredincioși să va stânga.

21. Teame-te de Dumnezeu, fiiule, și de împăratul, și de nici unul să nu fii neascultătoriu.

22. Că fără de veaste vor răsplăti celor necredincioși, și casnele amânduror cine le știe?

Leviț. 19, 15 23. Și iară aceastea zic voao, înțelepților. A cunoaște fața la judecată nu easte bine.

2 Leage 1, 17 16, 19 24. Cel ce zice celui necredincios că easte drept blăstămat va fi noroadelor și urât neamurilor.

Sirah 42, 3 25. Iară cei ce mustră mai buni să vor arăta, și preste ei binecuvântare va veni.

26. Și buzele vor iubi a răspunde cuvinte bune.

27. Gătește spre ieșire lucrurile tale, și te gătește la țarina ta, și vino după mine, și de iznov vei zidi casa ta.

28. Nu fi mărturie mincinoasă împotriva cetățanului tău, nici te lărgi cu buzele tale.

Sus 20, 12 29. Să nu zici: „Cum mi-au făcut el mie face-voiu și eu lui, și voiu răsplăti lui ceale ce m-au năpăstuit”.

30. Ca o arătură e bărbatul neînțelept și ca viia e omul cel lipsit de minte.

31. De o vei lăsa, să va țalini și să va îmburuiena toată, și va fi părăsită, și pietrile cu care easte îngrădită să vor săpa.

11. (a) Adecă: îi trag la perire.

32. Apoi mie mi-au părut rău și am căutat ca să aleg învățătura.

33. „Puțin să dormitezi, și puțin să dormi, și puțin să îmbrățișezi cu mâinile pieptul”.

34. Iară de vei face aceasta, veni-va înainte mergând sărăciia ta și lipsa, ca un bun alergătoriu.

CAP 25

Mărirea lui Dumnezeu și a împăratului; inima împăratului neoblicită; să nu te mândrești; nu grăi de rău; ține prieteșugul; zi cuvântul ce ți să cuvine; ca răceala la seacără, așa folosește solul credincios; îndelungarea mâniei, sporiul împăratului; limba moale zdrobește; miiare aflată; arar mergi la priiatini; măciucă, sabie și săgeată; oțetul la rană; moliia; fă bine nepriiatinului; mai bine e în unghet decât cu muiarea sfadnică; apa reace; izvorul astupat; a mânca mult din miiare; a face fără sfat e ca cetatea fără zid.

1. ceastea sânt Pildele lui Solomon, care fără aleagere le-au scris priiatinii lui Iezechie, împăratului Iudei.

2. Mărirea lui Dumnezeu ascunde cuvântul, iară mărirea împăratului cinstește lucrurile (a).

3. Înalt easte ceriul și adânc e pământul; iară inima împăratului neoblicită.

4. Bate argintul nelămurit și să va curăți tot curat.

5. Ucide pre cei necredincioși dinaintea împăratului, și va îndrepta întru dreptate scaonul lui.

6. Nu te mândri înaintea împăratului, și nu sta în locurile celor puternici.

7. Că mai bine easte să ți să zică: „Sui lângă mine!”; decât să te smerești înaintea celui puternic; ceale ce au văzut ochii tăi grăiaște.

8. Nu înceape curund la sfadă ca să nu te căiești mai pre urmă, când te va înfrunța priiatinul tău.

9. Tu te trage înapoi, nu grăi de rău, ca să nu te ocărăscă priiatinul.

10. Și sfada ta și vrajba ta nu să va depărta, ci va fi ție întocma cu moartea. Harul și prieteșugul mântuiaște, care tare le ține la tine, ca să nu fii de ocară, ci păzește căile tale în bună prietenie.

11. Măr de aur în fir de sardion, așa a zice cuvântul la cel ce să cuvine lui.

12. La cercel de aur sardion de mult preț easte legat, cuvântul înțelept la ureachiia ascultătoare.

13. Precum ieșirea zăpezii la seacere folosește zădufului, așa solul credincios celor ce l-au trimis pre el folosește sufletele celor ce trăiesc cu el.

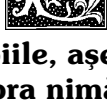
14. Cum strălucesc vânturile și norii și ploile, așa sânt cei ce să fălesc cu dare mincinoasă.

2. (a) În cea veachie easte în loc de lucrurile, poruncile.

- *Sus 15.* Întru îndelungarea mâniei sporiul împăratului; iară limba moale zdrobește oasă.
16. Miiare ai aflat, mîncă cât îți easte destul, ca nu cumva săturându-te să o borăști.
17. Rar bagă piciorul tău la priiatinul tău, ca nu cumva săturându-să de tine să te urască.
18. Măciucă și sabie și săgeată ascuțită, așa e și omul cel ce mărturisește asupra priiatinului său măturie mincinoasă.
19. Calea celui rău și piciorul celui fără de leage peri-va în zioa cea rea.
20. Precum oțătul la rană și fumul la ochi nu folosește, așa boala căzind în trup măhnește inima.
21. Precum moliia în haină și carii în lemn, așa voia omului cea rea strică inima.
- *Rom. 12, 20 22.* De e flămând vrăjmașul tău, dă-i de mâncat, de-i easte seate, adapă-l.
23. Că făcând aceasta, cărbuni de foc grămădești pre capul lui, iară Domnul va răsplăti ție bune.
24. Vântul de la miiazănoapte rădică nori, iară fața fără de rușine întărată limba.
- *Sus 21, 9 25.* Mai bine easte a lăcui într-un unghiu a podului decât cu muiarea sfadnică în casă de obște.
26. Precum apa reace sufletului sătos easte dulce, așa e veastea bună din pământ departe.
27. Precum de va astupa neștine izvorul și curgerea apei o va strica, așa nu easte cu cuviință a cădea dreptul înaintea necredinciosului.
- *Sirah 3, 22 28.* A mânca miiare multă nu e bine, iară cuvintele ceale mărite trebuie a le cinsti.
29. Precum e cetatea cea cu ziduri surpate și nezidită, așa easte bărbatul carele face ceva fără de sfat.

CAP 26

Cinste la cel nebun; pasările ce zboară; biciul la cal; a răspunde celui nebun; solul nebun; pilda celui fără de minte; cel ce să socotește pre sine înțelept; cănele la borătul său; ca ușa în țîțini să întoarce leaneșul în pat; cei ce pândesc pre priiatini; omul suduitoriu; de te-ar ruga vrăjmașul, să nu-l ascuți; cel ce sapă groapă altuia.

- 1.** recum (a) roao la seacere și ploaia vara, așa nu easte la cel fără de minte cinste.
- 2.** Precum pasările zboară și vrabiile, așa blăstămul în deșărt nu va veni asupra nimărui.
- 3.** Precum biciul la cal și boldul la măgariu, așa e toiagul la norodul cel fără de leage.
- 4.** Nu răspunde celui nebun după nebuniia lui, ca să nu fii aseamenea lui,
- 5.** Ci răspunde celui nebun după nebuniia lui, ca să nu să pară șie înțelept.
- 6.** Din căile sale ocară face cel ce au trimis cuvânt prin sol nebun.

1. (a) În cea letinească easte: Precum zăpada vara și ploaia în vreamea săcerișului.

7. Ia meargerea vinelor și fărădeleagea din rostul celor fără de minte.

8. Cel ce leagă pîiatra în praștie aseamenea easte celui ce dă celui fără de minte mărire.

9. Spini cresc în mâna bețivului, iară robie în mâna celor fără de minte.

10. Mult să bate de valuri tot trupul celor fără de minte, că să zdrobește spăimântarea lor.

11.* Ca cănele care să întoarce la borătura sa și să face urât, așa și cel fără de minte carele cu răul său să întoarce la păcatul său; easte rușine carea aduce păcat și easte rușine carea aduce mărire și dar. *2 Pet. 2, 22

12. Văzut-am om căruia i s-au părut întru sine a fi înțelept, însă mai multă nădeajde au avut cel nebun decât acesta.

13. Zice cel leaneș când să trimitte în cale: „Leu easte în căi și în uliță ucigaș”.

14. Cum să întoarce ușa în țătină, așa leaneșul pre patul său.

15.* Leaneșul carele ascunde mâna în sânul său nu poate să o ducă la gură. *Sus 19, 24

16. Mai înțelept să pare șieși leaneșul decât cel ce în săturare duce veaste.

17. Ca și cel ce ține cănele de coadă, așa și cel ce șeade mai întăiu în judecata străină.

18. În ce chip cei ce ispitesc pun înainte cuvinte la oameni; iară cel ce va întămpina întăiu cuvântul să va împiedeca.

19. Așa toți cei ce pândesc într-ascuns pre priiatinii săi; și când să vad, zic că: „Glumind am făcut”.

20. În multe leamne odrăsește focul; iară unde nu easte om iute la mănăie, să potolește sfada.

21. Grătariu pre cărbuni și leamne în foc*; iară omul suduitoriu spre gâlceava sfăzii. *Sus 15, 18

22. Cuvintele mângăitorilor sânt moi, iară aceștia bat la locurile ficașilor.

23. Argintul dat cu înșălăciune ca hârbul să se socotească; buzele blânde acopere inima tristă.

24. Cu buzele toate le priimește jeluindu-să vrăjmașul; iară în inimă meșteșugește vicleșuguri.

25. De te-ar ruga vrăjmașul cu glas mare, să nu-l ascuți, că șeapte vicleșuguri sânt în sufletul lui.

26. Cel ce ascunde vrajba așază vicleșugul, și cel ce-și acopere păcatele sale binecunoscut să face întru adunări.

27. Cel ce sapă groapă deaproapelui său va cădea însuși într-însa, și cel ce prăvălește pîiatră, preste el să va prăvăli.

28. Limba mincinoasă ureaște adevărul, și gura neacoperită face neașzări.

CAP 27

A nu să lăuda cu ceale viitoare; să nu să laude pre sine; cât e de cumplită mănăia celui făr' de minte; certarea descoperită; a răbda de la priiatin, sufletul sătul batjocorește faguri; pre priiatin a nu-l părăsi; cel isteț să ascunde de reale; picăturile scot pre om iarna

din casă; fier pre fier ascute; cel ce sădește smochin; precum nu samănă față cu față; iadul și perirea nu să satură; cercarea argintului și a aurului; cu bătaia înaintea multora nu vei înțelepți pre cel nebun; poartă grijă de iarbă, de vei să aibi oi; cuvintele tari sânt spre viață.

1. u te lăuda pentru ceale de mâne, că nu știi ce va naște cea viitoare.

2. Laude-te deaproapele, și nu gura ta, străinul, și nu buzele tale.

Sira. 22, 16 3. Grea e piatra și cu anevoie de purtat năsipul; iară mânia celui fără de minte mai grea easte decât amândoa.

4. Cumplită e mânia și iute urgia; iară pizma nimica nu rabdă.

5. Mai bune sânt muștrările descoperite decât prietșugul ascuns.

6. Mai vreadnice de credință sânt ranele priiatinului decât sărutările ceale de bună-voie ale vrăjmașului.

Iov 6, 7 7. Sufletul sătul batjocorește fagurii; iară sufletului celui flămând și ceale amară dulci i să par.

8. Precum pasărea când zboară din cuibul său, așa să face omul slugă când să înștrăinează de la locurile sale.

9. Cu miruri și cu vinuri și cu mirosuri să desfătează inima; iară cu nevoile să sparge sufletul.

10. Pre priiatinul tău sau pre priiatinul părintesc să nu-l părăsăști, și în casa fratelui tău să nu întri în zioa năcazului tău; mai bun e priiatinul cel de aproape decât fratele care lăcuiaște departe.

11. Înțelept fii, fiiule, ca să se veselească inima ta, și întoarce de la tine cuvintele ceale de ocară.

12. Istețul când vin reale să ascunde; iară cei fără de minte umblând să păgubesc.

Sus 20, 19 13. Ia haina lui, că au trecut sumețul carele strică ceale străine.

14. Cel ce binecuvintează pre priiatin dimineața cu glas mare nimica nu să veade a să osebi de cel ce blastămă.

Sus 19, 13 15. Picăturile scot pre om în zi de iarnă din casa lui; așa și muiarea sfadnică din casa sa.

16. Vântul cel de cătră miiazănoapte aspru easte; iară pre nume iscusit să chiamă.

17. Fier pre fier ascute; și omul întărâtă fața priiatinului.

18. Cine sădește smochin va mânca roadele lui, și cine păzește pre Domnul său să va cinsti.

19. Precum nu samănă față cu față, așa nice inimile oamenilor nu sânt aseamenea.

Sira. 14, 9 20. Iadul și perirea nu să satură, așa și ochii oamenilor sânt nesățioși; urăciune e înaintea Domnului* cel ce să uită ponciș cu ochii și cei neînvațați carii nu-și contenesc limba.

Sus 17, 3 21. Cercarea argintului și a aurului easte lămurirea, iară omul să cearcă prin gura

celor ce-l laudă pre el. Inima celui fără de leage caută reale, iară inima cea dreaptă caută cunoștință.

22. De vei bate pre cel fără de minte în mijlocul adunării necinstindu-l, nu vei lua nebunii lui.

23. Cu cunoștință să cunoști sufletele turmei tale și să întărești inima cirezilor tale.

24. Că nu e în veac la om putearea și tăria, nici să dă din neam în neam.

25. Poartă grijă de verdețele ceale din câmp, și vei tunde buruiana și adună iarba de munte.

26. Ca să aibi oi de îmbrăcăminte, grijește-ți câmpul tău, ca să fie ție* miei.

27. Fiiule! De la mine ai cuvinte tari spre viața ta și spre viața slujitorilor tăi.

*1 Tim. 6, 8

CAP 28

Pentru fuga necredinciosului și neteamerea istețului; pentru păcatele necredincioșilor să fac judecăți; cel tare năpăstuieste pre sărac; oamenii răi nu gândesc judecată; mai bun e săracul drept decât bogatul mincinos; cel ce nu urea a asculta leagea; cel ce face pre cel drept să rătăcească; celui bogat i să pare a fi înțelept; cel ce acopere necurăția sa; fericit e omul carele să teame de toate; leul flămând și lupul sătos; împăratul cel lipsit; cel ce ia în chizeșie pre cel vinovat de moarte; cel pismos grăbește a să îmbogăți; cel ce dă săracilor; în locurile necredincioșilor suspină dreptii.

1. uge necredinciosul negonindu-nime; iară dreptul ca un leu îndrăznește.

2. Pentru păcatele necredincioșilor judecăți să stârnesc; iară omul isteț le va potoli.

3. Cel tare întră cei necredincioși năpăstuieste pre săraci ca o ploaie mare și nefolosoare.

4. Așa cei ce au părăsit leagea laudă necurăția; iară cei ce iubesc leagea să îngrădesc cu zid.

5. Oamenii răi nu gândesc judecată; iară cei ce caută pre Domnul la toate iau aminte.

6.* Mai bun e săracul carele umblă cu adevăr decât bogatul mincinos.

*Sus 9, 1

7. Fiiul înțelegătoriu păzește leagea; iară cel ce paște necurăția necinstește pre tatăl său.

8. Cel ce înmulțește avuția sa cu camete și cu lăcomii o adună pre ea celui ce miluiaște pre săraci.

9. Cel ce-și întoarce ureachiia sa ca să nu auză leagea, el însuși își defaimă rugăciunea sa.

10. Cel ce face pre cei drepti să rătăcească pre cale rea, el însuși va cădea în perire; iară cei fără de leage vor trece ceale bune și nu vor intra la eale.

11. Omul bogat să pare șie că e înțelept, iară tot cel înțelept îi va defăima pre ei.

12. Pentru ajutoriul dreptilor multă mărire să face; iară în locurile necredincioșilor să prind oamenii.

13. Cel ce acopere necurăția sa nu să va îndrepta; iară cel ce spune muștrările iubi-să-va.

14. Fericit e omul carele să teame de toate pentru evlavie, iară cel vârtos la inimă cădea-va în reale.

15. Leu flământ și lup sătos easte cel ce te rănește, sărac fiind de neam sărac.

16. Împăratul cel lipsit de vinituri mare asupritoriu easte; iară cel ce ureaște nedreptatea multă vreamă va trăi.

17. Cel ce ia în chizășie pre omul cel ce easte în vină de moarte pribeag va fi și nu în liniște. Ceartă pre fiul și te va iubi, și va da podoabă sufletului tău, și nu va asculta de neamul cel fără de leage.

18. Cel ce umblă drept să va ajuta; iară cel ce umblă în căi strâmbe să va încurca.

Sus 12, 11 19. Cel ce lucrează pământul său să va sătura de pâine; iară cel leaneș să va umplea de sărăcie.

20, 30 [29] 20. Omul cel vreadnic de credință cu multe să va binecuvânta; iară cel rău nu va fi nepedepsit.

21. Cel ce nu să rușinează de feațele dreptilor nu easte bun, unul ca acesta pentru o bucată de pâine va vinde pre om.

Sus 20, 11 22. Grăbeaște a să îmbogăți omul cel pismos și nu știe că cel milostiv îl va stăpâni pre el.

23. Cel ce muștră căile omului har va avea mai mult decât cel ce să îmbunează cu limba.

24. Cine leapădă (a) pre tată sau pre mumă și i să pare că nu păcătuiaste, acesta easte părtaș omului necredincios.

25. Omul nesățios va judeca în deșert; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul cu grijă va fi.

26. Cel ce nădăjduiaște cu inimă îndrăzneată, unul ca acesta e nebun; iară cel ce umblă cu înțelepciune mântui-să-va.

27. Cel ce dă săracilor nu să va lipsi; iară cel ce întoarce ochiul său în multă lipsă va fi.

28. În locurile necredincioșilor suspină dreptii; iară întru perirea acelora să vor înmulți dreptii.

CAP 29

Mai bun e cel ce muștră decât cel tare la cerbice; când să laudă dreptii; împăratul drept; cel ce tăgăduiaște înaintea priiatinului; dreptul știe face judecată; oamenii cei fără de leage; cei părtași la sânziuri; toată mânia sa arată cel neînțelept; a împăratului, care ascultă cuvântul nedrept; împrumutătorul și deatorășul; bătăile și muștrările; unde sănt mulți necredincioși; ceartă pre fiul tău; de vei vedea pre vreun om grabnic la cuvinte; omul mănios; sumeția smereaște; cel ce să împărtășeaște cu furul; urât e înaintea Domnului omul nedrept.

1. ai bun easte omul cel ce muștră decât omul cel vârtos la cerbice, că, fără de veaste arzindu-să el, nu easte vindecare.

2. Când să laudă dreptii, să veselesc noroadele; iară de boiarii cei necredincioși suspină bărbații.

24. (a) În cea de la Alexandria easte: asupreaște.

3. De omul cel ce iubeaște învățatura să veseleaste tatăl lui;* iară cel ce paște curve piiarde-va avuția.

*Luca 15, 13

4. Împăratul drept rădică țara, iară bărbatul fără de leage o strică.

5. Cel ce găteaste înaintea feații priiatinului său mreață în picioarele sale o pune pre ea.

6. Omului celui ce păcătuiaste mare e lațul; iară dreptul în bucurie și desfătare va fi.

7. Știe dreptul face judecată săracilor; iară cel necredincios nu va priceape judecata, și cel sărac nu are priceapere a să cunoaște pre sine.

8. Oamenii cei fără de leage au aprins cetatea; iară cei înțelepți au întors mâniia.

9. Bărbatul înțelept judecă pre neamuri; iară omul rău, mâniindu-să, să face de batjocură și nu să îngrozeaste.

10. Bărbații cei părtași la sânziuri vor urî pre cel cuvios; iară cei drepti vor căuta sufletul lui.

11. Toată mânia sa și-o arată cel neînțelept; iară cel înțelept și-o ține pre rând.

12. A împăratului carele ascultă cuvântul nedrept, toți cei supuși lui sănt fără de leage.

13. Împrumutătorul și deatorășul unul cu altul s-au întâlnit; iară Domnul pre amândoi îi va cerceta.

14. Împăratul cel ce cu adevăr judecă pre săraci, scaonul lui întru mărturie să va pune.

15. Bătăile și muștrările dau înțelepciune; iară pruncul cel ce umblă după voia sa rușinează pre părinții săi.

16. Unde sănt mulți necredincioși, multe păcate să fac; iară când cad aceia, dreptii să umplu de frică.

17. Ceartă pre fiul tău și te va odihni, și va da podoabă sufletului tău.

18. Să nu fii tâlcuitoriu neamului fără de leage; iară cel ce păzeaste leagea fericit easte.

19. Cu cuvintele nu să va învăța sluga îndărătnică, că de va și înțeleage, tot nu va asculta.

20. De vei vedea pre vreun om grabnic la cuvinte, să știi că mai multă nădejde are cel fără de minte decât el.

21. Cel desfrânat din pruncie slugă va fi și mai târzău îi va părea rău de aceasta.

22. Omul mănios rădică price, iară bărbatul cel greu la mânia apără păcatul.

23.* Sumeția pre om smereaște; iară pre cei ce gândesc cu smerenie îi întăreaște cu mărire Domnul.

*Iov 22, 29

24. Cel ce să împărtășeaște cu furul ureaște și sufletul său și, de să va pune jurământ, auzind nu vor spune.

25. Cel ce să teame și să rușinează de oameni să împiadeacă; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul veseli-să-va.

26. Necurăția la om dă greșală; iară cel ce nădăjduiaște spre Domnul să va mântui.

27. Mulți slujesc feațelor povățuitorilor; iară de la Domnul să face dreptate omului.

28. Urât e înaintea dreptului omul nedrept, și urâtă e celui fără de leage calea cea dreaptă.

CAP 30

Cel credincios lui Dumnezeu să zice pre sine neînțelept și cuvintele lui Dumnezeu lămurite, la care nimic nu să adaoge; de cuvântul deșert te depărtează, bogăție și sărăcie nu pofti; nu da sluga stăpânului său; nepotul rău blastămă; lipitoarea are trei feate; ochiul batjocoritoriu; trei sânt cu neputință a le priceape și a patra nu o știi; pentru trei lucruri să clătește pământul; patru sânt pre pământ mai mici; trei sânt pre pământ care fericit umblă, și a patra bine merge.

1. ceasta zice bărbatul celor ce cred lui Dumnezeu și încetează:
2. „Că mai neînțelept sânt decât toți oamenii, și înțelepciune de om nu easte întru mine.

3. Iară Dumnezeu m-au învățat înțelepciune și am cunoscut știința sfinților.

4. Cine s-au suit în ceriu și s-au pogorât? Cine au adunat vânturile în sân? Cine au întors toată apa întru o haină? Cine au ținut toate marginile pământului? Care e numele lui? Sau care e numele fiilor lui? Ca să cunoască,

Psal. 5. Că toate cuvintele lui Dumnezeu sânt cu foc lămurite și ajută El celor ce să cuceresc Lui.

2 Leage 6. Nu adaoge la cuvintele Lui, ca să nu te mustre și să fii mincinos.

12, 32 7. Doao ceiu de la Tine: să nu iai harul meu mai înainte de ce voiu muri eu.

8. Cuvântul deșert și mincinos depărtează-l de la mine, bogăție și sărăcie nu-mi da.

9. Ci-mi rânduiaște ceale de lipsă și ceale de ajuns.

10. Ca nu săturându-mă să mă fac mincinos și să zic: «Cine mă vede?» Sau fiind sărac să fur și să jor pre numele lui Dumnezeu.

11. Să nu dai pre slugă în mâinile stăpânului, ca nu cumva să te blastăme și să piei.

12. Nepotul rău blastămă pre tatăl său și pre mumă-sa nu o binecuvintează.

13. Nepotul rău pre sine să judecă a fi drept, și ieșirea sa nu o au spălat.

14. Nepotul rău înalți ochi are și cu geanele lui să înalță; nepotul rău dinții are sabie și măsealele barde, ca să mistuiască și să mânce de tot pre cei slabi de pre pământ și pre săracii lor dintră oameni.

15. Lipitoarei trei feate era foarte iubite, și aceaste trei nu o sătura, și a patra nu ajungea a zice: «Destul easte».

16. Iadul și dragostea muierii, și pământul neumplut de apă, și apa și focul nu vor zice: «Destul e».

17. Ochiul cel ce batjocorește pre tată și nu cinstește bătrânețele maicii să-l scobească pre el corbii din văi și să-l mânce puii vulturilor.

18. Trei sânt mie cu neputință a le priceape, și a patra nu o știi:

19. Urmele vulturului când zboară, și căile șearpelui pre piază, și calea corăbii[i] când merge pre mare, și căile omului în tinerețe.

CAP 30 ȘI 31

20. Că aceasta e calea muierii prea curve care, dacă face, să spală, zicând că nimica n-au făcut fără de cale.

21. Pentru trei lucruri să clătește pământul și a patrulea nu-l poate suferi:

22. De va împărăți sluga și nebunul de să va sătura de bucate,

23. Și slujnica de va scoate pre stăpână-sa și muiarea urăcioasă de va nimeri bărbat bun.

24. Și patru sânt pre pământ mai mici, aceaste sânt mai înțelepte decât ceale înțelepte:

25. Funicile, care nu au puteare și-și găsesc vara hrană;

26. Și aricii, neam slab, carii își fac în pietri casăle sale;

27. Lăcusta împărat n-are, și dintru o poruncă merge la tabără cu bună rânduială;

28. Și nevăstuica care să razămă pre mâni și lezne să poate prinde și lăcuiască în polățile împăraților.

29. Și trei sânt care fericit umblă și a patra care bine merge:

30. Puiul de leu, cel ce easte mai tare întră dobitoace, carele nu să întoarce, nici să teame de dobitoc;

31. Și cocoșul care umblă întră găini cu sfat bun; și țapul care povățuiaște turma; și împăratul carele grăiaște în neamuri.

32. De te vei da pre tine la veselie și vei întinde mâna ta cu sfadă, te vei necinsti.

33. Mulge lapte și va fi unt, și de vei storce nările, va ieși sânge; iară de vei trage afară cuvinte, vor ieși vrăjbi și sfăzi”.

CAP 31

Nu da muierilor avuția ta; cei putearnici să nu bea vin, ci cei supărați; deșchide gura ta și judecă drept; muiarea bărbată scumpă easte.

1. uvintele mele sânt grăite de la Dumnezeu, învățatura împăratului, care l-au învățat pre el muma lui.

2. Ce vei păzi, fiule? Ce? Graiurile lui Dumnezeu; ție zic, fiule, cel întâiu născut, ce, fiule, pântecelui meu? Ce, fiule, rugăciunilor mele?

3. Nu da muierilor avuția ta și mintea ta și viața, că mai pre urmă îți vei muta sfatul.

4. Toate le fă cu sfat, cu sfat bea vin, cei putearnici sânt mănioși, iară vin să nu bea.

5. Ca nu bind să-și uite de înțelepciune și nu vor putea judeca drept pre cei slabi.

6. Dați beătură, care îmbată, celor ce sânt în supărări și vin să bea celor ce sânt în dureri.

7. Ca să-și uite de sărăcie, și de osteneale să nu-și mai aducă aminte.

8. Fiiule! Deșchide gura ta cu cuvântul lui Dumnezeu și judecă pre toți cum să cade.

9. Deșchide gura ta și judecă drept și fă dreptate săracului și mișălului.

10. Muiare bărbată cine va afla? Mai scumpă easte una ca aceasta decât pietrele ceale de mult preț.

11. Nădărduiască spre dânsa inima bărbatului ei, una ca aceasta nu să va lipsi de bune agoniseale.

12. Că lucrează bărbatului său lucruri bune în toată viața.

13. Agonisind lână și in, au făcut cu mâinile sale lucruri de treabă.

14. Fost-au ca o corabie ce face negoțatorie, de departe strânge averea sa.

15. Și s-au sculat de noapte și au dat bucate casii, și lucruri slujnicilor.

16. Văzând moșie au cumpărat, și din rodirile mânilor sale au sădit vie.

17. Încingându-și mijlocul său cu tărie și-au întărit brațul său la lucru.

18. Gustat-au că bine easte a lucra, și nu să stânge lumina ei toată noaptea.

19. Mâinile sale întinde spre ceale de folos, și cotele sale le întărește la fus.

20. Mâinile sale le-au deschis săracului, și roadă au întins celui lipsit.

21. Nu poartă grijă de ceale din casă bărbatul ei, când să zăbovească undeva, că toți a ei sânt îmbrăcați.

22. Câte doao haine au făcut bărbatului său, și șieși îmbrăcăminte de vison și de

porfiră.

23. Și cinstit easte în porți bărbatul ei, oricând merge întru adunare cu cei bătrâni și cu lăcuiitorii pământului.

24. Cerșafuri au făcut și le-au vândut finiceanilor și cingători hananeilor.

25. Întru tărie și întru bună podoabă s-au îmbrăcat și s-au veselit în zilele ceale de pre urmă.

26. Gura sa și-au deschis cu socoteală și după leage; și rânduială au făcut limbii sale.

27. Strânțe sânt cărările casii ei și bucatele nu le-au mâncat cu leane.

28. Înălțatu-și-au fiii săi și s-au îmbogățit, și bărbatul ei o au laudat pre ea.

29. Multe feate au agonisit bogăție, multe feate au făcut puteare; iară tu ai întrecut și le-ai covârșit pre toate.

30. Plăceri mincinoasă și frumsețe deșerte muieresti nu sânt întru tine, că muiera cu minte să va binecuvânta; iară ea să laude frica Domnului.

31. Dați ei din rodirile mânilor (a) ei, și să se laude în porți bărbatul ei.

31. (a) În cea veachie easte: buzelor.

ECLISIASTUL

Cuvânt înainte

arta aceasta mai cu samă arată deșărtăciunea lucrurilor omenești, dintru care lucru învață Eclisiastul că numai aceasta easte bine omului: ca să se teamă de Dumnezeu și să-i slujească Lui.

Eclisiastul easte cuvânt grecesc, care în limba noastră însemnează propoveduitoriu. Această carte de însuși Solomon easte scrisă, cum chiar să veade din început, unde așa scrie: „Cuvintele Eclisiastului, fiiului lui David, împăratului lui Israil din Ierusalim”. Aceasta lumnat să dovedească și din stihul 16 al acestui cap, unde așa grăiaște: „Iată, m-am mărit și am întrecut cu înțelepciunea pre toți carii au fost mai înainte de mine în Ierusalim”. Și în capul 12, stih 9, să cetească: „Și fiindcă de prisosit s-au făcut Eclisiastul înțelept, și au învățat pre om știință, și ureachia au cercat frumseța pildelor multe”. Care precum multe alte de Solomon bine să pot zice. Că sângur el pre toți împărații de la Ierusalim, carii înainte de el și după el au fost, cu înțelepciunea i-au întrecut, precum din mărturisirea lui Dumnezeu, 3 Împăr. 3, învățăm. Solomon singur în S. Scriptură să zice că au scris pilde.

Ceale ce sânt întru această carte, care să par a să împrotivi șie, acealea arată cum că Solomon au vrut să puie multe păreri ale oamenilor despre sfârșiturile celor buni și a celor răi, și cum că Solomon mai toate nu dintr-a sa, ci dintr-a altora păreare le-au scris, iară ce au judecat el, în capul 11, stih 9, lumnat spune: „Și să știi că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată”; și în cap 12, stih 7: „Și mai înainte de ce să va întoarce

țărâna în pământ, precum au fost, și Duhul să va întoarce la Dumnezeu, Cel ce l-au dat pre El”.

Acesta au fost scopul lui Solomon, ca să dea învățătură cum să trăiască omul după legea lui Dumnezeu și de păcate să se ferească, și mai ales ca să areate purtarea de grijă a lui Dumnezeu. „Deșertăciunea deșertăciunilor”, adică lucru foarte deșert, precum s-au zis, Cântarea Cântărilor, căci easte foarte frumoasă. Nu pentru că faptele sânt reale, ci pentru că sânt trecătoare și nu ne pot face pre noi fericiți, pentru aceea să zic foarte deșerte, carea arată din întoarcerea și nestatornicia tuturor lucrurilor. Iară ce zice în capul 3, stih 12 [19]: „Și cum că întâmplarea fiilor omenesti și întâmplarea dobitocului o întâmplare easte, precum e moartea acestuia, așa și moartea aceluia”. Și ceale ce urmează, nu pentru că doară el așa ar judeca zice acestea, ci multe gânduri care pot cuiva veni în minte, întru acest cap, precum și în capul 9, stih 5, și 10, le aduce și le pune înainte, adică, cum că a trupului omului și a dobitoacelor aseamenea moarte easte, de vom socoti numai chipul cel din afară al lucrurilor. Așa unde în capul 3, stih 21, această îndoială aduce: „Și, cine știe, oare, duhul fiilor oamenilor suie-să în sus?” Nu tăgăduiaște că nu e așa, ci arată cum că mulți nu știu aceasta sau să îndoiesc despre acestea, și îndoiala carea vine în minte nu o tace, și aceasta mai vârtos când adevărul acesta pre vremile acealea nu așa chiiar era descoperit, cum au fost după venirea Domnului Hristos; macar că după aceea au fost filosofi carii din povățuirea luminei firești au învățat cum că sufletul easte nemuritoriu. Și însuși Eclisiastul judecata sa despre acest lucru în capul 12, stih 7, luminat o spune cu aceste cuvinte: „Și mai înainte țărâna în pământ, precum au fost, și Duhul să va întoarce la Dumnezeu, Cel ce l-au dat pre El”.

Drept aceea, cugetul Eclisiastului au fost ca păreri și gândurile despre sfârșitul celor buni și a celor răi, ceale osăbite ale oamenilor, cu care mintea să îndoiaște, să le culeagă într-un loc, și, mai pre urmă, la sfârșitul cărții să spuie ce trebuie a crede și a ținea, unde zice: „Sfârșitul cuvântului tot auzi-l; teame-te de Dumnezeu și poruncile Lui le păzește, că aceasta easte tot omul“. Adecă, tot binele omului, aceasta e fericirea lui. Acesta easte capul lucrului, care să cuprindă întru această carte, cealealalte, sau pentru ca să lămurească, sau mai de multe ori după părearea norodului. Aorea să veade ca cum ar crede păreriilor altora, dar îndată le arată mincinoase și numai aceasta crede cum că fericirea numai în singur Dumnezeu trebuie a o căuta, și cum că faptele pre noi fericiți nu ne pot face, și cum că sânt deșerte și pline de nestatornicie.

CAP 1

Toate câte să fac supt soare sânt deșertăciune, că întru mulțimea înțelepciunii mulțimea cunoștinții easte, și cel ce adaoge știință adaoge dureare.

1. uvintele Eclisiastului, fiiului lui David, împăratului lui Israil, din Ierusalim.
2. eșertăciunea deșertăciunilor, zis-au Eclisiastul, deșertăciunea deșertăciunilor, toate sânt deșertăciune!
3. (a) Ce prisosește omului din toată osteneala sa, carea să ostenească supt soare?
4. Neam treace și neam vine, și pământul în veac stă.
5. Și răsare soarele și apune soarele, și la locul său să trage, el acolo răsărind, merge cătră miiazăzi și încunjură cătră miiază-noapte.
6. Încungiurând încungiură, merge (b) duhul, și întru încungiurările sale să întoarce duhul.
7. Toate păraiele întră în mare și marea nu să umple, la locul de unde ies râurile, acolo să întorc ca iară să iasă.
8. Toate cuvintele sânt cu anevoie, nu
3. (a) Ce are mai mult omul; 6. (b) Vântul, aerul.

le va putea omul grăi, și nu să va sătura ochiul a vedea, nici urechiia a auzi. (v)

9. Ce easte ce au fost? Ceea ce va să fie, și ce easte ce s-au făcut? Ceea ce să va face, și nimica nu easte nou supt soare.

10. Nici va grăi și va zice: „Iată, acesta easte nou”, că au fost în veacurile care au fost înaintea noastră.

11. Nu easte pomenire de cei dintâiu, și încă nici de cei ce după aceea au fost nu-și vor aduce aminte cei ce vor fi pre urmă.

12. Eu, Eclisiastul, am fost împărat preste Israil în Ierusalim.

13. Și am pus în inima mea a cerca și a socoti cu înțelepciune despre toate câte să fac supt soare, că migăială (g) rea au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască cu dânsa.

14. Văzut-am toate lucrurile care să fac supt soare; și, iată, toate sânt deșertăciune și (d) aleagerea duhului.

15. Ce e (e) strâmb nu să va putea îndrepta, și ce lipsește nu să va putea număra.

16. Grăit-am eu, întru inima mea, ca să zic: „Iată, m-am mărit și am întrecut cu înțelepciunea pre toți carii au fost mai înainte de mine în Ierusalim, și inima mea au văzut multă înțelepciune și știință.

17. Și am pus inima mea să cunoască înțelepciunea și cunoștința, pilde și știință.

Și am cunoscut eu că și aceasta easte aleagerea duhului.

18. Căci întru mulțimea înțelepciunii mulțimea cunoștinții easte, și cel ce adaoge știință adaoge dureare”.

CAP 2

Întru curgerea desfătărilor, în adunarea bogățiilor, în facerea căsilor și întru toată osteneala acestora deșertăciune easte și aleagerea duhului; și am urât, zice; a aduna moșteanului următoriu, care nu să ști cum va fi.

1. is-am eu întru inima mea: „Vino acum să te ispitesc în veselie și vezi binele”. Și, iată, și aceasta easte deșertăciune.

2. Râsului am zis: „Împrejurare”, și bucuriei: „Căci faci aceasta?” (a)

3. Și (b) am socotit: Oare inima mea tragere-ar ca vinul trupul meu, și inima mea m-au povățuit întru înțelepciune, ca să stăpânesc preste desfătare, până voi vedea care e binele fiilor oamenilor, care să-l facă supt soare în numărul zilelor vieții lor.

4. Mărit-am lucrurile mele, ziditu-mi-am

8. (v) A spune pricina fieștecăror lucruri pentru ce sânt și pentru ce așa sânt? Cu anevoie easte nici easte om carele pricinile tuturor lucrurilor să le poată spune, și ochiul nu s-ar sătura a vedea și urechiia a auzi acealea.

13. (g) Cuprindere, învăluială. 14. (d) Letinește, jidovește: năcăjirea duhului. 15. (e) Ce e strâmb, întors, sucit nu să va putea întocmi de nu să va îndrepta.

2. (a) În jidovie: nebunești? În letinie: râsul l-am

case, săditu-mi-am vii.

5. Făcutu-mi-am grădini și livezi, și am sădit într-însele tot fealiul de pom roditoriu.

6. Făcutu-mi-am lacuri de ape, ca să ud dintr-însele dumbrava [de] leamne odrăslitoare.

7. Avut-am slugi și slujnice, și robi am avut, și cirezi și turme multe am avut, mai mult decât toți cei ce au fost mai înainte de mine în Ierusalim.

8. Adunatu-mi-am argint și aur, și avuțiile împăraților și ale țărâlor. Făcutu-mi-am cântăreți și cântăreațe, și desfătărilor fiilor omenești, mestecători și mestecătoare de vin.

9. Și m-am mărit și am adaos (v) mai mult decât toți cei ce au fost mai înainte de mine în Ierusalim, ci și înțelepciunea mea au fost cu mine.

10. Și tot ce au poftit ochii miei nu am depărtat de la dânsii, și n-am oprit inima mea de la nici o desfătare, că s-au desfătat inima mea cu toată osteneala mea, și aceasta mi-au fost partea mea din toată osteneala mea.

11. Și am căutat eu spre toate lucrurile mele, care le-au făcut mâinile mele, și spre truda carea m-am ostenit a o face, și, iată, toate sânt deșertăciune și aleagerea duhului și nimica nu easte prisosire supt soare.

12. Și am căutat să văz înțelepciunea și rătăcirea și nebuniia, că cine e omul carele va urma sfătuirea? Oricâte au făcut aceasta.

13. Și am văzut eu că prisosește înțelepciunea pre nebunie, precum prisosește lumina preste întunearec.

14.* Ochii înțeleptului în capul lui, iară cel fără de minte întru întunearec umblă, și am cunoscut eu că o întâmplare va întâmpina pre toți aceștia.

15. Și am zis eu întru inima mea că, precum să întâmplă celui nebun, și mie mi să va întâmpla, și pentru ce mai mult m-am străduit eu? Și am grăit întru inima mea că cel nebun din prisosință grăiaște, ci și aceasta e deșertăciune.

16. Că nu easte pomenirea celui înțelept cu cel nebun în veac, pentru că în zilele ceale viitoare pre toate le va acoperi uitarea, și cum va muri cel înțelept cu cel nebun?

17. Și am urât viața, că vicleană easte asupra mea fapta cea făcută supt soare, că toate sânt deșertăciune și aleagerea duhului.

18. Și am urât eu toată osteneala mea, carea am ostenit supt soare, pentru că o las

socotit rătăcire, ca cum ar zice: Depărtează-te și mă încunjură, și la mine nu te apropiia, ci departe rătăcește.

3. (b) În jidovie: Și am așezat întru inima mea să trag în vin trupul meu, și să bag întru înțelepciune inima mea, și să stăpânesc nebuniia. În letinie: Să trag de la vin trupul meu, ca să mut mintea mea la înțelepciune, și să mă feresc de nebunie.

9. (v) În cea veachie easte: Și am adaos înțelepciune.

*Pilde
17, 24
Jos
8, 1

pre ea omului carele s-au născut după mine.

19. Și cine știe, oare, înțelept va fi au nebun? Și, oare, stăpâni-va toată osteneala mea, carea m-am ostenit și m-am străduit supt soare? Ci și aceasta e deșertăciune.

20. Și m-am întors eu ca să încetez cu inima mea de la toată osteneala, carea m-am ostenit supt soare.

21. Că este om carele să ostenească cu înțelepciune și cu știință și cu bărbăție, și va da partea sa omului carele nu s-au ostenit întru aceea, ci și aceasta e deșertăciune și răutate mare.

22. Că ce are omul din toată osteneala sa, și din aleagerea inimii sale, cu carea s-au ostenit el supt soare?

23. Că toate zilele lui sânt ale durerilor, și a mâniei migăiala lui, cât nici noaptea nu doarme inima lui, și aceasta deșertăciune este.

24. Nu este bine omului, fără numai ce mănâncă și ce bea, și arată sufletului său din osteneala sa; ci și aceasta am văzut eu că din mâna lui Dumnezeu este.

25. Că cine va mânca și va bea afară de Dânsul?

26. Că omului celui bun înaintea feații Lui i-au dat înțelepciune și minte și veselie; iară celui păcătos i-au dat grijă să umble și să adune, ca să dea celui bun înaintea feații lui Dumnezeu; ci și aceasta este deșertăciune și aleagerea duhului.

CAP 3

Toate au vreamă și sânt bune în vreamă sa; toate câte au făcut Dumnezeu vor fi în veac, nici să poate adaoge la dânsule, nici scădea de la eale; o întâmplare este omului și dobitocului.

1. e toate este vreamă și tot lucrul supt soare are vreamă.
 2. reamă este a naște, și vreamă este a muri, vreamă este a sădi, și vreamă este a smulge ce e sădit.
 3. Vreamă este a ucide, și vreamă este a vindeca, vreamă este a surpa, și vreamă este a zidi.
 4. Vreamă este a plânge, și vreamă este a râde, vreamă este a să tângui, și vreamă este a juca.
 5. Vreamă este a zvârli pietri, și vreamă este a strânge pietri; vreamă este a îmbrățășea, și vreamă este a să depărta de îmbrățișeare.
 6. Vreamă este a căuta, și vreamă este a puiarde. Vreamă este a ținea, și vreamă este a lăpăda.
 7. Vreamă este a rumpe, și vreamă este a coasă; vreamă este a tăcea, și vreamă este a vorbi.
 8. Vreamă este a iubi, și vreamă este a urî. Vreamă este de războiu, și vreamă este de pace.
 9. Ce are mai mult cel ce lucră din osteneala sa?
 10. Văzut-am toată migăiala carea o au dat Dumnezeu fiilor oamenilor, ca să migăiască într-însa.
 11. Toate câte le-au făcut bune sânt în vreamă sa, și tot veacul l-au dat în inimile lor, ca să nu afle omul făptura (a) carea au
11. (a) Pricina fieștecării făpturi.

făcut Dumnezeu din început până în sfârșit.

12. Cunoscute-am că nu este bine fără numai a să veseli și a face bine în viața sa.

13. Și tot omul carele mănă și bea, și veade binele întru toată osteneala sa, darul lui Dumnezeu este.

14. Cunoscute-am că toate câte au făcut Dumnezeu, acestea vor fi în veac, la acelea nu să poate adaoge, și de la eale nu să poate lua; și Dumnezeu au făcut ca să se teamă de fața Lui.

15. Ce s-au făcut, iată, este, și toate câte vor să fie, iată, au fost, și Dumnezeu va căuta pre cel ce să gonească.

16. Și am văzut încă supt soare locul judecății și acolo e cel fără de lege și locul dreptului, acolo e cel credincios.

17. Și am zis eu întru inima mea: „Pre cel drept împreună și pre cel fără de lege va judeca Dumnezeu; că de tot lucrul și de toată fapta va fi acolo vreamă”.

18. Zis-am eu întru inima mea, de vorba fiilor omenești: „Că-i va osăbi pre ei Dumnezeu, ca să areate că dobitoace sânt.

19. Și cum că întâmplarea fiilor omenești și întâmplarea dobitocului o întâmplare este. Precum e moartea acestuia, așa și moartea aceluia, și un duh este tuturor, și nimica nu prisosească omul decât dobitocul; că toate sânt deșertăciune.

20. Toate merg la un loc, toate s-au făcut din țărână, și toate să vor întoarce în țărână.

21. Și cine știe: oare duhul fiilor oamenilor suie-să în sus? Și duhul dobitocului, oare, pogoară-să jos în pământ?”

22. Și am văzut că nu este, bine fără numai că să va veseli omul întru lucrul său, că aceasta este partea lui; că cine-l va aduce pre el ca să vază ceea ce va fi după el?

CAP 4

Să vadească deșertăciunea aceștii vieți prin asuprirea celor nevinovați; cel nebun în leane petreace; cel ce nu are moștean și adună bogăție; arată folosul însoțirii și a împărăției deșertăciune, și ascultarea o mai laudă decât jertva.

1. i m-am întors eu și am văzut toate năpăștile ceale ce să fac supt soare, și, iată, lacrimile celor ce să năpăștuiesc, și nu este cine să-i mângăie pre ei, și din mâna celor ce-i năcăjesc pre ei puteare, și nu este lor mângăitoriu.
2. Și am fericit eu pre toți cei morți, carii au murit, mai mult decât pre cei vii, carii trăiesc până acum.
3. Și decât amândoi aceștia mai bun este cel ce încă nu s-au născut, carele încă n-au văzut lucrul cel rău, care s-au făcut supt soare.
4. Și am văzut eu toată osteneala, și împreună toată bărbăția lucrului, că aceasta este râvna omului de la priiatinul său; și aceas-

ta încă easte deșertăciune și aleagerea duhului.

5. Cel fără de minte îmbrățeșe mâinile sale și-și mănâncă cărnurile sale.

6. Mai bun easte un pumn plin cu odihnă decât doi pumni cu osteneală și cu aleagerea duhului.

7. Și m-am întors eu și am văzut deșertăciune supt soare.

8. Easte unul și nu easte al doilea, și nici fiu, nici frate nu are și tot nu înceată de la toată osteneala sa, și ochiul lui nu să satură de avuții; și pentru cine mă ostenesc eu, și-mi lipsesc sufletul meu de bunătate? Ci și aceasta easte deșertăciune, și migăială rea easte.

9. Mai buni sânt doi decât unul carii au plată bună pentru osteneala sa; că de va cădea unul, celalalt va rădica pre soțul său.

10. Și vai celui ce easte singur când va cădea, că nu easte altul carele să-l rădice.

11. Și de vor dormi doi, le va fi și cald lor; iară unul cum să va încălzi?

12. Și de să va scula asupra lui unul, cei doi vor sta asupra aceluia, și funea cea întreită nu curând să rumpe.

13. Mai bun easte pruncul sărac și înțelept decât împăratul bătrân și fără de minte, carele mai mult nu știe purta grijă.

14. Că din temniță iasă (a) să împărățască, iară (b) și întru împărăția sa s-au făcut sărac.

15. Văzut-am pre toți cei vii, carii umblă supt soare cu tinărul cel al doilea, carele va fi în locul lui.

16. Nu easte sfârșit la tot norodul lui, la toți câți au fost înaintea lor, și cei de pre urmă nu să vor veseli de dânsul, ci și aceasta easte deșertăciune și aleagerea duhului.

*1 Împăr. 15, 22
Osie 6, 6

17. Păzește piciorul tău, când mergi în Casa lui Dumnezeu, și te apropie, ca să auzi* că mai bună easte jertva ta decât darul celor fără de minte, că ei nu cunosc răul care-l fac.

CAP 5

Să nu grăiești fără de socoteală despre Dumnezeu; făgăduințele tale grăbește a le da lui Dumnezeu; nu te mira de asuprirea săracului, că sânt nedrepti judecătorii; cel ce iubește argintul nu să va sătura; grea boală e a aduna avuții spre răul viitoriu.

1. **M**u te grăbi cu gura ta și inima ta să nu grăbească a grăi cuvânt înaintea lui Dumnezeu, că Dumnezeu e în ceriu sus, și tu pre pământ jos; pentru aceasta, fie cuvintele tale puține.

2. Că vine visul când ești mult îngrijat și glasul nebunului în cuvinte multe.

3. Când vei făgădui făgăduință lui Dumnezeu, nu zăbovi a o da pre ea, că nu easte voie întru cei nebuni; tu, dară, oricâte vei făgădui dă.

4. Mai bine easte a nu făgădui, decât a făgădui și a nu da.

5. Nu da gura ta, ca să faci să păcătuias-

14. (a) Acela; (b) Acesta.

că trupul tău, și să nu zici înaintea feții lui Dumnezeu că easte neștiință, ca să nu să mânie Dumnezeu pentru cuvântul tău, și să strice lucrul mâinilor tale.

6. Că întru mulțimea visurilor și a deșertăciunilor și a cuvintelor celor multe, tu te teame de Dumnezeu.

7. De vei vedea în țară năpasta săracului și jefuirea judecării și a dreptății, nu te mira de lucrul acesta, că cel înalt preste cel înalt ia aminte și easte mai înalt decât ei.

8. Și prisosința pământului întru toate easte împărat țarinei lucrate (a).

9. Cel ce iubește argintul nu să va sătura de argint, și cel ce iubește rodurile întru mulțimea lor nu să va desfăta cu eale; și aceasta e deșertăciune.

10. Unde easte mulțime de bunătăți, mulți sânt carii o mănă pre ea, și ce e bărbăția celui ce o are pre ea? Fără numai să vază cu ochii săi.

11. Dulce e somnul slugii, ori puțintel, ori mult mănca, iară pre cel sătul de-a să îmbogăți nu-l lasă să doarmă.

12.* Easte boală, carea o am văzut supt soare, a să păzi avuție spre răul celui ce o are. *Iov 20, 20

13. Și piare avuția aceea întru migăială rea, și au născut fiu, și nimica nu easte în mâna lui.

14.* Precum au ieșit din pântecel mumă-sa gol, să va întoarce ca să meargă precum au venit, și nimica nu va lua din osteneala sa ca să ducă în mâna sa. *Iov 1, 21
1 Tim. 6, 7

15. Ci și aceasta e boală rea, că precum au venit, așa să va și duce și ce are el mai mult, pentru că s-au ostenit în vânt?

16. Și în toate zilele sale întru întunearec și în jeale, și în mănca multă și în boală și în năcaz.

17. Iată binele care l-am văzut eu că easte bun: a mânca și a bea, și a vedea bunătate întru toată osteneala sa, carea s-au ostenit supt soare, în numărul zilelor vieții sale, care le-au dat Dumnezeu lui, că aceasta e partea lui.

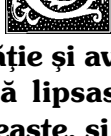
18. Ci tot omul căruia i-au dat Dumnezeu bogăție și avere, și l-au învolnicit pre el ca să mănca dintr-însele, și să-și ia partea sa, și să se veselească dintru osteneala sa, acesta darul lui Dumnezeu easte.

19. Că nu mult își va aduce aminte de zilele vieții sale, că Dumnezeu îl cuprinde pre el întru veselii inimii lui.

CAP 6

Deșertăciunea și ticăloșia omului scump, care nici în lipsă nu îndrăznește a să sluji cu ceale ce au câștigat.

8. (a) Prisosința țarinei lucrate easte întru toate ca un împărat, pentru că toți dintr-înșă să hrănesc.

1. aste răutate carea o am văzut supt soare, și multă easte la oameni.
2. Om, căruia dă Dumnezeu bogăție și avere și mărire, și nimica nu easte ce să lipsască sufletului lui din toate câte pofteaște, și nu-l va învolnici Dumnezeu ca să mănânce dintru aceea, că om străin mănăcă aceea; aceasta deșertăciune și boală rea easte.
3. De ar naște neștine o sută, și mulți ani ar trăi, și cât de multe ar fi zilele anilor lui, și sufletul lui nu să va sătura de bunătate, și încă nici îngropăciune nu va avea, și am zis: „Mai bine e a fi lăpădătura muierii decât acela”.
4. Că întru deșertăciune au venit, și întru întunecare să duce, și întru întunecare numele lui să va ascunde.
5. Și încă soarele nu l-au văzut, nici l-au cunoscut, odihna acestuia mai multă easte decât a aceluia.
6. Și de ar trăi de doao ori o mie de ani, și bunătate nu au văzut, au nu toate la un loc vor merge?
7. Toată osteneala omului de ar veni în gura lui și încă sufletul lui nu să va sătura.
8. Că ce are înțeleptul mai mult decât nebunul? Că săracul știe a umbla în preajma vieții.
9. Mai bună easte vederea ochilor decât umblarea cu sufletul; ci și aceasta easte deșertăciune și voia duhului.
10. Orice fie, iată, s-au chemat numele lui, și s-au cunoscut că el easte om, și nu să va putea judeca cu cel mai tare decât el.
11. Că sânt cuvinte multe, care înmulțesc deșertăciunea.

CAP 7

Lauda numelui bun; mai bine easte a merge la casa plângerii decât la ospăț; în zioa bunătății trăiaște în bine; nu easte om drept care să nu greșască; mai amară decât moartea easte muiarea rea; omul e făcut drept.

1. e are mai mult omul? Că cine știe care easte binele omului în viață, în numărul zilelor vieții deșertăciunii lui, și le-au făcut pre eale ca umbra? Că cine va spune omului ce va fi după el supt soare?
- 2.* Mai bun easte numele bun decât untuldelemn bun, și zioa morții decât zioa nașterii.
3. Mai bine easte a merge la casa plângerii decât la casa ospățului; pentru că acesta easte sfârșitul a tot omul; și cel viu va pune ce e bun întru inima sa.
4. Mai bună e mâniia decât râsul, că prin întristarea feții să îndreptează inima.
5. Inima înțelepților în casa plângerii; iar inima nebunilor în casa veseliei.
6. Mai bine easte a auzi certarea înțeleptului decât omul care aude cântecele nebunilor.

13. (a) Că precum foloseaște înțelepciunea, așa foloseaș-

7. Că precum easte glasul spinilor supt căldare, așa easte râsul nebunilor; ci și aceasta easte deșertăciune.

8. Năpasta împesură pre cel înțelept, și strică inima bunei nașteri.

9. Mai bun easte sfârșitul cuvântului decât începutul lui; mai bun easte cel răbdătoriu decât cel înalt cu inima.

10. Să nu grăbești cu duhul tău a te mâniia, că mâniia în sânul nebunilor să odihneaște.

11. Să nu zici: „Ce easte de zilele ceale mai dinainte era mai bune decât acestea?” Că nu înțelepțeaste ai întreba aceasta.

12. Bună e înțelepciunea cu moșie, și mai mult foloseaște celor ce vād soarele.

13. Că în umbra ei înțelepciunea ca umbra argintului, și prisosința cunoștinții înțelepciunii înviiază pre cel ce o are pre ea. (a)

14. Vezi lucrurile lui Dumnezeu, că cine va putea înfrumseța, pre carele Dumnezeu îl va strica?

15. În zioa bunătății trăiaște în bine, și vezi în zioa răutății, vezi încă și tu cu aceasta tocmirea acestora, care au făcut Dumnezeu pentru graiu, ca să nu afle omul după dânsul nimic.

16. Toate le-am văzut în zilele deșertăciunii meale; easte drept carele piiare întru dreptatea sa, și easte nedrept carele multă vreme trăiaște întru răutatea sa.

17. Nu fi drept prea mult, nici înțelept de prisosit, ca nu cumva să-ți ieși din fire.

18. Și nu fi mult fără de lege, și nu fi aspru, ca să nu mori nu în vremea ta.

19. Bine easte a să ținea pre sine întru aceasta (b), iară cu aceasta (v) să nu-ți pângărești mâna ta, că celor ce să tem de Dumnezeu vor ieși toate.

20. Înțelepciunea va ajuta înțeleptului mai mult decât zece puternici, carii sânt în cetate.

21.* Că nu easte om drept pre pământ, carele să facă bine și să nu greșască.

22. Și la toate cuvintele carele vor grăi cei fără de lege să nu pui inima ta, ca să nu auzi și tu pre sluga ta blăstămându-te.

23. Că de multe ori te va vicleni pre tine, și în multe chipuri va năcăji inima ta, pentru că și tu ai blăstămat pre alții mulți.

24. Toate acestea le-am ispitit cu înțelepciune și am zis:

25. „Înțelepți-mă-voiu”, și s-au depărtat de la mine mai departe decât era, că easte adâncă adâncime și cine o va afla pre ea?

26. Încungiurat-am eu și inima mea, ca să știu și să socotesc și să caut înțelepciunea și pricina, și să cunosc fărădeleagea nebunului, și greșala, și rătăcirea.

27. Și o aflu eu pre ea mai amară decât moartea, cu muiarea carea easte laț vânătoriu, și inima ei mreage, legătură sânt mâinile ei,

te argintul; 19. (b) Întru dreptate; (v) Fărădeleagea.

*3 Împă.
8, 46

2 Para.
6, 37

1 Ioan

1, 8

*Pilde
22, 1

cel bun înaintea feții lui Dumnezeu să va izbăvi de ea; iară cel păcătos să va prinde întru ea.

28. Vezi, aceasta am aflat, zis-au Eclisiastul, o dată și mai de multe ori am cercat ca să aflu pricina,

29. Carea au cercat sufletul meu și nu o au aflat, un om dintru o mie am aflat, iară muiare dintru toate acestea n-am aflat.

30. Însă, vezi, aceasta am aflat, că au făcut Dumnezeu pre om drept; iară oamenii, ei, au căutat multe cuvântări. Cine știe înțelepciunea? Și cine știe dezlegarea cuvântului?

CAP 8

Înțelepciunea luminează fața; a nu te depărta de poruncile lui Dumnezeu; omul nu știe ceale viitoare; nici poate scăpa de moarte; cei fără de lege, pentru că-i lasă Dumnezeu, mai mult păcătuiesc; deșertăciune este; că dreptilor și nedreptilor întocma li să întâmplă, ci pricina lucrurilor lui Dumnezeu nu o va afla omul.

*Sus
2, 14.

1. nțelepciunea omului va lumina fața lui; iară cel fără de obraz să va urî.

2. Gura împăratului păzește și cuvântul jurământului lui Dumnezeu.

3. Nu te grăbi a merge de la fața lui, și să nu stai în cuvânt rău, că tot ce va vrea va face.

4. Precum va zice împăratul, puteare are, și cine va zice lui: „Ce faci?”

5. Cel ce păzește porunca nu va cunoaște cuvântul rău, și vreamea judecății o cunoaște inima înțeleptului.

6. Că tot lucrul are vreame și judecată, că știința omului multă este mai presus de el.

7. Că nu este cine să știe ceaea ce va fi, că în ce chip va fi cine va spune lui?

8. Nu este om carele să aibă puteare preste duh, ca să oprească duhul; și nu este puteare în zioa morții, și nu este răgaz în zioa războiului, și fărădelegea nu va mântui pre cel ce o are pre ea.

9. Și toate acestea le-am văzut și am dat inima mea spre tot lucrul care s-au făcut supt soare, ca să văz toate câte cu puteare au făcut omul împotriva omului, ca să-l năcăjească pre el.

10. Și atunci am văzut pre cei fără de lege îngropați, încă și din locul cel sfânt, și au mers și au fost laudați în cetate pentru că așa au făcut, ci și aceasta este deșertăciune.

11. Că pentru că nu să face curând judecată celor ce fac rău, pentru aceaea s-au umplut inima fiilor omenești ca să facă rău.

12. Cel ce au păcătuit au făcut rău de atunci și din tinerețele sale, că știu și eu că va fi bine celor ce să tem de Dumnezeu, precum să tem de fața Lui.

13. Și bine nu va fi celui fără de lege, și nu va petrece multe zile în umbră cel ce nu să

1. (a) În cea letinească: și tot nu știe omul, de iubire au de ură este vreadnic. 3. (b) Să vor pogori.

teame de fața lui Dumnezeu.

14. Este deșertăciune carea să face pre pământ; că sânt drepti preste carii vin reale, ca cum ar fi făcut faptele nedreptilor, și sânt nedrepti căroră le vin bune, ca cum ar fi făcut faptele dreptilor. Zis-am că și aceasta este deșertăciune.

15. Și am laudat veselii, că nu este bine omului supt soare, fără numai a mânca și a bea și a să veseli, și numai aceasta va avea din osteneala sa cea din toate zilele vieții sale, care i le-au dat Dumnezeu lui supt soare.

16. Pentru care am dat inima mea ca să cunosc înțelepciunea, și să văz migăiala carea s-au făcut pre pământ, că este om carele zioa și noaptea nu vede somn în ochii săi.

17. Și am văzut toate lucrurile lui Dumnezeu, că nu va putea omul afla lucrul cel făcut supt soare, oricât să va osteni omul a căuta, și nu va afla, și oricâte va zice înțeleptul că le cunoaște, tot nu le va putea afla.

CAP 9

Nimene nu știe: este plăcut sau urât lui Dumnezeu, că acealeași să întâmplă aici celora drepti și celor necredincioși; toți știu că vor muri, lucrează până ești în viața aceasta, că acum ai vreame; macar că înțelepciunea e mai aleasă decât tăria, ci cel sărac nu să prețuiaște.

1. ă toate acestea le-am cugetat cu inima mea, și inima mea toate acestea le-au văzut; cum sânt dreptii și înțeleptii, și faptele lor în mâna lui Dumnezeu, și iubirea și ura (a), nu este om carele să le știe, toate sânt înaintea feții lor.

2. Deșertăciune este întru toate. O întâmplare este dreptului și necredinciosului, celui bun și celui rău, celui curat și celui necurat, celui ce jertveaște și celui ce nu jertveaște, precum este cel bun, așa este și cel păcătos, precum este cel ce joară, așa este și cel ce să teame de jurământ.

3. Aceasta e rău întru toate ceale ce să fac supt soare, că o întâmplare este tuturor, încă și inima fiilor oamenilor s-au umplut de răutate și rătăcire în inima lor până trăiesc, și mai pre urmă (b) la cei morți.

4. Că cine este carele să se împărtășească cu toți cei vii (v)? Este nădejde că mai bun este cânele cel viu decât leul cel mort.

5. Că cei vii știu că vor să moară; iară cei morți nu știu nimica, și mai mult plată lor nu este, că s-au uitat pomenirea lor.

6. Încă și iubirea lor și ura lor și râvna lor acum au perit, și nu mai au ei parte în veac de toate ceale ce să fac supt soare.

7. Vino, mănâncă cu veselie pânea ta, și bea cu inimă bună vinul tău, că au plăcut lui Dumnezeu faptele tale.

8. În toată vreamea să fie hainele tale albe,

4. (v) Pururea să trăiască.

și untuldelemn de pre capul tău să nu lip-sască.

9. Și-ți petreci viața cu muiarea pre carea o iubesti în toate zilele vieții deșertăciunii tale, (g) care s-a dat ție supt soare, că aceasta este partea ta în viața ta și întru osteneala ta, carea te ostenești tu supt soare.

10. Toate, oricâte află mâna ta a face, cât poți fă, pentru că în iad unde mergi tu nici lucru, nici gând, nici știință, nici înțelepciune nu este.

11. Întorsu-m-am și am văzut supt soare că nu este alergătura a celor sprinteni, nici războiul a celor tari, nici pâinea a celor înțelepți, nici avuțiile a celor cu minte, nici harul a celor știutori, că vremea și întâmplarea va întâmpina pre toți aceștia.

12. Și n-au cunoscut omul vremea sa, ca peștii ce să vânează în mreajă rea, și ca pasările care să prind în laț; așa să prind fiii oamenilor în vremea rea, când cade preste ei fără de veaste.

13. Ci și această înțelepciune am văzut supt soare, carea mare este înaintea mea.

14. Cetate mică și oameni puțini într-însa, și vine asupra ei împărat mare, și o încungiură, și face împregiurul ei șanțuri mari.

15. Și să află într-însa un om sărac înțelept, și acesta mântuiaște cetatea cu înțelepciunea sa, și după aceea nime nu-și mai aduce aminte de omul acel sărac.

16. Și am zis eu: „Mai bună este înțelepciunea decât putearea, și înțelepciunea săracului cea nebagată în samă, și cuvintele lui care nu să ascultă”.

17. Cuvintele înțelepților în liniște să aud, mai mult decât strigarea celui ce stăpânește preste nebuni.

18. Mai bună e înțelepciunea decât unealtele războiului, și unul, carele greșeaște, va piiarde bunătate multă.

CAP 10

Deschilirea înțeleptului de cel nebun; ispitelor duhului putearnic stăi împotrivă; despre cel nebun și despre slugile înălțate și căpeteniile și bogații smeriți; huliitoriul pre ascuns șarpelui să asemenează; despre împăratul tinăr și boiarii ce mănă de dimineață.

1. uștele murind strică dulceața cea tocmită a untulidelemn, mai scumpă este puțintică înțelepciune decât mărirea mare a nebuniei.

2. Inima înțeleptului la dreapta lui este; iară inima celui nebun la stânga lui este.

3. Încă și când umblă nebunul pre cale inima lui fără de minte este, și toate câte gândește nebunie sânt.

4. De să va sui preste tine duhul celui putearnic, să nu lași locul tău, că tămăduirea face să înceteaze păcate mari.

5. Este rău care l-am văzut supt soa-

9. (g) În cea veachie este: În toate zilele vieții tinerea-

CAP 9 ȘI 10

re, ca cum fără de voie ar fi ieșit de la fața celui putearnic.

6. Pre cel nebun pus întru înălțimi mari, și pre cei bogați șezând în smerenie.

7. Văzut-am pre slugi călări, și pre domni umblând ca niște slugi pre pământ.

8.* Cel ce sapă groapă el va cădea într-însa, și cel ce curățește gardul mușca-l-va pre el șearpele.

9. Cel ce scoate pietri osteni-se-va cu eale, și cel ce despică leamne primejdui-se-va cu eale.

10. De va cădea fierul, și el ș-au turburat fața, și puteri va întări, și prisosința omului înțelepciunea.

11. De va mușca șearpele nu într-ascuns, și nu este folos celui ce descântă.

12. Cuvintele gurii înțelepte sânt har, și buzele celui fără de minte îl vor prăpădi pre dânsul.

13. Începutul cuvintelor gurii lui este nebunie, și sfârșitul gurii lui, rătăcire rea.

14. Și cel nebun înmulțește cuvinte; nu știe omul ce este și ce va fi după el, cine-i va spune lui?

15. Osteneala nebunilor îi năcăjește pre ei, ca cei ce nu știu mearge în cetate.

16. Vai, ție, cetate, a cării împărat este tinăr, și boiarii tăi mănă de dimineață.

17. Fericit ești tu, pământule, al căruia împărat e fecior de bun neam, și boiarii tăi mănă în vremea sa, ca să se întărească, și nu să vor rușina.

18. Întru leane să vor pleca grinzile, și întru întârzierea mânilor va pica casa.

19. Pentru (a) răs fac pâinea, și vinul (b) veselește pre cei vii; și de argint ascultă toate.

20. În cugetul tău să nu blastămi pre împărat, și întru ascunsul cămării tale să nu blastămi pre cel bogat, că pasărea ceriului va duce glasul tău, și carea are aripi va spune cuvântul tău.

CAP 11

Îndeamnă a împărți ale noastre și totdeauna bine a face, că după moarte neschimbată e judecata; de judecată totdeauna a gândi, în carea despre toate ne vom judeca; a depărta din inimă mâniia și răutatea.

1. runcă pâinea ta pre fața apei, că întru mulțimea zilelor o vei afla.

2. Dă parte la șapte și la opt, că nu știi ce rău va fi pre pământ.

3. De să vor umplea norii de ploaie, pre pământ o vor vărsa; și de va cădea lemnul cătră amiazăzi sau cătră miazănoapte, în care loc va cădea lemnul, acolo va fi.

4. Cel ce păzește vântul nu va sămăna, și cel ce să uită la nori nu va săcera.

5. Precum nu este carele să știe carea e calea duhului, nici în ce chip să închiagă oasele

țelor tale. 19. (a) Veselie. (b) În cea veachie este: și untuldelemn.

*Pilde
26, 27
Sirah
27, 27

în pântecel muierii îngrecate, așa nu știi lucrurile lui Dumnezeu, oricâte va face.

6. Dimineața samănă sămânța ta, și seara să nu înceate mâna ta, că nu știi ce mai vârtos va rodi aceasta sau aceea, și de vor rodi amândoa mai bine va fi.

7. Și dulce e lumina, și bine ochilor a vedea soarele.

8. Că de va trăi ani mulți omul, și întru toți aceștia să va veseli; însă să-și aducă aminte de zilele întunecului, că foarte multe vor fi, tot ce vine deșertăciune este.

9. Veselește-te, tinărul, în tinerețile tale, și cu ceale bune să se desfăteze inima ta în zilele tinerețelor tale, și umblă în căile inimii tale fără de prihană, și nu după vederea ochilor tăi, și să știi că pentru toate acestea te va aduce Dumnezeu la judecată.

10. Și depărtează mâniia de la inima ta și gonește răul de la trupul tău, că tinerețile și nebuniia deșertăciune sânt.

CAP 12

De Dumnezeu să-ți aduci aminte în tinerețe mai înainte, până a nu veni bătrânețele și, mai pre urmă, moartea, și fiind toate deșertăciune, păzește poruncile lui Dumnezeu, că de toate va ceare samă.

1. i-ți ado aminte de făcătorul tău în zilele tinerețelor tale, mai înainte de ce vor veni zilele răutății, și să vor apropiia anii, întru care vei zice: „Nu este mie întru aceștia voie”.

2. Mai înainte de ce să va întuneca soarele și lumina și luna și stealele, și să vor întoarce norii după ploaie.

3. În zioa în care să vor clăti păzitorii casii, și să vor cutremura bărbății puterii, și vor înceta ceale ce macină, că s-au împuținat și să vor întuneca ceale ce văd în gauri.

4. Și vor închide ușile în uliță întru

slăbiciunea glasului ceii ce macină, și să vor scula la glasul pasării, și vor smeri toate featele cântării.

5. Încă și din înălțime vor vedea, și va fi spăimântare în cale, și va înflori amigdalul, și să va îngrășea lăcusta, și să va răsipi chiparosul, că va merge omul în casa veacului său și vor încunjura pre uliță cei ce plâng.

6. Mai înainte de ce să va rumpe funea argintului și să va zdrobi floarea aurului, și să va sparge vadra la izvor și să va învărti roata la groapă,

7. Și mai înainte de ce să va întoarce țărâna în pământ, precum au fost, și duhul să va întoarce la Dumnezeu, Cel ce l-au dat pre el.

8. Deșertăciunea deșertăciunilor, zis-au Eclisiastul, toate sânt deșertăciune.

9. Și fiindcă de prisosit s-au făcut Eclisiastul înțelept, și au învățat pre om știință, și urechiia au cercat frumseța pildelor mult.

10. Au cercat Eclisiastul ca să afle cuvintele voiei și să scrie drept cuvintele adevărului.

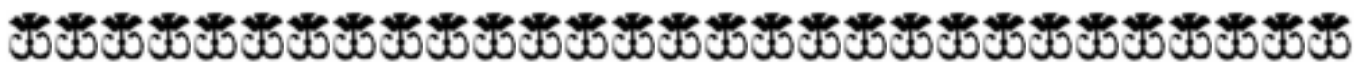
11. Cuvintele înțelepților, ca strămurările și ca cuiele înfocate, care din tocmeale s-au dat de la un păstoriu.

12. Și mai mult decât acestea, fiul meu, ia aminte: Că a face cărți multe nu este sfârșit, și cugetarea cea multă este osteneală trupului.

13. Sfârșitul cuvântului tot auzi-l? Teame-te de Dumnezeu, și poruncile Lui le păzește, că aceasta este tot omul.

14. Că toată fapta o va aduce Dumnezeu la judecată, cu tot lucrul trecut cu vederea, ori bun, ori rău fie (a).

14. (a) În cea veachie să află: La Eclisiast cea de săvârșit, ca la niște mari, și desăvârșit pune învățătura.

CÂNTAREA LUI SOLOMON

Cuvânt înainte

 u fost critici carii zicea că această cântare nu trebuie să se puie întră dumnezeieștile Scripturi, pentru că numele lui Dumnezeu într-înșă necăiri nu să pomenește, și lucrul despre care să grăiaște nu sfânt, ci lumesc este, nici să veade că Solomon au fost însuflat cu Duh prorocesc. Împrotiva acestora, Teodoret, în Cuvântul înainte la Cântarea Cântărilor, bine pune înainte predaniia besearicii, cum că la jidovi în tot veacul întră cărțile ceale de la Dumnezeu însuflate au fost priimită, și toată besearica totdeauna întră Scripturile ceale dumnezeiești o au numărat. Și aceasta luminat este că supt numele mirelui totdeauna Hristos să înțaleage, cu carele sufletul cel sfânt cu iubire curată dorește să se desfăteze; și acesta este dorul lui cel mai mare, care întru această cântare să arată, ca făr' de despărțire să se unească cu iubitul său și cu el să se desfăteze, și aceasta este iubirea cea curată, carea pururea stăpânește. Că acolo caută cuvintele ceale de la început ale cântării aceștia:

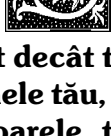
„Sărute-mă cu sărutarea gurii sale”. Aceasta este simțirea sufletului cucearnic și a iubirei ceii desăvârșită, dintru aceasta sânt laudele ceale de atâtea ori poftorite ale iubitului, care sufletului celui înalt, sau besearicii, încât cuprinde sufletele ceale cucearnice, să cuvin, nu celor ce să tăvălesc în păcate: „Iată, tu frumoasă ești, iubita mea, iată, tu frumoasă ești”. Iară cuvintele surorii și a frățiorului, duhovnicește, nu după iubirea cea necurată, trebuie a le înțeleage.

Titulușul cărții arată cine este scriitorul cărții. „Cântarea Cântărilor lui Solomon” s-au zis pentru că au fost foarte frumoasă cântare, întru carea Solomon foarte frumos scrie cereasca iubire și unirea lui Hristos și a besearicii.

Însă de să vor socoti după slovă cuvintele cântării, care mirele de mireasă le grăiaște, adecă cum că capul ei este ca Muntele Carmilului, ochii aseamenea lacurilor, nasul ca un turn, dinții ca turmele oilor, nimic mai urât nu s-ar putea închipui. Pentru aceea, cuvintele acelea de la înțeleagerea cea trupească la cea duhovnicească trebuie a le muta.

CAP 1

Această cântare toată e în taină, plină de necuprinsa dragoste a lui Hristos cătră mireasa Sa, și iarăși a mireasii cătră Hristos, Mirele său.

1. ărute-mă cu sărutarea gurii sale! Că mai bune sânt țitele tale decât vinul.
2. și mirosul mirurilor tale mai mult decât toate mirosurile. Mir vărsat este numele tău, pentru aceea te-au iubit pre tine fecioarele, trasu-te-au dinapoi.
3. La mirosul mirurilor tale vom alerga. Băgatu-m-au împăratul în cămara sa, bucura-ne-vom și ne vom veseli de tine, iubi-vom țitele tale mai mult decât vinul, dreptatea te-au iubit pre tine.
4. Neagră sânt și frumoasă featele Ierusalimului, ca sălașele lui Chidar, ca corturile lui Solomon.
5. Nu vă uitați la mine, că m-am înnegrit, că m-au ars soarele, fiii maicii mele s-au războit asupra mea, pusu-m-au păzitoare în vii, viia mea nu o am păzit.
6. Spune mie, o, tu, pre carele iubeaște sufletul meu, unde paști? Unde ți-ai pus lăcașul întru amiazăzi, ca să nu fiu ca ceaea ce rătăcește după turmele priiatinilor tăi?
7. De nu te cunoști pre tine, cea frumoasă întră muieri, ieși tu pre urma turmelor, și paște iadele tale lângă sălașele păstorilor.
8. Cu călărimea în carăle lui Faraon te-am asemănat pre tine, iubita mea!
9. Cât de frumoase sânt obrazele tale, ca ale turturealei, grumazul tău ca mărgemalele scumpe.
10. Asemănări de aur vom face ție, cu flori de argint.
11. Până e împăratul în culcușul său, nardul meu dat-au mirosul său.
12. Mănunchiu de stactie, frățiorul meu mie, întră țitele mele va petrece.
13. Strugur din Chipru e frățiorul meu mie, din viile Engadi.
14. Iată, frumoasă ești, iubita mea, iată,

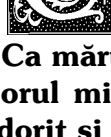
frumoasă ești, ochii tăi porumbi!

15. Iată, bun ești, frățiorul meu, și înfrumșătat!

16. Patul nostru este umbros, și grinzile noastre de chedru, podurile caselor noastre de chiparos.

CAP 2

Mirele pre sine și pre mireasă arată cum este.

1. u, floarea câmpului, crinul văilor.
2. Ca crinul întră spini, așa e iubita mea întră feate.
3. Ca mărul întră leamnele pădurii, așa e frățiorul meu întră feciori, supt umbra lui am dorit și am șezut, și dulce e rodul lui în gâtlejul meu.
4. Băgați-mă în casa vinului, grămădiți preste mine dragoste.
5. Întăriți-mă cu miruri, clădiți-mă cu meri, că sânt rănită de dragoste.
6. Stânga lui supt capul meu, și dreapta lui mă va îmbrățișa.
7. Juratu-v-am pre voi, featele Ierusalimului, pre puteri și pre țăriile țarinii, să nu deștepțați, nici să sculați pre iubita, până când va vrea ea.
8. Glasul frățiorului meu, iată, el vine sărind preste munți, săltând preste dealuri.
9. Aseamenea este frățiorul meu căprioarei sau puiului de cerb pre munții lui Vetil; iată, el stă după păreatele nostru privind pre ferestri, uitându-să prin mreji.
10. Răspunde frățiorul meu și zice mie: Scoală-te, vino, iubita mea, frumoasa mea, porumbița mea!
11. Că, iată, iarna au trecut, ploaia s-au dus și au mers la sine.
12. Florile s-au ivit pre pământ, vreamea pleavilii au sosit, glasul turturealii s-au

auzit în pământul nostru.

13. Smochinul au scos mugurii săi, viile înfloresc și dau miros, scoală, vino, iubita mea, frumoasa mea, porumbița mea, și vino!

14. Tu, porumbița mea, întru acoperemântul pietrii, lângă zidul cel dinainte, arată-mi fața ta, și mă fă să auz glasul tău, că dulce e glasul tău și fața ta frumoasă.

15. Prindeți-ne noao vulpile ceale mici, care strică viile, și viile noastre înfloresc.

16. Frățiorul meu mie și eu lui, cel ce paște întră crini.

17. Până ce va înceta zioa și să vor pleca umbrele, întoarce-te, frățiorul meu, și te aseamănă căpriorului sau puiului de cerb în munții văilor.

CAP 3

Mireasa să odihnească după ce au aflat pre mire.

1. n patul meu noaptea am căutat pre carele iubește sufletul meu, căutatu-l-am și nu l-am aflat, strigatu-l-am și nu m-au auzit.

2. Scula-mă-voiu, dară, și voiu încungiura cetatea, în târguri și pre ulițe voiu căuta pre carele iubește sufletul meu, căutatu-l-am pre el și nu l-am aflat, strigatu-l-am și nu m-au auzit.

3. Aflatu-m-au străjile, care încungiură prin cetate: „Au, doară, ați văzut pre cel ce iubește sufletul meu?”

4. Puțin trecând de la ei, am aflat pre carele iubește sufletul meu, ținutu-l-am și nu l-am lăsat, până nu l-am băgat în casa maicii mele, și în cămara ceii ce m-au zămislit.

5. Juratu-v-am pre voi, featele Ierusalimului, pre puteri și pre țăriile țarinii, să nu deșteptați, nici să sculați pre iubita, până când va vrea ea.

6. Cine easte acesta care să suie din pustie, ca buciumul fumului tămâiată smirnă și tămâie din toate pravurile făcătorului de mir?

7. Iată, patul lui Solomon: șeasăzeci de putearnici împregiurul lui din cei tari ai lui Israil.

8. Toți fiind sabie, învățați la războiu, bărbatului sabiia sa, preste coapsa sa, pentru frica nopții.

9. (a) Pat și-au făcut și e împăratul Solomon din leamnele Livanului.

10. Stâlpii lui i-au făcut de argint și căpătâiul lui de aur, suișul lui de porfiră, înlăuntru lui, cu pietri așternut, dragostea de la featele Ierusalimului.

11. Ieșiți, featele Sionului, și vedeți pre împăratul Solomon cu cununa cu carea l-au încununat pre el muma lui în zioa nuntei lui și în zioa veseliei inimii lui.

9. (a) Grece. *foreion*, unii pat, alții tron sau jilț, alții leptică sau lectică, alții car domnesc talmăcesc cuvântul acesta; iară din firea sa, *foreion*

CAP 4

Frumseța mireasii.

1. ată, frumoasă ești, iubita mea, iată frumoasă ești; ochii tăi, porumbiță, afară de tăcearea ta. Părul tău, ca turmele caprelor celor descoperite din Galaad.

2. Dinții tăi, ca turmele celor tunsă (a), care s-au suit din scaldătoare, toate geameni nasc și stearpă nu easte întru eale.

3. Ca funea cea roșie buzele tale, și vorba ta frumoasă ca coajea rodului mărilor tău (b), afară de tăcearea ta.

4. Grumazul tău, ca turnul lui David cel zidit în Talpiot, o mie de scuturi acățate împrejurul lui, toate aruncăturile celor tari.

5. Doao țite ale tale, ca doi pui geameni de căprioară, carii pasc în crini.

6. Până va lumina zioa și vor scădea umbrele, duce-mă-voiu la Muntele Smirnei și la Dealul Livanului.

7. Toată frumoasă ești, iubita mea, și întinăciune nu easte întru tine.

8. Vino din Livan, mireasă, vino din Livan, veni-vei și vei trece de la începutul credinții (v), de la capul Sanirului și al Ermonului, de la peșterile leilor, de la munții pardoșilor.

9. Prins-ai inima, sora noastră, mireasă, prins-ai inima cu unul din ochii tăi și cu un șir de la grumazii tăi.

10. Cât de frumoase s-au făcut țitele tale, sora mea, mireasă? Mai frumoase sânt țitele tale decât vinul, și mirosul hainelor tale mai mult decât toate mirosurile?

11. Faguri ce pică sânt buzele tale, mireasă, miiare și lapte e supt limba ta, și mirosul hainelor tale ca mirosul Livanului.

12. Grădină închisă e sora mea, mireasa, grădină închisă, izvor pecetluit.

13. Odraslele tale, grădină cu rodii, cu rod din măguri, chipri, cu narduri.

14. Nard și șofran, trestie și scortșoară, cu toate leamnele Livanului, smirnă și aloi, cu toate mirosurile ceale de frunte.

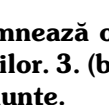
15. Izvor de grădină și fântână de apă vie, carea cu răsunet curge din Livan.

16. Scoală-te, vântule cel de la miază-noapte, și vino, boarea cea de la amiază, și suflă prin grădina mea, și să curgă mirosurile!

CAP 5

Mirele vine în grădina mireasii.

1. ogoare-să frățiorul meu în grădina sa, și să mănânce din rodul poamelor sale.

2. ntrat-am în grădina mea, sora mea, însămează ori pat, ori scaon, cu care te porți; 2. (a) Oilor. 3. (b) Obrazul tău. 8. (v) Jidovește: Amon, un munte.

mireasă, cules-am smirna mea cu mirosurile meale, mâncat-am pâinea mea cu miirea mea, beut-am vinul meu cu laptele meu; mâncați, priiatini, și beați și vă îmbătați, fraților!

3. Eu dorm și inima mea priveghiază, glasul frățiorului meu bate la ușă: „Deșchide-mi, sora mea, iubita mea, porumbița mea, săvârșita mea, că s-au umplut capul meu de roao și părul meu de picături de noapte”.

4. Dezbrăcatu-m-am de haina mea, cum mă voiu îmbrăca cu ea? Spălat-am picioarele meale, cum le voiu întina?

5. Frățiorul meu băgat-au mâna sa pre gaoră și pântecelul meu s-au turburat spre el.

6. Sculatu-m-am eu să deșchiz frățiorului meu, din mâinile meale au picat smirnă, deagetele meale pline sânt de smirnă.

7. Pus-am mâinile meale pre încuietore, și am deșchis frățiorului meu, iară frățiorul meu au trecut; sufletul meu s-au topit de cuvântul lui, căutatu-l-am pre el, și nu l-am aflat, strigatu-l-am, și nu m-au auzit.

8. Aflatu-m-au străjuitorii cei ce încunjură cetatea, bătutu-m-au și m-au rănit, luatu-mi-au brobodealnicul meu de la mine păzitorii zidurilor.

9. Juratu-v-am pre voi, featele Ierusalimului, pre puteri și pre țăriile țarinii, de veți afla pre frățiorul meu, spuneți lui că rănită de dragoste sânt eu.

10. Cum (a) frățiorul tău de frățior? Cea frumoasă întră muieri? Cum frățiorul tău de frățior? Pentru că așa ne-ai jurat.

11. Frățiorul meu e alb și rumen, ales din zeci de mii.

12. Capul lui, aur lămurit, părul lui, brazi, negru ca corbul.

13. Ochii lui, ca porumbițele la plinirea apelor, spălate cu lapte, șezind la mulțimea apelor.

14. Obrazele lui, ca năstrăpile ceale de miros, care slobod miroșuri, buzele lui, crini care pică smirnă plină.

15. Mânile lui, verigi de aur pline de tarsis, pântecelul lui, tablă de elefant preste piază de safir.

16. Pulpele lui, stâlpi de marmure în temeieri de aur.

17. Fața lui ca Livanul, aleasă ca chedrii, grumazii lui, dulceață, și tot dor. Acesta e frățiorul meu, acesta e iubitul meu, o, featele Ierusalimului.

18. Unde s-au dus frățiorul tău, cea frumoasă întră muieri, încătro au căutat frățiorul tău, și-l vom căuta pre el împreună cu tine?

CAP 6

Mirele să întoarce și spune frumseța mireasii.

10. (a) Să osăbeaște. 3. (a) Taberile. 6. (b) Obrazul. 9. (v) Taberile.

CAP 5 ȘI 6

1. rățiorul meu s-au pogorât în grădina sa, la năstrăpile miroșului, să pască în grădini și să culeagă crini.

2. Eu, frățiorului meu, și frățiorul meu, mie, cel ce paște întră crini.

3. Frumoasă ești, iubita mea, ca bunăvoința, mândră ca Ierusalimul, cumplită ca ceale rânduite (a).

4. Întoarce-ți ochii tăi de la mine, că ei mi-au dat aripi, părul tău, ca turmele caprelor care s-au suit de la Galaad.

5. Dinții tăi, ca turmele celor tunse, care s-au suit de la scaldătoare, și toate au fii geameni, și stearpă nici una nu easte întră eale.

6. Ca o funișoară roșie, buzele tale, și graiul tău, frumos ca coaja rodiei mărului tău (b), afară de tăcearea ta.

7. Șeasăzeci sânt împărătease și optzeci țititoare și tinereale fără de număr.

8. Una easte porumbița mea, cea desăvârșită a mea, una easte maicii sale, aleasă ceii ce o au născut pre ea, văzutu-o-au pre ea featele și o au fericit împărăteasele și țititoarele, și o vor lăuda pre ea.

9. Cine easte aceasta care să iveaște ca zorile, frumoasă ca luna, aleasă ca soarele, cumplită (v) ca ceale rânduite?

10. În grădina nucului m-am pogorât ca să văz odraslele părului, să văz, oare, înflorit-au viia, înflorit-au rodiile, acolo voiu da țitele meale ție.

11. Nu au cunoscut sufletul meu, pusu-m-au în carăle lui Aminadav.

12. Întoarce-te, întoarce-te, sunamiteancă, întoarce-te, și să te vedem!

CAP 7

Frumseța mireasii și meargerea ei cu mirele în țarină.

1. e veți vedea la sunamiteanca care vine ca ceatele taberilor? Cât de frumoși sânt pașii tăi cu încălțămintele tale, fiica lui Nadav? Închieturile coastelor tale sânt aseamenea lanțurilor de aur, ceale făcute de mâini de meșter.

2. Buricul tău, clondiriu oblu, nicidecum lipsindu-să de amestecătură, pântecelul tău, stog de grâu îngrădit cu crini.

3. Doao țite ale tale, ca doi pui geameni de căprioară.

4. Grumazul tău, ca un turn de elefant, ochii tăi, ca lacurile în Esevon, în porți de mulțime de feate, nasul tău ca turnul Livanului, care caută spre Damasc.

5. Capul tău preste tine ca Carmilul, și cosițele capului tău ca mohorâtul împărat legat întră călcători.

6. Cât de frumoasă ești și cât de dulce, iubită, întră desfătăciunile tale!

7. Aceasta e mărimea ta, asemănatu-te-ai finicului, și țitele tale strugurilor.

8. Zis-am: „Sui-mă-voiu în finic, ținea-mă-voiu de vârurile lui”, și vor fi țitele tale ca strugurii viei, și mirosul nasului tău ca mearele.

9. Și gâtlejul tău, ca vinul cel bun, cel ce merge la frățiorul meu spre bună îndreptare, destulu-i buzelor mele și dinților.

10. Eu, frățiorului meu, și la mine, întoarcerea lui.

11. Vino, frățiorul meu, să ieșim la țarină, să mânem în sate.

12. Să mâncăm la vii, să vedem de au înflorit viia, florile fac rod? Înflorit-au rodiile? Acolo voiu da țitele mele ție.

13. Mandragorele au dat miros, și la ușile noastre tot fealiul de poame, noao și vechi, frățiorul meu, ț-am ținut ție.

CAP 8

Darul mireasii, dragostea și desfătarea ei.

1. **G**ine te va da mie pre tine, frățiorul meu, cel ce sugi țitele maicii mele, ca să te aflu afară și să te sărut, și mai mult nime să nu mă defaime?

2. Apuca-te-voiu și te voiu băga în casa maicii mele și în cămara ceii ce m-au zemislit; acolo mă vei învăța și te voiu adăpa cu vin mirositoriu de la curgerea rodiilor mele.

3. Stânga lui supt capul meu, și dreapta lui mă va îmbrățișa pre mine.

4. Juratu-v-am pre voi, featele Ierusalimului, pre puteri și pre țăriile țarinii, să nu deșteptați și să nu sculați pre iubita mea,

7. (a) Aceasta ca o nimica nu să va socoti, ca cum ar zice că toată bogăția mai puțin este decât

până ce va vrea ea.

5. Cine e aceasta carea să suie albită, înflorită, răzământu-să pre frățiorul său? Supt măr te-am deșteptat pre tine, acolo cu dureri te-au născut maica ta, acolo au cuprins durerile nașterii pre ceaa ce te-au născut pre tine.

6. Pune-mă ca o peceate pre inima ta, ca o peceate pre brațul tău, că tare easte ca moartea dragostea, grea ca iadul, râvna, aripile ei, ca aripile focului, cărbuni înfocați, flacărele ei.

7. Apă multă nu va putea stânge dragostea, și râurile nu o vor îneca pre ea, de va da omul toată avuția casii sale pentru dragoste (a), cu defăimare să va defăima.

8. Sora noastră mică easte și țite nu are, ce vom face sororii noastre în zioa în carea să va grăi pentru ea?

9. De easte zid, să zidim preste el băști de argint, și de easte ușă, să o blănim cu scânduri de chedru.

10. Eu sânt zid, și țitele mele ca turnurile, eu eram înaintea ochilor lui aflând pace.

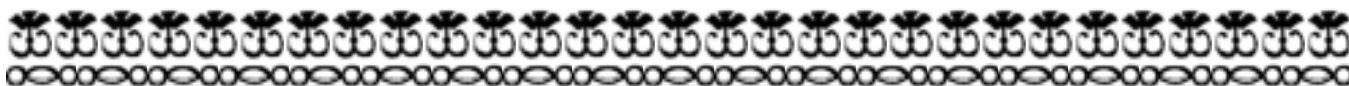
11. Vie au avut Solomon în Veelamon, dat-au viia sa păzitorilor, omul va aduce pentru roada ei o mie de arginți.

12. Viia mea e înaintea mea, o mie lui Solomon, și doao sute celor ce păzesc rodul ei.

13. Cel ce șezi în grădini când priiatinii iau aminte, glasul tău auzit fă-l mie.

14. Fugi, frățiorul meu, și te aseamnă cu căprioara sau cu puiul cerbului în munții mirositorilor!

dragostea, dragostea mai de mare preț easte decât toată bogăția.

PROROCIA LUI ISAIIA

Cuvânt înainte

Isaiia, de la anul 25 sau 26 a lui Oziia, împăratului lui Iuda, până la începutul lui Manase, au prorocit; și pentru aceaea, în osăbite vremi au scris prorociile sale, din vița împăraților lui Iuda au fost născut și supt Manase au săvârșit mucenicia. Întru o carte au cules prorociile sale ceale făcute supt Oziia, Ioatan, Ahaz și supt Iezechiia. Ceale cinci capete dintâiu cuprind prorocia cea de supt Oziia. Vederea cea din capul 6, supt Ioatan, ceale ce urmează apoi până la capul 15, supt Ahaz, apoi în cealealalte capete să cuprind descoperirile ceale făcute supt Iezechiia și supt Manase. Cum că din porunca lui Manase ar fi fost tăiat cu firezul Isaiia predaniia jidovilor easte cu scrisorile părinților celor de demult întărită, carii de Isaiia tâlcuiesc cuvintele lui Pavel din Cartea cătră evrei, cap 11, stih 37, unde grăiaște de goanele sfinților: „Hierestuitu-s-au”. Întruparea Domnului Hristos, nașterea, propoveduirea și moartea așa de luminat mai înainte o spune, cât de Sfinții Părinți bine să numeaște proroc evanghelicesc.

CAP 1

Prorocește Isaiia asupra jidovilor și a Ierusalimului, pentru că, după ce i-au pedepsit Dumnezeu, nu s-au pocăit. Zice că să apropie pustiirea lor. Învață ce trebuie să facă ca să se împace cu Dumnezeu.

1. edeniia (a) carea o au văzut Isaiia, feciorul lui Amos, carea o au văzut asupra Iudeii și asupra Ierusalimului, întru împărăția lui Ozie și a lui Ioatam și a lui Ahaz și a lui Iezechie, carii au împărățit în Iudeea.

2. Auzi, ceriule, și ascultă, pământule, că Domnul au grăit: „Fii am născut și am înălțat,* iară aceia s-au lăpădat de Mine.

*Osie
11, 3

3. Cunoscute-au boul pre stăpânul, și asinul iaslea domnului său; iară Israil nu M-au cunoscut pre Mine, și norodul Mieu nu M-au înțeles”.

4. Vai, neam păcătos, norod plin de păcate, sămânță rea, fii fără de lege! Părăsit-ați pre Domnul și ați mâniaat pre Sfântul lui Israil, înstrăinatu-v-ați înapoi.

5. Căci încă vă răniți, adăogând fărădelege? Tot capul întru dureare și toată inima întru întristare.

6. (b) De la picioare până la cap nu easte într-însul întregime, nici bubă, nici vinețală, nici rană cu puroi; nu easte a pune leacuri, nici untdelemn, nici legături.

*Jos
5, 6

7.* Pământul vostru, pustiu, cetățile voastre, arse cu foc, țara voastră înaintea voastră străinii o mănâncă și s-au pustiit, stricată fiind de noroade străine. (v)

8. Părăsi-se-va fata Siionului ca o colibă în vie, și ca un pădul în grădină, și ca o cetate încunjurată (g).

*Rom.
9, 29

9.* Și de nu ne-ar fi lăsat noao Domnul Sovaot sămânță (d), am fi fost ca Sodomul, și ne-am fi asemănat Gomorului.

Facere
19, 24

10. Ascultați cuvântul Domnului, domnii Sodomului, și luați aminte la legea lui Dumnezeu, norodul Gomorului! (e)

*Pilde
15, 8

11.* „Ce-mi easte Mie de mulțimea jertvelor voastre?” zice Domnul. „Sătul sânt de arderile de tot ale berbecilor și seul mieilor; și sângele juncilor și al țapilor nu voiesc.

Ieremia
6, 20

12. Nici să veniți să vă arătați Mie, că cine au cercat acestea din mâinile voastre? Nu veți mai adaoga a călca curtea Mea.

Amos
5, 21

13. De veți aduce Mie făină de grâu, tămâie deșertă, urâciune easte Mie.

14. Lumile ceale noao ale voastre și sâmbetele și zioa cea mare nu le voiu suferi; postul și sărbătorile și praznicile voastre le-au urât sufletul Mieu. Făcutu-v-ați Mie spre sațiu, nu voiu mai suferi păcatele voastre.

15. Când veți tinde mâinile voastre cătră

1. (a) Descoperirea carea s-au făcut lui Isaiia. 6. (b) De la cel mic până la împărat, vorbind de israilteani ca cum ar vorbi de un om. 7. (v) Ceale ce vor să fie, ca cum ar fi acum să scriu. 8. (g) De oaste. 9. (d) De n-ar fi lăsat pre unii credincioși, cum era apostolii. 10. (e) Pe jidovi pentru aseamene păcate îi numește sodomleani. 16. (j) În ce stă

Mine, întoarce-voiu ochii Miei de cătră voi, și, de veți înmulți rugăciunea, nu voiu asculta pre voi, că mâinile voastre sânt pline de sânge.

16.* Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutățile din sufletele voastre, dinaintea ochilor Miei, părăsiți-vă de răutățile voastre (j).

*Jos
59, 3
1 Pet.
3, 11

17. Învațați-vă a face bine, căutați judecata, mântuiți pre cel năpăstuit, judecați săracului și faceți dreptate văduvei!

18. Și veniți să ne întrebăm, zice Domnul. Și de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea (dz), ca zăpada le voiu albi; iară de vor fi ca rușeala, ca lâna le voiu albi.

19. Și de veți vrea și Mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca.

20. Iară de nu veți vrea și de nu Mă veți asculta, sabiia vă va mânca pre voi”, că gura Domnului au grăit acestea.

21. Cum s-au făcut curvă cetatea cea credincioasă (z), Sionul, cea plină de judecată, întru carea au adormit (i) dreptatea, și acum sânt ucigași!

22. Argintul vostru nu e lămurit; cârciumarii tăi ameastecă vinul cu apă.

23. Domnii tăi sânt neascultători, părtași furilor, iubitori de daruri, și umblă după mită,* săracilor nu fac judecată, și judecata văduvelor nu o socotesc.

*Ieremia
5, 28

24. Pentru aceasta, așa zice Stăpânul, Domnul Savaot: „Vai, cei puternici a lui Israil, că nu va înceta mânia Mea asupra celor protivnici, și judecată din vrăjmașii Miei voiu face! (i)

25. Și voiu aduce mâna Mea preste tine, și te voiu lămuri spre curățenie; iară pre cei neascultători voiu piiarde, și voiu lăpăda pre toți cei fără de lege de la tine și pre toți sumeții (c).

26. Și voiu pune judecătorii tăi ca mai înainte și sfeatnicii tăi ca din început. Și după acestea, te vei chema cetatea dreptății, mitropolie credincioasă, Sionul.

27. Că cu judecată și cu milostenie să va mântui robii lui”.

28. Și să vor sfârma cei fără de lege, și păcătoșii împreună, și cei ce au părăsit pre Domnul să vor sfârși.

29. Că să vor rușina pentru idolii săi, pre carii i-au voit, și să vor rușina pentru grădinile sale, care le-au poftit. (l)

pocăința cea adevărată ne învață, ca gândurile și poftele ceale reale să le lepădăm. 18. (dz) În cea vechie easte: ca cel negru. 21. (z) Oarecând; (i) Lăcuit dreptatea, iară acum întru ea ucigași. 24. (i) În jidovie: izbândă voiu lua de pre vrăjmașii miei. 25. (c) Voiu smeri. 29. (l) Ales ca întru aceale să slujească idolilor.

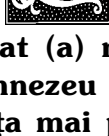
30. Că vor fi ca un terebint, căruia i-au căzut frunzele, și ca o grădină fără de apă.

31. Și va fi tăria lor ca pozdăriile călților, și lucrurile lor ca scânteile focului; și vor arde cei fără de leage, și păcătoșii (m) împreună, și nu va fi cine să-i stângă.

CAP 2

Prorocie de venirea lui Hristos și de adunarea neamurilor la besearică. Casa lui Iacov, adecă neamul jidovesc să muștră pentru păcatele sale. Să spune cum că să va lăpăda și sângeur Domnul să va înălța.

1. uvântul care s-au făcut cătră Isaiia, feciorul lui Amos, pentru Iudeea și pentru Ierusalim.

Facer. 2. ă va fi în zilele ceale de apoi arătat (a) muntele Domnului și Casa lui Dumnezeu pre vârurile munților și să va înălța mai presus de dealuri și vor veni la Dânsul toate neamurile.

3. Și vor merge neamuri multe și vor zice: „Veniți să ne suim în muntele Domnului și în Casa Dumnezeului lui Iacov și ne va spune noao calea Sa; și vom merge pre dânsa”.*
*Jos 51, 4 Că din Sion va ieși leagea (b) și cuvântul Domnului din Ierusalim.

4. Și va judeca întră neamuri și va muștra norod mult și-și vor face sabiile sale fiară de plug, și sulitele seaceri; și nu va rădica neam împotriva altui neam sabie și nu să vor mai învăța a să bate.

5. Și acum, casa lui Iacov, veniți să umblăm (v) întră lumina Domnului!

6. Că au lepădat pre norodul Său, pre casa lui Iacov, pentru că s-au umplut țara lor de vrăji ca și mai înainte, ca și a celor de alt neam, și fii mulți de alt neam s-au făcut (g) lor.

7. Pentru că s-au umplut țara lor de argint și de aur și nu era număr vistieriei lor.

8. Și s-au umplut pământul lor de cai și nu au număr căruțele lor; și s-au umplut pământul de urâciunile (d) lucrurilor mâinilor lor și s-au închinat celor făcute de deagetele lor.

9. Și s-au plecat omul și s-au smerit bărbatul; și nu voiu ierta lor.

10. Și acum, intrați în pietri și vă ascundeți în pământ de fața fricii Domnului și de mărirea tăriei Lui, când Să va scula să piază pământul.

11. Că ochii Domnului sânt înalți, iară omul easte smerit. Și să va smeri înălțimea oamenilor, și să va înălța Domnul Înșuși în zioa aceea.

12. Că zioa Domnului Savaot, preste tot

31. (m) În cea veachie nu să află: și păcătoșii împreună. 2. (a) Besearica. 3. (b) Cea noao, Evangheliia. 5. (v) Să priimim Evangheliia și. 6. (g) Născut. Cuvântul grecesc să poate înțeleage și născut și făcut.

sumețul și trufașul și preste tot cel înalt și măreț; și să vor smeri.

13. Și preste tot (e) chedrul Livanului cel înalt și rădicat și preste tot stăjariul Vasanelui.

14. Și preste tot muntele înalt și preste tot dealul înalt.

15. Și preste tot turnul înalt și preste tot zidul înalt.

16. Și preste toată corabiia mării și preste (j) toată vederea frumuseții corăbiilor.

17. Și să va smeri tot omul și va cădea înălțimea oamenilor. Și să va înălța Domnul singur în zioa aceea.

18. Și vor ascunde (dz) toate ceale făcute de mână ale sale.

19.* Băgându-le în peșteri și în crepăturile pietrilor și în gaorile pământului, de fața înfricoșerii Domnului și de mărirea tăriei Lui, când să va scula să piază pământul.

20. Că în zioa aceea va lăpăda omul urâciunile sale ceale de argint și de aur, care și-au făcut ca să se închine celor deșerte și liliacilor.

21. Ca să între în gaori de piază vârtoasă, și în crepăturile pietrilor, de fața fricii Domnului și de mărirea puterii Lui, când să va scula să piază pământul.

22. Încetați, dară, de la om, a căruia duh easte în nările lui! Pentru că în ce s-au socotit el?

CAP 3

Să spune năcazul jidovilor supt stăpânirea tinerilor. Pentru păcatele norodului și a boiarilor și a împăraților, mai ales pentru trufia și dezmiardarea fezelor Sionului, carea spre ocară lor să va întoarce.

1. ată, Stăpânul, Domnul Savaot, va lăpăda din Iudeea și din Ierusalim pre cel tare și pre cea tare,* și putearea pânei și putearea apeii.

2. Pre uriași și pre cel puternic și pre omul ostașiu și pre judecătoriu și pre proroc și pre vrăjitoriu și pre bătrân și pre căpeteniia preste cincizeci și pre sfeatnicul cel minunat și pre mai-marele meșter de lemn cel înțelept și pre ascultătoriu cel știitoriu.

3.* Și voiu pune lor domni tineri, și cei batjocoritori vor stăpâni pre ei.

4. Și va năvăli norodul, om asupra omului și om asupra vecinului său, și să va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân, și cel necinstit asupra celui de cinste.

5. Că să va apuca omul de fratele său sau de casnicul tătâne-său, zicând: „Haină ai, fii căpetenie noao, și bucatele mele să fie supt tine!”

8. (d) Idolii, lucrul. 13. (e) Trufaș și sumeț.

16. (j) Tot ce să veade frumos.

18. (dz) Toți idolii săi.

*Osie 10, 8
Luca 23, 30
Apoca. 6, 16

*Iov 19, 20

41, 11

*Sira. 10, 16

6. Și răspunzînd acela în zioa aceea, va zice: „Nu voiu fi ție căpetenie, că în casa mea nu easte pâine, nici haină; nu voiu fi căpetenie norodului acestuia!”

7. Că s-au pustiit Ierusalimul și Iudeea au căzut; și limbile lor sînt cu fărădeleage, neascultînd de Domnul, pentru că acum s-au smerit mărirea lor.

8. Și rușinea feții lor au stătut împotrivă lor, și păcatul său ca al Sodomului l-au vestit și l-au arătat. Vai, sufletului lor! Că au sfătuit sfat rău ei asupra sa,

9. Zicînd: „Să legăm pre cel drept, că nu ne easte noao de nici o treabă”. Drept aceea, rodurile mâinilor sale vor mânca.

10. Vai, celui fără de leage, că reale vor veni lui după lucrul mâinilor lui!

11. Norodul Mieu, ispravnicii voștri vă spicuiesc pre voi, și cei ce vă silesc vă stăpînesc pre voi. Norodul Mieu, cei ce vă fericesc vă înșală pre voi, și cărarea picioarelor voastre o turbură.

12. Ci acum, va sta Domnul la judecată și va pune la judecată pre norodul Său.

13. Însuși Domnul va veni să Se judece cu bătrânii norodului și cu domnii lui: „Iară voi pentru ce ați ars viia Mea, și prada săracului în căsile voastre?”

14. Pentru ce faceți strîmbătate norodului Mieu și rușinați fața săracilor?” zice Domnul oștilor.

15. Aceastea zice Domnul: „Pentru că s-au înălțat featele Sionului și au umblat cu grumazii rădicați și clipind cu ochii, și cu pășitul picioarelor împreună târăsc hainele, și împreună joacă cu picioarele”.

16. Și va smeri Domnul Dumnezeu pre doamnele, featele Sionului, și Domnul va descoperi îmbrăcămîntea lor în zioa aceea.

*Plân. 1, 4

17.* Și va lua Domnul mărirea îmbrăcămîntei lor și a ceapțelor lor,

18. Și podoaba grumazilor lor și țintele lor și podoaba feții lor și tocmirea podoabei ceii de mărire,

19. Și gherdanele și brățările și inelele și ceale din dreapta și cerceii,

20. Și ceale de porfiră și odoarale ceale de casă.

21. Și ceale lucii foarte și ceale visine și ceale vinete,

22. Și ceale roșii și visonul cel cu aur și cu vînat țesut și scaonele ceale de șezut și bobodealnicile ceale închise.

23. Și în locul mirosului celui frumos va fi prav, și în loc de brâu te vei încinge cu fune, și în locul podoabei ceii de aur a capului vei avea pleșuvire pentru faptele tale, și în locul hainei ceii de porfiră te vei îmbrăca cu sac.

25. (a) Și vei rămânea, Ierusalime, fără de lăcuitori, și vei șede pre pămînt.

1. (a) Atâția bărbați vor omori vrăjmașii, cât foarte puțini vor rămânea. 2. (b) Cu venirea lui Hristos. 3.

24. Și fiiul tău cel prea frumos, pre carele iubești, de sabie va cădea, și cei mai puternici ai voștri, de sabie vor cădea și să vor smeri.

25. Și vor plînge raclele podoabelor voastre* *Plân. 1, 1 și vei rămânea singur (a) și te vei lovi de pămînt.

CAP 4

Șapte muieri să vor apuca de un bărbat. Rămășița lui Israil să va mări. Și după ce-și va spăla întinăciunile, să va mîntui și va fi fericită întru Hristos.

1. i să vor apuca șapte muieri de un om în zioa aceea, zicînd: „Pâinea noastră vom mânca și cu hainele noastre ne vom îmbrăca, numai numele tău să se chiiame preste noi, ocara noastră”. (a)

2.* În zioa aceea, va lumina Dumnezeu *Ieremi. 23, 5 întru sfat cu (b) mărire pre pămînt, ca să înalță și să mărească rămășița lui Israil.

3. Și va fi cel rămas în Sion și cel rămas în Ierusalim; sfinți să vor chiama toți cei ce s-au scris spre viață (v) în Ierusalim.

4. Că va spăla Domnul spurcăciunea feciorilor și a featelor Sionului, și sângele Ierusalimului va curăți din mijlocul lor cu duhul judecății și cu duhul căldurii.

5. Și va veni și va fi tot locul muntelui Sionului, și toate ceale dimpregiurului le va umbri nor zioa (g) și ca fumul și ca lumina focului ce arde noaptea.

6.* Cu toată mărirea să va acoperi și va fi *Psal. 26, 5 umbră zioa asupra căldurii și acoperemînt și ascundere de vifor și de ploaie. Sirah 34, 18

CAP 5

Prorocește cum că sinagoga să va jefui ca o vie neroditoare și să va pustii. Pofta a avea, lăcomia, beția și nebăgarea în samă de Dumnezeu, carea o are, o arată. Spune că va fi vai de păcătoși și cum că să va rădica sămn întru neamuri asupra jidovilor.

1. ânta-voiu acum celui iubit cîntarea iubitului meu, viei mele.* Vie s-au făcut iubitului *Ieremi. 2, 21 în corn, în loc gras. Mate. 21, 23

2. Și o am îngrădit (a) și am făcut împregiur șanț și am sădit viță aleasă și am zidit turn (b) în mijlocul ei și teasc am săpat într-însa. Și am așteptat să facă struguri; și au făcut spini.

3. Și acum, omule cel din Iuda, și cei ce lăcuiți în Ierusalim, judecați întră mine și întră viia mea.

4. Ce voiu face încă viei mele și nu i-am făcut ei? Că am așteptat să facă struguri și au făcut spini.

5. Și acum, voiu spune voao ce voiu face viei

(v) În besearica lui Hristos. 5. (g) Va face cu creștinii duhovnicește ce cu jidovii au făcut trupeaște.

2. (a) Cu leage dumnezeiască și cu pază îngerească; (b) Besearică, oltariu.

meale: lua-voiu gardul ei și va fi de jar și voiu surpa șanțul ei și va fi spre călcare. (v)

6. Și voiu părăsi viia mea și nu să va tăia, nici să va săpa, și vor crește într-înșă spini ca întru o țelină și voiu porunci norilor să nu ploao preste dânsa ploaie (g).

7. Că viia Domnului Savaot casa lui Israil este, și omul din Iuda odraslă tinăra și iubită.

8. Așteptat-am ca să facă judecată, și au făcut fărădelege, și nu dreptate, ci țipet.

9. Vai, celor ce lipesc casă lângă casă și împreună țarină lângă țarină, ca să ia ceva de la vecin! Au, doară, veți lăcui voi singuri pre pământ?

10. Că s-au auzit acestea în urechile Domnului Savaot: că de să vor și face case multe, mari și frumoase, spre pustiire vor fi și nu vor fi lăcuiitori într-înșele.

11. Că unde lucrează zece părechi de boi vor face un urcior (d), și cel ce samănă șeșe obroace va face trei mășuri.

Întel. 12. Vai, celor ce să scoală dimineța și umblă după beătură bețivă, așteptând până seara, că vinul îi va arde pre ei! (e)

2, 6

[7]

13. Că cu ceatere și cu alăute și cu timpane și cu fluiere beau vinul, iară spre lucrurile Domnului nu caută și lucrurile mâinilor Lui nu le socotesc (j).

14. Pentru aceasta s-au luat în robie norodul meu, că nu au cunoscut pre Domnul; și mulți au murit de foame și de seate de apă.

15. Și ș-au lărgit iadul sufletul său și ș-au deschis gura sa fără de încetare; și să vor pogori cei slăviți și cei mari și cei avuți (dz) și cei ce să bucură întru ea, și să vor smeri ochii cei înalți.

16. Și să va înălța Domnul Savaot întru judecată, și Dumnezeu cel Sfânt Să va mări întru dreptate.

17. Și să vor paște cei răsipiți ca taurii, și pustiile celor robiți le vor mânca mieii.

18. Vai de cei ce-și trag păcatele sale ca cu o fune lungă și ca cu o curea a unui jug de boi fărădelegile sale!

19. Cei ce zic: „Degrab să se apropie ceale ce va face, ca să le vedem, și să vie sfatul Sfântului lui Israil, ca să-L cunoaștem!”

20. Vai celor ce zic răului că este bun și bunului că este rău, celor ce pun lumina întunearec și întunearecul lumină, celor ce pun amarul dulce și dulcele amar!

Pilde 21. Vai celor înțelepți întru sine singuri și înaintea sa știuți!

3, 7

Roma. 22. Vai celor putearnici ai voștri, celor ce beau vinul, și celor tari carii ameastecă beătură bețivă.

Pild. 23. Cei ce îndreptează pre cel nedrept pen-

17, 15

5. (v) Va trage Dumnezeu mila Sa. 6. (g) Și vor face păcate, și Dumnezeu de sus va opri darul Său.

11. (d) Cea lăti. are: zece ierdașe de vie vor rodi un urcior. 12. (e) Petrecând la beătură. 13. (j) Leagea

tru daruri, lepădând dreptatea dreptului.

24. Pentru aceasta, în ce chip arde trestia de cărbunii focului și să aprinde de flacăra, așa rădăcina lor ca țărâna va fi, și floarea lor ca pulberea să va înălța. Că nu au voit să facă leagea Domnului Savaot, ci cuvântul Sfântului lui Israil l-au întărâtat. (z)

25. Și S-au mâniat Domnul Savaot cu iuțime asupra norodului și Ș-au pus mâna Sa preste dânsii și i-au bătut; și s-au întărâtat munții și s-au făcut morții lor ca gunoiul în mijlocul drumului, și întru toate acestea nu s-au întors mâniia Lui, ci încă mâna Lui înaltă.

26. Pentru aceasta, va rădica sămn întru neamurile ceale de departe și le va chema pre eale de la marginea pământului, și, iată, degrab ușor vor veni (i).

27. Nu vor flămânzi, nici să vor osteni, nici vor dormita, nici vor dormi, nici vor dezlega brânele sale de la mijloacele sale, nici să vor rumpe curealele încălțămintelor lor.

28. Ale căroră săgețile sânt ascuțite și arcele lor încordate; și picioarele cailor lor ca o piatră tare s-au socotit, roatele carălor lor ca un vifor.

29. Năvălesc ca leii și au stătut ca puii leului.

30. Și va apuca și va striga ca o fiiară și să va arunca și nu va fi cine să-i mântuie pre ei, și va striga pentru ei în zioa aceea, ca glasul măririi, ce să învăluiaște. Și vor căuta la ceriu sus și jos și, iată, întunearec tare întru lipsa lor.

CAP 6

Isaia, deacă au văzut mărirea lui Dumnezeu, s-au umilit. După ce i s-au curățit buzele, zice că va merge să propoveduiască. Prorocește că să va orbi norodul jidovesc, ci și mângăiare spune.

1.* i au fost în anul în care au murit *4 Împă. împăratul Oziia. Văzut-am pre 22, 19 Domnul șezind pre scaon înalt și rădicat, și plină casa de mărirea Lui.

2. Și sărafimi sta împrejurul Lui, șeșe aripi la unul și șeșe aripi la altul; și cu doao își acoperea fața și cu doao își acoperea picioarele și cu doao zbură.

3.* Și striga unul cătră altul și zicea: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este tot *Apoc. 4, 8 pământul de mărirea Lui!”

4. Și s-au rădicat pragul cel de sus al ușii de glasul cu care străga, și casa s-au umplut de fum.

5. Și am zis: „O, ticălosul de mine, m-am umilit, că fiindcă sânt om. Și buze necurate având și lăcuiesc întră no-

și pre cel sărac nu-l socotesc. 15. (dz) În cea veachie să găsească: și lacomii. 24. (z) Evangeliia o au hulit. 26. (i) Oastea vaviloneanilor sau a romanilor.

rod care are buze necurate și pre Împăratul, Domnul Savaot, L-am văzut cu ochii miei”.

6. Și s-au trimis la mine unul din serafimi; și în mână avea un cărbune, care-l luasă cu cleaștele din oltariu.

7. Și l-au atins de gura mea și au zis: „Iată, s-au atins acesta de buzele tale și va șterge fărădelegile tale, și păcatele tale va curăți”.

8. Și am auzit glasul Domnului zicând: „Pre cine voiu trimite? Și cine va merge la norodul acesta?” Și am zis: „Iată, eu sânt, trimite-mă!”

*Matei. 9. * Și au zis: „Mergi și zi norodului acestuia: 13, 14 «Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și Marc. uitându-vă, vă veți uita și nu veți vedea».

4, 10 10. Că s-au îngroșeat inima norodului Luca acestuia, și cu urechile sale greu au auzit și 8, 10 ochii săi i-au închis, ca nu cumva să văză cu Ioan ochii și cu urechile să auză și cu inima să 12, 40 înțaleagă și să se întoarcă și să-i vindec pre Fapte ei”.

28, 26 11. Și am zis: „Până când, Doamne?” Și au Roma. zis: „Până când să vor pustii cetățile, ca să 11, 8 nu fie cine să lăcuască într-însele, și casele, ca să nu fie cu oameni, și pământul va rămânea pustiu”.

12. Și după aceasta va îndelunga Dumnezeu oamenii și să vor înmulți cei ce au rămas pre pământ.

13. Și mai easte încă întru el zăciuire; și iarăși va fi de pradă, ca terevintul și ca ghindea când cade din găoacea sa, sămânță sfântă starea ei.

CAP 7

După ce sirii și israilteanii au încunjurat Ierusalimul, prorociaște Isaia cum că nu-l vor lua. Dă necredinciosului Ahaz sămn că să va izbăvi. Sămnul acela easte cum că o fecioară va naște fiiu, carele să va chema Emanuil. Prorociaște pustiirea lui Israil și năcazurile și pustiirea Iudei.

1. i au fost în zilele lui Ahaz, feciorului lui Ioatam, feciorul lui Ozie, împăratului Iudei.* Suitu-s-au Rasin, împăratul Aramului, și Fachee, feciorul lui Romelie, împăratul lui Israil, asupra Ierusalimului, să-l bată; și n-au putut să-l biruiască.

2. Și au vestit în casa lui David, zicând: „Sfătuitu-s-au Aram cu Efraim”. Și s-au spăimântat sufletul lui și sufletul norodului lui, cum să clăteaste în pădure copaciul de vânt.

3. Și au zis Domnul cătră Isaia: „Ieși înaintea lui Ahaz, tu și feciorul tău cel rămas, Iasuv, la fântâna drumului celui de sus a țarinii nălbitorului.

4. Și să-i zici: «Ia aminte să fii odih-

4. (a) Împărați a Samariei și a Siriei, care fumegă de mânia și de trufie ca și tăciunii. 8. (b) S-au plinit aceasta. 4. 1 Împăraților 17, 18, 24.

nit și nu te teame, nici să slăbească sufletul tău pentru acești doi (a) tăciuni de leamne ce fumegă, căci când va fi întărătarea mâniei Meale, iară voiu tămădui.

5. Și feciorul lui Aram și feciorul lui Romelie, pentru că au sfătuit sfat rău Efraim și fiiul lui Romelie împotriva ta, zicând:

6. ‘Să ne suim asupra Iudeii și, vorbind cu ei, să-i întoarcem pre ei la noi și vom pune împărat preste dânsa pre feciorul lui Taveil’».

7. Așea zice Domnul Savaot: «Nu va rămânea sfatul acesta, nici va fi,

8. Ci capul Aramului, Damascul și capul Damascului, Rasin. Și (b) încă șeazezeci și cinci de ani,* și va lipsi împărăția lui Efraim din norod.

9. Și capul lui Efraim Somoron și capul Somoronului, feciorul lui Romelie; și de nu veți create, nici nu veți înțelege»”.

10. Și au adaos Domnul a grăi cătră Ahaz, zicând: „Ceare ție semn de la Domnul Dumnezeuul tău întru adânc au întru înălțime!”

11. Și au zis Ahaz: „Nu voiu ceare, nici voiu ispiti pre Domnul”.

12. Și au zis: „Ascultați, dară, casa lui David, au, doară, puțin easte voao (v) a da împotivire oamenilor? Și căci Domnului dați împotivire?”

13. Pentru aceasta însuși Domnul va da semn;* iată, fecioara în pânțece va lua și va naște fiiu, și să va chema numele lui Emanuil.

14. Unt și miiare va mânca; mai înainte de ce va ști a osibi ceale reale, va alege binele.

15. Că mai înainte de ce va cunoaște pruncul binele sau răul, lăpăda-va răul, ca să aleagă binele, și va rămânea pământul, de care tu te temi, de la fața celor doi împărați.

16. Ci va aduce Dumnezeu preste tine și preste norodul tău și preste casa tătâne-tău zile, ca care n-au venit din zioa în carea au luat Efraim de la Iuda pre împăratul asiriianilor.

17. Și va fi în zioa aceea, șuiera-va Domnul muștelor, care domnesc o parte a râului Eghiptului, și albinei, care easte în țara asiriianilor.

18. Și vor veni toate și să vor așeza în văile țării și în gaurile pietrilor și în peșteri și în toată surpătura și în tot lemnul.

19. Și în zioa aceea, rade-va Domnul cu briciul cel biiat, care easte dincolo de râul împăratului asiriianilor; capul și pierii picioarelor și barba va lua.

20. Și va fi în zioa aceea, hrăni-va omul o junincă și doao oi.

21. Și va fi pentru mulțimea laptelui ce va fi, va bea lapte; unt și lapte va mân-

12. (v) Puțin lucru socotiți voi a vă împotivi oamenilor? Ci lui Dumnezeu nu easte lucru mic a să împotivi; pentru ce, dară, Lui vă împotiviți?

*Esdr. 4, 2

*Matei 1, 23
Luca 1, 31
14

*4 Împă. 16, 5
2 Paral. 28, 1

ca tot cel ce au rămas pre pământ.

22. Și va fi în zioa aceea tot locul în care sânt o mie de vițe de o mie de sicli; țealină va fi și spini.

23. Cu săgeată și cu arce vor intra acolo, că țealină și spini va fi tot pământul.

24. Și tot muntele arând să va ara și nu va veni acolo frică, că va fi din țealină și din spini pășune oii și călcătură boului”.

CAP 8

Să poruncește lui Isaiia să scrie în carte numele pruncului ce să va naște. Proorocește că să vor strica împărățiile lui Israil și a Siriei, năcazul Iudei, și cum că-i va izbăvi Dumnezeu. Spune răutățile care vor veni asupra celor ce nu țin legea.

1. i au zis Domnul cătră mine: „Ia ție o hârtie noao, mare, și scrie într-însa cu condeiu omenesc: «Fă degrab pradă dobâanzilor».

2. Că au sosit, și-Mi fă Mie mărturii oameni credincioși, pre Uriia și pre Zahariia, feciorul lui Varahie”.

3. Și m-am apropiat la prorociță și au luat în pânțece și au născut fiiu. Și mi-au zis Domnul mie: „Cheamă numele lui: «Degrab pradă, curând jefuiaște».

4. Pentru că mai înainte până ce va ști pruncul a chema pre tatăl său sau pre mumăsa, va lua putearea Damascului și prăzile Samariei înaintea împăratului asiriianilor”.

5. Și au adaos Domnul a grăi încă mie, zicând:

6. „Că nu vrea norodul acesta apa Siloamului (a), carea curge lin, ci vrea să aibă pre Rasin și pre fiiul lui Romelie împărat preste voi”.

7. Pentru aceea, iată, Domnul va aduce preste voi apa râului cea tare și multă, pre împăratul asiriianilor și mărirea lui, și să va sui în toată valea voastră și va umbla preste tot zidul vostru.

8. Și va lua din Iudeea pre omul carele va putea să rădice capul, sau va putea să săvârșească ceva; și va fi tabăra lui, ca să umplă țările tale.

9. „Cu noi easte Dumnezeu, înțaleageți neamuri și vă plecați. Auziți până la marginea pământului, cei puternici plecați-vă, că de vă veți întări iarăși, iarăși veți fi biruiți.

10. Și orice sfat veți sfătui, răsipi-l-va Domnul, și cuvântul carele veți grăi nu va rămânea întru voi, că cu noi easte Dumnezeu!”

11. Așea zice Domnul (b) cu mână tare, să nu asculte de meargerea căii norodului acestuia, zicând:

12. „Ca nu cândva să zică, greu, pentru că tot orice zice norodul acesta greu easte, ci de frica lui să nu vă teameți, nici să vă turburați.

6. (a) Pre neamul lui David. 11. (b) Cu mână tare, când mă învăța ca să nu merg pre calea norodului acestuia. În jidovie așea easte: așea tâlmăcește.

13. Pre Domnul puterilor însuși, pre Acela sfințiți și de Acela vă teameți, și de vei nădăjdui într-Însul, Acela va fi ție spre sfințenie.

14. Și nu vă veți apropiia de El,* ca de pîiatra cea de sminteală, nici ca de pîiatra cea de cădeare; iară casa lui Iacov, cei ce șed în Ierusalim în laț și în surpătură.

15. Pentru aceasta, vor slăbi mulți dintr-înșii și vor cădea și să vor sfărâma și să vor încurca și să vor prinde oamenii, cei ce sânt întru întemeiare”.

16. Atunci să vor vădi cei ce pecetluiesc legea, ca să nu înveațe.

17. Și va zice: „Aștepta-voiu pre Dumnezeu, Cel ce Și-au întors fața Sa de la casa lui Iacov, și voiu nădăjdui întru Dânsul.

18. Iată, eu și pruncii carii mi i-au dat Dumnezeu; și vor fi seamne și minuni în casa lui Israil de la Domnul Savaot, Cel ce lăcuiaște în muntele Sionului”.

19. Și de vor zice cătră voi: „Întrebați pre cei ce grăiesc din pânțece și pre cei ce strigă din pământ, carii grăiesc deșertăciuni, carii glăsuiesc din pânțece!” „Au, doară, nu întreabă păgânul pre Dumnezeul său? Pentru ce întreabă pre cei morți despre cei vii?”

20. Că legea o au dat spre ajutoriu, ca să nu zică precum easte cuvântul acesta pentru care nu easte a da daruri pentru el.

21. Și va veni asupra voastră foamete grea și va fi deaca veți flămânzi, vă veți măhni și veți blăstăma pre boiari și ceale părintești, și vor căuta la ceriu, sus, și pre pământ, jos, vor privi.

22. Și, iată, năcaz, îmbulzală, scârbă și nevoie și întunearec, ca să nu vază; și nu va lipsi cel ce va fi în năcaz până la o vreme.

CAP 9

Prorocie de nașterea și de împărăția lui Hristos, de izbăvirea Iudei de împărății lui Israil și a Siriei, de stricarea împărățiilor, pentru că nu vreau să se întoarcă la Dumnezeu.

1. ceasta întâiu bea, degrab fă* țara Zavulonului, pământul Neftalimului și ceialalți, carii lăcuiesc pre lângă mare și de ceaea parte de Iordan, Galileea neamurilor.

2. Norodul cel ce umbla întru întunearec au văzut lumină mare (a); cei ce lăcuți în laturea și în umbra morții, lumină va străluci preste voi (b).

3. Mulțimea norodului o ai scos întru veselii Ta, și să vor veseli înaintea Ta, ca cei ce să veselesc la seceriș și ca cei ce împart dobânzi.

4. Că să va lua jugul (v) cel pus preste dânșii și toiagul cel pus preste grumazii

2. (a) Evangheliia lui Hristos; (b) Credința și darul lui Hristos. 4. (v) Diavolului, sau, precum unii tâlcuiesc, jugul asiriianilor.

*Luca
2, 34
Roma.
9, 33
1 Petr.
2, 7

*Mate.
4, 15

lor; că toiagul silnicilor l-au sfărâmat Domnul (g)* ca și în zilele lui Madiam (d).

*Iudit 7, 22 Jude. 7, 2
5. Că toată haina luată cu vicleșug și îmbrăcăminte cu dobândă o vor da înapoi și vor voi de ar fi fost arși cu foc.

6. Căci Prunc s-au născut noao, Fiiul și s-au dat noao, a Căruia stăpânire s-au făcut preste umărul Lui, și să chiiamă numele Lui Înger de mare sfat, Sfeatnic minunat, Dumnezeu tare biruitoriu, Domn păcii, Părinte veacului ce va să fie, că voi aduce pace preste domni și sănătate lui.

7. Și mare va fi stăpânirea Lui, și păcii Lui nu va fi hotar, pre scaonul lui David și întru împărăția lui va șede, ca să o îndrepteze și să o apere cu judecată și cu dreptate, de acum și până în veac; râvna Domnului Savaot va face acestea.

8. (e) Moarte au trimis Domnul preste Iacov și va veni preste Israil.

9. Și va cunoaște tot norodul lui Efraim și cei ce lăcuiesc în Samaria cu sumeție și cu inimă înaltă, zicând:

10. „Cărămizile au căzut, ci veniți să cioplim pietri și să tăiem duzi și chedri și să ne zidim noao turnuri!”

11. Și va sfărâma Dumnezeu pre cei ce să scoală asupra muntelui Sionului și pre vrăjmașii Lui va râsipi.

12. Pre Siria cea despre răsăritul soarelui și pre elinii cei despre apusul soarelui, cei ce mănâncă pre Israil cu toată gura, întru toate acestea nu s-au întos mâniia, și încă mâna e înaltă.

13. Și norodul nu s-au întors până când s-au rănit și pre Domnul nu l-au căutat.

14. Și va lua Domnul de la Israil capul și coada, pre cel mare și pre cel mic, întru o zi.

15. Pre cel bătrân și pre cei ce să minunează de feațe, acesta este capul; și pre prorocul carele învață fărădelegi, acesta este coada.

16. Și vor fi cei ce fericesc pre norodul acesta, amăgindu-l îl vor amăgi, până-l vor înghiți pre el.

17. Pentru aceea, de tinerii lor nu să va veseli Domnul, și pre săracii lor și pre văduvele lor nu va milui, că toți sânt fără de lege și răi, și toată gura grăiaște nedreptate. Întru toate acestea nu s-au întors mâniia, ci încă mâna este înaltă.

18. Și va arde ca focul fărădelegea și ca niște buruiane uscate să va amestui de foc și va arde întru desișurile pădurii și va mânca toate ceale de primprejurul dealurilor.

19. De iuțimea mâniei Domnului au ars tot pământul; și va fi norodul ca de foc ars. Omului de fratele său nu-i va fi milă.

20. Ci să va abate spre dreapta, că va flămân-

4. (g) Hristos; (d) Când au bătut Ghedeon pre madianiteani. 8. (e) În jidovie: cuvânt, adecă cum tâlcuieste S. Chiril: cuvânt de blăstăm, de osândă de moarte.

20. (j) Adecă, averile fiilor și a al-

zi și va mânca ceale de-a stânga, și nu să va sătura omul mâncând carnea brațului (j) său.

21. Că va mânca Manasi a lui Efraim, și Efraim a lui Manasi. Că împreună să vor oști asupra lui Iuda. Și întru toate acestea nu s-au întors mâniia, ci încă mâna este înaltă.

CAP 10

Vai celor ce fac legi nedreapte, ca să asuprească pre cei săraci și pre văduve! Prorocește cum că împăratul lui Asur, pentru sumeția inimii, să va smeri, și cum că rămășițele lui Israil să vor întoarce la Dumnezeu. Mângăie, ca să nu să teamă de Asur.

1. ai (a), celor ce scriu vicleșug, că scriind scriu vicleșuguri!

2. Abătând judecata mișeilor și răpind îndreptarea săracilor norodului Mieu; ca să le fie lor văduva de jaf și săracul de pradă.

3. Și ce vor face în zioa cercetării? Că năcaz voao de departe va veni și cătră cine veți fugi ca să vă ajute? Și unde veți lăsa mărirea voastră, ca să nu cădeți în robie?

4. Și supt (b) cei uciși vor cădea. Și întru toate acestea nu s-au întors mâniia Lui, ci încă mâna este înaltă.

5. Vai, asiriianilor, toiagul iuțimii Meale, și mânie este în mâinile lor.

6. Mâniia Mea o voi trimite asupra neamului celui fără de lege. Și norodului Mieu voi porunci să facă prăzi și jefuire și să calce cetățile și să le facă pulbere.

7. Iară el nu au gândit așa, și cu sufletul nu au socotit așa, ci au mutat gândul său, ca să piarză neamuri nu puține.

8. Și de vor zice lui: „Tu singur ești domn?”

9. Și va zice: (v) „N-am luat țara cea deasupra Vavilonului și a Halaanului, unde s-au zidit turnul? Și am luat Aravia și Damascul și Samaria?”

10. În ce chip am luat acestea, și toate domniile le voi lua. Văitați-vă, ceale cioplite (g) din Ierusalim și din Samaria.

11. Că precum am făcut Samariei și celor făcute de mâinile ei, așa voi face și Ierusalimului și idolilor lui.

12. Și va fi deaca va plini Domnul a face toate (d) în muntele Sionului și în Ierusalim, va căuta spre mintea cea mare,* spre împă-

ratul asiriianilor și spre înălțimea mării ochilor lui.

13. Că au zis: „Cu tăria voi face și cu înțelepciunea minții voi lua hotarale neamurilor și putearea lor voiu pradă și voiu clăti cetățile în care lăcuiesc.

14. Și toată lumea cu mâna o voiu lua ca un cuib și ca niște oao părăsite voiu rădica și nu va fi cine să scape de mine sau

tor rudenii.

1. (a) Vai celor ce fac legi nedreapte și scriu vicleșug.

4. (b) Cu cei uciși să cădeți. 9. (v) Eusev.: Au n-ai.

10. (g) Idolii cei. 12. (d) Bătăile.

*4 Împă.

10, 15

Jos

37, 36

să-mi grăiască împrativă și să-și deschidă gura și să grăiască”.

15. Au mări-să-va săcurea fără de cel ce taie cu ea? Au înălța-să-va hierestreul fără de cel ce-l trage pre el? Așijderea, de ar lua cineva toiag sau lemn, înălța-să-va lemnul? Și nu așa.

16. Ci va trimite Domnul Savaot spre cinstea ta ocară, și spre mărirea ta foc arzătoriu să va aprinde.

17. Și va fi lumina lui Israil ca focul și-l va sfinți pre el cu foc arzătoriu și va mânca ca fânul pădurea (e).

18. În zioa aceea să vor stânge munții și dealurile și pădurile, și va mânca de la suflet până la trup; și va fi cel ce va fugi ca cel ce fuge de pară arzătoare.

19. Și cei ce vor rămânea dintr-înșii număr vor fi, și un prunc mic va scrie pre ei.

20. Și va fi în zioa aceea, nu să va mai adaoge rămășița lui Israil și cei mântuiți a lui Iacov nu vor mai nădăjdui spre cei ce le făcea strâmbătate, ci vor nădăjdui spre Dumnezeu cel Sfânt a lui Israil într-adevăr.

21. Și va fi (j) rămășița lui Iacov spre Dumnezeu cel puternic.

*Jos 11, 11
Roma. 9, 27

22.* Și, de va fi norodul lui Israil ca năsipul mării, rămășița lui să va mântui, cuvânt ce sfârșeaște și scurtează într-adevăr.

23. Că cuvânt scurt Domnul (dz) va face în toată lumea.

24. Pentru aceea, acestea zice Domnul Savaot: „Nu te teame, norodul Mieu, cel ce lăcuiești în Sion, de asiriiani, pentru că cu toiagul te va bate, că rană voi aduce preste tine, ca să vezi calea Eghiptului.

25. Că încă puțin, și va înceta urgiia, iară mâniia Mea preste sfatul lor”.

*Jos 37, 36
Jude. 7, 25

26. Și va rădica Domnul Dumnezeu puterilor preste ei ca ranele lui Madiam,* în locul necazului, și mâniia Lui în calea cea despre mare, în calea Eghiptului.

27. Și va fi în zioa aceea, lua-să-va jugul Lui de pre umărul tău și frica Lui de la tine, și să va strica jugul de la umerii voștri.

28. Că va veni la cetatea Anghe și va trece la Maghedo, și în Mahmas va pune vasele Sale.

29. Și va trece valea și va veni la Anghe, frica va apuca pre Rama, cetatea lui Saul va fugi.

30. Înălțe-ți glasul tău, fata lui Galim, auzi în Laisa, auzi-să-va în Anatot.

31. Și s-au spăimântat Madevina și cei ce lăcuiesc în Ghevir.

32. Mângăiați astăzi în cale, ca să rămăie, cu mâna mângăiați muntele pre fata Sionului, și dealurile ceale din Ierusalim.

33. Iată, Stăpânitoriul, Domnul Savaot,

17. (e) În cea veachie: va mânca, ca iarba ființa. 21. (j) Să va întoarce. 23. (dz) În cea veachie east: Domnul puterilor. 33. (z) Sfârâma pre asiriiani. 1. (a) Hristos. 3. (b) Cuvântul grecesc *doxa* poate însăamna și mărirea, și păreare. Unii mărirea, alții

va turbura (z) pre cei măriți cu tărie, și cei înalți cu sumeție sfârâma-să-vor, și cei trufași vor cădea și să vor smeri.

34. Și vor cădea cei înalți de sabie, și Livanul împreună cu cei înalți va cădea.

CAP 11

Prorocie de nașterea lui Hristos, de judecată, de înălțarea și întoarcerea neamurilor, de mărirea mormântului Lui. De întoarcerea rămășițelor lui Israil și de credința neamurilor.

1.* i va ieși Toiag (a) din rădăcina lui Iese și Floare din rădăcina lui să va înălța. *Fap. 13, 23

2. Și va odihni preste Dânsul Duhul lui Dumnezeu, duhul înțelepciunii și al înțelegerii, duhul sfatului și al puterii, duhul cunoștinței și al bune-credință.

3. Duhul teamerii de Dumnezeu Îl va umplea pre Dânsul, nu după (b) mărirea va judeca, nici după graiu va mustra.

4. Ci va judeca smeritului judecată și va mustra pre smeriții pământului și va bate pământul cu cuvântul gurii Sale* și cu duhul buzelor Sale va omori pre cel necurat. *2 Tesa. 2, 8

5. Și va fi cu dreptate încins mijlocul Lui, și cu adevăr învalite coastele Lui.

6.* Și va paște împreună lupul cu mielul, și pardosul va odihni împreună cu iedul, și vițelul și leul și taurul împreună vor paște și un prunc mic va paște pre ei, *Jos 65, 25

7. Și boul și ursul împreună să vor paște, și fiii lor împreună vor fi, și leul ca boul va mânca paie (v).

8. Și un prunc mic preste vizuniia aspidelor, și într-ășternutul puilor aspidelor mâna își va pune.

9. Și nu-i vor face rău, nici vor putea să piarză pre nici unul în muntele cel sfânt al Mieu, pentru că s-au umplut tot pământul a cunoaște pre Domnul, ca apa multă carea acopere mările.

10.* Și va fi în zioa aceea (g) rădăcina lui Iese și Cel ce Să va scula să stăpânească neamurile; spre Dânsul neamurile vor nădăjdui și va fi odihna Lui cinste. *Rom. 15, 12

11. Și va fi în zioa aceea, adaoage-va Domnul a-Și arăta mâna Sa, ca să răsănească rămășița norodului Său, carea va rămânea de la asiriiani și de la Eghipt și de la Vavilon și de la Etiopia și de la elamiteani și de la răsăriturile soarelui și de la Aravia.

12. Și va rădica semn (d) într- neamuri și va aduna pre cei pierduți a lui Israil, și pre cei răsipiți a lui Iuda va strânge din patru laturi ale pământului.

13. Și să va lua râvnirea (e) lui Efraim, și vrăjmașii lui Iuda vor peri. Efraim nu va mai pismui asupra lui Iuda, și Iuda nu va mai

păreare talmăcesc acest loc. 7. (v) Oameni de multe neamuri și cu năravuri osibite împreună vor trăi. 10. (g) Hristos. 12. (d) Crucea. 13. (e) Pizma.

năcăji pre Efraim.

14. Și vor zbura în corăbiile celor de alt neam. Marea împreună vor prăda (j) și pre cei de la răsăritul soarelui și Idumeea; și întâiu pre Moav își vor pune mâinile, fiii lui Amon întâiu să vor supune.

15. Și va pustii Domnul marea Eghiptului și-și va pune (dz) mâna Sa preste râu cu vânt iute și va lovi șapte văi, cât va trece el încălțat.

16. Și va fi treacere norodului Mieu celui rămas în Eghipt și va fi lui Israil, ca în zioa când au ieșit din pământul Eghiptului.

CAP 12

Mulțămită pentru izbăvirea și bunătățile lui Hristos. Îndeamnă pre norod ca să-și aducă aminte de acelea și să laude pre Domnul.

1. i vei zice în zioa aceea: „Bine Te voiu cuvânta, Doamne, că Te-ai mâniat pre mine și Ț-ai întors mâniia Ta și m-ai miluit

pre mine!

*Ieșire 15, 2
Psalm 117, 14

2. Iată, Dumnezeuul meu, Mântuitorul meu,* nădăjdui-voiu spre Dânsul și mă voiu mântui și nu mă voiu teame pentru că mărirea mea și lauda mea este Domnul ; și s-au făcut mie spre mântuire”.

3. Și scoateți apă cu veselie din izvoarele (a) Mântuitorului.

4. Și vei zice în zioa aceea: „Lăudați pre Domnul! Strigați numele Lui! Vestiți întru neamuri mărirea Lui! Aduceți-vă aminte că s-au înălțat numele Lui!

5. Lăudați numele Domnului, că înainte au făcut, vestiți aceastea în tot pământul!

6. Bucurați-vă și vă veseliți, cei ce lăcuți (b) în Sion, că S-au înălțat Sfântul lui Israil în mijlocul lui!”

CAP 13

Midii să pornesc asupra Vavilonului. Mare și cumplită bătaia Vavilonului, va peri ca și Sodoma și prin el să închipuiaște că și lumea așa va peri.

1. edeniia carea o au văzut Isaia, fiiul lui Amos, asupra Vavilonului.

2. În muntele șesului, rădicați semn, înălțați glas lor, nu vă teameți, chemați cu mâna: „Deșchideți, boiari!

3. Eu voiu rândui și voiu povățui pre dânșii, uriași vor veni să plinească mâniia Mea, bucurându-să și sumețindu-să”.

4. Glas de neamuri multe pre munți, aseamenea de neamuri multe, glas de împărați (a) și de neamuri adunate.

5. Domnul Savaot au poruncit neamului întrarmat ca să vie din pământ de departe de la marginea temeliei ceriului, Domnul și în-

14. (j) Sufletele aducându-le la Hristos. 15. (dz) Strica idolatriia. 3. (a) Din Sfânta Scriptură, și din Sfintele Taine, și din ranele lui Hristos.

6. (b) Sânteți în besearică. 4. (a) A lui Darie și

CAP 12 ȘI 13

trarmații Lui să strice toată lumea.

6. Plângeți, că aproape easte zioa Domnului și sfărâmare de la Dumnezeu va veni!

7. Pentru aceea, toată mâna va slăbi și tot sufletul omului să va spăimânta.

8. Turbura-să-vor bătrânii (b) și-i vor cuprinde dureri, ca pre muiarea ceaea ce naște; și să vor plânge unul cătră altul și să vor spăimânta și-și vor schimba fața sa în chipul focului.

9. Că, iată, zioa Domnului vine nevindecată de mânie și de iuțime, ca să puie lumea pustie și să piază pre păcătoși dintr-însa.

10.* Că stealele ceriului și Orionul și toată podoaba ceriului nu-și vor da lumina; și să va întuneca soarele răsărind, și luna nu-și va da lumina sa.

11. Și voiu porunci (v) la toată lumea răutăți și celor necurați păcatele lor, și voiu piazde sumeția celor fără de leage și trufia mândrilor o voiu smeri.

12. Și vor fi cei rămași mai scumpi decât aurul nelămurit, și omul mai scump va fi decât piazra safirului.

13. Că ceriul să va turbura și pământul să va clăti din temeliile sale, pentru aprinderea mâniei Domnului Savaot, în zioa în carea va veni mâniia Lui.

14. Și vor fi cei rămași (g) ca o căprioară ce fuge și ca o oaie ce rătăcește și nu easte cine să o adune, ca omul la norodul său să se întoarcă și omul în țara sa să fugă.

15. Că cine să va prinde birui-se-va, și cei adunați vor cădea de sabie.

16.* Și pre fiii lor înainte lor îi vor ucide, și casele lor le vor prăda și muierile lor le vor avea.

17. Iată, Eu voiu rădica asupra voastră pre midiiiani, carii de argint nu bagă samă, nici de aur nu au lipsă.

18. Arcele tinerilor vor sfărâma și de fiii voștri nu le va fi milă, nici fiilor tăi vor părtini ochii lor.

19. Și va fi Vavilonul, carele să chiamă mărit, pentru împăratul haldeilor,* în ce chip au prăpădit Dumnezeu Sodomul și Gomorul.

20. Nu să va lăcui în veaci, nici vor intra într-însul până nu vor trece multe neamuri, nici vor trece printr-însul aravii, nici păstorii nu să vor odihni într-însul.

21. Și vor odihni acolo hiiară și să vor umplea căsile de sunet; acolo să vor odihni sirini și dimonii acolo vor juca.

22. Și onochentaori acolo vor lăcui și vor puia arici în casele lor.

a lui Chir. 8. (b) Solii, talmăcesc unii, pentru că cei bătrâni să trimitea soli, și cuvântul grecesc amândoao, și bătrâni și soli, însămează. 11. (v) Mustra. 14. (g) De oastea haldeilor, adecă a vaviloleanilor.

*Iezechi.

32, 7

Ioil

2, 10

3, 15

Mateiu

24, 29

Marco

13, 24

Luca

21, 25

*Psalm

136, 12

*Face.

19, 24

2 Leage

29, 23

Ieremia

50, 40

Iezechii.

16, 49

Osie

11, 8

Amos

4, 11

CAP 14

Prorocește izbăvirea jidovilor, sfărmașarea vaviloneanilor, pentru trufia. Așijderea să vor pedepsi și filisteii, pentru că s-au bucurat de nevoia jidovilor.

1. urând vine și nu zăbovește și zilele lor nu să vor îndelunga și va milui Domnul pre Iacov și va aleage încă pre Israil și să vor odihni în pământul său; și cel nemearnic să va lipi de ei și să va lipi de casa lui Iacov.

2. Și-i vor lua pre ei neamurile și-i vor băga la locul lor și-i vor moșteni și să vor înmulți pre pământul lui Dumnezeu cu slugi și cu slujnice și le vor fi robi cei ce i-au robit pre ei și să vor stăpâni cei ce i-au stăpânit pre ei.

3. Și va fi în zioa aceea, odihni-te-va Dumnezeu de durearea și de mâniia ta și de robiiia ta cea grea, carea ai robit lor.

4. Și vei lua plângerea aceasta asupra împăratului Vavilonului și vei zice în zioa aceea: „Cum au încetat cel ce ceare (a) și au încetat cel ce ne silea?”

5. Sfărâmat-au Domnul jugul păcătoșilor și jugul domnilor, bătând neamul cu mânie, cu rană nevindecată.

6. Bătând neamul cu rana mâniei, nu au părtinit; odihnit-au cel ce au nădăjduit.

7. Tot pământul strigă cu veselie.

8. Și leamnele Livanului s-au bucurat de tine, și chedrul Livanului: «De când tu ai adormit, nu s-au suit cel ce ne taie pre noi».

9. Iadul jos s-au amărât întâmpinându-te pre tine; sculatu-s-au împreună cu tine toți uriașii cei ce au stăpânit pământul carii au scos din scaonele sale pre toți împărații neamurilor.

10. Toți vor răspunde și vor zice ție: «Și tu te-ai robit ca și noi și te-ai socotit întră noi».

11. Pogorātu-s-au la iad mărirea ta și multă veseliiia ta; supt tine vor aștearne putregiune și rămășița ta viiarme.

12. Cum au căzut din ceriu luceafărul cel ce răsărea dimineața, zdrobitu-s-au pre pământ cel ce trimitea la toate neamurile.(b)

13. Și tu ai zis întru cugetul tău: «În ceriu mă voiu sui, deasupra stealelor ceriului voiu pune scaonul meu, ședea-voiu pre muntele cel înalt, preste munții cei înalți, carii sânt spre miiazănoapte.

14. Sui-mă-voiu deasupra norilor, fi-voiu aseamenea Celui Preaînalt».

15. Iar acum, în iad te vei pogorî și în temeliile pământului.

16. Cei ce te vor vedea pre tine să vor mira de tine și vor zice: «Acesta e omul cel ce turbura pământul și sfărâma pre împărați?»

17. Cel ce au pus lumea toată pustie și

4. (a) Bir. 12. (b) De împăratul Vavilonului întâiu, apoi de căderea dracilor din ceriu să înțăleg aceste.

cetățile ei le-au surpat, și pre cei ce i-au dus în robie nu i-au slobozit?»

18. Toți împărații neamurilor au adormit cu cinste, fieștecarele în casa sa.

19. Iară tu te vei lepăda în munți ca un mort urât cu mulți morți tăiați, carii să pogoară în iad.

20. Precum haina în sânge încruntată nu easte curată, așa nici tu nu ești curat, pentru că pământul Mieu l-ai pierdut și pre norodul Mieu l-ai omorât, nu vei rămânea în vreme veacinică, sămânță rea.

21. Gătește-ți fiii tăi, ca să se omoară pentru păcatele tătâne-său, ca să nu să scoale și să moștenească pământul și să umple pământul de războaie”.

22. „Și Mă voiu scula asupra lor, zice Domnul Savaot, și voiu piiarde numele lor și rămășița și sămânța”, aceste zice Domnul.

23. „Și voiu pune Vaviloniia pustie, ca să lăcuiască într-însa arici și va fi nimica, și o voiu pune pre ea prăpastie de tină spre pierzare”.

24. Acestea zice Domnul Savaot: „Precum am zis, așa va fi, și în ce chip am sfătuit, așa va rămânea,

25. Ca să pierz pre asiriiani din pământul Mieu și din munții Miei, și vor fi spre călcare și să va lua de la ei jugul lor și să va lua mărirea lor de pre umerii lor”.

26. Acesta easte sfatul care l-au sfătuit Domnul asupra a toată lumea și aceasta easte mâna cea înaltă asupra tuturor neamurilor.

27. Că ceale ce au sfătuit Dumnezeu cel Sfânt, cine le va strica? Și mâna Lui cea înaltă, cine o va întoarce?

28. În anul în care au murit împăratul Ahaz, s-au făcut cuvântul acesta:

29. „Nu vă veseliți toți cei de alt neam, că s-au sfărâmat jugul celui ce vă bătea pre voi; că din sămânța șerpelui vor ieși pui de aspidă și puii lor vor ieși șerpi zburători.

30. Și să vor paște cei săraci printr-însul și oamenii cei săraci în pace să vor odihni și va omorî cu foamea sămânța ta, și rămășița ta o va ucide.

31. Văietați-vă, porțile cetăților, să strige cetățile ceale turburate, cei de alt neam, toți, că fum vine de la miiazănoapte și nu easte, ca să fie!”

32. Și ce vor răspunde împărații neamurilor? Pentru că Domnul au întemeiat Sionul și printr-Însul să vor mântui cei smeriți ai norodului.

CAP 15

Mai înainte spune perirea moaviteanilor. Să face milă prorocului de ei.

1. uvântul cel asupra Moavitidii: „Noaptea va peri Moavitida, că noaptea va peri zidul Moavitidii.

2. Măhniți-vă întru voi înșivă, că va peri și Divonul, unde easte capiștea voastră;

* Ieremi. 48, 37 Moavitidii, văietați-vă* pentru tot capul pleșug; toate brațele tăiate.

lezechil 7, 18 3. În ulițile ei îmbrăcați-vă cu saci și plângeți preste coperișurile ei, în răspântiile ei toți vă văietați cu plângere.

4. Că au strigat Esevonul și Eleali, până la Iasa s-au auzit glasul lor, pentru aceea șealele Moavitidii strigă, sufletul ei va cunoaște.

5. Inima Moavitidii strigă întru sine până la Sigor, că junincă de trei ani easte, la suirea Luitului, cătră tine plângând să vor sui pe calea Aroniimului; strigă zdrobire și cutremur.

6. Apa Nemirimului pustie va fi, și iarba va lipsi, pentru că iarbă vearde nu va fi.

7. Au, doară, și așa să va mântui? Că voi aduce pe vale aravi și o vor lua pre ea.

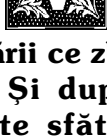
8. Că au ajuns strigarea la hotarul Moavitidii și plângerea ei până la Agaliim și vaietul ei până la fântâna Elimului.

9. Și apa Divonului să va umplea de sânge, că voi aduce asupra Divonului aravi și voi piiarde sămânța lui Moav și a lui Ariil și rămășița Adamei.

CAP 16

Asupra lui Moav, că pentru sumeția să va smeri și puțini vor rămânea.

1. oiu trimite ca jivinile pre pământ (a). Au piază pustie ești, muntele feții Sionului?

2. Că vei fi ca puiul cel luat al pasării ce zboară, fata lui Moav.

3. Și după aceea (b), Arnonule, mai multe sfătuiaste și fă lui acoperemânt plânsului, pururea (v) întru întunecare la amiază vor fugi, spăimântatu-s-au, să nu te aduci (g).

4. Lăcui-vor lângă tine pribeagii lui Moav, fi-vor acoperemânt voao de cătră fața celui ce goneaste, pentru că s-au luat ajutorul tău și au perit boiarul cel ce călca de tot pre pământ.

5. Și să va găti cu milă scaonul și va șede pre el cu adevăr în cortul lui David, judecând și căutând judecată, și curând făcând dreptate.

Ierem. 48, 29 6. Auzit-am sumeția lui Moav, sumeț easte foarte, trufia și sumeția lui și pizma lui, nu e așa vraja ta.

7. Văieta-să-va Moav, că în Moavitida toți să vor văieta, iară celor ce lăcuiesc în Set cugetări și nu te vei rușina.

8. Câmpii Esevonului vor plânge, viia din Sevama, cei ce înghițiți neamurile, călcați viile ei, până la Iazir, să nu vă împreunați, rătațiți prin pustie; cei trimiși de la ea s-au

1. (a) În unele exemplariumuri să află: trimite-voiu miel stăpânitoriu. 3. (b) Arnonul easte o cetate; (v) Ca să aperi pre cei năcăjiți, carii scapă întru Tine. Vezi S. Chiril Alexa.: întru acel loc; (g) Unii

părăsit, că au trecut marea.

9. Pentru aceea, voi plânge, ca plângerea Iazirului viia din Sevama. Copacii tăi i-au oborât Esevon și Eleali, pentru că seacerea și culesul tău voi călca, și toate vor cădea.

10. Și să va lua bucuria și veselia din vii și în viile tale nu să vor veseli și nu vor călca vinuri în teascuri, că au încetat.

11. Pentru aceea, pântecel Mieiu asupra lui Moav ca o alăută va suna și ceale dinlăuntrul Mieiu ca un zid le-ai înnoit.

12. Și va fi ție spre rușinare, pentru că s-au ostenit Moav întru capiști și va intra la ceale făcute de mâna sa, ca să se roage; și nu-l vor putea mântui pre el”.

13. Acesta easte cuvântul care l-au grăit Domnul asupra lui Moav, când au grăit.

14. Și acum au grăit Domnul, zicând: „În trei ani ai anilor (d) năimitului, să va necinsti mărirea lui Moav cu toată avuția cea multă, și va rămânea foarte mic și necinstit”.

CAP 17

După ce să va bate Damascul, și Israil să va bate. Carii vor mai rămânea să vor întoarce la Dumnezeu.

1. uvântul cel asupra Damascului.* „Iată, Damascul să va lua dintră cetăți și va fi spre cădeare. *4 Împă. 16, 9

2. Părăsit în veac, zăceare și odihnă turmelor, și nu va fi gonitoriu.

3. Și nu va mai fi întărit, ca să scape acolo Efraim; și mai mult împărăție nu va fi în Damasc, și rămășița sirilor, că nu ești mai bun decât fiii lui Israil și decât mărirea lor”, aceastea zice Domnul Savaot.

4. „Fi-va în zioa aceea scădeare mării lui Iacov, și ceale grase ale mării lui să vor cutremura.

5. Și va fi ca cum ar aduna neștine săcerătură stând și sămânța spicelor ar săcera și va fi în ce chip ar aduna neștine spic în vale tare.

6. Și vor rămânea într-însa paie sau ca doao sau trei boboane de maslin pre vârș înalt, sau patru sau cinci, care rămân pre stălpările sale”, aceastea zice Domnul Dumnezeu lui Israil.

7. În zioa aceea va nădăjdui omul spre Cel ce l-au făcut pre el, și ochii lui spre Sfântul lui Israil vor căuta.

8. Și nu vor nădăjdui spre capiști, nici spre lucrurile mâinilor sale, care le-au făcut deagetele lor, și nu vor căuta la copaci, nici la urăciunile sale (a).

9. În zioa aceea, fi-vor cetățile tale părăsite, precum au părăsit amoreii și eveii

tălmăcesc: mähnești. 14. (d) În anul al treilea după ce va bate Navohodonosor Ierusalimul sau în trei ani va ținea asupra. 8. (a) Idolii săi.

de fața fiilor lui Israil.

10. Și vor fi pustii, pentru că ai lăsat pre Dumnezeu, Mântuitorul tău, și nu ți-ai adus aminte de Domnul, ajutorul tău, pentru aceea vei sădi răsad necredincios și sămânță necredincioasă.

11. Și în zioa în carea vei sădi și vei rătăci și dimineața de vei sămâna, înflori-va spre seacere în carea zi vei moșteni și ca tatăl omului vei împărți fiilor tăi moșie.

12. Vai, mulțimei neamurilor celor multe ca marea, ce să învăluie, așa vă veți turbura și spatele neamurilor celor multe ca apa va răsuna!

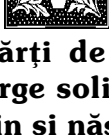
13. Ca apa multă neamurile multe, ca apa multă carea să pornească cu silă și-l va scoate pre el și departe-l va goni, ca pravul din pleave, când să vântură asupra vântului, și ca pulberea roatei ce să învârtească de volbură.

14. Seara va fi plângere, până a nu să face dimineață, și nu va fi; aceasta va fi partea celor ce v-au jefuit pre voi și moștenirea celor ce v-au moștenit pre voi.

CAP 18

Prorocește pierzarea etiopilor prin Senahirib, iară cei de pe urmă carii vor mai rămânea ai etiopilor să vor întoarce la Dumnezeu, ca și Israil.

1. ai de pământul căruia sânt aripile corăbiilor dincolo de râurile Etiopiei!

2. Cel ce trimite în mare zăloage și cărți de hârtie deasupra apei, că vor merge soli ușori la neam înalt și la norod străin și năsâlnic, cine easte dincolo de el? Neam deznădăjduit și călcat.

3. Acum râurile pământului toate, ca o țară lăcuită să va lăcui țara lor, ca un sămn de la munte să va rădica, ca glasul trâmbiții să va auzi.

4. Că așa mi-au zis mie Domnul: „Nu va fi frică în cetatea Mea, ca lumina soarelui la amiază și ca norul cel de roao în zioa seacerii va fi”.

5. Înainte de seacere, când să va sfârși floarea și strugurul cel necopt va înflori, floare odrăslind, și va tăia strugurașii cei mici cu cosoarale, și ramurile le va lua și le va tăia,

6. Și le va lăsa împreună pasărilor ceriului și fierilor pământului, și să vor aduna la eale paserile ceriului; și fierile pământului vor veni acolo preste dânsa.

7. În vremea aceea să vor aduce daruri Domnului Savaot de la norodul cel necăjit și smult și de la norod mare, de acum și în veacul vremii neam nădăjduitoriu și călcat de tot, carele easte în partea râului țării lui, în locul unde e numele Domnului Savaot, muntele cel sfânt.

1. (a) Idolii. 2. (b) Fieștecarele. 11. (v) Taneos era

CAP 19

Prorocește că și eghipteanii vor peri. Le făgăduiește lor Mântuitoriu, Căruia ca și jidovii să vor închina.

1. edenii Eghiptului: „Iată, Domnul șeade pre nor ușor și va veni în Eghipt și să vor clăti ceale făcute de mână ale (a)

Eghiptului de fața Lui, și inima lor să va sfârși într-înșii.

2. Și să vor scula eghipteanii asupra eghipteanilor și să va război (b) om asupra fratelui său și om asupra deaproapelui său și să va scula cetate asupra cetății și leage asupra legii.

3. Și să va turbura duhul eghipteanilor într-înșii și sfatul lor voiu răsipi și voiu întreba pre dumnezeii lor și pre chipurile lor și pre cei ce din pământ glăsuiesc și pre cei ce din pânțece grăiesc.

4. Și voiu da Eghiptul în mâni de oameni carii vor fi domni grei, și împărați grei vor stăpâni pre ei”, acestea zice Domnul Savaot.

5. „Și va bea eghipteanii apa cea de la mare și râul va săca și să va usca.

6. Și vor săca râurile și izvoarale râului și va săca toată adunarea apei și tot lacul cel cu trestie și cu papură.

7. Și toată iarba vearde împrejurul râului și tot ce să samână lângă râu să va usca, pălit de vânt.

8. Și vor suspina pescarii și vor suspina toți cei ce aruncă undiță în râu, și cei ce umblă a pescui cu năvoade și cu mreji vor jăli.

9. Și rușinea va cuprinde pre cei ce lucrează inul cel despicat și pre cei ce lucrează visonul.

10. Și vor fi cei ce lucrează aceste întru dureare, și toți cei ce fac bearea să vor supăra și li să vor măhni sufletele.

11. Și vor fi nebuni domnii (v) Taneosului, sfeatnicii cei înțelepți a împăratului și sfatul lor va nebuni, cum veți grăi împăratului: «Fiii înțelepților, noi, fiii împăraților celor din început?»

12. Unde sânt acum înțelepții tăi? Și să spuie ție și să-ți zică ce au sfătuit Domnul Savaot asupra Eghiptului?

13. Sfârșitu-s-au domnii Taneosului și s-au înălțat domnii Memfiosului și vor înșela Eghiptul și neamurile.

14. Că Domnul au turnat lor duh de înșelăciune și au făcut să rătăcească Eghiptul întru toate lucrurile lor, precum rătăcește cel beat și carele împreună boraște.

15. Și nici un lucru nu va fi la eghipteani care să facă cap și coadă, început și sfârșit.

16. Și în zioa aceea, fi-vor eghipteanii ca muierile în frică și în cutremur de cătră fața mâinii Domnului Savaot, carea o va pune preste ei.

mitropoliia Eghiptului.

17. Și va fi țara jidovilor înfricoșare eghipteanilor, și când o va numi pre ea cineva lor, înfricoșea-să-vor pentru sfatul care l-au sfătuit Domnul Savaot asupra ei.

18. În zioa aceea, vor fi cinci cetăți din Egipt grăind cu limba hananiteancă și jurându-să pre numele Domnului Savaot: cetatea Asedec să va chema o cetate.

19. În zioa aceea, fi-va jertvenic Domnului în țara Egiptului și stâlp la hotarul ei Domnului.

20. Și va fi spre sămn în veac Domnului în țara Egiptului, că vor striga cătră Domnul pentru cei ce-i necăjesc pre ei; și va trimite lor om carele va mântui pre ei, judecând va mântui pre ei.

21. Și cunoscut va fi Domnul eghipteanilor și vor cunoaște eghipteanii pre Domnul în zioa aceea și vor face jertve și dar și vor făgădui făgăduințe Domnului și le vor da.

22. Și va bate Domnul cu rană pre eghipteani și va vindeca pre ei, și să vor întoarce cătră Domnul și-i va asculta pre ei și-i va vindeca pre ei cu vindecare.

23. În zioa aceea, fi-va calea Egiptului cătră asiriani și vor intra asiriani în Egipt și eghipteanii vor merge la asiriani și vor sluji eghipteanii asirianilor. (g)

24. În zioa aceea, fi-va Israil al treilea întru eghipteani și întru asiriani binecuvântat pre pământul pre care l-au binecuvântat Domnul Savaot, zicând:

25. «Bine e cuvântat norodul Mieu, cel din Egipt și cel din asiriani, și moștenirea Mea, Israil»”.

CAP 20

Lui Isaia să porunca să umble gol și desculț, ca așa să prorocească golirea și jefuirea eghipteanilor și a etiopilor.

1. n anul în care au intrat Tanatan în Azot (a), când au fost trimis de Arna, împăratul asirianilor, și au bătut Azotul și l-au luat,

2. Atunci au grăit Domnul cătră Isaia, fiul lui Amos, zicând: „Mergi și dezbracă sacul de la șealele tale și desculță încălțămintele tale de la picioarele tale”. Și au făcut așa, umblând gol și desculț.

3. Și au zis Domnul: „Precum umblă robul Mieu, Isaia, gol și desculț, trei ani vor fi seamne și minuni eghipteanilor și etiopilor.

4. Că așa va duce împăratul asirianilor robimea Egiptului și a etiopilor, pre tineri și pre bătrâni goli și desculți, acoperiți cu rușinea Egiptului.

23. (g) Din jidovie să poate tălmăci: și vor sluji Domnului eghipteanii cu asiriani.

1. (a) Mai-marele oștilor împăratului Senahiriv. Tot unul easte cu Senahiriv.

5. (a) Să înțeleg de Valtasar, împăratul Vavilonului,

CAP 20 ȘI 21

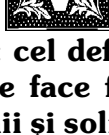
5. Și să vor rușina eghipteanii fiind biruiți împreună cu etiopii, spre carii nădăjduia eghipteanii, pentru că le era lor mărire.

6. Și vor zice lăcuiitorii ostrovului acestuia în zioa aceea: «Iată, noi am nădăjduit ca să alergăm la ei spre ajutoriu, carii n-au putut să se mântuiască de împăratul asirianilor, și cum ne vom mântui noi?»”

CAP 21

Surparea Vavilonului prin midi și prin perși. Pedepsa Idumeii și a Araviei.

1. edeniia pustiiului: „Ca o volbură prin pustie treace, din pustie vine din pământ groaznică.

2. Vedeniia și grea s-au vestit mie: cel defăimătoriu defaimă și cel fără de leage face fărădeleage. Asupra mea elamiteanii și solii perșilor, asupra mea vin; acum voiu suspina și mă voiu mângăia pre mine însumi.

3. Pentru aceea, s-au umplut șealele mele de slăbiciune și dureri m-au cuprins pre mine, ca pre ceaea ce naște, nedreptate am făcut, ca să nu auz, sârguit-am, ca să nu văz.

4. Inima mea rățăcește și fărădeleagea mea mă afundă, sufletul meu e cuprins de frică.

5. (a) Gătiți masa, mâncați, beați, sculați-vă, boiarilor, gătiți scuturi!

6. Că așa au zis cătră mine Domnul: «Mergi, pune ție straje și ce vei vedea, spune!»

7. Și am văzut doi călăreți (b), unul călare pre asin, altul călare pre cămilă,

8. Ca să auză auzire multă. Și chiiamă pre Uriia la straja Domnului și zice: «Stătut-am toată zioa* și în tabără am stătut toată noaptea.

9. Și, iată, el vine suit pre doi (v)». Și răspunzind, au zis:* «Căzut-au Vavilonul și toți idoli lui și ceale făcute de mână ale lui s-au zdrobit pre pământ!»

10. Ascultați, cei rămași și cei necăjiți, ascultați ceale ce am auzit de la Domnul Savaot! Dumnezeul lui Israil ne-au spus noao”.

11. Vedeniia Idumeii: „Cătră mine strigă din Seir: «Păziți zăbrealele!» Pazăsc dimineața și noaptea.

12. De vei căuta, caută și la mine lăcuiște.

13. (g) În dumbravă seara vei dormi sau în calea lui Dedan.

14. Întru întimpinarea celui sătos de apă, aduceți, cei ce lăcuiți în țara Temanului, cu pâne întâmpinați pre cei ce fug.

15. Pentru mulțimea celor omorâți și pentru mulțimea celor ce rățăcesc și pentru mulțimea sabiilor și pentru mulțimea arcelor săgetătoare și pentru mulțimea celor

când au făcut ospăț și au venit Chir și l-au bătut. Vezi Daniil, cap 5. [7]. (b) Pre Chir și pre Darie. 9. (v) Adecă într-o căruță cu doi cai. 13. (g) În cea veachie: graiul cel din Aravia.

*Avac.
2, 1

*Ieremi.
51, 8
Apoc.
14, 8

căzuți în războiu.

16. Că așa mi-au zis mie Domnul: «Încă un an, ca un an al celui năimit, lipsi-va mărirea lui Chidar». Și rămășița săgetătorilor celor tari a fiilor lui Chidar să va împuțina; că Domnul Dumnezeu lui Israil au grăit”.

CAP 22

Mai înainte spune și plânge pustiirea Ierusalimului. Mai înainte spune cum că trufașul Somna să va robi. Iară credinciosului Eliachim și următorului lui să întărește deregătoria.

1. edenia Văii Sionului: „Ce s-au făcut ție, că acum v-ați suit toți în poduri?

2. În deșert e plină cetatea de cei ce strigă, răniții tăi nu sânt răniți de sabie, nici morții tăi, morți de războiu.

3. Toți boiarii tăi au fugit, și cei prinși cumplit sânt legați, și cei tari din tine departe au fugit.

4. Pentru aceea am zis: «Lăsați-mă, amar voiu plânge, nu mă veți putea mângăia de supărarea feței neamului meu.

5. Că zioa turburării și a pierzării și a călcării este, și rătăcire de la Domnul Savaot; în Valea Sionului rătăcesc de la cel mic până la cel mare, rătăcesc în munți.

6. Iară elamiteanii au luat tulbe și s-au suit oameni pre cai și s-au adunat la bătaie.

7. Și vor fi văile tale ceale alease, să vor umplea de cară, și călăreții vor închide porțile tale.

8. Și vor deschide porțile lui Iuda și vor privi în zioa aceea la casele ceale alease ale cetății.

9. Și vor descoperi ascunsele caselor marginii lui David. Și au văzut că mai mulți sânt și cum că au abătut apa scaldătoarei ceii vechi în cetate.

10. Și cum că au stricat casele Ierusalimului, ca să întărească zidurile cetății.

11. Și v-ați făcut voao apă întră doao ziduri mai înlăuntru de scaldătoarea cea veachie și nu ați căutat la Cel ce de la început o au făcut, și pre Cel ce o au zidit pre ea nu L-ați văzut.

12. Și au chemat Domnul Savaot în zioa aceea plângere și tânguire și radere și încingere de saci.

13. Iară ei au făcut veselie și bucurie, junghind viței și jertvind oi, ca să mănânce cărnuri și să bea vin, zicând: * ‘Să mâncăm și să bem, că mâne vom muri!’

*Jos
56, 12
Înțele.
2, 6
1 Cori.
15, 32

14. Și descoperite sânt acestea în urechile Domnului Savaot, că nu să va ierta voao păcatul acesta, până ce veți muri».

15. Aceasta zice Domnul Savaot: «Mergi în cămară la Somna, cămarașul, și zi lui:

16. ‘Ce easte ție aici? Și ce-ți easte ție aici? Că ți-ai cioplit aici mormânt și ți-ai făcut

4. (a) Nu să zice aici ca cum nu ar fi avut norod întru sine, ci să înțeleage că mai bine ar fi fost de

întru înalt mormânt și ți-ai săpat în piatră lăcaș?

17. Iată, Domnul Savaot va lăpăda și va sfărâma pre bărbat și va lua îmbrăcăminte ta și cununa ta cea mărită.

18. Și te va lăpăda în țară mare și nemăsurată și acolo vei muri; și va pune carul tău cel frumos spre necinste, și casa boiariului tău spre călcat.

19. Și te vei lăpăda din isprăvniciia casii tale, și din starea ta.

20. Și va fi în zioa aceea, chema-voiu pre sluga Mea, Eliachim a lui Helchie.

21. Și-l voiu îmbrăca pre el cu îmbrăcăminte ta, și cununa ta o voiu da lui, și putea-rea și isprăvniciia ta o voiu da în mâinile lui; și va fi ca un părinte celor ce lăcuiesc în Ierusalim și celor ce lăcuiesc în Iuda.

22.* Și voiu da lui cheaea casii lui David preste umărul lui și va deschide și nu va fi cine să închiză și va închide și nu va fi cine să deschiză, și voiu da lui mărirea lui David și va stăpâni și nu va fi cine să-i grăiască împotrivă.

*Iov
12, 14
Apoca.
3, 7

23. Și-l voiu pune pre el stăpânitoriu în loc credincios și va șede pre scaonul mării casii tătâne-său.

24. Și va nădăjdui spre el tot cel mărit în casa tătâne-său, de la cel mic până la cel mare, tot vasul cel mic, de la vasul aganotilor și vor fi supuși lui în zioa aceea».

25. Acestea zice Domnul Savaot: «Mișca-să-va omul cel întemeiat în loc credincios și să va lua și va cădea și să va piarde mărirea lui», că Domnul au grăit!”

CAP 23

Mai înainte să spune cum că Navohodonosor va bate Tirul. După șaptezeci de ani iarăși să va înnoi.

1. edenia Tirului: „Văitați-vă corăbiile Carhidonului, că au perit și mai mult nu vor veni din pământul chiteilor, dusu-s-au robime!

2. Cui s-au făcut aseamenea cei ce lăcuiesc în ostrov, negoțitorii Finichiei, cei ce trec marea prin apă multă.

3. Sămânța negoțitorilor? Ca săcerătura cea adunată, negoțitorii neamurilor.

4. «Rușinează-te, Sidoane», zis-au marea; iară țăriia mării au zis: «Nu m-au cuprins durerile nașterii, nici am născut, nici am hrănit tineri, nici am crescut fecioare» (a).

5. Și când să va auzi în Egipt, cuprinde-i-va pre ei dureare pentru Tir.

6. Meargeți la Carhidon, văitați-vă cei ce lăcuiți în ostrovul acesta!

7. Au, doară, aceasta au fost sumeția voastră din început, mai înainte de ce s-au dat el?

8. Cine au sfătuit acestea asupra Tirului?

n-ar fi avut, pentru că să vor robi.

Au mai slab easte? Au nu poate? Negoțitorii ei cei măriți, boiarii pământului.

9. Domnul Savaot au sfătuit să strice toată sumeția celor măriți și să facă de necinste pre tot cel mărit pre pământ.

10. Lucrează pământul tău, că mai mult nu vor veni corăbii de la Carhidon.

11. Și mâna ta, carea întărâtă pre împărați, mai mult nu va putea pre mare; Domnul Savaot au poruncit pentru Hanaan, ca să piarză țăriia lui.

12. Și vor zice: «Să nu adaogeți mai mult a vă sumeți și a face strâmbătate featii Sionului, și de vei merge la chiteani, nici acolo nu te vei odihni.

13. Și în pământul haldeilor, și acesta s-au pustiit de asiriiani; și nici acolo te vei odihni, că zidul lui au căzut».

14. Văietați-vă, corăbiile Carhidonului, că au perit țăriia voastră!

15. Și va fi în zioa aceea, părăsi-să-va Tirul șeptezeci de ani, ca vreamea unui împărat, ca vreamea unui om, și va fi după șeptezeci de ani, va fi Tirul ca un cântec de curvă:

16. «Ia alăută, încungiură (b) cetate, curvă uitată, zi bine cu alăuta, zi mult, ca să-ți rămâie pomenirea ta».

17. Și va fi după acei șeptezeci de ani, va cerceta Dumnezeu Tirul și iarăși va fi cum au fost întâiu; și va fi loc de negoțatorie tuturor împărățiilor lumii pe fața pământului.

18. Și va fi negoțatoriia lui și plata sfântă Domnului; nu lor să va aduna, ci celor ce lăcuiesc înaintea Domnului (v) toată negoțatoriia lui, ca să mănânce și să bea și să se sature și să fie sămn de aducere-aminte înaintea Domnului”.

CAP 24

Prorocește că vor veni răutăți preste toată lumea. Cum că groaznică va fi zioa judecării, când puțini să vor mântui.

1. **N**ată, Domnul va strica toată lumea și o va pustii pre ea și va descoperi fața ei și va răsipi pre cei ce lăcuiesc într-însa.

Osie 2. Și va fi norodul ca preotul și sluga ca domnul și slujnica ca doamna, fi-va cel ce cumpără ca cel ce vinde, și cel ce dă împrumut, ca cel ce ia împrumut, și cel deatoriu, ca acela cui easte deatoriu.

3. Cu stricare să va strica pământul și cu piiardere să va piiarde pământul; că gura Domnului au grăit aceastea.

4. Plâns-au pământul și s-au stricat lumea, plâns-au înalții pământului.

5. Și pământul au făcut fărădeleage pentru cei ce lăcuiesc pre dânsul, pentru că leagea Domnului o au călcat și o au răsipit și au schimbat poruncile și au stricat

16. (b) Bibl. românească are: defrânează-te. 18. (v) În cea veachie: în Ierusalim. 20. (a) În cea veachie: și cu clă-

CAP 23 ȘI 24

legătura cea veacinică.

6. Pentru aceea, blăstăm va mânca pământul, că au păcătuit cei ce lăcuiesc pre dânsul; pentru aceea, săraci vor fi cei ce lăcuiesc pe pământ și vor rămânea oameni puțini.

7. Plânge-va vinul, plânge-va viia, suspi-na-vor toți cei ce-și veselea sufletul.

8. Încetat-au veseliia timpenelor, încetat-au îndărăpniciia și avuția necuraților, încetat-au glasul alăutei.

9. Rușinatu-s-au, nu au beut vin, amară s-au făcut beutura celor ce beau.

10. Pustiitu-s-au toată cetatea, închide-va casa, ca să nu între.

11. Văietați-vă pentru vin pretutindinea! Încetat-au veseliia pământului, trecut-au toată veseliia pământului.

12. Și vor rămânea cetăți pustii și case părăsite vor peri.

13. Aceastea toate vor fi pre pământ în mijlocul neamurilor. Precum neștine culeage maslinul, așa vor culeage pre ei; și de va înceta culesul,

14. Aceștia cu glas vor striga, iară cei ce vor fi rămași pre pământ să vor veseli împreună cu mărirea Domnului; turbura-să-va apa mării.

15. Pentru aceasta, mărirea Domnului va fi în ostroavele mării, și numele Domnului va fi mărit:

16. „Doamne Dumnezeu lui Israil”. De la marginile pământului minuni am auzit: „Nădeajde celui bincredincios!”

17. Și vor grăi: „Vai, călcătorilor celor ce calcă leagea!” Frică și groază și laț preste voi, cei ce lăcuiți pre pământ!

18. Și va fi* cel ce va fugi de frică va cădea în groapă, și cel ce va scăpa din groapă prinde-să-va de laț, că ferestrele ceriului s-au deșchis și să vor clăti temeliile pământului.

19. Cu turburare să va turbura pământul și cu lipsă să va lipsi pământul.

20. (a) Plecatu-s-au și să va cutremura ca o colibă pământul, ca cel biat și amețit; și va cădea și nu va putea să se scoale, pentru că l-au biruit pre el fărădeleagea.

21. Și va fi în zioa aceea, va pune Dumnezeu mâna preste podoaba ceriului și preste împărății pământului.

22. Și vor aduna adunarea lui, și o vor închide într-o țarie și în temniță; după (b) multe neamuri, cercetare va fi lor și să va topi cărămida și va cădea zidul.

23. Și să va înfrunta luna și să va rușina soarele că va împărăți Domnul în Sion și în Ierusalim, și înaintea celor bătrâni Să va mări.

CAP 25

Prorocul laudă pre Dumnezeu pentru lucrurile ceale minunate, pentru bunătățile ce să vor da în muntele Sionului, pentru pedeapșele celor lăpădați.

tire să va clăti pământul. 22. (b) Grece.: prin.

*Ieremi. 48, 44

1. oamne Dumnezeul meu, mări-Te-voiu și voiu lăuda numele Tău, că ai făcut lucruri minunate; sfatul cel din început adevărat să fie.

2. Că ai pus cetăți în pământ, cetăți tari, ca să nu cază temeliile lor. Cetatea necredincioșilor în veac nu să va zidi.

3. Pentru aceasta, bine Te va cuvânta norodul cel sărac, și cetățile oamenilor celor năpăstuiți Te vor binecuvânta.

4. Că Te-ai făcut ajutoriu la toată cetatea smerită și acoperitoriu celor ce au slăbit pentru lipsa; izbăvi-vei pre ei de oameni răi, răcoreală celor însetați și răsuflare oamenilor celor năpăstuiți; bine Te vor cuvânta.

5. Ca niște oameni cu puțin suflet însetați în Sion, că-i vei mântui pre ei de oamenii cei fără de lege, cărora ne-ai dat pre noi.

6. Și va face Domnul Savaot tuturor neamurilor în muntele acesta (a); bea-vor veselie, bea-vor vin.

7. Unge-să-vor cu mir în muntele acesta; dă aceste toate neamurilor, că sfatul acesta este preste toate neamurile.

*Apoc. 7, 17
21, 4

8. Înghițit-au moartea biruind* și iarăși au luat Dumnezeu toată lacrima de la toată fața, ocară norodului o au luat de preste tot pământul, că gura Domnului au grăit acestea.

9. Și vor zice în zioa aceea: „Iată, Dumnezeul nostru, (b) întru Carele am nădăjduit, și ne va mântui pre noi. Acesta este Domnul, așteptatu-L-am pre El și ne vom bucura și ne vom veseli de mântuirea noastră”.

10. Odihnă va da Dumnezeu în muntele acesta și să va călca Moavitida, precum calcă ariia cu cară.

11. Și-și va slobozi mâinile sale, în ce chip și el au smerit a piiarde, și va smeri sumeția lui, preste ceale ce au pus mâna sa.

12. Și înălțimea zidului celui de scăpare va smeri și să va pogori până la pământ.

CAP 26

Mulțămire pentru înălțarea dreptilor și smerirea necredincioșilor. Să roagă prorocul pentru întoarcerea necredincioșilor. Pre cei dreپți la pocăință îndeamnă.

1. n zioa aceea, cânta-voiu cântarea aceasta în pământul Iudei, zicând: „Iată, cetate tare și mântuire va pune noao zidul și împregiurul zidului.

2. Deșchideți porțile să între norodul, cel ce păzește dreptatea și cel ce păzește adevărul,

3. Cel ce apără adevărul și păzește pacea, că spre Tine, Doamne, am nădăjduit până în veac.

4. Dumnezeule cel mare, cel veacinic.

5. Cel ce smerind ai pogorât pre cei ce lăcuiesc întru ceale înalte, cetăți tari vei strigi.

6. (a) Ospăț de veselie, ospăț de vin. 9. (b) Sfinții; 14. (a) Ca să se împărtășească cu viața cea fericită.

ca și le vei surpa până la fața pământului.

6. Și le vor călca pre eale picioarele celor blânzi și pașii celor smeriți.

7. Calea celor binecredincioși neatedă s-au făcut și gata e calea celor binecredincioși.

8. Că calea Domnului easte judecata; nădăjduit-am întru numele Tău și întru pomenirea de carea dorește sufletul nostru.

9. De noapte mânecă duhul meu cătră Tine, Dumnezeule, pentru că luminează sânt poruncile Tale pre pământ, dreptate vă învățați cei ce lăcuiți pre pământ.

10. Că au încetat cel necurat; tot cel ce nu va învăța dreptate pre pământ, adevăr nu va face. Rădicesă cel necurat, ca să nu vază mărirea Domnului.

11. Doamne, înalt e brațul Tău și n-au știut, iară cunoscând să vor rușina; pismuire va lua pre norodul cel neînvățat și acum focul pre cei protivnici va mânca.

12. Doamne Dumnezeul nostru, pace dă noao, că toate ne-ai dat noao.

13. Doamne Dumnezeul nostru, moștenește-ne pre noi. Doamne, pre altul afară de Tine nu știm, numele Tău numim.

14. Iară morții viață nu vor vedea, nici doftorii nu vor învia, pentru aceasta le-ai adus asupra și ai pierdut și ai rădicat toată partea bărbătească a lor (a).

15. Adaoge lor reale, Doamne, adaoge reale celor măriți ai pământului (b).

16. Doamne, întru năcaz ne-am adus aminte de Tine, întru năcaz mic pedepsirea Ta e noao.

17. Și precum ceaea ce să chinuiaște să apropie să nască și întru durearea sa au strigat, așa ne-am făcut celui iubit al Tău.

18. Pentru frica Ta, Doamne, în pantece am luat și (v) am chinuit și am născut, duhul mântuirii Tale am făcut pre pământ; nu vom cădea, ci vor cădea cei ce lăcuiesc pre pământ.

19. Învia-vor morții și să vor scula cei din mormânturi și să vor veseli cei de pre pământ, că roaoa cea de la Tine vindecare lor easte, și pământul necredincioșilor va cădea.

20. Mergi, norodul meu, întră în camera ta, închide ușa ta, ascunde-te puțin cătuși de cât, până va trece mânia Domnului.

21.* Că, iată, Domnul din Cel Sfânt va aduce mânia Sa preste cei ce lăcuiesc pre pământ și va descoperi pământul sângele său și nu va mai ascunde pre cei uciși”. *Mihe. 1, 3

CAP 27

Pedepsirea bălaorului sau a diavolului. Via cea bună sau besearica celor aleși. Cetatea cea tare să va pustii. Fiii lui Israil, întorcându-să de la asiriani și din Eghipt, să vor închina Domnului în Ierusalim.

15. (b) În cea veachie să află: departe ai făcut toate hotarale pământului. 18. (v) Ne-au cuprins durerile nașterii.

1. **N** în zioa aceea, aduce-va Dumnezeu sabiia cea sfântă și mare și tare asupra bălaorului șarpelui ce fuge și asupra bălaorului celui încolăcit și va ucide pre bălaorul cel din mare.

2. În zioa aceea, viia bună, darul Lui, ca să o stăpânească pre ea.

3. Eu, cetate tare, cetate încungiurată de oaste, în zădar o voi adăpa pre ea, că să va lua noaptea și zioa va cădea zidul ei.

4. Că nu easte carea să nu să fie apucat de ea. Cine mă va pune să păzesc paiile în țarină? Pentru bătaia aceasta o am lăpădat pre ea.

5. Pentru aceasta făcut-au Domnul toate câte au rânduit: „Arsu-m-am”, striga-vor toți cei ce lăcuiesc într-însa: „Să facem pace cu Dânsul, să facem pace!”

6. Fiii lui Iacov, cei ce vin, va odrăsli și va înflori Israil și să va umplea lumea de rodul lui (a).

7. Au nu precum el au bătut și el însuși așa să va răni? Sau precum el au ucis, așa și el să va omori?

8. Certându-i și ocărându-i, va slobozi pre ei. Nu erai tu cel ce cugetai cu duh aspru să-i ucizi pre ei cu duh de mânie?

9. Pentru aceasta să va lua fărădeleagea lui Iacov și aceasta easte binecuvântarea lui, când voi lua păcatul lui, când vor zdrobi toate pietrele capiștelor ca pravul mărunț și nu vor rămânea copacii lor și idolii lor tăiați ca o dumbravă departe.

10. Turma cea lăcuită să va lăsa ca o turmă părăsită și va fi multă vreamă la pășune și acolo vor odihni turme (b).

11. Și după câtăva vreamă nu va fi într-însa nimica vearde, pentru că să va usca. Muieri, ceale ce veniți de la vedea, veniți! Că nu easte norod carele are înțeleagere, pentru aceea nu Să va îndura spre ei Cel ce i-au făcut pre ei, nici Cel ce i-au plăsmuit pre ei nu-i va milui.

12. Și va fi în zioa aceea, astupa-va Domnul de la iazerul râului (v) până la Rinocuron (g), iară voi adunați pre fiii lui Israil unul câte unul.

13. Și va fi în zioa aceea, vor trâmbița cu trâmbița (d) cea mare și vor veni cei periți în țara asiriianilor și cei periți în Egipt și să vor închina Domnului în muntele cel sfânt, în Ierusalim.

CAP 28

Sumeților și beaților israilteani le amănânță Dumnezeu pentru că rād de cuvintele prorocilor, puindu-și nădejdea spre minciună. Mai înainte spune de pîiatra carea să va pune în capul unghiului. De pedeapsa celor neascultători și de mângăierea celor buni.

6. (a) Înțeleage pre creștini. 10. (b) Simah așa talmăcește din jidovie: că cetatea cea întărită, singură frumoasă, și să lasă, și să părăsească ca o pustie. Iară Bibliia cea letinească, de S. Ieronim de pre jidovie talmăcită, așa are: că cetatea cea întărită va fi pus-

1. **V** ai, cununei (a) sumeției, năimiții lui Efraim, floarea carea au căzut din mărire pre vârful muntelui celui gras, cei ce să îmbată fără de vin!

2. Iată, tare și grea e mâniia Domnului, ca grindinea ce cade jos, carea nu are acope-remânt, silnic cade, ca mulțime de apă multă, carea târeaște țara spre pământ; va face odihnă cu mâinile.

3. Și cu picioarele să va călca cununa sumeției, năimiții lui Efraim.

4. Și va fi floarea carea au căzut din nădejdea măriri pre vârful muntelui celui înalt ca cel ce aleargă înainte la smochin, care văzându-o, mai înainte de a o lua în mână, poftește să o înghiță.

5. În zioa aceea, fi-va Domnul Savaot cununa năejdii cea împletită cu mărire a norodului meu celui rămas. (b)

6. Și va rămânea întru duh de judecată la judecată și tărie celor ce opresc a omori.

7. Că aceștia cu vinul au rătăcit, pentru beatură bețivă au rătăcit, preotul și prorocul și-au ieșit din minte pentru beție, înghițitu-s-au pentru vin, cutremuratu-s-au de beție de sicheră, rătăcit-au; aceasta easte arătarea.

8. Blăstămul va mânca sfatul acesta, pentru că sfatul acesta easte pentru lăcomie.

9. Cui am vestit reale? Și cui am vestit veaste? Cei înțărcați de la lapte, cei smulși de la țite.

10. Năcaz preste năcaz așteaptă, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin.

11. * Pentru defăimarea buzelor printr-altă limbă, că vor grăi norodului acestuia, zicând: *1 Cori. 14, 21

12. „Aceasta e odihna celui flămând și aceasta e sfărâmarea”, și n-au vrut să asculte.

13. Și va fi lor cuvântarea lui Dumnezeu: „Necaz preste năcaz, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin”, ca să meargă și să cază îndărăpt și să se primejduiască și să se zdrobească și să se prinză.

14. Pentru aceea, ascultați cuvântul Domnului, bărbați năcăjiți și boiarii norodului celui din Ierusalim!

15. Că ați zis: „Făcut-am legătură cu iadul și așezământ cu moartea, vifor iute de va trece nu va veni preste noi; pus-am minciuna nădejdea noastră și cu minciună ne vom acoperi”.

16. Pentru aceasta, așa zice Domnul: * „Iată, Eu voi pune în temeliile Sionului pîiatră (v) de mult preț, aleasă, în capul unghiului, cin-

tie, cea frumoasă să va lăsa și să va pustii ca pustia; *Psal. 117, 22
12. (v) Râul Eufratului; (g) Achile, Simah și Teodotion Mateiu 21, 42
din jidovie au talmăcit: „până la hotarul Egiptului”, Fapte 4, 11
precum are și cea veachie rumânească. 13. (d) Cu 1 Petr. 2, 6
vestirea Evangheliei. 1. (a) Împărăției trufașe. 5. (b) În Roma. 9, 33
cea veachie să află: și în Egipt. 16. (v) Pre Hristos.

stită întru temeliile ei, și cel ce va creade într-însa nu să va rușina.

17. Și voi pune judecată întru nădejde, iară mila Mea în cumpene, și cei ce nădăjduți în zădar spre minciună, că nu va trece preste voi vifor.

18. Au nu va strica și legătura voastră cea cu moartea și nădejdea voastră cea cu iadul nu va rămânea? Vifor învăluindu-să de va veni, veți fi lui spre călcare.

19. Când va trece, va rădica pre voi dimineața, de dimineață va trece zioa, și noaptea va fi nădejde rea; învățați-vă a auzi, cei din năcaz”.

20. Nu putem să ne batem și înșine am slăbit a ne aduna.

2 Împă. 21. Ca un munte a necuraților scula-Să-va
5, 20 Domnul și va fi în Valea Gavaonului, cu
1 Paral. mânie va face lucrurile Sale, lucruri de
14, 11 amărăciune, și mâniia Lui străin va lucra și
Isus Na. amărăciunea Lui străină.

22. Și voi nu vă veseliți, nici să se întărească legăturile voastre, pentru că lucruri săvârșite și rânduite am auzit de la Domnul Dumnezeu Savaot, care le va face preste tot pământul.

23. Băgați în urechi și auziți glasul meu, luați aminte și ascultați cuvintele mele!

24. Au, doară, nu toată zioa va ara cel ce ară? Au nu va găti sămânța sa mai înainte de ce lucră pământul?

25. Au nu când va netezi fața lui, atunci va sămâna puțin mac au chimin? Și apoi va sămâna grâu și orz și mălaiu și alac în hotarale tale?

26. Și te vei certa cu judecata Dumnezeului tău și te vei veseli.

27. Că nu cu greutate să curăță macul, nici cu roată de car să calcă chiminul, ci cu toiag să scutură macul, iară chiminul cu pâine să mănâncă.

28. Că nu în veac mă voiu mâniia eu pre voi, nici glasul amărăciunii mele va călca pre voi.

29. Și minunile acestea de la Domnul Savaot au ieșit; sfătuiți-vă și înălțați deșeartă mângăiare.

CAP 29

Mai înainte să spune încungiurarea de oaste și necazul Ierusalimului. Sfârâmarea neamurilor care-l vor încungiura pre el. De cartea cea pecetluită și de orbirea jidovilor. Vai să vestește celor ce fac sfat adânc. Mai înainte spune că rămășițele lui Iacov să vor lumina și să vor întoarce.

1. ai, cetatea Ariil (a), carea o au bătut David, adunați roduri din an în an, pentru că veți mânca cu Moav!

2. Că voiu năcăji pre Ariil și va fi tăriia și avuția lui a Mea.

3. Și te voiu încungiura ca David și te voiu încinge cu șeaș și voiu zidi și voiu

1. (a) Ierusalimul pentru tăriia să zice Ariil. 17.

pune împrejurul tău turnuri.

4. Și să vor zmeri la pământ cuvintele tale și în pământ cuvintele tale să vor afunda și glasul tău va fi ca a celor ce grăiesc din pământ și la fața pământului glasul tău va slăbi.

5. Și va fi ca pulberea de la roată avuția celor fără de leage și ca țărâna ce să spulberă mulțimea celor ce te supun pre tine și va fi ca o împuntură reapede de la Domnul Savaot.

6. Că va fi cercetare cu tunet și cu cutremur și cu glas mare, volbură învăluindu-să iute și pară de foc mistuind.

7. Și va fi ca celui ce visază în somn avuția tuturor neamurilor, carii au dat războiu asupra Ariilului și toți câți s-au oștit asupra Ierusalimului și toți câți s-au adunat asupra lui și câți l-au năcăjit.

8. Și vor fi ca și cei ce beau și mănă în vis, și după ce să deșteaptă deșert le easte visul și în ce chip visază cel sătos că bea, și după ce să deșteaptă tot îi easte seate și sufletul lui în deșert au nădăjduit, așa va fi avuția tuturor neamurilor care s-au oștit asupra muntelui Sionului.

9. Slăbiți și vă spăimântați și vă îmbătați nu de sicheră, nici de vin!

10. Că v-au adăpat pre voi Domnul cu duhul umilinții și va închide ochii lor și a prorocilor lor și a boiarilor lor, carii văd ceale ascunse.

11. Și vor fi voao toate cuvintele acestea ca cuvintele cărții ceii pecetluite, carea o vor da omului, ce știe carte, zicându-i: „Ceteaște aceasta!”, iară el va zice: „Nu pociu să o cetesc, că easte pecetluită!”

12. Și să va da cartea aceasta în mâna omului ce nu știe carte și vor zice lui: „Ceteaște cartea aceasta!” și el va zice: „Nu știu carte!”

13. Și au zis Domnul:* „Apropie-să de Mine norodul acesta cu gura sa și cu buzele sale Mă cinsteaște, iară inima lor departe easte de la Mine, iară în zădar Mă cinsteaște învățând porunci omenești și învățături. *Mate. 15, 8 Marco 7, 6

14. Pentru aceasta, iată, Eu voiu să mut pre norodul acesta și voiu muta pre ei,* și voiu piiarde înțelepciunea înțelepților și mintea celor pricepuți voiu ascunde”. *Avdiu 1, 8 1 Cor. 1, 19

15. Vai, celor ce fac sfat adânc, și nu prin Domnul! Vai, celor ce fac sfat întru ascuns și vor fi întru întunearec lucrurile lor și vor zice:* „Cine ne-au văzut pre noi? Și cine ne va cunoaște pre noi sau ceale ce le facem noi?” *Sirah 23, 26 [25]

16. Au, doară, nu vă veți socoti ca lutul olariului? Au, doară, va zice zidirea celui ce o au zidit pre ea: „Nu tu m-ai zidit?” Sau făptura celui ce o au făcut: „Nu înțelepțește m-ai făcut?”

17. Au nu încă puțin și să va muta Livanul la muntele Hermel și Hermelul ca o dumbrevă să va socoti (b)?

(b) Să vor întoarce la creștinătate neamurile.

18. Și vor auzi în zioa aceea surzii cuvintele cărții, și cei dintru întunecare și cei din negură ochii orbilor vor vedea (v).

19. Și să vor bucura săracii prin Domnul cu veselie, și cei fără de nădejde dintru oameni să vor umplea de bucurie.

20. Lipsit-au cel fără de lege și s-au sfârșit cel trufaș și au perit cei cei fac fărădelege întru răutate.

21. Și cei ce fac de păcătuiesc oamenii cu cuvântul și pre toți cei ce muștră în porți pîiadeacă vor pune, pentru că au abătut pre cel drept la cei nedrepți.

22. Pentru aceasta, așa zice Domnul asupra casii lui Iacov, carea o au ales din Avraam: „Nu acum să va rușina Iacov, nici-și va schimba acum fața Israil,

23. Ci când vor vedea fiii lor lucrurile Meale, pentru Mine vor sfinți numele Mieu și vor sfinți pre Sfântul lui Iacov și de Dumnezeu lui Israil să vor teame.

24. Și cei ce rătăcesc cu duhul vor cunoaște înțeleagerea, și cei ce cârtesc vor învăța a asculta, și limbile ceale gângave vor învăța a grăi pace”.

CAP 30

Spune jidovilor reale, pentru că, neîntrebând pre Domnul, au alergat la eghipteani. Pentru că nu au vrut să asculte de proroci, le spune năcazuri. Dumnezeu va fi milostiv celor ce să vor întoarce la venirea lui Hristos. Pre cei necredincioși groaznică judecată îi așteaptă.

1., ai, fii părăsitori, zice Domnul, făcut-ați sfat nu prin Mine și tocmeală nu prin duhul Mieu, ca să adaogăți păcate preste păcate.

2. Cei ce merg ca să se pogoară în Egipt și pre Mine nu M-au întrebat, ca să capete ajutoriu de la Faraon și să se acopere de la eghipteani.

3. Că va fi voao acoperirea lui Faraon spre rușine, și celor ce nădăjduiesc spre Egipt, ocară.

4. Că sânt în Tani căpetenii vestitori răi.

5. În deșert vor osteni cătră norod, carele nu le va folosi lor spre ajutoriu, ci spre rușine și ocară”.

Vedenia hiarălor celor cu patru picioare din pustie.

6. Întru necaz și întru strâmtoare leul și puiul de leu de acolo, și aspide și pui de aspide zburătoare, carii aducea pre asini și pre cămile avuția sa la neam, care nu le va folosi lor spre ajutoriu, ci spre rușine și ocară.

7. Eghipteanii nimica și în zădar vor folosi voao, vestește-le lor că deșeartă este mângăierea voastră aceasta.

8. Acum, dară, șazind, scrie acestea pre leaspede și în carte, că vor fi acestea la zilele vremii și până în veac.

9. Că norod neascultătoriu este, fii min-

18. (v) Lumina Evangheliei. 19. (a) În jidovie: mai mult nu vei plânge, că va face milă cu tine când va auzi

CAP 29 ȘI 30

cinoși, carii nu vreau să asculte legea lui Dumnezeu.

10. Cei ce zic prorocilor: „Nu vestiți noao!” Și celor ce văd vedenii: „Nu ne grăiți noao, ci ne grăiți noao și ne vestiți altă rătăcire.

11. Și ne întoarceți pre noi din calea aceasta; luați de la noi cărarea aceasta și luați de la noi Cuvântătoriu lui Israil!”

12. Pentru aceea, acestea zice Domnul, Sfântul lui Israil: „Pentru că n-ați ascultat de cuvintele acestea, ci ați nădăjduit întru minciună, și pentru că ai cârtit și te-ai încrezut cuvântului acestuia,

13. Pentru aceea, fi-va voao păcatul acesta ca un zid, care cade îndată, a unii cetăți tari ce s-au luat, a căriia îndată de față este cădearea.

14. Și cădearea ei va fi ca zdrobitura unui vas de lut, din cărămidă suptire, cât să nu să afle întru eale hârb cu care să aduci foc și cu care să iai puținea apă”.

15. Așa zice Domnul, Domnul, Sfântul lui Israil: „Când te vei întoarce și vei suspina, atunci te vei mântui și vei cunoaște unde ai fost, când nădăjduiai întru ceale deșearte. Deșeartă s-au făcut țăriia voastră”. Și nu ați vrut să auziți, ci ați zis:

16. „Pre cai vom fugi!” Pentru aceea, veți fugi. Și ați zis: „Pre încălecători iuți vom încăleca!” Pentru aceea, iuți vor fi cei ce vă vor goni pre voi.

17. O mie vor fugi de glasul unuia și de glasul a cinci vor fugi mulți, până ce veți rămânea ca un sul de corabie pre munte, și ca un steag ce să poartă pre deal.

18. Și iarăși va aștepta Dumnezeu ca să Se îndure spre voi și pentru aceea Să va înălța, ca să vă miluiască pre voi, că judecătoriu este Domnul Dumnezeu vostru, fericiți toți cei ce petrec întru Dânsul!

19. Pentru că norod sfânt va lăcui în Sion și în Ierusalim cu plângere au plâns (a): „Miluiaște-mă!” Milui-te-va, glasul strigării tale când l-au văzut, te-au ascultat.

20. Și va da voao Domnul pâinea năcazului, și apa nevoii, și mai mult nu să vor apropiia de tine cei ce te înșeală pre tine, că ochii tăi vor vedea pre cei ce te înșeală.

21. Și urechile tale vor auzi cuvintele celor ce te-au înșelat, carii zic: „Aceasta este calea, să mergem pre ea, ori de-a dreapta, ori de-a stânga”.

22. Și vei pângări idolii cei ferecați cu argint și cei ferecați cu aur, și-i vei zdrobi mărunț, și-i vei vântura ca apa ceii ce are pre sâne (b) și ca niște gunoiu îi vei lăpăda.

23. Atunci, va fi ploaie sămânții câmpului tău și pâinea rodului pământului tău va fi multă și grasă și vor paște dobitoa-

glasul strigării tale. 22. (b) În cea lătinească: și vei împărăștia pre ei ca necurăția ceii ce are curgere de lună.

cele tale în zioa aceea în loc gras și larg.

24. Taurii voștri și boii cei ce lucrează pământul vor mânca paie mestecate cu orz vânturat.

25. Și va fi în tot muntele înalt și în tot dealul înalt va curge apă (v) în zioa aceea, când vor peri mulți (g) și când vor cădea turnuri.

26. Și va fi lumina lunii ca lumina soarelui, și lumina soarelui va fi de șapte ori mai mare în zioa aceea, când va vindeca Domnul zdrobirea norodului Său și durearea ranii tale va vindeca.

27. Iată, numele Domnului vine după multă vreme, arzătoare mânie, cu mărire cuvântarea buzelor Lui, cuvântare plină de mânie, și iuțimea mâniei Lui ca focul va mânca.

28. Și Duhul Lui ca apa în vale târându-să va veni până la grumaz și să va împărți ca să turbure neamurile pentru rătăcirea deșeartă, și-i va goni pre ei rătăcirea și-i va prinde înaintea feții lor.

29. Au totdeauna să cade să vă veseliți voi și să intrați întru ceale sfinte ale Meale totdeauna, ca când ați prăznui și ca când v-ați veseli, să intrați cu fluier în muntele Domnului, la Dumnezeul lui Israil?

30. Și auzită va face Domnul mărirea glasului Său și mâniia brațului Său va arăta cu mânie și cu urgie și cu flacăra amistuitoare, tuna-va tare ca apa și grindina carea cu silă să pogoară.

31. Că prin glasul Domnului să vor birui asiriani cu rana cu carea va bate pre ei.

32. Și va fi primpregiurul lui, de unde avea nădejde de ajutoriu, întru carii au nădăduit, aceia cu timpine și cu alăute vor da războiu asupra lui din schimbare (d).

33. Că tu mai înainte de zile te vei pedepsi, au, doară, și ție s-au gătit să împărătești? Vale adâncă, leamne zăcând, foc și leamne multe mâniia Domnului, ca o vale de iarbă pucioasă aprinsă.

CAP 31

Prorocește cum că jidovii carii au lăsat pre Dumnezeu și au alergat la eghipteani și la ajutorințe omenești vor peri. Iară cei ce să vor întoarce la Domnul cu puterea lui Dumnezeu să vor izbăvi. Îndeamnă la pocăință și la îndreptare.

1. ai, (a) celor ce să pogoară în Egipt pentru ajutoriu, celor ce nădăduiesc în cai și în cară, pentru că sânt multe și de călărași mulțime multă și nu au nădăduit întru Sfântul lui Israil, nici au căutat pre Dumnezeu.

2. Iară El înțelepțește au adus preste ei

25. (v) Darul. (g) Cei necredincioși. 32. (d) Eusevie tâlcuiște cuvântul acesta din schimbare, cum că din priiatini să vor face vrăjmași, ca cum ar zice: să vor muta, să vor schimba, și din priiatini să vor face vrăjmași. 1. (a) Doară israilteanilor celor zece

reale și cuvântul Lui nu va fi în deșert și Să va scula asupra căsilor oamenilor răi și asupra nădejzii lor ceii deșearte.

3. Pre omul eghiptean (b) și nu spre Dumnezeu, pre trupuri de cai, și nu easte ajutoriu; iară Domnul va pune mâna Sa preste ei și vor osteni cei ce-l ajută și toți împreună vor peri de sabie.

4. Că așa mi-au zis mie Domnul: „Precum când strigă leul sau puiul de leu pentru vânatul care l-au prins și strigă pentru el până să umplu munții de glasul lui și să biruiesc și de mulțimea mâniei lui să sparie, așa Să va pogori Domnul Savaot ca să dea războiu pre muntele Sionului, pre munții lui.

5. Ca paserile ce zboară, așa va acoperi Domnul Savaot Ierusalimul și-l va scuti și-l va scoate și-l va ocroti și-l va mântui”.

6. Întoarceți-vă, cei ce sfătuiți sfat adânc și fărădeleage, fiii lui Israil!

7. Pentru că în zioa aceea vor lepăda oamenii ceale făcute cu mâni ale lor de argint și ceale făcute cu mâni de aur, care le-au făcut mâinile lor.

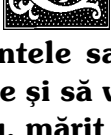
8.* Și va cădea Asur nu de sabie de bărbat, nici sabie de om îl va mânca pre el, și va fugi nu de fața sabiei și tinerii lor vor fi biruiți. *Jos 37, 36
4 Împă.

9. Că cu piatră să vor încungiura ca cu șanț și să vor birui, iară cel ce va fugi să va prinde. Aceastea zice Domnul: „Fericit e cel ce are în Sion rămășiță și casnici în Ierusalim!” 19, 35
2 Para.
32, 21

CAP 32

De împăratul și de boiarii carii cu dreptate vor împărăți și de fericirea norodului celui supus lor, adecă de Hristos și de credincioși. Spune că împăratul nebun și muierile bogate vor avea nevoi. Frumseața păcii și odihnă îndestulată să fâgăduiaște norodului lui Dumnezeu.

1. ă, iată, împărat drept va împărăți și boiarii cu judecată vor stăpâni (a).

2. Și va fi omul ascunzind cuvintele sale și să va ascunde ca apa ce curge și să va arăta în Sion ca un râu curgătoriu, mărit în pământ sătos.

3. Și mai mult nu vor fi nădăduind spre oameni, ci vor da urechile sale spre auzire.

4. Și inima celor slabi (b) va lua aminte ca să auză, și limbile celor gângavi curând vor învăța a grăi pace.

5. Și mai mult nu vor zice celui nebun să stăpânească și nu vor mai zice slugile tale: „Taci!”

6. Că cel nebun nebune va grăi și inima lui deșearte va gândi, ca să săvârșească fă-

neamuri. 3. (b) Au nădăduit. 1. (a) Să înțeleage lezechia, și prin el să închipuiaște Hristos, împăratul cel prea bun. Prin boiari să înțeleg deregătorii lui lezechia sau apostolii. 4. (b) Păgânilor.

rădeleage și să grăiască către Domnul înșelăciune, ca să râsipească sufletele ceale flămânde și sufletele ceale sătoasă să le facă deșearte.

7. Că sfatul celor răi fără de lege va sfătui, ca să strice pre cei smeriți cu cuvinte nedrepte și să râsipească cuvintele celor smeriți la judecată.

8. Iară cei credincioși înțelepte au sfătuit, și sfatul acesta va rămânea.

9. Muieri (v) bogate, sculați-vă și auziți glasul mieu, feate (g), întru nădeajde auziți cuvintele mele!

10. Zilei anului pomenire faceți întru dureare cu nădeajde. Sfârșitu-s-au culesul, încetat-au sămănătura, mai mult nu va veni.

11. Spăimântați-vă și vă întristați, ceale ce nădăjduiți, dezbrăcați-vă, fiți goale, încingeți-vă cu saci mijloacele,

12. Și plângeți pentru țite, pentru dorul țarinei și pentru rodul viții (d).

13. În pământul norodului mieu spini și buruiiană va răsări, și din toată casa să va lua veselii.

14. Cetate bogată, case părăsite, bogăția cetății vor lăsa (e), case poftite; și vor fi satele peșteră până în veac, veselie colunilor (j) și pășune turmelor.

Sus 29, 17 Până când va veni preste voi duh din înălțime. Și va fi pustiiu Hermelul, și Hermelul în loc de dumbravă să va socoti.

16. Și să va odihni în pustie judecata, și dreptatea în Carmil va lăcui.

17. Și vor fi faptele dreptății pace și va avea dreaptă odihnă și vor fi nădăjduind până în veac.

18. Și va lăcui norodul Lui în cetatea păcii și va lăcui nădăjduind și să va odihni cu avuție.

19. Și grindină de va cădea nu va veni preste voi și vor fi cei ce lăcuiesc în păduri, nădăjduind, ca și cei de la câmpie.

20. Fericiți cei (dz) ce samănă lângă toată apa, unde calcă boul și asinul.

CAP 33

Prorocește perirea lui Senahirim și izbăvirea jidovilor. Muștră pre cei fățarnici. Învață cine vor lăcui cu Domnul în peșteră înaltă de piatră tare, adecă în ceriu. Arată cum că besearca e mai mărită decât sinagoga jidovească.

1. ai, celor ce vă fac pre voi mișei, iară pre voi nime nu vă face mișei; și cei ce vă defaimă pre voi nu pre voi vă defaimă (a). Prinde-să-vor defăimătorii și să vor da și ca molii în haină, așa să vor birui.

2. Doamne, miluiaște-ne, că întru Tine am nă-

9. (v) Țări; (g) Cetăți. 12. (d) Eusevie: preste țite vă bateți. În jidovie: pentru țite să plângă, adecă, pentru fiii săi, care de foame vor peri în vremea lui Tit și a împăratului asirianilor. 14. (e) Jidov.: că po-

dăjduit! Făcutu-s-au sămânța celor neascultători spre pierzare, iară mântuirea noastră în vremea năcazului.

3. Pentru glasul fricii Tale s-au spăimântat noroadele de frica Ta și s-au râsipit neamurile.

4. Iară acum să vor aduna prăzile voastre de la mic și de la mare; precum adună neștine lăcuste, așa vă vor batjocori pre voi.

5. Sfânt e Dumnezeu, Cel ce lăcuiaște în ceriuri înalte, umplutu-s-au Sionul de judecată și de dreptate.

6. În lege să vor da, în vistierii mântuirea voastră; acolo e înțelepciune și știință și cucernicie către Domnul, acestea sânt vistierii dreptății.

7. Iată, de frica voastră să vor teame aceia de carii voi v-ați temut; ajutoriu vor cerca de la voi. Soli vor trimite, amar plângând și cerând pace.

8. Că să vor pustii căile lor. Încetat-au frica neamurilor și așezământul cel făcut cu ei s-au stricat și nu-i veți socoti pre ei oameni.

9. Plâns-au pământul, rușinatu-s-au Livanul, pustiiu s-au făcut Saronul, arătată va fi Galileea și Carmilul.

10. „Acum Mă voi scula, zice Domnul, acum Mă voiu mări și Mă voiu înălța!”

11. Acum veți vedea, acum veți simți, deșartă va fi țăriia duhului vostru, foc va mânca pre voi.

12. Și vor fi neamurile arse, ca spinul cel lăpădat în țarină și ars.

13. „Auzi-vor cei de departe ceale ce am făcut, și cei de aproape vor cunoaște putearea Mea”.

14. Depărtatu-s-au din Sion cei fără de lege, apuca-va cutremur pre cei necurați. Cine va spune voao că foc arde? Cine va spune voao locul cel veacinic?

15.* Cel ce umblă întru dreptate, cel ce grăiaște cale dreaptă, cel ce ureaște fărădeleagea și nedreptatea, cel ce-și ferește mâinile de daruri, cel ce-și astupă urechile ca să nu auză judecata sângelui, cel ce-și închide ochii ca să nu vază nedreptatea,

16. Acesta va lăcui în peșteră înaltă de piatră tare (b); pâine să va da lui și apa, lui credincioasă.

17. Împărat cu mărire (v) veți vedea, și ochii voștri vor vedea pământ departe.

18. Sufletul vostru va cugeta frică:* „Unde sânt cărturarii? Unde sânt sfeatnicii? Unde easte cel ce numără pre cei ce hrănesc mic și mare norod?”

19. Cui nu au dat sfat, nici au știut

lata să va pustii, gâlceava cetății să va părăsi; (j) Asini sălbateci. 20. (dz) Propoveduiesc la toate noroadele. 1. (a) Ci pre Dumnezeu. 16. (b) În ceriu: adecă, va vedea pre Dumnezeu; desfătare veacinică. 17. (v) pre Hristos.

*Psal. 14, 2

*1 Cori. 1, 20

glas adânc grăitoriu, ca să nu auză norod defăimat, și nu easte celui ce aude priceapere.

20. Iată, Sionul, cetatea, mântuirea noastră; ochii tăi vor vedea Ierusalimul (g), cetatea cea bogată, corturile care nu se vor clăti; nici să vor clăti parii cortului lui în vreme veacinică, nici sfoarale lui nu să vor rumpe.

21. Că numele Domnului mare easte voao, locul vostru va fi râuri și văi late și largi; nu vei umbla pre calea aceasta, nici va umbla corabie vânslând, că Dumnezeuul mieu mare easte, nu mă va treace.

22. Domnul e Judecătoriau nostru, Domnul e Stăpânul nostru, Domnul e Împăratul nostru, Domnul Însuși ne va mântui pre noi.

23. Ruptu-s-au funile tale, că nu au biruit; sulul tău (d) s-au plecat, nu va slobozi veatrilele, nu va râdica sămn, până ce să va da spre pradă; pentru aceaea, mulți șchiopi pradă vor face.

24. Și nu va zice: „Ostenesc!” norodul cel ce lăcuiaște într-însele, că s-au iertat lor păcatul.

CAP 34

De la perirea lui Senahirim treace la perirea lumii. De la perirea idumeilor treace la perirea cea veacinică a celor osândiți.

1. propiați-vă, neamuri, și auziți, boiari! Auză pământul și cei ce lăcuiesc pre dânsul, lumea și norodul cel dintru dânsa!

2. Că mânia Domnului e preste toate neamurile și urgia Lui preste numărul lor, ca să-i piiarză pre ei și să-i dea pre ei la junghiiare.

3. Și cei răniți a lor să vor lăpăda, și cei morți; și să va sui putoarea lor și să vor uda munții cu sângele lor.

4. Și să vor cutremura toate puterile ceriului și să va învălui ceriul ca o hârtie și toate stealele vor cădea* ca frunzele de pre viță și precum cad frunzele din smochin.

*Apoc. 6, 12
Iezechil 32, 7

5. Îmbătatu-s-au sabiia Mea în ceriu; iată, preste Idumeea să va pogorî și preste norodul pierzării cu judecată.

6. Sabiia Domnului s-au umplut de sânge; îngrășatu-s-au (a) din grăsimea de sânge de țapi și de miei și din său de tauri și de berbeci, ca jertvă easte lui Dumnezeu în Vosor, și junghiiare mare în Idumeea.

7. Și vor cădea cei grași împreună cu ei, și berbecii și taurii (b), și să va îmbăta pământul de sânge și lutul lui și să va umplea de grăsimea lor.

8. Că zioa judecării Domnului easte și anul izbândirii judecării Sionului.

9. Și să vor întoarce (v) văile ei în rășină

20. (g) Cel de Sus. 23. (d) De la corabiia ta. 6. (a) Unsu-s-au. 7. (b) Împărații, domnii și boiarii. 9. (v) Apa văilor ca rășina și ca piază pucioasă va arde ca Sodoma; așa în zioa judecării focul arzătoriu de rășină și piază pucioasă toate împărațiile le va mistui. 11. (g) După măsura păcatelor să vor pedepsi.

și pământul ei în iarbă pucioasă; și va fi pământul ei arzind ca rășina.

10. Noaptea și zioa și nu să va stinge în vreme veacinică; și să va sui fumul ei în sus, întru neamuri să va pustii și în vreme multă să va pustii.

11. Și vor lăcui într-înșă pasări și arici și stârți și corbi și să va arunca preste ea funea măsurii pustiei (g) și onochentauri vor lăcui într-înșă.

12. Domnii ei nu vor fi, că împărații ei și cei mai mari a ei vor peri.

13. Și vor răsări în cetățile ei leamne înghimpoasă, și în șanțurile ei, și vor fi sălaşuri sirinilor și curte strutioanelor.

14. Și să vor întimpina dimonii cu onochentaurii și vor striga unul cătră altul; acolo să vor odihni onochentaurii, că și-au aflat lor odihnă.

15. Acolo și-au făcut cuib ariciul și au mântuit pământul pre fiii lui cu temeiu. Acolo s-au întimpinat cerbii și și-au văzut fețele sale.

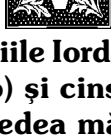
16. Cu număr au trecut și nici unul dintru ei nu au perit; unul pre altul nu căuta, că Domnul au poruncit lor și Duhul Lui i-au adunat pre ei.

17. Și El va arunca lor sorți, și mâna Lui au împărțit lor ca să se pască; în vreme veacinică veți moșteni, în neamurile neamurilor să vor odihni într-înșul.

CAP 35

De întoarcerea ce va să fie a neamurilor. De mângăierea și fericirea cea veacinică a celor ce vor creade în Hristos.

1. eseleaște-te, pustia (a) cea însetată, și să se bucure pustia și să înflorească ca crinul.

2. Și vor înflori și să vor bucura pustiile Iordanului. Mărirea Livanului s-au dat ei (b) și cinstea Carmilului; și norodul mieu va vedea mărirea Domnului și înălțimea lui Dumnezeu.

3. Întăriți-vă, mâni slabe, și genunchi slăbănoage, mângăiați-vă (v)!

4. Cei slabi de inimă, cu cugetul întăriți-vă și nu vă teameti! Iată, Dumnezeuul vostru cu judecată răsplătește și vă va răsplăti. Acela va veni și ne va mântui pre noi.

5. Atunci să vor deschide ochii orbilor și urechile surzilor vor auzi.

6. Atunci va sări șchiopul ca cerbul și să va limpezi limba gângavilor, că s-au vărsat în pustie apă (g) și vale în pământ însetat.

7. Și vor fi ceale fără de apă bălți, și în pământul cel însetat izvor de apă va fi;

1. (a) Pre vremea lui Hristos, păgânătatea, carea era pustie de cunoștința cea adevărată a lui Dumnezeu. 2. (b) Bunătățile ceale dumnezeiești de la sinagoga jidovilor vor treace la beserica creștinilor. 3. (v) Apostoli. 6. (g) Daruri duhovnicești preste neamuri.

acolo va fi veselii pasărilor și lăcașuri de turme de trestie și bălți.

8. Acolo va fi cale scurtă și cale sfântă să va chema; și nu va trece acolo necurat, nici va fi acolo cale spurcată, cei răsiți vor merge pre dânsa și nu vor rătăci.

9. Și nu va fi acolo leu (d), nici fiară cumplită nu să va sui pre dânsa, nici să va afla acolo, ci vor merge pre dânsa cei mântuiți și aleși de Domnul.

10. Și să vor întoarce și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie și desfătare veacinică preste capul lor. Lauda și bucuria și veselii îi va ajunge pre dânsii și va fugi durearea și întristarea și suspinarea.

CAP 36

Senahirim, după ce au luat cetățile Iudei, au trimis pre Rapsachi, ca să ia și Ierusalimul. Rapsachi, ocărând și hulind pre Dumnezeu, îndeamnă pre ierusalimneani să se supuie.

*4 Împă.
18, 13
2 Paral.
32, 1
Sirah
48, 21

1. * i au fost în anul al patrusprezecelea al împărăției lui Iezechia; suitu-s-au Senahirim, împăratul asirienilor, asupra cetăților celor tari ale Iudei, și le-au luat.

2. Și au trimis împăratul asirienilor pre Rapsachi din Lahis în Ierusalim, la împăratul Iezechia, cu putere multă; și au stătut la ducerea apei lacului celui din sus în calea țarinei nălbitoriului.

3. Și au ieșit la el Eliachim a lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, scriitoriul, Ioah a lui Asaf, scriitoriul celor de pomenire.

4. Și le-au zis lor Rapsachi: „Spuneți lui Iezechia: «Aceasta zice împăratul cel mare, împăratul asirienilor:

5. ‘În ce nădăjduiești? Au, doară, cu sfatul sau cu cuvintele buzelor să face războiul? Și acum, întru cine nădăjduiești de nu ascuți de mine?

6. Iată, nădăjduiești în toiagul de trestie cel frânt, în Egipt, pre carele, de să va răzima omul, va intra prin mâna lui și o va găuri; așa easte Faraon, împăratul Egiptului, și toți cei ce nădăjduiesc într-însul’».

7. Iară de ziceți: «Întru Domnul Dumnezeu nostru nădăjduim», au nu Acela easte, Căruia au luat Iezechia ceale înalte ale Lui și jertvenicile Lui, și au zis Iudei și Ierusalimului: «Înaintea jertvenicului acestuia să vă închinați!»?

8. Acum adaogeți-vă domnului meu, împăratului asirienilor, și voiu da voao doao mii de cai, de veți putea să dați călăreți pre ei.

9. Și cum veți putea să vă arătați (a) înaintea feții biruitorilor locurilor? Robi sânt cei ce nădăjduiesc în egipteani și în cal și în călăreț.

10. Și acum, au fără de Domnul ne-am suit asupra țării aceștia, ca să o batem pre ea? Domnul au zis cătră mine: «Suie-te asupra pământului

9. (d) Că Hristos pre diavol va lega. 9. (a) Să vă puneți

tului acestuia și-l strică pre el!»

11. Și au zis Eliachim și Somna și Ioah cătră Rapsachi: „Grăiaște slugilor tale sirieneaste, că înțelegem noi, și nu ne grăi noao jidoveaste; și pentru ce grăiești de aud oamenii cei de pre zid?”

12. Iară Rapsachi au zis cătră ei: „Au, doară, la domnul vostru sau la voi m-au trimis pre mine domnul meu, să grăiesc cuvintele acestea? Au nu la oamenii cei ce șed pre zid, ce să mânce balebă și să bea pișeat împreună cu voi?”

13. Și au stătut Rapsachi, și au strigat cu glas mare jidoveaste și au zis: „Auziți cuvintele împăratului celui mare, împăratul asirienilor!

14. Acestea zice împăratul: «Să nu vă înșeale pre voi Iezechia cu cuvinte, nu va putea mântui pre voi.

15. Și nu zică voao Iezechia că va mântui pre voi Dumnezeu și nu să va da cetatea aceasta în mâinile împăratului asirienilor.

16. Să nu ascultați de Iezechia!» Acestea zice împăratul asirienilor: «De vreați să fiți fericiți, ieșiți la mine și mâncați fiștecarele viia sa și smochinii săi și beați apă din fântânile voastre.

17. Până ce voiu veni și vă voiu muta pre voi în pământ, care easte ca și pământul vostru, pământ de grâu și de vin și de pâine și de vii.

18. Să nu vă înșeale pre voi Iezechia, zicând: ‘Dumnezeu va izbăvi pre voi (b)!’ Au, doară, au izbăvit vreunul din dumnezeii neamurilor țara sa din mâna împăratului asirienilor?

19. Unde easte dumnezeul lui Emat? Și a lui Arfat? Și unde easte dumnezeul cetății Sepfarimului? Au putut-au mântui Samaria de mâna mea?

20. Cine din dumnezeii tuturor neamurilor acestora au mântuit pământul său din mâna mea? Cum va mântui Dumnezeu Ierusalimul de mâna mea?»

21. Și au tăcut toți și nime nu i-au răspuns lui cuvânt, că au fost poruncit împăratul ca nimica să nu-i răspundă.*

22. Și au intrat Eliachim a lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, scriitoriul puterii, și Ioah a lui Asaf, scriitoriul de ceale de pomenit, la Iezechia cu hainele rupte și spusă lui cuvintele lui Rapsachi.

CAP 37

Să întristează Iezechia pentru hulele lui Rapsachi. Hulele lui Senahirim, ceale scrise în carte, le arată lui Dumnezeu și să roagă. Isaia îl întărește, făgăduindu-i de la Dumnezeu ajutoriu. Iară după ce îngerul au omorât oastea lui Senahirim, și pre Senahirim l-au omorât feciorii lui.

1. * i au fost deaca au auzit împăratul Iezechia, și-au rupt hainele și s-au îmbrăcat cu sac și s-au suit în Casa Domnului.

2. Și au trimis pre Eliachim, deregăto-

împotriva feții. 18. (b) Eusevie are: pre noi.

*4 Împă.
18, 36

*4 Împă.
19, 1

toriul casii, și pre Somna, scriitorul, și pre cei mai bătrâni dintră preoți, îmbrăcați cu saci, la Isaiia, prorocul, fiul lui Amos, și zisăra lui:

3. „Aceasta zice Iezechiia: «Zioa năcazului și a ocării și a muștrării și a mâniei easte zioa de astăzi, că au sosit durearea ceii ce va să nască și nu poate naște.

4. Doară va auzi Domnul Dumnezeuul tău cuvintele lui Rapsachi, care le-au trimis împăratul asiriianilor, ca să ocărăscă pre Dumnezeuul cel viu și să ocărăscă cuvintele care le-au auzit Domnul Dumnezeuul tău; și te roagă cătră Domnul Dumnezeuul tău, pentru rămașii aceștia!»

5. Și au venit slugile împăratului Iezechiia la Isaiia.

6. Și le-au zis lor Isaiia: „Așea să ziceți cătră domnul vostru: «Aceasta zice Domnul: Să nu te temi de cuvintele care ai auzit, cu care M-au ocărât solii împăratului asiriianilor!

7. Iată, Eu trimiț într-însul duh; și auzind veaste să va întoarce în țara sa și va cădea de sabie în pământul său»”.

8. Și s-au întors Rapsachi și au aflat pre împăratul asiriianilor dând războiu asupra Lovnii.*

* 4 Împă.

19, 8

9. Și au auzit că au purces de la Lahis și au ieșit Taraca, împăratul etiopilor, ca să-l încungire pre el; și auzind aceasta s-au întors și au trimis soli la Iezechiia, zicând:

10. „Așea veți grăi lui Iezechiia, împăratului Iudei: «Nu te înșeale pre tine Dumnezeuul tău, întru Carele nădăjduiești, zicând: ‘Nu să va da Ierusalimul în mâna împăratului asiriianilor!’

11. Au nu ai auzit tu ceale ce au făcut împărații asiriianilor, cum tot pământul l-au stricat? Și tu, doară, vei scăpa?

12. Au, doară, mântuitu-i-au pre ei dumnezeii neamurilor, pre carii i-au pierdut părinții miei, pre Gazan și pre Haran și pre Rasem, carii sânt în țara Teemat?

*4 Împă.

18, 34

19, 13

13.* Unde sânt împărații Ematului și ai Arfatului, și a cetății Eparimului, Ana și Ava?»”

14. Și au luat Iezechiia cartea de la soli și o au cetit și s-au suit în Casa Domnului și o au deschis înaintea Domnului.

15. Și s-au rugat Iezechiia cătră Domnul, zicând:

16. „Doamne Savaot, Dumnezeuul lui Israil, Cel ce șezi pre heruvimi, Tu singur ești Dumnezeu a toată împărăția lumii, Tu ai făcut ceriul și pământul!

17. Pleacă, Doamne, urechiia Ta, ascultă, Doamne, deschide, Doamne, ochii Tăi, caută, Doamne, și vezi și auzi toate cuvintele lui Senahirim, care le-au trimis ca să ocărăscă pre Dumnezeuul cel viu!

18. Că cu adevărat, Doamne, au pustiit toată lumea împărații asiriianilor (a) și țara lor;

19. Și au aruncat idolii lor în foc, pen-

18. (a) În jidovie easte: toate neamurile acealea și țările lor. 28. (b) Întrarea și ieșirea în S. Scriptură însămează lucrurile, faptele, petrecerea, viața, așea aici:

tru că nu era dumnezei, ci lucru de mâni ome-nești, leamne și pietri, i-au pierdut pre ei.

20. Și acum, Doamne Dumnezeuul nostru, mântuiaște-ne de mâna lor, ca să cunoască toată împărăția pământului că Tu singur ești Dumnezeu!”

21. Și s-au trimis Isaiia, fiul lui Amos, la Iezechiia și i-au zis lui: „Aceasta zice Domnul Dumnezeuul lui Israil: «Auzit-am ceale ce te-ai rugat cătră Mine pentru Senahirim, împăratul asiriianilor».

22. Acesta easte cuvântul care l-au grăit despre el Dumnezeu: «Defăimatu-te-au și te-au batjocorit, fecioară, fata Sionului, asupra ta au clătit capul fiica Ierusalimului!

23. Pre cine ai ocărât și ai întărâtat? Sau asupra cui ai înălțat glasul tău? Și nu ai rădicat spre înălțime ochii tăi, cătră Sfântul lui Israil?

24. Că prin soli ai ocărât pre Domnul, că ai zis: ‘Cu mulțimea carălor eu m-am suit la înălțimea munților și la ceale de pre urmă ale Livanului și am tăiat înălțimea chedrului lui și frumseța chiparosului și am intrat la înălțimea părții pădurii.

25. Și am pus pod și am pustiit ape și toată adunarea apei’.

26. Au nu ai auzit demult ceale ce am făcut Eu? Din zilele ceale de demult am rânduit și acum am arătat, ca să pustiesc neamurile întru țării și pre cei ce lăcuiesc în cetăți tari.

27. Slobozit-am mâinile și s-au uscat și s-au făcut ca iarba uscată de pre coperiș și ca troscotul.

28. Și acum odihna ta și ieșirea ta și intrarea ta eu o știu (b).

29. Și mâniia ta, cu carea te-ai mâniat, și amărăciunea ta s-au suit la Mine și voiu pune căpăstru în nasul tău și zăbale în buzele tale și te voiu întoarce îndărăpt, pre calea pre carea ai venit!

30. Și acesta va fi ție semn (v): mănâncă în anul acesta ceale ce ai semănat, și în anul al doilea rămășițele, iară în anul al treilea sămănând săcerați și sădiți vii și mâncați roada lor.

31. Și vor fi cei rămași în Iudeea; vor slobози rădăcini în jos și vor face sămânță în sus (g).

32. Că din Ierusalim vor fi cei rămași, și cei mântuiți din muntele Sionului». Râvna Domnului Savaot va face aceastea.

33. Pentru aceaea, așea zice Domnul asupra împăratului asiriianilor: «Nu va intra în cetatea aceasta, nici va slobози asupra ei săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici o va încungiura cu șanț,

34. Ci pre calea pre carea au venit, pre aceaea

știu lucrurile tale și viața ta și ce vei să faci. 30. (v) Iezechiia. 31. (g) Vor slobози rădăcini în jos, să vor întemeia. Vor face sămânță în sus; să vor înmulți.

să va întoarce și în cetatea aceasta nu va intra!»

35. Acestea zice Domnul: «Apăra-voiu cetatea aceasta, ca să o mântuiesc pentru Mine și pentru David, sluga Mea!»

*Sus 31, 8
4 Împă. 19, 35
Tovie 1, 15
Sirah 48, 24
1 Maca. 7, 41
2 Maca. 8, 19

36.* Și au ieșit îngerul Domnului și au ucis din oastea asirienilor o sută și optzeci și cinci de mii, și sculându-să dimineața au aflat toate trupurile moarte.

37. Și întorcându-să s-au dus Senahirim, împăratul asirienilor, și au lăcuit în Ninevi.

38. Și când s-au închinat el în casa lui Asarah, (g) dumnezeului lui, începătorii părinților lui, Adrameleh și Sarasar, feciorii lui, l-au omorât cu sabiile și ei au fugit în Armeniia, și au împărățit Asordan, feciorul lui, în locul lui.

CAP 38

Iezechiia să bolnăveaște și să roagă. Ia semn în ceas și i să făgăduiaște izbăvire din mâna asirienilor; să însănătoșească. Cântare de mulțămintă.

*4 Împă. 20, 1
2 Paral. 32, 24

1.* i au fost în vremea aceea, bolnăvitu-s-au Iezechiia până la moarte, și au venit la dânsul prorocul Isaiia, feciorul lui Amos, și i-au zis lui: „Așea zice Domnul: «Așează-ți casa ta, că vei muri tu și nu vei trăi»”.

2. Și și-au întors Iezechiia fața sa către păreate și s-au rugat către Domnul, zicând:

3. „Adu-Ți aminte, Doamne, cum am umblat înaintea Ta cu dreptate și cu inimă dreaptă și ceale plăcute înaintea Ta am făcut!” Și au plâns Iezechiia cu plângere mare.

4. Și au fost cuvântul Domnului către Isaiia, zicând:

5. „Mergi și zi lui Iezechiia: «Acestea zice Domnul, Dumnezeuul tătâne-tău, David: ‘Auzit-am rugăciunea ta și am văzut lacrimile tale și, iată, adaog vieții tale cincisprăzece ani.

6. Și din mâna împăratului asirienilor te voi izbăvi pre tine și cetatea aceasta și te voi scuti pentru cetatea aceasta’»”.

7. Și acesta va fi ție semn de la Domnul cum că va face Dumnezeu cuvântul acesta, precum au grăit:

*Sirah 48, 26

8.* „Iată, Eu voi întoarce umbra treaptelor pre care s-au pogorât soarele cu zece treapte în casa tătâne-tău; întoarce-voiu soarele cu zece treapte, pre care s-au pogorât umbra”. Și s-au suit soarele ceale zece treapte pre carele s-au pogorât umbra.

9. Rugăciunea lui Iezechiia, împăratului Iudei, când s-au bolnăvit și s-au sculat din boala sa:

10. „Eu am zis întru (a) înălțarea zilelor mele: «Mearge-voiu (b) la porțile iadului, părăsi-voiu anii cei rămași».

11. Zis-am: «Mai mult nu voi vedea mântuirea lui Dumnezeu pre pământul celor vii; mai mult nu voi vedea mântuirea lui Israil pre

38. (g) În capiște, unde era așezat acel idol.

10. (a) La jumătatea vieții mele; (b) În mormânt.

pământ, nu voi mai vedea om cu cei ce lăcuiesc.

12. Lipsitu-m-am de rudeniia mea, părăsit-am rămășița vieții mele, ieșit-au și s-au dus de la mine, ca când strică cortul cel ce l-au întins; duhul meu s-au făcut la mine ca pânza pânzariului, carea easte aproape de tăiat».

13. În zioa aceea, datu-m-am până dimineață; ca un leu (v), așea au zdrobit toate oasele mele! Că de dimineață până în noapte m-am dat.

14. Ca o rândunea, așea voi glăsui, și ca porumbița, așea voi cugeta.

15. Că s-au sfârșit ochii miei căutând la înălțimea cerului către Domnul, Cel ce m-au mântuit pre mine, și au luat de la mine durezza sufletului.

16. Doamne, despre dânsul s-au spus Ție și au deșteptat duhul meu; și mângându-mă m-ai înviiat.

17. Iată, în pace e amărăciunea mea, că ai scos sufletul meu, ca să nu piară, și ai lăpădat dinapoia mea toate păcatele mele!

18. Că nu cei din iad Te vor lăuda pre Tine, nici cei morți Te vor binecuvânta, nici vor nădăjdi cei din iad mila Ta.

19. Cei vii bine Te vor cuvânta, precum și eu, pentru că din zioa de astăzi prunci voi face, carii vor vesti dreptatea Ta,

20. Doamne al mântuirii mele. Și nu voi înceta a Te binecuvânta cu cântare în toate zilele vieții mele, înaintea Casii lui Dumnezeu!”

21. Și au zis Isaiia către Iezechiia: „Ia o legătură de smochine și le zdrobeaște și fă aluat și-l pune deasupra și te vei însănătoșea!”

22. Și au zis Iezechiia: „Acesta va fi semn lui Iezechiia, că mă voi sui în Casa lui Dumnezeu”.

CAP 39

Iezechiia arată vistierile sale solilor celor trimiși de la împăratul vaviloneanilor, ca să i să bucure pentru însănătoșeare; pentru aceea, Isaiia îi proorocește că toate acestea să vor duce în Vavilon. Iezechiia să roagă ca să nu fie cea pedeapsă în zilele lui.

1.* n vremea aceea, trimis-au Merodah Valadan, feciorul lui Valadam, împăratul Vaviloniei, cărți și soli și daruri la Iezechiia.

*4 Împă. 20, 12

2. Că auzisă cum că au fost bolnav de moarte și cum că s-au însănătoșeat. Și s-au bucurat de ei Iezechiia bucurie mare, și le-au arătat lor casa lui Nehoda și a argintului și a aurului și a smirnei ceii alese și a aromatelor și a mirului și toate casele vaselor vistieriei și toate câte era în vistierile lui, și nimica nu au fost carea să nu fie arătat lor Iezechiia în casa sa și în toată stăpânirea sa.

3. Și au venit Isaiia, prorocul, la împăratul Iezechiia, și au zis către el: „Ce zic oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine?” Și au zis Iezechiia: „Din pământ departe au venit la mine, din Vavilon!”

13. (v) Prin leu să înțeleage boală grea.

4. Și au zis Isaiia: „Ce au văzut în casa ta?” Și au zis Iezechiia: „Toate ceale din casa mea au văzut și nimica nu easte în casa mea ce să nu fie văzut; încă și ceale din vistieriile mele le-au văzut”.

5. Și au zis Isaiia lui: „Ascultă cuvântul Domnului Savaot:

6. «Iată, vor veni zile și vor lua toate din casa ta, și câte au strâns părinții tăi până în zioa aceasta; în Vavilon vor veni și nimica nu vor lăsa».

7. Și au zis Dumnezeu că și din fiii tăi carii vei naște tu vor lua și vor face fameni în casa împăratului vaviloneanilor”.

8. Și au zis Iezechiia către Isaiia: „Bun easte cuvântul Domnului, care l-au grăit; iară să fie pace și dreptate în zilele mele!”

CAP 40

Mai înainte să spune că va fi mângâiere și mântuire Ierusalimului prin Isus Hristos. Propoveduirea lui Ioan Botezătorului. Întruparea lui Hristos; cum că mărire, putere și răsplătire aia avea să va vesti. Pune asupra idolilor puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu. Și cum că Domnul celor ce nădăjduiesc spre Dânsul tărie le dă.

1. ângăiați, mângăiați pre norodul Mieu”, zice Dumnezeu vostru.

2. „Preoți, grăiți la inima Ierusalimului, mângăiați-l pre dânsul, că s-au plinit smereniia lui, dezlegatu-s-au păcatul lui, că au luat din mâna Domnului îndoite (a) păcatele sale”.

*Mate. 3, 3 Glasul celui ce strigă în pustie: „Gătiți calea Domnului, dreapte faceți cărările Dumnezeului nostru”.

1, 3 4. Toată valea să va umplea și tot muntele și dealul să va pleca și vor fi ceale strâmbe dreapte și ceale colțuroase căi neatede.

Ioan 3, 4 5. Și să va arăta (b) mărirea Domnului și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu, că Domnul au grăit.

6. Glasul celui ce zice: „Strigă!” Și am zis: „Ce voiu striga?”

Sira. 14, 18 7. „Tot trupul iarba și toată mărirea omului ca floarea ierbii!”

Iacov 1, 10 8. Uscatu-s-au iarba și floarea au căzut, iară cuvântul (v) Dumnezeului nostru rămâne în veac.

1, 24 9. În munte înalt te suie, cel ce binevestești Sionului, înalță întru tărie glasul tău, cel ce binevestești Ierusalimului, înălțați-vă, nu vă teameți, zi cetăților Iudei:

10. „Iată, Dumnezeu vostru, iată, Domnul!” Domnul cu tărie vine și brațul Lui cu stăpânire; iată, plata Lui cu El și lucrul înaintea Lui.

Iezechi. 34, 23 37, 24 11. Ca păstoriul va paște turma Sa și cu brațul Său va aduna mieii și va mângăia

Ioan 10, 11 2. (a) Îndoită pedeapsă pentru păcatele sale. 5. (b) Întruparea cea mărită a lui Hristos. 8. (v) Carele S-au întrupat, sau cuvintele prorocilor. 14. (g) În cea veachie sânt și acestea: sau cine i-au dat mai nainte lui și să va răsplăti lui. 16. (d) Livanul easte un munte foarte

pre ceale ce au în pânțele.

12. Cine au măsurat cu mâna apa și ceriul cu palma și tot pământul cu pumnul? Cine au pus munții cu cântariul și dealurile cu cumpăna?

13.* Cine au cunoscut gândul Domnului și cine au fost sfeatnicul Lui, carele să-L învețe pre El? *Înțele. 9, 13

14. Sau cu cine S-au sfătuit și L-au învățat pre El? Sau cine l-au arătat Lui judecata, sau cine l-au arătat Lui calea înțelegerii (g)? Roma. 11, 34 1 Cori. 2, 16

15. De vream ce toate neamurile ca o picătură din cadă și ca o plecare de cumpănă s-au socotit, și ca scuipitul să vor socoti.

16. Și Livanul (d) nu e destul spre ardere, și toate dobitoacele nu sânt de-ajuns spre ardere de tot.

17. Și toate neamurile ca o nimica sânt și întru nimica s-au socotit.

18.* Cu cine ați asemănat pre Domnul? Și cu ce asemănare L-ați asemănat pre El? Au, doară, meșterul de lemn au făcut chipul? *Fap. 17, 29

19. Au, doară, argintariul topind aurul L-au poleit pre El și asemănare L-au făcut pre Dânsul?

20. Că lemn neputregăios aleage meșterul, de lemn, și înțelepțește chipzuiște cum va tocmi chipul lui ca să nu să clătească.

21. N-ați știut? N-ați auzit? Nu s-au vestit voao din început? N-ați cunoscut temeliile pământului?

22. Cel ce ține încunjurarea pământului și au pus pre cei ce lăcuiesc pre dânsul ca niște lăcuste; Cel ce au pus ceriul ca o boltă și l-au întins ca un cort spre lăcuință.

23. Cel ce au dat pre domni, ca cum nimica nu ar stăpâni, și pământul l-au făcut ca o nimica.

24. Că nu vor sămăna, nici vor sădi, nici să va rădăcina în pământ rădăcina lor; suflat-au asupra lor și s-au uscat și viforul ca pre niște pleave va rădica pre dânșii.

25. „Acum, dară, cu cine M-ați asemănat și Mă voiu înălța?”, zis-au Cel Sfânt.

26. Căutați în sus cu ochii voștri și vedeți cine (e) au arătat aceastea toate? Cel ce scoate după număr podoaba sa și toate pre nume le chiiamă dintru multa mărire și cu puterea tăriei Sale nimica nu au ascuns de tine.

27. Că au zice-vei, Iacove, și ce ai grăit, Israile: „Ascunsu-s-au calea mea de la Dumnezeu și Dumnezeul mieu au luat judecata mea și s-au depărtat?”

28. Și acum, au nu ai cunoscut sau nu ai auzit? Dumnezeu cel veacinic, Dumnezeu, Cel ce au așezat marginile pământului, nu va flămânzi, nici Să va osteni, nici easte afla-

mare și cu pădure foarte multă și mare, și totuși nu sânt destule leamnele spre focul jertvei și pășunea spre ținearea dobitoacelor de jertvă.

26. (e) Au făcut.

re înțelepciunea Lui.

29. Cel ce dă flămânzilor tărie și celor fără de durere, întristare.

30. Că vor flămânzi pruncii și vor osteni tinerii, și cei aleși vor slăbi.

31. Iară cei ce așteaptă pre Dumnezeu vor muta (j) tăria și vor lua aripi ca vulturii; alerga-vor și nu vor osteni, umbla-vor și nu vor flămânzi.

CAP 41

Întrebă Dumnezeu pre cei ce să închină idolilor de multe și mari faceri de bine, care El le-au făcut norodului jidovesc. Cu care adeverează putearea și bunătatea Sa cătră oameni. Și împreună arată neputința și deșertăciunea idolilor.

1. **N**noiiți-vă cătră Mine, ostroave, (a) că boiarii vor muta vârtutea; apropie-se și să grăiască împreună; atunci judecată vor vesti.

2. Cine au sculat de la răsărituri (b) dreptate, chematu-o-au pre ea la picioarele sale și va merge; da-va înaintea neamurilor și pre împărați va spăimânta și va da la pământ sabiile lor și ca niște pozdării lăpădate arcele lor.

3. Și va goni pre ei, trece-va cu pace calea picioarelor lui.

4. Cine au lucrat și au făcut aceastea? Chematu-o-au pre ea Cel ce o chiamă pre ea de la începutul neamurilor;* Eu sânt Dumnezeul cel dintâiu și la ceale viitoare Eu sânt.

*Jos
44, 6
Apoca.

1, 8 5. Văzut-au neamurile și s-au temut; și
17 marginile pământului s-au spăimântat și s-au
22, 13 apropiat și au venit împreună.

6. Judecând fieștecarele să ajute vecinului său și fratelui și va zice:

7. „Întăritu-s-au!” Omul meșter de lemn și faurul ce bate cu ciocanul, carele împreună lovește, că atunci va zice: „Închietură bună easte”; întăritu-o-au pre ea cu cuie, pune-vor aceștia și nu să vor clăti.

8. Iară tu, Israile, fiul Mieu, Iacove, pre carele te-am ales, săminția lui Avraam, carea am iubit,

9. Pre carele l-am luat de la marginile pământului și de la sfârșiturile lui te-am chemat și ț-am zis ție: „Fiul Mieu ești tu, alesu-te-am și nu te-am părăsit.

10. Nu te teame, că cu tine sânt, nu te înșela, că Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce te-am întărit pre tine și ț-am ajutat ție și te-am întemeiat cu dreapta Mea cea dreaptă.

11. Iată, să vor rușina și să vor înfrunta toți vrăjmașii tăi; că vor fi ca cum nu ar fi și vor peri toți împotrivnicii tăi!

12. Căuta-vei pre ei și nu vei afla oameni carii să te batjocorească pre tine, că vor

31. (j) Să vor înnoi. 1. (a) Ascultați-Mă, ostroave, și neamuri, înnoiți-vă. 2. (b) În jidovie: pre dreptul, adecă pre Avraam, l-au chemat să-i urmeaze. 13. (v) În cea veachie easte și aceasta: Eu sânt ajutorul tău. 25.

fi ca cum nu ar fi și nu vor fi cine să se lupte cu tine.

13. Că Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce te țiiu de dreapta ta, Carele zic ție: „Nu te teame! (v)

14. Nu te teame, Iacove, Israile cel împuținat, Eu ț-am ajutat”, zice Dumnezeul tău, Cel ce te izbăvesc pre tine, Sfântul lui Israil.

15. Iată, te-am făcut pre tine ca pre niște roate noao de car care trăieră, aseamenea fierestrăului, și vei triera munți și vei mărunți dealuri și le vei face ca țărâna.

16. Și-i vei vântura, și-i va lua pre ei vântul, și volbura va răsipi pre ei; iară tu te vei veseli întru sfinții lui Israil și să vor bucura săracii și lipsiții.

17. Că vor căuta apă și nu va fi, și limba lor de seate s-au uscat. Eu sânt Domnul Dumnezeu, Eu voiu auzi pre ei, Dumnezeul lui Israil, și nu-i voiu lăsa pre ei.

18. Ci voiu deșchide din munți râuri și în mijlocul câmpilor fântâni; și voiu face pustia bălți de ape și pământul cel însetat, izvoară de ape.

19. Pune-voiu în pământul cel fără de apă chedru și tisă și mirsină și chiparos și plop,

20. Ca să vază și să cunoască și să gândească și să știe împreună că mâna Domnului au făcut toate aceastea și Sfântul lui Israil le-au arătat.

21. „Apropie-să judecata voastră”, zice Domnul Dumnezeu. „Apropiatu-s-au sfaturile voastre”, zice împăratul lui Iacov.

22. Apropie-se și să vă spuie voao ceale ce vor să fie sau ceale ce au fost mai înainte spuneți, și vom lua aminte și vom cunoaște ceale de pre urmă și ceale ce vor să fie.

23. Spuneți-ne noao, vestiți-ne ceale ce vor fi mai pre urmă și vom cunoaște că dumnezei sântei; faceți bine și faceți rău și ne vom mira și împreună vom vedea.

24. De unde sântei voi? Și de unde sânt lucrurile voastre? Din pământ urâciune v-au ales pre voi.

25. Iară Eu am rădicat pre cel de la miazănoapte (g) și pre cel de la răsăritul soarelui; chema-să-vor (d) cu numele Mieu, vie domnii (e) și ca lutul olariului și ca olariul cel ce calcă lutul, așa vă veți călca.

26. Că cine va spune ceale ce au fost din început, ca să cunoaștem, și ceale ce vor să fie, și vom zice că adevărate sânt? Nimene nu easte carele mai înainte să spuie, nici carele să auză cuvintele voastre.

27. Începătură Sionului voiu da și Ierusalimul îl voiu mângăia în cale.

28. Că dintru neamuri, iată, nime nu easte, și din idoli lor nu era cine să spuie; și

(g) De la miazănoapte să înțeleage Navohodonor, de la răsărit. Chir sau besearica. (d) În jidovie: chema-va numele Mieu; (e) Și va face cu boiarii Vavilonului cum face olariul cu lutul.

de voiu întreba pre ei: „De unde sânteți?”, nu vor răspunde Mie.

29. Că sânt carii vă fac pre voi și carii în deșert vă înșeală pre voi.

CAP 42

Tatăl iubeaște pre Hristos pentru faptele Lui. Îndeamnă pre toate neamurile ca să dea laudă și mulțămăie lui Dumnezeu. Pre cei ce să închină idolilor greu îi va pedepsi. Așijderea, și pre jidovii cei nemulțămitori.

*Mate.
12, 18

1. **N**acov, sluga Mea (a), sprijini-l-voiu pre el, Israil, alesul Mieiu, priimitu-l-au pre el suflatul Mieiu, dat-am Duhul Mieiu preste el (b), judecată neamurilor va face.

2. Nu va striga, nici va lăsa, nici să va auzi afară glasul lui.

3. Trestia frântă nu o va zdrobi și inul ce fumegă nu-l va stânge, ci întru adevăr va face judecată.

4. Străluci-va și nu să va frânge, până ce va pune pre pământ judecată, și întru numele Lui neamurile vor nădăjdi.

5. Așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce au făcut ceriul și l-au așezat, Cel ce au întărit pământul și ceale de pre el și dă suflare norodului ce easte pre dânsul și duh celor ce umblă pe dânsul:

6. „Eu, Domnul Dumnezeu, chematu-te-am întru dreptate și te voiu ținea de mâna ta și te voiu întări” și te-am dat spre legătură neamului Mieiu, spre luminare păgânilor.

*Jos
49, 6

7. Ca să deșchizi ochii orbilor, să scoți din legături pre cei legați și din casa temniții pre cei ce șed întru întunec.

8. Eu sânt Domnul Dumnezeu, acesta-Mi easte numele; mărire Mea altuia nu o voiu da, nici bunătățile Meale celor ciopliți”.

*Jos
48, 11

9. Ceale din început, iată, au venit; și ceale noao, care Eu le vestesc, și mai înainte până a să vesti s-au arătat voao.

10. Cântați Domnului cântare noao, stăpânirea Lui; măriți numele Lui de la marginile pământului, cei ce pogorâți în mare și umblați cu corăbii printr-înșă, ostroavele și cei ce lăcuiți într-înșele.

11. Veselește-te, pustie și satele ei, sălașurile și cei ce lăcuiesc în Chidar; veseli-se-vor cei ce lăcuiesc în piatră, din vârful munților vor striga.

12. Da-vor lui Dumnezeu mărire, bunătățile Lui în ostroave le vor vesti.

13. Domnul Dumnezeuul puterilor va ieși și va sfârâma războiul, deștepta-va râvnă și va striga asupra vrăjmașilor Săi cu tărie:

14. „Tăcut-am din veaci; au, doară, și pururea voiu tăcea și voiu răbda? Răbdat-am; ca ceaea ce naște voiu dezrădăcina și voiu usca împreună.

1. (a) Adecă, Hristos, Cel ce au luat chip de rob; (b) Legi dreapte va scoate, grecește, și stih 3, iară așa. 16. (v) Neamurile la cunoștința lui Hristos; (g) Întru adevăr; (d) Lucrurile carele voiu face lor.

15. Pustii-voiu munți și dealuri și toată iarba lor voiu usca și voiu pune râurile ostroave și bălțile le voiu usca.

16. Și voiu scoate (v) orbii la calea carea n-au știut și voiu face pre ei să umble (g) pre cărările care nu le-au cunoscut; face-voiu lor întunecul lumină și ceale colțuroase neatede. Aceastea sânt (d) cuvintele care le voiu face lor și nu-i voiu părăsi pre ei”.

17. Și ei s-au întors înapoi. Rușinați-vă cu rușine, cei ce nădăjduți spre ceale ciopliite, cei ce ziceți topiturilor: „Voi sânteți dumnezeii noștri!”

18. Cei surzi, auziți, și cei orbi, priviți să vedeți.

19. Și cine e orb, fără numai slugile Meale, și surzi, fără numai cei ce stăpânesc pre ei? Cine e orb ca cel depărtat? Și s-au orbit slugile lui Dumnezeu.

20. Văzut-ați de multe ori și nu ați păzit, deșchisu-vi-s-au urechile și nu ați auzit.

21. Domnul Dumnezeu au voit ca să fie drept și să mărească laudă.

22. Și am văzut, și norodul au fost prădat și jefuit, că laț în cămeri pretutindinea și în case împreună, unde i-au ascuns pre ei; făcutu-s-au pradă și nu era cel ce să scoată prada și nu era cel ce să zică: „Întoarce!”

23. Cine easte întră voi carele va băga în urechi aceastea? Ascultați ceale viitoare?

24. Cine au dat spre jeaf pre Iacov și pre Israil la cei ce-l pradă pre el? Au nu Dumnezeu, Căruia au păcătuit și nu au vrut să umble în căile Lui, nici să asculte de leagea Lui?

25. Și au adus preste ei iuțimea mâniei Sale și i-au răzbit pre ei războiul, și cei ce îi ardea pre ei primpregiur, și nici unul dintr-înșii nu au cunoscut, nici au pus în inimă.

CAP 43

Prorocește fericirea besearicii și înmulțirea în toată lumea. Spune bunătățile lui Dumnezeu ceale trecute și ceale ce vor fi cătră norodul Său. Și adevărind pre Sine singur Dumnezeu, împută jidovilor nemulțămirea.

1. **S**i acum, așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine, Iacove, Cel ce te-au plăsmuit pre tine, Israile: „Nu te teame, că te-am mântuit pre tine (a); chematu-te-am pre numele tău, al Mieiu ești tu!

2. Și de vei trece prin apă, cu tine sânt, și râurile nu te vor acoperi; și de vei trece prin foc, nu te vei arde, flacăra nu te va arde pre tine.

3. Că Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Sfântul lui Israil, Cel ce te mântuiesc pre tine (b); făcut-am schimbarea ta: Eghiptul și Etiopia și Soina în locul tău.

1. (a) Din robia Eghiptului și a Vavilonului și a diiavolului prin Hristos. 3. (b) Jidov.: Dat-am pentru răscumpărarea ta Eghiptul lui Senahiriv.

4. De când te-ai făcut cinstit înaintea Mea măritu-te-ai și Eu te-am iubit, și voiu da oameni pentru tine și boiari pentru capul tău.

5. Nu te teame, că Eu cu tine sânt! De la răsărit voiu aduce sămânța ta și de la apus te voiu aduna.

6. Zice-voiu miiazănoptii: «Adă!» și miiazăzilei: «Nu opri!» Adă pre fiii Mieii din pământ departe, și pre featele Meale de la marginile pământului,

7. Pre toți câți să chiiamă cu numele Mieu, pentru că (v) cu mărirea Mea l-am zidit pre el și l-am plăsmuit și l-am făcut pre el.

8. Și am scos norod orb și ochii lor așșderea sânt orbi și au urechi surde.

9. Toate neamurile s-au adunat împreună și să vor aduna boiarii dintru eale. Cine va vesti aceste, sau cine va spune voao ceale ce sânt din început? Aducă mărturiile sale și să se îndrepteze și să asculte și să zică adevărate.

10. Fiți Mie mărturii și Eu sânt martor, zice Domnul Dumnezeu, și Pruncul Mieu, pre carele l-am ales ca să știți și să creadeți și să cunoașteți că Eu sânt; mai înainte de Mine nu au fost alt Dumnezeu, și după Mine nu va fi.

Osie 13, 4 11. Eu sânt Dumnezeu, și afară de Mine nu easte mântuitoriu!

12. Eu am vestit și am mântuit. Defăimat-am și nu au fost întru voi străin; voi Mie mărturii, și Eu, Domnul Dumnezeu.

13. Încă din început Eu sânt și nu easte cine să scoată din mâinile Meale; face-voiu, și cine va întoarce aceasta?"

14. Așea zice Domnul Dumnezeu, Răscumpărătorul, Sfântul lui Israil: „Pentru voi voiu trimite în Vavilon și voiu scula pre toți cei ce au fugit, și haldeii în corăbii să vor lega.

15. Eu sânt Domnul Dumnezeu, Sfântul vostru, Cel ce am arătat pre Israil împărat voao!"

16. Așea zice Domnul, Cel ce dă cale în mare și cărare în apă tare;

17. Cel ce au scos cară și călărime și mulțime tare; ci au dormit, și nu să vor scula; stânsu-s-au ca inul stâns:

18. „Să nu vă aduceți aminte de ceale dintâiu și de ceale de demult să nu gândiți.

2 Cori. 5, 17 Apoca. 21, 5 19. Iată, Eu fac noao, care acum vor răsări și le veți cunoaște pre eale; și voiu face în pustie cale (g) și ceale fără de apă râuri.

20. Bindecuvânta-Mă-vor (d) fiiarele țarinei și sirenele și featele strutioanelor, că am dat în pustie apă și în ceale fără de apă, râuri, ca să adăp pre neamul Mieu cel ales.

21. Pre norodul Mieu, pre carele l-am agonisit, ca să povestească bunătățile Meale.

22. Nu acum te-am chemat pre tine, Iacove, nici te-am făcut să ostenești, Israile!

7. (v) Jidov. : spre mărirea Mea. 19. (g) Neamurile le voiu aduce la credință. 20. (d) Păgânii.

23. Nu ai adus Mie oile arderii tale de tot, nici cu jertvele tale M-ai mărit, nici ai slujit cu aducerile tale, nici te-ai ostenit în Livan.

24. Nici Mi-ai cumpărat Mie cu argint tămâiare, nici grăsimea jertvelor tale am poftit, ci în păcatele tale ai stătut înaintea Mea și întru nedreptățile tale.

25. Eu sânt, Eu sânt, Cel ce șterg fărădelegile tale pentru Mine și păcatele tale și nu le voiu pomeni.

26. Iară tu adu-ți aminte și să ne judecăm împreună; spune tu fărădelegile tale întâiu, ca să te îndreptezi.

27. Părinții voștri cei dintâiu au păcătuit și boiarii fărădeleage au făcut asupra Mea.

28. Și au spurcat boiarii sfintele Meale și am dat să pierz pre Iacov și pre Israil spre ocară.

CAP 44

Dumnezeu făgăduiaște norodului Duhul Său. Mustră deșertăciunea celor ce să închină idolilor. De la idoli și de la păcate chiiamă pre norod la cinstea Sa.

1.* ară acum, ascultă (a), Iacove, sluga Mea, și Israile, pre carele te-am ales! *Ieremi. 30, 10 [15]

2. Așea zice Domnul Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine și te-au urzit din pântece: „Încă vei avea ajutoriu, nu te teame, sluga mea, Iacove, și iubite Israile, pre carele am ales. 46, 27

3. Că Eu voiu da apă când va fi seate celor ce umblă fără de apă, pune-voiu duhul Mieu preste sămânța ta și blagosloveniile Meale preste fiii tăi.

4. Și vor răsări ca iarba în mijlocul ape și ca salcia lângă apa curgătoare”.

5. Acesta va zice: „A lui Dumnezeu sânt!” și acesta va striga pre numele lui Iacov, și altul va scrie cu mâna sa: „A lui Dumnezeu sânt!” și pre numele lui Israil va striga.

6. Așea zice Dumnezeu, Împăratul lui Israil, și Cel ce l-au mântuit pre el, Dumnezeu Savaot:* „Eu sânt întâiu și Eu după aceste, afară de Mine nu easte dumnezeu. *Sus 41, 4

7. Cine easte cum sânt Eu? Să stea și să chiiame și să spuie și să gătească Mie de când am făcut pre om în veac, și ceale viitoare, mai înainte de ce vor fi, să vă spuie voao. Jos 48, 12 Apoca. 1, 8

8. Nu vă ascundeți, nici rătăciți! Au nu din început ați băgat în urechi și am vestit voao? Martori voi sânteti de easte Dumnezeu afară de Mine. 13 [17] 22, 13

9. Cei ce fac idoli și cei ce-i cioplesc, toți deșerti sânt; cei ce fac ceale ce le plac lor, care nu vor folosi lor; martorii lor nu vor vedea și nu vor cunoaște.

10. Ca să se rușineaze cine zideaște pre cel

1. (a) Prin Iacov și prin Israil înțelege pre Israil cel duhovnicesc, pre creștini.

tare, și va vărsa cioplitură spre nefolosânță.

11. Iată, toți cei ce să împreună cu el să vor rușina (cei ce-și fac dumnezeu și cioplesc ceale nefolositoare) și toți, de când s-au făcut, s-au uscat și surzi dintră oameni. Adune-să toți și să stea împreună și să se rușineaze și să se înfrunteaze împreună.

Întel. 12. Că au ascuțit meșterul săcurea și cu barda l-au cioplit și cu sfreadelul l-au găurit
13, 21 [11] și l-au lucrat pre el cu tăriia brațului său; și va flămânzi și va slăbi și nu va bea apă.

13. După ce au ales meșterul lemnul, l-au măsurat și l-au însemnat cu condeiul și l-au făcut pre el cu unghiuri și l-au cleit cu cleiu și l-au făcut ca un chip de bărbat și ca o față de om, ca să-l puie în casă.

14. Tăiat-au șieși chedri și și-au luat ghindă sălbatecă și stejariu și și-au ales șieși lemn din pădure, care l-au sădit Domnul, pin pre care ploaia l-au crescut.

15. Ca să fie oamenilor de ars în foc. Și luând dintr-însul s-au încălzit; și arzind au copt pâine cu el, iară rămășița o au făcut dumnezei și s-au închinat lor; făcutu-ș-au din el cioplit și s-au închinat lui;

16. Din care jumătate au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și cu jumătate au fript carne și au mâncat și s-au săturat și încălzindu-să au zis: «Place-mi, că mă încălziiu și văziiu foc».

17. Iară ce au rămas l-au făcut dumnezeu cioplit, ingenunche înaintea lui și să închină lui și să roagă, zicând: «Mântuiaște-mă, că dumnezeul mieu ești tu!»

18. Nu au cunoscut, ca să înțaleagă că s-au întunecat, ca să nu vază cu ochii săi și să nu priceapă cu inima sa.

19. Și nu au socotit cu sufletul său, nici au cunoscut cu înțelepciunea că jumătate dintr-însul au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și carne friptă au mâncat; și din rămășița lui au făcut urâciune și s-au închinat lui.

20. Cunoașteți că cenușe este inima lor și să înșeală, și nimene nu poate să-și mântuiască sufletul său. Vedeți să nu ziceți că: «Minciună este în dreapta mea!»

21. Adu-ți aminte de acestea, Iacove și Israile, că sluga Mea ești tu! Făcutu-te-am pre tine sluga Mea, și tu, Israile, nu Mă uita!

22. Că, iată, am șters ca un nor fărădelegile tale și ca o ceață păcatele tale. Întoarce-te la Mine și te voiu mântui pre tine!»

23. Veseliți-vă ceriuri, că au miluit Dumnezeu pre Israil; trâmbitați, temeliile pământului, strigați, munți, veselie, dealurile și toate leamnele ceale dintr-însele, că au iz-

1. (a) Chir acesta au biruit pre haldei, adecă împărăția Vavilonului, și pre jidovi i-au scos din robii Vavilonului și le-au dat slobozenie și ajutoriu să

băvit Dumnezeu pre Iacov, și Israil să va mări!

24. Așea zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit pre tine și te-au plăzmit din pântece: „Eu, Domnul, Cel ce săvârșesc toate, întins-am ceriul singur și am întărit pământul.

25. Cine altul va răsipi seamnele celor grăitori din pântece? Și vrăjile de la inimă? Cel ce întoarce pre cei înțelepți la ceale dinapoi și nebunește sfatul lor?

26. Și întăreaște cuvântul slugii Sale și adeverează sfatul îngerilor Săi. Cel ce zice Ierusalimului: «Lăcui-te-vei!» și cetăților Iudei: «Zidi-vă-veți!» Și pustiile lui vor odrăsli.

27. Cel ce zice adâncului: «Pustii-te-vei și râurile tale le voiu usca!»

28. Cel ce zice lui Chir să înțeleagă și: «Toate voile Meale va face»; Cel ce zice Ierusalimului: «Zidi-te-vei, și Casa Mea cea sfântă o voiu întemeia»”.

CAP 45

Prorocie de Chir și făgăduințele care Dumnezeu le va da lui. Prorocie de nașterea lui Hristos și de mântuirea prin Hristos, carea să închipuia prin mântuirea cea prin Chir. Cum că singur Domnul este Dumnezeu, Cel ce mântuiaște și plinește făgăduințele, și pentru aceea trebuie cinstit.

1. șea zice Domnul Dumnezeu unsului Mieui, Chir, pre carele l-am ținut de-a dreapta ca să supuiu înaintea lui neamuri și putearea împăraților voiu rumpe; deșchide-voiu înaintea lui porțile și cetățile nu să vor închide (a):

2. „Eu înaintea ta voiu merge și munții voiu face șes, ușile ceale de aramă voiu zdrobi și zăvoarale ceale de fier voiu frânge.

3. Și voiu da ție vistierii întunecate, ascunse, nevăzute voiu deșchide ție, ca să cunoști că Eu sânt Domnul Dumnezeul tău, Cel ce chem (b) numele tău, Dumnezeul lui Israil.

4. Pentru sluga Mea, Iacov, și pentru Israil, alesul Mieui, Eu te voiu chema pre numele tău și te voiu priimi; iară tu nu M-ai cunoscut.

5. Că Eu sânt Domnul Dumnezeu și afară de Mine nu este Dumnezeu. Întăritu-te-am și nu M-ai cunoscut pre Mine.

6. Ca să cunoască cei de la răsăritul soarelui și cei de la apus că nu este Dumnezeu afară de Mine!

7. Eu sânt Domnul Dumnezeu și nu este încă, Eu sânt Cel ce am făcut lumina și am zidit întunecarecul, Cel ce face pace și zidesc reale; Eu sânt Domnul Dumnezeu, Cel ce fac toate acestea.

8. Veselească-să ceriul deasupra și norii să răoreaze (v) dreptate; să răsară pământul și să odrăzlească milă și dreptate; să răsară împreună. Eu sânt Dumnezeu, Cel ce te-am zidit pre tine.

zidească Ierusalimul și besearica. 3. (b) Cel ce te chem pre numele tău. 8. (v) Jidovește: pre cel drept, adecă pre Hristos.

9. Pre carele mai bine te-am gătit decât lutul olariului. Au, doară, cel ce ară ara-va pământul toată zioa? Au, doară, va zice lutul* olariului: «Ce faci de nu lucrî? Au nu ai mâni?»
 *Ieremi. 18, 6
 Roma. 9, 20
 Au răspunde-va plăsmuirea cătră cel ce o au plăsmuit pre ea?

10. Vai, celui ce zice tatălui: «Ce vei prăsi?» și mumei: «Ce vei naște?»

11. Că așa zice Domnul Dumnezeu, Sfântul lui Israil, Cel ce au făcut ceale viitoare: „Întrebați-Mă pre Mine de fiii Mie, și de lucrul mâinilor Meale porunciți-Mi Mie.

12. Eu am făcut pământul și pre om pre dânsul, Eu cu mâna Mea am întărit ceriul, Eu tuturor stealelor am poruncit.

13. Eu l-am rădicat pre (g) el cu dreptate împărat și toate căile lui dreapte, acesta va zidi cetatea Mea și va întoarce robii norodului Mieu, nu cu preț, nici cu daruri”, zice Domnul Savaot.

14. Așa zice Domnul Savaot: „Ostenit-au Egiptul și negoțătoria etiopilor, și oamenii cei înalți din Savaim la tine vor trece și ție vor fi robi și după tine vor umbla legați de mâini cu cătuși și vor veni și să vor închina ție și întru tine să vor ruga, că întru tine easte Dumnezeu, și: «Nu easte Dumnezeu afară de Tine,

15. Că Tu ești Dumnezeu și nu am știut, Dumnezeul lui Israil, Mântuitorul!»

16. Înfrunța-să-vor și să vor rușina toți împrotivnicii Lui și vor umbla întru rușine. Înnoiți-vă cătră Mine, ostroave!

17. Israil să mântuiaște de la Domnul cu mântuire veacinică; nu să vor înfrunța, nici să vor rușina mai mult până în veac (d).

18. Așa zice Domnul, Cel ce au făcut ceriul; Acesta easte Dumnezeu, Cel ce au arătat pământul și l-au făcut pre el și l-au tocmit pre el; nu în deșert l-au făcut, ci ca să se lăcuiască l-au făcut: „Eu sânt Domnul și nu easte altul!

19. Nu întru ascuns am grăit, nici în loc întunecos a pământului, nu am zis seminției lui Iacov: «Deșert cercați!» Eu sânt Domnul, Cel ce grăiesc dreptatea și spuiu adevărul!

20. Adunați-vă și veniți, sfătuiți-vă împreună, cei ce vă mântuiți din neamuri! Nu au cunoscut cei ce rădică lemnul cioplitura sa, și cei ce să roagă cătră dumnezeii carii nu mântuiesc.

21. Cei ce vestesc să se apropie, ca să știe împreună cine au făcut aceastea auzite din început. Atunci s-au spus voao: Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul afară de Mine, drept și mântuitoriu nu easte afară de Mine!

22. Întoarceți-vă cătră Mine și vă veți mântui, cei de la marginile pământului! Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul!

13. (g) Eu am rădicat pre Chir, ca să fie chipul lui Hristos.

17. (d) În cea veachie să află și aceasta: pentru că mai

23. (e) Pre Mine Însumi Mă jor, de nu va ieși din ruga Mea dreptate, cuvintele Meale nu să vor întoarce, că Mie să va pleca tot genunchiul.*
 *Roma.

24. Și va jura toată limba pre Dumnezeu, zicând: «Dreptate și mărire cătră El! Vor veni și să vor rușina toți cei ce să despărțesc pre sine, de la Domnul să vor îndrepta. 14, 11
 Filipi. 2, 10

25. Și întru Dumnezeu să va mări toată sămânța fiilor lui Israil»”.

CAP 46

Mai înainte spune stricarea idolilor prin Chir. Și cum că pre jidovi Dumnezeu va apăra și va mântui, pentru aceea, îi îndeamnă să se întoarcă la Dumnezeu.

1. ăzut-au Vil, zdrobitu-s-au Dagon, făcudu-s-au ceale cioplite ale lor ca niște fieri și dobitoace.

2. Le purtați legate, ca sarcina la cel ostent și flămând și slab și neputincios, carii nu vor putea să scape de la războiu, iară ei s-au dus robi.

3. „Ascultați-Mă, casa lui Iacov și toată rămășița lui Israil, cei ce vă purtați din pântece și cei ce vă pedepsiți din pruncie până la bătrânețe.

4. Eu sânt, și până ce veți îmbătrâni Eu sânt, Eu vă suferiu pre voi, Eu am făcut și Eu voiu lăsa pre voi și Eu voiu sprijini și voiu mântui pe voi.

5. Cu cine M-ați asemănat? Vedeți și meștersuguiți-vă, cei ce rătăciți.

6. Și cei ce scoateți aurul din săculeț și argintul în cumpănă îl măsurăți; și năimind meșter de aur au făcut făptură de mână și plecându-să s-au închinat lui.

7.* Pre umere îl rădică și să duc și, de-l pun jos, într-același loc rămâne, nu să mișcă, și pre cel ce strigă cătră el nu-l aude și de reale nu-l va mântui.
 *Varu. 6, 26
 [4, 7]

8. Aduceți-vă aminte de aceastea și suspi-nați, pocăiți-vă, cei ce ați rătăcit, întoarceți-vă din inimă!

9. Și vă aduceți aminte de ceale mai dinainte din veac, că Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul afară de Mine!

10. Carele spuiu ceale ce vor fi mai pre urmă, mai înainte de ce să fac și de ce să săvârșesc; și am zis: Tot sfatul Mieu va sta și toate câte am sfătuit voiu face!

11. Carele chem de la răsărit pasăre și din pământ departe, pentru care am sfătuit și am grăit și am adus; zidit-am și am făcut, povățuitu-l-am pre el, și am îndreptat calea lui.

12. Auziți-Mă, cei ce ați pierdut inima, cei ce sânteți departe de dreptate!

13. Apropiiat-am dreptatea Mea, și nu easte departe; și mântuirea celor de lângă Mine nu o

mult nu să vor rușina, macar că pentru rătăcirea idolilor s-au înfrunțat mai nainte. 23. (e) Asupra Mea Însumi.

voiu întârziia. Dat-am în Sion mântuire lui Israil spre mărire”.

CAP 47

Mai înainte să spune smerirea și sfărșirea Vavilonului, pentru trufia și tirăniia carea au arătat cătră jidovi robii săi, și pentru că în vrăjitori și în descântături și-au pus nădejdea.

1. **„ ogoară-te, șezi pre pământ, fecioară, fata Vavilonului, șezi pre pământ, nu easte scaon, fata haldeilor, că mai mult nu te vei chema moale și gingașă!**

2. **În moară macină făină, dezvălește acoperemântul tău, descopere-ți cărunteațele, golește-ți pulpele, treci râurile!**

*Naum 3. *** Descoperi-să-va rușinea ta, vedea-să-
3, 5 vor ceale de rușine ale tale; ce e drept voiu lua de pre tine, mai mult nu te voiu da oamenilor”.**

4. **Zice Cel ce te-au mântuit pre tine, Domnul Savaot, numele Lui, Sfântul lui Israil:**

5. **„Șezi umilită, întră întră întunearec, fata haldeilor, mai mult nu te vei chema putearea împărăției.**

6. **Mâniatu-M-am asupra norodului Mieu, spurcat-am moștenirea Mea. Eu i-am dat pre ei în mâna ta, iară tu nu le-ai dat lor milă, jugul celui bătrân foarte l-ai îngreoiat.**

7. **Și ai zis: «În veac voiu fi stăpână!» Nu ai gândit acesteia în inima ta? Nici ț-ai adus aminte de ceale de pre urmă?**

8. **Acum, dară, ascultă acesteia, gingașe, ceaea ce șezi și nădăjduiești și zici întră inima ta:*** «Eu sânt și nu easte alta, nu voiu șede văduvă, nici voiu cunoaște sărăciia».

*Jos 9. **Iară acum făr' de veaste* vor veni preste
51, 19 tine aceste doao întră o zi, și văduvia și sărăciia; făr' de veaste vor veni asupra ta, pentru fermecătoriia ta, pentru vrăjiturile tale ceale multe foarte.**

10. **Pentru nădejdea carea ai avut întră răutatea ta, că tu ai zis: «Eu sânt și nu easte alta!» Să știi că înțelepciunea și curviia acestora va fi ție spre rușine, și ai zis întră inima ta: «Eu sânt, și nu easte alta!»**

11. **Și va veni asupra ta perire și nu vei ști; groapă, și vei cădea într-înșă, și va veni asupra ta ticăloșie și nu te vei putea curăți și făr' de veaste va veni asupra ta perire, și nu vei ști.**

12. **Stăi acum cu vrăjile tale și cu fermecăturile tale ceale multe, care le-ai învățat din tinerețele tale, de-ți vor putea ție folosi, au de te vei mai putea întări.**

13. **Ostenit-ai întră sfaturile tale; să stea, dară, și să te mântuiască pre tine cuvântătorii de stealele ceriului, cei ce sămuiesc stealele; spuie ție ce va să vie asupra ta!**

14. **Iată, toți ca niște pozdării să vor arde în foc și nu vor mântui sufletul său din para focului, pentru că ai cărbuni de foc; șede-vei pre ei.**

15. **Aceștia vor fi ție ajutoriu, ostenit-ai**

întru schimbare; din tinerețe omul întră sine au rătăcit și ție nu vor fi mântuire”.

CAP 48

Mustă Domnul fățărnicia, nemulțămirea și învârtoșarea jidovilor și le arată că nu idolii, ci El însuși au spus ceale viitoare și le-au plinit acealea. Însă pentru numele Său le va ierta lor și așa cu bine îi chiiamă la Sine, adevărindu-le lor cum că El singur easte Dumnezeu Atotștiutoriu și Răscumpărătoriu norodului Său și Ocârmuitoriu. Să ponosluiască și pentru călcarea poruncilor Sale, care de le-ar fi păzit fericiți ar fi fost.

1. ** uziți acesteia, casa lui Iacov, cei ce vă chemați cu numele lui Israil și din Iuda ați ieșit, cei ce vă jurați cu numele Domnului Dumnezeului lui Israil, cei ce vă aduceți aminte, nu cu adevăr, nici cu dreptate,**

2. **Și cei ce vă sprijiniți cu numele cetății ceii sfinte și pre Dumnezeul lui Israil sântei întemeiați; Domnul Savaot e numele Lui:**

3. **„Ceale mai dinainte, iată, le-am spus și din gura Mea au ieșit și s-au auzit, degrab am făcut și au venit.**

4. **Știu că vartos ești și vână de fier e grumazul tău, și fruntea ta de aramă.**

5. **Și am spus ție de demult, mai înainte de ce au venit preste tine (a), auzite ție le-am făcut, ca să nu zici că: «Idolii mi-au făcut mie» și să nu zici că: «Ceale cioplite și ceale vărsate mi-au poruncit mie».**

6. **Auzit-ați toate și voi nu ați cunoscut; încă și acum auzite ție ț-am făcut ceale noao, care de acum înainte vor să fie și nu ai zis.**

7. **Acum să fac, și nu mai de demult. Și nu în zilele ceale mai dinainte ai auzit acealea, să nu zici: «Știu-le pre eale».**

8. **Nici ai cunoscut, nici ai știut, nici din început am deșchis urechile tale, că am cunoscut că defăimând vei defăima și încă din pânțete te vei chema fărdelege.**

9. **Pentru numele Mieu voiu arăta ție mâniia Mea, și ceale mărite ale Meale le voiu aduce preste tine, ca să nu te pierz de tot.**

10. **Iată, te-am vândut pre tine, nu pentru argint, și te-am scos din cuptoriul sărăciei.**

11. **Pentru Mine face-voiu ție, că numele Mieu să spurcă și* mărirea Mea altuia nu o voiu da.**

12. **Ascultă-Mă, Iacove și Israile, pre carele Eu te chem.* Eu sânt Cel dintăiu și Eu sânt în veac!**

13. **Și mâna Mea au întemeiat pământul și dreapta Mea au întărit ceriul; chema-voiu pre ei și vor sta împreună.**

14. **Și să vor aduna toți și vor auzi cine le-au spus lor acesteia; Cel ce te iubesc pre tine am făcut voia ta asupra Vavilonului, ca să pierz sămânța haldeilor.**

5. (a) **În cea veachie easte și aceasta: Ceale ce vor să vie.**

*Sus
42, 8*Sus
41, 444, 6
Apoc.
1, 817
22, 15
[13]

15. Eu am grăit, Eu am chemat, adusu-l-am pre el și am îndreptat calea lui.

16. Apropiați-vă către Mine și ascultați acestea: Nu de la început întru ascuns am grăit; când s-au făcut acolo eram”. Și acum Domnul m-au trimis pre mine și Duhul Lui.

17. Așa zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit pre tine, Sfântul lui Israil: „Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce Ț-am arătat ție, ca să afli tu calea pre carea să umbli.

18. Și de ai fi ascultat poruncile Meale, s-ar fi făcut ție ca un râu pacea ta, și dreptatea ta ca valul mării.

19. Și ca năsipul s-ar fi înmulțit sămânța ta, și fiii pântecelui tău, ca țărâna pământului; ci nici acum nu te vei stânge, nici va peri numele tău înaintea Mea.

Ierem. 21, 6 20. Ieși din Vavilon, fugi de la haldei, glas de veselie să vestiți și să se auză aceasta. Vestiți până la marginile pământului, ziceți: «Izbăvit-au Domnul pre robul Său, Iacov.

Ieșire 17, 6 Numer. 20, 11 21. Și de vor însăta, în pustie va duce pre ei,* apă din piază le va scoate lor»; despica-va piază și va curge apă și va bea norodul Meu.

Jos 57, 21 22. Nu easte bucurie nedreptilor!”, zice Domnul.

CAP 49

Hristos să pune povățuitoriu neamurilor și jidovilor, celor ce să vor mântui, și să dă spre legătură de pace norodului, pre carele din toate părțile lumii îl va chema, și după ce au arătat câtă fericire vor avea cei ce cred în Hristos, îi îndeamnă să fie mulțămitori; cu bine mângăie și Sionul, care să plângea că l-au părăsit Dumnezeu, făgăduindu-i cum că în toată lumea va fi mărit, venind toți la el și sfărmându-să toți vrăjmașii lui.

1. scultați-Mă, ostroave, și luați aminte, neamuri! După multă vreme va sta, zice Domnul. Din pântecel maicii Meale au numit numele Meu.

Jos 51, 16 2. Și au pus gura Mea ca o sabie ascuțită și supt acoperemântul mâinii Sale M-au acoperit; pusu-M-au ca o săgeată aleasă și în tulba Sa M-au ascuns.

3. Și Mi-au zis Mie: „Sluga Mea ești Tu, Israile, și întru Tine Mă voiu mări”.

4. Și Eu am zis: „În deșert M-am ostenit, în zădar, și întru nimica am dat țării Mea”; pentru aceasta, judecata Mea la Domnul easte și osteneala Mea înaintea Dumnezeului Meu.

5. Și acum, așa zice Domnul, Cel ce din pântecel M-au plăsmuit slugă Luiși, ca să adune pre Iacov la Domnul și pre Israil. Aduna-Mă-voiu și Mă voiu mări înaintea Domnului și Dumnezeuul Meu va fi Mie țarie.

Sus 42, 6 Fapte 13, 47 6. Și au zis Mie: „Mare easte Ție să Te chemi Fiiul Meu, ca să scoli neamurile lui Iacov și să întorci răsipirea lui Israil.* Iată, Te-am pus pre Tine spre împăcare norodului, spre lumină neamurilor, ca să fii Tu mântuire până la marginile pământului”.

7. Așa zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit

CAP 48 ȘI 49

pre tine, Dumnezeuul lui Israil: „Sfințiți pre Cel ce nu bagă samă de sufletul Său, pre Cel ce easte urât neamurilor, pre Cel ce easte Rob domnilor; împărații vor vedea pre El și să vor scula domnii și să vor închina Lui pentru Domnul, că credincios easte Sfântul lui Israil și Te-am ales pre Tine”.

8. Așa zice Domnul:* „În vreme plăcută Te-am ascultat pre Tine, și în zioa mântuirii Ț-am ajutat și Te-am făcut și Te-am dat spre împăcare neamurilor, ca să așezi pământul și să moștenești moștenirea pustiei. *2 Cor. 6, 2

9. Și să zici celor din legături: «Ieșiți!» și celor dintru întunecare: «Luminați-vă!» În toate căile să vor paște și în toate cărările pășunea lor.

10.* Nu vor flămânzi, nici vor înseta, nici va bate pre ei căldura, nici soarele, ci Cel ce miluiaște pre ei va mângăia pre ei și prin izvoară de ape duce-i-va pre ei. *Apoc. 7, 16

11. Și voiu face ca tot muntele să fie cale și toată cărarea pășune lor.

12. Iată, aceștia de departe vor veni, aceștia de la miiazănoapte și de la mare, alții din pământul perșilor.

13. Veseliți-vă, ceriuri, și să se bucure pământul, să strige munții veselie (a), că au miluit Dumnezeu pre norodul Său, și pre cei smeriți ai norodului Său i-au mângăiat.

14. Că au zis Sionul: „Părăsindu-m-au Domnul și Domnul m-au uitat pre mine!”

15. „Au, doară, va uita muiarea pre pruncul său? Sau nu-i va fi milă de fiii pântecelui său? Și de va și uita muiarea pre aceștia, dar Eu nu te voiu uita pre tine”, zice Domnul.

16. Iată, pre mâinile Meale am zugrăvit zidurile tale și înaintea Mea ești pururea.

17. Și curând te vei zidi de la cei ce te-au surpat, și cei ce te-au pustiit pre tine vor ieși din tine.

18.* Râdică împregiur ochii tăi și vezi pre toți: iată, s-au adunat și au venit la tine. Viu sânt Eu, zice Domnul, că cu toți, cu aceștia, ca cu o podoabă te vei îmbrăca, și vei pune pre ei împregiurul tău, ca o mireasă podoaba. *Jos 60, 4

19. Că ceale pustii ale tale și ceale răsipite și ceale căzute acum te vei strâmta de la cei ce lăcuiesc; și să vor depărta de la tine cei ce te mână pre tine.

20. Că vor zice la urechile tale fiii tăi, pre carii i-ai pierdut: „Strâmt e mie locul, fă-mi loc ca să lăcuiesc”.

21. Și vei zice întru inima ta: „Cine au născut pre aceștia mie? Că eu fără de fii am fost și văduvă, nemearnică și închisă, și pre aceștia cine i-au hrănit mie? Eu am rămas singură; dar aceștia unde au fost?”

22. Așa zice Domnul Domnul: „Iată, rădic spre neamuri mâna Mea, și spre ostroave voiu

13. (a) În cea veachie și aceasta: și dealurile drepte.

înălța semnul Mieu, și vor aduce pre fiii tăi în sân și pre featele tale pre umere le vor purta.

23. Și te vor hrăni pre tine împărați și împărăteasele lor te vor apleca; pre fața pământului să vor închina ție și praful picioarelor tale vor linge și vei cunoaște că Eu sânt Domnul și nu să vor rușina cei ce Mă așteaptă pre Mine”.

24. Au lua-va cineva de la uriașiu prăzi? Și cel ce va robi pre altul cu nedreptate mântui-să-va?

25. Că așa zice Domnul: „De va prinde neștine pre uriaș, va lua prăzi și, luând de la cel tare, va scăpa; iară Eu judecata ta voi judeca și Eu voi izbăvi pre fiii Miei!

26. Și cei ce te-au năcăjit pre tine vor mânca cărnurile sale și ca vinul cel nou vor bea sângele său și să vor îmbăta și (b) va cunoaște tot trupul că Eu sânt Domnul, Cel ce te-am izbăvit pre tine și am ajutat tăria lui Iacov”.

CAP 50

Nu pentru neputința lui Dumnezeu, ci pentru fărădelegile sale rămâne sinagoga lepădată, carea nu au vrut să priimească pre Hristos, Cel ce nimic nu au lăsat nefăcut din ceale ce trebuia să facă, ca să-L priimească sinagoga, ba încă pentru dragostea ei ocări au răbdut și necazuri; și pentru aceea, mai înainte spune că sinagoga cu dureri va peri.

1. șea zice Domnul: „Care e cartea cea de slobozenie a maicii voastre cu carea o am lăsat pre ea? Sau cărui deatornic a celor ce Mă vând pre Mine v-am vândut pre voi? Iată, pentru păcatele voastre v-ați vândut și pentru fărădelegile voastre am lăsat pre muma voastră.

2. Ce easte? Că am venit și nu era om, am strigat și nu era cine să auză.* Au nu poate mâna Mea să mântuiască? Sau nu poate să scoată? Iată, cu mâniia Mea voiu pustii marea și voiu deșerta râurile, și să vor usca peștii lor, nefiind apă, și vor muri de seate.

3. Îmbrăca-voiu ceriul cu întunearec și ca un sac voiu pune acoperemântul lui”.

4. Domnul Domnul Mi-au dat Mie limbă de învățatură, ca să cunosc când să cade a grăi cuvântul.

5. Pusu-M-au dimineața, dimineața Mi-au pus Mie ureache, ca să auz.

6. Și învățatura Domnului Domnului îmi deschide Mie urechile: iară Eu nu stau împotrivă, nici Mă pricelesc.

Mate. 26, 67 7. Spatele Meale le-am dat spre bătași și fălcile Meale spre palmiri, și fața Mea nu o am întors de cătră rușinea scuișărilor.

8. Și Domnul Domnul ajutoriu s-au făcut Mie; pentru aceea, nu m-am rușinat, ci am pus fața Mea, ca o piatră vârtoasă, și am cunoscut că nu Mă voi rușina.

26. (b) În cea veachie: și să va îmbăta tot trupul.

9. Pentru că* aproape easte Cel ce M-au îndreptat pre Mine. Cine easte cel ce să judecă cu Mine? Să stea cu Mine împreună! Și cine easte cel ce să judecă cu Mine? Să se apropie de Mine! Iată, Domnul Domnul va ajuta Mie! Cine va face Mie rău? Iată, voi toți ca o haină vă veți învechi și ca molia va mânca pre voi.

10. Cine easte întru voi, carele să teame de Domnul, să auză glasul Slugii Lui! Cei ce umblă întru întunearec și nu easte lor lumină, nădăjduți întru numele Domnului și vă întăriți întru Dumnezeu!

11. Iată, voi toți aprindeți foc și întăriți flacăra, umblați întru lumina focului vostru și întru flacăra carea ați aprins; și pentru Mine s-au făcut aceastea voao, întru dureare veți adormi!

CAP 51

Îndeamnă pre Sion cu pilda lui Avraam, căruia Dumnezeu au plinit ce i-au făgăduit și cum că și Sionul făgăduința cea credincioasă de mângăiare va lua de la Dumnezeu: de mângăierea, de mântuirea, de marea fericire a Sionului, adecă a besearicii, carea prin Hristos va fi. Și multe grăiaște de leagea Evangheliei și de smerirea vrăjmașilor besearicii.

1. uziți-Mă, cei ce goniți ce e drept și cei ce căutați pre Domnul! Căutați la piatra cea tare carea o ați cioplit și la gaora gropii carea o ați săpat.

2. Căutați la Avraam, tatăl vostru, și la Sara, carea v-au născut pre voi, că unul era și l-am chemat pre el și l-am blagoslovit pre el și l-am iubit pre el și l-am înmulțit pre el.

3. Și pre tine acum te voi mângăia, Sioane, și am mângăiat toate pustiile lui și voiu pune pustiile lui ca raiul; și ceale de la apusurile lui ca raiul Domnului; veselie și bucurie va afla într-însul, mărturisire și glas de laudă.

4. Ascultați-Mă, ascultați-Mă, norodul Mieu, și împărății la Mine luați aminte, că leage va ieși de la Mine și judecata Mea spre luminarea neamurilor.

5. Apropie-să curând dreptatea Mea și va ieși ca o lumină mântuirea Mea și întru brațul Mieu neamurile vor nădăjdui; pre Mine Mă vor aștepta ostroavele și întru brațul Mieu vor nădăjdui.

6. Rădicați la ceriu ochii voștri și priviți la pământ, jos, că ceriul ca fumul s-au întărit, și pământul ca o haină să va învechi; și cei ce lăcuiesc ca aceștia vor muri,* iară mântuirea Mea în veac va fi și dreptatea Mea nu va lipsi.

7. Ascultați-Mă, cei ce știți judecata, norodul Mieu, la carele* leagea Mea easte în inima voastră! Nu vă teameți de mustrarea oamenilor și cu hulirea lor să nu vă biruiți.

8. Că vor fi ca o haină carea cu vreamă să strică, și ca lâna carea să mănâncă de

*Rom. 8, 33

*Psal. 36, 39

*Psal. 36, 31

molii; iară dreptatea Mea în veac va fi, și mântuirea Mea în neamurile neamurilor.

9. Scoală-te, scoală-te, Ierusalime, și te îmbracă cu țăriia brațului tău! Scoală-te, ca întru începutul zilei, ca neamul veacului; au nu Tu ești Cel ce ai cioplit lățimea? Au nu Tu ești Cel ce au rupt pre bălaor?

***Ieșire 14, 21** 10.* Au nu ești Tu Cel ce ai pustiit marea, apa cea multă a adâncului, Cel ce ai pus adâncul mării cale de trecut celor ce s-au izbăvit și s-au mântuit?

11. Că Domnul va întoarce pre ei și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie veacinică; că pre capul lor laudă, și veselie va apuca pre ei; fugit-au durearea, întristarea și suspinarea.

12. Eu sânt, Eu sânt Cel ce te mângăie pre tine! Cunoaște cine ai fost tu, că te-ai temut de omul muritoriu și de fiul omului, carii ca iarba s-au uscat!

13. Și ai uitat pre Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine, pre Cel ce au făcut ceriul și au întemeiat pământul; și te-ai temut pururea în toate zilele de fața mâniei celui ce te năcăjea pre tine?

14. Pentru că mântuindu-te Tu, nu va sta, nici va zăbovi și nu va omori spre stricare și nu va lipsi pâinea lui.

15. Că Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce turbură marea și fac de sună valurile ei. Domnul Savaot, numele Mieu!

***Sus 49, 2** 16.* Pune-voiu cuvintele Meale în gura ta și te voiu acoperi supt umbra mâinii Meale, cu carea am întărit ceriul și am întemeiat pământul. Și va zice Sionul: „Norodul mieu ești Tu!” (a)

17. Deșteaptă-te, deșteaptă-te, scoală-te, Ierusalime, cel ce ai beut din mâna Domnului păharul mâniei Lui, că păharul căderii și păharul mâniei l-ai beut și l-ai deșertat.

18. Și nu era cine să te mângăie din toți fiii tăi carii ai născut, și nu era cine să te prinză de mână dintră toți fiii tăi, pre carii ai crescut!

***Sus 47, 9** 19.* Doao, (b) acestea sânt împotivă ție; cine să va măhni împreună cu tine? Cădere și zdrobire, foamete și sabie; cine te va mângăia?

20. Fiii tăi cei lipsiți, carii dorm la marginea a toată ieșirea, ca un nap jumătate copt, plini de mâniia Domnului, slăbiți prin Domnul Dumnezeu.

21. Pentru aceea, ascultă, smerită și îmbătată nu de vin!

22. Așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce judecă pre norodul Său: „Iată, am luat din mâna ta păharul căderii, păharul mâniei Meale, și nu vei mai adaoge încă a-l bea!

23. Și voiu da pre el în mâinile celor ce

16. (a) Cea veachie: și va zice Sionul: „Dumnezeul mieu ești Tu”. 19. (b) Vatic și Eusevie pentru a-

cu nedreptul te-au asuprit și te-au smerit, carii au zis sufletului tău: «Pleacă-te, ca să treacem!» Și ai pus aseamenea cu pământul șealele tale celor ce trecea afară”.

CAP 52

Deșteaptă pre Sion, adecă pre besearica lui Hristos spre mângăiere, pentru răscumpărarea sa cea fără de preț. Pomenește pogorârea lui Israil în Eghipt și izbăvirea de Asur. Laudă pre propoveditorii păcii evanghelicești, deșteptând pre toți spre laudă pentru Hristos, Carele tuturor easte gata mântuitoriu; și de înălțarea Lui și de smereniia Lui și de credința neamurilor întru El.

1. coală-te, scoală-te, Sioane, îmbracă țăriia ta, Sioane, și tu, Ierusalime, cetate sfântă, îmbracă mărirea ta! Nu va trece mai mult prin tine cel netăiat împrejur și cel necurat!

2. Scutură praful și te scoală și șezi, Ierusalime! Dezleagă legătura grumazului tău, ceaea ce ești roabă, fata Sionului!

3. Că acestea zice Domnul: „În zădar v-ați vândut, și nu cu argint vă veți răscumpăra”.

4. Așa zice Domnul, Domnul* Dumnezeu: „În Eghipt s-au pogorât norodul Mieu mai înainte, ca să lăcuiască acolo, și la asiriani cu sila au fost dus.

***Facer. 46, 6**

5. Și acum ce va fi aici?” Acestea zice Domnul că: „S-au luat norodul Mieu în zădar; mirați-vă și vă văietăți!” Acestea zice Domnul:* „Pentru voi, numele Mieu pururea să hulește întru neamuri.

***Iezechi. 36, 20**

6. Pentru aceea va cunoaște norodul Mieu numele Mieu în zioa aceea, că Eu însumi sânt Cel ce grăiam; de față sânt”.

Roma. 2, 24

7. Ca frumseța în munți,* ca picioarele celui ce binevestește auzirea păcii, ca cel ce binevestește ceale bune; că auzită voiu face mântuirea ta, zicând: „Sioane, împărăți-va Dumnezeu tău!”

***Nau. 1, 15
Roma. 10, 15**

8. Că glasul celor ce te păzesc pre tine s-au înălțat și cu glasul împreună să vor veseli, că ochi la ochi vor vedea când va milui Domnul Sionul.

9. Strige împreună veselie, împreună pustii-le Ierusalimului, că l-au miluit Domnul pre el și au izbăvit Ierusalimul!

10. Și va descoperi Domnul brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor* și vor vedea toate marginile pământului mântuirea cea de la Dumnezeul nostru.

***Psal. 97, 5**

11. Depărtați-vă, depărtați-vă,* ieșiți de acolo și de necurat să nu vă atingeți! Ieșiți din mijlocul lui, osibiți-vă cei ce purtați vasele Domnului!

*** 2 Cor. 6, 17**

12. Că nu veți ieși cu gâlceavă, nici cu fugă veți merge, că va merge înaintea voastră Domnul, Cel ce vă adună pre voi, Dumnezeul lui Israil!

13. Iată, va cunoaște Fiiul Mieu și Să va înălța și Să va mări și Să va rădica foarte.

ceaea sânt împotivă.

14. În ce chip să vor mira de Tine mulți, așa să va necinsti de oameni chipul Tău și mărirea Ta de fiii oamenilor.

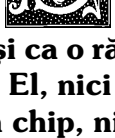
***Rom. 15, 21** 15. Așa să vor mira de Dânsul neamuri multe și împărații vor astupa gura sa,* că celor ce nu s-au vestit despre Dânsul, aceia vor vedea, și carii nu au auzit vor cunoaște.

CAP 53

Nu toți vor priimi propoveduirea Evangheliei. Prorocie de nașterea lui Hristos și de patima cea de ocară și de moartea Lui pentru păcatele noastre; S-au ocărât Cel ce ne-au adus noao mântuire. De blândețe și de jertva Lui, carea El de bunăvoie pre Sine S-au adus, de mărirea și înălțarea Lui și de mulțimea celor ce vor create întru El.

***Ioan 12, 38**
Roman. 10, 16

1.* oamne, cine au crezut auzului nostru, și brațul Domnului cui s-au descoperit?

2. Vestit-am ca un prunc înaintea Lui și ca o rădăcină în pământ însetat; nu are chip El, nici mărirea, și L-am văzut pe El și nu avea chip, nici frumsețe.

***Marc. 9, 12** 3.* Ci chipul Lui necinstit și mai sfârșit decât al fiilor omenești, om ce era întru bătaie, și știind răbda dureare, că s-au schimbat fața Lui; defăimat au fost și nesocotit.

***Mate. 8, 17** 4.* Acesta păcatele noastre le poartă și pentru noi răbdă dureare; și noi am gândit că de la Dumnezeu easte El întru dureare, întru dureare și în năcaz.

***1 Cor. 15, 3**
1 Petr. 8 [2], 24 5.* Iară El S-au rănit pentru păcatele noastre și au pățimit pentru fărădelegile noastre; certarea împăcării noastre pre Dânsul și cu rana Lui noi toți ne-am vindecat.

6. Toți ca niște oi am rătăcit, fieștecarele din calea sa s-au abătut, și Domnul L-au dat pre El pentru păcatele noastre.

7. Și El pentru ce s-au chinuit, nu Și-au deschis gura Sa. Ca o oaie la junghiiare s-au adus și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde,* așa nu-și deschide gura Sa.

***Mate. 26, 63**
Fapte 8, 32 8. Întru smerenie judecata Lui s-au rădicat, și neamul Lui cine-l va spune? Că s-au luat de pre pământ viața Lui; pentru fărădelegile norodului Mieu s-au adus la moarte.

***1 Petr. 2, 22**
1 Ioan 3, 5 9. Și voi da pre cei răi în locul îngropării Lui, și pre cei bogați în locul morții Lui,* că fărădeleage nu au făcut, nici s-au aflat viclesug în gura Lui.

10. Și Domnul va să-L curăță pre El de rane. De veți da pentru păcat, sufletul vostru va vedea sămânță îndelungată.

11. Și va da Domnul cu mâna Sa să scoată din dureare sufletul Lui și să-I areate Lui lumină și să-L facă cu știință și să îndrepteaze pre Cel drept, Carele bine slujește multora, și păcatele lor El le va purta.

*** Marc. 15, 28**
Luca 22, 37
**** Luca 23, 34** 12. Pentru aceasta, El va moșteni pre mulți și va împărți dobânzile celor tari, pentru că s-au dat la moarte sufletul Lui* și cu cei fără de leage s-au socotit și El păcatele multora au purtat ** și pentru fărădele-

gile lor s-au dat.

CAP 54

Chiamă pre besearică la veselie, pentru că mai multă va fi din neamuri decât era sinagoga, și prin toată lumea să va lăți și pururea va sta, fiind de Dumnezeu acoperită; și-și va uita de năcazurile ceale de demult și din pietri scumpe să va zidi, întemeiată întru dreptate, și toți cei dintr-înșă vor fi învățați de la Dumnezeu și cu mulțime de pace vor petrece.

1.* eseleaște-te, cea stearpă, carea nu naști, dă glas și strigă, ceaea ce nu aveai dureri de naștere, că mai mulți sânt fiii ceii pustie decât a ceii ce are bărbat, ***Luca 23, 29**
Galat. 4, 27

2. Că au zis Domnul. Lărgeaște locul cortului tău și pieile corturilor tale le întinde, nu te scumpi! Lungeaște funiile tale și pociumpii tăi înțepeneaște-i!

3. Încă și de-a dreapta și de-a stânga lățeaste, și sămânța ta va moșteni neamuri, și cetăți pustii vei lăcui.

4. Nu te teame pentru că te-ai rușinat, nici să-ți fie rușine pentru că te-ai ocărât, că de rușinea cea veacinică vei uita, și de ocară văduviei tale mai mult nu-ți vei aduce aminte.

5. Că Domnul Cel ce te-au făcut pre tine,* Domnul Savaot easte numele Lui, și Cel ce te izbăveaște pre tine. El easte Dumnezeul lui Israil, Dumnezeu a tot pământul. Să va chema. ***Luca 1, 32**

6. Nu ca pre o muiare părăsită și slabă la inimă te-au chemat pre tine Domnul, nici ca pre o muiare din tinerețe urâtă, zis-au Dumnezeuul tău.

7. Puțină vreme te-am părăsit și cu milă mare te voi milui.

8. Întru mânie puțină am întors fața Mea de cătră tine și cu milă veacinică te voi milui, zis-au Cel ce te-au izbăvit pre tine, Domnul.

9.* De la apa carea au fost pre vremea lui Noe, aceasta easte Mie, precum M-am jurat lui în vremea aceea, că mai mult nu Mă voi mânia asupra pământului pentru tine. ***Face. 9, 11**

10. Nici cu înfricoșarea ta voi muta munții, și dealurile nu să vor clăti, așa nici mila Mea nu va lipsi de la tine, nici legătura păcii Meale nu să va lua, că au zis Domnul: „Cel milostiv ție”.

11. Smerită și neașezată ai fost, nu ai avut mângăiare. Iată, Eu gâtesc ție andrax, piatra ta, și temeliile tale sapfir;

12. Și voi pune zăbrealele tale iaspis și porțile tale pietri de criștal și zidul tău pietri alese.

13.* Și pre toți fiii tăi, învățați lui Dumnezeu, și întru multă pace vor fi fiii tăi. ***Ioan 6, 45**

14. Și cu dreptate te vei zidi; depărtează-te de nedreptate și nu te vei teame, și cutremur nu să va apropiia la tine.

15. Iată, nemearnici vor veni pentru Mine la tine și vor lăcui la tine și vor scăpa la tine.

16. Iată, eu te-am zidit pre tine, nu ca

faurul suflând cărbuni și scoțind unealte la lucru; și Eu te-am zidit, nu ca să te stric cu pierzare.

17. Tot vasul făcut împotriva ta nu să va spori, și tot glasul să va scula asupra ta la judecată; pre toți aceia vei birui și cei supuși ai tăi vor fi într-însul; easte moștenire celor ce slujesc Domnului, și voi veți fi Mie drepti, zice Domnul.

CAP 55

Chiamă pre toți la credință, făgăduindu-le prisosirea darurilor duhovnicești. Să chiiamă necredincioșii de la păcate, că Domnul milostiv easte și adevărat întru ceale ce făgăduiaște. De sporiul propoveduirii evanghelicești și de fericirea celor ce vor create.

*Sira.
51, 32
Apoca.
22, 17

1.* ei însetați, meargeți la apă, și câți nu aveți argint meargând cumpărați și mâncați, și meargeți și cumpărați, fără de argint și fără de preț, vin și grăsime.

2. Pentru ce cheltuiți argintul nu în pâini, și osteneala voastră nu întru sațiu?

3. Ascultați-Mă pre Mine și veți mânca ceale bune și să va desfăta întru bunătăți sufletul vostru. Luați aminte cu urechile voastre și urmați căilor Meale. Ascultați-Mă pre Mine și va fi viu întru bunătăți sufletul vostru și voi pune voao (a) leage veacinică* sfintele lui David, ceale credincioase.

*Fap.
13, 34

4. Iată, mărturie întru neamuri l-am dat pre dânsul domn și poruncitoriu neamurilor.

5. Neamurile care nu te știa pre tine te vor chema, și noroadele care nu te cunoștea la tine vor alerga, pentru Domnul Dumnezeul tău, Sfântul lui Israil, că te-au mărit pre tine.

6. Căutați pre Domnul și, deaca-L veți afla, să-L chemați pre El când să va apropiia de voi.

7. Să-și lasă cel necredincios căile sale și omul cel fără de leage sfaturile sale și să se întoarcă la Domnul, și-l va milui; și la Dumnezeul vostru, că mult va ierta păcatele voastre.

8. Că nu sânt sfaturile Meale ca sfaturile voastre, nici căile Meale ca căile voastre, zice Domnul.

9. Ci cât easte ceriul departe de pământ, așa sânt departe căile Meale de căile voastre și cugetele Meale de cugetele voastre.

10. Că precum să pogoară ploaia sau zăpada din ceriu și nu să întoarcă până când adapă pământul și-l face de răsare și rodeaște și dă sămânță sămănătorului, și pâine de mâncare,

11. Așa va fi cuvântul Mieu, care va ieși din gura Mea; nu să va întoarcă cătră Mine deșert, până când va plini toate câte am voit; și voi spori căile tale și poruncile Meale.

12. Că cu veselie veți ieși și cu bucurie

3. (a) Testamentumul Nou. 12. (a) Acest vers în

vă veți povățui, că munții și dealurile vor sălta așteptându-vă pre voi cu bucurie și toate leamnele țarinii vor bate cu ramurile.

13. Și în locul scaiului să va înălța chiparos, și în locul urzicii va creaste mirsina și va fi Domnul numit și întru semn veacinic și nu va lipsi.

CAP 56

Pre tot omul din toate neamurile îndeamnă Domnul ca să păzască poruncile Lui. Mângăierea famenilor celor drepti. Casa lui Dumnezeu easte casă de rugăciune. Grea certare și îngrozire asupra păstorilor Ierusalimului, pre carii orbi și câni muți și neobraznici îi numeaște.

1.* ceastea zice Domnul: „Păziți judecata și faceți dreptate, că s-au apropiat mântuirea Mea, ca să vie, și mila Mea, ca să se descopere”.

*Întel.
1, 1

2. Fericit bărbatul carele face aceastea și omul carele ține aceastea și păzeaste sâmbetele, ca să nu le spurce pre eale, și-și fereaste mâinile sale, ca să nu facă nedreptate.

3. Să nu zică cel de alt neam, carele s-au adaos Domnului, zicând: „Doară cu osăbire mă va osibi Domnul de la norodul Său?” Și să nu zică famenul că: „Lemn sec sânt eu!”

4. Aceastea zice Domnul famenilor: „Oricâți vor păzi sâmbetele Meale și vor aleage ceale ce vreau Eu și vor ținea leagea Mea,

5. Da-voiu lor în casa Mea și în zidul Mieu loc numit, mai bun decât fii și decât feate. Nume veacinic voi da lor și nu va lipsi.

6. Și celor de alt neam, carii s-au adaos la Domnul, ca să slujească Lui și să iubească numele Domnului, ca să fie Lui slugi și slujnice, și pre toți cei ce păzesc sâmbetele Meale, să nu le spurce, și pre cei ce țin leagea Mea,

7. Voiu băga pre ei în muntele cel sfânt al Mieu și voi desfăta pre ei în casa rugăciunei Meale; arderile de tot ale lor și jertvele lor vor fi priimate pre jertvenicul Mieu,* că casa Mea casă de rugăciune să va chema la toate neamurile”.

*Ierem.
7, 10
Mate.

8. Zis-au Domnul, Cel ce adună pre cei răsipiți a lui Israil, că: „Voiu aduna la el adunare”.

21, 13
Marco
11, 17

9. Toate fierile sălbatece, veniți, mâncați, toate fierile pădurii!

Luca
19, 46

10. Vedeți că au orbit toți, nu au cunoscut; toți câni muți sânt, care nu pot lătra, carii visază întru așternut și iubesc a dormita.

11. Și ca niște câni făr' de rușine cu sufletul, carii nu știu sațiu și sânt răi, neștiind înțeleagerea, toți au urmat căile sale,* fieștecarele după pofta averilor de la marginile lui:

*Ierem.
6, 13
8, 10

12. „Veniți să bem vin și să ne îmbătăm și să fie această zi mâne mare mai mult foarte!” (a)

unele biblii nu să află, iară în cea veachie easte.

Moartea dreptilor și odihna lor ceea ce va să fie nu o cunosc necredincioșii, pre cari-i mustră Dumnezeu aici, pentru slujba carea o fac idolilor și pentru alte fapte reale ale lor, spuindu-le lor că să vor smeri; și după ce să vor întoarce, pace și mângăiere li să făgăduiaște, de vream ce inima necredinciosului este ca o mare înviforată, întru carea nu este liniște.

1. edeți cum au perit dreptul și nimenea nu bagă în inimă; și bărbați drepti pier și nimenea nu socoteaște că de cătră fața nedreptății au perit dreptul.

2. Fi-va în pace îngroparea lui, luatu-s-au din mijloc.

3. Iară voi apropiați-vă aici, fii fără de lege, sămânța preacurvarilor și a curvei.

4. Întru cine v-ați desfătat? Și asupra cui ați deșchis gura voastră, și asupra cui ați slobozit limba voastră? Au nu voi sânteți fii pierzători, sămânță făr' de lege?

5. Cei ce vă rugați la idoli supt copaci deși, cei ce junghiați pre fiii voștri în văi, în mijlocul pietrilor.

6. Aceasta este partea ta, aceasta este soarta ta! Și acelora ai vărsat turnări și acestora ai adus jertve; pentru acestea au nu Mă voiu mâniia?

7. În munte înalt și sus, acolo e așternutul tău și acolo ai suit jertvele tale!

8. Și după stâlpii ușii tale pus-ai pomenirea ta; gândeai că de te vei depărta de la Mine, mai mult ceva vei avea. Iubit-ai pre cei ce dorm cu tine.

9. Și ai înmulțit curviia ta cu ei și pre mulți ai depărtat de la Mine și ai trimis soli preste hotarile tale și te-ai întors și te-ai smerit până la iad.

10. De căile tale ceale multe te-ai ostenit și nu ai zis: „Înceta-voiu!” Întăritu-te-ai, pentru că ai făcut acestea, pentru aceea nu M-ai rugat pre Mine.

11. De carele temându-te te-ai înfricoșeat și ai mințit Mie, și nu ți-ai adus aminte de Mine și nu M-ai luat pre Mine întru cugetul tău, nici întru inima ta? Și Eu, văzindu-te pre tine, te trec cu vederea și de Mine nu te-ai temut.

12. Și Eu voiu vesti dreptatea ta și realele tale, care nu vor folosi ție.

13. Când vei striga, scoață-te din năcazul tău! Că pre toți aceștia îi va lua vântul și-i va duce volbura; iar cei ce să țin de Mine vor agonisi pământul și vor moșteni muntele cel sfânt al Mieu.

Jos 62, 10 14. Și vor zice: „Curățiți de cătră fața lui căile și luați împiedecările din calea norodului Mieu!”

15. Acestea zice Cel Preaînalt, Cel ce lăcuiaște întru ceale de sus, în veac, cel Sfânt întru sfinți; numele Lui, Domnul Cel Preaînalt, Carele întru sfinți odihnează, și Cel ce dă

celor slabi de suflet răbdare, și celor cu inima zdrobită le dă viață:

16. „Nu în veaci voiu lua izbândă de pre voi, nici pururea Mă voiu mâniia pre voi, că duh va ieși de la Mine și toată suflarea Eu o am făcut.

17. Pentru păcat puțin l-am întristat pre el și l-am bătut și am întors fața Mea de la el; și s-au întristat și au umblat supărat pre căile sale.

18. Căile lui le-am văzut și l-am tămăduit pre el și l-am mângăiat pre el și mângăiere adevărată i-am dat lui.

19. Pace preste pace celor departe și celor de aproape”. Și au zis Domnul: „Vindeca-voiu pre ei.

20. Iară cei nedrepti să vor învălui și nu vor putea odihni.

21.* Nu este bucurie celor necurați”, zis-au Dumnezeu.

*Sus 48, 22

CAP 58

Mustră fățarnicia jidovilor, arătându-le cum că postul lor nu este priimit lui Dumnezeu; și care sânt, care fac să fie postul priimit lui Dumnezeu; și oamenii multe faceri de bine să aibă pentru acealea. Cum trebuie să sârbeaze sâmbăta, lăpdându-și voia sa, și cum că cei ce așa vor sârba plată vor avea.

1. trigă cu tărie și nu înceta, ca o trâmbiță înalță glasul tău, și spune norodului Mieu păcatele lor, și casii lui Iacov fărdelegile lor.

2. Pre Mine zi în zi Mă caută și doresc să știe căile Meale, ca un norod carele au făcut dreptate și nu au părăsit judecata Dumnezeului său. Cer acum de la Mine judecată dreaptă și doresc să se apropie de Dumnezeu,

3. Zicând: „Ce este că am postit, și nu ai văzut? Smerit-ai sufletele noastre și nu ai știut?” Pentru că în zilele posturilor voastre aflați voile voastre și năcăjiți pre toți supușii voștri.

4. Spre judecați și sfezi poftiți și bateți cu pumni pre cel smerit; pentru ce postiți Mie, ca să se auză astăzi cu strigare glasul vostru?

5.* Nu acest post am ales Eu, și ziuo ca să-și smerească omul sufletul său. De ți-ai stramba ca un cerc grumazul tău și de ai aștearne supt tine sac și cenușe, nici așa nu veți chema post priimit.

6. Nu de acest fealiu de post am ales Eu, zice Domnul, ci dezleagă toată legătura nedreptății, dezleagă legăturile ceale cu silă făcute, lasă pre cei frâmți întru slobozenie și rumpe toată scrisoarea cea cu nedreptate.

7.* Frânge celui flămând pâinea ta și pre săracii cei făr' de casă bagă-i în casa ta. De vezi pre cel gol, îmbracă-l, și nu treace cu vederea pre cei ce sânt din sămânța neamului tău.

*Zaha. 7, 5

*Iezeche. 18, 7
16
Mateiu 25, 35

8. Atunci va ieși de dimineață lumina ta și sănătatea ta curând va răsări; și va merge înaintea ta dreptatea ta, și mărirea lui Dumnezeu te va încunjura.

9. Atunci vei striga și Dumnezeu te va auzi și încă grăind tu, va zice: „Aici sânt!” Și vei lăpăda de la tine legătura și întinderea mâinii și cuvântul cel de cârtire.

10. Și de vei da flămândului pâine din sufletul tău și de vei sătura sufletul cel năcăjit, atunci va străluci întru întunecare lumina ta și întunecarea ta ca amiază.

11. Și va fi Dumnezeuul tău cu tine pururea și te vei sătura, în ce chip pofteaște sufletul tău. Și oasele tale să vor îngrășa și vor fi ca o grădină adăpată și ca un izvor căruia nu-i scade apa; și oasele tale ca iarba vor răsări și să vor îngrășa și vor moșteni neamurile neamurilor.

Jos 61, 4 12. Și să vor zidi pustiile tale ceale veacnice și vor fi temeliiile tale veacnice în neamurile neamurilor; și te vei chema ziditoriu de îngrădire, și cărările tale ceale de prin mijloc le vei face să odihnească.

13. De vei întoarce piciorul tău de la sâmbete, ca să nu faci voile tale în zioa cea sfântă, și vei chema sâmbetele gingașe, sfinte Dumnezeului tău, și nu vei rădica piciorul tău la lucru, nici vei grăi cuvânt cu mânie din gura ta,

14. Și vei fi nădăduind spre Domnul; și te va sui la bunătățile pământului și te va hrăni cu moștenirea lui Iacov, tătâne-tău. Că gura Domnului au grăit acestea.

CAP 59

Putearnic și milostiv este Domnul a mântui pre jidovi. Ci fărădelegile lor, asupra cărora grăiaște aici prorocul, împiedecă ca să nu să auză și să se mântuiască, pentru care și mărturisesc după dreptate a fi părășiți de la Dumnezeu și orbiți a să năcăji cu multe reale. De mânia Domnului asupra celor răi și de bunătatea Lui spre cei ce să pocăiesc.

Nume. 11, 23 1. u nu poate mântui mâna Domnului? Au îngreoiatu-s-au urechiile Lui, ca să nu auză?

Sus 50, 2 2. Ci păcatele voastre fac osăbire întră voi și întră Dumnezeu, și pentru păcatele voastre au întors Domnul fața de cătră voi, ca să nu vă miluiască.

Sus 1, 15 3. Că mâinile voastre sânt spurcate cu sânge și deagetele voastre cu păcate și buzele voastre au grăit fărădeleage și limba voastră cugetă strâmbătate.

Iov 15, 35 4. Nimenea nu grăiaște dreapte, nici este judecată adevărată; nădăduiesc întru ceale deșerte și grăiesc deșertăciuni, că zămislesc dureare și nasc fărădeleage.

5. Oao de aspide au spart și pânză de păianjin țes; și cel ce vrea să mănânce din oaole lor, spărgându-le, află clocitură și într-însa vasilisc.

6. Pânza lor nu să va face haină, nici să vor îmbrăca din lucrurile sale, pentru că lucrurile lor sânt lucrurile fărădelegii.

Pilde 1, 16 Roma. 3, 15 7. Iară picioarele lor spre răutate aleargă, grabnice sânt a vărsa sânge, și gândurile lor sânt gânduri de ucideri, sfărmare și ti-

căloșie în căile lor.

8. Și calea păcii nu o au cunoscut; nu easte judecată întru căile lor, că cărările lor sânt răzvlătite, pre care trec, și nu știu pacea.

9. Pentru aceea s-au depărtat judecata de la ei și nu-i va apuca pre ei dreptatea; când aștepta ei lumină, s-au făcut lor întunecare; așteptând strălucire, în ceață au umblat.

10. Pipăi-vor ca orbii păreatele și ca cei fără de ochi vor pipăi și întru amiază vor cădea ca întru amiazănoapte, ca cei ce mor vor suspina.

11. Ca ursul și ca porumbița împreună vor umbla; așteptat-am judecată și nu easte, mântuirea s-au depărtat de la noi.

12. Că multă easte fărădeleagea noastră înaintea Ta, și păcatele noastre s-au imponcișeat noao, că fărădelegile noastre sânt întru noi și nedreptățile noastre le-am cunoscut.

13. Păgâneaste am lucrat și am mințit, și ne-am depărtat de la Dumnezeuul nostru; grăit-am strâmbătați și am fost neascultători, zemislit-am și am cugetat din inima noastră cuvinte nedreapte.

14. Și am întors înapoi judecata, și dreptatea departe au stătut, că s-au sfârșit întru căile lor adevărul, și pre cale dreaptă nu au putut să umble.

15. Și adevărul s-au rădicat și ș-au mutat cugetul, ca să nu înțeleagă, și au văzut Domnul și nu l-au plăcut, că nu era judecată.

16. Și au văzut, și nu era bărbat, și au socotit și nu era cine să apere, și i-au apărat pre ei cu brațul Său și cu mila i-au întărit.

17.* Și S-au îmbrăcat cu dreptatea ca cu o platoșe și coiful mântuirii au pus pre capul Său; și S-au îmbrăcat cu haină de izbândă și cu veșmântul Său.

*Efes. 6, 14 1 Tesal. 5, 8

18. Ca răsplătind să răsplătească ocară și cu veșmântul Său.

19. Și să vor teame cei de la apus de numele Domnului, și cei de de la răsăritul soarelui de numele cel mărit, că va veni ca un râu silnic mânia Domnului, veni-va cu iuțime.

20.* „Și va veni pentru Sion Izbăvitoriul și va întoarce păgânătățile de la Iacov.

*Roma. 11, 26

21. Și aceasta easte legătură lor de la Mine, zice Domnul, Duhul Mieu, carele easte întru tine, și graiurile Meale, care le-am dat în gura ta, nu vor lipsi din gura ta și din gura săminții tale, că au zis Domnul, de acum și până în veac!”

CAP 60

Besarica să deșteaptă spre bucurie, pentru că într-însa strălucește mărirea Domnului, la carea vor veni foarte multe neamuri; și care nu vor veni la ea vor peri. Întru aceasta pacea, dreptatea și lauda lui Dumnezeu să vor afla și fărădeleagea să va lua de la ea, și Domnul o va lumina pre ea în veaci și o va mări.

1. uminează-te, luminează-te, Ierusalime, că vine lumina ta, și mărirea Domnului preste tine au răsărit!

2. Că, iată, întunearec va acoperi pământul și negură preste neamuri; iară preste tine să va arăta Domnul și mărirea Lui întru tine să va vedea.

3. Și vor umbla împărații întru lumina ta și neamurile întru strălucirea ta.

*Sus 49, 18 4. * Rădica împregiur ochii tăi și vezi adunați pre toți fiii tăi întru tine; venit-au toți fiii tăi de departe și featele tale pre umeri să vor rădica.

5. Atunci vei vedea și te vei bucura și te vei teame și te vei spăimânta cu inima, că să va muta la tine bogăția mării și a neamurilor și a noroadelor.

6. Și vor veni la tine turme de cămile și te vor acoperi cămilele Madiiamului și ale Ghefarului. Toți din Sava vor veni aducând aur, și tămâie vor aduce, și piatră scumpă vor aduce, și bine vor vesti mântuirea Domnului.

7. Și toate oile Chidarului să vor aduna la tine, și berbecii Navaotului vor veni, și să vor aduce priimite pre jertvenicul Mieui, și casa rugăciunii Meale să va mări.

8. Cine sânt aceștia carii ca norii zboară și ca porumbii cu puii?

9. Pre Mine ostroavele M-au așteptat și corăbiile de la Tarsis întăiu, ca să aducă pre fiii tăi de departe, și argintul și aurul lor cu dâșii, pentru numele Domnului cel Sfânt și pentru ca să se mărească Sfântul lui Israil.

10. Și cei de alt neam vom zidi zidurile tale, și împărații lor vor sta înaintea ta, că pentru mânia Mea te-am bătut și pentru mila Mea te-am iubit.

*Apoc. 21, 25 11. * Și să vor deschide porțile tale pururea, zioa și noaptea nu să vor închide, ca să bage întru tine putearea neamurilor, și împărații lor să se aducă.

12. Că neamurile și împărații carii nu vor sluji ție vor peri, și neamurile cu pustiire să vor pustii.

13. Și mărirea Livanului la tine va veni, cu chiparos și cu peug și cu chedru împreună, ca să se mărească locul cel sfânt al Mieui, și locul picioarelor Meale voi mări.

14. Și vor merge la tine, temându-să, fiii celor ce te-au smerit pre tine și să vor închina la urmele picioarelor tale toți (a) cei ce te-au întărâtat; și te vei chema Cetatea Domnului, Sionul Sfântului lui Israil.

15. Pentru că ai fost tu părăsită și urâtă și nu era cine să ajute ție, și te voi pune pre tine bucurie veacinică, veselie neamului neamurilor.

16. Și vei suge laptele neamurilor, și bogăția împăraților vei mânca și vei cunoaș-

14. (a) În cea veachie nu să află: și să vor închina la ur-

te că Eu sânt Domnul, Cel ce te mântuiesc pre tine și Cel ce te răscumpără, Dumnezeuul lui Israil.

17. Și pentru aramă aduce-ț-voiu aur, și pentru fier aduce-ț-voiu argint, și pentru leamne aduce-ț-voiu aramă, și pentru pietri, fier; și voi pune pre domnii tăi în pace și pre episcopii tăi întru dreptate.

18. Și mai mult nu să va auzi nedreptate în pământul tău, nici zdrobire, nici ticăloșie în hotarale tale, ci să vor chema mântuire zidurile tale și porțile tale, cioplitură.

19.* Și mai mult nu va fi ție soarele spre luminarea zilei, nici răsăritul lunei va lumina noaptea ta, ci va fi ție Domnul lumină veacinică, și Dumnezeu, mărirea ta. *Apoc. 21, 23 22, 5

20. Că nu va apune soarele ție și luna nu va scădea, că va fi ție Domnul lumină veacinică și să vor umplea zilele plângerii tale.

21. Și norodul tău tot drept, și în veac va moșteni pământul, păzind săditura, lucrurile mâinilor sale spre mărirea.

22. Cel puțin va fi cu miile, și cel mai mic va fi neam mare. Eu, Domnul, la vreme voi aduna pre ei.

CAP 61

Deregătoria Mântuitorului Hristos și înnoirea neamului omenesc frumos o spune, și cum că cu propoveduirea slujitorilor lui Hristos neamurile să vor întoarce la credință. Să adaoge de mângăierea credincioșilor și de mărirea slujitorilor. Besearica cu veselie să bucură de fericirea sa.

1. uhul Domnului preste Mine, pentru aceea M-au uns pre Mine bine a vesti săracilor; M-au trimis a vindeca pre cei zdrobiți la inimă,* a propovedui robilor iertare și orbilor vedea. *Luca 4, 18

2. A chema anul Domnului priimit și zioa răsplătirei;* a mângăia pre toți cei ce plâng. *Mat. 5, 4

3. Ca să se dea celor ce plâng Sionul, mărirea în loc de cenușe, ungere de veselie celor întristați, podoaba mării în locul duhului măhnirei; și să vor chema neamul dreptății, sădirea Domnului întru mărirea;

4.* Și vor zidi pustiiile ceale veacinice, ceale mai dinainte pustiite vor rădica și vor înnoi cetățile ceale pustii, care s-au pustiit din neamuri. *Sus 58, 12

5. Și vor veni cei de alte neamuri, carii vor paște oile tale, și cei de altă seminție vor fi plugarii și viarii.

6. Iară voi preoți Domnului vă veți chema, slujitori Dumnezeului vostru să va zice voao, tăria neamurilor veți mânca și întru bogăția lor minunați veți fi.

7. Și așa a doao oară vor moșteni pământul și bucurie veacinică va fi preste capul lor.

8. Că Eu sânt Domnul, Cel ce iubesc dreptatea și urăsc jefuirile ceale din nedreptate; și voi da osteneala lor dreptilor și legătură veacinică voi lega cu dâșii.

mele picioarelor tale toți.

9. Și să va cunoaște întru neamuri sămânța lor și fiilor lor în mijlocul noroadelor. Tot cel ce va vedea pre ei îi va cunoaște, că aceștia sânt sămânță blagoslovită de Dumnezeu.

10. Și cu veselie să vor veseli întru Domnul. Să se bucure sufletul Mieu întru Domnul, că M-au îmbrăcat pre Mine în haina mântuirii și cu văjmântul veseliei M-au acoperit; ca unui mire Mi-au pus cunună și ca pre o mireasă M-au împodobit cu podoabă.

11. Și ca pământul ce-i crește floarea lui și ca o grădină ce-i răsare sămânța ei, așa va răsări Domnul dreptatea și bucuria înaintea tuturor neamurilor.

CAP 62

Prorocul pentru cei necredincioși nu încetă a vesti pre Hristos, prorocind de venirea lui Hristos și de întoarcerea neamurilor. De fericirea, mărirea și înălțimea besericii din bună plăcerea lui Dumnezeu către dânsa. De propoveduitorii besericii și de propoveduirea Evangheliei în toată lumea.

1. **D**entru Sion nu voiu tăcea, și pentru Ierusalim nu voiu înceta, până când va ieși ca o lumină dreptatea Mea, și mântuirea Mea ca o făclie va arde.

2. Și vor vedea neamurile dreptatea ta, și toți împărații mărirea ta, și te va chema pre tine cu nume nou, care-l va numi Domnul.

3. Și vei fi cununa frumseții în mâna Domnului și stema împărăției în mâna Dumnezeului tău.

4. Și mai mult nu te vei chema „Părăsită” și pământul tău nu să va mai numi „Pustiiu”, că te vei chema „Voia Mea” și pământul tău „Lăcuit”, că bine au voit Domnul întru tine și pământul tău să va lăcui.

5. Și în ce chip lăcuiaste tinărul cu fata, așa vor lăcui fiii tăi cu tine, și în ce chip să veselească mirele de mireasă, așa să va veseli de tine Domnul!

6. Și preste zidurile tale, Ierusalime, pus-am păzitori toată zioa și toată noaptea, carii până în săvârșit nu vor tăcea, aducându-și aminte de Domnul.

7. Că nu easte voao aseamenea, de să va îndrepta și va face Ierusalimul sumeție pre pământ.

8. Jurat-au Domnul pre mărirea Sa și pre tăriia brațului Său: „De voiu da mai mult grăul tău și bucatele tale vrăjmașilor tăi, și de vor bea mai mult fiii cei străini vinul tău, pentru care te-ai ostenit,

9. Ci numai cei ce le-au adunat, aceia le vor mânca și vor lăuda pre Domnul; și cei ce le-au cules, aceia le vor bea în curțile Meale ceale sfinte”.

Sus 57, 14 10. Meargeți prin porțile Meale și faceți cale norodului Mieu, și pietrele de pe cale le dați în laturi, rădicați semn spre neamuri!

Zaha. 9, 9 Matei 21, 5 11. Că, iată, Domnul au făcut de s-au auzit până la marginile pământului: „Ziceți featei Sionului: «Iată, Mântuitorul tău vine, având plata Sa cu Sine și lucrul Său înaintea feții Sale»”.

12. Și-l va numi pre el „Norod sfânt, răscum-părat de Domnul”, iară tu te vei numi „Cetate căutată și nepărăsită”.

CAP 63

Zice Domnul că au fost cu sânge stropit, când singur au biruit pre vrăjmași. Dumnezeu mult bine au făcut israilteanilor, ci pentru fărădeleagile sale i-au părăsit Dumnezeu. Iară prorocul, aducându-și aminte de îndurările lui Dumnezeu, chiiamă mila Lui preste norodul Său, pentru care să plânge că l-au părăsit Dumnezeu.

1. **G**ine easte Acesta, Carele au venit din Edom, rușeala hainelor Lui din Vosor? Acesta easte împodobit în haina Sa, strigă cu tărie: „Eu grăiesc dreptate și judecată de mântuire!”

2.* Pentru ce sânt hainele Tale roșii și îmbrăcămintele Tale ca din teasc călcat? *Apoc. 19, 13 „Plin, călcat,

3. Și din neamuri nu easte bărbat cu Mine și i-am călcat pre ei întru mâniia Mea și i-am zdrobit pre ei ca pământul și am vărsat sângele lor pre pământ, și toate hainele Meale le-am uns.

4.* Că zioa răsplătirei au venit lor și anul răscumpărării easte de față. *Sus 34, 8

5. Și am căutat și nu era ajutoriu, și am privit și nimene nu ajuta, și i-au mântuit pre ei brațul Mieu, și mâniia Mea au sosit.

6. Și i-am călcat pre ei întru mâniia Mea, și am vărsat sângele lor pre pământ”.

7. De mila Domnului mi-am adus aminte, de bunătățile Domnului întru toate care ne-au răsplătit noao. Domnul e judecătoriu bun casii lui Israil, răsplăti-ne-va noao după mila Sa și după mulțimea dreptății Sale.

8. Și au zis: „Nu norodul Mieu easte, fiii nu să vor lăpăda”. Și le-au fost lor spre mântuire din tot năcazul lor.

9. Nu sol, nici înger, ci Însuși Domnul i-au mântuit pre ei, pentru că i-au iubit pre ei și I s-au făcut milă de ei; Însuși i-au răscum-părat pre ei și i-au priimit și i-au înălțat în toate zilele veacului.

10. Iară ei nu au ascultat și au întărâtat pre Duhul cel Sfânt al Lui. Și S-au întors Domnul spre vrajbă; Însuși au dat războiu asupra lor.

11. Și și-au adus aminte de zilele ceale din veaci:* Unde easte Cel ce au scos din pământ pre păstoriul oilor? Unde easte Cel ce au pus într-înșii Duhul cel Sfânt? *Ieșire 14, 29

12. Cel ce au scos cu dreapta pre Moisi, brațul mării Sale? Așa au scos pre norodul Său prin apă tare înaintea feții Lui, ca să-Și facă Șie nume veacinic.

13. Dusu-i-au pre ei prin adânc ca pre un cal prin pustie și nu s-au ostenit.

14. Și ca pre niște dobitoace pre câmp, pogorātu-S-au Duh de la Domnul și i-au povățuit pre ei; așa ai povățuit pre norodul Tău, ca să-Ți faci Ție nume de mărire.

***2 Leage 26, 15 Varuh 2, 16** 15.* Caută din ceriu și vezi din casa cea sfântă a Ta și a mărireii Tale. Unde easte râvna Ta și tăriia Ta? Unde easte mulțimea milei Tale și a îndurărilor Tale, că ne-ai răbdat pre noi?

16. Pentru că Tu ești Părintele nostru, că Avraam nu ne-au știut pre noi, și Israil nu ne-au cunoscut; ci Tu, Doamne, Părintele nostru, mântuiaște-ne pre noi; din început numele Tău preste noi easte.

17. Pentru ce ne-ai abătut pre noi, Doamne, de am rătăcit de la calea Ta? Învârtoșeat-ai inimile noastre, ca să nu ne teamem de Tine? Întoarce-Te pentru robii Tăi, pentru neamurile moștenirei Tale.

18. Ca să moștenim cât de puținel muntele Tău cel sfânt, protivnicii noștri călcat-au sfințitoriul Tău.

19. Făcutu-ne-am ca din început, când nu ne-ai stăpânit pre noi, nici s-au chemat numele Tău preste noi.

CAP 64

Să roagă prorocul ca Dumnezeu numele Său și putearea să o facă cunoscută vrăjmașilor și pomenește și de fericirea carea easte mai înainte gătită celor ce așteaptă pre Dumnezeu. Mărturiseaște și plânge păcatele norodului său, necurățeniile și izgonirea, rugându-să pentru izbăvire.

1. e vei deschide ceriul, să vor cutremura de Tine munții și să vor topi cum să topeaște ceara de fața focului.

2. Și va arde focul pre protivnici, și să va arăta numele Tău protivnicilor; de fața Ta neamurile să vor turbura.

3. Când vei face ceale mărite, să vor cutremura de Tine munții.

***1 Cor. 2, 9** 4. Din veac nu am auzit,* nici ochii noștri nu au văzut dumnezeu afară de Tine și lucrurile Tale care vei face celor ce așteaptă milă.

5. Că va întâmpina pre cei ce așteaptă și fac dreptate, și-și aduc aminte de căile Tale. Iată, Tu Te-ai mâniat și noi am păcătuit, pentru aceea am rătăcit.

6. Și ne-am făcut ca niște necurați toți și ca o cârpă a ceii ce are curgerea sângelui cea de preste lună pre sâne, toată dreptatea noastră, și am căzut ca frunzele pentru fărădelegile noastre, așa ne va lua pre noi vântul.

7. Și nu easte cel ce să chiiame numele Tău și cel ce să-și aducă aminte, ca să se ție de Tine, că ai întors fața Ta de cătră noi și ne-ai dat pre noi pentru fărădelegile noastre.

8. Și acum, Doamne, Tatăl nostru Tu ești, iară noi, tină, lucrul mâinilor Tale, toți.

***Psal. 78, 8** 9.* Nu Te mâniia pre noi foarte și în vreme să nu pomenești păcatele noastre. Și acum, caută, Doamne, că norodul Tău sântem noi toți.

10. Cetatea Sfântului Tău s-au făcut pustie, Sionul ca o pustie s-au făcut, Ierusalimul spre blăstăm.

11. Casa noastră cea sfântă și mărirea pre carea o au blagoslovit părinții noștri s-au ars cu foc și toate ceale mărite ale noastre au căzut.

12. Și preste toate aceastea suferit-ai, Doamne, și ai tăcut, și ne-ai smerit pre noi foarte.

CAP 65

Întoarcerea neamurilor și lăpădarea jidovilor pentru fărădelegile sale și pentru închinăciunea idolilor, însă puțină rămășiță dintru ei țiindu-să. Îngrozire asupra celor ce lapădă legea lui Dumnezeu și fericire celor ce țin poruncile lui Dumnezeu vestește.

1.* rătatu-M-am celor ce nu Mă căuta, aflatu-M-am celor ce nu întreba de Mine; zis-am: „Iată, sânt” la neamul carele nu au chemat numele Mieu. ***Rom. 10, 20**

2. Întins-am mâinile Meale toată zioa cătră norodul cel neascultătoriu și împrotivă grăitoriu, carele nu au umblat pre calea cea bună, ci după păcatele sale.

3. Norodul acesta carele Mă întărâtă pre Mine înaintea Mea pururea, aceștia jertvesc în grădini și pre lespezi tămâiază dracilor celor ce nu sânt.

4. Și în mormânturi și în peșteri dorm pentru visuri, carii mănă carne de porc și zama jertvelor; spurcate sânt toate vasele lor.

5. Carii zic: „Depărtează-te de la mine, nu te apropiia de mine, că curat sânt!” Acesta e fumul mâniei Meale, foc arde întru el în toate zilele.

6. Iată, scris easte înaintea Mea: „Nu voiui tăcea până ce voiui răsplăti și voiui întoarce în sânul lor păcatele lor și ale părinților lor, zice Domnul. Cei ce au tămâiat în munți și în dealuri M-au ocărât pre Mine, întoarce-voiu faptele lor în sânul lor”.

7. Așa zice Domnul: „În ce chip să va afla boboana în strugur, și vor zice: «Să nu o strici pre ea, că blagoslovenie easte într-însa», așa voiui face pentru cel ce slujește Mie, pentru acesta nu voiui piiarde pre toți.

8. Și voiui scoate sămânță din Iacov și din Iuda și va moșteni muntele cel sfânt și vor moșteni aleșii Mie și slugile Meale și vor lăcui acolo.

9. Și în pădure vor fi stâne de oi și Valea Ahorului spre odihnă ciurzilor lor norodului Mieu, carele M-au căutat pre Mine.

10. Iară voi, cei ce M-ați părăsit pre Mine și v-ați uitat de muntele Mieu cel sfânt, și cei ce gătiți masă dracului și puneți beutură norocului,

11. Eu vă voiui da pe voi sabiei, toți junghiiți veți cădea,* pentru că v-am strigat pre voi și nu ați auzit, grăit-am și nu ați ascultat și ați făcut rău înaintea Mea și ați ales ceale ce nu am voit”. ***Pilde 1, 24 Jos 66, 4**

12. Pentru aceea, aceastea zice Domnul: „Iată, cei ce slujesc Mie vor mânca, iară voi veți flămânzi; iată, cei ce slujesc Mie vor bea, iară voi veți însetoșea!” **Ieremi. 7, 12**

13. Iată, cei ce slujesc Mie să vor veseli; iară voi vă veți rușina.

14. Iată, cei ce slujesc Mie cu bucurie să vor bucura, iară voi veți striga pentru durearea inimii voastre și vă veți văita pentru zdrobirea duhului vostru!”

15. Că veți lăsa numele vostru spre sațiu aleșilor Mie, iară pre voi va pîiarde Domnul; iară celor ce slujesc Mie să va pune nume nou.

16. Care bine să va cuvânta pre pământ, că bine vor cuvânta pre Dumnezeu cel Adevărat, și cei ce joară pre pământ vor jura pre Dumnezeu cel Adevărat, că vor uita năcazul lor cel dintâiu, și nu va intra în inima lor.

Jos 66, 22 Apoca. 21, 1 17. Că va fi ceriul nou și pământul nou și nu-și vor aduce aminte de ceale dintâiu, nici vor veni în inima lor,

18. Ci veselie și bucurie vor afla într-însul, că, iată, Eu fac Ierusalimul bucurie și norodul Mieu veselie.

19. Și Mă voi bucura de Ierusalim și Mă voi veseli de norodul Mieu și mai mult nu să va auzi într-u dânsul glas de plângere, nici glas de strigare.

20. Nici va fi acolo tinăr și bătrân, carele să nu-și umplă vreama sa, că va fi cel tinăr de o sută de ani. Iară păcătosul, de va fi și de o sută de ani, când va muri, blăstămat va fi.

21. Și vor zidi căsi și ei vor lăcui într-însele și vor sădi vii, și ei vor mânca rodurile lor și vinul lor vor bea.

22. Nu vor zidi ei și alții vor lăcui, nici vor sădi ei și alții vor mânca, că ca zilele lemnului vieții vor fi zilele norodului Mieu, că lucrurile ostenealelor lor să vor învechi.

23. Iară aleșii Mie nu vor osteni în deșert, nici vor naște fii spre blăstăm, că sămânță blagoslovită de Dumnezeu este, și fiii lor cu ei împreună vor fi.

Psal. 31, 6 24. Și va fi mai înainte de ce vor striga ei, Eu voi auzi pre ei; încă grăind ei, voi zice: „Ce este?”

Sus 11, 6 25. Atunci lupii și mieii să vor paște împreună, și leul ca boul va mânca paie, și șearpele pământ ca pâinea; nu vor face nedreptate, nici vor strica în muntele cel sfânt al Mieu, zice Domnul.

CAP 66

Domnul ceriului și al pământului nu caută la besearica carea i-au zidit Lui jidovii loc de odihnă, ci la inima smerită. Să lapadă jertvele legii vechi a jidovilor. Să pedepsească neascultarea cea de Hristos și de ucenicii Lui. De nașterea lui Hristos și de rodirea besearicii; și îndeamnă să se bucure împreună cu besearica, arătând bunătățile care va lua de la Domnul și ce judecată vor avea cei răi și cum să vor întoarce neamurile prin propoveduirea ucenicilor lui Hristos; și de răsplătirea răutăților și a bunătăților carea mai pre urmă va fi.

CAP 65 ȘI 66

1. sea zice Domnul: * „Ceriul este Mie scaon, și pământul razem picioarelor Meale; ce casă veți zidi Mie? Și care este locul odihnei Meale?”

2. Că toate acestea le-au făcut mâna Mea și ale Meale sânt toate acestea”, zice Domnul, și spre carele voi căuta, fără numai toate acestea, fără numai spre cel smerit și lin și carele tremură de cuvintele Meale;

3. Iară cel fără de leage, carele jertvește Mie vițel, ca cel ce bate om și cel ce jertvește din turmă, ca cel ce ucide câne; iară cel ce aduce făină de grâu, ca sângele de porc; cel ce dă tămâie spre pomenire, ca cel ce blăstămă. Și ei au ales căile sale și urâciunile sale, care sufletul lor le-au voit.

4. Și Eu voi alege batjocurile lor și păcatele lor voi răsplăti lor, * că i-am chemat pre ei și nu M-au ascultat; grăit-am și nu au auzit și au făcut ce este rău înaintea Mea și ceale ce nu am voit au ales.

5. Auziți cuvântul Domnului, cei ce tremurați de graiul Lui; ziceți „frații noștri”, celor ce vă urăsc pre voi și să scârbesc de voi, ca numele Domnului să se mărească și să se arate într-u veselii lor, și ei să vor rușina.

6. Glasul strigării din cetate, glas din besearică, glasul Domnului, Cel ce răsplătește răsplătire celor împotivitori.

7. Mai înainte de a naște ceaea ce s-au apropiat să nască, mai înainte de a veni durearea nașterii, au fugit și au născut fecior.

8. Cine au auzit ca aceasta? Și cine au văzut aseamenea? Au născut-au pământul într-u zi? Sau născutu-s-au un neam deodată? Că s-au chinuit și au născut Sionul pruncii săi?

9. Iară Eu am dat așteptarea aceasta și nu ț-ai adus aminte de Mine, zis-au Domnul; au nu am făcut Eu și pre ceaea ce naște și pre cea stearpă? zis-au Dumnezeuul tău.

10. Veselește-te, Ierusalime, și prăznuiți într-însul toți cei ce-l iubiți pre el; și cei ce lăcuiți în el bucurați-vă cu bucurie împreună cu dânsul toți câți plângeți pentru dânsul.

11. Ca să sugeți și să vă săturați din țitele mângăierii lui, și după ce veți suge, să vă desfătați de intrarea mării lui.

12. Că acestea zice Domnul: „Iată, Eu voi abate spre dânsii ca un râu de pace și ca un pârâu ce să varsă mărirea neamurilor. Pruncii lor pre umere să vor rădica și pre genunche să vor mângăia.

13. În ce chip mângăie pre cineva mumă-sa, așa și Eu voi mângăia pre voi și în Ierusalim vă veți mângăia”.

14. Și veți vedea și să va veseli inima voastră; și oasele voastre ca iarba vor odrăsli și să va cunoaște mâna Domnului celor ce să tem de El și va înfricoșea pre cei neascultători.

15. Că, iată, Domnul ca focul va veni și ca viforul carăle Lui, să dea răsplătire într-u mâ-

*Fapt. 7, 49 17, 24

*Pilde 1, 24 Jos 66, 4 [Sus] 65,4 Ieremia 7, 12

nie și întru despărțirea Sa cu văpaie de foc.

16. Că cu focul Domnului să va judeca tot pământul și cu sabiia Lui tot trupul; mulți răniți vor fi de la Domnul.

17. Cei ce să curățesc și să sfințesc în grădini și înaintea ușilor, carii mănâncă carne de porc și urâciuni și șoarece împreună vor peri, zice Domnul.

18. Și Eu faptele lor și gândurile lor le știu; iată, viu să adun toate neamurile și limbile; și vor veni și vor vedea mărirea Mea.

19. Și voi lăsa preste dânsese semn și voi trimite pre cei mântuiți dintr-înșii la neamuri în Tarsis și în Fud și în Lud și în Mosoh și în Tovel și în Elada și în ostroavele ceale de departe, care nu au auzit numele Mieu și nu au văzut mărirea Mea.

20. Și vor spune mărirea Mea întru neamuri și vor aduce pre frații voștri din toate neamurile dar Domnului, cu cai și cu căruțe

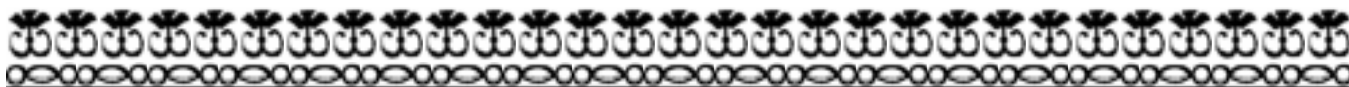
și cu paturile ceale de purtat ale mușcoilor, cu umbrariuri în sfânta cetate a Ierusalimului, zis-au Domnul, ca cum ar aduce fiii lui Israil jertvele sale Mie cu veselie și cu cântări, în Casa Domnului.

21. Și dintr-înșii voi lua preoți și leviți, zice Domnul;

22.* Că precum ceriul nou și pământul nou, care Eu le fac, rămân înaintea Mea, zice Domnul, așa va sta sămânța voastră și numele vostru. *Sus 65, 17 Apoca. 21, 1

23. Și va fi lună din lună, și sâmbătă din sâmbătă; veni-va tot trupul de să va închina înaintea Mea în Ierusalim, zice Domnul.

24. Și vor ieși și vor vedea mădulările oamenilor carii au călcat poruncile Meale,* că viiarmele lor nu va muri și focul lor nu să va stânga și vor fi priveală la tot trupul. *Marc. 9, 46

PROROCIA LUI IEREMIIA

Cuvânt înainte

eremiia au fost trimis de la Dumnezeu, ca mai înainte să spuie jidovilor perirea Ierusalimului, robii Vavilonului, întoarcerea din Haldeea după șaptezeci de ani. În prorocia sa multe pune de venirea lui Hristos și de întoarcerea neamurilor. De la anul 15 a lui Iosie până la anul al cincea după stricarea Ierusalimului, în patruzeci și cinci de ani au prorocit.

CAP 1

Ieremiia, în pântecelile mâne-sa fiind sfințit și în vreama lui Iosie, împăratului Iudei, trimițându-l Domnul să procească, pricinuiște pruncia; ci învățându-l Dumnezeu în tărie neînvinsă, și i să poruncească a proroci răsipirea Ierusalimului supt nume de vargă și de oală aprinsă.

1. **C**uvântul lui Dumnezeu, carele s-au făcut preste Ieremiia, fiul lui Helchia, din preoți, carele lăcuia în Anotoț, în pământul lui Veniamin.

2. Cum s-au făcut cuvântul lui Dumnezeu cătră dânsul în zilele lui Iosia, fiiului lui Amos, împăratului Iudei, în anul al treisprezecelea al împărăției lui.

3. Și au fost în zilele lui Ioachim, fiiului lui Iosia, împăratului Iudei, până la al unsprezecelea an a lui Sedechia, fiiului lui Iosia, împăratului Iudei, până la robii Ierusalimului, în luna a cincea.

4. Și au fost cuvântul Domnului cătră dânsul (a), zicând:

5. „Mai înainte de a te plămădi tu în pântecel te știu și mai înainte de ce ai ieșit tu din zgău te-am sfințit, proroc spre neamuri te-am pus”.

6. Și am zis: „O, Doamne, Cel ce ești Stăpân, iată, nu știu grăi, că tânăr sânt eu”.

7. Și au zis Domnul cătră mine: „Nu zice că «Tânăr sânt eu», căci cătră toți carii te voi trimite vei merge și toate câte voi porunci ție vei grăi.

8. Să nu te temi de fața lor, că Eu cu tine sânt, ca să te scoț pre tine”, zice Domnul.

9. Și au întins Domnul mâna Sa cătră mine și s-au atins de gura mea și au zis Domnul cătră mine:

10. „Iată, am dat cuvintele Meale în gura ta; iată, te-am pus astăzi preste neamuri și preste împărății,* ca să smulgi și să strici și să va răsipi și iară să zidești și să răsădești”. *Jos 18, 7

11. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: „Ce vezi tu (b)?” Și am zis: „Toiag de nuc”.

12. Și au zis Domnul cătră mine: „Bine ai văzut, pentru că am priveghiat Eu preste cuvintele Meale, ca să le fac pre eale”.

13. Și au fost cuvântul Domnului a doao oară cătră mine, zicând: „Ce vezi tu?” Și

4. (a) În cea veachie și în ceale letinești: cătră mine.

11. (b) Adecă, Ieremie.

am zis: „Căldare dedesupt arzind văz eu, și fața ei de cătră fața miiazănoptii” (v).

*Jos 14. Și au zis Domnul cătră mine: * „De cătră 4, 6 fața miiazănoptii să vor ațița realele preste toți cei ce lăcuiesc pre pământ.

15. Pentru că, iată, Eu chem toate împărățiile pământului de la miiazănoapte, zice Domnul, și vor veni și vor pune fieștecarele scaonul său înaintea ușilor porților Ierusalimului, și preste toate zidurile ceale dimprejurul lui și preste toate cetățile Iudei.

16. Și voi judecați cătră ei cu judecată pentru toată răutatea lor, căci M-au părăsit pre Mine și au jertvit dumnezeilor străini și s-au închinat lucrurilor mâinilor sale.

17. Și tu încinge mijlocul tău și te scoală și grăiaște (g) toate câte voi porunci ție; nu te teame de fața lor, nici te înfricoșea înaintea lor, că cu tine sânt Eu, ca să te scoț pre tine, zice Domnul.

Jos 18. Iată, te-am pus pre tine astăzi ca o 6, 27 cetate tare și ca un zid de aramă tare la toți împărății Iudei și la boiarii lui (d) și la norodul pământului.

19. Și voi da războiu asupra ta și nu te vor putea birui, pentru că cu tine sânt Eu, ca să te scoț pre tine”, zice Domnul.

CAP 2

Tare muștră Domnul pre fiii lui Israil și a Iudei, mai vârtos pre păstori și pre proroci, că neuitându-să la atâtea faceri de bine care au luat de la Dumnezeu, pre El, izvorul apei ceii vii, părăsindu-L, s-au închinat idolilor, de la carii nici un bine nu pot aștepta; ci încă fiind cu toții întru închinarea idolilor, în răpiri și în nemilostivire să socotesc pre sine a fi drepti; pentru aceea, le vestește că să vor jefui.

1. i au zis: Aceastea zice Domnul:

2. „Adusu-Mi-am aminte de mila tinerețelor tale și de dragostea săvârșirei tale, pentru că urmaii tu sfântului lui Israil, zice Domnul.

3. Sfânt easte Israil Domnului, pârğa rodurilor lui; toți cei ce-l mână pre el vor greși, reale vor veni asupra lor”, zice Domnul.

4. Auziți cuvântul Domnului, casa lui Iacov, și toată săminția casii lui Israil:

*Mihe. 5. Aceastea zice Domnul: * „Ce greșală au 6, 3 aflat părinții voștri întru Mine, că s-au depărtat de la Mine și au umblat după deșertăciuni și s-au făcut deșerti?

6. Și nu au zis: «Unde easte Domnul, Cel ce ne-au scos pre noi din pământul Eghiptului, Cel ce ne-au povățuit în pustie, prin pământ uscat și neumblat și prin pământ fără de apă și fără de roadă, prin pământ întru carele n-au umblat cândva bărbat, nici au lăcuit om acolo?»

7. Și v-am dus pre voi în Carmil, ca să

13. (v) În cea veachie să află: și zisă Domnul cătră mine: „Pentru că să vor ațița răutățile de cătră fața mieziinoptii”. 17. (g) Cătră ei. 18. (d) În cea veachie:

mâncăți roadele lui și bunătățile lui; și ați intrat și ați pângărit pământul Mieu și moștenirea Mea o ați pus întru urâciune.

8. Preoții n-au zis: «Unde easte Domnul?» Și cei ce să ținea de leage nu M-au știut; și păstorii au făcut fărădeleage împotriva Mea, și prorocii au prorocit în Vaal și au umblat după ceale netreabnice.

9. Pentru aceasta, încă Mă voi judeca cu voi, zice Domnul, și cu fiii fiilor voștri Mă voi judeca.

10. Treaceți în ostroavele Hetimului și vedeți; și în Chidar trimiteti și socotiți foarte și vedeți de s-au făcut unele ca aceastea.

11. De și-au schimbat păgânii dumnezeii săi, și aceia nu sânt dumnezei, iar norodul Mieu au schimbat mărirea sa întru aceia de la carii nu să vor folosi.

12. Spăimântatu-s-au ceriul de aceasta și s-au înfricoșeat (a) mult foarte, zice Domnul.

13. Că doao și reale au făcut norodul Mieu: M-au părăsit pre Mine, izvorul apei vieții, și și-au săpat șie fântâni surpate, care nu vor putea ținea apă.

14. Au rob easte Israil? Au în casă născut (b)? Pentru ce s-au făcut de pradă?

15. Asupra lui au răcnit leii și au dat glasul său cei ce au rânduit pământul lui spre pustiire și cetățile lui le-au săpat, ca să nu să lăcuiască într-însele.

16. Și fiii Memfiei și a Tafnei te-au cunoscut pre tine și te-au batjocorit.

17. Au nu au făcut aceastea ție pentru că tu M-ai părăsit pre Mine?, zice Domnul Dumnezeul tău.

18. Și acum, ce e ție și căii Eghiptului, ca să beai apa Ghionului? Și ce e ție și căii asirianilor, ca să beai apa râurilor?

19. Certa-te-va viclenia ta, și răutatea ta te va muștra; și cunoaște și vezi că amar ție (v) a Mă părăsi tu pre Mine, zice Domnul Dumnezeul tău, și n-am binevoit întru tine, zice Domnul Dumnezeul tău.

20. Că din veac ai zdrobit jugul tău și ai rupt lăgăturile tale și ai zis: «Nu voi sluji Ție, ci voi merge* în tot dealul înalt și supt tot 3, 6 copaciul umbros, acolo mă voi răsfăța întru curviia mea».

21.* Și Eu te-am sădit viță roditoare, toată 5, 1 adevărată; cum te-ai întors întru amărăciune, viță străină? Mateiu

22. De te vei spăla cu salitru și-ți vei înmulți iarba, spurcată ești cu nedreptățile tale 21, 23 înaintea Mea, zice Domnul. [33]

23. Cum vei zice: «Nu m-am spurcat și pre urma lui Vaal n-am mers?» Vezi căile tale întru mulțime de bărbați și cunoaște ce ai făcut, cătră seară (g) glasul ei s-au văietat.

24. Căile sale le-au lățit spre apa pustiei,

și la preoții lui. 12. (a) În cea veachie: pământul. 14. (b) Adecă: dintră fiii cei născuți din străini în casă. 19. (v) Va fi. 23. (g) Târziu.

întru pofta sufletului său să purta de vânt, datu-s-au; cine o va întoarce pre ea? Toți cei ce o caută pre ea nu vor osteni, întru smerenia ei o vor afla pre ea.

25. Întoarce piciorul tău de la calea colțuroasă și gâtlejul tău de la seate! Iară ea au zis: «Îmbărbăta-mă-voiu, că am iubit străini și după ei am umblat».

26. Cum să rușinează furul când să prinde, așa să vor rușina fiii lui Israil, ei și împărații lor și boiarii lor și preoții lor și prorocii lor.

27. Lemnului au zis că: «Tatăl meu ești tu» și pietrii: «Tu m-ai născut pre mine»* și au întors cătră Mine spatele și nu fețele sale; și în vremea răutăților sale vor zice: «Scoală-Te și ne mântuiaște pre noi!»

28.* Și unde sânt dumnezeii tăi, pre carii ȋ-ai făcut ție? Au scula-să-vor și te vor mântui în vremea răutății tale?*** Că după numărul cetăților tale era dumnezeii tăi, o, Ludo, și după numărul despărțirii căilor Ierusalimului jertvea lui Vaal.

29. Pentru ce grați cătră Mine? Toți voi ați lucrat păgânește și toți voi ați făcut fărădelege asupra Mea, zice Domnul.

30. În deșert am bătut pre fiii voștri, învățatura n-ați priimit, sabie au mâncat pre prorocii voștri, ca leul cel pierzătoriu, și nu v-ați înfricoșeat”.

31. Auziți cuvântul Domnului! Acestea zice Domnul: „Au, doară, pustietate M-am făcut lui Israil? Au pământ țelinit? Pentru că au zis norodul Mieu: «Nu ne vei stăpâni (d) și mai mult nu vom veni cătră Tine?»

32. Au uita-va mireasa podoaba sa și fecioara legătura pieptului ei? Iară norodul Mieu M-au uitat în zile nenumărate.

33. Ce bine vei mai isprăvi încă întru căile tale, ca să cerci iubire? Nu așa, ci și tu ai viclenit, ca să spurci căile tale.

34. Și în mâinile tale s-au aflat sânghiuri de suflete nevinovate; nu în scorburi i-am aflat pre ei, ci în tot stejeariul.

35. Și ai zis: «Nevinovat sânt, ci să se întorcă mâniia Lui de la mine!»

36. Iată, Eu mă judec cu tine, pentru că zici tu: «N-am păcătuit!» Că ai defăimat foarte a îndoii căile tale; și de la Egipt te vei rușina, precum te-ai rușinat de la Asur.

37. Că și de aici vei ieși, și mâinile tale preste capul tău, că au depărtat Domnul nădejdea ta și nu te vei spori într-însa.

CAP 3

Dumnezeu cu neasemănată milostivire cheamă la Sine pre norodul Său de la închinarea idolilor, întru carea Iuda întreace și pre Israil, făgăduindu-Să că-i va priimi întru fii și le va da păstori adevărați, ca în Ierusalim în pace să cinstească pre Dumnezeu. Despre mărirea și înălțarea cea viitoare a Ierusalimului și adunarea neamurilor la dânsul, și despre pocăința norodului.

31. (d) Alexandr.: nu vom sluji.

1. e va slobozi bărbatul pre muiarea sa și să va duce de la el și să va mărita după alt bărbat, au întorcându-să, să va întoarce mai mult la el? Și nu pângărindu-să să va pângări muiarea aceea? Și tu ai curvit cu păstori mulți și te întoarce cătră Mine, zice Domnul.

2. Rădică ochii tăi în drept și vezi unde nu te-ai pângărit? În căi ai șezut lor, ca o cioară pustie, și ai spurcat pământul cu curviile tale, și cu răutățile tale.

3. Și ai avut păstori mulți spre puiadecă ție; față de curvă s-au făcut fața ta, fără de rușine ai fost cătră toți.

4. Nu ca pre o casă M-ai chemat, și Tată și începătoriu fecioriei tale?

5. Au rămânea-vei în veac? Au păzi-să-va spre biruință? Iată, ai grăit și ai făcut realele acestea și ai putut”.

6. Și au zis Domnul cătră mine, în zilele lui Iosie, împăratului.* „Văzut-ai ceale ce au făcut Mie lăcuința lui Israil? S-au dus întru tot muntele înalt și supt tot lemnul frunzos și au curvit acolo.

7. Și am zis după ce au curvit ea toate acestea: «Întoarce-te la Mine!» Și nu s-au întors.

8. Și au văzut netocmeala ei cea netocmită a Iudei; și am văzut că pentru toate care s-au părăsit, întru care să preacurvea lăcașul lui Israil, și o am slobozit pre ea; și i-am dat carte de despărțire la mâinile ei și nu s-au temut cea netocmită a Iudei, și au mers și au curvit și ea.

9. Și s-au făcut întru nimică curviia ei și au preacurvit lemnul și piatra.

10. Și întru toate acestea nu s-au întors cătră Mine cea fără de tocmeală a Iudei dintru toată inima ei, ci la minciuni”.

11. Și au zis Domnul cătră mine: „Îndreptat-au sufletul său Israil de la cea neîntocmită a lui Iuda.

12. Mergi și ceteaște cuvintele acestea cătră miiiazănoapte și vei zice: «Întoarce-te cătră Mine, lăcașul lui Israil, zice Domnul, și nu voiu întări fața Mea cătră voi, că milostiv sânt Eu, zice Domnul, și în veaci nu voiu ținea mânia asupra voastră.

13. Însă cunoaște strâmbătatea ta, că asupra Domnului Dumnezeului tău ai făcut păgânătate și ai vărsat căile tale spre streini, supt tot lemnul frunzos, și nu ai auzit glasul Mieu, zice Domnul.

14. Întoarceți-vă, fii depărtați, zice Domnul, că Eu voiu stăpâni pre voi și voiu lua pre voi, pre unul din cetate și pre doi din rudenie, și voiu aduce pre voi în Sion.

15. Și voiu da voao păstori după inima Mea, și vă vor paște pre voi, păscându-vă cu știință.

16. Și va fi de vă veți înmulți și veți crește pre pământ, zice Domnul; în zilele acealea nu vor zice mai mult: ‘Sicriiul legii sfântului lui Israil’. Nu să va mai sui preste inimă, nu să va numi, nici să va socoti și nu

să va face încă.

17. În zilele acelea și în vremea aceea, numi-vor Ierusalimul «Scaonul Domnului» și să vor aduna toate neamurile la dansul și mai mult nu vor merge după poftetele ceale reale ale inimii lor.

18. În zilele acelea, veni-va casa lui Israil la casa lui Iuda și împreună vor veni de la pământul mieziinopții și de la toate țările la pământul care l-am dat moștenire părinților lor.

19. Și Eu am zis: Fie, Doamne, încă rându-te-voiu spre fii și voiu da ție pământ ales, moștenirea lui Dumnezeu, Atotțiitorul neamurilor. Și am zis: Părinte Mă chemați pre Mine și de la Mine să nu vă întoarceți!

20. Însă precum nu bagă în samă muiarea pre cel ce să împreună cu ea, așa nu M-au băgat pre Mine în samă casa lui Israil, zice Domnul.

21. Glas din buze s-au auzit, de plângere și de rugăciune, al fiilor lui Israil, căci au făcut strâmbătate întru căile lor; uitat-au pre Dumnezeuul său cel Sfânt.

22. Întoarceți-vă, fii, întorcându-vă, și voiu vindeca zdrobiturile voastre!» „Iată, robi noi vom fi Ție, că Tu, Domnul Dumnezeuul nostru ești; cu adevărat întru minciună era munții și putearea măgurilor, însă prin Domnul Dumnezeuul nostru, mântuirea lui Israil.

23. Și rușinea au mâncat ostenealele părinților noștri din tinerețele lor, oile lor și viteii lor și pe fiii lor și pre featele lor.

24. Dormit-am întru rușinea noastră și ne-au acoperit pre noi necinstea noastră, pentru că înaintea Dumnezeului nostru am păcătuit noi și părinții noștri, din tinerețele noastre până în zioa aceasta, și nu am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru”.

CAP 4

Făgăduiaște Domnul că-i va ierta de să vor întoarce adevărat și-și vor tăia împrejur inimile sale, amenințându-le cu mari reale de vor rămânea în răutăți; pentru aceea, să tânguiaște prorocul văzind că să va jefui țara și să va pustii, însă nu desăvârșit.

1. **M**e să va întoarce Israil, zice Domnul, cătră Mine, și să va întoarce, și de vei lua dimpregiurul tău urâciunile lui din gura lui și de cătră fața Mea să va smeri.

2. Și va jura: „Viu e Domnul cu adevăr, cu judecată și cu dreptate!”, și vor binecuvânta întru El limbi și întru El vor lăuda pre Dumnezeu în Ierusalim,

3. Că acestea zice Domnul bărbaților Iudei și celor ce lăcuiesc Ierusalimul:

Osie 10, 12 4. „Înnoți-vă înnoituri, și să nu sămânați preste ghimpi; tăiați-vă împregiur Dumnezeului vostru și tăiați împregiur năsâlnicia inimii voastre, bărbații Iudei și cei ce lăcuți în Ierusalim! Să nu iasă ca focul mâniia Mea; și să va aprinde, și nu va fi cel ce stânge de

cătră fața viclesugului tocmealelor voastre.

5. Vestiți în Iuda și să se auză în Ierusalim; ziceți: «Semn, faceți cu trâmbița pre pământ și strigați tare!» Ziceți: «Adunați-vă și să întrăm la cetățile ceale cu ziduri!» Luând, fugiți la Sion!

6. Sârguiți, nu stați, că reale aduc Eu* de la miazănoapte și surpare mare.

*Sus 1, 14

7. Să suie leul din bârlogul lui și pierzind limbile le rădică; și au ieșit din locul său ca să pustiască pământul tău; și cetățile tale să vor surpa, nelăcuindu-se eale.

8. Spre aceastea încingeți-vă saci și vă tânguiți și vă văitați, pentru că nu s-au întors iuțimea mâniei Domnului de la voi!

9. Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, piarde-să-va inima împăratului și inima boiarilor, și preoții să vor spăimânta și prorocii să vor mira”.

10. Și am zis: „O, Stăpâne Doamne, oare înșelând ai înșelat pre norodul acesta și Ierusalimul, zicând: «Pace va fi voao!» Și să va atinge sabiia până la sufletul lor.

11. În vremea aceea, zice-vor norodului acestuia și Ierusalimului: „Duhul rătăcirii în pustie, calea featei norodului Mieu nu spre curat, nici spre sfânt.

12. Duh de plinire Îmi va veni și acum Eu voiu grăi judecățile Meale cătră ei.

13. Iată, ca norul să vor sui și ca viforul, carăle lor, mai sprinteni decât vulturii, caii lor». Vai, noao, căci muncim!”

14. „Spală de răutate inima ta, Ierusalime, ca să te mântuiești până când sânt întru tine gândurile trudelor tale.

15. Pentru că glasul celui ce să suie de la Dan va veni Mie și să va auzi durearea din muntele lui Efraim.

16. Pomeniți limbi: «Iată, au venit!» Vestiți în Ierusalim: «Învârtegiri vin din pământ de departe și au dat spre cetățile lui Iuda glasul lor!»

17. Că cei ce păzesc țarină s-au făcut spre ea împregiur, pentru că te-ai lenevit spre Mine, zice Domnul.

18.* Căile tale și tocmealele tale au făcut ție aceastea; aceasta easte răutatea ta, căci e amară, pentru că s-au atins până la inima ta!”

*Sus 3, 5

19. Pântecele mieu mă doare și simțirile inimii mele turbură sufletul mieu; împuținează-să inima mea, nu voiu tăcea, că glas de trâmbiță au auzit sufletul mieu, strigare de războiu.

20. Și chiiamă zdrobirea chinuirei, că au chinuit tot pământul, făr' de veaste au chinuit cortul, ruptu-s-au pieile meale.

21. Până când voiu vedea fugind, auzind glasul trâmbițelor?

22. „Pentru că povățuitorii norodului Mieu pre Mine nu M-au știut; fii fără de minte sânt și nepricepuți! Măiestri sânt a face rău, iară a face bine nu au cunoscut”.

23. „Căutat-am spre pământ și, iată, nimica, și la ceriu, și nu era luminile lui.

24. Văzut-am munții și era tremurând, și toate dealurile turburându-să.

25. Căutat-am și, iată, nu era om, și toate paserile ceriului să spăimântase.

26. Văzut-am și, iată, Carmilul pustiiu, și toate cetățile arse cu foc de cătră fața Domnului și de cătră fața iuțimei mâniei Lui s-au stins”.

27. Acestea zice Domnul: „Pustiiu va fi tot pământul și conținere nu voi face.

28. Și preste aceste plângă pământul și să se întunece ceriul de sus, pentru că am grăit și nu Mă voi căi, pornitu-M-am și nu M-am întors de la el”.

29. „De glas de călăreți și arc întins s-au ferit toată țara; intrat-au în peșteri și în desigururi s-au ascuns și pre pietri s-au suit; toată cetatea s-au părăsit, nu lăcuiaste întru eale om”.

30. „Și tu ce vei face de te vei îmbrăca cu roșiu? Și te vei împodobi cu podoabă de aur; de vei unge cu răstic ochii tăi, în deșert e frumșetatea ta, lăpădatu-te-au ibovnicii tăi, sufletul tău cearcă.

31. Că glas ca al ceii ce să chinuiaște am auzit suspinul tău, ca al ceii ce dintâiu naște; glasul feții Sionului să va slăvi și va slobozi mâinile sale: «Vai, mie, că să sfârșeaște sufletul pentru cei omorâți!»

CAP 5

Domnul caută în Ierusalim om drept, ca să-l miluiască, dară și norodul și căpeteniile sânt împietriți întru răutățile sale și întru închinarea idolilor. Pentru aceea, le amenințază că-i va prăda norodul cel străin, pentru că s-au făcut orbi și surzi, însă nu desăvârșit.

1. lergați primpregiur în căile Ierusalimului și vedeți și cunoașteți și cercați, în ulițele lui, de veți afla bărbat carele să facă judecată și să cearce credința; și blând voi fi lor, zice Domnul.

2. «Viu e Domnul», zic, pentru aceea nu întru minciuni să joară?»

3. „Doamne, ochii Tăi spre credință, bătutu-i-ai pre ei și nu i-au durut, concenitu-i-ai pre ei și n-au vrut să priimească învățătura, întăritu-și-au fețele sale mai mult decât piatra și n-au vrut să se întoarcă.

4. Și eu am zis: «Poate fi săraci sânt, pentru căci n-au putut, căci n-au cunoscut calea Domnului și judecata lui Dumnezeu.

5. Mearge-voiu cătră cei mai aleși și voi grăi lor, pentru că ei au cunoscut calea Domnului și judecata lui Dumnezeu». Și, iată, cu toți dimpreună stricat-au jugul, rupt-au legăturile.

6. Pentru aceea, i-au lovit pre ei leul din dumbravă și lupul; până la căsi i-au pierdut

10. (a) În unele biblii să ceteaște: că nu sânt ale Domnu-

pre ei, și pardosul priveghea spre cetățile lor. Toți cei ce ies de la ei să vor prinde, pentru că au înmulțit necurățiile sale; întăritu-s-au urechile lor”.

7. „Pentru care dintru aceste voi fi ție milostiv? Fiii tăi M-au părăsit pre Mine și să jura întru cei ce nu sânt dumnezei; și i-am săturat pre ei și preacurvea și în casăle curvelelor să abătea.

8. Cai nebuni spre parte fămeiască s-au făcut; * fieștecările spre muiarea deaproapelui său râncheza.

*Iezec. 22, 11

9. Au pentru aceste nu voi cerceta?, zice Domnul. Au întru limbă ca aceasta va izbândi sufletul Mieu?

10. Suiți-vă pre băștile ei și o săpați de tot și concenire să nu faceți; lăsați proptealele ei, că ale Domnului sânt (a).

11. Că defăimând au defăimat spre Mine, zice Domnul, casa lui Israil și casa lui Iuda.

12. Mințit-au Domnului lor și au zis: «Nu sânt aceste, nu vor veni preste noi reale, și sabie și foamete nu vom vedea.

13. Prorocii noștri era în vânt și cuvântul Domnului nu era la ei; așa va fi lor!»

14. Pentru aceea, aceste zice Domnul Atotțiitoriu: „Pentru care lucru ați grăit cuvântul acesta? Iată, Eu am dat cuvintele Meale în gura ta, foc, și pre norodul acesta, leamne, și-i va mistui pre ei.

15. Iată, Eu aduc preste voi limbă de departe, casa lui Israil, zice Domnul, limbă căriia nu vei auzi (b) glasul limbii ei.

16. Toți vârtoși.

17. Și vor mânca secerătura voastră și pâinile voastre; și vor mânca de tot pre fiii voștri și pre featele voastre; și vor mânca de tot oile voastre și vițeele voștri; și vor mânca viile voastre și smochineturile voastre și maslineturile voastre și vor triera cetățile ceale tari ale voastre spre care voi ați nădăjduit spre eale cu sabie.

18. Și va fi în zilele acealea, zice Domnul, Dumnezeuul tău, nu voi face pre voi spre concenire.

19. * Și va fi când veți zice: «Pentru care lucru au făcut Domnul Dumnezeuul nostru, noao toate aceste?» Și vei zice lor: «Pentru că M-ați părăsit pre Mine și ați slujit la dumnezei străini în pământul vostru; așa veți sluji la străini în pământul care nu va fi al vostru».

*Jos 16, 10

20. Vestiți aceste la casa lui Iacov și să se auză în casa lui Iuda:

21. Auziți, dară, aceste, norod nebun și fără de inimă! Ochi sânt la ei și nu văd, urechi, și nu aud!

22. Au de Mine nu vă veți teame?, zice Domnul. Au de fața Mea nu vă veți sfii? De Cel ce au pus năsipul hotar mării, poruncă veacinică, și nu va trece preste el și să va turbura și nu va putea și vor suna valurile ei și nu va

lui. 15. (b) Înțeleage.

trece preste el.

23. Și la norodul acesta s-au făcut inimă neascultătoare și nebăgătoare în samă; și s-au abătut și s-au dus.

24. Și nu au zis întru inima lor: «Să ne teamem, dară, de Domnul Dumnezeu nostru, Cel ce ne dă noao ploaie timpurie și târzie, după vrea-mea plinirei poruncii seacerii, și au păzit noao».

25. Fărădelegile voastre au adus acestea și păcatele voastre au depărtat bunătățile de către voi.

26. Că s-au aflat în norodul Mieu necredincioși; și lațuri au întins, ca să strice oameni, și prindea.

27. Ca lațul întins plin de paseri, așa casele lor pline de vicleșug; pentru aceea s-au mărit și s-au îmbogățit.

28. S-au îngrășeat și au călcat judecata, nu au judecat judecata săracului* și judecata văduvei nu au judecat.

*Isaia
1, 23
Zahar.
7, 10

29. Au nu voiu căuta spre acestea?, zice Domnul. Au asupra unui neam ca acesta nu va izbândi sufletul Mieu?

30. Spăimântare și înfricoșare s-au făcut pre pământ.

31. Prorocii prorocesc mincinoase și preoții au bătut în palmele lor și norodul Mieu au iubit așa; și ce veți face la ceale după acestea?”

CAP 6

Să vestească viitoarea ticăloșie și jefuire a Ierusalimului de la asiri, pentru că au urșit legea Domnului, nici au vrut a asculta certările; ci toți, și mai vârtos căpeteniile, prorocii și preoții, s-au dat spre lăcomii și vicleșuguri. Pentru aceea, Dumnezeu i-au lăpădat pre ei și jertvele lor. Proroceste, dară, prorocul a să întrista, căci n-au putut a să curăți cu turnări.

1. **N**ntăriți-vă, fiii lui Veniamin din mijlocul Ierusalimului, și în Tecue trâmbițați cu trâmbiță și preste Vitaharma râdicați semn, că reale s-au ivit de la miiazănoapte și zdrobire mare să face.

2. Și să va lua înălțimea ta, fata Sionului!

3. La ea vor veni păstori și turmele lor și vor înfige spre ea colibi împrejur și vor paște fieștecarele cu mâna lui.

4. Rânduți-vă asupra ei, la războiu sculați-vă și să ne suim asupra ei în amiazăzi! Vai, noao, că s-au plecat zioa, că să sfârșesc umbrele zilei!

5. Sculați-vă, și să ne suim asupra ei noaptea și să stricăm temeliile ei!

6. Că acestea zice Domnul puterilor: „Tăiați leamnele ei, varsă preste Ierusalim puteare. O cetate mincinoasă, toată sila easte întru dânsa.

7. În ce chip răcește groapa apa, așa răcește răutatea ei; necurăție și ticăloșie să va auzi întru ea preste fața ei pururea, cu dureare și cu bătaie.

8. Certa-te-vei, Ierusalime, să nu să depărtează sufletul Mieu de la tine, să nu te facă

pământ neumblat, care nu să va lăcui”.

9. Că acestea zice Domnul puterilor: „Culeageți, culeageți ca o vie rămășițele lui Israil, întoarceți-vă ca cel ce culeage în cunoștința sa!”

10. „Cătră cine voiu grăi și Mă voiu mărturisi și va auzi? Iată, netăiate împregiur sânt urechile lor și nu pot să auză, iată, cuvântul Domnului s-au făcut lor spre ocară; nu vor voi să-l asculte pre el!”

11. „Și mâniia Mea o am plinit și o am oprit și nu i-am pierdut pre ei; turna-voiu preste prunci din afară și spre adunarea tinerilor împreună, că bărbat și muiare să vor prinde, bătrân cu cel plin de zile.

12. Și să vor înturna casele lor la alții, țarinile și muierele lor deodată, pentru că voiu întinde mâna Mea preste cei ce lăcuiesc pământul acesta, zice Domnul.

13.* Pentru că de la cel mic al lor până la cel mare, toți au făcut fărădeleage, de la preot și până la prorocul cel mincinos, toți au făcut ceale mincinoase.

*Isaia
56, 11
Jos
8, 10

14. Și vindeca zdrobirea norodului Mieu, defăimând și zicând: «Pace!» Și unde e pace?

15. Rușinatu-s-au, căci s-au săvârșit, și nu s-au rușinat ca cei ce să rușinează și necinstea sa nu o au cunoscut; pentru aceea vor cădea cu căderea sa și în vremea privirei sale vor peri”, zice Domnul.

16. Acestea zice Domnul: „Stați prin căi și vedeți și întrebați cărările Domnului ceale veacinice și vedeți carea easte calea cea bună și meargeți pre ea* și veți afla curățire sufletelor voastre”. Și au zis: „Nu ne vom duce!”

*Mate.
11, 29

17. „Pus-am preste voi străjeari; ascultați glasul trâmbiței!” Și au zis: „Nu vom asculta!”

18. „Pentru aceea, auzit-au neamurile și cei ce pasc turmele lor.

19. Ascultă, pământ! Iată, Eu aduc preste norodul acesta reale, roada urârei lor, pentru că la cuvintele Meale nu au luat aminte și legea Mea o au lăpădat.

20.* Pentru ce-Mi aduceți tămâie de la Sava? Și scorțioară din pământ departe și arderile ceale de tot ale voastre nu sânt priimate și jertvele voastre nu M-au îndulcit pre Mine”.

*Isaia
1, 11

21. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „Iată, Eu aduc preste norodul acesta boală; și vor boli întru ea părinții și fiii împreună, vecinul și cel de aproape a lui vor peri”.

22. Acestea zice Domnul: „Iată, vine norod de la miiazănoapte și să vor râdica neamuri de la marginile pământului.

23. Arc și fuște vor ținea, năsilnic easte și nu va milui. Glasul lui ca marea ce aduce valuri; cu cai și cu cară să va rândui, ca focul spre războiu, cătră tine, fata Sionului!”

24. „Auzit-am auzul lor, slăbit-au mâinile noastre, năcaz ne-au cuprins pre noi, chinuri ca ale ceii ce naște.

25. Să nu ieșiți afară la țarină și în căi să nu umblați, că sabiia vrăjmașilor lă-

cuiăște primpregiur.

26. Fata norodului Mieu, încinge-te cu sac și presară cenușe, jeleaște-ți ibovnicul, tânguiaște-te cu milă, că fără de veaste va veni chinul preste voi!”

27. „Ispititoriu te-am dat pre tine întru noroade ispitite și vei cunoaște când voi ispiți Eu calea lor, toți neascultători mergând, încâlcită, aramă și fier.

28. Toți stricați sânt.

29. Încetat-au foii de la foc, sfârșitu-s-au plumbul în deșert, zlătariul bate argintul, vicșugurile lor nu s-au topit.

30. «Argint lăpădat», chemați-i pre ei, pentru că i-au gonit pre ei Domnul”.

CAP 7

Că în zădar nădăjduiesc în besearică, făcând reale și neascultând pre proroci, ca și părinții lor. Pentru aceea, vestește că besearica să va lăpăda și pământul Iudei să va pustii; nici rugăciunea lui Ieremii pentru ei le va folosi, nici jertvele lor pentru ceale înalte a lui Tafet, în valea fiului lui Enom, și pentru multe răutăților lor.

1. scultați cuvântul Domnului, toată Iudeea!

2. Acestea zice Domnul puterilor, Dumnezeul lui Israil:* „De veți îndrepta căile voastre și tocmealele voastre, și Eu voi face pre voi să lăcuiți în locul acesta.

*Jos
26, 13

3. Nu vă nădăjduiți voi spre cuvinte mincinoase, că mai mult nimic nu vor folosi voao, zicând: «Besearica Domnului, besearica Domnului easte».

4. Că de veți îndrepta îndreptând căile voastre și tocmealele voastre și făcând veți face judecată între om și între deaproapele lui,

5. Și pre neamearnic și pre văduvă și pre siriman să nu asupriți și sânge nevinovat să nu vărsați în locul acesta și după dumnezei străini să nu meargeți, spre rău voao.

6. Și voi face pre voi să lăcuiți în locul vostru, în pământul care l-am dat părinților voștri, din veac și până în veac.

7. Iar de veți nădăjdui voi întru cuvinte mincinoasă, de unde nu vă veți folosi,

8. Și ucideți și preacurviți și furați și jurați strâmb și tămâiați lui Vaal și meargeți după dumnezei străini, pre carii nu-i știți, ca să vă fie voao rău,

9. Și ați venit și ați stătut înaintea Mea, în casa în carea să numeaște numele Mieu preste ea și ați zis: «Feritu-ne-am ca să nu facem toate urâciunile aceastea!».

*Isaiia
56, 7
Mateiu
21, 13

10.* Au peșteră tâlharilor easte casa Mea, unde să numeaște numele Mieu întru ea acolo înaintea voastră? Și, iată, Eu am văzut”, zice Domnul.

Marco
11, 17
Luca
19, 46

11. „Că meargeți la locul Mieu cel de la Silom, unde am sălășluit numele Mieu preste el acolo înainte, și vedeți ceale ce am făcut lui de cătră fața răutății norodului

Mieu, Israil.

12. Și acum, pentru care lucru ați făcut toate aceaste lucruri, și am grăit cătră voi și nu M-ați ascultat pre Mine și v-am chemat pre voi și n-ați răspuns.

13. (Deci)* face-voiu și Eu casii aceștia unde să chiiamă numele Mieu preste ea, spre carea voi nădăjduiți întru ea, și locului care l-am dat voao și părinților voștri, în ce chip am făcut Silomului.

*Pilde
1, 24
Isaiia
65, 12
1 Împăr.

14. Și voi lăpăda pre voi de la fața Mea, precum am lăpădat pre frații voștri, toată sămânța lui Efraim.

4, 2
10

15.* Și tu nu te ruga pentru norodul acesta și nu te ruga ca să se miluiască aceștia, și nu te ruga și să nu te apropii cătră Mine pentru ei, că nu te voi asculta.

*Jos
11, 14

16. Au nu vezi ce fac ei în cetățile lui Iuda și în căile Ierusalimului?

17. Fiii lor adună leamne și părinții lor ard foc, și muierile lor fărâma aluat, ca să facă hamoni oștii ceriului; și au turnat turnări la dumnezei străini, pentru ca să Mă mânia.

18. Au, doară, pre Mine Mă scârbesc ei?”, zice Domnul, „Nu pre sine, pentru ca să se rușineaze obrazele lor?”

19. Pentru aceea, aceastea zice Domnul: „Iată, iuțimea și mâniia Mea să varsă preste locul acesta și preste oameni și preste dobitoace și preste tot lemnul țarinei lor și preste roadele pământului, și va arde și nu să va stinge”.

20. Aceastea zice Domnul: „Arderile ceale de tot ale voastre adunați cu jertvele voastre și mâncați carne.

21. Că n-am grăit cătră părinții voștri și n-am poruncit lor, în zioa în carea i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, pentru arderi de tot și pentru jertve.

22. Fără numai cuvântul acesta le-am poruncit lor, zicând: «Ascultați glasul Mieu și voi fi voao Dumnezeu și voi veți fi Mie norod și umblați întru toate căile Meale, oricare voi porunci voao, ca să vă fie voao bine!»

23. Și nu M-au ascultat pre Mine, nici au apropiat ureachiia lor, ci au umblat întru cugetele inimii lor ceii reale și s-au făcut la ceale dindărăpt, nu la ceale dinainte, din carea zi au ieșit părinții lor din pământul Eghiptului și până în zioa aceasta.

24. Și am trimis la ei pre toți robii Mie, prorocii, zioa și dimineața, și am trimis.

25. Și nu M-au ascultat pre Mine și nu s-au apropiat ureachiia lor și și-au învărtoseat cerbicea lor* mai mult decât părinții lor.

*Jos
16, 12

26. Și vei grăi lor cuvântul acesta, și nu te vor asculta pre tine, și vei chema pre ei și nu-ți vor răspunde.

27. Și vei grăi cătră ei: «Limba aceasta, carea nu au auzit glasul Domnului lor, nici au priimit învățătura, sfârșitu-s-au credința din gura lor».

28. Tunde capul tău și lăpădă și ia

pre buze plângere, că au gonit Domnul și au lăpădat pre neamul care făcea acestea, pentru că fiii lui Iuda au făcut rău înaintea Mea”, zice Domnul.

29. „Pus-au urâciunile lor în casa în carea s-au chemat numele Mieu preste ea, ca să o spurce pre ea, și au zidit capiște lui Tafet, cel ce este în valea fiului lui Enom, ca să arză de tot pre fiii lor și pre featele lor cu foc, carea n-am poruncit lor și n-am gândit întru inima Mea.

30. Pentru aceea, iată, zile vin, zice Domnul, și mai mult nu vor zice «Capiștea lui Tafet» și «Valea fiului lui Enom», ci «Valea celor omorâți», și-i vor îngropa în Tafet, nefiind loc.

31. Și morții norodului acestuia vor fi mâncare pasărilor ceriului și fiarălor pământului, și nu va fi cine să-i apere.

Iezechi. 26, 13 32. Și voi surpa din cetățile lui Iuda și din răspântiile Ierusalimului glasul celor ce să veselesc și glasul celor ce să bucură, glasul mirelui și glasul mireasii, că spre pustiire va fi tot pământul”.

CAP 8

Pentru că împărații, boiarii, preoții și prorocii și celalalt norod s-au întors la închinarea idolilor, și, nesocotind judecata Domnului, părăsind adevărul, toți au cugetat spre lăcomie și spre închinarea idolilor, și, întărâtând pre Domnul, n-au vrut să înțeleagă, pentru aceea, vrăjmași nemilostivi îi vor năcăji.

1. **N** în vremea aceea, zice Domnul, deschide-voiu oasele împăraților lui Iuda și oasele boiarilor lui și oasele preoților și oasele prorocilor lor și oasele celor ce lăcuiesc în Ierusalim din mormânturile lor.

2. Și le vor zbici la soare și la lună și la toate stealele și la toată oastea ceriului, carea au iubit și cărora au slujit și după care au mers și de care să ținea și la care s-au închinat ei; nu se vor tăia, nici să vor îngropa și vor fi spre pildă preste fața a tot pământul.

3. Că mai ales-au moartea decât viața și la toți ceialalți, carii au rămas de la neamul acela, în tot locul, oriunde-i voi scoate pre ei acolo”.

4. Că acestea zice Domnul: „Au, doară, cel ce cade nu să scoală, sau cel ce să abate nu să întoarcă?”

5. Pentru că s-au fost abătut norodul Mieu acesta abatere fără de rușine, și s-au biruit de tot întru voia lor și nu au vrut a să întoarcă.

6. Băgați, dară, în urechi și auziți, nu așa vor grăi; nu este om carele să se pocăiască de răutatea lui, zicând: «Ce am făcut?» Rămas-au cel ce aleargă de la alergătura lui ca calul șezetoriu întru rânchezarea lui.

7. Și asida în ceriu au cunoscut vremea ei, turtureaoa și rânduneaoa, paserile țarinei au păzit vremile intrării lor; iară norodul Mieu acesta n-au cunoscut judecățile Domnului.

CAP 7 ȘI 8

8. Cum veți grăi că: «Înțelepți sântem noi și leagea Domnului cu noi easte?» În deșert s-au făcut condeiul mincinos la scriitoriu.

9. Rușinatu-s-au înțelepții, acoperit-au capul său și s-au spăimântat și s-au prins pentru că au gonit cuvântul Domnului, care easte înțelepciune întru dânșii.

10. Pentru aceea, voi da muierile lor altora și țarinile lor moștenitorilor,* pentru că, de la cel mic până la cel mare, toți caută iubirea argintului, și, de la proroc până la preot, toți fac minciună.

*Isaia 56, 11
Sus 6, 13

11. Și vindecă surparea norodului Mieu cătră necinste, zicând: «Pace, pace!», și pace nu era.

12. Rușinatu-s-au, căci au făcut urâciune și cu rușine nu s-au rușinat și a să rușina nu știu, pentru aceea, vor cădea la mijloc, căzind; în vremea socotealei lor vor cădea”, zice Domnul.

13. „Și vor aduna roadele lor, zice Domnul, nu easte strugur în vie și smochine în smochin și frunzele au căzut de tot”.

14. „Și pentru ce noi ședem?” „Adunați-vă și să întrăm la cetățile ceale tari și să ne lăpădam acolo, că Dumnezeu ne-au lăpădat pre noi și ne-au adăpat pre noi cu apă de fiiare, pentru că am păcătuit înaintea Lui.

15.* Adunatu-ne-am spre pace și nu era bune spre vremea vindecării și nu era sânguială”.

*Jos 9, 15
Sus 4, 19

16. „De la Dan vom auzi glasul iuțimei cailor lui, de glasul rânchezării cailor călărimei lui s-au clătit tot pământul; și va veni și va mânca de tot pământul și plinirea lui, cetatea, și pre cei ce lăcuiesc întru dansa.

17. Pentru că, iată, Eu trimiț la voi șerpi omorâtori, cărora nu easte descântare.

18. Și vă vor mușca pre voi fără de vindecare cu durearea inimii voastre ceii slabe.

19. Iată, glasul strigării featei norodului Mieu din pământ departe: «Au nu easte Domn în Sion? Sau împărat nu easte acolo?» „Pentru că M-au urgisit cu ceale cioplite ale lor și întru deșertăciuni străine”.

20. Petrecutu-s-au vara, trecut-au seacerea și noi nu ne-am mântuit.

21. „De surparea featei norodului Mieu M-am întunecat și întru slăbiciunea minții Mă întăriră dureri, ca ceaea ce naște.

22. Și au nu easte rășină în Galaad? Au doftor nu easte acolo? Pentru ce nu s-au suit vindecarea featei norodului Mieu?”

CAP 9

Tânguiaște prorocul pre cei ce să vor ucide din Iuda și zice că nu trebuie a nădăjdui nici întru unul, că toți sânt vicleani; și pentru că Iuda să va jefui vrea ca toți să jelească. În sânzur Dumnezeu și întru cunoștința Lui să se laude, Carele va certa și pre păgâni și pre fiii lui Israil, cei netăiați împregiur la inimă.

1. ine va da capului Mieu apă și ochilor Miei izvoară de lacrimi? Și voi plânge pre norodul Mieu acesta zioa și noaptea, pre cei răniți ai feței norodului Mieu.

2. Cine-Mi va da în pustie sălaş mai de margine și voi părăsi pre norodul Mieu și Mă voi duce de la ei, că toți preacurvesc, adunarea celor defăimători.

3. Și au întins limba sa ca un arc mincinos și credința nu au putut pre pământ, că din reale la reale au ieșit și pre Mine nu M-au cunoscut”, zice Domnul.

4. „Fieștecarele să vă păziți de cătră de aproapele său și spre frații lor nu nădăduiți, pentru că tot fratele cu amăgitură va amăgi și tot priiatinul cu vicleșug umblă.

5. Fieștecarele pre priiatinul său va înșela, adevărul nu vor grăi, învățatu-s-au limba lor a grăi minciuni, năpăstuit-au și n-au lipsit a să întoarce.

6. Camătă preste camătă, vicleșug preste vicleșug, n-au vrut să Mă știe pre Mine”, zice Domnul.

7. Pentru aceea, acestea zice Domnul puterilor: „Iată, Eu voi lămuri pre ei și voi ispiti pre ei, că voi face de cătră fața vicleșugului feții norodului Mieu.

Psal. 27, 4 8. Săgeată rănitore easte limba lor, vicleane sânt graiurile gurii lor, cu deaproapele său grăiaște de pace, și întru sine are vrajbă.

9. Au asupra acestora nu voi socoti, zice Domnul, sau la norod ca acesta nu va izbândi sufletul Mieu?

10. Preste măguri luați tânguire și pre căile pustiei plângere, că s-au săvârșit, pentru că nu sânt oameni. N-au auzit glasul stăpânirei, de la pasările ceriului și până la dobitoace, spăimântatu-s-au, dusu-s-au.

11. Și voi da Ierusalimul spre înstrăinare, spre lăcuință bălaurilor, și cetățile ludei spre străngere le voi pune, nelăcuindu-să”. Cine e omul cel înțelegătoriu și să înțeleagă aceasta? Și la carele e cuvântul gurii Domnului cătră el, vestească voao: pentru care lucru au perit pământul? Aprinsu-s-au ca pustiiul, neumblându-să el?

2 Leage 32, 29 12. Și au zis Domnul cătră mine: „Pentru ce au părăsit ei leagea Mea, carea o am dat înaintea feții lor, și n-au ascultat glasul Mieu,

13. Ci au mers după ceale alese ale inimii lor ceii reale și după idolii care i-au învățat pre ei părinții lor”.

Jos 23, 15 14. Pentru aceea, acestea zice Domnul puterilor, Dumnezeu lui Israil: „Iată, Eu hrănesc pre ei cu nevoi și voi adăpa pre ei cu apă de fiiare.

15. Și voi răsiți pre ei întru neamurile pre care nu le-au cunoscut ei, nici părinții lor, și voi trimite la dânșii sabie, până voi topi pre ei cu dânșii”.

16. Acestea zice Domnul puterilor: „Chemați pre ceale ce plâng și să vie, și cătră

ceale înțeleapte trimiteți!

17. Și să răspunză și să plângă pentru voi și să sloboază ochii voștri lacrimi și geanele voastre să curgă apă.

18. Că s-au auzit în Sion glasul cel de jeale: «Cum am chinuit? Ne-am rușinat foarte, căci am părăsit pământul și am lepădat sălășlurile noastre»”.

19. „Ascultați, dară, muieri, cuvântul lui Dumnezeu și să priimească urechile voastre cuvintele gurii Lui, și învățați fețele voastre jeale și muiarea pre cea de aproape a ei, plângere.

20. Că s-au suit moartea prin ferestrele voastre, intrat-au la pământul vostru ca să zdrobească prunci pre din afară și pre tineri de prin uliță.

21. Și vor fi morții oamenilor spre pildă preste fața câmpului pământului vostru și ca iarba dinapoia celui ce coseaște.

22. Și nu va fi cel ce să adune”. Acestea zice Domnul:* „Să nu să laude cel înțelept întru înțelepciunea lui și să nu să laude cel tare întru tăria lui și să nu să laude cel bogat întru bogăția lui.

*1 Cor. 1, 31
2 Cori. 10, 17

23. Ci întru aceasta să se laude cel ce să laudă, că înțelege și cunoaște că Eu sânt Domnul, Cel ce fac milă și judecată și dreptate pre pământ, că întru acestea easte voia Mea”, zice Domnul.

24. „Iată, zile vin, zice Domnul, și voi socoti preste toți cei ce au tăiat împregiur marginea acoperirii lor.

25. Preste Eghipt și preste Idumeea și preste Edom și preste fiii lui Amon și preste fiii lui Moav și preste tot cel ce tunde împregiur ceale de la fața lui, cei ce lăcuiesc în pustie, că toate neamurile sânt netăiate împregiur la trup și toată casa lui Israil netăiați împregiur sânt cu inima”.

CAP 10

Nu trăbuie să se teamă de stealele ceriului, nici de idolii cei deșerți și neputincioși, ci de Dumnezeu, Carele sângur e Dumnezeu, ziditoriu și Stăpânitoriu a toate, Cel ce au bătut pre păcătoșii pământului. Ierusalimul își plânge răul său și, neputându-și îndrepta omul căile sale, să roagă lui Dumnezeu ca pre cei ce-L cunosc pre Dânsul să nu-i piarză de tot, ci mai vârtos preste vrăjmașii jidovilor să-Și vearse iuțimea mănii Sale.

1. uziți cuvântul Domnului, care au grăit cătră voi, casa lui Israil!

2. Acestea zice Domnul: „După căile neamurilor nu învățați și de la seamnele ceriului nu vă teameti, pentru că să tem de eale cu fețele sale.

3. Că legile neamurilor deșearte sânt; lemn easte din dumbravă tăiat, lucru de teslariu și topitură.

4. Cu argint și cu aur înfrumșetate sânt, cu ciocane și cu cuie le-au întărit pre eale; punele-vor pre eale și nu se vor mișca.

5. Argintul bătut easte, nu vor umbla;

râdicându-să rădica-se-vor, că nu vor păși. Nu vă teameți de acelea, că nu vor face rău, și bine nu easte întru eale”.

Mihe. 6. „Nu easte aseamenea cu Tine, Doamne, mare ești Tu și mare easte numele Tău întru tărie!
7, 18

Apoc. 7. Cine nu să va teame de Tine, Împărate al neamurilor, pentru că Ție să cuvine, că întru toți înțelepții neamurilor și întru toate împărățiile lor nu easte aseamenea Ție!
15, 4

8. Împreună cei fără de minte și cei nesocotitori sânt dăscăliia deșertăciunilor lor, lemn easte.

9. Argint lipit easte; de la Tarsis veni-va; aurul Mofaz și mâna zlătarilor, lucruri de meșteri, toate cu vânăt și mohorâte le vor îmbrăca pre eale.

10. Așea să ziceți lor: «Dumnezeii, carii ceriul și pământul nu au făcut, să piară de pre pământ și de supt ceriul acesta!»”

Face. 11. Dumnezeu, Cel ce au făcut pământul cu putearea Sa, Cel ce au îndreptat lumea cu înțelepciunea Sa și cu mintea Sa au întins ceriul,
1, 1
Jos

51, 15 12. Și mulțime de ape în ceriu, și au rădicat nori de la marginea pământului,* fulgerile spre

*Psal. 134, 13 ploaie au făcut și au scos vânturile (a) din vistieriile sale.
Jos

51, 16 13. Nebunit-au tot omul de minte, rușinatu-s-au tot zlătariul de ceale săpate ale lui, că mincinoase au topit; nu easte duh întru eale.

14. Deșearte sânt lucruri batjocorite, în vremea cercetării lor vor peri!

15. Nu easte ca aceasta parte la Iacov, că Cel ce au zidit toate, Acela easte moștenirea Lui, Domnul e numele Lui.

16. Adunat-au de afară statul tău, cel ce lăcuiaște întru cei aleși, că acestea zice Domnul:

17. „Iată, Eu împiiadec pre cei ce lăcuiesc pământul acesta cu năcaz și voi năcăji pre ei, ca să se afle rana ta”.

18. Vai de zdrobitura ta, duioasă e rana ta! Și eu am zis: Așea e aceasta rana ta, și te apucă pre tine.

19. Cortul tău au chinuit, perit-au; și toate pieile tale s-au spintecat; fiii miei și oile mele nu sânt, nu easte încă loc cortului meu, locul pieilor mele.

20. Pentru că păstorii au ieșit din minte și pre Domnul nu L-au căutat, pentru aceea nu au socotit toată pășunea și s-au răsipit.

21. Glasul auzirei, iată, vine, și cutremur mare din pământul mieziinopții, ca să puie cetățile lui Iuda spre stângere și spre zăceare pasărilor.

22. Știu, Doamne, că nu easte a omului calea lui, nici bărbat va merge și va isprăvi călătoria sa.

Psal. 23. Ceartă-ne pre noi, Doamne, însă cu judecată și nu cu mânie, ca să nu ne împuținezi pre noi.
6,1

Psal. 24. Varsă mânia Ta preste neamurile ceale ce nu Te știi pre Tine și preste împărățiile care n-au chemat numele Tău, că au mâncat pre la-
78, 6

12. (a) Lumină. 24. (b) În cea veachie nu să află: și pășunea

cov și au amistuit pre Israil și pășunea lui o au pustiit (b).

CAP 11

Pentru că să blastămə cel ce nu ascultă, nici ține așezământul Domnului, care au dat părinților lor, pentru aceea să porunceaste prorocului ca să propoveduiască jidovilor să-l ție; ci în zădar, că ei mai vartos urmiiază nelegiurile părinților săi și închinarea idolilor. Pentru aceea, va aduce Domnul pre[s]te ei neocolite răutăți; nici le vor folosi idolii, sau rugăciunile dreptilor, nici că întâiu au fost iubiții lui Dumnezeu. Spune cugetele jidovilor ceale îndărătnice, pentru șteargerea lor de pre pământ; ci vor peri cei ce nu vreau a auzi pre proroc în numele Domnului.

1. uvântul care s-au făcut de la Domnul cătră Ieremie, zicând:
2. „Auzi cuvintele legăturii aceștia (a) și vei grăi cătră bărbații lui Iuda și cătră cei ce lăcuiesc în Ierusalim, și vei zice cătră ei:

3. «Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: ‘Blastămat e omul cel ce nu va asculta de cuvintele legăturii aceștia, carea am poruncit părinților voștri în zioa în carea i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, din cuptoriul cel de fier, zicând:

4. Ascultați glasul Mieu și faceți toate, oricâte voi porunci voao, și veți fi Mie norod, și Eu voi fi voao Dumnezeu,

5. Ca să întăresc jurământul Mieu, care am jurat părinților voștri, ca să le dau lor pământ care curge lapte și miiare, precum easte zioa aceasta!’»” Și am răspuns și am zis: „Fie, Doamne!”

6. Și au zis Domnul cătră mine: „Ceteaște toate cuvintele acestea în cetățile lui Iuda și afară de Ierusalim, zicând:

7. «Auziți cuvintele făgăduinței aceștia și le faceți pre eale, că mărturisind am mărturisit părinților voștri în zioa în carea i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, până în zioa aceasta; mânecând, am mărturisit, zicând:

8. ‘Ascultați glasul Mieu!’ Și n-au ascultat, nici au plecat ureachia sa, ci au mers fieștecare întru răutatea inimii sale ceii reale; și am adus preste ei toate cuvintele legăturii aceștia, care le-am poruncit să o facă și nu o au făcut»”.

9. Și au zis Domnul cătră Mine: „Să află legătură întru bărbații lui Iuda și întru cei ce lăcuiesc în Ierusalim.

10. Întorsu-s-au la nedreptățile părinților lor celor mai dinainte, carii nu au vrut să asculte cuvintele Meale; și, iată, ei merg după dumnezei străini, ca să le slujească lor; și casa lui Israil și casa lui Iuda au stricat legătura Mea, carea am pus cătră părinții lor”.

11. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „Iată, lui o au pustiit. 2.(a) Făgăduinții sau testamentului.

Eu aduc preste norodul acesta reale, din care nu vor putea ieși și vor striga cătră Mine și nu voi asculta pre ei.

12. Și vor merge cetățile lui Iuda și cei ce lăcuiesc Ierusalimul și vor striga cătră dumnezeii lor, cărora tămâiază ei, carii nu-i vor mântui pre ei în vremea năcazului lor.

Sus 13. Că după numărul cetăților tale era dumnezeii tăi, Iuda, și după numărul ieșirilor Ierusalimului au pus capiști a tămâia lui Vaal.

Sus 14. Și tu nu te ruga pentru norodul acesta și nu face pentru ei cearere și rugăciune, că nu-i voi asculta pre ei în vremea în carea Mă vor chema pre Mine, în vremea năcazului lor.

15. Pentru ce cea iubită în casa Mea au făcut urăciune? Au rugăciunile și cărnurile sfinte vor lua de la tine răutățile tale? Au scăpa-vei de aceasta?

16. «Maslin cu bună umbră, frumos la chip» au numit Domnul numele tău, la glasul tăierii lui. S-au aprins foc preste el, mare e necazul preste tine (b), stricatu-s-au ramurile lui.

17. Și Domnul puterilor, Cel ce te-au sădit pre tine, grăit-au asupra ta reale pentru răutatea casii lui Israil și a casii lui Iuda, pentru că și-au făcut lor ca să Mă urgisească pre Mine, tămâind ei lui Vaal”.

18. Doamne, arată-mi mie și voi cunoaște! Atunci am văzut meșesugirile lor.

19. Iară eu, ca un miel fără de răutate, ce-l duc spre junghiiare, n-am cunoscut că gândea asupra mea gând rău, zicând: „Veniți să băgăm lemn în pâinea lui și să-l piardem de pre pământul celor vii, și numele lui să nu să mai pomenească”.

Jos 20. Doamne al puterilor, Cel ce judeci cu dreptul, Carele ispitești inimile și răunchii, dă-mi să văz de la Tine răsplătire asupra lor; că Ție am descoperit îndreptarea Mea!

1 Para. 21. Pentru aceea, așa zice Domnul asupra oamenilor din Anatot, cei ce caută sufletul mieu, zicând: „Nu vei proroci în numele Domnului; iară de nu, vei muri în mâinile noastre!”

22. Pentru aceea, așa zice Domnul puterilor: „Iată, Eu voi cerceta asupra lor, tinerii lor vor muri de sabie și feciorii lor și featele lor să vor stânge de foame.

23. Și nu vor avea ei rămășiță, pentru că voi aduce reale asupra celor ce lăcuiesc în Anatot, în anul cercetării lor”.

CAP 12

Să minunează prorocul de sporirea celor răi, însă aceștia să gătesc spre zioa uciderii și sânt pământului pricina plângerii; moștenirea s-au împotrivit stăpânului său și păzitorii au jefuit viaa Domnului. Pentru aceea, să dă spre răsipire, căriia iarăși să milostiveaște Domnul, bătând pre nepriiatinii ei.

16. (b) În ce veachie nu să gătesc aceste cuvinte: s-au aprins foc preste el, mare e năcazul preste tine.

1. rept ești Tu, Doamne, că voi răspunde cătră Tine; însă judecăți voi grăi cătră Tine.* Ce easte, că calea necredincioșilor spo-
rește? Înmulțitu-s-au toți cei ce lapadă poruncile Tale.

*Iov 21, 7
Avacu. 1, 13

2. Săditu-i-ai pre ei și au prins rădăcină, odraslă au făcut și au făcut roadă; aproape ești Tu, Doamne, de gura lor, și departe de răunchii lor.

3. Și Tu, Doamne, mă știi pre mine, ispitit-ai inima mea înaintea Ta; adună-i pre dânșii ca pre niște oi spre junghiiare și-i curățește pre ei spre zioa junghierii lor.

4. Până când va plânge pământul și toată iarba țarinei să va usca de răutățile celor ce lăcuiesc pre dânsul? Perit-au dobitoacele și paserile, că au zis: „Nu va vedea Dumnezeu căile noastre!”

5. „Picioarele tale aleargă și te slăbesc pre tine, cum te vei găti (a) pre cai? Și în pământul păcii tale nădăduiești, cum vei face întru fierbântarea Iordanului?”

6. Că și frații tăi și casa tătâne-tău, și aceștia s-au lepădat de tine și aceștia au strigat, dindărăptul tău s-au adunat; să nu te încrezi întru ei, când vor grăi cătră tine bune.

7. Părăsit-am casa Mea, lăsat-am moștenirea Mea, dat-am sufletul Mieu cel iubit în mâinile vrăjmașilor ei.

8. Făcutu-s-au Mie moștenirea Mea, ca un leu în dumbravă, dat-au asupra Mea glasul său, pentru aceea o am urât pre ea; au peștera leoaicei e moștenirea Mea Mie?

9. Au peșteră e împregiurul ei preste ea? Meargeți, adunați toate fierile țarinii, și să vie și să o mănca pre ea!

10. Păstori mulți au stricat viaa Mea, spurcat-au partea Mea, făcut-au partea Mea cea dorită pustie, neumblată.

11. Pusu-o-au pre ea întru periciunea pierzării pentru Mine, cu stingere s-au stins tot pământul, că nu easte bărbat carele să puie în inimă.

12. Preste toată ieșirea în pustie au venit nevoi, că sabiia Domnului va mânca de la marginea pământului până la marginea pământului, nu easte pace la tot trupul.

13. Sămânat-ați grâu și spini ați secerat, sortii lor nu vor folosi lor, rușinați-vă de fala voastră, de ocară înaintea Domnului!”

14. Că așa zice Domnul pentru toți vecinii cei răi: „Carii să ating de moștenirea Mea, carea o am împărțit norodului Mieu, Israil, iată, Eu voi smulge pre ei din pământul lor și pre Iuda voi scoate din mijlocul lor.

15. Și va fi după ce voi scoate pre ei, Mă voi întoarce și voi milui pre ei și voi face pre fieștecăre să lăcuiescă în moșia sa și pre fieștecarele în pământul său.

16. Și va fi deca învățind vor învăța calea norodului Mieu, a jura întru numele Mieu:

5. (a) Să alergi.

„Viu e Domnul!” în ce chip au învățat pre norodul Meu a jura pre Vaal, și să vor zidi în mijlocul norodului Meu.

17. Iară de nu să vor întoarce și voiu rădica neamul acela cu rădicare și cu pierzare”, zice Domnul.

CAP 13

Precum cingătoarea lui Ieremie, cea ascunsă la apa Efratului, au putrezit, așa jidovimea întâiu lipindu-să de Dumnezeu, pentru mândria și închinarea idolilor de Dânsul să leapădă, și toți să vor răsipi. Însă prorocul îi chiiamă la pocăință, ca să scape de reale. Într-alt chip Iuda să va robi pentru răutățile sale, care nu să poate întoarce la pocăință, pentru că s-au învechit întru obiceaiul răutăților; să face mijlocitoare și mila prorocului.

1. ceasta zice Domnul: „Mergi și-ți agoniseaște ție încingătoare de in și te încinge preste mijlocul tău și în apă nu va trece”. (a)

2. Și mi-am agonisit încingătoare după cuvântul Domnului și o am pus preste mijlocul meu.

3. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

4. „Ia încingătoarea cea de preste mijlocul tău și te scoală și mergi la Efrat și o ascunde pre ea acolo, în gaora pietrii!”

5. Și am mers și o am ascuns pre ea la Efrat, precum mi-au poruncit mie Domnul.

6. Și au fost după zile multe, și au zis Domnul cătră mine: „Scoală-te și mergi la Efrat și ia de acolo încingătoarea carea am poruncit ție ca să o ascunzi acolo”.

7. Și am mers la apa Efratului și am săpat și am luat cingătoarea din locul unde o am îngropat pre ea acolo și, iată, era stricată cât la nimica nu era de treabă.

8. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

9. „Aceasta zice Domnul: Așa voiu strica sumeția lui Iuda și sumeția Ierusalimului cea multă, această sumeție.

10. Pre cei ce nu vor să asculte de cuvintele Meale și au mers după dumnezei străini (b), ca să slujească lor și să se închine lor; și vor fi ca cingătoarea aceasta, carea la nimica nu e de treabă.

11. Că precum să lipeaște cingătoarea împregiurul mijlocului omului, așa am lipit cătră Mine casa lui Israil și toată casa lui Iuda, ca să fie Mie norod numit, și spre laudă, și spre mărire, și n-au ascultat de Mine.

12. Și vei zice cătră norodul acesta: «Tot foalele să va umplea de vin». Și va fi de vor zice cătră tine: «Au cunoscând, nu vom cunoaște că tot foalele să va umplea de vin?»

13. Și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Domnul: ‘Iată, Eu voiu umplea pre toți cei ce lăcu-

1. (a) Adecă: în apă nu o vei băga. 10. (b) În cea veachie este: ci au mers întru îndoiala inimii lor ceii viclane.

CAP 13 ȘI 14

iesc pre pământul acesta și pre împărații lor, fiii lui David, cei ce șed pre scaonul lui, și pre preoți și pre proroci și pre Iuda și pre toți cei ce lăcuiesc în Ierusalim, cu îmbătare.

14. Și voiu răsipi pre ei, pre bărbat și pre fratele lui și pre părinții lor și pre fiii lor deodată, și nu voiu dori, zice Domnul, și nu-Mi va fi milă și nu Mă voiu milostivi spre strâgarea lor’».

15. Auziți și băgați în urechi și nu vă rădicați, că Domnul au grăit!

16. Dați Domnului Dumnezeului vostru mărire, mai înainte de a întuneca și mai înainte de ce să vor împiedeca picioarele voastre de munți întunecoși și veți aștepta lumină, și acolo umbra morții, și să vor pune întru întunecare.

17. Iară de nu veți auzi întru ascuns,* plânge-va sufletul vostru (v) de fața sumeției și vor slobozi ochii voștri lacrimi, pentru că să surpă turma Domnului. *Plân. 1, 3

18. Ziceți împăratului și boiarilor: «Smeriți-vă și ședeți, că au căzut de pre capul vostru cununa mărirei voastre!»

19. Cetățile ceale de cătră austru s-au închis și nu easte cine să deschiză, înstrăinatu-s-au Iuda, săvârșit-au înstrăinare deplin.

20. Rădică ochii tăi, Ierusalime, și vezi pre cei ce vin de la miiazănoapte: unde easte turma cea dată ție, oile mărire tale?

21. Ce vei zice când te vor cerceta pre tine? Și tu i-ai învățat pre ei asupra ta învățături asupra începutului (g). Durori te vor apuca, ca pre muiarea carea naște.

22. Și de vei zice întru inima ta: «Pentru ce mi-au venit mie aceastea?»* Pentru mulțimea nedreptăților tale; descoperitu-s-au ceale dinapoi ale tale, ca să se vază călcâiele tale. *Sus 1, 13

23. De va schimba arapul piialea sa și pardosul împistriturile sale, și voi veți putea face bine fiind învățați rău.

24. Și-i voiu împrăstia pre ei ca ojogiturile care să duc de vânt spre pustie.

25. Aceasta easte soartea ta și partea neascultării tale de Mine, zice Domnul, cum M-ai uitat pre Mine și ai nădănduit spre minciuni.

26. Și Eu voiu descoperi ceale dinapoi ale tale asupra feții tale.

27. Și să va vedea necinstea ta, preacurviile tale și rânchezarea ta și înstrăinarea curviei tale. Pre dealuri și în țarini am văzut urâciunile tale, vai, ție, Ierusalime, că nu te-ai curățit după Mine, până când (d) încă?”

CAP 14

Seacetă mare în pământul Iudei pentru păcatele norodului. Și rugându-să prorocul să se mântuiască de dânsa, îl opreaște Domnul să nu să roage pentru dânșii; nici priimeaște Dumnezeu posturile și jertvele lor; ci și

17. (v) În cea veachie: sufletul meu. 21. (g) Adecă: asupra capului tău. 27. (d) În cea veachie: vei fi.

prorocii carii le făgăduia bune cu dânșii vor peri. Ieremiia plânge pre cei morți de sabie și de foame și, mărturisind păcatele norodului, să roagă de milă.

1. uvântul Domnului care s-au făcut cătră Ieremie pentru neploare.

2. lâns-au Iudeea și porțile ei s-au deșertat și s-au întunecat pre pământ și strigarea Ierusalimului s-au suit.

3. Și cei mai mari ai ei trimis-au pre cei mai tineri ai lor la apă; venit-au la fântâni și n-au aflat apă și au adus vasele sale goale.

4. Și lucrurile pământului s-au sfârșit, pentru că nu era ploaie. Plugarii s-au rușinat, acoperit-au capetele sale.

5. Și cerbii în țarină au fătat și au părăsit, pentru că nu era iarbă.

6. Colunii au stătut prin codri și au tras vânt, sfârșitu-s-au ochii lor pentru că nu era buruiană.

7. (a) Păcatele noastre ne-au stătut noao împotrivă. Doamne, fă-ne noao pentru numele Tău, că multe sânt păcatele noastre înaintea Ta, pentru că am păcătuit Ție.

8. Îngăduința lui Israil, Doamne, și mântuiești în vremea răutăților.

9. Pentru ce Te-ai făcut ca un nemearnic pre pământ? Și ca un pământean (b) carele să abate la rămas (v)? Au, doară, vei fi ca un om ce doarme? Și ca un bărbat ce nu poate mântui? Și Tu întru noi ești, Doamne, și numele Tău s-au chemat preste noi, să nu ne uiți pre noi!

10. Așa zice Domnul norodului acestuia: „Au iubit a mișca picioarele sale și n-au iertat; și Dumnezeu nu au binevoit întru ei. Acum Își va aduce aminte de nedreptatea lor”.

*Sus 11. Și au zis Domnul cătră mine: „Nu te ruga 7, 15 pentru norodul acesta spre bine!

11, 14 12. Că, de vor posti, nu voiu auzi rugăciunile lor (g) și, de vor aduce arderi de tot și jertve, nu voiu binevoi întru ei, că cu sabie și cu foamete și cu moarte voiu piiarde pre ei”.

13. Și am zis: „Cel ce ești, Doamne, iată, prorocii lor vor proroci și zic: „Nu veți vedea 5, 12 sabie, nici foamete nu va fi întru voi, că adevăr și pace voiu da pre pământ și în locul acesta”.

*Jos 14. Și au zis Domnul cătră mine: „Minciuni 29, 9 prorocii prorocesc întru numele Mieu; nu i-am trimis pre ei și nu le-am poruncit lor și nu am grăit cătră ei, că vedenii mincinoase și vrăji și descântături și voile inimilor sale prorocesc ei voao”.

15. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „De prorocii cei ce prorocesc întru numele Mieu minciuni, și Eu nu i-am trimis pre ei, cei ce zic: «Sabie și foamete nu va fi pre pământul acesta», cu moarte, cu boală vor muri și cu foamete să vor topi prorocii.

7. (a) În cea veachie este: de noroiul strâmbătății. 9. (b) Moștean; (v) Adecă, la odihnă, la popos. 12.

16. Și norodul, cărora prorocesc ei lor, și vor fi lăpădați în căile Ierusalimului de fața sabiei și a foametei și nu va fi cine să-i îngroape pre ei și muierile lor și fiii lor și fiicele lor, și voiu vărsa preste ei răutățile lor.

17. Și vei zice cătră ei cuvântul acesta: *Plân. «Sloboziți preste ochii voștri lacrimi zioa și 1, 16 noaptea și să nu înceteaze, că cu zdrobire 2, 18 mare s-au zdrobit fața norodului Mieu și cu rană duioasă foarte».

18. De voiu ieși la câmp, și, iată, răniți de sabie, și de voiu întra în cetate, și, iată, durea-re de foamete, pentru că preot și proroc au mers în pământul care nu l-au știut”.

19. „Au, doară, lăpădând au lăpădat pre Iuda? Și de la Sion s-au depărtat sufletul Tău? Pentru ce ne-ai bătut pre noi și nu easte noao 8, 15 vindecare? Așteptat-am spre pace și nu era bune, spre vreme de vindecare, și, iată, turburare.

20. Cunoscute-am, Doamne, păcatele noastre, nedreptățile părinților noștri, că am păcătuit înaintea Ta!

21. Încetează, pentru numele Tău, să nu pierzi scaonul mărirei Tale! Adu-Ți aminte, ca să nu strici legătura Ta cea cu noi!

22. Au easte în idolii neamurilor cel ce ploao? Și ceriul da-va sațiul său? Au nu Tu ești Însuți? Și Te vom aștepta pre Tine, Doamne, că Tu ai făcut toate acestea!”

CAP 15

Zice Domnul că nici cu rugăciunile lui Moisi, nici cu a lui Samuil nu să va pleca să nu dea pre norodul Ierusalimului foametei, sabiei, ciumii și robiei, că, fiind certat, n-au vrut să înțāleagă. Să jeluiască prorocul că au fost pricina neînțāleagerii și iarăși că, vestind cuvântul lui Dumnezeu, au răbdat ocară, căruia îi făgăduiaște Domnul ajutoriu cu certarea jidovilor; îi făgăduiaște încă și tărie și izbândă și milă celor ce să vor întoarce cătră Dânsul.

1. i au zis Domnul cătră mine: „De va sta Moisi și Samuil înaintea feații Meale, nu easte sufletul Mieu cătră ei; slobozi pre norodul acesta, și să iasă!

2. Și va fi de vor zice cătră tine: «Unde vom ieși?» Și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Domnul Dumnezeu: *Câți la moarte, la moarte, câți la sabie, la sabie, și câți la foamete, 11, 9 la foamete, și câți la robie, la robie!

3. Și voiu izbândi asupra lor patru chipuri, zice Domnul: sabiia spre junghiiare și câinii spre rumpere și fiiarale pământului și paserile ceriului, spre mâncare și spre stricare.

4. Și-i voiu da pre ei la nevoi, la toate împărățiile pământului, * pentru Manasi, feciorul 4 Împă. lui Iezechiia, împăratului Iudei, pentru toa- 21, 11

(g) Nu e fără de folos postul, fără numai celor ce rămân în păcate.

te câte au făcut în Ierusalim.

5. Cui va fi milă de tine, Ierusalime? Sau cine se va întrista pentru tine? Sau cine să va pleca spre pace ție?

6. Tu M-ai urât, zice Domnul, dinapoi vei merge, și voi întinde mâna Mea și te voi strica pre tine, și mai mult nu voi lăsa pre ei.

7. Și-i voi împrăștiia pre ei cu împrăștiare în porțile norodului Mieu; făcutu-s-au fără de fii, pierdut-au pre norodul Mieu pentru răutățile lor.

8. Înmulțitu-s-au văduvele lor mai mult decât năsipul mării, adus-au asupra mumei durearea tinerelei într-o amiază, chin au aruncat preste ea fără de veaste, cutremur și nevoiță.

1 Împă. 9. Deșertatu-s-au ceaea ce au născut șeap-
2, 5 te, chinuitu-s-au sufletul ei, apus-au soarele
Amos preste ea încă fiind amiază, rușinat-au și
8, 9 au făcut de ocară pre cei rămași ai săi, spre
sabie îi va da înaintea vrăjmașilor lor», zice
Domnul.

10. „Vai, mie, maică, pentru ce m-ai născut bărbat, carele să mă judec și să mă osibesc în tot pământul? Nu am folosit, nici mi-au folosit mie nimene, tăria mea au lipsit într-o cei ce mă blastămă.

11. Facă-să, Stăpâne, îndreptându-să ei, de nu am stătut lângă Tine în vremea răutăților lor și în vremea necazului lor, spre bunățate cătră vrăjmaș!”

12. „De să va cunoaște fierul și învălitoră (a) de aramă putearea ta.

13. Și comorile tale spre pradă le voi da, schimbare pentru toate păcatele tale și în toate hotarile tale.

14. Rob te voi face vrăjmașilor tăi, în pământul care nu l-ai știut, că foc s-au ațit dintru mânia Mea, care preste voi va arde!”

15. „Doamne, adu-Ți aminte de mine și mă cercetează și mă apăra de cei ce mă gonesc; nu într-o delungă răbdarea cunoaște că am luat pentru Tine ocară!

16. De cei ce defaimă cuvintele Tale, piarde-i pre ei și va fi cuvântul Tău mie spre veselie și bucurie inimii mele, că s-au chemat numele Tău preste mine, Doamne, Atotțiitoriu!

Psal. 17. Nu am șezut într-o adunarea celor ce juca,
2 [1], 1 ci mă temeam de cătră fața mănii Tale, deo-
15, 4 sebi ședeam, că de amărăciune m-am săturat.

Jos 18. Pentru ce să întăresc asupra mea cei ce
30, 15 mă mahnesc? Rana mea easte tare, de unde mă
[14] voi vindeca? Făcându-să, s-au făcut mie ca o apă mincinoasă, neavând credință”.

19. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „De te vei întoarce și te vei așeza, și înaintea feții Meale vei sta și vei osibi ce e de cinste de cel ce nu e de cinste, ca gura Mea vei fi și ei să vor întoarce cătră tine și nu tu te vei întoarce cătră ei.

20. Și te voi da la norodul acesta, ca un

12. (a) Acoperemânt.

zid de aramă tare și vor da războiu asupra ta și nu vor birui asupra ta, pentru că cu tine sânt, ca să te mântuiesc.

21. Și te voi scoate, zice Domnul, și te voi mântui pre tine din mâinile celor răi și te voi izbăvi din mâna pierzătorilor”.

CAP 16

Domnul opreaște pre proroc să nu să însoare, vestind că jidovii cu multe fealiuri de moarte vor peri, așa cât morții nu să vor îngropa, nici să vor plânge de cei vii; pentru închinarea idolilor, a părinților și a fiilor, și pentru că au părăsit legea Domnului. Ci după aceaea, prin pescari și vânători îi va întoarce Domnul la pământul său, într-o care ei împreună cu neamurile își vor mărturisi Domnului păcatele sale.

1. „**S**i tu să nu iai muiare (zice Domnul Dumnezeu lui Israil) și să nu să nască ție fecior și fată în locul acesta”.

2. Că aceastea zice Domnul Dumnezeu de fiii și de featele care s-au născut în locul acesta și de maicele lor, ceale ce i-au născut pre ei, și de părinții lor, cei ce i-au plămădit pre ei în pământul acesta:

3. „Cu moarte bolnăvicioasă vor muri; nu se vor plânge, nici să vor îngropa, spre pildă vor fi pre fața pământului. Cu sabie și cu foamete să vor topi, și stârvurile lor vor fi mâncare fiarălor pământului și paserilor ceriului”.

4. Aceastea zice Domnul: „Să nu întri în jocul lor și să nu mergi să-i tânguiești și să-i jelești pre ei, că am depărtat pacea Mea de la norodul acesta, zice Domnul, mila și milostivirile.

5. Și vor muri cei mari și cei mici în pământul acesta, nu să vor îngropa și nu se vor plânge și nu se vor tângui pentru ei, și nici pleșuviri nu vor face, nici să vor rade.

6. Și nu se va frânge pâne într-o plângerea lor spre mângăiare pentru cel mort. Și nu-l vor adăpa pre el cu păhar spre mângăiare pentru tatăl și pentru muma lui; la casa ospățului să nu întri tu, ca să șezi împreună cu ei și să mănci și să beai”.

7. Pentru că aceastea zice Domnul Dumnezeu lui Israil:

8. „Iată, Eu voi lua din locul acesta înaintea ochilor voștri și în zilele voastre glasul cel de bucurie și glasul cel de veselie și glasul cel de mire și glasul cel de mireasă.

9. Și va fi când vei vesti norodului acestuia toate cuvintele aceastea și vor zice cătră tine: «Pentru căci au grăit Domnul asupra noastră toate realele aceastea? Care easte nedreptatea noastră? Și care e păcatul nostru, care am păcătuit înaintea Domnului Dumnezeului nostru?»

10.* Și vei zice cătră ei: «Pentru că M-au părăsit părinții voștri, zice Domnul, și au mers după dumnezei străini și au slujit lor și s-au închinat lor și pre Mine M-au

*Sus
5, 19

părăsit și leagea Mea nu au păzit;

Sus 11. Și voi mai rău ați făcut decât părinții
7, 25 voștri și, iată, voi fieștecarele umblați după plăcerile inimii voastre ceii reale, ca să nu Mă ascultați pre Mine.

12. Și voi lăpăda pre voi din pământul acesta la pământul care nu l-ați știut voi și părinții voștri, și veți sluji acolo la alți dumnezei, carii nu vor da voao milă.

13. Pentru aceea, iată, zile vin, zice Domnul, și mai mult nu vor zice: 'Viu e Domnul, Cel ce au scos pre fiii lui Israil din pământul Egiptului!'

14. Ci 'Viu e Domnul, Cel ce au suit casa lui Israil din pământul cel despre miiazănoapte și din toate țările unde s-au scos acolo'. Și voi așeza pre ei la pământul lor, care l-am dat părinților lor.

15. Și, iată, Eu trimiț pescari mulți, zice Domnul, și vor pescui pre ei; și după aceea, voi trimite mulți vânători și-i vor vâna pre ei despre tot muntele și de pre tot dealul și din crepăturile pietrilor,

16. Că ochii Mieii sânt preste toate căile lor, și nedreptățile lor nu s-au ascuns dinaintea ochilor Mieii.

17. Și voi răsplăti îndoite răutățile lor și păcatele lor, cu care au spurcat pământul Mieu întru mortăciunile urâciunilor (a) sale și întru fărdelegile sale, cu care au umplut moștenirea Mea!»

18. „Doamne, Tu ești putearea mea și ajutorul mieu și scăparea mea în zilele răutăților! Cătră Tine neamurile vor veni de la marginea pământului și vor zice: «Cum idoli mincinoși au agonisit părinții noștri, și nu easte întru ei folos?»

19. Au face-ș-va omul șie dumnezei? Și aceia nu sânt dumnezei!”

20. „Pentru aceea, iată, Eu voi arăta lor în vremea aceasta mâna Mea și voi arăta lor putearea Mea și vor cunoaște că Mie numele e Domnul!”

CAP 17

Pentru împietrirea în păcat să vestească jidovilor că să vor certa; blăstămat e cel ce să nădăjduiaște în om și binecuvântat cel ce nădăjduiaște întru Dumnezeu. Sângur Dumnezeu ispiteaște inimile și răsplătește fieștecăruia după calea sa. Prorocul ceare de la Dumnezeu, întru Care au avut nădeajde, să se mântuiască și nepriiatinii să se rușineaze. Poruncaște Dumnezeu să se ție sâmbăta, ca să fie Ierusalimului toate spornice, care, într-alt chip, cu foc să va mistui.

1. „**D**ăcatul lui Iuda scris easte cu condeiu de fier în unghie de diiamant săpat pre leaspedea inimii lor și pre coarnele capiștelor lor.

2. Când și-au adus aminte fiii lor de ca-

17. (a) Idolilor săi. 2. (a) Sau des; (b) În cea veachie nu să află: jertvind în țarină. 3.(v) În cea veachie acest vers să înceape: O, munteane, la câmp avuția ta și țăriiia ta nu să află; (g) Sânt întru păcat. 4.

piștile sale și de desişurile lor și de leamnele ceale frunzoase (a) în munții cei înalți jertvind în țarină (b).

3. (v) Tăriiia ta și toate vistieriile tale spre pradă le voi da, ceale înalte ale tale pentru păcate (g) întru toate hotarăle tale.

4. Și vei rămânea de moștenirea ta, carea am dat ție, și a sluji te voi face vrăjmașilor tăi în pământul care nu-l știi; că foc ați aprins întru mâniia Mea, până în veac va arde” (d).

5.* Aceastea zice Domnul: „Blăstămat easte omul carele are nădeajde spre om și va răzâma trupul brațului său preste dânsul și de la Domnul să va depărta inima lui. *Isaiia 30, 2 31, 1

6.* Și va fi ca mirsinul (e) cel sălbatec, care easte în pustie; nu va vedea când va veni binele și să va sălășlui întru neadăpostiri de ape și în pustiu, în pământ sătos, care nu să va lăcui. *Jos 48, 7

7. Și blagoslovit e omul cel ce nădăjduiaște spre Domnul și va fi Domnul nădeajdea lui.

8.* Și va fi ca pomul cel sădit lângă ape și pre umezală pune rădăcinile sale și nu să va teame când va veni zăduful și va fi într-însul odrasle frunzoase; în anul cel fără de ploaie nu se va teame și nu va lipsi a face roadă. *Psal. 1, 3

9. Adâncă e inima (j) decât toate și om easte, cine-l va cunoaște pre el?

10.* Eu sunt Domnul, Cel ce cerc inimile și ispitesc rărunchii, ca să dau fieștecăruia după căile lui și după rodurile izvodirilor lui”. *Sus 11, 20

11. Glăsuat-au potârnichea (dz), adunat-au ceale ce nu au născut, făcând avuția sa nu cu judecată; la jumătatea zilelor ei o vor părăsi pre ea și întru ceale mai de pre urmă ale ei va fi nebună.

12. „Scaon înalt de mărire (z), sfințirea noastră.

13. Așteptarea lui Israil, Doamne, toți cei ce Te părăsesc pre Tine să se rușineaze, depărtați pre pământ să se scrie, pentru că au părăsit izvorul vieții, pre Domnul.

14. Vindecă-mă, Doamne, și mă voiu tămădui, mântuiaște-mă și mă voiu mântui, că lauda mea Tu ești!

15. Iată, ei zic cătră mine: «Unde easte cuvântul Domnului? Vie!»

16. Și eu nu m-am ostenit venind după Tine și zioa omului nu o am poftit. Tu știi ceale ce ies prin buzele meale, înaintea feații Tale sânt.

17. Să nu fii mie străin, cruțindu-mă în zioa cea rea.

18. Și să se rușineaze cei ce mă gonesc și să nu mă rușinez eu; înfricoșeaze-se ei și să nu mă înfricoșez eu! Adu preste ei zi rea, cu îndoită zdrobire zdrobeaște-i pre ei.

19. Aceastea zice Domnul cătră mine: «Mergi

(d) Aceaste patru versuri mai din sus întru unele biblii nu se află și s-au pus din cea jidovească. 6. (e) Lemn fără de rod. 9. (j) Mai mult. 11. (dz) Ca și potârnichea. 12. (z) Easte.

și stăi în porțile fiilor norodului tău, prin care intră împărații lui Iuda și prin care ies și în toate porțile Ierusalimului, și vei zice către ei: 20. 'Auziți cuvântul Domnului, împărații lui Iuda și toată Iudeea și tot Ierusalimul, cei ce intrați prin porțile acestea'».

21. Acestea zice Domnul: «Păziți sufletele voastre și nu rădicați sarcini în zioa sâmbetelor și nu băgați prin porțile Ierusalimului!

22. Și nu scoateți sarcine din casele voastre în zioa sâmbetelor și tot lucrul să nu faceți, sfințiți zioa sâmbetelor, în ce chip am poruncit părinților voștri.

23. Și nu au ascultat și nu au plecat urechii sa și au învârtoșeat cerbicea sa mai mult decât părinții lor, ca să nu Mă asculte pre Mine și să nu priimească învățătura.

24. Și va fi de Mă veți asculta pre Mine, zice Domnul, ca să nu băgați sarcine prin porțile cetății aceștia în zioa sâmbetelor și să sfințiți zioa sâmbetelor, ca să nu faceți întru dânsa tot lucrul.

25. Și vor intra prin porțile cetății aceștia împărați și boiari, șezind pre scaonul lui David și suindu-să pre carăle și pre caii săi, ei și boiarii lor, oamenii lui Iuda și cei ce lăcuiesc în Ierusalim; și să va lăcui cetatea aceasta în veac.

26. Și vor veni din cetățile lui Iuda și dimprejurul Ierusalimului și din pământul lui Veniamin și de la câmpie și de la munte și de la austru, aducând arderi de tot și jertve și tămăituri și mană și tămăie, aducând laudă în Casa Domnului.

27. Și va fi de nu Mă veți asculta pre Mine, ca să sfințiți zioa sâmbetelor, ca să nu rădicați sarcine și să nu băgați prin porțile Ierusalimului în zioa sâmbetelor, și voiui aprinde foc în porțile ei și va arde ulițele Ierusalimului și nu se va stânga»”.

CAP 18

Cu pilda olariului arată Domnul a fi în mâna Sa casa lui Israil, ca să le facă lor după vrednicia lor, macar că mai înainte au zis că altceva va face. Pentru împietrita răutate a jidovilor li să vestește perire. Turburarea jidovilor împotriva lui Ieremia și tânguirea lui către Dumnezeu și vestirea pedepselor ce vor veni asupra împotrivnicilor.

1. uvântul care s-au făcut de la Domnul către Ieremia, zicând:

2. „Scoală-te și te pogoară la casa olariului, și acolo vei auzi cuvintele Meale!”

3. Și m-am pogorât la casa olariului și, iată, el făcea lucru pre pietri.

4. Și am văzut vasul care-l făcea el în mâinile lui și iarăși l-au făcut pre acela alt vas, precum au plăcut înaintea lui a face.

5. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

6.* „Au ca olariul acesta nu voiui putea să vă

*Isaia
45, 9

CAP 17 ȘI 18

fac pre voi, casa lui Israil? Iată, ca lutul olariului sânteti voi în mâinile Meale. Roma. 9, 20

7. Sfârșitul voiui grăi asupra neamului, și asupra împărăției*, ca să-i rădic pre ei și să-i pierz. *Sus 1, 10

8. Și să va întoarce neamul acela de la toate răutățile sale și Mă voiui căi pentru realele care am socotit să le fac lor.

9. Și de sfârșit voiui grăi despre neam și despre împărăție, ca să se zidească de iznov și să se răsădească.

10. Și (a) vor face ceale reale înaintea Mea, ca să nu auză glasul Mieu și (b) Mă voiui căi pentru bunătățile care am grăit să le fac lor.

11. Și acum, zi către oamenii lui Iuda și către cei ce lăcuiesc în Ierusalim: «Iată, Eu urzesc asupra voastră reale și gândesc asupra voastră gând,* să se întoarcă, dară, fieștecare de la calea lui cea rea și mai bune faceți tocmealele voastre!» *4 Împă. 17, 13

12. Și au zis: «Îmbărbătam-ne, că după urâciunile noastre vom merge și fieștecare ceale ce plac inimii sale ceii reale vom face!»” Jos 25, 5 Iona 3, 8

13. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „Întrebați întru neamuri cine au auzit ca acestea înfricoșate, care foarte au făcut fecioara lui Israil?

14. Au lipsi-vor de la piază țite, au zăpadă din Livan, au abate-să-va apă cu sila, rădicată de vânt?

15. Pentru că M-au uitat pre Mine norodul Mieu, în deșert au tămâiat și vor slăbi întru căile lor poteci veacinice, ca să se bată cărările, neavând cale spre meargere.

16.* Ca să puie pământul lor spre pustiire și spre șuierare veacinică, toți cei ce merg printr-însul să vor spăimânta și vor clăti cu capul lor. *Jos 19, 8 49, 12 50, 13

17. Ca vântul cel pălitoriu voiui răsipi pre ei înaintea feții vrăjmașilor lor, arăta-voiui lor zioa perirei lor”.

18. Și au zis: „Veniți să gândim asupra lui Ieremie gând, că nu va peri leagea de la preot și sfatul de la cel înțelegătoriu și cuvântul de la proroc; veniți și să-l batem pre el în limbă și să nu ascultăm de toate cuvintele lui!”

19. Auzi-mă, Doamne, și auzi glasul îndrepțării mele!

20. De să răsplătesc, pentru bune, reale, că împreună au vorbit graiuri asupra sufletului mieu, și certarea lor mi-o au ascuns, adu-Ți aminte, Doamne, că am stătut înaintea Ta, ca să grăiesc bune pentru ei și să întorci mâniia Ta de către ei.

21. Pentru aceea, dă pre fiii lor spre foamete și adună pre ei spre mâna sabiei, făcă-să muierile lor fără de fii și văduve, și bărbații lor cu moarte să fie omorâți, și tinerii lor, căzuți de sabie la războiu.

22. Facă-să strigare în căsile lor, ado a-

10. (a) De; (b) Eu.

supra lor tâlhari fără de veaste, că au început cuvânt ca să mă prinză și lațuri au ascuns asupra mea!

23. Și Tu, Doamne, ai cunoscut tot sfatul lor cel spre moarte asupra mea, și să nu ierți nedreptățile lor și păcatele lor să nu le ștergi de la fața Ta! Facă-să slăbiciunea lor înaintea Ta, în vremea mâniei Tale fă întru ei.

CAP 19

Ieremiia arată, prin vasul cel de lut care l-au spart, că norodul Ierusalimului va peri de sabia și de foamete întru încungiuarea în carea părinții își vor mânca pre fiii săi, pentru închinarea idolilor și urgisirea cuvintelor lui Dumnezeu.

1. tunci, au zis Domnul cătră mine: „Mergi și ia un vas de lut și vei aduce din cei mai bătrâni ai norodului și a preoților.

2. Și vei ieși la mormântul bărbaților fiilor pruncilor lor, care este înaintea ușilor porților cetății Harsit, și ceteaște acolo toate cuvintele acestea, care voi eu grăi cătră tine.

3. Și vei grăi lor: «Auziți cuvântul Domnului, împărații lui Iuda și bărbații lui Iuda și cei ce lacuiți în Ierusalim și cei ce intrați prin porțile acestea! Acestea zice Domnul, Dumnezeul lui Israil: 'Iată, Eu aduc preste locul acesta reale, cât tot cine va auzi acestea vor țiu urechile lui.

4. Pentru care lucru M-au părăsit și au înstrăinat locul acesta și au tămâiat întru el la dumnezei străini, pre carii ei nu i-au știut, nici părinții lor; și împărații lui Iuda au umplut locul acesta de sânziuri nevinovate.

5. Și au zidit înalte lui Vaal, ca să arză pre fiii săi cu foc, ceale ce nu am poruncit, nici am gândit în inima Mea.

6. Pentru aceaea, iată, zile vin, zice Domnul, și locul acesta mai mult nu să va chema 'Cădere' și 'Mormânt fiului lui Enom', ci 'Mormântul junghierii'».

7. Și voi eu junghia sfatul lui Iuda și al Ierusalimului în locul acesta și-i voi eu surpa pre ei cu sabia înaintea vrăjmașilor lor și în mâinile celor ce cearcă sufletele lor, și voi eu da pre morții lor mâncare paserilor ceriului și fiarălor pământului.

Sus 8. Și voi eu pune cetatea aceasta spre
18, 16 pustiire și spre șuierare; tot cel ce va merge
Jos aproape de ea să va măhni și va șuiera pentru
49, 12 toată bătaia aceasta a ei.

50, 13 9. Și vor mânca trupurile fiilor săi și trupurile featelor sale și fieștecare trupurile deaproapelui său vor mânca, întru îngrădirea și întru încungiuarea cu carea îi vor încungiuura pre ei vrăjmașii lor.

10. Și vei zdrobi vasul cel de lut înaintea ochilor oamenilor celor ce vor ieși cu tine și vei zice cătră ei:

11. «Acestea zice Domnul: 'Așa voi eu sfărâma pre norodul acesta și cetatea aceasta, cum să zdrobeaște vasul cel de lut care nu va putea să se vindece mai mult; și în Tofet să vor îngropa, pentru că nu este alt loc de îngropăciune.

12. Așa voi eu face, zice Domnul, locului acestuia și celor ce lacuiesc întru el, ca să se dea cetatea aceasta ca pământul cel surpat.

13. Și casele Ierusalimului și casele împăraților lui Iuda vor fi ca locul cel ce să surpă de necurățiile lor, în toate casele întru care au tămâiat în podurile lor la toată oastea ceriului și au turnat turnări la dumnezeii cei străini».

14. Și au venit Ieremiia de la surparea locului Tafet, unde l-au fost trimis pre el Domnul ca să procească, și au stătut în curtea casii Domnului și au zis cătră norodul:

15. „Acestea zice Domnul: «Iată, Eu aduc preste cetatea aceasta și preste toate cetățile ei și preste satele ei toate realele care am grăit asupra ei, pentru că au întărit cervicea sa, ca să nu asculte de poruncile Meale»”.

CAP 20

Pashor, preotul, bătând pre Ieremiia, îl trimite în temniță, de unde ieșind, procească lui și tuturor priiatinilor lui și la tot Iuda, ca un proroc mincinos, robii Vavilonului. Să jeluiască că să râde și rabdă ocară și izgonire pentru cuvântul Domnului și-și blastămă zioa nașterii.

1. i au auzit Pashor, fiul lui Emir, preotul, și acesta era pus povățuitoriu Casii Domnului, pre Ieremiia prorocind cuvintele acestea.

2. Și l-au lovit pre el și l-au băgat pre el în locul cel de chin, care era la poarta casii ceii rânduite de la tatăl său, ce era în Casa Domnului.

3. Și au scos Pashor pre Ieremie din locul închisorii și au zis Ieremiia cătră el: „Nu Pashor au chemat Domnul numele tău, ci «nemearnic»,

4. Pentru că acestea zice Domnul: «Iată, Eu te dau pre tine la nemernicie împreună cu toți priiatinii tăi și vor cădea de sabiia vrăjmașilor săi, și ochii tăi vor vedea, și pre tine și pre tot Iuda voi eu da în mâinile împăratului Vavilonului și-i va face pre ei nemearnici și cu sabii va tăia pre ei.

5. Și voi eu da toată putearea cetății aceștia și toate ostenealele ei și toate vistieriile împăratului Iuda în mâinile vrăjmașilor lui, și-l vor duce pre el în Vavilon.

6. Și tu, Pashor, și toți cei ce lacuiesc în casa ta veți merge în robie, și în Vavilon vei muri, și acolo te vei îngropa tu și toți priiatinii tăi, căroră ai prorocit minciuni».

7. Amăgitu-m-ai, Doamne, și m-am amăgit, biruitu-m-ai și Te-ai întărit, făcutu-m-am spre răs, toată zioa am fost batjocorit.

8. Pentru că cu cuvântul meu cel amar voi râde defăimare și becisnicie voi chema, că s-au făcut cuvântul Domnului spre ocară mie și spre batjocoră în toată zioa mea.

9. Și am zis: „Nu voi numi numele Domnului și mai mult nu voi grai întru numele Lui!” Și s-au făcut ca focul ce arde pârjolind (a) în oasele mele și m-am părăsit de pretutindinea și nu pociu suferi.

10. Că am auzit hula multora carii s-au adunat de pîmprejur: „Sculați-vă și să ne sculam asupra lui toți bărbații, priiatinii lui! Păziți ceea ce e în gândul lui, au, doară, să va înșela și vom birui asupra lui și vom lua izbânda noastră de la el”.

11. Și Domnul este cu mine ca un războinic puternic, pentru aceea au gonit și nu au putut înțelege; rușinatu-s-au foarte* că n-au înțeles ocară lor, carea în veac nu să va șterge.

*Jos
23, 40

Sus 12. Doamne, Cel ce ispitești ceale drepte și cunoști rărunchii și inimile, să văz izbânda Ta asupra lor, că cătră Tine am descoperit răspunsurile mele!

11, 20
17, 10

13. Cântați Domnului, laudați-L pre El, că au scos sufletul săracului din mâna celor mai răi!

Iov 14. Blăstămată fie zioa întru carea m-am născut, zioa întru carea m-au născut maicămea să nu fie blagoslovită.

3, 2

15. Blăstămat să fie omul cel ce au spus tătâne-mieu, zicând că: „S-au născut ție fecior, bucură-te!”

16. Fie omul acela ca cetățile care le-au prăpădit Domnul cu mânie și nu l-au părut rău, auză strigare dimineața și glăsuire întru amiiazăzi.

17. Căci nu m-au ucis în zgăul maicii mele și să se fie făcut mie maica mea groapă și zgăul ei zămislire veacinică.

18. Pentru ce am ieșit din zgău, ca să văz osteneale și dureri? Și să se sfârșească întru rușine zilele mele?

CAP 21

Ieremie răspunde trimișilor lui Sedechiia, împăratului, despre închiderea împăratului Vavilonului, că Iuda să va pedepsi cu ciumă și cu sabie, cu foamete și cu robie; și numai aceia vor rămânea carii vor fugi la haldei. Și îndeamnă să facă judecată, ca să nu-i amestuiască de tot rugăia Domnului.

1. uvântul care s-au făcut de la Domnul cătră Ieremie, când au trimis la el împăratul Sedechiia pre Pashor, fiul lui Melhie, și pre Sofoniia, fiul lui Vaseu, preotul, zicând:

2. „Întrebă pentru noi pre Domnul, că împăratul Vavilonului stă asupra noastră, doară va face Domnul după toate minunile Sale și să va duce de asupra noastră”.

3. Și au zis cătră ei Ieremie: „Așa veți

9. (a) Usturând.

CAP 20 ȘI 21

grăi cătră Sedechiia, împăratul lui Iuda:

4. «Aceasta zice Domnul: ‘Iată, Eu întorc armele ceale de războiu cu care voi dați războiu asupra haldeilor celor ce v-au închis pre voi din afară de zid, și-i voi aduna pre ei la mijlocul cetății aceștia.’

5. Și voi bate Eu pre voi cu mână întinsă și cu braț tare și cu mânie și cu urgie mare.

6. Și voi lovi pre toți cei ce lăcuiesc în cetatea aceasta, pre oameni și pre dobitoace, cu moarte mare, și vor muri’.

7. Și după acestea, așa zice Domnul: ‘Dă voi pre Sedechiia, împăratul lui Iuda, și pre fiii lui și pre norodul care au rămas în cetatea aceasta, de moarte și de foamete și de sabie, în mâna vrăjmașilor lor, carii caută sufletele lor și cu ascuțitul sabiei de tot voi tăia pre ei; nu voi cruța pre ei și nu Mă voi milostivi spre ei’».

8. Și cătră norodul acesta vei grai: «Aceasta zice Domnul: ‘Iată, Eu am dat înaintea feții voastre calea vieții și calea morții.’

9.* Cel ce șeade în cetatea aceasta de sabie și de foamete va muri, și cel ce va ieși și va merge la haldei, cei ce v-au închis pre voi, trăi-va și va fi sufletul lui spre prăzi și va trăi.

*Jos
38, 2

10. Pentru că am întărit fața Mea asupra cetății aceștia spre reale și nu spre bune’. Zice Domnul: ‘În mâinile împăratului Vavilonului să va da și de tot o va arde pre ea cu foc’.

11. Casa împăratului lui Iuda, auziți cuvântul Domnului, casa lui David, acestea zice Domnul:

12.* ‘Judecați dimineața judecată și îndreptați și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce-l năpăstuiăște pre el, pentru ca să nu să descopere ca focul iuțimea Mea; și va arde și nu va fi cine să o stângă.’

*Jos
22, 3

13. Iată, Eu asupra ta, cel ce lăcuiești Valea Sorului cea câmpoasă, cei ce ziceți: ‘Cine ne va înfricoșea pre noi? Sau cine va intra în lăcașul nostru?’

14. Și voi aprinde foc în dumbrava ei și va mânca toate ceale de pîmprejurul ei!’»

CAP 22

Îndeamnă pre împăratul Iudei și pre norodul lui să facă judecată și dreptate, ca toate să le sporească, iară de nu, toți vor fi spre răpire. Și Selim, adecă Ioachim, fiul lui Iosie, împăratul Iudei, nu să va întoarce mai mult în Ierusalim. Ceartă pre cei ce zidesc cu nedreptate, făgăduindu-și loruși fericirea părinților celor drepti. Prorocește împotriva necredinciosului Ioachim, fiul lui Iosie, că nu va avea îngropăciune, și fiul acestuia, necredinciosul Iehoniia, cu mumă-sa să va duce în Vavilon și acolo va muri.

1. ceasta zice Domnul: „Du-te și te pogoară la casa împăratului lui Iuda și vei grai acolo cuvântul acesta și vei zice:

2. «Ascultă cuvântul Domnului, împărate al lui Iuda, cel ce șezi pre scaonul lui David, tu și casa ta, norodul tău și cei ce intra

prin porțile aceastea!

*Sus 3. Acestea zice Domnul: * 'Faceți judecată și dreptate și scoateți pre cel jefuit din mâna celui ce-l năpăstuiște pre el; și pre cel nemearnic și pre cel sărac și pre văduvă să nu-i asupriți și nu păgâniți, și sânge nevinovat să nu vărsați în locul acesta!

4. Că deaca, făcând, veți face cuvântul acesta, vor intra prin porțile casii aceștia împărați șezind pre scaonul lui David și în cară și pre cai vor fi șezind ei și feciorii lor și norodul lor.

5. Iară de nu veți face cuvintele aceastea, asupra Mea M-am jurat, zice Domnul, că spre pustiire va fi casa aceasta'.

6. Că aceastea zice Domnul asupra casii împăratului lui Iuda: 'Galaadule, tu Mie înce-pătura Livanului, de nu te voiu pune pre tine spre pustiire, cetăți nelăcuite.

7. Și voiu aduce asupra ta om pierzătoriu și săcurea lui și vor tăia chedrii cei aleși ai tăi, și-i vor băga în foc;

*2 Leage 8. Și vor trece neamuri multe prin cetatea aceasta și va zice fieștecarele cătră deaproapele său: * 'Pentru ce au făcut Domnul așa cetății aceștii mari?'

3 Împăr. 9. Și vor zice: 'Pentru că au părăsit așezământul de leage a Domnului Dumnezeuului lor și s-au închinat la dumnezei străini și au slujit lor'.

10. Nu plângeți pre cel mort, nici vă tânguți pentru el; plângeți cu plângere pre cel ce iasă, că nu să va întoarce încă, nici va vedea pământul moșiei sale.

11. Pentru că aceastea zice Domnul asupra lui Selim, fiul lui Iosie, cel ce împărătește în locul lui Iosie, tatălui său, carele au ieșit din locul acesta:

12. 'Nu să va mai întoarce acolo, ci în locul acela unde l-am mutat pre el, acolo va muri, și pământul acesta nu-l va mai vedea.

13. O, cel ce zidește casa sa nu cu dreptate și foșoarele sale nu cu judecată, la el deaproapele lui lucră în dar și plată nu-i dă lui!

14. Zidit-ai ție casă cu măsură, foșoare largi și cu ferestri osibite și cuptușite cu chedru și vărute cu minău.

15. Au împărăți-vei pentru că tu te-ai întă-râtat asupra lui Ahaz, tatălui tău? Nu vor mânca și nu vor bea, mai bine era ție să faci judecată și dreptate bună!

16. Nu au cunoscut, nu au judecat judecată smeritului, nici judecată săracului. Au nu este aceasta, că tu nu Mă cunoști pre Mine?', zice Domnul.

17. Iată, nu sânt ochii tăi drepti, nici inima ta bună, ci la lăcomiia ta și la sângele cel nevinovat, ca să-l verși pre el, și la strâmbă-tăți și la ucideri, ca să le faci pre eale.

18. Pentru aceea, aceastea zice Domnul asupra lui Ioachim, feciorul lui Iosie, împăratul lui

Iuda: 'Și asupra bărbatului acestuia nu-l vor plânge pre el: 'O, frate!', nici să vor tângui pentru el: 'Vai, Doamne!'

19. Îngropare nu se va îngropa, putred să va lăpăda afară de poarta Ierusalimului'.

20. Suie-te în Livan și strigă, și spre Vasan dă glasul tău și strigă dincolo de mare, că s-au sfărâmat toți iubitorii tăi.

21. Grăit-am cătră tine întru cădearea ta și ai zis: 'Nu voiu asculta!' Aceasta este calea ta din tinerețele tale, nu ai ascultat glasul Mieu.

22. Pre toți păstorii tăi va paște vântul și ibovnicii tăi în robie vor merge; că atunci te vei rușina de toți cei ce te iubesc pre tine.

23. Ceeaa ce lăcuiești în Livan, ceaa ce faci cuiburi în chedri, foarte vei suspina când vor veni ție dureri, ca ceia ce naște.

24. Viu sânt Eu, zice Domnul; deaca făcându-să să va face lehonii, feciorul lui Ioachim, împăratul lui Iuda, peceate (a) în mâna Mea cea dreaptă, de acolo te voiu zmulge.

25. Și te voiu da pre tine în mâna celor ce caută sufletul tău, de carii tu te temi de fața lor, în mâna haldeilor.

26. Și te voiu lăpăda pre tine și pre mumă-ta care te-au născut pre tine, în pământ, unde nu ai născut tu acolo, și acolo vei muri.

27. Iară în pământul care ei să roagă (b) cu sufletul lor, nu să vor întoarce'».

28. Necinstitu-s-au lehonii ca un vas de nici o treabă, pentru că s-au lăpădat și s-au scos la pământul care nu l-au știut.

29. Pământe, pământe, auzi cuvântul Domnului!

30. Scrie pre bărbatul acesta, om izgonit, pentru că din seminția lui mai mult nu va șede bărbat pre scaonul lui David, domn în Iuda".

CAP 23

Domnul amenințază păstorilor carii răsipesc și rump turma, făgăduind că va aduce rămășițele turmei la locul său și va scula păstori și lui David, odraslă dreaptă, supt carea să vor deștepta cu mare fericire. Prorocește prorocilor celor mincinoși ocară veacinică, carii înșală pre norod vrând ca să-și uite de numele Domnului; și fără voia lui Dumnezeu prorocesc, zicând că cuvântul Domnului este pvoară.

1.* , păstori, cei ce răsipiți și oile pășunei lor!

*Iezechi. 13, 3

2. Pentru aceea, aceastea zice Domnul asupra celor ce pasc

34, 2

norodul mieu: „Voi ați răsipit oile Meale și le-ați scos afară și nu le-ați cercetat pre eale; iată, Eu voiu izbândi asupra voastră, după meșteșugurile voastre ceale reale.

3. Și Eu voiu priimi pre cei rămași ai norodului Mieu de preste tot pământul unde i-am scos pre ei și voiu așeza pre ei la pășunea lor și vor creaște și să vor înmulți.

24. (a) Adecă, inel cu peceate. 27. (b) Îl poftesc.

- *Sus** 4. * **Și voi scula lor păstori, carii vor paște**
3, 5 **pre ei și mai mult nu să vor teame, nici să**
vor înfricoșea, zice Domnul.
- *Isaiia** 5. * **Iată, zile vin, zice Domnul, și voi rădica**
4, 2 **lui David odraslă dreaptă și va împărați**
40, 11 **împărat și va înțelege și va face judecată și**
45, 8 **dreptate pre pământ.**
- *Jos** 6. **În zilele lui să va mântui Iuda* și Israil**
33, 13 **va lăcui cu nădejde și acesta easte numele**
lezechii. **lui, cu care va chema pre el Domnul: Iosedec,**
34, 12 **întru proroci (a).**
- Daniil** 7. **Pentru aceea, iată, zile vin, zice Domnul,**
9, 24 **și nu vor mai zice: «Viu e Domnul, Cel ce au**
Ioan scos casa lui Israil din pământul Eghiptului!»
- 1, 45 8. * **Ci «Viu e Domnul, Cel ce au scos și au**
2 **Leage** adunat toată sămânța lui Israil de la pământul
34, 28 **miezinoptii și din toate țările unde i-au**
***Sus** scos pre ei acolo și i-au așezat în pământul
16, 14 **lor».**
9. (b) **„Zdrobitu-s-au inima întru mine,**
clătitu-s-au toate oasele meale, făcutu-m-am
ca un bărbat zdrobit și ca un om cuprins de
vin, de fața Domnului și de fața bunei-
cuviinței mării Lui.
10. **Că de cătră fața acestora au plâns pământul,**
uscatu-s-au pășunile pustiei și s-au
făcut dumbrava lor rea și tăria lor așa”.
11. **„Că preotul și prorocul s-au spurcat și**
în Casa Mea am văzut răutățile lor.
12. **Pentru aceea, facă-să lor calea lor spre**
lunecare întru negură și să vor împiedeca și
vor cădea întru ea, pentru că voi aduce
preste ei reale în anul cercetării lor (v).
13. **Și întru prorocii Samariei am văzut**
fărădelegi, prorocit-au (g) prin Vaal și au făcut
pre norodul Mieu, Israil, să rătăcească.
14. **Și întru prorocii Ierusalimului am văzut**
groaznice, preacurvind și mergând întru
minciuni și sprijinind mâini multe, ca să nu
să întoarcă fieștecarele de la calea sa cea
rea; făcutu-s-au Mie toți ca Sodoma, și cei
ce lăcuiesc într-însa, ca Gomora!”
- *Sus** 15. **Pentru aceea, acestea zice Domnul:***
9, 14 **„Iată, Eu hrănesc pre ei cu dureare și voi**
adăpa pre ei cu apă amară, că de la prorocii
Ierusalimului au ieșit spurcăciune în tot
pământul”.
- *Jos** 16. **Așa zice Domnul, Atotțiitoriul:*** **„Nu**
27, 7 **ascultați cuvintele prorocilor, că în deșert își**
29, 8 **fac lor vedenii, de la inima lor grăiesc, și nu**
de la gura Domnului!
17. **Zic celor ce lapadă cuvântul Domnului:**
*** «Pace va fi voao», și tuturor celor ce umblă**
***Sus** **întru poftete lor, și la tot cel ce umblă întru**
5, 12 **înșelăciunea inimii sale:** «Nu vor veni**
14, 13 **asupra ta reale»”.**
- **Sus** 18. **„Că cine au stătut înaintea (d) Dom-**
5, 12 **nului și au văzut cuvântul Lui? Cine au**
14, 13

6. (a) În cea veachie nu să află: întru proroci. 9. (b) În cea veachie să înceape acest vers: Întru proroci. 12. (v) În cea veachie easte: zice Domnul. 13. (g) În numele

- băgat în urechi și au auzit?**
19. * **Iată, cutremur de la Domnul și iuțime** ***Jos**
iasă spre cutremur, învârtindu-să preste cei 30, 13
necredincioși va veni.
20. **Și mai mult nu să va întoarce mâniia Dom-**
nului, până când o va face pre ea și până când
o va întări pre ea de la izdărătura inimii Lui;
la sfârșitul zilelor înțelege-o-vor pre ea”.
21. * **„Nu am trimis prorocii și ei alerga, nici** ***Jos**
am grăit cătră ei, și ei proceea. 27, 15
22. **Și de au stătut la sfatul Mieu și de au** 29, 9
auzit cuvintele Meale, și pre norodul Mieu ar
fi întors de la tocmealele lor ceale reale.
23. **Dumnezeu de aproape sânt Eu, zice Dom-**
nul, și nu Dumnezeu departe.
24. **Au ascunde-să-va neștine întru ceale as-**
cunse și Eu nu-l voi vedea pre el? Au nu
umple Eu ceriul și pământul?, zice Domnul.
25. **Auzit-am ceale ce grăiesc prorocii, cei**
ce prorocesc întru numele Mieu minciuni,
zicând: «Vis am visat».
26. **Până când va fi în inima prorocilor celor**
ce prorocesc minciuni, prorocind ei voile
inimilor sale?
27. **Celor ce socotesc ca să uite legea Mea**
întru visele sale, care povestea fieștecarele
deaproapelui său în ce chip au uitat părinții
lor numele Mieu întru Vaal.
28. **Prorocul întru carele easte visul, pove-**
tească visul său, și întru carele easte cuvântul
Mieu cătră el, povestească cuvântul Mieu
întru adevăr. Ce sânt paiele spre grâu? Așa
sânt cuvintele Meale, zice Domnul.
29. **Nu-s, iată, cuvintele Meale ca focul, zice**
Domnul, și ca ciocanul care taie piază?
30. **Pentru aceea, iată, Eu cătră prorocii,**
zice Domnul Dumnezeu, cei ce fură cuvintele
Meale, fieștecarele de la deaproapele său.
31. **Iată, Eu cătră prorocii cei ce scot proro-**
ciile limbii și dormitează adormirea lor.
32. **Pentru aceea, iată, Eu cătră prorocii cei**
ce prorocesc vise mincinoase și nu le pove-
tea pre eale și au înșelat pre norodul Mieu cu
minciunile lor și cu înșelăciunile lor, și Eu
nu i-am trimis pre ei și nu le-am poruncit lor,
și cu folos nu vor folosi pre norodul acesta.
33. **Și de te va întreba norodul acesta, au**
preot, au proroc, zicând: «Ce e luarea Dom-
nului?» Și vei grăi lor: «Voi sânteti luarea»;
și voi sparge pre voi, zice Domnul.
34. **Prorocul și preoții și norodul carii vor**
zice: «Luarea Domnului» și voi izbândi pre
omul acela și casa lui.
35. **Așa veți grăi fieștecarele cătră deaproa-**
pele său și fieștecarele cătră fratele său: «Ce
au răspuns Domnul?» și «Ce au zis Domnul?»
36. **Și «luarea Domnului» nu numiți mai mult,**
că «luarea omului» fi-va cuvântul lui.

Mieu, prin Vaal. 18. (d) În starea sau în locul unde stă Domnul sau în sfatul Lui.

37. Și pentru aceea au grăit Domnul Dumnezeu nostru (e).

38. Pentru aceea, așa zice Domnul Dumnezeu nostru: Pentru care lucru ați zis cuvântul acesta: «luarea Domnului» și am trimis la voi, zicând: «Nu ziceți: 'luarea Domnului'».

39. Pentru aceea, iată, Eu vă iau și vă sparg pre voi și cetatea carea o am dat voao și părinților voștri.

Sus 20, 11 40. Și voi da preste voi ocară veacinică și necinste veacinică, carea nu să va uita”.

CAP 24

Coșnița cu smochine bune însemnează pre jidovii cei robiți în Vavilon, pre carii zice Domnul că-i va aduce la pământul său și cu toată inima să vor întoarce către Dânsul; iară coșnița cea cu smochine reale însemnează pre ei ce rămăsease în Ierusalim și după aceea fugise în Egipt, pre carii zice că-i va da spre ocară și blăstăm.

1. rătat-mi-au mie Domnul doao coșnițe de smochine stând în preajma feții besearicii Domnului, după ce au înstrăinat

Navohodonosor, împăratul Vavilonului, pre Iehoniia, feciorul lui Ioachim, împăratul lui Iuda, și pre boiari și pre meșteri și pre cei legați și pre cei bogați din Ierusalim și i-au adus pre ei în Vavilon;

2. O coșniță de smochine, bune foarte, ca smochinele ceale timpurie, și coșnița a doao de smochine, reale foarte, care nu să vor mânca, pentru răutatea lor.

3. Și au zis Domnul către mine: „Ce vezi, Ieremie?” Și am zis: „Smochine; smochinele ceale bune bune-s foarte, și ceale reale reale-s foarte, care nu să vor mânca pentru răutatea lor”.

4. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

5. „Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: «Ca smochinele ceale bune acestea, așa voi cunoaște pre cei înstrăinați a lui Iuda, pre carii i-am trimis din locul acesta în pământul haldeilor spre bunătați.

6. Și voi întări ochii Miei spre ei într-o bunătați și-i voi așeza pre ei în pământul acesta spre bunătați și de iznov voi zidi pre ei și nu voi surpa pre ei, și voi sădi pre ei și nu-i voi zmulge.

7. Și voi da lor inimă, ca să Mă știe pre Mine, că eu sânt Domnul* și ei vor fi Mie norod și Eu voi fi lor Dumnezeu, pentru că să vor întoarce către Mine din toată inima lor.

Jos 31, 33 8. Și ca smochinele ceale reale, care nu se vor mânca pentru răutatea lor, acestea zice Domnul, așa voi da pre Sedechiia, împăratul lui Iuda, și pre deregătorii lui, și rămășița Ierusalimului, pre cei rămași în pământul acesta și pre cei ce lăcuiesc în Egipt.

37. (e) În cea veachie sânt și acestea: și ați întors cuvintele Domnului celui viu. Așa veți grăi către proroc: Ce au răspuns ție Domnul și ce au zis Domnul? Și de veți zice: „luarea Domnului”, pentru aceea zice Domnul Dumnezeu

9. Și-i voi da pre ei spre râsipire la toate împărățiile pământului, și vor fi spre ocară și spre pildă și spre ură și spre blăstăm în tot locul unde voi scoate pre ei.

10. Și voi trimite la ei foamete și moarte și sabie, până ce să vor sfârși din pământul care l-am dat lor”.

CAP 25

Ieremiia, pentru că n-au vrut să-l asculte pre dânsul și pre ceilalți proroci, carii i-au îndemnat spre pocăință, vestește râsipirea Ierusalimului și robie de șaptezeci de ani, și după aceea perirea celor ce-i ținea robi; pentru aceea, să poruncească lui Ieremiia să închine păharul iușimei Domnului cetăților Iudei și celorlalți împărați a locurilor. Păstorilor și căpeteniilor încă le vestește tânguire.

1. uvântul care s-au făcut către Ieremie pentru tot norodul lui Iuda în anul al patrulea a lui Ioachim, fiul lui Iosia, împăratul lui Iuda; acesta e anul cel dintâiu a lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului,

2. Care l-au grăit către tot norodul lui Iuda și către cei ce lăcuiesc în Ierusalim, zicând:

3. „În al treisprăzecelea an a lui Iosia, fiul lui Amos, împăratul lui Iuda, și până în zioa aceasta, doaozeci și trei de ani, și am grăit către voi, mânecând și zicând.

4. Și am trimis la voi pre robii Miei, prorocii, de noapte trimițindu-i și nu ați ascultat și nu ați luat aminte cu urechile voastre.

5.* Întoarceți-vă fieștecarele de la calea sa cea rea și de la cugetele voastre și veți lăcui în pământul care l-am dat voao și părinților voștri din veac și până în veac. *4 Împă. 17, 13 Sus

6. Nu meargeți după dumnezei străini, ca să slujiți lor și ca să vă închinați lor, ca să nu Mă porniți pre Mine spre mânie cu faptele mâinilor voastre, ca să vă fac voao rău. 18, 11 Jos

7. Și nu M-ați ascultat pre Mine”.

8. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „De vreame ce nu ați crezut cuvintele Meale,

9. Iată, Eu voi trimite și voi lua moștenirea de la miiazănoapte și-i voi aduce pre ei preste pământul acesta și preste cei ce lăcuiesc pre el și preste toate neamurile ceale de primregiurul ei, și-i voi pustii pre ei și-i voi da spre stângere și spre șuierare și spre ocară veacinică. 35, 15

10. Și voi piarde de la ei glasul cel de bucurie și glasul cel de veselie, glasul cel de mire și glasul cel de mireasă, mirosul cel de mir și lumina luminei.

11. Și va fi tot pământul spre stângere și vor sluji într-o neamuri șaptezeci de ani. *2 Para. 36, 22

12.* Și după ce să vor umplea acei șaptezeci de ani, voi izbândi asupra neamului aceluia

nostru: pentru care lucru ați zis cuvântul acesta, „luarea Domnului?” Și am trimis către voi zicând: Nu veți zice „luarea Domnului”. Esdra 1, 1 Jos 29, 10 Daniil 9, 2

și voi pune pre ei spre stângere veacinică.

13. Și voi aduce preste pământul acesta toate cuvintele Meale, care le-am grăit asupra lui, toate câte sânt scrise în cartea aceasta, care le-au prorocit Ieremiia asupra tuturor neamurilor.

14. Că au slujit lor, când era neamuri multe și împărați mari; și voi răsplăti lor după faptele lor și după lucrurile mâinilor lor (a)”.

15. Așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil: „Ia paharul vinului acestuia din mâna Mea și vei adăpa toate neamurile la care Eu te trimiț pre tine.

16. Și vor bea și vor borî, și vor nebuni de fața sabiei carea Eu o voi trimite în mijlocul lor”.

17. Și am luat paharul din mâna Domnului și am adăpat toate neamurile la care m-au trimis pre mine Domnul cătră eale.

18. Ierusalimul și cetățile lui Iuda și pre împărații lui Iuda și pre boiarii lui, ca să-i puie pre ei spre pustiire și spre stângere și spre șuierare.

19. Și pre Faraon, împăratul Egiptului, și pre slugile lui și pre boiarii lui și pre tot norodul lui;

20. Și pre toți cei amestecați ai lui și pre toți împărații celor de alt neam; și Ascalonul și Gaza și Acaronul și rămășița Azotului;

21. Și Idumeea și Moavita și pre fiii lui Amon;

22. Și pre împărații Tirului și pre împărații Sidonului și pre împărații cei dincolo de mare;

23. Și pre Dedan și pre Teman și pre Ros și pre tot tunsul dinaintea feții Lui;

24. Și pre toți amestecații cei ce poposesc în pustie;

25. Și pre toți împărații Elamului și pre toți împărații perșilor;

26. Și pre toți împărații de la apiliot, pre cei de departe și pre cei de aproape, pre fieștecarele împotriva fratelui său și toate împărățiile ceale de pre fața pământului.

27. „Și vei grăi lor: «Așa zice Domnul Dumnezeu, Atotțiitoriul, Dumnezeu lui Israil: ‘Beați, îmbățați-vă și borâți și veți cădea și nu vă veți scula de cătră fața sabiei carea o voi trimite în mijlocul vostru!’»

28. Și va fi când nu vor vrea să priimească paharul din mâna ta, ca să bea, și vei grăi: «Așa au zis Domnul: ‘Bind veți bea!’

1 Pet. 29. Că în cetatea întru carea s-au numit
4, 17 numele Mieu preste ea, Eu viu a chinui și voi cu curățenie nu vă veți curăți, că sabie Eu chem asupra tuturor celor ce șed pre pământ”.

*Ioil 3 [4], 16 Amos

1, 2 14. (a) Acest verș al 14 la cei șeptezeci de das-

al Său va da glasul Său, cuvânt va răspunde preste locul Său și aceștia ca cei ce culeg vor răspunde și șezind toți pre pământ.

31. Vine perire pre o parte de pământ, că judecata Domnului e întru neamuri; judecă-să El cu tot trupul, și cei necredincioși s-au dat sabiei, zice Domnul.

32. Așa zice Domnul: Iată, reale vin de la neam asupra neamului, și volbură mare iase de la marginea pământului!

33. Și vor fi răniți de Domnul în zioa Domnului, de la marginea pământului și până la marginea pământului nu să vor îngropa; în balegă pre fața pământului vor fi.

34. Strigați, păstori, și glăsuiți și vă tânguți berbecii oilor, că s-au plinit zilele voastre spre junghiiare și veți cădea ca berbecii cei aleși.

35. Și va peri fuga de la păstori și mântuirea de la berbecii oilor.

36. Glasul strigării păstorilor și strigarea oilor și a berbecilor, pentru că au pierdut Domnul pășunile lor.

37. Și vor înceta rămășițele păcii de cătră fața iuțimei mănii Meale».

38. Lăsat-au ca un leu popasul său, pentru că s-au făcut pământul lor neumblat de la fața sabiei ceii mari”.

CAP 26

Înainte-vestind Ieremiia tăierea Ierusalimului, de nu să vor întoarce, îl prind preoții și prorocii. Ci bătrânii, căpeteniile îl mântuiesc de moarte, aducând pildele lui Mihea și a lui Urie, prorocilor.

1. a începutul împăratului Ioachim, fiul lui Iosiia, s-au făcut cuvântul acesta de la Domnul.

2. Așa au zis Domnul: „Stăi în curtea Casii Domnului și vei grăi cătră toți iudeii și cătră toți cei ce vin să se închine în Casa Domnului toate cuvintele care ț-am poruncit ție ca să le grăiești lor, să nu taci cuvântul.

3. Ca, doară, vor auzi și să vor întoarce fieștecarele de la calea sa cea rea și voi înceta de la realele care Eu socotesc ca să le fac lor, pentru lucrurile lor ceale reale.

4. Și vei grăi: «Așa au zis Domnul: ‘De nu Mă veți asculta ca să umblați întru legile Meale, care le-am dat înaintea feții voastre,

5. Să ascultați cuvintele slugilor Meale, prorocilor, pre carii Eu trimiț la voi, de noapte mânecând; și am trimis și nu M-ați ascultat.

6.* Și voi da Casa aceasta ca Silomul și cetatea aceasta o voi da spre blăstăm la toate neamurile a tot pământul’»”.

7. Și au auzit preoții și prorocii cei mincinoși și tot norodul pre Ieremiia grăind cuvintele acestea în Casa Domnului.

8. Și au fost după ce au încetat Ieremie a grăi toate câte i-au poruncit Domnul lui

cali nu să află în capul acesta, ci în cap 33.

*1 Împă.
4, 12

ca să grăiască către tot norodul; și l-au prins pre el preoții și prorocii cei mincinoși și tot norodul, zicând: „Cu moarte vei muri,

9. Pentru că ai prorocit întru numele Domnului, zicând: «Ca Silomul va fi Casa aceasta și cetatea aceasta va rămânea pustie de cei ce o lăcuiesc». Și s-au adunat tot norodul asupra lui Ieremie în Casa Domnului.

10. Și au auzit boiarii lui Iuda cuvintele acestea și s-au suit din casa împăratului la Casa Domnului și au stătut înaintea ușilor porții Domnului ceii noao.

11. Și au zis preoții și prorocii cei mincinoși către boiari și către tot norodul: „Judecată de moarte este omului acestuia, pentru că au prorocit asupra cetății aceștia în ce chip ați auzit cu urechile voastre!”

***Sus 25, 13** 12. Și au zis Ieremiia către toți boiarii și către tot norodul, zicând: * „Domnul m-au trimis pre mine să prorocesc asupra Casii aceștia și asupra cetății aceștia toate cuvintele care le-ați auzit.

***Sus 7, 2** 13. Și acum, * mai bune faceți căile voastre și faptele voastre și auziți glasul Domnului Dumnezeu și va înceta Domnul de la realele care au grăit asupra voastră.

14. Și, iată, eu în mâinile voastre sânt, faceți mie cum este de folos și cum e mai bine voao.

15. Ci cunoscând, să cunoașteți că, de mă veți omorî pre mine, sânge nevinovat voi dați asupra voastră și asupra cetății aceștia și asupra celor ce lăcuiesc într-însa, că cu adevărat m-au trimis pre mine Domnul la voi, să grăiesc la urechile voastre toate cuvintele acestea!”

16. Și au zis boiarii și tot norodul către preoți și către prorocii cei mincinoși: „Nu este omului acestuia judecată de moarte, că întru numele Domnului Dumnezeului nostru au grăit către noi!”

17. Și s-au sculat bărbați dintru cei mai bătrâni ai pământului și au zis la toată adunarea norodului:

***Mihe. 3, 12** 18. „Miheia Moravitul era în zilele lui Iezechia, împăratul lui Iuda și au zis la tot norodul lui Iuda: «Așea zice Domnul: * ‘Sionul ca o țarină să va ara și Ierusalimul ca o cramă (a) va fi și muntele Casii desis de pădure’».

19. Au omorând omorându-l-au pre el Iezechia și tot Iuda? Nu, că s-au temut de Domnul și pentru că s-au rugat feții Domnului și au încetat Domnul de la realele care au grăit asupra lor; noi am făcut răutăți mari asupra sufletelor noastre”.

20. Și era un om prorocind întru numele Domnului, Urie, feciorul lui Samei, de la Cariatia-irim, și au prorocit pentru pământul acesta după toate cuvintele lui Ieremie.

21. Și au auzit împăratul Ioachim și toți boiarii toate cuvintele lui și căuta

18. (a) Loc neumblat.

să-l omoară pre el, și au auzit Urie și au intrat în Egipt.

22. Și au trimis împăratul bărbați în Egipt.

23. Și l-au scos pre el de acolo și l-au adus pre el la împăratul și l-au lovit pre el cu sabie și l-au lăpădat pre el la mormânturile fiilor norodului lui.

24. Însă mâna lui Ahicam, fiul lui Safan, era cu Ieremie, ca să nu-l dea pre el în mâinile norodului și să nu-l omoară pre el.

CAP 27

Ieremiia, trimițind legături la mulți împărați, le zice că de vor vrea să slujească împăratului Vavilonului și următorilor lui, vor rămânea în țările sale, iară de nu, vor peri de sabie, de foame și de ciumă. Și pornindu-să asupra prorocilor celor mincinoși, carii altă prorocesc, înșelând norodul, înainte-vesteaște că și vasăle ceale sfinte, care au mai rămas, să vor duce în Vavilon și mai târziu să vor întoarce în Ierusalim.

1. șea au zis Domnul: „Fă ție legături și lanțuri și pune împrejurul grumazului tău!

2. Și le vei trimite pre eale la împăratul Idumeii și la împăratul Moavului și la împăratul fiilor lui Amon și la împăratul Tirului și la împăratul Sidonului, în mâinile vestitorilor celor ce vin spre întâmpinarea lor la Ierusalim, către Sedechia, împăratul lui Iuda.

3. Și vei aduna pre ei la domnii lor, ca să zică: «Așea au zis Domnul Dumnezeul lui Israel: Așea veți grăi către domnii voștri,

4. Că Eu am făcut pământul cu putearea Mea cea mare și cu brațul Mieu cel înalt și-l voi da pre el oricui va fi plăcut înaintea ochilor Miei.

5. Dat-am pământul lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului, să slujească lui, și hiiarale țarinii, să lucreze lui.

6. Și neamul și împărăția, câți nu vor pune grumazii săi supt jugul împăratului Vavilonului, cu sabie și cu foamete voi cerceta pre ei, zis-au Domnul, până ce să vor sfârși în mâna lui.

7. * Și voi să nu ascultați de prorocii cei mincinoși ai voștri și de cei ce vă vrăjesc și de cei ce visază voao și de descântătorii voștri și de fermecătorii voștri, cei ce zic: ‘Nu veți lucra împăratului Vavilonului!’ ***Sus 23, 16 Jos 29, 8**

8. Că minciuni prorocesc ei voao ca să vă depărteaze pre voi din pământul vostru.

9. Și neamul care va băga grumazul său supt jugul împăratului Vavilonului și va lucra lui, îl voi lăsa pre el în pământul său și va lucra întru el și va lăcui întru el”.

10. Și către Sedechia, împăratul lui Iuda, am grăit după toate cuvintele acestea, zicând: „Băgați cerbicea voastră,

11. Și lucrați împăratului Vavilonului, că minciuni prorocesc ei voao.

12. «Că nu i-am trimis pre ei, zice Domnul, să procească cu numele Mieu minciuni, ca să vă

piiartză pre voi; și veți peri voi și prorocii voștri, cei ce prorocesc voao spre strâmbătate minciuni”.

13. Și preoților și la tot norodul acesta am grăit, zicând: „Așa zice Domnul:

14. Nu ascultați cuvintele prorocilor celor ce prorocesc voao, zicând: «Iată, vasele Casii Domnului să vor întoarce din Vavilon», că minciuni prorocesc ei voao.

Sus 14, 14 15. Nu i-am trimis pre ei”. Și apoi, proroci
14, 14 sânt? Și de easte cuvântul Domnului întru ei,
23, 21 întâmpine-se cu mine, că așa au zis Domnul:

Jos 16.* „Și cealelalte vase, care nu le-au luat
29, 9 împăratul Vavilonului, când au mutat pre
*4 Împă. lehonii din Ierusalim, în Vavilon vor intra”,
25, 13 au zis Domnul.

CAP 28

Ananiia, prorocul cel mincinos, luând lanțurile din grumazul Ieremie, procește că vasele ceale sfinte cu împăratul și cu norodul cel robit să vor întoarce după doi ani. Dară lui Ieremia să poruncește a proroci împotivă și a vesti moarte lui Ananie, carea și urmează într-acei an, după cuvântul lui Ieremia.

1. i au fost în al patrulea an al împărăției lui Sedechiia, împăratul lui Iuda, în luna a cincea, mi-au zis mie Ananiia, fiul lui Azor, prorocului celui mincinos de la Gavaon, în Casa Domnului, întru ochii preoților și a tot norodul, zicând:

2. „Așa zice Domnul: Sfarmat-am jugul împăratului Vavilonului.

3. Încă doi ani de zile și Eu voi întoarce la locul acesta toate vasele Casii Domnului.

4. Și pre lehonii și înstrăinarea lui Iuda, că voi sfărma jugul împăratului Vavilonului”.

5. Și au zis Ieremia cătră Ananiia, înaintea ochilor preoților, întru ochii a tot norodul, carele sta în Casa Domnului.

6. Și au zis Ieremia: „Adevărat, așa să facă Domnul, să întărească cuvântul tău, care tu prorocesti, ca să se întoarcă vasele Casii Domnului și toată înstrăinarea din Vavilon la locul acesta!

7. Însă auziți cuvântul Domnului, care zic eu la urechile voastre și la urechile a tot norodul:

8. Prorocii cei ce au fost mai înainte de mine și mai înainte de voi din veac, și au prorocit preste mult pământ și preste împărați mari spre războiu;

9. Prorocul cel ce au prorocit spre pace, venind (a) cuvântul, cunoaște-vor pre prorocul pre carele l-au trimis lor Dumnezeu cu credință”.

10. Și au luat Ananiia întru ochii a tot norodul lanțurile din grumazul lui Ieremie și le-au zdrobit.

11. Și au zis Ananiia întru ochii a tot norodul, zicând: „Așa zice Domnul; Așa voi sfărâma jugul împăratului Vavilonului de la

9. (a) Când să va plini. 1. (a) În robie.

CAP 28 ȘI 29

grumazii a tuturor neamurilor!”

12. Și s-au dus Ieremie în calea sa; și s-au făcut cuvântul Domnului cătră Ieremie, după ce au sfărâmat Ananiia lanțurile de la grumazii lui, zicând:

13. „Mergi și grăiaște cătră Ananiia zicând:

14. «Așa au zis Domnul: Lanțuri de lemn ai sfărâmat și voi face în locul lor lanțuri de fier!» Că așa au zis Domnul: «Eu jug de fier am pus preste cerbicea tuturor neamurilor, să lucreze împăratului Vavilonului!»”.

15. Și au zis Ieremia lui Ananiia: „Nu te-au trimis pre tine Domnul și tu ai făcut pre norodul acesta a nădăjdui spre minciună.

16. Pentru aceea, așa au zis Domnul: «Iată, Eu te scoț pre tine de pre fața pământului; în anul acesta vei muri»”.

17. Și au murit în luna a șaptea.

CAP 29

Procește că jidovii cei robiți șaptezeci de ani vor rămânea în Vavilon și îi îndeamnă să se înmulțască acolo și după aceea să vor întoarce. Iară cei ce au rămas în Ierusalim zice că să vor sfârși de sabie, de foamete și de ciură: și împotiva lui Ahaz și a lui Sedechiia și a lui Samea, prorocilor celor mincinoși, carii înșală norodul, robie.

1. i aceastea sânt cuvintele cărții carea o au trimis Ieremia din Ierusalim cătră cei bătrâni ai lui, carii era în înstrăinare, (a) și cătră preoți și cătră prorocii cei mincinoși, carte în Vavilon la cei din înstrăinare și la tot norodul.

2. Mai pre urmă, ieșind lehonii, împăratul, și împărăteasa și famenii și tot volnicul și meșterul și legatul din Ierusalim,

3. Cu mâna lui Eliasan, fiul lui Safan, și a lui Gamarie, fiul lui Helchie, pre carele l-au trimis Sedechie, împăratul lui Iuda, la împăratul Vavilonului în Vavilon, zicând:

4. „Așa au zis Domnul Dumnezeuul lui Israil, preste înstrăinarea carea o au înstrăinat de la Ierusalim:

5. «Zidiți case și lăcuinți și sădiți grădini și mâncați rodurile lor!

6. Și luați muieri și nașteți feciori și feate și luați fiilor voștri muieri și featele voastre le măritați și vă înmulțiți și nu vă împuținați!

7. Și căutați pacea pământului, la care v-am înstrăinat pre voi, și vă rugați pentru ei cătră Domnul, că întru pacea lor va fi pace voao».

8. Că așa au zis Domnul: * «Să nu vă înșeale pre voi, prorocii cei mincinoși, carii sânt întru voi și să nu vă înșeale pre voi vrăjitorii voștri, să nu ascultați de visele voastre, care voi le visați. *Sus 14, 14 23, 16 27, 14 2 Paral. 36, 22

9.* Că neadevărate prorocesc ei voao întru numele Mieu, și Eu nu i-am trimis pre ei». Esdra 1, 1

10. Că așa au zis Domnul: «Când să vor umplea în Vavilon șaptezeci de ani, voiu cerceta pre voi și voiu pune cuvintele Meale Daniil 9, 2

*Sus 14, 14

preste voi, ca să întoarceți norodul vostru la locul acesta.

11. Și voi gândi spre voi gând de pace, și nu reale, ca să vă dau voao acestea.

12. Și vă rugați către Mine și voi auzi pre voi.

13. Și Mă căutați pre Mine și Mă veți afla, de Mă veți căuta pre Mine cu toată inima voastră!

14. Și Mă voi arăta voao.

15. Că ați zis: 'Pus-au noao Domnul proroci în Vavilon'».

16. Așa au zis Domnul asupra lui Ahav și asupra lui Sedechia: «Iată, Eu dau pre ei în mâinile împăratului Vavilonului și va lovi pre ei înaintea ochilor voștri.

17. Și vor lua de la ei blăstăm întru toată înstrăinarea lui Iuda în Vavilon, zicând: 'Să te faci pre tine Domnul cum au făcut pre Sedechie și ca pre Ahav, pre carii i-au ars împăratul Vavilonului cu foc!'

18. Pentru fărădelegea carea au făcut în Ierusalim și preacurviia muierile cetăților lor și cuvânt au grăit cu numele Mieu, care Eu nu am poruncit lor. Și Eu, martor, zice Domnul.

19. Și către Samea Elamiteanul vei grăi:

20. 'Nu te-am trimis cu numele Mieu!' Și către Sofonia, preotul, fiul lui Manasi, au zis:

21. 'Domnul te-au dat pre tine preot în locul lui Iodae, preotului, să te faci ispravnic în Casa Domnului la tot omul ce procește și la tot omul ce nebunește; și vei da pre el la închisoare și la locul muncii.

22. Și acum, pentru ce ați batjocorit pre Ieremie, cel din Anatot, pre cel ce au prorocit voao?

23. (b) Nu pentru aceasta l-am trimis? Că prin luna aceasta au trimis la voi în Vavilon, zicând: 'Departate eastă, zidiți case și lăcuțiți și răsădiți grădini și veți mânca roada lor'».

24. Și au cetit Sofonie cartea aceasta la urechile lui Ieremie.

25. Și s-au făcut cuvântul Domnului către Ieremie, zicând: „Trimiteți către (v) înstrăinare, zicând:

26. «Așa zice Domnul asupra lui Samea Elamiteanul: 'De vreame ce au prorocit voao Samea, și Eu nu l-am trimis pre el, și v-au făcut pre voi să nădărduiți spre minciună;

27. Pentru aceea, așa au zis Domnul: Iată, Eu voi cerceta asupra lui Samea și asupra neamului lui și nu va fi dintru ei om întră voi carele să vază bunătățile care Eu le voi face voao, nu le vor vedea'».

CAP 30

Înainte vestește iudeilor și lui Israil întoarcerea din robia cea grea, în care, pentru păcatele sale, să ținea; și cum că, după întoarcere, vor sluji lui Dumnezeu și lui David, împăratului, pre care El îl va scula lor întru fericire și negrijă mare, bătând pre împrotivnicii lor.

23. (b) În cea veachie nu sânt acestea: nu pentru aceas-

1. **C**uvântul care s-au făcut către Ieremie de la Domnul, să zică:

2. „Așa au zis Domnul, Dumnezeul lui Israil, zicând: Scrie toate cuvintele care am grăit către tine pre carte.

3. Că, iată, zile vin, zice Domnul, și voi întoarce străinarea norodului Mieu, Israil, și a lui Iuda, zis-au Domnul, Atotțitoriul; și-i voi întoarce pre ei la pământul care l-am dat părinților lor și-l vor stăpâni pre el”.

4. Și acestea sânt cuvintele care au grăit Domnul asupra lui Israil și asupra lui Iuda.

5. Așa au zis Domnul: „Glasul înfricoșerii veți auzi, frică, și nu easte pace;

6. Întrebați și vedeți de s-au născut făt? Și pentru frica întru carea voi ținea mijlocul (a) și mântuirea. Pentru că am văzut pre tot omul și mâinile lui preste mijlocul lui; întorsu-s-au fețele spre gălbinare.

7.* Că mare s-au făcut zioa aceea și nu easte ca aceea și vreame strâmtă easte lui Iacov și dintru aceasta să va mântui.

8. În zioa aceea, zis-au Domnul, sfărma-voi jugul de la grumazul lor și legăturile lor voi rumpe și mai mult nu vor lucra ei la străini.

9. Și vor lucra Domnului Dumnezeului lor, și pre David, împăratul lor, voi scula lor”.

10. Așa au zis Domnul: „Râdicat-am zdrobire, duioasă easte rana ta.

11. Nu easte cine să judece judecata ta, spre dureare te-ai vindecat, folos nu easte ție.

12. Toți priiatinii tăi te-au uitat pre tine, pre tine nu te vor întreba ceale de pacea ta, că cu rana vrăjmașului te-am lovit; certare întărită asupra toată nedreptatea ta, înmulțitu-s-au păcatele tale.

13. Pentru aceea, toți cei ce te mănâncă pre tine mânca-se-vor, și toți vrăjmașii tăi carnea lor toată o vor mânca;* mai mult decât nedreptățile tale, s-au înmulțit păcatele tale. Făcut-au acestea ție și vor fi cei ce te înfricoșează pre tine spre înfricoșare și pre toți cei ce te-au prădat pre tine da-i-voi la pradă.

14.* Că voi aduce vindecarea ta; de rana ta cea cu dureri vindeca-te-voi, zice Domnul, că răsipit te-ai chemat, vânatul vostru easte, că nu easte cel ce-l caută pre el”.

15. Așa zice Domnul:* „Iată, Eu voi întoarce înstrăinarea lui Iacov și robimea lui voi milui, și să va zidi cetate deasupra înălțimei ei și norodul după judecata sa va dormi.

16. Și vor ieși de la ei cântând, glasul celor ce joacă, și-i voi înmulți pre ei și nu să vor împuțina.

17. Și vor umbla fiii lor ca mai înainte și mărturiile lor în preajma feții Meale să vor îndrepta și voi cerceta pre toți cei ce-i năcăjesc pre ei.

18. Și vor fi mai tari ai lui decât ei, și domn a lui dintr-însul va ieși; și-i voi

ta l-am trimis. 25. (v) Cei din. 6. (a) Șealele.

*Ioil
2, 2
11

Amos
5, 18
Sof.

1, 15

*Sus
13, 22

*Sus
15, 18

*Isaiia
43, 1
44, 2
Luca

1, 70

aduna pre ei și să vor întoarce la Mine. Că cine easte, care au dat inima lui ca să se întoarcă către Mine?” zice Domnul.

19. „Că urgiia Domnului au ieșit mănioasă; ieșit-au urgie hrănindu-să, preste cei necredincioși va veni.

20. Nu să va întoarce urgiia mâniei Domnului până ce va face și până ce va așeza izdărătura inimii lui. În zilele ceale de apoi veți cunoaște aceastea”.

CAP 31

Zice Domnul că va întoarce pre norodul Său, Israil, din robie, ca întru multe bunătăți să slujească Domnului. Pentru aceea, să poruncească să nu-și mai plângă Rahil pre fiii săi. Israil cunoaște că după vrednicie s-au certat și pentru aceea să pocăiaște. Despre strugurul cel acru și despre legătura cea noao carea va face Domnul cu casa lui Israil și nu va lăpăda sămânța lui până în sfârșit.

1., n vremea aceea, zis-au Domnul, fi-voiu Dumnezeu neamului lui Israil, și ei vor fi Mie norod”.

2. Așea au zis Domnul: „Afla-voiu căldură în pustie cu cei periți de sabie; meargeți și să nu piardeți pre Israil”.

3. Domnul de departe să va arăta lui: „Iubire veacinică te-au iubit pre tine, pentru aceea te-am tras pre tine spre îndurare.

4. Că te voiu zidi și te vei zidi, fecioara lui Israil; încă vei lua tâmpina ta și vei ieși cu adunarea celor ce joacă.

5. Pentru că ai sădit vii în măgurile Samariei, sădind, sădiți în măgurile lui Efraim (a) și lăudați.

6. Pentru că easte zi de chemare celor ce răspund în măgurile lui Efraim,* «Sculați-vă și vă suiți în Sion la Domnul, Dumnezeuul vostru!»

7. Că așea au zis Domnul lui Iacov: «Veseliți-vă, veseliți-vă și rânchezați preste capul neamurilor! Auzite faceți și lăudați, ziceți: ‘Mântuit-au Domnul pre norodul său, pre rămășița lui Israil!’

8. Iată, Eu aduc pre ei de la miiazănoapte și voiu aduce pre ei de la marginea pământului la praznicul Fasec; și va naște fii mulți și să vor întoarce aici.

9. Cu plângere au ieșit și cu mângăiere voiu scoate pre ei, abătându-i pre la curgeri de ape la cale dreaptă și nu vor rătăci întru ea, că M-am făcut lui Israil tată și Efraim cel întâiu născut al meu easte».

10. Auziți cuvintele Domnului, neamuri, și vestiți la ostroavele ceale de departe, ziceți: «Cel ce au răsipit pre Israil îl va și aduna pre el și-l va păzi pre el, ca cel ce paște turma sa».

11. Că au mântuit Domnul pre Iacov, sco-su-l-au pre el din mâna celor mai tari decât el; și vor veni și să vor veseli în muntele Sionului.

12. Și vor veni la bunătățile Domnului,

5. (a) În unele Biblii nu să află: în măgurile lui Efraim.

la pământul grâului și al vinului și al roadelor și al dobitoacelor și al oilor; și va fi sufletul lor ca un pom rodit și mai mult nu vor flămânzi.

13. Atunci, să vor bucura fecioarele întru adunare de tineri, și cei bătrâni să vor bucura, și voiu întoarce plângerea lor întru bucurie și voiu face pre ei veaseli.

14. Voiu mări și voiu îmbăta sufletul preoților fiilor lui Levi și norodul Mieu de bunătățile Meale sătura-să-va”.

15. Așea zice Domnul:* „Glas în Rama s-au auzit, plâns și tânguire și jeale a Rahilei, carea plângea pre fiii săi și nu au vrut să se mângăie că nu sânt”.

*Mat. 2, 18

16. Așea zice Domnul: „Să înceate glasul tău de la plâns și ochii tăi de la lacrămile tale, că easte plată lucrurilor tale și să vor întoarce din pământul vrăjmașilor,

17. Stătornic fiilor tăi.

18. Auzind, am auzit pre Efraim plângând: «Pedepsitu-m-ai pre mine și m-am pedepsit, eu ca un vițel nu m-am învățat; întoarce-mă pre mine și mă voiu întoarce, că Tu ești Domnul Dumnezeuul meu!

19. Că după robiiia mea m-am pocăit și după ce am cunoscut am suspinat pentru zilele rușinării și am arătat Ție că am luat ocară din tinerețele mele».

20. Fiiu iubit, Efraim, Mie prunc (b); pentru că sânt cuvintele Meale întru el, aducându-Mi aminte, Îmi voiu aduce aminte de el; pentru aceea, am sârguit spre el, miluind, voiu milui pre el”, zice Domnul.

21. „Întărește-te pre tine, Sioane, fă pocăință, dă inima ta pre umerii tăi pre calea carea ai umblat, întoarce-te, fecioară Israil, întoarce-te în cetățile tale plângând!

22. Până când te vei întoarce, fată fără de cinste?” Că au făcut Domnul mântuire spre sădire noao, întru mântuire vor umbla împrejur oamenii.

23. Că așea au zis Domnul: „Încă vor grăi cuvântul acesta în pământul lui Iuda și în cetățile lui, când voiu întoarce robiiia lui: «Bine e cuvântat Domnul preste drept muntele cel sfânt al Lui!»

24. Și cei ce lăcuiesc în cetățile lui Iuda și în tot pământul lui împreună cu plugariul, și să va rădica întru turmă.

25. Că am îmbătat pre tot sufletul sătos și pre tot sufletul flămând l-am seturat!”

26. Pentru aceea, m-am sculat și am văzut, și somnul meu dulce mi s-au făcut.

27. „Pentru aceea, iată, zile vin, zice Domnul, și voiu sămâna pre Israil și pre Iuda sămânță de om și sămânță de dobitoc.

28. Și va fi precum am priveghiat asupra lor, ca să-i surp și ca să-i chinuiesc; așea voiu priveghea spre ei, ca să-i zidesc și ca să-i sădesc, zice Domnul.

20. (b) Plăcut.

Iezec. 29. În zilele acelea nu vor mai zice: «Părinții au mâncat aguridă (v) și dinții fiilor s-au strepezit»,

30. Ci fieștecările întru păcatul său va muri și celui ce au mâncat agurida să vor strepezi dinții lui.

Evrei 31. Iată, zile vin, zice Domnul, și voi pune casii lui Israil și casii lui Iuda legătură noao de pace.

32. Nu după împăcarea carea am făcut cu părinții lor în zioa în carea i-am luat pre ei de mână și i-am scos din pământul Eghiptului, pentru că aceia nu au rămas întru așezământul Meu și Eu nu am grijit de dânșii, zice Domnul.

33. Că acesta e așezământul Meu de pace, care voi așeza cu casa lui Israil după zilele

*Evrei 10, 16
**Sus 7, 22

acelea, zice Domnul:* Da-voiu legile Meale în gândurile lor și în inimile lor le voi scrie și le voi fi lor Dumnezeu** și ei vor fi Mie norod.

34. Și nu va mai învăța nimene pre vecinul său și pre fratele său, zicând: «Cunoaște pre Domnul», că toți Mă vor cunoaște, de la cel

*Fap. 10, 43

mic până la cel mare al lor,* pentru că milostiv voi fi nedreptăților lor, și păcatele lor nu le voi mai pomeni.

35. De să va înălța ceriul mai sus, zice Domnul, și de să va smeri fața pământului mai jos,

36. Și Eu nu voi goni neamul lui Israil, zice Domnul, pentru toate câte au făcut”.

37. Așa au zis Domnul, Cel ce au dat soarele spre lumina zilei, luna și stealele, spre lumina nopții, și strigare în mare, și sună valurile ei, Domnul Atotțitoriu e numele Lui,

38. „De vor înceta legile aceastea de la fața Mea, zice Domnul, și neamul lui Israil va înceta a fi neam înaintea feații Meale în toate zilele.

39. Iată, zile vin, zice Domnul, și să va zidi cetatea Domnului, de la turnurile lui Anameil până la poarta unghiului, și va ieși măsura ei în preajma lui, până la dealurile lui Gariv, și să va încungiura împregiur din pietri alease.

40. Și toți asarimotii, până la păraul Ahelchedro, până la unghiul porții cailor răsăritului, sfințire Domnului; și mai mult nu să va smulge și nu să va strica până în veac”.

CAP 32

Navohodonosor, făcând șanț asupra Ierusalimului și Ieremiia fiind supt pază în curtea temniții, au cumpărat, din porunca Domnului, țarina din Anatot de la unchiul său și au poruncit să se ție cartea cumpărării. Pomenește înaintea Domnului facerile de bine cu Israil. Zice Domnul că va da cetatea cu norodul în mâna împăratului Vavilonului, pentru închinarea idolilor, ci apoi iarăși îi va chema în Ierusalim și va face cu ei legătură noao de leage, ca să-i slujească din toată inima.

1. uvântul Domnului, care s-au făcut de la Domnul cătră Ieremie în anul al zeacelea al împăratului Sedechie; acesta easte anul al optsprăzeacelea

29. (a) Adecă: strugur sălbatec sau acru.

al împăratului Navohodonosor, împăratului Vavilonului.

2. Și putearea împăratului Vavilonului au făcut șanț asupra Ierusalimului, și Ieremie să păzea în curtea temniții, carea easte la casa împăratului;

3. Întru carea l-au închis pre el împăratul Sedechia, zicând: „Pentru ce tu procești, zicând: «Așa au zis Domnul: Iată, Eu dau cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului și o va lua pre ea.

4. Și Sedechia, împăratul lui Iuda, nu va scăpa din mâna haldeilor, că, dându-să, să va da în mâinile împăratului Vavilonului și va grăi gura lui la gura aceluia, și ochii lui pre ochii aceluia vor vedea.

5. Și va intra Sedechia în Vavilon și acolo va muri?»”

6. Și cuvântul Domnului s-au făcut cătră Ieremie, zicând:

7. „Iată, Anameil, fiiul lui Salom, fratelui tătâne-tău, vine cătră tine, zicând: «Cumpără ție țarina mea cea de la Anatot, că după rude-nie ție țarina să cuvine să o cumperi»”.

8. Și au venit la mine Anameil, feciorul lui Salom, a fratelui tătâne-mieu, după cuvântul Domnului, la curtea temniții și au zis: „Cumpără ție țarina mea cea de la Anatot din pământul lui Veniamin, că ție să cade a o cumpăra pre ea, și tu ești bătrân”. Și am cunoscut că cuvântul Domnului easte.

9. Și am cumpărat țarina lui Anameil, fiiul fratelui tătâne-mieu, și i-am pus lui șapte sicile și zeace arginți.

10. Și am scris în carte și am pecetluit și am pus mărturii și am pus argintul în cumpănă.

11. Și am luat cartea cea de cumpărare, cea cetită și pecetluită;

12. Și o am dat pre ea lui Varuh, feciorul lui Nirie, fiiului lui Maseu, înaintea ochilor lui Anameil, fiiului fratelui tătâne-mieu, și înaintea bărbaților celor ce sta mărturie și scriia în cartea cea de cumpărare, și înaintea ochilor iudeilor, celor ce ședeau în curtea temniții.

13. Și am poruncit lui Varuh înaintea lor, zicând:

14. „Așa au zis Domnul Atotțitoriu, Dumnezeuul lui Israil: «la cartea cumpărării aceștia și cartea cea cetită și o vei pune în vas de strachină, ca să rămâie zile multe».

15. Că așa au zis Domnul: «Încă să vor mai cumpăra case și țarine și vii în pământul acesta»”.

16. Și m-am rugat cătră Domnul după ce am dat cartea cumpărării lui Varuh, fiiului lui Nirie, zicând:

17. „Doamne, Cel ce ești, Tu ai făcut ceriul și pământul cu putearea Ta cea mare și cu brațul Tău cel înalt și rădicat; nimic de Tine nu să va ascunde!

18.* Cel ce la mii faci milă și răsplătești păcatele părinților în sinul fiilor după

*Iesire

34, 7

2 Leage

5, 9

ei, Dumnezeule cel mare și tare!

19. Domnul sfatului celui mare și puternic întru lucruri, Dumnezeu cel mare, cel Atot-țiitoriu și Domnul cel cu nume mare, ochii Tăi sânt deschși spre toate căile fiilor oamenilor, ca să dai fieștecăruia după calea lui.

20. Cel ce ai făcut seamne și minuni în pământul Egiptului, și până în zioa aceasta, și în Israil și întru pământeani și Ț-ai făcut Ție nume, ca în zioa aceasta,

21. Și ai scos pre norodul Tău, Israil, din pământul Egiptului cu seamne și cu minuni, cu mână tare și cu braț înalt și cu vederi mari,

22. Și le-ai dat lor pământul acesta, care ai jurat părinților, pământ care curge lapte și miiare;

23. Și au intrat și l-au moștenit pre el și nu au ascultat glasul Tău și întru poruncile Tale nu au umblat; toate câte ai poruncit lor să facă nu au făcut și ai făcut ca să vie asupra lor toate realele acestea.

24. Iată, gloata au venit la cetate, ca să o ia pre dânsa, și cetatea s-au dat în mâinile haldeilor, celor ce o bat pre ea, de fața sabiei și a foametei; precum ai zis așa s-au făcut.

25. Și Tu zici cătră mine: «Cumpără-ți ție țarină cu argint». Și am scris carte și o am pecetluit și am pus mărturii și cetatea s-au dat în mâinile haldeilor”.

26. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

27. „Eu, Domnul Dumnezeu a tot trupul, au ascunde-să-va ceva de Mine?”

28. Pentru aceea, așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil: „Dându-să, să va da cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului și el o va lua pre ea;

29. Și vor veni haldeii dând războiu asupra cetății aceștia și vor arde cetatea aceasta cu foc și vor arde căsile întru care au tămâiat pre podurile lor lui Vaal și au turnat turnări la dumnezei străini, ca să Mă amărăscă pre Mine.

30. Pentru că era fiii lui Israil și fiii lui Iuda singuri făcând ce easte rău înaintea ochilor Miei din tinerețele lor.

31. Că spre iuțimea și spre mâniia Mea era cetatea aceasta, din zioa în carea o au zidit pre ea și până în zioa aceasta, ca să o mut pre ea de la fața Mea.

32. Pentru toate răutățile fiilor lui Israil și a lui Iuda, care le-au făcut ca să Mă amărăscă aceștia pre Mine, și împărații lor și boiarii lor și cei mai mari ai lor și preoții lor și prorocii lor, bărbații lui Iuda și cei ce lăcuia în Ierusalim.

Sus 2, 27 33. Și au întors cătră Mine dosul și nu fața și i-am învățat pre ei să mânece de dimineață și nu au ascultat mai mult, ca să ia învățatură.

34.* Și au pus spurcăciunile lor în casa în carea s-au chemat numele Mieu preste ea, întru necurățiile lor. *4 Împă. 21, 4

35. Și au zidit capiștile lui Vaal, ceale din valea fiului lui Enom, ca să aducă pre fiii săi și pre featele sale lui Moloh, împăratului, ceale ce nu am poruncit lor și nu s-au suit întru inima Mea, ca să facă urâciunea aceasta, ca să greșească Iuda”.

36. Și acum, așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil pentru cetatea de carea tu zici: „Da-se-va în mâinile împăratului Vavilonului cu sabie și cu foamete și cu ducere”:

37. „Iată, Eu adun pre ei din tot pământul unde i-am răsipit pre ei întru mâniia Mea și întru iuțimea Mea și întru întărătare mare și-i voi întoarce pre ei la locul lor și-i voi așeza pre ei cu nădejde.

38. Și vor fi Mie norod, și Eu voi fi lor Dumnezeu.

39. Și voi da lor altă cale și altă inimă, să se teamă de Mine în toate zilele, spre binele lor, și fiii lor după ei.

40.* Și voi pune lor legătură veacinică, carea nu o voi întoarce după ei; și voi da frica Mea în inima lor, ca să nu să depărteze ei de la Mine. *Ieșire 34, 10 2 Leage 5, 2

41. Și voi cerceta a le face bine lor și voi sădi pre ei pre pământul acesta întru credință și întru toată inima Mea și întru tot sufletul”.

42. Că așa zice Domnul: „În ce chip am adus asupra norodului acestuia toate răutățile aceste mari, așa Eu voi aduce preste ei toate bunătățile care am zis lor.

43. Și să vor cumpăra încă țarini în pământul de care tu zici că va fi necălcat de oameni și de dobitoace și s-au dat în mâinile haldeilor.

44. Și vor cumpăra țarini cu argint și vei scrie în carte și vei pecetlui și vei pune mărturii în pământul lui Veniamin și împregiurul Ierusalimului și în cetățile lui Iuda și în cetățile muntelui și în cetățile Sefileii și în cetățile Naghevii, că voi întoarce înstrăinările lor”.

CAP 33

Făgăduiaște Domnul că va ierta păcatele norodului său și-l va întoarce din robie, urmând multe faceri de bine; și va odrăsli lui David odrasla dreptății, făcând dreptate și judecată pre pământ, că tare e legătura Domnului cu David și cu sămânța lui Iacov, să o înmulțască foarte.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră Ieremie al doilea rând și el era încă legat în curtea temniții, zicând:

2. „Așa au zis Domnul, Cel ce au făcut pământul și l-au urzit pre el ca să-l îndrepteze pre el; Domnul e numele Lui.

3. Și au strigat cătră Mine și voi răspunde ție și voi spune ție mari și tari,

care nu le-ai știut”.

4. Că așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil, pentru casele cetății aceștia și pentru casele împăratului lui Iuda, ceale ce sânt spre șant,

5. Și spre băști, ca să se bată asupra haldeilor: „Și o voiu umplea pre ea de oameni morți, pre carii i-am lovit cu iuțimea Mea și cu mâniia Mea și am întors fața Mea de cătră ei, pentru toate răutățile lor.

6. Iată, Eu aduc ei închegare de rană și leac și o voiu vindeca pre ea și voiu arăta lor ca să asculte și voiu preoți pre ei și voiu face pace și credință.

7. Și voiu întoarce înstrăinarea lui Iuda și înstrăinarea lui Israil și-i voiu zidi pre ei ca și mai înainte.

8. Și-i voiu curăți pre ei de toate strâmbătățile lor care au greșit Mie și nu-Mi voiu aduce aminte de greșele lor, care au greșit Mie și s-au depărtat de la Mine.

9. Și va fi spre veselie și spre laudă și spre mărire la tot norodul pământului, carii vor auzi toate bunătățile care Eu voiu face și să vor teame și să vor amări pentru toate bunătățile și pentru toată pacea carea Eu voiu face lor”.

10. Așa zice Domnul: „Încă să vor mai auzi în locul acesta care-l ziceți voi: «Pustiia easte de oameni și de dobitoace», întru cetățile lui Iuda, și din afara Ierusalimului, ceale pustiite, nefiind oameni și dobitoace, glas de veselie și glas de bucurie, glas de mire și glas de mireasă, glasul celor ce zic:

11. «Mărturisiți-vă Domnului Atotțitoriului, că e bun Domnul, că în veac e mila Lui!» Și vor băga daruri în Casa Domnului, că voiu întoarce toată înstrăinarea pământului aceluia, ca mai înainte”, zis-au Domnul.

12. Așa au zis Domnul puterilor: „Încă vor fi în locul acesta, în pustiia întru carea nu easte om și dobitoc, în toate cetățile lui, popasuri de păstori adăpostind oile.

13. În cetățile muntelui și în cetățile Sefilei și în cetățile Nagheveii și în pământul lui Veniamin și întru ceale de primpregiurul Ierusalimului și în cetățile lui Iuda, încă vor trece oile pre mâna celui ce numără”, zis-au Domnul.

CAP 34

Vestește Domnul că va da pre împăratul Sedechiia în mâinile împăratului Vavilonului, împreună cu Ierusalimul, pre care cu foc îl vor arde, pentru că n-au păzit legătura carea au făcut înaintea Domnului, ca să sloboază pre evreii cei ce s-au supus robiei.

1. uvântul care s-au făcut cătră Ieremie de la Domnul; și Navohonosor, împăratul Vavilonului, și toată oastea lui și tot pământul împărăției lui da războiu asupra Ierusalimului și asupra tuturor cetăților lui Iuda, zicând:

2. „Așa au zis Domnul: Mergi la Sedechiia, îm-

păratul lui Iuda, și vei zice lui: «Așa au zis Domnul: Dându-să, să va da cetatea aceasta în mâinile împăratului Vavilonului și o va lua pre ea și o va arde pre ea cu foc.

3. Și tu nu vei scăpa din mâna lui și cu prinsoare te va prinde și în mâinile lui te vei da și ochii tăi vor vedea ochii lui și gura lui cu gura ta va grăi și în Vavilon vei intra!»

4. Ci ascultă cuvântul Domnului, Sedechiio, împăratul lui Iuda! Așa zice Domnul: «Nu vei muri de sabie;

5. Cu pace vei muri și, precum au plâns pre părinții tăi și pre cei ce au împărățit mai înainte de tine, plânge-te-vor și pre tine: Vai, doamne! Și până la iad te vor plânge, pentru că cuvânt am grăit Eu”, zis-au Domnul.

6. Și au grăit Ieremie cătră împăratul Sedechie toate cuvintele acestea în Ierusalim.

7. Și putearea împăratului Vavilonului da războiu asupra Ierusalimului și asupra cetăților lui Iuda și asupra Lahisului și asupra Azichei, pentru că acestea au fost rămas întră cetățile lui Iuda cetăți tari.

8. Cuvântul care s-au făcut cătră Ieremiia de la Domnul, după ce au săvârșit împăratul Sedechiia așezământul cătră norod, ca să chiiame slobozire,

9. Ca să sloboază fieștecare pre sluga sa și fieștecare pre slujnica sa, pre jidov și pre jidovoaică, slobozi, ca să nu robească bărbat din casa lui Israil (a).

10. Și s-au întors toți cei mai mari și tot norodul, carii au intrat la așezământ,

11. Ca să slobozască fieștecarele pre sluga sa și fieștecarele pre slujnica sa și i-au lăsat pre ei, ca să nu fie slugi și slujnice.

12. Și s-au făcut cuvântul Domnului cătră Ieremie, zicând:

13. „Așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil: Eu am pus legătură cu părinții voștri în zioa în carea i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, din casa robiei, zicând:

14.* Când să vor plini șease ani, vei slobozi pre fratele tău, pre jidovul carele să va vinde ție, și va lucra ție șease ani și să-l lași pre el slobod; și nu M-au ascultat pre Mine și nu au plecat urechiia lor.

15. Și astăzi s-au întors să facă ce e drept înaintea ochilor Mie, ca să chiiame (b) slobozire fieștecarele deaproapelui său, și au făcut făgăduință înaintea feții Meale în casa în carea s-au chemat numele Mieu întru ea.

16. Și v-ați întors și ați spurcat numele Mieu, ca să întorcă fieștecarele pre sluga sa și fieștecarele pre slujnica sa, pre carii i-ați lăsat slobozi cu sufletul lor, ca să vă fie voao slugi și slujnice.

17. Pentru aceea, au zis Domnul: Voi nu M-ați ascultat pre Mine, ca să chiiame fieștecarele slobozenie fratelui său și fieștecarele deaproapelui său; iată, Eu chem slobozire voao

9. (a) Din Iuda. 15. (b) Dea.

*Ieșire
21, 2
2 Leage
15, 12

spre sabie și spre moarte și spre foamete și voiu da pre voi râsipire la toate împărățiile pământului.

18. Și voiu da pre bărbații cei ce au călcat legătura Mea, pre cei ce nu au întărit legătura

Face. 15, 10 Mea, carea au făcut înaintea feții Meale, vițelul care l-au făcut înaintea feții Meale, ca să-i lucreze (v) lui,

19. Pre boiarii lui Iuda și pre putearnici și pre preoți și pre norod,

20. Și-i voiu da pre ei vrăjmașilor lor și vor fi mortăciunile lor mâncare paserilor ceriului și hiiarilor pământului.

21. Și pre Sedechiia, împăratul Iudeii, și pre boiarii lor da-i-voiu în mâinile vrăjmașilor lor și puterilor împăratului Vavilonului, care să duc de la ei.

22. Iată, Eu poruncesc, zice Domnul, și voiu întoarce pre ei la pământul acesta și vor da războiu asupra lui și-l vor lua pre el și-l vor arde cu foc și cetățile lui Iuda; și le voiu da pre eale pustii de lăcuiitori”.

CAP 35

Cu pilda arhaviteanilor, carii ținea poruncile părinților săi, macar că era greale, muștră Domnul neascultarea jidovilor împotriva poruncilor Sale. Pentru aceea, acestora vestește Domnul ceale reale, iară acelora, ceale bune.

1. **C**uvântul care s-au făcut cătră Ieremie de la Domnul în zilele lui Ioachim, împăratului lui Iuda, zicând:

2. „Mergi în casa lui Arhavin și-i vei aduce pre ei în Casa Domnului, într-o una din curți, și-i vei adăpa pre ei cu vin”.

3. Și am scos pre Iehoniia, fiul lui Ieremie, fiului lui Havasin, și pre frații lui și pre fiii lui și toată casa lui Arhavin.

4. Și i-am băgat pre ei în Casa Domnului, în camera fiilor lui Ionan (a), fiului lui Ananie, fiului lui Godolie, omului lui Dumnezeu, carele este aproape de casele boiariilor, deasupra casii lui Maseu, fiului lui Selom, celui ce păzește calea.

5. Și am dat înaintea feții lor urcior cu vin și pahar și am zis: „Beați vin!”

6. Și ei au zis: „Nu vom bea vin, pentru că Ionadav, fiul lui Rihav, tatăl nostru, ne-au poruncit noao, zicând: «Să nu beați vin voi și fiii voștri până în veac!»

7. Și casă să nu zidiți și sămânță să nu sămănați și vie să nu fie voao, că în corturi veți lăcui în toate zilele vieții voastre, pentru ca să trăiți zile multe pre pământul în care lăcuiți voi».

8. Și am ascultat glasul lui Ionadav, tatălui nostru, ca să nu bem vin în toate zilele vieții noastre, noi și muierile noastre și fiii noștri și featele noastre.

9. Și să nu zidim casă, ca să lăcuim acolo.

10. Și vie și țarină și sămânță nu au fost noao; și am lăcuit în corturi și

18. (v) Slujească sau să-l cinstească.

CAP 35 ȘI 36

am ascultat și am făcut după toate câte au poruncit noao Ionadav, tatăl nostru.

11. Și au fost când s-au suit Navohodonosor asupra pământului și am zis: Să ne suim, să intrăm în Ierusalim de cătră fața haldeilor și de cătră fața puterii asiriianilor; și am lăcuit acolo”.

12. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

13. „Așa zice Domnul: Mergi și zi omului lui Iuda și celor ce lăcuiesc în Ierusalim: «Au nu veți lua învățătură, ca să ascultați cuvintele Meale?»

14. Pus-au cuvinte fiii lui Ionadav, fiului lui Rihav, cum au poruncit fiilor săi, ca să nu bea vin, și nu au beut; și Eu am grăit cătră voi de noapte mânecând și am zis și nu M-ați ascultat pre Mine.

15. Și am trimis la voi slugile Meale, pre proroci, zicând: * ‘Întoarceți-vă fieștecarele de la calea sa cea rea și mai bune faceți lucrurile voastre și nu mergeți după dumnezei străini, ca să slujiți lor, și lăcuiți pre pământul care l-am dat voao și părinților voștri’. Și nu ați plecat urechile voastre și nu ați ascultat.

16. Și au întărit fiii lui Ionadav, fiului lui Rihav, porunca tatălui lor și norodul acesta nu M-au ascultat pre Mine»”.

17. Pentru aceea, așa au zis Domnul: „Iată, Eu aduc preste Iuda și preste cei ce lăcuiesc în Ierusalim toate realele care am grăit asupra lor”.

18. Pentru aceea, așa au zis Domnul: „De vreame ce au ascultat fiii lui Ionadav, fiului lui Rihav, porunca tatălui lor, ca să facă câte au poruncit lor tatăl lor,

19. Nu va lipsi bărbat din fiii lui Ionadav, fiului lui Rihav, carele să stea înaintea feții Meale în toate zilele pământului”.

CAP 36

Ieremiia, fiind în temniță, scrie din porunca Domnului cartea amănințurilor și o trimite pre Varuh să o cetească tot norodului, ca să se întoarcă. Iară împăratul Ioachim o arde în foc, poruncind să prindă pre Ieremiia și pre Varuh, cei ascunși. Iară Ieremiia poruncește lui Varuh să scrie alta și vestește că Ioachim și sămânța lui împreună cu Ierusalimul vor peri.

1. **I**n anul al patrulea a lui Ioachim, fiul lui Iosie, împăratul lui Iuda, fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Ia ție hârtie de carte și scrie pre ea toate cuvintele care am grăit cătră tine asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda și asupra tuturor neamurilor, din zioa în carea am grăit Eu cătră tine, din zilele lui Iosie, împăratului lui Iuda, și până în zioa aceasta.

3. Ca, doară, va auzi casa lui Iuda toate realele care gândesc Eu să le fac lor, pentru ca să se întoarcă fieștecarele din calea sa cea

4. (a) În cea veachie nu să găsească Ionan.

*4 Împă.

17, 13

Sus

25, 5

18, 11

rea și milostiv să fiu strâmbătăților lor și păcatelor lor”.

4. Și au chemat Ieremie pre Varuh, feciorul lui Nirie, și au scris din gura lui Ieremie toate cuvintele Domnului, care le-au grăit cătră el, într-o hârtie de carte.

5. Și au poruncit Ieremie lui Varuh, zicând: „Eu sânt în pază și nu pociu să într-o Casa Domnului.

6. Și vei ceti de pre hârtia aceasta la urechile norodului în Casa Domnului, în zi de post, și la urechile a tot Iuda, celor ce vin din cetățile lor, vei ceti lor.

7. Ca, doară, va cădea mila lor înaintea feții Domnului și să vor întoarce de la calea sa cea rea, că mare e mâniia și iuțimea Domnului, carea au grăit asupra norodului acestuia”.

8. Și au făcut Varuh după toate câte i-au poruncit Ieremie lui, ca să cetească de pre carte cuvintele Domnului, în Casa Domnului.

9. Și au fost în anul al optulea al împăratului Ioachim, în luna a noao, adunat-au post înaintea feții Domnului tot norodul în Ierusalim și casa lui Iuda.

10. Și cetea Varuh de pre carte cuvintele lui Ieremie în Casa Domnului, în casa lui Gamarie, fiului lui Safan, logofătului, sus, înaintea ușilor porții Casii Domnului ceii noao, la urechile a tot norodul.

11. Și au auzit Mihea, fiul lui Gamarie, al fiului lui Safan, toate cuvintele Domnului din carte.

12. Și s-au pogorât la casa împăratului și la casa scriitorului și, iată, acolo toți boiarii ședeau: Elisama, scriitorul, și Daleas, feciorul lui Selemia, și Ionatan, fiul lui Achovor, și Gamarias, feciorul lui Safan, și Sedechia, feciorul lui Ananie, și toți boiarii.

13. Și le-au spus lor Miheia toate cuvintele care le-au auzit cetindu-le Varuh la urechile norodului.

14. Și trimisără toți boiarii la Varuh, feciorul lui Nirie, pre Iudin, feciorul lui Nataniu, fiul lui Selemiu, al fiului lui Husi, zicând: „Hârtia de pre carea tu cetești la urechile norodului ia-o în mâna ta și vino!” Și au luat Varuh hârtia și s-au pogorât la ei.

15. Și ziseră lui iarăși: „Ceteaște la urechile noastre!” Și au cetit Varuh.

16. Și au fost, deaca au auzit toate cuvintele, să sfătuiră fieștecăre cu deaproapele său și ziseră:

17. „Vestind, să vestim împăratului toate cuvintele acestea!” Și au întrebat pre Varuh, zicând: „De unde ai scris toate cuvintele acestea?”

18. Și au zis Varuh: „Din gura sa mi-au spus mie Ieremie toate cuvintele acestea și le-am scris în carte”.

19. Și au zis lui Varuh: „Mergi și foarte te ascunde tu și Ieremie și om să nu știe unde santeți voi!”

20. Și au intrat la împăratul în curte și hârtia o au dat să o păzască în casa lui Elisa-

ma și au spus împăratului toate cuvintele acestea.

21. Și au trimis împăratul pre Iudin să ia hârtia. Și o au luat pre ea din casa lui Elisama și au cetit Iudin la urechile împăratului și la urechile tuturor boiarilor carii sta împregiurul împăratului.

22. Și împăratul ședeau în casă de iarnă și gratie de foc era înaintea lui.

23. Și au fost după ce au cetit Iudin trei foi, au patru, le-au tăiat cu cuțitașul scriitorului și le-au aruncat în focul care era pre gratie, până ce s-au sfârșit toată hârtia în focul cel de pre gratie.

24. Și nu s-au turburat, nici și-au rupt hainele sale împăratul și slugile lui, carii auzea toate cuvintele acestea.

25. Și Ionatan și Todolia și Daleas și Gamarria au sfătuit pre împăratul ca să nu arză de tot cartea; și nu i-au ascultat.

26. Și au poruncit împăratul lui Ieremeil, fiului împăratului, și lui Sarea, fiului lui Esriil, să prinză pre Varuh și pre Ieremia și ei foarte s-au ascuns.

27. Și s-au făcut cuvântul Domnului cătră Ieremie, după ce au ars împăratul hârtia, toate cuvintele care le-au scris Varuh din gura lui Ieremie, zicând:

28. „Iarăși ia tu altă hârtie și scrie toate cuvintele ceale ce era pre hârtia carea o au ars împăratul Ioachim.

29. Și vei zice: «Așea au zis Domnul: Tu ai ars hârtia aceasta zicând: Pentru căci ai scris pre ea zicând: ‘Întrând va intra împăratul Vavilonului și va piarde pământul acesta și va lipsi de pre el om și dobitoc?’

30. Pentru aceea, așea zice Domnul asupra lui Ioachim, împăratul lui Iuda: ‘Nu va fi lui carele să șează pre scaonul lui David; și stârvul lui va fi lăpădat în arsura zilei și în înghețul nopții.

31. Și voi cerceta asupra lui și asupra neamului lui și asupra fiilor lui și voi aduce preste el și preste cei ce lăcuiesc Ierusalimul și preste pământul lui Iuda toate realele care am grăit cătră ei și nu au ascultat’»”.

32. Și au luat Varuh altă hârtie și au scris pre ea din gura lui Ieremie toate cuvintele cărții carea o au ars Ioachim și au adaos lui mai multe cuvinte decât acealea.

CAP 37

Sedechia, împărățind în locul lui Ioachim, trimite la Ieremia să se roage pentru dânșul, care prorocăște că, macar că să duc haldeii pentru venirea oastei lui Faraon, iară să vor întoarce și vor arde Ierusalimul. Și Ieremia, ieșind din cetate, îl bat și-l pun în temniță, de unde scoțindu-l Sedechia, îl pune în pridvorul temniții, rânduindu-i o pâne pre zi.

1. i au împărățit Sedechia, fiul lui Iosie, în locul lui Ioachim, pre carele l-au pus împărat Navohodnosor, împăratul Vavilonului, ca

să împărătească în pământul lui Iuda.

2. Și nu au ascultat el și slugile lui și norodul pământului cuvintele Domnului, care au grăit prin mâna lui Ieremie.

3. Și au trimis împăratul Sedechia pre Ioahaz, fiul lui Selemie, și pre Sofonia, fiul lui Maseu, preotul, la Ieremie, zicând: „Roagă-te, dară, pentru noi către Domnul!”

4. Și Ieremie au venit și au trecut prin mijlocul cetății și nu l-au dat pre el la casa temniții. Și putearea lui Faraon au ieșit de la Egipt; și au auzit haldeii auzul lor și s-au suit de la Ierusalim.

5. Și s-au făcut cuvântul Domnului către Ieremie, zicând:

6. „Așa zice Domnul: Așa vei grăi către împăratul lui Iuda, cel ce te-au trimis pre tine ca să Mă cauți pre Mine.

7. Iată, putearea lui Faraon, carea au ieșit voao spre ajutoriu, să va întoarce în pământul Egiptului și haldeii aceștia să vor întoarce și vor da războiu asupra pământului acestuia (a) și-l vor lua și-l vor arde cu foc.

8. Că așa au zis Domnul: Să nu gândiți cu sufletele voastre, zicând: «Ducându-să, să vor duce de la noi haldeii», că nu să vor duce!

9. Și de veți bate toată putearea haldeilor, carii dau războiu asupra voastră, și vor rămânea unii împunși fieștecarele în locul său, aceștia să vor scula și vor arde cetatea aceasta cu foc”.

10. Și au fost când s-au suit putearea haldeilor de la Ierusalim de fața puterii lui Faraon,

11. Au ieșit Ieremie din Ierusalim, ca să meargă în pământul lui Veniamin, ca să grăiască de acolo în mijlocul norodului.

12. Și au fost el în poarta lui Veniamin; și acolo era un om la carele găzduia Saruia, feciorul lui Semelie, feciorului lui Ananie. Și au prins pre Ieremie, zicând: „La haldei fugi tu!”

13. Și au zis: „Minciună easte, nu la haldei fug eu!” Și nu l-au ascultat pre el și au prins Saruia pre Ieremie și l-au dus pre el la boiari.

14. Și s-au scârbit boiarii asupra lui Ieremie și l-au bătut pre el și l-au trimis la casa lui Ionatan, scriitorului, că acesta o au fost făcut casă de pază.

15. Și au venit Ieremie la casa groapii și la heret și au șezut acolo zile multe.

16. Și au trimis Sedechie, împăratul, și l-au chemat pre el; și l-au întrebat pre el împăratul, pre ascuns, să-i spuie de easte cuvânt de la Domnul? Și au zis: „Easte; în mâna împăratului Vavilonului te vei da!”

17. Și au zis Ieremie către împăratul: „Ce strâmbătate am făcut ție și slugilor tale și norodului acestuia, de mă dai tu la casa păzii?”

18. Și unde sânt prorocii voștri, carii

7. (a) În unele biblii să află: și vor da războiu a-

proceea voao, zicând că: «Nu va veni împăratul Vavilonului la pământul acesta?»

19. Și acum, doamne al meu, împărate, cază mila mea înaintea feții tale și nu mă întoarce la casa lui Ionatan, scriitorului, și să nu moriu acolo!”

20. Și au poruncit împăratul și l-au pus pre el la casa cea de pază și-i da lui o pâine pre zi, din afară, unde frământa, până s-au sfârșit pâinile din cetate. Și au șezut Ieremie în curtea temniții.

CAP 38

Împăratul, dând pre Ieremia boiarilor, îl aruncă într-o groapă tinoasă, de unde scoțindu-l Avdemeleh și ducându-l în curtea temniții îndeamnă pre împăratul să iasă la haldei, că, de nu, nu va scăpa de dânșii și cetatea o vor arde cu foc. Și împăratul îi poruncește ca vorba aceasta să o ție în taină.

1. i au auzit Safania, feciorul lui Natan, și Godolia, feciorul lui Pashor, și Ioahal, feciorul lui Semelie, cuvintele care le-au grăit Ieremie către norod, zicând:

2. „Așa au zis Domnul: * «Cel ce lăcuiaște în cetatea aceasta va muri de sabie și de foame; și cel ce va ieși la haldei va trăi și va fi viu sufletul lui spre aflare și va trăi». *Sus 21, 9

3. Că așa au zis Domnul: «Dându-să, să va da cetatea aceasta în mâinile puterii împăratului Vavilonului și o va lua pre ea”.

4. Și zisără împăratului: „Să se omoară, dară, omul acela, pentru că el slăbește mâinile oamenilor celor ce să războiesc, carii au rămas în cetate, și mâinile a tot norodul, grăind către ei după cuvintele aceastea. Că omul acesta nu pacea, carea easte de folos, grăiaște norodului acestuia, ci ceale reale”.

5. Și au zis împăratul: „Iată, el în mâinile voastre!”, pentru că nu putea împăratul asupra lor.

6. Și l-au aruncat pre el în groapa lui Melhiu, feciorului împăratului, carea era în curtea temniții, și l-au slobozit pre el în groapă; și în groapă nu era apă, ci numai glod, și era în glod.

7. Și au auzit Avdemeleh, arapul, și el era de casa împăratului, cum că au dat pre Ieremie în groapă; și împăratul era la poarta lui Veniamin.

8. Și au venit la el și au grăit către împăratul și au zis:

9. „Rău ai făcut a omorî pre omul acesta de foame, că nu mai sânt încă pâini în cetate”.

10. Și au poruncit împăratul lui Avdemeleh, zicând: „la cu tine de aici treizeci de oameni și-l scoate pre el din groapă, să nu moară”.

11. Și au luat Avdemeleh pre oameni și au intrat la casa împăratului cea de jos și au luat de acolo obiiale vechi și funi vechi și le-au aruncat la Ieremie în groapă.

supra cetății aceștia și o vor arde cu foc.

12. Și au zis cătră el: „Acestea pune-le dedesuptul funilor!” Și au făcut Ieremie așa.

13. Și l-au tras pre el cu funile și l-au scos din groapă; și au șezut Ieremie în curtea temniții.

14. Și au trimis împăratul și l-au chemat pre el la casa lui Aselisil, cea din Casa Domnului, și au zis cătră el împăratul: „Întreba-te-voiu cuvânt și să nu ascunzi de cătră mine cuvânt!”

15. Și au zis Ieremie împăratului: „De-ți voiu spune ție, nu mă vei omorî pre mine cu moarte? Și de-ți voiu da sfat, nu vei asculta de mine?”

16. Și s-au jurat împăratul, zicând: „Viu e Domnul, Cel ce ne-au făcut noao sufletul acesta, de te voiu ucide pre tine și de te voiu da în mâinile oamenilor acestora”.

17. Și Ieremie i-au zis lui: „Așa au zis Domnul: «Deaca ieșind vei ieși la domnii împăratului Vavilonului, viu va fi sufletul tău și cetatea aceasta nu să va arde cu foc; și vei trăi tu și casa ta.

18. Și de nu vei ieși, da-se-va cetatea aceasta în mâna haldeilor și o vor arde cu foc, și tu nu vei scăpa»”.

19. Și au zis împăratul lui Ieremie: „Eu am cuvântul jidovilor, carii au fugit la haldei, ca să nu mă dea în mâinile lor și să mă batjoco-rească”.

20. Și au zis Ieremie: „Nu te vor da! Ascultă cuvântul Domnului care-l zic eu cătră tine și mai bine va fi ție și va fi viu sufletul tău.

21. Și de nu vrei tu a ieși, acesta e cuvântul care l-au arătat mie Domnul:

22. «Iată, toate muierile care au rămas în casa împăratului lui Iuda să scotea la boiarii împăratului Vavilonului și eale zicea: ‘Înșelără-te și vor putea ție oameni de pace ai tăi și vor strica întru alunecări piciorul tău; înturnatu-s-au de la tine’.

23. Și pre muierile tale și pre fiii tăi scoate-i-vor la haldei și tu nu vei scăpa, că cu mâna împăratului Vavilonului te vei prinde și cetatea aceasta să va arde de tot”.

24. Și au zis lui împăratul: „Om să nu știe de cuvintele acestea și tu nu vei muri;

25. Și boiarii de vor auzi că am grăit ție și vor veni la tine și vor zice ție: «Spune tu noao ce au grăit ție împăratul; nu ascunde de cătră noi și nu te vom omorî pre tine. Și ce au grăit cătră tine împăratul?»

26. Și vei zice lor: «Arunc eu mila mea înaintea ochilor împăratului, ca să nu mă întorc la casa lui Ionatan, să moriu acolo”.

27. Și au venit toți boiarii la Ieremie și l-au întrebat pre el și au spus lor după toate cuvintele acestea care au poruncit lui împăratul. Și tăcură, că nu s-au auzit cuvântul Domnului.

28. Și au șezut Ieremie în curtea temniții până la vreama în carea s-au luat Ierusalimul.

CAP 39

Prinzind Ierusalimul împăratul Vavilonului și fugând Sedechiia cu boiarii săi, i-au prins haldeii și pre pruncii împăratului i-au omorât înaintea ochilor lui, iară lui Sedechiia scoțindu-i ochii și legându-l l-au dus în Vavilon. Iară după ce au răsipit zidul Ierusalimului, cealelalte căsi le-au ars cu foc; și o parte din norod au dus în Vavilon, iară o parte au lăsat în Ierusalim. Și pre Ieremiia l-au slobozit din curtea temniții.

1. * i au fost în luna (a) de la al noao-lea an a lui Sedechie, împăratul lui Iuda. Mers-au Navohodonor, împăratul Vavilonului, și

toată putearea lui asupra Ierusalimului, și-l bătea pre el.

2. Și al zeacelea an, în zilele lui Sedechie, în luna a patra, în noao ale lunii, s-au spart cetatea.

3. Și au intrat toți domnii împăratului Vavilonului și au șezut în poarta cea din mijloc: Marganasar și Samagot și Navusahar și Navusaris, Nagargas, Naseravamat și ceialalți domni ai împăratului Vavilonului.

4. Și au trimis și au luat pre Ieremie din temnița curții împărătești și l-au dat lui Godoliia, feciorul lui Ahicam, fiul lui Safan, și l-au scos pre el și l-au pus în mijlocul norodului.

5. Și cătră Ieremiia s-au făcut cuvântul Domnului în curtea temniții, zicând:

6. „Mergi și zi cătră Avdimeleh, arapul: «Așa au zis Domnul, Dumnezeul lui Israil: ‘Iată, Eu aduc cuvintele Meale asupra cetății aceștia spre reale, și nu spre bune.

7. Și te voiu mântui în zioa aceea și nu te voiu da pre tine în mâna oamenilor de carii te temi tu de fața lor.

8. Că mântuind te voiu mântui pre tine și în sabie nu vei cădea; și va fi sufletul tău la aflare, că ai nădăduit spre Mine’, zice Domnul»”.

CAP 40

Lui Ieremiia să dă voie a lăcui unde va vrea; și întorcându-să la Godoliia, cel rânduit mai-mare preste rămășițele Iudei, în Masifa. Și Godoliia n-au vrut să asculte de Ieremiia, muștrându-l pentru Ismail, care îi cerca moarte, s-au omorât.

1. uvântul care s-au făcut de la Domnul cătră Ieremie, după ce l-au trimis pre el Navuzardan, cel mai mare preste bucătari din

Radaman, când l-au luat pre el cu cătuși în mijlocul înstrăinării lui Iuda a celor ce să ducea în Vavilon.

2. Și l-au luat pre el cel mai mare preste bucătari și au zis lui: „Domnul Dumnezeul tău au grăit realele acestea preste locul acesta.

3. Și au făcut Domnul, pentru că ați păcătuit Lui și n-ați auzit glasul Lui.

4. Iată, te-am dezlegat pre tine din cătușile ceale ce sânt în mâinile tale. De easte bine înaintea ta să vii cu mine în Vavilon, vino, pune ochii miei preste tine; iară de nu, porceade.

5. Și te întoarce la Godoliia, feciorul lui Ahicam, feciorului lui Safan, pre carele l-au

1. (a) În cea de la Alexan., easte: în luna a zeacea.

*4 Împă.
25, 1
Jos
52, 4

pus împăratul Vavilonului în pământul lui Iuda, și lăcuiaște cu el în mijlocul norodului, în pământul lui Iuda! Toate bunătățile sânt înaintea ochilor tăi, ca să mergi acolo și pasă!” Și i-au dat lui cel mai mare preste bucătari daruri și l-au slobozit.

6. Și au venit la Godoliia, în Masifa, și au șezut în mijlocul norodului celui ce au rămas în pământ.

7. Și au auzit toți povățuitorii puterii cei din țarină, ei și putearea lor, că au pus împăratul Vavilonului pre Godoliia biruitoriu țării și încă cum că i-au dat pre sama lui bărbați și muieri pre carii nu i-au înstrăinat în Vavilon.

8. Și au venit la Godoliia, în Masifa, Ismail, feciorul lui Natanie, și Ioanan, feciorul lui Carie, și Sareia, feciorul lui Tanaemet, și feciorii lui Iofe, a lui Netofat, și Ezonie, feciorul lui Mohat, ei și bărbații lor.

4 Împă. 25, 24 9. Și s-au jurat lor Godoliia și bărbaților lor, zicând: „Nu vă teameți de fața slugilor haldeilor, lăcuiți pre pământ și lucrați împăratului Vavilonului, și mai bine va fi voao!

10. Și, iată, eu șez înaintea voastră la Masifa, să stau înaintea haldeilor, când vor veni asupra voastră; și voi adunați vin și poame, și untdelemn luați în vasele voastre și lăcuiți în cetățile care le-ați stăpânit”.

11. Și toți jidovii, cei din pământul Moavului și cei din fiii lui Amon și cei din Idumea și cei din tot pământul, au auzit că au dat împăratul Vavilonului rămășiță lui Iuda și încă au pus preste ei pre Godoliia, feciorul lui Ahicam.

12. Și au venit la Godoliia, în Masifa, în pământul lui Iuda, și au adunat vin și poame multe foarte și untdelemn.

13. Și Ioanan, feciorul lui Carie, și toți povățuitorii puterii cei din țarină au venit la Godoliia, în Masifa, și au zis lui: „Știind să știi că Velisa, împăratul fiilor lui Amon, au trimis la tine pre Ismail, ca să lovească sufletul tău”.

14. Și nu le-au crezut lor Godoliia. Și au zis Ioanan lui Godoliia pre ascuns în Masifa:

15. „Mearge-voiu, dară, și voiu lovi pre Ismail și nimene să nu știe, pentru ca să nu lovească sufletul tău; și să vor răsipi toți jidovii carii s-au adunat la tine și vor peri cei rămași a lui Iuda”.

16. Și au zis Godoliia cătră Ioanan: „Să nu faci tu cuvântul acesta, că minciuni grăiești tu asupra lui Ismail!”

CAP 41

Ismail omoară cu viclesug pre Godoliia, mai-marele norodului, și pre ceialalți bărbați carii era cu dânsul în Masifa, lăsând zece bărbați, carii au zis că au jitnițe în țarină; și multe prădând și robind, s-au dus până în Gavaon, la apa cea multă, unde ajungându-l Ioanan, au întors toată robimea și au luat

CAP 40 ȘI 41

prăzile. Dară și Ioanan, temându-să de haldei, au socotit cu norodul să fugă în Eghipt.

1. i au fost în luna a șaptea; venit-au Ismail, feciorul lui Natanie, fiului lui Eleasa, cel din neamul împărătesc, și zece bărbați cu el, la Godoliia, în Masifa, și au mâncat acolo pâine împreună.

2. Și s-au sculat Ismail și cei zece bărbați carii era cu el și lovira pre Godoliia, pre carele l-au fost pus împăratul Vavilonului (a) preste pământul acela.

3. Și pre toți jidovii carii era cu el în Masifa și pre toți haldeii carii s-au aflat acolo.

4. Și au fost în zioa a doao după ce au lovit el pre Godoliia, și om nu au știut.

5. Și au venit bărbați de la Sihem și de la Salim și de la Samariia, optzeci de bărbați rași la barbe și cu hainele sale rumpte, plângând, și daruri și tămâie în mâinile lor, ca să aducă în Casa Domnului.

6. Și au ieșit întru întâmpinarea lor Ismail. Și ei mergea și plângea; și le-au zis lor: „Întrați la Godoliia!”

7. Și au fost după ce au intrat ei în mijlocul cetății, i-au junghiat pre ei și i-au băgat în fântână.

8. Și zece oameni s-au aflat acolo și au zis lui Ismail: „Să nu ne omori pre noi, că avem noi jitniță în țarină, grâu și orz și miiare și untdelemn!” Și i-au trecut și nu i-au omorât pre ei întră frații lor.

9. Și fântâna în carea au aruncat Ismail pre toți pre carii i-au bătut, fântână mare easte; aceasta easte carea o au făcut împăratul Asa de cătră fața lui Vaasa, împăratul lui Israil. Aceasta o au umplut Ismail de trupuri rănite.

10. Și au întors Ismail pre tot norodul carele au rămas în Masifa și pre featele împăratului, pre care mai-marele preste bucătari le-au adus la Godoliia, feciorul lui Ahicam. Și s-au dus dincolo, la fiii lui Amon.

11. Și au auzit Ioanan, feciorul lui Carie, și toți povățuitorii puterii cei împreună cu el, toate realele care le-au făcut Ismail.

12. Și au adunat toată tabăra lor și au mers să dea războiu asupra lui și l-au aflat pre el la apa cea multă în Gavaon.

13. Și au fost deaca au văzut tot norodul cel ce era cu Ismail pre Ioanan și pre povățuitorii puterii lui, cei ce era cu dânsul.

14. Și s-au întors la Ioanan.

15. Și Ismail au scăpat cu opt oameni și s-au dus la fiii lui Amon.

16. Și au luat Ioanan și toți povățuitorii puterii carii era cu el pre toți cei rămași ai norodului, pre carii i-au întors de la Ismail, bărbați tari la războiu, și pre muieri și pre cealelalte și pre famenii pre

2. (a) Biruitoriu.

carii au întors de la Gavaon.

17. Și s-au dus și au șezut în pământul Virotoamului, cel despre Vitleem, ca să meargă la Egipt de cătră fața haldeilor.

18. Că s-au spăriiat de cătră fața lor, pentru că au lovit Ismail pre Godoliia, pre carele l-au pus împăratul Vavilonului mai-mare preste pământul acela.

CAP 42

Trimițindu-să Ieremiia să se roage și să întreabe pre Domnul pentru rămășițele jidovilor, răspunde că de vor rămânea în Iudea să vor mântui, iară de vor fugi în Egipt toți vor peri de sabie, de foame și de ciumă.

1. i au venit toți domnii puterii: și Ioanan și Azarie, fiul lui Ma-seu, și tot norodul, de la mic până la mare,

2. La Ieremiia, prorocul, și au zis lui: „Cază, dară, mila noastră înaintea feații tale și te roagă cătră Domnul Dumnezeul tău, pentru cei ce au rămas; că am rămas din mulți puțini, precum ochii tăi văd.

3. Și să ne spuie noao Domnul Dumnezeul tău calea pre carea să meargem și cuvântul care să-l facem”.

4. Și le-au zis lor Ieremie: „Auzit-am, iată, eu mă voiu ruga pentru voi cătră Domnul Dumnezeul nostru, după cuvintele voastre. Și va fi cuvântul care-l va răspunde Domnul Dumnezeu îl voiu spune voao, nu voiu ascunde de la voi cuvânt”.

5. Și ei ziseră cătră Ieremie: „Fie Domnul întru noi spre mărturie dreaptă și credincioasă, de nu vom face așa, după tot cuvântul care-l va trimite Domnul cătră noi;

6. Și ori bine, ori rău, glasul Domnului Dumnezeului nostru, la carele noi te trimitem, vom auzi, ca să fie noao mai bine, că vom auzi glasul Domnului Dumnezeului nostru”.

7. Și au fost după zece zile, s-au făcut cuvântul Domnului cătră Ieremie.

8. Și au chemat pre Ioanan și pre povățuitorii puterii și pre tot norodul, de la mic până la mare.

9. Și le-au zis lor: „Așa au zis Domnul Dumnezeu:

10. «De veți șede în pământul acesta, voiu zidi pre voi și nu voiu răsipi; și voiu sădi pre voi și nu voiu smulge, că am încetat de la realele care am făcut voao.

11. Să nu vă teameți de fața împăratului Vavilonului, de carele voi vă teameți de fața lui! Să nu vă teameți, zice Domnul, că cu voi sânt Eu, ca să vă scoț pre voi și să vă mântuiesc din mâna lui.

12. Și voiu da voao milă și voiu milui pre voi și voiu întoarce pre voi la pământul vostru».

13. Și de veți zice: «Nu vom șede în pământul acesta», ca să nu auziți glasul Domnului,

14. «Că la pământul Egiptului vom intra și nu vom vedea războiu și glas de trâmbiță nu vom auzi și de pâini nu vom flămânzi și acolo vom lăcui».

15. Pentru aceea, auziți cuvântul Domnului. Așa au zis Domnul: «De veți da voi fața voastră spre Egipt și veți intra să lăcuiți acolo,

16. Și va fi sabiia, de a căriia față voi vă teameți; afla-va pre voi în pământul Egiptului, și foametea, de carea voi grăiți de cătră fața ei, apuca-va pre voi dinapoia voastră în Egipt și acolo veți muri.

17. Și vor fi toți oamenii și toți cei străini de neam, cei ce au pus fața lor spre pământul Egiptului, ca să lăcuiască acolo; sfârși-să-vor de sabie și de foamete și nu va fi lor nimenea carele să-i mântuiască de răutățile care le aduc Eu preste ei».

18. Că așa au zis Domnul: «În ce chip au picat mânia Mea preste cei ce lăcuia Ierusalimul, așa va pica mânia Mea preste voi, de veți intra voi în Egipt și veți fi spre loc neumblat și supuși și spre blăstăm și spre ocară; și mai mult nu veți vedea locul acesta».

19. Grăit-au Domnul de voi, cei rămași a lui Iuda, ca să nu intrați în Egipt; și acum, cunoscând veți cunoaște,

20. Că ați făcut rău întru sufletele voastre, trimițindu-mă pre mine, zicând: «Roagă-te pentru noi cătră Domnul și, după toate oricâte va grăi ție Domnul, face-vom!»

21. Și nu ați auzit cuvântul Domnului, care l-au trimis la voi.

22. Și acum, de sabie și de foame vă veți sfârși, în locul la care voi vă rugați să intrați, ca să lăcuiți acolo”.

CAP 43

Rămășițele jidovilor, neascultând de porunca Domnului, carea le spusease Ieremiia, purced în Egipt împreună cu Ieremiia și cu Varuh, unde așezindu-să, Ieremiia prorocăște că împăratul Vavilonului va jefui pământul Egiptului cu idolii săi și-l va stăpâni.

1. i au fost după ce au încetat Ieremie a zice cătră norod toate cuvintele Domnului, care au trimis Domnul cătră ei, toate cuvintele aceastea.

2. Și au zis Azariia, feciorul lui Maaseu, și Ioanan, feciorul lui Carie, și toți oamenii cei sumeți, lui Ieremie, zicând: „Minți, nu te-au trimis pre tine Domnul la noi, zicând: «Să nu intrați în Egipt, ca să lăcuiți acolo!»

3. Ci Varuh, feciorul lui Nirie, te îndeamnă pre tine asupra noastră, ca să ne dai pre noi în mâinile haldeilor să ne omoară și să ne înstrăineaze pre noi în Vavilon”.

4. Și nu au ascultat Ioanan, și toți povățuitorii puterii cei împreună cu el și tot norodul, glasul Domnului, ca să lăcuiască în pământul lui Iuda.

5. Și au luat Ioanan și toți povățuitorii puterii pre toți rămași lui Iuda, carii s-au întors a lăcui în pământ,

6. Pre bărbații cei tari și pre muieri și pre prunci și cealealte și pre featele împăratului și sufletele care le-au lăsat Navuzardan cu Godoliia, fiul lui Ahicam, și pre Ieremie, prorocul, și pre Varuh, feciorul lui Nirie.

7. Și au intrat în Egipt, că nu au ascultat glasul Domnului, și au intrat în Tafnas.

8. Și s-au făcut cuvântul Domnului către Ieremie în Tafnas, zicând:

9. „Ia ție pietri mari și le ascunde pre eale înaintea ușii în poarta casii lui Faraon, în Tafnas, înaintea ochilor bărbaților lui Iuda,

10. Și vei grăi: «Așa au zis Domnul: Iată, Eu trimiț și voi aduce pre Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și va pune scaonul său deasupra pietrilor acestora, care le-ai ascuns, și va rădica arme preste eale.

11. Și va intra și va lovi pământul Egiptului: pre carii la moarte, la moarte, și pre carii la robie, la robie, și pre carii la sabie, la sabie!

12. Și va arde foc în casele dumnezeilor lor și le va pârjoli pre eale, și-i va înstrăina pre ei și va păduchia pământul Egiptului, în ce chip păduche păstoriul haina sa, și va ieși cu pace.

13. Și va zdrobi stâlpii cetății Iliupoliei ceii de la Enom, și casele lor le vor arde de tot cu foc»”.

CAP 44

Ieremia, certând pre jidovi în Egipt pentru închinarea idolilor și răspunzându-i jidovii și muierile lor că vor rămânea întru închinarea idolilor, precum și părinții lor au făcut în pământul Iudei, le vestește că toți vor peri de sabie și să vor mistui de foame; și împăratul Egiptului să va da în mâinile nepriiatinilor săi și pământul Egiptului cu totul să va jefui.

1. **C**uvântul care s-au făcut către Ieremie tuturor jidovilor celor ce lăcuiesc în pământul Egiptului și celor ce șed în Magdol și în Tafnas și în pământul Paturis, zicând:

2. „Așa zice Domnul puterilor, Dumnezeu lui Israil: «Voi ați văzut toate răutățile care le-am adus preste Ierusalim și preste cetățile lui Iuda; și, iată, sânt pustii de lăcuiitori,

3. De către fața răutății lor, care au făcut ca să Mă amărăscă, mergând a tămâia la dumnezei străini, pre carii nu i-ați cunoscut.

4. Și am trimis la voi pre slugile Meale, prorocii de noapte mânecând, și am trimis la voi, zicând: ‘Să nu faceți lucrul spurcăciunii aceștia carea o am urât!’

5. Și nu M-au ascultat pre Mine și nu au plecat urechiile lor, ca să se întoarcă de la răutățile lor, ca să nu jertvească la dumnezei străini.

8. (a) Întărătați. 13. (b) În unele nu să află: și

CAP 43 ȘI 44

6. Și au picat mâniia Mea și urgiia Mea și s-au ațitat în porțile lui Iuda și din afara Ierusalimului și s-au făcut spre pustiire și spre necălcare, ca în zioa aceasta».

7. Și acum, așa au zis Domnul Atotțiitoriu: «Pentru căci faceți voi răutăți mari asupra sufletelor voastre? A tăia dintru voi om și muiare, prunc și sugariu din mijlocul lui Iuda, ca să nu rămâie dintru voi nimenea,

8. Să Mă amărăți (a) pre Mine întru faptele mâinilor voastre, a tămâia la dumnezei străini în pământul Egiptului în care ați intrat ca să lăcuiți acolo, pentru ca să vă tăiați și pentru ca să vă faceți spre blăstăm și spre ocară întru toate neamurile pământului?

9. Au uitați voi realele părinților voștri și realele împăraților lui Iuda și realele boiarilor voștri și realele muierilor voastre, care au făcut în pământul lui Iuda și afară de Ierusalim?

10. Și nu au încetat până în zioa aceasta și nu să ținea de poruncile Meale, care le-am dat înaintea părinților lor».

11. Pentru aceea, așa au zis Domnul:*

12. Ca să pierz pre toți cei rămași în Egipt; și vor cădea de sabie și de foamete și să vor sfârși de la mic până la mare și vor fi spre ocară și spre perire și spre blăstăm.

13. Și voi cerceta asupra celor ce lăcuiesc în pământul Egiptului, în ce chip am cercetat asupra Ierusalimului, cu sabie și cu foamete (b) și cu moarte.

14. Și nu va scăpa nimenea din cei rămași a lui Iuda, carii nemernicesc în pământul Egiptului, ca să se întoarcă la pământul lui Iuda, întru care ei nădăduiesc cu sufletele lor, ca să se întoarcă acolo; nu să vor întoarce, fără numai cei scăpați»”.

15. Și au răspuns lui Ieremie toți bărbații cei ce știa că tămâiază muierile lor la dumnezei străini și toate muierile, adunare mare, și tot norodul cel ce ședea în pământul Egiptului, în Paturis, zicând:

16. „Cuvântul care l-ai grăit către noi cu numele Domnului nu te vom asculta pre tine;

17. Că făcând vom face tot cuvântul care va ieși din gura noastră, ca să tămâiem împărăteasii ceriului și să turnăm ei turnări, în ce chip am făcut noi și părinții noștri și împărații noștri și boiarii noștri în cetățile lui Iuda și din afara Ierusalimului; și ne-am săturat de pâine și ne-au fost bine, și reale n-am văzut.

18. Și după ce am părăsit a tămâia împărăteasii ceriului, ne lipsim de pâine toți, și de sabie și de foamete ne sfârșim.

19. Și pentru că noi tămâiam împărăteasii ceriului și am turnat ei turnări, au făr’ de bărbații noștri am făcut ei havone (v) și am turnat turnări?”

cu moarte. 19. (v) Adecă: plăcinte.

*Amos
9, 4

20. Și au zis Ieremie cătră tot norodul, cătră cei tari și cătră muieri și cătră tot norodul cel ce au răspuns lui cuvinte, zicând:

21. „Au nu de tămâia carea ați tămâiat în cetățile lui Iuda și din afara Ierusalimului voi și părinții voștri și împărații voștri și boiarii voștri și norodul pământului S-au adus Domnul aminte și S-au suit întru inima Lui?

22. Și au putut Domnul mai mult suferi de cătră fața răutății lucrurilor voastre și de cătră urâciunile voastre care ați făcut; și s-au făcut pământul vostru spre pustiire și spre necălcăre și spre blăstăm, ca în zioa aceasta;

23. De cătră fața celor ce tămâiați și a celor ce ați păcătuit Domnului și n-ați auzit glasul Domnului, și întru poruncile Lui și în leagea Lui și întru mărturiile Lui nu ați umblat și v-au apucat pre voi răutățile acestea”.

24. Și au zis Ieremie cătră norod și cătră muieri: „Auziți cuvintele Domnului.

25. Așa au zis Domnul Dumnezeu lui Israil: «Voi, muieri, cu gura voastră ați grăit și cu mâinile voastre ați plinit, zicând: ‘Făcând, să facem mărturisirile noastre, care le-am mărturisit a tămâia împărăteasii ceriului; să-i turnăm ei turnări’. Stând, ați stătut întru mărturiile voastre și făcând ați făcut».

26. Pentru aceea, auziți cuvântul Domnului, tot Iuda, cei ce ședeți în pământul Egiptului: «Iată, am mărturisit numelui Mieu celui mare, au zis Domnul, de va fi mai mult numele Mieu în gura a tot Iuda, zicând: ‘Viu e Domnul!’ în tot pământul Egiptului!

27. Că, iată, Eu am priveghiat preste ei, ca să le fac lor rău și să nu le fac bine; și să vor sfârși tot Iuda, cei ce lăcuiesc în pământul Egiptului, de sabie și de foamete, până ce să vor sfârși;

28. Și cei mântuiți de sabie să vor întoarce în pământul lui Iuda împruținați cu numărul; și vor cunoaște cei rămași a lui Iuda, carii s-au așezat în pământul Egiptului, ca să lăcuiescă acolo, al cui cuvânt va rămânea.

29. Și aceasta easte semn voao că voi cerceta eu asupra voastră spre reale».

30. Așa au zis Domnul: «Iată, Eu dau pre Uafri, împăratul Egiptului, în mâinile vrăjmașului lui și în mâinile celui ce caută sufletul lui, în ce chip am dat pre Sedechie, împăratul lui Iuda, în mâinile lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului, vrăjmașului său și celui ce caută sufletul lui»”.

CAP 45

Dumnezeu muștră pre Varuh prin Ieremiia pentru că au zis că are osteneală cu durere, iară nu odihnă, dară îi făgăduiaște mântuire când să vor jefui ceialalți.

1. uvântul care au grăit Ieremie, prorocul, cătră Varuh, fiiul lui Nirie, când au scris cuvintele acestea pre carte din gura lui Ieremie, în anul al patrilea a lui Ioachim, fiiul lui Iosie, împăratul lui Iuda:

2. „Așa au zis Domnul spre tine, Varuh:

3. Pentru că ai zis: «Vai, vai, pentru că au adaos Domnul osteneală cu durere mie, adormit-am întru suspinuri, odihnă nu am aflat!»

4. Zis-am lui: «Așa au zis Domnul: ‘Iată, pre carele Eu am zidit Eu voi răsiți, și pre carele Eu am sădit Eu voi smulge.

5. Și tu ceare-vei ție mari? Să nu cei, că, iată, Eu aduc reale preste tot trupul, zice Domnul, și voi da sufletul tău spre aflare în tot locul, oriunde vei merge’»”.

CAP 46

Prin Ieremiia, vestește Domnul pustiire lui Faraon și Egiptului, carea o va face Navohodonosor, iară jidovilor și fiilor lui Israil mângăiare, după aceea și slobozire. Iară limbilor la care Dumnezeu pre ei îi lăpădasă, jefuire.

1. a începutul împărăției lui Sedechie, împăratul, fost-au cuvântul acesta:

2. Pentru Elam, al Egiptului, preste puterea lui Faraon Nehao, împăratului Egiptului, carele era la râul Efratului în Harmis, pre carele l-au bătut Navohodonosor, împăratul Vavilonului, în anul al patrilea a lui Ioachim, împăratului lui Iuda:

3. „Luați arme și paveze și vă apropiiați la războiu!

4. Și înșelați caii, încălecați, călăreții, și vă tocniți coifurile voastre, puneți înainte sulitele și îmbrăcați zalele voastre!

5. Pentru aceea, aceștia să tem și să feresc înapoi, pentru că cei tari ai lor să vor tăia; cu fuga au fugit și nu s-au întors, încunjurați primprejur, zice Domnul.

6. Să nu fugă cel sprinten și să nu scape cel tare spre miazănoapte; ceale de lângă Eufrat au slăbit și au căzut.

7. Cine e acesta? Ca un râu să va sui și ca râurile care învăluiesc apa.

8. Apele Egiptului ca un râu să vor sui. Și au zis: «Sui-mă-voiu și voi acoperi pământul și cetatea, pre cei ce lăcuiesc întru ea!»

9. Încălecați pre cai, gătiți carăle, ieșiți, cei războinici a etiopilor și a Liviei, întrarmați cu arme, și lidii, suiți-vă, întindeți arcul!”

10. Și zioa aceea Domnului Dumnezeului nostru e zi de izbândire, ca să izbândească asupra vrăjmașilor Săi, și-i va mânca pre ei sabiia Domnului și să va sătura și să va îmbăta de sângele lor, pentru că jertvă easte Domnului, de la pământul cel despre miazănoapte, la râul Eufratului.

11. „Suie-te, Galaad, și ia rășină fecioarei, featei Egiptului; în deșert s-au înmulțit vindecările tale, folos nu easte ție.

12. Auzit-au neamurile glasul tău și de strigarea ta s-au umplut pământul, pentru că războinic asupra războinicului au slăbit, împreună au căzut amândoi”.

13. Care au grăit Domnul în mâna lui Ieremie, ca să vie împăratul Vavilonului să taie pământul Egiptului:

14. „Vestiți în Magdolon și porunciți în Memfin, ziceți: «Stăi și te gătește, că au mâncat sabiia ceale de pîmprejurul tău».

15. Pentru ce au fugit de la tine Apis? Vițelul tău cel ales n-au rămas, pentru că Domnul l-au deznodat pre el.

16. Și mulțimea ta au slăbit și au căzut și fieștecarele cătră deaproapele său grăia: «Să ne sculăm și să ne întoarcem la norodul nostru, la moșia noastră, de la fața sabiei elinești!»

17. Chemați numele lui Faraon Nehao, împăratul Egiptului: «Saon Esvie Moid».

18. Viu sânt Eu, zice Domnul Dumnezeu, că ca Itavirionul între munți și ca Carmilul cel din mare va veni.

19. Vas de înstrăinare fă ție ceaea, ce lăcuiești, fata Egiptului, pentru că Memfis spre stângere va fi și să va chema: «Vai!», pentru că nu va fi lăcuioriu întru ea.

20. Juncă împodobită easte Egiptul, smulgere de la miiazănoapte va veni preste el.

21. Și argații lui întru el, ca vițeei cei hrăniți, care să hrănesc spre junghiiare, pentru că și ei s-au întors și au fugit toți dimpreună; nu au stătut, pentru că zioa pierzării au venit preste ei și vreamea izbândirii lor.

22. Glasul lor ca al șearpelui ce șuieră, că în năsip vor merge, cu topoarale vor veni asupra lui, ca cei ce taie leamne.

23. Tăia-va dumbrava ei, zice Domnul, căci nu să va putea socoti, că mai mult decât lăcustă să va înmulți și nu easte lor număr.

24. Rușinatu-s-au fata Egiptului, datu-s-au în mâinile norodului de la miiazănoapte.

25. Iată, Eu izbândesc pre Amon, fiul lui, asupra Egiptului și asupra dumnezăilor lui și asupra împăraților lui și asupra lui Faraon și asupra celor ce nădăjduiesc întru el.

26. Și tu să nu te temi, robul Mieu, Iacov, nici să te sparii, Israil, că, iată, te mântuiesc de departe și sămânța ta din robia lor; și să va întoarce Iacov și va odihni și va adormi și nu va fi cine să-l sparie pre el.

Isaiia 27. Nu te teame, sluga Mea, Iacove, zice Domnul, că cu tine sânt Eu, cea neînfricoșeată și gingașe s-au dat, că voi face sfârșire în tot neamul la care te vor scoate pre tine, iară pre tine nu te voi face să te sfârșești și te voi pedepsi spre judecată și nevinovat nu te voi face”.

CAP 47

Asupra filisteilor și asupra Tirului și asupra Sidonului să vestește jefuire.

CAP 47 ȘI 48

1. supra celor de alt neam (a), aceastea zice Domnul:

2. „Iată, ape să suie de la miiazănoapte și să vor face părău care îneacă; și va îneca pământul și plinirea lui, cetate și pre cei ce lăcuiesc întru ea, și vor striga oamenii.

3. Și vor chiui toți cei ce lăcuiesc pământul de glasul pornirii lui, de armele picioarelor lui și de cutremurul carălor lui și de sunetul roatelor lui.

4. Nu s-au întors părinții spre fiii săi pentru slăbirea mâinilor sale în zioa aceea carea vine, ca să piarză pre toți cei de alt neam; și voi stinge Tirul și Sidonul și pre toți cei rămași a ajutoriului lor, că va piarde de tot Domnul pre cei rămași ai ostroavelor.

5. Vine pleșuvirea preste Gaza, lapadă-să Ascalonul și cei rămași a lui Enachim.

6. «Până când va tăia sabiia Domnului? Până când nu vei înceta? Așează-te în teaca ta,

7. Și te odihnește și te rădică!» Cum va înceta? Și Domnul au poruncit ei asupra Ascalonului și asupra celor de lângă mare și asupra celor rămasă a să rădica”.

CAP 48

Domnul vestește jefuire lui Moav și tuturor cetăților lui, ci mai pre urmă îi va ușura robia. Blăstămat să zice cel ce face cu viclenie lucrul Domnului, și sabiia sa o conținește de la sânge.

1. supra lui Moav, așa au zis Domnul: „Vai de Navan, că au perit, luat-u-s-au Cariatim, rușinatu-s-au Masigat și s-au biruit!

2. Nu easte mai mult vindecare lui Moav, sumeție în Esevon, gândit-au asupra lui reale: «Veniți să-l tăiem pre el din neamuri!» Și încetare va înceta, dinapoia ta va umbla sabiia!

3. Pentru că glasul celor ce au strigat din Oranaim, perire și zdrobitură mare.

4. Zdrobitu-s-au Moav, vestiți în Zogora!

5. Că s-au umplut Alot de plângere, sui-se-va plângând în calea Oranaimului; strigare de sfărâmare ați auzit:

6. «Fugiți și vă mântuiți sufletele voastre* și veți fi ca un colun (a) în pustie!» *Sus 17, 6

7. De vreame ce ai nădăjduit întru țăriiia ta și tu te vei prinde și va ieși Hamos întru înstrăinare, și preoții lui și boiarii lui împreună.

8. Și va veni perire preste toată cetatea, nu va scăpa; și va peri zăpodia și va peri câmpia, în ce chip au zis Domnul.

9. Dați seamne lui Moav, că cu aprinderea să va aprinde și toate cetățile lui neumbrate vor fi; de unde e lăcuioriu lui?

10. Blăstămat e cel ce face lucrurile Domnu-

1. (a) În cea veachie nu să află: asupra celor de alt neam. 6. (a) Măgariu sălbatec.

lui cu leane, cel ce scoate sabia sa din sânge!

11. Odihnitu-s-au Moav de pruncuț și nădăjduind era întru mărirea sa; n-au turnat din vas în vas și la înstrăinare n-au mers. Pentru aceea, au stătut gustarea lui întru el și mirosul lui nu au lipsit.

12. Pentru aceea, iată, zilele lui vin, zice Domnul, și voi trimitte lui pre cei ce pleacă, și-l vor pleca pre el, și vasele lui să vor mărunta și oalele lui le vor zdrobi.

3 Împă. 12, 29 13. Și să va rușina Moav de Hamos, în ce chip s-au rușinat casa lui Israil de Vetil, nădejdea lor, carii să nădăjduia întru dânșii.

14. Cum veți zice: «Tari sântem, și om tare spre ceale de războiu?»

15. Perit-au cetatea lui Moav și tinerii cei aleși ai lui pogorātu-s-au spre jungħiiare.

16. Aproape easte ziua lui Moav, ca să vie, și răutatea lui de sârg foarte.

17. Porniți la el toți de primpregiurul lui, toți dați numele lui, ziceți: «Cum s-au zdrobit varga cea de bună cinste, toiagul cel de mărire?»

18. Pogoară-te de la mărire și șezi în umezală, ceaea ce șezi! Devon sfărâma-să-va, că au perit Moav, suie-se la tine cel ce strică tăriia ta.

19. În cale stăi și priveaște, ceaea ce șezi în Arir, și întreabă pre cel ce fuge și pre cel mântuit și zi: «Ce s-au făcut?»

20. Rușinatu-s-au Moav, că s-au zdrobit; vaietă-te și strigă; vestește în Arnon că au perit Moav.

21. Și judecată vine spre pământul lui Misor asupra lui Helon și asupra lui Refas și asupra lui Mofas;

22. Și asupra lui Devon și asupra lui Navan și asupra casii lui Devlataim;

23. Și asupra Cariatimului și asupra casii lui Ghemol și asupra casii lui Maon;

24. Și asupra Cariotului și asupra Vasorului și asupra tuturor cetăților lui Moav, celor de departe și celor de aproape.

25. Fărâmatu-s-au cornul lui Moav, și brațul lui să va zdrobi.

26. Îmbățați-l, că asupra Domnului s-au mărit și va bate pre Moav cu mâna Sa și va fi de răs și el.

27. Și însă spre răs au fost ție, Israil, și întru furțișagurile tale să află, că ai bătut războiu asupra lui.

28. Lăsat-au cetățile și au lăcuit în pietri; cei ce lăcuiesc în Moav făcutu-s-au ca niște porumbițe ce-și fac cuibul în pietri la gura gaorii.

Isaia 16, 6 29. Și am auzit sumeția lui Moav și s-au sumețit foarte sumeția lui și mândriia lui; înălțatu-s-au inima lui.

30. Și eu am cunoscut faptele lui; au nu îndestularea lui nu au făcut așa?

31. Pentru aceea, pentru Moav vaietați-vă de toate părțile, strigați pentru bărbații

cei tunși ai prafului.

32. Ca plânsul lui Iazir plânge-te-voiu, vie Aserima, vițele tale au trecut marea, preste culesurile tale perire au căzut.

33. Să fie arsă bucuria și veselie de la Moavida; și vin era în teascurile tale, dimineața nu au călcat, nici înde sară n-au făcut.

34. Și ceale de strigare Esevonului până la Eleali și până la Iasa, până la Etam, cetățile lor, au dat glasul său de la Zogora până la Oronaim, și veaste la Salasia, că și apa Nemvrim spre ardere va fi.

35. «Și voi puiarde pre Moav, zice Domnul, cel ce să suie la capiște și tămâie dumnezeilor săi».

36. Pentru aceea, inima lui Moav ca niște fluire va suna, inima Mea preste oamenii cei tunși ca un fluier va suna; pentru aceea, ceale ce au câștigat pierit-au de la om.

37.* Tot capul în tot locul va rade și toată barba să va rade și toate mâinile să vor tângui și preste tot mijlocul sac.

*Isaia 15, 2
Iezechii. 7, 18

38. «Și preste toate podurile Moavului și preste ulițele lui tânguire, că am zdrobit pre Moav, zice Domnul, ca pre un vas netreabnic».

39. Cum s-au împăcat! Cum au întors dosul Moav! Rușinatu-s-au și s-au făcut Moav spre răs și pizmă la toți cei de primpregiurul lui.

40. Că așa au zis Domnul: «Iată, ca un vultur va porni și va întinde mâna sa preste Moav».

41. Luatu-s-au Cariotul, și țăriile împreună s-au luat; și va fi inima lui Moav în zioa aceea ca inima muierii carea chinuiaște să nască.

42. Și va peri Moav de gloată, pentru că asupra Domnului s-au mărit.

43. Laț și frică și groapă preste tine, cel ce șezi preste Moav.

44.* «Cel ce fuge de cătră fața înfricoșerii cădea-va în groapă; și cel ce să va sui din groapă prinde-să-va în laț, că voi aduce aceastea preste Moav, ca în anul cercetării lui».

*Isaia 24, 18

CAP 49

Să vestește pustiirea lui Amon, Edom, a Damascului, a lui Chidar și a celorlalți, dară mai pre urmă să va slobozi robia fiilor lui Amon și a lui Moav.

1. iilor lui Amon, așa au zis Domnul: „Au fii nu sânt în Israil? Au luătoriu nu easte la ei? Pentru ce au luat Melhol pre Galaad și norodul lor în cetățile lor lăcuiăște?»

2. Pentru aceea, iată, zile vin, zice Domnul, și voi da în auzul Ravatei turburare de războiu și vor fi spre necălcare și spre perire; și capiștele ei cu foc să vor arde și va lua Israil biruința sa.

3. Vaietă-să Esevonul că au perit Gai! Strigați, feate din Ravat! Încingeți-vă împregiur, că Melhol va merge în străinătate, preoții lui și boiarii lui împreună.

4. Ce vă bucurați în câmpii lui Enachim? Fata Itamiei, ceaea ce nădăjduiești întru vistierii, ceaea ce zici: «Cine va intra asupra mea?»

5. Iată, Eu aduc frică preste tine, zis-au Domnul, de cătră tot împregiurul tău; și vă veți răsipi fieștecare de la fața lui și nu easte cel ce să adune”.

6. Idumeii, aceastea zice Domnul: „Nu easte încă înțelepciune în Teman? Perit-au sfatul de la cei pricepuți? Dusu-s-au înțelepciunea lor?”

7. Amăgitu-s-au locul lor? Afundați-vă spre sedere, cei ce lăcuiți în Dedan, că greale au făcut; adus-au preste el în vremea în carea l-am cercetat pre el.

8. Că legături au venit; aceștia nu vor lăsa ție lăsare (a), ca furii noaptea vor pune mâinile lor.

9. Că Eu am tras pre Isav, descoperit-am ceale ascunse ale lor; a să ascunde nu vor putea. Perit-au prin mâna fratelui său, vecinului Mieu, și nu easte.

10. Să lasă pre sirimanul tău, ca să trăiască, și Eu voiu trăi, și văduvele spre Mine nădăjduiesc”. Că aceastea au zis Domnul:

11. „Cărora nu era leage a bea păharul au beut; și tu nevinovată? Nu vei fi nevinovată, că bind vei bea.

12. Că asupra Mea M-am jurat, zice Domnul, că spre necălcare și spre ocară și spre blăstăm vei fi în mijlocul ei, și toate cetățile ei vor fi pustii în veac”.

Avdiu 13. Auz am auzit de la Domnul și vestitori
1, 1 la neamuri au trimis: „Adunați-vă și mergeți la ea! Și s-au sculat la războiu.

14. Mic te-am dat pre tine întru neamuri, defăimat întru oameni.

15. Jucăreaea ta au dat în mâna ta, îndărăt-nicia inimii tale lăcuit-au în gaorile pietrilor; luat-au vârtutea măgurii ceii înalte,* că au
*Avdi. 1, 4 înălțat ca vulturul cuibul său. De acolo te voiu oborî pre tine.

16. Și va fi Idumeea spre necălcare; tot cel ce va merge la ea să va întrista și va șuiera de toată rana ei.

Face. 17. În ce chip s-au surpat Sodoma și Gomo-
19, 24 ra și vecinele lor, au zis Domnul Atotțiatoriul, nu va șede acolo om și nu va lăcui acolo fiiul omului.

Jos 18. Iată că un leu să va sui din mijlocul Iord-
50, 44 nului, la locul Ematului, că degrab voiu goni pre ei de la dânsa. Și pre cei tineri puneți-i asupra ei. Că cine easte ca Mine? Și cine va sta Mie împotrivă?* Și cine easte păstoriul acesta, carele va sta înaintea feții Meale?”

*Iov 41, 1

19. Pentru aceaea, auziți sfatul Domnului, care au sfătuit asupra Idumeii, și gândul Lui, care au gândit asupra celor ce lăcuiesc în Teman: „De nu se vor înălța împreună ceale mai mici ale oilor, de nu să va necălca preste ei surparea lor,

8. (a) Rămășiță.

20. Că de glasul strigării lor s-au cutremurat pământul și strigarea mării nu s-au auzit.

21. Iată, ca vulturul va vedea și va întinde aripile sale preste țările ei și va fi inima celor tari a Idumeii în zioa aceaea ca inima muierii carea să chinuiaște să nască.

22. Cu Damascul s-au rușinat Imatul și Arfatul, că au auzit auz rău. Ieșitu-și-au din fire, mâniau-s-au și a să odihni nu pot.

23. Slăbit-au Damascul, întorsu-s-au spre fugă, cutremur l-au cuprins pre el.

24. Cum n-au părăsit cetatea mea? Satul au îndrăgit!

25. Pentru aceaea, vor cădea tinerii în ulițele tale și toți bărbații cei războinici ai tăi vor cădea, zice Domnul.

26. Și voiu arde foc în zidul Damascului și va mânca răspântiile fiiului lui Ader”.

27. La Chidar, împărăteasa curții, pre carea o au lovit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, așa au zis Domnul: „Sculați-vă și vă suiți asupra Chidarului și umpleți pre fiii lui Chedem!

28. Corturile lor și oile lor vor lua, hainele și toate vasele lor și cămilele lor lua-vor șie; și chemați preste ei perire de primprejur.

29. Fugiți, foarte afundați spre sedere, cei ce ședeți în curte, că au sfătuit asupra voastră împăratul Vavilonului sfat și au gândit gând!

30. Scoală-te și te suie asupra neamului care e bine așezat, cel ce șede spre răsufare, la care nu sânt uși, nu sânt zăvoară, nu sânt încuietori, singuri lăcuiesc.

31. Și vor fi cămilele lor spre pradă și mulțimea dobitoacelor lor spre perire; și voiu vântura pre ei cu tot vântul, tunși înaintea feții lor dintru tot hotarul lor; aduce-voiu sfărâmarea lor, zice Domnul.

32. Și va fi curtea lăcaș pasărilor și necălcată până în veac; nu va lăcui acolo om și nu va șede acolo fiiul omului”.

CAP 50

Neamul de la miazănoapte va jefui pre Vavilon, care năcăjeaște pre fiii lui Israil; iară aceștia să vor întoarce fericiți în pământul său.

1. uvântul Domnului, care au grăit asupra Vavilonului:

2. „Vestiți întru neamuri și auzite faceți și să nu ascundeți, ziceți: «Luat-au Vavilonul, rușinatu-s-au Vilos, cel fără de frică, cel gingaș s-au dat lui Merodah.

3. Că s-au suit asupra lui neam de la miazănoapte; acesta va pune pământul lui spre stângere și nu va fi cine să lăcuiască într-însul, de la om până la dobitoc.

4. În zilele acealea și în vremea aceaea veni-vor fiii lui Israil, ei și fiii lui Iuda, împreună. Mergând și plângând vor merge,

pre Domnul Dumnezeu lor, căutând.

5. Până la Sion întreba-vor calea, pentru că aici vor da fața sa și vor veni și vor scăpa la Domnul Dumnezeu, pentru că legătura veacinică nu se va uita.

6. Oi perite s-au făcut norodul Mieu, păstorii lor i-au scos pre ei; în munți i-au făcut pre ei să rățăcească, din munte în munte au mers, uitat-au așternutul său.

7. (a) Toți cei ce i-au aflat pre ei i-au mâncat pre ei și vrăjmașii lor au zis: 'Nu am păcătuit, în loc (b) că au păcătuit Domnului, împărțirea dreptății Celui ce au adunat pre părinții lor'.

8. Înstrăinați-vă din mijlocul Vavilonului și de la pământul haldeilor și ieșiți și vă faceți ca bălaurii înaintea feții oilor!

9. Că, iată, Eu rădic asupra Vavilonului adunări de neamuri din pământul cel despre miiazănoapte și să vor rândui războiu asupra lui; de acolo să vor lua, precum zvârlitura războinicului înțelept nu să va întoarce deșertă.

10. Și va fi țara haldeiască spre pradă; toți cei ce o pradă pre ea sătura-să-vor, că vă veseleți și vă preafăleți jefuind moștenirea Mea,

11. Pentru că ați jucat ca boii în pajiște și împungeați ca taurii, rușinatu-s-au maica voastră foarte.

12. Înfruntatu-s-au ceaea ce v-au născut pre voi, maică întru bunătați, cea de apoi pustie de neamuri.

13. De urgiia Domnului nu să va lăcui și va fi spre stângere toată și tot cel ce va trece prin Vavilon să va măhni și vor șuiera de toată rana lui.

14. Rânduți-vă asupra Vavilonului împrejur toți încordând arcul, săgeți asupra lui, nu cruțați săgetăturile voastre ceale de mai înainte.

15. Și-l biruiți de tot pre el! Slăbit-au mâinile lui, căzut-au băștile lui și s-au săpat de tot zidul lui, că izbândire de la Dumnezeu este cel ce izbândește asupra lui. În ce chip el au făcut, faceți lui!

16. Pierzind de tot sămânța din Vavilon, toți cei ce afla pre ei pierdea de tot pre ei, vrăjmașii lor zis-au: 'Nu vom părăsi pre ei, pentru că au greșit Domnului fiind seacerea în vremea săcerăturii, de cătră fața sabiei elinești; fieștecarele la norodul său să va întoarce și fieștecarele la pământul său va fugi'.

17. Oaie rătăcită, Israil, lei l-au scos pre el; cel dintâiu l-au mâncat pre el împăratul Asur, și acesta apoi, oasele lui, împăratul Vavilonului».

18. Pentru aceaea, aceastea zice Domnul: „Iată, Eu izbândesc asupra împăratului Vavilonului și asupra pământului lui în ce chip am izbândit asupra împăratului Asur.

19. Și voi așeza pre Israil la pășunea lui și să va paște în Carmil și în muntele lui

7. (a) În cea veachie nu să află versul acesta, până la: împărțirea dreptății; (b) De a zice. 32. (v) În cea veachie nu să

Efraim și în Galaad și să va sătura sufletul lui.

20. În zilele acelea și în vremea aceaea, zice Domnul, vor căuta strâmbătatea lui Israil, și nu va fi, și păcatele lui Iuda, și nu să vor afla; că milostiv voi fi celor rămași pre pământ, zice Domnul.

21. Cu amar te suie preste el și preste cei ce lăcuiesc preste el, izbândește cu sabie și piarde, zice Domnul, și fă după toate câte poruncesc ție!”

22. Glas de războiu și zdrobire mare în pământul haldeilor!

23. Cum s-au frâmt și s-au surpat ciocanul cel a tot pământul! Cum s-au făcut spre stângere Vavilonul întru neamuri!

24. Râdica-se-vor asupra ta și nu vei cunoaște în ce chip te vei și lua, Vaviloane! Aflași-te și te luași, pentru că Domnului ai stătut împotivă.

25. Deschis-au Domnul vistieria Sa și au scos vasele urgiei Sale, că lucrul Domnului Dumnezeu e în pământul haldeilor.

26. Că au venit vremile lui: „Deșchideți jitițele lui, cercați-l pre cel ca o peșteră și l piiardeți de tot, să nu fie lui rămășiță!

27. Săcați lui toate roadele și să se pogoară la junghiiare! Vai de ei, că au venit zioa lor și vremea izbândirei lor!”

28. Glasul celor ce fug și a celor ce scapă din pământul Vavilonului, ca să vestească în Sion izbândirea de la Domnul Dumnezeu nostru.

29. „Porunciți asupra Vavilonului la mulți, la tot cel ce încordează arcul! Tăbărâți asupra lui împregiur, ca să nu scape nimene de la el! Răsplătiți lui după faptele lui,* după toate câte au făcut faceți lui, pentru că asupra Domnului Dumnezeu, sfântul lui Israil, s-au împotivit!

30. Pentru aceaea, cădea-vor tinerii lui în ulițele lui și toți bărbații cei războinici ai lui să vor lăpăda, zis-au Domnul.

31. Iată, Eu asupra ta, sumețule, zice Domnul, că ț-au venit zioa ta și vremea izbândirii tale.

32. Și va slăbi sumeția ta și va cădea și nimene nu va fi carele să o rădice pre ea; și voi aprinde foc în dumbrava lui și va mistui toate ceale de primprejurul ei (v)”.

33. Aceastea zice Domnul putearilor: „Asupritu-s-au de tot fiii lui Israil și fiii lui Iuda, împreună toți cei ce i-au robat pre ei și i-au silit pre ei și n-au vrut să-i sloboază pre ei.

34. Și Cel ce-i mântuiaște pre ei tare e, Domnul Atotțitorul, numele Lui, judecată va judeca asupra împotivnicilor Săi, pentru ca să rădice pământul; și au întărâtat pre cei ce lăcuiesc Vavilonul.

35. Sabie asupra haldeilor și asupra ce-
află: și va mistui toate ceale de primprejurul ei.

*Jos
51, 49

lor ce lăcuiesc Vavilonul și asupra deregătorilor lui și asupra înțelepților lui.

36. Sabie preste războinicii lui și vor slăbi!

37. Sabie preste caii lor și preste carăle lor și preste amestecătura cea din mijlocul lui și vor fi ca muierile! Sabie preste vistierile lui și să vor răsipi!

38. Preste apa lui, în carea nădăjduia, și să vor rușina, că pământul celor cioplite este și în ostroave să preafălea.

39. Pentru aceea, lăcuiesc năluciri în ostroave și vor lăcui întru eale featele sirinilor, nu se va mai lăcui încă în veac.

Facer. 40. În ce chip au surpat Domnul Sodoma și 19, 24 Gomora și cealelalte, care era în hotarăle lor, zis-au Domnul, nu va lăcui acolo om, nici va nemernici acolo fiiul omului.

41. Iată, norod vine de la miiazănoapte, și neam mare și împărați mulți să vor scula de la marginea pământului,

42. Care are arc și sabie; năsilnic este și nu-i va fi milă, glasul lui ca marea va suna, pre cai vor încăleca, gătiți ca focul spre războiu asupra ta, fata Vavilonului!

43. Auzit-au împăratul Vavilonului auzul lor și au slăbit mâinile lui; necazul l-au biruit pre el cu dureri ca ale ceii ce naște.

Sus 44. Iată, ca un leu să va sui de la Iordan la 49, 18 Ghetan, că curând voi goni pre ei de la el și pre tot tinărul asupra lui îl voi pune. Că cine e ca Mine? Și cine va sta împotriva Mea?*

**Iov 41, 1 cine e păstoriul acesta, carele va sta înaintea feații Meale?*

45. Pentru aceea, auziți sfatul Domnului, care l-au sfătuit asupra Vavilonului, și gândurile Lui, care le-au gândit asupra celor ce lăcuiesc haldeii, de nu se vor strica mieii oilor lor, de nu să va stânge pășunea de la ei.

46. Că de glasul luării Vavilonului să va cutremura pământul și strigare întru neamuri să va auzi.

CAP 51

Realele care vor face împărații midilor în Vavilon mai înainte să vestesc.

1. ceasta zice Domnul: „Iată, Eu rădic asupra Vavilonului și asupra celor ce lăcuiesc haldeii vânt, arsură stricătoare.

2. Și voi trimite asupra Vavilonului suditori și-l vor sudui și vor strica pământul lui. Vai, asupra Vavilonului de primprejur în zioa chinurii lui!

3. Asupra lui să întinză cel ce încordează arcul său și asupra lui să puie armele sale! Și să nu vă fie milă de tinerii lui și stingeți toată putearea lui!

4. Și vor cădea răniți în pământul haldeilor și împunși din afara lui.

5. Pentru că nu au văduvit Israil și Iuda de la Dumnezeul său, de la Domnul Atotții-

7. (a) Este. 9. (b) Lecuit-am Vavilonul și nu s-au vindecat. 22. (v) În cea veachie, în loc de bărbat

toriul; că pământul lor s-au umplut de strâmbătate de sfinții lui Israil.

6. Fugiți din mijlocul Vavilonului și să-și mântuiască fieștecare sufletul său și să nu vă lăpădați întru strâmbătatea lui, că vremea izbândirei lui este de la Domnul, răsplătire El răsplătește lui.

7. Păhar de aur (a), Vavilonul, în mâna Domnului, care îmbată tot pământul; din vinul lui au beut neamuri, pentru aceea s-au clătit.

8.* Și fără de veaste au căzut Vavilonul și s-au zdrobit. Plângeți-l pre el, luați rășină la stricăciunea lui, că, doară, să va vindeca!

*Isaiia 21, 9

Apoca.

14, 8

9. Vindecat-am (d) Vavilonul și nu s-au vindecat, părăsindu-l-am pre el; și să meargem fieștecarele în pământul său, că s-au apropiat la ceriu judecata lui, rădicatu-s-au până la steale.

10. Scos-au Domnul judecata lui. Veniți și să vestim în Sion lucrurile Domnului Dumnezeului nostru!

11. Gătiți săgețile, umpleți tulbele! Rădicat-au Domnul duhul împăratului mideanilor, că asupra Vavilonului e urgia Lui, ca să-l piarză de tot pre el, că izbânda Domnului este, izbânda norodului lui este.

12. Preste zidurile Vavilonului rădicați semn, tocmiți tulbele, rădicați păzi, gătiți arme, că s-au apucat și va face Domnul ceale ce au grăit asupra celor ce lăcuiesc Vavilonul.

13. Cel ce lăcuiaște preste ape multe și pre mulțimea vistieriiilor sale, venit-au sfârșitul tău cu adevărat la ficatul tău!

14.* Că s-au jurat Domnul pre brațul Său că: «Te voi umplea de oameni ca de lăcuste și vor răspunde asupra ta cei ce să pogoară».

*Amos 6, 8

15.* Domnul, Cel ce au făcut pământul cu putearea Sa, Cel ce gătește lumea cu înțelepciunea Sa, cu priceaperea Sa au întins ceriul.

*Face. 1, 1

16. Spre glas au pus sunetul apei în ceriu și au rădicat nori de la marginea pământului; fulgerile spre ploaie le-au făcut și au scos lumină din vistieriile Sale.

17. Nebunit-au omul de minte, rușinatu-s-au tot zlătariul de ceale cioplite ale lui, că minciuni au topit și nu este duh întru eale.

18. În deșert sânt faptele defăimate; în vremea cercetării lor vor peri.

19. Nu e ca aceasta partea lui Iacov, că Cel ce au zidit toate, Acela este moștenirea lui, Domnul e numele Lui:

20. «Râsipești tu Mie vase de războiu și Eu voi răsipi întru tine neamuri și voi rădica dintru tine împărați.

21. Și voi răsipi întru tine calul și călărețul lui și voi răsipi întru tine cară și călăreții lor,

22. Și voi răsipi întru tine tinăr și fecioară, și voi răsipi întru tine bărbat și muiare (v),

și muiare, este: păstoriul și turma lui.

23. Și voiui răsipi întru tine păstoriul și turma lui și voiui răsipi întru tine plugariul și arătura lui și voiui răsipi întru tine domnii și povățuitorii tăi,

24. Și voiui răsplăti Vavilonului și tuturor celor ce lăcuiesc, haldeilor, toate răutățile lor, care au făcut asupra Sionului, înaintea ochilor voștri, zice Domnul.

25. Iată, Eu cătră tine, muntele cel stricat, care strică tot pământul; și voiui întinde mâna Mea asupra ta și te voiui prăvăli de la pietri și te voiui da pre tine ca un munte pârjolit.

26. Și nu vor lua de la tine piatră la unghiu și piatră la temelie, că spre stângere vei fi în veac, zice Domnul.

27. Râdicați sămn deasupra pământului, trâmbitați întru neamuri cu trâmbiță, sfințiți preste el neamuri, vestiți preste el împărați râdicați de la Mine și ahanazeilor, puneți preste el tocure de săgetături, suiți asupra lui călărime, ca mulțimea lăcustelor.

28. Suiți asupra lui neam, pre împăratul midilor și a tot pământul și pre toți povățuitorii lui și pre toți domnii lui».

29. Cutremuratu-s-au pământul și l-au durut, că s-au rădicat asupra Vavilonului gândul Domnului, ca să puie pământul Vavilonului spre pustiire și spre nelăcuire.

30. Sfârșitu-s-au războinicul Vavilonului, cel ce dă războiu; ședea-vor acolo întru încunjurare, sfârâmatu-s-au țăriia lor, făcutu-o-au ca niște muieri, ars-au lăcașurile lui, frânt-au zăvoarele lui.

31. Cel ce goneaște spre întâmpinarea celui ce goneaște va goni, și cel ce vestește spre întâmpinarea celui ce vestește, ca să vestească împăratului Vavilonului că s-au luat cetatea lui.

32. La cea de pre urmă a trecătorilor lui s-au luat și adunările lui le-au ars cu foc și bărbații lui cei războinici ies.

33. Că acestea zice Domnul: «Casa împăratului Vavilonului ca ariia cea coaptă să va triera; încă puțin și va veni seacerea ei».

34. «Mâncatu-m-au pre mine, împărțitu-m-au Navohodonosor, împăratul Vavilonului, apucatu-m-au întunearec suptire, înghițitu-m-au ca un bălaur, umplutu-și-au pânțelele său, din desfătăciunea mea m-au scos.

35. Trudele mele și chinurile mele asupra Vavilonului», grăi-va ceaea ce lăcuiaște Sionul, și «sângele meu asupra celor ce lăcuiesc haldeii», grăi-va Ierusalimul.

36. Pentru aceaea, acestea zice Domnul: «Iată, Eu voiui judeca pre împotivnicul tău și voiui izbândi izbânda ta și voiui pustii marea lui și voiui usca izvorul lui.

37. Și va fi Vavilonul spre pustiire și nu să va lăcui.

38. Că împreună ca leii s-au sculat și ca puii leilor.

39. Întru înfierbântarea lor da-voiu adăpare lor și-i voiui îmbăta pre ei, ca să amețască

și să doarmă somn veacinic și nu se vor scula, zice Domnul.

40. Și-i pogoară pre ei ca mieii la junghiiare și ca berbecii cu iezii.

41. Cum s-au prins și s-au vânat fala a tot pământul? Cum s-au făcut Vavilonul spre pustiire întru neamuri?

42. Suiu-s-au asupra Vavilonului marea cu sunetul valurilor ei și s-au acoperit.

43. Făcutu-s-au cetățile lui ca pământul cel fără de apă și neumblat; nu va lăcui întru el nici un fiu de om, nici va rămânea întru el fiul omului.

44. Și voiui izbândi asupra Vavilonului și voiui scoate din gura lui ceale ce au înghițit; și nu se vor mai aduna la el neamurile și în Vavilon vor cădea răniții a tot pământul.

45. Cei scăpați din pământ, meargeți și nu stați! Cei de departe, pomeniți pre Domnul și Ierusalimul să se suie asupra inimii voastre!»

46. Rușinatu-ne-am, că am auzit ocara noastră, acoperit-au necinstea obrazul nostru, că au venit cei de alt neam la sfintele noastre, la Casa Domnului.

47. «Pentru aceaea, iată, zile vin, zice Domnul, și voiui izbândi asupra celor cioplite ale lui și în tot pământul lui cădea-vor răniți.

48. Că de să va înălța Vavilonul ca ceriul, și căci de va întări înălțimea vârtutei lui, de la Mine vor veni cei ce-l vor piiarde pre el», zice Domnul.

49. Glasul strigării, în Vavilon, și zdrobire mare în pământul haldeilor.

50. Că au pierdut Domnul Vavilonul și au pierdut de la el glas mare, care răsuna ca ape multe; dat-au spre perire glasul lui.

51. Că au venit asupra Vavilonului chinuire, prinsu-s-au războinicii lui, înfricoșatu-s-au arcul lor, că Dumnezeu easte Cel ce răsplătește lor. Domnul răsplătește.

52. Și va îmbăta cu îmbătare pre povățuitorii lui și pre înțelepții lui și pre domnii lui, zice Împăratul, Domn Atotțitoriu, numele Lui».

53. Aceastea zice Domnul: «Zidul împăratului Vavilonului s-au lătit, săpându-să, de tot să va săpa, și porțile lui ceale înalte să vor arde; ostensesc noroadale în deșert și neamuri de la început să vor strica».

54. Cuvântul care au poruncit Domnul lui Ieremie, prorocul, să-l spuie lui Saraiia, feciorul lui Niriu, fiul lui Maaseu, când mergea de la Sedechiia, împăratul lui Iuda, în Vavilon, în anul al patrulea al împărăției lui, și Saraia, boiariul darurilor.

55. Și au scris Ieremie toate realele care vor veni preste Vavilon întru o carte, toate cuvintele aceastea care sânt scrise asupra Vavilonului.

56. Și au zis Ieremie cătră Saraiia: „Când vei veni în Vavilon și vei vedea și vei ceti toate cuvintele aceastea,

57. Și vei zice: «Doamne, Doamne, Tu ai grăit asupra locului acestuia, ca să-l pierzi pre el și ca să nu fie întru el lăcuiitori de la om până la dobitoc, că pustiire în veac va fi!»

58. Și va fi când vei tăcea a ceti cartea aceasta și vei lega de ea o piază și o vei arunca în mijlocul Efratului și vei zice:

59. «Așa să va surpa Vavilonul și nu să va scula de cătră fața realelor (d) care Eu le aduc asupra lui (e)».

CAP 52

Să potoresc ceale mai sus zisă, adecă, că, după doi ani, Navohodonosor, încungiurând Ierusalimul, îl prinde; și pre Sedechiia, fugând, îl prinde și-l întoarce și ucigându-i fiii înaintea lui și pre boiarii împăratului Iudei. Scoțindu-i ochii și legându-l, îl duce în Vavilon. Și aprinzându-să besearica și cealelalte căsi, să duc toți robi în Vavilon. Numai puțini lucrători de vii și de câmp rămân; așijderea, și vasele besearicii, întră care să însămnează și doi stâlpi de aramă și numărul jidovilor celor trecuți în Vavilon în multe rânduri, unde împăratul Ioachim, după treizeci de ani, scoțindu-să din temniță, să înalță.

*4 Împă.
24, 18
2 Para.
36, 11

1.* iind de doazeci și unul de ani Sedechiia când împărătea el, și unsprăzeace ani au împărătit în Ierusalim; și numele mumei lui, Amitaal, fata lui Ieremie, din Lovena.

2. Și au fost în anul al noaolea al împărăției lui, în luna a noao, în zece ale lunei; venit-au Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și toată putearea lui asupra Ierusalimului, și au făcut șanț împregiur și l-au zidit cu pietri de patru picioare.

3. Și au venit cetatea la strânsoare până în al unsprăzeacelea an al împăratului Sedechiia,

*4 Împă.
25, 1
Sus

4.* În luna a patra, la a noao ale lunei; și s-au întărit foametea în cetate și nu era pâni norodului pământului.

5. Și s-au rupt cetatea și toți oamenii cei de războiu au ieșit noaptea despre calea porții, întră mijlocul zidului și întră celalalt dinaintea zidului care era în preajma grădinei împăratului, și haldeii împrejurul cetății; și au mers la calea cea despre Arava.

6. Și au alergat putearea haldeilor dinapoia împăratului și l-au ajuns pre el dincolo de Ierihon și toate slugile lui s-au răsipit de la el.

7. Și au prins pre împăratul și l-au adus pre el la împăratul Vavilonului, în Devlata, și i-au grăit lui cu judecată.

8. Și au junghiiat împăratul Vavilonului pre fiii lui Sedechie înaintea ochilor lui și pre toți boiarii lui Iuda i-ai junghiiat în Devlata.

9. Și ochii lui Sedechie i-au orbit și l-au băgat pre el în obezi; și l-au adus pre el împăratul Vavilonului în Vavilon și l-au dat pre el la casa morii, până în zioa în carea au murit.

59. (d) În cea veachie easte: haldeilor; (e) Și în sfâr-

CAP 52

10. Și în luna a cincea, în zece ale lunii, venit-au Navuzardan, cel mai mare preste bucătari, carele sta înaintea feații împăratului Vavilonului, în Ierusalim.

11. Și au ars Casa Domnului și casa împăratului și toate căsile cetății; și toată casa mare o au ars cu foc.

12. Și tot zidul Ierusalimului de primprejur l-au surpat putearea haldeilor, carea era cu mai-marele bucătarilor.

13. Și pre cei rămași ai norodului i-au lăsat mai-marele bucătarilor să fie viari și plugari.

14. Și stâlpii cei de aramă din Casa Domnului i-au zdrobit; și temeiurile și marea cea de aramă din Casa Domnului le-au zdrobit haldeii și au luat arama lor și o au dus în Vavilon, și cununa.

15. Și păharăle și toate vasele ceale de aramă cu care slujea,

16. Și amfoturile și masmaroturile și turnările ceale dedesupt și sfejnicile și cățiile și căușele ceale de aur, de aur, și ceale de argint, de argint, le-au luat mai-marele bucătarilor.

17. Și doi stâlpi și o mare și doisprăzeace viței de aramă dedesuptul mării, care le-au făcut împăratul Solomon la Casa Domnului, căroră nu era cumpănire arămii lor.

18. Și stâlpii, de treizeci și cinci de coți înălțimea unuia, și fune de doisprezece coți primprejurul lui și grosimea ei de patru deagete împrejur.

19. Și glăvățină preste ei de aramă și de cinci coți de înaltă covârșirea unei glăvăține, și mreaje și rodie preste glăvățină primprejur, toate de aramă.

20. Și așijderea, la stâlpul al doilea, opt rodii la un cot la cei doisprăzece coți; și era rodiile noazeci și șease, o parte, și era toate rodiile o sută preste mreaje împrejur.

21. Și au luat bucătariul cel mai mare pre preotul cel dintâiu (a) și pre preotul al doilea și pre cei trei carii păzăsc calea.

22. Și din cetate au luat pre un famen, carele era ispravnic oamenilor celor războinici, și șeapte oameni numiți, carii era în fața împăratului, carii s-au aflat în cetate, și pre scriitoriul puterilor și pre scriitoriul norodului a tot pământul și șeasezeci de oameni din norodul pământului, carii s-au aflat în cetate.

23. Și i-au luat pre ei Navuzardan, cel mai mare preste bucătari, și i-au adus pre ei la împăratul Vavilonului, în Devlata, în pământul Ematului.

24. Și i-au omorât pre ei împăratul Vavilonului în Devlata, în pământul Ematului.

25. Și au fost în al treizeci și șeapteșitul verșului sânt și aceaste cuvinte: preste cei străini de neam. 21. (a) În cea veachie easte Sofonie.

lea an după ce s-au înstrăinat (b) Ioachim, împăratul lui Iuda, în luna a doaoșprăzeace, în doaozeci și patru ale lunii; au luat Ulemadar, împăratului Vavilonului, în anul în care s-au făcut împărat, capul lui Ioachim, împăratul lui Iuda, în luna a zeacea, la doaozeci și patru ale lunii, și l-au scos pre el din casa carea să păzea.

26. Și i-au grăit lui bune și au pus scaonul lui deasupra împăraților carii era împreună cu el în Vavilon.

27. Și au schimbat îmbrăcămintea temniții lui și mânca pâne pururea înaintea feții lui, în toate zilele care au trăit, și rânduială (v) lui să se dea pururea de la împăratul Vavilonului, din zi în zi, până în zioa în carea au murit.

PLÂNGEREA IEREMIEI

CAP 1

Nevoile și pricinile lor

1. Și au fost după ce s-au robit Israil și Ierusalimul s-au pustiit; șezut-au Ieremie plângând și au plâns plângerea aceasta spre Ierusalim, și au zis:

ALEF 2. um au șezut sângură cetatea cea cu multe noroadе! Făcutu-s-au ca o văduvă, cea cu multe neamuri, carea domnea peste țări, făcutu-s-au supt bir.

BET 3.* Plângând au plâns noaptea și lacrămile ei pre obrazul ei; și nu era cine să o mângăie pre ea, din toți cei ce o iubea pre ea. Toți cei ce o iubea pre ea s-au lepădat de ea, făcutu-s-au vrăjmașii ei.

GHIMEL 4. Înstrăinatu-s-au Iudeea de smereniia sa și de mulțimea robirii sale au șezut întru neamuri, nu au aflat odihnă. Toți cei ce o gonesc pre ea o au prins pre ea în mijlocul celor ce o năcăjesc.

DALET 5. Căile Sionului plâng, pentru că nu sânt cei ce vinea la praznic. Toate porțile lui perite sânt, preoții lui suspină, fecioarele lui duse sânt și el să amăreaște întru sine.

GHE 6. Făcutu-s-au cei ce-l năcăjesc pre el spre căpetenie și vrăjmașii lui spre ocârmuire, că Domnul l-au smerit pre el, pentru mulțimea păgânătăților lui, pruncii lui mers-au în robie înaintea feții celui ce-i năcăjeaște.

VAF 7. Și s-au rădicat de la fata Sionului toată podoaba ei, făcutu-s-au boiarii ei ca berbecii carii nu află pășune și mergea cu neputință spre fața celui ce goneaște.

ZAIN 8. Adusu-și-au aminte Ierusalimul de zilele smereniei sale și ale împingerilor sale, de toate poftetele sale, câte era din zilele cea-

25. (b) S-au robit. 27. (v) Era.

le din început, când au căzut norodul lui în mâinile celui ce-l năcăjeaște; și nu e cine să-i ajute lui. Văzind, vrăjmașii lui au răs de înstrăinarea lui.

9. Păcat au păcătuit Ierusalimul, pentru aceea spre clătire s-au făcut. Toți cei ce-l mărea pre el smeritu-l-au pre el, pentru că au văzut rușinarea lui; și încă suspinând el și s-au întors în trudă.

10. Necurăția lui înaintea porților lui, nu și-au adus aminte de ceale de pre urmă ale sale; pogorât-au ceale preainălțate. Nu easte cine să-l mângăie pră el. „Vezi, Doamne, smereniia mea, că s-au mărit vrăjmașul!”

11. Mâna sa au întins cel ce năcăjeaște la toate poftetele lui, pentru că au văzut neamuri întrând la sfințirea lui, de care ai poruncit să nu între eale la adunarea ta.

12. Tot norodul lui preasuspînând, căutând pâine, dat-au ceale poftite ale sale întru mâncare, ca să întoarcă suflet. Vezi, Doamne, și priveaște, că s-au făcut necinstit!

13. Toți cei ce merg la voi pre cale, întoarceți-vă și vedeți de easte dureare ca durearea mea carea s-au făcut! Răspunzind întru mine, smeritu-m-au Domnul în zioa urgiei iuțimii mănii Sale.

14. Dintru înălțimea Sa trimis-au foc, în oasele meale pogorātu-l-au pre el, întins-au mreaje picioarelor meale, întorsu-m-am îndărăpt; datu-m-au Domnul spre perire, toată zioa spre dureare.

15. Privegheatu-s-au spre necurățiile meale, în mâinile meale s-au încleștat, suitu-s-au preste cerbicea mea, slăbit-au vârtutea mea, că au dat Domnul în mâna mea durori; nu voiu putea să stau.

16. Rădicat-au pre toți cei tari ai miei Domnul, din mijlocul meu, chemat-au preste mine vreamе, ca să zdrobească pre cei aleși ai miei, călcat-au Domnul teascu fecioarei featei lui Iuda; pentru aceastea, eu plâng.

17.* Ochiul meu au izvorât apă, pentru că s-au depărtat de la mine Cel ce mă mângăie, Cel ce întoarce sufletul meu; perit-au fiii miei, pentru că s-au întărit vrăjmașul.

18. Întins-au Sionul mâna sa, nu easte cine să-l mângăie pre el! Poruncit-au Domnul lui Iacov, că împregiurul lui vor fi cei ce-l năcăjesc pre el; făcutu-s-au Ierusalimul ca cel ce easte în mijlocul lor.

19. Drept easte Domnul, că gura Lui am amărât. Auziți, dară, toate noroadele, și vedeți durearea mea; fecioarele meale și tinerii miei au mers în robie.

20. Că am chemat pre iubiții miei, iară ei m-au amăgit. Preoții miei și bătrânii miei în cetate s-au sfârșit, că au cerut mâncare lor, pentru ca să se întoarcă sufletele lor, și nu au aflat.

21. Vezi, Doamne, că mă năcăjesc, pântecel meu s-au turburat și inima mea s-au întors întru mine, că amărându-mă m-am amărât; din afară m-au făcut făr' de fii, sabiia,

ca moartea în casă.

ŞIN 22. Auziți, dară, că suspin eu, nu easte cine să mă mângăie pre mine. Toți vrăjmașii miei au auzit răutățile mele și s-au bucurat că Tu ai făcut; adus-ai zi, numit-ai vream, făcutu-s-au mie vai, vai!

TAF 23. Să între toată răutatea lor înaintea feții Tale, și-i greșeaște pre ei, în ce chip au făcut ei greșeale pentru toate păcatele mele, că multe sânt suspinurile mele și inima mea să măhneaște.

CAP 2

Stricarea cetății și a besearicii

ALEF 1. um au întunecat cu iuțimea Sa Domnul pre fata Sionului? Aruncat-au din ceriu pre pământ mărirea lui Israil și nu Și-au adus aminte de cel de supt picioarele Sale.

BET 2. În zioa urgiei Sale, prăpădit-au Domnul necruțind; toate ceale frumoase a lui Iacov le-au surpat cu mânia Sa, țăriile feții lui Iuda le-au lipit la pământ, surpat-au împărăția ei și pre domnii ei.

GHIMEL 3. Sfarămat-au cu iuțimea mănii Sale tot cornul lui Israil, întors-au îndărăpt dreapta Sa de cătră fața vrăjmașului și au ațitât întru Iacov ca focul văpaia și au mâncat toate ceale dimpregiur.

DALET 4. Întins-au arcul Său ca un vrăjmaș, întărit-au dreapta Sa ca un nepriatin și au omorât toate ceale poftite ale ochilor miei în cortul feții Sionului, vărsat-au ca foc mânia Sa.

GHE 5. Făcutu-s-au Domnul ca un vrăjmaș, prăpădit-au pre Israil, prăpădit-au toate băștile lui, stricat-au țăriile lui și au înmulțit feții lui Iuda, smerită și smerită.

VAF 6. Și au întins ca o vie sălașul lui, stricat-au sărbătoarea lui, uitat-au Domnul ceale ce au făcut în Sion praznicul lui și al sâmbetei și au întărâtat cu pornirea mănii Sale pre împărat și pre preot și pre boiaru.

ZAIN 7. Lăpădat-au Domnul jertvenicul Lui, scuturat-au sfințeniia Lui, sfărămat-au cu mâna vrăjmașului zidul băștilor Lui, glas de războiu au dat în Casa Domnului, ca în zioa sărbătorii.

GHET 8. Gândit-au Domnul să strice zidul feței Sionului, întins-au măsură, nu au întors mâna Sa de la călcarea de tot și au plâns cea dinaintea zidului și zidul tot deodată au slăbit.

TET 9. Înfiptu-s-au în pământ porțile lui, pierdu-tu-s-au și s-au zdrobit zăvoarale lui, pre împăratul lui și pre boiarul lui întru neamuri; nu easte leage, și proroc n-au văzut vedear de la Domnul.

IOD 10. Șezut-au pre pământ, tăcut-au bătrânii feții Sionului, pus-au țărână pre capul lor, încinsu-s-au cu saci, pogorât-au în pă-

mânt pre fecioarele ceale căpetenie în Ierusalim.

11. Sfarșitu-s-au în lacrimi ochii miei, turburatu-s-au inima mea, vărsatu-s-au în pământ mărirea mea pentru zdrobirea feței norodului meu, când murea pruncul și sugătoriul în ulițele cetății. CAF

12. Maicelor lor am zis: „Unde easte grâu și vin?”, când leșina ei ca niște răniți în ulițele cetății, vărsându-să sufletele lor în sinul maicelor sale. LAMED

13. Ce voiu mărturisi ție, sau ce voiu asemăna ție, fată Ierusalim? Cine te va mântui sau cine te va mângăia, fecioară, fată Sion? Că s-au mărit păharul zdrobirei tale. Cine te va vindeca? MEM

14. Prorocii tăi au văzut ție deșearte și nebunie și au descoperit nedreptatea ta, ca să întoarcă robii ta; și au văzut ție luori deșearte și scoateri afară. NUN

15. Plesnit-au de tine mâinile toți cei ce merg pre cale, șuiarat-au și au clătit capul său de fata Ierusalimului: „Aceasta easte cetatea, grăi-vor, cununa mării, veselii a tot pământul?” SAMEH

16. Deșchis-au asupra ta gura sa toți vrăjmașii tăi, șuierară și scrâșniră dinții și zisără: „Să o înghițim pre ea, că aceasta easte zioa carea așteptam, aflatu-o-am pre ea, văzutu-o-am. AIN

17.* Făcut-au Domnul ceale ce au gândit, sfârșit-au graiul Său, care au poruncit din zilele ceale de la început, surpat-au și nu S-au milostivit și au veselit de tine pre vrăjmași și au înălțat cornul celor ce te năcăjesc pre tine. FE

18. Strigat-au inima lor cătră Domnul: „Zidurile Sionului* să pogoară lacrimi ca păriale zioa și noaptea!” Nu-ți da trezie ție, nici să tacă lumina ochilor tăi! ȚADI *Ieremi. 14, 17 Sus

19. Scoală-te, bucură-te noaptea, la începăturile străjii tale varsă ca apa inima ta înaintea feții Domnului, rădică cătră El mâinile tale, pentru sufletele pruncilor tăi, celor ce leașină de foame la începutul tuturor ieșirilor (a). COF

20. Vezi, Doamne, și priveaște, pre cine ai prăpădit așa? Au mânca-vor muierile rodul pântecelor lor? Periciune făcu bucătariul, omorâ-să-vor pruncii cei ce sug țită? Au ucide-vei întru sfințeniia Domnului pre preot și pre proroc? REȘ

21. Adormit-au la ieșiri (b) pruncuțul și bătrânul, fecioarele mele și tinerii miei mearșără în robie; cu sabie și cu foame i-ai ucis în zioa mănii Tale, fiert-ai și nu ai cruțat. ŞIN

22. Chemat-au zioa sărbătoarei nemernicieii mele de primprejur și nu au fost în zioa mănii Domnului mântuit și rămas, precum am biruit și am înmulțit pre toți vrăjmașii miei. TAF

19. (a) Pre toate căile. 21. (b) La căi.

CAP 3

Mărimea răutății cu nădejdea ajutoriului și a izbăvirei dumnezeiești să alină.

- ALEF 1. **E**u, bărbat, văzind sărăciia cu toiagul mâinii Lui asupra mea,
2. Luatu-m-au și m-au dus la întunecare și nu la lumină.
3. Însă întru mine au întors mâna Sa toată zioa.
- BET 4. Învechit-au trupul meu și piiaea mea, oasăle mele le-au zdrobit.
5. Zidit-au în preajma mea și au încungiurat capul meu și au ostenit întru ceale întunecoasă.
6. Așezatu-m-au ca pre morții cei din veac.
- GHIMEL 7. Zidit-au în preajma mea și nu voiu ieși; îngreoiat-au arama mea.
8. Și voiu striga și voiu glăsui; astupat-au gura mea.
9. Zidit-au de nou căile mele, astupatu-le-au; cărările mele le-au turburat.
- DALET 10. Urs care pândeaște este Acesta mie, ca leul într-ascuns.
11. Gonit-au pre cel depărtat și m-au încetat, pusu-m-au stâns.
12. Întins-au arcul Său și m-au stâlpit, ca proașca la săgeată.
- GHE 13. Băgat-au în rărunchii miei tulbele Sale.
14. Făcutu-m-am vorbă la tot norodul meu, cântare lor toată zioa.
15. Săturatu-m-au de amărăciune, îmbătat-m-au de fiiare.
- VAF 16. Și au scos cu număr dinții miei, hrănit-m-au cu cenușe.
17. Și au depărtat de la pace sufletul meu, uitat-am ceale bune.
18. Și am zis: „Perit-au putearea mea și nădejdea mea de la Domnul!”
- ZAIN 19. Adusu-mi-am aminte de sărăciia mea și de goana amărăciunii și a fiiarei mele.
20. Cu pomenire voiu pomeni și va buigui asupra mea sufletul meu.
21. Pre aceasta voiu pune la inima mea, pentru aceea voiu răbda.
- GHET 22. Milele Domnului, că nu m-au părăsit pre mine, că nu s-au sfârșit îndurările Lui.
23. Lunile spre dimineți miluiaște, Doamne, că nu ne-am sfârșit, că nu s-au sfârșit îndurările Lui, deșearte în dimineți; multă e credința Ta!
24. „Partea mea e Domnul, zis-au sufletul meu, pentru aceea voiu aștepta pre El!”
- TET 25. Bun este Domnul celor ce-L așteaptă pre El, sufletul care-L va căuta pre El.
26. Bine e și va aștepta și va odihni întru mântuirea lui Dumnezeu.
27. Bine e bărbatului când va rădica jug în tinerețele sale.
- IOD 28. Ședea-va sângur? Și va tăcea, pentru că au rădicat (a) preste sine.
29. Da-ș-va falca sa celui ce-l lovește pre el, sătura-să-va de ocări.
- CAF 30. Că în veac nu Să va depărta Domnul.
28. (a) Jug.
31. Că Cel ce au smerit, milostivi-Să-va după mulțimea milii Sale.
32. Nu au răspuns de la inima Sa și au smerit pre fiii bărbatului.
33. Ca să smerească supt picioarele Sale pre toți legații pământului, LAMED
34. Ca să abată judecata bărbatului în preajma feații Celui Înalt,
35. Ca să osândească pre om, când să judecă el, Domnul nu au zis.
- 36.* Cine au zis așa și s-au făcut? Domnul nu au poruncit. MEM *Amos
37. Din gura Celui Înalt nu vor ieși ceale reale, 3, 6 și ce este bun.
38. Au cârti-va cel ce trăiaște, bărbatul, pentru păcatul său?
39. Cercetatu-s-au calea noastră și s-au cercat și ne vom întoarce până la Domnul. NUN
40. Să luom inimile noastre în mâinile noastre în sus, cătră ceriu:
41. „Păcătuit-am, păgânit-am, nu ne-am pocăit!”
42. Acoperitu-ne-ai întru mânia și ne-ai gonit pre noi, omorātu-ne-ai și nu Te-ai milostivit. SAMEH
43. Acoperitu-Te-ai cu nor pre Tine pentru rugăciune,
44. Ca să clipesc eu și ca să ne depărtăm, ne-ai pus pre noi în mijlocul noroadelor.
45. Deschis-au asupra noastră gura sa toți vrăjmașii noștri. AIN
46. Frică și spaimă s-au făcut noao, rădicare și sfărâmare.
47. Slobozirile apelor înaintea ochilor miei, pentru sfărâmarea feații norodului meu.
48. Ochiul meu s-au orbit și nu voiu tăcea, ca să nu fie trezire, FE
49. Până când să va pleca și va vedea Domnul din ceriu.
50. Ochiul meu va tânji asupra sufletului meu pentru toate featele cetății.
51. Vânând, m-au vânat ca pre o pasăre toți vrăjmașii miei, în zădar. TADI
52. Omorât-au în groapă viața mea și au pus piatră preste mine.
53. Vărsatu-s-au apă preste capul meu. Zis-am: „Lăpădat sânt!”
54. Chemat-am numele Tău, Doamne, din groapa cea prea adâncă. COF
55. Glasul meu ai ascultat; să nu ascunzi urechile Tale la rugăciunea mea!
56. Spre ajutoriul meu Te-ai apropiat în zioa în carea Te-am chemat pre Tine. Mi-ai zis mie: „Nu te teame!”
57. Judecat-ai, Doamne, toate judecățile sufletului meu, mântuit-ai viața mea. REȘ
58. Văzut-ai, Doamne, turburările mele, judecat-ai judecata mea.
59. Văzut-ai toată izbânda lor și toate gândurile lor întru mine.
60. Auzit-ai ocara lor, toate gândurile lor asupra mea. ȘIN
61. Buzele celor ce să rădică asupra mea și cugetele lor asupra mea toată zioa.
62. Ședea lor și scularea lor pri-

veaște spre ochii lor.

TAF 63. Răsplăți-vei lor răsplătire, Doamne, după faptele mâinilor lor.

64. Da-vei lor scuteală, a inimii mele oste-neală.

65. Tu pre ei vei goni cu mânie și-i vei puiarde pre ei de supt ceriu, Doamne!

CAP 4

Pricina ticăloșiei ceii mari și nădejdea izbăvirei

- ALEF 1. um să va negri aurul? Schimba-se-va argintul cel bun? Vărsatu-s-au pietrele ceale sfinte la începutul tuturor ieșirilor.
- BET 2. Fiii Sionului cei cinstiți, cei rădicați cu aur, cum s-au socotit întru vase de lut, care sânt lucruri de mâinile olariului!
- GHIMEL 3. Și bălaurii dezbrăcară țitele, aplecat-au puii lor, featele norodului meu, spre nevindecare, ca paserea în pustie.
- DALET 4. Lipitu-s-au limba sugătoriului de gâtlejul său pentru seate, pruncii au cerut pâne; nu easte cine să frângă lor.
- GHE 5. Cei ce mânca desfătăciunile s-au stins întru ieșiri, cei ce să apleacă în făși îmbrăcatu-s-au cu gunoiu.
- VAF 6. Și s-au mărit fărdeleagea featii norodului
- * Face. 9, 24 mieu mai mult decât fărdeleagea Sodomului* celui surpat ca o nevoință și nu i-au durut întru ea mâinile.
- ZAIN 7. Curățitu-s-au cei sfințiți ai ei mai mult decât omul, luminatu-s-au mai mult decât laptele, închegatu-s-au mai mult decât piatra safirului zmulgerea lor.
- GHET 8. Întunecatu-s-au mai mult decât spuza chipul lor, nu s-au cunoscut întru ieșiri, închegatu-s-au piialea lor preste oasele lor, uscatu-s-au, făcutu-s-au ca un lemn.
- TET 9. Mai buni era răniții cei de sabie decât cei răniți de foamete; mers-au împunși de la roadele țarinilor.
- IOD 10. Mâinile muierilor celor neîndurătoare* au fiert pre pruncii lor, fost-au lor spre mâncare întru surparea featii norodului meu.
- *2 Leage 28, 53 Varuh 2[1], 2 CAF și au ars de tot temelile lui.
- LAMED 12. Nu au crezut împărații pământului, toți cei ce lăcuiesc lumea, că va întra vrăjmașul și năcăjitoriul prin porțile Ierusalimului.
- MEM 13. Pentru păcatele prorocilor lui, pentru strâmbătățile preoților lui, celor ce au vărsat sânge drept în mijlocul lui.
- NUN 14. Clătitu-s-au priveghitorii lui întru ieșiri, pângăritu-s-au cu sânge, neputând ei, atins-au îmbrăcămintele sale.
- SAMEH 15. „Feriți-vă de la ceale necurate”, chemați pre ei, „feriți-vă, feriți-vă, nu vă atingeți, că s-au ațitat și s-au și turburat!” Ziceți întru neamuri; nu vor mai adaoge a nemernici.

20. (a) În unele să ceteaște: lor. 22. (b) În cea veachie: Sion.

16. Fața Domnului e partea lor, nu va adaoge AIN a privi la ei, fața preoților nu au luat, pre proroci nu au miluit.

17. Încă fiind noi s-au sfârșit ochii noștri; FE spre ajutoriul nostru în deșert privind, noi am privit la neam care nu mântuiaște.

18. Vânat-am pre cei mai mici ai noștri, ca ȚADI să nu meargă în ulițele noastre; apropiatu-s-au vreamea noastră, plinitu-s-au zilele noastre, sosit-au sfârșitul nostru.

19. Sprinteni s-au făcut cei ce ne gonea pre CAF noi, mai mult decât vulturii ceriului preste munți s-au ațitat, în pustiiu ne-au pândit pre noi.

20. Duhul feații voastre, unsul Domnului, s-au REȘ prins întru stricăciunile noastre (a), căruia am zis: „Întru umbra Lui vom trăi întru neamuri!”

21. Bucură-te și te veselește, fata Idumeii, ȘIN ceaea ce lăcuiești pre pământ, că și preste tine va trece paharul Domnului, îmbăta-te-vei și vei vărsa.

22. Sfârșitu-s-au fărdeleagea ta, fată Sion, TAF nu va adaoge încă a te înstrăina pre tine, cercetat-au fărdelegile tale, fată Edom (b), descoperit-au necurățiile tale.

CAP 5

Rugăciunea lui Ieremie, prorocul

1. du-ți aminte, Doamne, ce s-au făcut noao, priveaște și vezi ocara noastră!
2. Moștenirea noastră s-au mutat la străini, casele noastre, la cei din afară.
3. Sirimani ne-au făcut, nu easte tată, maicele noastre, ca văduvele.
4. Apa noastră cu argint o am beut, leamnele noastre cu schimb au venit.
5. Preste cerbicea noastră ne-am gonit, ostenit-am, nu ne-am odihnit.
6. Egiptul au dat mâna (a), Asur, spre săturarea lor.
7. Părinții noștri au păcătuit și nu sânt, noi fărdelegile lor am purtat.
8. Robii ne-au stăpânit pre noi, mântuit nu easte din mâinile lor.
9. Cu sufletele (b) noastre vom aduce pânea noastră de cătră fața sabiei pustiiului.
10. Piialea noastră ca un cuptoriu s-au afumat, smulsu-s-au de cătră fața vifoarilor foametei.
11. Pre muieri în Sion au smerit, pre fecioare, în cetățile lui Iuda.
12. Boiarii cu mâinile lor s-au spânzurat, bătrânii nu s-au cinstit.
13. Cei aleși plângere au luat și tinerii pre lemn au slăbit.
14. Și bătrânii de la poartă s-au părăsit, cei aleși de la cântările sale au încetat.
15. Stricatu-s-au bucuriia inimii noastre, întorsu-s-au întru plângere jocul nostru.

6. (a) În cea veachie: au dat mâna la Asur. 9. (b) Cu primejdiia vieții noastre.

16. Căzut-au cununa capului nostru și vai noao, că am păcătuit!

17. Pentru aceasta, s-au făcut durere, întristată easte inima noastră; pentru aceasta, s-au întunecat ochii noștri.

18. Pre muntele Sionului, că s-au stins, vulpi au trecut printr-însul.

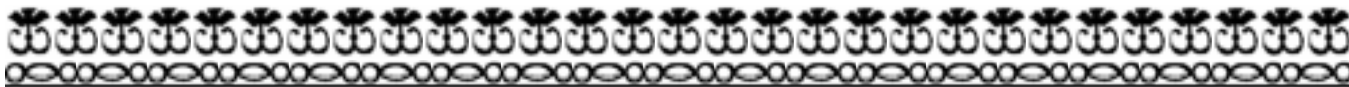
19. Tu, Doamne, în veac vei rămânea, scaonul

Tău în neam și în neam!

20. Pentru ce până în sfârșit ne vei uita pre noi, părăsi-ne-vei pre noi într-o îndelungare de zile?

21. Întoarce-ne pre noi, Doamne, către Tine, și ne vom întoarce! Și înnoiaște zilele noastre ca și mai înainte!

22. Că lepădând ne-ai lăpădat pre noi, mâniatu-Te-ai spre noi foarte.

PROROCIA LUI IEZECHIIL

Cuvânt înainte

ezechiil, feciorul lui Vuz din neamul lui Levi, și preot, au fost dus în robie la începutul robiei a doao; și după cinci ani ai ducerii sale în robie, carele au fost anul a cincea a lui Sedechie, au început a proroci. Doaozeci și doi de ani au prorocit. Întru toate să uneaște cu Ieremie.

CAP 1

Vreamea și locul în carele s-au arătat lui Iezechiil vedeniile lui Dumnezeu, adecă în mijlocul focului asemănare de patru fieri, a safirului, a ascalonului și a omului ce ședea pre scaon cu foc încunjurat.

1. i au fost în anul al treizecilea în luna a patra, în zioa a cincea a lunei, și eram eu în mijlocul robiei la râul Hovar;* și s-au deschis ceriurile și am văzut vedeniia lui Dumnezeu.
2. În zioa a cincea a lunei, acesta era anul al cincilea al robiei împăratului Ioachim.
3. Și s-au făcut cuvântul Domnului către Iezechiil, feciorul lui Vuzi, preotul, în pământul haldeilor, la râul Hovar; și au fost preste mine mâna Domnului.
4. Și am văzut, și, iată, un vânt rădicându-să ieșea despre miiazănoapte și un nor mare într-însul și lumină împrejurul lui și foc strălucitoriu.
5. Și în mijlocul lui ca o vedea de chihribariu (a) în mijlocul focului și lumină într-însul și în mijloc ca o asemănare de patru fieri; și aceasta e vedea de om într-însele.
6. Și patru fețe la una și patru aripi la una.
7. Și fluierile picioarelor lor dreapte și picioarele lor cu peane și scânteii ca arama ce luceaște; și ușoare aripile lor.
8. Și mâna de om supt aripile lor de tuspatru părțile lor.
9. Și fețele lor și aripile acelor patru fiindu-să una de alta; și fețele celor patru nu să întorcea când umbla eale; fieștecarea în preajma feții sale umbla.
10. Și asemănarea fețelor lor, față de om, și față de leu din dreapta celor patru, și față de vițel din stânga celor patru, și față de vultur la ceale patru.
11. Și aripile lor întinse deasupra celor

patru; la fieștecarea doao aripi era împreunate una cu alta, și doao acoperea deasupra trupului lor.

12. Și fieștecarea mergea în preajma feții sale și oriincătro mergea vântul, mergea și eale și nu să întorcea.

13. Și în mijlocul fierilor vedea era ca de cărbuni de foc arzători și ca o vedea de făclii învârtindu-să în mijlocul fierilor și lumină de foc; și din foc ieșea ca un fulger.

14. Și fierile mergea și să învârtea ca o vedea de fulger.

15. Și am văzut și, iată, o roată era pre pământ, carea să ținea de ceale patru fieri.

16. Și chipul roatelor și făptura lor în chipul tarsisului și asemănarea acelor patru și chipul lor și făptura lor era ca cum ar fi roată în roată.

17. Spre patru părți ale sale mergea și nu să învârtea când mergea eale.

18. Nici avea eale spate și înălțime era la dânsle; și le-am văzut pre eale* și spatele acelor patru era pline de ochi împrejur.

19. Și când mergea fierile, mergea și roatele, care să ținea de eale, și când să rădica fierile de pre pământ, să rădica și roatele.

20. Și oriunde era norul, acolo era și vântul de mergea; și mergea și fierile și roatele să rădica cu dânsle, pentru că duh de viață era în roate.

21. Când mergea fierile, mergea și roatele, și când sta eale, sta și roatele. Și când să rădica eale de pre pământ, să rădica cu eale și roatele, că duh de viață era în roate.

22. Și asemănare preste capul fierilor ca un ceriu (b) în chipul cristalului înfricoșat și întins preste aripile lor deasupra.

*Jos
3, 2
3
10
43, 3

*Jos
10, 12

5. (a) Electru. 22.(b) Sau: întărire

23. Și supt ceriu, aripile lor întinse bătând una spre alta, fieștecarea cu doao împreunate își acoperea trupurile sale.

24. Și am auzit glasul aripilor lor când zbură, ca un glas de ape multe, când mergea eale; glasul cuvântului era ca un glas de tabără, și când sta eale, înceta aripile lor.

25. Și, iată, glas era mai presus de ceriul ce era preste capul lor; când sta eale, să lăsa (v) aripile lor.

26. Și deasupra ceriului care era preste capul lor, ca vederea pietrii safirului și asemănare de scaon pre dânsul; și preste asemănarea scaonului, asemănare ca un chip de om deasupra.

27. Și am văzut ca o asemănare de chihribariu și ca o închipuire de foc dinlăuntrul lui împrejur, de la vederea șealelor și în sus; și de la vederea șealelor și până jos, văzut-am ca un chip de foc și raza lui împrejur,

28. Ca o închipuire de curcubeu când easte pre nori în zi de ploaie, așa era închipuirea razelor împrejur.

CAP 2

Fiind înfricoșat, prorocul să întărește, ca fără de teamere să vădească pre fiii lui Israil, cei împotrivitori și învechiți în păcate, ca doară să vor întoarce. Și i să poruncească să mănânce hârtia cea scrisă în față și în dos, în carea era scris plângere și cântare și vai.

1. ceasta easte vederea asemănării măririi Domnului; și am văzut și am căzut pre fața mea și am auzit glas grăind.

2. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, stăi pre picioarele tale și voiu grăi cătră tine!”

3. Și au venit la mine Duh și m-au luat pre mine și m-au rădicat și m-au pus pre picioarele mele. Și L-am auzit pre El grăind cătră mine și au zis cătră mine: „Fiiul omului, trimite-voiu Eu pre tine la casa lui Israil, la cei ce M-au amărât pre Mine, carii M-au amărât pre Mine ei; și părinții lor s-au lepădat de Mine până în zioa de astăzi.

4. Și feciori tari de obraz (a) și vârtoși la inimă sânt. Eu te voiu trimite pre tine la dânșii și vei zice lor:

5. «Aceasta zice Domnul Dumnezeu», doară cândva vor auzi și să vor teame, pentru că easte casă amărătoare și vor cunoaște că proroc ești tu întră dânșii.

6. Și tu, fiiul omului, să nu te temi de ei și să nu te spăimântezi de fața lor, pentru că sălbateci să vor face și să vor aduna asupra ta împrejur. Și în mijlocul scorpiilor tu lăcuiești; de cuvintele lor să nu te temi și de fața lor să nu spăimântezi, pentru că easte casă amărătoare.

7. Și vei grăi cuvintele Meale cătră ei;

25. (v) În cea veachie să află: să rădica. 4. (a) În unele biblii nu să află: și feciori tari de obraz. 10. (b) Era scris într-însa în față și în dos. 5. (a) În cea

CAP 2 ȘI 3

doară cândva vor auzi sau să vor teame, pentru că easte casă amărătoare.

8. Și tu, fiiul omului, ascultă pre Cel ce grăiaște cătră tine și nu fii amărătoriu, ca și casa cea amărătoare; deschide gura ta și mănâncă ceaea ce-ți dau Eu ție”.

9. Și am văzut și, iată, o mână întinse cătră mine și într-însa o hârtie de carte.

10. Și o au desfăcut pre ea înaintea mea și era scrise înlăuntru și din afară (b);* și era scris într-însa plângere și cântare și vai. *Apoc. 5, 1

CAP 3

După ce au mâncat prorocul hârtia, i s-au dat față tare, ca fără teamere să grăiască cătră fiii lui Israil, cei învârtoșați la inimă. De nu va vesti celor răi să se întoarcă și vor peri, vinovat va fi. Iară de va vesti, își va mântui sufletul său. Apoi, ieșind în câmp și văzind mărirea Domnului, i s-au poruncit să între în casa sa și să fie acolo ca un legat, mut și surd.

1.* i au zis cătră mine: „Fiiul omului, mănâncă hârtia aceasta și mergi și grăiaște fiilor lui Israil!” *Apoc. 10, 9

2. Și am deschis gura mea și mi-au băgat în gură hârtia aceea și au zis cătră mine: „Fiiul omului, gura ta va mânca și pântecele tău să va sătura de hârtia aceasta, carea să dă ție”.

3.* Și o am mâncat și s-au făcut în gura mea dulce ca mierea. *Apoc. 10, 9

4. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, mergi și întră la casa lui Israil și grăiaște cuvintele Meale cătră ei. 10

5. Că nu te trimiți tu la norod adânc la cuvânt (a) și greu la limbă, ci la casa lui Israil.

6. Nici la noroade multe de altă vorbă sau de altă limbă, nici la cei grei la limbă, a căroră să nu auzi (b) cuvintele; și de te-aș fi trimis la aceia, aceia doară te-ar fi ascultat.

7. Iară casa lui Israil nu vor vrea să te asculte, pentru că nu vor să Mă asculte pre Mine; că toată casa lui Israil easte îndărăptnică și vârtoasă la inimă.

8. Iată, am dat fața ta mai tare decât fețele lor și biruința ta mai vârtoasă decât biruința lor.

9. Și va fi pururea mai tare decât pîiatra (v). Să nu te temi de ei, nici să te sparii de fața lor, pentru că easte casă amărătoare”.

10. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, toate cuvintele Meale care le-am grăit cătră tine le ia în inima ta și cu urechile tale auzi.

11. Și mergi, întră la robie, la fiii norodului tău, și vei grăi cătră ei și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Domnul»; doară vor auzi și să vor muia”.

12. Și m-au luat Duh și am auzit dinapoia mea glas de cutremur mare, zicând: „Binecu-vântată e mărirea Domnului din locul Său!”

veachie: buze. 6. (b) Înțelegi. 9. (v) În cea veachie easte: dat-am biruința ta.

13. Și am văzut glasul aripilor fierilor, care zbură una cătră alta, și glasul roatelor țiindu-să de eale și glasul cutremurului.

14. Și Duhul Domnului m-au rădicat pre mine și m-au luat și am mers pre sus întru pornirea duhului meu; și mâna Domnului au fost cu mine tare.

15. Și am intrat în robie pre sus și am încungiurat pre cei ce lăcuiesc la râul Hovar, carii era acolo, și am șezut acolo șapte zile, amestecându-mă în mijlocul lor.

16. Și au fost după aceale șapte zile, și s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

Jos 33, 7 17. „Fiiul omului, socotitoriu te-am dat pre tine casii lui Israil și vei auzi din gura Mea cuvânt și-i vei înfricoșea pre ei de la Mine!

18. Când voiu zice Eu celui fără de lege: «Cu moarte vei muri!» și nu ai osibit, nici ai grăit celui fără de lege, ca să se întoarcă de la căile sale și să fie viu; cel fără de lege, acela întru nedreptatea sa va muri și sângele lui din mâna ta îl voiu ceare.

19. Și tu de vei osibi celui fără de lege și nu să va întoarce de la fărădelegea sa și de la calea sa cel fără de lege, acela întru nedreptatea sa va muri și tu vei mântui sufletul tău.

20. Și de să va abate dreptul de la dreptățile sale și va face fărădelege și voiu da chin înaintea feții lui, el va muri, pentru că nu i-ai vestit lui, și întru păcatele lui va muri, că nu să vor pomeni dreptățile lui, care au făcut; și sângele lui din mâna ta îl voiu ceare.

21. Iară de vei spune tu dreptului ca să nu păcătuiască și el nu va păcătui, cel drept cu viață va viețui, că ai spus lui și tu vei mântui sufletul tău”.

22. Și au fost preste mine mâna Domnului și au zis cătră mine: „Scoală-te și ieși la câmp și acolo să va grăi cătră tine!”

23. Și m-am sculat și am ieșit la câmp și, iată, acolo mărirea Domnului sta, în ce chip era vederea și precum era mărirea Domnului,* carea o am văzut la râul Hovar; și am căzut pre fața mea.

*Sus 1, 3

24. Și au venit preste mine Duh și m-au pus pre picioarele mele și au grăit cătră mine și mi-au zis mie: „Întră și te închide în mijlocul casii tale!

25. Și tu, fiiul omului, iată, s-au dat asupra ta legături și te vor lega cu eale și nu vei ieși din mijlocul lor.

26. Și voiu lega limba ta și vei asurzi și nu vei fi ca omul cel ce-i mustră pre ei, pentru că easte casă amărâtoare.

27. Și când voiu grăi cătră tine, voiu deschide gura ta și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Domnul! Cel ce aude auză, și cel ce nu creade

5. (a) În cea veachie să află: ceale doao.

nu crează, pentru că easte casă amărâtoare».

CAP 4

Să poruncește prorocului să închipuiască încungiurarea Ierusalimului și a dormi pre laturea cea stângă trei sute și noozeci de zile, iară pre cea dreaptă patruzeci, și să-și gătească de mâncare hrană proastă și urâtă, prin carea însămnează dosădirea fiilor lui Israil, încungiurarea și năcazul celor ce șed în Ierusalim.

1. i tu, fiiul omului, ia ție leaspede și o vei pune înaintea feții tale și vei scrie într-însa cetatea Ierusalimului.

2. Și vei face ei îngrădire și vei zidi la ea băști și o vei încungiura cu șanț; și vei pune asupra ei taberi și vei așeza aruncări împregiur.

3. Și tu ia-ți ție o tigiaie de fier, și o vei pune pre ea zid de fier întră tine și întră cetate și vei găti fața ta asupra ei și va fi încuiată și o vei închide pre ea. Semn va fi acesta fiilor lui Israil.

4. Și tu vei dormi pre laturea ta cea stângă și vei pune nedreptățile casii lui Israil preste ea, după numărul zilelor care vei dormi pre ea și vei lua nedreptățile lor.

5. Și Eu am dat ție (a) nedreptățile lor spre număr de zile, trei sute și noozeci de zile, și vei lua nedreptățile casii lui Israil.

6. Și după ce vei săvârși aceastea, vei dormi pre laturea ta cea dreaptă și vei lua nedreptățile casii lui Iuda, patruzeci de zile;* o zi pentru un an am pus ție.

*Nume. 14, 34
Psalm 4, 10 [8]

7. Și spre închiderea Ierusalimului vei găti fața ta, și brațul tău vei întări și vei proroci asupra lui.

8. Și Eu, iată, am pus preste tine legături și să nu te întorci de pre o lature a ta pre ceaealaltă lature a ta, până ce să vor săvârși zilele închiderii tale.

9. Și-ți ia ție grâu și orz și bob și linte și mălaiu și ovăs și le vei face aceastea ție pâini după numărul zilelor care vei dormi tu pre laturea ta; în trei sute și noozeci de zile le vei mânca pre eale.

10. Și mâncarea ta carea vei mânca să fie cu măsură, de doozeci de sicli pre zi; de la vreamă până la vreamă le vei mânca pre eale.

11. Și apa cu măsură vei bea, a șasa parte de in din vreamă până la vreamă vei bea.

12. Și ca o turtă de orz le vei mânca, în balegă de scârnă omenească le vei învoalbe înaintea ochilor lor.

13. Și vei zice: «Aceasta zice Domnul Dumnezeu lui Israil: ‘Așea vor mânca fiii lui Israil * necurate întru neamurile la care voiu răsipi pre ei’».

*Osie 9, 4

14. Și am zis: „Nicidecum, Doamne Dumnezeu lui Israil, că nu s-au pângărit sufletul meu cu necurăție; și mortăciune și mâncat de fiară n-am mâncat de la nașterea mea până acum, nici au intrat în gura mea toată carnea spurcată”.

15. Și au zis cătră mine: „Iată, am dat

ție balegă de bou, în locul balegilor celor de om, și vei face pâinile tale într-însele”.

*Jos
5, 16
14, 13

16. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, iată, * Eu voiu zdrobi tăria pâinii în Ierusalim și vor mânca pâinea cu cumpănă și cu grije și apa cu măsură și cu năcaz o vor bea.

17. Ca să se lipsească de pâine și de apă; și să va stinge omul și fratele lui și să vor topi întru nedreptățile lor.

CAP 5

Prin perii cei rași a barbii și a capului prorocului din porunca Domnului, și în multe chipuri amistiți, să însămnează că jidovii, pentru păcatele sale, de foame și de sabie să vor amisti, așa cât părinții vor mânca pre fii și fiii pre părinți. Iară ceialalți să vor duce în robie, ca să fie de ocară și de mirare neamurilor, ale căror păcate au urmat.

1. i tu, fiiul omului, ia ție sabie mai ascuțită decât briciul bărbiiariului, câștigă-ți aceasta ție și o vei aduce preste capul tău și preste barba ta și vei lua cumpănă de dramuri și vei împărți pre eale.

2. A patra parte cu foc vei arde, în mijlocul cetății, după plinirea zilelor închiderii; și vei lua a patra parte și o vei arde în mijlocul ei; și a patra parte o vei răsipi în vânt și sabiia o vei goli dinapoia lor.

3. Și vei lua de acolo puțineale cu număr și le vei lega în marginea veșmântului tău.

4. Și dintru acestea iară vei mai lua și le vei arunca în mijlocul focului și le vei arde pre eale cu foc; dintru aceasta va ieși foc la toată casa lui Israil (a).

5. Și vei zice cătră toată casa lui Israil: «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Acesta este Ierusalimul! Pusu-l-am pre el în mijlocul neamurilor și în țările ceale dimpregiurului lui; și vei grăi îndreptările Meale celui fără de leage dintru neamuri și legiurile Meale din țările ceale de primpregiurului lui;

6. Că îndreptările Meale le-au lăpădat și întru legiurile Meale n-au umblat’.

7. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: ‘Pentru că prilejul vostru este din neamurile ceale ce sânt împregiurului vostru și întru legiurile Meale nu ați umblat și îndreptările Meale nu le-ați făcut, ci nici după îndreptările neamurilor celor dimpregiurului vostru nu ați făcut’.

8. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: ‘Iată, Eu asupra ta, și voiu face în mijlocul tău judecată înaintea neamurilor.

9. Și voiu face întru tine ceale ce n-am făcut și ca care mai mult nu voiu face pentru toate spurcăciunile tale.

4. (a) În unele nu să află: toată casa lui Israil.

13. (b) În unele nu să află: și Mă voiu mângăia. 14. (v) În unele nu să află: și spre ocară neamurilor celor dimpregiurului tău. 15. (g) În unele nu să află: cu ur-

CAP 5 ȘI 6

10. Pentru aceea, părinții vor mânca pre fii în mijlocul tău, și fiii vor mânca pre părinți, și voiu face întru tine judecăți și voiu răsipi pre toți cei rămași ai tăi la tot vântul.

11. Pentru aceea, viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, pentru că ai spurcat sfintele Meale cu toate ale tale ceale neplăcute și cu toate urâciunile tale. Și Eu te voiu lăpăda pre tine și nu să va milostivi ochiul Mieu și nu-M va fi milă de tine, a patra parte a ta cu moarte va peri.

12. Și a patra parte de foamete să va sfârși în mijlocul tău; și a patra parte a ta la tot vântul o voiu răsipi; și a patra parte a ta de sabie va cădea împregiurului tău și voiu goli sabiia dinapoia lor.

13. Și să va sfârși mânia Mea și urgiia Mea asupra lor și Mă voiu mângăia (b) și vor cunoaște că Eu, Domnul, am grăit întru râvna Mea, când voiu sfârși mânia Mea asupra lor.

14. Și te voiu pune pre tine spre pustiire (v) și spre ocară neamurilor celor dimpregiurului tău și pre featele tale împregiurului tău, înaintea a tot călătoriului.

15. Și vei suspina și vei fi ticăloasă întru neamurile ceale dimpregiurului tău, când voiu face întru tine judecăți (g) cu urgiia și cu iuțimea și cu izbândirea mâniei Meale; Eu, Domnul, am grăit.

16. Și când voiu trimite săgețile ceale de foamete asupra lor și vor fi la sfârșire* și voiu

*Sus
4, 16

17. Și voiu trimite asupra ta foamete și fieri reale și te voiu certa pre tine și moarte și sânge va trece prin tine și sabie voiu aduce preste tine de primpregiur; Eu, Domnul, am grăit’»”.

Jos
14, 13

CAP 6

Pentru închinarea idolilor fiilor lui Israil, să vestească că să vor răsipi cetățile lor și ceale înalte; și cei ce vor scăpa de ciumă, de sabie și de foame să vor răsipi întră neamuri, unde, îngreindu-să de asupriri, să vor întoarce cătră Dumnezeu.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând.

2. „Fiiul omului, întărește fața ta asupra munților lui Israil și procește cătră ei.

3. Și vei zice:* «Munții lui Israil, auziți cuvântul lui Adonai Domnul! Acestea zice Adonai Domnul munților și dealurilor și văilor și codrilor: ‘Iată, Eu aduc asupra voastră sabie; și vor peri ceale înalte ale voastre;

*Jos
36, 1

4. Și să vor zdrobi jertvenicele voastre și capiștile voastre și voiu lăpăda pre cei uciși ai voștri înaintea idolilor voștri.

5. (d) Și voiu da stârvurile fiilor lui Isragiia și cu iuțimea; și: 5. (d) În unele bibl., acestea nu să află: și voiu da stârvurile fiilor lui Israil înaintea feții idolilor lor.

il, înaintea feții idolilor lor, și voiui răsipi oasele voastre împregiurul jertvenicilor voastre.

6. Și în toată lăcuința voastră cetățile să vor pustii și ceale înalte să vor strica, ca să se piază de tot jertvenicile voastre. Și să vor sfârâma idolii voștri și să vor surpa capiștele voastre și să vor strica faptele voastre (e).

7. Și vor cădea uciși în mijlocul vostru și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

8. Și voiui lăsa întru voi pre cei ce au scăpat de sabie întru neamuri, când voiui răsipi pre voi prin țări.

9. Și-și vor aduce aminte de Mine cei scăpați dintru voi întru neamurile la care s-au dus robi; jurat-am inimii lor, carea curveaște de la Mine, și ochilor lor, care curvesc după izvodirile lor. Și vor plânge fețele lor pentru răutățile care au făcut (j) întru toate urâciunile lor.

10. Și vor cunoaște că Eu, Domnul, nu în zădar am grăit ca să le fac lor toate realele acestea (dz)'.

11. Acestea zice Adonai Domnul: 'Bate cu mâna și loveaște cu piciorul și zi: Bine, bine, preste toate urâciunile casii lui Israil, că de sabie și de foamete și de moarte vor cădea!

12. Cel de aproape de sabie va cădea, iară cel de departe de moarte va muri; și cel ce au rămas cuprins de foame să va sfârși. Și voiui sfârși mâniia Mea asupra lor.

13. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul, când vor fi ucișii voștri în mijlocul idolilor voștri, împrejurul jertvenicilor voastre în tot dealul înalt și în toate vârvurile măgurilor și supt copaciul umbros și supt stejeariul tufos, unde au dat miros de bună mireasmă idolilor săi.

14. Și voiui întinde mâna Mea asupra lor și voiui pune pământul lor spre pustiire și spre perire de la pustiia Devlata dintru toată lăcuința lor; și veți cunoaște că Eu sânt Domnul'»".

CAP 7

Vestează prorocul jefuirea cea desăvârșită și neîncunjurată a pământului Iudii, pentru răutățile lor.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Și tu, fiiul omului, zi: «Acestea zice Adonai Domnul pământului lui Israil: 'Sfârșitul vine preste ceale patru aripi ale pământului.

3. Vine sfârșitul! Acum e sfârșitul preste tine; și voiui trimite Eu la tine și voiui izbândi întru toate căile tale și voiui pune înaintea ta toate urâciunile tale.

4. Nu va părtini ție ochiul Mieu, nici Mă

6. (e) În unele bib. nu să află: și să vor strica faptele voastre. 9. (j) În unele nu să află: pentru răutățile care au făcut. 10. (dz) În unele bib. nu să află: nu în zădar ca să le fac lor toate realele acestea. 13. (a) În unele bib. nu să află: și nu e încă în viață a

voiu milostivi spre tine, ci căile tale asupra ta le voiui pune și urâciunile tale în mijlocul tău vor fi; și vei cunoaște că Eu sânt Domnul'.

5. Pentru că aceste zice Adonai Domnul: 'Răutate, una, răutate, iată, vine!

6. Sfârșitul vine, vine sfârșitul! Rădicatu-s-au asupra ta, iată, vine!

7. Vine împletitură preste tine, celor ce lăcuiesc pre pământ; venit-au vreamea, apropiatu-s-au zioa, nu cu gâlcevi, nici cu chinuri.

8. Acum de aproape voiui vărsa mâniia Mea preste tine și voiui sfârși urgiia Mea întru tine; și te voiui judeca pre tine întru căile tale și voiui pune preste tine toate urâciunile tale.

9. Nu va părtini ochiul Mieu, nici Mă voiui milostivi, ci voiui pune asupra ta căile tale și urâciunile în mijlocul tău vor fi; și vei cunoaște că eu sânt Domnul, Cel ce bat.

10. Iată, zioa Domnului vine! Iată, sfârșitul vine! Ieșit-au împletirea și au înflorit toiagul, sculatu-s-au trufiia.

11. Și va sfârâma tăriia celui fără de leage și nu cu gâlceavă, nici cu grabă, și nu din ei sânt, nici easte frumseață întru ei.

12. Venit-au vreamea, iată zioa! Cel ce cumpără să nu să bucure, și cel ce vinde să nu plângă, că urgie easte preste toată mulțimea ei.

13. Pentru că cel ce va cumpăra la cel ce va vinde nu să va mai întoarce și nu e încă în viață a trăi lui, că vedea la toată mulțimea ei nu să va întoarce (a), și omul întru ochii vieții sale nu va birui.

14. Trâmbitați cu trâmbiță și judecați toate, și nu va fi cine să meargă la războiu, că urgiia Mea easte preste toată mulțimea ei (b).

15. Războiul cu sabie din afară și foametea și moartea dinlăuntru; cei din câmp de sabie vor muri, iară pre cei din cetate foametea și moartea îi va piază.

16. Și vor scăpa cei ce fugi dintru ei și vor fi în munți ca niște porumbițe cercetătoare; și pre toți voiui omori, pre fieștecarele întru nedreptățile sale.

17. Toate mâinile să vor slăbănogi și toate coapsele să vor spurca cu umezeală.

18.* Și să vor încinge cu saci și-i va acoperi pre ei spaimă; și preste toată fața, rușine, preste ei și preste tot capul, pleșugire; argintul lor lăpăda-să-va în ulițe și aurul lor să va treace cu vedea.

19.* Argintul lor și aurul lor nu va putea să-i mântuiască pre ei în zioa mâniei Domnului; sufletele lor nu să vor sătura și pântecel lor nu să vor umplea, că chin nedreptăților lor s-au făcut.

20. Ceale alese ale lumii spre trufie le-au pus

trăi lui, că vedea la toată mulțimea ei nu să va întoarce. 14. (b) În unele bib. nu să află: și nu va fi cine să meargă la războiu, că urgiia Mea easte preste toată mulțimea ei.

*Isaia 15, 2
Ieremi. 48, 37

*Pilde 11, 4
Sof. 1, 19
Sirah 5, 10

și icoane urâciunilor sale au făcut dintru acelea; pentru aceasta dat-am lor acestea spre necurăție.

21. Și le voi da pre eale în mâinile străinilor, ca să le jefuiască, și omorătorilor pământului pradă; și le vor spurca pre eale.

22. Și voi întoarce fața Mea de către ei; și vor spurca cercetarea Mea și vor intra întru însele fără de pază și le vor spurca pre eale.

23. Și vor face turburare, că pământul este plin de norod și cetatea e plină de fărădeleage.

24. (v) Și voi aduce pre cei foarte răi din neamuri, și vor moșteni casele lor. Și voi întoarce înfierbântarea tăriei lor și să vor spurca sfintele lor.

25. Și curățeniia va veni și va cerca pacea, și nu va fi.

26. Vai preste vai va fi și veaste preste veaste va fi; și să va căuta vedenie de la proroc și leagea va peri de la preot și sfatul de la cei bătrâni.

27. (g) Împăratul va plânge și boiariul să va îmbrăca cu perire și mâinile norodului pământului să vor slăbănogi; după căile lor face-voiu lor și întru judecățile lor Îmi voi izbândi pre ei și vor cunoaște că Eu sânt Domnul'»".

CAP 8

Iezechiil după ce au văzut asemănarea lui Dumnezeu, fiind răpit cu duhul în Ierusalim, veade multe fealiuri de închinări idolești ale jidovilor, supt multe însemnări. Pentru aceea, zice Domnul că nu le va ierta, nici rugăciunile va asculta.

1. i au fost în al șeselea an, în luna a cincea, în cinci zile ale lunii. Eu ședeam în casa mea, și bătrânii ludei ședeau înaintea mea.

2. Și s-au făcut preste mine mâna lui Adonai Domnului și am văzut; și iată, asemănare ca un chip de bărbat: de la mijlocul lui și până jos, foc; și de la mijlocul lui și în sus, ca vederea aburului, ca chipul chihribariului.

Danii. 14, 43 [5, 5] 3. Și au întins asemănare de mână și m-au luat de creștetul meu și m-au rădicat Duhul întră pământ și întră ceriu și m-au adus în Ierusalim, întră vedeniia lui Dumnezeu, la tinda porții ceii mai dinlăuntru, carea caută către miiazănoapte, unde era stâlpul (a) câștigătorului.

4. Și, iată, era acolo mărirea Domnului Dumnezeului lui Israil, precum era vedeniia carea o am văzut în câmp.

5. Și au zis către mine: „Fiiul omului, caută cu ochii tăi către miiazănoapte!” Și am căutat cu ochii miei către miiazănoapte și, iată, de la miiazănoapte către poarta cea de la ră-

24. (v) În unele bib. nu să află: și voi aduce pre cei foarte răi din neamuri și vor moșteni casele lor. 27. (g) În unele bib. nu să află: împăratului va plânge. 3. (a) Idolul. 5. (b) În unele bib. nu să află: i-

CAP 7 ȘI 8

sărit a oltariului (b), idolul râvnii întră intrare.

6. Și au zis către mine: „Fiiul omului, văzut-ai ce fac aceștia? Fărădelegi mari, care casa lui Israil le face aici, ca să se depărteze de ceale sfinte ale Meale. Și încă mai mari fărădelegi vei vedea!”

7. Și m-au băgat la tinzile curții și am văzut; și, iată, o gaoră în păreate.

8. Și au zis către mine: „Fiiul omului, sapă în păreate!” Și am săpat în păreate și, iată, o ușe.

9. Și au zis către mine: „Întră și vezi fărădelegile ceale reale care le fac aceștia astăzi aici”.

10. Și am intrat și am văzut toți idoli casii lui Israil zugrăviți pre păreate împrejur, preste tot.

11. Și șeptezeci de bărbați din bătrânii casii lui Israil și Iehoniia, a lui Safan, în mijlocul lor sta înaintea feații lor și fieștecarele dintru ei avea cădealniță în mâna sa și să suia fumul tămâiei.

12. Și au zis către mine: „Fiiul omului, văzut-ai ceale ce fac aici bătrânii casii lui Israil? Fieștecarele dintru ei în cămara sa cea ascunsă, că au zis: «Nu veade Domnul, părăsit-au Domnul pământul!»”

13. Și au zis către mine: „Încă mai mari fărădelegi vei vedea care fac aceștia”.

14. Și m-au băgat la tinzile porții Casii Domnului, carea caută către miiazănoapte și, iată, acolo era muieri șezind și plângând pre Tamuz.

15. Și au zis către mine: „Văzut-ai, fiiul omului? Încă vei vedea izvodiri mai reale decât acestea!”

16. Și m-au băgat în curtea Casii Domnului cea mai dinlăuntru și, iată, la tinzile besea-ricii Domnului, întră elamuri și întră jertvenic, ca la vro doazeci și cinci de bărbați, cu dosurile către besearica Domnului și cu feațele către răsărit; și aceștia să închina soarelui.

17. Și au zis către mine: „Văzut-ai, fiiul omului, au, doară, puține sânt casii lui Iuda a face fărădelegile care le-au făcut aici, că au umplut pământul de fărădelegi și s-au întors să Mă mânie; și, iată, ei (v) ca cum și-ar bate joc.

18. Și Eu voi face lor cu mânie, nu va cruța ochiul Meu, nici Mă voi milostivi. Și când vor striga la urechile Meale cu glas mare, nu-i voi asculta pre ei”. (g)

CAP 9

Arătându-să șese bărbați, li să poruncește să omoară în Ierusalim pre toți carii nu sânt însămnăți de bărbatul cel cu haină de in până în pământ. Și strigând pro-

dolul râvnii întră intrare. 17. (v) În cea veche să află: întind ramul. 18. (g) În unele bib. nu să află: și când vor striga la urechile Meale cu glas mare, nu-i voi asculta pre ei.

rocul, Domnul îi răspunde că aceasta să va face pentru nelejuirile lor.

1. i au strigat la urechile mele glas mare, zicând: „Apropiiatu-s-au izbânda cetății și fieștecarele avea unealte de pierzare în mâna sa”.

2. Și, iată, șease bărbați vinea de pre calea porții ceii înalte, carea caută cătră miiază-noapte, și fieștecarele avea săcure în mâna sa; și era un om în mijlocul lor, îmbrăcat cu haină până în pământ și brâu de safir preste mijlocul lui. Și au intrat și au stătut lângă jertvenicul cel de aramă.

3. Și mărirea Dumnezeului lui Israil s-au suit de pre heruvimi, carea era preste el la pragul casii, și au chemat pre bărbatul cel îmbrăcat cu haină până la pământ, carele avea pre mijlocul său brâu.

4. Și au zis cătră el: „Treci prin mijlocul Ierusalimului* și pune semn preste frunțile oamenilor celor ce suspină și celor ce să năcăjesc pentru toate fărădelegile care să fac în mijlocul lor”.

5. Iară acelora au zis, auzind eu: „Meargeți după el în cetate și tăiați și nu cruțați cu ochii voștri și nu vă milostiviți!

6. Bătrân și tinăr și fecioară și prunci și muieri omorâți până ce-i veți piiarde, iară de tot cel ce are semn să nu vă atingeți și de la cei sfinți ai Miei (a) înceapeți!” Și au început de la bărbații cei bătrâni, carii era înlăuntru, în casă.

7. Și au zis cătră ei: „Spurcați casa și umpleți căile de morți!” Și au mers și au tăiat.

8. Și au fost când tăia aceia pre ei; am căzut pre fața mea și am strigat și am zis: „Vai, Adonai Doamne, au, doară, vei piiarde toate rămășițele lui Israil, vârsându-ți mâniia preste Ierusalim?”

9. Și au zis cătră mine: „Nedreptatea casii lui Israil și a lui Iuda s-au mărit foarte, foarte, că s-au umplut pământul de noroade multe (b) și cetatea s-au umplut de nedreptate și de necurătenie, că au zis: «Părăsit-au Domnul pământul și nu veade Domnul!»

10. Și ochiul Meu nu va cruța, nici Mă voi milostivi; căile lor în capetele lor le voi întoarce”.

11. Și, iată, bărbatul cel îmbrăcat cu haină până în pământ și încins cu brâu preste mijlocul său, și au răspuns, zicând: „Făcut-am precum mi-ai poruncit mie”.

CAP 10

Să poruncească bărbatului celui îmbrăcat cu haină lungă să ia cărbuni de foc din mijlocul roatelor care sânt supt heruvimi și să-i vearse preste cetate. Să însămnează vedeniia Domnului, a heruvimilor și a celor patru roate.

6. (a) De la cei sfinți ai Miei; de la preoții carii să închină idolilor. 9. (b) De sânghiuri.

1. i am văzut, și, iată, deasupra tăriei ceii preste capul heruvimilor, ca pîiatra safirului, asemănare de scaon preste ei.

2. Și au zis cătră bărbatul cel îmbrăcat cu veșmântul: „Întră în mijlocul roatelor celor de supt heruvimi și umple mâinile tale de cărbuni de foc din mijlocul heruvimilor și răsipeaște preste cetate!” Și întră înaintea mea.

3. Și heruvimii sta de-a dreapta casii, când intra bărbatul, și nor au umplut curtea cea mai dinlăuntru.

4. Și s-au rădicat mărirea Domnului de pre heruvimi la pragul casii și au umplut norul casa și curtea s-au umplut de lumina mării Domnului.

5. Și glasul aripilor heruvimilor să auzea până dinaintea curții ceii din afară, ca glasul Dumnezeului Sadai grăind.

6. Și au poruncit bărbatului celui îmbrăcat cu veșmântul cel sfânt, zicând: „Ia foc din mijlocul roatelor celor din mijlocul heruvimilor!” Și au intrat și au stătut lângă roate.

7. Și au întins heruvimul mâna sa în mijlocul focului celui din mijlocul heruvimilor și au luat și au dat în mâinile celui îmbrăcat cu veșmântul cel sfânt, carele luând au ieșit.

8. Și au văzut la heruvimi asemănare de mâini de om dedesuptul aripilor lor.

9. Și am văzut și, iată, patru roate lângă heruvimi; o roată lângă un heruvim și vederea roatelor, ca vederea pietrii antracului.

10. Și vederea lor aseamenea în ceale patru, ca cum ar fi roată în roată.

11. Și când umbla eale la patru părți ale lor, mergea și nu să învârtea când mergea eale, ci, la locul la care să abătea a merge, cea dintâiu mergea, după ea și cealelalte, și nu să învârtea când mergea eale.

12. Și umerii lor și mâinile lor și aripile lor și roatele pline de ochi primpregiurul celor patru roate.

13. Și roatele aceastea s-au chemat Ghelghel, auzind eu.

14. Și patru feațe era la una: fața cea dintâiu era față de heruvim, și fața cea de-a doao era față de om și cea de-a treia era față de leu și a patra era față de vulture.

15. Și s-au rădicat heruvimii; aceasta easte fiiara carea am văzut la râul Hovar.

16. Și când mergea heruvimii, mergea și roatele alătura cu ei; și când rădica heruvimii aripile sale ca să se înalță de pre pământ, nu să întorcea roatele lor, ci și eale să ținea de ei.

17. Când sta ei, sta, și când să înalță ei, să înalță și eale, că duh de viață era întru eale.

18. Și au ieșit mărirea Domnului din casă, și au stătut preste heruvimi.

19. Și au rădicat heruvimii aripile sale și s-au înălțat de pre pământ înaintea mea. Și când au ieșit ei, și roatele s-au ținut de ei și au stătut la tinda porții Casii Domnului ceii din preajmă, și mărirea Dumnezeului lui Israil era preste ei, deasupra.

Sus 20. Aceasta easte fiiara carea o am văzut dedesuptul Dumnezeului lui Israil la râul Hovar și am cunoscut că heruvim easte.

21. Patru feațe la unul și patru aripi la unul; și asemănare de mâini de om supt aripile lor.

22. Și asemănarea fețelor lor sânt însași feațele care le-am văzut dedesuptul mării Dumnezeului lui Israil la râul Hovar și pre ei, pre fieștecare, după fața sa mergând.

CAP 11

Împrotiva lui Iehoniia și a lui Faltie, carii cu rău sfat zicea: „Au nu sânt zidite de demult casele? Aceasta e căldarea, iară noi, cărnurile”. Prorocește că aceia și oricâți nu ureau a să pocăi; să vor certa. Și prorocind Iezechie, au murit Faltie. Și zice că va întoarce rămășițele lui Israil la pământul lor și le va da inimă de carne, să cinstească și să se teamă de Domnul.

1. i m-au luat Duh și m-au adus la poarta Casii Domnului ceii din preajmă, carea caută cătră răsărit; și, iată, la tinda porții, ca la vro doaozeci și cinci de bărbați; și am văzut în mijlocul lor pre Iezoniia, fiiul lui Azer, și pre Faltia, fiiul lui Vaneu, povățuitorii norodului.

2. Și au zis Domnul cătră mine: „Fiiul omului, aceștia sânt bărbații cei ce cugetă ceale deșearte și sfătuiesc sfat rău în cetatea aceasta,

3. Cei ce zic: «Au de curând s-au zidit casele? Aceasta easte căldarea, iară noi, cărnurile».

4. Pentru aceea, prorocește asupra lor, prorocește, fiiul omului!”

5. Și au căzut preste mine Duhul Domnului și au zis cătră mine: „Grăiaște: «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Așea ziceți, casa lui Israil, și sfaturile duhului vostru Eu le știu.

6. Înmultit-ați morții voștri în cetatea aceasta și ați umplut căile ei de răniți’.

7. Pentru aceea, aceasta zice Adonai Domnul: ‘Morții voștri pre carii i-ați ucis în mijlocul ei, aceștia sânt cărnurile, iară ea easte căldarea; și pre voi vă voi scoate din mijlocul ei.

8. De sabie vă teameți și sabie voi aduce asupra voastră, zice Adonai Domnul;

9. Și voi scoate pre voi din mijlocul ei și voi da pre voi în mâinile străinilor și voi face întru voi judecări.

10. De sabie veți cădea și întru munții lui Israil voi judeca pre voi și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

11. (a) Aceasta nu va fi voao căldare și

11. (a) În unele biblii nu să află versul 11 și 12. Iară în cea veachie să află al 11 și dintr-a 12 până la:

CAP 11 ȘI 12

voi nu veți fi în mijlocul ei cărnuri; întru munții lui Israil voi judeca pre voi.

12. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul. Că întru poruncile Meale nu ați umblat și judecățile Meale nu le-ați făcut; ci după judecățile neamurilor celor dimpregiurul vostru ați lucrat’»”.

13. Și au fost când proceam eu, și Faltia, fiiul lui Vaneu, au murit. Și am căzut pre fața mea și am strigat cu glas mare și am zis: „Vai, vai, Adonai Doamne, sfârșit faci Tu rămășițelor lui Israil?”

14. Și s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

15. „Fiiul omului, frații tăi și bărbații robiei tale și toată casa lui Israil s-au sfârșit, căroră au zis lăcuiorii Ierusalimului: «Departă v-ați depărtat de la Domnul, noao s-au dat pământul spre moștenire!»

16. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: «Că voi lepăda pre ei întru neamuri și voi răsipi pre ei preste tot pământul și voi fi lor spre sfințenie mică în țerile în care vor intra».

17. Pentru aceea, acestea zice Domnul: «Și voi lua pre ei dintru neamuri și voi aduna pre ei de prin țerile în care i-am răsipit pre ei și voi da lor pământul lui Israil.

18. Și vor intra acolo și vor rădica toate urâciunile lui și toate fărădelegile lui dintr-însul.

19.* Și voi da lor altă inimă și duh nou voi da întru dânșii și voi smulge inima lor cea de piază din trupul lor și voi da lor inimă de carne,

20. Ca întru poruncile Meale să umble și îndreptările Meale să le păzască și să le facă pre eale; și vor fi Mie norod și Eu voi fi lor Dumnezeu, zice Domnul.

21. Iară a căroră inimă după urâciunile sale și după fărădelegile sale umblă, calea acestora în capetele lor o voi pune»”, zice Domnul.

22. Și au rădicat heruvimii aripile sale și roatele fiindu-să de ei; și mărirea Dumnezeului lui Israil preste ei, deasupra lor.

23. Și s-au suit mărirea Domnului din mijlocul cetății și au stătut pre muntele care era în preajma cetății.

24. Și m-au luat Duhul și m-au dus în pământul haldeilor la robime, întru vedenie cu Duhul lui Dumnezeu, și m-am suit de la vedenia carea am văzut.

25. Și am grăit cătră robime toate cuvintele Domnului care mi-au arătat mie.

CAP 12

Iezechiil, prin lucrările sale, arată că să va robi Ierusalimul și împăratul lui, iară ceialalți vor peri în Ierusalim de sabie, de ciură și de foame; și cum că vedenia prorocilor nu va fi înzădarnică, nici va întârziia.

Eu sânt Domnul.

*Ieremi.
31, 33
Jos
36, 26

1. i au fost cuvântul Domnului către mine, zicând.

2. „Fiiul omului, în mijlocul nedreptăților lor tu lăcuiești, carii au ochi a vedea, și nu văd, și urechi au a auzi, și nu aud, pentru că este casă amărâtoare.

3. Și tu, fiiul omului, fă ție unealte de robie și te robeaște zioa înaintea lor și te robeaște din locul tău într-alt loc înaintea lor, ca să văză că casă amărâtoare este.

4. Și vei scoate unealtele tale, unealtele ceale de robie zioa, înaintea lor, și tu vei ieși sara înaintea lor, cum iasă cel rob.

5. Găorește-ți păreatele și ieși prin el înaintea lor.

6. Pre umeri te vei lua și ascuns vei ieși; fața ta să o acoperi și să nu vezi pământul; că minune te-am dat pre tine casii lui Israil”.

7. Și am făcut așa după toate câte mi-au poruncit mie. Și am scos unealtele, ca unealtele ceale de robie zioa; și sara mi-am găurit mie păreatele cu mâna și ascuns am ieșit, pre umere m-am luat înaintea lor.

8. Și au fost cuvântul Domnului dimineața către mine, zicând:

9. „Fiiul omului, n-au zis către tine casa lui Israil, casa cea amărâtoare: «Ce faci tu?» Zi către ei:

10. «Aceasta zice Domnul Domnul celui ce stăpânește și celui ce povățuiaște în Ierusalim și la toată casa lui Israil, carii sânt în mijlocul lor».

11. Zi că Eu minuni fac în mijlocul lor; în ce chip am făcut, așa va fi lor, într-o înstrăinare și în robie vor merge.

12. Și stăpânitoriul lor în mijlocul lor pre umere să va rădica, ascuns va ieși prin păreate; găuri-va să iasă el printr-însul. Fața sa va acoperi, ca să nu vă văză cu ochiul și el să nu văză pământul.

Jos 17, 20 13. Și voi întinde năvodul Mieu preste el și să va prinde în mreajea Mea. Și-l voi duce pre el în Vavilon, în pământul haldeilor, și pământul nu-l va vedea și acolo va muri.

14. Și pre toți cei dimpregiurului lui, pre ajutorii lui și pre toți sprijinatorii lui, râsi-pi-i-voiu la tot vântul și sabie voi scoate dinapoia lor.

15. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, când voi râsi-pi pre ei într-o neamuri și voi sămăna pre ei prin țeri.

16. Și voi lăsa dintru ei cu număr bărbați de sabie și de foamete și de moarte, ca să spuie toate fărădelegile lor la neamurile la care vor merge; și vor cunoaște că Eu sânt Domnul”.

17. Și s-au făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. „Fiiul omului, pânea ta cu dureare o vei mân-

25. (a) Eaște. 27. (b) Vor fi ceale ce procește a-cesta. 2.(a) În cea veachie sânt și acestea: ceia ce pro-

ca și apa ta cu chin și cu necaz o vei bea!

19. Și vei grăi către norodul pământului: «Aceasta zice Adonai Domnul celor ce lăcuiesc în Ierusalim pre pământul lui Israil: ‘Pâinile sale cu lipsă le vor mânca și apa sa cu prăpădire o vor bea, ca să se prăpădească pământul și plinirea lui, că într-o necredință sânt toți cei ce lăcuiesc pre dânsul’.

20. Și cetățile lor, ceale ce să lăcuiesc, să vor pustii și pământul să va prăpădi și veți cunoaște că Eu sânt Domnul»”.

21. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

22. „Fiiul omului, carea este voao pilda aceasta pre pământul lui Israil, zicând: «Îndelungatu-s-au zilele, perit-au toată vedea?»

23. Pentru aceea, zi către ei: «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Întoarce-voiu pilda aceasta și mai mult casa lui Israil nu va zice pilda aceasta’», că vei zice către ei: «Apropiatu-s-au zilele și cuvântul a toată vedeniia».

24. Că nu va fi mai mult toată vedeniia mincinoasă, nici cel ce vrăjește pentru dar în mijlocul fiilor lui Israil.

25. Pentru că Eu, Domnul, voi grăi cuvintele Meale, grăi-voiu și voi face, și mai mult nu voi îndelunga, că în zilele voastre (a) casă amărâtoare; voi grăi cuvântul și voi face, zice Adonai Domnul”.

26. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

27. „Fiiul omului, iată casa lui Israil cea amărâtoare, zicând, zic: «Vedeniia carea o veade acesta după zile multe și după vremi delungate (b)».

28. Pentru aceea, zi către ei: «Aceasta zice Domnul: ‘Mai mult nu să vor îndelunga toate cuvintele Meale, oricâte voi grăi, că cuvântul carele-l voi grăi îl voi și face’, zice Adonai Domnul»”.

CAP 13

Amenință prorocilor celor ce prorocesc din capul său și desmântă pre norod cu făgăduință mincinoase, făgăduind pace, asemănându-i păreatelui lipit cu tină, fără de pleavă, și featelor care cos perine supt cotul mâinii.

1. i au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Fiiul omului, procește asupra prorocilor lui Israil (a) și vei zice celor ce prorocesc din inima sa (b); și vei proroci și vei grăi către ei: «Auziți cuvântul Domnului!

3.* Această zice Adonai Domnul: ‘Vai, celor ce prorocesc din inima sa și nimica nu văd!’ *Ierem. 23, 1 Jos

4. Ca vulpile în pustie prorocii tăi, Israile. 14, 9

5. Nu au stătut într-o tărie și au adunat turme preste casa lui Israil, nu s-au scu-

rocesc ale lui Israil; (b) În unele bib. nu să află: și vei zice celor ce prorocesc din inima sa.

lat la războiu cei ce zic: 'În zioa Domnului'.

6. Cei ce văd minciuni și vrăjesc deșearte, cei ce zic: 'Zice Domnul', și Domnul nu i-au trimis pre ei și au început a rădica cuvânt.

7. Au nu vedenie mincinoasă ați văzut? Și vrăji deșearte ați grăit (v)? Și ziceți: 'Zice Domnul', și Eu n-am grăit'».

8. Pentru aceea, zi: «Aceasta zice Adonai Domnul: 'Pentru că sânt cuvintele voastre mincinoase și vrăjile voastre deșearte; pentru aceea, iată, Eu, preste voi, zice Adonai Domnul.

9. Și voiu întinde mâna Mea preste prorocii cei ce văd minciună și cei ce grăiesc deșearte. Întru învățatura norodului Mieu nu vor fi, nici în scrisoarea casii lui Israil nu să vor scrie și în pământul lui Israil nu vor intra și vor cunoaște că Eu sânt Adonai Domnul.

10. Pentru că au înșelat pre norodul Mieu, zicând: 'Pace, pace', și pace nu easte; și acesta zideaste părealele și ei îl spoiesc, de va cădea'.

11. Zi cătră cei ce-l spoiesc: 'Cădea-va!' Și va fi ploaie înecând și voiu da pietri, zvârlituri de pietri la închieturile lor, și vor cădea, și vânt rădicătoriu, și să va sparge.

12. Și, iată, au căzut părealele și nu vor zice cătră voi: 'Unde easte spoitura voastră, carea ați spoit?'

13. Pentru aceea, aceasta zice Adonai Domnul: 'Și voiu sparge vântul care să rădică cu mânie și ploaie înecătoare întru mâniia Mea va fi și pietrile ceale zvârlitoare cu mânie le voiu aduce spre pîardere.

14. Și voiu săpa dedesupt părealele care l-ați spoit și va cădea. Și-l voiu pune pre el pre pământ și să vor descoperi temeliile lui și va cădea; și vă veți sfârși cu muștrări și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

15. Și voiu sfârși mâniia Mea preste păreale și preste cei ce-l spoiesc, cădea-va și am zis cătră voi: Nu easte părealele, nici cei ce-l spoiesc pre el.

16. Prorocii lui Israil, carii prorocesc pentru Ierusalim și carii văd lui pace, și pace nu easte, zice Adonai Domnul'».

17. Și tu, fiiul omului, întărește-ți fața ta asupra featelor norodului tău, ceale ce prorocesc din inima sa, și proceaste asupra lor.

18. Și vei grăi: «Aceasta zice Adonai Domnul: 'Vai celor ce-și coase perini supt tot cotul mâinii și fac acoperituri preste tot capul a toată vârsta, ca să răzvlătească suflete! Sufletele norodului Mieu s-au răzvlătit și suflete ocrotea.

19. Și Mă spurca pre Mine cătră norodul Mieu pentru o mână de orz și pentru o bucătea de pâine, ca să omoară sufletele care nu să cădea să moară și ocrotea suflete-

7. (v) În unele bib. nu să află: și ziceați: Zice Domnul,

le care nu să cădea să trăiască; când grăiați cătră norodul care asculta cuvinte deșearte'.

20. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: 'Iată, Eu asupra perinilor voastre cu care voi răzvlătiți sufletele, rumpe-le-voiu pre eale de la brațele voastre și voiu slobozi sufletele care le-ați răzvlătit, sufletele lor întru răsipire.

21. Și voiu rumpe acoperiturile voastre și voiu mântui pre norodul Mieu din mâinile voastre; și nu vor fi mai mult în mâinile voastre spre răzvlătire și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

22. Pentru că răzvlăteți inima dreptului spre nedreptate și Eu nu-l răzvlăteam pre el; și întăreați mâinile celui fără de leage, ca nicidecum să nu se abată el de la fărădeleagea sa și de la calea sa cea rea și să fie viu.

23. Pentru aceea, minciunile voastre mai mult nu le veți vedea și vrăji mai mult nu veți vrăji. Și voiu mântui pre norodul Mieu din mâna voastră și veți cunoaște că Eu sânt Domnul'».

CAP 14

Zice Domnul că va piarde pre închinătorii de idoli, carii vin la proroci să întreabe printr-înșii pre Domnul, și pre proroci va înșela; să răspunze după nedreptățile lor. Iară Noe, Daniil și Iov numai pre sine să vor mântui, cu dreptatea sa, iară nu pre cei necredincioși; de foamete, de fieri reale, de sabie și de ciură, care va trimite spre norodul cel necredincios Domnul; și să adaoge mângăierea rămășițelor lui Israil.

1. i au venit la mine bărbați din bătrânii norodului lui Israil și au șezut înaintea feții mele.

2. Și au fost cătră mine cuvântul Domnului, zicând:

3. „Fiiul omului, bărbații aceștia au pus cugetele sale întru inimile sale și certarea strâmbătăților sale au pus înaintea feții sale; au răspunzând răspunde-voiu lor?

4. Pentru aceea, grăiaște cătră ei și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Adonai Domnul: 'Om, om din casa lui Israil, carele va pune cugetele sale în inima sa și chipul strâmbătății sale va pune înaintea feții sale și va veni la proroc; Eu, Domnul, voiu răspunde lui întru ceale cu care să ține cugetul lui.

5. Pentru ca să abată casa lui Israil după inimile sale ceale înstrăinate de la Mine în cugetele lor'».

6. Pentru aceea, zi cătră casa lui Israil: «Aceasta zice Domnul Dumnezeu: 'Întoarceți-vă și vă abateți de la izvodirile voastre și de la toate păgânătățile voastre și întoarceți fețele voastre cătră Mine.

7. Că om, om din casa lui Israil, și din nemernicii carii nemernicesc întru Israil, carele să va înstrăina de la Mine și va pune gânși și Eu n-am grăit.

durile întru inima sa și chinul nedreptății sale va pune înaintea feții sale și va veni la proroc să-l întreabe pre el întru Mine. Eu, Domnul, voiu răspunde lui întru aceea cu care să ține întru el.

8. Și voiu întări fața Mea asupra omului aceluia și voiu pune pre el întru pustiire și întru puiardere și-l voiu rădica pre el din mijlocul norodului Mieu; și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

Sus 13, 3 9. Și prorocul, de va rătăci și va găsi cuvânt, Eu, Domnul, am făcut pre prorocul acela să rătăcească; și voiu întinde mâna Mea preste el și-l voiu puiarde pre el din mijlocul norodului Mieu, Israil.

10. Și vor lua nedreptatea sa după nedreptatea celui ce întreabă și așiderea și prorocului după nedreptate va fi;

11. Ca să nu mai rătăcească casa lui Israil de la Mine și ca să nu să mai spurce cu toate greșealele sale. Și vor fi Mie norod și Eu voiu fi lor Dumnezeu, zice Adonai Domnul»”.

12. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

Sus 4, 16 5, 16 13. „Fiiul omului, pământul de va păcătui Mie, ca să-Mi greșească greșeală, voiu întinde mâna Mea preste el și sfărâmând voiu sfărâma întărirea pâinii lui și voiu trimite foamete preste el și voiu puiarde de pre el pre om și pre dobitoace.

14. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, Noe și Daniil și Iov, aceștia cu dreptatea sa să vor mântui, zice Adonai Domnul.

15. Iară de voiu aduce și fieri reale pre pământ și-l voiu certa pre el și va peri și nu va fi cine să-l calce de fața fiarălor,

16. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, de să vor mântui fii sau feate, ci numai ei sânguri să vor mântui, iară pământul va peri.

17. Iară și sabie de voiu aduce pre pământul acela și voiu zice: «Sabie să treacă preste pământ!» și voiu puiarde dintr-însul pre om și pre dobitoc,

18. Și de vor fi acești trei bărbați în mijlocul lui, viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, că nu vor mântui pre fii și pre feate, ci numai ei singuri să vor mântui.

19. Iară de voiu trimite și moarte pre pământul acela și voiu vărsa mâniia Mea preste el întru sânge, ca să pierz dintru el pre om și pre dobitoc,

20. Și Noe și Daniil și Iov de vor fi în mijlocul lui, viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, de să vor mântui fii sau feate, ei întru dreptatea sa vor mântui sufletele sale.

21. Acestea zice Adonai Domnul: Iară de voiu trimite și aceste patru izbândiri reale ale Meale, sabiia și foametea și fierile reale și moarta preste Ierusalim, ca să

pierz dintru el pre om și pre dobitoc,

22. Și, iată, vor rămânea întru el cei mântuiți ai lui; aceștia vor scoate pre fii și pre feate; iată, aceștia vor ieși la voi și veți vedea căile lor și izvodirile lor; și vă veți căi pentru realele care am adus peste Ierusalim, pentru toate realele care le-am adus asupra lui.

23. Și vă vor mângăia pre voi, pentru că veți vedea căile lor și gândurile lor și veți cunoaște că nu în deșert am făcut toate câte am făcut întru el, zice Adonai Domnul”.

CAP 15

Precum vița tăiată nu e bună numai să se dea focului spre ardere, așa vestește Ierusalimului că să va da arderii, cu lăcuitorii săi, pentru fărădelegile lor.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului, către mine zicând:

2. „Și tu, fiul omului, ce s-ar face lemnul viții din toate leamnele tufelor celor ce sânt în leamnele pădurii?

3. Au lua-vor dintr-însul lemn, ca să fie de lucru? Au lua-vor dintr-însa cuiu, ca să acheațe într-însul vas?

4. Fără numai ce s-au dat focului de s-au ars; curățirea ei cea de preste an o arde focul și o face cenușe (a); au de treabă va fi la lucru?

5. Încă nici când easte ea întreagă nu va fi de lucru; au, doară, după ce o va topi focul, până în sfârșit, fi-va mai mult de lucru?

6. Pentru aceea, zi: «Acestea zice Adonai Domnul: În ce chip e lemnul viții întră leamnele pădurii, care le-am dat focului să le arză, așa am dat pre cei ce lăcuiesc Ierusalimul.

7. Și voiu pune fața Mea asupra lor; din foc vor ieși și focul va amestui pre ei și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, Cel ce am întărit fața Mea asupra lor.

8. Și voiu pustii pământul, pentru că au căzut la greșeală, zice Adonai Domnul”.

CAP 16

Ierusalimul, care mai înainte era nebăgat în samă, Dumnezeu, foarte înălțindu-l, Să arată nemulțămitoriul cu multe fealiuri de închinări de idoli, cu carea, întrecând pre Samariia și pre Sodoma, o va da Domnul spre jefuire și spre ocară tuturor limbilor. Însă va ținea legătura rămășițelor sale.

1. i au fost cuvântul Domnului, către mine, zicând:

2. „Fiiul omului, mărturisește Ierusalimului fărădelegile lui.

3. Și vei grăi: «Acestea zice Adonai Domnul Ierusalimului: ‘Rădăcina ta și nașterea ta easte din pământul lui Hanaan, tatăl tău, amoreu, și mumă-ta, heteancă.

4. Și nașterea ta în carea zi te-ai născut,

4. (a) Amestuieste până în sfârșit.

buricul tău nu s-au tăiat și nu ai legat țitele tale și cu apă nu te-ai scăldat, nici cu sare te-ai sărat și cu scutece nu te-ai înfășeiat.

5. Nici s-au îndurat ochiul Mieu (a) spre tine, ca să-ți facă ție una dintru toate acestea și să pățască ceva pentru tine și te-ai aruncat pre fața câmpului cu îndărăptnicirea sufletului tău, în zioa în carea te-ai născut.

6. Și am trecut prin tine și te-am văzut cruntată în sângele tău și am zis ție: 'Din sângele tău vei trăi!'

7. Înmulțită ca răsăritul țarinei te-am dat pre tine; și te-ai înmulțit și te-ai mărit și ai intrat în cetățile cetăților; țitele tale s-au rădicat și părul tău au răsărit, iară tu erai goală și grozavă.

8. Și am trecut prin tine și te-am văzut pre tine și, iată, vreamea ta, vreamea celor ce să abat; și am întins aripile Meale preste tine și am acoperit grozăviia ta și M-am jurat ție și am intrat la legătură (b) cu tine, zice Adonai Domnul, și te-ai făcut Mie.

9. Și te-am scăldat pre tine cu apă și am spălat sângele tău de la tine și te-am uns cu untdelemn.

10. Și te-am îmbrăcat cu împistrite și te-am încălțat cu vână și te-am încins cu vison și te-am îmbrăcat cu haină de păr țesută.

11. Și te-am împodobit cu podoabă și am pus brățeri la mâinile tale și gherdan la grumazul tău.

12. Și am pus cercel preste nările tale (v) și veriguțe în urechile tale și cunună de mărire pre capul tău.

13. Și te-ai împodobit cu aur și cu argint și hainele tale de vison și de păr țesute și împestrite; făină aleasă de grâu și miiare și untdelemn ai mâncat și te-ai înfrumșețat foarte.

14. Și au ieșit numele tău întru neamuri pentru frumseța ta, că plinire era întru frumseța carea am pus pre tine, zice Adonai Domnul.

15. Și nădăjduindu-te întru frumsețele tale ai curvit întru numele tău și ai pus curviia ta la tot trecătoriul, ca să fii a lui.

16. Și ai luat din hainele tale și ai făcut ție idoli cusuți și ai curvit întru ei; și nu vei intra, nici va fi.

17. Și ai luat vasele laudei (g) tale din aurul Mieu și din argintul Mieu, care l-am dat ție, și ți-ai făcut ție chipuri bărbățești și ai curvit întru eale.

18. Și ai luat îmbrăcămintea ta cea pestriță și le-ai îmbrăcat pre eale și untdelemn al Mieu și tămâia Mea le-ai pus înaintea feții lor.

19. Și pâinile Meale, care le-am dat ție,

5. (a) În cea veachie: ochiul tău. 8. (b) Așezământ, testamânt. 12. (v) Era podoabă muierească, care de la frunte spânzura preste nas până la gură. 17. (g) Frum-

făina de grâu și untuldelemn și miiarea cu care te-am hrănit pre tine, le-ai pus înaintea feții lor spre miros de bună mireasmă; și s-au făcut după acestea, zice Adonai Domnul.

20. Și ai luat pre fiii tăi și pre featele tale care ai născut și i-ai junghiiat lor spre mâncare; au mică easte curviia ta?

21. Și ai omorât pre fiii tăi și i-ai dat pre ei când descântai tu pre ei lor.

22. Aceasta easte mai mult decât toată curviia ta și urâciunile tale. Și nu ți-ai adus aminte de zilele prunciei tale, când erai goală și grozavă, cruntată în sângele tău ai trăit.

23. Și s-au făcut după toate răutățile tale. Vai, vai, ție (d), zice Adonai Domnul; și ai zidit ție lăcaș de curvie și ți-ai făcut ție punere de curvie în toată ulița.

24. Și la începutul a toată calea ai zidit curvăriile tale și ai stricat frumsețele tale și ai desfăcut picioarele tale la tot cel ce trecea și ai înmulțit curviia ta.

25. Și ai curvit cu fiii Eghiptului cei hotărâși cu tine, carii sânt mari la trup; și în multe fealiuri ai curvit ca să Mă mâinii pre Mine.

26. Iară de voiu întinde mâna Mea asupra ta și voiu lua lejuirile tale și te voiu da pre tine în sufletele celor ce te urâsc pre tine, a featelor celor de alt neam, care te-au abătut pre tine de la calea ta.

27. Păgânit-ai și ai curvit mai mult decât featele lui Asur și nici așa nu te-ai săturat.

28. Și ai curvit și nu te-ai umplut și ai înmulțit așezământurile tale cătră pământul lui Hanaan și al haldeilor, și nici cu acestea nu te-ai săturat.

29. Ce voiu pune fata ta, zice Adonai Domnul. Fiindcă ai făcut toate aceste fapte de muiare curvă și ai curvit întreit întru featele tale.

30. Când ai zidit curvăriia ta, la începutul a toată calea, și vatra ta o ai făcut în toată ulița și te-ai făcut ca o curvă carea adună plată.

31. Muiarea preacurvă e aseamenea ție, carea ia de la bărbatul său plată.

32. Și tuturor celor ce curvea cu ea le da plată; și tu ai dat plată tuturor ibovnicilor tăi și-i încărcai pre ei, ca să vie la tine primpregiur întru curviia ta.

33. Și s-au făcut întru tine îndărăptnicire mai multă decât la muieri întru curviia ta și după tine n-au curvit (e), pentru că tu dai plată; și ție plată nu s-au dat și s-au făcut întru tine îndărăptnicii.

34. Pentru aceaea, curvă, auzi cuvântul Domnului'.

35. Aceastea zice Adonai Domnul: 'Pentru că seații, podoabei. 23. (d) În unele nu să află: vai, vai, ție. 33. (e) Așea.

ț-ai vărsat arama ta și să va descoperi rușinea ta întru curviia ta cătră ibovnicii tăi și spre toate gândurile fărădelegilor tale și în sângele fiilor tăi, pre carii i-ai dat lor,

36. Pentru aceea, iată, Eu voiu aduna asupra ta pre toți ibovnicii tăi, cu carii te-ai amestecat, și pre toți pre carii ai iubit, împreună cu toți pre carii i-ai urât, și voiu aduna pre ei asupra ta de primpregiur și voiu descoperi răutățile tale cătră ei* și vor vedea toată grozăviia ta.

*Jos
23, 10

37. Și voiu izbândi asupra ta izbânda pre-curviei și a celor ce varsă sânge și te voiu pune pre tine întru sânge de mânie și de râvnă.

38. Și te voiu da în mâinile lor și vor surpa curvăriia ta și vor strica vatra ta și te vor dezbrăca pre tine de îmbrăcăminte și vor lua vasele mării tale și te vor lăsa goală și grozavă.

39. Și vor aduce asupra ta mulțime și te vor ucide cu pietri și te vor tăia cu sabiile sale.

*4 Împă.
25, 9

40.* Și vor arde casele tale cu foc și vor face întru tine izbândă înaintea a multor muieri și te voiu abate pre tine de la curvie și plată nu vei mai da.

41. Și voiu slobozi mâniia Mea asupra ta și să va lua râvna Mea de la tine și Mă voiu odihni și nu voiu mai avea grije.

42. Că nu ți-ai adus aminte de zioa prunciei tale și M-ai întristat pre Mine cu toate acestea. Și, iată, Eu voiu da căile tale în capul tău, zice Adonai Domnul, și așa ai făcut necredința ta preste toate fărădelegile tale’.

43. Acestea sânt toate care au zis asupra ta cu pildă, zicând: ‘Cum e muma, așa e și fata!’

44. Fata mumei tale ești și tu, carea au lăpădat pre bărbatul său și pre fiii săi și soră ești surorilor tale, care au lăpădat pre bărbații săi și pre fiii săi. Muma voastră e heteancă și tatăl vostru amoreu.

45. Sora voastră cea mai bătrână Samariia e, și featele ei, care lăcuiesc de-a stânga ta, și soru-ta cea mai tină decât tine, carea lăcuiaște de-a dreapta ta, Sodoma, și featele ei.

46. Și nici așa în căile lor nu ai umblat, nici după fărădelegile lor ai făcut, cu puțin, și le-ai covârșit pre eale întru toate căile tale.

47. Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, de au făcut Sodoma, soru-ta, acestea și featele ei, precum ai făcut tu și featele tale.

*Face.
19, 24

48.* Însă fărădelegea Sodomei, surorii tale, au fost mândriia întru săturare de pâine și întru prisosință (j); cu desfătări să răsfăța ea și featele ei; aceasta avea ea și featele ei, și mâna săracului și a celui lipsit

48. (j) De vin. 49. (dz) Într-unele 5 o am văzut 8. 50. (z) Ierusalime, tu atâtea fărădelegi ai făcut, cât

nu o sprijinea.

49. Și să marea și au făcut fărădelegi înaintea Mea și le-am luat pre eale, precum ai (dz) văzut.

50. Și Samariia jumătate din păcatele tale nu au păcătuit; și ai înmulțit fărădelegile tale mai mult decât eale și ai îndreptat pre surorile tale întru toate fărădelegile tale care ai făcut (z).

51. Și tu poartă chinul tău pentru că ai stricat pre surorile tale întru păcatele tale și întru fărădelegile tale care le-ai făcut mai mult decât eale și le-ai îndreptat pre eale mai mult decât pre tine, și tu rușinează-te și priimește ocară ta, pentru că ai îndreptat pre surorile tale.

52. Și voiu întoarce întoarcerile lor, întoarcerea Sodomei și a featelor ei, și voiu întoarce întoarcerea Samariei și a featelor ei și voiu întoarce întoarcerea ta în mijlocul lor.

53. Ca să porți chinul tău și să aibi ocară din toate care ai făcut, ca să Mă mâni pre Mine.

54. Și soru-ta, Sodoma, și featele ei să vor așeza precum au fost de la început; și Samariia și featele ei să vor așeza precum au fost de la început; și tu și featele tale vă veți așeza precum ați fost de la început.

55. Și de nu ar fi fost Sodoma, soru-ta, ca să auzi în gura ta în zilele trufiei tale,

56. Mai înainte de ce s-au descoperit răutățile tale, precum acum ești ocară featelor Siriei și tuturor celor de primprejurul ei, featelor celor de alt neam, care te-au încunjurat împrejur,

57. Păgânătățile tale și fărădelegile tale tu le poartă (i)’, zice Adonai Domnul.

58. Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Și voiu face cu tine precum ai făcut, precum ai urgisit acestea ca să calci legătura Mea.

59. Și-Mi voiu aduce aminte de legătura Mea, carea am făcut cu tine în zilele tinerețelor tale, și voiu rădica ție legătură veacinică.

60. Și-ți vei aduce aminte de calea ta și te vei urgisi când vei priimi pre surorile tale ceale mai bătrâne decât tine, împreună cu ceale mai tinere decât tine; și le voiu da pre eale ție spre ispitire, și nu din legătura ta.

61. Și voiu rădica Eu legătura Mea cu tine și vei cunoaște că Eu sânt Domnul.

62. Ca să-ți aduci aminte și să te rușinezi și să nu-ți fie ție mai mult a deschide gura de fața ocării tale, când Mă voiu milostivi Eu spre tine după toate câte ai făcut’, zice Adonai Domnul»”.

CAP 17

Prin pilda de doi vulturi și de chedru, să vădeaște

pre lângă tine Samariia și Gomora să par a fi dreapte. 57. (i) Tu le-ai adus.

că împăratul Vavilonului, robind pre împăratul Ioachim, va rândui în locul lui pre Sedechiia, carea, nevrând a ținea pacea cu Navohodonosor, au fugit în Egipt. Pentru aceea, îl va da Domnul în mâinile lui Navohodonosor și va muri în Vavilon. Iară Domnul, smerind pre cel înalt, va înălța pre cel smerit.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând.

2. „Fiiul omului, povestește povestirea și grăiaște pildă cătră casa lui Israil.

3. Și vei zice: «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Vulturul cel mare cu aripi mari, cel cu întindere lungă și plin de unghi, care are povățuire ca să între în Livan, și au luat ceale alese ale chedrului.

4. Vârvurile odraslelor le-au smuls și le-au adus în pământul lui Hanaan, în cetate zidită le-au pus pre eale.

5. Și au luat din sămânța pământului și o au dat pre ea în câmp răsad preste ape multe; și rădăcinile ei supt ea vor fi (a), ca să se vază o au pus pre ea.

6. Și au răsărit și s-au făcut viță slabă și mică la mărime, ca să se vază ramurile ei preste ea și rădăcinile ei supt ea era, și s-au făcut vie mare și au făcut lujări și au întins ramurile sale.

7. Și s-au făcut alt vultur mare cu aripi mari și cu multe unghi. Și, iată, vița aceas-ta era împletită cătră el și rădăcinile ei cătră el și ramurile sale le-au întins cătră el, ca să-l adepă pre el cu roaoa răsădi-turii sale.

8. În câmp bun, preste ape multe s-au în-grășeat ea, ca să facă odraslă și să aducă rod, ca să fie viță mare’.

9. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: ‘Au îndrepta-să-va? Au nu rădăcinile odraslei ei și rodul va putrezi și să vor usca toate ceale întâiu răsărite ale ei? Și nu cu braț mare, nici cu norod mult, ca să o smulgă pre ea din rădăcinile ei.

10. Și, iată, să îngrășe, au îndrepta-să-va? Au nu îndată, cât o va atinge vântul cel arzătoriu, cu uscăciune să va usca? Cu bulgărul răsăriturii sale va săca?’»

11. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

12. „Fiiul omului, zi cătră casa lui Israil cea amărătoare: «Nu știți ce sânt acestea care am zis? Când va veni împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului și-l va lua pre el și pre împăratul lui și pre boiarii lui și-i va duce pre ei la sine în Vavilon.

13. Și va lua din sămânța împărăției și va pune cu el legătură și va băga pre el la ocară și pre povățuitorii pământului va lua.

14. Ca să se facă împărăție slabă și să

5. (a) În unele nu să află: și rădăcinile ei supt ea vor fi. 22. (b) În unele nu să află: și voiu da din

nu să înălță, ci să păzască legătura lui și să o întărească.

15. Și s-au depărtat de la el și au trimis soli la Egipt să-i dea lui cai și norod mult, au mântui-să-va cel ce face împotrivă și calcă legătura? Au scăpa-va?

16. Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, că în locul celui ce l-au făcut pre el împărat, carele au necinstit jurământul Mieui și au călcat legătura Mea cea cu el, în mijlocul Vavilonu-lui va muri;

17. Și nu cu puteare mare, nici cu gloată multă va face Faraon asupra lui războii, punere de șanț și cu zidire punerilor de săgeți, ca să omoară suflete multe.

18. Și au necinstit jurământul ca să calce legătura, și, iată, au dat mâna sa și, toate acestea făcând, nu va scăpa».

19. Pentru aceea, zi: «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Viu sânt Eu, că jurământul Mieui, care l-au necinstit, și legătura Mea, carea o au călcat, le voiu da în capul lui.

20.* Și voiu întinde preste el năvodul Mieui și să va prinde în mreajea Mea. Și-l voiu aduce pre el în Vavilon și Mă voiu judeca acolo cu el, pentru strâmbătatea lui, carea au făcut asupra Mea. *Sus 12, 13 Jos 32, 3

21. Și toți fugiții lui întru toată rânduiala de sabie vor cădea, și pre cei rămași ai lui la tot vântul îi voiu răsipi și veți cunoaște că Eu, Domnul, am grăit’.

22. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: ‘Și voiu lua Eu din ceale alese ale chedrului din vârv și voiu da din capul odraslelor lui (b), din inima lor voiu lua și voiu răsădi în munte înalt.

23. Și-l voiu spânzura pre el în munte înalt a lui Israil și-l voiu răsădi. Și va scoate odrasle și va face rod și va fi chedru mare și să va odihni supt el toată fiiara; și toată paserea supt umbra lui să va odihni și ramurile lui să vor așeza.

24. Și vor cunoaște toate leamnele câmpului că eu sânt Domnul, Cel ce smeresc lemnul cel înalt și înalț lemnul cel smerit și usc lemnul cel vearde și înverzesc lemnul cel uscat. Eu, Domnul, am grăit și voiu face’».

CAP 18

Lăpdând pilda jidovilor, zice că fiiul nu va purta nedreptatea tătâne-său, nici tatăl a fiiului său, ci fieștecarele va purta a sa; și de să va întoarce cel necredincios, să va mântui, iară cel drept, de-ș va părăsi dreptatea sa, să va osândi. Pentru aceea, îndeamnă Domnul la pocăință, spre înnoirea inimii.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, ce easte voao pilda aceasta, întru fiii lui Israil, carii zic: * «Părinții au mâncat aguridă, și din-

*Ieremi. 31, 29

capul odraslelor lui.

ții fiilor au strepezit?»

3. Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, de se va grăi mai mult pilda aceasta în Israil.

4. Că toate sufletele ale Meale sânt; precum sufletul tatălui, așa și sufletul fiiului al Mieu easte, și sufletul carele păcătuiaste acela va muri.

5. Iară omul cel drept, carele face judecată și dreptate,

6. În munți nu va mânca și ochii săi nu-i va rădica cătră idolii casii lui Israil și pre muiarea deaproapelui său nu o va pângări și de muiarea ce-i cură sânge nu să va apropiia.

7. Și pre om nu-l va asupri, zălogul deatoriu-
Isaiia lui va da înapoi și jaf nu va jefui. Pâinea sa
58, 7 o va da celui flămând și pre cel gol îl va
Mateiu îmbrăca cu haină.
25, 35

8. Și argintul său nu va da în camătă și adaos nu va lua și de la strâmbătate își va întoarce mâna sa. Judecată dreaptă va face întră bărbat și întră deaproapele lui.

9. Și întru poruncile Meale va umbla și îndreptările Meale va păzi, ca să le facă pre eale. Acesta easte drept, cu viață va viețui, zice Adonai Domnul.

10. Și de va naște fiiu pierzătoriu, vărsătoriu de sânge și făcătoriu de păcate,

11. Carele în calea tătâne-său celui drept nu va umbla, ci și în munți au mâncat și muiarea deaproapelui său au spurcat,

12. Și pre sărac și pre mișel au asuprit și jeaf au jefuit și zălogul nu l-au dat înapoi și la idoli au pus ochii săi, fărădelege au făcut.

13. Cu camătă au dat și adaos au luat. Acesta cu viață nu va viețui (a). Toate fărădelegile aceastea au făcut; cu moarte va muri, sângele lui asupra lui va fi.

14. Iară de va naște fiiu și va vedea toate păcatele tătâne-său, care le-au făcut, și să va teame și nu va face după eale,

15. În munți nu au mâncat, ochii săi nu și-au pus la poftetele casii lui Israil și muiarea deaproapelui n-au spurcat;

16. Și pre om n-au asuprit și zălog n-au zălogit și jeaf n-au jefuit, pâinea sa celui flămând au dat și pre cel gol l-au îmbrăcat cu haină;

17. Și de la nedreptate au întors mâna sa camătă și adaos n-au luat, dreptate au făcut și întru poruncile Meale au umblat (b), nu va muri întru nedreptățile tătâne-său. Cu viață va fi viu.

18. Iară tatăl lui, de va năcăji cu năcaz și va jefui jeaf, împotrivă au făcut în mijlocul norodului Mieu și va muri întru nedreptatea sa.

19. Și veți zice: «Pentru ce n-au purtat fiiul nedreptatea tatălui său?» Pentru că fiiul dreptate și milă au făcut, toate

13. (a) Pentru că. 17. (b) Acesta. 32. (v) În unele biblii nu să află: ci vă întoarceți și veți fi vii.

legiurile Meale au păzit și le-au făcut; cu viață va trăi.

20.* Iară sufletul cel ce păcătuiaste, acela va muri, iară fiiul nu va purta nedreptatea tătâne-său și tatăl nu va purta nedreptatea fiiului său; dreptatea dreptului preste el va fi și fărădelegea celui fără de lege preste el va fi.

21. Și cel fără de lege, de să va întoarce de la toate fărădelegile sale care au făcut și va păzi toate poruncile Meale și va face dreptate și milă, cu viață va trăi și nu va muri.

22. Toate nedreptățile lui câte au făcut nu să vor pomeni, ci întru dreptatea sa carea au făcut va fi viu.

23.* Au cu vreaire voiesc moartea celui fără de lege, zice Adonai Domnul, și nu mai vartos să se abată el de la calea lui cea rea și să fie viu?

24. Și de să va abate dreptul de la dreptatea sa și va face nedreptate, după toate fărădelegile care au făcut cel fără de lege, toate dreptățile lui care le-au fost făcut nu să vor pomeni întru greșeala sa, carea au greșit, și întru păcatele sale, care au păcătuit, întru acealea va muri.

25. Și ați zis: «Nu easte dreaptă calea Domnului». Ascultați, dară, toată casa lui Israil:* Au nu easte dreaptă calea Mea? Au, doară, calea voastră easte dreaptă?

26. Că oricând să va abate dreptul de la dreptatea sa și va face fărădelege și va muri întru fărădelegea carea au făcut, întru aceaea va muri.

27. Și oricând să va întoarce cel fără de lege de la fărădelegea sa, care au făcut, și va face judecată și dreptate, aceasta sufletul său au păzit.

28. Și au văzut și s-au întors de la toate păgânătățile sale care au făcut; cu viață va fi viu și nu va muri.

29. Și zic casa lui Israil: «Nu easte dreaptă calea Domnului». Au căile Meale nu sânt dreapte, casa lui Israil? Au, doară, căile voastre sânt dreapte?

30. Pre fieștecarele după calea lui voi judeca pre voi, casa lui Israil, zice Adonai Domnul.* Întoarceți-vă și vă abateți de la toate păgânătățile voastre și nu vor fi voao spre certare de nedreptate.

31. Lăpădați de la voi toate păgânătățile voastre care ați făcut asupra Mea și vă faceți voao inimă noao și duh nou și faceți toate poruncile Meale și pentru ce muriți, casa lui Israil?

32.* Că nu voiesc moartea celui ce moare, zice Adonai Domnul, ci vă (v) întoarceți și veți fi vii.

CAP 19

Pilda leoaicii și a puilor de leu însămnează robii împăraților Ioahaz și Ioachim. Iară fericirea cea trecută a Ierusalimului și supărarea cea de acum o scrie prin pilda viei.

*4 Împă.

14, 3

2 Leage

24, 16

2 Paral.

25, 4

*Jos

33, 11

2 Petr.

3, 9

* Jos

33, 20

*Mate.

3, 2

Luca

3, 3

*Jos

33, 12

2 Petr.

3, 9

1. i tu ia plângere pentru boiariul lui Israil.

2. Și vei zice: «Ce e mumă-ta, puiu de leu, în mijlocul leilor s-au născut? În mijlocul leilor au înmulțit puii săi.

3. Și au sărit unul din puii ei. Leu s-au făcut și s-au învățat a răpi răpitori, oameni au mâncat.

4. Și au auzit asupra lui neamuri; cu stricarea lor s-au prins el și l-au adus pre el cu căpăstru în pământul Eghiptului.

5. Și au văzut că s-au luat de la ea și au perit statul ei. Și au luat altul din puii săi și l-au pus pre el leu.

6. Și petrecea întră lei, leu s-au făcut, și s-au învățat a răpi răpitori, oameni au mâncat.

7. Și păștea întru îndrăznirea sa și cetățile lor au pustiit și au potopit pământul și plinirea lui de glasul răcnirii sale.

8. Și au dat asupra lui neamurile din țerile de primpregiur. Și au întins preste el mreajea sa, cu stricarea lor s-au prins el.

9. Și l-au pus pre el în căpăstru și în caliță au venit la împăratul Vavilonului și l-au băgat pre el în temniță, ca să nu să auză glasul lui în munții lui Israil.

10. Mumă-ta ca o viță, ca o floare de rodie, în apă răsădită; roada ei și odrasla ei s-au făcut din apă multă.

11. Și s-au făcut ei toiag de putere preste neamul povățuitorilor și s-au înălțat cu mărimea sa în mijlocul rădăcinilor și au văzut mărimea sa întru mulțimea stâlpărilor sale.

12. Și s-au frânt cu mânie, la pământ s-au lăpădat* și vântul cel pālitoriu au uscat ceale alese ale ei. Izbândit-au și s-au uscat toiagul puterii ei, focul o au amestuit pre ea.

13. Și acum o au sădit pre ea în pustie, în pământ fără de apă.

14. Și au ieșit foc din toiagul celor aleși a ei și o au mâncat pre ea și nu era întru ea toiagul puterii. Neamul spre pildă de plâns easte și va fi spre plâns»”.

CAP 20

Zice Domnul că nu va răspunde fiilor lui Israil, că și în Eghipt și în pustie și în Pământul Făgăduinții au făcut fărădelegi împotriva poruncilor Lui și s-au închinat idolilor; căroră de multe ori le-au amenințat reale, ci le-au iertat, ca să nu să necinstească numele Lui înaintea neamurilor. Iară acum, după toate acestea, zice că-i va chema la pământul său în care să-I slujească și poruncească împotriva dumbrăvii de la amiazăzi.

1. i au fost în anul al șaptelea, în luna a cincea, în zece zile ale lunii; venit-au bărbați din bătrânii casii lui Israil ca să întreabe pre Domnul și au șezut înaintea feții mele.

13. (a) În unele biblii nu să află: și M-au amărât pre Mine casa lui Israil în pustie, întru poruncile Meale n-au

2. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

3. „Fiiul omului, grăiaște cătră bătrânii casii lui Israil și vei zice cătră dânșii: «Acestea zice Adonai Domnul: ‘Au ca să Mă întrebați pre Mine voi ați venit? Viu sânt Eu, de voi răspunde voao’, zice Adonai Domnul.

4. Au izbândi-voiu pre ei cu izbândire, fiiul omului? Fărădelegile părinților lor mărturiseaste-le lor și vei grăi cătră ei.

5. Acestea zice Domnul: ‘Din zioa în carea am ales casa lui Israil și M-am făcut cunoscut săminției casii lui Iacov și M-am cunoscut lor în pământul Eghiptului și i-am prins pre ei cu mâna Mea, zicând: ‘Eu sânt Domnul Dumnezeul vostru’;

6. În zioa aceea i-am prins pre ei cu mâna Mea, ca să-i scoț din pământul Eghiptului la pământul care l-am gătit lor, la pământul care cură lapte și miiare, fagur easte mai mult decât tot pământul.

7. Și am zis cătră ei: ‘Fieștecarele să lapede urâciunile ochilor săi și cu izvodirile Eghiptului să nu vă pângăriți! Eu sânt Domnul Dumnezeul vostru!’

8. Și s-au depărtat de la Mine și n-au vrut să Mă asculte; urâciunile ochilor săi nu le-au lăpădat și izvodirile Eghiptului nu le-au părăsit. Și am zis ca să vărs mâniia Mea preste ei și să sfârșesc urgiia Mea întru ei, în mijlocul Eghiptului.

9. Și am făcut ca numele Mieu mai mult să nu să pângărească înaintea neamurilor întră care sânt ei, întru care M-am arătat cătră ei înaintea lor, ca să-i scoț pre ei din pământul Eghiptului.

10. Și i-am scos pre ei din pământul Eghiptului și i-am adus pre ei în pustie.

11.* Și le-am dat lor poruncile Meale și îndreptările Meale le-am arătat lor, care să le facă omul și să fie viu întru eale.

12.* Și sâmbetele Meale le-am dat lor ca să fie semn întră Mine și întră ei și să cunoască ei că Eu sânt Domnul, Cel ce-i sfințesc pre ei.

13. Și am zis cătră casa lui Israil în pustie: ‘Umblați întru poruncile Meale și păziți îndreptările Meale, ca să le faceți pre eale, care, făcându-le, omul va fi viu întru eale’. Și M-au amărât pre Mine casa lui Israil în pustie; întru poruncile Meale n-au umblat și îndreptările Meale le-au lăpădat (a), care, făcându-le, omul va trăi întru eale. Și sâmbetele Meale le-au spurcat foarte și am zis ca să vărs mâniia Mea preste ei în pustie, ca să-i pierz pre ei.

14. Și am făcut ca numele Mieu mai mult să nu să spurce înaintea neamurilor din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

15. Și Eu am rădicat mâna Mea asupra lor în pustie, ca mai mult să nu-i bag pre ei în

umblat și îndreptările Meale le-au lăpădat.

*Leviț. 18, 5
Roman. 10, 5
*Oleșire 20, 8
31, 13
2 Leage 5, 12

pământul care l-am dat lor, în pământul care cură lapte și miiare, fagur easte mai mult decât tot pământul.

16. Pentru că îndreptările Meale le-au lăpădat și întru poruncile Meale n-au umblat și sâmbetele Meale le-au spurcat și după gândurile inimilor lor au mers.

17. Și nu s-au îndurat ochiul Mieu de ei, ca să-i pierz pre ei, și nu am făcut ca să-i sfârșesc pre ei în pustie.

18. Și am zis cătră fiii lor în pustie: 'Întru legiurile părinților voștri nu umblați și îndreptările lor nu le păziți și cu gândurile lor (b) nu vă amestecați și nu vă pângăriți.

19. Eu sânt Domnul Dumnezeu vostru! Întru poruncile Meale umblați și îndreptările Meale păziți-le și le faceți pre eale.

20. Și sâmbetele Meale sfințiți-le și să fie sămn întră Mine și întră voi, ca să cunoașteți că Eu sânt Domnul Dumnezeu vostru'.

21. Și M-au amărât și feciorii lor; întru poruncile Meale nu au umblat și îndreptările Meale nu le-au păzit, ca să le facă pre eale, care, făcându-le, omul va viia întră eale; și sâmbetele Meale le-au spurcat foarte. Și am zis ca să vărs mâniia Mea preste ei, ca să sfârșesc urgiia Mea asupra lor în pustie.

22. Și am făcut ca numele Mieu mai mult să nu să spurce înaintea neamurilor din care i-am scos pre ei înaintea ochilor lor.

23. Și eu am rădicat mâna Mea asupra lor în pustie, ca să-i răsipesc pre ei întră neamuri și să-i împrăstiez pre ei prin țeri.

24. Pentru că îndreptările Meale nu le-au făcut și poruncile Meale le-au lăpădat și sâmbetele Meale le-au spurcat și după gândurile părinților săi au fost ochii lor.

25. Și le-am dat lor porunci nu bune și îndreptări întră care nu vor fi vii.

26. Și voi pângări pre ei întră obiceiurile lor, când vor aduce pre tot cel ce deschide zgăul, pentru ca să-i stâng pre ei. Și vor ști că Eu sânt Domnul (v)».

27. Pentru aceea, grăiaște cătră casa lui Israil, fiul omului, și vei zice cătră ei: «Aceasta zice Adonai Domnul: 'Până la aceasta M-au mâniat pre Mine părinții voștri cu păcatele sale, care au păcătuit asupra Mea.

28. Și i-am băgat pre ei în pământul pentru care am rădicat mâna Mea, ca să-l dau pre el lor. Și au văzut tot dealul înalt și tot lemnul umbros și au jertvit acolo dumnezeilor săi și au pus acolo miros de bună mireasma lor și au turnat acolo turnările sale.

29. Și am zis cătră ei: 'Ce easte Avama (g) de intrați voi acolo?' Și au chemat numele lui Avama până în zioa de astăzi».

30. Pentru aceea, zi cătră casa lui Israil: «Aceasta zice Adonai Domnul Dumnezeu: 'De vreame

ce întră fărădelegile părinților voștri vă pângăriți și după urâciunile voastre voi curviți,

31. Și cu pârga darurilor voastre, cu trecearea fiilor voștri prin foc voi vă pângăriți cu toate gândurile voastre până în zioa de astăzi, și Eu voi răspunde voao, casa lui Israil? Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, de voi răspunde voao.

32. Și de să va sui preste duhul vostru acesta și nu va fi în ce chip ziceți voi: 'Fi-vom ca limbile și ca neamurile pământului, ca să slujim leamnelor și pietrilor!'

33. Și pentru aceea, viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, că cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată voi împărăți preste voi.

34. Și voi scoate pre voi din noroade și voi aduna pre voi din țerile întră care v-am răsipit cu mână tare și cu braț înalt și cu mânie vărsată.

35. Și voi aduce pre voi în pustia noroadelor și Mă voi judeca cu voi acolo, față cătră față.

36. În ce chip M-am judecat cu părinții voștri în pustie, când i-am scos pre ei din pământul Eghiptului, așa voi judeca pre voi, zice Domnul Dumnezeu.

37. Și voi pune pre voi supt toiagul Mieu și voi băga pre voi în număr.

38. Și voi aleage dintru voi pre cei necredincioși și pre cei călcători de leage, pentru că din nemernicirea lor voi scoate pre ei și în pământul lui Israil nu vom intra. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu.

39. Și voi, casa lui Israil, acestea zice Adonai Domnul: Fieștecarele să-și ia izvodirile sale (d) și după acestea, de Mă veți asculta pre Mine și numele Mieu cel sfânt nu-l veți spurca mai mult cu darurile voastre și cu izvodirile voastre,

40. Că în muntele cel sfânt al Mieu, în muntele cel înalt a lui Israil, zice Domnul Domnul, acolo vor sluji Mie toată casa lui Israil desăvârșit și acolo voi priimi și acolo voi privi pârga voastră și pârga aducerilor voastre întră toate sfințirile voastre.

41. Întru miros de bună mireasmă voi priimi pre voi, când voi scoate pre voi din noroade și voi aduna pre voi din țerile în care v-ați răsipit și Mă voi sfinți întră voi înaintea ochilor noroadelor.

42. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul, când voi băga pre voi în pământul lui Israil, în pământul pentru care am rădicat mâna Mea, ca să-l dau părinților voștri.

43. Și vă veți aduce aminte acolo de căile voastre, întră care v-ați pângărit, și veți bate fețele voastre întră toate răutățile voastre.

44. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul, când voi face voao așa ca numele Mieu să

18. (b) În cea veachie easte: întră izvodirile Eghiptului.
26. (v) În unele biblii nu să află: și vor ști că Eu

sânt Domnul. 29. (g) Înalt. 39. (d) Să străce idolii săi.

nu să spurce după căile voastre ceale reale și după izvodirile voastre ceale stricate, casa lui Israil, (e) zice Adonai Domnul'»".

45. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

46. „Fiiul omului, întărește-ți fața ta preste Teman (j) și caută spre Darom (dz) și prorocește asupra dumbrăvii ceii povățuitoare a Naghevului (z).

47. Și vei grăi dumbrăvii Naghevului: «Auzi cuvântul Domnului. Acestea zice Domnul Domnul: 'Iată, Eu voiu aprinde întru tine foc și va mânca întru tine tot lemnul vearde și tot lemnul uscat; nu să va stânge flacăra cea aprinsă și va arde întru ea toată fața, de la miazăzi până la miazănoapte.

48. Și va cunoaște tot trupul că Eu, Domnul, l-am aprins pre el și nu să va stinge'»".

49. Și am zis: „Nicidecum, Doamne Doamne! Ei zic către mine: «Au nu easte pildă carea să zice aceasta?»"»

CAP 21

Înainte-vesteaște că groaznică și mult fealiu de tăiere va veni asupra Ierusalimului și asupra fiilor lui Amon de la împăratul Vavilonului, carele apoi să va judeca în țara sa.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Pentru aceea, fiiul omului, prorocește și întărește fața ta asupra Ierusalimului și priveaște la sfintele lor și prorocește asupra pământului lui Israil.

3. Acestea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu asupra ta; și voiu scoate sabiia Mea din teaca sa și voiu piarde dintru tine pre cel fără de lege și pre cel nedrept.

4. Pentru că voiu piarde din tine pre cel nedrept și pre cel fără de lege; așa va ieși sabiia Mea din teaca sa preste tot trupul, de la miazăzi până la miazănoapte.

5. Și va cunoaște tot trupul că Eu, Domnul, am scos sabiia Mea din teaca sa și mai mult nu să va întoarce».

6. Și tu, fiiul omului, suspină întru zdrobirea sealelor tale și întru dureri geame înaintea ochilor lor.

7. Și va fi de vor zice către tine: «Pentru ce suspini?» Și vei zice: «Pentru veasta că vine și să va umplea de frică toată inima și toate mâinilor vor slăbi și va înțepeni tot trupul; și tot duhul și toate coapsele să vor pângări de umezeală. Iată, vine și va fi, zice Domnul Dumnezeu'»".

8. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

9. „Fiiul omului, prorocește și vei grăi: «Acestea zice Adonai Domnul». Zi: «Sabiie, sabie, ascute-te și te mânîe,

10. Ca să junghi jungheri; ascute-te, să sclipești, gata spre deznodare, junghe, ocărește,

44. (e) În unele bib. nu să află: casa lui Israil. 46.

CAP 21

leapădă tot lemnul.

11. Și o au dat pre ea gata a să ținea în mâinile lui. Ascuțitu-s-au sabiia, easte gata a să da în mâinile celui ce taie».

12. Strigă și te vaietă, fiiul omului, pentru că s-au făcut aceasta întru norodul Mieu, aceasta întru toți povățuitorii lui Israil; vor nemernici, spre sabie s-au făcut norodul Mieu. Pentru aceea, plesnește cu mâna ta,

13. Că s-au îndreptat și încă de să va lăpăda și neamul? Nu va fi, zice Domnul Domnul.

14. Și tu, fiiul omului, prorocește și plesnește mână preste mână și îndoiaște sabiia; a treia sabie de rane easte, sabiia ranelor cea mare, și vei spăimânta pre ei,

15. Pentru ca să se înfrângă inima; și să vor înmulți cei ce slăbesc în toată poarta lor; dau-să spre junghiierea sabiei, bine s-au făcut spre sclipire, bine s-au făcut spre junghiiare.

16. Și treci, ascute-te de-a dreapta și de-a stânga, oriunde să va rădica fața ta.

17. Și Eu încă voiu ținea mâna Mea către mâna Mea și voiu slobozi mâniia Mea, Eu, Domnul, am grăit'".

18. Și s-au făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

19. „Și tu, fiiul omului, pune ție doao căi pre care să între sabiia împăratului Vavilonului; dintru o țară să iasă amândoao și mână la începutul călii cetății, la începutul călii vei rândui.

20. Și tu gătește și rânduieste cale, ca să între sabie în Ravatul fiilor lui Amon și în Iudeea și în Ierusalim, în mijlocul lui.

21. Că va sta împăratul Vavilonului în calea cea veachie la începutul celor doao căi, ca să vrăjască vrajă, ca să undeaze toiag și să întreabe ceale cioplite și să socotească.

22. De-a dreapta lui s-au făcut vraja asupra Ierusalimului, ca să puie arieți și să deșchiză gura întru strigare, să înalță glas cu olălău, a pune arieți la porțile ei și a pune pământ și a zidi stări de săgeți.

23. Și el lor, ca cum ar vrăji vraje înaintea lor, și el, pomenind, nedreptățile lui le va pomeni.

24. Pentru aceea, aceste zice Domnul Dumnezeu: «Pentru că ați pomenit nedreptățile voastre, descoperindu-vă păgânătățile voastre, ca să se vază păcatele voastre, întru toate păgânătățile voastre și întru izvodirile voastre, pentru că ați pomenit, întru acelea vă veți prinde.

25. Și tu, pângărite fără de lege povățuitoriule a lui Israil, a căruia vine zioa, în vreama nedreptății sfârșitul. Acestea zice Domnul Dumnezeu: 'Ia chidara și lapădă cununa, aceea nu va fi ca aceasta; smerit-ai pre cel înalt și ai înălțat pre cel smerit.

(j) Austru; (dz) Miazănoapte; (z) Miazăzi.

26. Nedreptate, nedreptate, nedreptate, pune-o-voiu pre ea, nici ea ca aceasta va fi, până când va veni cui să cadă și voiu da lui».

27. Și tu, fiul omului, proorocește și vei zice:

28. «Aceasta grăiaște Domnul Dumnezeu către fiii lui Amon și către ocară lor, și vei zice: 'Sabie, sabie, smulge-te spre junghiiare și te smulge spre omorâre, rădică-te, ca să sclipești.

29. Când vedeai tu deșearte și vrăjeai minciuni, ca să te dai pre tine preste grumazii răniților celor fără de lege, căroră le-au venit zioa în vremea nedreptății, sfârșitul.

30. Întoarce-te în teaca ta și să nu poposești în locul acesta, în care te-ai născut în pământul tău, judeca-te-voiu pre tine.

31. Și voiu vărsa preste tine urgiia Mea; cu focul urgiei Meale voiu sufla preste tine și te voiu da în mâinile oamenilor varvari, carii lucră stricăciune.

32. În foc vei fi mâncare, sângele tău va fi în mijlocul pământului tău, nu va fi ție pomenire, că Eu, Domnul, am grăit'».

CAP 22

Spune multe fealiuri de nelegiuri ce s-au făcut în Ierusalim, pentru carele zice că va vărsa preste dânșii urgiia sa. Spune și nelegiurile preoților, a căpeteniilor și a prorocilor celor mincinoși și a norodului pământului, ca nimenea să nu să afle să se puie spre întoarcerea mâniei Domnului.

1. i au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Și tu, fiul omului, au judeca-vei cetatea sânghiurilor? Și-i arată ei toate fărădelegile ei și vei grăi:

3. «Aceasta zice Domnul Dumnezeu: 'O, cetate carea varsă sânghiuri în mijlocul său, ca să vie vremea ei, și carea au făcut asupra sa, ca să se pângărească.

4. Cu sângele lor care ai vărsat ai căzut, și cu gânduri care făceai te-ai pângărit și ai apropiat zilele tale și ai adus vremea anilor tăi; pentru aceea, te-am dat pre tine spre ocară neamurilor și spre batjocură la toate țerile,

5. Ceale aproape de tine și ceale departe de tine. Și te vor batjocuri pre tine, necurată numită și multă întru fărădeleage.

6. Iată, povățuitorii casii lui Israil, fieștecarele către rudeniile sale s-au adunat întru tine, ca să vearse sânge.

7. Pre tată și pre mumă grăia de rău întru tine și către nemearnic s-au purtat cu nedreptate întru tine; pre siriman și pre văduvă asupra întru tine.

8. Și sfintele Meale le defăima și sâmbetele Meale le spurca întru tine.

9. Bărbați tâlhari era întru tine, ca să vearse întru tine sânge, și preste măguri mânca întru tine, necurate făcea întru tine.

10. Rușinea tatălui au descoperit întru tine și necurătenia ceii ce avea curgerea sângelui au smerit întru tine.

11.* Fieștecarele pre muiarea deaproapelui său au spurcat și fieștecarele pre noru-sa o au pângărit întru necurăție și fieștecarele pre soru-sa și pre fata tatălui său au smerit întru tine. *Ieremi. 5, 8

12. Daruri au luat întru tine, ca să vearse sânge, camătă și adaos au luat întru tine și ai săvârșit săvârșirea răutății tale, cea cu asupreală, și pre Mine M-ai uitat, zice Domnul.

13. Iară de voiu lovi mâna Mea către mâna Mea asupra celor ce ai săvârșit, care ai făcut, și asupra sânghiurilor tale care s-au făcut în mijlocul tău,

14. Au suferi-va inima ta? Au birui-vor mâinile tale în zilele care Eu le voiu face întru tine? Eu, Domnul, am grăit și voiu face.

15. Și te voiu răsipi întru neamuri și te voiu împrăștiia în țeri și va lipsi necurăția ta dintru tine.

16. Și te voiu moșteni pre tine înaintea neamurilor și veți cunoaște că Eu sânt Domnul'».

17. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

18. „Fiul omului, iată, făcutu-s-au Mie casa lui Israil amestecați toți cu aramă și cu cositoriu și cu fier și cu plumb, în mijlocul cuptoriului argintului amestecată easte.

19. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul:

20. «Pentru că v-ați făcut toți într-o amestecătură, pentru aceea, iată, Eu voiu aduna pre voi în mijlocul Ierusalimului, precum să adună argintul și arama și fierul și cositoriu și plumbul în mijlocul cuptoriului, ca să suflu întru el focul, să se topească, așa voiu priimi întru urgiia Mea și întru mâniia Mea voiu aduna și voiu topi pre voi.

21. Și voiu sufla preste voi cu focul urgiei Meale și vă veți topi în mijlocul lui.

22. Cum să topeaște argintul în mijlocul cuptoriului, așa vă veți topi în mijlocul lui și veți cunoaște că Eu, Domnul, am vărsat mâniia Mea preste voi».

23. Și s-au făcut cuvântul Domnului către mine, zicând:

24. „Fiul omului, zi ei (a): «Tu ești pământul care nu s-au udat, nici ploaie s-au pogorât preste tine în zioa urgiei;

25. A căriia povățuitori în mijlocul ei ca leii cei ce răcnesc au apucat răpiri și au mâncat sufletele cu asupreală; cinste au luat cu strâmbătate și văduvele tale înmulțitu-s-au în mijlocul tău.

26. Și preoții ei n-au băgat în samă legea Mea și au spurcat sfintele Meale; întră cel sfânt și întră cel spurcat nu au făcut osibire, și întră cel necurat și întră cel curat n-au deschilinit și de către sâmbetele Meale și-au întors ochii săi și sâmbetele Meale le-au spurcat în mijlocul său.

24. (a) Casii lui Israil.

Mihea 27. Boiarii ei în mijlocul ei ca lupii cei răpitori de pradă, a vărsa sânge, ca cu lăcomie să lăcomească.

3, 11 Sofo. 3, 3 28. Și prorocii ei ungând pre ei vor cădea, văzind deșearte, vrăjind minciuni, zicând: 'Aceasta zice Adonai Domnul', și Domnul n-au zis.

29. Pre norodul pământului storcându-l cu strâmbătate și răpindu-l cu răpiri, pre sărac și pre mișel asuprindu-l și pre cel străin năpăstuia cu judecată.

30. Și am căutat dintru ei bărbat, carele să se poarte drept și să stea înaintea feții Meale cu tot deadinsul în vreamea mâniei Meale, ca nu de tot să pierz pre ea, și n-am aflat.

31. Și am vărsat preste ea mâniia Mea întru focul urgiei Meale, ca să-i pierz pre ei. Căile lor în capetele lor le-am dat, zice Domnul Domnul»".

CAP 23

Supt închipuirea multor fealiuri de curvii a doao curve, a Oolei și a Oolivei, și a certării lor, arată Domnul multe fealiuri de închinări idolești a Samariei și a Ierusalimului, pentru care să vor da spre ocara limbilor, a căroră închinare de idoli au urmat.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, doao muieri era featele unii mume.

3. Și au curvit în Eghipt, întru tinerețele sale curvit-au; acolo au căzut țitele lor și acolo și-au stricat fecioria.

4. Și numele lor era Oola, cea mai bătrână, și Ooliva, sora ei; și s-au făcut Mie și au născut fii și feate; și numele lor: Samaria era Oola și Ierusalimul era Ooliva.

5. Și au curvit Oola asupra Mea și s-au dus la ibovnicia săi, la asiriiani, carii să apropiia de ea.

6. Îmbrăcați cu vinete, povățuitori și căpetenii, voinici aleși, toți călăreți, încălecători pre cai.

7. Și au dat curviia sa preste toți cei aleși ai asiriianilor și preste toți la carii s-au dus, cu toată izvodirea lor s-au pângărit.

8. Și curviia sa cea din Eghipt nu o au părăsit, că dormia cu ea în tinerețele ei; și ei i-au stricat fetia ei și au vărsat curviia sa preste ea.

9. Pentru aceea, o am dat pre ea în mâinile ibovnicilor ei, în mâinile feciorilor asiriianilor, după carii au umblat.

Sus 10. Aceștia au descoperit rușinea ei, feciorii și featele ei le-au luat și pre ea cu sabie o au omorât; și s-au făcut vorbă la muieri și au făcut izbândiri întru ea la featele ei.

11. Și o au văzut pre ea soru-sa, Ooliva, și au stricat curățeniia sa mai mult decât ea.

12. Și curviia sa mai mult decât curviia surorii sale. Preste fiii asiriianilor au pus povățuitori și căpetenii aproape de dâna,

CAP 22 ȘI 23

îmbrăcați cu bune țesute, călăreți încălecând cai, tineri aleși toți.

13. Și au văzut că s-au pângărit o cale dintru doao.

14. Și au adaos la curviia sa; și au văzut bărbați zugrăviți pre păreate, chipurile haldeilor zugrăvite cu condeiul,

15. Încinși cu împistrituri preste mijloacele lor și chivere văpsite preste capetele lor, vedeaare întreită tuturor, asemănarea fiilor Vavilonului, haldeilor, ai pământului moșiei lor.

16. Și s-au pus asupra lor cu vedeaare ochilor săi și au trimis soli la ei, în pământul haldeilor.

17. Și au venit la ea fiii Vavilonului, la așternutul popositorilor, și o pângărea pre ea întru curviia ei; și s-au pângărit cu ei și s-au depărtat sufletul ei de la dâșii.

18. Și au descoperit curviia sa și au descoperit rușinea sa. Și s-au depărtat sufletul Mieu de la ea, precum s-au depărtat sufletul Mieu de la sora ei.

19. Și ai înmulțit curviia ta, ca să-ți aduci aminte de zilele tinerețelor tale, întru care ai curvit în Eghipt.

20. Și te-ai pus preste haldei, a căroră trupuri era ca trupurile măgarilor, și boașele lor ca boașele cailor.

21. Și ai cercetat fărădelegea tinerețelor tale, care au făcut în Eghipt la poposirea ta, unde au căzut țitele tinerețelor tale.

22. Pentru aceea, Oolivo, acestea zice Domnul Dumnezeu: «Iată, Eu voiu scula pre ibovnicia tăi asupra ta, de la carii s-au depărtat sufletul tău, și voiu aduce pre ei asupra ta de primprejur.

23. Pre fiii Vavilonului și pre toți haldeii, Facut și Sie și Cut, și pre toți fiii asiriilor cu ei, tineri aleși, povățuitori și căpetenii, pre toți întreți și numiți, călărind pre cai toți;

24. Și toți vor veni asupra ta de la miiază-noapte, cară și roate cu mulțime de noroade, scuturi și paveze, și vor pune pază preste tine împregiur; și voiu da înaintea feții lor judecată și vor izbândi asupra ta cu judecățile sale.

25. Și voiu da râvna Mea întru tine și vor face cu tine întru urgia mâniei; nasul tău și urechile tale vor tăia și pre cei rămași ai tăi cu sabie îi vor ucide; aceștia pre fiii tăi și pre featele tale vor lua, și pre cei rămași ai tăi cu foc îi vor topi.

26. Și te vor dezbrăca de îmbrăcăminte ta și vor lua vasele ceale de mărirea ta.

27. Și voiu întoarce păgânătățile tale de la tine și curviia ta din pământul Eghiptului și nu vei rădica ochii tăi spre ei și de Eghipt mai mult nu-ți vei aduce aminte.

28. Că acestea zice Domnul Domnul: Iată, Eu te dau pre tine în mâinile celor ce-i urăști, de la carii s-au depărtat sufletul tău.

29. Și vor face întru tine cu ură și vor lua toate trudele tale și ostenealele tale, și vei fi goală și de ocară, și să va descoperi rușinea curviei tale și păgânătatea ta și curviia ta.

30. Făcut-au ție acestea când curveai tu după neamuri și te pângăreai întru izvodirile lor.

31. În calea surorii tale ai umblat; și Eu voi da paharul ei în mâinile tale. Acestea zice Domnul Domnul:

32. Paharul surorii tale cel afund și larg vei bea și va fi spre răs și spre batjocură cel ce prisoseaște a să săvârși.

33. De beție și de ametală te vei umplea și paharul perirei și al pustiirii, paharul surorii tale, Samariei;

34. Și-l vei bea pre el și-l vei scură, și sărbătorile și lunile noao ale ei le voi lua; că Eu am grăit», zice Adonai Domnul.

35. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: «Căci M-ai uitat pre Mine și M-ai lăpădat după trupul tău și tu ia păgânătatea ta și curviia ta»”.

36. Și au zis Domnul cătră mine: „Fiiul omului, au nu vei judeca pre Oola și pre Ooliva și să le vestești lor fărădelegile sale?

37. Că preacurve sânt și sânge în mâinile lor și cu izvodirile sale au preacurvit și pre fiii lor, pre carii i-au născut Mie, i-au trecut prin foc.

38. Până și aceasta au făcut Mie: sfintele Meale le-au pângărit în zioa aceea, și sâmbetele Meale le-au spurcat.

39. Și când junghiia pre fiii săi idolilor săi și întra întru sfintele Meale, în zilele acealea, ca să le spurce pre eale, și pentru că așa făcea în mijlocul casii Meale.

40. Și pentru că au trimis la bărbații carii venea de departe, la carii soli trimetea și, cum vinea ei, îndată te spălai și ungeai ochii tăi și te împodobeai cu podoabă.

41. Și ședeai pre pat așternut și masă împodobită înaintea feții ei; și tămâia Mea și untuldelemn al Mieu să veselea cu acestea.

42. Și glas întocmit răspundea și cătră bărbați din mulțimea oamenilor ce era veniți beați din pustie; și le punea brățeri la mâinile lor și cunună de mărire pre capetele lor.

43. Și am zis: «Au nu întru acestea preacurvesc și faptele curviei și ea au curvit?»

44. Și mergea cătră ea în ce chip merg la muiarea curvă; așa întra la Oola și la Ooliva, ca să facă fărădeleage.

45. Și bărbații drepți, aceia vor izbândi pre eale cu izbânda celor preacurve și cu izbândirea sângelui, că preacurve sânt și sânge în mâinile lor.

46. Că acestea zice Domnul Domnul: «Scoate asupra lor gloată și da preste eale turburare și jefuire.

13.(a) În cea veachie easte și aceasta: Întru necurăția ta

47. Și să se ucidă cu pietrele noroadelor; și le vor împunge cu sabiile sale; pre fiii lor și pre featele lor vor omorî, și casele lor cu foc le vor arde.

48. Și voi lua păgânătatea de pre pământ și să vor pedepsi toate muierile și nu vor face după păgânătatea sa.

49. Și să va da păgânătatea voastră preste voi și păcatele izvodirilor voastre veți lua și veți cunoaște că Eu sânt Domnul Domnul»”.

CAP 24

Prin pilda oalei ceii pusă la foc plină de carne și de oase alese și prin pilda morții muierii lui Iezechiil, pentru carea i s-au poruncit să nu jelească nimic, arată Domnul că să va da casa lui Israil spre perire, pentru buiguirea sufletului, și fiii ei să vor omorî fără de nici o jeale.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine în anul a noaolea, în luna a zeacea, în a zeacea a lunii, zicând:

2. „Fiiul omului, scrie-ți ție zi din zioa aceasta, din carea s-au întărit împăratul Vavilonului asupra Ierusalimului, din zioa de astăzi.

3. Și zi cătră casa cea amărătoare pildă; și vei grăi cătră ei:

4. «Acestea zice Domnul Domnul: ‘Pune căldarea și toarnă într-însa apă și bagă într-însa despicăturile, toată despicătura bună, fluierul și umărul, tăiate de pre lângă oase,

5. Din alese dobitoace fiind luate și arde dedesuptul lor oasele; dat-au undă și s-au fiert oasele ei în mijlocul ei’.

6. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: ‘O, cetatea sângiurilor, căldare întru carea easte rugină într-însa! Și rugina n-au ieșit dintr-însa, pre rând după mădulariul ei au scos, n-au căzut preste ea soarte.

7. Că sângele ei în mijlocul ei easte, pre piază neatedă o am pus pre ea, nu o am vărsat pre ea pre pământ, ca să se acopere pământul.

8. Ca să se suie mânie spre izbânda răsplătirei: pus-am sângele ei pre piază neatedă, ca să nu-l acopere’.

9. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul:* ‘Vai, cetatea sângiurilor! Și Eu voi mări tăciunele.

10. Și voi înmulți leamnele și voi ațita focul, ca să se topească cărnurile și să se împuțineaze zama și oasele să se sfarme.

11. Și să stea pre cărbunii săi; aprinsu-s-au ca să se arză și să se frigă arama ei și să arză în mijlocul ei necurăția ei și să se sfârșească rugina ei.

12. Și nu va ieși dintru ea; multă e rugina ei și să va rușina rugina ei,

13. Pentru care te pângăreai tu și nu te-ai curățit de necurăția ta; și ce va fi de nu te vei curăți încă până ce voi umplea mânia Mea întru tine (a)?

14. Eu, Domnul, am grăit și vor veni și voi face, nu voi osibi, nici Mă voi îndura, undezare.

*Naum
3, 1
Avac.
2, 12

nici Mă voiu milostivi. După căile tale și după izvodirile tale te voiu judeca, zice Adonai Domnul. Pentru aceea, Eu te voiu judeca după sângele tău, și după gândurile tale te voiu judeca pre tine, cea necurată și vestită și preamăritoare'»".

15. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

16. „Fiiul omului, iată, Eu iau de la tine poftete ochilor întru rânduiala războiului; nu te vei tăia, nici vei plânge.

17. Suspiniul sângelui plânsul răunchilor easte; nu va fi părul tău împletit preste tine și încălțămintele tale în picioarele tale, nu te vei mângăia cu buzele lor și pâinea oamenilor nu vei mânca”.

18. Grăit-am cătră norod dimineața, precum au poruncit mie, și au murit muierea mea seara; și am făcut dimineața precum mi-au poruncit mie.

19. Și au zis cătră mine norodul: „Pentru ce nu ne spui noao ce sânt acestea ce faci tu?”

20. Și am zis cătră ei: „Cuvântul Domnului au fost cătră mine, zicând:

21. «Grăiaște cătră casa lui Israil: ‘Aceasta zice Adonai Domnul: Iată, Eu spurc sfintele Meale, sumeția tăriei voastre, poftete ochilor voștri și căroră părătesc sufletele voastre; și fiii voștri și featele voastre, pre carii ați părăsit, de sabie vor cădea.

22. Și veți face în ce chip am făcut; cu gura lor nu vă veți mângăia și pâinea bărbaților nu veți mânca.

23. Și părul vostru pre capul vostru și încălțămintele voastre în picioarele voastre; nu veți tângui, nici veți plânge, și vă veți sfârși întru nedreptățile voastre și nu va mângăia fieștecarele pre fratele său.

24. Și va fi Iezechiil voao întru minune, după toate câte au făcut, faceți; și când vor veni acestea, veți cunoaște că Eu sânt Adonai Domnul’».

25. Și tu, fiiul omului, au nu în zioa în carea voiu lua de la ei tăria, înălțarea mării lor și poftete ochilor lor și sumeția sufletului lor, pre fiii lor și pre featele lor,

26. În zioa aceeaa veni-va la tine cel ce va scăpa, ca să-ți spuie la urechi?

27. În zioa aceeaa, deșchide-să-va gura ta cătră cel ce au scăpat și vei grăi și nu vei tăcea mai mult; și vei fi lor întru minune și vor cunoaște că Eu sânt Domnul”.

CAP 25

Zice Domnul că va piiarde pre fiii lui Amon, pre Moav, pre Idumeea și pre cei de alt neam, pentru că s-au bucurat de pustiirea lui Israil și a Iudei și pre aceștia i-au năcâjit.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, întărește fața ta asupra fiilor lui Amon și prorocește asupra lor.

CAP 24 ȘI 25

3. Și vei zice fiilor lui Amon: «Auziți cuvântul lui Adonai Domnul! Acestea zice Adonai Domnul: ‘Pentru că v-ați bucurat de sfintele Meale că s-au spurcat, și de pământul lui Israil, că s-au pustiit, și de casa lui Iuda, că s-au dus în robie,

4. Pentru aceea, iată, Eu voiu da pre voi fiilor lui Chedem spre moștenire și vor așeza sălașele sale întru tine și vor pune întru tine corturile sale; ei vor mânca rodurile tale și ei vor bea grăsimea ta.

5. Și voiu da cetatea lui Amon spre pășune de cămile și pre fiii lui Amon spre pășune de oi și veți cunoaște că Eu sânt Adonai Domnul’.

6. Că acestea zice Domnul Domnul: ‘Pentru că ai bătut cu mâna ta și ai lovit cu piciorul tău și te-ai bucurat din sufletul tău de pământul lui Israil,

7. Pentru aceea, întinde-voiu mâna Mea preste tine și te voiu da de jaf la neamuri și te voiu piiarde de tot dintru noroade și cu pierzare te voiu piiarde din țeri și vei cunoaște că Eu sânt Domnul’.

8. Acestea zice Adonai Domnul: ‘Pentru că au zis Moav și Siir: ‘Iată, ca toate neamurile casa lui Israil și a lui Iuda’,

9. Pentru aceea, iată, Eu deznod umărul lui Moav de la cetățile hotarilor lui, pământul cel ales, casa Vetiasimutului, deasupra izvorului cetății ceii de la mare.

10. Pre fiii lui Chedem asupra fiilor lui Amon dat-am lui moștenire, ca să nu fie pomenirea fiilor lui Amon întru neamuri.

11. Asupra lui Moav voiu face izbândă și vor cunoaște că Eu sânt Domnul’.

12. Acestea zice Adonai Domnul: ‘Pentru că au făcut Idumeea ca să izbândească izbândă de pre casa lui Iuda și au ținut aminte răul și au izbândit izbândă,

13. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: Întinde-voiu mâna Mea asupra Idumeii și voiu piiarde dintr-însa omul și dobitocul și o voiu pustii pre ea, și cei ce vor fugi de la Teman de sabie vor cădea.

14. Și voiu da izbânda Mea asupra Idumeii în mâna norodului Mieu, Israil, și vor face în Idumeea după mâniia Mea și după iuțimea Mea și vor cunoaște izbânda Mea’, zice Adonai Domnul.

15. Pentru aceea, acestea zice Adonai, Domnul: ‘Pentru că au făcut celui de alt neam izbândă și au rădicat izbândă bucurându-să din suflet, ca să stângă până în veac,

16. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: Iată, Eu întinz mâna Mea preste cei de alt neam și voiu piiarde pre criteani și voiu piiarde pre cei rămași, carii lăcuiesc lângă mare.

17. Și voiu face întru ei izbândiri mari și vor cunoaște că Eu sânt Adonai Domnul, când voiu da izbânda Mea peste ei’»”.

CAP 26

Vestește Domnul pustiire Tirului, pentru că s-au bucurat ei de jefuirea Ierusalimului.

1. i au fost în anul al unsprăzeacelea, în zioa întâiu a lunii, fost-au cuvintele Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, pentru că au zis Sor (a) de Ierusalim: «Bine e, sfărâmatu-s-au, perit-au neamurile, întorsu-s-au cătră Mine, cea plină s-au pustiit»,

3. Pentru aceea, acestea zice Adonai Domnul: «Iată, Eu asupra ta, Sor, și voiu face să se suie preste tine neamuri multe, cum să suie marea cu valurile sale.

4. Și vor oborî zidurile cetății Sor și vor surpa turnurile tale și voiu vântura țerâna ei de la ea și o voiu pune pre ea pîiatră neatedă.

5. Zbicire de mreji va fi în mijlocul mării, că Eu am grăit, zice Domnul Domnul, și va fi de pradă neamurilor.

6. Și featele ei ceale din câmp cu sabie să vor omorî și vor cunoaște că Eu sânt Domnul».

7. Că acestea zice Adonai Domnul: «Iată, Eu voiu aduce preste tine, Sor, pre Navohonosor, împăratul Vavilonului de la miiazănoapte, împărat împăraților easte, cu cai și cu cară și cu călăreți și cu adunare de neamuri foarte multă.

8. Acesta pre featele tale ceale din câmp cu sabie le va omorî și va pune împregiurul tău pază și va zidi împregiur și va face asupra-ți șanț și împregiurare de arme.

9. Și lăncile lui în preajma ta le va pune, asupra zidurilor tale, și turnurile tale le va oborî cu sabiile sale.

10. De mulțimea cailor lui acoperi-te-va pravul lor; de glasul călăreților și al roatelor carălor lui clăti-se-vor zidurile tale, când va intra el prin porțile tale, ca cum ar intra în cetate de câmp.

11. Copitele cailor lui călca-vor toate ulițele tale, pre norodul tău cu sabie îl va omorî și statul tăriei tale în pământ îl va duce.

12. Și va prăda putearea ta și va jefui avuția ta și va surpa zidurile tale; și casele tale ceale poftite le va strica și pietrile tale și leamnele tale și țărâna ta în mijlocul mării le va băga.

Ieremi. 13. Și va face să înceate mulțimea cântăreților tăi și glasul canoanelor (b) tale nu să va mai auzi întru tine.

14. Și te voiu pune să fii pîiatră neatedă, zbicire mrejiilor vei fi, mai mult nu te vei mai zidi, că Eu am grăit», zice Adonai Domnul.

15. Că acestea zice Domnul Domnul cătră Sor: «Au nu de glasul căderii tale, când vor geame răniții tăi, când să va scoate sabiia în mijlocul tău, să vor clăti ostroavele?»

16. Și să vor pogorî de pre scaonele sale toți domnii din neamurile mării și vor lua mitrele de pre capetele sale și de îmbrăcămîntea sa cea pestriță să vor dezbrăca; cu spăi-

2. (a) Tirul. 13. (b) Țitarelor.

mântare să vor spăimânta, pre pământ vor zăcea și să vor teame de pierzarea sa și vor suspina asupra ta.

17. Și vor lua asupra ta plâns și vor zice ție: ‘Cum ai perit și te-ai surpat din mare? Cetatea cea laudată, carea au fost tare în mare, ea și lăcuiorii ei, carea au pus frica sa preste toți lăcuiorii săi’.

18. Și să vor teame ostroavele din zioa căderii tale și să vor turbura ostroavele în mare de ieșirea ta».

19. Că acestea zice Domnul Domnul: «Când te voiu pune pre tine cetate pustiită, ca cetățile ceale ce nu să lăcuiesc, și voiu aduce asupra ta adâncul și te va acoperi apă multă,

20. Și te voiu pogorî la cei ce să pogoară în groapă, la norodul veacului, și te voiu pune să lăcuiești întru adâncul pământului, ca o pustie veacinică, cu cei ce să pogoară în groapă, ca să nu te lăcuiești, nici să te scoli pre pământul vieții.

21. Pierzare te voiu da și nu vei mai fi și te vei căuta și nu te vei afla în veac», zice Domnul Domnul.

CAP 27

Plângere asupra Tirului, a cetății Sor, cei de lângă mare, și pomenirea negoțătorilor ce să făcea într-însa din toată lumea.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Și tu, fiiul omului, ia plâns asupra lui Sor.

3. Și vei zice Sor, carea lăcuiaște la întrarea mării, negoțetoriei noroadelor, de la multe ostroave: «Aceasta zice Domnul Domnul cătră Sor: ‘Tu ai zis: ‘Eu mi-am pus mie frumuseața mea!’

4. În inima mării lui Veelim, fiii tăi Ț-au pus ție frumseața.

5. Chedrul din Senir s-au zidit ție, table suptiri de chiparos din Livan au adus, ca să-ți faci ție catarturi,

6. De brad din Vasar au făcut vânslele tale și besearicile tale le-au făcut de os de elefant și căsi frunzoase, din ostroavele hetimilor.

7. Vison cu împestritură din Eghipt Ț-au așternut ție, ca să te îmbrace cu mărire și să te acopere cu vânat și cu mohorât, din ostroavele Elise s-au făcut veșmintele tale.

8. Și boiarii tăi, carii lăcuiesc în Sidona și în Aradii, au fost vânslarii tăi, înțelepții tăi, Sor, carii era întru tine; aceștia au fost ocârmuiitorii tăi.

9. Bătrânii cărților și înțelepții lor, carii era întru tine, aceștia întărea sfatul tău și toate corăbiile mării, și vânslarii lor s-au făcut ție întru apusurile apusurilor.

10. Persii și lidii și livii era întru oastea ta, bărbații cei războinici ai tăi scuturile și coifurile au acățat întru tine; aceștia au dat mărirea ta.

11. Fiii aradiilor și putearea ta preste zidurile tale; împregiur în turnurile tale era

păzitori, tulbele sale le-au acăpat de zăbrealele tale împregiur; aceștia au plinit frumseața ta.

12. Carhidoneanii, negoțatorii tăi de mulțimea a toată țăriia ta, de argint și de aur și de aramă și de fier și de cositoriu și de plumb au umplut (a) târgul tău.

13. Elada toată și ceale de primpregiurul ei, aceștia negoțătorea ție cu suflete de oameni, și vase de aramă au adus la târgul tău.

14. Din casa Torgamei, cai și călăreți și mușcoi au adus la târgul tău.

15. Fiii rodiiianilor, negoțatorii tăi de la ostroave, au înmulțit negoțătoria ta, dinți de elefant, și celor ce să aducea înlăuntru le dai plățile tale.

16. Oamenii negoțătoriei tale de mulțimea târguirii tale în afec, zmirnă aleasă și împis-trituri de la Tars și Ramot și Horhor au adus ție de cumpărat.

17. Iuda și fiii lui Israil, aceștia sânt negoțitorii tăi, carii vindea grâu și miruri și casie, și miiare de frunte și untdelemn și rășină au adus la târgul tău.

18. Damascul, negoțitorii tăi din mulțimea a toată putearea ta, vin de la Helvon și lâni sclicioase de la Melit.

19. Și vin de la Dan și de la Ioian și de la Meozel au adus la târgul tău (b); de la Asiil, fier lucrat și roată întru amestecarea ta easte.

20. Dedanul, negoțitorii tăi cu dobitoace alese la cară,

21. Araviia și toți boiarii Chidarului, aceștia sânt negoțitorii mâinii tale, cămile și miei și berbeci au adus la tine.

22. Negoțitorii de la Sava și de la Rama, aceștia sânt negoțitorii tăi; dulceți de frunte și pietri scumpe și aur au adus la târgul tău.

23. Haran și Hanaan, aceștia sânt negoțitorii tăi, Asur și Harman, negoțitorii tăi,

24. Carii aducea negoț, vânăt și mohorât, și odoară alese legate cu funi și de chiparos,

25. Corăbii, întru ei carhidoneanii, negoțitorii tăi întru mulțime, întru amestecățișul tău, și te-ai umplut și te-ai îngreoiat foarte în inima mării.

26. În apă multă te aducea pre tine vânslarii tăi, vântul austrului te-au sfărâmat în inima mării.

27. Era puterile tale și plata ta și a amestecăților tăi și vânslarii tăi și cârmacii tăi și sfeatnicii tăi și amestecății tăi dintru amestecății tăi și toți bărbații tăi cei războinici întru tine și toată adunarea ta, în mijlocul tău, vor cădea în inima mării, în zioa căderii tale.

28. De glasul strigării tale cârmacii tăi cu frică să vor spăimânta.

29. Și să vor pogorî din corăbiile sale

12. (a) Dat. 19. (b) În unele biblii nu să află: de la Dan și de la Ioian și de la Meozel au adus la târgul tău.

toți vânslarii tăi și corăbiiarii și pescarii mării pre pământ vor sta.

30. Și vor răcni asupra ta cu glasul său și vor striga amar și vor pune pământ pre capelele sale și cenușă își vor aștearne.

31. Și vor rade asupra ta pleșugire și să vor încinge cu saci și te vor plânge pre tine cu amărăciunea sufletului și cu tânguire amară.

32. Și vor lua fiii lor preste sine plângere și vor plânge plângere ție: 'Carea easte ca Tirul, care au amuțit în mijlocul mării?' (v)

33. Ce fealiu de plată ai aflat din mare? Umplut-ai neamuri de mulțimea ta și din negoțitoria ta ai îmbogățit pre toți împărații pământului.

34. Acum te-ai zdrobit în mare, în adâncul apei, negoțitoria ta și toată adunarea ta în mijlocul tău au căzut.

35. Toți vânslarii tăi, toți cei ce lăcuiesc ostroavele s-au mahnit pentru tine și împărații lor cu spăimântare s-au spăimântat și au lăcrămat fața lor de tine.

36. Negoțitorii neamurilor te-au șuiert, pierzare te-ai făcut și nu vei mai fi în veac, zice Domnul Dumnezeu'»".

CAP 28

Căderea împăratului Tirului, celui foarte înălțat, pentru mândria și alte nedreptăți. Jefuirea Sidonului, întoarcerea fiilor lui Israil la pământul său, după ce s-au bătut împotriva lor.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Și tu, fiul omului, grăiaște domnului Tirului: «Acestea

zice Domnul: 'Pentru că s-au înălțat inima ta și ai zis: 'Dumnezeu sânt eu; lăcuința lui Dumnezeu am lăcuit în inima mării', iară tu ești om, și nu Dumnezeu, și ai dat inima ta ca inima lui Dumnezeu,

3. Au mai înțelept ești tu decât Daniil? Înțeleptii nu te-au învățat pre tine cu învățatura sa?

4. Au cu știința ta, au cu înțelepciunea ta ai făcut ție puteare? Și ai făcut aur și argint în vistieriile tale?

5. Au întru multă știința ta și întru negoțitoria ta ai înmulțit putearea ta? Înălțatu-s-au inima ta întru putearea ta.

6. Pentru aceea, zice Domnul Domnul: Pentru că ai dat inima ta ca inima lui Dumnezeu,

7. Pentru aceea, iată, Eu voiu aduce asupra ta străini pierzători din neamuri și vor scoate sabiile sale asupra ta și asupra frumseații științii tale și vor piiarde frumseațele tale.

8. Și te vor pogorî și vei muri cu moartea răniților în inima mării.

9. Au grăind vei zice înaintea celor ce te vor

32. (v) În unele nu să află: carea easte ca Tirul, care au amuțit în mijlocul mării.

omori: ‘Dumnezeu sânt eu?’ Și tu ești om, și nu Dumnezeu, întru mulțimea celor ce te rănesc.

10. Cu moartea celor netăiați împrejur vei muri în mâinile străinilor; că Eu am grăit, zice Adonai Domnul’»”.

11. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

12. „Fiiul omului, ia plângere asupra domnului Tirului, și zi lui: «Aceasta zice Domnul Domnul: ‘Tu, peceata asemănării plin de înțelepciune (a) și cununa frumseții,

13. În desfătarea raiului lui Dumnezeu te-ai născut, cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, de sardiu și de topazie și de smaragd și de antrac și de safir și de iaspis și de argint și de aur și de lighiriu și de ahat și de ametist și de hrisolit și de viriliu și de onihion și de aur ai umplut vistieriile tale și raclele tale întru tine.

14. Din zioa în carea te-ai zidit tu, cu heruv te-am dat și te-am pus pre tine în muntele cel sfânt a lui Dumnezeu; fost-ai în mijlocul pietrilor înfocate.

15. Fost-ai fără de prihană în zilele tale, din zioa în carea te-ai zidit, până când s-au aflat nedreptăți întru tine.

16. De mulțimea negoțoriei tale umplut-ai cămărilor tale de fărădeleage și ai păcătuit și te-ai rănit de la muntele lui Dumnezeu și te-au adus pre tine heruvul din mijlocul pietrilor celor înfocate.

17. Înălțatu-s-au inima ta pentru frumseța ta, stricatu-s-au știința ta cu frumseța ta, pentru mulțimea păcatelor tale pre pământ te-am lăpădat, înaintea împăraților te-am dat pre tine ca să te arăți.

18. Pentru mulțimea păcatelor tale și pentru strâmbătățile negoțoriei tale ai spurcat sfintele tale și voi scoate foc din mijlocul tău; acesta te va mânca pre tine și te voi face cenușe pre pământul tău, înaintea tuturor celor ce te vor vedea.

19. Și toți cei ce te-au știut pre tine întru neamuri să vor întrista pentru tine; perit-ai și mai mult nu vei fi în veac’»”.

20. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

21. „Fiiul omului, întărește fața ta spre Sidon și procește asupra lui și zi:

22. «Aceasta zice Adonai Domnul: ‘Iată, Eu asupra ta, Sidoane, și Mă voi mări întru tine și vei cunoaște că Eu sânt Domnul, Cel ce fac întru tine judecăți și Mă voi sfinți întru tine.

23. Și voi trimite asupra ta moarte și sânge va fi în ulițele tale, cădea-vor răniți de sabie întru tine, împregiurul tău, și vor cunoaște că Eu sânt Domnul.

24. Și nu vor fi mai mult casii lui Israil pîi-decă de amărăciune și ghimp de dureare de

12. (a) În unele nu să află: plin de înțelepciune. 1.(a)

cătră cei de primpregiurul lor, carii i-au ocărât pre ei, și vor cunoaște că Eu sânt Domnul.

25. Această zice Adonai Domnul: Și voi aduna casa lui Israil dintru neamurile la care s-au răsipit și Mă voi sfinți întru ei înaintea noroadelor și a neamurilor și vor lăcui pre pământul său, care l-am dat robului Mieu, Iacov.

26. Și vor lăcui pre dânsul fără de frică și vor zidi case și vor sădi vii și vor lăcui cu nădejde, când voi face judecată asupra tuturor celor ce i-au ocărât pre ei, asupra celor dimpregiurul lor și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor, și Dumnezeul părinților lor’»”.

CAP 29

Împrotiva împăratului Eghiptului, că împărăția lui să va pustii, dară după patruzeci de ani iară să va rădica, însă nu la mărirea cea dintâiu; pământul lui să dă lui Navohodonosor, pentru că s-au ostenit în jefuirea Tirului.

1. n anul al doisprăzeacelea (a), în luna a zecea, în zioa dintâiu a lunei, fost-au cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Fiiul omului, întărește fața ta asupra lui Faraon, împăratul Eghiptului, și procește asupra lui și asupra tot Eghiptul grăiaște și zi:

3. «Aceasta zice Domnul Domnul: ‘Iată, Eu asupra ta, Faraoane, împăratul Eghiptului, bălaurule cel mare, carele șezi în mijlocul râurilor Eghiptului, cel ce zici: ‘Ale mele sânt râurile și eu le-am făcut pre eale’.

4. Și Eu voi pune laț în fălcile tale și voi lipi peștii râului tău la aripile tale și te voi scoate pre tine din mijlocul râului tău și pre toți peștii râului.

5. Și te voi oborî pre tine de pripă și pre toți peștii râului tău; preste fața câmpului vei cădea și nu te vei aduna, nici te vei ocroti; fiarălor pământului și paserilor ceriului te-am dat de mâncare.

6. Și vor cunoaște toți cei ce lăcuiesc în Eghipt că Eu sânt Domnul, pentru că ai fost toiag de trestie casii lui Israil.

7. Când te-au prins pre tine cu mâna sa, te-ai frânt, și când plezniia asupra sa toată mâna și când s-au răzâmat pre tine, te-ai sfărâmat și ai frânt toate șealele lor.

8. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: Iată, Eu voi aduce asupra ta sabie și voi pîiarde de la tine pre oameni și dobitoacele.

9. Și va fi pământul Eghiptului pierzare și pustiu și vor cunoaște că Eu sânt Domnul. Pentru că ai zis: ‘Ale mele sânt râurile și eu le-am făcut pre eale’.

10. Pentru aceea, iată, Eu, asupra ta și asupra tuturor râurilor tale; și voi da pământul Eghiptului spre pustietate și spre sabie și spre perire de la Magdol și Siin

În unele east: în anul a zeacelea.

și până la hotarale etiopilor.

11. Nu va trece printr-însul picior de om, nici picior de dobitoc nu va trece printr-însul și nu să va lăcui patruzeci de ani.

12. Și voi da pământul Egiptului spre perire în mijlocul pământului celui pustiu și cetățile lui în mijlocul cetăților celor pustiite vor fi patruzeci de ani. Și voi răsipi pre egipteani întru neamuri și-i voi vântura pre ei prin țeri.

13. Că acestea zice Domnul Domnul: După patruzeci de ani voi aduna pre egipteani din neamurile întru care s-au răsipit.

14. Și voi întoarce robii egipteanilor și-i voi așeza pre ei în pământul paturi, în pământul din care s-au luat, și vor fi acolo începătură smerită.

15. Decât toate începăturile va fi mai smerită și nu să va înălța mai mult preste neamuri, și-i voi împutina pre ei, ca să nu fie ei mai mulți întră neamuri.

16. Și mai mult nu vor fi casii lui Israil spre nădejde, aducându-le lor aminte fărădeleagea, ca să-i urmează pre ei; și vor cunoaște că Eu sânt Adonai Domnul'»".

17. Și au fost în anul a doazeci și șapte, în zioa dintâiu a lunii dintâiu; fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

18. „Fiiul omului, Navohodonosor, împăratul Vavilonului, au făcut pre oastea sa să slujască slujbă mare asupra Tirului și tot capul au pleșugit și tot umărul au smult și plată nu s-au dat lui, nici oastei lui, pentru Tir și pentru slujba carea au slujit preste el.

19. Pentru aceea, acestea zice Domnul: «Iată, dau lui Navohodonosor, împăratului Vavilonului, pământul Egiptului și va lua mulțimea lui și va prăda prăzile lui și va jefui jaful lui și va fi plată oastei lui.

20. Pentru slujba lui, carea au slujit asupra Tirului, dat-am lui pământul Egiptului (b); acestea zice Domnul Domnul.

21. În zioa aceea, răsări-va corn la toată casa lui Israil și voi da ție gură deschisă în mijlocul lor și vor cunoaște că Eu sânt Domnul»".

CAP 30

Împăratul Vavilonului va jefui toate cetățile Egiptului.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, prorocește și zi: «Aceasta zice Adonai Domnul: 'O, o, ziuo!'

3. Că aproape easte zioa și aproape zioa Domnului, zioa norului, sfârșitul neamurilor va fi.

4. Și va veni sabie preste egipteani și va fi turburare în Etiopia și vor cădea răniți în Egipt și vor lua mulțimea lui și vor cădea temeliile lui.

20. (b) În cea veachie: pentru câte au făcut mie.

CAP 29 ȘI 30

5. Perșii și criteanii, lidii și livii și toți cei amestecați și din fiii așezământului Mieu de leage de sabie vor cădea.

6. Acestea zice Adonai Domnul: Și vor cădea proptealele Egiptului și să va pogori sumeția tăriei lui de la Magdol până la Siin, de sabie vor cădea întru el, zice Adonai Domnul.

7. Și să va pustii în mijlocul țărilor pustiite și cetățile lor în mijlocul cetăților pustii vor fi.

8. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, când voi da foc preste Egipt și să vor zdrobi toți cei ce-i ajută lui.

9. În zioa aceea, ieși-vor vestitori de la fața Mea, carii vor grăbi a piiarde Etiopia și va fi turburare întru ei în zioa Egiptului, că, iată, vine.

10. Acestea zice Domnul Domnul: Și voi piiarde mulțimea egipteanilor prin mâna lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului;

11. Printr-a lui și printr-a norodului lui cel cu el, pierzători de la neamuri trimiși, ca să piiarză pământul; și vor scoate toate sabiile sale asupra Egiptului și să va umplea pământul de răniți.

12. Și voi da râurile lor pustii și voi da pământul în mâna celor răi și voi piiarde pământul și plinirea lui cu mâinile celor de alt neam, Eu, Domnul, am grăit.

13.* Că acestea zice Domnul Domnul: Și voi piiarde urâciunile și voi piiarde pre boiarii din Memfi și pre boiarii din pământul Egiptului și mai mult nu vor fi; și voi da frică în pământul Egiptului.

14. Și voi piiarde pământul Paturii și voi da foc preste Tanin și voi face izbândă în Diospol.

15. Și voi vărsa mânia Mea preste Sain, țării Egiptului, și voi piiarde mulțimea Memfii.

16. Și voi da foc preste Egipt și cu turburare să va turbura Sais, și în Diospol va fi surpătură și să vor vărsa ape.

17. Tinerii Iliopoliei și a Vuvastiei de sabie vor cădea și muierile lor în robie vor merge.

18. Și în Tafni să va întuneca zioa, când voi zdrobi Eu acolo schiptrurile Egiptului și va peri acolo sumeția tăriei lui și pre el nor îl va acoperi și featele lui să vor duce în robie.

19. Și voi face judecată în Egipt și vor cunoaște că Eu sânt Domnul»".

20. Și au fost în anul al unsprăzeacelea, în luna dintâiu, în șapte zile ale lunii; fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

21. „Fiiul omului, brațele lui Faraon, împăratului Egiptului, le-am zdrobit și, iată, nu s-au rugat ca să i să dea leac, ca să se puie preste el unsoare, ca să i să dea vârtute, să se apuce de sabie.

22. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: «Iată, Eu asupra lui Faraon, împăratului Egiptului, și voi zdrobi brațele lui ceale tari, ci zdrobite, și voi oborî sabiia lui din

*Zaha.
13, 2

mâna lui.

23. Și voiu răsipi Egiptul întru neamuri și voiu vântura pre ei prin țeri.

24. Și voiu întări brațele împăratului Vavilonului și voiu da sabiia Mea în mâna lui și o va aduce pre ea preste Egipt și va prăda prada lui și va jefui jafurile lui.

25. Și voiu întări brațele împăratului Vavilonului, iară brațele lui Faraon vor cădea. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, când voiu da sabiia Mea în mâna împăratului Vavilonului și o va tinde pre ea preste pământul Egiptului.

26. Și voiu răsipi Egiptul întru neamuri și voiu vântura pre ei prin țeri și vor cunoaște toți egipteanii că Eu sânt Domnul»”.

CAP 31

Înălțarea împăratului Vavilonului și a lui Asur; și acestora amândurora le vestește perire.

1. i au fost în anul al unsprăzeacelea, în luna a treia, în zioa dintâiu a luni; făcutu-s-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, zi cătră Faraon, împăratul Egiptului, și mulțimei lui: «Cui te-ai făcut aseamenea întru înălțimea ta?»

3. Iată, Asur, ca un chiparos din Livan, frumos cu ramurile și des cu frunzele și înalt cu mărimea și până la mijlocul norilor au ajuns vârful lui;

4. Apa l-au hrănit pre el, adâncul l-au crescut pre el, râurile lui curgea împregiurul rădăcinilor lui și râurile sale le-au slobozit la toate leamnele câmpului.

5. Pentru aceasta, s-au înălțat mărimea lui mai mult decât toate leamnele câmpului și s-au înmulțit crengile lui și s-au înălțat odraslele lui preste apă multă.

6. Și întinzindu-să odraslele lui, în ramurile lui au făcut cuiburi toate pasările ceriului și supt crengile lui păștea toate fierile câmpului și întru umbra lui au lăcuit toată mulțimea neamurilor.

7. Și au fost foarte frumoasă înălțimea lui pentru mulțimea ramurilor lui, că au fost rădăcinile lui lângă apă multă.

8. Chiparoși ca aceștia nu au fost în raiul lui Dumnezeu și pinii nu au ajuns la vârful lui și brazii nu au fost aseamenea cu ramurile lui; nici un pom în raiul lui Dumnezeu nu au fost aseamenea lui și frumseții lui.

9. Că frumos l-am făcut pre el pentru mulțimea ramurilor lui și i-au pismuit lui pomii raiului lui Dumnezeu.

10. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: Pentru că te-ai mărit cu înălțimea și au ajuns vârful tău în mijlocul norilor și am văzut când s-au înălțat el;

11. Și l-am dat pre el în mâinile Domnului neamurilor și-l va piiarde pre el.

12. Și l-au pierdut de tot pre el străinii și pierzătorii neamurilor și l-au oborât pre el preste munți; în toate văile au

căzut ramurile lui și s-au sfărâmat odraslele lui în tot câmpul pământului și s-au dus din umbra lor toate noroadale neamurilor și l-au trântit pre el la pământ.

13. Și s-au odihnit toate pasările ceriului întru căderea lui și la bucinii lui au fost toate fiarările țarinii.

14. Ca să nu să înalță întru mărimea sa toate leamnele din apă și nu au ajuns cu vârful său la mijlocul norilor și nu vor sta întru înălțimea sa toate ceale ce să udă cu ape; că toți s-au dat la moarte întru adâncul pământului, în mijlocul fiilor oamenilor, la cei ce să pogoră în groapă.

15. Acestea zice Domnul Domnul: În zioa în carea s-au pogorât la iad l-au plâns pre el adâncul și am oprit râurile lui și am contenit mulțimea apei și s-au întunecat preste el Livanul și toate leamnele câmpului într-însul s-au slăbit.

16. De glasul căderii lui s-au cutremurat neamurile, cându-l pogorea pre el la iad cu cei ce să pogoră în groapă; și l-au mângăiat pre el în pământul cel mai de jos toate leamnele desfătăciunii, și ceale alese și ceale mai frumoasă ale Livanului și toate ceale ce să udă cu apă.

17. Că și ei s-au pogorât cu el în iad, la cei răniți de sabie, și sămânța lui, cei ce lăcuia supt umbra lui, în mijlocul vieții lor au perit.

18. Cui te-ai asemănat cu mărimea și cu puterea și cu mărimea întru leamnele desfătării? Pogoră-te, și să te pogori cu leamnele desfătării întru adâncul pământului, în mijlocul celor netăiați împregiur; vei dormi cu cei răniți de sabie, așa Faraon și toată mulțimea puterii lui, zice Domnul Domnul»”.

CAP 32

Plângere asupra Egiptului, că Faraon cel înălțat să va zdrobi, de a căruia perire mulți împărați să vor mira și cu dânsul multe neamuri să vor trage întru adânc.

1. i au fost în anul al doisprăzeacelea, în luna a doisprăzeacea, în zioa dintâiu a luni; fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, ia plângere asupra lui Faraon, împăratul Egiptului, și vei zice cătră el: «Leului neamurilor te-ai asemănat tu și bălaurului celui din mare și împungeai cu cornul în râurile tale și turburai apa cu picioarele tale și călcai râurile tale.

3.* Acestea zice Domnul Domnul: Întinde-voiu preste tine mreaja Mea și întru adunare de neamuri multe și te voiu scoate pre tine cu undița Mea.

4. Și te voiu întinde pre pământ și câmpii să vor umplea de tine; și voiu așeza preste tine toate paserile ceriului și voiu sătura dintru tine toate fiarările a tot pământul.

5. Și voiu da cărnurile tale preste munți și voiu sătura de sângele tău tot pământul.

*Sus
12, 13
17, 20

6. Și să va adăpa pământul de gunoaiele tale, de mulțimea ta preste munți, văile voiu umplea de tine.

Isaia 7. Și voiu acoperi ceriul, când te voiu stânga, și voiu întuneca stealele lui, soarele cu nor îl voiu acoperi și luna nu va lumina
13, 10 loil
2, 10 lumina sa.

3, 15 8. Toate stealele ceriului și tot ce luminează
Mateiu 24, 29 lumina din ceriu să vor întuneca preste tine și voiu da întunecare preste pământul tău, zice Domnul Domnul.

9. Și voiu întărâta inima a multor noroade când te voiu duce rob la neamuri, în pământul care nu l-ai știut.

10. Și să vor măhni pentru tine neamuri multe și împărații lor cu întristare să vor întrista, când va zbura sabiia Mea preste fețele lor, așteptând căderea sa de la zioa căderii tale.

11. Că acestea zice Domnul Domnul: Sabiia împăratului Vavilonului va veni ție.

12. Cu sabiile uriașilor voiu oborî țăriia ta, toți pierzătorii din toate neamurile, și vor piiarde sumeția Eghiptului și să va sfărâma toată țăriia lui.

13. Și voiu piiarde toate dobitoacele lui de la apa cea multă și picior de om mai mult nu o va turbura și urmă de dobitoc nu o va călca.

14. Așa atunci vor înceta apele lor și râurile lor ca untulemn va curge, zice Adonai Domnul.

15. Când voiu da Eghiptul spre piiardere și să va pustii pământul cu plinirea lui, când voiu râsipi pre toți cei ce lăcuiesc într-însul și vor cunoaște că Eu sânt Domnul.

16. Plângere easte și-l vor plânge pre el featele neamurilor, pentru Eghipt și pentru toată țăriia lui, plânge-l-vor pre el, zice Domnul Domnul”.

17. Și au fost în anul al doisprăzeacelea, în luna dintâiu, în cincisprăzeace ale lunii; fost-au cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

18. „Fiiul omului, plânge preste țăriia Eghiptului și vor băga neamurile pre featele lui moarte întru adâncul pământului, la cei ce să pogoară în groapă.

19. Din apă limpede pogoară-te și dormi cu cei netăiați împregiur (a).

20. În mijlocul celor răniți de sabie vor cădea cu el și va dormi toată țăriia lui.

21. Și vor zice ție uriașii: «Întru adâncul gropii te pogoară, cu cât ești mai bun? Pogoară-te și dormi cu cei netăiați împregiur, în mijlocul celor răniți de sabie».

22. Acolo e Asur și toată adunarea lui. Toți răniții acolo s-au dat.

23. Și mormântul lor întru adâncul gropii; și s-au făcut adunarea lui, împregiur mormântului lui toți cei răniți carii au căzut de sabie, carii au pus mormânturile

19. (a) Acest vers în unele nu să află. 30. (b) În u-

lui în coastele gropii. Și s-au făcut adunare împregiur mormântului lui, toți aceștia răniți și carii au căzut de sabie, carii au dat frica sa în pământul vieții.

24. Acolo e Elam și toată putearea lui împregiur mormântului lui, toți cei răniți și carii au căzut de sabie, și cei ce să pogoară netăiați împregiur întru adâncul pământului, carii au dat frica sa în pământul vieții și au luat chinul său cu cei ce să pogoară în groapă, în mijlocul celor răniți.

25. Acolo s-au dat Mosoh și Tovel și toată țăriia lui împregiur mormântului lui, toți răniții lui, toți acei netăiați împregiur și cei răniți de sabie, carii au dat frica sa pre pământul vieții.

26. Și n-au dormit cu uriașii cei ce au căzut din veac, carii s-au pogorât în iad cu armele sale ceale de războiu și au pus sabiile sale supt capetele sale și s-au făcut fărădelegile lor întru oasele lor; că au înfricoșeat uriașii în viața sa.

27. Și tu în mijlocul celor netăiați împregiur te vei zdrobi și vei dormi cu cei răniți de sabie.

28. Acolo Edom și împărații lui și toți boiarii lui Asur, cei ce au dat țăriia lui spre rană de sabie; aceștia cu cei răniți au dormit, cu cei ce s-au pogorât în groapă.

29. Acolo boiarii mieziinopții, toți căpetenii a lui Asur, carii s-au pogorât răniți cu frica sa și întru țăriia sa au adormit netăiați împregiur cu cei răniți de sabie și au luat chinul său cu cei ce să pogoară în groapă.

30. Pre aceia va vedea împăratul Faraon și să va mângăia întru toată țăriia lor; răniți de sabiia lui Faraon și toată țăriia lui, zice Domnul Domnul. Pentru că am dat frica lui preste pământul vieții, și va dormi în mijlocul celor netăiați împregiur cu cei răniți de sabie (b) lui Faraon, și toată mulțimea lui cu dânsul, zice Domnul Domnul”.

CAP 33

Cel ce străjuiaște, de nu va vesti, văzind perirea apropiindu-să, vinovat va fi pentru cei periți, iară de va vesti, cel ce piiare să va vinovăți singur. Așa și dreptul, de va părăsi dreptatea sa, să va osindi; și necredinciosul, de să va întoarce, să va mântui; nici să se nădăjduiască în pământul cel dat spre moștenire, că pentru nedreptățile sale să vor piiarde și pământul să va pustii.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2. „Fiiul omului, grăiaște cătră fiii norodului tău și vei zice cătră ei:

«Pământ preste care voiu aduce sabie și va lua norodul pământului pre un om dintru ai săi și-l va pune pre el loruși strajă.

3. Și acela va vedea sabiia venind pre pământ și va trâmbița cu trâmbița și va da semn

nele să află: cu răniții sabiei lui Faraon.

norodului.

4. Și va auzi cel ce aude glasul trâmbiții și nu să va păzi și va veni sabiia și-l va apuca pre el, sângele lui preste capul lui va fi.

5. Pentru că au auzit glasul trâmbiții și nu s-au păzit, sângele lui preste el va fi, iară acesta, pentru că s-au păzit, sufletul său și-au mântuit.

6. Și străjariul de va vedea sabiia venind și nu va trâmbița cu trâmbița, și norodul nu să va păzi, și venind sabiia va lua dintru ei suflet, el pentru fărădeleagea sa s-au prins, și sângele din mâna străjariului îl voiu ceare».

Sus 3, 17 7. Și tu, fiiul omului, străjariu te-am pus pre tine casii lui Israil și vei auzi din gura Mea cuvânt și vei vesti lor de la Mine.

8. De cumva zicând Eu celui păcătos: «Cu moarte vei muri», și nu vei grăi ca să se păzească cel necredincios de la calea lui, și cel fără de leage întru fărădeleagea sa va muri; iară sângele lui din mâna ta îl voiu ceare.

9. Iară de vei spune tu celui păcătos calea lui, ca să se întoarcă de la ea, și nu să va întoarce de la calea sa, el întru fărădeleagea sa va muri, iară tu sufletul tău ți-ai mântuit.

10. Și tu, fiiul omului, zi casii lui Israil: «Așea ați grăit, zicând: 'Înșelăciunile noastre și fărădelegile noastre preste noi sânt și întru eale noi ne topim; și cum vom trăi?'»

Sus 18, 23 2 Petr. 3, 9 11. Zi lor: «Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă păcătosul de la calea sa și să fie viu. Cu întoarcere întoarceți-vă de la calea voastră cea rea! Și pentru ce muriți, casa lui Israil?»

12. Și tu, fiiul omului, zi cătră fiii norodului tău: «Dreptatea dreptului nu-l va mântui pre el, ori în ce zi va rătăci, și fărădeleagea celui fără de leage nu-i va strica lui, ori în ce zi să va întoarce de la fărădeleagea sa, și dreptul nu să va putea mântui în zioa păcatului său.

13. Și de voiu zice dreptului: 'Cu viață vei fi viu', și el nădăjduindu-să întru dreptatea sa va face fărădeleage, toate dreptățile lui vor fi uitate; întru strâmbătatea sa carea au făcut, întru aceea va muri.

14. Și de voiu zice celui păcătos: 'Cu moarte vei muri', și să va întorce de la păcatul său și va face judecată și dreptate;

15. Și va da înapoi zălogul și va plăti ce au jefuit și va umbla întru poruncile veții, ca să nu facă nedeptate, cu viață va fi viu și nu va muri.

16. Toate păcatele lui, care au păcătuț, nu să vor pomeni, pentru că judecată și dreptate au făcut; întru acealea va fi viu».

17. Și vor grăi fiii norodului tău: «Nu easte dreaptă calea Domnului!», și aceasta, calea lor, nu e dreaptă.

18. Că, de să va abate cel drept de la dreptatea sa și va face fărădelegi, va muri întru eale.

19. Și de să va abate cel păcătos de la fărădeleagea sa și va face judecată și dreptate, viu va fi întru eale.

20. Și aceasta easte, carea ați zis:* «Nu e *Sus 18, 25 dreaptă calea Domnului!» Pre fieștecarele întru căile sale voiu judeca pre voi, casa lui Israil».

21. Și au fost în anul a doisprăzeacelea, în luna a zecea, în zioa a cincea a luni a robiei noastre; venit-au la mine cel ce au scăpat de la Ierusalim, zicând: „S-au luat cetatea”.

22. Și mâna Domnului fuseasă preste mine sara, mai înainte de ce au venit el, și au deșchis gura mea, până ce au venit el dimineața la mine; și după ce s-au deșchis gura mea, nu s-au oprit mai mult.

23. Și s-au făcut cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

24. „Fiiul omului, cei ce lăcuiesc ceale pustiite în pământul lui Israil zic: «Unul era Avraam, și au moștenit pământul; iară noi mai mulți sântem, noao s-au dat pământul moștenire».

25. Pentru aceea, zi cătră ei: «Așea au zis Adonai Domnul: 'Cei ce cu sânge mâncați și ochii voștri rădicați la spurcăciunile voastre și vărsați sânge, au moșteni-veți pământul?»

26. Stătut-ați întru sabiia voastră, făcut-ați urăciuni și fieștecarele pre muiarea deapropelui său ați pângărit și pământul veți moșteni așea?»

27. Pentru aceea, zi lor: «Aceastea zice Domnul Domnul: 'Viu sânt Eu, că cei ce lăcuiesc ceale pustiite de sabie vor cădea, și cei de pre fața câmpului fiiarilor țarinii să vor da mâncare, și pre cei din ceale zidite și pre cei din peșteri cu moarte voiu omorî.

28. Și voiu da pământul pustiiu și va peri sumeția tăriei lui și să vor pustii munții lui Israil, nefiind călătoriu (a)».

29. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, când voiu face pământul lor pustiiu și să va pustii pentru toate urăciunile lor care au făcut.

30. Și tu, fiiul omului, fiii norodului tău, ceia ce grăiesc de tine pre lângă ziduri și în ușile caselor; și grăiaște om cătră fratele său, zicând: «Să ne adunăm și să auzim ceale ce ies de la Domnul!»

31. Și vor veni la tine cum să adună norodul și va ședeia înaintea ta norodul Mieu și vor auzi cuvintele tale și nu le vor face, că minciună e în gura lor, și după spurcăciunile lor umblă inima lor.

32. Și te vei face lor ca glasul canonului, cel cu dulce glas, bine întocmit, și vor auzi cuvintele și nu le vor face.

33. Și când va veni ce mai înainte s-au zis că: «Iată, vine!», atunci vor cunoaște că proroc era în mijlocul lor”.

28. (a) Adecă, cel ce umblă preste el.

CAP 34

Zice Domnul că va lua oile Sale din mâinile păstorilor, carii părăsind oile, cearcă ale Sale și le va paște cu judecată, sculând preste eale pre David, sluga sa, supt care să vor da fără de grijă, întru toată prisosința pământului. Și va arăta că turma Sa e norodul lui Israil, și El e Dumnezeuul lor.

1. i au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Fiiul omului, prorocește către păstorii lui Israil, prorocește și zi păstorilor: «Aceasta zice Domnul

*Ieremi. 23, 1
Sus

13, 3 3. Iată, laptele îl mâncați și cu lâna vă îmbrăcați și ce e gras junghiiți și oile Meale nu le pașteți.

4. Pre cea slabă nu o ați întărit și pre cea bolnavă nu o ați vindecat și pre cea struncinată nu o ați legat și pre cea rățacită nu o ați înturnatu-o și pre cea perită nu o ați căutat și pre cea tare o ați asuprit cu osteneală.

5. Și s-au răsipit oile Meale nefiind păstoriu și s-au făcut mâncare fiarălor țarinii.

6. Și s-au răsipit oile Meale în tot muntele și în tot dealul înalt și preste fața a tot pământul s-au răsipit și nu era cine să le caute și cine să le întoarcă.

7. Pentru aceea, păstori, auziți cuvântul Domnului:

8. Viu sânt Eu, zice Domnul Domnul, pentru că s-au făcut oile Meale pradă și au fost oile Meale mâncare tuturor fiarălor câmpului, nefiind păstoriu, și n-au căutat păstorii oile Meale, ci s-au păscut păstorii pre sine; iară oile Meale nu le-au păscut.

9. Pentru aceea, păstori, auziți cuvântul Domnului.

10. Această zice Domnul Domnul: Iată, Eu asupra păstorilor și voi ceare oile Meale din mâinile lor și voi întoarce pre ei, ca să nu pască oile Meale și nu le vor mai paște păstorii pre eale, scoate-voiu oile Meale din gura lor și nu le vor fi lor mai mult mâncare.

11. Pentru aceea, această zice Domnul Domnul: Iată, Eu voi căuta oile Meale și le voi cerceta pe eale.

12. În ce chip cearcă păstoriul turma sa în zioa rătăcirii, când e negură și nor în mijlocul oilor, când sânt osibite, așa voiu cerca oile Meale și le voiu mâna din tot locul unde s-au părăsit în zi de nor și de negură.

13. Și voiu scoate pre ei din neamuri și voiu aduna pre ei din țeri și-i voiu băga pre ei în pământul lor și-i voiu paște pre ei în munții lui Israil și în râpi și în toată lăcuința pământului.

14. Întru pășune bună voiu paște pre ei, în muntele cel înalt a lui Israil, și vor fi stânile lor acolo și vor dormi și să vor odihni întru desfătăciune bună și întru

CAP 34

pășune grasă să vor paște în munții lui Israil.

15. Eu voi paște oile Meale și le voi odihni pre eale și vor cunoaște că Eu sânt Domnul; acestea zice Domnul.

16. Pre cea pierdută voiu căuta și pre cea rățacită voiu înturna și pre cea zdrobită voiu lega și pre cea slabă voiu întări și pre cea tare voiu păzi și le voi paște pre eale cu judecată.

17. Și voi, oile Meale, acestea zice Domnul Domnul: Iată, Eu voi osibi întră oaie și întră oaie, întră berbeci și întră țapi.

18. Și nu v-au fost destul voao că pășunea cea bună păsteți și rămășițele pășunii le călcați cu picioarele voastre? Și apa cea limpede beți, și cea rămasă cu picioarele voastre o turburați?

19. Și oile Meale călcăturile picioarelor voastre păștea și apa cea turburată de picioarele voastre bea.

20. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: Iată, Eu voi osibi întră oaie tare și întră oaie slabă.

21. Cu coastele și umerile voastre împingeți și cu carnele voastre împungeți pre cea slabă.

22. Și voiu mântui oile Meale și nu vor mai fi mult pradă și voiu judeca berbeace și berbeace.

23. Și voiu scula preste ei un păstoriu* și-i va paște pre ei robul Mieu, David, și va fi lor păstoriu. *Isaia 40, 11
Osie

24. Și Eu, Domnul, voi fi lor Dumnezeu, și David, căpetenie în mijlocul lor: Eu, Domnul, am grăit. 3, 5
Ioan

25. Și voiu face cu David legătură de pace și voiu pîarde fiarăle ceale reale de pre pământ și vor lăcui în pustie și vor dormi în dumberăvi. 10, 11

26. Și voiu da lor binecuvântare împregiurul muntelui Mieu și voiu da ploaie voao, ploaie de binecuvântare.

27. Și leamnele câmpului vor da roada sa și pământul va da țării sa și vor lăcui în pământul său cu nădejde de pace și vor cunoaște că Eu sânt Domnul, când voiu zdrobi Eu jugul (a) lor și-i voiu scoate pre ei din mâna celor ce-i uresc pre ei.

28. Și mai mult nu vor fi pradă neamurilor și fiarăle pământului nu-i vor mai mânca pre ei și vor lăcui întru nădejde și nu va fi cine să-i sparie pre ei.

29. Și voiu rădica lor răsăditură de pace și nu vor mai fi puțini cu numărul pre pământ, și mai mult nu vor peri de foamete pre pământ și ocară neamurilor nu vor suferi mai mult.

30. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeuul lor, și ei norodul Mieu, casa lui Israil, zice Domnul Domnul.

31. Și voi oile Meale și oile turmei sânteti, și Eu sânt Domnul Dumnezeuul vostru, zice Domnul Domnul'»”.

27. (a) În cea veachie: lanțul jugului lor.

CAP 35

Să vestească pustiirea muntelui Siir sau a Edomului, pentru că au vrăjmășit fiilor lui Israil.

1. i au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

2. „Fiiul omului, întoarce fața ta asupra muntelui Siir și proorocește asupra lui.

3. Și zi lui: «Aceasta zice Domnul Domnul: 'Iată, Eu sânt asupra ta, munte Siir, și voiu întinde mâna Mea preste tine și te voiu da pustiu și te vei pustii.

4. Și în cetățile tale voiu face pustietate și tu vei fi pustiu și vei cunoaște că Eu sânt Domnul.

5. Pentru că ai fost vrăjmaș veacinic și ai șezut înaintea casii lui Israil cu vicleșug, în mâna vrăjmașilor sabiei, în vremea strâmbătății ceii mai de pre urmă.

6. Pentru aceea, viu sânt Eu, zice Domnul Domnul, pentru că ai păcătuit asupra sângelui și sângele te va goni pre tine.

7. Și voiu da muntele Siir spre pustiire și va fi pustiu și voiu pîiarde din el oamenii și dobitoacele.

8. Și voiu umplea de răniți dealurile tale și văile tale și în toate câmpurile tale vor cădea răniți de sabie.

9. Pustietate veacinică te voiu face și cetățile tale nu să vor lăcui mai mult și vor cunoaște că Eu sânt Domnul.

10. Pentru că ai zis: 'Ceale doao neamuri și ceale doao țeri ale mele vor fi și le voiu moșteni pre eale', și Domnul acolo easte.

11. Pentru aceea, viu sânt Eu, zice Domnul Domnul, și voiu face ție după vrăjmășia ta și Mă voiu cunoaște ție, când te voiu judeca.

12. Și vei cunoaște că Eu sânt Domnul; auzit-am glasul blăstămurilor tale, că ai grăit: 'Munții lui Israil pustii s-au dat noao spre mâncare'.

13. Și mari ai grăit asupra Mea cu gura ta, și Eu am auzit.

14. Pentru aceea, aceasta zice Domnul Domnul: Când să va veseli tot pământul, pustiu te voiu face pre tine.

15. Precum te-ai bucurat de moștenirea casii lui Israil, că s-au răsipit, așa te voiu face pre tine (a). Pustiu vei fi, munte Siir, și toată Idumeea va peri și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor'».

CAP 36

Cătră norodul Său cel răsipit în robie pentru păcatele sale, zice Domnul că pentru sine îl va întoarce la pământul său și va vărsa preste el apă curată, făcându-l a umbla întru poruncile Sale și în mare fericire a să desfăta.

15. (a) În unele nu să află: precum te-ai bucurat de moștenirea casii lui Israil, că s-au răsipit, așa te voiu face pre tine.

1. i tu, fiiul omului, proorocește* de munții lui Israil și zi munților lui Israil: «Auziți cuvântul Domnului. *Sus 6, 3

2. Acestea zice Domnul Domnul: 'Pentru că au zis de voi vrăjmașul: 'Bine e, pustiiri veacinică spre moșteniri noao ni s-au făcut!''»,

3. Pentru aceea, proorocește și zi: «Acestea zice Domnul: 'Pentru căci v-ați necinstit voi și v-ați urât voi de toate neamurile ceale de primprejurul vostru, ca să fiți moștenire celorlalte neamuri, și v-ați suit și v-ați făcut grai limbii și ocară neamurilor,

4. Pentru aceea, munții lui Israil, auziți cuvântul Domnului! Acestea zice Domnul Domnul munților și dealurilor și văilor și păraielor și celor pustiite și strânse și cetăților celor părăsite, care au fost pradă și călcare neamurilor celor de primpregiur,

5. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: 'Pentru că întru focul mâniei Meale am grăit asupra celorlalte neamuri și asupra toată Idumeea, pentru că au dat pământul Mieu șieși spre moștenire, cu bucurie necinstind sufletele, ca să le pîiarză cu pustiire'»,

6. Pentru aceea, proorocește de pământul lui Israil și zi munților și dealurilor și văilor și codrilor: «Acestea zice Domnul Domnul: 'Iată, Eu întru râvna Mea și întru mâniia Mea am grăit, pentru că ați suferit voi ocările neamurilor.

7. Pentru aceea, iată, Eu voiu rădica mâna Mea preste neamurile ceale dimpregiurul vostru; acestea ocară sa vor lua.

8. Iară voi, munții lui Israil, strugurul și roada voastră va mânca norodul Mieu, căci că nădăjduiesc să vie.

9. Că, iată, Eu voiu căuta spre voi și vă veți lucra și vă veți sămăna.

10. Și voiu înmulți întru voi oamenii și casa lui Israil toată desăvârșit și să vor lăcui cetățile voastre și ceale pustiite să vor zidi.

11. Și voiu înmulți întru voi oameni și dobitoace și voiu face să fiți lăcuiți ca din începutul vostru și bine voiu face voao, mai mult decât mai înainte, și veți cunoaște că Eu sânt Domnul.

12. Și voiu naște întru voi oameni, pre norodul Mieu, Israil, și vor moșteni pre voi și veți fi lor moșie și nu vă veți adaoge mai mult, ca să vă facă pre voi fără de fii dintru ei'.

13. Acestea zice Domnul Domnul: 'Pentru că au zis ție: 'Pământ care mănca oameni ești tu și fără de fii de neamul tău te-ai făcut',

14. Pentru aceea, oameni mai mult nu vei mânca și neamul tău nu-l vei mai face mai mult fără de fii, zice Domnul Domnul.

15. Și nu să va auzi mai mult întru voi defăimarea neamurilor, și ocară noroadelor mai mult nu o veți suferi, zice Domnul Domnul'».

16. Și s-au făcut cuvântul Domnului

cătră mine, zicând:

17. „Fiiul omului, casa lui Israil au lăcuit în pământul său și l-au spurcat pre el cu calea sa și cu idolii săi și cu necurățiile sale; ca necurăția muierei carea avea curgerea sângelui cea de pre lună s-au făcut calea lor înaintea feții Meale.

18. Și am vărsat mâniia Mea preste dânșii, pentru sângele care l-au vărsat ei pre pământ și cu idolii săi l-au spurcat pre el.

19. Și i-am răsipit pre ei întru neamuri și i-am vânturat pre ei prin țeri, după calea lor și după păcatul lor i-am judecat pre ei.

*Isaia 52, 5
Roma. 2, 24
20. Și au umblat după neamurile la care au mers* și au spurcat numele cel sfânt al Mieu, că să zicea de ei: «Norodul Domnului sânt aceștia și din pământul lui au ieșit».

21. Și nu M-am îndurat de ei pentru numele Mieu cel sfânt, care l-au spurcat casa lui Israil întru neamurile la care au mers, unde au mers.

22. Pentru aceea, zi casii lui Israil: «Aceasta zice Domnul Domnul: ‘Nu pentru voi voi face Eu voao, casa lui Israil, ci pentru numele Mieu cel sfânt, care l-ați spurcat întru neamurile la care ați mers.

23. Și voi sfînți numele Mieu cel mare, care s-au spurcat întru neamuri, care l-ați spurcat în mijlocul lor, și vor cunoaște neamurile că Eu sânt Domnul, zice Adonai Domnul, când Mă voi sfînți întru voi înaintea ochilor lor.

24. Și voi lua pre voi dintru neamuri și voi aduna pre voi din toate țerile și voi băga pre voi în pământul vostru.

25. Și voi stropi preste voi apă curată, și vă veți curăți de toate necurățiile voastre și de toți idolii voștri voi curăți pre voi.

*Sus 11, 19
26.* Și voi da voao inimă noao și duh nou voi da întru voi și voi lua inima cea de piatră din trupul vostru și voi da voao inimă de carne.

27. Și Duhul Mieu voi da întru voi și voi face ca să umblați întru îndreptările Meale și judecățile Meale să le păziți și să le faceți.

28. Și veți lăcui pre pământul care l-am dat părinților voștri și veți fi Mie norod și Eu voi fi voao Dumnezeu.

29. Și voi mântui pre voi dintru toate necurățiile voastre și voi chema grâul și-l voi înmulți pre el și nu voi aduce asupra voastră foamete.

30. Și voi înmulți roada lemnului și roadele țarinii, ca să nu purtați ocară foametei întru neamuri.

31. Și vă veți aduce aminte de căile voastre ceale reale și de izvodirile voastre ceale ce nu era bune și nu vor plăcea voao fărădelegile voastre și spurcăciunile voastre.

32. Nu pentru voi voi face, zice Domnul Domnul, să știți voi. Rușinați-vă și vă a-

bateți de la căile voastre, casa lui Israil!’»

33. Acestea zice Domnul Domnul: ‘În zioa în carea voi curăți pre voi de toate fărădelegile voastre și voi face să se lăcuască cetățile, și ceale pustiite să vor zidi;

34. Și pământul cel stricat să va lucra, care mai înainte era stricat înaintea ochiului a tot călătoriul;

35. Și vor zice: ‘Pământul cel stricat s-au făcut ca o grădină desfătă și cetățile ceale pustii și stricate și săpate tari s-au așezat’.

36. Și vor cunoaște neamurile ceale rămase împregiurul vostru că Eu, Domnul, am zidit ceale surpate și am răsădit ceale stricate. Eu, Domnul, am grăit și am făcut’.

37. Acestea zice Adonai Domnul: ‘Încă întru aceasta Mă va căuta casa lui Israil, ca să le fac lor. Înmulți-voiu pre ei de oameni ca oile,

38. Ca oile ceale sfinte, ca oile Ierusalimului întru sărbătorile lui, așa vor fi cetățile ceale pustii pline de oi, de oameni, și vor cunoaște că Eu sânt Domnul’».

CAP 37

Prin pilda oaselor celor ce înviiază însămnează pre fiii lui Israil, carii de totul deznădăjdusă, că să vor întoarce la pământul său; și prin doao leamne închiiate însămnează că va fi o împărăție în Iuda și în Israil, carii supt un împărat David vor păzi poruncile Domnului și va face cu dânșii legătură de pace.

1. i au fost preste mine mâna Domnului și m-au scos Duhul Domnului și m-au pus în mijlocul unui câmp, și acela era plin de oase de oameni.

2. Și m-au purtat pre mine împregiurul lor; și, iată, era multe foarte pre fața câmpului și, iată, uscate foarte.

3. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, oare înviiă-vor oasele acestea?” Și am zis: „Doamne, Doamne, Tu știi acestea”.

4. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, prorocește spre oasele acestea și să le zici lor: «Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului!

5. Acestea zice Domnul Dumnezeu oaselor acestora: ‘Iată, Eu voi aduce întru voi duh de viață.

6. Și voi da preste voi bine și voi pune preste voi carne și voi întinde preste voi piiale și voi da întru voi Duhul Mieu și veți învii și veți cunoaște că Eu sânt Domnul’».

7. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul și s-au făcut glas când am prorocit și, iată, cutremur s-au făcut și s-au apropiat oasele, fieștecă os la închietura sa.

8. Și am văzut și, iată, creștea preste dânsele vine și carne și să tindea piiale peste dânsele deasupra și duh nu era într-însele.

9. Și au zis cătră mine: „Prorocește pentru duh, prorocește, fiiul omului, și zi duhului: «Acestea zice Domnul Dumnezeu: ‘Din patru vânturi vino, duhule, și suflă preste morții

aceștia și să înviiaze!’»”

10. Și am prorocit precum mi-au poruncit mie Domnul și au intrat într-înșii duh, și au înviiat și au stătut pre picioarele sale multime multă foarte.

11. Și au grăit Domnul cătră mine, zicând: „Fiiul omului, oasele aceastea toată casa lui Israil easte. Aceștia zic: «Uscatu-s-au oasele noastre, perit-au nădejdea noastră și ne-am stâns».

12. Pentru aceea, procește și zi cătră dânșii: «Aceastea zice Domnul Dumnezeu: ‘Iată, Eu voi deschide mormânturile voastre și voi scoate pre voi din mormânturile voastre, norodul Mieu, și vă voi duce pre voi în pământul lui Israil.

13. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul, când voi deschide Eu mormânturile voastre, ca să vă scoț pre voi din mormânturile voastre, norodul Mieu.

14. Și voi da Duhul Mieu întru voi și veți învii și voi pune pre voi pre pământul vostru și veți cunoaște că Eu sânt Domnul; grăit-am și voi face, zice Domnul Dumnezeu’»”.

15. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

16. „Fiiul omului, ia-ți ție un toiag și scrie preste el pre Iuda și pre fiii lui Israil, carii s-au adaos la el; și-ți vei lua al doilea toiag și vei scrie preste el pre Iosif, toiagul lui Efraim, și pre toți fiii lui Israil, carii s-au adaos la el.

17. Și le vei împreuna pre eale unul la altul, să-ți fie un toiag, ca să le legi pre eale, și vor fi în mâna ta.

18. Și va fi când vor zice cătră tine fiii norodului tău: «Au nu vei spune noao ce sânt aceastea ție?»

19. Și vei zice cătră ei: «Aceastea zice Domnul Domnul: ‘Iată, Eu voi lua neamul lui Iosif, cel prin mâna lui Efraim, și neamurile lui Israil ceale ce s-au adaos la el, și voi da pre ei preste neamul lui Iuda și vor fi un toiag în mâna Iudii’».

20. Și vor fi toiagele pre care tu ai scris în mâna ta înaintea lor.

21. Și vei grăi cătră ei: «Aceastea zice Domnul Domnul: ‘Iată, Eu voi lua toată casa lui Israil din mijlocul neamurilor la care au mers și-i voi aduna pre ei dintru toți cei dimpregiurul lor și-i voi băga pre ei în pământul lui Israil.

Ioan 10, 16 22. Și-i voi face pre ei un neam în pământul Mieu, în munții lui Israil, un domn va fi lor și nu vor fi mai mult doao neamuri, nici să vor mai împărți mai mult în doao împărății.

23. Ca să nu să spurce mai mult întru idolii săi și întru urâciunile sale și întru toate necurățiile sale, și-i voi mântui pre ei de toate fărădelegile lor, cu care au păcătuit, și-i voi curăți pre ei și vor fi Mie norod și Eu voi fi lor Dumnezeu.

24.* Și robul Mieu, David, împărat, în mijlocul lor, și un păstoriu va fi tuturor, că întru poruncile Meale vor umbla și judecățile Meale vor păzi și le vor face pre eale.

25. Și vor lăcui în pământul său, care l-am dat robului Mieu, Iacov, unde au lăcuit părinții lor, și vor lăcui pre dânșii ei și fiii lor și fiii fiilor lor până în veac; și David, robul Mieu, împărat va fi lor în veac.

26.* Și voi pune lor legătură de pace și legătură veacinică va fi cu ei și voi pune sfintele Meale în mijlocul lor.

27. Și va fi lăcașul Mieu întru ei, și voi fi lor Dumnezeu și ei vor fi Mie norod.

28. Și vor cunoaște neamurile că Eu sânt Domnul, Cel ce-i sfințesc pre ei, când vor fi sfintele Meale în mijlocul lor în veac’»”.

*Isaia 40, 11
Ieremia 23, 4
Sus 34, 23
Daniil 9, 24
Ioan 1, 46
*Psal. 109, 5
116, 2
Ioan 12, 34

CAP 38

După întoarcerea din robie, lăcuind fiii lui Israil fără grijă în cetățile sale, în zilele ceale mai de pre urmă va aduce Domnul asupra lor pre Gog și pre Magog, cu oaste tare foarte; ci și pre aceștia cu oastea sa, după aceea, cu multe rane îi va puiarde.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând:

2.* „Fiiul omului, întărește fața ta spre Gog și spre pământul lui Magog, spre biruitoriu capeteniei lui Mesoh și Tovel, și procește pentru dânșii.”

*Jos 39, 1
Apoca. 20, 7

3. Și zi lui: «Aceastea zice Domnul Domnul: ‘Iată, Eu asupra ta, Gog, și asupra pământului lui Magog, biruitoriu capeteniei Mesohului și Tovelului.

4. Și te voi aduna pre tine și toată putearea ta, cai și călăreți, îmbrăcați în platoșe toți, adunare multă, scuturi și coifuri și sabii;

5. Perși și etiopi și livii și lidii, toți cu coifuri și cu scuturi.

6. Gamer și toți cei dimpregiurul lui, casa lui Torgama de la marginea mieziinopții și toți cei dimpregiurul lui și neamuri multe cu tine,

7. Gătește-te, gătește-te pre tine însuți, tu și toată adunarea ta cea adunată cu tine, și vei fi Mie înainte straje.

8. Din zile multe să va găti și în anii cei de pre urmă va veni, și va veni la pământul cel stricat de sabie; adunați din neamuri multe în pământul lui Israil, care s-au pustiit de toate părțile, și acesta dintru neamuri au ieșit și vor lăcui în pace toți.

9. Și te vei sui ca ploaia și vei veni ca norul și vei acoperi pământul și vei fi (a) tu și toți cei dimpregiurul tău și neamuri multe cu tine’.

10. Aceastea zice Domnul Domnul: ‘Și va fi în zioa aceea, sui-să-va cuvânt în inima ta și vei gândi gânduri reale.

9. (a) În cea veachie easte: și vei cădea.

11. Și vei grăi: 'Sui-mă-voiu pre pământul cel lăpădat, veni-voiu la cei ce să odihnesc cu liniște și la cei ce lăcuiesc în pace, la toți cei ce lăcuiesc pământul întru care nu easte zid, nici zăvoară, și uși nu sânt la ei.

12. A prăda pradă și jefuri a jefui, a întoarce mâinile mele spre cea pustiită carea s-au lăcuit și preste neamurile ceale adunate din neamuri multe, preste cei ce au făcut moșii și lăcuiesc pre buricul pământului'.

13. Sava și Dedan și negoțitorii carhidoneanii și toate satele lor vor grăi ție: 'Spre pradă a prăda vii tu și a jefui jefuri și ai adunat adunarea ta, să iai argint și aur, să iai moșie, să jefuiești jefuri mari'».

14. Pentru aceea, procește, fiul omului, și zi lui Gog: «Aceasta zice Domnul: 'Au nu în zioa aceea, când va lăcui norodul Mieu, Israil, în pace, te vei rădica?

15. Și vei veni de la locul tău, de la marginea miazănoptii, și neamuri multe cu tine, călăreți de cai, toți adunare mare și putere multă.

16. Și te vei sui asupra norodului Mieu, Israil, ca un nor, să acoperi pământul. În zilele ceale de pre urmă va fi și te voiu aduce în pământul Mieu, ca să cunoască toate neamurile când Mă voiu sfinți Eu întru tine, înaintea lor'.

17. Această zice Domnul Domnul lui Gog: 'Tu ești de carele am grăit mai înainte, în zilele ceale mai dintâiu, prin mâna robilor Mie, prorocii lui Israil, în zilele acealea și în anii aceia, ca să te aduc pre tine asupra lor.

18. Și va fi în zioa aceea, în zioa în carea va veni Gog asupra pământului lui Israil, zice Domnul Domnul, sui-să-va mâniia Mea,

19. Și în râvna Mea, cu focul mâniei Meale am grăit că va fi în zioa aceea cutremur mare pre pământul lui Israil,

*Mate. 24, 29
Luca 21, 25
20.* Și să vor clăti de fața Domnului peștii mării și paserile ceriului și fiiarale câmpului și toate jivinele ceale ce să târăsc pre pământ și toți oamenii cei de pre fața pământului și să vor sparge munții și vor cădea văile și tot zidul pre pământ să va surpa.

21. Și voiu chema asupra lui toată frica sabiei, zice Domnul Domnul, sabiia omului va fi asupra fratelui său.

22. Și-l voiu judeca pre el cu moarte și cu sânge și cu ploaie înecătoare și cu pietri de grindine și foc și piază pucioasă voiu ploua preste el și preste toți cei ce sânt cu el și preste neamuri multe, care sânt cu el.

23. Și Mă voiu mări și Mă voiu sfinți și Mă voiu cunoaște înaintea a multe neamuri și vor cunoaște că Eu sânt Domnul'».

CAP 39

Domnul va aduce pre Gog și pre Magog pre munții lui Israil și acolo îi va piază cu toată oastea lor,

CAP 38 ȘI 39

întru a cărora îngropare să vor umplea șapte luni de-a curății pământul. Au dat Domnul pre fiii lui Israil în robie pentru păcatele lor, pământul său, să mărească numele Lui.

1. i tu, fiul omului, procește asupra lui Gog și zi: «Aceasta zice Domnul Domnul: 'Iată, Eu asupra ta, Gog, biruitorul căpeteniei lui Mesoh și Tovel!

2.* Și te voiu aduna pre tine și te voiu povățui pre tine și te voiu sui pre tine de la marginea mieziinoptii și te voiu aduce pre munții lui Israil. *Apoc. 20, 7

3. Și voiu piază arcul tău din mâna ta cea stângă și săgețile tale din mâna ta cea dreaptă.

4. Și te voiu oborî preste munții lui Israil și vei cădea tu și toți cei dimpregiurul tău; și neamurile ceale ce sânt cu tine da-se-vor la mulțime de paseri și la toată zburătoarea, și la toate fierile câmpului te-am dat pre tine să te mânce.

5. Pre fața câmpului vei cădea, că Eu am grăit, zice Domnul Domnul.

6. Și voiu trimite foc preste Magog și să vor lăcui ostroavele în pace și vor cunoaște că Eu sânt Domnul.

7. Și numele Mieu cel sfânt să va cunoaște în mijlocul norodului Mieu, Israil, și nu să va mai spurca numele Mieu cel sfânt și să vor cunoaște toate neamurile că Eu sânt Domnul cel sfânt întru Israil.

8. Iată, vine, și vei cunoaște că va fi, zice Domnul Domnul; aceasta easte zioa întru carea am grăit.

9. Și vor ieși cei ce lăcuiesc în cetățile lui Israil și vor arde armele și pavezele și sulitele și arcele și săgețile și toiagele de mâini și lăncile și vor ațita cu eale foc în șapte ani.

10. Și nu vor lua leamne din câmp, nici vor tăia din dumbrăvi, ci armele le vor arde cu foc și vor pradă pre cei ce i-au prădat pre ei și vor jefui pre cei ce i-au jefuit pre ei, zice Domnul Domnul.

11. Și va fi în zioa aceea, da-voiu lui Gog loc numit mormânt întru Israil, îngroparea celor ce au venit la mare, și vor zidi împregiur gura văii.

12. Și vor îngropa acolo pre Gog și toată mulțimea lui și să va chema atunci îngroparea lui Gog.

13. Și-i vor îngropa pre ei casa lui Israil, ca să se curățască pământul în luna a șaptea și-i va îngropa pre ei tot norodul pământului și va fi lor numită zioa în care M-am mărit, zice Domnul Domnul.

14. Și pururea vor trimite oameni carii vor umbla prin tot pământul și vor căuta ca să îngroape pre cei rămași pre fața pământului și să-l curățască pre el; după luna a șaptea vor cerca.

15. Și tot cel ce va umbla prin pământ

și va vedea os de om va pune lângă el semn, până când îl vor îngropa îngropătorii lui Ghe, în țintirimul lui Gog.

16. Că și numele cetății să va chema țintirim și să va curăți pământul'».

17. Și tu, fiul omului, acestea zice Domnul Domnul, grăiaște cătră toată paserea zburătoare și cătră toate fiiarale câmpului: «Adunați-vă și veniți, adunați-vă de toate laturile de primpregiur la jertva Mea, carea am jertvit voao jertvă mare în munții lui Israil și veți mânca carne și veți bea sânge.

18. Cărnurile uriașilor veți mânca și sângele domnilor pământului veți bea, berbeci și viței și țapi și viței grași toți.

19. Și veți mânca grăsime de vă veți sătura și veți bea sânge de vă veți îmbăta, din jertva Mea carea am junghiat voao.

20. Și vă veți sătura din masa Mea, de cal și de călăreț, de uriaș și de tot bărbatul războinic, zice Domnul Domnul.

21. Și voi da mărirea Mea întru voi și vor vedea toate neamurile judecata carea am făcut și mâna Mea, carea am adus preste ei.

22. Și va cunoaște casa lui Israil că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor, din zioa aceasta și înainte.

23. Și vor cunoaște toate neamurile că pentru păcatele sale s-au robit casa lui Israil, că s-au lăpădat de Mine și am întors fața Mea de cătră ei și i-am dat pre ei în mâinile vrăjmașilor lor și au căzut toți de sabie.

24. După necurățiile lor și după fărădelegile lor am făcut lor și am întors fața Mea de cătră ei».

25. Pentru aceea, acestea zice Domnul Domnul: «Acum, voi întoarce robia lui Iacov și voi milui casa lui Israil și voi râvni pentru numele Mieu cel sfânt.

26. Și vor lua ocară sa și strămbătatea carea au făcut când au lăcuit ei în pământul său în pace și nu va fi cine să-i înfricoșeze.

27. Când voi întoarce Eu pre ei din neamuri și-i voi aduna din mâinile neamurilor și Mă voi sfinți întru ei înaintea neamurilor.

Sus 36, 23 28. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor, când Mă voi arăta Eu întru neamuri și-i voi aduna pre ei pre pământul lor și nu voi lăsa mai mult pre nici unul dintru ei.

29. Și nu voi mai întoarce fața Mea de cătră ei, pentru că am vărsat mâniia Mea preste casa lui Israil, zice Domnul Domnul»”.

CAP 40

Să arată prorocului întemeierea cetății cu mărirea în lung, lat și înalt a fieștecării căsi, a porții, a cămării, a feațelor căsilor, a fereștilor, a pridvoarălor, a sălașelor și a treaptelor; și măsura a patru mease spre jertvire, a vistierilor cântăreților și a preoților și pridvorul besearicii.

1. i au fost în anul al doozeci și cinci al robirii noastre, în luna dintâiu, în zece zile a lunii, în anul al patrusprăzeacelea după ce s-au luat cetatea; în zioa aceea fost-au preste mine mâna Domnului și m-au adus acolo.

2. Întru vederea lui Dumnezeu m-au adus pre mine în pământul lui Israil și m-au pus într-un munte foarte înalt, și preste el era ca o cetate zidită în preajmă.

3. Și m-au băgat pre mine acolo și, iată, un bărbat; și vederea (a) lui era ca vederea aramei sclipitoare și în mâna lui era ață de ziditori și trestie de măsurat, și el sta la poartă.

4. Și au zis cătră mine bărbatul: „Fiiul omului, vezi cu ochii tăi și cu urechile tale auzi și pune în inima ta toate câte eu arăt ție, pentru că ca să arăt ție ai intrat aici și vei arăta toate casii lui Israil câte tu vezi”.

5. Și, iată, zid afară din casă primpregiur, și în mâna bărbatului trestie de măsurat de șease coți și o palmă; și au măsurat zidul: lățimea era întocmai cu trestia și înălțimea lui întocma cu trestia.

6. Și au intrat pre poarta carea caută spre răsărit, șeapte treapte, și au măsurat thee șease de o parte și șease de altă parte și pridvorul porții întocma cu trestia.

7. Și tindă întocma cu trestia de lungă și întocma cu trestia de lată și pridvor în mijlocul foișorului de șease coți.

8. Și tinda a doao, întocma cu trestia de lată și întocma cu trestia de lungă și pridvorul de cinci coți.

9. Și tinda a treia, întocma cu trestia de lungă și întocma cu trestia de lată.

10. Și pridvorul porții, cel aproape de pridvorul ușii, de opt coți, și fruntea de doi coți, și pridvorul porții dinlăuntru.

11. Și tinda porții în preajmă, trei de o parte și trei de altă parte, și o măsură la trusteale și o măsură la pridvor de o parte și de alta.

12. Și au măsurat lărgimea ușii porții de zece coți, și lărgimea porții de treisprăzeace coți.

13. Și un cot să aduna înaintea tinzii de un cot, și hotarul unui cot de o parte și de alta, și tinda de șease coți de o parte, și de șease coți de altă parte.

14. Și au măsurat poarta de la zidul tinzii până la păratele tinzii, lățimea de doozeci și cinci de coți, aceasta e poartă în preajma porții.

15. Și descoperemântul pridvorului porții de șeazeci de coți din afară și de doozeci și cinci de coți tinda porții primpregiur.

16. Și descoperemântul curții din afară la descoperemântul pridvorului porții ceii

3. (a) Fața, chipul.

dinlăuntru de cincizeci de coți.

17. Și ferestri ascunse la tinzi și la pridvoară pre dinlăuntru porții curții primprejur și, așijderea, la foișoare, ferestri împregiur pre dinlăuntru și preste pridvor finici de o parte și de alta.

18. Și m-au băgat în curtea cea mai dinlăuntru și, iată, cămări și stâlpi împregiurul curții, treizeci de cămări întru împregiurarea stâlpilor.

19. Și foișoare în dosul porților, după lungimea porților celor înaintea stâlpilor dedesupt.

20. Și au măsurat lărgimea curții de la descoperemântul porții ceii mai din afară, pre dinlăuntru, cătră descoperemântul porții carea caută spre răsărit.

21. Și m-au băgat spre miiazănoapte și, iată, poarta carea caută spre miiazănoapte cătră curtea cea mai din afară și o au măsurat cât easte de lungă și de lată.

22. Și tinzi, trei de o parte și trei de altă parte, și fruntea și foișorul și finichii ei; și s-au făcut după măsura porții carea caută cătră răsărit, de cincizeci de coți lungimea ei și de doazeci și cinci lărgimea ei.

23. Și ferestrele ei și foișoarele și finicii ei ca și poarta carea caută cătră răsărit, și pre șapte treapte să suia la ea, și foișor pre dinlăuntru.

24. Și poarta curții cea mai dinlăuntru, carea caută spre poarta miiazănoptii, ca și poarta carea caută spre răsărit; și au măsurat curtea de la o poartă până la altă poartă, o sută de coți.

25. Și m-au adus despre austru și, iată, o poartă căutând spre austru; și o au măsurat pre ea și tinda și fruntea și foișoarele după măsurile aceastea.

26. Și ferestrele ei și foișoarele împregiur ca și ferestrele pridvorului, de cincizeci de coți lungimea ei și de doazeci și cinci de coți lărgimea ei.

27. Și șapte treapte era la ea, și foișor pre dinlăuntru și finici la ea, unul dincoace, altul dincoalea, preste frunte.

28. Și poartă în preajma porții curții ceii mai dinlăuntru despre austru; și au măsurat curtea de la o poartă până la altă poartă, lărgimea, coți o sută, cătră austru.

29. Și m-au băgat în curtea cea mai dinlăuntru a porții de cătră austru și au măsurat poarta după măsurile ei.

30. Și tinda și frunțile și foișorii, după măsurile aceastea, și ferestrele ei; și la foișor, împregiur, coți cincizeci lungimea ei, și lărgimea ei, coți doazeci și cinci.

31. Și foișor împregiur, lungimea de doazeci și cinci de coți și lățimea, coți cinci.

32. Și foișor la ușa cea mai din afară și finici pre frunte și opt treapte.

33. Și m-au băgat la poarta carea caută

cătră răsărit și o au măsurat pre ea după măsurile aceastea.

34. Și tinda și frunțile și foișoarele, după măsurile aceastea, și ferestrele la ea și foișor împregiur, cincizeci de coți lungimea ei, și lărgimea ei, doazeci și cinci de coți.

35. Și foișor la curtea cea mai din afară și finici preste frunte dincoace și dincoalea, și opt treapte la ea.

36. Și m-au băgat la poarta cea de cătră miiazănoapte și o au măsurat după măsurile aceastea.

37. Și tinzile ei și frunțile și foișoarele și ferestri la ea, împregiur, de cincizeci de coți lungimea ei, și lărgimea de doazeci și cinci de coți.

38. Și foișoarele la curtea cea mai din afară și finici la frunte, dincoace și dincoalea, și opt treapte la ea.

39. Și cămările ei și ușile ei și foișoarele ei spre poarta a doao, curgere de apă; acolo spală arderea de tot.

40. Și la pridvorul porții, doao mease dincoace, ca să junghie pre eale arderea de tot, și ceale pentru păcate și ceale pentru neștiință.

41. Și dinapoia curgerii arderilor de tot, carea caută spre miiazănoapte, doao mease cătră răsărituri din dosul ceii a doao, și la pridvorul porții despre răsărit, opt mease.

42. Patru mease de o parte și patru mease de altă parte, din dosul porții; preste acealea junghia jungherile și arderile de tot în preajma celor opt mease ale jungherilor.

43. Și patru mease ale arderilor de tot de piatră cioplită, lungimea de un cot și jumătate și un cot de înaltă.

44. Preste eale vor pune unealtele cu care junghia acolo arderile de tot și jertvele.

45. Și de o palmă vor avea usnă cioplită pre dinlăuntru împregiur, și deasupra measelor acoperemânt, ca să se acopere de ploaie și de uscăciune.

46. Și m-au băgat pre mine la curtea cea mai dinlăuntru și, iată, doao cămări în curtea cea mai dinlăuntru, una din dosul porții, carea caută cătră miiazănoapte și aduce cătră austru, și una din dosul porții ceii de cătră austru, carea caută cătră miiazănoapte.

47. Și au zis cătră mine: „Cămara aceasta, carea caută cătră austru, easte a preoților carii păzesc paza căsii.

48. Iată, cămara carea caută cătră miiazănoapte easte a preoților celor ce păzesc paza jertvenicului; aceia sânt fiii lui Saduc, carii să apropie, din fiii lui Levi, la Domnul, ca să-I slujească Lui”.

49. Și au măsurat curtea, lungimea de o sută de coți și lărgimea de o sută de coți la patru părți ale ei, și jertvenicul în preajma casii.

50. Și m-au băgat pre mine la pridvorul casii și au măsurat pridvorul de cinci coți lărgimea de o parte, și de cinci coți de altă

parte, și lărgimea ușii de patrusprăzece coți, și țitinile ușii pridvorului de trei coți de o parte și de trei coți de cealaltă parte, și lungimea pridvorului de doazeci de coți.

51. Și lărgimea de zece coți și pre zece treapte să suia la el și stâlpii era la pridvor unul dincoace și altul dincoala.

CAP 41

Rânduiala zidirii besearicii după fieștecare parte.

1. i m-au băgat în besearică și au măsurat pridvorul de șase coți lărgimea dincoace și de șase coți lărgimea pridvorului dincoala.

2. Și lărgimea porții de zece coți și țitinile porții de cinci coți de o parte și de cinci coți de altă parte, și lungimea lui de patruzeci de coți și lărgimea de doazeci de coți.

3. Și m-au băgat în curtea cea mai dinlăuntru și au măsurat pridvorul ușii de doi coți și ușa de șase coți și țitinile ușii de șapte coți dincoace și de șapte dincoala.

4. Și au măsurat lungimea ușilor de patruzeci de coți și lărgimea de doazeci de coți despre fața besearicii și au zis cătră mine: „Aceasta este Sfânta Sfințelor”.

5. Și au măsurat perețele casei de șase coți și au măsurat lărgimea coastei de patru coți împregiur.

6. Și coastele, coastă cătră coastă, de doao ori câte treizeci și trei și osibirea în perețele casei în coaste împregiur, ca să fie celor ce să prind a vedea, ca cu nimica să nu să atingă de pereții casei.

7. Și lărgimea coastii ceii mai de sus după adaogerea din perețe cătră cea mai de sus, împregiurul casei, ca să se lărgescă deasupra, și din ceale de jos să vor sui la ceale de sus, și din ceale din mijloc spre ceale cu trei poduri.

8. Și traielul (a) casei înălțimea și osibirea coastelor, întocma cu trestia, de șase coți osibirea.

9. Și lărgimea coastei perețelului din afară, de cinci coți, iară cealelalte, întră coastele casei.

10. Și întră camere, lărgimea de doazeci de coți împregiurarea casei primpregiur.

11. Și ușile camerilor cătră rămășița unui uș, carea este de cătră miiazănoapte, și o ușă cătră austru și lărgimea luminii ceialalte, de cinci coți lărgimea împregiur.

12. Și zidul care este de cătră fața ceialalte ca-n spre mare, de șaptezeci de coți de lat, iară perețele care desparte, de cinci coți de lat împregiur, și lungimea lui de noazeci de coți.

13. Și au măsurat în preajma casei o sută de coți lungimea și cealelalte și care despart, și pereții lor lungimea de o sută de coți.

8. (a) Am văzut. 17. (b) În unele nu să află: măsură.

14. Și lărgimea dinaintea casei și cealelalte din preajmă, de o sută de coți.

15. Și au măsurat lungimea celui ce desparte, și în preajma feții rămășiții celor dinapoia casei aceia, și cealelalte rămășițe dincoace și dincoala de o sută de coți lungimea, și besearica și unghiurile și pridvorul cel mai din afară podit.

16. Și ferestrele mrejuite, ca să lumineaze, să să poată vedea prin eale. Și casa și ceale de aproape, cupțușite cu leamne toate împregiur, și pardosala, și din pardosală până la ferestri. Și ferestrele să deschidea în trei fealiuri,

17. Ca să se poată privi prin eale; și până la casa cea mai dinlăuntru și până la cea mai din afară, și preste tot perețele împregiur, dinlăuntru și din afară, măsură (b).

18. Și heruvimi săpați și finici, câte un finic întră un heruvim și întră alt heruvim, doao fețe la un heruvim.

19. Față de om cătră finic dincoace și față de leu cătră finic dincolo.

20. Săpată toată casa primpregiur, din pardosală până la podine, heruvimi și finici săpați.

21. Și cel sfânt și besearica să deschidea prin patru unghiuri în preajma feții sfințelor, vederea ca a unui jertvenic de lemn.

22. De trei coți înălțimea lui și lungimea de doi coți și lărgimea de doi coți, și coarne avea, și temeiul lui și pereții lui. Și au zis cătră mine: „Aceasta este masa cea dinaintea feții Domnului”.

23. Și doao uși era la besearică și la cel sfânt.

24. Și într-aceale doao uși era doao ușcioare de amândoao părțile, care să deschidea una cătră alta, că doao ușcioare era la una și doao ușcioare la cealaltă ușe.

25. Și săpături era preste eale, și preste ușile besearicii heruvimi și finici, după săpătura sfințelor, și leamne de treabă despre fața pridvorului pre din afară.

26. Și ferestri ascunse și măsură dincoace și dincoala spre acoperemânturile pridvorului și coastele casei întocmite.

CAP 42

Despre zidirea vistieriei și a celorlalte care sânt spre slujba sfințelor.

1. i m-au băgat în curtea cea mai din afară cătră răsărit, în preajma porții ceii de cătră miiazănoapte.

2. Și m-au băgat înlăuntru și, iată, cinci camere lângă partea zidului și aproape de zidul cel despărțit cătră miiazănoapte; despre față de o sută de coți lungimea cătră miiazănoapte, și lărgimea de cincizeci de coți, scrise ca și porțile curții ceii mai dinlăuntru și ca stâlpii cei de primpregiur a curții ceii mai din afară, în rând camere întreite cu față căutând una cătră alta.

3. Și înaintea cămarilor lor de preumblat de zece coți de lat și de o sută de coți de lung, nici un cot lipsă și ușile lor către miiazănoapte.

4. Și preumblările foișoarelor aseamenea, că întrecea în sus stâlpii din stâlpii cei dedesupt, și loc aseamenea era.

5. (a) Și foișoare întreite era și stâlpi nu avea, ca stâlpii celor mai din afară.

6. Pentru aceea, era mai înalți decât cei dedesupt și decât cei din mijloc de la pământ.

7. Și lumină din afară, precum era cămări curții ceii mai din afară, care căuta spre cămarile ceale de către miiazănoapte, de lungi de cincizeci de coți;

8. Că lungimea cămarilor care caută spre curtea cea mai din afară era de cincizeci de coți; și aceastea sânt care caută cu fața una către alta, preste tot, o sută de coți.

9. Și ușile cămarilor acestora ale intrării ceii de către răsărit, ca să între prin eale din curtea cea mai din afară.

10. După lumina locului celui dintâiu al preumblării și cea spre austru, de către fața austrului, și de către fața celuiialt zid și de către fața celui ce despărtește,

11. Și cămarile și foișoarele în preajma feții sale, după măsurile cămarilor celor de către miiazănoapte, după lungimea lor și după lărgimea lor și după toate ieșirile lor și după toate intrările lor și după luminile lor.

12. Și după ușile lor, ale cămarilor celor de către austru, și după ușile umblării ceii de la început, ca lumina unei despărțituri de o trestie și despre răsărit, ca să între prin eale.

13. Și au zis către mine: „Cămarile ceale de către miiazănoapte și ceale de către austru, ceale despre fața zidului ce despărtește, aceastea sânt cămarile sfântului, întru care vor mânca preoții, fiii lui Saduc, cei ce să apropie către Domnul, Sfintele Sfintelor, și acolo vor pune Sfintele Sfintelor și jertva și ceale pentru păcat și ceale pentru neștiința că locul easte sfânt.

14. Nu vor intra acolo afară de preoți și nu vor ieși din cel sfânt în curtea cea mai din afară, pentru ca pururea să fie sfinți cei ce să apropie; și să nu să atingă de haina lor, cu carea slujesc, pentru că sfinte sânt și să vor îmbrăca cu alte haine când să ating de norod”.

15. Și, după ce s-au sfârșit măsurarea casii dinlăuntru, m-au scos pre mine pre calea porții carea caută spre răsărit și au măsurat asemănarea casii primpregiur în rând.

16. Și au stătut de către dosul porții carea caută către răsărit și au măsurat cinci sute cu trestia cea de măsură.

5. (a) În cea veachie: și osibirea așa era primpregiur cu stâlpii și despărțitoare, și așa și cămerile, că în-

17. Și s-au întors către miiazănoapte și au măsurat cea de către fața miiazănoptii, cinci sute de coți cu trestia măsurii.

18. Și s-au întos către mare și au măsurat cea de către fața mării, cinci sute de coți cu trestia măsurii.

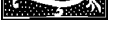
19. Și s-au întos către austru și au măsurat cea de către fața austrului, cinci sute cu trestia măsurii.

20. În patru părți tot cu acea trestie și o au rânduit pre ea și îngrădirea lor primpregiur, de cinci sute către răsărit și cinci sute de coți lărgimea carea despărtește întru ceale sfinte și întru zidul cel dinainte, cel din rândul casii.

CAP 43

Arătându-să mărirea Domnului, aude prorocul că fiii lui Israil nu vor mai spurca numele Domnului; și care sânt măsurile oltariului și a curățeniei în șapte zile.

1. i m-au adus pre mine la poarta carea caută către răsărit și m-au scos afară.

2. Și, iată, mărirea Dumnezeului lui Israil vinea pre calea cea de către răsărit, și glasul taberii, cu glasul multor îndoite; și pământul strălucea ca fulgerul de mărire primpregiur.

3.* Și vederea carea am văzut era ca vederea carea am văzut când am intrat să ung cetatea, și vederea carului carea am văzut era ca vederea** carea am văzut la râul Hovarului, și am căzut preste fața mea. 1, 1

4. Și mărirea Domnului au intrat în casă, pre calea porții carea caută către răsărit.

5. Și m-au luat pre mine duh și m-au băgat în curtea cea mai dinlăuntru și, iată, era casa plină de mărirea Domnului.

6. Și am stătut și, iată, glas din casă grăind către mine, și bărbatul sta lângă mine.

7. Și au zis către mine: „Fiiul omului, văzut-ai locul scaonului Mieu și locul urmei picioarelor Meale, întru care va lăcui numele Mieu în mijlocul casii lui Israil în veac și mai mult nu va spurca casa lui Israil numele cel sfânt al Mieu, ei și povățuitorii lor întru curviia sa și întru uciderile povățuitorilor în mijlocul său.

8. Când puneia ei tinda Mea în tinzile sale și pragurile Meale alătura cu pragurile sale, și au făcut păretele Mieu ca cum ar fi împreunare întru Mine și întru ei, și au spurcat numele cel sfânt al Mieu cu fărădelegile care le făcea și i-am zdrobit pre ei cu mâniia Mea și cu ucidere.

9. Și acum lapede curviia sa și uciderile povățuitorilor săi de la Mine și voi lăcui în mijlocul lor în veac.

10. Și tu, fiiul omului, arată casii lui Israil casa și vor înceta de la păcatele sa- treite era și stâlpi nu avea ca stâlpii cămerilor.

*Sus
9, 1

**Sus
1, 1

le, și vederea ei și rânduiala ei.

11. Și ei vor lua iertarea sa pentru toate care au făcut; și vei scrie casa și gătitura ei și ieșirea ei și starea ei și toate poruncile ei și toate legiurile ei vei arăta lor și le vei scrie înaintea lor și vor păzi toate îndreptările Meale și toate poruncile Meale și le vor face pre eale.

12. Și scrisoarea casii pre vârful muntelui, toate hotarile ei primpregiur Sfintele Sfintelor sânt; aceasta e leagea casii”.

13. Și acestea sânt măsurile jertvenicului cu cotul cotului și o palmă, sânul înălțimea lui primpregiur de un cot, și de un cot lărgimea, și usna pre buzele ei împregiur de o palmă.

14. Și aceasta easte înălțimea jertvenicului de la fundul începutului gropilii lui cătră curățitoriul cel mare, dedesupt de doi coți și lărgimea de un cot, și cel de la curățitoriul cel mic preste curățitoriul cel mare, patru coți, și lățimea de un cot.

15. Și ariilul de patru coți și de la ariil până deasupra coarnelor, un cot.

16. Și ariilul de doisprăzece coți în lung și de doisprăzece coți lărgimea, în patru muchi de toate părțile lui și curățitoriul de patrusprăzece coți de lung și de patrusprăzece coți de larg, în patru muchi de patru părți ale lui, și usna lui, giur-împregiurul lui, de o jumătate de cot, și împregiurarea ei de un cot împregiur și treaptele lui căutând cătră răsărit.

17. Și au zis cătră mine: „Fiiul omului, acestea zice Adonai Domnul, Dumnezeuul lui Israil: «Acestea sânt poruncile jertvenicului în zioa în carea să va face, ca să se aducă preste el arderi de tot și să se vearse preste el sânge.

18. Și vei da preoților, leviților celor din sãmânța lui Saduc, celor ce să apropie cătră Mine ca să-Mi slujască Mie, zice Domnul Domnul, vițel de vaci pentru păcat.

19. Și vor lua din sângele lui și vor pune pre ceale patru cornuri ale jertvenicului și pre ceale patru unghiuri ale curățitoriului; și pre vatră, împregiur, vei stropi și-l vor curăți pre el.

20. Și vor lua vițelul cel pentru păcat și să va arde în locul cel osibit al casii din afară de ceale sfinte.

21. Și în zioa a doao, vor lua doi iezi de capre curați, pentru păcat, și vor curăți jertvenicul, în ce chip au curățit cu vițelul.

22. Și după ce să va săvârși curățirea, vor aduce un vițel de vaci curat și un berbeace de oi curat.

23. Și le veți aduce înaintea Domnului și vor presera preste eale preoții sare și le vor aduce pre eale arderi de tot Domnului.

24. Șapte zile vei face ied pentru păcat, în toată zioa, și vițel de vaci și berbeace de oi fără prihană vor face în șapte zile.

25. Și vor curăți jertvenicul și-l vor lămuri și vor umplea mâinile lor și vor săvârși zilele.

26. Și va fi în zioa a opta și înainte vor face preoții preste jertvenic arderile ceale de tot ale voastre și ceale de mântuire ale voastre, și voi priimi pre voi, zice Domnul Domnul»”.

CAP 44

Ușa sfintei ceii mai din afară e încuiată, prin carea singur Dumnezeu va intra; cei netăiați împregiur la trup și la inimă nu vor intra în Casa Domnului, nici vor jertvi leviții cei ce au urmat pe idoli, ci aceștia vor fi slujitori casii; iară fiii lui Saduc, preoții, vor intra și acestora să pun legi.

1. i m-au întors pre mine la calea ușii sfintelor ceii mai din afară, ce caută cătră răsărit, și aceasta era încuiată.

2. Și au zis Domnul cătră mine: „Ușa aceasta încuiată va fi și nu să va deschide și nimenea nu va trece printr-însa.

3. Că Domnul Dumnezeuul lui Israil va trece printr-însa și va fi încuiată, că povățuitoriul acesta va șede într-însa să mănânce pâine înaintea Domnului; pre calea ușii pridvorului va intra și pre calea lui va ieși”.

4. Și m-au dus pre mine pre calea ușii ceii despre miiazănoapte în preajma casii și am văzut; și, iată, era plină de mărire Casa Domnului și am căzut pre fața mea.

5. Și au zis Domnul cătră mine: „Fiiul omului, pune întru inima ta și vezi cu ochii tăi și auzi cu urechile tale toate câte grăiesc Eu cu tine de toate poruncile Casii Domnului și de toate legile ei și vei pune inima ta la intrarea casii pre la toate ieșirile ei și întru toate sfintele.

6. Și vei grăi cătră casa cea amărătoare, cătră casa lui Israil: «Acestea zice Domnul Dumnezeu: ‘Destul fie voao toate fărădelegile voastre, casa lui Israil;

7. Pentru că băgați voi fii de alt neam, netăiați împregiur la inimă și netăiați împregiur la trup, ca să fie întru sfintele Meale, să le pângărească pre eale, și aduceți voi pâine, grăsime și sânge și călcați legătura Mea cu toate fărădelegile voastre.

8. Și n-ați avut grije ca să păziți pază întru sfintele Meale’.

9. Pentru aceea, acestea zice Domnul Dumnezeu: ‘Tot fiiul cel de alt neam netăiat împregiur la inimă și netăiat împregiur la trup va intra în sfintele Meale dintru toți fiii lor de alt neam, carii sânt în mijlocul casii lui Israil.

10. Ci și leviții, carii s-au depărtat de la Mine când rătăcea Israil de la Mine după gândurile Sale, și vor lua nedreptatea sa,

11. Și vor fi întru sfintele Meale slujind portari la porțile casii și slujind în casă;

aceștia vor junghia jertvele și arderile ceale de tot ale norodului și aceștia vor sta înaintea norodului, ca să le slujească lor.

12. Pentru că le-au slujit lor înaintea feții idolilor lor și s-au făcut casii lui Israil spre certare de nedreptate; pentru aceasta, am rădicat mâna Mea asupra lor, zice Domnul Dumnezeu, și vor lua nedreptatea sa.

13. Și nu să vor apropiia cătră Mine, ca să-Mi preoțască Mie, nici să vor apropiia la sfintele fiilor lui Israil, nici la Sfintele Sfintelor Meale, și vor purta ocară sa cu rătăcirea carea au rătăcit.

14. Și-i vor pune pre ei a păzi păzile casii la toate lucrurile ei și la toate oricâte vor face.

15. Preoții, leviții, fiii lui Saduc, carii au păzit pazăle sfintelor Meale, când rătăcea casa lui Israil de la Mine, aceștia să vor apropiia la Mine, ca să slujească Mie, și vor sta înaintea feții Meale, ca să-Mi aducă jertvă și grăsime și sânge, zice Domnul Dumnezeu.

16. Aceștia vor intra în sfintele Meale și aceștia să vor apropiia la masa Mea, ca să-Mi slujească Mie și să păzască pazele Meale.

17. Și va fi când vor intra ei pre porțile curții ceii mai dinlăuntru, cu veșminte de in să vor îmbrăca și nu să vor îmbrăca cu de lână, când vor sluji ei de la poarta curții cea mai dinlăuntru.

18. Și chidare de in vor avea pre capetele sale și rochii de in vor avea preste mijloacele sale și nu să vor încinge cu silă.

19. Și când vor ieși ei în curtea cea mai din afară la norod, să vor dezbrăca de veșmintele sale, cu care au slujit, și le vor pune în cămărilor sfintelor și să vor îmbrăca cu alte veșminte și nu vor fi sfinți norodul în veșmintele sale.

Leviț. 20. Și capetele sale nu-și vor rade și chicile sale nu le vor goli, acoperind, vor acoperi capetele sale.

21. Și vin nu va bea tot preotul când va intra în curtea cea mai dinlăuntru.

Leviț. 21, 13 22. Și văduvă și lăsată nu-și vor lua șie muiare, ci numai fecioară din sâmbănta casii lui Israil; iară de va fi văduva, de la preot o vor lua.

23. Și pre norodul Mieu va învăța întră cel sfânt și întră cel spurcat, și întră cel necurat și întră cel curat vor arăta lor.

24. Și când va fi judecată despre sânge, aceștia să vor pune judecători și îndreptările vor îndrepta și judecățile Meale vor judeca și legiurile Meale și poruncile Meale întră toate sărbătorile Meale vor păzi și sâmbetele Meale vor sfinți.

25. Și la om mort nu vor intra, ca să nu să spurce, fără numai la tată și la mumă și la fecior și la fată și la frate și la sora sa, carea nu s-au măritat, să vor spurca.

26. Și după ce să va curăți, șapte zile să-și numere șie.

27. Și în zioa în carea întră în curtea cea mai dinlăuntru, ca să slujească întră cel sfânt, vor aduce curățenie, zice Domnul Dumnezeu.

28.* Și va fi lor moștenire; Eu sânt moștenirea lor și ținare lor nu să va da întră fiii lui Israil, că Eu sânt ținerea lor.

29. Și jertva și ceale pentru păcate și ceale pentru neștiință aceștia le vor mânca și toată osibirea întră Israil a lor va fi.

30.* Pârğa din toate și ceale întâiu născute din toate și toate aducerile din toată pârğa voastră ale preoților vor fi, și ceale întâiu născute ale voastre veți da preotului, ca să puie binecuvântările voastre preste căsile voastre.

31.* Și toată mortăciunea și prins de fiară din paseri și din dobitoace nu vor mânca preoții.

CAP 45

Întră împărțirea pământului osibindu-să Domnului pârğale, s-au însămnat o parte preoților, leviților și căpeteni[i] cetății; și să se ție dreptatea în cumpene, în măsuri, în pârğhe și în jertve, care să aduc în zioa dintâiu și a șaptea a lunii dintâiu și în praznicile Paștilor și a corturilor.

1. i când veți măsura pământul în moșii, osibiți pârğă Domnului sfântă, din pământ doazeci și cinci de mii de lungă și zece mii de largă; sfântă va fi întră toate hotarale lui împregiur.

2. Și va fi dintră aceasta sfințită cinci sute preste cinci sute în patru unghiuri primpregiur și cincizeci de coți osibirea lor primpregiur.

3. Și din măsura aceasta vei măsura lungime de doazeci și cinci de mii și lățime de zece mii și întră aceasta va fi sfințenie Sfânta Sfintelor.

4. De la pământ va fi preoților celor ce slujesc întră cel sfânt și va fi celor ce să apropie să slujească Domnului; și va fi lor loc de casă osibit sfințeniei lor.

5. De doazeci și cinci de mii de lung și de doazeci de mii de larg, și leviții, cei ce slujesc casii, ei vor ținea cetatea ca să lăcuiască într-însa.

6. Și ținutul cetății vei da lărgimea de cinci mii și lungimea de doazeci și cinci de mii. În ce chip e începătura sfintelor la toată casa lui Israil vor fi.

7. Și povățuitorului dintră aceasta și de la aceasta spre începăturile sfintelor, spre ținutul cetății despre fața începăturilor sfintelor și despre fața ținutului cetății, ceale despre mare și despre ceale despre mare cătră răsărituri; și lungimea ca una din părțile de la hotarale ceale de cătră mare și lungimea spre hotarale ceale de cătră răsăriturile pământului.

8. Și va fi lui de moștenire întră Israil și nu vor asupra mai mult povățuitorii lui Israil pre norodul Mieu, și pământul îl

*Nume. 18, 20
2 Leage

18, 1

*Face. 13, 12
34, 19

*Ieșire 22, 31
Leviți 17, 15
22, 8

2 Leage 14, 21

va moșteni casa lui Israil după neamurile sale’.

9. Acestea zice Domnul Dumnezeu: ‘Desul fie voao, povățuitorii lui Israil, nedreptatea și nevoia lăpădați, și judecată și dreptate faceți, luați asupraele de la norodul Mieu, zice Domnul Dumnezeu.’

10. Cumpănă dreaptă și măsură dreaptă și șinic drept să fie voao când măsuțați.

11. Și șinicul așijderea unul să fie când luați, a zecea parte de gomor un șinic și a zecea parte de gomor să fie întocma.

Ieșire 12. Cu măsura cea de doazeci de bani, 30, 13 doazeci de sicli; doazeci și cinci de sicli
Leviți și cincisprăzece sicli omna va fi voao.

27, 25 13. Și aceasta easte pârğa carea veți osibi:
Nume. a șeasa parte de măsură din gomorul de grâu
3, 47 și a șeasa parte de ifi din coriul de orz.

14. Și porunca untului delemn, un păhar de la zece păhară, că zece păhară sânt un gomor.

15. Și o oaie din zece oi din toate neamurile lui Israil spre jertvă și spre ardere de tot și spre mântuire, ca să se roage pentru voi, zice Domnul Dumnezeu.

16. Și tot norodul va da pârğa aceasta povățuitorului lui Israil.

17. Și prin povățuitoriu vor fi arderile ceale de tot și jertvele și turnările în sărbători și în lunile noao și în sâmbetele și în toate sărbătorile casii lui Israil; acesta va face ceale pentru păcat și jertva și arderile de tot și ceale de mântuire, ca să se roage pentru casa lui Israil’.

18. Acestea zice Domnul Dumnezeu: ‘În luna cea dintâiu, în zioa cea dintâiu, veți lua un vițel de vaci fără prihană, ca să se curățască cel sfânt.

19. Și va lua preotul din sângele curățeniei și va pune pre stâlpii ușii casii și întru ceale patru unghiuri ale besearicii și pre jertvenic și pre stâlpii porții curții ceii mai dinlăuntru.

20. Așea vei face și în luna a șaptea, în zioa dintâiu a lunii, vei aduce pentru fi-carele care nu știe, și pentru prunc, și vei curăți casa.

21. Și în luna dintâiu, în patrusprăzece ale lunii, vor fi voao Paștile sărbătoare; șapte zile azime veți mânca.

22. Și va face povățuitoriu în zioa aceea pentru sine și pentru casă și pentru tot norodul pământului un vițel de vaci pentru păcat.

23. Și în șapte zile ale praznicului va face arderi de tot Domnului, șapte viței și șapte berbeci fără de prihană, în toată zioa în ceale șapte zile, și pentru păcat un ied de capre în toate zilele.

24. Și coptură vițelului și coptură berbeacelui vei face și un in de untdelemn la coptură.

25. Și în luna a șaptea, în cincisprăzece ale lunii, la sărbătoare, vei face ca acestea în șap-

te zile, ca și ceale pentru păcat și arderile de tot și ca manaa și ca untdelemn’.

CAP 46

Numai sâmbăta și în lună noao să se deșchiză poarta curții dinlăuntru; și ce arderi în zilele acestea va aduce căpeteniia și pre carea poartă va întra sau va ieși el sau norodul din besearică. Despre arderea cea de bunăvoie și de toate zilele a căpeteniei. Despre darul care acela va da fiilor sau slugilor. Locurile în care vor fi arbe preoții și slujitorii junghierile norodului.

1. ceastea zice Domnul Dumnezeu: ‘Poarta cea din curtea cea mai dinlăuntru, carea caută cătră răsărituri, va fi închisă în ceale șeaze zile de lucru, iară în zioa sâmbetelor să va deșchide.

2. Și în zioa lunii noao să va deșchide și va întra povățuitoriu pre calea pridvorului porții ceii din afară și va sta înaintea ușilor porții și vor face preoții arderile de tot ale lui și ceale de mântuire ale lui.

3. Și să va închina înaintea ușii porții și va ieși, și poarta nu să va închide până seara.

4. Și să va închina norodul pământului înaintea ușii porții aceia, în sâmbete și în lunile ceale noao, înaintea Domnului.

5. Și arderile ceale de tot le va aduce povățuitoriu Domnului, în zioa sâmbetelor, șeaze miei fără de prihană și un berbeac fără de prihană.

6. Și manaa și coptură berbeacelui și mieilor jertvă, darea mâinii lui și un in de untdelemn la coptură.

7. Și în zioa dintâiu a lunii noao, un vițel, fiiu de cireadă, fără de prihană, și șeaze miei și berbeci fără de prihană vor fi.

8. Și coptură berbeacelui și coptură vițelului va fi manaa, și mieilor, precum va ajunge mâna lui, și un in de untdelemn la coptură.

9. Și, când va întra povățuitoriu, pre calea pridvorului porții va întra și pre calea porții va ieși.

10. Și, când va întra norodul pământului înaintea Domnului la sărbători, cel ce va întra pre calea porții ceii despre miazănoapte să se închine va ieși pre calea porții ceii despre amiază, și cel ce va întra pre calea porții ceii despre miazănoapte; nu să va înturna pre calea porții pre carea au întrat, ci în dreptul ei va ieși.

11. Și povățuitoriu în mijlocul lor, când vor întra ei, va întra împreună cu ei, și când vor ieși ei, va ieși și el.

12. Și în sărbători și în bulciuri va fi manaa coptură vițelului și coptură berbeacelui și mieilor, precum va ajunge mâna lui, și un in de untdelemn la coptură.

13. Iară când va face povățuitoriu mărturisire, ardere de tot de mântuire Domnului, și va deșchide lui poarta carea caută cătră

răsărit și va face arderea cea de tot a sa și ceale de mântuire ale sale, precum face în zioa sâmbetelor; și va ieși și să vor închide ușile după ce va ieși el.

14. Și un miel de un an fără de prihană va face ardere de tot în toate zilele Domnului; dimineața îl va face pre el.

15. Și manaa va face preste el dimineața, a șeasa parte de măsură, și din untdelemn a treia parte de in, ca să ameastece făina cea de grâu manaa Domnului, poruncă veacinică pururea.

16. Face-veți mielul și manaa și untuldelemn, veți face dimineața ardere de tot pururea’.

17. Acestea zice Domnul: ‘De va da povățuitoriul dar unuia dintru fiii săi din moștenirea sa, aceasta va fi fiilor lui ținut de moștenire,

18. Iară de va da dar dintru moștenirea sa unuia dintru robii săi, va fi a lui până la anul slobozirii și să va da înapoi povățuitoriului, afară din moștenirea fiilor lui, carea va fi a lor.

19. Și nu va lua povățuitoriul din moștenirea norodului ca să-i asuprească pre ei; din ținutul său și din moștenirea sa să dea moștenire fiilor săi, ca să nu să răsipească norodul Mieu, fieștecare de la moștenirea sa’”.

20. Și m-au băgat pre mine pre calea cea despre austrul a porții la cămara sfintelor preoților, carea caută cătră miiazănoapte, și, iată, acolo loc osibit.

21. Și au zis cătră mine: „Acesta easte locul unde vor fiiarbe preoții ceale pentru fărădeleage și ceale pentru păcat, și acolo vor fiiarbe manaa mai mult, ca să nu scoată la curtea cea mai din afară, ca să sfințască norodul”.

22. Și m-au scos la curtea cea mai din afară și m-au purtat împregiur pre la ceale patru părți ale curții și, iată, curte despre laturile curții.

23. Curte mică, de patruzeci de coți de lungă și de treizeci de coți de largă; o măsură era întru ceale patru.

24. Și cămări împregiur într-însele, împregiurul celor patru, și bucătării făcute dedesuptul cămărilor împregiur.

25. Și au zis cătră mine: „Acestea sânt casele bucătarilor, întru care vor fiiarbe cei ce slujesc casii jertvele norodului”.

CAP 47

Apa ce curgea din laturea cea de-a dreapta coastii besearicii, pogorând reapede, apoi nu să poate trece și vindecă ori de ce să va atinge, având pești și pomi roditori. Hotarale pământului celui sfânt, care trebuie să se împartă la doasprăzece neamuri a lui Israil și nemearnicilor.

1. i m-au băgat pre mine în tinda casii și, iată, apă ieșea de supt pragul casii despre răsărit, că fața casii căuta cătră răsărituri, și

14. (a) Că Iosif doao funii are, Iosif însămnează a daogere, iară doao funii are, că el au făcut doao nea-

CAP 46 ȘI 47

apa curgea din laturea cea dreaptă despre amiazăzi preste jertvenic.

2. Și m-au scos pre calea porții ceii despre miiazănoapte și m-au întors pre calea porții ceii din afară, cătră poarta curții carea caută cătră răsărituri; și, iată, apa curgea din laturea cea de-a dreapta;

3. Ca ieșirea unui om din preajmă, și măsură era în mâna lui și au măsurat o mie cu măsura și au trecut prin apă, apa iertării.

4. Și au măsurat o mie cu măsura și au intrat în apă până la coapse; și au măsurat o mie și au intrat în apă până la brâu.

5. Și au măsurat o mie și nu au putut să treacă apa, că era reapede ca un părau iute, care nu să poate trece.

6. Și au zis cătră mine: „Văzut-ai, fiul omului?”

7. Și m-au adus și m-au întors la marginea râului.

8. Și după ce m-au întors, iată, pre marginea râului copaci mulți foarte, dincoace și dincolo.

9. Și au zis cătră mine: „Apa aceasta, carea iasă în Galileea cea cătră răsărit și pogoară în Aravia, va intra în mare și va ieși și va însănătoșea apele.

10. Și va fi tot sufletul celor vii, care să târăsc, ori preste care va curge râul vor viețui; și va fi acolo peaste mult foarte, că va curge pre acolo apa aceasta și va însănătoșea; și va viețui tot acela preste carele va curge râul.

11. Și vor sta acolo pescarii de la Ingadim până la Enagalim, zbicire de năvoade va fi, osibită va fi, și peștii ei ca peștii Mării ceii Mari, mulțime multă foarte.

12. Iară întru ceaea ce să varsă și să face bălți și întru ceaea ce întreace preste țermurile lui nu să vor însănătoșea, la sare să vor da.

13. Și la râu vor creaște pre țermurile lui de amândoașo părțile tot pomul roditoriu de mâncat; nu să va învechi dintr-însul, nici să va sfârși rodul lui, întru înnoirea sa va da pârgă, pentru că apele lor din ceale sfinte ies și va fi roada lor de mâncat și suirea lor de sănătate”.

14. Acestea zice Domnul Dumnezeu: „Acestea sânt hotarale care le veți moșteni a pământului celor doasprăzece neamuri ale fiilor lui Israil, adaogerea funii (a).

15. Și-l veți moșteni pre el fieștecarele, întocma cu fratele său, spre care am rădicat mâna Mea, ca să-l dau părinților voștri; și va cădea pământul acesta voao întru moștenire.

16. Și aceste sânt hotarale pământului cătră miiazănoapte, de la Marea cea Mare, carea să pogoară și împregiur spintecă întrarea Sedadii.

17. Emat, Virota, Savarim, care sânt întru hotarale Damascului și întru hotarale Ematului, curțile lui Savnan, care sânt

muri; și așa, scoțind dintră neamurile lui Israil pre neamul lui Levi, rămân doasprăzece.

deasupra hotarălor Avranitidii.

18. Aceasta sânt hotarăle de la mare, de la curtea lui Enan, hotarăle Damascului și ceale cătră miiazănoapte (b).

19. Și ceale cătră răsărit întră Avranitida și întră Damasc și întră Galaaditida și întră pământul lui Israil; Iordanul hotăreaște la marea cea despre răsăriturile Finichetului; aceastea sânt ceale de cătră răsărituri.

20. Și ceale despre austru cătră miiazăzi, de la Teman și de la Finichet până la apa Marimot Cadis, carea să lătească cătră Marea cea Mare; aceasta easte partea austrului cătră amiazăzi.

21. Aceasta easte partea Mării ceii Mari, carea hotăreaște până în preajma întrării Imatului, până la întrarea lui; aceastea sânt ceale despre marea Imatului. Și veți împărți pământul acesta voao, neamurilor lui Israil.

22. Pune-l-veți pre el moștenire voao și nemearnicilor carii nemernicesc întră voi, carii au născut fii întră voi și vor fi voao ca cei moșteani întră fiii lui Israil; împreună cu voi vor mânca întră moștenire întră neamurile lui Israil.

23. Și vor fi întră neamul nemearnicilor, întră nemearnicii cei ce sânt cu ei; acolo veți da moștenire lor”, zice Domnul Dumnezeu.

CAP 48

Împărțirea pământului celui sfânt întră doaosprăzeace neamuri: unde să fie pârgăle și jertvenicul, locul preoților și a leviților, măsura cetății în patru unghiuri, cu oșteazele. Moșia căpeteniei și doaosprăzeace porți ale cetății după doaosprăzeace neamuri.

1. „ i aceastea sânt numele (a) neamurilor de la începutul cel de cătră miiazănoapte și de la partea pogorârei, carea spintecă împregiur, la întrarea Ematului, curtea Elanului, hotarul Damascului cătră miiazănoapte, despre partea Ematului curții, și va fi lor ceale cătră răsărituri până la mare, Dan unul.

2. Și de la hotarăle lui Dan, ceale de cătră răsărituri, până la mare, Asir, unul.

3. Și de la hotarăle lui Asir, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, Neftalim, unul.

4. Și de la hotarăle lui Neftalim, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, Manasi, unul.

5. Și de la hotarăle lui Manasi, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, Efraim, unul.

6. Și de la hotarăle lui Efraim, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, Ruvim, unul.

7. Și de la hotarăle lui Ruvim, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, Iuda, unul.

8. Și de la hotarăle lui Iuda, ceale despre răsărituri, până la ceale despre mare, va fi pârga

18. (b) În cea veachie sânt și aceastea: și hotarul lui Emat și hotarul despre miiazănoapte.

carea o veți osibi doaozeci și cinci de mii lărgimea, și lungimea ca una din părțile ceale de cătră răsărituri și până la ceale despre mare; și va fi cel sfânt în mijlocul lor.

9. Pârga carea vor osibi Domnului lungimea de doaozeci și cinci de mii, și lărgimea de doaozeci și cinci de mii,

10. Aceasta va fi pârga sfintelor preoților, cătră miiazănoapte doaozeci și cinci de mii, și cătră mare lărgimea zece mii, și cătră răsărituri lărgimea zece mii, și cătră austru lungimea doaozeci și cinci de mii; și muntele sfintelor va fi în mijlocul lui.

11. Preoților celor sfințiți, fiilor lui Saduc, celor ce păzesc pazele casii, carii n-au rătăcit cu rătăcirea fiilor lui Israil, precum au rătăcit leviții.

12. Și să va da lor pârgă din pârga pământului Sfântă a Sfintelor din hotarăle leviților,

13. Iară leviților ceale ce sânt alătura cu hotarăle preoților, lungimea doaozeci și cinci de mii și lărgimea zece mii, toată lungimea doaozeci și cinci de mii și lărgimea zece mii.

14. Nu să va vinde dintr-înșă, nici să va măsura, nici să vor lua ceale întâiu născute ale pământului, că sfinte vor fi Domnului.

15. Iară ceale cinci mii, care prisosesc în lărgime la ceale doaozeci și cinci de mii, zid înainte va fi cetății, de lăcuit și de împărțit lui; și va fi cetatea în mijlocul lui.

16. Și aceastea sânt măsurile lui: de cătră miiazănoapte trei mii și cinci sute, și de cătră austru patru mii și cinci sute, și de cătră răsărit patru mii și cinci sute, și de cătră mare patru mii și cinci sute.

17. Și va fi de împărțit cetății cătră miiazănoapte, doao sute și cincizeci, și cătră austru, doao sute și cincizeci, și cătră răsărit, doao sute și cincizeci, și cătră mare, doao sute și cincizeci.

18. Iară ce prisosește în lungime alătura cu pârga sfintelor, zece mii cătră răsărit și zece mii cătră mare, și va fi pârga sfântului, și vor fi roadele ei spre pâni celor ce lucrează cetății.

19. Iară cei ce lucrează cetății vor lucra dintru toate neamurile lui Israil.

20. Toată pârga doaozeci și cinci de mii preste doaozeci și cinci de mii în patru unghiuri; veți osibi partea sfântului de la moștenirea cetății.

21. Iară ce va prisosi, povățuitoriului, din ceasta și din ceaea, de la pârga sfântului și de la moștenirea cetății despre față, preste doaozeci și cinci de mii lungimea, până la hotarăle ceale de cătră răsărit și cătră mare despre față doaozeci și cinci de mii, până la hotarăle ceale despre mare, alătura cu părțile povățuitoriului; și va fi pârga sfintelor

1. (a) Hotarălor.

și sfințeniia casii în mijlocul ei.

22. Și din moștenirea leviților și din moștenirea cetății în mijlocul povățuitorilor va fi, înără hotarale lui Iuda și înără hotarale lui Veniamin, și a povățuitorilor va fi.

23. Și cealealalte neamuri, de la ceale despre răsărit, până la ceale despre mare, Veniamin, unul;

24. Și de la hotarale lui Veniamin, de la ceale despre răsărit, până la ceale despre mare, Simeon, unul.

25. Și de la hotarale lui Simeon, ceale despre răsărit, până la ceale de cătră mare, Isahar, unul.

26. Și de hotarale lui Isahar, ceale despre răsărit, până la ceale despre mare, Zavulon, unul.

27. Și de la hotarale lui Zavulon, ceale despre răsărit, până la ceale despre mare, Gad, unul.

28. Și de la hotarale lui Gad, ceale de cătră răsărit, până la ceale de cătră amiazăzi; și vor fi hotarale lui de la Teman (b) și apa Varemot (v) Cadis de moștenire până la Marea cea Mare.

29. Acesta easte pământul carele veți îm-

28. (b) Amiazăzi; (v) Grăirii împotivă. 35. (g) În

părți cu soarte neamurilor lui Israil; și aceastea sânt împărțirile lor, zice Domnul Dumnezeu.

30. Și aceastea sânt trecătorile cetății ceale de cătră miiazănoapte, patru mii cinci sute, cu măsura.

31. Și porțile cetății pre numele neamurilor lui Israil, trei porți cătră miiazănoapte: poarta lui Ruvim, una, poarta lui Iuda, una, poarta lui Levi, una.

32. Și ceale de cătră răsărit, patru mii cinci sute, și trei porți: poarta lui Iosif, una, poarta lui Veniamin, una, poarta lui Dan, una.

33. Și ceale de cătră austru, patru mii cinci sute, cu măsura, și trei porți: poarta lui Simeon, una, și poarta lui Isahar, una, și poarta lui Zavulon, una.

34. Și ceale de cătră mare, patru mii cinci sute, cu măsura, și trei porți: poarta lui Gad, una, poarta lui Asir, una, poarta lui Neftalim, una.

35. Împregiurare de optsprăzeace mii, și numele cetății, din zioa în carea să va face, «Domnul acolo» (g) va fi numele ei”.

unele bib. nu să află: Domnul acolo.

PROROCIA LUI DANIL

Cuvânt înainte

aniil, din sãmânță împărătească născut, în anul al patrulea a lui Iaochim, au fost dus rob în Vavilon de Navohodonosor, prunc de doisprăzeace ani, cum lui Ignatie Mucenicului să pare, au făcut vestita aceea judecată a Susanei împotiva celor doi bătrâni fără de rușine. Jidovii Istoriia Susanei înără scripturile canonicești nu o au, pentru că în scriptura jidovească lipsește. Ci ei ori din leane nu o au pus, ori, doară, într-adins o au lăpădat, iară besearica cea creștinească din vremile apostolilor Istoriia Susanei, precum și Cântarea celor trei prunci, în catastihul și înără cărțile Sfintei Scripturi le-au priimit, și apostolii și bărbații cei apostolicești de airea nu le-au luat, fără numai de la sinagoga cea veachie. Pentru aceea, Orighen, în cartea cătră Iulie African, carele avea îndoială despre adeverița aceștii istorii, pentru că în scriptura cea jidovească nu era pusă această istorie, aduce înainte judecata cea de opște a besearicii, adecă, cum că toată besearica judecă și ține cum că această Istorie a Susanei e dumnezăiască și parte a Sfintei Scripturi și zice: „Drept aceea, să știi ce trebuie să facem noi la aceastea, nu numai de ceale ce despre Istoriia Susanei prin toată besearica lui Hristos să poartă, care în jidovie nu sânt”. Și zice că istoriia cea de apostoli și de Sfinții Părinți priimită nu să cade a să lăpăda. Încă și Teodotion, carele cătră a doao sută de ani de la Hristos această istorie de pre limba jidovească pre cea elinească o au tãlmăcit, dintru carea mare dovedire easte cum că jidovește au fost scrisă. Iară când zicea African cum că această istorie nu să află în scriptura jidovească, Orighen răspundea: „Nu easte lucru de mirare deaca această adevărată istorie de Susana o au furat și o au scos dintră scripturi cei ce nu mult s-au osibit de fapta bătrânilor acelora”. Adecă, învățătorii jidovilor acealea dintră scripturi

le-au scos, care pre ei la norod îi putea face de ură.

Tot același Orighen, cuvânt 1, în Levitic, zice: „Vreamea easte nu împotiva necuraților bătrâni a grăi cuvintele Susanei, care ei lăpădând Istoriia Susanei din catastihul dumnezeieștilor cărți o au scos, iară noi o și priimim și în vreme bună împotiva lor o aducem înainte”.

S. Ieronim încă s-au părut a avea îndoială de Istoriia Susanei, pentru că în cărțile jidovești nu să află; pentru aceea, Rufin scrie asupra-i și zice că acest odor dumnezeiesc de la apostoli s-au dat besearicii lui Dumnezeu. La care S. Ieronim răspunde cum că el aceasta au zis, nu că, doară, el ar lăpăda această Istorie și Cântarea celor trei prunci și Istoriia lui Vil, ci numai ceale ce jidovii ne aruncă asupra am tâlcuit. Orice fie, cum unul sau altul au înțeles, besearica de la început aceastea ca niște scrisori de Dumnezeu însuflate și de prorocul Daniil scrise le-au priimit și le ține.

CAP 1

Daniil, Ananiia, Azariia și Misail, fiind în robie, să aleg ca, învățind limba haldeilor, să stea înaintea împăratului. Și schimbându-li-să numele, dobândesc de la mai-marele famenilor ca numai cu legumi și cu apă să se hrănească. Și așa făcând, fețele lor era mai frumoasă decât a celor ce să hrănea cu bucate împărătești. Cărora le-au dat Dumnezeu înțelepciune și lui Daniil și cunoștința visurilor.

1. n anul al treilea a împărăției lui Ioachim, împăratului Iudei, au venit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, la Ierusalim și l-au încungiurat pre el.

2. Și au dat Domnul în mâna lui pre Ioachim, împăratul Iudei, și din partea vaselor Casii lui Dumnezeu; și le-au dus pre eale în pământul Senaar a casii dumnezeului său, și vasele le-au descărcat în casa vistieriei dumnezeului său.

3. Și au zis împăratul lui Asfanez, celui ce era mai mare preste famenii săi, să bage din fiii robiei lui Israil și din sămânța împărăției și din fortomin

4. Tineri întru carii nu easte prihană și frumoși la chip și înțelegători întru toată înțelepciunea și cunoscători de știință și cugetători de înțelepciune, carii să poată sta în casă înaintea împăratului și să-i înveață pre ei carte și limba haldeilor.

5. Și le-au rânduit lor împăratul pre zi din masa împărătească și din vinul carele bea el; și să-i hrănească pre ei trei ani, și după aceea să stea înaintea împăratului.

6. Și au fost întru ei, din fiii lui Iuda, Daniil și Anania și Azaria și Misail.

7. Și le-au pus lor mai-marele famenilor nume: lui Daniil, Valtasar, și lui Anania, Sidrah, și lui Misail, Misah, și lui Azariia, Avdenago.

8. Și au pus Daniil în inima sa ca să nu să pângărească cu masa împăratului și cu vinul beuturii lui și au rugat pre mai-marele famenilor ca să nu să pângărească.

9. Și au dat Dumnezeu pre Daniil spre milă și spre îndurare înaintea mai-marelui famenilor.

10. Și au zis mai-marele famenilor lui

Daniil: „Mă tem de domnul meu, împăratul, cel ce v-au rânduit voao mâncare și beatură, ca nu cumva să vază fața voastră mai scăzută decât a pruncilor celor de o vârstă cu voi și veți pune capul meu în perire înaintea împăratului”.

11. Și au zis Daniil cătră Amelsad, pre carele pusease mai-marele famenilor preste Daniil și preste Ananiia și preste Misail și preste Azaria:

12. „Cearcă, rogu-te, cu slugile tale, zece zile și să ne dea noao din semințele pământului și să mâncăm și apă să bem.

13. Și să se areate înaintea ta fețele noastre și fețele pruncilor celor ce mâncă din masa împăratului și precum ți să va părea fă cu slugile tale”.

14. Și i-au ascultat pre ei și i-au cercat pre ei zece zile.

15. Și după ce s-au sfârșit zece zile, s-au arătat fețele lor frumoase și trupurile lor mai cu putere decât pruncii cei ce mânca din masa împăratului.

16. Și Amelsad lua el mâncarea lor și vinul beuturii lor, și lor le da semințe.

17. Și le-au dat lor Dumnezeu înțeleagere și priceapere întru toată cărturăriia și înțelepciunea; și Daniil înțelegea toată vedeniia și visurile.

18. Și după ce s-au sfârșit zilele după care au zis împăratul să-i aducă pre ei înlăuntru, mai-marele famenilor i-au adus înaintea lui Navohodonosor.

19. Și au vorbit cu ei împăratul și dintru ei toți nu s-au aflat aseamenea lui Daniil și lui Ananiia și lui Misail și lui Azariia și au stătut înaintea împăratului.

20. Și întru tot cuvântul înțelepciunei

și științei de care i-au întrebat pre ei împăratul, i-au aflat pre ei cu zece părți mai învățați decât toți descântătorii și maghii carii era în toată împărăția lui.

Jos 21. Și au fost Daniil până la anul dintâiu a 5, 28 împăratului Chir.

CAP 2

Înțelepții haldeilor, neputând descoperi visul lui Navohodonosor, să omoară. Iară Daniil, rugându-să lui Dumnezeu, i-au descoperit taina. Și Daniil, dezlegând visul împăratului despre un chip mare și tâlcuirea lui despre patru părți, care auzind împăratul au lăudat pre Dumnezeu evreilor și, cu mari daruri cinstind pre Daniil, l-au pus preste toată Țara Vavilonului.

1. **N** în anul al doilea al împărăției lui Navohodonosor, visat-au Navohodonosor vis și s-au spăimântat duhul lui și somnul lui s-au depărtat de la el.

2. Și au zis împăratul: „Chemați pre descântători și pre maghi și pre fermecători și pre haldei, ca să spuie împăratului visul lui”. Și au venit și au stătut înaintea împăratului.

3. Și le-au zis lor împăratul: „Visat-am și s-au spăimântat duhul meu a ști visul”.

4. Și au grăit haldeii împăratului sirienește: „Împărate, în veaci să trăiești! Tu spune visul noao, slugilor tale, și noi vom spune tâlcul lui”.

5. Răspuns-au împăratul și au zis haldeilor: „Cuvântul de la mine s-au depărtat; de nu-mi veți arăta mie visul și tâlcul lui, voi veți peri și casele voastre să vor jefui.

6. Iară de-mi veți arăta visul și tâlcul lui, daruri și cinste multă veți lua de la mine, numai spuneți-mi visul și tâlcul lui”.

7. Răspuns-au a doao oară și au zis: „Spuie împăratul slugilor sale visul, și tâlcul lui vom spune”.

8. Și au răspuns împăratul și au zis: „Cu adevărat știu eu că voi răscumpărați vreamea, că ați văzut că s-au depărtat de la mine graiul.

9. De nu veți spune mie visul, știu că cuvânt mincinos și stricat ați tocmit să ziceți înaintea mea, până va trece vreamea; spuneți-mi visul și voi ști, că și tâlcul lui veți spune mie”.

10. Și răspunsără haldeii înaintea împăratului și zisără: „Nu easte om pre pământ carele va putea să știe cuvântul împăratului, că tot împăratul mare și domnul cuvânt ca acesta nu întreabă de maghi și de haldei.

11. Că cuvântul care-l întreabă împăratul e greu, și altul nu-l poate spune înaintea împăratului, fără numai dumnezeii a căroră lăcaș nu easte cu tot trupul”.

12. Atunci, împăratul, cu mânie și cu urgie multă, au zis să piază pre toți înțelepții Vavilonului.

13. Și au ieșit porunca și omorea pre

înțelepți și căuta și pre Daniil și pre priiatinii lui să-i omoară.

14. Atunci, Daniil au răspuns sfat și cuget lui Arioh, celui mai mare preste bucătării împăratului, carele ieșisă să omoară pre înțelepții Vavilonului.

15. Și l-au întrebat pre el, zicând: „Boiariule al împăratului, pentru ce au ieșit această judecată fără de rușine de la fața împăratului?” Și au spus Arioh cuvântul lui Daniil.

16. Și Daniil au intrat și au rugat pre împăratul ca să-i dea lui vreame și va spune împăratului tâlcul visului.

17. Și, întrând Daniil în casa sa, au spus cuvântul lui Anania și lui Misail și lui Azaria, priiatinilor săi.

18. Și cerea milă de la Dumnezeu ceriului pentru taina aceasta, ca să nu piază Daniil și priiatinii lui împreună cu ceialalți înțelepți ai Vavilonului.

19. Atunci, lui Daniil, în vedenia nopții, s-au descoperit taina și bine au cuvântat Daniil pre Dumnezeu ceriului.

20. Și au zis: „Să fie numele lui Dumnezeu binecuvântat din veac și până în veac, că a Lui easte înțelepciunea și înțeleagerea.

21. Și El schimbă vremile și anii, pune împărați și mută, dă înțelepciune celor înțelepți și înțeleagere celor ce știu înțeleagere.

22. El descopere adâncurile și ascunsele și cunoaște ceale dintru întunearec, și lumina cu El easte.

23. Ție, Dumnezeu părinților Miei, mă mărturisesc și pre Tine Te laud, că mi-ai dat mie înțelepciune și putere și mi-ai arătat mie ceale ce am cerut de la Tine și visul (a) împăratului l-ai arătat mie”.

24. Și au venit Daniil la Arioh, pre carele îl rânduisă împăratul să piază pre înțelepții Vavilonului, și au zis lui: „Să nu pierzi pre înțelepții Vavilonului, ci mă bagă pre mine înaintea împăratului și voi spune împăratului tâlcul”.

25. Atunci Arioh îndată au bagat pre Daniil înaintea împăratului și au zis lui: „Aflat-am om din fiii robiei jidovești, care va spune împăratului tâlcul”.

26. Și au răspuns împăratul și au zis lui Daniil, căruia era numele Valtasar: „Au poți să-mi spui visul care l-am văzut și tâlcul lui?”

27. Și au răspuns Daniil înaintea împăratului și au zis: „Taina carea întreabă împăratul înțelept, maghii, descântătorii, gazarinii nu pot să o spuie împăratului.

28. Ci easte Dumnezeu în ceriu, Carele descopere tainele și au arătat împăratului Navohodonosor ceale ce vor să fie în zilele ceale de pre urmă. Visul tău și vedenia capului

23. (a) Cuvântul.

tău întru așternutul tău acesta este:

29. Tu, împărate, gândeai întru așternutul tău ce va să fie după aceasta, și Cel ce descopere tainele au arătat ție ceale ce vor să fie.

30. Și mie, nu pentru înțelepciunea carea este întru mine mai mult decât toți cei vii, s-au descoperit taina aceasta, ci ca să spui împăratului tâlcul, ca să cunoști gândurile inimii tale.

31. Tu, împărate, ai văzut și, iată, un chip; și chipul acela era mare și vederea lui înălțată stând înaintea feții tale, și vederea lui groaznică.

32. Chipul al căruia era capul de aur curat, mâinile și pieptul și brațele lui, de argint, pânțele și armurile, de aramă.

33. Iară fluierile, de fier, o parte a picioarelor lui, de fier, o parte, de lut.

34. Văzut-ai până s-au tăiat o piatră din munte, fără de mână, și au lovit chipul preste picioarele ceale de fier și ceale de lut și le-ai zdrumicat pre dânsele de tot.

35. Atunci, s-au sfărâmat deodată lutul, fierul, arama, argintul, aurul și s-au făcut ca praful cel din arie vara; și le-au rădicat pre dânsele mulțime de vânt și loc nu s-au aflat lor. Iară piatra carea au lovit chipul s-au făcut munte mare și au umplut tot pământul.

36. Acesta este visul și tâlcul lui vom spune înaintea împăratului.

37. Tu, împărate, ești împăratul împăraților, căruia Dumnezeu împărăție tare și puternică și cinstită au dat.

38. În tot locul unde lăcuiesc fiii oamenilor și fiarăle țarinei și pasările ceriului și peștii mării au dat în mâna ta și te-au pus pre tine domn tuturor. Tu ești capul cel de aur.

39. Și după tine să va scula altă împărăție, mai mică decât a ta (b), și împărăția a treia, carea este arama, carea va domni preste tot pământul.

40. Și împărăția a patra, carea va fi tare ca fierul, precum fierul măruntează și supune toate, așa toate le va mărunți și le va supune.

41. Și pentru că ai văzut picioarele și deagetele, o parte de lut și o parte de fier, împărăție împărțită va fi și din rădăcină de fier va fi întru ea, precum ai văzut fierul amestecat cu lutul.

42. Și deagetele picioarelor, o parte de fier și o parte de lut, o parte din împărăția aceea va fi tare și dintru ea să va sfărâma ceva.

43. Iară că ai văzut fierul amestecat cu lutul, să vor amesteca întru sămânța oamenilor și nu să vor lipi, precum nu să meastecă fierul cu lutul.

44. Și în zilele împăraților acelora va scula Dumnezeu ceriului împărăție, carea în veaci

39. (b) Și aceea de argint.

nu să va strica. Și împărăția Lui altui norod nu să va lăsa; mărunți-va și va vântura toate împărățiile, iară aceea va sta în veaci.

45. În ce chip ai văzut că din munte s-au tăiat piatra fără de mână și au mărunțit lutul, fierul, arama, argintul și aurul, Dumnezeu cel Mare au arătat împăratului ceale ce vor să fie după acestea; și adevărat este visul și credincioasă tâlcuirea lui”.

46. Atunci, împăratul Navohodonosor au căzut pre fața sa și s-au închinat lui Daniil; și manaa și miros bun au zis să-i toarne lui.

47. Și răspunzind împăratul au zis lui Daniil: „Cu adevărat, Dumnezeu vostru, Acela este Dumnezeu dumnezeilor și Domnul împăraților, Cel ce descopere tainele, căci ai putut descoperi taina aceasta”.

48. Și au mărit împăratul pre Daniil și daruri mari și multe i-au dat lui și l-au pus pre el preste toată țara Vavilonului și domn domnilor, preste toți înțelepții Vavilonului.

49. Și Daniil au cerut de la împăratul și au pus preste lucrurile țării Vavilonului pre Sidrah și Misah și Avdenago, iară Daniil era în curtea împăratului.

CAP 3

Pre Ananiia, Azariia și Misail, nevrând a să închina chipului ce rădicasă Navohodonosor, legați îi aruncă în cuptoriul ce ardea cu foc, în carele rămâind nevătămați, să mărturisesc Domnului că pentru păcatele neamului său pățimesc năcazuri. Și rugându-să de milă, îndeamnă pre toată făptura a binecuvânta pre Domnul. Care auzind Navohodonosor, s-au mirat și strigându-i afară au binecuvântat pre Dumnezeul lor, poruncind să se ucidă oricine L-ar huli.

1. n anul a optsprăzeacelea, Navohodonosor împărat au făcut un chip de aur; înălțimea lui de șesezeci de coți și lărgimea lui de șese coți. Și l-au pus pre el în câmpul Deira, în țara Vavilonului.

2. Și au trimis să strângă pre toți domnii cei mari, și mai-marii oștilor și povățuitorii și căpeteniile și ispravnicii și pre toți boiarii țării, ca să vie la înnoirea chipului carele-l rădicasă Navohodonosor împărat.

3. Și s-au adunat domnii de prin țări, și căpeteniile și mai-marii oștilor și povățuitorii și biruitorii cei mari și ispravnicii și toți boiarii țării la înnoirea chipului carele-l rădicasă Navohodonosor împărat; și au stătut înaintea chipului.

4. Și strigătoriul striga cu tărie: „Voao să zice, limbilor, noroadelor, neamurilor, semințiilor:

5. În ce ceas veți auzi glasul trâmbiții și al fluierului și al alăutei și al surlei și al canonului și al organului și al viersurilor și al tot fealiul de cântare, să cădeți, să vă închinați chipului

celui de aur, carele l-au rădicat Navohodonosor împărat.

6. Iară ceta ce nu va cădea să se închine întru acela ceas să va arunca în cuptoriul ce arde cu foc”.

7. Și au fost după ce au auzit toate noroadele glasul trâmbiții și al fluierului și al alăutii și al surlii și al canonului și al organului și al versurilor și a tot fealiul de cântare, au căzut toate noroadele, neamurile, semințiile, de s-au închinat chipului celui de aur, pre carele rădicasă Navohodonosor împărat înaintea lor.

8. Atunci s-au apropiat niște oameni haldei de au pârât pre jidovi

9. La împăratul Navohodonosor, zicând: „Împărate, în veaci să trăiești!

10. Tu, împărate, ai pus poruncă ca tot omul, oricarele va auzi glasul trâmbiții și al fluierului și al alăutii și al surlii și al canonului și al organului și al viersurilor și a tot fealiul de cântare,

11. De nu va cădea să se închine chipului celui de aur care ai rădicat, să se arunce în cuptoriul ce arde cu foc.

12. Deci, sânt aici niște oameni jidovi, pre carii i-ai pus preste lucrurile țerii Vavilonului, Sedrah, Misah și Avdenago, carii nu ascultă porunca ta, împărate, și dumnezeilor tăi nu slujesc și chipului celui de aur, care ai pus, nu i să închină”.

13. Atunci, Navohodonosor, împăratul, cu turburare și cu mânie au zis să aducă pre Sedrah și pre Misah și pre Avdenago; și oamenii aceia s-au adus înaintea împăratului.

14. Și grăind Navohodonosor, împăratul, au zis lor: „Oare așa e cu adevărat, Sedrah, Misah și Avdenago, că dumnezeilor miei nu slujiți și chipului celui de aur, carele am rădicat, nu vă închinați?

15. Acum, dară, să fiți gata, deaca veți auzi glasul trâmbiții și al fluierului și al alăutei și al surlii și al canonului și al versurilor și a tot fealiul de cântare, să cădeți să vă închinați chipului celui de aur care am făcut. Iară de nu vă veți închina, întru acel ceas vă vor arunca în cuptoriul ce arde cu foc, și cine easte dumnezeu carele vă va scoate pre voi din mâinile mele?”

16. Și răspunzând, Sedrah, Misah și Avdenago au zis: „Împărate Navohodonosoare, nu easte lucrul nostru să răspundem ție pentru graiul acesta.

17. Că easte Dumnezeul nostru în ceriuri, Căruia noi slujim, putearnic să ne scoată pre noi din cuptoriul ce arde cu foc și să ne izbăvească din mâinile tale, împărate!

18. Și de nu, să știi, o, împărate, că dumnezeilor tăi nu vom sluji și chipului celui de aur, carele ai rădicat, nu ne vom închina!”

19. Atunci, Navohodonosor împărat să umplu de mânie și ș-au schimbat vedearea

27. (a) În unele bib. nu să află: și s-au închinat îm-

feații lui asupra lui Sedrah, Misah și Avdenago și au zis: „Ardeți cuptoriul de șapte ori mai mult, până ce va arde de tot!”

20. Și unor oameni tari au poruncit cu mare tărie să leage pre Sedrah, Misah și Avdenago și să-i arunce în cuptoriul ce arde cu foc.

21. Atunci, pre bărbații aceia i-au legat, și cu nădragii și cu işlicele lor și cu încălțămintele și cu hainele lor i-au aruncat în mijlocul cuptoriului ce arde cu foc.

22. Pentru că cuvântul împăratului să întăria și cuptoriul arsease foarte, iară pre oamenii aceia, carii pârăsă pre Sedrah, Misah și pre Avdenago, i-au ars văpaia focului împregiur.

23. Și acei trei bărbați, Sedrah, Misah și Avdenago, au căzut legați în mijlocul cuptoriului ce ardea cu foc și umbla prin mijlocul văpăii lăudând pre Dumnezeu.

24. Și Navohodonosor i-au auzit pre ei lăudând și s-au mirat și s-au sculat cu grabă și au zis boiarilor săi: „Au nu trei bărbați am băgat în mijlocul focului legați?” Și au zis împăratului: „Adevărat, împărate!”

25. Și au zis împăratul: „Acum eu văz patru bărbați dezlegați și umblând în mijlocul focului și nimica lor nu le strică; și chipul celui deal patrulea, aseamenea Fiiului lui Dumnezeu”.

26. Atunci, s-au apropiat Navohodonosor la ușa cuptoriului focului ce ardea și au zis: „Sedrah, Misah și Avdenago, robii Dumnezeului celui Preaînalt, ieșiți și veniți!” Și au ieșit Sedrah, Misah și Avdenago din mijlocul focului.

27. Și s-au strâns domnii și mai-marii oștilor și căpeteniile locurilor și boiarii împăratului și au văzut pre bărbați că nu au ars focul trupul lor și părul capului lor nu s-au pârlit și hainele lor nu s-au vătămat și miros de foc nu era întru ei. Și s-au închinat împăratul Domnului înaintea lor (a).

28. Și răspunzind împăratul Navohodonosor, au zis: „Binecuvântat e Dumnezeul lui Sedrah, Misah și Avdenago, Cel ce au trimis pre îngerul Său și au scos pre slugile Sale, pentru că nădăjduia întru El și n-au ascultat de cuvântul împăratului și ș-au dat trupurile sale focului, ca să nu slujească, nici să se închine la tot dumnezeul, fără numai Dumnezeului lor.

29. Și eu puiu poruncă: Tot norodul, neamul, limba, oricarii vor grăi hulă asupra Dumnezeului lui Sedrah, Misah și Avdenago vor peri și casăle lor să vor jefui, că nu easte alt Dumnezeu carele poate să izbăvească așa”.

30. Atunci, împăratul au îndreptat pre Sedrah, Misah și Avdenago în țara Vavilonului și i-au crescut pre ei și i-au învrednicit pre ei a povățui pre toți jidovii cei

păratul Domnului înaintea lor.

dintru împărăția lui.

31. Navohodonosor împărat: „Tuturor noroadelor, neamurilor și limbilor carii lăcuiesc în tot pământul, pace voao să se înmulțască!

32. Seamnele și minunile care au făcut cu mine Dumnezeu cel Preaînalt, plăcut-au înaintea mea să le vestesc voao

33. Cât sânt de mari și de puternice. Împărăția Lui împărăție veacinică easte și stăpâniia Lui în neam și în neam.

CAP 4

Visul lui Navohodonosor de copaciul cel înalt, tăiat, singur Daniil îl tâlcuiaște; că el din împărăție lăpădându-să, în șapte ani va petrece cu fiiarale. Și-l îndeamnă ca să-și răscumpere păcatele cu milostenii. Însă macar s-au plinit visul, până ce au cunoscut pre Dumnezeu ceriului, nu s-au întors la împărăția sa.

1. u, Navohodonosor, bine petrecând eram în casa mea și bine odrăslind pre scaonul meu.

2. Vis am văzut și m-au înfricoșeat și m-au turburat întru așternutul meu; și vederile capului meu m-au turburat pre mine.

3. Și prin mine s-au pus poruncă ca să aduc înaintea mea pre toți înțelepții Vavilonului, ca să-mi areate tâlcul visului.

4. Și au intrat descântătorii, maghii, gazarinii, haldeii, și le-am spus lor visul, și tâlcuirea lui nu mi-au arătat mie,

5. Până ce au venit Daniil, căruia e numele Valtasar, după numele dumnezeului meu, carele are Duhul Sfânt a lui Dumnezeu întru sine, și i-am spus lui visul.

6. «Valtasar, mai-marele descântătorilor, pre carele te-am cunoscut că Duhul Sfânt a lui Dumnezeu easte întru tine și toată taina nu easte ție cu neputință, auzi vedea-rea visului meu care l-am văzut și tâlcuirea lui spune-mi mie!

7. Și vederile capului meu întru așternutul meu: Văzut-am, și, iată, un copaciu în mijlocul pământului, și înălțimea lui multă.

8. Și s-au mărit copaciul și s-au întărit și înălțimea lui au ajuns până la ceriu, și trupina lui la marginile a tot pământul.

9. Frunzele lui frumoase și roada lui multă și hrană tuturor întru dânsul; și supt dânsul lăcuia fierăle ceale sălbatece și în ramurile lui lăcuia paserile ceriului și dintr-însul să hrănea tot trupul.

10. Văzut-am în vedea-rea nopții întru așternutul meu și, iată, ir, și cel sfânt din ceriu s-au pogorât.

11. Și au strigat cu tărie și așa au zis: ‘Tăiați copaciul și smulgeți ramurile lui și scuturați frunzele lui și răsipiți roadele lui, să fugă fierăle de supt el și paserile din ramurile lui.

12. Însă odrasla rădăcinilor lui în pământ o lăsați și în legătură de fier și de aramă; în iarba cea de afară și în roaoa ceriului va mânea și cu fierăle partea lui în buruiana pământului.

13. Inima lui cea de om să va schimba și inimă de fiiară să va da lui și șapte vremi să vor muta preste el.

14. Prin tâlcuirea lui ir e cuvântul, și graiul sfinților e întrebarea, ca să cunoască cei vii că Domnul easte Cel Preaînalt al împărăției oamenilor și oricui va vrea o va da pre ea și pre cel ce easte ocară la oameni îl va înălța preste ea’.

15. Acesta e visul carele am văzut eu, Navohodonosor împărat, și tu, Valtasar, tâlcuirea lui spune-mi, că toți înțelepții împărăției mele nu-mi pot arăta tâlcuirea lui, iară tu, Daniile, poți, că Duhul lui Dumnezeu cel Sfânt easte întru tine”.

16. Atunci, Daniil, al căruia nume era Valtasar, au stătat amuțit ca într-un ceas și gândurile lui îl turbura pre el; și răspunsă împăratul și zisă: „Valtasare, visul și tâlcul lui să nu te sârguiască!” (a). Și au răspuns Valtasar și au zis: „Doamne, visul acesta să fie celor ce te urăsc pre tine, și tâlcul lui vrăjmașilor tăi!

17. Copaciul carele l-ai văzut, cel ce s-au mărit și s-au întărit, a căruia înălțimea au ajuns la ceriu și tulpina lui preste tot pământul,

18. Și frunzele lui bine înverzite și roada lui multă și hrană tuturor într-însul și supt dânsul lăcuia fieri sălbatece și în ramurile lui lăcuia paserile ceriului,

19. Tu ești, împărate, că te-ai mărit și te-ai întărit și mărima ta s-au înălțat și au ajuns la ceriu, și stăpâniia ta la marginile pământului.

20. Și că au văzut împăratul pre ir și pre cel sfânt pogorându-să din ceriu și au zis: «Smulgeți copaciul și-l stricați pre el, însă odrasla rădăcinilor lui lăsați-o în pământ și în legătură de fier și de aramă și în iarba cea de afară și în roaoa ceriului va petrece și cu fierăle sălbatece va fi partea lui, până ce să vor muta preste el șapte vremi».

21. Acesta e tâlcul lui, împărate, și judecata Celui Preaînalt aceasta easte, carea au sosit asupra domnului meu, împăratului:

22. Șapte ani te vor scoate de la oameni și cu fierăle sălbatece va fi petreacerea ta* și cu iarbă ca pre un bou te vor hrăni și roaoa ceriului preste tine va cădea și șapte vremi să vor muta preste tine, până vei cunoaște că Cel Preaînalt stăpânește preste împărăția oamenilor și cui va vrea o va da pre ea.

23. Și pentru că au zis: «Lăsați odrasla răzise: „Valtasare, visul și tâlcul lui să nu te sârguiască”.

16. (a) În unele bib. nu să află: Și răspunsă împăratul și

*Jos 5, 21

dăcinilor copaciului în pământ», împărăția ta ție va rămânea, dintru carea vei cunoaște puterea cea cerească.

24. Pentru aceea, împărate, sfatul meu placă ție* și păcatele tale cu milostenie le răscumpără și nedreptățile tale cu îndurări săracilor, doară va fi Dumnezeu mult îngăduitoriu păcatelor tale”.

*Sira.
3, 29

25. Acestea toate au venit asupra lui Navohodonosor, împăratului.

26. După doasprăzece luni, la besearica împărăției lui în Vavilon umblând,

27. Răspuns-au împăratul și au zis: „Au nu easte acesta Vavilonul cel mare, care l-am zidit eu casă împărăției, întru tăriia puterii meale, spre cinstea măririi meale?”

28. Încă cuvântul în gura împăratului fiind, glas din ceriu s-au făcut: „Ție să zice, Navohodonosoare, împărate: împărăția ta au trecut de la tine.

29. Și dintră oameni te vor scoate pre tine și cu fiiarale câmpului va fi lăcuința ta și cu iară, ca pre un bou te vor hrăni pre tine și șeapte vremi să vor muta preste tine, până ce vei cunoaște că Cel Preaînalt stăpânește preste împărăția oamenilor și cui va vrea o va da pre ea”.

30. Într-aceiași ceas s-au plinit cuvântul asupra lui Navohodonosor și s-au scos dintră oameni și iară ca un bou au mâncat și din roaoa ceriului s-au văpsit trupul lui, până au crescut perii lui ca perii leilor și unghile lui ca ale paserilor.

31. „Și după sfârșitul zilelor, eu, Navohodonosor, rădicat-am ochii miei spre ceriu și mintea mea s-au întors la mine și bine am cuvântat pre Cel Preaînalt și pre Cel Viu în veaci L-am lăudat și L-am mărit,* că puterea Lui e putere veacinică și împărăția Lui în neam și în neam.

*Jos
7, 27

32. Și toți lăcuitorii pământului ca o nimica sânt înaintea Lui și după voia Lui face întru tăriia ceriului și întru lăcașul pământului și nu easte cine să stea împotriva mâniei Lui și să zică Lui: «Pentru ce ai făcut?»

33. Într-acea vreamă, mintea mea s-au întors la mine și la cinstea împărăției meale am venit și chipul meu s-au întors la mine. Și domnii miei și boiarii miei m-au căutat pre mine și întru împărăția mea m-am întărit; și mărire mai multă s-au adaos mie.

34. Acum, dară, eu, Navohodonosor, laud și preaînalt și măresc pre Împăratul ceriului, că toate lucrurile Lui sânt adevărate și cărările Lui, judecăți; și pre toți cei ce umblă cu trufie poate să-i smerească”.

CAP 5

Ospătându-să Valtasar și bind vin, cu boiarii și cu țiiitoarele sale, din vasele ceale sfinte ale besearicii Domnului din Ierusalim și lăudând idolii săi, au vă-

4. (a) În unele nu să află: Iară pre Dumnezeu cel veaci-

CAP 4 ȘI 5

zut deagetele scriind pre păreate, carea scrisoare neputând-o ceti și tâlcui, fără numai Daniil, s-au cinstit; iară împăratul omorându-să în noaptea aceea, au luat împărăția Darie Midul.

1. altasar împărat făcut-au cină mare boiarilor săi o mie și înaintea celor o mie vin era.

2. Și bând Valtasar, au zis, când au gustat vinul, ca să aducă vasele ceale de aur și ceale de argint, care le-au fost adus Navohodonosor, tatăl lui, din besearica Ierusalimului, ca să bea dintr-însele împăratul și boiarii lui și țiiitoarele lui și ceale ce să culca cu el.

3. Și au adus vasele ceale de aur și de argint, care le-au fost adus din besearica lui Dumnezeu cea din Ierusalim, și au beut dintr-însele împăratul și boiarii lui și țiiitoarele lui și ceale ce să culca cu el.

4. Bea vin și lăuda pre dumnezeii cei de aur și de argint și de aramă și de fier și de lemn și de piază; iară pre Dumnezeul cel veacinic nu l-au binecuvântat, Cel ce are putere preste duhul lor (a).

5. Întru același ceas, au ieșit deagete de mână de om și scriia în preajma luminei, preste spoiala păreatelui casii împărătești. Și împăratul vedea închieturile mâinii carea scriia.

6. Atunci, fața împăratului s-au schimbat și gândurile lui l-au turburat pre el și închieturile șoldurilor lui să dezlega și genunchii lui tremura.

7. Și au strigat împăratul tare să aducă maghi, haldei, gazarini; și au răspuns împăratul și au zis înțelepților Vavilonului: „Oricine va ceti scrisoarea aceasta și tâlcuirea ei îmi va arăta, cu porfiră să va îmbrăca și lanț de aur pregiur grumazii lui și al treilea întru împărăția mea va domni!”

8. Și au intrat toți filosofii împăratului și n-au putut să cetească scrisoarea, nici să areate împăratului tâlcul.

9. Și împăratul Valtasar s-au turburat și chipul lui s-au mutat într-însul și boiarii lui s-au spăimântat.

10. Și au intrat împărăteasa în casa ospățului și au zis: „Împărate, în veaci să trăiești! Să nu te turbure pre tine gândurile tale și fața ta să nu să schimbe!”

11. Easte om întru împărăția ta, întru carele e Duhul lui Dumnezeu. Și în zilele tătâne-tău priveghiiare și înțelegere s-au aflat într-însul; și împăratul Navohodonosor, tatăl tău, l-au pus pre el mai-mare preste descântători și preste maghi și preste haldei și preste gazarini,

12. Că duh mult easte întru el și înțelegere și înțelegere și tâlcuiște visele și spune ceale ascunse și dezleagă legături-

nic nu l-au binecuvântat, Cel ce are putere preste duhul lor.

le Daniil, și împăratul i-au pus lui nume Valtasar. Acum, dară, chiiamă-l pre el și-ți va spune tâlcul lui ție”.

13. Atunci, Daniil au intrat înaintea împăratului. Și au zis împăratul cătră Daniil: „Tu ești Daniil, cel din fiii robimei jidovești, carea o au adus împăratul, tatăl meu?”

14. Auzit-am de tine, că Duhul lui Dumnezeu easte întru tine și priveghiiare și înțeleagere și înțelepciune multă s-au aflat întru tine.

15. Și acum, au venit înaintea mea înțelepții, maghii, gazarinii, să cetească mie scrisoarea aceasta și tâlcuirea să mi-o spuie și n-au putut să mi-o spuie.

16. Și eu am auzit de tine, că poți tâlcui tâlcuri; acum, dară, de vei putea ceti scrisoarea aceasta și să-mi spui tâlcul ei, cu porfiră te vei îmbrăca și lanț de aur va fi pregiur de grumazii tăi și al treilea întru împărăția mea vei domni”.

17. Și au zis Daniil înaintea împăratului: „Darurile tale ție le ține și dăruirea casii tale dă-o altuia; iară eu voiu ceti împăratului scriptura și tâlcul ei voiu spuie ție.

18. Împărate, Dumnezeu cel Preainalt împărăție și mărire și cinste și mărire au dat lui Navohodonosor, tatălui tău.

19. Și de mărirea carea i-au dat lui toate noroadele, neamurile și limbile tremura și să temea de fața lui; pre carii vrea el omorea, și pre carii vrea el bătea, și pe carii vrea el înălța și pre carii vrea smerea.

20. Și, când s-au înălțat inima lui și duhul lui s-au întărit a să trufi, s-au pogorât de pre scaonul împărăției sale și cinstea lui s-au luat de la el.

21. Și el s-au scos dintră oameni și inima lui cu fiarăle s-au dat și cu asinii cei sălbateci au fost lăcuința lui, și cu iarbă, ca pre un bou, l-au hrănit pre el* și din roaoa ceriului trupul lui s-au văpsit, până când au cunoscut că Dumnezeu cel Preainalt stăpâneaste preste împărăția oamenilor și cui vrea El, aceluia o dă.

*Sus
4, 22

22. Și tu, dară, Valtasar, fiiul lui, n-ai smerit inima ta înaintea lui Dumnezeu, au n-ai știut toate acestea?

23. Și asupra Domnului Dumnezeului ceriului te-ai înălțat și vasele casii Lui le-ai adus înaintea ta și tu și boiarii tăi și țiitoarele tale și ceale ce să culcă cu tine beați vin din eale și pre dumnezeii cei de aur și de argint și de fier și de lemn și de piază, carii nu văd, nici aud, nici cunosc, ai laudat; și pre Dumnezeu, întru a Căruia mână easte suflarea ta și toate căile tale, pre Acela nu L-ai mărit.

24. Pentru aceea, de la fața Lui s-au trimis închietură de mână și au scris această scrisoare.

25. Și aceasta easte scrisoarea cea scrisă: Mani, techel, fares.

26. Și aceasta e tâlcuirea cuvântului «mani»: Măsurat-au Dumnezeu împărăția ta și o au

plinit pre ea.

27. «Techel»: pusu-s-au în cumpănă și s-au aflat cu scădeare.

28. «Fares»: împărțitu-s-au împărăția ta și s-au dat midilor și persilor”.

29. Și au zis Valtasar și au îmbrăcat pre Daniil cu porfiră, și lanț de aur au pus împregiurul grumazului lui și l-au vestit pre el că easte al treilea biruitoriu întru împărăție.

30. Într-această noapte, s-au omorât împăratul Valtasar, haldeul.

31. Și Darie Midul au luat împărăția, de șezezeci și doi de ani fiind.

CAP 6

Daniil, fiind întră cei trei mai-mari preste toți domnii împărăției, s-au pârât că nu ține porunca împăratului, ci pre Dumnezeu ceriului cinsteaste; pentru aceea, aruncat fiind în groapa leilor și a doao zi nevătămat scos afară, pre pârâșii lui îndată i-au rumpt leii, de care lucru îndemnându-să împăratul, au poruncit întru ținutul său să se teamă de Dumnezeu lui Daniil.

1. i au plăcut înaintea lui Darie și au pus preste împărăție o sută și doazeci de domni, ca să fie întru toată împărăția lui.

2. Și preste aceștia au pus trei rânduitori, dintru carii unul era Daniil, ca să grăiască cu ei domnii, să nu supere pre împăratul.

3. Și au fost Daniil preste ei, că duh mult era întru el, și împăratul l-au pus pre el preste toată împărăția sa.

4. Și rânduitorii și domnii căuta să afle vină asupra lui Daniil, și nici o vină și greșală și păcat nu au aflat întru el, că era credincios.

5. Și au zis rânduitorii: „Nu vom afla asupra lui Daniil vină, fără numai pentru leagea Dumnezeului lui”.

6. Atunci, rânduitorii și domnii au stătut înaintea împăratului și au zis lui Darie: „Împărate, în veaci să trăiești!

7. Sfat au făcut toți cei ce sânt preste împărăția ta mai-marii oștilor, și domnii, boiarii și ispravnicii, ca să așeze cu așezământ împărătesc și să întărească poruncă ca oricarele va ceare de la vreun dumnezeu sau om ceare, până în treizeci de zile, fără numai de la tine, împărate, să se arunce în groapa leilor.

8. Acum, dară, împărate, pune poruncă și dă scrisoare ca să nu să schimbe așezământul perșilor și al midilor”.

9. Atunci, împăratul Darie au poruncit a să scrie porunca.

10. Și Daniil, când au cunoscut că s-au scris porunca, au intrat în casa sa și ferestrele deșchise în foșorul lui cătră Ierusalim și de trei ori în zi ingenunchiia și să ruga și să mărturisea înaintea Dumnezeului său, precum să obicinuisă și mai înainte a face.

11. Atunci, bărbații aceia au păzit și au aflat pre Daniil rugându-să și umilindu-să Dumnezeului său.

12. Și ducându-să, au zis împăratului: „Împărate, au n-ai pus poruncă ca tot omul carele va ceare de la vreun dumnezeu și de la om ceare până în treizeci de zile, fără numai de la tine, împărate, să se arunce în groapa leilor?” Și au zis împăratul: „Adevărat, cuvântul și așezământul midilor și a persilor nu va trece”.

13. Atunci, au răspuns și au zis înaintea împăratului: „Daniil, carele easte dintru fiii robiei jidovești, nu s-au supus poruncii tale și de trei ori în zi ceare de la Dumnezeul său cearele sale”.

14. Atunci, împăratul, auzând cuvântul acela, foarte s-au întristat de aceasta și pentru Daniil s-au nevoit să-l izbăvească pre el; și până sara s-au silit să-l scoată pre el.

15. Atunci, bărbații aceia au zis împăratului: „Să știi, împărate, că mideanilor și persilor nu să cade să mute leagea și așezământul care au așezat împăratul”.

16. Atunci împăratul au poruncit și au adus pre Daniil și l-au aruncat în groapa leilor; și au zis împăratul lui Daniil: „Dumnezeul tău, Căruia tu slujești pururea, Acela te va izbăvi pre tine”.

17. Și au adus o piatră și o au pus pre gura gropii și o au pecetluit împăratul cu inelul său și cu inealele boiarilor săi, ca să nu să facă ceva viclesug asupra lui Daniil.

18. Și s-au dus împăratul la casa sa și s-au culcat necinat și bucate n-au adus lui și somnul s-au depărtat de la dânsul; și au încuiat Dumnezeu gurile leilor și n-au vătămat pre Daniil.

19. Atunci, împăratul, sculându-să dimineața la ziuo, reapede au venit la groapa leilor.

20. Și apropiindu-să el de groapă, au strigat pre Daniil cu glas mare: „Daniile, robul lui Dumnezeu celui viu, Dumnezeul tău, Căruia tu slujești pururea, au, doară, au putut să te scoată din gura leilor?”

21. Iară Daniil, răspunzind, au zis cătră împăratul: „Împărate, în veaci să trăiești!

1 Mac. 22. Dumnezeul meu au trimis pre îngerul
2, 60 Său și au închis gurile leilor și nu m-au stricat
3 Maca. pre mine, că s-au aflat dreptate întru mine
6, 7 înaintea Lui; și înaintea ta, împărate, greșală n-am făcut!”

23. Atunci, împăratul s-au bucurat foarte de dânsul și au poruncit să scoată pre Daniil din groapă; și au scos pre Daniil din groapă și nici o stricăciune nu s-au aflat întru el, pentru că au crezut întru Dumnezeul său.

24. Și au poruncit împăratul și au adus pre bărbații cei ce au pârât pre Daniil și i-au aruncat pre ei în groapa leilor și pre fiii lor și pre muierile lor. Și n-au ajuns la fundul gropii până ce i-au fărâmat pre ei leii și toate oasăle lor le-au mărunțit.

25. Atunci, Darie împărat au scris la toate noroadele, neamurile și limbile care lăcuiesc în tot pământul: „Pace voao să se înmulțască!

26. De la fața mea s-au pus poruncă, ca în-

tru toată stăpânirea împărăției mele să se cutremure și să se teamă de fața Dumnezeului lui Daniil, că acesta easte Dumnezeul cel viu, Carele petreace în veaci, și împărăția Lui nu să va strica și stăpânirea Lui până în sfârșit, 27. Cel ce apără și face seamne și minuni în ceriu și pre pământ, Carele au scos pre Daniil din gura leilor”.

28. Și Daniil s-au îndreptat (a) întru împărăția lui Darie și întru împărăția lui Chir Persului.

CAP 7

Vedenia lui Daniil despre patru fieri, ce însămnă patru împărății. Despre cel vechiu de zile și de împărăția lui și de slujitori, carele judecând au perit fierile. De acesta apropiindu-să fiiul omenesc, ia puteare veacinică și împărăție nestricăcioasă. Să arată împărățiile ceale însămnate prin fiară și mai vârtos ceale ce să însămnează prin a patra fiară și prin coarnele ei, carea va împărăți până la vreamă și la vremi și la mijlocul vremilor.

1. n anul dintâiu a lui Valtasar, împăratului haldeilor, Daniil au văzut vis. Și vederile capului lui întru așternutul lui și visul lui l-au scris. Începutul cuvintelor lui:

2. „Eu, Daniil, văzut-am întru vedenia mea noaptea. Și, iată, patru vânturi ale ceriului au lovit în Marea cea Mare.

3. Și patru fieri mari ieșea din mare, osibite întră sine.

4. Cea dintâiu era aseamenea leoaiei și aripile ei ca aripile vulturului. Văzut-am până s-au smuls aripile ei și s-au rădicat de pre pământ și pre picioare de om au stătut și inimă de om s-au dat ei.

5. Și, iată, altă fiară, aseamenea ursoaiei; și într-o parte au stătut și trei coaste în gura ei, întră dinții ei, și așa să zicea ei: «Scoală-te, mănca cărnuri multe!»

6. După aceasta, am văzut și, iată, altă fiară, ca un pardos; și patru aripi de pasăre avea pre sine și patru capete avea fiara și puteare s-au dat ei.

7. După aceasta, am văzut și, iată, a patra fiară, groaznică și minunată și tare foarte; și dinții ei de fier și mari și unghile ei de aramă, mâncând și sfărâmând; și ce rămânea cu picioarele sale călca. Și aceasta era cu mult mai într-alt chip decât toate fierile ceale mai dinainte și avea zece coarne.

8. Și mă uitam la coarnele ei și, iată, alt corn mic au ieșit din mijlocul lor; și trei coarne ale ei din ceale dintâiu s-au smult dinaintea feții aceluia. Și, iată, ochi ca ochii omului era în cornul acela și gură mare, grăitoare, și făcea războiu cu sfinții.

9. Văzut-am până ce s-au pus scaonele și au șezut Cel Vechiu de zile. Și îmbrăcăminte Lui era albă ca zăpada și părul capului Lui ca lâna curată. Scaonul Lui, pară de foc; roatele lui, foc arzătoriu.

28. (a) Au sporit.

Apoc. 10. Râu de foc cura ieșind dinaintea Lui,
4, 11 mii de mii slujii Lui și întunecare de întunecare sta înaintea Lui! Judecătorul au șezut și cărțile s-au deschis.

11. Văzut-am atunci pentru glasul cuvintelor celor mari ce le-au grăit cornul acela. Și am văzut până s-au omorât fiiara și au perit, iar trupul ei s-au dat să se arză în foc.

12. Și acelor alalte fieri li s-au luat săpânirea și lungime vieții s-au dat lor, până la vreme și vreme.

13. Văzut-am întru vedenia nopții și, iată, cu norii ceriului, ca un Fiiu Omenesc vinea și până la Cel Vechiu de zile au sosit și înaintea Lui s-au adus.

*Mihea 4, 7
Luca 1, 32
14. Și s-au dat Lui stăpânirea și cinstea și împărăția; și toate noroadele și neamurile și limbile Lui vor sluji.* Și stăpânirea Lui, stăpânire veacinică, carea nu va trece și împărăția Lui nu să va strica.

15. Îngrozitu-s-au duhul meu întru mine, eu, Daniil, și vederile capului meu împreună mă turbură.

16. Și m-am apropiat la unul din cei ce sta și adevărul cercam de la el pentru toate acestea. Și mi-au spus mie adevărul și tâlcuirea cuvintelor mi-au arătat mie:

17. «Aceste patru fieri, patru împărății să vor scula pre pământ, care să vor strica.

18. Și vor lua împărăția sfinții Celui Preaînalt și o vor ținea până în veacul veacurilor».

19. Și am cercat cu deadinsul pentru fiiara cea de a patra, carea era cu mult mai într-alt chip decât toate fierile și groaznică foarte; dinții ei, de fier, unghile ei, de aramă, mâncând și sfărâmând; și ce rămânea cu picioarele sale călca.

20. Și pentru ceale zece coarne din capul ei și pentru celalalt care au ieșit și au smult trei din ceale mai dintâiu și pentru cornul în carele era ochi și gură grăind mari și vederea lui era mai mare decât a celor alalte.

21. Văzut-am, și cornul acela făcea războiu cu sfinții și s-au întărit mai mult decât ei.

22. Până ce au venit Cel Vechiu de zile și au dat judecată sfinților Celui Preaînalt; și vremea au sosit și împărăția o au ținut sfinții.

23. Și au zis: «Fiiara a patra, împărăția a patra va fi pre pământ, carea va întreace toate împărățiile și va mânca tot pământul și-l va călca și-l va tăia pre el.

24. Și ceale zece coarne ale ei, zece împărați să vor scula și după ei să va scula altul, carele va întreace cu răutățile pre toți cei mai dinainte și pre trei împărați va smeri.

25. Și cuvinte va grăi asupra Celui Preaînalt și pre sfinții Celui Preaînalt va amăgi și va cugeta să schimbe vremile și legea și să va da în mâinile lui până la vreme și vremi și jumătate de vreme.

2. (a) Poarta de cătră lac. 3. (b) Înaintea lacu-

26. Și judecata va șede și stăpânirea lui o vor muta, ca să o strice și să o piarză până în sfârșit.

27. Și împărăția și putearea și mărimea împăraților celor de supt tot ceriul s-au dat sfinților Celui Preaînalt și împărăția Lui e împărăție veacinică; și toate stăpânirile vor sluji Lui și vor asculta de El».

28. Până aici e sfârșitul cuvântului. Eu, Daniil, gândurile mele mult m-au turburat și fața mea s-au schimbat și cuvântul în inima mea l-am păzit.

CAP 8

Vedenia de berbeacele cel cu doao coarne, care însemnează pre împăratul midilor și a persilor; și de țapul cel cu un corn, care însemnează pre împăratul grecilor și după aceea cu patru coarne; și au învins pre berbeace. Să adaoge și prorocia de împăratul cel fără de rușine și de tirănia lui, de vicleșug și de mândria, carele fără mână să va zdrobi.

1. n anul al treilea a împărăției lui Valtasar împărat, vedenie s-au arătat mie, eu, Daniil, după ce s-au arătat mie la început.

2. Eram în Susa, cetatea cea împărătească, carea easte în țara Elamului, și am văzut în vedenie și eram la Uval (a).

3. Și am rădicat ochii miei și văzui și, iată, un berbeace sta înaintea lui Uval (b); și avea coarne și coarnele era înalte și unul mai înalt decât altul; și cel mai înalt au crescut de margini.

4. Și au văzut berbeacele împungând asupra mării și asupra miezului nopții și a austrului și toate fierile nu putea sta înaintea lui și nu era cine să le scoată din mâna lui. Și au făcut după voia sa și s-au mărit.

5. Și eu priveam (v) și, iată, un țap de capre venea de cătră amiazăzi preste fața a tot pământul; și țapul avea un corn, care să vedea întră ochii lui.

6. Și au venit țapul până la berbeacele carele avea coarne, pre carele l-am văzut stând înaintea lui Uval; și au alergat la el întru pornirea puterii sale.

7. Și l-am văzut pre el până ce au ajuns la berbeace și s-au răpezit asupra lui și au lovit pre berbeace și i-au zdrobit amândoao coarnele lui; și nu au putut berbeacele să stea înaintea lui și l-au trântit la pământ și l-au călcat și nu au fost cine să scoată berbeacele din mâna lui.

8. Și țapul caprelor s-au mărit foarte și s-au întărit și s-au zdrobit cornul lui cel mare și au crescut patru coarne dedesuptul lui, spre patru vânturi ale ceriului.

9. Și dintru unul dintr-însele au ieșit corn tare și s-au mărit foarte cătră austru și cătră răsărit.

10. Și s-au mărit până la putearea ceriului lui. 5. (v) Eram înțelegând.

și au aruncat jos pre pământ din putearea ceriului și din steale și le-au călcat pre eale.

11. Și până la mai-marele puterii s-au mărit (g) și pentru el s-au turburat jertva și el au sporit și besearica s-au pustiit.

12. Și s-au dat preste jertvă păcat și s-au lăpădat jos dreptatea și au făcut și au sporit el.

13. Și am auzit pre un sfânt grăind; și au zis un sfânt lui felmon celui ce grăia: „Până când vederea va sta și jertva ceaea ce s-au luat și păcatul pustiirii cel ce s-au dat și besearica și putearea să va călca?”

14. Și i-au zis lui: „Până sara și dimineața, zile doao mii și trei sute și să va curăți besearica”.

15. Și au fost deaca am văzut eu, Daniil, vedenia și am cercat înțeleagerea; iată, au stătut înaintea mea ca o vedere de bărbat.

16. Și am auzit glas de bărbat întră Uval și au chemat și au zis: „Gavriile, fă pre acela să înțeleagă vedenia!”

17. Și au venit și au stătut lângă mine; și când au venit el m-am spăriat și căzuiu pre fața mea. Și au zis cătră mine: „Înțeleage, fiiul omului, că încă la sfârșitul vremii va fi vedenia!”

18. Și grăind el cu mine, am căzut cu fața mea la pământ; și s-au atins de mine și m-au pus pre picioarele mele.

19. Și au zis: „Iată, eu arăt ție ceale ce vor să fie în zilele ceale de pre urmă a mâniei, încă la sfârșitul vremii.

20. Berbeacele care l-ai văzut, carele avea coarne, easte împăratul midilor și a persilor,

21. Iară țapul caprelor împăratul elinilor easte, și cornul cel mare, carele era întră ochii lui, acesta easte împăratul cel dintâiu.

22. Și cel ce s-au zdrobit și au crescut patru coarne dedesuptul lui, patru împărați din neamul lui să vor scula și nu cu putearea lui.

23. Și la zilele ceale de pre urmă ale împărăției lor, când să vor plini păcatele lor, să va scula un împărat fără de rușine la față și carele va înțeleage gâciturile.

24. Și putearea lui să va întări, măcar că nu cu vârtutea sa, și minunat va strica și va spori și va face și va piiarde pre cei tari și pre norodul cel sfânt.

25. Și jugul sarcinii lui să va spori, vicleșug va fi în mâna lui și cu inima sa să va mări și cu vicleșug va strica pre mulți și spre piiarderea multora va sta (d) și ca pre niște oauo în mâni va zdrobi pre ei.

26. Și vedenia cea de seara și cea de dimineața, ce s-au zis, adevărată easte și tu pecetluiaste vederea, că după zile multe va fi”.

27. Și eu, Daniil, am zăcut și am fost bolnav vro câteva zile. Și m-am sculat

11. (g) În cea veachie easte: Și până la voivod va mântui robia. 25. (d) În cea veachie să găseaste și aceasta: și preste

și făceam lucrurile împăratului și mă miram de vedenie și nu era cine să o înțeleagă.

CAP 9

După ce să roagă Daniil și mărturiseaste că jidovii, pentru păcatele sale și ale părinților, au venit la mare năcaz, cerând mila lui Dumnezeu spre norodul său, i să face descoperirea a șeptezeci de săptămâni până la ungerea Sfântului Sfinților și de moartea Domnului Hristos și de a norodului celui ce va peri și despre urâciunea pustiirii în besearică.

1. **N** anul dintâiu a lui Darie, fiului lui Asuir, din sămânța midea-
nilor, carele au împărătit preste
împărăția haldeilor,

2. În anul dintâiu a împărăției lui, eu, Daniil, am înțeles din cărți* numărul anilor de care au fost cuvântul Domnului cătră Ieremiia prorocul, ca să se plinească pustiirea Ierusalimului în șeptezeci de ani.

*Ieremi.
25, 11
29, 10

3. Și am dat fața mea cătră Domnul Dumnezeu, ca să cerc cu cearere și cu rugăciune, cu posturi și cu sac și cu cenușe.

4. M-am rugat cătră Domnul Dumnezeul mieu, și m-am mărturisit și am zis:* „Doamne, Dumnezeule cel mare și minunat, Carele păzești legătura Ta și mila Ta celor ce Te iubesc pre Tine și celor ce păzesc poruncile Tale!

*Neem.
1, 5

5.* Păcătuit-am, făcut-am nedreptate și fărădeleage și ne-am depărtat și ne-am abătut de la poruncile și de la judecățile Tale.

*Varuh
1, 17

6. Și n-am ascultat pre robii Tăi, prorocii, carii grăia cu numele Tău cătră împărății noștri și cătră boiarii noștri și cătră părinții noștri și cătră tot norodul pământului.

7. Ție, Doamne, dreptatea, și noao rușinea feții, precum easte aceasta în zioa aceasta omului ludei și celor ce lăcuiesc în Ierusalim și tot Israilului, celor de aproape și celor de departe, în tot pământul unde i-ai răsipit pre ei pentru urgisirea cu carea Te-au urgisit pre Tine.

8. Doamne, noao rușinea feții, și împărățiilor noștri și boiarilor noștri și părinților noștri, carii am greșit Ție;

9. Ție, Domnului Dumnezeului nostru, îndurările și milele, că ne-am depărtat de la Domnul.

10. Și n-am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, și n-am umblat în legile Lui, care le-au dat noao prin mâinile robilor Săi, prorocilor.

11. Și tot Israilul au călcat leagea Ta și s-au abătut, ca să nu auză glasul Tău; și au venit preste noi osânda și blăstăm* cel scris în Leagea lui Moisi, robului lui Dumnezeu, pentru că am păcătuit Lui.

*2 Leage
27, 15

12. Și au întărit cuvintele Sale, care au grăit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, carii ne-au judecat pre noi, ca să aducă preste noi răutăți mari, ca care n-au

Stăpânitoriul stăpânitorilor va sta.

fost supt tot ceriul ca ceale ce s-au făcut în Ierusalim.

13. Precum easte scris în Leagea lui Moisi, toate răutățile aceastea au venit preste noi și nu ne-am rugat feții Domnului Dumnezeului nostru ca să ne întorcem de la strâmbătățile noastre și să umblăm întru tot adevărul.

14. Și au privit Domnul Dumnezeul nostru preste răutatea noastră și o au adus preste noi, că drept e Domnul Dumnezeul nostru întru toate lucrurile Lui care au făcut, iară noi n-am ascultat cuvântul Lui.

Ieșire 14, 22 Plânge. 2, 11 Varuh 2, 11 15. Și acum, Doamne Dumnezeul nostru, Cel ce ai scos pre norodul Tău din pământul Eghiptului cu mână tare și ai făcut Ție nume, precum easte în zioa aceasta, păcătuit-am, nelegiuit-am, făcut-am strâmbătate.

16. Doamne, cu toată mila Ta întoarce mâniia Ta și urgiia Ta de la cetatea Ta, Ierusalimul, muntele cel sfânt al Tău, că am păcătuit cu strâmbătățile noastre și ale părinților noștri; Ierusalimul și norodul Tău ocară s-au făcut la toți cei dimpregiurul nostru.

17. Și acum, ascultă, Doamne Dumnezeul nostru, rugăciunile robului Tău și cearerile lui și arată fața Ta preste sfințeniia Ta cea pustie, pentru Tine, Doamne!

18. Pleacă, Dumnezeul meu, ureachiia Ta și auzi, deschide ochii Tăi și vezi perirea noastră și a cetății Tale în carea s-au chemat numele Tău, că nu pentru dreptățile noastre cădem înaintea Ta rugându-ne, ci pentru îndurările Tale ceale multe.

19. Doamne, ascultă! Doamne, curățește! Doamne, ia aminte! Doamne, fă și nu zăbovi pentru Tine, Doamne Dumnezeul meu, că numele Tău s-au chemat preste cetatea Ta și preste norodul Tău!”

20. Și încă grăind eu și rugându-mă și mărturisind păcatele mele și păcatele norodului meu, Israil, și vărsând rugăciunea mea înaintea Domnului Dumnezeului meu, pentru muntele cel sfânt a Domnului Dumnezeului meu,

21. Și grăind încă eu rugăciunea, iată, bărbatul Gavriil, pre carele l-am fost văzut, la începutul vedeniei, zburând, și s-au atins de mine ca în ceasul jertvei de seara.

22. Și m-au făcut să înțeleg și au grăit cu mine și au zis: „Daniile, acum am ieșit, ca să te fac să înțelegi.

23. La începutul rugăciunii tale au ieșit cuvânt și eu am venit să spui ție că bărbatul doririlor ești tu. Și ia aminte la cuvânt și înțeleage vedeniia.

Ioan 1, 46 24. Șeaptezeci de săptămâni s-au tăiat preste norodul Tău și preste cetatea cea sfân-

25. (a) În cea veachie easte: Și să știi și să înțelegi, de la ieșirea cuvântului, ca să se răspunză și să se zidească Ierusalimul.

27. (b) Acest vers în cea veachie așa easte: Și va întări făgăduința la mulți o săptămână, și jumătate de săptămână va înceta jertvenicul și jertvele și

tă, ca să se sfârșască păcatul și să se pecetluiască păcatele. Și să se șteargă fărădelegile și să se curățască nedreptățile, și să se aducă dreptate veacinică și să se pecetluiască vedeniia și prorocul și să se ungă Sfântul Sfinților.

25. Să știi, dară, și să cunoști că de la ieșirea cuvântului ca iarăși să se zidească Ierusalimul (a) până la Hristos, Povățuitoriul, săptămâni șapte și săptămâni șesezeci și doao vor fi și să va întoarce și să va zidi ulița și zidul și să vor deșerta vremile.

26. Și după șesezeci și doao de săptămâni va peri ungerea și judecată nu easte întru dânsa, iară cetatea și besearica o va strica cu povățuitoriul cel viitoriu; și să vor tăia întru potop; și după sfârșitul războiului celui tăiat, rânduia pustiire.

27. Și va întări legătura la mulți, o săptămână, și în mijlocul săptămânii va înceta jertva și turnarea;* și în besearică va fi urâciunea pustiirilor și până la sfârșitul vremii nu va înceta pustiirea” (b).

*Mate. 24, 15

CAP 10

Năcăjit fiind Daniil, veade un bărbat cu vadin îmbrăcat, și înfricoșindu-să și tremurând, să întărească odată și de altă dată. Despre căpeteniia perșilor și a elinilor și despre Mihail, mai-marele jidovilor.

1. n anul al treilea a lui Chir, împăratul persilor, cuvânt s-au descoperit lui Daniil, carele s-au numit Valtasar; și adevărat era cuvântul și puteare mare și înțeleagere s-au dat lui întru vedere.

2. „În zilele acealea, eu, Daniil, am plâns trei săptămâni de zile,

3. Pâinea doririlor n-am mâncat și carne și vin n-au intrat în gura mea și cu unsoare nu m-am uns până ce s-au plinit trei săptămâni de zile.

4. În zioa a doaozeci și patru a lunii din-tâiu eram eu lângă râul cel mare; acesta easte Tigris în Dechel.

5. Și am rădicat ochii miei și am văzut; și, iată, un bărbat îmbrăcat cu vadin și mijlocul lui încins cu aur ofaz.

6. Și trupul lui ca tarsisul și fața lui ca fulgerul și ochii lui ca făcliile de foc și brațele lui și coapsele lui ca arama ce sclipeaște și glasul cuvintelor lui ca glas de gloată.

7. Și am văzut eu, Daniil, sânșur vedeniia, și bărbații cei ce era cu mine n-au văzut

aripă de stângere și până la săvârșit, și cu sânșuire va rândui spre stângere și va întări făgăduința de la mulți o săptămână; și întru cea jumătate de săptămână să va rădica jertva și turnarea și preste sfințire urâciunea pustiirilor va fi, și până la săvârșitul vremii săvârșit să va da spre pustiire.

vedeniia, ci spăimântare mare au căzut preste ei și au fugit cu frică.

8. Și am rămas eu singur și am văzut această vedere mare și n-au rămas întru mine tărie și mărirea mea s-au schimbat întru stricăciune și mi-au perit tăriia.

9. Și am auzit glasul cuvintelor lui, și când am auzit eu glasul cuvintelor lui m-am umilit și am căzut cu fața pre pământ.

10. Și, iată, o mână s-au atins de mine și m-au rădicat pre genunchele mele și pre palmele mâinilor mele.

11. Și au zis cătră mine: «Daniile, bărbatul doririlor, înțelege cuvintele ceale ce le voiu grăi eu cătră tine și stai întru starea ta, că acum sânt eu trimis la tine». Și după ce au grăit el cuvântul acesta, m-am sculat tremurând.

12. Și au zis cătră mine: «Nu te teame, Daniile, că din zioa dintâiu în carea ai dat inima ta ca să înțelegi și să te năcăjești pre tine înaintea Domnului Dumnezeului tău, s-au auzit cuvintele tale și eu am venit întru cuvintele tale.

13. Și mai-marele împărăției persilor au stătut înaintea mea doazeci și una de zile și, iată, Mihail, unul din cei mai dintâiu dintră cei mai mari, au venit să-mi ajute mie și pre el l-am lăsat acolo cu mai-marele împărăției persilor.

14. Și am venit să spui ție oricâte să vor întâmpla norodului tău în zilele ceale de apoi, că încă vedeniia după zile multe să va plini».

15. Și când grăia el cu mine cuvintele aceastea, am căzut (a) cu fața mea pre pământ și m-am umilit.

16. Și iată că asămănarea fiiului omului s-au atins de buzele mele și au deșchis gura mea și am grăit și am zis cătră cel ce sta înaintea mea: «Doamne, văzându-Te eu pre Tine, s-au întors ceale dinlăuntru ale mele întru mine și nu am puteare.

17. Și cum va putea robul Tău, Doamne, a grăi cu domnul meu acesta? Și de acum nu va fi întru mine tărie, și suflare nu au rămas întru mine».

18. Și au adaos și m-au atins pre mine ca o vedere de om și m-au întărit.

19. Și mi-au zis mie: «Nu te teame, bărbatul doririlor! Pace ție! Îmbărbătează-te și te întărește!» Și grăind el cu mine, m-am întărit și am zis: «Grăiască domnul meu, că m-ai întărit pre mine!»

20. Și au zis: «Dară știi pentru ce am venit la tine? Și acum mă voiu întoarce ca să mă războiesc cu mai-marele perșilor. Și eu ieșeam și mai-marele elinilor vinea.

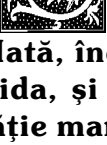
21. Însă voiu spune ție ce e rânduit în scriptura adevărului și nime nu easte care să mă ajute întru aceastea, fără numai Mihail, mai-marele vostru.

15. (a) Dat.

CAP 11

Prorocie despre împărății Persidii, despre împăratul elinilor, de războaiele și de leșuirile întră împărății austrului și a miezul nopții; și de împăratul care pre Dumnezeul dumnezeilor nu-L va băga în samă, ci multe va grăi împotriva Lui; și care părți va stăpâni și care vor scăpa de dânsul.

1. i în anul cel dintâiu a lui Chir, eu am stătut în vârtute și în tărie (a).

2. Și acum adevărul voiu spune ție: Iată, încă trei împărați să vor scula în Persida, și al patrulea să va îmbogăți cu bogăție mare mai mult decât toți; și, după ce va stăpâni el avuția sa, să va scula asupra tuturor împărățiilor elinești.

3. Și să va scula împărat tare și va stăpâni stăpânire multă și va face după voia sa.

4. Și după ce va sta împărăția lui, să va sfărâma și să va împărți la ceale patru vânturi ale ceriului și nu la cei după el, nici după domniia lui carea au domnit, că să va smulge împărăția lui și altora afară dintru aceștia să va da.

5. Și să va întări împăratul austrului și unul din boiarii lui să va întări asupra lui și va domni domnie multă.

6. Și după ce vor trece anii lui, să vor amesteca; și fata împăratului austrului va intra la împăratul miiazănoptii, ca să facă tocmeale cu el și nu va birui putearea brațului și nu va sta sãmânța lui și să va da ea și cei ce o aduc pre ea și fecioara și cel ce întărește pre ea.

7. Și întru vremi scula-să-va floarea rădăcinii ei asupra gătirii lui și va veni spre puteare și va intra cătră întăririle împăratului miiazănoptii și va face întru ei și să va întări.

8. Și încă pre dumnezeii lor cu topitorii lor, tot vasul poftit a lor de argint și de aur, cu robire va duce la Eghipt și el va sta mai mult decât împăratul miiazănoptii.

9. Și va intra la împărăția împăratului austrului și să va înturna la pământul său.

10. Și fiii lui vor aduna gloată de puteri multe și va veni venind, înecând, și va trece și va șede și împreună înainte să va încleșta până la vârtutea lui.

11. Și să va sălbătăci împăratul austrului și va ieși și să va bate cu împăratul miiazănoptii și va pune gloată multă și să va da gloată în mâna lui.

12. Și va lua gloata și să va înălța inima lui și va oborî zeci de mii și nu să va întări.

13. Și să va înturna împăratul miiazănoptii și va aduce gloată mai multă decât întâiu și la săvârșitul vremilor veni-vor întrări cu puteare mare și cu avere multă.

1. (a) M-am împuternicit și m-am întărit.

***Isaiia 19, 16** 14.* Și în vremile acealea mulți să vor rădica asupra împăratului austrului și fiii, omorătorii norodului tău, rădica-să-vor a întări vedea și vor slăbi.

15. Și va intra împăratul miazănoptii și va vărsa turnare de pământ și va lua cetăți tari; și brațele împăratului austrului nu vor sta și să vor scula aleșii lui și nu va fi putere a starea.

16. Și va face cel ce intră la el după voia lui și nu va fi cine să stea înaintea feții lui și va sta în pământul savirului și să va sfârși în mâna lui.

17. Și va pune fața sa ca să între cu toată tăria împărăției sale și dreptate toate împreună cu el va face și pre fata muierilor o va da lui să o strice pre ea; și nu va rămâna și nu va fi a lui.

18. Și va întoarce fața sa la ostroave și va lua multe și pre boiari mari va face să înceteaze de la ocară lor, însă ocară lui să va întoarce la el.

19. Și va întoarce fața sa la puterea pământului și va slăbi și va cădea și nu să va afla.

20. Și să va scula din rădăcina lui odraslă de împărăție preste gățirea lui îndreptând, făcând mărirea împărăției, și în zilele acealea să va surpa, și nu cu fețe, nici cu războiu.

21. Sta-va pre gățirea lui, ocărātu-s-au și n-au dat spre el mărirea de împărăție; și va veni cu bună tocmeală și va întări împărățiile întru alunecări.

22. Și brațurile celui ce îneacă să vor îneca de cătră fața lui și să vor zdrobi și povățuitorul așezământului.

23. Și dintru amestecătură va face vicleșug tătâne-său și să va sui și să va întări asupra lui cu puțin neam.

24. Și cu bună tocmeală; și va veni în țările ceale de aproape și va face care n-au făcut părinții lui și părinții părinților lui, prăzi și jefuiri și avearea lor va râsipi și asupra Eghiptului va gândi gândurile sale până la o vreme.

25. Și va rădica puterea sa și inima sa asupra împăratului austrului cu putere mare; și împăratul austrului va da războiu, și cu putere mare și tare foarte, și nu va sta, că vor gândi asupra lui gânduri.

26. Și vor mânca ceale trebuincioase ale lui și-l vor sfărma pre el și puteri va acoperi și vor cădea răniți mulți.

27. Și amândoi împărății inimilor lor spre rău, și la o masă minciuni vor grăi și nu să va îndrepta, căci sfârșitul va fi la vreme.

28. Și să va întoarce în pământul său cu aveare multă și inima lui spre așezământul de lege cel sfânt; și va face și să va întoarce la pământul său.

29. La vreme să va întoarce și va veni la austru și nu va fi ca cea dintăiu și

ca cea de apoi.

30.* Și vor intra întru el chitii cei ce ies și să va smeri și să va întoarce și să va mâniia pre așezământul de lege cel sfânt și va face și să va întoarce și va înțeleage spre cei ce părăsesc așezământul de lege cel sfânt.

31. Și brațuri și sămințe dintru el să vor scula și vor spurca sfințirea puterniciei și vor muta neîncetarea și vor da urâciunile celor stânși.

32. Și cei ce fac fărădelegile așezământul de lege vor aduce întru alunecări, și noroadele ceale ce cunosc pre Dumnezeu lui să vor întări și vor face.

33. Și cei pricepuți ai norodului priceape-să-vor la multe și vor slăbi întru sabie și întru pară de foc și întru robie și întru jaf de zile.

34. Și slăbind ei, să vor ajuta ajutoriu mic și să vor adaoge la ei mulți întru alunecări.

35. Și din cei ce înțeleg vor slăbi a lămuri pre ei și a-i aleage și a-i înălbi până la sfârșitul vremii, că încă va fi vreme.

36. Și va face după voia lui, și împăratul să va înălța și să va mări preste tot dumnezeul și preste Dumnezeu dumnezeilor, și va grăi cu sumeție și va îndrepta până unde să va sfârși mâniia, că spre sfârșire va fi.

37. Și spre toți dumnezeii părinților săi nu va înțeleage, și pofta muierilor, și spre tot dumnezeul nu va înțeleage, că preste toți să va mări.

38. Și pre dumnezeul maozin în locul său va mări și pre dumnezeul care nu l-au cunoscut părinții lui îl va mări cu aur și cu argint și cu pietri scumpe și întru poftă.

39. Și va face aceastea ca să întărească țăriile cu dumnezeu străin, căruia va cunoaște, și va înmulți mărirea și va supune pre mulți și pământ va împărți în daruri.

40. Și la sfârșitul vremii să va împunge cu împăratul austrului și să va aduna la el împăratul mieziinoptii cu cară și cu călăreți și cu corăbii multe și va intra în țară și va sfărâma și va treace.

41. Și va intra la pământul savain și mulți vor slăbi și aceștia vor scăpa din mâna lui: Edomul și Moavul și biruința fiilor lui Amon.

42. Și va întinde mâna sa preste pământ, și pământul Eghiptului nu va fi spre mântuire.

43. Și va domni întru ceale ascunse ale aurului și ale argintului, și întru toate poftele Eghiptului și ale livilor și ale etiopilor, întru țăriile lor.

44. Și auziri și sârguiale îl vor turbura pre el, de la răsărituri și de la miazănoapte, și va veni cu mânie multă, ca să străce și să piarză pre mulți.

45. Și va întinde cortul său la Afadanon întră mări, spre muntele savain cel sfânt

*Nume.
24, 24

și va veni până la partea lui și nu va fi cel ce-l mântuiaște pre el!

CAP 12

După mult năcaz, să vor mântui rămășițele jidovilor. Unii dintră morți vor învia spre viață, iară unii spre ocară. Iară cei învățați și învățătorii vor străluci. Despre doi, carii stau la țermurii râului, și despre bărbatul cel îmbrăcat cu vadin, care deschide așezământul vremii, și despre plinirea aceștii prorocii la vremea rânduită.

1. i în zilele acealea, scula-să-va Mihail, boiariul cel mare, cel ce stă pentru fiii norodului tău, și va fi vreme de năcaz, care nu au fost ca aceasta de când au fost neam pre pământ până în vremea aceasta; și în vremea aceea, să va mântui norodul tău tot, carele s-au aflat scris în carte.

*Mate. 25, 46
Ioan 5, 29

2. Și mulți din cei ce dormia în țărâna pământului să vor scula,* unii la viață veacinică și unii la ocară și la rușine veacinică.

3. Și cei ce au fost înțelegători vor străluci ca lumina tăriei și dintru dreptii cei mulți ca stealele, în veac și încă.

4. Și tu, Daniile, astupă cuvintele și pecetluiuște cartea până la vremea sfârșirei, până să vor învăța mulți și să va înmulți mintea».

5. Și am văzut eu, Daniil, și, iată, alți doi sta, unul dincoace de marginea râului și unul dincolo de marginea râului.

6. Și am zis bărbatului celui îmbrăcat cu vadin, carele era deasupra apei râului: «Până când va fi sfârșitul minunilor celor ce ai zis?»

7. Și am auzit pre omul cel îmbrăcat cu ceale de vadin, carele era deasupra apei râului;* și au înălțat dreapta sa și stânga sa la ceriu și s-au jurat pre Cel ce în veac easte viu că, în vreme și în vremi și în jumătate de vreme, când să va sfârși răsipirea mâniei norodului celui sfințit, cunoaște-vor toate.

*Apoca. 10, 5

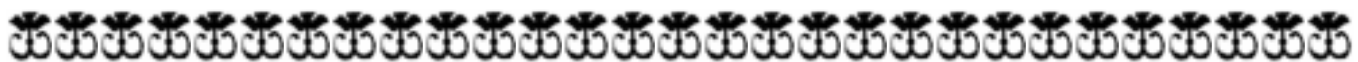
8. Și am auzit și nu am înțeles și am zis: «Doamne, ce sânt ceale de apoi ale acestora?»

9. Și au zis: «Vino, Daniile, că astupate și pecetluite sânt cuvintele până la vremea sfârșirei.

10. Aleage-să-vor, înalbi-să-vor și să vor lămuri și să vor sfinți mulți și vor nelegiui cei fără de lege și nu vor înțeleage toți cei fără de lege, și cei înțelepți vor înțeleage.

11. Și de la vremea în carea va înceta jertva cea fără de curmare și să va da urâciu-neia pustiirei, zile o mie doao sute și noaozeci; fericit e cel ce așteaptă și au ajuns la zile o mie trei sute treizeci și cincii.

12. Și tu mergi și te odihnește, că încă zile și ceasuri sânt până la plinirea sfârșirei și te vei odihni și te vei scula întru soartea ta la sfârșitul zilelor».

Prorocia lui Osie

Cuvânt înainte

rorocul Osie pre aceaeși vreme cu Isaiia au prorocit, precum din cuvintele ceale dintâiu a lui să veade, unde zice: „În zilele lui Ozia și a lui Ioatam și a lui Ahaz și a lui Iezechie, împăraților lui Iuda, și în zilele lui Ierovoam, fiiului lui Ioas, împăratului lui Israil”. Isaiia spune că supt aceiași împărați a lui Iuda au prorocit, dară de Ierovoam, împăratul lui Israil, nu pomenește, dintru care să culeage că întâiu Osie au început a proroci în vremile lui Ierovoam al doilea și foarte îndelungată vreme au trăit. Cuvântul acesta, Osie, însămnază „mântuit-au”. Graiul lui easte scurt, mai înainte spune lăpădarea sinagogăi și chemarea neamurilor.

CAP 1

În ce vreme au prorocit Osie, care luând poruncă să-și ia muiare curvă, din care având doi feciori și o fată, și i s-au poruncit să-i numească după sfârșitul care vrea Domnul să facă în norodul său. Despre întoarcerea limbilor și despre unul viitorul povățuitoriu a Iudei și a lui Israil.

1. uvântul Domnului, carele s-au făcut cătră Osie, fiiul lui Veiri, în zilele lui Ozia și a lui Ioatam și a lui Ahaz și a lui Iezechie, împăraților Iudei, și în zilele lui Ierovoam, fiiului lui Ioas, împăratului lui Israil.

2. Începutul cuvântului Domnului cătră

Osie. Și au zis Domnul cătră Osie: „Mergi, ia ție muiare de curvie și fii de curvie, că curvind va curvi pământul de la Domnul”.

3. Și au mers și au luat pre Gomer, fata lui Devilaïm, și au purces grea și i-au născut lui fiiu.

4. Și au zis Domnul cătră el: „Chiamă nu-

mele lui Iezrael, că încă puțin și voi izbândi sângele lui Iezrael asupra casii ludei și voi face să încetează împărăția casii lui Israil.

5. Și va fi în zioa aceea, voi zdrobi arcul lui Israil în valea lui Iezrael!”

6. Și au mai purces încă grea și au născut fată; și i-au zis lui: „Chiamă numele ei Fără-de-milă, pentru că nu voi mai adaoge a milui casa lui Israil; ci, împotrivindu-mă, mă voi împotivi lor.

7. Iară pre fiii lui Iuda voi milui și voi mântui pre ei întru Domnul Dumnezeu lor, și nu voi mântui pre ei cu arc, nici cu sabie, nici cu războiu, nici cu cară, nici cu cai, nici cu călăreți”.

8. Și au întărcat pre ceaea ce să chema Fără-de-milă; și au purces încă grea și au născut fiiu.

9. Și au zis Domnul: „Chiamă numele lui Nu-norodul-Mieu, că voi nu sânteți norodul Mieu și Eu nu sânt Dumnezeu vostru”.

10. Și va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării, carele nu să va măsură, nici să va număra,* și va fi în locul în care s-au zis lor: „Nu sânteți norodul Mieu voi”; chema-să-vor și ei „Fiii lui Dumnezeu celui viu”.

*Rom. 9, 26

11. Și să vor aduna fiii lui Iuda și fiii lui Israil împreună și vor pune șie o domnie și să vor sui de pre pământ, că mare e zioa lui Iezrael.

CAP 2

Domnul să laudă lui Israil, ca muierei curve, că-i va părăsi și cu spini va îngrădi căile lui, ca să se întoarcă la bărbatul său; și nesocotind de la cine are prisosința bunătăților, zice că va lua de la dânsa toate în care să desfătează și mai pre urmă o va întoarce la sine și o va dăru cu mare fericire. Și despre chemarea limbilor.

1. iceți fratelui vostru „Norodul Mieu” și surorii voastre „Miluită”.

2. Judecați-vă cu mumă-voastră, judecați-vă, că ea nu-Mi este Mie muiare și Eu nu sânt ei bărbat; și voi lua curviia ei de la fața Mea și preacurviia ei dintră țitele ei,

3. Ca să o dezbrac pre ea goală și să o fac pre ea cum au fost în zioa nașterii ei; și o voi pune pre ea ca pustia și o voi așeza pre ea ca pământul cel fără de apă și o voi omorî pre ea cu seate.

4. Și pre fiii ei nu-i voi milui, căci fii din curvie sânt, că au curvit muma lor și i-au făcut de rușine pre ei ceaea ce i-au născut pre ei.

5. Că au zis: „Mearge-voiu la ibovnicii miei, carii îmi dau mie pâinile meale și apa mea și hainele meale și îmbrăcămintele meale ceale de pânză și untuldelemn al meu și toate câte să cuvin mie”.

6. Pentru aceea, iată, Eu îngrădesc calea ei cu cursă și voi astupa căile ei, și cărarea sa nu va afla.

7. Și va alerga după ibovnicii săi și nu-i va ajunge pre ei și va căuta pre ei și nu-i va afla și va zice: „Mearge-voiu și mă voi întoarce la bărbatul meu cel dintâiu, că mai bine-mi era atunci decât acum”.

8. Și ea nu au cunoscut că Eu i-am dat ei grâul și vinul și untuldelemn și i-am înmulțit ei argintul, iară ea din argint și din aur au făcut Vaalii (a).

9. Pentru aceea, Mă voi întoarce și voi căra grâul Mieu în vremea sa și vinul Mieu în timpul său și voi lua hainele Meale și îmbrăcămintele Meale ceale de pânză ca să nu-i acopere rușinea ei.

10. Și acum, voi descoperi necurăția ei înaintea ibovnicilor ei și nime nu o va scoate pre ea din mâna Mea.

11. Și voi întoarce toate veselile ei, praznicile ei și lunile noao ale ei și sâmbetele și toate sărbătorile ei.

12. Și voi strica viia ei și smochinii ei de câte au zis că: „Sâmbriia mea sânt aceastea, carea mi-au dat mie ibovnicii miei”; și le voi pune pre eale întru mărturie și le vor mânca pre eale pasările ceriului și fiarările țarinii și ceale ce să târăsc pre pământ.

13. Și voi izbândi asupra ei zilele vaalimilor, întru care jertvea lor și-și pune cerceii săi și măргеalele sale și mergea după ibovnicii săi, iară pre Mine M-au uitat, zice Domnul.

14. Pentru aceea, iată, Eu o fac pre ea să rătăcească și o voi duce în pustie și voi grăi după inima ei.

15. Și voi da ei agonisealele ei de acolo și valea Ahor, ca să deschiză înțeleagerea ei; și să va smeri acolo ca în zilele tinerețelor sale și în zilele suirii sale din pământul Eghiptului.

16. Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, Mă va chema „Bărbatul meu” și nu Mă va chema mai mult „Vaalimi”.

17. Și voi scoate numele Vaalimilor din gura ei și mai mult nu-și vor aduce aminte de numele lor.

18. Și voi pune lor în zioa aceea legătură cu fierile țarinei și cu paserile ceriului și cu ceale ce să târăsc pre pământ; și arcul și sabiia și războiul voi strica de pre pământ și te voi face să lăcuiești întru nădeajde și te voi logodi pre tine Mie în veac.

19. Și te voi logodi pre tine Mie întru dreptate și întru judecată și întru milă și întru îndurări.

20. Și te voi logodi pre tine Mie întru credință și vei cunoaște că Eu sânt Domnul.

21. Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, voi asculta ceriul, și ceriul va asculta pământul.

22. Și pământul va asculta grâul și vinul și untuldelemn, și aceastea vor as-

8. (a) Idoli lui Vaal.

culta pre Iezrael.

23. Și o voiu sămâna pre ea Mie pre pământ și voi milui pre cea Fără-de-milă* și voi zice Nu-norodului-Mieu: „Norodul Mieu ești tu”. Și el va zice: „Domnul Dumnezeuul meu ești Tu!”

*Rom. 9, 25
1 Petr. 2, 10

CAP 3

Iarăși să poruncească prorocului să-și iubească muiarea cea preacurvă, dară după așteptare întru multe zile; că fiii lui Israil în multe zile fără împărat și fără jertve fiind, zice că mai pre urmă să vor întoarce către Domnul.

1. i au zis Domnul către mine: „Mergi încă și iubește muiare carea iubește reale și preacurvă, precum au iubit Dumnezeu pre fiii lui Israil, și ei caută spre dumnezei străini și iubesc frământături cu stafide”.

2. Și o am năimit mie cu cincisprăzece arginți și un gomor de orz și un nevel de vin;

3. Și am zis către ea: „Zile multe vei șede la mine și să nu curvești, nici să fii cu alt bărbat, și eu voi fi la tine”.

4. Că zile multe vor șede fiii lui Israil fără de împărat și fără de căpetenie și fără de jertvă și fără de oltariu și fără de preoție și fără de arătători.

5.* Și după aceasta, să vor întoarce fiii lui Israil și vor căuta pre Domnul Dumnezeuul său, și pre David, împăratul său, și să vor milui întru Domnul și întru bunătățile lui în zilele ceale de apoi.

*Iezechi. 33 [34], 23

CAP 4

Amenință pământului lui Israil pentru multe păcate ale norodului, care adevărul și mila și cunoștința lui Dumnezeu au lăpădat și s-au dat spre închinarea idolilor. Zice că va lăsa pre Israil întru păcatele sale, poftind să nu-i urmeaze și Iuda.

1. scultați cuvântul Domnului, fiii lui Israil, că va să judece Domnul pre cei ce lăcuiesc pământul, că nu easte adevăr, nici milă, nici cunoștința lui Dumnezeu pre pământ.

2. Blăstăm și minciună și ucidere și furtișeag și preacurvie s-au vărsat pre pământ și sânghiuri cu sânghiuri să amestecă.

3. Pentru aceea va plânge pământul și să va împutina cu toți cei ce lăcuiesc pre dânsul, cu fiiarale țarinii, cu ceale ce să târăsc pre pământ și cu paserile ceriului. Și peștii mării să vor împutina.

4. Că nimene nici să judece, nici să mustre, iară norodul Mieu e ca un preot, căruia să zice împotivă.

5. Și va slăbi din zi în zi și va slăbi prorocul cu tine; nopții am asămănat pre mumăta.

6. Asemănatu-s-au norodul Mieu, ca cum n-ar avea priceapere; pentru că ai lăpădat știința și Eu te voi lăpăda pre tine, ca să nu

preoțești Mie, și, pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău, și Eu voi uita pre fiii tăi.

7. După mulțimea lor, așa au păcătuit Mie. Mărirea lor întru necinste o voi pune.

8. Păcatele norodului Mieu vor mânca și întru nedreptățile lor vor lua sufletele lor.

9.* Și va fi precum norodul, așa și preotul; și voi izbândi asupra lui căile lui și sfaturile lui voi răsplăti lui.

*Isaia 24, 2

10. Și vor mânca și nu să vor sătura, curvit-au și nu să vor îndrepta, că au părăsit pre Domnul a-L păzi.

11. Curviia și vinul și beutură bețivă au priimit inima norodului Mieu.

12. Întru seamne întreba și întru nuialele sale spunea lui, că cu duhul curviei au rătăcit și au curvit de la Dumnezeu lor.

13. Preste vârvurile munților jertvea și preste dealuri junghii supt stejeariu și supt plop și supt copaciul umbros, că bună e umbra.

14. Pentru aceea, curvi-vor featele voastre și mireasele voastre vor preacurvi.

15. Și nu voi cerceta asupra featelor voastre, când vor curvi, și asupra mireaselor voastre, când vor preacurvi, pentru că ei cu curve să amesteca și cu cei închinați idolilor jertvea, și norodul cunoscând să lipea de curvă.

16. Iară tu, Israile, nu fii neștiutoriu, și Iuda, să nu întrați în Galgala și să nu vă suiți în casa nedreptății și să nu jurați pre Dumnezeu cel viu.

17. Că ca junincea ce streachie au strechiiat Israil; acum va paște pre ei Domnul ca pre miel întru lărgime.

18. Părtașul idolilor lui Efraim au pus și e piiadeci.

19. Ales-au pre hananei, curvind au curvit și au iubit ocară din fierbântarea ei.

20. Volbura vântului tu ești în aripile ei și să vor rușina pentru jertvenicele lor.

CAP 5

Zice Domnul că va certa pre Israil și pre Iuda pentru păcatele sale, nici va folosi ajutorul omenesc când să împotrivească lui Dumnezeu.

1. uziți aceste, preoți, și luați aminte, casa lui Israil, și casa împăratului, băgați în urechi, că asupra voastră easte judecata, că v-ați făcut laț privealiștii și ca o mreaje întinsă preste Itavirion, carea o au întins cei ce vânează vânat.

2. Iată, Eu sânt Cel ce cu certare vă învăț pre voi.

3. Eu am cunoscut pre Efraim, și Israil nu s-au depărtat de la Mine, pentru că acum au curvit Efraim și s-au pângărit Israil.

4. N-au pus sfaturile sale ca să se întoarcă către Dumnezeu lor, că duhul curviei easte întru ei, iară pre Domnul nu L-au cunoscut.

5. Și să va smeri sumeția lui Israil înaintea feții Lui, și Israil și Efraim vor slăbi întru nedreptățile sale și va slăbi și Iuda cu dânșii.

6. Cu oile și cu vițeeii vor merge, ca să caute pre Domnul și nu-L vor afla pre El, că S-au abătut de la ei.

7. Că pre Domnul L-au părăsit și fii străini s-au născut lor; acum va mânca pre ei păliciunea și sortile lor.

8. Trâmbițați cu trâmbiță preste munți; răsunăți întru ceale înalte, propoveduiți în casa On, uimitu-s-au Veniamin.

9. Efraim spre pustiire s-au făcut în zilele muștrării, întru neamurile lui Israil arătat-am credincioase (a).

10. Făcutu-s-au boiarii Iudei ca cei ce mută hotarale; preste ei voiu vărsa ca apa pornirea Mea.

11. Asuprit-au Efraim pre vrășmașul său și au călcat judecata, că au început a merge după ceale deșerte.

12. Și Eu ca o turburare lui Efraim și ca un bold casii Iudei.

13. Și au văzut Efraim boala sa, și Iuda, durearea sa; și au mers Efraim la asiriani și au trimis soli la împăratul lui Iarim, și acesta nu v-au putut mântui pre voi și nu va face să înceate dintru voi durearea (b).

14. Că Eu sânt ca un pantir lui Efraim și ca un leu casii Iudei. Și Eu voiu răpi și voiu merge și voiu lua și nu va fi cine să scoată.

15. Duce-Mă-voiu și Mă voiu înturna la locul Mieu, până ce vor peri și vor căuta fața Mea.

CAP 6

Cei ce sânt întru năcaz, întorcându-să cătră Domnul, cu mare nădejde își făgăduiesc șieși mântuire de la Dânsul. Domnul înfruntă pre Israil pentru că, nici prin faceri de bine, nici prin amenințările prorocilor, n-au vrut a să întoarce de la închinarea idolilor și de la alte nedreptăți, macar că mai mult voiaște mila decât jertva.

1. **N** întru năcazul lor mâneca-vor cătră Mine, zicând: „Să mergem și să ne întorcem cătră Domnul Dumnezeu nostru, că Acesta ne-au răpit (a) și ne va vindeca, bate-ne-va și ne va tămădui.

1 Cor. 15, 4 2. Însinătoșa-ne-va după doao zile; în zioa a treia ne vom scula și vom fi vii înaintea Lui.

3. Și vom cunoaște și vom alerga să cunoaștem pre Domnul. Ca niște zori gata vom afla pre El și va veni noao ca o ploaie timpurie și târzie pământului”.

4. Ce voiu face ție, Efraime? Ce voiu face ție, Iudo? Iară mila voastră ca norul de dimineață și ca roaoa de zori treace.

5. Pentru aceea, am săcerat pre prorocii voștri, ucisu-i-am pre ei cu cuvântul gurii Meale, și judecata Mea ca lumina va ieși.

9. (a) Lucruri. 13. (b) În cea veachie sânt și acestea: că s-au făcut Efraim ca o porumbiță fără de minte, neavând inimă, pre Egipt chema și la asiriani mergea.

6.* Că milă voiesc, și nu jertvă, și cunoștința lui Dumnezeu mai mult decât arderile de tot. *1 Împă. 15, 22 Iezechii.

7. Iară ei sânt ca omul cel ce calcă leagea. 4, 17

8. Acolo M-au hulit pre Mine Galaad, cetatea carea lucră deșerte, și au turburat apa. Matei 9, 13 12,7

9. Și tăria ta e de om tâlhariu de mare. Ascuns-au preoții calea (b), ucis-au Sichima, că fărădeleage au făcut în casa lui Israil.

10. Văzut-am groaznice acolo, cu curvia lui Efraim; pângăritu-s-au Israil și Iuda.

11. (v) Înceape a culeage ție, când întorc Eu robimea norodului Mieu.

CAP 7

Domnul, vrând a vindeca pre Israil, au stătut împotivă nedreptățile lor; că urmând răutatea împăraților săi, foarte s-au aprins toți spre închinarea idolilor. Și pentru că au părăsit pre Domnul și s-au întos la ajutorul Eghiptului, au fost mutați la asiri.

1. **G**ând vindec Eu pre Israil și să va descoperi strâmbătatea lui Efraim și răutatea Samariei, că au lucrat minciuni și furul va intra la el și-l va dezbrăca tâlhariul în calea lui.

2. Ca să cânte împreună, ca cei ce cântă în inima lor, de toate răutățile lor Mi-am adus aminte; acum i-au încungiurat pre ei sfaturile lor, înaintea feții Meale s-au făcut.

3. Cu răutățile sale au veselit pre împărați și cu minciunile sale pre boiari.

4. Toți preacurvind, ca cuptoriul arzind spre amesturarea arsurii de para focului, de frământarea aluatului, până să va frământa el tot.

5. Zilele împăraților voștri, început-au boiarii a să mâniia de vin, întins-au mâna sa cu cei pierzători.

6. Că s-au aprins ca un cuptoriu inima lor, când blăstăma ei. Toată noaptea de somn s-au săturat Efraim, dimineața s-au făcut și s-au aprins ca lumina focului.

7. Toți s-au înfierbântat ca un cuptoriu arzind și au mâncat pre judecătorii săi; toți împărații lor au căzut, nu era întră ei cel ce să strige cătră Mine.

8. Efraim întru noroadale sale să amesteca, Efraim s-au făcut ca o azimă neîntoarsă.

9. Mâncat-au străinii tăria lui, și el nu au cunoscut și căruntețele i-au înflorit, și el n-au cunoscut.

10. Și să va smeri sumeția lui Israil înaintea feții lui și nu s-au întors cătră Domnul Dumnezeu lor, și nu L-au căutat pre El întru toate acestea.

11. Și era Efraim ca o porumbiță fără de minte, ce nu are inimă. Pre Egipt chema și la asiriani au mers.

12. Cât vor merge voiu pune preste ei mreaja

1. (a) Ne-au lovit. 9. (b) În cea veachie: calea Domnului. 11. (v) În cea veachie: și Iuda lasă săcerătura lui.

Mea; ca pre paserile ceriului voiu trage pre ei, certa-voiu pre ei cu auzul năcazului lor.

13. Vai, lor, că s-au abătut de la Mine! Ticăloși sânt, că au păgânit asupra Mea! Și Eu i-am răscumpărat pre ei, iară ei au grăit asupra Mea minciuni.

14. Și n-au strigat cătră Mine inimile lor, ci să văieta întru așternuturile sale. Preste grâu și preste vin să tăia, pedepsitu-s-au întru Mine.

15. Și Eu am întărit brațele lor și asupra Mea au cugetat reale. Întorsu-s-au întru nimica, făcutu-s-au ca un arc întins. Cădea-vor în sabie boiarii lor, pentru nepedepsirea limbii lor (a). Aceasta e defăimarea lor în pământul Eghiptului.

CAP 8

Înainte-vesteaște că jertvele lor nu vor fi priimate și Navohodonosor va strica Samariia și vițelul ei, pentru închinarea idolilor, și cetățile Iudei să vor arde.

1. **N** în sânul lor, ca pământul, ca vulturul pre Casa Domnului.

2. Pentru că au călcat legătura Mea și împotriva legii Meale au făcut păgânătate.

3. Pre Mine Mă vor striga: „Dumnezeule, cunoscutu-Te-am pre Tine!”; pentru că Israil au lăpădat ceale bune, pre vrăjmaș au gonit.

4. Șieși au împărățit, iară nu prin Mine au împărățit, n-au arătat Mie argintul său și aurul său l-au făcut șie idoli, ca să piară de tot.

5. Zdrobeaște vițelul tău, Samariia, că s-au aprins mâniia Mea asupra lui. Până când nu vor putea să se curățască întru Israil ?

6. Și aceasta au făcut meșterul, și nu easte Dumnezeu, că înșălătoriu era vițelul tău, Samariia!

7. Că stricate de vânt au sămănat și surparea lor va priimi pre eale, znop care nu poate face făină, iară de va face, străinii o vor mânca pre ea.

8. Înghițitu-s-au Israil, acum s-au făcut întru neamuri ca un vas de nici o treabă.

9. Că ei s-au suit la asiriiani, înflorit-au prin sine Efraim, daruri au iubit.

10. Pentru aceea, să vor da întru neamuri. Acum, voiu priimi pre ei și vor înceta puțin a unge împărați și domni;

11. Că au înmulțit Efraim jertvenice spre păcate, făcutu-s-au lui jertvenice iubite.

12. Scrie-voiu lui mulțime și legiurile lui; întră străine s-au socotit lui jertvenicele ceale iubite.

13. Că de vor jertvi jertvă și vor mânca cărnuri, Domnul nu le va priimi pre eale; acum Îș va aduce aminte de strâmbătățile lor și va izbândi păcatele lor, iară ei la Eghipt s-au întors și întru asiriiani necurate vor mânca (a).

14. Și au uitat Israil pre Cel ce l-au

15. (a) Că nu și-au învățat limba sa. 13. (a). În cea

CAP 8 ȘI 9

făcut pre el și au zidit capiști și Iuda au înmulțit cetăți zidite. Și voiu trimite foc asupra cetăților lui și va mânca temeliile lor.

CAP 9

Zice Domnul că va trimite foamete și robie preste norodul lui Israil, pentru păcatele lui; nici va priimi jertvele lor, și cei ce rămân în păcate pururea vor fi lăpădați de la Domnul, rătăcind întră neamuri.

1. **N** u te bucura, Israile, nici te veseli ca noroadele, că ai curvit de la Dumnezeul tău; iubit-ai dări mai vartos decât toată ariia grâului.

2. Arie și teasc n-au cunoscut pre ei, și vinul i-au înșelat pre ei.

3. N-au lăcuit în pământul Domnului, lăcuit-au Efraim Eghiptul și întru asiriiani necurate vor mânca.

4. N-au adus Domnului vin și nu au plăcut Lui; jertvele lor ca pâinea plângerii lor.* Toți cei ce mănca acealea să vor spurca, că pâinile lor, sufletelor lor, nu vor intra în Casa Domnului.

5. Ce veți face în zioa adunării și în zioa sărbătorii Domnului?

6. Pentru aceea, iată, vor ieși din ticăloșia Eghiptului și-i va priimi pre ei Memfis și-i va îngropa pre ei Mahmas.

7. Că argintul lor îl va moșteni piarderea; spini în lăcașurile lor.

8. Venit-au zilele izbândeii, venit-au zilele răsplătirei tale; și să va chinui Israil, ca prorocul cel ieșit din fire, ca omul cel purtătoriu de duh.

9. Pentru mulțimea nedreptăților tale s-au înmulțit nebuniia ta.

10. Scopul lui Efraim cu Dumnezeu, prorocul, laț încâlcit preste toate căile lui, nebunie în Casa lui Dumnezeu au înfipt.

11.* Stricatu-s-au după zilele dealului, aduce-ș-va aminte de nedreptatea lor, izbândi-va păcatele lor.

12. Ca strugurul în pustie am aflat pre Israil și ca smochina timpurie în smochin am văzut pre părinții lor, iară ei au intrat la Velfegor și s-au înstrăinat spre rușine și s-au făcut urăți, ca cei iubiți.

13. Efraim ca paserea au zburat, măririle lor din nașteri și din durori și din zămisleri.

14. Pentru aceea, de vor și hrăni pre fiii săi, fără de fii vor fi dintru oameni, că și vai lor easte, carnea Mea dintru ei.

15. Efraim, în ce chip am văzut, spre vânat au dat pre fiii săi, ca să scoată spre junghiiare pre fiii săi.

16. Dă-le lor, Doamne, ce le vei da lor?

17. Dă-le lor zgău fără de fii și țite uscate.

18.* Toate răutățile lor în Galgal, că veachie nu să află: și întru asiriiani necurate vor mânca.

*Iezechil
4, 13

*Jude.
19, 25

*1 Împă.
6, 5

acolo i-am urât pre ei pentru răutățile izvodirilor lor; din Casa Mea voi scoate pre ei, nu voi mai adaoge a iubi pre ei; toți boiarii lor sânt neascultători.

19. Părut-au rău lui Efraim că rădăcinile sale s-au uscat, mai mult rod nu va aduce, că de vor și naște, voi uide rodurile pântecelui lor.

20. Lăpăda-va pre ei Dumnezeu, că nu L-au ascultat pre El, și vor fi rătăcirii întră neamuri.

CAP 10

Israil să dă asirilor, pentru închinarea idolilor și pentru că, chemându-i Domnul la îndreptare, sporea întră căile sale; toate țările lor să vor jefui.

1. ie cu viță bună, Israil, rodul ei, mult, după mulțimea rodurilor sale au înmulțit jertvenicele (a), după bunătățile pământului său au zidit stâlpi (b).

2. Împărțit-au inimile sale, acum vor peri. El va surpa jertvenicele lor, năcăji-se-vor stâlpii lor.

3. Pentru aceea, acum vor zice: „Nu eastă împărat noao, pentru că nu ne-am temut de Domnul. Iară împăratul ce va face noao?”

4. Grăind cuvinte, prilejuri mincinoase, pune-va legătură, răsări-va ca troscotul judecata pre țealina țarinei.

5. Vițelului casii On (v), nemearnicii vor lăcui Samariia, că au plâns norodul lui de el și precum l-au amărât pre el să vor bucura de mărirea lui, că s-au înstrăinat de la el.

6. Și pre el legat l-au dus la asiriiani, daruri împăratului Iarim, dar pre Efraim va priimi și să va rușina Israil întră sfatul său.

7. Lăpădat-au Samariia pre împăratul său ca un gătej pre fața apei.

8. Și să vor strica oltarele On, păcatele lui Israil; spinii și ciulinii să vor sui preste jertvenicele lor și vor zice munților: „Acoperiți-ne pre noi!”, și dealurilor: „Cădeți preste noi!”

*Isaiia
2, 9 [19]
Luca
23, 30
Apoca.
6, 16
Jude.
19, 25

9. De când munții sânt, au păcătuit Israil; acolo au stătut, nu va apuca pre ei în deal războiu, preste fiii nedreptății venit-au a-i pedepsi pre ei.

10. Și să vor aduna asupra lor noroadele, când să vor pedepsi ei în doao nedreptăți ale sale.

11. Efraim, junincă învățată a iubi pricea; iară Eu voi veni preste frumseața grumazului ei, încăleca-voiu preste Efraim și voi mulcomi pre Iuda, întări-va șie pre Iacov.

*Ierem.
4, 4

12.* Sămânați voao spre dreptate, culeageți spre roadă de viață!

13. Luminați-vă voao lumina științii, că eastă încă vreamă! Căutați pre Domnul până vor veni voao rodurile dreptății!

14. Pentru ce ați tăcut necurăția și ați cules nedreptățile ei? Mâncat-ați roa-

1. (a) Capiștile. (b) Idolii. 5. (v) On: soare, fiul sau nepotul soarelui, idol întră a căruia asă-

dă mincinoasă, pentru că ai nădăduit în carăle tale, întră mulțimea țării tale.

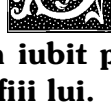
15. Și să va scula perire întră norodul tău* și toate ceale zidite ale tale vor treace, ca stăpânitoriul Salaman din casa lui Ierovoam, în zilele războiului pre mumă preste fii o au trântit.

16. Așea voi face voao, casa lui Israil, de cătră fața nedreptății răutăților voastre.

CAP 11

Cu faceri de bine să arată Domnul a iubi pre norodul lui Israil, dară pentru nelegiuirile lui l-au dat asirilor, iară pentru mila Sa îl va întorce în pământul său, să slujască Domnului împreună cu limbile ceale întoarse cătră Domnul.

1. imineața s-au lăpădat, lăpădatu-s-au împăratul lui Israil.

2. Că prunc au fost Israil, și Eu l-am iubit pre el* și din Egipt am chemat pre fiii lui.

*Mate.
2, 15

3. Cum i-am chemat pre ei, așea s-au dus de la fața Mea; jertvea Vaalimilor și au tămâiat idolilor.

4. Și Eu am împiedecat pre Efraim și l-am sprijinit pre brațul Mieu și n-au cunoscut, ca să-i vindec pre ei întră stricarea oame- nilor.

5. Întinsu-i-am pre ei întră legăturile iubirii Meale și voi fi lor ca omul cel ce dă palme preste fălcile lui și voi căuta spre el și-l voi birui.

6. Lăcuit-au Efraim în Egipt, și Asur, împăratul lui, că n-au vrut să se întorcă.

7. Și au slăbit sabiia în cetățile lui și au odihnit în mâinile lui și vor mânca din sfaturile sale.

8. Și norodul lui s-au lipsit de lăcașul său și Dumnezeu preste ceale cinstite a lui să va mâniia și nu-l va înălța pre el.

9. Ce-ți voi face, Efraime? Scuti-te-voiu, Israile, ce-ți voi face?* Ca pre Adama te voiu pune pre tine și ca pre Sevoim. Întorsu- s-au inima Mea întră aceasta, împreună s-au turburat părearea Mea cea rea.

*Face.
19, 24

10. Nu voi face ție după iuțimea mâniei Meale și nu voi lăsa să piară Efraim, că Eu sânt Dumnezeu și nu om, întră tine Sfânt, și nu voi intra în cetate.

11. După Domnul voi umbla, ca leul va răcni, că Însuși va răcni și să vor spăimânta fiii apelor.

12. Zbura-vor ca paserea din Egipt și ca porumbul din pământul asiriianilor; și-i voi așeza pre ei în casele lor, zice Domnul.

13. Încunjuratu-M-au cu minciuni Efraim și cu păgânătăți casa lui Israil și a lui Iuda. Acum i-au cunoscut pre ei Dumnezeu și norod sfânt să va chema a lui Dumnezeu.

mănare au fost vițelul lui Ierovoam, care l-au pus în Vetil.

CAP 12

În zădar nădăjduiaște Israil în Egipt că să va mântui de Asur, că și lui și Iudii va răsplăti Domnul după vrednicia lor, pentru că neaducându-și aminte de facerile de bine cu patriiarhul Iacov, s-au abătut la lăcomie; pre carii, macar că-i chiiamă la pace, îi înfruntă mai vârtos pentru închinarea idolilor lui Galaad.

1. ară Efraim, duh rău, urmat-au căldura, toată zioa deșearte și netreabnice au înmulțit și legătură cu asiriani au făcut și cu untdelemn în Egipt mergea (a).

2. Și să va judeca Domnul cu Iuda, ca să izbândească pre Iacov, după căile lui și după izvodirile lui va răsplăti lui.

Face. 3. În pânțele au înșelat pre fratele său și 25, 25 cu osteneala sa au biruit asupra lui Dum- 32, 24 nezeu.

4. Și s-au luptat cu îngerul și au biruit; ei au plâns și s-au rugat Mie. În casa lui On M-au aflat și acolo s-au zis cătră ei.

5. Iară Domnul Dumnezeu, Atotțitorul, va fi pomenire lui.

6. Și tu la Dumnezeuul tău te vei întoarce; mila și judecata păzește și te apropie cătră Dumnezeuul tău pururea.

7. Hanaan, în mâna lui e cumpăna nedreptății; a asupri cu sila au iubit.

8. Și au zis Efraim: „Însă m-am îmbogățit, aflatu-mi-am odihnă mie!” toate ostenealele lui nu să vor afla, pentru nedreptățile cu care au păcătuit.

9. Iară Eu, Domnul Dumnezeuul tău, te-am scos pre tine din pământul Egiptului; încă te voi face să lăcuiești în corturi, ca în zilele sărbătorii.

10. Și voi grăi cătră proroci; și Eu am înmulțit vederile și în mâinile prorocilor (b) M-am asemănat.

11. De nu easte Galaad, așa, dară, mincinoși era în Galgala boiarii carii jertvea și jertvenicele lor ca broaștele țestoase pre țealina țarinii.

Face. 12. Și s-au dus Iacov în câmpul Siriei și au 28, 5 slujit Israil pentru muiare, și întru muiare s-au păzit.

zleşire 13. Și prin proroc au scos Domnul pre Israil 14, 21 din pământul Egiptului, și prin proroc s-au 22 păzit.

14. Măniatu-s-au Efraim și s-au întărâtat și sângele lui preste el să va vărsa și ocară lui o va răsplăti lui Domnul.

CAP 13

Arată urâciunile lui Israil, pentru care cu pîiardere i să laudă. Zice Domnul că El sângur easte Dumnezeu și Mântuitorul, vădind pre Israil de nemulțămire pentru facerile de bine care le-au luat în pustie și pentru aceasta cu grea izbândă i să laudă, adăogând că de moarte îi va mântui, biruind moartea și iadul.

1. (a) Negoțetorea. 10. (b) Și prin proroci M-am arătat. 7. (a) Lipsită.

CAP 12, 13 ȘI 14

1. upă cuvântul lui Efraim dreptățile lui le-au luat el întru Israil și le-au pus pre eale lui Vaal și au murit.

2. Și acum, au adaos a păcătui și și-au făcut șie idol vărsat din aurul și din argintul lor după chipul idolilor; lucruri de meșteri săvârșite lor. Aceștia zic lui: „Jertviți oameni, că viteii s-au sfârșit!”

3. Pentru aceea, vor fi ca norul de dimineață și ca roaoa de dimineața, carea treace, și ca pravul care-l spulberă vântul de pre arie și ca aburul din hornul de fum.

4.* Iară Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, *Isaiia 43, 11 Cel ce întăresc ceriul și zidesc pământul, a căruia mâni au zidit toată oastea ceriului; și nu le-am arătat ție acestea, ca să mergi după eale.

5. Și Eu te-am scos pre tine din pământul Egiptului, și Dumnezeu afară de Mine să nu cunoști, și mântuitorul afară de Mine nu easte. Eu te-am hrănit pre tine în pustie, în pământ nelăcuit.

6. După hrana lor, și s-au săturat cu sațiu și s-au înălțat inimile lor, pentru aceea M-au uitat pre Mine.

7. Și voi fi lor ca pantirul și ca pardosul în calea asirianilor; ieși-voiu înaintea lor, ca ursoaia năcăjită (a).

8. Și voi rumpe ceale dinlăuntru inimii lor și-i vor mânca pre ei acolo puii leilor pădurii și fiiarale țarinii vor sparge pre ei.

9. Stricării tale, Israile, cine va ajuta?

10.* Unde e împăratul tău, acesta, și să te *1 Împă. 8, 5 mântuiască pre tine în toate cetățile tale? Judece-te pre tine acela despre carele ai zis: „Dă-mi împărat și domn!”

11. Și ț-am dat ție împărat întru mânia Mea și am suferit întru mânia Mea volbura strâmbătății lui Efraim; ascuns e păcatul lui.

12. Durori ca ceii ce naște vor veni lui; acesta e fiul tău cel înțălept, că nu va suferi întru zdrobirea fiilor.

13.* Din mâna iadului voi izbăvi pre ei și *1 Cor 15, 24 din moarte voi mântui pre ei.

14. Unde easte biruința ta, moarte? Unde easte boldul tău, iadule? Mângăierea s-au 2, 14 ascuns de la ochii Mie!

15. Că acesta va osibi înțră frați.* Aduce-va *Iezechi. 19, 12 vânt pălitoriu Domnul din pustie preste el, și va usca vinele lui și va pustii izvoarele lui și va usca pământul lui și toate vasele ceale poftite ale lui.

CAP 14

Vestește perire lui Israil pentru păcatele sale, dară îi chiiamă cătră Sine, și celor ce să vor întoarce le făgăduiaște multe bunătăți.

1. eri-va Samariia, că au stătut împotriva Dumnezeului său. De sabie vor cădea ei și cei de la țitele lor să vor trânti de pământ,

și ceale ce au în pântecele lor vor plezni.

2. Întoarce-te, Israile, către Domnul Dumnezeu-tău, că ai slăbit întru nedreptățile tale!

3. Luați cu voi cuvinte și vă întoarceți către Domnul, ziceți Lui, ca să nu purtați strâmbătate și să luați bunătăți și „să răsplătim roada buzelor noastre.

4. Asur nu ne va mântui pre noi, pre cal nu vom încăleca, nu vom zice mai mult: «dumnezeii noștri» lucrurilor mâinilor noastre; Cel ce easte întru Tine va milui pre sărac”.

5. Tămădui-voiu lăcașurile lor, iubi-voiu pre ei aiavea, că am întors mâniia Mea de către ei.

6. Și vei fi ca roaoa lui Israil, înflori-va ca crinul și va slobozi rădăcinile sale ca Livanul.

7. Mearge-vor ramurile lui și va fi ca

maslinul roditoriu, și mirosul lui ca al Livanului.

8. Întoarce-să-vor și vor șede supt umbra lui, trăi-vor și să vor sătura de grâu și va înflori ca viia pomenirea lui, ca vinul Livanului lui Efraim.

9. Ce e lui încă, și idolilor? Eu l-am smerit pre el, și Eu îl voiu întări pre el, Eu ca un archeut copt (a), dintru Mine roada ta s-au aflat.

10. Cine e înțelept și va înțeleage aceastea? Sau înțelegătoriu, și va cunoaște aceastea? Că dreapte sânt căile Domnului și dreptii vor umbla într-însele, iară cei necredincioși vor slăbi într-însele.

9. (a) Luniper, ceatenă sau șniiapăn.

PROROCIA LUI IOIL

Cuvânt înainte

oil, mai pre acealea vremi, supt lezechia și supt Manase au prorocit. Pentru aceaea, nu către zeace neamuri, ca Osie, fără numai aorea, când i să dă prilej, ci numai către doao grăiaște.

CAP 1

Ioil, cu pilda omidii, a lăcustei, a gândacului și a păliciunii, patru bătăi înainte-vestind împotriva Iudei, îndeamnă pre toți, mai vârtos pre preoți, spre plângere, spre post și spre rugăciune, plângând și el jefuirea pământului său.

1. **I**uvântul Domnului, carele s-au făcut către Ioil, fiiul lui Vatuil.

2. **A**uziți aceastea, cei bătrâni, și băgați în urechi toți cei ce lăcuiți pământul, de s-au făcut ca aceastea în zilele voastre sau în zilele părinților voștri.

3. Spuneți aceastea fiilor voștri, și fiii voștri, fiilor săi; și fiii lor, la alt neam.

4. Rămășițele omidei le-au mâncat lăcustele, și rămășițele lăcustei le-au mâncat gândacul, și rămășițele gândacului le-au mâncat păliciunea.

5. Treziți-vă, cei beați de vinul vostru, și plângeți, tânguiți-vă toți cei ce beați vin până la beție, că s-au luat din gura voastră veselii și bucuriia.

6. Că neam tare și nenumărat să suie pre pământul meu; dinții lui, ca dinții leului, și măsealele lui, ca ale puiului de leu.

7. Pus-au viia mea întru pustiire și smochinii miei întru dărâmare; cercând o au cercat pre ea și o au dezrădăcinat, albit-au ramurile ei.

8. Plânge către mine mai mult decât mireasa cea îmbrăcată cu sac pentru bărbatul ei cel din fetie.

9. Încetat-au jertva și turnarea din Casa Domnului, plângeți, preoți, carii slujiți oltariului Domnului,

10. Că s-au pustiit câmpurile. Să plângă

pământul, că s-au stricat grâul, vinul s-au uscat, untuldelemn s-au împușinat.

11. Uscatu-s-au plugarii; plângeți moșiile pentru grâu și pentru orz, că au perit culesul din țarină.

12. Viia s-au uscat și smochinii s-au împușinat, rodiile și finicul și mărul și toți copacii țarinii s-au uscat, că au rușinat bucuriia fiii oamenilor.

13. Încingeți-vă și plângeți, preoților, plângeți cei ce slujiți oltariului, intrați, dormiți în saci, cei ce slujiți lui Dumnezeu, că au încetat din Casa Dumnezeului vostru jertva și turnarea.

14.* Sfințiți post, vestiți slujbă, adunați pre bătrâni, pre toți cei ce lăcuiesc pământul în Casa Domnului Dumnezeului vostru, și strigați către Domnul întins:

15. „Vai, mie, vai, mie, vai, mie (a), în zi, că aproape easte zioa Domnului și ticăloșie din ticăloșie va veni!”

16. Că înaintea ochilor voștri au perit bucatele, din Casa Dumnezeului vostru, veselii și bucuriia.

17. „Sărit-au junincele în iaslele sale, perit-au vistieriile, surpatu-s-au teascurile, că au săcat grâul.

15. (a) În cea veachie nu easte: vai, mie, vai, mie, vai, mie!

*Jos
2, 14

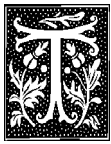
18. Ce ne vom aduna noao? Plâns-au cirezile boilor, că nu avea pășune, și turmele oilor au perit.

19. Cătră Tine, Doamne, voiu striga, că focul au ars ceale frumoase ale pustiiului și para focului au aprins toate leamnele țarinei.

20. Și dobitoacele câmpului au căutat spre Tine, că au săcat izvoarele apelor și focul au mâncat ceale frumoase ale pustiei”.

CAP 2

Prorocul, vestind jidovilor nemilostivirea vrăjmașilor săi și cât de groaznică le va fi zioa aceea, îi îndeamnă la pocăință, și celor ce să vor întoarce mare sporire le făgăduiaște Domnul, și că va da Duhul Său preste tot trupul și seamne mari înaintea zilei Domnului ceii mari și înfricoșate; și tot cel ce va chema numele Domnului să va mântui.

1. râmbitați cu trâmbiță în Sion, strigați în muntele cel sfânt al Mieu și să se turbure toți cei ce lăcuiesc pământul, că au sosit zioa Domnului.

Ieremi. 2. Că aproape e zioa întunecului și a ceaii, zioa cea de nor și de negură; ca zorile

30, 7 să va vărsa preste munți norod mult și tare.

Jos

11 Asemenea lui n-au fost din veac și după el

Amos nu va fi până la ani în neamurile neamurilor.

5, 18

Sof. 3. Înaintea lui, foc arzătoriu, și după el,

1, 15

flacăra aprinsă. Ca raiul desfătării, pământul înaintea feții lui și ceale de pre urma lui, ca câmpii pustiei și nimenea nu va scăpa de el.

4. Ca vederea cailor vederea lor și ca călăreții, așa vor alerga.

5. Ca glasul carălor peste vârvurile munților vor sări și ca glasul flăcării focului, care mistuiaște trestia, și ca norodul cel mult și tare și gata de războiu.

6. De fața lui să vor sfărâma noroadele, toată fața ca arsura oalei.

7. Ca niște războinici vor alerga și ca niște bărbați viteaji să vor sui pre ziduri și fieștecarele pre calea sa va umbla și nu să vor abate din cărările sale.

8. Și fieștecarele de la fratele său nu să va despărți, îngreioați cu armele sale vor merge și întru zvârliturile sale vor cădea și nu să vor sfârși.

9. De cetate să vor apuca și preste ziduri vor alerga, preste case să vor sui și pre ferestri vor întra ca furii.

10. Înaintea feții lui să va turbura și să va clăti ceriul,* soarele și luna să vor întuneca și stealele vor ascunde lumina sa.

*Isaiia 13, 10

Iezechil 11. Și Domnul va da glasul Său înaintea feții puterii Sale, că multă easte foarte

32, 7

Jos tabăra Lui, că tari sânt faptele cuvintelor Lui,

3, 15

Mateiu că mare e zioa Domnului, luminată foarte, și cine va fi destul ei?

24, 29

Marco

13, 24

12. Și acum zice Domnul Dumnezeu nostru: „Întoarceți-vă la Mine din toată inima voastră, cu post și plângere și cu tânguire”.

13. Și vă rumpeți inimile voastre, iară nu hainele voastre. Și vă întoarceți la Domnul Dumnezeu vostru,* că milostiv și îndurat easte, îndelung răbdătoriu și mult milostiv și-I pare rău de răutăți.

Luca 21, 25

*Psal.

85, 4

14.* Cine știe, doară să va întoarce și să va căi și va lăsa după sine blagoslovenie și aducere de jertvă și de dar Domnului Dumnezeului vostru.

*Iona

3, 9

4, 2

15. Trâmbitați cu trâmbiță în Sion,* sfințiți post, vestiți vindecare!

*Sus

1, 14

16. Adunați norod, sfințiți adunare, aleageți bătrâni, adunați pruncii carii sug țată! Să iasă mirele din așternutul său și mireasa din câmara sa!

17. Întră tindă și întră oltariu vor plânge preoții carii slujesc Domnului și vor zice: „Nu Te îndura, Doamne, de norodul Tău și nu da moștenirea Ta spre ocară, ca să o stăpânească pre dânsa păgânii! Ca să nu zică în noroade: «Unde easte Dumnezeu lor?»”

18. Și I s-au făcut milă Domnului de pământul Său și nu S-au îndurat de norodul Său;

19. Și au răspuns Domnul și au zis norodului Său: „Iată, Eu voiu trimite voao grâu și vin și untdelemn și vă veți sătura de dânsa și nu vă voiu mai da pre voi spre ocară întră neamuri!

20. Și pre cela ce easte despre miiazănoapte îl voiu goni de la voi și-l voiu izgoni în pământ fără de apă și voiu piiarde fața lui la marea cea dintâiu, și dosul lui în marea cea de apoi și să va înălța putregiunea lui și să va rădica putoarea lui; că Ș-au mărit Domnul lucrurile Sale”.

21. Cutează, pământule, bucură-te și te veselește, că au mărit Domnul ca să facă!

22. Îndrăzniți, dobitoacele câmpului, că au încolțit câmpii pustiei, că pomul și-au adus rodul său, viia și smochinul și-au dat tăriia sa.

23. Și fiii Sionului, bucurați-vă și vă veseliți întru Domnul Dumnezeu vostru, că va da voao bucate întru dreptate și va trimite voao ploaie timpurie și târzie, ca și mai înainte.

24. Și să vor umplea ariile de grâu și să vor vărsa teascurile de vin și de untdelemn.

25. Și voiu răsplăti voao pentru anii carii i-au mâncat lăcustele și omidele și gândacii și pălitura, putearea Mea cea mare, carea o am trimis asupra voastră.

26. Și mâncând veți mânca și vă veți sătura și veți lăuda numele Domnului Dumnezeului vostru, Carele au făcut minuni cu voi. Și nu să va rușina norodul Mieu în veac!

27. Și veți cunoaște că în mijlocul lui Israil Eu sânt, și Eu, Domnul Dumnezeu vostru, și nu easte altul afară de Mine și nu să va mai rușina norodul Mieu în veac!

*Isaiia

44, 3

Fapte

2, 17

28. Și va fi după aceastea,* voiu turna din Duhul Mieu preste tot trupul și vor pro-

roci feciorii voștri și featele voastre; și bătrânii voștri visuri vor visa, și tinerii voștri vedenii vor vedea.

29. Și preste slugile Meale și preste slujnicile Meale în zilele acealea voi turna din Duhul Mieu și vor proroci.

30. Și voi da minuni în ceriu, sus, și seamne pre pământ, jos: sânge și foc și abur de fum.

*Sus
2, 10
Mateiu
24, 29

31.* Soarele să va schimba într-un întunec și luna în sânge mai înainte de venirea zilei Domnului ceii mari și luminate.

Marco
13, 24
Luca
21, 25

32. Și va fi* tot carele va chema numele Domnului să va mântui, că în muntele Sionului și în Ierusalim va fi cel mântuit, precum au zis Domnul, și cei ce binevestesc, pre carii i-au chemat Domnul.

*Fap.

2, 20 [21]

Roma.

10, 13

Domnul Să laudă cu năcaz mare asupra limbilor care au năcăjit pre norodul Său și cum că va judeca pre toți în valea lui Iosafat. Din Casa Domnului va ieși izvor și Iuda în văli va lăcui, curățindu-și sângele său.

CAP 3

1. ă, iată, Eu, în zilele acealea și în vremea aceea, când voi întoarce robii Iudei și a Ierusalimului,

2. Și voi aduna toate neamurile și le voi pogori în Valea lui Iosafat și Mă voi prici cu ei acolo pentru norodul Mieu și pentru moștenirea Mea, Israil, pre carii i-au răsipit în neamuri și pământul Mieu l-au împărțit,

3. Și pentru norodul Mieu au aruncat sorți și pruncii săi i-au dat curvelor și featele le vindea pe vin și bea.

4. Și ce e Mie și voao, Tirule și Sidonule și toată Galileea celor de alt neam? Au răsplătire răsplătiți Mie, au țineți mânie asupra Mea? Degrab și curând voi răsplăti răsplătirea voastră în capetele voastre,

5. Pentru că argintul Mieu și aurul Mieu ați luat și ceale alease ale Meale și ceale bune le-ați băgat în besearicile voastre.

6. Pre fiii Iudei și pre fiii Ierusalimului i-ați vândut fiilor elinilor, ca să-i depărtați pre ei de la hotarile lor.

7. Și, iată, Eu voi scula pre ei din locul unde i-ați vândut pre ei acolo și voi răsplăti răsplătirea voastră în capetele voastre.

8. Și voi da pre fiii voștri și pre featele voastre în mâinile fiilor Iudei și vor vinde pre ei în robie la neam departe, că Domnul au grăit.

9. Strigați aceastea într-un neamuri, sfințiți războiu, sculați războinici, apropiați-vă și vă suiți toți bărbații războinici!

10. Tăiați plugurile voastre și faceți sabii, și coasele voastre, și faceți lănci! Cel neputincios să zică: „Pociu eu!”

11. Adunați-vă și intrați toate neamurile de primpregiur și vă strângeți acolo! Cel blând să fie războinic!

12. Să se scoale și să se suie toate neamurile la Valea lui Iosafat, că acolo voi șede să judec toate neamurile dimpregiur.

13.* Trimiteteți seaceri, că au sosit secerișul, intrați și călcați, că easte plin jgheabul, să varsă tocitorile, că s-au înmulțit răutățile lor. *Apoc. 14, 15 Mateiu 13, 39

14. Glasuri au răsunat în Valea Judecății, că aproape e zioa Domnului în Valea Judecății.

15.* Soarele și luna să vor întuneca și stearele își vor ascunde lumina sa. *Sus 2, 10

16. Și* Domnul din Sion va striga și din Ierusalim Își va da glasul Său și să va clăti ceriul și pământul. Și Domnul nu să va îndura de norodul Său și va întări pre fiii lui Israil. *Ieremi. 25, 30 Amos 1, 2

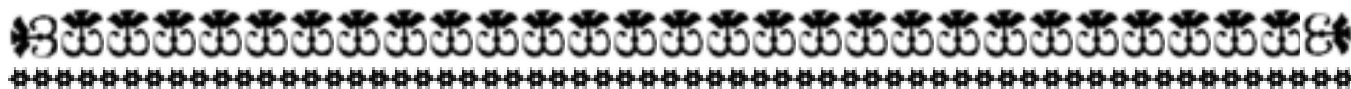
17. Și veți cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeul vostru, Cel ce lăcuiesc în Sion, în muntele cel sfânt al Mieu. Și va fi Ierusalimul sfânt, și cei de alt neam nu vor mai trece printr-însul.

18. Și va fi în zioa aceea, pica-va din munți dulceață, și din dealuri va curge lapte, și din toate izvoarele Iudei vor curge ape; Și izvor din Casa Domnului va ieși și va adăpa pârăul Shinilor.

19. Eghiptul pîiardere va fi și Idumeea câmp de periciune pentru răutățile fiilor Iudei, pentru că au vărsat sânge nevinovat în pământul său.

20. Și Iudeea în veaci va avea lăcuiitori, și Ierusalimul din neam în neam.

21. Și voi ceare înapoi sângele lor și nu-l voi curăți și Domnul va lăcui în Sion.

PROROCIA LUI AMOS

Cuvânt înainte

mos au fost păstoriu de dobitoace și au trăit în pustia Tecuei; împotriva celor zece neamuri proceaste.

CAP 1

Vreamea prorociei lui Amos. Izbândirea Domnului asupra Damascului, asupra celor de alt neam, a Tirului, a Idumeii și asupra fiilor lui Amon; pentru păgânătățile lor îi va pîiarde.

1. **G**uvintele lui Amos, care s-au făcut în Acarimul din Tecue, care le-au văzut asupra Ierusalimului în zilele lui Ozia,

împăratului Iudei, și în zilele lui Ierovoam, feciorului lui Ioas, împăratului lui Israil, mai

Zaha. înainte de cutremur cu doi ani.

14, 5 2. Și au zis: „Domnul din Sion au grăit și
*Ieremi. din Ierusalim au dat glasul Său și au plâns
25, 30 pășunile păstorilor și s-au uscat vârful
Ioil Carmilului”.

3, 16 3. Și au zis Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți ale Damascului și asupra celor
patru nu-l voi întoarce pre el, pentru că au
tăiat cu herestraie de fier pre ceale din
Galaad, care avea în pânțece.

4. Și voi trimite foc la casa lui Azail și va
mânca temeliile fiului lui Ader.

5. Și voi zdrobi zăvoarele Damascului și
voi pîarde pre cei ce lăcuiesc în câmpul On
și voi tăia neam din bărbații Haranului și să
va robi norodul Siriei cel ales”, zice Domnul.

6. Acestea zice Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți ale Gazei și asupra celor patru nu
voi întoarce pre ei (a), pentru că au robit ei
robia lui Solomon, ca să-i încuie la Idumeea.

7. Și voi trimite foc asupra zidurilor Gazei
și va mânca temeliile ei.

8. Și voi pîarde pre cei ce lăcuiesc în Azot
și voi lua un neam de la Ascalon și voi pune
mâna Mea preste Acaron și vor peri cei rămași
a celor de alte neamuri”, zice Domnul.

9. Acestea zice Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți ale Tirului și asupra celor patru
nu-l voi întoarce pre el, pentru că au închis
robia lui Solomon la Idumeea și nu și-au
adus aminte de legătura fraților.

10. Și voi trimite foc preste zidurile Tirului
și va mânca de tot temeliile lui”.

11. Acestea zice Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți ale Idumeii și asupra celor patru
nu voi întoarce pre ei, pentru că au gonit cu
săbie pre fratele său și au stricat zgău pe
pământ și au răpit spre mărturie frica sa,
pornirea sa o au păzit spre price.

12. Și voi trimite foc asupra Temanului și
va mânca temeliile zidurilor ei”.

13. Acestea zice Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți ale fiilor lui Amon și asupra celor
patru nu voi întoarce pre ei, pentru că spin-
teca pre galaaditeanele ceale ce avea în
pânțece, ca să-și lărgească hotarile sale.

14. Și voi aprinde foc pre zidurile Ravatii
și va mânca temeliile ei cu strigare în zioa
războiului și să va clăti în zioa săvârșirii ei.

15. Și vor merge împărații ei în robie, preoții
lor și boiarii lor împreună”, zice Domnul.

CAP 2

*Izbândirea Domnului asupra lui Moav, asupra Iudei și
asupra lui Israil; nu vor putea scăpa de perire, că pentru
facerile de bine care au luat de la Domnul au fost tot
nemulțămitori și au lăpdat legea Domnului.*

CAP 1 ȘI 2

1. **A**cestea zice Domnul: „Asupra
celor trei păgânătăți ale lui
Moav și asupra celor patru nu
voi întoarce pre ei, pentru că
au ars oasele împăratului Idumeii în cenușe.

2. Și voi trimite foc asupra lui Moav și va
mânca temeliile cetăților lui și va muri întru
neputință Moav cu glas și cu strigare de
trâmbiță.

3. Și voi pîarde pre judecătoriu din-
tr-însul, și pre toți boiarii lui voi omorî, îm-
preună cu el”, zice Domnul.

4. Acestea zice Domnul: „Asupra celor trei
păgânătăți a fiilor lui Iuda și asupra celor
patru nu voi întoarce pre ei, pentru că au
lăpdat legea (a) Domnului și poruncile Lui
nu le-au păzit și i-au înșelat pre ei deșer-
tăciunile lor, care le-au făcut, căroră au urmat
părinții lor după ei.

5. Și voi trimite foc asupra Iudei și va
mânca temeliile Ierusalimului”.

6. Acestea zice Domnul: „Pentru ceale trei
păgânătăți a lui Israil și pentru ceale patru
nu voi întoarce pre ei, pentru că au vândut
cu argint pre cel drept și pre cel sărac pentru
încălțăminte.

7. Pre cel ce călca pre țărâna pământului și
bătea cu pumni capetele săracilor și calea
celor smeriți o au abătut; și fiul și tatăl au
întrat la aceeași slujnică, ca să spurce
numele Dumnezeului său.

8. Și hainele sale legându-le cu funi,
acoperiri făcea împregiurul jertvenicului; și
bea vin din năpăști în Casa Dumnezeului său.

9.* Și Eu am gonit pre amoreu de la fața
lor, a căruia înălțime era ca înălțimea chedru-
lui și tare era ca stăjeariul; și am uscat roada
lui deasupra și rădăcinile lui dedesupt.

10.* Și Eu v-am scos pre voi din pământul
Egiptului și v-am povățuit pre voi prin pustie
patruzeci de ani, ca să moșteniți pământul
amoreilor.

11. Și am luat din fiii voștri, carii să fie
proroci, și din tinerii voștri spre sfințenie.
Au nu sânt aceastea, fiii lui Israil?” zice
Domnul.

12. „Și voi adăpați pre cei sfințiți a Miei cu
vin și prorocilor prorociți, zicând: «Să nu
prorociți!»

13. Pentru aceea, iată, Eu răstorn dedesup-
tul vostru precum să răstoarnă corul cel
încărcat de trestie.

14. Și va peri fuga de la cel ce aleargă și cel
tare nu va ținea țăriia sa și cel războinic nu
va mântui sufletul său.

15. Și săgetătoriul nu va sta și cel iute cu
picioarele sale nu va scăpa și cel călăreț nu
va mântui sufletul său.

16. Și va afla inima sa întru putearnici. Cel
gol va goni în zioa aceea”, zice Domnul.

6. (a) În cea veachie: nu voi urî. 4. (a) Cea firească.

*Nume.
21, 24

2 Leage
2, 24

Psalm

134, 11

*Ieșire

14, 21

[12, 51]

2 Leage

8, 2

CAP 3

De multe nelegiuri vădește pre casa lui Israil, pre norodul cel ce era oarecând singur ales. Și zice că puțini dintr-înșii vor rămânea din năcazul ce le va veni asupra, cu care li s-au lăudat.

1. scultați cuvântul acesta, carele au grăit Domnul asupra voastră, casa lui Israil, și asupra tot neamul pre carele l-am scos din pământul Eghiptului, zicând:

2. „Numai pre voi v-am cunoscut din toate neamurile pământului; pentru aceasta, voi izbândi asupra voastră toate păcatele voastre.

3. Au călători-vor doi împreună, de nu să vor cunoaște unul cu altul?

4. Au răcni-va leul din dumbrava sa, neavând vânat? Au da-va puiul de leu glasul său din culcușul său, de nu va răpi ceva?

5. Au cădea-va pasăre pre pământ fără de păsărariu? Au pune-să-va lațul pre pământ, fără numai pentru ca să prinză ceva?

6. Au suna-va trâmbiță în cetate și norodul nu să va spăimânta? Au fi-va răutate în cetate, carea nu o au făcut Domnul?

7. Că nu va face Domnul Dumnezeu lucru, de nu va descoperi învățătura Lui către slugile Sale, către proroci!

8. Leul va răcni, și cine nu să va spăimânta? Domnul Dumnezeu au grăit, și cine nu va proroci?

9. Vestiți prin țări întru asiriiani, și în țări, în pământul Eghiptului, și ziceți: «Adunați-vă în muntele Samariei și vedeți lucruri minunate multe în mijlocul ei și asupra cea dintr-înșii».

10. Și n-au cunoscut ceale ce vor fi împotriva ei, zice Domnul, cei ce adună comori de nedreptăți și ticăloșie în țările sale”.

11. Pentru aceea, acestea zice Domnul Dumnezeu: „Tirul, împregiur pământul tău să va pustii și va trage de la tine țăriia ta și să vor jefui țările tale!”

12. Acestea zice Domnul: „Precum va scoate păstoriul din gura leului doao armuri sau marginea urechii, așa să vor scoate fiii lui Israil, cei ce lăcuiesc în Samariia înaintea neamului și în Damasc.

13. Preoți, auziți și mărturisiți casii lui Iacov, zice Domnul Dumnezeu, Atotțiitoriul.

14. Pentru că în zioa când voi izbândi păgânătățile lui Israil asupra lui și voi izbândi asupra jertvenicilor lui Vetil și să vor scăpa coarnele jertvenicului și vor cădea pre pământ,

15. Amesteca-voiu și voiu bate casa cea înaltă preste casa cea de vară și vor peri casele ceale de elefant și să vor adaoge alte case multe”, zice Domnul.

CAP 4

Supt ce chip de vaci grasă năvălește asupra mai-marilor celor nedrepti ai Samariei, arătând a fi rea închinarea lor de idoli. Și pentru că fiii lui Israil cu multe

pedeapse nu să vor putea întoarce de la păcatele sale, li să laudă Domnul ca și celor ce mai înainte au pățimit, îndemnându-i să se întorcă către Domnul cel Atotputearnic.

1. uziți cuvântul acesta, juncele Vasanului, ceale din muntele Samariei, ceale ce asupriți pre săraci și călcați pre mișei, ceale ce zic săpânilor săi: „Dați-ne noao ca să bem!”

2. Jură-Să Domnul pre ceale sfinte ale Sale că: „Iată, vor veni zile peste voi și vă vor lua pre voi cu arme și pre cei ce sânt cu voi în căldări arzind; dedesupt vor băga negoțetori (a) ucigași.

3. Și vă veți scoate goale una împotriva altia și vă veți lăpăda în muntele Roman (b), zice Domnul.

4. Venit-ați în Vetil, și păgânește ați lucrat, și în Galgala, și ați înmulțit a lucra păgânește și ați adus dimineața jertvele voastre, a treia zi zeciuirile voastre.

5. Și au cetit afară legea și au chemat mărturisiri; spuneți că acestea au iubit fiii lui Israil”, zice Domnul.

6. „Și Eu voi da voao strepezire dinților în toate cetățile voastre și lipsă de pâne în toate locurile voastre și nu v-ați întors la Mine”, zice Domnul.

7. „Și am oprit de la voi ploaia cu trei luni mai înainte de seacere și voi ploa preste o cetate, iară preste o cetate nu voi ploa; o parte să va uda, și partea preste carea nu voi ploa să va usca.

8. Și să vor aduna doao și trei cetăți la o cetate, ca să bea apă, și nu să vor satura; și nu v-ați întors către Mine”, zice Domnul.

9.* „Bătutu-v-am pre voi cu pârjol și cu gălbinare, înmulțit-ați grădinile voastre și viile voastre; și smochinetul vostru și maslinetul vostru le-au mâncat omida, și nici așa nu v-ați întors la Mine”, zice Domnul. *Agheu 2, 18

10. „Trimis-am asupra voastră moarte în calea Eghiptului și am omorât cu sabie pre tinerii voștri, cu robimea cailor voștri, și am adus în foc taberile voastre întru mâniia voastră (v), și nici așa nu v-ați întors la Mine”, zice Domnul.

11. „Prăpăditu-v-am pre voi,* precum au prăpădit Dumnezeu Sodoma și Gomora, și v-ați făcut ca tăciunele cel scos din foc, și nici așa nu v-ați întors la Mine”, zice Domnul. *Face. 19, 24

12. „Pentru aceea, așa voi face ție, Israile, însă pentru că voi face ție așa, gătește-te ca să chemi pre Dumnezeul tău, Israile!

13. Pentru aceea, iată, Eu, Cel ce întăresc tunetul și fac vântul și Cel ce vestesc la oameni pre unsul Lui, Cel ce fac zorile și negura și Cel ce Mă suiu preste înălțimile pământului, Domnul Dumnezeu, Atotțiitoriul, numele Lui!”

2. (a) În cea veachie: pustii. 3. (b) Reman Armana. 10. (v) În cea veachie: mâniia Mea.

CAP 5

Să tânguiaște prorocul pentru căderea lui Israil, îndemnându-i a cerca pre Domnul, ca să poată scăpa de pedepsele ceale vreadnice pentru păcate, pentru care pretutindinea va fi plângere. Ureaște Domnul praznicile și jertvele lor și li să laudă cu robie pentru închinarea idolilor.

1. uziți cuvântul Domnului, carele-l iau eu asupra voastră plângere, casa lui Israil.

2. Au căzut și mai mult nu va adaoge a să scula; fata lui Israil lăpădatu-s-au pre pământul său, nu este cine să o scoale pre ea.

3. Că acestea zice Domnul Domnul: „Cetea dintru carea ieșea o mie să vor lăsa o sută, și dintru carea ieșea o sută, să vor lăsa zeace la casa lui Israil”.

4. Că acestea zice Domnul cătră casa lui Israil: „Căutați-Mă și veți fi vii!

5. Și nu căutați Vetilul și în Galgala nu intrați și la Fântâna Jurământului nu treceți, că Galgala robindu-să să va robi și Vetilul va fi ca cum n-ar fi.

6. Căutați pre Domnul și fiți vii, ca să nu strălucească ca focul casa lui Iosif și o va mânca pre ea și nu va fi cine să stângă casa lui Israil.

7. Cel ce face întru înălțime judecată și pre pământ au pus dreptate.

8. Cel ce face toate și le tocmeaște și întoarce umbra (a) în dimineată și zioa în noapte o întunecă,* Cel ce chiiamă apa mării și o varsă pre fața pământului, Domnul Dumnezeul, Atotțitiu, numele Lui.

*Jos
9, 6

9. Cel ce împarte sfărâmare preste tărie și ticăloșie preste tărie aduce;

10. Urât-au în porți pre cel ce muștră și de cuvântul cel cuvios s-au scârbit.

*Sof.
1, 13

11. (b) Pentru că ați dat palmi săracilor și daruri alese ați luat de la ei,* case neatede ați zidit și nu veți lăcui într-însele, vii poftite ați sădit și nu veți bea vinul lor.

12. Că am cunoscut păgânătățile voastre ceale multe și păcatele voastre ceale tari, că călcați pre cel drept și luați schimbări și în porți vă feriți de cei săraci.

13. Pentru aceea, cel ce înțaleage în vremea aceea va tăcea, că vremea rea este.

14. Căutați binele și nu răul, ca să fiți vii, și așa va fi cu voi Domnul Dumnezeu, Atotțitiu, precum ați zis:

*Psal.
96, 11
Roma.
12, 9

15.* «Urât-am noi ceale reale și am iubit ceale bune»; și așezați în porți judecata, ca să miluiască Domnul Dumnezeu, Atotțitiu, pre cei rămași a lui Iosif”.

16. Pentru aceea, acestea zice Domnul Dumnezeu, Atotțitiu:

17. „În toate ulițele plângere și în toate căile să va zice: «Vai! Vai!» Chema-se-va plugariul la plângere și la tânguire și la cei ce știu

8. (a) În cea veachie: morții. 11. (b) În cea veachie: pentru aceea, așa zice Domnul. 2. (a) Întru unele nu să află:

CAP 5 ȘI 6

plângere, și în toate căsile plângere, că voi veni prin mijlocul tău”, zis-au Domnul.

18.* „Vai, celor ce doriți de zioa Domnului, că este voao zioa aceea a Domnului? Și aceasta este întunearec, și nu lumină!

*Ierem.

30, 7

Ioil

19. Precum când fuge omul dinaintea leului și-i iasă înainte ursul; și sare în casă și-și razămă mâinile sale pre păreate și-l mușcă șearpele.

2, 2

11

Sof.

1, 15

20.* Au nu e întunearec zioa Domnului și nu lumină; și ceață carea nu are strălucire?

*Isaiia

1, 11

21. Urât-am, lăpădat-am sărbătorile voastre și nu voi mirosi întru adunările voastre.

Ieremia

6, 20

22. Că, de veți aduce Mie arderi de tot și jertvele voastre, nu le voi priimi și la ceale de mântuire ale arătării nu voi căuta.

Mala.

1, 11

23. Mută de la Mine glasul cântărilor tale și cântarea organelor tale nu o voi auzi.

24. Și să va rostogoli ca apa judecata, și dreptatea ca păraul cel necălcat.

25.* Au jungheturi și jertve Mi-ați adus Mie, casa lui Israil, în patruzeci de ani în pustie?

*Fap.

7, 42

26. Și ați purtat cortul lui Moloh și steaoa dumnezeului vostru, Remfan, chipurile acelora care v-ați făcut voao.

27. Și voi muta pre voi dincolo de Damasc”, zice Domnul Dumnezeu, Atotțitiu, numele Lui.

CAP 6

Celor mândri și desmierdați le amenință Domnul perire, și robie cu celalalt norod a lui Israil, a căruia mândria o ureaște.

1.* ai, celor ce urăsc Sionul și celor ce nădăduiesc în muntele Samariei! Cules-au stăpânirile neamurilor și au intrat ei.

*Luca

6, 24

2. Casa lui Israil, treceți toți și vedeți la Calani (a), și treceți de acolo la Ematrava și vă pogorâți de acolo la Ghetul celor de alt neam, ceale mai tari dintru toate împărățiile acestea, de sânt mai multe hotarale lor decât hotarale voastre.

3. Cei ce vin la zioa cea rea, celor ce să apropie și să ating de sâmbete mincinoase;

4. Celor ce dorm în paturi de elefant și să răsfață întru așternuturile sale și celor ce mănca iezi din turme și viței sugători din mijlocul cirezilor;

5. Celor ce bat în palme la glasul organelor, ca cum ar sta au socotit, și nu ca cum ar fugi;

6. Celor ce beau vinul străcurat și cu mirurile ceale mai de frunte să ung și nu pătea nimica pentru sfărâmarea lui Iosif;

7. Pentru aceea, acum robi vor fi de la începutul celor putearnici și să va lua rânchezatul cailor din Efraim.

8.* Că au jurat Domnul pre Sine, zice Domnul, Dumnezeul putearilor (b): „Că am urât

*Ierem.

51, 14

la Calani. 8. (b) În unele nu să află: zice Domnul Dumnezeul puterilor.

Eu toată trufia lui Iacov și țărâle lui le-am urât; și voiui piiarde cetatea cu toți cei ce lăcuiesc într-însa.

9. Și va fi de vor rămânea zece bărbați într-o casă și vor muri.

10. Și vor rămânea ceialalți și să vor prinde casnicii lor și-i va sili să scoată oasele lor din casă. Și va zice ispravnicilor casii: «Mai sânt încă la tine?» Și va zice: «Ba nu mai sânt». Și va zice: «Taci, ca să nu numești numele Domnului».

11. Că, iată, Domnul va porunci și va bate casa cea mare cu sfărâmări, și casa cea mică cu surpături.

12. Au, doară, vor alerga (v) în pietri caii? Au tăcea-vor în iape? Că ați întors întru mânie judecata și roada dreptății întru amărăciune.

13. Cei ce să veselesc în nici un cuvânt, cei ce zic: „Au nu cu tăria noastră avem coarne?”

14. „Pentru aceea, iată, Eu voiui rădica asupra voastră, casa lui Israil, neam, zice Domnul puterilor, și vor năcăji pre voi ca să nu intrați în Emat și până la părăul Apusului”.

CAP 7

Văzind prorocul că să apropie pedeapsa, să roagă să se depărteaze; și Domnul amenință robie, carea o procește Amos supt asemănarea zidului de diiamant. Macar că să împrotivea Amasia, preotul lui Vetil, care și pâreaște pre Amos la împăratul lui Israil și-l îndeamnă să meargă a proroci în pământul Iudii, dar, arătând a fi rânduie de la Domnul să procească preste Israil, și lui Amasia și lui Israil procește pedeapsă.

1. șea mi-au arătat mie Domnul Dumnezeu: și, iată, prăsitură de lăcuste venind de dimineață, și, iată, un gândac era Gog împărat.

2. Și va fi după ce va sfârși a mânca iarba pământului; am zis: „Doamne, Doamne, fie-Ți milă! Cine va scula pre Iacov? Că s-au împuținat!

3. Pară-Ți rău, Doamne, de aceasta!” „Și nu va fi aceasta!”, zice Domnul.

4. Așea mi-au arătat mie Domnul și, iată, au chemat judecata cu foc Domnul și au mâncat adâncul cel mult și au mâncat partea Domnului.

5. Și am zis: „Doamne, Dumnezeule, înce-tează! Cine va scula pre Iacov, că s-au împuținat!

6. Pară-Ți rău, Doamne, de aceasta!” „Și aceasta nu va fi!” zice Domnul.

7. Așea mi-au arătat mie Domnul: și, iată, (a) stând pre zid de diiamant și în mâna Lui diiamant.

8. Și au zis Domnul cătră mine: „Ce vezi tu, Amos?” Și am zis: „Diamant”. Și au zis Domnul cătră mine: „Iată, Eu puii diiamant în mijlocul norodului Mieu, Israil, mai mult nu-l voiui adaoge a-l trece pre el.

9. Și să vor strica capiștele ceale de răs și sărbătorile lui Israil să vor pustii și Mă voiui scula asupra casii lui Ierovoam cu sabie”.

12. (v) Au, doară, vor goni caii în pietri. 7. (a) În cea

10. Și au trimis Amasia, preotul, în Vetil, la Ierovoam, împăratul lui Israil, zicând: „Zarve face asupra ta Amos în mijlocul casii lui Israil; nu va putea suferi pământul toate cuvintele lui!

11. Că acestea zice Amos: «De sabie va muri Ierovoam, iară Israil rob să va duce din pământul său!»

12. Și au zis Amasiia cătră Amos: „Cel ce vezi, mergi și te du în pământul Iudei și acolo să petreci și acolo vei proroci!

13. Iară în Vetil nu vei mai adaoge a proroci, că sfințitorul împăratului easte și casa împărăției easte!”

14. Și au răspuns Amos și au zis cătră Amasiia: „Nu eram eu proroc, nici fecior de proroc, ci căprariu eram, dărâmând duzi;

15. Și m-au luat Domnul de la oi și au zis Domnul cătră mine: «Mergi și procește asupra norodului Mieu, Israil!»

16. Și acum, auzi cuvântul Domnului, tu zici: «Nu proroci asupra lui Israil și să nu faci turburare asupra casii lui Iacov!»

17. Pentru aceea, acestea zice Domnul: «Muiarea ta în cetate va curvi și fiii tăi și featele tale de sabie vor cădea și pământul tău cu funea să va măsură și tu vei muri în pământ necurat, iară Israil să va duce rob din pământul său!» Așea mi-au arătat mie Domnul”.

CAP 8

Prin vedenia vasului de păsărariu procește Amos că să apropie sfârșitul împărăției lui Israil, pentru asuprirea săracilor. Vestește și năcazul cel viitoriu: și întoarcerea sărbătorilor spre jeale, și foametea pre pământ de cuvântul Domnului.

1. șea au arătat mie Domnul Domnul: și, iată, un vas de păsărariu.

2. Și au zis Domnul: „Ce vezi tu, Amos?” Și am zis: „Un vas de păsărariu”. Și au zis Domnul cătră mine: „Venit-au sfârșitul asupra norodului Mieu, Israil, și mai mult nu voiui adaoge a trece printr-însul;

3. Și să vor văieta podurile besearicii în zioa aceea, zice Domnul, mult e cel căzut în tot locul, voiui lăpada tăceare”.

4. Auziți acestea, cei ce zdrobiți în dimineață pre cel sărac și asupriți pre cei mișei de pre pământ,

5. Zicând: „Când va trece luna și vom vinde și sâmbetele, și vom deșchide vistieria ca să facem măsură mică și să mărim cumpăna și să facem cumpănă nedreaptă,

6. Ca să agonisim cu argint pre cei săraci și pre cel lipsit pentru încălțăminte, și din toată vânzarea ne vom negoțatori?”

7. Joară-Să Domnul asupra sumeției lui Iacov: „De să vor uita întru biruință (a) toate lucrurile voastre!”

8. Și pentru acestea, au nu să va turbura păveachie: un bărbat. 7. (a) În cea veachie: spre price.

mântul? Și va plânge tot cel ce lăcuiaște într-însul? Și să va sui ca un râu perirea și să va pogorî ca râul Eghiptului.

9. „Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, soarele va apune în amiază și lumina să va întuneca zioa pre pământ.

Tovi. 10. Și voi întoarce sărbătorile voastre întru
2, 6 plângere și toate cântările întru tânguire și
1 Maca. voi pune preste tot mijlocul sac și preste tot
1, 41 capul pleșugire. Și-l voi pune pre el ca plânsul
celui iubit și pre cei cu el ca zioa durerii.

11. Iată, vin zile, zice Domnul, și voi trimite foamete pre pământ, nu foamete de pâne, nici seate de apă, ci foamete de a auzi cuvântul Domnului.

12. Și să vor clăti apele de la mare până la mare, și de la miiazănoapte până la răsărit; vor alerga împregiur cercând cuvântul Domnului și nu-l vor afla.

13. În zioa aceea, vor peri fecioarele ceale frumoase și tinerii de seate.

14. Cei ce să jură pre curățirea Samariei și cei ce zic: «Viu e Dumnezeuul tău, Dan, și viu e Dumnezeuul tău, Versavee», și vor cădea și nu să vor scula mai mult”.

CAP 9

Zice Domnul că va bate pre cei necredincioși, cât nici unul nu va scăpa; și, după aceea, va rădica cortul lui David și va întoarce robii fiilor lui Israil cu mare fericire.

1. ăzut-am pre Domnul stând pre jertvenic și au zis: „Loveaște preste îmblânzitoriu (a) și să vor clăti ceale dinaintea porții și taie spre capetele tuturor și pre cei rămași a lor cu sabie voi omorî și nu va scăpa dintru dânșii fugând și nu va scăpa dintru ei cel ce scapă.

Psal. 2. De să vor îngropa în iad, de acolo va
138, 7 scoate pre ei mâna Mea; și de să vor sui în ceriu, de acolo voi pogorî pre ei.

3. De să vor ascunde în vârful Carmilului, de acolo voi cerca și voi lua pre ei; și de să vor afunda dinaintea ochilor Mieii întru adâncurile mării, acolo voi porunci bălaurului și-i va mușca pre ei.

4. Și de să vor duce în robie înaintea feații vrăjmașilor săi,* acolo voi porunci sabiei și-i va omorî pre ei; și voi pune ochii Mieii asupra lor spre reale și nu spre bune”.

*Ierem.
43, 10

5. Și Domnul Dumnezeu, Atotțitoriul, Cel ce să atinge de pământ și-l clătește; și vor plânge toți ce lăcuiesc pre el și să va sui ca un râu perirea lui și să va pogorî ca râul Eghiptului.

6. Cel ce zidește spre ceriu suirea Sa și făgăduința Sa pre pământ o întemeiază,* Cel
*Sus 5, 8
ce chiiamă apa mării și o varsă preste fața pământului, Domnul Atotțitoriul, numele Lui.

7. „Au nu ca fiii etiopilor sânteți voi Mie, fiii lui Israil?” zice Domnul. „Au nu pre Israil am scos din pământul Eghiptului și pre cei de alt neam din Capadochiia și pre siri din groapă?

8. Iată, ochii Domnului Dumnezeu preste împărăția păcătoșilor și o voi piiarde pre ea de pre fața pământului, însă nu până în sfârșit voi piiarde casa lui Iacov, zice Domnul.

9. Că, iată, Eu poruncesc și voi vântura întru toate neamurile casa lui Israil, precum să vântură la vânturare, și nu va cădea zdrobitură pre pământ.

10. De sabie vor muri toți păcătoșii norodului Mieiu, cei ce zic: «Nu să vor apropiia, nici vor veni preste noi reale».

11.* În zioa aceea, rădica-voiu cortul lui
*Fap. 15, 16
David, cel căzut, și de nou voi zidi ceale căzute ale lui; și ceale răsturnate ale lui le voi rădica și iarăși îl voi zidi, ca zilele veacului.

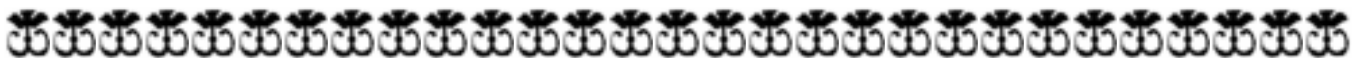
12. Ca să Mă caute pre Mine rămășițele oamenilor și toate neamurile, preste carii să chiiamă numele Mieiu, zice Domnul, Cel ce face toate acestea.

13. Iată, vin zile, zice Domnul, și va apuca trăierişul pre cules și să va coace strugurul întru sâmânță;* și vor pica munții dul-
*Iona 3, 18
ceață, și toate dealurile împreună odrăzlite vor fi.

14. Și voi întoarce robii norodului Mieiu, Israil, și vor zidi cetățile ceale surpate și vor lăcui și vor sădi vii și vor bea vinul lor și vor face grădini și vor mânca roadele lor.

15. Și voi sădi pre ei în pământul lor și mai mult nu să vor scoate din pământul său, care l-am dat lor”, zice Domnul Dumnezeu, Atotțitoriul.

1. (a) Curățitoriu.

PROROCIA LUI AVDIE

Cuvânt înainte

vdiu să tălmăcească „robul lui Dumnezeu”. Fiindcă această prorocie în canonul evreilor în al patra loc easte pusă, și vreamea în carea au fost nu să spune, lucru părut easte cum că și el au prorocit pre aceaeși vreame în carea și cei mai din sus proroci, adecă pre vremile lui Oziia.

CAP 1

Vedenia lui Avdiu asupra Idumeii, carii năcăjia și batjocorea pre fiii lui Israil, acelora prorocindu-le perire. Zice că fiii lui Israil, întorcându-să, vor stăpâni preste cei ce-i năcăjia.

- 1.** edenii lui Avdiu. Acestea zice Domnul Dumnezeu Idumeii: „Auzit-am auzit de la Domnul și întărire la neamuri au trimis: «Sculați-vă și să ne sculăm asupra ei cu războiu!»
- 2.** Iată, mic te-am dat pre tine întru neamuri, necinstit ești tu foarte!
- 3.** Trufia inimii tale te-au rădicat pre tine, cel ce lăcuiești în gaorile pietrilor, cel ce înalți lăcașul tău, cel ce zici întru inima ta: «Cine mă va duce la pământ?»
- 4.*** De te vei înălța ca vulturul și de vei pune întră steale cuibul tău, de acolo te voiu oborî, zice Domnul.
- 5.** De ar fi intrat la tine furi sau tâlhari noaptea, unde te-ai fi lăpădat? Au n-ar fi furat destule loruși? Și de ar fi venit culegători la tine, au nu ar fi lăsat strugure?
- 6.** Cum s-au cercetat Isav și s-au aflat ascunsele lui!
- 7.** Până la hotară te-au trimis pre tine; toți oamenii legăturii tale au stătut împotivă ție, slăbit-au de cătră tine (a) oamenii tăi cei de pace, pus-au pândiri supt tine; nu easte înțeleagere într-înșii.
- 8.** În zioa aceea, zice Domnul,* piiarde-voiu înțelepții din Idumeea și înțeleagerea din muntele lui Isav.
- 9.** Și să vor spăria războinicii tăi din Teman, ca să piiară omul din muntele lui Isav.
- 10.*** Pentru junghiierea și pentru păgânăta-tea cea împotiva fratelui tău, Iacov, acoperite-va rușinea și vei peri în veac.
- 11.** Din zioa în carea ai stătut împotivă, în zioa în carea robea cei de alt neam putearea lui; și străinii au intrat în porțile lui și au aruncat sorți pentru Ierusalim, și tu erai ca unul dintr-înșii.
- 12.** Și să nu nebagi în samă zioa fratelui

tău în zioa străinilor și să nu te veselești de fiii lui Iuda în zioa pierzării lor și să nu grăiești mari în zioa năcazului.

13. Nici să întri în porțile noroadelor în zioa durorilor lor, și să nu nebagi în samă și tu adunarea lor în zioa perirei lor și să nu te pui și tu cu putearea lor în zioa perirei lor.

14. Nici să stai la ieșirile lor, ca să pierzi pre cei ce scapă dintru ei, nici să oprești pre cei ce fug de la ei în zioa necazului.

15. Că aproape easte zioa Domnului preste toate neamurile; precum ai făcut, așa va fi ție. Răsplătirea ta să va răsplăti în capul tău.

16. Că precum ai beut în muntele cel sfânt al Mieu, bea-vor toate neamurile vin, bea-vor și vor înghiți și vor fi ca cum n-ar fi fost;

17. Iară în muntele Sionului va fi mântuire și va fi sfânt și va moșteni casa lui Iacov pre cei ce o au moștenit pre dânsa.

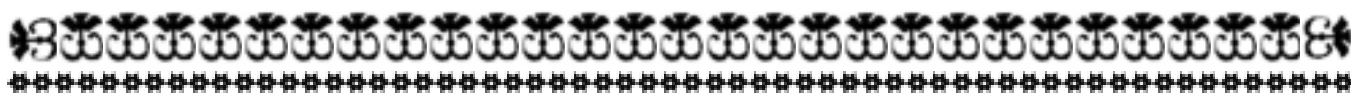
18. Și va fi casa lui Iacov foc, și casa lui Iosif flacăra, iară casa lui Isav trestie; și să vor aprinde asupra lor și-i vor mânca pre ei și nu va fi purtătoriu de foc la casa lui Isav, că Domnul au grăit.

19. Și vor moșteni cei din Naghev (b) muntele lui Isav, și cei din Sefila (v) pre cei de alt neam; și vor moșteni muntele lui Efraim și câmpul Samariei și pre Veniamin și Galaadita.

20. Și al mutării începutul acesta fiilor lui Israil, pământul hananeilor până la Sarepta, și mutarea Ierusalimului până la Efrata, și vor moșteni cetățile Naghevului.

21. Și să vor sui mântuiți din muntele Sionului, ca să izbândească asupra muntelui lui Isav; și va fi Domnului împărăția.

7. (a) Te-au părăsit. 19. (b) Austru; (v) Câmpie.

PROROCIA LUI IONA

Cuvânt înainte

Iona, carele are nume de porumb, pre aceleași vremi au prorocit în care și cei mai dinainte proroci, adecă, când împărătea Ierovoam al doilea în Samaria. Tot unul easte cu prorocul de carele să face pomenire în Cartea 4 a Împăraților, cap 14, și carele au scris această prorocie, a cărui tată întru amândoa locurile Amati să numeaște, precum Iosif în cartea 9 a celor vechi, cap 11, și părinții toți zic. Întru această prorocie a lui să înțeleagă moartea și înviarea Mântuitorului, cum din Însuși Mântuitorul arată Mateiu 12, 40. Cu vederea cea mai întâiu, să pare mai vartos istorie decât prorocie. Ci prorocii nu numai cu cuvinte, ci și cu fapte prorocesc.

Înțelesul cel istoricesc din cuvinte, cel duhovnicesc din lucrurile, care cuvintele le înșămnează, să culeage. Întru înțelesul cel istoricesc, înțeleagerea cuvintelor așa ne oprește pre noi, ca să nu rătăcim ori la ce înțeleagere, ci din obiceiul Scripturii și din învățătura Sfinților Părinți și din știința limbilor cuvintele ceale cu îndoială să le tâlcuim. Așa și întru înțelesul cel duhovnicesc, ce cu istoria să unește și cu ceale mai dinainte și cu ceale mai de pre urmă bine să întocmește și să încheaie, trebuie să urmăm și să ținem. Singur, dintre proroci, Iona au fost trimis la neamuri, carele easte chipul lui Hristos și a învierii Lui.

CAP 1

Trimițind Dumnezeu pre Iona să propoveduiască în Ninevi, fuge de cătră fața Domnului cu corabiia în Tarsis; și trimițind Domnul vifor preste corabie, au aruncat sorți și, aflându-să Iona, l-au aruncat în mare și au încetat viforul.

1. i au fost cuvântul Domnului cătră Iona, feciorul lui Amati, zicând:
2. „Scoală și mergi la Ninevi, cetatea cea mare, și propoveduiaște într-însa, că s-au suit strigarea răotății ei la Mine!”
3. Și s-au sculat Iona să fugă de la fața Domnului în Tarsis și s-au pogorât la Iopii și au aflat o corabie, care mergea în Tarsis. Și ș-au dat chiria sa și au intrat într-însa, să se ducă cu dânșii în Tarsis de la fața Domnului.
4. Și au rădicat Domnul vânt mare în mare și s-au făcut mare vifor pre mare; și corabiia să arunca de valuri, vrând să se sfarme.
5. Și s-au spăimântat corăbiiarii și au strigat fieștecare la dumnezeul său; și lăpăda vasele din corabie în mare ca să o ușureaze. Și Iona să pogorăsă în fundul corăbiei și dormiia și hrăpiia.
6. Și au venit cârmaciul la el și i-au zis lui: „Ce hrăpești tu? Scoală și roagă pre Dumnezeul tău, doară ne va mântui Dumnezeu și nu vom peri (a)”.
7. Și au zis fieștecare cătră vecinul său: „Veniți să aruncăm sorți și să cunoaștem pentru cine easte răutatea aceasta asupra noastră!” Și au aruncat sorți și au căzut soartea pre Iona.
8. Și au zis lui: „Spune noao, pentru cine easte răutatea aceasta asupra noastră? Ce easte lucrul tău? Și de unde vii și încătro mergi? Și din ce țară și din care norod ești tu?”
9. Și au zis cătră ei: „Robul Domnului sânt eu și pre Domnul Dumnezeul ceriului cinstesc eu, Carele au făcut marea și uscatul”.
10. Și s-au înfricoșat oamenii cu frică mare și i-au zis lui: „Căci ai făcut aceasta?” Pentru că cunoscușă oamenii că fugiia de la fața Domnului, că le spusese lor.
11. Și i-au zis lui: „Ce-ți vom face ție și să se alineaze marea deasupra noastră?” Pentru că marea să înălța și să rădica mai mari valuri.
12. Și au zis cătră ei Iona: „Luați-mă și mă aruncați în mare și va alina marea deasupra voastră; că am cunoscut eu că pentru mine

s-au făcut această fortună mare asupra voastră”.

13. Și să silea oamenii să se întorcă la uscat și nu putea, că marea să înălța și să rădica mai vartos asupra lor.

14. Și au strigat cătră Domnul și au zis: „Nicum, Doamne, să nu perim pentru sufletul omului acestuia și să nu dai asupra noastră sânge drept, pentru că Tu, Doamne, precum ai vrut ai făcut”.

15. Și au luat pre Iona și l-au aruncat în mare; și au încetat marea de valurile sale.

16. Și s-au temut oamenii cu mare teamere de Domnul și au adus jertvă lui Dumnezeu și s-au rugat cu rugăciuni.

CAP 2

Pre Iona înghițindu-l chitul cel rânduit de la Dumnezeu, trei zile și trei nopți au fost într-însul și, din pântecele lui rugându-să Domnului, din porunca Domnului îl țipă pre uscat.

- 1.* i au poruncit Domnul unui chit mare să înghiță pre Iona. Și au fost Iona în pântecele chitului trei zile și trei nopți. *Mate. 12, 18 [40]
16, 4
Luca
2. Și s-au rugat Iona cătră Domnul Dumnezeul său din pântecele chitului și au zis: 11, 30
1 Cori. 15, 4
- 3.* „Strigat-am într-u năcazul meu cătră Domnul Dumnezeul meu și m-au auzit. Din pântecele iadului strigarea mea; și au auzit glasul meu. *Psal. 119, 1
4. Aruncatu-m-ai într-u adâncul inimii mării și ape m-au încungiurat.
5. Toate înălțările Tale și valurile Tale preste mine au trecut.
6. Și eu am zis: «Lăpădatu-m-am de la ochii Tăi. Au, doară, voiua adaoge ca să mai privesc eu la besearica cea sfântă a Ta?»
- 7.* Turnatu-s-au ape până la sufletul meu. Adâncul cel din fund m-au încungiurat, cufundatu-s-au capul meu. Întru crepăturile munților m-am pogorât. În pământul ale căruia încuietorile sânt zăvoară veacinice; și să iasă din stricăciune viața mea cătră Tine, Doamne Dumnezeul meu! *Psal. 68, 1
8. Când să sfârșii din mine sufletul meu, și să nu perim.

6. (a) După grece: ca să ne mântuiască Dumnezeu pre noi

de Domnul mi-am adus aminte; și să vie către Tine rugăciunea mea, la sfântă besearica Ta!

9. Ceia ce păzesc deșertăciunile și minciunile și-au părăsit mila sa.

10. Iară eu glas de laudă și de mărturisire voiu jertvi Ție. Câte am făgăduit voiu da Ție, Domnului, pentru mântuirea mea”.

11. Și au poruncit Domnul chitului și au lăpădat pre Iona la uscat.

CAP 3

A doao oară trimițindu-să Iona la nineviteani, vestește prăpădirea cetății; iară întorcându-să ei către Domnul și mari seamne de pocăință arătând, iartă Domnul cetății.

1. i s-au făcut cuvântul Domnului către Iona a doao oară, zicând:
2. „Scoală și mergi în Ninevi, cetatea cea mare, și propoveduiaște într-însa după cuvântul cel dintâiu care am zis ție!”

3. Și s-au sculat Iona și au mers în Ninevi, precum i-au zis Domnul. Și Ninevi era cetate mare lui Dumnezeu, cale ca de trei zile.

4. Și au început Iona a intra în cetate cale ca de o zi și au propoveduit și au zis:

Mate. 12, 41 5. „Încă trei zile și Ninevi să va prăpădi!”
Și au crezut oamenii din Ninevi lui Dumnezeu; și au propoveduit post și s-au îmbrăcat cu saci, de la mare până la cel mic a lor.

6. Și au venit cuvântul la împăratul Ninevii; și s-au sculat de pre scaonul său și s-au dezbrăcat de hainele sale și s-au îmbrăcat cu sac și au șezut în cenușe.

7. Și s-au spus și s-au poruncit în Ninevi, de la împăratul și de la boiarii lui, zicând: „Oamenii și dobitoacele, boii și oile să nu guste nimica, nici să pască și apă să nu bea!”

8. Și s-au îmbrăcat cu saci oamenii, și dobitoacele n-au păscut. Și au strigat către Dumnezeu cu deadinsul și s-au întors fiește-carele din calea sa cea rea și de la strâmbătatea ce era în mâinile lor, zicând:

*Ierem. 18, 11 10. Și au văzut Dumnezeu lucrurile lor, că Ioil 2, 14 Jos 4, 2 s-au întors de la căile sale ceale reale, și au părut rău lui Dumnezeu pentru răul carele au zis să le facă lor, și n-au făcut.

CAP 4

Văzind Iona că prorocia sa asupra Ninevii nu să va plini, s-au mahnit și își poftește moarte. Dară îl înfruntă Domnul, învingând nedreapta lui mahnire, că

își poftește moarte pentru uscarea tidvei, iară Ninevii, cetății ceii foarte mari, nu vrea să-i iarte Domnul; în care era mai mult decât o sută și doazeci de mii de oameni carii nu păcătuisă.

1. i s-au întristat Iona cu întristare mare și s-au turburat.

2. Și s-au rugat Domnului și au zis: „O, Doamne, au nu sânt aceastea cuvintele mele, care am grăit, încă fiind eu în pământul meu?”

3. Pentru aceasta, apucasăm mai înainte să fug la Tarsis,* că am știut că Tu milostiv ești și îndurat, îndelung răbdătoriu și mult milostiv și-Ți pare rău de răutăți.

*Psal. 85, 4 Ioil 2, 13

4. Și acum, Stăpâne Doamne, ia sufletul meu de la mine, că mai bine easte mie a muri decât a fi viu”.

5. Și au zis Domnul către Iona: „Foarte te-ai supărat tu (a)?”

6. Și au ieșit Iona din cetate și au șezut în preajma cetății și și-au făcut șie acolo umbrariu și au șezut supt dânsul la umbră, până când va vedea ce va fi cetății.

7. Și au poruncit Domnul Dumnezeu unei cucurbete și au crescut preste capul lui Iona, ca să fie umbră deasupra capului lui și să-l umbrească despre necazurile lui; și s-au bucurat Iona pentru cucurbetă bucurie mare.

8. Și au poruncit Dumnezeu unui viiarme a doao zi de dimineață și au ros pre dedesupt cucurbeta și s-au uscat.

9. Și au fost după ce au răsărit soarele, au poruncit Dumnezeu unui vânt cald cu zăduf și au lovit soarele preste capul lui Iona; și slăbea și nu mai trăgea nădejde de sufletul său și au zis: „Mai bine easte mie a muri decât a trăi”.

10. Și au zis Domnul Dumnezeu către Iona: „Foarte te-ai mahnit tu pentru cucurbetă?” Și au zis: „Foarte m-am mahnit, până la moarte”.

11. Și au zis Domnul: „Tu nu te-ai îndurat de cucurbetă, pentru carea nu te-ai ostenit, nici o ai crescut pre ea, carea într-o noapte au crescut și într-o noapte au perit.

12. Dară Eu cum să Mă îndur de Ninevi, cetatea cea mare, întru carea lăcuiesc mai mult decât o sută și doazeci de mii de oameni, carii nu-și cunoștea dreapta sa, nici stânga sa, și dobitoacele lor multe!”

5. (a) În Parimie: Și au zis: „Foarte M-am scârbit Eu până la moarte”.

PROROCIA LUI MIHEIA

Cuvânt înainte

re ce vremuri au prorocit Miheia, precum și patriia sa la început arată, adecă, cum că este din satul care să chema Morasti, aproape de Eleuteropol. Acesta este orașul acela de care să face pomenire la Iisus Navi, cap 15; cum unii socotesc, pentru aceea Haldeul, au tălmăcit „La Miheia de Maresa”, carea încă este aproape de Eleuteropol.

CAP 1

În ce vremuri au prorocit Miheia. Acesta mai înainte vestește perire și robie Iudei și Samariei pentru închinarea idolilor, pre carii îi și plânge prorocul, și pre dânșii îi cheamă la plângere.

1. **D**i au fost cuvântul Domnului către Miheia, fiul lui Morast, în zilele lui Ioatam și a lui Ahaz și a lui Iezechia, împăraților Iudei, pentru ceale ce au văzut de Samaria și de Ierusalim.

2 Leage 2. Auziți, noroade, cuvintele (a) și să ia
32, 1 aminte pământul și toți cei ce sânt într-însul!
Isaia Și va fi Domnul Dumnezeu întru voi spre
1, 2 mărturie, Domnul din casa cea sfântă a Sa.
Isaia 3. Că, iată, Domnul va ieși din locul Său
26, 21 și Să va pogori și Să va sui preste înălțimile
pământului.

4. Și să vor cutremura munții supț Dânsul și văile să vor topi ca ceara de fața focului și ca apa ce cură în jos.

5. Pentru păgânătatea lui Iacov, toate acestea, și pentru păcatul casii lui Israil. Carea e păgânătatea lui Iacov? Au nu este Samaria? Și care e păcatul casii lui Iuda? Au nu este Ierusalimul?

6. Și voi pune Samaria spre pază poamelor țarinei și spre sădire viei și voi surpa în prăpastie pietrele ei și voi descoperi temelile ei.

7. Și toate ceale cioplite ale ei le vor tăia și toate nămirile ei le vor arde cu foc și pre toți idolii ei voi pune într-însă, că din plățile curviei le-au adunat și din plățile curviei au întors.

8. Pentru aceasta, va plânge și să va tângui, umbla-va desculță și goală, face-va tânguire ca a bălaorilor și plângere ca a fezelor sirinilor.

9. Că s-au lătit rana ei, pentru că au venit până la Iuda și au atins până la poarta norodului Mieu, până la Ierusalim.

10. Cei din Ghet, să nu vă măriți, și cei din Enachim, nu zidiți din casă răs, cu pământ presărați răsul vostru!

11. Ceea ce lăcuiaște bine cetățile ei n-au ieșit, ceea ce lăcuiaște în Senaar să plângă casa carea este lipită de ea; lua-va de la voi rana durerii.

2. (a) În cea veachie nu este: cuvintele. 15. (b) Sionului.

12. Cine au început întru bune ceea ce lăcuiaște dureri? Că s-au pogorât reale de la Domnul preste porțile Ierusalimului,

13. Sunetul carălor și al călăreților. Ceea ce lăcuiaște în Lahis începătoare este păcatului feții Sionului, că întru tine s-au aflat păgânătățile lui Israil.

14. Pentru aceea, va da pre cei ce să trimit până la moștenirea Ghetului, căsi deșerte în deșert s-au făcut împăraților lui Israil.

15. Până ce moșteani vor aduce ție, ceea ce lăcuiești în Lahis; moștenire până la Odolam va veni mărirea feții lui Israil (b).

16. Rade-te și te tunde pentru fiii cei iubiți ai tăi, lățește-ți pleșugirea ta ca vulturul, că robi s-au dus din tine!

CAP 2

Multă nedreptate și alte păcate a norodului său pomenind prorocul, îi vestește izbândirea și robia ce să apropie, și pentru aceasta jeluindu-să celor ce le vestește odihnă.

1. **D**ăcutu-s-au gândind osteneale și lucrând reale întru așternuturile sale; și o dată cu zioa le săvârșea acealea, că n-au rădicat către Dumnezeu mâinile sale.

2. Și pofta țarini și jefuia pre săraci și case asupra și prăda pre bărbat și casa lui, pre bărbat și moștenirea lui.

3. Pentru aceea, acestea zice Domnul: „Iată, Eu gândesc asupra neamului acestuia reale, din care nu veți rădica grumazii voștri și nu veți umbla drepti, că vremea rea este.

4. În zioa aceea, lua-să-va asupra voastră pildă și să va plânge plângere cu viers, zicând: «Cu năcaz ne-am năcăjit, partea norodului mieu să măsură cu funea și nu era cine să-l oprească, ca să-l abată pre el; țarinile voastre s-au împărțit».

5. Pentru aceea, nu va ție cel ce aruncă fune întru moștenire.

6. Întru adunarea Domnului nu plângeți cu lacrimi, nici să se tânguiască pentru acestea, pentru că nu va lepăda ocărăle.

7. Cel ce zice: «Casa lui Iacov au mâniat

pre Duhul Domnului, au nu sânt aceastea izvodirile Lui? Au nu sânt cuvintele Lui bune cu El? Și dreapte au umblat?»

8. Și mai întâiu norodul Mieu au stătut întru vrajbă, asupra păcii lui. Piiala lui o au belit ca să ia nădejdea zdrobiturilor războiului.

9. Pentru aceea, povățuitorii norodului Mieu să vor lăpăda din casele desfătărilor sale; pentru izvodirile ceale reale ale lor s-au lăpădat. Apropiați-vă de munții cei vecinici!

10. Scoală-te și umblă, că nu easte ție aceasta odihnă. Pentru necurăție v-ați stricat cu stricare.

11. Fugit-ați, negonindu-vă nime. Duhul minciuna au oprit; picat-au ție în vin și în beție și va fi din picătura norodului acestuia.

12. Adunându-să, să va aduna Iacov cu toți; așteptând, voi aștepta pre cei rămași a lui Israil. Într-un loc voi pune urârea lor, ca oile întru strâmtoare, ca turma în mijlocul zăcerii sale, scoate-să-vor din oameni.

13. Suie-te prin ruptură înaintea feții lor; tăiat-au și au trecut poarta și au ieșit prin ea. Și au ieșit și împăratul lor înaintea feții lor”; și Domnul va povățui pre ei.

CAP 3

Cu grea izbândă și cu râsipire Să laudă Domnul Ierusalimului pentru păcatele căpeteniilor, a judecătorilor, a prorocilor celor mincinoși și a preoților norodului lui Israil.

1. i va zice: „Auziți aceastea, căpeteniile casii lui Iacov și cei rămași ai casii lui Israil! Au nu easte voao a ști (a) judecata?»

2. Cei ce urâți ceale bune și căutați ceale reale și jefuiți pieile lor de la ei și cărnurile lor de pre oasele lor;

3. Precum au mâncat cărnurile norodului mieu și pieile lor le-au belit de pre dâșii și oasele lor le-au frânt și le-au împărțit ca trupurile în căldări și ca carnea în oală,

4. Așa vor striga cătră Domnul și nu-i va auzi pre ei și va întoarce fața Sa de cătră ei în vremea aceea, pentru că au făcut vicleșug întru izvodirile sale asupra lor.

5. Aceastea zice Domnul asupra prorocilor celor ce amăgesc pre norodul mieu, cei ce mușcă cu dinții săi și mărturisesc pace preste ei și nu s-au dat în gura lor; rădicat-au asupra lui războiu.

6. Pentru aceea, noapte va fi voao din vedere și întunearec va fi voao din vrăji și va apune soarele preste proroci și va întuneca preste ei zioa.

7. Și să vor rușina cei ce văd vise și să vor batjocori vrăjitorii și vor grăi asupra lor toți, că nu easte cine să asculte pre ei.

8. De nu voi uimplea eu tăriia cu Duhul Domnului și cu judecată și cu putere, ca

1. (a) Au nu voi trebuie să știți.

să vestesc lui Iacov păgânătățile sale și lui Israil păcatele sale.

9. Auziți aceastea, povățuitorii casii lui Iacov și ceialalți ai casii lui Israil, cei ce urâți judecata și toate ceale dreapte le răzvlătiți,

10. Cei ce zidiți Sionul cu sângiuri și Ierusalimul cu strâmbătăți!

11.* Povățuitorii lui pentru daruri judeca și preoții lui pentru plată răspundea și prorocii lui pentru argint vrăjea și pre Domnul să odihnea, zicând: «Au nu easte Domnul întru noi? Nu vor veni asupra noastră reale!» *Iezec. 22, 27 Sofo. 3, 3

12. Pentru aceea, pentru voi* Sionul ca o țarină să va ara și Ierusalimul ca o păzitoare de poame va fi; și muntele casii, întru desis de dumbravă”. *Ierem. 26, 18

CAP 4

În vremea darului, multe neamuri să vor întoarce cu mare îndrăzneală la besearică și la cinstea lui Dumnezeu. Mângăie Sionul, zicând că-l va răscumpăra Domnul din robie și-și va izbândi asupra nepriiatinilor săi.

1. i va fi în zilele ceale de apoi arătat muntele Domnului, gata pre vârurile munților, și să va înălța mai presus de dealuri și vor algera la dânsul noroad.

2.* Și vor merge noroad multe și vor zice: *Isaia 2, 3 Ieremie 31, 6
„Veniți să ne suim în muntele Domnului și în Casa Dumnezeului lui Iacov și vor arăta noao calea Lui și vom umbla pre cărările Lui; că din Sion va ieși leagea și cuvântul Domnului din Ierusalim”.

3. Și va judeca întră noroad multe și va muștra neamuri tari, până departe. Și vor tăia sabiile lor să facă pluguri, și sulițile, să facă seaceri; și mai mult neam preste neam nu va lua sabie și nicidecum nu vor învăța a să război.

4. Și să va odihni fieștecarele supt vița sa și fieștecarele supt smochinul său și nu va fi cine să înfricoșeze, că gura Domnului Atot-țiitorului au grăit aceastea.

5. Că toate noroadele vor umbla fieștecarele în calea sa, iară noi vom umbla întru numele Domnului Dumnezeului nostru în veac și mai încolo.

6. „În zioa aceea, zice Domnul, aduna-voiu pre cea sfărâmată, și pre cea lăpădată voi lua, și pre carii i-am lăpădat.

7.* Și voi pune pre cea sfărâmată întru rătășită și pre cea lăpădată întru neam tare; și va împărăți Domnul preste ei în muntele Sionului, de acum și până în veac. *Sof. 3, 19 Danii. 7, 14

8. Și tu, turnul turmei cel prăvos, fata Sionului, la tine va veni și va intra stăpâniia cea dintâiu, împărătiia din Vavilon la fata Ierusalimului. Luca 1, 32

9. Și acum, pentru ce ai cunoscut reale? Au nu era împărat ție? Sau sfatul tău au perit, că te-au cuprins pre tine durori ca ale ceii ce naște?

10. Chinuiaște-te și te îmbărbătează și te apropie, fata Sionului, ca ceaea ce naște, că acum vei ieși din cetate și vei lăcui în câmp și vei veni până la Vavilon; de acolo te va izbăvi și de acolo te va răscumpăra Domnul Dumnezeul tău din mâna vrăjmașilor tăi.

11. Și acum s-au adunat asupra ta neamuri multe, zicând: «Bucura-ne-vom și vor vedea în Sion ochii noștri!»

12. Iară ei n-au cunoscut gândul Domnului și n-au înțeles sfatul Lui, că i-au adunat pre ei ca znopii în arie.

13. Scoală-te și trăieră pre ei, fata Sionului, că voi pune coarnele tale de fier și unghile tale le voi pune de aramă; și vei sfărâma cu eale noroade multe și vei sfinți Domnului mulțimea lor și tăria lor, Domnului a tot pământul.

CAP 5

Să vestească că să apropie jefuirea Ierusalimului și cum că în Vifleaem să va naște Hristos. Și rămășițele lui Israil să vor înălța, biruind pre împotivnicia săi, lăpădând de la sine închinarea idolilor.

1. cum să va îngrădi fata cu gard; strâmtoare au pus asupra noastră, cu toiag vor lovi preste obraz pre neamurile lui Israil.

*Mate. 2. * Și tu, Vitleaeme, casa Efratului, mic ești 2, 6 a fi întru miile Iudei, că dintru tine va ieși Ioan Mie, ca să fie povățuitoriu lui Israil; și ieșirile 7, 42 Lui, din început, din zilele veacului.

3. Pentru aceasta, da-i-va pre ei până la vremea născătoarei, naște-va, și rămășițele fraților lor să vor întoarce la fiii lui Israil.

4. Și va sta și va vedea și va paște turma Sa cu tărie Domnul și întru mărirea numelui Domnului Dumnezeului său vor fi, pentru că acum să vor mări până la marginile pământului.

5. Și va fi această pace (a), când va veni Asur pre pământul vostru și când va intra în țara voastră, și să vor scula asupra lui șapte păstori și opt mușcări de oameni.

6. Și vor paște pre Asur cu sabie și pământul lui Nevrod cu șanțul lui; și va mântui de Asur, când va veni pre pământul vostru (b) și când va intra în hotărâle voastre (v).

7. Și va fi rămășița lui Iacov întru neamuri în mijloc de noroade multe, ca roaoa ce cade de la Domnul și ca mieii pre troscot, ca să nu să adune nici unul, nici să stea întru fiii oamenilor.

8. Și va fi rămășița lui Iacov întru noroade în mijloc de noroade multe, ca leul întră dobitoace în codru și ca puiul de leu întră turme de oi, ca cum ar treace și împărțind va răpi și nu va fi cine să scoată.

9. Înălța-să-va mâna ta preste cei ce te năcă-

5. (a) În unele biblii easte: și va fi acesta pace.
6. (b) În cea veachie: nostru; (v) Noastre. 6. (a) Sau

jesc pe tine și toți vrăjmașii tăi vor peri.

10. Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, voi uide caii tăi din mijlocul tău și voi pui carăle tale.

11. Și voi surpa cetățile pământului tău și voi strica toate întăririle tale.

12. Și voi pui carăle fermecăturile tale din mâinile tale și nu vor fi întru tine cine să vorbească.

13. Și voi pui carăle ceale cioplite ale tale și stâlpii tăi din mijlocul tău, și nu te vei închina mai mult lucrurilor mâinilor tale.

14. Și voi tăia desigurile din mijlocul tău și voi strica cetățile tale.

15. Și voi face cu mânie și cu iuțime izbândă întru neamuri, pentru că n-au ascultat”.

CAP 6

Domnul mustră pre cei nemulțămitori, arătându-le facerile Sale de bine și spuindu-le ce e bun și ce așteaptă Domnul de la norodul Său. Dar, pentru nedreptățile și alte nelegiuiri a fiilor lui Israil, cu multe pedepse îi îngrozește Domnul.

1. uziți, dară, ceale ce au zis Domnul: „Scoală-te și te judecă asupra munților, și să auză dealurile glasul tău!”

2. Auziți, munți, judecata Domnului și căile, temeliile pământului, că judecată easte Domnului asupra norodului Său și cu Israil Să va întreba.

3.* „Norodul Mieu, ce am făcut ție sau cu ce te-am întristat sau cu ce te-am îngreoiat? Răspunde Mie!

*Ieremi. 2, 5

4. Pentru că te-am scos din pământul Eghiptului și din casa robiei te-am mântuit și am trimis înaintea feții tale pre Moisi și pre Aaron și pre Mariam.

5.* Norodul Mieu, adu-ți aminte ce au sfătuit asupra ta Valac, împăratul Moavului? Și ce i-au răspuns Valaam, feciorul lui Veor, de la Shini până la Galgal, ca să se cunoască dreptatea Domnului”.

*Nume. 22
23

6. „Cu ce voi prinde pre Domnul (a)? Priimi-voiu pre Dumnezeul meu cel Înalt? Au apuca-L-voiu pre El cu arderi de tot, cu viței de un an?

7. Au priimi-va Domnul întru mii de berbeci, au întru zeci de mii de țapi grași? Au da-voiu ceale întâiu născute ale mele pentru păgânătate, rodul pântecelui meu pentru păcatul sufletului meu?”

8. Au spusu-ț-au ție, omule, ce e bun? Sau ce ceare Domnul de la tine, fără numai să faci judecată și să iubești mila și să fii gata a merge cu Domnul Dumnezeul tău?

9. Glasul Domnului preste cetate să va strâga și va mântui pre cei ce să tem de numele Lui: „Ascultă, neamule, și cine va împodobi cetatea?”

10. Au focul și casa celui fără de lege, carele strânge avuții nedreapte și cu sume-

întru ce voi plăcea Domnului.

ție nedreaptă,

11. Au îndrepta-să-va în cumpănă cel fără de lege și în sac măsurile înșălăciunii?

12. Dintru care și-au umplut de păgânătate avuțiile sale, și cei ce lăcuiesc într-însa au grăit minciuni; și limba lor s-au înălțat în gura lor.

13. Și Eu voi începe a te bate pre tine, piiiade-te-voiu pentru păcatele tale.

14. Tu vei mânca și nu te vei sătura și te voiu lăpăda pre tine întru tine, și vei apuca și nu vei scăpa și oricâți vor scăpa la sabia să vor da.

2 Leag. 15. Tu vei sămâna și nu vei săcera, tu vei
28, 38 stoarce maslina și nu te vei unge cu untde-
Agheu lemn și strugurul (b), și nu vei bea vin; și vor
1, 6 peri legiuirile norodului Mieiu.

16. Și ai păzit îndreptările lui Zamvri și toate lucrurile casii lui Ahaav și ați umblat în căile lor, ca să te dau pre tine în perire și pre cei ce lăcuiesc într-însa spre șuierare și ocărăle noroadelor veți lua”.

CAP 7

Plânge prorocul că așa de puțini drepti sânt și arată că nu trebuie a nădăjdui nici într-un om, ci în Dumnezeu Mântuitorul, care va milui Sionul și îl va întoarce la sine, rușinând pre împotivnici și plinind fărădelegile părinților.

1. ai, mie! Că m-am făcut ca cel ce adună paie la seacere și ca cel ce poghirceaște la cules, când nu easte strugur de mâncat; ceale dintâiu rodite sânt, care au poftit sufletul mieu (a).

2. Vai, mie, suflete! Că au perit cel credincios de pre pământ și cel ce face drept întru oameni nu easte; toți spre sânghiuri judecă, fieștecarele pre deaproapele său năcăjeaște cu năcaz.

3. Spre rău mâinile sale le gâtesc; cel mai mare ceare și judecătoriale cuvinte de pace au grăit, pofta sufletului său easte.

4. Și voi lua bunătățile lor, ca molia ce mănă și umblă pre dreptariu în zioa cercețării. Vai, vai! Răsplătirile Tale au venit, acum vor fi plângerile lor.

5. Nu vă încreadeți în priiatini, nici nădăjduiți în povățuitori; și de ceaea ce să culcă într-un pat cu tine păzește-te să nu-i crezi ceva.

Mate. 6. Că feciorul ocăreaște pre tată, fata să
10, 36

Luca 15. (b) Și vei stoarce vin, și nu vei bea. 1. (a) În
14, 26 unele nu să află: ceale dintâiu rodite sânt, care

va scula asupra mumă-sa, nora asupra soacră-sa; vrăjmașii omului, toți ce sânt în casa lui.

7. Iară eu spre Domnul voi căuta; aștepta-voiu întru Dumnezeu, Mântuitorul mieu, auzi-mă-va Dumnezeul mieu.

8. Nu te bucura asupra mea, vrăjmașea mea, că am căzut și mă voi scula; că, de voi șede întru întunearec, Domnul mă va lumina.

9. Mânia Domnului o voi suferi, că am păcătuit Lui, până va îndrepta El dreptatea mea și va face judecata mea și mă va scoate la lumină și voi vedea dreptatea Lui.

10. Și va vedea vrăjmașea mea și să va îmbrăca cu rușine, ceaea ce zice cătră mine: „Unde easte Domnul Dumnezeul tău?” Ochii miei o vor vedea pre ea, acum va fi călcare, ca tina în căi.

11. Zioa ungerii cărmizii, perirea ta zioa aceaea; și va lăpăda legiuirile tale în zioa aceaea.

12. Și cetățile tale vor veni spre răsipire și spre împărțala asiriianilor; și cetățile tale ceale tari la împărțală, de la Tir până la râu, și de la mare până la mare, și de la munte până la munte.

13. Și va fi pământul spre pustiire împreună cu toți cei ce lăcuiesc pre el pentru rodirile izvodirilor lor.

14. Paște norodul tău cu toiagul tău, oile moștenirii tale, ceale ce lăcuiesc de sineși la dumbravă, în mijlocul Carmilului; paște-vor Vasinitida și Galaaditida ca zilele veacului.

15. Și ca în zilele ieșirii tale din Egipt veți vedea minunate.

16. Vedea-vor neamurile și să vor rușina și din toată vârtutea lor pune-vor mâinile preste gura sa, urechile lor vor asurzi.

17. Linge-vor țărâna ca șerpilor ce să târă pre pământ, turbura-să-vor întru închiderea sa, de Domnul Dumnezeul nostru să vor spăimânta și să vor teame de Tine.

18. Cine e Dumnezeu precum ești Tu?* Cel ce ștergi fărădelegile și covârșești păgânătățile celor rămași ai moștenirii Lui? N-au ținut întru mărturie mâniia Sa, că voitoriu de milă easte.

19. Întoarce-Să-va și ne va milui pre noi, afunda-va nedreptățile noastre și să vor lepăda în fundurile mării toate păcatele noastre.

20. Da-va spre adevăr lui Iacov, milă lui Avraam, precum S-au jurat părinților noștri în zilele ceale mai dinainte.

au poftit sufletul mieu.

*Ierem.
10, 6
Fapte
10, 43

PROROCIA LUI NAUM

Cuvânt înainte

De pîiarderea niniviteanilor proroceaște; și aceasta face după ce s-au dus în robie ceale zece neamuri.

CAP 1

Râvna lui Dumnezeu asupra vrăjmașilor Săi, Cel ce e răbdătoriu și cu tărie mare. Măniei Acestuia nimene nu-i poate sta împotriva. Iară pre cei ce nădăjduiesc într-Însul îi mântuiaște și va piiarde pre vrăjmașii norodului Său.

1. uarea Ninevii. Cartea vedeniei lui Naum a lui Elcheseu.

2. Dumnezeu e răvnitoriu și Domnul izbânditoriu, Domnul, Cel ce izbândește cu mânie; Domnul izbândește asupra vrăjmașilor Săi și piiarde pre protivnicii Săi.

3. Domnul e îndelung răbdătoriu și mare e tăria Lui, și pre cel nevinovat nu-l va face nevinovat Domnul. Întru sfârșit și întru cutremur e calea Lui și norii sânt pravul picioarelor Lui.

4. Cel ce înfricoșează marea și o uscă pre ea și toate râurile le deșeartă; împuținatu-s-au Vasinitida și Carmilul, și ceale înflorite ale Livanului s-au sfârșit.

5. Munții s-au cutremurat de El și dealurile s-au clătite; și s-au îngrozit pământul de fața Lui, toată lumea și toți cei ce lăcuiesc într-însa.

6. De fața mâniei Lui cine va putea suferi? Și cine va sta înaintea iuțimei mâniei Lui? Mânia lui topește stăpâniri și pietrele s-au sfărâmat dinaintea Lui.

7. Bun e Domnul celor ce-L așteaptă pre El în zioa năcazului și cunoaște pre cei ce să tem de El.

8. Și întru potopul ce trece sfârșit va face. Pre cei ce să scoală asupra și pre vrăjmașii Lui goni-i-va întunecul.

9. Ce socotiți asupra Domnului? Sfârșit El va face, nu va izbândi de doao ori întru aceaeși, într-un năcaz.

10. Că până la temeiul lui să va înțeleni și ca o fasolă învăluită să va mânca și ca trestia cea plină de uscăciune.

11. Dintru tine va ieși gând de reale asupra Domnului, sfătuindu-să împotrivoare.

12. Aceastea zice Domnul: „Cel ce stăpânește preste ape multe; și așa să vor împărți și auzul tău nu să va auzi mai mult!

13. Și acum, voiu zdrobi toiagul lui de la tine și legăturile tale voiu rupe”.

14. Și va porunci pentru tine Domnul: „Nu să va sămăna mai mult din numele tău; din casa dumnezeului tău piiarde-voiu ceale cioplite și ceale vărsate; pune-le-voiu mormântul tău”.

*Isaia 52, 7
Roma. 10, 15

15.* Că grabnice, iată, preste munți picioarele celui ce binevestește și ale celui ce vestește pace. Sărbează, ludo, sărbătorile tale, plinește făgăduințele tale, că nu vor adaoge mai mult a trece prin tine spre vechime, sfârșitu-s-au, perit-au.

CAP 2

Haldeii vor încunjura și vor prăda cetatea Ninevii, pentru că s-au sumețit asupra norodului Domnului.

1. uitu-s-au suflând în fața ta cel ce scoate din năcaz. Străjuiște calea, întărește-ți mijlocul, îmbărbătează-te cu vârtute foarte!

2. Că au întors Domnul ocară lui Iacov, ca ocară lui Israil, că scuturând i-au scuturat pre ei și vițele lor.

3. Stricat-au armele puterniciei lor din oameni, bărbați tari batjocorind în foc, frânele carălor lor în zioa gătirii lui; și călăreții vor gâlcevi în căi.

4. Și să vor amesteca carăle și să vor lovi în ulițe. Vederea lor, ca făcliile focului și ca fulgerile ce aleargă.

5. Și-și vor aduce aminte boiarii lor și vor fugi zioa și vor slăbi întru călătoria sa și să vor grăbi la ziduri și vor găti apărările sale.

6. Porțile cetăților s-au deșchis și casele ceale împărătești au căzut și avuția s-au descoperit și aceasta s-au suit (a).

7. Și slujnicile ei să aducea ca porumbițele ce grăiesc într-un inimile sale.

8. Și Ninive, ca o scaldătoare de apă, apele ei. Și ei, fugind, n-au stătut; și nu era cine să privească.

9. Jefuia argintul, jefuia aurul și nu era sfârșit podoabei ei; îngreoiatu-s-au mai mult decât toate vasele ceale poftite ale ei.

10. Scuturare și smâncitură și undezare și frângerea inimii și slăbirea genunchelor și durori preste tot șoldul; și fața tuturor ca arsura oalei.

11. Unde easte lăcașul leilor și pășunea puilor leilor? Unde au mers leul ca să între acolo puiul leului, și nu easte cine să sparie?

12. Leul au răpit de-ajuns puilor săi și au sugrumat leilor săi și au umplut de vânat cuibul său și lăcașul său de jeaf.

13. „Iată, Eu asupra ta!, zice Domnul Atotțitoriu. Și voiu arde cu foc mulțimea ta și pre leii tăi îi va mânca sabiia; și voiu piiarde de pre pământ vânatul tău și nu să vor auzi mai mult faptele tale”.

CAP 3

Ninevi, cetatea sângiurilor, să vestește supt nume de preacurvă că să va jefui, carea să întărește cu pilda Alexandriei ceii jefuite de vaviloneani. Nici va fi cine să tânguiască sau să mângăie pre Ninevi pentru jefuirea ei.

1.* etatea sângiurilor, toată mincinoasă, plină de strâmbătate, nu să va pipăi vânatul.

2. Glasul biciurilor și glasul cutremurului roatelor și al calului ce fuge și

6. (a) În cea veachie: și nimene nu să suia.

*Iezec. 24, 9
Avac. 2, 12

și a carului ce hurduiaște,

3. Și al călărețului ce încalecă și al sabiei ce luceaște și al armelor ce fulgeră și al mulțimei celor răniți și al grealei căderi; și nu era sfârșit neamurilor ei și vor slăbi în trupurile sale de mulțimea curviei.

4. Curvă frumoasă și veaselă, povățuitoarea farmecelor, carea vinde neamuri cu curviia sa și noroade cu fermecăturile sale.

*Isaia 47, 3
5. „Iată, Eu asupra ta!, zice Domnul Atot-
țiitoriu,* și voi descoperi ceale dinapoia ta
înaintea feții tale și voi arăta neamurilor
rușinea ta înaintea feții tale și voi arăta
neamurilor rușinea ta și împărățiilor ocară ta;

6. Și voi lăpăda preste tine urâciune după necurățiile tale și te voi pune spre pildă.

7. Și va fi tot cel ce te va vedea să va pogori de la tine și va zice: «Ticăloasa Ninevi! Cine o va plânge pre ea? De unde voi cerca mângâiere ei?»

8. Gată parte, întocmeaște coardă, gată partea lui Amon, ceaea ce lăcuiaște în râuri; apă e împregiurul ei, a căriia început e marea, și apa zidurile ei.

9. Și Etiopia, țăriia ei, și Egiptul; și nu easte sfârșit fugii tale. Și liviianii s-au făcut ajutoriu ei.

10. Și ea în străinătate să va duce roabă și pre pruncii ei îi vor trânti (a) la începutul tuturor căilor ei; și pentru toate ceale scumpe ale ei vor arunca sorți și toți boiarii ei să vor lega cu cătuși.

11. Și tu te vei îmbăta și vei fi trecută cu

vedearea; și tu vei cerca ție stare de la vrăjmași.

12. Toate țăriile tale ca smochinul carele are priveghitoriu; de să vor clăti, vor cădea în gura celui ce mână.

13. Iară norodul tău, ca muierile întru tine; vrăjmașilor tăi deșchizindu-să, să vor deșchi-
de porțile pământului tău și va mânca focul zăvoarale tale.

14. Apă de încungiurare trage-ți ție și ține întăririle tale, întră în tină și calcă cu pleave și fă mai tare decât cărămida.

15. Acolo te va mânca focul, piiarde-te-va sabiia, mânca-te-va ca lăcuste și te vei îngre-
oia ca gândacul.

16. Înmulțit-ai negoțitorii tale mai mult decât stealele ceriului. Gândacul s-au pornit și au zburat.

17. Sărit-au ca grierul, amestecătura ta ca lăcusta carea să suie pre gard în zioa frigului; soarele au răsărit și ea au zburat și n-au cunoscut locul ei. Vai, lor!

18. Dormitat-au păstorii tăi, împăratul asi-
riianilor au adormit pre cei tari ai tăi; mers-au norodul tău în munți și nu era cine să-i sprijinească.

19. Nu easte vindecare zdrobirei tale, umflatu-s-au rana ta. Toți cei ce au auzit veasta ta vor bate în palme asupra ta, că asupra cui n-au venit răutatea ta pururea?”

10. (a) De pământ.

PROROCIA LUI AVACUM

Cuvânt înainte

um că Avacum înainte de robiiia Vavilonului au prorocit, și dintru aceasta să veade cum că în capul dintăiu, stih 6, zice că robiiia aceaea va fi: „Că eu voi scula pre haldei, i proci”. Că, amintrilea, nu proroc, ci istoric ar fi. Drept aceaea, nu acela să veade a fi Avacum, de carele să face pomenire la Daniil, în capul cel de pe urmă; și, precum sânt doi proroci carii să chiiamă Miheia și doi carii să chiiamă Avdiia, așa nimic nu opreaște ca să nu fie doi carii să se chiiame Avacum.

CAP 1

Să miră prorocul căci sporeaște cel necredincios și biruiaște pre cel drept, că asupra jidovilor rădică Domnul pre haldei, carii nu socotesc Domnului biruința, ci idolilor săi.

1. uarea (a) carea au văzut Avacum, prorocul.

2. Până când, Doamne, voi striga și nu vei auzi? Striga-voiu cătră Tine asuprindu-mă și nu vei mântui?

3. Pentru ce mi-ai arătat mie osteneale și durori? Ca să văz năcaz și păgânătate? Înaintea mea s-au făcut judecată și judecătoria ia (b).

1. (a) În unele easte: vedeniia, greutatea. 3. (b) În cea

4. Pentru aceaea s-au răsipit leagea și nu iasă la sfârșit judecata, pentru că cel necredincios biruiaște asupra celui drept, pentru aceaea va ieși judecată îndărăptnică.

5.* Vedeți, defăimătorilor, și priviți și vă minunați de ceale minunate și periți, că lucru lucrez Eu în zilele voastre, care nu-l veți crede, de-l va povesti neștine.

*Fapt. 15, 41

veachie easte: ia judecată. După tâlcul unora: ia daruri.

6. Că, iată, Eu rădic pre haldei, neamul cel amar și iute, cel ce umblă preste lățimile pământului, ca să moștenească lăcașurile nu ale sale.

7. Înfricoșeat și luminat easte, dintru dânsul judecata lui va fi, și luarea lui dintru dânsul va ieși.

8. Și vor sări mai tare decât pardoșii caii lui și mai iuți decât lupii Araviei; și vor încăleca călăreții lui și să vor porni de departe și vor zbură ca vulturul cel gata a mânca.

9. Perire asupra celor necredincioși va veni, stând împotrivă cu fețele lor din preajmă și va aduna ca năsipul robimea.

10. Și el întru împărați să va desfăta și tiranii de batjocură vor fi lui; și el de toată țăriia va râde și va pune șanț și o va supune și.

11. Atunci va schimba duhul și va trece și să va milostivi; aceasta e țăriia Dumnezeuului meu.

12. Au nu Tu, din început, Doamne Dumnezeu cel Sfânt al meu? Și nu vom muri, Doamne; întru judecată l-ai pus pre el și m-au făcut, ca să arăt învățătura lui.

13. Curat e ochiul, ca să nu vază reale și să nu privească preste ostenealele durerii; pentru ce privești preste cei hulitori? Au tăcea-vei când va înghiți cel necredincios pre cel drept?

14. Și vei face pre oameni ca peștii mării și ca jivinile care nu au povățuitoriu?

15. Perirea cu undița au smuls și l-au tras pre el cu mreajea și l-au adunat pre el cu năvoadele sale; pentru aceasta veseli-se-va și să va bucura inima lui.

16. Pentru aceasta jertvi-va năvodului său și va tămâia mrejiile sale, că cu eale au îngrășeat partea sa și mâncările lui alese.

17. Pentru aceea, arunca-va mreajea sa și pururea a ucide neamuri nu să va milostivi.

CAP 2

Așteptând prorocul răspuns de la Domnul, i să poruncească să scrie vedenia și să așteapte întâmplarea ei cea îndelungată. Să însămnează răsipirea Vavilonului pentru multe nelegiuiri a lor și cum că nu le vor folosi idoli.

1. a strajea mea voiu sta și mă voiu sui pre piază și voiu socoti, ca să văz ce va grăi întru mine și ce voiu răspunde asupra muștrării mele.

2. Și au răspuns cătră mine Domnul și au zis: „Scrie vedenia și aiavea pre tablă, ca să urmeze cel ce va ceti aceste;

3. Că încă după multă vreme va fi vedenia și să va arăta la sfârșit și nu în deșert; de va zăbovi, așteaptă-l pre el, că venind va veni și nu va întârziia.

4. De să va feri, nu va binevoi sufletul Meu întru el,* iară cel drept al Meu din credință va fi viu (a).

*Ioan
3, 36
Roma.
1, 17

4. (a) În unele să află: din credința Mea, în al-

CAP 1 ȘI 2

5. Iară cel ce easte măreț și hulitoriu, omul trufaș, nimica nu va săvârși; cel ce au lărgit ca iadul sufletul său și acesta ca moartea nu să satură și va aduna la sine toate neamurile și va priimi la sine toate noroadele. Galat. 3, 11
Evrei 10, 34 [38]

6. Au nu toate aceste pildă vor lua asupra lui și întrebare spre povestirea lui? Și vor zice: «Vai celui ce-și înmulțeaste și ceale ce nu sânt ale lui – până când? – și îngreioiază asupra sa lațul său!»

7. Că fără de veaste să vor scula cei ce-l mușcă pre el și vor priveghiia pânditorii tăi și vei fi de jaf lor.

8. Pentru că tu ai prădat neamuri multe, prăda-te-vor pre tine toți cei rămași ai norodului, pentru sânziurile oamenilor și păgânătatea pământului și a cetății și a tuturor celor ce lăcuiesc într-însa.

9. O, celui ce înmulțeaste lăcomie rea casii sale, ca să-și puie întru înălțime cuibul său, ca să scape din mâinile răutăților!

10. Sfătuit-ai rușine casii tale, omorât-ai noroadă multe și au păcătuit sufletul tău;

11. Pentru care piază din păreate va striga și gândacul din lemn va grăi acealea.

12.* Vai celui ce zideaste cetate cu sânge și-și găteaste cetate cu nedreptate! *Iezec. 24, 9

13. Nu sânt aceste de la Domnul Atotțitoriu; și s-au sfârșit noroadă multe de foc și neamuri multe s-au împușinat. Naum 3, 1

14. Că să va umplea pământul a cunoaște mărirea Domnului; ca apa multă va acoperi pre ei.

15. Vai celui ce adapă pre deaproapele său cu beutură vicleană și-l îmbată, ca să vază ceale ascunsă ale lor!

16. Săturare de ocară din mărirea bea și tu și te mișcă și te clăteaste; încungiuratu-te-au pre tine păharul dreptei Domnului și s-au adunat ocară asupra mării tale.

17. Că păgânătatea Livanului te va acoperi pre tine și ticăloșia fiarălor te va spăimânta pre tine pentru sânziurile oamenilor și păgânătățile pământului și a cetății și a tuturor celor ce lăcuiesc într-însa.

18. Ce foloseaste idolul că l-au cioplit pre el, l-au făcut vărsat? Nălucire mincinoasă, că cel ce l-au făcut nădăjduiaște în făptura sa, ca să facă idoli muți.

19. Vai de cel ce zice lemnului: „Deșteaptă-te, scoală-te!” și pietrii: „Rădică-te!” Și aceasta easte nălucire și aceasta easte lucru de aur și de argint, și nici o suflare nu easte întru el.

20.* Iară Domnul e în besearica cea sfântă a Sa. Să se teamă de fața Lui tot pământul! *Psal. 10, 4

CAP 3

Rugăciunea prorocului pentru mântuirea norodului și a neamului omenesc prin Hristos.

tele: din credința sa va fi viu.

1. ugăciunea lui Avacum, proroc, cu cântare.
2. Doamne, auzit-am auzul Tău și m-am temut, înțeles-am lucrurile Tale și m-am spăimântat! În mijlocul a doi viețuitori Te vei cunoaște; când să vor apropiia anii, Te vei cunoaște, când va veni vremea, Te vei arăta, când să va turbura sufletul meu, întru mânie de milă Îți vei aduce aminte.
3. Dumnezeu de la amiazăzi va veni și Cel Sfânt din munte umbros cu desime. Acoferit-au ceriurile bunătatea Lui și de lauda Lui e plin pământul!
4. Și strălucirea Lui ca lumina va fi, coarne în mâinile Lui; și au pus iubirea cea tare a vârtutei Lui.
5. Înaintea feții Lui va merge cuvânt și va ieși la câmp dinapoia Lui.
6. Stătut-au și s-au clătit pământul! Privit-au și s-au topit neamurile! Zdrumicatu-s-au munții cu silă, topitu-s-au dealuri veacinece, călătorii veacinece ale Lui.
7. În loc de osteneale au văzut corturile etiopilor. Să vor spăimânta și corturile pământului lui Madiam.
8. Au, doară, întru râuri Te vei mâniia, Doamne? Au întru râuri easte iuțimea Ta? Sau în mare e pornirea Ta? Că vei încăleca pre caii Tăi și încălecarea Ta, mântuire.
9. Încordând vei încorda arcul Tău asupra schiptrurilor, grăiaște Domnul; de râuri va crepa pământul.
10. Vedea-vor și în dureare vor fi noroadelle, răsipind apele meargerile; dat-au adân-

cul glasul său, înălțimea nălucirile sale.

11. Rădicatu-s-au soarele și luna au stătut întru rânduiala sa, întru lumină săgețile Tale vor merge, întru strălucirea fulgerului armelor Tale.

12. Cu înfricoșeare vei împuțina pământul și întru mânie vei surpa neamurile!

13. Ieșit-ai spre mântuirea norodului Tău ca să mântuiești unsul Tău, pus-ai pre capetele celor fără de lege moarte, rădicat-ai legături până la grumaz.

14. Tăiat-ai întru uimire capetele celor puternici, cutremura-se-vor într-însele, deschide-vor frânele sale, ca săracul cel ce mânâncă întru ascuns.

15. Și ai suit la mare caii Tăi, turburând ape multe.

16. Păzit-am și s-au spăimântat inima mea de glasul rugăciunei buzelor mele; și au intrat cutremur în oasele mele și întru mine s-au turburat vârtutea mea. Odihni-voiu în zioa năcazului meu, ca să mă suiu eu la norodul nemernicieii mele;

17. Pentru că smochinul nu va rodi și nu vor fi roduri în vii. Minți-va lucrul maslinului și câmpii nu vor face mâncare; lipsit-au de la mâncare oile și nu vor fi boi lângă iesli.

18. Iară eu întru Domnul mă voiu bucura; veseli-mă-voiu de Dumnezeu, Mântuitoriul meu.

19. Domnul Dumnezeu, putearea mea; și va rândui picioarele Meale spre săvârșire, preste ceale înalte mă suie pre mine, ca să biruiesc întru cântarea Lui!

PROROCIA LUI SOFONIE

Cuvânt înainte

Cu puțini ani mai înainte de robii Vavilonului, supt Iosiia au prorocit; pre ceale doao neamuri la pocăință le chiiamă.

CAP 1

Sofonie înainte-vesteaște tuturor păcătoșilor dumnezeiasca izbândire, apoi jidovilor, pentru închinarea la idoli și neteamerea de Dumnezeu. Și zice Ierusalimului că îl va cerca Domnul cu lumină și cât va fi de amară zioa izbândirii Domnului.

1. uvântul Domnului, carele s-au făcut cătră Sofoniia, fiul lui Husi, al fiiului lui Godolie, al fiiului lui Amorie, al fiiului lui Iezechie, în zilele lui Iosiia, fiiului lui Amon, împăratului Iudei.
2. „Cu sfârșire să se sfârșească (a) de pre fața pământului”, zice Domnul.
3. „Sfârșească-să omul și dobitoacele, sfârșească-să paserile ceriului și peștii mării și vor slăbi necredincioșii; și voiu piiarde pre cei fără de lege de pre fața pământului”, zice Domnul.
2. (a) În cea veachie: toate. 4. (b) În cea veachie: cu ceale sfinte.

4. „Și voiu întinde mâna Mea preste Iuda și preste toți cei ce lăcuiesc în Ierusalim și voiu lua din locul acesta numele Vaalii și numele popilor; (b)

5. Și pre cei ce să închină în podurile caselor oștii ceriului și pre cei ce să închină și pre cei ce să jură pre Domnul și pre cei ce să jură pre împăratul lor.

6. Și pre cei ce să abat de la Domnul și pre cei ce nu caută pre Domnul și pre cei ce nu să țin de Domnul”.

7. Teameți-vă de fața Domnului Dumnezeu, că aproape e zioa Domnului, că au gătit Domnul jertva Sa și au sfințit pre cei chemați ai Săi.

8. Și va fi în zioa jertvei Domnului și

voiu izbândi asupra domnilor și asupra casii împăratului și asupra tuturor carii s-au îmbrăcat cu îmbrăcăminte streine.

9. Și voiu izbândi aiavea asupra tuturor celor din porți în zioa aceea, carii umplu Casa Domnului Dumnezeuului său de păgânătate și de viclenie.

10. „Și va fi în zioa aceea, zice Domnul, glas de strigare de la poarta împungătorilor și vaiet de la a doao și zdrobire mare de la munți”.

11. Plângeți, cei ce lăcuiți lumea, că s-au asemănat tot norodul cu Hanaan și au perit toți cei ce s-au înălțat cu argint.

12. Și va fi în zioa aceea, cerca-voiu Ierusalimul cu lumină și voiu izbândi asupra oamenilor hulitori, asupra străjilor lor, cei ce zic întru inimile sale: «Nu va face bine Domnul, nici va face rău»;

13. Și va fi puterea lor de jaf și casele lor de stricare;* și vor zidi case și nu vor lăcui într-însele și vor sădi vii și nu vor bea vinul lor.

14. Că aproape este zioa Domnului cea mare, aproape și grabnică foarte.

*Ierem. 30, 7

15.* Glasul zilei Domnului amar și cumplit s-au rânduie tare.

Ioil 2, 11
Amos 5, 18

16. Zioa mâniei e zioa aceea, zioa necazului și a nevoii, zioa chinului și a peririi, zioa ceaței și a întunecării, zioa norului și a negurii;

17. Zioa trâmbiței și a strigării preste cetățile ceale tari și preste unghiurile ceale înalte.

18. Și voiu năcăji pre oameni și vor umbla ca orbii, că au păcătuit Domnului; și va vărsa sângele lor ca țărâna și trupurile lor ca balegile de bou.

*Iezec. 7, 19
Jos 3, 6
[9]

19.* Și argintul lor și aurul lor nu-i va putea mântui pre ei în zioa mâniei Domnului; și de focul râvnei Lui să va topi tot pământul, că sfârșit și grabă va face preste toți cei ce lăcuiesc pre pământ.

CAP 2

Îndeamnă prorocul pre norod să se întoarcă către Dumnezeu, până nu vine mâniia Domnului; și pre toți blânzii pământului, să caute pre Domnul, vestind că să apropie răsăpirea celor de alt neam, a moaviteanilor și amoniteanilor, etiopilor și asirilor.

1. dunați-vă și vă legați, neamul cel nepedepsit!

2. Mai înainte de ce veți fi voi ca o floare carea trece împreună cu zioa, mai înainte de ce va veni preste voi mâniia Domnului, mai înainte de ce va veni preste voi zioa mâniei Domnului,

3. Căutați pre Domnul, toți smeriții pământului, faceți judecată și căutați dreptatea și le aleageți pre eale, ca să vă acoperiți în zioa mâniei Domnului.

4. Că Gaza să va jefui și Ascalonul să va pustii; și Azotul la amiiază să va lepăda și Acaronul să va dezrădăcina.

CAP 1 ȘI 2

5. Vai celor ce lăcuiți funea mării, nemearnicii criteanilor! Cuvântul Domnului preste voi, Hanaan, pământul celor de alt neam; și voiu pîiarde pre voi din lăcaș.

6. Și va fi Critul pășune turmelor și stână oilor.

7. Și va fi funea mării celor rămași ai căsii Iudei; preste ei să vor paște în casele Ascalonului. Înde sară vor poposi de cătră fața fiilor lui Iuda, că i-au cercetat pre ei Domnul Dumnezeuul lor, și au întors robii lor.

8. „Auzit-am ocările lui Moav și bătăile fiilor lui Amon, cu care au ocărât pre norodul Mieu și s-au mărit preste hotarale Meale.

9. Pentru aceea, viu sânt Eu, zice Domnul puterilor, Dumnezeuul lui Israil, că Moav ca Sodoma va fi și fiii lui Amon ca Gomora, și Damascul părăsit ca stogul din arie și perit în veac; și cei rămași ai norodului Mieu vor jefui pre ei, și cei rămași a neamului Mieu vor moșteni pre ei”.

10. Aceasta este lor pentru sumeția lor, pentru că au ocărât și s-au mărit asupra Domnului Atotțitiului.

11. Arăta-Să-va Domnul preste ei și va pîiarde pre toți dumnezeii neamurilor pământului; și să vor închina Lui fieștecările din locul său, toate ostroavele neamurilor.

12. „Și voi, etiopii, răniți veți fi de sabiia Mea!

13. Și voiu întinde mâna Mea preste miiază-noapte și voiu pîiarde pre asiriani și voiu pune pre Ninevi întru pustiire, fără de apă, ca o pustie.

14.* Și vor paște în mijlocul ei turme și toate fiiarale pământului; și hamelii și aricii în podurile ei vor zăcea. Și fierile vor striga în gaorile ei și corbii în porțile ei, că chedrul e rădicarea ei”.

*Isaia 34, 11

15. Aceasta este cetatea cea defăimătoare, carea lăcuiăște întru nădeajde, carea zice întru inima sa: „Eu sânt și după mine nu este mai mult alta!” Cum s-au pustiit și s-au făcut pășune fiiaralor! Tot cel ce va trece prin ea va șuiera și va mișca mâinile sale.

CAP 3

Vădeăște Ierusalimul și mai vârtos pre povățuitorii lui. Și li să laudă cu groaznica lui Dumnezeu izbândă, pentru că nici prin facerile de bine, nici prin bătăi n-au vrut a să întoarce cătră Domnul. Despre fericirea legii noao și sporirea credincioșilor și pedeapsa celor necredincioși.

1. , cetatea cea luminată și răscumpărată, porumbița!

2. N-au ascultat glasul, n-au priimit învățatura, spre Domnul nu au nădăjduit și cătră Dumnezeuul ei nu s-au apropiat.

3.* Boiarii ei întru ea ca leii răcnind, judecătorii ei ca lupii Araviei, nu lăsa până dimineața.

*Iezec. 22, 27

4. Prorocii ei, purtători de duh, oameni hulitori; preoții ei spurcă sfintele și fac păgânătate împotriva legii.

Miheia 3, 11

5. Iară Domnul drept este în mijlocul

ei și nu va face strâmbătate. Dimineața de dimineață va da judecata Sa la lumină și nu S-au ascuns; și nu știe nedreptate în cearere și nu spre price strâmbătate.

6. Întru stricăciune am tras pre cei trufași, perit-au unghiurile lor, pustii-voiu căile lor de tot, ca să nu călătorească; sfârșitu-s-au cetățile lor, pentru că nimenea nu era care să stea, și nici să lăcuască.

7. Zis-am: „Însă teameți-vă de Mine și priimiți certarea și nu veți peri din ochii ei; toate câte am izbândit asupra ei; gătește-te, mâneacă! Perit-au tot poghirciul lor”.

8. „Pentru aceea, așteaptă-Mă pre Mine, zice Domnul, în zioa învierii Meale spre mărturie.

9. Că judecata Mea e spre adunarea neamurilor, ca să priimesc pre împărați, ca să vărs preste ei toată iuțimea mâniei Meale,* că de focul râvnei Meale să va topi tot pământul.

10. Că atunci voiu întoarce la noroade limbă în neamul ei, ca să chiiame toți numele Domnului și să-l slujească Lui supt un jug.

11. De la marginile râurilor Etiopiei voiu lua dintru cei răsipiți ai Mieii și vor aduce Mie jertve.

12. În zioa aceea, nu te vei rușina de toate izvodirile tale, cu care ai făcut păgânătate asupra mea, că atunci voiu lepăda de la tine ocările mândriei tale și mai mult nu vei adaoge alte mări în muntele cel sfânt al Mieu.

13. Și voiu lăsa întru tine norod blând (a) și smerit; și să vor teame de numele

13. (a) În cea veachie: mult. 14. (b) În cea veachie: vor îm-

Domnului rămășițele lui Israil.

14. Și nu vor face strâmbătate și nu vor grăi deșearte și nu să va afla în gura lor limbă înșelătoare, pentru că aceia să vor paște (b) și vor dormi; și nu va fi cine să-i sparie”.

15. Bucură-te foarte, fata Sionului, vestește, fata Ierusalimului, veselește-te și te mângăie din toată inima ta, fata Ierusalimului.

16. Șters-au Domnul nedreptățile tale și te-au izbăvit din mâna vrăjmașilor tăi; împărăți-va Domnul în mijlocul tău și nu vei mai vedea reale.

17. În vremea aceea, zice-va Domnul Ierusalimului: „Îndrăznește, Sioane, să nu slăbească mâinile tale!

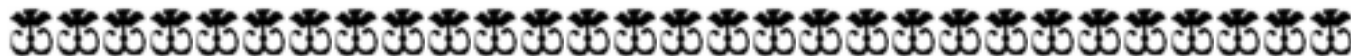
18. Domnul Dumnezeuul tău, întru tine puternic easte să te mântuiască; aduce-va preste tine veselie și te va înnoi întru dragostea Sa și Să va veseli de tine întru mângăiere, ca în zi de praznic.

19. Și voiu aduna pre cei zdrobiți ai tăi: Vai de cel ce va rădica asupra ta ocară!

20. Iată, Eu fac întru tine, pentru tine, în vremea aceea, zice Domnul, și voiu mântui pre cea struncinată; și pre cea lăpădată voiu priimi și voiu pune pre ei întru mărire și numiți în tot pământul.

21. Și să va (v) rușina în vremea aceea, când bine voiu face voao, și în vremea când voiu priimi pre voi, că voiu da pre voi să aveți nume vestit și de laudă la toate noroadele pământului, când voiu întoarce Eu robii voastră înaintea voastră”, zice Domnul.

părți. 21. (v) În cea veachie: și nu să vor.

PROROCIA LUI AGHEU

CAP 1

Îndeamnă pre jidovi să zidească besearica, învățându-i și spuindu-le că aceasta easte voia lui Dumnezeu.

1. **N** al doilea an, pre vremea lui Dairie împărat, în luna a șeasa, în zioa dintâiu a lunii,* fost-au cuvântul Domnului în mâna lui Agheu, prorocul, zicând: „Grăiaște cătră Zorovavel, fiul lui Salatiil din neamul lui Iuda, și cătră Iisus, fiul lui Iosedec, preotul cel mare, zicând:

2. «Aceasta grăiaște Domnul Atotțiitoriul, zicând: ‘Norodul acesta zice: N-au venit vremea a zidi Casa Domnului’»”.

3. Și au fost cuvântul Domnului în mâna lui Agheu, prorocul, zicând:

4. „De easte voao vreme, ca să lăcuiți în casele voastre ceale înfundate, iară Casa Mea aceasta easte pustie”.

5. Și acum, acestea zice Domnul Atotțiitoriul: „Puneți inimile voastre întru căile voastre!

6.* Ați sămănat mult, și ați cules puțin; mâncat-ați și nu v-ați săturat, beut-ați și nu v-ați îmbătat, îmbrăcatu-v-ați

și nu v-ați încălzit într-însele. Și cel ce adună năimirile le-au adunat într-o legătură spartă”.

7. Aceastea zice Domnul Atotțiitoriul: „Puneți inimile voastre întru căile voastre!

8. Suiți-vă în munte și tăiați leamne (a) și zidiți Casa! Și bine voiu voi întru dânsa și Mă voiu mări”, zice Domnul.

9. „Căutat-ați la multe și s-au făcut puține; și s-au adus în casă și le-am suflat pre eale”. Pentru aceea, acestea zice Domnul Atotțiitoriul: „Pentru că Casa Mea easte pustie și voi vă duceți fieștecarele în casa sa.

10. Pentru aceea va înceta ceriul a da roao și pământul își va trage odraslele sale.

11. Și voiu aduce sabie preste pământ și preste munți și preste grâu și preste vin și preste untuldelemn și preste toate câte scoate pământul și preste oameni

8. (a) În cea vechie: și le veți căra.

*Esdra
5, 1

*2 Leage
28, 38
Miheia
6, 15

și preste dobitoace și preste toate lucrurile mâinilor lor”.

12. Și au auzit Zorovavel, fiul lui Salatiil, din neamul lui Iuda, și Iisus, fiul lui Iosedec, preotul cel mare, și toți ceialalți ai norodului glasul Domnului Dumnezeuului său și cuvintele lui Agheu, prorocul, precum l-au trimis pre el Domnul Dumnezeu lor la ei; și s-au temut norodul de fața Domnului.

13. Și au zis Agheu, vestitoriul Domnului din vestitorii Domnului către norod: „Eu sânt cu voi!” zice Domnul.

14. Și au deșteptat Domnul duhul lui Zorovavel, fiului lui Salatiil, din neamul lui Iuda, și duhul lui Iisus, fiului lui Iosedec, preotului cel mare, și duhul celorlalți ai norodului; și au intrat și făcea lucrurile în Casa Domnului, Atotțiitoriului, Dumnezeuului său.

CAP 2

Îndeamnă pre jidovi spre zidirea besearicii și procește că mărirea besearicii acestii noao va fi mare pentru venirea lui Hristos la ea.

1. **N** în zioa a doozeci și patru a lunii a șeasa, în anul al doilea al împărăției lui Darie împărat,

2. În luna a șaptea, în doozeci și una de zile a lunii, grăit-au Domnul prin mâna lui Agheu, prorocul, zicând:

3. „Zi către Zorovavel, fiul lui Salatiil, din neamul lui Iuda, și către Iisus, feciorul lui Iosedec, preotul cel mare, și către toți ceialalți ai norodului, zicând:

4. «Cine dintru voi au văzut Casa aceasta întru mărirea sa cea dintâiu? Și cum voi o vedeți pre ea acum, ca cum nu ar fi înaintea voastră?

5. Și acum, întărește-te, Zorovavele, zice Domnul, și te întărește, Iisuse, fiul lui Iosedec, preotule cel mare, și să se întărească tot norodul pământului, zice Domnul. Și faceți, pentru că Eu cu voi sânt, zice Domnul Atotțiitoriul.

6. Cuvântul carele am pus voao, când ați ieșit din pământul Eghiptului, (a) și Duhul Mieu au stătut în mijlocul vostru. Îndrăzniți!»

*Evrei 12, 26 7. Că acestea zice Domnul Atotțiitoriul: «Încă o dată Eu voi clăti ceriul și pământul și marea și uscatul;

8. Și voi clăti toate neamurile și vor veni ceale alese ale tuturor neamurilor și voi umplea Casa aceasta de mărirea, zice Domnul Atotțiitoriul.

9. Al Mieu e argintul și al Mieu e aurul, zice Domnul Atotțiitoriul.

10. Că mărirea cea de pre urmă a Casii aceștia mai mare va fi decât cea dintâiu, zice Domnul Atotțiitoriul, și în locul acesta voi da pace, zice Domnul Atotțiitoriul; și pacea sufletului spre ocrotire la tot cel

6. (a) În unele nu să gășasc acestea: cuvântul carele am pus voao când ați ieșit din pământul Eghiptului.

CAP 1 ȘI 2

ce zideaște, ca să rădice besearica aceasta»”.

11. În doozeci și patru a lunii a noao, în anul al doilea, în zilele lui Darie, fost-au cuvântul Domnului către Agheu, prorocul, zicând:

12. „Aceasta zice Domnul Atotțiitoriul: Întrebă pre preoți leagea, zicând:

13. «De va lua om carne sfântă cu marginea hainei lui și să va atinge marginea hainei lui de pâine, au de fiertură, au de vin, au de untdelemn, au de orice mâncare, au sfinti-se-va?»” Și au răspuns preoții și au zis: „Ba!”

14. Și au zis Agheu: „De să va atinge cel pângărit cu sufletul de acestea, oare pângări-se-va?” Și au răspuns preoții și au zis: „Să va pângări!”

15. Și au răspuns Agheu și au zis: „Așea easte norodul acesta și așea e neamul acesta înaintea Mea, zice Domnul, și așea toate lucrurile mâinilor lor și tot carele să va apropiia acolo să va pângări; pentru luările lor ceale de dimineața vor avea dureare de către fața ostenealelor sale și ureați în porți pre cel ce muștra.

16. Și acum, puneți în inimile voastre din zioa aceasta și înainte, mai înainte de a să pune piatră pre piatră în besearica Domnului.

17. Carii ați fost când ați băgat în groapă (b) doozeci de măsuri de orz și s-au făcut zece măsuri de orz? Și ați intrat în teasc ca să scoateți cincizeci de veadre și s-au făcut doozeci.

18.* Bătutu-v-am pre voi cu nerodire și cu stricăciunea aerului și cu grindine toate lucrurile mâinilor voastre și nu v-ați întors la Mine, zice Domnul. *Amos 4, 9

19. Deci, acum puneți inimile voastre din zioa aceasta, și înainte, din doozeci și trei (v) de zile a lunii a noao, din zioa în carea s-au întemeiat besearica Domnului; puneți în inimile voastre!

20. De să va cunoaște mai mult în arie și mai mult viia și smochinul și rodiul și leamnele maslinului, care nu aduc roadă; din zioa aceasta le voi binecuvânta!”

21. Și au fost cuvântul Domnului a doao oară către Agheu, prorocul, în doozeci și patru a lunii, zicând:

22. „Grăiaște către Zorovael, fiul lui Salatiil, din neamul lui Iuda, zicând: Eu cutremur ceriul și pământul și marea și uscatul;

23. Și voi prăpădi scaonele împăraților și voi puiarde putearea împăraților neamurilor și voi sfărâma carăle și călăreții; și să vor pogori caii și călăreții lor, fieștecarele cu sabie asupra fratelui său.

24. În zioa aceea, zice Domnul Atotțiitoriul, lua-te-voiu pre tine,* Zorovavel, feciorul lui Salatiil, sluga Mea, zice Domnul, și te voi pune ca pre o peceate, că pre tine te-am ales”, zice Domnul Atotțiitoriul. *Sirah 49, 15

17. (b) Sau coș în care să ținea bucatele.

19. (v) În unele să află: doozeci și patru.

PROROCIA LUI ZAHARIIA

Cuvânt înainte

Zaharia despre aceleași lucruri procește, despre care și Agheu. Pre jidovi îi îndeamnă să zidească besearica, ci multe de Hristos procește. Au prorocit în anul al doilea a lui Darie Istaspis.

CAP 1

Zaharia îndeamnă norodul spre întoarcere, să nu urmeze părinților săi, pre carii i-au certat Domnul pentru că au urgisit pre proroci. Cu doao seamne arată Domnul că va certa limbile ceale ce au năcăjit pre norodul Său. Iară pre acesta îl va întoarce în Ierusalim, întru care să va zidi Domnului besearica.

1. **Z**n luna a opta, în anul al doilea, pre vremea lui Darie, fost-au cuvântul Domnului cătră Zaharia prorocul, fiiul lui Varahia, carele au fost fecior lui Ado, zicând:

2. „Mâniatu-S-au Domnul pre părinții voștri cu mânie mare!”

3. Și vei zice cătră ei: „Aceasta zice Domnul Atotțiatoriul: * Întoarceți-vă la Mine, zice Domnul putearilor, și Mă voi întoarce cătră voi, zice Domnul puterilor.

4. Și nu fiți ca părinții voștri, pre carii i-au mustrat prorocii cei mai dinainte, zicând: Această zice Domnul Atotțiatoriul: Întoarceți-vă de la căile voastre ceale reale și de la izvodirile voastre ceale reale! Și n-au ascultat și n-au luat aminte ca să Mă asculte, zice Domnul.

5. Părinții voștri unde sânt? Și prorocii? Au în veac vor trăi?

6. Însă cuvintele Meale și legiurile Meale priimiți-le; câte poruncesc Eu cu Duhul Mieu robilor Miei, prorocilor, carii au apucat pre părinții voștri; și au răspuns și au zis: «Precum au rânduit Domnul Atotțiatoriul ca să facă noao după căile noastre și după izvodirile noastre, așa au făcut noao»”.

7. În doaozeci și patru a lunii unsprăzeacea – aceasta easte luna lui savat –, în anul al doilea supt Darie, fost-au cuvântul Domnului cătră prorocul Zaharia, fiiul lui Varahie, feciorului lui Ado, zicând:

8. „Văzut-am noaptea, și, iată, un bărbat încălecând pre cal roșu; și acesta sta întră doi munți umbroși și dinapoia lui cai roșii și suri și pestriți și albi.

9. Și am zis: «Ce sânt aceștia, Doamne?» Și au zis cătră mine îngerul, carele grăia întră mine:

10. «Eu voi arăta ție ce sânt aceastea». Și au răspuns bărbatul cel ce sta întră munți și au zis cătră mine: «Aceștia sânt pre carii i-au trimis Domnul să încungiure pământul!»

11. Și au răspuns ei îngerului Domnului, carele sta întră munți, și au zis: «Încungiurat-am tot pământul și, iată, tot pământul să lăcuiască și să odihnească».

12. Și au răspuns îngerul Domnului și au zis: «Doamne Atotțiatoriule, până când nu Te vei milostivi spre Ierusalim și spre

cetățile Iudei, care le-ai trecut cu vederea? Acesta e anul al șeptezecilea».

13. Și au răspuns Domnul Atotțiatoriul îngerului celui ce grăia întră mine cuvinte bune și graiuri de mângăiare.

14. Și au zis cătră mine îngerul, cel ce grăia întră mine, strigă, zicând: «Aceasta zice Domnul Atotțiatoriul: * Răvni-am Ierusalimul și Sionul cu răvnă mare.

*Jos
8, 2

15. Și cu mânie mare Mă mâniu Eu asupra neamurilor care s-au pus acolo, pentru că Eu M-am mâniat puțin, iară ei s-au pus împreună spre reale».

16. Pentru aceea, aceastea zice Domnul: «Întoarce-Mă-voiu spre Ierusalim cu milă și Casa Mea iarăși să va zidi într-însul, zice Domnul Atotțiatoriul, și măsură să va întinde preste Ierusalim încă!»

17. Și au zis cătră mine îngerul cel ce grăia întră mine, mai strigă, zicând: «Aceasta zice Domnul Atotțiatoriul: Încă să vor desfăta cetățile întră bunătați și va milui încă Domnul Sionul și va aleage încă Ierusalimul.

18. Și am rădicat ochii miei și am văzut și, iată, patru coarne.

19. Și am zis cătră îngerul cel ce grăia întră mine: «Ce sânt aceastea, Doamne?» Și au zis cătră mine: «Aceastea sânt coarnele care au răsipit pre Iuda și pre Israil și Ierusalimul».

20. Și mi-au arătat mie Domnul patru fauri (a).

21. Și am zis: «Ce vin aceștia să facă?» Și au zis: «Coarnele aceastea, care au răsipit pre Iuda și pre Israil l-au zdrobit; și nici unul dintru ei nu au rădicat capul. Și au ieșit aceștia să le ascuță pre eale cu mâinile lor. Ceale patru coarne sânt neamurile care rădică corn asupra pământului Domnului, ca să-l răsipească pre el».

CAP 2

Să arată un om vrând a măsura Ierusalimul, care, după slobozirea robiei, foarte să va umplea de lăcuitori, iară Dumnezeu le va fi ca un zid. Și năcăjind limbile ceale ce năcăjisă pre fiii lui Israil, multe neamuri împreună cu Sionul veselindu-să vor veni să slujască Domnului; și El le va priimi Luiși norod.

20. (a) Meșter de-a lucra cu lemn sau cu fier.

1. i am rădicat ochii miei și am văzut și, iată, un bărbat; și în mâna lui fune măsurătoare de pământ.

2. Și am zis către el: «Unde mergi tu?» Și el au zis către mine: «Să măsur Ierusalimul și să văz câtă easte lărgimea lui și câtă easte lungimea».

3. Și, iată, îngerul cel ce grăia întru mine sta și alt înger ieșea întru întimpinarea lui.

4. Și au grăit către el, zicând: «Aleargă și grăiaște către tinărul acela, zicând: Plin de rod să va lăcui Ierusalimul de mulțime de oameni și de dobitoace, care vor fi în mijlocul lui.

5. Și Eu voiu fi lui, zice Domnul, zid de foc împregiur și cu mărire în mijlocul lui.

6. O, o, fugiți din pământul miiazănoptii, zice Domnul, că de la patru vânturi ale ceriului voiu aduna pre voi, zice Domnul.

7. În Sion scăpați cei ce lăcuiți fata Vavilonului.

8. Că acestea zice Domnul Atotțiitoriul: Pre urma măririi m-au trimis pre mine la neamurile ceale ce v-au prădat pre voi; că cel ce să atinge de voi, ca cel ce să atinge de lumina ochiului Lui;

9. Că, iată, Eu aduc mâna Mea preste ei și vor fi pradă celor ce le-au slujit lor și veți cunoaște că Domnul Atotțiitoriul m-au trimis pre mine.

10. Mângăie-te și te veselește, fata Sionului, că, iată, Eu viu și voiu lăcui în mijlocul tău, zice Domnul.

11. Și vor fugi neamuri multe la Domnul în zioa aceea și vor fi Lui norod și vor lăcui în mijlocul tău; și vei cunoaște că Domnul Atotțiitoriul m-au trimis la tine.

12. Și va moșteni Domnul pre Iuda, partea sa în pământul cel sfânt; și iarăși va alege Ierusalimul.

13. Să se teamă tot trupul de fața Domnului că s-au sculat din norii cei sfinți ai Săi».

CAP 3

Pre Iisus, preotul, îl dezbracă de haina cea urâtă și-l îmbracă în haină lungă, căruia i să zice că, de va umbla în căile Domnului, va judeca Casa Domnului. Și va aduce Domnul pre sluga Sa, Răsăritul. Și despre piatra cea dată înaintea feții lui Iisus pre carea sânt șapte ochi.

1. i mi-au arătat mie Domnul pre Iisus, preotul cel mare, stând înaintea feții îngerului Domnului; și diiavolul sta de-a dreapta lui, ca să se împrotivească lui.

2. Și au zis Domnul către diiavol: «Cearte-te Domnul pre tine, diiavole, și să te cearte pre tine Domnul, Cel ce au ales Ierusalimul! Au nu, iată, acesta easte ca un tăciune scos din foc?»

3. Și Iisus era îmbrăcat în haine proaste și sta înaintea feții îngerului Domnului.

4. Și au răspuns și au zis către cei ce

4. (a) În unele nu să află: și păcatele tale le voiu curăți.

sta înaintea feții sale, zicând: «Luați hainele ceale proaste de la el!» Și au zis către el: «Iată, am șters fărădelegile tale și păcatele tale le voiu curăți (a)! Și-l îmbrăcați pre el cu haină lungă.

5. Și puneți mitră curată pre capul lui!» Și au pus mitră curată pre capul lui și l-au îmbrăcat cu haine.

6. Și îngerul Domnului sta.

7. Și au mărturisit îngerul Domnului către Iisus, zicând: «Aceasta zice Domnul Atotțiitoriul: De vei umbla pre căile Meale și vei păzi poruncile Meale și tu vei judeca Casa Mea, și de vei păzi curtea Mea, voiu da ție pre cei ce petrec în mijlocul acestor ce stau.

8. Auzi, dară, Iisuse, preotule cel mare, tu și cei mai aproape de tine, și cei ce șed înaintea feții tale, că bărbați privitori de minuni sânt; că, iată, Eu* aduc pre robul Mieu, Răsăritul (b).

9. Că piatra, carea o am dat înaintea feții lui Iisus, pre o piatră șapte ochi sânt. Iată, eu sap groapă, zice Domnul Atotțiitoriul, și voiu pipăi toată strâmbătatea pământului acelaia într-o zi.

10. În zioa aceea, zice Domnul Atotțiitoriul, chemați fieștecarele pre deaproapele său supt viță și supt smochin».

CAP 4

Despre sfeașnicul cel de aur cu doi maslini. Despre piatra moștenirii și despre piatra cea de cositoriu și de șapte ochi ai Domnului și tâlcuirea lor; și cum că Zorovavel va săvârși besearica carea o au început.

1. i s-au întors îngerul cel ce grăia mie și m-au deșteptat pre mine ca cum să deșteaptă omul din somnul său.

2. Și au zis către mine: «Ce vezi tu?» Și am zis: «Văzut-am și, iată, un sfeașnic tot de aur și candilă deasupra lui și șapte făclii pre el și șapte cleaște la făcliile ceale de pre el.

3. Și doi maslini deasupra lui, unul de-a dreapta candilei lui și altul de-a stânga».

4. Și am întrebat și am zis către îngerul cel ce grăia cu mine, zicând: «Ce sânt acestea, doamne?»

5. Și au răspuns îngerul cel ce grăia cu mine și au zis către mine, zicând: «Nu cunoști ce sânt acestea?» Și am zis: «Nu, doamne».

6. Și au răspuns și au zis către mine, zicând: «Acesta easte cuvântul Domnului către Zorovavel, zicând: Nu întru putere mare, nici întru tărie, ci întru Duhul Mieu, zice Domnul Atotțiitoriul.

7. Cine ești tu, muntele cel mare, înaintea lui Zorovavel, ca să îndreptezi? Și voiu scoate piatra moștenirii, tocmirea harului, harul ei».

8. Și au fost cuvântul Domnului către mine, zicând:

8. (b) Numele lui.

*Luca
1, 78

9. «Măinile lui Zorovavel au întemeiat casa aceasta și mâinile lui o vor săvârși și vei cunoaște că Domnul Atotțitoriul m-au trimis la tine.

10. Că cine au trecut cu vederea zilele ceale mici? Și să vor bucura și vor vedea pîiatra cea de cositoriu în mâna lui Zorovavel. Acești șapte sânt ochii Domnului, carii privesc preste tot pămîntul».

11. Și am răspuns și am zis cătră el: «Ce sânt acești doi maslini de-a dreapta și de-a stînga candilei?»

12. Și am întreat a doao oară și am zis cătră el: «Ce sânt aceale doao stâlپări de maslini din mâinile celor doao mucări de aur, ceale ce varsă și aduc iarăși cleaștele ceale de aur?»

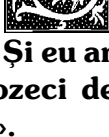
13. Și au zis cătră mine: «Nu știi ce sânt aceastea?» Și am zis: «Nu, doamne».

14. Și au zis: «Aceștia sânt doi fii ai grăsimii (a), ce stau înaintea Domnului a tot pămîntul».

CAP 5

Vedeniia Zahariei: o seacere de doaozeci de coți de lungă și de zece coți de lată zburând însămnează blăstămul carele iasă preste fața pămîntului. Talantul de plumb rădicat și muiarea ce șeade în mijlocul cumpenii este fărădelegea. Doao muieri cu aripi ca de pupăză, care au rădicat măsuri în aer, merg să gătească casă în Vavilon.

1. i m-am întors și am rădicat ochii miei și am văzut; și, iată, o seacere zburând.

2. Și au zis cătră mine: «Ce vezi tu?» Și eu am zis: «Văz o seacere zburând, de doaozeci de coți de lungă și zece coți de lată».

3. Și au zis cătră mine: «Acesta e blăstămul carele iasă preste fața a tot pămîntul, că tot fumul de acum înainte până la moarte să va pedepsi și tot cel ce joară strâmb de acum înainte până la moarte să va pedepsi.

4. Și o voiu scoate pre ea, zice Domnul Atotțitoriul, și va intra în casa furului și în casa celui ce jură strâmb pre numele Mieu cu minciună; și va lăcui în mijlocul casii lui și o va piiarde pre ea și leamnele ei și pietrile ei».

5. Și au ieșit îngerul cel ce grăia cu mine și au zis cătră mine: «Caută cu ochii tăi și vezi ce easte ce iasă?»

6. Și am zis: «Ce easte?» Și au zis: «Aceasta easte măsura carea iasă»; și au zis: «Aceasta easte strâmbătatea lor în tot pămîntul».

7. Și, iată, un talant de plumb rădicat; și, iată, o muiare șeade în mijlocul măsurii.

8. Și au zis: «Aceasta easte fărădelegea!» Și o au aruncat pre ea în mijlocul măsurii și au aruncat pîiatra cea de plumb în gura ei.

9. Și am rădicat ochii miei și am văzut; și, iată, doao muieri ieșind; și duh

14. (a) Adecă: doi unși ai Domnului, Zorovavel și Iisus a lui Iosedec. 9. (a) Unii tâlcuiesc uliu

era în aripile lor și aceastea avea aripi ca de pupăză (a). Și au rădicat măsura întră pămînt și întră ceriu.

10. Și am zis cătră îngerul cel ce grăia cu mine: «Unde duc aceastea măsura?» Și au zis cătră mine: «Să zidească ei casă în pămîntul Vavilonului și să-i gate; și o vor pune pre ea acolo, pre gătirea sa».

CAP 6

Vedeniia de patru cară ce ieșea dintră doi munți de aramă sânt patru vânturi ce ies pre pămînt. Despre cununile ceale de argint și de aur, care să se puie pre capul lui Iisus, și despre bărbatul a căruia nume e Răsăritul, carele va zidi besearica Domnului și va împărăți pre scaonul său.

1. i m-am întors și am rădicat ochii miei și am văzut; și, iată, patru cară ieșind dintră doi munți; și munții era de aramă.

2. La carul cel dintăiu era cai roșii, și la carul al doilea, cai negri.

3. Și la carul al treilea, cai albi, și la carul al patrulea, cai peagi și suri.

4. Și am răspuns și am zis cătră îngerul cel ce grăia cu mine: «Ce sânt aceastea, doamne?»

5. Și au răspuns îngerul cel ce grăia cu mine și au zis: «Aceastea sânt ceale patru vânturi ale ceriului, care merg ca să stea înaintea Domnului a tot pămîntul».

6. La care era cai negri, mergea în pămîntul miiazănoptii; și cei albi mergea după ei, și cei peagi mergea la pămîntul austrului;

7. Și cei suri ieșea și căuta ca să meargă să încungiure pămîntul. Și au zis: «Meargeți și încungiurați pămîntul!» Și au încungiurat pămîntul.

8. Și au strigat și au grăit cătră mine, zicând: «Iată, cei ce merg la pămîntul miiazănoptii; și au făcut să odihnească mâniia Mea pre pămîntul miiazănoptii».

9. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: «Ia ceale din robie de la boiari și de la cei folositori a ei și de la cei ce o au cunoscut pre ea;

10. Și vei intra tu în zioa aceea în casa lui Iosie, fiul lui Sofonie, carele au venit din Vavilon;

11. Și vei lua argint și aur și vei face cununi și le vei pune pre capul lui Iisus, preotul cel mare, fiul lui Iosedec.

12. Și vei zice cătră el: 'Aceastea zice Domnul Atotțitoriul: * Iată bărbat, căruia e numele Răsăritul; și supt el va răsări și va zidi Casa Domnului.

13. Și acesta va lua puteare și va șeade și va împărăți pre scaonul său și va fi preot de-a dreapta lui. Și sfat de pace va fi întră amândoi.

14. Iară cununa va fi celor ce așteaptă și celor folositori ei și celor ce o au cunoscut pre ea și spre har fiiului lui Sofonie sau cocostârc sau cuc.

*Luca 1, 78

și spre cântare în Casa Domnului.

15. Și cei ce sânt departe de la ei vor veni și vor zidi în Casa Domnului; și veți cunoaște că Domnul Atotțiitorul m-au trimis pre mine la voi. Și va fi, auzind veți auzi glasul Domnului Dumnezeuului vostru!»”

CAP 7

Nu plăcea Domnului posturile care le postea jidovii în robie în șaptezeci de ani, pentru că petrecea întru fărădelegile sale. Pentru aceea, îi îndeamnă să se întoarcă, că pentru că n-au ascultat de proroci i-au răsipit Domnul prin neamuri și s-au pustiiit pământul pentru strâmbătățile lor.

1. i au fost în anul al patrulea supt Darie împărat; fost-au cuvântul Domnului cătră Zahariia în zioa a patra a luni a noao (a), carea easte haselev.

2. Și au trimis în Vetil, Sarasar și Arveseer împăratul, și oamenii lui, ca să se roage Domnului,

3. Zicând cătră preoții cei ce era în Casa Domnului Atotțiitorului și cătră proroci, zicând: „Întrat-au aici în luna a cincea sfințirea, precum au făcut acum în mai mulți ani”.

4. Și au fost cuvântul Domnului puterilor cătră mine, zicând:

5. „Zi cătră tot norodul pământului și cătră preoți, zicând: * «De veți posti sau veți plânge joia sau sâmbăta, și, iată, șaptezeci de ani, au post ați postit Mie?»

*Isaia
51 [58], 5

6. Și de veți mânca sau veți bea, au nu voi mâncați și voi beați?

7. Au nu sânt acestea cuvintele care le-au grăit Domnul în mâna prorocilor celor mai dinainte? Când era Ierusalimul lăcuit și îndestulit, și cetățile lui împregiur și muntele și câmpul era lăcuit?»”

8. Și au fost cuvântul Domnului cătră Zahariia, zicând:

9. „Aceasta zice Domnul Atotțiitorul: «Judecați judecată dreaptă și faceți milă și îndurare fieștecarele cătră fratele său;

*Ieșire
22, 22

10.* Și pre văduvă și pre siriman și pre nemearnic și pre sărac nu asupriți; și de răutatea fratelui său fieștecarele nu vă aduceți aminte întru inimile voastre!»

Isaia
1, 23

Ieremia
5, 28

11. Și n-au ascultat ca să ia aminte și au întors dosul cu îndărăpnicie și urechile sale le-au îngreoiat, ca să nu auză;

12. Și inima sa și-o au pus neascultătoare, ca să nu auză legea mea și cuvintele care le-au trimis Domnul Atotțiitorul întru Duhul Său în mâna prorocilor celor mai dinainte. Și s-au făcut mânie mare de la Domnul Atotțiitorul.

13. Și va fi precum au zis și n-au ascultat de El. «Așa vor striga și nu-i voiu auzi», zice Domnul Atotțiitorul;

14. «Și-i voiu lăpăda pre ei la toate neamurile care nu le-au cunoscut. Și pământul

1. (a) În cea veachie: a șasa.

să va pustii pre urma lor, pentru că nu va fi cel ce să treacă și să se întoarcă; și au pus pământul cel ales întru pustiiere»”.

CAP 8

Precum au pustiiit Domnul Ierusalimul și au năcăjit pre norodul său pentru păcatele lor, așa acum îl face cu norod mult și întru toate îi va binecuvânta, numai să-I slujască Lui; și să vor adaoge lor și alte limbi.

1. i au fost cuvântul Domnului Atotțiitorului, zicând:

2. „Aceasta zice Domnul Atotțiitorul: * «Răvni-am Ierusa-

*Sus
1, 14

limul și Sionul cu răvnă mare și cu mânie mare l-am răvni».

3. Așa zice Domnul: «Întoarce-Mă-voiu spre Sion și voiu lăcui în mijlocul Ierusalimului; și să va chema Ierusalimul ‘cetate adevărată’ și muntele Domnului Atotțiitorului, ‘munte sfânt’».

4. Această zice Domnul Atotțiitorul: «Încă vor șede bătrânii și bătrânele în ulițele Ierusalimului, fieștecarele având toiagul său în mâna sa pentru mulțimea zilelor;

5. Și ulițele cetății să vor umplea de prunci și de feate, jucându-să în ulițele ei».

6. Această zice Domnul Atotțiitorul: «De va fi cu neputință înaintea rămășițelor norodului acestuia în zilele acealea, au, doară, și înaintea Mea cu neputință va fi?» zice Domnul Atotțiitorul.

7. Această zice Domnul Atotstăpânitorul: «Iată, Eu voiu mântui pre norodul Mieu din pământul răsăritului și din pământul apusului.

8. Și-l voiu aduce pre dânsul și-l voiu așeza în mijlocul Ierusalimului; și-Mi va fi Mie norod și Eu voiu fi lui Dumnezeu întru adevăr și întru dreptate».

9. Această zice Domnul Atotstăpânitorul: «Să se întărească mâinile voastre, carii auziți în zilele acestea cuvintele acestea din gura prorocilor, din zioa întru carea s-au întemeiat Casa Domnului Atotstăpânitorului și de când s-au zidit besearica.

10. Pentru că, mai înainte de zilele acestea, plata oamenilor nu va fi spre dobândă și preț nu vor avea dobitoacele și nici cel ce va intra, nici cel ce va ieși nu va avea pace, de năcaz; și voiu trimite pe toți oamenii, pre fieștecarele spre vecinul său.

11. Iară acum, nu după zilele ceale dintâiu voiu face Eu în zilele acestea rămășițelor norodului acestuia», zice Domnul Atotstăpânitorul.

12. «Ci voiu face pace. Viia va da rodul său și pământul va da odraslele sale și ceriul va da roaoa sa; și voiu face să moștenească rămășițele norodului Mieu toate acestea;

13. Și va fi în ce chip ați fost blăstăm întru neamuri, casa lui Iuda și casa lui Israil, așa vă voiu mântui pre voi și veți fi întru binecuvântare. Îndrăzniți și să se întărească mâinile voastre!»

14. Pentru că așa zice Domnul Atotțiatoriul: «În ce chip am gândit să vă năcăjesc pre voi, când M-au mâniaat pre Mine părinții voștri», zice Domnul Atotstăpânitoriul, «și nu Mi-au părut rău,

15. Așa sânt gata și am gândit în zilele aceastea să fac bine Ierusalimului și casii lui Iuda. Îndrăzniți!»

Ieșire [Efes.] 4, 25 16. Aceastea sânt cuvintele care să le faceți: «Grăiți adevărul fieștecarele cătră vecinul său, adevăr și judecată de pace, și dreaptă judecați în porțile voastre;

17. Și nimenea din voi rău vecinului său să nu gândească în inima sa și jurământul cel mincinos să nu-l iubiți, pentru că toate aceastea le-am urât», zice Domnul Atotțiatoriul».

18. Și au fost cuvântul Domnului Atotstăpânitoriului cătră mine, zicând:

19. Aceastea grăiaște Domnul Atotstăpânitoriul: «Postul al patrulea și postul al cincilea și postul al zecealea vor fi cassi Iudei spre bucurie și spre veselie și spre sărbători bune și vă veseliți și adevărul și pacea să o iubiți».

20. Acestea zice Domnul Atotstăpânitoriul: «Încă vor veni noroade multe și cei ce lăcuiesc în cetăți multe.

21. Și să vor aduna cei ce lăcuiesc în cinci cetăți, într-o cetate, zicând: 'Mergând să mergem să ne rugăm feații Domnului și să căutăm fața Dumnezeului Atotstăpânitoriului! Mearge-voiu și eu!'

22. Și vor veni noroade multe și neamuri multe și vor căuta fața Domnului Atotstăpânitoriului în Ierusalim, ca să facă milostivă fața Domnului».

23. Aceastea zice Domnul Atotstăpânitoriul: «În zilele acealea apuca-să-vor zece oameni din toate limbile neamurilor și să vor apuca de poala hainei bărbatului jidov, zicând: 'Mearge-vom cu tine, că am auzit că Dumnezeu cu voi easte!''»

CAP 9

Înainte-vesteaște asupra cetăților Siriei și a celor de alt neam, zicând să se bucure fata Sionului, că Împăratul ei va veni în Sion șezind pre mânzul asinii și, depărtând războiul, va împărăți în toată lumea cu mare pace. Că Domnul Dumnezeu va mântui pre norodul Său în zioa aceea.

1. uarea cuvântului Domnului în pământul lui Adrah și a Damascului, jertva lui; că Domnul caută spre oameni și spre toate neamurile lui Israil.

2. Și în Imat, în hotarale lui, Tirul și Sidonul, că au fost prea înțelepți.

3. Și Tirul și-au zidit șie tărie, agonisitu-și-au argint ca țărâna, adunatu-și-au aur ca tina drumurilor.

4. Pentru aceea, Domnul îl va moșteni pre el și va bate pre mare tăriia lui; și el de foc să va topi.

5. Vedea-va Ascalonul și să va spăimânta; și Gaza, și să va întrista foarte; și Acaronul, că s-au rușinat de nădejdea (a) sa. Și va peri împăratul de la Gaza și Ascalonul nu să va lăcui.

6. Și vor lăcui cei de alt neam în Azot și voiu strica sumeția celor de alt neam.

7. Și voiu lua sângele lor din gura lor și urăciunile lor dintră dinții lor și vor rămânea și aceștia Dumnezeului nostru; și vor fi ca un căpitan de o mie într-o Iuda, și Acaronul, ca Ievuzeul.

8. Și voiu pune supt Casa Mea rădicare, ca să nu treacă, nici să se întoarne; și nu va mai veni preste ei gonitoriu, că acum am văzut cu ochii Miei.

9.* Bucură-te foarte, fata Sionului, strigă fata Ierusalimului, iată, Împăratul tău vine la tine, drept și Însuși Mântuitoriu, blând și călare pre asin și pre mânz tinăr.

*Isaia 62, 11 Mateiu 21, 5

10. Și va piarde căruțele din Efrem și caii din Ierusalim; și va peri arcul de războiu și mulțimea și pacea din neamuri. Și va stăpâni preste ape, de la mare până la mare, și de la râuri până la marginile pământului.

11. Și tu într-o sângele așezământului tău ai slobozit pre cei legați ai tăi din groapa ce nu are apă.

12. Ședeaveți în cetate, legații adunării, și, pentru o zi a nemerniciei tale, îndoite voiu răsplăti ție.

13. Pentru că te-am încordat Mie pre tine, ludo, ca pre un arc, umplut-am pre Efrem; și voiu rădica pre fiii tăi, Sioane, asupra fiilor elinilor și te voiu pipăi ca sabia războinicului.

14. Și Domnul va fi preste ei și va ieși ca fulgerul săgeata Lui. Și Domnul Dumnezeu Atotstăpânitoriul cu trâmbița va trâmbita și va merge cu cutremurul îngrozirii Sale.

15. Domnul Atotțiatoriul va apăra pre dânșii și-i vor potopi pre ei și-i vor astruca pre ei cu pietri din praștie. Și vor bea sângele lor ca vinul și vor umplea ca blidele jertvenicul.

16. Și va mântui pre ei Domnul Dumnezeul lor, în zioa aceea, ca pre oi, pre norodul Său, că pietri sfinte să tăvălesc pre pământul Lui;

17. Că orice e bun a Lui easte, și orice e ales de la El easte: grâu tinerilor și vin cu bun miros de fecioare.

CAP 10

Singur Domnul poate folosi, Cel ce va întări pre jidovi, și, milostivindu-Să, îi va aduna din locurile robiei la pământul cel dintău, smerind pre împotiunicii lor.

1. eareți de la Domnul ploaie la vreamă timpurie și târzie; Domnul au făcut năluciri și ploaie de iarnă va da lor, fieștecăruia iarbă în țarină.

2. Pentru că, grăind, au grăit osteneale, și vrăjitorii vedenii mincinoase și vise min-

5. (a) În unele: greșala.

cinoase grăia, deșert să mângăia (a); pentru aceea s-au dus (b) ca oile și s-au chinuit, că nu era vindecare.

3. Asupra păstorilor s-au întărâtat mâniia Mea și asupra mieilor voiu cerceta; și va cerceta Domnul Dumnezeu Atotțiitorul turma Sa, casa lui Iuda, și-i va pune pre ei ca pre un cal al Său bine gătit la războiu.

4. Și de pre dânsul au privit și de pre el au așezat arcul cu duh de mânie; și de la el va ieși tot cercetătorul întru aceasta.

5. Și vor fi ca războinicii carii calcă tina în drumuri la războiu; și să vor rânduia la războiu, că Domnul va fi cu ei și să vor rușina călăreții cailor.

6. Și voiu întări casa lui Iuda, și casa lui Iosif voiu mântui; și voiu face pre ei să lăcuiască, că i-am iubit pre ei, și vor fi cum era când nu i-am fost lăpădat pre ei, că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor, și-i voiu auzi pre ei.

7. Și vor fi ca niște războinici a lui Efraim și să va bucura inima lor ca de vin și fiii lor vor vedea și să vor veseli și să va bucura inima lor întru Domnul.

8. Semn le voiu da lor și-i voiu priimi pre ei, că-i voiu răscumpăra pre ei și să vor înmulți, precum era mulți.

9. Și-i voiu sămăna pre ei întru noroade și cei de departe își vor aduce aminte de Mine și vor hrăni pre fiii săi și să vor întoarce.

10. Și-i voiu întoarce pre ei din pământul Egiptului și de la asiriiani voiu priimi pre ei; și-i voiu băga pre ei în pământul Galaadului și în Livan și nu va rămânea din ei nici unul.

11. Și vor trece prin mare îngustă și vor lovi în mare valurile și să vor usca toate adâncurile râurilor. Și să va lua toată sumeția asiriianilor și schiptrul Egiptului să va lua.

12. Și-i voiu întări pre ei întru Domnul Dumnezeu lor, și întru numele Lui să vor lăuda, zice Domnul.

CAP 11

Să se pască oile junghierii, că cei ce le-au câștigat le junghia și păstorilor lor nu le părea rău. Pentru aceea, zice Domnul că nu va cruța pământul și pre cei trei păstori îi va piiarde. Despre doao toiage, adecă frumsește și fune. Despre prețul pus, treizeci de arginți, aruncați în topitoare. Despre păstorul rău, pre carele îi va rădica Domnul.

1. eșchide, Livane, porțile tale și să mănca focul chedrii tăi!

2. Vaiete-să pinul, că au căzut chedrul, că foarte ticăloși s-au făcut cei măriți, boiarii. Văietați-vă, stejearii Vasanitidei, că s-au smult dumbrava cea împreună sădită.

3. Glasul păstorilor celor ce plâng, pentru că ticăloasă s-au făcut mărirea lor, glasul leilor celor ce răcnesc, că s-au dosădit înfierbântarea Iordanului.

4. Acestea zice Domnul Atotțiitorul: „Pașteți oile junghierii!”

2. (a) În cea veachie: deșerte să ruga; (b) În cea

CAP 10 ȘI 11

5. Care ceia ce le-au câștigat le junghia și nu le părea rău; și cei ce le vindea zicea: „Bine e cuvântat Domnul și ne-am îmbogățit”. Și păstorii lor nu pătimea nimica pentru eale.

6. „Pentru aceea, mai mult nu voiu cruța pre cei ce lăcuiesc pământul, zice Domnul, și, iată, Eu dau pre oameni, pre fieștecările în mâinile deaproapelui său și în mâinile împăratului lui; și vor tăia pământul și nu voiu scoate din mâna lor.

7. Și voiu paște oile junghierii în Hananitida și voiu lua Mie doao toiage. Pre unul l-am numit «Frumseță» și pre celalalt l-am chemat «Fune» și voiu paște oile.

8. Și voiu lua pre cei trei păstori întru o lună și să va îngreoa sufletul Mieu asupra lor, că și sufletele lor răgnea asupra Mea.

9. Și am zis: Nu voiu paște pre voi!* Ce moare moară, și ce lipsește lipsească; și ceialalți mănca fieștecările cărnurile deaproapelui său! *Ieremi. 15, 2

10. Și voiu lua toiagul Mieu cel frumos și-l voiu arunca, ca să stric legătura Mea de pace, carea am legat cu toate noroadele pământului.

11. Și să va strica în zioa aceea și vor cunoaște toți haldeii pre oile ceale păzite Mie, că cuvântul Domnului easte.

12. Și voiu zice către ei: De easte bine înaintea voastră, dați prețul Mieu sau vă lăpădați?* Și au pus prețul Mieu treizeci de arginți”. *Mate. 27,9

13. Și au zis Domnul cătră Mine: „Aruncă-i pre ei în topitoare și vezi de easte lucru lămurit, în ce chip M-au ispitit ei”. Și am luat cei treizeci de arginți și i-am aruncat în topitoare, în Casa Domnului.

14. „Și am aruncat al doilea toiag al Mieu, carele era «fune», ca să stric legătura de pace întră Iuda și întră Israil”.

15. Și au zis Domnul cătră Mine: „Ia-ți încă ție vase păstorești, de păstoriu neștiutoriu;

16. Că, iată, Eu voiu rădica păstoriu pre pământ; pre ceaea ce lipsește nu o va cerceta și pre cea răpită nu o va căuta și pre cea struncinată nu o va vindeca și pre cea întreagă nu o va îndrepta și cărunurile celor alese le va mânca și închieturile lor le va sfărâma.

17. O, cei ce pașteți ceale deșerte, cei ce ați lăsat oile! Sabie preste brațul lui și preste ochiul cel drept a lui! Brațul lui uscându-să să va usca și ochiul cel drept a lui orbindu-să să va orbi”.

CAP 12

Multe împărății năcăjesc pe Iuda și Ierusalimul, dară întorcându-să fiii lui Israil în pământul său, mai putearnici vor fi decât cei ce i-au năcăjit pre ei. Și acoperind Duhul Domnului pre lăcuiorii Ierusalimului, vor căuta spre Domnul, pre Carele L-au împuns și vor plânge ca de cel întâiu născut.

1. uoarea cuvântului Domnului asupra lui Israil, zice Domnul, Cel ce au întins ceriul și au întemeiat pământul și au făcut duhul omului întru el:

veachie: s-au uscat.

2. „Iată, Eu pui Ierusalimul ca niște tinzi care să clătesc la toate noroadele împregiur; și Iudea va fi încungiuare asupra Ierusalimului.

3. Și va fi în zioa aceea, voi pune Ierusalimul piază călcată de toate neamurile. Tot cel ce o va călca batjocorind va batjocori și să vor aduna asupra lui toate neamurile pământului.

4. În zioa aceea, zice Domnul Atotțiatoriul, voi bate tot calul cu spaimă și pre călărețul lui cu nebunie, iară preste casa lui Iuda voi deschide ochii Miei și pre toți caii noroadelor îi voi bate cu orbire.

5. Și vor grăi cei mai mari preste miile Iudei, toți într-o inimă: «Afla-ne-vom noao lăcuitori în Ierusalim, într-o Domnul Atotțiatoriul, Dumnezeul lor!»

6. În zioa aceea, pune-voiu pre cei mai mari preste miile Iudei ca tăciunele focului în leamne și ca făclia focului în trestie; și vor mânca de-a dreapta și de-a stânga pre toate noroadele împregiur și va mai lăcui încă Ierusalimul într-o sine”.

7. Și va mântui Domnul lăcașurile Iudei, ca din început, ca să nu să mărească lauda casii lui David și înălțările celor ce lăcuiesc Ierusalimul asupra Iudei.

8. Și va fi în zioa aceea, acoperi-va Domnul pre cei ce lăcuiesc Ierusalimul; și va fi cel slab într-o ei în zioa aceea ca David, iară casa lui David ca Casa lui Dumnezeu, ca îngerul Domnului înaintea lor.

9. „Și va fi în zioa aceea, cerca-voiu să scoț toate neamurile care vin asupra Ierusalimului.

10. Și voi turna preste casa lui David și preste cei ce lăcuiesc Ierusalimul duhul darului și al milii;* și vor căuta la Mine, pre Carele au împuns și vor plânge de Dânsul plângere ca de cel iubit și să vor durea cu durere, ca de cel întâiu născut”.

11. În zioa aceea mare, plâns va fi prin Ierusalim,* ca plânsul rodiei tăiate în câmp.

12. Și să va tângui pământul prin neamuri, neamuri, neamurile casii lui David deosebi, și muierile lor deosebi; neamurile casii lui Natan deosebi și muierile lor deosebi; neamul casii lui Levi deosebi și muierile lor deosebi.

13. Neamul casii lui Simeon deosebi și muierile lor deosebi.

14. Toate neamurile ceale rămasă, fieștecarele neam deosebi și muierile lor deosebi.

CAP 13

Când va fi tot locul deschis în casa lui David și celor din Ierusalim spre mutare, va peri numele idolilor; și prorocii cei mincinoși să vor ucide și mai mult nu vor proroci. Și voi zice: Ce sânt ranele din mijlocul mâinilor? Bate-să-va păstoriul și să vor răsipi oile. Și doao părți de pre pământ vor peri, iară a treia în foc să va lămuri.

1. n zioa aceea, fi-va tot locul deschis în casa lui David și celor ce lăcuiesc în Ierusalim și spre mutare și spre stropire.

2.* „Și va fi în zioa aceea, zice Domnul Savaot, piază-voi numele idolilor de pre pământ și mai mult nu va fi pomenirea lor; și pre prorocii cei mincinoși și duhul cel necurat voi lua de pre pământ.

3. Și va fi de va proroci om mai mult și va zice cătră el tatăl său și mumă-sa, carea l-au născut pre el: «Nu vei trăi, că minciună ai grăit într-o numele Domnului». Și-l vor împiedeca pre el tatăl lui și muma lui, carii l-au născut pre el, când va proroci el.

4. Și va fi în zioa aceea, rușina-să-vor prorocii, fieștecarele dintru vedenia sa prorocind însuși; și să vor îmbrăca cu piiale de păr, pentru că au mințit.

5. Și va zice: «Nu sânt proroc eu, că om lucrătoriu de pământ sânt eu, că om m-au născut pre mine din tinerețele mele».

6. Și voi zice cătră el: «Ce sânt ranele aceastea în mijlocul mâinilor tale?» Și va zice: «Cu care m-am rănit în casa iubitului meu!»

7. Sabie, scoală-te asupra păstorilor Miei și asupra omului cetățan al lui, zice Domnul Atotștăpânitoriul.* Bate păstoriul și să vor răsipi oile; și voi întoarce mâna Mea asupra păstorilor.

8. Și va fi (a) în tot pământul, zice Domnul, doao părți ai lui vor peri și vor lipsi, iară a treia va rămânea într-o însul.

9. Și voi trece a treia parte prin foc și-i voi lămuri pre ei cum să lămureaște argintul și-i voi cerca pre ei cum să cearcă aurul; acela va chema numele Mieu, și Eu îl voi asculta pre el și voi zice: «Norodul Mieu este acesta» și el va zice: «Domnul Dumnezeul Mieu!»”

CAP 14

După ce vor strica neamurile Ierusalimul și-l vor robi, va fi zi cunoscută Domnului, când va ieși apă vie din Ierusalim și fiii lui Israil să vor întoarce și vor lăcui fără de grijă în Ierusalim. Și va lovi Domnul cu bătaie toate neamurile care s-au oștit asupra Ierusalimului. Și cealealalte rămășițe să vor sui să se închine Domnului în Ierusalim; și va fi sfânt Domnul Atotțiatoriul.

1. ată, zilele Domnului vin și vor împărți prăzile tale într-o tine.

2. Și voi aduna toate neamurile la războiu asupra Ierusalimului; și să va lua cetatea și să vor răsipi casele, și muierile să vor pângări. Și va merge jumătate din cetate în robie, iară ceialalți ai norodului Mieu nu vor peri din cetate.

3. Și va ieși Domnul și să va da războiu într-o neamurile acealea ca în zioa rânduiei Lui în zioa războiului.

4. Și vor sta picioarele Lui în zioa aceea pre Muntele Maslinilor, cel din preajma Ierusalimului despre răsărit; și să va desface Muntele Maslinilor: jumătatea lui cătră

8. (a) În cea veachie: în zioa aceea.

*Iezec. 30, 13

*Mate. 27 [26], 31
Marco 14, 27

*Ioan 19, 37

*2 Para. 35, 26

răsărit și jumătate cătră mare, prăpastie mare foarte. Și să va pleca jumătate din munte cătră miiazănoapte și jumătate cătră austru.

5. Și să va astupa valea munților Miei și să va lipi râpa munților până la Asail;* și să va astupa în ce chip s-au astupat de fața cutremurului în zilele lui Ozie, împăratului Iudei. Și va veni Domnul Dumnezeuul meu, și toți sfinții cu El.

6. Și va fi în zioa aceea, nu va fi lumină; și frig și ger va fi o zi.

7. Și zioa aceea cunoscută va fi Domnului; și nu ziuo, nici noapte, și de cătră seară va fi lumină.

8. Și în zioa aceea va ieși apă vie din Ierusalim; jumătate de dânsa în marea cea dintâiu, și jumătate de ea în marea cea de apoi. Și primăvara va fi așa.

9. Și va fi Domnul Împărat preste tot pământul; în zioa aceea va fi un Domn și numele Lui unul,

10. Carele va încungiura tot pământul și pustia de la Gava până la Remon spre austrul Ierusalimului. Iară Rama în loc va rămânea de la poarta lui Veniamin până la locul porții ceii dintâiu, până la poarta unghiurilor și până la turnul lui Anameil,

11. Până la teasurile împăratului vor lăcui întru el și anatema mai mult nu va fi și va lăcui Ierusalimul fără de frică.

12. Și aceasta va fi căderea cu carea va bate Domnul toate noroadele câte s-au oștit asupra Ierusalimului; usca-se-vor trupurile lor stând pre picioarele sale și ochii lor vor cură din gaurile lor și limba lor să va usca în gura lor.

13. Și va fi în zioa aceea groaza Domnului mare preste ei; și să va apuca fieștecarele de

mâna deaproapelui său și să va încleșta mâna lui cu mâna deaproapelui său.

14. Și Iuda să va război în Ierusalim și va aduna putearea tuturor noroadelor de prim-pregiur: aur și argint și haine multe foarte.

15. Și aceasta va fi căderea cailor și a mușcoilor și a cămilelor și a asinilor și a tuturor dobitoacelor celor ce sânt în taberile acestea după căderea aceasta.

16. Și va fi, oricâți vor rămânea din toate neamurile care au venit asupra Ierusalimului, și să vor sui în tot anul, ca să se închine Împăratului, Domnului Atotstăpânitorului, și ca să sârbeze sărbătoarea facerii corturilor.

17. Și va fi, oricâți nu să vor sui din toate neamurile pământului în Ierusalim, ca să se închine Împăratului, Domnului Atotstăpânitorului, și aceștia la aceia să vor adaoge (a).

18. Iară de nu să va sui neamul Eghiptului, nici va veni, și preste dânsii va fi căderea cu carea va bate Domnul pre toate neamurile care nu să vor sui să prăznuiască praznicul facerii corturilor.

19. Acesta va fi păcatul Eghiptului și păcatul tuturor neamurilor care nu să vor sui să prăznuiască praznicul facerii corturilor.

20. În zioa aceea, va fi cea de pre frâul calului, „Lucru sfânt Domnului Atotstăpânitorului”; și vor fi căldările în Casa Domnului ca blidele înaintea feții jertvenicului.

21. Și va fi toată căldarea în Ierusalim și în Iuda, „Sfântă Domnului Atotstăpânitorului”. Și vor veni toți cei ce jertvesc și vor lua dintr-însele și vor fiiarbe într-însele și nu va mai fi hananeu în Casa Domnului Atotstăpânitorului în zioa aceea.

17. (a) Nu va fi preste ei ploaie.

PROROCIA LUI MALAHIA

Cuvânt înainte

După ce s-au săvârșit zidirea besearicii, să veade a fi prorocit pre vremile lui Darie Istaspis.

CAP 1

Prorocia lui Malahie asupra lui Israil, pre carele îl mustră Domnul pentru nemulțămire, că nu să cunoștea pre sine a fi sămânța lui Iacov, pre carele l-au iubit Domnul, iară pre Isav l-au urât; pentru aceea, să ponosluiască că nu-L cinstește Israil, nici să teame de Dânsul și preoții nu cinstesc numele Domnului, a cărora jert[v]e lăpădându-le, iubește jertva cea curată, carea în tot locul i să aduce.

1. **I**uarea cuvântului Domnului asupra lui Israil în mâna îngerului; puneți în inimile voastre.

2. „Iubitu-v-am pre voi, zice Domnul, și ați zis: «Întru ce ne-ai iubit pre noi?» Au nu era Isav fratele lui Iacov, zice Domnul,* și am iubit pre Iacov?

3. Iară pre Isav am urât și am [rânduit] hotărârele lui spre pustiire și moștenirea lui spre

cășile pustiei.

4. Că va zice: «Idumea s-au stricat și să ne întoarcem și iarăși să zidim ceale pustiite!» Acestea zice Domnul Atotstăpânitorul: Ei vor zidi și Eu voiu strica; și să vor chema lor «Hotărâre fărdelegii» și «Norodul preste carele S-au întins Domnul până în veac».

5. Și ochii voștri vor vedea și voi veți zice: «Măritu-S-au Domnul mai presus decât

hotarale lui Israil!»

6. Fiiul cinsteaște pre tată și sluga să teame de stăpânul său; și de sânt Eu Tată, unde easte cinstea Mea? Și de sânt Eu Stăpân, unde easte frica Mea?, zice Domnul Atotțiiitoriul. Voi, preoții, cei ce defăimați numele Mieu și ați zis: «Întru ce am defăimat numele Tău?»

7. Carii aduceți la jertvenicul Mieu pâni spurcate și ziceți: «Cu ce le-am spurcat?» Cu aceea că ziceți voi: «Masa Domnului easte spurcată și mâncările care să pun pre ea sânt defăimate».

8. Că de aduceți orb spre jertvă, au nu easte rău? Și de aduceți șchiop sau bolnav, au nu easte rău? Ad-o pre ea povățuitoriului tău, de te va priimi, au de va lua fața ta – zice Domnul Atotțiiitoriul.

9. Și acum împlânziți fața Dumnezeului vostru și vă rugați Lui. În mâinile voastre s-au făcut aceastea; au priimi-voiu fața voastră?, zice Domnul Atotțiiitoriul.

10. Că și voao să vor închide ușile și nu veți aprinde jertvenicul Mieu în zădar; nu vă voiesc pre voi, zice Domnul Atotțiiitoriul, și nu voiu priimi din mâinile voastre jertve,

Psal. 112, 3 11. Că de la răsăritul soarelui până la apus numele Mieu s-au mărit întru neamuri și în tot locul tămâie să aduce numelui Mieu și jertvă curată, că mare e numele Mieu întru neamuri, zice Domnul Atotstăpânitoriul.

12. Iară voi îl spurcați cu aceea că ziceți: «Masa Domnului spurcată easte și mâncările care să pun pre ea defăimate sânt».

13. Și ați zis: «Aceastea din năcaz sânt!» Și Eu le-am suflat pre eale, zice Domnul Atotțiiitoriul. Și aduceți jeafuri și ceale șchioape și ceale bolnave. Și de le veți aduce jertvă, au priimi-le-voiu aceastea din mâinile voastre? zice Domnul Atotțiiitoriul.

14. Și blăstămat cel puternic, care are în turma sa parte bărbătească și e legat cu făgăduință și jertveaște Domnului ce e stricat, că Împărat mare sânt Eu, zice Domnul Atotțiiitoriul, și numele Mieu luminat easte întru neamuri!

CAP 2

Zice Domnul că, de nu vor cinsti preoții numele Domnului, va blăstăma binecuvântările lor, pentru că leagea Lui au lăpădat, stricând legătura lui Levi, carea aici să laudă. Și Iuda s-au abătut de la dânsa, luându-și muieri dintru alte neamuri. Pentru aceea, mai mult nu va căuta spre jertva lor. Despre iubirea sau slobozirea muierii. Au întărâtat pre Domnul cu cuvintele lor.

1. i acum, porunca aceasta easte cătră voi, o, preoților!

Leviț. 26, 14 2 Leage 28, 15 Ieremia 2, 17 2. De nu veți asculta și de nu veți pune întru inimile voastre, ca să dați mărire numelui Mieu, zice Domnul Atotțiiitoriul, voiu trimite preste voi blăstăm

2. (a) În cea veachie nu să află: că voi nu puneți întru i-

și voiu blăstăma binecuvântarea voastră și o voiu blăstăma pre ea și voiu răsipi binecuvântarea voastră și nu va fi întru voi, că voi nu puneți întru inima voastră (a).

3. Iată, Eu voiu osibi voao umărul și voiu răsipi vintrecelul preste fețele voastre, vintrecelul sărbătorilor voastre, și voiu lua pre voi împreună.

4. Și veți cunoaște că Eu am trimis la voi porunca aceasta, ca să fie legătura Mea cu leviții, zice Domnul Atotțiiitoriul.

5. Legătura Mea au fost cu el de viață și de pace; și i-am dat lui, ca cu frică să se teamă de Mine, și de cătră fața numelui Mieu să se cutremure.

6. Leagea adevărului au fost în gura lui și strâmbătate nu s-au aflat în buzele lui. În pace drept (b) au umblat cu Mine și pre mulți au întors de la strâmbătate.

7. Că buzele preotului vor păzi știința și leagea vor cerca din rostul lui, că ingerul Domnului Atotțiiitoriului easte.

8. Și voi v-ați abătut din cale și ați slăbit pre mulți în leage; stricat-ați legătura lui Levi, zice Domnul Atotțiiitoriul.

9. Și Eu v-am dat pre voi să fiți defăimați și lăpădați la toate neamurile, pentru că n-ați păzit căile Meale, ci ați luat fața în leage.

10.* Au nu un tată easte voao tuturor? Au nu un Dumnezeu v-au făcut pre voi? Pentru ce ați lăsat fieștecarele pre fratele său, ca să spurcați legătura părinților voștri? *Mate. 23, 9 Efesea. 4, 6

11. Părăsindu-s-au Iuda și urâciune s-au făcut în Israil și în Ierusalim, pentru că au spurcat Iuda sfintele Domnului, care au iubit și au căutat spre dumnezei străini.

12. Piiarde-va Domnul pre omul cel ce face aceastea, până ce să va și smeri din lăcașurile lui Iacov și din cei ce aduc jertvă Domnului Atotțiiitoriului.

13. Și aceastea care le-am urât ați făcut; acopereați cu lacrimi jertvenicul Domnului și cu plâns și cu suspin din osteneale. Au easte încă vreadnic a căuta spre jertvă sau a lua priimire din mâinile voastre?

14. Și ați zis: «Pentru ce?» Domnul au mărturisit întră tine și întră muiarea tinerețelor tale, pre carea o ai lăsat; și aceasta e părtașe cu tine și muiare legăturii tale.

15. Și n-au făcut bine; și rămășița duhului lui. Și ați zis: «Ce altă, fără numai sămânță caută Dumnezeu?» Și păziți cu duhul vostru, și muiarea tinerețelor tale să nu o părășiți.

16. Ci deaca urându-o o ai gonit, zice Domnul Dumnezeul lui Israil, va acoperi păgânătatea veșmintele tale, zice Domnul Atotțiiitoriul, și păziți cu duhul vostru și să nu o părășiți.

17. Cei ce ați întărâtat pre Domnul cu cuvintele voastre și ați zis: «Cu ce L-am în-

nima voastră. 6. (b) Țiind cale dreaptă.

tărătat pre El?» Cu aceea că ziceți: «Tot cel ce face rău bine easte înaintea Domnului și întru ei El bine au voit». Și «Unde easte Dumnezeul dreptății?»

CAP 3

Despre înainte-mergătorul lui Hristos și despre venirea Lui. Și de judecata cea mai de pre urmă, care, dacă să vor curăți fiii lui Levi, priimită va avea jertva lui Iuda și a Ierusalimului. Cu grea izbândă să laudă celor fără de lege, pre carii totuși îi chiamă la Sine, multe bunătăți făgăduind celor ce să vor întoarce la Dânsul. Să ponosluiască pentru nemulțămirea fiilor lui Israil și pentru că în zeciuirile sale îl celuie și pentru că zic că Dumnezeu nu grijește de cei ce-L cinstesc pre Dânsul, care mai pre urmă împotivă vor simți.

*Mate.
11, 10
Marco
1, 2
Luca
1, 17
7, 27

1.* **A**tă, Eu trimiț îngerul Mieu și va găti cale înaintea feații Meale și îndată va veni la besearica Sa Domnul, pre Carele voi căutați, și îngerul legăturii, pre Carele voi voiți. Iată, vine!, zice Domnul Atotțiitorul.

2. Și cine va putea suferi zioa întrării Lui? Sau cine va putea sta întru vederea Lui? Pentru că El va întra ca focul topitoriului și ca iarba nălbitorilor.

3. Și va ședea topind și curățind, ca argintul și ca aurul; și va curăți pre fiii lui Levi și va vărsa preste ei, ca aurul și ca argintul, și vor aduce Domnului jertvă întru dreptate.

4. Și va plăcea Domnului jertva lui Iuda și a Ierusalimului, ca zilele veacului și ca anii cei dinainte.

5. Și voi veni la voi cu judecată și voi fi mărturie grabnică asupra fermecătorilor și asupra preacurvelor și asupra celor ce joară strâmb cu numele Mieu pentru minciună și asupra celor ce trag simbriia slugilor și asupresc pre văduve și bat cu pălmi pre sirimani și asupra celor ce abat judecata nemearnicului și asupra celor ce nu să tem de Mine, zice Domnul Atotțiitorul.

6. Că Eu sânt Domnul Dumnezeu vostru, și nu Mă schimb; și voi, fiii lui Iacov, nu v-ați oprit de la nedreptățile părinților voștri.

*Zaha.
1, 3

7. V-ați abătut de la legea Mea și nu o ați păzit.* Întoarceți-vă cătră Mine și Mă voi întoarce cătră voi, zice Domnul Atotțiitorul.

8. Și ați zis: «În ce ne vom întoarce?» Au înșela-va omul pre Dumnezeu? Pentru că voi Mă înșelați pre Mine și ziceți: «Întru ce Te-am înșelat? Că zecile și pârga cu noi sânt».

9. Și căutând voi căutați și pre Mine voi Mă înșelați.

10. Anul s-au plinit și ați băgat toate rodurile în vistierii; și va fi jeaful lui în casa lui. Întoarceți-vă, dară, întru aceasta, zice Domnul Atotțiitorul, și voi deschide voao jghiiaburile ceriului și voi vărsa binecuvântarea Mea voao până va fi destul;

11. Și voi împărți voao de mâncare și nu

voiu strica voao roada pământului vostru și nu va slăbi viia voastră cea din țarină, zice Domnul Atotțiitorul.

12. Și vor ferici pre voi toate neamurile, pentru că veți fi voi Mie pământ dorit, zice Domnul Atotțiitorul.

13. Îngreoiat-ați asupra Mea cuvintele voastre, zice Domnul, și ați zis: «Întru ce am grăit rău asupra Ta?»

14. Zis-ați: «Deșert easte cel ce slujește lui Dumnezeu; și ce e mai mult, că am păzit poruncile Lui și am umblat cu cucerie înaintea feații Domnului Atotțiitorului?»

15. Și acum feririm pre cei străini și să zidesc toți cei ce fac fărădelegi și s-au împotivit lui Dumnezeu și s-au mântuit».

16. Aceastea au grăit împotivă cei ce să tem de Domnul, fieștecarele cătră deaproapele său. Și au ascultat Domnul și au auzit; și au scris carte de pomenire înaintea Sa celor ce să tem de Domnul și să sfiesc de numele Lui.

17. Și vor fi Mie, zice Domnul Atotțiitorul, în zioa carea Eu o fac spre moștenire, și-i voi alege pre ei, precum alege omul pre fiiul său, care-i slujește lui.

18. Și vă veți întoarce și veți vedea ce easte întră cel drept și întră cel fără de lege, și întră cel ce slujește lui Dumnezeu și întră cel ce nu slujește Lui.

CAP 4

Zioa Domnului va arde pre toți cei ce fac fărădelege și, pierzind rădăcina lor, va răsări soarele dreptății celor ce să tem de Domnul și vor călca pre cei fără de lege. Zice să-și aducă aminte de Leagea lui Moisi. Până a nu veni zioa Domnului, zice că să va trimite Ilie Tesviteanul, carele va întoarce inima părinților spre fii.

1. **A**ă, iată, vine zioa arzind ca un cuptoriu și-i va arde pre ei și toți cei de alt neam; și toți cei ce fac fărădelege vor fi trestie și-i va aprinde pre ei zioa carea vine, zice Domnul Atotțiitorul, și nu va rămânea dintru ei rădăcină, nici odraslă.

2.* Și va răsări voao, celor ce vă teameți de numele Mieu, soarele dreptății și vindecare în aripile lui; și veți ieși și veți juca ca vițeei cei sloboziți din legături.

3. Și veți călca pre cei fără de lege, că vor fi cenușe supt picioarele voastre, în zioa carea Eu o fac, zice Domnul Atotțiitorul.

4.* Aduceți-vă aminte de Leagea lui Moisi, robului Mieu, precum v-am așezat voao în Horiv porunci și îndreptări la tot norodul lui Israil.

5.* Și, iată, Eu voi trimite voao pre Ilie Tezviteanul mai înainte până ce va veni zioa Domnului cea mare și luminată,

6.* Carele va întoarce inima tatălui spre fiiu și inima omului spre vecinul său, ca să nu viu și să bat pământul de tot”.

*Luca
1, 78

*Ieșire
20, 1
2 Leage
4, 25

*Mate.
17, 10
Marco
9, 11

*Sirah
48, 10

CUVÂNT ÎNAINTE

LA CĂRȚILE CARE SĂ ZIC APOCRIFA

ărțile Sfintei Scripturi, unele, să zic proto-canonești, adecă ceale în locul cel dintâiu canonești. Altele să zic deutero-canonești, ca cum am zice întru al doilea loc canonești. Cărțile ceale proto-canonești sânt acealea care în catastihul cărților Sfintei Scripturi la jidovi pururea au fost. Și niciodată, nici o îndoială despre aceale cărți nu au fost, ca cum acealea nu ar fi ale Sfintei Scripturii, ceii de Dumnezeu însuflate. Iară ceale deutero-canonești sânt cărțile acealea ale Sfintei Scripturi, care în catastihul cărților Scripturii, la jidovi, acum nu să află și pentru aceaea mulți au avut îndoială. Oare aceaste cărți dumnezeiești și parte a Sfintei Scripturi sânt, și pentru aceaea le-au zis Apocrifa, care cuvânt elinesc însemnează „acoperit”, „ascuns”, pentru că au fost ascuns și acoperit, sau neștiut. Oare parte a Sfintei Scripturi sânt aceastea, până ce mai târziu s-au descoperit și s-au aflat adevărul lucrului acestuia? Așa sânt în Testamântul cel Vechiu cărțile aceastea: Tovit, Iudit, Varuh, Cartea trimisă a lui Ieremie, Cântarea celor trei sfinți coconi, Înțelepciunea lui Solomon, Înțelepciunea lui Iisus Sirah, Istoriia Susanei, a lui Vil și a bălaorului, și a Macaveilor, Cartea 1 și 2, și Rugăciunea lui Manase.

De aceaste cărți, oare sânt canonești? Odinioară au fost îndoială în besearică, iară acum nici o îndoială mai mult nu easte, macar de să și pun în Biblie, supt nume de Apocrifa. Că dintru aceaste cărți mulți sfinți părinți aduc mărturii ca din Sfânta Scriptură.

S. Ioan Zlatoust, în Proteoria la S. Scriptură, Înțelepciunea lui Sirah, S. Nichifor, Patriiarhul Țarigradului, pre Varuh întră cărțile ceale fără de îndoială canonești numără. Mai pre urmă, toată îndoiala despre cărțile aceastea o au rădicat besearica, când au rânduit ca în besearică, împreună cu ceaealaltă Scriptură, de carea nici odinioară îndoială nu au fost, și aceaste cărți să se cetească. Așa easte Cântarea celor trei coconi, Rugăciunea lui Manase, care, ca și Psalmii, despre carii nici o îndoială nu easte în besearică, să cetesc; Înțelepciunea lui Solomon și Prorociaa lui Varuh, din care cărți în besearică să cetesc Parimii. Așa, aceaste cărți în numărul cărților Sfintei Scripturi le pune și le cinsteaște și Besearica Apusului, carea și săborniceaște au hotărât că aceaste cărți sânt de Dumnezeu însuflate și parte a Sfintei Scripturi.

Sânt încă apocrife unele cărți de care și acum easte îndoială și, măcar de să pun în Biblie, parte de a Sfintei Scripturi nu sânt, nici dumnezeiești nu să țin. Așa easte: Psalmul 151, „Mic am fost întră frații miei”, Cartea 3 a lui Esdra, a treia și a patra a Macaveilor; aceaste cărți de la besearică nu sânt priimate întră ceale dumnezeiești, care să zic cărți de Dumnezeu însuflate. Ci mai deosebi aceasta să va arăta la începutul fieștecării cărți, care la rândul lor să vor pune.

CARTEA LUI TOVIT

Cuvânt înainte

artea lui Tovit nu easte în canonul jidovilor, ci easte în canonul besearicii, a căriia puteare nu easte mai mică decât a sinagoghei ceii mari, carea după robia Vavilonului au pus în rând sfintele cărți și, precum foarte aseamenea adevărului să veade, prin Esdra au făcut aceasta, carele

slovele ceale vechi ale jidovilor cu ceale haldeiești le-au schimbat, pentru că cu acestea jidovii s-au fost obicinuit. Iară aceasta nu s-au făcut fără de putearea sinagogăi ceii mari, carea, după ce au văzut acest lucru, l-au întărit. De unde Iosif, Cartea 1, Asupra lui Apion, mărturisește cum că doazeci și doao de cărți sânt care cuprind toată pomenirea vremii trecute, de la vremile lui Moisi până la vremile lui Artaxerx. Aceaste cărți jidovii le țin sfinte; iară de la vreamea aceasta ceale ce s-au întâmplat s-au scris, dară nu au acea credință carea ceale mai dinainte.

Nici e minune, căci Cartea lui Tovit, înainte de vremile acestea haldeiaște scrise, n-au venit în mâinile lui Esdra; că abia au putut fi ca Esdra, într-aceale foarte greale vremi, măcar cât de nevoitoriu și de învățat au fost, să culeagă toate istoriile și scrisorile ceale vechi ale neamului său de la oamenii norodului său, care, după ce el au făcut și au închiat canonul, nu au avut loc de la alții să se puie, precum prealuminatul Uetie, în Arătarea evanghelicească, mai pre larg arată. Și tot această carte întră Sfintele Scripturi o pun jidovii, cum mărturisește Ieronim, cel ce din limba haldeiască în limba latinească o au tălmăcit, ajutându-să cu un jidov, carele amândoao limbile foarte bine le știa. Și cea mai mare parte a S. S. Părinți pune această carte întră cărțile ceale canonicești, ca: Ireneu, Cartea 1, cap 34; Inochentie, 1, în Cartea cătră Exuperie; Amvrosie, în cartea carea de Tovit o au scris, unde pre Tovit proroc îl numeaște; Augustin, Cartea 1, De învățătura creștinească, cap 8; Ghelasie, în Decretumul de cărțile canonicești, Săborul 3 de la Cartaghen, Ilarie, Zlatoust, pre carii îi numeaște Serarie în Prolog. Aceasta cu adevărat easte cum că ceale doaosprăzeace capete mai dintâiu de amândoi Tovitii au fost scrise, de vreame ce acela era obiceiul jidovilor ca lucrurile sale să le scrie. După aceea, nici o îndoială nu poate fi, că, amândoi, ei nu au ascultat de porunca îngerului, cap 12, stih 21, unde așa zice: „Scrieți în carte ceale ce s-au întâmplat”. Tovit grăiaște în fața sa după tălmăcirea grecească, după carea cea sirienească și cea jidovească sânt făcute. Așa Neemiia, cap 1, despre sine grăiaște în fața cea dintâiu: „Eu eram însuși”; așa prorocii de multe ori. Pentru aceea, aceasta istoriei nimic nu strică.

CAP 1

Tovit, în robie fiind, nu s-a departă de la leagea lui Dumnezeu și pre fiul său, Tovie, cel născut din Ana, muiarea sa, îl învață frica Domnului. Și fiind iubit împăratului Enemesar, mergea încătrău vrea și mângăia pre robi, frații săi, ajutându-i cu milostenii. Pre Gavail l-au împrumutat cu zece talanți de argint. Senaherim îl izgoneaște și îl pradă pentru că îngroapă morții.

1. artea cuvintelor lui Tovit, al lui Toviil, al lui Ananiil, al lui Aduil, al lui Gavail, din sămânța Asiil, din neamul lui Neftalim,

4 Împă. 2. Carele s-au robit în zilele lui Enemesar, 17, 3 împăratului asiriianilor din Tisvis, carea easte 18, 9 de-a dreapta Chidiosului, din Neftalim, în Galileea, deasupra lui Asir.

3. Eu, Tovit, pre calea adevărului și a dreptății am umblat în toate zilele vieții mele și milostenie multă am făcut fraților miei și neamului meu, celor ce era duși cu mine în țara asiriianilor, la Ninevi.

4. Și când eram în țara mea, în pământul lui Israil, tinăr fiind eu, tot neamul lui Neftalim, tătâne-mieu, s-au departat de la casa Ierusalimului, carele s-au ales din toate neamurile lui Israil, ca toate neamu-

rile să jertvească.

5. După ce s-au sfințit besearica lăcașului Celui Preainalt și s-au zidit pentru toate neamurile veacului, și toate neamurile, care împreună s-au departat, și casa lui Neftalim, tătâne-mieu, jertvea lui Vaal* junincei (a). *3 Împă.

6. Iară eu sângur mergeam de multe ori în Ierusalim la praznice, precum easte scris tot norodului lui Israil poruncă veacinică; pârga și zăciuiala rodurilor, și ceale întâiu născute ale turmei mele, și le dam preoților, fiilor lui Aaron, la jertvenicul tuturor rodurilor. 12, 28

7. Zăciuiala cea dintâiu o dam fiilor lui Aaron, celor ce slujea în Ierusalim, iară a doao zeciuială o vindeam, și mergeam și o cheltuiam în Ierusalim în tot anul.

5. (a) Sau junince.

8. Iară a treia o dam celor ce să cuvinea, precum au fost poruncit Devora, muma tătâne-mieu, că sărac am rămas de tatăl meu.

9. Și după ce m-am făcut bărbat, am luat muiare pre Ana, din seminția neamului meu, și am născut dintr-însa pre Tovie.

10. Și când am fost dus în robie la Ninevi, toți frații miei și cei din neamul meu mânca din pâinile păgânilor, iară eu mi-am păzit sufletul meu să nu mănca, că-mi aduceam aminte de Dumnezeu din tot sufletul meu.

11. Și au dat Cel Înalt har și milă înaintea lui Enemesar și i-am fost lui cumpărătoriu.

12. Și mergând în Midiia, am pus la Gavail, fratele lui Gavriia din Raghis (b), al Midei, zece talanți de argint.

13. Și după moartea lui Enemesar, au împărățit Sănahirim, feciorul lui, în locul lui, și nefiind căile lui așezate, mai mult nu m-am putut duce în Midiia.

14. Și în zilele lui Enemesar, milostenii multe făceam fraților miei: pâinile mele le dam celor flămânzi, și hainele mele celor goli, și ori pre carele din neamul meu vedeam mort și lăpădat după zidul Ninevii, îl îngropam.

4 Împă. 15. Și ori pre carele omorea împăratul
19, 35 Senahirim, când au venit fugind din Iudeea,
Sirah pre ascuns luându-i, îi îngropam (că pre mulți
48, 24 au omorât întru mâniia sa). Și au căutat
2 Maca. împăratul trupurile lor și nu le-au aflat.

18 [8], 19 16. Și mergând un ninevitean, au spus
împăratului că eu i-am îngropat pre ei, și
m-am ascuns, și, înțelegând că mă caută să
mă omoară, temându-mă, m-am dat în laturi.

17. Atunci mi-au luat tot ce am avut și nimica nu mi-au rămas mie, afară de Ana, muiarea mea, și Tovii, fiiul meu.

4 Împă. 18. Ci n-au trecut cincizeci și cinci de zile
19, 37 până când l-au omorât pre el doi feciori ai
2 Paral. lui, carii au fugit în munții Ararat; și au
32, 21 împărățit Sarhedon, fiiul lui, în locul lui.

Isaia 19. Și au pus pre Ahiahar, feciorul lui Anail,
37, 38 fratelui meu, mai-mare preste toată deregătorii tătâne-său și preste toată purtarea de grijă. Deci, rugându-să Ahiahar pentru mine, m-am întors la Ninevi.

20. Și era Ahiahar și păharnic, și preste inel, și deregătoriu, și purtătoriu de grijă.

21. Și l-au pus pre el, Esarhidon, al doilea după sine, iară el îmi era nepot de frate.

CAP 2

Tovit, fiind ostenit de îngroparea morților, să orbeaște cu găinaț de pasăre, spre proba răbdării. Și ocărându-l muiarea sa și priiatinii, să năcăjeaște și cu mare răbdare le sufere, ca și Iov.

12. (b) Raghis, precum tâlcuiesc unii, însămnează rupturi a țarinii. 4. (a) Și l-am dus. 10. (b) În une-

1. i după ce m-am întors eu la casa mea, mi s-au dat mie Ana, muiarea mea, și Tovie, fiiul meu; iară la sărbătoarea

Rusaliilor, carea easte sfântă, a șaptea săptămână, făcutu-s-au prânz bun mie și am șezut să mânânc.

2. Și văzind că sânt bucate multe, am zis fiului meu: „Mergi și ado pre carele vei afla din frații noștri lipsit, carele își aduce aminte de Domnul și, iată, eu te aștept”.

3. Iară el, venind, au zis: „Tată, unul din neamul nostru sugrumat zace, lăpădat în târg”.

4. Atunci eu, mai înainte de a gusta, sărind l-am luat pre el (a) la o casă, până când au apus soarele.

5. Și, întorcându-mă, m-am spălat și am mâncat pâinea mea, supărat.

6. Și mi-am adus aminte de prorocia lui Amos, cum au zis:* „Întoarce-să-vor sărbătorile voastre întru plângere și toate veseliile voastre întru tânguire”. Și am plâns, și, după ce au apus soarele, m-am dus și, săpând, l-am îngropat.

*Amos
8, 10
1 Maca.
1, 41

7. Iară vecinii râdea, zicând: „Nu să teame mai mult acesta că să va omorî pentru lucrul acesta, măcar că, o dată cu fuga, abii au scăpat, și acum iară îngroapă pre cei morți”.

8. Și într-acea noapte, fiind ostenit de îngropăciune, m-am culcat pângărit lângă păretele curții, cu fața descoperită.

9. Și nu știam că sânt pasări în păreate. Și, fiindu-mi ochii miei deschiși, s-au găinat paserile fierbinte în ochii miei, și s-au făcut albeațe în ochii miei; și am mers la doftori și nu mi-au folosit.

10. Și m-au hrănit Ahiahar până a merge (b) în Elemada.

11. Iară muiarea mea, Ana, făcea lucruri muieresti și le da stăpânilor.

12. Și aceia i-au plătit ei și i-au dat și un ied.

13. Și când au venit la mine, au început a striga și i-am zis ei: „De unde e iedul, au de furat easte? Dă-l stăpânilor, că nu easte slobod a mânca de furat”.

14. Iară ea au zis: „Dar mi s-au dat mie afară de plată”. Ci nu o am crezut și am zis să-l dea înapoi stăpânilor. Și m-am mâniat pre ea.

15. Iară ea, răspunzind, mi-au zis mie: „Unde sânt milosteniile tale și dreptățile tale? Iată, să văd toate la tine”.

CAP 3

Rugăciunea lui Tovit cătră Dumnezeu, pentru ocară muierii sale, carea îi pofta moarte, și a Sarei, featei lui Raguil, smerita rugăciune cu post de trei zile pentru probozirea slujnicii. Despre șapte bărbați, pre carii i-au omorât diavolul. Rugăciunile amândurora să ascultă, trimițându-să îngerul Rafail să-i vindece.

le easte: până am mers, iară în altele: până ce au mers.

1. **S**i măhnindu-mă, am plâns și m-am rugat cu durere, zicând:

2. „Drept ești, Doamne, și toate lucrurile Tale, și toate căile Tale sânt milă și adevăr și judecată adevărată, și drept judeci în veac!

3. Adu-Ți aminte de mine și caută spre mine, să nu mă pedepsești pre mine pentru păcatele mele, și pentru neștiințele mele și ale părinților miei, carii au păcătuit înaintea Ta!

2 Leage 28, 15 4. Că n-am ascultat poruncile Tale și ne-ai dat în jefuire și în robie și în moarte și în pildă de ocară la toți, (a) la carii sântem răsipiți!

5. Și acum, multe sânt judecățile Tale și adevărate, nu face după păcatele mele și ale părinților miei, pentru că n-am făcut poruncile Tale și nu am umblat cu adevăr înaintea Ta.

6. Și acum, precum easte plăcut înaintea Ta fă cu mine! Poruncește să ia duhul meu ca să mă slobozesc și să mă fac pământ, că mai de folos easte mie a muri decât a trăi, că ocări mincinoase am auzit și măhnire multă easte întru mine.

7. Poruncește, dară, să mă slobozesc din nevoia aceasta, în locul cel veacinic, nu întoarce fața Ta de la mine!”

8. Întru aceastași zi s-au întâmplat Sarii, feții lui Raguil, în Ecvatana Midiei, de o au ocărat slujnicile tatălui ei, că au fost măritată după șapte bărbați. Iară Asmodeu, dracul cel rău, i-au omorât pre ei mai înainte de a să împreuna ei cu ea, cum easte la muieri.

9. Că zicea ei: „Au nu pricepi că-ți sugrumi bărbații tăi? Iată, șapte ai avut și nici a unuia dintru ei nu te-ai numit.

10. Ce ne bagi pre noi pentru ei? Deaca au murit, du-te cu ei, să nu vedem din tine fiu sau fată în veac!”

11. Aceastea auzindu-le, ea s-au măhnit foarte, cât era să se sugrume, și au zis: „Pre mine singură mă are tatăl meu; de voiu face aceasta, ocară va fi lui și bătrânețele lui le voiu pogori cu durere în iad”.

12. Și s-au rugat spre fereastră și au zis: „Bine ești cuvântat, Doamne Dumnezeul meu, și bine e cuvântat numele mării Tale cel sfânt și cinstit în veaci! Bine să Te cuvinteaze toate fapțurile Tale în veac!

13. Și acum, Doamne, ochii miei și fața mea cătră Tine am întors, zicând să mă slobozești pre mine de pre pământ, ca să nu mai auz eu ocară.

14. Tu cunoști, Doamne, că curată sânt de tot păcatul bărbătesc și nu am spurcat numele Tău, nici numele tătâne-mieu, în pământul robiei mele.

15. Una născută sânt tatălui meu și nu are el altă pruncă, carele să moștenească

4. (a) La toate neamurile.

după el, nici frate aproape, nici are acela fiu ca să mă păzesc pre mine lui muiare.

16. Iată, mi-au perit șapte, pentru ce e mie a mai trăi? Și de nu să pare Ție a mă omori pre mine, poruncește a căuta spre mine și a mă milui și să nu mai auz ocară”.

17. Și s-au auzit rugăciunea amânduror, înaintea mării marelui Dumnezeu și s-au trimis Rafail să-i vindece pre amândoi: lui Tovit să-i curăță albețele și pre Sara, fata lui Raguil, să o dea muiare lui Tovie, fiului lui Tovit, și să leage pre Asmodeu, dracul cel rău, că lui Tovie s-au dat ca să o aibă pre ea muiare.

18. Într-acea vreme, întorcându-să Tovie, au intrat în casa sa, și Sara, fata lui Raguil, s-au pogorât din cerdacul său.

CAP 4

Tovit, gândind că va muri curând, învață pre fiul său să ție poruncile și să nu înceteaze a face bine, și-i spune de zece talanți de argint, dați lui Raguil în Raghis.

1. **N** zioa aceea, și-au adus aminte Tovit de argintul care l-au pus la Gavail, în Raghisul Midii.

2. Și au zis întru sine: „Eu mi-am cerut moarte. Pentru ce nu chem pre Tovie, fiul meu, ca să-i spui lui mai înainte de ce voiu muri?”

3. Și chemându-l pre el, au zis: „Fiiule, de voiu muri, îngroapă-mă și să aibi grije de mumă-ta.* Cinsteaște-o pre ea în toate zilele vieții tale, și fă ce va plăcea ei, și să nu o măhnești pre ea.

*Ieșire
20, 12
Sirah
7, 28

4. Adu-ți aminte, fiiule, că multă nevoie au avut cu tine în pânțece. Când va muri, îngroapă-o lângă mine, într-o groapă.

5. În toate zilele, fiiule, adu-ți aminte de Domnul Dumnezeul nostru, și cu voia nu păcătui, și nu călca poruncile Lui. Și în toate zilele vieții tale fă dreptate și nu umbla pre căile nedreptății.

6. Că de vei face tu adevărul cu sporiu, vor fi ție căile tale întru faptele tale și tuturor celor ce fac dreptate.

7.* Din ceale ce ai tu, fă milostenie și să nu pismuiască ochiul tău când faci milostenie.

*Pilde
3, 9

8. Să nu-ți întorci fața ta de cătră nici un sărac și de cătră tine nu-și va întoarce Dumnezeu fața Sa.

Sirah
4, 10
14

9. După cât de multă avere ai, fă milostenie: de ai mult, mult dă.

Luca
14, 13

10. De ai puțin, după cât ai de puțin, nu te sfii a face milostenie.

11.* Că comoară bună agonisești ție la zioa cea de lipsă, că milosteniia din moarte izbăvește și nu-l lasă să între întru întunearec.

*Sira.
35, 11

12.* Că bun dar easte milosteniia tuturor celor ce o fac pre ea, înaintea Celui Preaînalt.

*Sira.
29, 15

13.* Păzește-te pre tine, fiiule, de toată curviia, și mai înainte ia ție muiare din sămânța părinților tăi, și nu lua muiare străină, carea nu easte din neamul tătâne-tău.

*1 Tesa.
4, 3

14. Că fiii prorocilor sântem: Noe, A-

vraam, Isaac, Iacov, aceștia sânt părinții noștri din veac.

15. Adu-ți aminte, fiule, că toți aceștia au luat muieri din frații săi și s-au binecuvântat întru fiii săi, și sămânța lor va moșteni pământul.

16. Și acum, fiule, iubeaște pre frații tăi, și nu te trufi cu inima ta de frații tăi și de fiii și de featele norodului tău. Ia-ți ție dintr-înșii muiare.

17. Că în trufie easte pîiardere și neașezare multă, și întru fală scădere și lipsă mare și necuviința easte muma foametii.

Leviț. 18. Plata a fieștecărui om, carele ți-au lucrat 19, 13 ție, să nu rămâie preste noapte la tine, ci o dă 2 Leage îndată, și de vei sluji lui Dumnezeu, ți se va 24, 14 răsplăti.

19. Ia-ți aminte, fiule, întru toate lucrurile tale, și fii înțelept întru toată petreacerea ta, și ce urăști tu nimărui să nu faci.

20. Vin cât să te îmbeți să nu beai și să nu meargă cu tine în calea ta beția.

21. Din pâinea ta dă celui flămând și din hainele tale celor goli.

22. Tot ce prisoseaște ție fă milostenie și să nu pismuiască ochiul tău când faci milostenie.

23. Toarnă pâinile tale preste mormântul dreptilor și nu da celor păcătoși.

24. Sfat de la tot înțeleptul ceare și niciodată să nu lapezi sfatul cel de folos.

25. Și în toată vreamea binecuvintează pre Domnul Dumnezeuul tău și ceare de la El ca să se îndrepteaze căile tale, și toate cărările tale și sfaturile tale vor spori.

26. Că toate neamurile nu au sfat, ci Înșuși Domnul dă toate bunătățile, și ori pre carele vrea, smereaște precum vrea.

27. Și acum, fiule, ține aminte poruncile meale și să nu să șteargă din inima ta.

28. Iară acum, spuii ție că sânt zece talanți de argint care i-am pus la Gavail, fiul lui Gavria, în Raghisul Midiei.

29. Și nu te teame, fiule, pentru că am sărăcit.

Roma. 30. Ai tu multe, de te vei teame de Dumnezeu, 20, 17 și te vei depărta de tot păcatul și vei face ce e plăcut înaintea Lui”.

CAP 5

Tovie, cercându-și povățuitoriu până la cetatea Raghis, îi iasă înainte îngerul Rafail necunoscut, căruia Tovit îi încredințază pre fiiul său. Și ducându-să ei, muma-sa plânge pentru depărtarea fiiului său.

1. i răspunzind Tovie, au zis: „Tată, face-voiu toate câte ai poruncit mie.

2. Ci cum voiu putea lua argintul de la el, de vreame ce nu-l știu pre el?”

3. Și i-au dat lui scrisoarea mâinii și i-au zis lui: „Caută-ți om carele să meargă cu tine și să-i plătesc lui până sânt viu,

12. (a) În cea veachie easte: eu sânt din neamul Azariei și Ananiei cel mare și fraților tăi; 24. (b) Argintul

și, ducându-te, ia argintul!”

4. Și s-au dus să caute om și au aflat pre Rafail, carele era înger, și nu știa, și i-au zis lui: „Poți merge cu mine în Raghisul Midiei și știi locurile?”

5. Și i-au zis îngerul: „Eu voiu merge cu tine și la Gavail, fratele nostru am mas”.

6. Și au zis Tovia cătră el: „Așteaptă-mă, să spuii tătâne-mieu”. Și i-au zis lui: „Mergi și să nu zăbovești!”

7. Și, mergând, au spus tătâne-său: „Iată, am aflat carele va merge cu mine”. Iară el au zis: „Chiamă-l pre el la mine, ca să cunosc din ce neam easte, și easte om credincios ca să meargă cu tine?”

8. Și l-au chemat pre el și au întrat și s-au închinat unul altuia.

9. Și au zis Tovit lui: „Frate, din ce neam și din ce sămânță ești tu, spune-mi?”

10. Și i-au zis lui: „Neam și seminție cerci tu, au năimit, carele să meargă cu fiiul tău?”

11. Și i-au zis Tovit lui: „Voiu, frate, să știu neamul tău și numele”.

12. Iară el au zis (a): „Eu sânt Azaria, a lui Ananie celui mare, din frații tăi”.

13. Și i-au zis Tovit lui: „Sănătos să vii, frate, și să nu te superi pre mine, pentru că am întrebat să știu neamul tău și sămânța ta!

14. Și tu ești fratele mieu, din neam frumos și bun, că am cunsocut pre Anania și pre Ionatan, fiii lui Sameu celui mare.

15. Că mergeam împreună la Ierusalim a ne închina, aducând ceale întâiu născute, și zeciuialele roadelor, și nu au rătăcit cu rătăcirea fraților noștri.

16. Din rădăcină bună ești, frate. Ci spune-mi, ce plată să-ți dau? O drahmă pre zi și ceale de lipsă ție, ca și fiiului mieu.

17. Și încă voiu mai adaoge ție, pre deasupra simbriei, de vă veți întoarce sănătoși”.

18. Și s-au tocmit așa. Și au zis cătră Tovie: „Gată-te de cale și să călătoriți bine”.

19. Și au gătit fiiul lui ceale de cale.

20. Și i-au zis lui tatăl lui: „Mergi cu omul acesta, iară Dumnezeu, Cel ce lăcuiaște în ceriu, să îndrepteaze calea voastră și îngerul lui Dumnezeu să meargă împreună cu voi”.

21. Și au ieșit amândoi să meargă, și cănele pruncului au mers cu ei.

22. Și au plâns Ana, muma lui, și au zis cătră Tovit: „Pentru ce ai mânat pre fiiul nostru?”

23.* Au nu era el toiagul mâinii noastre, întrând și ieșind înaintea noastră?

24. Argint la argint să nu ajungă (b), ci urâciune fiiului nostru să se facă.

25. Că precum ni s-au dat noao a trăi de la Domnul, aceasta destul noao easte”.

26. Și i-au zis ei Tovit: „Nu avea grije, soro, acesta niciodată să nu sosască la noi, decât să piară fiiul nostru.

sănătos va veni și ochii tăi vor vedea pre el.

27. Că înger bun va merge împreună cu el și să va îndrepta calea lui și să va întoarce sănătos”. Și au încetat a plânge.

CAP 6

Din îndemnul îngerului, prinzind Tovie peștele și spintecându-l, i-au luat inima și fiiarea și ficatul spre leac. Și din porunca îngerului să abat la Raguil să ceară pre Sara lui Tovie muiare, a căria șapte bărbați îi omorâsă diiavolul, și îl învață îngerul cum trebuie să se facă și să se ție căsătoria.

1. ară ei, mergând pre cale, au sosit seara la râul Tigris și au mas acolo.

2. Și pruncul s-au pogorât să se speale, iară un pește din râu au sărit și au vrut să înghiță pre prunc.

3. Iară îngerul i-au zis lui: „Prinde peștele acesta!” Și au prins pruncul peștele și l-au tras la pământ.

4. Și i-au zis îngerul: „Spintecă peștele și ia inima și ficatul și fiiarea și le pune bine!”

5. Și au făcut pruncul precum i-au zis îngerul, iară peștele, frigându-l, l-au mâncat.

6. Și s-au dus amândoi până ce s-au apropiat de Ectavana.

7. Și au zis pruncul către înger: „Azarie, frate, de ce sânt bune inima și ficatul și fiiarea peștelui?”

8. Și i-au zis lui îngerul: „Inima și ficatul, de va bântui pre cineva drac sau duh rău, dintru acestea trebuie a face fum înaintea omului sau a fâmeii și mai mult nu să va bântui.

9. Iară fiiarea, a unge pre omul carele are albeață în ochi și să va vindeca”.

10. Și, apropiindu-să de Raghi, au zis îngerul către prunc: „Frate, astăzi vom mânea la Raguil, carele-ți easte rudă ție, și are el o fată, una născută, anume Sara.

11. Voiu grăi despre ea, ca să o dea ție muiare.

*Nume. 27, 8
36, 8

12. * Că ție să cuvine moștenirea ei, că tu singur ești din ruda ei, iară fetișoara e frumoasă și înțeleaptă.

13. Deci, acum ascultă-mă și voiu grăi către tatăl ei și, când ne vom întoarce de la Ragon, vom face nunta.

14. Că știi că Raguil nu o va da altui bărbat, după Leagea lui Moisi; sau va fi vinovat morții, că moștenirea ție să cuvine să o iai, decât orice alt om”.

15. Atunci, au zis pruncul către înger: „Azarie, frate, am auzit eu că fetișoara aceasta au fost dată la șapte bărbați și toți în cămară au perit.

16. Și acum, eu, unul, sânt al tatălui meu și mă tem ca nu întrând să moriu, ca și cei mai dinainte. Că un drac o iubeaște pre ea, carele nimărui nu strică, fără numai celor ce întră la ea.

17. Și acum eu mă tem să nu moriu și să pogor vîiața tătâne-mieu și a mumei mea-

le de supărarea cea pentru mine în groapă și alt fiiu nu au ei, carele să-i îngroape”.

18. Și i-au zis lui îngerul: „Nu-ți aduci aminte de cuvintele care Ț-au poruncit ție tatăl tău, ca să-ți iai muiare din neamul tău?”

19. Și acum, ascultă-mă, frate, că-ți va fi ție muiare și de dracul ei nici o samă nu băga, că în noaptea aceasta să va da ea ție muiare.

20. Și când vei intra în cămară să iai spuze de tămâieturi și pune din inima peștelui și din ficat și fă fum, și va mirosi dracul și va fugi și nu să va mai întoarce în veacul veacului.

21. Și când vei intra la ea, sculați-vă amândoi și strigați către milostivul Dumnezeu și să va milostivi spre voi și vă va mântui.

22. Nu te teame, că din veac s-au gătit ea ție, și tu o vei mântui pre ea și va merge cu tine și socotesc că vei avea dintr-înșă fii”.

23. Și după ce au auzit Toviia acestea, o au îndrăgit pre ea, și sufletul lui foarte s-au lipit de ea și au sosit în Ectavana.

CAP 7

Din îndemnul îngerului, Raguil dă pre Sara, fata sa, muiare lui Tovie și, scriind tocmeala legăturii, fac nunta.

1. i au venit la casa lui Raguil și i-au întimpinat pre ei Sara, și s-au închinat lor și ei ei, și i-au băgat pre ei în casă.

2. Și au zis Raguil către Edna, muiarea sa: „Cum samănă tinerelul acesta cu Tovit, nepotul meu!”

3. Și i-au întrebat pre ei Raguil: „De unde sântei, fraților?”

4. Și ei au zis lui: „Din fiii lui Neftalim, cei robiți la Ninevi”.

5. Și au zis el către ei: „Știți pre Tovit, fratele nostru?” Și ei zisără: „Știmu-l”.

6. Și au zis lor: „Sănătos easte?” Iară ei i-au zis lui: „Trăiaște și e sănătos”. Și au zis Toviia: „Tată-mi easte”.

7. Și au sărit Raguil și l-au sărutat pre el și au plâns și l-au binecuvântat pre el. Și i-au zis lui: „Fiiu de om de omenie și bun ești”.

8. Și, auzind că Tovit au pierdut ochii săi, s-au întristat și au plâns. Și Edna, muiarea lui, și Sara, fata lui, au plâns.

9. Și i-au priimit pre ei cu osârdie și au belit un berbeace de oi și au pus înainte bucate multe.

10. Și au zis Toviia către Rafail: „Azarie, frate, grăiaște de ceale ce ziceai pre cale și să se săvârșească lucrul”. Și au spus cuvântul lui lui Raguil.

11. Și au zis Raguil către Toviia: „Mâncă și bea și fii veasel, că ție să cuvine să iai pre fata mea.

12. Însă voiu spune ție adevărul: Dat-am pre fata mea la șapte bărbați și în noaptea în carea au intrat ei la ea au murit. Ci ție-ți

firea și fii veasel”.

13. Și au zis Toviia: „Nu voiu gusta nimica aici până când nu o veți aduce și o veți pune înaintea mea”.

Nume. 14. Și au zis Raguil: „Ia-o pre ea de-acum
36, 6 după lege, că tu ești ei frate și ea-ți easte ție. Iară milostivul Dumnezeu să vă dea voao ceale mai bune”.

15. Și au chemat pre Sara, fata sa (a), și, luându-o de mână, o au dat pre ea muiare lui Toviia și au zis: „Iată, după Leagea lui Moisi, ia-o pre ea și o du la tatăl tău”. Și i-au binecuvântat pre ei.

16. Și au chemat pre Edna, muiarea sa, și, luând hârtie, au scris legătura și o au pecetluit; și au început a mânca.

17. Și au chemat Raguil pre Edna, muiarea sa, și au zis ei: „Soro, gătește ceaealaltă cămară și o bagă pre ea acolo”.

18. Și au făcut precum i-au zis și, băgându-o pre ea acolo, au plâns (b), așijderea și fata, împreună au plâns.

19. Și au zis cătră ea: „Cutează, fiică, Domnul ceriului și al pământului te va îmbucura pre tine, pentru întristarea ta aceasta. Cutează, fiică!”

CAP 8

Tovie cu Sara, întrând în cămara cea de mire și aducându-și aminte de cuvintele lui Rafail, au pus pre cărbuni o parte de inimă și de ficat de peaste. Și, depărtându-să dracul, l-au legat îngerul în părțile Eghiptului. Iară Tovie cu Sara, rugându-să lui Dumnezeu, petrec noaptea în pace. Și Raguil, astupând groapa, dimineța, carea o făcuse și făcând ospăț și veselie, și dându-le jumătate din averile sale, după moartea sa și ceaealaltă li-o lasă.

1. ară după ce au săvârșit cina, au băgat pre Toviia la ea.

2. Și, întrând el, și-au adus aminte de cuvintele lui Rafail, și au luat spuză de tămâieturi și au pus deasupra inima peștelui și ficatul, și au făcut fum. Și mirosind dracul mirosul, au fugit la ceale mai din sus ale Eghiptului și l-au legat pre el îngerul.

3. Iară după ce s-au închis amândoi, s-au sculat Toviia din pat și au zis: „Scoală, soro, și să ne rugăm, ca să se milostivească spre noi Domnul”.

4. Și au început Toviia a zice: „Bine ești cuvântat, Dumnezeul părinților noștri, și bine e cuvântat numele Tău cel sfânt și mărit în veaci!

5. Bine să Te cuvinteaze ceriurile și toate lucrurile Tale!

*Face. 6. * Tu ai făcut pre Adam și i-ai dat lui ajutoriu
2, 7 pre Eva întărire, pre muiarea lui, dintru aceștia s-au făcut sămânță oamenilor.

7. Tu ai zis: «Nu easte bine să fie omul singur, să facem lui ajutoriu aseamenea lui».

8. Și acum, Doamne, nu pentru curvie iau eu

15. (a) În cea veachie easte: și ea veni la tatăl său.

pre sora mea aceasta, ci întru adevăr.

9. Poruncește, milostivindu-Te spre mine, ca să îmbătrânesc împreună cu ea”.

10. Și ea au zis cu el: „Amin!” Și au dormit amândoi în noaptea aceea.

11. Și, sculându-să, Raguil s-au dus de au săpat groapă, zicând: „Au nu și acesta va muri?”

12. Și venind Raguil la casa sa, au zis Ednii, muierei sale: „Trimite o slujnică să vază: oare trăiaște, iară de nu, să-l îngrop pre el și nimenea să nu știe”.

13. Și au intrat slujnica și, deschizind ușa, i-au aflat pre amândoi dormind.

14. Și ieșind, au spus lor că trăiaște. Și bine au cuvântat Raguil pre Dumnezeu, zicând:

15. „Bine ești cuvântat, Dumnezeule, cu toată binecuvântarea curată și sfântă!

16. Și bine să Te cuvinteaze pre Tine sfinții Tăi și toate făpturile Tale și toți îngerii Tăi și cei aleși a Tăi, bine să Te cuvinteaze pre Tine întru toți veacii!

17. Bine ești cuvântat, pentru că m-ai veselit pre mine, și nu s-au făcut mie precum gândeam, ci după mila Ta cea multă ai făcut cu noi!

18. Bine ești cuvântat, că ai miluit pre amândoi, unii născuți!

19. Fă cu ei, Doamne, milă, săvârșeaște viața lor cu sănătate cu veselie și cu milă!”

20. Și au poruncit slugilor să astupe groapa. Și le-au făcut lor nuntă în patrușprăzece zile.

21. Și au zis Raguil, mai înainte de a să săvârși zilele nuntei, cu jurământ, ca să nu iasă el, până ce să vor plini patrușprăzece zile de nuntă.

22. Și atunci, luând jumătate dintru avearea lui, să meargă sănătos la tatăl său: „Și cealelalte, când voiu muri eu și muiarea mea”.

CAP 9

Tovie, rugând pre Azarie, îl trimite la Gavail, care, ducându-să, aduce banii și pre Gavail la nunta lui Tovie. Și, viind, Gavail binecuvântă pre Tovie și pre Sara.

1. i au chemat Tovia pre Rafail și i-au zis lui: „Azarie, frate, ia cu tine o slugă și doao cămile și mergi în Raghisul Midiei, la Gavail, și-mi ado mie argintul, și pre el îl ado la nunta, că m-au jurat Raguil să nu ies eu.

2. Și tatăl meu numără zilele, și de voiu zăbăvi mult, va dori foarte”.

3. Și au mers Rafail și au mas la Gavail și i-au dat lui scrisoarea. Iară Gavail au scos pungile pecetluite și le-au dat lui.

4. Și au mânecat împreună și au venit la nunta. Și bine au cuvântat pre Tovia și pre muiarea lui.

18. (b) În cea veachie easte: și au priimit lacrimile feții ei.

CAP 10

Părinții lui Tovie să îngrija pentru întârzierea lui; iară el, dobândind slobozenie de la Raguil și luându-și zeastrea și mireasa, și de la Raguil binecuvântare și învățătură cum să se poarte Sara și să cinstească pre părinții săi, porceade.

1. **T**ară Tovit, tatăl lui, număra toate zilele.

2. **Și** după ce s-au plinit zilele călătoriei și nu au venit, au zis Tovit: „Să nu cumva să se fie rușinat? Au să nu fie cumva murit Gavail și nimenea nu easte, carele să-i dea lui argintul?” Și s-au întristat foarte.

3. **Și** i-au zis lui muiarea: „Perit-au pruncul, de vream ce zăboveaște!”* Și au început a-l plânge pre el și au zis: „Vai, rău îmi pare, fiule, că te-am lăsat, lumina ochilor miei!”

4. **Iară** Tovit i-au zis ei: „Taci, nu te supăra, că sănătos easte!” Și ea au zis lui „Taci, nu mă înșela! Perit-au pruncul meu!”

5. **Și** mergea în toate zilele afară la drumul pre care s-au fost dus. Și zioa pâine nu mânca și nopțile toate nu înceta a plânge pre Tovia, fiul său, până ce s-au sfârșit ceale patrusprăzece zile de nuntă, care s-au jurat Raguil să le petreacă el acolo.

6. **Și** au zis Tovia lui Raguil: „Slobozi-mă, că tatăl meu și mumă-mea mai mult nu nădăjduiesc că mă vor mai vedea”.

7. **Și** i-au zis lui socrul său: „Rămâi la mine și eu voiu trimite la tatăl tău și îl voiu înștiința de rândul tău”.

8. **Iară** Tovia au zis: „Ba, ci mă slobozi la tatăl meu!”

9. **Și** sculându-să Raguil, i-au dat lui pre Sara, muiarea lui, și jumătate din avuții, oameni și dobitoace și argint, și binecuvântându-i pre ei, i-au slobozit, zicând:

10. „Dumnezeul ceriului să vă ferească pre voi, fiilor, mai înainte de ce voiu muri eu”.

11. **Iară** featei i-au zis: „Cinsteaște pre socrii tăi, că ei sânt acum părinții tăi! Să auz de tine veaste bună!” Și o au sărutat pre ea.

12. **Și** Edna au zis cătră Tovia: „Frate iubite, Domnul ceriului să te așeze și să-mi dea mie să văz pre fiii tăi din Sara, fata mea, ca să mă veselesc înaintea Domnului.

13. **Și**, iată, puiu la tine, ca pre un odor, pre fiica mea; și să nu o mähnești pre ea”.

14. **După** aceastea, s-au dus, și Tovie, binecuvântând pre Domnul, că au îndreptat calea sa, și bine au cuvântat pre Raguil și pre Edna, muiarea lui.

15. **Și** au mers până ce s-au apropiat ei de Ninevi.

CAP 11

Lăsând pre cale pre Sara, Tovie cu Rafail s-au dus înainte, și cuprinzindu-i părinții cu mare bucurie, au uns ochii tătâne-său cu fiarea cea de peaște. Și căzindu-i albeațele, și mulțămind Tovit lui Dumnezeu, după venirea Sarei, în șapte zile au făcut veselie.

CAP 10 ȘI 11

1. **I**i au zis Rafail cătră Tovia: „Știi, frate, cum ai lăsat pre tatăl tău?”

2. **Să** meargem noi mai înainte decât muiarea ta și să gătim casa. Ia, dară, îndemână fiiarea peaștelui”.

3. **Și** porceasără și veni împreună și cănele după ei. Iară Ana șede în drum căutând să vază venind pruncul pre cale.

4. **Și** l-au zărit pre el viind și zisă tatălui lui: „Iată, fiul tău vine, și omul cel ce au mers împreună cu el”.

5. **Și** au zis Rafail: „Știu eu, Tovia, că va deschide tatăl tău ochii săi. Tu, dară, unge cu fiiarea ochii lui și mușcându-l să va freca și va lăpăda albeațele și te va vedea pre tine”.

6. **Iară** Ana, alergând, au căzut preste grumazul fiului său și i-au zis lui: „Văzutu-te-am, fiule! De acum voiu muri!” Și au plâns amândoi.

7. **Iară** Tovit ieșea la ușe, ci să împiedeca; iară fiul lui au alergat la el și au apucat pre tatăl său și au frecat cu fiiarea ochii tătâne-său, zicând: „Cutează, tată!”

8. **Și** deaca l-au usturat, au frecat ochii săi și au ras de pre găocile ochilor lui albeațele. Și văzind pre fiul său, au căzut pre grumazul lui și au plâns,

9. **Și** au zis: „Bine ești cuvântat, Dumnezeule, și bine e cuvântat numele Tău în veaci, și binecuvântați sânt toți sfinții Tăi ingeri, că m-ai bătut și m-ai miluit, că, iată, văz pre fiul meu, Toviia”.

10. **Și** au intrat fiul lui, bucurându-să, și au spus tătâne-său lucrurile ceale mari care s-au făcut în Midiia.

11. **Și** au ieșit Tovit întru întimpinarea noru-sa, bucurându-să și binecuvântând pre Dumnezeu, la poarta Ninevii. Și să mira cei ce-l vedea pre el mergând, că au văzut. Și Tovit mărturisea înaintea lor că l-au miluit pre el Dumnezeu.

12. **Și** deaca s-au apropiat Tovit de Sara, noru-sa, o au binecuvântat pre ea, zicând: „Bine ai venit, fiică, bine e cuvântat Dumnezeu, Cel ce te-au adus la noi! Și tatăl tău și mumă-ta!”

13. **Și** s-au făcut bucurie tuturor fraților lui, celor din Ninevi.

14. **Că** au venit Ahiahar și Nasvas, vărul lui. Și au ținut nunta lui Tovia cu veselie șapte zile.

CAP 12

Tovit, auzind facerile de bine care le făcuse lor Rafail, să sfătuiască cu fiul său să-i dea jumătate din toate câte au adus. Iară el, netăinuindu-să de cătră dânșii a fi ingerul Domnului și alte taine descoperindu-le, să rădică la ceriu, carea văzind ei cad la pământ și pre Domnul binecuvintează.

1. **I**i au chemat Tovit pre Toviia, feciorul său, și i-au zis lui: „Vezi, fiule, de plătește simbriia omului celui ce au mers cu tine! Și a adoage lui trebuie”.

2. Și Toviiia au zis: „Tată, nu-mi pare rău de voi da lui jumătate din ceale ce am adus, că pre mine m-au adus ție sănătos și pre muiarea mea o au tămăduit; și argintul meu l-au adus, și pre tine, așijderea, te-au vindecat”.

3. Și au zis bătrânul: „Cu dreptul să cade lui!” Și au chemat pre înger și i-au zis lui: „Ia jumătate din toate câte ați adus și mergi sănătos!”

4. Atunci, îngerul, chemând pre amândoi într-ascuns, le-au zis lor: „Bindecuântați pre Dumnezeu și vă mărturisiți Lui și dați mărire Lui și vă mărturisiți Lui înaintea tuturor celor vii, pentru ceale ce au făcut cu voi.

5. Bine e a bindecuânta pre Dumnezeu și a preainălța numele Lui. Cuvintele lucrurilor lui Dumnezeu cu cinste arătându-le! Și nu vă leneviți a vă mărturisi Lui.

6. Taina împăratului bine easte a o ascunde, iară lucrurile lui Dumnezeu a le descoperi mărire easte.

7. Faceți bine și răul nu va afla pre voi!

8. Bună e rugăciunea cu post și cu milostenie și cu dreptate; mai bine easte puțin cu dreptate, decât mult cu strâmbătate.

9. Mai bine e a face milostenie, decât a strânge aur, că milosteniia din moarte izbăvește, și aceasta curăță tot păcatul.

10. Cei ce fac milostenie și dreptate umplea-să-vor de viață. Iară cei ce păcătuiesc vrăjmași sânt vieții sale.

11. Nu voi ascunde de cătră voi nici un cuvânt,

12. Că am zis că taina împăratului bine easte a o ascunde, iară lucrurile lui Dumnezeu a le descoperi mărire easte.

13. Deci, când te rugai tu și noru-ta, Sara, eu am adus pomenirea rugăciunii voastre înaintea Celui Sfânt și când îngropai pre cei morți, așijderea, eram de față cu tine.

14. Și când nu te-ai lenevit a te scula și a lăsa prânzul tău, ca să mergi să îngropi pre cel mort, nu era necunoscută mie fapta ta cea bună, ci împreună cu tine eram.

15. Și acum, m-au trimis pre mine Dumnezeu, să te vindec pre tine și pre noru-ta, Sara.

16. Eu sânt Rafail, unul din cei șapte îngeri sfinți, carii aduc rugăciunile sfinților, și ies înaintea mării Celui Sfânt”.

17. Și s-au turburat amândoi și au căzut pre fețele sale, că să înfricoșeasă.

18. Și le-au zis lor: „Nu vă teameți! Că pace va fi voao! Iară pre Dumnezeu bindecuântați, că nu cu darul meu, ci cu voia Dumnezeului nostru am venit, pentru aceea bine-L cuvântați pre El în veaci.

19. În toate zilele mă arătam voao și nu am mâncat, nici am beut, ci numai vedea vedeți voi. Iară acum, mărturisiți-vă lui Dumnezeu, că mă suiu la Cel ce m-au fost trimis și scrieți în carte toate câte s-au făcut”.

20. Și s-au sculat și mai mult nu l-au văzut. Și mărturisea lucrurile ceale mari și minunate ale lui Dumnezeu, cum s-au arătat

lor îngerul Domnului.

CAP 13

Tovit, bindecuântând și mulțămind lui Dumnezeu, îndeamnă pre toți spre lauda lui Dumnezeu și, înaintevestește viitoarea și marea fericire a Ierusalimului.

1. i Tovit au scris rugăciune de bucurie și au zis:

2. „Bine e cuvântat Dumnezeu cel viu în veaci și împărăția Lui,* că El bate și miluiaște, pogoară în iad și rădică, și nu easte cine să scape de mâna Lui!

3. Mărturisiți-vă Lui, fiii lui Israil, înaintea neamurilor, că El ne-au răsipit pre noi întru eale. Acolo arătați mărirea Lui și-L înălțați pre El înaintea a tot cel viu.

4. Că Acesta e Domnul nostru și Dumnezeu, El e Tatăl nostru întru toți veacii; ne va bate pre noi pentru nedreptățile noastre și iarăși ne va milui și ne va aduna dintru toate neamurile, întru care veți fi răsipiți.

5. De vă veți întoarce cătră El cu toată inima voastră și cu tot sufletul vostru, ca să faceți înaintea Lui adevărul, atunci să va întoarce cătră voi și nu-Și va ascunde fața Sa de cătră voi. Ci veți vedea ceale ce va face cu voi.

6. Drept aceea, mărturisiți-vă Lui cu toată gura voastră și bindecuântați pre Domnul dreptății și înălțați pre Împăratul veacilor.

7. Eu în pământul robiei mele mă mărturisesc Lui și arăt putearea și mărirea Lui la neamul păcătos.

8. Întoarceți-vă, păcătoșilor, și faceți dreptate înaintea Lui! Cine știe, dară, de vă va priimi și va milui pre voi?

9. Pre Dumnezeul meu înalț, și sufletul meu pre Împăratul ceriului! Și să va bucura de mărirea Lui. Zică toți și să se mărturisească Lui cu dreptate.

10. Ierusalime, cetate sfântă, bate-te-va pre tine pentru faptele fiilor tăi și iarăși va milui pre fiii celor drepti.

11. Mărturisește-te Domnului, că e bun, și bindecuvințează pre Împăratul veacilor, ca cortul Lui iarăși să se zidească întru tine cu veselie, și să veselească întru tine pre robii tăi, și să iubească pre cei ticăloși întru tine, întru toate neamurile veacului.

12.* Neamuri multe de departe vor veni la numele Domnului Dumnezeu, având în mâini daruri, aducând daruri Împăratului ceriului. Neamurile neamurilor Te vor lauda pre Tine și vor da bucurie.

13. Blăstămați toți cei ce Te urăsc pre Tine! Bindecuântați să fie toți cei ce Te iubesc pre Tine în veac!

14. Bucură-Te și Te veselește, pentru că fiii dreptilor să vor aduna și vor bindecuânta pre Domnul dreptilor.

15. O, fericți cei ce Te iubesc pre Tine, bucura-să-vor de pacea Ta, și fericți câți s-au întristat pentru toate bătăile Tale, că

*2 Leage

32, 39

1 Împăr.

2, 6

Întelep.

16, 13

*Isaia

16, 5

de Tine să vor bucura, văzind toată mărirea Ta, și să vor veseli în veac.

16. Sufletul meu bine să cuvinteaze pre Dumnezeu, Împăratul cel mare,* că să va zidi Ierusalimul cu safir și cu smaragd și cu piatră scumpă!

17. Zidurile tale și turnurile și băștile cu aur curat și ulițele Ierusalimului cu viril și cu antrax și cu piatră de la Sufir mărunț să vor aștearne.

18. Și vor zice toate ulițele Lui: «Aliluiia!» Și vor lăuda, zicând: «Bine e cuvântat Dumnezeu, Cel ce au mărit întru toți veacii!»

CAP 14

Tovit, plinindu-și anii vieții sale șesezeci și doi și apropiindu-să de moarte, pre fiul său și pre nepoți îi îndeamnă spre cinstea lui Dumnezeu. Și, deacă-și vor îngropa părinții săi, să se ducă din Ninevi, că să va răsipi și Ierusalimul să va înnoi. Care păzind, fiul său după aceea să duce la socrii săi și, plinind acolo ani noozeci și noao, moare.

1. i au încetat a să mărturisi Tovit; și era de cincizeci și opt de ani când au orbit, iară după opt ani au văzut.

2. Și făcea milostenie și au adaos a să teame de Domnul Dumnezeu și a să mărturisi Lui.

3. Și au îmbătrânit foarte și au chemat pre fiul său, și pre cei șese fii ai fiului său,

4. Și i-au zis lui: „Fiiule, ia pre fiii tăi (iată, eu am îmbătrânit și aproape este ieșirea mea dintru această viață) și mergi în Midiia, fiiule, că crez eu că toate câte au grăit Iona, prorocul, de Ninevi, sânt adevărate (a), că-i va veni ei surpare; iară în Midiia mai multă pace va fi până la o vreme.

Esdra 3, 8 5. Și frații noștri, cei ce sânt în pământ, să vor răsipi dintr-acei prea bun pământ, și Ierusalimul să va pustii, și Casa lui Dumnezeu într-însul să va arde de tot și pustie va fi până la o vreme.

6. Și iarăși va milui pre ei Dumnezeu, și-i va întoarce la pământul acela; și vor zidi casa, nu ca cea dintâiu, până ce să vor plini vremile veacului.

7. Și, după aceasta, să vor întoarce din robii și vor zidi Ierusalimul cu cinste și

4. (a) În cea veachie nu să află: sânt adevărate.

Casa lui Dumnezeu să va zidi într-însul, întru toate neamurile veacului (b) cu zidire mărită, precum au grăit despre aceasta prorocii.

8. Și toate neamurile să vor întoarce cu adevărat, ca să se teamă de Domnul Dumnezeu, și vor îngropa idolii săi și vor binecuvânta toate neamurile pre Domnul.

9. Și norodul Lui să va mărturisi lui Dumnezeu și va înălța Domnul pre norodul Său.

10. Și să vor bucura toți cei ce iubesc pre Domnul Dumnezeu, carii cu adevărat și cu dreptate fac milă fraților noștri.

11. Și acum, fiiule, du-te de la Ninevi, că cu adevărat vor fi ceale ce au grăit prorocul Iona. Iară tu ține legea și poruncile; și fii iubitoriu de milă și drept, ca să fie bine ție. Și mă îngroapă pre mine cu cinste, și pre mumă-ta cu mine, și mai mult nu rămâneți în Ninevi.

12. Fiiule, vezi ce au făcut Aman lui Ahiahar, celui ce l-au hrănit pre el. În ce chip din lumină l-au dus pre el la întunearec și câte au răsplătit lui. Și Ahiahar s-au mântuit, iară acelaia s-au răsplătit răsplătirea, și el s-au pogorât întru întunearec.

13. Manase au făcut milostenie și s-au mântuit din lațul morții, carele l-au fost întins lui, iară Aman au căzut în laț și au perit.

14. Și acum, fiiule, vezi ce face milostenia și cum mântuiaște dreptatea”.

15. Și acestea zicând el, s-au sfârșit sufletul lui pre pat. Și era de o sută cincizeci și opt de ani.

16. Și l-au îngropat pre el cu cinste. Și după ce au murit Ana, mumă-sa, o au îngropat pre ea cu tatăl său.

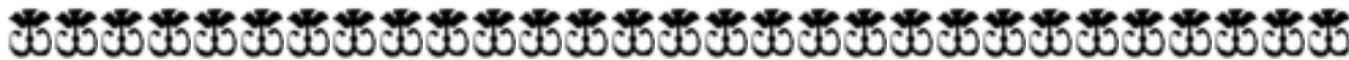
17. Iară Toviiia, cu muiarea sa și cu fiii săi, s-au dus în Ectavana, la Raguil, socrul său, și au îmbătrânit cu cinste.

18. Și au îngropat pre socrii săi cu cinste și au moștenit avearea lor și a lui Tovit, tatălui său.

19. Și au murit când era de o sută doozeci și șapte de ani, în Ectavana Midiei.

20. Și mai înainte de a muri el, au auzit piarderea Ninevii, pre carea o au robit Navohodonosor și Asir, și s-au bucurat mai înainte de moarte de Ninevi.

7. (b) Până în veac.

CARTEA IUDITEI

Cuvânt înainte

ai de obște judecată este, și mai adevărată, cum că această istorie a Iuditei s-au întâmplat pre vremea împăratului Manase, nu după sfârșitul robiei, precum să veade din cap 4, stih 2. Iară în ce an a împăratului Manase s-au întâmplat acestea nu să știe. Place unora cum că Manase, până la anul doozeci și unul al împărăției sale, fără de lege

au trăit, pentru aceea, Iosif faptele vremii aceia le cheamă „ceale tinerești a lui Manase”, carele zice că s-au întors la împărăție în anul 23 și Olofern s-au omorât în anul 24. Iară cum că anevoie easte a uni aceastea cu anul al doisprăzeacelea a lui Merodah, a căruia pomenire să face în capul 1. Răspund cum că osibite epohe a împăratului acestuia să osibesc după întâmplările lucrurilor. Așa, de la prinderea Ninevii sau de la altă întâmplare, osibirea epohelor au putut răsări.

Încă și aceasta să cade a ști, cum că istoriia Iuditei foarte bine să uneaște cu scriitorii cei sfinți și cu cei politicești, că faptele lui Arfaxad, ale cărții aceștia, să unesc cu faptele lui Fraort, la Erodot. Nimica nu easte în istoriia aceasta, din care să se dovedească a fi paravolă și pildă, cum cred unii dintră protestanși.

Însă aceasta să știe, cum că cartea aceasta nu au fost în canonul jidovilor, ci cum că întră cărțile ceale dumnezeiești au fost priimită, scrie Ieronim. Că cum mărturiseaște Maimonid la Uetie, prop. 4., tit. De cartea Iuditei, era la jidovi doao fealiuri de cărți dumnezeiești: unele, care le zicea că sânt de Dumnezeu însuflete prin Duhul Sfânt, și acealea au fost care s-au scris până la sfârșitul robiei Vavilonului, aceastea jidovii în canon le-au pus; altele sânt care s-au scris după robia Vavilonului și sânt de Dumnezeu însuflete, ci aceastea tot nu le-au pus în catastihul Sfințelor Scripturi, socotindu-le mai de jos. Însă besearica lui Hristos amândoa aceaste fealiuri de cărți de Dumnezeu însuflete le ține și în canonul cărților Sfintei Scripturi le numără; așa sânt cărțile lui Tovit, Iudit și ale Macaveilor. Iară Cartea Iuditei săborul de la Nicheea în numărul cărților Sfintei Scripturi o au numărat, așa și săborul de la Cartaghen au așezat. De Cartea Iuditei ca de o carte dumnezeiască grăiaște Climent Alexandreanul, Cartea 4, Stromateon, Tertulian, De Monogamia, aduce pilda Iuditei, carea numai o dată s-au măritat. Orighen, cuvânt 9, în Cartea Judecăt., laudă acea faptă a Iuditei, așa cât toți cei de demult au ținut cum că istoriia Iuditei, nu pildă, ci adevărată au fost.

Iară cine au scris această carte, aceasta tocma nu să știe; unii socotesc că ar fi fost scrisă pre vremea robiei Vavilonului, pentru că în limba haldească easte scrisă, cum mărturiseaște Ieronim. Și s-au scris ca să rădice inimile israilteanilor, să nu deznădăjduiască în robie.

CAP 1

Arfaxad zidește cetatea Ecvatana. Iară Navohodonosor, biruind pre împăratul midiianilor și vrând a împărăți preste toate țerăle, trimite soli, carii, întorcându-să fără cinste înapoi, să mânia împăratul și să joară că-ș va izbândi.

1. n anul al doisprăzeace al împărăției lui Navohodonosor, carele au împărățit la Ninevi (a), cetatea cea mare, în zilele lui Arfaxad, carele au împărățit preste midiiani la Ectavana,

2. Și au zidit la Ectavana împregiur ziduri din pietri cioplite, de trei coți de late și de șease coți de lungi. Și au făcut înălțimea zidului de șeaptezeci de coți și lărgimea de cincizeci de coți.

3. Și turnurile lui le-au pus preste porțile ei de o sută de coți, iară lățimea temeiurilor de șesezeci de coți.

4. Și au făcut porțile ei de șeaptezeci de coți de înalte și lățimea lor de patruzeci de coți, ca să poată ieși oștile ceale

1. (a) În unele să află: asirianilor. 6. (b) Heul.

tari ale lui și taberile pedestremei lui.

5. Și au făcut războiu, în zilele acealea, împăratul Navohodonosor asupra împăratului Arfaxad în câmpul cel mare, care câmp easte în hotarale Ragavului.

6. Și au venit la el toți cei ce lăcuia muntele, și toți carii lăcuiesc Eufratul și Tigru și Idaspinul și câmpul Eriohului al împăratului elimeilor. Și s-au adunat neamuri multe foarte la tabăra fiilor lui Helod (b).

7. Și au trimis Navohodonosor, împăratul asirianilor, la toți cei ce lăcuia în Persida și la toți cei ce lăcuia la apus și în Chilichia și în Damasc și în Livan și în preajma Livanului și la toți cei ce lăcuia despre fața marginii mării,

8. Și la neamurile Carmilului și a Gala-

adului și a Galileii cei de sus și la lăcuiorii câmpului celui mare, Esdrilomului, și la toți cei din Samariia și din cetățile ei și dincolo de Iordan, până la Ierusalim, și Vetani și Helus și Cadis și râul Eghiptului,

9. Și Tafnas și Ramesi și tot pământul Ghesemului, până unde să vine deasupra Taneosului și a Memfeosului, și la toți cei ce lăcuiesc Eghiptul, până unde să vine la hotarale Etiopiei.

10. Ci toți lăcuiorii pământului n-au băgat samă de cuvântul lui Navohodonosor, împăratului asirianilor, și n-au mers împreună cu el la războiu, că nu s-au temut de el, că li să părea lor că nu easte mai mare decât orice alt om. Și au trimis îndărăpt pre solii lui deșerti, cu necinste de la fața sa.

11. Și s-au mâniat Navohodonosor foarte asupra tuturor țerilor acestora și s-au jurat pre scaonul său și pre împărăția sa că cu adevărat va să facă izbândă de pre toate hotarale Chilichiei și ale Damascului și ale Siriei.

12. Să omoară, cu sabiia sa, pre toți cei ce lăcuiesc în pământul lui Moav și pre fiii lui Amon și toată Iudeea și pre toți eghipteanii, până unde să vine la hotarale amânduror mărilor.

13. Și s-au sculat cu putearea sa asupra împăratului Arfaxad, în anul al șeptesprezecelea, și s-au întărit în războiul lui.

14. Și au bătut toată putearea lui Arfaxad și toată călărimea lui și toate carăle lui, și au stăpânit cetățile lui.

15. Și au ajuns până la Ectavana, și au biruit turnurile și au prădat ulițele ei, și podoaba ei o au pus spre ocară ei. Și au prins pre Arfaxad în munții Ragavului și l-au împuns pre el cu sulile sale, și l-au pierdut pre el de tot în zioa aceea.

16. Și s-au întors cu ei la Ninevi, el și toată oastea lui (b), și mulțimea cea foarte mare de oameni războinici, și au fost acolo, desfătându-să și ospătându-să, el și oastea lui, într-o sută și doazeci de zile.

CAP 2

Navohodonosor, trimițind pre Olofern să jefuiască toate împărățiile și noroadele, să însămnează putearea oastei lui, și multe locuri supuind, pre toți îi cuprinde frică foarte mare.

1. ară în anul al optsprezece, în doazeci și doazeci a lunii dintâiu, făcutu-s-au cuvânt în casa lui Navohodonosor, împăratului asirianilor, să-și izbândească preste tot pământul, precum au fost zis.

2. Și chemând pre toate slugile sale și pre toți boiarii săi, le-au spus lor taina sfatului său, grăindu-le (a) cu gura sa tot

16. (b) În cea veachie: toată amestecătura lui. 2. (a) În

CAP 1 ȘI 2

râul pământului acestuia.

3. Iară ei au judecat să piază tot trupul care n-au ascultat de cuvântul gurii lui.

4. Și au fost după ce au sfârșit sfatul său, au chemat Navohodonosor, împăratul asirianilor, pre Olofern, mai-marele puterii sale, carele era al doilea după el, și au zis cătră el:

5. „Acestea zice împăratul cel mare, domnul a tot pământul: «Iată, tu, după ce vei ieși de la fața mea, ia împreună cu tine bărbați, carii nădăduiesc în vârtutea lor pedestri, o sută și doazeci de mii, și mulțime de cai cu călăreți, doasprezece mii, și mergi împotriva a tot pământul spre apus, că n-au ascultat de cuvântul meu.

6. Și le vestește lor să-mi gătească mie pământ și apă, că voiu ieși cu mâniia mea asupra lor și voiu acoperi toată fața pământului cu picioarele puterii mele și-i voiu da pre ei spre pradă lor.

7. Și văile lor să vor umplea de cei răniți ai lor, și păraiele, și râurile pline fiind de morții lor să vor vărsa, și-i voiu duce pre ei robi la marginile a tot pământul.

8. Deci tu, ieșind, prinde-mi mie tot hotarul lor și de să vor da pre sine ei, ție, păzește-i pre ei mie până la zioa în carea voiu certa pre ei.

9. Iară de cei ce nu vor asculta, să nu fie milă ochiului tău a-i da spre ucidere și jeaf în tot pământul tău. Că viu sânt eu și putearea împărăției mele, câte am grăit voiu și face aceste cu mâna mea.

10. Iară tu să nu treci nici unul din cuvintele domnului tău, ci deplin să le faci precum ți-am poruncit ție! Și nu întârziia a face aceste»”.

11. Și ieșind Olofern de la fața domnului său, au chemat toate căpeteniile și povățuitorii și mai-marii oștilor Asiriei,

12. Și au numărat bărbați aleși la tabără, precum i-au poruncit lui domnul său, la o sută și doazeci de mii, și călăreți arcași doasprezece mii, și i-au rânduit pre ei, în ce chip să rânduiască mulțimea războiului.

13. Și au luat cămile și asini, care să poarte povara lor, mulțime multă foarte, și oi și boi și capre, ca să fie mai gata, fără de număr, și hrană multă pentru tot bărbatul, și aur și argint din casa împăratului, mult foarte.

14. Și au ieșit el și toată putearea lui în cale, ca să meargă înaintea împăratului Navohodonosor, și s-au acoperit toată fața pământului cătră apus de carăle și de călăreții și de pedestrii cei aleși ai lor, și multă amestecătură au ieșit împreună cu ei, ca lăcustele și ca năsipul pământului, pentru că nu era număr mulțimei lor.

cea veachie: săvârși cu gura sa toată răutatea pământului.

15. Și ieșiră de la Ninevi, cale de trei zile preste fața câmpului Vectilet, și au tăbărât de la Vectilet aproape de muntele cel de-a stânga Chilichiei ceii de sus.

16. Și luând toată putearea sa, pre pedestri și pre călăreți și carăle sale, și s-au dus de acolo la munte.

17. Și au tăiat Fudul și Ludul, și au prădat pre toți fiii lui Rasis și pre fiii lui Ismail, cei de cătră fața pustiului, cătră amiazăzi, despre Helon.

18. Și au trecut Efratul și au venit în Mesopotamiia, și au surpat toate cetățile ceale înalte, de la părăul Arvonai până unde să vine la mare. Și au cuprins hotarale Chilichiei și au tăiat pre toți cei ce au stătut împotriva lui,

19. Și au venit până la hotarale lui Iafet, ceale despre austru și despre fața Araviei, și au încungiurat pre toți fiii lui Madiam și au ars sălaşurile lor și au prădat stănilor.

20. Și s-au pogorât în câmpul Damascului, pre vreamea seacerii de grâu, și au ars toate țarinile lor, și turmele și cirezile le-au omorât.

21. Și cetățile lor le-au prădat și câmpurile lor le-au vânturat, și au bătut pre toți tinerii lor cu ascuțitul sabiei.

CAP 3

Spăimântându-să de Olofern, cu atâta mulțime, de bunăvoie i să supun toate căpeteniile cetăților și a țerilor, dintră carii își ia șieși ajutoriu, macar că cetățile și pre dumnezeii lor strică, ca numai pre Navohodonosor să-l aibă dumnezeu.

1. i au căzut groaza și frica lui preste toți cei ce lăcuia pre lângă mare, carii era în Sidon și în Tir, și preste cei ce lăcuia în Sur și în Ochina, și preste toți cei ce lăcuia în Iemnaan.

2. Și cei ce lăcuia în Azot și în Ascalon s-au temut de el foarte. Și au trimis la el soli cu cuvinte de pace, zicând:

3. „Iată, noi, slugile lui Navohodonosor, împăratului celui mare, sântem înaintea ta, fă cu noi, cum easte plăcut feații tale.

4. Iată, odăile noastre și tot locul nostru și tot câmpul grânelor și turmele și cirezile și toate stănele sălaşurilor noastre aproape sânt, înaintea feații tale sânt, fă ce-ți place ție.

5. Iată, și cetățile noastre și cei ce lăcuiesc întru eale robii tăi sânt! Venind, fă cu eale precum să pare bine înaintea ochilor tăi!”

6. Și s-au dus bărbații la Olofern și i-au spus lui după cuvintele aceastea.

7. Și s-au pogorât spre marginea mării, el și putearea lui, și au pus pază în cetățile ceale înalte.

8. Și au luat dintru dânșii bărbați aleși de ajutoriu și l-au priimit pre el ei, și tot împregiurul țării lor cu cununi și cu hore și cu tâmpene.

9. Și au stricat toate hotărăle lor și

desișurile lor le-au tăiat.

10. Și avea el poruncă să piarză de tot pre toți dumnezeii pământului, ca numai lui Navohodonosor singur să se închine, și toate neamurile și toate limbile lor să-l chiiame pre el dumnezeu.

11. Și venind în fața ezdrileanilor aproape de (a) Doteea, care loc e în preajma Herestreului celui mare al Iudeii, au tăbărât întră Gheva și întră cetatea Schiitilor, și au fost acolo o lună de zile, ca să adune acolo toată plinirea puterii sale.

CAP 4

Foarte înfricoșându-să fiii lui Israil de Olofern, din îndemnul lui Ioachim, preotului, să întăresc și, smerindu-și trupul cu post și cu rugăciuni, cer ajutoriu de la Dumnezeu.

1. i au auzit fiii lui Israil, carii lăcuia în Iudeea, toate câte au făcut neamurilor Olofern, mai-marele oștilor lui Navohodonosor, împăratului asiriianilor, și cum au prădat toate besearicile lor și le-au stricat.

2. Și s-au înfricoșat foarte de fața lui, și pentru Ierusalim și pentru besearica Domnului Dumnezeului lor s-au turburat,

3. Că nu demult să era întors din robie, și de curând tot norodul Iudeii să adunasă, și vasele și jertvenicul și casa să sfințisă de spurcăciune.

4. Și au trimis în tot hotarul Samariei și în satele ei și în Vetor și în Velmen și în Ierihon și în Hova și în Esora și în Valea Salimului. Și au cuprins toate vârvurile munților celor înalți, și au încungiurat cu zid satele ceale dintr-însele și au pus acolo hrană pentru gătirea războiului, că de curând era câmpurile lor săcerate.

5. Și Ioachim, preotul cel mare, carele era în zilele acealea în Ierusalim, au scris celor ce lăcuia în Vetuliia, și din Vetumetam, carea easte în preajma ezdrileanilor, despre fața câmpului celui aproape de Dotaim, zicând să apuce suișurile munților, că prin acealea trebuia a intra la Iudeea și lezne era a-i opri pre ei suindu-să, doi [i]nși să stea asupra tuturor bărbaților, fiind strâmtă trecătoarea.

6. Și au făcut fiii lui Israil precum le-au poruncit lor Ioachim, preotul cel mare, și bătrânimea a tot norodul lui Israil, carii ședeau în Ierusalim.

7. Și au strigat tot bărbatul lui Israil cătră Dumnezeu cu osârdie mare și ș-au smerit sufletele sale cu nevoință mare, ei și muierele lor,

8. Și pruncii lor și dobitoacele lor și tot nemearnicul și năimitul, și cel cumpărat pre argint al lor au pus saci preste mijloacele sale, și tot bărbatul și toată muierea și pruncii.

11. (a) În cea veachie: jidovime.

9. Și cei ce lăcuia în Ierusalim au căzut înaintea feții besearicii și au preserat cu cenușe capetele sale și au întins sacii săi înaintea feții Domnului, și jertvenicul cu saci l-au învălit.

10. Și au strigat cătră Dumnezeu lui Israil toți împreună, cu strigare mare, ca să nu dea spre jaf pre fiii lor și pre muierile lor spre pradă, și cetățile moștenirii lor spre perire și sfintele spre spurcăciune și spre ocară și spre bucurie neamurilor.

11. Și au ascultat Dumnezeu rugăciunea lor, și au văzut necazul lor, și au postit norodul zile multe în toată Iudeea și în Ierusalim, înaintea sfintelor Domnului Atotțiitorului.

12. Și Ioachim, preotul cel mare, și toți cei ce sta înaintea Domnului, preoții și toți cei ce slujia Domnului, cu saci încinși la mijloacele sale, aducea arderea de tot a neîncetării și rugăciunile și darurile ceale de bună voie ale norodului. Și avea cenușe preste mitrele sale și striga cătră Domnul din toată puterea, ca să caute cu milă spre toată casa lui Israil.

CAP 5

Olofern, întrebând pre Ahior, căpeteniia amoniteanilor, despre norodul lui Israil, spune minunile lui Dumnezeu cu norodul lui Israil și-i zice să nu îndrăznească a oști asupra lui. Care auzind căpeteniile lui Olofern, să mânie pre Ahior.

1. i s-au dat de știre lui Olofern, mai-marelui oștilor lui Asur, cum că fiii lui Israil s-au gătit de războiu și au închis trecătorile munților și au zidit tot vârful muntelui înalt și au pus la câmp piiadeci.

2. Și s-au mâniat cu mânie foarte, și au chemat pre toți boiarii lui Moav și pre povățuitorii lui Amon și pre toți domnii marginii mării, și le-au zis lor:

3. „Spuneți-mi mie, fiii lui Hanaan, cine e norodul acesta, carele șeade în munte? Și ce cetăți sânt în care lăcuiesc? Și ce mulțime de oaste au? Și în ce stă tăria și puterea lor? Și cine easte la ei împărat sau mai mare povățuitoriu al oastei lor? Și pentru ce nu bagă în samă, ca să vie înaintea mea, împotrivindu-să mai mult decât toți cei ce lăcuiesc la apus?”

4. Și au zis cătră el Ahior, povățuitoriu tuturor fiilor lui Amon:

5. „Asculte domnul meu cuvânt din gura slugii sale și voiu spune ție adevărul despre norodul acesta, carele lăcuiaște muntele acesta, care e aproape de tine, și nu va ieși minciună din gura slugii tale!

6. Norodul acesta easte din neamul haldeilor.

Face. 11, 31 7. Și au nemernicit mai înainte în Mesopotamiia, că n-au vrut să urmeze dumnezeilor părinților săi, carii au fost în pământul haldeilor.

CAP 4 ȘI 5

8. Și au ieșit din calea părinților săi și s-au închinat Dumnezeului ceriului, pre Carele L-au cunoscut Dumnezeu. Pentru aceea, i-au scos pre ei de la fața dumnezeilor săi și au fugit în Mesopotamiia și au lăcuit acolo zile multe.

9.* Și au zis Dumnezeul lor să iasă din lăcașul lor și să meargă în pământul lui Hanaan, și au lăcuit acolo și s-au înmulțit cu aur și cu argint și cu dobitoace multe foarte. *Face. 12, 1

10. Și după aceea,* s-au pogorât în Egipt (că acoperisă foamete fața pământului lui Hanaan) și au lăcuit acolo până ce s-au întors și s-au înmulțit acolo foarte și nu era număr neamului lor. *Face. 46, 6

11. Și s-au sculat asupra lor împăratul Egiptului și cu vicleșug i-au împilat pre ei și cu osteneala cărămidăriei i-au asuprit pre ei și i-au făcut pre ei robi; iară ei au strigat cătră Dumnezeul său și au bătut tot pământul Egiptului cu rane nevindecate.

12. Și i-au scos pre ei egipteanii de la fața sa și au săcat Dumnezeu Marea Roșie înaintea lor și i-au adus pre ei în muntele (a) Sinai și Cadis Varni.

13. Și au scos pre toți cei ce lăcuia în pustie și au lăcuit în pământul amoreilor și pre toți esevoneanii i-au pierdut cu puterea sa.

14. Și, trecând Iordanul, au moștenit tot muntele.

15. Și au scos de la fața sa pre hananeu și pre ferezeu și pre ievuseu și pre sihem și pre toți ghergheseii, și au lăcuit într-însul zile multe.

16. Și, până n-au păcătuit înaintea Dumnezeului său, era bunătățile împreună cu ei, că Dumnezeu, Cel ce ureaște nedreptatea, easte cu ei.

17. Iară când s-au abătut de la calea carea le-au pus lor foarte mult, au perit în multe războaie și s-au dus robi în pământ străin, și besearica Dumnezeului lor s-au stricat până în pământ și cetățile lor le-au prins vrăjmașii.

18. Și acum, întorcându-să la Dumnezeul său, s-au suit din locurile răsipirii, unde era răsipiți, și au luat Ierusalimul (unde easte sfințeniia lor), și s-au făcut lăcuiitori muntelui acestuia, că era pustiu.

19. Și acum, stăpâne doamne, de easte necunoștință întru norodul acesta și păcătuiesc împotriva Dumnezeului său, să socotim că aceasta va fi lor împiedecare și să ne suim și să-i batem pre ei.

20. Iară de nu easte fărădelege în neamul lor, să treacă domnul meu, ca nu cumva să-i scutească pre ei Domnul lor și Dumnezeul lor pentru ei, și vom fi de ocară înaintea a tot pământul!”

21. Și au fost după ce au încetat Ahior a grăi cuvintele aceastea, au răpștit tot no-

12. (a) În calea.

rodul, care sta împregiurul cortului.

22. Și zicea boiarii lui Olofern, și toți lăcui-torii pământului de pre lângă marginea mării și a lui Moav, să-l taie pre el: „Că nu ne vom teame noi de fața fiilor lui Israil, că easte norod care nu are putere, nici tărie să se poată oști.

23. Drept aceea, să ne suim asupra lor și vor fi de mâncare la toată oastea ta, doamne Oloferne”.

CAP 6

Mâniindu-să Olofern, poruncește să ducă pre Ahior în Vetuliia, ca împreună cu dânsa să se pedepsească, când aceea să va birui. Dară prăștiașii, gonind pre slujitori îndărăpt, îl leagă de un copaciu. Și fiii lui Israil, înțelegând pricina, dezlegându-l, îl mângăie, cu smerenie rugându-să lui Dumnezeu.

1. ară după ce au încetat gâlceava bărbaților celor ce ședea împregiur la sfat, au zis Olofern, mai-marele puterii lui Asur, cătră Ahior, înaintea a tot norodul celor străini de neam și cătră toți fiii lui Moav:

2. „Și cine ești tu, Ahior, și năimiții lui Efraim, de ai prorocit noao astăzi și ai zis să nu ne oștim asupra neamului Ierusalimului (a), că Dumnezeu lor apără pre ei?

3. Și cine e Dumnezeu, fără numai Navohodonor? Acesta va trimite puterea sa și va piiarde de tot pre ei de pre fața pământului și nu-i va mântui pre ei Dumnezeu lor.

4. Ci noi, robii lui, vom piiarde de tot pre ei, ca pre un om, și nu vor putea sta împotriva puterii cailor noștri, că-i vom călca pre dânsii cu ei. Și munții lor să vor îmbăta cu sângele lor, și câmpii lor să vor umplea de morții lor.

5. Și nu va sta împotriva urma picioarelor lor înaintea feții noastre, ci cu perire vor peri, zice împăratul Navohodonor, domnul a tot pământul, că au zis: «Nu vor rămânea în deșert graiurile cuvintelor mele!»

6. Iară tu, Ahior, năimitul lui Amon, cel ce ai grăit cuvintele acestea în zioa nedreptății tale, nu vei vedea mai mult fața mea din zioa aceasta, până ce voiu izbândi asupra neamului celor din Eghipt.

7. Și atunci va trece fierul oștii mele și norodul slugilor mele prin coastele tale și vei cădea cu cei răniți ai lor. Când mă voiu înturna, și te vor pune slugile mele la munte întru una din cetățile suișurilor, și nu vei peri până ce te vei omori împreună cu ei.

8. Și de nădăjduiești întru inima ta că nu să vor prinde, să nu ți să schimbe (b) fața ta: grăit-am și nimica nu va cădea din cuvintele mele!”

9. Și au poruncit Olofern slugilor sale, carii sta la cortul lui, să prinză pre Ahior și să-l puie pre el la Vetuliia, și

2. (a) În unele: Israil. 8. (b) Să nu să întristeaze.

să-l dea în mâna fiilor lui Israil.

10. Și-l prinseră pre el slugile lui și-l dusă ră afară de tabără la câmp, și din câmp s-au dus la munte, și au sosit la izvoarele ceale de supt Vetuliia.

11. Și deaca i-au văzut pre ei bărbații cetății, carii era în vârful muntelui, au luat armele sale (și au ieșit din cetate pre vârful muntelui), și tot bărbatul prăștiaș, și au oprit suirea lor, aruncând cu pietri asupra lor.

12. Iară ei supt munte au legat pre Ahior și l-au lăsat lăpadat supt rădăcina muntelui și s-au întors la domnul lor.

13. Și, pogorându-să fiii lui Israil din cetatea lor, au mers la el și, dezlegându-l, l-au dus în Vetuliia.

14. Și l-au adus pre el la boiarii cetății lor, carii era în zilele acealea, Oziia a lui Miha, din neamul lui Simeon, și Avris a lui Gotoniil, și Harmis a lui Melhiil.

15. Și au chemat pre toți bătrânii cetății și au alergat tot tinărul lor și muierile la adunare. Și au pus pre Ahior în mijlocul a tot norodului lor.

16. Și l-au întrebat pre el Oziia ce s-au întâmplat cu el. Iară el, răspunzind, au spus lor toate graiurile sfatului lui Olofern și toate cuvintele care le-au grăit el în mijlocul boiurilor lui Asur și câte s-au lăudat Olofern asupra casii lui Israil.

17.* Și, căzind norodul, s-au închinat lui Dumnezeu și au strigat cătră Dumnezeu, zicând: „Doamne Dumnezeu ceriului, caută la trufia lor și miluiaște smereniia neamului nostru și vezi fața celor sfințiți Ție în zioa aceasta!”

18. Și au mângăiat pre Ahior și l-au lăudat pre el foarte.

19. Și l-au luat pre el Oziia de la adunare și l-au dus la casa sa, și au făcut ospăț celor mai bătrâni. Și au chemat pre Dumnezeu lui Israil spre ajutoriu, în toată noaptea aceea.

CAP 7

Olofern, încungiurând Vetuliia și luând izvoarele apii, poruncește să păzască toate fântânile. Și cetățeanii, slăbind de seate, socotesc să dea cetatea, dar Oziia îi îndeamnă să așteapte cinci zile.

1. ară a doao zi, au poruncit Olofern la toată oastea sa și la tot norodul său, carele au venit întru ajutoriu lui, să puceze asupra cetății Vetula și să apuce suișurile muntelui și să dea războiu asupra fiilor lui Israil.

2. Și au pures în zioa aceea tot bărbatul tare al lor și oastea lor cea dintr-o sută și șeaptezeci de mii de bărbați războinici pedestri și călăreți doaosprăzece mii, afară de împiedcări și de alți bărbați pedestri, carii mergea împreună cu ei, mulțime multă foarte.

3. Și au tăbărât în vale aproape de Vetuliia, la izvor, și s-au întins lățimea de la Do-

*Sus
5, 6

taim până la Veltem, și în lungime de la Vetulia până la Chiamon, în preajma Ezdrilomului.

4. Iară fiii lui Israil, deaca au văzut mulțimea lor, s-au turburat foarte și au zis fieștecarele cătră deaproapele său: „Acum vor acoperi aceștia fața a tot pământului acestuia, și nici munții cei înalți, nici văile, nici dealurile nu vor suferi greutatea lor!”

5. Și au luat fieștecarele armele sale ceale de războiu și au ațîțat foc în turnurile sale și au străjuit toată noaptea aceea.

6. Iară în zioa a doao, au scos Olofern toată călărimea lui în fața fiilor lui Israil, carii era în Vetulia, și au socotit suișurile cetății lor și izvoarele apelor lor le-au cercat și le-au luat pre eale și au pus la eale ceate de oameni războinici, iară el s-au întors la norodul său.

7. Și, venind la el toți boiarii fiilor lui Isav și toți povățuitorii norodului lui Moav și domnii cei de pre lângă mare, au zis: „Să auză acum domnul nostru cuvânt, ca să nu să facă stricare în oastea ta.

8. Că norodul acesta al fiilor lui Israil nu nădăjduiaște în sulițele sale, ci întru înălțimea munților săi, întru carii lăcuiesc ei, că nu easte lezne a te sui pre vârful munților lor.

9. Și acum, doamne, nu face războiu asupra lor, cum să face războiul de oaste, și nu va cădea din norodul tău nici un bărbat.

10. Rămâi în tabăra ta, păzind pre fieștecarele din oastea ta, și să oprească slugile tale izvorul cel de apă, care iasă de la rădăcina muntelui, că de acolo să adapă toți cei ce lăcuiesc în Vetulia, și-i va omorî pre ei seatea și vor da cetatea sa.

11. Iară noi și norodul nostru ne vom sui pre vârurile ceale de aproape ale munților și vom tăbărî preste eale, să păzim ca să nu iasă din cetate nici un om.

12. Și să vor topi de foamete ei și muierile lor și fiii lor, și, mai înainte de a veni sabiia preste ei, vor peri în ulițele lăcuinței sale.

13. Și vei răsplăti lor răsplătire rea, pentru că nu au ascultat de tine și nu au ieșit înaintea feații tale cu pace!”

14. Și au plăcut cuvintele lor înaintea lui Olofern și înaintea tuturor slujitorilor lui, și au rânduit să facă precum au grăit ei.

15. Și s-au rădicat tabăra fiilor lui Amon, și împreună cu ei cincii mii din fiii lui Asur, și au tăbărât în vale și au cuprins apele și izvoarele apelor fiilor lui Israil. Și s-au suit fiii lui Isav și fiii lui Amon și au tăbărât în munte în preajma Dotaimului.

16. Și au trimis dintru ei la austru și la răsărit, la Ecrevil, carea easte în preajma Husiei, carea easte deasupra păraului Mohmur, și ceaealaltă oaste a asiriianilor au tăbărât la câmp și au acoperit toată fa-

ța pământului și corturile și povărele lor, au tăbărât mulțime multă foarte.

17. Și fiii lui Israil au strigat cătră Domnul Dumnezeul său, că au lipsit duhul lor, pentru că i-au încungiurat toți vrăjmașii lor și nu era a scăpa din mijlocul lor.

18. Și au rămas împregiurul lor toată tabăra lui Asur, pedestrașii și carăle și călăreții lor, treizeci și patru de zile.

19. Și celor ce lăcuia în Vetulia s-au sfârșit toate vasele ceale de apă, și lacurile s-au deșertat, și nu avea să bea să se sature într-o zi, că cu măsură le da lor de beut.

20. Și au slăbit pruncii lor și muierile lor, și tinerii pierea de seate și cădea în ulițele cetății și în trecătorile porților, și nu era puteare mai mult întru ei.

21. Și s-au adunat tot norodul la Ozia și la boiarii cetății, tinerii și muierile și pruncii, și au strigat cu glas mare și au zis înaintea tuturor bătrânilor:

22.* „Judece Dumnezeu întră noi și întră voi, că ați făcut noao strâmbătate mare, negrăind de pace cu fiii lui Asur.** Și acum, nu easte noao ajutoriu, ci ne-au vândut pre noi Dumnezeu în mâinile lor, ca să cădem înaintea lor de seate și cu perire mare.

23. Și acum, chemați-i pre ei și dați cetatea toată de pradă norodului lui Olofern și la toată oastea lui, că mai bine easte noao să fim de jeaf lor, decât să murim de seate.

24. Că vom fi robi și va fi viu sufletul nostru, și nu vom vedea moartea pruncilor noștri cu ochii noștri, și pre muierile și pre fiii noștri sfârșindu-și sufletele sale.

25.* Mărturisim asupra voastră ceriul și pământul, și pre Dumnezeul nostru și pre Domnul părinților noștri, Cel ce ne pedepsește pre noi pentru păcatele noastre și pentru păcatele părinților noștri, ca să nu facă după cuvintele aceastea în zioa de astăzi!”

26. Și s-au făcut plângere mare în mijlocul adunării tuturor dimpreună și au strigat cătră Domnul Dumnezeu cu glas mare.

27. Și au zis cătră ei Ozia: „Nădăjduiți, fraților, încă cincii zile să așteptăm, în care va întoarce Domnul Dumnezeul nostru mila Sa spre noi, că nu ne va părăsi pre noi până în sfârșit.

28. Iară după ce vor trece aceastea și nu ne va veni ajutoriu, voi face după cuvântul vostru!”

29. Și au răsipit pre norod la tabăra lui. Și la ziduri și la turnurile cetății lor s-au dus, iară pre muieri și pre prunci la casele lor i-au trimis. Și au fost foarte cu mare smerenie în cetate.

CAP 8

Pentru năcazul norodului, cugetând căpeteniile să dea cetatea a cincea zi, Iudit, chemându-i la sine, îi ceartă pentru ce au hotărât vreama milii Domnului și-i îndeamnă să întărească norodul spre răbdare cu pilda părinților săi și, neispitind lucrul, să se roage lui Dumnezeu pentru dânsa.

*Ieșire
5, 21
**Isaia
9, 4

*Psal.
105, 6

1. i au auzit în zilele acealea Iudit, fata lui Merari, fiul lui Ox, fiul lui Iosif, fiul lui Oziil, fiul lui Elchiia, fiul lui Ananiia, fiul lui

Ghedeon, fiul lui Rafain, fiul lui Achiton, fiul lui Iliu, fiul lui Eliav, fiul lui Natanail, fiul lui Samail, fiul lui Sarasadai, fiul lui Israil.

2. Și bărbatul ei, Manasi, din neamul și din familia ei, au fost murit în zilele seacerii orzului.

3. Că sta după cei ce lega znopi în câmp și au venit fierbințala preste capul lui și s-au culcat pre patul său și au murit în Vetulia, cetatea, și l-au îngropat pre el cu părinții lui în țarina cea din mijlocul Dotaimului și Valamo.

4. Și au fost Iudit văduvă în casa sa, trei ani și patru luni.

5. Și și-au făcut cort în podul casii sale și s-au încins cu sac și s-au îmbrăcat cu haine de văduvie.

6. Și postea toate zilele văduviei sale, afară de zioa cea mai înainte de sâmbete și de sâmbete și de zioa cea mai înainte de lună noao și de zioa în carea era lună noao și de sărbători și de praznicile ceale de veselie ale casii lui Israil.

7. Și era frumoasă la chip și mândră la față foarte. Și au lăsat Manasi, bărbatul ei, aur și argint și slugi și slujnice și dobitoace și țarine, care le ținea ea.

8. Și nu putea nime să grăiască de ea nici un cuvânt rău, că să temea de Dumnezeu foarte.

9. Și au auzit cuvintele ceale reale ale norodului, care le-au grăit celor mai mari, că au slăbit pentru lipsa apelor. Și au auzit Iudit toate cuvintele care le-au grăit cătră ei Oziia, cum s-au jurat lor că va da cetatea după cinci zile asirianilor.

10. Și, trimițind pre slujnica carea era ispravnică preste toate averile ei, au chemat pre Oziia și pre Havrin și pre Harmin, bătrânii cetății. Și ei au venit la ea; iară ea au zis lor:

11. „Ascultați-mă, acum, căpeteniile celor ce lăcuiesc în Vetuliia! Că nu easte drept cuvântul vostru, care l-ați grăit înaintea norodului în zioa aceasta, cu jurământ întărind ceale ce ați grăit întră Dumnezeu și întră voi, și ați zis să dați cetatea vrăjmașilor noștri, de nu să va întoarce Domnul întră aceste zile să ne ajute noao.

12. Și acum, cine sânteți voi, carii ispițiți pre Dumnezeu în zioa de astăzi, ca cum ați fi dumnezei întră fiii oamenilor?

13. Și acum, pre Domnul Atotțiatoriul ispițiți și nimica nu veți cunoaște în veac, că adâncurile inimii omului nu le aflați și cuvintele cugetului lui nu le priceapeți? Și cum veți ispiti pre Dumnezeu, Cel ce au făcut toate acestea? Îl veți ispiti și gândul Lui veți cunoaște, și cugetul Lui veți priceape?

14. Nu întărâtați, fraților, pre Domnul Dumnezeu nostru! Că de nu va vrea să ne ajute noao într-aceaste cinci zile, El are putere, când va vrea, să ne acopere sau să ne piarză înaintea feații vrăjmașilor noștri.

15. Iară voi nu zălogiți sfaturile Domnului Dumnezeului nostru, că nu easte ca omul Dumnezeu, să Se înfricoșeze, nici ca fiul omului, să Se judece și să i să puie Lui hotar.

16. Pentru aceea, să așteptăm mântuirea Lui, și să-L chemăm pre El spre ajutoriul nostru, și, de va fi Lui plăcut, va asculta glasul nostru.

17. Că nu s-au sculat întră semințiile noastre, nici în zioa de astăzi easte neam sau familie sau norod sau cetate dintră noi, care să se închine la dumnezei făcuți de mâini, precum au fost în zilele ceale mai dinainte, pentru care lucru s-au dat sabiei și jeafului părinții noștri și au căzut cădeare mare înaintea vrăjmașilor noștri.

18. Iară noi pre alt Dumnezeu n-am cunoscut afară de El, pentru aceea nădăjduim că nu ne va trece cu vederea.

19. Că de ne vom da noi, să va da și toată ludeea și să vor prăda sfintele noastre și va ceare Domnul spurcâciunea lor din gura noastră. Și frica fraților noștri și robiiia pământului și pustiirea moștenirii noastre o va întoarce în capul nostru, la neamurile unde vom fi robi, și vom fi scandălă și ocară înaintea celor ce ne vor stăpâni pre noi.

20. Că nu va fi plăcută robiiia noastră, ci o va întoarce întră ocară Domnul Dumnezeul nostru.

21. Și acum, fraților, să arătăm fraților noștri că de noi să razimă sufletul lor și sfintele și besearica și oltariul să proptesc preste noi.

22. Afară de toate acestea, să mulțămim Domnului Dumnezeului nostru, Cel ce ne ispiteaște pre noi, ca și pre părinții noștri.

23.* Aduceți-vă aminte câte au făcut cu Avraam și cu câte au ispitit pre Isaac și câte s-au întâmplat lui Iacov în Mesopotamiia Siriei, când păștea oile lui Lavan, fratelui mumei lui. Că, precum pre aceia i-au ispitit spre lămurirea inimii lor, așa și pre noi, nu pentru ca să facă izbândă asupra noastră, ci pentru ca să ne înveațe, bate Domnul pre toți cei ce să apropie de El”.

24. Și au zis cătră ea Oziia: „Toate câte ai zis cu bună inimă ai grăit și nu easte cine să se împrotivească cuvintelor tale.

25. Că nu astăzi s-au arătat înțelepciunea ta, ci de la începutul zilelor tale au cunoscut tot norodul înțelepciunea ta, că bună easte zidirea inimii tale.

26. Ci norodul au încetat foarte și ne-au silit pre noi să facem precum am grăit lor și ne-au făcut să ne legăm cu jurământ, care nu-l putem călca.

27. Și acum, roagă-te tu pentru noi, că ești muiare cu frica lui Dumnezeu, și va tri-

*Face. 22, 1

mite Domnul ploaie și să vor umplea lacurile noastre, ca să nu perim mai mult!”

28. Și au zis cătră ei Iudit: „Ascultați-mă pre mine! Și voi face lucru, carele să va pomeni din neamuri în neamuri la fiii norodului nostru.

29. Voi stați la poartă în noaptea aceasta și voi ieși eu cu slujnica mea, și, în zilele după care ați zis să dați cetatea vrăjmașilor noștri, va cerceta Domnul pre Israil prin mâna mea.

30. Iară voi nu cercați să știți ce voi să fac eu, că nu voi spune voao, până ce să vor săvârși ceale ce voi să fac”.

31. Și au zis Oziia și boiarii cătră ea: „Mergi în pace, și Domnul Dumnezeu să meargă înaintea ta și să ne dea noao izbândă din vrăjmașii noștri!” Și, întorcându-să de la cortul ei, s-au dus la rândurile sale.

CAP 9

Iudit, măhnindu-să și smerindu-să pentru mântuirea norodului, căzind la pământ, să roagă și ceare ajutoriu, să poată piiarde pre Olofern.

1. ară Iudit au căzut pre fața sa și au pus cenușă pre capul său și s-au dezbrăcat de sacul cu carele era îmbrăcată, când să aducea în Ierusalim în Casa Domnului tămâierea serii aceiia.

*Face. 34, 26 2. Și au strigat cu glas mare Iudit, și au zis: „Doamne Dumnezeuul părintelui meu, Simeon, căruia i-ai dat sabie spre izbândirea celor de alt neam, carii au deschis zgăul fecioarei spre pângăriciune și au golit coapsa spre rușine și au spurcat zgăul spre ocară.

3. Că ai zis că: „Nu va fi așa!» Și au făcut ei lucruri pentru care ai dat pre boiarii lor la perire, carea așternutul lor, cel cu înșelăciune amestecat, l-au stropit cu sânge.

4. Și ai bătut pre slugi cu cei putearnici și pre cei putearnici pre scaonele lor, și ai dat muierile lor spre pradă și featele lor în robie și toate dobânzile lor spre jeaf fiilor celor iubiți de Tine,

5. Carii au și răvniț râvna Ta și s-au scârbit de pângăriciunea sângelui său și Te-au chemat pre Tine spre ajutoriu.

6. Dumnezeuule, Dumnezeuul meu, ascultă-mă pre mine, văduva!

7. Că Tu ai făcut ceale mai înainte de acealea și ceale după acealea și ceale de acum. Și ceale viitoare le știi și s-au făcut ceale ce ai sfătuit, și au zis: «Iată, sântem de față!»

8. Că toate căile Tale sânt gata, și judecățile Tale mai înainte cunoscute.

9. Că, iată, asiriani s-au înmulțit întru putearea lor și s-au fălit în cai și în călăreți și s-au sumețit întru brațul celor pedestri; nădăduț-au în pavază și în sulită și în arc și în praștie, și n-au cunoscut că Tu ești Domnul, Cel ce sfăramă războaiele. Domnul e numele Tău!

10. Tu zdrobeaște putearea lor cu putearea Ta

CAP 9 ȘI 10

și calcă tăriia lor cu mâniia Ta, că s-au sfătuit să spurce sfintele Tale, să pângărească lăcașul odihnii numelui mărireii Tale și să surpe cu fier cornul jertvenicului Tău.

11.* Caută spre trufiia lor și trimite mâniia Ta asupra capetelor lor. Dă în mâna mea, văduvei, tăriia carea o am cugetat! Bate pre rob cu domn, prin buzele înșelăciunii mele,** și pre domn cu robul lui. Frânge cu mână de fămeaie cerbicea lor cea rădicată! *Ieșire 14, 9 **Jude. 4, 21 5, 26

12. Că nu întru mulțime easte tăriia Ta, nici putearea Ta în cei tari, ci a celor smeriți ești Tu Domn, și a celor mai mici ești ajutoriu, a celor neputincioși sprijinitoriu, și a celor nebăgați în samă acoperitoriu, și a celor fără de nădeajde mântuitoriu.

13. Așea, așea, Dumnezeuul părintelui meu și Dumnezeuul moștenirei lui Israil, Doamne al ceriului și al pământului, făcătoriu apelor, Împărate a toată zidirea Ta, Tu ascultă rugăciunea mea și fă ca cuvântul meu să fie spre înșelăciune și spre rană și spre struncinătură celor ce împotriva așezemântului Tău de lege și a Casii Tale ceii sfinte și a muntelui Sionului și a casii moștenirii fiilor Tăi au sfătuit reale!

14.* Și fă ca tot neamul Tău și toată seminția să cunoască și să știe că Tu ești Dumnezeu a toată putearea și tăriia, și nu easte altul, carele acopere pre neamul lui Israil, fără numai Tu!” *Jude. 4, 21 5, 26

CAP 10

Iudit, frumos împodobită, ieșind din Vetulia cu slujnica sa, și aflându-o cei ce străjuia, o duc la Olofern, carele văzindu-o să prinde cu frumsețea ei.

1. i au fost după ce au încetat a striga cătră Dumnezeuul lui Israil și au sfârșit toate cuvintele aceastea, s-au sculat din căderea sa și au chemat pre slujnica sa.

2. Și s-au pogorât în casa în carea petrecea sâmbăta și în sărbătorile sale, și, dezvălindu-să de sacul cu care era îmbrăcată, s-au dezbrăcat de hainele văduviei sale.

3. Și și-au spălat trupul cu apă și s-au uns cu mir gros și și-au tocmit părul capului său și și-au pus mitră în cap și s-au îmbrăcat cu hainele sale ceale de veselie, cu care să împodobia când trăia Manase, bărbatul ei.

4. Și s-au încălțat cu încălțămintele sale și au pus împregiurul său gherdanurile și brățelele și inealele și cerceii și toată podoaba sa. Și s-au înfrumșetă foarte, ca să înșeale ochii bărbaților carii o vor vedea.

5. Și au dat slujnicii sale un foale de vin și un urcior de untdelemn, și au umplut o straistă de făină și de păpuși de smochine și de pâine curată, și au astupat toate vasele sale și le-au pus pre ea.

6. Și au ieșit la poarta cetății Vetuliei și au găsit pre Oziia șezând la poartă și pre bătrânii cetății, pre Havrin și pre Harmin.

7. Și, deaca o au văzut pre ea la față și la haine schimbată, s-au mirat foarte mult de frumsețile ei,

8. Și au zis cătră ea: „Dumnezeu, Dumnezeul părinților noștri, să-ți dea ție dar și să săvârșească tocmealele tale spre mărirea fiilor lui Israil și spre înălțarea Ierusalimului!” Și s-au închinat lui Dumnezeu.

9. Și au zis ea cătră ei: „Porunciți să-mi deschiză poarta cetății și voi ieși să plinesc cuvintele ceale ce ați grăit cu mine!” Și au poruncit tinerilor să-i deschiză precum au zis.

10. Și i-au deschis și au ieșit Iudit, ea și slujnica ei cu ea.

11. Și s-au uitat la ea bărbații cetății până ce s-au pogorât din munte și până ce au trecut valea, și mai mult nu o au văzut pre ea.

12. Iară ea mergea pre vale drept și o au întimpinat pre ea straja cea mai dinainte a asirianilor, și o au prins și o au întrebat: „Cine ești și de unde vii și unde mergi?”

13. Și au răspuns ea: „Fată de jidov sânt și fug de la fața lor, că vor să se dea voao spre mâncare.

14. Iară eu merg la fața lui Olofern, mai-marele puterii voastre, ca să-i spuii cuvinte adevărate, și-i voi arăta lui cale, pre carea să meargă și să stăpânească tot muntele, și dintr-a lui nu va peri, din bărbații lui, nici un trup, nici duh de viață!”

15. Iară deaca au auzit bărbații cuvintele ei și au văzut fața ei, le părea lor foarte minunată de frumoasă,

16. Și au zis cătră ea: „Mântuit-ai sufletul tău, grăbind a te pogori la fața domnului nostru! Deci, acum mergi la cortul lui și dintră noi te vor petrece, până ce te vor da în mâinile lui.

17. Iară când vei sta înaintea lui, să nu te temi cu inima ta, ci spune după cuvintele tale și bine va face ție”.

18. Și au ales dintră sineși o sută de bărbați și i-au însoțit cu ea și cu slujnica ei, și o au dus pre ea la cortul lui Olofern.

19. Și s-au strâns din toată oastea, că s-au auzit la corturi venirea ei, și venind o încungiura pre ea, cât au stătut afară de cortul lui Olofern, până au spus lui despre ea.

20. Și să mira de frumseța ei și lăuda pre fiii lui Israil pentru ea.

21. Și au zis fieștecarele cătră deaproapele său: „Cine va lăsa pre norodul acesta, carele are la sine muieri ca acestea? Și nu easte bine a lăsa să rămâie vreun bărbat dintră ei, carii de s-ar lăsa să rămâie ar putea înșela tot pământul!”

22. Și au ieșit cei ce străjuia în cortul lui Olofern, și toți slujitorii lui, și o au băgat pre ea în cort.

23. Iară Olofern odihnea pre așternutul său, cel cu acoperemânt de porfiră și de aur și de smaragd, și cu pietri scumpe țesut. Și i-au spus lui de ea.

24. Și au ieșit în tinda cortului și lămpașe de argint mergea înaintea feții lui. Și, venind Iudit înaintea lui și a slujitorilor lui, s-au mirat toți de frumsețile feții ei.

25. Iară ea au căzut preste fața sa și s-au închinat lui și o au rădicat pre ea slujitorii lui.

CAP 11

Întrebând Olofern pre Iudit despre pricina fugirii sale, îi răspunde cu înșelăciune că easte vestitoare de biruință.

1. i au zis cătră ea Olofern: „Cutează, muiare, nu te teame întru inima ta, că eu n-am făcut rău la nici un om carele au ales a sluji lui Navohodonosor, împăratului a tot pământul.

2. Și acum, norodul tău, cel ce lăcuiaște muntele, de nu m-ar fi defăimat pre mine, nu aș fi rădicat sulița mea asupra lor. Ci ei și-au făcut șie aceste.

3. Iară acum, spune-mi, pentru ce ai fugit de la ei și ai venit la noi? Pentru că ai venit la mântuire, aibi nădeajde!

4. În noaptea aceasta tu vei trăi, și de-aci înainte, că nu easte cine să-ți facă ție rău, ci bine-ți va face ție, ca robilor domnului meu, împăratului Navohodonosor”.

5. Și au zis cătră el Iudit: „Priimeaste graiurile roabei tale, și să grăiască roaba ta înaintea feții tale că nu voi spune minciună domnului meu în noaptea aceasta.

6. Și, de vei asculta de cuvintele roabei tale, desăvârșit va face Dumnezeu cu tine lucrul, și nu va cădea domnul meu de la sfaturile sale.

7. Că viu e Navohodonosor, împăratul a tot pământul, și vie e putearea lui cel ce te-au trimis pre tine spre îndreptarea a tot sufletului. Că nu numai oamenii prin tine vor sluji lui, ci și fiarăle câmpului și dobitoacele și pasările ceriului, prin putearea ta, vor trăi supt Navohodonosor și supt toată casa lui.

8. Că am auzit înțălepciunea ta și meșteșugurile sufletului tău, și în tot pământul s-au vestit cum că tu, unul, ești mai bun în toată împărăția, și mai învățat și mai minunat întru putearea războiului.

9.* Și acum, cuvântul, carele l-au grăit Ahior *Sus 5, 5 la sfatul tău, am auzit graiurile lui, că l-au luat pre el oamenii din Vetulia și le-au spus lor toate câte au grăit el înaintea ta.

10. Pentru aceea, stăpâne doamne, să nu treci cuvântul lui, ci-l pune în inima ta, că adevărat easte.

11. Că nu să ia izbândă de pre neamul nostru, că nu poate sabie asupra lor, de nu vor păcătui Dumnezeului său.

12. Și acum (să nu deznădăjduiască domnul meu și să se întoarcă cu lucrul nesăvârșit), și va cădea moartea preste fața lor, că i-au cuprins pre ei păcat, cu care mânia pre

Dumnezeul său, oricând vor face fără de cale.

13. Că s-au sfârșit lor bucatele și s-au împușinat toată apa și s-au sfătuit să-și puie mâinile pre dobitoacele sale și toate câte au oprit Dumnezeu în legile lui să nu mănca ei au socotit să le mănca.

14. Și pârga grâului și zăciuiaelele vinului, și a untului de lemn, care le-au ținut sfințite preoților celor ce stau în Ierusalim, înaintea feții Dumnezeului nostru, au socotit să le mănânce, de care nici cu mâinile nu să cădea să se atingă nimenea din cei din norod.

15. Și au trimis în Ierusalim să le aducă de la bătrânime slobozenie, că și cei ce lăcuiesc acolo au făcut aceastea, și va fi, cât le va veni lor slobozenie de acolo, și vor face, să vor da ție spre pierzare în zioa aceea.

16. Pentru aceea, eu, roaba ta, cunoscând toate aceastea, am fugit de la fața lor și m-au trimis Dumnezeu să fac cu tine lucruri de care să vor minuna în tot pământul oricâți vor auzi acealea. Că roaba ta easte credincioasă lui Dumnezeu și slujește, zioa și noaptea, Dumnezeului ceriului.

17. Și acum, doamne, voiu rămânea la tine și voiu ieși eu, roaba ta, noaptea în vale, și mă voiu ruga lui Dumnezeu și-mi va spune mie când vor face ei păcatele lor. Și, viind, voiu spune ție.

18. Și vei ieși cu toată putearea ta și nime dintru ei nu va fi care să stea ție împotivă; și te voiu duce pre tine prin mijlocul Iudeii, până vei ajunge în preajma Ierusalimului.

19. Și voiu pune scaonul tău în mijlocul lui, și-i vei mâna pre ei ca pre oile care nu au păstoriu. Și nu va lătra câne cu limba sa înaintea ta.

20. Că aceastea s-au zis mie după cea mai înainte cunoștință a mea, și s-au spus mie, și sânt trimisă să-ți vestesc ție!”

21. Și plăcură cuvintele ei înaintea lui Olofern și înaintea tuturor slujitorilor lui, și să mirară de înțelepciunea ei, și ziseră: „Nu easte muiare ca aceasta de la o margine până la cealaltă margine a pământului, frumoasă la față și înțeleaptă la cuvinte!”

22. Și au zis cătră ea Olofern: „Bine au făcut Dumnezeu că te-au trimis pre tine înaintea norodului acestuia. Ca să fie în mâinile noastre tărie, iară întru cei ce au defăimat pre domnul meu, perire.

23. Acum, ești tu frumoasă la chip și bună la cuvintele tale. De vei face precum ai zis, Dumnezeul tău va fi mie Dumnezeu, și tu în casa împăratului Navohodonosor vei șede și vei fi numită în tot pământul!”

CAP 12

Iudit, fiind dusă în cortul lui Olofern, dobândește slobozenie a mânca din bucatele sale și noaptea a ieși la rugăciune. Iară în zioa a patra, fiind chemată la ospăț, mănâncă și bea înaintea lui Olofern, care, aprinzindu-să de pofta ei, să îmbată tare.

CAP 11 ȘI 12

1. i au poruncit să o bage pre ea unde era odoarăle lui ceale de argint și au poruncit să i să dea ei de mâncare din bucatele lui și din vinul lui să-i dea de beut.

2. Și au zis Iudit: „Nu voiu mânca dintru acealea, ca să nu să facă vreo sminteală, ci din ceale ce am adus cu mine voiu mânca!”

3. Și au zis cătră ea Olofern: „Dară, deaca să vor sfârși ceale ce ai adus cu tine, de unde vom avea să dăm ție aseamenea aceloră? Că nimeni nu easte cu noi din neamul tău”.

4. Și au zis Iudit cătră el: „Viu e sufletul tău, domnul meu, că nu va sfârși roaba ta ceale ce sânt cu mine, până ce va face Domnul, prin mâna mea, ceale ce au sfătuit!”

5. Și o au dus pre ea slugile lui Olofern la cort și au dormit până la miazănoapte.

6. Iară la straja cea de cătră dimineață s-au sculat și au trimis la Olofern, zicând: „Să poruncească domnul meu să lasă pre roaba ta să iasă la rugăciune”. Și au poruncit Olofern păzitorilor trupului să nu o oprească pre ea.

7. Și au rămas în tabără trei zile, și ieșii noaptea în valea cetății Vetuliei și să spăla la izvorul apei în tabără.

8. Și, după ce să suia, să ruga Domnului Dumnezeului lui Israil, ca să îndrepteaze calea ei spre rădicarea fiilor norodului ei. Și, întrând, petrecea curată în cort, până când îi aducea slujnica de mâncare cătră seară.

9. Iară în zioa a patra, au făcut Olofern ospăț numai slugilor sale și n-au chemat la acel ospăț nici pre unul din cei ce era ispravnici preste trebi.

10. Și au zis lui Vagoa, famenului, carele era ispravnic preste toate ale lui: „Mergi și pleacă și pre muiarea cea de jidov, carea easte la tine, ca să vie la noi și să mănca și să bea cu noi.

11. Că rușine easte feții noastre de vom lăsa o muiare ca aceasta să nu ne împreună cu ea. Că de nu o vom trage pre ea cătră noi, va râde de noi”.

12. Și au ieșit Vagoa de la fața lui Olofern, și au intrat la ea și au zis: „Să nu să lenevească această cocoană frumoasă a veni la domnul meu, ca să se mărească înaintea feții lui, și să bea cu noi cu veselie vin, și să se facă în zioa aceasta ca o fată a fiilor lui Asur, care stau în casa lui Navohodonosor”.

13. Și au zis Iudit cătră el: „Și cine sânt eu ca să grăiesc împotiva domnului meu? Că tot ce va fi plăcut înaintea ochilor lui de sârg voiu face, și aceasta-mi va fi mie bucurie până la zioa morții mele”.

14. Și, sculându-să, Iudit s-au împodobit cu îmbrăcăminte și cu toată podoaba sa cea muierească, și au venit și slujnica ei și i-au așternut în preajma lui Olofern, jos, pieile care le-au luat de la Vagoa pentru treaba cea din toate zilele, ca să mănânce șezind pre eale.

15. Și, venind, Iudit au șezut și să minuna inima lui Olofern de ea, și s-au turburat sufletul lui poftind foarte ca să se împreune cu ea, și căuta vreamă ca să o înșeale pre ea, din zioa în carea o văzuse pre ea.

16. Și au zis Olofern cătră ea: „Bea și fii veaselă cu noi!”

17. Și au zis Iudit: „Bea-voiu, doamne, că s-au mărit viața mea întru mine astăzi mai mult decât toate zilele de când m-am născut”. Și, luând, au mâncat și au beut înaintea lui ceale ce i-au gătit slujnica ei.

18. Și s-au bucurat Olofern pentru ea și au beut vin mult foarte, cât niciodată într-o zi n-au beut atâta, de când s-au născut.

CAP 13

Iudit, după ce au făcut rugăciune cătră Domnul, au tăiat capul ticălosului Olofern cu sabiia lui și, ducându-l în Vetulia la cetățeanii săi, îi îndeamnă să mulțămescă Domnului. Iară ei bine o cuvintează pre dânsa.

1. ară deaca au însărat, degrabă s-au răsipit slugile lui.

2. Și Vagoa au închis cortul pri din afară și au slobozit pre străji de la fața domnului său. Și s-au dus la așternuturile sale, că era toți osteniți de multă beatură.

3. Și au rămas Iudit singură în cort și Olofern, carele mai înainte să culcasă pre patul său, că era foarte beat.

4. Și au zis Iudit cătră slujnica sa să stea afară de așternutul ei și să păzească când va ieși ea, ca și în cealealalte zile, că au zis că va ieși să se roage; și lui Vagoa au spus acestea.

5. Și s-au dus toți de la fața ei și nimenea n-au rămas la așternut, de la mic până la mare.

6. Și, stând Iudit lângă patul lui, au zis întru inima sa: „Doamne, Dumnezeule a toată puterea, caută în ceasul acesta spre faptele mâinilor mele ca să se înalță Ierusalimul!”

7. Acum easte vreamă a ajuta moștenirii Tale și a plini ceale ce am așezat eu să fac spre surparea vrăjmașilor, carii s-au sculat asupra noastră”.

8. Și, apropiindu-să la stâlpul patului, care era la capul lui Olofern, au luat sabiia lui de pre el și, apropiindu-să de pat, l-au apucat de părul capului lui,

9. Și au zis: „Întăreaște-mă, Dumnezeul lui Israil, în zioa aceasta!” Și l-au lovit preste grumazi de doao ori cât au putut și i-au luat capul lui de la el.

10. Iară trupul i l-au răsturnat de pre așternut și au luat acoperemântul din stâlpi, și după puțin au ieșit.

11. Și au dat slujnicii sale capul lui Olofern și l-au băgat în traista bucatelor sale. Și au ieșit amândoa după obiceiul său la rugăciune.

12. Și trecând tabăra, au încungiurat valea aceea și s-au suit în măgura cetății Ve-

tuliei și au venit la porțile ei.

13. Și au zis Iudit de departe celor ce păzea la porți: „Deșchideți, deșchideți poarta! Cu noi easte Dumnezeu, Dumnezeul nostru, ca să facă încă putere în Ierusalim și tărie asupra vrăjmașilor, precum au făcut și astăzi!”

14. Și au fost deaca au auzit oamenii cetății glasul ei, grăbiră a să pogorî la poarta cetății lor, și au chemat pre bătrânii cetății. Și au alergat toți, de la cel mic până la cel mare, că să minuna ei că au venit ea.

15. Și au deșchis poarta și le-au priimit pre eale, și, aprinzind foc ca să lumineaze, le-au încungiurat pre eale.

16. Și au zis Iudit către ei cu glas mare: „Lăudați pre Dumnezeu! Lăudați pre Dumnezeu, că n-au depărtat mila Sa de la casa lui Israil, ci au sfărâmat pre vrăjmașii noștri prin mâinile mele în noaptea aceasta!”

17. Și, scoțind capul din traistă, l-au arătat și au zis lor: „Iată capul lui Olofern, maimarele puterii lui Asur, și iată acoperemântul, pre carele zăcea beat, unde l-au bătut pre el Domnul cu mână de fâmeaie.

18. Și viu e Domnul, Carele m-au păzit pre mine în calea mea, pre carea am umblat, că l-au înșălat pre el fața mea spre perirea lui, și n-au făcut cu mine păcat spurcat și de rușine”.

19. Și s-au minunat tot norodul foarte și, plecându-să, s-au închinat lui Dumnezeu, și au zis toți cu o inimă.* „Bindecuvântat ești, Dumnezeul nostru, Cel ce ai făcut de ocară în zioa aceasta pre vrăjmașii norodului Tău!”

*Psal.
105, 2
106, 1

20. Și au zis Oziia cătră ea: „Bindecuvântată ești tu, fiica Dumnezeului celui Preainalt, mai mult decât toate muierile ceale de pre pământ, și bine e cuvântat Domnul Dumnezeu, Cel ce au făcut ceriul și pământul, Carele te-au povățuit pre tine spre piarderea capului maimarelui vrăjmașilor noștri.

21. Că nu să va depărta nădejdea ta de la inima oamenilor celor ce-și aduc aminte de puterea lui Dumnezeu până în veac și să facă ție aceasta Dumnezeu spre înălțime veacinică, ca să te cerceteaze pre tine cu bunătăți,

22. Că n-ai părținit sufletului tău, pentru lăpădarea neamului nostru, ci mai înainte ai întâmpinat cădearea noastră, drept umblând înaintea Dumnezeului nostru!”

23. Și au zis tot norodul: „Fie! Fie!”

CAP 14

Văzind Ahior capul lui Olofern, au leșinat duhul lui și s-au tăiat împregiur, iară capul lui Olofern l-au spânzurat pre zidul Vetuliei. Și, ieșind Israil asupra asirilor și aceștia aflând pre Olofern fără de cap, s-au spăimântat foarte.

1. i au zis cătră ei Iudit: „Ascultați-mă, fraților! Și luând capul aceasta spânzurați-l pre baștea zidului vostru.

2. Și va fi după ce să va lumina zioa și

va ieși soarele pre pământ, veți lua fieștecarele armele ceale de războiu ale voastre și va ieși afară din cetate tot bărbatul și veți pune povățuitoriu preste ei, ca cum v-ați pogori la câmp asupra străjii ceii mai dinainte a fiilor lui Asur, și nu veți pogori.

3. Și, luând aceia armele sale, toate să vor duce în tabăra sa, și vor porni pre povățuitorii oastei lui Asur, și vor alerga la cortul lui Olofern, și nu-l vor afla pre el. Și va cădea preste ei frică și vor fugi de cătră fața voastră.

4. Și urmând voi și toți cei ce lăcuiesc în hotarul lui Israil, aștearneti-i pre ei în căile lor (a).

5. Iară mai înainte de a face acestea, chemați pre Ahior Amaniteanul ca să vază și să cunoască pre cel ce au defăimat casa lui Israil și pre cel ce l-au trimis pre el la noi, ca la moarte!" Și au chemat pre Ahior din casa lui Oziia.

6. Și deaca au venit și au văzut capul lui Olofern în mâna unui om din adunarea norodului, au căzut pre fața sa și au leșinat duhul lui.

7. Și, după ce l-au rădicat pre el, au căzut la picioarele Iuditei și s-au închinat feții ei, și au zis: „Bindecuvântată ești tu, în tot sălașul lui Iuda și întru tot neamul, carii auzind numele tău să vor turbura!

8. Și acum, spune mie ceale ce ai făcut în zilele acestea". Și i-au povestit Iudit lui, în mijlocul norodului, toate câte au făcut din zioa în carea au ieșit, până când au grăit cu ei.

9. Și, după ce au încetat a grăi, au strigat oamenii cu glas mare și au dat glas de veselie în cetatea lor.

10. Și, văzind Ahior toate câte au făcut Dumnezeu lui Israil, au crezut în Dumnezeu foarte și și-au tăiat împregiur trupul său și s-au adaos la casa lui Israil până în zioa aceasta.

11. Și deaca s-au luminat de ziuo, au spânzurat capul lui Olofern de zid, și au luat tot bărbatul armele sale și au ieșit în rând la suișurile muntelui.

12. Iară deaca i-au văzut pre ei fiii lui Asur, au trimis la povățuitorii săi și au venit la povățuitori și la cei mai mari preste mii și la toate căpeteniile lor,

13. Și au mers la cortul lui Olofern și au zis cătră ispravnicul lui: „Scoală acum pre domnul nostru, că au îndrăznit robii a să pogori asupra noastră la războiu, ca să piară desăvârșit!"

14. Și au intrat Vagoa și au lovit tinda cortului, că gândea că el doarme cu Iudit.

15. Și deaca nime nu l-au auzit, deșchizind, au intrat la așternut și l-au aflat pre el lăpădat preste așternut, mort, și capul lui luat de la el.

4. (a) Omorâții.

16. Și au strigat cu glas mare, cu plângere și cu suspin și cu strigare tare, și și-au rupt hainele sale. Și au intrat în cortul în carele mânea Iudit și nu o au aflat pre ea.

17. Deci, alergând la norod, au strigat: „Vicleșug au făcut robii! Făcut-au rușine o muiare jidovoaică în casa împăratului Navohodonosor. Că, iată, Olofern zace jos, și capul lui nu e la el!"

18. Iară deaca au auzit aceste cuvinte boiarii puterii lui Asur, și-au rupt hainele sale, și s-au turburat sufletul lor foarte. Și strigarea și chiotul lor s-au făcut foarte mare în tabără.

CAP 15

Asirii, îngrozindu-să de moartea povățuitorului său, lăsind toate, fug, și jidovii, gonindu-i dindărăpt, îi taie și culegând prăzi foarte multe să îmbogățesc. Iară arhiereul și tot norodul, binecuvântând pre Iudit, toate a lui Olofern le dau ei.

1. i, deaca au auzit cei din corturi, s-au îngrozit de lucrul ce s-au făcut și au căzut preste ei frică și cutremur.

2. Și nu era om așteptând de cătră fața deaproapelui său încă, ci, împrăștiindu-să toți împreună, au fugit pre toate căile câmpului și a muntelui. Și cei ce tăbărâsă la munte, împregiurul Vetuliei, s-au întors în fugă.

3. Atunci, tot bărbatul războinic, din fiii lui Israil, au alergat asupra lor. Și au trimis Oziia la Vetomastem și Vite și Hove și Coila și la tot hotarul lui Israil să vestească ceale ce s-au făcut, și pentru ca toți să se scoale asupra vrăjmașilor, să-i piarză.

4. Iară deaca au auzit fiii lui Israil, toți odată au alergat asupra lor și i-au tăiat pre ei până la Hova.

5. Așijderea, și cei din Ierusalim au sosit și din tot muntele, că au vestit lor ceale ce s-au făcut în tabăra vrăjmașilor lor.

6. Și cei din Galaad și din Galileea i-au bătut pre ei cu rană mare, până ce au trecut Damascul și hotarul lui.

7. Iară ceialalți lăcuiori a Vetuliei au năvălit asupra taberii lui Asur și i-au prădat pre ei și s-au îmbogățit foarte. Și fiii lui Israil, întorcându-să de la tăiere, au prădat ceale rămasă.

8. Și satele și cetățile, ceale din munte și din câmpi, au cules multe prăzi, că era mulțime multă foarte.

9. Și Ioachim, preotul cel mare, și bătrânimea fiilor lui Israil, carii lăcuia în Ierusalim, au venit să vază bunătățile care au făcut Dumnezeu lui Israil, și să vază pre Iudit și să grăiască cu ea pace.

10. Și deaca au intrat la ea, bine o au cuvântat pre ea toți împreună și au zis cătră ea:

11. „Tu ești înălțarea Ierusalimului! Tu ești laudă mare lui Israil! Tu ești mărire mare

neamului nostru, că ai făcut acestea toate cu mâna ta. Făcut-ai ceale bune lui Israil și bine au voit preste ei Dumnezeu.

12. Binecuvântată să fii de Domnul cel Atotputearnic în veaci!" Și au zis tot norodul: „Fie!”

13. Și au prădat norodul tabăra, până în treizeci de zile. Și au dat Iuditei cortul lui Olofern și toată argintăria și paturile și paharale și toate lucrurile lui.

14. Și, luându-le ea, le-au pus pre mușcoaia sa și au înhămat carăle sale și le-au grămădit acealea preste eale.

15. Și s-au strâns toate muierile lui Israil, ca să o vază pre ea, și o au binecuvântat pre ea și i-au făcut ei horă dintru sine. Și au luat stâlperi în mâinile sale și au dat și muierilor, celor ce era cu ea. Și s-au încununat cu maslin, ea și ceale ce era cu ea.

16. Și au mers înaintea a tot norodului cu horă, povățuind pre toate muierile, și urma toți bărbații lui Israil într-armați, cu cununi și cu cântări în gura lor.

17. Și au început Iudit mărturisirea aceasta înaintea a tot Israilul și răspundea tot norodul lauda aceasta.

CAP 16

Cântarea de biruință a Iuditei. Viind norodul în Ierusalim, aduce arderi cu mulțămintă. Iudit moare plină de zile, iară jidovii zioa biruinții aceștia întră sărbătorile ceale sfinte o prăznuiesc totdeauna.

1. i au zis Iudit: „Înceapeți Dumnezeului meu, cu timpine, cântați Domnului meu cu chimvale, împreunați Lui cântare și laudă înălțați și chemați numele Lui!

2. Că Dumnezeu easte Cel ce sfarmă războaiele, că în taberile Lui, în mijlocul norodului, m-au scos din mâna celor ce mă gonesc.

3. Venit-au Asur din munți de la miiază-noapte, venit-au cu zeci de mii de mii ale puterii sale, a căroră mulțime au astupat văile și mulțimea (a) lor au acoperit dealurile.

4. Zis-au să arză hotarale mele, și pre tinerii miei să-i omoară cu sabie, și pre cei sugători să-i trântescă de pământ, și pre pruncii miei să-i prade, și pre fecioarele mele să le jefuiescă. Iară Domnul Atotțiatoriul i-au oborât pre ei cu mână de muiare.

5. Că nu au căzut cel tare de voinici, nici fiii puterii l-au bătut pre el, nici înalți uriași s-au rădicat asupra lui, ci Iudit, fata lui Merari, cu frumsețele feții sale l-au slăbit pre el.

6. Că s-au dezbrăcat de îmbrăcăminte văduviei sale, ca să înalță pre israilteanii cei năcăjiți, uns-au fața sa cu mir și și-au legat părul său cu mitră și și-au luat veșmânt de in ca să-l amăgească pre el.

7. Călțunii ei răpiră ochii lui, și frumsețele ei robiră sufletul lui, trecut-au sa-

3. (a) Cailor.

biia prin grumazul lui.

8. Îngrozitu-s-au persii de cutezarea ei, și midii de îndrăznirea ei s-au turburat.

9. Atunci, au strigat cei smeriți ai miei, și s-au temut cei neputincioși ai miei și s-au spăimântat, înălțat-au glasul lor și au fugit.

10. Fiii fezelor i-au tăiat pre ei și ca pre niște prunci ce fug i-au rănit pre ei, perit-au de tabăra Domnului Dumnezeului meu. Cânta-voiu Domnului cântare noao:

11. Doamne, mare ești și mărit și minunat în vârtute și neajuns! Ție să slujească toată făptura Ta,

12.* Că ai zis și s-au făcut. Trimis-ai Duhul Tău și ai zidit, și nu easte cine să poată sta împotriva cuvântului Tău!

13. Că munții din temelii, cu apele, să vor clăti, și pietrele de fața Ta ca ceara să vor topi, iară spre cei ce să tem de Tine Te vei milostivi!

14. Că puțină e toată jertva ca să-Ți facă Ție miros de bună mireasmă și puțină e toată grăsimea spre arderea cea de tot a Ta; iară cel ce să teame de Domnul mare easte totdeauna.

15. Vai, neamurilor care să scoală asupra neamului meu! Domnul Atotțiatoriul va izbândi asupra lor, în zioa judecății va da foc și viermi trupurilor lor și vor plânge cu simțire până în veac!”

16. Iară deacă au intrat în Ierusalim, s-au închinat Domnului și, după ce s-au curățit norodul, au adus arderile ceale de tot ale sale și ceale de voie ale sale și darurile sale.

17. Și au adus Iudit toate unealtele lui Olofern, care le-au dat ei norodul, și acoperemântul care l-au luat ea de la așternutul lui, dar Domnului le-au sfințit.

18. Și s-au veselit norodul în Ierusalim înaintea celor sfinte, în trei luni, și Iudit cu ei au rămas.

19. Și, după zilele acestea, s-au dus fieștecarele la moșia sa, și Iudit s-au dus la Vetuliia și au rămas întru avearea sa.

20. Și au fost, în vreama sa, mărită în tot pământul și mulți o au poftit pre ea, însă bărbat pre ea nu o au cunoscut, în toate zilele vieții sale, din ce ceas au murit Manasi, bărbatul ei, până când s-au adaos la norodul său.

21. Și, trăind mult foarte, au îmbătrânit în casa bărbatului său, până la o sută și cinci ani. Și au dat slobozenie roabei sale. Și au murit la Vetuliia.

22. Și o au îngropat pre ea în peștera lui Manasi, bărbatului ei. Și o au plâns pre ea casa lui Israil, șapte zile.

23. Și au împărțit averile sale, mai înainte de ce au murit ea, la toate rudeniile lui Manasi, bărbatului său, și la rudeniile sale.

24. Și nu au fost mai mult cine să sparie pre fiii lui Israil în zilele Iuditei și, după ce au murit ea, zile multe.

*Face.

1

Psalm

32, 6

PROROCIA LUI VARUH

Cuvânt înainte

ceastă carte, carea cuprinde Epistola lui Ieremie, jidovește au haldaicește au fost scrisă, că atunci în Asiia și în Iudeea nu era cunoscută limba grecească, dar nici tălmăcirea pre limba grecească nu au fost de creștini făcută, ci de la sinagoga au venit la creștini. Însă izvodul cel jidovesc pentru negrija jidovilor au perit, dar besearica cartea aceasta întră ceale canonicești o ține, pentru că easte scrisă de scriitoriul lui Ieremie, easte această carte plină de tocmeala vorbei jidovești, pentru aceea și Parimie dintr-această carte luată, în 25 a lui dechemvrie, la nașterea Domnului, a să ceti au poruncit. Mulți din cei vechi voiesc că Varuh ceale ce de la Ieremie au auzit acealea au scris. Pentru aceea, prorocia lui supt numele lui Ieremie o pun. Alții ca o scrisoare adevărată a lui Varuh o pun, cum face Climent Alexandrineanul, în Cartea 2, Pedagog., cap 3, Grigorie Nazianzenul, cuv. 4, De Teologhiia, Chiril, Cartea 10, Asupra lui Iulian.

CAP 1

Jidovii cei din Vavilon scriu carte la cei din Ierusalim și o trimit lui Varuh, cu banii cei adunați, ca să aducă jertve și să se roage pentru dânșii și pentru Navohodonosor și pentru Valtasar, fiul lui, și-și mărturisesc păcatele sale.

1. i aceastea sânt cuvintele cărții, carea o au scris Varuh, fiul lui Nirie, al fiului lui Maasie, al fiului lui Sedechie, al fiului lui Asadie, al fiului lui Helchie, în Vavilon.

2. În anul al cincilea, în zioa a șaptea a lunii, în vremea întru carea au luat haldeii Ierusalimul și l-au ars cu foc.

3. Și au cetit Varuh cuvintele cărții aceștia la urechile lui Iehoniia, fiului lui Ioachim, împăratul lui Iuda, și la urechile a tot norodul, care venisă să auză cartea.

4. Și la urechile celor putearnici și ale fiilor împăraților și la urechile celor bătrâni și la urechile a tot norodul, de la cel mic până la cel mare, ale tuturor celor ce lăcuia în Vavilon la râul Sud,

5. Carii plângea și postea și să ruga înaintea Domnului.

6. Și au adunat argint, după cât au putut mâna fieștecăruia.

7. Și o au trimis în Ierusalim, la Ioachim, fiul lui Helchie, fiul lui Salom, preotul, și la preoți și la tot norodul, carii s-au aflat cu el în Ierusalim.

8. Când au luat el vasele Casii Domnului, care s-au scos din besearică, să se întoarcă în pământul lui Iuda, în zioa a zecea a lunii lui siuan, vase de argint, care le-au făcut Sedechie, fiul lui Iosie, împăratul lui Iuda.

9. După ce au înstrăinat Navohodonosor, împăratul Vavilonului, pre Iehoniia și pre boiari și pre cei legați și pre cei putearnici și pre norodul pământului de la Ierusa-

lim și i-au dus în Vavilon,

10. Și au zis: „Iată, am trimis la voi argint, cu care să cumpărați arderi de tot, și pentru păcat și tămâie, și faceți mană și aduceți pre jertvenicul Domnului Dumnezeului nostru.

11. Și vă rugați pentru viața lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și pentru viața lui Valtasar, fiul lui, ca să fie zilele lor ca zilele ceriului pre pământ.

12. Și va da Domnul vârtute noao și va lumina ochii noștri și vom trăi supt umbra lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și supt umbra lui Valtasar, fiul lui, și vom sluji lor zile multe și vom afla har înaintea lor.

13. Și vă rugați pentru noi cătră Domnul Dumnezeul nostru, că am păcătuit Domnului Dumnezeului nostru, și nu s-au întors mânia Domnului și urgiia Lui de la noi până în zioa aceasta.

14. Și veți ceti cartea aceasta, carea o am trimis la voi, ca să o cetiți în Casa Domnului la zilele praznicului și la zilele vremii,

15. Și veți grăi: * «Domnului Dumnezeului nostru, dreptatea, și noao rușinea fețelor, ca în zioa aceasta omului jidov și celor ce lăcuiesc Ierusalimul. *Jos 2, 6

16. Și împăraților noștri și boiarilor noștri și preoților noștri și prorocilor noștri și părinților noștri.

17.* Că am păcătuit înaintea Domnului și nu am ascultat de Dânsul. *Dani. 9, 5

18. Și nu am ascultat glasul Domnului Dumnezeului nostru, ca să umblăm întru poruncile

Lui, care le-au dat înaintea feții noastre.

19. Din zioa în carea au scos Domnul pre părinții noștri din pământul Egiptului și până în zioa aceasta am fost neascultători de Domnul Dumnezeuul nostru și ne-am lenevit ca să nu auzim glasul Lui.

2 Leage 20. Și s-au lipit de noi răutățile și blăstămul, care au rânduit Domnul lui Moisi, slugii Sale, în zioa în carea au scos pre părinții noștri din pământul Egiptului, ca să ne dea noao pământ, care curge lapte și miiare, precum este în zioa aceasta.

21. Și nu am ascultat glasul Domnului Dumnezeuului nostru, după toate cuvintele prorocilor, pre carii i-au trimis la noi.

22. Și am mers fieștecarele întru cugetul inimii sale ceii reale a lucra dumnezeilor străini, a face reale înaintea ochilor Domnului Dumnezeuului nostru.

CAP 2

Jidovii, în robie, mărturisesc că pentru păcatele sale li s-au întâmplat realele, care Dumnezeu le-au amenințat prin prorocii săi. Și, întorcându-să la rugăciune, cer mila carea o au făgăduit Dumnezeu prin Moisi că o va da celor ce să vor întoarce.

1. i au întărit Domnul cuvântul Său, care au grăit asupra noastră și asupra judecătorilor noștri, carii au judecat pre Israil, și asupra împăraților noștri și asupra boiarilor noștri și asupra omului lui Israil și a lui Iuda,

2. Ca să aducă asupra noastră răutăți mari, care nu s-au făcut supt a tot ceriul, în ce chip au făcut în Ierusalim,* după ceale ce sânt scrise în Leagea lui Moisi.

3. Ca să mănânce omul cărnurile fiului său și cărnurile featei sale.

4. Și i-au dat pre ei supuși tuturor împărățiilor celor din împregiurul nostru, spre ocară și spre pustiire, întru toate noroadele ceale dimpregiurul nostru, la care i-au răsipit pre ei Domnul.

5. Și s-au făcut dedesupt și nu deasupra, pentru că am păcătuit Domnului Dumnezeuului nostru, neascultând glasul Lui.

Sus 6. Domnului Dumnezeuului nostru, dreptatea; iară noao și părinților noștri, rușinea obrazelor, cum este în zioa aceasta.

7. Toate realele, care au grăit Domnul asupra noastră, acestea au venit preste noi.

8. Și nu ne-am rugat feții Domnului, ca să se întorcă fieștecarele de la cugetele inimilor sale, ceii reale.

9. Și au priveghiat Domnul asupra celor răi și le-au adus Domnul preste noi, că drept este Domnul întru toate lucrurile Sale, care le-au poruncit noao.

10. Și nu am auzit glasul Lui, ca să umblăm întru poruncile Domnului, care le-au dat înaintea feții noastre.

Danii. 11. Și acum, Doamne Dumnezeuul lui Israil, Cel ce ai scos pre norodul Tău din pământul

Egiptului cu mână tare și cu braț înalt, cu seamne și cu minuni și cu putere mare, și Ț-ai făcut Ție nume cum este în zioa aceasta,

12. Păcătuit-am, păgânit-am, făcut-am strâmbătate, Doamne Dumnezeuul nostru, întru toate dreptățile Tale;

13. Întorcă-să mâniia Ta de la noi, că am rămas puțini întru neamuri, unde ne-ai răsipit pre noi.

14. Ascultă, Doamne, rugăciunea noastră și cearerea noastră, și ne scoate pre noi pentru Tine și ne dă noao har înaintea feții celor ce ne-au înstrăinat pre noi,

15. Ca să cunoască tot pământul că Tu ești Domnul Dumnezeuul nostru, că numele Tău s-au chemat preste Israil și preste neamul lui.

16.* Doamne, caută din casa Ta cea sfântă și ia aminte spre noi, pleacă, Doamne, urechiia Ta și auzi,

17.* Și deschide ochii Tăi, Doamne, și vezi,** că nu cei morți carii sânt în iad, de la carii s-au luat duhul dintru ceale dinlăuntru ale lor, vor da mărire și dreptate Domnului,

18. Ci sufletul cel mahnit pentru mărimea, carele mearge plecându-să și slăbind, și ochii cei ce să sfârșesc și sufletul cel flămând vor da mărire Ție și dreptate, Doamne.

19. Că nu pentru dreptățile părinților noștri și ale împăraților noștri vărsăm mila înaintea feții Tale, Doamne Dumnezeuul nostru.

20. Ci pentru că ai slobozit mâniia Ta și iuțimea Ta preste noi, precum ai grăit în mâna slugilor Tale, prorocilor, zicând:

21. 'Așa zice Domnul: Plecați umărul vostru și lucrați împăratului Vavilonului și ședeți în pământul care l-am dat părinților voștri.

22. Și de nu veți asculta glasul Domnului, ca să lucrați împăratului Vavilonului,

23. Sfârșire voi face din cetățile lui Iuda și din afara Ierusalimului, glas de veselie și glas de bucurie, glas de mire și glas de mireasă, și va fi tot pământul neumblat de lăcuitori'.

24. Și noi nu am ascultat glasul Tău, ca să lucrăm împăratului Vavilonului, și ai întărit cuvintele Tale, care ai grăit în mâinile slugilor Tale, prorocilor, ca să scoață oasele împăraților noștri și oasele părinților noștri din locul său.

25. Și, iată, sânt lăpădate la arsura zilei și la înghețul nopții, și au murit în durori reale, în foame și în sabie și în trimitere.

26. Și ai pus casa, în carea s-au chemat numele Tău, cum este în zioa aceasta, pentru răutatea casii lui Israil și a casii lui Iuda.

27. Și ai făcut cu noi, Doamne Dumnezeuul nostru, după toată bunătatea Ta și după toată îndurarea Ta cea mare.

28. Cum ai grăit în mâna slugii Tale, lui Moisi, în zioa în carea ai poruncit lui să scrie leagea Ta înaintea fiilor lui Israil, zicând:

*2 Leage 26, 15

Isaia

63, 15

*Isaia

37, 17

46, 9

**Psal.

113, 25

Leviț. 29. 'De nu veți asculta glasul Mieu cu adevărat, sunetul cel mare și mult, acesta să va întoarce în mic la neamurile la care voi răsipi pre ei.

30. Că am cunoscut că nu Mă vor asculta, că norod tare la cervice easte și să vor întoarce la inima sa, în pământul înstrăinării lor,

31. Și vor cunoaște că Eu sânt Domnul Dumnezeu lor; și voi da lor inimă și urechi de auzit.

32. Și Mă vor lăuda pre Mine în pământul înstrăinării lor și vor pomeni numele Mieu.

33. Și să vor întoarce de la dosul său cel tare și de la lucrurile lor ceale reale, că-și vor aduce aminte de calea părinților săi, carii au păcătuit înaintea Domnului.

34. Și-i voi întoarce pre ei în pământul care M-am jurat părinților lor, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, și-l vor stăpâni pre el și voi înmulți pre ei și nu să vor împuțina.

35. Și voi întări lor legătură veacinică, ca să fiu lor Dumnezeu, și ei vor fi Mie norod, și mai mult nu voi mișca pre norodul Mieu, Israil, de la pământul care l-am dat lor'.

CAP 3

Nu încetează a-și mărturisi păcatele sale și ale părinților săi, cerând de la Dumnezeu milă. Israil s-au robit pentru că au părăsit calea înțelepciunii, carea nu o pot afla cei putearnici, cei bogați sau uriașii, ci Dumnezeu o au fost dat norodului lui Israil, de carele toate zidirile sale ascultă. Să adaoge și despre venirea lui Hristos în trup.

1. oamne Atotțiitoriule, Dumnezeu lui Israil, sufletul cel ce easte în strâmtoare și duhul cel năcăjit strigă cătră Tine.

2. Ascultă, Doamne, și ne miluiaște, că am păcătuit înaintea Ta.

3. Că Tu șezi în veac, și noi perim în veac.

4. Doamne Atotțiitoriule, Dumnezeu lui Israil, auzi rugăciunea celor ce au murit, a lui Israil, și a fiilor celor ce au păcătuit înaintea Ta, carii nu au ascultat glasul Tău, Dumnezeu-lui Său, și s-au lipit de noi realele.

5. Nu-Ți aduci aminte de nedreptățile părinților noștri, ci-Ți ado aminte de mâna Ta și de numele Tău, în vremea aceasta.

6. Că Tu ești Domnul Dumnezeu nostru, și Te vom lăuda pre Tine, Doamne,

7. Că pentru aceea ai dat frica Ta în inimile noastre, ca să chemăm numele Tău și să Te lăudăm pre Tine întru înstrăinarea noastră, că am abătut de la inima noastră toată nedreptatea părinților noștri, carii au păcătuit înaintea Ta.

8. Iată, noi, astăzi, întru înstrăinarea noastră, unde ne-ai răsipit pre noi spre ocară și spre blăstăm și spre deatorie, după toate nedreptățile părinților noștri, carii s-au depărtat de la Domnul Dumnezeu lor.

9. Auzi, Israile, poruncile vieții, bagă-ți în

CAP 2 ȘI 3

urechi a cunoaște înțelepciunea!

10. Ce easte, Israile, că în pământul vrăjmașilor ești? Învechitu-te-ai în pământ străin?

11. Te-ai spurcat cu cei morți, socotitu-te-ai cu cei ce să pogoară în iad.

12. Părăsit-ai izvorul înțelepciunii. În calea lui Dumnezeu,

13.* De ai fi umblat, ai fi lăcuit cu pace în veaci. *Psal. 80,12

14. Învață-te unde easte mintea, unde easte tăriia, unde easte înțelesul a cunoaște împreună, unde easte îndelungarea vieții și viața, unde easte lumina ochilor și pacea!

15. Cine au aflat locul ei și cine au intrat în vistieriile ei?

16. Unde sânt boiarii neamurilor și cei ce stăpânesc fierile ceale de pre pământ?

17. Cei ce cu pasările ceriului să joacă, și argint strâng și aur, întru care nădăduiesc oamenii, și nu easte sfârșit agonisealii lor?

18. Cei ce meșteșugesc argintul și grijesc lucrul lor, și nu easte aflare,

19. Stânsu-s-au și în iad s-au pogorât, și alții s-au sculat în locul lor.

20. Cei mai tineri au văzut lumină și au lăcuit pre pământ, și calea științei nu au cunoscut.

21. Nici au înțeles cărările ei, nici s-au apucat de ea. Fiii lor departe s-au făcut de la calea lor.

22. Nici s-au auzit în Hanaan, nici s-au văzut în Teman.

23. Nici fiii Agarei, cei ce caută înțelepciune, cei de pre pământ, negoțatorii Meranului și a Temanului și spuiorii de povești și cei ce caută priceapere și calea înțelepciunii n-au cunoscut, nici și-au adus aminte de cărările ei.

24. O, Israile, cât e de mare Casa lui Dumnezeu și de lung locul agonisealii Lui!

25. Mare e și nu are sfârșit, înalt și nemăsurat!

26. Acolo au fost uriașii cei numiți înalți la mărime și știutori la războiu.

27. Nu pre aceștia i-au ales Dumnezeu, nici calea științei le-au dat lor, și au perit.

28. Pentru că nu au avut înțelepciune, perit-au pentru nesfătuirea lor.

29. Cine s-au suit în ceriu și o au luat pre ea și o au pogorât pre ea din nori?

30. Cine au trecut marea și o au aflat pre ea și o va aduce pre ea mai mult decât aurul cel ales?

31. Nu easte cel ce să știe calea ei, nici cel ce să cuprinză cărarea ei;

32. Ci Cel ce știe toate o știe pre ea și o află pre ea cu înțelepciunea Lui, Cel ce au gătit pământul în vreme veacinică și l-au umplut pre el de dobitoace cu patru picioare.

33. Cel ce trimite lumina și mearge și o chiiamă pre ea și-L ascultă cu cutremur.

34. Și steale au luminat întru străjile Sale și s-au bucurat.

35. Chematu-le-au pre eale, și eale au zis: 'De față sântem!' Luminat-au cu veselie Celui ce le-au făcut pre eale.

36. Acesta e Dumnezeu nostru și nu să va adaoge altul spre Dânsul.

37. Aflat-au toată calea științii și o au dat lui Iacov, slugii Sale, și lui Israil, celui iubit de Dânsul.

38. După aceasta, pre pământ S-au arătat și cu oamenii împreună au lăcuit»”.

CAP 4

Ierusalimul jeleaște pustiirea sa și îndeamnă fiii săi spre răbdare, că, precum i-au dat Dumnezeu împotrivicilor pentru păcatele lor, așa, izbăvindu-i pre ei, va certa pre vrăjmași.

1. ceasta easte cartea poruncilor lui Dumnezeu și legea, carea easte în veac; toți cei ce o țin pre ea vor fi spre viață, iară cei

ce o au părăsit vor muri.

2. Întoarce-te, Iacove, și te apucă de dânsa, umblă prin strălucire în preajma luminei ei.

3. Nu da altuia mărirea ta și ceale de folos ție, limbei străine.

4. Fericiți sântem, Israile, că ceale ce plac lui Dumnezeu s-au arătat noao.

5. Îndrăzniți, norodul mieu, pomenirea lui Israil.

6. Vândutu-v-ați neamurilor, nu spre perire, ci pentru că ați măriat voi pre Dumnezeu v-ați dat vrăjmașilor.

7. Pentru că ați întărâtat pre Cel ce v-au făcut pre voi, jertvind dracilor, și nu lui Dumnezeu.

8. Și ați uitat pre Cel ce v-au zidit pre voi, pre Dumnezeu cel Veacinic, și ați întristat pre cel ce v-au hrănit pre voi, pre Ierusalim.

9. Văzut-au mânia, carea au venit voao de la Dumnezeu, și au zis: „Auziți, nemearnicile Sionului, adus-au mie Dumnezeu plângere mare.

10. Că am văzut robii fiilor miei și a fezelor, carea le-au adus lor Cel Veacinic.

11. Că i-am hrănit pre ei cu bucurie și i-am slobozit cu plângere și cu jeale.

12. Nimene să se bucure de mine, ceaea ce sânt văduvă și părăsită de mulți; pustiitu-m-am pentru păcatele fiilor miei, că s-au abătut de la legea lui Dumnezeu.

13. Dreptățile Lui nu le-au cunoscut, nici au umblat în căile poruncilor lui Dumnezeu, nici pre cărările învățaturii întru dreptatea Lui nu au mers.

14. Să vie nemearnicile Sionului, și vă aduceți aminte de robii fiilor miei și a fezelor, carea o au adus lor Cel Veacinic.

15. Că au adus preste ei neam de departe, neam fără de rușine și de altă limbă.

16. Că nu s-au rușinat de cel bătrân, nici le-au fost milă de prunc, și au luat pre cei iubiți ai văduvei și pre cea fără de feate, singură, o au pustiit.

17. Și eu ce pociu să vă ajut voao?

18. Că Cel ce v-au adus voao realele va scoate pre voi din mâna vrăjmașilor voștri.

19. Umblați, fiilor, umblați, că eu am

rămas pustie.

20. Dezbrăcatu-m-am de veșmântul păcii și m-am îmbrăcat cu sacul cearerii mele, striga-voiu cătră Cel Veacinic în zilele mele.

21. Îndrăzniți, fiilor, strigați cătră Dumnezeu și va scoate pre voi din silnicie, din mâna vrăjmașilor.

22. Că eu pre Cel Veacinic am nădăjdut mântuirea voastră, și mi-au venit mie bucurie de la Cel Sfânt, pentru milostenia carea va veni voao degrab de la Cel Veacinic, Mântuitoriu nostru.

23. Că v-am slobozit pre voi cu plângere și cu jeale și va întoarce mie Dumnezeu pre voi cu bucurie și cu veselie în veac.

24. Că în ce chip acum au văzut nemearnicile Sionului robirea voastră, așa vor vedea curând mântuirea cea de la Dumnezeu vostru, carea va veni voao cu mărire mare și cu luminarea Celui Veacinic.

25. Fiilor, îndelung răbdați mânia carea v-au venit voao de la Dumnezeu! Că te-au gonit pre tine vrăjmașul tău, ci degrab vei vedea perirea lui și preste grumazii lor vei călca.

26. Cei gingași ai miei au mers pre căi vârtoase, rădicatu-s-au ca o turmă răsipită de vrăjmași.

27. Îndrăzniți, fiilor, și strigați cătră Dumnezeu, că Cel ce v-au adus pre voi la aceastea Își va aduce aminte de voi.

28. Că, precum au fost cugetul vostru ca să abateți de la Dumnezeu, cu zece părți adaogeți a vă întoarce, ca să-L căutați pre El.

29. Că Cel ce v-au adus voao reale, aduce-va voao veacinică veselie, împreună cu mântuirea voastră.

30. Îndrăznește, Ierusalime, mângăia-te-va Cel ce te-au numit!

31. Mișei sânt cei ce te-au năcăjit pre tine și s-au bucurat de căderea ta.

32. Ticăloase sânt cetățile cărora au slujit fiii tăi! Ticăloasă e ceaea ce au priimit pre fiii tăi!

33. Că, precum s-au bucurat de căderea ta și s-au veselit de surparea ta, așa să va mähni pentru pustiirea sa.

34. Și voiu lua de la ea bucuria cea de multă gloată, și sumeția ei va fi spre plângere.

35. Că foc va veni preste ea de la Cel Veacinic întru îndelungate zile și să va lăcui de draci în multă vreme.

36.* Caută împregiur cătră răsărit, Ierusalime, și vezi veseliia, carea-ți vine ție de la Dumnezeu.

*Jos 5, 5

37. Iată, vin fiii tăi, pre carii i-ai slobozit, vin adunați de la răsărituri până la apusuri, cu graiul Celui Sfânt, bucurându-să de mărirea lui Dumnezeu.

CAP 5

Să poruncește Ierusalimului să lapede jealea, că fiii lui cei duși cu ocară în robie cu mărire să vor întoarce.

1. ezbracă-te, Ierusalime, de haina jealei și a năcazului tău și te îmbracă cu bunăcuviința mării, carea easte de la Dumnezeu în veac.

2. Îmbracă veșmântul dreptății ceii de la Dumnezeu, pune mitra mărirei Celui Veacinic pre capul tău.

3. Pentru că Dumnezeu va arăta la tot cel de supt ceriu strălucirea ta.

4. Că să va chema numele tău de la Dumnezeu în veac: «Pacea dreptății» și «Mărirea cinstei dumnezeiești».

Sus 4, 36 5. Scoală-te, Ierusalime, și stăi, și preste ceale înalte caută împregiur cătră răsărituri și vezi pre fiii tăi adunați de la apusurile soarelui, până la răsărituri, cu graiul Celui Sfânt, bucurându-să de aducerea-aminte a lui Dumnezeu.

6. Că au ieșit de la tine pedestri, duși de vrăjmași, iară Dumnezeu îi va aduce pre ei la tine înălțați întru mărire, ca pre fiii împărăției.

7. Că au rânduit Dumnezeu să smerească tot muntele înalt și stanurile ceale veacinice, și văile să se umplă, să fie pământul neated, ca să umble Israil fără de frică întru mărirea lui Dumnezeu.

8. Și vor face umbră, și pădurile și tot lemnul bun mirositoriu lui Israil, cu porunca lui Dumnezeu.

9. Pentru că va povățui Dumnezeu pre Israil, cu veselie întru lumina mărirei Sale, cu mila și cu dreptatea cea de la El”.

CARTEA LUI IEREMIA, PROROCULUI

Mai înainte spunerea robiei și îndemnare, ca să părăsască închinăciunea idolilor.

1. **N**zvodul cărții, carea au trimis Ieremie cătră cei ce era să se ducă robiți în Vavilon, de împăratul vaviloneanilor, să le spuie lor după cum s-au poruncit lui de la Dumnezeu:

Ieremi. 25, 9 2. „ Pentru păcatele care ați păcătuit înaintea lui Dumnezeu, vă veți duce în Vavilon, robiți de Navohodonosor, împăratul vaviloneanilor.

3. Și, după ce veți intra în Vavilon, veți fi acolo ani mulți și vremi multe, până în șapte neamuri; iară după aceea, voi scoate pre voi cu pace de acolo.

Isaiia 44, 10 4. Și acum, veți vedea în Vavilon dumnezei de argint și de aur și de lemn purtându-se pre umeri, arătând frică neamurilor.

5. Teameți-vă, dar! Ca nu și voi, asemănându-vă celor de alt neam, să vă asemenați și să vă cuprinză frică pentru ei.

6. Deci, când veți vedea gloate, și dinaintea și dinapoia lor, închinându-se lor, ziceți cu cugetul: «Ție trebuie a ne închina, Stăpâne!»

7. Că ingerul Mieiu cu voi easte; el cercă sufletele voastre.

8. Că limba lor easte rasă de teslariu, și ei sânt de aur împregiur și de argint împregiur și sânt mincinoși și nu pot să grăiască.

9. Ca la o fecioară iubitoare de podoabă iau aur,

10. Și fac cununi, care le pun pre capetele dumnezeilor săi, și aorea să întâmplă de iau preoții de la dumnezeii lor aur și argint și-l cheltuiesc pentru sine.

11. Și dau dintr-însele și curvelor și-i împodobesc pre ei, ca pre niște oameni cu îmbrăcăminte, dumnezei de argint și dumnezei de aur și de lemn;

12. Și aceștia nu să mântuiesc de rugină și de cari,

13. Îmbrăcați fiind ei cu îmbrăcăminte mohorâtă, ștergând obrazul lor de pravul cel din casă, care easte mai mult preste dânșii.

14. Și are schiptru ca un judecătoriu de țară, care pre cel ce păcătuieste nu-l va omorî.

15. Și are sabie în dreapta și săcure; iară pre sine din războiu și de la tâlhari nu să va scoate, dintru carea să știți că nu sânt dumnezei.

16. Drept aceea, să nu vă teameți de ei, că, precum vasul cel spart al omului de nici o treabă nu easte, așa sânt dumnezeii lor.

17. Fiind ei puși în case, ochii lor sânt plini de prav de la picioarele celor ce intra.

18. Și ca la oarecare, carele au făcut strâmbătate împăratului, sânt închise curțile, și ca celui ce să aduce la moarte, casele lor le întăresc preoții cu uși și cu lăcate și cu zăvoară, pentru ca să nu să fure de tâlhari.

19. Lumini le aprind, și mai multe decât la ei, din carii nici unii nu pot să vază, de vreme ce sânt ca o grindă din casă.

20. Și inimile lor zic că să rod de ceale târătoare, care sânt din pământ, și, cându-i mână pre ei și îmbrăcămintele lor, ei nu sânt.

21. Înnegrite sânt fețele lor de fumul care să face în casă.

22. Pre trupul lor și pre capul lor zboară liliaci, rândunealele și pasările; așijderea, și mâțele; de unde veți cunoaște că nu sânt dumnezei.

23. Nu vă teameți, dară, de ei! Pentru că cu aurul cu care pentru frumseața sânt îmbrăcați, de nu va șterge cineva rugina, nu vor sclipi; căci nici când să vărsa, simțea.

24. Din tot prețul cumpărați sânt, întru care nu easte duh.

25.* Făr' de picioare, preste umăr să poartă, arătându-și ocară sa oamenilor. Și să rușinează și cei ce slujesc lor, ca nu cumva să cază pre pământ, prin ei să se râdice.

*Isaiia 46, 7

26. Nici de-l va pune neștine pre el drept, pre sine să va mișca; nici de să va pleca, nu să va îndrepta;

27. Ci ca la niște morți pun darurile la ei înainte; și jertvele lor vânzindu-le preoții lor le cheltuiesc.

28. Așijderea, și muierile dintr-însele lucrea-

ză, nici unui sărac, nici unui neputincios, dau din jertvele lor, când sânt în curgerea sângelui și în patul pruncului le pipăie.

29. Deci, cunoscând dintru acestea că nu sânt dumnezei, nu vă teameți de ei! De unde, dară, să vor chema dumnezei? Pentru că muierile pun dinainte la bozii cei de argint și de aur și de lemn?

30. În casele lor șed popii lor, având hainele sale rupte, și capetele și barbele rase, ale căroră capete descoperite sânt.

31. Și zbiară, strigând înaintea dumnezeilor lor, ca unii la cina mortului. Îmbrăcăminte lor luându-o popii, își îmbracă muierile sale și pruncii. Și, nici de li să va face de la cineva rău sau bine, vor putea să răsplătească; nici să puie împărat pot, nici să scoată.

32. Așijderea, nici avuție, nici aramă nu vor putea să dea. De va făgădui lor neștine făgăduință și nu o va da, niciodată nu o vor ceare.

33. De la moarte pre om nu vor izbăvi, nici pre cel mai slab de la cel mai tare nu-l vor scoate. Omului orb vedea nu-i vor da, nici pre om din nevoie nu-l vor scoate. Pre văduvă nu o vor milui, nici săracului nu vor face bine.

34. Asemenea pietrilor celor de la munte sânt aceste de lemn și ceale ferecate cu aur, și ceale ferecate cu argint; iară cei ce slujesc acestora să vor rușina.

35. Cum, dară, trebuie a-i socoti au a-i chema dumnezei? De vream ce și înșiși haldeii necinstesc pre ei;

36. Carii, când văd pre un mut neputând grăi, aducând pre Vil, să roagă să grăiască, ca când ar putea să simță; și aceste văzindu-le ei, tot nu pot să-i lasă pentru că n-au simțire.

37. Iară muierile, încinse cu funi, șed în căi tămâind tărățe; iară când vreuna dintr-însele, de vreunul din cei ce trec trasă la curvie, ocărăște pre cea de aproape că nu s-au învrednicit ca și ea, nici funea ei nu s-au rupt.

38. Toate câte să fac întru ei minciuni sânt. Cum, dară, trebuie să se socotească, au să se zică că ei sânt dumnezei?

39. De teslari și de argintari sânt făcuți și nu pot să fie altă, fără numai ce vreau meșterii să facă cu ei.

40. Și cei ce fac pre ei nu pot să aibă viață de mulți ani; cum, dară, ceale ce să fac de ei pot să fie dumnezei?

41. Pentru că au lăsat lucruri minciună și ocară celor ce li să vor naște în urmă; căci, când vor veni asupra lor războiu și răutăți, să sfătuiască întră sine popii unde să vor ascunde împreună cu dânșii.

42. Cum, dară, nu easte a cunoaște că nu sânt dumnezei cei ce nu să pot pre sine mântui nici de războiu, nici de răutăți?

43. Pentru că, fiindcă sânt de lemn și ferecați cu aur și cu argint, mai pre urmă tuturor neamurilor vor fi cunoscuți

că sânt mincinoși; și împăraților aiavea va fi că nu sânt dumnezei, ci lucruri de mâini omenesti, și nici un lucru a lui Dumnezeu întru dânșii nu easte.

44. Cine, dară, nu cunoaște că nu sânt dumnezei? Că împărat țării nu vor rădica, nici ploaie oamenilor nu vor da.

45. Și judecată nu vor judeca lor, nici vor mântui de strâmbătate; fiind ei neputincioși, că sânt ca niște cioară întră ceriu și întră pământ.

46. Căci și când va cădea foc în casa dumnezeilor celor de lemn, carii sânt ferecați cu aur au cu argint, popii lor vor fugi și vor scăpa, iară ei ca niște grinzi în mijloc vor arde de tot.

47. Și împăratului sau vrăjmașilor nu vor sta împotrivă. Cum, dară, trebuie să se socotească au să se numească că sânt dumnezei?

48. Nici de furi, nici de tâlhari nu vor scăpa dumnezeii cei de lemn și ferecați cu argint și cu aur, de la carii cei ce pot luând aurul și argintul și îmbrăcăminte cea de preste ei să vor duce avându-le; nici șieși nu vor ajuta.

49. Cât mai bun easte împăratul carele-și arată vitejia sa sau vasul cel de treabă în casă, cu care să va folosi cel ce-l are, decât dumnezeii cei mincinoși;

50. Și ușa căsii, carea păzește ceale ce sânt într-înșă, decât dumnezeii cei mincinoși; și stâlpul cel de lemn la împărății, decât dumnezeii cei mincinoși.

51. Că soarele și luna și stealele fiind luminoase și trimise la trebi bine ascultătoare sânt; așijderea, și fulgerul, când să va ivi, bun e la vedea; încă și un vânt în toată țara bate.

52. Și norii, când li să poruncească de la Dumnezeu să meargă preste toată lumea, plinesc porunca; și focul, când să trimite de sus să topească munți și codri, face porunca.

53. Iară aceștia nici cu chipurile, nici cu puterile lor, sânt asemănați. Pentru aceea, nu trebuie nici să se socotească, nici să se numească dumnezei, de vream ce nici judecată nu pot judeca, nici a face bine oamenilor.

54. Cunoscând, dară, că nu sânt dumnezei, nu vă teameți de ei!

55. Că nici pre împărați vor blăstăma, nici vor blagoslovi, și seamne întru neamuri și în ceriu nu vor arăta;

56. Nici ca soarele nu vor străluci, nici vor lumina ca luna.

57. Fierile decât ei sânt mai bune, care pot fugi supt acoperământ să-și folosească lor.

58. Deci, fiindcă nici într-un chip nu easte noao dovedit că sânt dumnezei, pentru aceea să nu vă teameți de ei!

59. Că, precum la o grădină de crastaveți, easte un semn de om, care nimic nu păzește, așa sânt dumnezeii lor cei de lemn și

ferecați cu aur și cu argint.

60. Și ca și spinul cel din grădină, pre care toată pasărea șeade deasupra, așijderea, și cu mortul cel aruncat întru întunearec sânt aseamenea dumnezeii lor cei de lemn și ferecați cu aur și cu argint.

61. De la porfira și de la strălucirea carea putrezește preste ei, veți cunoaște pre ei că nu sânt dumnezei; și mai pre urmă, și ei să vor mânca și vor fi ocară în țară.

62. Deci, mai bun easte omul drept, carele nu are idoli, că va fi departe de ocară”.

CÂNTAREA CELOR TREI PRUNCI (a)

1. i, stând Azariia, s-au rugat așa, și, deschizind gura sa în mijlocul focului, au zis:
2. „Bine ești cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și laudat și mărit e numele Tău în veaci.
3. Că drept ești întru toate câte ai făcut noao, și toate lucrurile Tale sânt adevărate, și dreapte căile Tale și toate judecățile Tale adevărate.
4. Și judecățile adevărului ai făcut după toate ceale ce ai adus asupra noastră și asupra cetății ceii sfinte a părinților noștri, Ierusalimul; că întru adevăr și judecată ai adus aceste toate asupra noastră, pentru păcatele noastre:
5. Că am păcătuit și am făcut fărădeleage, depărtându-ne de la Tine.
6. Și am greșit întru toate și poruncile Tale n-am ascultat, nici le-am păzit, nici le-am făcut, după cum ne-ai poruncit noao, ca să fie bine noao.
7. Și toate câte ai adus asupra noastră și toate câte ai făcut noao întru adevărată judecată le-ai făcut.
8. Și ne-ai dat pre noi în mâinile vrăjmașilor celor fără de leage și protivnicilor celor pismătareți și împăratului celui nedrept și mai rău decât tot pământul.
9. Și acum, nu easte noao a deschide gura; rușine și ocară ne-am făcut robilor Tăi și celor ce Te cinstesc pre Tine.
10. Nu ne da pre noi până în sfârșit, pentru numele Tău, și nu strica legătura Ta.
11. Și nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam, cel iubit de Tine, și pentru Isaac, sluga Ta, și pentru Israil, sfântul Tău,
12. Cărora ai grăit să le înmulțești sămânța lor, ca stealele ceriului și ca năsipul cel de pre marginea mării.
13. Că, Stăpâne, ne-am împruținat mai mult decât toate neamurile și sântem smeriți în tot pământul, astăzi, pentru păcatele noastre.
14. Și nu easte în vremea aceasta domn și proroc și căpetenie, nici ardere de tot, nici jertvă, nici prinos, nici tămâie, nici loc a aduce înaintea Ta și a afla milă.
15. Ci cu suflet umilit și cu duh plecat să fim priimiți.
16. Ca întru ardere de tot de berbeci și

de junci, și ca întru zeci de mii de miei grași, așa să fie jertva noastră înaintea Ta, astăzi, și să se sfârșească după Tine, că nu easte rușine celor ce nădăjduiesc întru Tine.

17. Și acum, urmăm Ție cu toată inima și ne teamem de Tine și căutăm fața Ta.

18. Să nu ne rușinezi pre noi, ci fă cu noi după blândețele Tale și după mulțimea milii Tale.

19. Și ne scoate pre noi după minunile Tale și dă mărire numelui Tău, Doamne; și să se rușineaze toți cei ce arată robilor Tăi reale;

20. Și să se rușineaze de toată puterea Ta, și tăria lor să se sfarme.

21. Și să cunoască că Tu ești Domn, Dumnezeu singur, și mărit preste toată lumea”.

22. Și n-au încetat cei ce i-au băgat pre dânșii, slugile împăratului, arzind cuptoriul cu cătran și cu smoală și cu călți și cu vițe.

23. Și s-au vărsat para deasupra cuptoriului, de coți patruzeci și noao.

24. Și au încungiurat și au ars pre carii au aflat împregiurul cuptoriului haldeilor.

25. Iară îngerul Domnului s-au pogorât împreună cu cei dimpregiurul lui Azarie în cuptoriu și au scuturat para focului din cuptoriu.

26. Și au făcut mijlocul cuptoriului ca un duh de roao suflând și nu s-au atins de dânșii nicidecum focul și nu i-au întristat, nici i-au măhnit pre ei.

27. Atunci, acei trei, ca dintru o gură, au laudat și au mărit și bine au cuvântat pre Dumnezeu în cuptoriu, zicând:

28. „Bine ești cuvântat, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și laudat și preainălțat în veaci.

29. Și bine e cuvântat numele mării Tale cel sfânt și prea laudat și preainălțat întru toți veacii.

30. Bine ești cuvântat în besearica sfintei mării Tale și prea cântat și preamărit în veaci.

31. Bine ești cuvântat, Cel ce vezi adâncurile și șezi pre heruvimi, și laudat și preainălțat în veaci.

32. Bine ești cuvântat pre scaonul mării împărăției Tale și prealăudat și preainălțat în veaci.

33. Bine ești cuvântat întru tăria ceriului și laudat și mărit în veaci.

34. Bindecuvântați toate lucrurile Domnului, pre Domnul laudați și-L preainălțați

(a) Să țin aceste de capul 3, a lui Daniil.

pre Dânsul în veaci.

Psal. 148, 4 35. Binecuvântați, ceriuri, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

36. Binecuvântați, îngerii Domnului, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

37. Binecuvântați, apele și toate ceale mai presus de ceriu, pre Domnul lăudați, și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

38. Bine să cuvinteaze toate puterile Domnului pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

39. Binecuvântați, soare și luna, pre Domnul, lăudați și-L preamăriți pre Dânsul în veaci.

40. Binecuvântați, stealele ceriului, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

41. Binecuvântați, toată ploaia și roaoa, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre El în veaci.

42. Binecuvântați, toate duhurile, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul întru toți veacii.

43. Binecuvântați, focul și zăduful, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

44. Binecuvântați, frigul și căldura, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

45. Binecuvântați, roaoa și zăpada, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

46. Binecuvântați, nopți și zile, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

47. Binecuvântați, lumina și întunecarec, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

48. Binecuvântați, ghiața și gerul, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

49. Binecuvântați, brume și zăpezi, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

50. Binecuvântați, fulgere și nori, pre Domnul, lăudați și preainălțați pre Dânsul în veaci.

51. Binecuvintează, pământule, pre Domnul, laudă și-L preainălța pre Dânsul în veaci.

52. Binecuvântați, munți și dealuri, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

53. Binecuvântați, toate ceale ce răsar pre pământ, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

54. Binecuvântați, izvoarele, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

55. Binecuvântați, mări și râuri, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

56. Binecuvântați, chiți și toate ceale ce să mișcă în ape, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

57. Binecuvântați, toate pasările ceriului, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

58. Binecuvântați, toate fierile și toate dobitoacele, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

59. Binecuvântați, fiii oamenilor, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

60. Binecuvântați, Israil, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre El în veaci.

61. Binecuvântați, preoți, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

62. Binecuvântați, slugi, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

63. Binecuvântați, duhurile și sufletele dreptilor, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

64. Binecuvântați, cei cuvioși și smeriți cu inima, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci.

65. Binecuvântați, Ananie, Azarie, Misail, pre Domnul, lăudați și-L preainălțați pre Dânsul în veaci; că ne-au scos pre noi din iad și din mâna morții ne-au mântuit pre noi și ne-au izbăvit pre noi din mijlocul cuptoriului, care ardea cu foc, și din mijlocul vâpăii ne-au izbăvit pre noi.

66. Mărturisiți-vă Domnului, că e bun, că în veac e mila Lui.

67. Binecuvântați, toți credincioșii, pre Domnul Dumnezeul dumnezeilor, lăudați și mărturisiți că în veac e mila Lui”.

CARTEA ESDRII A TREIA

CAP 1

Despre paștile, care le-au adus Iosia, fiind în șapte zile sărbătoarea azimelor, căruia i-au urmat, întru împărăția lui Iuda, Ioahaz, fiul lui, și acestuia, Ioachim, fratele său; iară acestuia, fiul lui; iară acestuia i-au urmat Sedechia, întru a căruia zile s-au robit Ierusalimul.

1. i au adus Iosia paștile în Ierusalim Domnului său și au jertvit pasha în patrusprăzeace zile a lunei dintâiu, tocmind preoții după rândul lor, împodobiți în besearica Domnului.

2. Și au zis leviților, slugilor celor sfinte a lui Israil, să se sfințască pre sine

Domnului, ca să puie sicriul cel sfânt al Domnului în casa, carea o au zidit Solomon, fiul lui David împărat:

3. „Nu va fi voao să-l rădicați pre umeri pre el și acum slujiți Domnului Dumnezeului vostru, și slujiți neamului lui Israil,

4. Și gătiți după neamurile și după

fealiurile voastre, după scrisoarea lui David, împăratul lui Israil, și după mărimea lui Solomon, fiul lui.

5. Și stând în besearică după începătura cea părintească a părții voastre, a leviților celor dinaintea fraților voștri, fiilor lui Israil,

6. Cu rânduială jertviți paștile, și gătiți jertvele fraților voștri, și faceți paștile după porunca Domnului, carea s-au dat lui Moisi”.

7. Și au dăruit Iosiia norodului, celui ce s-au aflat, din miei și din iezi treizeci de mii, viței, trei mii; acestea din ceale împărătești s-au dat, după făgăduința, norodului și preoților și leviților.

8. Și au dat Helchiia și Zahariia și Siilos, ispravnicii besearicii, preoților, pentru paști, oi, doao mii șease sute, viței, trei sute.

9. Și Iehoniia și Samea și Natanail, frate-său, și Savias și Ohiil și Ioram, cei preste mii, au dat leviților, pentru paști, oi, cinci mii, viței, șapte sute.

10. Și după ce s-au făcut acestea cu bună cuviință, stătut-au preoții și leviții, având azimele după fealiuri și după împărțealele începăturii părinților înaintea norodului, ca să aducă Domnului, după ceale scrise în cartea lui Moisi; și așa de dimineață.

11. Și au fript pasca la foc, cum să cade, și jertvele le-au fiert în căldări și în tingiri, cu bun miros, și au adus la toți cei din norod.

12. Și după acestea, au gătit lor și preoților, fraților lor, fiilor lui Aaron, pentru că preoții aducea grăsimile până la miazănoapte, și leviții au gătit șie, și preoților, fraților, fiilor lui Aaron.

13. Și cântăreții besearicii, fiii lui Asaf, era în rândul lor, după cum au rânduit David.

14. Și Asaf și Azariia și Edinus, cel de la împăratul.

15. Și portarii, la fieștecarea poartă, ca să nu treacă fieștecare rânduiala sa. Pentru că frații lor, leviții, au gătit lor.

16. Și s-au săvârșit ceale de jertva Domnului, ca întru acea zi să se aducă paștile și să se aducă jertvele pre jertvenicul lui Dumnezeu, după porunca împăratului Iosie.

17. Și au adus fiii lui Israil, cei ce s-au aflat în vremea aceasta, paștile și praznicul azimelor, zile șapte.

18. Și nu s-au adus paști ca acestea întru Israil, din zilele lui Samuil, prorocul.

19. Și toți împărații lui Israil n-au adus paști ca acestea, în ce chip au adus Iosiia, și preoții și leviții și jidovii și tot Israilul, cei ce s-au aflat în lăcuința lor în Ierusalim.

20. Și în anul al optsprăzeacelea al împărăției lui Iosiia, s-au adus paștile acestea.

21. Și s-au îndreptat faptele lui Iosiia înaintea Domnului, cu inimă plină de bună-credință.

22. Și lucrurile lui s-au scris întru vre-

mile ceale mai dinainte, pentru cei ce au păcătuit și au făcut păgânătate înaintea Domnului mai mult decât tot neamul, și împărăția și ceale ce l-au asuprit pre el ca să simță, și cuvintele Domnului s-au sculat întru Israil.

23. Și după toate lucrurile acestea ale lui Iosiia, s-au întâmplat Faraon, împăratul Eghiptului, venind a rădica războiu în Carhamis, la Efrat.

24. Și au ieșit întru întimpinarea lui Iosiia și au trimis la el împăratul Eghiptului, zicând: „Ce e mie și ție, împărate a lui Iuda? Nu asupra ta sânt eu trimis de la Domnul Dumnezeu,

25. Că asupra lui Efraim războiul meu easte. Și acum, Domnul cu mine easte și Domnul cu mine sirguind easte.

26. Depărtează-te de la mine și nu sta împotriva Domnului”.

27. Și nu au întors de la el Iosiia carul său, ci s-au apucat să dea războiu, neluând aminte graiurile lui Ieremie, prorocul, ceale din gura Domnului, cel ce au pus asupra lui războiu, în câmpul lui Maghedaus.

28. Și s-au pogorât boiarii la împăratul Iosiia și au zis împăratul slugilor sale: „Depărtați-mă de la războiu, că am slăbit foarte”.

29. Și îndată l-au depărtat pre el slugile lui de la rând și s-au suit în al doilea car al lui, și ajungând la Ierusalim, și-au schimbat viața sa și s-au îngropat în mormântul cel părintesc.

30. Și în toată Iudeea au jelit pre Iosiia și au plâns Ieremie, prorocul, pentru Iosiia și cei ce șed mai sus l-au plâns pre el cu muierile, până în zioa aceasta.

31. Și s-au dat aceasta, ca să se facă pururea la tot neamul lui Israil.

32. Și acestea sânt scrise în cartea celor arătate pentru împărații lui Iuda, și toate lucrurile care s-au făcut de Iosiia și de mărirea lui și de înțeleagerea lui în legea Domnului.

33. Iară ceale ce s-au făcut de el mai înainte și ceale de acum s-au scris în Cartea împăraților lui Israil și a lui Iuda.

34. Și, luând cei din norod pre Ioahaz, fiul lui Iosie, l-au pus împărat în locul lui Iosie, tatăl lui, fiind de doaozeci și trei de ani.

35. Și au împărățit în Iuda și în Ierusalim trei luni.

36. Și l-au mutat pre el împăratul Eghiptului, ca să nu împărățască în Ierusalim.

37. Și au păgubit pre norod cu o sută de talanți de argint și cu un talant de aur.

38. Și au pus împăratul Eghiptului împărat pre Ioachim, fratele lui, împărat lui Iuda și Ierusalimului.

39. Și au legat Ioachim pre boiarii cei mari și pre Zarachi, fratele lui, prinzindu-l, l-au scos din Eghipt.

40. Și era Ioachim de doaozeci și cinci de ani când s-au făcut împărat în Iudeea și în Ierusalim, și au făcut rău înaintea Domnului.

41. Și asupra acestuia s-au suit Navohodonosor, împăratul Vavilonului, și, legându-l cu legături de aramă, l-au dus în Vavilon.

42. Și din sfintele vase ale Domnului luând Navohodonosor și, ducându-le, le-au spânzurat în besearica lui, în Vavilon.

43. Și ceale ce s-au scris de el și de necurăția lui și hula lui s-au scris în Cartea vremilor împăraților.

44. Și în locul lui Ioachim, au împărățit fiul lui, carele, când s-au pus împărat, era de optsprezece ani.

45. Și au împărățit trei luni și zece zile în Ierusalim și au făcut rău înaintea Domnului.

46. Și după un an, trimițind Navohodonosor, l-au mutat pre el în Vavilon împreună cu vasele ceale sfinte ale Domnului.

47. Și au pus pre Sedechia împărat lui Iuda și Ierusalimului, de doazeci și unul de ani fiind.

48. Și au împărățit unsprezece ani și au făcut rău înaintea Domnului și nu s-au rușinat de graiurile care s-au grăit prin Ieremia din gura Domnului.

49. Și fiind jurat de împăratul Navohodonosor, pre numele Domnului, călcând jurământul, s-au depărtat.

50. Și, învârtoșindu-și cerbicea sa și inima sa, au călcat ceale legiuite ale Domnului Dumnezeului lui Israil.

51. Și povățuitorii norodului și ai preoților multe nelegiuri au făcut, și mai mult decât toate necurățiile tuturor neamurilor, și au spurcat besearica Domnului cea sfințită în Ierusalim.

52. Și au trimis Dumnezeu părinților lor pre îngerul Său să-i chiiame pre ei, că nu să îndura de ei și de lăcașul Său.

53. Iară ei își bătea joc de vestitorii Lui și, în zioa în care au grăit Domnul, ei batjocorea pre prorocii Lui, până ce, mâniindu-Să El pre norodul Său pentru păgânătăți, au poruncit împăraților haldeilor să se suie asupra lor.

54. Aceștia au omorât pre tinerii lor cu sabie împregiurul sfintei lor besearici, și nu le-au fost milă de cel tinăr și de fecioară și de bătrân și de cel mai tinăr al lor.

55. Ci pre toți i-au dat în mâinile lor și toate vasele Domnului ceale sfinte, ceale mari și ceale mici, și vasăle sicriului lui Dumnezeu.

56. Și lăzile ceale împărătești, luându-le, le-au dus în Vavilon și au ars Casa Domnului.

57. Și au surpat zidurile Ierusalimului și turnurile lui le-au ars cu foc și au sfârșit toate ceale mărite ale lui a le face de nimica, și pre cei rămași de sabie i-au dus în Vavilon.

58. Și au fost slugi lui și fiilor lui, până ce au împărățit persii, ca să se plinească cuvântul Domnului, care au fost în gura lui Ieremie, până va binevoi pământul sâmbetele sale, în toată vremea pustiirii sale au sărbat

întru plinirea anilor șeptezeci.

CAP 2

Chir, împăratul perșilor, pre jidovii cei robiți îi trimite în pământul lor, carii începând a înnoi Ierusalimul și besearica, îi oprește Artaxerx, pentru pâraie oarecărora.

1. mpărățind Chir preste perși, în anul dintâiu, ca să se plinească cuvântul Domnului, care au fost în gura lui Ieremie,

2. Rădicat-au Domnul duhul lui Chir, împăratul perșilor, și au strigat în toată împărăția sa și împreună prin scrisori, zicând:

3. „Aceasta zice împăratul perșilor, Chir: «Pre mine Domnul lui Israil, Domnul cel Preaînalt, m-au arătat împărat lumii.

4. Și mi-au arătat mie să zidesc Lui casă în Ierusalimul cel din Iudeea.

5. Cine easte, dară, dintru voi din neamul lui, Domnul lui cu dânsul, și, suindu-să la Ierusalim cel din Iudeea, să zidească Casa Domnului lui Israil; Acesta easte Domnul, Cel ce au sălășluit în Ierusalim.

6. Drept aceea, câți lăcuiesc pre alocurea să ajute lui, cei din locul lui,

7. Cu aur și cu argint, cu dări, cu cai și cu dobitoace, împreună cu ceialalți, carii la rugăciune sânt puși în besearica Domnului, cea din Ierusalim»”.

8. Și, așezindu-se mai-marii neamurilor familiilor lui Iuda și neamul lui Veniamin și preoții și leviții și a tuturor a căroră au rădicat Domnul duhul, ca să se suie să zidească Casa Domnului din Ierusalim, și cei de primpregiurul lor

9. Au ajutat întru toate cu argint și cu aur, cu cai, cu dobitoace și cu multe făgăduințe ale multora, a căroră minte s-au rădicat.

10. Și împăratul Chir au scos vasele Domnului ceale sfinte, care le-au fost adus Navohodonosor din Ierusalim și le-au fost spânzurat în capiștea lui.

11. Și, scoțindu-le Chir, împăratul perșilor, le-au dat lui Mitridat, păzitorului camerei sale.

12. Și prin acesta, s-au dat lui Avasar, ispravnicului Iudeii.

13. Și numărul acestora era: păhară de aur, o mie, și păhară de argint, o mie, câșii de argint, doazeci și noao, năstrăpi de aur, treizeci, de argint, doao mii și patru sute, și alte vase, o mie.

14. Și toate vasele, care s-au adus, de aur și de argint, cinci mii patru sute șesezeci și noao.

15. Și s-au adunat de la Sanavasar, împreună cu cei din robie, din Vavilon la Ierusalim.

16. Iară în anii cei după vremea lui Artaxerx, împăratul perșilor, au scris la el împotivă, asupra celor ce lăcuiesc în Ierusalim și în Iudeea, Vilemos și Mitridat și Tavelios și Ratimos și Veeltimos și Semelios,

scriitoriul, și ceialalți, carii cu aceștia împreună să întocmesc, și cei ce lăcuiesc în Samariia și în cealealalte locuri, această iscălită carte:

17. „Împăratului Artaxerx, domnului, slugile tale, Ratimos, cel preste ceale ce să nimeresc, și Semelie, scriitoriul, și ceialalți ai sfatului lor, și judecătorii cei din Chilo Siriia, și din Finichi.

18. Și acum, în știre să fie domnului împăratului că jidovii, suindu-să de la voi la noi, venind la Ierusalim, cetatea cea vicleană și rea, zidesc ulițele, și zidurile ei le toclesc, și besearica încep.

19. Deci, de să va zidi cetatea aceasta și să vor sfârși zidurile, bir nu vor suferi a da, ci și împăraților vor sta împotriva.

20. Și de vreamă ce să fac ale besearicii, bine a fi am socotit să nu treacem aceasta cu vederea.

21. Ci să înștiințăm pre domnul nostru, împăratul, ca în ce chip să va părea ție să se cerceteaze cărțile ceale de la părinții tăi.

22. Și vei afla întru ceale de pomenire scrise despre acestea și vei cunoaște că cetatea aceea era vicleană, și împărați și cetăți turburând.

23. Și jidovii vicleani și războaie bătând întru ea, încă din veac, pentru carea pricină și cetatea aceasta s-au pustiit.

24. Acum, dară, arătăm ție, doamne împărate, că de să va zidi de nou cetatea aceasta și să vor rădica zidurile ei, mai mult ție pogorâre nu va fi la Siriia cea gropiloasă și la Finichi”.

25. Atunci, au răspuns împăratul lui Ratim, celui ce scria ceale ce să întâmplă, și lui Veeltetmu și lui Sameleu, scriitoriului, și celoralalți, carii împreună să toclesc și lăcuiesc în Samariia și în Siriia și în Finichi, ceale mai jos scrise:

26. „Cetiv-am cartea, carea o ați trimis la mine; drept aceea, am poruncit să se caute, și s-au aflat cum că cetatea aceea este din veac împotrivoare împăraților.

27. Și oamenii vicleșuguri și războaie întru ea făcând, și împărați tari și putearnici era în Ierusalim stăpânind, și bir luând de la Asiriia cea gropiloasă și de la Finichi.

28. Acum, dară, am poruncit să oprească pre oamenii aceia a zidi cetatea, și mai înainte a să vedea ca afară de acestea nimica să nu să facă.

29. Și să nu meargă înainte mai mult răutatea, ca împărații să se turbure”.

30. Atunci, cetindu-se ceale scrise de împăratul Artaxerx, Ratimos și Semelios, scriitoriul, și cei ce cu aceștia împreună să puneau, purcezind la Ierusalim cu grabă, cu cai și cu rânduială de gloată, au început a opri pre cei ce zidea.

31. Și s-au oprit zidirea besearicii din Ierusalim până la al doilea an al împărăției lui Darie, împăratul persilor.

CAP 3

Dormind Darie după ospățul cel mare care au făcut, i să pun aceste întrebări: au vinul, împăratul, muiarea sau adevărul e mai tare?

1. i împărățind Darie, au făcut ospăț mare tuturor celor de supt ascultarea lui și tuturor celor din casă născuți ai lui,

2. Și tuturor boiarilor celor mari ai Midiei și ai Persidiei, și tuturor domnilor și povățuitorilor și stăpânitorilor locurilor celor de la Indiia, până la Etiopiia, carii era întru ceale o sută doaozeci și șapte de domnii.

3. Și după ce au mâncat și au beut, și după ce s-au săturat, s-au răsipit; atunci, Darie, împăratul, s-au dus la așternutul său și au dormit și s-au deșteptat.

4. Atunci, cei trei tineri, păzitorii trupului, carii păzea trupul împăratului, au zis unul cătră altul:

5. „Să zicem fieștecarele dintră noi un cuvânt, care va fi mai tare, și ori al căruia cuvânt să va arăta mai înțelept decât celalalt va da lui Darie împărat daruri mari și biruințe mari,

6. Și cu porfiră a să îmbrăca și din vase de aur a bea și pre aur a dormi și cară cu frâne de aur și chivără de vison și lăntuge împregiurul grumazilor lui,

7. Și al doilea va ședea după Darie, pentru înțelepciunea lui, și rudă lui Darie să va numi”.

8. Și atunci, scriind fieștecarele cuvântul său, l-au pecetluit și l-au pus supt perina lui Darie împărat, și au zis:

9. „Când să va scula împăratul, vor da lui cartea și pre carele va judeca împăratul și cei trei mari deregători ai Persiei, că cuvântul lui easte mai înțelept, lui să va da biruința, în ce chip s-au scris”.

10. Unul au scris: „Mai tare easte vinul”.

11. Celalalt au scris: „Mai tare easte împăratul”.

12. Al treilea au scris: „Mai tari sânt muierele, iară mai mult decât toate biruiaște adevărul”.

13. Și când s-au sculat împăratul, luând scrisorile, le-au dat lui și le-au cetit.

14. Și trimițind, au chemat pre toți boiarii cei mari ai Persidei și ai Midiei, și pre domnii și povățuitorii și căpeteniile locurilor și deregătorii,

15. Și au șezut în divan și au cetit cartea înaintea lor.

16. Și au zis: „Chemați pre tinerii aceia și ei să-și areate cuvintele sale”.

17. Și s-au chemat și au intrat înlăuntru și le-au zis lor: „Spuneți noao ceale ce ați scris!”

18. Și au început cel dintâiu, cel ce au zis că vinul easte mai tare, și au zis așa: „Bărbați, cum nu easte mai tare vinul? Că pre toți oamenii carii îl beau îi înșală.

19. Cugetul, și al împăratului și al săracului, îl face unul, și al robului

și al celui slobod, și al săracului și al bogatului.

20. Și tot cugetul îl schimbă spre bună plăcere și spre veselie, și nu-și aduce aminte de tot năcazul și de toată detoriia.

21. Și toate inimile le face bogate, și nu-și aduc aminte de împărat sau de domn, și toate prin talanți le face a grăi.

22. Și nu-și aduce aminte, când beau, a iubi pre priiatini și pre frați, și nu preste mult scot sabiile.

23. Și când să trezesc de vin, nu-și aduc aminte de ceale ce au făcut.

24. O, bărbaților! Au nu e mai tare vinul, care silește a face așa?” Și după ce au zis acestea, au tăcut.

CAP 4

Arătându-să putearea împăratului, a muierei și a adevărului, dar mai înainte puindu-să adevărul la cearerea lui Zorovavel, împăratul dă îndărăpt vasăle ceale sfinte, dând jidovilor slobozenie și cheltuială să zidească Ierusalimul și besearica.

1. i au început al doilea a grăi, cel ce au zis că easte mai tare împăratul.

2. „O, bărbați! Au nu sânt mai tari oamenii, cei ce stăpânesc pământul și marea și toate câte sânt întru eale?

3. Iară împăratul mai tare easte, și domnește pre toți și stăpânește, și tot, orice va zice lor, fac; de va zice lor să facă războiu, unul asupra altuia fac.

4. Și de-i va trimite pre ei asupra vrăjmașilor, merg și surpă munți și ziduri și turnuri.

5. Ucid și să ucid, și cuvântul împăratului nu-l calcă; și de vor birui, împăratului aduc toate,

6. Și câte vor prăda, și cealealalte toate. Și câți nu să oștesc și nu dau războiu, ci lucră pământul, iarăși după ce samănă, săcerând, aduc împăratului.

7. Și unul pre altul silind, aduc biruri împăratului, și el unul singur easte.

8. De va zice să omoară, omoară; de va zice să lasă, lasă; au zis să bată, bat;

9. Au zis să pustiască, pustiesc; au zis să zidească, zidesc; au zis să taie, taie; au zis să răsădească, răsădesc.

10. Și tot norodul lui și puterile lui de el unul ascultă, și la acestea el șeade, mănâncă și bea și doarme.

11. Și aceștia păzesc pre el împregiur și nu poate fieștecarele a merge și a face lucrurile sale, nici pot să nu-l asculte pre el.

12. O, bărbaților! Cum nu easte mai tare împăratul, că așa ascultat easte?” Și au tăcut.

13. Iară al treilea, cel ce au zis de muieri și de adevăr, acesta easte Zorovavel, au început a grăi:

14. „O, bărbaților! Au, doară, nu e mare împăratul, și mulți sânt oamenii? Și vinul nu e tare?

15. Dară cine easte cel ce stăpânește pre ei? Au cine easte cel ce-i domnește pre ei? Au nu sânt

muierile? Muierile au născut pre împăratul și pre tot norodul, carele stăpânește marea și pământul.

16. Și dintru eale s-au făcut și acestea i-au crescut pre ei, cei ce sădesc viile, din care să face vinul.

17. Și acestea fac îmbrăcămintele oamenilor, și acestea fac mărire oamenilor și fără de muieri nu pot fi oamenii.

18. Și de vor aduna aur și argint și tot lucrul frumos, au nu iubesc pre o muiare frumoasă la chip și la frumsește?

19. Și toate acestea lăsându-le la dânsa, cască, și cu gura căscată să uită la ea, și toți pre ea o aleg mai mult decât aurul și decât argintul și decât tot lucrul frumos.

20. Lasă omul pre tatăl său, carele l-au hrănit pre el, și țara sa, și să lipește de muiarea sa.

21. Și cu muiarea-și lasă sufletul, și nici de tată-său nu-și aduce aminte, nici de mumă-sa, nici de țară.

22. Și dintru aceasta să cade să știți voi că muierile vă stăpânesc pre voi.

23. Au nu trudiți și osteniți și toate le aduceți și le dați muierilor, și ia omul sabiia sa și iasă la căi să tâlhărească și să fure și pre mare umblă și prin râuri.

24. Și pre leu veade și întru întunearec merge, și, după ce fură și răpește și dezbracă de haine, la cea iubită aduce.

25. Și mai mult iubește omul pre muiarea sa, decât pre tatăl său și pre mumă-sa.

26. Și mulți s-au fluturat la chipuri pentru muieri și robi s-au făcut pentru eale.

27. Și mulți au perit și au greșit și au păcătuit pentru muieri.

28. Și acum, nu-mi creadeți mie? Au nu e împăratul mare cu oblăduirea lui, au nu toate țerile să tem a să atinge de el?

29. Văzutu-l-am pre el și pre Apamina, fata lui Vartac, celui minunat, țiiitoarea împăratului, șezind de-a dreapta împăratului,

30. Și luând stema din capul împăratului și puindu-o pre sine, și da palme cu stânga împăratului.

31. Și la acestea împăratul căscând gura, să uita la ea; și de-i va râde lui, râde, iară de să va măhni asupra lui, să cucerește ei, ca să se împace cu el.

32. O, bărbaților! Cum nu sânt tari muierile, de vreame ce fac așa?”

33. Atunci, împăratul și deregătorii căuta unul la altul,

34. Și au început a grăi pentru adevăr: „O, bărbaților! Au nu sânt tari muierile? Mare e pământul și înalt easte ceriul și iute la alergat soarele, că într-o zi să întoarce și încungiură ceriul, și iarăși aleargă la locul său.

35. Au nu e mare cel ce face acestea? Ci adevărul e mare și mai tare decât toate.

36. Tot pământul chiiamă adevărul și ceriul pre el bine-l cuvintează, și toate lucrurile să clătesc și să cutremură și nimica la el nu easte strâmb.

37. Nedrept easte vinul, nedrept easte împăratul, nedrepte sânt muierile, nedrepti sânt toți fiii oamenilor și nedrepte sânt toate lucrurile lor, ceale ce sânt ca aceastea, și nu easte întru eale adevăr și cu nedreptatea lor pier.

38. Iară adevărul rămâne și e tare în veac și trăiaște și biruiaște în veacul veacului.

39. Și nu easte la el priimire de feațe, nici osibiri, ci ceale dreapte face, de toate nedreptățile și realele să fereaste și la toți sânt plăcute lucrurile lui.

40. Și la judecata lui nimica nu easte nedrept, și aceasta easte putearea și împărăția și oblăduirea și mărima tuturor veacurilor! Bine e cuvântat Dumnezeu adevărului!”

41. Și au încetat a grăi și tot norodul atunci au răspuns,

42. Și atunci, au zis: „Mare e adevărul și mai tare easte!” Atunci, împăratul au zis lui: „Ceare orice vei vrea, mai mult decât ceale scrise, și voiu da ție, pentru că te-ai aflat mai înțelept și alătura cu mine vei șede, și rudeniia mea te vei chema”.

43. Atunci, au zis împăratului: „Adu-ți aminte de făgăduința carea ai făgăduit să zidești Ierusalimul,

44. În zioa în carea împărăția ta ai luat, toate vasele ceale luate din Ierusalim să le trimiți, care le-au osibit Chir, când au făgăduit să taie Vavilonul, și s-au făgăduit că le va trimite acolo,

45. Și tu ai făgăduit să zidești besearica, carea o au ars idumeii, când s-au pustiit Iudeea de haldei.

46. Și acum, aceasta easte ce te rog, doamne împărate, și ce ceiu de la tine! Și aceasta easte mărima de la tine! Rogu-mă, dar, pentru ca să faci făgăduința carea ai făgăduit împăratului ceriului a face, din gura ta!”

47. Atunci, sculându-să împăratul Darie, l-au sărutat pre el și au scris pentru el cărți cătră toți deregătorii și biruitorii locurilor și povățuitorii și domnii, ca să-l petreacă pre el și pre toți cei cu el, carii să suie să zidească Ierusalimul.

48. Și la toți biruitorii locurilor din Siriia cea gropiloasă și din Finichi și la cei din Livan, au scris cărți să ducă leamne de chedru din Livan la Ierusalim și ca împreună cu el să zidească cetatea.

49. Și au scris la toți jidovii, carii să suie de la împărăție la Iudeea de slobozenie; tot tarele și biruitoriul de loc și domnul și deregătorii de casă să nu meargă la ușile lor.

50. Și toată țara, carea o țin ei, să fie lor fără de dajde și să lasă Idumeii satele care le opresc jidovilor.

51. Și la zidirea besearicii să dea pre an talanți doozeci, până ce să va zidi;

52. Și la jertvenic, arderi de tot să se ia în toate zilele, precum au poruncă, alți șeptesprăzece talanți să aducă, preste an zeace.

53. Și toți cei ce merg din Vavilon să zidească cetatea, să fie volnici ei și fiii lor, și toți preoții, carii merg.

54. Și au scris și darea și podoaba preoțască, cu carea slujesc întru ea.

55. Și leviților au scris să le dea dare până să va săvârși Casa și Ierusalimul a să zidi.

56. Și la toți cei ce păzesc cetatea au scris să le dea lor sorți și cheltuiale.

57. Și au trimis toate vasele, care le-au osibit Chir de la Vavilon, și toate câte au zis Chir să facă, și el au poruncit să facă, și să trimită la Ierusalim.

58. Și când au ieșit tinerelul, rădicând fața la ceriu înaintea Ierusalimului, au binecuvântat pre Împăratul ceriului, zicând:

59. „De la Tine easte biruința și de la Tine easte înțelepciunea și a Ta easte mărirea, și eu robul Tău sânt.

60. Bine ești cuvântat, Cel ce mi-ai dat mie înțelepciune, și Ție mărturisesc, Stăpâne al părinților!”

61. Și au luat cărțile și au ieșit și au venit în Vavilon și au vestit tuturor fraților săi.

62. Și binecuvântară pre Dumnezeu părinților săi, căci le-au dat lor slobozire și răsuflare

63. A să sui și a zidi Ierusalimul și besearica, întru carea s-au numit numele Domnului, și s-au desfătat cu musice și cu bucurie șapte zile.

CAP 5

Să însămnează cei ce să întorc din robiiia Vavilonului în Ierusalim și în Iudeea. Și încep înnoirea cetății și a besearicii, dar să opresc până la o vreama.

1. i după aceasta, s-au ales a să sui căpeteniile caselor neamurilor după fealiurile lor și muierile lor și fiii și featele lor și slugile lor și slujnicile lor și dobitoacele lor.

2. Și Darie au trimis împreună cu ei o mie de călărași, până vor așeza pre ei la Ierusalim cu pace și cu musice și cu tâmpene și cu fluere.

3. Și toți frații lor jucând, și i-au făcut pre ei să se suie împreună cu aceia.

4. Și aceastea sânt numele bărbaților celor ce să suia, după neamurile lor, la fealiuri, la împărțala începăturii lor.

5. Preoții, fiii lui Finees, fiii lui Aaron, Iisus al lui Iosedec, al lui Sareu, și Ioachim a lui Zorovavel, al lui Salatiil din casa lui David, din sămânța lui Fares și din fealiul lui Iuda,

6. Carele au grăit la Darie, împăratul persilor, cuvinte înțeleapte la al doilea an al îm-

părăției lui, în luna lui nisan, luna dintâiu.

7. Și aceștia sânt din Iudeea, carii s-au suit din robii înstrăinării, pre carii i-au înstrăinat Navohodonosor, împăratul Vavilonului, la Vavilon, și s-au înturnat la Ierusalim.

8. Și ceaualtă jidovime, fieștecare la a sa cetate, carii au venit cu Zorovavel și cu Iisus, Neemiia, Zahariia, Reiseu, Eniu, Mardoheu, Velsar, Asfaros, Reeliu, Roim, Voana, a celor dintâiu povățuitori ai lor.

9. Numărul celor de la neam și povățuitorii lor:

10. Fiii lui Foros, doao mii o sută șaptezeci și doi.

11. Fiii lui Safat, patru sute șaptezeci și doi.

12. Fiii lui Ares, 756.

13. Fiii lui Faat Moav, 2812.

14. Fiii lui Ilam, 1254.

15. Fiii lui Zatii, 945.

16. Fiii lui Horve, șapte sute cinci.

17. Fiii lui Vani, 648.

18. Fiii lui Vive, 623.

19. Fiii lui Sadas, 3222.

20. Fiii lui Adonican, 667.

21. Fiii lui Vagoi, 2066.

22. Fiii lui Adinu, 454.

23. Fiii lui Atirisiu, noaozeci și doi.

24. Fiii lui Chilan și Azitas, 67.

25. Fiii lui Azuran, 432.

26. Fiii lui Ananie, o sută unul.

27. Fiii lui Arom, treizeci și doi.

28. Fiii lui Vasa, 300 doaozeci și trei.

29. Fiii lui Arsifurit, o sută doi.

30. Fiii lui Metirus, 3000 cinci.

31. Fiii lui Vetlomon, 123.

32. Cei din Netofas, cincizeci și cinci.

33. Cei din Anatot, 158.

34. Cei din Vetsamos, patruzeci și doi.

35. Cei din Cariatiarios, doaozeci și cinci.

36. Cei din Cafiras și din Virot, 743.

37. Cei din Tiras, șapte sute.

38. Cei din Hadias și Amidii, 422.

39. Cei din Chirama și Gavdis, 621.

40. Cei din Macalon, 122.

41. Cei din Vitolio, cincizeci și doi.

42. Fiii lui Nefis, 156.

43. Fiii lui Calamolal și Onus, 725.

44. Fiii lui Ierehu, 200 patruzeci și cinci.

45. Fiii lui Anaas, 3330.

46. Preoții, fiii lui Iedu, fiul lui Iisus, la fiii lui Sanasiv, 972.

47. Fiii din Esemiro, 1052.

48. Fiii lui Fasaron, 1047.

49. Fiii din Carmi, 257.

50. Iară leviții, fiii lui Iesue și Cadmiil și Van și Suia, 74.

51. Cântăreții besearicii, fiii lui Asaf, 128.

52. Portarii, fiii lui Salum, fiii lui Ita, fiii lui Tolman, fiii lui Dacovi, fiii lui Tita, fiii lui Sami, de toți 139.

63. (a) În cea veachie easte: patruzeci și doao de mii

53. Robii besearicii, fiii lui Isaf, fiii lui Asifa, fiii lui Tavaot, fiii lui Chiras, fiii lui Sud, fiii lui Faleu, fiii lui Lavana, fiii lui Agrava, fiii lui Acua, fiii lui Uta, fiii lui Chitav, fiii lui Agava, fiii lui Seve,

54. Fiii lui Anan, fiii lui Catua, fiii lui Ghedur, fiii lui Eru, fiii lui Desan, fiii lui Noiva, fiii lui Haseva, fiii lui Gazera, fiii lui Aziau, fiii lui Finees, fiii lui Asara, fiii lui Vaste, fiii lui Asana, fiii lui Meani, fiii lui Nafisi, fiii lui Acuv, fiii lui Aicfa, fiii lui Asur, fiii lui Farachim, fiii lui Vasalot.

55. Fiii lui Meeda, fiii lui Cuta, fiii lui Harsa, fiii lui Harcus, fiii lui Asirar, fiii lui Tomi, fiii lui Nasit, fiii lui Atifa.

56. Fiii slugilor lui Solomon, fiii lui Asapfion, fiii lui Farira, fiii lui Ieili, fiii lui Lozon, fiii lui Iedail, fiii lui Safet.

57. Fiii lui Aghiei, fiii lui Faharet, fiii lui Savia, fiii lui Sarotiia, fiii lui Masia, fiii lui Gar, fiii lui Adus, fiii lui Suva, fiii lui Afera, fiii lui Varodis, fiii lui Savat, fiii lui Alom.

58. Toți robii besearicii și fiii slugilor lui Solomon, 372.

59. Aceștia sânt carii s-au suit de la Termelet și Telersas, povățuitorii lor, Harlatalar și Alar, și nu putea să vestească neamurile lor și semințiile, că sânt din Israil fiii lui Ladan, fiul lui Van, fiul lui Nicodan, 652.

60. Și din preoții cei ce să apucă de preoție și nu s-au aflat, fiii lui Ovdiei, fiii lui Acos, fiii lui Adus, celui ce au luat pre Avghiia muiare, din featele lui Verzeleu, și s-au numit pre numele lui.

61. Și cercându-să la socoteală scrisoarea, cea de rudă a acestora și neaflându-să, s-au osibit a preoți.

62. Și le-au zis lor Neemiia și Ataria să nu aibă ei parte din ceale sfinte, până ce să va scula arhieru, îmbrăcat cu arătarea și cu adevărul.

63. Și aceștia toți era de la Israil, de doisprăzece ani, și mai sus, afară din slugi și slujnice, 4360 (a).

64. Slugile lor și slujnicele, 7347.

65. Cântăreții și cântătorii, 245.

66. Cămile, patru sute treizeci și cinci.

67. Și cai, șapte sute treizeci și șase.

68. Mușcoi, doao sute patruzeci și cinci.

69. Asini, 5000 cinci sute doaozeci și cinci.

70. Și din povățuitori, după neamuri, când venea ei la besearica lui Dumnezeu, cea din Ierusalim, s-au făgăduit să rădice Casa în locul ei, după putearea lor, și să se dea la sfânta cămară pentru lucruri taleri de aur, o mie, și de argint taleri, șase mii, și veșminte preotești, o sută.

trei sute și șesăzeci.

71. Și au sălășluit preoții și leviții și cei din norod în Ierusalim și în țară și cântăreții besearicii și portarii și tot Israilul, la satele lor.

72. Și sosind luna a șaptea și fiind fiii lui Israil fieștecarele pre acasă, și s-au adunat cu toții dimpreună la lărgimea porții ceii dintâiu, carea easte cătră răsărit.

73. Și stând Iisus, al lui Iosedec, și frații lui, preoții, și Zorovavel, al lui Salatiil, și frații lui, au gătit jertvenicul Dumnezeului lui Israil, ca să aducă pre el arderi de tot, după urmarea celor mărturisite din cartea lui Moisi, omului lui Dumnezeu.

74. Și s-au adunat la ei din cealealalte neamuri ale pământului și au așezat jertvenicul la locul său (b), că vrajbă era lor, și i-au întărit pre ei toate neamurile pre pământ, și aducea jertve după vreme și arderi de tot Domnului, dimineața și seara.

75. Și au adus praznicul înfigerii corturilor, în ce chip s-au rânduit în lege, și jertve în toate zilele cum să cuvinea, și după aceastea, aducerile ceale necurmăte și jertva sâmbetelor și a lunilor noao și a tuturor praznicelor celor sfințite.

76. Și oricâți au făgăduit făgăduință lui Dumnezeu, din luna a noao a lunei a șaptea, au început a aduce jertve lui Dumnezeu, că besearica lui Dumnezeu încă nu să zidisă.

77. Și au dat bani pietrarilor și meșterilor de lemn, și mâncări și beuturi de bucurie.

78. Și hara sidoneanilor și tireanilor, ca să aducă ei de la Livan leamne de chedru, ca să aducă plute la vadul Iopiei, după porunca carea s-au scris lor de la Chir, împăratul persilor.

79. Și în al doilea an, mergând la besearica lui Dumnezeu în Ierusalim, în luna a doao, început-au Zorovavel, a lui Salatiil, și Iisus, a lui Iosedec, și frații lor și preoții și leviții, și toți cei ce au venit din robie în Ierusalim și au întemeiat Casa lui Dumnezeu, la luna a noao a lunei a doao, în al doilea an după ce au venit în Iudeea și în Ierusalim.

80. Și au pus pre leviți, de doaozeci de ani, preste lucrurile Domnului, și au stătut Iisus, și fiul lui și frații și Cadmiil, fratele, și fiii lui Madiavun și fiii lui Ioda, a lui Iliadun, împreună cu fiii și frații, toți leviții cei dimpreună ispravnici preste lucruri, făcând la lucruri în Casa lui Dumnezeu. Și au zidit zidarii besearica lui Dumnezeu.

81. Și au stătut preoții toți împodobiți cu muzice și cu trâmbițe, și leviții, fiii lui Asaf, având țimbalele, lăudând pre Domnul și binecuvântând după rânduiala lui David, împăratul lui Israil.

82. Și au glăsuț prin laude, mărturisind

74. (b) Lor.

Domnului, că bunătatea Lui și mărirea Lui e în veaci, întru tot Israilul.

83. Și tot norodul au trâmbitat și au strigat cu glas mare, dând laudă Domnului, pentru rădicarea Casii Domnului.

84. Și au venit din preoți, din leviți și din cei ce șed înainte, după familiile lor, cei bătrâni, carii au văzut casa cea mai dinaintea aceștiia, la zidirea aceștiia cu plânsoare și cu strigare mare, și mulți pentru trâmbițe și pentru bucuria cea cu glas mare, cât norodul nu auzea trâmbițele, pentru plânsoarea norodului;

85. Pentru că era gloată, carea trâmbita foarte tare, ca de departe să se auză.

86. Și, auzind vrăjmașii neamului lui Iuda și a lui Veniamin, au venit ca să cunoască pentru ce e glasul trâmbițelor.

87. Și au cunoscut că cei din robie zidesc besearica Domnului Dumnezeului lui Israil.

88. Și venind la Zorovavel și la Iisus și la povățuitorii neamurilor, au zis lor: „Să zidim împreună cu voi, că aseamenea cu voi ascultăm de Domnul vostru și Lui jertvim, din zilele lui Asvasaret, împăratul asiriianilor, carele ne-au mutat pre noi aici”.

89. Și au zis Zorovavel și Iisus și povățuitorii neamurilor lui Israil: „Nu e noao și voao a zidi Casa Domnului Dumnezeului nostru, că noi singuri vom zidi Domnului lui Israil, cu urmare, precum au rânduit voao Chir, împăratul persilor”.

90. Și neamurile pământului împotivindu-să (v) asupra celor din Iudeea, și bătând cetatea, oprea zidirea. Și vicleșuguri și aduceri de noroadă și zarve făcând, au oprit a să săvârși zidirea în toată vremea vieții împăratului Chir, și s-au oprit de la zidire în doi ani, până la împărăția lui Darie.

CAP 6

Jidovii zidesc besearica lui Dumnezeu, cu slobozenia lui Darie.

1. i în anul al doilea al împărăției lui Darie, au prorocit Agheu, și Zahariia, al lui Ado, prorocii, la jidovi și la cei din Ierusalim, întru numele Domnului Dumnezeului lui Israil, la ei.

2. Și atunci, stând Zorovavel, al lui Salatiil, și Iisus, al lui Iosedec, au început a zidi Casa Domnului, cea din Ierusalim, fiind împreună cu prorocii Domnului, carii le ajuta lor.

3. Într-această vreme, era la ei de față Sisinis, biruitorul Siriei și a Finichiei, și Satravuzan și cei împreună tovarăși ai lui, și ziseră lor:

4. „Cine v-au rânduit voao de zidiți casa aceasta și acoperemântul acesta, și alte toate săvârșiți? Și carii sânt ziditorii, cei ce săvârșesc aceastea?”

5. Și au avut har bătrânii jidovilor, socotință făcându-să în robie de la Domnul.

6. Și nu s-au oprit de la zidire, până a să face

90. (v) În cea veachie easte: dormind.

știre lui Darie pentru ei și a să răspunde.

7. Izvodul cărții, carea au scris lui Darie și au trimis Sisinis, biruatoriul Siriei și a Finichiei și Satravuzan și cei împreună tovarăși și cei din Siria și din Finichi domni: „Împăratului Darie, bucurie.

8. Toate știute să fie domnului nostru, împăratului, că mergând la țara Iudeii și venind în Ierusalim, cetatea, am prins pre jidovii cei bătrâni a robiei, în cetatea Ierusalimului, zidind casă mare Domnului, noao,

9. De pietri cioplite de mult preț, leamne puindu-să în ziduri.

10. Și lucrurile acelea în grabă să fac și bine sporindu-să lucrul în mâinile lor și cu toată mărirea și nevoița săvârșindu-să.

11. Atunci, am întrebat de bătrânii aceia, zicând: «Cine poruncindu-vă voao zidiți casa aceasta și întemeiați lucrurile acestea?»

12. Deci, i-am întrebat pre ei pentru ca să arătăm ție și să scriem ție pre oamenii cei ce povățuiesc; și scrisoarea numelor cearem de la cei ce era înainte povățuitori.

13. Și ei au răspuns noao, zicând: «Noi sântem slugi Domnului, Celui ce au făcut ceriul și pământul».

14. Și era casa aceasta zidită mai înainte cu mulți ani, prin împăratul lui Israil, mare și tare, și s-au sfârșit.

15. Și de vreme ce părinții noștri amărând au păcătuit asupra Domnului cel ceresc al lui Israil, i-au dat pre ei în mâinile lui Navohodonosor, împăratul Vavilonului haldeilor.

16. Și casa, strâcându-o, o au ars, și pre norod l-au dus în robie la Vavilon.

17. Iară, în anul dintâiu, când împărătea Chir preste țara Vavilonului, au scris împăratul Chir să se zidească casa aceasta.

18. Și sfintele vase, ceale de aur și de argint, care le-au scos Navohodonosor din casa cea din Ierusalim și le-au spânzurat în besearica lui, împăratul Chir iară le-au scos din besearica cea din Vavilon și s-au dat lui Zorovavel și lui Sanavasar, biruatoriului.

19. Și s-au poruncit lui ca să ducă aceste vase și să le puie în besearica cea din Ierusalim, și besearica Domnului aceasta să se zidească în loc.

20. Atunci Sanavasar, acela, mergând au pus temeliile Casii Domnului, ceii din Ierusalim. Și de atunci până acum, zidindu-să, nu s-au sfârșit.

21. Acum, dară, de socoteaște împăratul să se caute în cămările împărătești cărțile lui Chir,

22. Și de să va afla cum că cu știrea împăratului Chir să face zidirea Casii Domnului, ceii din Ierusalim, și de să pare domnului, împăratului nostru, răspunză pentru acestea”.

23. Atunci, împăratul Darie au poruncit să caute în cămările ceale împărătești cărțile ceale ce să afla în Vavilon. Și s-au aflat la Ecvatana, în turnul cel din țara Midiei, loc întru care era pomenite acestea,

24. În anul dintâiu al împărăției lui Chir. Împăratul Chir au poruncit să zidească Casa Domnului cea din Ierusalim, întru carea jertvesc cu foc, făr’ de încetare.

25. A căriia înălțimea de șesezeci de coți, lățimea de coți 60 și trei. Case de pietri cioplite și o casă de lemn noao de țară și cheltuială să se dea din casa împăratului Chir.

26. Și vasele ceale sfinte ale Casii Domnului, ceale de aur și ceale de argint, care le-au scos Navohodonosor din casa cea din Ierusalim. Și le-au adus în Vavilon să le așeze în casa cea din Ierusalim, unde era stând ca să se puie acolo.

27. Și au poruncit lui Sisin, biruatoriului Siriei și a Finichiei, și lui Satravuzan și celor împreună tovarăși să se nevoiască, și celor rânduiți în Siria și în Finichia povățuitori să se ferească de loc. Și să lasă pre Zorovavel, sluga Domnului și biruatoriul Iudeii, și pre bătrânii iudeilor a zidi în loc Casa aceea a Domnului:

28. „Și eu am rânduit cu tot deadinsul să zidească și să ia aminte, ca să lucre împreună cu cei din robia iudeilor, până să va săvârși Casa Domnului.

29. Și din birul Chilosiriei și Finichiei, cu nevoiță rânduiată, să se dea oamenilor acestora, ce s-au rânduit spre jertvă Domnului, lui Zorovavel, biruatoriului, din tauri, și din berbeci și din miei.

30. Așijderea, și grâu și sare și vin și untdelemn, neîncetat preste an, în ce chip preoții cei din Ierusalim vor zice să se cheltuiască, în toată zioa făr’ de price.

31. Ca să aducă turnări lui Dumnezeu celui Înalt, pentru împăratul și pentru slugile lui, și să se roage pentru viața lor.

32. Și au poruncit ca, oricâți ar trece ceva din ceale mai înainte scrise sau nu vor plini, să se ia lemn dintru ale lui și întru acela să se spânzure, și averile lui să fie împărătești.

33. Pentru aceea, și Domnul, a Căruia nume să chiiamă acolo, să stângă pre tot împăratul și pre tot neamul, care va întinde mâna ca să oprească, au să facă rău Casii Domnului, ceii din Ierusalim.

34. Și eu, împăratul Darie, am poruncit ca cu nevoiță să se facă acestea”.

CAP 7

Săvârșindu-să înnoirea, să sfințească besearica și să fac paștile.

1. tunci, Sisin, biruatoriul Chilosiriei și al Finichiei, și Satravuzan, și cei împreună tovarăși, urmând celor poruncite de la împăratul Darie,

2. Isprăvnicia, preste lucrurile ceale sfinte, mai cu nevoiță ajutorind bătrânilor, preoților și iudeilor și stătătorilor besearicii.

3. Și cu sporiu să făcea lucrurile ceale sfinte,

prorocind Agheu și Zaharie, prorocii.

4. Și au săvârșit acestea prin porunca Domnului Dumnezeuului lui Israil, și cu voia lui Chir și a lui Darie și Artaxerx, împăratului perșilor.

5. Și s-au săvârșit Casa cea sfântă, până în 20 și trei de zile ale lunii lui adar, întru al șaselea an al lui Darie, împăratului perșilor.

6. Și au făcut fiii lui Israil și preoții și leviții și ceialalți din robime, carii s-au adaos, după ceale ce sânt scrise în cartea lui Moisi.

7. Și au adus la sfințirea Casii Domnului tauri, o sută, berbeci, 2 sute, miei, patru sute,

8. Țapi, pentru păcatul a tot Israilul, doispăreaze, după numărul începătorilor de neamurile lui Israil.

9. Și au stăut preoții și leviții, după neamuri, împodobiiți la lucrurile Domnului Dumnezeuului lui Israil, după cartea lui Moisi, și portarii la fieștecarea poartă.

10. Și au adus fiii lui Israil, împreună cu cei din robie, paștile în 14 zile ale lunei dintâiu, când s-au curățit preoții și leviții,

11. Împreună, și toți fiii robiei, că s-au curățit.

12. Că leviții toți odată s-au curățit și au junghiiat paștile la toți fiii robiei și la frații săi preoții și șie.

13. Și au mâncat fiii lui Israil, cei din robie, toți câți s-au osibit de urâciunile neamurilor pământului, căutând pre Domnul.

14. Și au adus (a) sărbătoarea azimelor 7 zile, veselindu-să înaintea Domnului.

15. Pentru că au întors sfatul împăratului asiriianilor spre ei, ca să întărească mâinile lor la lucrurile Domnului Dumnezeuului lui Israil.

CAP 8

Suindu-să Esdra din Vavilon în Ierusalim, i să dă scrisoarea lui Artaxerx, în care să cuprind darurile care s-au dat jidovilor. Să numără cei ce s-au suit cu dânsul.

1. i după acestea, când au împărățit Artaxerx, împăratul perșilor,

2. Mers-au Esdra, al lui Sareu, al lui Ezvriu, al lui Helchiu, al lui Salum, al lui Saduc, al lui Ahitov, al lui Amariu, al lui Eziu, al lui Memerot, al lui Zareu, al lui Saulie, al lui Voca, al lui Avisum, al lui Finees, al lui Eliazar, al lui Aaron, preotului celui dintâiu;

3. Acesta, Esdra, s-au suit din Vavilon, ca un cărturariu iscusit fiind, în Leagea lui Moisi, cea de Dumnezeu dată lui Israil.

4. Și i-au dat lui împăratul mărire, aflând har înaintea lui la toate poftele lui.

5. Și s-au suit împreună din fiii lui Israil și din preoți și din leviți și cântăreți de besearică și portari și robi ai besearicii, în Ierusalim,

6. În anul al șaptelea al împărăției lui

14. (a) Prăznuit.

CAP 7 ȘI 8

Artaxerx, în luna a cincea. Acesta e anul al șaptelea al împăratului, că ieșind de la Vavilon la lună noao a lunei dintâiu,

7. Au sosit la Ierusalim după călătoria cea bună, carea s-au dat lor de la Domnul.

8. Pentru că Esdra multă știință cuprindea, ca nimica să nu lasă dintru ceale din leagea Domnului și din porunci a învăța pre tot Ierusalimul toate îndreptările și judecățile.

9. Și venind porunca carea s-au scris de Artaxerx împărat la Esdra, preotul, și cetitoriul de leagea Domnului, a căriia izvod easte scrisoarea cea mai jos scrisă:

10. „Împăratul Artaxerx, lui Esdra, preotului, și cetitoriului legii Domnului, bucurie.

11. Și ceale iubitoare de oameni eu alegând, am poruncit celor ce vor vrea din neamul jidovilor, alegând ei și din preoți și din leviți, și fiind ei întru împărăția noastră, să meargă împreună cu tine la Ierusalim.

12. Deci, câți vor pofți, pornească împreună, cum s-au părut și mie și celor șapte priiatini sfeatnici,

13. Pentru ca să cerceteaze ceale ce sânt în Iudeea și în Ierusalim,

14. Cu urmare, în ce chip să află în leagea Domnului,

15. Și să aducă daruri Domnului lui Israil, care le-am făgăduit, și eu și priiatinii, în Ierusalim, și tot aurul și argintul, care s-ar afla în țara Vavilonului, Domnului în Ierusalim,

16. Împreună cu cel dăruit de norod, la besearica Domnului Dumnezeuului lor, cea din Ierusalim, să se adune și argint și aur. Pentru junci și pentru berbeci și pentru miei și pentru ceale ce urmează acestora,

17. Cât să aducă jertve Domnului, la jertvenicul Domnului Dumnezeuului lor, cel din Ierusalim.

18. Și toate, oricâte vei vrea împreună cu frații tăi să faci cu aurul și cu argintul, fă după voia Dumnezeuului tău.

19. Și vasele ceale sfinte ale Domnului, ce să dau ție la treaba besearicii, ceii din Ierusalim a Dumnezeuului tău, le vei pune înaintea Dumnezeuului tău, în Ierusalim.

20. Și cealelalte, oricâte vor trebui ție la treaba besearicii Dumnezeuului tău, vei da din vistieria cea împărătească.

21. Și eu, împăratul Artaxerx, am poruncit păzitorilor vistieriilor Siriei și Finichiei ca câte va trimite Esdra, preotul și cetitoriul legii lui Dumnezeu celui de Sus, cu grab să i să dea,

22. Până la o sută de talanți de argint; așijderea, și până la o sută de cori de grâu, și vin, veadre o sută, și alte cât de multe.

23. Toate după a lui Dumnezeu leage să se săvârșească, cu nevoință Dumnezeuului celui Înalt, pentru ca să nu fie urgie întru împărăția împăratului și a fiilor lui.

24. Și voao să zice, ca tuturor preoților și leviților și cântăreților besea-

ricii și portarilor și robilor besearicii și tocmitorilor besearicii aceștia:

25. Nici un bir, nici alt rău să se facă, și nimenea să nu aibă volnicie a pune ceva asupra acestora.

26. Și tu, Esdro, după înțelepciunea lui Dumnezeu pune judecători și legiuitori, ca să judece în toată Siria și Finichia pre toți cei ce știu legea Dumnezeului tău, și pre cei ce nu știu îi vei învăța.

27. Și toți câți ar călca legea Dumnezeului tău și cea împărătească, cu deadinsul, să vor ierta, ori cu moarte, ori cu muncă, sau cu pagubă de argint, sau cu izgonire”.

28. Și au zis Esdra, scriitoriul: „Bindecuvântat e singur Domnul Dumnezeu părinților miei, Cel ce au dat acestea în inima împăratului, ca să cinstească Casa Lui cea din Ierusalim.

29. Și pre mine m-au cinstit înaintea împăratului și înaintea sfeatnicilor și înaintea tuturor priiatinilor și a boiarilor lui.

30. Și eu cu bună îndrăznire m-am făcut, după ajutorul Domnului Dumnezeului meu, și am adunat bărbați din Israil, ca să se suie cu mine.

31. Și aceștia sânt cei mai mari povățuitori, după neamurile lor și după împărțealele începătorilor, cei ce să suie sus cu mine din Vavilon, împărățind Artaxerx împărat.

32. Din fiii lui Finees: Ghirson; din fiii lui Itamar: Gamil.

33. Din fiii lui David: Letus, al lui Seheniu.

34. Din fiii lui Fares: Zaharie, și cu el s-au scris oameni 150.

35. Din fiii lui Salomon: Aveli, Achias, al lui Zaharie, și cu el oameni 200.

36. Din fiii lui Zatom: Sehenias, al lui Iezel, și împreună cu el oameni 300.

37. Din fiii lui Adin: Ovir, al lui Ionan, și cu el împreună oameni 250.

38. Din fiii lui Elam: Iesias, al lui Gotoliu, și împreună cu el bărbați șeaptezeci.

39. Din fiii lui Safatia: Zaharie, al lui Mihail, și împreună cu ei bărbați 70.

40. Din fiii lui Ioav: Avadiaz, al lui Iezil, și cu el bărbați 212.

41. Din fiii lui Vanid: Asalimot, al lui Iosafia, și cu el bărbați o sută șeasezeci.

42. Din fiii lui Vavi: Zaharia, al lui Vivai, și cu el bărbați doaozeci și opt.

43. Din fiii lui Astat: Ioanis Acatan, și cu el bărbați 110.

44. Din fiii lui Adonicam, cei mai de pre urmă, și acestea sânt numele lor: Elifalatos, Ieul și Samea, și cu ei bărbați 70.

45. Din fiii lui Vaguti, al lui Istacur, și cu el bărbați 70.

46. Și i-am adunat pre ei la râul ce să zice Teran, și am tăbărât trei zile acolo și i-am oblicit pre ei.

47. Și din fiii preoților și din leviți ne-aflând acolo, am trimis la Eleazar, și, iată, au venit și Masman și Alnatan și Mamean și Iorivon Natan, Enatan, Zaharia

și Mosolamon, povățuitorii și știutorii.

48. Și am zis lor să meargă la Dadeu, povățuitorul cel din locul pazii vistieriei, poruncindu-le lor să grăiască cu Dadeu și cu frații lui și cu cei din locul păzitorilor de vistierie, să ne trimiță noao pre cei ce vor sluji în Casa Domnului nostru.

49. Și am adus noao, după mâna cea tare a Domnului nostru, bărbați știutori din fiii lui Moli, al lui Levi, al lui Israil, pre Aseviesa și pre fiii lui și pre frați, carii era 18.

50. Și Asevian și Anuon și Osean, frate, din fiii Hananeului, și fiii lor bărbați, doaozeci.

51. Și din robii besearicii, carii au dat David, și povățuitorii la lucrul leviților, robi ai besearicii, 220. A tuturor s-au arătat scrisoarea numelor,

52. Șeasezeci și șapte, și am făgăduit acolo post tinerilor înaintea Domnului Dumnezeului nostru, să cearem de la El bună călătorie, și noao, și celor ce era împreună cu noi, fiilor noștri și dobitoacelor.

53. Pentru că m-am rușinat a ceare de la împăratul și pedestri și călărași și petrecere pentru apărarea de cei ce ne stau împotrivă,

54. Că am zis împăratului cum că putearea Domnului nostru va fi cu cei ce-L caută pre El într-o toată îndreptarea.

55. Și iarăși ne-am rugat Domnului nostru pentru toate acestea și L-am aflat pre El bun și blând.

56. Osibit-am, din căpeteniile neamurilor și a preoților, bărbați doisprăzece, pre Esesvria și pre Asamian, și împreună cu ei dintru frații lor, bărbați zece.

57. Și le-am pus lor argintul și aurul și sfințele unealte ale Casii Domnului nostru, care le-au dăruit împăratul și sfeatnicii lui și deregătorii, și tot Israilul.

58. Și când am pus, le-am dat lor tălanți de argint 650, și vase de argint de o sută de tălanți, și de aur de o sută de tălanți, și ferecături de aur doaozeci.

59. Și vase de aramă, de aramă bună, carea sclichește ca aurul, vase doaoșprăzece.

60. Și am zis lor: «Și voi sfinți sânteți Domnului, și vasele ceale sfinte și aurul și argintul este făgăduință Domnului părinților noștri.

61. Priveghiați și păziți până le veți da căpeteniilor neamului preoților și leviților și povățuitorilor neamurilor lui Israil, în Ierusalim, în cămările Casii Dumnezeului nostru».

62. Și preoții și leviții, cei ce au luat argintul și aurul și vasele ceale din Ierusalim, le-au băgat în besearica Domnului.

63. Și purcezind de la râul lui Tera, în doaoșprăzece ale lunii dintâiu, am intrat în Ierusalim după mâna cea tare a Domnului nostru, ceaea ce era deasupra noastră; și ne-au mântuit pre noi de la intrare de tot vrăjmașul și am

venit în Ierusalim.

64. Și făcându-să acolo zioa a treia, în zioa a patra stând, argintul și aurul s-au dat în Casa Domnului nostru, și Marimot, fiul lui Iuri, preotului.

65. Și cu el, Eliazar, al lui Finees, și era cu ei Iosavados, al lui Iisus, și Moit, al lui Savanu, leviții, la număr și la toată cumpănitura.

66. Și au scris tot trasul lor, într-unul acel ceas.

67. Și cei ce au venit din robie au adus jertve Dumnezeului lui Israil, Domnului, junince, doasprăzeace, și pentru tot Israilul, berbeci, noazeci și șese.

68. Miei, șeptezeci și doi, țapi pentru mântuire, doisprăzeace, toate jertvă Domnului.

69. Și au dat poruncile împăratului la deregătorii cei împărătești ai casii și la biruitoriul Chelo-Siriei și a Finichiei, și au mărit pre norod și pre besearica Domnului.

70. Și după ce s-au săvârșit acestea, au venit la mine povățuitorii, zicând:

71. «Nu au osibit neamul lui Israil și boiarii și preoții și leviții neamurile ceale de alt neam ale pământului; și necurățiile de la neamurile hananeilor și heteilor și ferezeilor și ievuseilor și moaviteanilor și eghipteanilor și idumeilor,

72. Pentru că au lăcuit împreună cu featele lor și ei și fiii lor, și s-au amestecat sămânța cea sfântă cu neamurile ceale de alt neam ale pământului, și avea parte cei mai mari povățuitori și deregătorii din nelegiuirea aceasta de la începutul lucrului».

73. Și au fost îndată cât am auzit eu acestea, mi-am rupt hainele și veșmântul cel sfințit și mi-am smuls părul, și din cap și din barbă, și am șezut în gânduri și măhnit.

74. Și s-au pornit asupra mea câți atunci era răvnitori spre cuvântul Domnului Dumnezeului lui Israil, plângând eu pentru nelegiuire; și ședeam trist până la jertva cea de seară.

75. Și sculându-mă de la post, rupte având hainele și veșmântul cel sfânt, plecând genunchile și întinzind mâinile către Domnul, ziceam:

76. «Doamne, rușinatu-m-am și m-am înfruntat înaintea feații Tale,

77. Pentru că păcatele noastre s-au înmulțit preste capetele noastre și necunoștințele noastre au ajuns până la ceriu,

78. Încă din vremea părinților noștri, și sântem într-un mare păcat până în zioa aceasta.

79. Și pentru păcatele noastre și ale părinților noștri ne-am dat împreună cu frații noștri și împreună cu împărații noștri și împreună cu preoții noștri, cei ce au împărățit pământul spre sabie și spre robie și spre pradă cu rușine, până în zioa aceasta.

80. Și acum, întrucât s-au făcut noao milă de la Tine, ca să rămâie noao rădăcină și nume în locul sfințirei Tale,

81. Și a să descoperi noao luminătoriu în

Casa Domnului Dumnezeului nostru, să ne dea noao hrană în vremea lucrului nostru.

82. Și lucrând noi, nu ne-am părăsit de către Dumnezeul nostru, Cel ce ne-au făcut pre noi cu har înaintea împăraților persilor, să ne dea noao hrană,

83. Și a mări besearica Domnului nostru și a rădica Sionul cel pustiu și a ne da noao întărire în Iudeea și în Ierusalim.

84. Și acum, ce vom zice, Doamne, având acestea? Pentru că am călcat poruncile Tale, care le-ai dat în mâna slugilor Tale, prorocilor, zicând

85. Că: 'Pământul, întru care intrați să-l moșteniți, este pământ pângărit cu pângăriciunea celor de alt neam ai pământului, și de necurăția lor l-au umplut pre el.

86. Și acum featele lor să nu le împreunați la lăcaș cu fiii voștri, și featele voastre să nu le dați la fiii lor.

87. Și nu căutați a vă uni cu ei în toată vremea, ca să vă întăriți și să mâncați ceale bune ale pământului, și veți face moștenire fiilor voștri până în veac'».

88. Și ceale ce să întâmplă, toate să fac noao pentru lucrurile noastre ceale reale și pentru păcatele noastre ceale mari; pentru că Tu, Doamne, ne-ai ușurat păcatele noastre,

89. Și ne-ai dat noao rădăcină ca aceasta; iarăși ne-am întors a călca legea Ta, ca să ne amestecăm întru necurăția neamurilor pământului.

90. Au nu Te-ai mâniaat spre noi, ca să ne pierzi pre noi, cât să nu rămâie rădăcină și sămânță și numele nostru?

91. Doamne, al lui Israil, adevărat ești, pentru că am rămas rădăcină de astăzi înainte.

92. Iată, acum sântem înaintea Ta, întru fărădelegile noastre, pentru că nu mai este a sta înaintea Ta pentru acestea”.

93. Și când să ruga Esdra, să mărturisea plângând căzut la pământ înaintea besearicii, s-au adunat la el din Ierusalim mulțime multă foarte, bărbați și muieri și tineri, pentru că mare plângere era întru mulțime.

94. Și strigând Iehoniia, al lui Ieile, din fiii lui Israil, au zis: „Esdro, noi am păcătuit Domnului Dumnezeu, căci am lăcuit împreună cu muieri de alt neam, din neamurile pământului.

95. Și acum, este deasupra a tot Israilul; întru aceasta, facă-să noao jurământ către Domnul, să scoatem toate muierile noastre ceale de alt neam, împreună cu fiii lor,

96. Precum socotești tu. Și câți să supun legii Domnului, scoală-te, săvârșește,

97. Pentru că la tine este lucrul și noi cu tine sântem pururea a face”.

98. Și sculându-să Esdra, au jurat pre căpeteniile neamului preoților și ai leviților, a tot Israilul, ca să facă acestea; și au jurat.

CAP 9

Să poruncească să lapede muierile ceale de alt neam și prun-

cii. Și să însamă carii dintră leviți și dintră preoți sânt împreunați cu acestea. Esdra, după ce cetește legea Domnului, poruncește ca toți să se întorcă la locurile sale și să fie veaseli.

1. i sculându-să Esdra de la curtea besearicii, au mers la camera lui Ionan, al lui Eliasiv.
2. Și mâind acolo, pâine nu au gustat, nici au beut apă, plângând, fărădelegile ceale mari ale mulțimei.
3. Și s-au făcut strigare în toată Iudeea și în Ierusalim, la toți cei din robie, ca să se adune în Ierusalim.
4. Și câți nu s-ar întâmpla în doao sau trei zile, după judecata bătrânilor, carii mai sus șed, să vor omorî dobitoacele lor și el să va înstrăina de la mulțimea robiei.
5. Și s-au adunat toți cei din neamul lui Iuda și al lui Veniamin, în trei zile în Ierusalim, aceasta easte luna a noaoa, în doaozeci ale lunei.
6. Și au șezut împreună toată mulțimea în curtea besearicii, tremurând pentru iarna carea era.
7. Și sculându-să Esdra, au zis lor: „Voi ați făcut fărădelege și ați lăcuit împreună cu muieri de alt neam, ca să adaogeti păcatele lui Israil.
8. Și acum, dați mărturisire și mărire Domnului Dumnezeului nostru,
9. Și faceți voia Lui și vă osibiți de neamurile pământului și de muierile ceale de alt neam”.
10. Și au strigat tot norodul și au zis cu glas mare: „Așea, după cum ai zis, vom face!
11. Ci mulțimea e multă și vream de iarnă și nu putem să stăm descoperiți și lucrul nostru nu easte de o zi, nici de doao, pentru că mult am păcătuit întru acestea.
12. Și să stea povățuitorii, cei dinainte ai mulțimei și toți cei din lăcașurile noastre, câți au muieri de alt neam.
13. Să vie să-și ia vream din tot locul, bătrânii și judecătorii, până vor dezlega mânia Domnului de la noi, cea pentru porunca aceasta”.
14. Ioanatas, al lui Azail, și Iezechiia, al lui Teocan, au arătat după acestea; și Mosolamos și Levi și Savateu au îndemnat împreună cu ei;
15. Și au făcut după toate acestea cei dintru robime.
16. Și au ales lui Esdra, preotul, bărbați, povățuitori ai părinților lor, pre toți pre nume, și au șezut împreună, la luna cea noao a lunei a zeacea, a cerca lucrul.
17. Și s-au adus la săvârșit ceale pentru bărbații cei ce țin la sine muieri de alt neam, până la luna a noaoa a lunii ceii dintâiu.
18. Și s-au aflat, din preoții cei ce s-au adunat, carii avea muieri de alt neam:
19. Din fiii lui Iisus, al lui Iosedec, și ai fraților lui Matilas, și Eleazar și Iorivos și Ioadanos.
20. Și au pus mâinile să scoată pre muierile sale și, spre curățire, berbeci pentru cu-

răția lor.

21. Și din fiii lui Emir: Ananiia și Zavdeu și Ianis și Sameos și Ereil și Azariia.
22. Și din fiii lui Fes: Eliona, Masias, Ismailos și Natanail și Ochidil și Talsas.
23. Și din leviți: Iozavados și Semis și Colios, acesta easte Calitas și Pateu și Iuda și Ionas.
24. Din cântăreții besearicii: Eliasavos, Vachur.
25. Din portari: Salum și Tulvanos.
26. Dintr-ai lui Israil, din fiii lui Foros: Iermas și Edias și Melhias și Mailos și Eliazar și Asevias și Vaaneas.
27. Din fiii lui Ila: Matanias, Zaharie și Eriil și Ieremot și Andias.
28. Și din fiii lui Zamot: Eliadas, Elisimus, Otonia, Iarimot și Savat și Sardeos.
29. Din fiii lui Vivai: Ioan și Ananiia și Iosavad și Amatis.
30. Din fiii lui Mani: Olamos, Mamuhos, Iedeos, Iasuv și Iasailos și Ieremot.
31. Și din fiii lui Adi: Naatos și Moosias, Lacunos și Naidos și Matanias și Sestil și Valnuos și Manasia.
32. Și din fiii lui Anan: Elionas și Aseas și Melhia și Saveos și Simon, al lui Hosameu.
33. Și din fiii lui Asum: Altaneu și Matias și Vaneas, Elifalat și Manasi și Semen.
34. Și din fiii lui Maani: Ieremie, Modis, Omairos, Ioil, Mavdan și Pelias și Anos, Caravasion și Enasiv și Mamnitanaim, Eleasi, Vanus, Eliali, Samis, Selemiia, Natania.
35. Și din fiii lui Ozora: Sesis, Esril, Azail, Samatos, Zamvri, Iosifus.
36. Și din fiii lui Etma: Mazitiia, Zavadeia, Ides, Iuil, Vaneas. Toți aceștia au lăcuit împreună cu muieri de alt neam și le-au slobozit pre eale împreună cu fiii.
37. Și au lăcuit preoții și leviții și cei din Israil în Ierusalim și în țară, la lună noao a lunei a șaptea, și fiii lui Israil, întru lăcașurile lor.
38. Și s-au adunat toată mulțimea împreună deodată la lărgimea cea de cătră răsăritul porții besearicii,
39. Și au zis lui Esdra, preotului și cetitoriului, să aducă Leagea lui Moisi, carea s-au dat de Domnul Dumnezeu lui Israil.
40. Și au adus Esdra, arhiereul, leagea la toată mulțimea, de la om până la muiare și la toți preoții, să auză leagea în lună noao a lunei a șaptea.
41. Și au cetit la lărgimea porții ceii dintâiu a besearicii, din zori până la amiază, înaintea bărbaților și a muierilor, și adaosără toată mulțimea la leage.
42. Și au stătut Esdra, preotul și cetitoriul legii, pre scaonul judecății, cel de lemn, care s-au tocmit.
43. Și au stătut lângă el Matatias,

Samus, Ananiia, Azariia, Uriia, Iezechiia, Valasam, de-a dreapta.

44. Și de-a stânga, Faldeu și Misail, Melhiia, Aotasuf, Navariia.

45. Și luând Esdra cartea legii înaintea mulțimei, pentru că ședea întâiu cu mărire înaintea tuturor,

46. Și dezlegând leagea, toți în picioare au stătut și bine au cuvântat Esdra pre Domnul Dumnezeu cel Înalt, pre Dumnezeu Savaot Atotțiitorul.

47. Și au strigat toată mulțimea: „Amin!”

48. Și rădicând în sus mâinile și căzind la pământ, s-au închinat Domnului.

49. Iisus și Anus și Saraviia și Adinos și Iacov, Savatea, Aftea, Meaneas și Caletas, Azaria și Ioazavd și Ananiia, Viatas, leviții învăța leagea Domnului, răspicând cetirea.

50. Și au zis Atparatis lui Esdra, arhiereului și cetitoriului, și leviților, celor ce cetea mulțimei cătră toți:

51. „Zioa aceasta easte sfântă Domnului”. Și toți plângea când auzea leagea:

52. „Drept aceea, mergând, mâncați grăsimi și beați dulceți și trimiteți trimiteri la cei ce nu au,

53. Pentru că sfântă e zioa Domnului și nu vă măhniți, că Domnul vă va mări pre voi”.

54. Și leviții porunca toate norodului, zicând: „Zioa aceasta sfântă easte Domnului, nu vă măhniți”.

55. Și s-au dus toți să mănânce și să bea și să se veselească și să dea trimiteri celor ce nu au și să se veselească foarte pentru că s-au răspicat cuvintele care s-au învățat și s-au adunat.

CARTEA ÎNTELEPCIUNEI

Cuvânt înainte

ceastă carte să zice Întelepciunea lui Solomon pentru cuvintele acestea din cap 9, stih 7: „Tu m-ai ales pre mine împărat norodului Tău”. În trei părți să poate împărți: în partea dintâiu, până la cap 7, îndeamnă spre iubirea și nevoița întelepciunei; în partea a doao, până la cap 10, spune izvorul ei; în partea a treia, pomenește rodurile și lucrările întelepciunei.

Scriitoriul cărții aceștiia au fost proroc și dascal, măcar că nu anume au scris prorocii, ci porunci de evlavie și de întelepciune, întră care pune unele prorocii de Hristos. Așa, în capul al doilea, să cuprindă frumoasă prorocie de patima lui Hristos. În capul 1,7,8, frumos să scriu darurile întelepciunei ceii nezidite. De bunătățile vieții viitoare, în capul al treilea, multe și frumoase învățături avem, care să văd, ca cum ar aștearne calea adevărului evanghelicesc.

Precum Solomon, în Cartea pildelor, pre cei deosebi, așa scriitoriul cărții aceștiia pre împărați și pre domni, mai cu samă, îi învață. Multe mărturii dintru această carte aduc Sfinții Părinți, încă și S. Besearică au luat parimii dintr-însa și le-au rânduit să se cetească în besearică, ca și cealealalte Sfinte Scripturi, dintru care lucru luminat să veade că această carte easte dumnezeiască.

CAP 1

Judecătorii să fie drepti. Pre Domnul află cei ce-L cearcă cu inimă dreaptă și cu credință. Iară de păcătoși și de gânduri deșearte fuge. Domnul, toate plinindu-le, nimic nu să tainuiască de Dânsul. Cântirea și minciuna sânt urâte. Nu pofti moartea întru necezuri, că Dumnezeu nu Să bucură de moartea celor vii.

*3 Împă.
3, 9
Isaiia
56, 1

*2 Para.
15, 2

1.* **N**ubiți dreptatea, cei ce judecați pământul; cunoașteți pre Domnul întru bunătate și întru smereniia inimii, căutați-L pre El.

2.* Că Să află celor ce nu-L ispitesc pre El și Să arată celor ce au credință întru Dânsul.

3. Că cugetele ceale răzvlătite despart de la Dumnezeu, iară putearea (a) muștră pre cei fără de minte.

3. (a) Ce s-au ispitiți. 6. (b) Că iubitoriu de oameni

4. Că în sufletul cel viclean nu va intra întelepciunea, nici va lăcui în trupul cel supus păcatului.

5. Că Duhul cel Sfânt al învățaturii va fugi de vicleșug și Să va depărta de la cugetele ceale fără de înțăleagere și va muștra, venind strâmbătatea.

6.* Că duh iubitoriu de oameni easte întelepciunea (b), nu va mântui pre cel hulitoriu cu easte duhul întelepciunei.

*Gala.
5, 22
Ieremia
17, 10

buzele sale, că rărunchilor lui martor e Dumnezeu și a inimii lui socotitoriu adevărat, și al limbii auzitoriu.

Isaiia 7. Că Duhul Domnului au umplut lumea și
6, 3 Cel ce ține toate are cunoștința glasului.

8. Pentru aceasta, cel ce grăiaște ceale nedrepte nu să poate ascunde, nici îl va trece pre el dreptatea cea doveditoare.

9. Că în sfaturile celui necredincios cercare va fi, iară auzirea cuvintelor lui la Domnul va veni, ca să dovedească fărădelegile lui.

10. Că urechiia râvnirii aude toate și gâlcea-va răpșitorilor nu să va ascunde.

11. Păziți-vă, dară, de răpștire, care nimica nu foloseaște, și de clevetiri vă opriți limba, că cuvântul cel întru ascuns în deșert nu va trece și gura cea mincinoasă omoară sufletul.

12. Nu poftiți moartea întru năcazurile vieții voastre, nici vă trageți voao perire cu lucrul mâinilor voastre.

Iezechi. 13. Că Dumnezeu moarte nu au făcut, nici
18, 32 să bucură de perirea celor vii.

33, 12 14. Că toate le-au făcut ca să fie, și de mântuire sânt fapțurile lumii, și nu easte întru eale leac de perire, nici iadului împărăție pre pământ.

15. Că dreptatea nemuritoare easte.

16. Iară cei necredincioși cu mâinile și cu cuvintele o au chemat pre ea (v), priiatină socotindu-o, s-au topit, și legătură au făcut cu ea, că vreadnici sânt să-i fie parte ei.

CAP 2

Sfârșitul necredincioșilor, carii n-au nădeajde de viața viitoare, easte a să desfăta în desmierdările vieții aceștia și, pentru aceaea, neputând suferi pre dreptul, care priveaște la alt sfârșit, îl gonesc până la moarte. Precum și cu pizma diavolului omul s-au făcut muritoriu, pre carele Dumnezeu l-au făcut nemuritoriu.

*Iov
7, 1
14, 1

1. **G**ă au zis întru sine, cugetând nedrept: „* Puțină easte și cu necaz viața noastră, și nu easte leac în moartea omului și nu s-au cunoscut cel ce s-au întors de la iad.

2. Că din nimica ne-am făcut și după aceasta vom fi ca cum n-am fi fost, că fum easte răsufierea în nasurile noastre și cuvântul scânteae, carea mișcă inima noastră,

3. Carea, stângându-să, cenușe să va face trupul și duhul să va vărsa ca aerul cel moale.

4. Și numele nostru se va uita cu vream și nimenea nu-și va aduce aminte de lucrurile noastre și va trece viața noastră ca urma norului și să va râsipi ca negura când să goneaște de razele soarelui și să îngreioiază de fierbințala lui.

1 Para. 5. Că umbră trecătoare easte viața noastră
29, 15 și nu easte întoarcere sfârșitului nostru, că s-au pecetluit și nimene nu să va întoarce.

Isaiia 22, 13 6. Veniți, dară, și să ne desfătăm cu
56, 12 bunătățile ceale de acum și să ne slujim

1 Cori.
15, 32

16. (v) Adecă: pre moarte.

cu făptura, ca cu tinereațele degrab.

7. De vin de mult preț și de miruri să ne umplem și să nu ne treacă floarea aerului.

8. Să ne încununăm cu flori de trandafir, până nu să veștezesc.

9. Nimenea dintru noi să nu fie neîmpărtașit desmierdării noastre, pretutindinea să lăsăm seamne de veselie, că aceasta e partea noastră și soarta aceasta.

10. Să asuprim pre săracul cel drept și să nu ne fie milă de văduvă, nici de cărunteațele bătrânului, ceale de mulți ani, să ne rușinăm.

11. Și tăria noastră să ne fie noao leage dreaptă, că ce e slab de nici o treabă nu easte.

12. Deci, cu vicleșug să vânăm pre cel drept, că de nici un bine nu ne easte noao și să improtivatește lucrurilor noastre și ne împrută noao păcatele legii și dovedeaște păcatele învățaturii noastre.

13.* Să zice pre sine că are cunoștința lui Dum- *Mate.
nezeu și fiul lui Dumnezeu pre sine să nu- 27, 42
meaște.

14.* Făcutu-s-au noao spre dovedirea cugete- *Ioan
lor noastre. 7, 7

15. Greu ne easte noao și a-l vedea, că viața lui nu easte ca a celorlalți și schimbate sânt cărările lui.

16. Necurați sântem socotiți înaintea lui și să ferească de căile noastre, ca de niște necurații, ferească ceale mai de pre urmă ale dreptilor și să laudă că are tată pre Dumnezeu.

17. Deci, să vedem de sânt cuvintele lui ade-
vărate și să ispitim ceale ce să vor întâmpla
lui.

18.* Că de easte dreptul fiul lui Dumnezeu, îl *Psal.
va apăra pre el și-l va scoate din mâna celor 21, 8
ce-i stau împotrivă.

19. Cu ocară și cu muncă să-l cercăm pre el, ca să cunoaștem blândețele lui, și să ispitim răbdarea răului lui.

20.* Cu moarte urată să-l judecăm, pentru că *Ieremi.
va fi socoteala lui, din cuvintele lui” 11, 19

21. Aceastea au gândit și au rătăcit, că i-au orbit pre ei răutatea lor.

22. Și n-au cunoscut tainele lui Dumnezeu, nici au nădărdit plata dreptății, nici au ales cinstea sufletelor celor curate.

23.* Că Dumnezeu au zidit pre om spre nestri- *Face.
căciune și după chipul ființii Sale l-au făcut 1, 27
pre el. 2, 7

24.* Iară prin pizma diavolului moartea au 5, 1
întat în lume, și-l ispitesc pre el cei ce sânt *Face.
din partea lui. 3, 1

Sirah
17, 1

CAP 3

Despre fericirea dreptilor, pre carii într-această viață i-au urgisit cei necredincioși, iară Dumnezeu i-au ales prin ispite. Și pentru nefericirea necredincioșilor. Despre curăție și faptele ceale bune. Și despre nefericirea preacurvarilor.

1.* **M**ară sufletele dreptilor sânt în *2 Leage
mâna lui Dumnezeu și nu să va 33, 3
atinge de dânsle muncă. Jos

2. **P**ărutu-s-au, întru ochii celor 5, 5
nepricepuți, a muri și s-au socotit pedepsire ieșirea lor.

3. Și meargerea de la noi, sfărâmare, iară ei

sânt în pace.

4. Că, înaintea feții oamenilor, de vor și lua munci, nădejdea lor easte plină de nemurire.

5. Și puțin fiind pedepsiți, cu mari faceri de bine să vor dărui, că Dumnezeu i-au ispitit pre dâșii și i-au aflat Luiși vreadnici.

6. Ca aurul în topitoare i-au lămurit pre ei și ca o jertvă de ardere întreagă i-au priimit.

Mate. 7. Și în vremea cercetării sale vor străluci 13, 43 și ca scânteile pre (a) trestie vor fugi.

1 Cori. 8. Judeca-vor limbi și vor stăpâni noroade, 6, 2 și va împărăți într-înșii Domnul, în veaci.

9. Cei ce nădăduiesc spre Dânsul vor înțaleage adevărul și credincioșii în dragoste vor petreace cu Dânsul, că dar și milă e întru cuvioșii Lui, și cercetare întru aleșii Lui.

10. Iară cei necredincioși, precum au socotit, să vor pedepsi, cei ce au părăsit pre cel drept și de la Domnul s-au depărtat.

11. Că cel ce defaimă înțelepciunea și învățătura ticălos easte, și deșeartă e nădejdea lor, și ostenealele fără de folos, și netreabnice lucrurile lor.

12. Muierile lor, fără de minte, și răi, fiii lor.

13. Blăstămată e nașterea lor, că fericită e cea stearpă, carea nu s-au pângărit, carea n-au cunoscut pat cu păcat, avea-va roadă la cercetarea sufletelor.

Isaiia 14. Și famenul, carele n-au făcut cu mâinile 56, 3 sale fărădeleage, nici au gândit împotriva Domnului reale, că să va da lui darul credinței cel ales și soarte în besearica Domnului, poftită.

15. Că roada ostenealelor bune cu bună cinste easte și necăzută e rădăcina înțelepciunei.

16. Și fiii preacurvarilor nu vor fi desăvârșit, și din patul cel fără de leage sămânța să va stânge.

17. Că de vor și avea viață lungă, întru nimica să vor socoti și necinstite vor fi bătrânețele lor ceale mai de pre urmă.

18. Și de vor muri curând, nu au nădejde, nici în zioa cunoștinții, mângăiare;

19. Că a neamului nedrept rău easte sfârșitul.

CAP 4

Cei curați întru multe să deschilinesc de cătră cei preacurvari. Despre sfârșirea dreptului, celui cuprins de moarte. Care bătrânețe sânt cinstite? Și cum că pre cei drepti de multe ori îi ia Dumnezeu din lume, ca să nu-i înșeale cei necredincioși, și cât să osebeaște sfârșitul acestora.

1. ai bine easte a nu avea prunci și a avea bunătate, că nemurire e întru pomenirea ei, că și la Dumnezeu să cunoaște bunătatea, și la oameni.

2. Și când easte de față, o urmează, și deacă să duce, o dolesc, și în veac cununată petreace, biruind nevoința celor nepângărite biruințe.

3. Iară mulțimea pruncilor necredincioși

7. (a) Paie.

lor nu să va folosi, și din odraslele pruncilor nu să va înrădăcina adânc, nici va fi temeiu întărit.

4.* Că de va și odrăsli câtăva vreme în stâlpări, cu sminteală fiind, să vor clăti de vânt și de putearea vânturilor să vor dezrădăcina. *Ieremi. 17, 6 Mateiu 7, 27

5. Împregiur să vor frânge ramurile, nefiind desăvârșit, și rodul lor nefiind copt, și nu bun la mâncare și de nici un folos.

6. Că fiii cei ce să nasc din paturile ceale fără de leage mărturii sânt răutății asupra părinților, întră cercetarea lor.

7. Iară dreptul, de să va sfârși, și mai înainte întru odihnă va fi.

8. Că bătrânețele sânt cinstite, nu ceale de mulți ani, nici ceale ce să numără cu numărul anilor.

9. Și căruntețele sânt înțelepciunea oamenilor și vârsta bătrânețelor, viață nespurcată.

10.* Plăcut lui Dumnezeu fiind, l-au iubit, și, viețuind întră păcătoși, s-au mutat. *Evrei 11, 5

11. Răpitu-s-au, ca să nu schimbe răutatea mintea lui sau înșelăciunea să înșeale sufletul lui.

12. Că râvna răutății întunecă ceale bune și neînfrânarea poftii schimbă gândul cel fără de răutate.

13. Sfârșindu-să curând, au plinit ani îndelungați.

14. Că plăcut era Domnului sufletul lui. Pentru aceasta, s-au grăbit a-l scoate din mijlocul răutății.

15. Iară noroadele, văzind, n-au cunoscut. Nici au pus în gând una ca aceasta, că dar și milă easte întru cuvioșii Lui și cercetare întru aleșii Lui.

16. Iară dreptul, murind, va osândi pre necredincioșii cei vii, și tinerețele, ceale curând săvârșite, pre bătrânețele nedreptului, ceale de mulți ani.

17. Că vor vedea sfârșitul înțeleptului, și nu vor cunoaște ce au sfătuit pentru dânsul și spre ce l-au întemeiat pre el Domnul.

18. Vedea-vor, și vor defăima, iară Domnul va batjocori pre ei; și după aceasta, vor cădea cu necinste și cu ocară întru cei morți, în veac.

19. Că va rumpe în doao pre ei fără de glas, și-i va arunca cu fața în jos, și va clăti pre dâșii din temelie, și până la cel de pre urmă să vor pustii întru dureare, și pomenirea lor va peri.

20. Că vor veni întru cugetul greșalelor sale, spăimântați, și-i vor muștra pre dâșii, de față, fărădelegile lor.

CAP 5

La judecată, văzind necredincioșii îndrăzneala dreptilor, să vor mira, pre carii aici i-au urgisit, își vor plânge mișelătatea sa, pentru că toată fericirea lor au fost vremealnică, iară a celor drepti va fi veacinică. Și Dumnezeu Însuși, și pre toate făpturile, porneaște spre pedeapsa celor necredincioși.

1. tuncă, va sta cu multă îndrăzneală dreptul înaintea feții celor ce l-au năcăjit pre dânsul și a celor ce n-au băgat în samă

ostenealele lui.

2. Și văzindu-l pre el, să vor turbura cu cumplită frică și să vor minuna de minunată mântuirea lui.

3. Și vor zice, întru sine căindu-să, și pentru îngustarea duhului vor suspina (a): „Acesta este pre carele noi l-am avut oarecândva de răs și pildă de ocară.

Sus 4. Noi, cei fără de minte, viața lui o am
3, 2 socotit nebunie, și sfârșitul lui, fără de cinste.

5. Și cum s-au socotit, întră fiii lui Dumnezeu și întră sfinți, soartea lui easte!

6. Rătăcit-am, dară, de la calea adevărului, și lumina dreptății nu ne-au strălucit noao, și soarele nu ne-au răsărit noao.

7. Umplutu-ne-am de cărările fărădelegii și ale pierzării și am umblat pre cărări neumblate, iară calea Domnului nu o am cunoscut.

8. Ce ne-au folosit noao trufiia? Și avuția cu fală ce ne-au adus noao?

9. Toate aceastea ca umbra au trecut și ca o veaste ce aleargă pre aproape.

10. Ca corabiia carea trece prin valurile apei, a căriia treceri nu să află urma, nici calea umblării ei în valuri.

11. Sau ca paserea ce zboară în aer, a căriia nici semn de călătorie nu să află,

12. Ci cu aripile bătând vânt ușor și despicându-l cu sila pornirii, mișcând aripile, să preumblă, și, după aceasta, nu să află semn umblării într-însul,

13. Sau ca săgeata ce săgeată la locul semnat, aerul împărțindu-să, îndată iară să împreună, cât nu să știe pre unde au trecut.

14. Așea și noi, după ce ne naștem, ne sfârșim, și nici un semn de faptă bună nu avem a arăta, ci întră răutatea noastră ne sfârșim”.

Psal. 15. Că nădeajdea celui necredincios easte ca
1, 4 pravul ce-l spulberă vântul și ca bruma carea
Pilde să goneaște de vifor și ca fumul care să îm-
10, 28 prăștie de vânt și ca pomenirea unui oaspet,
11, 7 ce trece într-o zi.

16. Iară dreptii în veac vor fi vii și întră Domnul plata lor, și purtarea de grijă pentru dânsii la Cel Preaînalt.

17. Pentru aceasta vor lua împărăția podoabei și stema frumseții din mâna Domnului, că cu dreapta Sa va acoperi pre ei și cu brațul Său îi va scuti pre ei.

Psal. 18. Lua-va toată arma râvna Lui și va într-
17, 41 arma făptura spre izbânda vrăjmașilor.

Efesea. 19. Îmbrăca-Să-va în zaoa dreptății și-Și va
6, 13 pune Luiși coif judecata cea nefățarnică.

20. Lua-va pavază nebiruită sfințeniia și va ascuți cumplită mânie, ca o sabie, și va da războiu împreună cu El lumea asupra celor fără de minte.

3. (a) Zicând.

21. Merge-vor drept nemeritoare săgețile fulgerilor și, ca dintr-un arc bine încordat al norilor, la țintă vor lovi.

22. Și din mânia cea zvârlitoare de pietri pline să vor arunca grindinile,

23. Întârâta-să-va asupra lor apa mării, și râurile îi vor îneca de năpraznă.

24. Sta-va împotriva lor duhul puterii și ca un vifor va vântura pre ei; și va pustii tot pământul fărădelegea, și răutatea va răsturna scaonele putearnicilor.

CAP 6

Îndeamnă pre împărați și pre judecători să cearce înțelepciunea și dreptatea, arătând ce perire grea va fi judecătorilor nedrepți și cât e de aproape înțelepciunea celor ce o caută. Și cum că aflarea aceștiia e de folos, de carea pizmătarețul nu e vreadnic.

1. uziți, dară, împărați, și înțeleageți, învățați-vă, judecătorii marginilor pământului.

2. Băgați în urechi, cei ce stăpâniți mulțimi și cei ce vă trufiți întră noroadele neamurilor.

3.* Că de la Domnul s-au dat voao stăpânirea și putearea de la Cel Preaînalt, Carele va cerceta faptele voastre și sfaturile va cerca. *Roma. 13, 1

4. Că, ispravnici fiind împărăției Lui, nu ați judecat drept, nici ați păzit legea și nici ați umblat după sfatul lui Dumnezeu.

5. Cu frică și cu grabă va sta asupra voastră, că judecată cumplită va fi celor mai mari.

6. Că celui mai mic să îngăduiaște milă, iară cei tari tare să vor certa.

7.* Că Stăpânul tuturor nu Să va rușina de față, nici Să va sfii de mărire, că și pre cel mic și pre cel mare El l-au făcut, și de toți aseamenea Lui easte pronie. *2 Leage 10, 17 2 Paral. 19, 7

8. Iară celor mai mari, grea cercare le stă asupra.

9. Deci, cătră voi, împărați, sânt cuvintele mele, ca să învățați înțelepciune și să nu cădeți. Sirah 35, 15 Fapte 10, 34 Roma. 10, 34

10. Pentru că cei ce au păzit cu cuviință ceale cuvioase cuvioși vor fi, și cei ce vor învăța aceastea vor afla răspuns. 2, 11 Galat. 2, 6

11. Pofțiți, dară, cuvintele mele și le doriți, și vă veți învăța. Colo. 3, 25

12. Luminată și neveștețită easte înțelepciunea și lezne să veade de cei ce o iubesc, și să află de cei ce o caută. 1 Petr. 1, 17

13. Mai înainte aleargă la cei ce o doresc, ca mai înainte să se cunoască.

14. Cel ce mânecă la ea nu să va osteni, că o va afla șezind la porțile lui.

15. Că a cugeta de dânsa săvârșirea gândului easte, și cel ce va priveghia pentru ea curând va fi fără de grijă.

16. Că ea umblă împregiur, căutând pre cei vreadnici de ea, și în căi să arată lor cu bun har, și întră tot cugetul îi întâmpină pre ei.

17. Că începutul ei easte pofta cea adevărată a învățaturii.

18. Iară pofta învățaturii easte dragostea,

și dragostea easte păzirea legilor ei.

19. Iară păzirea legilor easte temeiul nevinovăției, și nevinovăția face a fi aproape de Dumnezeu.

20. Drept aceea, pofta înțelepciunii duce la împărăție.

21. Deci, dară, de vă bucurați de scaone și de schiptruri, împărații noroadelor, cinstiți înțelepciunea, ca în veac să împărațiți.

22. Iară ce easte înțelepciunea și cum s-au făcut spune-voiu voao.

23. Și nu voiu ascunde de cătră voi tainele, ci de la începutul facerii voiu cerceta,

24. Și voiu pune la arătare cunoștința ei și nu voiu treace adevărul.

25. Și nu voiu umbla cu pizma cea topitoare, că aceasta nu să va împreuna cu înțelepciunea.

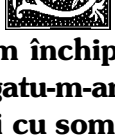
26. Iară mulțimea înțelepților mântuire easte lumii, și împăratul înțelept easte bună întemeiere norodului.

27. Drept aceea, învățați-vă cu cuvintele mele și vă veți folosi.

CAP 7

Pentru că tuturor aseamenea e intrarea la viață și ieșirea, decât toate e mai de lipsă înțelepciunea, carea toate bunătățile aduce cu sine. Împreună având duhul înțelegerii de multe fealiuri, carea minunat înalță pre cel ce o află desăvârșit.

1. ânt și eu om muritoriu, aseamenea tuturor din neamul celui dintâiu, zidit din pământ.

2. și în pânțele maicii mele m-am închipuit,* în vreme de zece luni închegatu-m-am, în sânge din sămânță bărbătească și cu somn de dulceață împreunându-să.

3. Și după ce m-am născut, am tras aerul cel de obște și aseamenea pățimaș am căzut pre acest pământ.

4. Glasul cel dintâiu, ca și tuturor celorlalți, mi-au fost plânsul, în scutece am fost hrănit și cu griji.

5. Că nici un împărat n-au avut alt început al nașterii.

6.* Ci una e intrarea tuturor în viață și ieșirea, aseamenea.

7. Pentru aceea, m-am rugat și minte mi s-au dat mie, chemat-am și au venit întru mine duhul înțelepciunii.

8. Mai mult o am ales pre ea, decât schiptrurile și scaonele,

9. Și bogăția nimica o am socotit asemănându-o cu ea.

10.* Nici piatra scumpă nu o am asemănat cu ea; că tot aurul asemănat cu ea puținel năsip easte, și argintul înaintea ei ca tina să va socoti.

11. Mai mult decât sănătatea și frumseța o am iubit pre ea și o am ales pre ea să o am în loc de lumină, că nestinsă e lumina ei.

12.* Și mi-au venit mie toate bunătățile împreună cu ea și nenumărată bogăție prin mâinile ei.

13. Și m-am veselit de toate, că înțelepciunea le povățuiaște pre eale, și nu știam

că ea easte născătoarea acestora.

14. Și fără de viclesug o am învățat, și fără de pizmă dau (a), și avuția ei nu o ascunz.

15. Că easte comoară nesfârșită oamenilor, cu carea cei ce să folosesc să fac priiatini lui Dumnezeu, pentru darurile învățaturii.

16. Mie mi-au dat Dumnezeu să grăiesc după gândul meu și să cuget cum să cade de ceale ce să dau, că El easte povățuitorul înțelepciunii și îndreptătorul înțelepților,

17. Că în mâna Lui sântem și noi, și cuvintele noastre, și toată înțelepciunea și știința lucrurilor.

18. Că El mi-au dat mie cunoștință adevărată de ceale ce sânt, ca să știu tocmirea lumii și lucrarea stihilor,

19. Începutul și sfârșitul și mijlocul vremilor, schimbările timpurilor și mutările vremilor, cursurile anilor și rânduiala stealelor,

20. Firile dobitoacelor și mâniile fierilor, putearea vânturilor și gândurile oamenilor, osibirile odraslelor și vârtutea rădăcinilor.

21. Și toate ceale ascunse și ceale arătate le-am cunoscut, că m-au învățat înțelepciunea meșter a tuturor.

22. Că easte într-însa duh de înțeleagere, sfânt, curat, de multe fealiuri, suptire, mișcatoriu, strălucit, nespurcat, luminat, fără de patimă, iubitoriu de bine, ascuțit, neoprit, de bine făcătoriu,

23. Iubitoriu de oameni, adevărat, stărnitic, fără de frică, atotputearnic, atotvăzătoriu, și carele răzbate prin toate duhurile ceale înțelegătoare, curate și foarte suptiri.

24. Că, decât toată mișcarea, mai mișcătoare easte înțelepciunea, și pătrunde și încape prin toate pentru curăția.

25.* Că easte aburul puterii lui Dumnezeu și curgere limpede a mării Celui Atotputearnic, pentru aceea nimica nu o întină pre ea.

26. Pentru că easte strălucirea luminii ceii veacince și oglindă curată a lucrării lui Dumnezeu și chipul bunătății Lui.

27. Și, fiindcă easte una, toate le poate, și întru sine rămâind, toate le înnoiaște, și, prin neamuri, în sufletele ceale cuvioase să mută, priiatini lui Dumnezeu și proroci tocmeaște.

28. Că nimica nu iubeaște Dumnezeu, fără numai pre cel ce petrece cu înțelepciune.

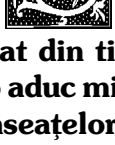
29. Că mai frumoasă easte ea decât soarele și decât toată tocmirea stealelor; asemănată cu lumina mai de frunte să află ea.

30. Că după lumină urmează noaptea, iară pre înțelepciune nu o biruiaște răutatea.

CAP 8

Pentru că toate să dobândesc cu înțelepciunea, e de lipsă a să cuprindă și a să ceare de la Dumnezeu, Cel ce sânzur poate da înfrânarea.

14. (a) Și altuia din ce am luat.

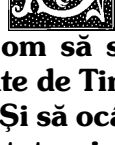
1. i ajunge de la margini până la margini, cu tărie, și întocmește toate cu folos.
2. Aceasta o am iubit și o am căutat din tinerețile mele, și am cercat să mi-o aduc mie mireasă, și m-am făcut iubitoriu frumsețelor ei.
3. Neamul său cel bun îl măreaște, petreacerea carea o are împreună cu Dumnezeu, și Stăpânul tuturor o au iubit pre ea.
4. Pentru că ea învață știința lui Dumnezeu și alege lucrurile Lui.
5. Și de easte bogăția câștigare poftită în viață, ce easte mai bogat decât înțelepciunea, carea toate le lucrează?
6. Iară deaca lucrează înțelepciunea, cine easte mai bun meșter decât ea, din ceale ce sânt?
7. Și de iubeaște cineva dreptatea, ostenealele ei sânt faptele bune, că învață trezirea și înțelepciunea, dreptatea și bărbăția, decât care nimică nu easte mai de folos în viața oamenilor.
8. Și de pofteaște cineva a ști multe, știe ceale din început (a) și ceale viitoare le sămuaște. Știe întorsurile cuvintelor și dezlegările întrebărilor celor întunecate, seamne și minuni mai înainte cunoaște, și întâmplările vremilor și ale anilor.
9. Judecat-am, drept aceea, să o aduc pre aceasta să viețuiască cu mine, că știu că-mi va sfătui ceale bune, și-mi va fi mângâiere în griji și în năcazuri.
10. Și voi eu avea, pentru dânsa, mărire întră gloată și cinste la cei bătrâni, tinăr fiind eu.
11. Ascuțit mă voi eu afla la judecată și înaintea celor puternici minunat voi eu fi.
12. Când voi eu tăcea, vor aștepta, și când voi eu grăi, vor lua aminte. Și de voi eu grăi eu mai mult, își vor pune mâna la gura sa.
13. Avea-voi eu, pentru dânsa, nemurire, și pomenire veacinică voi eu lăsa la cei după mine.
14. Voi eu ocârmui noroade, și neamuri să vor supune mie.
15. Teame-să-vor de mine, auzind tiranii cei groaznici, la mulțime mă voi eu vedea bun și la războiu viteaz. Întrând în casa mea, mă voi eu odihni cu ea,
16. Că nu are amărăciune petreacerea cu ea, nici dureare viețuirea cu ea, ci veselie și bucurie.
17. Aceastea socotind întră mine și grijind cu inima mea că easte nemurire întră cunoașterea înțelepciunii,
18. Și întră prieteșugul ei desfătare bună, și întră ostenealele mâinilor ei avuție nesfârșită, și întră petreacerea vorbii cu ea, înțelepciune, și cinste împreunarea cuvintelor ei, încungiurat-am, căutând, ca să o iau pre ea la mine.
19. Și am fost prunc isteț și suflet am avut bun.
20. Și mai vârtos, precum eram bun, am venit în trup nespurcat.

8. (a) Ceale trecute.

21. Și am cunoscut eu că nu voi eu fi într-alt chip înfrânat, de nu-mi va da Dumnezeu, și aceasta era a înțelepciunii, a ști al cui e darul, și m-am rugat Domnului și m-am umilit înaintea Lui, și am zis din toată inima mea:

CAP 9

Solomon, cunoscându-și slăbiciunea sa, ceare de la Dumnezeu înțelepciune, carea tuturor e de lipsă, dar, mai vârtos, povățuitorilor noroadelor, pentru că înțelepciunea omenească greșeaște.

- 1.* umnezeul părinților și Doamne al milii, Cel ce ai făcut toate cu cuvântul Tău, *1 [3] Împă. 3, 9
2. Și cu înțelepciunea Ta ai pus pre om să stăpânească preste zidirile ceale făcute de Tine,
3. Și să ocârmuiască lumea cu cuviință și cu dreptate, și cu suflet drept să judece judecată.
4. Dă-mi mie înțelepciunea, carea stă aproape de scaonul Tău, și nu mă lăpăda din slugile Tale.
- 5.* Că sluga Ta sânt eu și fiul slujnicii Tale, om slab și cu viață scurtă, și mai mic a înțeleage judecata și legile. *Psal. 115, 6
6. Că de va și fi cineva desăvârșit întră fiii oamenilor, de-i va lipsi înțelepciunea cea de la Tine, întră nimica să va socoti.
- 7.* Tu mai înainte m-ai ales pre mine împărat norodului Tău și judecătoriu fiilor Tăi și featelor. *1 Para. 28, 4 5
8. Zis-ai să zidesc besearică în muntele cel sfânt al Tău și în cetatea lăcuinții Tale, jertvenic, asemănarea cortului celui sfânt, carele mai înainte l-ai gătit dintru început. 2 Petr. 1, 10
- 9.* Și cu Tine easte înțelepciunea, carea știe faptele Tale și carea era de față când ai făcut lumea, și carea știe ce easte plăcut înaintea ochilor Tăi, și ce e drept întră poruncile Tale; trimite-o pre ea din sfintele ceriuri și de la scaonul mării Tale; *Pild. 8, 22 27 Ioan 1, 1 [3]
10. Trimite-o pre ea, ca să fie cu mine întră osteneale și să cunosc ce e bine plăcut înaintea Ta.
11. Că aceea toate le știe și le înțeleage și mă va povățui întră lucrurile mele înțelepțește, și mă va păzi întră mărirea sa.
12. Și vor fi priimite lucrurile mele și voi eu judeca pre norodul Tău cu dreptate și voi eu fi vreadnic de scaonul tătâne-mieu.
- 13.* Că ce om va cunoaște sfatul lui Dumnezeu? Sau cine va gândi ce voiaste Dumnezeu? *Isaia 40, 13
14. Că gândurile muritorilor sânt cu frică și cu greșală cugetele lor. Roma. 11, 34
15. Că trupul cel putrezitoriu îngreioiază sufletul, și lăcuința cea pământescă apasă pre mintea cea cu multă grije. 1 Cori. 2, 16
16. Și abii chipzuim ceale de pre pământ, și ceale ce ne sânt în mâini cu osteneală aflăm, iară ceale din ceriuri cine le-au cercat?
17. Și sfatul Tău, cine-l va cunoaște, de nu vei da Tu înțelepciune, și de nu vei trimite pre Duhul Tău cel Sfânt dintru ceale înalte?
18. Că așa să se îndrepteaze cărările celor de pre pământ.

19. Și să se învețe oamenii ceale plăcute Ție și cu înțelepciunea să se mântuiască”.

CAP 10

Să laudă înțelepciunea, pentru că au ținut și de reale au mântuit pre Adam, pre Noe, Avraam, Lot, Iacov, Iosif și pre Moisi, prin care au povățuit Dumnezeu pre fiii lui Israil, prin Marea Roșie, și pre eghipteani i-au înecat într-însa.

Face. 1. ceasta pre părintele lumii, cel întâiu plăsmuit, carele singur au fost făcut, l-au păzit,

Face. 2. Și l-au scos pre el din căderea sa, și i-au dat lui putere să stăpânească preste toate.

Face. 3. Și, depărtându-să de la ea cel nedrept, cu urgiia sa și cu mâniia cea ucigătoare de frate, au perit.

Face. 4. Pentru carele, când au înecat apa pământul, iarăși au mântuit înțelepciunea, prin lemn prost, pre cel drept ocârmuind.

Face. 5. Aceasta și, întru unirea răutății neamurilor celor împreunate, au cunoscut (a) pre cel drept și l-au păzit pre el fără de prihană lui Dumnezeu, și, cu mila cea mare a fiului, tare l-au păzit.

Face. 6. Aceasta pre cel drept, carele au fugit când au perit cei necredincioși, l-au mântuit de focul care s-au pogorât preste ceale cinci cetăți,

7. A cării răutăți mărturie este încă pământul cel pustiu, care fumă, și pomii lui roduri fără de folos odrâslesc, și stâlpul cel de sare, carele este mormântul sufletului celui necredincios.

8. Că, nebăgând samă de înțelepciune, nu numai s-au păgubit a cunoaște ceale bune, ci și pomenirea nebuniei sale au lăsat în viața aceasta, ca nici cu lucrurile care au păcătuit să nu să poată ascunde.

9. Iară înțelepciunea au scos din nevoi pre cei ce i-au slujit ei.

Face. 10. Aceasta pre dreptul cel ce fugea de mâniia fratelui său l-au povățuit pre căi dreapte și i-au arătat împărăția lui Dumnezeu și i-au dat cunoștința celor sfinte și l-au sporit pre el întru năcazuri și au plinit (b) ostenealele lui.

11. Întru lăcomiia celor ce-l stăpânea pre el au stănut de față și l-au îmbogățit pre el.

12. Păzitu-l-au pre el de vrăjmași și de cei ce-l pândea l-au apărat, și biruință tare i-au dat lui, ca să cunoască că decât toate este mai tare buna-credință.

Face. 13. Aceasta pre dreptul cel vândut nu l-au părăsit, ci de păcat l-au mântuit.

Face. 14. Pogorātu-s-au cu el în groapă și în legături nu l-au lăsat pre el, până i-au dat schiptrul împărăției și putere preste cei ce-l tirănea pre el, și mincinoși au arătat pre cei ce au grăit rău de el, și i-au dat lui mărire veacinică.

Ieșire 1, 11 15. Aceasta pre norodul cel cuvios și 5. (a) Au aflat. 10. (b) Înmulțit.

CAP 10 ȘI 11

sămânța cea nevinovată au izbăvit de la neamul celor ce-i năcăjiia.

16. Întrat-au în sufletul robului Domnului și au stănut împotriva împăraților celor groaznici, cu minuni și cu seamne.

17. Dat-au celor cuvioși plata ostenealelor lor, povățuitu-i-au pre ei în cale minunată, și le-au fost lor zioa acoperemânt și noaptea lumină de steale.

18.* Trecutu-i-au pre ei Marea Roșie și i-au trecut prin apă multă. *Ieșire 14, 22

19. Iară pre vrăjmașii lor i-au înecat, și din adâncul cel fără de fund i-au scos pre ei. Psalm 77, 16

20.* Pentru aceea, dreptii au jefuit pre cei necredincioși, și au laudat, Doamne, numele Tău cel sfânt și mâna Ta cea apărătoare. Toți împreună cu o inimă o au laudat, *Ieșire 12, 3 [35]

21. Că înțelepciunea au deschis gura muților și limbile pruncilor le-au făcut vorbitoare. Ieșire 15, 1

CAP 11

Înțelepciunea au povățuit pre fiii lui Israil prin pustie, biruind pre împotivnici și slobozind apă din piatră. Iară pre eghipteani, închinătorii de idoli, cu multe bătăi pedepsindu-i. Dumnezeu, vrând să se mântuiască toți, pre păcătoși îndelung îi așteaptă să se întoarcă, pre carii numai cu vreaarea Sa pre toți îndată i-ar putea piiarde.

1. ăcut-au să sporească lucrurile lor, prin mâna sfântului proroc.

2.* Trecut-au prin pustia cea nelăcuită și în locuri neumbrate au întins cortul. *Ieșire 16, 1

3.* Stănut-au împotriva vrăjmașilor și asupra împotivnicilor și-au izbândit. *Ieșire 17, 13

4.* Însătoșeat-au și Te-au chemat pre Tine, și s-au dat lor apă din piatră colțurată și stâmpărare seatii din piatră vârtoasă. *Nume. 20, 11

5. Că, prin care s-au pedepsit vrăjmașii lor, 6. Prin acealea ei, în lipsă, au luat facere de bine.

7. Că în locul izvorului, celui de pururea al râului celui curgătoriu, carele s-au fost turburat cu sânge,

8. Spre dovedirea poruncii, ceii omorătoare de prunci, le-ai dat lor apă de-ajuns, nenădăduind ei.

9. Arătând, prin seatea cea de atunci, cum ai muncit pre vrăjmași.

10. Căci, când s-au ispitit, măcar că cu milă să certa, au cunoscut că cu mâniia au fost judecați cei necredincioși și s-au pedepsit.

11. Că pre aceștia, ca un părinte dojenindu-i, i-ai cercat, iară pre aceia, ca un împărat năsâlnic osindindu-i, i-ai ispitit.

12. Și cei ce era de față și cei departe într-un chip să chinuia.

13. Că îndoită dureare i-au cuprins pre ei și suspin și aducere-aminte de lucrurile ceale trecute.

14. Că, auzind că cu pedeapsale sale s-au făcut acelora bine, și-au adus aminte de Domnul.

15. Că, pre Carele, mai înainte de ocară și lăpădat și batjocură L-au avut, mai pre urmă s-au minunat de El, când însăta ei,

nu ca dreptii.

16. Și pentru gândurile ceale neîntălegătoare ale strâmbătății lor,* întru care rătăcind cinstea jivini ceale necuvântătoare și jiganii de nimică, trimis-ai asupra lor mulțime de fieri necuvântătoare, ca să facă izbândă,

17. Ca să știe că, prin care lucruri păcătuiaște neștine, prin acealea să și pedepsească.

18. Nu era cu anevoie mâinii Tale ceii atotputearnică, carea au zidit lumea din nimic, a trimite asupra lor* mulțime de urși și lei îndrăzneți,

19. Sau fieri de curând născute, necunoscute, pline de mânie, sau care slobod foc când suflă, sau care ca vântul suflă fum, sau care fulgeră din ochi scânteii groaznice.

20. A căroră nu numai vătămarea ar putea să-i sfârâme, ci și vederea, spăimântându-i, să-i piiarză.

21. Și fără de aceastea, cu o suflare putea să cază, gonindu-să ei de dreptate și vânturându-să de vântul puterii Tale; ci toate cu măsură și cu număr și cu cumpănă le-ai rânduit.

22. Că Tu pururea ai puteare mare și tăriei brațului Tău cine va sta împotrivă?

23. Că ca plecarea cumpenii este toată lumea înaintea Ta și ca picătura de roao cea de dimineața, ce să pogoară pre pământ.

24. Și miluiești pre toți, că toate le poți, și treci cu vederea greșealele oamenilor, ca să se pocăiască.

25. Pentru că iubești toate ceale ce sânt, și de nimica din ceale ce ai făcut nu Te scârbești, că nimica nu ai făcut carea să urăști.

26. Și cum ar fi rămas ceva de nu ai fi vrut Tu? Sau cum s-ar ținea ce nu s-au chemat de la Tine?

27. Ci ierți tuturor, că toate ale Tale sânt, Stăpâne, iubitoriule de suflete!

CAP 12

Arată cu câtă milă și îndelungată răbdare au cercetat Dumnezeu pre păcătoșii cei ce lăcuia în pământul cel sfânt, nu îndată i-au pierdut, macar că nu numai pre aceștia, ci și neamurile toate, fără nici o strâmbătate, ca un Stăpânitoriu a toate, le putea piiarde. Cu această milă, pre aleșii Săi îi face a nădăjdui bine despre Sine și despre mila Sa.

1. **ă Duhul Tău cel nestricat este întru toate.**

2. **Pentru aceea, pre cei ce cad câte puțintel îi cerci și, aducându-le aminte cu ce păcătuiesc, îi înveți ca să se înstrăineaze de răutate și să crează întru Tine, Doamne.**

3.* Că pre lăcuiitorii cei de demult a sfântului Tău pământ ai urât,

4. Pentru că făcea lucruri vrăjmașești, de fermecături, și jertve necurate,

5. Și pre omorătorii de prunci, cei nemilos-tivi, și pre cei ce mănă ceale dinlăuntru ale trupurilor omenești și sânge,

6. Și pre părinții, ucigătorii sufletelor

celor făr' de ajutoriu, ai vrut a-i piiarde prin mâinile părinților noștri, din mijlocul dumnezeieștii Tale taine,

7. Ca acest pământ, care decât toate este mai cinstit înaintea Ta, lăcuiitori vreadnici să priimească pre fiii lui Dumnezeu.

8. Ci și acestora ca unor oameni ai iertat și ai trimis înainte alergători taberii Tale, viespi, ca pre ei, pre încet, să-i piiarză.

9. Nu pentru că, doară, cu războiu n-ai fi putut supune pre cei necredincioși dreptilor, sau cu fieri groaznice, sau cu cuvânt cumplit odată să-i pierzi,

10.* Ci, judecând pre încet, le dai loc de pocăință, nu neștiind că viclean e neamul lor și firească răutatea lor și înlăuntru răsădită; și cum că nu să va muta gândul lor în veac,

11. Pentru că din început au fost sămânță blăstămată, nici pentru că Te temi de cineva, le dai iertare păcatelor lor.

12. Că cine va zice Ție: „Ce-ai făcut?” Sau cine va sta împotiva judecății Tale, sau cine va băga vină Ție de neamurile ceale perite, care le-ai făcut Tu? Sau cine va veni izbânditoriu asupra Ta pentru oamenii cei nedrepti?

13. Că nu este Dumnezeu afară de Tine,* carele să aibă grijă de toate, ca să arăți că nu cu nedreptul ai judecat,

14. Nici împărat au tiran va putea să caute cu ochii asupra Ta, pentru cei ce i-ai pierdut.

15. Ci drept fiind Tu, cu dreptate toate le ocârmuiești, că străin lucru socotești puterii Tale să osândești pre cel ce nu trebuie a să pedepsi.

16. Că putearea Ta este începutul dreptății și, pentru că ești stăpân a toate, aceasta faci ca să ierți tuturor.

17. Că puteare arăți Tu, Cel ce nu Te încrezi, că după săvârșirea puterii Îți arăți tăria, și întru cei ce cunosc îndrăznirea aceasta o mustri.

18. Iară Tu, Cel ce stăpânești preste puteare, cu blândeate judeci și cu multă îngăduință ne ocârmuiești pre noi, că la Tine este putearea când vrei.

19. Și ai învățat pre norodul Tău, prin lucruri ca aceastea, că să cade să fie drept și iubitoriu de oameni, și bună nădejde ai făcut fiilor Tăi, că le dai să se pocăiască de păcate.

20. Că, de vream ce pre vrăjmașii fiilor Tăi, cei ce era vinovați de moarte, cu atâta rugăciune și umilință i-ai pedepsit, dându-le vream și loc, prin care să se mântuiască de răutate,

21. Cu câtă luare aminte ai judecat pre fiii Tăi, cu a căroră părinți jurământuri și legături ai făcut, de făgăduințe bune?

22. Deci, când ne cerți pre noi, pre vrăjmașii noștri de zece mii de ori îi bați, ca să avem grije de bunătatea Ta, judecând; iară noi, când ne judecăm, așteptăm milă.

*Ieșire

23, 30

2 Leage

7, 23

*1 Pet.

5, 7

23. Pentru aceea, și pre cei ce au trăit întru nebuniia vieții, cu strâmbătate printr-ale lor urâciuni i-ai chinuit.

Sus 11, 16 24. Că pre căile rătăcirii departe au rătăcit, dumnezei socotind a fi ceale ce și întră dobitoacele vrăjmașilor sânt necinstite, înșelându-să ca pruncii cei fără de înțelepciune.

25. Pentru aceea, ca pruncilor neînțelepți, le-ai trimis judecată de ocară.

26. Iară cei ce prin necazuri și prin certări nu s-au îndreptat dreapta lui Dumnezeu judecată vor simți.

27. Că de ceale ce ei, când pășia reale, să scârbea de ceale ce le socotea a fi dumnezei, când au văzut că cu acealea să ceartă, au cunoscut pre Dumnezeu cel adevărat, pre Carele odinioară au fost tăgăduit că L-au cunoscut; pentru aceea, osânda cea mai de pre urmă au venit asupra lor.

CAP 13

Deșerti sânt cei ce, necunoscând pre Dumnezeu din fapte, au cinstit faptele, în loc de dumnezei. Iar cu cât mai fără de minte sânt cei ce pre făptura ziditorului o zic a fi Dumnezeu? Întrebând ceale viitoare de la idolul cel fără de simțire.

Rom. 1, 18 1. ă deșerti sânt toți oamenii din fire, carii nu cunosc pre Dumnezeu, de vreme ce din bunătățile ceale ce să văd n-au putut să cunoască pre Cel ce easte, nici luând aminte la lucruri au cunoscut pre meșter.

2 Leage 4, 19 17, 3 2. Ci, sau focul, sau vântul, sau aerul cel pripealnic, sau cursul stealelor, sau apa cea putearnică, sau luminătorii ceriului au socotit că sânt dumnezei, ocârmuitori lumii,

3. Care lucruri, pentru că să desfăta cu frumseța lor, le socotea că sânt dumnezei; cunoască cu cât decât aceastea easte mai bun Stăpânul; că El, Cel ce Însuși easte Începătorul frumseții, le-au făcut pre acealea.

4. Iară de să minunează de putere și de lucrare, să înțeleagă dintru aceastea cu cât easte mai putearnic Cel ce le-au făcut pre eale.

5. Că, din mărimea frumseții fapturilor, după socoteală (a), Să cunoaște Făcătorul lor.

6. Însă și frumseța fapturilor în lucrurile aceastea puțin ponoslu easte, că doară ei rătăcesc, căutând pre Dumnezeu și vrând să-L afle.

Rom. 1, 28 7. Că întru lucrurile Lui petrecând, cercă și să încredințază cu vederea că lucrurile ceale ce să văd sânt bune.

8. Ci nici aceștia nu sânt vreadnici de iertare.

9. Că de au putut atâta cunoaște, ca să poată socoti veacul, cum nu au aflat mai curând pre Domnul acestora?

10. Iară ticăloși sânt și întră cei morți nădejdea acelora carii numesc dumnezei lucrurile mâinilor omenești, aurul și argintul cu meșteșug lucrat și închipu-

5. (a) Cu măsură, cât easte firei cu puțință.

CAP 13 ȘI 14

iri de vite sau piază de nici o treabă, lucru de mână veachie.

11.* Și de au tăiat vreun meșter de lemn din pădure vreun lemn bun și i-au ras cu meșteșug scoarța, și cu meșteșugul său, cum să cuvine, au făcut vas de treabă spre slujba vieții, *Isaia 44, 12
Ieremia 10, 3

12. Și lăpădăturile (b) lucrului spre cheltuirea hranei cheltuindu-le s-au săturat.

13. Și ce au rămas dintru aceastea nefiind de nici o treabă, pentru că e lemn strâmb și noduros, luându-l pre încet l-au cioplit și cu știința meșteșugului l-au închipuit și l-au făcut aseamenea cu chipul de om,

14. Sau l-au făcut aseamenea vreunui dobitoc prost și, ungându-l cu roșeală și cu vâpsală rumenindu-i fața lui, și toată întinăciunea lui vâpsindu-o preste tot,

15. Și, făcându-i așezământ bun în păreate, l-au pus acolo, întărindu-l cu cuie de fier.

16. Însă, ca să nu cază, mai înainte au socotit pentru el, fiindcă nu-și poate ajuta, pentru că easte chip și-i trebuiaște ajutoriu.

17. Iară pentru agonisealele și nuntele sale și pentru fiii săi să roagă și nu să rușinează a grăi cătră lucru neînsuflețit.

18. Și pentru sănătate chiiamă pre cel neputincios, și pentru viață roagă pre cel mort, și pentru ajutoriu pre cel ce nu poate ajuta,

19. Și pentru călătorie pre cel ce nici a sta nu poate, și pentru câștig și pentru lucrul mâinilor și pentru întâmplare, ajutoriu ceare de la cel neputincios cu mâinile.

CAP 14

De folos e aflarea corăbiei, cu carea și în vremea potopului s-au mântuit sâmbânța omenească. Iară idolul e blăstămat și cel ce-l face pre dânsul. Care au fost începutul idolilor și a închinării lor. Și ce răutăți purced din închinarea de idoli.

1. ară altul, vrând să meargă pre apă și să călătorească prin valuri cumplite, să roagă la lemn mai putred decât luntrea carea-l poartă pre el.

2. Că pre acela pofta câștigului l-au gândit, și meșterul cu înțelepciune l-au cioplit.

3.* A Ta, Părinte, purtare de grije ocârmuiaște aceasta, că ai dat în mare cale și în valuri cărare nerătăcită, *Ieșire 14, 21

4. Arătând că din tot lucrul poți mântui, macar și fără de meșteșug, de va intra neștine.

5. Ci, ca să nu fie deșearte lucrurile înțelepciunii Tale, pentru aceea și la un lemn mic își încredințază oamenii sufletele sale și, trecând valul cu plută, s-au mântuit.

6.* Că și la început, când au perit uriașii cei trufași, nădejdea lumii pre plută scăpând, au lăsat veacului sâmbânța neamului, cu a Ta mână fiind ocârmuită. *Face. 6, 4
7, 7

7. Că binecuvântat e lemnul prin carele să face dreptate.

12. (b) Rămășițele.

*Psal. 113, 15 8. * Iară cel făcut de mână blăstămat este el și cel ce l-au făcut pre el, că acesta l-au lucrat, iară cel putred s-au numit dumnezeu.

9. Că întocma sânt urâte lui Dumnezeu și cel ce păgânește și păgânătatea lui.

10. Că ceaea ce s-au făcut cu cel ce o au făcut, să vor pedepsi.

11. Pentru aceaea, și întru idolii neamurilor va fi cercetare, că întru făptura lui Dumnezeu lucru de urâciune s-au făcut și împiedecare sufletelor oamenilor și cursă picioarelor celor fără de minte.

12. Că începutul curviei e gândirea idolilor și aflarea lor e stricarea vieții.

13. Că nici din început n-au fost, nici în veac nu vor fi.

14. Că prin deșearța mărire a oamenilor au intrat în lume, și, pentru aceaea, scurt s-au socotit sfârșitul lor.

15. Că cu amară jeale întristându-să tatăl pentru fiul său, cel degrab răpit, i-au făcut chipul lui, pre carele atunci ca pre un om mort, iară acum ca pre un dumnezeu l-au cinstit și au dat celor supuși taine și jertve.

16. După aceaea, cu vreamă întărindu-să acest păgânesc obicei, ca o leage s-au păzit și din poruncile tiranilor să da cinste celor cioplite.

17. Și pre cei ce de față nu putea să-i cinstească oamenii, pentru că lăcuia departe, chipul cel de departe tipărindu-l, au făcut arătat chipul împăratului, pre carele-l cinstea, ca, cu sâr-guința sa, pre cel ce nu era de față să-l cinstească, ca cum ar fi de față.

18. Și spre cinstea acestora, și pre cei ce nu știa i-au tras mândriia meșterului.

19. Pentru că, vrând a plăcea domnitoriului, s-au silit cu meșteșugul, ca să facă asemănarea mai frumoasă.

20. Iară mulțimea, înșelându-să pentru frumseța lucrului, pre cel ce mai înainte îl cinstea ca pre un om, acum, dumnezeu l-au socotit.

21. Și aceastea au fost înșelăciune vieții omenești, că, fiind oamenii au în primejdie au slujind tirăniei, numele acela care altor lucruri nu să putea împărtăși l-au pus pietrilor și leamnelor.

22. Apoi, nu au fost destul a rătăci întru cunoștința lui Dumnezeu, ci și, în mare luptă a neștiinții viețuind, atâtea reale pace le numea.

2 Leage 18, 10 23. Că au pre fiii săi, omorând, îi jertvea, sau Ieremia 7, 8 taine ascunse sau nebunești beții din obiceiuri străine făcea.

24. Și nici viața, nici nuntele nu le mai păzesc curate, ci unul pre altul viclenind omoară sau, preacurvind, fac întristare.

25. Toate amestecate sânt, sângele și uciderea, furtișegul și vicleșugul, stricăciunea și necredința, gâlceava și jurământul strâmb și turburarea celor bune.

26. Needucerea-aminte de facerea de bine, spurcăciunea sufletelor, schimbarea neamului, amestecarea nuntelor, preacurviia și necurăția,

27. Că închinăciunea idolilor, carii nici a să numi nu ar trebui, este începutul a tot răul și pricina și sfârșitul.

28. Că, când să veselesc, au nebunesc, au prorocesc minciuni, au trăiesc cu nedreptate, au curând joară strâmb.

29. Că cei ce nădăduiesc în idolii cei fără de suflet, când joară strâmb, nu să tem că li să va dovedi nedreptatea.

30. Și pentru amândoaș după dreptate să vor pedepsi, și pentru că rău au înțales de Dumnezeu, închinându-să idolilor, și pentru că cu nedreptate au jurat, cu vicleșug, nebăgând samă de cuviință.

31. Pentru că nu putearea celor ce jură, ci judecata celor ce greșesc ceartă pururea călcare nedreptilor.

CAP 15

Credincioșii laudă mila și îndelungă răbdarea lui Dumnezeu, cu a căruia dar s-au păzit de închinarea idolilor. Și batjocura făcătorilor și închinătorilor de idoli.

1. **N**ară Tu, Dumnezeul nostru, ești bun și drept, îndelung răbdătoriu, și cu milă ocârmuiești toate.

2. **C**ă, de-am și păcătuit, ai Tăi sântem noi cei ce cunoaștem putearea Ta, și nu vom păcătui, știind că ai Tăi sântem socotiți.

3. Că a Te cunoaște pre Tine dreptate desă-vârșită este, și a ști putearea Ta, rădăcina nemuririi.

4. Că nu ne-au înșelat pre noi socoteala meșteșugului celui rău a oamenilor, nici umbra zugrăviturilor, osteneala cea fără de roadă, chipul cel întinat cu multe fealiuri de vâpșeale,

5. A căroră vedea, la cei fără de minte, spre ocară vine și pofteaște chipul mortului, vedea fără suflare.

6. Iubitorii celor reale vreadnici sânt să aibă nădejdea întru acealea, și cei ce le fac și cei ce le poftesc și cei ce să închină lor.

7.* Că olariul, pământ moale călcând, cu osteneală face spre slujba noastră orice, și din același pământ au făcut și vase curate de slujbă, și împotivă, toate aseamenea; care vase de ce treabă să fie, judecă olariul.

8. Și cel rău, ostenitoriu, face dumnezeu deșert dintr-același lut, cel ce cu puțin mai înainte din pământ au fost făcut, și după puțin să va întoarce iarăși de unde s-au luat, când să va ceare să dea sufletul cu carele este deatoriu.

9. Ci are el grije, nu pentru că să ostenească sau că are viața scurtă, ci să întreace cu meșterii cei de aur și de argint și urmează pre faurii cei de aramă și-și ține cinste că face lucruri deșearte.

10. Cenușe e inima lui, și decât pământul mai slabă nădejdea lui, și decât lutul mai necinstită e viața lui.

11. Că n-au cunoscut pre Cel ce l-au făcut pre el și pre Cel ce i-au însuflat lui suflet lucrătoriu și pre Cel ce i-au suflat duh de viață.

*Rom. 9, 21

12. Ci au socotit că viața noastră este jucărea și traiul nostru târg de câștig, că să cade, zic, ori de unde, și din rău a câștiga.

13. Că acesta să știe pre sine, că mai mult decât toți păcătuiște cel ce din lucru de pământ face vase, care lezne să sparg și săpate.

14. Ci toți aceștia sânt mai nebuni și mai ticăloși decât sufletul pruncului, vrăjmașii norodului Tău, carii îl asupresc pre el.

***Psal.** 113, 4
134, 32
[15] i-au socotit dumnezei,* carii nici cu ochii nu văd, nici cu nasul nu trag aer, nici cu urechile nu aud, nici cu degetele mâinilor nu pipăie, nici cu picioarele nu umblă.

16. Pentru că om i-au făcut pre ei, și cel ce s-au împrumutat de duh i-au zidit pre ei, că nici un om nu poate să facă pre dumnezeu aseamenea șie,

17. Ci, muritoriu fiind, mort face, cu mâini fără de leage, că mai bun este el decât dumnezeii săi, că el este viu, iară aceia nu.

18. Și dobitoacelor celor mai urâte să închină, că, alăturându-să cu nebuniia, decât cealealalte, sânt mai reale.

19. Nici așa frumoase sânt la vedea în tră dobitoace cât să le poftim, și au fugit și de lauda lui Dumnezeu și de binecuvântarea Lui.

CAP 16

Eghipteanii, pătimind ceale vreadnice pentru închinarea idolilor, israilteanii au dobândit hrană de la Dumnezeu. Iară certându-să cu mușcarea șerpilor și încălzind șarpe de aramă, s-au însânătoșat de la Dumnezeu. Dar cei necredincioși cu moarte pedepsindu-să prin lăcuste, prin muște și prin foc și prin grindine, când credincioșii s-au săturat și s-au întărit.

1. rept aceea, pentru unele ca acestea, după vrednicie s-au pedepsit și prin mulțime de fieri s-au chinuit.

***Nume.** 11, 31 2. Și, în locul pedepsii aceia, bine ai făcut norodului Tău,* căruia, când au poftit gustare noao, hrană le-ai gătit, prepelițe.

3. Ca aceea poftind hrană, pentru ceale ce li s-au arătat și li s-au trimis, și de la pofta cea de lipsă să se întoarcă; iară aceștia, puțin lipsindu-să, hrană noao au gustat.

4. Că să cădea celor ce făcea tirănie să le vie lipsă de care să nu poată scăpa; iară acestora numai să li să areate cum să chinuia vrăjmașii lor.

***Nume.** 21, 6
1 Cori. 10, 9 5.* Că și când au venit preste ei groaznica mânia a fierilor și cu mușcarea șerpilor celor cumpliți să strica,

6. Ci nu până în sfârșit au rămas mânia Ta, ci pentru ca să se înveațe, în puțină vreme s-au turburat, având sămnel mântuirii, ca să-și aducă aminte de porunca legii Tale.

7. Că cei ce să întorcea, nu prin ceaea ce vedea să mântuia, ci prin Tine, Mântuitorul tuturor.

8. Și cu aceasta ai arătat vrăjmașilor noștri că Tu ești Cel ce mântuiești de tot răul.

9.* Că pre aceia i-au omorât mușcările lăcustelor și ale muștelor, și nu s-au aflat leac sufletului lor, că vreadnici era cu unele ca acestea a să pedepsi. ***Ieșire** 10, 4
8, 24
Apoca. 9, 7

10. Iară pre fiii Tăi nici dinții bălaorilor celor veninați nu i-au biruit, că mila Ta, venind, i-au vindecat pre ei.

11. Că aducându-și aminte de cuvintele Tale să împungea și degrab să mântuia, ca nu căzind întru adâncă uitare să fie înstrăinați de facerea Ta de bine.

12. Că nici iarbă, nici unsoare nu i-au vindecat pre ei, ci cuvântul Tău, Doamne, Cel ce toate le vindecă.

13. Că Tu stăpânești preste viață și preste moarte* și pogori la porțile iadului și iară râdici. ***2 Leage** 32, 39

14. Și omul ucide cu răutatea sa, și ieșind duhul nu să va întoarce, nici va aduce îndărăpt sufletul cel luat. **Tovie** 13, 2
Iov

15. Iară de mâna Ta nu este puțință a scăpa. **10, 7**

16. Că păgânii carii s-au lepădat a Te ști pre Tine cu putearea brațului Tău au fost bătuți cu ploi străine și cu grindine și de ploi gonindu-să neîncetat și de foc amistuindu-să.

17. Că ce e mai minunat, mai mult ardea focul în apă, carea toate le stânge, pentru că lumea este apărătoare celor drepti.

18. Că aorea să îmblânzea para focului, ca să nu arză pre fierile ceale trimisă asupra celor necredincioși, și ei, văzind, să cunoască că cu judecata lui Dumnezeu să gonesc.

19. Iară aorea și în apă mai mult decât e putearea focului ardea, ca să strice roadele pământului celui nedrept.

20.* Că cu hrană îngerească ai hrănit pre norodul Tău și pâine gata ai trimis lor din ceriu, fără de osteneală, carea avea toată dulceața, după toată plăcerea gustului. ***Ieșire** 16, 14
Nume. 11, 7

21. Că statul Tău au arătat cătră fii dulceața Ta și, precum poftea cel ce o mânca, așa să făcea precum fieștecine voia. **Psalom** 77, 28
Ioan

22.* Iară zăpada și ghiiața răbda focul, și nu să topiia, ca să cunoască că focul cel arzătoriu, carele strălucea în zăpadă și în ploi, au amistuit rodurile vrăjmașilor. ***Ieșire** 6, 31
9, 24

23. Și iarăși acesta, ca să se hrănească dreptii, și-au uitat putearea sa.

24. Pentru că făptura slujind Ție, Celui ce o ai făcut, să tinde spre pedeapsă asupra celor nedrepti și să slobozească spre facerea de bine, pentru cei ce nădăjduiesc spre Tine.

25. Pentru aceea, și atunci, spre toate mutându-să, darului Tău, celui a toate hrănitoriu, slujea, spre vrearea celor ce să ruga.

26. Ca să înveațe pre fiii Tăi, pre carii i-ai iubit, Doamne,* că nu nașterile roadelor hrănesc pre om, ci cuvântul Tău ține pre cei ce cred Ție. ***2 Leage** 8, 3

27. Că ceaea ce nu să strica de foc, de puțină rază a soarelui încălzindu-să, să topiia. **Mateiu** 4, 4

28. Ca cunoscut să fie că, mai înainte de soare, trebuie a mâneca spre mulțămă Ta

și la răsăritul luminei a să ruga Ție.

29. Că nădejdea celui nemulțămătoriu ca ghiiața de iarnă să va topi și va cură ca apa cea de nici o treabă.

CAP 17

Eghipteanii, pătimind întunecarec de 3 zile, cu frică și cu mare groază. Ceaealaltă parte a lumii strălucea cu lumină.

1. ă mari sânt judecățile Tale și nespuse, pentru aceea sufletele ceale necertate au rățacit.

*Ieșire
10, 23

2.* Că socotind să asuprească pre neamul cel sfânt, cei fără de leage, legații întunecarecului și legații nopții ceii lungi, închizindu-să cu acoperemânturi, pribeagi de la purtarea de grije cea veacinică au zăcut.

3. Căci, când gândea că să vor pitula prin păcatele ceale ascunse, acoperiți cu întunecat norul uitării s-a răsipit, spăimântați cu groază și cu năluciri turburați.

4. Că nici peștera, ceaea ce îi ținea pre ei, i-au păzit fără de frică, ci sunete, turburându-i pre ei, răsuna primpregiur și năluciri posomorâte să arăta fețelor celor supărate.

5. Și nici o puteare de foc putea să lumineaze, nici flacărele ceale strălucite a stealelor suferea a lumina cea întunecată noapte.

6. Ci să vedea la ei numai foc grabnic, plin de frică, și spăriindu-să de cea vedea, ce nu să vedea, ceale ce să vedea le socotea a fi mai reale.

*Ieșire
8, 7

7.* Și batjocurile meșteșugului vrăjitoresc zăcea, și sumeția, cea de mare înțelepciune, le era lor mustrea cu batjocură.

8. Că cei ce făgăduia că vor goni frica și turburările de la sufletul înspăimântat, aceștia era cuprinși de frică plină de răs (a).

9. Că și când nici un lucru turburătoriu nu-i înfricoșea pre ei, de treacerea fierilor și de șuierarea șerpilor îngrozindu-să, perea tremurând și să lăpăda a vedea aerul, de carele necăiri nu putea scăpa.

10. Că groaznic lucru easte, când însuși răutatea mărturiseaște și vinovăteaște.

11. Și pururea au luat ceale reale, țindu-să cunoștința.

12. Că nimica nu easte frica, fără numai lipsirea ajutorințelor celor de la minte.

13. Și când înlăuntru e mai mică așteptarea, mai mare socoteaște neștiința pricinii, ceia ce dă munca.

14. Iară aceia carii, în noaptea cea cu adevărat neputincioasă, care și din fundurile neputinciosului iad au venit, tot același somn dormind,

15. De o parte cu groaza nălucirilor să gonea, și de altă parte cu lipsirea sufletului slăbea, că fără de veaste și când nu aștepta le-au venit lor frică.

16. Și, după aceasta, oricarele cădea acolo să păzea închis în temnița cea fără de fier.

17. Că ori plugariu de era neștine, ori pas-

8. (a) Era osteniți de frică, bolea.

toriu, ori lucrătoriu de la pustie, fiind apucat, răbda această nevoie de carea nu să putea feri.

18. Pentru că, cu un lanț al întunecarecului, toți era legați.

19. Ori vânt șuierând, au glasul pasărilor, cel cu bun viers de pre ramurile ceale dease, sau repeziș de apă mergând cu silă, sau lovitură cumplită de pietri surpate, alergarea cea nevăzută a dobitoacelor celor ce saltă, au glasul cumplitelor hiiară, celor ce răcnesc, i-au făcut de au leșinat, au răsunarea munților, carea să frânge întru sine, îi făcea să se sfârșească de frică.

20. Că toată lumea cu lumină limpede să lumina și cu neîmpiedecate lucruri să ținea.

21. Și numai la aceea s-au întins noapte grea, carea era chipul întunecarecului, celui ce va să-i primească pre ei, și ei șieși își era mai grei decât întunecarecul.

CAP 18

La jidovi era lumină, iară la eghipteani întunecarec. Aceia să povățuiesc cu stâlpi de foc, iară în Egipt ucide îngerul pre tot cel întâiu născut. Jidovii, întărâtând mânia lui Dumnezeu, în turburarea lui Core, să măntuiesc în mijlocul focului, aducând Aaron tămâie și rugându-să pentru mulțime.

1.* i la cuvioșii Tăi mare lumină era, al căror glasul îl auzea, iară chipul nu-l vedea.

*Ieșire
10, 23

2. Și, pentru că nu pătimea și ei acealea, îi fericea pre ei și mulțamea pentru că nu-și izbândesc pentru asuprealele ceale mai dinainte și să ruga să-i iarte de realele ce le-au fost făcut.

3.* Pentru care le-ai dat lor stâlp de foc arzătoriu, carele să-i povățuiască întru cea călătorie neștiută, și soare fără de stricăciune ai dat aceștii călătorii iubitoare de cinste.

*Ieșire
14, 24
Psalm
77, 17

4. Că vreadnici era aceia a să lipsi de lumină și a să păzi întru întunecarec, cei ce au păzit pre fiii Tăi închiși, prin carii trebuia să se dea veacului nesticata lumină a legii.

104, 40

5.* Și, când s-au sfătuit ei să omoară pruncii celor cuvioși, un fiu s-au pus afară și s-au mântuit; spre mustrea lor le-ai luat lor mulțimea fiilor, și pre toți odată i-ai pierdut în apă tare.

*Ieșire
1, 16
2, 3
14, 27

6. Noaptea aceea mai înainte au fost cunoscută părinților noștri, ca cu adevărat să știe la ce jurământuri au crezut, și, nădăjduind întru acealea, să se veselească.

7. Și norodul Tău au văzut și mântuirea celor drepți și perirea vrăjmașilor.

8. Că, precum ai pedepsit pre împotivnici, cu aceea, așa pre noi, chemându-ne, ne-ai mărit.

9. Că întru ascuns jertvea cuvioșii fiii celor buni și leagea dumnezeirii întru un gând o au pus, aseamenea acestora, și bunătăților și primejdiilor să fie părtași sfinții, cântând laudele părinților.

10. Iară strigarea cea neîntocmită a vrăjmașilor răsuna și cu jeale să purta pruncii, plângând.

***Ieșire 12, 29** 11.* Cu aceeași pedeapsă pedepsindu-să robul și stăpânul, prostul și împăratul acealeași pătimind.

12. Toți împreună, chemând moartea, avea morți nenumărați, că nu ajungea cei vii a îngropa, de vreamă ce într-o clipeală cea mai mare parte a neamului lor au perit.

13. Că cei ce toate nu le-au crezut pentru ferecături, când le-au perit cei întâiu născuți, au mărturisit că norodul easte fiul lui Dumnezeu.

14. Că lina tăcere, cuprinzind toate, și noaptea cu reapedea ei curgere mijlocind,

15. Cuvântul Tău cel atotputearnic din ceriu, din scaonele împărătești, cumplit războinic în mijlocul pământului celui de perit au sărit.

16. Sabie ascuțită, purtând porunca Ta cea nefățarnică, și, stând, au umplut toate de moarte, și până la ceriu ajungea și sta pre pământ.

17. Atunci, îndată nălucirile visurilor groaznic i-au turburat pre ei și înfricoșeri fără de veaste au stătut asupra lor.

18. Și altul, airea zăcând, jumătate mort, arăta pentru ce pricină moare,

19. Că visele, care i-au turburat pre ei, mai înainte au arătat aceasta, ca să nu piară neștiind pentru ce pătesc rău.

20. Și s-au atins și de drepti ispita morții, și au perit mulți în pustie, ci nu îndelung au ținut mâniia.

***Nume. 16, 46** 21.* Că, grăbind, bărbatul cel nevinovat i-au apărat, arma slujbei sale, rugăciunea, și îmblânzirea tămâierii aducând, au stătut împotriva mâniei și sfârșit au pus primejdiei morții, arătându-să pre sine a fi robul Tău.

22. Și au biruit gloata, nu cu tăriia trupului, nici cu lucrarea armelor, ci cu cuvântul au supus pre ucigătoriul, pomenind jurământurile părinților și legăturile.

23. Că fiind grămadă de morți, zăcând unii preste alții, stând la mijloc, au potolit mâniia și au despărțit calea cea de cătră cei vii.

***Ieșire 28, 6** 24.* Că în veșmânt lung până la călcâie era toată podoaba, și mărirea părinților în săpătură de piatră cu patru rânduri, și mărirea Ta, preste stema capului lui.

25. La aceastea au încetat ucigătoriul și s-au temut de aceastea, că numai singură ispita mâniei era destulă.

CAP 19

Eghipteanii, carii mai înainte au fost năcăjiți de muște și de broaște, gonind pre israilteani, în mare s-au acoperit. Iar israilteanii, dobândind pofta cărnurilor, cei necredincioși cu orbire s-au certat, toate stihiile slujesc spre năcazul celor răi și spre ajutoriul celor buni.

1. ară celor necredincioși până la sfârșit le-au stătut mânie nemilostivă,

2. Că știia mai înainte ale lor și ceale viitoare, că lăsându-i ei să se ducă și cu sârguială petrecându-i, pârându-le

rău, au alergat după ei.

3.* Că încă în mâini având plânsurile și plângând la mormânturile morților, alt gând nebunesc au luat, și pre carii rugându-i i-au scos, pre aceștia ca pre niște fugători îi gonea. ***Ieșire 14, 5**

4. Că-i trăgea pre ei la aceasta pedeapsa de carea era vreadnici, și de ceale ce mai înainte s-au întâmplat, și-au uitat, ca să se plinească pedeapsa ce lipsea din nevoile lor.

5. Și norodul Tău minunat să treacă, iară aceia neauzită moarte să afle.

6. Că toată făptura, după fealiul său deplin, de sus să ocârmuia, ca să slujească poruncilor Tale, ca fiii Tăi să se păzască nevătămați.

7. Norul umbrea tabăra și, din apa carea mai înainte era acolo, s-au văzut pământ uscat; din Marea Roșie, cale fără de pîiadecă și câmp cu pajiște din valuri sâlnice.

8. Prin carea tot neamul au trecut, pre carii i-au acoperit mâna Ta, văzind minunate minuni.

9. Că, ca caii, au păscut și, ca mieii, au săltat, laudându-Te pre Tine, Doamne, Cel ce i-ai mântuit pre ei.

10. Că încă-și aducea aminte de ceale ce s-au fost întâmplat în pământul nemerniciei lor, cum pământul, în loc de a naște vite, au scos mușițe și, în loc de pești, au vărsat râul mulțime de broaște.

11.* Și mai pre urmă au văzut și naștere noao de paseri, când, fiind purtați de pohtă, au cerut mâncări desfătate. ***Ieșire 16, 13 Numer.**

12. Că, spre mângăierea lor, s-au suit de la mare prepelițe, și aceaste pedeeapse au venit preste cei păcătoși, nu fără de seamne, care mai înainte au fost cu putearea trăsnetelor, că cu dreptul pătimea pentru răutățile lor. **Sus 16, 2**

13. Că foarte grea ură au meștesugit asupra nemearnicilor, că alții pre oameni necunoscuți ce vinea nu-i priimea, iară aceștia pre nemearnicii cei de la ei, carii le făcea bine, i-au supus robiei.

14. Și nu numai aceasta, orice socoteală fie despre aceasta, că aceia cu pizmă priimea pre cei străini.

15. Iară aceștia, după ce cu bucurie au priimit pre oamenii carii împreună cu ei era părtași acelorași dreptăți, cu cumplite năcazuri i-au asuprit.

16. Și au fost bătuți și cu orbire,* precum aceia la ușile dreptului aceluia, când, cu foarte mare întunearec fiind cuprinși, fieștecarele ieșirea ușilor sale o căuta. ***Facer. 19, 11**

17. Că stihiile prin sine împreunându-să, ca coardele la o alăută schimbă numele cântecului, măcar de glasul pururea rămâne, care lucru din vederea cea adevărată a lucrurilor făcute să poate vedea.

18. Că ceale de uscat în ceale de apă să muta, și ceale ce înota trecea pre pământ.

19. Focul ardea în apă preste putearea sa, și apa cea stângătoare nu-și aducea aminte

de putearea sa.

20. Flacăra cărnurile dobitoacelor celor stricacioase nu le topea, fealiu de hrană nemuritoare, care să topea ca și ghiiața.

21. Că întru toate, Doamne, ai mărit pre norodul Tău și l-ai înălțat și nu l-ai trecut cu vederea, ci în toată vremea și în tot locul stai lângă el.

CARTEA LUI IISUS, FIIUL LUI SIRAH

Cuvânt înainte

arta aceasta să zice „Înțelepciunea lui Iisus, fiul lui Sirah”, carea nepotul scriitorului de pre limba jidovească o au talmăcit pre limba grecească, numele lui în cap 8, stih 29, așa să spune: „Învățătura înțelepciunii și a științii am scris întru această carte Iisus, fiul lui Sirah Ierusalimneanul”.

Pre ce vreme s-au scris această carte de aici putem sămui, că întru același cap pre Simon, mai aproape de vremea sa, întră bărbații cei luminați îl laudă. Acesta era feciorul lui Onie al doilea și arhiereu mare, și în multe locuri pomenește greale năcazuri, care au răbdat jidovii de la păgâni și de la împărați. Iară doi arhierei au fost, carii cu numele Simon s-au chemat, unul carele au fost feciorul lui Onie, a celui dintâiu, și a lui Oniia, al doilea tată. Altul, fiiul lui Onie al doilea, și a lui Oniia, al treilea tată, pre vremea Macaveilor vestit. În vremea lui Oniia, celui dintâiu, jidovii în liniște au fost și ceale ce să cuprind în capul 36 a cărții aceștia nu să pot aduce la vremea aceea, și ceale ce le pomenește scriitorul despre sine în capul 34 să cuvin vremii lui Oniia al treilea, supt Antioh Epifan, cătră începutul goanei, că precum să pare încă nu era omorât Oniia al treilea, când s-au scris acestea, că și pomenirea lui întră bărbații cei luminați o ar fi pus.

Tălmăcirea cărții în Egipt s-au făcut în anul 38, a lui Ptolomeiu Everghet, adevă în anul 38 a vârstei celui ce au talmăcit această carte. Doi au fost Ptolomei, cel de pre urmă, carele s-au zis și Fiscon și carele și-au adaos șie poriclă Everghet, care lucru din scrisorile banilor să culeage.

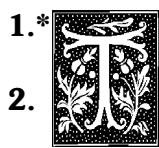
Scriitorul cărții aceștia, în vremile goanei, în multe țeri au umblat și mai pre urmă în Egipt s-au așezat, unde mai blânzi domni avea jidovii. Acolo, această carte jidovește o au scris, carea limbă jidovilor nu era destul cunoscută, pentru că atunci jidovii grecește vorbiia. Pentru aceea, nepotul lui o au talmăcit pre limba grecească, scrisoarea cea jidovească, după aceea, s-au pierdut. Însă Ieronim, în epistola 115, mărturisește că o au văzut.

Toată învățătura obiceiurilor o împarte și o cuprinde în capete și să nevoiaște să se roage pentru năcazul neamului său. Țeremoniile ceale legiuite și drepturile preoției le laudă. Orighen, cartea 6, împotriva lui Chels. Augustin, în multe locuri, Casian aduc mărturii din cartea aceasta, cu care să întărească dogmele credinții. Încă și însuși Sirah, ca un însuflat cu duh prorocesc, așa grăiaște în capul 39 și airea, în mai multe locuri, ca și cei ce în sine simțesc pre Dumnezeu.

CAP 1

Înțelepciunea este necuprinsă și în zidiri strălucind din veac, de la singur preaputearnicul Dumnezeu își trage izvodirea, care o dă celor ce-L iubesc pre El și să tem de Dânsul. Că frica Domnului, carea aici mult să laudă, nu numai înțelepciunea, ci și alte bunătăți poartă cu sine. Însă cu inimă curată trebuie a să apropiia cătră Dumnezeu.

*3 Împă.
3, 9
4, 29

1. * **T**oată înțelepciunea este de la Domnul și cu El este în veac.
2. Năsipul mărilor și picăturile ploii și zilele veacului cine le va număra?

3. Înălțimea cerului și lățimea pământului și adâncul și înțelepciunea cine le va cerca?

4. Mai înainte de toate s-au zidit înțelepciunea și întăleagerea minții din veac.

5. Izvorul înțelepciunii, cuvântul lui Dumnezeu întru ceale înalte, și căile ei, porunci veacinice.

6. Rădăcina înțelepciunii cui s-au descoperit? Și meșteșugurile ei cine le-au cunoscut?

7. Unul easte înțelept, înfricoșat foarte, Cel ce șeade pre scaonul Său.

8. Domnul, El o au zidit pre ea și o au văzut și o au numărat pre ea și o au răvărsat preste toate lucrurile Sale,

9. Și preste tot trupul după dăruirea Sa, și o au dat pre ea celor ce-L iubesc pre El.

10. Frica Domnului, mărire și laudă și veselie și cunună de bucurie.

11. Frica Domnului va desfăta inima și va da veselie și bucurie și lungime de zile.

12. Celui ce să teame de Domnul bine-i va fi întru ceale mai de pre urmă și în zioa sfârșitului său va afla har.

13. Începutul înțelepciunii easte a să teame de Dumnezeu, și cu cei credincioși în zgău s-au zidit, împreună cu ei.

14. Și cu oamenii temeliia veacului au încuibat și cu sămânța lor să încreade.

15. Sațiul înțelepciunii easte a să teame de Domnul și îi îmbată pre ei din rodurile sale.

16. Toată casa lui o va umplea de ceale ce pofteaste și cămările lui de rodurile ei.

*Psal. 110, 9
Pilde 1, 7
9, 10

17.* Cununa înțelepciunii, frica Domnului, carea odrăsleaste pace și vindecare de însănătoșeare; și au văzut și o au numărat pre ea.

18. Știință și cunoștință de înțeleagere ca ploaia au vărsat și au înălțat mărimea celor ce să țin de dânsa.

19. Rădăcina înțelepciunii easte a să teame de Domnul și ramurile ei, lungime de zile.

20. Frica Domnului goneaste păcatele; și la cine petreace, întoarce de la acela mâniia.

21. Mâniia nedreaptă nu să va putea îndrepta, că pripa mâniei lui cădere lui easte.

22. Până la o vreamă, va suferi cel îndelung răbdătoriu, după aceea, va răsări lui veselie.

23. Până la o vreamă, își va ascunde cuvintele sale și buzele celor credincioși vor grăi sfatul lui.

24. Întru vistieriile înțelepciunii sânt pildele științei; iară urâciune easte celui păcătos, evlaviia lui Dumnezeu.

25. Poftești înțelepciune? Ține poruncile și Domnul o va da pre ea ție.

26. Că înțelepciunea și învățatura easte frica Domnului și plăcute sânt Lui credința și blândețele.

27. Nu fi necrezătoriu fricai Domnului și să nu te apropii la El cu inimă îndoită.

28. Nu te fățarnici în gurile oamenilor, și buzelor tale ia aminte.

29. Nu te înălța pre tine, ca să nu cazi și să aduci necinste sufletului tău.

30. Și să descopere Domnul ceale ascunse ale tale și în mijlocul adunării să te surpe pre tine,

31. Pentru că nu te-ai apropiat la frica Dom-

2. (a) Ispitii. 16. (b) În cea veachie: neascultători.

nului și inima ta easte plină de vicleșug.

CAP 2

Cel ce vrea să slujască lui Dumnezeu rămâie în dreptate, în frica lui Dumnezeu și în răbdare. Iară cel ce să teame de Dumnezeu crează și nădăduiască într-Însul și mari roduri vor lua. Iară necredincioșilor și nerăbdătorilor, amar. Să arată și folosul teamerii de Dumnezeu.

1.* iule, când vei să te apropii să slujești Domnului Dumnezeu, gătește-ți sufletul tău spre ispită. *Mate. 4, 1
2 Timo. 3, 12

2. Îndreptează-ți inima ta și răbdă și să nu te grăbești în vremea venirii (a).

3. Lipeaste-te de El și nu te depărta, ca să crești întru ceale de apoi ale tale.

4. Tot ce să va întâmpla ție priimeaste și întru schimbările smereniei tale delungă de la tine mâniia.

5.* Că în foc să lămureaste aurul; iară oamenii cei priimiți, în cuptoriul smereniei. *Întă. 3, 6

6. Creade Lui și-ți va ajuta ție. Îndreptează căile tale și nădăduiasțe spre Dânsul.

7. Cei ce vă teameți de Domnul, așteptați mila Lui și nu vă abateți, ca să nu cădeți.

8. Cei ce vă teameți de Domnul, creadeți Lui și nu va cădea plata voastră.

9. Cei ce vă teameți de Domnul, nădăduiți ceale bune și veseliiia veacului și a milei.

10. Uitați-vă la neamurile ceale din început și vedeți* cine au nădăduit spre Domnul și s-au rușinat? *Psal. 30, 1

11. Sau cine au petrecut în frica Lui și au fost părăsit? Sau cine L-au chemat pre El și au fost trecut cu vederea?

12. Îndurătoriu și milostiv e Domnul și iartă păcatele și mântuiaște în vremea năcazului.

13. Vai, inimilor celor fricoase și mâinilor celor slabe și păcătosului,* carele umblă pre doao căi! *3 Împă. 18, 21

14. Vai, inimii ceii slabe, că nu creade, pentru aceea nu să va acoperi!

15. Vai, voao, cei ce ați pierdut răbdarea, și ce veți face când va cerca Domnul?

16. Cei ce să tem de Domnul nu vor fi necrezători (b) cuvintelor Lui,* și cei ce-L iubesc pre El vor păzi căile Lui. *Ioan 14, 23

17. Cei ce să tem de Domnul vor căuta bunăvoința Lui, și cei ce-L iubesc pre El (v) să vor umplea de leage.

18. Cei ce să tem de Domnul vor găti inimile sale și înaintea Lui vor smeri sufletele sale.

19. Să cădem în mâinile Domnului și nu în mâinile oamenilor.

20. Că, precum e mărimea Lui, așa e și mila Lui.

CAP 3

Cinstea părinților e vreadnică de binecuvântarea lui Dumnezeu, și necinstea de blăstăm. Blândețele inimii să laudă împotriva neînfrânării, inima împietrită și vicleană și făloasă să huleaste, laudându-să cea înțeleaptă și milostivă.

17. (v) Plinesc leagea.

1. **D**re mine, tatăl, ascultați-mă fiilor și așa faceți, ca să vă mântuiți.

2. **C**ă Domnul au mărit pre tată întru feciori și judecata mumei o au întărit întru fii.

3. Cel ce cinstește pre tată să va curăți de păcat.

4. Și ca cel ce strânge comori, așa easte cel ce cinstește pre mumă-sa.

5. Cel ce cinstește pre tată veseli-se-va de fii și în zioa rugăciunii sale să va auzi.

6. Cel ce cinstește pre tată să va îndelunga în zile, și cel ce ascultă de Domnul va odihni pre mumă-sa.

7. (a) Și ca stăpânilor va sluji celor ce l-au născut pre el.

*Ieșire 20, 12
2 Leage 5, 16
Mateiu 15, 4
*Marc. 7, 10
Efesea. 6, 3
Facere 27, 27
49, 2

8.* Cu fapta și cu cuvântul cinstește pre tatăl tău, ca să vie ție blagoslovenie de la dânsul.

9.* Că blagoslovenia tatălui întărește casele fiilor, iară blăstămul mumei desrădăcinează temeliile.

10. Nu te mări întru necinstea tătâne-tău, că necinstea tătâne-tău nu-ți easte ție mărire.

11. Că mărirea omului easte din cinstea tătâne-său și ocară fiilor easte muma necinstită.

12. Fiiule, sprijinește pre tatăl tău la bătrânețe și nu-l măhni pre el în viața lui.

13. Și, de-și va piiarde mintea, îngăduiaște-l și nu-l necinsti, ci cu toată vârtutea ta îl cinstește.

14. Că milostenia tatălui nu va fi uitată și (b) în locul păcatelor să va zidi ție.

15. În zioa năcazului tău, aduce-ș-va aminte de tine, ca ghiața când easte sânin, așa să vor topi păcatele tale.

16. Ca un hulitoriu easte cel ce părăsește pre tată și blăstămat de Domnul easte cel ce mânie pre mumă-sa.

17. Fiiule, cu blândețe săvârșește lucrurile tale, și de omul cel priimit te vei iubi.

*Filip. 2, 3

18.* Cu cât ești mai mare, cu atâta mai mult te smerește și înaintea Domnului vei afla har.

19. Că mare e putearea Domnului și de la cei smeriți să mărește.

*Pilde 25, 29

20.* Ceale mai presus de tine nu le căuta, și ceale mai tari decât tine nu le cerca nebunește (v).

21. Ceale ce s-au poruncit ție, acealea cu cuviință le cugetă, că nu-ți sânt de treabă ție ceale ascunsă (g).

22. În lucrurile ceale deșearte nu ispiti mult, că mai mult decât easte priceaperea omului s-au arătat ție (d).

7. (a) În cea veachie să află și aceastea: cel ce să teame de Domnul cinsti-va pre tatăl său. 14. (b) Adecă, să va zidi ție casa, sau ți să va mulți sămânța; sau precum tâlcuiesc unii: vei afla milă în vremea judecății. 20. (v) În unele nu să află: nebunește. 21. (g) În unele sânt și aceastea: că nu-ți easte de lipsă ca cu ochii tăi

23. Că pre mulți i-au înșelat părearea lor și socoteala rea au făcut să lunece cugetele lor.

24. Inima vârtoasă rău va păți, mai pre urmă.

25. Și cel ce iubește primejdiia va cădea într-însa.

26. Inima vârtoasă îngreoa-să-va de oste-neale, și cel păcătos va adaoge păcate preste păcate.

27. Aducerii (e) trufașului nu easte vindecare, că răsadul păcatului s-au rădăcinat într-însul.

28. Inima celui înțelept va cugeta pilda, și ureachiaa celui ascultătoriu, pofta celui înțelept.

29.* Focul arzătoriu îl va stânge apa și milostenia va curăți păcatele.

*Danii. 4, 24

30. Cel ce răsplătește daruri își aduce aminte după aceasta, și în vremea căderii va afla întărire.

CAP 4

Îndeamnă spre milostenie și spre înțelepciune, arătând folosințele aceștia. Rușinea e bună și rea. A nu să tainui înțelepciunea, nici a trăi împotriva adevărului. A să lupta pentru dreptate. Lucrarea ta să răspunză cuvântului. Fii de omenie cătră supușii tăi și nu scump.

1.* **F**iiule, viața (a) săracului să nu o lipsești și ochii cei lipsiți nu-i face să așteapte.

*Tovi. 4, 7

2. **S**ufletul flămând să nu-l întristezi și să nu urgisești pre om când are lipsă.

3. Inima năcăjită nu o turbura și nu întârziia a da celui lipsit.

4. Rugăciunea celui năcăjit nu o lăpăda și nu-ți întoarce fața ta de cătră cel lipsit.

5. De cătră cel sărac nu-ți întoarce ochiul și nu da loc omului să te blastăme.

6. Că rugăciunea celui ce te blastămă pre tine, întru amărăciunea sufletului său, o va auzi Cel ce l-au făcut pre el.

7. Iubit te fă adunării și celui mai mare smerește capul tău.

8. Pleacă săracului ureachiaa ta și cu blândețe răspunde lui ceale de pace.

9. Scoate pre cel năpăstuit din mâna celui ce-l năpăstuiaste și să nu slăbești de inimă când judeci.

10. Fii celor săraci ca un tată și în loc de bărbat mumei lor.

11. Și vei fi ca fiiul Celui Preainalt și te va iubi mai mult mumă-ta.

12. Înțelepciunea înalță pre fiii săi și priimește pre cei ce o caută pre ea.

13. Cel ce o iubește pre ea iubește viața, și cei ce mânecă la ea să vor umplea de veselie.

14. Cel ce o ține pre ea va moșteni mărire, și oriunde va merge blagoslovi-l-va pre el Domnul.

15. Cei ce slujesc ei sluji-vor Celui Sfânt,

să vezi ceale ascunsă. 22. (d) Tigurin: mai mult decât sânt trebile tale, nu griji, nici ceale deșearte le ispiti mult. 27. (e) Ranei, ca cum ai zice la rană, când creaste carne pre deasupra, cât pare că să vindecă, dar dedesupt rămâne nevindecată. 1. (a) Hrana vieții.

22. (d) Tigurin: mai mult decât sânt trebile tale, nu griji, nici ceale deșearte le ispiti mult. 27. (e) Ranei, ca cum ai zice la rană, când creaste carne pre deasupra, cât pare că să vindecă, dar dedesupt rămâne nevindecată. 1. (a) Hrana vieții.

22. (d) Tigurin: mai mult decât sânt trebile tale, nu griji, nici ceale deșearte le ispiti mult. 27. (e) Ranei, ca cum ai zice la rană, când creaste carne pre deasupra, cât pare că să vindecă, dar dedesupt rămâne nevindecată. 1. (a) Hrana vieții.

și pre cei ce o iubesc pre ea îi iubeaște Domnul.

16. Cel ce ascultă de ea judeca-va neamuri, și cel ce să apropie de ea va lăcui cu nădeajde.

17. De vei creade ei, o vei moșteni pre ea și vei ținea rodurile ei.

18. Că curmeziș umblă cu dânsul întâiu, teamere și frică va aduce preste el,

19. Și-l va chinui pre el cu învățatura sa, până ce va creade sufletului lui, și-l va ispiti pre el întru îndreptările sale.

20. Și iarăși să va întoarce drept la el și-l va veseli pre el, și va descoperi lui ascunsele sale.

21. Iară de va rătăci, îl va părăsi pre el și-l va da în mâinile căderii lui.

22. Păzează vremea și te ferează de rău și pentru sufletul tău nu te rușina.

23. Că este rușine carea aduce păcat, și este rușine carea aduce mărire și har.

24. Nu lua față asupra sufletului tău și nu te rușina de căderea ta.

25. Nu opri cuvântul în vreme de mântuire,

26. Că din cuvânt să cunoaște înțelepciunea,

și din graiurile limbii, învățatura.

27. Nu grăi împotriva adevărului, ci te rușinează pentru neînvățatura ta.

28. Nu-ți fie rușine a mărturisi păcatele tale și nu te sili împotriva curgerii râului.

29. Și nu te supune omului nebun și nu lua față celui puternic.

30. Până la moarte te luptă pentru adevăr și Domnul Dumnezeu Se va lupta pentru tine.

31. Nu fi aspru cu limba ta și leaneș întru lucrurile tale.

32. Nu fi ca un leu în casa ta și nu năcăji cu mânia pre casnicii tăi.

33. Să nu fie mâna ta întinsă a lua și strânsă a da.

CAP 5

Nu trebuie a rămânea în păcat, nădăjduind în averi, în tinereațe, în vârtute sau în mila lui Dumnezeu. Nu fi rătăcind, ci statornic și blând în calea Domnului și înțelept în cuvinte. Nu fi clevetitoriu sau cu doao limbi.

1. **N**u nădăjdui întru avuțiile tale și să nu zici: „Am destule”.

2. **N**u urma sufletului tău și vârtutei tale, ca să umbli în poftete inimii tale.

3. Și să nu zici: „Cine mă va smeri (a)?” Că Domnul, izbândind, va izbândi asupra ta.

4. Să nu zici: „Am păcătuț și ce mi s-au făcut mie?” Că Domnul este îndelung răbdătoriu.

5. Pentru (b) curățenie nu fi fără de frică, ca să nu adaogi păcate preste păcate.

6. Și să nu zici: „Mila Lui este mare, va curăți mulțimea păcatelor mele”.

Pilde 10, 6 7. Că mila și mâniia de la El este, și preste cei păcătoși va odihni mâniia Lui.

3. (a) Supune. 5. (b) Pentru păcatul curățit, iertat. 10. (v) Judecății. 18. (g) Drept judecă întră

CAP 5 ȘI 6

8. Nu întârziia a te întoarce la Domnul și nu lăsa din zi în zi,

9. Că fără de veaste va ieși mâniia Domnului și în vremea izbândirei te va piiarde.

10.* Nu nădăjdui în avuțiile nedreapte, că nimica nu-ți vor folosi în zioa aducerii (v). *Pilde 11, 4

11. Nu vântura în tot vântul și nu mearge pre toată calea; așa e păcătosul cel cu doao limbi. 28

12. Fii statornic întru cugetul tău și unul să fie cuvântul tău.

13. Fii grabnic a auzi și întru îndelungarea mâniei grăiaște răspunsul.

14. De știi, răspunde deaproapelui tău, iară de nu, pune-ți mâna ta preste gura ta.

15. Mărirea și ocară este în vorbă și limba omului este căderea lui.

16. Să nu te chemi șoptitoriu și cu limba ta nu vicleni,

17. Că preste fur este rușine și însămănare foarte rea preste cel cu doao limbi.

18. În mare și în mic, nu fi necunoscătoriu (g).

CAP 6

Mărirea sfatului, pisma și vrăjmășia depărtează iubirea deaproapelui, carea o ajută cuvântarea dulce, pacinica petreacere împreună. Priiatinul adevărat nu să poate prețui. Trebuie a iubi și a cruța înțelepciunea. Trebuie a să cerca însoțirea celor înțelepți și a să ținea poruncile lui Dumnezeu.

1. **S**i în loc de priiatin, nu te face vrăjmaș, că numele rău rușine și ocară va moșteni; așa e păcătosul cel cu doao limbi.

2.* Nu te mări întru sfatul sufletului tău, ca să nu să răpească ca un taur sufletul tău. *Roma. 12, 16

3. Frunzele tale vei mânca și rodurile tale vei piiarde și vei rămânea ca un lemn uscat. Filip. 2, 3

4. Sufletul rău piiarde-va pre cel ce-l are pre el și-l va face bucurie vrăjmașilor.

5. Gâtulejul dulce va înmulți pre priiatinii săi și limba cea bine grăitoare va înmulți închinăciunile ceale bune.

6. Mulți să fie carii au pace cu tine, iară sfeatnicii tăi să fie dintru o mie unul.

7. De ai priiatin, în nevoie să-l aibi pre el și nu te încreade curund lui.

8. Pentru că este priiatin până la o vreme și nu va rămânea în zioa năcazului tău.

9. Și este priiatin carele să întoarce la vrajbă și certarea ocării tale va descoperi.

10. Și este priiatin, soț de masă, și nu va rămânea (a) în zioa năcazului tău.

11. Și în ceale bune ale tale va fi ca și tine și cu slugile tale va îndrăzni.

12. De te vei smeri va fi împotriva ta și de la fața ta să va ascunde.

13. De nepriiatinii tăi te desparte, și de priiatinii tăi ia-ți aminte.

14. Priiatinul credincios e acoperemânt tare, și cel ce l-au aflat pre el aflat-au comoară.

mare și întră mic. 10. (a) Lângă tine.

15. Cu priiatinul credincios nimica nu să poate asemăna și nu easte măsură bunătății lui.

16. Priiatinul credincios easte leacul vieții, și cei ce să tem de Domnul îl vor afla pre el.

17. Cel ce să teame de Domnul bine va ținea prieteșugul său, că, precum el, așa și de aproapele lui.

18. Fiiule, din tinerețele tale aleage învățătura, și până la căruntețele tale vei afla înțelepciune.

19. Ca și cel ce ară și samănă, apropie-te la ea și așteaptă rodurile ei ceale bune.

20. Că cu lucrarea ei puțin te vei osteni și curund vei mânca din rodurile ei.

21. Cât de grea easte celor neînvățați și cel fără de inimă nu va rămânea întru ea.

22. Ca pîiatra ispitirei tare va fi într-însul și nu va zăbovi a o lăpăda pre ea.

23. Că înțelepciunea după numele ei easte și nu la mulți easte arătată.

24. Ascultă, fiiule, și priimeaste învățătura mea (b) și nu lăpăda sfatul mieu.

25. Și bagă picioarele tale în obezile ei, și în lanțul ei grumazul tău.

26. Supune umărul tău și o poartă pre ea, și să nu-ți fie greu de legăturile ei.

27. Cu tot sufletul tău te apropie la ea și cu toată putearea ta păzeaste căile ei.

28. Cearcă-o și o caută și să va arăta ție. Și deaca o vei afla, să nu o lași pre ea.

29. Că mai pre urmă vei afla odihna ei și să va întoarce ție, întru bucurie.

30. Și vor fi ție obezile ei acoperemânt de tărie și lanțurile ei, podoabă de mărire.

31. Că podoabă de aur easte într-însa și legăturile ei fire de iachint.

32. Cu haină de mărire te vei îmbrăca cu ea și cununa bucuriei vei pune ție.

33. De vei vrea, fiiule, vei învăța, și de vei (v) pune sufletul tău, iscusit vei fi.

34. De vei iubi a auzi, vei primi învățătura, și de vei pleca urechiia ta, înțelept vei fi.

Jos 8, 9 35. Întru mulțimea bătrânilor stăi, și cu cel înțelept te împreună.

36. Tot graiul dumnezeiesc pofteaște a-l auzi, și pildele înțelegerii să nu treacă de la tine.

37. De vei vedea înțelept, mânecă la el, și pragurile ușilor lui să le roază piciorul tău.

Psal. 1, 2 38. Cugetă întru poruncile Domnului, și întru legea Lui pururea să gândești.

39. El va întări inima ta, și pofta înțelepciunii tale să va da ție.

CAP 7

A să feri de reale. Să opreaște trușia, fala pentru fapte bune, slăbiciunea inimii, minciuna, limbușia înaintea celor bătrâni și fala pentru jertve. Lauda țarinii, a muierii bune și a slugii ascultătoare. Părinții să-și înveaște pre fii și să-și mărite featele: fiii să-și cîn-

24. (b) Sfatul înțelegerii. 33. (v) De vei pune, sau cum e în greceie: de vei da sufletul tău la învățatură.

2. (a) În unele easte: depărtează-te de la nedrept și să va

stească pre părinți. Trebuie a să cinsti Dumnezeu și preoții Lui. Îndeamnă spre faptele milosteniei și spre aducerea-aminte de ceale mai de pre urmă.

1. **N**u face reale și nu te va prinde pre tine răul.

2. **N**Depărtează-te (a) de la nedrept și să va depărta de la tine.

3. Fiiule, nu sămăna pre brazdele nedreptății, și nu le vei săcera pre eale cu șapte părți mai multe.

4. Nu cerca de la Domnul stăpânire, nici de la împăratul scaon de mărire.

5.* Nu te face drept înaintea Domnului, și înaintea împăratului nu te arăta că ești înțelept. *Iov 9, 2

6. Nu cerca să fii judecătoriu, ca nu cumva să nu poți (b) rădica nedreptățile. Psalm 142, 2

7. Ca nu cumva să te sfiești de fața celui puternic și să pui sminteală întru dreptatea ta. Eclisi. 7, 17

8. Nu păcătuia asupra mulțimei cetății, nici te (v) slobozi în gloată. Luca 18, 11

9.* Nu te lega de doao ori cu păcatul, că și o dată nu vei fi nevinovat. *Jos 12, 7

10. Să nu zici: „La mulțimea darurilor mele va căuta și, când le voi aduce acealea Preaînaltului Dumnezeu, le va primi”.

11. Nu slăbi în rugăciunea ta și nu treace cu vederea a face milostenie.

12. Nu râde de omul cel ce easte întru amărăciunea sufletului său;* că easte Cel ce smereaște și Cel ce înalță. *1 Împă. 2, 7

13. Nu ara minciuni asupra fratelui tău, nici împotriva priiatinului tău să nu faci așa.

14. Nu voi a minți nici o minciună, că minciuna deasă nu e bună.

15. Nu fi vorbitoriu în mulțimea bătrânilor și nu poftori cuvântul în rugăciunea ta.

16. Să nu urăști lucrarea cea cu osteneală și lucrarea pământului, cea făcută de Cel Preaînalt.

17. Nu te socoti împreună cu mulțimea păcătoșilor, adu-ți aminte că mâniia nu va zăbovi.

18. Smereaște sufletul tău foarte, că izbânda celui necredincios foc și viiarme easte.

19. Să nu schimbi priiatinul pentru bani nicidecum, nici pre fratele cel bun pentru aur Ofir.

20. Nu te abate de la muiarea bună și înțeleaptă, că harul ei easte mai bun decât aurul.

21.* Nu năcăji pre sluga, carea lucră cu adevăr, nici pre năimitul, carele-și dă sufletul său. *Leviț. 19, 13

22. Pre sluga înțeleaptă să o iubească sufletul tău, să nu-l lipsești pre el de slobozenie.

23. Ai tu dobitoace? Socoteaște-le pre eale și, de sânt ție de folos, rămâie la tine.

24. Feciori ai? Învață-i pre ei și înduplecă din pruncie grumazul lor.

25. Feate ai? Păzeaste trupul lor și să nu-ți arăți veaselă fața cătră eale.

depărta de la tine păcatul. 6. (b) Rădica, adecă a strica, a face să înceate. 8. (v) Nici te amesteca în gloată.

26. Mărită-ți fata și mare lucru vei face, și după bărbat înțelept o mărită.

Tov. 27. Muiare ai după suflet? Nu o lăpăda pre
4, 3 ea (g).

28. Cu toată inima cinsteaște pre tatăl tău, și de durerile maicii tale să nu-ți uiți.

29. Adu-ți aminte că prin ei te-ai născut și ce vei răsplăti lor, precum ei ție?

30. Cu tot sufletul tău te teame de Domnul, și pre preoții Lui cinsteaște.

31. Cu toată puterea iubeaște pre Cel ce te-au făcut pre tine, și pre slugile Lui să nu le părăsăști.

2 Leage 32. Teame-te de Domnul și cinsteaște pre
12, 18 preot și-i dă parte lui, precum s-au poruncit ție,

33. Pârgă și pentru păcat și darul brațelor și jertvele sfințeniei și pârga celor sfinte.

34. Și celui sărac întinde mâna ta, ca să se săvârșească blagoslovenia ta.

*Leviț. 35. Darul dării, înaintea a tot cel viu, și de
2, 3 la cel mort* să nu oprești darul.

Numeri 36.* Nu te întoarce de cătră cei ce să
18, 15 jeluiesc, și cu cei ce plâng, plânge.

Roma. 37. Nu te lenevi a cerceta pre cel bolnav,
2 [12], 15 că dintru acestea vei fi iubit.

*Mate. 38. Întru toate cuvintele tale adu-ți aminte
25, 36 de ceale mai de pre urmă ale tale și în veac nu vei păcătui.

CAP 8

Nu te certa cu cel putearnic, cu cel găzdac, cu cel limbut și cu cel neînvățat. Să nu să urgisască cel ce să pocăiaște, nici cel bătrân. Nu te bucura de moartea nepriiatinului. Să se asculte cei mai bătrâni, să se cearte cei păcătoși și hulitori. Despre împrumutare, chizeșuire, împotivirea judecătoriaului, cel îndrăzneț, cel mânios, cel nebun și cel străin.

1. u te prici cu omul putearnic, ca nu cumva să cazii în mâinile lui.

Mate. 2. Nu te prici cu omul bogat, să
25, 25 puie asupra ta cumpăna.

Jos 3. Că pre mulți i-au pierdut aurul și inimile
31, 6 împăraților le-au plecat.

4. Nu te sfădi cu omul limbut și nu grămădi leamne preste focul lui.

5. Nu (a) glumi cu omul neînvățat, ca să nu să necinstească (b) mai-marii tăi.

6. Nu înfrunța pre omul carele să întoarce de la păcat, adu-ți aminte că toți vinovați sântem.

2 Cor. 7. Să nu necinstești pre om la bătrânețele
2, 6 lui, că și dintră noi îmbătrânesc.

Galat. 8. Nu te bucura de moartea vrăjmașului tău,
6, 1 adu-ți aminte că toți murim.

Leviți 9.* Nu treace cu vederea vorbele înță-
19, 32 leptilor, ci în pildele lor petreci.

*Sus 10. Că de la ei vei învăța învățatură și a
6, 36

27. (g) În cea veachie easte și aceasta: și la cea urâtă nu te da pre tine. 5. (a) Nu te juca, nu rade, nu te amesteca; (b) Părinții, moșii, strămoșii. 21. (v) În cea veachie: că nu va putea priimi cuvântul. 23. (g) Har mincinos, adecă, în loc de mulțămită, în loc de

sluji celor mai mari.

11. Nu treace vorba celor bătrâni, că și ei au învățat de la părinții lor.

12. Că de la ei vei învăța înțeleagere și, în vreme de lipsă, a da răspuns.

13. Nu ațița cărbunii păcătoșului, ca să nu arzi în flacăra focului lui.

14. Să nu stai împotivă de cătră fața batjocoritorului, ca să nu șează ca un pânditoriu la gura ta.

15.* Nu da împrumut omului celui mai tare *Jos
decât tine, și de-l vei împrumuta, ține ca cum 29, 4
ai fi pierdut.

16. Nu chizeșui preste puterea ta; iară de te chizeșuiești, aibi grije, ca cum ai plăti.

17. Nu te judeca cu judecătoriaul, că după mărirea lui vor judeca lui.

18.* Cu cel îndrăzneț să nu mergi în cale, *Face.
ca să nu să îngreioiază asupra ta, 4, 8

19. Că el după voia sa va face și vei peri împreună cu nebunii lui.

20.* Cu cel mânios nu te sfădi și nu mearge *Pilde
cu el prin pustie, căci ca o nimica easte 22, 24
sângele înaintea ochilor lui și, unde nu vei avea ajutoriu, te va ucide.

21. Cu cel nebun nu te sfătui, că nu va putea tăinui (v) cuvântul.

22. Înaintea celui străin nu face lucru de taină, că nu știi ce va face.

23. Nu la tot omul îți arăta inima ta, și să nu-ți aducă ție har (g).

CAP 9

Înțelepțeaste trebuie a patreace cu muierile, că bărbaților e primejdioasă însoțirea lor. Priiatinul vechiu a să ținea. Nu râvni fericirea păcătoșului. Departă-te de cel ce are putere a te ucide. A petreace cu cei înțelepți. A avea pre Dumnezeu înaintea ochilor.

1. u râvni (a) muierea carea easte
în sânul tău, ca să nu o înveți
asupra ta învățatură rea.

2. Să nu dai muierii sufletul tău,
ca să suie ea preste puterea ta.

3. Nu te întimpina cu muierea curvă, ca să nu cazii în lațurile ei.

4. Cu muierea cântăreață să nu fii adease, ca nu cumva să te prinzi cu meșteșugurile ei.

5.* La fată nu te uita, ca să nu te smintești *Face.
(b) întru podoaba ei. 2, 6 [6, 2]

6. Să nu dai curvelor sufletul tău, ca să
Pilde
nu-ți pierzi moștenirea ta. 5, 2

7. Nu te uita împregiur pre ulițele cetății, nici rătăci în (v) pustiiile ei.

8.* Întoarce-ți ochiul tău de la muierea *Face.
frumoasă și nu te uita la frumseța străină. 34, 2

9. Cu frumseța muierii mulți s-au înșelat,
2 Împăra.
și de la ea iubirea ca și focul să aprinde. 11, 4

13, 1

Mateiu
5, 27

sfat și de îndreptare, să-ți aducă nevoie. 1. (a) Să o temi. 5. (b) În cea veachie: cu fecioara nici o cunoștință să nu aibi, ca nu cumva să te smintești întru certarea ei. 7. (v) În locurile ei ceale ascunse.

10. Cu muiare măritată nicidecum să nu șezi, și în pilde să nu vorbești cu ea în vin (g),

11. Ca nu cumva să se pleace sufletul tău spre ea și cu duhul tău să aluneci în perire.

12. Nu părăsi pre priiatinul cel vechiu, că cel nou nu easte aseamenea lui.

13. Vin nou easte priiatinul nou, de să va învechi, cu veselie îl vei bea.

Jude. 14. Nu răvni mărirea păcătosului, că nu știi ce va fi sfârșitul lui.

2 Împăr. 15. Să nu voiești ceale ce voiesc cei necredincioși, adu-ți aminte că până la iad nu să vor îndrepta.

16. Departe te fereaste de omul carele are puteare să te omoară și nu te vei teame de frica morții.

17. Și de te vei apropiia de el, să nu greșești, ca să nu-ți ia viața ta.

18. Să știi că prin mijlocul lațurilor treci și pre aripile cetății umbli.

19. După puțința ta cearcă pre cei de aproape și cu cei înțelepți te sfătuiaste.

20. Cu cei înțelepți să fie cugetul tău și toată vorba ta în leagea Celui Preaînalt.

21. Bărbați drepți să fie oaspeții tăi, și în frica Domnului să fie lauda ta.

22. În mâna meșterilor să va lăuda lucrul, și povățuitoriul norodului înțelept, întru cuvântul său.

23. Groaznic easte, în cetatea sa, omul limbut, și cel dârz, în cuvântul său urî-să-va.

CAP 10

Judecătoria înțelept easte folositoriu, iară cel neînțelept, păgubitoriu. Supușii urmează pre povățuitoriu. Toate sânt în mâna lui Dumnezeu. Viața omului e scurtă, după moarte, viermi. Te fereaste de nedreptate, de ocară și de lăcomie. Pe trufași i-au pierdut Dumnezeu. Săracul drept să nu să urgisească, nici bogatul păcătos să se cinstească.

1. udecătoria înțelept va învăța pre norodul său, și povățuirea celui înțelept cu rânduială va fi.

Pilde 29, 12 2. După cum easte judecătoria norodului, așa sânt și slugile lui, și cum easte mai-marele cetății, așa sânt toți cei ce lăcuiesc într-însa.

3 Împă. 12, 13 3. Împăratul neînvățat va piiarde pre norodul său, și cetatea să va lăcui prin înțelepciunea celor puternici.

4. În mâna Domnului easte stăpânirea pământului, și în vremea sa va scula pre cel folositoriu preste dânsul.

5. În mâna Domnului easte sporiul omului (a), și pre fața cărturariului va pune mărirea sa.

Leviț. 19, 13 6. Pentru toată nedreptatea să nu te mânii pre deaproapele,* și nimica nu face cu fapte sumeațe.

7. Urâtă e înaintea Domnului și înaintea oamenilor trufia, și de la amândoi să

10. (g) În cea veachie: easte în casă. 5. (a) În cea veachie: bună călătoria omului. 14. (b) În cea veachie: pentru aceea

lapadă păcatul nedreptății.

8.* Împărăția de la un neam la alt neam să mută, pentru strâmbătăți și pentru sumeții, și pentru avuții; pentru ce să trufeaste pământul și cenușa? *Dani. 4, 14

9. Ce să trufeaste pământul și cenușa, că în viață am lăpădat ceale dinlăuntru ale lui?

10. Boala îndelungată o taie doftorul, și împăratul astăzi easte și mâne va muri.

11. Că, murind omul, va moșteni șerpi și fieri și viermi.

12. Începutul trufiei omului easte a părăsi pre Dumnezeu și a-și întoarce inima sa de la Cel ce l-au făcut pre el.

13. Că începutul păcatului easte trufia și cel ce o ține pre ea va ploa urâciune.

14. Pentru aceea, minunate certări au adus Domnul (b) și i-au surpat pre ei până în sfârșit.

15. Scaonele celor mai mari le-au surpat Domnul și au pus pre cei blânzi în locul lor.

16. Rădăcinile neamurilor le-au smuls Domnul și au sădit pre cei smeriți în locul lor.

17. Țările neamurilor le-au surpat Domnul și le-au stricat pre eale până la temeliile pământului.

18. Uscat-au dintru ei și i-au pierdut pre ei și au făcut să înceate de pre pământ pomenirea lor.

19. (v) Nu s-au zidit oamenilor trufia, nici iuțimea mâniei nașterii muierilor.

20. Sămânță cinstită carea easte? Sămânța omului.

21. Sămânță cinstită carea easte? Cei ce să tem de Domnul.

22. Sămânță necinstită carea easte? Sămânța omului.

23. Sămânță necinstită carea easte? Cei ce nu țin poruncile.

24. Întră frați, povățuitoriul lor cinstit easte, și cei ce să tem de Domnul, înaintea ochilor Lui.

25. Mărirea celui bogat și a celui cinstit și a celui sărac easte frica Domnului.

26. Nu easte bine a batjocori pre săracul cel înțelept și nu să cade a mări pre omul cel păcătos.

27. Cel mare și judecătoria cel puternic să va mări, și nici unul dintru ei nu easte mai mare decât cel ce să teame de Domnul.

28.* Robului celui înțelept vor sluji cei slobozi, și bărbatul înțelept nu va cârti când să dojeneaste. *Pilde 17, 2 3 Împăra.

29. Nu te face înțelept când faci lucrul tău, nu te mări în vremea năcazului tău. 12, 13

30.* Mai bun easte cel ce lucră întru toate, decât cel ce umblă sau să măreaște și easte lipsit de pâine. *Pilde 12, 9

31. Fiiule, întru blândeate măreaște sufletul tău, și-i dă lui cinste după vrednicia lui.

trecu cu mărire Domnul aducerile. 19. (v) De la început, când au făcut Dumnezeu pre om, nu i-au zidit trufie.

32. Pre cel ce păcătuiaște asupra sufletului său cine-l va îndrepta? Și cine va cinsti pre cel ce-și face de ocară viața sa?

33. Săracul să cinstească pentru știința sa, și cel bogat să cinstească pentru averile sale.

34. Iară cel ce să slăvească într-o sărăcie, dară în averie cu cât? Și cel neslăvit într-o averie, dară în sărăcie cu cât (g)?

CAP 11

Întălepciunea înalță. Nu lăuda pentru frumsețe. Nu te fâli cu îmbrăcăminte. Nu răspunde până nu înțelegi. Nu te prici pentru lucru ce nu-ți e de treabă. Ceale bune și ceale reale sânt de la Dumnezeu. Nu priimi pre fieștecine în casă.

*Face.
41, 40
Daniil

1.* nțălepciunea înalță capul celui smerit și-l face pre el să șază într-o cei mari.

6, 3
Ioan
7, 18

2. Să nu lauzi pre om pentru frumseța lui, și să nu te scârbești de om pentru chipul lui.

3. Mică este într-o ceale zburătoare albina și începutul dulceților, rodul ei.

*Fap.
12, 21
22

4.* Cu îmbrăcăminte hainelor să nu te lauzi, nici în ziua mării să nu te trufești, că minunate sânt lucrurile Domnului și ascunse faptele Lui într-o oameni.

5. Mulți tirani au șezut pre pământ, iară cel de carele nu să gândea au purtat stema.

*3 Împă.
15, 28
Estir.

6.* Mulți puternici s-au necinstit foarte, și cei măreți s-au dat în mâinile altora.

6, 7

7. Mai înainte de ce vei cerca, nu huli, cunoaște întâiu și atunci dojenește.

*Pilde
18, 13

8.* Mai înainte de ce auzi, nu răspunde, și în mijlocul cuvintelor nu adaoge a vorbi.

9. Pentru lucrul care nu-ți este de treabă, nu te prici, și în judecata păcătoșilor nu șede.

10. Fiiule, nu te cuprinde cu multe lucruri.

*1 Tim.
6, 9

11.* Că, de te vei cuprinde cu multe lucruri, nu vei fi fără de vină.

12. Și de vei alerga, nu vei prinde, și de vei fugi, nu vei scăpa.

*Eclis.
4, 8

13.* Este om carele să ostenească și muncească și să sârguiască, și cu atâta mai mult să lipsească.

14. Este om slab, fără de ajutoriu, lipsit de putere, și împovorat de sărăcie.

*Iov
42, 10

15.* Și ochii Domnului au căutat spre el cu bine și l-au rădicat pre el din smereniia lui și au înălțat capul lui și s-au mirat de el mulți.

16. Ceale bune și ceale reale, viața și moartea, sărăciia și averiia de la Domnul sânt.

17. Darul Domnului rămâne la cei bine credincioși și bunăvoința Lui, în veac, bine va spori.

18. Este carele să îmbogățească din grija și din cruțarea lui, și aceasta este partea platei lui,

*Luca
12, 19

19. Zicând: * „Aflat-am odihnă și acum voi mânca din bunățile mele”.

34. (g) Pre înțales: care, sărac fiind, este sumeț, cu cât mai vârtos ar fi sumeț și s-ar mări de ar fi bogat, sau sărac fiind, de să cinstească,

CAP 11 ȘI 12

20. Și nu știe că vremea trece și va muri și le va lăsa pre eale altora.

21. Stăi în ce te-ai făgăduit tu, și într-o aceea petreci, și într-o aceea crească.

22. Nu te mira de lucrurile păcătoșului, nădăduiaște în Domnul și rămâi într-o oste-neala ta.

23. Că lezne este înainte Domnului degrab și curând a îmbogăți pre cel sărac.

24. Blagosloveniia Domnului este plată celui credincios, și într-o ceas degrab răsare blagosloveniia Lui.

25. Să nu zici: „Ce lipsă am eu? Și care de acum vor fi bunățile mele?”

26. Să nu zici: „Destule am, pentru ce să mai năcăjesc de acum?”

27.* În ziua bunăților este uitarea răutăților, și în ziua răutăților nu este pomenirea bunăților.

*Jos
18, 25

28. Că lezne este înainte Domnului, în ziua sfârșitului, să dea omului după căile lui.

29. Răutatea ceasului face uitare desfățărilor, și la sfârșitul omului să vor descoperi lucrurile lui.

30. Mai înainte de săvârșit, pre nimenea să nu zici fericit, că în fiii săi să va cunoaște omul.

31. Nu băga pre tot omul în casa ta, că multe sânt meșteșugirile celui viclean.

32. Potârniche vânătoare în coșniță, așa este inima trufașului, și ca iscoada privește căderea.

33. Că ceale bune le întoarce în reale și viclenească, și pentru ceale bune te va huli.

34. Dintru o scânteie de foc să înmulțească jearul, și omul păcătos pândească sângele.

35. Păzește-te de cel viclean, că reale meșteșugească, ca nu cumva să te facă să fii pururea de ocară.

36. Lasă pre cel străin să lăcuiască la tine, și-ți va face turburări și te va înstrăina pre tine de la ale tale.

CAP 12

Fă bine dreptului, iară pre cel păcătos și necredincios nu-l ajuta. Că anevoie să cunoaște priiatinul, din nepriiatin. Nepriiatinul, de să va și arăta a fi priiatin, nu-i creade. De vei face bine, vezi cui faci și vei fi binecuvântat.

1. e faci bine, să știi cui faci și vei avea mulțămintă pentru facerea ta de bine.

2. fă bine bunului credincios și vei afla răsplătire, de nu de la el, de la Cel Preaînalt.

3. Nu este bine celui ce pururea petrece într-o răutăți și nu dă milostenie.

4.* Dă celui cuvios și nu ajuta celui păcătos.

*Gala.
6, 10

5. Fă bine celui smerit și nu da celui necredincios.

cu cât mai vârtos s-ar cinsti de ar fi bogat, și cel bogat, de este necinstit, cu cât ar fi mai necinstit de ar fi sărac.

6. Opreaște pâinea lui și nu-i da, ca nu cu acelea să se întărească asupra ta.

Sus 7. Că îndoite răutăți vei afla întru toate bunătățile, care vei face lui.

8. Că și Cel Preainalt au urât pre cei păcătoși și celor necredincioși va răsplăti izbândă.

9. Dă celui bun și nu ajuta pre cel păcătos.

10. Nu să arată în fericire, carele easte priiaten, nici în ceale reale nu să ascunde vrăjmașul.

11. Când easte în bine omul, vrăjmașii lui să întristează, iară când easte în rău, și priiatenul să desparte.

12. Nu creade vrăjmașului tău în veaci, că în ce chip arama să ruginească, așa și răutatea lui.

13. Și de să va smeri să umble plecat, întărească-ți sufletul tău și te păzească de el.

14. Și vei fi lui ca cel ce șterge oglinda, și vei cunoaște că nu au lăpădat toată rugina.

15. Nu-l pune să stea lângă tine, ca să nu te împingă pre tine și să stea el în locul tău.

16. Să nu-l pui să șează de-a dreapta ta, ca nu cumva să caute scaonul tău și mai pre urmă vei cunoaște cuvintele mele, și de graiurile mele te vei umili (a).

17. Cui va fi milă de descântătoriul cel mușcat de șearpe (b) și de toți cei ce să apropie de fiară?

18. Așa și de cel ce merge la omul păcătos și să învăluiaște cu păcatele lui.

19. Un ceas va rămânea cu tine, iară de vei fi fără de noroc, nu va rămânea cu tine.

Ierem. 20. Și cu buzele sale te va îndulci vrăjmașul și multe-ți va șopti și-ți va grăi bune.

41, 6

21. Iară în inimă va sfătui să te surpe în groapă, cu ochii va lăcrăma vrăjmașul.

22. Și de va afla vreame, nu să va sătura de sânge.

23. De să vor întâmpla ție reale, afla-l-vei pre el acolo înaintea ta, cu ochii săi va lăcrăma vrăjmașul, și ca cum ț-ar ajuta, va săpa supt picioarele tale.

24. Clăti-va capul său și va bate în palmile sale, și multe va șopti și va schimba fața sa.

CAP 13

Primejdioasă e însoțirea cu cel mândru și bogat și putearnic. Iubeaște pre Dumnezeu și pre deaproapele. Nu să șeade bogatului cu cel sărac, și acesta urgisindu-să, acela să cinstească.

*Sus 7, 2

1.* el ce să atinge de smoală mânji-să-va, și cel ce să împreună cu cel trufaș aseamenea lui va fi.

2. Povară mai grea decât poți să nu rădici; așa și cu cel mai tare decât tine și mai bogat nu te însoți.

3. Ce, să împreună oala cu căldarea? Că să va izbi și să va sparge.

16. (a) În cea veachie, verșul al 16 easte acesta: să nu legi de doao ori păcat, pentru că în unul nu te vei nevinui.

17. (b) Credea unii că cu descântece să îmblânzesc șerprii,

4. Cel bogat au făcut strâmbătate și încă el s-au mâniiat.

5. Celui sărac s-au făcut strâmbătate și el să roagă de iertăciune.

6. Până îi vei fi de folos, va lucra întru tine, iară de te vei lipsi, te va părăsi.

7. De ai, va trăi cu tine și te va deșerta și nu-i va fi milă.

8. De ești lui de lipsă, te va înșela, și zâmbindu-ți a râde, îți va da nădejde.

9. Grăi-va ție bune și va zice: „Ce-ți trebuie?” Și te va rușina pre tine cu bucatele sale, de doao sau de trei ori, până ce te va deșerta, și mai pre urmă va râde de tine.

10. După aceea, te va vedea pre tine și te va părăsi și va clăti cu capul său asupra ta.

11. Ia aminte să nu te înșeli și să nu te slobozi în veselii ta.

12. Când te chiiamă cel putearnic, fă-te ca cum te-ai feri, și cu atâta mai mult te va chema.

13. Nu te vârî, ca să nu te scoți afară, nici sta departe, ca să nu fii uitat.

14. Nu lungi vorba cu el, nici creade cuvintelor celor multe a lui.

15. Că cu vorba cea multă te va ispiti și ca cum ar râde te va întreba.

16. Nemilostiv easte cel ce nu-și ține cuvintele, și nu va scăpa de rău și de legături.

17. Păzească-te și foarte bine-ți ia sama, că cu cădearea ta umbli.

18. Tot dobitocul iubeaște pre cel aseamenea șie, și tot omul pre deaproapele său.

19. Tot trupul să împreună cu cel de fealiul său, și omul cu cel aseamenea șie să va însoți.

20.* Au împreuna-să-va lupul cu mielul? Așa cel păcătos cu cel cuvios.

*2 Cor. 6, 14

21. Ce pace easte leoaiei cu cânele? Și ce pace celui bogat cu cel sărac?

22. Vânatul leilor sânt colunii în pustie; așa, pășunea celor bogați sânt săracii.

23. Urâtă easte trufașului smereniia; așa, urât easte bogatului săracul.

24. Pre bogat, când să clătească, îl razămă priiatinii. Iară pre cel sărac, când cade, îl scot afară priiatinii.

25. Bogatul, când lunecă, mulți sânt carii îl sprijinesc. Grăit-au ce nu să cădea și l-au îndreptat (a) pre el.

26. Cel smerit au greșit, și încă-l și ceartă pre el, grăit-au înțelepțească și nu i s-au dat loc.

27. Bogatul au vorbit și toți au tăcut, și cuvântul lui până la nori l-au înălțat.

28. Săracul au grăit și zic: „Cine easte acesta?” Și de să împiiadecă, îl răstoarnă pre el.

29. Bună easte avuția la cel ce easte făr' de păcat, și rea easte sărăciia în gura celui necredincios.

și-i descânta, apoi îi luoa a mână și să juca cu ei; de unul ca acela, dară, zice înțeleptul, de-l va mușca șearpele, cui va fi milă? 25. (a) Adecă, i-au întărit vorbele lui.

30. Inima omului schimbă fața lui, ori spre bune, ori spre reale.

31. Fața veaselă easte semn că inima întru ceale bune petreace; iară aflarea pildelor easte cugetare cu osteneală.

CAP 14

Greșala limbii. Vredniciile scumpului, facerile de bine. Deprinderea înțelepciunii.

*Jos
19, 17

1.* ericit bărbatul carele n-au alunecat cu gura sa și nu să rănește cu mahniciunea păcatului.

2. Fericit easte pre carele nu-l vinovățește sufletul lui și carele nu au căzut de la nădejdea sa.

3. Bărbatului ticăit nu sânt bune avuțiile, și omului pismos pentru ce sânt avuții?

4. Cel ce adună din sufletul său altora adună, și cu bunătățile lui alții să vor desfăta.

5. Cel ce easte șie rău cui va fi bun? Și nu să va veseli cu averile sale.

6. Nimica nu easte mai rău decât cel ce-și pismuiaște șie; și aceasta easte răsplătirea răutății lui.

7. Și de face bine, din uitare face; iară, mai pre urmă, arată răutatea sa.

8. Rău easte cel ce pismuiaște cu ochiul și cel ce-și întoarce fața și cel ce treace cu vederea sufletele.

9. Ochiul lacomului nu să satură cu o parte, și nedreptatea celui rău usucă sufletul.

10. Ochiul rău își pismuiaște pentru pâne, și la masa sa va fi lipsit.

11. Fiiule, cât vei putea fă-ți bine ție și ado Domnului aduceri vreadnice.

12. Adu-ți aminte că moartea nu zăbovește și diiata iadului nu s-au arătat ție.

Tovi. 13. Mai înainte de ce vei muri, fă bine priiatinului, și după cât poți, întinde și dă lui.

Sus 14. Să nu întârziezi în zioa cea bună și partea poștei ceii bune să nu te treacă.

Luca 15. Au nu altuia vei lăsa trudele tale și ostenealele tale să le împarță cu soarte?

16. Dă și ia, și-ți sfintește sufletul tău, că în iad nu easte a căuta desfătăciuni.

Isaia 17. Tot trupul ca o haină să învecheaște, că legătură din veac easte cu moarte a muri.

Iacov 18. Ca frunzele ceale ce înverzesc în copaciu des, unele cad, altele răsar,

19. Așea e rodul trupului și al sângelui, unul moare și altul se naște.

20. Tot lucrul ce să strică să sfârșeaște, și cel ce-l face pre el să va duce cu el.

Psal. 21. Fericit bărbatul carele întru înțelepciune să va săvârși și carele cu priceapere va vorbi.

22. Cel ce socoteaște căile ei în inima sa și ceale ascunse ale ei le gândeaște.

23. Cel ce aleargă după ea ca un iscoditoriu și la căile ei priveghează.

24. Cel ce să uită pre ferestrele ei și

CAP 14 ȘI 15

la ușile ei ascultă.

25. Cel ce sălășluește aproape de casa ei va împlânta țeruși în păreții ei, întinde-va cortul său după mâinile ei și să va sălășlui întru odihna bunătăților.

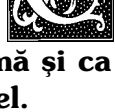
26. Pune-va pre fiii săi supt acoperemântul ei, și supt ramurile ei va petreace.

27. Scăpa-va supt dânsa de fierbințală și întru mărirea ei să va odihni.

CAP 15

Folosul teamerii de Dumnezeu și a înțelepciunii ceii adevărate. Să pomeneaște slobozirea voinții.

1. el ce să teame de Domnul va face ceale bune (a), și cel ce ține legea va prinde pre ea.

2. Și-l va întimpina pre el ca o mumă și ca muiarea tinerețelor îl va priimi pre el.

3.* Hrăni-l-va pre el cu pâinea înțelegerii și cu apa înțelepciunii îl va adăpa pre el.

*Ioan
4, 10

4. Răzâna-să-va întru ea și nu să va clăti, ținea-să-va de ea și nu să va rușina.

5. Și-l va înălța pre el mai mult decât pre cei de aproape ai lui și în mijlocul adunării va deschide gura lui.

6. Desfătare și cunună de bucurie și nume veacinic va moșteni.

7. Oamenii cei nebuni nu o vor cuprinde pre ea, și bărbații cei păcătoși nu o vor vedea pre ea.

8. Departe easte de trufie, și oamenii cei mincinoși nu-și vor aduce aminte de ea.

9. Nu e frumoasă lauda în gura păcătosului, că nu easte de la Domnul trimisă lui.

10. Că întru înțelepciune să va grăi lauda, și Domnul o va îndrepta pre ea.

11. Să nu zici că „Pentru Domnul m-am depărtat”, că ceale ce El le-au urât nu le-i face.

12. Să nu zici că „El m-au înșelat”, că nu are El lipsă de omul păcătos.

13. Toată urăciunea o au urât Domnul și nu easte iubită celor ce să tem de Dânsul.

14. El, din început, au făcut pre om și l-au lăsat pre el în mâna sfatului său.

15.* De vei vrea, vei ținea poruncile și credința și vei face ceale bine plăcute.

*Mate.
19, 27

16. Pus-au înaintea ta foc și apă, ori la care vei vrea, vei tinde mâna ta.

17.* Înaintea oamenilor easte viața și moartea, și oricare-i va plăcea să va da lui.

*Ieremi.
21, 8

18. Că multă e înțelepciunea Domnului; tare easte El întru putere și veade toate.

Evrei
4, 13

19.* Și ochii Lui sânt preste cei ce să tem de El, și El va cunoaște tot lucrul omului.

*Psal.
33, 14

20. Și nimănui nu au poruncit să lucre păgânește și nimănui nu au dat slobozenie să păcătuiască.

CAP 16

Izbânda lui Dumnezeu împotriva celor necredincioși și mila spre cei buni. De cunoștința și judecata lui Dumnezeu nimenea nu să poate feri, a Căruia lucruri sânt neispitite.

1. (a) În unele biblii easte: va face aceasta.

1. **N**u pofti mulțime de fii fără de folos, nici te bucura de fiii necredincioși.

2. De se vor înmulți, nu te bucura de ei, de nu easte frica lui Dumnezeu cu ei.

3. Nu creade vieții lor și nu nădăjdui întru locul (a) lor.

4. Că mai bun easte unul decât o mie, și a muri fără de fii, decât a avea fii fără de frica lui Dumnezeu.

5. Că un înțelept va umplea cetatea de lăcuiitori, iară neamul celor necredincioși să va pustii.

6. Multe ca acestea am văzut cu ochii miei și mai tari decât acestea au auzit urechiia mea.

Jos 7. Întru adunarea păcătoșilor ațița-să-va foc, și în neamul neascultătoriu s-au aprins mânie.

Face. 8. Nu s-au milostivit spre uriașii cei de demult, carii s-au depărtat întru tăriia lor.

9. Nu au iertat, pentru nemernicia lui Lot, pre cei ce i-au urât pentru trufia lor.

10. Nu s-au făcut Lui milă de neamul pierzării, carii să înălțasă întru păcatele sale.

Nume. 11. Și așa (b), șease sute de mii de pedestri adunați întru învârtoșearea inimii sale (v).

12. De va fi unul vârtos la cerbice, minune va fi de să va curăți.

13. Că mila și mâniia la El easte. El poate să Se milostivească și să Se mânie.

14. Precum e multă mila Lui, așa e multă și certarea Lui, pre om după faptele lui îl judecă.

15. Nu va scăpa păcătosul cu răpirea, nici va întârziia răbdarea celui binecredincios.

*Rom. 16. La toată milosteniia va face lor; * fieștecine după faptele sale va afla.

17. Să nu zici „De Domnul mă voi ascunde, au dintru înălțime aduce-ș-va cineva aminte de mine?”

18. Întru norod mare nu mă voi pomeni, că ce easte sufletul meu întru atâta mulțime de făpturi?”

19. Iată ceriul, și ceriul ceriului lui Dumnezeu, adâncul și pământul să vor clăti întru cerțarea Lui.

20. Așijderea, munții și temeliile pământului, când va căuta spre eale, de frică să vor cutremura.

21. Și de acestea nu va gândi inima, și de căile Lui cine-și va aduce aminte?

22. Și vifor, care nu-l va vedea om, iară ceale mai multe lucruri ale Lui sânt ascunse.

23. Lucrurile dreptății cine le va vesti sau cine va răbda? Că departe e făgăduința.

24. Cel ce să micșorează cu inima cugetă acestea; iară bărbatul cel fără de minte și rătăcit cugetă ceale nebune.

25. Ascultă, fiiul meu, și învață știință, și ia aminte cu inima ta la cuvintele mele.

3. (a) În unele să află: întru mulțimea lor. 11. (b) Nu i-au fost milă de. 11. (v) Unele bib. adaogă la stihul acesta: bătând, miluind, pedepsind, tămăduind Domnul cu milă și cu certare i-au ținut. Adecă, pre israilteani,

26. Arăta-voiu în cumpănă învățatura și cu amăruntul voiu vesti știința.

27. Întru judecata Domnului, lucrurile Lui din început, și de când le-au făcut au osibit părțile lor.

28. Împodobit-au în veac lucrurile Sale și începuturile lor, în neamurile lor, nici au flămânzit, nici s-au ostenit și nu au încetat de la lucrurile Sale (g).

29. Nici unul pre deaproapele său nu l-au năcăjit, și până în veac nu se va împrotivi cuvântului Lui.

30. Și după aceasta, au căutat Domnul pre pământ și l-au umplut de bunătățile Sale.

31. Cu tot fealiul de dobitoace vii au acoperit fața lui și într-însul va fi întoarcerea lor.

CAP 17

Despre zidirea omului. Îndemnarea la pocăință și spre lauda lui Dumnezeu, Care știe lucrurile oamenilor.

1.* **D**omnul au făcut din pământ pre om și iarăși l-au întors în pământ. *Face. 1, 27 5, 1

2. Zile cu număr și vream e i-au dat lui și le-au dat lor stăpânire preste ceale ce sânt pre pământ.

3. După cuviința lor, i-au îmbrăcat pre ei cu vârtute, și după chipul Său i-au făcut pre ei.

4. Și au pus frica lui preste tot trupul, și l-au făcut domn fierilor și paserilor.

5. Sfat și limbă și ochi, urechi și inimă le-au dat lor ca să gândească.

6.* Cu știința înțelegerii i-au umplut pre ei, și bune și reale le-au arătat lor. *Face. 2, 18

7. Pus-au ochiul Său preste inimile lor, ca să le areate lor mărimea lucrurilor Sale.

8. Și numele sfințeniei vor lăuda, ca să grăiască mărimea lucrurilor Lui (a).

9. Pusu-le-au lor știință, și leagea vieții le-au dat lor moștenire.

10. Legătură veacinică au făcut cu ei, și judecățile Sale le-au arătat lor.

11. Mărimea mării Sale au văzut ochii lor, și mărirea glasului lor au auzit urechiia lor.

12. Și le-au zis lor: „Feriți-vă de toată nedreptatea” și au poruncit lor, unuia, fieștecăruia, pentru deaproapele său.

13. Căile lor înaintea Lui sânt pururea, nu să vor ascunde de la ochii Lui.

14.* Fieștecăruia neam au pus povățuitoriu, și partea Domnului Israil easte. *Rom. 13, 1

15. Toate lucrurile lor ca soarele sânt înaintea Lui, și ochii Lui, neîncetați preste căile lor.

16. Nu sânt ascunse nedreptățile lor înaintea Lui, și toate păcatele lor sânt înaintea Domnului.

când au ieșit din Egipt. 28. (g) În cea veachie nu să află: nici au flămânzit, nici s-au ostenit și nu au încetat de la lucrurile sale. 8. (a) Acest vers a 8 în cea veachie nu easte.

Jos 17. Milostenia bărbatului este ca o peceate cu El, și mulțămirea omului ca lumina ochiului o va păzi.

Mate. 18. După aceea, să va scula și va răsplăti lor, și răsplătirea lor în capul lor o va întoarce.

19. Însă celor ce să pocăiesc le-au dat întoarcere și pre cei ce slăbesc îi îndeamnă la răbdare.

20. Întoarce-te la Domnul și părăsește păcatele, roagă-te înaintea feții Lui și împuținează sminteala ta.

Psal. 21. Sârguiește cătră Cel Preaînalt și te întoarce de la nedreptate și foarte te scârbește de lucrul urât.

22. Pre Cel Preaînalt cine-L va lăuda în iad (b) în locul celor vii și a celor ce dau mărturisire?

23. De la cel mort, ca de la cel ce nu este, au perit mărturisirea. Cel viu și sănătos va lăuda pre Domnul.

24. Cât e de mare milostenia Domnului și mila celor ce să întorc la El?

25. Că nu pot toate să fie într-oameni, că nu este nemuritoriu fiul omului.

26. Ce e mai luminos decât soarele? Și acesta scade; și ce e rău va gândi trupul și sângele.

27. El privește puterea înălțimei ceriului, și toți oamenii sânt pământ și cenușe.

CAP 18

Milostivirea și îndelungă răbdarea lui Dumnezeu și puterea Lui cine o va cerca? Cu cumpăt a vorbi. Trebuie a să ruga. A să feri de poftele ceale reale.

Face. 1, 1 [31] 1. el ce trăiaște în veac au zidit toate de obște.

2. Domnul singur este drept (a).

3. Nimănui n-au făcut putere, ca să vestească lucrurile Lui, și cine va cerca mărimile Lui?

4. Puterea mărimii Lui cine o va număra, și cine va adaoge a grăi milele Lui?

5. Nu pot împuțina, nici a adaoge, nici a cerca minunile Domnului.

6. Când va sfârși omul, atunci va începe, și când va înceta, atunci nu va fi.

7. Ce este omul și ce este folosul lui? Ce este binele lui și ce este răul lui?

Psal. 89, 10 8. Numărul zilelor omului, mult o sută de ani.

9. Ca o picătură de apă din mare și ca un grăunț de năsip, așa sânt de puțini anii în zioa veacului.

10. Pentru aceea, lor îndelung răbdătoriu este Domnul și au vărsat preste ei mila Sa.

11. Văzut-au și au cunoscut perirea lor, că rea este; pentru aceea, au înmulțit milos-

22. (b) În iad: adecă, în groapă, în mormânt. 2. (a) În unele biblii grecești să află și acestea: și nu este altul afară de El, Cel ce ocârmuiește lumea cu palma mâinii Sale și toate ascultă de voia Lui, că El este Împăratul tuturor, cu puterea Sa osibind

tivirea Sa.

12. Mila omului cătră deaproapele său; iară mila Domnului preste tot trupul.

13. Muștrând și certând și învățind și întorcând ca un păstoriu turma Sa.

14. Pre cei ce priimesc învățătura îi miluiește, și pre cei ce să sârguiesc spre judecățile Lui.

15. Fiiule, în ceale bune nu da plânsoare și în toată darea nu da întristarea cuvintelor.

16. Au nu roaoa răcorește căldura? Așa, mai bun este cuvântul decât darea.

17. Au nu este mai bun cuvântul decât darea cea bună? Și amândoașă sânt la omul cel plin de dar.

18. Nebunul cu nemulțămire împuță, și darul celui pismaș slăbește ochii.

19. Mai înainte de ce vorbești, învață, și mai înainte de boală, te grijește.

20.* Mai înainte de judecată, ispitește-te pre tine și în ceasul cercetării vei afla milă. *1 Cor. 1 [11], 28

21. Mai înainte de boală, smerește-te (b) și în vremea păcatelor arată întoarcere.

22.* Nu te împiedeca a plini făgăduința în vreme bună și nu aștepta până la moarte să te îndreptezi. *Luca 18, 1 1 Tesal. 5, 17

23. Mai înainte de ce făgăduiești, te gătește pre tine, și nu fi ca omul cel ce ispitește pre Domnul.

24.* Adu-ți aminte de mâniia cea din zioa săvârșirii, și de vremea izbândeii, când va întoarce Dumnezeu fața. *Sus 7, 18

25.* Adu-ți aminte de vremea foametei, în vremea săturării, și de săracie și de lipsă, în zilele avuției. *Sus 11, 27

26. De dimineața până seara să mută vremea și toate sânt grabnice înaintea Domnului.

27. Omul înțelept într-o toate să va teame, și în zilele păcatelor să va feri de greșală.

28. Tot cel înțelegătoriu cunoaște înțelepciunea și celui ce o au aflat pre ea va da mărturisire.

29. Cei înțelepți la cuvinte, și ei s-au înțelepțit, și au ploat pilde alese contenirea sufletului (v).

30.* După poftete tale nu merge, și de cătră poftete tale te întoarce. *Roma. 6, 12

31. De vei da sufletului tău plăcerea poftetei, te va face pre tine bucurie vrăjmașilor tăi. 13, 13 14

32. Nu te veseli cu multă desfătăciune, nici te lega cu îngreunarea ei.

33. Nu te face sărac, făcând ospețe din împrumutare, când nu ai nimic în pungă (g).

CAP 19

Despre înfrânare, trezvie, limbuție, de cel ce să bucură de nedreptate. De cel ce nu priimește dojana.

întru ei ceale sfinte de la ceale sfinte. 21. (b) În unele să află: te înfrânează cu post. 29. (v) Și precum ploaia, așa aceștia au vărsat pilde alese. 33. (g) În unele sânt și acestea: că vei fi pismaș vieții tale și de vorbă la oameni.

Despre dojană. Despre smereniia vicleană. Din față să cunoaște cel înțelept.

1. ucrătoriul bețiv nu să va îmbogăți; cel ce nu bagă samă de ceale mici pre încet va cădea.

Face. 2. Vinul și muierile înșală pre cei înțelepți,
19, 32
3 Împă. 3. Și cel ce să lipeaște de curve îndrăzneț va fi.
11, 1

4. Moliile și viermii vor moșteni pre el și sufletul îndrăzneț va peri și să va usca (a).

Isus N. 5. Cel ce creade curând ușor de inimă easte, și cel ce păcătuiaste asupra sufletului său greșeaște.
9, 15
22, 11

6. Cel desfătat cu inima huli-să-va, și cel ce ureaște vorba mai puțin rău va avea (b).

7. Niciodată nu poftori cuvântul și nimica ție nu să va împuțina.

8. Cătră priiatin și cătră vrăjmaș nu povesti și, de nu easte ție păcat, nu-l descoperi.

9. Că te-au ascultat pre tine și te-au cinstit pre tine, și cu vreamă te va urî.

10. Auzit-ai cuvânt? Să moară la tine; cutează, că nu te va sparge.

11. De cătră fața cuvântului cel nebun să va chinui, ca ceaea ce naște prunc.

12. Săgeată înfiptă în coapsele trupului, așa easte cuvântul în inima nebunului.

Leviț. 13. Muștră pre priiatin, ca nu cumva să fie făcut aceaea, și de-au făcut, mai mult să nu facă.
19, 17

Mateiu 14. Muștră pre priiatin, ca nu cumva să fie zis; și de au zis, mai mult să nu zică.
18, 15

Luca 15. Muștră pre priiatin, că de multe ori easte năpaste, și nu creade tot cuvântul.
17, 3

Iaco. 16. Easte carele lunecă, ci nu din suflet; și cine nu au greșit cu limba sa?
3, 8

Sus 17. Dojeneaște pre priiatinul tău, mai înainte de ce-l înfricoșezi, și dă loc legii Celui Preaînalt.
18 [14], 1

18. Toată înțelepciunea easte frica Domnului; și toată înțelepciunea easte facerea legii.

19. Și nu easte înțelepciunea știința răutății, și unde easte sfatul păcătoșilor nu easte înțelepciune.

20. Easte răutate, și aceasta easte urâciune, și easte nebun carele puțin înțeleage.

21. Mai bun easte cel ce puțin înțeleage cu frică, decât cel ce prisoseaște cu mintea și calcă leagea.

22. Easte isteție chiiară și aceasta easte nedreaptă, și easte carea întoarce harul, ca să areate judecata.

23. Easte carele face rău și umblă smerit, și ceale dinlăuntru ale lui sânt pline de vicleșug,

24. Carele și pleacă fața și să face surd unde nu-l știu, el mai întâiu va apuca să-ți strice.

25. Și măcar că pentru slăbiciunea puterii nu

4. (a) În unele easte: spre mai mare pildă. 6. (b) În unele biblii să află și aceastea: iară cel ce stă împotriva dezmiardărilor, acela încununează viața sa. Cel

poate păcătui; de va afla vreamă, va face rău.

26. Din vedea să cunoaște omul și din chipul feții să cunoaște cel înțelept.

27. Îmbrăcăminte omului și râsul dinților și călcarea omului vestesc de ale lui.

28. Easte muștrare carea nu easte cuvioasă, și easte carele tace, și acesta easte înțelept.

CAP 20

Adaoge a vorbi despre dojenire și despre limbuție, încă și despre daruri și minciună.

1. ai bine easte a muștra decât a să mâniia.

2. Și cel ce să mărturiseaște de scădeare să va opri.

3. Precum easte pofta famenului a strica fecioria featei, așa easte cel ce cu sila face judecată.

4. Easte carele tace și să află înțelept, și easte carele să face urât pentru vorba cea multă.

5. Și easte carele tace pentru că nu are ce să răspundă, și easte carele tace pentru că știe vreamă.

6. Omul înțelept va tăcea până la vreamă, iară cel spurcat și nebun va trece preste vreamă.

7. Cel ce înmulțeaste cuvintele urî-să-va, și cel ce-și ia șie puteare să va urî.

8. Easte sporiu omului întru ceale reale, și easte aflare spre scădeare.

9. Easte dare, carea nu-ți va folosi, și easte dare a căriia îndoită easte răsplătirea.

10. Easte micșorare pentru mărire, și easte carele din smerenie și-au rădicat capul.

11. Easte carele cumpără multe cu puțin, și easte carele plăteaste cu șeapte părți mai mult.

12. Cel înțelept întru cuvinte iubit să va face pre sine, iară darurile celor nebuni să vor vărsa.

13. Darul celui fără de minte nu-ți va folosi ție, că ochii lui în loc de unul sânt mulți.

14. Puțințele va da și multe va împuta, și va deschide gura sa ca un strigătoriu.

15. Astăzi va da împrumut și mâne va ceare îndărăpt; urât om easte unul ca acesta.

16. Nebunul va zice: „Nu easte mie priiatin și nu easte har întru bunătățile meale.

17. Cei ce mănâncă pâinea mea sânt răi cu limba”.

18. De câte ori și câți vor batjocori pre el?

19. Mai bună easte cădearea pre pământ, decât cădearea limbii; așa cădearea celor răi degrab va veni.

20. Omul nemulțămitoriu easte poveaste fără de vreamă, pururea va fi în gura celor neînvățați.

21. Din gura nebunului să va goni pilda, că nu o va zice în vreamă ei.

22. Easte carele de nevoie să opreaște a păcătui și întru odihna sa nu să va umili.

23. Easte carele-și piiarde sufletul său pentru rușine, și de cătră fața cea fără de ce easte stăpân limbii sale, acela și cu omul cel fără de înțeleagere va putea trăi.

minte va piiarde pre el.

24. Easte carele pentru rușinea făgăduiaște har priiatinului și și-l face pre el vrăjmaș în zădar.

25. Ocară rea easte la om minciuna, în gura celor neînvățați, pururea va fi.

26. Mai bun easte furul decât cel ce pururea minte; iară amândoi pierzarea vor moșteni.

27. Năravul omului mincinos easte ocară, și rușinea lui easte cu el pururea.

CUVINTELE PILDELOR

28. Cel înțelept la cuvânt să va înălța pre sine, și omul înțelept va plăcea celor mari.

Pilde 12, 11 29. Cel ce lucră pământul înălța-va stogul său, și cel ce place celor mari curăți-se-va de nedreptate.

Ieșire 23, 8 30. Ospeațele și darurile orbesc ochii înțelepților, și ca zăbala în gură abat muștrările.

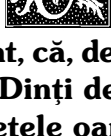
2 Leage 16, 19 31.* Înțelepciunea ascunsă și comoara neștiută, ce folos easte de amândoa?

*Jos 41, 17 32. Mai bun easte omul carele-și ascunde nebuniia sa, decât omul carele-și ascunde înțelepciunea sa.

CAP 21

Învăță a să feri de păcatul obicinuit și, deosebi, aducând înaintea multe fealiuri de păcate.

1. iule, păcătuit-ai? Să nu mai adaogi încă; și pentru ceale mai dinainte ale tale te roagă.

2. Ca de fața șarpelui fugi de păcat, că, de te vei apropiia de el, te va mușca.

3. Dinți de leu sânt dinții lui, care omoară sufletele oamenilor.

4. Ca sabiia, cea de amândoa părțile ascuțită, easte toată fărădeleagea; rana ei nu are vindecare.

5. Batjocora și sumeția vor pustii avuția; așa și casa celui trufaș să va pustii.

6. Rugăciunea săracului, din gură până la urechile lui, și judecata lui degrab va veni.

7. Cel ce ureaște muștrarea urmează pre păcătos, și cel ce să teame de Domnul să va întoarce din inimă.

8. De departe easte cunoscut cel cu limba tare, și cel înțelept știe când lunecă el.

9. Cel ce-și zidează casă cu bani străini aseamenea easte celui ce-și adună pietri de mormânt (a).

Sus 16, 7 10. Câlți adunați easte adunarea celor fără de leage, și perirea lor, pară de foc.

11. Calea păcătoșilor easte netezită cu pietri, și la sfârșitul ei easte groapa iadului.

12. Cel ce păzează leagea își stăpânează cugetul său; și sfârșitul teamerii de Domnul easte înțelepciunea.

13. Nu să va învăța cel ce nu easte isteț; easte isteție carea înmulțează amărăciunea.

14. Știința celui înțelept să va înmulți ca un potop și sufletul lui ca un izvor de viață.

9. (a) În cea veachie: de iarnă.

CAP 21 ȘI 22

15. Inima nebunului, ca un vas spart, și nici o știință nu va ținea.

16. Cuvânt înțelept de va auzi cel știutoriu, lauda-l-va pre el și preste el va adaoge.

17. Auzit-au cel răsfățat și nu i-au plăcut, și l-au lăpădat după dosul său.

18. Vorba nebunului, ca sarcina în cale, iară prin buzele celui înțelept să va afla har.

19. Gura înțeleptului să va căuta întru adunare și cuvintele lui le va cugeta în inimă.

20. Ca o casă stricată, așa easte celui nebun înțelepciunea, și știința celui neînțelegătoriu, cuvinte neispitite.

21. Obeade în picioarele celor nebuni easte învățatura și ca cătușile în mâna cea dreaptă.

22. Nebunul, când râde, își înălță glasul său, iară omul înțelept abia încet va zimbi.

23. Ca podoaba cea de aur easte învățatura la cel înțelept și ca brățarea în brațul drept.

24. Piciorul nebunului grabnic easte în casă, iară omul cel ce are multă știință să va rușina de fața.

25. Nebunul pre ușe să uită în casă, iară omul cel învățat stă afară.

26. Semn de om prost easte a asculta la ușe, iară cel înțelept să va îngreoa cu necinste.

27. Buzele străinilor întru aceastea să vor îngreoa, iară cuvintele celor înțelepți să vor cumpăni.

28. În gura nebunilor easte inima lor, iară în inima înțelepților easte gura lor.

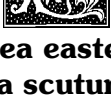
29. Când blastămă cel necredincios pre Satana, însuși își blastămă sufletul său.

30. Pângărează sufletul său cel ce șopteaște și, oriunde va lăcui, să va urî.

CAP 22

Cel leaneș la toți e necinstit. Despre fiii neînvățați și rău crescuți. Și de greșelele care stracă prietșugul. Despre contenirea limbii.

1. ietirii întinate s-au asemănat leaneșul, și toți vor șuiera de ocară lui.

2. Balegii ceii din gunoiu aseamenea easte leaneșul; tot cel ce o va rădica își va scutura mâna.

3. Rușine tatălui easte fiiul neînvățat, iară fata, scădere s-au născut.

4. Fata înțeleaptă moșteni-va pre bărbatul său, iară cea fără de rușine easte de întristare celui ce o au născut.

5. Pre tată și pre bărbat rușinează cea îndrăzneată, și de la amândoi va fi necinstită.

6. Musica în jeale easte poveaste fără de vream; bătăile și certarea în toată vream sânt înțelepciune.

7. Cel ce învață pre cel nebun easte ca și cel ce lipează hârbul și deșteaptă din somn greu pre cel ce doarme.

8. Ca cum ar povesti celui ce dormitează, așa easte cel ce povestează celui nebun și la sfârșit va zice: „Ce easte?”

9. Pentru mort plânge că i-au lipsit lumina, și pentru cel nebun plânge că i-au

lipsit înțeleagerea.

Jos 10. Mai cu dulceață plânge pre mort, pentru
38, 16 că s-au odihnit, iară viața nebunului mai rea
easte decât moartea.

Face. 11. Plânsul pentru mort să fie șapte zile, iară
50, 10 pentru cel nebun și necredincios, toate zilele
vieții lui.

12. Cu cel nebun nu înmulți vorba și la cel
neînțelegătoriu nu mearge.

13. Ferește-te de el, ca să nu aibi năcaz și să
nu te spurci întru scuturarea lui.

14. Ferește-te de el și vei afla odihnă, și nu te
lenevi întru nebuniia lui.

Pilde 15. Ce e mai greu decât plumbul și ce e altă
27, 3 numele lui, fără numai nebun (a)?

16. Mai lezne easte a purta năsip și sare și
fier, decât a lăcui cu omul neînțelegătoriu.

17. Închietura de lemn, legată în zidul căsii,
nu să va răsipi de cutremur; așa inima cea
întărită cu cugetul sfatului, în vreme, nu să va
teame.

18. Inima cea așezată pre cugetul înțelegerii
easte ca podoaba năsiposă a păreatelui
neated.

19. Parii sus puși nu pot sta împotrivă vântului,
așa inima fricoasă în cugetul nebunului
înaintea a orice frică nu va sta.

20. Cel ce împunge ochiul va scoate lacrimi,
și cel ce împunge inima face simțire.

21. Cel ce aruncă piatră asupra celor zbură-
toare le goneaște pre eale, și cel ce ocăreaște
pre priiatin strică prietenia.

22. Asupra priiatinului de vei scoate și sabiia,
să nu deznădăjduiești, că easte întoarcere.

23. Asupra priiatinului de vei deschide gura,
să nu te sfiești, pentru că easte împăcaciune.

24. Afară de ocară și de trufie și de desco-
perirea tainei și de rana vicleană, pentru
aceastea va fugi tot priiatinul.

25. Să aibi credință cătră deaproapele tău întru
sărăciia lui, ca împreună cu el să te sature de
bunătățile lui.

26. În vremea nevoii lui, rămâi la el, ca întru
moștenirea lui împreună să moștenești (b).

27. Înaintea focului, abur de cuptoriu și fum,
așa înaintea sânghiurilor, sudălmi.

28. Pre priiatin a-l acoperi nu mă voiu rușina,
și de cătră fața lui nu mă voiu ascunde.

29. Măcar și reale de mi s-ar întâmpla pentru
el, oricine va auzi să va feri de el.

Psal. 30. Cine va da pază gurii mele, și preste
140, 5 [3] buzele mele peceate de înțelepciune, să nu
caz pentru ea și să nu mă piarză limba mea?

CAP 23

Rugăciune cătră Dumnezeu, pentru dobândirea înțelepciunii
ceii adevărate. Pentru înfrânarea limbii și a poftelor.

1. oamne, Părinte și Stăpânul vieții
meale, să nu mă părăsești în
sfatul lor și să nu mă lași să caz
întru ei.

2. Cine va pune preste cugetul meu băta și
în inima mea învățătura înțelepciunii

15. (a) Nimic nu e mai greu decât plumbul, fără numai
nebunul. 26. (b) În unele să grăiesc și aceastea: că

și să nu să areate de față păcatele lor?

3. Ca să nu crească neștiința mea și păcatele
meale să se înmulțască și să caz înaintea
vrăjmașilor și să se bucure de mine vrăjmașul
mieu.

4. Doamne, Părinte și Dumnezeuul vieții
meale, înălțarea ochilor nu-mi da mie, și pofta
o întoarce de la mine.

5. Pofta pântecelui și a împreunării trupului
să nu mă cuprinză pre mine, și sufletului celui
fără de rușine să nu mă dai pre mine.

ÎNVĂȚĂTURA GURII

6. Învățătura gurei auziți, fiilor, carea cine o
va păzi nu se va prinde cu buzele sale.

7. Cu nebuniia sa să va prinde păcătosul,
suduitoriul și trufașul să vor sminti întru
acealea.

8.* A jura nu-ți învăța gura ta și a numi pre
Cel Sfânt nu te obicinui.

*Ieșire
20, 7
Mateiu
5, 33

9. Că precum sluga, carele adeaseori să
cercetează, multe băta ia, așa și cel ce jură
și pururea numeaște de păcat nu să va curăți.

10. Bărbatul carele mult joară să va umplea
de fărădeleage și nu să va depărta de la casa
lui biciul.

11. De va greși, greșeala lui asupra lui va fi, și
de va treace cu vederea, îndoit greșeaște.

12. Și de au jurat în deșert nu să va îndrepta,
că să va umplea de aduceri casa lui.

13. Easte graiul îmbrăcat cu moartea; să nu
să aple acesta întru moștenirea lui Iacov.

14. Că de la cei buni credincioși toate aceastea
să vor depărta și în păcate nu să vor tăvăli.

15. Cu vorba cea fără de cumpătare nu-ți
obicinui gura ta, că easte întru aceeaa cuvântul
păcatului.

16. Adu-ți aminte de tatăl tău și de mumă-ta,
când șezi în mijlocul celor mari,

17. Ca nu cumva să-Și uite de tine Dumnezeu
înaintea lor, și cu năravul tău te vei nebuni.

18. Și ai vrea să nu te fi născut, și-ți vei
blăstăma zioa nașterii tale.

19.* Omul carele să obicinuiască cu cuvinte
de sudalmă în toate zilele sale nu să va
înțelepți.

*2 Împă.
16, 7

20. Doao fealiuri înmulțesc păcatele și al
treilea aduce mânie.

21. Sufletul fierbinte easte ca focul arzătoriu,
care nu să stânge până ce să potoleaște.

22. Omul curvariu în trupul cărnii sale nu va
înceta, până nu va ațița foc.

23. Omului curvariu, toată pâinea e dulce, nu
va înceta până la sfârșit.

24. Omul carele pășeaște din patul său, zicând
întru sufletul său: „Cine mă veade?

25. Întunearec e împregiurul meu și păreții
mă acoper,* și nimene nu mă veade, ce mă
sfiesc?

*Isaia
29, 15

26. Păcatele mele nu le va pomeni Cel Prea-
înalt și ochii oamenilor, frica Lui”.

27. Și nu știe că ochii Domnului de zăci
nu totdeauna trebuie a urgisi sărăciia, nici să cade a
să mira de bogatul cel fără de minte.

de mii de ori sânt mai luminoși decât soarele și privesc la toate căile oamenilor și văd toate părțile ceale ascunse.

28. Mai înainte de ce s-au făcut, toate sânt cunoscute Lui; așa și după ce s-au sfârșit.

29. Acesta în ulițele cetății să va izbândi și unde nu au gândit, să va prinde.

Levi. 30. Așa și muiarea carea-și lasă bărbatul și face moștenitoriu din străin.

20, 10 31. Că întâiu, leagea Domnului au călcat, a
2 Leage 31. Că întâiu, leagea Domnului au călcat, a
22, 22 doao, bărbatului său au greșit, a treia, cu curvie au preacurvit, de la bărbat străin au făcut copii.

32. Aceasta la adunare să va aduce și pentru fiii ei cercare va fi.

33. Nu să vor lăți cu rădăcina fiii ei și ramurile ei nu vor da rod.

34. Rămânea-va întru blăstăm, pomenirea ei și ocară ei nu să va șterge.

35. Și vor cunoaște cei rămași că nimica nu easte mai bun decât frica Domnului, și nimic nu easte mai dulce decât a ținea poruncile Domnului.

36. Mărire mare easte a urma pre Dumnezeu, că lungimea zilelor vei lua de la El (a).

CAP 24

Numără laudele înțelepciunii, folosul și înceaperea ei.

1. nțelepciunea va lăuda sufletul său și în mijlocul norodului să va mări.

2. ntru adunarea Celui Preaînalt va deschide gura sa și înaintea puterii Lui să va lăuda:

3. „Eu din gura Celui Preaînalt am ieșit și ca negura am acoperit pământul.

4. Eu întru ceale înalte am lăcuit și scaonul meu easte în stâlp de nor.

5. Încungiurarea ceriului am încungiurat singură și în fundul adâncurilor am umblat.

6. În valurile mării și în tot pământul și în tot norodul și neamul am câștigat.

7. După toate acestea, am cercat odihnă întru a cui moștenire aș sălășlui.

8. Atunci mi-au poruncit mie Făcătorii tuturor, și Cel ce m-au făcut pre mine au așezat lăcașul meu.

9. Și au zis: «Întru Iacov lăcuiaste și întru Israil moșteneaste».

Pilde 10. Mai înainte de veac, dintru început m-au
8, 22 zidit pre mine și până în veac nu mă voi sfârși.

11. În lăcașul cel sfânt, înaintea Lui am slujit, și așa, în Sion m-am întărit.

12. În cetatea cea iubită așijderea m-au odihnit și în Ierusalim, putearea mea.

13. Și m-am înrădăcinat în norod mărit în partea Domnului, a moștenirii Lui.

14. Ca un chedru, în Livan, m-am înălțat și ca un chiparos în munții Ermonului.

15. Ca un finic, în țermuri, m-am înălțat, și ca săditurile trandafirului în Ierihon.

16. Ca un maslin frumos în câmp, și

36. (a) Acest vers în cea veachie nu să află.

CAP 23 ȘI 24

m-am înălțat ca un paltin.

17. Ca scorțișoara și aspalatul, mirosurilor am dat miros, și ca smirna cea aleasă, am slobozit bun miros.

18. Ca halvanul și ca onixul și ca stactiia și ca aburul Livanului în cort.

19. Eu ca și terevintul am întins ramurile mele, și ramurile mele sânt ramurile mărire și ale darului.

20. Eu ca o viță am odrăslit dar, și florile mele sânt rodul mărire și al avuției.

21. Apropiați-vă cătră mine, cei ce mă poftiți pre mine, și vă săturați din rodirile mele.

22. Că pomenirea mea e mai dulce decât miiarea, și moștenirea mea, decât fagurul mierii.

23.* Cei ce mă mânâncă pre mine iară vor flămânzi, și cei ce mă beau pre mine iară vor însătoșea. *Ioan 6, 35

24. Cel ce mă ascultă pre mine nu să va rușina și cei ce lucrează întru mine nu vor păcătui”.

25. Toate acestea sânt cartea legăturii Dumnezeului celui Preaînalt, leagea carea o au poruncit Moisi moștenire adunărilor lui Iacov.

26.* Cel ce umple ca Fisonul înțelepciunea, și ca Tigru în zilele tinerilor; *Face. 2, 11

27. Cel ce umple ca Efratul înțeleagerea,* și ca Iordanul, în zilele seacerii; *Isus N. 3, 15

28. Cel ce arată ca lumina învățătura, ca Ghionul în zilele culesului.

29. Cel dintâiu nu o au cunoscut desăvârșit, așijderea, și cel de pre urmă nu o va străbate pre ea.

30. Decât marea s-au înmulțit cugetul ei, și sfatul ei, decât adâncul cel mare.

31. Și eu, ca o albie de râu și ca un șipot de apă, am ieșit în raiu.

32. Zis-am: „Adăpa-voiu grădina mea și voiu îmbăta sădirea mea”.

33. Iată, s-au făcut mie din albie râu, și din râul meu s-au făcut mare.

34. Că învățătura ca ziorile o luminez și o arăt pre ea până departe.

35. Și ca prorocia voiu turna învățătura și o voiu lăsa pre ea în neamurile veacurilor.

36.* Vedeti că nu pentru mine numai m-am ostenit, ci pentru toți cei ce o caută pre ea. *Jos 33, 21

CAP 25

Trei lucruri sânt plăcute lui Dumnezeu și trei urâte. Noao cugetări fericeaste inima. Despre muiarea limbută și rea.

1. n trei m-am împodobit și m-am sculat frumoasă înaintea Domnului și înaintea oamenilor:

2. nirea fraților și prieteșugul vecinilor și bărbatul și muiarea, care să înțeleg bine unul cu altul.

3. Iară trei lucruri au urât sufletul meu și foarte m-am scârbit de viața lor:

4. Săracul trufaș și bogatul mincinos și bătrânul preacurvariu, lipsit de înțelepciune.

5. În tinerețele tale nu ai adunat și

cum vei afla la bătrânețele tale?

6. Cât de frumos lucru easte căruntețelor judecata, și celor bătrâni a cunoaște sfatul.

7. Cât e de frumoasă la cei bătrâni înțelepciunea, și la cei măriți, înțeleagerea și sfatul.

8. Cununa bătrânețelor easte ispitirea de multe, și mărirea lor, frica Domnului.

9. Noao cugetări am fericit în inima mea, și a zecea o voiu grăi cu limba:

10. Omul, carele are bucurie de fii, carele trăiaște și veade căderea vrăjmașilor.

*Jos 26, 1
Sus 14, 1
19, 17 11.* Fericit e cel ce lăcuiăște cu muiare înțelegătoare, și carele cu limba nu au alunecat, și carele nu au slujit celui mai nevreadnic decât sine.

12. Fericit e cel ce au aflat înțelepciunea și cel ce o grăiaște la urechile celor ce o ascultă.

13. Cât de mare easte cel ce au aflat înțelepciunea? Ci nu easte mai mare decât cel ce să teame de Domnul.

14. Frica Domnului toate le covârșeăște, și cel ce o ține pre ea cui să va asemăna?

15. Toată rana, nu easte ca rana inimii, și toată răutatea, nu easte ca răutatea muierei.

16. Toată asupreala, nu easte ca asupreala celor ce te urăsc, și toată izbânda, nu easte ca izbânda vrăjmașilor.

17. Nu easte cap mai veninat decât capul șarpelui, și nu easte mânie, decât mâniia vrăjmașului.

Pilde 21, 19 18. Mai voiesc a lăcui cu leu și cu bălaor, decât a lăcui cu muiarea rea.

19. Răutatea muierei schimbă obrazul ei și întunecă fața ei ca un sac.

20. În mijlocul vecinilor săi va cădea bărbatul ei și, auzind, va suspina amar.

21. Toată răutatea e mică pre lângă răutatea muierei; soarta păcătosului să cază preste ea.

22. Cum e suișul năsipos în picioarele bătrânului, așa e muiarea limbută bărbatului lin.

Jos 42, 17 23. Nu căuta la frumseța muierei și nu pofți muiare pentru frumseță.

24. Mânie și obrăznicie și rușine mare easte când muiarea agoniseăște bărbatului său.

25. Inimă smerită și față tristă și rana inimii easte muiarea rea.

26. Mâini leaneșe și genunchi slăbănoage, muiarea rea, carea nu-și fericeăște bărbatul său.

Face. 3, 6 27. De la muiare easte începutul păcatului și prin ea toți murim.

28. Nu da apei loc să iasă, nici muierei reale, volnicie.

29. De nu umblă după mâna ta, de la trupul tău o taie pre ea.

CAP 26

Laudele muierei bune și hulele aceii reale. Despre râvnire. Despre paza featei.

Sus 25, 11 1.

ericit easte bărbatul muierei bune și numărul anilor lui îndoit easte.

2. Muiarea bărbată veseleăște pre bărbatul său și anii lui îi va umplea de pace.

3. Muiarea bună, parte bună; parte să va da celor ce să tem de Domnul.

4. Și a bogatului și a săracului inima e bună și în toată vremea, fața veaselă.

5. De trei s-au temut inima mea și de fața lucrului al patrulea mă înfricoșez:

6. De pâra cetății și de adunarea norodului și de asupreala mincinoasă; aceastea toate sânt mai reale decât moartea.

7. Dureare inimii și jeale easte muiarea râvnitoare asupra muierei și biciul limbii ceea ce cu toți să împreună.

8. Ca jugul de boi, care să clăteăște, easte muiarea rea; cel ce o ține pre ea, ca și cel ce prinde scorpie.

9. Mânie mare easte muiarea bețivă și rușinea sa nu o va acoperi.

10. Curviia muierei întru rădicarea ochilor și în geanele ei să cunoaște.

11.* Preste fata cea fără de rușine întăreăște paza, ca, nu aflând prilej, să-și plinească pofta sa.

*Jos 42, 11

12. De ochiul nerușinos fereăște-te și nu te mira de-ți va greși ție.

13. Precum călătoriul însătoșat își deșchide gura sa și din toată apa cea de aproape bea.

14. Pre tot parul va șede și împotriva săgeții va deșchide tulba.

15. Harul muierei va veseli pre bărbatul ei și oasele lui le va îngrășea știința ei.

16. Darul Domnului easte muiarea tăcută și nu easte schimbare sufletului învățat.

17. Dar preste dar easte muiarea rușinoasă și nici o cumpănire nu easte vreadnică sufletului celui înfrânat.

18. Soarele când răsare întru ceale înalte ale Domnului și frumseța muierei bune podoba easte casii sale.

19. Lumina, carea luminează în sfeașnicul cel sfânt, și frumseța feații, când easte în vârstă stătornică.

20. Stâlpii de aur pre temeuri de argint și picioarele frumoasă preste piepturile celui bine întărit.

21. Fiiule, păzeăște-ți întreagă floarea vârstei tale și nu da altora țării ta.

22. Când vei afla țarina roditoare, samână sămânțele tale, nădăjduind întru neamul tău cel bun.

23. Și așa, pruncii tăi, carii vor trăi având luminarea neamului bun, să vor mări.

24. Muiarea curvă aseamenea scroafei să va socoti; iară cea măritată, carea umblă după curvie, turnul morții să va judeca a fi celor ce să apropie la ea.

25. Muiarea cea fără de frica lui Dumnezeu parte să va da celui fără de leage; iară cea cu frica lui Dumnezeu să dă celui ce să teame de Domnul.

26. Muiarea cea de necinste nu va băga samă de ocară; iară fata cea de cinste și de bărbat să va sfii.

27. Muiarea cea fără de rușine ca o cățea să va socoti; iară ceea ce are rușine să va teame de Domnul.

28. Muiarea care cinstește tuturor să va părea înțeleaptă; iară carea nu-l cinstește trufașă, fără de frica lui Dumnezeu, la toți să va cunoaște.

29. Muiarea strigătoare și limbută ca gonirea vrăjmașilor să va socoti.

30. Și sufletul fieștecărui om, carele cu de aceste obiceiuri s-au obicinuit, întră gâlcevi de războiu își va petrece viața.

31. Pentru doao lucruri să întristă inima mea și pentru al treilea, vine mie mânie:

32. Omul războinic scade pentru neavearea, și oamenii cei înțelegători nu să bagă în samă.

33. Când să abate neștine de la dreptate la păcat, Domnul pre acela-l va găti spre sabie.

34. Anevoie va scăpa neguțătorul de greșală și cârcimariu nu va fi fără de păcat.

CAP 27

Despre lipsă și scumpeate. Despre cumpărare și vânzare. Înfrânarea limbii. Cinstirea priiatinilor.

1. **D**entru dobânda mulți au păcătuit, și cel ce cearcă să se îmbogățască întoarce-ș-va ochiul.

2. **I**ntră închieturile pietrilor să înfige părușul, și întră vânzare și cumpărare să va strânge păcatul (a).

3. De nu să va ținea neștine pre sine cu deadinsul în frica Domnului, curând să va strica casa lui.

4. Când să clătină ciurul, rămân gunoaiele; așa pleavele omului în gândul lui.

5. Vasele olariului le lămureaște cuptoriul; iară ispita omului, cugetul lui.

6. Cum au fost lucrat pomul, arată rodul lui; așa cuvântul, gândul cel din inima omului.

7. Înainte de ce gândești, să nu lauzi pre bărbat, că aceasta easte ispita oamenilor.

8. De vei alerga după dreptate, o vei prinde și te vei îmbrăca cu ea ca cu o haină lungă de mărire.

9. Paserile la ceale ce sânt aseamenea șie să abat, și adevărul la cei ce-l fac pre el să abate.

10. Leul vânatul pândeaște; așa și păcatele, pre cei ce fac nedreptăți.

11. Vorba celui cuvios, totdeauna înțelepciune, iară cel nebun să schimbă cu luna.

12. Întră cei neînțelegători păzește vreamea, iară întră cei înțelepți des să fii.

13. Vorba nebunilor urâcioasă easte (b), și râsul lor, desfătarea păcatului.

14. Vorba celui ce mult să joară rădică părul și vrajba lor astupă urechile.

15. Vărsarea de sânge, vrajba trufașilor, și sudalma lor greu easte a o auzi.

16. Cel ce descopere tainele au pierdut credința și nu va afla priiatin după inima sa.

17. Iubeaște pre priiatin și fii credincios

2. (a) Adecă, întră vânzătoriu și întră cumpărătoriu, vrând să înceluiască unul pre altul, să întăreaște păcatul. 13. (b) Sau supărare aduce. 22. (v).

CAP 27 ȘI 28

cu el, iară de vei descoperi tainele lui, nu vei merge după el.

18. Că precum piiarde omul pre vrăjmașul său, așa și tu ai pierdut prieteșugul de-aproapelui tău.

19. Și ca cum ai fi slobozit o pasere din mâna ta, așa ai lăsat pre deaproapele tău și nu-l vei vâna pre el.

20. Nu alerga după el, că departe s-au depărtat și au fugit ca o căprioară din laț.

21. Că rana să poate lega, și pentru vrajbă easte pace, iară cel ce au descoperit tainele s-au deznădăjduit.

22. Cel ce face cu ochiul meșteșugeaște reale, nimene pre el nu-l va depărta de la sine (v).

23. Înaintea ochilor tăi îndulci-va gura ta și de cuvintele tale să va mira.

24. Iară după aceea, își va întoarce gura sa și la cuvintele tale va adaoge poticneală.

25. Multe am urât, și pre acesta nu am cu ce să-l asemăn, și Domnul îl va urî pre el.

26. Cel ce aruncă piatra în sus preste capul său o aruncă, și lovitura vicleană despica-va ranele.

27.* Cel ce sapă groapă cădea-va într-însa, și cel ce întinde cursă prinde-să-va într-însa.

28. Cel ce face reale preste el vor cădea și nu va cunoaște de unde-i vin lui.

29. Batjocora și sudalma celor trufași și izbânda ca leul va pândi asupra lor.

30. În laț să vor prinde cei ce să bucură de căderea celor drepți, și dureare va amistui pre ei, mai înainte de ce vor muri.

31. Mânia și urgiia sânt lucruri urâte, și bărbatul păcătos le ține.

CAP 28

A nu pofti izbândă, ci a ierta strâmbătatea. A fugi de vrajbă. Răutățile limbii și primejdiile ei, și aceasta a o înfrâna.

1.* **E**l ce-și izbândaște de la Domnul va afla izbândă și păcatele lui știind le va ținea.

2. **I**ată nedreptatea deaproapelui tău; și atunci când te vei ruga tu să vor ierta ție păcatele.

3. Omul asupra omului ține mânie și de la Dumnezeu ceare vindecare.

4. De omul cel aseamenea lui nu-i easte milă și pentru păcatele sale să roagă.

5. El, fiind trup, ține mânie, și cine va curăți păcatele lui?

6. Adu-ți aminte de ceale mai de pre urmă, de stricăciune și de moarte, și te păzește de vrajbă și rămâi întru porunci.

7. Adu-ți aminte de porunci și nu te mânia pre deaproapele, și de așezământul de leage al Celui Preaînalt (a), și iartă neștiința deaproapelui.

În unele bibl. easte: și cel ce cunoaște pre el să va abate de la el. 7. (a) În cea veachie easte: și nu băga samă necunoștința.

*Pilde
26, 27
Eclisia.
10, 8

*2 Leage
32, 35
Mateiu
6, 14
Marco
11, 25
Roma.
12, 19

8. Depărtează-te de vrajbă și vei împrumuta păcatele, că omul mândru va ațîța vrajbă.

9. Și omul păcătos va turbura pe prieteni, și intră cei ce au pace va arunca sfadă.

10. Precum este materia focului, așa să va aprinde, și după putere, vrajba va crește.

11. După puterea omului va fi mânia lui, și după cum e avuția lui, va înălța mânia sa.

12. Sfada grabnică aprinde foc, și vrajba grabnică varsă sânge.

13. De vei sufla în scânteie, să va aprinde, și de vei scuipa peste ea, să va stînge; amândouă ies din gura ta.

14. Pre șoptitoriu și pre cel cu doao limbi blăstămați-l, că pre mulți carii avea pace i-au pierdut.

15. Limba a treia pre mulți au clătit și au răsipit dintr-un neam într-alt neam, și cetăți tari au surpat, și casele celor mari au stricat.

16. Limba a treia pre muieri bărbate au gonit și le-au lipsit pre eale de ostenealele lor.

17. Cel ce ascultă de ea nu va afla odihnă, nici va lăcu cu liniște.

18. Lovitura biciului face vânătare, iară lovitură limbii frînge oasele.

19. Mulți au perit de ascuțitul sabiei, ci nu ca cei ce au căzut de limbă.

20. Fericit este cel ce au scăpat de ea și carele nu au trecut în mânia ei.

21. Carele nu au tras jugul ei și cu legăturile ei nu s-au legat.

22. Că jugul ei jug de fier este, și legăturile ei sînt legături de aramă.

23. Moartea ei este moarte rea, și mai de folos iadul, decât ea.

24. Nu va birui pre cei buni credincioși, și în văpaia ei nu să vor arde.

25. Cei ce părăsesc pre Domnul vor cădea într-însa și va arde întru ei și nu să va stînge.

26. Trimite-se-va asupra lor ca leul, și ca pardosul va pîarde pre ei.

27. Vezi, îngrădește moșia ta cu spini, și argintul tău și aurul tău leagă-l.

28. Și cuvintelor tale fă jug și cumpănă, și gurii tale fă-i ușe și încuietore.

29. Ia aminte ca nu cumva să luneci cu ea și să nu cazi înaintea celui ce te pîndește cu vicleșug.

CAP 29

Despre împrumutare și chizășuire. De milostenie. Despre oaspeții cei nemulțămitori și despre nimearnici.

1. el ce face milostenie împrumută pre deaproapele său, și cel ce biruiaște cu mâna sa ține poruncile.

2. Împrumutează pre deaproapele tău în vremea lipsii lui; și iarăși întoarce deaproapele la vremea sa.

3. Întărește cuvîntul și te încrede cu el,

26. (a) În unele, așa să află verșul acesta: fii îndestulat și cu puțin și cu mult, și nu vei auzi

și în toată vremea vei afla ce-ți este ție de lipsă.

4.* Mulți ca o aflare au socotit împrumutarea și au făcut năcaz celor ce i-au ajutat pre ei. *Sus 8, 15

5. Până va lua, sărută mâna celui ce-i dă, și pentru banii deaproapele își smerește glasul. Tovi. 4, 12

6. Iară când e vremea să întorcă, îndelungă vremea și să mîntuiască cu cuvinte de leane și vinuiaște vremea.

7. De va putea, abia va întoarce jumătate și aceea o va socoti ca o aflare.

8. Iară de nu, pentru că l-au lipsit pre el de banii săi, să face lui vrăjmaș în dar.

9. Blăstămuri și sudalme va răsplăti lui, și în loc de cinste va răsplăti lui necinste.

10. Mulți, pentru această răutate, să întorc de cătră om și nu împrumută, temându-să să nu să păgubească în zădar.

11. Însă cu cel smerit fii îngăduitoriu și nu întârziia a face milă cu el.

12. Pentru poruncă ajută pre sărac și în lipsa lui să nu-l întorci deșert.

13. Piiarde banii pentru frate și pentru prieteni, să nu ruginească supt piatră, spre pierzare.

14. Pune-ți comoara ta întru poruncile Celui Preaînalt și mai mult va folosi ție decât aurul.

15.* Închide milostenia ta în cămările tale și aceasta te va scoate din tot răul. *Sus 17, 17

16. Mai mult decât pavăza puterii și decât sulia țării, împotriva vrăjmașului să va război pentru tine.

17. Bărbatul bun să pune chizeaș pentru deaproapele, iară cel ce au pierdut rușinea părăsi-l-va pre el.

18. Harul care ți l-au făcut chizeașul să nu-l uiți, că și-au dat sufletul său pentru tine.

19. Binele chizeașului îl strică păcătosul, și cel nemulțămitoriu în cuget părăsește pre cel ce l-au izbăvit pre el.

20. Chizeșia pre mulți drepti au pierdut și i-au clătit pre ei ca valurile mării.

21. Pre bărbați puternici i-au scos din căsi și i-au făcut să rățăcească pre la neamuri străine.

22. Păcătosul, căzind în chizeșie și gonind prilejuri, va cădea în judecată.

23. Ajută pre deaproapele tău, după puterea ta, și-ți ia aminte ție să nu cazi.

24.* Temeiul vieții este apa și pâinea și haina și casa, carea acopere urâciunea. *Jos 39, 31

25. Mai bună e viața săracului supt acoperământ de scânduri, decât mîncări luminate, în străini.

26. Spre mic și spre mare, fii voitriu de bine (a).

27. Rea viața este din casă în casă și, unde te vei sălășlui, nu vei deschide gura ta.

28. Ospăta-vei și vei adăpa nemulțămitori, și, pre lângă acestea, amară vei auzi: ocările casii tale.

29. „Mergi, nemearnice, gată masa și, cu ce va fi în mâna ta, hrănește-mă.

30. Ieși, nemearnice, dinaintea cinstei, că mi-au venit oaspet fratele meu și-mi trebuiaște casa”.

31. Greale sânt aceastea omului carele are minte: certarea căsii și împutarea deatornicului.

CAP 30

Despre certarea și învățarea pruncilor. De grijirea sănătății, despre veselie și înfrânare.

*Pilde
13, 25
23, 13

1.* el ce iubeaște pre fiiul său bate, ca mai pre urmă să se bucure de el.

2. Cel ce ceartă pre fiiul său folos va avea de el și întră cei cunoscuți să va lăuda pentru el.

*2 Leage
6, 7 3.* Cel ce învață pre fiiul său întărâtă pre vrăjmaș, și înaintea priiatinilor să va bucura pentru el.

4. Murit-au tatăl lui și ca cum nu ar fi murit, pentru că aseamenea șie au lăsat după sine.

5. În viața sa au văzut și s-au bucurat, și la moartea sa nu s-au întristat.

6. Asupra vrăjmașilor au lăsat izbânditoriu, și priiatinilor, răsplătitoriu de har.

7. Cel ce e moale cu fiiul său (a) va lega ranele lui și de toată strigarea să vor turbura ceale dinlăuntru ale lui.

8. Calul neînvățat să face năsilnic, și fiiul slobod să face obraznic.

9. Hrănește pre fiiul tău, și te va înfricoșea, joacă-te cu el, și te va întrista.

10. Nu râde cu el, ca nu împreună cu el să te doară și mai pre urmă să-ți strepezască dinții.

11. Nu-i da lui volnicie la tinerețe și nu treace cu vederea greșealele lui (b).

*Sus
7, 25 12.* Pleacă grumazul lui la tinerețe și frânge coastele lui până e prunc, ca nu cumva, învățându-să, să nu te asculte.

13. Ceartă pre fiiul tău și-l fă să lucre, ca să nu să poticnească întră rușine.

14. Mai bun este săracul sănătos și tare, cu putere, decât bogatul, carele are trupul său rănit.

15. Sănătatea și buna tărie mai bună este decât tot aurul; și trupul cel sănătos și cu putere, decât avuție nenumărată.

16. Nu este mai bună avuția, decât sănătatea trupului; și nu este bucurie mai mare, decât bucuria inimii.

17. Mai bună este moartea, decât viața amară sau decât boala stătornică.

18. Bunătăți multe vărsate împregiurul gurii ceii închisă, bucatele ceale puse la mormânt.

*Băla.
8 19.* Ce foloseaște idolului jertva? Că nici nu mănâncă, nici nu miroasă; așa este pre carele-l goneaște Domnul.

20. Cel ce vede cu ochii și suspină este

7. (a) În cea veachie, așa să înceape verșul acesta: Pentru sufletul fiilor, lega-va ranele lui. Iară în unele: Cel ce unge pre fiiul său. 11 (b) În cea veachie nu să află:

CAP 30 ȘI 31

ca și scopitul, carele îmbrățișează pre fecioară și suspină (b).

21.* Nu da spre întristare sufletul tău și nu te năcăji pre tine cu sfatul tău. *Pilde
15, 13

22. Veseliia inimii este viața omului, și bucuria omului este îndelungarea zilelor lui. 17, 23

23. Iubeaște-ți sufletul tău și-ți mângăie inima ta, și departe de la tine goneaște întristarea.

24.* Că pre mulți i-au omorât întristarea, și nu este folos întră ea. *2 Cor.
7, 10

25. Pisma și mâniia împuținează zilele, și grija aduce bătrânețele mai înainte de vreme.

CAP 31

Despre nebăgarea în samă a avuțiilor. Despre ocări și trezvie.

1. riveghiiarea avuției topeaște trupul și grija ei strică somnul.

2. Grija priveghierii va ceare dormire, și boala grea deșteaptă somnul.

3. Ostenitu-s-au bogatul, strângând bani, și întră odihna sa să satură de desfătările sale.

4. Să ostenească săracul întră împuținarea vieții, și în odihnă lipsit să face.

5. Cel ce iubeaște aurul nu să va îndrepta, și cel ce aleargă după stricăciune sătura-să-va de ea.

6.* Mulți au căzut pentru aur și înaintea lor le-au fost perirea lor. *Pilde
[Sus]

7. Lemn de împiedecare este celor ce-i jertvesc lui, și tot cel fără de minte să va prinde într-însul. 8, 3

8. Fericit e bogatul, carele s-au aflat fără de prihană și după aur nu au umblat.

9. Cine este acesta și-l vom ferici pre el, că au făcut minunate întră norodul său?

10. Cine s-au lămurit cu el și s-au făcut desăvârșit și au fost lui spre laudă?

11. Cine este carele au putut călca porunca și nu o au călcat, și au putut face rău și nu au făcut?

12. Întări-să-vor bunătățile lui și milosteniile lui povesti-le-va adunarea.

13. Când șezi la masă mare, să nu deschizi spre ea gâtlejul tău,

14. Și să nu zici: „Multe sânt puse pre masă”. Adu-ți aminte că rău lucru este ochiul viclean.

15. Mai rău decât ochiul ce s-au făcut? Pentru aceaea, înaintea a toată fața, lăcrămează.

16. Să nu-ți întinzi mâna unde să va uita și să nu-ți bagi mâna cu el în blid.

17. Din tine însuși cunoaște ale deaproapelui și de tot lucrul gândează.

18. Mănâncă ca un om ceale ce sânt puse înaintea ta și nu clefăi, ca să nu te faci urât.

19. Înceată mai întâiu pentru învățatură și nu fi nesățios, ca să nu smintești.

20. Și când șezi întră mai mulți, să nu întinzi mâna ta mai înainte de ei.

21. Omului învățat, destul este puțin, și întră așternutul său nu va răsufla (a).

și nu treace cu vederea greșealele lui. 20. (b) În cea veachie este: și așa cel ce face în silă judecăți. 21. (a) Anevoie.

22. Cu somn sănătos să odihnesc mațele celui cumpătat, să scoală dimineața și sufletul lui cu el.

23. Truda privegherii și a greții și căpierea cu omul cel nesățios.

24. Și de te-ai silit în mâncări, scoală-te la mijlocul mâncării și te vei odihni.

25. Ascultă-mă, fiiule, și nu mă nebăga în samă, și mai pre urmă vei afla cuvintele mele.

26. Întru toate lucrurile tale fii sârguitoriu și toată neputința nu te va întimpina.

27. Pre strălucit în pâni bine-l vor cuvânta buzele și mărturia bunătății lui e credincioasă.

28. Asupra pâinii reale va cârți cetatea și mărturia răutății ei e adevărată.

Iudit 13, 4 29. La vin nu te viteji, că pre mulți au pierdut vinul.

30. Cuptoriul ispitește călitura în stâmpărare; așa vinul inimile trufașilor în vrajbă.

31. Întocma cu viața easte omului vinul, de-l vei bea pre el cu măsura sa.

32. Ce viață easte celui lipsit de vin, că acesta s-au făcut ca să veselească pre oameni?

Psal. 103, 16 33. Bucuriia inimii și veselii sufletului easte vinul, când să bea la vreme cu măsură.

34. Amărăciune sufletului easte vinul; când să bea mult, sfezi și căderi face.

Pilde 31, 5 35. Bețiia înmulțește mâniia celui fără de minte, spre împiedecare, și împuținează vârtutea și agonisește rane.

36. La ospățul vinului să nu mustri pre deaproapele tău și să nu-l defaimi pre el, la veselii lui.

37. Cuvânt de ocară să nu-i zici lui, și nu-l năcăji pre el cerând.

CAP 32

Despre bunii îndreptători. Cel mai mare vorbească și cei mai tineri să asculte. Nimic a lucra fără de sfat.

1. **D**ovățuitoriu te-au pus pre tine? Nu te ținea mare, fii întru ei, ca unul dintru ei.

2. **G**rijește de ei și apoi șezi, și, după ce vei face toate ceale ce trebuie, te culcă.

3. Ca să te veselești de ei și, pentru podoabă, să iai cunună.

4. Grăiaște cel ce ești mai bătrân, că să cade ție cu bună știință, și să nu împiiadeci musica.

5. Unde nu easte ascultare, nu vărsa graiuri, și când nu easte vreme, nu te arăta înțelept.

6. Peceate de antrax pre podoabă de aur easte întocmirea cântăreților la ospățul vinului.

7. Peceate de smaragd cu meșteșug de aur easte glasul cântăreților la vinul cel dulce.

8. Grăiaște, tinărule, când ai lipsă, abii de doao ori de te vei întreba.

9. Strânge-ți cuvântul, cu puține, multe, fii ca cum ai ști și ca cum ai tăcea.

10. Întră cei mari nu te face ca cum ai fi aseamenea, și altul grăind, nu vorbi multe.

11. Înaintea trăznetului iute merge fulgerul, și înaintea celui rușinos va merge harul.

12. La vreme te scoală și nu fi cel mai de pre urmă; aleargă acasă și nu fi leaneș.

13. Acolo te joacă, și-ți fă cugetele tale, ci să nu greșești cu cuvânt trufaș.

14. Și pentru aceastea, binecuvântă pre Cel ce te-au făcut pre tine și te îmbată din bunătățile Lui.

15. Cel ce să teame de Domnul va priimi învățătura, și cei ce mânecă afla-vor bunăvoință.

16. Cel ce caută leagea sătura-să-va de la ea, și cel ce să fățarnicească să va împiedeca într-însa.

17. Cei ce să tem de Domnul afla-vor judecată și îndreptări ca lumina vor aprinde.

18. Omul păcătos să ferească de mustrare și după voia lui își va afla potrivire.

19. Bărbatul cel de sfat nu va părăsi cugetarea, iară cel străin și trufaș nu să va teame de frică, de va și face ceva fără de sfat.

20. Fără de sfat nimic să nu faci, și după ce faci să nu-ți pară rău.

21. Pre cale surpată nu merge, ca să nu te împiiadeci de pietriș.

22. Nu te încreade călii neispitite, și de fiii tăi te păzească.

23. În tot lucrul creade sufletului tău, că aceasta easte paza poruncilor.

24. Cel ce creade legii ascultă de porunci, și cel ce nădăjduiaște spre Domnul nu să va lipsi.

CAP 33

Dumnezeiasca înțelepciune pre unii înalță, iară pre alții smerească, și aceasta după dreaptă judecată. Bărbatul înțelept nu să supune neînțelepțească fiiului său, nici muierii, nici oricui altui om.

1. **N**u re cel ce să teame de Domnul nu-l va întimpina răul, fără numai ispită, și iară-l va izbăvi pre el.

2. **B**ărbatul înțelept nu va urî leagea, iară cel ce să fățarnicească într-însa easte ca corabiia în fortună.

3. Omul înțelegătoriu va creade legii și leagea va fi lui credincioasă.

4. Ca întrebarea dreptilor gătească cuvântul și așa te vei asculta, leagă împreună învățătura și răspunde.

5.* Ca roata carului e inima nebunului și ca osiia ce să întoarce e gândul lui.

6. Ca calul armăsariu easte priiatinul huli-toriu, supt tot cel ce șeade pre el rânchează.

7. Pentru ce zi pre zi întrece și toată lumina zilei anului de la soare easte?

8. Cu știința Domnului s-au osibit și au schimbat vremi și praznice.

9. Dintru eale, unele le-au înalțat și le-au sfințit, altele le-au pus în numărul zilelor.

10. Și toți oamenii sânt din țărână,* și din pământ s-au zidit Adam.

11. Cu mulțimea științei Domnul i-au osibit pre ei și au schimbat căile lor.

12. Dintru ei au blagoslovit și au înalțat. Și dintru ei au sfințit și au apropiat la Sine.

*Sus 21, 21

*Face. 2, 7

13. Dintru ei au blăstămat și au smerit, și i-au scos pre ei din lăcașurile sale.

Roma. 14. Ca lutul olariului în mâna Lui, toate căile
9, 21 Lui după bună plăcerea Lui.

15. Așa sânt oamenii în mâna Celui ce i-au făcut pre ei, ca să le dea lor după judecata Sa.

16. Împotriva răului easte binele și împotriva morții, viața.

17. Așa e împotriva cuviosului cel păcătos.

18. Așijderea, priveaște la toate lucrurile Celui Preaînalt: doao, doao, și unul împotriva unuia.

19. Și eu mai pre urmă am privegheat și am moștenit de tot, ca de la început.

20. Ca cel ce adună în vie pre urma culegătorilor, cu blagoslovenia Domnului am ajuns, și ca cel ce culege, am umplut teascul.

Sus 21. Socotiți că nu numai pentru mine singur
24, 36 m-am ostenit, ci pentru toți cei ce caută învățătură.

22. Ascultați-mă pre mine, mai-marii norodului și povățuitorii adunării, băgați în urechi.

23. Fiiului și muierii, fratelui și priiatinului, în viața ta, să nu-i dai putere asupra ta.

24. Și banii tăi nu-i da altuia, ca nu cumva să-ți pară rău și să te rogi pentru ei.

25. Până trăiești și easte suflet întru tine, nici unui trup nu te supune.

26. Că mai bine easte ca fiii tăi să se roage de tine, decât tu să cauți la mâinile fiilor tăi.

27. Întru toate lucrurile tale fii săvârșitoriu, nu da hulă întru mărirea ta.

28. În zioa sfârșitului zilelor vieții tale și la vreamea morții tale, împarți moștenirea ta.

DE SLUGI

29. Mâncare și toiag și povară la măgariu; iară la slugă, pâine și certare și lucru.

30. Lucră cu sluga și vei afla odihnă; slobozi mâinile lui și va cerca slobozenie.

31. Jugul și hamul pleacă grumazii, și pre sluga cea rea, legăturile și caznele.

32. Pune-l pre el la lucru, ca să nu șează fără de lucru, că multă răutate au învățat lenevirea.

33. La lucru pune-l pre el, precum să cade lui, și de nu te va asculta, îngreioază obezile lui.

34. Și să nu prisosești preste tot, afară de cale, și fără de judecată nimica să nu faci.

Sus 35. De ai slugă, să fie ca tine, că cu sânge
7, 22 l-ai câștigat pre el.

36. De ai slugă, grijeaște-l pre el ca și pre tine însuți, că ca de sufletul tău vei avea de el lipsă.

37. De-l vei năcăji pre el și, sculându-să, va fugi, în carea cale îl vei căuta pre el?

CAP 34

Deșertăciunea visurilor și a gâciturilor. Nădejdea spre Dumnezeu a o pune. Ajutorința săracului și sâmbriia slugii.

3. (a) Adecă, visul aseamenea easte feții ce să arată înaintea feții în oglindă. 4. (b) Adecă, de la lucru ne-

1. eșearte nădejdi și mincinoasă sânt omului celui neînțălegătoriu și visurile fac pre cei neînțălepti să zboare.

2. Ca și cel ce să prinde de umbră și aleargă după vânt, așa easte și cel ce creade visurilor.

3. Acesta aseamenea acestuia, vedearea visurilor, asemanarea feții înaintea feții (a).

4. De la cel necurat ce să va curăți? Și de la minciună ce să va adeveri (b)?

5. Vrăjile și descântăturile, și visurile deșearte sânt, ca și a ceii gata a naște, i să năluceaste inima.

6. De nu vor fi trimise de la Cel Preaînalt ca să te cerceteaze, să nu dai inima ta spre eale.

7. Că pre mulți i-au înșelat visurile și au căzut cei ce au nădăjduit într-însele.

8. Făr' de minciună să vor săvârși leagea, și înțălepciunea easte săvârșire gurii ceii credincioasă.

9. Omul învățat multe au cunoscut, și cel ce multe știe înțelepțeaste va grăi.

10. Cel ce nu s-au ispitit puține știe, iar cel ce au nemernicit au înmulțit înțălepciunea.

11. Multe am văzut întru nemernicia mea, și mai multă decât cuvintele mele easte înțăleagerea mea.

12. De multe ori, până la moarte, am avut primejdie și m-am mântuit prin aceastea.

13. Duhul celor ce să tem de Domnul va fi viu, pentru că nădejdea lor easte spre Cel ce-i mântuiaște pre ei.

14. Cel ce să teame de Domnul nu să va înfricoșea și nu să va spăria, că El easte nădejdea lui.

15. Fericit e sufletul celui ce să teame de Domnul.

16. Și în cine razămă? Și cine e întărirea lui?

17. Ochii Domnului preste cei ce-L iubesc pre El, scutință putearnică și întarire vârtoasă.

18. Acoperemânt de căldură și acoperemânt de cătră amiazăzi, pază de cătră împiedecare, și ajutoriu de cătră cădeare.

19. Cel ce înalță sufletul și luminează ochii, dând vindecare, viața și blagoslovenie.

20. Cel ce jertveaște din nedrept, aducere lipsită easte lui, și nu sânt spre bună vreau huliturile celor făr' de leage.

21.* Nu plac Celui Preaînalt darurile necredincioșilor, nici întru mulțimea jertvelor curățeaste păcatele.

22. Cel ce aduce jertvă din avearea săracilor, junghie pre fiiu înaintea tatălui său.

23. Pâinea celor lipsiți easte viața săracilor, cel ce o ia pre aceasta omul sângelui easte.

24.* Cel ce ia hrana cea de lipsă easte ca cel ce omoară pre deaproapele său, și cel ce opreaște simbria slugii, ca cel ce varsă sânge.

25. Când unul zideaște, altul strică,

curat nu să poate cineva sau ceva curăți, precum nici de la minciunos sau din minciună nu poți aștepta adevăr.

*Pilde

15, 8

21, 27

*2 Leage

24, 14

ce folos fac, fără numai să ostenesc?

26. Când unul să roagă și altul blastămă, a cui glas va auzi ispitorul?

27. Cel ce să spală de mort și iarăși să atinge de el, ce i-au folosit spălarea sa?

2 Petr. 2, 20 28. Așa, omul cel ce postează într-o păcatele sale, și iarăși merge și face aceleași.

29. Rugăciunea lui cine o va asculta și ce au folosit smerindu-să pre sine?

CAP 35

Despre jertve și rugăciunile celor smeriți. Văduvele, pruncii cei fără de părinți și cei săraci să se ajute, să nu să asupească.

1. el ce păzește legea înmulțește jertvele.

1 Împă. 15, 22 2. Jertvește jertvă de mântuire cel ce ia aminte la porunci.

3. Și cel ce mulțamește, ca cel ce aduce făină curată de grâu; și cel ce face milostenie, ca cel ce jertvește jertvă de laudă.

Ierem. 7, 2 26, 13 4. Plăcut este Domnului când te depărți de răutate; și jertvă de curățenie este când te depărți de strâmbătate.

Ieșire 23, 15 5. Să nu te ivești în fața Domnului deșert, că toate acestea sânt pentru poruncă.

2 Leage 16, 17 6. Aducerea dreptului unge jertvenicul, și mirosul ei bun este înaintea Celui Preaînalt.

7. Jertva bărbatului drept este priimită și pomenirea ei nu să va uita.

8. Cu ochiu bun mărește pre Domnul și să nu împuținezi pârga mâinilor tale.

2 Cor. 9, 7 9. Totdeauna când dai fii cu fața voioasă și cu bucurie sfintește zăciuală.

Tov. 4, 9 10. Dă Celui Preaînalt, precum Ț-au dat El, și cu ochiu bun, precum să află în mâini,

11. Că Domnul răsplătitoriu este și cu șapte părți va răsplăti Ție.

12. Nu osteni cu daruri, că nu le va priimi.

Leviț. 22, 21 13. Nu nădăjdui în jertva nedreaptă, că Domnul judecătoriu este și nu este la El mărirea feații.

2 Para. 19, 7 14.* Nu va priimi Domnul fața carea e asupra săracului, iară rugăciunea celui asuprit o va asculta.

*Iov 34, 19 15. Nu va trece cu vederea rugăciunea Înțele. 6, 8 sirimanului, nici pre văduvă, când va vărsa graiu.

Fapte 10, 34 16. Au nu cură lacrămile văduvei pre obraz? Iară strigarea ei, asupra celui ce le-au scos pre eale?

Roma. 2, 11 17. Cel ce slujește cu bună vreau priimi-să-va, și rugăciunea lui până la nori va ajunge.

Galat. 2, 6 18. Rugăciunea celui smerit norii va pătrunde și nu să va mângăia până nu să va apropiia.

Colos. 3, 25 19. Și nu să va depărta, până ce va socoti Cel 1 Petr. 1, 17 Preaînalt, și va judeca cu dreptate și va face judecată.

20. Și Domnul nu va zăbovi, nici va îndelunga mânia preste ei, până ce va zdrobi mijlocul celor nemilostivi.

21. Și neamurilor va răsplăti izbândă, până ce va strica mulțimea batjocoritorilor și schiptrurile nedreptilor le va zdrobi.

22. Până ce va răsplăti omului, după lucru-

rile lui, și lucrurilor oamenilor după gândurile lor.

23. Până ce va judeca judecata norodului Său și-i va veseli pre ei cu mila Sa.

24. Frumoasă e mila în vremea năcazului lui, ca norii cei de ploaie în vremea seacetii.

CAP 36

Să roagă pentru israilteani și pentru sfânta cetate, cea asuprită de neamurile străine, ca aceste neamuri să se întoarcă la Dumnezeu. Laudele muierii bune și înțelepte.

1. iluiaște-ne pre noi, Stăpâne, Dumnezeu tuturor, și caută, 2. Și trimite frica Ta preste toate neamurile.

3. Râdică mâna Ta preste neamurile străine și să văză putearea Ta.

4. Precum înaintea lor Te-ai sfințit întru noi, așa și înaintea noastră Te mărește întru ei.

5. Și să Te cunoască pre Tine, precum și noi Te-am cunoscut, că nu este Dumnezeu afară de Tine, Doamne!

6. Înnoiaște seamnele și schimbă minunile.

7. Mărește mâna Ta și brațul cel drept.

8. Deșteaptă mâniia și varsă iuțimea.

9. Piiarde pre vrăjmaș și strică pre împotivnic.

10. Grăbește vremea și-ți ado aminte de jurământ și să se povestească mărirea Tale.

11. De iuțimea focului să se amestuiască cel ce au scăpat, și cei ce fac rău norodului Tău să afle pierzare.

12. Zdrobește capetele boiarilor vrăjmașilor, carii zic: „Nu este afară de noi”.

13. Adună toate neamurile lui Iacov, inima luminată și bună să nevoiaște spre mâncările sale.

14. Miluiaște, Doamne, norodul carele să chiiamă cu numele Tău și pre Israil,* pre carele cu nașterea cea dintâiu l-ai asemănat.

15. Milostivește-Te spre Ierusalim, cetatea sfințeniei Tale, cetatea odihnei Tale.

16. Umplesă Sionul, ca să înalță graiurile Tale și de mărire pre norodul Tău.

17. Dă mărturie lucrurilor Tale celor din început și deșteaptă prorociile ceale ce sânt întru numele Tău.

18. Dă plată celor ce Te așteaptă pre Tine și prorocii Tăi credincioși să se afle.

19. Ascultă, Doamne, rugăciunea celor ce să roagă Ție pentru norodul Tău,* după blagoslovenia lui Aaron, ca să cunoască toți cei de pre pământ că Tu, Doamne, ești Dumnezeu veacurilor.

20. Toată mâncarea mână pântecel, ci este o bucată mai bună decât altă bucată.

21. Gâtlejul cu gustul aleage bucatele vânatului; așa inima cea înțeleaptă cuvintele ceale mincinoase.

22. Inima îndărăptnică aduce mahnire, iară omul cel învățat va răsplăti lui.

23. Pre tot bărbatul va priimi muiarea, și este față mai bună decât (a) față.

23. (a) Decât altă față.

*Ieșire 4, 22

*Nume. 6, 24

24. Frumseștea muierei veselește fața și covârșește toată pofta omului.

25. De easte pre limba ei milă și blândeță, nu easte bărbatul ei ca fiii oamenilor.

26. Cel ce-și câștigă muiare înceape la agonisită, ajutoriu după sine și stâlp de odihnă.

27. Unde nu easte gard să va jefui agoniseala, și unde nu easte muiare suspină cel rătăcit.

28. Că cine va creade tâlhariului celui sprinten, carele umblă din cetate în cetate? Așea și omului carele nu are cuib și sălășluiaște oriunde în seară.

CAP 37

Să se osăbească priiatinii cei adevărați de cei mincinoși și sfeatnicii cei drepti de cei fățarnici. Despre înfrânarea în mâncări.

1. ot priiatinul zice: „Eu am ținut prietișugul”, ci easte priiatin numai cu numele priiatin.

2. Au nu rămâne până la moarte întristare, când soțul și priiatinul să întoarcă la vrajbă?

3. O, rău gând, de unde te răsturnași, să acoperi uscatul cu vicleșug?

4. Soțul cu priiatinul trăiesc bine în veselie, iară în vremea năcazului să face împrotivnic.

5. Soțul cu priiatinul împreună să ostenească pentru pântece și înaintea războiului va lua pavăză.

6. Să nu uiți pre priiatin întru sufletul tău și să nu-l uiți pre el întru averile tale.

7. Tot sfeatnicul își laudă sfatul; ci easte carele dă sfat pentru sine.

8. Păzește-ți sufletul tău de sfeatnic, și cunoaște întâiu carea e lipsa lui, că el pentru sine va sfătui.

9. Ca nu cumva să arunce soarta asupra ta și să zică ție: „Bună e calea ta” și va sta în preajmă, să vază ce să va întâmpla ție.

10. Nu te sfătui cu cel ce te treace cu vederea, și de cel ce-ți pismuiaște ascunde-ți sfatul tău,

11. Cu muiarea, despre împrotivă râvnitoarea sa, nici cu cel fricos despre războiu,

12. Nici cu negoțitoriul despre schimb, nici cu cel ce cumpără despre vânzare,

13. Nici cu cel pismos despre mulțămită, nici cu cel nemilostiv despre îndurare,

14. Nici cu cel leaneș despre tot lucru, nici cu sluga cea de casă despre săvârșire, nici cu sluga cea leaneșe despre multa lucrare.

15. Despre nimica nu te sfătui cu aceștia, ci cu bărbatul cel cuvios fii adease, pre carele-vei cunoaște că ține poruncile.

16. Al cui suflet easte ca și sufletul tău, și de vei cădea, îl va durea împreună cu tine.

17. Sfatul inimii ți-l întărește, că nu-ți easte ție mai credincios decât aceaea.

18. Că sufletul omului să obicinuiască uneri a vesti (a) decât șapte privitori ca-

18. (a) Mai mult. 21. [b] Urma mutării ini-

CAP 37 ȘI 38

rii șed în loc înalt la privealiște.

19. Și întru toate aceastea te roagă Celui Preaînalt, ca să îndrepteaze întru adevăr calea ta.

20. Începutul a tot lucrul easte cuvântul, și înainte de toată fapta easte sfatul.

21. Urma mutării inimii (b) patru părți răsare: binele și răul, viața și moartea, și limba pururea stăpânează pre aceastea.

22. Easte om înțelept carele pre mulți învață și sufletului său easte fără de folos.

23. Cel ce arată înțelepciune în cuvinte easte urât, acesta să va lipsi de toată hrana,

24. Că nu s-au dat lui dar de la Domnul; că de toată înțelepciunea easte lipsit.

25. Că easte înțelept sufletului său și rodurile înțelegerii lui în gură sânt crezute.

26. Bărbatul înțelept învață pre norodul său și rodurile înțelegerii lui credincioase.

27. Bărbatul înțelept umplea-să-va de blagoslovenie și-l vor ferici pre el toți cei ce-l vor vedea.

28. Viața omului în numărul zilelor; și zilele lui Israil, nenumărate.

29. Cel înțelept întru norodul său va moșteni credință și numele lui în veac va fi viu.

30. Fiiule, în viața ta ispitează-ți sufletul tău, și vezi ce easte lui rău și nu-i da lui.

31. Că nu toate tuturor folosesc, și nu tot sufletul întru tot binevoiaște.

32. Nu fi nesățios întru toată desfătăciunea și nu te vârsa preste mâncări.

33. Că în mâncările ceale multe va fi slăbiciune și nesațiu va veni până la îngreșoare.

34. Pentru nesațiu, mulți au perit, iară cel înfrânat își va adaoge viața.

CAP 38

Despre doftori și leacuri în boală. Cum trebuie a plânge pentru morți. Ce să gândești în îngropăciuni. Despre meșteșuguri și lucrarea pământului.

1. insteaște pre doftor pentru lipsa cu cinstea lui, că și pre el l-au făcut Domnul.

2. Că de la Cel Înalt easte leacul și de la împărat va lua dar.

3. Știința doftorului înălța-va capul lui și înaintea celor mari va fi minunat.

4. Domnul au zidit din pământ leacurile, și omul înțelept nu să va scârbi de eale.

5.* Au nu din lemn s-au îndulcit apa, ca să se cunoască putearea Lui? *Ieșire 15, 25

6. Și El au dat oamenilor știință, ca să se mărească întru minunile Lui.

7. Cu aceastea tămăduiaște și rădică durearea lui.

8. Făcătoriul de unsori cu aceastea va face amestecare și nu easte sfârșit lucrurilor Lui, și pace de la El easte preste fața pământului.

9.* Fiiule, în boala ta nu fi nebăgătoriu de samă, ci te roagă Domnului și El te va tămădui pre tine. *Isaia 38, 3

mii easte fața.

10. Depărtează păcatul și îndreptează mâinile și de tot păcatul curățește inima ta.

11. Dă miros cu bună mireasmă și pomenire de făină de grâu, și unge jertva ta, ca cum nu ai fi.

12. Și doftorului dă-i loc, că și pre el l-au făcut Domnul, și să nu să depărtează de la tine, că și de el este lipsă.

13. Că este vreamă când și în mâinile lor este miros de bună mireasmă.

14. Că și ei să vor ruga Domnului, ca să le dea lor odihnă și sănătate spre viață.

15. Cel ce păcătuiaște împotriva făcătorului său cădea-va în mâinile doftorului.

Sus 22, 10 16. Fiiule, pentru cel mort slobozi lacrimi și, ca cum ai fi pățit greale, începe plângere.

17. Și după obiceiul lui, acopere trupul lui și nu trece cu vederea îngropăciunea lui.

18. Amară plângere fă și fierbinte tânguire.

19. Și fă jeale după vrednicia lui, o zi sau doao pentru clevetirea, și te mângăie de întristare.

Pilde 15, 13 20. Că din întristare vine moarte și întristarea inimii slăbește vârtutea.

17, 23 21. Întru năcaz rămâne împreună și întristarea, iară viața săracului este după inimă.

22. Nu da întristăciunii inima ta, ci o depărtează pre ea, aducându-ți aminte de ceale de pre urmă.

23. Și nu uita că nu este întoarcere și acestuia nu vei folosi și ție însuși vei face rău.

24. Adu-ți aminte de judecata lui, că așa va fi și a ta: „Mie ieri, ție astăzi”.

2 Împă. 13, 21 [12, 20] 25. Cu odihna mortului fă să înceate pomenirea lui și te mângăie despre el pentru ieșirea duhului lui.

26. Înțelepciunea cărturariului pre încet să câștigă, și carele puțin ia aminte la lucrul său să va înțelepți.

27. De ce înțelepciune să va umplea cel ce ține plugul și să fălească cu strămurarea boldului?

28. Cel ce mână boii și să învăluie în lucrurile lor, și vorba lui este de fiii taurilor?

29. Inima lui va da să întoarcă brazda și priveghiiarea lui va fi de hrana boilor.

30. Așa este fieștecareale meșter de lemn și mai-marele meșterilor, carele noaptea ca și zioa o petrece.

31. Cel ce sapă săpături de peceți, gândul lui este cum să schimbe chipurile.

32. Inima sa o va da ca să aseamene zugrăveala, și priveghiiarea lui, ca să săvârșească lucrul.

33. Așa, meșterul de fier, șezind lângă ileu, deprinzindu-să cu greutatea fierului,

34. Aburul focului va învărtoșea carnea lui și cu înfierbântarea căminului să va lupta.

35. Sunetul ciocanului va înnoi urechiia lui și ochii lui, la asemănarea unealtei.

36. Inima sa o va da spre săvârșirea lucrurilor și priveghiiarea lui este ca să împodobească după ce-l săvârșească.

37. Așa, olariul șezind la lucrul său și învărtind cu picioarele sale roata,

38. Pururea are grije de lucrul său, ca lucrarea lui să fie multă.

39. Cu mâinile sale va închipui lutul și înaintea picioarelor va pleca vârtutea sa.

40. Inima sa o va da ca să săvârșească netezirea, și priveghiiarea lui, ca să curăță căminul.

41. Toți aceștia întru mâinile sale nădăduiesc, și fieștecareale întru meșteșugul său este înțelegătoriu.

42. Fără de aceștia nu să zidească cetatea, nici vor lăcui, nici vor umbla.

43. Și la adunare nu vor trece mai sus; și așezământul judecării nu-l vor socoti, nici vor arăta dreptatea și judecata.

44. Și în pilde nu să vor afla.

45. Ci zidirea veacului vor întări și pofta lor este lucrarea meșteșugului.

46. Afară de cel ce-și dă sufletul său și cugetă în legea Celui Preaînalt.

CAP 39

Cel înțelept zisele și faptele celor de demult le cercă. Să pomenesc deatoriile înțeleptului. Dumnezeu întru toate să Se laude. Lucrurile lui desăvârșit.

1. **I**nțelepciunea tuturor celor de demult o va cerca (a) și în prorociei să va îndeletnici.

2. **G**raiurile bărbaților celor vestiți le va păzi și va străbate zisele ceale încurcate.

3. Ascunsele pildelor le va cerca și în tainele gâciturilor va petrece.

4. În mijlocul celor mari va sluji și înaintea povățuitorilor să va arăta.

5. În pământul neamurilor străine va umbla, că ceale bune și ceale reale întru oameni ispitească.

6. Inima sa o va adaoge a mâneca cătră Domnul, Cel ce l-au făcut pre el, și înaintea Celui Preaînalt să va ruga.

7. Și va deschide gura sa întru rugăciune și pentru păcatele sale să va ruga.

8. De va vrea Domnul cel Mare, de duhul înțelegerii să va umplea.

9. Acesta ca ploaia va vărsa cuvintele înțelepciunii sale și întru rugăciune să va mărturisi Domnului.

10. Acesta va îndrepta sfatul lui și știința, și întru ceale ascunse ale lui va cugeta.

11. Acesta va arăta învățatura dascăliei sale și legea legăturai Domnului să va lauda.

12. Lăuda-vor înțelepciunea lui mulți; până în veac nu să va stânga.

13. Nu va peri pomenirea lui și numele lui va fi viu în neamurile neamurilor.

14. Înțelepciunea lui o vor spune neamurile și lauda lui o va vesti adunarea.

15. De va rămânea, nume-și va lăsa mai mult decât o mie; și de va odihni, își agoni-sească șie.

16. Încă ceale ce le-am gândit le voiu grăi și ca luna plină m-am umplut.

1. (a) Cel înțelept.

17. Ascultați-mă pre mine, fiii cei cuvioși, și odrăsliți ca și trandafirul ce crește spre curgerea apei (b),

18. Și ca tămâia, bine miroșiți miros și înfloriți floare ca crinul.

19. Dați miros și lăudați cu cântare, binecuvântați pre Domnul întru toate lucrurile.

20. Dați mărire numelui Lui și vă mărturisiți întru lauda Lui, cu cântările buzelor și cu alăute, și așa să ziceți întru mărturisire:

Face. 21. „Lucrurile Domnului toate bune sânt
1, 31 foarte; și toată porunca în vremea sa va fi.

Marco 22. Și nu easte pentru ce să zici: «Ce e aceasta
7, 37 (v)?» Că toate în vremea sa să vor cerca.

Face. 23. De cuvântul Lui au stătut apa ca stogul
8, 3 și de graiul gurii Lui, vasăle apelor.

24. Întru porunca Lui toată bunavoință easte, și nu easte cine să îpuțineaze mântuirea Lui.

25. Lucrurile a tot trupul înaintea Lui sânt și nimica nu să poate ascunde de cătră ochii Lui. Din veac în veac au privit și nimic nu easte minunat înaintea Lui.

26. Nu pot zice: «Ce easte aceasta? Pentru ce easte aceasta?», că toate pentru folosul lor sânt făcute.

27. Blagoslovenia Lui au acoperit pământul ca un râu * și ca un potop uscatul l-au îmbătat.

*Face. 28. Așa, mâniia Lui o vor moșteni neamurile,
7, 21 precum au mutat apele întru sărătură.

29. Căile Lui celor cuvioși sânt direapte, iară celor făr' de leage, împiedecări.

30. Ceale bune celor buni s-au zidit din început, iară celor păcătoși, ceale reale.

Sus 31. Începutul a toată lipsa vieții omului easte
29, 24 apa, focul și fierul și sarea și făina de grâu și miiarea și laptele, sângele strugurului și untulemn și haina.

32. Aceastea toate celor cuvioși întru bunătați, iară celor păcătoși întru reale, să vor întoarce.

33. Sânt duhuri făcute pentru ca să facă izbândă și întru mâniia lor au întărit bătăile lor.

34. Și în vremea sfârșitului vor vărsa țăriia, și mâniia Celui ce i-au făcut pre ei o vor înceta.

35. Focul și grindinea și foametea și moartea, toate aceastea spre izbândire sânt făcute.

36. Dinții fiarălor și scorpiile și șerpii și sabiia izbânditoare, ca să piarză pre cei necredincioși.

37. Întru porunca Lui să vor veseli și pre pământ la trebi să vor găti, și în vremile sale nu vor trece cuvânt.

38. Pentru aceaea, din început m-am întărit și am cugetat, și în scrisoare am lăsat:

Sus 39. «Toate lucrurile Domnului bune și tot
21 folosul în vremea sa îl vor da».

40. Și nu să poate zice: «Aceasta e mai rea de-

17. (b) În cea veachie: țarinii. 22. (v) În cea veachie

cât aceaea», că toate în vremea sa să vor adeveri”.

41. Și acum, cu toată inima și gura, lăudați și binecuvântați numele Domnului.

CAP 40

Greu jug preste fiii lui Adam, aceastea sânt care urmează din păcat, moartea și năcazurile vieții. Lauda vieții îndestulite.

1. ăcaz mare s-au făcut la tot omul și jug greu preste fiii lui Adam,
2. Din zioa ieșirei din pântecel mumei lor, până în zioa întoarcerii la muma tuturor.

3. Gândurile lor, frica inimii, cugetarea așteptării, zioa săvârșirii.

4. De la cel ce șeade pre scaon cu mărire și până la cel smerit în pământ și cenușă.

5. De la cel ce poartă iachint și cunună și până la cel ce să îmbracă cu pânză groasă.

6. Mâniia și râvna și turburarea, învăluiala și frica morții și pisma și pricea; și în vremea odihnei, întru așternut, somnul nopții gândul lui îl schimbă.

7. Puțin ca o nimica la odihnă, și de aici în durmire ca în zilele străjuirei.

8. Măhnit de vederea inimii sale, ca cum ar fi scăpat de la fața războiului,

9. În vremea mântuirii sale să scoală și să minună de nici o frică.

10. Preste tot trupul, de la om până la dobitoc, iară preste păcătoși, cu șeapte părți.

11.* La aceastea, moartea și sângele și pricea și sabiia, asupra și foame și zdrobire și bătaie. *Sus 39, 35 36

12. Asupra acelor făr' de leage s-au zidit aceastea toate; * și pentru ei s-au făcut potopul. *Face. 7, 10

13.* Toate câte sânt din pământ în pământ să întorc, și ceale ce sânt din apă în mare să întorc. *Jos 41, 13

14. Tot darul și strămbătatea să va șterge, iară credința în veac va sta. Eclisi. 1, 7

15. Bani nedreptilor ca râul vor săca și ca trăznetul mare în ploaie va răsuna.

16. Când va deșchide el mâinile sale, să va veseli; așa cei ce calcă leagea până în sfârșit vor peri.

17. Sămînțiile celor necredincioși nu vor înmulți ramurile, și rădăcinile ceale necurate pre piază vârtoasă.

18. Preste toată apa și țărurile râului, mai înainte de toată buruiana să smulg.

19. Harul, ca raiul întru blagoslovenii, și milosteniia în veac rămâne.

20. Viița celui destul lucrătoriu să va îndulci, și mai mult decât amândoa, cel ce află comoară.

21. Fiii și ziduirea cetății întăresc numele, iară mai mult decât amândoa aceastea să socotește muiarea făr' de prihană.

22. Vinul și musica veselesc inima, și sânt și aceastea: spre ce e aceasta?

mai mult decât amândoa, iubirea înțelepciunii.

23. Fluierul și canonul îndulcesc cântarea, și decât amândoa aceste, mai mult limba cea dulce.

24. Dar și frumseată poftescă ochiul tău, iară mai mult decât amândoa, mai plăcută este pajiștea vearde.

25. Priiatinul și soțul la vremea întâmpinându-să, și mai mult decât amândoi, muiarea cu bărbatul.

26. Frații și ajutoriul la vremea năcazului, iară mai mult decât amândoi va izbăvi milosteniia.

27. Aurul și argintul întăresc piciorul, și mai mult decât amândoa sfatul este plăcut.

28. Banii și tăriia înalță inima, și mai mult decât amândoa, frica Domnului.

29. Teamerii de Domnul nimic nu-i lipsește și nu este pentru ce căuta cu ea ajutoriu.

30. Frica Domnului, ca raiul blagosloveniei, și mai mult decât toată mărirea l-au acoperit pre el.

31. Fiiule, viața cerșitoare să nu trăiești, mai bine să mori.

32. Omul carele caută la masa străină, viața lui nu să socotește viață.

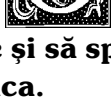
33. Pângări-va sufletul său cu mâncări străine, iară omul știutoriu și învățat să va feri.

34. În gura celui fără de rușine dulce va fi cerșirea, iară în pântecele lui ca focul va arde.

CAP 41

Cărora e plăcută sau amară moartea. A griji de nume bun. De care să te rușinezi.

1. , moarte, cât de amară e pomenirea ta omului celui ce are pace întru avuțiile sale!

2. Omului celui ce este fără de grije și să sporește întru toate și poate încă mânca.

3. O, moarte, bună este judecata ta omului celui lipsit și scăzut de putere.

4. Celui tare bătrân și celui ce de toate să grijește și e necrezătoriu și au pierdut răbdarea.

5. Nu te teame de judecata morții, adu-ți aminte de ceale dintâiu ale tale și de ceale de apoi.

6. Această judecată de la Domnul este la tot trupul.

7. Și pentru ce nu vrei ce place Celui Preaînalt? Ori zece, ori o sută, ori o mie de ani, nu este în iad mustrare pentru viață.

8. Fii urâți să fac fiii păcătoșilor și cei ce petrec în lăcașurile necredincioșilor.

9. Moștenirea fiilor păcătoșilor va peri și cu sămânța lor pururea va fi ocară.

10. Pre tatăl necredincios îl vor huli fiii, că pentru el sânt de ocară.

11. Vai, voao, bărbați necredincioși, carii ați părăsit leagea Dumnezeului celui Preaînalt.

12. Că de vă veți naște, spre blăstăm vă veți

naște, și de veți muri, spre osândă vă veți osibi.

13.* Toate câte sânt din pământ în pământ să vor întoarce; așa și cei necredincioși, din blăstăm în perire. *Sus 40, 13 Eclisi.

14. Plânsul oamenilor, în trupurile lor, iară numele păcătoșilor, cel nu bun, să va stânge. 1, 7

15. Aibi grije de nume, că acesta-ți va rămânea mai mult decât o mie de comori mari de aur.

16. A vieții ceii bune este numărul zilelor, iară numele cel bun în veaci rămâne.

17. Învățătura în pace o păziți, fiilor, că* înțelepciunea ascunsă și comoara neștiută, ce folos e de amândoa? *Sus 20, 31

18. Mai bun e omul carele ascunde nebuniia sa, decât omul carele ascunde înțelepciunea sa.

19. Drept aceea, rușinați-vă de cuvântul meu, că nu este bine a te feri de toată rușinea, și nu toate tuturor plac, cu bună-credință.

20. Rușinați-vă de tată și de mumă pentru curvie, și de povățuitoriu și putearnic, pentru minciună.

21. De judecătoriu și de domn, pentru păcat, de adunare și de norod, pentru fărădeleage.

22. De soț și de priiatin, pentru strâmbătate, și de locul în care lăcuiești, pentru furtișag.

23. Și de adevărul lui Dumnezeu și făgăduința și de înfigerea cotului preste pâini.

24. De ponoslul luării și al dării și de cei ce să închină pentru tăcearea.

25. De căutarea la muiarea curvă și de întoarcerea feții de cătră rudenie.

26. De luarea părții și a darului,* și de căutarea la muiarea cu bărbat. *Mate. 5, 28

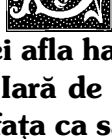
27. De căutarea la slujnica ei și de ședea pre așternutul ei.

28. De priiatini, pentru cuvintele ceale de împutare, și de a împuta, după ce vei da.

CAP 42

A nu descoperi taina. A griji de lucrurile casii. Featele fecioare să se grijască. A să feri însoțirea cu muieri. Lucrurile lui Dumnezeu, nepovestite.

1. e spunerea vorbelor celor din auzit și de descoperirea cuvintelor celor ascunse.

2. Și așa vei fi rușinos adevărat și vei afla har înaintea a tot omul.

3. Iară de acestea să nu te rușinezi* și nu lua fața ca să greșești: *Leviț. 19, 15

4. De leagea Celui Preaînalt și de așezământul Lui și de judecată, ca să îndreptezi pre cel necredincios. 2 Leage 1, 17 Jos

5. De cuvântul soțului și a călătorilor și de împărțirea moșiei întră priiatini. 16, 19 Pilde

6. De cumpele și de măsurile ceale adevărate și de câștigul celor multe și celor puține. 24, 23 Iacov 2, 1

7. De osibirea vânzării și a negoțitorilor; și de multă certarea fiilor; și de încruntarea coastei robului rău.

8. La muiarea rea, bună este peceatea și un-

de sânt mâini multe, încuie.

9. Orice vei da, cu număr și cu măsură dă, și ce dai și ce iai, toate le scrie.

10. De învățatura celui fără de minte și a celui nebun și a celui foarte bătrân, carele să priceaște cu cei tineri, și vei fi cu adevărat învățat (a) și laudat înaintea tuturor celor vii.

Sus 11. Fata ascunsă priveghiiare este tatălui și grijea ei depărtează somnul de la el; până este tină, ca nu cumva să-i treacă vârsta, și după ce să mărită, să nu să urască.

26, 11 12. Până este fecioară, ca nu cumva să se pângărească și în casa părintească să se îngroașe.

13. Cu bărbatul fiind, să nu cumva să se smintească.

14. Și împreună lăcuind, să nu cumva să stărpească.

15. Spre fata cea nerușinoasă întărește paza, ca nu cumva să te faci bucurie vrăjmașilor.

16. Poveaste în cetate și defăimare norodului și înaintea multora să te rușineaze.

Sus 17. Nu căuta la tot omul pentru frumseață; și în mijlocul muierilor nu ședeai,

25, 23 18. Că din haină iasă molii și de la muiare, răutatea muierii.

19. Mai bună e răutatea bărbatului, decât muiarea cea făcătoare de bine (b) și decât muiarea carea rușinează spre ocară.

20. Aduce-mi-voiu, dară, aminte de lucrurile Domnului și ceale ce am văzut voiu spune; cu cuvintele Domnului, lucrurile Lui.

21. Soarele, luminând, preste toate priveaște și de mărirea Lui plin e lucrul Lui.

22. Au nu au dat Domnul sfinților ca să spuie toate minunile Lui, care le-au întărit Domnul Atotțiitoriu, ca să se întărească întru mărirea Lui toate?

23. Adâncul și inima cearcă și vicleșugurile lor le cugetă.

24. Că au cunoscut Domnul toată știința și au căutat la semnul veacului.

25. Spuind ceale ce au trecut și ceale ce vor veni și descoperind urmele celor ascunsă.

26. Nici un gând nu este neștiut de El și nici un cuvânt nu s-au ascuns de El.

27. Împodobit-au mărimile înțelepciunii Sale Cel ce este mai înainte de veac și în veac.

28. Nici s-au adaos, nici s-au împușinat, și sfatul nimăru nu l-au trebuit Lui.

29. Cât sânt de dorite lucrurile și până la o scânteie vreadnice a să privi.

30. Toate aceastea trăiesc și petrec în veac, și, întru toate trebuințele, toate ascultă.

31. Toate sânt păreachie, unul împotriva altuia, și nu au făcut nimica cu scădere.

32. Una dintru una au întărit ceale bune și cine să va sătura văzind mărirea Lui.

10. (a) În cea veachie este: certa. 19. (b) Sânt carii așa talmăcesc stihul aceasta: mai bună este urâciunea bărbatului, decât frumseața muierii. Alții zic: mai bine să ai vrăjmaș pre bărbat, decât priiatină pre mu-

CAP 43

Dumnezeu Să laudă pentru lucrurile Sale, dară decât toată lauda easte mai mare.

1. ărimea înălțimei, tăria curățeniei, forma ceriului întru vedea-rea mării.

2. Soarele în ivire vestind, în ieșire, vas minunat, făptura Celui Preaînalt.

3. Când easte la amiază, uscă pământul, și înaintea arderii lui cine va sta?

4. Căminul suflând în lucrurile arsurii, de trei ori mai tare easte soarele arzind munții.

5. Suflând abur de foc și strălucind rază, întunecă ochii.

6. Mare e Domnul, Cel ce l-au făcut pre el, și cu porunca Lui grăbeaște meargerea.

7. Și luna o au făcut, ca în vremea sa să fie arătare vremilor și semn veacului.

8. Din lună e semnul sărbătorii, lumină, carea scade până la sfârșit.

9. Luna după numele ei easte, minunate schimbări face crescând.

10. Vas taberilor întru înălțime, întru tăria ceriului strălucind.

11. Frumseața ceriului easte slava stealelor, podoabă luminând întru ceale înalte, Domnul.

12. În cuvintele Celui Sfânt vor sta la judecată, nici vor scădea (a) în stările sale.

13.* Vezi curcubeul și binecuvântă pre Cel ce l-au făcut pre el, că foarte frumos easte în strălucirea sa.

14. Încungiurat-au ceriul împregiur cu mărirea, mâinile Celui Preaînalt l-au întins pre el.

15. Cu porunca Lui au grăbit zăpada și grăbeaște fulgerile după judecata Sa.

16. Pentru aceea, să deschid vistierile și norii zboară ca pasările.

17. Cu mărirea Sa întărește norii și sfarmă pietrele grindinei.

18. Și de căutarea Lui să vor cutremura munții.

19. Cu voia Lui suflă austrul; glasul tunetului Lui au făcut să se chinuiască pământul,

20. Și viforul mieziinopții și volbura vântului;

21. Presară zăpada ca pasările ce zboară, și ca cum poposeaște lăcusta e pogorârea ei.

22. De frumseața albimei ei să va mira ochiul și de ploaia ei să va spăimânta inima.

23. Și bruma ca sarea o varsă pre pământ, carea, deaca înghiiață, să face ca vârvurile de țepuși.

24. Vânt rece va sufla de la miazănoapte și va îngheța apa toată, adunarea apei va acoperi și să va îmbrăca ca cu o platoșe apa.

25. Mânca-va munții și va arde pustiul și va stânge verdeța ca focul.

26. Leac reapede a tuturor acestora va fi negura, roaoa întâmpinând va stâmpăra de zăduh.

27. Cu cuvântul Său au făcut să înceate iare, că mai puțin rău aduce pisma bărbatului, decât dragostea muierii. 12. (a) În unele biblii easte: nu să vor dezlega. În unele: nu să vor aprinde.

*Face. 2 [9], 13

adâncul și au sădit într-însul ostroave.

28. Cei ce umblă pre mare povestesc primejdiile ei și cu auzirile urechilor noastre ne mirăm.

29. Și acolo sânt lucruri preamărite și minunate, osibire a tot dobitocul, făptura chiților.

30. Printr-Însul e sporiul săvârșitului Lui și în cuvântul Lui s-au așezat toate.

31. Multe vom grăi și nu vom ajunge, și sfârșitul cuvintelor El easte întru toate.

32. Mărind, ce vom putea? Că El easte Cel Mare decât toate lucrurile Sale.

33. Groaznic easte Domnul și mare foarte, și minunată easte puterea Lui.

34. Mărind pre Domnul, înălțați-L cât veți putea, pentru că va prisosi încă;

35. Și înălțindu-L pre El, întăriți-vă, nu vă osteniți, pentru că nu veți ajunge.

*Psal. 105, 2 36. Cine L-au văzut pre El și va povesti? Și cine-L măreaște pre El precum easte?

37. Multe ascunse sânt mai mari decât aceastea; că puține am văzut din lucrurile Lui.

38. Că toate le-au făcut Domnul și celor cuvioși le-au dat înțelepciune.

CAP 44

Lauda bărbaților celor luminați, a lui Enoh, a lui Noe, a lui Avraam, și făgăduințele lui Isaac și a lui Iacov.

1. ă laudăm pre bărbații cei măriți și pre părinții noștri, în neamul lor.

2. Multă mărire au făcut Domnul, mărirea Lui din veac,

3. Stăpânind întru împărățiile sale, și bărbați vestiți de putere,

4. Sfătui-vor întru înțeleagerea sa, vestiți fiind în prorocii,

5. Povățuitorii norodului în sfaturi și înțeleagerea științei norodului,

6. Înțeleapte cuvinte întru învățatura lor, cercând viersurile cântăreților și cântări scrise grăind,

7. Bărbați bogați dăruiți cu putere, având pace în lăcașurile sale.

8. Toți aceștia în neamurile sale s-au mărit și în zilele lor, laudă.

9. Sânt dintru ei carii au lăsat nume, ca să vestească laudele lor.

10. Și sânt de carii nu easte pomenire, și au perit ca cum nu ar fi fost, și s-au născut ca cum nu s-ar fi născut ei, și fiii lor după ei.

11. Ci numai aceștia sânt bărbații milii, ale cărora dreptăți nu s-au uitat.

12. Cu sămânța lor va rămânea bună moștenire nepoților, întru așezământuri de lege au stătut sămânța lor și fiii lor, în locul lor.

13. Până în veac va rămânea sămânța lor și mărirea lor nu va peri.

14. Trupul lor cu pace s-au îngropat și numele lor trăiaște în neamuri.

15. Înțelepciunea lor o povestesc noroadele și lauda lor o vestește adunarea.

16.* Enoh, bine plăcut Domnului și s-au mutat pildă de pocăință neamurilor. *Face. 5, 24

17.* Noe s-au aflat desăvârșit, drept; în vremea mâniei s-au făcut schimbare (a). Evrei 11, 5

18. Pentru aceea, au fost lui rămășiță pre pământ, când s-au făcut potopul. *Face. 6, 9

19. Legătură veacinică cu el s-au așezat, ca să nu mai piară de potop tot trupul. 7, 1

20.* Avraam au fost mare părinte a multe neamuri și nu s-au aflat altul aseamenea lui, întru mărire, 1 [11], 7

21. Carele au păzit legea Celui Preaînalt și au făcut legătură cu El. *Face. 12, 2

22.* Și în trupul său au pus legătură** și în ispită s-au aflat credincios. 17, 4

23. Pentru aceea, cu jurământ au așezat lui, cum că întru sămânța lui va blagoslovi neamurile și va înmulți ca țerâna pământului și ca stealele va înălța sămânța lui. Galat. 3, 6

24. Și să le dea lor moștenire, de la mare până la mare și de la râu până la marginea pământului. **Face. 22, 1

25. Așijderea, și întru Isaac au întărit, pentru Avraam, tatăl lui.

26. Blagoslovenia tuturor oamenilor și așezământul de lege au odihnit pre capul lui Iacov.

27. Cunoscutu-l-au pre el întru blagosloveniile sale și i-au dat lui moștenire.

28. Și au osibit părțile lui, în doasprăzeace neamuri le-au împărțit.

CAP 45

Lauda lui Moisi și a lui Aaron, râvna lui Finees.

1.* i au scos dintru el bărbat de milă, carele au aflat har înaintea ochilor a tot trupul, pre Moisi cel iubit de Dumnezeu și de oameni, *Ieșire 11, 3

a cărui pomenire easte întru blagoslovenii.

2. Asămănatu-l-au pre el cu mărirea sfinților și l-au mărit pre el cu frică asupra vrăjmașilor și cu cuvintele lui au făcut să înceate seamne.

3.* Măritu-l-au pre el înaintea feații împărăților. *Ieșire 6, 7

4. Dat-au prin el porunci norodului Său și i-au arătat lui mărirea Sa. 8

5.* Pentru credința și pentru blândețele lui l-au sfințit; alesu-l-au pre el din tot trupul, făcutu-l-au pre el să auză glasul Său și l-au bāgat pre el în negură. Ieșire 16, 10

6. Și i-au dat lui înaintea feații porunci, leagea vieții și a științei, ca să înveaște pre Iacov așezământul de lege al Său și pre Israil, judecățile Sale. *Nume. 12, 3

7. Înălțat-au pre Aaron sfânt aseamenea lui, pre fratele lui, din neamul lui Levi. 7

8. Întărit-au cu el legătură veacinică și i-au dat preoția norodului. Evrei 3, 2

17. (a) S-au făcut împăcare. 5

9. Fericitu-l-au pre el cu bună podoabă și l-au încins cu haină de mărire.

10. Îmbrăcatu-l-au cu săvârșire de laudă și l-au întărit pre el cu vasele vârtutei.

Ieșire 28, 35 11. Nădragi și haină lungă până în pământ și umărari; și l-au încungiurat pre el cu rodioare de aur și cu zurgălao multe, împregiur.

12. Ca să răsună glas în umblarea lui, auzit să facă sunetul în besearică, întru pomenirea fiilor norodului Său.

13. Cu haină sfântă, cu aur și cu vânăt și cu mohorât, lucru de împestritoriu cu engolpiul judecății, cu arătările adevărului.

14. Cu coc răsucit, lucru de meșter, cu pietri scumpe săpate ca peceatea, legate cu aur, lucru de tăietoriu de piatră, întru pomenire, cu scrisoare săpată după numărul neamurilor lui Israil.

15. Cunună de aur deasupra mitrei, închipuirea peceții sfințeniei, mărimea cinstei, lucrul vârtutei, poftile ochilor împodobite, frumoasă.

16. Mai înainte de el nu au fost ca acelea până în veac, nu s-au îmbrăcat de alt neam, fără numai singuri fiii lui și nepoții lui, totdeauna.

17. Jertva lui vor aduce de tot, în toată zioa, de doao ori neîncetat.

Leviț. 8, 12 18. Umplut-au Moisi mâinile și l-au uns pre el cu untdelemn sfânt.

19. Au fost lui spre legătură veacinică și săminției lui în zilele ceriului, ca să slujească Lui împreună și să preoțască și să blagoslovească pre norodul Lui, întru numele Lui.

20. Alesu-l-au pre el din toți cei vii, ca să aducă jertvă Domnului, tămâie și miros de bună mireasmă întru pomenire, ca să se roage pentru norodul Său.

21. Datu-i-au lui poruncile Sale și putere preste așezământurile judecăților, ca să învețe pre Iacov mărturiile și în leagea Lui să lumineze pre Israil.

Nume. 16, 3 22. Stătut-au împotriva lui cei străini și au pismuit asupra lui în pustie.

1 Cori. 10, 10 23. Oamenii cei ce era cu Datan și cu Aviron și adunarea lui Core cu mânie și cu urgie.

Iuda 11 24. Văzut-au Domnul și nu l-au plăcut Lui, și ei s-au amestecat de iuțimea mâniei.

25. Făcut-au cu ei minuni, amestecându-i pre ei cu focul vâpăii Sale.

26. Și au adaos lui Aaron mărire și i-au dat lui moștenire.

27. Pârğa roadelor dintâiu au împărțit lor; pâine mai întâiu le-au gătit lor să se sature.

28. Că jertvele Domnului vor mânca, care le-au dat lui și seminției lui.

29. Iară în pământul norodului moștenire nu va avea și parte nu easte lui întru norod,

Nume. 25, 12 30. Că El e partea moștenirii lui.

Nume. 25, 7 31. Și Finees, fiul lui Eleazar al treilea, easte întru mărire, râvnind el întru frica Domnului.

32. Că au stătut, când s-au întors no-

rodul cu bunătatea și sârguința sufletului său, și s-au rugat pentru Israil. 1 Mac. 2, 26

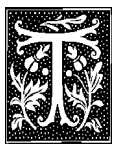
33. Pentru aceea, i-au pus lui legătură de pace, înainte-stătătoriu celor sfinte și norodului Său, ca să fie lui și seminției lui mărirea preoției în veaci. 54

34. Și legătură cu David, fiul din neamul lui Iuda, ca să moștenească împărăția fiii lui, unul după altul, singur; așa moștenire lui Aaron și seminției lui.

35. Dea voao înțelepciune întru inima voastră, ca să judecați pre norodul Lui cu dreptate, ca să nu se stângă bunătățile lor și mărirea lor în neamurile lor.

CAP 46

Laudă pre Iisus Navi, pre Halev și pre judecătorii cei drepți.

1. are în războaie, Iisus Navi și următoriu lui Moisi în prorocii, Carele au fost, după numele său, mare spre mântuirea aleșilor Lui, biruind pre vrăjmașii carii să scula asupra, ca să moștenească pre Israil.

3. Cât de mărit s-au făcut rădicând mâinile sale și întinzind sabie asupra cetățitorilor!

4. Cine mai înainte de El au fost așa? Că războaiele Domnului El le-au povățuit.

5.* Au nu prin mâna Lui s-au întors îndărăpt soarele și o zi s-au făcut ca doao? *Isus N. 10, 13

6. Chemat-au pre Cel Preaînalt Putearnic, năcăjindu-l pre el vrăjmașii cei de primpregiur,

7. Și l-au auzit pre el Domnul cel Mare, cu pietri de grindină ale puterii ceii tari.

8. Rupt-au războiu asupra neamului și, când s-au pogorât, au pierdut pre cei protivnici.

9. Ca să cunoască neamurile urmarea lor, că înaintea Domnului easte războiul lui, că au urmat după Cel Putearnic.

10.* Și în zilele lui Moisi au făcut milă el și Halev, fiul lui Iefoni, a sta împotriva vrăjmașului, a opri pre norod de la păcat și a potoli răpștirea răutății. *Nume. 14, 6 1 Mac. 55 [2], 56

11. Și ei doi fiind, s-au mântuit din șeasă sute de mii de pedestrași, ca să-i bage întru moștenire, în pământul cel ce curge lapte și miire.

12. Și au dat Domnul lui Halev tărie, și până la bătrânețe au rămas la el, să se suie el în locul cel înalt al pământului; și sămânța lui au ținut moștenire.

13. Ca să vază toți fiii lui Israil că bine easte a asculta de Domnul.

14. Și judecătorii, toți pre numele său, a cărora inima nu au curvit și carii nu s-au întors de la Domnul. Fie pomenirea lor întru blagoslovenie!

15. Oasăle lor să odrâslească din locul său și numele lor să se înnoiască întru fiii lor, cei măriți.

16. Iubit de Domnul său au fost Samuil, prorocul Domnului; așezat-au întru împărăție

și au uns domn, preste neamul său.

17. Cu leagea Domnului au judecat adunarea și au cercetat Domnul pre Iacov.

18. Întru credința sa s-au adeverit proroc și s-au cunoscut întru credința sa credincios vedenei.

19. Și au chemat pre Domnul cel Putearnic, când au bătut pre vrăjmașii săi de pimpregiur (a), cu aducerea de miel sugariu.

1 Împă. 20. Și au tunat din ceriu Domnul și cu sunet mare auzit au făcut glasul Său. 7, 10

1 Împă. 21. Și au înfrânt pre povățuitorii tiriiianilor și pre toți boiarii Filistimului. 7, 11

1 Împă. 22. Și, mai înainte de vreama adormirei veacului, au mărturisit înaintea Domnului și a un-sului: bani și până la încălțăminte de la tot trupul nu au luat și nu l-au vinovățit pre el om. 12, 3

23. Și după ce au adormit, au prorocit și au arătat împăratului sfârșitul lui; au înălțat glasul său din pământ întru prorocie, ca să piarză fărădeleagea norodului.

CAP 47

Laudă pre Natan, prorocul, pre David, și vârsta cea mai dintâiu a lui Solomon, și îi hulește bătrânețele, nebuniia lui Rovoam, și pedepsește închinarea de idoli a lui Ierovoam.

2 Împă. 1. i, după acesta, s-au sculat Natan a proroci în zilele lui David. 12, 1

2. Ca seul cel osibit de la mântuire, așa David, dintră fiii lui Israil.

1 Împă. 3. Cu leii s-au jucat ca cu iezii și cu urșii, ca cu mieii oilor. 17, 34

1 Împă. 4. În tinerețele sale au nu au omorât pre uriaș? Și au luat ocară din neam când au rădicat mâna sa cu piasă praștiei și au oborât sumeția lui Goliat? 17, 50
1 Maca. 4, 30

5. Că au chemat pre Domnul cel Preainalt, Cel ce au dat putere în dreapta lui să omoară pre omul cel tare în războiu, ca să înalță cornul neamului său.

1 Împă. 6. Așa, întru zeci de mii, l-au mărit pre el și l-au laudat pre el întru blagosloveniile Domnului, aducând lui stemă de mărire. 18, 7

7. Că au înfrânt pre vrăjmași pimpregiur și au defăimat pre filistimii cei împotivnici; până în zioa de astăzi au sfărmat cornul lor.

8. Întru tot lucrul său da mărturisire Sfântului celui Preainalt, cu cuvinte de mărire,

9. Cu toată inima sa au laudat și au iubit pre Cel ce l-au făcut pre el.

10. Și au pus cântăreți înaintea oltariului și din glasul lor îndulcește versurile.

11. Dat-au în sărbători bună-cuviință și au împodobit vremile până la sfârșit, laudând ei numele cel sfânt a Lui și de dimineața răsunând sfintirea.

2 Împă. 12. Domnul au șters păcatele lui și au înălțat în veaci cornul lui, și i-au dat lui făgăduința împărățiilor și scaonul mărirei 12, 13

19. (a) În cea veachie east: când îl năcăjea pre el vrăj-

întru Israil.

13. După acesta, s-au sculat fiiu înțelept și pentru dânsul au odihnit întru lărgime.

14.* Solomon au împărățit în zilele păcii, căruia Dumnezeu i-au dat odihnă pimpregiur, ca să zidească casă întru numele Lui și să gătească sfintire în veaci. *3 Împă. 3, 1

15. Cât de înțelept ai fost în tinerețele tale și te-ai umplut ca un râu de înțeleagere!

16.* Acoperit-au sufletul tău pământul și l-ai umplut cu pildele gâciturilor. *3 Împă. 4, 31

17. La ostroave, departe, au ajuns numele tău și iubit ai fost întru pacea ta.

18. Pentru cântece și pentru pilde și pentru parimii și pentru tălmăciri s-au mirat de tine țările,

19. Întru numele Domnului Dumnezeului, Cel ce S-au numit Dumnezeul lui Israil.

20.* Adunat-ai ca cusitoriul aurul și ca plumbul ai înmulțit argintul. *3 Împă. 10, 28

21. Plecat-ai sinurile tale muierilor și te-ai volnicit întru trupul tău.

22. Dat-ai ocară întru mărire ta și ai spurcat sămânța ta, ca să aduci mânie preste fiii tăi și m-am umilit pentru nebuniia ta,* ca să se împărțască împărăția în doao părți, și de la Efraim să înceapă împărăție neascultătoare. *3 Împă. 12, 16

23. Iară Domnul nu va părăsi mila Sa și nu să va depărta de la lucrurile Sale,

24. Nici va piarde pre nepoții celui ales și sămânța celui ce L-au iubit pre El nu o va stânge.

25. Și au dat rămășiță lui Iacov și lui David, dintr-însul, rădăcină.

26. Și s-au odihnit Solomon cu părinții săi.

27. Și au lăsat după sine, din sămânța sa, nebunie norodului și pre Rovoam, cel cu puțină înțelepciune, carele cu sfatul său au abătut norodul.

28.* Și pre Ierovoam, feciorul lui Navat, carele au făcut pre Israil să păcătuiască și au dat lui Efraim calea păcatului. *3 Împă. 12, 28

29. Și s-au înmulțit păcatele lor foarte, cât i-au mutat pre ei din pământul lor.

30. Și au cercetat toată răutatea, până ce au venit izbânda preste ei.

CAP 48

Ilie, Eliseiu, Iezechiia, Isaia, proroc mare, care, povățuind, s-au mântuit jidovii de asirii.

1.* i s-au sculat Ilie, prorocul, ca focul, și cuvântul lui ca făclia ardea, *3 Împă. 16, 1

2. Carele au adus preste ei foamete și cu râvna sa i-au împuținat pre ei.

3.* Cu cuvântul Domnului au oprit ceriul și de trei ori au pogorât foc. *3 Împă. 17, 1

4. Cât te-ai mărit, Ilie, întru minunile tale? Și cine easte aseamenea ție, ca să se laude? 4 Împă. 1, 10

5.* Cel ce ai înviat pre mort din morți mașii lui de pimpregiur. 12 *3 Împă. 17, 22

și din iad cu cuvântul Celui Preaînalt.

6. Cel ce ai pogorât pre împărați la pierzare și pre cei măreți de pre scaonul lor.

7. Cel ce ai auzit în Sina muștrare și în Horiv, judecățile izbândirei.

8. Cel ce ai uns împărați spre răsplătire și proroci următori după tine.

4 Împă. 9. Cel ce te-ai înălțat cu vifor de foc, cu
2, 11 car de cai de foc.

*Mala. 10. Cel ce ești scris, în muștrări la vremi, ca
4, 6 să potolești mâniia mai înainte de mânie* și să întorci inima tatălui cătră fiu și să așezi neamurile lui Iacov.

11. Fericiți cei ce te-au văzut pre tine și cei ce întru dragoste au adormit, că și noi cu viața vom trăi.

4 Împă. 12. Ilie, carele cu vifor s-au acoperit, și
2, 11 Eliseiu s-au umplut de duhul lui.

*4 Împă. 13. Și în zilele sale nu s-au clătuit de birui-
13, 19 tori,* și nimene nu l-au supus pre el.

14. Tot cuvântul nu au fost ascuns înaintea lui și întru adormire au prorocit trupul lui.

15. Și în viața sa au făcut seamne, și la moarte minunate au fost lucrurile lui.

16. Cu toate acestea nu s-au pocăit norodul și nu au încetat de la păcate, până ce s-au prădat din pământul său și s-au răsipit în tot pământul.

17. Și au rămas norod puțin și domn în casa lui David.

18. Unii dintru ei au făcut ce e plăcut, iară unii au înmulțit păcate.

19. Iezechiia au întărit cetatea sa și au băgat în mijlocul ei (a) apă.

20. Săpat-au cu fier pîiatra cea colțurată și au zidit izvoară de ape.

4 Împă. 21. În zilele lui, suitu-s-au Senahirim și au
18, 13 trimis pre Rapsachi și au rădicat mâna sa asupra Sionului și s-au sumețit cu trufiia sa.

22. Atunci s-au clătuit inimile și mâinile lor, și s-au chinuit ca ceale ce nasc, și au chemat pre Domnul cel milostiv, întinzind ei mâinile sale cătră El.

23. Și Cel Sfânt din ceriu degrab i-au auzit pre ei și i-au mântuit pre ei prin mâna lui Isaie.

4 Împă. 24. Lovit-au tabăra asirianilor și i-au omo-
19, 35 rât pre ei îngerul Lui.

Tovi. 25. Pentru că au făcut Iezechiia ce au plăcut
1, 15 Domnului și s-au întărit în căile lui David, tatălui său, care le-au poruncit Isaie, prorocul cel mare și credincios, întru vederea sa.

2 Mac. 26. În zilele lui, s-au înturnat soarele și au
8, 19 adaos împăratului viața.

4 Împă. 27. Cu duh mare au văzut ceale de pre urmă
20, 11 și au mângăiat pre cei ce plângea în Sion.

Isaia 28. Până în veaci au arătat ceale ce vor să
38, 8 fie și ceale ascunse, mai înainte de ce au venit eale.

19. (a) În cea veachie este: pre Gog.

14. (a) În cea veachie este: norod sfânt.

CAP 49

Iosie, Ieremie, Iezechiil. Doisprăzece proroci, Zorovavel, Iisus, fiul lui Iosedec. Neemia, Enoh, Iosif, Sit și Sim să laudă.

1. omenirea lui Iosie, întru tocmi-
rea tămâiei meștesugită cu lucrul făcătorului de mir.

2. În toată gura ca miirea să va
îndulci și ca muzica la ospățul vinului.

3. Acesta s-au îndreptat când s-au întors norodul și au stricat urâciunile fărădelegii.

4. Îndreptat-au cătră Domnul inima sa în zilele celor fără de leage, întărit-au bună-credința.

5. Afară de David și de Iezechiia și de Iosiia, toți păcat au păcătuit,

6. Pentru că au părăsit leagea Celui Preaînalt; împărații lui Iuda au încetat, pentru că au dat cornul său altora și mărirea sa neamului străin.

7.* Ars-au cetatea cea aleasă a sfințirei și au pustiit căile ei prin mâna lui Ieremie.

8. Că l-au chinuit pre el și în zgău s-au sfințit proroc, ca să dezrădăcinează și să năcăjească și să piiază, aseamenea să zidească și să sădească.

9.* Iezechiil, cel ce au văzut vederea mării, carea i-au arătat lui pre carul heruvimilor,

10. Că și-au adus aminte de vrăjmașii cei din povoii și bine au făcut celor ce și-au îndreptat căile.

11. Și oasele celor doisprăzece proroci să odrăslească din locul lor.

12. Și au mângăiat pre Iacov și i-au mântuit pre ei cu credința nădejdiei.

13.* Cum vom mări pre Zorovavel? Că și el este ca o peceate în mâna dreaptă.

14.* Așea Iisus, fiul lui Iosedec, carii în zilele lor au zidit casă și au înălțat besearică sfântă (a) Domnului, gătită spre mărirea veacinică.

15. Și pomenirea lui Neemia, întru multă vreme, cel ce ne-au rădicat noao zidurile ceale căzute și au întărit porți și zăvoară și au rădicat căsile noastre.

16. Nici unul nu s-au zidit ca Enoh pre pământ, că și el s-au luat de pre pământ.

17.* Nici ca Iosif s-au făcut bărbat povățuitoriu fraților, întărire norodului, și oasele lui s-au cercetat.

18.* Sit și Sim întră oameni s-au mări și, mai mult decât tot viețuitoriu, întru zidirea lui Adam.

CAP 50

Pre Simon, fiul lui Onie, îl laudă și hulește pre cei de alt neam, pre sichimeani și pre samarineani.

1.* imon, fiul lui Onie, preotul cel mare, carele în viața sa au proptit casa și în zilele sale au întărit besearica,

2. Și de el s-au întemeiat înălțimea a doaoa, tării cea înaltă a sfintei, împregiur.

3. În zilele lui s-au micit sprijinito-

*4 Împă.
25, 9

*Iezechi.
1, 4

*Ezdra
3, 2

Agheu
1, 1

12
2, 22

24
*Zaha.
3, 1

*Face.
41, 40

42, 3
45, 5

50, 20
*Face.
4, 25

*1 Mac.
12, 7

2 Maca.
3, 4

riul apelor, cel de aramă, ca marea împregiur.

4. Cel ce au păzit pre norodul său de cădeare și au întărit cetatea spre încungiurare.

5. Cât s-au mărit întru întoarcerea norodului, întru ieșirea acoperemântului casii!

6. Ca luceafărul de dimineața în mijlocul norului, ca luna plină în zilele ei,

7. Ca soarele strălucind preste besearica Celui Preaînalt și ca curcubeul luminând în norii mărireii,

8. Ca floarea trandafirului în zilele primăvării, ca crinii la curgerea apelor,

9. Ca odrasla Livanului în zilele verii, ca focul și ca tămâia pre căție,

10. Ca vasul cel de aur bătut, împodobit cu tot fealiul de piază scumpă,

11. Ca maslinul ce odrăselește roade și ca chiparosul ce să înalță în nori.

12. Când au luat el haina mărireii și s-au îmbrăcat cu săvârșirea laudei,

13. Când să suia la oltariul cel sfânt, slăvea îmbrăcăminte sfinteniei; iară când priimea părțile din mâinile preoților și el stând lângă grătariul cuptoriului,

14. Împregiurul lui, cununa fraților, ca odrasla chedului în Livan, și l-au încungiurat pre el, ca stâlpările de finic,

15. Și toți fiii lui Aaron, întru mărireii sa și aducere Domnului, în mâinile lor, înaintea a toată adunarea lui Israil,

16. Și, slujind la oltariu, să împodobească aducerea Celui Preaînalt, Atotțitorului,

17. Au întins la vas mâna sa și au beut din sângele strugurului.

18. Vărsat-au la temeiurile jertvenicului miros de bună mireasmă Celui Înalt, Împăratului tuturor. Atunci, au strigat fiii lui Aaron, cu trâmbițe vărsate au răsunat.

19. Auzit au făcut glas mare, întru pomenire înaintea Celui Preaînalt.

20. Atunci, tot norodul, împreună, s-au grăbit și au căzut cu fața pre pământ, ca să se închine Domnului său, Atotțitorului, Dumnezeului celui Preaînalt.

21. Și au lădat cântăreții, cu glasurile sale, în casa cea mare, îndulcitu-s-au viersul; și s-au rugat norodul Domnului celui Preaînalt cu rugăciune înaintea Celui Milostiv, până ce s-au săvârșit podoaba Domnului și slujba Lui au sfârșit.

22. Atunci, pogorându-să, rădicat-au mâinile sale preste toată adunarea fiilor lui Israil, să dea binecuvântare Domnului cu buzele sale și întru numele Lui să se laude.

23. Și au poftorit închinăciunea, ca să areate blagosloveniia de la Cel Preaînalt.

24. Și acum, binecuvântați pre Dumnezeu toți, pre Cel ce face mari, pretutindinea.

25. Cel ce înalță zilele noastre din zgău și face cu noi după mila Sa.

29. (a) În cea veachie: al lui Eliazar. 31. (b) În cea veachie nu să află acestea: dă celor credincioși înțelepciune.

26. Să ne dea noao veselii inimii și să fie pace în zilele noastre întru Israil, până ce vor fi zilele veacului, ca să întărească la noi credința milii Sale, și în zilele Lui să ne izbăvească pre noi.

27. Doao neamuri au urât sufletul meu și a treia nu easte neam:

28. Cei ce șed în Muntele Samariei, filistimii și norodul cel nebun, carele lăcuiște în Sichima.

29. Învățătura înțelegerii și a științei am scris în cartea aceasta, eu, Iisus, fiul lui Sirah Ierusalimneanul (a), carele au vărsat ploaie de înțelepciune din inima sa.

30. Fericit e cel ce va petrece întru acestea; și cel ce va pune acestea în inima sa înțelept va fi.

31. Că de va face acestea, la toate va putea, că lumina Domnului easte urma lui, dă celor credincioși înțelepciune. Bine e cuvântat Domnul în veac. Fie! Fie! (b).

CAP 51

Mulțamește lui Dumnezeu, Carele din mare primejdii l-au mântuit pre dânsul, și îndeamnă pre toți spre strădaniia înțelepciunii ceii cerești.

1. ărturisi-mă-voiu Ție, Doamne Împărate, și Te voi lauda pre Tine, Dumnezeule, Mântuitorul meu.

2. Mărturisescu-mă numelui Tău, că acoperitoriu și ajutoriu Te-ai făcut mie și ai mântuit trupul meu de la perire.

3. Și din lațul limbii ocărătoare și de buzele celor ce grăiesc minciună, și înaintea celor ce stau, înainte Te-ai făcut mie ajutoriu.

4. Și m-ai izbăvit pre mine, după mulțimea milii și a numelui Tău, de la cei ce răcnea, gata să mă mânce,

5. Din mâna celor ce caută sufletul meu, din multe năcazuri care le-am avut,

6. Din nădușirea văpăii de primpregiur și din mijlocul focului, unde nu m-am ars,

7. Din adâncul pântecelui iadului și de limba necurată și de cuvântul mincinos și de limba cea nedreaptă, cu pără la împăratul.

8. Apropiiatu-s-au până la moarte sufletul meu și viața mea era aproape de iad, jos.

9. Încungiuratu-m-au de toate părțile și nu era cine să-mi ajute. Căutat-am ajutoriul oame- nilor și nu era.

10. Și mi-am adus aminte de mila Ta, Doamne, și de lucrarea Ta, cea din veac.

11. Că mântuiești pre cei ce Te așteaptă pre Tine și-i izbăvești pre ei din mâna vrăjmașilor.

12. Și am înălțat pre pământ rugăciunea mea și m-am rugat pentru mântuirea de moarte.

13. Chemat-am pre Domnul, Tatăl Domnului meu, ca să nu mă părăsască în zilele năcazului, în vremea trufașilor, fără de ajutoriu.

14. Lăuda-voiu numele Tău neîncetat, și-l Bine e cuvântat Domnul în veac. Fie! Fie!

voiu cânta întru mărturisire, și s-au auzit rugăciunea mea.

15. Că m-ai mântuit pre mine din perire și m-ai scos din vreme rea.

16. Pentru aceea, mă voiu mărturisi și Te voiu lăuda și bine voiu cuvânta numele Domnului.

17. Când încă eram mai tinăr, mai înainte până ce a nu rătăci, am căutat înțelepciunea, aiavea, întru rugăciunea mea,

18. Înaintea besericii m-am rugat pentru ea și până la ceale de pre urmă o voiu căuta pre ea.

19. Ca de floarea strugurului copt, așa s-au veselit inima mea de ea.

20. Încălecat-au piciorul meu cu dreptate, din tinerețele mele o am cercat pre ea.

21. Plecat-am puțin urechiia mea, și am primit, și multă învățătură mi-am aflat.

22. Procopsit-am într-însa; Celui ce mi-au dat mie înțelepciune voiu da mărire.

23. Că am cugetat ca să o fac pre ea și am râvnit binele și nu mă voiu rușina.

24. Foarte s-au nevoit sufletul meu pentru ea, și întru toată fapta mea sârguitoriu am fost.

25. Mâinile mele le-am întins spre înălțime și de neștiințele ei m-am tânguit.

26. Sufletul meu l-am îndreptat la dânsa și întru curățenie o am aflat pre ea; inima mea mi-am lipit de ea, din început.

27. Pentru aceea, nu mă voiu părăsi.

28. Și pântecele meu s-au turburat căutându-o pre ea, pentru aceea, bună agoni-seală mi-am agonisit.

29. Dat-au Domnul limbă mie plata mea și cu aceea voiu lăuda pre El.

30. Apropiați-vă cătră mine cei neînvățați și mâneți în casa învățaturii!

31. Pentru ce întârziiați la acestea și sufletele voastre însătoșează foarte?

32. Deșchis-am gura mea și am grăit: „Agonișiți-vă fără de argint”.

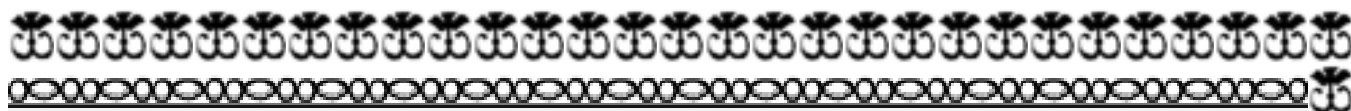
33. Supuneți cerbicea voastră supt jug, și să priimească sufletul vostru învățătură; aproape este a o afla pre ea.

34. Vedeți cu ochii voștri că puțin m-am ostenit și multă odihnă mi-am aflat.

35. Luați învățătură, că mult număr de argint și mult aur veți câștiga cu ea.

36. Veselească-să sufletul vostru de mila Lui și nu vă rușinați de lauda Lui.

37. Lucrați lucrul vostru mai înainte de vreme, și va da plata voastră în vremea sa.

ISTORIA SUSANEI

Cuvânt înainte

espre istoria Susanei, cum că este parte a Sfintei Scripturi și beserica pururea ca o Scriptură dumnezeiască și de Daniil prorocul scrisă o ține, în Cuvântul înainte la prorocia lui Daniil, de prisosit s-au arătat.

Istoria Susanei de la începutul cărții lui Daniil e osebită, pentru că aceasta, precum nici a bălaorului istorie, nu este în cărțile evreilor.

Doi bătrâni umblă să curvească cu Susana. Judecata morții asupra Susanii. Mântuirea ei prin Daniil.

1. **D**i era un om lăcuind în Vavilon și numele lui, Ioachim.

2. **S**i au luat muiare, căria era numele Susana, fata lui Helchia, frumoasă foarte și cu frica lui Dumnezeu.

3. Și părinții ei, drepti fiind, au învățat pre fata sa după Leagea lui Moisi.

4. Și era Ioachim bogat foarte și avea el grădină aproape de casa sa.

5. Și să aduna la el jidovii, pentru că era el mai mărit decât toți.

6. Și au fost rânduți doi mai bătrâni din norod, judecători în anul acela, de carii zisease Domnul că „Au ieșit fărădelegea din Vavilon, din bătrâni judecători, carii să părea că ocârmuiesc norodul”.

7. Aceștia rămânea la casa lui Ioachim și vinea la ei toți cei ce voia să aibă judecată.

8. Și când să ducea norodul la amiază, intra Susana și umbla în grădina bărba-

tului său.

9. Și o au văzut pre ea cei doi bătrâni în toate zilele întrând și umblând, și s-au aprins cu pofta ei.

10. Și și-au răzvlătit gândul său și și-au abătut ochii săi, ca să nu caute spre ceriu, nici și-au adus aminte de judecățile ceale dreapte.

11. Și era amândoi înfierbântați pentru ea și n-au spus unul altuia durearea sa, că le era rușine a-și spune pofta sa, că vrea să se împreune cu ea.

12. Și păzea cu nevoință în toate zilele a o vedea pre ea. Și au zis unul cătră altul: „Să meargem acasă, că este vremea prânzului”.

13. Și, ieșind, s-au despărțit unul de altul și, întorcându-să, au venit la același loc și, întrebând unul pre altul pricina, mărturisiră pofta sa.

14. Atunci, amândoi împreună au pus vreme

când o vor putea afla pre ea singură.

15. Și au fost păzind ei, în zi bine întocmită, ea au intrat ca și ieri și alaltaieri cu doao feate, și au poftit să se scalde în grădină, că era cald foarte.

16. Și nimene nu era acolo, afară de cei doi bătrâni ascunși, carii o păzea pre ea.

17. Și au zis featelor: „Aduceți-mi mie untdelemn și săpun și închideți porțile grădinii, ca să mă scald”.

18. Și făcură cum le-au zis și închisă ră ușile grădinii și ieșiră pre ușile ceale de laturi, ca să aducă ceale ce le-au poruncit lor, și n-au văzut pre bătrâni, că era ascunși.

19. Și au fost după ce au ieșit featele, s-au sculat cei doi bătrâni și au alergat asupra ei, și au zis: „Iată, ușile grădinii sânt închise și nime nu ne veade pre noi și sântem aprinși de pofta ta.

20. Pentru aceea, voiaste împreună cu noi, și te culcă cu noi; iară de nu, vom mărturisi asupra ta că au fost cu tine un fecior și pentru aceea ai mânat featele de la tine”.

21. Și au suspinat Susana și au zis: „Strămtorescu-mă de toate părțile.

22. Că, de voiu face aceasta, moarte easte mie, iară de nu voiu face, nu voiu scăpa din mâinile voastre.

2 Împă. 23. Mai bine easte mie să nu fac și să caz
24, 14 în mâinile voastre, decât să păcătuiesc înaintea Domnului”.

24. Și au strigat Susana cu glas mare și au strigat și cei doi bătrâni asupra ei și, alergând, unul au deschis ușile grădinei.

25. Și, deaca auziră cei de casă strigarea în grădină, săriră înlăuntru pre ușa cea din coastă, să vază ce s-au întâmplat ei.

26. Și după ce au grăit bătrânii cuvintele sale, s-au rușinat slugile foarte, că niciodată nu s-au grăit cuvânt ca acesta de Susana.

27. Și au fost a doao zi, după ce s-au adunat norodul la Ioachim, bărbatul ei, au venit cei doi bătrâni plini de cugetul cel făr' de lege asupra Susanei, ca să o omoară pre ea.

28. Și au zis înaintea norodului: „Trimiteti la Susana, fata lui Helchia, muiarea lui Ioachim”; și ei au trimis.

29. Și au venit ea și părinții ei și fiii ei și toate rudeniile ei.

30. Iară Susana era gingașe foarte și frumoasă la chip.

31. Iară acești fără de lege au poruncit să se descopere ea, că era acoperită, ca să se sature de frumsețele ei.

32. Și plângea cei ce era lângă ea și toți cei ce o știa pre ea.

33. Și, sculându-să cei doi bătrâni în mijlocul norodului, pusă ră mâinile pre capul ei.

34. Iară ea, plângând, căuta la ceriu, că inima ei era nădăduind spre Domnul.

35. Și au zis bătrânii: „Umblând noi în grădină singuri, au intrat ea cu doao slujnice și au închis ușa grădinii și au slo-

bozit slujnicile.

36. Și au venit la ea un voinic, carele fuseasă ascuns, și s-au culcat cu ea.

37. Și noi, fiind în unghiul grădinii, văzind fărădeleagea, am alergat asupra-le.

38. Și, văzindu-i pre ei împreunându-să, pre acela nu l-am putut opri, că era mai tare decât noi și, deșchizând ușile, au sărit afară.

39. Și prinzind pre aceasta, o am întrebat cine era voinicul acela și n-au vrut să ne spuie.

40. Aceasta mărturisim”.

41. Și i-au crezut pre ei adunarea, ca pre niște bătrâni a norodului și judecători, și o au judecat pre ea ca să moară.

42. Și au strigat cu glas mare Susana și au zis: „Dumnezeule cel Veacinic, cunoscătoriule a celor ascunse, Cel ce știi toate mai înainte de ce să fac, Tu știi că minciuni au mărturisit aceștia asupra mea.

43. Și, iată, moriu, nefăcând nimica din ceale ce au viclenit aceștia asupra mea”.

44. Și au auzit Dumnezeu glasul ei și, când o ducea pre ea să o piarză, au deșteptat Dumnezeu pre Duhul cel Sfânt întru un prunc tinăr, căruia era numele Daniil.

45. Și au strigat cu glas mare: „Curat sânt eu de sângele aceștia”.

46. Și s-au întors tot norodul cătră el și au zis: „Ce e cuvântul acesta, carele tu ai grăit?”

47. Iară el, stând în mijlocul lor, au zis: „Au așa de nebuni sânt toți fiii lui Israil?

48. Necercetând, nici adevărul cunoscând, ați osândit pre fata lui Israil.

49. Întoarceți-vă la judecată, pentru că minciuni au mărturisit aceștia asupra ei”.

50. Și s-au întors tot norodul cu grabă și i-au zis lui bătrânii: „Vino de șezi în mijlocul nostru, și ne spune noao, că ț-au dat Dumnezeu cinstea bătrânețelor”.

51. Și au zis cătră ei Daniil: „Despărțiți (a) pre ei unul de cătră altul și-i voiu întreba pre ei”.

52. Și, după ce s-au despărțit unul de altul, au chemat pre unul dintră ei și au zis cătră el: „Învechitule în zile reale, acum au venit păcatele tale, care le făceai mai înainte, judecând judecăți strâmbe și pre cei nevinovați vinuind, și pre cei vinovați slobozind, de vream ce Domnul zice:* «Pre cel nevinovat și pre cel drept să nu-l omori».

53. Acum, dară, de ai văzut pre aceasta, spune supt ce copaciu i-ai văzut pre ei împreunându-să întră sine?” Iară el au zis: „Supt shin”.

54. Zis-au Daniil: „Drept ai mințit în capul tău,

55. Că acum îngerul lui Dumnezeu, luând răspuns de la Dumnezeu, te va spinteca în doao”.

56. Și, puindu-l pre acela deosebi, au poruncit să aducă pre celalalt și i-au zis

51. (a) Acei doi bătrâni.

*Ieșire
23, 7

lui: „Sămânța lui Hanaan și nu a lui Iuda, frumsețile te-au înșelat pre tine și pofta au răzvlătit inima ta.

57. Așa făceați fețelor lui Israil, care, temându-să, să împreuna cu voi; ci nu au suferit fata lui Iuda fărădelegea voastră.

58. Acum, dară, spune-mi supt ce copaciu i-ați văzut pre ei împreunându-să întră sine?” Iară el au zis: „Supt prin”.

59. Și i-au zis Daniil lui: „Drept ai mințit și tu asupra capului tău.

60. Că așteaptă îngerul lui Dumnezeu, având sabie, să te taie în doao, ca să vă piiază de tot pre voi”.

61. Și au strigat toată adunarea cu glas

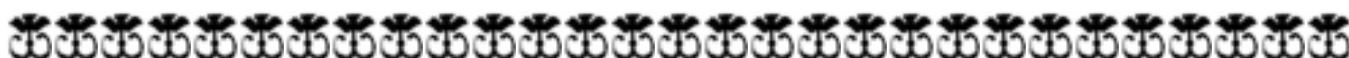
mare și bine au cuvântat pre Dumnezeu, Cel ce mântuiaște pre cei ce nădăduiesc întru El.

62. Și s-au sculat asupra celor doi bătrâni, că i-au arătat pre ei Daniil, din gura lor, că au mărturisit minciuni.* Și le-au făcut lor după Leagea lui Moisi, precum cu vicleșug au fost gândit să facă deaproapelui său. Și i-au omorât pre ei și au scăpat sângele cel nevinovat în zioa aceeaa.

63. Iară Helchia și muiarea lui au lăudat pre Dumnezeu, pentru Susana, fata lor, împreună cu Ioachim, bărbatul ei, și cu toate rudeniile ei, pentru că nu s-au aflat întru ea lucru urât.

64. Și Daniil s-au făcut mare înaintea norodului din zioa aceeaa și înainte.

*2 Leage
19, 18

Istoriia omorârei bălaorului și a sfârmării lui Vil, despărțită de la sfârșitul Cărții lui Daniil

Slujba idolilor. Înșelăciunea preoților, descoperirea înșelăciunii. Moartea bălaorului și sfârmarea lui Vil. Daniil să aruncă în groapa leilor și să mântuiaște.

1.* i împăratul Astiag s-au adaos la părinții săi și au luat Chir Persul împărăția lui.

2. Și au viețuit Daniil împreună cu împăratul acesta și au întrecut cu mărirea pre toți priiatinii lui.

3. Și era un idol la vaviloneani, căruia era numele Vil, și să cheltuia la el în toată zioa făină de grâu artave doaosprăzeace și oi patruzeci și veadre de vin șease.

4. Și împăratul cinstea pre el și mergea în toate zilele de să închina lui; iară Daniil să închina Dumnezeului său.

5. Și au zis împăratul: „Pentru ce [nu] i te închini lui Vil?”

6. Iară el au zis: „Pentru că nu crez în idoli făcuți de mâini, ci în Dumnezeu cel Viu, Carele au făcut ceriul și pământul și are stăpânie peste tot trupul”.

7. Și i-au zis împăratul: „Dară nu ți se pare ție Vil a fi Dumnezeu viu? Nu vezi câte mănâncă și bea în toate zilele?”

8. Și au zis Daniil, râzind: „Nu te înșela, împărate, acesta easte dinlăuntru lut și din afară aramă, și nu mănă, nici bea niciodată”.

9. Și mâniindu-să împăratul, au chemat pre preoții lui și au zis lor: „De nu-mi veți spune cine e cel ce mănă cheltuiala aceasta, veți muri!”

10. Iară de-mi veți arăta că Vil mănă aceste, Daniil va muri, pentru că au hulit pre Vil”.

11. Și au zis Daniil împăratului: „Fie după cuvântul tău”.

12. Și era preoții lui Vil șeptezeci, afară de muieri și de prunci.

13. Și au venit împăratul cu Daniil în casa lui Vil.

14. Și au zis preoții lui Vil: „Iată, noi ieșim afară, iară tu, împărate, pune bucatele și vinul și închide ușa și o pecetluiuște

cu inelul tău.

15. Și dimineață, când vei veni, de nu vei afla toate mâncate de Vil, să murim noi sau Daniil, cel ce au mințit asupra noastră”.

16. Iară ei nu băga samă, pentru că făcusă pre supt masă întrare ascunsă și printr-aceaea întra totdeauna și mânca acealea.

17. Și au fost după ce au ieșit ei, și împăratul au pus bucatele lui Vil, au poruncit Daniil slugilor sale și adusă cenușe și au așternut toată besearica înaintea împăratului singur.

18. Și, ieșind, au închis ușa și o au pecetluit cu inelul împăratului și s-au dus.

19. Iară preoții au venit noaptea, după obiceiul lor, și muierile lor și pruncii lor, și mâncară toate și beură.

20. Și au mânecat dimineață împăratul și Daniil împreună cu el.

21. Și au zis împăratul: „Întregi sânt pecetele, Daniile?” Iară el au zis: „Întregi, împărate”.

22. Și au fost cât au deșchis porțile, uitându-să pre masă, împăratul au strigat cu glas mare: „Mare ești Vil și nu easte la tine nici un vicleșug”.

23. Și au râs Daniil și au oprit pre împăratul ca să nu între înlăuntru, și au zis: „Vezi fața pământului și cunoaște a cui sânt urmele aceste”.

24. Și au zis împăratul: „Văz că sânt urme de bărbați și de muieri și de prunci”.

25. Și mâniindu-să împăratul, atunci au prins pre preoți și pre muieri și pre fiii lor, și i-au arătat lui ușile ceale ascunse, prin care întra și mânca ceale de pre masă.

26. Și i-au omorât pre ei împăratul și pre Vil l-au dat lui Daniil, și l-au stricat pre el și besearica lui.

27. Și era un bălaur mare într-un loc

și-l cinstea pre el vaviloneanii.

28. Și au zis împăratul către Daniil: „Au, doară, vei zice că și acesta easte de aramă?”

29. Acesta e viu și mîncă și bea, nu vei putea zice că acesta nu easte dumnezeu viu, deci închină-te lui”.

30. Și au zis Daniil: „Domnului Dumnezeului meu mă voiu închina, că Acela easte Dumnezeu viu, iară tu, împărate, dă-mi slobozenie și voiu omorî bălaurul fără de sabie și fără de toiag”.

31. Și au zis împăratul: „Dau-l ție”. Și au luat Daniil rășină și său și peri și le-au fiert într-un loc și au făcut cocoloș și le-au aruncat în gura bălaurului și au plesnit bălaurul.

32. Și au zis: „Iată, închinăciunile voastre”.

33. Și au fost deaca au auzit vaviloneanii, s-au măhnit foarte și s-au pornit asupra împăratului.

34. Și au zis: „Jidov s-au făcut împăratul! Pre Vil au stricat, și pre bălaur au omorât, și pre preoți i-au tăiat”.

35. Și, venind la împăratul, au zis: „Dă-ne noao pre Daniil.

36. Iară de nu, te vom ucide pre tine și casa ta”.

37. Și, văzind împăratul că să pornisă asupra lui foarte și silit fiind, au dat lor pre Daniil.

38. Iară ei l-au aruncat în groapa leilor și au fost acolo șease zile.

39. Și era în groapă șapte lei și le da lor

pre zi doao trupuri și doao oi; iară atunci nu le-au dat lor, ca să mînce pre Daniil.

40. Și era atunci Avacum proroc în țara jidovească și acela fierseasă fiertură și au dimicat pâine în scafă și mergea la câmp să ducă secerătorilor.

41. Și au zis îngerul Domnului către Avacum: „Du prânzul care-l ai în Vavilon, lui Daniil, în groapa leilor”.

42. Și au zis Avacum: „Doamne, Vavilonul nu l-am văzut și groapa nu o știu unde easte”.

43.* Și l-au luat îngerul Domnului pre el de creștetul lui și-l ținea de părul capului lui și l-au pus în Vavilon, deasupra groapei, întră răpegiunea duhului său. *Iezec. 8, 3

44. Și au strigat Avacum, zicând: „Daniile, Daniile, ia prânzul care l-au trimis ție Dumnezeu”.

45. Și au zis Daniil: „Că Ț-ai adus aminte de mine, Dumnezeule, și n-ai părăsit pre cei ce Te caută și Te iubesc pre Tine”.

46. Și s-au sculat Daniil și au mîncat; iară îngerul Domnului îndată au pus pre Avacum la locul său.

47. Iară împăratul au venit a șaptea zi să plîngă pre Daniil, și au venit la groapă și s-au uitat înlăuntru și, iată, Daniil ședea.

48. Și au strigat împăratul cu glas mare și au zis: „Mare ești, Doamne Dumnezeul lui Daniil, și nu easte altul afară de Tine”.

49. Și l-au scos pre el.

50. Iară pre cei ce era pricina pîiarderii lui i-au aruncat în groapă și i-au mîncat înaintea lui.

CARTEA ÎNTĂIU A MACAVEILOR

Cuvânt înainte

Cartea aceasta cuprinde istoria a patruzeci de ani, care nu de la moartea lui Alexandru, ci de la împărăția seleuchideanilor să numără, cu doisprăzece ani mai târziu, din Eusevie, Cartea 8, a Arătării evanghelicești. Încă și aceasta foarte părut lucru easte, cum că scriitorii cărților acestora mai cu un an să osibesc întră numărarea anilor, ori pentru pricina mai sus adusă, ori pentru osibite începuturi ale anului, de vreme ce alții de la martie, ca jidovii, alții de la septemvrie, ca antioheanii, începea anii.

Iară, fiindcă rândul lucrurilor, care după care s-au făcut, nu să ține, și mutarea capetelor oarece întunecare aduc. Mai toată istoria, carea întră amândoao cărțile să cuprinde, easte cea de pre vremile lui Antioh Epifan și a lui Eupator și a lui Dimitrie. Antioh Epifan au început a împărăți în anul împărăției grecilor, 137. Doao războaie asupra Eghiptului au făcut. Cel dintăiu în anul 143, despre care în Cartea 2, cap 4; al doilea, în anul 145, despre care întră aceaeși carte, cap 5. Într-aceiași an au prădat besearica Ierusalimului și Matatiia, cel mai întăiu povățuitoriu al jidovilor au apărat legile părintești, din Cartea 1 a Macav., cap 2, în anul 146, Iuda Macaveiu face războiu asupra lui Antioh. Macavei s-au numit, cum mai toți voiesc, pentru că pre steaguri au scris jidovește, din Cântarea lui Moisi, Ieșire 15, 11, aceaste cuvinte: „Cine easte aseamenea Ție întră dumnezei, Doamne?” Slovele jidovești ceale din

începutul cuvintelor fac numele Macaveiu. Jidovii, pentru scurtarea, de multe ori din slovele ceale de la începutul a mai multe cuvinte fac un cuvânt.

În anul 148, Iuda curăță besearica, din Cartea 1 a Macav., cap 4, stih 52, cu un an înaintea morții lui Antioh. Iară pentru că în Cartea 2 a Macaveilor, cap 10, stih 3, să spune că după doi ani de la moartea lui Antioh s-au făcut curățeniia, nu zice că curățeniia s-au făcut de doao ori sau în osibite vremi, ci spuind „moartea lui Antioh poftorește” și zice că s-au făcut după doi ani, nu de la moartea lui Antioh, ci de când s-au fost spurcat besearica.

CAP 1

Antioh Epifan, după ce au bătut Eghiptul, sculându-să asupra Ierusalimului, jefuiaște besearica și pre jidovi tirănește, îi taie, robeaște și-i silește să părăsască legile părintești.

1. i au fost după ce au bătut Alexandru Machidoneanul, feciorul lui Filip, carele au ieșit din pământul Hetiimului, și au bătut pre Darie, împăratul perșilor și al midilor, și au împărățit în locul lui, întâiu preste grecime.

2. Și au făcut războaie multe și au biruit cetăți multe și au tăiat pre împărății pământului.

3. Și au trecut până la marginile pământului, și au luat prăzi de la neamuri multe și s-au alinat pământul înaintea lui.

4. Și s-au înălțat și s-au rădicat inima lui, și au adunat putere și oaste tare foarte.

5. Și au stăpânit țări și neamuri și tirani, și au fost lui supt bir.

6. Și după aceasta, au căzut pre pat și au cunoscut că va să moară.

7. Și au chemat pre slugile sale ceale cinstite, carii cu sine era crescuți din tinerețe, și le-au împărțit lor împărăția sa, încă fiind viu.

8. Și au împărățit Alexandru ani doisprăzece și au murit.

9. Și au stăpânit slugile lui, fieștecarele la locul său.

10. Și au pus toți steme, după ce au murit el, și fiii lor după dânșii, ani mulți, și s-au înmulțit răutățile pre pământ.

11. Și au ieșit dintr-înșii o rădăcină păcătoasă, Antioh Epifan, feciorul lui Antioh împărat, carele fuseasă la Roma zălog, și au împărățit în anul o sută treizeci și șapte a împărăției grecilor.

12. În zilele acealea, ieșit-au din Israil niște fii fără de lege și au îndemnat pre mulți, zicând:

13. „Să meargem și să facem legătură cu neamurile ceale dimpregiurul nostru, că, de când ne-am despărțit de ei, ne-au aflat pre noi multe răutăți”.

14. Și s-au părut bun cuvântul înaintea ochilor lor.

15. Și s-au îndemnat oarecarii din norod și s-au dus la împăratul și le-au dat lor putere a face dreptățile neamurilor.

16. Și au zidit școală în Ierusalim, după legile neamurilor.

17. Și nu s-au tăiat împregiur, și s-au depărtat de legea cea sfântă și s-au împreunat cu neamurile și s-au vândut a face rău.

18. Și s-au gătit împărăția înaintea lui Antioh și au gândit a împărăți Eghiptul, ca să împărățască preste amândoao împărățiile.

19. Și au intrat în Eghipt cu gloată grea, cu cară și cu elefanți și cu călăreți și cu corăbii multe.

20. Și au rânduit războiu asupra lui Ptolomeiu, împăratul Eghiptului; și s-au înfrânt Ptolomeiu de fața lui și au fugit, și au căzut mulți răniți.

21. Și au cuprins cetățile ceale tari în pământul Eghiptului și au luat prăzile pământului Eghiptului.

22. Și s-au întors Antioh, după ce au bătut Eghiptul, în anul o sută patruzeci și trei.

23. Și s-au suit asupra lui Israil și a Ierusalimului, cu norod mult, și au intrat în besearică cu mândrie și au luat jertvenicul cel de aur și sfeașnicul luminei și toate vasele ei și masa punerii-înainte și căușile și năstrăpile și cădealnițele ceale de aur și catapeteazma și cununile și podoaba cea de aur, carea era în fața besearicii, și le-au sfărâmat toate.

24. Și au luat argintul și aurul și vasele ceale poftite, și au luat vistieriile ceale ascunse, care le-au aflat; și luându-le toate s-au dus în pământul său.

25. Și au făcut ucidere de oameni și au grăit cu trufie mare.

26. Și au fost plângere mare întru Israil, în tot locul.

27. Și au suspinat boiarii și bătrânii, fecioarele și tinerii au slăbit, și frumseța muierilor s-au schimbat.

28. Tot mirele au luat plângere, și mireasa, ceaea ce ședeă în cămară, au fost în jeale.

29. Și s-au clătit pământul pentru cei ce lăcuia pre dânșii, și toată casa lui Iacov s-au îmbrăcat cu rușine.

30. Și, după doi ani de zile, trimis-au împăratul pre cel mai mare preste biruri în cetățile Iudei și au venit în Ierusalim cu gloată mare.

31. Și au grăit cătră dânșii cuvinte de pace cu vicleșug, și i-au crezul lui.

32. Și au căzut asupra cetății fără de veas-

te și o au lovit pre ea cu rană mare și au pierdut norod mult dintru Israil.

33. Și au prădat cetatea și o au ars cu foc, și au surpat casele ei și zidurile ei primpregiur.

34. Și au robit muieri și punți, și dobitoace au stăpânit.

35. Și au zidit cetatea lui David, cu zid mare și tare și cu turnuri tari, și le-au fost lor apărare.

36. Și au pus acolo neam păcătos, bărbați fără de lege, și s-au întărit întru ea.

37. Și au pus arme și hrană și, adunând prăzile Ierusalimului, le-au pus acolo.

38. Și au fost ca un laț mare și aleșuire sfințeniei și diavol rău lui Israil, pururea.

39. Și au vărsat sânge nevinovat împregiurul sfințeniei și au spurcat sfințeniia.

40. Și au fugit cei ce lăcuia în Ierusalim, pentru ei, și s-au făcut lăcaș străinilor și s-au făcut străină fiilor săi, și pruncii ei o au părăsit pre ea.

*Amos 8, 10
Tovie 2, 6
41. Sfințeniia ei s-au pustiit ca pustiia, praznicile ei* s-au întors în jeale, sâmbetele ei, întru ocară, cinstea ei, întru defăimare.

42. După mărirea ei s-au înmulțit necinstea ei, și înălțimea ei s-au întors în plângere.

43. Și au scris împăratul la toată împărăția sa să fie toți un norod și să părăsască fieștecarele leagea sa.

44. Și au priimit toate neamurile cuvântul împăratului.

45. Și mulți din Israil au cuprins slujba lui și au jertvit idolilor și au spurcat sâmbăta.

46. Și au trimis împăratul cărți prin mâinile solilor în Ierusalim și în cetățile Iudeii (a), să umble după legile ceale străine ale pământului.

47. Și să oprească arderile de tot și jertva și turnarea din sfințenie.

48. Și să spurce sâmbetele și sărbătorile.

49. Și să spurce sfințeniia și pre cei sfinți.

50. Să zidească jertvenice și capiști și casă de idoli, și să jertvească cărnuri de porc și de dobitoace necurate.

51. Și să-și lasă pre fiii săi netăiați împregiur, și să spurce sufletele lor cu toată necurățeniia și pângăriciunea, ca să uite leagea și să schimbe toate îndreptările.

52. Iară carele nu va face după cuvântul împăratului să moară.

53. După toate cuvintele aceastea, au scris la toată împărăția sa și au pus luători de samă preste tot norodul.

54. Și au poruncit cetățeanilor Iudeii să jertvească în cetate și în cetate.

55. Și s-au adunat la ei mulți din norod, toți carii au părăsit leagea și au făcut reale pre pământ.

56. Și au făcut pre Israil întru ascunsuri,

46. (a) Poruncind.

în toată scăparea lor.

57. Iară în zioa a cincisprăzece a lunii lui haselev, în anul o sută patruzeci și cinci, au zidit spurcăciunea pustiirii pre oltariu, și în cetățile Iudei împregiur au zidit capiști.

58. Și înaintea ușilor caselor și în ulițe, tămâia.

59. Și cărțile legii, care le-au aflat, le-au ars cu foc, stricându-le de tot.

60. Și oriunde să afla la cineva Cartea Legii, și oricine ținea leagea, acela, din porunca împăratului, să omorea.

61. Cu putearea sa făcea așa israilteanilor, carii să afla în toată luna și luna în cetăți.

62. Și în doazeci și cinci a lunii au jertvit pre jertvenicul care era deasupra oltariului.

63. Și pre muierile, care-și tăiasă împregiur pre fiii săi, le-au omorât după poruncă.

64. Și pre prunci i-au spânzurat de grumazii lor și casele lor le-au prădat și pre cei ce i-au tăiat împregiur i-au omorât.

65. Iară mulți din Israil s-au întărit și au pus întru sine ca să nu mânce necurat.

66. Și mai voit-au a muri, decât a să pângări cu mâncări spurcate și a spurca leagea cea sfântă, și au murit.

67. Și s-au făcut mânie mare asupra lui Israil, foarte.

CAP 2

Matatiia, preotul, cu fiii săi, împotrivindu-să tirăniei lui Antioh și ducându-să în muntele Modin, adună oaste. Care murind, îndeamnă pre fiii săi spre râvnirea legilor părintești.

1. n zilele acealea, sculatu-s-au Matatiia, fiul lui Ioan, al lui Simeon, preotul, din fiii lui Ioariv, de la Ierusalim, și au șezut în Modin.

2. Și avea el cinci feciori, pre Ioanan, carele să poreclea Gadis,

3. Pre Simon, carele să chema Tasi,

4. Pre Iuda, carele să numea Macaveiu,

5. Pre Eleazar, care să chema Avaran,

6. Pre Ioanatan, carele să numea Apfus.

7. Și văzind blăsteamele care să făcea în Iuda și în Ierusalim,

8. Au zis: „Vai mie, pentru ce m-am născut a vedea zdrobirea norodului meu și zdrobirea cetății ceii sfinte și a ședea acolo, când s-au dat în mâinile vrăjmașilor,

9. Și ceale sfinte în mâinile străinilor. Făcutu-s-au besearica ei ca un bărbat fără de cinste.

10. Vasele mării ei s-au dus în robie, omorātu-s-au pruncii ei în uliță, tinerii ei, cu sabiia vrăjmașului.

11. Care neam n-au moștenit împărăția ei și n-au stăpânit prăzile ei?

12. Toată podoaba ei s-au luat, în loc de slobodă, s-au făcut roabă.

13. Și, iată, sfintele noastre și frumseța noastră și mărirea noastră s-au pustiit, și le-au spurcat pre eale neamurile.

14. Pentru ce să trăim mai mult?" Și și-au rupt Matatiia și fiii lui hainele lor și s-au îmbrăcat cu saci și au plâns foarte.

15. Și au venit cei trimiși de la împăratul, carii silea pre cei din Modin, cetatea, să părăsească pre Dumnezeu și să jertvească.

16. Și mulți din Israil au mers la ei; iară Matatiia și fiii lui s-au adus.

17. Și, răspunzind cei de la împăratul, au zis lui Matatiia, zicând: „Boiaru mare ești și mărit în cetatea aceasta și întărit cu fii și cu frați.

18. Acum, dară, vino întâiu și fă porunca împăratului, precum au făcut toate neamurile și bărbații lui Iuda, cei ce au rămas în Ierusalim, și vei fi tu și casa ta dintru priiatinii împăratului. Și tu și fiii tăi, bărbați, mări cu argint și cu aur și cu daruri multe”.

19. Și au răspuns Matatiia și au zis cu glas mare: „Măcar de și toate neamurile împărăției și ceale din casa împăratului vor asculta de el și să vor depărta fieștecarele de la închinăciunea părinților săi și au ascultat de poruncile lui,

20. Iară eu și feciorii miei și frații miei vom umbla întru așezământul legii părinților noștri.

21. Milostiv fie noao, ca să nu lăsăm leagea și îndreptările Lui.

22. De cuvintele împăratului nu vom asculta, ca să treacem slujba noastră la dreapta au la stânga”.

23. Și, după ce au încetat a grăi cuvintele aceastea, au venit un bărbat jidov înaintea tuturor, să jertvească în capiștea cea din Modin, după porunca împăratului.

24. Și au văzut Matatiia și s-au aprins de râvnă și s-au cutremurat rărunchii lui și s-au aprins de mânie după judecată, și, alergând, l-au junghiat pre el pre jertvenic.

25. Și pre omul împăratului, carele silea să jertvească, l-au omorât întru aceeași vreme, și jertvenicul l-au stricat.

Nume. 26. Și s-au aprins de râvna legii, precum au făcut Finees lui Zamvri, feciorului lui Salom.

25, 7

13

Psalm

110, 1

27. Și au strigat Matatiia în cetate cu glas mare, zicând: „Tot cel ce are râvna legii și să ține de legătură să vie după mine”.

28. Și au fugit el și fiii lui la munți, și au lăsat toate câte au avut în cetate.

29. Atunci, s-au pogorât mulți, căutând dreptate și judecată în pustie,

30. Să șează acolo ei și fiii lor și muierile lor și dobitoacele lor, pentru că s-au înmulțit preste ei răutățile.

31. Și s-au spus oamenilor împăratului și ostașilor, carii era în Ierusalim, cetatea lui David, că s-au dus oamenii carii nu țin porunca împăratului în locuri ascunse, în pustie.

32. Și au alergat după ei mulți și, ajungându-i, au tăbărât asupra lor și au făcut asupra lor războiu în zioa sâmbetelor.

33. Și au zis cătră ei: „Ajungă-vă până acuma. Ieșiți și faceți după cuvântul împăratului și veți trăi”.

34. Iară ei au zis: „Nu vom ieși, nici vom face cuvântul împăratului, ca să spurcăm zioa sâmbetii”.

35. Și au sârguit asupra lor cu războiu.

36. Ci nu le-au răspuns lor, nici puiatră n-au aruncat asupra lor, nici au astupat ascunsurile, zicând:

37. „Să murim toți întru nevinovăția noastră, și va mărturisi pentru noi ceriul și pământul, că fără de judecată ne puiardeți pre noi”.

38. Și s-au sculat cu războiu asupra lor sâmbăta, și au murit ei și muierile lor și fiii lor și dobitoacele lor, ca la o mie de suflete de oameni.

39. Și au înțeles Matatiia și priiatinii lui și au plâns pentru ei foarte.

40. Și au zis om cătră deaproapele său: „De vom face toți cum au făcut frații noștri și nu vom da războiu asupra neamurilor acestora, pentru sufletele și dreptățile noastre, acum, cât mai curând, ne vor puiarde de pre pământ”.

41. Și s-au sfătuit în zioa aceea, zicând: „Tot omul carele va veni asupra noastră cu războiu sâmbăta, să dăm războiu asupra lui și să nu murim toți, precum au murit frații noștri, în ascunsuri”.

42. Atunci, s-au strâns la ei adunarea asideilor, tari la putere, din Israil, tot cel ce voia leagea.

43. Și toți cei ce fugea de reale s-au adaos la ei și s-au făcut lor spre întărire.

44. Și au adunat oaste și au bătut pre cei păcătoși cu mâniia sa, și pre bărbații cei fără de leage, cu urgiia sa, și cei rămași au fugit la neamuri, să scape.

45. Și au încungiurat Matatiia și priiatinii lui și au stricat jertvenicele lor.

46. Și au tăiat împregiur pre pruncii cei netăiați împregiur, câți au aflat în hotarale lui Israil, cu tărie.

47. Și au gonit pre fiii trufiei și s-au sporit lucrul în mâinile lor.

48. Și au scos leagea din mâinile neamurilor și din mâinile împăraților, și n-au dat corn păcătosului.

49. Și s-au apropiat zilele lui Matatie să moară și au zis fiilor săi: „Acum s-au întărit trufiia și certarea și vremea sfârșitului și urgiia mâniei.

50. Acum, dară, fiilor, râvnitori fiți legii și dați sufletele voastre pentru legătura părinților noștri.

51. Aduceți-vă aminte de lucrurile părinților noștri, care le-au făcut întru neamurile sale, și veți lua mărime mare și nume veacinic.

52.* Avraam au nu întru ispită s-au aflat credincios și s-au socotit lui spre dreptate?

*Face. 22, 2

53.* Iosif, în vremea năcazului său, au păzit porunca și s-au făcut domn Eghiptului.

*Face. 41, 40

- *Nume. 54.* Finees, tatăl nostru, au râvnit râvnirea
25, 12 și au luat legătura preoției ceii veacnice.
- *Isus N. 55.* Iisus, plinind cuvântul, s-au făcut
1, 2 judecătoriu în Israil.
- *Isus N. 56.* Halev, pentru că au mărturisit întru
14, 14 adunare, au luat moștenirea pământului.
- *2 Împă. 57.* David, cu mila lui, au moștenit scaonul
2, 4 împărăției, în veacul veacului.
- *4 Împă. 58.* Ilie, râvnind râvna legii, s-au luat în sus
2, 11 până în ceriu.
- *Prun. 59.* Ananie, Azarie, Misail, crezind, s-au
26 mântuit din para focului.
- *Danii. 60.* Daniil, întru nevinovăția sa, s-au mântuit
6, 22 din gurile leilor.
61. Și așa socotiți întru fieștecăre neam că
toți cei ce nădăduiesc într-Însul nu vor slăbi.
62. Și de cuvintele omului păcătos să nu vă
teameți, că mărirea lui e gunoiu și viermi.
63. Astăzi să înalță și mâne nu să va afla, că
s-au întors în țărâna sa și gândirea lui au perit.
64. Drept aceea, voi, fiilor, întăriți-vă și vă
îmbărbătați în lege, că într-înșea vă veți mări.
65. Și, iată, Simeon, fratele vostru, știu că
om de sfat easte, de el să ascultați în toate
zilele. Acesta va fi voao în loc de tată.
66. Și Iuda Macaveul, carele easte cu putere
tare din tinerețele sale, acesta va fi căpetenie
oastei, ca să faceți războiu asupra noroadelor.
67. Și voi aduceți la voi pre toți făcătorii legii
și izbândiți izbânda norodului vostru.
68. Răsplătiți răsplătire neamurilor și luați
aminte la poruncile legii”.
69. Și bine i-au cuvântat pre ei și s-au adaos
la părinții săi și au murit în anul o sută
patruzeci și șeșase.
70. Și l-au îngropat pre el fiii lui în mormân-
turile părinților săi, în Modin, și l-au plâns
pre el tot Israilul plângere mare.

CAP 3

*Doao războaie, a Iudii Macaveiu cu Apolonie și cu Siron,
povățuitorii lui Antioh.*

1. i s-au sculat Iuda, carele s-au
chemat Macaveiu, fiiul lui, în
locul lui.
2. Și, ajutându-i toți frații lui și
toți câți să lipisă de tatăl lui, au bătut războiul
lui Israil, cu veselie.
3. Și au făcut mărire norodului său și s-au
îmbrăcat cu zauo, ca un uriaș, și s-au încins
cu armele sale ceale de războiu și au întărit
războaie, apărând tabăra cu sabie.
4. Și s-au asemănat leului, întru lucrurile
sale, și ca un puiu de leu, răgnind la vânat.
5. Și au gonit pre cei fără de lege, cer-
tându-i, și pre cei ce turbura pre norodul său
i-au ars cu foc.
6. Și s-au tras toți cei fără de lege de frica
lor și toți lucrătorii fărădelegii împreună s-au
turburat și s-au sporit mântuirea în mâna
lui.

7. Și au amărât împărați mulți și au veselit
pre Iacov cu faptele sale, și până în veac
pomenirea lui, întru binecuvântare.

8. Și trecând prin cetățile Iudei, au pierdut
pre cei necredincioși dintr-înșele și au întors
mânia de cătră Israil.

9. Și s-au vestit până la marginile pământului
și au adunat pre cei ce pieră.

10. Și au adunat Apolonie neamuri și de la
Samarilia puteare mare, ca să dea războiu
asupra lui Israil.

11. Și au înțeles Iuda și au ieșit înaintea lui,
și l-au bătut pre el și l-au omorât, și mulți au
căzut răniți, iară ceialalți au fugit.

12. Și au luat prăzile lor și sabiia lui Apolonie
o au luat Iuda, și cu aceea au făcut războiu
în toate zilele.

13. Și, auzind Siron, mai-marele puterii Siriei,
că au strâns Iuda adunare și ceata credin-
cioșilor cu sine și acelor ce ies la războiu, au
zis:

14. „Face-voiu mie nume și mă voiu mări întru
împărăție și voiu bate pre Iuda și pre cei ce
sânt cu el și pre cei ce nu ascultă de cuvântul
împăratului”.

15. Și au adaos a să sui; și s-au suit cu el
tabăra necuraților, cea tare, ca să-i ajute lui
și să facă izbândă asupra fiilor lui Israil.

16. Și când s-au apropiat, la suirea Vetro-
nului, au ieșit Iuda înaintea lui cu puțin.

17. Și, văzind că vine tabăra întru întimpina-
rea lor, au zis cătră Iuda: „Cum noi, puțin,
vom putea să dăm războiu asupra atâta mul-
țime tare? Și noi am slăbit, ajunând astăzi”.

18. Și au zis Iuda: „Lezne easte a să închide
mulți în mâinile celor puțin și nu easte osibire
înaintea Dumnezeului ceriului a mântui cu
mulți, au cu puțin.

19. Că nu întru mulțimea oastei easte biruința
războiului, ci din ceriu easte putearea.

20. Aceia vin asupra noastră cu sumeție multă
și cu fărădelege, ca să ne piarză pre noi și
pre muierile noastre și pre fiii noștri, ca să ne
prade pre noi.

21. Iară noi ne războim pentru sufletele noas-
tre și pentru legile noastre.

22. Și însuși Domnul va zdrobi pre ei de cătră
fața voastră și voi nu vă veți teame de ei”.

23. Și, după ce au încetat a grăi, au sărit
asupra lor fără de veaste și s-au surpat Siron
și tabăra lui, înaintea lui.

24. Și i-au gonit pre ei la pogorâșul Vetro-
nului, până la câmp, și au căzut dintru ei ca
vro opt sute de bărbați, iară ceialalți au fugit
la pământul Filistimului.

25. Și au început frica lui Iuda și a fraților lui
și spaima a cădea preste neamurile ceale dim-
pregiurul lor.

26. Și au ajuns până la împăratul numele lui,
și de războaiele lui Iuda vorbea toate nea-
murile.

27. Iară după ce au auzit Antioh împărat cuvintele acestea, s-au mâniat cu iuțime și, trimițând, au adunat toate oștile împărăției sale, tabără mare foarte.

28. Și, deschizind camera sa, au dat lefi ostașilor lui pre un an și le-au poruncit lor într-un an să fie gata la toată treaba.

29. Iară deaca au văzut că s-au sfârșit argintul din vistierii și birurile țării sânt puține pentru împărechiiarea și rana ce au făcut pre pământ, stricând legile care au fost din zilele ceale dintâiu,

30. Și s-au temut ca nu cumva să nu aibă, ca o dată, și a doao oară cheltuiale și daruri, carele dădusă mai înainte cu mână largă, cât au întrecut cu dăruirea pre toți împărații cei ce au fost mai înainte de el.

31. Și să îndoia cu sufletul său foarte, și s-au sfătuit să meargă la Persida și să ia dăjdile țărilor și să adune argint mult.

32. Și au lăsat pre Lisiia, om mărit și de neam împărătesc, mai-mare preste lucrurile împăratului, de la râul Efratului până la hotarale Eghiptului.

33. Și să crească pre Antioh, fiul lui, până să va întoarce el.

34. Și i-au dat lui jumătate din oști și elefanți, și i-au poruncit lui despre toate lucrurile care au voit, și de lăcuitorii Iudeii și ai Ierusalimului.

35. Ca să trimiță asupra lor oaste, să străce și să rădice țăria lui Israil, și rămășița Ierusalimului, și să piază pomenirea lor, din loc.

36. Și să așeze oameni de alt neam în toate hotarale lor și să le dea cu soarte pământul lor.

37. Iară împăratul au luat ceaealaltă jumătate de oști, care rămăsease, și s-au sculat de la Antiohiia, din cetatea împărăției sale, în anul o sută patruzeci și șapte.

38. Și au trecut apa Efratului și mergea prin țările ceale de sus, și au ales Lisia pre Ptolomeu, fiul lui Dorimen, și pre Nicanor și pre Gorghie, bărbați tari, din priiatinii împăratului.

39. Și au trimis cu ei patruzeci de mii de bărbați și șapte mii de călăreți, ca să vie în pământul Iudei și să-l strice de tot, după cuvântul împăratului.

40. Și s-au sculat cu toată putearea lor și au venit și au tăbărât aproape de Emaum, în pământul câmpiei.

41. Și au auzit neguțătorii țării numele lor, și au luat argint și aur mult foarte și slugi, și au venit la tabără, ca să ia pre fiii lui Israil robi.

42. Și s-au adaos la el putearea Siriei și a pământului celor de alt neam.

43. Și au văzut Iuda și frații lui că s-au înmulțit răutățile și oștile tăbărăsc în hotarale lor, și au înțeles de cuvintele împăratului, care au poruncit să facă

norodului spre piardere și spre perire.

44. Și au zis fieștecarele cătră deaproapele său: „Să rădicăm surparea norodului nostru și să dăm războiu pentru norodul nostru și pentru ceale sfinte”.

45. Și s-au strâns adunarea, ca să fie gata la războiu și ca să se roage și să ceară milă și îndurări.

46. Și Ierusalimul era nelăcuit, ca o pustie; nu era cine să între și cine să iasă din cei născuți a lui; și sfințeniia călcată de fiii celor de neam străin, și coșteiu era sălaşul neamurilor; și s-au luat bucuriia de la Iacov și s-au sfârșit fluiera și alăuta.

47. Și s-au adunat și au venit la Masifa, în preajma Ierusalimului, că locul rugăciunii lui Israil, mai înainte, era la Masifa.

48. Și au postit în zioa aceea și s-au îmbrăcat cu saci, și cenușe au pus pre capetele sale și și-au rupt hainele sale.

49. Și au întins cărțile legii, de care cerca neamurile, ca să se scrie într-însele chipurile idolilor săi.

50. Și au adus hainele preoțești și ceale întâiu născute și zăciualele, și au pus înainte pre nazareii cei ce plinise zilele sale.

51. Și au strigat cu glas mare la ceriu, zicând: „Ce vom face acestora și unde vom duce pre ei?”

52. Și sfințele Tale s-au călcat și s-au spurcat, și preoții Tăi în plângere și în smerire.

53. Și, iată, neamurile s-au adunat asupra noastră, ca să ne piarză pre noi; Tu știi ceale ce gândesc ei asupra noastră.

54. Cum vom putea sta împotriva feții lor, de nu ne vei ajuta Tu noao?” Și au trimbitat cu trimbițele și au strigat cu glas mare.

55. Și, după aceasta, au pus Iuda povățuitori norodului, preste mii și preste sute, și preste cincizeci și preste zece.

56.* Și au zis celor ce zidea case și celor ce-și logodisă muieri și sădisă vii și celor fricoși să se întoarcă fieștecarele la casa sa, după leage.

57. Și au purces tabăra și au tăbărât la amiază a Emaumului.

58. Și au zis Iuda: „Încingeți-vă și vă faceți fii tari, și fiți gata pre dimineață, ca să dați războiu asupra neamurilor acestora, care s-au adunat împotriva noastră ca să ne piarză pre noi și sfințele noastre.

59. Că mai bine easte să murim noi în războiu, decât să vedem răutățile neamului nostru și ale sfințelor.

60. Iară precum va fi voia în ceriu, așa să fie”.

CAP 4

Alte doao războaie a lui Iuda Macaveiu împotriva lui Gorghie și Lisie, și biruințele lui. Curățirea besearicii.

1. i au luat Gorghie cinci mii de bărbați și o mie de călăreți aleși, și au purces tabăra noaptea.

2. Ca să năvălească asupra taberii ji-

*2 Leage
20, 5
Jude.
7, 3

dovilor și să-i lovească pre ei fără de veaste, și fiii marginii era lui povățuitori.

3. Și auzind Iuda, s-au sculat el și cei putearnici, ca să lovească oastea împăratului, cea din Emaum,

4. Că încă era râsipită oastea din tabără.

5. Și au venit Gorghie la tabăra Iudei noaptea și pre nimene nu au aflat, și i-au căutat pre ei în munți, că zicea: „Fug aceștia de noi”.

6. Și, o dată cu zioa, s-au ivit Iuda în câmp, cu trei mii de bărbați, însă platoșe și sabii nu avea, precum le era voia.

7. Și, văzind tabăra neamurilor tare și înzăoată, și călărime împregiurul ei, și aceștia învățați la războiu,

8. Și au zis Iuda bărbaților, celor ce era cu el: „Nu vă teameți de mulțimea lor, și de năvala lor nu vă înfricoșați.

^{*Ieșire} 9.* Aduceți-vă aminte cum s-au mântuit 14, 9 părinții noștri la Marea Roșie, când i-au gonit pre ei Faraon cu putere.

10. Și acum să strigăm la ceriu, că doară Să va milostivi spre noi și-Și va aduce aminte de legătura părinților noștri și va zdrobi tabăra aceasta, astăzi, înaintea feții noastre.

11. Și vor cunoaște toate neamurile că este Cel ce mântuiaște și izbăveaște pre Israil”.

12. Și au rădicat cei de alt neam ochii săi și i-au văzut pre ei venind înainte și au ieșit din tabără la războiu.

13. Și au trâmbitat cei ce era cu Iuda și s-au lovit și s-au surpat neamurile și au fugit la câmp; iară cei dindărăpt, toți au căzut în sabie.

14. Și i-au gonit pre ei până la Gamron (a), și până la Câmpii Idumeii și a Azotului și a Iamniei.

15. Și căzură dintr-înșii ca la trei mii de bărbați.

16. Și s-au întors Iuda și oastea lui de la gonirea lor,

17. Și au zis cătră norod: „Să nu poftiți prăzile, că războiul este în preajma noastră, și Gorghie și oastea lui în munte, aproape de noi.

18. Ci stați acum asupra vrăjmașilor noștri și dați războiu lor, și după aceea veți lua prăzile lor cu îndrăzneală”.

19. Și, încă grăind Iuda acestea, s-au ivit o parte oarecare, privind din munte.

20. Și au văzut că s-au înfrânt. Și cei ce sânt cu Iuda au aprins tabăra, că fumul care să vedea arăta ce s-au făcut.

21. Și ei, văzind acestea, s-au înfricoșeat foarte. Și, văzind și tabăra lui Iuda la câmp gata de războiu,

22. Au fugit toți la pământul celor de alt neam.

23. Și s-au întors Iuda să prade tabăra, și au luat aur mult și argint și vânăt și mohorât de la mare, și avuție mare.

14. (a) Sau: Asarimot.

24. Și, întorcându-să, au lăudat și bine au cuvântat pre Dumnezeuul ceriului, că e bun, că în veac e mila Lui.

25. Și s-au făcut mântuire mare lui Israil în zioa aceea.

26. Iară câți au scăpat din cei de alt neam, mergând, au spus lui Lisie toate câte s-au întâmplat.

27. Iară el, auzind, s-au turburat și s-au mahnit, că nu s-au făcut lui Israil ceale ce au voit el și nu s-au întâmplat ceale ce i-au poruncit lui împăratul.

28. Iară în anul viitoriu au gătit Lisia bărbați aleși, șesezeci de mii, și cinci mii de călăreți, ca să bată Ierusalimul.

29. Și au venit la Idumea și au tăbărât la Vetsura și au ieșit înaintea lor Iuda, cu zece mii de bărbați.

30. Și, văzind tabăra lor tare, s-au rugat, zicând: „Bine ești cuvântat, Mântuitoriu lui Israil, Cel ce ai zdrobit pornirea celui putearnic, prin mâna robului Tău, David,* și ai dat tabăra 14, 12 celor de alt neam în mâinile lui Ionatan, fiului lui Saul, și a purtătoriuului lui de arme.

31. Închide tabăra aceasta în mâna norodului Tău, Israil, și să se rușineaze cu puterea și cu călărimea lor.

32. Dă-le lor spaimă și topeaște îndrăznirea puterii lor, și să se clătească cu zdrobirea lor.

33. Oborî-i pre ei cu sabiia celor ce Te iubesc, și să Te laude pre Tine toți cei ce știu numele Tău, cu cântări!”

34. Și s-au lovit unii cu alții și au căzut din tabăra lui Lisie ca la vro cinci mii de oameni, și au căzut înaintea lor.

35. Și văzind Lisie înfrângerea ce s-au făcut a taberii sale și îndrăznirea Iudei, și cum că sânt gata au a trăi, au a muri vitejeaște, s-au dus la Antiohiia și au adunat străini și, înmulțind oastea cea făcută, socotea iarăși să vie în Iudeea.

36. Și au zis Iuda și frații lui: „Iată, s-au zdrobit vrăjmașii noștri, să ne suim să curățim sfintele și să le înnoim”.

37. Și s-au adunat toată tabăra și s-au suit în Muntele Sionului.

38. Și au văzut sfințeniia pustiită și jertvenicul spurcat și porțile arse și în curți tufe răsărite, ca într-o pădure sau ca într-un munte, și cămările surpate.

39. Și și-au rupt hainele sale și s-au tânguit tânguire mare și au pus cenușă pre capetele sale.

40. Și au căzut cu fața la pământ și au trâmbitat cu trâmbițele seamnelor și au strigat la ceriu.

41. Atunci, au rânduit Iuda bărbați, ca să bată pre cei ce era în băști, până ce va curăți sfintele.

42. Și au ales preoți fără de prihană, voitori legii.

43. Și au curățit sfintele și au scos pietrile spurcăciunii, în loc necurat.

*1 Împă.
14, 12

44. **Și s-au sfătuit pentru jertvenicul arderii de tot, cel spurcat, ce vor face cu el.**

45. **Și le-au venit lor sfat bun, ca să-l strice, ca nu cumva să le fie lor spre ocară, că l-au fost spurcat neamurile; și au stricat jertvenicul.**

46. **Și au pus pietrele în muntele casii, în loc bun, până va veni prorocul ca să răspundă pentru eale.**

47. **Și au luat pietri întregi după leage și au zidit jertvenic nou, ca și cel mai dinainte.**

48. **Și au zidit sfintele și ceale dinlăuntrul casii și curțile (b).**

49. **Și au făcut vase sfinte noao și au băgat sfeașnicul și jertvenicul arderilor de tot și al tămâierilor și masa în besearică.**

50. **Și au tămâiat preste jertvenic și au aprins luminile ceale de pre sfeașnic și lumina în besearică.**

51. **Și au pus pre masă pâini și au întins păretare și au săvârșit toate lucrurile care le-au făcut.**

52. **Și au mânecat dimineața, în doaozeci și cinci de zile a lunii a noaoa, aceasta easte luna haselev, a anului o sută patruzeci și opt.**

53. **Și au adus jertvă după leage, preste jertvenicul arderilor de tot cel nou, carele-l făcusă.**

54. **Pre vreamea și în zioa în carea l-au spurcat pre el neamurile, întru aceea s-au înnoit cu cântări și cu alăute și cu copuze și cu chimvale.**

55. **Și au căzut tot norodul pre fața sa și s-au închinat și bine au cuvântat pre Dumnezeuul ceriului, Cel ce bine au sporit lor.**

56. **Și au făcut noirea jertvenicului, în opt zile, și au adus arderi de tot cu veselie și au jertvit jertvă de mântuire și de laudă.**

57. **Și au împodobit fața besearicii, cea dinainte, cu cununi de aur și cu păvezoare, și au înnoit porțile și cămerile și le-au pus lor uși.**

58. **Și s-au făcut veselie mare întru norod, foarte, și s-au întors ocară neamurilor.**

Iezec. 10, 22 59. **Și au rânduit Iuda și frații lui, și toată adunarea lui Israil, ca să se ție zilele înnoirei jertvenicului în vremile sale, din an în an, în opt zile, de la doaozeci și cinci a lunii haselev, cu veselie și cu bucurie.**

60. **Și au zidit în vreamea aceea Muntele Sionului împregiur, cu zid înalt și cu turnuri tari, ca nu cumva, venind neamurile, să le calce, cum făcusă mai înainte.**

61. **Și au rânduit acolo oaste să-l păzască și au întărit pre el să păzască pre Vetsura, ca să aibă norodul întărire de cătră fața Idumeii.**

CAP 5

Zeace războaie a lui Iuda Macaveiu împotriva fiilor lui Isav, în Idumeea, împotriva fiilor lui Veon, împotriva

48. (b) **În cea veachie easte: și toate.**

CAP 4 ȘI 5

amoniteanilor. După aceea, trecând împotriva tirilor, sidoneanilor, tolomaideanilor și a Galileii, celor de alt neam. Și iară, împotriva lui Timoteiu, samariteanilor și palestineanilor.

1. **i au fost deaca au auzit neamurile de primpregiur, că s-au zidit jertvenicul și s-au înnoit sfințeniia ca și mai înainte, s-au**

mâniat foarte.

2. **Și au sfătuit ca să piarză pre neamul lui Iacov, pre cei ce era întră ei. Și au început a omori din norod și a piiarde.**

3. **Și au dat războiu Iuda asupra fiilor lui Isav, în Idumeea, cea din Acravaptin, că încungiura pre Israil, și i-au bătut pre ei cu rană mare și i-au strâmtorit pre ei și au luat prăzile lor.**

4. **Și și-au adus aminte de răutatea fiilor lui Veon, carii era norodului spre laț și spre piiadecă, aleșuind la drumuri.**

5. **Și s-au închis de el în turnuri și au tăbărât asupra lor și i-au blăstămat pre ei și au ars turnurile cu foc, împreună cu toți cei ce era înlăuntru.**

6. **Și au trecut la fiii lui Amon și au aflat mână tare și norod mult, și pre Timoteiu povățuitorul lor.**

7. **Și au făcut asupra lor războaie multe și s-au zdrobit înaintea feții lui și i-au bătut pre ei.**

8. **Și au luat Iazirul, și featele ei, și s-au întors la Iudeea.**

9. **Și s-au adunat neamurile ceale din Galaad asupra israilteanilor, celor ce era în hotarale lor, ca să-i piarză pre ei; iară ei au fugit în cetatea Datema.**

10. **Și au trimis cărți la Iuda și la frații lui, zicând:**

11. **„Adunatu-s-au asupra noastră neamurile ceale de primpregiurul nostru, ca să ne piarză pre noi; și să gătesc să vie și mai înainte să prinză cetatea în carea am fugit; și Timoteiu povățuiaște tabăra lor.**

12. **Acum, dară, venind, scoate-ne din mâna lor, că mulți au căzut dintru noi.**

13. **Și toți frații noștri, carii era în părțile Tuvinului, s-au omorât, și au robit pre muierile lor și pre fiii lor și agonisealele lor, și au pierdut acolo, ca la o mie de bărbați”.**

14. **Încă cetindu-să cărțile, iată, alți soli au venit din Galilea, cu hainele rupte, spuind după cuvintele aceastea,**

15. **Zicând că: „S-au adunat asupra lor de la Ptolomaida și de la Tir și de la Sidon și toată Galilea celor de alt neam, ca să ne piarză pre noi”.**

16. **Și deaca au auzit Iuda și norodul cuvintele aceastea, s-au adunat adunare mare, să se sfătuiască ce vor face fraților săi, celor din nevoie, pre carii îi bătea aceia.**

17. **Și au zis Iuda lui Simon, fratelui său: „Aleage-ți ție oameni și pasă și mântuiaște**

pre frații tăi cei din Galilea, iară eu și Ionatan, fratele meu, vom merge la Galaadita”.

18. Și au lăsat pre Iosifon, fiul lui Zaharie, și pre Azariia (a), povățuitori norodului, cu cealaltă oaste în Iudea, spre pază.

19. Și le-au poruncit lor, zicând: „Fiți mai mari preste norodul acesta și să nu dați războiu asupra neamurilor, până ne vom întoarce”.

20. Și s-au împărțit lui Simon bărbați trei mii, ca să meargă la Galilea, iară lui Iuda, bărbați opt mii, ca să meargă la Galaadita.

21. Și, mergând Simon în Galilea, au făcut războaie multe asupra neamurilor. Și, zdrobindu-să neamurile dinaintea feții lui, le-au gonit pre eale până la poarta Ptolemaidei.

22. Și au căzut din neamuri, ca la vro trei mii de oameni, și au luat prăzile lor.

23. Și i-au luat pre ei din Galilea și din Arvați, cu muierile și cu pruncii lor și toate câte avea ei, și i-au adus în Iudeea, cu veselie mare.

24. Și Iuda Macaveul și Ionatan, fratele lui, au trecut Iordanul și au mers cale de trei zile în pustie.

25. Și s-au întimpinat cu navateii, carii, venind înaintea lor cu pace, au povestit lor toate câte s-au întâmplat fraților lor în Galaaditida.

26. Și cum că mulți dintru ei sânt prinși la Vosora și în Vosor, în Alemis, Hasfor, Mached și Carnaim; toate acestea sânt cetăți tari și mari.

27. Și în cealealalte cetăți ale Galaaditidei sânt prinși, și pre mâne să rânduiesc să tăbărăscă asupra cetăților și să le ia, și pre toți să-i piarză, într-o zi.

28. Și au întors Iuda și tabăra lui calea spre pustie la Vosora, fără de veaste, și au luat cetatea și au omorât toată partea bărbătească cu ascuțitul sabiei și au luat toate prăzile lor și o au ars pre ea, cu foc.

29. Și s-au sculat de acolo noaptea și au mers can asupra cetății.

30. Și deaca s-au făcut zis, rădicând ochii săi, iată, norod mult, nenumărat, rădica scări și unealte, ca să ia cetatea, și da războiu asupra lor.

31. Și văzind Iuda că s-au început războiul și strigarea cetății s-au suit până la ceriu, cu trâmbițe și cu glas mare, au zis bărbaților puterii:

32. „Dați războiu astăzi pentru frații voștri”.

33. Și au ieșit cu trei rânduri, pri dinapoia lor, și trâmbițară cu trâmbițele și strigară cu rugă.

34. Și au cunoscut tabăra lui Timoteiu că Macaveu easte; și au fugit de la fața lui și i-au bătut pre ei cu rană mare și au căzut dintru ei în zioa aceea ca la vro opt mii de bărbați.

35. Și, abătându-să la Masfa, au dat răz-

18. (a) În cea veachie easte: Asia.

boiu asupra ei și o au luat și au omorât toată partea bărbătească într-însa și au luat prăzile ei și o au ars cu foc.

36. De acolo purcezind, au luat Hasfonul, Machedul, Vosorul și cealelalte cetăți ale Galaaditei.

37. Și, după graiurile aceastea, au adunat Timoteiu altă tabără și au tăbărât despre fața Rafonului, dincolo de părau.

38. Și au trimis Iuda să iscodească tabăra; aceștia i-au spus lui, zicând: „Adunatu-s-au la ei toate neamurile ceale de pimpregiurul nostru, puteare multă foarte.

39. Și pre aravi i-au năimit spre ajutoriul său și sânt tăbărâți dincolo de părau, gata a veni asupra ta cu războiu”. Și au mers Iuda întru întimpinarea lor.

40. Și au zis Timoteiu căpeteniilor oștilor sale: „Când să va apropiia Iuda și tabăra lui, la păraul cel cu apă, de va trece la noi, el mai înainte, nu vom putea sta înaintea lui, că va fi mai tare decât noi.

41. Iară de să va spăimânta și va tăbărî dincolo de părau, să treacem la el și vom fi mai tari decât el”.

42. Iară deaca s-au apropiat Iuda la păraul cel cu apă, au pus pre cărturarii norodului la părau și le-au poruncit lor, zicând: „Să nu lăsați tot omul să tăbărăscă, ci să vie toți la războiu”.

43. Și au trecut asupra lor mai înainte, și tot norodul lui după el, și s-au înfrânt înaintea feții lui toate neamurile și, lăpădând armele sale, au fugit la capiștea cea din Carnaim.

44. Și au luat cetatea și capiștea o au ars cu foc, împreună cu toți cei ce era într-însa, și s-au înfrânt Carnaim și n-au mai putut să mai stea înaintea feții lui Iuda.

45. Și au adunat Iuda pre tot Israilul, pre cei ce era la Galaaditida, de la cel mic până la cel mare, și pre muierile lor și pre fiii lor și marfa lor, tabără mare foarte, ca să vie în pământul Iudei.

46. Și au venit până la Efron; și aceasta easte cetate mare, la întrarea ei foarte tare; nu să putea abate de la ea de-a dreapta au de-a stânga, ci trebuia a merge prin mijlocul ei.

47. Și i-au închis pre ei afară cei din cetate.

48. Și au astupat porțile cu pietri.

49. Și au trimis la ei Iuda, cu cuvinte de pace, zicând:

50. „Treace-voiu prin pământul tău, ca să ne ducem în pământul nostru, și nimene nu va face rău voao, numai cu picioarele vom trece; și nu au vrut să-i deșchiză lui.

51. Și au poruncit Iuda să strige în tabără, ca să tăbărăscă fieștecarele în care loc easte. Și au tăbărât bărbații puterii și au dat războiu cetății toată zioa aceea și toată noaptea și s-au dat cetatea în mâinile lui.

52. Și au pierdut toată partea bărbătească cu ascuțitul sabiei și de tot o au

stricat și au luat prăzile ei și au trecut prin cetate pre deasupra celor omorâți și au trecut Iordanul, la câmpul cel mare, despre fața Vetsanului.

53. Și era Iuda, aducând pre cei mai de pre urmă și mângâind norodul toată calea, până ce au venit în pământul Iudei.

54. Și s-au suit în Muntele Sionului, cu veselie și cu bucurie, și au adus arderi de tot, căci n-au căzut dintru ei nimene, până ce s-au întors cu pace.

55. Iară în zilele în care era Iuda și Ionatan la Galaad, și Simon, fratele lui, la Galileea, spre fața Ptolomaidei,

56. Au auzit Iosif, fiul lui Zaharie, și Azaria, mai-marii oștilor, de vitejiile și de războiul care au făcut, și au zis:

57. „Să ne facem și noi noao nume și să meargem să dăm războiu asupra neamurilor celor dimpregiurul nostru”.

58. Și au poruncit celor din oastea carea era cu ei și au mers asupra Iamniei.

59. Și au ieșit Gorghia din cetate și bărbații lui înaintea lor, la războiu.

60. Și s-au înfrânt Iosif și Azaria și s-au gonit până la hotarale Iudei și au căzut în zioa aceea, din norodul lui Israil, ca vro doao mii de bărbați, și s-au făcut înfrângere mare în norodul lui Israil.

61. Pentru că n-au ascultat de Iuda și de frații lui, gândind să facă vitejie.

62. Iară aceștia nu era din sãmânța bărbaților acelora, prin a căroră mâni s-au dat mântuire lui Israil.

63. Iară bărbatul Iuda și frații lui s-au mărit foarte înaintea a tot Israilul și a tuturor neamurilor, unde să auzea numele lor,

64. Cât să aduna la ei, lăudându-i.

65. Și au ieșit Iuda și frații lui ca să bată pre fiii lui Isav, în pământul de către amiiază, și au bătut pre Hevron și featele ei și au stricat tãriia ei și turnurile ei le-au ars împregiur.

66. Și s-au sculat să meargă în pământul celor de alt neam și au trecut pre la Samaria.

67. În zioa aceea, au căzut preoții cetățitor, vrând ei să facă bărbăție, ieșind ei la războiu, fără de sfat.

68. Și s-au abătut Iuda la Azot, pământul celor de alt neam, și au surpat capiștile lor și idolii cei ciopliți i-au ars cu foc și au prădat prăzile cetățitor și s-au întors la pământul Iudei.

CAP 6

Antioh Eupator, căzind în grea boală, moare fiind tare chinuit.

1. ară împăratul Antioh, umblând prin țările ceale de sus, au auzit că easte în Elimaida, la Persia, cetate mărită, cu avuție, cu argint și cu aur,

2. Și besearica cea dintr-însa, bogată foar-

CAP 5 ȘI 6

te; și cum că sânt acolo acoperemânturi de aur și zale și arme, carele au fost lăsat acolo Alexandru, fiiul lui Filip, împăratul machidoneanilor, carele au împărățit întâiu întră elini.

3. Și au venit, cercând să ia cetatea și să o prade, și n-au putut, că au fost înțeleși cetățeanii de cuvântul acesta.

4. Și s-au sculat asupra lui cu războiu, și au fugit și s-au dus de acolo cu întristare mare, întorcându-să la Vavilon.

5. Și au venit oarecarele, în Persida, carele i-au spus că s-au înfrânt taberile care s-au fost dus în pământul Iudei.

6. Și au mers Lisiia cu puteare tare, întâiu, și au fugit de cătră fața lor și au biruit cu arme și cu puteare și cu prăzi multe, care au luat din taberile care le-au tăiat.

7. Și au stricat urâciunea, carea au fost zidit deasupra jertvenicului în Ierusalim, și sfințeniia, ca și întâiu, o au încungiurat cu ziduri înalte și Vetsura, cetatea sa.

8. Și au fost după ce au auzit împăratul cuvintele aceastea, s-au spăimântat și s-au turburat tare, și au căzut pre pat și au căzut în boală de voie rea, căci nu s-au făcut lui precum gândea.

9. Și au fost acolo zile multe, pentru că s-au înnoit într-însul măhnire mare, și au gândit că va muri.

10. Și au chemat pre toți priiatinii săi și au zis cătră ei: „Luatu-s-au somnul de la ochii miei și mi-au scăzut inima de grijă.

11. Și am zis întră inima mea: «Până la ce năcaz am venit și fortună mare, întră carea acum sânt? Cel ce eram bun și iubit întră stăpâniia mea,

12. Iară acum îmi aduc aminte de răutățile care am făcut la Ierusalim, luând toate vasele ceale de aur și ceale de argint, care era într-însul și am trimis ca să piarză, fără de pricină, pre cei ce lăcuiesc în Iudea.

13. Cunosc eu că pentru acealea m-au aflat pre mine răutățile aceastea, și iată că pier de mare voie rea și în pământ străin»”.

14. Și au chemat pre Filip, carele era unul din priiatinii săi, și l-au pus pre el preste toată împărăția sa.

15. Și i-au dat lui stema și veșmântul său și inelul, ca să aducă pre Antioh, fiiul său, și să-l crească pre el, ca să împărățască.

16. Și au murit acolo Antioh împăratul, în anul o sută patruzeci și noao.

17. Și cunoscând Lisie că au murit împăratul și au pus pre Antioh, feciorul lui, împărat în locul lui, pre carele de tinerel l-au crescut, și i-au numit numele lui Eupator.

18. Iară cei din cetate închidea pre Israil împregiurul sfintelor și căuta răutăți în toată vremea și tãrie neamurilor.

19. Și au gândit Iuda să-i piarză pre ei. Și au adunat tot norodul, ca să-i încungiure pre ei,

20. Și s-au adunat împreună și i-au încungiuurat pre ei, în anul o sută și cincizeci, și au făcut asupra lor stare săgetătorilor și meșteșuguri.

21. Și, ieșind unii dintr-înșii din închisoare, s-au lipit lângă ei o samă din cei necredincioși din Israil, și au mers la împăratul și au zis:

22. „Până când nu vei face judecată și vei izbândi pre frații noștri?”

23. Noao ne-au plăcut a sluji tătâne-tău și a umbla întru poruncile lui și a asculta de așezământurile lui, măcar de să înstrăina de la noi pentru aceasta cei ce sânt din norodul acesta.

24. Și, oriunde afla pre cineva dintră noi, îl omorea și moștenirile noastre le jefuia.

25. Și nu numai preste noi au întins mâna, ci și preste toate hotarile lor.

26. Și, iată, au tăbărât astăzi asupra cetății în Ierusalim, ca să-l ia, și sfințeniia și Vetsura o au întărit.

27. Și, de nu vei apuca mai înainte degrab, mai mari decât acestea vor face și nu-i vei putea birui pre ei”.

28. Și s-au mâniaat împăratul, deaca au auzit, și au adunat pre toți priiatinii săi, căpeteniile puterii sale și pre cei ce era preste călărime.

29. Și de la alți împărați și de la ostroavele mărilor au venit la el oști năimite.

30. Și au fost numărul puterii lui o sută de mii de pedestri și doazeci de mii de călărași și treizeci și doi de elefanți învățați la războiu.

31. Și au venit prin Idumeea și au tăbărât asupra Vetsurii și au dat războiu în multe zile și au făcut meșteșuguri, și ieșiră și le arsă pre eale cu foc, și au dat războiu bărbătește.

32. Și s-au sculat Iuda de la cetate și au tăbărât la Vetzaharia, în preajma taberii împăratului.

33. Și, sculându-să împăratul de dimineață, au rădicat tabăra și au pornit spre calea Vetzahariei, și s-au împărțit oștile la războiu și au trâmbițat cu trâmbițele.

34. Și elefanților le-au arătat sânge de strugur și de mure, ca să-i agerească la războiu.

35. Și au împărțit fierile în rânduri și au pus lângă fieștecarea elefant o mie de bărbați înzăoați cu lanțuri și coifuri de aramă preste capetele lor, și cinci sute de călăreți aleși era rânduiți la fieștecarea fiară.

36. Aceștia, mai înainte de vreamă, oriunde era fiiara era și ei, și oriunde mergea, mergea cu ea și nu să despărțea de ea.

37. Și turnuri de lemn țapene era preste eale și acoperea pre fieștecarea fiară, încinsă preste ea cu unealte, și, preste fieștecarea, treizeci și doi de bărbați, carii da războiul de preste ei, și indiianul ei.

38. Și ceaealaltă călărime, dincoace și

dincolo, o au așezat de amândoaș părțile taberii, clătindu-să și astupându-să în văi.

39. Și, când strălucea soarele preste scuturile ceale de aur, sclipea munții de eale și strălucea ca făcliile aprinse.

40. Și s-au întins o parte din tabăra împăratului preste munții cei înalți, iară alta preste locurile ceale de jos, și mergea cu pază și cu rânduială.

41. Și să cutremura toți cei ce auzea glasul mulțimei lor, și pășirea mulțimei și lovirea armelor, că era tabăra mare foarte și tare.

42. Și s-au apropiat Iuda și tabăra lui la războiu și au căzut din tabăra împăratului șease sute de bărbați.

43. Și au văzut Eleazar Avaronul o fiară dintră cealealalte, înzoată cu zauo împărătească, și era mai înaltă decât toate fierile, și i s-au părut că întru aceea easte împăratul.

44. Și s-au dat pre sine, ca să mântuiască pre norodul său și să-și câștige șie nume veacinic.

45. Și alergând la ea cu îndrăzneală în mijlocul rândului, și omorea de-a dreapta și de-a stânga și cădea de la el, încoace și încoalea.

46. Și s-au vârât supt elefant și s-au pus supt el și l-au omorât pre el; și au căzut pre pământ deasupra lui și au murit acolo.

47. Și, văzind putearea împăratului și năvălirea oștilor, s-au abătut de la ei.

48. Iară cei din tabăra împăratului s-au suit asupra lor la Ierusalim, și au tăbărât împăratul la Iudea și la Muntele Sionului.

49. Și au făcut pace cu cei din Vetsura și au ieșit din cetate, că nu le era lor acolo hrană, ca să se închiză într-înșea, că sâmbătă era pământului aceluia.

50. Și au luat împăratul Vetsura și au pus acolo pază, ca să o păzască pre ea.

51. Și au tăbărât asupra sfințeniei zile multe, și au făcut acolo stări săgetătorilor și mahini și aruncătoare de foc și zvrălitoare de pietri și scorpidii, ca să zvrălească săgeți și praștii.

52. Și au făcut și ei mahini împotriva mahinilor lor, și au dat războiu zile multe.

53. Și bucate nu era în vase, pentru că era anul al șeptelea, și cei ce au scăpat în Iudea de la neamuri au mâncat rămășița punerii.

54. Și au rămas întru ceale sfinte bărbați puțini, că i-au biruit pre ei foamea și s-au răsipit fieștecarele la locul său.

55. Și au auzit Lisia cum că Filip, pre carele l-au fost pus împăratul Antioh, încă fiind viu, să crească pre Antioh, fiul lui, ca să-l facă împărat,

56. S-au întors de la Persida și de la Midia, și oștile împăratului ceale ce s-au fost dus cu el, și cum că cearcă să ia lucrurile,

57. S-au grăbit și s-au învitat, ca să se ducă din cetate și să zică cătră împă-

ratul și cătră povățuitorii puterii și cătră bărbați: „Ne îpuținăm în toate zilele și hrană avem puțină, iară locul unde sântem tăbărâți easte tare și sânt preste noi grijile împărăției.

58. Acum, dară, să dăm direapta oamenilor acestora și să facem pace cu ei și cu tot neamul lor.

59. Și să le așezăm lor ca să umble după legile lor ca și mai înainte, că pentru legiurile lor, care le-am râsipit, s-au mâniat și au făcut toate acestea”.

60. Și au plăcut cuvântul înaintea împăratului și a boiarilor și au trimis la ei să facă pace, și ei au priimit.

61. Și s-au jurat lor împăratul și boiarii pentru acestea și au ieșit din cetate.

62. Și au intrat împăratul în Muntele Sionului și au văzut tăriia locului și au călcat jurământul care au jurat și au poruncit și au surpat zidul împregiur.

63. Și s-au sculat degrab și s-au întors la Antiohia și au aflat pre Filip stăpânind cetatea și au dat războiu asupra lui și au luat cetatea cu sila.

CAP 7

Dimitrie, viind din Roma într-o cetate lângă mare, au împărățit, și, omorând pre Antioh și pre Lisie, pre Alchim, necredinciosul, l-au rânduit popă mare, pre care trimițându-l asupra lui Iuda și nimic putând face, trimite pre Nicanor, pre care l-au omorât Iuda.

1. **N** în anul o sută cincizeci și unul, ieșit-au Dimitrie, feciorul lui Seleuc, din Roma, și s-au suit cu oameni puțini la o cetate de lângă mare și au împărățit acolo.

2. Și au fost după ce au venit în casa împărăției părinților săi, au prins oastea pre Antioh și pre Lisie, ca să-i ducă pre ei la el.

3. Și arătându-să lui lucrul, au zis: „Nu-mi arătați fețele lor”.

4. Și i-au omorât pre ei oștile și au șezut Dimitrie în scaonul împărăției lui.

5. Și au venit la el toți bărbații cei fără de leage și necredincioși din Israil, și Alchim, povățuitorul lor, carele voia să fie preot.

6. Și au pârât pre norod cătră împăratul, zicând: „Pierdut-au Iuda și frații lui pre toți priiatinii tăi și pre noi ne-au râsipit de la neamul nostru.

7. Acum, dară, trimite un om credincios, ca mergând să vază toată perirea aceasta, carea au făcut noao și țării împăratului, și să pedepsască pre ei și pre toți cei ce le ajută lor”.

8. Și au ales împăratul pre Vachid, priiatinul împăratului, carele stăpânea dincolo de râu și era mare întru împărăție și credincios împăratului.

9. Și l-au trimis pre el și pre Alchim, necredinciosul, pre carele l-au pus preot,

CAP 6 ȘI 7

și i-au poruncit lui să facă izbândă asupra fiilor lui Israil.

10. Și au purces și au venit cu putere multă în pământul Iudei, și au trimis soli la Iuda și la frații lui, cu cuvinte de pace, cu vicleșug.

11. Ci nu au crezut cuvintelor lor, că au văzut că au venit cu putere multă.

12. Și s-au adunat la Alchim și la Vachid adunare de cărturari, să cearce ceale dreapte.

13. Și asideii era întâiu întru fiii lui Israil și cerea de la ei pace,

14. Că zicea: „Om preot, din sămânța lui Aaron, au venit cu oștile și nu ne va face strâmbătate noao”.

15. Și el au grăit cătră ei cuvinte de pace și s-au jurat lor, zicând: „Nu vom face rău voao și priiatinilor voștri”.

16. Și au crezut lui, și au prins dintru ei șezeci de bărbați și i-au omorât într-o zi, după cuvintele ceale scrise:

17.* „Trupurile cuvioșilor Tăi și sânziurile lor le-au vărsat împregiurul Ierusalimului și nu era cine să-i îngroape”.

*Psal.
78, 1
2
3

18. Și au căzut frica lor și cutremurul preste tot norodul, că zicea că: „Nu easte la ei adevăr și judecată, că au călcat legătura și jurământul care au jurat”.

19. Și au purces Vachid de la Ierusalim și au tăbărât la Vizet, și au trimis și au prins pre mulți din oamenii carii era cu el, carii de bunăvoie au venit, și pre o samă din norod, și i-au omorât pre ei și i-au aruncat într-o fântână mare.

20. Și au încredințat țara lui Alchim și au lăsat cu el oaste multă să-i ajute, și s-au dus Vachid la împăratul.

21. Și s-au nevoit Alchim, pentru arhierie.

22. Și s-au adunat la el toți cei ce turbura norodul său, și au biruit pământul Iudei și au făcut rană mare în Israil.

23. Și au văzut Iuda toată răutatea carea o au făcut Alchim și cei ce era cu el, întru fiii lui Israil, mai mult decât neamurile.

24. Și au ieșit la toate hotarile Iudeii împregiur și au făcut izbândă asupra bărbaților celor ce au fost mers de bunăvoie și au încetat a merge în țară.

25. Iară, deaca au văzut Alchim că s-au întărit Iuda și cei ce era cu el, au cunoscut că nu le va putea sta împotivă și, întorcându-să la împăratul, i-au pârât pre ei rău.

26. Și au trimis împăratul pre Nicanor, unul din boiarii lui cei măriți, carele avea ură și vrăjmășie asupra lui Israil, și i-au poruncit lui să piază norodul.

27.* Și au venit Nicanor în Ierusalim cu oaste multă și au trimis la Iuda și la frații lui, cu vicleșug, cuvinte de pace, zicând:

*2 Mac.
15, 1

28. „Să nu fie vrajbă întră noi și întră voi, voiu veni cu oameni puțini să văz fețele voastre, cu pace”.

29. Și au venit la Iuda și s-au sărutat

unii cu alții cu pace; iară vrăjmașii era gata să răpească pre Iuda.

30. Și au cunoscut Iuda cuvântul, că cu vicleșug au venit asupra lui, și s-au temut de el și n-au vrut a vedea mai mult fața lui.

31. Și au cunoscut Nicanor că s-au descoperit sfatul lui și au ieșit întru întimpinarea lui Iuda, despre Hafarsalama, la războiu.

32. Și au căzut din cei ce era cu Nicanor ca la vro cinci sute de bărbați și au fugit în cetatea lui David.

33. Și, după cuvintele acestea, s-au suit Nicanor în Muntele Sionului, și au ieșit unii din preoți, din ceale sfinte, și din bătrânii norodului să se închine lui cu pace și să-i areate lui arderea de tot, carea să aduce pentru împăratul.

34. Iară el i-au batjocorit pre ei și i-au măscărit și i-au spurcat pre ei, grăind cu trufie.

35. Și s-au jurat cu mânie, zicând: „De nu să va da Iuda și tabăra lui în mâinile mele acum, va fi, deaca mă voi întoarce cu pace, voi arde casa aceasta”. Și au ieșit cu mânie mare.

36. Și au intrat preoții și au stătut despre fața oltariului și a besearicii și au plâns, zicând:

37. „Tu ai ales casa aceasta să se numească numele Tău într-însa, să fie casă de rugăciune și de cearere norodului Tău.

38. Fă izbândă asupra omului acestuia și asupra taberii lui, și să cază în sabie! Adu-ți aminte de hulele lor și nu-i suferi pre ei!”

39. Și au ieșit Nicanor din Ierusalim și au tăbărât la Vetoron și l-au întâmpinat pre el putearea Siriei.

40. Iară Iuda au tăbărât în Adasa cu trei mii de bărbați; și s-au rugat Iuda, zicând:

4 Împă. 41. „Când au hulit solii cei trimiși de la
19, 35 împăratul asiriilor, ieșit-au îngerul Tău,
Tovit Doamne, și au bătut dintru ei o sută și optzeci
1, 15 și cinci de mii.

Sirah 42. Așea zdrobeaște tabăra aceasta înaintea
48, 24 noastră, astăzi, și să cunoască cei rămași că
Isaiia aceia au grăit rău asupra sfintelor Tale, și
37, 36 judecă pre el după răutatea lui”.

2 Maca. 43. Și s-au lovit taberile la războiu în 13 a
8, 19 lunii lui adar și s-au înfrânt tabăra lui Nicanor
și el întâiu au căzut în războiu.

44. Și deaca au văzut tabăra lui că au căzut Nicanor, lăpădând armele sale, au fugit.

45. Și i-au gonit pre ei, cale de o zi, de la Adasa până unde să vine la Gasira, și au trâmbitat după ei cu trâmbițele sămnărilor.

46. Și au ieșit din toate satele Iudeii de prim-pregiur, și-i bătea pre ei și, întorcându-să aceștia la aceia, au căzut toți de sabie și n-au rămas dintr-înșii nici unul.

47. Și au luat jeafurile și prăzile, și capul lui Nicanor l-au luat, și dreapta lui, carea o au întins cu trufie, o au adus și o au spânzurat la Ierusalim.

48. Și s-au bucurat norodul foarte

și au petrecut zioa aceea cu veselie mare.

49. Și au rânduit ca în tot anul să se ție zioa aceasta, a treisprăzece a lui adar.

50. Și au odihnit pământul Iudei, puțineale zile.

CAP 8

Să scriu vitejiile romanilor și, trimițind jidovii soli la Roma, fac așezământ cu romanii.

1. i au auzit Iuda de numele romanilor, că sânt puternici cu tăria și sânt voitori de bine tuturor celor ce să lipesc de ei și, cu toți carii vin la ei, fac prietenie și cum că sânt puternici cu tăria.

2. Și au spus lui războaiele lor și vitejiile care au făcut asupra Galatelor și cum i-au biruit pre ei și i-au adus supt dajde.

3. Și câte au făcut în țara Ișpaniei și au biruit băile ceale de argint și ceale de aur de acolo.

4. Și au biruit tot locul acela cu sfatul său și cu răbdarea mâniei; și locul era departe de la ei foarte; și pre împărății carii au venit asupra lor de la marginea pământului, până i-au zdrobit pre ei și i-au bătut pre ei cu rană mare, și ceialalți dau lor bir preste an.

5. Și pre Filip și pre Persea, împăratul chiteanilor, și pre cei ce s-au fost sculat asupra lor i-au zdrobit pre ei cu războiul și i-au biruit.

6. Și pre Antiohul cel Mare, împăratul Asiei, carele au mers asupra lor cu războiu, având o sută și doazeci de elefanți și călărime și cară și puteare multă foarte, și s-au biruit de ei.

7. Și pre el l-au prins viu și au făcut legătură cu ei, ca și el și cei ce vor împărăți după el să le dea lor bir mare și chizeași și așezământ.

8. Și țara indicească și Midiia și Lidiia și altele din ceale mai bune țări ale lor, luându-le de la el, le-au dat lui Evmen, împăratului.

9. Și cum că cei din Elada s-au sfătuit să meargă și să-i piarză pre ei, și ei au înțales cuvântul acesta.

10. Și au trimis asupra lor pre un povățuitoriu și au dat războiu asupra lor și au căzut dintru ei răniți mulți și pre mulți au robit, pre muierile lor și pre fiii lor, și i-au prădat pre ei și au stăpânit pământul lor și au stricat țăriile lor și i-au jefuit pre ei și i-au robit până în zioa aceasta.

11. Și cealealalte împărății și ostroave, care s-au împrotivit lor, le-au stricat și le-au robit.

12. Iară cu priiatinii săi și cu cei ce să așază cu ei au păzit prieteșugul și au biruit împărățiile ceale de aproape și ceale de departe, și câți au auzit de numele lor s-au temut de ei.

13. Iară la câți vor să ajute și pre câți

vreau să aibă împărăție împărătesc, și pre carii vor îi lipsesc și s-au înălțat foarte.

14. Și întru toate acestea nimenea dintru ei n-au pus stemă și nu s-au îmbrăcat cu porfiră ca să se mărească întru ea.

15. Și și-au făcut sfat șie și în toate zilele să sfătuiască trei sute și doozeci, carii să sfătuiască pururea pentru mulțime, ca bine să-i împodobească pre ei.

16. Și-și încred stăpânirea lor unui om într-un an, carele stăpânește tot pământul lor, și toți ascultă de unul și nu easte pizmă, nici râvnire întru ei.

17. Și au ales Iuda pre Evpolemon, feciorul lui Ioan, al lui Acos, și pre Iason, feciorul lui Eleazar, și i-au trimis pre ei la Roma ca să așezeze cu ei prieteșug și însoțire.

18. Și ca să ia de la ei jugul, că au văzut că împărăția grecilor asuprește pre Israil cu robie.

19. Și au mers la Roma, iară calea era multă foarte, și au intrat la sfat și au grăit, zicând:

20. „Iuda Macaveul și frații lui și mulțimea jidovilor ne-au trimis pre noi la voi, ca să așezăm cu voi însoțire și pace și să ne scrieți pre noi întră soții și priiatini voao”.

21. Și au plăcut cuvântul înaintea lor.

22. Și acesta easte izvodul cărții, carea o au scris pre table de aramă și o au trimis la Ierusalim, să fie acolo la ei pomenire de pace și de însoțire:

23. „Bine să fie romanilor și neamului jidovesc, pre mare și pre uscat în veac, și sabiia și vrăjmașul departe să fie de la dânșii.

24. Iară de să va întâmpla războiu asupra Romii mai întâiu, sau asupra oricăruia din soții lor întru toată stăpâniia lor,

25. Să ajute neamul jidovilor, cu inimă plină, precum va arăta lor vreamea.

26. Și pre cei ce să vor bate cu ei nu-i vor ajuta nici cu bucate, nici cu arme, nici cu argint, nici cu corăbii, precum să va părea romanilor, și vor păzi pazele lor, nimica luând.

27. Și aseamenea de se va întâmpla mai înainte jidovilor războiu, vor ajuta romanii, din suflet, precum lor vreamea le va scrie.

28. Și ajutorilor nu să vor da bucate, arme, argint, corăbii, precum s-au părut romanilor, și vor păzi pazele acestea cu bună credință”.

29. După cuvintele acestea au așezat romanii cu norodul jidovesc.

30. Iară după cuvintele acestea, de vor vrea aceștia sau aceia a adaoge sau a scădea ceva, vor face după cum să vor înțeleage, și ce vor adaoge au vor scădea întărit va fi.

31. Și, pentru răutățile care le face lor împăratul Dimitrie, am scris lui, zicând: „Pentru ce ai îngreoiat jugul tău preste priiatinii noștri și soții jidovi?”

32. Deci, de să vor mai jelui înaintea noastră de tine, vom face lor judecată și vom da

războiu asupra ta și pre mare și pre uscat”.

CAP 9

Războaiele lui Iuda și moartea lui în războiu asupra lui Vakhid. Într-a cui loc urmează Ionatan și face războiu.

1. i au auzit Dimitrie că au căzut Nicanor și oastea lui în războiu, și au adaos a mai trimite pre Vakhid și pre Alchim a doao oară în pământul Iudei, și cornul cel drept cu ei.

2. Și au mers pre calea cea despre Galgala și au tăbărât la Mesalot în Arvila și o au luat pre ea și au pierdut suflete de oameni multe.

3. Și în luna dintâiu, în anul o sută cincizeci și doi, au tăbărât asupra Ierusalimului.

4. Și s-au sculat și au mers la Vereea cu doozeci de mii de bărbați și doao mii de călăreți.

5. Și Iuda era tăbărât în Eleasa, și trei mii de bărbați aleși cu el.

6. Și au văzut mulțimea oștilor că multe sânt, și s-au temut foarte, și mulți au fugit din tabără și nu au rămas dintr-înșii fără numai opt sute de bărbați.

7. Și au văzut Iuda că s-au răsipit tabăra lui, și-l grăbea războiul pre el și să sfărâma cu inima, căci nu avea vreame să-i strângă pre ei, și au slăbit.

8. Și au zis celor rămași, „Să ne sculăm și să ne suim asupra împotivnicilor noștri, dară de-i vom putea bate pre ei”.

9. Și l-au întors pre el, zicând: „Nu vom putea, ci numai să ne mântuim sufletele noastre acum, întoarce-te, că frații noștri s-au răsipit; și noi să ne batem cu aceștia? Așea puținii fiind noi”.

10. Și au zis Iuda: „Să nu-mi fie mie să fac lucrul acesta și să fug de ei, că de s-au apropiat vreamea noastră să murim vitejește pentru frații noștri și să nu lăsăm hulă măririi noastre”.

11. Și au purces oștile de unde tăbărâsă, și au stătut întru întimpinarea lor și s-au împărțit călărimea în doao părți și prăștiașii și arcașii mergea înaintea oastei, carii era mai de frunte, războinici tari toți.

12. Și Vakhid era în cornul cel drept, și s-au apropiat oștile dintru amândoao părțile și striga cu trâmbițele.

13. Și au trimbițat și cei de la Iuda cu trimbițele și s-au cutremurat pământul de glasul taberilor și s-au făcut războiu de dimineață până seara.

14. Și au văzut Iuda că Vakhid și tăriiia taberii easte de-a dreapta și au venit la el toți cei tari de inimă.

15. Și s-au zdrobit cornul cel drept de la dânșii și i-au gonit dinapoi pre ei până la mägura Azotului.

16. Iară cei din cornul stâng au văzut că s-au zdrobit cornul drept și s-au întors după Iuda și după cei ce era cu el pre din dos.

17. Și s-au îngreoiat războiul și au căzut mulți răniți și din ceștia și din ceia.

18. Și Iuda au căzut, și ceilalți au fugit.

19. Și au rădicat Ionatan și Simon pre Iuda, fratele lor, și l-au îngropat pre el în mormântul părinților lui în Modiim.

20. Și l-au plâns pre el și l-au tânguit tot Israilul plângere mare și l-au jeli în multe zile și au zis:

21. „Cum au căzut cel tare, carele au mântuit pre Israil?”

22. Iară cealealalte cuvinte ale lui Iuda și războaiele și vitejiile care au făcut și mărirea lui nu s-au scris, pentru că era multe foarte.

23. Și au fost după moartea lui Iuda, s-au arătat cei fără de lege în toate hotarale lui Israil și au răsărit toți cei ce lucrează nedreptate.

24. În zilele acelea fost-au foamete mare foarte și de bunăvoie s-au dat țara împreună cu ei.

25. Și au ales Vakhid pre oamenii cei necredincioși și i-au pus pre ei domni țării.

26. Carii cerca și căuta pre priiatinii lui Iuda, și-i aducea pre ei la Vakhid, și-și izbândeau de pre dâșii și batjocorea pre ei.

27. Și s-au făcut năcaz mare în Israil, care nu s-au făcut din zioa din carea nu s-au arătat proroc întru ei.

28. Și s-au adunat toți priiatinii lui Iuda și au zis lui Ionatan:

29. „De când au murit fratele tău, Iuda, și nu este om aseamenea lui să iasă asupra vrăjmașilor și asupra lui Vakhid și asupra celor ce pismuiesc neamului nostru.

30. Acum, dară, pre tine te-am ales astăzi, ca să fii noao căpetenie în locul lui, și povățuitoriu, ca să bați războiul nostru”.

31. Și au priimit Ionatan în vremea aceea povățuirea și s-au sculat în locul lui Iuda, fratelui său.

32. Și au înțeles Vakhid și-l căuta pre el să-l omoară.

33. Ci, înțelegând Ionatan și Simon, fratele lui, și toți cei ce era cu el, au fugit la pustiul lui Tecoe și au tăbărât la apa lacului Asfarului.

34. Și înțelegând Vakhid, în zioa simbetelor au venit el și toată oastea lui dincolo de Iordan.

35. Și Ionatan au trimis pre fratele său, carele era povățuitoriu norodului, să roage pre navatei, priiatinii săi, ca să puie la ei unealtele sale ceale multe.

36. Și au ieșit fiii lui Iamvri de la Midava și au prins pre Ioan și toate câte avea și s-au dus cu eale.

37. Și, după cuvintele acestea, s-au spus lui Ionatan și lui Simon, fratelui lui, că fiii lui Iamvri fac nuntă mare și aduc mireasă de la Nadavat, fata unui boiaru din cei mari a hananeilor, cu pompă mare.

38. Și și-au adus aminte de Ioan, fratele

său, și s-au suit și s-au ascuns supt coperișul muntelui.

39. Și, rădicându-și ochii săi, au văzut și, iată, gâlceavă și gloată și povară multă și mirele și priiatinii lui și frații lui ieșind întru întimpinarea lor cu timpene și cu muzice și cu arme multe.

40. Și s-au sculat asupra lor de unde era ascunși a lui Ionatan și i-au ucis pre ei și au căzut răniți mulți, iară carii au rămas au fugit la munte și au luat toate prăzile lor.

41. Și s-au întors nunta în plângere și glasul musicilor în jeale.

42. Și au izbândit izbândirea sângelui fratelui lor, și s-au întors la râpa Iordanului.

43. Și au auzit Vakhid și au venit în zioa simbetelor până la râpele Iordanului cu putere multă.

44. Și au zis Ionatan celor ce era cu el: „Să ne sculăm acum și să dăm războiu pentru sufletele noastre, că nu easte astăzi ca ieri, și ca alaltaieri.

45. Că, iată, războiul easte înaintea noastră și dinapoia noastră și apa Iordanului dincoace și dincoala și mocirlă și dumbravă, și nu easte loc de-a ne abate.

46.* Acum, dară, strigați la ceriu, ca să scăpați din mâna vrăjmașilor voștri”. Și au început bătaia. *2 Para. 20, 3

47. Și au întins Ionatan mâna sa să lovească pre Vakhid, ci el s-au dat înapoi.

48. Și au sărit Ionatan și cei ce era cu el în Iordan și au înotat până de ceaea parte, iară aceia n-au trecut Iordanul după ei.

49. Și au căzut din oastea lui Vakhid în zioa aceea ca la o mie de bărbați.

50. Și s-au întors în Ierusalim și au zidit cetăți tari în Iudeea și cetatea cea din Ierihon și Emaumul și Vetonul și Vetilul și Tamnata, Faratom și Tefonul cu ziduri înalte și porți și zăvoară.

51. Și au pus pază într-însele, ca să fie cu vrăjmășie asupra lui Israil.

52. Și au întărit cetatea cea din Vetsura și Gazara și marginea, și au pus într-însele oaste și hrană de mâncare.

53. Și au luat pre fiii povățuitorilor țării zăloage și i-au pus pre ei în cetate, în Ierusalim, în pază.

54. Și în anul o sută cincizeci și trei, în luna a doao, au poruncit Alchim să surpe zidul curții ceii mai dinlăuntru a sfintelor și să strice lucrurile prorocilor, și au început a le strica.

55. În vremea aceea, s-au rănit Alchim și s-au împiedecat lucrurile lui și s-au închis gura lui și au slăvit și n-au mai putut grăi cuvânt și a porunci despre casa sa.

56. Și au murit Alchim în vremea aceea cu chin mare.

57. Și văzind Vakhid că au murit Alchim, s-au întors la împăratul și au odih-

nit pământul Iudei doi ani.

58. Și s-au sfătuit toți cei fără de lege, zicând: „Iată, Ionatan și cei ce sânt cu el cu liniște lăcuiesc fără de frică, acum, dară, să aducem pre Vakhid și-i va prinde pre toți pre ei într-o noapte”.

59. Și mergând s-au sfătuit cu el.

60. Și, sculându-să să vie cu putere multă, au trimis cărți pre ascuns la toți soții săi cei din Iudeea, ca să prinză pre Ionatan și pre cei ce sânt cu el, ci n-au putut, că s-au vădit acelora sfatul lor.

61. Ci aceia au prins din bărbații țării căpeteniile răutății ca la vro cincizeci de bărbați și i-au omorât pre ei.

62. După aceea, Ionatan și Simon și cei ce era cu el s-au dus la Vetvasi, carea era în pustie, și au zidit surpăturile ei și o au întărit.

63. Și au înțales Vakhid și au adunat toată mulțimea sa, și celor din Iudeea le-au poruncit.

64. Și, venind, au tăbărât împotriva Vetvasei și au dat războiu asupra ei zile multe și au făcut meșteșuguri.

65. Și au lăsat Ionatan pre Simon, fratele său, în cetate, și au ieșit în țară și au venit cu număr.

66. Și au bătut pre Odomir și pre frații lui și pre fiii lui Faseron în sălașurile lor, și începând a bate și a să sui cu puteri.

67. Au ieșit din cetate și Simon și cei ce era cu el și au ars meșteșugurile.

68. Și au dat războiu asupra lui Vakhid și l-au zdrobit pre el și l-au năcăjit foarte, pentru că sfatul lui și venirea lui au fost deșeartă.

69. Și s-au aprins de mânie asupra bărbaților celor fără de lege, carii i-au dat lui sfat ca să vie în țară, și au omorât pre mulți dintru ei și au făcut sfat ca să se ducă la pământul său.

70. Și au înțeles Ionatan și au trimis la el soli ca să facă pace cu el și să întoarcă lor pre cei robiți.

71. Și au priimit și au făcut după cuvintele lui, și s-au jurat lui că nu-i va mai face rău în toate zilele vieții sale.

72. Și au întors pre cei robiți, carii i-au robit mai înainte din pământul Iudei, și, înturnându-să, s-au dus în pământul său și n-au mai adaos încă a veni la hotarale lor.

73. Și au încetat sabiia din Israil și au lăcuit Ionatan în Mahmas și au început Ionatan a judeca pre norod și au pierdut pre cei necredincioși din Israil.

CAP 10

Întâmplările de la anul 153 până la anul 165 și prietenia lui Ionatan cu împăratul Alexandru.

1. i în anul o sută șezesci, s-au suit Alexandru, feciorul lui Antioh Epifan, și au luat Ptolomaida și l-au priimit pre el și au împărățit acolo.

CAP 9 ȘI 10

2. Și au auzit Dimitrie, împăratul, și au adunat oaste multă foarte și au ieșit întru întimpinarea lui la războiu.

3. Și au trimis Dimitrie la Ionatan cărți cu cuvinte de pace, ca să-l mărească pre el.

4. Că zicea: „Să apucăm a pune pace cu el mai înainte decât va pune el cu Alexandru împotriva noastră.

5. Că-și va aduce aminte de toate răutățile care le-am făcut asupra lui și asupra fraților lui și asupra neamului lui”.

6. Și i-au dat lui putere a strânge oaste și a face arme, ca să fie el soț lui, și pre cei ce era zălog, carii era în cetate, au zis să-i dea lui.

7. Și au venit Ionatan în Ierusalim și au cetit cărțile la auzirea a tot norodului și a celor ce era în cetate.

8. Și s-au temut cu frică mare, auzind că i-au dat lui împăratul putere să strângă oști.

9. Și cei ce era în cetate au dat lui Ionatan pre cei ce era zălog și i-au dat pre ei părinților lor.

10. Și au lăcuit Ionatan în Ierusalim și au început a zidi și a înnoi cetatea.

11. Și au zis cătră cei ce făcea lucrurile să zidească zidurile și muntele Sionului primpregiur din pietri cu patru muchi spre întărire; și au făcut așa.

12. Și au fugit cei de alt neam, carii era în cetățile care le-au fost zidit Vakhid.

13. Și au lăsat fieștecarele locul său, și s-au dus în pământul său.

14. Numai în Vetsura au rămas oarecarii din cei ce au lăsat legea și poruncile, pentru că le era lor aceasta de scăpare.

15. Și au auzit Alexandru împărat făgăduințele, câte au trimis Dimitrie lui Ionatan, și i-au povestit lui războaiele și vitejiile, care le-au făcut el și frații lui, și ostenealele care s-au ostenit.

16. Și au zis: „Au afla-vom noi un om ca acesta? Și acum să-l facem pre el priiatin și soț noao”.

17. Și au scris cărți și au trimis lui cu aceste cuvinte, zicând:

18. „Împăratul Alexandru, fratelui Ionatan, bucurie.

19. Auzit-am de tine că ești bărbat tare cu puterea și vreadnic a fi noao priiatin.

20. Și acum te-am pus astăzi pre tine să fii arhiereu neamului tău și priiatin împăratului să te chemi (și i-au trimis lui porfiră și cunună de aur), ca să te unești cu noi și să îți prieteșug cu noi”.

21. Și s-au îmbrăcat Ionatan cu haina cea sfântă, în luna a șeaptea, în anul o sută șezesci, în sărbătoarea figerii corturilor, și au strâns oaste și au făcut arme multe.

22. Și au auzit Dimitrie cuvintele acestea și s-au întristat și au zis:

23. „Ce am făcut aceasta, de au apucat mai înainte de noi Alexandru a pune priete-

șug cu jidovii spre întărire ?

24. Scrie-voiu și eu lor cuvinte de mângăiere și de înălțime și de daruri, ca să-mi fie mie întru ajutoriu”.

25. Și au trimis lor după cuvintele acestea: „Împăratul Dimitrie, neamului iudeilor, bucurie!

26. De vream ce ați ținut legătura carea ați făcut cu noi și ați rămas în prietenia noastră și nu v-ați lipit de vrăjmașii noștri, am auzit și ne-am bucurat.

27. Și acum, rămâneți încă a ținea credința câtră noi, și vom răsplăti voao bune pentru ceale ce faceți cu noi.

28. Și vom lăsa voao care trebuie a să lăsa multe și vom da voao daruri.

29. Și acum, vă sloboz pre voi și iert pre toți jidovii de biruri și de prețul sării și de cununi.

30. Și a treia parte din sămânță și jumătate din rodurile pomilor, ce mi să cuvinea mie a lua, iert de astăzi înainte să nu să mai ia din pământul Iudei și din ceale trei ținuturi ce s-au adaos lui, din Samaritida și din Galileea, din zioa de astăzi și până în veac.

31. Și Ierusalimul să fie sfânt și slobod, și hotarale lui zeciuiialele și vămile.

32. Las și stăpânirea cetății ceii din Ierusalim și o dau arhiereului, ca să puie într-însa bărbați, pre carii va voi el, să o păzască.

33. Și pre tot sufletul jidovilor, care din pământul Iudei s-au adus robi în toată împărăția mea, îl las slobod în dar, și toți să fie slobozi de birurile lor și a dobitoacelor lor.

34. Și toate sărbătorile și sămbetele și lunile noao și zilele ceale rânduite și trei zile mai nainte de sărbătoare și trei zile după sărbătoare, toate zilele acestea să fie scutite și slobode tuturor jidovilor celor ce sânt întru împărăția mea.

35. Și nimene nu va avea putere a face ceva sau a sminti pre cineva dintru ei pentru tot lucru.

36. Și să se scrie din jidovi în oastea împăratului la treizeci de mii de bărbați, și să vor da lor lefi, cum să cuvinea la toate oștile împăratului.

37. Și să vor pune dintru ei în cetățile ceale întărite și mari ale împăratului, iară alții să vor pune preste trebile împărăției, care sânt de credință, și căpeteniile, carii vor fi preste ei, să fie dintru ei și să umble după legile sale, precum au și poruncit împăratul în pământul Iudei.

38. Și ceale trei ținuturi, care s-au adaos la Iudeea de la țara Samariei, să se adaogă la Iudeea, ca să se socotească și să fie supt unul și să nu asculde de alt stăpân, fără numai de arhiereu.

39. Ptolemaida și ținutul ei o am dat dar celor sfinți din Ierusalim, pentru cheltuiala carea să cuvinea la ceale sfinte.

40. Și eu dau pre an cincisprăzece mii de

sicli de argint din viniturile împăratului din locurile lui.

41. Și tot ce au rămas, ce n-au dat cei ce era preste vinituri în anii trecuți, de acum vor da la lucrurile casii.

42. Și afară de acestea, cinci mii de sicli de argint, carii lua din viniturile besearicii în toți anii, și aceștia să lasă, că să cad aceștia preoților celor ce slujesc.

43. Și oricine va scăpa în besearica cea din Ierusalim și în toate hotarale ei, fiind detori împărătești sau pentru orice lucru, să se sloboază și toate ceale ce sânt ale lor, întru împărăția mea.

44. Și la zidirea și la înnoirea lucrurilor sfintelor, cheltuiiale să vor da din veniturile împăratului.

45. Și la zidirea zidurilor Ierusalimului și la întărirea împregiur, cheltuială să va da din venitul împăratului, și la zidirea zidurilor celor din Iudea”.

46. Și, deaca au auzit Ionatan și norodul cuvintele acestea,* nu le-au crezut, nici le-au *Sus
7, 12
priimit, pentru că-și aducea aminte de răutatea cea mare, carea făcuse în Ierusalim și-i năcăjisă foarte.

47. Și le-au plăcut Alexandru, pentru că el au început a grăi cu ei cuvinte de pace, și i-au fost lui într-ajutoriu în toate zilele.

48. Și au adunat împăratul Alexandru oaste mare și au tăbărât împotriva lui Dimitrie.

49. Și au dat războiu acești doi împărați; și au fugit tabăra lui Dimitrie și l-au gonit pre el Alexandru și l-au biruit.

50. Și s-au întărit războiul foarte până au apus soarele, și au căzut Dimitrie în zioa aceea.

51. Și au trimis Alexandru la Ptolomeu, împăratul Eghiptului, soli, după cuvintele acestea, zicând:

52. „Fiindcă m-am înturnat la pământul împărăției mele și am șezut pre scaonul părinților miei și am dobândit împărăția și am biruit pre Dimitrie și am stăpânit țara noastră,

53. Și am făcut războiu cu el și s-au înfrânt el și tabăra lui de noi și am șezut pre scaonul împărăției lui,

54. Și acum, să așezăm întră noi prieteșug; și-mi dă pre fata ta să o iau mie muiare, și voiu fi ginere ție și voiu da ție și ei daruri vreadnice de tine”.

55. Și au răspuns Ptolomeu împărat, zicând: „Bună au fost zioa în carea te-ai întors la pământul părinților tăi și ai șezut pre scaonul împărăției lor.

56. Și acum voiu face ție ceale ce ai scris, ci vino să ne tâlnim la Ptolomaida, ca să ne vedem unul cu altul, și te voiu face ginere, precum ai zis”.

57. Și au ieșit Ptolomeu din Eghipt, el și Cleopatra, fata lui, și au venit în Ptolomaida în anul o sută șezzeci și doi.

58. Și s-au tâlnit cu Alexandru împărat și i-au dat lui pre Cleopatra, fata sa, și au făcut nunta ei la Ptolomaida, cum fac împărații, cu mărire mare.

59. Și au scris împăratul Alexandru lui Ionatan să vie întru întimpinarea lui.

60. Și au mers cu mărire la Ptolomaida și s-au întâlnit cu acei doi împărați și le-au dat lor argint și aur și priiatinilor lor daruri multe, și au aflat har înaintea lor.

61. Și s-au strâns asupra lui bărbați ucigași din Israil, oameni fără de leage, să-l pârască pre el, ci nu i-au ascultat împăratul.

62. Și au poruncit împăratul și au dezbrăcat pre Ionatan de hainele lui și l-au îmbrăcat pre el cu porfiră, și au făcut așa.

63. Și l-au pus împăratul de au șezut cu sine și au zis boiarilor săi: „Ieșiți cu el în mijlocul cetății și strigați, ca nimene să nu-l pârască pre el de nici un lucru și nimenea să nu-l supere pentru tot cuvântul”.

64. Și au fost deaca au văzut cei ce-l pârea pre el mărirea lui, precum s-au strigat și îmbrăcat cu porfiră, au fugit toți.

65. Și l-au măriit pre el împăratul și l-au scris pre el întră priiatinii cei mai de frunte, și l-au pus povățuitoriu și părtaș domnilor.

66. Și s-au întors Ionatan la Ierusalim cu pace și cu bucurie.

67. Iară în anul o sută șesezeci și cinci, au venit Dimitrie, feciorul lui Dimitrie din Crit, în pământul părinților săi.

68. Și au auzit Alexandru împărat, și s-au măhnit foarte și s-au întors la Antiohiia.

69. Și au pus Dimitrie povățuitoriu pre Apolonie, carele era preste Chilisiria, și au adunat putere mare și au tăbărât la lamniia și au trimis la Ionatan, arhiereul, zicând:

70. „Tu singur te rădici asupra noastră; și eu m-am făcut de răs și de batjocură pentru tine, și pentru ce faci tu putere asupra noastră în munți?”

71. Acum, dară, de nădăjduiești în puterile tale, pogoară-te la noi la câmp și să ne batem amândoi acolo, că cu mine easte puterea cetăților.

72. Întreabă și înțeleage cine sânt eu și ceialalți, carii ajută noao? Și zic că nu pot să stea picioarele voastre de cătră fața noastră, că de doao ori s-au înfrânt părinții tăi în pământul lor.

73. Și acum, nu vei putea sta înaintea călărimei și a unei puteri ca aceasta la câmp, unde nu easte puiatră nici petricică, nici loc de fugă”.

74. Și deaca au auzit Ionatan cuvintele lui Apolonie, s-au pornit cu cugetul și au ales zeace mii de bărbați și au ieșit din Ierusalim, și l-au întimpinat Simon, fratele lui, spre ajutoriu lui.

75. Și au tăbărât la Iopi și l-au închis pre el afară de cetate, că paza lui Apolonie

era la Iopi, și au dat războiu asupra ei.

76. Și, temându-să cei din cetate, i-au deschis lui și au stăpânit Ionatan Iopi.

77. Și au auzit Apolonie și au tăbărât aproape cu trei mii de călăreți și cu putere multă, și au mers la Azot, ca cum ar călători, și împreună au ieșit la câmp, că avea el mulțime de călăreți și nădăjduia într-înșii.

78. Și au alergat Ionatan dinapoia lui la Azot și s-au lovit taberile dinapoia lui la războiu.

79. Și au lăsat Apolonie o mie de călăreți ascunși dinapoia lor.

80. Și au cunoscut Ionatan că sânt aleșuri dinapoia sa și au încunjurat tabăra lui și au aruncat săgeți asupra norodului de dimineața până seara.

81. Iară norodul sta, precum i-au fost poruncit Ionatan, și s-au ostenit călăreții lor.

82. Și au tras Simon puterea sa și s-au lovit cu mulțimea, pentru că călărimea să ostenisă, și i-au zdrobit pre ei și au fugit.

83. Și călărimea s-au răsipit prin câmp și au fugit la Azot și au intrat în Vitdagon, capiștea lor, ca să scape.

84. Și au aprins Ionatan Azotul și cetățile ceale dimpregiurul lui, și au luat prăzile lor și besearica lui Dagon, și pre toți cei ce au fugit într-înșii i-au ars cu foc.

85. Și au fost cei ce au căzut de sabie împreună cu cei ce s-au ars ca la opt mii de bărbați.

86. Și s-au sculat Ionatan de acolo și au tăbărât la Ascalon și au ieșit cei din cetate înaintea lui cu mărire mare.

87. Și s-au înturnat Ionatan la Ierusalim cu cei ce era cu el, având prăzi multe.

88. Și au fost deaca au auzit împăratul Alexandru cuvintele acestea, au adaos a mări pre Ionatan.

89. Și i-au trimis copce de aur, precum easte obiceiul a să da rudelor împăraților, și i-au dat lui Acaronul și toate hotarile lui să-i fie moșie.

CAP 11

Alexandru, războindu-să, să învinge și, fugind, să omoară în Araviia și împărățește Dimitrie. Ionatan dobândește mare cinste înaintea împăratului Dimitrie, și pre acesta îl mântuiește din primejdie. Multe războaie și primejdii a lui Ionatan.

1. ară împăratul Eghiptului au adunat puteri multe, ca năsipul de pre țermurile mării, și corăbii multe, și au cercat să ia împărăția lui Alexandru cu vicleșug, și să o adaogă la împărăția sa.

2. Și au ieșit în Siria cu cuvinte de pace, și cei din cetăți deschidea lui și ieșea înainte, că era porunca împăratului Alexandru să iasă înaintea lui, pentru că acela era lui socru.

3. Iară Ptolomeu, deacă întra în cetăți, punea pază de ostași în fieștecarea cetate.

4. Și când s-au apropiat la Azot, i-au arătat lui besearica lui Dagon arsă și Azotul și ceale de primpregiurul lui stricate, și trupurile lăpădate și pre cei arși, pre carii i-au ars în războiu, că era făcute grămezi de ei în calea lui.

5. Și spusă împăratului ceale ce au făcut Ionatan, ca să-l vinovățască pre el, și au tăcut împăratul.

6. Și au întimpinat Ionatan pre împăratul în Iopi cu mărire și s-au închinat unul altuia și au dormit acolo.

7. Și au mers Ionatan cu împăratul până la râul ce să chiiamă Elevter, și s-au întors în Ierusalim.

8. Iară împăratul Ptolomeiu, supuind și cetățile ceale de pre lângă mare până la Seleuchiia cea de lângă mare, cugeta asupra lui Alexandru sfaturi reale.

9. Și au trimis soli la Dimitrie împăratul, zicând: „Vino să punem întră noi legătură, și voi da ție pre fata mea, carea o ține Alexandru, și vei împărăți împărăția tătâne-tău.

10. Că-mi pare rău că i-am dat lui fata mea, că m-au căutat să mă omoară”.

11. Și au grăit rău asupra lui, pentru că poftea el împărăția lui.

12. Și, luându-și fata, o au dat lui Dimitrie și s-au înstrăinat de cătră Alexandru și s-au vădit vrăjmășia lor.

13. Și au intrat Ptolomeiu în Antiohiia și au pus doao steme pre capul său, a Asiei și a Eghiptului.

14. Iară împăratul Alexandru era în Chilichiia în vremile acealea, că nu vrea să rămâie supt ascultarea lui cei din locurile acealea.

15. Și au auzit Alexandru și au venit asupra lui cu războiu, și au ieșit Ptolomeiu și l-au întimpinat pre el cu mână tare și l-au înfrânt pre el.

16. Și au fugit Alexandru la Araviia, ca să se acopere acolo, iară împăratul Ptolomeiu s-au înălțat.

17. Și au luat Zavdiil Arapul capul lui Alexandru și l-au trimis lui Ptolomeiu.

18. Și împăratul Ptolomeiu au murit a treia zi, și cei ce era în cetăți au perit de cei ce era într-însele.

19. Și au împărățit Dimitrie în anul o sută șesezeci și șapte.

20. În zilele acealea, adunat-au Ionatan pre cei din Iudeea, ca să bată cetatea cea din Ierusalim, și au făcut asupra ei mahini multe.

21. Și au mers oarecarii bărbați fără de lege, carii urea pre neamul său, la împăratul, și i-au spus lui că Ionatan șeade cu oaste împregiurul cetății.

22. Iară el, auzind, s-au mâniat, și îndată purcezind au venit la Ptolomaida și au scris lui Ionatan să nu șează cu oaste împregiurul cetății, și degrab să vie la el în Ptolomaida, să se tâlnească.

23. Și, deaca au auzit Ionatan, au porun-

cit să șează cu oaste împregiurul cetății și au ales din cei mai bătrâni a lui Israil și din preoți, și s-au dat pre sine la primejdie.

24. Și, luând argint și aur și haine și alte daruri multe, au mers la împăratul în Ptolomaida și au aflat har înaintea lui.

25. Și măcar că-l pârea pre el oarecarii fără de lege din jidovi.

26. Însă împăratul i-au făcut lui precum au făcut și cei mai înainte de el și l-au înălțat pre el înaintea tuturor priiatinilor săi.

27. Și i-au întărit lui arhierieia și altele, câte au avut mai înainte spre cinste, și l-au făcut pre el povățuitoriu priiatinilor celor mai de frunte.

28. Și s-au rugat Ionatan împăratului să scutească Iudeea de bir și ceale trei ținuturi și Samariia, și i-au făgăduit lui trei sute de talanți.

29. Și au plăcut împăratului și au scris lui Ionatan cărți despre toate aceastea, care așa era:

30. „Împăratul Dimitrie, lui Ionatan, fratelui, bucurie, și neamului jidovesc!

31. Izvodul cărții, carea o am scris lui Lasten, rudeniei noastre, pentru voi, o am scris și voao, ca să o știți.

32. Împăratul Dimitrie, lui Lasten, tatălui său, bucurie!

33. Neamului iudeilor, priiatinilor noștri, și celor ce păzesc dreptățile noastre, am judecat să facem bine pentru bunăvoința lor cătră noi.

34. Le-am întărit lor și hotarale Iudeii și ceale trei ținuturi: Aferema și Lida și Ramatemul, care s-au adaos la Iudeea de la Samaritida, și toate câte să hotărâsc cu eale, tuturor celor ce fac jertvă în Ierusalim în locul celor ce lua de la ei mai înainte împăratul pre an din rodurile pământului, și din rodurile pomilor.

35. Și cealealalte care ni să cad noao, zăciuialele și vămile, ceale ce să cad noao, și lacurile ceale de sare și cununile, care să cad noao, toate de ajutoriu le îngăduim lor.

36. Și nici una dintru aceastea nu să va călca de acum înainte în toată vremea.

37. Acum, dară, aveți grije ca să faceți izvod de aceastea, care să se dea lui Ionatan și să se puie în muntele cel sfânt, în locul cel însemnat”.

38. Iară văzind Dimitrie împărat că au încetat pământul înaintea lui și nimic nu să împotiveaște lui, au slobozit pre toți ostașii săi, pre fieștecarele la locul său, afară de ostașii cei străini, pre carii i-au adunat de la ostroavele neamurilor, și s-au făcut lui vrăjmașe toate oștile părinților lui.

39. Iară Trifon era din cei de la Alexandru mai înainte, văzind că toate oștile cârtesc asupra lui Dimitrie, au mers la Salmacue Arapul, carele hrănea pre Antioh, copi-

lașul lui Alexandru.

40. Și-l ruga pre el ca să-l dea pre el lui, să-l puie împărat în locul tătâne-său, și i-au spus lui câte au făcut Dimitrie și vrajba carea au oștile lui cu el, și au rămas acolo zile multe.

41. Și au trimis Ionatan la împăratul Dimitrie, ca să scoată pre cei din cetatea Ierusalimului și pre cei din cetățile ceale întărite, că da războiu asupra lui Israil.

42. Și au trimis Dimitrie la Ionatan, zicând: „Nu numai aceastea voiu face ție și neamului tău, ci cu mărire te voiu mări pre tine și pre neamul tău, de voiu avea vreamă bună.

43. Acum, dară, pre dreptate vei face de-mi vei trimite bărbați, carii să mă ajute, că s-au viclenit asupra mea toate oștile mele”.

44. Și i-au trimis Ionatan lui trei mii de voinici aleși la Antiohia și au venit la împăratul și s-au veselit împăratul de venirea lor.

45. Că s-au fost adunat cei din cetate în mijlocul cetății ca la vro sută și doaozeci de mii de bărbați și vrea să omoară pre împăratul.

46. Și au fugit împăratul în curte și au cuprins cei din cetate căile cetății și au început a da războiu.

47. Și au chemat împăratul pre jidovi întru ajutoriu și s-au adunat toți împreună la el și îndată s-au răsipit în cetate.

48. Și au omorât în cetate în zioa aceea ca la vro sută de mii și au ars cetatea și au luat prăzi multe în zioa aceea și au mântuit pre împăratul.

49. Și, văzind cei din cetate că au biruit jidovii cetatea precum au vrut, au slăbit cu cugetele sale și au strigat cătră împăratul cu rugăciune, zicând:

50. „Dă-ne noao dreapta și să înceate jidovii a ne bate pre noi și cetatea”.

51. Și au lăpădat armele și au făcut pace și s-au mărit jidovii înaintea împăratului și înaintea tuturor celor din împărăția lui și s-au întors la Ierusalim având prăzi multe.

52. Și au șezut Dimitrie împărat pre scaonul împărăției sale și au încetat pământul înaintea lui.

53. Și au mințit toate câte au zis și s-au înstrăinat de cătră Ionatan și nu i-au răsplătit după facerile de bine, care i-au făcut lui, și-l năcăjea pre el foarte.

54. Iară după aceastea, s-au întors Trifon și Antioh cu el, copilaș tinăr, și au împărățit și și-au pus stemă.

55. Și s-au adunat la el toate oștile care le-au răsipit Dimitrie și au dat războiu asupra lui și el au fugit și s-au biruit.

56. Și au luat Trifon fierile și au stăpânit Antiohia.

57. Și au scris Antioh cel mai tinăr lui Ionatan, zicând: „Întărescu-ți ție arhierieia și te puiu mai-mare preste ceale patru ți-

nuturi și vreau ca să fii tu din priiatinii împăratului”.

58. Și i-au trimis lui vase de aur spre slujbă și i-au dat lui putere a bea din aur și a să îmbrăca cu porfiră și a avea copce de aur.

59. Și pre Simon, fratele lui, l-au pus povătuitoriu de la hotarul Tirului până la marginile Eghiptului.

60. Și au ieșit Ionatan și au mers dincolo de râu și în cetăți, și s-au adunat la el toate oștile Siriei întru ajutoriu și au venit la Ascalon și au ieșit cei din cetate înaintea lui cu mărire.

61. Și de acolo s-au dus la Gaza și o au încungiurat cu oaste, și au ars ceale dimpregiurul cetății și le-au prădat pre eale.

62. După aceea, cei din Gaza, rugând pre Ionatan, le-au dat lor dreapta și, luând pre fiii boiarilor zăloage, i-au trimis în Ierusalim, iară el au mers prin țară până la Damasc.

63. Și au auzit Ionatan că au venit boiarii lui Dimitrie la Cadisul din Galileea cu putere multă, vrând ca să-l scoată pre el din țara aceea.

64. Și au ieșit înaintea lor, iară pre fratele său, Simon, l-au lăsat în țară.

65. Și Simon au tăbărât asupra Vetsurei și au dat războiu împotriva ei zile multe și o au închis.

66. Și l-au rugat pre el ca să le dea lor dreapta și le-au dat lor și i-au scos pre ei de acolo și au luat cetatea și au pus într-însa pază.

67. Iară Ionatan și tabăra lui au tăbărât la apa Ghenisaretului și, sculându-să de dimineață, au mers în câmpul Natorului.

68. Și, iată, tabăra celor de alt neam l-au întâmpinat pre el în câmp și au ascuns oaste în munți să pândească asupra lui, iară ei i-au ieșit lui înainte.

69. Iară oastea cea ascunsă s-au sculat din locurile sale și au dat războiu.

70. Și au fugit cei ce era cu Ionatan toți, nici unul n-au rămas dintru ei, afară de Matatia, fiiul lui Avesalom, și Iuda, fiiul lui Halfi, căpeteniile oștii puterilor.

71. Și și-au rupt Ionatan hainele sale și au pus pământ pre capul său și s-au rugat.

72. Și s-au întors asupra lor cu războiu și i-au biruit pre ei și fugiră.

73. Și, văzind cei ce fugisă de la el, s-au întors la el și i-au gonit cu el până la Cadis, unde era tabăra lor, și au tăbărât acolo.

74. Și au căzut din cei de alt neam în zioa aceea ca la vro trei mii de bărbați și s-au întors Ionatan în Ierusalim.

CAP 12

În anul 170, Ionatan, trimițind soli la Roma, înnoiaște așezământul, scriind și la sparteani. Trifon omoară cu vicleșug pre Ionatan.

1. i, văzind Ionatan că-i ajută vremea, au ales bărbați și i-au trimis pre ei la Roma, să întărească și să înnoiască cu ei prieteșugul.

2. Și la sparteani și la alte locuri au trimis cărți ca acestea.

3. Și au mers la Roma și au intrat la sfat și au zis: „Ionatan, arhiereul, și neamul jidovilor ne-au trimis pre noi, ca să înnoiți cu ei prieteșugul și soțietatea, ca și mai înainte”.

4. Și le-au dat lor cărți scrise pre la fieștecare loc, ca să-i petreacă pre ei la pământul Iudei cu pace.

5. Iară izvodul cărților care le-au scris Ionatan sparteanilor acesta easte:

6. „Ionatan, arhiereul, și bătrânimea neamului și preoții și celalalt norod a jidovilor, sparteanilor, fraților, bucurie.

7. Încă de demult s-au trimis cărți la Onia, arhiereul, de la Darie, carele împărătea la voi, care adeverea că sânteți frații noștri, precum easte scris izvodul.

8. Și cu cinste au priimit Onia pre bărbatul cel trimis și au luat cărțile, întru care să arăta soțietatea și prieteșugul.

9. Drept aceea, noi, neavând lipsă de aceastea și având mângăiare cărțile ceale sfinte, care sânt în mâinile noastre,

10. Am ispitit a trimite la voi carii să înnoiască cu voi frăția și prieteșugul, ca să nu ne înstrăinăm de cătră voi, că multe vremi au trecut de când ați trimis la noi.

11. Noi, dară, neîncetat în toată vremea, și la sărbători și la cealelalte cuvioase zile, vă pomenim pre voi întru jertvele și rugăciunile care le facem, precum să cade și să cuvine a ne aduce aminte de frați.

12. Și ne bucurăm de mărirea voastră.

13. Iară pre noi ne-au încungiurat multe năcazuri și războaie multe, că s-au sculat cu bătaie asupra noastră împărății cei de primpregiurul nostru.

14. Ci n-am vrut să vă supărăm pre voi și pre ceialalți soți și priiatini a noștri cu aceaste războaie.

15. Pentru că avem ajutoriu din ceriu, care ne ajută noao, și ne-am mântuit de vrăjmașii noștri și s-au smerit vrăjmașii noștri.

16. Drept aceea, am ales pre Numenie, fiul lui Antioh, și pre Antipatru, fiiul lui Iason, și i-am trimis la romani, ca să înnoiască prietenia și soțietatea, cu noi, cea mai dinainte.

17. Și le-am poruncit lor, ca să meargă și la voi și să se închine voao și să vă dea cărțile ceale de la noi pentru înnoirea frăției noastre.

18. Și acum, bine veți face de ne veți răspunde noao la aceastea”.

19. Și acesta easte izvodul cărților celor trimise:

20. „Oniaris, împăratul sparteanilor, lui Onia preotului celui mare, bucurie!

21. Aflatu-s-au în scrisoare pentru sparteani

și pentru jidovi că sânt frați și că sânt din neamul lui Avraam.

22. Și acum, de când am cunoscut aceastea, bine veți face scriind noao pentru pacea voastră.

23. Și noi răspundem cu scrisoare voao, dobitoacele voastre și avearea voastră a noastre sânt; și ceale ce sânt ale noastre, ale voastre sânt, poruncim, drept aceea, ca să vă vestească voao aceastea”.

24. Și au auzit Ionatan că s-au întors boiarii lui Dimitrie cu puteare mai multă decât mai întâiu, ca să dea războiu asupra lui.

25. Și, purcezind din Ierusalim, s-au întimpinat cu ei în țara Amatitei, că nu i-au lăsat pre ei să calce în țara lui.

26. Și au trimis iscoade la tabăra lor și s-au întors, și i-au spus lui că așa au așezat ca să vie preste ei noaptea.

27. Și, după ce au apus soarele, au poruncit Ionatan celor ce era cu el să priveghiază și să fie înarmați și gata de bătaie toată noaptea și au pus străji împregiurul taberii.

28. Și au auzit vrăjmașii că Ionatan și cei ce era cu el s-au gătit de bătaie, și s-au temut și s-au spăriiat cu inima sa și au aprins focuri în tabăra sa.

29. Și Ionatan și cei ce era cu el n-au știut până dimineața că vedea focurile arzind.

30. Și au gonit Ionatan dinapoia lor, ci nu i-au prins pre ei, pentru că au fost trecut râul Eleterului.

31. Și s-au abătut Ionatan la arapii, carii să chiiamă zavedii, și i-au bătut pre ei și au luat prăzile lor.

32. Și, purcezind, au venit la Damasc și au umblat în toată țara.

33. Iară Simon, ieșind, au umblat până la Ascalon și la cetățile ceale de aproape, și s-au abătut la Iopi și o au luat mai înainte pre ea.

34. Că au fost auzit că ei vreau să dea cetatea la a lui Dimitrie și au pus acolo pază, ca să o păzască.

35. Și s-au întors Ionatan și au adunat pre bătrânii norodului și s-au sfătuit cu ei, ca să zidească cetăți întărite în Iudeea.

36. Și să înalță zidurile Ierusalimului și să înalță zid mare întră coșteiu și întră cetate, ca să o despartă pre ea de cătră oraș, ca să fie despărțit, ca nici să cumpere, nici să vânză.

37. Și s-au adunat ca să zidească cetatea și au căzut zidul părăului celui de cătră Apiliot și au dires ceale ce să chiiamă Hafenata.

38. Și Simon au zidit Adida în Sefila și i-au pus porți și încuietori.

39. Și au cercat Trifon să împărățască el preste Asiia și să-și puie stemă și să-și puie mâna preste împăratul Antioh.

40. Ci să temea ca nu cumva să nu-l lasă Ionatan și ca nu cumva să dea războiu asupra lui, și căuta ca să prinză pre Ionatan

și să-l piarză pre el și, sculându-să, au venit în Vetsan.

41. Și au ieșit Ionatan înaintea lui cu patruzeci de mii de bărbați aleși de războiu și au venit în Vetsan.

42. Și, văzind Trifon că au venit Ionatan cu putere multă, s-au temut a-și tinde mâinile asupra lui.

43. Și l-au priimit pre el cu mărire și l-au împrietenit pre el cu toți priiatinii săi și i-au dat lui daruri și au poruncit puterilor sale să asculte de el, ca și de sine.

44. Și au zis lui Ionatan: „Pentru ce ai ostenit tot norodul acesta, nefiind întră noi războiu?”

45. Și, acum, trimite-i pre ei la căsile sale și-ți aleage ție puțini bărbați, carii să fie cu tine, și vino cu mine în Ptolomaida și ți-o voiu da pre ea ție, și cealealalte cetăți și oști, și pre toți cei ce sânt preste trebi și, întorcându-mă, mă voiu duce înapoi, că pentru aceasta am venit”.

46. Iară Ionatan, crezind lui, au făcut cum i-au zis, că au trimis oștile să meargă în pământul Iudei.

47. Și au lăsat cu sine trei mii de bărbați, dintru carii doao mii i-au lăsat în Galileea, iară o mie au mers cu el.

48. Și, după ce au intrat Ionatan în Ptolomaida, au închis ptolomaideanii porțile, și l-au prins pre el, și pre toți cei ce venisă cu el i-au omorât cu sabiia.

49. Și au trimis Trifon oști și călărime la Galileea și la câmpul mare, ca să piarză pre toți cei de la Ionatan.

50. Și au înțeles că Ionatan easte prins și cum că au perit cei ce era cu el, și să îndemnară pre sine și mergea înturnându-să gata de războiu.

51. Și, văzind cei ce gonea pre ei că ei pentru sufletul lor să vor bate, s-au întors.

52. Și au venit toți cu pace în pământul Iudei și au plâns pre Ionatan și pre cei ce era cu el, și s-au temut foarte și au jelit tot Israilul jeale mare.

53. Și au cercat toate neamurile ceale de primpregiurul lor ca să-i piarză pre ei.

54. Că zicea: „Nu au căpetenie și ajutoriu, acum, dară, să-i batem pre ei și să piardem din oameni pomenirea lor”.

CAP 13

Murind Ionatan, au rămas în locul lui Simon. Și acesta, oștindu-să împotriva lui Trifon, care omorâsă pre Antioh cel tinăr, au luat și au curățit cetatea Ierusalimului.

1. i au auzit Simon că au adunat Trifon putere multă, ca să vie în pământul Iudei să-l piarză.

2. Și, văzind pre norod că easte spăimântat și plin de frică, s-au suit în Ierusalim și au adunat norodul.

3. Și i-au mângăiat pre ei și le-au zis lor:

CAP 12 ȘI 13

„Voi știți câte am făcut eu și frații miei și casa tătâne-mieu pentru legi și pentru ceale sfinte, și războaiele și nevoile, care noi le-am văzut.

4. Pentru aceasta au perit frații miei toți pentru Israil și am rămas eu singur.

5. Și, acum, să nu dea Dumnezeu ca să-mi cruț eu sufletul meu în toată vremea năcazului, că nu sânt mai bun decât frații miei.

6. Ci voiu izbândi pentru leagea mea și pentru ceale sfinte și pentru muieri și pentru fiii noștri, că s-au adunat toate neamurile ca să ne piarză pre noi vrăjmășește”.

7. Și s-au aprins duhul norodului îndată cât au auzit cuvintele acestea și au răspuns cu glas mare, zicând:

8. „Tu ești noao povățuitoriu în locul lui Iuda și a lui Ionatan, fratelui tău.

9. Poartă războiul nostru și toate, oricâte vei zice noao, vom face”.

10. Și au adunat pre toți bărbații cei de războiu și au grăbit a săvârși zidurile Ierusalimului, și-l întări pre el primpregiur.

11. Și au trimis pre Ionatan a lui Avesalom și cu dânsul putere destulă la Iopi și, scoțind pre cei ce era acolo, au rămas acolo, într-însa.

12. Și au purces Trifon de la Ptolomaida cu putere multă, să între în pământul Iudei, și avea cu sine pre Ionatan în pază.

13. Iară Simon au tăbărât la Adidus, în preajma feații câmpului.

14. Și, înțelegând Trifon că s-au sculat Simon în locul lui Ionatan, fratelui său, și cum că va să dea asupra lui războiu, au trimis la el soli, zicând:

15. „Pentru argintul ce era detoriu Ionatan, fratele tău, la treaba împărătească, pentru trebile care au avut, îl ținem pre el.

16. Și, acum, trimite o sută de talanți de argint și pre doi feciori ai lui, zăloage, ca nu cumva, slobozindu-să, să se viclenească de cătră noi și îl vom slobozi”.

17. Și au cunoscut Simon că cu înșelăciune grăiesc cu dânsul, însă tot au trimis argintul și pre prunci, ca nu cumva să rădice vrăjmășie mare asupra norodului, zicând:

18. „Că pentru că nu i-au trimis lui argintul, și pruncii, au perit”.

19. Și au trimis pruncii și cei o sută de talanți, iară el au mințit și n-au slobozit pre Ionatan.

20. Și, după aceea, au venit Trifon, ca să între în țară și să o supuie pre ea, și au încungiurat pre calea cea despre Adora. Iară Simon și tabăra lui mergea în preajma lui în tot locul, oriunde mergea.

21. Iară cei din coșteiu au trimis la Trifon soli, grăbindu-l pre el, ca să vie la ei prin pustie și să le trimită lor hrană.

22. Și au gătit Trifon toată călărimea sa, ca să vie în noaptea aceea, ci au fost zăpădă multă foarte și n-au putut veni pen-

tru zăpadă și, purcezind, au venit în Galaadita.

23. Și, când s-au apropiat la Vascama, au omorât pre Ionatan și s-au îngropat acolo.

24. Și s-au înturnat Trifon și s-au dus în pământul său.

25. Și au trimis Simon și au luat oasele lui Ionatan, fratelui său, și l-au îngropat pre el în Modin, în cetatea părinților lui.

26. Și l-au plâns pre el tot Israilul plângere mare și l-au jelit pre el zile multe.

27. Și au zidit Simon preste mormântul tatălui său și a fraților lui, și l-au înălțat cu chip frumos la vedea din piatră cioplită, pre dinainte și pre dindărăpt.

28. Și au pus deasupra șapte turnuri, unul în preajma altuia, tatălui și maicii și celor patru frați.

29. Și le-au făcut împregiur șanț și au pus stâlpi mari și au făcut pre stâlpi toată armarea spre nume veacinic; și lângă arme corăbii cioplite, ca să vază toți cei ce umblă pre mare.

30. Acesta easte mormântul, carele au făcut în Modi până în zioa aceasta.

31. Iară Trifon, umblând cu vicleșug cu împăratul Antioh cel tinăr, l-au omorât pre el.

32. Și au împărățit în locul lui și și-au pus șie stema Asiei și au făcut rană mare pre pământ.

33. Și au zidit Simon cetățile Iudeii și le-au întărit primpregiur cu turnuri înalte și cu ziduri mari și cu turnuri și cu porți și cu zăvoară, și au pus bucate în cetăți.

34. Și, alegând Simon bărbați, i-au trimis la împăratul Dimitrie, ca să iarte țara, pentru că toate faptele lui Trifon era jafuri.

35. Și au trimis la el împăratul Dimitrie după cuvintele acestea și i-au răspuns lui și i-au scris lui carte ca aceasta:

36. „Împăratul Dimitrie, lui Simon, arhiereului, și priiatinului împărăților, și bătrânilor și neamului jidovesc, bucurie!

37. Corona cea de aur și lanțul, carele l-ați trimis, l-am luat, și gata sântem să vă dăm voao pace mare și a scrie celor mai-mari preste trebi să vă lasă voao ceale ce vă iertăm.

38. Și câte am așezat cu voi stau și cetățile care ați zidit fie ale voastre.

39. Și iertăm neștiințele și greșealele până în zioa de astăzi, și cununa cu carea erați detori și orice altă ce să vămuia în Ierusalim să nu să mai vămuiască.

40. Și carii vor fi harnici dintru voi să se scrie întră ai noștri și să fie întră noi pace”.

41. În anul o sută șaptezeci s-au rădicat jugul neamurilor de la Israil.

42. Și au început norodul lui Israil a scrie în scrisori și în adunări în anul dintâiu, pre vremea lui Simon, arhiereului celui mare și mai-marele și povățuitorul jidovilor.

43. În zilele acealea, tăbărât-au Simon asupra Gazei și o au încungiurat pre ea cu oști și au făcut unealte de luarea cetății și s-au

apropiat la cetate și au lovit un turn și l-au luat.

44. Și cei ce era într-aceale unealte au sărit în cetate și s-au făcut turburare mare în cetate.

45. Și s-au suit cei din cetate cu muierile și cu fiii săi pre zid, rumpându-și hainele sale, și au strigat cu glas mare, rugând pre Simon să le dea lor dreapta, și au zis:

46. „Să nu ne faci noao după răutățile noastre, ci după mila ta”.

47. Și s-au făcut milă lui Simon de ei și nu i-au bătut pre ei, ci, scoțindu-i din cetate, au curățit casele în care era idolii și așa au intrat într-însa lăudând și binecuvântând.

48. Și au scos dintr-însa toată necurăția și au așezat acolo oameni, carii fac leagea, și o au întărit și și-au zidit șieși într-însa lăcaș.

49. Iară cei din coșteiu din Ierusalim era opriți a ieși și a merge în țară și a cumpăra și a vinde, și au flămânzit foarte și mulți dintru ei au perit de foame.

50. Și au strigat cătră Simon să le dea dreapta și le-au dat, și au scos pre cei ce era acolo și au curățit coșteiu de spurcăciuni.

51. Și au intrat în ea în doaozeci și trei ale lunii a doao, în anul o sută șaptezeci și unul, cu laudă și cu stâlpări și cu copuze și cu țimbale și cu alăute și cu cântări și cu cântece, că s-au zdrobit vrăjmași mari din Israil.

52. Și au așezat ca pre an să ție această zi cu veselie.

53. Și au întărit muntele besearicii, cel de lângă coșteiu, și au lăcuit acolo el și cei ce era cu el.

54. Și au văzut Simon pre Ioan, feciorul său, că easte om deplin, și l-au pus pre el povățuitoriu preste toate oștile și au lăcuit în Gazaris.

CAP 14

Arsachis, împăratul persilor, prinzind pre Dimitrie, au odihnit pământul în toate zilele lui Simon. Iar Simon au luat Iopi și Gaza și cetatea Ierusalimului o au curățit și au mărit hotarale neamului său.

1. i în anul o sută șaptezeci și doi, adunat-au împăratul Dimitrie puterile sale și s-au dus în Midiia să-și adune ajutoriu, ca să bată pre Trifon.

2. Iară auzind Arsachis, împăratul Persiei și al Midiei, că au venit Dimitrie în hotarale sale, au trimis pre unul din boiarii săi să-l prinză pre el viu,

3. Carele, mergând, au bătut tabăra lui Dimitrie și l-au prins pre el și l-au dus la Arsac și l-au pus pre el în pază.

4. Și au odihnit pământul în toate zilele lui Simon și au căutat ceale bune neamului său și le-au plăcut lor stăpânirea

lui și mărirea lui în toate zilele.

5. Și cu toată mărirea sa au luat Iopi, ca să fie vad, și au făcut intrare la ostroavele mării.

6. Și au lătit hotarale neamului său și au stăpânit țara.

7. Și au adunat robime multă și au domnit Gazaronul și Vetsuronul și coșteiul, și au scos necurățiile dintr-însul, și nu era cine să stea împotriva lui.

8. Și lucra ei pământul său cu pace, și pământul da rodirile sale și pomii câmpurilor, rodul său.

9. Bătrânii în ulițe ședea, toți de lucrurile ceale bune vorbea, și tinerii s-au îmbrăcat cu haine de mărire și cu îmbrăcăminte de războiu.

10. Cetăților au dat bucate și le-au așezat cu unealte de întărire, atâta, cât s-au vestit numele mării lui până la marginea pământului.

11. Făcut-au pace pre pământ și s-au veselit Israil cu veselie mare.

12. Și au șezut fieștecare supt vița sa și supt smochinul său, și nu era cine să-i sparie pre ei.

13. Că să sfârșisă de pre pământ cei ce da războiu asupra lor, și împărații să surpară în zilele acealea.

14. Și au întărit pre toți smeriții norodului său, leagea o au căutat și au pierdut pre tot cel fără de leage și viclean.

15. Sfintele le-au mărit și au înmulțit vasele sfintelor.

16. Și au auzit la Roma că au murit Ionatan, și până la Spartis s-au auzit și s-au măhnit foarte.

17. Și auziră că Simon, fratele lui, s-au făcut în locul lui arhiereu și stăpânește țara și cetățile ceale dintr-însa.

18. Și i-au scris lui pre table de aramă, ca să înnoiască cu el prieteșugul și soțietatea, carea o făcuse cu Iuda și cu Ionatan, frații lui.

19. Și s-au cetit înaintea adunării în Ierusalim.

20. Iară izvodul cărților care l-au trimis sparteanii acesta easte: „Boiarii sparteanilor, și cetatea, lui Simon, preotului celui mare, și bătrânilor și preoților și celuiialt norod al jidovilor, fraților, bucurie!

21. Solii cei trimiși la norodul nostru ne-au spus noao de mărirea și cinstea voastră și ne-am bucurat de venirea lor.

22. Și am scris ceale zise de ei în sfaturile norodului, așa Numenie, a lui Antioh, și Antipater, fiiul lui Iason, solii jidovilor au venit la noi ca să înnoiască prieteșugul său cu noi.

23. Și au plăcut norodului a priimi pre oamenii aceia cu mărire și a pune izvodul cuvintelor lor în cărțile ceale însemnate norodului, ca să aibă pomenire norodul sparteanilor; și izvodul acesta l-au scris lui Simon, ar-

hiereului”.

24. După aceastea, au trimis Simon pre Numenie la Roma, având o pavază mare de aur, carea trăgea la cumpână o mie de mnas, ca să întărească cu ei soțietatea.

25. Și, deaca au auzit norodul cuvintele aceastea, au zis: „Ce har vom răsplăti lui Simon și fiilor lui?

26. Că au întărit el însuși și frații lui și casa tătâne-său și au bătut pre vrăjmașii lui Israil de la ei și i-au întărit lui stăpânire”. Și au scris în table de aramă, care le-au pus pre stâlpi în munții Sionului.

27. Și acesta easte izvodul cărții: „În zioa a optasprăzece a lunii lui elul, în anul o sută șeptezeci și doi, care easte al treilea an pre vremea lui Simon, arhiereului,

28. În Saramel, când era adunare mare de preoți și de norod și de boiarii neamului și a bătrânilor țării, cunoscute s-au făcut voao aceastea, fiindcă de multe ori s-au făcut războaie în țară.

29. Și Simon, feciorul lui Matatiu, feciorul feciorilor lui Iariv, și frații lui, carii s-au pus pre sine în primejdie stând împotriva vrăjmașilor neamului său, ca să stea sfintele lor și leagea, și cu mărire mare au mărit pre neamul său.

30. Și au adunat Ionatan neamul său și s-au făcut lui arhiereu și s-au adaos la norodul său.

31. Și au vrut vrăjmașii lor să între în țara lor, ca să le strice țara lor și să-și tinză mâinile sale la ceale sfinte.

32. Atunci, s-au sculat Simon și au dat războiu pentru neamul său, și au cheltuit bani mulți dintru ai săi și au dat arme bărbaților puterii neamului său și le-au dat lor lefi.

33. Și au întărit cetățile Iudeii și Vetsura, cea de la hotarale Iudeii, unde era armele vrăjmașilor mai înainte, și au pus acolo pază bărbați jidovi.

34. Și au întărit Iopa, cea de la mare, și Gazara, cea de la hotarale Azotului, în carea mai înainte lăcuia vrăjmașii și au lăcuit acolo jidovi, și câte era de lipsă la isprăvirea acestora au pus într-însele.

35. Și, văzind norodul credința lui Simon și mărirea carea au făcut neamului său, l-au pus pre el povățuitoriu șie și arhiereu, pentru că el au făcut toate aceastea și dreptatea și credința, carea au ținut neamului său, și au cercat în tot chipul a înălța pre norodul său.

36. Și în zilele lui bine au mers lucrul prin mâinile lui, că s-au rădicat neamurile din țara lor și cei din cetatea lui David din Ierusalim, carii și-au fost făcut șie coșteiu, din care ieșea și pângărea împregiurul sfintelor, și făcea rană mare cu necurătenie.

37. Și au pus într-însul bărbați jidovi să lăcuiască și au întărit spre apărarea țării

și a cetății și au înălțat zidurile Ierusalimului.

38. Și împăratul Dimitrie i-au întărit lui arhieriei după aceastea.

39. Și l-au făcut pre el dintră priiatinii săi și l-au mărit pre el cu mărime mare.

40. Pentru că au auzit cum că romanii chiiamă pre jidovi priiatini și soți și cum că ei au ieșit înaintea solilor lui Simon cu cinste.

41. Și cum că au voit jidovii și preoții să le fie Simon povățuitoriu și arhieru în veac, până să va scula proroc credincios.

42. Și să fie preste ei povățuitoriu și să aibă grijă de ceale sfinte; să rânduiască însuși mai mari preste lucrurile lor și preste țară și preste arme și preste cetăți.

43. Și să poarte grije de ceale sfinte și toți să asculte de el, și cu numele lui să se scrie toate scrisorile în țară și să se îmbrace cu porfiră și să poarte aur.

44. Și nimănu din norod și din preoți nu va fi slobod să calce ceva dintr-aceastea și să se puie împotriva celor ce le va zice el sau să facă adunare în țară fără de el sau să se îmbrace cu porfiră și să se încingă cu armă de aur.

45. Iară cine va face afară de aceastea sau va călca ceva dintr-aceastea vinovat va fi”.

46. Și au plăcut la tot norodul să așeze pre Simon și să facă după cuvintele aceastea.

47. Și au priimit Simon și au voit a fi arhieru și povățuitoriu și stăpânitoriu neamului jidovesc și preoților și a purta grije de toți.

48. Și au zis ca scrisoarea aceasta să se puie în table de aramă.

49. Și să le puie pre eale în curtea sfintelor în loc ales, și izvoadele lor să le puie în vistierie, ca să le aibă Simon și fiii lui.

CAP 15

Împrietinindu-să Simon cu Antioh, feciorul lui Dimitrie, jurând să [s]trăcă prietiniia lor.

1. i au trimis Antioh, feciorul împăratului Dimitrie, cărți de la ostroavele mării la Simon, preotul și stăpânitoriu jidovilor, și la tot neamul.

2. Și era scrise întru acest chip: „Împăratul Antioh, lui Simon, preotului celui mare și stăpânitoriuului neamului, și neamului jidovesc, bucurie!

3. De vream ce oameni pierzători au biruit împărăția părinților noștri,

4. Și voiu să mă apuc de împărăție să o așez precum era mai înainte și am adunat oaste multă și am făcut corăbii de războiu, și mi voia să ies în țară, ca să pedepsesc pre cei ce au stricat țara noastră și pre cei ce au pustiit cetăți multe întru împărăție,

5. Acum, dară, întăresc ție toate scutițele care ți le-au dat ție împărații, cei mai înainte de mine, și orice alte daruri Ț-au îngăduit ție.

6. Și-ți îngăduiesc să faci bani supt numele tău în țara ta.

7. Și Ierusalimul și sfintele să fie slobode, și toate armele, câte ai făcut, și cetățile care le-ai zidit, care le stăpânești, să rămâie ție.

8. Și toată deatoriia împărătească și oricâte era să fie împărătești, de acum și în tot veacul, să lasă ție.

9. Și, după ce vom așeza împărăția noastră, te voiu mări pre tine și neamul tău și besea-rica cu mărime mare, cât să fie arătată mărirea voastră în tot pământul”.

10. În anul o sută șeptezeci și patru au ieșit Antioh la pământul părinților săi și s-au adunat la el toate oștile, cât puțini au rămas cu Trifon.

11. Și l-au gonit pre el Antioh, împăratul, iară el au venit fugind în Dora, cea de lângă mare.

12. Că au văzut că s-au adunat preste el răutățile și l-au lăsat pre el oștile.

13. Și au tăbărât Antioh asupra Dorii, și cu el o sută și doazeci de mii de bărbați războinici și opt mii de călăreți.

14. Și au încungiurat cetatea, și corăbiile lovea și da strânsoare cetății, și de pre uscat și despre mare, și pre nime n-au lăsat, nici să iasă, nici să între.

15. Și au venit Numenie și cei ce era cu el de la Roma, având cărți la împărați și la țeri, întru care aceastea era scrise:

16. „Luchie, ipatul romanilor, lui Ptolomeiu împăratului, bucurie!

17. Solii jidovilor au venit la noi, priiatinii și soții noștri, ca să înnoiască prieteșugul și soțietatea cea din început, trimiși de Simon, arhieru, și de norodul jidovilor.

18. Și au adus pavăză de aur de o mie de mnas.

19. Plăcutu-ne-au, drept aceea, noao să scriem împăraților și țărilor, ca să nu le facă lor rău și să nu-i bată pre ei și cetățile lor și țara lor și ca să nu dea ajutoriu celor ce să războiesc asupra lor.

20. Și ni s-au părut noao a lua pavăza de la ei.

21. Deci, de vor fi fugit nescari oameni făcători de reale din țara lor la voi, să-i dați pre ei lui Simon, arhierului, ca să-i pedepsască pre ei după legea lor”.

22. Și ca aceastea au scris lui Dimitrie împărat, și lui Atal și lui Arat,

23. Și lui Arsac și la toate țerile și lui Sampsac și la sparteani și la Dilo și la Midon și la Sichiona și la Caria și la Samo și la Pamfilia și la Lichia și la Alicarnason și la Rodos și la Vasilida și la Co și la Sidi și la Gortina și la Chindon și la Chipru și la Chirini.

24. Și izvodul lor l-au scris lui Simon, arhierului.

25. Iară Antioh împăratul au tăbărât asupra Dorii a doao zi, apropiind pururea mâinile

la ea și făcând mahine, și au închis pre Trifon, încât nici a intra, nici a ieși nu putea.

26. Și i-au trimis Simon lui doao mii de bărbați aleși să-i ajute lui, și argint și aur și vase multe.

27. Și n-au vrut să le priimească, ci au stricat toate câte au tocmit cu el mai înainte și s-au înstrăinat de cătră el.

28. Și au trimis la el pre Atinovie, unul din priiatinii săi, ca să grăiască cu el, zicând: „Voi țineți Iopa și Gazara și coșteiu cel din Ierusalim, cetățile împărăției mele.

29. Hotarăle lor le-ați pustiit și ați făcut rană mare pre pământ, stăpânind locuri multe întru împărăția mea.

30. Acum, dară, dați cetățile care le-ați luat și birurile locurilor care le-ați stăpânit din hotarăle ceale afară din hotarăle Iudeii.

31. Iară de nu, dați pentru eale cinci sute de talanți de argint, și pentru stricăciunea carea ați stricat, și pentru birurile locurilor alți cinci sute de talanți, iară de nu, vom veni și vom da războiu asupra voastră”.

32. Și au venit Atinovie, priiatinul împăratului, la Ierusalim și au văzut mărirea lui Simon și păhărnice de aur cu vase de aur și de argint și gătire multă, cât să minuna, și i-au spus lui cuvintele împăratului.

33. Și, răspunzind Simon, i-au zis lui: „Nici pământ străin n-am luat, nici ținem ceva străin, ci moștenirea părinților noștri, carea vrăjmașii noștri fără judecată cu oarece prilej o au apucat.

34. Iară noi, având prilej, ne ținem de moștenirea părinților noștri.

35. Iară de Iopi și de Gazara, care le ceri, acestea făcea în norod rană mare și în țara noastră, pentru acestea vom da o sută de talanți”. Și Atinovie nu i-au răspuns lui cuvânt.

36. Și s-au întors cu mânie la împăratul și i-au spus lui cuvintele acestea și mărirea lui Simon și toate câte au văzut, și s-au mâniat împăratul cu iuțime mare.

37. Iară Trifon, întrând în corabie, au fugit la Ortosiada.

38. Și au pus împăratul pre Chindeveu povățuitoriu la marginea mării și i-au dat lui oaste pedestrași și călăreți.

39. Și i-au poruncit lui să tăbărască în preajma feații Iudeii și să zidească Chedronul și să întărească porțile și să dea războiu asupra norodului. Iară împăratul gonea pre Trifon.

40. Și au venit Chindeveu la Iamniia și au început a asupri pre norod și a intra în Iudeea și a robi pre norod și a ucide, și au zidit Chedronul.

41. Și au rânduit acolo călărași și puteri, ca apucând mai înainte să închiză căile Iudeii, în ce chip i-au poruncit lui împăratul.

CAP 16

Simon și doi feciori ai lui să omoară cu vicleșug

CAP 15 ȘI 16

și îi urmează Ioan, fiul lui, care s-au numit Hircan, care multe războaie și vitejii au făcut. Despre care Iosif Flavie și Goriodin scriu.

1. i s-au suit Ioan de la Gazara și au spus lui Simon, tatălui său, ceale ce au făcut Chindeveu.

2. Și au chemat Simon pre cei doi feciori mai mari ai săi, pre Iuda și pre Ioan, și le-au zis lor: „Eu și frații miei și casa tătâne-mieu am bătut pre vrăjmașii lui Israil din tinerețe până în zioa de astăzi și s-au sporit prin mâinile noastre de multe ori a mântui pre Israil.

3. Și acum, am îmbătrânit, iară voi la această slujbă de milă aveți ani destui, fiți în locul meu și în locul fratelui meu și, ieșind, bateți războiu pentru neamul nostru și ajutoriu cel din ceriu să fie cu voi”.

4. Și au ales din țară doaozeci de mii de bărbați războinici și călăreți și au mers asupra lui Chindeveu și au dormit la Modin.

5. Și, sculându-să dimineață, mergea la câmp, și, iată, oaste multă, pedestrași și călăreți, le-au ieșit înainte, și era un râu întră ei.

6. Și au tăbărât el și norodul lui, de cătră fața lor și au văzut pre norod temându-să a trece râul și au trecut el întâiu și l-au văzut pre el bărbații și au trecut după el.

7. Și au împărțit norodul, și pre călăreți în mijlocul pedestrașilor i-au pus, că călărimea vrăjmașilor era multă foarte.

8. Și au trâmbitat cu trâmbitele și s-au înfrânt Chindeveu și tabăra lui și au căzut dintru ei răniți mulți, și carii au mai rămas au fugit în cetate.

9. Atunci, s-au rănit Iuda, fratele lui Ioan, iară Ioan i-au gonit pre ei până au venit la Chedron, carea o au fost zidit.

10. Și au fugit până la turnurile ceale din țarina Azotului și le-au ars cu foc, și au căzut dintru ei ca la vro doao mii de bărbați și s-au înturnat în pământul Iudei cu pace.

11. Iară Ptolomeiu, a lui Avuv, era pus povățuitoriu în câmpul Ierihonului și avea argint și aur mult.

12. Că era el ginere arhiereului.

13. Și s-au înălțat inima lui și au vrut să stăpânească țara și s-au sfătuit cu vicleșug asupra lui Simon și a fiilor lui, ca să-i omoară pre ei.

14. Iară Simon umbla prin cetățile ceale din țară, și grijea ceale de lipsă într-însele și s-au pogorât la Ierihon el și Matatia și Iuda, fiii lui, în anul o sută șeptezeci și șapte, în luna a unsprăzece, aceasta easte luna lui savat.

15. Și i-au priimit cu vicleșug feciorul lui Avuv într-un coșteiu mic, ce să chema loc, care-l zidisă, și le-au făcut lor ospăț mare și au ascuns acolo bărbați.

16. Și, când s-au îmbătat Simon și fiii lui, s-au sculat Ptolomeiu și cei ce era cu

el și au luat armele sale și au intrat asupra lui Simon la ospăț și l-au omorât pre el și pre acei doi feciori ai lui și o samă din slugile lui.

17. Și au făcut răutate mare și au răsplătit reale pentru bune.

18. Și au scris aceastea Ptolomeu și au trimis la împăratul, ca să-i trimită lui oaste într-ajutoriu, și-i va da lui țara lor și cetățile.

19. Și au trimis pre alții la Gazara să omoară pre Ioan, și celor mai-mari preste mii au trimis cărți să vie la el, ca să le dea lor argint și aur și daruri.

20. Iară pre alții au trimis să cuprinză Ierusalimul și muntele besearicii.

21. Ci înainte alergând oarecine, au spus lui Ioan la Gazara că au perit tatăl lui și frații lui și cum că: „Au trimis să te omoară și pre tine”.

22. Și, auzind, s-au spăimântat foarte și au prins pre bărbații carii venisă să-l piarză pre el și i-au omorât, că au cunoscut că cerca să-l omoară pre el.

23. Iară cealealalte cuvinte a lui Ioan și războaiele lui și vitejiile lui, care bărbătește le-au făcut, și zidirea zidurilor, care au zidit, și lucrurile lui,

24. Iată, aceastea s-au scris în Cartea zilelor arhieriei lui, după ce s-au făcut arhieru în locul tătâne-său.

CARTEA A DOAO A MACAVEILOR

CAP 1

Jidovii cei din Ierusalim scriu jidovilor celor din Egipt moartea lui Antioh și a alor săi, carea să întâmplasă în Persida, mulțămind lui Dumnezeu și îndemnându-i să prăznuiască zioa corturilor și a focului ce s-au dat după întoarcerea robiei; a cării întâmplări istoriia și rugăciunea lui Neemiia să pomenesc aici.

1. raților jidovilor, carii sânt prin Egipt, bucurie! Frații jidovii cei din Ierusalim și cei din țara Iudeii, și pace bună!

2. Și să vă facă voao bine Dumnezeu și să-Și aducă aminte de legătura Sa, carea au făcut cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov, robii Săi cei credincioși.

3. Și să vă dea inimă tuturor voao, ca să vă închinați Lui și să faceți voia Lui cu inimă mare și cu suflet voitriu.

4. Și să deschiză inima voastră în legea Sa și întru poruncile Sale, și pace să facă.

5. Și să auză rugăciunile voastre și să Se împace cu voi și să nu vă părăsască pre voi în vreamă rea.

6. Așea ne rugăm acum, aici, pentru voi.

7. Împărățind Dimitrie în anul o sută șezezeci și noao, noi, jidovii, scris-am voao din năcazul și din pornirea ce au venit preste noi în anii aceștia, de când s-au depărtat Iason, și cei ce au fost cu el, de la pământul cel sfânt și de la împărăție.

8. Și au ars tinda și au vărsat sânge nevinovat și ne-am rugat Domnului și ne-au ascultat și am adus jertvă și făină de grâu și am aprins lumini și am pus pâini înainte.

9. Și acum, ca să țineți zilele înfigerii corturilor a lunii lui hasalev”.

10. În anul o sută optzeci și opt, „Cei din Ierusalim și din Iudeea și bătrânimea și Iuda, lui Aristovul, dascalului lui Ptolomeu împărat, carele easte din neamul preoților celor unși, și jidovilor celor din

Egipt, bucurie și sănătate!

11. Din mari primejdii mântuindu-ne Dumnezeu, foarte mulțămim Lui, ca cei ce ne-am războit asupra împăratului.

12. Că el au scos pre cei ce s-au războit asupra sfintei cetăți.

13. Că, fiind în Persida povățuitoriul și oștile ceale cu el, căroră să părea că nimene nu le poate sta înainte, s-au tăiat în besearica Naneii, înșelându-i cu cuvinte viclene preoții Naneii.

14. Că, ca cum ar vrea să lăcuiască cu ea, au venit la locul acela și Antioh și priiatinii, carii era cu el, ca să ia banii în loc de zeastre.

15. Și, puind aceastea înainte preoții Naneii, și el apropiindu-să cu puțin la curtea besearicii, închizind besearica,

16. Deaca au intrat Antioh, au deschis ușa cea ascunsă a podului și, aruncând cu pietri, au omorât pre povățuitoriu și pre cei ce era cu el și, desfăcându-i părți și tăindu-le capetele, le-au lăpădat celor din afară.

17. Întru toate binecuvântat e Dumnezeul nostru, Cel ce au dat pre cei ce au făcut păgânătate.

18. Vrând, drept aceaea, să facem, în doaozeci și cincide zile a lunii lui haselev, curățeniia besearicii, cu cuviință am socotit a vă înștiința pre voi, ca și voi, aseamenea, să prăznuiți zioa înfigerii corturilor și a focului, când Neemiia, cel ce au zidit besearica și jertvenicul, au adus jertvă.

19. Că și când ducea la Persida pre părinții noștri, bunii credincioși, preoții, carii

era atunci, luând din focul jertvenicului, pre ascuns au ascuns într-o groapă ca de fântână fără de apă, în carea l-au astupat, cât la toți era neștiut locul.

20. Și, după ce au trecut câțva ani, când au plăcut lui Dumnezeu, trimis fiind Neemia de împăratul Persidei, pre nepoții preoților celor ce au ascuns i-au trimis la foc și, precum ne-au spus noao, nu au aflat foc, ci apă iute.

21. Și le-au poruncit lor să scoată de acolo apă și să aducă și, după ce s-au adus ceale de jervit, au poruncit Neemia preoților să stropească cu apa aceea și leamnele și ceale ce era deasupra puse.

22. Carea după ce s-au făcut și au venit vreamea, în carea au strălucit soarele, carele mai înainte era în nori, s-au aprins foc mare, cât toți s-au minunat.

23. Și rugăciune făcea toți preoții, când să amistuia jertva, și preoții și toți, începând Ionatan. Iară ceialalți răspunzind ca Neemia.

24. Iară rugăciunea era întru acest chip: «Doamne, Doamne Dumnezeule, Făcătorul tuturor, Cel înfricoșat și tare și drept și milostiv,

25. Cel ce unul ești Împărat și bun și unul dătătoriu de bunătăți și unul drept și atotțiitoriu și veacinic, Cel ce mântuiești pre Israil din tot răul, Cel ce ai ales pre părinți și i-ai sfințit pre ei,

26. Priimeaste jertva aceasta pentru tot norodul Tău, Israil, și păzeaste partea Ta și o sfințeaste.

27. Adună râsipirea noastră, izbăveaste pre cei ce slujesc întru neamuri, spre cei ocărăți și urâți, caută și să cunoască neamurile că Tu ești Dumnezeuul nostru.

28. Năcăjeaste pre cei ce asupresc și hulesc cu mândrie.

2 Leage 29. Răsădeaste pre norodul Tău la locul cel sfânt al Tău, precum au zis Moisi».

30. Și preoții cânta laude.

2, 18 31. Iară după ce s-au amistuit ceale ce era ale jertvei, au poruncit Neemia să ude cu ceaalaltă apă, carea au rămas pietrile ceale mai mari.

32. Carea cât s-au făcut, s-au aprins dintr-însele flacăra și, din lumina carea au strălucit la jertvenic, s-au amistuit.

33. Și, după ce s-au făcut aiavea lucrul acesta, s-au spus împăratului perșilor că, în locul în care au fost ascuns focul preoții cei ce s-au mutat, s-au arătat apă, din carea Neemia și cei ce era cu el au curățit jertvele.

34. Iară împăratul, cercând lucrul, au îngrădit locul și au făcut besearică.

35. Și multe daruri și lucruri luând împăratul, le-au dăruit preoților.

36. Și au numit Neemia locul acela Neftar, care să talmăceaste «Curățenie» și să chi-

iamă la cei mulți «Neftar».

CAP 2

Partea a 2 [-a] a cărții carea să pomeneaste în capul dintâiu.

1. i să află în scrisori cum că Ieremia, prorocul, au poruncit celor ce era să se mute să ia foc, precum s-au arătat.

2. Și cum că au poruncit prorocul celor ce era să se mute, când le-au dat lor leage, ca să nu uite poruncile Domnului și ca să nu rățăcească cu cugetele văzind chipuri de aur și de argint și podoaba cea de pimpregiurul lor.

3. Și alte ca aceastea zicând, îi îndemna să nu depărteaze leagea de la inima lor.

4. Și era într-acea scrisoare cum că prorocul, luând răspuns, au poruncit ca cortul și sicriul să-l ducă cu sine.

5. Și, ieșind la muntele,* în care s-au suit Moisi și au văzut moștenirea lui Dumnezeu, și cum că acolo venind Ieremia au aflat loc în peșteră și cortul și sicriul și jertvenicul tămâierii le-au băgat acolo și ușa o au astupat. *2 Leage 34, 1

6. Și, venind unii din cei ce mergea după el ca să însămneaze calea, și nu o au putut găsi.

7. Care lucru cunoscându-l Ieremia, i-au înfruntat pre ei și au zis că: «Necunoscut va fi locul acela, până când va aduna Dumnezeu adunarea norodului și să va milostivi.

8. Și atunci, Domnul va arăta aceastea și să va arăta mărirea Domnului și norul precum și lui Moisi s-au arătat,* și precum când s-au rugat Solomon să se sfințască locul, cu mărirea s-au arătat. *3 Împă. 4, 11 2 Para. 6, 14

9. Și ca un înțelept au adus jertvă de sfințirea și de săvârșirea besearicii.

10.* Precum și când s-au rugat Moisi cătră Domnul și s-au pogorât foc din ceriu și au mistuit ale jertvei, așa și Solomon s-au rugat, și, pogorându-să foc, au ars arderile de tot. *Levi. 9, 24 2 Paral. 7, 1

11.* Și au zis Moisi: 'Pentru că nu s-au mâncat ce era pentru păcat, s-au amistuit'. *Leviț. 10, 16

12. Așijderea și Solomon 8 zile au sărbat». 17

13. Și să spunea și în scrisorile acealea și în pomenirile lui Neemia ca și aceastea, și cum, aducând raclă de cărți, au adunat ceale despre împărați și despre proroci, și a lui David, și cărțile ceale trimise ale împăraților pentru dări.

14. Așijderea și a lui Iuda și câte s-au întâmplat pentru războiul ce s-au făcut noao, toate le-au adunat și sânt la noi.

15. Dintru care de vă vor trebui să trimiteți carii să vi le aducă voao.

16. Vrând, dară, a face curățeniia, v-am scris voao; drept aceea, bine veți face de veți ținea zilele aceastea.

17. Și Dumnezeu, Cel ce au mântuit pre tot norodul Său, au întors moșiia tuturor și împărăția și preoția și sfințeniia.

2 Leage 18. În ce chip au făgăduit prin leage, că
30, 3 nădăjduim întru Dumnezeu, că curund ne va
5 milui pre noi și ne va aduna de supt ceriu, la
Sus locul cel sfânt.

1, 29 19. Că din mari răutăți ne-au scos pre noi și
locul l-au curățit.

20. Iară de Iuda Macaveul și de frații lui și de
curățeniia mării besearici și de înnoirea
oltariului,

21. Și de războaiele, ce au făcut asupra lui
Antioh Epifan și asupra lui Eupator, feciorului
lui,

22. Și arătările ceale din ceriu ce s-au făcut
celor ce vitejeaște s-au nevoit pentru jidovime,
cât puțini fiind, ei toată țara o au izbândit (a)
și mulțime de varvari au gonit.

23. Și besearica cea în toată lumea vestită o
au zidit și cetatea o au făcut slobodă și legile
ceale părăsite le-au întors Domnul cu toată
liniștea, milostiv fiindu-le lor.

24. Ceale de la Iason Chirineanul arătate în
cinci cărți vom cerca întru o carte a le scrie.

25. Pentru că, socotind curgerea numerilor
și greutatea care easte celor ce vreau a înceape
poveștile istoriilor, pentru mulțimea materiei,

26. Am avut grijă ca celor ce vor vrea să
cetească să fie mângăiare sufletească, iară
celor ce să vor nevoi a le ținea aminte, ușurare,
și tuturor celor ce vor ceti, folos.

27. Iară noao, carii ne-am apucat a scurta
acest lucru, nu de mică osteneală, ci de lucru
plin de priveghiiare ne-am apucat (b).

28. Ca și celui ce gătește ospăț și caută
folosul altora, nu e ușor. Însă pentru mulțămita
celor mulți, bucuroși vom suferi pătimirea
aceasta.

29. A aleage pre amăruntul adevărul fieș-
tecărui lucru lăsăm celui ce au scris, iară întru
aceasta mai mult ne ostenim, ca să stăm întru
dreptariul scurtării.

30. Că precum meșterului casii ceii noao să
cade a purta grije de toată așezarea, iară cel
ce să apucă a săpa și a zugrăvi trebuie să caute
ceale ce sânt spre podoabă, așa trebuie a
socoti și de noi.

31. Că a căuta și a culeage multe cu amăruntul
și despre toate a face cuvânt celui ce scrie
istoriia să cuvine.

32. Iară a urma scurtarea zicerii și a lăsa
cercetarea lucrării easte în voia celui ce face
tălmăcirea.

33. De aici, dară, vom înceape cuvântarea, la
ceale ce mai sus am zis atâta adăogând, că
prostesc lucru ar fi înainte de istorie a înmulți
cuvintele și istoriia a o scurta”.

CAP 3

*Simon, ispravnicul besearicii, au spus lui Apolonie
că vistierii besearicii din Ierusalim e plină de bani cu-
leși din bir, carii sânt de obște, iară nu pentru cea-*

22. (a) În cea veachie easte: o au prădat. 27. (b) Acest
verș în cea veachie easte așa: Însă noao, celor ce pa-

*le sfinte numiți, și, mergând Iliodor să ia acești bani, minunat
s-au împiedecat.*

1. ând sfânta cetate cu toată pacea
să lăcuia, și legile foarte bine să
păzea pentru bună-credința lui
Onie, arhiereului, și urârea

răutății,

2. S-au întâmplat, deși înșiși împărații au
cinstit locul acesta și besearica cu daruri foarte
bune trimise o au cinstit,

3. Atâta cât și însuși Seleuc, împăratul Asiei,
au dat din veniturile sale toate cheltuiialele la
slujbele ceale de obște ale jertvelor.

4. Și Simon, oarecarele din neamul lui
Veniamin, ispravnic besearicii fiind pus, s-au
pricit cu arhiereul pentru nelegiuirea cea din
cetate.

5. Și, neputând birui pre Onia, au mers la Apo-
lonie, feciorul lui Traseu, carele pre vreamea
aceaea era povățuitoriu Chilo, Siriei și Finichii.

6. Și i-au spus lui cum că vistierii cea din
Ierusalim easte plină de nenumărați bani, cât
mulțimea celor ce să culeg din biruri easte
nenumărată și nu să cuvin aceastea la jertve,
și poate să fie ca toate aceastea să vie supt
putearea împăratului.

7. Și, întâlnindu-să Apolonie cu împăratul,
l-au înștiințat pre el de banii care s-au spus
lui, iară el, chemând pre Iliodor, carele era mai-
mare preste bani, l-au trimis pre el și i-au
poruncit să aducă banii cei mai sus ziși.

8. Și Iliodor îndată au purces la călătorie,
însă cu veaste ca aceaea că merge în cetățile
Chilo-Siriei și ale Finichiei, iară cu fapta
porunca împăratului plinind.

9. Și după ce au sosit la Ierusalim, cu cinste
s-au priimit de la arhiereul cetății și au spus
de înștiințarea aceaea și i-au arătat pentru ce
pricină au venit și au întreat de sânt adevărate
aceastea.

10. Iară arhiereul au arătat că sânt puse pentru
văduve și pentru săraci.

11. Iară o samă sânt și a lui Ircan, feciorul lui
Tovie, carele easte om foarte de cinste, iară nu
precum l-au fost pârât necredinciosul acela,
Simon, și de toți sânt patru sute de talanți de
argint și doao sute de aur.

12. Și cum că strâmbătate să face celor ce
lucrurile sale le-au încrezut sfințeniei locului
acelui și besearicii, carea în toată lumea să
cinsteaște pentru mărirea și sfințeniia ei,
aceaea nicidecum nu poate să fie.

13. Iară Iliodor, pentru poruncile împărătești
ce avea, au zis că acealea în vistierii împără-
tească trebuie să se ducă.

14. Și, rânduiind zi în carea să între, ca luând
samă să rânduiască despre aceia, pentru aceaea
foarte mare grije s-au făcut în toată cetatea.

15. Și preoții, îmbrăcați cu hainele ceale sfinte,
înaintea oltariului căzind, striga din ceriu

tima cea rea am priimit, a îngusta nu prea lezne, ce
al sudorii și al privegherii lucru easte.

pre Cel ce au pus leage pentru pusăle acestea, ca celor ce au pus banii aceia întregi să-i păzască.

16. Și oricine vedea fața arhiereului nu putea să nu să umilească cu mintea, că vederea lui și mutarea feții arăta năcazul cel dinlăuntru a sufletului lui.

17. Că era vărsat preste omul acela oarece teamere și groază a trupului, dintru care cei ce vedea cunoștea duroarea cea din inimă.

18. Iară alții, din căsi, turme alerga, ca cu toți împreună să se roage, pentru că era să se defăimeaze locul.

19. Și muierile, încinse pre supt țite cu saci, umplea căile, și fecioarele ceale închise, unele alerga la porți și unele la ziduri și unele pre ferestri să pleca.

20. Și toate cu mâinile rădicate spre ceriu să ruga.

21. Și era jealnică privire cum cădea mulțimea amestecată și în cât de mare năcaz fiind arhiereul aștepta.

22. Aceștia, dară, să ruga Atotputearnicului Dumnezeu ca ceale încredute întregi și cu toată întărirea să se păzească celor ce le-au încredut.

23. Iară Iliodor, vrând să facă porunca, fiind de față cu ostași la vistierie,

24. Domnul părinților și Stăpânul a toată puterea arătare mare au făcut, atâta cât toți cei ce îndrăznisă a veni, spăimântându-să de puterea lui Dumnezeu, au leșinat și s-au înfricoșeat.

25. Că s-au arătat lor un cal, care groaznic călăreț avea pre sine și cu foarte frumos acoperemânt împodobit și, pornindu-să iute, au lovit pre Iliodor cu copitele ceale dinainte, iară cel ce ședea pre cal să vedea având arme de aur.

26. Încă și alți doi tineri s-au arătat înaintea lui cu tărie preacuvioși, cu mărire foarte străluciți și cu îmbrăcăminte luminoși, carii, stând de amândoa părțile, neîncetat îl bătea pre el, multe bătăi puind pre el.

27. Și, fără de veaste căzind pre pământ și cu mult întunecare împresurându-să, l-au apucat și l-au pus într-o leptică.

28. Pre cel ce mai înainte cu puținel cu mulți alergători și ostași au intrat în mai sus-zisa vistierie l-au dus, neputând nici un ajutoriu avea de la arme.

29. Aiavea cunoscând puterea lui Dumnezeu, și acela Dumnezeu lucrând așa, zăcea mut și lipsit de toată nădejdea de mântuire.

30. Iară aceia binecuvânta pre Domnul, Cel ce au mărit locul Său și besearica aceea, carea cu puțin mai înainte fuseasă plină de frică și de turburare, cât s-au arătat Domnul Atotțitoriu, s-au umplut de veselie și de bucurie.

31. Iară unii dintr-ai lui Iliodor curând s-au rugat lui Oniia ca să chiame pre Cel Preaînalt și să dăruiască viața celui ce zăcea desăvârșit de moarte.

32. Atunci, temându-să arhiereul ca nu

cumva să socotească împăratul cum că jidovii au făcut ceva vicleșug asupra lui Iliodor, au adus jertvă pentru mântuirea omului.

33. Și, după ce arhiereul s-au rugat lui Dumnezeu, tinerii aceia iarăși s-au arătat lui Iliodor cu aceleași haine îmbrăcați și, stând, au zis: „Multă mulțămită să faci lui Oniia, arhiereului, că pentru el Ț-au dăruit Domnul ție viața.

34. Iară tu, din ceriu fiind bătut, spune la toți puterea cea prea mare a lui Dumnezeu”. Și, după ce au zis acestea, s-au făcut nevăzuți.

35. Iară Iliodor, aducând jertvă Domnului și făgăduințe foarte mari, făgăduind Celui ce i-au dăruit viața și lui Oniia mulțămind, s-au întors la împăratul,

36. Mărturisind tuturor lucrurile Prea-marelui Dumnezeu, care le-au văzut.

37. Și împăratul, întrebând pre Iliodor cine ar fi harnic, carele să se mai trimită odată în Ierusalim, el au răspuns:

38. „De ai pre cineva vrăjmaș sau pânditoriu împărăției tale, trimite-l pre el acolo și bătut îl vei priimi, însă de va scăpa, pentru că în locul acela easte cu adevărat oarecare putere a lui Dumnezeu.

39. Că Cel ce lăcuiaște în ceriu easte privitoriu și ajutoriu locului acelaia, Cel ce pre cei ce vin să facă rău îi bate și îi piază.”

40. Și așa s-au întâmplat cu Iliodor și cu paza vistieriei.

CAP 4

Simon, pârând la Seleuc pre Oniia, preotul cel mare, îl omoară Andronic din porunca lui Menelau.

1. ară Simon, de carele mai înainte am zis, carele au fost văditoriu banilor și al patriei, rău grăia de Oniia, ca cum el ar fi silit pre Iliodor și ar fi fost meșterul răutăților.

2. Și pre făcătoriu de bine al cetății și pre ocârmuitoriu celor de un neam cu sine și pre râvnitoriu legilor vrăjmaș lucrurilor îndrăznea a-l zice.

3. Și atâta au crescut vrajba, cât și prin oarecarele de a lui Simon ucideri s-au făcut.

4. Socotind Oniia primejdiia vrajbii și cum că să va mânia Apolonie, povățuitoriu Chilo-Siriei și a Finichiei, adăogând răutatea lui Simon, s-au dus la împăratul.

5. Nu ca să pârască pre cetățeani, ci socotind folosul cel de obște și deosebi la tot neamul.

6. Că vedea cum că nu e cu puțință fără de rânduială împărătească a să împăca lucrurile și cum că Simon nu va înceta de la nebuniia aceasta.

7. Ci, murind Seleuc și luând împărăția Antioh, cel ce s-au poriclit Epifan, au poftit arhiereia Iason, fratele lui Oniia.

8. Și, mergând la împăratul, s-au rugat făgăduind trei sute și șesezeci de talanți de argint și încă alt venit de optzeci de talanți.

9. Fără de acestea, făgăduia încă și alți o

sută și cincizeci, de s-ar îngădui lui puteare a pune școală și tineri, și pre cetățeanii Ierusalimului împreună cu antioheanii a-i scrie.

10. Și, îngăduind împăratul, au dobândit stăpânirea, și îndată au început a muta la obiceiul elinesc pre cei de neamul său.

11. Și, lăpădând milostivele îngăduințe împărătești, care s-au îngăduit jidovilor prin Ioan, tatăl lui Eupolem, carele fuseasă sol la romani pentru împrietenire și însoțire, și, stricând rânduialele ceale legiuite, rânduiale fără de lege înnoia.

1 Mac. 12. Că, cu veselie, tocma supt cetate au întemeiat școală și pre cei mai tari dintră tineri, supuindu-i, i-au dus supt curvarie.

13. Și întru acest chip să întărea Eliniia și sporea obiceiurile celor de alt neam, pentru prea marea aceea necurăție a acestui păgân, și nu arhieru, Iason.

14. Atâta, cât nu să sârguia mai mult preoții spre slujbele oltariului, ci, nebăgând samă de besearică și părăsind jertvele, să grăbea să se împărțășească cu privirea cea fără de lege a luptei după chemarea înainte la piatră.

15. Și cinstea cea părintească nebăgându-o în samă, măririle ceale elinești mai bune le socotea.

16. Pentru care grea nevoie i-au cuprins pre ei, că a căror povățuire o poftea și căror voia a să asemăna, pre aceia vrăjmași și izbânditori i-au avut.

17. Că a face păgânește împotriva dumnezeieștilor legi nu e pre lezne (a); însă acestea vreama următoare le va arăta.

18. Iară când s-au prăznuit lupta cea de a cincilea an a lui Tir, la carea era de față împăratul,

19. Au trimis spurcatul acesta, Iason, din Ierusalim privitori pre cei ce era antioheani, carii au dus trei sute de drahme de argint spre jertva lui Iracleu, pentru care și cei ce au dus argintul s-au rugat ca să nu să dea la jertve, că nu să cuvine, ci la alte cheltuiiale să se dea.

20. Ci acestea, despre o parte, pentru cel ce le-au trimis spre jertva lui Iracleu, despre alta, pentru voia celor ce le-au adus, le-au trimis pentru diresul corabiilor celor de oaste.

21. Și, trimițându-să în Eghipt Apolonie a lui Menesteu, pentru că ca să fie mai întâiu șezătoriu a lui Tolomeiu a lui Filomitor, împăratul, înțelegând după aceea Antioh cum că el s-au înstrăinat de cătră lucrurile sale, de întemeiare au grijit; pentru aceea, au venit în Iopi și de acolo s-au dus în Ierusalim.

22. Și cu mare cuviință de la Iason și de la cetate au fost priimit, cu făclii aprinse și cu strigări au fost băgat, și de-acii spre Finichiia au purces cu tabăra.

23. Și după trei ani au trimis Iason pre Menelau, fratele lui Simon, mai sus-numi-

17. (a) Adecă: fără de pedeapsă nu va trece.

tului, ca să aducă bani împăratului și ca să-i aducă aminte de lucrurile ceale de lipsă.

24. Iară el, plăcând împăratului pentru că l-au mărit cu fața puterii lui, au tras la sine arhierieia, dând cu trei sute de talanți de argint mai mult decât Iason.

25. Și, luând porunci împărătești, au venit, nimic vreadnic de arhierie aducând, numai mânie de tiran crud și urgie de fiară sălbatecă având.

26. Și așa, Iason, carele au înstrăinat pre fratele său, înstrăinatu-l-au și pre el altul și l-au izgonit în țara Amanitii.

27. Iară Menelau au ținut stăpânirea, ci de banii carii făgăduisă împăratului nici o grijă n-au avut, iară Sostrat, mai-marele coșteiului, îi cerea.

28. Că acesta era pus preste adunarea birurilor, pentru aceea pre amândoi i-au chemat împăratul.

29. Și Menelau au lăsat în arhierie ispravnic pre Lisimah, fratele său, iară Sostrat, pre Cratit, mai-marele Chiprului.

30. Și acestea așa fiind, s-au întâmplat de s-au învrăjbit tarseanii și moloteanii, pentru că au fost dați dar Antiohidei, țiiitoarei împăratului.

31. Degrabă, dară, au venit împăratul ca să așeze lucrurile acealea, lăsind în locul său pre Andronic, cel ce era dintră cei de cinste.

32. Iară Menelau, socotind că au aflat vreamă bună, furând niște vase de aur de ale besearicii, le-au dăruit lui Andronic, și altele le-au fost vândut în Tir și în cetățile ceale de primprejur.

33. Care lucru, înțelegându-l Oniia, l-au mustrat, fiind el în loc fără de frică, în Dafni, cea cătră Antiohiia.

34. Pentru aceea, Menelau, luând deosebi pre Andronic, l-au rugat ca să omoară pre Oniia deci, venind el la Oniia și cu înșelăciune dând dreapta, cu jurământ au întărit, măcar că Oniia avea prepus asupra lui Andronic că va să-l înșeale, l-au făcut de au ieșit din locul cel fără de frică, pre carele îndată l-au omorât, nerușinându-să de dreptate.

35. Pentru carea pricină, nu numai jidovii, ci mulți și dintr-alte neamuri s-au scârbit și s-au măhnit pentru nedreapta ucidere a bărbatului acestuia.

36. Iară, după ce s-au întors împăratul din părțile Chilichiei, jidovii cei din cetate, împreună și elinii, urând vicleșugul, s-au plâns cum că fără de dreptate Oniia s-au omorât.

37. Iară Antioh, din suflet măhnindu-să, i s-au făcut milă și au lăcrămat pentru înțelepciunea și multa buna rânduială a răpăusatului.

38. Și, aprinzându-să de mânie, îndată au luat de la Andronic porfira și i-au rumpt hainele și l-au purtat împregiur prin toată cetatea și, într-același loc, în care asupra

lui Oniia au făcut păgânătate, acolo pre spurcatul ucigătoriu l-au omorât, Domnul răsplătindu-i certare de care au fost vreadnic.

39. Și Lisimah, cu știrea lui Menelau, furând multe vase sfinte, au ieșit veastea în cetate și s-au adunat mulțimea asupra lui Lisimah, după ce multe vase de aur s-au fost cheltuit.

40. Și, după ce s-au sculat asupra-i gloatele mânioase, Lisimah împotriva au întrarmat ca la vro trei mii de bărbați și au început fără de dreptate a omori, povățuitoriu fiind un tiran, și cu vârsta și cu nebuniia bătrân.

41. Iară gloatele, cât au văzut că să scoală Lisimah asupra lor, apucând unii pietri, alții măciuci, alții țărână, arunca asupra celor ce era împregiurul lui Lisimah și asupra celor ce să sculasă asupra-le.

42. Pentru carea pricină, pre mulți dintr-înșii au rănit și pre unii i-au omorât și pre toți în fugă i-au întors și pre furătoriu de ceale sfinte lângă vistierie l-au omorât.

43. Și pentru aceastea, au stătut judecată asupra lui Menelau.

44. Și când au venit împăratul în Tir, asupra lui Menelau au făcut pâră trei bărbați trimiși de la bătrânime.

45. Iară Menelau, aflându-să vinovat, au făgăduit bani mulți lui Ptolomeu, feciorului lui Dorimen, ca să împlânzească pre împăratul.

46. Deci, apucând Ptolomeu pre împăratul într-un foisor, unde să dusease să se răco-rească, l-au mutat.

47. Și pre Menelau, capul a toată răutatea, l-au slobozit de pâri, iară pre ticăloșii aceia, carii măcar și la schiti de și-ar fi spus pricina, s-ar fi slobozit nevinovați, pre aceștia i-au judecat la moarte.

48. Drept aceea, degrab nedreaptă moarte au răbdat cei ce pentru cetate și pentru norod și pentru sfintele vase înainte au grăit.

49. Pentru care lucru și tiranii, scârbindu-să de această răutate, lucrurile ceale de îngropăciunea lor cu mare cuviință au dat.

50. Iară Menelau, pentru lăcomiia celor putearnici, era în cinste, crescând întru răutate, mare vrăjmaș au fost cetățeanilor.

CAP 5

Întâmplarea arătării ostașilor, care s-au văzut în văzduh în patruzeci de zile, oștindu-să preste Ierusalim; păgânătatea lui Iason și tirăniia lui Antioh.

1. **N**ară pre vreamea aceasta, Antioh a doua călătorie au călătorit în Egipt.

2. Și s-au întâmplat de, în patruzeci de zile, s-au văzut preste toată cetatea prin văzduh alergând călăreți cu haine aurite îmbrăcați și cu sulițe ca și ostașii întrarmați.

3. Și ceate de călăreți rânduie și bătându-să unii cu alții și năvăliri de amândoa părțile și clătiri de paveze și mulțime de chiloame și sabii scoase și arun-

CAP 4 ȘI 5

cări de săgeți și străluciri de podoabe de aur și de tot fealiul de platoșe.

4. Pentru aceea, toți să ruga ca să fie spre bine arătarea aceasta.

5. Și, făcându-să vorbă mincinoasă, cum că au murit Antioh, luând Iason nu mai puțini de o mie de bărbați, fără de veaste au lovit asupra cetății și, cei de pre zid împingându-să, mai pre urmă au luat cetatea, iară Menelau au fugit în coșteiu.

6. Iară Iason omorea pre cetățeanii săi fără de milă, nesocotind că norocirea asupra rudeniilor sale easte cea mai mare norocire.

7. Și pârându-i că ale vrăjmașilor, și nu a celor de un neam cu sine, biruințe surpă, stăpânirea nu au dobândit, iară mai pre urmă, pentru viclenie, rușine au luat și pribeag s-au dus iarăși în Amanitida.

8. Și așa au luat sfârșitul realei amestecături, închizindu-l Areta, tiranul aravilor, dintr-o cetate într-alta fugind, gonindu-să de toți și urându-să ca un călcătoriu de leage și în scârbă fiind la toți, ca un gâde a moșiei și a cetățeanilor, în Egipt s-au lăpădat.

9. Și ca o țărână de la moșie înstrăinându-să, în străinătate au perit, la Iachidemoneani s-au dus, ca pentru rudeniia, să afle acoperemânt.

10. Și cel ce mulțime de morți neîngropați au lăpădat nejelit au fost și de nici un fealiu de îngropăciune, necum de îngropăciunea în mormântul părintesc, n-au avut parte.

11. Iară, după ce au înțeles împăratul aceastea ce s-au făcut, au socotit că Iudeea s-au viclenit, pentru aceea, purcezind din Egipt, cu suflet sălbătăcit au luat cetatea în pradă.

12. Și au poruncit ostașilor să taie fără de milă pre cei ce le sânt înainte, și pre cei ce să suie în case să-i omoară.

13. Deci, omorātu-s-au tinerii și bătrânii, și bărbații și muierile și feciorii au perit, și fecioarele și pruncii s-au junghiiat.

14. Atâta cât, în trei zile, optzeci de mii au perit, adecă patruzeci de mii au fost tăiați, iară alții, nu mai puțini decât acești tăiați, s-au vândut.

15. Și, neîndestulindu-să cu aceastea, au îndrăznit a intra și în cea decât tot pământul mai sfântă besearică, având povățuitoriu pre Menelau, cel ce și legilor și patriei vânzătoriu s-au făcut.

16. Și cu mâinile ceale spurcate au luat sfintele vase și ceale ce de alți împărați, spre creșterea și mărirea locului și cinstea le-au fost pus, cu spurcate mâni trăgându-le, le da.

17. Și s-au sumețit cu cugetul Antioh, nu socotind că pentru păcatele celor ce lăcuia cetatea s-au mâniaat puțin Domnul, pentru aceea au fost urgisit locul acela.

18. Iară de nu s-ar fi întâmplat să fie fost mai dinainte cuprinși cu multe păcate,*

*Sus

3, 25

27

Seleuc, împărat, ca să văză vistieria, acesta, când au năvălit să între, degrab fiind bătut, s-au întors de la îndrăznirea sa.

19. Că nu pentru loc pre neam, ci pentru neam au ales Domnul locul.

20. Pentru aceea, și locul acesta s-au făcut părtaș răutăților, ce s-au întâmplat în neam, după aceea, s-au făcut părtaș bunătăților celor de la Domnul; și cel ce au fost cuprins cu mâniia Atotfiitorului, iarăși îmblânzindu-să cu marele Stăpân, cu toată mărirea s-au îndreptat.

21. Deci, Antioh, luând o mie și opt sute de talanți din besearică, degrab s-au întors în Antiohia, gândind de trufie să facă pământul să înoate pre el și marea să umble cu picioarele pre ea, pentru sumeția inimii.

22. Și au lăsat și ispravnici, ca să năcăjească neamul în Ierusalim, pre Filip, de neam frighian, cu obiceiurile mai varvar decât cel ce l-au pus.

23. Iară în Garizin, pre Andronic, și, fără de aceștia, pre Menelau, carele mai rău decât ceialalți să rădica asupra cetățeanilor.

24. Și, vrăjmaș gând având asupra cetățeanilor jidovi, au trimis pre începătoriul urâciunilor, pre Apolonie, cu oaste doaozeci și doao de mii, poruncind ca pre cei de vârstă pre toți să-i omoară, iară pre muieri și pre cei mai tineri să-i vână.

25. Iară acesta, venind în Ierusalim, s-au fățarnicit a fi de pace și au așteptat până în zioa cea sfântă a sâmbetii și, apucând pre jidovi fără de lucru, au poruncit ostașilor celor de supt ascultarea sa să se întrarmeaze.

26. Și pre toți cei ce au ieșit la priveală i-au omorât, și prin cetate cu armele alergând multă mulțime au omorât.

27. Iară Iuda Macaveul, cu noao alții, carii s-au însoțit cu el osibindu-să în pustie, ca fiarale în munți, trăia împreună cu cei ce era cu el, cu buruieni să hrănea, ca să nu să spurce.

CAP 6

Trimițind împăratul pre un povățuitoriu, să silesc jidovii să jertvească idolilor. Să spurcă besearica, mulți pătinesc mucenie, întâiu, Eleazar și doao muieri, care își tăiasă împregiur pruncii.

1. i nu după multă vreme au trimis împăratul pre un bătrân atinean să silească pre jidovi să se mute din legile ceale părintești și să nu să ocârmuiască cu legile lui Dumnezeu.

2. Și să spurce și besearica cea din Ierusalim și să o numească a lui Joi (a) Olimpie, și cea din Garizin, precum era lăcuitorii locului, a lui Joi, iubitorului de oaspeți.

3. Ci cu anevoie și grea era norodului tocmeala răutății aceștia.

4. Că besearica de curvie și de beții o au umplut păgânii, desfătându-să cu sodomii și,

2. (a) Diia.

în sfintele curți, cu muieri împreunându-să și înlăuntru băgând ceale ce nu să cuvinea.

5. Și oltariul s-au umplut de lucruri nelegiuite, care le oprea leagea.

6. Și nu era slobod nici a ținea sâmbetele, nici a păzi sărbătorile ceale părintești, nici măcar jidov a să mărturisi pre sine a fi.

7. Și să ducea cu amară nevoie la zioa nașterii împăratului spre junghiiare în toată luna, și, când era sărbătoarea Dionisilor, să silea jidovii având iadere să facă pompă lui Dionisie.

8. Și din îndemnul lui Ptolomeu au ieșit poruncă în cetățile elinești, ceale de prin vecini, ca și jidovii, așijderea, să facă să jertvească.

9. Iară pre cei ce nu vor vrea să se mute la obiceiurile elinești să-i omoară, drept aceea, nimica altă nu era a vedea, fără numai nevoie, carea îi asupra pre ei.

10. Că s-au adus doao muieri,* care au fost *1 Mac. 1, 63 pârâte că și-au tăiat împregiur pruncii săi, pentru aceea au spânzurat pruncii de țitele lor și, prin cetate pre ulițe purtându-le, le-au aruncat jos de pre zid de au murit.

11. Iară alții, alergând la peșterile ceale de pre aproape, ca ascunzindu-să să sărbeaze zioa sâmbetei, de care lucru dându-să știre lui Filip, i-au ars, că să sfiia a-și ajuta unul altuia, pentru mărirea aceii preacinstite zile.

12. Iară rog pre cei ce vor ceti această carte să nu să îngrozască pentru nevoile acestea, ci să socotească că muncile acestea, nu spre perire, ci spre învățătură au fost neamului nostru.

13. Că a nu să lăsa în multă vreme cei ce lucrează fărădeleage, ci degrab a cădea în munci, sămn de mare facere de bine easte.

14. Că nu ca și într-alte neamuri cu îndelungă răbdare așteaptă Domnul până ce vor ajunge la plinirea păcatelor, și apoi să-i muncească, ci asupra noastră așa au socotit a fi, ca nu la sfârșitul păcatelor ajungând noi apoi să facă izbândă asupra noastră.

15. Pentru aceea, niciodată nu depărtează mila de la noi, ci, certându-ne cu nevoi, nu părăsește pre norodul Său.

16. Însă acestea, pentru ca să ne aducem aminte, acestea să fie zise.

17. Iară preste puțin, să cade să venim la poveaste.

18. Unui om, anume Eleazar, carele era din cei de frunte cărturari și trecut cu vârsta și la față foarte frumos,* căscându-i gura, îl silea să mănca carne de porc. *Leviț. 11, 7

19. Iară el, mai vârtos priimind moartea cea de cinste decât viața cea de urâciune, de bunăvoie s-au adus la muncă.

20. Și, scuihind înainte, în ce chip să cădea a să apropiia cei ce îndrăznesc a să apăra de ceale ce nu să cuvinea să le mănca pentru dragostea vieții.

21. Iară cei ce era rânduiți la acea fără de leage jertvă, pentru cunoștința cea de mulți ani a omului aceluia, luându-l deosebi, îl ruga să aducă cărnuri de el făcute, care era lui slobod a mânca, și să se fățarnicească ca cum ar mânca de ceale ce au poruncit

împăratul din cărnurile jertvei,

22. Ca, făcând aceasta, să scape de moarte și, pentru prieteșugul cel vechiu cu ei, va afla milă.

23. Iară el, gând bun luând și vreadnic fiind de vârstă și de adâncele bătrânețe și de cinstitele căruntețe care și le agonisise și de creșterea cea foarte bună din pruncie și mai vârtos de cea sfântă și de Dumnezeu pusă rânduiala legii, îndată au răspuns, zicând ca curând să-l trimită la iad.

24. „Că nu să cuvine vârstei noastre a fățarnici, ca mulți din cei tineri să socotească cum că Eleazar, cel de noaozeci de ani, au trecut la obiceiurile celor de alt neam.

25. Și ei, pentru a mea fățarnicie și pentru această puțină și scurtă viață, să vor amăgi prin mine, și urâciune și ocară bătrânețelor să-mi agonisesc.

26. Că măcar de întru această vreme de acum voiu scăpa de munca cea de la oameni, iară din mâinile Atotțiitorului nici viu, nici mort, nu voiu scăpa.

27. Pentru aceea, bărbătește acum mutând viața, mă voiu arăta vreadnic de bătrânețe.

28. Și celor tineri pildă vitejească le voiu lăsa, ca cu grăbnicie și cu bărbăție să moară pentru cinstitele și sfintele legi”. Și acestea zicând, îndată au venit la muncă.

29. Iară cei ce-l aducea inima sa cea bună, carea cu puțin mai înainte o arătasă cătră dânsul, în inimă răuvoitoare o au mutat, pentru cuvintele care mai înainte le-au fost grăit, care, precum socotea ei, era nebulie.

30. Și, când era să moară de rane, suspinând, au zis: „Domnului celui ce are sfânta știință arătat easte că, putând eu să scap de moarte, greale durori rabdă cu trupul bătându-mă, iară cu sufletul bucuros pentru frica Lui pătimesc acestea”.

31. Și, întru acest chip, acesta au murit, și nu numai tinerilor, ci la mai mulți a neamului, moartea sa lăsându-o pildă de vitejie și pomenire de faptă bună.

CAP 7

Să scrie muceniia a șapte frați și a mumei lor, carii să zic Macavei, pentru că în vremea Macaveilor au pățimit mai înainte de a să întrarma Iuda Macaveiu.

1. ntâmplatu-s-au și cu șapte frați, pre carii, împreună cu maică-sa, prinzindu-i, i-au silit împăratul să mănânce cărnuri de porc, care nu le era lor slobod a mânca, cu biciuri și cu vine bătându-i.

2. Iară unul dintru ei, carele mai înainte au grăit, așa au zis: „Ce vei să întreb și să știi de la noi? Pentru că mai gata sântem a muri, decât a călca legile părintești”.

3. Iară împăratul, umplându-să de mânie, au poruncit să înfierbânte tigăi și căldări.

4. Și, după ce s-au înfierbântat acealea, îndată au poruncit să taie limba celui ce mai întâiu au grăit și, belindu-l primpregiur, să-i

CAP 6 ȘI 7

taie marginile trupului, văzind ceialalți frați și muma lor.

5. Și, după ce l-au ciungărit așa, au poruncit să-l aducă la foc și să-l frigă de viu și, ieșind foarte mare sfară din tigaie, unii pre alții împreună cu muma-sa să îndemna a muri vitejește, zicând așa:

6. „Domnul Dumnezeu veade și cu adevărat mângăiare are dintru noi, precum chiar au arătat prin cântarea cu carea ne-au mărturisit noao Moisi, zicând: * «Și întru robii Săi să va mângăia»”.

7. Și, după ce s-au săvârșit cel dintâiu întru acest chip, au adus pre al doilea să-l batjocorească și belindu-i piialea capului cu părul, îl întreba: „Au mânca-vei mai înainte de ce ți să va chinui trupul cu toate mădulările?”

8. Iară el, răspunzind cu (a) glas părintesc, au zis: „Ba”.

9. Pentru aceea, și acesta, ca și cel dintâiu, pre rând toate chinurile le-au suferit și, când era să moară, au zis: „Tu, dară, ticăloasă, ne scoți pre noi dintru această viață, iară Împăratul lumii pre noi, cei ce murim pentru legile Lui, iarăși ne va învia cu înviare de viață veacinică”.

10. Și, după acesta, al treilea s-au batjocorit și, cerându-i-să limba, îndată o au scos, și mâinile cu îndrăzneală le-au întins și vitejește au zis:

11. „Din ceriu le-am dobândit acestea și pentru legile Lui nu bag samă de eale, pentru că nădăjduiesc că de la El iarăși le vom dobândi”.

12. Așa cât și însuși împăratul și cei ce era cu el cu spaimă să minuna de sufletul tinerelului, că ca de o nimica nu băga samă de durori.

13. Și după ce s-au sfârșit și acesta, au adus pre al patrulea, așijderea muncindu-l și chinuindu-l.

14. Și, când era să moară, așa au zis: „Bine easte a muta nădejile ceale de la oameni și a aștepta ceale de la Dumnezeu, că noi iară vom învia prin El, iară ție nu va fi înviare spre viață”.

15. Și, îndată aducând pre al cincilea, îl muncea, iară el, căutând cătră el (b), au zis:

16. „Puteare întră oameni având, muritoriu fiind, faci ce vrei; însă să nu socotești că Dumnezeu au părăsit pre neamul nostru.

17. Ci tu așteaptă și vei vedea putearea Lui cea mare, cum pre tine și sămânța ta o va chinui”.

18. Și, după acesta, au adus pre al șeselea și, când era să moară, au zis: „Nu te înșela în zădar, că noi pentru noi înșine pătimim acestea, de vreme ce am păcătuit împotriva Dumnezeului nostru și pentru aceasta s-au făcut aceste vreadnice de mirare.

19. Iară tu să nu socotești că vei fi necertat, pentru că dai războiu asupra lui Dumnezeu”.

20. Iară muma lor, foarte minunată și vreadnică de bună pomenire fiind, carea întru

8. (a) Jidovește. 15. (b) Adecă: cătră împăratul.

*2 Leage
32, 36
43

o zi văzind perindu-i șapte fii, cu bun suflet au răbdat pentru nădejtile care le avea întru Domnul.

21. Și pre fieștecarele din ei îl mângăia cu părintesc glas, plină fiind de vitejesc cuget, și gândirea cea fămeiască cu inimă bărbătească deșteptându-o, zicea către ei:

22. „Nu știu cum v-ați început în pântecel meu, nici eu v-am dat voao duh și viață, nici închipuirea fieștecui eu o am întocmit.

23. Ci Ziditoriul lumii, Cel ce au zidit ursitura omului și au aflat nașterea și duh și viață tuturor, voao ca un milostiv iarăși va da, de vreme ce acum nu vi-i milă de voi pentru legile Lui”.

24. Iară Antioh, gândind că pre el îl defaimă și socotind că pre el îl ocărește cu aceale cuvinte, fiind încă cel mai tinăr viu, nu numai cu cuvintele îndemna, ci și cu jurământul îl încredința cum că și bogat și fericit îl va face, de să va muta de la obiceiurile părintești și priiatin îl va avea și trebi îi va încredința.

25. Iară tinerelul, nicidecum ascultând, au chemat împăratul pre mumă-sa și o învăța ca să sfătuiască pre tinerel ceale ce sânt spre mântuire.

26. Și cu multe îndemnându-o, ea au priimit că va sfătui pre fiu.

27. Și, plecându-să la el, înșelând pre crudul tiran, așa au zis cu părintesc glas: „Fiule, fie-ți milă de mine, carea în pântecel te-am purtat noao luni și Ț-am dat Țiță trei ani și te-am hrănit și te-am adus la vârsta aceasta și te-am crescut purtându-te în brațe,

28. Rogu-te, fiule, ca, căutând la ceriu și la pământ și văzind toate ceale ce sânt într-însele, să cunoști că din ce n-au fost le-au făcut pre eale Dumnezeu, și pre neamul omenesc așijderea l-au făcut.

29. Nu te teame de ucigătoriul acesta, ci te fă vreadnic de frații tăi, priimește moartea, ca întru aceaeași milă împreună cu frații tăi să te priimesc”.

30. Și grăind încă ea, tinerelul au zis: „Pre cine așteptați? Nu ascult de porunca împăratului, ci ascult de porunca legii, carea s-au dat părinților noștri prin Moisi.

31. Iară tu, cel ce tot răul ai aflat asupra jidovilor, nu vei scăpa din mâinile lui Dumnezeu.

32. Că noi pentru păcatele noastre pătimim.

33. Iară deaca pentru certarea și învățătura noastră Dumnezeu cel viu puțin S-au mâniat asupra noastră, iarăși Să va împăca cu robii Săi.

34. Ci tu, o, necredinciosule, și decât toți oamenii mai spurcatule, nu te mări turburându-te în deșert și sumețindu-te cu niște nădejdi neștiute, asupra slugilor cerești rădicându-ți mâinile.

35. Că încă nu ai scăpat de judecata Atotputearnicului Dumnezeu, Cel ce de sus veade toate.

36. Că acum frații miei, carii puțină durere au suferit, au ajuns la făgăduința

vieții ceii veacinice a lui Dumnezeu; iară tu cu judecata lui Dumnezeu vei suferi dreaptă pedeapsă de la Dumnezeu pentru trufia aceasta;

37. Iară eu, precum și frații miei, și trupul și sufletul mi-l dau pentru legile părintești, rugându-mă lui Dumnezeu ca să nu întârzie a Să milostivi spre neamul acesta, și pre tine, prin certări și prin bătăi, să te facă să mărturisești cum că El singur easte Dumnezeu.

38. Iară întru mine și întru frații miei să se oprească mâniia Atotputearnicului, carea pre dreptate s-au adus preste tot neamul nostru”.

39. Deci, mâniindu-să împăratul, pre acesta mai mult decât pre ceialalți l-au chinuit, amărându-să pentru că l-au batjocorit.

40. Deci și acesta curat și-au schimbat viața întru tot nădăduind spre Domnul.

41. Și mai pre urmă, după fii, s-au săvârșit muma.

42. Iară aceastea despre junghieri și despre chinurile ceale preste măsură până acum să fie zise.

CAP 8

Războaiele și biruințele lui Iuda Macaveiu împotriva lui Nicanor și a lui Timoteiu.

1. ară Iuda Macaveul și cei ce era cu el, pre ascuns mergând prin sate, chema pre rudeni și pre cei ce rămăseasă în legea jidovească și, luându-i cu sine, au strâns ca la vro șease mii de bărbați.

2. Și s-au rugat Domnului ca să caute spre norodul cel decât toți mai năcăjit și să Se milostivească și să nu Să îndure de besearica cea spurcată de oameni păgâni.

3. Și să-I fie milă de cetatea cea de tot stricată și carea întocma cu pământul va să se facă și să auză sângele celor omorâți, care pururea strigă către El.

4. Și să-Și aducă aminte de piarderea cea fără de lege a pruncilor celor fără de păcate și de hulele ceale grăite asupra numelui Lui și să urască răutatea.

5. Iară Macaveiu, având oaste adunată, și nu-l putea suferi neamurile, mâniia Domnului s-au întors în milă.

6. Și fără de veaste venind, cetăți și sate ardea, și locurile ceale de îndemână prinzindu-le, pre mulți din vrăjmași biruindu-i îi întorcea în fugă.

7. Și mai vârtos noaptea făcea de acest fealiu de năvăliri, atâta cât pretutindinea s-au auzit veastea vitejiei lui.

8. Deci, văzind Filip că în puțină vreme acel om atâta au sporit, și mai adeaseori cu bun noroc porceade, au scris lui Ptolomeu, maimarelui Chilo-Siriei și al Finichiei, ca să ajute la lucrurile împăratului.

9. Iară el îndată au ales pre Nicanor, feciorul lui Patroclu, unul din cei mai de frunte priiatini, și l-au trimis supuindu-i din tot fealiul de neamuri nu mai puțin de doaozeci de mii, ca să piarză tot nea-

mul jidovilor, și au însoțit lui și pre Gorghia, bărbat învățat la oaste și în lucrurile războiului ispitit.

10. Și au socotit Nicanor birul, cu care era împăratul detoriu romanilor, a căruia sumă era doao mii de talanți, ca din robimea jidovilor să-l plinească.

11. Și îndată au trimis la cetățile ceale de pre lângă mare, chemând ca să vie să cumpere robi jidovi, făgăduind că noazeci de robi va da pentru un talant, neașteptând izbânda cea viitoare asupra lui de la Cel Atotputearnic.

12. Iară Iuda au înțeles de venirea lui Nicanor.

13. Și, spuind celor ce era cu el de venirea taberii, cei fricoși dintru ei și carii nu avea nădejde întru dreptatea lui Dumnezeu au fugit și au ieșit din locurile sale.

14. Iară ceialalți toate ce le rămăseasă le vindea și ruga pre Domnul ca să mântuiască pre cei vânduți de necredinciosul Nicanor, mai înainte de a să lovi la războiu.

15. Iară de nu pentru ei, pentru așezământul care l-au făcut cu părinții lor și pentru că chiiamă preste sine preacinstit și de mare cuviință numele Lui.

16. Deci, adunând Macaveiu pre cei ce era cu el, carii era cu numărul șeaze mii, îi îndemna să nu să îngrozască de vrăjmași, nici să se teamă de mulțimea cea multă a neamurilor, carii cu nedreptate vine asupra lor, ci vitejeaște să se oștească, puindu-și înaintea ochilor ocară cea fără de leage făcută de ei în locul cel sfânt.

17. Și bătaia batjocoritei cetăți și surparea politiei strămoșești.

18. Că aceia întru arme și întru îndrăznire nădăduiesc; iară noi întru Dumnezeu cel Atotputearnic nădăduim, Carele și pre cei ce vin asupra noastră și pre toată lumea întru o clipeală poate să-i piarză.

19. Și, afară de acestea, le-au arătat lor și apărările ceale făcute strămoșilor lor,* și izbânda cea de pre vreamea lui Sinahirim, cum au perit o sută optzeci și cinci de mii.

20. Și bătaia din Vavilon, cea asupra galateanilor făcută, în ce chip toți au venit la bătaie opt mii, cu patru mii de machidoneani; iară machidoneanii trăgându-să înapoi, cei opt mii pre o sută și doazeci de mii au pierdut pentru ajutorul ce li s-au făcut lor din ceriu, și mult folos au luat.

21. Cu acestea i-au făcut pre ei să fie cu bună îndrăzneală și pentru leage și pentru patrie gata a muri.

22. Deci, în patru părți împărțind oastea, rânduind și pre frații săi povățuitori la fieștecare rând, pre Simon și pre Iosif și pre Ionatan, fieștecaruia dintru ei supuind o mie și cinci sute,

23. Și încă și pre Eleazar, să cetească sfânta carte, și dându-le semn: „Cu ajutorul lui Dumnezeu”, povățuind el însuși rândul cel dintâiu, s-au lovit cu Nicanor.

24. Și, ajutându-le lor Atotputearnicul, au omorât din vrăjmași mai mult decât noao mii, și au rănit și au ciungărit de mădulări pre cea mai mare parte din tabăra lui Nicanor, și pre toți i-au silit să fugă.

25. Iară banii celor ce venisă să-i cumpere pre ei i-au luat și, gonindu-i pre ei câtva, au încetat oprindu-i vreamea,

26. Pentru că era înainte de sâmbătă, pentru aceea au încetat a-i goni pre ei mai mult.

27. Ci, luând de la ei armele și prădându-i, au șezut sâmbătă pre loc, binecuvântând și mărturisindu-să Domnului, Celui ce i-au mântuit pre ei în zioa aceasta, începătură de milă rânduind lor.

28. Iară după sâmbătă, celor neputincioși și văduvelor și săracilor o parte din prăzi le-au dat, iară cealealalte ei întră sine și pruncii lor le-au împărțit.

29. Și după ce au făcut acestea și au făcut rugăciune de obște, au rugat pre milostivul Domn ca până în sfârșit să fie în pace cu robii Săi.

30. După aceea, lovind pre cei ce era cu Timoteiu și cu Vakhid, mai mult decât doazeci de mii dintr-înșii au omorât, și întăririle ceale înalte le-au biruit și prăzi multe au împărțit, întocma cu sine făcând părtași și pre cei neputincioși și pre săraci și pre văduve, încă și pre cei bătrâni.

31. Și, culegând armele de la ei, toate cu socoteală le-au pus în locuri bune, iară cealealalte prăzi le-au adus la Ierusalim.

32. Și au omorât și pre Filarhin, carele era cu Timoteiu, că era om foarte spurcat și multe năcazuri făcuse jidovilor.

33. Și când au sârbat biruință în patrie, pre Calisten, cel ce au fost ars sfintele porți, l-au aprins într-o cășcioară în carea fugisă, și așa au luat vreadnică plată de credința sa cea rea.

34. Iară preaticălosul Nicanor, cel ce aduseasă o mie de negoțitori să le vânză jidovi,

35. Cu ajutorul lui Dumnezeu, smerit fiind de cei ce după părearea era ca o nimica, lăpădându-și haina cea de mărire, prin mare fugind singur, au venit în Antiohiia, foarte la mare nevoie ajungând pentru puiarderea oștii.

36. Iară cel ce au făgăduit că va plăti bir romanilor din robimea ierusalimneanilor au mărturisit cum că jidovii au pre Dumnezeu apărătoriu, și pentru aceea sânt jidovii nerăniți, căci ținea legile ceale puse de El mai înainte.

CAP 9

Moartea lui Antioh. Curățirea besearicii și învingerile împotriva lui Gorghie și a lui Timoteiu.

1. ntr-aceaeși vreame, s-au întâmplat, deși Antioh s-au întors fără de cinste din locurile ceale despre Persida,

2. Că, întrând în ceaea ce să chiiamă Persopol, s-au apucat a jefui besearica și a asupri cetatea, ci alergând mulțimea la arme,

*4 Împă.
19, 35
Tovi.
1, 15
Sirah
48, 24
Isaiia
37, 36
1 Maca.
7, 41

i-au biruit și așa s-au întâmplat, de Antioh cu fuga scăpând, cu rușine s-au întors.

3. Iară când era el la Ectavana, au înțeles ceale ce s-au întâmplat lui Nicanor și celor ce au fost cu Timoteiu.

4. Și, aprinzindu-să de mânie, socotea că și răutatea celor ce l-au gonit pre el să și-o izbândească de pre jidovi, pentru aceea au poruncit cărașului să mâne neîncetat, ca mai curând să săvârșească călătoria, silindu-l judecata cea cerească, căci așa de cu trufie au zis: „Mormânt jidovilor voi face Ierusalimul, cât voi sosi acolo”.

2 Para. 5. Iară Atotputearnicul Domnul Dumnezeu lui Israil l-au lovit pre el cu rană nevindecată și nevăzută, că, cât au sfârșit cuvântul, l-au apucat pre el nesuferită durere la ficați și amară chinuri a celor dinlăuntru lui.

16, 9

6. Și foarte cu dreptate, căci el cu multe și neuzite munci au chinuit ceale dinlăuntru ale altora, iară el nicidecum nu înceta de la sumeția sa.

7. Ci încă și de trufie era plin, de mânie foc suflând asupra jidovilor, și, poruncind să grăbească cu meargerea, s-au întâmplat de au căzut el din car mergând tare și, cu grea cădere căzind, toate mădulările trupului s-au strămutat.

8. Și celui ce i să părea că și preste valurile mării împărătește, pentru trufia ce avea preste puțința omenească și socotea că va pune în cumpănă munții cei înalți, acum, smerit fiind până la pământ, într-o năsalie să purta, arătând cătră toți putearea lui Dumnezeu întru sine.

9. Cât și din trupul acestui păgân izvorea viermii vii și, trăind el în chinuri și în dureri, cădea de pre el carnea lui, și de putoarea lui toată tabăra să îngreoa, neputând suferi putoarea.

10. Și, pre cel ce cu puțin mai înainte i să părea că să atinge de stealele ceriului, nimenea nu-l putea purta pentru greutatea cea nesuferită a putorii.

11. Aici au început, fiind rănit, a înceta de la mulțimea trufiei și a veni într-o cunoștința sa, pentru bătaia lui Dumnezeu adăogându-i să durerile.

12. Și nici el singur neputând mai mult a-și suferi putoarea sa, acestea au zis: „Drept este a să supune lui Dumnezeu, și cel ce este pământean să nu să aseamene lui Dumnezeu”.

13. Și să ruga spurcatul acesta cătră Stăpânul, Cel ce nu voia a-l milui pre el mai mult, așa zicând,

14. Cum că și cetatea cea sfântă, la carea să grăbea a veni ca să o aseamene cu pământul și să o facă mormânt, o va zidi și o va face slobodă.

15. Și pre jidovi, pre carii nici de îngropare nu-i socotea vreadnici, ci împreună cu pruncii lor să-i lapede să fie mâncare paserilor și fierilor, pre toți aceștia întocma cu ati-

neanii să-i facă.

16. Și besearica cea sfântă, carea mai înainte o prădasă, cu frumoase daruri să o împodobescă, și sfintele vase toate cu mult mai multe să le întorcă și cheltuiilele care sânt de lipsă la jertve din viniturile lui să se dea.

17. Afară de acestea, cum că și el să va face jidov și va merge în tot locul cel lăcuit de oameni, mărturisind putearea lui Dumnezeu.

18. Iară durerile nicidecum nu înceta, pentru că venisă asupra lui judecata cea dreaptă a lui Dumnezeu, și deznădăduind despre sine, au scris jidovilor carte cu rugăciune, într-un chip:

19. „Bunilor jidovi, cetățeanilor, bucurie multă și sănătate și fericire, împăratul și povățuitorul oștilor, Antioh.

20. De santeți sănătoși împreună cu pruncii voștri, și ale voastre după voia voastră sânt, foarte bine ne pare, mulțămind Preamarelui Dumnezeu celui din ceriu, întru Carele nădăduiesc.

21. Și eu, bolnav zăcând, de cinstea și de bună inima voastră cu dragoste îmi aduc aminte, întorcându-mă de la locurile ceale de la Persida și căzind în boală grea, de lipsă am socotit a fi ca să grijesc de folosul cel de obște al tuturor.

22. Nu deznădăduind de mine, ci mare nădejde având că voi scăpa de boală.

23. Și aducându-mi aminte că și tatăl meu, pre vremile în care s-au oștit în locurile ceale de sus, au arătat pre cel ce va fi după el,

24. Ca și de să va întâmpla ceva fără de nădejde sau de să va vesti ceva cu greu, să știe cei din țări cui s-au lăsat împărăția și să nu să turbure.

25. Afară de acestea, pre putearniciai cei de aproape și pre vecinii împărăției, carii păzesc vremile așteptând să vază ce să va întâmpla, am pus împărat pre fiul meu, Antioh, pre carele de multe ori când umbla prin țerile ceale de sus, la cei mai mulți dintră voi îl adevăram și-l întăream, și am scris și lui ceale ce mai jos sânt scrise.

26. Deci, vă îndemn și vă rog pre voi ca, aducându-vă aminte de facerile de bine ceale de obște și deosebi, fieștecarele să păzască credința cătră mine și cătră fiul meu.

27. Că bună nădejde am, cum că el cu blândeță și cu iubire de oameni, urmând voia mea, va petrece cu voi”.

28. Așa, ucigătorul acela de oameni și hulitorul, foarte reale chinuri pătimind, și, precum el altora au făcut, în străinătate, în munți, cu prea ticăloasă moarte și-au sfârșit viața.

29. Și i-au adus trupul Filip, soția lui, carele, temându-să de Antioh, fiul lui, s-au dus în Egipt la Ptolomeu Filomitor.

CAP 10

Curățirea besearicii și mare biruință împotriva edomiteanilor și asupra lui Timoteiu.

1. ară Macaveiu și cei ce era cu el, povățuindu-i Domnul, au luat besearica și cetatea.

2. Iară jertvenicile de prin târg,

carele era făcut cei de alt neam, și capiștele le-au stricat.

3. Și, curățind besearica, alt jertvenic au făcut și, înfierbântând (a) pietri și foc dintru eale luând, după ce au fost trecut doi ani (b), au adus jertvă și tămâie și lumini și au făcut punerea-înainte a pâinilor.

4. Și, după ce au făcut acestea, plecându-să cu fața la pământ, s-au rugat Domnului, ca să nu mai cază întru răutăți ca acestea, ci, de vor și păcătui cândva, El să-i cearte cu milă și să nu-i dea neamurilor celor hulitoare și varvare.

5. Iară în zioa în carea cei de alt neam au fost spurcat besearica, s-au întâmplat de tocma întru aceea zi s-au făcut curățeniia în doaozeci și cinci a aceiași luni, carea easte haselev.

6. Și cu veselie au prăznuit opt zile în chipul praznicului corturilor, aducându-și aminte cum, cu puțină vreme mai înainte, praznicul corturilor l-au făcut în munți și în peșteri ca fierile păscând.

7. Pentru aceea, stâlpări și ramuri frumoase, încă și finici având, laude da Celui ce bine au sporit a să curăți locul Lui.

8. Și au poruncit cu poruncă de obște și cu rânduială la tot neamul jidovesc ca din an în an să ție zilele acestea.

9. Și sfârșitul lui Antioh, carele s-au numit Epifan, așa au fost.

10. Iară acum, ceale ce s-au întâmplat pre vremea lui Eupator Antioh, fiul spurcatului Antioh, vom arăta pre scurt, spuind realele care s-au întâmplat din războaie.

11. Că acesta, după ce s-au făcut împărat, au pus mai-mare preste lucrurile împărăției pre oarecarele Lisia, carele fusease povățuitoriu mai mare preste Chilo-Siriia și Finichiia.

12. Că Ptolomeu, carele să chema Macron, au voit să ție dreptate cătră jidovi, pentru nedreptatea ce li s-au fost făcut lor, și să nevoia să trăiască în pace cu ei.

13. Și, pentru aceasta, au fost pârât de priatini cătră Eupator, și, de multe ori auzind numindu-să vânzătoriu, pentru că au părăsit Chiprul, care Filomitor l-au fost încredințat lui, și au trecut la Antioh Epifan, nici stăpânie de bun neam având, de voie rea otrăvindu-să pre sine, au murit.

14. Iară Gorghie, după ce s-au făcut mai-mare preste locurile acestea, adunând oaste străină, adeaseori da războiu asupra jidovilor.

15. Și, împreunându-să cu aceștia și idumeii, carii țină cetăți tari, năcăjea pre jidovi, și pre cei fugiți de la Ierusalim, priimindu-i, cerca să se apuce de războiu.

16. Iară cei ce era cu Macaveiu, făcând rugăciune și rugându-să lui Dumnezeu ca să le fie întru ajutoriu, au năvălit asupra cetăților idumeilor.

17. Care, vitejeaște lovindu-le, au luat

3. (a) Scăpărând; (b) În cea veachie easte: și sasă luni.

locurile și au făcut izbândă asupra tuturor celor ce de pre zid da războiu, și pre cei ce le vinea înainte i-au junghiiat și au omorât nu mai puțini de doaozeci de mii.

18. Și fugind unii, nu mai puțini decât noao mii, în doao turnuri foarte tari, care avea toate ceale de lipsă.

19. Iară Macaveiu, lăsând pre Simon și pre Iosif, încă și pre Zakheu și pre câțva, carii era cu el, ca să-i încungiure pre ei și să dea războiu asupra lor, el s-au dus la locurile ceale mai de lipsă.

20. Iară cei ce era cu Simon, iubind argintul, de oarecarii din cei din turnuri s-au amăgit cu bani, și, șeptezeci de drahme de argint luând, au lăsat pre oarecarii de au scăpat.

21. Și, înștiințindu-să Macaveiu de lucrul ce s-au făcut, adunând pre povățuitorii norodului, i-au hulit pre ei, pentru că cu argint au vândut pre frați, lăsând pre vrăjmași asupra lor.

22. Deci pre acești vânzători i-au omorât, și îndată au luat ceale doao turnuri.

23. Și cu armele toate în mâini sporindu-să, au pierdut întru aceale doao turnuri mai mult decât doaozeci de mii.

24. Iară Timoteiu, cel ce mai înainte au fost biruit de jidovi,* adunând oști străine multe foarte și nu puțină călărime din Asiia, au venit să robească Iudeea.

25. Iară Macaveiu și cei ce era cu el, apropiindu-să el, să ruga Domnului, presărându-și capul cu țărână și încingându-și mijloacele cu saci.

26. Și, căzând la pământ înaintea oltariului, s-au rugat să le fie lor blând și vrăjmașilor lor să fie vrăjmaș, și celor împotivnici să se împotivească, precum zice leagea.

27. Și, după rugăciune, luând armele, au ieșit din cetate departe și, apropiindu-să de vrăjmași, era de eiși.

28. Și, când au răsărit soarele, s-au lovit amândoao părțile, aceștia având făgăduitoriu de bună norocire și de biruință fapta bună și scăparea cea spre Domnul scăpare, iară aceia povățuitoriu războiului puindu-și mânia.

29. Și, când tare să bătea, s-au arătat vrăjmașilor din ceriu cinci bărbați străluciți, călări pre cai cu frâne de aur, carii povățuia pre jidovi.

30. Dintru carii, doi, luând pre Macaveiu în mijloc și acoperindu-l cu armele sale, îl păzea nevătămat, iară asupra vrăjmașilor arunca săgeți și trăznete. Deci, învăluindu-să pentru că nu vedea și turburându-să, să tăia.

31. Și s-au omorât doaozeci de mii și cinci sute (v) și șeasă sute de călărași.

32. Iară Timoteiu au fugit la Gazara, cetate tare, preste carea era mai mare Hereu.

33. Iară cei ce era cu Macaveiu veaseli au șezut împregiurul cetății aceia patru zile.

31.(v) De pedestrași.

*1 Mac.
16, 5

34. Iară cei dinlăuntru, nădăjduind întru tăria cetății, foarte mult blăstăma și cuvinte necuvioase arunca.

35. Și când să lumina zioa a cincea, doazeci de feciori din cei ce era cu Macaveiu, mâniindu-să pentru blăsteame, bărbătește au năvălit la zid și, cu mânie sălbatecă suindu-să, pre tot carele era înainte îl tăia.

36. Așijderea, și alții suindu-să asupra celor dinlăuntru, au dat foc turnurilor și, aprinzind focuri, de vii au ars pre blăstămătorii aceia.

37. Iară alții au tăiat porțile și, priimind înlăuntru ceaealaltă tabără, au luat cetatea, și pre Timoteiu, carele să ascunsease într-o groapă, l-au omorât, și pre Hereu, fratele acestuia, și pre Apolofani.

38. Și, după ce au făcut aceastea, cu laude și cu mărturisiri au binecuvântat pre Domnul, Cel ce mult bine au făcut lui Israil și i-au dat lui biruință.

CAP 11

Iuda omoară oastea lui Lisie. Lisie face pace întră Iuda și întră împăratul.

1. ară după puțină vreme, Lisie, carele era pitrop împăratului și rudenie și ispravnic preste trebi, foarte greu supărându-să pentru lucrul acesta ce s-au făcut,

2. Au adunat aproape de optzeci de mii și toată călărima și au venit asupra jidovilor, gândind să facă cetatea lăcaș elinilor,

3. Și besearica cu bani să o vânză, ca și cealealalte capiști ale păgânilor și arhieria în tot anul să o vânză.

4. Nicidecum gândind de putearea lui Dumnezeu, ci sumețindu-să cu zecile de mii de pedestrași și cu miile de călărași și cu optzeci de elefanți.

5. Deci, întrând în Iudeea și apropiindu-să la Vetsura, carea era în loc tare și departe de Ierusalim ca la cinci stadii, o bătea.

6. Iară, deaca au înțales cei ce era cu Macaveiu că bate el cetățile, cu plângere și cu lacrimi să ruga Domnului, împreună cu tot norodul, ca să trimiță inger bun spre mântuire lui Israil.

7. Și Macaveiu, întâiu luând armele, au îndemnat pre ceialalți să stea împreună cu el la primejdii și să ajute pre frații săi.

8. Și, împreună cu osârdie pornind și la Ierusalim fiind ei, s-au arătat un călăreț cu haină albă, mergând înaintea lor cu arme de aur sclipind.

9. Și toți împreună au binecuvântat pre milostivul Dumnezeu și s-au întărit cu inimile, nu numai asupra oamenilor, ci și asupra fierilor sălbatece și zidurilor de fier, gata fiind a năvăli.

10. Deci, apropiindu-să cu bună rânduială, având ajutoriu pre Domnul cel din ceriu, Carele

Să milostivea spre ei,

11. Și ca niște lei năvălind asupra vrăjmașilor, au așternut din ei unsprăzece mii și o mie și șease sute de călărași.

12. Și pre toți i-au întors în fugă și mai mulți dintru ei, răniți, goli au scăpat, și însuși Lisie, urât fugind, au scăpat.

13. Și, pentru că nu era fără de minte, socotind întru sine scădearea ce i s-au făcut lui și socotind cum că jidovii sânt nebiruiți, pentru că Atotputearnicul Dumnezeu le ajută lor,

14. Trimițind la ei, au făgăduit cum că toate ceale dreapte le va priimi și cum că și pre împăratul îl va pleca ca să le fie lor priiatin.

15. Și au ascultat Macaveiu de rugăciunile lui Lisie, întru toate purtând grijă de ceale de folos, pentru că câte au dat Macaveiu lui Lisie prin scrisori despre jidovi împăratul le-au îngăduit.

16. Iară cărțile ceale scrise de la Lisie jidovilor întru acest chip era: „Lisie, mulțimei jidovilor, bucurie!

17. Ioan și Avesalom, pre carii voi i-ați trimis, dând scrisorile ceale de la voi, au cerut ca ceale scrise într-insele să le plinesc.

18. Deci câte să cădea a să arăta împăratului am arătat și ceale ce s-au întâmplat le-au iertat.

19. Deci, de veți păzi bunăvoința întru lucruri, și de-aici înainte mă voiu nevoi a mă face pricină voao de bunățăți.

20. Și pentru aceastea, am poruncit și acestora, și celor de la mine trimiși, pre amăruntul să vorbească cu voi.

21. Fiți sănătoși. În anul o sută patruzeci și opt, a lunii lui dioscorintie, zioa a doazeci și patru”.

22. Iară cartea împăratului cuprindea întru acest chip: „Împăratul Antioh, fratelui Lisie, bucurie!

23. După ce tatăl nostru s-au mutat întră dumnezei, vrând noi ca cei dintru împărăția noastră să fie neturburați întru a lor purtare de grijă,

24. Auzind cum că jidovii nu au voit a asculta de tatăl meu, ca să treacă la obiceiurile elinești, ci mai voiesc să-și ție leagea sa, pentru aceea să roagă de noi ca să-i îngăduim să-și ție leagea sa.

25. Deci, voind noi ca și neamul acesta să fie fără de turburare, am judecat ca și besearica să li să întoarcă lor și să petreacă după obiceiurile strămoșilor săi.

26. Drept aceea, bine vei face de vei trimite la ei și le vei da dreapta, ca, știind voia noastră, să fie cu inimă bună și veaseli să-și isprăvească lucrurile sale”.

27. Iară cartea împăratului, carea au scris cătră neamul jidovesc, întru acest chip era: „Împăratul Antioh, bătrânimii jidovilor și celorlalți jidovi, bucurie!

28. De sânteți sănătoși, sânteți precum voim, și noi sântem sănătoși.

29. Arătat-ne-au noao Menelau cum că voi voiți a merge și a fi la ale voastre.

30. Drept aceea, celor ce vor merge până în treizeci de zile a lunii lui xantic, le dăm bună volnicie.

31. Ca jidovii să-și ție bucatele și legile sale ca și mai înainte, și nimenea dintru ei nici o nevoie să nu aibă pentru ceale ce prin neștiință s-au făcut.

32. Și am trimis și pre Menelau să vă mângăie pre voi.

33. Fiți sănătoși. Anul o sută patruzeci și opt, în 15 zile a lunii lui xantic”.

34. Trimis-au și romanii la ei carte, așa scrisă: „Cvint Memie și Tit Manilie, bătrânii romanilor, norodului jidovesc, bucurie!

35. Ceale ce Lisie, ruda împăratului, v-au îngăduit voao și noi le îngăduim.

36. Iară pentru ceale ce au judecat să se aducă la împăratul, trimiteți pre cineva îndată, care să vază despre aceastea, ca să așezăm precum să cuvine voao, că noi venim la Antiohiia.

37. Drept aceea, grăbiți și trimiteți pre cariiva, ca și noi să știm ce voiți.

38. Fiți sănătoși! Anul o sută patruzeci și opt, zile 15 a lunii lui xantic”.

CAP 12

Iuda, bătând multe cetăți și învingând pre neamuri prim-prejur, mare învingere face asupra lui Gorghie și a lui Timoteiu. Iară păzind și unii dintră jidovi, carii adusease daruri la idoli, Iuda rânduiaște să se aducă jertve pentru dânșii.

1. upă ce s-au făcut legăturile aceastea, Lisie s-au dus la împăratul, iară jidovii petrecea întru lucrarea pământului.

2. Iară povățuitorii oștilor, cei ce era pre locurile acealea, Timoteiu și Apolonie, al lui Gheneu, încă și Ieronim și Dimofon și, afară de aceștia, Nicanor, mai-marele Chiprului, nu-i lăsa pre ei să petreacă în pace și în liniște.

3. Și iopiianii răutate ca aceasta au făcut, că au îndemnat pre jidovii carii lăcuia cu ei ca împreună cu muierile și cu pruncii să între în corăbiile ceale gătite de ei, ca cum nici o pizmă n-ar fi întră ei.

4. Deci, după răspunsul cel de obște al cetății, au ascultat și ei, vrând ca să fie în pace și neavând nici un prepus și, mergând cu corăbiile, i-au înecat, fiind ei nu mai puțin de doao sute.

5. Iară înțelegând Iuda răutatea ce s-au făcut celor de neamul său, poruncind bărbaților celor ce era cu sine,

6. Și chemând pre Judecătorul cel drept, Dumnezeu, au purces asupra ucigătorilor a fraților și au aprins noaptea limanul și corăbiile le-au ars și pre cei ce fugisă acolo i-au omorât.

7. Și orașul fiind închis, s-au întors ca să vie a doao oară și toată poliția iopiiianilor de tot să o dezrădăcineaze.

CAP 11 ȘI 12

8. Și, înțelegând cum că și cei din Iamnia vreau să facă aseamenea jidovilor celor ce lăcuia la ei,

9. Și năvălind asupra iamniteanilor noaptea, au aprins vadul cu corăbiile, cât să vedea strălucirea flacării în Ierusalim, departe de doao sute și patruzeci de stadii fiind.

10. Și de acolo, mergând noao stadii și făcând călătorie asupra lui Timoteiu, au năvălit aravii asupra lui, nu mai puțin de cinci mii și cinci sute de călărași.

11. Și, făcându-să războiu tare și cu ajutoriul lui Dumnezeu biruind cei ce era cu Iuda și împuținându-să aravii, nomadii s-au rugat de Iuda să le dea lor dreapta, făgăduind că-i vor da dobitoace și întru alte cealea îi vor folosi.

12. Iară Iuda, socotind cu adevărat că întru multe îi vor fi de folos, le-au dat pace și, luând dreaptele, s-au dus la corturile sale.

13. Și au năvălit și asupra unei cetăți cu pod tare și cu ziduri încungiurată, în carea multe fealiuri de neamuri lăcuia, căriia numele era Caspin.

14. Iară cei dinlăuntru, nădăjduind în tăria zidurilor și în mulțimea bucatelor ce-și strânsease, mai moale să purta, suduind pre cei ce era cu Iuda și blăstămându-i și grăind ceale ce nu să cuvin.

15. Iară cei ce era cu Iuda, chemând pre Putearnicul lumii, Cel mare, Carele fără de berbeci și fără de unealte au surpat zidurile Ierihonului* pre vremile lui Iisus, au năvălit ca niște fieri asupra zidului.

16. Și, cu voia lui Dumnezeu luând cetatea, nepovestită junghiiare au făcut, cât lacul cel de lângă cetate, care de doao stadii era de lat, plin de curgerea sângelui să vedea.

17. Și de acolo, mergând șapte sute și cincizeci de stadii, au sosit în Haraca la cei ce să zic jidovi tuvini.

18. Ci pre Timoteiu nu l-au apucat în locurile acealea, carele fără de nici o ispravă s-au fost întors de la locurile acealea, lăsând pază de oaste întru oarecare loc foarte tare.

19. Iară Dositeiu și Sosipatru, din povățuitorii cei ce era cu Macaveiu, mergând, au omorât pre păzitorii cei lăsați de Timoteu, mai mulți decât zece mii de bărbați.

20. Iară Macaveiu, puindu-și în rând oastea sa, i-au pus pre ei preste ceate și au purces asupra lui Timoteiu, carele avea cu sine o sută și doaozeci de mii de pedestrași și o mie și cinci sute de călărași.

21. Deci, înțelegând Timoteiu de venirea lui Iuda, au trimis muierile și pruncii și ceaalaltă avere la locul ce să chema Carnion, pentru că foarte anevoie să putea încungiura și nu lezne putea a să apropiia el, pentru strâmtoarea tuturor locurilor.

22. Deci, mai întâiu ivindu-să ceata lui Iuda, s-au îngrozit vrăjmașii și s-au înfricoșat de fața Celui ce toate le vede și s-au por-

*Isus N.
6, 20

nit a fugi, carele cum putea, cât de multe ori ei de ei s-au fost vătămând, și cu ascuțiturile sabiilor s-au fost tăind.

23. Iară Iuda, gonindu-i foarte tare, tăind pre spurcații aceia, au omorât ca la vro treizeci de mii de bărbați.

24. Iară Timoteiu au căzut în partea lui Dositeiu și a lui Sosipatru, și să ruga cu multe rugăciuni să-l sloboază viu, pentru că pre a multora din jidovi părinți și frați avea carii vor fi uitați, de va peri el.

25. Și cu multe legându-să el înaintea lor, cum că pre toți aceia nevătămați îi va întoarce, l-au slobozit pre el pentru mântuirea fraților.

26. Iară Iuda, purcezind asupra Carnului și asupra Atargationului, au omorât doozeci și cinci de mii de oameni.

27. Și, după fuga și piiarderea acestora, au tăbărât Iuda asupra Efronului, carea era cetate tare, întru carea lăcuia Lisie și mulțime de tot fealiul de neam; iară înaintea zidurilor sta voinici bărbați, carii vitejeaște să bătea, acolo arme multe și săgeți era puse.

28. Ci chemând pre Cel Putearnic, Carele cu tărie zdrobeaște putearea vrăjmașilor, au luat cetatea supt mâinile sale și din cei ce era înlăuntru au omorât ca vro doozeci și cinci de mii.

29. Și, purcezind de acolo, au năvălit asupra cetății schitilor, carea era departe de Ierusalim, șease sute de stadii.

30. Iară jidovii cei ce lăcuia acolo, mărturisind dragostea carea avea cătră ei schitopoliteanii și cum că, și în vremile ceale nenorocite, blânzi le-au fost lor,

31. Mulțămindu-le lor, i-au îndemnat ca și de aci înainte să fie buni cu neamul, și au venit la Ierusalim când să apropiia sărbătoarea săptămânilor.

32. Iară după Rusalii, au pornit asupra lui Gorghia, mai-marele Idumeii.

33. Și au ieșit cu trei mii de pedestri și cu patru sute de călăreți.

34. Și, bătându-să, s-au întâmplat de au căzut puțini din jidovi.

35. Iară oarecarele Dositeiu, dintr-a lui Vachinor, călăreț și bărbat tare, au prins pre Gorghia și, țiindu-l de veșmânt, îl aducea pre el vitejeaște, vrând viu pre blăstămatul acela să-l aducă rob, iară unul din călăreții trachilor venind asupra-i și lovindu-l preste umăr, Gorghia au scăpat în Marisa.

36. Iară cei ce era cu Esdrin mai mult bătându-să și ostenindu-să, Iuda au chemat pre Domnul să-i fie ajutoriu și povățuitoriu războiului.

37. Începând cu glasul părintesc, și cu cântări strigând și glas înălțind, fără de veaste, au năvălit asupra ostașilor lui Gorghie și i-au înfrânt.

38. Iară Iuda, luând oastea, s-au dus în cetatea Odolam și, sosind zioa a șeaptea,

s-au curățit după obiceiul și au petrecut acolo zioa sâmbetii.

39. Iară a doao zi au venit cei ce era cu Iuda, precum s-au fost rânduit, ca să rădice trupurile celor omorâți și să le așeze cu rude-niile în părinteștile mormânturi.

40. Și au aflat supt hainele fieștecăruia din cei morți lucruri sfințite idolilor Iamniei,* de care oprea leagea pre jidovi, și tuturor vădit lucru au fost cum că pentru această pricină au căzut aceștia.

*2 Leage
7, 25

41. Și toți binecuvântând pre Judecătoria cel drept, pre Domnul, Cel ce arată ceale ascunse,

42. Și întorcându-să la rugăciuni, s-au rugat pentru păcatul ce s-au făcut, ca de tot să se șteargă. Iară viteazul Iuda au îndemnat mulțimea ca să se păzască pre sine fără de păcat, văzind cu ochii ceale ce s-au făcut pentru păcatul celor ce mai înainte au căzut.

43. Și, făcând gătire după numărul bărbaților, doao mii de drahme de argint au trimis în Ierusalim să aducă jertvă pentru păcat, foarte bine și cuvios de învierea morților socotind.

44. Că, de nu ar fi avut nădejde cum că vor învia cei ce mai înainte au fost căzut, deșert și de răs lucru ar fi a să ruga pentru cei morți.

45. Și au văzut cum că, celor ce cu bună cucernicie au adormit, foarte bun dar le easte pus.

46. Drept aceea, sfânt și cucearnic gând au fost, că au făcut curățenie pentru cei morți, ca să se slobozească de păcat.

CAP 13

Antioh, înțelegând viclenia lui Menelau, poruncește să-l piarză. Iară Iuda, învingând pre Antioh de doao ori, și sculându-să și Filip împrotiva lui Antioh, au întărit pacea cu Iuda.

1. ară în anul o sută patruzeci și noao, au înțeles cei ce era cu Iuda cum că vine Antioh Epifator cu mulțime asupra Iudeii.

2. Și, împreună cu el, Lisie, epitropul, carele era mai-mare preste trebi, fieștecarele având oaste elinească, pedestrași o sută și zece mii și călăreți cinci mii și trei sute și elefanți doozeci și doi și cară purtătoare de seaceri trei sute.

3. Și s-au amestecat cu ei și Menelau, și cu multă înșelăciune îndemna pre Antioh, nu de mântuirea patriei gândind, ci nădăjduind că-l va pune căpetenie.

4. Ci Împăratul împăraților au întărâtat mâniia lui Antioh asupra celui păcătos, și, arătând Lisie cum că acesta easte pricina tuturor răutăților, au poruncit, precum easte obiceiul într-acel loc, să-l piarză, ducându-l în Veriia.

5. Și era în locul acela un turn de cincizeci de coți de înalt, plin de cenușe, și acesta avea o unealtă cu meșteșug făcută de

să pleca în toate părțile și luneca în cenușe.

6. Aicea să arunca toți cei ce era furători de ceale sfinte sau și cu alte răutăți, mari vinovați.

7. Cu această moarte s-au întâmplat a muri cel fără de leage, Menelau, nici îngropăciune aflând.

8. Foarte cu dreptate, că, fiindcă multe păcate făcuse asupra jertvenicului, a căruia focul și cenușa era curate, în cenușe au luat moarte.

9. Iară împăratul, cu gândurile prea varvar, vinea ca mai reale să facă jidovilor, decât în zilele tătâne-său s-au făcut.

10. Și înțelegând Iuda aceastea, au poruncit norodului zioa și noaptea să se roage Domnului, ca, precum de alte ori, așa și acum să ajute.

11. Celor ce de leage și de patrie și de sfânta besearică vor să se lipsască și pre norodul carele atunci puțin au răsuflat să nu-l lasă să fie supus neamurilor celor hulitoare.

12. Și toți împreună făcând aceasta și rugând pre milostivul Dumnezeu cu plângere și cu ajunuri și cu cădere pre fața sa, în trei zile neîncetat i-au mângăiat pre ei Iuda și le-au poruncit să se gate.

13. Iară Iuda, împreună cu cei mai bătrâni, s-au sfătuit ca, mai înainte de ce va intra oastea împăratului în Iudeea și vor birui cetatea, să le iasă înainte și cu ajutoriul Domnului să aleagă lucrul.

14. Deci, dându-să purtării de grije Celui ce au făcut lumea și îndemnând pre cei ce era cu el ca bărbătește să se nevoiască până la moarte pentru legi, pentru besearică, pentru cetate, pentru patrie și pentru politie, și au pus tabăra împregiurul Modimului.

15. Și, dând la ai săi haslă (a): „Biruința lui Dumnezeu”, cu voinici prea buni aleși, au lovit noaptea tabăra asupra curții împărătești și au omorât ca la vro patru mii de bărbați, și pre cel ce era mai-mare preste elefanți, cu toți ai săi.

16. Mai pre urmă, după ce au umplut tabăra de frică și de turburare, s-au întors cu bine.

17. Iară aceasta s-au făcut când să lumina de ziuo, ajutându-i lui acoperirea Domnului.

18. Iară împăratul, cât au gustat îndrăznirea jidovilor, cu meșteșug au ispitit locurile.

19. Și apropiindu-să asupra Vetsuriei, carea era pază tare a jidovilor, ci să biruia, să bătea și scădea.

20. Iară Iuda, celor dinlăuntru le trimitea ceale de lipsă.

21. Iară oarecarele Rodocos, din tabăra jidovilor, au spus vrăjmașilor tainele și, cercându-să, s-au prins și s-au închis.

22. Iară împăratul a doao oară au avut cuvânt cu cei ce era în Vetsura, dreapta au dat și au luat, și s-au dus și s-au lovit cu cei ce era cu Iuda și au fost biruit.

15. (a) Grecește sintema: sămn.

23. Deci, înțelegând cum că s-ar fi sculat asupra-i la Antiohiia Filip, pre carele-l lăsă mai-mare preste lucruri, s-au turburat și, rugându-să de jidovi, s-au supus lor și au jurat pre toate ceale dreapte, și s-au împăcat și au adus jertvă și au cinstit besearica și locul l-au miluit.

24. Și pre Macaveu l-au îmbrățișat și l-au lăsat mai-mare de la Ptolomaida până la domniia gherineanilor.

25. Și de acolo au venit la Ptolomaida, iară ptolomaideanilor greu le părea pentru tocmealele păciurii aceia, măriindu-să ca nu cumva să strice jidovii legătura.

26. Atunci, au intrat în divan Lisie și au spus tot lucrul și i-au așezat și i-au potolit și i-au făcut cu voie bună; după aceea, s-au întors la Antiohiia. Așa au fost purceaderea și întoarcerea împăratului.

CAP 14

Nicanor întâiu face prietșug cu Iuda, care, după aceea, îl stracă. Să laudă cu stricarea besearicii. Raziia să junghie pre sine și, dacă îi cură tot sângele, își aruncă mațele asupra norodului.

1. ară după vreamă de trei ani, au înțeles Iuda și cei ce era cu el cum că Dimitrie, a lui Seleuc, trecând prin vadul Tripoliei, au venit cu mulțime tare și cu corăbii.

2. Și au cuprins țări, omorând pre Antioh și pre Lisie, epitropul lui.

3. Iară oarecarele Alchim, carele fusease arhieru și de bunăvoie să spurcasă în vremile amestecăturii, socotind că nici într-un chip nu easte lui mântuire, nici mai mult intrare la sfântul jertvenic,

4. Au venit la împăratul Dimitrie, în anul o sută cincizeci și unul, aducându-i lui coronă de aur și finic, și, afară de aceastea, și flori, care să părea a fi ale besearicii, și în zioa aceea au avut liniște.

5. Și, aflând vreamă bună nebuniei sale, chemându-l Dimitrie la sfat și întrebându-l: „Cu ce voie și sfat să află jidovii?”

6. El, la aceastea, au răspuns: „Jidovilor, carii să chiiamă asidei, pre carii povățuiaște Iuda Macaveu, le place a avea războiu și să împărechează și nu lasă să aibă țara pace.

7. Pentru aceea, și eu lipsit de mărirea cea părintească, adecă de arhierie, am venit acum aici.

8. Întâiu, foarte bine gândind de ceale ce să cuvîn împăratului, iară a doao, pentru binele cetățeanilor miei socotind, căci, cu răutatea celor ce mai înainte i-am zis, tot neamul nostru mult să asuprește.

9. Deci, fieștecare dintru aceastea cunoscându-le tu, o, împărate, fie-ți milă și de țară și de neamul nostru, cel ce prim-pregiur stă, și-l ajută pentru iubirea de oameni carea ai cătră toți.

10. Că, până va fi Iuda, nu easte cu puțință să fie lucrurile în pace”.

11. Și, după ce au zis el unele ca acestea, îndată ceialalți priiatini, având pizmă asupra lui Iuda, mai mult au ațîțat pre Dimitrie.

12. Deci, Dimitrie îndată chemând pre Nicanor, carele era mai-mare preste elefanți, și făcându-l povățuitoriu preste Iudeea, l-au trimis,

13. Dându-i porunci ca și pre Iuda să-l omoară și pre cei ce sînt cu el să-i răsipe și să puie pre Alchim arhieru besearicii ceii prea mari.

14. Iară neamurile, care din Iudeea fugisă de Iuda, cu turmele să amesteca cu Nicanor, nenorocirile și primejdiile jidovilor ale sale norociri părăndu-le a fi.

15. Iară auzind de venirea lui Nicanor și de adunarea neamurilor, presărându-să cu pământ, s-au rugat Celui ce până în veac au întemeiat pre norodul Său și Cel ce pururea arătat au apărat partea sa.

16. Și, poruncind povățuitoriu, îndată au purces de acolo și s-au lovit cu ei la satul Desau.

17. Iară Simon, fratele lui Iuda, s-au fost lovit cu Nicanor (a), ci s-au spăriiat de venirea cea fără de veaste a vrăjmașilor.

18. Însă Nicanor, auzind vitejiia celor ce era cu Iuda și bărbăția care avea în bătăile ceale pentru patrie, s-au temut să se judece (b) cu vărsarea de sânge.

19. Pentru aceaea, au trimis pre Pisidonie și pre Teodot și pre Matatiia, ca să dea și să priimească dreaptetele (v).

20. Și mult sfat făcându-să pentru acestea, și povățuitoriu norodului vorbind cu mulțimea, toți împreună au voit ca să facă pace.

21. Și au rânduie zi, întru carea deosebi să vie la un loc, și, venind de la fieștecarele, multe scaone li s-au pus,

22. (Iară Iuda rânduie oameni armați gata în locuri de treabă, ca nu cumva vrăjmașii fără de veaste să facă vreun lucru rău), și vorba cea de opște ce s-au căzut au făcut.

23. Iară Nicanor, rămîind la Ierusalim, nici un lucru fără de cale nu au făcut, și gloatele ceale ce să adunasă ca turmele le-au slobozit.

24. Și avea pre Iuda pururea înaintea ochilor, din inimă iubindu-l.

25. Și l-au rugat să se însoare și să nască fii. S-au însurat și au trăit în liniște viață de obște.

26. Iară Alchim, văzind dragostea lor, carea avea unul cătră altul, și pacea, au venit la Dimitrie și au zis cum că Nicanor lucruri împrotivnice împăratului gândește, că pre Iuda, vrăjmașul împărăției, l-au ales să fie în locul lui, după dânsul.

27. Iară împăratul, umplându-să de mânie și întărâtându-să de pârări, vrăjmaș au scris lui Nicanor, zicând cum că cu greu easte lui a suferi legătura și și poruncește ca pre Macaveiu curând să-l trimiță legat la Antiohiia.

28. Și, sosind acestea la Nicanor, s-au

17. (a) În cea veachie easte: și puțin s-au spăriiat pentru tăcerea cea fără de veaste a vrăjmașilor. 18. (b) Să

măhnit și cu greu îi era a strica legătura cea făcută, nefăcându-i nici o strâmbătate bărbatul acela.

29. Ci, fiindcă împotiva împăratului nu să putea pune, cerca prilej cu meșteșug aceasta să se săvârșască.

30. Iară Macaveiu, văzând pre Nicanor, mai aspru răspunzindu-i lui și petreacerea cea obicinuită mai sălbatecă avându-o, au socotit cum că nu easte spre bine aspirerea aceasta și, strângând nu puțin dintr-ai săi, s-au ascuns de Nicanor.

31. Deci, cunoscând el că bărbatul ca un viteaz au cunoscut vicleșugul, s-au dus la marea și sfânta besearică, când aducea preoții jertvele ceale cuvioase, și au poruncit să-i dea pre bărbatul.

32. Iară ei s-au jurat, zicând că pre cel ce-l caută nu știu unde easte. Întinzind dreapta spre besearică, acestea au jurat:

33. „De nu-mi veți da mie legat pre Iuda, această Casă a lui Dumnezeu câmp o voi face și jertvenicul îl voi săpa și aici voi face lui Dionis besearică vestită”.

34. Și după ce au zis acestea, s-au dus. Iară preoții, întinzind mâinile cătră ceriu, chema pre Apărătoriu cel de pururea al neamului nostru, acestea zicând:

35. „Tu, Doamne, Cel ce de nimica nu ai lipsă, bine ai voit să se facă besearică lăcașului Tău, întru noi.

36. Și acum, Sfinte a toată sfințeniia, Doamne, păzește până în veac nespurcată casa aceasta, carea de curând s-au curățit și astupă toată gura nedreaptă”.

37. Iară oarecarele, anume Razis, din bătrânii ierusalimneanilor, carele era bărbat iubitoriu de cetate și cu nume bun, cât, pentru bunăvoința ce avea, părinte jidovilor să chema,

38. Pentru că în vremile ceale mai dinainte ale neamestecării era, purtând judecata jidoviei și trupul și sufletul pentru jidovime și-l puseasă cu toată nevoința.

39. Deci, vrând Nicanor să areate ura carea avea cătră jidovi, au trimis mai mulți decât cinci sute să-l prinză,

40. Că socotea cum că, de va prinde pre acela foarte mare, nevoie va face jidovilor.

41. Și mulțimea, vrând ca să ia turnul, bătea uș și porunca să aducă foc să aprinză ușile, și, când era mai prins, el singur pre sine s-au junghiat cu sabiia.

42. Vrând mai bine să moară cu cinste, decât păgânilor să se supuie și împotiva cinstii sale să pață ocări nevreadnice,

43. Ci, pentru graba, nenimerindu-să bine a să junghia și mulțimea năvălind pre ușe înlăuntru, el alergând pre zid vitejește, s-au aruncat pre sine la mulțime vitejește.

44. Iară mulțimea, curând, dându-să îndărăpt ca să facă loc căderii lui, au căzut tocma pre foale.

ispitească cu arme. 19. (v) Să facă pace.

45. Și, fiind încă viu și înfierbântat, s-au sculat cu mâinile, iară sângele din el cura ca șipotele și, greu rănindu-să, au alergat trecând printră mulțime.

46. Și, stând pre o piază despicată, după ce i-au curs tot sângele, și-au scos mațele și, prinzindu-le cu amândoaă mâinile, le-au aruncat spre mulțime și, rugându-să Celui ce stăpânește preste viață și preste duh, ca acestea iarăși să i le dea, într-acest chip s-au mutat.

CAP 15

Iuda piază pre Nicanor și mulțime de oaste a lui, și poruncește să taie capul și mâinile lui Nicanor, celui mort, și să le spânzure în Ierusalim spre pomenirea puterii ceii dumnezeiești.

*1 Mac.
7, 27

1. ară Nicanor, înțelegând cum că cei ce era cu Iuda sânt în locurile ceale dimpregiurul Samariei, au făcut sfat ca în zioa cea de odihnă

(a) fără de nici o frică să dea războiu asupra lor.

2. Iară jidovii, carii de nevoie mergea cu el, zicea: „Nicidecum așa sălbătăcește și varvarește să-i pierzi, ci cinstește zioa aceea, pre carea mai înainte o au sfințit și o au cinstit Cel ce vede toate”.

3. Iară, de trei ori, spurcatul acela păgân au întreat: „Au easte în ceriu putearnic Carele să fie poruncit a să ținea zioa sâmbetelor?”

4. Iară ei, răspunzind: „Domnul cel viu, Acela easte putearnicul cel din ceriu, Carele au poruncit să nu lucrezi în zioa a șaptea”.

5. Iară celalalt au zis: „Și eu sânt putearnic pre pământ, carele poruncesc a lua arme și a plini lucrurile împăratului”. Însă nu au dobândit ca să-și poată plini becisnicul său sfat.

6. Deci, Nicanor, cu toată sumeția înălțându-să, socotea să facă biruință de obște asupra lui Iuda.

7. Iară Macaveiu, neîncetat, cu toată nădejdea, nădăjduia că va avea ajutoriu de la Domnul.

8. Și îndemna pre cei ce era cu sine să nu să sparie de venirea neamurilor, ci, aducându-și aminte de ceale mai dinainte ajutorii, care s-au făcut lor din ceriu, și acum să așteapte de la Cel Atotputearnic biruință și ajutoriu.

9. Și-i mângăia pre ei din lege și din proroci, și, aducându-le aminte și războaiele care mai înainte le-au fost făcut, mai cu osârdie pre ei i-au făcut.

10. Și așa, prinzindu-i pre ei cu mânie, împreună le-au arătat cum că neamurile nu au ținut legătura și au călcat jurământul.

11. Și pre fieștecarele dintr-înșii nu atâta cu scuturi și cu arme îi întărea, cât cu cuvinte foarte bune îi îndemna, spuindu-le vis vreadnic de credință, prin care pre toți i-au veselit.

12. Iară vederea visului într-acest chip era,

1. (a) Adecă, în zioa sâmbetii.

cum că Onia, cel ce fuseasă arhiereu, om bun și cuvios, cucearnic la față și cu obiceiuri bune și la vorbă cuvios, carele din pruncie s-au fost nevoit într- toate lucrurile faptei bune, acesta cu mâinile întinse să ruga pentru toată adunarea jidovilor.

13. După aceasta, s-au arătat un bărbat cu căruntețe și cu mărire minunat, și preacuvioasă mărire era împregiurul lui.

14. Și cum că au răspuns Onia și au zis: „Acesta easte iubitoriul de frați, prorocul lui Dumnezeu, Ieremie, carele mult să roagă pentru norod și pentru sfânta cetate”.

15. Și cum că Ieremie au întins dreapta și au dat lui Iuda sabie de aur, și, dând, i-au zis acestea:

16. „Ia această sfântă sabie, dar de la Dumnezeu, prin carea vei surpa pre vrăjmași”.

17. Deci, mângăindu-să cu aceste cuvinte bune foarte ale lui Iuda, care inimile voinicilor și pre vârtute le putea aprinde și a le îmbărbăta, au socotit să nu tăbărască, ci vitejește să năvălească și bărbătește să se apuce și să se bată, ca să se aleagă lucrul, pentru că și cetatea și sfintele și besearica stă în primejdie.

18. Iară de muieri și de prunci și de frați și de rudenii mai puțină grijă avea, iară frica cea mai mare și cea mai întâiu era lor pentru sfințita besearică.

19. Iară cei ce era în cetate foarte îngrijeați era și turburați pentru cei ce era să dea războiu.

20. Și toți acum aștepta judecata ce va să fie. Și, după ce s-au apropiat vrăjmașii, și oastea s-au rânduit și hiarăle în loc bun s-au așezat și călărimea în cornuri s-au pus.

21. Iară Macaveiu, văzind venirea mulțimei și gătirea armelor, cea de multe fealiuri, și sălbătăcirea fiiarălor, au întins mâinile la ceriu și s-au rugat Celui ce face minuni, Domnului, păzitoriului, cunoscând că nu în arme easte biruința, ci, precum El însuși judecă, dă celor vreadnici biruință.

22. Și, rugându-să, așa au zis: * „Tu, Doamne, ai trimis pre îngerul Tău în zilele lui Iezechiia, împăratului Iudeii, și au ucis din tabăra lui Senahirim la o sută și 85 de mii.

23. Și acum, Stăpânitoriule al ceriurilor, trimite înger bun înaintea noastră, carele să fie spre frică și spre cutremur.

24. De mărirea brațului Tău să se înfricoșeze cei ce cu hulă vin asupra sfântului Tău norod”. Și, acestea zicând, au încetat.

25. Iară Nicanor și cei ce era cu el cu trâmbițe și cu cântece vinea.

26. Iară Iuda și cei ce era cu el cu chemare și cu rugăciuni au dat războiu cu vrăjmașii.

27. Și, cu mâinile oștindu-să, iară cu inimile rugându-să cătră Dumnezeu, au așternut nu mai puțin decăt treizeci și cinci de mii, foarte veselindu-să de această arătare a lui Dumnezeu.

28. Iară încetând de la războiu și cu bucurie întorcându-să, au cunoscut cum că Ni-

*Sus
8, 19

canor, cu toate armele sale, au căzut.

29. Și, făcându-să strigare și turburare, bine au cuvântat pre Cel puternic cu glas părintesc.

30. Și au poruncit Iuda, cel ce în tot chipul era gata și cu trupul și cu sufletul a muri pentru cetățeani și cu vârsta sa au păzit bunăvoința către cei de o leage, ca să taie capul lui Nicanor, și mâna cu umărul să le aducă în Ierusalim.

31. Și, după ce au sosit acolo și chemând pre cei de o leage cu sine și pre preoți, înaintea jertvenicului puindu-i, au chemat pre cei ce era în coșteiu.

32. Și le-au arătat capul spurcatului Nicanor și mâna celui rău hulitoriu, carea o au fost întins asupra Casii ceii sfinte Atotputernicului și s-au sumețit.

33. Și limba răului credincios Nicanor au poruncit să o taie și să o facă bucăți mărunte și să o dea pasărilor, iară ceale de răsplătirea nebuniei în preajma besearicii să le spânzure.

34. Și toți, căutând la ceriu, au bine-cuvântat pre luminatul Domn, zicând: „Bine e cuvântat Cel ce au păzit locul Său

nespurcat”.

35. Și capul lui Nicanor l-au spânzurat la coșteiu, ca să-l vadă toți și să cunoască cum că easte adevărit semn al ajutoriului lui Dumnezeu.

36. Și au așezat toți cu poruncă de obște, ca nicidecum să nu lasă neînsămnată zioa aceasta.

37. Ci praznicul ei să fie în zioa a treisprăzece a lunii a doasprăzece, carea sirie-neaste să zice adar, cu o zi mai înainte de zioa lui Mardoheu.

38. Deci, ceale ce au fost pentru Nicanor așa s-au întâmplat, și, din vremile acealea, au stăpânit jidovii cetatea, și eu aici voiu face sfârșit cuvântului.

39. Și de easte bine și cum să cuvine tocmit, aceasta și eu am vrut, iară de easte prosteaste și de mijloc, aceasta de ajuns îmi easte mie.

40. Că, precum tot vin singur a bea, sau tot apă împotivnic lucru easte, ci în ce chip vinul amestecat cu apă e dulce și desfătează, așa și așazarea cuvântului, cu întocmirea sa, veseleaste urechile celor ce cetesc. Iară aici să fie sfârșitul.

CARTEA A TREIA A MACAVEILOR

CAP 1

Ptolomeiu Filopator vrea să năvălească în Sfintele Sfinților și mare turburare să face în Ierusalim.

1. **A**ră Filopator, înțelegând de la cei ce s-au întors cum că Antioh au luat locurile ceale de supt stăpânirea sa, au poruncit tuturor puternicilor sale, pedestrilor și călăreților, să se strângă.

2. Și, luând cu sine pre soru-sa, Arsinoi, au purces până la locurile ceale despre Rafian, unde era tăbărăți cei ce era cu Antioh.

3. Iară oarecarele Teodot, gândind să facă viclenie, au luat din armele lui Ptolomeu, care mai înainte fuseasă încredințate lui, ceale mai tari, și s-au dus noaptea în cortul lui Ptolomeu, ca el singur să-l omoară pre el și întru acest chip să se răsipească războiul.

4. Ci pre acesta l-au scos Dositeiu, cel ce să zicea a lui Drimil, carele de neam era jidov, iară după aceea și-au mutat leagea și s-au înstrăinat de către dogmele ceale părintești. Acesta au făcut să se culce în cortul lui un necunoscut, căruia s-au întâmplat de au pățit el patima lui.

5. Iară după aceea, făcându-să războiu tare și lucrurile mai tari fiind la Antioh, Arsinoi umbla și ruga pre ostași cu jeale și cu lacrimi, cu părul despletit, ca și pre sine și pre pruncii săi și pre muierile sale bărbă-

teaste să ajute, făgăduind că, celor ce vor birui, fieștecăruia va da doao mnas de aur.

6. Și așa s-au întâmplat de mulți vrăjmași au perit în bătaie și mulți s-au și robit.

7. Iară, după ce au biruit viclesugul acela, au socotit să meargă în cetățile ceale mai de pre aproape ca să le mângăie, și, după ce au făcut aceasta și au împărțit daruri capiștilor, au făcut pre cei supuși ai săi să fie cu inimă bună.

8. Iară jidovii, trimițind la el de la bătrânime și de la cei mai de frunte, ca să i să închine și să-i ducă daruri și să i să bucure de ceale ce i s-au întâmplat. Și s-au întâmplat de el au fost gata, ca cât mai curând să meargă la ei.

9. Și, după ce s-au dus la Ierusalim, au jertvit Preamarelui Dumnezeu și au dat daruri, și din ce era prilej oarece lucrului făcând.

10. Și, viind la loc și cu sârguială și cu bună-cuviință minunându-să și mirându-să de rânduiala cea bună a besearicii, au gândit să se sfătuiască să între în besearică.

11. Iară ei, zicând cum că nu să cade a să face aceasta,* că nu numai celor din neamuri nu easte slobod, ci nici tuturor preoților, fără numai arhiereului carele pre toți povățuiaște,** și și acestuia o dată într-un

*2 Leage
23, 3
Neemia
13, 3
**Ieșire
30, 10

an, iară el nicidecum nu au vrut să asculte.

12. Ci, măcar de s-au și cetit înaintea lui leagea, tot n-au încetat a nu intra, zicând că trebuie să între și, măcar de ei sânt lipsiți de această cinste, „eu nu trebuie să fiu lipsit”, și i-au întreat pentru ce, întrând el prin toată besearica, nime din cei ce era acolo nu l-au oprit.

13. Și oarecarele, negândind mai înainte, zisă: „Rău s-au făcut aceasta”. Iară el au zis: „Când să face aceasta pentru vreo pricină, au tot nu voiu intra eu? Ori vreau ori nu vreau ei”.

14. Iară preoții, cu toate veșmintele îmbrăcați, căzindu-i înainte, să ruga Preamarelui Dumnezeu să le ajute la această nevoie ce li s-au întâmplat și să întoarcă pornirea răului năvălitoriu; și de strigare cu plâns umplând besearica, iară cei ce era în cetate, turburându-să, au sărit, neștiind ce să face.

15. Și fecioarele ceale închise în camere, cu ceale ce le-au născut s-au pornit, și, cu cenușe și cu prav preserându-și capetele, de suspinuri și de plânsuri au umplut ulițele.

16. Și ceale de curând adunate din camerele ceale spre întimpinare rânduie, lăsând rușinea ce li să cuvinea, degrab alerga în cetate.

17. Iară numele și doicele, lăsind pruncii cei de curând născuți, încoace și încolo, unele prin case, altele prin ulițe, fără de oprealiște să aduna la besearica cea prea mare.

18. Și de multe fealiuri era ruga celor ce să adunasă, despre ceale ce fără de cuviință cerca el să facă.

19. Și împreună cu aceștia, cetățeanii, luând îndrăzneală, nu-l suferea să plinească sfatul lui care-l gândea, ci au strigat să se pornească la arme și bărbătește pentru leagea părintească să moară și mare gălceavă au făcut în locul acela.

20. Și abii preoții și bătrânii i-au întors și la aceași stare a rugăciunii era.

21. Și mulțimea ca mai înainte întră aceasta să afla rugându-să, iară bătrânii carii era cu împăratul în multe chipuri ispita, ca să mute gândul lui cel sumeț de la sfatul ce-l gândisă.

22. Iară el, mai îndrăzneț făcându-să, lăsând toate, să găta să între ca să săvârșească ceale ce mai înainte au zis.

23. Acestea văzind, și cei ce era cu împăratul s-au întors să se roage cu ai noștri.* Celui ce are toată putearea, ca celor ce era acolo să le ajute și să nu treacă cu vederea această faptă fără de leage și sumeață.

24. Și de strigarea cea îndesită și plină de dureare a mulțimei ce să adunasă, strigare neînchipuită era.

25. Că să părea că nu numai oamenii, ci și păreții și pământul tot răsună, precum toți moarte atunci pofta, decât să se spurce locul.

CAP 2

Rugăciunile lui Simon, arhiereului, și a celorlalți ji-

dovi, pedeapsa lui Ptolomeu și însănătoșarea.

1. ară Simon, arhiereul, înaintea besearicii îngenunchind și cu cuviință întinzându-și mâinile, așa s-au rugat:

2. „Doamne, Doamne, Împăratul ceriurilor și Stăpânul a toată făptura, Cel Sfânt întră sfinți, singur stăpânitoriu, Atotțitoriu, caută spre noi, cei ce ne asuprim de cel necredincios și spurcat, carele easte înfierbântat de îndrăzneală și de puteare.

3. Că Tu ești Cel ce ai făcut toate și toate le stăpânești, domn drept ești, Cel ce judeci pre cei ce cu sumeție și cu trufie fac.

4. Tu pre cei ce mai înainte au făcut strâmbătate,* întră carii și uriași era, carii întră vitejie și întră îndrăzneală nădăduia, i-ai pierdut,** aducând preste ei apă nemăsurată.

5. Tu pre sodomneanii cei sumeți și cuprinși cu vădită și cu nespuse răutate cu foc și cu iarbă pucioasă i-ai ars, pildă puindu-i celor de pre urmă.

6. Tu pre îndrăznețul acela Faraon, carele pre norodul Tău cel sfânt, pre Israil, l-au robit cu multe și osibite munci ispitindu-l, ai arătat putearea Ta.

7. Și, după acestea, ai arătat putearea Ta cea mare,* când, cu cară și cu mulțime de gloate gonind el pre norod, l-ai înecat în fundul mării, iară pre cei ce au crezut întră Tine, Cel ce stăpânești preste toată făptura, întregi i-ai trecut, carii, cunoscând lucrul mâinilor Tale, Te-au laudat pre Tine, Cel Atotțitoriu.

8. Tu, Împărate, Cel ce ai zidit acest pământ nemărginit și nemăsurat, ales-ai cetatea aceasta* și ai sfințit locul acesta spre numele Tău, Cel ce de nimica lipsă nu ai, și l-ai mărit cu arătare luminată, întărindu-l pre el spre mărirea marelui și preacinstului Tău nume.

9. Și, iubind casa lui Israil, ai făgăduit* cum că, oricând abătându-ne noi de la Tine, ne va cuprinde strânsoare, și, venind în locul acesta să ne rugăm, vei asculta rugăciunea noastră.

10. Și cu adevărat credincios și adevărat ești, că, de multe ori când era în nevoie părinții noștri, întră smereniia lor, le-ai ajutat lor și i-ai izbăvit pre ei de foarte mari nevoi.

11. Iată, dară, acum, Împărate Sfinte, pentru păcatele noastre ceale multe și mari ne asuprim și sântem supuși vrăjmașilor noștri și părășiți întră neputințe.

12. Și, întră această cădere a noastră, îndrăznețul și spurcatul acesta să nevoiaște ca să ocărăască locul cel sfânt, care pre pământul acesta l-ai ales numelui Tău celui mărit.

13. Că lăcașul Tău easte ceriul ceriului, la care oamenii nu să pot apropiia. Iară de vream ce bine ai voit ca să așezi mărirea Ta întră norodul Tău, Israil, ai sfințit locul acesta.

14. Nu face izbândă asupra noastră prin necurații aceștia, nici prin cei spurcați ne pedepsi pre noi, ca să nu să laude cei fără de leage

*Face.
6, 4
**Face.
7, 10
17

*Ieșir.
14, 19
17
28

*2 Leage
12, 11
3 Împă.
8, 29
*3 Împă.
8, 47

întru mânia lor, nici să se veselească întru trufia limbii lor, zicând: «Noi am călcat casa sfințeniei, cum să calcă casele urâciunilor».

15. Șterge păcatele noastre și răsipește greșelele noastre și arată mila Ta în ceasul acesta, degrab să ne întimpine pre noi îndurările Tale, și pune laudă în gura celor ce au căzut și s-au zdrobit cu sufletele, fă-ne noao pace”.

16. Iară atotvăzătorul Dumnezeu, Cel decât toate mai Sfânt, întru sfânt lăcașul Său auzind legiuită rugăciune, pre sumețul și îndrăznețul acela trufaș foarte l-au bătut.

17. Încoace și încolo clătindu-l pre el, cum să clătească trestia de vânt, cât zăcea pre pământ neputând face nimica și era cu mădulările slăbănogite, cât nici a grăi nu putea, cu dreaptă judecată fiind certat.

18. Deci, priiatinii și păzitorii trupului lui, văzind acea iute bătaie care l-au apucat pre el, temându-să ca să nu să lipsască și de viață, degrab l-au scos afară pre el spăimântați de nespūsă frică.

19. Iară după câtăva vreme, trezindu-să, nicidecum nu s-au pocăit după acea bătaie, ci, cuvinte amară și îngrozitoare grăind, s-au dus.

20. Și sosind la Egipt și adăogând răutățile, cu ajutoriul soțiilor celor osibiți de toată dreptatea, pre carii mai înainte i-am arătat,

21. Nu numai cu aceale nenumărate spurcăciuni s-au îndestulit, ci și la atâta îndrăznire au venit, cât în toate locurile puneau blăstămuri asupra norodului, și mulți din priiatini, căutând la punerea împăratului, și ei urma voia lui.

22. Că puseasă întru sine împăratul ca asupra neamului să dea hulă și, rădicând la turnul cel de lângă curte stâlp, au tăiat pre dânsul scrisoare.

23. Ca nici unul din cei ce nu jertvesc să nu între în besericile lor, ci toți jidovii să fie scriși la norod și să fie de slujbă, iară cei ce ar răspunde împotrivă, cu sila luându-i, să-i omoară.

24. Iară pre cei ce să scriu să-i însămneaze și cu foc, cu sămnelui Dionis tipărindu-le pre trup frunză de iaderă, pre carii i-au și osibit la Domnul, de care mai înainte s-au lipsit.

25. Însă, ca să nu să vază cum că tuturor vrăjmășuiaste, au scris dedesupt că, de vor vrea unii dintru ei să petreacă întră cei ce sânt aleși spre slujbele jertvelor, aceștia întocma cu alexandreanii să fie cetățeani.

26. Deci, unii din cetate, urând rânduialele bune-credință ale cetății, lezne s-au dat pre sine, ca cum mare cinste ar dobândi petreacerea ce vor avea cu împăratul.

27. Iară cei mai mulți, cu vitejesc suflet întărindu-să, nu s-au despărțit de buna-credință, ci, cu bani răscumpărându-și viața, fără de frică să nevoia să se scoată de la scrisoare, bună nădejde având că le va veni apărare.

28. Și de cei ce să depărta de la ei să scârbea și ca pre niște vrăjmași neamului său îi judeca și îi lipsea de petreacerea cea de obște și de ajutoriu.

CAP 3

Porunca împăratului Ptolomeu Filopator, pre toți jidovii cu muierile și cu pruncii să-i ducă la el legați, să-i piarză, și toate a lor să se jefuiască.

1. ceastea înțelegându-le păgânul, atâta s-au mâniaat, cât nu numai pre cei ce lăcuia în Alexandria s-au mâniaat, ci și celor din țară

mai cu greu să împotrivea, și au poruncit ca degrabă să-i strângă pre toți într-un loc și cu foarte rea moarte să-i omoară.

2. Și, aceastea gătindu-să, veaste rea asupra neamului s-au vestit la oamenii cei poftitori de rău, cărora li să da prilej a-și plini voia, ca cum i-ar opri pre ei de la legile sale.

3. Iară jidovii fără de nici o îndărăptnicire păzea bunăvoința și credința cătră împărați, ci pentru că cinstea pre Dumnezeu și cu legea Lui să ocârmuia, osibiri făcea asupra lor și surpări, pentru carea pricină unora urâți să părea, și cu faptele ceale bune a lucrurilor celor dreapte împodobindu-și petreacerea sa, tuturor oamenilor plăcuți era.

4. Deci, viața cea bună a neamului, carea la toți era vestită, acei străini de neam nici într-un chip nu o au socotit, iară osibirea închinăciunii și a mâncărilor o veste, zicând cum că nici de împăratul, nici de puteri ascultă oamenii aceștia, ci sânt răi la inimă și foarte împotrivitori lucrurilor, și mare hulă au ațîțat.

5. Iară elinii cei din cetate, nici o strâmbătate având, văzind acea gâlceavă neașteptată și năvălire fără de veaste asupra oamenilor acestora și alergături împreună neostenite făcându-să, a le ajuta nu putea, că era porunca tirănească,

6. Ci să ruga și cu greu suferea, gândind că să vor schimba aceastea, pentru că nu va fi așa necercată o adunare ca aceasta, nimica greșind.

7. Iară unii vecini și priiatini, și carii avea negoțorie cu ei, pre ascuns grăia cu unii, făgăduindu-le că le vor fi credincioși și cu toți dimpreună îi vor apăra și bucuros vor veni să le ajute.

8. Iară el, pentru norocirea cea de acum sumețindu-să și necăutând la putearea Prea-marelui Dumnezeu, ci gândind că pururea întru același sfat va rămânea, scris-au asupra lor cartea aceasta:

9. „Împăratul Ptolomeu Filopator, povățuitorilor de oaste și ostașilor celor ce sânt în Egipt și ori în ce loc, bucurie și sănătate, și eu încă sânt sănătos și lucrurile noastre.

10. După ce oastea noastră cea trimisă în Asia, de carea știți și voi, cu ajutoriul dumnezeilor și cu vitejiia noastră, după cuvinte foarte bun sfârșit au avut. Drept aceea, am

socotit ca nu cu sila armelor, ci cu blândețã și cu multã iubire de oameni sã aplecãm neamurile ceale ce lãcuiesc în Chilo-Siriia și în Finichiia și bine sã le fac, cu bucurie.

11. Și besearicilor, celor de prin cetãți, împãrțindu-le venituri multe, mers-am și la Ierusalim, suindu-ne, sã cinstim besearica celor necredincioși, carii niciodatã nu înceteazã de la nebunie.

12. Iarã ei cu cuvântul priimind a noastrã venire, însã cu lucrul vicleneaște, vrând noi sã intrãm în besearica lor și cu cuvioasã și frumoasã daruri sã o cinstim, ei sumețindu-sã, ca și mai demult ne-au oprit a intra, rămãind de cinstea noastrã.

13. Și nu au simțit putearea noastrã pentru iubirea de oameni carea avem cãtrã toți oamenii, ci gândul sãu cel rãu, care-l au asupra noastrã, aiavea l-au arãtat, ca cei ce numai ei singuri dintrã neamuri sã împrotivesc împãraților și fãcãtorilor sãi de bine, și nimica ce e adevãrat nu vor sã sufere.

14. Și noi, lãsind dupã nebuniia lor și cu biruințã întorcându-ne la Egipt, cãtrã toate neamurile am arãtat iubire de oameni, precum sã cãdea am fãcut.

15. Și pentru acestea, spre cei ce sânt de un neam cu ei, nimãnui pizmã n-am ținut, și pentru ajutoriul și pentru ceale ce le-am fost încrezut lor cu adevãr, ceale de la început mii de lucruri îndrãznind a le schimba am vrut, și politiei alexandreanilor pre ei sã-i învrednicim și pãrtași preoților celor de pururea sã-i facem.

16. Iarã ei, împrotivirea luând și cu rãutatea cea dimpreunã cu ei nãscutã lãpãdãnd binele și pururea la rãu abãtãndu-sã, nu numai s-au întors de cãtrã cea neprețuitã politie, ci încã și de cei puțini, carii dintru dãnșii sã aflã spre noi cu bunãvoințã, sã scãrbesc și cu cuvântul și cu tăcearea, pururea având prepus pre noi pentru viața sa cea de necinste, cum cã noi curând vom strica tocmealele.

17. Pentru aceea, și cu seamne bine adevãrindu-ne, cum cã aceștia în tot chipul au gând rãu spre noi, și mai înainte socotind ca nu cumva mai pre urmã turburare fãrã de veaste fãcându-sã, pre acești necredincioși de dupã dos vãnzãtori și varvari sã-i avem vrãjmași,

18. Am poruncit ca îndatã cât va sosi la voi cartea aceasta, pre cei însemnați în cartea aceasta, împreunã cu muierile și cu pruncii ocãrãți și prãdați întrã aceaeasi zi, sã-i trimiteți la noi de pretutindinea cu legãturi de fier legați, ca, precum sã cade celor rãi, cu moarte nevindecatã și de ocarã sã piarã.

19. Cã, dupã ce sã vor certa toți aceștia, am socotit cã, de aci înainte, lucrurile noastre desãvãrșit întrã bunã stare și mai bunã rãnduialã sã vor așeza.

20. Iarã oricine va ascunde pre vreun jidov, ori bãtrân, ori tinãr, ori prunc la țite, foarte cu groaznice chinuri sã va chinui, cu toa-

tã casa.

21. Și cine va spune pre cel ce va ascunde, acela va lua avearea celui ce va cãdea supt vinã, și din argintul împãrãtesc doao mii de drahme, și cu slobozenie sã va încununa.

22. Iarã tot locul unde sã va afla ascuns jidov, neumblat și ars de foc sã se fãcã, ca la toatã muritoarea fire, întrã tot, fãrã de treabã sã se socoteascã întrã toatã vremea”. Așea au fost scrisã cartea.

CAP 4

Nici o cetate sau loc nu era fãrã de plãns pentru izgonirea jidovilor, pre carii, fiind adunați, nu-i pot scrie trimișii în patruzeci de zile, și această împiedecare era din rãnduialã dumnezeiascã.

1. arã oriunde sosea porunca aceea, pãgãanii fãcea ospãț norodului, cu strigãri și cu bucurie, și cu îndrãznealã-și arãta pizma cea rea, carea de demult o avea în inima sa.

2. Iarã jidovilor neîncetatã plângere era și tânguire cu foarte mare strigare, cu lacrãmi și cu suspinuri ferbinți a inimii lor, pretutindinea plângând perirea sa cea nevãzutã mai înainte, carea fãrã de veaste s-au judecat asupra lor.

3. Ce stãpânire sau cetate, sau ce loc lãcuit oriunde, sau ce cãi nu era pline de vãitãturi și de plãnsuri de ei?

4. Cã așea de groaznic și fãrã de milã, de mai-marii cetãților, toți dimpreunã sã trimitea, cât și unii din vrãjmașii lor, cu mintea privind cumplitetele chinuri, li sã fãcea milã și, socotind neștiuta schimbare a vieții, lacrãma de trei ori ticãloasa lor trimitere.

5. Cã sã aducea mulțime de bãtrãni albi de cãrunteate, a cãrora picioarele care de bãtrãneate sã cujbisã și târziu pãșea, fãrã de nici o rușine le silea ca sã pãșeascã iute.

6. Și ceale tinere, care de curând era mãritate, în loc de a sã veseli, sã vãita, și cosițele ceale unse cu mir cu prav le-au preșerat, dezvãlitate sã aducea, și în loc de cãntãri de nuntã, toate împreunã începea a plãnge, ca cum ar fi rupte cu prãzi de alte neamuri, și, legate cu sila, le trãgea norodul sã le bage în corabie.

7. Și bãrbații acestora cu lațuri în loc de cununi era împleteciți la grumazi în vârsta cea ca o floare a tinerețelor, în loc de desfãtare și de veselie tinereascã, zilele ceale rãmase ale nuntei în plãngeri le petrecea, lãngã picioare vãzindu-și groapa zãcãnd.

8. Și-i ducea ca pre niște fieri legați cu fier, unii de cumpenele corãbiilor avea grumazii prinși cu cuie, alții avea picioarele țapân legate cu obezi și deasupra cu podine astupați, ca sã nu vazã lumina, și de toate pãrțile sã le fie întrã întunearec ochii, ca pre niște împrotivitori pre apã sã-i ducã.

9. Pre aceștia, dupã ce i-au bãgat în corabie și au sãvãrșit meargerea, precum poruncisã

împăratul, au poruncit să-i tăbărescă înaintea cetății, în locul cel de alergătura cailor, care era foarte larg împregiur și bun de-a-i putea vedea, să-i batjocorească toți cei ce intra în cetate și cei ce ieșea, de călătorea în țară, ca nici cu oștile lui să se împreune, nici în cetate să se priimească.

10. Iară după ce s-au făcut aceasta, auzind cum că jidovii cei din cetate adevase ies pre ascuns și plâng ticăloșia cea de ocară a fraților săi, mâniindu-să, au poruncit ca și acestora tocma așa să le facă ca și acelora, și nici într-un chip să nu scape de muncile lor și să se scrie tot neamul anume.

11. Pentru că nu va plini mai înainte lucrul cel cu osteneală a robiei, care cu puțin mai înainte s-au zis, ci, chinuiți cu muncile poruncite, într-o zi îi va pîiarde.

12. Făcutu-s-au, dară, scrisoarea acestora cu amară sânguială și cu sumeață nevointă, de la răsăritul soarelui până la apus, carea desăvârșit nu s-au sfârșit până după patruzeci de zile.

13. Iară împăratul tare și neîncetat s-au umplut de bucurie și au făcut ospețe la toți idolii, și cu minte rătăcită departe de la adevăr, și cu spurcată gură lăuda chipurile ceale surde, care nu pot lor să grăiască sau să le ajute. Iară asupra Preamarelui Dumnezeu lucruri necuvioasă grăia.

14. Iară după ce au trecut vreamea cea mai înainte zisă, au adus scriitorii răspuns la împăratul, cum că mai mult nu pot face scrisoarea jidovilor, pentru nenumărata lor mulțime, că încă cei mai mulți era prin țară, iară alții încă prin căsi era adunați, alții într-alte locuri, cât cu neputință era la toți domnii carii era preste Eghipt.

15. Deci, înfricoșindu-i pre ei împăratul, ca cum ei ar fi luat daruri și ar fi făcut meșteșug ca să scape, și au crezut el că easte adevărată aceasta, iară ei zicea și arăta cum că și hârția și condeaiile ceale de scris s-au sfârșit.

16. Iară aceasta au fost lucrarea purtării de grije ceii nebiruite a Celui ce din ceriu ajuta jidovilor.

CAP 5

Împăratul poruncind lui Ermon să întrarameaze elefanții pre zioa viitoare, să omoară pre jidovi, au trimis Dumnezeu somn împăratului și au trecut ceasul, și prin rugăciune îi mântuiaște Dumnezeu de moarte.

1. tunci, chemând pre Ermon, carele purta grije de elefanți, și, umplându-să de grea iuțime și de mânie, nicidecum nu s-au mutat,

2. Au poruncit ca, spre zioa cea viitoare, cu mănunchi de tămâie de ajuns și cu vin mult neamestecat, pre toți elefanții să-i adeape, care era de toți cinci sute și, după ce să vor sălbătaci de acea beutură multă, să-i sloboază asupra jidovilor ca să-i omoară.

3. Iară el, după ce au poruncit acestea, s-au

întors la ospăț, adunând pre cei mai mari din priiatini și din oaste, carii era mânioși asupra jidovilor.

4. Iară Ermon, cel mai mare preste elefanți, ce i s-au poruncit cum să cade au plinit.

5. Și slujitorii cei rânduți la aceasta, de cu seară ieșind, lega mâinile ticăloșilor și alte meșteșuguri împregiurul lor făcea toată noaptea, socotind că de tot va peri deodată neamul acela.

6. Iară jidovii, carii intra păgâni să vedea pustii de tot acoperământul, pentru nevoia legăturilor, carea de toate părțile cuprinseasă pre ei,

7. Cătră Domnul cel Atotțitoriu, Cel ce stăpânește pre toată puterea, cătră Dumnezeu și Părintele cel milostiv al lor, toți cu lacrimi neîncetat au strigat rugându-să

8. Ca să mute sfatul cel necuvios deasupra lor și cu mărire arătată să-i izbăvească pre ei de moartea, carea era gata la picioarele lor.

9. Și rugăciunea acestora neîncetat să suia la ceriu.

10. Iară Ermon, după ce pre nemilostivii elefanți, adăpându-i, i-au umplut de vin mult și i-au saturat de tămâie, au venit de dimineață, a doao zi, la curte, ca să spuie acesteia împăratului.

11. Însă parte de somn, care lucru din veacul vremii au fost făcut bun pentru noapte și pentru zi, pus de la Cel ce dăruiaște tuturor căroră El vrea, au trimis împăratului.

12. Deci, fiind cuprins cu prea dulce și adânc, așa lucrând Domnul, mult s-au împiedecat de la gândul ce-și puseasă și s-au înșelat de sfatul său cel nemutat.

13. Iară jidovii, scăpând de ceasul care mai înainte era însămnat, pre Dumnezeu cel Sfânt a lor L-au lăudat și iarăși s-au rugat Celui ce S-au împăcat cu dânșii ca să areate tăriia mâinii Sale ceii putearnice asupra neamurilor trufașe.

14. Și, fiind mai jumătate de a zeacelea, chemătoriul văzind că cei chemați s-au strâns, s-au dus la împăratul și l-au boldit.

15. Și, abii deșteptându-l, i-au spus că treace vreamea ospățului, vorbindu-i despre acestea.

16. Și acestea gândindu-le, împăratul s-au întors la ospăț și au poruncit celor ce venisă la ospăț să șează în preajma lui.

17. Și, după ce s-au făcut aceasta, i-au îndemnat să fie voioși și să se desfăteaze, că aceasta easte partea cea mai de cinste a ospățului.

18. Iară, înmulțind vorba, împăratul au chemat pre Ermon și cu amară înfricoșare l-au întreat: „Pentru ce pricină s-au lăsat jidovii să fie vii astăzi?”

19. Iară el au spus cum că, în noaptea trecută, el au plinit ce i s-au poruncit și au mărturisit și priiatinii lui.

20. Iară având cruzime mai grea decât Falaris, au zis: „Pentru somnul de astăzi să aibă har, iară tu fără de sminteală pre mâne

aseamenea să gătești elefanții spre perirea necuvioșilor jidovi”.

21. Acestea zicându-le împăratul, toți cei ce era aci au lăudat și veaseli s-au dus fieștecarele în casa sa.

22. Unde, întru acea noapte, nu atâta au dormit, cât s-au meștesugit să facă toate fealiurile de batjocură asupra celor ce să părea ticăloși.

23. Și, când cânta cocoșul de dimineață, și Ermon, întrarmând fierile, le-au adus la curtea cea mare, unde să făcea jertve.

24. Iară mulțimea din cetate s-au adunat să vază acea privealiște ticăloasă, așteptând cu deadinsul dimineața.

25. Iară jidovii, neîncetat trăgându-și sufletul cu rugăciune, nu multe lacrimi și cu cântări jealnice, cu mâinile întinse la ceriu, să ruga Preamarelui Dumnezeu ca iarăși degrab să le ajute lor.

26. Și, încă razăle soarelui nu să răvărsasă, și împăratul, priimind priiatinii, au venit Ermon și l-au chemat să iasă, spuindu-i că ce au poftit împăratul easte gata.

27. Iară el, auzindu-l și îngrozindu-să de acea fără de leage ieșire, tocma nimica știind, au întrebat pentru ce cu sârguială au făcut el aceasta.

28. Iară aceasta era lucrarea lui Dumnezeu Atotstăpânitorului, Carele au făcut ca mintea lui să-și uite de ceale ce mai înainte au gândit să facă.

29. Ermon i-au spus și priiatinii toți că: „Fierile și puterile, o, împărate, sânt gata din porunca ta”.

30. Iară el, umplându-să de grea mânie pentru aceste cuvinte, pentru că, cu purtarea de grije a lui Dumnezeu, s-au răsipit tot gândul lui cel despre acestea, și căutând groaznic cătră el, au zis:

31. „De ar fi părinții tăi aici, sau fiii fiilor, aceasta ar fi gata, mâncare fierilor sălbatece, de s-ar sătura, în locul nevinovaților jidovi, carii mie și părinților miei întreagă și nemutată credință au arătat.

32. Și de nu mi-ar fi pentru dragostea carea am crescut împreună și pentru slujba ta, de viață pentru acestea te-ai fi lipsit”.

33. Așea, Ermon, de năpraznă, s-au umplut de primejdioasă frică, și cu vederea și cu fața s-au spăriiat.

34. Iară priiatinii, fieștecarele s-au furișeat trist, pre cei adunați i-au slobozit pre fieștecarele la lucrul său.

35. Iară jidovii, auzind ceale de la împăratul, au lăudat pre luminatul Dumnezeu, Domnul și Împăratul împăraților, ca cei ce au dobândit de la El acest ajutoriu.

36. După aceea, iarăși făcând împăratul ospăț și îndemnând pre oaspeți să fie cu voia bună,

37. Au chemat pre Ermon și cu înfricoșeare i-au zis: „De câte ori trebuie să-ți porun-

cesc ție un lucru, becisnice?

38. Și acum, întrarmează elefanții pe mâne, să piiarză pre jidovi”.

39. Iară rudeniile care ședea împreună cu el, mirându-să de acest nestătătoriu gând, au zis aceste:

40. „Împărate, până când ca pre niște vite necuvântătoare ne vei ispiti? Acum, a treia oară poruncind să-i piiarză pre ei și apoi când va să se facă mutându-ți gândul, iarăși strâci ceale ce ai poruncit,

41. Pentru care cetatea aceasta să turbură așteptând, că de multe ori s-au adunat și acum easte primejdie să nu să jefuiască”.

42. Pentru aceea, împăratul, tocma Falaris, s-au umplut de nesocoteală și de mutările sufletului, care s-au făcut întru el, pentru cercetarea jidovilor, nebăgând nici o samă, cu jurământ spurcat s-au jurat, cum că el pre aceștia, fără de nici o zăbavă, la genunchii și la picioarele fiarălor aruncați să-i trimiță la iad.

43. După aceea, făcând oștire asupra ludeii, ca să o puie întocma cu pământul, cu foc și cu sabie degrab să o bată, și acolo besearica lor cea necălcată de noi cu foc să o arză curând, și celor ce fac acolo jertve pustietate în toată vremea să le puie.

44. Atunci, bucuros ducându-se priiatinii și rudeniile, cu credință rânduia puterile spre locurile cetății ceale mai cu bun prilej spre pază.

45. Iară cel mai mare preste elefanți fiarăle la patimă nebună le-au dus, ca să zic așea, cu beuturi foarte mirositoare și cu vin tămâiat groaznic le-au gătit.

46. Drept aceea, cătră luminarea de ziuo, când la alergătura cailor era cetatea plină de nenumărată mulțime, întrând în curte, au îndemnat pre împăratul la ceale ce era puse înainte.

47. Și el, umplându-și mintea sa cea păgână de mânie grea, cu toată greutatea împreună cu fiarăle s-au pornit, vrând ca cu inimă tare și cu ochii să vază duioasa și ticăloasa perire a celor mai înainte însămați.

48. Iară când au văzut jidovii pre la poartă pravul elefanților care ieșea și al oastei ceii întrarmate, carea pre urmă vinea, și al picioarelor gloatei, și au auzit gâlceava cea cu groaznic sunet,

49. Socotind că aceea easte cirta cea mai de pre urmă a vieții și sfârșitul ticăloasei așteptări, spre jeale și plângere întorcându-să, să săruta unul pre altul îmbrățișându-se, cădea pre grumazii rudelor, părinții preste fii și maicele preste fiice, și unele, având la țite prunci de curând născuți, îi apleca să sugă laptele cel de pre urmă.

50. Și, aducându-și aminte și de ajutorințele ceale mai dinainte, care din ceriu s-au făcut lor, toți odată căzind cu fața la pământ și pre prunci osibindu-i de la țite,

51. Foarte cu mare glas au strigat, ru-

gându-se Celui Atotputearnic ca cu arătarea Sa să Se milostivească spre ei, cei ce sânt acum la porțile iadului.

CAP 6

Rugându-să Eleazar, preotul lui Dumnezeu, și ieșind împăratul cu ostași și cu fiarale întrarmate să piază pre jidovi, doi îngeri din ceriu, pogorându-să, au întors fierile asupra ostașilor și i-au omorât, și Dumnezeu au întors inima împăratului cu bine asupra jidovilor și cu rău asupra părătorilor.

1. ară Eleazar, oarecarele om de treabă, unul din preoții țerâi, în vârsta bătrânețelor fiind, și cu toată fapta vieții ceii bune împodobit, potolind pre bătrânii cei dimpregiurul său, chemând pre Dumnezeu cel Sfânt, aceastea s-au rugat:

2. „Împărate mare, Țiitoriule Preaînalte, Atotputearnice Dumnezeule, Cel ce toată zidirea ocârmuiești, caută întru îndurări.

3. Caută spre sãmânța lui Avraam, spre fiii lui Iacov celui sfințit, norodul moștenirii Tale ceii sfinte, cel ce easte nemearnic în pãmânt străin și care făr' de dreptate piază, Părinte.

Ieșire 14, 28 4. Tu pre Faraon, domnul Eghiptului acestuia, cel cu cară multe, cel ce s-au fost înălțat cu sumeție făr' de lege și cu limbă mare grăitoare împreună cu oastea lui cea trufașă, în mare înecați i-ai pierdut, cu lumina milii luminând pre neamul lui Israil.

4 Împă. 14[19], 35 2 Maca. 8, 19 5. Tu, pre Senahirim, cel ce cu nenumărate puteri s-au sumețit, împăratul cel greu al asirianilor, cel ce cu sabiia supunea tot pãmântul și să rădica asupra sfintei Tale cetăți cu mândrie și cu îndrăzneală greale grăind, Doamne, l-ai înfrânt, luminat arătând neamurilor tãriia Ta cea multă.

6. Tu pre cei trei soți în Vavilon, carii de bunăvoie ș-au dat focului sufletul său ca să nu să închine celor deșearte, răcorind cuptoriul cel aprins i-ai mântuit, păzindu-le și părul nevătãmat, trimițind para focului asupra tuturor vrãjmașilor.

Danil. 5 [6], 16 22 7. Tu pre Daniil, cel de pãrãrile ceale pline de pizmă lãpadat în pãmânt spre muncare leilor, nevătãmat l-ai scos la lumină.

Iona 2, 10 11 8. Și pre Iona, cel hrãnit întru adãncime, carele făr' de cruțare s-au topit în pãntecele chitului, nevătãmat la toți ai lui l-ai arãtat, o, Părinte.

9. Și acum nu zãbovi, Mult-milostive, scãparea tuturor, degrab Te aratã celor din neamul lui Israil, carele să ocãreaște de neamurile ceale urâte și făr' de lege.

10. Iarã de s-au spurcat viața noastră, înstrãinându-să, scoțindu-ne pre noi din mâna vrãjimașilor, oricum vei vrea, Stãpãne, piază-ne pre noi.

11. Ca nu cei ce cugetã ceale deșearte cu ceale deșearte să se laude pentru perirea celor iubiți ai Tãii, zicând: «Nici Dumnezeul lor nu i-au mântuit pre ei».

12. Iarã Tu, Cel ce toată tãriia și toată putearea ai, Cel veacinic, caută acum și ne miluiaște pre noi, cei ce cu silnicie nedreaptă a celor făr' de lege ca niște tãlhari ne omorãm.

13. Înfricoșează neamurile cu putearea Ta cea nebiruită astăzi, Cel ce poți mântui pre neamul lui Iacov.

14. Ție să roagă toată mulțimea pruncilor și pãrinții acestora, cu lacrãmi.

15. Arãtat să fie tuturor neamurilor, cã cu noi ești, Doamne, și nu Ț-ai întors fața Ta de cãtrã noi, ci precum ai zis,* cã nici în pãmântul vrãjmașilor pre ai Tãii i-ai trecut cu vederea, așea sãvârșeaște, Doamne”.

*3 Împã. 8, 47 9, 3

16. Iarã Eleazar sfârșind rugãciunea, împăratul cu fierile și cu tot sunetul puterii au venit la locul cel de alergarea cailor.

17. Și, vãzind jidovii, tare au strigat la ceriu, cãt și vãile ceale de aproape împreună rãsunând mare plângere au fãcut în toată tabãra.

18. Atunci, Marele, Slãvitul, Atotțitoriul și Adevãratul Dumnezeu, arãtând sfãnta Sa fața, au deșchis porțile ceale cerești, dintru care doi slãviți îngeri înfricoșeați la chip s-au pogorât, arãtați la toți, afarã de jidovi.

19. Și au stãtut improtivã și putearea vrãjmașilor o au umplut de gâlceavã și de fricã și cu obezi o au legat, din care nu s-au putut mișca.

20. Și supt fricã au fost și trupul împãratului și îndrãznirea lui cea cu grea mãnie uitare au luat.

21. Și s-au întors fierile asupra puterii ceii întrarmate, carea dinapoi vinea și-i cãlca pre ei și-i pierdea.

22. Și s-au întors mânia împãratului spre jeale și spre lacrãmi, pentru ceale ce mai înainte au fost meșteșugit.

23. Cã, auzind strigarea și vãzindu-i pre toți cu fața la pãmânt, spre perire lãcrãmând, el cu mãnie pre priiatini îi mustra, zicând:

24. „Alãturea cu mine împãrãțiți și pre tirani i-ați covãrșit cu tirãniia și pre mine însumi, cel ce sânt al vostru de bine fãcãtoriu, vã ispitiți să mã lipsiți de domnie și de suflet, întru ascuns meșteșugind ceale ce nu folosesc împãrãției.

25. Cine au strãns aici pre cei ce cu credință au ținut noao tãriile țãrii, de la casele lor depãrtãndu-i pre fieștecãrele, făr' de socotealã?

26. Cine așea, făr' de cuviință, au cuprins cu munci pre cei ce sânt din început cu bun cuget cãtrã noi, neamurile care cu totul sãntem osibiți și de multe ori foarte reale primejdii au priimit, mai mult decãt toți oamenii?

27. Dezlegați, dezlegați aceaste nedreapte legãturi și cu pace îi sloboziți la casele lor, rugãndu-vã să se iarte ceale mai înainte fãcute.

28. Sloboziți pre fiii Atotțitoriului, cerescului Dumnezeu cel viu, Carele, de la strã-

moșii noștri până acum, neîmpiedecată și cu mărire, bună stare dă lucrurilor noastre”.

29. Deci, acesta aceastea au zis, iară ei, îndată cât s-au dezlegat, pre Sfântul Dumnezeu, Mântuitoriul său, au binecuvântat atunci, după ce de moarte au scăpat.

30. După aceea, împăratul în cetate mergând, chemând pre cel ce era preste venituri, au poruncit vinuri și alte care sânt de lipsă la ospăț jidovilor, să le dea pre șapte zile, judecând ca, în locul în care li s-au părut că vor peri, într-acela să prăznuiască cu toată veselii zi de mântuire.

31. Atunci cei mai înainte ocărăți și aproape de iad, și mai vârtos întru el întrați pentru moartea cea amară, și cu rea jeale, desfătare de mântuire făcând în locul cel gătit de perirea și de îngropăciunea lor, cu ședere l-au împărțit, plini de bucurie.

32. Și, părăsind glasul plângerii, cel cu totul lăcrămos, au luat cântare pârintească lăudând pre Mântuitoriul și făcătoriul de minuni, Dumnezeu, și toată plângerea și vaietul lăpădând, danțuri de veselie au împreunat, semn de pace.

33. Așijderea și împăratul, pentru aceastea mare ospăț făcând, neîncetat mărturisire înălța la ceriu, cu mare cuviință, pentru mântuirea cea minunată ce s-au făcut.

34. Iară cei ce mai înainte la perire și mâncare pasărilor îi punea să fie, și-i rânduia cu bucurie, au suspinat cu rușine, îmbrăcându-se, și îndrăznirea cea înfocată fără de cinste stânsă fiind.

35. Iară jidovii, precum mai înainte am zis, întru veselie și întru desfătare, cu mărturisiri bune și cu cântări petrecea.

36. Și obiceiul, de obște pentru aceastea rânduind preste toată nemernicia lor, întru neamuri au pus a ținea aceste zile de veselie, care mai înainte s-au zis, nu pentru beutură și pentru lăcomie, ci pentru mântuirea cea prin Dumnezeu făcută lor.

37. Și s-au rugat împăratului, cerându-și slobozenie acasă.

38. Iară scrisoarea lor s-au făcut din doazeci și cinci ale lui pahon, până în patru ale lui epif, în patruzeci de zile, și din cinci ale lui epif până la șapte, în trei zile s-au pus ca să-i piiază pre ei.

39. Întru care și cu mare mărire arătând mila Sa, Stăpânul tuturor negreșiți i-au mântuit pre ei, totodată.

40. Și să ospăta toate, de la împăratul dându-li-se până la a patrasprăzeacea zi, întru carea și rugăciunea au făcut pentru slobozenia sa.

41. Și împreună lăudându-i pre ei împăratul, mai-marilor cetăților această carte ce urmează mai jos, carea cuprinde mare nevoința sufletului, au scris.

CAP 7

Cartea împăratului Ptolomeu, la toți supușii săi,

CAP 6 ȘI 7

pentru întoarcerea jidovilor în Iudeea.

1., **N**mpăratul Ptolomeu Filopator, celor mai mari din Eghipt și tuturor celor rânduiți preste lucruri, bucurie și sănătate!

2. Sănătoși sântem și noi și fiii noștri, îndreptându-ne noao Marele Dumnezeu, lucrurile după cum voim.

3. Oarecarii din priiatini, cu rău nărav mai adeseori îndemnându-ne, ne-au făcut ca să adunăm pre toți jidovii de supt împărăția noastră la un loc, să-i muncim ca pre niște vicleani, cu mari chinuri.

4. Zicând că niciodată lucrurile noastre nu vor fi bine așezate, pentru ura carea au aceștia cătră toate neamurile, până ce să va săvârși aceasta.

5. Carii și legați aducându-i pre ei cu batjocuri, ca pre niște robi, și, mai vârtos ca pre niște vicleani fără de nici o cercetare și iscodire s-au apucat a-i ucide, mai cu sălbatecă cruzie fiind cuprinși decât leagea schitilor.

6. Și noi, pentru aceasta, mai greu certând pre aceștia, după blândețele care avem cătră toți oamenii, abii viața lor hărăzindu-le și cunoscând că Dumnezeu cel ceresc apără și scuteaște pre jidovi ca un tată, carele pururea-și ajutorează pre fii,

7. Și, socotind noi și prieteșugul prin care au cătră noi și cătră părinții noștri, adeverită bună cugetare, după dreptate i-am slobozit, orice vină fie.

8. Și am poruncit fieștecăruia toți la casăle sale să se întoarcă, în tot locul, și nimenea pre ei întru nimic să nu-i vatăme, nici să-i ocărăscă pentru ceale ce fără de socoteală s-au făcut.

9. Că să știți că, asupra acestora de vom meșteșugi cu vreun rău vicleșug sau îi vom măhni pre ei cu totul, nu pre om, ci pre Dumnezeu cel Preainalt, Carele stăpânează toată putearea, împrotivitoriu noao spre izbândirea lucrurilor, totdeauna, neapărat întru toate, Îl vom avea. Fiți sănătoși!”

10. Și, luând cartea aceasta, nu s-au nevoit îndată a porceade, ci au rugat pre împăratul pentru cei din neamul jidovilor, carii de bunăvoie au făcut rău înaintea lui Dumnezeu celui Sfânt și leagea lui Dumnezeu au călcat, să li să facă prin ei certarea, carea li să cuvine,

11. Zicând că cei ce pentru pântece au călcat poruncile ceale dumnezeiești niciodată nu vor cugeta bine, nici poruncilor împăratului nu vor fi credincioși.

12. Și, zicând ei, adevărul au priimit și, luându-i, le-au dat lor voie slobodă la toate, ca pre cei ce au călcat leagea lui Dumnezeu să-i piiază în tot locul cel de supt împărăția sa, cu îndrăzneală, fără de nici o putere sau cercetare împărătească.

13. Atunci, foarte lăudându-l pre el cum să cădea, preoții și toată mulțimea lor

glăsuind „aliluiia” cu bucurie s-au despărțit.

14. Și așa, pre cel căzut, din cei pângăriți, fiind de un neam cu ei, pre drum îi certa și cu arătări îi omorea.

15. Și întru aceeași zi au omorât mai mult decât trei sute de bărbați, și s-au bucurat și s-au veselit, omorând pre cei fără de lege.

16. Iară cei ce s-au lipit de Dumnezeu, până la moarte desăvârșit dobândirea mântuirii luând, au purces din cetate încununați cu de toate fealiurile de flori cu bun miros, cu veselie și cu strigare de laude și cu cântări de toate viersurile mulțemind Dumnezeului celui Sfânt al părinților, Mântuitorului lui Israil.

17. Și, sosind la Ptolemaida, carea pentru firea locului să numeaște Rodoforon (adecă aducătoare de trandafir), unde-i aștepta pre ei tabăra, după sfatul lor cel de obște,

18. Șapte zile au făcut acolo ospăț de mântuire, dându-le lor împăratul cu bună i-

nimă toate ceale de lipsă la călătorie, fiește-căruia până la casa lui.

19. Și, sosind în pace cu cuvioase mărturisiri, așjderea și acolo au rânduit a ținea aceste zile de veselie,

20. Care și sfințindu-le cu stâlp la locul ospățului, rugăciune așezind, s-au dus nevătămați, slobози și foarte veaseli pre pământ și pre mare și pre râu, mântuiți fieștecarele cu porunca împăratului, la casa sa.

21. Și mai multă puteare decât mai înainte având întru vrăjmași, cu mărire și cu frică, și de nimene întru nimica clătindu-să din averile sale.

22. Și toate ale sale toți după scrisoare le-au luat, cât cei ce avea câte ceva de ale lor cu mare frică le da lor măriri, desăvârșit făcând lui Dumnezeu cel Preamare, pentru mântuirea sa.

23. Bine e cuvântat Dumnezeu, Izbăvitoriul lui Israil, în vremi veacinice. Amin!

A LUI IOSIF FLAVIE

Cuvânt înainte

arta aceasta, carea să zice a lui Iosip, pentru că de Iosip Flavie ar fi scrisă, nici S. S. Părinți nu o cunosc dumnezeiască, nici în toate bibliile grecești să află, nici în canonul cărților jidovești, nici în bibliile latinești nu easte, pentru aceea nici întru această biblie nu am voit de nou a o tălmăci, ci precum să află în bibliia cea veachie românească o am lăsat și numai pentru aceea o am pus aici, că s-au aflat în cea veachie românească, amintrilea, loc întră cărțile Sfintei Scripturi nu poate să aibă.

CAP 1

rea filosofesc cuvânt vrând a arăta, de easte singur stăpânitoriu patimilor, cel bun credincios gând; sfătuire-aș, dară, voao drept ca să luați aminte cu osârdie la filosofie, pentru că și de treabă easte spre știință la tot cuvântul și, într-alt chip, a ceii prea mare bunătați, zic, dară, înțelepciunii, cuprinde laudă. De să arată, dară, gândul a birui celor opritoare patimi ale înțelepciunii, de lăcomiia pântecelui și de poftă, iară și de ale dreptății contenitoare patimi a birui să arată, în ce chip răului nărav și celor ale vitejiei contenitoare patimi, a mâniei și uciderei și durerii. Cum, dară, poate fi, ar zice neștine, de biruiaște gândul patimile, uitarea și neștiința nu stăpâneaste? De răs ispitindu-să a zice, pentru că nu biruiaște gândul patimile sale, ce ceale ce sânt împotriva dreptății și vitejiei și întregii firi. Și pre aceste nu ca doară să le surpe, ci ca nu la eale să se supuie. De multe părți, dară, și de airilea, aș putea voao să arăt că singur țitoriu easte patimilor gândul,

ci mult mai vartos aceasta a dovedi dintru bărbăția celor ce pentru bunătațe au murit, a lui Eleazar și a celor șapte frați și maicei lor, pentru că toți aceștia, ceale până la moarte dureri nepregetându-le, dovediră că biruiaște gândul patimile. Pentru bunătați, dară, slobod sânt a lăuda pre bărbații cei ce, pre aceea vream, pentru bună bunătațe au murit cu maică-sa, iară pentru cinste ferici-i-aș; pentru că lăudându-se nu numai de cătră toți oamenii de vitejie și răbdare, ce încă și de ceia ce i-au căznit, pricină fură a să surpa cea deasupra limbii tirănie, biruind pre tirani cu răbdarea, cât a să curăți fu prin ei moșia, ci și pentru ceaea ce cercăm acum a zice, dară, slobod va fi, începând poveastea în ce chip avem obiceiul a face. Și așa, la cuvântul care easte pentru ei, mă voiu învârteji, mărire dând Celui întru tot înțelept Dumnezeu. Cercăm, dară, acum de singur țitoriu easte patimilor gândul, și aleagem ce poate fi gândul și ce e patima și câte-s ale patimilor chipuri și de biruiaște gândul pre toate aceste. Gândul easte, dară, minte, cu

drept cuvânt, mai cinstind viața înțelepciunii, și înțelepciunea este cunoaștere dumnezeieștilor și omeneștilor lucruri, și ale acestora pricini. Aceasta, dară, este a legii învățatură, prin carea ceale dumnezeiești cu cinste și ceale omenești cu folos le învățăm; iară chipurile înțelepciunii sânt mintea, dreptatea, vitejia și întregăciunea minții; iară mai chiiar decât toate este mintea, dintru carea, dară, gândul biruiaște patimile, și firile patimilor sânt ceale cuprinzătoare doao: dulceața și durearea. Și, dintr-acestea amândoao și prejur suflet este. Și multe-s și pregiur dulceață și următoare sânt durerilor patimilor. Mai nainte, dară, de dulceață, este pofta, și după dulceață, bucuriia. Și, mai nainte de dureare, este frica, și după dureare, mahnirea. Iară mânia, de obște, patimă este dulceații și durerii, de va cugeta neștine când s-au întâmplat la el; iară întru dulceață este și voia cea cu rău nărav, mai cu multe chipuri fiind decât toate patimile, însă la suflet, mândriia, iubirea de argint, iubirea de price și zavistiia, iară la trup, a mânca de toate și a mânca singur. Precum doao răsădituri trupului și sufletului fiind dulceața și durearea, multe sânt odraslele răsăditurilor acestora, dintru carele pre fieștecarea cel atotlucrătoriu gând curățindu-le și plivindu-le și adăpându-le și în tot chipul mai turnându-le, dumesticeaște ceale ale năravurilor și ale patimilor materii. Pentru că gândul este povățuitoriu bunătăților, iară patimilor singur țuitoriu și caută oarece întâiu pentru el din ceale opritoare fapte ale întregăciunii minții; că singur țuitoriu este patimilor gândul. Iară întregăciunea minții este biruința poftelor și dintru pofta unele sânt sufletești, altele trupești, și acestora amândurora gândul să arată a birui. Eu așa socotesc. De din ceale din apă poftind și din pasări și din dobitoace și de toate fealiurile de mâncări care sânt oprite noao, după leage ne ferim; și pentru a gândului biruință, pentru că să opresc ale poftelor patimi, întorcându-se de mintea cea întreagă. Și să înfrânează toate ale trupului porniri de gând.

CAP 2

Si ce lucru minunat este de să izmenesc poftele sufletului cătră partea frumsețelor? Cu aceasta, dară, cel întreg la minte, Iosip, să laudă că cu gândul au biruit patima cea rea, pentru că, tinăr și în vârstă fiind cătră împreunare, izmeni cu gândul a patimilor strecheare. Și nu numai a ceii dulce patimi lovitură de streachie să arată gândul a birui, ci și toată pofta. Zice drept aceaea leagea: „Să nu poftesti pre muiarea aproapelui tău, nici câte sânt ale aproapelui tău”. Însă ca cum a

CAP 1 ȘI 2

nu pofti noi au zis leagea, cu mult mai mult ne-ar adeveri pre noi că gândul ar putea birui pre pofta, ca și pre ceale opritoare patimi ale dreptății. De vreme ce, precum neștine are nărav a mânca singur și, la pânțele fiind lacom, să mută cu certarea, au nu aiavea este că gândul este domn patimilor? Îndată dară-i cu leagea petrecând și de este cineva iubitoriu de argint sileaște chipul lui, împrumutând pre cei lipsiți fără de camătă și, împrumutarea săptămânilor sosind, tăind din datorie, măcar scump de va fi neștine, de leage să biruiaște, cu aducerea-aminte a gândurilor, nici de iznoavă cercând secerăturile, nici viile. Și la cealelalte poate a să cunoaște aceasta, că gândul este cel ce biruiaște patimilor, pentru că leagea și cea cătră părinți bună cugetare biruiaște, nici vânzind bunătatea pentru ei și cea cătră fămeae-și dragoste biruiaște pentru nelegiuire, pre ea muștrând, și a fiilor dragoste biruiaște pentru răutatea, pre ei certându-i, și al priiatinilor obiceiuri biruiaște, pentru vicleniia pre ei muștrând. Și să nu gândiți a fi lucru de minune, unde și vrajba a birui gândul poate, pentru leage, nici tăind copacii, ceale dumeastice ale vrăjmașilor răsădituri, și ceale ale vrăjmașilor celor ce le-au pierdut mântuindu-le, și ceale căzute împreună rădicându-le. Și celor mai sâlnice patimi a birui gândul să arată, iubirea de cinste, mărirea deșartă și zavistiia, pentru că toate aceste ceale cu rău nărav patimi cea întreagă minte le leapădă, în ce chip și mânia, pentru că și pre aceasta o stăpânește. De vreme ce pentru ce cel prea înțelept părintele nostru, Iacov, pre cei pregiur Simeon și Levi vinuiaște? Au, doară, văzând că au junghiiat limbi, pre sichimiteani, cu gândul au zis: „Blăstămată mânia lor?” Pentru că, de nu ar putea mânia a birui gândurile, nu ar fi zis așa, pentru căci când tocniia Dumnezeu pre om cu cuvântul și cu sângură biruință împodobindu-l, atunci patimile lui și năravurile împrejur i-au răsădit și pre povățuitoarea minte prin ceale dinlăuntru simțituri pre scaon o au șezut și pre aceasta o au dat leage după carele petrecând va împărăți împărăție întreagă la minte, și dreaptă și bună. În ce chip, ar zice, dară, neștine, de este stăpânitoriu gândul patimilor, pre uitare și necunoștința nu biruiaște?

CAP 3

Si este foarte de răs cuvântul, pentru că nu să arată gândul a birui patimile lui, ci ceale trupești. În ce chip pofta nu poate nimeni să o taie de la noi, ci poate gândul să dea să nu să supuie de poftă. Mânia nimeni nu poate să o taie de la noi, ci a nu să supune sufletului, iară mănii cu puțință este gândul a ajuta. Năravul rău nimeni dintru voi nu poate să-l taie;

Iară a nu să îndupleca cu răul nărav poate gândul să ajutorească, pentru că nu easte gândul dezrădăcinătoriu patimilor, ci împotivă luptătoriu. Spre aceasta, dară, prin seatea lui David împăratul, mai aiavea easte a socoti; pentru că, de vream ce preste toată zioa bătând pre cei străini de fealiu, David pre mulți dintru ei au omorât cu oșteanii cei de o limbă. Atunci, dară, făcându-să sară, asudat fiind și foarte ostenit, venit-au la cortul cel împărătesc, pregiur care toată a strămoșilor oaste era tăbărâtă. Deci, ceialalți toți la cină era, iară împăratul, cât de mult sătos fiind, macar mulțime de izvoară avea, nu putea prin eale să-și vindece seatea, ci oarecarea a lor fără de socoteală poftă de apa cea de la nepriiatini întinzindu-să să adăogea și, slăbindu-l, îl ardea. Drept aceaea, paicii, pentru a împăratului seate, cu mare dovadă le era și doi tinerei, rușinându-să de pofta împăratului, cu toate armele s-au înarmat și, coiful luând, trecură șanțurile nepriiatinilor și, ferindu-să de paznicii porților celor de margine, au ieșit cercând preste toată tabăra nepriiatinilor. Și, cercând izvorul, dintr-însul au adus împăratului. Și el, macar că cu seatea să aprindea, socoti întru tot groaznică primejdie la suflet a fi, socotindu-să băutura tocma cu sângele. Pentru aceaea, puind gândul împotivă poftii, au turnat băutura la Dumnezeu, pentru că putearnic e cel întreg la minte gând să biruiască ale patimilor nevoi și să stingă ale strechilor umflături și ale trupurilor dureri, de prisosit fiind a să lupta și, cu cea bună bunătate a gândului, să scuipe toate ale patimilor biruințe. Acum, dară, și vream ce noi ne chiiamă spre dovedirea vederii celui întreg gând; că, de vream ce adâncă pace pentru buna leage părinții noștri avea și făcea bine, cât și Seleuc, împăratul Asiei, și Nicanor, să fie osebit lor agonisită la ceale sfinte și politiia la el să priimea. Atunci, dară, oarecarii, cătră cea de obște unire făcându-să, multe fealiuri de primejdii petrecură.

CAP 4

entru oarecarele Simon, purtându-să împotivă cătră Oniia, cel ce oarecând vlădicia avea prin viață, om bun și fericit, de vream ce în tot chipul pârându-l pentru limbă nu putea să-i facă rău; deci pribegi ca să vânză moșia. Pentru aceaea, viind la Apolonie, care era voivod Siriei și Finichiei, zicea: „Bun cugetătoriu fiind la lucrurile împăratului, venit-am să spui multă samă de mii de bani ai celor proști, care sânt în vistierii ierusalimneanilor, să se fie adunat la besearică, osebiți fiind. Aceștia să cuvin să fie la Seleuc împăratul”. Acestea toate pre amăruntul înțelegând Apolonie, pre Simon lăuda de purtarea de grijă că-

tră împăratul. Și, mergând cătră Seleuc, spusă vistierii banilor și, luând de la el volniciia, degrabă la moșia noastră, împreună cu blăstămatul Simon și cu foarte grea oaste viind, cu ale împăratului porunci zicea că au venit pentru ca să ia banii cei proștești ai vistieriei. Și norodul, dosădindu-să pentru cuvântul acela și pricindu-să foarte groaznic, a fi socotind ceea ce averile și-au încrezut la vistierii besearicii să se lipsască. Și, întrucât putea, opra. Iară Apolonie cu înfricoșeli mergea la besearică; și preoții cu muieri și copii în besearică rugându-să lui Dumnezeu să scutească besearica; și, hulindu-să locul și suindu-să cea înarmată oaste a lui Apolonie spre jaful banilor, din ceriu ingeri călări s-au arătat, strălucind împregiur cu armele, și multă frică și cutrămur lor slobozind, și căzând mai mort Apolonie spre cea de toate neamurile a besearicii îngrădire, mâinile au întins la ceriu și cu lacrimi pre jidovi ruga ca, rugându-să pentru el, vor îmblânzi oastea cea cerească. Cu aceste cuvinte îndemnându-să Oniia, arhiereul, măcar că și aimintrile s-au temut ca nu cândai va gândi împăratul Seleuc, că din vicleșug omenesc să fie omorât pre Apolonie, rugatu-s-au pentru el; și el, foarte minunat mântuindu-să, dusu-s-au să areate împăratului ceale ce i s-au întâmplat lui. Și murind Seleuc, împăratul, în urmă luă împărăția fiiul lui, Antioh, bărbat mândru și năsilnic, carele, scoțând pre Oniia din vlădicie, pre Iason, fratele lui, au pus vlădică, tocmindu-să să-i dea lui pre an 3660 de talanți; și el porunci lui și arhiereu a fi, și norodul să povățuiască, carele și cercare au făcut limbii, și au ieșit din politiia cetății spre toată fărădeleagea, cât nu numai la marginea moșiei noastre școală făcându-să, ci încă și ajutoriul besearicii surpase, spre carele, mâniindu-să cea dumnezeiască judecată, pre sângur lor l-au bătut pre Antioh. Că, de vream ce era dând războiu despre Eghipt cu Ptolomeu, și au auzit că, înțelegându-să cum să fie murit el, iară unii ierusalimneani foarte să se fie bucurat, degrabă, dară, asupra lor purcease și prădă pre ei; și poruncă pusă cum, carii dintru ei întru cea părintească leage vor petreace, să moară. Și, de vream ce cu aceasta nu putu, ci toate ale lui înfricoșeri și munci le vedea surpându-să, cât și pre muieri, căci obrăzuia copiii cu pruncii, le surpa, știind mai nainte că aceasta vor păți. De vream, dară, ce poruncile lui să batjocorea de norod, el singur prin munci pre fieștecarele câte unul îndemna să guste de ceale pângărite mâncări, să se lepede de jidovie.

CAP 5

ăzind, dară, înainte, cu sfeatnicii împreună, tiranul Antioh, la oarecare loc nalt, și oștile dvorind la el împregiur cu arme, porunci lor câte unul din jidovi a-i trage și din căr-

nuri de porc și ceale junghiiate la idoli să-i silească să guste; iară de nu vor vrea vreunii să mănânce spurcat, pre aceștia, în roată învârtindu-să, să-i omoară. Și mulți împreună hrănindu-să, unul dintâiu, anume Eliazar, de rudă preot, la știință legiuitoriu și de vârstă îndelungat, și la mulți din cei de pregiur tiran, pentru vârstă, era cunoscut, să aduse aproape de el. Și, văzându-l pre el Antioh, zise: „Eu mai nainte de ce voi începe ce vor să fie muncile ceale asupra ta, o, bătrâne, sfătuite-voiu ca, gustând de carne de porc, să te mântuiești; pentru că mă rușinez și de vârsta ta și de cărunteate, carea, după atâția ani, nu mi să pare a face filosofeaște, petrecând cu leagea cea jidovească. Pentru căci, dară, fiind cu dare la fire de această mâncare de carne a vitei, te scârbești? Pentru că fără de minte easte aceasta, să nu guști din ceale ce-s, fără de ponoslu, dulci; și nedrept easte a urî ceale ale firii haruri. Iară tu și mai fără de minte a face mi să pare, de te vei mândri pentru adevăr, încă și pe mine vei huli, spre a ta certare. Nu te vei deștepta de la cea bărfitoare filosofia voastră și răsipești gândul tău cel măhnit? Și, închinându-te la a mea iubitoare de oameni mângăiare, să nu să îndure de bătrâneatele tale? Pentru că, și aminte-ți aduc, deși easte oarecare văzătoare puteare aceștii legi ai voastre, va ierta pre tine spre toată fărădeleagea ce să face de nevoie”. Într-acesta chip auzind Eleazar, au cerșit cuvânt și, luând volnicie, început-au a grăi în norod așa: „Noi, Antiohe, cu dumnezeiască leage nădăduiți fiind a petreace, nici o nevoie mai sâlnică socotim a fi decât cea cătră leagea noastră bună ascultare. Pentru aceea, dară, nici într-un chip a călca leagea voim. Și ce, macar că nu cu adevărat ar fi leagea noastră, în ce chip gândești, dumnezeiască, ci într-alt chip socotim pre ea a fi dumnezeiască, nici așa slobod ar fi noao cea pentru bună credință mărire a izmeni. Să nu socotești, dară, păcat mic a fi acesta, de vom mânca spurcat; pentru că, și la mici și la mari, a călca leagea tot o potrivă easte; pentru că prin fieștecare leage aseamenea să mândreaște. Ce batjocorești filosofia noastră? Ca când nu cu bună-cuvântare întru ea am fi sănătoși, pentru că întregăciunea minții pre noi ne învață ca tuturor dulceților și poftelor a birui și bărbăția a învăța, ca toată durearea de bunăvoie a răbda și dreptatea învăța. Cât numai pre Cela ce easte Dumnezeu a cinsti cu mare cuviință, pentru aceea nu mâncăm spurcat; pentru că, crezând a fi leagea lui Dumnezeu, știm că după fire puid noao leage, ziditoriu legii ne iartă și ceale ce să vor împreuna cu ale noastre suflete au poruncit să le mâncăm, iară ceale ce vor fi împotriva au oprit să nu le mâncăm. Tirănesc lucru easte, dară, nu numai a ne îndemna pre noi să călcăm leagea, ce și să mâncăm. Ce nu vei rade asupra mea a-

cest răs, nici pre cei sfinți ai strămoșilor; pentru ca să păzască leagea, jurământuri nu voiu părăsi, nici de mi-ai tăia ochii și să-mi topești ficății. Nu sânt eu așa bătrân și fără de bărbăție, cât pentru buna-credință să nu mi să întinerească mie gândul. Cătră acestea, roatele gătește și focul îl suflă mai tare; nu așa mă îndur de ale mele bătrâneate, cât a strica eu prin mine leagea cea de moșie; nu te voiu amăgi, leage învățătoare, nici te voiu lepăda, iubită răbdare, nici te voiu rușina, filosoafe cuvinte, nici te voiu tăgădui, preoție cinstită și a punerii legii știință. Curat pre mine părinții vor priimi, netemându-mă de ale tale ceale până la moarte nevoi”.

CAP 6

Într-acesta chip, împotriva răspunzind spre ale tiranului mângăieturi, stând purtători de sulite, cu amar trăgea pre Eleazar spre ceale de munci. Întâiu, l-au dezbrăcat pre el, și apoi, legându-l cu mâinile îndărăpt, de amândoa părțile cu bicele îl bătea, strigând strigătoriu de altă parte: „Supune-te supt poruncile împăratului!” Iară cel mare la minte, Eleazar, ca în vis muncindu-să, nici într-un chip să schimba, ci, înalți întinzind ochii la ceriu, să rumpea cu bicele cărnurile bătrânului, și-i preacura sângele și coastele i să rănea; și căzind jos, neputând suferi trupul durerile, drept avea și neclătit gândul. Deci, oarecare din cei amari paici sărind, în deșărturi îl lovia, ca să se scoale, fiind căzut. Iară el îngăduia durerile și huliia nevoia și răbda muncile; bătându-să, biruia pre ceia ce munciia bătrânul. Și de aceiași carii îl muncea era cu mirare, pentru bunătatea sufletului. Pentru aceea, de o parte făcându-li-să milă pentru bătrâneatele lui, și despre altă parte, fiind ei în pătimirea obiceiului, apropiindu-se la el oarecarii dintru ai împăratului, zicea: „Pentru ce supt răutățile acestea pre tine fără de socoteală te supui, Eleazare? Noi, dară, din ceale fripte cărnuri vom pune și tu, fățărind că guști din ceale de porc, te mântuiaște”. Și Eleazar zisă: „Nu așa rău să gândim cei ce sântem feciorii lui Avraam, cât muindu-ne de suflet; necuvios lucru easte noao să fățărnicim, că fără de socoteală easte, trăind spre adevăr viața cea până la bătrâneate și slava cea deasupra ei după leage păzindu-o, de acum să ne premenim și noi singuri să ne facem celor tineri pildă necredinții, ca și arătare să ne facem mâncării de spurcăciuni. Și rușinat lucru easte de vom mai trăi puțină vreme, și aceasta batjocorindu-ne de cătră toți pentru frica”. Așa mare la minte pre el văzându-l și nici spre mila lor premenindu-să, la foc pre el îl adusă, unde, prin ceale cu rău meșteșug lucruri de munci arzindu-l

de tot, pre el îl arunca, și pucioase turnări prin nările lui vărsa. Și el, până la oase fiind ars și vrând să-și lase sufletul, întinse ochii către Dumnezeu și zise: „Tu știi, Dumnezeule, că fiind mică puțință a mă mântui, cu munci arzătoare moriu pentru leage. Deci, blând fii limbii Tale, destul fiind pentru dânșii cu a noastră certare, curățitoriu fă lor sângele nostru și, în locul sufletelor lor, ia sufletul meu”. Și acestea zicând cel sfânt bărbat, cu bună cinste muri. Mărturisit, dară, biruitoriu easte patimilor cel bun credincios gând, pentru că de ar fi biruit patimile pre gând, acestora, dară, aș da mărturiia biruinții, iară acum gândul pre patimi biruind, lui dăm cu cuviință biruința povățuirii. Și pre drept easte a mărturisi noi tăriia a fi a gândului, unde și ceale din afară dureri arăt că au biruit gândul, și a desfătărilor a birui, și nici la eale a se supune.

CAP 7

entru că, ca un bun cârmaciu, gândul părintelui nostru Eleazar, cârmuind a bunei-credință corabie întru a patimilor genune și prea căznindu-se cu ale tiranului înfricoșeri și străcurându-se cu ale caznelor valuri, nici într-un chip au întors cârmele bunei-credință, până unde au înotat la vadul biruinței ceii fără moarte. Nu că, doară, cetate la multe și de multe fealiuri de meșteșuguri au îngăduit, cu vitejie vrodinioară bătându-să, precum preasfântul acela, sfântul suflet cu cazne și cu cleaște arzindu-se, au biruit pre cei ce încungiura, pentru gândul bunii-credință care era sprijinitoriu; ca o margine înainte răpaos al său cuget părintele Eleazar întinzând, au înfrânt pre ceale ce să nebuniia ale patimilor furtuni. O, vreadnice al preoției preoate, nu ți-ai spurcat cei sfinți dinți, nici pre pântecel cel ce dumnezeiasca credință au priimit l-ai împreunat cu spurcată mâncare! O, tocmitoare de leage și filosoafe dumnezeiescului cuvânt, ca aceștia trebuie a fi ceia ce preoțesc leagea, carii cu al său sânge și cu vitejască sudoare ceale până la moarte patimi sprijinesc. Tu, părinte, buna leagea noastră prin răbdări spre slavă o ai adeverit și curăția cinstindu-o nu o ai stricat, și prin fapte încredute ai făcut ale dumnezeieștii filosofii cuvinte. O, decât munca mai silnice, bătrâne, și decât focul mai tare, unchiiașule, și mai mare decât patimile, Eleazare! Că, precum părintele Aaron, fiind înarmat cu cădealnița, prin mulțimea limbii alergând, pre cel arzătoriu inger au biruit, așa feciorul lui Aaron, Eleazar, prin foc topindu-să, nu i să întoarsă gândul și, cea mai de minune, bătrân fiind, dezlegate fiind ale trupului întinsori către părintele și slăbănogite cărnurile și

ostenite vinele, să întinerisă prin gând. O, fericite bătrâneate și cinstite cărunteate, și viața de leage, pre carele credincioasă peceate a morții le-au săvârșit! Vezi, dară, bătrân bărbat, cea până la moarte dureare au trecut cu mintea pentru buna-credință; mărturisit povățitoriu easte patimilor cel bun credincios gând. Pentru aceea, dară, și tinerii, cu al bunei-credință gând, filosofind, mai greale munci biruiră.

CAP 8

entru că, de vreme ce după aceea să birui la arătare tiranul, neputând să îndeamne pre bătrân a mânca spurcat, atuncea foarte cu patimă porunci pre alții din robimea jidovească să aducă; și, de vor mânca spurcat, să-i sloboază mâncând, iară de să vor prici, mai amar să-i muncească. Acestea rânduind tiranul, era aducându-să cu bătrână maică șapte frați buni și viteaji și întru tot dăruiți. Bucură-să de ei și de buna-cuviință mirându-să, le zâmbilor și, aproape chemându-i, zisă: „O, tinerilor, cu iubire de socotință frumseatele voastre eu laud și, mulțime de atâția frați preacinstind, nu numai sfătuiesc să nu vă nebuniți aceiași nebunii cu cel mai nainte căznit bătrân, ci vă și rog, împreună îngăduind eu, ca să dobândiți al meu prieteșug; pentru că aș putea, în ce chip a certa pre ceia ce nu ascultă la ale mele porunci, așa și a face bine celora ce pre mine bine vor asculta. Creadeți, dară, că și boierii asupra lucrurilor mele veți lua, lăpădându-vă de cel de moșie al vostru al politiei obiceiului și luând viață elinească și, primenindu-vă, desfătați-vă în tinerețele voastre. Că, de vreme ce cu urgie mă veți face, prin neascultare, îndemna-mă-veți pre mine spre groaznice munci pre fieștecarele din voi, câte unul, prin munci să-l pierz. Faceți-vă, dară, milă de voi, de carii și eu, nepriiatinul, și de vârste și de frumseate nu mă îndur. Nu socotiți aceasta, că, doară, nu vă va fi nimica neascultând, ci cu strămutătură a muri voi easte gata?” Și acestea zicând, porunci să se puie înainte unealtele ceale de munci, ca, doară, și de frică va pleca pre ei să mânânce. Și, deaca pusără înainte purtătorii de suliță vârteajele, din deznođaturile și legăturile și roatele și pavăzele și căldările și tigăile și degetarele și mâinile ceale de fier și peanele și foii focului, răspunzind tiranul, zisă: „Voinicilor, fie-vă frică, că și judecata care cinstiți blândă va fi voao, celor ce de nevoie călcați leagea!” Și ei, auzind mângăituri și văzind groaznice, nu numai nu să temură, ci și împotrivă filosofiră tiranului și, pre în bună cuvântare, tirăniia lui o surpară. Și ce vom gândi? Neîndurători cu sufletele era vreunii și nebărbați întru ei? Ce cuvinte le-ar fi trebuit a zice? Au

nu cu acestea? O, ticăloșii noi și foarte fără minte, împăratul pre noi rugându-ne și spre bună facere chemându-ne, de vom asculta de el, pentru ce cu voie deșartă pre noi ne veselim și muritoare neascultare cutezăm? Nu ne vom teame, bărbați frați, de unealtele muncilor. Și vom socoti înfricoșările caznelor și vom fugi de mărirea cea deșartă aceasta și de cea purtătoare de pierzare sumeție; să ne fie milă de vârstele noastre. Și să nu ne îndurăm de ale maicii bătrâneate și să ne aducem aminte că, neascultând, vom muri, și ne va ierta pre noi cea dumnezeiască judecată, pentru nevoie de împăratul temându-ne? Ci ne scoatem pre noi din viața cea dulce și ne lipsim pre noi de lumea cea dulce? Să nu silim nevoia, nici să iubim cinstea spre a noastră strămutare; nici singură legea de bunăvoie pre noi ne omoară, temându-ne de unealtele ceale munci-toare. De unde s-au pus noao atâta iubire de price și ne place răbdarea cea purtătoare de moarte, putând cu volnicie a trăi, împăratului supuindu-ne?” Ci de acestea nimica nu zisără tinerii cei ce vrea să se muncească, nici ș-au adus aminte, pentru că era nebăgători de samă de patimi și singuri țiitori de dureri, cât îndată ce au tăcut tiranul, sfătuind pre ei ca să mânânce spurcat, toți cu un glas dimpreună, ca dintr-un suflet, zisără cătră el:

CAP 9

”**E** zăbovești, o, tirane? Pentru că gata sântem a muri, decât a călca ceale de moșie ale noastre porunci; pentru că ne rușinăm de cuviințele ceale de la strămoși, de nu cu cea sfeatnică a legii bună ascultare și cu Moisi ne vom lăuda. Nu sfătui, tirane, fărădelegi, nu ne milui pre noi mai mult decât noi, urându-ne, pentru că, mai greu decât moartea aceasta, socotim a fi milă ta, cea spre cea fără de lege mântuire a noastră. Și ne sparii pre noi înfricoșându-ne cu moartea cea prin munci, precum nu cu puțin mai nainte de Eleazar învățând. Și de vreme ce bătrânii jidovilor, pentru buna-credință și munci răbdând, au bine crezut, mai pre drept ar fi de am muri noi, tinerii, muncile nevoilor tale nebăgându-le în samă, care și învățătorul nostru, bătrânul, le-au biruit. Ispiteaște, dară, tirane! Și cu ale noastre suflete de ne vei omori, pentru buna-credință, nu gândi să ne strâci noao, muncindu-ne! Pentru că noi, pre cea rea patimă și răbdare, ale bunătații biruințe vom purta, iară tu, pentru a noastră pângărită ucidere, destulă muncă vei îngădui, de cea dumnezeiască, veacinică”. Aceștea așa zicând, nu numai ca când s-ar fi îngreoiat asupra unor neascultători tiranul, ci ca și asupra unor nemulțămitori să urgisi. Drept aceea, pre cel mai mare dintr-înșii poruncindu-să îl aducea paicii și, rumpându-i haina, îi legară mâinile și brațele

cu cureale, de altă parte, cât bătându-l cu bicele au ostenit. Nimica nu săvârșind, pusără-l pre el pre roată, prejur carea, întinzându-să cel de bună rudă născut tinerel, să deznoda; și, din toate închieturile frângându-să, huliia, zicând: „Tirane prea pângărite și al cereștii judecăți vrăjmaș și fără de omenie, n-am ucis oameni, de mă căznești într-acesta chip, nici am păgănit, ci legea dumnezeiască păzăsc”. Și purtătorii de sulite zicând: „Mărturiseaște că vei mânca, ca să te mântuiești de munci”, iară el zise: „Nu așa vă easte voao mai tare roata, o, spurcați poslujnici, cât a înfrâna gândul meu! Tăiați-mi mădulările și îmi ardeți cărnurile și strămutați închieturile, pentru că, prin toate muncile, vă voi supune pre voi, că sânguri feciorii ovreilor pentru bunătațe sânt nebiruiți”. Acestea zicând, foc dedesuptu-i așternură și să deaderă în laturi, mai întinzând roata, mânjindu-să de toate părțile roata de sânge; și grămada cărbunilor de picăturile puroilor să stângea, și pregiur osiia roatei cura cărnurile. Și tăiată împregiur fiind închegarea oaselor, cel mare la minte și tinerelul Avramiu n-au suspinat, ci, precum în foc primenindu-să, spre nestricare răbda cu vitejie strămutările: „Asemănați-vă mie, fraților!” zicând: „Să nu părăsiți rândul veacului meu, nici să vă lăpădați de-a frăției mele bărbăție sfântă și blagorodnică; oștire oșțiți pentru buna-credință, prin carea blândă e cea dreaptă și de moșie a noastră socotință, care s-au făcut neamului, certa-va pre cel necertat tiran”. Și aceste zicând cel sfânt cuvios tinerel, își lăpădă sufletul. Și, mirându-să toți de tării sufletului lui, aducea purtătorii de sulite pre cel de vârstă după cel dintâiu, al doilea. Și, puind mâinile ceale de fier cu ascuțite unghi la lucru de muncă făcut în chip de pavază, l-au legat pre el, cât, întrebându-l de va vrea să mânânce porc mai nainte de-a se munci, cel de bună rudă gând au auzit; trăgându-i cu mâinile de fier carnea toată și piialea capului, de la umere până la barbă, fiirăle ceale ca pardoșii au tras, și el, această dureare cu greu îngăduind, zicea: „Cât e de dulce tot chipul morții pentru cea de moșie a noastră bună-credință! Nu ți se pare, decât toți mai fără de omenie, tirane, mai mult decât mine tu acum a te munci, văzând că să biruiaște cel tirănesc al tău mândru gând de răbdarea cea pentru bună-credință a noastră? Pentru că eu, cu ceale pentru bunătațe dulceți, de dureri mă ușurez, iară tu întru ale păgăniei înfricoșeri te muncești; iară nu vei scăpa, prea pângărite tirane, de judecățile dumnezeieștii urgii!”

CAP 10

i acesta de veacinică pomenire moarte îngăduind, cel al treilea să aducea, rugându-să mult de cătră mulți pentru ca, gustând, să se mântuiască; și

el strigând, zisă: „Nu știți că un tată pre mine cu cei morți m-au sămănat și unași maică m-au născut și pre ale lor porunci ne-am hrănit? Nu leapăd cea de bună rudă a frăției rudenie”. Și ei, cu amar suferind îndrăznirea bărbatului, cu unealte puitoare la închieturi mâinile lui și picioarele deznoda și, dintru închieturi zăvorându-le, le dejghina; și deagetele, brațele și fluierile și coturile le frângea. Și nici într-un chip putea pre el să-l înfrâneaze. Împregiur trăgându-i piiala, cu marginile, vârfurile deagetelor să belia. Și îndată-l aducea împregiurul roatei, pregiur carea dintru închietură ieșindu-i mădulările, îi scotea mădulările, își vedea cărnurile căzând împregiur; și asupra ficaților picături de sânge cura. Și vrând să moară, zisă: „Noi, dară, o, prea pângărite tirane, pentru învățatura și bunătatea lui Dumnezeu, aceste pătămim, iară tu, pentru păgânătate și pentru spurcata ucidere, nepricepute, vei răbda munci”. Și acesta murind, cu cuviință frățească, pre al patrulea trăgea, zicând: „Să nu te nebunești și tu cu nebunii fraților tăi!” Și el zisă lor: „Nu aveți voi focul așa mai arzătoriu, cât să mă înfricoșați pre mine; pre fericita a fraților miei moarte și cea veacinică a tiranului perire și pre cea pururea pomenită a celor buni credincioși viață, nu mă voi lepăda de cea de bun rod frăție. Gândește, tirane, muncile, pentru ca și prin eale să te înveți, că frate sânt celor de mai nainte munciți!” Acestea auzind cel de sânge mănătoriu și ucigătoriu și prea pângărit Antioh, au poruncit limba lui să-i taie. Și el zisă: „Măcar că vei lua organul glasului, iară încăși și pre cei ce tac îi ascultă Dumnezeu. Iată, înainte s-au slobozit limba. Tăiași-o, că nu pentru aceasta vei tăia limba gândului nostru. Cu dulceață pentru Dumnezeu părțile trupului le ciuntim, iară pre tine curând te va certa Dumnezeu, pentru că pre cea cântătoare de dumnezeieștile laude limbă o tai”.

CAP 11

eci, deacă muri și acesta cu munci căznindu-să, cel al cincilea au sărit, zicând: „Nu zăbovi, tirane, spre cea pentru bunătate caznă că și eu de la sini-m am venit, ca, și pre mine omorându-mă, certare de mai multe nedreptăți vei fi datoriu la cea cerească judecată. O, urătoare de oameni și urătoare de bunătate, ce am făcut noi de ne prazi într-acesta chip? Căci creadem în Ziditoriul tuturor și după a Lui bună lege trăim, ci aceste de cinste, nu de cazne, sânt vreadnice”. Ca aceste zicând, dărdașii legându-l pre el, îl trăgea spre pavăză, de care legându-l pre el de genunche și aceste cu cleaște de fier împreunându-le, îi înduplecară mijlocul spre o pană de roată, pregiur carele cu totul pre în-

pregiurul roatei, ca un scorpiu înfrângându-să, să deznoda. Într-acestași chip și duhul strângându-i-să și trupul rugându-să, bune zicea: „Fără de voie, o, tirane, hărăzești noao haruri, prin mai tari dureri, arătând cea despre legea noastră tărie”. Și, murind și acesta, cel a șeasălea tinerel să aducea, pre carele întrebând tiranul de va vrea să mănânce, să se slobozească, zise: „Eu de vârstă decât frații sânt mai tinăr, iară la cuget de o vârstă, pentru că la aceste și și născând și hrânindu-ne am fost; și pentru aceste și și a muri datori sântem aseamene. Deci, de ți se pare ție a munci, căci nu mănânc spurcat, munceaște!” Acestea el zicându-le, aducea pre el la roată, de carea întinzându-să afară din mădulare și dejghinându-să, să ardea dedesupt; și cu frigări ascuțite arzându-le, la spate le aducea, și coastele pătrunzându-le, și ficații ardea. Și el, căznindu-să, cel de sfântă și cuvioasă osteneală, zicea: „Spre carele, pentru buna-credință, spre deprindere de dureri atâtea frați chemați fiind, nu ne-am biruit, pentru că nebiruită easte, o, tirane, cea bună credincioasă știință, cu bună bunătate înarmat fiind, voiu muri și eu, cu frații miei; mare vrăjmaș al meu biruind, înnoitoare de munci și vrăjmași celor ce adevărat bine cred. Șeasă tinerei am surpat tirăniia ta, pentru că a nu putea tu să premenești gândul nostru, nici a ne sili cătră măncarea spurcăciunii, au nu-ți easte ție surpare? Focul tău reace e la noi și fără de dureare pavăzele, că nu ai tiranului, ci ai dumnezeieștii legi stau înaintea noastră purtători de sulite. Pentru aceaea, nebiruit avem gândul”.

CAP 12

i, deaca și acesta cu fericire muri, puindu-să întru o căldare, cel al șeaptelea veni, decât toți mai tinăr, spre carele milostivindu-să tiranul, măcar căru de cătră toți frații pre sine chinându-să, ades tiranul, și văzând legăturile prejur, copil fiind, mai aproape de el l-au chemat și a-l mângăia să ispitea, zicând: „Săvârșitul nebuniei fraților tăi îl vezi, că, pentru neascultarea, strămutându-să, au murit. Și tu, de nu vei asculta, sărace, muncindu-te și tu, vei muri mai nainte de vreameti; iară ascultând, priiatin vei fi și lucrurile împărăției vei povățui”. Și aceste mângăindu-l, pre maica copilului au chemat, ca de sine făcându-să milă, de atâția feciori fiind lipsită, să se pornească cătră mântuire, cu bună ascultare făcând pre cel rămas. Și maică-sa, cu cel ovreiesc glas îndemnându-l pre el, după cum vom grăi, „Dezlegați-mă, zisă, ca să zic împăratului și, împreună cu el, la toți priiatinii”. Și bucurându-să foarte spre făgăduința copilului, de sârg îl dezlegară. Și

alergând la una de aproape din tigăi necurate, zisă: „Și decât toți răii, prea păgâne tirane, nu te rușinași, de la Dumnezeu luând bunătățile și împărăția și slugile Lui a le omori și pre cei de bună-credință învățatori să-i strămuți? Pentru care așteaptă-te certarea mai cu adevărat, și veacinicul foc și munci, carele în tot veacul nu te vor părăsi. Nu te rușinași, om fiind, cel ce ești asemenea ca o fiară, pre cei de o potrivă pătimitori, și, tot din niște stihii fiind făcuți, să le tai limbile și, într-acesta chip muncindu-i, să-i căznești? Alții, dară, vitejește murind, au plinit cea cătră Dumnezeu bună-credință, iară tu rău vei plânge pre cei ai bunătății ostenitori, fără de vină omorându-i. Pentru aceea și eu, a muri vrând, nu fug de cătră a fraților miei vitejie”. Și acestea zicând, sângur au sărit asupra tigăilor și așa-și deade sufletul.

CAP 13

ezi, dară, că ceale până la moarte dureri au călcat cei șapte frați. Împreună s-au mărturisit de cătră toate părțile, că singur țiitoriu patimilor easte cel bun credincios gând. Că, în ce chip de s-ar fi supus patimilor, ar fi mâncat spurcat, zicere-am: Aceștia, dară, pre sine să se fie biruit; ci acum nu așa, ci cu gândul cel ce să laudă la Dumnezeu au biruit patimile; și nu easte a nebăga de samă domnia cugetului, pentru că au biruit și patima și durerile. Cum, dară, nu easte la aceștia cuvântarea cea bună, de patimi biruitoare a mărturisi, carii prin ale focului dureri nu s-au întors? Pentru că, în ce chip sânt puse, înainte-s turnurile limanurilor, înfricoșările valurilor înfrângându-le, cu liniște da vadul celor ce umblă, așa cea cu șapte turnuri a tinerilor bună cuvântare, care au întărit vadul bunei-credințe, au biruit neoprirea patimilor. Pentru că, întinzând danțul bunei-credințe, îndemnară-să unul pre altul, zicând: „Frățește să murim, fraților, pentru leagea! Să ne asemănăm celor trei tineri de la Siria, carii pre cel întocma cu focul cuptoriu au călcat. Să nu fim bărbați fricoși cătră a bunei-credință arătare”. Și unul „Aibi nădeajde, frate!” zicea; iară altul „Cu blagorodnie rabdă!”; iară altul, pomenind, zicea: „Aduceți-vă aminte de unde sânteți!” sau „Cu mâna Cărui părinte a să junghia pentru buna-credință au îngăduit Isaac?” Și fieștecare, unul altuia, toți împreună căutând luminoși și foarte îndrăzneți, loru-și zicea: „Lui Dumnezeu să ne făgăduim din toată inima, Celui ce au dat sufletele, și să ne purtăm prejur paza legii! Trupurile să nu ne teamem de cela ce să pare că omoară trupul, pentru că mare e primejdiia sufletului

în munca cea veacinică”, zicând celor ce calcă porunca lui Dumnezeu: „Să ne înarmăm, dară, cu dumnezeiasca biruință dumnezeiescului gând, pentru că, așa murind noi, Avraam, Isaac și Iacov ne vor arăta și toți părinții ne vor lauda”. Și fieștecărui din frații cei ce să trăgea dintru ei, zicea cei rămași: „Să nu ne rușinezi pre noi, frate, nici să amăgești pre ceia ce au murit mai nainte de noi frați, nu fiți necunoscători de ale frăției dragoste, carele cea dumnezeiască și preainălțată socoteală prin părinți celor ce s-au făcut le-au împărțit și prin pântecel maicei răsădit, întru care, fraților, vreamea potrivă lăcuindu-o și întru unași vreme zidindu-ne și de la un sânge crescându-ne și prin un suflet săvârșindu-ne și prin mijlocul unii vremi născându-ne și tot dintru unele izvoară bând lapte, dintru carii împreună să hrănesc din brățisare iubitoare de frați suflete și cresc mai tare. Pentru soția ta te hrăniu și pentru cea de toate zilele obicei și ceialalte învățături și pentru a noastră leagea lui Dumnezeu învățatură”. Așadară, fiind împreună pătimitoare iubirea frăției, cei șapte frați mai vartos a pătimi împreună fură întru eiși, pentru că o leage fiind învățați și tot unele bunătăți învățind și cu cea dreaptă viață împreună hrănindu-să, mai vartos pre ei să iubiia, pentru că cea asemenea râvnire a bunei bunătăți adăogea lor cea dintru ei unire; pentru că cu bună credință mai dorită lor își făcea iubirea frăției, ce însă și pentru fire și pentru obicei și ale bunătăților năravuri ceale ale frăției lor iubiri împreună adăogând, fură plăcuți frații, pentru buna-credință, cei rămași, pre cei ce să căznesc văzind până la moarte muncindu-se.

CAP 14

i încă și la caznă îndemnând, cât nu numai a nu băga samă durerile, ci încă și patimile iubirii de frăție a birui. Oh, decât ale împăraților gânduri mai împărătești și decât cei volnici mai volnici, nimeni dintru cei șapte tineri s-au spăimântat, nici cătră moarte s-au lenevit, ci toți ca spre a nemorții cale alergând, spre cea prin munci moarte sânguia. Și, precum mâinile împreună și picioarele împreună cu ale sufletului povățuituri să pornesc, așa sfinții tinereii aceia, ca dintr-un suflet de cea fără de moarte bună-credință pornindu-se, spre cea pentru ea moarte să tocmiră. O, preasfântă săptămână a celor tocmiți împreună frați, pentru că, în ce chip șapte zile sânt ale facerii lumii, prejur buna-credință, așa prejur săptămână jucând tinerii încunjura, frica muncilor surpând. Acum noi, auzind chinu-

irea tinerilor, ne îngrozim, iară aceia, nu numai văzind, ci nici auzind cuvântul înfricoșării cel dindată, ci încă și pătimind, răbda. Și aceasta prin ale focului dureri, dintru carele ce altă ar fi mai cu durere? Pentru că, ascuțită și cu cutremur fiind putearea focului, de sârg au topit trupurile, și nu socotiți lucru minunat de au biruit gândul bărbaților acelora întru munci, unde și a muierii minte mai de multe chinuri au nepregetat durerile, pentru că maica celor șapte tinerei acelora au suferit strămutăturile fieștecăruia din fii și să veade cum de mulți fii easte a iubirei de fii dragoste, trăgând toate cătră a fiilor împreună pătimire, unde și ceale necuvântătoare vite, spre ceale ce să nasc dintr-însele, aseamenea împreună pătimire și dragoste au ca și oamenii. Și ce trebuie a arăta la fii patima cea ce easte prin ceale necuvântătoare vite? Unde și albinele, pentru nașterea cerii, să apără de cei ce să apropie; și ca cu bold de fier lovesc pre cei ce să apropie la cuibul lor și să apără până la moarte.

CAP 15

ară pre muma celor tineri, care era cu Avraam la un suflet, nu o au mutat cea dimpreună patimă. Nu fiilor muma cea mai cu dor, doao lucruri fiind înainte: buna-credință și a celor șapte fii mântuire, cea după vreamă, după a tiranului făgăduință, buna-credință mai mult au îndrăgit, ceaea ce mântuiaște la veacinică viață după Dumnezeu. O, în ce chip aş grăi, după închipuire, ceale iubitoare de fii ale părinților patimi, a sufletului și a chipului asămănare la un copil, minunat chip mic de copil pece-tluindu-să? Mai vârtos că maicele, fiind mai pătimașe decât tații, la naștere sânt mai împreună pătimitoare, pentru că, cu cât sânt mai slabe de inimă, și mai iubitoare la naștere sânt maicele, cu atâta mai vârtos sânt iubitoare de fii; și decât toate maicele făcutu-s-au a acestor șapte mumă mai iubitoare de fii, carea, cu șapte nașteri, cea cătră ei răsădind iubire cu dragoste, și, pentru multele dureri ale fieștecăruia dintr-înșii, cea învățată mumă având cea dimpreună pătimire cătră ei, pentru frica cea dumnezeiască n-au băgat samă de a fiilor deșartă mântuire. Și încă și pentru cea bună bunătate a fiilor și cea cătră legea lor bună patimă, mai mare avea dragostea la dânșii, pentru că direpți era și întregi la minte și tari de suflete, iubitori de frați, iubitori de maică, așa cât, și până la moarte ceale ale legii păzind, asculta pre ea. Ce însă, măcar că atâtea fiind ceale de iubirea fiilor, spre cea dimpreună pătimire trăgând

ei pre mumă-sa, asupra nici unuia dintru ei ceale de toate fealiurile cazne au putut să mute gândul ei, ci câte un fiiu și împreună pre toți muma îi îndemna la cea pentru bună-credință moarte. O, fire sfântă și iubire de părinți și înțăleagere iubitoare, cu dragoste și hrană, și ale maicelor neînfrante patimi, câte unul strămutându-se și arzându-să văzind, muma nu să schimba, pentru buna-credință. Trupurile fiilor vedea pregiur foc topindu-se și ale mâinilor și ale picioarelor deagete pre pământ adiind și cealea ale capetelor până la bărbii cārni ca niște obraze înainte zăcând. O, mai amar acum maica dureri ispitindu-se pentru durerile ceale ce era asupra lor! O, sângură muiare, buna-credință întreagă născându-o, nu te-au mutat cel dintâiu născut dându-și suflarea, nici al doilea care era în munci n-au văzut la tine jale, nici al treilea, dându-și sufletul; nici ochii fieștecăruia văzind, ca juncii asupra muncilor căutând cazna lor și nările însemnând înainte moartea lor; n-ai plâns văzind trupurile fiilor arzindu-se și preste mâini mâini tăindu-să și preste capete capete tăindu-se de la grumazi și preste morți morți căzind, și, movilă văzind danțul fiilor prin munci, n-ai lăcrămat. Nu sânt așa ale sirinilor viersuri, nici glasurile de lebădă trag cătră iubirea auzului pre ceia ce aud glasurile de fii cu cazne pre maică strigând. Pentru că, în ce chip la sfătuire întru al ei suflet, văzind groaznici sfeatnici, firea și nașterea și iubirea fiilor și a fiilor strămutături, doi sorți fiind muma, de moarte și de mântuire, pentru fii, n-au cunoscut pre ceaea ce mântuia șapte fii, spre mântuire de puțină vreamă, de cea de Dumnezeu crezătoare a lui Avraam tărie fata și-au adus aminte. O, maica neamului, izbânditoare de leage și scutitoare buneicredințe și prin osteneala ficaților purtătoare de biruință! O, ceaea care ești decât bărbații spre tărie mai bărbată și decât bărbații cătră răbdare mai vitează, pentru că, în ce chip chivotul lui Noe întru cel din mulțimea lumii potop purtând lumea tare răbda valurile, așa și tu, păzitoare legii, de toate părțile, întru ceale ale patimilor răvârsându-te cu potop și cu tare vânturi, cu ale cuielor munci cuprinzându-te, vitejeaște ai răbdat cea pentru bună-credință fortună.

CAP 16

ezi, dară, și muiare bătrână și de șapte copii mumă au răbdat văzând ceale până la munci ale fiilor. Mărturisit easte sângur țitioriu patimilor, cel bun credincios gând. Arătat-am, dară, că nu numai bărbați patimile au biruit, ci și muiare ceale prea mari munci au trecut

cu gândul. Și nu așa sălbatici era leii cei prejur Daniil, nici cea ce spre Misail ardea cuptoriul cu prea văpăiosul foc, precum a iubirii de fii fire ardea pre ea, văzând pre ei așa în multe fealiuri căznindu-să cei șapte fii. Ci cu gândul bunii-credință au potolit atâtea și ca acestea patimi muma, pentru că aceasta easte a socoti, că, de ar fi fost muiare fricoasă la suflet, măcar că muma era lor, ar fi plâns pentru ei și, poate fi acestea, ar fi zis așa: „O, ticăloasa eu, și, de multe ori, de trei ori ticăloasă, carea, șapte copii născând, a nice unuia maică m-am făcut! O, deșerte șapte purtări de nașteri și nefolositori șapte câte de zece luni! Și aplecături fără rod, în deșert. O, fiilor, asupra voastră multe dureri am răbdat și mai greale griji de hrană! O, fiilor miei, cei neînșurați și cei înșurați fără de folos, nu voiu vedea dintru voi fii, nici moașă chemându-mă mă voiu feric! O, cea de mulți feciori și buni feciori, eu, muiare văduvă și sângură mult jeluită, nici de voiu muri, să mă îngroape afară din fii cineva!” Ci cu aceasta plângere, pre nimeni nu plângea cea sfântă și bună credincioasă maică; nici, ca să nu moară, înturna pre vrutul dintru ei, nici, ca când n-ar fi murit s-au măhnit, ci, ca de diamant având gândul, și pre nemoarte, de iznoavă, zidind numărul fiilor, mai vartos, pentru bună-credința, spre moarte pre ei îi îndemna rugându-să. O, maică, pentru buna-credință a lui Dumnezeu oșteancă bătrână, și prin răbdare muierească și pre tiran ai biruit, și cu faptele și cu cuvintele mai tare te-ai aflat decât un bărbat, pentru căci că te-ai prins cu copiii[i]-ți și stai, văzând pre Eleazar muncindu-să, și ziceai copiilor cu cea ovreiască limbă: „O, copii, vitejească e osteneala, spre care chemându-vă, pentru mărturisirea limbii osteniți-vă cu osârdie pentru cea părintească leage, pentru că grozav easte cel bătrân acesta a răbda ceale pentru bună-credință dureri! Și voi, tinerei fiind, să vă îngroziți de munci? Aduceți-vă aminte că, pentru Dumnezeu, cu lumea v-ați împreunat și viața ați gustat. Pentru aceaea, deatori sânteti toată durearea să suferiți pentru Dumnezeu, pentru Carele și părintele nostru, Avraam, sânguia pre părintele limbilor, pre fiul său, Isaac, să-l junghie. Și, mâna cea părintească văzându-o purtătoare de sabie, aducându-o asupra lui, nu s-au spăimântat. Și Daniil cel drept la lei s-au băgat. Și Anania, Azaria și Misail la cuptoriul focului s-au împrăștiat și au răbdat pentru Dumnezeu. Și voi, dară, aceaeași credință cătră Dumnezeu având, nu vă scârbiți, pentru că nesocotit lucru easte, știind bună-credința, să nu vă împotriviți durerilor”. Prin aceste cuvinte, cea de șapte fii maică, câte unul, pre fieștecarele din fii ruga să moară, încă și acestea știind că cei ce mor pentru Dumnezeu trăiesc lui Dumnezeu, ca și

Avraam, Isaac și Iacov și toți patriarșii.

CAP 17

Si zicea și unii din purtătorii de sulite cum, când era să se prinză și ea cătră moarte, pentru ca să nu să atingă cineva de trupul ei, sângură s-au aruncat asupra focului. O, maică, care împreună cu șapte fii ai surpat sila tiranului și ai ismenit ceale reale socoteale ale lui și ai arătat vitejiia credinței! Tu, ca un acoperemânt preste stâlpii fiilor vitejește fiind întărit, neclătit ai suferit cutrămurul cel dupre munci! Îndrăznește, dară, o, maică cu suflet sfânt, nădeajde îngăduinții având adeverită cătră Dumnezeu! Nu așa easte luna la ceriu cu stealele cinstită, precum tu, stealele, cei șapte copii, luminându-i cătră bună-credință, cinstită ești la Dumnezeu și ești întărită la ceriu împreună cu ei, pentru că era nașterea copiilor tăi de la Avraam, părintele. Iară de ar fi prilej noao ca asupra unii table a zugrăvi a bunii-credințe istorie, nu s-ar îngrozi cea ce ar vedea maică de șapte fii, pentru buna-credință multe fealiuri de munci făcându-să, până la moarte îngăduind? Pentru că și vreadnic era pre același mormânt a scrie și acestea, celor dintru limbă, spre pomenire, zicându-să: „Aicea cel sfânt bătrân și șapte copii s-au îngropat, prin a tiranului silă vrând să surpe politia ovreailor, carii au și izbândit neamul, spre Dumnezeu căutând și până la moarte muncile îngăduindu-le”. Pentru că adevărată osteneala dumnezeiască e, care prin ei s-au făcut, pentru că biruia atuncea bunătatea prin găduință, ispitind biruința cu nestricare întru viață de mulți ani. Și Eleazar înainte să ostenea și maica celor șapte fii împreună biruia și frații să ostenea, tiranul împotivă să nevoia, iară lumea și a oamenilor viață privia și credința dumnezeiască biruia, pre ai săi biruitori cununându-i. Carii nu s-au mirat de cei ai dumnezeieștii puneri de leage biruitorii? Carii nu s-au îngrozit? Acesta, dară, tiranul și tot sfatul s-au minunat de a lor îngăduință; pentru că și zice Moisi: „Și toți sfinții, supt mâinile Tale!” Și aceștia, dară, sfințindu-să, pentru Dumnezeu s-au cinstit. Și prin sângele a celor buni credincioși și a ceii curățitoare moarte a lor, cea dumnezeiască pronie, pre Israil, mainte cununându-să, l-au mântuit. Pentru că, cătră vitejiia bunătății lor și cea spre muncile lor îngăduință tiranul Antioh căutând, strigă la ostașii lui: „Pildă a celora răbdare! Țineți-vă viteaji și bărbați spre războiu pedestru și spre încungiurare de cetate!” Și, jefuind, au biruit pre toți vrăjmașii. O, cei din sămânța lui Avraam, strănepoți fii israilteani, ascultați leagea aceasta și în tot chipul bine creadeți, cu-

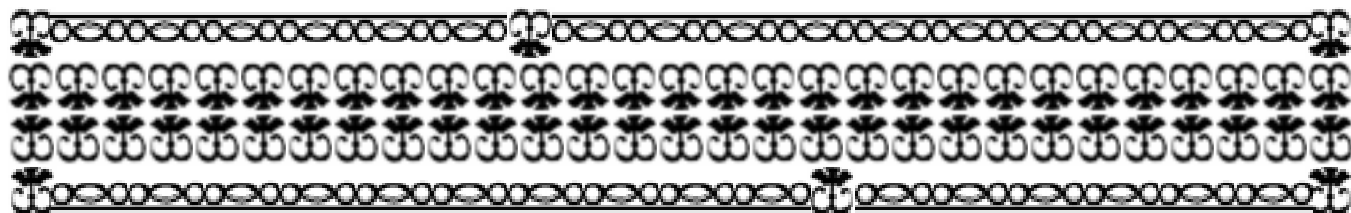
noscând că al patimilor stăpânitoriu este cel bun credincios gând.

CAP 18

Gi nu numai celor dinlăuntru și celor din afară dureri, pentru care, pentru bună-credință dându-și trupurile durerilor, aceia nu numai de cătră oameni să laudară, ci și de dumnezeiasca parte să învredniciră și, ca să aibă pace limba și buna legiuire, cea de moșie, înnoind, au încungiurat pre vrăjmași și tiranul Antioh, și pre pământ s-au certat, și murind să căzneaște, pentru că, deaca nimică întru nimică nu putu să îndeamne pre ierusalimnteani a păgâni și din ceale de moșie obicei a-i scoate, atuncea, rădicându-să de la Ierusalim, au oștit asupra persilor. Și zicea maica celor 7 copii, cea dreaptă, și aceastea cătră fii, că: „M-am născut fecioară curată, nici am călcat părinteasca casă și păziiam cea zidită coastă. Nu m-au stricat pre mine stricătoriu din pustiu sau stricătoriu la câmp, nici mi-au vătămat ceale curate ale fecioriei vătămătoriu cel amăgitoriu, șearpele, ce am așteptat vremea vârstei cu bărbat și, aceștia de vârstă fiind, au murit tatăl fericit, dară, pentru că cel al bunilor feciori traiu trăind, vremea cea a făr' de feciori n-au ajuns a să chinui; carele învăța pre noi, încă

fiind împreună cu noi, legea. Și prorocii, pre Avel, cel ce s-au omorât de Cain, cetea noao, și pre Isaac, cel ce să da jertvă, pre Iosif cel din temniță. Și zicea noao pre cel răvnitoriu Finees și învăța pre noi pre cei din foc, Anania și Azaria și Misail, slăvia și pre cel din groapa leilor, Daniil, pre carele fericiia; și pomenea noao scriptura Isaiei, zicând: «Macar prin foc de vei trece, văpaia nu te va arde»; pre cel de cântări scriitoriu, David, ne cânta noao, zicând: «Multe sânt năcazurile dreptilor». Pre Solomon pilduia noao, zicând: «Lemnul vieții, la toți cei ce fac voia Lui». Pre Iezechiil adeveria, zicând: «Au trăi-vor oasele ceale uscate aceastea?» Iară cântarea carea au învățat Moisi n-au uitat, învățând și zicând: «Eu voi uide și a trăi voi face. Aceasta e viața voastră și îndelungarea zilelor». O, amară cea de atuncea zi, și nu amară când cel amar tiran al elinilor, foc ațâțând la căldări cumplite, și cu unde mâinii aducând preste pavăză, și toate caznele lui preste cei șapte copii ai avramiiancii, și de luminile ochilor i-au orbit și limbile le-au tăiat și cu munci de multe fealiuri i-au omorât, pentru carele cea dumnezeiască certare certat-au și va certa pre acel păgân; iară avramiei copiii cu cea purtătoare de biruință maică la cinul părinților împreună petrec, suflete curate, fără de moarte, luând de la Dumnezeu, la Care e mărirea în veaci! Amin!

RUGĂCIUNEA LUI MANASI, ÎMPĂRATULUI IUDEI, CÂND ERA ROB ÎN VAVILON

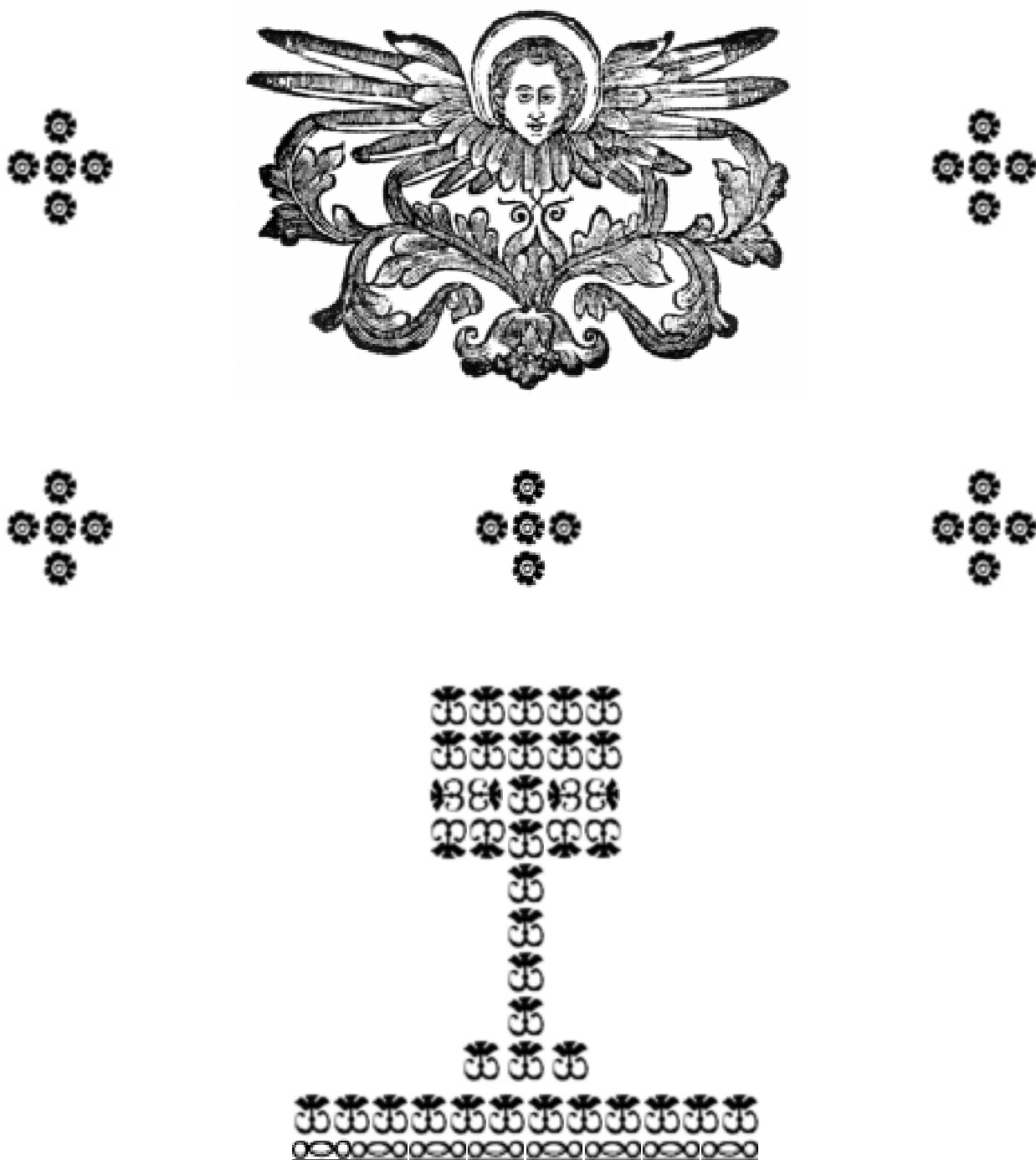
Doamne Atotputearnice, Dumnezeuul părinților noștri, al lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov și al seminției lor ceii dreapte, Carele ai făcut ceriul și pământul, cu toată podoaba lor, Cel ce ai legat marea cu cuvântul poruncii Tale, Cel ce ai încuiat adâncul și l-ai pecetluit pre el cu înfricoșat și slăvit numele Tău, de Carele toate să tem și să cutremură de fața puterii Tale, că nesuferită e mare cuviința mării Tale și nerăbdată mânia îngrozirii Tale, ceii asupra păcătoșilor. Și nemăsurată și neurmată e mila făgăduinții Tale. Că Tu ești Domnul cel Înalt, milosârd, îndelung răbdătoriu și mult-milostiv, și-Ți pare rău de răutățile oamenilor. Tu, Doamne, după mulțimea bunătății Tale, ai făgăduit pocăință

și iertare celor ce greșesc Ție și, cu mulțimea îndurărilor Tale, ai hotărât pocăință păcătoșilor spre mântuire. Tu, dară, Doamne Dumnezeuul puterilor, n-ai pus pocăință dreptilor, lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, celor ce n-au greșit Ție, ci ai pus pocăință asupra mea, păcătosului, pentru că am greșit mai mult decât numărul năsipului mării. Înmulțitu-s-au fărădelegile mele, Doamne, înmulțitu-s-au fărădelegile mele și nu sânt vreadnic să privesc și să văz nălțimea ceriului, pentru mulțimea nedreptăților mele. Împilat sânt de multă legătură de fier, cât nu-mi pociu rădica capul meu și nu easte slăbire. Pentru că am întărâtat mânia Ta și rău înaintea Ta am făcut, nefăcând voia Ta și nepăzind poruncile Ta-

le. Și acum plec genunchile inimii, trebuindu-mi bunătate de la Tine. Greșit-am, Doamne, grășit-am, și fărădelegile mele eu le știu, ci mă cuceresc rugându-mă. Slăbește-mi, Doamne, slăbește-mi și nu mă piarde pre mine cu fărădelegile mele, nici în veac fiind mânia, să nu Te uiți la răutățile mele, nici să mă osândești întru ceale

mai de jos ale pământului. Pentru că Tu ești, Dumnezeule, Dumnezeul celor ce să pocăiesc. Și întru mine să arăți toată bunătatea Ta. Că, nevreadnic fiind, să mă mântuiești, după multă mila Ta. Și Te voi lauda totdeauna în zilele vieții mele, că pre Tine Te laudă toată puterea îngerilor și a Ta este mărirea în veacii veacilor! Amin!

Mulțămim Veacinicului și Preaputearnicului Dumnezeu, Care din bunăvoința Sa ne-au învrednicit, după început, de am ajuns și sfârșitul aceștii Sfinte Scripturi, adecă a Testamântului celui Vechiu.

CUVÂNT ÎNAINTE

DESPRE EVANGHELII

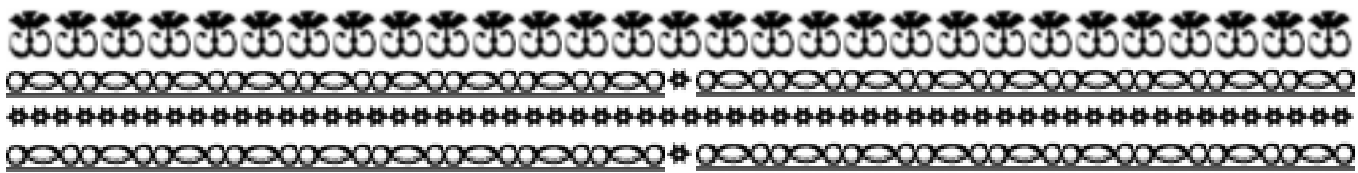

vangheliia din înșămnarea cuvântului grecesc easte bună-vestire, pentru că binele și înnoirea și mântuirea neamului omenesc, care odinioară de la Dumnezeu prin proroci mai înainte s-au spus și s-au făgăduit, acum prin Iisus Hristos, unul născut, Fiiul lui Dumnezeu, Cel ce din Sfânta Fecioara Mariia întrupat S-au născut, plinite ni le binevesteaște.

Evangheliia easte una, că easte viața, minunile și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos, iară scriitorii Evangheliei sânt patru: Mateiu, Marc, Luca și Ioan. Și, pentru că patru au scris Evangheliia, ne-am obicinuit a zice că și Evanghelii sânt patru, înțelegând cartea Evangheliei carea fieștecare evanghelist au scris.

Patru Evanghelii, nici mai multe, nici mai puține, pururea au cunoscut și au ținut besearica, a căruia lucru mărturii sânt foarte vechi scriitori, din carii unii cu Sfinții Apostoli au vorbit și au petrecut și le-au fost ucenici. Așea sânt Sfântul Climent Romanul, Sfântul Ignatie, Sfântul Policarp. Alții, carii îndată după apostoli au urmat și au fost cu cei ce au petrecut cu apostolii, cum sânt Sfântul Iustin, mucenicul, Atinagora, Sfântul Irineu și alții, carii toți învață cum că numai patru Evanghelii sânt de la apostoli besearicii date, care lucru și din canoanele besericești luminat să adeverează; că săborul de la Laodichia, a căruia canoane de la toată besearica sânt priimate. În canonul 6, după ce numără cărțile Legii Vechi, așea grăiaște: „Iară cărțile Legii ceii Noao aceastea sânt: patru Evanghelii, de la Mateiu, de la Marco, de la Luca, de la Ioan”. Aceaste patru Evanghelii, de la începutul Legii Noao, nestrămutate pururea le-au păzit besearica, ca pre niște cărți dumnezeiești și leage creștinească, de la Dumnezeu dată oamenilor, carea leage s-au scris de sfinții apostoli, cei ce singuri văzători au fost lucrurilor care le-au scris și, plini și însuflați de Duhul lui Dumnezeu, au scris, nu pentru vreaun folos pământesc a lor, că bine știa ei, după cum învățasă de la Domnul, cum că multe năcazuri și nevoi și goane vor să pătească în lumea aceasta pentru propoveduirea Evangheliei, dintru care urmează că ceale ce sânt scrisă de apostoli easte adevăr curat și lămurit. Aceasta și mintea ne arată cum că Dumnezeu, Cel ce voiaște ca în toată vremea și pretutindinea toți oamenii să cunoască și să cuprinză adevărul, prin care să-și agonisească mântuirea sufletului, au trăbuit să grijească ca adevărul acesta, care în Evanghelii să cuprinde, să rămâie pururea nestrămutat, după făgăduința sa: „Eu cu voi voi fi până la sfârșitul veacului”.

Sfântul Mateiu apostol, care și Levi să chiiamă, pre carele de la vamă l-au chemat Hristos la apostolie, după înălțarea lui Hristos la ceriu, curând, până a nu să împrăștia apostolii prin alte țări, cu voia celorlalți apostoli și a jidovilor, carii atunci să întorsease la credința lui Hristos, rugare îndemnat, au scris Evangheliia sa jidoveaște, sau mai vârtos evreo-sirieneaște, cum vorbea atunci jidovii; precum mari și vechi scriitori zic în limba grecească, după puțină vreme s-au întors; iară unii scriitori zic că grecește ar fi scris, carea limbă di pe vremea împăraților elinești jidovii o vorbea. Ori jidoveaște, ori grecește fie scris, destul easte; că din suflare dumnezeiască o au scris. Însă acum, alt izvod nu se află, fără numai cel grecesc, care de la toată besearica easte priimit, din care în toate limbile s-au tălmăcit, precum și aceasta ce urmează întru această carte.

SFÂNTA EVANGHELIE A DOMNULUI IISUS HRISTOS DE LA MATEIU

CAP 1

DE LA CARIU HRISTOS DUPĂ TRUP S-AU PO- GORÂT; ÎNGERUL ÎNVAȚĂ PRE IOSIF DESPRE ZĂMISLIREA LOGODITEI SALE, MARIEI, ȘI DESPRE VIITOAREA NAȘTERE.

1. **C**arta neamului lui Iisus Hristos, Fiiului lui David,* Fiiului lui Avraam.
- * Luca 3, 31
* Fa. 21, 10 [5]
** Fa. 25, 26
Fa. 29, 35
*Fa. 38, 29
1 Para. 1, 4
2, 4
Rut 4, 18
1 Para. 1, 4
2, 5
*Nume. 7, 12
*Rut 4, 21
*Rut 4, 22
**2 Împ. 12, 24
*3 Împ. 11, 43
3 Împ. 14, 32
**3 Împ. 15, 8
- 2.* Avraam au născut pre Isaac; iară Isaac au născut pre Iacov; iară Iacov au născut pre Iuda și pre frații lui.
3. Iară* Iuda au născut pre Fares și pre Zara, din Tamar; iară Fares au născut pre Esrom; iară Esrom au născut pre Aram.
4. Iară Aram au născut pre Aminadav; iară* Aminadav au născut pre Naason; iară Naason au născut pre Salmon.
5. Iară Salmon au născut pre Vooz din Rahav; iară* Vooz au născut pre Ovid din Rut; iară Ovid au născut pre Iese.
6. Iară* Iese au născut pre David, împăratul,** iară David, împăratul, au născut pre Solomon, din muiarea carea au fost a lui Urie.
7. Iară* Solomon au născut pre Rovoam; iară Rovoam au născut pre Avia; iară** Avia au născut pre Asa.
8. Iară Asa au născut pre Iosafat; iară Iosafat au născut pre Ioram; iară Ioram au născut pre Ozia.
9. Iară* Ozia au născut pre Ioadam; iară Ioadam au născut pre Ahaz; iară** Ahaz au născut pre Iezecia.
10. Iară* Iezekia au născut pre Manasi; iară** Manasi au născut pre Amon; iară*** Amon au născut pre Iosia.

11. Iară* Iosia au născut pre Iehonia și pre frații lui, la mutarea Vavilonului. *2 Pa. 26, 23
12. Iară după mutarea Vavilonului, Iehonia au născut pre Salatiil; iară Salatiil au născut pre Zorovavel. **2 Pa. 28, 27
*2 Pa.
13. Iară Zorovavel au născut pre Aviud; iară Aviud au născut pre Eliachim; iară Eliachim au născut pre Azor. 32, 33
**2 Pa. 33, 20
14. Iară Azor au născut pre Sadoc; iară Sadoc au născut pre Ahim; iară Ahim au născut pre Eliud. ***2 Pa. 33, 25
*2 Pa.
15. Iară Eliud au născut pre Eliazar; iară Eliazar au născut pre Matan; iară Matan au născut pre Iacov. 36, 32 [4]
16. Iară Iacov au născut pre Iosif, bărbatul Mariei, din carea S-au născut Iisus, Carele Să zice Hristos.
17. Deci, toate neamurile de la Avraam și până la David, neamuri patrusprăzeace; și de la David până la mutarea Vavilonului, neamuri patrusprăzeace; și de la mutarea Vavilonului până la Hristos, neamuri patrusprăzeace.
18. Iară nașterea lui Iisus Hristos așa era: că* fiind logodită muma lui, Mariia, cu Iosif, mai înainte de-a să împreuna ei, s-au aflat având în pânțece din Duhul Sfânt. *Luca 1, 20 [27]
19. Iară Iosif, bărbatul ei, fiind drept, și nevrând să o vădească pre ea, au vrut pe ascuns să o lasă.
20. Și, cugetând el aceastea, iată, îngerul Domnului prin vis s-au arătat lui, zicând: „Iosife, fiiul lui David, nu te teame a lua pre Mariia, muiarea ta, că ce s-au născut într-însa din Duhul Sfânt easte.
21. Și va naște Fiiu* și vei chema numele Lui Iisus, că Acesta va mântui pre norodul Său de păcatele lor. *Luca 1, 31
Fapt. 4, 12
22. Iară aceastea toate s-au făcut ca să se plinească ce s-au zis de la Domnul prin prorocul, ce zice:
- 23.* «Iată, fecioara în pânțece va avea și va naște Fiiu și vor chema numele Lui Emanuil, ce s-au tâlcuit: ‘Cu noi Dumnezeu’». *Isaia 7, 13
24. Și, sculându-să Iosif din somn, au

făcut precum i-au poruncit îngerul Domnului și au luat pre muiarea sa.

25. Și nu o au cunoscut prea ea până ce au născut pre Fiiul său, Cel Întâiu-Născut, și au chemat numele Lui Iisus.

CAP 2

În ce chip filosofii cu daruri la Hristos, cel născut, au venit; despre răpștirea lui Irod asupra pruncilor și izgonirea lui Hristos în Egipt; și de întoarcerea Lui la pământul lui Israil.

1. **N**ară deacă S-au născut Iisus în Vitileaemul Iudeii, în zilele lui Irod împăratul, iată, maghii de la răsărituri au venit în Ierusalim, zicând:

*Mihea 5, 2
Ioan 7, 42
2.* „Unde easte Cel ce S-au născut, Împăratul jidovilor? Că am văzut steaoa Lui la răsărit și am venit să ne închinăm Lui”.

3. Și auzind Irod împăratul, s-au turburat, și tot Ierusalimul cu dânsul.

4. Și, adunând pre toți arhierii și cărturarii norodului, i-au întreat pre ei: „Unde easte să Se nască Hristos?”

5. Iară ei au zis lui: „În Vitileaemul Iudeii. Că așa easte scris prin prorocul:

6. «Și tu, Vitleaeme, pământul Iudei, cu nimica nu ești mai mic întru povățuitorii Iudeii; că din tine va ieși Povățuitoriu, Carele va naște pre norodul Mieu, Israel»”.

7. Atunci, Irod, într-ascuns chemând pre maghi, au întreat de la ei vreamea stealei, carea s-au arătat.

8. Și, trimițându-i pre ei în Vitleaem, au zis: „Mergând, întrebați cu deadinsul de Prunc; și deacă-L veți afla, dați-mi de știre, ca venind și eu să mă închin Lui”.

9. Iară ei, ascultând pre împăratul, s-au dus; și, iată, steaoa, carea o văzusă în răsărit, mergea înaintea lor, până au venit de au stătut deasupra, unde era Pruncul.

10. Iară ei, văzând steaoa, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

*Psal. 71, 10
11. Și, întrând în casă, au aflat Pruncul cu Mariia, muma Lui;* și, deșchizând vistieriile sale, au adus Lui daruri: aur și tămâie și smirnă.

12. Și, luând știre în vis să nu să întoarcă la Irod, pre altă cale s-au dus în țara sa.

13. Iară deaca s-au dus ei, iată, îngerul Domnului s-au arătat în vis lui Iosif, zicând: „Sculându-te, ia Pruncul și pre muma Lui și fugi în Egipt; și fii acolo până când voiu zice ție, că va Irod să caute Pruncul, să-L piardă pre El”.

14. Iară el, sculându-să, au luoat Pruncul și pre muma Lui, noaptea, și s-au dus în Egipt.

*Osie 11, 2
15. Și au fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ce s-au zis de la Domnul, prin prorocul, ce zice:* „Din Egipt am chemat pre Fiiul Mieu”.

16. Atunci, Irod, văzând că l-au batjocorit maghii, s-au mâniaat foarte și, trimițind, au ucis pre toți pruncii, carii era în Vitleaem și în toate hotarale lui, de doi

ani, și mai mici, după vreamea, carea au întreat de la maghi.

17. Atunci, s-au plinit ce s-au zis prin Ieremiia prorocul, ce zice:

18.* „Glas în Rama s-au auzit, plângere și tânguire și țipet mult: Rahil plângând pre fiii săi și nu vrea să se mângăie, pentru că nu sânt”.

*Ierem. 31, 15

19. Iară, deaca au murit Irod, iată, îngerul Domnului, în vis, s-au arătat lui Iosif în Egipt,

20. Zicând: „Sculându-te, ia Pruncul și pre muma Lui și mergi în pământul lui Israil, că au murit cei ce căuta sufletul Pruncului”.

21. Și el, sculându-să, luo Pruncul și pre muma Lui și veni în pământul lui Israil.

22. Iară auzind că Arhelau împărăteaste în Iudeea, în locul lui Irod, tătâne-său, s-au temut a merge acolo și, luând știre, în vis, s-au dus în părțile Galileii.

23. Și, venind, au lăcuit în cetatea ce să chiiamă Nazaret, ca să se plinească ce s-au zis prin proroci, că Nazarinean Să va chema.

CAP 3

Ioan Botezătoriu (a căruia aspirarea vieții să însămnează) propoveduiaște pocăința în pustie, după prorocia lui Isaiia, și norodul, la dânsul curgând, probozeaște pre farisei și saduchei, învățind să facă roduri vreadnice de pocăință; și cât să deschilinaște botezul său de a lui Hristos; iară spre Hristos, de la Ioan botezându-să, v-au pogorât Duhul Sfânt și glasul Părintelui din ceriu s-au auzit.

1. **N**ară în zilele acealea, venit-au Ioan Botezătoriu propoveduind în pustia Iudeii,

2. și zicând:* „Pocăiți-vă, că s-au apropiat împărăția ceriurilor.”

*Mar. 1, 4

3. Că acesta easte cela ce s-au zis prin Isaiia prorocul, ce zice:* Glasul celui ce strigă în pustie: «Gătiți calea Domnului, dreapte faceți cărările Lui!»”.

Luca 3, 3
*Isaiia 40, 3

4. Iară acest Ioan avea îmbrăcăminte sa de peri de cămilă și brâu de curea împrejurul mijlocului său; și mâncarea lui era vlăstări și miiare sălbatecă.

Marc. 1, 3
Luca 3, 4

5.* Atunci, ieșea la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea și tot împrejurul Iordanului.

*Marc. 1, 5

6. Și să boteza în Iordan, de la dânsul, mărturisindu-și păcatele sale.

7. Iară văzând pre mulți dintre farisei și dintre saduchei* venind la botezul său, au zis lor: „Pui de vipere, cine v-au arătat voao să fujiți de mânia cea viitoare?”

*Luca 3, 7

8. Faceți, dară, roduri vreadnice de pocăință.

9. Și să nu vă lăudați, zicând întru voi înșivă:* «Tată avem pre Avraam!» Că zic voao că poate Dumnezeu din pietrile aceastea să rădice fii lui Avraam.

*Ioan 8, 39

10. Că, iată, și săcurea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul care nu face rod bun să taie și în foc să aruncă.

4 EVANGHELIIA DE LA MATEIU

- *Marc. 11.* Eu vă botez pre voi cu apă spre pocăință; iară Cel ce vine după mine mai tare decât mine easte, a Căruia eu nu sânt vreadnic a purta încălțămintele. Acela va boteza pre voi cu Duh și cu foc;
- Luca 1, 8
3, 16
Ioan 1, 26
Fapte 1, 5
12. A Căruia vânturătoarea e în mâna Sa și va curăți ariia Sa și va aduna grâul Său în jitniță, iară paiele le va arde cu foc nestâns”.
- *Marc. 13.* Atunci, au venit Iisus din Galileea la Iordan cătră Ioan, ca să Se boteze de la dânsul.
14. Iară Ioan oprea pre El, zicând: „Eu trebuie să mă botez de la Tine; și Tu vii la mine?”
15. Și, răspunzând Iisus, au zis către dânsul: „Lasă acuma, că așa să cade noao să plinim toată dreptatea”. Atunci, L-au lăsat pre El.
16. Și, botezându-Se Iisus, au ieșit îndată din apă, și, iată, s-au deșchis Lui ceriurile* și au văzut pre Duhul lui Dumnezeu pogorându-Să ca un porumb și venind preste El.
- *Luca 3, 20
Luca 9, 35
- 17.* Și, iată, glas din ceriuri, zicând: „Acesta easte Fiiul Mieu cel iubit, întru Carele bine am voit”.
- *2 Petru 1, 17

CAP 4

Hristos în pustie, după postul de patruzeci de zile, învinge ispitele diavolului; și, deacă s-au prins Ioan, ducându-să în Capernaum, propoveduiaște pocăința; pe Petru și Andreiu, Iacov și Ioan a lui Zevedeu cătră sine chiiamă; vestind și galileilor Evangheliia, multe neputințe vindecă, urmându-i gloatele.

- *Marc. 1, 12
Luca 4, 1
- 1.* tunci, Iisus au fost dus în pustie de Duhul, ca să Se ispитеască de diavolul.
2. Și, ajunând, patruzeci de zile și patruzeci de nopți după aceea au flămânzit.
3. Și, apropiindu-se cătră Dânsul ispititoriul, au zis: „De ești Fiiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele aceaste să se facă pâini”.
- *2 Leage 8, 3
Luca 4, 4
4. Iară El, răspunzând, au zis: „Scris easte,* nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iase din gura lui Dumnezeu”.
5. Atunci, L-au luat pre Dânsul diavolul în sfânta cetate și L-au pus pre El pre aripa besericii,
6. Și i-au zis Lui: „De ești Fiiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris easte* că: «Îngerilor Săi va porunci pentru Tine și pre mâini Te vor râdica, ca nu cumva să împiiadeci de piatră piciorul Tău»”.
- *Psalm 90, 11
7. Zis-au Iisus lui: „Iarăși scris easte:* «Nu vei ispiti pre Domnul Dumnezeu Tău»”.
- *2 Leage 6, 16
8. Iarăși L-au luat pre Dânsul diavolul într-un munte înalt foarte, și l-au arătat Lui toate împărățiile lumii și mărirea lor.
9. Și i-au zis Lui: „Aceaste toate voi da Ție, de vei cădea să Te închini mie”.
10. Atunci, au zis Iisus lui: „Du-te după Mine, sătano, că scris easte:* «Domnului Dumnezeu-tău te vei închina și Lui sângur vei sluji»”.
- *2 Leage 6, 13
11. Atunci, L-au lăsat pre Dânsul diavolul. Și, iată, îngerii s-au apropiat și slujia Lui.
- *Marc. 1, 14
12. Iară auzind Iisus că Ioan easte prins,*

CAP 4 ȘI 5

- S-au dus în Galileea.
13. Și, lăsând Nazaretul, au venit de au lăcuit în Capernaum, lângă mare, în hotarale lui Zavulon și a lui Neftalim,
14. Ca să se plinească ce s-au zis prin Isaiia prorocul, ce zice:
- 15.* „Pământul lui Zavulon și pământul lui Neftalim, calea mării de ceaa parte de Iordan, Galileea limbilor;
16. Norodul cel ce șădea întru întunearec au văzut lumină mare și celor ce șădea în laturea și în umbra morții, lumină au răsărit lor”.
- 17.* De atunci au început Iisus a propovedui și a zice: „Pocăiți-vă, că s-au apropiat împărăția ceriurilor”.
- *Isaiia 9, 1
18. Iară umblând Iisus lângă marea Galileii,* au văzut pre doi frați, pre Simon, ce să zice Petru, și pre Andrei, fratele lui, aruncând mreaja în mare (că era pescari).
- *Mar. 1, 16
Luca 5, 2
19. Și au zis lor: „Veniți după Mine și voi face pre voi pescari de oameni”.
20. Iară ei, îndată, lăsând mrejele, s-au dus după Dânsul.
21. Și, mergând de acolo, au văzut pre alți doi frați, pre Iacov, al lui Zevedei, și pre Ioan, fratele lui, în luntre cu Zevedei, tatăl lor, dirigându-și mrejele sale, și i-au chemat.
22. Iară ei, îndată lăsând luntrea și pre tatăl său, s-au dus după Dânsul.
23. Și au străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propoveduind Evangheliia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința întru norod.
24. Și au ieșit veastea Lui în toată Siria și l-au adus Lui pre toți carii pătimea rău de multe fealiuri de boale și de chinuri era cuprinși, și îndrăciți și lunateci și slăbănogi, și i-au vindecat pre ei.
- 25.* Și au mers după Dânsul gloate multe din Galileea și din Decapoli și din Ierusalim și din Iudeea și din ceaa parte de Iordan.
- *Marc. 3, 7
Luca 6, 17

CAP 5

Opt fericiri învăță; pre apostoli, sarea pământului și lumina lumii îi zice; nici au venit să străce leagea sau prorocii, ci să plinească; învățând a nu să mânia asupra fratelui, ci să ne îmblânzim spre el; a nu pofti muiarea; a lăpăda mădulariul ce-l sminteaște; a nu lăsa muiarea afară de pricina curviei; a nu jura, nici răului a să împrotivi; a iubi pre nepriiatini și a face bine celor ce fac rău.

1. ară văzând gloatele, S-au suit în munte, și șăzând El, s-au apropiat la Dânsul ucenicii Lui.
2. Și, deșchizând gura Sa,* învăța pre ei, zicând:
- *Luca 6, 25
- 3.* „Fericiti cei săraci cu duhul, că acelora easte împărăția ceriurilor!”
- *Psalm 36, 11
- 4.* Fericiti cei ce plâng, că aceia să vor mângăia!
- *Isaiia 61, 2
5. Fericiti cei blânzi, că aceia vor moș-

teni pământul!

6. Fericiți cei ce flămânzesc și însătoșează de dreptate, că aceia să vor sătura!

7. Fericiți cei milostivi, că aceia să vor milui!

Psal. 8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pre Dumnezeu!

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia fii lui Dumnezeu să vor chema!

1 Pet. 10. Fericiți cei ce să gonesc pentru dreptate, că acelora easte împărăția ceriurilor!

11. Fericiți veți fi când vă vor ocări pre voi și vă vor goni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind pentru Mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă easte în ceriuri. Că așa au gonit pre prorocii cei mai înainte de voi.

Marc. 13. Voi sânteți sarea pământului; iară de să va împuti sarea, cu ce să va săra? Mai mult, nu va fi de treabă (a), fără numai să se lapede afară și să se calce de oameni.

14. Voi sânteți lumina lumii; nu poate cetatea să se ascundă deasupra muntelui stând (b).

Marc. 15. Nici aprind lumina și o pun supt obroc, ci în sfeașnic, și luminează tuturor celor din casă.

16. Așa să lumineaze lumina voastră înaintea oamenilor, ca,* văzând faptele voastre ceale bune, să mărească pre Tatăl vostru Cel din ceriuri.

*1 Pet. 2, 12

17. Să nu gândiți că am venit să strâc leagea sau prorocii. N-am venit să o strâc, ci să o plinesc.

Luca 18. Că adevăr zic voao, până ce va trece ceriul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din leage, până ce toate să vor face.

Iac. 19. Deci, cel ce va strica una dintru aceste porunci mai mici și va învăța așa pre oameni, mai mic să va chema întru împărăția ceriurilor; iară cel ce va face și va învăța, acesta mare să va chema întru împărăția ceriurilor.

20. Că zic voao că, de nu va întreace dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra întru împărăția ceriurilor.

Ieșir. 21. Auzit-ați că s-au zis celor mai demult: «Să nu ucizi; iară cel ce va ucide vinovat va fi judecării».

2 Leage 5, 17 22. Iară Eu zic voao că tot cel ce să mânie pre fratele său în deșert vinovat va fi judecării; iară cine va zice fratelui său «Raca» (v) vinovat va fi săborului; iară cel ce-i va zice «Nebune» vinovat va fi gheenii (g) focului.

23. Deci, dară, de aduci darul tău la oltariu și acolo-ți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta,

24. Lasă acolo darul tău înaintea oltariului și mergi de te împacă întâiu cu fratele tău; și atunci, venind, ado darul tău.

13. (a) De nimica nu va fi bună. 14. (b) Adecă: cetatea care stă deasupra muntelui nu să poate ascunde. 25. (b) Vez la Sfântul Vasilie regula scurtă; (g) Matcii.

25.* Împacă-te cu pârâșul tău degrab, până ești pre cale cu el, ca nu cumva să te dea pârâșul judecatoriului, și judecatoriul să te dea slugii și să te arunce în temniță.

26. Adevăr zic ție: Nu vei ieși de acolo, până nu vei da fileariul cel mai de pre urmă.

27. Auzit-ați că s-au zis celor mai demult:* «Să nu curvești».

28. Iară Eu zic voao că tot cel ce să uită la muiare, ca să o poftască pre ea, iată, au curvit cu ea întru inima sa.

29.* Iară de te smintește pre tine ochiul tău cel drept, scoate-l pre el și-l lapadă de la tine; că mai bine easte ție ca să piiară unul din mădulările tale și nu tot trupul să se arunce în gheena.

30. Și, de te smintește pre tine mâna ta cea dreaptă, taie-o pre ea și o lapadă de la tine; că mai bine easte ție ca să piiară unul din mădulările tale și nu tot trupul tău să se arunce în gheena.

31. Și s-au zis că:* «Oricine-și va lăsa muiarea sa să-i dea ei carte de slobozire».

32. Iară Eu zic voao că tot cel ce-și va lăsa muiarea sa, fără de cuvânt de curvie, o face pre ea să preacurvească și cel ce va lua pre cea lăsată preacurvește.

33. Iară ați auzit că s-au zis celor de demult:* «Să nu juri strâmb; ci să dai Domnului jurământurile tale».

34. Iară Eu zic voao: Nicidecum să nu jurați, nici pre ceriu, că easte scaonul lui Dumnezeu,

35. Nici pre pământ, că easte așternut picioarelor Lui; nici pre Ierusalim, că easte cetatea marelui Împărat,

36. Nici pre capul tău să nu juri, că nu poți să faci un păr alb sau negru.

37.* Ci să fie cuvântul vostru: «Așa, așa; nu, nu»; iară ce easte mai mult decât acestea de la cel rău easte.

38. Auzit-ați că s-au zis:* «Ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte».

39. Iară Eu zic voao: Să nu vă puneți împotriva răului, ci de te va lovi cineva preste fața obrazului cea dreaptă, întoarce-i lui și ceaalaltă.

40.* Și celui ce va să se judece cu tine și să-ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa.

41.* Și, de te va sili cineva să mergi un mil de loc, mergi cu el doao.

42.* Celui ce ceare de la tine dă-i, și de cel ce va să se împrumute de la tine nu te întoarce.

43. Auzit-ați că s-au zis:* «Să iubești pre deapropapele tău și să urăști pre vrăjmașul tău».

44. Iară Eu zic voao:* Iubiți pre vrăjmașii voștri, grăiți de bine pre cei ce vă grăiesc de rău pre voi,** faceți bine celor ce vă urăsc pre voi și vă rugați pentru cei ce vă asupresc și vă gonesc pre voi.

45. Ca să fiți fii Tatălui vostru, Carele easte în ceriuri; că soarele Său îl răsare

*Luca 12, 58

*Ieșir. 20, 14

*Marc. 9, 47

*Marc. 10, 11

Luca 16, 18

1 Cori. 7, 10

*Ieși. 20, 7

Leviț. 19, 12

2 Leage 5, 11

Iacov 5, 12

*Iaco. 5, 12

*Ieșire 21, 24

Leviț. 24, 20

2 Leage 19, 21

*Luca 6, 29

*2 Leage 16, 7, 8

*Levi. 29, 12

[19, 18]

*Luca 6, 27

*Marc. 12, 20

**Luca 23, 34

Fapt. 7, 59

6 EVANGHELIIA DE LA MATEIU

preste cei răi și preste cei buni și ploao preste cei drepți și preste cei nedrepti.

46. Că, de veți iubi pre cei ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? Au nu și vameșii fac aceasta?

47. Și de veți întreba de sănătate numai pre priiatinii voștri, ce faceți mai mult? Au nu și păgânii fac așa?

48. Drept aceea, fiți voi desăvârșit, precum și Tatăl vostru Cel din ceriuri easte desăvârșit.

CAP 6

Învață Hristos cum trebuie să se facă milostenie și rugăciune; și dă ucenicilor învățatură a să ruga și greșelele altora a ierta; și iarăși, în ce chip trebuie a posti; nu pre pământ, ci în ceriu a strânge comoară; ochiul a-l curăți; a nu sluji la doi domni; pentru aceea, oprește grija de hrană, de haine și de mâine.

1. **uați aminte, milosteniia voastră să nu o faceți înaintea oamenilor, ca să vadă ei; iară de nu, plată nu veți avea de la Tatăl vostru, Carele easte în ceriuri.**

2. Deci, când faci milostenie, nu trambita înaintea ta, precum cei fățarnici fac în adunări și în uliți, ca să se mărească de la oameni; adevăr zic voao, că-și iau plata sa.

3. Iară tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta.

4. Să fie milosteniia ta întru ascuns și Tatăl tău, Cel ce veade întru ascuns, Acela va da ție la arătare.

5. Și, când te rogi, nu fii ca fățarnicii, că iubesc în adunări și în unghiurile uliților, stând să se roage, ca să se areate oamenilor; adevăr zic voao că-și iau plata sa.

6. Iară tu, când te rogi, întră în cămara ta și, încuind ușa ta, te roagă Tatălui tău într-ascuns și Tatăl tău, Cel ce veade întru ascuns, va da ție la arătare.

7. Iară când vă rugați, nu grăiți multe ca păgânii, că le pare că întru multă vorba lor să vor auzi.

8. Deci, să nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru ceale ce vă trăbuiesc voao, mai înainte de ce ceareți voi de la Dânsul.

*Luca 9. Drept aceea, așa să vă rugați voi: *
11, 2 «Tatăl nostru Carele ești în ceriuri, sfințască-se numele Tău.

10. Vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în ceriu, și pre pământ.

11. Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o noao astăzi.

12. Și ne iartă noao deatoriile noastre, precum și noi iertăm deatornicilor noștri.

13. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta easte împărăția și putearea și mărirea, în veaci. Amin!»

Sira. 14. Că, de veți ierta oamenilor greșelele
28, 4 lor, ierta-va și voao Tatăl vostru Cel ceresc.

Marc. 15. Iară de nu veți ierta oamenilor greșelele
11, 25 lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșelele
Jos voastre.

18, 35

CAP 6

16. Iară când agiunați, nu vă faceți ca cei fățarnici, triști, că-și smolesc fețele sale, ca să se areate oamenilor că ajună; adevăr zic voao că-și iau plata sa.

17. Iară tu, când ajuni, unge capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că ajuni, ci Tatălui tău, Celui ce easte întru ascuns; și Tatăl tău, Cel ce veade întru ascuns, va da ție la arătare.

19. Nu vă adunați voao comori pre pământ, unde rugina și moliile le stracă, și unde furii le sapă și le fură,

20.* Ci vă adunați voao comori în ceriu, unde *Luca
nici rugina, nici moliile nu o stracă, și unde 12, 33
furii nu o sapă, nici o fură. 1 Tim.

21. Că unde easte comoara voastră, acolo va fi și inima voastră. 6, 19

22.* Lumina trupului easte ochiul; de va fi, *Luca
dară, ochiul tău curat, tot trupul tău va fi 11, 34
luminos.

23. Iară de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat; deci, dară, dacă lumina carea e întru tine easte întunearec, dară întunearecul cât va fi?

24.* Nimeni nu poate la doi domni sluji, că *Luca
au pre unul va urî și pre altul va iubi, au pre 16, 13
unul va cuprinde și pre altul va urghisi; nu puteți lui Dumnezeu sluji și mamonii.

25.* Pentru aceasta, zic voao: Nu vă grijiți cu *Psal.
sufletul vostru ce să mâncați și ce să beați, 54, 23
nici cu trupul vostru, cu ce să vă îmbrăcați; Luca
au nu easte sufletul mai mult decât hrana și 12, 22
trupul decât îmbrăcămintea? Filip.

26. Căutați la paserile ceriului, că nici 4, 6
samănă, nici seaceră, nici adună în jigniță; și 1 Tim.
Tatăl vostru Cel ceresc le hrănește pre eale. 6, 7

Au nu sânteți voi cu mult mai aleși decât 1 Pet.
acealea? 5, 7

27. Dară cine dintru voi, grijindu-să, poate să-și adaogă statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Socotiți crinii câmpului cum cresc: nici să ostenesc, nici torc.

29. Iară zic voao că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s-au îmbrăcat ca unul dintru aceștia.

30. Deci, deacă iarba câmpului, carea astăzi easte și mâine să aruncă în cuptoriu, Dumnezeu așa o îmbracă, au nu cu mult mai vârtos pre voi, puțin credincioși?

31. Drept aceea, să nu vă grijiți, zicând: «Ce vom mâ[n]ca?», sau «Ce vom bea?», sau «Cu ce ne vom îmbrăca?»

32. Că toate aceastea păgânii le caută; că știe Tatăl vostru Cel ceresc că vă trebuiesc aceastea toate.

33. Deci, căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și aceastea toate să vor adaoge voao.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de zioa de mâine, că zioa de mâine va griji de ale sale; ajunge zilei răutatea ei.

CAP 7

Învățã a nu judeca pentru oșapoc în ochiul fratelui și bârna în ochiul său; Sfânta a nu să da câinilor; tot cel ce ceare, caută și bate, de la Dumnezeu să aude; a face altora ce vrem să ni să facă noao; prin poarta cea strâmtă a întra la viață; cum să cunosc prorocii mincinoși și pomul bun de cel rău; asemănare de cel ce aude cuvintele lui Hristos și de cel ce lucrează sau nu lucrează după dânsule.

- *Luca 6, 37
Rom. 2, 20 [1]
Marc. 4, 24
1. u* judecați, ca să nu vă judecați.
2. Că, cu ce judecată veți judeca, vă veți judeca; și, cu ce măsură veți măsura, se va măsură voao.
3. Iară ce vezi ștercul din ochiul fratelui tău, iară bârna cea din ochiul tău nu o simți?
4. Sau, cum vei zice fratelui tău: «Lasă să scoț ștercul din ochiul tău și, iată, bârna easte în ochiul tău?»
5. Fățarnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți ștercul din ochiul fratelui tău.
6. Nu dați sfintele câinilor, nici aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce pre eale cu picioarele sale și, întorcându-să, să vă rumpă pre voi.
- *Marc. 11, 24
- 7.* Ceareți și se va da voao, căutați și veți afla, bateți și să va deschide voao.
- Luca 11, 9
8. Că tot cel ce ceare ia, și cel ce caută află, și celui ce bate să va deschide.
- Ioan 14, 13
- 9.* Sau cine easte dintru voi omul de la carele, de va ceare fiul său pâine, au, doară, piază va da lui?
- Iaco. 1, 6
10. Sau de va ceare peaște, au, doară, șearpe va da lui?
- *Luca 11, 11
11. Deci, dacă fiind voi răi, știți dări bune da fiilor voștri, cu cât mai vartos Tatăl vostru cel din ceriuri va da ceale bune celor ce cer de la Dânsul!
- *Tovi. 4, 16
- 12.* Drept aceaea, toate câte vreați să vă facă voao oamenii, așa și voi să le faceți lor, că așa easte legea și prorocii.
- Luca 6, 31
- 13.* Întrați prin poarta cea strâmtă, că largă e poarta și lată calea carea duce în perire și mulți sânt carii întră printr-însa.
- *Luca 13, 24
14. Că strâmtă easte poarta și îngustă calea carea duce în viață; și puținii sânt carii o află pre dânsa.
15. Păziți-vă de prorocii cei mincinoși, carii vin la voi în haine de oi, iară înlăuntru sânt lupi răpitori.
16. Din rodirile lor veți cunoaște pre ei; au, doară, culeg din spini struguri sau din scai smochine?
17. Așa tot pomul bun poame bune face, iară pomul rău poame reale face.
18. Nu poate pomul bun să facă poame reale, nici pomul rău să facă poame bune.
- *Sus. 3, 10
- 19.* Tot pomul carele nu face roadă bună să taie și în foc să aruncă.
20. Drept aceaea, din rodirile lor veți cunoaște pre ei.
- *Gios 25, 11
- 21.* Nu tot cel ce zice mie: «Doamne, Doamne!», va întra în împărăția ceriurilor, ci cel ce face

voia Tatălui Mieu Carele easte în ceriuri.

22. Mulți vor zice mie în zioa aceaea: «Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am prorocit?» Și cu numele Tău am scos draci, și cu numele Tău puteri multe am făcut?»

23. Și atunci voiu mărturisi lor că: «Niciodată nu v-am cunoscut pre voi;* duceți-vă de la Mine toți cei ce lucrați fărădelege».

24. Drept aceaea, tot cel ce aude cuvintele Meale aceastea și le face, asămăna-voiu pre el bărbatului înțelept, care au zidit casa sa pre piază.

25. Și s-au pogorât ploaie și au venit râuri și au bătut vânturi și au lovit casa aceaea și nu au căzut, că era întemeiată pe piază.

26. Și tot cel ce aude cuvintele Meale aceastea și nu le face să va asămăna bărbatului nebun, carele au zidit casa sa pre năsip.

27. Și s-au pogorât ploaie și au venit râuri și au bătut vânturi și au lovit casa aceaea și au căzut; și au fost cădearea ei mare».

28. Și au fost deacă au sfârșit Iisus cuvintele aceastea, să mira noroadele de învățatura Lui.

29.* Că învăța pre ei ca cel ce are putere, și nu ca cărturarii.

CAP 8

Pre bubosul cel vindecat îl trimite Iisus la preoți; vindecă sluga sutașului, a căruia credință o laudă, și pre soacra lui Petru de friguri, și pre alți mulți bolnavi; cu cuvântul scoate duhurile; pre cărturariul ce vrea a-I urma îl leapădă; iară altuia, neîngropând pre tatăl său, a-I urma poruncește; turburându-să de valuri corabiia și de ucenici defăimându-să, domoleaște marea; și pre doi îndrăciți la gheraseani îi izbăvește, lăsând dracii a întra în porci, care văzând gheraseanii îl roagă să se depărteaze din hotarale lor.

1.* ară pogorându-Să El din munte, au mers după El noroadle multe.

2. Și, iată, un lepros (a), venind, să închina Lui, zicând: „Doamne, de vrei, poți să mă curățești”.

3. Și, tinzând mâna, s-au atins de el Iisus, zicând: „Voiu, curățește-te”. Și îndată s-au curățit lepra lui.

4. Și au zis Iisus lui: „Vezi, nimărui să nu spui, ci mergi de te* arată preotului și du darul carele au poruncit Moisi întru mărturie lor”.

5. Și, întrând Iisus în Capernaum, venit-au la Dânsul un sutaș, rugându-L,

6. Și zicând: „Doamne, pruncul meu zace în casă neputincios (b) și rău să chinuiaște”.

7. Și i-au zis Iisus lui: „Eu, venind, voiu tămădui pre dânsul”.

8. Și, răspunzind sutașul, au zis:* „Doamne, nu sânt vreadnic ca să întri supt acoperemântul meu, ci zi numai cu cuvântul și să va tămădui pruncul meu.

9. Că și eu sânt om supt biruință, având supt mine ostași, și zic acestuia: «Mergi»,

2. (a) Bubos.

6. (b) Slăbănog.

Luca 6, 46

*Fap. 19, 15

*Psal. 6, 9

Gios 25, 41

Luca 13, 27

Luca 6, 48

Roma. 2, 13

Iaco. 1, 22

*Marc. 2 [1], 22
Luca 4, 32

*Marc. 1, 40

Luca 5, 12

*Leviț. 14, 2

Luca 7, 1

*Luca 7, 7

Și merge, și altuia: «Vino», și vine; și slugii mele: «Fă aceasta», și face”.

10. Iară Iisus, auzind aceasta, s-au mirat și-au zis celor ce vinea după Dânsul: „Adevărat zic voao, nici în Israil n-am aflat atâta credință.

Mala. 11. Însă zic voao că mulți de la răsărituri și de la apusuri vor veni și să vor odihni cu Avraam și cu Isaac și cu Iacov întru împărăția ceriurilor.

12. Iară fiii împărăției să vor arunca întru întunearecul cel mai din afară; acolo va fi plâns și scrâșnire dinților”.

13. Și au zis Iisus sutașului: „Mergi, și precum ai crezut să fie ție”. Și s-au tămăduit pruncul lui întru acel ceas.

14. Și, întrând Iisus în casa lui Petru, au văzut pre soacra lui zăcând și aprinsă de friguri.

15. Și s-au atins de mâna ei și o au lăsat pre ea frigurile și s-au sculat și slujia Lui.

Marc. 16. Iară făcându-să seară, adus-au Lui pre mulți îndrăciți și scotea duhurile cu cuvântul și pre toți cei bolnavi îi vindeca,

17. Ca să se plinească ce s-au zis prin Isaiia, prorocul, ce zice: „Acela neputințele noastre le-au luat și durerile le-au purtat”.

*Isaiia 53, 14 [4] 18. Și, văzând Iisus gloate multe împrejurul Său, au poruncit să meargă de ceaea parte.

1 Pet. 2, 24 19. Și, apropiindu-să un cărturariu, au zis Lui: „Învățătoriule, voi să merg după Tine, oriunde vei merge”.

*Luca 9, 58 20. Și-au zis Iisus lui: „Vulpile au vizunii și pasările ceriului cuiburi, iară Fiiul Omenesc nu are unde să-și pleace capul”.

21. Iară altul din ucenicii Lui au zis Lui: „Doamne, lasă-mă mai înainte să mă duc și să îngrop pre tatăl meu”.

22. Iară Iisus au zis lui: „Vino după mine și lasă pre morți să-și îngroape pre morții săi”.

Marc. 23. Și, întrând El în corabie, au mers după Dânsul ucenicii Lui.

Luca 24. Și, iată, vifor mare s-au făcut în mare, cât să acoperea corabiia cu valurile; iară El dormia.

25. Și, venind ucenicii Lui, L-au deșteptat pre El, zicând: „Doamne, mântuiaște-ne, că perim”.

26. Și le-au zis lor: „Ce sânteti înfricați, puțin credincioși?” Atunci, sculându-Să, au poruncit vânturilor și mării și s-au făcut liniște mare.

27. Iară oamenii s-au mirat, zicând: „Cine easte Acesta, că și vânturile și marea ascultă de El?”

Marc. 28. Și, venind El de ceaea parte, în laturea ghergheseanilor, L-au întâmpinat pre Dânsul doi îndrăciți, ieșind din mormânturi, foarte răi, cât nimeni nu putea să treacă pre calea aceaea.

29. Și, iată, striga, zicând: „Ce e noao și Ție, Iisuse, Fiiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme să ne muncești pre noi?”

Marc. 30. Și era departe de la ei o turmă mare

de porci, pascând.

31. Iară dracii ruga pre Dânsul, zicând: „Deacă ne scoți pre noi, poruncește-ne noao să ne ducem în turma cea de porci”.

32. Și au zis lor: „Duceți-vă”; iară ei, ieșind, s-au dus în turma porcilor. Și, iată, s-au pornit toată turma porcilor și au sărit de pre țarmuri în mare și s-au înecat în ape.

33. Iară păstorii au fugit și, venind în cetate, au spus toate, și de cei îndrăciți.

34. Și, iată, toată cetatea au ieșit întru întâmpinarea lui Iisus* și, văzându-L pre El, L-au rugat ca să treacă din hotarale lor.

Luca 8, 32

*Marc. 6 [5], 17
Luca 8, 37

CAP 9

Vindecă pre cel slăbănog, cârtind cărturarii, căci zisease lui că i s-au iertat păcatele. Chiiamă pre Mateiu, vameșul, și răspunde fariseilor ce cărtea, căci mănca cu vameșii și căci nu postesc ucenicii lui; muiarea o vindecă de curgerea sângelui; fata voivodului cea moartă o deșteaptă; dând vedere la doi orbi; pre un îndrăcit mut îl vindecă; și pre-tutindinea, propoveduind, vindecă toate neputințele, zicând: „Seceris e mult, iară lucrători puțin”.

1. **S**i, întrând în corabie, au trecut și-au venit în cetatea Sa.

2.* **S**i, iată, au adus Lui pre un slăbănog, zăcând în pat; și, văzând Iisus credința lor, au zis slăbănogului: „Cutează, fiule, iartă-să ție păcatele tale”.

3. Și, iată, oarecarii din cărturari zicea întru sine: „Acesta huleaște”.

4. Și, văzând Iisus gândurile lor, au zis: „Pentru ce voi cugetați ceale reale întru inimile voastre?”

5. Că ce easte mai lezne a zice: «Iartă-să păcatele tale», au a zice: «Scoală-te și umbă?»

6. Ci, ca să știți că puteare are Fiiul Omenesc a ierta păcatele pre pământ (atunci au zis slăbănogului): «Scoală, ia-ți patul tău și mergi în casa ta»”.

7. Și, sculându-să, s-au dus în casa sa.

8. Iară gloatele, văzând, s-au mirat și au mărit pre Dumnezeu, Cel ce au dat puteare ca aceasta oamenilor.

9.* Și, trecând Iisus de acolo, au văzut pre un om șazănd la vamă, anume Mateiu, și au zis lui: „Vino după Mine”; și, sculându-să, au mers după Dânsul.

10. Și au fost când șădea El în casă, și, iată, mulți vameși și păcătoși venind șădea cu Iisus și cu ucenicii Lui.

11. Și, văzând fariseii, zicea ucenicilor Lui: „Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănâncă Învățătoriul vostru?”

12. Iară Iisus, auzind, au zis lor: „Nu trebuie sănătoșilor doftor, ci bolnavilor.

13. Iară, mergând, învățați ce easte* «Mila voiu și nu jârtva»; că nu am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși, la pocăință”.

14. Atunci, au venit la Dânsul ucenicii lui Ioan, zicând:* „Pentru ce noi și fariseii ajunăm mult, iară ucenicii tăi nu ajună?”

*Marc. 2, 3
Luca 5, 18

*Marc. 2, 14
Luca 5, 27

*Osie 6, 6
Jos 12, 7
*1 Tim. 1, 15

15. Și le-au zis lor Iisus: „Au, doară, pot fiii nunții jăli până când easte cu dânșii mirele? Iară vor veni zile, când să va lua de la dânșii mirele, și atunci vor ajuna.

16. Și nime nu pune peatec nou (a) la haină veachie, că-și ia sfârșitul său de la haină și mai mare gaoră să face.

17. Nici bagă vin nou în foi vechi; iară de nu, să rump foi și vinul să varsă și foi pier; ci bagă vinul cel nou în foi noi și amândoa să țin”.

Marc. 5, 22 Luca 8, 41 18. Aceastea grăind El lor, iată, un boiaru venind să închina Lui, zicând că: „Fiica mea acum muri; ci, venind, pune mâna Ta preste ea și va învia”.

19. Și, sculându-Să Iisus, s-au dus după Dânsul și ucenicii Lui.

Marc. 5, 25 Luca 8, 43 20. (Și, iată, o muiare, căriia curgea sânge de doisprăzece ani, venind dinapoi, s-au atins de poalele veșmântului lui.

21. Că zicea întru sine: „Numai de mă voi atinge de veșmântul Lui, mă voi mântui”.

22. Iară Iisus, întorcându-Să și văzând pre ea, au zis: „Cutează, fată, credința ta te-au mântuit”. Și s-au mântuit muiarea din ceasul acela).

23. Și, venind Iisus în casa boiarului și văzând pre fluierători și pre gloată gâlcevind,

24. Au zis lor: „Duceți-vă de aici, că nu au murit fecioara, ci doarme”. Și ei râdea de Dânsul.

25. Iară după ce s-au scos afară gloata, întrând, o au prins de mâna ei și s-au sculat fecioara.

26. Și au ieșit veastea aceasta în tot pământul acela (b).

27. Și, trecând de acolo Iisus, au mers după Dânsul doi orbi, strigând și zicând: „Miluiaște-ne pre noi, Fiiul lui David!”

28. Iară deaca au venit în casă, s-au apropiat la Dânsul orbii și le-au zis lor Iisus: „Creadeți că pociu să fac Eu aceasta?” Au zis Lui: „Așa, Doamne”.

29. Atunci, s-au atins de ochii lor, zicând: „După credința voastră să fie voao”.

30. Și s-au deschis ochii lor și le-au poruncit lor Iisus, zicând: „Vedeți ca nimenea să nu știe”.

31. Iară ei, ieșind, L-au vestit pre Dânsul în tot pământul acela.

Jos 12, 22 Luca 11, 14 32. Iară, după ce au ieșit ei, iată, au adus pre un om mut îndrăcit.

33. Și, după ce au scos pre dracul, au vorbit mutul și s-au mirat mulțimea, zicând că niciodată nu s-au arătat așa în Israil.

34. Iară fariseii zicea: „Cu domnul dracilor scoate dracii”.

Marc. 6, 6 35. Și umbla Iisus prin toate cetățile și orașele, învățând în adunările lor și propoveduind Evangheliia împărăției și vindecând toată boala și toată neputința în

16. (a) Pănură nenălbită. 26. (b) Preste tot.

norod.

36. Iară văzând El noroadale, I s-au făcut milă de eale, că era năcăjite și răsipite, ca și oile ceale ce nu au păstoriu.

37. Atunci, au zis ucenicilor Săi: „Iată, săcerișul easte mult, iară lucrători puțini.

*Luca 10, 2

38. Deci, rugați pre Domnul săcerișului ca să scoată lucrători la săcerișul Său”.

CAP 10

Trimiterea și îndreptarea celor 12 apostoli (a căroro nume să însămnează aici) a propovedui jidovilor; și neputincioșii a-i vindeca, carii asupra realelor ce să întâmplă aici să înștiințază și să întăresc; Hristos n-au venit a trimite pace, ci sabie, și pre Dânsul trebuie a-L mărturisi înaintea oamenilor, nici a iubi ceva mai mult decât pre El; iară cel ce cinstește pre alții pentru Hristos pre Hristos cinstește și așa plată va lua.

1.* i, chemând pre cei doisprăzece ucenici ai Săi, le-au dat lor putere preste duhurile ceale necurate, ca să le scoată pre eale și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

*Marc. 3, 13 Luca 6, 13 9, 1

2. Iară numele acelor doisprăzece apostoli sânt aceastea: Cel dintâiu, Simon, cel ce să zice Petru și Andreiu, fratele lui; Iacov a lui Zevedeu și Ioan, fratele lui;

3. Filip și Vartolomeiu, Toma și Mateiu, vameșul; Iacov a lui Alfeiu și Leivi, carele să cheamă Tadeu;

4. Simon Cananit și Iuda Iscariotealul, carele L-au și vândut pre Dânsul.

5. Pre acești doisprăzece i-au trimis Iisus, poruncind lor și zicând (a): „În calea păgânilor să nu mergeți și în cetatea samaritanilor să nu intrați.

6.* Ci mai vărtos vă duceți la oile ceale pierdute ale casii lui Israil.

*Fapt. 13, 46 [26]

7. Și, umblând, propoveduiți, zicând că s-au apropiat împărăția ceriurilor.

8. Pre cei bolnavi vindecați, pre cei leproși curățiți, pre cei morți înviați, pre draci scoateți; în dar ați luat, în dar să dați.

9.* Să nu aveți (b) aur, nici argint, nici aramă la brânele voastre.

*Marc. 6, 8

10. Nici traistă pre cale, nici doao haine, nici încălțeminte, nici toiag, că vreadnic easte lucrătoriul de hrana sa.

Luca 9, 3 10, 4

11. Iară ori în care cetate sau oraș veți intra, întrebați: «Cine easte întru aceaea vreadnic?» Și acolo să rămâneți până când veți ieși (v).

12. Și, întrând în casă, urați bine ei.

13. Și, de va fi vreadnică casa, să vină pacea voastră preste ea, iară de nu va fi vreadnică, pacea voastră la voi să se întoarcă.

14. Și oricine nu va priimi pre voi nici va

5. (a) Adecă: la păgâni și la samariteani să nu meargă să propoveduiască, și mai vărtos la jidovi să se ducă. 9. (b) Agonișiți. 11. (v) Oriunde vor merge, să întreabe cine easte om cu nume bun de omenie și la acela să sălășluiască.

10 EVANGHELIIA DE LA MATEIU

asculta cuvintele voastre, ieșind (g) din casa sau din cetatea aceea, să scuturați pravul de pre picioarele voastre.

15. Adevăr zic voao, mai ușor va fi pământului Sodomului și Gomorului în zioa judecării, decât cetății aceia.

Luca 16. Iată, Eu vă trimit pre voi ca oile în mijlocul lupilor; fiți, dară, înțelepți ca șerpții și proști ca porumbii.

17. Iară vă păziți de oameni, că vă vor da pre voi la săboară și în adunările sale vă vor bate.

18. Și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și neamurilor.

Luca 19. Iară când vă vor da pre voi, nu vă grijireți cum și ce veți grăi, că să va da voao în ceasul acela ce veți grăi.

20. Că nu sânteți voi carii grăiți, ci Duhul Tatălui vostru easte Cel ce grăiaște întru voi.

21. Și va da frate pre frate la moarte și tată pre fiu și să vor scula feciorii asupra părinților și îi vor ucide pre dânșii.

22. Și veți fi urâți de toți pentru numele Mieu, iară cel ce va răbda până în sfârșit, acela să va mântui.

23. Iară când vă vor goni pre voi în cetatea aceasta, fugiți într-alta, că adevăr zic voao, nu veți sfârși cetățile lui Israil până când va veni Fiiul Omenesc.

Luca 24. Nu easte ucenicul preste dascalul, nici sluga preste domnul său.

Ioan 25. Ajunge ucenicului să fie ca dascalul său și sluga ca domnul său; deci, deacă pre stăpânul casii l-au numit Velzevub, cu cât mai vârtos pre casnicii lui?

Marc. 26. Deci, să nu vă teameți de dânșii, că nimica nu easte acoperit care nu să va descoperi și ascuns care nu să va ști.

Luca 27. Ce zic voo întru întunearec spuneți în lumină, și ce auziți la ureache propoveduiți prin căsi (d).

28. Și nu vă teameți de cei ce ucid trupul, iară sufletul nu-l pot ucide, ci vă teameți mai vârtos de cel ce poate să piiardă și sufletul și trupul în gheena.

2 Împăr. 29. Au nu doao pasări să vând cu un as? (e) Și nici una dintru dânșale nu va cădea pre pământ, fără de Tatăl vostru.

Fapte 30. Iară a voștri și perii capului toți sânt numărați.

31. Drept aceea, nu vă teameți, că decât multe pasări sânteți mai aleși voi (j).

Marc. 32. Tot, dară, (dz) cel ce Mă va mărturisi pre Mine înaintea oamenilor, mărturisi-l-voiu și Eu pre el înaintea Tatălui Mieu Carele easte în ceriuri.

Luca 33. Iară cel ce să va lăpăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voiu lăpăda de el înaintea Tatălui Mieu Carele easte în ceriuri.

14. (g) Când veți ieși. 27. (d) Preste. 29. (e) Asariu asse sau fileariu. 31. (j) Buni. 32. (dz) Deci toate.

CAP 10 ȘI 11

34. Să nu vă pară că am venit să arunc pace pre pământ; n-am venit să arunc pace, ci sabie.

35. Că am venit să despart (z) pre om de tatăl său și pre fată de mumă-sa și pre nor de soacră-sa.

36.* Și vrăjmașii omului, casnicii lui. *Mihe.

37.* Cel ce iubeaște pre tată sau pre mumă mai mult decât pre Mine nu easte vreadnic de Mine; și cel ce iubeaște pre fiu au pre fată mai mult decât pre Mine nu easte vreadnic de Mine. 7, 6 *Luca 14, 26

38. Și cel ce nu ia crucea sa și nu vine după Mine nu easte vreadnic de Mine.

39. Cel ce ș-au aflat sufletul său piiarde-l-va pre el; și cel ce-și* va piiarde sufletul său pentru Mine afla-l-va pre el. *Marc. 8, 34

40.* Cel ce vă priimeaște pre voi pre Mine mă priimeaște; și cel ce mă priimeaște pre Mine priimeaște pre Cel ce M-au trimis pre Mine. Luca 14, 27 *Luca 9, 24

41. Cel ce priimeaște pre proroc, în nume de proroc, plata prorocului va lua; și cel ce priimește pre drept, în nume de drept, plata dreptului va lua. 17, 33 Ioan 12, 25

42.* Și oricarele va adăpa pre unul dintr-acești mai mici cu un păhar de apă reace, numai în nume de ucenic, adevăr zic voao, nu-și va piiarde plata sa". Luca 5, 16 Ioan 13, 20 *Marc. 9, 41

CAP 11

Ioan din temniță trimite soli la Iisus, Cari, după răspunsul Domnului ducându-Să însuși înaintea gloatelor, laudă pre Ioan; iară pre jidovi îi asamănă pruncilor ce strigă împreună în târg, probozind cetățile ceale împetrite, în care multe minuni făcusă; mărturisirea lui Iisus cătră Tatăl; pre cei însărcinați chiiamă cătră Sine Iisus, zicând: „Jugul Mieu e bun și sarcina mea ușoară”.

1. Și au fost după ce au sfârșit Iisus a porunci celor doisprăzeace ucenici ai Săi, au trecut de acolo, să înveațe și să propoveduiască în cetățile lor.

2.* Iară Ioan, auzind din prinsoare lucrurile lui Hristos, trimițind pre doi din ucenicii săi, *Luca 7, 18

3. Au zis lui: „Tu ești Cel ce vine, au pre altul să așteptăm?”

4. Și, răspunzând Iisus, au zis lor: „Mergând, spuneți lui Ioan ceale ce auziți și vedeți:

5.* Orbii văd și șchiopii umblă, leproșii să curățasc și surzii aud, morții să scoală și** săracilor (i) bine să vesteaste. *Isaia 35, 5 **Isaie 61, 1

6. Și fericit easte cel ce nu să va sminti în Mine”.

7.* Iară, ducându-să ei, au început Iisus a grăi gloatelor de Ioan: „Ce ați ieșit în pustie să vedeți? Au trestie clătită de vânt? *Luca 7, 24

8. Dară ce ați ieșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Cei ce poartă ceale moi în casăle împăraților sânt.

9. Dară ce ați ieșit să vedeți? Proroc? Adevărat grăiesc voao și mai mult decât pro-

35. (z) Osăbesc. 5. (i) Într-unele să află: săracii bine să vestesc.

roc.

Mala. 10. Că acesta easte de carele s-au scris:

3, 1 «Iată, Eu trimit pre îngerul Mieu înaintea fea-
Marco ții tale, carele va găti calea ta înaintea ta».

11 [1], 2 11. Adevăr zic voao, nu s-au sculat întră cei

Luca născuți din muieri mai mare decât Ioan

7, 27 Botezătoriu; iară cel mai mic întră împărăția

ceriurilor mai mare decât el easte.
12. Iară din zilele lui Ioan Botezătoriu
până acum, împărăția ceriurilor să sileaste
și cei ce să silesc o apucă pre ea (a).

13. Că toți prorocii și leagea până la Ioan
au prorocit.

Mala. 14. Și, de vreați să priimiți, acesta easte

4, 5 Ilie, carele va să vină.

15. Cel ce are urechi de auzit să audă.

16. Iară cui voiu asămăna neamul acesta?
Aseamenea easte pruncilor, carii șed în
târguri și strigă soților săi,

17. Și zic: «Fluierat-am voao și nu ați jucat;
plâns-am voao și nu v-ați tânguit».

18. Că au venit Ioan, nici mâncând, nici
bând, și zic: «Drac are».

19. Venit-au Fiiul Omenesc, mâncând și
bând, și zic: «Iată, om mâncătoriu și beutoriu
de vin, priiatin vameșilor și păcătoșilor!» Și
s-au îndreptat înțelepciunea de la fiii săi”.

20. Atunci, au început Iisus a împluta (b)
cetăților, întră care să făcuse ceale mai multe
puteri ale Lui, pentru că nu s-au pocăit:

Luca 21. „Vai, ție, Horazine, vai ție, Vidsaida,
10, 13 că de s-ar fi făcut în Tir și în Sidon puterile

care s-au făcut întră voi, de mult în sac și în
cenușă s-ar fi pocăit.

22. Însă zic voao: Tirului și Sidonului mai
ușor va fi în zioa judecării decât voao.

23. Și tu, Capernaum, carea te-ai înălțat până
la ceriu, până la iad te vei pogori; că, de s-ar
fi făcut în Sodoma puterile care s-au făcut
întră tine, ar fi rămas până în zioa de astăzi.

24. Însă zic voao că pământului Sodomului
mai ușor va fi în zioa judecării, decât ție”.

25. Întră acea vreme, răspunzind Iisus, au
zis: „Mărturisăscu-Mă Ție, Părinte, Doamne
al ceriului și al pământului, că ai ascuns
aceastea de cei înțelepți și înțelegători și le-ai
descoperit pruncilor.

26. Așea, Părinte, că așea au fost bunăvoință
înaintea Ta.

Ioan 27. Că toate sânt Mie date de la Tatăl Mieu
6, 46 și nime nu cunoaște pre Fiiul, numai Tatăl;

7, 28 nici pre Tatăl nime nu-L cunoaște, numai
10, 15 Fiiul și cui va vrea Fiiul să descopere.

28. Veniți la Mine, toți cei osteniți și
însărcinați, și Eu voiu odihni pre voi.

29. Luați jugul Mieu preste voi și vă în-
vățați de la Mine, că blând sânt și sme-

12. (a) Cu silă să capătă. 20. (b) A defăima cetățile.

rit cu inima* și veți afla odihnă (v) sufletelor
voastre.

30. Că jugul Mieu e bun și sarcina Mea
ușoară easte.

*Iermie
6, 16

CAP 12

Mântuiaște pre ucenicii ce smulgea sâmbăta spice și
sâmbăta vindecă mâna cea uscată; meșteșugirii fariseilor
cu tăceare îngăduind și celor vindecați a tăcea poruncind,
plineaște prorocia Isaiei, pre dracul cel mut și surd
scoțind; pre fariseii ce-i zicea că cu Velzevuv goneaște
dracii îi vedeaste de minciună, zicând: „Blăstămarea
împotriva Duhului Sfânt a fi neiertată și de tot cuvântul
deșert să va da samă”; iară cărturarilor și fariseilor ce
cerea semn li se va da, zice, semnul Ionii; și care e muma
și frații lui.

1.* n vremea aceea, mers-au Iisus
sâmbăta prin sămănături, iară
ucenicii Lui flămânzise și au înce-
put a smulge spice și a mânca.

*Marc.
2, 23
Luca
6, 1

2. Iară fariseii, văzând, au zis Lui: „Iată,
ucenicii Tăi fac ce nu easte slobod a face
sâmbăta”.

3. Iară El le-au zis lor: „Au n-ați cetit* ce au
făcut David când au flămânzit însuși și cei ce
era cu dânsul?”

*1 Împă.
21, 6

4. Cum au intrat în Casa lui Dumnezeu și
au mâncat pâinile punerii înainte, care nu era
lui slobod să le mance, nici celor ce era cu
el,* fără numai sânguri preoților?

*Levi.

5. Sau n-ați cetit în leage* că sâmbăta preo-
ții în besearică spurcă sâmbăta și nevinovați
sânt?

24, 9

*Nume.
28, 9

6. Iară zic voao, că mai mare decât besearica
easte aici.

7. Iară de ați ști ce easte* «Milă vreau, și nu
jertvă», niciodată n-ați fi osândit pre cei
nevinovați.

*1 Împă.
15, 22

8. Că Domn easte și al sâmbetii Fiiul
Omenesc”.

Sirah

4, 17

Osiia

9. Și, trecând de acolo, au venit în sinagoga
lor.

16 [6], 6

Sus

10.* Și, iată, un om era, având mână uscată;
și ei întreba pre Dânsul, zicând: „Slobod eas-
te a vindeca sâmbăta?” Ca să-L vinovățască
pre El.

9, 13

*Marc.

3, 1

Luca

11.* Iară El le-au zis lor: „Cine easte dintru
voi omul carele va avea o oaie și, de va cădea
aceasta sâmbăta în groapă, au nu o va apuca
și o va scoate?”

6, 6

*2 Leage

22, 4

12. Dară omul cu cât easte mai ales (g) decât
oaia? Drept aceea, slobod easte sâmbăta a
face bine”.

13. Atunci, au zis omului: „Întinde mâna ta”;
și o au întins și s-au făcut sănătoasă ca și
ceaealaltă.

14. Iară fariseii, ieșind, au făcut sfat asupra
Lui, ca să-L piardă pre Dânsul.

15. Iară Iisus, cunoscând, S-au dus de acolo;
și au mers după Dânsul gloate multe și i-au
tămăduit pre ei, pre toți.

16. Și le-au poruncit lor ca să nu-L vă-

29. (v) Răpaus. 12 (g) Bun.

dească pre El.

17. Ca să se plinească ce s-au zis prin Isaiia, prorocul, ce zice:

Isaiia 18. „Iată, Pruncul Mieu, pre Carele L-am
42, 1 ales, iubitul Mieu, întru Carele bine au voit sufletul Mieu. Pune-voiu Duhul Mieu preste Dânsul și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu să va prici, nici va striga, nici va auzi cineva în ulițe glasul Lui.

20. Trestia zdrobită nu o va frânge și inul ce fumegă nu-l va stânge, până ce va scoate judecata spre biruință.

21. Și în numele Lui neamurile vor nădăjdi”.

22. Atunci, s-au adus Lui un îndrăcit, orb și mut, și l-au tămăduit pre el, cât cel orb și mut și vorbea și vedea.

23. Și să mira toate noroadele, și zicea: „Au, doară, acesta este Hristos, Fiiul lui David?”

Sus 24. Iară fariseii, auzind, au zis: „Acesta nu
9, 34 scoate dracii, fără numai cu Velzevuv, domnul dracilor”.

3, 22 25. Iară Iisus, știind gândurile lor, le-au zis lor:* „Toată împărăția ce să împărăchează
*Luca 11, 15 între sine să va pustii; și toată cetatea sau casa ce să împărechează între sine** nu va sta.

**Luca 11, 17 26. Și, deacă satana scoate pre satana, întră sine s-au împărăcheat; cum, dară, va sta împărăția lui?

27. Și, deaca Eu cu Velzevuv scoț dracii, fiii voștri cu cine-i scoț? Pentru aceasta, ei vor fi judecătorii voștri (a).

28. Iară deacă Eu, cu Duhul lui Dumnezeu, scoț dracii, au ajuns, dară, la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Sau cum poate cineva să între în casa celui tare și să jăfuiască vasăle lui, de nu va lega întâiu pre cel tare și atunci va jefui casa lui?

30. Cel ce nu este cu Mine împotriva Mea este, și cel ce nu strânge cu Mine răsipește.

Marco 31. Pentru aceasta, zic voao: Tot păcatul și
3, 28 hula să va ierta oamenilor, iară hula carea este asupra Duhului nu să va ierta oamenilor.

Luca 12, 10 32. Și oricine va zice cuvânt împotriva Fiiului Omenesc să va ierta lui, iară cel ce va zice împotriva Duhului Sfânt nu să va ierta lui nici întră acest veac, nici în cel ce va să fie.

33. Sau faceți pom bun și rodul lui bun; sau faceți pom (b) rău și rodul lui rău; că din rod să cunoaște pomul.

*Luca 34. Pui de vipere, cum puteți grăi ceale bune,
6, 45 fiind răi?* Că din prisosința inimii grăiaște gura.

35. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimii scoate ceale bune; și omul cel rău din vistieria cea rea scoate ceale reale.

36. Iară zic voao că tot cuvântul deșert, care-l vor grăi oamenii, vor da samă de dânsul în zioa judecății.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osândi”.

38. Atunci, au răspuns unii din cărturari

27. (a) Ei vor judeca pre voi. 33. (b) Putred.

și din farisei, zicând: „Învățătoriule, vom să vedem sămnn de la Tine”.

39. Iară El, răspunzind, au zis lor:* „Neamul
rău și preacurvariu sămnn pofteaște și nu să va da lui sămnn, numai sămnnul lui Iona, prorocul.**

**Luca 40. Că, precum au fost Iona în pântecul
11, 29 chitului trei zile și trei nopți, așa va fi și Fiiul Omenesc în inima pământului trei zile și trei nopți.

Iona 41. Bărbații nineviteani să vor scula la
3, 5 judecată cu neamul acesta și-l vor osândi pre el, că aceia s-au pocăit la propoveduirea lui Iona; și, iată, mai mult decât Iona, este aici.

3 Împă. 42. Împărăteasa austrului să va scula la
10, 1 judecată cu neamul acesta și-l va osândi pre el, că au venit de la marginea pământului, ca să audă înțelepciunea lui Solomon; și, iată,
2 Para. 9, 1 aici mai mult decât Solomon este.

Luca 43. Iară când iasă duhul cel necurat din om,
11, 24 umblă prin locuri fără de apă, căutându-și odihnă, și nu găsește.

44. Atunci, zice: «Întoarce-mă-voiu în casa mea, de unde am ieșit», și venind o află îndelete (v), măturată și înfrumsătată.

45. Atunci, să duce și ea cu sine șapte alte duhuri, mai reale decât sine, și, întrând, lăcuiesc acolo* și sânt ceale mai de pre urmă ale omului aceluia, mai reale decât ceale dintâiu. Așa va fi și acestui neam rău”.

Marc. 46. Și, încă grăind El gloatelor, iată, muma
3, 31 și frații Lui sta afară, poftind (g) a grăi cu Dânsul.

Luca 47. Și au zis Lui oarecarele: „Iată, muma-Ta
8, 19 și frații Tăi stau afară, cercând să grăiască cu Tine”.

48. Iară el, răspunzind, au zis celui ce l-au zis Lui: „Carea este muma Mea și carii sânt frații Miei?”

49. Și, tinzind mâna Sa spre ucenicii Săi, au zis: „Iată, muma Mea și frații Miei.

50. Că oricine va face voia Tatălui Mieu Carele este în ceriuri, acela este fratele Mieu și sora și muma Mea”.

CAP 13

Șezând în corabie, pune gloatelor înainte pildele sămănătorului și a neghinelor, care ucenicilor le și tâlcuieste; și iarăși pildele de grăunțul muștarului și de aluatul în făină ascuns; de comoara și mărgăritariul cel aflat; de năvodul în mare aruncat, care pildă o și vădește; învățind în moșia sa, zice: „Prorocul nu este necinstit, numai în moșia sa”.

1. i, în zioa aceea, ieșind Iisus din casă, șădea lângă mare.

2.* Și s-au adunat la Dânsul gloate multe, cât l-au căutat Lui a intra și a șădea în corabie, și toată gloata sta pre țermure.

3. Și le-au grăit lor mult în pilde, zicând: „Iată, au ieșit sămănătorul să sa-

44. (v) Deșartă. 46. (g) Cercând.

mene.

4. Și, sămănând El, unele au căzut lângă cale și au venit pasările și le-au mâncat.

5. Iară altele au căzut pre petriș, unde nu avea pământ mult, și îndată au răsărit, pentru că nu era afund în pământ.

6. Deci, răsărind soarele, s-au veștejit și, pentru că nu avea rădăcină, s-au uscat.

7. Iară altele au căzut în spini și au crescut spinii și le-au înecat.

8. Iară altele au căzut în pământ bun și da rod, una o sută, iară alta șasăzeci, iară alta treizeci.

9. Cel ce are urechi de auzit să audă.

10. Și, apropiindu-să ucenicii, au zis Lui: „Pentru ce în pilde grăiești lor?”

11. Iară El, răspunzind, au zis lor că: „Voao s-au dat a cunoaște tainele împărăției ceriurilor, iară lor nu s-au dat.

Jos 12. Că cel ce are să va da lui și va prisosi
25, 29 lui, iară cel ce nu are și ce are să va lua de la el.

13. Pentru aceasta grăiesc lor în pilde, că, văzind, nu văd și, auzind, nu aud, nici înțeleg.

*Isaia 6, 9
6, 9 Isaiia, care zice:* «Cu auzitul veți auzi și nu
veți înțelege și privind (a) veți privi și nu
veți vedea».

14. Și să plinească întru ei prorocia lui
Marco 4, 12
Luca 8, 10
Ioan 12, 40
15. Că s-au îngroșat inima norodului acestuia,
și cu urechile greu au auzit și ochii săi i-au
închis, ca nu cândva să vadă cu ochii și cu
urechile să audă și cu inima să înțeleagă și să
se întoarcă și să-i vindec pre ei.

Fapte 28, 26
16. Iară ochii voștri sânt fericiți că văd și
urechile voastre că aud.

*Luca 10, 24
17.* Că adevăr zic voao că mulți proroci și
drepti au dorit să vadă ceale ce vedeți voi, și
nu au văzut, și să audă ceale ce auziți, și n-au
auzit.

18. Voi, dară, auziți pilda sămănătorului.

19. La tot cel ce aude cuvântul împărăției și nu înțelege vine cel rău și răpește ce s-au sămănat în inima lui; acesta este care s-au sămănat lângă cale.

20. Iară care este pre petriși sămănat, acesta este carele aude cuvântul și îndată cu bucurie priimește.

21. Și nu are rădăcină în sine, ci este până la o vreme, iară când să face năcaz sau goană pentru cuvânt, îndată să smintește.

22. Iară care s-au sămănat în spini, acesta este care-l aude cuvântul, și grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției sugrumă cuvântul și să face fără de rod.

23. Iară cel ce s-au sămănat în pământ bun, acesta este cel ce aude cuvântul și-l înțelege, și carele aduce rod și face unul o sută, altul șasăzeci, iară altul treizeci”.

*Marc. 4, 24 [26]
24.* Altă pildă au pus lor, zicând:

„Asămănatu-s-au împărăția ceriurilor omului carele au sămănat sământă bună în țarina sa.

25. Iară dormind oamenii, venit-au vrăjmașul lui și au sămănat neghină întră (b) grâu și s-au dus.

26. Iară deacă au crescut iarba și au făcut rod, atunci s-au arătat și neghinile.

27. Și, venind slugile stăpânului casii, au zis lui: «Doamne, au n-ai sămănat sământă bună în țarina ta? De unde, dară, are neghină?»

28. Iară el au zis lor: «Omul vrăjmaș au făcut aceasta». Iară slugile au zis lui: «Dară vrei, să meargem să le smulgem?»

29. Iară el au zis: «Ba, ca nu cumva, smulgând neghinile, să smulgeți împreună cu eale grâul».

30. Lăsați să crească amândoa împreună până la seacere și în vremea seacerii voiu zice săcerătorilor: «Strângeți întâiu neghinile și le legați snopi, ca să le ardem, iară grâul îl strângeți în jitnița mea»”.

31.* Altă pildă au pus lor, zicând: „Aseame-
nea este împărăția ceriurilor grăunțului de
muștariu, care, luându-l omul, l-au sămănat
în țarina sa;

*Marc.
4, 31

32. Carele este mai mic decât toate sămințele, iară deacă crește este mai mare decât toate verdețile și să face copaci, cât vin pasările ceriului și lăcuiesc în ramurile lui”.

33. Altă pildă le-au grăit lor:* „Aseamenea
este împărăția ceriurilor aluatului, carele,
luându-l muiarea, l-au ascuns în trei măsuri
de făină, până ce s-au dospit tot”.

*Luca
13, 21

34. Acestea toate au grăit Iisus în pilde gloatelor și fără de pildă nu grăia lor;

35. Ca să se plinească ce s-au zis prin prorocul, ce zice:* „Deșchide-voiu în pilde gura
mea și voiu arăta ceale ascunse din începutul
lumii”.

*Psalm
77, 2

36.* Atunci, lăsând (v) gloatele, au venit în
casă Iisus și s-au apropiat la Dânsul ucenicii
Lui, zicând: „Spune noao pilda neghinilor
țarinii”.

*Marc.
4, 34

37. Iară el, răspunzind, au zis lor: „Cel ce au sămănat sământă bună este Fiiul Omenesc.

38. Iară țarina este lumea; iară sământă cea bună, aceștia sânt fiii împărăției; iară neghinile sânt fiii celui rău.

39. Iară vrăjmașul cel ce le-au sămănat pre eale este diiavolul; iară săcerișul este sfârșitul veacului,* iară săcerătorii sânt îngerii.

*Apoc.
14, 15

40. Deci cum să strâng neghinile și să ard cu foc, așa va fi la sfârșitul veacului.

41. Va trimite Fiiul Omenesc pre îngerii Săi și vor aduna dintru împărăția Lui toate smintealele și pre cei ce fac fărădeleage.

42. Și-i vor arunca pre ei în cuptoriul cel de foc, acolo va fi plâns și scârșnirea dinților.

43.* Atunci, dreptii vor străluci ca soarele
întru împărăția Tatălui lor. Cel ce are

*Danii.
12, 3

14. (a) Uitându-vă, vă veți uita. 25. (b) În mijlocul grâului. 36. (v) Sloboziți.

urechi de auzit să audă.

44. Iarăși, aseamenea easte împărăția ceriurilor comoarâi ascunsă în țarină, care aflându-o omul o au ascuns și de bucuriia ei să duce și toate câte are le vinde și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși, aseamenea easte împărăția ceriurilor omului neguțătoriu, celui ce căuta mărgăritariu bun.

46. Carele aflând un mărgăritariu de mult preț, mergând, au vândut toate câte au avut și l-au cumpărat.

47. Iarăși, aseamenea easte împărăția ceriurilor năvodului aruncat în mare și au adunat de tot fealiul de pește;

48. Carele, deacă s-au umplut, scoțindu-l la margine și șezând, au ales pre cei buni în vase, iară pre cei răi i-au lăpădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul veacului, vor ieși îngerii și vor despărți pre cei răi din mijlocul celor drepți.

50. Și îi vor arunca pre ei în cuptoriul cel de foc; acolo va fi plâns și scârșnirea dinților”.

51. Grăit-au lor Iisus: „Întăles-ați aceastea toate?” Grăit-au Lui: „Așa, Doamne!”

52. Iară El le-au zis lor: „Pentru aceasta, tot cărturariu învățat spre împărăția ceriurilor aseamenea easte omului stăpân de casă, carele scoate din vistierii sa noao și vechi”.

53. Și au fost deacă au sfârșit Iisus pildele aceastea, au trecut de acolo.

*Marc. 6, 1 Luca 4, 16

54.* Și, venind în moșia Sa, învăța pre ei în sinagoga lor, cât să mira ei și zicea: „De unde easte Lui înțelepciunea aceasta și puterile de lemn? Au nu să chiiamă muma Lui Maria? Și frații Lui, Iacov și Iosie și Simon și Iuda?

*Ioan 6, 45 [42]

55.* Au nu easte Acesta ficiorul meșterului de lemn? Au nu să chiiamă muma Lui Maria? Și surorile Lui au nu sânt toate la noi? De unde, dară, sânt Lui toate aceastea?”

56. Și să smintea întru Dânsul; iară Iisus au zis lor: „Nu easte prorocul fără cinste, numai în moșia sa și în casa sa”.

57. Și n-au făcut acolo puteri multe pentru necredința lor.

CAP 14

Capul lui Ioan să dă featei ce joacă; Iisus, cu cinci pâini și doi pești, satură cinci mii de bărbați în pustie, culegând doasprăzeace coșnițe de rămășițe; și, umblând pre mare, întăreaște ucenicii ceii clătiți de vifor, și pre Petru de înecare izbăvește; în ținutul Ghenisaretului multe boale să vindecă cu atinsul de veșmântul Lui.

*Marc. 6, 14 Luca 9, 7

1. **N** în vremea aceea,* au auzit Irod, tetrarul, veastea lui Iisus.

2. Și au zis slugilor sale: „Acesta easte Ioan Botezătoriu; el au înviiat din morți și pentru aceasta să fac puteri întru el”.

*Marc. 6, 17

3.* Că Irod, prinzând pre Ioan, l-au le-

CAP 13 ȘI 14

gat și l-au băgat în temniță pentru Irodiada, muiarea lui Filip, fratelui său. Luca 3, 19

4. Că zicea Ioan lui: „Nu easte slobod ție să o aibi pre ea”.

5. Și, vrând să-l omoară pre el, s-au temut* de norod, că ca pre un proroc îl avea pre dânsul. *Jos 21, 26

6. Iară când au fost zioa nașterii lui Irod, jucat-au fata Irodiadii în mijloc și au plăcut lui Irod.

7. Pentru aceea, cu jurământ au făgăduit că-i va da ei orice ar ceare.

8. Iară ea, fiind mai nainte învățată de mumă-sa, au zis: „Dă-mi aici, în tipsie, capul lui Ioan Botezătoriu”.

9. Și s-a întristat împăratul, iară pentru jurământul și pentru cei ce împreună șădea, au poruncit să i să dea.

10. Și, trimițind, au tăiat capul lui Ioan în temniță.

11. Și s-au adus capul lui în tipsie și s-au dat feții și l-au dus la mumă-sa.

12. Și, venind ucenicii lui, au luat trupul și l-au îngropat, și mergând, au spus lui Iisus.

13.* Și, auzând Iisus, S-au dus de acolo cu corabiia în loc pustiu, sânșur; și, auzind gloatele, s-au dus după Dânsul, pedestri din cetăți. *Marc. 6, 31 Luca 9, 10

14. Și, ieșind Iisus, au văzut gloate multe și I s-au făcut milă de dâșii și au tămăduit pre bolnavii lor. Ioan 6, 3

15. Iară deacă s-au făcut seară, au venit la dânsul ucenicii Lui, zicând: „Locul easte pustăiu și vreamea au trecut, slobozii gloatele ca, ducându-să în sate, să-și cumpere bucate”.

16. Iară El le-au zis lor: „Nu trebuie să se ducă, dați-le voi să mănânce”.

17. Iară ei l-au zis Lui: „Nu avem aici, fără numai cinci pâini și doi pești”.

18. Iară El au zis:* „Aduceți-le încoace, Mie”. *Ioan 6, 9

19. Și, poruncind să șadă gloatele pre iarbă, luând ceale cinci pâini și cei doi pești, căutând la ceriu, au binecuvântat și, frângând, au dat ucenicilor pânile, iară ucenicii, gloatelor.

20. Și au mâncat toți și s-au săturat și au luat rămășițe de sfărmituri, doasprăzeace coșuri pline.

21. Iară cei ce au mâncat au fost bărbați ca la cinci mii, fără de muieri și de prunci.

22.* Și îndată au silit Iisus pre ucenicii Săi să între în corabie și să mergă înaintea Lui de ceaea parte, până când va slobozii gloatele. *Marc. 6, 45

23. Și, slobozând gloatele,* S-au suit în munte, sânșur, să Se roage și, făcându-să seară, era singur acolo. *Ioan 6, 15

24. Iară corabiia era în mijlocul mării, învăluindu-să de valuri, că era împrotivnic vântul.

25. Iară întru a patra strajă de noapte, au

mers la dânșii Iisus, umblând pre mare.

26. Și, văzându-L pre El ucenicii umblând pre mare, s-au turburat (a), zicând că nălucă easte și de frică au strigat.

27. Iară Iisus îndată au grăit lor, zicând: „Cutezați, Eu sânt, nu vă teamați”.

28. Iară răspunzind Petru, au zis Lui: „Doamne, de ești Tu, poruncește-mi să viu la Tine pre apă”.

29. Iară El au zis: „Vino”. Și, ieșind Petru din luntre, umbla pre apă, ca să vină la Iisus.

30. Iară văzând vânt tare, s-au temut și, începând a se afunda, au strigat, zicând: „Doamne, mântuiaște-mă”.

31. Și, îndată, tinzind Iisus mâna, l-au apucat pre el și au zis: „Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?”

32. Și, întrând ei în corabie, au stătut vântul.

33. Iară cei ce era în corabie, venind, s-au închinat Lui, zicând: „Cu adevărat Fiiul lui Dumnezeu ești”.

Marc. 6, 53 34. Și, trecând, au venit în pământul Ghenisaretului.

35. Și, cunoscându-L pre Dânsul bărbații locului aceluia, au trimis primprejur, în toată laturea aceea, și au adus la Dânsul pre toți cei bolnavi.

36. Și-L ruga pre Dânsul ca macar numai de poalele(b) veșmintelor Lui să se atingă; și câți s-au atins s-au mântuit.

CAP 15

Strădaniile fariseilor, de spălarea mâinilor și de alte lucruri, carele păzea mai mult decât dumnezeieștile porunci; și care sânt ceale ce spurcă pre om; muiarea hananiiancă, rămâind în credință și în rugăciune, dobândește featii vindecare; Iisus vindecând, lângă Marea Galileii, multe boale; cu șapte pâini și puținței pești satură patru mii de bărbați, șapte corfe de rămășițe umplând.

Marc. 7, 1 1. tunci, s-au apropiat la Iisus cărturarii și fariseii din Ierusalim, zicând:

Marc. 7, 5 2. „Pentru ce ucenicii Tăi calcă obiceiurile bătrânilor? Că nu-și spală mâinile sale când mănâncă pâine”.

3. Iară El, răspunzind, au zis lor: „Pentru ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru obiceiurile voastre?”

Ieșir. 20, 12 2 Leage 5, 16 4. Că Dumnezeu au poruncit, zicând: «Cinsteaște pre tatăl tău și pre mumă-ta»** și «Cel ce va grăi rău tătâne-său sau mumă-sa cu moarte să moară».

Efes. 6, 3 5. Iară voi ziceți: «Oricine va zice tătâne-său sau mumă-sa: ‘Dar easte, ori cu ce te vei ajuta (a) de la mine’ și ‘Nu va cinsti pre tatăl său sau pre mumă-sa’.

**Ieșire 21, 16 6. Și ați strâcat porunca lui Dumnezeu pentru obiceiul vostru.

7. Fățarnicilor, bine au prorocit de voi

26. (a) Spăimântat. 36. (b) Margine. 5. (a) Folosi.

Isaia, zicând:

8.* «Să apropie de Mine norodul acesta, cu gura sa și cu buzele Mă cinsteaște, iară inima lor departe easte de la Mine,

9. Și în zedar Mă cinstesc, învățând învățături, porunci omenești»”.

10. Și, chemând noroadale, le-au zis lor: „Auziți și înțaleageți.

11. Nu ce întră în gură spurcă pre om, ci ce iasă din gură, aceea spurcă pre om”.

12. Atunci, apropiindu-să ucenicii Lui, i-au zis Lui: „Știi că fariseii, auzind cuvântul, să scândălisiră?”

13. Iară El, răspunzind, au zis:* „Tot sadul, care nu l-au sădit Tatăl Mieu cel ceresc, să va desrădăcina (b).

14. Lăsați pre ei că sânt povățuitori* orbi a orbilor; iară de va povățui orb pre orb, amândoi vor cădea în groapă”.

15.* Iară răspunzind Petru, i-au zis Lui: „Spune noao pilda aceasta”.

16. Iară El au zis: „Încă și voi neînțelegători sânteți?”

17. Încă nu socotiți că tot ce întră în gură în pântece merge și iasă prin șezut?

18. Iară ceale ce ies din gură de la inimă ies și acealea spurcă pre om.

19. Că din inimă ies gândurile ceale reale, uciderile, preacurviile, curviile, furțișagurile, minciunile, hulele.

20. Aceastea sânt care spurcă pre om. Iară a mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pre om”.

21.* Și, ieșind de acolo Iisus, s-au dus în părțile Tirului și a Sidonului.

22. Și, iată, o muiare hananeeancă, ieșind din hotarale acealea, striga cătră Dânsul, zicând: „Miluiaște-mă, Doamne, Fiiul lui David, fiica mea rău să îndrăcește (v)”.

23. Iară El nu au răspuns ei cuvânt; și, apropiindu-să, ucenicii Lui ruga pre Dânsul, zicând: „Slobozește-o pre dânsa, că străgă după noi”.

24. Iară El răspunzând, au zis: „Nu sânt trimis,* fără numai cătră oile ceale pierdute ale casii lui Israil”.

25. Iară ea, venind, s-au închinat Lui, zicând: „Doamne, ajută-mi”.

26. Iară el, răspunzind, au zis: „Nu easte bine a lua pânea fiilor și a o arunca câinilor”.

27. Iară ea au zis: „Așa e, Doamne, că și câinii mănâncă din fărămiturile care cad din masa domnilor săi”.

28. Atunci, răspunzind Iisus, au zis ei: „O, muiare, mare easte credința ta, fie ție cum voiești”; și s-au tămăduit fiica ei dintr-acel ceas.

29. Și, trecând de acolo Iisus, au venit lângă Marea Galileii și, suindu-Să în munte, ședea acolo.

30. Și s-au apropiat cătră Dânsul gloa-

13. (b) Smulge. 22. (v) Chinuiaște de dracul.

*Isaia 29, 13
Marco 7, 6

*Ioan 15, 6

*Luca 6, 39

*Marc. 7, 17

*Marc. 7, 24

*Sus 10, 6

Ioan 10, 3

te multe, având cu sine șchiopi, orbi, muți, chilavi și alții mulți, și i-au aruncat pre ei la picioarele lui Iisus și i-au tămăduit pre ei;

31. Cât să mira gloatele văzând pre muți grăind, pre chilavi sănătoși, pre șchiopi umblând și pre orbi văzând; și marea pre Dumnezeuul lui Israil.

Marc. 8, 1 32. Iară Iisus, chemând pre ucenicii Săi, au zis: „Milă-Mi easte de gloată, că, iată, trei zile sânt de când rămân cu Mine și n-au ce mânca, și nu voiu să-i sloboz pre ei flămânzi, ca nu cumva să slăbească pre cale”.

33. Și au zis Lui ucenicii Lui: „De unde vom avea în pustie atâtea pâini, ca să săturăm atâta gloată?”

34. Și au zis Iisus lor: „Câte pâini aveți?” Iară ei au zis: „Șapte și puținii peștișori”.

35. Și au poruncit gloatelor să șadă pre pământ.

36. Și, luând ceale șapte pâini și peștii, mulțămind, au frânt și au dat ucenicilor Săi, iară ucenicii, gloatii.

37. Și au mâncat toți și s-au săturat și au luat rămășițe de sfărâmituri șapte coșnițe pline.

38. Iară cei ce mâncasă era patru mii de oameni, afară de muieri și afară de prunci.

39. Și, slobozind gloatele, au intrat în corabie și au venit în hotarele Magdalului.

CAP 16

Iisus vâdește pre cei ce-L ispitea cu cearere de sămn că seamnele vremilor nu le judecă; poruncește ucenicilor a să păzi de aluatul fariseilor și al saducheilor; și-i întrebă cine-L zic a fi; și lui Petru, după răspunsul lui, îi făgăduiaște cheile împărăției ceriurilor; iară patimile sale mai înainte vestindu-le, de la Petru să ceartă; pentru care îl numeaște satan, învățând pre fieștecarele a-și purta crucea și cum că Dumnezeu fieștecăruia după faptele sale va răsplăti.

Marc. 8, 11 1. i, apropiindu-să fariseii și saducheii, ispitind, L-au rugat pre El să le areate lor sămn din ceriu.

Luca 12, 54 2. Iară El, răspunzind, au zis lor: „Când să face seară, ziceți: «Sănin va fi, că să rușeaște ceriul».

3. Și dimineața (ziceți): «Astăzi va fi vreme turbure, că să rușeaște trist ceriul». Fățarnicilor, fața ceriului o știți judeca, iară seamnele vremilor nu le puteți?

Sus 12, 39 4. Neamul rău și preacurvariu cearcă sămn și sămn nu să va da lui,* numai sămnul lui Iona, prorocului”. Și, lăsându-i pre ei, S-au dus.

Iona 2, 1 5. Și, venind ucenicii Lui de ceaea parte, au uitat să ia pâini.

Marc. 8, 15 6. Iară Iisus au zis lor: „Căutați (a) și vă păziți (b) de aluatul fariseilor și al saducheilor”.

Luca 12, 1 7. Iară ei cugeta întru sine, zicând că: „N-am luat pâini”.

6. (a) Vedeți; (b) Feriți. 14. (b). Unii zic că ești.

8. Iară Iisus cunoscând, au zis lor: „Ce cugetați întru voi, puținii credincioși, că n-ați luat pâini?”

9. Dară încă n-ați înțales, nici vă aduceți aminte* de ceale cinci pâini ale celor cinci mii și câte coșnițe ați luat? *Sus 14, 17

10. Nici de ceale șapte pâini ale celor patru mii și câte coșnițe ați luat? Ioan 6, 9

11. Cum nu priceapeți că nu pentru pâine am zis voao ca să vă păziți de aluatul fariseilor și al saducheilor?” Sus 15, 34

12. Atunci, au înțeles că nu de aluatul pâinii au zis lor să se păzească, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

13.* Și, viind Iisus în părțile Chesariei lui Filip, întreba pre ucenicii Săi, zicând: „Cine zic oamenii că sânt Eu, Fiiul Omenesc?” *Marc. 8, 27

14. Iară ei au zis: „Unii (v), Ioan Botezătorul, iară alții, Ilie, iară alții, Ieremie, sau unul din proroci”. *Marc. 8, 28

15. Zis-au lor: „Dară voi cine ziceți că sânt Eu?” Luca 9, 19

16. Iară Simon Petru, răspunzind, au zis: „Tu ești Hristos, Fiiul lui Dumnezeu Celui viu”. *Ioan 6, 69

17. Și, răspunzind Iisus, au zis lui: „Fericit ești, Simone Variona, că trupul și sângele nu au descoperit ție (g), ci Tatăl Meu cel din ceriuri.

18.* Și Eu zic ție că tu ești Petru și pre această piatră voiu zidi besearica Mea și porțile iadului nu o vor birui pre ea. *Ioan 1, 43

19.* Și voiu da ție cheile împărăției ceriurilor și orice vei lega pre pământ va fi legat și în ceriuri”. *Isaia 22, 22

20. Atunci, au poruncit ucenicilor Săi ca nimănu să nu spună cum că El easte Iisus Hristos. Ioan 20, 23

21. De atunci, au început Iisus a spune ucenicilor Săi că să cade Lui a merge în Ierusalim și multe a păți de la bătrâni și de la arhierii și de la cărturari și a să omori și a treia zi a învia.

22. Iară Petru, luând pre Dânsul, au început a-L certa (d), zicând: „Fii milostiv Ție, Doamne, să nu fie Ție aceasta”. *Marc. 8, 33

23. Iară El întorcându-să, au zis lui Petru: „Mergi după mine, satano, sminteală ești Mie, că nu gândești ceale ce sânt ale lui Dumnezeu, ci ceale ce sânt ale oamenilor!” *Marc. 8, 33

24. Atunci, Iisus au zis ucenicilor Săi: „De vrea cineva să vină după Mine, să se leapede de sine și să ia crucea sa și să vină după Mine. *Sus 10, 38

25.* Că cel ce va vrea să mântuiască sufletul său piiarde-l-va, iară cel ce va piiarde sufletul său pentru Mine afla-l-va pre el. Luca 9, 23

26. Că ce folos easte omului de ar dobândi lumea toată, iară sufletul său își va piiarde (e)? Sau ce schimb va da omul pentru sufletul său? *Luca 17, 33

27. Că va să vină Fiiul Omenesc întru mă-

17. (g) Aceasta. 22. (d) Dojăni.

26. (e) Alexandrina are: sufletul lui să va păgubi.

Fap. 17, 31 rirea Tatălui Său, cu îngerii Săi, și atunci va răsplăti fieștecăruia după faptele lui.
 Roma. 28.* Adevăr zic voao: Sânt oarecarii din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte, până când vor vedea pre Fiiul Omenesc venind întru împărăția Sa”.

CAP 17

Schimbarea lui Iisus la față în munte, Care poruncește ucenicilor a o ținea în taină, până când Să va scula din morți; zice că va veni Ilie și încă au venit și n-au fost cunoscut, adecă Ioan Botezătorul; pre sluga cea lunatecă vindecă, care pentru puțin ucenicii nu l-au putut vindeca, arătând de câtă putere e credința; e asemenea grăunțului de muștariu postul și rugăciunea; chinurile Sale mai nainte-vestește; pentru Sine și pentru Petru plătește drahma, aflând în gura peștelui ștatirul.

*Marc.
9, 1
Luca
9, 28

1. i,* după șeasă zile, luo Iisus pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, fratele lui, și îi sui (a) pre dânsii într-un munte înalt deosebi.

2. Și S-au schimbat fața înaintea lor și au stălucit fața Lui ca soarele, iară hainele Lui s-au făcut albe ca lumina.

3. Și, iată, s-au arătat lor Moisi și Ilie, cu Dânsul grăind.

4. Și, răspunzind Petru, au zis lui Iisus: „Doamne, bine easte noao a fi aici; de vrei să facem aici trei colibi, una Ție și lui Moisi una și una lui Ilie”.

2 Pet. 1, 17 5. Și încă vorbind El, iată, nor luminos i-au umbrit pre ei și, iată, glas din nor, zicând: „Acesta easte Fiiul Mieu cel iubit, întru Carele bine am voit, pre Acesta să-L ascultați!”

6. Și, auzind ucenicii, au căzut pre fața sa și s-au spăimântat foarte.

7. Și, apropiindu-Să Iisus, S-au atins de ei și au zis: „Sculați-vă și nu vă teameți”.

8. Și, rădicându-și ochii lor, pre nime n-au văzut, fără numai pre Iisus sângur.

9. Și, pogorându-să ei din munte, le-au poruncit Iisus, zicând: „Nimănui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiiul Omenesc Să va scula din morți”.

Marc. 9, 11 10. Și L-au întrebat pre El ucenicii Lui, zicând: „Dară ce zic cărturarii că Ilie trebuie să vină mai înainte?”

Mala. 4, 5 11. Iară Iisus răspunzind, au zis lor: „Ilie, adevărat, va veni mai înainte și va tocmi toate.

Sus 11, 4 12. Iară zic voao că Ilie au venit și nu l-au cunoscut pre dânsul,** ci au făcut cu dânsul câte au vrut. Așa și Fiiul Omenesc va păți de

**Sus 14, 10 la ei”.

13. Atunci, au înțales ucenicii că de Ioan Botezătorul le-au zis lor.

Marc. 9, 16 14. Și, venind ei cătră gloată, s-au apropiat la Dânsul un om, ingenunchind înaintea Lui,

Luca 9, 38 15. Și zicând: „Doamne, fie-Ți milă de fiiul

1. (a) Îi dusă.

mieu, că lunatec easte și rău pătimește, că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16. Și l-am adus la ucenicii Tăi și nu l-au putut să-l tămăduiască”.

17. Iară Iisus, răspunzind, au zis: „O, neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când voi răbda pre voi? Aduceți-l aici, la Mine.

18. Și l-au certat pre el Iisus și au ieșit dintr-însul dracul și s-au tămăduit pruncul dintr-acel ceas.

19. Atunci, apropiindu-să ucenicii cătră Iisus, deosebi, au zis: „Pentru ce noi n-am putut să-l scoatem pre el?”

20. Iară Iisus au zis lor:* „Pentru necredința voastră; că adevăr grăiesc voao, de veți avea credință ca grăunțul de muștariu, veți zice muntelui acestuia: «Treci de aici acolo!», și va trece și nimica nu va fi voao cu neputință.

*Luca
17, 6

21. Că acest fealiu nu iasă, fără numai cu rugăciune și cu ajun”.

22. Și, petrecând ei în Galileea, le-au zis lor Iisus:* „Va să Se dea Fiiul Omenesc în mâinile oamenilor.

*Jos
20, 18

23. Și-L vor omorî pre El și a treia zi va învia”.

Marco
9, 31

24. Și, venind ei în Capernaum, au venit cei ce lua dajde la Petru și au zis: „Învățătorul vostru nu dă dajde?”

Luca
9, 31 [22]

25. Zis-au: „Așea”. Și deacă au intrat în casă, mai înainte l-au întrebat Iisus, zicând: „Ce ți să pare, Simone? Împărății pământului de la carii iau dăjdii sau bir? De la fiii săi sau de la cei streini?”

26. Zis-au Petru Lui: „De la cei streini”. Zis-au Iisus lui: „Așadară, slobozi sânt fiii.

27. Ci, ca să nu-i smintim pre ei, ducându-te la mare, aruncă unghița, și peștele carele vei prinde întâiu ia-l și, deschizând gura lui, vei afla un statir; acela, luându-l, dă-l lor pentru Mine și pentru tine”.

CAP 18

Puind un prunc înainte, învață cine e mai mare întru împărăția ceriurilor și cât trebuie să se ferească de sminteala pruncilor; cum trebuie să se cearte fratele ce greșește împotriva noastră, și cel ce nu ascultă de besearică ca un păgân să se aibă; dând putere a lega și a dezlega ucenicilor; învață și cât e de puternică la Dumnezeu cearerea a doi ce sânt împreună uniți; și de câte ori trebuie a ierta fratelui ce păcătuieste asupra noastră, întocmind lângă aceasta pilda despre stăpânul ce ia sama slugilor sale.

1.* ntru acel ceas, s-au apropiat ucenicii la Iisus, zicând: „Cine easte mai mare întru împărăția ceriurilor?”

*Marc.
9, 33

2.* Și, chemând Iisus un prunc, l-au pus în mijlocul lor,

*Jos
19, 14

3. Și au zis: „Adevăr zic voao, de nu vă veți întoarce* și să fiți ca pruncii, nu

*1 Cor.
14, 20

18 EVANGHELIIA DE LA MATEIU

veți intra întru împărăția ceriurilor.

4. Deci, oricine să va smeri pre sine, ca pruncul acesta, acela easte mai mare întru împărăția ceriurilor.

Marc. 9, 42 5. Și oricine va priimi pre un prunc ca acesta întru numele Mieu pre Mine priimeaste.

Luca 17, 2 6. Iară cine va sminti pre unul dintru acești mici, carii cred întru Mine, mai bine easte lui să se spânzure o piază de moară de grumazul lui și să se îneace întru adâncul mării.

7. Vai, lumii, de sminteale, că trebuie să vină sminteale, însă, vai, omului aceluia, prin carele vine sminteala!

Sus 5, 30 8. Iară de te sminteaste mâna ta sau piciorul tău, taie-le și leapădă de la tine (a); bine easte ție să întri în viață schiop sau ciung, decât, doao mâini sau doao picioare având, să te arunci în focul cel veacinic.

Marco 9, 43 9. Și de te sminteaste pre tine ochiul tău, scoate-l și-l leapădă de la tine (b); bine easte ție să întri în viață cu un ochiu, decât, doi ochi având, să te arunci în gheena focului.

Psalm 33, 8 10. Socotiți (v) să nu urgisiți pre unul dintru acești mici, că zic voao că îngerii lor în ceriuri pururea văd fața Tatălui Mieu, Celui din ceriuri.

Luca 19, 5 11. Că au venit Fiiul Omenesc să mântuiască pre cel pierdut.

Luca 15, 4 12. Ce vi să pare voao? De va avea un om o sută de oi și va rătăci una dintru acealea, au nu, lăsând ceale noaozeci și noao în munți, mergând caută pre cea rătăcită?

13. Și, de să va întâmpla să o afle, adevăr zic voao că să bucură de aceaea mai mult decât de ceale noaozeci și noao, care n-au rătăcit.

14. Așea nu easte voia înaintea Tatălui vostru Celui din ceriuri ca să piară unul dintru acești mici.

Levi. 19, 17 15. Iară de va greși ție (g) fratele tău, mergi și-l ceartă pre el, între tine și între el sânzur; deci, de te va asculta, ai dobândit pre fratele tău.

Luca 17, 3 16. Iară de nu te va asculta, ia împreună cu Iacov tine încă pre unul sau pre doi, ca în gura a doao sau a trei mărturii să stea tot cuvântul.

2 Leage 19, 15 17. Iară de nu va asculta (d) de ei, spune besearcii, iară de nu va asculta nici de besearcă, să fie ție ca un păgân și vameș.

Ioan 8, 17 18.* Adevăr zic voao, oricâte veți lega pre pământ vor fi legate în ceriu, și oricâte veți dezlega pre pământ vor fi dezlegate în ceriu.

*2 Cori. 13, 1 19. Iarăși zic voao că, de vor fi doi dintru voi într-un înțales pre pământ de tot lucrul ce vor ceare, va fi lor de la Tatăl Mieu, Cel din ceriuri.

1 Cor. 5, 11 20. Că, unde sânt doi sau trei adunați în numele Mieu, acolo sânt Eu, în mijlocul lor”.

1 Cori. 5, 11 21. Atunci, apropiindu-să cătră Dânsul,

CAP 18 ȘI 19

Petru au zis:* „Doamne, de câte ori va greși mie fratele meu și voi ierta lui? (e) Până de șapte ori?” 2 Tesal. 3, 4

22. Zis-au Iisus lui: „Nu zic ție până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte șap- *Luca 17, 4

te. 23. Drept aceaea, asămănatu-s-au împărăția ceriurilor omului împărat, carele au vrut să ia sama cu (j) slugile sale.

24. Și, începând el a lua samă, i-au adus lui un deatornic cu zece mii de talanți.

25. Și, neavând el să dea, au poruncit domnul lui să-l vândă pre el și pre muiarea lui și pre prunci și toate câte avea, și să plătească.

26. Deci, căzând sluga, să închina lui, zicând: «Doamne, mai îngăduiaște-mă și toate-ți voi plăti».

27. Și, milostivindu-să domnul slugii aceia, l-au slobozit pre el și i-au iertat lui deatoriia.

28. Iară ieșind sluga aceaea, au aflat pre unul din cei împreună (dz) cu sine slujitori, carele era lui deatoriu cu o sută de dinari; și, prinzându-l pre el, îl sugruma, zicând: «Plătește-mi ce-mi ești deatoriu».

29. Deci, căzând cel împreună (z) cu el slugă la picioarele lui, ruga pre dânsul, zicând: «Mai îngăduiaște-mă și toate voi plăti ție».

30. Iară el nu au vrut, ci, ducându-să, l-au băgat în temniță până va plăti deatoriia.

31. Iară văzând cei dimpreună cu el slugi ceale ce s-au făcut, s-au întristat foarte și, venind, au spus domnului său toate ceale ce să făcuse.

32. Atunci, chemând pre el domnul său, au zis lui: «Slugă vicleană, toată deatoriia aceaea am iertat ție, pentru că m-ai rugat.

33. Au nu să cădea și ție să-ți fie milă de cel împreună cu tine slugă, precum și mie mi-au fost milă de tine?»

34. Și, mâniindu-să domnul lui, l-au dat pre el muncitorilor, până va plăti toată deatoriia lui.

35. Așa și Tatăl Mieu cel ceresc va face voao, de nu veți ierta fieștecarele fratelui său, din inimile voastre, greșelele lor”.

CAP 19

Învață cum că căsătoria din rânduiala sa nu să poate despărți, nici să poate lăsa muiarea, afară de pricina curviei; între mulți fameni, laudă pre cei ce s-au scopit pentru împărăția ceriurilor; pre prunci mâinile pune; tinărul, ce zicea a fi ținut toate poruncile, auzind sfatul lui Hristos de a vinde toate, s-au dus întristat; deci, cu anevoie zice: „Va intra bogatul întru împărăția ceriurilor și ce răspletire vor avea cei ce, lăsând toate, urmează după dânsul?”

8. (a) Că mai. 9. (b) Mai. 10. (v) Căutați, vedeți. 15. (g) Împrotiva ta. 17. (d) Nini. 21. (e) Au doară. 23. (j) De la. 28. (dz) Soții săi. 29. (z) Soțul lui.

1. i au fost când au sfârșit Iisus cuvintele acestea, au trecut din Galileea* și au venit în hotărârile Iudeii, de ceaa parte de Iordan.
- *Marc. 10, 1 2. Și au mers după Dânsul gloate multe și i-au vindecat pre ei acolo.
- *Marc. 10, 2 3.* Și s-au apropiat cătră Dânsul fariseii, ispitind pre El și zicând Lui: „Slobod easte omului a lăsa muiarea sa pentru fieștece pricină (a)?”
- *Facer. 1, 27 4. Iară El, răspunzind, au zis lor: „Au n-ați cetit* că Cel ce au făcut din început bărbat și muiare au făcut pre ei?”
- *Facer. 2, 24 5. Și au zis: «Pentru aceasta va lăsa omul pre tatăl său și pre mumă-sa și să va lipi de muiarea sa și vor fi amândoi un* trup (b)».
- 1 Cori. 6, 16 6. Drept aceaea, mai mult nu sânt doi, ci un trup; deci, ce au împreunat Dumnezeu omul să nu despartă”.
- Efesea. 5, 31 7. Zis-au Lui:* „Pentru ce, dară, Moisi au poruncit a da carte de slobozenie și a o lăsa pre ea?”
- *2 Leage 24, 1 8. Zis-au lor cum că: „Moisi după învârtoșarea (v) inimii voastre au îngăduit voao să lăsați muierele voastre, iară din început nu au fost așa.
- *Sus 5, 32 9.* Iară zic voao că oricine va lăsa muierea sa, fără numai pentru curvie, și va lua alta, preacurveaște, și cel ce ia pre cea lăsată preacurveaște”.
- Luca 16, 18 10. Zis-au Lui ucenicii Lui: „Deacă easte așa pricina omului cu muierea, nu foloseaște a să însura”.
- 1 Cori. 7, 10 11. Iară El au zis lor: „Nu toți cuprind cuvântul acesta, ci căroră le easte dat.
12. Că sânt fameni carii din pântecel mâne-sa s-au născut așa; și sânt fameni carii s-au scopit pre sâne însuși pentru împărăția ceriurilor; cel ce poate cuprinde să cuprindă”.
- *Marc. 10, 13 13.* Atunci, au adus la Dânsul prunci ca să puie mâinile preste ei și să Se roage; iară ucenicii certa pre ei.
- Luca 18, 15 14. Iară Iisus au zis:* „Lăsați pre prunci și nu-i opriți pre ei a veni la Mine, că a unora ca aceștia easte împărăția ceriurilor”.
- *Sus 18, 3 15. Și, puind preste ei mâinile, S-au dus de acolo.
- *Marc. 10, 17 16.* Și, iată, unul apropiindu-să, au zis Lui: „Învățătoriule bune, ce bine voiu face ca să am viața de veaci?”
- Luca 18, 18 17. Iară El au zis Lui: „Ce-Mi zici bun? Ni-mene nu easte bun, numai Unul Dumnezeu; iar de vrei să întri în viața, ține poruncile”.
18. Zis-au Lui: „Care”? Iară Iisus au zis: „Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu mărturisești strâmb.
19. Cinsteaște pre tatăl tău și pre mumă-ta și să iubești pre deaproapele ca pre tine

3. (a) Vină. 5. (b) Într-un trup. 8. (v) Întărirea.

însuși”.

20. Zis-au Lui tinărul: „Toate acestea le-am păzit din tinerețele mele; ce-mi mai lipsește încă?”

21. Zis-au Iisus lui: „De vrei să fii desăvârșit, mergi, vinde avearea ta și o dă săracilor, și vei avea comoară în ceriu, și vino după Mine”.

22. Iară tinărul, auzind cuvântul, s-au dus întristat, că avea avuție multă.

23. Iară Iisus au zis ucenicilor Săi: „Adevăr zic voao că anevoie bogatul va intra întru împărăția ceriurilor.

24. Și iarăși zic voao că mai lezne easte a intra cămila prin urechile acului, decât bogatul să între întru împărăția lui Dumnezeu”.

25. Iară ucenicii Lui, auzind, să mira foarte, zicând: „Cine, dară, să va putea mântui?”

26. Iară Iisus căutând, au zis lor: „La oameni aceasta cu neputință easte, iară la Dumnezeu toate cu putință sânt”.

27. Atunci, răspunzind Petru, au zis Lui: „Iată, noi am lăsat toate și am venit după Tine; ce va fi, dară, noao?”

28. Iară Iisus au zis lor: „Adevăr zic voao că voi, carii ați venit după Mine, la nașterea cea de a doao oară, când va șede Fiiul Omenesc pre scaonul mării Sale, veți șede și voi pre doasprăzeace scaone, judecând ceale doasprăzeace neamuri ale lui Israil.

29. Și tot cel ce-și va lăsa casa sau pre frați sau pre surori sau pre tată sau pre mumă sau pre muiare sau pre prunci sau țarinile, pentru numele Mieui, însutit va lua și viața de veaci va moșteni.

30.* Iară mulți cei întâiu vor fi pre urmă, și din cei de pre urmă, întâiu.

*Jos
20, 16
Marco
10, 31
Luca
13, 30

CAP 20

Pune pildă despre lucrătorii viii, a căroră celor mai de pre urmă același denariu li să dă cu cei dintâiu; Iisus, ucenicilor, patimile și înviarea Sa mai înainte-vesteaște; și, cu prilejul sumeții fiilor lui Zevedei, învață ucenicii că nu cu putearea și cu arătarea domniei, ci cu plinirea slujbei trăbuie să fie mai mari; iară, ieșind din Ierihon, pre doi orbi luminează.

1. ă aseamenea easte împărăția ceriurilor omului casnic, carele au ieșit de dimineață să tocmească lucrători în viia sa.
2. Și, tocmindu-să cu lucrătorii câte un dinariu pe zi, i-au trimis pre dânșii în viia sa.
3. Și, ieșind la (a) al treilea ceas, au văzut pre alții stând în târg fără de lucru,
4. Și acelora le-au zis: «Meargeți și voi în vie și ce va fi drept voiu da voao».
5. Iară ei s-au dus. Iarăși, ieșind la al șasălea și la al noaolea ceas, făcut-au aseamenea.

3. (a) Cătră și mai jos.

6. Iară cătră al unsprăzeacelea ceas ieșind, au aflat pre alții stând fără de lucru și au zis lor: «Ce stați aici toată zioa fără de lucru?»

7. Zic ei lui: «Că nimene nu ne-au tocmnit pre noi». Zis-au lor: «Meargeți și voi în vie și ce va fi drept veți lua».

8. Iară deacă s-au făcut sară, zis-au domnul viei ispravnicului său: «Cheamă lucrătorii și le dă lor plata, începând de la cei de pre urmă, până la cei dintâiu».

9. Și, venind cei de la al unsprăzeacelea ceas, au luat fieștecarele câte un dinariu.

10. Iară venind cei dintâiu, socotea că vor lua mai mult; și au luat și ei, fieștecarele, câte un dinariu.

11. Iară luând, cârtea asupra stăpânului casii,

12. Zicând că: «Acești de pre urmă un ceas au făcut (b) și i-ai făcut întocma cu noi, carii am purtat greutatea zilei și căldura» (v).

13. Iară el, răspunzind, au zis unuia dintre ei: «Priiatine, nu fac ție strâmbătate, au nu cu un dinariu te-ai tocmnit cu mine?»

14. Ia ce e al tău și te du, că voiu și acestuia de pre urmă să-i dau ca și ție.

15. Au nu easte mie slobod să fac ce voiu vrea cu ale meale? De easte ochiul tău rău, că eu bun sânt?»

Sus 16. Așa vor fi cei de pre urmă întâiu și cei
19, 30 dintâiu, pre urmă; că mulți sânt chemați, iară
Marco puțin aleși”.

17.* Și, suindu-Să Iisus în Ierusalim, luat-au
10, 31 pre cei doisprăzeace ucenici deosebi pre cale
Luca și au zis lor:

*Marc. 18. „Iată, ne suim în Ierusalim și Fiiul Ome-
10, 32 nesc Să va da arhierilor și cărturarilor, și-L
Luca vor judeca pre Dânsul spre moarte.

19. Și-L vor da păgânilor să-L batjocorească,
18, 31 și să-L bată și să-L răstignească și a treia zi va învia”.

Marc. 20. Atunci, s-au apropiat cătră Dânsul mu-
10, 35 ma fiilor lui Zevedei cu fiii săi, închinându-să și cerând oarece de la Dânsul.

21. Iară El au zis ei: „Ce vrei?” Zis-au Lui: „Zi ca să șadă acești doi fii ai miei unul de-a dreapta Ta și unul (g) de-a stânga, întru împărăția Ta”.

22. Iară Iisus, răspunzind, au zis: „Nu știți ce cereți; puteți bea păharul care-l voiu bea Eu și să vă botezați cu botezul cu carele Eu mă voiu boteza?” Zis-au Lui: „Putem”.

23. Și le-au zis lor: „Păharul Mieu cu adevărat veți bea și cu botezul cu carele Eu Mă botez vă veți boteza, iar a ședea de-a dreapta Mea și de-a stânga Mea nu easte al Mieu a da, ci celor ce easte gătit de la Tatăl Mieu”.

Marc. 24. Și, auzind, cei zece s-au mâniat pentru
10, 41 acei doi frați.

Luca 25. Iară Iisus, chemându-i pre ei, au zis: „Știți că
22, 25

12. (b) Lucrat; (v) Zăduhul, nădușeala. 21. (g) Altul.

domnii neamurilor domnesc pre eale și cei mari stăpânesc pre eale.

26. Iară întru voi nu va fi așa, ci oricarele va vrea să fie mare să fie voao slugă.

27. Și cel ce va să fie întru voi întâiu să fie voao slugă.

28.* Precum Fiiul Omenesc n-au venit să I *Fili.
să slujască, ci să slujască și să-Și dea sufletul 2, 7
Său răscumpărare pentru mulți”.

29.* Și, ieșind ei din Ierihon, au mers după *Marc.
Dânsul gloată multă. 10, 46

30. Și, iată, doi orbi, carii șădea lângă cale, Luca
auzind că trece Iisus, au strigat, zicând: 18, 35
„Miluiaște-ne pre noi, Doamne, Fiiul lui David!”

31. Iară gloata i-au certat pre ei ca să tacă, iară ei mai tare striga, zicând: „Miluiaște-ne pre noi, Doamne, Fiiul lui David”.

32. Și, stând Iisus, i-au chemat și au zis: „Ce vreați să fac voao?”

33. Zis-au lui: „Doamne, să se deșchiză ochii noștri”.

34. Iară lui Iisus, făcându-l-să milă, S-au atins de ochii lor și îndată au văzut ochii lor și au mers după Dânsul.

CAP 21

Iisus pre asin cu slavă intrând în Ierusalim; neșătorii din besearică scoate și fariseilor, ce morcotea pentru slava sa, răspunde; iară ucenicilor, ce să mira de smochinul cel uscat, cu cuvântul lui Hristos, le vădește putearea credinții; întrebarea de putearea Sa o înfrânge cu întrebarea de botezul lui Ioan și de pildele de omul ce avea doi feciori și de casnicul, a căruia lucrători de vie, după cealealalte slugi, și pre fiiul său, stăpânul viei, l-au ucis; mai înainte-vestește că împărăția lui Dumnezeu de la jidovi la limbi să va muta.

1.* i, când s-au apropiat de Ierusa- *Marc.
lim și au venit în Vitsfaghi, la 11, 1
Muntele Maslinilor, atunci Iisus Luca
au trimis doi ucenici, zicând lor: 19, 29

2. „Meargeți în satul carele easte înaintea voastră și numaidecât veți afla o asină legată și mânzul cu ea, dezlegându-o, aduceți-o la Mine.

3. Și, de va zice voao cineva ceva, ziceți că Domnului trăbuiesc aceastea și numaidecât le va slobozi (a)”.

4. Iară aceastea toate au fost ca să se plinească ce s-au grăit prin prorocul, ce zice:

5.* „Ziceți feții Sionului: «Iată, împăratul *Isaia
tău vine la tine blând și șezând pre asină și 62, 11
pre mânz, fiiul ceii de supt jug»”.

6. Iară mergând ucenicii și făcând precum le poruncisă lor Iisus, 12, 15

7. Adus-au asina și mânzul și au pus ei deasupra lor veșmintele sale; și pre El l-au făcut a șădea deasupra lor.

8. Iară cea mai multă gloată au așternut veșmintele sale pre cale, iară alții tăia ramuri din arburi și așternea pre cale.

3. (a) Trimite.

9. Iară gloatele care mergea înainte și care vinea pre urmă striga, zicând: „Osana Fiiului lui David;* binecuvântat e Cel ce vine în numele Domnului! Osana, întru cei de sus!”
- *Psalm 117, 26
Marco 11, 10
Luca 19, 39
10. Și intrând El în Ierusalim, s-au cutrămurat toată cetatea, zicând: „Cine easte Acesta?”
11. Iară noroadele zicea: „Acesta easte Iisus, prorocul cel din Nazaretul Galileii”.
- *Marc. 11, 15
Luca 19, 45
Ioan 2, 14
- 12.* Și au intrat Iisus în besearica lui Dumnezeu și au scos pre toți cei ce vindea și cumpăra în besearică și measele schimbătorilor de bani le-au răsturnat și scaonile celor ce vindea porumbi.
- *Isaiia 56, 7
13. Și au zis lor: „Scris easte:* «Casa Mea casă de rugăciune să va chema», iară voi o ați făcut peșteră tâlharilor”.
- Ieremie 7, 11
Luca 19, 46
14. Și s-au apropiat la Dânsul orbi și șchiopi în besearică și i-au tămăduit pre ei.
15. Iară văzând arhieriei și cărturarii minunile carele le-au făcut și pruncii strigând în besearică și zicând: „Osana, Fiiului lui David!”, s-au mâniaat,
16. Și au zis Lui: „Auzi ce zic aceștia?” Iar Iisus au zis lor: „Așea. Au niciodată n-ați cetit* că din gura pruncilor și a celor sugători ai săvârșit laudă?”
- *Psalm 8, 3
17. Și, lăsând pre ei, au ieșit afară de cetate, în Vitaniia, și acolo au sălășluit (b).
18. Iară dimineață, întorcându-să în cetate, au flămânzit.
- *Marc. 11, 13
- 19.* Și, văzând un smochin lângă cale, au venit la el și nimica nu au aflat într-însul, fără numai frunzele, și i-au zis lui: „Niciodată din tine rod să nu să facă în veaci”. Și îndată s-au uscat smochinul.
- *Marc. 11, 20
- 20.* Și, văzând ucenicii, s-au mirat, zicând: „Cum îndatăși s-au uscat smochinul?”
21. Și, răspunzând Iisus, au zis lor: „Adevăr zic voao, de veți avea credință și nu vă veți îndoi, nu numai ce s-au făcut smochinului, ci și muntelui acestuia de veți zice: «Rădica-te și te aruncă în mare», va fi.
- *Sus 7, 7
Marco 11, 24
Ioan 14, 13
- 22.* Și toate oricâte veți ceare întru rugăciune, crezând, veți lua”.
23. Și, venind El în besearică, au mers la Dânsul, când învăța arhieriei și bătrânii norodului, zicând:* „Cu ce (v) puteare faci aceastea? Și cine Ț-au dat Ție putearea aceasta?”
- *Marc. 11, 28
Luca 20, 2
24. Iară Iisus, răspunzând, au zis* lor: „Voiau întreba și Eu pre voi un cuvânt, carele, de Mi-l veți spune, și Eu voiu spune voao cu ce puteare fac aceastea.
25. Botezul* lui Ioan de unde era? Din ceriu, au de la oameni?” Iară ei cugeta întru sine, zicând: „De vom zice: «Din ceriu», va zice noao: «Pentru ce, dară, nu ați crezut lui?»
26. Iară de vom zice: «De la oameni», ne teamem de gloată,* că toți țin pre Ioan ca pre un proroc”.
- *Sus 14, 5
27. Și, răspunzând lui Iisus, au zis: „Nu știm”. Zis-au lor și El: „Nici Eu voiu spune voao cu ce puteare fac aceastea.
28. Iară ce să pare voao? Un om avea doi feciori și, mergând la cel dintâiu, au zis: «Fiiule, mergi astăzi de lucră în viia mea».
29. Iară el, răspunzând, au zis: «Nu voiu». Iară după aceea, pârându-i rău, au mers.
30. Și, mergând la celalalt, au zis așijderea. Iară el, răspunzând, au zis: «Eu, Doamne, voiu merge»; și n-au mers.
31. Care dintr-acei doi au făcut voia tatălui său?” Zis-au ei Lui: „Cel dintâiu”. Zis-au lor Iisus: „Adevăr zic voao că vameșii și curvele vă întrec pre voi (g) întru împărăția lui Dumnezeu.
32. Că au venit la voi Ioan întru calea dreptății și n-ați crezut lui, iară vameșii și curvele au crezut lui; iară voi, văzând, nu v-au părut rău, după aceea, ca să creadeți lui.
33. Ascultați altă pildă:* Era un om, stăpân de casă, carele au sădit vie și cu gard o au îngrădit și au săpat într-însa teasc și au zidit turn și o au dat lucrătorilor și s-au dus departe.
34. Iară când s-au apropiat vreamea roadelor, au trimis slugile sale la lucrători să ia rodurile ei.
35. Iară lucrătorii, prinzând pre slugile lui, pre unul l-au bătut, iară pre altul l-au omorât, iară pre altul cu pietri l-au ucis.
36. Și iarăși au trimis alte slugi, mai multe decât ceale dintâiu, și au făcut lor aseamenea.
37. Iară mai pre urmă, au trimis la ei pre fiiul său, zicând: «Să vor rușina de fiiul meu».
38. Iară lucrătorii, văzând pre fiiul, au zis întru sine:* «Aceasta easte moșteanul, veniți să-l omorâm pre el și să ținem moșia lui».
39. Și, prinzându-l pre el, l-au scos afară din vie și l-au omorât.
40. Iară când va veni stăpânul viei, ce va face lucrătorilor acelora?”
41. Zis-au Lui: „Pre cei răi rău îi va piiarde și viia o va da altor lucrători, carii vor da lui rodurile în vremile sale”.
42. Zis-au lor Iisus: „Au niciodată nu ați cetit în scripturi:* «Piiatra carea nu o au socotit (d) ziditorii, aceasta s-au făcut în capul unghiului. De la Domnul s-au făcut aceasta și easte minunată întru ochii noștri».
43. Pentru aceea, zic voao, că să va lua de la voi împărăția lui Dumnezeu și să va da neamului care va face rodurile ei.
44. Și cel ce va cădea pre piiatra aceasta să va strâca, iară pre carele va cădea îl va sfârâma”.
45. Și, auzind arhieriei și fariseii pildele Lui, au cunoscut că de ei zice.
46. Și, căutând să-L prinză pre Dânsul, s-au temut de gloate, pentru că-L avea pre Dânsul ca pre un proroc.

*[I]saiia 5, 1
Ieremie 2, 21
Marco 12, 1
Luca 20, 9

*Jos 26, 3
27, 1
Ioan 11, 53

*Psalm 117, 21
Fapte 4, 11
Roman. 9, 33
1 Petr. 2, 7

31. (g) Merg mai înainte de voiu. 42. (d) Băgat în samă.

(17). (b) Rămas. 23. (v) În ce.

CAP 22

Pilda despre împăratul care au făcut nuntă fiului său, în carea șazând cel fără haină de nuntă, să aruncă întru întunearecul cel mai din afară. Să ispiteaște Iisus de farisei pentru dajdea împăratului, și de saducheii pentru înviare, a căroră neștiință vadeaște, dovedind înviarea morților. Și iarăși să ispiteaște. De știutoriul de leage, despre porunca legii cea mare. Așijderea, întreabă pre farisei a cui Fiuu easte Iisus.

*Luca
14, 16
Fapte
19, 9

1. i,* răspunzând Iisus, iară au grăit lor în pilde, zicând:

2. „Asămănatu-s-au împărăția ceriurilor omului împărat, carele au făcut nuntă fiului său.

3. Și au trimis slugile sale să cheame pre cei chemați la nuntă și nu vrea să vie.

4. Iară au mai trimis pre alte slugi, zicând: «Ziceți celor chemați: 'Iată, am gătit prânzul meu, juncii miei și (a) oarăle s-au junghiat și toate sânt gata, veniți la nuntă'».

5. Iară ei, nebăgând samă, s-au dus, unul la țarina sa, altul la neguțatoriia sa.

6. Iară ceialalți, prinzând pre slugile lui, i-au batjocorit și i-au ucis.

7. Și, auzind împăratul, s-au mâniaat și, trimițând oștile sale, au pierdut pre ucigașii aceia și cetatea lor o au ars.

8. Atunci, au zis slugilor sale: «Iată, nunta easte gata, iară chemații nu au fost vreadnici».

9. Deci, meargeți la ieșirile căilor și pre câți veți afla îi chemați la nuntă.

10. Și, ieșind slugile acealea la căi, au adunat pre toți câți au aflat, și răi și buni, și s-au umplut nunta de cei ce ședea.

11. Iară împăratul, întrând să vază pre cei ce ședea, văzut-au acolo pre un om neîmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-au zis lui: «Priiatine, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă?» Iară el au amuțit.

Sus 13. Atunci, au zis împăratul slugilor:
8, 12 «Legând-i mâinile** și picioarele, luați-l pre
13, 42 el și-l aruncați întru întunearecul cel din
[**]Jos afară, acolo va fi plâns și crâjnirea dinților.
25, 30 14. Că mulți sânt chemați și puțini aleși».

Marc. 15. Atunci, ducând-să fariseii, sfat au
12, 13 făcut ca să-L prinză pre El în cuvânt.

Luca 16. Și au trimis la El ucenicii săi cu irodi-
20, 20 ianii, zicând: „Învățătoriule, știm că ești drept și calea lui Dumnezeu întru dreptate înveți și nu Te grijești de nimene, că nu cauți la fața oamenilor.

17. Deci, spune-ne noao, ce Ți să pare? Cade-să a da dajde împăratului, au ba?”

18. Iară Iisus, cunoscând vicleșugul lor, au zis: „Ce Mă ispititi, fățarnicilor?”

19. Arătați-Mi banul cel de dajde”. Iară ei au arătat Lui un ban.

20. Și au zis lor: „A cui easte chipul acesta și scriptura de pre el?”

21. Zis-au Lui: „A împăratului”. Atunci, au zis lor:* „Dați, dară, ceale ce sânt ale împăratului împăratului și ceale ce sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”.

*Roma.
13, 7

22. Și, auzind s-au mirat și, lăsându-L pre El, s-au dus.

23. În zioa aceea, venit-au la El saducheii,* care li zicea că nu easte înviare și L-au întrebat pre El,

*Fapt.
23, 6
2 Leage

24. Zicând: „Învățătoriule, Moisi au zis: «De va muri cineva neavând feciori, să ia fratele lui pre muiarea lui și să rădice sămânță fratelui său».

25, 6
Marc.
19, 19
Luca

25. Că era la noi șapte frați; cel dintâiu însurându-să au murit și, neavând sămânță, au lăsat muiarea sa fratelui său.

20, 28

26. Așijderea, și al doilea, și al treilea, până la al șaptelea.

27. Iară mai pre urmă de toți, au murit și muiarea.

28. Dar la înviare, a căruia dintru acei șapte va fi muiarea? Că toți o au avut pre ea”.

29. Iară Iisus răspunzind, au zis lor: „Rătăciți, neștiind scripturile, nici putearea lui Dumnezeu.

30. Că la înviare nici să vor însura, nici să vor mărita, ci ca îngerii lui Dumnezeu în ceriu vor fi.

31. Iară de înviarea morților au nu ați cetit ce s-au zis voao de la Dumnezeu, Carele au grăit:

32.* «Eu sânt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov?» Nu easte Dumnezeu Dumnezeul morților, ci al viilor”.

*Ieșire
3, 6

33. Și, auzind noroadele, s-au mirat de învățatura Lui.

34. Iară fariseii, auzind că au rușinat (b) pre saducheii, s-au adunat împreună.

35.* Și L-au întrebat pre El unul din ei, învățătoriu de leage, ispitind pre El și zicând: 36. „Învățătoriule, care poruncă e mai mare (v) în leage?”

*Marc.
12, 28
Luca
10, 25

37. Iară Iisus au zis lui:* „Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău cu toată inima ta, și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.

*2 Leage
6, 5

38. Aceasta e întâiu și mai mare poruncă.

39. Iară a doao, aseamenea aceștia;* să iubești pre deaproapele tău ca pre tine însuți. 40. Întru aceste doao porunci, toată leagea și prorocii atârnă”.

*Levi.
19, 18
Marco
12, 31

41. Și, fiind adunați fariseii, i-au întrebat pre ei Iisus,

42. Zicând: „Ce să pare voao de Hristos, a cui Fiuu easte?” Zis-au ei: „A lui David”.

4. (a) Ceale grasă ale meale. 34. (b) Au astupat gurile saducheilor. 36. (v) În cea grecească easte: e mare.

- *Luca 20, 41 43. Zis-au lor:* „Dară cum David cu Duhul pre Dânsul Îl numeaște Domn? Zicând:
Psalm 109, 1 44. «Zis-au Domnul Domnului Mieu: ‘Șezi de-a dreapta Mea până voi pune pre vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale’».
45. Deci, deacă-L chiiamă David pre El Domn, cum easte lui Fiiu?”
46. Și nimene nu putea să-I răspunză Lui cuvânt, nici cuteza cineva dintru acea zi să-L mai întreabe pre El.

CAP 23

De cărturarii și fariseii ce șed pre catedra lui Moisi poruncește Iisus a asculta, iară faptele lor a nu urma. Descoperind fățăriia lor și trufiia, iară pre ucenici, împrotivă, învățându-i smereniia. După aceea, multe amar le amănânță pentru fățarniciia lor și pentru alte nedreptăți, vestindu-i că vor umplea măsura părinților lor, întru izgonirile dreptilor și că Ierusalimul să va pustii.

1. tunci, Iisus au grăit noroadelor și ucenicilor Săi,
2. Zicând: „Pre scaunul lui Moisi au șazut* cărturarii și fariseii.
*2 Esdr. 50, 9 3. Deci, toate câte vor zice voao să le țineți, țineți-le și le faceți; iară după faptele lor să nu faceți, că ei zic și nu fac.
*Luca 11, 46 Fapte 15, 10 4. * Că leagă sarcini greale și cu anevoie (a) a le purta și le pun pre umerile oamenilor, iară ei nici cu deagetul său nu vor să le clătească.
2 Leage 6, 8 5. Ci toate faptele sale le fac ca să se areate oamenilor că-și lătesc advorile și-și largesc marginile veșmintelor sale.
Nume. 15, 38 6. Și iubesc șaderile mai înainte la ospeațe și scaonile ceale mai de sus în săboară,
7. Și închinăciunile prin târguri și să se chiiame de la oameni: «Învățătoriule, învățătoriule!»
*Marc. 12, 39 8. * Iară voi să nu vă chemați învățători, că unul easte Învățătorul vostru, Hristos, iară voi toți frați santeți.
Luca 11, 43 9. * Și părinte să nu vă chemați voao pre pământ, că unul easte Părintele vostru, Carele easte în ceriuri.
*Iaco. 3, 1 10. Nici să vă chemați dascalii, că unul easte Dascalul vostru.
11. Și carele e mai mare întru voi să fie voao slucă.
*Mala. 1, 6 12. * Că cine să va înălța smeri-să-va; și cel ce să va smeri înălța-să-va.
Luca 14, 11 18, 14 13. Iară vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția ceriurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, nici pre cei ce întră nu-i lăsați să între.
14. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici!* Că mâncați casăle văduvelor, făcând rugăciuni lungi întru fățarnicie; pentru aceasta, veți lua mai multă osândă.
*Marc. 2, 40 Luca 20, 47 15. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că încungiurați marea și uscatul să faceți un vinitic; și deacă să face, îl faceți pre el fiiu gheenii, mai îndoit decât pre voi.
16. Vai, voao, povățuitori or[b]i carii ziceți că: «Oricine va jura pre besearcă nimica
4. (a) Cu neputință. 27. (b) Înălbite.

nu easte, iar cine va jura pre aurul besearicii deatoriu easte!»

17. Nebunilor și orbilor! Că ce easte mai mare, aurul au besearca, care sfințeaste pre aur?

18. Și oricarele va jura pre oltariu nimica nu easte, iară carele va jura pre darul care easte deasupra lui deatoriu easte.

19. Nebunilor și orbilor! Că ce easte mai mare, darul au oltariul care sfințeaste darul?
20. Deci, cel ce jură pre oltariu jură-să pre el și pre toate ceale ce sânt deasupra lui.

21. Și cel ce jură pre besearcă jură-să pre ea și pre Cel ce lăcuiaște într-însa.

22. Și cel ce jură pre ceriu jură-să pre scaonul lui Dumnezeu și pre Cel ce șeade pre el.

23.* Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zăciuiți izma și mărariul și chiiaminul și ați lăsat ceale mai greale a legii, judecata și milosteniia și credința; aceastea s-au căzut să le faceți și acealea să nu le lăsați.

*Luca 11, 46

24. Povățuitori orbi, carii străcurați țintariul și înghițiți cămila.

25. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că curățiți păharul și blidul din afară, iară dinlăuntru sânt pline de jefuiri și de nedreptăți.

26. Farisee oarbe! Curățeaste întâiu dinlăuntru păharului și a blidului, ca să fie și ce easte din afara lor curat.

27. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că vă asămănați mormânturilor celor spoite (b), care din afară să arată frumoase, iară dinlăuntru sânt pline de oasele morților și de toată necurăția.

28. Așa și voi, din afară vă arătați oamenilor drepti, iară dinlăuntru santeți pli[n]i de fățarie și fărdeleage.

29. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormânturile prorocilor și împodobiti gropile dreptilor,

30. Și ziceți: «De am fi fost în zilele părinților noștri, am fi fost lor soți în sângele prorocilor».

31. Drept aceea, mărturisiți înșivă de voi că feciori santeți celor ce au omorât pre proroci.

32. Și voi pliniți măsura părinților voștri.

33.* Șerpi, pui de năpârcă, cum veți scăpa de judecata gheenii?

*Sus 3, 7

34. Pentru aceasta, iată, trimiț la voi proroci, și înțelepți și cărturari; și dintr-înșii veți omori și veți răstigni; și dintr-înșii veți bate în săboarale voastre și veți goni din cetate în cetate.

35. Ca să vie asupra voastră tot sângele drept, carele s-au vărsat pre pământ,* de la sângele lui Avel, celui drept, până la sângele** Zahariei, fiiul Varahiei, pre carele l-ați omorât între besearică și între oltariu.

*Facer. 4, 8
**Evrei 11, 4

36. Amin zic voao, că vor veni toate

- *2 Para. 24, 22 acesteia preste neamul* acesta.
 Luca 31, 34 37. Ierusalime, Ierusalime, care omori pre proroci și ucizi cu pietri pre cei trimiși la tine; de câte ori am vrut să adun fiii tăi, în ce chip adună găina puii săi supt aripi și nu ai vrut?
 38. Iată, să va lăsa voao casa voastră pustie.
 39. Că zic voao că nu Mă veți mai vedea de acum, până când veți zice: «Bine e cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!»

CAP 24

Vestește răsipirea besearicii. Și îndeamnă să se ferească de viitorii înșelători, vestind viitoarele războaie și izgoniri. Scula-să-vor Hristoși mincinoși și proroci mincinoși. De venirea Fiiului Omenesc, făcându-să mai nainte seamne în soare, în lună și în steale. Tuturor necunoscută a fi zioa judecării, zice Hristos. Și de sluga cea credincioasă și de cea rea, pentru care învață pururea a priveghea.

1. i ieșind Iisus, mergea din besearică și s-au apropiat ucenicii Lui ca să-I areate zidurile besearicii.*
- *Marco 13, 1 2. Iară Iisus au zis lor: „Vedeți acesteia toate? Amin zic voao,* nu să va lăsa aici Luca 21, 5 ppiatră pre ppiatră, carea nu să va desface”.
- *Luca 19, 44 3. Și șezând El pre Muntele Maslinilor, s-au apropiat la El ucenicii deosebi, zicând: „Spune-ne noao când vor fi acesteia? Și ce easte sămnnul venirii Tale și al sfârșitului veacului?”
- *Efesea. 5, 6 4. Și răspunzind Iisus, au zis lor:* „Căutați să nu vă amăgească cineva pre voi.
- Colos. 2, 18 5. Că mulți vor veni în numele Mieu, zicând: «Eu sânt Hristos», și pre mulți vor înșela.
6. Și veți auzi războaie și vești de războaie. Vedeți să nu vă turburați, că să cade să fie acesteia toate și încă nu-i sfârșitul.
7. Că să va scula limbă pre limbă și împărăție pre împărăție, și vor fi ciume și foameți și cutremuri pre alocurea.
8. Și acesteia toate sânt începătură durerilor.
- *Sus 10, 17 9.* Atunci, vor da pre voi întru nevoi și vor Luca 21, 12 pentru numele Mieu.
10. Și atunci, să vor sminti mulți și să vor vinde unul pre altul și va urî unul pre altul.
- 15, 20 11. Și mulți proroci mincinoși să vor scula și vor înșela pre mulți.
- 16, 2 12. Și pentru înmulțirea fărdelegii, dragostea a multora va răci.
13. Iară cel ce va răbda până în sfârșit, acela să va mântui.
14. Și să va propovedui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, întru mărturie tuturor neamurilor, și atunci va veni sfârșitul.
- *Marc. 13, 14 15.* Deci, când veți vedea urâciunea pus-tiirii, carea s-au zis prin Daniil, prorocul, stând în locul cel sfânt (cel ce cetește

- să înțăleagă**),
16. Atunci, cei ce sânt în Iudeea să fugă la munți.
17. Și carele va fi în pod să nu să pogoară să ia ceva din casa sa.
18. Și carele va fi în câmp să nu să întoarcă să-și ia hainele sale.
19. Iară, vai, celor ce vor avea în pân-tece și celor ce vor apleca întru aceale zile.
20. Ci vă rugați ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta.
- 21.* Că va fi atunci nevoie mare, care n-au fost din începutul lumii până acum, nici va fi.
22. Ci, de nu s-ar scurta zilele acealea, nu s-ar mântui tot trupul; iară pentru cei aleși să vor scurta zilele acealea.
- 23.* Atunci, de va zice voao cineva: «Iată, aici e Hristos, sau acolo», să nu creadeți.
24. Că să vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși și vor da seamne mari și minuni (a) ca să amăgească (de să va putea) și pre cei aleși.
25. Iată, mai înainte, am spus voao.
26. Deci, de vor zice voao: «Iată, în pustie easte», să nu ieșiți, «Iată, în cămări», să nu creadeți.
27. Că, precum iase fulgerul de la răsărit și să arată până la apus, așa va fi și venirea Fiiului Omenesc.
- 28.* Că oriunde va fi stârvul, acolo să vor aduna și vulturii.
- 29.* Iară, îndată după scârba zilelor acelora, soarele să va întuneca, și luna nu va mai da lumina sa, și stealele vor cădea din ceriu, și puterile ceriurilor să vor clăti.
30. Și atunci, să va arăta sămnnul Fiiului Omenesc în ceriu* și atunci vor plânge toate neamurile pământului și vor vedea pre Fiul Omenesc venind pre norii ceriului, cu putere și cu mărire multă.
- 31.* Și va trimite pre îngerii Săi, cu glas mare de trâmbiță, și vor aduna pre aleșii Lui de la patru vânturi, de la marginile ceriurilor, până la sfârșiturile lor.
32. Iară de la smochin vă învățați pildă, când sânt mlădițele lui tinere și înfrunzește, știți că aproape e vara.
33. Așa și voi, când veți vedea acesteia toate, să știți că aproape easte, lângă uși.
34. Amin zic voao, nu va trece neamul acesta, până când vor fi acesteia toate.
- 35.* Cериul și pământul vor trece, iară cuvintele Meale nu vor trece.
36. Iară de zioa aceea și de ceas nimene nu știe, nici îngerii din ceriuri, fără numai Tatăl Mieu, sângur.
- 37.* Că, precum au fost zilele (b) lui Noe, așa va fi și venirea Fiiului Omenesc.
38. Și cum era în zilele ceale mai înainte de potop, mânca și bea, să însura și
24. (a) Mirăzenii. 37. (b) În zilele.

**Luca

21, 20
Danii.

9, 27

*Fapt.
1, 12*Marc.
13, 20Luca
17, 23*Luca
17, 37[*]Isaia
13, 10Iezechi.
32, 7Ioil
2, 10

3, 15

Marco
13, 24Luca
21, 25*Apoc.
1, 7*Cori.
5, 221 Tesal.
4, 15*Marc.
13, 31*Facer.
7, 7Luca
17, 26

să mărita, până în zioa în carea au intrat Noe în corabie.

39. Și nu au știut până când au venit potopul și au luat pre toți. Așa va fi și venirea Fiiului Omenesc.

40. Atunci, doi vor fi în câmp, unul să va lua și altul să va lăsa.

41. Doao măcinând la moară, una să va lua și alta să va lăsa.

42. Deci, priveghiați, că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni (v).

Marc. 13, 33 Luca 12, 39 43. Iară aceasta să știți, că, de ar ști stăpânul casii în care ceas va veni (g) furul, ar priveghea și nu ar lăsa să-i sape casa lui.

44. Pentru aceea, și voi fiți gata, că, în ceasul în care nu gândiți, Fiiul Omenesc va veni (d).

45. Deci, cine easte slugă credincioasă și înțeleaptă, pre carele l-au pus domnul său preste slugile casii sale, ca să dea lor hrana la vreme?

Apoc. 16, 15 46. Fericită e sluga aceea, pre carele, viind domnul lui, îl va afla făcând așa.

47. Amin zic voao, că preste toată avuția sa pune-l-va pre el.

48. Iară de va zice acea slugă rea întru inima sa: «Zăbovește domnul meu a veni»,

49. Și va începe a bate pre soțiile sale, mâncând și bând cu bețivii,

50. Veni-va domnul slugilor aceia în zioa în care nu așteaptă și în ceasul în care nu știe,

51. Și-l va despica pre el în doao și partea lui cu fărnicii o va pune.* Acolo va fi plângere și scârjnire dinților.

*Sus 13, 42 Jos 25, 30

CAP 25

Pune înainte pilde despre zeace fecioare, și despre tălanții slugilor împărțiți, a căroro domnii, de departe întorcându-să, fieștecăruia răsplătește după vredniciia lor. Judecata cea mai de pre urmă o pune înaintea ochilor, și pricina răsplătirii celor buni și a pedepsii celor răi.

1. tunci, să va asămăna împărăția ceriurilor cu zeace feate, care, luându-și candilele sale, au ieșit întru întâmpinarea mirelui.

2. Și cinci dintru eale era înțeleapte, iară cinci, nebune.

3. Ceale nebune, luându-și candilele sale, nu au luat cu sine untdelemn.

4. Iară ceale înțeleapte au luat untdelemn în vasăle sale, cu candilele sale.

5. Deci, zăbovindu-să mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. Iară la miezul nopții s-au făcut strigare: «Iată, mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea lui».

7. Atunci, s-au sculat toate featele acealea și și-au împodobit candilele sale.

8. Iară ceale nebune au zis celor înțeleapte: «Dați-ne noao din untdelemn al

42. (v) În cea grecească easte: vine. 43. (g) Vine.

44. (d) Vine.

vostru, că candilele noastre să stâng».

9. Și au răspuns ceale înțeleapte, zicând: «Dar de nu ne va agiunge noao și voao, ci mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați voao».

10. Și, mergând eale să cumpere, venit-au mirele și ceale ce erau gata au intrat cu el la nuntă și s-au închis ușa.

11. Iară mai apoi a venit și cealealalte feate, zicând: «Doamne, doamne, deșchide noao».

12. Iară el, răspunzind, au zis: «Adevăr zic voao, nu vă știu (a) pre voi».

13.* Drept aceea, privegheați, că nu știți zioa, nici ceasul, în care Fiiul Omenesc va veni (b).

*Marc. 13, 33

14.* Că în ce chip un om, mergând departe, au chemat slugile sale și le-au dat lor avuția sa,

*Luca 19, 12

15. Și unuia i-au dat cinci talanți, altuia doi, iară altuia unul, fieștecăruia după putearea lui, și îndată s-au dus.

16. Deci, mergând cel ce luasă cinci talanți, au lucrat cu ei și au făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea, și cel cu doi, au dobândit și el alți doi.

18. Iară cel ce luasă unul, ducându-să, au săpat în pământ și au ascuns argintul domnului său.

19. Și după multă vreme, venit-au (v) domnul slugilor acelora și au luat socoteală cu ei.

20. Și, venind cel ce luasă cinci talanți, adus-au și alți cinci talanți, zicând: «Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am dobândit cu ei».

21. Iară domnul său i-au zis lui: «Bine, slugă bună și credincioasă, preste puțin ai fost credincios, preste multe te voiu pune, întră întru bucuriia domnului tău».

22. Și, venind și cel ce luasă doi talanți, au zis: «Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată, alți doi talanți am dobândit cu ei».

23. Și i-au zis lui domnul său: «Bine, slugă bună și credincioasă, preste puțin ai fost credincios, preste multe te voiu pune, întră întru bucuriia domnului tău».

24. Și, venind și cel ce luasă un talant, au zis: «Doamne, te-am știut că ești om greu, seaceri unde nu ai sămânat și aduni de unde nu ai răsipit».

25. Și, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ, iată, ai al tău».

26. Și, răspunzind domnul său, i-au zis lui: «Slugă rea și leaneșe, știut-ai că seacer unde n-am sămânat și adun de unde nu am răsipit».

27. Căzutu-ți-s-au fie să dai argintul meu schimbătorilor și venind eu aș fi luat al meu cu dobândă».

12. (a) Nu v-am cunoscut. 13. (b) Vine. 19. (v) Vine.

28. Luați, dară, de la el talantul și-l dați celui ce are zece talanți.

Sus 29. Că tot celui ce are să va da lui și va prisosi, iară de la cel ce nu are și ce are să va lua de la el.

4, 25 30. Și pre sluga cea netreabnică aruncați-o Luca întru întunearecul cel mai din afară; acolo 8, 18 va fi plângere și crâjnire dinților.

19, 26 31. Iară când va veni Fiiul Omenesc întru mărirea Sa și toți sfinții ingeri cu Dânsul, atunci va șede pe scaunul mării Sale.

32. Și să vor aduna înaintea Lui toate neamurile și va despărți pre ei, unul de cătră altul, cum aleage păstoriul oile din capre.

33. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iară caprele de-a stânga.

34. Atunci, va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: «Veniți, blagosloviții Părintelui Mieu, moșteniți împărăția, carea e gătită voao de la întemeierea lumii.

Isaia 35. Că am flămânzit și Mi-ați dat de am 58, 7 mâncat; însătoșeat-am și Mi-ați dat de am Ieremie beut; strein am fost și M-ați priimit.

[Iez.] 36. Gol, și M-ați îmbrăcat;* bolnav am fost 18, 7 și M-ați cercetat pre Mine; în temniță am

*Eclis. fost și ați venit la Mine».

[Sirah] 37. Atunci, vor răspunde Lui dreptii, zi- 7, 37 când: «Doamne, când Te-am văzut flămând și Te-am hrănit? Sau însătat și Ți-am dat de ai beut?

38. Sau când Te-am văzut strein și Te-am priimit? Sau gol, și Te-am îmbrăcat?

39. Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine?»

40. Și, răspunzind Împăratul, va zice lor: «Adevăr zic voao, încât ați făcut unuia dintru acești frați mai mici ai Mie, Mie ați făcut».

41. Atunci, va zice și celor de-a stânga Lui:* «Duceți-vă de la Mine, blăstămaților, 6, 9 în focul de veaci, care e gătit diiavolului și [8] ingerilor lui.

Sus 42. Că am flămânzit și nu Mi-ați dat să 7, 23 mănânc; însătoșeat-am și nu Mi-ați dat să Luca beau.

13, 25 43. Strein am fost și nu M-ați priimit; gol, [27] și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță și nu M-ați cercetat».

44. Atunci, vor răspunde Lui și ei, zicând: «Doamne, când Te-am văzut flămând sau însătat sau strein sau gol sau bolnav sau în temniță și nu am slujit Ție?»

45. Atunci, va răspunde lor, zicând: «Adevăr zic voao, încât nu ați făcut unuia dintru acești mai mici, nici Mie nu ați făcut».

Danii. 46. Și vor merge aceștia în munca de 12, 2 veaci, iară dreptii în viața de veaci”.

CAP 26

Ioan
5, 29

Să sfătuiesc căpeteniile popilor a ucide pre Iisus, Carele cu ungere scumpă de la muiare să unge, murmurând ucenicii. Să vinde de Iuda. De a căruia vindere ucenicilor la cină grăiaște, în carea, pâinea în trupul Său și vinul în sânge prefăcând, ucenicilor le dă. Le spune că toți să vor sminti și Petru de trei ori Îl va tăgădui. Și după a treia rugăciune să prinde de jidovi. A cărora unuia Petru îi taie ureachiia. Fugând ucenicii înaintea Caiafii, de mărturii mincinoase să pârăște și, vinovat de moarte judecându-să, să scuipe și să bate și de trei ori de Petru să tăgăduiaște.

1. i au fost când au săvârșit Iisus cuvintele aceastea toate, zis-au ucenicilor Săi:

2.* „Știți că după doao zile Paș- *Marc. tile vor fi și Fiiul Omenesc Să va da să Se 14, 1 răstignească”.

3. Atunci, s-au adunat arhierii și cărturarii și bătrânii norodului în curtea arhierelui, carele să chema Caiafa.

4. Și au făcut sfat să prinză pre Iisus cu vicleșug și să-L omoară.

5. Și zicea: „Nu în zi de praznic, ca să nu fie gâlceavă în norod”.

6. Iară Iisus fiind în Vitaniia, în casa lui Simon, leprosul,

7. Venit-au la El o muiare, având un alavastru (a) cu mir de mult preț* și l-au turnat pre capul Lui, șezând El. *Marc. 14, 3

8. Iară văzând ucenicii Lui s-au mâniaat, zicând: „Pentru ce această pagubă? Ioan 11, 2

9. Că să putea vinde acest mir cu mult și să se dea săracilor”.

10. Iară Iisus știind, au zis lor: „Ce faceți supărare muierii? Că bun lucru au făcut cu Mine.

11. Că pre săraci pururea-i aveți cu voi, iară pre Mine nu Mă aveți pururea.

12. Că vârsând aceasta mirul acesta pre trupul Mieu, spre îngroparea Mea l-au făcut.

13. Amin zic voao, oriunde să va propovedui Evangheliia aceasta, în toată lumea zice-să-va și ce au făcut aceasta întru pomenirea ei”.

14.* Atunci, mergând unul din cei doispră- *Marc. zeace, carele să chema Iuda Iscarioteanul, 14, 10 la arhierii, Luca

15. Au zis lor: „Ce vreați să-mi dați mie și eu Îl voiu da pre El voao?” Iară ei i-au pus lui 22, 4 treizeci de arginți.

16. Și, de atunci, căuta vreame cu prilej, ca să-L dea pre El.

17.* Iară în zioa cea dintâiu a azimelor, *Marc. venit-au ucenicii la Iisus, zicând Lui: „Unde 14, 12 vei să gătim Ție să mănânci Paștile?” Luca

18. Iară El au zis lor: „Meargeți în oraș la oarecine și ziceți lui: «Învățătorul zice: ‘Vreamea Mea aproape este, la tine voiu face Paștile cu ucenicii Mie’»”.

19. Și au făcut ucenicii cum le-au poruncit lor Iisus și au gătit Paștile. 22, 7

7. (a) Vas de alavastru.

- *Marc. 14, 17** 20.* Și, făcându-să seară, șezut-au cu cei doisprăzece ucenici ai Săi.
- Luca 22, 14** 21. Și mâncând ei, au zis: „Amin zic voao,* că unul dintră voi Mă va vinde”.
- *Ioan 13, 21** 22. Iară ei s-au întristat foarte și au început a zice Lui, fieștecarele dintr-înșii: „Au, doară, eu sânt, Doamne?”
23. Iară el, răspunzind, au zis: „Cel ce întinsă cu Mine mâna în blid, acela va să Mă vânză.”
- *Psalm 40, 10** 24. Ci Fiiul Omenesc merge,* cum e scris despre El; dar vaiu de omul acela prin carele [9] Fiiul Omenesc Să vinde, mai bine ar fi fost lui de nu s-ar fi născut omul acela”.
25. Și, răspunzind Iuda, vânzătorul Lui, au zis: „Au, doară, eu sânt, Învățătoriule?” Zis-au Lui: „Tu ai zis”.
- *1 Cor. 11, 24** 26.* Deci, mâncând ei, au luat Iisus pâine și, blagoslovind, au frânt și au dat ucenicilor Săi și au zis: „Luați de mâncați, acesta e trupul Mieu”.
27. Și, luând paharul și mulțemind, le-au dat lor, zicând: „Beați dintru acesta toți.
28. Că acesta e sângele Mieu, al Legii ceii Noao, carele să varsă pentru mulți întru iertarea păcatelor.
29. Dară vă zic voao că nu voiu bea de acuma dintru această roadă a viții, până la zioa aceea când acela îl voiu bea cu voi, nou, întru împărăția Tatălui Mieu”.
30. Și, dând laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.
- *Marc. 14, 27** 31. Atuncea, au zis lor Iisus:* „Toți voi vă veți sminti în Mine, întru această noapte, că scris easte:* «Bate-voiu păstoriul și să vor răsipi oile turmii».
- Ioan 16, 32** 32. Iară după Înviiarea Mea,* merge-voiu mai înainte de voi, în Galileea”.
- *Marc. 14, 28** 33. Și, răspunzind Petru, au zis Lui: „De s-ar și sminti toți întru Tine, iară eu niciodată nu mă voiu sminti”.
- *Marc. 14, 30** 34. Zis-au Iisus lui:* „Adevăr grăiesc ție că, în această noapte, mai nainte de cântatul cocoșului, de trei ori te vei lăpăda de Mine”.
- Ioan 13, 30** 35. Zis-au Petru Lui:* „De ar trăbui și a muri cu Tine, nu mă voiu lăpăda de Tine”.
- *Marc. 14, 31** 36. Așijderea și toți ucenicii au zis.
- Luca 22, 33** 36. Atuncea, au venit cu ei Iisus în satul ce să chiiamă Ghetsimani și au zis (b) ucenicilor: „Ședeți aicea până voiu merge să Mă rog acolo”.
37. Și, luând pre Petru și pre cei doi feciori ai lui Zevedeu, au început a Să întrista și foarte tare a Să mâhni.
38. Atuncea, au zis lor Iisus: „Întristat easte sufletul Mieu până la moarte, rămâneți aicea cu Mine și priveghiați”.
39. Și, mergând puțin, au căzut pre fața Sa, rugându-Să și zicând: „Părintele Mieu, de easte cu puțință, treacă de la Mine paharul acesta, însă nu precum voiu Eu, ci precum
36. (b) Zice.
- Tu”.
40. Și au venit la ucenici și i-au aflat pre ei dormind și au zis lui Petru: „Așea, n-ați putut un ceas priveghia cu Mine!
41. Privegheați și vă rugați ca să nu intrați în ispită, că sufletul e gata, iară trupul e slab”.
42. Iarăși, a doao oară mergând, S-au rugat, zicând: „Părintele Mieu, de nu poate acest pahar treace de la Mine, să nu-l beau pre el, fie voia Ta”.
43. Și viind, i-au găsit pre ei iarăși dormind, că era ochii lor îngreioați.
44. Și, lăsându-i pre ei, iarăși au mers și S-au rugat, a treia oară, același cuvânt zicând.
45. Atuncea, au venit la ucenicii Săi și au zis lor: „Dormiți acum și vă odihniți, iată, s-au apropiat ceasul și Fiiul Omenesc Să va da în mâinile păcătoșilor.
- 46.* Sculați-vă, să mergem, iată, s-au apropiat cela ce M-au vândut”.
- *Marc. 14, 43** 47. Și încă ei grăind, că, iată, Iuda, unul din cei doisprăzece, au venit, și cu el mulțime multă, cu sabii și cu fuști de la arhierii și bătrânii norodului.
- Luca 22, 47** 48. Iară cel ce-L vândusă pre El le-au dat lor semn, zicând: „Ori pre carele voiu săruta, Acela easte, prindeți-L pre El”.
- Ioan 18, 3** 49. Și, îndatăși apropiindu-să de Iisus, au zis: „Bucură-Te, Învățătoriule!” Și L-au sărutat pre El.
50. Iară Iisus au zis lui: „Priiatine, pentru ce ai venit?” Atuncea, apropiindu-să, pus-au mâinile pre Iisus și L-au prins pre El.
51. Și, iată, unul din cei ce era cu Iisus, întinzându-și mâna, ș-au scos sabiia sa și, lovind pre sluga arhierelui, i-au tăiat ureachea lui.
- *Marc. 14, 43** 52. Atuncea, i-au zis Iisus lui: „Întoarce-ți sabiia ta în locul ei,* că toți carii scot sabiia de sabie vor muri.
- Apoca. 13, 10** 53. Au pare-ți că nu pociu acum ruga pre Tatăl Mieu și-Mi va pune Mie înainte mai mult decât doasprăzece leghioane de îngeri?
- *Isaia 53, 10** 54.* Dară cum să vor umplea scripturile, că așa să cade să fie?”
55. Întru același ceas, au zis Iisus noroadelor: „Ca la un tâlhariu ați ieșit, cu sabii și cu fuști, să Mă prindeți pre Mine. În toate zilele la voi am șezut, învățând în besearică, și nu M-ați prins.
56. Aceastea toate s-au făcut ca să se umplă scripturile prorocilor”. Atuncea, ucenicii toți* lăsându-L pre El, au fugit.
- *Marc. 14, 50** 57.* Iară ei, prinzind pe Iisus, L-au dus la Caiafa, arhierul, unde era cărturarii și bătrânii adunați.
- Luca 22, 54** 58. Iară Petru mergea după El până la curtea arhierelui și, intrând înlăuntru, ședea cu slugile, să-l vază sfârșitul.
- *Ioan 18, 24**

59. Iară arhieriei și bătrânii și tot sfatul căuta mărturii mincinoase asupra lui Iisus, ca să-L omoară pre El.

60. Și nu au aflat; și multe mărturii mincinoase fiind de față, n-au aflat nimic. Iară mai apoi, fiind doao mărturii mincinoase,

*Ioan 2, 19 61. Au zis: „Acesta au zis:» «Poci răsi pi besearica lui Dumnezeu și în trei zile să o zidesc pre dânsa»”.

62. Și, sculându-să arhierul, au zis Lui: „Nimica nu răspunzi la acestea ce mărturisesc aceștia asupra Ta?”

63. Iară Iisus tăcea. Și, răspunzând arhierul, au zis Lui: „Juru-Te pre Dumnezeu cel viu, ca să spui noao de ești Tu Hristos, Fiiul lui Dumnezeu?”

Sus 16, 27 64. Zis-au Iisus lui: „Tu ai zis; însă, zic voao, de acum veți vedea pre Fiiul Omenesc șezând de-a dreapta puterii și fiind pre norii ceriului”.

65. Atuncea, arhierul ș-au rumt veșmintele sale, zicând că: „Grăiaște hulă; ce ne mai trebuiesc mai multe mărturii? Iată, acum ați auzit hula Lui.

66. Ce vă pare voao?” Iară ei răspunzând, au zis: „Vinovat easte morții”.

Isaiia 50, 7 67. Atuncea au scuipat în obrazul Lui și L-au pâlmit preste față, iară alții L-au bătut,

Marco 14, 65 68. Zicând: „Proroceaste noao, Hristoase, cine easte cela ce Te-au lovit?”

Luca 26, 55 Ioan 18, 17 69. Iară Petru ședea afară, în curte. Și au venit la el o slujnică, zicând: „Și tu erai cu Iisus Galileeanul”.

70. Iară el s-au lăpădat înaintea tuturor, zicând: „Nu știu ce zici”.

71. Și, ieșind el la poartă, văzutu-l-au pre el alta, și au zis celor de acolo: „Și acesta era cu Iisus Nazarineanul”.

72. Și iarăși s-au lăpădat cu jurământ că: „Nu știu pre omul”.

73. Iară preste puțintel, apropiindu-să cei ce sta, au zis lui Petru: „Adevărat, și tu ești dintr-înșii, că și graiul tău te arată”.

74. Atuncea, au început a să blăstăma și a să jura că: „Nu știu omul”. Și numaidecât au cântat cocoșul.

75. Și și-au adus aminte Petru de cuvântul lui Iisus, ce-i ziseasă lui că: „Mai înainte de cântatul cocoșului, de trei ori te vei lăpăda de Mine”. Și ieșind afară, au plâns cu amar.

CAP 27

Iuda, întorcând arginții, s-au spânzurat. Iisus, înaintea lui Pilat, pârât fiind, nu răspunde. Iară muiarea lui Pilat îi zice a fi drept. Însă să aleage Varava. Pilat, spălându-și mâinile, pre Iisus bătându-L, Îl dă să Se răstignească, Carele de ostași batjocorindu-Să, Să duce la răstignire și cu fiiare adăpându-Să, între tâlhari Să răstignească, împărțindu-Să veșmintele Lui și multe de la mulți I să aruncă blăstămuri. Răsare întunea-

rec. Și strigând Iisus: „Eli”, cu oțet adăpându-Să, cu strigare Își dă sufletul și seamne să fac. Trupul lui Iisus, de Iosif îngropat, Să păzească de ostași.

1. **N**ară deacă s-au făcut zio, sfātuintu-s-au toți arhieriei și bătrânii norodului asupra lui Iisus, ca să-L omoară pre El.

2.* Și legându-L, L-au dus și L-au dat lui Pilat, domnului (a) din Pont. *Marc. 15, 1

3. Atunci, văzând Iuda, cel ce vândusă pre Dânsul, că L-au judecat spre moarte, căindu-să, au întors cei treizeci de arginți arhierieilor și bătânilor, Luca 23, 1 Ioan 18, 28

4. Zicând: „Greșit-am vânzând sânge nevinovat”. Iară ei au zis: „Ce easte noao? Tu vei vedea”.

5. Și, aruncând arginții în besearică, s-au dus în laturi* și, mergând, s-au spânzurat. *Fap. 1, 18

6. Iară arhieriei, luând arginții, au zis: „Nu să cade a pune aceștia în vistieria besearicii, de vream ce preț de sânge easte”.

7. Și sfat făcând, au cumpărat cu ei țarina unui olariu, pentru îngroparea străinilor.

8.* Drept aceaea, s-au numit pământul acela Pământul Sângelui, până în zioa de astăzi. *Fap. 1, 19

9. (Atunci s-au plinit zisa lui Ieremie, pro- rocul, carele zice:* „Și au luat treizeci de arginți, prețul celui prețuit, carele s-au prețuit, de fiii lui Israil, *Zahar. 11, 12

10. Și i-au dat pre țarina olariului, precum mi-au spus mie Domnul”).

11. Iară Iisus sta înaintea deregătoriului.* Și L-au întrebat pre El deregătoriul, zicând: *Marc. 15, 2
„Au Tu ești împăratul jidovilor?” Iară Iisus Luca 23, 3
au zis lui: „Tu zici”.

12. Și, când grăia asupra Lui arhieriei și bătrânii nimic nu răspundea, Ioan 18, 33

13. Atunci au zis Pilat Lui: „Au nu auzi câte mărturisesc asupra Ta?”

14. Și nu i-au răspuns lui la nici un cuvânt, cât să mira deregătoriul foarte.

15. Iară la praznic, avea obiceiul deregătoriul să slobozească norodului un vinovat, pre carele vrea ei.

16. Și avea atunci un vinovat vestit, carele să chema Varava.

17. Deci, adunându-să ei, le-au zis lor Pilat: „Pre carele vreți să vă sloboz voao? Pre Varava au pre Iisus, carele să zice Hristos?”

18. Că știa că pentru pizma L-au dat pre El.

19. Și, șezând el la judecată, trimis-au la el muiarea lui, zicând: „Nimica ție (b) și dreptului acestuia, că multe am pățit astăzi în vis pentru Dânsul”.

20. Iară arhieriei și bătrânii îndemna noroadele ca să ceară pre Varava, iară pre Iisus să-L piază.

21. Și, răspunzind deregătoriul, au zis lor: „Pre cine vreți dintr-amândoi să vă sloboz voao?” Iară ei au zis: „Pre Varava”.

2. (a) Deregătoriul. 19. (b) Să nu faci rău.

22. Zis-au lor Pilat: „Dară ce voi face lui Iisus, Carele să zice Hristos?” Zis-au lui toți: „Să Se răstignească”.

23. Iară deregătoriul au zis: „Dară ce rău au făcut?” Iară ei mai vârtos striga, zicând: „Să Se răstignească!”

24. Deci, văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâlceavă să face, luând apă și-au spălat mâinile înaintea norodului, zicând: „Nevinovat sânt de sângele acestui drept, voi veți vedea”.

25. Și, răspunzând tot norodul, au zis: „Sângele Lui asupra noastră și asupra fiilor noștri”.

26. Atunci, le-au slobozit lor pre Varava, iară pre Iisus, bătându-L, L-au dat să-L răstignească.

Marc. 15, 6 pre Iisus în divan, adunat-au la Dânsul toată mulțimea ostașilor.

[16] 28. Și, dezbrăcându-L pre El, L-au îmbrăcat cu haină mohorâtă.

Psalm 21, 17 29.* Și, împletind cunună de spini, au pus în capul Lui și trestie în dreapta Lui și, *Ioan 19, 2 îngenunchind înaintea Lui, își bătea joc de El, zicând: „Bucură-Te, împăratul jidovilor”.

30. Și, scuipând asupra-I, au luat trestia și-L bătea preste cap.

31. Și, deacă L-au batjocorit pre El, dezbrăcat-au de pre El haina și L-au îmbrăcat în hainele Sale și L-au dus să-L răstignească.

32. Iară ieșind afară, aflat-au pre un om, anume Simon Chirineu, pre acesta l-au silit să ducă crucea Lui.

33. Și, venind la locul care să chiiamă Golgota, ce să zice: „Locul Căpăținii”,

34. l-au dat Lui să bea oțet amestecat cu fiiare și, gustând, nu au vrut să bea.

35. Și, deacă L-au răstignit pre El, au împărțit veșmintele Lui, aruncând sorți, ca să se plinească ce s-au zis de prorocul: „Împărțit-au veșmintele Meale lor și pentru haina Mea au aruncat sorți”.

36. Și, șezând, păzea pre El acolo.

37. Și au pus deasupra capului vina Lui scrisă: „Acesta easte Iisus, împăratul jidovilor”.

38. Atunci, au răstignit cu El împreună doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga.

39. Iară cei ce trecea hulea pre Dânsul, clătind cu capetele sale,

40. Și zicând: „Tu, Cel ce spargi besearica și a treia zi o zidești, mântuiaște-Te pre Tine Însuși! De ești Fiiul lui Dumnezeu, pogoară-Te de pre cruce!”

41. Așijderea, și arhierii batjocorindu-L, împreună cu cărturarii și cu bătrânii, zicea:

*Pild. 2, 18 42. „Pre alții au mântuit, iară pre Sine nu poate să Se mântuiască?” De easte împăratul lui Israil, pogoară-Se acum de pre cruce

și vom creade Lui.

43.* Nădăjduia spre Dumnezeu, izbăvească-L acum pre El, de vrea pre El, că au zis că: «Fiiul lui Dumnezeu sânt!» *Psalm 21, 9 [8]

44. Aseamenea și tâlharii, cei ce era împreună cu El răstigniți, Îl ocărea.

45. Iară de la al șasălea ceas întunearec s-au făcut preste tot pământul, până la al noaolea ceas.

46. Și, în ceasul al noaolea, au strigat Iisus cu glas mare, zicând:* „Ili, Ili, lama savah-tani?” Ce să zice: „Dumnezeul Mieu, Dumne-zeul Mieu, căci M-ai lăsat?” *Psal. 21, 2 [1]

47. Iară unii din cei ce sta acolo, auzind, zicea că pre Ilie strigă acesta.

48. Și, îndată alergând unul dintr-înșii și luând un bureate, l-au umplut de oțet și, puindu-l întru o trestie, îl adăpa pre El.

49. Iară ceialalți zicea: „Lasă, să vedem, veni-va Ilie să-L mântuiască pre El?”

50. Iară Iisus, iarăși strigând cu glas mare, Și-au dat sufletul.

51.* Și, iată, catapeteasma besearicii s-au rupt în doao, de sus până jos, și pământul s-au cutremurat și pietrele s-au despicat. *2 Para. 3, 14

52. Și mormânturile s-au deschis și multe trupuri ale sfinților, carii adormise, s-au sculat.

53. Și, ieșind din mormânturi, după învierea Lui, au venit în sfânta cetate și s-au arătat multora.

54. Iară sutașul și cei ce era cu el împreună păzind pre Iisus, văzând cutremurul și ceale ce se făcuse, s-au spăimântat foarte, zicând: „Adevărat, Fiiul lui Dumnezeu era Acesta”.

55. Și era acolo și muieri multe, de departe privind, care mersease după Iisus din Galileea, slujind Lui.

56. Între care era Mariia Magdalina și Mariia lui Iacov și muma lui Iosie și muma fiilor lui Zevedeu.

57.* Iară făcându-să seară, venit-au un om bogat din Arimateea, anume Iosif, carele și el fusease ucenic lui Iisus. *Marc. 15, 42

58. Acesta, venind la Pilat, au cerut trupul lui Iisus. Atunci, Pilat au poruncit să se dea trupul. Luca 23, 50

59. Și, luând trupul, Iosif l-au înfășurat cu giolgiu curat. Ioan 19, 38

60. Și l-au pus într-un mormânt al său, nou, care-l săpasă în pîiatră și, prăvălind o pîiatră mare pre ușa mormântului, s-au dus.

61. Și era acolo Mariia Magda[l]ina și cea-alaltă Marie, șezând în preajma mormântului.

62. Iară a doao zi, carea easte după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat,

63. Zicând: „Doamne, adusu-ne-am aminte că acel amăgitoriu au zis, încă fiind viu:

«După trei zile Mă voi scula».

64. Deci, poruncește să se păzască mormântul până a triia zi, ca nu cumva venind ucenicii Lui noaptea să-L fure și să zică norodului: «S-au sculat din morți», și va fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâiu».

65. Zis-au lor Pilat: „Aveți păzitori, mergeți de păziți cum știți”.

66. Iară ei, mergând, au întărit mormântul cu pază, pecetluind piatra.

CAP 28

Făcându-să cutrămur de pământ și înfricoșându-să străjarii. Îngerul vestește muierilor învierea lui Hristos, Carele, arătându-Li-se, le poruncește (precum și îngerul poruncisă) să vestească ucenicilor că vor vedea pre Domnul în Galileea. Ostașii, străjarii mormântului, cu bani amăgiți fiind, zic a fi furat trupul lui Hristos. Ucenicii, văzând în Galileea pre Domnul, li s-a poruncește a merge și a învăța și a boteza toate limbile.

*Marc.
16, 1
Ioan
20, 11

1. **M**ară* în seara sâmbetii, carea lumina spre zioa cea dintâiu a săptămânii, venit-au Mariia Magdalena și ceaalaltă Marie să vază mormântul.

2. Și, iată, cutrămur mare s-au făcut, că îngerul Domnului, pogorându-să din ceriu și venind, au răsturnat piatra de pre ușe și au șezut deasupra ei.

3. Și era fața lui ca fulgerul și veșmântul lui alb ca zăpada.

4. Și de frica lui, străjarii s-au spăimântat și au fost ca morți.

5. Și, răspunzând, îngerul au zis muierilor: „Nu vă teameți, voi știu că pre Iisus cel răstignit căutați.

6. Nu easte aici, că S-au sculat cum au zis; veniți de vedeți locul unde au zăcut Domnul.

7. Și, degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că S-au sculat din morți și, iată, merge înaintea voastră în Galileea, acolo Îl veți vedea pre Dânsul. Iată, am spus voao”.

8. Și, ieșind curând de la mormânt, cu frică și cu bucurie mare, au alergat să spuie ucenicilor Lui.

9. Și, mergând eale să spuie ucenicilor Lui și, iată, Iisus le-au întâmpinat pre eale, zicând: „Bucurați-vă!” Iară eale, apropiindu-să, au cuprins picioarele Lui și s-au închinat Lui.

10. Atunci au zis Iisus lor: „Nu vă teameți, mergeți, vestiți fraților Miei ca să mergă în Galileea și acolo Mă vor vedea”.

11. Iară mergând eale, iată, unii din străjeari venind în cetate au spus arhierilor toate ceale ce s-au făcut.

12. Și, adunându-să împreună cu bătrânii și sfat făcând, arginți mulți au dat ostașilor,

13. Zicând: „Ziceți că ucenicii Lui, noaptea venind, L-au furat, dormind noi.

14. Și de se va auzi aceasta la deregătoriul, noi vom împlânzi pre el și pre voi fără de grijă vă vom face”.

15. Iară ei, luând arginții, au făcut cumu-i învățase și s-au vestit cuvântul acesta întră iudei până astăzi.

16. Iară cei unsprăzece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-au poruncit lor Iisus.

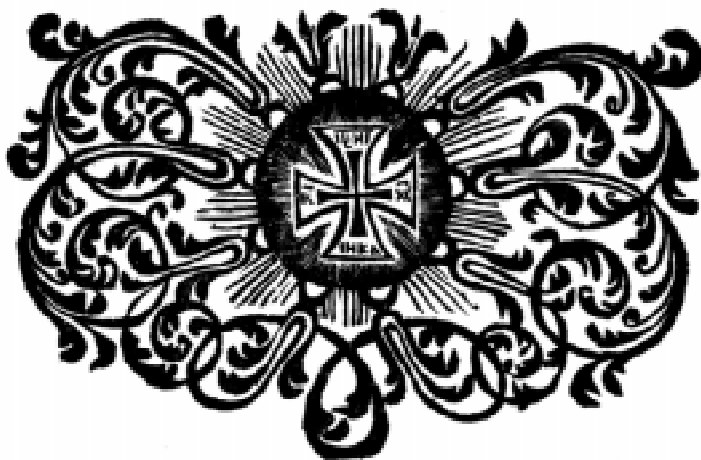
17. Și, văzându-L pre El, s-au închinat Lui, iară unii s-au îndoit.

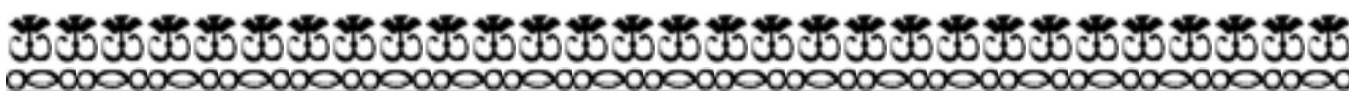
18. Și, apropiindu-Să Iisus, le-au grăit lor, zicând: „Datu-Mi-s-au Mie toată putearea în ceriu și pre pământ.

19.* Drept aceea, mergând, învățați toate neamurile, botezându-i pre ei în numele Tatălui și al Fiiului și al Sfântului Duh.

20. Învățându-i să păzască toate câte am poruncit voao; și, iată, Eu cu voi sânt, în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin!”

*Marc.
16, 15

Cuvânt înainte

DESPRE SFÂNTUL MARCO EVANGHELISTUL

fântul Marco Evanghelistul n-au fost dintre cei doisprăzece apostoli, precum Teartulian, sfântul Ioan Crizostom, Teodoret și alți scriitori zic, ci au fost dintre cei șaptezeci de ucenici a lui Hristos. Și precum unii zic: „Ascultătoriu și ucenic Sfântului Petru”, pre carele însuși Sfântul Petru, în cartea sa 1, cap 10, stih 15, îl numeaște fiuu al său. Au scris Evangheliia romanilor, rugat fiind de dânșii, precum au auzit de la Sfântul Petru și de la ceialalți apostoli, în limba grecească, carea limbă atunci era de obște și în Roma, cum zice Iuvenal. Scrie, dară, mai pre scurt decât Mateiu, de cuvintele și de faptele lui Hristos, de chinuri, de moarte și de înălțarea Lui; iară nașterea Lui o lasă. Arată, ca și ceialalți evangheliști, cum că Iisus Nazarineanul easte Hristos, pentru că câte au fost prorocit prorocii de Hristos, acealea toate s-au umplut în Iisus Nazarineanul. Pentru aceea, dară, Iisus Nazarineanul easte Hristos, Cel ce era făgăduit părinților.

SFÂNȚA EVANGHELIE

a Domnului Iisus Hristos

de la Marco

CAP 1

Ioan, cu viață pusnicească, propoveduiaște și botează cu apă. Iară Iisus, cu Duhul Sfânt. Carele de la Ioan botezindu-Să, cu fiarăle trăind în pustie, după post de patruzeci de zile, de la satana Să ispiteaște și, dându-să Ioan, începe a propovedui în Galileea. Și chemând pre Simon și Andrei, Iacov și Ioan, a lui Zevedei, să suie în Capernaum și în cealealte locuri ale Galileii. Și acolo, propoveduind, vindecă soacra lui Simon și leprosul, pre carele îl trimite la preoți, și mulți îndrăciți și bolnavi, mult minunându-să toți.

1. nceaperea Evangheliei a lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

Mala. 2. Precum s-au scris în proroci:

3, 1 „Iată, Eu voi trimite îngerul Meu, înaintea feații Tale, carele va găti calea Ta înaintea Ta.

Isaia 3. Glasul celui ce străgă în pustie: „Gătiți calea Domnului, dreapte faceți cărările Lui”.

Mat. 4. Era Ioan, botezând în pustie și propoveduind botezul pocăinții întru iertarea păcatelor.

3, 4 5.* Și ieșea la dânsul tot ținutul Iudeii și ierusalimleanii, și să boteza în apa Iordanului de la el, mărturisindu-și păcatele sale.

3, 5 6.* Și Ioan era îmbrăcat cu peri de cămilă și cu brâu de curea împregiurul mijlocului său, și mâncând** vlăstări și miiare sălbată.

11, 22 7.* Și propoveduia, zicând: „Vine după mine Cel mai tare decât mine, Căruia nu sânt vreadnic a mă pleca să-l dezleg curealele încălțemintelor Lui.

3, 16 8.* Că eu v-am botezat pre voi cu apă, iară Ioan Acela vă va boteza cu Duhul Sfânt”.

1, 27 9. Și au fost în zilele acealea, au venit Iisus din Nazaretul Galileii și S-au botezat de la Ioan, în Iordan.

11, 16 2, 4 10. Și îndată, ieșind din apă, văzut-au ceriurile deschise și* Duhul, ca un porumb, pogorându-Să spre Dânsul.

*Luca 3, 22 11. Și glas au fost din ceriu: „Tu ești Fiiul Meu cel iubit, întru Carele bine am voit”.

12.* Și îndatăși L-au scos pre Dânsul Duhul

în pustie.

13. Și era acolo, în pustie, patruzeci de zile, ispitindu-Să de satana. Și era cu fierile și îngerii slujea Lui.

14.* Iară după ce s-au prins Ioan, venit-au Iisus în Galileea, propoveduind Evangheliia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicând că: „S-au plinit vreamea și s-au apropiat împărăția lui Dumnezeu, pocăiți-vă și credeți în Evanghelie”.

16.* Și umblând pre lângă Marea Galileii, văzut-au pre Simon și pre Andrei, fratele lui, aruncând mreajea în mare,** că era pescari.

17. Și le-au zis lor Iisus: „Veniți după Mine și vă voi face pre voi să fiți vânători de oameni”.

18. Și ei îndată, lăsând mrejile, au mers după Dânsul.

19. Și, trecând de acolo puținel, văzut-au pre Iacov al lui Zevedei și pre Ioan, fratele lui, dirigându-și și ei mrejile, în corabie.

20. Și îndată i-au chemat pre ei. Și ei, lăsând pre tatăl său, Zevedeu, în corabie cu năieșiții, s-au dus după El.

21.* Și intrară în Capernaum și îndată, sâmbăta, întrând în sinagoga, învăța.

22.* Și să mira de învățătura Lui, că-i învăța pre ei ca Cel ce are putere, iară nu ca cărturarii.

23.* Și era, în sinagoga lor, un om cu duh necurat și au strigat,

24. Zicând: „Oh! Ce easte noao și Ție, Iisuse Nazarineanule? Ai venit să ne pierzi pre noi? Te știi pre Tine cine ești, Sfântul lui Dumnezeu”.

25. Iară Iisus l-au certat pre el, zicând: „Amuțește și ieși dintru dânsul”.

26. Și l-au scuturat pre el duhul cel necurat și, strigând cu glas mare, au ieșit dintr-însul.

27. Și s-au spăimântat toți, cât să întreba între sine, zicând: „Ce easte aceasta? Ce învățatură noao easte aceasta, că după putere poruncește și duhurilor celor necurate și-L ascultă pre Dânsul?”

28. Și îndată au ieșit veastea Lui în toată laturea Galileii.

29.* Și îndată, ieșind din sinagoga, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei cu

*Ioan

1, 32

*Mat.

4, 1

Luca

4, 1

*Mat.

4, 12

Luca

4, 14

Ioan

4, 43

**Mat.

4, 18

Luca

5, 2

*Mat.

14, 13

Luca

4, 31

*Mat.

7, 28

Luca

4, 32

*Luca

4, 33

*Mat.

8, 14

Luca

4, 38

Iacov și cu Ioan.

30. Iară soacra lui Simon zăcea prinsă de friguri și îndată i-au spus de dânsa.

31. Și venind, o au rădicat pre dânsa, apucându-o de mână. Și o au lăsat pre dânsa frigurile îndată și slujii lor.

32. Iară făcându-să seară, apuind soarele, aducea la Dânsul pre toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și era adunată toată cetatea la ușă.

Luca 4, 14 [41] 34. Și au tămăduit pre mulți, carii pătimea rău, de multe fealiuri de boale și mulți draci au gonit; și nu lăsa dracii să grăiască, că-L știa pre El.

35. Și a doao zi, foarte de noapte sculându-Să, au ieșit și S-au dus în loc pustiu și acolo Să ruga.

36. Și au mers după El Simon și cei ce era cu el.

37. Și aflându-L pre El, I-au zis Lui că: „Toți Te caută”.

38. Și au zis lor: „Să mergem în orașele și în satele care sânt mai aproape, ca să propoveduiesc și acolo, că pentru aceasta am venit”.

39. Și propoveduia în adunările lor, în toată Galilea, și dracii scotea.

Mate. 8, 2 Luca 5, 12 40. Și au venit la El un bubos, rugându-L pre Dânsul și îngenunchind înaintea Lui, au zis Lui că: „De vei vrea, poți să mă curățești”.

41. Iară lui Iisus, făcându-l-se milă, tins-au mâna Sa și S-au atins de el și i-au zis lui: „Voiu, curățește-te”.

42. Și, zicând El, îndată s-au depărtat de la dânsul lepra și s-au curățit.

43. Și amenințându-i lui, numaidecât I-au lăsat pre el.

Levi. 14, 2 44. Și au zis lui: „Vezi, nimărui nimica să nu spui, ci, mergând, te arată preotului și du, pentru curățeniia ta, ce au poruncit Moisi întru mărturie lor”.

45. Iară El, ieșind, au început a propovedui multe și a vesti cuvântul, așa cât El mai mult aiavea nu putea întra în cetate, ci afară, în locuri pustii, era și vinea la El din toate laturile.

CAP 2

Cârtind cârturarii, căci ziseasă slăbănogului, ce-l slobozise prin podul căsii că i să iartă păcatele, poruncindu-i a-și purta patul, îl vindecă. La Levi, pre carele a urma după Sine chemasă, șezând cu mulți publicani la masă, pricina spune cârtind fariseii, pentru ce petreace cu păcătoșii și pentru ce ucenicii Lui nu postesc, pre carii, și spice sâmbăta smulgând, îi mântuiaște.

Mate. 9, 1 1. i iară au intrat în Capernaum și s-au auzit că easte în casă.

2. Și îndată s-au adunat mulți, cât nu mai putea încăpea nici la ușă și le grăia lor cuvânt.

Luca 5, 18 3. Și au venit la El, aducând un slăbănog, pre carele ducea patru.

4. Și, neputându-se ei a să apropiia de El,

pentru norod, au descoperit casa unde era, și, spărgând, au slobozit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iară Iisus, văzând credința lor, au zis slăbănogului: „Fiiule, iartă-să ție păcatele tale”.

6. Și era acolo unii din cârturari, șezind și cugetând întru inimile sale:

7. „Ce grăiaște Acesta așa hule?* Cine poate ierta păcatele, fără numai unul Dumnezeu?” *Iov 14, 4
Isaiia 43, 25

8. Și îndată, cunoscând Iisus, cu Duhul Său, că așa ar cugeta aceia întru sine, au zis lor: „Ce cugetați aceste întru inimile voastre?”

9. Ce easte mai lezne a zice slăbănogului: «Iartă-să ție păcatele», au a zice: «Scoală și-ți ia patul tău și umblă»?

10. Ci ca să știți că are Fiiul Omenesc putere a ierta păcatele pre pământ, au zis slăbănogului:

11. «Ție zic: Scoală, ia-ți patul tău și mergi în casa ta».

12. Și s-au sculat îndată și, luându-și patul, au ieșit înaintea tuturor, cât să mira toți și lăuda pre Dumnezeu, zicând că: „Niciodată nu am văzut ca aceasta”.

13. Și iarăși au ieșit lângă mare și toată mulțimea vinea la Dânsul și îi învăța pre ei.

Mat. 9, 9 Luca 5, 27 14. Și, trecând, au văzut pre Levi, a lui Alfei, șezind la vamă și i-au zis lui: „Vino după Mine”. Și, sculându-să, au mers după El.

15. Și au fost când au șezut El în casa lui, mulți și vameși și păcătoși ședea cu Iisus și cu ucenicii Lui, că era mulți și mergea după El.

16. Și, văzând cârturarii și fariseii pre El mâncând cu vameșii și cu păcătoșii, au zis ucenicilor Lui: „Pentru ce mănâncă și bea cu vameșii și cu păcătoșii?”

17. Și, auzind Iisus, au zis lor: „Nu trăbuaște celor sănătoși doftor, ci celor bolnavi.* Că nu am venit să chem pre cei drepți, ci pre cei păcătoși, la pocăință”.

18. Și era ucenicii lui Ioan și a fariseilor ajunând și au venit și i-au zis Lui: „Pentru ce ucenicii lui Ioan și a fariseilor ajună, iară ucenicii Tăi nu ajună?”

19. Și le-au zis lor Iisus: „Au, doară, pot fiii nunții să ajune până când easte mirele cu dânsii? Câtă vreme easte mirele cu dânsii, nu pot să ajune.

20.* Iară vor veni zile când să va lua de la dânsii mirele și atunci vor ajuna întru acealea zile.

21. Și nimene nu coasă peatec de pânză noao la haină veache, iară de nu, luoa-și-va sfârșitul său cea noao de la cea veachie și mai mare gaură va fi.

22. Și nimene nu bagă vin nou în foi vechi, iară de nu, sparge vinul cel nou foi și să varsă vinul și foi pier; ci vinul nou în foi noi să cade să se bage”.

- *Mat. 23.* Și au fost mergând El sâmbăta prin
12, 1 sămănături și au început ucenicii Lui a
Luca merge, smulgând spice.
6, 1 24. Iară fariseii au zis Lui: „Vezi, ce fac
sâmbăta ce nu să cade?”
- *1 Împă. 25. Și El au zis lor:* „Au niciodată nu ați
21, 6 cetit ce au făcut David când au avut lipsă și
au flămânzit el și cei ce era cu el?
26. Cum au intrat în Casa lui Dumnezeu, în
vreamea lui Aviatar, arhiereul, și pânila
punerii înainte le-au mâncat, care nu era
Levi. slobod să le mănâce numai preoților, și au
24, 9 dat și celor ce era cu el?
27. Și au zis lor: Sâmbăta pentru om s-au
făcut, iară nu omul pentru sâmbăta.
28. Dară Fiiul Omenesc easte Domn și
sâmbătei”.

CAP 3

După ce vindecă mâna cea sacă, ferindu-Să de meșteșugirea fariseilor, să depărtează gloatele de pretutindinea, curgând la Dânsul, a cărora neputincioși vindecă. Pre cei doisprăzeace de la Sine aleși (carii aici să numesc) îi trimite a propovedui, dându-le puteare preste neputințe și preste draci. Pre cărturari, ce blăstăma că cu Velzevuv scoate dracii, îi vâdește de minciună, zicând: „Blăstămul împotriva Duhului Sfânt a fi neiertat”. Și care e muma și frații Lui.

- *Mat. 1. * i au intrat iarăși în sinagoga și
12, 9 era acolo un om, având mâna
Luca uscată.
6, 6 2. Și-L păzea pre El de-l va
vindeca sâmbăta, ca să afle vină Lui.
3. Și au zis omului, celui ce avea mâna
uscată: „Stăi în mijloc”.
4. Și au zis lor: „Cade-să sâmbăta bine a
face au rău? Suflet a mântui au a piiarde?”
Iară ei tăcea.
5. Și, căutând spre ei cu mânie, întristându-
Să pentru împietrirea inimii lor, au zis
omului: „Întinde-ți mâna ta”. Și o au întins
și s-au făcut sănătoasă ca și ceaealaltă.
6. Și, ieșind fariseii îndată cu irodianii, au
Mat. făcut sfat asupra Lui, cum L-ar piiarde pre
12, 14 El.
7. Iară Iisus S-au dus cu ucenicii Săi cătră
mare și după Dânsul au mers norod mult din
Galilea și din Iudea,
8. Și din Ierusalim și Idumea, și din ceaea
parte de Iordan și din Tir și din Sidon, mul-
țime multă, auzind câte făcea, au venit la
Dânsul.
9. Și au zis ucenicilor Săi să fie corabiia la
Dânsul, pentru norod, ca să nu-L împresoare
pre El.
10. Că tămăduia pre mulți, cât Îl impresura
pre El, ca să se atingă de El, câți avea boale.
11. Și duhurile ceale necurate, cându-L
vedea pre El, cădea înaintea Lui și striga,
zicând că: „Tu ești Fiiul lui Dumnezeu”.

12. Și mult îi certa pre ei, ca să nu-L vâdeas-
că pre El.

13.* Și S-au suit în munte și au chemat pre
carii au vrut El însuși și au venit la El. *Mate.
10, 1

14. Și au făcut pre doisprăzeace să fie cu
Dânsul și să-i trimiță pre ei să propove-
duiască. Luca
6, 13

15. Și să aibă puteare a vindeca boalele și
a scoate dracii.

16. Și lui Simon i-au pus nume Petru.

17. Și pre Iacov a lui Zevedei, pre Ioan,
fratele lui Iacov (și le-au pus lor nume
Voanarghes, adecă fiii tunetului).

18. Și pre Andreiu și pre Filip și Vartolo-
meiu și pre Mateiu și pre Toma și pre Iacov
a lui Alfei și pre Tadeiu și pre Simon Cana-
nitul.

19. Și pre Iuda cel din Iscariot, carele L-au
și vândut pre Dânsul, și au venit în casă.

20. Și s-au adunat norodul iară, cât nu putea
ei nici să mănânce pâne.

21. Și, auzind cei ce era la Dânsul, au ieșit
să-L prinză pre El, că zicea că: „Nu-Și easte
în fire”.

22. Iară cărturarii, carii ieșisă din Ierusalim,
zicea* că are pre Velzevuv și cum că cu dom-
nul dracilor scoate pre draci. *Mate.
9, 34

23. Și, chemându-i pre ei, grăia lor în pilde:
„Cum poate satana pre satana să scoată?”

24. Și, de să va despărți împărăția întru
sine, nu poate sta împărăția aceea.

25. Și de să va despărți casa întru sine, nu
poate sta casa aceea.

26. Și, de vreme ce satana s-au sculat
însuși asupra sa și s-au despărțit, nu poate
sta, ci are sfârșit.

27. Nimene nu poate să răpească vasăle
celui tare, intrând în casa lui, de nu va
lega întâiu pre cel tare și atunci va jefui casa
lui.

28.* Amin zic voao că toate păcatele să vor
ierta fiilor omenesti și hulele, oricâte vor
huli. *Mat.
12, 31
Luca

29. Iară cine va huli asupra Duhul Sfânt nu
are iertăciune în veaci, ci easte vinovat
județului de veaci”. [1] Ioan
6 [5], 16

30. Pentru că zicea: „Duh necurat are”.

31.* Deci au venit muma Lui și frații Lui și,
stând afară, au trimis la Dânsul, chemând
pre El. *Mat.
12, 46
Luca

32. Și ședea norodul împrejurul Lui și au
zis Lui: „Iată, mumă-Ta și frații Tăi și
sororile Tale Te caută pre Tine afară”.

33. Și le-au răspuns lor, zicând: „Cine easte
muma Mea și frații Mie?”

34. Și, căutând la cei ce ședea împregiurul
Său, au zis: „Iată, mumă-Mea și frații Mie.”

35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu,
acela fratele Mie și sora Mea și muma Mea
easte”.

CAP 4

Pilda sămănătorului o pune înainte, carea ucenicilor o tâlcuiaște. Zice să se puie candela pre sfeășnic. Adăogând pildele de sămânța pre pământ aruncată, carea creăște dormind sămănătorul, și de grăunțul de muștariu. Iară ucenicilor, deosebi, toate le tâlcuiaște. Deșteptându-Să în corabie, viforul mării domoleaște.

*Mat.
13, 1
Luca
8, 4

1.* Și iară au început Iisus a învăța lângă mare și s-au adunat la Dânsul norod mult, cât au intrat El însuși în corabie și au șezut în mare, iară norodul sta tot pre pământ, lângă mare.

2. Și învăța pre ei în pilde mult și le grăia lor întru învățătura Sa.

3. „Ascultați! Iată, au ieșit sămănătorul să samene.

4. Și au fost când sămăna, una au căzut lângă cale și au venit pasărele ceriului și o au mâncat pre ea.

5. Iară alta au căzut pre piază, unde nu avea pământ mult, și îndată au răsărit, pentru că nu avea pământ adânc.

6. Și, răsărind soarele, s-au veștejit și, pentru că nu avea rădăcină, s-au uscat.

7. Alta au căzut în mărăcini și s-au înălțat mărăcinii și o au înecat și nu au dat rod.

8. Alta au căzut în pământ bun și da rod, înălțându-să și crescând, și au adus una treizeci, și alta, șeaszeci, și alta, o sută”.

9. Și grăia lor: „Cel ce are urechi de auzit să auză”.

10. Iară când au fost sângur, L-au întrebat pre El cei ce era lângă Dânsul, cu cei doisprăzece, de pildă.

11. Și le-au zis lor: „Voao easte dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iară celor din afară toate în pilde sânt lor.

*Isaiia **12.*** Ca, privind, să privească și să nu vază, și, auzind, să auză și să nu înțaleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să se iarte lor păcatele”.

Ioan **13.** Și le-au zis lor: „Dară, nu știți pilda aceasta? Și cum veți putea să înțalegeți toate pildele?”

Fapte. **14.** Cel ce samăna cuvântul samăna.

*Roma. **15.*** Iară aceștea sânt cei de lângă cale, unde să samăna cuvântul, și când aud, îndată vine satana și ia cuvântul care easte sămănat în inimile lor.

16. Și aceștea sânt așijderea cei sămănați pre pietriș, care, când aud cuvântul, îndată-l priimesc cu bucurie.

17. Și nu au rădăcină întru sine, ci sânt până la o vreme, apoi, când să face năcaz sau goană pentru cuvânt, îndată să smintesc.

18. Iară aceștea sânt cei sămănați în mărăcini, carii aud cuvântul.

19. Ci grijle veacului acestuia și înșelă-

ciunea bogăției* și pofta celorlalte întrând, îneacă cuvântul și să face făr' de rod. *1 Tim. 6, 17

20. Și aceștea sânt cei sămănați în pământ bun, carii aud cuvântul și-l priimesc și rodesc, unul treizeci, și unul șeaszeci, și unul o sută”.

21.* Și grăia lor: „Au, doară, vine făcliia ca să se puie supt obroc sau supt pat, au nu să se puie în sfeășnic? *Mat. 5, 15

22.* Că nu easte ceva de taină ca să nu să areate, nici s-au făcut ascuns, ci ca să vie întru arătare. Luca 8, 16

23. De are cineva urechi de auzit, să auză”. *Mate. 10, 26

24. Și zicea lor: „Păziți ce auziți!* Cu ce măsură măsurați să va măsura voao și să va adaoge voao, celor ce auziți. *Luca 8, 17

25.* Că cel ce are da-se-va lui, și cel ce nu are și ce are să va luoa de la dânsul”. *Mate. 7, 2

26. Și zicea: „Așea easte împărăția lui Dumnezeu, în ce chip easte după ce aruncă omul sămânța în pământ. Luca 6, 38

27. Și doarme și să scoală, zioa și noaptea, și sămânța răsare și creăște cum nu știe el.

28. Că pământul din sine rodeaște mai înainte iarbă, după aceaea spic, apoi grâu deplin în spic.

29.* Iară când să coace rodul, îndată trimite seacerea, că au sosit secerișul”. *Mate. 13, 12

30.* Și zicea: „Cui vom asemăna împărăția lui Dumnezeu? Au cu ce pildă o vom închipui? Luca 8, 18

31. Ca grăunțul de muștariu care, când să samăna în pământ, easte mai mic decât toate sămințele pământului. 19, 26

32. Și, după ce să samăna, creăște și să face mai mare decât toate legumile și face ramuri mari, cât pot lăcui supt umbra lui paserile ceriului”. *Mate. 13, 21

33. Și cu pilde ca aceștea multe grăia lor cuvântul, precum putea auzi. Luca 13, 19

34. Iară făr' de pildă nu grăia lor; iară ucenicilor Săi, deosebi, le spunea toate.

35. Și le-au zis lor, în zioa aceaea, după ce au însărat: „Să treacem de ceaea parte”.

36.* Și, slobozind norodul, L-au luat pre El, așea cum era în corabie, și era și alte corăbii cu Dânsul. *Mate. 8, 23

37. Și s-au făcut vifor mare de vânt, iară valurile să varsa în corabie, cât era să se afunde. Luca 8, 23

38. Și El era la cârmă, dormind pre căpătăiu, și L-au deșteptat pre Dânsul și l-au zis Lui: „Învățătorule, dară, nu socotești că perim?”

39. Și, sculându-Să, au certat vântul și au zis mării: „Taci, conteneăște-te!” Și au stătut vântul și s-au făcut liniște mare.

40. Și au zis lor: „Ce sânteți așea înfricoșeți? Cum nu aveți credință?”

41. Și să temea cu frică mare și zicea unul cătră altul: „Cine easte Acesta că și vântul și marea ascultă de El?”

CAP 5

În ținutul gadareanilor, vindecă pre cel cumplit îndrăcit de un leghion de draci, cărora le îngăduiaște a intra în porci. Nici lasă să meargă după El cel ce să mântuisă. Vindecând muiarea de curgerea sângelui, vine la casa lui Iair și învie fata lui.

*Mate.
8, 28
Luca
8, 26

1. **S**i au venit de ceaea parte de mare, în laturea gadareanilor.*
2. Și ieșind El din corabie, îndată L-au întâmpinat pre El un om din mormânturi, cu duh necurat,
3. Carele lăcuia în mormânturi, pre carele nu putea nimene să leage, nici cu lanțuri de fier.
4. Pentru că de multe ori, fiind el legat cu obezi și cu lanțuri de fier, să rumpea de la dânsul lanțurile și obezile să sfărma, și nimene nu putea să-l domolească pre dânsul;
5. Și totdeauna, zioa și noaptea, striga prin munți și prin mormânturi și bătându-se cu pietri.
6. Iară văzând pre Iisus de departe, au alergat și s-au închinat Lui.
7. Și, strigând cu glas mare, au zis: „Ce e mie și Ție, Iisuse, Fiiul lui Dumnezeu, Celui de Sus? Juru-Te pre Tine, Dumnezeu, să nu mă muncești pre mine”.
8. Că zicea lui: „Ieși duh necurat din om!”
9. Și l-au întrebat pre el: „Care-ți easte numele?” Și au răspuns, zicând: „Legheon îmi easte numele, că sântem mulți”.
10. Și L-au rugat pre El mult să nu-i trimiță pre ei afară din ținut.
11. Și era acolo, lângă munte, o turmă mare de porci, de păștea.
12. Și-L ruga pre El toți dracii, zicând: „Trimite-ne pre noi în porci, să intrăm într-înșii”.
13. Și i-au slobozit pre ei Iisus îndată și, ieșind duhurile ceale necurate, au intrat în porci, și s-au pornit turma de pre țărmure în mare, și era ca la doao mii, și s-au înecat în mare.
14. Iară cei ce păștea porcii au fugit și au spus în cetate și în sate și au ieșit să vază ce s-au făcut.
15. Și au venit la Iisus și au văzut pre îndrăcitul șezind și îmbrăcat și întreg la minte, carele avuseasă legheon, și s-au temut.
16. Și cei ce au văzut le-au spus lor cum s-au făcut celui îndrăcit, și de porci.
17. Și au început a-L ruga pre Dânsul ca să se ducă din hotarale lor.
18. Și, întrând El în corabie, ruga pre El cel ce fuseasă îndrăcit, ca să fie cu Dânsul.
19. Iară Iisus nu l-au lăsat pre el, ci i-au zis lui: „Mergi în casa ta, la ai tăi, și spune lor câte Ț-au făcut Ție Domnul și te-au miluit”.
20. Și s-au dus și au început a propovedui în Decapoli câte i-au făcut Iisus lui, și toți să mira.

CAP 5

21. Și, trecând Iisus în corabie, iară dincolo s-au adunat norod mult la El și era lângă mare.

22.* Și, iată, au venit unul din mai-marii sinagogăi, anume Iair, și, văzind pre Dânsul, au căzut la picioarele Lui.

*Mate.
9, 18
Luca

23. Și ruga pre Dânsul mult, zicând că: „Fata mea spre sfârșit easte, vino de-Ți pune pre dânsa mânilor, ca să se mântuiască și să fie vie”.

8, 41

24. Și au mers cu dânsul și după El mergea noroade multe și împresura pre Dânsul.

25. Și o muiare, fiind întru curgerea sângelui de doisprăzece ani,

26. Și mult chinuind de la mulți doftori, și cheltuindu-și ale sale toate și neaflând nici un folos, ci mai vartos în mai rău viind,

27. Auzind de Iisus, au venit în norod, dinapoi, și s-au atins de haina Lui.

28. Că zicea că: „Măcar de mă voiu atinge de hainele Lui, mă voiu mântui”.

29. Și îndată s-au oprit izvorul sângelui ei și au simțit cu trupul că s-au vindecat de boală.

30. Și îndată, cunoscând Iisus întru Sine putearea care ieșisă dintru Dânsul, întorcându-Să cătră norod, au zis: „Cine s-au atins de hainele Meale?”

31. Și au zis Lui ucenicii Lui: „Vezi norodul împresurându-Te și zici: «Cine s-au atins de Mine?»”

32. Și căuta împregiur, să vază pre ceaea ce au făcut aceasta.

33. Iară muiarea, temându-să și tremurând, știind ce să făcusă ei, au venit și au căzut înaintea Lui și au spus Lui tot adevărul.

34. Iară El au zis ei: „Fată, credința ta te-au mântuit, mergi cu pace și fii sănătoasă de boala ta”.

*Luca
7, 8
8, 48

35. Și, încă grăind El, au venit de-ai mai-marelui sinagogăi, zicând că: „Fata ta au murit, ce mai ostenești pre Învățătorul?”

36. Iară Iisus îndată, auzind cuvântul ce să zicea, au zis mai-marelui sinagogăi: „Nu te teame, ci numai creade”.

37. Și pre nici unul nu l-au lăsat să meargă după Sine, numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și au venit în casa mai-marelui sinagoghii și au văzut gâlceavă, plângând și văietându-să mult.

39. Și, întrând, au zis lor: „Ce gâlceviți și plângeți? Nu au murit prunca, ci doar-me”.

40. Și râdea pre El. Iară El, scoțând pre toți afară, au luat pre tatăl pruncii și pre muma ei și pre cei ce era cu dânsul și au intrat unde zăcea prunca.

41. Și, prinzând mâna pruncii, au zis ei: „Talita Kumi”, carea să tâlcuiaște: „Pruncă, (Ție zic) scoală!”

42. Și îndată s-au sculat prunca și

umbla, că era de doisprăzece ani, și s-au spăimântat cu spaimă mare.

43. Și le-au poruncit lor mult să nu știe nimene de aceasta și au zis să-i dea ei să mănânce.

CAP 6

De învățătura lui Hristos în moșiia Lui să minunează, măcar că pentru a lor necredință puține minuni au făcut acolo. Pre ucenici, trimițându-i a propovedui, îi învață ce trebuie să facă. Irod, auzind veasta lui Iisus, zice a fi înviat Ioan Botezătorul, a căruia cap fâmeii jucătoare pentru jurământ l-au fost dat. Cu cinci pâni și doi pești, cinci mii de bărbați satură în pustie. Umblând pre mare, viforul domoleaște. În pământul Ghenisaretului, cu atingerea tiviturii veșmântului, pre mulți tămăduiaște.

*Mate.
13, 54
Luca
4, 16

1.* i au ieșit de acolo și au venit la moșiia Sa și după Dânsul au mers ucenicii Lui.

2. Și, fiind sâmbătă, au început a învăța în sinagoga și mulți, auzind, să mira, zicând: „De unde Acestuia sânt aceastea? Și carea e înțelepciunea cea dată Lui și puteri ca aceastea să fac prin mâinile Lui?”

*Ioan
6, 42

3.* Au nu easte Acesta teslariul, Fiiul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosie și a lui Iudii și a lui Simon? Au, doară, nu sânt și sororile Lui aici, la noi?” Și să smintea întru El.

*Mate.
13, 57
Luca
4, 24
Ioan
4, 44

4. Iară Iisus le zicea lor* că: „Nu easte proroc necistit, fără numai în moșiia sa și întru rudeni și în casa sa”.

5. Și nu putea acolo să facă nici o putere, numai ce au tămăduit puținței neputincioși, puind mâinile preste ei.

6. Și Să mira pentru necredința lor și umbla împregiur prin sate, învățind.

*Mat.
10, 1
Sus
3, 14

7.* Și au chemat pre cei doisprăzece și au început a-i trimite pre ei câte doi și le-au dat lor putere preste duhurile ceale necurate.

Luca
9, 1

8. Și le-au poruncit lor să nu ia nimica pre cale, ci numai toiag, nici traistă, nici pâne, nici bani în pungă (a),

*Fapt.
2 [12], 8

9.* Ci încălțați cu încălțăminte, și să nu să îmbrace cu doao haine.

10. Și zicea lor: „Ori în ce casă veți intra, acolo rămâneți, până ce veți ieși de acolo.

*Mate.
10, 14

11.* Și oricâți nu vă vor priimi pre voi, nici vor asculta pre voi, ieșind de acolo scuturați praful cel de supt picioarele voastre, spre mărturie lor. Amin zic voao, mai ușor va fi sodomleanilor și gomoreanilor în zioa județului, decât cetății aceia”.

Luca
4 [9], 5

Fapta.
13, 51

18, 6

12. Și, ieșind ei, propoveduia ca să se pocăiască.

*Ioan
[Iacov]
5, 14

13. Și draci mulți scotea* și ungea cu untdelemn pre mulți bolnavi și-i vindeca.

*Mate.
4 [14], 1, 2

14.* Și au auzit împăratul Irod (că să vădisă numele Lui) și zicea că Ioan

Luca
9, 7

8. (a) În brâu.

Botezătorul s-au sculat din morți și pentru aceasta să lucrează puteri întru el.

15. Alții zicea că Iie easte; iară alții zicea că proroc easte sau ca unul din proroci.

16. Și, auzind Irod, au zis că: „Acesta easte Ioan, pre carele eu l-am tăiat, acela s-au sculat din morți”.

17.* Că Irod acesta, trimițind, au prins pre Ioan și l-au legat pre el în temniță pentru Irodiada, muiarea lui Filip, fratelui său, căci luoasă pre ea muiare. *Luca 3, 19

18. Că zicea Ioan lui Irod* că: „Nu ți să cade ție să ții muiarea fratelui tău”. *Levi. 18, 16

19. Iară Irodiada cugeta puiarderea lui și vrea să-l omoară și nu putea.

20. Că Irod să temea de Ioan, știindu-l pre el bărbat drept și sfânt și-l socotea pre el, și, ascultându-l pre dânsul, multe făcea și cu drag asculta pre el.

21. Și, întâmplându-să o zi cu prilej bun, când Irod făcea ospățul nașterii sale boiarilor săi și căpitanilor și celor mai mari ai Galileii,

22. Și, întrând fata Irodiadei și jucând și plâcând lui Irod și celor ce șădea cu dânsul, au zis împăratul cătră fată: „Ceare de la mine ce vei vrea și voiu da ție”.

23. Și s-au jurat ei că: „Orice vei ceare de la mine voiu da ție până la jumătate din împărăția mea”.

24. Iară ea, ieșind, au zis mumi sale: „Ce să ceiu?” Iară ea au zis: „Capul lui Ioan Botezătorul”.

25. Și, întrând, îndată, cu degrab la împăratul au cerut, zicând: „Voiu să-mi dai, acum, în tupsie, capul lui Ioan Botezătorul”.

26. Și s-a întristat împăratul, dar, pentru jurământul și pentru cei ce șădea împreună cu dânsul, nu au vrut să o scârbească pre ea.

27. Și, îndată trimițind împăratul pre străjuitorul, au poruncit să aducă capul lui.

28. Iară el, mergând, i-au tăiat capul lui în temniță și l-au adus în tupsie și l-au dat featei și fata l-au dat mâne-sa.

29. Și, auzind ucenicii lui, au venit și au luat trupul lui și l-au pus în mormânt.

30.* Și s-au adunat apostolii la Iisus și i-au spus Lui toate câte făcuse ei și câte învățase. *Luca 9, 10

31. Și au zis lor:* „Veniți voi înșivă deosebi în loc pustiu și vă odihniți puțințel”. Că era mulți carii venea și să ducea și nici vreame să mănânce nu avea. *Mat. 14, 13

32. Și s-au dus în loc pustiu, singur cu corabiia. Ioan 6, 1

33. Și i-au văzut noroadele pre ei mergând, și l-au cunoscut pre El mulți și alerga pedestri acolo, de prin toate cetățile, și au sosit înaintea lor și s-au adunat la Dânsul.

***Mate. 9, 36** 34.* Și, ieșind, Iisus au văzut norod mult și I S-au făcut milă de ei, pentru că era ca oile care nu au păstoriu, și au început a-i învăța pre ei multe.

35. Și, iată, fiind vreame multă, s-au apropiat la Dânsul ucenicii Lui și au zis că: „Locul easte pustiu și vreame au trecut multă.”

36. Slobozește-i pre ei, ca să meargă în satele de primpregiur și în orașe, să-și cumpere pâni, că nu au ce mânca”.

***Luca 9, 13** 37.* Iară El, răspunzind, au zis lor: „Dați-le voi lor să mănânce”. Și au zis ei Lui: „Poate, mergând, vom cumpăra pâni de doao sute de dinari și le vom da lor să mănânce”.

38. Iară El au zis lor: „Câte pâni aveți? Meargeți și vedeți”. Și, după ce au văzut, I-au zis Lui: „Cinci pâni și doi pești”.

***Ioan 6, 10** 39.* Și au poruncit lor să-i așeze pre toți, rânduri, rânduri, pre iarbă vearde.

40. Și au șezut ceate, ceate, câte o sută și câte cincizeci.

41. Și, luând ceale cinci pâni și cei doi pești, căutând la ceriu, le-au blagoslovit și au frâmt pânilor și le-au dat ucenicilor Săi ca să le puie lor, și cei doi pești i-au împărțit tuturor.

42. Și au mâncat toți și s-au săturat.

43. Și au luat doaosprăzeace coșuri pline de sfărmituri și din pești.

44. Și era cei ce măncașe pânilor ca cinci mii de bărbați.

45. Și îndată au silit pre ucenicii Săi să între în corabie și să meargă înaintea Lui, de ceaea parte, cătră Vitsaida, până ce va slobози El norodul.

46. Și, slobozindu-i pre ei, S-au dus în munte să Se roage.

47. Și, făcându-să seară, era corabiia în mișlocul mării și El sânșur pre pământ.

***Mate. 14, 25** 48.* Și au văzut pre ei trudindu-să vânșlind (că era vântul împrativa lor) și cătră a patra strajă a nopții au venit la ei, umblând pre mare, și voia să treacă pre lângă ei.

49. Iară ei, văzând pre El umblând pre mare, le părea că easte nălucă și au strigat.

50. (Că toți L-au văzut pre El și s-au turburat). Și El îndată au vorbit cu ei și le-au zis lor: „Cutezați! Eu sânt, nu vă tea-meți”.

51. Și au înțrat la ei în corabie și au încetat vântul și foarte preste măsură să spăimânta întru sine și să mira.

52. Că nu au fost înțăles din pâni, că era inima lor împietrită.

***Mate. 14, 34** 53.* Și, trecând, au venit în pământul Ghenisaretului și ieșiră la vad.

54. Și, ieșind ei din corabie, îndată au cunoscut pre El.

55. Și, încungiurând ei toată laturea aceaea, au început cu paturile a aduce bolnavii, unde auzea că easte El, acolo.

56. Și, oriunde întra în sate, sau în cetăți, sau în orașe, punea la ulițe pre cei bolnavi și-L ruga pre El, măcar de poalele hainelor Lui să se atingă. Și câți să atingea de El să mântuia.

CAP 7

Mustră pre fariseii, cei ce mustră pre ucenicii lui Iisus, că mânca pâne cu mâinile nespălate, când ei poruncile lui Dumnezeu pentru predaniile sale le călcasă, adevărind care pot spurca pre om, adecă ceale ce ies din inimă. Fata Sirofenisii, după statornica ei rugare, o izbăvește de diavolul. Și pre cel surd și mut îl vindecă.

1. i s-au adunat la Dânsul fariseii și unii din cărturari, carii venise din Ierusalim.

2.* Și, văzând pre oarecarii din ucenicii Lui cu mâinile necurate, adecă nespălate, mănând pâne, își bătea joc.

***Mate. 15, 2**

3. Că fariseii și jidovii, toți, deacă nu-și spală mânilor des, nu mănâncă, știind învățătura bătrânilor.

4. Și din târg, deacă nu să spală, nu mănâncă. Și altele multe sânt care au luat a le ținea: spălarea păharilor și a urcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. După aceaea, L-au întreat pre El fariseii și cărturarii: „Pentru ce ucenicii Tăi nu umblă după obiceiul bătrânilor, ci mănâncă pâne cu mâinile nespălate?”

6. Iară El, răspunzind, au zis lor că: „Bine au prorocit Isaie de voi, fățarnicilor, precum easte scris:* «Norodul acesta cu buzele Mă cinsteaște, iară inima lor departe easte de la Mine».

***Isaia 29, 13**

7. Ci în zădar Mă cinstesc învățând învățături poruncile oamenilor,

8. Că, lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți obiceiurile omenești: spălarea vaselor și a păharilor și alte aseamenea ca aceastea multe faceți”.

9. Și zicea lor: „Bine, lăpădați porunca lui Dumnezeu, ca să țineți obiceiul vostru.

10. Că Moisi au zis:* «Cinsteaște pre tatăl tău și pre muma ta» și** «Cel ce va grăi de rău pre tatăl său sau pre mumă-sa cu moarte să moară».

***Ieșire 20, 12**
2 Leage 5, 16

11. Iară voi ziceți: «De va zice omul tătâne-său sau mumă-sa: Corvan (care easte dar): Cu ce te-ai fi fost folosit de la mine».

Efes. 6, 2
****Ieșire 21, 16**

12. Și mai mult, nu-l lăsați pre el să mai facă ceva tătâne-său sau mumă-sa.

Leviț. 20, 9

13. Călcând cuvântul lui Dumnezeu pentru obiceiul vostru carele l-ați dat și aseamenea de aceastea multe faceți”.

14. Și, chemând toată gloata, au zis lor: „Ascultați-Mă pre Mine toți și să înțeleageți.

15. Nimica easte din afară de om ce în-

tră într-însul, carea poate să-l spurce pre el, ci ceale ce ies dintr-însul, acealea sânt care spurcă pre om.

16. De are cineva urechi de auzit să auză”.

17. Și, deacă au intrat în casă de la norod, L-au întrebat ucenicii Lui de pildă.

18. Și au zis lor: „Au și voi sânteți așa neînțelegători? Dară, nu înțelegeteți că tot ce intră în om din afară nu poate să-l spurce?”

19. Că nu intră în inima lui, ci în pânțece și iasă prin șezut, curățind toate bucatele”.

20. Iară zicea că: „Ce iasă din om, aceea spurcă pre om.

Fac. 21. Că dinlăuntru, din inima oamenilor, ies cugetele ceale reale și preacurviile, curviile, uciderile,

6, 5

22. Furtușagurile, lăcomiile, răutățile, înșălăciunile, faptele de rușine, ochiul viclean, hula, trufiia, nebuniia.

23. Toate realele aceastea ies dinlăuntru și spurcă pre om”.

Muca. 24. Și, sculându-Să de acolo, S-au dus în hotarale Tirului și a Sidonului și, intrând în casă, voia să nu știe nimenea de El și nu au putut să fie ascuns.

5, 21

25. Că, auzind o muiare de Dânsul, a căriia față avea duh necurat, viind, au căzut la picioarele Lui.

26. Iară muiarea era elină, de neam din Finichiia Siriei, și-L ruga pre El ca să scoată dracul din fata ei.

27. Iară Iisus au zis ei: „Lasă să se sature întâiu fiii, că nu easte bine a lua pânea fiilor și a o lăpăda cânilor”.

28. Iară ea, răspunzind, au zis Lui: „Adevărat, Doamne, că și câni mîncă supt masă din fărmiturile fiilor”.

29. Și au zis ei: „Pentru cuvântul acesta, mergi, ieșit-au dracul din fata ta”.

30. Și, mergând în casa sa, au aflat dracul ieșit și fata zăcând în pat.

31. Și, iarăși ieșind din hotarale Tirului și a Sidonului, au venit la Marea Galileii Decapoli.

Mat. 32. Și I-au adus Lui un surd, grăind anevoie, și L-au rugat pre Dânsul ca să-Și puie mâna pre el.

9, 32

33. Și, luându-l pre el din mulțime, deosebi, Și-au băgat deagetele Sale în urechile lui și, scuihind, au atins limba lui.

34. Și, căutând la ceriu, au suspinat și i-au zis lui: „Effata!”, carea easte „Deșchide-te”.

35. Și îndată s-au deșchis urechile lui și s-au dezlegat legătura limbii lui și vorbea bine.

36. Și le-au poruncit lor ca să nu spuie nimărui, ci, cu cât le porunca El lor, ei mai mult Îl vestea.

37. Și preste măsură să mira, zicând: „Toate le-au făcut bine și pre surzi face a auzi și pre muți a grăi”.

CAP 8

Cu șapte pâni și puținei peștișori satură patru mii de oameni. Ucenicilor le poruncește a să păzi de aluatul fariseilor. Pre cel orb încet îl vindecă. Întrebându-să apostolii cine zic pre Iisus a fi, Petru Îl mărturisește a fi Hristos. Și puțin după aceea, satan să zice, pentru că-l certa când vestea patimile Sale de a purta crucea și cum că nimic nu trebuie să fie mai scump decât sufletul.

1.* n zilele acealea, fiind norod mult foarte și neavând ce mânca, chemând Iisus pre ucenicii Săi, le-au zis lor: * Mat. 15, 32

2. „Milă-Mi de norod, că, iată, trei zile sânt cu Mine și nu au ce mânca.

3. Și, de-i voiu slobozi pre dâșii nemâncați la casele lor, vor slăbi pre cale, că unii dintru dâșii au venit de departe”.

4. Și i-au răspuns Lui ucenicii Lui: „De unde va putea cineva să sature pre aceștia de pâne, aici, în pustie?”

5. Și i-au întrebat pre ei: „Câte pâni aveți?” Iară ei au zis: „Șapte”.

6. Și au poruncit norodului să șează pre pământ și, luând ceale șapte pâni, mulțămind, au frânt și au dat ucenicilor Săi ca să le puie înainte; și le-au pus înaintea norodului.

7. Și avea și puținei peștișori și, blagoslovind și pre aceștia, au zis să-i puie și aceia înaintea lor.

8. Deci, au mâncat și s-au săturat și au luat rămășițe de sfărmituri, șapte coșerci.

9. Iară cei ce mîncasă era ca patru mii; și i-au slobozit pre ei.

10. Și, îndată intrând în corabie cu ucenicii Săi, au venit în părțile Dalmanutei.

11.* Și au ieșit fariseii și au început a să întreba cu Dânsul, cerând de la El semn din ceriu, ispitindu-L pre El. * Mat. 16, 1 Luca

16, 1

Luca

12. Și, suspinând cu Duhul Său, au zis: „Pentru ce neamul acesta semn ceare? Adevăr zic voao de să va da neamului acestuia semn”.

11, 54

13. Și, lăsându-i pre ei, au intrat iarăși în corabie și au trecut de ceaea parte.

14.* Și au uitat să ia pâne, numai o pâne avea cu sine în corabie. * Mate. 16, 5

16, 5

15. Și porunca lor, zicând: „Căutați de vă păziți de aluatul fariselor și de aluatul lui Irod”.

16. Și socotea unul cătră altul, zicând că: „Pâni nu avem”.

17. Și, cunoscând Iisus, au zis lor: „Pentru ce socotiți că pâni nu aveți? Încă nu cunoașteți, nici înțelegeteți? Au încă împietrită easte inima voastră?”

18. Ochi având, nu vedeți, și urechi având, nu auziți* și nu vă aduceți aminte? * Sus

6, 41

19. Când am frânt ceale cinci pâni la cinci mii, câte coșuri pline de fărmituri ați luat?” Zis-au ei Lui: „Doaosprăzeace”.

6, 41

Ioan

6, 11

20. „Și când ceale șapte pâni la ceale patru mii, câte coșerci pline de fărituri ați luat?” Ei au zis: „Șapte”.

21. Și le-au zis lor: „Dară, cum încă nu înțelegeți?”

22. Și au venit în Vitsaida și l-au adus Lui un orb și l-au rugat pre El ca să-l atingă pre dânsul.

23. Și, apucând pre orb de mână, l-au scos pre el afară de sat și, scuihind în ochii lui și puindu-și mâinile pre el, l-au întrebat de veade ceva.

24. Și, rădicându-și ochii, au zis: „Văz oamenii ca copacii, umblând”.

25. După aceea, iarăși i-au pus mâinile pre ochii lui și l-au făcut să să uite și s-au îndreptat și au văzut luminat toate.

26. Și l-au trimis pre el la casa sa, zicând: „Nici în sat să nu întri, nici să spui cuiva în sat”.

*Mate. 16, 13 Chesariei lui Filip și pre cale întreba pre ucenicii Săi, zicând lor:** „Cine Mă zic oamenii că sânt?”

28. Iară ei au răspuns: „Ioan Botezatoriul, și alții, Ilie, iară alții, unul din proroci”.

29. Și El le-au zis lor: „Dară voi cine Mă ziceți că sânt?” Iară Petru, răspunzind, au zis Lui: „Tu ești Hristos”.

30. Și i-au oprit pre ei, ca să nu spuie nimănui de El.

31. Și au început a-i învăța pre ei că trebuie Fiiului Omenesc multe a pătimi și a Să urghisi de bătrâni și de arhieriei și de cărturari și a Să omorî, și după trei zile, a învia.

32. Și de față cuvântul acesta grăia. Și apucându-L pre El Petru, au început a-L certa.

33. Iară El, întorcându-Să și văzând pre ucenicii Săi, au certat pre Petru, zicând: „Mergi după Mine, satano, că tu nu cugeți ceale ce sânt ale lui Dumnezeu, ci ceale ce sânt ale oamenilor”.

*Mate. 10, 38 16, 24 Luca 9, 23 14, 27 *Luca 17, 33 Ioan 12, 25

34. Și, chemând mulțimea cu ucenicii Săi, au zis lor:* „Cel ce vrea să vie după Mine să se lepede de sine și să-și ia crucea sa și să vie după Mine.

Luca 9, 23 14, 27 *Luca 17, 33 Ioan 12, 25

35.* Că cine va vrea să-și mântuiască sufletul său piiarde-l-va. Iară cel ce-și va piiarde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela-l va mântui.

36. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată și-și va piiarde sufletul său?

37. Sau ce va da omul schimb pentru sufletul său?

*Mate. 10, 43 [33] Luc. 9, 26 12, 9

38.* Că, cine să va rușina de Mine și de cuvintele Meale întru acest neam preacurvariu și păcătos, și Fiiul Omenesc Să va rușina de el, când va veni întru mărirea Tatălui Său cu sfinții îngeri”.

CAP 9

Cu Iisus la față schimbându-Să să împreună Moisi și Ilie. Zice că Ilie, când va veni, toate le va întregi, ba încă au și venit și nu l-au priimit. Goneaște pre duhul cel mut și surd, carele numai cu rugăciunea și cu postul să scoate. Vesteaște patimile Sale. Pricindu-să, ucenicii îi învață care dintre dânșii să fie mai mare. De cel ce scotea dracii, neurmând după Iisus. Despre tăierea smintealii mâinii, a piciorului sau a ochiului.

1. i le zicea lor:* „Amin zic voao că sânt unii din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte, până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere”.

*Mate. 16, 28 Luca 9, 27

2.* Și, după șease zile, au luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioan și i-au suit pre ei într-un munte înalt, deosebi sânguri, și Și-au schimbat fața înaintea lor.

*Mate. 17, 1 Luca 9, 28

3. Și hainele Lui s-au făcut strălucind și albe foarte, ca zăpada, în ce chip nălbitoriul pre pământ nu poate să nălbească.

4.* Și s-au arătat lor Ilie cu Moisi și grăia cu Iisus.

*Mate. 17, 9 [3]

5. Și, răspunzind Petru, au zis lui Iisus: „Ravi, bine easte noao a fi aici; și să facem trei colibi, Ție una și lui Moisi una și lui Ilie una”.

6. Că nu știa ce zice, că era înfricoșăți.

7. Și s-au făcut un nor, umbrindu-i pre dânșii, și au venit glas din nor, grăind: „Acesta easte Fiiul Mieu cel iubit, pre Acesta să-L ascultați”.

8. Și îndată, uitându-să împregiur, pre nimene nu au văzut, numai pre Iisus singur cu dânșii.

9. Iară pogorându-să ei din munte, le-au poruncit lor ca nimănui să nu spuie ceale ce văzuse, fără numai după ce Să va scula din morți Fiiul Omenesc.

10. Și ei au ținut cuvântul întru sine, întrebându-să: „Ce easte a să scula din morți?”

11. Și l-au întrebat pre El, zicând:* „Pentru ce zic cărturarii că să cade să vie întâiu Ilie?”

* Mala. 4, 5

12. Iară el, răspunzind, au zis lor: „Ilie, cu adevărat venind mai înainte, va tocmi toate și precum* easte scris de Fiiul Omenesc, ca să pață multe și să Se defaime.

*Isaiia 53, 3

13. Ci zic voao* că și Ilie au venit și au făcut lui câte au vrut cum easte scris de el”.

*Mate. 17, 12

14. Și, venind la ucenici, au văzut mulțime multă împregiurul lor și pre cărturari întrebându-se cu ei.

15. Și îndată, tot norodul, văzindu-L pre El, s-au spăimântat și, alergând, să închina Lui.

16.* Și au întrebat pre cărturari: „Ce vă priciți între voi?”

*Luca 9, 38

17. Și, răspunzând unul din mulțime, au zis: „Învățătoriule, am adus la Tine pre fiiul mieu, carele are duh mut.

18. Și, oriunde-l apucă, îl zdrobește și face spume și șcrâșnește dinții săi și să usucă. Și am zis ucenicilor Tăi să-l scoată și nu l-au putut”.

19. Iară el, răspunzind lui, au zis: „O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când voi răbda pre voi? Aduceți-l la Mine”.

20. Și l-au adus la El. Și, văzind pre el, îndată l-au scuturat pre el duhul și, căzind la pământ, să tăvălea spumând.

21. Și au întrebat pre tatăl lui: „Câtă vreme easte de când s-au făcut lui aceasta?” Iară el au zis: „Din pruncie.

22. Și de multe ori pre el și în foc l-au aruncat și în apă, ca să-l piarză; ci, de poți ceva, ajută-ne noao, fiindu-Ți milă de noi”.

23. Iară Iisus au zis lui: „De poți creade, toate să pot celui credincios”.

24. Și, îndată strigând tatăl pruncului cu lacrimi, au zis: „Crez, Doamne! Ajută necredințai mele!”

25. Și, văzând Iisus că năvălește norodul, au certat duhul necurat, zicând lui: „Duh mut și surd, Eu ție poruncesc: Ieși dintru dânsul și mai mult să nu întri întru dânsul!”

26. Și, strigând și mult scuturându-l pre el, au ieșit; și s-au făcut ca un mort, cât mulți zicea că au murit.

27. Iară Iisus, apucându-l de mână, l-au rădicat pre el și s-au sculat.

28. Și, întrând El în casă, ucenicii Lui L-au întrebat pre El, deosebi: „Căci noi nu l-am putut scoate?”

29. Iară El au zis lor: „Acest fealiu cu nimica nu poate ieși, fără numai cu rugăciune și cu post”.

Mate. 17, 22 30. Și, de acolo ieșind, mergea prin Galileea și nu au voit ca să-L știe cineva.

Luca 9, 22 31. Că învăța pre ucenicii Săi și zicea lor că Fiiul Omenesc Să va da în mâinile oamenilor și vor omori pre El și, după ce-L vor omori, a treia zi va învia.

32. Iară ei nu știa cuvântul și să temea să-L întreabe pre El.

33. Și au venit în Capernaum și, fiind în casă, i-au întrebat pre ei: „De ce vă prigoneați pre cale?”

Mate. 18, 1 34. Iară ei au tăcut, că să pricise pre cale unul cu altul, cine ar fi mai mare dintru dânșii.

Luca 9, 46 35. Și, șezind, au chemat pre cei doisprăzece și le-au zis lor: „Cel ce vrea să fie întâiu să fie mai pre urmă de toți și tuturor slugă”.

36. Și, luând un prunc, l-au pus în mijlocul lor și, luându-l în brață, au zis lor:

Luca 9, 49 [48] 37. „Oricine priimește pre unul dintr-acești prunci întru numele Mieu pre Mine Mă priimește; și oricine Mă priimește pre Mine nu Mă priimește pre Mine, ci pre Cel ce M-au trimis pre Mine”.

38. Iară Ioan au răspuns Lui, zicând: „Învățătoriule, am văzut pre oarecarele, întru numele Tău, scoțind dracii, carele nu vine după noi și l-am oprit pentru că nu vine după noi”.

39. Iară Iisus au zis:* „Nu-l opriți pre el, că nimene nu easte carele face puteare în numele Mieu și să poată curând grăi rău de Mine. *1 Cori. 12, 3

40. Că oricine nu easte împotiva voastră pentru voi easte.

41.* Că oricine va adăpa pre voi cu un păhar de apă, întru numele Mieu, pentru că sânteti a lui Hristos; amin zic voao, că nu-și va piarde plata sa. *Mate. 10, 42

42.* Și oricarele va sminti pre unul dintru acești mici, carii cred întru Mine, mai bine ar fi lui de s-ar lega o piatră de moară de grumazul lui și s-ar arunca în mare. *Mat. 18, 6 Luca 17, 2

43.* Și, de te smintește mâna ta, taie-o, că mai bine easte ție ciung să întri în viață, decât, doao mâni având, să întri în gheena, în focul cel nestâns, *Mat. 5, 30 18, 8

44. Unde viiarmele lor nu moare și focul nu să stânge.

45. Și, de te smintește piciorul tău, taie-l, că mai bine easte ție să întri în viață șchiop, decât, doao picioare având, să te arunci în gheena, în focul cel nestâns,

46.* Unde viiarmele lor nu moare și focul nu să stânge. *Isaia 66, 24

47. Și, de te smintește pre tine ochiul tău, scoate-l, că mai bine easte ție cu un ochiu să întri în împărăția lui Dumnezeu, decât, doi ochi având, să te arunci în gheena focului,

48. Unde viiarmele lor nu moare și focul nu să stânge.

49.* Că tot cu foc să va săra și toată jertva cu sare să va săra. *Levi. 2, 13

50.* Bună easte sarea; iară de va fi sarea nesărată cu ce o veți direage? Aveți întru voi sare și pace aveți întru voi”. *Mateiu 5, 13 Luca 14, 34

CAP 10

Rânduiaște nici într-un chip a lăsa muiarea, luând alta. Îmbrățișind pruncii, îi blagoslovește. Bogatul, care din tinerețe ținută poruncile, nu priimește sfatul lui Iisus de a vinde toate. Ce plată vor lua cei ce lasă toate. Iară vestește patimile Sale. Cu prilejul sumeției fiilor lui Zevedeu, învață ucenicii că nu cu arătarea domniei, ci cu plinirea slujbei trebuie să fie mai mare. Vindecă pre Vartimej, orbul.

1.* i, de acolo sculându-Să, au venit în hotarale Iudeii, de ceaa parte de Iordan; și iarăși s-au adunat noroadale la Dânsul și, cum să obicinuisă, iară învăța pre ei. *Mate. 19, 1

2. Și, apropiindu-se fariseii, L-au întrebat pre El: „Oare easte slobod bărbatului să-și lasă muiarea?” Ispitindu-L pre El.

3. Iară El, răspunzind, au zis lor: „Ce v-au poruncit voao Moisi?”

4. Iară ei au zis:* „Moisi au lăsat să se scrie carte de slobozire și să o lasă”. *2 Leage 24, 1

5. Și, răspunzind Iisus, au zis lor: „După învățoșarea inimii voastre s-au scris voao porunca aceasta.

6. Iară de la începutul facerii,* bărbat și muiare au făcut Dumnezeu. *Facer. 1, 27

7. Pentru aceasta, va lăsa omul pre tatăl 2, 24

Mateiu 19, 5 său și pre mumă-sa și să va lipi de muiarea sa.

1 Cori. 7, 10 8. Și vor fi amândoi un trup. Că de-aci nu mai sânt doi, ci un trup.

Efes. 5, 31 9. Deci, ce au împreunat Dumnezeu omul să nu despartă”.

1 Cori. 6, 16 10. Și în casă, iarăși L-au întrebat pre El ucenicii Lui de aceasta.

11. Și le-au zis lor: „Oricine-și va lăsa muiarea și va lua alta preacurveaște cu ea.

12. Și muiarea, de-și va lăsa bărbatul său și se va mărita după altul, preacurveaște”.

13. Și aducea la Dânsul prunci ca să Se atingă de ei, iară ucenicii certa pre cei ce-i aducea.

14. Iară Iisus, văzind, nu l-au părut bine și au zis lor: „Lăsați pruncii să vie la Mine și nu-i opriți pre ei, că a unora ca aceștia easte împărăția lui Dumnezeu.

15. Amin zic voao, oricine nu va priimi împărăția lui Dumnezeu ca pruncul nu va intra întru ea”.

16. Și, luându-i în brațe, Și-au pus mâinile preste ei și i-au blagoslovit.

17. Și, ieșind El la cale, alergând oarecine și ingenuchind înaintea Lui, întreba pre El, zicând: „Învățătoriule bune, ce voiu face ca să moștenesc viața de veaci?”

*Mate. 19, 16 Luca 18, 18 18. Iară Iisus i-au zis lui: „Ce Mă zici bun? Nimene nu easte bun, fără numai unul Dumnezeu.

Ieșire 20, 13 19. Știi poruncile: să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, pre nimene să nu păgubești, cinsteaște pre tatăl tău și pre mumă-ta”.

20. Iară el, răspunzind, au zis: „Învățătoriule, aceastea toate le-am păzit din tinerețele mele”.

21. Iară Iisus, căutând spre el, l-au iubit pre dânsul și i-au zis lui: „Încă una-ți lipseaste: du-te și vinde toate câte ai și dă săracilor și vei avea comoară în ceriu și, luând crucea, vino după Mine”.

22. Iară el, întristându-să de cuvântul acesta, s-au dus scârbit, pentru că avea multă avuție.

23. Și, căutând împrejur Iisus, au zis ucenicilor Săi: „Cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuție”.

24. Iară ucenicii s-au spăimântat de cuvintele Lui. Și, răspunzind iarăși Iisus, le-au zis lor: „Fiilor, cât de cu anevoie easte celor ce nădăduiesc întru avuție să între întru împărăția lui Dumnezeu.

25. Mai lesne easte cămilei să treacă prin ureachia acului, decât bogatul să între întru împărăția lui Dumnezeu”.

26. Iară ei mai mult să mira, zicând unul cătră altul: „Dară cine să va putea spăsi?”

27. Și, căutând Iisus spre ei, au zis: „La oameni easte cu neputință, iară nu la Dumnezeu, că la Dumnezeu toate sânt cu putință”.

Mate. 19, 27 Luca 18, 28 28. Iară Petru au început a-l zice Lui: „Iată, noi am lăsat toate și am venit

după Tine”.

29. Și, răspunzind Iisus, au zis: „Amin zic voao, nimene nu easte carele și-au lăsat casa sa sau frații sau sororile sau pre tatăl său sau pre mumă-sa sau muiarea sau fiii sau moșiile pentru Mine și pentru Evanghelie,

30. Și să nu ia de o sută de ori mai mult, acum, întru această vreme, casă și frați și surori și mumă și fii și moșii cu goniri și în veacul cel viitoriu, viața de veaci.

31.* Iară mulți vor fi cei dintâiu pre urmă, și cei de pre urmă, întâiu”.

*Mate. 19, 30

32. Și era pre cale, suindu-să în Ierusalim, și mergea Iisus înaintea lor; iară ei să mira și, mergând după Dânsul, le era frică.* Și, luând iarăși pre cei doisprăzeace, au început a le spune ceale ce era să se întâmple Lui:

*Luca 18, 31

33. Că: „Iată, ne suim în Ierusalim și Fiiul Omenesc Să va da arhierilor și cărturarilor, și-L vor judeca pre El spre moarte și-L vor da păgânilor.

34. Și-L vor batjocori pre El și-L vor bate pre El și-L vor scuipi și-L vor omori și a triia zi va învia”.

35.* Și au venit la El Iacov și Ioan, feciorii lui Zevedei, zicând: „Învățătoriule, vom ca ce vom ceare să ne faci noao”.

*Mate. 20, 20

36. Iară El au zis lor: „Ce veți să fac voao?”

37. Iară ei au zis Lui: „Dă-ne noao ca să ședem unul de-a dreapta Ta și altul de-a stânga Ta, întru mărirea Ta”.

38. Iară Iisus au zis lor: „Nu știți ce cereți! Putea-veți bea paharul carele voiu bea Eu și cu botezul cu care Eu Mă voiu boteza a vă boteza?”

39. Ei au zis Lui: „Putea-vom”. Iară Iisus au zis lor: „Paharul, cu adevărat, care Eu voiu bea, îl veți bea, și cu botezul cu care Eu Mă voiu boteza, vă veți boteza.

40. Iară a ședea de-a dreapta Mea și de-a stânga Mea nu am Eu a vă da voao, ci celor ce s-au gătit”.

41. Și, auzind cei zeace, au început a le părea greu de Iacov și de Ioan.

42. Iară Iisus, chemându-i pre ei, le-au zis lor: „Știți* că celor ce li să pare că împărătesc neamurile le stăpânesc pre eale și maimarii lor le domnesc pre eale.

*Luca 22, 25

43. Iară întru voi nu va fi așa, ci carele ar vrea să fie mai mare întru voi să fie voao slugă.

44. Și cel ce va vrea să fie întru voi mai întâiu să fie tuturor slugă.

45. Că și Fiiul Omenesc nu au venit ca să-I slujască Lui, ci ca să slujască El și să-Și dea sufletul Său răscumpărare pentru mulți”.

46.* Și au venit în Ierihon. Și, ieșind El din Ierihon și ucenicii Lui și norod mult, Vartimei, orbul, feciorul lui Timei, ședea lângă cale, cerșind.

*Mate. 20, 29 Luca 18, 35

47. Și, auzind că Iisus Nazarineanul easte, au început a striga și a zice: „Iisuse, Fiiul lui David, miluiaște-mă!”

48. Și-l certa pre el mulți ca să tacă. Iară el cu mult mai vârtos striga: „Fiiul lui David, miluiaște-mă!”

49. Și, stând Iisus, au zis să-l cheame; și au chemat pre orb, zicându-i: „Cutează, scoală-te, că te cheamă”.

50. Iară el, lăpădându-și haina sa, sculându-să, au venit la Iisus.

51. Și, răspunzind Iisus, i-au zis lui: „Ce vei să-ți fac ție?” Iară orbul au zis Lui: „Învățătoriule, ca să văz”.

52. Iară Iisus au zis lui: „Mergi, credința ta te-au mântuit”. Și îndată au văzut și au mers după Iisus pre cale.

CAP 11

Pre mînzul asinii cu cinste întră în Ierusalim. Smochinul blăstămându-l, sacă. Pre cei ce cumpăra și vindea, îi scoate din besearică. Arată putearea credinții ceii întru Dumnezeu, zicând a ierta fratelui ceale ce ne-au greșit. Cărturarilor nu spune cu ce puteare face aceastea, că nici ei n-au răspuns la întrebarea de botezul Lui Ioan.

*Mate.
21, 1
Luca
19, 29

1. **S**i* când să apropiia cătră Ierusalim, cătră Vitaghia și Vitania, spre Muntele Măslinilor, au trimis doi din ucenicii Săi,

2. Și le-au zis lor: „Meargeți în satul cel dinaintea voastră și îndată, întrând într-însul, veți găsi un mânz legat, pre care nime din oameni nu au șezut. Și, dezlegându-l, să-l aduceți.

3. Și, de va zice voao cineva: «Căci faceți aceasta?», ziceți că Domnului trebuiaște. Și îndată-l va slobozi aici”.

4. Deci, au mers și au găsit mînzul legat lângă ușe, afară, la despărțirea căii, și l-au dezlegat.

5. Iară unii din cei ce sta acolo au zis lor: „Ce faceți, de dezlegați mînzul?”

6. Ei au zis lor cum le-au poruncit lor Iisus și i-au lăsat pre ei.

*Ioan
12, 14

7.* Și au dus mînzul la Iisus și i-au așternut ei pre el veșmintele sale și au șezut pre el.

8. Și mulți așternea veșmintele sale pre cale, iară alții tăia stâlپări din copaci și le așternea pre cale.

*Psalm
117, 24

9. Și cei ce mergea înainte și cei ce vinea pre urmă striga, zicând:* „Osana! Bine e cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului!

Mateiu
21, 9
Luca
19, 38

10. Bindecuvântată e împărăția carea vine în numele Domnului a părintelui nostru, David. Osana, întru cei de sus!”

*Mate.
21, 10

11.* Și au intrat Iisus în Ierusalim și în besearică și, văzind toate, fiind vreama de cătră seară, au ieșit în Vitania cu cei doisprăzeace.

12. Și, a doao zi ieșind ei din Vitania, au flămânzit.

*Mate.
21, 19

13.* Și, văzind un smochin de departe,

având frunză, au venit ca doară ar afla ceva într-însul. Și, venind la el, nimică nu au aflat, fără numai frunzele, pentru că nu era încă vreama smochinelor.

14. Și, răspunzind Iisus, au zis lui: „Să nu mai mânce nimene de acum înainte rod din tine în veac”. Și auzea ucenicii Lui.

15. Și au venit în Ierusalim și, întrând Iisus în besearică, au început a scoate pre cei ce vindea și cumpăra în besearică, și au răsturnat measele schimbătorilor de bani și scaonile celor ce vindea porumbi.

16. Și nu au lăsat să poarte cineva vas prin besearică.

17. Și învăța, zicând lor: „Au nu easte scris* că: «Casa Mea casă de rugăciune să va chema la toate neamurile?» Iară voi o ați făcut peșteră tâlharilor”.

*Isaia
56, 7
Ieremie
7, 11

18. Și, auzind, cărturarii și arhierii căuta cumu-L vor piarde pre El, că se temea de Dânsul, pentru că tot norodul să mira de învățatura Lui.

19. Și, făcându-să seară, au ieșit Iisus afară din cetate.

20. Și, a doao zi, trecând, au văzut smochinul uscat din rădăcină.

21. Și, aducându-și aminte Petru, l-au zis Lui: „Învățătoriule, vezi, smochinul care l-ai blăstămat s-au uscat”.

22. Și, răspunzind Iisus, au zis lor:* „Aveți credința lui Dumnezeu.”

*Mate.
21, 21

23. Că, adevăr zic voao că cel ce ar zice muntelui acestuia: Rădică-te și te aruncă în mare și nu să va îndoi întru inima sa, ci va creade că ce va zice va fi, fi-va lui orice va zice.

24.* Pentru aceaea zic voao: Toate câte ceareți, rugându-vă, să creadeți că veți lua, și va fi voao.

*Mate.
7, 7
21, 22

25. Și, când stați de vă rugați, iertați orice aveți împotiva cuiva, ca și Părintele vostru, Cel din ceriuri, să iarte voao greșelele voastre.

*Mate.
6, 14
18, 35
Luca
11, 9

26. Că, de nu veți ierta voi, nici Părintele vostru, Cel din ceriuri, nu va ierta voao greșelele voastre”.

27. Și iarăși au venit în Ierusalim și, umblând El prin besearică, au venit la Dânsul arhierii și cărturarii și bătrânii.

28. Și l-au zis Lui:* „Cu ce puteare faci aceastea? Și cine Ț-au dat Ție această puteare, ca să faci aceastea?”

*Luca
20, 2

29. Iară Iisus, răspunzind, au zis lor: „Voiu întreba și Eu pre voi un cuvânt și să-Mi răspundeți și voiu spune voao și Eu cu ce puteare fac aceastea.

30. Botezul lui Ioan din ceriu au fost, au de la oameni? Răspundeți-Mi!”

31. Și ei cugeta întru sine, zicând: „De vom zice: «Din ceriu», va zice: «Pentru ce, dară, n-ați crezut Lui?»»,

32. Iară de vom zice: «De la oameni», să temea

de norod, pentru că toți avea pre Ioan cum că cu adevărat au fost proroc.

33. Și, răspunzind, au zis lui Iisus: „Nu știm”. Și Iisus, răspunzind, au zis lor: „Nici Eu voiu spune voao cu ce puteare fac aceastea”.

CAP 12

Spune pildă de viia cea dată lucrătorilor, carii pre slugi și pre fiul stăpânului l-au ucis. Să ispiteaște de la farisei despre dajdea chesariului și de la saducheii despre Înviiare. Să întrebă de la cărturari de porunca dintâiu. Iară El întreba cum zic cărturarii pre Iisus: a fi Fiiu lui David? Învățând a Să feri de dânșii. Laudă pre văduvă pentru doi fileari aruncați în vistierie.

1. i au început a grăi lor în pilde:

„Un om au sădit vie și o au îngrădit cu gard și au săpat într-însa teasc (a) și au zidit turn și o au dat lucrătorilor și s-au dus departe.*

*Isaiia

5, 1

Ieremie

2, 21

Mateiu

21, 33

Luca

20, 9

2. Și, la vreme, au trimis o slugă la lucrători, ca să ia de la lucrători din rodul viei.

3. Iară ei, apucându-l pre dânsul, l-au bătut și l-au slobozit deșert.

4. Și iară au trimis la dânșii pre altă slugă; și pre acela, bătându-l cu pietri, i-au spart capul și l-au slobozit batjocorit.

5. Și iară au trimis pre altul, și pre acela l-au omorât și pre alții mulți; pre unii bătându-i, pre alții omorându-i.

6. Deci, având încă un fiu iubit, al său, mai pre urmă au trimis și pre acela la dânșii, zicând că: «Se vor rușina de fiul meu».

7. Iară lucrătorii aceia au zis între sine: «Acesta easte moșteanul, veniți să-l omorâm și va fi moșia a noastră».

8. Și, prinzându-l pre el, l-au omorât și l-au scos afară din vie.

9. Ce va face, dară, stăpânul viei? Veni-va și va puiarde pre acei lucrători și viia o va da altora,

*Psalm

117, 22

Isaiia

28, 16

Mateiu

21, 42

Fapte

4, 11

Roma.

9, 33

1 Petr.

2, 7

*Mat.

22, 15

Luca

20, 20

10. Au nici Scriptura aceasta nu ați cetit? Piatra, carea nu o au socotit ziditorii, aceasta s-au făcut în capul unghiului.

11. De la Domnul s-au făcut aceasta și easte minunată în ochii noștri”.

12. Și căuta să-L prinză pre El și să temea de norod, că cunoscură că cătră ei au zis pilda aceasta. Și, lăsându-L pre Dânsul, s-au dus.

13.* Și au trimis la Dânsul pre unii din farisei și din irodiiani, ca să-L prinză în cuvânt.

14. Iară ei venind, l-au zis Lui: „Învățătoriule, știm că adevărat ești și nu-Ți easte grijă de nimene, că nu cauți în fața oamenilor, ci cu adevărat calea lui Dumnezeu înveți. Cade-să a da dajde împăratului, au ba? Da-vom, au nu vom da?”

15. Iară El, știind fățarnicia lor, au zis lor: „Ce Mă ispititi? Aduceți-Mi un ban să văz”.

16. Iară ei l-au adus și au zis lor: „Al cui easte chipul acesta și scriptura?” Ei au zis Lui: „Al chesariului”.

1. (a) În cea de la Alexandria easte: lac.

17. Și, răspunzind Iisus, au zis lor:* „Dați ceale ce sânt ale chesariului chesariului și ceale ce sânt a lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”. Și să mira de Dânsul.

*Rom.

13, 7

18.* Și au venit la El saducheii, carii zic că nu easte înviiare, și l-au întreat pre El, zicând:

*Mate.

22, 23

Luca

19. „Învățătoriule, Moisi au scris noao* că: de va muri fratele cuiva și va rămânea muiarea, și feciori nu va lăsa, ca să ia fratele lui pre muiarea lui și să rădice sămânță fratelui său.

20, 27

*2 Leage

25, 5

20. Fost-au șapte frați și cel mai mare au luat muiare și, murind, nu au lăsat sămânță.

21. Și al doilea o au luat pre dânsa și au murit; și nici acela nu au lăsat sămânță: și al treilea, așijderea.

22. Și o au luat pre dânsa toți șapte și nu au lăsat sămânță. Și, mai pre urmă de toți, au murit și muiarea.

23. Dară la înviiare, când vor învii, a căruia dintră ei va fi muiare? Că toți șapte o au ținut pre ea muiare”.

24. Și, răspunzind Iisus, au zis lor: „Au nu pentru aceasta rătăciți, neștiind scripturile, nici putearea lui Dumnezeu?”

25. Că, după ce vor învii din morți, nici să vor însura, nici să vor mărita, și vor fi ca îngerii în ceriuri.

26. Iară de morți, că se vor scula, au nu ați cetit în cartea lui Moisi, de rug, când i-au grăit Dumnezeu lui, zicând:* «Eu sânt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov».

*Ieșir.

3, 6

Mateiu

22, 32

27. Nu easte Dumnezeu al morților, ci al viilor. Voi, dar, mult rătăciți”.

28.* Și, apropiindu-să unul din cărturari, carele auzisă pre ei, întrebându-să cu Dânsul și văzând că bine le-au răspuns lor, l-au întreat pre El: „Carea poruncă easte mai întâiu de toate?”

*Mate.

22, 35

29. Iară Iisus au răspuns lui că, mai întâiu de toate poruncile, easte:* „Auzi, Israile, Domnul Dumnezeul nostru easte un Domn.

*2 Leage

6, 4

30. Și să iubești pre Domnul Dumnezeul Tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată putearea ta. Aceasta easte porunca cea dintâiu.

31.* Și a doao, aseamenea aceștia: Să iubești pre deaproapele tău ca însuși pre tine. Mai mare decât aceastea, altă poruncă nu easte”.

*Levi.

19, 18

Mate.

22, 39

32. Și cărturariul au zis Lui: „Bine, Învățătoriule, adevărat ai zis că un Dumnezeu easte și nu easte altul afară de Dânsul.

Roam.

13, 9

Galat.

33. Și a iubi pre El din toată inima, din tot cugetul și din tot sufletul și din toată putearea; și a iubi pre deaproapele ca însuși pre sine mai mult easte decât toate arderile de tot și jârtvele”.

5, 14

Iacov

2, 8

34. Iară Iisus, văzând că cu înțelepciune au răspuns, i-au zis lui: „Nu ești departe de împă-

răția lui Dumnezeu”. Și nimene mai mult nu îndrăzne să-L întreabe pre El.

35. Și, răspunzind Iisus, au zis, învățând în besearică: „Cum zic cărturarii că Hristos easte Fiiul lui David?”

*Psalm 36. Că însuși David au zis întru Duhul Sfânt: *
109, 1 «Zis-au Domnul Domnului Mieu: Șezi de-a
Mateiu dreapta Mea, până ce voiu pune pre vrăjmașii
22, 44 Tăi scaon picioarelor Tale».

Luca 37. Deci, însuși David Îl zice pre El Domn;
20, 42 și de unde easte lui fiiu?” Și mult norod
bucuros asculta pre El.

*Mate. 38. Și zicea lor întru învățătura Sa: * „Pă-
23, 3 ziți-vă de cărturarii cărora le place a umbla
Luca în haine lungi și carii iubesc întrebările de
11, 43 sănătate prin târguri,

39. Și șederile mai sus la adunări și a ședea
20, 46 mai înainte la ospețe,

40. Carii mănâncă casele văduvelor și cu
fățarie îndelung să roagă; aceștia vor lua mai
grea judecată”.

*Luca 41. * Și, șezând Iisus împotriva vistieriei,
21, 1 privea cum arunca norodul banii în vistierie
și mulți bogăți arunca mult.

42. Și, venind o văduvă săracă, au aruncat
doi fileari, ce easte un codrat.

43. Și, chemând pre ucenicii Săi, le-au zis
lor: „Adevăr zic voao că această văduvă
săracă au aruncat mai mult decât toți cei ce
au aruncat în vistierie.

44. Că toți din prisoseala sa au aruncat, iară
aceasta din lipsa sa toate câte au avut au
aruncat, toată avuția sa”.

CAP 13

Zisă că să va răsi pi besearica. Vesteaste că vor fi războaie și multe năczuri și urâciunea pustiirii de Hristoși mincinoși și proroci mincinoși. După seamnele ceale din trupurile ceale cerești, va veni cu slavă Fiiul Omenesc. Și Aceluia sămn dă de la smochin. Iară pentru că nime nu ști[e] vreama, porunceaste tuturor a priveghiia.

* Mateiu 1. * i, ieșind El din besearică, zis-au
24, 1 Lui unul din ucenicii Săi:
„Învățătoriuile, vezi ce pietri și
ce zidiri”.

2. Și, răspunzind Iisus, i-au zis lui: „Vezi
*Luca aceste zidiri mari? * Nu va rămânea piază
19, 44 pre piază, carea să nu să răsipească”.

21, 6 3. Și, șezând El în Muntele Maslinilor,
împotriva besearicii, L-au întrebat pre El
deosebi Petru și Iacov și Ioan și Andreiu:

4. „Spune-ne noao când vor fi aceastea? Și
ce sămn va fi când să vor sfârși aceastea
toate?”

5. Iară Iisus, răspunzind lor, au început a
*Efes. zice: * „Căutați ca să nu vă înșeale cineva pre
5, 6 voi.

2 Tesal. 6. Că mulți vor veni în numele Mieu, zicând
2, 3 că Eu sânt, și pre mulți vor amăgi.

7. Iară când veți auzi războaie și auziri de
războaie, să nu vă turburați, că să cade să fie
aceastea, ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că să va scula neam pre neam și
împărăție pre împărăție și vor fi cutremuri
pre alocurea și vor fi foameți și turburări.

9. Începătura durerilor aceastea; iară vă
păziți pre voi înșivă, că vă vor da pre voi la
săboară și la adunări și vor bate pre voi, și la
domni și la împărați vă vor duce pentru Mine,
spre mărturie lor.

10. Și în toate neamurile trăbuiaste, mai
înainte, să se propoveduiască Evangheliia.

11. * Iară când vor duce pre voi de vă vor da,
nu vă grijiți mai înainte ce veți grăi, nici
cugetați, ci ceaea ce să va da voao, întru acela
ceas, aceaea să grăiți, că nu sânteți voi cei
ce grăiți, ci Duhul Sfânt.

*Mate. 10, 19
Luca 2 [12], 11
21, 14

12. Și va da frate pre frate spre moarte și
tată pre fecior. Și să vor scula feciorii asupra
părinților și-i vor omori pre ei.

13. Și vă vor urî toți pentru numele Mieu;
iară cel ce va răbda până în sfârșit, acela să
va mântui.

14. * Iară când veți vedea urâciunea pustiirii
stând unde nu să cade, de carea au zis Daniil,
prorocul (cel ce ceteaste înțaleagă), atunci
cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți.

*Danii. 9, 27
Mateiu 24, 15

15. Și cel ce va fi deasupra casii să nu să
pogoară în casă, nici să între să ia ceva din
casa sa.

Luca 21, 20

16. Și cel ce va fi la câmp să nu să întoarcă
să-și ia haina sa.

17. Iară, vai, celor ce vor avea în pânțece și
celor ce vor apleca în zilele acealea.

18. Ci vă rugați ca să nu fie fuga voastră
iarna.

19. Că vor fi zilele acealea scârbă, ca aceaea
carea nu au fost, din începutul zidirei carea
au zidit Dumnezeu, până acum, și nici va mai
fi.

20. Și, de nu ar fi scurtat Dumnezeu zilele
acealea, nu s-ar fi mântuit nici un trup; și
pentru cei aleși, pre carii i-au ales, va scurta
zilele acealea.

21. * Și atunci, de va zice cineva voao: «Iată,
aici easte Hristos», sau: «Iată, acolo», să nu
creadeți.

*Mate. 24, 23
Luca 21, 8

22. Că să vor scula Hristoși mincinoși și
proroci mincinoși și vor da seamne și
minuni, ca de-ar putea să înșeale și pre cei
aleși.

23. Iară voi vă păziți, că, iată, mai înainte,
am spus voao toate.

24. * Ci, în zilele acealea, după scârba
aceaea, soarele să va întuneca și luna nu-și
va da lumina sa.

*Isaia 13, 10
Iezechie 32, 7

25. Și stealele ceriurilor vor cădea și puterile
ceale din ceriuri să vor clăti.

32, 7

26. * Și atunci, vor vedea pre Fiiul Omenesc
venind în nori, cu putere multă și cu mărire.

*Ioil 2, 10

27. Și atunci, va trimite îngerii Săi și va
aduna pre aleșii Săi, de la ceale patru vânturi,
de la marginea pământului până la marginea
ceriului.

Mateiu 24, 31

28. Iară de la smochin vă învățați pildă:

când sânt stâlpărilor tinere și crește frunza, știți că aproape este vara».

29. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-să, să știți că aproape este, lângă uși.

30. Adevăr grăiesc voao că nu va trece neamul acesta, până nu vor fi acestea toate.

31. Ceriul și pământul vor trece, iară cuvintele Meale nu vor trece.

32. Iară de zioa și de ceasul acela nimene nu știe. Nici îngerii carii sânt în ceriu, nici Fiiul, fără numai Tatăl.

Mate. 24, 42 33. Păziți-vă, privegheați și vă rugați, că nu știți când va fi vreamea aceea.

34. Ca un om carele să duce departe, lăsându-și casa sa și dând slugilor sale puteare și fieștecui lucrul lui și portariului poruncește ca să privegheaze,

35. Privegheați, dară (că nu știți când va veni domnul casii, seara, au la miiazănoapte, au la cântatul cocoșilor, au dimineață).

36. Să nu cumva, venind fără de veaste, să vă afle pre voi durmind.

37. Iară ceale ce le zic voao, tuturor le zic: Privegheați!”

CAP 14

Căpeteniile popilor să sfātuiesc a ucide pre Iisus. Pre care muiarea varsă mir de mult preț, cârtind ucenicii. Să vinde de la Iuda, despre a căruia vindere Iisus grăiaște ucenicilor la masă, cinând, în carea, pâinea în trupul Său și vinul în sânge prefăcându-le, dă ucenicilor. Vestește că toți să vor sminti și tăgăduirea lui Petru, cea de trei ori. Și, după a treia rugăciune, să prinde de jidovi, dintră care Petru taie urechiia unuia. Și, fugând ucenicii, înaintea lui Pilat, să pârăște de mărturie mincinoasă și, vinovat de moarte judecându-să, să scuipe, să bate și de trei ori de Petru să tăgăduiaște.

*Mate.
26, 2
Luca
22, 1

1.*

i era Paștile și Azimele după doao zile, și căuta arhieriei și cărturarii cum pre Dânsul, cu înșălăciune prinzindu-L, să-L

omoare,

2. Iară zicea: „Nu în praznic, ca să nu fie gâlceavă întră norod”.

Mate. 26, 6 Ioan 12, 1 3. Și, fiind El în Vitania, în casa lui Simon Leprosul, și șezând El, venit-au o muiare având vas cu mir de nard curat, de mult preț, și, spărgând vasul, l-au vărsat pre capul Lui.

4. Și era unii carii tânjea întră sine și zicea: „Pentru ce s-au făcut această pagubă a mirului?”

5. Că putea să se vânză mai mult decât cu trei sute de dinari și să se dea săracilor”. Și să mânia pre ea.

6. Iară Iisus au zis: „Lăsați-o pre ea, ce-i faceți supărare? Că bun lucru au făcut cu Mine.

7. Că pre săraci pururea-i aveți cu voi și când veți vrea le puteți face lor bine, iară pre Mine nu Mă veți avea pururea.

CAP 13 ȘI 14

8. Aceasta ce au avut au făcut, mai înainte, au apucat a unge trupul Mieu spre îngropăciune.

9. Adevăr zic voao, oriunde să va propovedui Evangheliia aceasta în toată lumea și ce au făcut aceasta să va spune întră pomenirea ei”.

10.* Și Iuda Iscarioteanul, unul din cei *Mate. 26, 14 doisprăzeace, au mers la arhieriei ca să-L vânză pre El lor.

11. Iară ei, auzind, s-au bucurat, și i-au făgăduit ca să-i dea bani și căuta prilej cum L-ar vinde pre El.

12*. Și în zioa cea dintâiu a Azimelor, când *Mate. 26, 17 jârtvea Paștile, zis-au cătră El ucenicii Lui: „Unde vrei să mergem să gătim, ca să Luca 22, 7 mănânci paștile?”

13. Și au trimis doi din ucenicii Săi și au zis lor: „Meargeți în cetate și va întâmpina pre voi un om, ducând un vas cu apă; meargeți după el.

14. Și, oriunde va intra, ziceți stăpânului casii că Învățătorul zice: «Unde este sălașul întră care să mănânc paștile cu ucenicii Miei?»

15. Și el va arăta voao un foișor mare, așternut gata, acolo gătiți noao”.

16. Și au mers ucenicii Lui și au venit în cetate și au găsit așa cum ziseasă lor; și au gătit paștile.

17.* Și, făcându-să seară, venit-au cu cei *Mate. 26, 20 doisprăzeace.

18. Și șezind ei și mâncând, au zis Iisus: Luca 22, 14 „Adevăr zic voao* că unul din voi va să Mă vânză, cel ce mănâncă cu Mine”.

19. Iară ei au început a să întrista și a zice 13, 21 Lui, unul câte unul: „Doară, eu sânt?” Și altul: „Au, doară, eu sânt?”

20. Iară El răspunzind, au zis lor: „Unul dintră cei doisprăzeace este, carele întinge cu Mine în blid.

21. Ci Fiiul Omenesc va merge* precum *Psalm 40, 10 [9] este scris de El. Iară vai omului celuia prin carele Fiiul Omenesc să va vinde! Mai bine ar fi fost lui de nu s-ar fi născut omul acela”.

22.* Și mâncând ei, au luat Iisus pâne și, *Mate. 26, 26 blagoslovindu-o, o au frâmt și au dat lor și au zis: „Luoți, mâncați, acesta este trupul Mieu”.

23. Și luând păharul, mulțămind, l-au dat lor și au beut dintră-însul toți.

24. Și au zis lor: „Acesta este sângele Mieu, a Legii ceii Noao, care pentru mulți să varsă.

25. Amin zic voao că de acum nu voiu mai bea din rodul viții, până în zioa aceea când voiu bea întră împărăția lui Dumnezeu”.

26. Și, după ce au dat laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.

27. Și au zis lor Iisus* că: „Toți vă veți *Ioan 16, 32 sminti întră Mine în noaptea aceasta; că scris este: «Bate-voiu păstoriul și să vor Zahari. 13, 7 răsipi oile».

28. Ci, după ce voiu învia, voiu merge mai înainte de voi în Galileea”.
29. Iară Petru au zis Lui: „De s-ar sminti și toți întru Tine, dară eu nu”.
30. Și au zis Iisus lui: „Adevăr zic ție că astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de ce va cânta cocoșul de doao ori, de trei ori te vei lăpăda de Mine”.
31. Iară el mai vartos zicea: „De mi-ar fi să moriu cu Tine, nu mă voiu lăpăda de Tine”. Așijderea, și ceialalți toți zicea.
- *Mate. 26, 36
Luca 22, 40
- 32.* Și au venit la satul ce să zicea Ghetsimani și au zis cătră ucenicii Săi: „Ședeți aici până Mă voiu ruga”.
33. Și au luat pre Petru și pre Iacov și pre Ioan cu Sine; și au început a Să spăimânta și tare a Să măhni.
34. Și au zis lor: „Întristat easte sufletul Mieu până la moarte, rămâneți aici și privegheați”.
35. Și, mergând puținel, au căzut pre pământ și Să ruga ca, de ar fi cu puțință, să treacă de la El ceasul.
36. Și au zis: „Avva, Părinte, toate sânt Ție cu puțință. Mută de la Mine paharul acesta, însă nu cum vreau Eu, ci cum vrei Tu”.
37. Și au venit și i-au găsit pre ei dormind și au zis lui Petru: „Simone, dormi? Nu putuși un ceas priveghea?”
38. Privegheați și vă rugați ca să nu intrați în ispită, că duhul easte deșteptat, iară trupul slab”.
39. Și iarăși au mers de S-au rugat, același cuvânt zicând.
40. Și, întorcându-Să, i-au găsit pre ei iarăși durmind (că era ochii lor îngreoiți) și nu știa ce să răspundă Lui.
41. Și au venit a treia oară și au zis lor: „Dormiți și vă odihniți! Sosit-au sfârșitul, venit-au ceasul; iată, Să dă Fiiul Omenesc în mânilor păcătoșilor.
42. Sculați să mergem; iată, cel ce M-au vândut s-au apropiat”.
43. Și încă grăind El, venit-au Iuda, unul din cei doisprăzece,* și cu el mulțime multă, cu sabii și cu fuști de la arhieriei și de la cărturari și de la bătrâni.
- *Mate. 26, 47
Luca 22, 47
Isaia 18, 3
44. Și cel ce L-au vândut pre El le-au fost dat lor semn, zicând: „Pre Carele voiu săruta, Acela easte. Prindeți-L și-L duceți fără frică”.
45. Și, venind îndată, s-au apropiat de El și I-au zis Lui: „Bucură-Te, Învățătoriule!” Și L-au sărutat pre El.
46. Iară ei și-au pus mânilor pre El și L-au prins.
47. Iară unul din cei ce sta lângă El, scoțind sabiia, au lovit pre sluga arhierelui și i-au tăiat lui ureachea.
48. Și, răspunzind Iisus, au zis lor: „Au, ca la un tâlhariu ați ieșit, cu sabii și cu fuști, să Mă prindeți.
49. În toate zilele am fost la voi în besearică, învățind, și nu M-ați prins. Ci ca să se plinească Scripturile”.
- 50.* Și, lăsindu-L pre El, au fugit toți. *Mate.
51. Iară un tânăr mergea după El, îmbrăcat cu giolgiu pre trupul gol; și au prins pre acela tinerii. 26, 56
52. Iară el, lăsând giolgiul, gol au fugit de la ei.
- 53.* Și au dus pre Iisus la arhierul și s-au adunat acolo toți arhieriei și bătrânii și cărturarii. *Mate. 26, 57
Luca 22, 54
Ioan 18, 13
54. Iară Petru, de departe, mergea după El, până înlăuntru, în curtea arhierelui, și sedea împreună cu slugile și să încălzea la foc.
- 55.* Iară arhieriei și tot sfatul căuta împotriva lui Iisus mărturie, ca să-L omoară, și n-au găsit. *Mate. 25, 59
56. Că mulți mărturisea minciună asupra Lui și nu era aseamenea mărturiile lor.
57. Și unii, sculându-să, mărturisea minciună asupra Lui, zicând
58. Că: „Noi L-am auzit pre El zicând că: * «Eu voiu sparge această besearică făcută de mână și în trei zile alta, nefăcută de mână, voiu zidi»”. *Ioan 2, 19
59. Și nici așa nu era aseamenea mărturisirea lor.
60. Și, sculându-să arhierul în mijloc, au întreat pre Iisus, zicând: „Dar nu răspunzi nimica ce mărturisesc aceștia asupra Ta?”
61. Iară El tăcea și nimic nu răspundea. Și iarăși arhierul L-au întreat pre El și I-au zis Lui: „Au Tu ești Hristos, Fiiul Celui binecuvântat?”
62. Iară Iisus au zis: „Eu sânt,* și veți vedea pre Fiiul Omenesc șezind de-a dreapta puterii și venind cu norii ceriului”. *Mate. 24, 30
26, 64
63. Iară arhierul, rumpându-și hainele sale, au zis: „Ce ne mai trebuiesc noao mărturii?”
64. Auzit-ați hula, ce vi să pare voao?” Iară ei toți L-au judecat pre El a fi vinovat morții.
65. Și au început unii a-L scuipa pre El și a acoperi fața Lui și a-L bate preste obraz și a zice Lui: „Prorocește!” Și slugile Îl bătea cu palme preste obraz.
- 66.* Și fiind Petru jos, în curte, venit-au una din slujnicile arhierelui, *Mate. 26, 69
Luca 22, 56
Ioan 18, 17
67. Și, văzând pre Petru încălzându-să, căutând spre el, au zis: „Și tu erai cu Iisus Nazarineanul”.
68. Iară el s-au lepădat, zicând: „Nu știu, nici pricep ce zici tu”. Și au ieșit afară, înaintea curții, și au cântat cocoșul.
- 69.* Și slujnica, văzându-l pre el, iară au început a zice celor ce sta acolo că: „Acesta dintr-înșii easte”. *Mate. 26, 73
Luca 22, 59
Ioan 18, 25
70. Iară el iarăși s-au lepădat. Și preste puțin, iarăși, cei ce sta acolo au zis lui Petru: „Adevărat, dintru dânșii ești. Că galileean ești. Și vorba ta easte aseamenea”.
71. Iară el au început a să blă[s]tăma și a să

jura că: „Nu știu pre omul acela carele ziceți”.

Mate. 72. Și a doao oară au cântat cocoșul. Și și-au adus aminte Petru de cuvântul care-l ziseasă Iisus lui că: „Mai înainte de ce va cânta cocoșul de doao ori, vei să te leapezi de Mine de trei ori”. Și au început a plânge, depărtându-să.

CAP 15

Părât fiind Iisus înaintea lui Pilat, nimic nu răspunde. Să aleage Varava. Și Iisus Să dă să Se răstignească, Carele, în multe chipuri batjocorindu-Să de ostași, Să duce la răstignire. Și, împărțindu-să veșmintele Lui între tâlhari, Să răstignească. Aude blăstămurile multora. Să face întunearec. Și strigând Iisus: „Eli!”, cu oțet adăpat fiind, cu mare strigare Își dă sufletul, a Căruia trup Iosif îl îngroapă.

* Mateiu 27, 1
Luca 22, 56
[66] L-au dat lui Pilat.

1.* i îndată, dimineața, făcând sfat arhieriei cu bătrânii și cu cărturarii și toată adunarea, și legând pre Iisus, L-au dus și

2. Și L-au întreat pre El Pilat: „Tu ești împăratul jidovilor?” Iară El, răspunzând, au zis lui: „Tu zici”.

*Mate. 27, 12
*Luca 23, 2
Ioan 18, 33

3.* Și arhieriei mult Îl pârea pre El.

4.* Și Pilat iarăși L-au întreat pre El, zicând: „Dar nimica nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc asupra Ta?”

5. Iară Iisus, mai mult, nimica nu au răspuns, cât să mira Pilat.

6. Iară la tot praznicu le slobozea lor câte un vinovat, pre carele cerea ei.

7. Și era unul carele să chema Varava, cu soțiile lui prins, carii în zarvă ucidere făcuse.

8. Și, strigând norodul, au început a ceare, precum pururea le făcea lor.

9. Iar Pilat le-au răspuns lor, zicând: „Veți să slobozesc voao pre împăratul jidovilor?”

10. (Că știia că pentru pizma dedeasă pre El arhieriei).

11. Iară arhieriei au îndemnat mulțimea ca, mai vărtos, pre Varava să le slobozească lor.

*Mate. 27, 22
Luca 23, 14
*Ioan 18, 40

12.* Iară Pilat, răspunzind, iarăși au zis lor: „Dară ce veți să facă Acestuia, pre Carele-L ziceți împăratul iudeilor?”

13.* Iară ei iarăși au strigat: „Răstignească-L pre El!”

14. Iară Pilat le-au zis lor: „Dar ce rău au făcut?” Iară ei mai mult striga: „Răstignească-L pre El!”

15. Iară Pilat, vrând să facă pre voia norodului, le-au slobozit lor pre Varava; și pre Iisus, bătându-L, L-au dat ca să Se răstignească.

*Mate. 27, 27
Ioan 19, 2

16. Iară* ostașii L-au adus pre El înlăuntru curții carea easte divan și au adunat toată oastea.

17. Și L-au îmbrăcat pre El cu haină mohorâtă și, împletind, cunună de spini L-au pus Lui.

râtă și, împletind, cunună de spini L-au pus Lui.

18. Și au început a să închina Lui și a zice: „Bucură-Te, împăratul iudeilor”.

19. Și-L bătea preste cap cu trestie și-L scuiepa pre El și, puindu-se în genunche, să închina Lui.

20. Și, după ce L-au batjocorit pre El, L-au dezbrăcat de haina cea mohorâtă și L-au îmbrăcat în hainele Sale și L-au dus să-L răstignească.

21.* Și au silit pre oarecare ce trecea, Simon Chirineu (carele vinea din câmp, tatăl lui Alexandru și a lui Ruf) ca să ducă crucea Lui.

22. Și L-au dus pre El în locul Golgota, care să talmăcească Locul Căpăținilor.

23. Și I-au dat Lui să bea vin amestecat cu smirnă; iară El nu au luat.

24.* Și, răstignindu-L pre El, au împărțit veșmintele Lui, aruncând sorți pre eale, cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea și L-au răstignit pre Dânsul.

26. Și era scrisoarea vinei Lui scrisă: „Împăratul iudeilor”.

27. Și cu El au răstignit doi tâlhari, pre unul de-a dreapta și pre altul de-a stânga Lui.

28.* Și s-au umplut Scriptura, carea zice: „Și cu cei fără de lege S-au socotit”.

29. Iară cei ce trecea hulea pre El, clătind cu capetele sale și zicând:* „Ia! Cel ce strici besearica și în trei zile o zidești,

30. Mântuiaște-Te pre Tine însuși și Te pogoară de pre cruce”.

31. Așijderea, și arhieriei, bătându-și joc, zicea unul cătră altul, împreună cu cărturarii: „Pre alții au mântuit, iar pre Sine nu Să poate mântui.

32. Iisus, împăratul lui Israil, să Se pogoară acum de pre cruce, ca să vedem și să creadem întru Dânsul”. Și cei ce era împreună răstigniți cu El Îl batjocorea.

33. Deci, fiind ceasul al șeasălea, întunearec s-au făcut preste tot pământul, până la al noaolea ceas.

34. Iar în ceasul al noaolea, au strigat Iisus cu glas mare, zicând:* „Eloi, Eloi, Lama Savahtani?” Ce să zice: „Dumnezeul Mieu, Dumnezeul Mieu, căci M-ai lăsat?”

35. Iar unii din cei ce sta acolo, auzind, zicea: „Iată, pre Ilie strigă”.

36. Și, alergând unul și umplând un bureate cu oțet și puindu-l întru o trestie, L-au adăpat pre El, zicând: „Lăsați să vedem de va veni Ilie să-L pogoară pre El”.

37. Iară Iisus, slobozind glas mare, au răpăosat.

38. Și catapeteasma besearicii s-au rupt în doao, de sus până jos.

39. Și, văzând sutașul, cel ce sta îna-

*Mate. 27, 32
Luca 23, 22

*Mate. 27, 35
Luca 23, 34
Ioan 19, 23

*Isaia 53, 12

*Ioan 2, 19

*Psalm 21, 1
Mateiu 27, 46

intea Lui, că așa strigând au răpăosat, au zis: „Adevărat, omul acesta Fiiul lui Dumnezeu era”.

Mate. 40. Și era și muieri, de departe privind, întră care era Mariia Magdalena și Mariia lui Iacov celui Mic, și muma lui Iosie și Salomiia.

Luca 8, 2 El și slujia Lui, și alte multe care mersease cu El în Ierusalim.

Mate. 42. Și, făcându-să seară (că era vineri, carea easte înaintea sâmbetei),

*Luca 23, 50 Venit-au Iosif, cel din Arimatea, sfeatnic cinstit, carele și el aștepta împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, au intrat la Pilat și au cerut trupul lui Iisus.

44. Iară Pilat să mira de au murit așa curând. Și, chemând pre sutaș, l-au întrebat: „Au de mult au murit?”

45. Și, cunoscând de la sutașul, au dăruit lui Iosif trupul.

46. Și, cumpărând giolgiu și luându-L, L-au înfășurat cu giolgiul și L-au pus în mormânt, care era săpat în piatră; și au răsturnat o piatră pre ușa mormântului.

47. Iară Mariia Magdalena și Mariia a lui Iosie privea unde-L vor pune.

CAP 16

Minunându-să muierile la mormântul lui Iisus, îngerul le vestește înviiarea Lui. Carele întâiu Se arată Mari[i] Magdalinii, dupa aceea, la doi ucenici, într-altă față. Mai pre urmă, celor unsprăzeace, șezind, li S-au arătat. Și, arătându-Să, le-au împutat necredința, trimițându-i în toată lumea să propoveduiască și să boteaze, adăogând seamnele care vor urma celor ce vor crede. Și așa, în ceriu S-au suit.

* Mate. 28, 1 Luca 24, 1 **1.*** i, după ce au trecut sâmbăta, Mariia Magdalena și Mariia a lui Iacov și Salomiia au cumpărat mireazme, ca să meargă să-L ungă pre El.

*Ioan 20, 1 **2.** Și foarte de dimineață,* în zioa cea (a) dintâiu a săptămânii, au venit la mormânt, răsărind soarele.

3. Și zicea întră sine: „Cine va răsturna noao piatra de pre ușa mormântului?”

4. Și căutând, au văzut piatra răstur-

2. (a) Întru una de sâmbete.

nată, că era mare foarte.

5.* Și, întrând în mormânt, au văzut pre un tinăr șezind de-a dreapta, îmbrăcat în vejmânt alb, și s-au spăimântat. *Mate. 28, 5 Luca

6. Iară el au zis lor: „Nu vă spăimântați, pre Iisus Nazarineanul, Cel răstignit, căutați? S-au sculat, nu easte aici. Iată, locul unde L-au pus pre El. Ioan 20, 12

7. Ci meargeți de spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge mai înainte de voi în Galileea. Acolo veți vedea pre El,* cum au zis voao. *Sus 14, 28

8. Și, ieșind, au fugit de la mormânt, că le cuprinsease pre eale tremur și frică și nimica nimărui nu au spus, că să temea.

9. Iară deacă au înviiat dimineața,* în zioa cea dintâiu a săptămânii, S-au arătat întâiu Mariei Magdalinei, dintru carea scoseasă șeapte draci. *Ioan 20, 16

10. Aceaea, mergând, au vestit celor ce au fost cu El, carii plângea și să tânguia.

11. Și ei, auzind că easte viu și cum că L-au văzut ea, nu au crezut.

12.* Iară după aceaea, la doi dintr-înșii mergând, S-au arătat într-un alt chip, carii mergea la un sat. *Luca 24, 13

13. Și aceia, mergând, au spus celoralalți; și nici pre aceia nu i-au crezut.

14. Iară după aceaea, șezind cei unsprăzeace, li S-au arătat și au împutat necredințai lor și împetririi inimii, căci celor ce L-au văzut pre El că au înviiat nu au crezut.

15. Și au zis lor: „Meargeți în toată lumea, vestiți Evangheliia la toată zidirea.

16. Cel ce va creade și să va boteza mântui-să-va; iară cel ce nu va creade osândi-să-va.

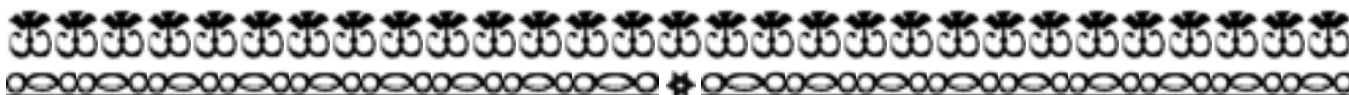
17. Iară seamne celor ce vor creade aceastea vor urma:* cu numele Mieu draci vor scoate, în limbi noao vor grăi. *Fap. 16, 18

18.* Șerpi vor lua și de ar bea ceva de moarte nu va strica lor; pre bolnavi mânil-și vor pune și bine le va fi”. Fapte. 2, 4

19. Și Domnul, după ce au grăit cu dânșii,* S-au înălțat la ceriu și au șezut de-a dreapta lui Dumnezeu. *Fapt. 28, 5

20. Iară ei, ieșind, au propoveduit pretutindinea, ajutorindu-i (b) Domnul și cuvântul întărindu-l, prin seamnele care urma. *Luca 24, 51

20. (b) Împreună lucrând.

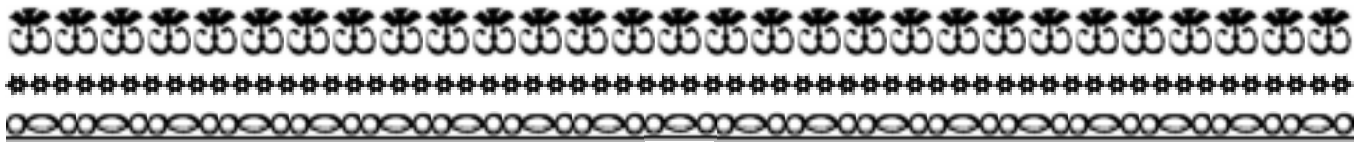
Cuvânt înainte

DESPRE SFÂNTUL LUCA EVANGHELISTUL

Sfântul Luca, antioheanul și doftorul, cătră anul 57, în părțile Ahaliei au scris Evangheliia sa, elineaste. Doao pricini mai cu samă au fost pentru care s-au îndemnat a scrie Evangheliia. Întâiu, pentru ca să areate mincinoși pre unii amăgitori carii scrisease Evangheliia mincinoasă. A doao, pentru ca ceale ce le-au lăsat nescrise ceialalți evangheliști, și mai ales prunciia Domnului, să le lase scrise besearicii. Sfântul Luca, nici dintră cei doisprăzeace, nici dintră cei șaptezeci de apostoli n-au fost, ci ucenicul apostolilor să zice; și pre Domnul nu L-au văzut, ci au scris ceale ce au auzit de la apostoli, carii de la început cu Domnul au petrecut și singuri văzători au fost, cum însuși mărturiseaste la începutul Evangheli[i]i sale. Fost-au ucenic și soț lui Pavel, întru călătoriile lui, și pentru aceaea să zice că mai cu samă de la Pavel ar fi auzit el Evangheliia, care au dat pricină, cât unii au zis că Evangheliia Lucăi easte Evangheliia lui Pavel. Deci, ori de la Pavel, ori de la alți apostoli să fie auzit și scris Evangheliia. Besearica, de la început, această Evanghelie a Sfântului Luca ca o carte de Dumnezeu însuflată, întocma cu Evangheliile lui Mateiu, Marco și Ioan, o au ținut și pururea o ține.

SFÂNTA EVANGHELIE

a Domnului Iisus Hristos

de la Luca

CAP 1

Preotului Zaharie vestește Gavriil zămisirea lui Ioan din Elisavet cea stearpă, care, necrezând îngerului, amuțește. Și același Gavriil vestește Mariei zămisirea lui Iisus, Fiului lui Dumnezeu, cea din Duhul Sfânt. La închinăciunea Mariei saltă Ioan în pântece și Elisavet proroceste. Și însuși Mariia cântă Domnului laudă de mulțămită. La tăierea lui Ioan împrejur, Zahariia, tatăl său, dobândind graiul, face laudă de mulțămită.

- D**e vreamă ce mulți au început să facă vorbă de lucrurile ceale ce s-au plinit la noi,
- Precum au dat noao cei ce din început însuși au fost văzători și slugi cuvântului,
- Am voit și eu, deplin cunoscând toate acestea, din început, și pre rând a ți le scrie ție, preabune Teofile.
- Ca să cunoști adevărta cuvintelor întru care te-ai învățat.
- Fost-au în zilele lui Irod, împăratul Iudeii, un preot, anume Zahariia, din rânduiala preoției lui Avie, și muiarea lui din featele lui Aaron, și numele ei Elisavet.
- Și era drepti amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând întru toate poruncile și dreptățile Domnului nevinovați.
- Și nu avea ei fii, pentru că Elisavet era stearpă, și amândoi era trecuți în zilele sale.
- Și au fost când slujia el întru orânduiala săptămânii sale, înaintea lui Dumnezeu,
- După obiceiul preoției. I s-au întâmpat să tămâiază, întrând în besearica Domnului.
- *Și toată mulțimea norodului era, rugându-să afară, la vreamă tămâierii.
- Și îngerul Domnului s-au arătat lui, stând de-a dreapta oltariului tămâierii.
- Și s-au spăimântat Zahariia văzând și frică au căzut pre dânsul.
- Iară îngerul au zis cătră dânsul: „Nu te teame, Zaharie, pentru că s-au auzit rugăciunea ta. Și muiarea ta, Elisavet, va naște ție fiiu și vei pune numele lui Ioan.
- Și va fi ție bucurie și veselie și mulți de nașterea lui să vor bucura.
- Că va fi mare înaintea Domnului; și vin și beătură bețivă nu va bea; și să va umplea de Duhul Sfânt, încă din pântecele mumă-sa.
- Și pre mulți din fiii lui Israil va întoarce la Domnul Dumnezeuul lor.
- Și el va merge înaintea Lui, cu Duhul

- și cu putearea lui Ilie,* ca să întoarcă inimile părinților cătră feciori și pre cei necredincioși întru înțelepciunea dreptilor, să gătească Domnului norod desăvârșit”.
- Și au zis Zahariia cătră înger: „Din ce voiu cunoaște aceasta? Că eu sânt bătrân și muiarea mea trecută în zilele ei”.
- Și, răspunzind, îngerul au zis lui: „Eu sânt Gavriil, cel ce stau înaintea lui Dumnezeu, și sânt trimis a grăi cătră tine și a binevesti ție acestea.
- Și, iată, vei tăcea și nu vei putea grăi până în zioa aceea ce vor fi acestea, pentru că n-ai crezut cuvintelor meale, care să vor umplea la vreamă lor”.
- Și aștepta norodul pre Zahariia și să mira, căci să zăbovea el în besearică.
- Și, ieșind, nu putea să grăiască către dânșii și au cunoscut că vedenie au văzut în besearică; și le făcea lor seamne cu mâna și-au rămas mut.
- Și au fost deacă s-au umplut zilele slujbei lui, au mers la casa sa.
- Iară după zilele acealea, au purces grea Elisavet, muiarea lui, și s-au ascuns în cinci luni, zicând
- Că: „Așa mi-au făcut mie Domnul, în zilele întru care au socotit să ia ocară mea dintre oameni”.
- Iară în luna a șeasa, trimis au fost îngerul Gavriil de la Dumnezeu în cetatea Galileii (a căriia nume era Nazaret),
- La fecioara cea logodită cu bărbat, al căruia nume Iosif, din casa lui David, și numele fecioarei, Mariia.
- Și, întrând îngerul la dânsa, au zis: „Bucură-te, ceaea ce ești plină de dar, Domnul e cu tine. Blagoslovită ești întră muieri”.
- Iară ea văzând, s-au spăimântat de cuvântul lui și cugeta: „Ce închinare ar fi aceasta?”
- Și au zis îngerul ei: „Nu te teame, Marie, că ai aflat dar la Dumnezeu.
- *Și, iată, vei lua în pântece și vei naște fiiu și vei chema numele Lui Iisus.
- Acesta va fi mare și Fiiul Celui

*Mala.
4, 6
Mateiu
11, 14

*Isaia
7, 13
Jos
8, 21

*Ieșire
30, 7
Leviț.
16, 17

- *Danii. Preaînalt Să va chema* și-I va da Lui Domnul
7, 14 Dumnezeu scaunul lui David, tătâne-Său.
27 33. Și va împărăți în casa lui Iacov în veaci
Mihea și împărăției Lui nu va fi sfârșit”.
- 4, 7 34. Iară Mariia au zis cătră înger: „Cum va fi
aceasta, de vream ce eu nu știu de bărbat?”
35. Și, răspunzând, îngerul au zis ei: „Duh
Sfânt va pogorî preste tine și putearea Celui
Preaînalt te va umbri. Pentru aceea, și
Sfântul cela ce Să va naște dintru tine Să va
chema Fiiul lui Dumnezeu.
36. Și, iată, Elisavet, rudeniia ta, și ea au
zămislit fiu la bătrânețele ei; și a șeasa lună
easte ei aceasta, ceii ce să chema stearpă.
37. Că la Dumnezeu nici un cuvânt nu easte
cu neputință”.
38. Iară Mariia au zis: „Iată, roaba Domnului,
fie mie după cuvântul tău”. Și s-au dus de la
dânsa îngerul.
39. Iară sculându-să Mariia, mers-au la
munte cu degrabă, în cetatea Iudei.
40. Și au intrat în casa Zahariei și s-au închi-
nat Elisavetei.
41. Și au fost când au auzit Elisavet închi-
năciunea Mariei, săltat-au pruncul în pân-
tecele ei. Și s-au umplut de Duhul Sfânt,
Elisavet.
42. Și au strigat cu glas mare și au zis:
„Blagoslovită ești tu între muieri și blagos-
lovit e rodul pântecelui tău.
43. Și de unde mie aceasta, ca să vie Maica
Domnului meu la mine?
44. Că, iată, cum fu glasul închinării tale
întru urechile mele, săltă pruncul cu bucurie
în pântecelul meu.
45. Și fericită e carea au crezut că va fi
săvârșirea celor zise ei de la Domnul”.
46. Și au zis Mariia: „Măreaște sufletul meu
pre Domnul.
47. Și s-au bucurat duhul meu de Dum-
nezeu, Mântuitorul meu.
48. Că au căutat spre smereniia slujnicii
Sale; Că, iată, de acum mă vor ferici toate
neamurile.
49. Că mi-au făcut mie mărire Cel Putearnic
și sfânt numele Lui.
50. Și mila Lui din neam în neam, spre cei
ce să tem de El.
- *Isaia 51, 9 Făcut-au tărie în brațul Său;* răsipit-au
pre cei mândri cu cugetul inimii lor.
Psalm 52. Pogorât-au pre cei putearnici de pre
32, 10 scaune și au rădicat pre cei smeriți.
1 Împăr. 53.* Pre cei flămânzi i-au umplut de bunătați
2, 5 și pre cei bogați i-au scos afară, deșărți.
*Psalm 54. Luat-au pre Israil, sluga Sa, ca să pome-
33, 11 nească mila.
Face. 55. Precum au grăit cătră părinții noștri,
17, 4 lui Avraam și săminției lui până în veac”.
- 22, 16 56. Și au rămas Mariia împreună cu dânsa
ca la trei luni; și s-au întors la casa sa.
57. Iară Elisavetii i s-au umplut vreamea
să nască; și au născut fiu.
58. Și au auzit cei ce lăcuia împrejur și
rudele ei că au mărit Domnul mila Sa cu
dânsa și s-au bucurat împreună cu dânsa.
59. Și au fost în zioa a opta,* venit-au să
taie împrejur pruncul și-l chema pre numele
tătâne-său, Zaharia.
60. Și, răspunzând muma lui, au zis: „Ba,
ci să se chiiame Ioan”.
61. Și au zis cătră dânsa că: „Nimenea nu
easte întru rudeniia ta carele să se chiiame
cu numele acesta”.
62. Și au făcut semn tătâne-său, cum ar
vrea să-l chiiame pre dânsul.
63. Și, cerșind panechidă, au scris*,
zicând: „Ioan să fie numele Lui”; și să mira
toți.
64. Și i s-au deșchis gura lui îndată și limba
și au grăit, lăudând pre Dumnezeu.
65. Și s-au făcut frică spre toți cei ce lăcuia
împrejurul lor; și întru tot ținutul de prin
munții Iudeii s-au vestit toate cuvintele
aceastea.
66. Și au pus toți cei ce auziia, în inima
sa, zicând: „Oare ce va să fie pruncul
acesta?” Și mâna Domnului era cu dânsul.
67. Și Zaharia, tatăl lui, s-au umplut de
Duhul Sfânt și au prorocit, zicând:
68.* „Bine e cuvântat Domnul Dumnezeu
lui Israil, că au cercetat și au făcut mân-
tuință norodului Său.
69.* Și au rădicat corn de mântuire noao
în casa lui David, slugii Sale.
70.* Precum au grăit prin gura sfinților
celor din veac proroci ai Lui;
71. Mântuire de vrăjmașii noștri și din
mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi.
72. Să facă milă cu părinții noștri și să-Și
aducă aminte de legătura Lui cea sfântă;
73.* De jurământul care S-au jurat cătră
Avraam, părintele nostru, să ne dea noao,
74. Ca, fără de frică, din mâinile vrăjmașilor
noștri izbăviți, să-I slujim Lui,
75. Întru sfințenie și întru dreptate înaintea
Lui, în toate zilele vieții noastre.
76. Și tu, pruncule, prorocul Celui Prea-
înalt te vei chema; că vei merge înaintea
feții Domnului, să gătești căile Lui,
77.* Ca să dai cunoștința mântuirii noro-
dului Lui, întru iertarea păcatelor lor.
78. Pentru milostivirile milii Dumnezeului
nostru, în carea ne-au cercetat pre noi*
Răsăritul cel din Înălțime,
79. Ca să lumineaze celor ce ședea întru
întunearec și în umbra morții să îndrep-
teaze picioarele noastre în calea păcii”.
80. Iară pruncul creștea și să întărea cu
duhul. Și au fost în pustie, până în zioa
arătării lui cătră Israil.
- Psalm 131, 11
*Isaia 41, 8
*Sus 13
*Psalm 73, 13
*Psalm 131, 17
*Ieremie 23, 6
30, 10
*Facere. 22, 16
Ieremi. 31, 33
Ovrea. 6, 13, 17
*Mala. 4, 5
Sus 17
*Zaha. 3, 9
Malah. 4, 12
[3, 20]

CAP 2

Din porunca lui August, Iosif cu Mariia s-au suit în Vifleaem, unde ea au născut pre Mântuitoriul, a Căruia naștere auzindu-să de la înger, păstorii degrabă vin a-L vedea. Când să taie pruncul împrejur, Să chiiamă Iisus, pre Care, după zilele curățeni[i]i, aducându-L în Ierusalim, să-L puie înaintea Domnului, bătrânul Simeon bine-L cuvintează. Și despre durerile maicii în vremea patimilor proorocește, și bătrâna prorocița Ana să mărturisește Domnului. Iisus, de doisprăzece ani, plin de înțelepciune și de dar, pierzindu-Să de la părinți, Să află în mijlocul dascalilor și Să pogoară în Nazaret, făcându-Să lor supus.

1. i au fost în zilele acealea, ieșit-au poruncă de la chesariul August să se scrie toată lumea.

2. Această scrisoare întâiu s-au făcut domnind în Siriia Chirineu.

3. Și mergea toți să se scrie, fieștecarele în cetatea sa.

4. Suitu-s-au și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaretului, la Iudeea, în cetatea lui David* (carea să cheamă Vifleaem),** pentru că era el din casa și din neamul lui David.

*1 Împă.
20, 6

**Mihe.
5, 2

Mate.
2, 6

5. Să se scrie cu Mariia, cea logodită lui muiare, fiind grea.

6. Și au fost fiind ei acolo, s-au umplut zilele ei să nască.

7. Și-au născut pre Fiiul său Cel Întâiu Născut și L-au înfășat pre Dânsul și L-au pus în iasle, pentru că nu avea ei loc în casă.

8. Și păstorii era întru același ținut priveghind și păzind străji noaptea împrejurul turmei sale.

9. Și, iată, îngerul Domnului au stătut lângă dânșii și slava Domnului au strălucit împrejurul lor și s-au înfricoșat cu frică mare.

10. Și le-au zis lor îngerul: „Nu vă teamereți, că, iată, vestesc voao bucurie mare, care va fi la tot norodul.

11. Că S-au născut voao astăzi Mântuitoriu, Carele easte Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta semn va fi voao: Afla-veți un prunc, înfășat, culcat în iasle”.

13. Și îndatăși s-au făcut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, laudând pre Dumnezeu și zicând:

14. „Mărire lui Dumnezeu, întru cei de sus și pre pământ pace, între oameni bunăvoire”.

15. Și au fost deacă s-au dus de la dânșii îngerii la ceriu și oamenii, păstorii, au zis unii către alții: „Să meargem, dară, până la Vifleaem și să vedem cuvântul acesta ce s-au făcut, carele Domnul au arătat noao”.

16. Și au venit degrabă și au aflat pre Mariia și pre Iosif și Pruncul, culcat în iasle.

17. Și, văzând, au cunoscut chiar pentru gra-

iu ce să grăisă lor de Pruncul acesta.

18. Și toți carii auzisă să mira de ceale ce zisease păstorii către dânșii.

19. Iară Mariia păziia toate cuvintele acealea, puindu-le întru inima sa.

20. Și s-au întors păstorii, slăvind și laudând pre Dumnezeu de toate ceale ce auzisă și văzusă, precum să ziseasă lor.

21.* Și, când s-au umplut opt zile ca să taie Pruncul împrejur, chemat-au numele Lui Iisus, carele au fost zis de înger mai înainte, până nu S-au zămislit El în pânțece. *Facer. 17, 18 [12]

22. Și, când s-au plinit zilele curăției ei,* după Leagea lui Moisi, l-au dus pre El în Ierusalim, ca să-L puie înaintea Domnului. *Leviț. 12, 5 Mate.

23. Precum easte scris în Leagea Domnului* că toată partea bărbătească carea deschide pânțelele sfântul Domnului să va chema. 1, 21 Sus

24. Și ca să dea jertvă (precum* s-au zis în Leagea Domnului) doao turtureale sau doi pui de porumbi. *Levi. 12, 6 Ieșir.

25. Și, iată, era un om în Ierusalim, anume Simeon. Și omul acela era drept și temătoriu de Dumnezeu, așteptând mângăierea lui Israil, și Duhul Sfânt era într-însul. 13, 2 *Levi.

26. Și era lui făgăduit de Duhul Sfânt să nu vază moarte până ce va vedea pre Unsul Domnului. 12, 8

27. Și au venit cu Duhul în besearică; și când au dus părinții pre Iisus Pruncul să facă după obiceiul Legii pentru El,

28. Și acela L-au luat pre Dânsul în brațele sale și au binecuvântat pre Dumnezeu și au zis:

29. „Acuma, slobozești pre robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, cu pace;

30. Că văzură ochii miei mântuirea Ta,

31. Carea ai gătit înaintea feții tuturor noroadelor,

32. Lumină întru luminarea (a) limbilor și slavă norodului Tău, Israil”.

33. Și era Iosif și cu muma Lui, mirându-să de ceale ce grăia pentru Dânsul.

34. Și i-au blagoslovit pre dânșii Simeon și au zis către Mariia, muma Lui:* „Iată, Acesta easte pus spre căderea și sculara a mulți din Israil și spre sămnul căruia să va zice împotriva. *Isaiia 1 [8], 14 Roma.

35. Și prin singur sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere de la multe inimi cugetele”. 9, 33 1 Petr. 2, 7

36. Și era Ana, prorocița, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir; aceasta îmbătrânise în zile multe, carea lăcuise cu bărbatul său șapte ani din ficioria sa.

37. Și au fost văduvă, ca la optzăci și patru de ani, carea nu să depărta de besearică, cu posturi și cu rugăciuni slujind zioa și noaptea.

38. Și aceasta, întru acela ceas viind, s-au mărturisit Domnului și au grăit pentru Dânsul tuturor celora ce aștepta mântuire în Ierusalim.

32. (a) Descoperirea.

39. Şi, după ce au săvârşit toate după Leagea Domnului, s-au întors în Galileea, în cetatea sa, Nazaret.

40. Iară Pruncul creştea şi Să întărea cu duhul, umplându-Să de înţelepciune şi darul lui Dumnezeu era pre Dânsul.

41. Şi să ducea părinţii Lui, în toţi anii, în Ierusalim,* la praznicul Paştilor.

*Ieşire
23, 15
34, 18
2 Leage
16, 1

42. Şi, când au fost de doisprăzece ani, suindu-să ei în Ierusalim după obiceiul praznicului,

43. Şi sfârşindu-să zilele când s-au întors ei, au rămas Iisus Pruncul în Ierusalim şi nu au ştiut Iosif şi muma Lui.

44. Şi părându-li-se că easte El cu alte soţii, au venit cale de o zi şi L-au căutat pre Dânsul prin rudenii şi prin cunoscuţi.

45. Şi neaflându-L, s-au întors în Ierusalim, căutându-L pre El.

46. Şi au fost după trei zile, L-au aflat în beserică, şezând în mijlocul dascalilor şi ascultându-i şi întrebându-i pre ei.

47. Şi să minuna toţi ceia ce-L auziia pre Dânsul de înţelepciunea şi de răspunsurile Lui.

48. Şi văzându-L pre El, s-au mirat şi au zis cătră El muma Lui: „Fiiule, căci ai făcut noao așa? Întristându-ne, iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat”.

49. Şi au zis cătră dâşii: „Ce easte că M-aţi căutat? Au n-aţi ştiut că întru ceale ce sânt ale Tatălui Mieiu să cade Mie să fiu?”

50. Şi ei n-au înţeles graiul carele grăi lor.

51. Şi S-au pogorât cu dâşii şi au venit în Nazaret şi era supt ascultarea lor. Iară muma Lui ţinea toate cuvintele aceastea întru inima sa.

52. Şi Iisus creştea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu dar de la Dumnezeu şi de la oameni.

CAP 3

Ioan să trimite de la Domnul a plini cu prorocia sa prorocia Isaiei. Şi gloatelor, publicanilor şi ostaşilor dă sfat, zicând ce trebuie fieştecarele a face. Şi mărturiseaşte mărirea lui Iisus şi a botezului Lui, pre Carele, de la dânsul botezându-Să, să pogoară porumbul. Şi glasul Tatălui să aude şi să urzească neamul Lui, de la Iosif până la Adam suindu-să.

1. n anul al cincisprăzeacelea al împărăţiei lui Tiverie Chesariul, domnind Pilat din Pont în Iudeea şi Irod stăpânind a patra parte din Galileea, iară Filip, fratele lui, a patra parte din Ituriia şi din ţinutul Trahoniei şi Lisaniei, a patra parte biruind din Avilinea,

*Fapt.
4, 6

2.* În zilele arhierelor Anei şi Caiafei, fost-au cuvântul Domnului cătră Ioan, fiul Zahariei, în pustie.

3.* Şi au venit în tot ţinutul Iordanului, propoveduind botezul pocăinţii întru iertarea păcatelor. *Mate. 3, 1

4. Precum s-au scris în cartea cuvintelor Isaiei, prorocul, carele zicea:* „Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, dreapte faceţi cărările Lui. *Marco 1, 4
Isaia 40, 3

5. Toată valea să va umplea, şi tot muntele şi mägura să va pleca şi ceale strâmbe vor fi dreapte şi ceale colţuroasă, căi neatede. Ioan 1, 43 [23]

6. Şi va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu”.

7. Şi zicea celor ce mergea să se boteaze de la el:* „Pui de năpârcă, cine v-au arătat voao să fugiţi de mânia cea viitoare? *Mate. 3, 7

8. Faceţi, dară, roduri vreadnice de pocăinţă şi nu înceapeţi a zice între voi: «Tată avem pre Avraam», că zic voao că poate rădica Dumnezeu din pietrele aceastea feciori lui Avraam.

9. Că, iată, şi săcurea la rădăcina pomilor zace; deci, tot pomul carele nu face roadă bună să taie şi în foc să aruncă”.

10. Şi-l întreba pre el noroadele, zicând: „Dară ce vom face?”

11.* Şi, răspunzând, au zis lor:** „Cel ce are doao haine să dea celui ce nu are, şi cela ce are bucate aşijderea să facă”. *Iacov 2, 15
**Ioan 3, 17

12. Iară au venit şi vameşii să se boteaze de la dânsul şi au zis cătră el: „Dascale, ce vom face?”

13. Iară el au zis cătră dâşii: „Nimica mai mult decât easte rânduie voao să nu faceţi”.

14. Iară l-au întrebat şi ostaşii, zicând: „Dară noi ce vom face?” Şi au zis lor: „Pre nimene nu asupriţi, nici să grăiţi de rău, ci vă ajungă leafa voastră”.

15. Iară gândind norodul şi cugetând toţi întru inimile sale de Ioan, ca nu cumva el să fie Hristos.

16. Răspuns-au Ioan tuturor, zicând:* „Eu cu apă vă botez pre voi, iară vine Cel mai tare decât mine, Căruia nu-l sânt vreadnic a-l dezlega curealele încălţămintelor Lui.** *Mate. 3, 11
**Marc. 1, 8
Ioan 1, 26

17. Căruia easte lopata în mânilor Lui şi va curăţi ariia Sa şi va strânge grăul în jigniţa Sa, iară paie le va arde cu focul nestâns”. Mate. 3, 7
Fapt.

18. Şi multe şi altele propoveduia norodului, mângâindu-l. 1, 5
11, 16

19.* Iară Irod, al patruilea biruitoriu, fiind dojănit de el pentru Irodiada, muiarea frăţine-său, Filip, şi pentru toate realele care le-au făcut Irod, 18, 4
*Mate. 14, 4 [3]
Marco 6, 17

20. Au adaos şi aceasta preste toate şi au închis pre Ioan în temniţă.

21.* Şi au fost deacă s-au botezat toţi oamenii şi, botezându-Să Iisus şi rugându-Să, s-au deschis ceriul. *Mate. 3, 16
Marco 1, 10

22. Şi S-au pogorât Duhul Sfânt, cu chip 1, 10

trupesc, ca un porumb, spre Dânsul, și glas au fost din ceriu, grăind: „Tu ești Fiiul Meu cel iubit, întru Tine bine am voit”.

***Ioan 1, 32** Mate. 23. Și Iisus, începând, era ca de treizeci de ani, fiind, precum să părea, fiul lui Iosif, al lui Ili,

Jos 9, 35 24. Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iona, al lui Iosif,

2 Petr. 1, 17 25. Al lui Matatie, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nanghe,

26. Al lui Maat, al lui Matatie, al lui Semeiu, al lui Iosif, al Iudei,

27. Al lui Ioana, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Nirie,

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmodam, al lui Ir,

29. Al lui Iosi, al lui Eliezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al Iudei, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, a lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iesei, al lui Ovid, a lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al Iudei,

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Zaruh, al lui Ragav, al lui Falec, ai lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainan, al lui Arfaxad, al lui Sim, a lui Noe, al lui Lameh,

37. A lui Matusal, al lui Enoh, al lui Iared, al lui Maleleil, al lui Cainan,

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

CAP 4

Iisus, după patruzăci de zile de post, biruiaște ispitele satanii. În sinagoga Nazaretului, ceteaște prorocia cea despre Sâne, a Isaiei. Și zice a nu fi cinstit prorocul în moșia sa. Pentru aceea, vreau a-l răpezi din munte. În Capernaum scoate dracul și tămăduiaște pre soacra lui Simon și pre alții mulți, de multe fealiuri de boale. Și scoate draci.

***Mate. 9 [4], 1**
Marco 11 [1], 12

1.* ară Iisus, umplându-Să de Duhul Sfânt, S-au întors de la Iordan și S-au dus cu Duhul în pustie,

2. Patruzeci de zile ispitindu-Se de diiavolul. Și nu au mâncat nimica în zilele acealea. Și, sfârșindu-se acealea, mai pre urmă au flămânzit.

3. Și I-au zis diiavolul: „De ești Fiiul lui Dumnezeu, zi pietrii aceștiia să se facă pâne”.

***2 Leage 8, 3** 4. Și au răspuns Iisus cătră el, grăind: „Scris easte* că nu numai cu singură pânea va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu”.

***Mate. 4, 4** 5. Și, suindu-L pre El diiavolul la un munte înalt, I-au arătat Lui toate împărățiile lumii, întru o clipă de ceas.

6. Și I-au zis Lui diiavolul: „Ție voiu da putearea aceasta toată și slava lor, că mie easte dată și oricăruia voiu vrea o voiu da.

7. Deci, de Te vei închina înaintea mea, vor fi toate ale Tale”.

8. Și, răspunzind, Iisus, i-au zis lui: „Fugi de la Mine, satano,* că scris easte: «Domnului Dumnezeului Tău să te închini și Aceluia unuia să slujești»”.

***2 Leage 6, 13**
10, 12

9. Și L-au dus pre El în Ierusalim și L-au pus pre Dânsul pre aripa besearicii și I-au zis Lui: „De ești Fiiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aicea jos.

10.* Că scris easte că îngerilor Săi va porunci pentru Tine să Te păzască.

***Psalm 9 [90], 11**

11. Și, pentru că pre mâni Te vor lua, ca să nu-Ți împiiadeci de piază piciorul Tău”.

12. Și, răspunzind Iisus, au zis lui că: „Scris easte* să nu ispitești pre Domnul Dumnezeul Tău”.

***2 Leage 6, 16**

13. Și, sfârșind diiavolul, toată ispita au fugit de la Dânsul, până la o vreme.

14.* Și S-au întors Iisus cu putearea Duhului în Galileea și au ieșit veaste de El preste toată laturea aceea.

***Mate. 6, 4**
[4, 12]

15. Și El învăța în săboarale lor, fiind slăvit de toți.

Marco 1, 14

16.* Și au venit în Nazaret, unde crescusă, și au intrat, după obiceiul Său, în zioa sâmbetei, în sinagoga, și S-au sculat să cetească.

***Mate. 13, 54**
Marco 6, 1

17. Și I s-au dat Lui cartea Isaiei, prorocului. Și, deschizind cartea, au aflat locul unde era scris:

Ioan 4, 43

18.* „Duhul Domnului preste Mine, pentru care M-au uns. Bine a vesti săracilor M-au trimis, a tămădui pre cei zdrobiți cu inima, a propovedui robilor slobozire și orbilor vedea, a slobozi pre cei sfărmați întru ușurare,

***Isaia 61, 1**

19. A propovedui anul Domnului priimit”.

20. Și, închizind cartea, o au dat slugii și au șezut. Și ochii tuturor din sinagoga era privind la El.

21. Și au început a zice cătră ei că: „Astăzi s-au umplut Scriptura aceasta întru urechile voastre”.

22. Și toți mărturisiia Lui și să mira de cuvintele darului care ieșea din gura Lui. Și zicea: „Au nu easte Acesta fiul lui Iosif?”

23. Și au zis cătră ei: „Cu adevărat veți zice Mie această pildă: «Doftore, vindecă-Te pre Tine însuși! Câte am auzit că ai făcut în Capernaum fă și aici, în moșia ta»”.

24. Și au zis: „Adevăr grăiesc voao că nici un proroc nu easte priimit în moșia sa.

25. Adevăr zic voao, multe văduve era în zilele lui Ilie în Israil, când s-au încuiat ceriul trei ani și șeasă luni, cât au fost foamete mare preste tot pământul.

26.* Și cătră nici una dintru acealea nu au fost trimis Ilie, ci numai la Sarepta Sidonului, la o muiare văduvă.

***3 Împăr. 17, 9**

27.* Și mulți buboși era în zilele lui Elisei, proroc, întru Israil, și nici unul

***4 Împă. 6 [5], 14**

dintr-înșii nu s-au curățit, fără numai Neeman Siriiianul”.

28. Și s-au umplut toți de mânie în sinagoga auzind acestea.

29. Și, sculându-să, L-au scos pre El afară din cetate și L-au dus pre El până în vârful muntelui pre care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce jos.

30. Iară El, trecând prin mijlocul lor, S-au dus.

Mate. 4, 13 31. Și S-au pogorât în Capernaum, cetatea Galileii, și-i învăța pre dânșii sâmbăta.

Marco 1, 21 32.* Și să mira de învățătura Lui, că era cu putere cuvântul Lui.

Mate. 7, 28 33. Și, în sinagoga, era un om carele avea duh de drac necurat și au strigat cu glas mare,

*Marc. 1, 23 34. Zicând: „Lasă, ce e noao și Ție, Iisuse Nazarineane? Ai venit să ne pierzi pre noi? Știu-Te pre Tine cine ești: Sfântul lui Dumnezeu”.

35. Și l-au certat pre el Iisus, zicând: „Taci, și ieși dintr-însul”. Și, aruncând pre el dracul în mijloc, au ieșit dintr-însul, nimica vătămând pre el.

36. Și s-au făcut spaimă spre toți și să întreba unul cu altul, zicând: „Ce easte cuvântul acesta? Că cu biruință și cu putere poruncește duhurilor necurate și ies?”

37. Și au ieșit veaste de El în tot locul, primprejur.

Mate. 8, 14 38. Și, sculându-Să din sinagoga, au mers în casa lui Simon. Iară soacra lui Simon era prinsă de friguri mari și L-au rugat pre El pentru dânsa.

Marco 1, 30 39. Și stând lângă ea au poruncit frigurilor și o au lăsat pre ea. Și îndată, sculându-Să, slujea lor.

40. Și, apuind soarele, toți câți avea bolnavi cu multe fealiuri de boale îi aducea la Dânsul; iară El, pre fieștecarele puindu-Și mânilor, îi tămăduia.

Marc. 1, 34 41. Și ieșea și draci dintru mulți, strigând și zicând că: „Tu ești Hristos, Fiiul lui Dumnezeu”. Și, certându-i pre ei, nu-i lăsa să grăiască, căci-L știa pre El că easte Hristos.

42. Iară făcându-să ziuo, ieșind, au mers în loc pustiu, și noroadele căuta pre El și au venit la El și-L ținea pre El, ca să nu Să ducă de la ei.

43. Iară El au zis cătră ei că: „Să cade Mie să vestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, că spre aceasta sânt trimis”.

44. Și propoveduia în săboarale Galileii.

CAP 5

După ce învățasă din corabiia lui Petru, aruncând El năvodul, după porunca Lui, au prins mulțime de pește. Vindecând pre cel lepros, îl trimite la preoți. Slăbănogului, iertându-i întâiu păcatele, poruncește să-și ia patul. Șezând la masă cu Levi, pre carele de la vamă chemasă. De pricina fariseilor ce cărtea, pentru ce cu păcătoșii petreace și pentru ce nu postesc ucenicii Lui.

CAP 4 ȘI 5

1. i au fost când năvălea mulțimea la El, ca să auză cuvântul lui Dumnezeu, și El era lângă lacul Ghenisaretului.

2.* Și au văzut doao corăbii stând lângă lac, iară pescarii, ieșind dintr-însele, spăla mreji. *Mate. 4, 11[18]

3. Și, suindu-Să întru o corabie, carea era a lui Simon, l-au rugat pre dânsul să o depărtează puținel de la pământ și, șezind, învăța pre noroadă din corabie. Marco 1, 16

4. Iară după ce au încetat a grăi, zis-au cătră Simon: „Depărtează-o la adânc și aruncați mreji voastre spre pescuit”.

5. Și, răspunzind Simon, au zis Lui: „Învățătoriu, toată noaptea ne-am trudit și nimica nu am prins, iară după cuvântul Tău voi arunca mreajă”.

6. Și, făcând așa, prins-au mulțime multă de pești și să rumpea mreajea lor.

7. Și au făcut semn soțiilor sale, care era într-altă corabie, ca să vie să le ajute lor. Și au venit și au umplut amândoao corăbiile, cât să afunda eale.

8. Iară Simon Petru văzind, au căzut la genunchile lui Iisus, zicând: „Ieși de la mine, că om păcătos sânt eu, Doamne.

9. Că-l cuprinseasă pre el spaimă, și pre toți cei ce era cu dânsul, de vânarea peștilor care prinsease.

10. Așijderea, și pre Iacov și pre Ioan, feciorii lui Zevedeu, carii era soții lui Simon. Și au zis Iisus cătră Simon: „Nu te teame, de acum vei vâna oameni”.

11. Și, scoțind amândoao corăbiile, la pământ lăsând toate, au mers după El.

12.* Și au fost când era El întru o cetate și, iată, un om plin de lepră și, văzând pre Iisus au căzut cu fața în jos și să ruga Lui, zicând: „Doamne, de vrei, poți să mă curățăști”. *Mate. 5, 2 Marco 1, 40

13. Și, tinzind mâna, S-au atins de dânsul, zicând: „Voiu, curățește-te”. Și îndată lepra s-au dus de la el.

14. Și El i-au poruncit să nu spuie nimăru: „Ci mergând, te arată* preotului și du darul pentru curățeniia ta, precum au poruncit Moisi, spre mărturie lor”. *Levi. 14, 4

15. Iară cuvântul despre Dânsul mai vartos străbătea și să aduna noroadă multe ca să auză și să se tămăduiască de la Dânsul de boalele sale.

16. Iară El Să ducea în pustie și Să ruga.

17. Și au fost întru o zi, și El învăța, și ședea fariseii și învățătorii legii, carii venisă din toate satele Galileii și a Iudeii și a Ierusalimului, și puterea Domnului îi tămăduia pre ei.

18.* Și, iată, niște bărbați purtând în pat pre un om, carele era slăbănog, și căuta să-l ducă înlăuntru și să-l puie înaintea Lui. *Mate. 9, 2 Marco 2, 3

19. Și, neaflând pre unde l-ar duce, pentru norod, suindu-se deasupra acoperemântului,

I-au slobozit cu patul prin cărămizi în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și, văzind Iisus credința lor, au zis lui: „Omule, iartă-să ție păcatele tale”.

21. Și au început cărturarii și fariseii a cugeta, grăind: „Cine easte Acesta, Carele grăiaște hule? Cine poate să iarte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?”

22. Iară Iisus, știind gândurile lor, răspunzind, au zis către ei: „Ce gândiți întru inimile voastre?”

23. Ce easte mai lezne a zice: «Iartă-să ție păcatele tale», au a zice: «Scoală și umblă»?

24. Iară ca să știți că puteare are Fiiul Omnesc pre pământ a ierta păcatele (zis-au slăbănogului): «Ție grăiesc: Scoală și ia patul tău și te du în casa ta»”.

25. Și îndatăși sculându-să înaintea lor, au luat patul pre care zăcea și s-au dus în casa sa, laudând pre Dumnezeu.

26. Și au cuprins spaimă pre toți și marea pre Dumnezeu. Și s-au umplut de frică, zicând că: „Am văzut lucruri minunate astăzi”.

*Mate. 9, 9
Marco 2, 14

27.* Și, după aceastea, au ieșit și au văzut pre un vameș, anume Levi, șezând la vamă, și i-au zis lui: „Vino după Mine”.

28. Și lăsând toate, s-au sculat și au mers după Dânsul.

29. Și I-au făcut Levi Lui ospăț mare în casa sa; și era gloată multă de vameși și de alții, carii ședea cu ei.

*Marc. 2, 16

30.* Și cârtea asupra lor cărturarii și fariseii, zicând către ucenicii Lui: „Pentru ce mâncați și beați cu vameșii și cu păcătoșii?”

31. Și, răspunzind, Iisus au zis lor: „Nu trebuie doftor sănătoșilor, ci bolnavilor.

*Marc. 2, 17

32.* Nu am venit să chem pre cei drepti, ci pre cei păcătoși, la pocăință”.

*Marc. 2, 18

33. Iară ei au zis către El:* „Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc des și să roagă, așijderea, și ai fariseilor, iară ai Tăi mănâncă și beau?”

34. Iară El au zis către dânșii: „Au, doară, puteți pre fiii nunții să-i faceți să postească, până când easte Mirele cu ei?”

35. Iată, vor veni zile și, deacă să va lua Mirele de la ei, atunci vor posti întru aceale zile”.

36. Și grăia și pildă către dânșii, că: „Nimene nu pune peatec de la haină noao la haină veachie, că într-alt chip și cea noao să strică și la cea veachie nu să potrivește cel ce easte de la cea noao.

37. Și nimene nu bagă vin nou în foi vechi, iară într-alt chip rumpe vinul cel nou foi și el să varsă și foi vor peri.

38. Ci vinul cel nou să cade să-l bage în foi noi și amândoi să vor ținea.

39. Și nimene carele bea vechiu îndată va de cel nou, că zice: «Cel vechiu mai bun easte»”.

CAP 6

Pre ucenici, căci smulgea spice sâmbăta, îi mântuiaște. Într-altă sâmbătă, vindecă o mână uscată. Pre cei doisprăzeace, pre carii i-au ales, îi numeaște apostoli și cu ei și cu mulțime multă, stând în loc pustăiu, învață fericirile și alte sfaturi și porunci evanghelicești. De oțapocul în ochiul fratelui și pomul bun și rău din rod a-l cunoaște. Cel ce aude cuvintele lui Hristos, cui să asamănă, de le va plini, și cui, de nu le va va plini.

1.* i au fost în sâmbăta a doao, *Mat. 12, 1
Marco 2, 23
întâiu, trecând El prin sămănături și rumpea ucenicii Lui spice și mânca, frecând cu mâinile.

2. Iară oarecarii din farisei le-au zis lor: „Ce faceți care nu să cade a face sâmbăta?”

3. Și, răspunzind, Iisus au zis lor: „Dar nici aceasta nu ați cetit, ce au făcut David când au flămânzit el însuși și cei ce era cu el?”

4.* Cum au intrat în Casa lui Dumnezeu și au luoat pânila punerii înainte și au mâncat și au dat și celor ce era cu el care nu să cădea să le mance,** fără numai preoții”. *1 Împă. 21, 6
**Ieșire. 29, 32

5. Și zicea lor că: „Fiiul Omnesc easte Domn și sâmbetei”. Leviț. 24, 9

6. Și au fost într-altă sâmbătă, că au intrat El în sinagoga și au învățat.* Și era acolo un om a căruia mâna, cea dreaptă, era uscată. *Mat. 12, 10
Marco 3, 1

7. Și privea cărturarii și fariseii de va vindeca sâmbăta, ca să afle vină asupra Lui.

8. Iară El știia gândurile lor și au zis omului carele avea mâna uscată: „Scoală și stăi în mijloc”. Iară el, sculându-să, au stătut.

9. Și au zis Iisus către ei: „Întreba-voiu pre voi ce să cade sâmbăta? A face bine, au a face rău? Suflet a mântui, au a piiarde?”

10. Și, căutând spre toți, au zis omului: „Întinde mâna ta”. Iară el au făcut așa. Și s-au făcut mâna lui sănătoasă, ca și ceaalaltă.

11. Iară ei s-au umplut de nebunie și vorbea între sine ce să facă lui Iisus.

12. Și au fost în zilele acealea, au ieșit la munte să Se roage și toată noaptea au fost acolo întru rugăciunea lui Dumnezeu.

13.* Iară deaca s-au făcut ziua, au chemat pre ucenicii Săi și au ales dintru dânșii doisprăzeace (pre carii și apostoli i-au numit). *Mat. 10, 1
Marco 3, 13

14. Pre Simon, pre carele l-au numit Petru, și pre Andreiu, fratele lui, și pre Iacov și pre Ioan și pre Filip și pre Vartolomeiu,

15. Și pre Mateiu și pre Toma și pre Iacov a lui Alfeiu și pre Simon, carele să cheamă Zilot.

16. Pre Iuda, a lui Iacov, și pre Iuda din Iscariot, carele au fost și vânzătoriu.

17. Și, pogorându-Să cu dânșii, au stă-

tut în loc șes și mulțimea ucenicilor Lui și mulțime multă de norod din toată Iudeea și din Ierusalim și de pre lângă Marea Tirului și a Sidonului, carii venisă să-L auză pre El și să se tămăduiască de neputințele sale.

18. Și cei ce să chinuia de duhuri necurate și să vindeca.

19. Și toată gloata căuta să se atingă de El, că puteare ieșii din El și vindeca pre toți.

Mat. 5, 2 [3] 20. Iară El, rădicându-Și ochii Săi spre ucenicii Săi, zicea: „Fericiți cei săraci, că a voastră easte împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți carii flămânziți acum, că vă veți sătura. Fericiți carii plângeți acum, că veți râde.

Mat. 5, 11 22. Fericiți veți fi când vă vor urî pre voi oamenii și când vă vor despărți pre voi și vă vor batjocori și vor lăpăda numele vostru, ca un rău pentru Fiiul Omenesc.

23. Bucurați-vă întru acea zi și săltați, că, iată, plata voastră multă easte la ceriu. Că după aceastea făcea prorocilor părinții lor.

Ieșire [Sirah] 31, 8 24. Însă, vai, voao, bogaților, că vă luați mângăierea voastră.

Amos 6, 1 25.* Vai, voao, cei ce sânteți acum sătui, că veți flămânzi. Vai, voao, cei ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui.

*Isaia 16 [65], 13 26. Vai, voao, când vă vor zice toți oamenii bine, că întru acest chip făcea părinții lor prorocilor celor mincinoși.

27. Ci voao grăiesc, celor ce auziți: Iubiți pre vrăjmașii vostri, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi.

28. Bindecuvântați pre cei ce vă blastămă pre voi. Și vă rugați pentru cei ce vă fac voao năcaz.

Mat. 5, 39 1 Corit. 6, 7 29. Celui ce te bate preste o față a obrazului, dă-i lui și ceaalaltă. Și celui ce-ți ia haina, nu-i opri lui și cămașea.

30. Și oricui ceare de la tine dă-i. Și de la cel ce ia ale tale nu le ceare.

Tovie 4, 16 31. Și precum vreați să vă facă voao oamenii, și voi să le faceți lor aseamenea.

Mateiu 7, 12 32.* Și de iubiți pre cei ce vă iubesc pre voi, ce dar easte voao? Că și păcătoșii iubesc pre cei ce-i iubesc pre ei.

*Mat. 5, 46 33. Și de faceți bine celor ce vă fac voao bine, ce dar easte voao? Că și păcătoșii aceaeși fac.

2 Leage 15, 8 Mat. 5, 42 34. Și de dați împrumut de la carii așteptați a lua, ce dar easte voao? Că și păcătoșii păcătoșilor dau împrumut, ca să ia întocma.

35. Însă iubiți pre vrăjmașii vostri și faceți bine. Și dați împrumut nimica așteptând. Și va fi plata voastră multă, și veți fi fiii a Celui de Sus, că El easte bun spre cei nemulțămitori și spre cei răi.

36. Deci, fiți milostivi cum și Tatăl vostru easte milostiv.

37.* Și nu judecați și nu vă veți judeca. Nu osândiți și nu vă veți osândi. Iertați și vă veți ierta. *Mate. 7, 1

38. Dați și să va da voao măsură bună, îndesată și scuturată, și vărsându-să vor da în sânul vostru.* Că, cu acea măsură cu carea veți măsura, să va măsura voao”. *Mate. 7, 2

39. Și le-au zis lor pildă: „Au, doară, poate orb pre orb să poarte? Au nu vor cădea amândoi în groapă? Marco 4, 24

40.* Nu easte ucenicul preste dascalul său; iară tot cel desăvârșit va fi ca și dascalul lui. *Mate. 10, 24

41.* Și ce vezi gozul care easte în ochiul fratelui tău, iară bârna carea easte în ochiul tău nu o sâmți? Ioan 13, 16

42. Sau cum poți zice fratelui tău: «Frate, lasă să scoț gozul care easte în ochiul tău», însuți nevăzând bârna carea easte în ochiul tău? Fățarnice, scoate întâiu bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți gozul (a) din ochiul fratelui tău. *Mate. 7, 3

43.* Că nu easte pom bun care face rod rău. Nici pom rău care face rod bun. *Mate. 7, 18

44. Că tot pomul din rodul său să cunoaște, că nu adună smochine din spini, nici din rug culeg struguri. 12, 33

45. Omul bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate ceale bune, și omul cel rău din vistieria cea rea a inimii sale scoate ceale reale. Că din prisosința inimii grăiaște gura lui.

46.* Iară ce Mă chemați: «Doamne, Doamne», și nu faceți ceale ce vă zic? *Mate. 7, 21

47. Tot cel ce vine la Mine și aude cuvintele Meale și le face voiu arăta voao cui easte aseamenea. Roma 2, 13

48. Aseamenea easte omului carele-și zidește casă, carele au săpat afund și au pus temeliia pre piază; iară, vărsându-să apele, s-au lovit râul în casa aceaea și nu au putut să o clătească, pentru că era zidită pre piază. Iacov 1, 22

49. Iară cel ce au auzit și nu au făcut aseamenea easte omului carele și-au zidit casa sa pre pământ, fără de temelie. În carea au lovit râul și îndată au căzut și s-au făcut sfărmaș casei aceia mare”.

CAP 7

Mirându-Să de credința sutașului, de departe îi tămăduiaște sluga. Lângă poarta cetății Naim, învie pre fiul văduvii. Multe seamne face înaintea ucenicilor lui Ioan Botezătorul, ce întreba: au El ar fi Cel ce era să vie, și alte seamne multe face. Și, ducându-să aceia, mult laudă pre Ioan. Nici viața lui Ioan, nici a lui Hristos au plăcut jidovilor, pre carie-i asamănă pruncilor ce strigă în târg întră sineși. Muiarea păcătoasă îi spală picioarele. Răspunde lui Simon, ce cârtea pentru aceasta, puind pilda despre doi deatornici. Și iertând păcatele muierii.

42. (a) Ștercul.

*Mat. 8, 5 1. **S**i, după ce au plinit toate cuvintele Sale, în auzul norodului, au intrat în Capernaum.

2. Iară sluga unui sutaș, fiind bolnav, era să moară, carele era la dânsul de cinste.

3. Și, auzind de Iisus, au trimis la Dânsul bătrânii jidovilor, rugându-L ca să vie să mântuiască sluga lui.

4. Iară ei, venind la Iisus, L-au rugat pre Dânsul cu deadinsul, zicând că: „Easte vreadnic ca să-i dai lui aceasta,

5. Că iubeaște neamul nostru și sinagoga el o au zidit noao”.

*Mate. 8, 8 6. Iară Iisus mergea cu dânșii și, când nu era departe de casă, au trimis la Dânsul sutașul priiateni, zicându-i: „Doamne, nu Te osteni, că nu sânt vreadnic ca să întri supt acoperemântul meu.

7. Pentru aceea, nici pre mine nu m-am socotit vreadnic a veni la Tine. Ci zi numai cu cuvântul și să va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sânt om rânduit supt deregătorie, și având supt mine slujitori, și zic acestuia: «Mergi», și merge, și altuia: «Vino», și vine. Și slugii mele: «Fă aceasta», și face”.

9. Iară Iisus, auzind acestea, S-au mirat de el și, întorcându-Să, au zis cătră norodul care mergea după Dânsul: „Grăiesc voao, nici în Israil nu am aflat atâta credință”.

10. Și, întorcându-să trimișii acasă, au aflat pre sluga cea bolnavă sănătoasă.

11. Și au fost după aceea, mergea într-o cetate, carea să chema Nain, și cu Dânsul mergea și ucenicii Lui mulți și norod mult.

12. Iară deacă s-au apropiat de porțile cetății, iată, scotea pre un mort, fiu unul născut al maicii lui, și aceea era văduvă, și norod mult din cetate cu dânsa.

13. Și, văzindu-o pre dânsa Domnul, I s-au făcut milă de ea și i-au zis ei: „Nu plânge”.

14. Și, mergând, S-au atins de pat (iară cei ce-l ducea au stăcut) și au zis: „Tinărul, ție zic, scoală!”

15. Și au șezut mortul și au început a grăi și l-au dat pre dânsul mumei lui.

Gios 24, 19 16. Și au luat frică pre toți și marea pre Dumnezeu, zicând că: „Proroc mare S-au sculat într-o noi și cum au cercetat Dumnezeu pre oamenii Săi”.

Ioan 4, 19 17. Și au ieșit cuvântul acesta de El, în toată Iudeea și în toată laturea.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui de toate acestea.

Mate. 11, 12 [2, 3] 19. Și, chemând pre doi oarecarii din ucenicii săi, Ioan i-au trimis la Iisus, zicând: „Oare Tu ești Cel ce vine, au pre altul vom aștepta?”

20. Și, venind la Iisus bărbații aceia, au zis: „Ioan Botezătorul ne-au trimis pre noi la Tine, zicând: «Oare Tu ești Cel ce vine,

au pre altul vom aștepta?»”

21. Întru acel ceas, au tămăduit pre mulți de boale și de rane și de duhuri reale, și au dat vedea multor orbi.

22. Și, răspunzind, Iisus au zis lor: „Meargeți și spuneți lui Ioan ce ați văzut și ce ați auzit:” *Isaiia 35, 5 că orbii văd, schiopii umblă, leproșii să curățesc, surzii aud, morții să scoală, săracilor bine să vestească.

23. Și fericit easte cel ce nu să va sminti într-o Mine”.

24. Iară după ce s-au dus ucenicii lui Ioan, au început a grăi cătră norod de Ioan: „Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au, doară, trestie clătită de vânt?

25. Dară ce ați ieșit să vedeți? Au, doară, om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sânt în haine scumpe și într-o desfătări în casele împărătești sânt.

26. Dară ce ați ieșit să vedeți? Au proroc? Adevăr zic voao: și mai mult decât proroc,

27.* Că acesta easte, de carele easte scris: *Mala. 3, 1 «Iată, Eu trimiț îngerul Mieu înaintea feții Tale, carele va găti calea Ta, înaintea Ta».

28. Că zic voao: Mai mare proroc într-o cei născuți din muieri decât Ioan Botezătorul, nimene nu easte; iară cel mai mic într-o împărăția lui Dumnezeu mai mare decât el easte”.

29. Și, auzind tot norodul, și vameșii, drept L-au mărturisit pre Dumnezeu, botezându-să cu botezul lui Ioan.

30. Iară fariseii și legiuitorii au lepădat de la sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-să de la dânsul.

31. Iară Domnul au zis:* „Cui voi asemena pre oamenii neamului acestuia? Și cui sânt aseamenea?” *Mat. 11, 16

32. Aseamenea sânt pruncilor carii șed în târg și strigă unul cătră altul, zicând: «Fluierat-am voao și n-ați jucat; tânguitu-ne-am voao și n-ați plâns».

33.* Că au venit Ioan Botezătorul, nici pâne mâncând, nici vin bind, și ziceți: «Drac are».

34. Venit-au Fiiul Omenesc, și mâncând și bind, și ziceți: «Iată, om mâncătoriu și beutoriu de vin, priiaten vameșilor și păcătoșilor».

35. Și s-au îndreptat înțelepciunea de la toți fiii săi”.

36. Și ruga pre El unul din farisei ca să mănânce cu dânsul și, întrând în casa fariseului, au șezut.

37.* Și, iată, o muiare în cetate, carea era păcătoasă, cunoscând că șeade în casa fariseului, aducând un clondiriu cu mir și stând lângă picioarele Lui, *Mat. 26, 7 Marco 14, 3

38. Dinapoi, plângând, au început cu lacrimi a spăla picioarele Lui și le ștergea cu părul capului său și săruta picioarele Lui și le ungea cu mir. Ioan 11, 2 Marco 12, 3

39. Iară fariseul, carele chemasă pre El, văzând, au zis întru sine, grăind: „Acesta, de ar fi proroc, ar ști cine și ce fealiu de muiare să atinge de El, că easte păcătoasă”.

40. Și, răspunzind, Iisus au zis cătră el: „Simone, am oarece să-ți zic”. Iară El au zis: „Zi, Învățătoriule”.

41. „Doi deatornici era unui cămătar, unul era deatoriu cu cinci sute de dinari, iar altul cu cincizeci.

42. Și, neavând ei cu ce să plătească, i-au iertat pre amândoi. Spune-Mi, dară, carele dintr-înșii va iubi pre dânsul mai mult?”

43. Iară Simon, răspunzind, au zis: „Mi să pare că acela cui mai mult i-au dăruit”. Iară El au zis: „Drept ai judecat”.

44. Și, întorcându-Să cătră muiare, au zis lui Simon: „Vezi pre această muiare? Am intrat în casa ta, apă pre picioarele Meale nu ai dat, iară aceasta cu lacrimi Mi-au spălat picioarele și le-au șters cu părul capului său.

45. Sărutare nu Mi-ai dat, iară aceasta, de când am intrat, nu au încetat sărutându-Mi picioarele Meale.

46. Cu untdelemn capul Mieu nu l-ai uns, iară aceasta cu mir Mi-au uns picioarele Meale.

47. Pentru aceea, zic ție: Iartă-să păcatele ei ceale multe, că au iubit mult. Iară cui să iartă puțin iubeaște mai puțin”.

*Mat. 9, 2 48. Și au zis cătră ea: * „Iartă-ți-să păcatele tale”.

49. Și au început cei ce ședea cu Dânsul a grăi întru sine: „Cine easte Acesta, Carele iartă și păcatele?”

50. Și au zis cătră muiare: „Credința ta te-au mântuit, mergi în pace”.

CAP 8

Pune înainte pildă despre sămănătoriu și ucenicilor tălcuiaste. Nimica nu easte tainuită care să nu să vădească. Pre carii zice a fi mumă-Sa și frații Săi. În mare, Să deșteaptă din somn, ceartă vântul. Pre îndrăcitul cel cumplit izbăveaște de legheon, de draci, îngăduind dracilor să între în porci. Atingându-să de tivitura veșmântului Lui, să mântuiaște muiarea de curgerea sângelui. Și fata lui Iair, arhisinagogului, cu cuvântul Lui învie.

1. i au fost după aceea, umbla El prin cetăți și prin sate, propoveduind și vestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprăzece cu El.

Mat. [Marcu] 16, 9 2. Și niște muieri, care să tămăduisă de duhuri reale și de boale, Mariia, carea să chema Magdalena, dintru carea ieșise șapte draci,

3. Și Ioana, muiarea lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Susana și alte multe care slujia Lui, din avuțiile sale.

4. Iar adunându-se norod mult foarte și din cetăți venind la El, le-au grăit prin pildă:

5.* „Leșit-au sămănătoriu să samene să-mânța sa și, când au sămănat, una au căzut lângă cale și s-au călcat, și paserile ceriului o au mâncat. *Mat. 13, 3 Marco 4, 5

6. Iară alta au căzut pre piază și, deacă au răsărit, s-au uscat, pentru că nu avea umezală.

7. Și alta au căzut întră spini și, crescând, spinii o au înecat.

8. Iară alta au căzut pre pământ bun și, crescând, au făcut rod cu sutele”. Acestea zicând, au strigat: „Cel ce are urechi de auzit să auză”.

9. Și L-au întrebat ucenicii Lui pre Dânsul, zicând: „Ce easte pilda aceasta?”

10. Iară El au zis: „Voao easte dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu; iară celorlalți, în pilde,* ca, văzând, să nu vază și, auzind, să nu înțaleagă. *Isaia 6, 9

11. Iară pilda easte aceasta: sămânța easte cuvântul lui Dumnezeu. Mate. 13, 14

12. Iară cea de lângă cale sânt cei ce aud, iară după aceea vine diavolul și ia cuvântul de la inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. Marco 4, 12 Ioan 12, 40

13. Iară cea de pre piază, sânt carii, când aud, cu bucurie priimesc cuvântul și aceștia rădăcină nu au, carii cred până la o vreme și în vreme de ispită să leapădă. Fapte 28, 26 Roma. 11, 8

14. Iară cea ce au căzut în spini, aceștia sânt carii aud, ci cu bogățiile și cu grijile și cu dulcele lumii aceștia umblând să îneacă și nu rodesc desăvârșit.

15. Iară cea de pre pământ bun, aceștia sânt carii cu inimă bună și curată auzind cuvântul îl țin și fac rod întră răbdare.

16.* Iară nimene, aprinzind lumina, o acopere cu vas sau o pune supt pat, ci o pune în sfejnic, ca cei ce întră să vază lumina. *Mat. 5, 15 Marco 4, 21

17.* Că nu easte lucru de taină care să nu să areate, nici lucru ascuns care să nu să cunoască și să nu vie la arătare. *Mat. 10, 26 Marco 4, 22

18. Deci, păziți cum auziți,* că cel ce are să va da lui, iară cel ce nu are și ce i să pare că are să va lua de la dânsul. *Mat. 13, 12

19.* Și au venit la Dânsul muma Lui și frații Lui și nu să putea întâlni cu Dânsul, pentru norod. *Mat. 12, 44

20. Și l-au spus Lui, zicând: „Muma Ta și frații Tăi stau afară, vrând să Te vază pre Tine”. Marco 3, 32

21. Iară răspunzind, au zis cătră ei: „Mumă-Mea și frații Mie aceștia sânt, carii aud cuvântul lui Dumnezeu și-l fac”.

22.* Și au fost într-o zi, și El au intrat în corabie și ucenicii Lui, și au zis cătră ei: „Să treacem de cea parte de lac”. Și au purces. *Mat. 8, 23 Marco 4, 36

23. Iară mergând ei cu corabiia, au adormit El. Și s-au pogorât vifor de vânt în lac și să umplea și în perire era ei.

24. Și apropiindu-să, L-au deșteptat pre Dânsul, zicând: „Învățătoriule, Învățătoriule, perim”. Iară El, sculându-Să, au certat vântul și valul apei, și au încetat și s-au făcut liniște.

25. Și au zis cătră ei: „Unde easte credința voastră?” Iară ei, temându-se, s-au mirat, zicând unul cătră altul: „Cine easte Acesta, că poruncește și vânturilor și apei, și-L ascultă pre Dânsul?”

26. Și au venit cu corabiia în ținutul gadareanilor, care easte de ceaea parte de Galileea.

27. Și, ieșind El pre pământ, L-au întimpinat pre El un bărbat oarecarele din cetate, carele avea draci de multă vreme și în haină nu să îmbrăca și în casă nu rămânea, ci în mormânturi.

28. Iară văzând pre Iisus și strigând, au căzut înaintea Lui și cu glas mare au zis: „Ce easte mie și Ție, Iisuse, Fiiul lui Dumnezeu Celui de Sus? Rogu-Te, nu mă munci pre mine”.

29. Că porunca duhului celui necurat să iasă din omul acela, că în multe vremi îl apuca pre dânsul, și îl lega pre el cu lanțuri de fier și cu obezi, păzind pre el și, sfărmand legăturile, să gonea de dracul prin pustie.

30. Și l-au întrebat pre el Iisus, grăind: „Carele îți easte numele?” Iară el au zis: „Leghion”. Că draci mulți întrasă într-însul.

31. Și ruga pre El ca să nu poruncească lor să meargă în beznă.

32. Și era acolo o turmă mare de porci, ce să păștea în munți. Și ruga pre El ca să poruncească lor să între într-înșii. Și le-au poruncit lor.

33. Și, ieșind dracii din om, au intrat în porci și s-au pornit turma pre țărături în iazer și s-au înecat.

34. Iară păstorii, văzând ceaea ce să făcuse, au fugit; și, mergând, au spus în cetate și prin sate.

35. Și au ieșit să vază ce au fost și au venit la Iisus și au aflat omul dintru carele ieșisă dracii îmbrăcat și venitu-și în minte, șezând lângă picioarele lui Iisus, și s-au temut.

36. Și le-au spus lor cei ce văzusă cum s-au mântuit îndrăcitul.

37. Și L-au rugat pre Dânsul tot norodul ținutului gadareanilor să Se ducă de la dânșii, că era cuprinși cu mare frică. Iară El, întrând în corabie, S-au întors.

38. Iară bărbatul dintru care ieșisă dracii, ruga pre El ca să fie cu Dânsul. Iară Iisus l-au slobozit pre El, grăind:

39. „Întoarce-te în casa ta și spune câte ți-au făcut ție Dumnezeu”. Și s-au dus, mărturisind prin toată cetatea câte i-au făcut Iisus lui.

40. Și au fost când s-au înturnat Iisus, L-au priimit pre El gloata, că toți era aștep-

tându-L pre El.

41.* Și, iată, au venit un bărbat, căruia era numele Iair, și acela era domn sinagogăi și, căzând la picioarele lui Iisus, L-au rugat ca să între în casa lui. *Mat. 9, 18
Marco 5, 22

42. Că avea numai o fată, ca de doisprăzece ani, și aceea murea (Iară când mergea, Îl impresura noroadale.

43. Și o muiare, fiind întru curgerea sângelui de doisprăzece ani, carea cheltuisă la doftori toată avuția sa și nici de la unul nu au putut să se vindece,

44. Și, apropiindu-să din dos, s-au atins de poala hainii Lui și îndatăși au stătat curgerea sângelui ei.

45. Și au zis Iisus: „Cine easte carele s-au atins de Mine?” Iară lăpădându-să toți, zis-au Petru și cei ce era cu El: „Învățătoriule, noroadale Te îmbulzesc și Te împresoară, și zici: «Cine easte cel ce s-au atins de Mine?»”

46. Iară Iisus au zis: „S-au atins de Mine oarecine, că Eu am simțit putearea ieșind din Mine”.

47. Iară muiarea, văzând că nu s-au ascuns, au venit trâmurând și căzind înaintea Lui, și au spus înaintea a tot norodul pentru carea pricină s-au atins de El și cum s-au tămăduit îndată.

48. Iară El i-au zis ei: „Îndrăznește, fiică, credința ta te-au mântuit, mergi în pace”.)

49. Încă grăind El, venit-au oarecarele de la mai-marele sinagogăi, zicând lui că: „Au murit fata ta, nu supăra pre Învățătorul”.

50. Iară Iisus, auzind, au răspuns lui, zicând: „Nu te teame; numai creade, și să va mântui”.

51. Iară întrând în casă, nu au lăsat pre nici unul să între, fără numai pre Petru și pre Iacov și pre Ioan și pre tatăl fecioarei și pre muma ei.

52. Și plângea toți și să tânguia pentru dânsa. Iară El au zis: „Nu plângeți, că nu a murit, ci doarme”.

53. Și-și bătea joc de El, știind că au murit.

54. Iară El, scoțind pre toți afară și apucându-o de mână, au strigat, zicând: „Fecioară, scoală!”

55. Și s-au întors duhul ei și s-au sculat îndată și au poruncit să-i dea ei să mănânce.

56. Și s-au spăimântat părinții ei. Iară El au poruncit lor să nu spuie nimăru ce s-au făcut.

CAP 9

Trimițind pre ucenici a propovedui, le dă porunci să le fie. Auzind Irod de veastea lui Hristos, pofteaște a-L vedea. Cu cinci pâini și doi pești satură Iisus cinci mii de bărbați. Petru Îl mărturisește a fi Hristosul lui Dumnezeu. Vesteaște patimile Sale și de a-Și lua crucea Sa. Schimbându-Să la față, stă împreună Moisi și Ilie, întru mărire. La rugăciunea tatălui, scoate dracul din fiu. Să face price întră apostoli, care ar fi mai mare. Fiii lui Zevedeu vreau a amestui pre samarineani cu foc din ceriu, căci n-au cuprins pre Iisus. Pre cel ce vrea a-I urma nu-l priimește, iară pre altul îl cheamă. Nici îl lasă să îngroape întâiu pre tatăl său.

*Mat.
10, 1
Marco
6, 7

1. **S**i, chemând pre cei doisprăzece ucenici ai Săi, le-au dat lor putere și stăpânire preste toți dracii și a vindeca boalele.

2. Și i-au trimis pre ei să propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pre cei bolnavi.

*Mat.
10, 9
Marco
6, 8

3.* Și au zis cătră ei: „Nimic să nu luați pre cale, nici toiag, nici traistă, nici pâne, nici argint, nici doao haine să aveți.

4. Și, ori în ce casă veți intra, acolo să petreceți și de acolo să ieșiți.

*Fapt.
13, 51

5. Și oricâți nu vă vor priimi pre voi, * ieșind din cetatea aceea, praful de pre picioarele voastre să-l scuturați, spre mărturie asupra lor.

6. Și, ieșind, umbla împregiur, prin sate, propoveduind și tămăduind pretutindinea.

*Mate.
14, 1
Marco
6, 14

7.* Și au auzit Irod, tetrarhul, toate ceale ce să făcea de la Iisus și nu să pricepea, pentru că zicea unii că Ioan s-au sculat din morți;

8. Iară alții că Ilie s-au arătat, iară alții că unul din prorocii cei de demult au înviiat.

9. Și au zis Irod: „Pre Ioan eu l-am tăiat, dar Acesta cine easte, de Carele auz eu unele ca aceastea?” Și căuta să-L vază pre El.

10. Și, întorcându-se apostolii, au spus Lui toate câte au făcut. Și, luându-i pre ei, s-au dus singur în loc pustiiu al cetății, carea să cheamă Vitsaida.

11. Iară noroadele, înțelegând, au mers după Dânsul și, priimindu-i pre ei, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pre cei ce le trebuia tămăduire îi vindeca.

*Mate.
14, 15
Marco
6, 36

12.* Iară zioa începuse a să pleca. Și, apropiindu-să cei doisprăzece, au zis Lui: „Slobozește norodul, ca, mergând în satele și în orașele ceale de primprejur, să se abată și să-și afle bucate, că aici sântem în loc pustiiu”.

13. Iară El au zis cătră ei: „Dați-le lor voi să mânce”. Iară ei au zis: „Nu easte la noi mai mult decât cinci pâni și doi pești; poate că vom merge noi să cumpărăm bucate la tot norodul acesta”.

14. Că era ca cinci mii de bărbați. Și au zis cătră ucenicii Săi: „Puneți pre ei

ceate, câte cincizeci”.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pre ei, pre toți.

16. Deci, luând ceale cinci pâni și acei doi pești și, căutând la ceriu, le-au blagoslovit și le-au sfrânt și le-au dat ucenicilor să puie înaintea norodului.

17. Și au mâncat și s-au săturat toți și au luat din sfârmiturile care rămăsease lor, doaosprăzece coșuri.

18.* Și au fost când să ruga El singur, era cu El ucenicii Lui, și i-au întrebat pre ei, zicând: „Cine Mă zic noroadele pre Mine că sânt?”

*Mate.
16, 15 [13]
Marco
8, 27

19. Iară ei, răspunzând, au zis: „Ioan Botezătoriu, iară alții Ilie, iară alții că oarecare proroc din cei de demult au înviiat”.

20. Și le-au zis lor: „Dară voi cine Mă ziceți că sânt?” Iară Petru, răspunzind, au zis: „Hristos a lui Dumnezeu”.

21. Iară El, dojenindu-i pre dânșii, le-au poruncit ca nimănui să nu spuie aceasta,

22. Zicând* că: „Să cade Fiiului Omenesc mult a pătimi și a Să defăima de bătrâni și de arhierii și de cărturari și a Să omorî și a triia zi a înviiat”.

*Mate.
61 [16], 21
Marco
8, 31

23.* Și zicea cătră toți: „Oricine vrea să vie după Mine să se lepede de sine și să ia crucea sa în toată zioa și să vie pre urma Mea.

8, 36
*Mate.
10, 38
16, 24

24. Că oricine va vrea să-și mântuiască sufletul său piiarde-l-va; iară cine-și va piiarde sufletul său pentru Mine, acesta-l va mântui.

Marco
8, 34
Gios
14, 27

25. Că ce folos easte omului de va dobândi lumea toată, iară pre sine să se piiarză sau să se păgubească?

17, 33
Ioan
12, 25

26.* Că, oricine să va rușina de Mine și de cuvintele Meale, și Fiiul Omenesc Să va rușina de acesta, când va veni întru mărirea Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

*Mate.
10, 33
Marco
8, 38

27.* Și zic voao cu adevărat, sânt unii, din cei ce stau aici, carii nu vor gusta moarte, până când vor vedea împărăția lui Dumnezeu”.

2 Tim.
2, 12
*Mate.
16, 28

28.* Și au fost, după cuvintele aceastea, mai opt zile și, luând pre Petru și pre Ioan și pre Iacov, S-au suit în munte să Se roage.

Marco
9, 1
*Mate.
17, 1

29. Și s-au făcut, când Să ruga El, vederea feații Lui alta și haina Lui albă, strălucind.

Marco
9, 2

30. Și, iată, doi bărbați vorbea cu Dânsul, carii era Moisi și Ilie,

31. Carii, văzându-să întru mărire, spunea ieșirea (a) Lui, carea era să o plinească în Ierusalim.

32. Iară Petru și cei ce era cu Dânsul să îngroaiase de somn și, deșteptându-se, văzut-au mărirea Lui și pre cei doi bărbați, carii sta cu Dânsul.

30. (a) Sfârșitul.

33. Și au fost când s-au despărțit ei de la Dânsul, zis-au Petru către Iisus: „Învățătoriule, bine easte noao a fi aici, și să facem trei colibi, una Ție, și una lui Moisi, și una lui Ilie”, neștiind ce grăia.

34. Și, grăind el aceastea, s-au făcut nor și i-au umbrit pre dâșii și s-au spăriat, când au intrat ei în nor.

2 Pet. 1, 17 35. Și glas au fost din nor, zicând: „Acesta easte Fiiul Mieu cel iubit, pre Acesta ascultați!”

36. Și când s-au făcut glasul, S-au aflat Iisus singur și ei au tăcut și nimănu nu au spus în zilele acealea nimic de ceale ce văzuse.

37. Și au fost a doo zi, pogorându-se ei din munte, i-au întâmpinat pre ei norod mult.

Mat. 17, 14 Marco 9, 17 38. Și, iată, un bărbat din norod au strigat, zicând: „Dascale, rogu-Te caută spre fiiul mieu, că unul născut easte mie.

39. Și iată-l apucă pre el duh și de năpraznă strigă și-l trânteaște și să tăvăleaște cu spume și anevoie să duce de la el, sfărmandu-l pre el.

40. Și m-am rugat de ucenicii Tăi să-l scoață și nu au putut”.

41. Iară Iisus, răspunzând, au zis: „O, neam necredincios și îndărăptnic, până când voi fi cu voi și voi răbda pre voi? Ado pre fiiul tău încoace”.

42. Și, încă apropiindu-să el, l-au trântit pre el dracul și l-au scuturat. Iară Iisus au certat pre duhul cel necurat și au tămăduit pruncul, și l-au dat tătâne-său.

43. Și să mira toți de mărimea lui Dumnezeu; iară, mirându-să ei de toate care le făcea Iisus, au zis către ucenicii Săi:

44. „Puneți voi în urechile voastre cuvintele aceastea, că: Fiiul Omenesc Să va da în mânilor oamenilor”.

45. Iară ei nu au înțeles cuvântul acesta și era acoperit de către ei, ca să nu-l priceapă, și să temea să-L întreabe pre El de cuvântul acesta.

Mate. 18, 1 46. Și au intrat gând întru ei: Cine ar fi dintru ei mai mare?

Marco 19 [9], 34 47. Iară Iisus, știind gândul inimii lor, luând un prunc, l-au pus pre el lângă Sine.

48. Și au zis lor: „Oricine va priimi pruncul acesta întru numele Mieu pre Mine priimeaste. Iară cine priimeaste pre Mine priimeaste pre Cel ce M-au trimis pre Mine; că cine easte întru voi mai mic acesta va fi mare”.

49. Iară Ioan, răspunzind, au zis: „Învățătoriule, am văzut pre unul în numele Tău scoțind dracii și l-am oprit pre el, pentru că nu umblă cu noi”.

50. Și au zis Iisus către el: „Nu-l opriți, că cine nu easte împotriva noastră pentru noi easte”.

51. Și au fost când s-au plinit zilele suirei Lui și El Și-au întărit fața Sa, ca să meargă în Ierusalim.

52. Și au trimis soli înaintea feații Sa-

le și, mergând, au intrat în cetatea samarineanilor, să-l gătească Lui.

53. Și nu L-au priimit pre Dânsul, că fața Lui era mergând în Ierusalim.

54. Și, văzind ucenicii Lui, Iacov și Ioan, au zis Lui: „Doamne, voia-Ți easte să zicem să se pogoară foc din ceriu și să-i amistuiască pre ei, cum și Ilie au făcut”.

55. Iară, întorcându-să, Iisus i-au certat pre ei și au zis: „Nu știți al cărui duh sânteți voi?

56.* Că Fiiul Omenesc nu au venit să piarză sufletele oamenilor, ci să le mântuiască”. Și au mers într-alt sat.

*Ioan 3, 17 12, 47

57. Și au fost când mergea ei pre cale, zis-au oarecine către Dânsul: „Voiu să merg după Tine, oriunde vei merge, Doamne”.

58. Și i-au zis Iisus lui:* „Vulpile au vizunii și pasările ceriului cuiburi, iară Fiiul Omenesc nu are unde să-Și pleace capul”.

*Mate. 8, 20

59. Și au zis către altul: „Vino după Mine”. Iară el au zis: „Doamne, lasă-mă mai întâiu să merg să îngrop pre tatăl mieu”.

60. Și i-au zis Iisus lui: „Lasă pre morți să-și îngroape morții lor, iară tu mergi de vesteaste împărăția lui Dumnezeu”.

61. Zis-au și altul: „Voiu să merg după Tine, Doamne, numai întâiu mă lasă să toclesc ceale ce sânt în casa mea”.

62. Iară Iisus au zis către El: „Nimene, puind mâna sa pre plug și căutând îndărăpt, easte îndreptat întru împărăția lui Dumnezeu”.

CAP 10

Trimițind înainte, la toate cetățile, șeptezeci și doi, le dă porunci, carele, propoveduind, să le ție. Și, bucurându-să de supunerea dracilor, zice că nu trebuie pentru aceasta, mai ales, a să bucura. Ceartă cetățile ceale împietrite, în care să făcuse multe puteri. Și săltând, cu duhul, să mărturiseaste Tatălui, Legiuitorului, ce-L ispitesc, după spunerea poruncii de iubirea lui Dumnezeu și a deaproapelui. Arată cine e deaproapele, prin pilda omului ce să pogorea din Ierusalim. Martei, ce slujia și să jeluia pentru soru-sa, Mariia, zice că Mariia partea cea mai bună ș-au ales.

1. upă aceastea, arătat-au Domnul și pre alți șeptezeci de ucenici și i-au trimis pre ei, câte doi, înaintea feații Sale, în tot orașul și locul unde era să meargă El.

2. Și zicea către ei:* „Iată, săceriș easte mult, iară lucrători puțini. Deci, vă rugați Domnului săcerăturii, ca să scoață lucrători la săcerișul Său.

*Mat. 9, 37

3. Meargeți,* iată, Eu vă trimiț pre voi, ca mieii în mijlocul lupilor.

*Mate. 10, 16

4.* Să nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte;** și să nu întrebați de sănătate, în cale, pre nimene.

*Mat. 10, 10

5. Ori în ce casă veți intra, mai întâiu ziceți: «Pace casii aceștia».

**4 Împăr. 4, 29

6. Și, de va fi acolo fiiul păcii, va odihni spre dânsul pacea voastră; iară de nu, la voi să va întoarce.

7. Întru aceeași casă petreceți, mâncând și bind ceale ce sânt la dânșii,* că vreadnic este lucrătorul de plata sa. Nu treceți din casă în casă.

8. Și, ori în ce cetate veți intra și vă vor priimi pre voi, mâncați ceale ce vor pune înaintea voastră.

9. Și tămăduiți bolnavii carii sânt într-înșă și ziceți lor: «S-au apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu».

10. Și ori în ce cetate veți intra și nu vă vor priimi pre voi, ieșind la ulițele ei, ziceți:

11.* «Și praful care s-au lipit de noi, din cetatea voastră, îl scuturăm la voi. Însă aceasta să știți, că s-au apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu».

12. Iară zic voao că sodomleanilor, în zioa aceea, mai ușor va fi decât cetății aceia.

13.* Vai, ție, Horazine! Vai, ție, Vitsaido! Că de ar fi fost în Tir și în Sidon puterile care au fost întru voi, de demult, în saci și în cenușe șezind, s-ar fi pocăit.

14. Însă Tirului și Sidonului va fi mai ușor la judecată decât voao.

15. Și tu, Capernaume, care te-ai înălțat până la ceriu, până la iad te vei pogori.

16.* Cel ce vă ascultă pre voi pre Mine Mă ascultă; și cel ce să leapădă de voi de Mine să leapădă; iară cel ce să leapădă de Mine să leapădă de Cel ce M-au trimis pre Mine”.

17. Și s-au întors cei șaptezeci cu bucurie, zicând: „Doamne, și dracii să pleacă noao întru numele Tău”.

18. Iară au zis lor: „Văzut-am pre satana ca un fulger din ceriu căzind.

19. Iată, vă dau voao putere să călcați preste șerpi și preste scorpilii și preste toată puterea vrăjmașului și nimica nu va vătămă pre voi.

20. Însă pentru aceasta nu vă bucurați, căci duhurile să pleacă voao, ci vă bucurați pentru că numele voastre sânt scrise în ceriuri”.

21.* Întru acel ceas S-au bucurat Iisus cu Duhul și au zis: „Mulțămesc Ție, Părinte, Doamne al ceriului și al pământului, că ai ascuns acestea de cătră cei înțelepți și cunoscători și le-ai descoperit pruncilor; adevărat, Părinte, că așa au plăcut înaintea Ta.

22. Toate sânt Mie date de la Tatăl Meu. Și nimene nu știe cine easte Fiiul, fără numai Tatăl, și cine easte Tatăl, fără numai Fiiul și căruia va vrea Fiiul să-i descopere”.

23. Și, întorcându-Să cătră ucenici, sângur, au zis:* „Ferice de ochii care văd ceale ce vedeți voi!

24. Că zic voao că mulți proroci și împărați au vrut să văd ceale ce vedeți voi, și nu au văzut, și să auză ceale ce auziți voi, și nu au auzit”.

25.* Și, iată, un legiuitoriu s-au sculat, ispitind pre El și zicând: „Dascale, ce voi face ca să moștenesc viața de veaci?”

26. Iară El, răspunzind, au zis: „În Leage ce easte scris? Cum cetești?”

27. Iară el, răspunzind, au zis:* „Să iubești pre Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată vârtutea ta și cu tot cugetul tău; și pre deapropoalele tău ca însuși pre tine”.

28. Și i-au zis lui: „Drept ai răspuns, fă acestea și vei fi viu”.

29. Iar el, vrând să se îndreptează pre sine însuși, au zis cătră Iisus: „Și cine easte vecinul meu?”

30. Iară Iisus, răspunzind, au zis: „Un om oarecare s-au pogorât din Ierusalim în Ierihon și au căzut în tâlhari, carii, dezbrându-l pre el și rânindu-l, s-au dus, lăsându-l abia viu.

31. Și s-au întâmplat de au trecut un preot pre acea cale și, văzându-l, l-au trecut.

32. Așijderea, și un levit, fiind la acel loc, venind și văzându-l, l-au trecut.

33. Iară un samarinean, mergând, au venit la el și, văzându-l, i s-au făcut milă de el.

34. Și, apropiindu-să, au legat ranele lui, turnând untdelemn și vin și, puindu-l pre dobitocul său, l-au dus la o casă de oaspeți și au purtat grije de el.

35. Și, a doao zi, când au purces, scoțind doi arginți, i-au dat gazdei și i-au zis: «Poartă-i grije și orice vei mai cheltui, întorcându-mă, eu voi întoarce ție».

36. Carele dintr-acei trei ți să pare a fi mai deapropoale celui ce au căzut în tâlhari?”

37. El au zis: „Carele au făcut milă cu dânsul”. Deci, au zis Iisus lui: „Pasă de fă și tu așijderea”.

38. Iară au fost când mergea ei și au intrat într-un sat, iară o muiare, anume Marta, L-au priimit pre El în casa sa.

39. Și aceea avea o soră carea să chema Mariia, careași, șezind lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvântul Lui.

40. Iară Marta să silea spre multă slujbă și, stând, au zis: „Doamne, au nu socotești că soru-mea sângură m-au lăsat să slujesc? Ci zi ei ca să-mi ajute”.

41. Și, răspunzind, Iisus au zis ei: „Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești.

42. Ci un lucru trebuiaște, iară Mariia partea cea bună și-au ales, carea nu să va lua de la dânsa”.

*Mat. 22, 35
Marco

12, 28

*2 Leage 6, 5

CAP 11

Învață pre ucenici a să ruga, arătând că cel ce petreace în rugăciune toate le dobândește. Scoțând dracul cel mut, rușinează pre cei ce zicea că cu Velzevuv scoate dracii. O muiare zice a fi fericite țigetele carele au supt Iisus. De sămnel lui Iona. De împărăteasa austrului și de niniviteani. Și de ochiul curat și de cel viclean. Ceartă pre fariseul ce-L chemasă cărtind, căci mânca cu mâinile nespălate. Mustră fățărnicia fariseilor și a cărturarilor, zicând că: de la neamul acesta se va cerca sângele tuturor prorocilor.

1. ost-au când era El la un loc, rugându-Să. Deacă au încetat, zis-au unul din ucenicii Lui cătră Dânsul: „Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum au învățat și Ioan pre ucenicii săi”.

*Mat. 2. Și le-au zis lor: „Când vă rugați, să ziceți:”
6, 9 Tatăl nostru, Carele ești în ceriuri, sfințească-Să numele Tău, vie împărăția Ta, fie voia Ta, precum în ceriu, așa și pre pământ.

3. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o noao astăzi.

4. Și ne iartă noao păcatele noastre, precum și noi iertăm tot celui deatoriu noao. Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău”.

5. Și au zis cătră ei: „Cine dintru voi are priiatin și va merge la dânsul în miezul nopții și va zice lui: «Priiatine, dă-mi împrumut trei pâini,

6. Că au venit, din cale, un priiatin la mine și nu am ce pune înaintea lui»,

7. Și acela, dinlăuntru răspunzând, va zice: «Nu-mi face osteneală, că, iată, ușile sânt încuiate și pruncii miei sânt în așternut cu mine, nu pociu să mă scol să-ți dau ție».

8. Iară zic voao, măcar de nu i-ar da lui, sculându-să, pentru că easte lui priiaten, ci pentru obrăznicia lui, sculându-să, va da lui cătu-i trebuie.

Mate. 9. Și Eu zic voao: Ceareți și să va da voao,
7, 7 căutați și veți afla, bateți și să va deschide
21, 22 voao.

Marco 10. Că tot cel ce ceare va lua, și cel ce caută
11, 24 va afla, și celui ce bate să va deschide.

Ioan 11.* Și al cărui fiu dintră voi va ceare de la
14, 13 tatăl său pâine, au da-i-va lui piatră? Sau
Iacov 1, 5 peaste, au, doară, în loc de peaste, îi va da lui șearpe?

*Mat. 12. Sau de va ceare ou, au da-i-va lui scorpie?
7, 9

13. Deci, deaca voi, fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru Cel din ceriu va da Duh Sfânt celor ce cer de la Dânsul”.

Mat. 14. Și era gonind un drac și acela era mut.
9, 32 Și au fost după ce au ieșit dracul, au grăit
12, 22 mutul și să mira noroadele.

*Mate. 15. Iară unii dintră ei zicea:” „Cu Velzevuv,
9, 34 domnul dracilor, gonește dracii”.

16. Iară alții, ispitind, căuta de la Dânsul semn din ceriu.

17. Iară El, știind gândurile lor, au zis lor:

„Toată împărăția cea despărțită întru sine să pustiaște și casă preste casă cade.

18. Deci și satana, deacă s-au despărțit întru sineși, cum va sta împărăția lui? Că ziceți că scoț Eu dracii cu Velzevuv.

19. Iară de gonesc Eu dracii cu Velzevuv, feciorii voștri cu cine-i gonesc? Pentru aceasta, ei vor fi voao judecători.

20. Iară de scoț Eu dracii cu deagetul lui Dumnezeu, iată că au ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare întrarmat păzește curtea sa, în pace sânt avuțiile lui.

22. Iară venind cel mai tare decât el, deacă-l biruiaște pre el, ia toate armele lui întru care să nădăjduia și împarte jeafurile lui.

23. Cel ce nu easte cu Mine împotriva Mea easte; și cel ce nu strânge cu Mine răsipeaște.

24. Când iasă duhul cel necurat din om, trece prin locuri făr' de apă, căutându-și odihnă și, neaflând, zice: «Întoarce-mă-voiu în casa mea, de unde am ieșit».

25. Și, venind, o află măturată și înfrumsețată.

26. Atunci, merge și ia alte șapte duhuri, mai reale decât sine, și, întrând, viețuiesc acolo. Și sânt ceale mai de pre urmă ale omului aceluia, mai reale decât ceale dintâiu”.

27. Și au fost când grăia El aceastea, rădicând o muiare glas din norod, au zis lui: „Fericit e pântecel care Te-au purtat și țigetele care ai supt”.

28. Iară El au zis: „Adevărat, fericiți cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pre el”.

29. Și, adunându-se noroadele, au început a zice:” „Neamul acesta viclean easte. Semn caută și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona, prorocul.

30.* Că, cum au fost Iona semn niniviteanilor așa va fi și Fiiul Omenesc neamului acestuia.

31.* Împărăteasa de la amiazăzi se va scula la judecată cu bărbații neamului acestuia și-i va osândi pre ei, că au venit de la marginea pământului, ca să auză înțelepciunea lui Solomon și, iată, mai mult decât Solomon easte aici.

32. Bărbații de la Ninevi să vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi pre el,* că ei s-au pocăit cu propovedania lui Iona și, iată, mai mult decât Iona easte aici.

33.* Nimenea, aprinzind lumina, o pune într-ascuns, nici supt obroc, ci în sfașnic, ca cei ce întră să vază lumina.

34.* Lumina trupului easte ochiul. Deci, de va fi ochiul tău drept, tot trupul tău va fi luminat; iară când va fi viclean, și trupul tău întunecat va fi.

35. Drept aceea, socoteaște ca lumina carea

Marco
3, 22

*Mat.
12, 39

*Iona
2, 1

*3 Împă.

10, 1
2 Paral.
9, 1

*Iona
3, 5

*Mat.
5, 5

Marco
4, 21

*Mate.
6, 22

eastă întru tine să nu fie întunecarec.

36. Că de va fi trupul tău tot luminat, neavând vreo parte întunecată, va fi luminat tot, ca și când lumina cu strălucirea te luminează”.

37. Iară când grăia, L-au rugat pre El un fariseu ca să prânzască la el; și, intrând, au șezut.

38. Iară fariseul, văzând, s-au mirat, căci nu s-au spălat întâiu, mai înainte de prânz.

39. Iară Domnul au zis către el: „Acum, voi, fariseii, ce e din afara păharului și a blidului curățiți, iară ce e dinlăuntru vostru plin eastă de răpire și de răutate.

40. Nebunilor, au nu cel ce au făcut ce e din afară au făcut și ce eastă dinlăuntru?

41. Însă, din ceale ce aveți voi, dați milostenie și, iată, toate sânt voao curate.

42. Dar, vai, voao, fariseilor! Că zeciuți izma și ruta și toate legumile și treaceți judecata și dragostea lui Dumnezeu; aceste să cădea a le face și acealea a nu le lăsa.

*Mat. 23, 6
Marco 12, 39
Gios 20, 46

43.* Vai, voao, fariseilor! Că iubiți șederile mai sus în săboară și întrebările de sănătate prin târguri.

44. Vai, voao, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sânteți ca mormăntele nevăzute și oamenii carii umblă deasupra lor nu le știu”.

45. Și, răspunzind, unul din legiuitori au zis Lui: „Dascale, aceste zicând, și pre noi ne ocărăști”.

*Mat. 23, 4

46. Iară El au zis: „Și voao, legiuitorilor, vai!* Că încărcăți pre oameni cu sarcini, care nu să pot purta lesne, iară voi nici cu un deaget al vostru nu vă atingeți de sarcini.

47. Vai, voao! Că zidiți mormânturile prorocilor și părinții voștri i-au ucis pre ei.

48. Iată, mărturisiți, și împreună voiți lucrurile părinților voștri, că aceia i-au ucis pre ei, iară voi zidiți mormânturile lor.

49. Pentru aceasta, și înțelepciunea lui Dumnezeu au zis: «Trimite-voiu la ei proroci și apostoli și dintr-înșii vor ucide și vor goni.

50. Ca să se caute sângele tuturor prorocilor, care s-au vărsat din începutul lumii, de la neamul acesta,

*Facer. 4, 8
2 Leage [2 Paral.] 24, 25

51.* De la sângele lui Avel, până la sângele lui Zaharie, carele au perit întră besearică și întră oltariu. Adevărat zic voao, să va căuta de la neamul acesta.

52. Vai, voao, legiuitorilor! Că ați luat cheaia înțelegerii; înșivă nu ați intrat și pre cei ce au vrut să între i-ați oprit”.

53. Și, zicând El aceste către ei, au început cărturarii și fariseii tare a să porni asupra Lui, și-L întărâta să vorbească despre multe.

54. Pândind pre El și căutând ca să

vânează ceva din gura Lui, ca să-L vinovățască pre El.

CAP 12

Învăță a să feri de aluatul fariseilor și că tot ce tănuim să va descoperi și de cine trebuie a să teame: de blăstemul împotriva Duhului Sfânt. Îmbărbătează pre apostoli asupra izgonirilor. Nu vrea a să mesteca întră împărțirea moșiei fraților. Prin pilda bogatului, chiiamă de cătră lăcomie, oprind a fi grijnic de hrană și de haină. Și îndeamnă să se încingă mijloacele. Și care ispravnic e credincios și necredincios. Au venit să trimită foc pre pământ și despărțire. Probozează că nu socotesc vreamea darului. Dojenează, ca fieștecarele să se silească a să mântui de împotrivnici.

1. i, adunându-se zeci de mii de noroade, cât să călca unii pre alții, început-au a zice ucenicilor Săi, mai înainte:* „Păziți-vă de aluatul fariseilor, care eastă fățarnicia.

*Mate. 16, 6

2.* Că nimica nu eastă acoperit, carea să nu se descopere, și ascuns, carea să nu să știe.

Marc. 8, 15
*Mate.

3. Pentru aceea, câte ați zis întră întunecarec la lumină să vor auzi. Și ce ați grăit la ureachie în case să va propovedui preste acoperemânturi.

10, 26
Marco 4, 22

4. Deci, zic voao, priiatinilor Mie: Nu vă teameți de cei ce ucig trupul și după aceea n-au mai mult ce face.

5. Ci voiu arăta voao de cine să vă teameți: Teameți-vă de cel ce are putere, după ucidere, să arunce în gheena. Adevărat zic voao, de acela să vă teameți.

6. Au nu să vând cinc paseri cu doi bani și nici una dintr-însele nu eastă uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci, și perii capului vostru, toți sânt numărați. Deci, nu vă teameți, că, decât multe paseri, mai buni sânteți voi.

8. Și zic voao:* Tot cel ce Mă va mărturisi pre Mine înaintea oamenilor, și Fiiul Omenesc va mărturisi pre el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

*Mate. 10, 32
Marco 8, 38

9. Iară cel ce să va lăpăda de Mine înaintea oamenilor lăpădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

2 Tmo. 2, 12

10.* Și tot carele va zice cuvânt împotriva Fiiului Omenesc să va ierta lui; iară celui ce va huli împotriva Duhului Sfânt nu se va ierta.

*Mat. 12, 32
Marco 3, 29

11. Iară când vă vor duce pre voi la săboară și la deregători și la stăpâni, nu vă grijiți cum și ce veți răspunde sau ce veți zice.

12. Că Duhul Sfânt vă va învăța pre voi, întră acel ceas, ceale ce să cade a zice”.

13. Iară unul din norod l-au zis Lui: „Învățătoriule, zi fratelui meu să împarță cu mine moșia”.

14. Iară El i-au zis lui: „Omule, cine M-au

pus pre Mine judecătoriu sau împărțitoriu preste voi?”

15. Și au zis cătră ei: „Păziți-vă și vă feriți de cămătărie, că nu easte viața cuiva din prisosința avuției sale”.

Sirah 11, 19 16. Și au zis pildă cătră ei, zicând: „Unui om bogat foarte-i rodise țarina.

17. Și cugeta întru sine, zicând: «Ce voi face, că nu am unde aduna rodurile mele?»

18. Și au zis: «Aceasta voi face: sparge-voiu jitnițele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate rodurile mele și bună-tățile mele.

19. Și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bună-tăți strânse spre mulți ani, odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te».

20. Iară Dumnezeu i-au zis lui: «Nebune, întru această noapte vor să ceară sufletul tău de la tine. Dară ceale ce ai gătit cui vor fi?»

21. Așa easte cel ce strânge luiși comoară, iară în Dumnezeu nu să îmbogățește”.

Psalm 54, 25 22. Și au zis cătră ucenicii Săi: „Pentru aceasta, zic voao: nu vă grijiiți cu sufletul vostru ce veți mânca, nici cu trupul, în ce vă veți îmbrăca.

6, 25 23. Sufletul mai mult easte decât hrana, și trupul decât haina.

1 Petr. 5, 7 24. Căutați la corbi, că nici samănă, nici seaceră, care nu au vistierii, nici jitnițe, și Dumnezeu îi hrănește pre ei. Cu cât voi mai mult sânteți mai buni decât paserile?

25. Iară cine dintre voi, grijindu-să, poate să adaogă statului său un cot?

26. Deci, deaca nu puteți nici ce e mai puțin a face, de cealealalte ce vă grijiiți?

27. Socotiți crinii cum cresc. Nici să oste-nesc (a), nici torc. Și zic voao că nici Solomon, întru toată mărirea sa, nu s-au îmbrăcat ca unul dintru aceștia.

28. Și, de vream ce iarba, care easte astăzi în câmp și mâne în cuptoriu, să aruncă, Dumnezeu așa o îmbracă, cu cât mai vartos pre voi, puțin credincioși.

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea, și să nu vă înălțați.

30. Că toate aceastea păgânii lumii aceștia le caută. Iară Părintele vostru știe că vă trăbuiesc aceastea.

31. Însă căutați (b) împărăția ceriului și aceastea toate să vor adaoge voao.

32. Nu te teame, turmă mică, că bine au voit Tatăl vostru să dea voao împărăția.

Mate. 19, 21 33. Vindeți avuția voastră și dați milostenie; faceți-vă voao punși care nu să vechesc,** comoară carea nu se împuținează

**Mat. 6, 20 în ceriuri, unde furul nu să apropie, nici moliia nu o strică.

34. Că, unde easte comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

27. (a) Lucră.

31. (b) Mai cu deadinsul.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliile aprinse.

36. Și voi, aseamenea cu oamenii carii așteaptă pre domnul său când să va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătând, îndată să-i deschiză lui.

37. Fericite sânt slugile acealea pre carii, venind domnul, îi va afla priveghind. Amin zic voao, că să va încinge și-i va pune pre ei să șează și, trecând, va sluji lor.

38. Și, de va veni la a doao straje sau la a treia straje, va veni și-i va afla așa; fericite sânt slugile acealea.

39.* Iară aceasta să știți că, de ar ști stăpânul casii în care ceas va veni furul, ar priveghia și nu ar lăsa să-i sape casa lui. *Mat. 24, 43

40. Deci, și voi, fiți gata,* că, în ceasul care nu gândiți, Fiiul Omenesc va veni”. *Apoc. 16, 15

41. Iară Petru au zis cătră El: „Doamne, cătră noi zici pilda aceasta, au cătră toți?”

42. Iară Domnul au zis: „Cine easte ispravnic credincios și înțelept, pre carele îl va pune Domnul preste slugile sale, să le dea la vreamă măsură de grâu?

43. Ferice de sluga aceaea pre carele, venind domnul lui, îl va afla făcând așa.

44. Cu adevărat grăiesc voao că-l va pune pre dânsul preste toată avuția sa.

45. Iară de va zice sluga aceaea întru inima sa: «Va zăbovi domnul meu a veni», și va înceape a bate pre robi și pre roabe și a mânca și a bea și a să îmbăta,

46. Veni-va domnul slugii aceia, în zioa întru care nu gândește și în ceasul întru carele nu știe, și-l va despica pre el și va pune partea lui cu necredincioșii.

47. Și acea slugă, carea au știut voia domnului său și n-au gătit, nici au făcut după voia lui, să va bate mult.

48. Iară cela ce n-au știut și au făcut ceale ce sânt vreadnice de bătăi să va bate puțin. Și oricui s-au dat mult, mult să va ceare de la el; și căruia s-au încredințat mult, mai mult vor pofti de la el.

49. Foc am venit să arunc pre pământ, și ce voiesc deacă s-au aprins!

50. Și cu botez am să Mă botez. Și cum Mă strâmtoresc, până când să va săvârși!

51.* Au vi să pare că pace am venit să dau pre pământ? Nu, zic voao, ci împărțire. *Mat. 10, 34

52. Că vor fi de acum înainte cinci într-o casă împărțiți: trei spre doi și doi spre trei.

53. Să va împărți tatăl despre fiiu și fiul despre tată, muma despre fiia sa și fata despre muma-sa, soacra despre noru-sa și nora despre soacră-sa”.

54.* Și zicea și noroadelor: „Când ve- *Mat. 16, 2

deți norul rădicându-să de cătră apus, numaidecât ziceți că: «Ploaie mare vine» și easte așa.

55. Și, când suflă austru, ziceți: «Nădușală va să fie», și easte.

56. Fățarnicilor! Fața pământului și a ceriului știți ispiti, dară vreamea aceasta cum nu o ispitiți?

57. Căci nu judecați și între voi ce easte drept.

Mate. 5, 25 58. Și, când mergi cu pârâșul tău la domni, nevoiaște-te pre cale să te izbăvești de el, ca să nu te tragă la judecătoriu, și judecătoriu te va da temniceariului și temniceariul te va arunca în temniță.

59. Zic ție: Nu vei ieși de acolo, până nu vei plăti și fileariul cel mai de pre urmă”.

CAP 13

Cu prilejul galileeanilor, celor uciși într-o jertfelă și a celor ce căzusă în Siloe, îndeamnă la pocăință. Într-alt chip să vor tăia, ca smochinul cel neroditoriu. Vedește pre arhisinagogul, cel ce tânjiia, căci sâmbăta vindecasă muiarea de duhul neputinții. Asamănă împărăția ceriului grăunțului de muștariu și aluatului. De poarta cea strâmtă și cum că, închizându-să ușa, în zedar vor bate unii. Pre Irod îl zice vulpe. Și cum că Ierusalimul să va răsiți pentru nemilostivirea sa.

1. i, într-o vreme, au venit unii, spuindu-l Lui de galileeanii, al cărora sânge Pilat l-au amestecat cu jertvele lor.

2. Și, răspunzind, Iisus au zis lor: „Au vi să pare că galileeanii aceștia mai păcătoși decât toți galileeanii au fost, pentru că au pățit acestea?”

3. Nu, ci zic voao că, de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri.

4. Sau acei optsprezece, preste carii au căzut turnul în Siloam și i-au omorât, vă pare că aceia mai deatori au fost decât toți oamenii carii lăcuia în Ierusalim?”

5. Nu, zic voao, ci, de nu vă veți pocăi toți, așa veți peri”.

6. Și zicea pilda aceasta: „Oare cine avea un smochin în via sa sădit și au venit căutând roadă într-o zi și nu au aflat.

7. Și au zis cătră viariu: «Iată, trei ani sânt de când viu căutând roadă în smochinul acesta și nu gădesc. Taie-l acum, pentru ce și pământul cuprinde?»

8. Iară el, răspunzind, au zis lui: «Doamne, lasă-l și într-o an, până-l voi pune săpa împrejur și voi pune gunoiu,

9. Și de va face rod; iară de nu, îl vei tăia și în anul ce vine»”.

10. Și era, învățind, într-o sinagogă sâmbăta.

11. Și, iată, o muiare era carea avea duhul neputinții de optsprezece ani și era gârbovă și nu putea să se îndrepteze nicidecum;

12. Iară Iisus, văzându-o pre ea, o au chemat și i-au zis ei: „Muiare, slobozitu-te-ai de boala ta”.

13. Și și-au pus pre ea mâinile și îndată s-au îndreptat, și mărea pre Dumnezeu.

14. Iară mai-marele sinagogăi, mâniindu-să, căci o vindecasă Iisus sâmbăta, răspunzind, zicea norodului: „Șeasă zile sânt în care să cade a lucra, deci într-o zi venind vă veți vindeca, iară nu în ziua sâmbetei”.

15. Iară Domnul, răspunzind, au zis lui: „Fățarnicilor, fieștecările din voi sâmbăta au nu-și dezleagă boul său sau asinul de la iasle și-l duce de-l adapă?”

16. Dară aceasta, fata lui Avraam fiind, pre carea o legasă satana, iată, de optsprezece ani, au nu se cădea a să dezlega din legătura aceasta în ziua sâmbetei?”

17. Și aceste zicând El, toți cei ce sta împotriva Lui să rușina și toată mulțimea să bucura de toate lucrurile ceale mărite, care să făcea de la El.

18. Și zicea: „Cu ce easte aseamenea împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna?”

19.* Aseamenea easte grăunțului de muștariu, care, luându-l omul, l-au aruncat în grădina sa și au crescut și s-au făcut copaciu mare și paserile ceriului s-au sălășluit în ramurile lui”.

*Mat. 13, 31
Marco 4, 31

20. Și iarăși au zis: „Cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?”

21.* Aseamenea easte aluatului, care, luându-l muiarea, l-au ascuns în trei măsuri de făină, până s-au dospit tot”.

*Mat. 13, 33

22. Și umbla prin oraș și prin sate, învățând și cale făcând în Ierusalim.

23. Și oarecine au zis Lui: „Doamne, au puțini sânt cei ce să spăsesc?” Iară El au zis lor:

24.* „Nevoiți-vă a intra prin ușa cea strâmtă, că mulți (zic voao) vor căuta să între și nu vor putea.”

*Mat. 7, 13

25.* Deci, când să va scula stăpânul casii și va încuia ușa și veți începe a sta afară și a bate în ușe, zicând: «Doamne, Doamne, deschide noao», și, răspunzind, va zice voao: «Nu vă știu pre voi de unde sânteți»,

*Mat. 25, 10

26. Atunci veți începe a zice: «Am mâncat înaintea ta și am beut și în ulițele noastre ai învățat».

27. Și va zice: «Zic voao, nu vă știu pre voi de unde sânteți.* Depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptății».

*Mat. 7, 23

28. Acolo va fi plângere și scârșnirea dinților, când veți vedea pre Avraam și pre Isaac și pre Iacov și pre toți prorocii într-o împărăția lui Dumnezeu, iară pre voi scoși afară.

Psal. 6, 9

29. Și vor veni de la răsărit și de la apus și de la miiazănoapte și de la amiază și vor șede într-o împărăția lui Dumnezeu.

*Mat. 19, 30. * Și, iată, cei de pre urmă vor fi întâiu, și cei dintâiu vor fi pre urmă”.

20, 16 31. În zioa aceea, s-au apropiat la Iisus unii din farisei, zicând Lui: „Ieși și te du de aici, că Irod va să Teucidă”.

32. Și au zis lor: „Mergând, spuneți vulpii aceia: «Iată, scoț dracii și fac vindecare astăzi și mâne, și a treia zi Mă voi sfârși».

33. Însă, Mi să cade, astăzi și mâne și după aceea, a merge. Că nu easte cu puțință să piară proroc afară din Ierusalim.

Mate. 23, 37 34. Ierusalime, Ierusalime, cel ce omori prorocii și ucizi cu pietri pre cei trimiși la tine. De câte ori am vrut să adun pre fiii tăi, cum adună găina puii săi supt aripi, și nu ați vrut?

35. Iată, să lasă voao casa voastră pustie. Iară adevăr zic voao că: „Nu Mă veți vedea, până va veni când veți zice: «Bine easte cuvântat Cel ce vine într-un numele Domnului»”.

CAP 14

Pre cel bolnav de boala apei îl vindecă sâmbăta în casa fariseului, arătând legiuitorilor și fariseilor a fi slobod. Însămnând mândriia acestora, învață pre cel chemat a șede în locul cel mai de pre urmă. Pilda de cei chemați la cină, carii s-au mântuit. Cel ce urmează lui Hristos trebuie să se leapede de toate, luându-și crucea, până și la urârea sufletului său. Cel ce vrea a zidi turn socoteaște întâiu cheltuialele. Lauda sării.

1. i au fost când vinea El în casa unui boiaru, dintră farisei, sâmbăta, să mănânce pâine și aceia îl păzea pre El.

2. Și, iată, un om bolnav de idropică era înaintea lui.

3. Și, răspunzind, Iisus au zis cătră legiuitori și cătră farisei, zicând, de easte slobod sâmbăta a vindeca?

4. Iară ei au tăcut și, apucându-l, l-au vindecat pre dânsul și l-au lăsat.

5. Și răspunzind cătră ei, au zis: „A cărui dintru voi asin sau bou va cădea în fântână, au nu-l va scoate îndată în zioa sâmbetei?”

6. Și nu au putut răspunde Lui la aceastea.

7. Și au zis cătră cei chemați pildă, luând aminte cum alegea șederile ceale mai dintâiu, zicând cătră ei:

8. „Când te vei chema de cineva la nuntă, nu șede în locul cel dintâiu, ca nu cumva să fie chemat de el altul, mai cinstit decât tine.

9. Și, venind cel ce și pre tine și pre acela au chemat, va zice ție: «Dă locul acestuia!». Și atunci, vei începe, cu rușine, a ținea locul cel mai de pre urmă.

10. Ci, când te vei chema, mergi de șezi la locul cel de jos, ca, venind cel ce

te-au chemat, să-ți zică ție: * «Priiatine, mută-te mai sus». Atunci, îți va fi cinste înaintea celor ce vor șede cu tine.

11.* Că tot cel ce să înalță smerisă-va, și cel ce să smereaste înălța-se-va”.

12. Și au zis și celui ce L-au chemat pre El: * „Când faci prânz sau cină, nu chema priiatinii tăi, nici frații tăi, nici rudele tale, nici vecinii cei bogăți, ca nu cândva să te chiiame și ei pre tine și să fie ție împrumut.

13. Ci, când faci ospăț, chiiamă săracii, neputincioșii, orbii, șchiopii,

14. Și fericit vei fi, pentru că nu au ce-ți întoarce, iară ție să va răsplăti la înviiarea dreptilor”.

15. Și, auzind unul din cei ce șede cu El aceastea, au zis Lui: „Fericit cel ce va prânzi într-un împărăția lui Dumnezeu”.

16. Iară El i-au zis lui: * „Un om, oarecare, au făcut cină mare și au chemat pre mulți.

17. Și au trimis pre sluga sa, la ceasul cinii, să zică celor chemați: «Veniți, că, iată, gata sânt toate!»

18. Și au început toți într-un chip a să lepăda. Cel dintâiu au zis lui: «Moșie am cumpărat și-mi caută să ies să o văz; rogu-te să mă ierți».

19. Și altul au zis: «Părechi de boi am cumpărat cinci și voi merge să-i ispitesc; rogu-te să mă ierți».

20. Și altul au zis: «M-am însurat și pentru aceea nu pociu veni».

21. Și, întorcându-să sluga aceea, au spus domnului său aceastea. Atunci, mâniindu-să stăpânul casii, au zis slugii sale: «Ieși curând la căile și la ulițele cetății și săracii și ciungii și orbii și șchiopii adu-i aici».

22. Și au zis sluga: «Doamne, făcutu-s-au cum ai poruncit, și încă mai easte loc».

23. Și au zis domnul cătră slugă: «Ieși la drumuri și la îngrădiri și îndeamnă să între, ca să se umple casa mea.

24. Că zic voao că nici unul din bărbații cei chemați nu va gusta cina mea”.

25. Și mergea cu El noroadе multe și, întorcându-Să, le-au zis lor:

26.* „Oricine vine la Mine și nu uraște pre tatăl său și pre mumă-sa și muiarea și fiii și frații și surorile, încă și sufletul său, nu poate fi ucenicul Mieu.

27.* Și cel ce nu poartă crucea sa și vine după Mine nu poate fi ucenicul Mieu.

28. Că cine dintru voi, vrând să zidească turn, au nu întâiu, șezind, își numără avuția, de are să-l săvârșească,

29. Ca nu cumva, puind el temelie și neputând săvârși, toți cei ce-l vor vedea să înceapă a-l batjocori,

30. Zicând că: «Acest om au început a zidi și nu au putut săvârși».

*Levi. [Pilde] 25, 7

*Mate. 23, 12 Jos

18, 14 *Tobi. 4, 7

Pilde 4, 3, 5

*Mate. 22, 2 Apoc.

19, 9

*Mate. 18 [10], 37

*Mate. 10, 38 16, 24 Marco 8, 34

31. Sau carele împărat, mergând împotriva altui împărat să se lovească cu el la războiu, au nu, șezind, întâiu să sfătuiască de va putea, cu zece mii, să se întimpine cu cel ce vine asupra lui cu doazeci de mii,

32. Iară de nu, încă fiind el departe, trimițind solie, să roagă de pace.

33. Deci, așa fieștecarele dintru voi, carele nu să leapadă de toată avuția sa, nu poate fi ucenicul Mieiu.

Mat. 34. Bună easte sarea, iară deaca să va 5, 13 împuți sarea, cu ce se va sera?

Marco 35. Nici în pământ, nici în gunoiu nu easte 9, 50 de treabă, afară o leapadă. Cine are urechi de auzit să auză”.

CAP 15

Cântind cărturarii și fariseii, căci priimește păcătoșii, le pune pilde de oaia și de drahma ceale pierdute și aflate, și de fiiul cel curvariu, care la tatăl s-au întors și cu milă s-au priimit, tânjind fiiul cel mai mare. Și câtă bucurie easte în ceriu pentru un păcătos ce să întoarce.

1. i era apropiindu-se la El toți vameșii și păcătoșii ca să-L auză pre El.

2. Și cărtea fariseii și cărturarii, zicând că: „Acesta pre păcătoși priimește și mănâncă cu ei”.

3. Și au zis cătră ei pilda aceasta, grăind:

Mat. 4. „Care om, dintru voi, având o sută de oi 18, 12 și pierzind una dintru eale, au nu lasă ceale noazeci și noao în pustie și merge după cea pierdută, până când o află pre ea?

5. Și, aflându-o, o pune pre umărul său, bucurându-să.

6. Și, venind în casă, chiimă priiatinii și vecinii, zicând lor: «Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută».

7. Zic voao că așa va fi bucurie în ceriu de un păcătos carele să pocăiaște (a), decât de noazeci și noao de drești, căroră nu le trebuiaște pocăință.

8. Sau carea muiare, având zece drahme, de piarde o drahmă, au nu aprinde lumina și mătură casa și caută cu deadinsul până o află?

9. Și, aflându-o, chiiamă priiatinele și vecinele, zicând: «Bucurați-vă cu mine, că am găsit drahma carea am pierdut».

10. Așa zic voao, bucurie easte înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos, carele să pocăiaște”.

11. Și au zis: „Un om avea doi feciori.

12. Și au zis cel mai tinăr tătâne-său: «Tată, dă-mi partea ce mi să cade din avuție». Și le-au împărțit lor avuția.

13. Și, nu după multe zile, adunând toate, feciorul cel mai tinăr s-au dus într-o țară, departe, și acolo au răsipit

toată avuția sa, viețuind întru dezmierdăciuni.

14. Și, cheltuind el toate, fost-au foamete mare întru acea țară și el au început a să lipsi.

15. Și au mers de s-au lipit lângă un lăcui-toriu dintru acea țară și l-au trimis pre el la satul său, să pască porcii.

16. Și dorea să-și sature pânțelele său de rădăcinile (b) care mânca porcii și nime nu-i da lui.

17. Iară venindu-și la sine, au zis: «Câți argați ai tătâne-mieu să satură de pâne, iară eu pieiu de foame?

18. Scula-mă-voiu și mă voiu duce la tatăl mieu și voiu zice lui: «Tată, greșit-am la ceriu și înaintea ta.

19. Și nu sânt mai mult vreadnic a mă chema fiiul tău. Fă-mă ca pre unul din argații tăi».

20. Și, sculându-să, au venit la tatăl său. Iară, încă departe fiind el, l-au văzut tatăl său și i s-au făcut milă și, alergând, au căzut pre grumazii lui și l-au sărutat pre el.

21. Și au zis lui feciorul: «Tată, greșit-am la ceriu și înaintea ta, și de acuma nu mai sânt vreadnic a mă chema fiiul tău».

22. Și au zis tatăl cătră slugile sale: «Aduceți haina cea dintăiu și-l îmbrăcați pre el și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioare.

23. Și aduceți vițelul cel gras, de-l junghiați, și, mâncând, să ne veselim.

24. Că fiiul mieu acesta era mort și au înviiat, și pierdut era și s-au aflat». Și au început a să veseli.

25. Iară feciorul lui cel mai mare era la câmp și, când au venit și s-au apropiat de casă, au auzit cântece și jocuri.

26. Și, chemând un fecior, l-au întrebat ce sânt aceastea?

27. Iară el au zis lui: «Pentru că fratele tău au venit și au junghiiat tatăl tău vițelul cel gras, căci l-au văzut sănătos».

28. Și s-au mâniat și nu vrea să între; iară tatăl său, ieșind, l-au rugat pre el.

29. Iară el, răspunzind, au zis tătâne-său: «Iată, atâta ani slujesc ție și niciodată porunca ta nu am călcat și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc și eu cu priiatinii miei.

30. Iară când au venit fiiul tău acesta, carele au mâncat cu curvele avuția sa, junghiași vițelul cel gras».

31. Iară el au zis lui: «Fiiule, tu în toată vremea ești cu mine și toate ale meale ale tale sânt.

32. Ci să cădea a ne veseli și a ne bucura, căci fratele tău acesta mort era și au înviiat, și pierdut era și s-au aflat”.

7. (a) Mai mult.

16. (b) Roșcori.

CAP 16

Prin pilda despre ispravnicul strâmbătății, îndeamnă a face milostenii, învățînd de ce-i vreadnic ispravnicul mamonii ce-i credincios sau necredincios. Și cum că nime nu poate sluji lui Dumnezeu și mamonii. Zice că leagea și prorocii până la Ioan au fost. Că din leage nimic nu va peri. Nici trebuie a lăsa muiarea și a lua alta. De omul cel bogat și Lazar cel sărac.

1. i au zis cătră ucenicii Săi: „Era un om bogat, carele avea un ispravnic, și acesta au fost pârât la el că răsipeaște avuția lui.

2. Și, chemând pre el, i-au zis lui: «Ce auzi aceasta de tine? Dă seama de deregătoriia ta, că nu vei mai putea, de acuma înainte, a fi ispravnic».

3. Iară ispravnicul au zis întru sine: «Ce voi face, că domnul meu ia deregătoriia de la mine? A săpa nu pociu; a ceare mi rușine.

4. Știu ce voi face, ca, deacă mă vor scoate din deregătorie, să mă priimească în casele lor».

5. Și, chemând, câte unul, pre fieștecarele din datornicii domnului său, au zis celui dintâiu: «Cu cât ești deatoriu domnului meu?»

6. Iară el au zis: «Cu o sută de măsuri de untdelemn». Și au zis lui: «Ia-ți zapisul tău și sezi curând de scrie cincizeci».

7. Iară după aceea, au zis altuia: «Dară tu cu cât ești deatoriu?» El au zis: «Cu o sută de măsuri de grâu». Și au zis lui: «Ia-ți scrisoarea ta și scrie optzeci».

8. Și au lăudat domnul pre ispravnicul nedreptății că înțelepțește au făcut. Că fiii veacului acestuia mai înțelepți sânt decât fiii luminii întră neamul lor.

9. Și Eu zic voao: Faceți-vă voao priiatini din mamona nedreptății, ca, deacă veți săraci, să vă priimească pre voi întră corturile ceale de veaci.

10. Cel ce easte credincios întră puțin și în mult credincios easte; și cel ce easte nedrept întră puțin și întră mult nedrept easte.

11. Deci, de nu ați fost credincioși în nedreapta avuție, întră cea adevărată cine va creade pre voi?

12. Și, deacă în cel strein credincioși nu ați fost, ce easte al vostru cine va da voao?

Mate. 6, 26 [24] 13. Nici o slugă nu poate la doi domni să slujească, pentru că sau pre unul va urî și pre celalalt va iubi, sau de unul să va ținea și pre celalalt nu va socoti. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și bogăției”.

14. Și auzea aceste toate și fariseii, carii era iubitori de argint, și-L batjocorea pre El.

15. Și le-au zis lor: „Voi sânteți cei ce vă faceți pre voi drepti înaintea oamenilor, iară Dumnezeu știe inimile voastre, că ce easte la oameni înalt urât easte înaintea lui Dumnezeu.

16.* Leagea și prorocii, până la Ioan, de atunci împărăția lui Dumnezeu să vestește și fieștece spre aceea să silește. *Mate. 11, 13

17.* Iară mai lezne easte ceriului și pământului a treace, decât din leage o cirtă să piară. *Mate. 5, 18

18.* Tot cel ce-și lasă muiarea sa și ia alta preacurvește. Și cel ce ia pre cea lăsată de bărbat preacurvește. *Mat. 5, 32 Marco

19. Era un om oarecarele bogat și să îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-să în toate zilele luminat. 10, 11 1 Cori. 7, 10, 11

20. Și era un sărac oarecarele, anume Lazar, carele zăcea înaintea ușii lui, plin de bube.

21. Și poftea să se sature din sfărmiturile care cădea din masa bogatului; ci și câinii venind linge bubele lui.

22. Și au murit săracul și l-au dus îngerii în sânul lui Avraam. Și au murit și bogatul și l-au îngropat.

23. Și în iad, rădicându-și ochii săi, fiind în munci, văzut-au pre Avraam de departe și pre Lazar în sânul lui.

24. Și el, strigând, au zis: «Părinte Avraame, miluiaște-mă și trimite pre Lazar să-și întingă vârful deagetului în apă și să-mi răcorească limba mea, că mă chinuiesc în văpaia aceasta».

25. Iară Avraam au zis: «Fiiule, adu-ți aminte că ai luat ceale bune ale tale în viața ta și Lazar, așijderea, ceale reale. Deci, acum, acesta aici să mângăie, iară tu te chinuiești.

26. Și preste toate acestea, întră noi și întră voi prăpastie mare s-au întărit, ca cei ce ar vrea să treacă de aici la voi să nu poată, nici de acolo la noi să treacă».

27. Și au zis: «Rogu-te, dară, părinte, ca să-l trimiți în casa tatălui meu.

28. Că am cinci frați, să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă».

29. Și au zis Avraam lui: „Au pre Moisi și pre proroci; să-i asculte pre ei».

30. Iară el au zis: «Ba, părinte Avraame, ci, de va merge cineva din morți la dânșii, să vor pocăi».

31. Și i-au zis lui: «Deaca pre Moisi și pre proroci nu ascultă, măcar de s-ar și scula cineva din morți nu vor creade»”.

CAP 17

Amar celui ce smintește pre prunci. Fratele ce greșeaște asupra noastră trebuie certat și, pocăindu-să, iertat. Învață pre apostoli putearea credinții. Și, deacă vor face toate ceale poruncite, să se zică a fi slugi netreabnice. Zeace leproși s-au curățit și numai unul samarinean, întorcându-să, au mulțămît. Zice că venirea Fiiului Omenesc nu va fi tainuită, ci luminată, și va sosi când nu să va aștepta, precum au venit potopul lumii și răsipirea Sodomului.

*Mat.
18, 7
Marco
9, 42

1.* ară au zis cătră ucenicii Săi: „Nu poate fi ca să nu vie sminteale, iară vai de acela prin carele vin.

2. Mai bine ar fi lui de s-ar lega o piază de moară de grumazii lui și să arunce în mare, decât să smintească pre unul dintr-acești mai mici.

Levi. 3. Socotiți-vă pre voi. De va greși ție fratele tău, ceartă-l pre el și, deaca se va pocăi, iartă-l.

[Sirah] 4. Și, măcar de șapte ori în zi de va greși ție și de șapte ori de să va întoarce la tine, zicând: «Pare-mi rău», iartă-l pre el”.

12 [18], 15 5. Și au zis apostolii Domnului: „Adoage-ne noao credință”.

Mate. 6. Iară Domnul au zis: „De-ați avea credință ca un grăunț de muștariu, ați zice murului acestuia: «Dezrădăcinează-te și te sădește în mare», și v-ar asculta.

7. Și cine dintru voi are slugă arând sau păscând și, venind din câmp, va zice lui numaidecât: «Treci de șezi»?

8. Ci au nu-i va zice lui: «Gată-mi ce voiu cina și, încingându-te, slujește-mi până voiu mânca și voiu bea și după aceea vei mânca și vei bea și tu»?

9. Au, doară, va lăuda pre sluga aceea, pentru că au făcut ce i-au poruncit? Nu Mi să pare.

10. Așa și voi. Când faceți toate ceale ce s-au poruncit voao, ziceți: «Slugi netreabnici sântem, că ce am fost deatori a face am făcut»”.

11. Și au fost când mergea El în Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și a Galileii.

12. Și, întrând El într-un sat, L-au întâmpinat pre El zece bărbați buboși, carii sta de departe.

13. Și aceia au rădicat glas, zicând: „Iisuse, Învățătoriule, miluiaște-ne pre noi”.

Levi. 14. Și, văzându-i, le-au zis lor: „Meargeți de vă arătați preoților”. Și au fost când mergea ei, s-au curățit.

15. Iară unul dintru dânșii, văzind că s-au vindecat, s-au întors cu glas mare, mărind pre Dumnezeu.

16. Și au căzut cu fața la picioarele Lui, mulțemindu-l. Și acela era samarinean.

17. Iară Iisus, răspunzind, au zis: „Au nu zece s-au curățit? Dară cei noao unde sânt?”

18. Nu s-au aflat să se întorcă, să dea mărire lui Dumnezeu, fără numai acest străin?”

19. Și i-au zis lui: „Scoală și te du. Credința te-au mântuit”.

20. Și, întreat fiind de farisei când va veni împărăția lui Dumnezeu, răspuns-au lor și au zis: „Nu va veni împărăția lui Dumnezeu în ceas știut.

21. Nici vor zice: «Iată, aici sau, iată, acolo». Că, iată, împărăția lui Dumnezeu între voi easte”.

22. Și au zis cătră ucenicii Săi: „Veni-vor zile când veți pofti una din zilele Fiiului Omenesc să vedeți, și nu veți vedea.

23.* Și vor zice voao: «Iată, aici, sau, iată, acolo»; să nu meargeți, nici să urmați. *Mate. 24, 23

24. Că, precum fulgerul, care fulgeră din ceale de supt ceriu, luminează preste ceale ce sânt supt ceriu, așa va fi și Fiiul Omenesc în zioa Sa.

25. Iară întâiu să cade Lui mult a pătimi și a fi lepădat de neamul acesta.

26.* Și precum au fost în zilele lui Noe, așa va fi și în zilele Fiiului Omenesc. *Facer. 7, 7

27. Mânca, bea, să însura, să mărita, până în zioa în carea au intrat Noe în corabie și au venit potopul și au pierdut pre toți. Mate. 24, 17 [37]

28.* Așijderea, și precum au fost în zilele lui Lot: mânca, bea, cumpăra, vindea, sădea și zidea. *Face. 19, 23

29. Iară în ce zi au ieșit Lot din Sodoma au ploat foc și piază pucioasă din ceriu și au pierdut pre toți.

30. Întru acest chip va fi și în zioa în care să va arăta Fiiul Omenesc.

31. În zioa aceea, cel ce va fi deasupra casăi și vasele lui în casă să nu să pogoară să le ia; și cel din câmp, așijderea, să nu se întorcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de muiarea lui Lot.

33.* Oricine va căuta sufletul său să-l mântuiască piarde-l-va; și cine-l va piarde învia-l-va. *Mat. 10, 39 Marco

34.* Zic voao: În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul să va lua și altul să va lăsa. 8, 35 Sus

35. Doao vor măcina împreună; una să va lua și alta să va lăsa. 9, 24 Ioan

36. Doi vor fi în câmp. Unul să va lua și altul să va lăsa”. 12, 25 *Mat.

37. Și, răspunzind, au zis Lui: „Unde, Doamne?” Iară El au zis lor: „Unde va fi trupul, acolo să vor aduna și vulturii”. 24, 40

CAP 18

Prin pilda despre judecătoria strâmbătății și văduva cea obraznică, învață pururea a să ruga. Iară prin pilda de fariseu și de vameși, în ce chip trebuie a să ruga. Opreaște să nu apere pruncii de la Sine. Bogatul care zicea că din tinerețe au ținut toate poruncile, auzind sfatul lui Hristos de-a lăsa toate, s-au dus întristat. Și ce să va răsplăti celor ce lasă toate pentru Iisus. Vestește patimile Sale și lângă Ierihon luminează orbul.

1.* i le-au zis lor și pildă, că să cade pururea a să ruga și a nu înceta, *Sira. 18, 22

2. Zicând: „Un judecătoriu era într-o cetate, carele nu să teme de Dumnezeu și de oameni nu să rușina. 1 Tesal. 5, 17

3. Era și o văduvă în cetatea aceea și venia la dânsul, zicând: «Izbăvește-mă de pârâșul meu».

4. Și nu vrea în multă vreme; iară după aceea, au zis întru sine: «De nu mă și tem de Dumnezeu și de oameni nu mă rușinez,

5. Iară pentru căci îmi face supărare văduva aceasta, o voi izbăvi pre dânsa, ca nu până în sfârșit venind să mă năcăjească».

6. Și au zis Domnul: «Auziți ce grăiaște judecătorul nedreptății?»

7. Dară Dumnezeu au nu va face izbândire aleșilor Săi, care strigă către Dânsul zioa și noaptea? Și mult îi va suferi pre dânsii?

8. Zic voao că va face izbândirea lor curând. Însă Fiiul Omenesc, venind, au afla-va credința pre pământ?»

9. Și au zis cătră unii, carii să încredea întru sine cum că sânt drepti și defăima pre ceialalți, pilda aceasta:

10. „Doi oameni au intrat în besearică să se roage, unul fariseu și altul vameș.

11. Fariseul, stând așa, să ruga întru sine: «Doamne, mulțemescu-Ți că nu sânt ca ceialalți oameni, jefuitori nedrepti, preacurvari, sau ca și acest vameș.

12. Postesc de doao ori în săptămână, dau zeciuală din toate câte biruiesc».

13. Iară vameșul, de departe stând, nu vrea nici ochii săi la ceriu să rădice, ci-și bătea pieptul său, zicând: «Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului».

14. Zic voao că s-au pogorât acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela.* Că tot cel ce să înalță smeri-se-va; iară cel ce să smerește înălța-se-va”.

*Mate.
23, 12
Sus

14, 11
*Mat.
19, 13

Marco
10, 13

15.* Și aducea la El și pre prunci, ca să se atingă de El. Iară ucenicii Lui, văzind, i-au certat pre dânsii.

16. Iară Iisus, chemând pre ei, au zis: „Lăsați pre prunci să vie la Mine și nu-i opriți, că a unora ca aceștia easte împărăția lui Dumnezeu.

17. Adevăr zic, cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc nu va intra întru dânsa”.

*Mat.
19, 13
[16]

18.* Și L-au întrebat pre El un domn, zicând: „Învățătoriule bune, ce voi face să moștenez viața veacinică?”

19. Iară Iisus i-au zis lui: „Căci Mă zici bun? Nimenea nu easte bun, fără numai unul Dumnezeu.

*Ieșire
20, 13

20. Poruncile știi? Să nu curvești,* să nu omori, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, cinsteaște pre tatăl tău și pre mumă-ta”.

21. Iară el au zis: „Aceastea toate le-am păzit din tinerețele mele”.

22. Iară Iisus, auzind aceastea, au zis lui: „Încă una-ți lipsește: toate câte ai le vinde și dă săracilor și vei avea comoară în ceriu și vino după Mine”.

23. Iară el, auzind aceastea, s-au întristat,

că era bogat foarte.

24. Și, văzindu-l pre el Iisus că s-au întristat, au zis: „Cât de anevoie vor intra întru împărăția lui Dumnezeu cei ce au bani.

25. Că mai lezne easte cămilii prin urechiia acului a treace, decât bogatului a intra întru împărăția lui Dumnezeu”.

26. Iară cei ce auzisă aceastea au zis: „Dară cine să poate spăsi?”

27. El au zis: „Ceale ce nu sânt cu puțință la oameni sânt cu puțință la Dumnezeu”.

28. Iară Petru au zis: „Iată, noi am lăsat toate și am venit după Tine”.

29. Iară El au zis lor: „Adevăr zic voao că nimenea nu easte, carele ș-au lăsat casa sau părinții sau frații sau muiarea sau feciorii pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Și să nu ia cu mult mai multe în vremea aceasta, și în veacul cel viitoriu, viața veacinică”.

31.* Și, luând pre cei doisprezece, au zis cătră ei: „Iată, ne suim în Ierusalim și se vor umplea toate ceale scrise de proroci pentru Fiiul Omenesc.

*Mat.
20, 17
Marco
10, 32

32. Că Să va da păgânilor și-L vor batjocori și-L vor ocări și-L vor scuipi.

33. Și, bătându-L, Îl vor omori pre El și a treia zi va învia”.

34. Iară ei nimic dintru aceastea nu au înțeles; și era cuvântul acesta ascuns de la ei și nu cunoștea ceale ce să grăia.

35.* Și au fost când S-au apropiat El de Ierihon, un orb ședea lângă cale, cerșind.

*Mate.
20, 29

36. Și, auzind norodul trecând, au întrebat ce easte aceasta.

Marco
10, 46

37. Și i-au spus lui că Iisus Nazarineanul treace.

38. Și au strigat, zicând: „Iisuse, Fiiul lui David, miluiaște-mă”.

39. Iară cei ce mergea înainte certa pre el să tacă; iară el cu mult mai vărtos striga: „Fiiul lui David, miluiaște-mă”.

40. Și, strigând, Iisus au poruncit să-l aducă pre el la Sine; iară apropiindu-să el de Dânsul, l-au întrebat,

41. Zicând: „Ce vei să-ți fac?” Iară el au zis: „Doamne, să văz”.

42. Și Iisus i-au zis lui: „Vezi, credința ta te-au mântuit”.

43. Și îndată au văzut și au mers după El, slăvind pre Dumnezeu. Și tot norodul, văzând, au dat laudă lui Dumnezeu.

CAP 19

Să abate la Zaheiu. Cântind mulți, aduce pildă de omul cel vestit, carele, ducându-să să ia împărăție, au dat la zece slugi zece cetății, pre carele cetățeanii nu-l voia să-i stăpânească. Pre mânzul asinii, întrând cu slavă în Ierusalim, plânge preste ea și vestește că să va resipi. Și întrând în besearică, scoate pre cei ce cumpăra și vindea.

1. **S**i, întrând, trecea prin Ierihon.
2. **S**i, iată, un om, anume Zaheiu, și acesta era mai-mare vameșilor și era bogat.

3. Și căuta să vadă pre Iisus cine easte și nu putea de norod, că era mic de stat.

4. Și, alergând înainte, s-au suit într-un arbure (a) ca să-L vadă pre El, că pre acolo era să treacă.

5. Și, deaca au venit la locul acela, căutând Iisus, l-au văzut pre el și au zis cătră el: „Zaheie, grăbește de te pogoară, că astăzi în casa ta mi să cade să rămâiu”.

6. Și, grăbindu-să, s-au pogorât și l-au primit pre Dânsul, bucurându-să.

7. Și, văzând toți, cârtea, zicând că: „La un om păcătos au intrat să sălășluiască?”

8. Iară Zaheiu, stând, au zis cătră Domnul: „Iată, jumătate de avuția mea, Doamne, o dau săracilor și, de am năpăstuit pre cineva cu ceva, întorc împătrat”.

9. Zis-au cătră el Iisus că: „Astăzi s-au făcut mântuire casii aceștia, pentru că și acesta fiiul lui Avraam easte.

Mat. 10. Că au venit Fiiul Omenesc să caute și să mântuiască pre cel ce era perit”.

11. Și, auzind ei acestea, au adaos a zice o pildă, pentru că era aproape de Ierusalim și li să părea lor că numaidecât să va arăta împărăția lui Dumnezeu.

*Mat. 12. Drept aceaea, au zis: „Un om de bun neam au mers într-o țară depărtată să-și ia lui împărăție și să se întoarcă.

13. Și, chemând zece slugi ale sale, le-au dat lor zece talanți și au zis cătră ei: «Negotetoriți până voi veni».

14. Iară cetățeanii lui urăea pre el și au trimis solie după el, zicând: «Nu vom pre acesta să împărătească preste noi».

15. Și au fost când s-au întors el, luând împărăția, au zis să chiiame pre slugile acealea cărora dedeasă argintul, ca să știe cine ce au neguțatorit».

16. Și au venit cel dintâiu, zicând: «Doamne, talantul tău au agonisit zece talanți».

17. Și i-au zis lui: «Bine, slugă bună, pentru că întru puțin ai fost credincios, să aibi puteare preste zece cetăți».

18. Și au venit al doilea, zicând: «Doamne, talantul tău a făcut cinci talanți».

19. Și au zis și aceluia: «Și tu fii preste cinci cetăți».

20. Și altul au venit, zicând: «Doamne, iată talantul tău, care l-am ținut legat în măhramă,

21. Că m-am temut de tine, pentru că om iute ești: iai ce nu ai pus și seaceri ce nu ai semănat».

22. Și au zis lui: «Din gura ta te voi judeca, slugă rea. Știut-ai că eu sânt om iute, luând ce nu am pus și săcerând ce nu am semănat.

23. Dară pentru ce nu ai dat argintul

4. (a) Sicomor.

mieu negoțatorilor și, viind eu, la-ș fi cerut cu dobândă?»

24. Și celor ce sta de față le-au zis: «Luați de la el talantul și-l dați celui ce are zece talanți».

25. Și au zis lui: «Doamne, acela are zece talanți».

26.* «Că zic voao că tot celui ce are dai-să-va, iar de la cel ce nu are și ce are lua-să-va de la el. *Mat. 13, 12 25, 29

27. Însă pre vrăjmașii miei, aceia carii nu au vrut să împărătesc eu preste ei, aduceți-i încoace și-i tăiați înaintea mea”.

28. Și, aceastea zicând, mergea înainte, suindu-să în Ierusalim.

29. Și au fost când Să* apropiia El de Vitfaghi și de Vitania, cătră muntele care să chiiamă al Maslinilor, trimis-au doi din ucenicii Săi, *Mat. 21, 1 Marco 11, 1

30. Zicând: „Meargeți în satul cel dinaintea voastră, în care, întrând, veți găsi un mânz legat, pre care nimene dintru oameni, niciodată, nu au șezut. Dezlegați-l și-l aduceți.

31. Și, de va întreba cineva pre voi: «Pentru ce-l dezlegați?», așa ziceți lui, că «Domnului trebuiaște»”.

32. Și, mergând trimișii, au aflat cum zisease lor.

33. Și, dezlegând ei mânzul, zis-au stăpânii lui cătră ei: „Ce dezlegați mânzul?”

34. Iar ei au zis că: „Domnului trebuiaște”.

35.* Și l-au adus pre El la Iisus și, aruncându-și veșmintele sale pre mânz, au pus pre Iisus deasupra. *Ioan 12, 14

36. Și, mergând El, așternea veșmintele Sale pre cale.

37. Și, apropiindu-Să El la pogorârea Muntelui Maslinilor, au început toată mulțimea ucenicilor, bucurându-să, a lăuda pre Dumnezeu cu glas mare, pentru toate puterile care le văzuse,

38. Zicând: „Bindecuvântat e Împăratul cel ce vine întru numele Domnului! Pace în ceriu și mărire întru cei de sus!”

39. Și oarecarii farisei din norod au zis cătră El: „Învățătoriule, ceartă-Ți ucenicii”.

40. Și, răspunzind, au zis lor: „Zic voao că, de vor tăcea aceștia, pietrile vor striga”.

41. Și, deaca S-au apropiat, văzind cetatea, au plâns de dânsa,

42. Zicând că: „De ai fi priceput și tu, întru această zi a ta, ceale ce sânt spre pacea ta! Iar acum s-au ascuns de la ochii tăi.

43. Că vor veni zile spre tine și vor pune vrăjmașii tăi șeanț împregiurul tău și te vor încungiura și te vor îmbulzi de toate părțile. *Mat. 24, 2

44.* Și te vor face aseamenea cu pământul și pre fiii tăi întru tine și nu vor lăsa întru tine pîiatră pre pîiatră, pentru că nu ai cunoscut vreamea cercetării tale”. Marco 13, 2 Jos 21, 6

45.* Și, întrând în besearică, au început a *Mat. 21, 2 [12]

Marco scoate pre cei ce vindea într-însa și cumpăra,
11, 15 46. Zicând lor: „Scris easte: «Casa Mea casă
Isaia de rugăciune easte»; iar voi o ați făcut pește-
36, 7 ră tâlharilor”.

56, 7 47. Și era învățind în toate zilele în
Ierimie besearică. Iară arhieriei și cărturarii și
7, 13 bătrânii norodului căuta pre El să-L piază.
48. Și nu afla ce-l vor face, că tot norodul
să ținea de El, ascultându-L pre Dânsul.

CAP 20

*Nu spune preoților și cărturarilor cu ce puteare face
aceastea, că nici ei răspund la întrebarea de botezul lui
Ioan. Aduce pildă de lucrătorii viei, carii, bătând slugile
domnului, și pre fiul lui l-au ucis. Să ispitească Iisus de
dajdea chesariului. De la saducheii de înviare. Cum zic
pre Hristos a fi Fiul lui David. A să feri de cărturarii cei
mândri.*

*Mat.
21, 23
Marco
1 [11], 27

1.* i au fost într-o zi de acealea,
învățind El norodul în
besearică și binevestind,
venit-au arhieriei și cărturarii

cu bătrânii,

2. Și au grăit cătră El, zicând: „Spune
noao cu a cui puteare faci aceastea? Sau
cine easte Carele Ți-au dat Ție putearea
aceasta?”

3. Iar El, răspunzind, au zis cătră ei: „Voii
să vă întreb și Eu pre voi un cuvânt și să-mi
spuneți:

4. Botezul lui Ioan din ceriu era, au de la
oameni?”

5. Iar ei cugeta într-o sine, zicând că: „De
vom zice: «Din ceriu», va zice: «Dar pentru
ce nu ați crezut lui?»

6. Iar de vom zice: «De la oameni», tot
norodul cu pietri ne va ucide, că știu toți
cum că Ioan proroc au fost”.

7. Și au răspuns: „Nu știm de unde”.

8. Și Iisus le-au zis lor: „Nici Eu nu vă spui
voao cu ce puteare fac aceastea”.

9. Și au început a zice cătră norod pilda
aceasta: „* Un om au sădit vie și o au dat
lucrătorilor și s-au dus departe, multă
vreame.

10. Și, la vreamă, au trimis la lucrători o
slugă, ca să-i dea lui din rodul viei. Iar
lucrătorii, bătându-l pre el, l-au trimis
deșert.

11. Și au adaos a trimite și altă slugă. Iar
ei și pre acela, bătându-l și batjocorindu-l,
l-au trimis deșert.

12. Și au adaos a trimite și pe al treilea. Iar
ei și pre acela, răbindu-l, l-au scos afară.

13. Și au zis domnul viei: «Ce voiu face?
Trimite-voiu pre fiul meu cel iubit, doară
văzindu-l pre acesta să vor rușina».

14. Iar lucrătorii, văzindu-l pre el, au cugetat
întru sineși, zicând: «Acesta easte moș-
teanul; veniți să-l omorâm pre el, ca să fie a
noastră moșia».

15. Și, scoțindu-l afară din vie, l-au omorât.
Ce va face, dară, lor domnul viei?

16. Veni-va și va piază pre lucrătorii aceștia
și viia o va da altora”. Iar ei, auzind, au zis:
„Să nu fie!”

17. Iară El, căutând spre ei, au zis: „Ce easte,
dar, aceasta ce easte scris: * «Piatra carea
nu o au socotit ziditorii, aceasta s-au făcut
în capul unghiului?»

18. Tot cel ce va cădea pre piatra aceasta
sfârâma-se-va, iar pre carele va cădea zdro-
bi-l-va pre el?”

19. Și căuta arhieriei și cărturarii ca să-și
puie mâinile pre El, într-o acel ceas, ci s-au
temut de norod, că au cunoscut că cătră
dânșii au zis pilda aceasta.

20.* Și, socotind, au trimis iscoade, carii să
făcea pre sine a fi drepti, să-L prinză pre El
în cuvinte, ca să-L dea pre El domniei și
puterii deregătoriului.

21. Și l-au întreat pre El, zicând: „Învăță-
toriule, știm că drept zici și înveți și nu cauți
în față, ci într-o adevăr calea lui Dumnezeu
înveți.

22. Cade-se noao a da dajde împăratului, au
ba?”

23. Iară El, înțelegând vicleșugul lor, au zis
cătră ei: „Ce Mă ispititi?”

24. Arătați-Mi un dinariu, a cui chip are și
scriptură?” Iară ei, răspunzind, au zis: „A
împăratului”.

25. Iară El au zis lor: „Dați, dară, ceale ce
sânt ale împăratului, împăratului, și ceale ce
sânt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu”.

26. Și nu l-au putut prinde pre Dânsul în
cuvânt, înaintea norodului, și, mirându-se de
răspunsul Lui, au tăcut.

27.* Și, venind unii din saducheii, carii zic
că nu easte înviare, l-au întreat pre El,

28. Zicând: „Învățătoriule, Moisi au scris
noao: * «De ar muri cuiva fratele, având
muiare, și acesta va muri fără de feciori, ca
să o ia pre aceaea fratele lui muiare și să
înviiază sămânță fratelui său».

29. Că era șapte frați și cel dintâiu, luând
muiare, au murit fără de feciori.

30. Și au luat al doilea muiarea și acela au
murit fără de feciori.

31. Și al treilea o au luoat pre ea, așijderea,
până la al șaptelea, și nu au lăsat feciori și
au murit.

32. Iară mai pre urmă de toți, au murit și
muiarea.

33. Deci, la înviare, a căruia dintru aceia
va fi muiarea, că toți șapte o au avut pre
dânsa muiare?”

34. Și, răspunzând Iisus, au zis lor: „Fiii
veacului acestuia să însoară și să mărită.

35. Iară carii să vor învrednici a dobândi acel
veac și înviarea din morți, nici să vor însura,
nici să vor mărita.

*Psalm

117, 21

Isaia

28, 16

Mate.

21, 42

Fapte.

4, 11

Roma.

9, 39 [33]

1 Petr.

9 [2], 7

*Mat.

22, 15

Marco

12, 13

*Mat.

22, 23

Marco

12, 18

*2 Leage

25, 5

36. Că mai mult nu pot muri, că sânt aseamenea cu îngerii și sânt fiii lui Dumnezeu, fiind fiii învierii.

37. Iară cum că să vor scula morții și Moisi au arătat lângă rug, precum zice* pre Domnul: «Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov».

38. Că Dumnezeu nu easte al morților, ci al viilor, că toți Lui viiază”.

39. Iară, răspunzind unii din cărturari, au zis: „Învățătoriule, bine ai zis”.

40. Și mai mult nu îndrăznea să-L întreabe pre El nimica.

41. Și au zis cătră ei: „Cum zic că Hristos Fiiul lui David easte?

Psalm 42. Și însuși David zice în Cartea Psalmilor: 109, 1 «Zis-au Domnul Domnului Mieu: ‘Șezi de-a dreapta Mea,

22, 44 43. Până când voi pune pre vrăjmașii Tăi, așternut picioarelor Tale’».

12, 36 44. Deci, deacă David Îl chiiamă pre El Domn, cum easte lui fiu?”

45. Și, auzind tot norodul, au zis ucenicilor Săi:

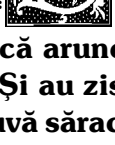
Mat. 46. „Luoți-vă aminte de cărturarii căroră 23, 6 le place a umbla în haine lungi și carii iubesc întrebări de sănătate prin târguri și șederile mai sus prin adunări și șederile mai înainte la ospeațe,

11, 43 47. Carii mâncă casăle văduvelor și cu fățarie îndelung să roagă; aceștia vor lua mai multă osândă”.

CAP 21

Mai mult laudă pre văduva carea au aruncat doi fileari, decât pre cei bogăți carii aruncasă. Vesteaște răsipirea besearicii și multe războaie, năcazuri și izgoniri, împotriva căroră întăreaște pre apostoli. Vesteaște și răsipirea Ierusalimului și robii jidovilor și răsipirea. De seamnele ceale mai naintea judecării. A să feri de nesațiu și de bețeie și de grijile aceștii vieți și a priveghiia.

1. i, căutând, au văzut pre cei bogăți aruncând darurile sale în vistieria besearicii.

Marc. 2. Și au văzut și pre o văduvă săracă aruncând acolo doi fileari.

3. Și au zis: „Adevărat zic voao că această văduvă săracă mai mult decât toți au aruncat.

4. Că toți aceștia din prisosința sa au aruncat la darurile lui Dumnezeu, iară aceasta, din lipsa ei, toată avearea câtă au avut au aruncat”.

5. Și, grăind unii de besearică, că easte împodobită cu pietri frumoasă și cu daruri, au zis:

Mat. 6. „Aceastea carele vedeți, veni-vor zile 24, 2 întru care nu va rămânea piatră pre piatră, carea să nu să risipească”.

Marco 13, 2 7. Și L-au întrebat pre El, zicând: „Învățătoriule, dară când vor fi aceastea?

Și ce semn easte când vor să fie aceastea?” Sus

8. Iară El au zis: „Căutați să nu vă înșelați, 19, 44 că mulți vor veni întru numele Mieu, zicând Danil că «Eu sânt», și «Vreamea s-au apropiat».* 9, 27 Deci, să nu meargeți după ei. *Mat.

9. Și, când veți auzi oștiri și răsmiriți, nu 24, 15 vă spăimântați, că trebuie să fie aceastea Marco vă spăimântați, că trebuie să fie aceastea 13, 14 întâiu, ci nu va fi îndată sfârșitul”.

10. Atunci, au zis lor: „Scula-să-va neam pre neam și împărăție pre împărăție.

11. Și vor fi cutremuri pre-alocurea și foamete și ciume, spaime și seamne mari din ceriu vor fi.

12. Iară mai înainte de toate aceastea, pune-vor pre voi mânil sale și vă vor goni, dându-vă prin săboară și în tem[n]iță, ducându-vă pre la împărați și pre la domni pentru numele Mieu.

13. Și să va întâmpla voao spre mărturie.

14. Puneți, drept aceaea, întru inimile voastre, să nu gândiți întâiu ce veți răspunde.

15. Că Eu voi da voao gură și înțelepciune, căriia nu-i vor putea grăi împotriva, nici nu vor putea sta împotriva, toți carii să vor pune împotriva voao.

16. Și vă veți da de părinți și de frați și de rudenii și de priiatini, și vă vor omorî pre unii din voi.

17. Și vă vor urî pre voi toți pentru numele Mieu.

18. Și păr din capul vostru nu va peri.

19. Întru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

20. Iară când veți vedea Ierusalimul împrejurat de ostași, atunci să știți că s-au apropiat pustiirile lui.

21. Atunci, cei din Iudeea să fugă la munți și cei din mijlocul lui să iasă și cei de prin țeri să nu între într-însul.

22. Că zilele izbândirii sânt acealea, ca să se umple toate ceale scrise.

23. Iară vai de ceale ce vor avea în pânțece și de ceale ce vor apleca, întru aceale zile, că va fi nevoie mare pre pământ și mânie pre norodul acesta.

24. Și vor cădea întru ascuțitul sabiei și să vor duce robi întru toate neamurile și Ierusalimul să va călca de păgâni, până să vor umplea vremile neamurilor.

25.* Și vor fi seamne în soare și în lună și în steale și pre pământ strâmtorire neamurilor de turburarea sunetului mării și a valurilor. *Isaia 13, 10 Iezechei. 13 [32], 7

26. Mai murind oamenii de frică și de așteptarea celor ce vor să vie în lume, că puterile ceriurilor să vor clăti. Ioil 3, 15 Mateiu

27. Și atunci vor vedea pre Fiiul Omesc venind în nori cu putere și cu mărime multă. 24, 29 Marco

28. Iară când vor înceape a fi aceastea, cau- 13, 24

***Rom. 8, 23** tați și rădicați capetele voastre,* că să apropie răscumpărarea voastră”.

29. Și le-au zis lor pildă: „Vedeți smochinul și toți copacii?

30. Când înfrunzesc, văzind, înșivă știți că aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea acestea făcându-să, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevăr zic voao că nu va trece neamul acesta, până nu vor fi toate acestea.

33. Ceriul și pământul vor trece, iară cuvintele Meale nu vor trece.

34. Iară vă luați aminte, ca se nu se îngreiază inima voastră cu sațiul mâncării și cu beția și cu grijile lumii, și fără de veaste să vie asupra voastră zioa aceea,

35. Ca un laț va veni asupra tuturor celor ce lăcuiesc pre fața a tot pământul.

36. Drept aceea, privegheați în toată vremea, rugându-vă, ca să vă învredniciți a scăpa de toate acestea, care vor să fie, și a sta înaintea Fiiului Omenesc”.

37. Și era învățând în besearică, zioa, iară noaptea, ieșind, să zăbovea în muntele, care să cheamă al Maslinilor.

38. Și tot norodul mâneca la Dânsul, să-L auză în besearică.

CAP 22

Să sfātuiesc căpeteniile popilor să ucidă pre Iisus, pre Carele Iuda Îl vinde. Poruncește a să găti paștile. Pâinea în trupul Său și vinul în sânge prefăcându-le. Dă ucenicilor, poruncind să facă așjiderea. Pricirea ucenicilor, carele dintr-înșii ar fi mai mare. Vestește tăgăduirea lui Petru, cea de trei ori. Poruncind a vinde îmbrăcăminte și a cumpăra sabie, după rugăciunea cea lungă în luptă și după sudoarea cea ca sângele care au curs pre pământ. Să prinde de jidovi, dintre carii, unuia, Petru i-au tăiat urechiia. Ponosluiște căci au ieșit la El ca la un tâlhariu, să-L prinză. În casa arhierelui, de trei ori Să tăgăduiaște de Petru și de la jidovi Să bate și Să batjocorește și, dimineața, întrebat fiind, Să mărturisește a fi Fiiul lui Dumnezeu.

Mat. 26, 2 Marco 14, 1** **1. ară să apropiia praznicul Azimelor, care să chiiamă Paști.

2. Și arhierii și cărturarii căuta cum L-ar omorî pre El, că să temea de norod.

Mate. 26, 14 Marco 14, 10** **3. Iară satana au intrat în Iuda, carele să numea Iscariotean, fiind el din numărul celor doisprăzeace.

4. Și, mergând, au grăit cu arhierii și cu cei mai mari cum L-ar da pre El lor.

5. Și ei s-au bucurat și s-au tocmit cu el să-i dea argint.

6. Și el s-au făgăduit și căuta prilej ca să-L dea lor, fără de norod.

7. Și au venit zioa Azimelor, întru carea trebuia să se jertvească paștile.

8. Și au trimis pre Petru și pre Ioan,

zicând: „Ducându-vă, gătiți noao paștile, ca să mâncăm”.

9. Iară ei au zis Lui: „Unde vrei să le gătim?”

10. Iară El le-au zis lor: „Iată, întrând voi în oraș, va întâmpina pre voi un om, ducând un vas cu apă; mergeți după el, în casa unde va intra.

11. Și veți zice stăpânului casii: «Zice ție Învățătorul: ‘Unde este sălașul de oaspeți, ca se mânânc paștile cu ucenicii Mie?’»

12. Și El va arăta voao un foisor mare, așternut; acolo gătiți”.

13. Iară ei, mergând, au aflat cum zisease lor și au gătit paștile.

14.* Și, viind ceasul, au șezut și cei doisprăzeace apostoli cu El. ***Mate. 26, 20**

15. Și au zis lor: „Cu dor am dorit să mânânc aceste paști cu voi, mai înainte de patima Mea. **Marco 14, 17**

16. Că zic voao că, de acum, nu voiu mai mânca dintru acestea, până când să vor plini întru împărăția lui Dumnezeu”.

17. Și, luând păharul, mulțamind, au zis: „Luați acesta și împă[r]țiți întră voi.

18. Că zic voao că nu voiu bea din rodul viței, până când va veni împărăția lui Dumnezeu”.

19.* Și, luând pâine, mulțamind, au frâmt și le-au dat lor, zicând: „Acesta este Trupul ***1 Cori. 11, 24**

Mieu, care să dă pentru voi; aceasta să faceți întru pomenirea Mea”.

20. Așjiderea, și păharul după cină, zicând: „Acest păhar este Leagea Noao, întru Sângele Mieu, care să varsă pentru voi.

21.* Însă, iată, mâna celui ce Mă vinde pre Mine cu Mine este la masă. ***Mate. 26, 21**

22. Și Fiiul Omenesc merge* precum este rânduit; dar vai omului aceluia prin carele să vinde”. **Marco 14, 20 Ioan 13, 18**

23. Și ei au început a să întreba între sine care dintre ei ar fi, carele va să facă aceasta. ***Psalm 40, 9**

24. Și s-au făcut și pricire între dânșii, carele dintră ei s-ar părea a fi mai mare.

25.* Iar El au zis lor: „Împărății neamurilor domnesc pre eale și cei ce le stăpânesc pre eale făcători de bine să chiiamă. ***Mat. 20, 25 Marco 10, 42**

26. Iar voi nu așa, ci carele e mai mare întru voi să fie ca cel mai mic, și cel mai de cinste, ca o slugă.

27. Că cine e mai mare? Cel ce șeade, au cel ce slugește? Au nu cel ce șeade? Iar Eu sânt în mijlocul vostru, ca cel ce slugește.

28. Iar voi sânteti carii ați rămas cu Mine întru ispitele Meale.

29. Și Eu vă așez voao cum Mi-au așezat Mie Tatăl Mieu împărăția.

30. Ca să mâncați și să beați la masa Mea, întru împărăția Mea, și să ședeți pre scaone, judecând doaosprăzeace neamuri a lui Israil.

31. Și au zis Domnul: „Simone, Simone, iată, satana v-au cerut pre voi să vă ceară ca grâul.
32. Iar Eu M-am rugat pentru tine să nu scază credința ta; și tu, oarecând, întorcându-te, întărește pre frații tăi”.
33. Iar el au zis Lui: „Doamne, cu Tine gata sânt și în temniță și la moarte a merge”.
- *Mat. 34.* Iară El au zis: „Zic ție, Petre, nu va cânta
26, 34 astăzi cocoșul, până nu te vei lăpăda de trei
Marco ori, cum că nu Mă știi”.
- 14, 30 35.* Și le-au zis lor: „Când v-am trimis pre
*Mat. voi fără de pungă și fără de traistă și fără de
10, 9 încălțăminte, au avut-ați lipsă de ceva?” Iar
ei au zis: „Ba, de nimic”.
36. Zis-au, drept aceea, lor: „Acum, dar, cel ce are pungă să o ia, așijderea, și straiță. Și cel ce nu are să-și vânză haina sa și să-și cumpere sabie.
37. Că zic voao că încă Scriptura aceasta trebuie să să plinească întru Mine, carea zice: * «Și cu cei fără de lege s-au socotit», că ceale ce sânt pentru Mine sfârșit au”.
- *Isaia 38. Iar ei au zis: „Doamne, iată, aici doao
53, 12 sabii”. Iară El au zis lor: „Destul easte”.
- *Mat. 39.* Și, ieșind, au mers după obiceiul în
26, 36 Muntele Maslinilor; și au mers după El și
Marco ucenicii Lui.
- 14, 32 40. Și, sosând la loc, au zis lor: „Rugați-vă,
Ioan ca să nu cădeți în ispită”.
- 18, 1 41.* Și El S-au depărtat de ei cât e o aruncare
*Mate. de piatră și, ingenunchind, Să ruga,
26, 39 42. Zicând: „Părinte, de vei, să treacă
Marco păharul acesta de la Mine. Însă nu voia Mea,
14, 35 ci a Ta să fie”.
43. Și s-au arătat Lui îngerul din ceriu, întărindu-L pre El.
44. Și, fiind în luptă, mai cu deadinsul Să ruga. Și sudoarea Lui s-au făcut ca picăturile de sânge care pică pre pământ.
45. Și, sculându-Să de la rugăciune și venind la ucenici, i-au aflat pre ei dormind de întristare.
46. Și le-au zis lor: „Ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu cădeți în ispită”.
- *Mat. 47.* Iară, încă grăind El, iată, gloata, și cel
27, 47 ce să chema Iuda, unul din cei doisprăzece,
Marco mergea înaintea lor. Și s-au apropiat de Iisus
14, 43 ca să-L sărute.
- *Ioan 48.* Iară Iisus au zis lui: „Iudo, cu sărutare
18, 3 pre Fiiul Omenesc vinzi?”
49. Și, văzind cei ce era pre lângă El ce era să fie, au zis Lui: „Doamne, lovi-vom cu sabiia”.
50. Și unul dintru ei au lovit pre sluga arhiereului și i-au tăiat lui urechiia cea dreaptă.
51. Iar Iisus, răspunzind, au zis: „Lăsați, până aici”. Și, atingându-Să de urechiia lui, l-au vindecat pre el.
52. Și au zis Iisus celor ce venisă asupra Lui, arhiereilor și mai-marilor besearicii și bătrânilor: „Au ca la un tâlhariu ați ieșit cu sabii și cu leamne?
53. În toate zilele, fiind Eu cu voi în besearică, nu ați tins mâinile asupra Mea. Ci acesta easte ceasul vostru și putearea întunecului”.
- 54.* Și, prinzindu-L pre El, L-au dus și L-au *Mat.
legat în casa arhiereului. Iară Petru mergea 26, 57
Marco departe, după Dânsul.
- 55.* Și, făcând foc în mijlocul curții și 14, 53
șezind ei împreună, au șezut și Petru în Ioan
mijlocul lor. 18, 24
56. Și, văzindu-l pre el o slujnică, șezind la *Mat.
foc și, căutând spre el, au zis: „Și acesta cu 26, 69
El au fost”. Marco
57. Iară el s-au lăpădat de Dânsul, zicând: 14, 66
„Muiare, nu-L știi pre El”. Ioan
58. Și, după puțintel, văzindu-l pre el altul, 18, 25
au zis: „Și tu dintru ei ești”. Iară Petru au
zis: „Omule, nu sânt”.
- 59.* Și, trecând ca un ceas, altul, oare- *Ioan
carele, întărea, zicând: „Adevărat, și acesta 18, 26
cu ei au fost, că galileean easte”.
60. Iară Petru au zis: „Omule, nu știi ce zici”. Și îndatăși, încă grăind el, au cântat cocoșul.
61. Și, întorcându-Să, Domnul au căutat spre Petru; și și-au adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum ziseasă lui* că: *Mat.
„Mai înainte de ce va cânta cocoșul, de trei 26, 38
ori te vei lepăda de Mine”. Marco
62. Și, ieșind afară Petru, au plâns cu amar. 14, 30
63. Iară bărbații cei ce ținea pre Iisus Ioan
batjocorea pre El, bătându-L. 13, 38
64. Și, acoperindu-L pre El, Îl bătea preste obraz și-L întreba pre El, zicând: „Prorocește, cine easte cel ce Te-au lovit?”
65. Și altele multe, hulind, zicea împotriva Lui.
- 66.* Și, după ce s-au făcut ziuo, s-au adunat *Mat.
bătrânii norodului și arhiereii și cărturarii 27, 1
și L-au dus pre El în săborul său, Marco
67. Zicând: „De ești Tu Hristos, spune-ne 15, 1
noao”. Și le-au zis lor: „De voiu spune voao,
nu veți crede;” *Ioan
68. Iară de voiu și întreba, nu-Mi veți 18, 28
răspunde, nici Mă veți slobozi.
69. De acum va fi Fiiul Omenesc șezind de-a dreapta puterii lui Dumnezeu”.
70. Și au zis toți: „Dară Tu ești Fiiul lui Dumnezeu?” Iară El au zis cătră ei: „Voi ziceți că Eu sânt”.
71. Iară ei au zis: „Ce ne mai trebuiaște încă mărturie? Că noi înșine am auzit din gura Lui”.

CAP 23

Pârât fiind înaintea lui Pilat, Să trimite la Irod, carele, urgisându-L, L-au batjocorit. Pilat să sâr-guiaște a-L slobozi, cerând înainte pre Barava,

ucigașul, și făgăduind că-l va certa. Însă, strângând jidovii, Să judecă spre moarte. Și, ducându-L la perire, oprește muierile să nu plângă pentru Sine. Răstignindu-Să cu tâlharii, Să roagă Tatălui pentru ucigași. Să batjocorească de căpetenii și de ostași, dându-I oțet. Puindu-să scrisoare deasupra, Să hulească de un tâlhariu, iară celui alt îi făgăduiaște împărțirea sa, în raiu. După întunearec, sutașul drept a fi îl propoveduiaște și Iosif trupul Lui îl îngroapă.

1. i, sculându-să toată mulțimea lor, L-au dus pre El la Pilat.

2. Și au început a-L pâri pre El, zicând: „Pre Acesta L-am aflat

Mat. 28 [22], 21 răzvrătind neamul nostru și oprind să nu dea dajde împăratului, zicându-Să pre Sâne că este Hristos, împărat”.

Marco 12, 17 3.* Iară Pilat L-au întrebat pre El, zicând:

*Mate. 27, 11 „Tu ești împăratul jidovilor?” El, răspunzind, au zis lui: „Tu zici”.

Marco 15, 2 4. Iară Pilat au zis cătră arhierii și cătră norod: „Nici o vină nu aflu întru acest Om”.

Ioan 18, 33 5. Iară ei mai vârtos să întărea, zicând că: „Turbură norodul, învățind prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici”.

6. Iară Pilat, auzind de Galileea, au întrebat: „Au om galileean easte?”

7. Și, înțelegând că din ținutul lui Irod easte, L-au trimis pre El la Irod, fiind și el în Ierusalim, întru aceale zile.

8. Iară Irod, văzând pre Iisus, s-au bucurat foarte, că de multă vreme voia să-L vază pre El, pentru că auzia multe de El și nădăjduia să vază vreun semn de la El făcându-să.

9. Și L-au întrebat pre El cu cuvinte multe. Iară El nimic nu au răspuns lui.

10. Și sta arhierii și cărturarii, cu dea-dinsul, pârandu-L pre El.

11. Iară nesocotindu-L pre El Irod cu ostașii săi și batjocorindu-L și îmbrăcându-L în vejmânt luminat, L-au trimis iarăși la Pilat.

12. Și s-au făcut priiatini Pilat și Irod întru acea zi unul cu altul, că mai înainte era vrajbă între ei.

13. Iară Pilat, chemând arhierii și boiarii și norodul,*

*Ioan 18, 38 14. Au zis cătră ei: „Ați adus mie pre Omul acesta, ca pre un turburătoriu de norod; și, iată, eu înaintea voastră, întrebându-L, nici o vină n-am aflat în Omul acesta, din ceale ce pârați pre El.

15. Ci nici Irod, că v-am trimis pre voi la el; și, iată, nimic vreadnic de moarte nu l s-au făcut Lui.

16. Deci, pedepsindu-L, Îl voiu slobozi”.

17. Și trebuia să le slobozească, la praznic, un vinovat.

18. Și au strigat toată gloata, zicând: „Ia-L pre Acesta, și ne slobozi noao pre Varava”,

19. Carele pentru o sfadă și ucidere ce să făcusă în oraș era aruncat în temniță.

20. Și iarăși au grăit Pilat cătră ei, vrând să sloboază pre Iisus.

21. Iară ei striga, zicând: „Răstignească-L! Răstignească-L pre El!

22. Iară el, a treia oară, au zis cătră ei:* „Dară ce rău au făcut Acesta? Nici o vină de moarte nu aflu întru El. Deci, pedepsindu-L, Îl voiu slobozi pre El”.

23. Iară ei striga cu glasuri mari, cerând să-L răstignească pre El, și să întărea glasurile lor și ale arhierilor.

24. Iară Pilat au judecat să se facă cearerea lor.

25. Și au slobozit lor pre cel băgat în temniță pentru sfada și uciderea, pre carele-l cerea. Iară pre Iisus L-au dat voiei lor.

26.* Și, cându-L ducea pre El, prinzind pre un Simon Chirineu, carele venia de la țarină, au pus crucea pre el, ca să o ducă după Iisus.

27. Și după El mergea multă gloată de norod și de muieri, care plângea și-L tânguia pre El.

28. Și, întorcându-Să cătră eale, Iisus au zis: „Fiicele Ierusalimului, nu Mă plângeți pre Mine, ci vă plângeți pre voi și pre fiii voștri.

29. Că, iată, vor veni zile în care vor zice: «Ferice de ceale stearpe și de pântecel care nu au născut și de țitele care nu au aplecat!»

30. Atunci, vor înceape a zice munților:* «Cădeți preste noi!» Și măgurilor: «Acoperiți-ne pre noi!»

31. Că de fac aceastea în lemn vearde, dară în cel uscat ce va fi?”

32. Și ducea, împreună cu El, și alți doi făcători de rău, să-i piarză.

33.* Și, deacă au venit la locul care să chiiamă al Căpătinilor, acolo L-au răstignit pre El și pre tâlhari. Pre unul de-a dreapta și pre altul de-a stânga.

34. Iară Iisus zicea: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac”. Iară cei ce împărțea hainele Lui au aruncat sorți.

35. Și sta norodul de privia și-bătea joc de Dânsul și boiarii împreună cu ei, zicând: „Pre alții au mântuit, mântuiască-Să pre Sâne Însuși, de easte Acesta Hristos, Cel ales al lui Dumnezeu”.

36. Și râdea de El și ostașii, apropiindu-să, și oțat dându-I Lui,

37. Și zicând: „De ești Tu împăratul jidovilor, mântuiaște-Te pre Tine Însuși”.

38. Și era și scrisoare deasupra Lui, cu slove elinești și romanești și evreiești: „Acesta easte împăratul jidovilor”.

*Mat. 27, 23 Marco 15, 14

*Ma. 27, 32 Marco 15, 21

*Isaia 2, 19 Osie 10, 8 Apoca. 6, 16

*Mat. 27, 43 [33] Marco 15, 22 Ioan 19, 17

39. Iară unul din făcătorii de rău cei răstigniți hulea pre Dânsul, zicând: „De ești Tu Hristos, mântuiaște-Te pre Tine și pre noi”.

40. Iară, răspunzind, celalalt l-au certat pre el, zicând: „Nu te temi tu de Dumnezeu că întru aceeași osândă ești?”

41. Și noi cu dreptul, că ceale vreadnice de faptele noastre luom. Iară Acesta nici un rău n-au făcut”.

42. Și au zis lui Iisus: „Pomeneăște-Mă, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta”.

43. Și au zis Iisus lui: „Amin, zic ție, astăzi vei fi cu Mine în raiu”.

44. Și era ca la al șeselea ceas și întunearec s-au făcut preste tot pământul, până la al noaolea ceas,

45. Și s-au întunecat soarele și s-au rupt catapeteasma besearicii pre mijoc.

46. Și, strigând cu glas mare, Iisus au zis: „Părinte, în mânil Tale dau Duhul Mieu”. Acestea zicând, au răposat.

47. Iară văzind sutașul ceale ce să făcusa, au mărit pre Dumnezeu, zicând: „Cu adevărat, Omul Acesta drept au fost”.

48. Și tot norodul, care venisă la priveala aceasta, văzând ceale ce s-au făcut, bătându-și piepturile sale, s-au întors.

49. Și sta toți cunoscuții Lui departe, și muierile care venise după El din Galileea, văzind acestea.

Mat. 27, 56 50. Și, iată, un bărbat, anume Iosif, sfeatnic fiind, om bun și drept,

[57] 51. (Acesta nu să însoțisă în sfatul și în lucrul lor) Din Arimateea, cetatea jidovilor, carele și acela aștepta împărăția lui Dumnezeu,

Ioan 19, 38 52. Acesta, venind la Pilat, au cerut trupul lui Iisus.

53. Și, pogorându-L, L-au înfășurat în giolgiu și L-au pus într-un mormânt, care era săpat în piatră, întru care nu au fost pus niciodată nimenea.

54. Și zioa era vineri și să lumina spre sâmbătă.

55. Și, mergând după El și muierile care venisă cu Dânsul din Galileea, au văzut mormântul și cum era pus trupul Lui.

56. Și, întorcându-să, au gătit aromate și unsori; și sâmbătă au odihnit după poruncă.

CAP 24

Muierilor, tânguindu-să că nu află trupul Lui, îngerii le vestesc că au înviat. Și eale, apostolilor, carii aceasta ca o minciună o socotesc. Alergând Petru la mormânt, să miră și el că n-au aflat trupul. Iisus tâlcuiăște Scriptura la doi ce mergea în Emaus. Și întru frângerea pâinii Să cunoaște de la ei. Fiind ucenicii adunați, Să dă să Se pipăiască și, mâncând cu ei, le descopere simțirea, să înțaleagă Scripturile. Și, făgăduind pre Duhul Sfânt, în ceriu Să înalță.

CAP 23 ȘI 24

1.* ară într-una de sâmbete, (a) *Mate. 28, 1 foarte de dimineață, venit-au la Marco 16, 2 mormânt, aducând mireazmele care le gătise și altele împreună cu eale. Ioan 20, 1

2. Și au aflat piatra răsturnată de pre mormânt.

3. Și, întrând, nu au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Și au fost când să îndoia eale de aceasta. Și, iată, doi bărbați au stătut înaintea lor, în vejminte strălucitoare.

5. Și, înfricoșindu-se eale și plecându-și fețele la pământ, au zis cătră eale: „Ce căutați pre Cel viu cu cei morți?”

6. Nu easte aici, ci S-au sculat. Aduceți-vă aminte cum au zis voao, încă fiind în Galileea,

7. Zicând* că trebuie să Să dea Fiiul *Mate. 16, 21 Omenesc în mânil oamenilor păcătoși și să Se răstignească și a treia zi să înviiază”. 17, 22

8. Și și-au adus aminte de cuvintele Lui. Marco 8, 31

9. Și, întorcându-se de la mormânt, spus-au aceste toate celor unsprezece și tuturor celorlalți. Sus 9, 31

10. Și era Mariia Magdalina și Ioana și 9, 22

Mariia a lui Iacov și cealelalte împreună cu dânsule, care zicea cătră apostoli acestea.

11. Și să arătară înaintea lor ca o minciună (b) cuvintele lor și nu le-au crezut pre dânsule.

12. Iară Petru, sculându-să, au alergat la mormânt și, plecându-să, au văzut giolgiurile singure, zăcând. Și s-au dus de acolo, mirându-să de ceale ce să făcuse.

13.* Și, iată, doi dintru ei mergea, întru *Marc. 16, 12 aceeași zi, la un sat, care era departe de Ierusalim, ca la șesezeci de stadii, al căruia nume Emaus.

14. Și aceia vorbea întru sine, de toate întâmplările acestea.

15. Și au fost când vorbea ei și să întreba. Și însuși Iisus, apropiindu-Să, mergea împreună cu dânsii.

16. Iară ochii lor să ținea ca să nu-L cunoască pre El.

17. Și au zis cătră ei: „Ce sânt cuvintele acestea, de care vă întrebați întră voi mergând și sânteți tristi?”

18. Și, răspunzind, unul al căruia nume era Cleopa, au zis cătră El: „Tu singur ești venit de airea în Ierusalim și nu știi ceale ce s-au făcut întru el în zilele acestea?”

19. Și El au zis lor: „Care?” Iară ei au zis Lui: „Ceale de Iisus Nazarineanul, Carele era om proroc, putearnic în faptă și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a tot norodul.

20. Și cum L-au dat arhieriei și domnii noștri la judecată de moarte și L-au răstignit pre Dânsul;

1. (a) În zioa cea dintâiu a săptămânii.

11. (b) Păreare.

21. Iară noi nădărduiam că Acela este Cel ce va să izbăvească pre Israil; ci și cu toate acestea, a treia zi este astăzi de când s-au făcut acestea.

22. Ci și niște muieri, de ale noastre, ne-au spăimântat pre noi, care au fost de noapte la mormânt.

23. Și, neaflând trupul Lui, au venit, zicând că și vedea de îngeri să fie văzut, carii zic că este viu.

24. Și s-au dus unii dintru noi la mormânt și au aflat așa precum și muierile au zis. Iară pre El nu L-au văzut”.

25. Și El au zis cătră ei: „O, nepricepuților și zăbavnici cu inima a creade toate câte au grăit prorocii!

26. Au nu să cădea să pățască Hristos acestea și să între întru mărirea Sa?”

27. Și, începând de la Moisi și de la toți prorocii, tâlcuia lor toate Scripturile care era pentru El.

28. Și s-au apropiat de satul la care mergea și El Să făcea a merge mai departe.

29. Și-L îndemna pre El, zicând: „Mâi cu noi, căci cătră seară este și s-au plecat zioa”. Și au intrat, să mâie cu dânșii.

30. Și au fost când au șezut El cu ei, luând pâne, au blagoslovit și, frângând, o au dat lor.

31. Și li s-au deschis lor ochii; și L-au cunoscut pre Dânsul și El S-au făcut nevăzut de dânșii.

32. Și ei au zis întră sine: „Au nu era inima noastră arzind întru noi, când grăia noao pre cale și când ne tâlcuia Scripturile?”

33. Și, sculându-să întru același ceas, s-au întors în Ierusalim și au aflat adunați pre cei unsprezece și pre cei ce era cu dânșii,

34. Carii zicea că S-au sculat Domnul adevărat și S-au arătat lui Simon.

35. Și ei povestea ceale ce se făcuse pre cale. Cum L-au cunoscut pre El* întru frângerea pâinii.

*Marco
16, 14

Ioan
20, 19

36. Iară grăind ei acestea, și Însuși Iisus au stătur în mijlocul lor și le-au zis lor: „Pace voao!”

37. Iară ei, spăimântându-să și înfricoșându-să, le părea că văd duh.

38. Și au zis lor: „Ce sânteți turburați și pentru ce întră gânduri în inimile voastre?”

39. Vedeți mânil și picioarele Meale, că Însuși Eu sânt; pipăiți-Mă și vedeți că duhul carne și oase nu are, precum Mă vedeți pre Mine având”.

40. Și aceasta zicând, le-au arătat lor mânil și picioarele.

41. Și, încă necrezind ei de bucurie și mirându-se, le-au zis lor: „Aveți ceva de mâncare aici?”

42. Iară ei au dat Lui o parte de peaste fript și un fagur de miiare.

43. Și, luând, înaintea lor au mâncat.

44. Și au zis lor: „Acestea sânt cuvintele care am grăit cătră voi, încă fiind cu voi, că să cade a să plini toate ceale scrisă în Leagea lui Moisi și în proroci și în psalmi, pentru Mine”.

45. Atunci, au deschis mintea lor, ca să înțeleagă Scripturile.

46. Și au zis lor* că: „Așa s-au scris și așa trebuia să pață Hristos și să înviiază din morți a treia zi,

*Psalm
18, 6[5]

47. Și să se propoveduiască întru numele Lui pocăința și iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim.

48.* Iară voi sânteți mărturii acestora. *Fapt.

49.* Și, iată, Eu voi trimite făgăduința Părintelui Mieu la voi; iară voi ședeți în cetatea Ierusalimului, până când vă veți îmbrăca cu puteare de sus”.

1, 8
*Ioan
14, 26

50. Și i-au scos pre ei afară, în Vitaniia și, rădicându-Și mânil Sale, i-au blagoslovit pre dânșii.

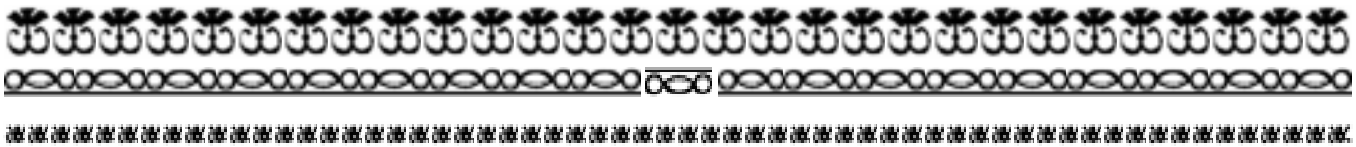
51.* Și au fost când i-au blagoslovit pre ei, S-au depărtat de la dânșii și S-au înălțat la ceriu. *Marc.
16, 19
Fapte

52. Iară ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.

1, 9

53. Și era pururea în besearică, lăudând și binecuvântând pre Dumnezeu.

Amin!

Cuvânt înainte

DESPRE SFÂNTUL IOAN EVANGHELISTUL

fântul Ioan din Galileea, feciorul lui Zevedeu, fratele lui Iacov, celui mai mare, la apostolie, prin Iisus, cu frate-său împreună chemat, care, lăsând mreaja și pre tatăl său, au urmat. Mai pre urmă de toți, au scris Evangheliia grecească, după ce din ostrovul Patmos, de la izgonire, s-au întors la Efes, de ucenicii săi și de besearicile dimprejur îndemnat. Pricina au fost mai întâiu ca eresurile lui Cherintie, a lui Evion și a nicolaiteanilor, care tăgăduia dumnezeirea lui Hristos, să le areate mincinoase.

A doao, ca ceale ce s-ar vedea a nu fi scrise la ceialalți evangheliști să le tâlcuiască și, mai vârtos, ceale ce Hristos, în anul învățaturii Sale, cel dintâiu au făcut și au învățat, fiindcă ceialalți evangheliști de la întruparea Domnului istorie evanghelică au început. Ioan de la veacina cuvântului naștere o înceape și prin scurtă a cuvintelor întocmire, așa o spune cât mai toate eresurile despre dumnezeiasca și omeneasca lui Iisus Hristos naștere, începute, le-au stricat.

SFÂNTA EVANGHELIE a Domnului Iisus Hristos de la Ioan

CAP 1

Cuvânt e Dumnezeu, viață și lumină ce luminează pre tot omul, prin carele toate s-au făcut. De Carele mărturisește Ioan, zicându-se pre sine a fi glasul și neveadnic a-I dezlega cureaia încălțămintelor. Și cum că-i mielul lui Dumnezeu, carele ia păcatul lumii. Andrei, unul din ucenicii Lui, carii au mers după Iisus, aduce la El și pre Simon, fratele său. Și Filip, fiind chemat de Iisus, aduce la El pe Natanail.

1. **I**ntru început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.
2. Acesta, întru început, era la Dumnezeu.
3. Toate printr-Însul s-au făcut; și fără de Dânsul nimic nu s-au făcut ce s-au făcut.
4. Întru Dânsul viață era și viața era lumină oamenilor.
5. Și lumina întru întunearec luminează și întunearecul nu o au cuprins.
- 6.* Fost-au om trimis de la Dumnezeu, numele lui Ioan.

*Mate.
3, 1
Marco
1, 2

7. Acesta au venit întru mărturie, ca se mărturisească de Lumină, ca toți să crează prin el.

8. Nu era el Lumina, ci ca să mărturisească de Lumină.

Jos 9. Era Lumina cea adevărată, carea luminează pre tot omul ce vine în lume.

10. În lume era și lumea printr-Însul s-au făcut* și lumea pre El nu L-au cunoscut.

*Evrei 11, 3 11. Întru ale Sale au venit și ai Săi pre Dânsul nu L-au priimit.

12. Iară când L-au priimit pre Dânsul, le-au dat lor putere, ca se fie fiii lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele Lui,

13. Carii nu din sânge, nici din voie trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut.

Mat. 1, 16 Luca 2, 7 14. Și Cuvântul trup S-au făcut și S-au sălășluit întru noi (și am văzut mărirea Lui ca mărirea a Unui-Născut de la Tatăl) plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisea de Dânsul și striga, grăind: „Acesta era de Carele am zis: «Carele după mine vine, mai înainte de mine au fost, ca mai întâiu de mine era».

1 Ti. 6, 17 16. Și, din plinirea Lui, noi toți am luat și dar pentru dar.

17. Că Leagea prin Moisi au fost dată, iară darul și adevărul prin Iisus Hristos au fost.

1Ti. 6, 16 Ioan 4, 12 18. Pre Dumnezeu nimenea nu L-au văzut, nici odinioară; Unul-Născut Fiiul, Carele este în sânul Tatălui, Acela au spus”.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, când au trimis jidovii din Ierusalim preoți și leviți ca să-l întreabe pre dânsul: „Tu cine ești?”

20. Și au mărturisit și nu au tăgăduit. Și au mărturisit că: „Nu sânt eu Hristos”.

21. Și l-au întrebat: „Dară cine ești? Au, doară, Ilie ești tu?” Și au zis: „Nu sânt”. „Prorocul ești tu?” Și au răspuns: „Nu sânt”.

22. Deci, au zis lui: „Cine ești? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pre noi. Ce zici de tine însuși?”

Ioan [Isaia] 40, 3 23. El au zis: „Eu sânt glasul celui ce strigă în pustie: «Gătiți calea Domnului», precum au zis Isaia Prorocul”.

Mate. 3, 3 24. Și cei trimiși era din farisei.

25. Și l-au întrebat pre el și i-au zis lui: „Dară pentru ce botezi, deacă nu ești tu Hristos, nici Ilie, nici prorocul?”

Luca 3, 4 26. Răspuns-au lor Ioan, zicând:* „Eu botez cu apă; iară în mijlocul vostru stă pre Carele voi nu-L știți;

Mat. 3, 11 27. Acela este Carele vine după mine, Carele mai înainte de mine au fost, Căruia nu sânt eu vreadnic să-l dezleg curealele încălțămintelor Lui”.

*Marc. 3, 16 Luca 3, 16 28. Acestea au fost în Vitavara, de ceaa parte de Iordan, unde era Ioan botezind.

Fapte 1, 5 11, 16 29. A doao zi, au văzut Ioan pre Iisus venind

19, 4

cătră sine și au zis: „Iată, Mielul lui Dumnezeu, Cel ce rădică păcatul lumii.

30. Acesta este de Carele eu am zis: «După mine vine bărbat, Carele înaintea mea au fost, că înainte de mine era».

31. Și eu nu L-am știut; ci ca să Se areate lui Israil, pentru aceasta am venit eu, cu apă botezind”.

32. Și au mărturisit Ioan, zicând* că: „Am văzut Duhul ca un porumb pogorând din ceriu și au odihnit pre Dânsul.

33. Și eu nu L-am știut pre El, ci Cel ce m-au trimis pre mine să botez cu apă, Acela mi-au zis mie: «Preste Carele vei vedea Duhul pogorând și rămâind pre Dânsul, Acela este Carele botează cu Duh Sfânt».

34. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiiul lui Dumnezeu”.

35. A doao zi, iară sta Ioan și doi din ucenicii lui.

36. Și, văzând pre Iisus umblând, au zis: „Iată, Mielul lui Dumnezeu!”

37. Și l-au auzit pre el cei doi ucenici grăind și au mers după Iisus.

38. Iară întorcându-Să Iisus și văzindu-i pre ei mergând după El, le-au zis lor:

39. „Ce căutați?” Iară ei au zis Lui: „(Ravvi) ce să zice, tâlcuindu-se, «Învățătoriule», unde lăcuiești?”

40. Zis-au lor: „Veniți și vedeți”. Ei au venit și au văzut unde lăcuia; și la El au rămas în zioa aceea. Și era ca la zece ceasuri.

41. Era Andrei, fratele lui Simon Petru, unul din cei doi, carii auzisă de la Ioan și merseasă după Dânsul.

42. Aflat-au acesta întâiu pre Simon, fratele său, și i-au zis lui: „Aflat-am pre Mesia”, ce să tâlcuiască: Hristos.

43. Și-l dusă pre dânsul cătră Iisus și căutând la el, Iisus au zis: „Tu ești Simon, feciorul lui Iona, tu te vei chema Chifa”, ce să tâlcuiască: Petru.

44. A doao zi, vrut-au Iisus să meargă în Galileea și au aflat pre Filip și i-au zis lui: „Vino după Mine”.

45. Și era Filip din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

46. Aflat-au Filip pre Natanail și zisă lui: „De Carele au scris* Moisi în Leage și prorocii** am aflat, pre Iisus, fiiul lui Iosif, Carele este din Nazaret”.

47. Și au zis Natanail lui: „Din Nazaret poate fi ceva bine?” Zise Filip lui: „Vino și vezi”.

48. Și au văzut Iisus pre Natanail viind cătră Dânsul și au zis de dânsul: „Iată, cu adevărat israiltean, întru carele vicleșug nu este”.

49. Zis-au Natanail Lui: „De unde mă cunoști?” Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: „Mai nainte, până nu te-au chemat pre tine Filip, fiind supte smochin, te-am văzut”.

*Mat. 3, 16 Marco 1, 10 Luca 3, 22

*Facer. 49, 10 2 Leage 18, 18 **Isaia 40, 10 45, 8 Ieremie 25, 5 Iezechei. 34, 23 37, 24 Daniil 9, 24 25

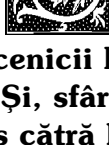
50. Răspuns-au Natanail și au zis Lui: „Ravvi, Tu ești Fiiul lui Dumnezeu? Tu ești împăratul lui Israil?”

51. Răspuns-au Iisus și au zis lui: „Pentru că am zis ție că te-am văzut supt smochin, crezi? Mai mari de acestea vei vedea”.

52. Și i-au zis lui: „Adevăr, adevăr grăiesc voao, de acum veți vedea ceriul deschis și îngerii lui Dumnezeu suindu-să și pogorându-să pre Fiiul Omenesc”.

CAP 2

Iisus, fiind chemat la nuntă, preface apa în vin. Și din Capernaum, venind în Ierusalim, scoate din besearică pre cei ce vindea și cumpăra. Și sămn cerând jidovilor, zice: „Spargeți besearica aceasta, i proci”. Mulți pentru seamne au crezut întru numele Lui, căroră El nu să încredea.

1. i, în zioa a treia, nuntă s-au făcut în Cana Galileii. Și era muma lui Iisus acolo.
2. Iară au fost chemat și Iisus și ucenicii Lui la nuntă.
3. Și, sfârșindu-să vinul, au zis muma lui Iisus cătră Dânsul: „Vin n-au”.
4. Zis-au ei Iisus: „Ce e Mie și ție, muiare, încă n-au venit ceasul Mieu”.
5. Zis-au muma Lui slugilor: „Orice ar zice voao, faceți”.
6. Și era acolo șeasă vasă de piază, pusă după curăția jidovilor, carele luoa câte doao sau trei veadre.
7. Zis-au lor Iisus: „Umpleți vasăle de apă”. Și le-au umplut până sus.
8. Și le-au zis lor: „Turnați acum și aduceți nunului”. Și adusă.
9. Și, după ce gustă nunul apa, ce să făcusă vin (și nu știa de unde easte; iară slugile care turnasă apa știa), strigat-au pre mire nunul,
10. Și i-au zis lui: „Tot omul întâiu vinul cel bun pune și, deacă să îmbată, atunci cel mai prost. Iară tu ai ținut vinul cel bun până acum”.
11. Aceasta au făcut începătura seamnelor Iisus în Cana Galileii și Ș-au arătat slava Sa. Și au crezut întru El ucenicii Lui.
12. După aceasta, S-au pogorât în Capernaum El și muma Lui și frații Lui și ucenicii Lui, și acolo nu au șazut zile multe.
13. Și era aproape Paștile jidovilor și S-au suit Iisus în Ierusalim.
14. Și au găsit în besearică pre cei ce vindea boi și oi și porumbi și pre schimbătorii de bani, șezând.
15. Și, făcând biciu de ștreanguri, pre toți i-au scos din besearică, oile și boii, și răsipi banii schimbătorilor și measele le-au răsturnat.
16. Și celor ce vindea porumbi le-au zis:

„Luoți aceastea de aicea; și nu faceți Casa Tatălui Mieu casă de neșătorie”.

17. Iară ș-au adus aminte ucenicii Lui că easte scris: * „Dragostea Casei Tale mă mână pre mine”.

18. Răspuns-au jidovii și I-au zis Lui: „Ce sămn arăți noao de faci aceste?”

19. Răspuns-au Iisus și le-au zis lor: * „Spargeți besearica aceasta și în trei zile o voi rădica”.

20. Și zisă jidovii: „În patruzeci și șeasă de ani s-au zidit besearica aceasta! Și Tu în trei zile vrei să o rădici?”

21. Iară El zicea de besearica trupului Său.

22. Deci, când Să sculă din morți, ș-au adus aminte ucenicii că aceasta zicea lor* și au crezut Scripturii și cuvântului, care le zisease Iisus.

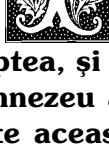
23. Iară fiind El în Ierusalim, la sărbătoarea Paștilor, mulți au crezut întru numele Lui, văzind seamnele Lui, care le făcea.

24. Iară Iisus nu Să încredea pre Sine lor, pentru că El știa pre toți,

25. Și pentru că nu avea El lipsă ca să-I mărturisească cineva despre om, că El știa ce easte în om.

CAP 3

Învăță noaptea pre Nicodim de a doao naștere din apă și din Duh și de a Sa înălțare ca a șearpelui celui de aramă. Și cum că Dumnezeu au trimis pre Fiiul Său a mântui lumea. Făcându-să întrebare de curățire. Ioan, ucenicilor săi ce cârta de Hristos, laudă pre Hristos, zicând că Aceluia Îi trebuie a creaște, iară pre sine a să micșora. Și cum că Tatăl toate I-au dat în mâna Lui, ca cel ce creade într-Însul să aibă viața de veaci, iară cel ce nu va creade să rămâie mânia lui Dumnezeu preste el.

1. ară era un om din farisei, Nicodim numele lui, domn jidovesc.
2. Acesta au venit cătră Iisus, noaptea, și au zis Lui: „Ravvi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățatoriu; că nime nu poate aceste seamne să facă, care le faci Tu, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul”.
3. Răspuns-au Iisus și au zis lui: „Adevărat, adevărat grăiesc ție, de nu să va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu”.
4. Zis-au cătră El Nicodim: „Cum poate omul să să nască, fiind bătrân? Au, doară, poate a doao oară să între în pântecile mumei sale și să să nască?”
5. Răspuns-au Iisus: „Adevăr, adevăr grăiesc ție, de nu să va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să între întru împărăția lui Dumnezeu.
6. Ce easte născut din trup trup easte; și ce easte născut din Duh duh easte.
7. Nu te mira căci zic ție: Cade-să voao a vă naște de sus.
8. Duhul, unde-i easte voia, suflă și glasul lui auzi,* ci nu știi de unde vine și unde merge. Așa easte tot carele easte născut

*Psalm
68, 10 [11]

*Mate.
26, 61
27, 40
Marco
14, 58
15, 29

*Psalm
3, 6
56, 9

*Psalm
34, 7

din Duhul”.

9. Răspuns-au Nicodim și I-au zis Lui: „Cum pot să fie acestea?”

10. Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: „Tu ești învățătoriu lui Israil și acestea nu le știi.

11. Adevăr, adevăr grăiesc ție, că ce știm grăim și ce am văzut mărturisim, și mărturiia noastră nu priimiți.

12. De am zis voao ceale pământești și nu creadeți, dară de voiu zice voao ceale cerești, cum veți creade?

13. Și nime nu s-au suit în ceriu, numai Cella ce S-au pogorât din ceriu, Fiiul Omenesc, Carele este în ceriu.

Num. 14. Și, precum Moisi au înălțat șarpele în
21, 9 pustie, așa să cade a Să înălța Fiiul Omenesc.

15. Ca tot cel ce creade întru El să nu piară, ci să aibă viața veacinică.

1 Ioan 16. Că așa au iubit Dumnezeu lumea, cât
4, 9 și pre Fiiul Său Cel Unul-Născut L-au dat, ca tot cel ce creade întru Dânsul să nu piară, ci să aibă viața de veaci.

17. Că n-au trimis Dumnezeu pre Fiiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să să mântuiască lumea prin El.

18. Cella ce creade întru El nu să va osândi, iară carele nu creade, iată, osândit este, că nu au crezut întru numele a Unuia-Născut, Fiiului lui Dumnezeu.

Sus 19. Iară aceasta este judecata, că Lumina
1, 9 au venit în lume și au iubit oamenii mai vârtos întunecarecul decât Lumina, că era faptele lor reale.

20. Că tot cella ce lucrează rău uraște Lumina și nu vine la Lumină, ca să nu să vedească lucrurile lui.

21. Iară cella ce face adevăr merge spre Lumină, ca să se areate lucrurile lui, că întru Dumnezeu sânt lucrute”.

22. După aceea, au venit Iisus și ucenicii Lui în pământul Iudeii și acolo petrecea cu ei* și boteza.

*Jos 23. Și era și Ioan, botezând în Enon,
4, 1 aproape de Salim, că era acolo ape multe și veniia și să boteza.

24. Că încă nu era Ioan închis în temniță.

25. Și au fost întrebare de ucenicii lui Ioan cu jidovii de curățanie.

*Sus 26. Și au venit cătră Ioan și au zis lui:
1, 19 „Învățătoriu, Cel ce era cu tine, de ceaa parte de Iordan,* de Carele tu mărturisiiai, iată, și El botează și toți merg cătră Dânsul”.

27. Răspuns-au Ioan și au zis: „Nu poate omul lua nimic, de nu va fi lui dat din ceriu.

Sus 28. Voi înșivă mărturisiți mie că am zis:
1, 8 «Nu sânt eu Iisus, ci cum sânt trimis înaintea Aceluia».

29. Cella ce are nevastă jinere este. Iară priiatinul ginerelui, carele stă și ascultă pre el, cu bucurie să bucură de gla-

sul ginerelui. Deci această bucurie a mea s-au umplut.

30. Aceluia să cade să crească, iară mie a mă micșora.

31. Cella ce au venit de sus deasupra tuturor este; cel ce este din pământ din pământ este și din pământ grăiaște. Carele vine din ceriu deasupra tuturor este.

32. Și ce au văzut și au auzit aceea mărturiseaște, și mărturiia Lui nimenea nu o priimeaște.

33. Cella ce priimeaște mărturiia Lui au însămnat* că Dumnezeu adevărat este. *Rom.

34. Că pre Carele L-au trimis Dumnezeu 3, 4 cuvintele lui Dumnezeu grăiaște, că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul.

35. Tatăl iubeaște pre Fiiul și toate le-au dat în mâna Lui.

36.* Cel ce creade în Fiiul are viața de veaci; iară cel ce nu creade Fiiului nu va vedea viață, ci mânia lui Dumnezeu rămâne preste el”. *Ioan 5, 10

CAP 4

Iisus vorbeaște cu muiarea samarineancă de apa cea vie și de a Să închina lui Dumnezeu cu Duhul, arătându-Să ei a fi Mesia cel făgăduit. Și ucenicilor zice că are bucate care ei nu știu, adecă ascultarea Tatălui. De săceriș și săcerători, de sâmanță și sâmanători. Mulți din samarineani cred întru El. Vindecă pre fiul omului celui crăiesc.

1.* i, cunoscând Domnul că au auzit fariseii că Iisus mai mulți ucenici decât Ioan face și botează, *Sus 3, 22

2. (Măcar că Iisus însuși nu boteza, ci ucenicii Lui),

3. Au lăsat Iudeea și au mers iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă prin Samariia.

5. Deci, au venit în cetatea Samariei, carea să chiiamă Sihar, aproape de satul* care l-au dat Iacov fiiului său, Iosiv. *Face. 33, 10

6. Și era acolo puțul lui Iacov. Iară Iisus, ostenit de cale, ședea acolo la puț și era ca la al șeselea ceas. 48, 22 Isus 24, 33

7. Venit-au o muiare din Samariia, să ia apă. Zis-au ei Iisus: „Dă-Mi să beau”.

8. (Că ucenicii Lui să duseasă în cetate să cumpere bucate).

9. Deci, au zis Lui muiarea samarineancă: „Cum, Tu, fiind jidov, ceri să beai de la Mine, muiare samarineancă? Că jidovii nu să ating de samarineani”.

10. Răspuns-au Iisus și au zis ei: „De ai ști darul lui Dumnezeu și Cine este Carele grăiaște ție: «Dă-mi să beau», tu ai fi cerut de la Dânsul și ți-ar fi dat ție apă vie”.

11. Zis-au Lui muiarea: „Doamne, nici ai cu ce scoate apă și puțul este adânc; dar apă vie de unde ai?

12. Au, doară, Tu ești mai mare decât Iacov,

părintele nostru, carele au dat noao puțul acesta, din care și el au beut și feciorii lui și dobitoacele lui?”

13. Răspuns-au Iisus și au zis ei: „Tot cel ce va bea din apa aceasta va înseta iarăși.

14. Iară cel ce va bea din apa carea Eu voi da lui nu va însetoșa în veac. Ci apa carea voi da lui va fi întru el izvor de apă curgătoare în viața de veaci”.

15. Zis-au către Dânsul muiarea: „Doamne, dă-mi această apă, ca nici să mai însătoșez, nici să mai viu aici să iau apă”.

16. Zis-au ei Iisus: „Mergi și chiiamă pre bărbatul tău și vino aici”.

17. Răspuns-au muiarea și i-au zis Lui: „Nu am bărbat”. Zis-au ei Iisus: „Bine ai zis că: «Nu am bărbat».

18. Că cinci bărbați ai avut și acum pre cine ai nu-ți easte ție bărbat. Iată, adevărat ai zis”.

19. Zis-au Lui muiarea: „Doamne, văz că proroc ești Tu.

2 Leage 12, 5 20. Părinții noștri în muntele acesta s-au închinat și voi ziceți că în Ierusalim easte locul unde să cade a să închina”.

21. Zis-au ei Iisus: „Muiare, creade-Mă că va veni vreame când, nici în muntele acesta, nici în Ierusalim, vă veți închina Tatălui.

4 Împă. 17, 40 22. Voi vă închinați cărui nu știți. Noi ne închinăm Cărui știm, că mântuirea din Iudeea easte.

23. Ci vine vreamea, și acum easte, când închinătorii cei adevărați să vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul, că și Tatăl pre unii ca aceștia caută, carii să se închine Lui.

2 Cor. 3, 17 24. Duh easte Dumnezeu și cine să închină Lui să cade să se închine cu duhul și cu adevărul”.

25. Zis-au Lui muiarea: „Știm că va să vie Mesia (Carele să chiiamă Hristos). Când va veni Acela, va spune noao toate”.

26. Zis-au ei Iisus: „Eu sânt, Cel ce grăiesc cu Tine”.

27. Și atunci, au venit ucenicii Lui și să mira căci grăia cu muiarea. Însă nimenea nu l-au zis: „Ce cauți?”, sau: „Ce grăiești cu dânsa?”

28. Iară muiarea au lăsat vadra sa și au mers în cetate și au zis oamenilor:

29. „Veniți și vedeți pre omul carele mi-au spus mie toate câte am făcut. Au, doară, Acela easte Hristos?”

30. Deci, au ieșit din cetate și venea la Dânsul.

31. Iară, între aceastea, L-au rugat pre El ucenicii, zicând: „Dascale, mănâncă”.

32. Iară El au zis lor: „Eu am a mânca bucatele care voi nu le știți”.

33. Iară ucenicii grăia între sine: „Au, doară, l-au adus Lui cineva să mănânce?”

34. Zis-au lor Iisus: „Mâncarea Mea easte ca să fac voia Celui ce M-au trimis pre Mi-

ne să săvârșesc lucrul Lui.

35. Au nu voi ziceți că încă patru luni sânt și săcerișul vine? Iată, zic voao, rădicați ochii voștri și vedeți holdele,* că sânt albe și aproape de seceriș. *Mate. 9, 37

36. Și cel ce va secera plată va lua și va strânge rodul întru viața veacilor, ca să să bucure dimpreună și cel ce samănă și cel ce seaceră. Luca 10, 2

37. Că de aceasta easte cuvântul cel adevărat, că altul easte cel ce samănă și altul cel ce seaceră.

38. Eu v-am trimis pre voi să secerăți unde voi nu v-ați ostenit; alții s-au ostenit și voi ați intrat întru osteneala lor”.

39. Iară din cetatea aceea mulți au crezut într-Însul din samarineani, pentru cuvântul muiării carea mărturisea că: „Mi-au spus mie toate câte am făcut”.

40. Iară deacă au venit la Dânsul samarineanii, L-au rugat ca să rămâie la ei. Și au rămas acolo doao zile.

41. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui,

42. Iară muiării zicea că: „De acum nu pentru vorba ta creadem, că înșine am auzit și știm că Acesta easte adevărat Mântuitorul lumii, Hristos”.

43. Iară după doao zile, au ieșit de acolo și S-au dus în Galileea.

44.* Că Însuși Iisus au mărturisit că proroc în moșia sa ci[n]ste nu are. *Mate. 13, 57

45.* Deci, venind în Galileea, L-au priimit pre El galileeanii, că au fost văzut toate câte făcuse în Ierusalim la praznic; că și ei venise la praznic. Marco 6, 4 Luca 4, 24

46. Venit-au, dară, Iisus iarăși în Cana Galileii,* unde au făcut apa vin. Și era un om împărătesc, al căruia fiiu bolea în Capernaum. *Mate. 4, 12 Marco 1, 14

47. Acesta, auzind că Iisus au venit din Iudeea în Galileea, mers-au la El și L-au rugat ca să Să pogoară să tămăduiască pre fiiul lui, că era să moară. Luca 4, 14 *Sus 2, 9

48. Zis-au Iisus către el: „De nu veți vedea seamne și minuni, nu veți creade”.

49. Zis-au către El omul împărătesc: „Doamne, pogoară mai înainte de ce moare fiiul meu”.

50. Zis-au Iisus lui: „Pasă, că fiiul tău viu easte”. Și au crezut omul cuvântului carele au zis lui Iisus și s-au dus.

51. Și, când să pogorea el, slugile lui l-au întimpinat și i-au spus, zicând că: „Feciorul tău easte viu”.

52. Și i-au întrebat pre ei de ceasul în care i-au fost mai bine. Și ei au zis lui că: „Ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile”.

53. Deci, au cunoscut tatăl că acela au fost ceasul întru care au zis Iisus lui că: „Fiiul tău viu easte”. Și au crezut el

și toată casa lui.

54. Acesta iarăși al doilea semn au făcut Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

CAP 5

Iisus, la scaldătoare tămăduind bolnavul cel de treizeci și opt de ani slăbănog, îi poruncește, sâmbăta, a-și lua patul. Jidovilor ce hulea aceasta răspunde că toate ale Sale împreună cu Tatăl lucrează și morții înviiază. Și a fi judecătoriu de la El rânduit tuturor, de Carele și Ioan și lucrurile sale și Tatăl încă și însuși Moisi mărturisește.

*Leviț.
23, 4
2 Leage
16, 1

1. upă acestea, era sărbătoarea jidovilor și s-au suit Iisus în Ierusalim.

2. și easte în Ierusalim Lacul Oii, care să chiiamă ovreiaște Vitezda, cinci foșoare având.

3. Întru acealea zăcea mulțime multă de bolnavi, orbi, șchiopi, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Că îngerul Domnului la vreme să pogorea în lac și turbura apa. Și carele intra întâiu după turburarea apei să făcea sănătos, ori de ce boală era ținut.

5. Și era acolo un om, treizeci și opt de ani având în boala sa.

6. Pre acesta văzind Iisus zăcând și cunoscând că, iată, multă vreme avea în boala sa, zis-au lui: „Vei să fii sănătos?”

7. Răspuns-au Lui bolnavul: „Doamne, om nu am ca, deacă să va turbura apa, să mă bage în lac; deci, până când merg eu, altul înaintea mea să pogoară”.

8. Zis-au Iisus lui: „Scoală, ia patul tău și umblă”.

9. Și îndată s-au făcut sănătos omul și și-au luat patul său și umbla. Și era sâmbătă întru acea zi.

*Ieșir.
20, 11
Ieremie
17, 24

10. Deci, zicea jidovii celui vindecat: „Sâmbătă easte, nu să cade ție a lua patul”.

11. Iară el au răspuns lor: „Cel ce m-au făcut sănătos, Acela mi-au zis: «Ia-ți patul tău și umblă»”.

12. Deci, l-au întrebat pre el: „Care easte omul cel ce ți-au zis: «Ia-ți patul tău și umblă?»”

13. Iară cel vindecat nu știa cine easte, că Iisus ieșisă din norodul carele era întru acel loc.

14. După aceaea, l-au aflat pre el Iisus în besearică și i-au zis lui: „Iată că te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu fie ție ceva mai rău”.

15. Mers-au omul acela și au vestit jidovilor că Iisus easte Carele l-au făcut pre el sănătos.

16. Și pentru aceasta gonea jidovii pre Iisus și căuta să-L omoară pre El, căci făcea aceastea sâmbăta.

17. Iară Iisus le-au răspuns lor: „Tatăl

Mieu până acum lucrează; și Eu lucrez”.

18. Deci, pentru aceasta, mai vârtos căuta jidovii pre El să-L ucidă, că nu numai dezlega sâmbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-I easte Tată, tocma făcându-Să lui Dumnezeu.

19. Iară Iisus au răspuns și au zis lor: „Adevăr, adevăr zic voao, nu poate face Fiiul de la Sine nimica, de nu va vedea pre Tatăl făcând; că ceale ce face El, aceastea și Fiiul așijderea le face.

20. Că Tatăl iubeaște pre Fiiul și toate arată Lui, care le face El, și mai mari lucruri decât aceastea va arăta Lui, ca să vă mirați voi.

21. Că, precum Tatăl scoală pre morți și-i înviiază, așa și Fiiul pre carii voiaște îi înviiază.

22. Că Tatăl pre nimenea nu judecă, ci toată judecata o au dat Fiiului,

23. Ca toți să cinstească pre Fiiul, cum cinstesc pre Tatăl. Cel ce nu cinsteaște pre Fiiul, nu cinsteaște pre Tatăl, Cel ce L-au trimis pre El.

24. Amin, amin zic voao, cel ce ascultă cuvântul Mieu și creade întru Cel ce M-au trimis, are viața veacilor și la judecată nu va veni, ci au trecut din moarte în viață.

25. Amin, amin zic voao, că va veni ceasul, și acum easte, când morții vor auzi glasul Fiiului lui Dumnezeu și carii vor auzi vor învia.

26. Că, precum are Tatăl viață întru Sine, așa au dat și Fiiului viață să aibă întru Sine;

27. Și puteare au dat Lui și judecată să facă, căci Fiiu Omenesc easte.

28. Nu vă mirați de aceasta, că vine ceasul întru care toți cei ce sânt în mormânturi vor auzi glasul Lui,

29.* Și vor ieși cei ce au făcut bine, întru învierea vieții, iară cei ce au făcut reale, întru învierea osândirei. *Mat. 25, 46

30. Nu pociu să fac Eu de la Mine nimica; cum auz, judec; și judecata Mea dreaptă easte, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Tatălui, Care M-au trimis pre Mine.

31. De mărturisesc Eu de Mine, mărturiia Mea nu easte adevărată.

32.* Altul easte carele mărturiseaște de Mine; și știu că adevărată easte mărturiia carea mărturiseaște de Mine. *Mate. 3, 17

33. Voi ați trimis la Ioan și au mărturisit adevărul. Sus 1, 15

34. Iară Eu nu de la om iau mărturie, ci aceastea zic, ca voi să vă mântuiți.

35. Acela era făclie arzind și luminând, iară voi ați vrut să vă bucurați într-un ceas în lumina Lui.

36. Iară Eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan; că lucrurile care Mi le-au dat Tatăl ca să le săvârșesc, aceaste lucruri

care Eu le fac mărturisesc de Mine că Tatăl M-au trimis.

- *Mat. 37. Și Tatăl, Carele M-au trimis,* Acela au
3, 17 mărturisit de Mine. Nici glasul Lui nu L-ați
17, 5 auzit vreodată, nici chipul Lui nu L-ați văzut.
2 Leage 38. Și cuvântul Lui nu-l aveți lăcuind întru
4, 12 voi, pentru că pre Carele L-au trimis El,
Aceluia voi nu creadeți.
39. Ispitiți Scripturile, că voao vi să pare
întru eale a avea viața veacilor. Și acealea
sânt care mărturisesc de Mine.
40. Și nu veți să veniți la Mine ca viața să
aveți!
41. Mărire de la oameni nu iau;
42. Ci v-am cunoscut pre voi, că dragostea
lui Dumnezeu nu aveți întru voi.
43. Eu am venit întru numele Părintelui Mie
și nu Mă priimiți; iară de va veni altul întru
numele Său, pre acela veți priimi.
44. Cum puteți voi creade, mărire unul de la
altul luând, și mărirea care easte de la sân-
gure Dumnezeu nu căutați?
45. Să nu vă pară că Eu voiu parî pre voi la
Tatăl. Easte cine pârăște pre voi, Moisi, întru
carele voi nădăduiți.
46. Că, de ați creade lui Moisi, ați creade și
Mie,* că el de Mine au scris.

*Facere
3, 15
22, 18
49, 10
2 Leage
18, 15

CAP 6

Cu cinci pâni și cu doi pești satură Iisus cinci mii de oameni. Fuge, vrând a-L face împărat. Umblă pre mare, cătră ucenici, ce să umfla de vânt. Învață despre pâinea cea cerească și că El e pâinea vieții, și trupul Lui bucata carea trebuie a o mânca, și sângele Lui beutură carea trebuie a o bea. Niște ucenici, smintindu-să de cuvintele Lui, Îl părăsesc, iară apostolii rămân cu El, însă dintră carii unul zice că-i diiavol.

*Mate.
14, 13
Marco
6, 32
Luca
9, 10

- 1.* upă aceastea, au mers Iisus de
ceaea parte de marea Galileii,
a Tiveriadei.
2. Și mergea după El norod mult,
că vedea seamnele Lui, carele făcea preste
cei bolnavi.
3. Și au mers în munte Iisus și acolo ședea
cu ucenicii Săi.
4. Și era aproape Paștile, sărbătoarea
jidovilor.
5. Deci, rădicându-și Iisus ochii și văzind
că norod mult vine la Dânsul, au zis către
Filip: „De unde vom cumpăra pâine, ca să
mănânce aceștia?”
6. (Iară aceasta zicea ispitind pre el, că
Însuși știa ce va face).
7. Răspuns-au Filip: „Pâine de doao sute
de dinari nu va ajunge lor, ca să ia unul
fieștecarele din ei câte puțintel”.
8. Zis-au Lui unul din ucenicii Lui, Andrei,
fratele lui Simon Petru:
9. „Easte un fecior aici, carele are

cinci pâni de orz și doi pești. Dară ce sânt
aceastea la atâta?”

10. Iară Iisus au zis: „Faceți pre oameni să
șează”. Și era iarbă multă întru acel loc.
Deci, au șezut cu numărul ca cinci mii de
bărbați.

11. Iară Iisus au luat pâinile și, mulțămind,
au dat ucenicilor; iară ucenicii celor ce
ședea, așijderea, și din pești, cât au vrut.

12. Iară după ce s-au săturat, zis-au
ucenicilor Săi: „Strângeți sfărmiturile care
au rămas, ca să nu piară ceva”.

13. Deci, au strâns și au umplut doaspre-
zece coșnițe de sfărmituri din cinci pâni
de orz, care au fost rămas de la cei ce mân-
case.

14. Iară oamenii aceia, văzind semnul care-L
făcuse Iisus, zicea că Acesta easte cu adevărat
Prorocul, Carele va să vie în lume.

15. Iară Iisus cunoscând că vor să vie și să-L
răpească, ca să-L facă împărat,* s-au dus iarăși
în munte, numai Însuși sân-
gure.

*Mate.
14, 23
Marco
6, 46

16. Și, după ce s-au făcut seară, s-au pogorât
ucenicii Lui la mare.

17. Și, întrând în corabie, mergea de ceaea
parte de mare, în Capernaum. Și, iată, s-au
făcut întunearec și încă nu venisă la ei Iisus,
18. Iară marea să umfla, suflând vânt mare.

19. Și, venind ei pre mare, ca la doaozeci și
cinci sau treizeci de stadii, văzut-au pre Iisus
umblând pre mare și aproape de corabie
fiind, și s-au înfricoșat.

20. Iară El au zis lor: „Eu sânt, nu vă
teameți!”

21. Deci, au vrut să-L ia pre Dânsul în
corabie și îndată corabiia au sosit la
pământul în care mergea ei.

22. A doao zi, norodul care sta de ceaea
parte de mare, văzând că altă corabie nu era
acolo, fără numai una, întru carea intrase
ucenicii Lui, și cum că Iisus nu intrasă în
corabie cu ucenicii Lui, ci numai sân-
gurele Lui s-au dus,

23. Iară alte corăbii venisă de la Tiveriada,
aproape de locul unde mâncase pâinea,
mulțămind Domnul,

24. Iară văzând norodul că Iisus nu era
acolo, nici ucenicii Lui, au intrat și ei în
corabie și au mers în Capernaum, căutând
pre Iisus.

25. Și, aflându-L pre El de ceaea parte de
mare, zis-au Lui: „Învățătoriule, când ai
venit aici?”

26. Răspuns-au lor Iisus și au zis: „Amin,
amin zic voao, Mă căutați, nu pentru că ați
văzut seamne, ci pentru că ați mâncat din
pâni și v-ați săturat.

27. Lucrați nu mâncare peritoare, ci mân-
carea carea rămâne în viața veacilor, carea

- *Mat. 3, 17 va da voao Fiiul Omenesc,* că pre Acesta L-au însemnat Tatăl Dumnezeu”.
- 17, 5 28. Deci, au zis cătră El: „Ce vom face să
Sus lucrăm lucrurile lui Dumnezeu?”
- 1, 32 29. Răspuns-au Iisus și au zis lor:* „Acesta
*1 Ioan este lucrul lui Dumnezeu, ca să creadeți
3, 23 întru Acela pre Carele L-au trimis El”.
30. Deci, I-au zis Lui: „Ce semn faci Tu, ca
să vedem și să creadem Ție? Ce lucrezi?
31. Părinții noștri au mâncat mană în pustie,
Ieșir. cum easte scris, pâine din ceriu le-au dat
16, 16 lor să mănecă”.
- Numer. 32. Deci, le-au zis lor Iisus: „Amin, amin zic
11, 7 voao, nu Moisi au dat voao pâine din ceriu;
Psalmi ci Tatăl Mieu dă voao pâinea cea adevărată
77, 24 din ceriu.
33. Că pâinea lui Dumnezeu easte, carea
pogoră din ceriu și dă viață lumii”.
34. Deci, au zis cătră El: „Doamne, pururea
dă-ne noao pâinea aceasta”.
35. Și le-au zis lor Iisus: „Eu sânt pâinea
Sira. vieții. Cel ce vine la Mine nu va flămânzi și
24, 23 cel ce creade întru Mine nu va înseta
niciodată.
36. Ci am zis voao că M-ați și văzut și nu
creadeți.
37. Tot ce-Mi dă Mie Tatăl la Mine va veni,
și pre cel ce vine la Mine nu-l voi scoate
afară;
38. Că M-am pogorât din ceriu, nu ca să fac
voia Mea, ci voia Celui ce M-au trimis pre
Mine.
39. Iară aceasta easte voia Celui ce M-au
trimis pre Mine, a Tatălui, ca tot ce Mi-au
dat Mie să nu pierz dintr-însul, ci să-l înviez
în zioa cea de apoi.
40. Iară aceasta easte voia Celui ce M-au
trimis pre Mine, ca tot cine veade pre Fiiul și
creade întru El să aibă viață de veaci. Și Eu
voiu învia pre El în zioa cea de apoi”.
41. Deci, cârtea jidovii pentru El, căci au
fost zis că: „Eu sânt pâinea carea au pogorât
din ceriu”.
- *Mat. 42. Și zicea:* „Au nu easte Acesta Iisus, fiiul
13, 55 lui Iosiv, al Căruia tată și mumă îi știm noi?
Marco Cum, dară, zice El că: «Din ceriu M-am
6, 3 pogorât?»”
43. Deci, au răspuns Iisus și le-au zis lor:
„Nu cârtiți între voi.
44. Nimene nu poate veni la Mine, de nu-l
va trage pre el Tatăl, Cel ce M-au trimis pre
Mine. Și Eu îl voi învia pre el în zioa cea de
apoi.
- *Isaia 45. Easte scris în proroci:* «Și vor fi toți
54, 13 învățații lui Dumnezeu». Drept aceaea, tot
cel ce aude de la Tatăl și învață vine la Mine.
- *Mat. 46.* Nu pentru că au văzut cineva pre Tatăl,
11, 27 fără numai Cel ce easte de la Dumnezeu;
Acesta au văzut pre Tatăl.
47. Amin, amin zic voao, cel ce creade întru
Mine are viața de veaci.
48. Eu sânt pâinea vieții.
- 49.* Părinții voștri au mâncat mană în pustie
și au murit. *Ieșir.
16, 14
50. Aceasta easte pâinea carea pogoră din
ceriu, ca cine va mânca din ea să nu moară.
51. Eu sânt pâinea cea vie, carea s-au pogorât
din ceriu. De va mânca cineva din pâinea
aceasta, va trăi în veaci; și pâinea carea Eu o
voiu da trupul Mieu easte, care îl voi da Eu
pentru viața lumii”.
52. Deci, să pricea între sine jidovii, zicând:
„Cum poate Acesta să-Și dea noao trupul
să-l mănecăm?”
53. Zis-au lor Iisus: „Amin, amin zic voao,
de nu veți mânca trupul Fiiului Omenesc și
nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață
întru voi.
54. Cel ce mănecă trupul Mieu și bea
sângele Mieu are viața veacilor și Eu îl voi
învia pre El în zioa cea de apoi.
55. Că trupul Mieu cu adevărat easte
măncare și sângele Mieu cu adevărat easte
beătură.
- 56.* Cel ce mănecă trupul Mieu și bea *1 Cor.
11, 27 sângele Mieu întru Mine rămâne, și Eu întru
el.
57. Precum au trimis pre Mine Tatăl cel viu
și Eu viez prin Tatăl, și cel ce Mă va mânca
pre Mine, acela încă va fi viu prin Mine.
58. Aceasta easte pâinea carea s-au pogorât
din ceriu, nu precum au mâncat părinții voștri
mană și au murit. Cel ce va mânca pâinea
aceasta viu va fi în veac”.
59. Aceastea au zis în sinagoga, învățind în
Capernaum.
60. Deci, mulți auzind din ucenicii Lui, au
zis: „Greu easte acest cuvânt! Cine poate a-l
asculta?”
61. Iară Iisus, cunoscând întru Sâne că
pentru aceasta cârtesc ucenicii Lui, zis-au lor:
„Dar aceasta vă smintește pre voi?
62. Dar de veți vedea* pre Fiiul Omenesc *Sus
3, 13 suindu-Să unde era întâiu?
63. Duhul easte carele înviază; iară trupul
nu folosește nimic. Cuvintele care grăiesc
Eu voao duh sânt și viață sânt.
64. Ci sânt dintru voi unii carii nu cred”. Că
știa din început Iisus carii sânt cei ce nu
cred și cine easte cel ce va să-L vânză pre El.
65. Și zicea: „Pentru aceasta am zis voao că
nimene nu poate veni la Mine, de nu va fi dat
lui de la Tatăl Mieu”.
66. Dintru aceasta mulți din ucenicii Lui s-au
dus înapoi și mai mult cu El nu umbla.
67. Deci, zis-au Iisus celor doisprezece:
„Au, doară, și voi veți să vă duceți?”
68. Răspuns-au Lui Simon Petru: „Doamne,
la cine vom merge? Cuvintele vieții
veacinice ai.

Mat. 69. **Și noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristos, Fiiul lui Dumnezeu Celui viu”.**

16, 16 Marco
8, 29 Luca
9, 20 **70. Răspuns-au lor Iisus: „Au nu v-am ales Eu pre voi doisprezece și dintru voi unul easte diavol?”**

71. Iară zicea pre Iuda lui Simon Iscarioteanul, că acesta era carele să-L vânză pre El, unul fiind din cei doisprezece.

CAP 7

La praznicul corturilor, ca în taină suindu-Să, învinge cu învățatura Sa pre jidovi, că nedrept L-ar fi hulit pentru ce au vindecat omul sâmbăta. Pre cei însetați la Sine chiiamă și de El gloata în multe chipuri grăiaște. Slujitorii cei trimiși a-L prinde, auzind propoveduirea Lui, Îl laudă. Ci și Nicodim, mântuindu-l, rău aude de la a[r]hieriei și farisei.

1. **i după aceastea, umbla Iisus în Galileea, că nu vrea să umble în Iudeea, că-L căuta pre El jidovii să-L ucidă.**

*Levi. 23, 34 **2. Și era aproape praznicul jidovesc*, înfigerea corturilor.**

3. Și au zis cătră Dânsul frații Lui: „Treci de aici și mergi în Iudeea, ca să vază și ucenicii Tăi lucrurile Tale, care le faci.

4. Că nimene nu face întru ascuns ceva și caută să fie însuși arătat. Deaca faci aceastea, arată-Te pre Tine lumii”.

5. Că nici frații Lui nu credea întru Dânsul.

6. Deci au zis lor Iisus: „Vreamea Mea încă nu au venit; iară vreamea voastră pururea gata easte.

7. Nu poate lumea să vă urască pre voi, iară pre Mine Mă uraște, că Eu mărturisesc de dânsa că lucrurile ei sânt reale.

8. Voi vă suiți la praznicul acesta; iară Eu încă nu Mă suiți la praznicul acesta, că vreamea Mea încă nu s-au umplut”.

9. Și aceastea zicând lor, au rămas în Galileea.

10. Iară după ce s-au suit frații Lui, atunci S-au suit și El la praznic, nu de față, ci cam pre ascuns.

11. Iară jidovii căuta pre El la praznic și zicea: „Unde easte Acela?”

12. Și cârtire multă era întră gloate pentru El, că unii zicea că bun easte. Alții zicea: „Ba, ci înșeală norodul”.

13. Însă nimene nu grăia pentru Dânsul de față, că se temea de jidovi.

14. Iară la înjumătățarea praznicului S-au suit Iisus în besearică și învăța.

15. Și să mira jidovii, zicând: „Cum știe Acesta carte, și nu au învățat?”

16. Deci, le-au răspuns lor Iisus și au zis: „A Mea învățatură nu easte a Mea, ci a Celuia ce M-au trimis pre Mine.

17. De va vrea cineva să facă voia Lui,

va cunoaște din învățatură de easte de la Dumnezeu, au Eu de la Mine grăiesc.

18. Cel ce grăiaște de la sine mărirea sa caută; iară cel ce caută mărirea celui ce l-au trimis pre el, acesta adevărat easte și nedreptate nu easte întru el.

19.* Au nu Moisi v-au dat voao Leagea și nimene dintru voi nu face Leagea? Ce Mă căutați să Mă ucideți?” *Ieșir. 24, 3

20.* Răspuns-au gloata și au zis: „Drac ai. Cine Te caută să Te uciză?” *Sus 5, 18

21. Răspuns-au Iisus și au zis lor: „Un lucru am făcut și vă mirați toți.

22. Pentru aceasta v-au dat voao* Moisi tăierea împrejur (nu pentru că de la Moisi easte, ci de la părinți). Și sâmbăta tăiați împrejur pre om. *Levi. 12, 3 Facere 17, 10

23. Deacă ia omul tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice Leagea lui Moisi, pre Mine vă mâniați pentru că am făcut omul tot sănătos, sâmbăta?

24.* Nu judecați după față, ci judecați dreaptă judecați”. *2 Leage 1, 16

25. Deci, zicea unii din ierusalimleani: „Dar nu easte Acesta pre Carele caută să-L uciză?”

26. Și, iată, de față grăiaște și nimica nu-l zic Lui. Au, doară, cu adevărat au cunoscut domnii că Acesta easte adevărat Hristos?

27. Ci pre Acesta noi Îl știm de unde easte, iară pre Hristos, când va veni, nimene nu va ști de unde easte”.

28. Deci, au strigat Iisus în besearică, învățind și zicând: „Și pre Mine Mă știți și știți de unde sânt. Și de la Mine nu am venit, ci easte adevărat Cel ce M-au trimis pre Mine, pre Carele voi nu-L știți.

29. Iară Eu Îl știu pre El, că de la El sânt și El M-au trimis pre Mine”.

30. Deci, căuta să-L prinză pre El și nimene nu au pus mânilor pre Dânsul, că încă nu venisă ceasul Lui.

31. Iară mulți din norod au crezut în El și zicea că: „Hristos, când va veni, au mai multe seamne va face decât aceastea, care Acesta le-au făcut?”

32. Auzit-au fariseii gloata cârtind despre Dânsul aceastea și au trimis fariseii și arhieriei slujitori ca să-L prinză pre El.

33. Deci, au zis Iisus lor: „Încă puțină vreame sânt cu voi și merg la Cel ce M-au trimis pre Mine.

34.* Căuta-Mă-veți pre Mine și nu Mă veți afla; și unde sânt Eu, voi nu puteți veni”. *Jos 13, 33

35. Deci, au zis jidovii întră sine: „Unde se va duce Acesta, că noi nu-L vom afla pre El? Au, doară, întru râsipirea elinilor Să va duce și va învăța pre elini?”

36. Care easte cuvântul care l-au zis: «Căuta-Mă-veți pre Mine și nu Mă veți afla. Și unde sânt Eu, voi nu puteți veni?»

37. Iară în zioa cea mai de pre urmă, cea mare* a praznicului, sta Iisus și striga, *Leviț. 23, 27

zicând: „De însătoșează cineva, să vie la Mine și să bea.

*2 Leage 18, 15 Ioan [Ioil] 2, 28 Fapte 2, 17

38.* Cel ce crede întru Mine, cum zice Scriptura, râuri de apă vie vor curge din pântecele lui”.

39. (Iară aceasta au zis de Duhul, Carele era să-L priimească cei ce cred întru Dânsul, că încă nu era Duh Sfânt, că Iisus încă nu era proslăvit).

40. Deci, mulți din norod, auzind cuvântul, zicea: „Acesta easte cu adevărat Prorocul”.

41. Alții zicea: „Acesta easte Hristos”. Iară alții zicea: „Au, doară, din Galileea vine Hristos?”

*Mihe. 5, 2 Mate. 2, 6

42.* Au nu zice Scriptura că din sămânța lui David și din orașul Vitleemului, unde era David, va să vie Hristos?”

43. Și s-au făcut price în norod pentru El.

44. Iară unii dintră ei vrea să-L prinză pre Dânsul, ci nimenea nu și-au pus mâinile pre El.

45. Și au venit slugile la arhierii și la fariseii și le-au zis lor aceia: „Pentru ce nu L-ați adus pre Dânsul?”

46. Răspuns-au slugile: „Niciodată nu au grăit om ca Acest Om”.

47. Deci, au răspuns lor fariseii: „Au, doară, și voi v-ați înșelat?”

48. Au, doară, cineva din domni au crezut într-Însul, sau din farisei?”

49. Ci norodul acesta, carele nu știe Leagea, blăstămat easte!”

*Sus 3, 2

50. Zis-au cătră dânșii Nicodim,* carele venisă la El, noaptea, unul fiind dintru dânșii:

*2 Leage 17, 8 19, 15

51.* „Au, doară, Leagea noastră judecă pre om de nu va auzi de la Dânsul mai înainte și va cunoaște ce să facă?”

52. Răspuns-au și i-au zis lui: „Au, doară, și tu ești din Galileea? Ispiteaște și vezi că proroc din Galileea nu s-au sculat”.

53. Și s-au dus fieștecarele la casa sa.

CAP 8

Muiarea cea aflată în preacurvie, scriind pre pământ, o dezleagă. Să zice pre Sine Lumina lumii și că fariseii vor muri în păcatul său. Și carii sânt adevărat ucenicii Lui, și carii slugi sau slobozi. Zice că aceia nici din Dumnezeu, nici din Avraam, ci din tatăl deavolul sânt, carii nu cred Celui ce zice adevărul. Hulitorilor zice că El drac nu are, ci cinsteaște pre Tatăl. Și mai nainte de a fi Avraam, El easte. Și vrând a-L ucide cu pietri, luându-Să din vederea lor, iasă din besearică.

1. ară Iisus S-au dus în Muntele Maslinilor.

2. Dimineață, iarăși au venit în besearică și tot norodul au venit la El; și șezind, învăța pre ei.

3. Și cărturarii și fariseii au adus

la El o muiare prinsă în preacurvie. Și puindu-o pre dânsa în mijloc,

4. Zis-au Lui: „Învățătoriule, această muiare s-au prins acum în preacurvie.

5.* Iară în Leage, Moisi ne-au poruncit noao unele ca aceastea, să să uciză cu pietri. Dară Tu ce zici?” *Leviț. 20, 10

6. Și aceasta zicea ispitindu-L pre Dânsul, ca să aibă ce pârî împotriva Lui. Iar Iisus, plecându-Să jos, au scris cu deagetul pre pământ.

7. Și neîncetând a-L întreba pre Dânsul, S-au rădicat și au zis lor:* „Cel ce easte făr’ de păcat întru voi, acela întâiu să arunce piatră asupra ei” *2 Leage 17, 7

8. Și iarăși, plecându-Să jos, scriia pre pământ.

9. Iară ei auzând și cunoștința vădindu-L, ieșea unul după altul, începând de la cei mai bătrâni până la cei mai de jos. Și au rămas Iisus singur și muiarea, în mijloc, stând.

10. Și, rădicându-Să, Iisus și nevăzind pre nimene, numai pre muiare, au zis ei: „Muiare, unde sânt pârâșii tăi? Nimene nu te-au osindit?”

11. Iară ea au zis: „Nimene, Doamne”. Și au zis ei Iisus: „Nici Eu te osândesc. Du-te și, de acum, să nu mai păcătuiești”.

12. Deci, iarăși le-au grăit lor Iisus, zicând:* „Eu sânt Lumina lumii, cel ce vine după Mine nu va umbla întru întunearec, ci va avea lumina vieții”. *1 Ioa. 1, 9

13. Iară fariseii l-au zis Lui: „Tu însuși mărturisești de Tine; mărturiia Ta nu easte adevărată”.

14. Răspuns-au Iisus și au zis lor: „Măcar deși mărturisesc Eu de Mine, adevărată easte mărturiia Mea. Că știu de unde am venit și unde merg. Iară voi nu știți de unde viu și unde merg.

15. Voi după trup judecați; Eu nu judec pre nimene.

16. Și, de judec Eu, judecata Mea adevărată easte, că nu sânt Eu singur, ci Eu și Tatăl, Cel ce M-au trimis pre Mine.

17. Și în Leagea voastră scris easte* că mărturiia a doi oameni adevărată easte. *2 Leage 17, 6

18. Eu sânt Cel ce mărturisesc de Mine Însuși și mărturiseaște de Mine Tatăl Carele M-au trimis”. 8, 19 Mat. 18, 20

19. Și zicea ei Lui: „Unde easte Tatăl Tău?” 2 Cor. 13, 1

Răspuns-au Iisus: „Nici pre Mine știți, nici pre Tatăl Mieu. Că, de M-ați ști pre Mine, ați ști și pre Tatăl Mieu”. Evrei 10, 28

20. Aceaste cuvinte au grăit Iisus în vistierie învățind în besearică și nimene nu l-au prins pre Dânsul, că încă nu venisă ceasul Lui.

21. Deci, iarăși au zis lor Iisus: „Eu merg și Mă veți căuta pre Mine și în păcatul vostru veți muri. Unde merg Eu, voi nu puteți veni”.

22. Deci, zicea jidovii: „Au, doară, Însuși va să Să uciză, că zice: «Unde merg Eu, voi nu puteți veni»”.

23. Și le-au zis lor: „Voi din cei de jos sânteți, Eu din cei de sus sânt. Voi din lumea aceasta sânteți, Eu nu sânt din lumea aceasta.

24. Deci, am zis voao că veți muri în păcatele voastre, că, de nu veți crede că Eu sânt, veți muri în păcatele voastre”.

25. Deci, zicea ei Lui: „Tu cine ești?” Și le-au zis lor Iisus: „Începutul, Care și grăiesc voao.

Rom. 3, 4 26. Multe am de voi a grăi și a judeca. Ci Cel ce M-au trimis pre Mine adevărat este și Eu ceale ce am auzit de la Dânsul, acealea grăiesc în lume”.

27. Ei nu au cunoscut că pre Tatăl zicea lor.

28. Deci, le-au zis lor Iisus: „Când veți înălța pre Fiiul Omenesc, atunci veți cunoaște că Eu sânt și de la Mine nimica nu fac, ci, precum M-au învățat pre Mine Tatăl Mieu, aceastea grăiesc.

29. Și cel ce M-au trimis pre Mine cu Mine este; nu M-au lăsat pre Mine singur Tatăl, că Eu pururea fac ceale ce plac Lui”.

30. Aceastea grăind El, mulți au crezut întru El.

31. Deci, zicea Iisus cătră jidovii carii crezuse Lui: „De veți rămânea voi întru cuvântul Mieu, cu adevărat ucenicii Miei veți fi.

32. Și veți cunoaște adevărul și adevărul vă va slobozi pre voi”.

33. Răspuns-au ei Lui: „Sămânța lui Avraam sântem și nimănu, niciodată, nu am fost robi. Dară Tu cum zici că: «Veți fi slobozi?»”

Rom. 6, 16 34. Răspuns-au lor Iisus: „Amin, amin zic voao, că tot cel ce face păcatul rob este păcatului.

2 Petr. 2, 12 35. Iară robul nu rămâne în casă în veaci, iară Fiiul rămâne în veaci.

36. Deci, de va slobozi pre voi Fiiul, cu adevărat slobozi veți fi.

37. Știu că sămânța lui Avraam sânteți. Ci Mă căutați pre Mine să Mă ucideți, pentru că cuvântul Mieu nu încapă în voi.

38. Eu ce am văzut la Tatăl Mieu grăiesc, și voi ce ați văzut la tatăl vostru faceți”.

39. Răspuns-au ei și au zis Lui: „Tatăl nostru Avraam este”. Zis-au lor Iisus: „De ați fi fiii lui Avraam, lucrurile lui Avraam ați face.

40. Iară acum Mă căutați să Mă ucideți pre Mine, Omul cel ce v-am grăit voao adevărul, care l-am auzit de la Dumnezeu. Aceasta Avraam nu au făcut.

41. Voi faceți lucrurile părintelui vos-

tru”. Deci, ei au zis Lui: „Noi din curvie nu sântem născuți. Un tată avem, pre Dumnezeu”.

42. Zis-au lor Iisus: „De ar fi Dumnezeu Tatăl vostru, M-ați iubi pre Mine, că Eu de la Dumnezeu am ieșit și am venit. Că nu Eu de la Mine am venit, ci Acela M-au trimis.

43. Pentru ce nu cunoașteți graiul Mieu? Pentru că nu puteți asculta cuvântul Mieu.

44.* Voi de la tatăl diiavolul sânteți și poftele tatălui vostru voiți să faceți. El era ucigaș de oameni din început și întru adevăr n-au stătit, că nu easte adevăr întru el. Când grăiaște minciună, dintru ale sale grăiaște, că mincinos este și tatăl minciunei. *Ioan 3, 8

45. Iară Eu, pentru că grăiesc adevărul, nu creadeți Mie.

46. Cine dintru voi Mă muștră pre Mine de păcat? Iară deacă grăiesc adevărul, pentru ce nu creadeți Mie?

47.* Cel ce easte de la Dumnezeu graiurile lui Dumnezeu ascultă; pentru aceasta voi nu ascultați, că nu sânteți de la Dumnezeu”. *Ioan 4, 6

48. Deci, au răspuns jidovii și au zis Lui: „Dară nu zicem noi bine, că samarinean ești și drac ai?”

49. Răspuns-au Iisus: „Eu drac nu am, ci cinstesc pre Tatăl Mieu și voi Mă ocărăți pre Mine.

50. Iară Eu nu caut mărirea Mea. Easte Cel ce caută și judecă.

51. Amin, amin zic voao, oricine va ținea cuvântul Mieu nu va vedea moartea în veaci”.

52. Deci, au zis Lui jidovii: „Acum am cunoscut că drac ai. Avraam au murit și prorocii; și Tu zici: «Oricine va ținea cuvântul Mieu nu va gusta moarte în veaci».

53. Au, doară, Tu ești mai mare decât părintele nostru, Avraam, carele au murit, și prorocii au murit. Dară Tu pre Tine cine Te faci?”

54. Răspuns-au Iisus: „De Mă măresc Eu pre Mine Însumi, mărirea Mea nimica nu easte. Easte Tatăl Mieu carele Mă măreaște, pre Carele Îl ziceți voi că easte Dumnezeul vostru.

55. Și nu L-ați cunoscut pre El, iară Eu știu pre El. Și, de voiu zice că nu-L știu pre El, voiu fi aseamenea voao, mincinos. Ci-L știu pre El și cuvântul Lui păzasc.

56. Avraam, tatăl vostru, s-au bucurat ca să vază zioa Mea și au văzut și s-au bucurat”.

57. Deci, au zis jidovii cătră Dânsul: „Cincizeci de ani încă nu ai și pre Avraam l-ai văzut?”

58. Zis-au lor Iisus: „Amin, amin zic voao, mai înainte de ce au fost Avraam, Eu sânt”.

59. Deci, au luat pietri să arunce în El. Iară Iisus S-au ascuns și au ieșit din be-

searică, mergând prin mijlocul lor și au trecut așa.

CAP 9

Pre cel orb din naștere îl luminează sâmbăta. A cării minuni slavă cu multe meșteșugiri să nevoiesc fariseii a o huli. Și, pentru că cel ce fusease orb pre Hristos apără, afară din sinagoga să leapădă. Ci, de la Hristos învățându-să, creade și să închină Lui, Carele spre judecată a fi venit în lume pre Sine Să zice.

1. i trecând, au văzut pre un om orb din naștere.
2. Și L-au întrebat pre El ucenicii Lui, zicând: „Ravi, cine au păcătuit? Acesta, au părinții lui, de s-au născut orb?”
3. Răspuns-au Iisus: „Nici acesta nu au păcătuit, nici părinții lui. Ci ca să se areate lucrurile lui Dumnezeu întru el.
4. Mie mi să cade a lucra lucrurile Celui ce M-au trimis pre Mine; până când easte ziuo, că va veni noaptea, când nimenea nu poate să lucrează.
5. Când sânt în lume, Lumină sânt lumii”.
6. Acestea zicând, au scuipat pre pământ și au făcut tină din scuipătură și au uns ochii orbului cu tină.
7. Și au zis lui: „Mergi de te spală în lacul Siluamului!”, care să tălmăcește: Trimis. Deci s-au dus și s-au spălat și au venit văzind.
8. Iară vecinii și carii îl văzuseră pre el mai înainte că era orb zicea: „Au, doară, nu easte acesta carele ședea și cerea?”
9. Unii zicea că acesta easte. Iară alții zicea că asemenea lui easte. Iară el zicea că: „Eu sânt”.
10. Deci, i-au zis lui: „Dară cum ți s-au deschis ție ochii?”
11. Răspuns-au el și au zis: „Un Om, Carele să chiiamă Iisus, au făcut tină și au uns ochii miei; și au zis mie: «Mergi la lacul Siluamului și te spală».
12. Și, mergând și spălându-mă, am văzut”. Deci, ei au zis lui: „Unde easte Acela?” Zis-au el: „Nu știu”.
13. Dusu-l-au pre dânsul la farisei, pre acela carele odinioară era orb.
14. Și era sâmbătă când au făcut tina Iisus și au deschis ochii lui.
15. Deci, iară l-au întrebat pre el fariseii, cum au văzut? Iară El au zis lor: „Tină au pus mie pre ochi și m-am spălat și văz”.
16. Deci, zicea unii din farisei: „Acest om nu easte de la Dumnezeu, că nu păzește sâmbăta”. Alții zicea: „Cum poate omul păcătos să facă acest fealiu de seamne?” Și era price întră ei.
17. Deci, zicea orbului: „Tu ce zici de Dânsul, pentru că au deschis ochii tăi?” Iară El au zis că proroc easte.

18. Deci jidovii nu credea de dânsul că au fost orb și au văzut, până când au chemat pre părinții celui ce au văzut.

19. Și i-au întrebat pre dâșii, zicând: „Au acesta easte feciorul vostru de carele ziceți că s-au născut orb? Dară acum cum veade?”

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: „Știm că acesta easte feciorul nostru și cum că s-au născut orb.

21. Iară acum cum veade nu știm sau cine au deschis lui ochii noi nu știm. Însuși easte în vârstă, pre dânsul întrebați; însuși de sine să grăiască”.

22. Acestea au zis părinții lui, pentru că să temea de jidovi, că așa așezase jidovii, ca, de-L va mărturisi cineva pre El Hristos, să fie lăpădat din sinagoga.

23. Pentru aceasta, părinții lui au zis că: „În vârstă easte; pre dânsul întrebați”.

24. Deci, au chemat a doao oară pre omul carele fuseasă orb și i-au zis lui: „Dă mărire lui Dumnezeu. Noi știm pre Omul Acesta că easte păcătos”.

25. Iară el au răspuns și au zis: „De easte păcătos nu știu. Una știu, că am fost orb și acum văz”.

26. Deci, ei iară au zis lui: „Ce ți-au făcut ție? Cum ți-au deschis ochii tăi?”

27. Răspuns-au el lor: „Iată, am spus voao și nu ați auzit. Ce voiți iară să auziți? Au, doară, voiți și voi să fiți ucenicii Lui?”

28. Iară ei l-au ocărât pre el și i-au zis: „Tu ești ucenicul Aceluia, iară noi sântem ucenicii lui Moisi.

29. Noi știm că lui Moisi au grăit Dumnezeu, iară pre Acesta nu știm de unde easte”.

30. Răspuns-au omul și au zis lor: „Că întru aceasta easte minune, că voi nu știți de unde easte și au deschis ochii miei.

31. Și știm că Dumnezeu pre păcătoși nu-i ascultă, ci, de easte cineva cinstitoriu de Dumnezeu și face voia Lui, pre acela îl ascultă.

32. Din veac nu s-au auzit că au deschis cineva ochii celui născut orb.

33. De nu ar fi Acesta de la Dumnezeu, nu ar fi putut face nimica”.

34. Răspuns-au ei și au zis lui: „Întru păcate te-ai născut tu tot, și tu ne înveți pre noi?” Și l-au gonit pre el afară.

35. Auzit-au Iisus că l-au gonit afară și, aflându-l pre dânsul, i-au zis lui: „Tu crezi în Fiiul lui Dumnezeu?”

36. Răspuns-au el și au zis: „Cine easte, Doamne, ca să crez întru Dânsul?”

37. Iară Iisus au zis lui: „Și L-ai văzut pre El! Și Cel ce grăiaște cu Tine, Acela easte”.

38. Iară el au zis Lui: „Crez, Doamne”. Și s-au închinat Lui.

39. Și au zis Iisus: „Spre judecată am venit

Eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd să vadă și cei ce văd să fie orbi”.

40. Și au auzit acestea fariseii, carii era cu Dânsul, și au zis Lui: „Au, doară, și noi sântem orbi?”

41. Iară Iisus le-au zis lor: „De ați fi orbi, nu ați avea păcat. Iară acum ziceți că: «Vedem», și păcatul vostru rămâne”.

CAP 10

Hristos scriind pre păstoriul cel adevărat și pre cel năimit, Să zice pre Sine a fi ușe oilor și păstoriu bun, Carele și alte oi are a le aduce la același ocol. Sufletul Său pune ca iarăși să-l ia. Jidovii vreau a-L împoșca cu pietri, că pre Sine din faptele Sale să zice a fi unul cu Tatăl și Fiul lui Dumnezeu. Carea o arată a nu fi blăstăm.

1. „ min, amin zic voao: Cel ce nu întră pre ușe în staulul oilor, ci sare pre airea, acela easte fur și tâlhariu.

2. Iară cel ce întră pre ușe, acela easte păstoriu oilor.

3. Acestuia portariul deschide și oile ascultă glasul lui și pre oile sale le strigă pre nume și le mână.

4. Și, când mână oile sale, umblă înaintea lor și oile merg după dânsul, că știu glasul lui.

5. Iară după cel străin nu merg, ci fug de la dânsul, că nu cunosc glasul străinilor”.

6. Această pildă le-au zis lor Iisus. Iară ei nu au înțeles ce era ceale ce zicea lor.

7. Și iară le-au zis lor Iisus: „Amin, amin zic voao că Eu sânt ușa oilor.

8. Toți câți au venit mai înainte de Mine furi sânt și tâlhari, ci nu i-au ascultat pre dâșii oile.

9. Eu sânt ușa, prin Mine de va întră cineva, să va mântui; și va întră și va ieși și pășune va afla.

10. Furul nu vine, ci numai să fure și să uciză și să piarză. Eu am venit ca viața să aibă și mai mult să aibă.

Isaiia 40, 11 11. Eu sânt păstoriul cel bun. Păstoriul cel bun sufletul său își pune pentru oi.

Iezec. 34, 23 37, 24 12. Iară năimitul, și carele nu easte păstoriu, ale cărui nu sânt oile ale lui, veade lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește pre eale și răsipește oile.

13. Iară năimitul fuge, că năimit easte și nu easte lui grije de oi.

14. Eu sânt păstoriul cel bun și cunosc pre ale Meale și Mă cunosc de la ale Meale.

15.* Precum Mă cunoaște pre Mine Ta-

tăl și Eu cunosc pre Tatăl; și sufletul Mieu Îmi puiu pentru oi. *Mat. 11, 27

16. Și alte oi am, care nu sânt din staulul acesta. Și acealea Mi să cade a le aduce și glasul Mieu vor auzi; și va fi o turmă și un păstoriu. Luca 10, 22

17. Pentru aceasta Mă iubește pre Mine Tatăl,* că Eu puiu sufletul Mieu ca iară să-L iau. *Isaiia 53, 7

18. Nimene nu-l ia de la Mine, ci Eu îl puiu de la Mine Însumi. Puteare am să-l puiu și puteare am iarăși să-l iau. Această pouncă am luat de la Tatăl Mieu”.

19. Deci, iară s-au făcut price întră jidovi pentru cuvintele aceastea.

20. Și zicea mulți dintru ei: „Drac are și easte nebun. Pentru ce-L ascultați?”

21. Alții zicea: „Aceaste cuvinte nu sânt de îndrăcit. Au, doară, poate dracul să deșchiză ochii orbului?”

22.* Și era atunci înnoirile în Ierusalim și era iarnă. *1 Mac. 4, 53

23. Și umbla Iisus în besearică, în pridvoriul lui Solomon. 59

24. Deci, L-au ocolit pre Dânsul jidovii și l-au zis Lui: „Până când ții sufletele noastre îndoite? De ești Tu Hristos, spune-ne noao de față”.

25. Răspuns-au lor Iisus: „Zis-am voao și nu creadeți lucrurile care le fac Eu întru numele Părintelui Mieu. Acealea mărturisesc de Mine.

26. Ci voi nu creadeți, că nu sânteti din oile Meale, precum am zis voao.

27. Oile Meale glasul Mieu ascultă, și Eu le cunosc pre eale, și vin după Mine.

28. Și Eu le dau lor viață veacinică și nu vor peri în veaci. Și nimene nu le va răpi din mâna Mea.

29. Tatăl Mieu, Carele au dat Mie, mai mare decât toți easte. Și nimene nu poate să le răpească din mâna Tatălui Mieu.

30. Eu și Tatăl una sântem”.

31. Deci, jidovii iară au luat pietri, ca să-L uciză pre El.

32. Răspuns-au lor Iisus: „Multe lucruri bune am arătat voao de la Tatăl Mieu. Pentru care dintru aceale lucruri cu pietri aruncați asupra Mea?”

33. Răspuns-au Lui jidovii, zicând: „Pentru lucru bun noi nu aruncăm cu pietri asupra Ta, ci pentru hulă. Și pentru că Tu, om fiind, Te faci pre Tine Dumnezeu”.

34. Răspuns-au lor Iisus: „Dar nu easte scris în Leagea voastră:* «Eu am zis: dumnezei sânteti?» *Psalm 81, 6

35. Dacă pre aceia i-au zis «dumnezei», cătră carii cuvântul lui Dumnezeu s-au făcut

și nu să poate strica Scriptura,

36. Pre Carele Tatăl M-au sfințit și M-au trimis în lume, voi ziceți că: «Hulești», pentru că am zis: «Fiiu al lui Dumnezeu sânt?»

37. De nu fac lucrurile Tatălui Meu, nu-Mi creadeți Mie.

38. Iară de fac și măcar de nu-Mi creadeți Mie, creadeți lucrurilor Meale, ca să cunoașteți și să creadeți că Tatăl este întru Mine și Eu întru El”.

39. Deci, iarăși căuta să-L prinză pre El și au ieșit din mâna lor.

40. Și au mers iarăși de ceaea parte de Iordan, unde era Ioan întâiu botezind, și au rămas acolo.

41. Și mulți au venit la Dânsul și zicea că: „Ioan, cu adevărat, nu au făcut nici un semn. Dar, toate câte au zis Ioan de Acesta, adevărate era”.

42. Și mulți au crezut acolo întru Dânsul.

CAP 11

Iisus înviiază pre Lazar, cel mort de patru zile, grăind multe cu ucenicii și cu Marta. Pentru aceaea, mulți crezind în Hristos. Pentru această minune, făcând sfat arhieriei și fariseii, au rânduit să-L ucigă. Prorocind Caiafa, arhierul, că trebuie să moară Iisus, ca nu tot norodul să piară. Iară Iisus să departă în cetatea Efrem.

1. i era oarecare bolnav, Lazar, din Vitaniia, din satul Mariei și al Martei, surorii ei.

*Mat. 26, 7
Luca 7, 37
Jos 12, 3

2. (Și era Mariia,* ceaea ce unseasă pre Domnul cu mir și șterseasă picioarele Lui cu părul său, al căruia frate, Lazar, era bolnav).

3. Și trimiseasă surorile lui la El, zicând: „Doamne, iată, acela pre carele iubești easte bolnav.

4. Iară Iisus, auzind, au zis: „Această boală nu easte spre moarte, ci pentru mărirea lui Dumnezeu, ca să Să mărească Fiiul lui Dumnezeu printr-însa”.

5. Că iubea Iisus pre Marta și pre sora ei și pre Lazar.

6. Deci, cât au auzit că easte bolnav, atunci S-au zăbovit întru același loc, unde era doao zile.

7. După aceaea, au zis ucenicilor Săi: „Să meargem iară în Iudeea”.

8. Zis-au Lui ucenicii: „Învățătoriule, acum Te căuta jidovii să Te uciză cu pietri, și iarăși mergi acolo?”

9. Răspuns-au Iisus: „Au nu sânt doaos-prăzeace ceasuri în zi? De va umbla cineva zioa, nu să va potigni, că veade lumina lumii acestiia.

10. Iară de va umbla cineva noaptea, potignisă-va, că lumină nu easte întru el”.

11. Aceastea au zis și, după aceaea, au zis lor: „Lazar, priiatinul nostru, au ador-

mit, ci merg să-l deștept pre el”.

12. Și au zis ucenicii Lui: „Doamne, de au adormit, mântui-să-va”.

13. Aceasta au fost zis Iisus pentru moartea lui. Iară lor le părea că pentru adormirea somnului au fost zis.

14. Atunci, au zis lor de față: „Lazar au murit.

15. Și Mă bucur pentru voi ca să creadeți, pentru că nu am fost acolo. Ci să meargem la el”.

16. Și Toma, carele să chema Geamăn, au zis celorlalți ucenici: „Să meargem și noi, ca să murim cu El”.

17. Deci, venind Iisus, l-au aflat pre el patru zile având în mormânt.

18. (Și era Vitaniia aproape de Ierusalim, ca la cincisprăzeace stadii).

19. Și mulți din jidovi venisă la Marta și la Mariia, să le mângâie pre eale pentru fratele lor.

20. Deci Marta, cât au auzit că Iisus vine, au ieșit înaintea Lui, iară Mariia ședea în casă.

21. Deci, au zis Marta cătră Iisus: „Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit.

22. Ci și acum știu că, macar ce ai ceare de la Dumnezeu, da-va Ție”.

23. Zis-au ei Iisus: „Învii-va fratele tău”.

24. Zis-au Lui Marta: „Știu că va învii,* la înviiare, în zioa de apoi”.

25. Zis-au ei Iisus: „Eu sânt înviiarea și viița.* Cel ce creade întru Mine, de va și muri, va fi viu.

26. Și tot cel ce e viu și creade întru Mine nu va muri în veaci. Crezi aceasta?”

27. Zis-au Lui: „Așea e, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristos, Fiiul lui Dumnezeu, Cel ce ai venit în lume”.

28. Și aceastea zicând, au mers și au chemat pre Mariia, soru-sa, în taină, zicând: „Învățătoriul au venit și te chiiamă”.

29. Ea, cât au auzit, s-au sculat degrab și au mers la El.

30. (Că încă nu venisă Iisus în sat, ci era în locul unde-L întimpinasă pre El Marta).

31. Iară jidovii, carii era cu ea în casă și o mângâia, văzând pre Mariia că curând s-au sculat și au ieșit, mers-au după ea, zicând că: „Mearge la mormânt, ca să plângă acolo”.

32. Iară Mariia, venind unde era Iisus și, văzindu-L pre El, au căzut la picioarele Lui, zicând Lui: „Doamne, de ai fi fost aici, nu ar fi murit fratele meu”.

33. Iară Iisus, văzându-o pre ea plângând și pre jidovii carii venise cu dânsa plângând, au suspinat cu duhul și S-au turburat întru Sine.

34. Și au zis: „Unde l-ați pus pre el?” Zis-au Lui: „Doamne, vino și vezi”.

35. Și au lăcrămat Iisus.

*Luca 14, 14
Sus 5, 29
*Sus 6, 40

36. Deci, zicea jidovii: „Vedeți cum l-au fost iubit pre el?”

*Sus 37. Iară unii dintru ei au zis: * „Au nu putea 9, 6 Acesta, Carele au deschis ochii orbului, să facă și pre acesta ca să nu moară?”

38. Iisus, iarăși turburându-Să în Sine, au mers la mormânt; și era peșteră și piază era pusă preste dânsa.

39. Și au zis Iisus: „Luați piază”. Zis-au Lui sora mortului, Marta: „Doamne, pute, că easte a patra zi”.

40. Zis-au ei Iisus: „Au nu ț-am spus că, de vei creade, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?”

41. Deci, au luat piază de unde zăcea mortul. Iară Iisus și-au rădicat ochii în sus și au zis: „Părinte, mulțămescu-Ți că M-ai ascultat.

42. Și Eu știiam că pururea Mă ascuți. Ci pentru norodul carele stă împregiur am zis, ca să crează că Tu M-ai trimis”.

43. Și aceastea zicând cu glas mare, au strigat: „Lazare, vino afară!”

44. Și au ieșit mortul înfășurat de mâni și de picioare cu fașe și fața lui cu măhramă era legată. Zis-au lor Iisus: „Dezlegați-l pre el și-l lăsați să meargă”.

45. Și mulți din jidovii carii venise la Mariia, văzind ceale ce au făcut Iisus, au crezut într-Însul.

46. Iară unii dintru ei au mers la farisei și le-au spus ceale ce au făcut Iisus.

47. Deci, arhierii și fariseii au adunat săbor și zicea: „Ce facem, că Omul Acesta multe seamne face?”

48. De-L vom lăsa pre El așa, toți vor creade întru El; și vor veni romanii și vor lua locul și neamul nostru”.

Jos 18, 14 49. Iară unul dintru ei, Caiafa, arhieriu fiind anului aceluia, au zis lor: „Voi nimica nu știți.

50. Nici gândiți că mai bine easte noao ca să moară un om pentru norod, iar să nu piară tot neamul”.

51. Iară aceasta nu o au zis de la sine, ci, arhieriu fiind al anului aceluia, au prorocit că era să moară Iisus pentru norod.

52. Și încă nu numai pentru norod, ci și ca pre fiii lui Dumnezeu cei răsiți să-i adune întru una.

53. Deci, dintru acea zi să sfătua ca să-L uciză pre El.

54. Iară Iisus nu mai umbla după aceaea de față întru jidovi, ci s-au dus de acolo întru o lature, aproape de pustie, întru o cetate, carea să chema Efraim, și acolo petrecea cu ucenicii Săi.

55. Și era aproape Paștile jidovilor și s-au suit mulți în Ierusalim, din laturea aceaea, mai înainte de Paști, ca să se curățească.

56. Deci, căuta pre Iisus și zicea cătră sine, în besearică stând: „Ce să pare voao? Că nu vine la praznic?”

57. Și dedeese arhierii și fariseii po-

runcă ca oricine L-ar simți pre Dânsul unde easte să spuie, ca să-L prinză pre El.

CAP 12

La Marta și la Lazar priimindu-Să, de Mariia cu unsoare Să unge. Cântind Iuda furul. Și au socotit căpeteniile popilor și pre Lazar a-l ucide. Iisus, de mânzul asinii purtat, cu cinste întră în Ierusalim. Și limbilor ce pofta a-L vedea zice că ceasul proslăvirii Sale aproape easte. Ci grăunțul de grâu întâiu trebuie să moară. Glasul Tatălui să aude, că va proslăvi numele Său. Căpeteniia acestui veac să scoate afară. De orbirea jidovilor, de Isaiia prorocită. În Hristos Să cinsteaște, au Să urgiseaște Tatăl.

1. eci, Iisus, mai înainte de Paști cu șease zile, au venit în Vitaniia, unde era Lazar, cel ce murisă, pre carele l-au înviiat

din morți.

2. Și au făcut Lui acolo cină și Marta slujia. Iară Lazar era unul din cei ce ședea cu Dânsul.

3. Iară Mariia, luând o litră de mir de nard curat, de mult preț, au uns picioarele lui Iisus și au șters cu părul său picioarele Lui. Iară casa s-au umplut de mirosul mirului.

4. Deci, au zis unul din ucenicii Lui, Iuda, a lui Simon din Iscariot, carele era să-L vânză pre El:

5. „Pentru ce acest mir nu s-au vândut cu trei sute de dinari și să se fie dat săracilor?”

6. Și au zis aceasta, nu pentru că, doară, de săraci era grije lui, ci pentru că era fur și pungă avea, și ce să punea într-înșă purta.

7. Și au zis Iisus: „Lasă-o pre dânsa, spre zioa îngropării Meale au păzit aceasta.

8. Că pre săraci pururea aveți cu voi, iară pre Mine nu Mă aveți pururea”.

9. Și au înțales norod mult din jidovi că acolo easte. Și au venit, nu pentru Iisus numai, ci ca să vază și pre Lazar, pre carele-l înviiasă din morți.

10. Iară s-au sfătuit arhierii ca și pre Lazar să-l uciză.

11. Căci mulți pentru el mergea, din jidovi, și credea în Iisus.

12. Iară a doao zi, norod mult, carele venisă la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim,

13. Au luat stâlperi de finic și au ieșit întru întimpinarea Lui și striga: „Osana! Bine e cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israil!”

14.* Și, aflând Iisus un mânz de asină, au șezut pre el, cum easte scris: *Zahe. 9, 9

15. „Nu te teame, fata Sionului, că, iată, Mat. Împăratul tău vine șezind pre mânzul asinei” 21, 7

Marco 11, 7

16. Iară aceastea nu le-au cunoscut ucenicii Lui mai înainte, ci după ce S-au proslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că 19, 35

acestea era pentru El scrise și acestea l-au făcut Lui.

17. Deci, mărturisea norodul, carele era cu El când pre Lazar l-au strigat din mormânt și l-au sculat din morți.

18. Pentru aceea l-au și întimpinat pre El norodul, că au auzit că El făcuse această minune (a).

19. Iară fariseii au zis întru sine: „Vedeți că nimica nu folosim! Iată, toată lumea după El merge”.

20. Și era oarecarii elini din cei ce să suisă ca să se închine în zioa de praznic.

21. Deci, aceștia au venit la Filip, carele era din Vitsaida Galileii, și l-au rugat pre el, zicând: „Doamne, voim să vedem pre Iisus”.

22. Venit-au Filip și au zis lui Andreiu. Și iarăși Andreiu și Filip au grăit lui Iisus.

23. Iară Iisus au răspuns lor, zicând: „S-au apropiat ceasul ca să Se proslăvească Fiiul Omenesc.

24. Amin, amin zic voao, grăunțul de grâu, de nu putrezește căzind în pământ, numai el sângur rămâne. Iară de putrezește, multă roadă aduce.

Mat. 10, 39 16, 25 Marco 8, 35 Luca 9, 24 17, 33 25. Cel ce-și iubește sufletul său piar-de-l-va. Și cel ce-și uraște sufletul său în lumea aceasta, în viața veacilor îl va păzi.

26. De-Mi slujește cineva Mie, să vie după Mine, și unde voi fi Eu, acolo va fi și sluga Mea. Și cine-Mi va sluji Mie, cinsti-l-va pre el Tatăl.

27. Acum, sufletul Mieu s-au turburat și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă de ceasul acesta! Ci pentru aceasta am venit la ceasul acesta.

28. Părinte, proslăvește numele Tău!” Deci, au venit glas din ceriu: „Și L-am proslăvit, și iară-L voi proslăvi”.

29. Iară norodul, carele sta și auziia, zicea: „Tunet fu!” Alții zicea: „Îngerul au grăit Lui!”

30. Răspuns-au Iisus și au zis: „Nu pentru Mine au fost glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum easte judecata lumii aceștia. Acum domnul lumii aceștia să va scoate afară.

32. Și Eu, de Mă voi înălța de pre pământ, pre toți voi trage la Mine”.

33. (Și aceste zicea, însemnând cu ce moarte era să moară).

Psal. 109, 4 116, 2 Isaiia 40, 8 Iezechi. 37, 25 34. Răspuns-au Lui norodul: „Noi am auzit din Leage că Hristos rămâne în veaci; și cum zici Tu că trăbuiaste să Se înalță Fiiul Omenesc? Cine easte acela, Fiiul Omenesc?”

35. Deci, au zis Iisus lor: „Încă puțină vreme Lumina cu voi easte. Umblați până aveți Lumină, ca pre voi întunearecul să nu vă cuprinză și cel ce umblă întru întunea-

18. (a) Sămn.

rec nu știe unde merge.

36. Până aveți Lumină, creadeți în Lumină, ca să fiți fiii Luminei”. Acestea au grăit Iisus și S-au dus și S-au ascuns de ei.

37. Și atâtea seamne făcând El înaintea lor, nu au crezut într-Însul.

38. Ca să se plinească cuvântul lui Isaiia, prorocul, carele au zis:* „Doamne, cine au crezut auzului nostru? Și brațul Domnului cui s-au arătat?”

39. Pentru aceea nu putea creade, că iară au zis Isaiia:

40.* „Orbit-au ochii lor și au întărit inima lor, ca să nu vază cu ochii și să nu înțeleagă cu inima. Și să se întoarcă și să-i vindec pre ei”.

41. Acestea au zis Isaiia, când au văzut mărirea Lui și au grăit de El.

42. Însă* și din boiari mulți au crezut întru El, ci pentru farisei nu mărturisea, ca să nu-i scoată din sinagoga;

43. Că au iubit mărirea oamenilor mai mult decât mărirea lui Dumnezeu.

44. Iară Iisus au strigat și au zis: „Cel ce creade întru Mine nu creade întru Mine, ci întru Cel ce M-au trimis pre Mine.

45. Și cel ce Mă veade pre Mine veade pre Cel ce M-au trimis pre Mine.

46. Eu Lumină în lume am venit, ca tot cel ce creade întru Mine întru întunearec să nu rămâie.

47. Și, de va auzi cineva cuvintele Meale și nu va creade, Eu nu-l voi judeca pre el; că nu am venit să judec lumea, ci să mântuiesc lumea.

48. Cel ce să leapadă de Mine și nu priimește cuvintele Meale are pre cel ce judecă pre el:* cuvântul, care l-am zis, acela va judeca pre el în zioa cea de apoi.

49. Că Eu de la Mine nu am grăit, ci Tatăl, Carele M-au trimis, Acela Mi-au dat poruncă ce să zic și ce să grăiesc.

50. Și știu că porunca Lui viața veacinică easte. Deci, ceale ce grăiesc Eu, precum Mi-au zis Mie Tatăl, așa le grăiesc”.

CAP 13

Iisus să scoală de la cină și, cu fota încingându-se, spală picioarele ucenicilor. Apărându-să întâiu Petru, îi îndeamnă ca, așijderea, întră sâneși să facă. Descopere pre vânzătorul Său lui Ioan, după a cărui îmbucare și ieșire afară, Să zice pre Sine a fi proslăvit. De porunca cea noao a dragostii. Spune lui Petru că de trei ori Îl va tăgădui.

1.* ară înainte de zioa praznicului Paștilor, știind Iisus că au venit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pre ai Săi, carii era în lume, până în sfârșit i-au iubit pre ei.

2. Și, făcând cină, iată, diiavolul au intrat în inima Iudei, a lui Simon, din Iscari-

*Isaiia 53, 1 Roma.

10, 16

*Isaiia 6, 9

Mate. 13, 14

Marco 4, 12

*Luca 8, 10

Fapt. 28, 26

Roma. 11, 8

*Marc. 16, 16

*Mat. 26, 2

Marco 14, 1

Luca 22, 1

otul, ca să-L vândă pre El.

3. Știind Iisus că toate l-au dat Lui Tatăl în mâni și cum că de la Dumnezeu au ieșit și la Dumnezeu merge,

4. S-au sculat de la cină și Și-au pus veșmintele Sale, și, luând ștergătoarea, S-au încins.

5. După aceea, au turnat apă în spălătoare și au început a spăla picioarele ucenicilor și a le șterge cu ștergătoarea cu carea era încins.

6. Deci, au venit la Simon Petru. Și acela l-au zis Lui: „Doamne, au Tu vei să speli picioarele mele?”

7. Răspuns-au Iisus și i-au zis lui: „Ce faci Eu tu nu știi acum. Iară vei ști după aceea”.

8. Zis-au Petru Lui: „Nu vei spăla picioarele mele în veac”. Răspuns-au Iisus lui: „De nu te voi spăla pre tine, nu ai parte cu Mine”.

9. Zis-au Simon Petru Lui: „Doamne, nu numai picioarele mele, ci și mâinile și capul”.

10. Zis-au Iisus: „Cel ce este spălat nu trebuie a-l spăla, fără numai pre picioare, că este curat tot. Și voi curați sânteți, ci nu toți”.

11. Că știa pre cel ce era să-L vândă pre El, pentru aceea au zis: „Nu sânteți toți curați”.

12. Iară după ce au spălat picioarele lor și Și-au luat hainele Sale, șezind, iarăși au zis: „Știți ce am făcut voao?”

13. Voi pre Mine Mă chemați Domn și Învățătoriu. Și bine ziceți, că sânt.

14. Deci, deacă Eu am spălat picioarele voastre, Domnul și Învățătoriu, și voi deatori sânteți unul altuia a spăla picioarele.

15. Că pildă v-am dat voao, ca, precum am făcut Eu voao, și voi să faceți.

Mat. 10, 24 16. Amin, amin zic voao: Nu este sluga mai mare decât domnul său, nici solul mai mare decât cel ce l-au trimis pre el.

Luca 6, 40 17. Deacă știți aceastea, fericiți veți fi de le veți face.

Jos 15, 20 18. Nu de toți voi zic, Eu știu pre carii i-am ales, ci ca să se plinească Scriptura:* «Cel ce mîncă cu Mine pâine au rădicat asupra mea călcâiul său».

*Psalm 40, 10 19. De-acum vă spui voao mai înainte de a fi, ca, când va fi, să credeți că Eu sânt.

Mat. 10, 40 20. Amin, amin zic voao, cel ce priimește pre cel ce-l voi trimite Eu pre Mine Mă priimește. Iară cel ce Mă priimește pre Mine priimește pre Cel ce M-au trimis pre Mine”.

21. Aceastea zicând Iisus, S-au turburat cu duhul și au mărturisit și au zis:* „Amin, amin zic voao că unul din voi Mă va vinde pre Mine”.

*Mat. 26, 21 14, 18 22. Deci, căuta unul la altul uce-

nicii, neștiind de cine zice.

23. Iară unul din ucenicii Lui, pre carele-l iubea Iisus, s-au culcat în sânul lui Iisus.

24. Deci, acestuia i-au făcut sămn Simon Petru ca să întreabe cine easte de carele zice.

25. Iară cel ce să culcase pre pieptul lui Iisus au zis Lui: „Doamne, cine easte?”

26. Răspuns-au Iisus: „Acela easte cui Eu, întingând îmbucătura, o voi da”. Și, întingând îmbucătura, o au dat Iudei, a lui Simon Iscarioteanul.

27. Și, după îmbucătură, au intrat în el satana. Deci, au zis Iisus lui: „Ce faci fă mai curând!”

28. Iară aceasta nimene din cei ce ședea nu au știut, pentru ce i-au zis lui.

29. Că unii gândea că, fiindcă punga o avea Iuda, zice Iisus lui: „Cumpără ceale ce avem de lipsă la praznic” sau să dea ceva săracilor.

30. Deci, luând el îmbucătura, îndată au ieșit. Și era noapte.

31. După ce au ieșit el, au zis Iisus: „Acum S-au proslăvit Fiiul Omenesc și Dumnezeu S-au proslăvit întru El.

32. Iară deacă S-au proslăvit Dumnezeu întru El și Dumnezeu va proslăvi pre El întru Sine și îndatăși Îl va proslăvi pre El.

33. Fiilor, încă puțin cu voi sânt.* Căuta-Mă-veți și, precum am zis jidovilor că: «Unde merg Eu, voi nu puteți veni», acum zic și voao:

34.* Poruncă noao dau voao ca să vă iubiți unul cu altul. Cum am iubit Eu pre voi și voi să vă iubiți unul cu altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că sânteți ai Miei ucenici, de veți avea dragoste între voi”.

36. Zis-au Simon Petru Lui: „Doamne, unde mergi?” Răspuns-au Iisus lui: „Unde merg Eu, nu poți veni acum după Mine, iară mai pre urmă vei veni”.

37. Zis-au Lui Petru: „Doamne, pentru ce nu pociu merge după Tine acum?* Sufletul meu pentru Tine voi pune”.

38. Răspuns-au Iisus lui: „Sufletul tău pentru Mine vei pune? Amin, amin zic ție: Nu va cânta cocoșul, până nu te vei lăpăda de Mine de trei ori”.

Luca 22, 21

*Sus 7, 34

*Levi. 19, 18 Mate.

22, 39 Jos 15, 12

*Mat. 26, 32

Marco 14, 29 Luca 22, 33

CAP 14

Mângăind pre ucenici, zice că multe lăcașuri sânt în Casa Părintelui și că El iarăși îi va lua. Zice Tomei că El easte Calea, Adevărul și Viața. Iară lui Filip, că Tatăl în Fiiul Să veade și că vor dobândi orice vor ceare în numele Său. Și alt Mângăitoriu de la Tatăl le va trimite. Învăță cine trebuie să se zică că-L iubește și ce pace lasă ucenicilor, carii de meargerea Sa ar trebui adevărat a să bucura.

1., ă nu să turbure inima voastră; credeți în Dumnezeu și întru Mine credeți.

2. În Casa Tatălui Meu sălășuri multe sânt. Iară de nu, aș fi spus voao. Voiu să merg să gătesc voao loc.

3. Și, de voiu merge și voiu găti voao loc, iară voiu veni și voiu lua pre voi la Mine. Ca, unde sânt Eu, și voi să fiți.

4. Și unde merg Eu știți, și calea știți”.

5. Zis-au Lui Toma: „Doamne, nu știm unde mergi; și cum putem ști calea?”

6. Zis-au lui Iisus: „Eu sânt Calea și Adevărul și Viița. Nimene nu vine la Tatăl, fără numai prin Mine.

7. De M-ați fi cunoscut pre Mine, și pre Tatăl Meu ați fi cunoscut; și de acum știți pre El și L-ați văzut”.

8. Zis-au Filip Lui: „Doamne, arată noao pre Tatăl și ne ajunge noao”.

9. Zis-au Iisus lui: „De atâta vreme cu voi sânt și nu M-ați cunoscut, Filipe? Cel ce vede pre Mine vede pre Tatăl. Și cum zici tu: «Arată noao pre Tatăl»?

10. Nu crezi că Eu în Tatăl și Tatăl în Mine easte? Cuvintele care Eu grăiesc voao de la Mine nu le grăiesc. Iară Tatăl, Cel ce lăcuiaște în Mine, Acela face lucrurile.

11. Credeți Mie, că Eu sânt în Tatăl și Tatăl în Mine, iară de nu, pentru faptele aceastea credeți Mie.

12. Amin, amin zic voao: Cel ce creade întru Mine faptele care Eu le fac și acela le va face. Și mai mari decât aceastea va face. Că Eu la Tatăl Meu merg.

Mat. 13. Și orice ați ceare de la Tatăl întru numele Meu, aceea voiu face, ca să Se mărească Tatăl întru Fiiul.

Marco 14. De veți ceare ceva întru numele Meu, Eu voiu face.

Jos 15. De Mă iubiți pre Mine, poruncile Meale păziți.

16. Și Eu voiu ruga pre Tatăl și alt Mângăitoriu va da voao, ca să rămâie cu voi în veac.

17. Duhul Adevărului, pre Carele lumea nu-L poate lua, pentru că nu-L vede pre El, nici-L cunoaște pre El; iară voi veți cunoaște pre El, că întru voi va lăcui și întru voi va fi.

18. Nu voiu lăsa pre voi săraci, ci voiu veni la voi.

19. Încă puțin și lumea nu Mă va mai vedea, iară voi Mă veți vedea, că Eu sânt viu și voi veți fi vii.

20. În zioa aceea, veți cunoaște că Eu sânt întru Tatăl Meu, și voi întru Mine și Eu întru voi.

21. Cel ce are poruncile Meale și le

păzește, acela easte carele Mă iubeaște. Și cel ce Mă iubeaște, iubi-să-va de Tatăl Meu și Eu voiu iubi pre el și Mă voiu arăta lui”.

22. Zis-au Lui Iuda (nu cel din Iscariot): „Doamne, ce s-au făcut, că noao vei să Te arăți, iară nu lumii?”

23. Răspuns-au Iisus și au zis lui: „De Mă iubeaște cineva, cuvântul Meu va păzi și Tatăl Meu va iubi pre El. Și la el vom veni și sălaş la el vom face.

24. Cel ce nu Mă iubeaște pre Mine cuvintele Meale nu le păzește. Și cuvântul care l-ați auzit nu easte al Meu, ci al Tatălui, Celui ce M-au trimis pre Mine.

25. Aceastea am grăit voao, la voi lăcuind.

26. Iară Mângăitoriu, Duhul cel Sfânt, pre Carele va trimite Tatăl întru numele Meu, Acela pre voi va învăța toate. Și va aduce aminte voao toate care am zis voao.

27. Pace las voao, pacea Mea dau voao, nu cum dă lumea dau voao. Să nu să turbure inima voastră, nici să se spăimân-teaze.

28. Auzit-ați că Eu am zis voao: «Merg și voiu veni la voi». De M-ați iubi, v-ați bucura pentru că am zis: «Merg la Tatăl, că Tatăl Meu mai mare decât Mine easte».

29. Și acum am zis voao, mai înainte decât a fi, ca, după ce va fi, să credeți.

30. Nu voiu grăi acum multe cu voi, că vine stăpânul lumii aceștia și întru Mine nu are nimica;

31. Ci ca să cunoască lumea că iubesc pre Tatăl.* Și cum Mi-au poruncit Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici!

*Fap. 2, 23

CAP 15

Hristos, vița, Tatăl, lucrătoriul, iară ucenicii, mlădițele. Porunca lui Hristos de dragostea unuia cu altul adeasă să spune. Apostolii, priiatinii lui Hristos, căroră tainele Sale au descoperit și i-au ales să aducă rod pururea. Pre carii întâreaște împotriva urăciunii și izgonirii lumești, zicând că jidovii n-au mântuire de păcatul său.

1. u sânt vița cea adevărată și Tatăl Meu lucrătoriul easte.

2. Toată mlădița, carea nu aduce întru Mine roadă, o leapădă; și toată carea aduce roadă o curățește, ca mai multă roadă să aducă.

3.* Iată, voi curați santeți, pentru cuvântul care am grăit voao.

*Sus 13, 10

4. Rămâneți întru Mine și Eu întru voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă întru sine de nu va fi în vița, a-

șea nici voi, de nu veți fi în Mine.

5. Eu sânt vița, voi mlădițele. Cel ce lăcuiaște întru Mine și Eu întru el, acela aduce roadă multă, că făr' de Mine nu puteți face nimica.

6. De nu va rămânea cineva întru Mine, să va scoate afară ca mlădița și să va usca; și o vor aduna și o vor băga în foc și va arde.

7. De veți rămânea întru Mine și cuvintele Meale de vor rămânea întru voi, orice veți vrea veți ceare și va fi voao.

8. Întru aceasta S-au proslăvit Tatăl Meu, ca roadă multă să aduceți și să fiți Mie ucenici.

9. Cum M-au iubit pre Mine Tatăl și Eu am iubit pre voi; rămâneți întru dragostea Mea.

10. De veți ținea poruncile Meale, veți rămânea întru dragostea Mea. Cum și Eu poruncile Tatălui Meu am păzit și rămâiu întru dragostea Lui.

11. Aceastea am grăit voao, ca bucuriia Mea întru voi să rămâie, și bucuriia voastră să se plinească.

Sus 12. Aceasta easte porunca Mea, ca să vă iubiți unul cu altul cum v-am iubit Eu pre Efesea. voi.

5, 2 13. Mai mare dragoste decât aceasta 1 Tesal. nimene nu are, ca să-și puie cineva sufletul

4, 9 său pentru priiatinii săi.

14. Voi priiatinii Mie veți fi, de veți face câte poruncesc Eu voao.

15. De acum nu vă mai chem pre voi slugi, că sluga nu știe ce face domnul său, ci pre voi v-am chemat priiatini, pentru că toate ceale ce am auzit de la Tatăl Meu am arătat voao.

Mat. 16. Nu voi M-ați ales pre Mine, ci Eu v-am ales pre voi și v-am pus ca să meargeți și 28, 19 roadă să aduceți. Și roada voastră va rămânea, ca orice ați ceare de la Tatăl întru

numele Meu să vă dea voao.

Ioan 17. Aceastea poruncesc voao, ca: să vă iubiți unul cu altul. 3, 11

4, 7 18. De vă uraște pre voi lumea, știți că pre Mine, mai înainte decât pre voi, M-au urât.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pre al său; iară căci nu sânteti din lume, ci Eu v-am ales pre voi din lume, pentru aceaea ureaște pre voi lumea.

20. Aduceți-vă aminte de cuvântul care am zis voao: «Nu easte sluga mai mare decât domnul său». De M-au gonit pre Mine,* și pre voi vă vor goni; de au păzit cuvântul Mate. Mie, și al vostru vor păzi. 10, 24

21. Ci aceastea toate vor face voao pentru numele Meu, căci nu știu pre Cel ce M-au trimis pre Mine.

22. De nu aș fi venit și nu aș fi grăit lor, păcat nu ar avea; iară acum nu au cu ce să îndrepta de păcatul său.

23. Cel ce Mă ureaște pre Mine și pre

Tatăl Meu ureaște.

24. De nu aș fi făcut lucruri întru ei, care nimene altul nu au făcut, păcat nu ar avea; iară acum au și văzut și M-au urât și pre Mine și pre Tatăl Meu.

25. Ci ca să se umplă cuvântul care easte scris în Leagea lor,* că: «M-au urât în zădar». *Psalm 24, 20

26.* Iară când va veni Mângăitoriul, pre Carele Eu voi trimite voao de la Tatăl (Duhul Adevărului, Carele de la Tatăl porceade), Acela va mărturisi de Mine. *Luca 24, 49

27. Iară și voi îți mărturisi, că din început cu Mine sânteti.

CAP 16

Ucenicilor vestește viitoarele izgoniri și că mai bine e lor de va mearge El, să vie Mângăitoriul, Carele va vădi lumea. Și pre ei îi va învăța și pre Hristos va proslăvi. Arată ce ziseasă: „Puțin și nu Mă veți vedea”. Adăogând pilda de muiarea ce naște. Îndeamnă să ceară de la Tatăl cu numele Lui. Și vestește fuga.

1. ceastea am grăit voao, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vor pre voi din săboară. Ci va veni vream ca tot cine va ucide pre voi i să va părea că slujbă aduce lui Dumnezeu.

3. Și aceastea vor face voao, pentru că nu au cunoscut pre Tatăl, nici pre Mine.

4. Ci aceastea am grăit voao, ca, deacă va veni ceasul, să vă aduceți aminte de aceastea, pentru că am zis voao. Și aceastea de la început nu le-am spus voao, pentru că eram cu voi.

5. Iară acum merg la Cel ce M-au trimis pre Mine și nimene dintru voi nu Mă întreabă: «Unde mergi?»

6. Ci, pentru că am grăit aceastea voao, întristare au umplut inima voastră.

7. Ci Eu adevărul zic voao: Mai bine easte voao ca să merg Eu. Că, de nu voi mearge Eu, Mângăitoriul nu va veni la voi. Iară de voi mearge, trimite-L-voiu pre El la voi.

8. Și venind Acela, va mustra lumea de păcat și de dreptate și de judecată.

9. De păcat, pentru că nu cred întru Mine; 10. Iară de dreptate, pentru că la Tatăl Meu merg și nu Mă veți mai vedea;

11. Iară de judecată, pentru că stăpânitoriul lumii aceștiia s-au judecat.

12. Încă multe am a zice voao, ci acum nu le puteți purta.

13. Iară când va veni Acela, Duhul Adevărului, va învăța pre voi tot adevărul, că nu va grăi de la Sineși, ci câte va auzi va grăi. Și ceale viitoare va spune voao.

14. Acela Mă va mări pre Mine, că dintru

al Mieu va lua și va spune voao.

15. Toate câte are Tatăl ale Meale sânt. Pentru aceasta am zis că dintr-al Mieu va lua și va vesti voao.

16. Puțin, și nu Mă veți vedea, și iarăși puțin, și Mă veți vedea. Că Eu merg la Tatăl”.

17. Deci, au zis unii din ucenicii Lui întră sâne: „Ce easte aceasta ce zice noao: «Puțin, și nu Mă veți vedea, și iară puțin, și Mă veți vedea», și cum că: «Eu merg la Tatăl»”?

18. Deci, zicea ei: „Ce easte aceasta carea zice: «Puțin»? Nu știm ce grăiaște”.

19. Iară Iisus au cunoscut că vor să-L întreabe pre El și au zis lor: „De aceasta vă întrebați între voi, pentru că am zis: «Puțin, și nu Mă veți vedea, și iarăși puțin, și Mă veți vedea»?”

20. Amin, amin zic voao că voi veți plânge și veți suspina, iară lumea să va bucura. Și voi vă veți întrista, ci întristarea voastră să va întoarce întră bucurie.

21. Muiarea, când naște, întristare are, pentru că au venit ceasul ei; iară după ce naște pruncul, mai mult nu-și aduce aminte de întristare, pentru bucuria că s-au născut om în lume.

22. Deci, și voi acum întristare aveți, și iarăși voi veți vedea pre voi și să va bucura inima voastră și bucuria voastră nimene nu o va lua de la voi.

23. Și în zioa aceea pre Mine nu Mă veți întreba de nimica.* Amin, amin zic voao că: orice veți ceare de la Tatăl întră numele Mieu da-va voao.

*Mat.

7, 7

21, 22

Marco

11, 24

Luca

11, 9

Sus

14, 13

Iacov

1, 5

24. Până acum nu ați cerut nimica întră numele Mieu; ceareți și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. Acestea în pilde am grăit voao. Ci va veni vreme când nu voi mai grăi în pilde voao, ci chiar de Tatăl Mieu voi spune voao.

26. În zioa aceea întră numele Mieu veți ceare și nu zic voao că Eu voi ruga pre Tatăl pentru voi.

27. Că Însuși Tatăl vă iubeaște pre voi, că voi încă M-ați iubit pre Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit.

28. Ieșit-am de la Tatăl și am venit în lume; și iarăși las lumea și merg la Tatăl”.

29. Zis-au cătră El ucenicii Lui: „Iată, acum chiar grăiești și nici o pildă nu zici.

30. Acum știm că știi toate și nu-ți trebuiaște ca să te întreabe cineva. Pentru aceasta creadem că de la Dumnezeu ai ieșit”.

31. Răspuns-au Iisus lor: „Acum credeți?”

*Mate.

26, 31

Marco

14, 27

32.* Iată, vine ceasul și acum au sosit ca să vă răsipiți fieștecarele la ale sale și pre Mine sângur Mă veți lăsa. Și nu sânt sângur, că Tatăl cu Mine easte.

33. Acestea am grăit voao, ca să aveți întră Mine pace. În lume scârbă veți avea; ci îndrăzniți, că Eu am biruit lumea”.

CAP 17

Rugăciunea lui Hristos cătră Tatăl. Amânduror proslăvire pentru ucenici și pentru cei ce prin ei vor creade într-Însul. Să se păzască de rău și toți să fie una. Și să cunoască lumea că El de la Tatăl au fost trimis.

1. ceastea au grăit Iisus și Și-au rădicat ochii Săi spre ceriu și au zis: „Părinte, venit-au ceasul! Proslăveaște pre Fiiul Tău, ca și Fiiul Tău să Te proslăvească pre Tine.

2.* Precum ai dat Lui putere preste tot trupul, ca tot ce ai dat Lui să le dea lor viață veacinică. *Mat. 28, 18

3. Și aceasta easte viața cea veacinică, ca să Te cunoască pre Tine, singur Dumnezeu adevărat, și pre Carele ai trimis, pre Iisus Hristos.

4. Eu Te-am proslăvit pre pământ, lucrul am sfârșit, care Mi-ai dat Mie să fac.

5. Și acum, proslăveaște-Mă, Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu mărirea carea am avut la Tine, mai înainte până a nu fi lumea.

6. Arătat-am numele Tău oamenilor pre carii i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi era și Mie i-ai dat pre ei și cuvântul Tău l-au păzit.

7. Acum au cunoscut cum că toate câte ai dat Mie de la Tine sânt.

8. Că cuvintele care Mi-ai dat Mie le-am dat lor și ei le-au priimit. Și au cunoscut adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis.

9. Eu pentru acestia rog, nu pentru lume, ci pentru acestia pre carii i-ai dat Mie, că ai Tăi sânt.

10. Și ale Meale toate ale Tale sânt. Și ale Tale, ale Meale, și M-am proslăvit într-înșii.

11. Și de acum nu mai sânt în lume, iară aceștia în lume sânt și Eu la Tine viu. Părinte Sfinte, păzește pre ei în numele Tău, pre carii i-ai dat Mie ca să fie una, precum și noi.

12. Când eram cu ei în lume, Eu păzeam pre ei întră numele Tău. Pre carii i-ai dat Mie i-am păzit; și nici unul dintr-înșii nu au perit, fără numai fiiul pierzării,* ca să se plinească Scriptura. *Jos 18, 9

13. Iară acum, la Tine viu și acestea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria Mea deplin întră sâne. Psalm 108, 8

14. Eu am dat lor cuvântul Tău și lumea i-au urât pre ei, pentru că nu sânt din lume. Precum și Eu nu sânt din lume.

15. Nu Mă rog ca să-i iai pre ei din

lume, ci ca să-i păzești pre ei de cel rău.

16. Că ei din lume nu sânt, precum și Eu din lume nu sânt.

17. Sfințește-i pre ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău adevăr easte.

18. Precum M-ai trimis pre Mine în lume, și Eu i-am trimis pre ei în lume.

19. Și pentru ei Eu Mă sfințesc pre Mine Însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Iară nu pentru aceștia numai Mă rog, ci și pentru cei ce vor creade prin cuvântul lor întru Mine.

21. Ca toți să fie una, precum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine. Ca și ei întru Noi una să fie, ca lumea să crează că Tu M-ai trimis.

22. Și Eu mărirea carea ai dat Mie o am dat lor, ca să fie una, cum și Noi una sântem:

23. Eu întru ei și Tu întru Mine, ca să fie desăvârșit întru una și ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și i-ai iubit pre ei, precum pre Mine M-ai iubit.

24. Părinte, pre carii i-ai dat Mie voiu ca, unde sânt Eu, și ei să fie cu Mine, ca să vază mărirea Mea, carea Mi-ai dat Mie. Că M-ai iubit pre Mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte Dreapte, și lumea pre Tine nu Te-au cunoscut, iară Eu Te-am cunoscut. Și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis pre Mine.

26. Și am arătat lor numele Tău și-l voiu arăta, ca dragostea cu carea M-ai iubit pre Mine întru ei să fie, și Eu întru ei”.

CAP 18

Iisus să prinde de jidovi, lor întâiu de cuvântul Lui pre pământ căzând. La Ana și Caiafa să duce, răspunzind arhierilor ce-L întreba. Cu palma să taie. De trei ori de Petru să tăgăduiaște. Dus fiind la divan, zicea lui Pilat că împărăția Sa nu e din lumea aceasta. Jidovii poftesc să moară Iisus, slobozindu-să Varava.

*2 Împă.
15, 23
Mate.
26, 36
Marco
14, 32
Luca
22, 39
*Mat.
26, 47
Marco
14, 43
Luca
22, 47

1.* ceastea zicând, Iisus au ieșit cu ucenicii Săi de ceaea parte de râul Chedrului, unde era o grădină, în carea au intrat El și ucenicii Lui.

2. Și știa Iuda, cel ce L-au vândut pre El, locul, pentru că de multe ori să aduna acolo Iisus cu ucenicii Săi.

3.* Iară Iuda, luând oaste și de la arhierii și de la fariseii slugi, au venit acolo cu fălănare și cu făclii și cu arme.

4. Deci, Iisus, știind toate ceale ce era să vie asupra Lui, ieșind, au zis lor: „Pre cine căutați?”

5. Răspuns-au Lui: „Pre Iisus Nazarineanul”.

CAP 17 ȘI 18

Zis-au lor Iisus: „Eu sânt”. Și sta cu ei și Iuda, carele vândusă pre El.

6. Iară cum au zis lor: „Eu sânt”, s-au înturnat ei înapoi și au căzut la pământ.

7. Și iară i-au întrebat pre ei Iisus: „Pre cine căutați?” Ei au zis: „Pre Iisus Nazarineanul”.

8. Răspuns-au Iisus: „Zis-am voao că Eu sânt. Deci, de Mă căutați pre Mine, lăsați pre aceștia să se ducă,

9. Ca să se umplă cuvântul care au zis* că: *Sus
«Din carii Mi-ai dat Mie, nu am pierdut dintru 17, 12
ei nici unul»”.

10. Iară Simon Petru, având sabie, o au scos și au lovit pre sluga arhierului și i-au tăiat urechiia lui cea dreaptă. Și era numele slugii Malh.

11. Deci, au zis Iisus lui Petru: „Bagă sabiia ta în teacă. Au nu voiu bea păharul care Mi-au dat mie Tatăl?”

12. Iară oastea și căpeteniia și slugile jidovilor au prins pre Iisus și L-au legat.

13.* Și L-au adus pre El la Ana întâiu, că era *Luca
socru lui Caiafa, carele era arhieru într-acel 3, 2
an.

14. Și era Caiafa* cel ce dădusă sfat jidovilor *Sus
că mai bine easte un om să moară pentru 11, 49
norod.

15. Și mergea după Iisus Simon Petru și alt ucenic. Iară ucenicul acela era cunoscut arhierului. Și au intrat cu Iisus în curtea arhierului.

16. Iară Petru sta la ușe afară.* Deci, au ieșit *Mat.
celalalt ucenic, carele era cunoscut arhieru- 26, 58
lui, și au zis portăriței și au băgat înlăuntru Marco
pre Petru. 14, 54

17. Și au zis slujnica, portărița, lui Petru: Luca
„Au, doară, și tu ești din ucenicii acestui 22, 55
om?” Zis-au el: „Nu sânt”.

18. Și sta curteanii și slugile, carii făcuse foc, că era frig și să încălzea. Și era cu dânșii și Petru stând și încălzindu-să.

19. Deci, arhierul au întrebat pre Iisus de ucenicii Lui și de învățatura Lui.

20. Răspuns-au Iisus lui: „Eu de față am grăit lunei; Eu pururea am învățat în sinagoga și în besearică, unde de pretutindinea jidovii să adună. Și întru ascuns nu am grăit nimic.

21. Ce Mă întrebi pre Mine? Întreabă pre cei ce au auzit ce am grăit lor. Iată, aceștia știu ceale ce am zis Eu”.

22. Și aceastea zicând El, unul din slugile care sta înainte au lovit preste obraz pre Iisus, zicând: „Așea răspunzi arhierului?”

23. Răspuns-au Iisus lui: „De am grăit rău, mărturiseaște de rău. Iară de am grăit bine, ce Mă bați?”

24.* Și L-au trimis pre El Ana, legat, la *Mat.
Caiafa, arhierul. 26, 57

Marco 25. Iară Simon Petru era stând și încal-
14, 53 zin-du-se.* Și i-au zis lui: „Au, doară, și tu
*Mat. ești din ucenicii Lui?” Iară el s-au lepădat și
26, 69 au zis: „Nu sânt”.

Marco 26. Zis-au unul din slugile arhiereului, rudă
14, 67 fiind celui ce-i tăiasă Petru urechiia: „Au
Luca nu te-am văzut eu pre tine în grădină cu
22, 56 Dânsul?”

27. Și iară s-au lepădat Petru. Și îndată au cântat cocoșul.

Mat. 28. Și au adus pre Iisus de la Caiafa în di-
27, 2 van, și era dimineața. Și ei nu au intrat în
Marco divan, ca să nu să spurce. Ci ca să mânânce
15, 1 paștile.

Luca 29. Și au ieșit Pilat la ei și au zis: „Ce pără
23, 1 aduceți asupra omului acestuia?”

Fap. 30. Răspuns-au ei și au zis lui: „De nu ar fi
10, 18 fost Acesta făcătoriu de rău, nu L-am fi dat
11, 10 pre El ție”.

31. Deci, au zis lor Pilat: „Luoți-L pre El voi, și după legea voastră judecați pre El”. Zis-au lui jidovii: „Noao nu ne easte slobod a omorî pre nimene”.

Mat. 32. Ca cuvântul lui Iisus să se plinească,
20, 19 care au zis însemnând cu ce moarte era să moară.

Mat. 33. Și au intrat Pilat iarăși în divan și au
27, 11 chemat pre Iisus și au zis Lui: „Tu ești
Marco împăratul jidovilor?”
15, 2

Luca 34. Răspuns-au Iisus lui: „De la tine însuți
23, 3 zici tu aceasta, au alții ț-au zis ție de Mine?”

35. Răspuns-au Pilat: „Au, doară, și eu sânt jidov? Neamul Tău și arhiereii Te-au dat mie. Ce ai făcut?”

36. Răspuns-au Iisus: „Împărăția Mea nu easte din lumea aceasta. De ar fi împărăția Mea din lumea aceasta, slugile Meale s-ar nevoi ca să nu Mă dau jidovilor. Iar acum, împărăția Mea nu easte de aici”.

37. Zis-au drept aceaea Pilat Lui: „Au împărat ești Tu?” Răspuns-au Iisus: „Tu zici că Eu împărat sânt. Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Și tot cel ce easte din adevăr ascultă glasul Mieu”.

38. Zis-au Pilat Lui: „Ce easte adevărul?” Și aceasta zicând, iarăși au ieșit la jidovi și le-au zis lor: „Eu nici o vină nu aflu întru El.

Mat. 39. Ci easte voao obiceiul să vă slobozesc
27, 15 pre unul la Paști. Deci, voia vă easte să vă
Marco sloboz voao pre împăratul jidovilor?”
15, 6

Luca 40. Deci, au strigat iarăși toți, zicând: „Nu
15, 17 pre Acesta, ci pre Varava”. Iar Varava era tâlharu.

CAP 19

De la Pilat Să bate și, în multe chipuri batjocorit, cu spini încununat spre moarte Să ceare. Și iarăși de Pilat Să întrebă. Arată că numai de sus are asupra Lui putere. Pilat, îndoit, pre Iisus, pre Carele zicea împăratul jidovilor, spre moarte judecă. Iisus, purtându-Și crucea, întră tâlhari

Să răstignească. Puindu-se de Pilat deasupra scrisoarea și împărțindu-să de ostași veșmintele și aruncându-să soarte pentru îmbrăcămintea lui Iisus. Mumei, pre Ioan și pre mumă-sa lui Ioan încredințază. Și, însătoșind, cu oțet Să adapă și, săvârșind toate, Își dă sufletul, frângându-să fluierile tâlharilor. Lui Hristos coasta I să împunge, din care curge sânge și apă. Și trupul Lui, cu mirhă și aloie ungându-să, să îngroapă.

1. eci, atunci au luat Pilat pre Iisus și L-au bătut.

2.* Și ostașii, împletind cunună de spini, I-au pus Lui pre cap. Și cu haină mohorâtă L-au îmbrăcat pre El.

3. Și zicea: „Bucură-Te, împăratul jidovilor!” și-I da Lui pâlmi.

4. Deci, Pilat iarăși au ieșit afară și au zis lor: „Iată-L, aduc voao pre El afară ca să cunoașteți că nici o vină nu aflu întru El”.

5. Deci, au ieșit Iisus afară purtând cununa cea de spini și haina cea mohorâtă. Și le-au zis lor: „Iată, Omul!”

6. Iară deaca L-au văzut pre El arhiereii și slugile, au strigat, zicând: „Răstignească-L! răstignească-L pre El”. Zis-au lor Pilat: „Luoți-L voi pre El și-L răstigniți, că Eu nu aflu vină întru El”.

7. Răspuns-au jidovii: „Noi lege avem și după legea noastră trebuie să moară, că pre Sine Fiiul lui Dumnezeu S-au făcut”.

8. Iară deaca au auzit Pilat acest cuvânt, mai vârtos s-au temut.

9. Și au intrat în divan iarăși și au zis lui Iisus: „De unde ești Tu?” Iară Iisus răspuns nu i-au dat lui.

10. Deci, au zis Pilat Lui: „Mie nu-mi grăiești? Nu știi că puteare am să Te răstignesc și puteare am să Te slobozesc?”

11. Răspuns-au Iisus: „Nu ai avea nici o puteare asupra Mea, de nu ți s-ar fi dat ție de sus. Pentru aceaea, cel ce M-au dat pre Mine ție mai mare păcat are”.

12. Dintru aceaea căuta Pilat să-L sloboază pre El. Iară jidovii striga, zicând: „De vei slobozi pre acesta, nu ești priiatin chesariului. Că tot cel ce să face pre sine împărat stă împotrivă chesariului”.

13. Iară Pilat, auzind cuvântul acesta, au scos pre Iisus afară și au șezut la judecată în locul ce să zice „Pardosit cu pietri”, iară jidovească Gavata.

14. Și era Vinerea Paștilor, ca la al șeselea ceas. Și au zis jidovilor: „Iată împăratul vostru”.

15. Iară ei striga: „Ia-L, ia-L, răstignească-L pre El!” Zis-au lor Pilat: „Dar răstigni-voiu pre Împăratul vostru?” Răspuns-au arhiereii: „Nu avem împărat, ci numai pre chesariul”.

16. Deci, atunci L-au dat lor să-L răstignească. Și au luat pre Iisus și L-au dus.

17.* Și, purtându-Și crucea Sa, au ieșit

*Mat.

27, 27

Marco

15, 16

*Mat.

27, 33

Marco 15, 22 la locul care să chiiamă al Căpăținei, care să zice evreiaște Golgota,

Luca 23, 33 18. Unde L-au răstignit pre El și împreună cu El și pre alți doi, de ceasta parte și de ceaealaltă, și în mijloc pre Iisus.

19. Scris-au și tituluș Pilat și l-au pus pre cruce și era scris: „Iisus Nazarineanul, Împăratul jidovilor”.

20. Și acest tituluș mulți din jidovi l-au cetit, că locul unde Să răstignisă Iisus era aproape de oraș. Și era scris jidoveaște, elineaște, romaneaște.

21. Deci, zicea arhieriei jidovilor: „Nu scrie: «Împăratul jidovilor», ci pentru că El au zis: «Împăratul jidovilor sânt»”.

22. Răspuns-au Pilat: „Ce am scris, am scris”.

Mat. 27, 35 Marco 15, 14 [24] Luca 23, 34 23. Deci, ostașii, deacă au răstignit pre Iisus, au luat hainele Lui (și le-au făcut patru părți, fieștecăruiă ostaș parte) și cămașa. Și era cămașa Lui necusută, de sus țesută preste tot.

Luca 23, 34 24. Deci, au zis între sine: „Să nu o sfâșiem, ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui va fi”. Ca să se plinească Scriptura, carea zice:*

*Psalm 21, 19 „Împărțit-au hainele Meale loruși și pentru cămașa Mea au aruncat soarte”. Și ostașii aceastea au făcut.

25. Și sta lângă crucea lui Iisus muma Lui și sora mumei Lui, Mariia a lui Cleopa și Mariia Magdalina.

26. Deci, Iisus, vezind pre mumă-Sa și pre ucenicul, pre carele iubea, stând, zis-au mumei Sale: „Muiare, iată fiiul tău!”

27. După aceea, au zis ucenicului: „Iată, mumă-ta!” Și dintru acel ceas o au luat ucenicul întru ale sale.

*Psalm 68, 25 28. După aceea, știind Iisus că toate s-au sfârșit, ca să se plinească Scriptura, au zis: „Mi-e seate”.

29. Și un vas plin de oțet zăcea. Iară ei, umplând un bureate de oțet și de isop și puindu-l întru o trestie, l-au adus la gura Lui.

30. Iară deaca au luat oțatul, Iisus au zis: „Sfârșitu-s-au”. Și, plecându-Și capul, Ș-au dat sufletul.

31. Deci, jidovii, pentru ca să nu rămâie pre cruce trupurile sâmbătă (pentru că era vineri, că era mare zi aceea a sâmbetei), rugat-au pre Pilat ca să se zdrobească fluierile lor și să se ia.

32. Deci, au venit ostașii și celui dintâiu i-au sfărmat fluierile și celui alalt, carele era răstignit cu el.

33. Iară la Iisus venind, deaca L-au văzut că au murit, nu l-au sfărmat Lui fluierile.

34. Ci unul din ostași cu sulița coasta Lui au împuns și îndatăși au ieșit sânge și apă.

35. Și cel ce au văzut au mărturisit, și adevărată easte mărturisirea lui. Și acela

știia că adevărat zice ca și voi să crea-deți.

36. Că aceastea s-au făcut ca să se plinească Scriptura: * „Os nu să va zdrobi dintr-Însul”.

37. Și, iarăși, altă Scriptură zice: * „Vedea-vor pre Carele L-au împuns”.

38. După aceastea, rugat-au pre Pilat Iosif cel din Arimatea (fiind ucenic lui Iisus, pre ascuns, pentru frica jidovilor) ca să ia trupul lui Iisus. Și au îngăduit Pilat. Deci, au venit și au luat trupul lui Iisus.

39. Și au venit și Nicodim (* carele venisă la Iisus noaptea întâiu), aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.

40. Și luară trupul lui Iisus și l-au înfășurat pre el în giolgiu cu aromatele, cum easte obiceiul jidovilor a să îngropa.

41. Și era în locul acela, unde Să răstignise, grădină, și în grădină mormânt nou întru care încă nimene nu s-au fost pus.

42. Deci, acolo, pentru vinerea jidovilor, că aproape era mormântul, au pus pre Iisus.

CAP 20

Mariia Magdalina întâiu vine la mormânt, după aceea, Petru și Ioan. Aceaea, plângând la mormânt, veade îngeri și apoi pre Iisus cunoaște. Carele, arătându-Să apostolilor, pace le pofteaște. Și, arătându-le mâinile și coasta, le dă Duhul Sfânt, ca să iarte păcatele și să le ție. Și iară Tomei, ce nu credea, arătându-să cu ceialalți ucenici, Își dă trupul să-l pipăie: „Fericțiți a fi, zicând, cei ce nevăzind au crezut”. Multe seamne a lui Hristos nu sânt scrisă întru această carte.

1* ară în zioa cea dintâiu a săptămânei, Mariia Magdalina venit-au de dimineață la mormânt, încă fiind întunearec, și au văzut pîiatra luată de pre mormânt.

2. Deci, au alergat și au venit la Simon Petru și la celalalt ucenic, pre carele iubea Iisus, și au zis lor: „Au luoat pre Domnul din mormânt și nu știu unde L-au pus”.

3. Deci, au ieșit Petru și celalalt ucenic și au mers la mormânt.

4. Și alerga amândoi împreună; iară celalalt ucenic au alergat mai curând decât Petru și au venit mai înainte la mormânt.

5. Și, plecându-să, au văzut giolgiurile zăcând, dar nu au intrat.

6. Deci, au venit și Simon Petru după dânsul și au intrat în mormânt și au văzut giolgiurile zăcând,

7. Și măhrama, carea fuseasă pre capul Lui, nu cu giolgiurile împreună zăcând, ci

*Ieșire 12, 47

Numer. 9, 12

*Zaha. 12, 10

Mate. 27, 57

Marco 15, 43

Luca 23, 50

*Sus

3, 2

*Mate. 28, 1

Marco 16, 1

Luca

24, 1

deosebi învăluită într-un loc.

8. Deci, atunci, au intrat și celalalt ucenic, carele venisă întâiu la mormânt, și au văzut și au crezut.

9. Că încă nu știa ei Scriptura, că trebuia să înviiază El din morți.

10. Și s-au întors ucenicii iarăși la ai săi.

Mat. 11. Iară Mariia sta lângă mormânt, plângând afară. Și plângând, s-au plecat în mormânt.

16, 5 12. Și au văzut doi îngeri în veșminte albe șezind, unul de cătră cap, și altul de cătră picioare, unde zăcusă trupul lui Iisus.

13. Și i-au zis ei aceia: „Muiare, ce plângi?” Zis-au ea lor: „Că au luat pre Domnul meu și nu știu unde L-au pus pre Dânsul”.

14. Și, după ce au zis acestea, s-au întors înapoi și au văzut pre Iisus stând, și nu știa că Iisus easte.

15. Zis-au ei Iisus: „Muiare, ce plângi? Pre cine cauți?” Iară ei părându-i-să că easte grădinariul, au zis Lui: „Doamne, de L-ai luat tu pre Dânsul, spune mie unde L-ai pus? Și eu voi lua pre El”.

16. Zis-au ei Iisus: „Marie!” Iară ea, întorcându-să, au zis Lui: „Ravuni” (ce să zice „Învățătoriule”).

17. Zis-au ei Iisus: „Nu te atinge de Mine, că încă nu M-am suit la Tatăl Meu, ci mergi la frații Miei și le spune lor. Sui-Mă-voiu la Tatăl Meu și la Tatăl vostru, și la Dumnezeu Meu, și la Dumnezeu vostru”.

18. Și au venit Mariia Magdalina vestind ucenicilor că au văzut pre Domnul și acestea i-au zis ei.

Marc. 19. Deci, fiind seară, în zioa aceea, în zioa cea dintâiu a săptămânii, și ușile fiind Luca încuiate, unde erau ucenicii adunați pentru 24, 36 frica jidovilor, venit-au Iisus și au stătut în mijloc și au zis lor: „Pace voao!”

15, 5 20. Și aceasta zicând, le-au arătat mâinile și coasta Sa. Deci, ucenicii s-au bucurat văzind pre Domnul.

21. Și le-au zis lor Iisus iară: „Pace voao! Precum M-au trimis pre Mine Tatăl, și Eu trimiț pre voi”.

22. Și aceasta zicând, au suflat și le-au zis lor: „Luoți Duh Sfânt;

Mat. 23. Căroră veți ierta păcatele, să vor ierta lor. Și căroră le veți ținea, vor fi ținute”.

24. Iară Toma, unul din cei doisprezece, carele să chema Geamăn, nu era cu dânșii când au venit Iisus.

25. Deci, zicea lui ceialalți ucenici: „Am văzut pre Domnul”. Iară el au zis lor: „De nu voi vedea în mâinile Lui sămnel cuiele și de nu voi pune deagetul meu în

sămnel cuiele și de nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede”.

26. Și după opt zile, iară era înlăuntru ucenicii Lui și Toma cu ei. Venit-au Iisus, fiind ușile încuiate, și au stătut în mijloc și au zis: „Pace voao!”

27. După aceea, au zis Tomei: „Adu-ți deagetul tău încoace și vezi mâinile Meale, și ado mâna ta și o pune în coasta Mea. Și nu fi necredincios, ci credincios”.

28. Răspuns-au Toma și au zis: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”

29. Zis-au Iisus lui: „Deacă Mă văzuși, Tomo, crezuși; fericiți carii nu au văzut și au crezut!”

30.* Și au făcut Iisus și alte seamne multe înaintea ucenicilor Săi care nu s-au scris în cartea aceasta. *Jos 21, 25

31. Iară acestea s-au scris ca să credeți că Iisus easte Hristos, Fiiul lui Dumnezeu. Și, crezind, să aveți viață întru numele Lui.

CAP 21

Pescuind ucenicii, îi face Iisus a prinde mulțime de pești, prin care sămnel Petru, prin Ioan, cunoscând pre Domnul, să aruncă în mare. Și gătind prânz, de dragostea lui Hristos de trei ori întrebându-să, de trei ori ia a paște oile lui. Și de viitoarea sa patimă i să aduce aminte. În zădar cercetând despre moartea lui Ioan, nu s-au scris toate faptele lui Hristos.

1. upă acestea, iară S-au arătat Iisus ucenicilor Săi, la Marea Tiveriadei. Și S-au arătat așa:

2. Era împreună Simon Petru și Toma, carele să zice Geamăn, și Natanail, carele era din Cana Galileii, și cei a lui Zevedeu, și alți doi din ucenicii Lui.

3. Zis-au lor Simon Petru: „Mă duc să pescuiesc”. Zis-au ei lui: „Să meargem și noi împreună cu tine”. Și au ieșit și au intrat în corabie îndată, și întru acea noapte nu au prins nimica.

4. Iară deacă s-au făcut ziuo, stătut-au Iisus la țermuri; dar nu au cunoscut ucenicii că easte Iisus.

5. Zis-au lor Iisus: „Feților, nu cumva aveți ceva de mâncare?” Răspuns-au ei Lui: „Nu”.

6. Iară El au zis lor: „Aruncați mreajea de-a dreapta corabiei și veți afla”. Și au aruncat și nu mai putea să o tragă de mulțimea peștilor.

7. Deci, au zis ucenicul acela, pre carele iubea Iisus, lui Petru: „Domnul easte”. Iară Simon Petru, auzind că Domnul easte, s-au încins cu fota (că era gol) și s-au aruncat în mare.

8. Iară ceialalți ucenici cu luntrea au venit (că nu era departe de pământ, ci ca la doao sute de coți), trăgând mreajea cu peștii.

9. Iară deacă au ieșit la uscat, văzut-au jeratec zăcând și peaște pus pre el și pâine.

10. Zis-au lor Iisus: „Aduceți din peștele care ați prins acum”.

11. Și s-au suit Simon Petru și au tras mreaja la uscat plină de pești mari, o sută și cincizeci și trei. Și atâta fiind, nu s-au rupt mreajea.

12. Zis-au lor Iisus: „Veniți de prânziți”. Și nimene nu cuteza din ucenici să-L întreabe pre El: „Tu cine ești?”, știind că easte Domnul.

13. Deci, au venit Iisus și au luat pâinea și le-au dat lor și peștele, așijderea.

14. Cu aceasta, iată, a treia oară S-au arătat Iisus ucenicilor Săi după ce S-au sculat din morți.

15. Iară după ce au prânzit, au zis Iisus lui Simon Petru: „Simone a lui Iona, iubești-Mă mai mult decât aceștia?” Zis-au Lui: „Așea e, Doamne, Tu știi că Te iubesc”. Zis-au lui: „Paște melușeii Miei”.

16. Zis-au lui iarăși a doaoa oară: „Simone a lui Iona, iubești-Mă?” Răspuns-au Lui: „Așea e, Doamne, Tu știi că Te iubesc”. Zis-au Lui: „Paște oile Meale”.

17. Zis-au lui a treia oară: „Simone a lui Iona, iubești-Mă?” Și s-au întristat Petru, căci i-au zis lui a treia oară: „Iubești-Mă?” Și I-au zis Lui: „Doamne, Tu toate știi, Tu știi că Te iubesc”. Zis-au lui Iisus: „Paște oile Meale.

18.* Amin, amin zic ție. Când erai mai tinăr, *2 Pet. 1, 14 te încingeai pre tine însuși și umblai unde vrei, iară deacă vei îmbătrâni, întinde-vei mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde tu nu vei vrea”.

19. Iară aceasta au zis însemând cu ce moarte va mări pre Dumnezeu. Și aceasta zicând, i-au zis lui: „Vino după Mine”.

20.* Iară întorcându-să Petru, văzut-au pre ucenicul, pre carele iubea Iisus, mergând după El. Carele să și culcasă la cină pre pieptul Lui și ziseasă: „Doamne, cine easte cel ce va să Te vânză?” *Sus 13, 23

21. Pre acesta văzindu-l Petru, zis-au cătră Iisus: „Doamne, dar acesta ce e?”

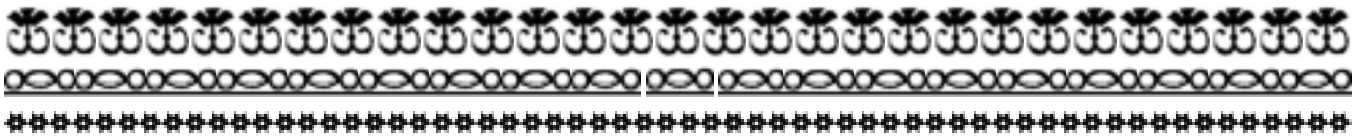
22. Zis-au Iisus lui: „De voiu vrea să rămâie acesta până voiu veni, ce-ți easte ție? Tu vino după Mine”.

23. Și au ieșit cuvântul acesta între frați că ucenicul acela nu va muri. Și nu ziseasă Iisus lui că nu va muri, ci: „De voiu vrea să rămâie acesta până voiu veni, ce-ți easte ție?”

24. Acesta easte ucenicul cel ce mărturiseaște pentru acestea și au și scris aceastea. Și știm că adevărată easte mărturisirea lui.

25.* Sânt și altele multe care au făcut Iisus, *Sus 20, 30 carea, de s-ar fi scris câte una, nici în toată lumea mi să pare că n-ar încăpea cărțile care s-ar fi scris. Amin.

Cuvânt înainte

DESPRE FAPTELE APOSTOLILOR

ceastă carte, a Faptelor Apostolilor, o au scris Sfântul Luca, evanghelist, și easte ca o urmare fără de curmare a Evangheliei, pentru carea pricină Ecumenie o numește Evangheliia Sfântului Duh. Pentru că ceale ce Duhul Sfânt le-au lucrat prin apostoli, adecă începutul besearicii creștinești, carea atunci să născusă, și creășterea ei cea mare și sporiul ce s-au făcut mai în treizeci de ani, foarte cu minunată scurtare și luminare să scriu întru această carte.

Întru aceasta cetim plinite făgăduințele lui Hristos, înălțarea Lui la ceriu, pogorârea Duhului Sfânt, cu Carele besearica au luat chip și ca cum s-ar fi însuflețit; și multe minunate lucrări, care au urmat dintru acea vărsare a Duhului Sfânt, propoveduirea Evangheliei, mai în toată lumea cea cunoscută. Nebiruita tărie a apostolilor și mai nenumărate și mari minuni, multe cuvinte a lui Petru și a lui Pavel, și osebite goane ale acestora. Și măcar că de Petru puține și de ceialalți apostoli mai puține au scris Sfântul Luca. Ci noao ne-au lăsat să gândim cum că și aceia, prin toată lumea împrăștiiați, aseamenea au lucrat; și au făcut minuni; și întru propoveduire s-au ostenit. Și acealeași goane au pățit. Că condeiul scriitorilor celor de Dumnezeu însuflați așa să îndrepta de Dumnezeiasca Pronie, ca numai acealea să scrie care sânt trebuincioase spre întemeierea și întărirea credinței creștinești, ca nu mulțimea cărților să împuținează crezământul. Pentru aceaea, Luca faptele altor apostoli, care el le-au văzut și care de la aceiași apostoli sau de la bărbații cei apostolicești s-au fost scrise, nu le-au scris. Istoriia lui Petru numai o au început, iară a lui Pavel până la ducerea lui la Roma o au scris. Ceale ce s-au făcut după aceaea le tace. Însă dintru ceale ce cu bună adevărință și frumos sânt scrise întru această carte lezne să poate judeca. Și aceastea ajung ca pre oamenii cei curați și cu bună credință destul să-i încredințeaze despre adevărul credinței creștinești. Măcar că unele dintru acealea și alți bărbați sfinți scrise ni le-au lăsat.

Această carte 28 de capete cuprinde. În capul cel dintâiu, spune înălțarea Domnului la ceriu și aleagerea lui Matia în locul lui Iuda. În al doilea, nașterea besearicii o scrie evanghelistul, ca cum din pântecel sinagoghei ar fi ieșit, întru care până acum s-au fost tăinuit. Apoi, până la cap zeace, prunciia besearicii și creășterea cea dintâiu a ei în Ierusalim. După aceaea, lățimea Evangheliei în Iudeea și Samariia și la noroadel vecine, care mai înainte era vrăjmașe, iară acum întru aceaeași credință adunate. Și mai pre urmă, cum prin toate țările împărăției romanilor s-au lătit credința creștinească, și mai ales faptele lui Pavel. Și multe goane ale lui le pomenește Sfântul Luca întru această carte a Faptelor Apostolicești.

F A P T E L E

APOSTOLILOR

CAP 1

Iisus făgăduiaște apostolilor pre Duhul Sfânt. Zice că nu easte a lor a ști vremile lucrurilor viitoare și cum că vor lua puterea Duhului Sfânt, ca să fie mărturii învierii Lui în toată lumea. Să înalță în ceriu și după înălțare să arată îngerii, carii zic că Iisus iară așa va veni. Numele apostolilor, cuvântul lui Petru, ca să aleagă pre unul în locul vânzătorului Iuda. Apoi, rugându-să și aruncând sorți, s-au ales Matia.

1. **C**uvântul cel dintâiu am făcut, o, Teofile, de toate care au început Iisus a face și a învăța,
 2. **P**ână în zioa în care, poruncind apostolilor prin Duhul Sfânt, pre carii i-au ales, S-au înălțat,
 3. Căroră S-au și pus înainte pre Sine viu, după patima Sa, în multe seamne adevărate, în patruzeci de zile arătându-Să lor și grăind ceale de împărăția lui Dumnezeu.
 - *Luca 24, 49 4. Și împreună petrecând,* le-au poruncit lor de la Ierusalim să nu să ducă, ci să așteapte Ioan făgăduința Tatălui:** „care a auzit de la Mine, 14, 26
 - **Mat. 3, 11 5. Că Ioan au botezat cu apă, iară voi vă veți Marco boteza cu Duhul Sfânt, nu după multe aceste zile”. 1, 8
 - Luca 3, 16 6. Iară cei ce să adunasă întreba pre El, zicând: „Doamne, au în vreme vei să întorci împărăția lui Israil?”
 - Ioan 1, 26 7. Iară El au zis cătră ei: „Nu easte voao a ști anii sau timpurile care Tatăl le-au pus întru a Sa putere.
 - *Jos 2, 2 8.* Ci veți lua puterea Sfântului Duh, Carele va veni preste voi, și veți fi Mie mărturii **Luca 24, 48 în Ierusalim și în toată Iudeea și** în Samaria, până la marginea pământului”.
 9. Și aceste zicând, văzind ei, S-au înălțat și nor L-au luat pre El de la ochii lor.
 10. Și, uitându-să ei la El mergând în ceriu, iată, doi bărbați au stătut lângă ei în veșminte albe,
 11. Carii au și zis: „Bărbați galileeani, ce stați uitându-vă spre ceriu? Acest Iisus, Carele S-au înălțat de la voi în ceriu, așa va veni precum L-ați văzut pre El mergând în ceriu”.
 12. Atunci, s-au întors în Ierusalim din muntele ce să numea Eleon, care easte aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.
 13. Și, întrând, s-au suit în casa de sus, unde lăcuia Petru și Iacov și Ioan și Andreiu, Filip și Toma, Vartolomeiu, Mateiu, Iacov, a lui Alfeiu, Simon Zilot și Iuda, a lui Iacov.
 14. Aceștia toți petrecea cu o inimă (a) în rugăciune și în cearere cu muierile și cu Mariia, muma lui Iisus, și cu frații Lui.
 15. Și în zilele acealea, sculându-să Petru în mijlocul ucenicilor, au zis (și era mulțime de nume împreună, ca la o sută și doaozeci):
 16. „Bărbați frați, să cădea a să plini Scriptura* aceasta, carea mai înainte au zis Duhul Sfânt prin gura lui David, de Iuda, cel ce s-au făcut (b) povățuitoriu celor ce au prins pre Iisus. *Psalm 40, 10 [9] Ioan 13, 18
 17. Că numărât era cu noi și luoașă soartea slujbei aceștia.
 - 18.* Deci, acesta cu adevărat au câștigat țarină din plata nedreptății și, spânzurându-să, au crepat pre mijloc și s-au vărsat toate mărunțiile lui. *Mat. 27, 7
 19. Și s-au făcut aceasta cunoscută la toți cei ce lăcuia în Ierusalim, așa cât s-au chemat țarina aceea, în limba lor, Acheldama, adecă Țarina Sângelui.
 20. Că scris easte în Cartea Psalmilor:* «Facă-să lăcașul lui pustiu și să nu fie cine să lăcuiască în el. Episcopiia lui să o ia altul». *Psalm 68, 29 Psalm 108, 8
 21. Deci, trebuie, dintru acești bărbați, carii să aduna cu noi în toată vremea, în carea au intrat și au ieșit între noi Domnul Iisus,
 22. Începând de la botezul lui Ioan, până la zioa în carea S-au înălțat de la noi, să fie cu noi mărturie învierii Lui unul dintru aceștia”.
 23. Și au pus pre doi, pre Iosiv, cel ce să chema Varsava, carele s-au numit Iust, și pre Matia.
 24. Și rugându-să, au zis: „Tu, Doamne, Cel ce știi inimile tuturor, arată dintru acești doi pre unul, pre carele ai ales,
 25. A lua soartea slujbei aceștia și a apostoliei, dintru carea au rătăcit Iuda, ca să meargă în locul său”.
14. (a) Cu un cuget. 16. (b) Au fost.

26. Și au dat lor sorți și au căzut soartea pre Matia și împreună s-au numărat cu cei unsprezece apostoli.

CAP 2

S-au pogorât Duhul Sfânt preste apostoli în zioa a cincizecilea. Să miră jidovii că apostolii grăiesc limbile tuturor și zic că sânt beați. Iară Petru arată că rău zic, și aducând prorocia lui Ioil, le arată că de la Duhul Sfânt au acest dar. Mulți din jidovi să umilesc și, ascultând de sfatul lui Petru, ca la trei mii s-au botezat și împreună petrec întru învățatura apostolilor, întru frângerea pâinii și întru rugăciuni. Toate deopște având.

1. i deacă s-au umplut zioa Rusaliilor, era toți împreună adunați la un loc.

2. Și s-au făcut reapede sunet din ceriu, ca de suflare silnică ce vine iute, și au umplut toată casa unde ședea.

3. Și s-au arătat limbi, împărțite, ca de foc, și au șezut pre unul fieștecarele din ei.

*Mat. 3, 11 Marco. 1, 8 Luca 3, 16 Ioan 7, 39 Sus 1, 8 Jos 11, 16 19, 6

4.* Și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și au început a vorbi într-alte limbi, precum le da lor Duhul a grăi (a).

5. Și era în Ierusalim lăcuitori jidovi, bărbați cucearnici din tot neamul ce easte supt ceriu.

6. Iară deaca s-au făcut glasul acesta, s-au adunat mulțimea și s-au turburat, căci auzea unul fieștecarele pre ei grăind în limba sa.

7. Și iară să spăimânta toți și să mira, zicând unul cătră altul: „Au nu, iată, toți aceștia carii grăiesc galileeani sânt?”

8. Și cum fieștecarele auzim limba noastră în carea ne-am născut,

9. Parteei și mideii și elamiteii și cei ce lăcuiesc în Mesopotamiia, în Asiia,

10. Și în Frighiia și în Pamfiliia, în Eghipt și în părțile Liviei, ceale de lângă Chirini. Și nemearnicii romani și jidovii și veneticii,

11. Criteanii, aravii, auzim pre ei în limbile noastre grăind măririle lui Dumnezeu!”

12. Și să spăimânta toți și să mira, unul cătră altul zicând: „Ce va să fie aceasta?”

13. Iară alții, batjocorind, zicea că de must sânt plini.

14. Iară stând Petru cu cei unsprezece, ș-au rădicat glasul său și au răspuns lor: „Bărbați jidovi și toți cei ce lăcuți în Ierusalim, aceasta voao să vă fie în știre și luați în urechi cuvintele meale;

15. Că nu precum socotiți voi aceștia sânt beați, că easte al treilea ceas din zi,

16. Ci aceasta easte ce s-au zis prin prorocul Ioil:

4. (a) A spune.

17.* «Și vor fi în zilele ceale de apoi (zice Dumnezeu), turna-voiu din Duhul Mieu preste tot trupul și vor proroci feciorii voștri și featele voastre; și tinerii voștri vederi (b) vor vedea și bătrânii voștri visuri vor visa.

18. Încă și preste slugile Meale și preste slujnicile Meale, în zilele acealea, voiu turna din Duhul Mieu și vor proroci.

19. Și voiu da minuni în ceriu, sus, și seamne pre pământ, jos: sânge și foc și abur de fum.

20. Soarele să va întoarce întru întunecarec și luna în sânge, mai înainte de ce va veni zioa Domnului cea mare și luminată.

21.* Și va fi tot oricarele va chema numele Domnului să va mântui». *Ioil 2, 32

22. Bărbați israilteani, ascultați cuvintele aceastea: «Pre Iisus Nazarineanul, bărbatul cel arătat de la Dumnezeu între voi cu puteri și cu minuni și cu seamne care au făcut, prin El, Dumnezeu în mijlocul vostru, precum și voi știți,

23. Pre Acesta, după sfatul cel rânduit și după mai înainte a lui Dumnezeu știință dat, luându-L prin mâinile celor fără de lege, răstignindu-L, L-ați omorât,

24. Pre Care Dumnezeu L-au înviiat, dezlegând durerile morții, fiind cum că nu era cu puțință a fi El ținut de dânsa.

25. Că David zice de Dânsul:* ‘Mai înainte am văzut pre Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea easte, ca să nu mă clătesc.

26. Pentru aceea s-au desfătat inima mea și s-au bucurat limba mea și încă și trupul meu să va odihni spre nădejde.

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da pre sfântul Tău să vază stricăciune.

28. Cunoscute ai făcut mie căile vieții; umplea-mă-vei de bucurie cu fața Ta’.

29. Bărbați frați, să fie slobod cu îndrăznire a grăi cătră voi de patriarhul David,* că au și murit și s-au îngropat, și mormântul lui easte întră noi, până în zioa aceasta.

30. Proroc, drept aceea, fiind el și știind că cu jurământ* S-au jurat Dumnezeu lui, că din rodul coapselor lui, după trup, va rădica pre Hristos să șează pre scaunul lui,

31. Mai înainte văzând, au grăit de înviiarea lui Hristos, că* nu s-au lăsat sufletul Lui în iad, nici trupul Lui au văzut stricăciune.

32. Pre Acest Iisus L-au înviiat Dumnezeu, a Căruia noi toți sântem mărturii.

33. Drept aceea, cu dreapta lui Dumnezeu înălțându-Să și făgăduința Sfântului Duh luând de la Tatăl, au turnat aceas-

*Psalm 31 [131], 11

*3 Împă. 1 [2], 10

*Psalm 15, 10

Jos 13, 35

17. (b) Vedenii.

ta, carea acum voi vedeți și auziți.

34. Că nu David s-au suit în ceriu, ci zice
Psalm însuși: 'Zis-au Domnul Dumnezeuului Mieu:
109, 1 'Șezi de-a dreapta Mea,

35. Până ce voi pune pre vrăjmașii Tăi
așternut picioarelor Tale'».

36. Deci, cu adevărat să știe toată casa lui
Israil că și Domn și Hristos au făcut Dumne-
zeu pre Iisus Acesta, pre Carele voi L-ați
răstignit”.

37. Iară auzind, s-au umilit cu inima și au
zis cătră Petru și cătră ceialalți apostoli: „Ce
vom face, bărbați frați?”

38. Iară Petru au zis cătră ei: „Pocăiți-vă și
să se botează unul fieștecare dintre voi, în
numele lui Iisus Hristos, spre iertarea
păcatelor, și veți lua darul Sfântului Duh.

39. Că voao easte făgăduința și fiilor voștri
și tuturor celor de departe, ori pre carii va
chema Domnul Dumnezeuul nostru”.

40. Și cu alte cuvinte mai multe mărturisiia
și îndemna (v) pre dânșii, zicând: „Mântui-ți-vă
de acest neam îndărăptnic”.

41. Și carii bucurosi au priimit cuvântul lui
s-au botezat; și să adaosera în zioa aceea
suflete ca la trei mii.

42. Și petrecea întru învățătura apostolilor,
și întru împărtășirea și întru frângerea pâinii
și în rugăciuni.

43. Și să făcea la tot sufletul frică; și multe
minuni și seamne prin apostoli să făcea.

44. Iară toți cei ce credea era într-un loc și
avea toate de obște.

45. Și moșiile și averile le vindea și le
împărțea tuturor, după cum fieștecarele avea
lipsă.

46. Și în toate zilele, petrecând cu toții
dimpună în besearică și frângând prin casă
pâine, priimea hrană întru bucuriia și întru
proștiia inimii,

47. Lăudând pre Dumnezeu și având har la
tot norodul. Iară Domnul adăogea pre cei ce
să mântuia în toate zilele la besearică.

CAP 3

*Petru cu Ioan însinătoșează pre cel din pântecel
mumă-sa șchiop. Și învață cum că ei aceasta au făcut
prin credința numelui lui Hristos, pre Carele arată cum
că easte Mesia, Cel făgăduit prin Moisi și prin proroci, și
lui Avraam.*

1. **N**ară odată Petru și Ioan să suia
în besearică, la ceasul rugăciu-
nei al noalea.

2. **Și** un bărbat oarecarele,
șchiop fiind din pântecel maicii sale, să
purta, pre carele pune în toate zilele la ușa
besearicii, carea să zicea Frumoasă,

40. (v) Ruga.

CAP 2 ȘI 3

ca să ceară milă de la cei ce întra în
besearică,

3. Carele, văzând pre Petru și pre Ioan vrând
să între în besearică, cerea milă.

4. Iară Petru cu Ioan, căutând la el, au zis:
„Uită-te la noi”.

5. Iară el să uita la ei, așteptând să ia ceva
de la ei.

6. Iară Petru au zis: „Argint și aur nu easte
mie. Iară ce am, aceeaa îți dau; în numele
lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală și
umblă!”

7. Și, apucându-l pre el de mâna cea dreap-
tă, l-au rădicat și îndată s-au întărit talpele
lui și fluierile.

8. Și sărind, au stătut și umbla, și au întrat
cu ei în besearică, umblând și săltând și
lăudând pre Dumnezeu.

9. Și l-au văzut pre el tot norodul, umblând
și lăudând pre Dumnezeu.

10. Și-l cunoștea pre el, că el era cel ce ședea
pentru milostenie la Ușea cea Frumoasă a
besearicii, și s-au umplut de spaimă și de
mirare pentru ce s-au întâmplat lui.

11. Și încă fiindu-să șchiopul cel vindecat
de Petru și de Ioan, au alergat la dânșii tot
norodul spăimântat, în foșorul ce să chiamă
a lui Solomon.

12. Iară Petru, văzând, au răspuns cătră
norod: „Bărbați israilteani, ce vă mirați de
aceasta, sau ce vă uitați la noi ca cum cu a
noastră puteare sau cucernicie l-am fi făcut
pre el să umble?”

13. Dumnezeuul lui Avraam și a lui Isaac și a
lui Iacov, Dumnezeuul părinților noștri au
mărit pre Fiiul Său, pre Iisus, pre Carele voi
L-ați dat și v-ați lepădat de El înaintea feții
lui Pilat, judecând el să Se sloboază.

14.* Iară voi de Cel Sfânt și Drept v-ați
lăpădat și ați cerut pre bărbatul cel ucigaș,
să se dăruiască voao. *Mat. 27, 20
Marco

15. Iară pre Începătoriul vieții L-ați omorât,
pre Carele Dumnezeu L-au înviiat din morți,
a Căruia noi mărturii sântem. 15, 11
Luca 23, 18

16. Și întru credința numelui Lui, pre acesta,
pre carele îl vedeți și-l cunoașteți, l-au întărit
numele Lui și credința cea printr-Însul i-au
dat lui întregă sănătatea aceasta, înaintea
voastră, tuturor. Ioan 18, 40

17. Și acum, fraților, știu că prin neștiință
ați făcut ca și domnii voștri.

18. Ci Dumnezeu ceale ce mai nainte au
vestit prin gura tuturor prorocilor Săi, că va
pătimi Hristos, au plinit așa.

19. Dreapt aceea, pocăiți-vă și vă întoarceți,
ca să se șteargă păcatele voastre, când vor
veni vremile răcorealei de la fața Domnului.

20. Și va trimite pre Cel mai înainte spus
voao, pre Iisus Hristos,

21. Pre Carele trebuie ceriul să-L priimească, până la vremile așezării tuturor, care au grăit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi proroci din veac.

Ieșir. 18, 13 22. Că Moisi cătră părinți au zis că: «Proroc va rădica voao Domnul Dumnezeu vostru dintre frații voștri, ca și pre mine. Pre El să-L ascultați întru toate, oricâte va zice cătră voi.

23. Și va fi tot sufletul carele nu va asculta pre Prorocul Acela să va piarde dintră norod».

24. Și toți prorocii, de la Samoil și, după aceea, oricâți au grăit și mai înainte au vestit și zilele aceastea.

Facer. 12, 3 25. Voi sânteti fiii prorocilor și a legăturii carea au pus Dumnezeu cătră părinții noștri, zicând cătră Avraam: «Și întru sămânța ta bine să vor cuvânta toate neamurile (a) pământului».

26. Voao întâiu Dumnezeu, înviind pre Pruncul Său, Iisus, L-au trimis pre El să vă binecuvinteaze, ca să se întoarcă fieștecarele din răutățile sale”.

CAP 4

Apostolii, după ce au fost închiși în temniță, întrebați fiind de tămăduirea șchiopului, arată cum că în singur Hristos, Carele este piatra cea din capul unghiului, este mântuire. Și nu ascultă de cei mai mari împotriva poruncii lui Dumnezeu, ca să înceteaze a propovedui învățătura numelui lui Hristos. Iară după ce s-au slobozit, rugându-să, iau seamne că li s-au dat Duhul Sfânt. Nimene dintru ei nimic deosebi al său nu avea, ci vânzând ale sale puneau prețul să fie de obște, cum au făcut Varnava după ce au vândut țarina.

1. **N**ară grăind ei cătră norod, venit-au asupra lor preoții și căpeteniia besearicii și saducheii, Părându-le rău pentru că învață ei pre norod și vestesc întru Iisus învierea morților.

3. Și ș-au aruncat preste dâșii mâinile și i-au pus pre ei în pază, până a doao zi, pentru că era seară.

4. Iară mulți din cei ce auzisă cuvântul au crezut și s-au făcut numărul bărbaților ca vro cinci mii.

5. Și au fost a doao zi de s-au adunat (a) domnii lor și bătrânii și cărturarii în Ierusalim.

6. Ana, arhiereul, și Caiafa și Ioan și Alexandru și câți era din neamul arhieresc.

7. Și puindu-i pre ei în mijloc, i-au întrebat: „Cu ce putere sau cu ce nume ați făcut aceastea voi?”

8. Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, au zis cătră ei: „Domnii norodului și bătrânii lui Israil,

9. Deacă noi astăzi ne judecăm pentru facerea de bine unui om bolnav, cu ca-

25. (a) Familiile, neamurile. 5. (a) Adunându-să.

rea acesta s-au mântuit,

10. În știre să fie tuturor voao și tot norodului lui Israil că, în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pre Carele voi L-ați răstignit, pre Carele Dumnezeu L-au înviat din morți, întru Acela, acesta stă înaintea voastră sănătos.

11.* Aceasta este piatra carea nu s-au băgat în samă de cătră voi, ziditorii, carea s-au făcut în capul unghiului. *Psalm 117, 22 Isaiia 28, 16

12. Și întru nime altul nu este mântuire, pentru că nici un nume altul supt ceriu nu este dat oamenilor întru care trebuie să ne mântuim noi”.

13. Iară văzind îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan și știind că oameni necărturari sânt și proști, să mira; și cunoștea pre ei că cu Iisus fusease. Matea 21, 42 Marco 12, 10 Luca 20, 17 Roma. 9, 33

14. Iară văzind pre omul cel tămăduit cu ei stând, nimica nu avea a zice împotriva. 1 Petr. 2, 7

15. Și, poruncindu-le să iasă afară din săbor, vorbea între sine,

16. Zicând: „Ce vom face oamenilor acestora? De vreme ce văzut semn s-au făcut prin ei, știut tuturor celor ce lăcuiesc în Ierusalim, și nu putem tăgădui.

17. Ci ca nu mai mult să se lățască în norod, cu înfricoșare să-i înfricăm pre ei, ca mai mult să nu grăiască de numele acesta nici unui om”.

18. Și chemând pre ei, le-au poruncit lor ca nicidecum să nu grăiască, nici să înveațe de numele lui Iisus.

19. Iară Petru și Ioan, răspunzind cătră ei, au zis: „De este drept înaintea lui Dumnezeu pre voi a asculta mai vârtos decât pre Dumnezeu, judecați.

20. Că nu putem noi ceale ce am văzut și am auzit să nu le grăim”.

21. Iară ei, înfricându-i pre ei, i-au slobozit, nimica aflând cum să-i pedepsească pentru norod, că toți marea pre Dumnezeu pentru fapta aceea.

22. Că era mai mult decât de patruzeci de ani omul întru carele să făcusea semnul acesta al sănătății.

23. Iară deacă s-au slobozit, au venit la ai săi și le-au spus câte au zis cătră ei arhierii și bătrânii.

24. Iară ei auzind toți dimpreună, au rădicat glas cătră Dumnezeu și au zis: „Stăpâne, Tu, Dumnezeule, Cel ce ai făcut ceriul și pământul și marea și toate ceale ce sânt într-însele,

25. Carele, prin gura lui David, robului Tău, ai zis:* «Pentru ce s-au întărâtat neamurile și noroadele au cugetat ceale deșarte? *Psalm 2, 1

26. Stătut-au de față împărații pământului și domnii s-au adunat împreună asupra Domnului și asupra Hristosului Lui».

27. Că s-au adunat cu adevărat în ceta-

tea aceasta asupra Sfânt Pruncului Tău, Iisus, pre Carele L-ai uns, și Irod și Pilat din Pont cu neamurile și cu noroadele lui Israil,

28. Să facă câte mâna Ta și sfatul Tău mai înainte au rânduie să fie.

29. Și acum, Doamne, caută spre îngrozirile lor și dă robilor Tăi, cu toată îndrăzneala, să grăiască cuvântul Tău.

30. Când vei tinde mâna Ta spre tămăduire și seamne și minuni să se facă prin numele Sfânt Pruncului Tău, Iisus”.

31. Și rugându-să ei, s-au clătit locul în care era adunați și s-au umplut toți de Duhul Sfânt și grăia cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznire.

32. Iară a mulțimei celor ce credea era o inimă și un suflet; și nici unul din ceale ce avea zicea că easte ceva al său, ci era lor toate de obște.

33. Și cu mare putere mărturisea apostolii de învierea Domnului Iisus și mare dar era întru ei toți.

34. Și nimene nu era lipsit între ei, că toți carii avea țarina sau căsi, vânzându-le, aducea prețurile celor vândute,

35. Și le pune la picioarele apostolilor și să împărțea fieștecui, după cum fieștecine avea lipsă.

36. Iară Iosif, cel ce s-au poriclit Varnava de apostoli (care să talmăcește „fiiul mângăierii”), levit chiprean de neam,

37. Având țarină, o au vândut și au adus prețul și l-au pus la picioarele apostolilor.

CAP 5

Anania și Sapphira, muiarea lui, vânzându-și țarina, ș-au ținut șie o parte din preț și, întrebându-i Petru pentru acest lucru, ei au tăgăduit. Pentru care lucru, la cuvântul lui Petru, amândoi cu moarte năpraznică au murit. Prin apostoli, mai vârtos prin Petru, multe minuni să fac. Și din temniță, unde era ei închiși, i-au scos îngerul. Și după aceea, iarăși fiind prinși, nu voiesc să înceteaze a propovedui numele lui Hristos. Și din sfatul lui Gamaliil, bătuți, să slobod. Iară ei să bucură, căci s-au învrednicit a să bate pentru numele lui Hristos, pre Carele pururea Îl propoveduiesc.

1. **N**ară un bărbat oarecarele, anume Anania, cu Sapphira, muiarea sa, ș-au vândut țarina.

2. **Și** au ascuns din preț, știind și muiarea lui, și, aducând o parte oarecarele, o au pus la picioarele apostolilor.

3. Iară Petru au zis: „Anania, pentru ce au umplut satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt și să ascunzi din prețul țarinii?

4. Au nu, rămâind, ție rămânea? Și, după ce o ai vândut, întru a ta putere era? Căci

CAP 4 ȘI 5

ai pus în inima ta lucrul acesta. Nu ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu”.

5. Iară Anania, auzind cuvintele acestea, căzind au murit și s-au făcut frică mare preste toți cei ce auzea acestea.

6. Și, sculându-să tinerii, l-au luat pre el și, scoțindu-l, l-au îngropat.

7. Și au fost ca după ce ar fi trecut trei ceasuri, și muiarea lui, neștiind ce s-au făcut, au intrat.

8. Iară Petru au zis ei: „Spune mie de ați vândut cu atâta țarina?” Iară ea au zis: „Așea, cu atâta”.

9. Iară Petru au zis cătră ea: „Căci v-ați vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pre bărbatul tău la ușă și te vor scoate și pre tine”.

10. Și au căzut îndată la picioarele lui și au murit. Și întrând tinerii o au aflat moartă; și scoțându-o, o au îngropat lângă bărbatul ei.

11. Și s-au făcut frică mare preste toată adunarea și preste toți cei ce auzea acestea.

12. Iară prin mâinile apostolilor să făcea seamne și minuni multe în norod; și era toți împreună în foisorul lui Solomon.

13. Iară din ceialalți, nimene nu cuteza a să lipi de ei, ci marea pre ei norodul.

14. Și mai mulți să adăogea cei ce credea în Domnul, mulțime de bărbați și de muieri.

15. Așea cât la uliță scotea pre cei bolnavi și îi pune pre paturi și pre năsilii, ca, viind Petru, măcar umbra lui să umbrească pre vreunul dintre ei.

16. Iară să aduna și mulțimea cetăților, celor de primprejur, în Ierusalim. Aducând pre cei bolnavi și pre cei chinuți de duhuri necurate, carii să tămăduia toți.

17. Și sculându-să arhiereul și toți cei ce era cu el, care easte eresul saducheilor, s-au umplut de râvnă.

18. Și au aruncat mâinile sale asupra apostolilor, și i-au pus pre ei în paze de obște.

19. Iară îngerul Domnului, noaptea, au deschis ușile temniții și, scoțindu-i pre ei afară, au zis:

20. „Duceți-vă și, stând, grăiți în besearică poporului toate cuvintele vieții aceștia”.

21. Și auzind, au intrat de dimineață în besearică și învăța. Iară venind arhiereul și cei ce era cu el, au adunat săborul și toată bătrânimea fiilor lui Israil și au trimis la temniță să-i aducă pre ei.

22. Iară slugile, mergând, nu i-au găsit pre ei în temniță și, întorcându-să, au spus,

23. Zicând că: „Temnița o am găsit

încuiată cu toată întărirea și pre străjeari stând înaintea ușilor; iară deschizând, înlăuntru pre nime n-am aflat”.

24. Și deacă auziră cuvintele acestea, preotul și căpitanul besearicii și arhieriei să mira de ei, ce ar fi aceasta.

25. Și venind oarecine, le-au spus lor, zicând că: „Iată, bărbații pre carii ați pus în pază sânt în besearică, stând și învățând norodul”.

26. Atunci, ducându-să căpitanul cu slugile, i-au adus pre ei, nu cu sâla, că să temea de norod să nu-i ucigă cu pietri.

27. Și, aducându-i pre ei, i-au pus în săbor și i-au întrebat arhierul,

28. Zicând: „Au nu cu poruncă am poruncit voao să nu învățați în numele acesta? Și, iată, ați umplut Ierusalimul de învățatura voastră și veți să aduceți asupra noastră sângele Omului Acestuia!”

29. Iară răspunzind Petru și apostolii, au zis: „Trebuie a asculta pre Dumnezeu mai mult decât pre oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri au sculat pre Iisus, pre Carele voi L-ați omorât, spânzuran-du-L pe lemn.

31. Pre Acesta, Dumnezeu Începătoriu și Mântuitoriu L-au înălțat cu dreapta Sa, să dea pocăință lui Israil și iertare păcatelor.

32. Și noi sântem Lui mărturii de cuvintele acestea și Duhul Sfânt, pre Carele L-au dat Dumnezeu celor ce ascultă de Dânsul”.

33. Iară ei, auzind, foarte s-au întărâtat și au sfătuit să-i omoară pre dânșii.

34. Și sculându-să oarecarele în săbor, fariseu, anume Gamaliil, învățătoriu de lege, cinstit la tot norodul, au poruncit ca să fie apostolii puțin ceva afară.

35. Și au zis cătră ei: „Bărbați israilteani, luați-vă aminte voao de oamenii aceștia. Ce veți să faceți?”

36. Că mai înainte de zilele acestea s-au sculat Teodas, cum că el easte oarecare mare, lângă care s-au lipit număr de bărbați ca la patru sute, carele s-au omorât; și toți cei ce asculta (a) de el s-au răsipit și s-au făcut nimica.

37. După acesta s-au sculat Iuda Galileul, în zilele scrisorii, și au întors norod mult după sine; și acela au perit și toți câți au ascultat de el s-au răsipit.

38. Și acum zic voao: Opriți-vă de la oamenii aceștia și-i lăsați pre ei; că de va fi din oameni sfatul acesta au lucrul acesta, să va răsipi;

39. Iară de easte de la Dumnezeu, nu-l veți putea răsipi, ca nu cumva și lui Dumnezeu împotrivi să vă aflați”.

40. Și au ascultat de el și, chemând pre apostoli, bătându-i, le-au poruncit

36. (a) Credea lui.

să nu grăiască de numele lui Iisus și i-au slobozit pre ei.

41. Iară ei să ducea de la fața săborului, bucurându-să că s-au învrednicit, pentru numele lui Iisus, a răbda ocară.

42. Și toată zioa, în besearică și prin căsi, nu înceta a învăța și bine a vesti pre Iisus Hristos.

CAP 6

Aleagerea celor șapte diiaconi. Credincioșii în toată zioa să adaogă. Stefan face minuni, asupra căruia mulți jidovi să scoală și, neputându-l arăta mincinos, cu mărturii mincinoasă să nevoiesc a-l asupra.

1. i în zilele acealea, înmulțindu-să ucenicii, au făcut (a) gâlceavă elinii împotriva jidovilor, căci văduvele lor era nesocotite (b)

întru slujba de toate zilele.

2. Și chemând cei doisprezece mulțimea ucenicilor, au zis: „Nu e cuvios (v) ca, lăsând noi cuvântul lui Dumnezeu, să slujim measelor.

3. Socotiți, drept aceaea, fraților, dintre voi șapte bărbați mărturisiți, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pre carii să-i punem preste treapta aceasta.

4. Iară noi întru rugăciune și întru slujba cuvântului vom petrece”.

5. Și au plăcut cuvântul înaintea a toată mulțimea. Și au ales pre Stefan, bărbat plin de credință și de Duhul Sfânt, și pre Filip și pre Prohor și pre Nicanor și Timon și pre Parmen, și pre Nicolae, nimearnicul Antiohiei,

6. Pre carii i-au pus înaintea apostolilor și, rugându-să, și-au pus preste ei mâinile.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea și să înmulțea numărul ucenicilor în Ierusalim foarte, și multă gloată de preoți asculta de credință.

8. Iară Stefan, plin de credință și de putere, făcea minuni și seamne mari în norod.

9. Și s-au sculat unii din sinagoga ce să zicea a libertinilor și a chirineanilor și a alixendrenilor și a celor de la Chilichia și Asia, pricindu-să cu Stefan.

10. Și nu putea sta împotriva înțelepciunii și Duhului cu Care grăia.

11. Atunci, au pus bărbații, carii zicea că: „L-am auzit pre el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moisi și a lui Dumnezeu”.

12. Și au întărâtat pre norod și pre bătrâni și pre cărturari și, năvălind, l-au apucat pre el și l-au dus în săbor.

13. Și au pus mărturii mincinoase, carii zicea: „Omul acesta nu înceată grăind cuvinte cu hulă împotriva acestui loc sfânt.

14. Că l-am auzit pre el zicând

1. (a) Răpștit, sau ponosluit; (b) Trecute cu vederea.
2. (v) Cuvios, drept.

că Iisus Nazarineanul, Acesta, va strica locul acesta și va muta obiceiurile care au dat noao Moisi”.

15. Și căutând spre el toți cei ce ședea în săbor, văzut-au fața lui ca o față de inger.

CAP 7

Stefan, dându-să slobozenie a răspunde, multe aduce despre legătura lui Dumnezeu cu Avraam și cu rămășițele lui; de Moisi și de ieșirea lui Israil din Eghipt; de cortul mărturiei și de besearica cea zidită de Solomon; pre jidovi probozind cum că ei și părinții lor pururea s-au împotrivit Duhului Sfânt. Iară zicând că vedea pre Iisus de-a dreapta lui Dumnezeu, să ucide cu pietri, martorii puindu-și veșmintele la picioarele lui Saul. Și să roagă pentru cei ce-lucid cu pietri.

1. i au zis arhiereul: „Dar aceastea așa sânt?”

2. Iară el au zis: „Bărbați frați și părinți, ascultați, că Dumnezeu mărirei S-au arătat părintelui nostru, lui Avraam, când era în Mesopotamiia, mai înainte până a lăcui el în Haran.

*Facer. 3. Și au zis cătră dânsul: * «Ieși din pământul tău și din rudeniia ta și vino în pământul care voiu arăta ție».

4. Atunci, ieșind din pământul haldeilor, au lăcuit în Haran. Și de acolo, după ce au murit tatăl său, l-au mutat în pământul acesta, în care voi acum lăcuiți.

5. Și nu au dat lui moștenire într-însul nici un pas de picior, ci au făgăduit că-l va da lui spre moștenire și seminției lui după dânsul, nefiind lui fiu.

*Face. 6. Și au grăit așa Dumnezeu, că: * «Va fi sămânța lui nimearnică în pământ strein și o vor supune slujbii pre ea și o vor năcăji patru sute de ani.

7. Și pre neamul căruia vor sluji voiu judeca Eu, au zis Dumnezeu, și după aceastea vor ieși și vor sluji Mie în locul acesta».

*Facere. 8. * Și i-au dat așezământul (a) tăierii împrejur; ** și așa au născut pre Isaac și l-au tăiat împrejur pre el a opta zi; și *** Isaac pre Iacov și **** Iacov pre cei doisprăzece patriiarși.

***Facer. 9. Și patriiarșii, pizmuind (b) lui Iosiv, * l-au vândut în Eghipt și era Dumnezeu cu el.

35, 22 10. Și l-au scos pre el din toate necazurile lui și i-au dat lui dar * și înțelepciune înaintea lui Faraon, împăratul Eghiptului; și l-au pus pre el mai-mare preste Eghipt și preste toată casa sa.

11. Și au venit foamete preste tot pământul Eghiptului și al Hanaanului,

8. (a) Testamentul, legătura. 9. (b) Râvnind.

și năcaz mare, și nu afla bucate părinții noștri.

12. * Iară auzind Iacov că sânt bucate în Eghipt, au trimis pre părinții noștri, întâiu. 42, 2

13. * Și a doao oară s-au cunoscut Iosiv fraților săi și arătat s-au făcut lui Faraon neamul lui Iosiv. 45, 3

14. Iară Iosiv, trimițind, au chemat pre tatăl său, Iacov, și toată rudeniia sa cu (v) șaptezeci și cinci de suflete.

15. * Și s-au pogorât Iacov în Eghipt, și au murit el și părinții noștri. *Facer. 46, 5

16. Și s-au mutat la Sihem și s-au pus în mormântul * care au cumpărat Avraam, cu preț de argint de la fiii lui Emor, a lui Sihem. *Facer. 49, 32

17. Iară cum să apropiia vreamea făgăduinții, carea au jurat Dumnezeu lui Avraam, * au crescut poporul și s-au înmulțit în Egipt, 23, 16

18. Până ce s-au sculat alt împărat, carele nu știa pre Iosif. Isus 24, 33

19. Acesta, meșteșugind, au năcăjit pre părinții noștri, ca să lapede pruncii săi, să nu viiaze. *Ieșire 1, 7

20. * Întru carea vreme s-au născut Moisi, și au fost plăcut lui Dumnezeu, carele s-au hrănit trei luni în casa tătâne-său. *Ieșir. 2, 2

21. Și fiind el lăpădat, l-au luat fata lui Faraon și l-au crescut șie fecior. Evrei 11, 23

22. Și au învățat Moisi toată înțelepciunea eghipteanilor, și era puternic în cuvintele și în faptele sale.

23. Iară când să plinea lui patruzeci de ani, s-au suit în inima lui ca să cerceteaze pre frații săi, fiii lui Israil.

24. * Și văzând pre oarecarele pățind strâmbătate, l-au apărât și au făcut izbândă celui asuprit, ucizând pre eghiptean. *Ieșir. 2, 12

25. Și socotea cum că pricep frații săi că Dumnezeu, prin mâna lui, le-ar da lor mântuire; iară ei n-au priceput.

26. * Și a doao zi s-au arătat lor când să sfădea (g) și i-au îndemnat pre ei spre pace, zicând: «Bărbați frați sânteți voi, pentru ce faceți strâmbătate unul altuia?» *Ieșire 2, 13

27. Iară cel ce făcea strâmbătate de-apropelui l-au împins pre el, zicând: «Cine te-au pus pre tine domn și judecătoriu preste noi?»

28. Au vrei să mă omori tu pre mine, precum ai omorât ieri pre eghipteanul?»

29. Și au fugit Moisi, pentru cuvântul acesta, și s-au făcut nemearnic în pământul lui Madiiam, unde au născut doi fii.

30. Și după ce s-au plinit patruzeci de ani, * s-au arătat lui, în pustiiul Munte- *Ieșir. 3, 2

14. (v) Norodul. 26. (g) Între sine.

lui Sinai, îngerul Domnului în flacăra focului rugului.

31. Iară Moisi, văzând, s-au minunat de vedenie și, apropiindu-să el să ia aminte, s-au făcut cătră el glasul Domnului:

32. «Eu sânt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam, Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov». Și, tremurând, Moisi nu cuteza să se uite.

33. Și au zis lui Domnul: «Dezleagă încălțăminteza picioarelor tale, că locul în carele stai pământ sfânt este».

34. Văzând, am văzut năcazul poporului Mie, celui din Eghipet, și suspinul lor l-am auzit și M-am pogorât să-i scoț pre ei; și acum, vino, să te trimit pre tine în Eghipet».

35. Pre acest Moisi, de carele s-au lăpădat, zicând: «Cine te-au pus pre tine domn și judecătoriu?», pre acesta Dumnezeu domn și răscumpărătoriu l-au trimis prin mâna îngerului celui ce s-au arătat lui în rug.

Ieșire 7, 8 36. Acesta i-au scos pre ei făcând minuni și seamne în pământul Eghipetului și în 19 Marea Roșie și în pustie, ani patruzeci.

10, 11 37. Acesta este Moisi, cel ce au zis fiilor 14 lui Israil:* «Proroc va rădica voao Domnul Dumnezeuul vostru, dintru frații voștri, ca pre mine, pre El veți asculta».

Ieșire 19, 3 38. Acesta este cel ce au fost în adunare, în pustie cu îngerul, carele grăia lui în Muntele Sinaii, și cu părinții noștri; cel ce au luat cuvânte vii, să ne dea noao.

39. De carele nu au vrut a asculta părinții noștri, ci l-au lăpădat și s-au întors cu inimile sale în Eghipet,

Ieșir. 32, 1 40. Zicând cătră Aaron: «Fă noao dumnezei carii să meargă înaintea noastră, că Moisi acesta, carele ne-au scos pre noi din pământul Eghipetului, nu știm ce s-au făcut lui».

41. Și au făcut vițel, în zilele acealea, și au adus jărtvă idolului și să desfăta întru lucrurile mâinilor sale.

42. Iară Dumnezeu au întors și i-au dat pre ei să slujască oștii ceriului, precum este scris în cartea prorocilor:* «Au junghieri și 5, 25 jertve ați adus Mie patruzeci de ani în pustie, casa lui Israil?»

43. Și ați luat cortul lui Monoh și steaoa dumnezeului vostru, Refan, chipurile care le-ați făcut, să vă închinați lor! Și voiu muta pre voi dincolo de Vavilon».

Ieșir. 25, 40 44. Cortul mărturiei era întru părinții noștri în pustie, precum au rânduit Cel ce grăia lui Moisi, să-i facă după asemănarea carea au văzut;

Osie 5, 14 45. Care l-au și adus, luându-l părinții noștri cu Iisus spre moștenirea neamuri-

lor pre care le-au gonit Dumnezeu di-naintea feații părinților noștri, până în zilele lui David, 8, 19

46.* Care au aflat har înaintea lui Dumnezeu și au cerut să afle lăcașul Dumnezeuului lui Iacov. *1 Împă. 16, 13

47. Iară Solomon l-au zidit Lui casă. Psalm 131, 5

48.* Iară Cel Înalt nu lăcuiaste în besearici de mâini făcute, precum zice prorocul: *3 Împă. 6, 1

49. «Ceriul este Mie scaon și pământul 1 Paral. 17, 12

razim picioarelor Meale. Ce casă veți zidi Mie?, zice Domnul, sau care e locul odihnei Meale? Jos 17, 24

50. Au nu mâna Mea au făcut aceste toate?» Isaia 66, 1

51. Tari cu cerbicea și netăiați împrejur, cu inima și cu urechile, voi pururea Duhului Sfânt stați împotrivă; precum e părinții voștri, și voi!

52. Pre carele din proroci n-au gonit părinții voștri? Și au omorât pre cei ce mai înainte vestea de venirea Celui Drept, a Căruia, acum, voi vânzători și ucigători v-ați făcut,

53. Carii ați luat leagea întru rânduiala îngerilor și nu o ați păzit!”

54. Și auzind ei aceste, crepa în inimile sale și scârșniia cu dinții asupra lui.

55. Și fiind plin de Duhul Sfânt, căutând la ceriu, au văzut mărirea lui Dumnezeu și pre Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și au zis: „Iată, văz ceriurile deschise și pre Fiiul Omenesc stând de-a dreapta lui Dumnezeu!”

57. Iară ei, strigând cu glas mare, ș-au astupat urechile sale și au năvălit cu o inimă asupra lui.

58. Și scoțindu-l afară din cetate, îl ucidea cu pietri. Și mărturiile au pus hainele sale lângă picioarele unui tinăr, ce să chema Saul.

59. Și ucidea cu pietri pre Stefan, carele să ruga și zicea: „Doamne, lisuse, priimește sufletul meu”.

60. Și îngenunchind, au strigat cu glas mare: „Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!” Și aceasta zicând, au adormit.

CAP 8

În izgonire să răsipesc toți, afară de apostoli. Saul jefuind besearica. Filip mulți întorcea în Samariia și, între aceștia, botează pre Simon, vrăjitoriul. Petru și Ioan, cei trimiși de la apostoli, cu rugăciunea și cu punerea mâinilor, dobândesc Duhul Sfânt samarianilor celor ce credea. Iară Simon, vrând a cumpăra cu bani darea Duhului Sfânt, greu să ceartă de Petru. Filip să trimitte de la înger la famen, pre carele, crezând, deacă l-au botezat, răpindu-să de Duhul Sfânt, să duce în Azot.

1. **N**ară Saul era binevoind spre uciderea lui și s-au făcut în ziua aceea goană mare asupra besearicii ceii din Ierusalim. Și toți s-au răsipit prin țările Iudeii și a Samariei, afară de apostoli.

2. Și au îngropat pre Stefan bărbați cucearnici și au făcut plângere mare preste el.

3. Iară Saul bătea besearica, prin case intrând și, trăgând pre bărbați și pre muieri, le da la temniță.

4. Deci, ei, răsipindu-să, trecea binevestind cuvântul lui Dumnezeu.

5. Iară Filip, pogorându-să în cetatea Samariei, propoveduia lor pre Hristos.

6. Iară gloatele luoa aminte cu o inimă ceale ce să grăia de la Filip, auzind și văzind seamnele care le făcea.

7. Pentru că mulți din cei ce avea duhuri necurate, strigând cu glas mare, ieșia, și mulți neputincioși și șchiopi s-au tămăduit.

8. Și s-au făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iară un bărbat oarecarele, anume Simon, care era mai înainte în cetate vrăjind și amăgind neamul Samariei, zicând cum că el easte oarecine mare,

10. Pre carele asculta toți, de la cel mic până la cel mare, zicând: „Acesta easte putearea lui Dumnezeu cea mare”.

11. Și asculta pre el, pentru că de multă vreme, cu vrăjile, i-au fost amăgit pre ei.

12. Iară deacă au crezut lui Filip, carele propoveduia de împărăția lui Dumnezeu și de numele lui Iisus Hristos, s-au botezat și bărbați și muieri.

13. Atunci și Simon au crezut și, botezându-să, petrecea cu Filip; și văzind făcându-să puteri mari și seamne, spăimântându-să, să mira.

14. Iară auzind apostolii cei din Ierusalim cum că au priimit Samariaa cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pre Petru și pre Ioan,

15. Carii, pogorându-să, s-au rugat pentru ei, ca să ia Duh Sfânt.

16. Că încă preste nici unul dintre ei nu Să pogorâsă, ci numai botezați era în numele Domnului Iisus.

17. Atuncea, punea mâinile preste ei și luoa Duh Sfânt.

18. Iară Simon, văzind că prin punerea mâinilor apostolilor Să dă Duhul Sfânt, au adus lor bani,

19. Zicând: „Dați și mie putearea aceasta, ca ori pre carele voiu pune mâinile să ia Duh Sfânt”.

20. Iară Petru au zis cătră el: „Argintul tău să fie cu tine spre perire, căci ai socotit cum că darul lui Dumnezeu cu

bani să agoniseaște.

21. Nu easte ție parte, nici soarte între cuvântul acesta, pentru că inima ta nu easte dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăiaște-te, drept aceea, de răutatea ta aceasta, și te roagă lui Dumnezeu, ca doară s-ar ierta ție cugetul inimii tale.

23. Că în fiiarea amărăciunii și în legătura nedreptății te văz că ești”.

24. Și răspunzind Simon, au zis: „Rugați-vă voi pentru mine cătră Domnul, ca nimica dintru acestea ce ați zis să nu vie preste mine”.

25. Iară ei, mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s-au întors în Ierusalim și multor sate de ale samarineanilor au propoveduit.

26. Iară îngerul Domnului au grăit cătră Filip, zicând: „Scoală și mergi spre amiază, la calea carea să pogoară din Ierusalim în Gaza; aceasta easte pustie”.

27. Și sculându-să, s-au dus. Și iată, un bărbat arap, famen puternic al Candachiei, împărăteasei arapilor, carele era preste toate vistieriile ei, carele venisă să se închine în Ierusalim.

28. Și era întorcându-să și șezând în căruța sa, cetea pre prorocul Isaiia.

29. Iară Duhul au zis lui Filip: „Apropie-te și te lipeaște de căruța aceasta”.

30. Și alergând Filip, l-au auzit pre el cetind pre prorocul Isaiia și au zis: „Oare înțalegi ce cetești?”

31. Iară el au zis: „Cum aș putea, de nu mă va povățui cineva?” Și au rugat pre Filip de s-au suit și au șezut cu el.

32. Iară locul Scripturii carea o cetea era acesta:* „Ca o oaie la junghiiare s-au adus și ca un miel înaintea celui ce-l tunde pre el, fără de glas, așa nu ș-au deschis gura sa.

*Isaia 53, 7

33. Întru smereniia Lui judecata Lui s-au rădicat și neamul Lui cine-l va spune? Că să va luoa de pre pământ viața Lui”.

34. Și răspunzind famenul lui Filip, au zis: „Rogu-te, de cine zice prorocul aceasta, de sâne au de altcineva?”

35. Iară Filip, deschizând gura sa și începând de la scriptura aceasta, au binevestit lui pre Iisus.

36. Și mergând ei pre cale, au venit la oarecarea apă și au zis famenul: „Iată, apa. Ce mă opreaște ca să nu mă botez?”

37. Iară Filip au zis lui: „De crezi din toată inima, slobod easte”. Și el, răspunzind, au zis: „Crez că Fiiul lui Dumnezeu easte Iisus Hristos”.

38. Și au poruncit să stea căruța și s-au pogorât amândoi în apă, și Filip și famenul, și l-au botezat pre el.

39. Iară deacă au ieșit din apă, Duhul Domnului au răpit pre Filip și nu l-au

mai văzut pre el famenul, că mergea în calea sa, bucurându-să.

40. Iară Filip s-au aflat în Azot și, trecând, binevestea tuturor, până ce au venit el în Chesariia.

CAP 9

Minunata întoarcere a lui Saul, gonitoriului. Arătându-Să Domnul și Ananie trimițându-să la El, de la Carele botezându-să, au început în Damasc foarte cu deadinsul a mărturisi pre Iisus a fi Hristos. Iară ucenicii îl slobod preste zid, pentru leșuirea jidovilor, pre carele îl duce Varnava în Ierusalim la apostoli, de unde iarăși pentru leșuiri să slobode în Tars. Petru, în Lida, vindecă pre Enea, slăbănogul, și în Iopi pre Tavita înviiază.

*Galt.
1, 13

1. **N**ară Saul, încă suflând cu îngroziri și cu ucideri asupra ucenicilor Domnului, mergând la arhiereul,

2. Au cerut de la el cărți în Damasc la sinagoguri, ca, de ar afla pre unii carii să fie dintru această cale, și pre bărbați și pre muieri, legați să-i aducă în Ierusalim.

*Jos 22, 6
1 Cori. 15, 8
2 Cori. 12, 2

3. * Și mergând, au fost când s-au apropiat el de Damasc și degrabă au strălucit preste el lumină din ceriu.

4. Și căzind pre pământ, au auzit glas, zicând lui: „Saule, Saule, ce Mă gonești?”

5. Și el au zis: „Cine ești, Doamne?” Iară Domnul au zis: „Eu sânt Iisus, pre Carele tu gonești. Cu greu easte ție a te împrotivi boldului”.

6. Și trămurând și spăriiat fiind, au zis: „Doamne, ce vrei să fac eu?” Și Domnul cătră el: „Scoală-te și întră în cetate, și să va spune ție ce trebuie să faci tu”.

7. Iară bărbații, carii mergea pre cale cu el, sta încremenți auzind glasul și pre nimenea văzând.

8. Și s-au sculat Saul de pre pământ și, deschizându-și ochii săi, pre nimenea nu vedea. Și, ducându-l de mâini, l-au băgat în Damasc.

9. Și era trei zile nevăzând, și nici au mâncat, nici au beut.

10. Și era un ucenic în Damasc, anume Anania. Și au zis cătră el Domnul, în vedenie: „Ananie!” Iară el: „Iată eu, Doamne”.

11. Iară Domnul cătră el: „Sculându-te, mergi în ulița ce să cheamă Direaptă și caută în casa lui Iuda pre Saul, anume Tarseanul, că, iată, face rugăciune.

12. Și au văzut în vedenie pre un bărbat, anume Anania, întrând și puind pre sine mâna, ca iară să vază”.

13. Iară Anania au răspuns: „Doamne, am auzit de la mulți de bărbatul acesta, câte reale au făcut sfinților Tăi în Ierusalim.

14. Încă și aici are puteare de la arhierei a lega pre toți, carii chiiamă numele Tău”.

15. Iară Domnul au zis cătră el: „Mergi, că vas ales easte Mie acesta, ca să poarte numele Mieu înaintea neamurilor și a împăraților și a fiilor lui Israil;

16. Că Eu voi arăta lui câte trebuie să pață el pentru numele Mieu”.

17. Și au mers Anania și au intrat în casă și, puindu-și pre el mâinile, au zis: „Saule, frate, Domnul Iisus, Cel ce S-au arătat ție pre calea carea vineai, m-au trimis ca să vezi și să te umpli de Duhul Sfânt”.

18. Și îndată au căzut de la ochii lui ca niște solzi și au văzut îndată și, sculându-să, s-au botezat.

19. Și luând mâncare, s-au întărit și au fost Saul cu ucenicii cei din Damasc câteva zile.

20. Și îndată în adunări propoveduia pre Hristos, că Acesta easte Fiiul lui Dumnezeu.

21. Și să mira toți cei ce auzea și zicea: „Au nu acesta easte cel ce au prădat în Ierusalim pre cei ce chema numele acesta? Și aici pentru aceea au venit, ca legați pre ei să-i ducă la arhierei?”

22. Iară Saul mai mult să întărea și rușina pre jidovii cei ce lăcuia în Damasc, arătând că Acesta easte Hristos.

23. Iară după ce s-au plinit zile multe, s-au sfătuit jidovii să-l omoară pre el.

24. Iară lui Saul s-au făcut cunoscut vicleșugul lor* și păzea porțile zioa și noaptea, cum l-ar omori pre el.

25. Și, luându-l pre el ucenicii noaptea, l-au zlobozit pre el preste zid, lăsându-l într-o coșniță.

26. Și, venind Saul în Ierusalim, cerca a să lipi de ucenici și toți să temea de el, necrezând că easte ucenic.

27. Iară Varnava, luându-l pre el, l-au dus la apostoli și le-au spus lor cum în cale au văzut pre Domnul și că au grăit lui, și cum în Damasc cu îndrăzneală au grăit în numele lui Iisus.

28. Și era cu ei întrând în Ierusalim și cu îndrăzneală vorbind în numele Domnului Iisus.

29. Și grăia și să întreba cu elinii, iară ei căuta să-l omoară pre el.

30. Și înțelegând frații, l-au dus pre el în Chesariia și l-au trimis în Tars.

31. Iară besearicile prin toată Iudeea și Galileea și Samariia avea pace, zidindu-să și umblând întru frica Domnului, și să umplea de mângăierea Sfântului Duh.

32. Și au fost Petru trecând pre la toți, au venit și la sfinții carii lăcuia în Lida.

33. Și au aflat acolo pre un om oarecarele, anume Enea, de opt ani zăcând în pat, carele era slăbănog.

*2 Cor.
11, 32

34. Și au zis Petru lui: „Enea, vindece-te Iisus Hristos. Scoală-te și-ți aștearne ție”. Și îndată s-au sculat.

35. Și l-au văzut pre el toți cei ce lăcuia în Lida și în Saron, carii s-au întors la Domnul.

36. Iară în Iopi era o uceniță, anume Tavita, carea talmăcindu-să să zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de milostenii ce făcea.

37. Și au fost în zilele acealea, bolnăvindu-să ea, au murit; și scaldându-o, o au pus în foișor.

38. Și aproape fiind Lida de Iopi, ucenicii auzind că Petru easte în ea, au trimis pre doi bărbați la dânsul, rugându-l să nu să lenevească a trece până la ei.

39. Și sculându-să Petru, au mers împreună cu ei, pre carele, venind, l-au dus în foișor; și au stătut înaintea lui toate văduvele plângând și arătând hainele și îmbrăcămintele care le făcea, fiind cu eale Căprioara.

40. Și scoțind afară Petru pre toți, îngenunchind, s-au rugat și, întorcându-să cătră trup, au zis: „Tavita, scoală!” Iară ea au deschis ochii săi și, văzind pre Petru, au șezut.

41. Și dându-i ei mâna, o au rădicat pre ea și, chemând pre sfinți și pre văduve, o au dat pre ea vie.

42. Și s-au făcut cunoscut prin toată Iopi și mulți au crezut în Domnul.

43. Și s-au făcut de au rămas zile multe în Iopi, la un Simon oarecarele, curălaru.

CAP 10

Din porunca îngerului chiiamă Cornilie, sutașul, pre Petru, carele prin vedenia pânzăturii, învățându-să a priimi limbile la Evanghelie, au venit la el, pogorându-Să Duhul Sfânt preste toți cei ce auzia cuvântul lui de Hristos, le-au poruncit să se boteaze.

1. **N**ară un bărbat oarecarele era în Chesariia, anume Cornilie, sutaș din ceata ce să chema italienească,

2. Cucearnic și temătoriu de Dumnezeu cu toată casa sa, și făcând milostenii multe norodului și rugându-să lui Dumnezeu totdeauna.

3. Au văzut în vedenie, aiavea, ca la al noalea ceas din zi, pre îngerul lui Dumnezeu întrând la sine și zicându-i: „Cornilie!”

4. Iară el, căutând la el și înfricoșându-să, au zis: „Ce e, Doamne?” Și i-au zis lui: „Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit întru pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum, trimite în Iopi bărbați și chiiamă pre oarecare Simon, carele să poricleaște Petru.

6. Acesta easte în sălaș la oarecare Simon,

CAP 9 ȘI 10

curălaru, a căruia easte casa lângă mare. Acesta va spune ție ce trebuie să faci tu”.

7. Și deaca s-au dus îngerul cel ce grăia lui Cornilie, chemând doao slugi ale sale și pre un ostaș cucearnic din cei ce era supt ascultarea lui,

8. Și spuindu-le lor toate, i-au trimis pre ei în Iopi.

9. Și a doao zi, mergând ei pre cale și apropiindu-să de cetate, s-au suit Petru în casa cea de sus să se roage, în ceasul al șasălea.

10. Și fiind flămând, au vrut să guste și, gătind ei, căzut-au preste el uimire.

11. Și au văzut ceriul deschis și pogorându-să preste sine un vas oarecare, ca o față de masă mare de pânză, de patru capete legată și slobozită pre pământ.

12. Întru care era toate ceale cu patru picioare ale pământului și fierile și ceale ce să târăsc și pasările ceriului.

13. Și s-au făcut glas cătră el: „Sculându-te, Petre, junghe și mănâncă”.

14. Iară Petru au zis: „Nicidecum, Doamne, că niciodată n-am mâncat tot ce e necurat sau spurcat”.

15. Și glasul iarăși, a doao oară, cătră el: „Ceale ce Dumnezeu au curățit tu să nu le zici spurcate”.

16. Și aceasta s-au făcut de trei ori și iarăși s-au rădicat vasul în ceriu.

17. Și stând întru sine, îngăimăcit, Petru, ce ar putea să fie vederea carea au văzut și iată, bărbații cei trimiși de la Cornilie, întrebând și găsind casa lui Simon, au stătut la poartă,

18. Și strigând, întreba de easte în sălaș acolo Simon, ce să poricleaște Petru?

19. Iară Petru, gândind de vedea, i-au zis lui Domnul: „Iată, trei bărbați te caută pre tine.

20. Ci sculându-te, te pogoră și mergi cu ei, nimica îndoindu-te, că Eu am trimis pre ei”.

21. Și pogorându-să Petru cătră bărbații cei trimiși de la Cornilie, au zis cătră ei: „Iată, eu sânt pre carele căutați. Ce pricină easte pentru carea ați venit?”

22. Iară ei au zis: „Cornilie, sutașul, bărbat drept și temătoriu de Dumnezeu și mărturisit de toată mulțimea neamului jidovesc, răspuns au luat de la înger sfânt să te chiiame în casa sa și să auză cuvinte de la tine”.

23. Deci, băgând pre ei înlăuntru, i-au priimit în sălaș. Iară a doao zi, Petru au ieșit cu ei; și unii din frații cei din Iopi au mers cu el.

24. Și, în ceealaltă zi, au intrat în Chesariia, iară Cornilie era așteptând pre ei, chemându-și rudeniile sale și pre priiatinii cei iubiți.

25. Și au fost când au intrat Pe-

tru, l-au întâmpinat Cornilie și, căzând la picioarele lui, s-au închinat lui.

26. Iară Petru l-au rădicat pre el, zicând: „Scoală, și eu însumi om sânt!”

27. Și vorbind cu el, au intrat și au aflat pre mulți carii să adunasă.

28. Și au zis cătră ei: „Voi știți că e necuvios bărbatului jidovesc să se lipească sau să se apropie cătră cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi-au arătat ca pre nici un om să nu zic spurcat sau necurat.

29. Pentru aceea, și fără de îndoire am venit, fiind chemat. Întrebu-vă, dară, pentru ce pricină m-ați chemat?”

30. Și Cornilie au zis: „Din zioa a patra până întru acest ceas eram ajunând, și în al noalea ceas, rugându-mă în casa mea și, iată, un bărbat au stătut înaintea mea în haină luminată.

31. Și au zis: «Cornilie, auzitu-s-au rugăciunea ta și milosteniile tale s-au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, dară, în lopi și chiiamă pre Simon, cel ce să poricleaște Petru; acesta găzduiaște în casa lui Simon, curălariul, lângă mare, care venind va spune ție».

33. Deci, îndată am trimis la tine și tu bine ai făcut venind. Acum, dară, noi toți înaintea lui Dumnezeu sântem de față, să ascultăm toate câte sânt poruncite ție de la Dumnezeu”.

34. Iară Petru, deșchizând gura, au zis: „Cu adevărat cunosc* că Dumnezeu nu easte fățarnic.

*2 Leage 10, 17

35. Ci, în tot neamul, cel ce să teame de El și face dreptate priimit easte înaintea Lui.

2 Para. 19, 7

36. Cuvântul carele l-au trimis fiilor lui Israil, binevestind pace prin Iisus Hristos (Acesta easte al tuturor Domn).

Iov 34, 19
Sirah 6, 8

37. Voi știți cuvântul ce s-au făcut prin toată Iudeea, începând de la Galileea, după botezul carele l-au propoveduit Ioan.

Roma. 2, 11

38.* Pre Iisus, Cel de la Nazaret, cum L-au uns Dumnezeu cu Duh Sfânt și cu putere,

Galat. 2, 6

Carele au umblat bine făcând și vindecând pre toți cei impresurați de diiavolul, că Dumnezeu era cu Dânsul.

*Colos. 3, 25
1 Petr. 1, 17

39. Și noi sântem mărturii tuturor care le-au făcut și în țanutul iudeilor și în Ierusalim, pre Carele L-au și omorât, spânzurându-L pre lemn.

40. Pre Acesta Dumnezeu L-au înviiat a treia zi și L-au dat să Se facă arătat.

41. Nu tot norodului, ci noao, mărturiilor celor mai înainte rânduite de la Dumnezeu, carii am mâncat și am beut împreună cu El, după ce au înviiat din morți.

42. Și au poruncit noao să propoveduim norodului și să mărturisim că El easte rânduit de la Dumnezeu, Judecătoriu a viilor și a morților.

43.* De Acesta toți prorocii mărturisesc că va lua iertare păcatelor prin numele Lui tot cel ce va creade întru Dânsul”.

*Ieremia 31, 34
Mihe. 7, 18

44. Încă grăind Petru cuvintele aceastea, au căzut Duhul Sfânt preste toți cei ce auzea cuvântul.

45. Și s-au spăimântat credincioșii cei dintru tăierea împrejur, carii venisă cu Petru, că și preste păgâni darul Duhului Sfânt s-au vărsat.

46. Că auzea pre ei grăind în limbi și mărind pre Dumnezeu. Atunci au răspuns Petru:

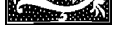
47. „Au, doară, poate cineva a opri apa ca să nu să boteaze aceștia carii au luat Duhul Sfânt ca și noi?”

48. Și au poruncit lor să se boteaze în numele Domnului Iisus. Atunci L-au rugat pre El ca să rămâie la ei vro câteva zile.

CAP 11

Întrebându-să frații, căci să apropiase Petru cătră limbi, le povesteaste întâmplarea. Prin propoveduirea ucenicilor, mulți întorcându-să în Antiohiia. Să trimite la ei Varnava, de la besearica cea din Ierusalim. Carele mulți întorcându-să, aduce acolo și pre Saul din Tars, cu carele să trimite în Ierusalim să ducă fraților milostenie spre foamea cea de la Agav, mai nainte prorocită.

1. i au auzit apostolii și frații carii era în Iudeea că și păgânii au priimit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când s-au suit Petru în Ierusalim, să pricea cu el cei din tăierea împrejur,

3. Zicând: „Căci ai intrat la oameni netăiați împrejur și ai mâncat cu ei”.

4. Iară începând, Petru le spunea lor pre rând, zicând:

5. „Eu eram în cetatea lopi, rugându-mă, și am văzut întru uimirea minții vedenie, pogorându-să un vas, ca o masă mare de pânză, de patru cornuri, slobozindu-să din ceriu, și au venit până la mine.

6. În carele, uitându-mă, luoam sama și am văzut ceale cu câte patru picioare ale pământului, și fierile, și ceale ce să târăsc, și pasările ceriului.

7. Și am auzit glas zicând mie: «Sculându-te, Petre, junghe și mănâncă!»

8. Și am zis: «Niciicum, Doamne, că tot ce e necurat sau spurcat niciodată n-au intrat în gura mea».

9. Și mi-au răspuns mie glasul a doao oară din ceriu, zicând: «Ceale ce Dumnezeu le-au curățit tu nu le spurca!»

10. Și aceasta s-au făcut de trei ori; și iarăși s-au rădicat toate la ceriu.

11. Și, iată, îndată trei bărbați veniră la casa în carea eram, trimiși de la Chesariia la mine.

12. Și mi-au zis mie Duhul să mă

duc cu ei, nimica îndoindu-mă. Iară au venit cu mine și acești șase frați și am intrat în casa bărbatului.

13. Și au spus noao cum au văzut pre înger în casa sa, stând și zicându-i: «Trimite în lopi bărbați și chiiamă pre Simon, carele să poricleaște Petru,

14. Carele va grăi cătră tine cuvinte cu care te vei mântui tu și toată casa ta».

15. Și când am început eu a grăi, au căzut Duhul Sfânt preste ei, ca și preste noi în început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvântul *Mat. Domnului, cum zicea: * «Ioan au botezat cu apă, iară voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt».

Marco 17. Deci, dară, deacă același dar au dat 1, 8 Dumnezeu ca și noao, celor ce am crezut în Luca Domnul Iisus Hristos, eu cine eram, ca să 3, 16 pociu opri pre Dumnezeu?»

Ioan 18. Și, auzând aceastea, au tăcut și au 1, 26 mărit pre Dumnezeu, zicând: „Adecă, și Sus neamurilor au dat Dumnezeu pocăință spre 1, 5 viață?”

Jos 19. Iară cei ce se răsipise pentru turburarea 19, 4 ce s-au făcut pre vremea lui Stefan au trecut până la Finichiia și la Chipru și la Antiohiia, nimănuî grăind cuvântul, fără numai jidovilor.

20. Și era unii din ei bărbați chipriani și chirinei, carii, întrând în Antiohiia, grăia cătră elini, binevestind pre Domnul Iisus.

21. Și era mâna Domnului cu ei, spre vindecarea lor, și mult număr crezând, s-au întors la Domnul.

22. Și s-au auzit despre ei cuvântul în urechile adunării ceii din Ierusalim și trimisără pre Varnava să treacă până la Antiohiia.

23. Carele, mergând și văzând darul lui Dumnezeu, s-au bucurat și îndemna pre toți ca, precum au pus în inimile sale, să petreacă în Domnul.

24. Că era bărbat bun și plin de Duhul Sfânt și de credință; și s-au adaos mulțime multă Domnului.

25. Și s-au dus Varnava în Tars, să caute pre Saul, și aflându-l, l-au dus în Antiohiia.

26. Și acolo, un an întreg s-au adunat în besearică și au învățat norod mult și s-au numit întâiu în Antiohiia ucenicii creștini.

27. Iară întru aceste zile, s-au pogorât din Ierusalim proroci în Antiohiia.

28. Și sculându-să unul dintr-înșii, anume Agav, însămnă prin Duhul că foamete mare va să fie în toată lumea, carea au și fost supt Claudie Chesariu.

29. Iară ucenicii, după cum cine avea, au așezat ca fieștecarele din ei să trimită spre slujbă fraților celor ce lăcuiesc în Iudea;

30. Carea au și făcut, trimitând la cei bătrâni, prin mâna Varnavei și a lui Saul.

CAP 12

Irod, ucigând pre Iacov, pre Petru îl trimite în temniță, vrând a-l da jidovilor, după Paști, să-l ucigă. Ci necurmat rugându-să pentru el besearica, scoțându-să cu ajutoriul îngerului, mare bucurie au adus fraților. Și făcându-să cercare de păzitorii temniții, Irod să duce în Chesariia și, neferindu-se de dumnezeiasca cinste ce se aducea de la norod, s-au lovit de la înger și, mistuindu-să de viermi, au murit.

1. **N**ară în vremea aceea, pus-au Irod împărat mâinile să facă rău unora din besearică.

2. Și au ucis pre Iacov, fratele lui Ioan, cu sabiia.

3. Și văzind că plăcea jidovilor, au adaos a prinde și pre Petru, și era zilele Azimelor.

4. Pre carele și prinzându-l, l-au băgat în temniță, dându-l la patru pătrari de sutași să-l păzească, vrând după Paști să-l scoată norodului.

5. Deci, Petru să păzea în temniță, iară rugăciune să făcea neîncetat de la besearică cătră Dumnezeu pentru el.

6. Iară când vrea să-l scoată pre el Irod, în noaptea aceea era Petru dormind între doi ostași, legat cu doao lanțuri, și păzitorii înaintea ușii păzea temnița.

7. Și, iată, îngerul Domnului au venit (a) și lumină au strălucit în casă și, lovind în coaste pre Petru, l-au deșteptat pre el, zicând: „Scoală curând!” Și au căzut lanțurile din mâinile lui.

8. Și au zis îngerul cătră el: „Încinge-te și încălță încălțămintele tale!” Și au făcut așa și au zis lui: „Îmbracă haina ta și vino după mine!”

9. Și ieșind, mergea după el și nu știa că easte adevărat ceaea ce să făcea prin înger, ci i să părea că vedenie veade.

10. Și trecând straja cea dintâiu și cea de a doao, au venit la poarta cea de fier ce duce în cetate, carea sângură s-au deschis lor. Și ieșind, au trecut o uliță și îndatăși s-au dus îngerul de la el.

11. Și Petru, viindu-și în sine, au zis: „Acum știu cu adevărat că au trimis Domnul pre îngerul Său și m-au scos din mâna lui Irod și din toată așteptarea norodului jidovilor”.

12. Și luând aminte, au venit la casa Mariei, mumei lui Ioan, ce să poriclea Marco, unde era mulți frați adunați și făcând rugă.

13. Și bătând Petru în ușa porții, au mers o fată să asculte, anume Rodi.

7. (a) În cea grecească easte: au stătut aci.

14. Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie n-au deschis ușa, ci, alergând înlăuntru, au spus că Petru stă înaintea ușii.

15. Iară ei au zis cătră ea: „Au nebunit-ai?” Iară ea întărea că easte așa. Iară ei zicea: „Îngerul lui easte”.

16. Iară Petru nu înceta bătând. Și deșchizându-i, l-au văzut pre el și s-au spăimântat.

17. Și făcându-le lor cu mâna să tacă, le-au spus cum l-au scos Domnul din temniță și au zis: „Spuneți lui Iacov și fraților aceastea”. Și ieșind, s-au dus într-alt loc.

18. Iară deacă s-au făcut ziuo, era mare turburare între ostași, oare ce să se fie făcut Petru?

19. Iară Irod, cercându-l pre el și neaflându-l, făcând cercare după ostași, au poruncit să-i tragă la chinuri. Și pogorându-să din Iudeea în Chesariia, au trecut.

20. Și era Irod mânios pre tiriiani și pre sidoneani. Iară ei împreună au venit la el plecând pre Vlast, carele era preste cămara împăratului, cerea pace pentru că țara lor să hrănea din pământul împărătesc.

21. Iară într-o zi rânduită, Irod, îmbrăcat cu haină împărătească, au șezut la divan și graia cătră ei.

22. Iară norodul striga: „Glasul lui Dumnezeu și nu al omului!”

23. Și îndată l-au lovit pre el îngerul Domnului, pentru că nu au dat mărirea lui Dumnezeu și, mâncându-l viermii, au murit.

24. Iară cuvântul lui Dumnezeu creștea și să mulțea.

Sus 11, 25 Iară Varnava și Saul s-au întors din Ierusalim în Antiohiia, după ce au plinit slujba, luând împreună cu sine și pre Ioan, cel ce să poriclea Marco.

CAP 13

Lui Saul și Varnavii să poruncește de la Duhul Sfânt a să osăbi spre lucrul propoveduirii între limbi. Și Varisus, sau Elima, vrăjitorul, carele să împrotivea propoveduirii lor, de cuvântul lui Pavel orbindu-să, creade Serghie Pavel. În Antiohiia Pizidiei, Pavel mai pe larg grăiaște de Hristos în besearică, ci jidovii hulind și izgonire deșteptând asupra lor să întorc la limbi, după prorocia Isaiei.

1. i era oarecarii în besearica cea din Antiohiia, proroci și învățători, Varnava și Simon, carele să chema Nigher, și Luchie Chirineul și Manain, carele era crescut împreună cu Irod, al patrulea biruitoriu, și Saul.

2. Și slujând el Domnului și ajunând, au zis Duhul Sfânt: „Osăbiți Mie pre Varnava și pre Saul la lucru, la carele i-am chemat pre ei”.

3. Atunci, ajunând și rugându-să și puindu-și pre ei mâinile, i-au slobozit.

4. Deci, aceștia, trimiși de Duhul Sfânt, s-au pogorât în Seleochiia și de acolo au corăbiat la Chipru.

5. Și venind în Salamin, vestea cuvântul lui Dumnezeu în sinagogurile jidovilor și avea și pre Ioan slugă.

6. Și străbătând ostrovul, până la Paf, au aflat pre oarecarele vrăjitoriu, proroc mincinos jidov, căruia era numele Varisus,

7. Carele era împreună cu deregătoriul Serghie Pavel, bărbat înțelept. Acesta, chemând pre Varnava și pre Saul, poftea să auză cuvântul lui Dumnezeu.

8. Iară le sta lor împotrivă Elima, vrăjitorul, (că așa să tâlcuiaște numele lui), căutând să întoarcă pre deregătoriul de la credință.

9. Iară Saul (carele și Pavel), plin de Duhul (a) Sfânt, căutând la el,

10. Au zis: „O, pline de toată viclenia și de toată răutatea, fiul diavolului, vrăjmașule a toată dreptatea, nu vei înceta răzvrătind căile Domnului ceale dreapte?”

11. Și acum, iată mâna Domnului preste Tine, și vei fi orb, nevâzând soarele, până la o vreme”. Și îndată au căzut preste El ceață și întunearec și, umblând împrejur, căuta povățuitoriu.

12. Atunci, văzând deregătoriul ce s-au făcut, au crezut, mirându-să de învățătura Domnului.

13. Și purcezând de la Pafa, Pavel și cei ce era cu el au venit în Perga Pamfiliei. Iară Ioan, despărțindu-să de ei, s-au întors în Ierusalim.

14. Iară ei, trecând din Perghiia, au venit în Antiohiia Pisidiei și, intrând în sinagoga într-o zi de sâmbătă, au șezut.

15. Iară după cetirea Legii și a Prorocilor, au trimis mai-marii sinagoghei la ei, zicându-le: „Bărbați frați, de easte întru voi cuvânt de mângăiare cătră norod, grăiți!”

16. Iară Pavel, sculându-să și făcându-le cu mâna să tacă, au zis: „Bărbați israilteani și carii vă teameți de Dumnezeu, ascultați!”

17. Dumnezeuul poporului acestuia, a lui Israil, au ales pre părinții noștri și pre popor l-au înălțat, când era lăcuitoriu* în pământul Eghiptului,** și cu braț înalt i-au scos pre ei dintr-însul.

18. Și ca la o vreme de patruzeci de ani, au răbdat năravurile lor în pustie.

19. Și pierzind neamuri șapte în pământul lui Hanaan, le-au împărțit lor cu* soarte pământul acelora.

20. Și după aceastea, ca la patru sute și cincizăci de ani,* le-au dat judecători, până la Samuil, prorocul.

9. (a) Umplându-să de Duhul Sfânt.

*Ieșir.

1, 1

13, 21 [16]

21

**Ieșir.

16, 3

*Isus

14, 2

*Jude.

3, 9

[2, 16]

- 1 Împăr. 21. Și după aceea au cerut împărat și le-au dat lor Dumnezeu pre Saul, feciorul lui Chis, bărbat din săminția lui Veniamin, patruzeci de ani.
- 8, 5
[7, 15] 8, 5
9, 16 22. Și schimbându-l pre el, le-au rădicat lor pre David să le fie împărat, de carele au și zis, mărturisind: «Aflat-am pre David a lui Ieseiu, bărbat după inima Mea, carele va face toate voile Meale».
- 10, 1
13, 14
16, 13
*Psalm 88, 21 23. Din sămânța acestuia, Dumnezeu făgăduință au rădicat lui Israil Mântuitoriu pre Iisus.
- 11, 1
Mat. 24. Propoveduind Ioan, înaintea feții venirii Lui, botezul pocăinții tot poporului lui Israil.
- 3, 1
Marco 25. Iară deacă și-au plinit Ioan călătoria, zicea: «Cine mă socotiți că sânt? Nu sânt eu, ci, iată, vine după mine, a Căruia nu sânt eu vreadnic să dezleg încălțămintele picioarelor».
- 1, 4
Luca 3, 3
*Mate. 26. Bărbați frați, fiii neamului lui Avraam și cei ce între voi să tem de Dumnezeu, voao cuvântul mântuirii aceștia s-au trimis.
- 3, 11
Marco 1, 7 27. Pentru că cei ce lăcuiesc în Ierusalim și domnii lor neștiind pre Acesta și glasurile prorocilor ceale ce în toată sâmbăta să cetesc, judecându-L, au plinit.
- 1, 27
Mate. 28. Și nice o vină de moarte aflând într-Însul, au cerut de la Pilat să-L omoară.
- 17, 20
23 29. Și deacă au săvârșit toate ceale pentru El scrise, luându-L de pre lemn, L-au pus în mormânt.
- Marco 15, 13
Luca 23, 21 30.* Iară Dumnezeu L-au înviiat din morți.
- 23, 21 31. Carele, în multe zile, s-au arătat celor ce împreună cu El S-au suit din Galileea în Ierusalim, carii sânt Lui mărturii cătră norod.
- Ioan 19, 15 32. Și noi binevestim voao făgăduința cea făcută cătră părinți, că pre aceasta Dumnezeu o au plinit noao, fiilor acelora, înviind pre Iisus.
- *Marc. 16, 1
Luca 20, 4 33. Precum și în psalmul al doilea scris* easte: «Fiiul Mieui ești Tu, Eu astăzi Te-am născut pre Tine».
- Ioan 20, 1
Psal. 34. Iară cum că L-au înviiat pre El din morți, ca mai mult să nu Să întoarcă în stricăciune, așa au zis, că: «Voiau da voao ceale cuvioase a lui David, ceale credincioase».
- [5]
Isaiia 55, 3 35. Pentru aceea și într-alt loc zice: «Nu vei da pre Cel cuvios al Tău să vază stricăciune».
- *Psal. 15, 10 36. Că David, în neamul său slujind sfatului lui Dumnezeu, au adormit* și s-au adaos la părinții săi și au văzut stricăciune.
- *3 Împă. 2, 10 37. Iară pre Care Dumnezeu L-au înviiat n-au văzut stricăciune.
38. Drept aceea, în știre să fie voao, bărbați frați, că prin Acesta să vesteaste voao iertarea păcatelor.
39. Și de toate de care n-ați putut în Leagea lui Moisi a vă îndrepta, întru Acesta tot cel ce creade să îndreptează.

40. Vedeți, dară, ca să nu vie preste voi ce s-au zis prin proroci:

41.* «Vedeți, cei nebăgători de seamă, și vă mirați și periți, că lucru lucrez Eu în zilele voastre, lucru căruia nu veți creade de va povesti cineva voao».

*Avac. 1, 5

42. Și ieșind ei din sinagoga jidovilor, s-au rugat neamurile ca în ceaealaltă sâmbătă să le grăiască acealeași cuvinte.

43. Și după ce s-au răsipit sinagoga, mulți din jidovi și din veneticii cei cucearnici au mers după Pavel și după Varnava, carii, grăind, îndemna pre ei să rămâie în darul lui Dumnezeu.

44. Iară în ceaealaltă sâmbătă, mai toată cetatea s-au adunat ca să auză cuvântul lui Dumnezeu.

45. Și văzând jidovii gloatele, s-au umplut de pizmă și grăia împotriva celor ce să zicea de la Pavel, împotrivindu-să și hulind.

46. Iară, îndrăznind, Pavel și Varnava au zis: „Voao să cădea mai întâiu a grăi cuvântul lui Dumnezeu; iară de vreame ce-l lăpădați pre el și nevreadnici vă judecați pre voi de viața cea veacinică, iată, ne întorcem la neamuri.

47.* Că așa ne-au poruncit noao Domnul: «Pusu-Te-am pre Tine spre lumină neamurilor, ca să fii spre mântuire până la marginea pământului».

*Isaiia 49, 6

48. Și auzind neamurile s-au bucurat și marea cuvântul Domnului și au crezut căți era mai nainte rânduți spre viața veacinică.

49. Și să purta cuvântul lui Dumnezeu prin toată țara.

50. Iară jidovii învitară pre muierile ceale cucearnice și cu bun chip și pre cei de frunte ai cetății, și au rădicat goană asupra lui Pavel și a lui Varnava și i-au scos pre ei din hotarale sale.

51.* Iară ei, scuturând pulberea picioarelor sale asupra lor, au venit în Iconiia.

*Mate. 10, 14

52. Iară ucenicii să umplea de bucurie și de Duhul Sfânt.

Marco 6, 11
Luca 9, 5

CAP 14

Mulți dintre jidovi și dintre păgâni, în Iconiia, priimind credința lui Hristos. Să întărâtă vrajbă de jidovi asupra apostolilor, carii fug în Listra, unde vindecă Pavel pre cel șchiop din naștere. Și pre norod pentru aceasta vrând a le jirtvi ca dumnezeilor, de-abia îi opresc. Iară, întărâtându-să gloata de jidovii carii venisă, Pavel să improască cu pietri și ca un mort să lasă. Și sculându-să el și Varnava, îndemnând ucenicii prin multe locuri și rânduind preoți, să întorc în Antiohiia.

1. i au fost în Iconiia, intrând ei în sinagoga jidovilor și grăind așa, cât și dintre jidovi și dintre elini multă mulțime au crezut.

2. Iară jidovii cei ce n-au crezut au întărâtat și au pornit spre mânie sufletele neamurilor, împotriva fraților.

3. Deci, în multă vreme au rămas cu îndrăzneală, grăind în Domnul, Cel ce mărturisea de cuvântul darului Său, dând seamne și minuni a să face prin mâinile lor.

4. Și s-au împărțit mulțimea cetății, și unii era cu jidovii, iară unii cu apostolii.

5. Și făcând năvală și neamurile și jidovii, împreună cu domnii săi, ca să-i ocărăscă și să-iucidă cu pietri,

6. Înțelegând ei, au fugit la cetățile Licaoniei, în Listra și în Dervi și în ținutul de primprejur, și acolo era binevestind.

7. Și un bărbat oarecarele, în Listra, neputincios de picioare, ședea, șchiop din pân-tecele mumei sale fiind, carele niciodată nu umblasă.

8. Acesta asculta pre Pavel grăind, carele, căutând la el și văzând că are credință a să mântui,

9. Zis-au cu glas mare: „Scoală pre picioarele tale, drept!” Și au sărit și umbla.

10. Iară gloatele, văzând ceaea ce făcuse Pavel, rădicat-au glasul său licaoneaște, zicând: „Dumnezeii asămănându-să oamenilor s-au pogorât la noi”.

11. Și chema pre Varnava Dia (a), iară pre Pavel, Ermi (b), pentru că el era povățuitoriul cuvântului.

12. Iară popa lui Dia, celui ce era înaintea cetății lor, tauri și cununi înaintea porților aducând, împreună cu gloatele vrea să le jărtvească.

13. Iară auzind apostolii Varnava și Pavel, rumpând hainele sale, au sărit în gloată, strigând

14. Și zicând: „Bărbați, ce faceți acestea? Că și noi oameni sântem, aseamenea voao, pătimași, carii vestim voao ca să vă întoarceți de la aceste deșerte la Dumnezeu cel viu,*

*Facer.

1, 1

Psalm

145, 4

[6]

Apoca.

14, 7

Carele au făcut ceriul și pământul și marea și toate câte sânt într-însăle,

15. Cel ce în trecutele neamuri (v) lăsașă toate limbile să umble în căile sale,

16. Însă nu s-au lăsat pre Sine nemărturisit, că, bine făcând, din ceriu au dat noao ploii și timpuri roditoare, umplând de hrană și de veselii inimile noastre”.

17. Și aceste zicând, abii au așezat gloatele de nu le-au jertvit lor.

18. Și au venit de la Antiohiia și

11. (a) Iupitear; (b) Miercurie. 15. (v) În vremea trecută.

de la Iconiia jidovi și, îndemnând pre gloate și împroșcând cu pietri pre Pavel, l-au tras afară din cetate, gândind că au murit.

19. Iară încunjurându-l pre el ucenicii, sculându-să, au intrat în cetate și a doao zi s-au dus cu Varnava în Dervi.

20. Și binevestind cetății aceia și învățind pre mulți, s-au întors în Listra și Iconiia și în Antiohiia,

21. Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să rămână în credință și cum că prin multe năcazuri trebuie să intrăm noi întru împărăția lui Dumnezeu.

22. Și hirotonindu-le lor preoți pre la besearici, rugându-să cu ajunări, i-au lăsat pre ei Domnului, întru Carele au crezut.

23. Și trecând prin Pisidiia, au venit în Pamfiliia.

24. Și grăind în Perghi cuvântul, s-au pogorât în Atalia.

25.* Și de acolo au corăbiiat în Antiohiia, de unde era dați darului lui Dumnezeu, spre lucrul carele l-au plinit.

*Sus

13, 1

26. Și venind și adunând besearica, au spus câte au făcut Dumnezeu cu ei și cum că au deschis păgânilor ușa credinței.

27. Și au rămas acolo vreme nu puțină cu ucenicii.

CAP 15

Făcându-să vrajbă în Antiohiia pentru jidovii carii vrea să se taie împrejur limbile care să întorcea cătră Dumnezeu, Pavel și Varnava aduc lucrul la apostoli, carii, după sfatul lui Petru și a lui Iacov, cu poruncă de obște prin scrisori așază cum că limbile ceale întoarse nu-s legate cu Leagea lui Moisi. Vrând Pavel din Antiohiia a cerceta locurile întru carele propoveduisă. Să osăbeaște de Varnava, căci că nu vrea a lua pre Ioan.

1. i oarecarii, coborându-să din Iudeea,* învăța pre frați că: „De nu vă veți tăia împrejur după obiceiul lui Moisi, nu vă puteți mântui”.

*Galat.

5, 2

2. Drept ceaea, făcându-să price și întrebare nu puțină lui Pavel și lui Varnava, împotriva acelor au rânduit să se suie Pavel și Varnava și alții oarecarii dintre ei la apostoli și la presviteri în Ierusalim, pentru întrebarea aceasta.

3. Deci ei, trimiși fiind de besearică, trecea prin Finichiia și Samariia, spuind întoarcerea păgânilor și făcea bucurie mare tuturor fraților.

4. Și deacă au venit în Ierusalim, au fost priimiți de adunare și de apostoli și de bătrâni și au spus câte Dumnezeu au făcut cu ei.

5. Iară s-au sculat oarecarii din erezul fariseilor, carii crezusă, zicând că

trebuie a tăia împrejur pre ei și a porunci să păzească Leagea lui Moisi.

6. Și s-au adunat apostolii și bătrânii să vază de cuvântul acesta.

7. Și multă cercare făcându-să, sculându-să
Sus Petru, au zis cătră ei: „Bărbați frați, voi știți
10, 20 că, din zilele ceale vechi, Dumnezeu întru noi au ales ca, prin gura mea, să auză păgânii cuvântul Evanghelii[i] și să crează.

8. Și cunoscătoriul de inimi, Dumnezeu, au mărturisit lor,* dându-le lor pre Duhul Sfânt,
*Sus ca și noao.
10, 45

9. Și nimica n-au osăbit între noi, cu credința curățind inimile lor.

10. Acum, dară, ce ispitiți pre Dumnezeu a pune pre cerbicea ucenicilor jugul, care nici părinții noștri, nici noi n-am putut să-l purtăm?

11. Ci prin darul Domnului nostru Iisus Hristos creadem că ne vom mântui, ca și aceia”.

12. Și au tăcut toată mulțimea și asculta pre Varnava și pre Pavel spuind câte seamne și minuni au făcut Dumnezeu prin ei, întru păgâni.

13. Iară după ce au tăcut ei, răspunsă Iacov, zicând: „Bărbați frați, ascultați-mă pre mine!

14. Simeon au spus cum întâiu Dumnezeu au socotit să ia din păgâni popor numelui Său.

15. Și cu aceasta să lovesc cuvintele prorocilor, precum easte scris:

Amo. 16. «După aceasta Mă voi u întoarce și voi u
9, 11 zidi cortul lui David, cel căzut, și ceale surpate ale lui iarăși le voi u zidi și voi u rădica pre el,

17. Ca să cearce ceialalți oameni pre Domnul și toate neamurile preste care s-au chemat numele Mieu preste ei, zice Domnul, Cel ce face aceastea toate».

18. Cunoscute sânt din veaci lui Dumnezeu toate lucrurile Lui.

19. Pentru aceaea, eu judec ca să nu îngreoaiați pre cei ce din păgâni să întorc la Dumnezeu.

20. Ci să trimiteti lor (a) ca să se înfrâneaze de pângăriciunile idolilor și de curvie și de sugrumat și de sânge.

21. Că Moisi, din neamurile ceale vechi, are în toate cetățile carele să-l propoveduiască pre el în sinagoguri, unde în toată sâmbăta să ceteaște”.

22. Atunci s-au părut apostolilor și bătrânilor, împreună cu toată adunarea, să aleagă bărbați dintru ei, să trimită la Antiohiia cu Pavel și cu Varnava pre Iuda, cel ce să poricleaște Varsava, și pre Sila, bărbați povătuitori întru frați.

23. Scriind prin mânilor aceastea: „Apostolii și bătrânii și frații

20. (a) Să scrieți.

celor ce sânt în Antiohiia și în Siria și în Chilichiia, fraților celor din păgâni, bucurie.

24. Fiindcă am auzit că oarecarii dintre voi, ieșind, v-au turburat pre voi cu cuvinte slăbind sufletele voastre, zicând să vă tăiați împrejur și să țineți leagea căroră nu le-am poruncit,

25. Părutu-s-au noao, adunați fiind împreună, a aleage bărbați și a trimite la voi, cu iubirii noștri, Varnava și Pavel,

26. Oameni carii ș-au dat sufletele sale pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceaea, trimis-am pre Iuda și pre Sila, carii și ei, cu cuvântul, acealeași vor spune voao.

28. Că s-au părut Sfântului Duh și noao ca mai mult nici o greutate să nu punem preste voi, fără numai aceaste de lipsă.

29. Ca să vă înfrânați de ceale jârtvite idolilor și de sânge și de sugrumat și de curvie, de care păzindu-vă pre voi, bine veți face. Fiți sănătoși”.

30. Deci aceștia, slobozindu-să, au venit la Antiohiia și, adunând mulțimea, au dat cartea.

31. Și cetindu-o, s-au bucurat pentru mângăierea.

32. Și Iuda și Sila, fiind și ei proroci, cu cuvântul mult au mângăiat pre frați și i-au întărit.

33. Și făcând acolo câtăva vreamă, s-au slobozit cu pace de la frați cătră apostoli.

34. Iară lui Sila s-au părut să rămână acolo.

35. Iară Pavel și Varnava să zăbovea în Antiohiia, învățind și binevestind, și cu alții mulți, cuvântul Domnului.

36. Iară după câteva zile, au zis Pavel cătră Varnava: „Întorcându-ne, să cercetăm pre frații noștri, prin toate cetățile în care am vestit cuvântul Domnului, cum petrec”.

37. Și Varnava voia să ia cu sine pre Ioan, ce să chema Marco.

38. Iară Pavel zicea cum că pre cel ce s-au despărțit de ei de la Pamfiliia și nu au venit cu ei la lucru nu trebuie să-l ia.

39. Și s-au făcut împărecheare întră ei, cât s-au despărțit ei unul de altul, și Varnava, luând pre Marco, au mers cu corabiia în Chipru.

40. Iară Pavel, alegând pre Sila, s-au dus, dat darului lui Dumnezeu de cătră frați.

41. Și umbla prin Siriia și Chilichiia, întărind besearicile.

Pavel, în Listra, taie împrejur pre Timoteiu și prin multe cetăți vestește a să ținea dogmele apostolilor.

Să opresc de Duhul Sfânt a propovedui în Aziia și în Vituniia. Iară chemându-să Pavel, prin vedenie, să duc în Machidoniia, propoveduind întâiu în Filipis. Cu sălaș să priimesc la Lidiia. Iară scoțind Pavel pre duhul cel pitonicesc, bătuți cu cureale, să trimit în temniță, unde, făcându-să cutrămur de pământ și dezlegându-să legăturile lor, s-au întors păzitorii temniții. Și a doao zi îl roagă mai-marii besearicii să iasă din cetate.

1. i au sosit în Dervi și în Listra; și, iată, un ucenic era acolo, anume Timoteiu, fiiul unii muieri jidovoaiice, credincioasă,

să, iară tatăl lui era elin,

2. De carele mărturisea toți frații cei din Listra și din Iconiia.

3. Pre acesta l-au vrut Pavel ca să meargă împreună cu sine și, luându-l, l-au tăiat împrejur pentru jidovii cei ce era în locurile acealea, că știa toți cum că tatăl lui era elin.

4. Și trecând prin cetăți, învăța pre ei să păzească poruncile ceale așezate de la apostoli și de la bătrânii cei din Ierusalim.

5. Deci, besearicile să întârea cu credința și prisosea cu numărul în toate zilele.

6. Și trecând prin Frighiia și prin țara galiteanilor, au fost opriți de la Duhul Sfânt a grai cuvântul în Asiia.

7. Venind spre Misia, ispita a mearge spre Vitiniia și nu i-au lăsat pre ei Duhul.

8. Deci, trecând prin Misiia, s-au pogorât în Troada.

9. Și vedenie noaptea s-au arătat lui Pavel: un bărbat machidonean era stând și rugându-l pre el și zicând: „Trecând în Machidonia, ajută-ne noao!”

10. Iară deaca au văzut vedeniia, îndată am cercat să ne ducem în Machidonia, socotind că ne cheamă pre noi Domnul, ca să le binevestim lor.

11. Drept aceaea, pornind de la Troada, am mers drept în Samotrachiia și, în ceealaltă zi, în Neapol.

12. Și de acolo în Filipi, carea easte întâia cetate a părții Machidonie, coloniia. Și eram întru această cetate, petrecând câteva zile.

13. Iară într-o zi de sâmbete, am ieșit afară de cetate, lângă râu, unde să obicinuia a fi rugăciune, și, șezând, grăiam muierilor ce să adunasă.

14. Și o muiare, anume Lidia, vânzătoare de porfiră, din Cetatea Tiatirilor, carea cinstea pre Dumnezeu, au ascultat, a căriia inimă o au deschis Domnul ca să ia aminte celor ce să zicea de la Pavel.

15. Și dacă s-au botezat ea și casa ei, s-au rugat, zicând: „De m-ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, întrând în casa mea, mâneți!” Și ne-au silit pre noi.

16. Și au fost când mergeam noi la

rugăciune, o slujnică având duh pitonicesc ne-au întimpinat pre noi, carea dobândă multă da stăpânilor săi, vrăjind.

17. Aceasta, urmând lui Pavel și noao, striga, zicând: „Acești oameni slugile Dumnezeului celui de Sus sânt, carii vestesc noao calea mântuirii”.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Iară, supărându-să Pavel și întorcându-să, au zis duhului: „Poruncesc ție în numele lui Iisus Hristos să ieși din ea!” Și au ieșit într-același ceas.

19. Iară văzind stăpânii ei că au ieșit nădeajdea câștigului lor, prinzind pre Pavel și pre Sila, i-au tras în târg la cei mai mari.

20. Și ducându-i pre ei la mai-marii cetății, au zis: „Acești oameni turbură cetatea noastră, jidovi fiind.

21. Și vestesc obiceiuri care nu easte noao slobod a le primi, nici a le face, romani fiind noi”.

22. Și s-au sculat gloata asupra lor și mai-marii cetății, rumpându-le hainele lor,*

au poruncit să-i bată cu toiage.

23. Și multe lovituri dându-le lor, i-au băgat în temniță, poruncind temniceariului prea bine să păzească pre ei;

24.* Carele luând poruncă ca aceasta, i-au băgat pre ei în temnița cea mai dinlăuntru și picioarele lor le-au strâns în gros.

25. Iară în miezul nopții, Pavel și Sila, rugându-să, lăuda pre Dumnezeu și auzea pre ei cei legați.

26. Și degrabă s-au făcut cutrămur mare de pământ, așa cât s-au clătit temeliiile temniții; și îndată s-au deschis toate ușile și legăturile tuturor s-au dezlegat.

27. Iară deacă s-au deșteptat temniceariul și văzând deschise ușile temniții, scoțind sabiia, vrea să se omoară, socotind că au fugit legații.

28. Iară Pavel au strigat cu glas mare, zicând: „Nimica rău să nu-ți faci ție, că toți sântem aici!”

29. Și, cerând lumina, au sărit înlăuntru și, tremurând, au căzut înaintea lui Pavel și a Silii.

30. Și, scoțindu-i pre ei afară, au zis: „Domnilor, ce mi să cade să fac ca să mă mântuiesc?”

31. Iară ei au zis: „Crede în Domnul Iisus Hristos și te vei mântui tu și casa ta”.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului și tuturor celor ce era în casa lui.

33. Și, luându-i pre ei întru acel ceas al nopții, i-au spălat de rane și s-au botezat el și a lui, toți îndată.

34. Și, ducându-i pre ei în casa sa, le-au pus lor masă și s-au bucurat cu toată

*2 Cor. 11, 25

Filip. 1, 13 [30]

*1 Tesal. 2, 2

casa, crezând lui Dumnezeu.

35. Și făcându-să zio, au trimis mai-marii cetății pre purtătorii de toiage, zicând: „Slobozi pre oamenii aceia”.

36. Și au spus temniceariul cuvintele aceas-tea cătră Pavel, că: „Au trimis mai-marii cetății ca să vă sloboziți; acum, dară, ieșind, mergeți în pace”.

37. Iară Pavel au zis cătră ei: „Ne-au bătut înaintea tuturor, fără de judecată, pre noi, oameni romani fiind, și ne-au băgat în temniță; și acum pre ascuns ne scot? Că nu e așa, ci să vină ei însuși se ne scoată”.

38. Și purtătorii de toiage au spus mai-mari-lor cetății cuvintele aceastea. Și s-au temut, auzind că sânt romani.

39. Și venind, ș-au cerut iertăciune de la ei și, scoțindu-i, să ruga să iasă din cetate.

40. Și ieșind din temniță, au intrat la Lidiia și, văzind pre frați, i-au mângăiat pre ei și au ieșit.

CAP 17

Făcându-să roadă multă în Tesalonic, prin propoveduirea lui Pavel, să întărească vrăjba de la jidovi asupra lui. Așijderea și în Vereea. Pavel să pricească cu jidovii și cu filosofii în Atina și pre Dionisie Ariopaghitul îl întoarce cătră Hristos, cu alți oarecarii.

1. i, trecând prin Amfipol și prin Apolonia, au venit în Tesalonic, unde era sinagoga jidovilor.

2. Și după obiceiul său, Pavel au intrat la ei și, în trei sâmbete, grăia lor din Scripturi.

3. Dovedindu-le și arătându-le că s-au căzut lui Hristos să pătimească și să înviază din morți și cum că: „Acesta este Hristos Iisus, pre Carele eu vestesc voao”.

4. Și unii dintr-înșii au crezut și s-au însoțit cu Pavel și cu Sila și mulțime multă din elinii cei cucearnici și, din muierile ceale de frunte, nu puține.

5. Iară, umplându-să de pizmă jidovii cei necredincioși și, luând dintre proști pre niște bărbați răi și făcând gloată, au întărit cetatea și, năvălind asupra casii lui Iason, căuta să-i scoată pre ei la norod.

6. Și, neaflându-i pre ei, trăgea pre Iason și pre unii din frați la mai-marii cetății, strigând că: „Cei ce turbură lumea, aceia și aici au venit,

7. Pre carii i-au priimit Iason, și aceștia toți împotriva rânduielilor chesariului fac, zicând că este alt împărat”.

8. Și au turburat pre norod și pre mai-marii cetății, carii auzea aceastea.

9. Și, luând destulă facere de la Iason

și de la ceialalți, i-au slobozit pre ei.

10. Iară frații îndată noaptea au trimis pre Pavel și pre Sila la Vereea, carii, venind, au intrat în sinagoga jidovilor.

11. Și aceștia era mai de bun neam decât alții, carii era în Tesalonic, carii au priimit cuvântul cu toată osârdiia, în toate zilele cercând Scripturile, de sânt aceastea așa.

12. Mulți, dară, din ei au crezut și din muierile ceale de cinste, elinești, și din bărbați, nu puțini.

13. Iară, deacă au înțales jidovii cei din Tesalonic că și în Vereea s-au vestit de la Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo, turburând gloatele.

14. Și îndată, atunci, frații au slobozit pre Pavel să meargă până la mare; iară acolo au rămas Sila și Timoteiu.

15. Iară ca să scape pre Pavel, l-au dus până la Atina și, luând poruncă cătră Sila și cătră Timoteiu ca cât mai curând să vină la el, s-au dus.

16. Iară așteptându-i pre ei Pavel în Atina, să aprindea duhul lui întru el, văzind cetatea slujitoare idolilor.

17. Să întreba, drept aceea, în sinagoga cu jidovii și cu cei ce credea și în târg, în toate zilele, cătră cei ce să întâmpla.

18. Iară unii din epicuri și din stoici filosofi să întreba cu el, și unii zicea: „Oare ce va să zică acest sămănătoriu de cuvinte?” Iară alții: „Să pare a fi vestitoriu de dimoni străini, pentru că pre Iisus și învierea Lui vestea lor”.

19. Și, prinzindu-l pre el, l-au dus la Ariopag, zicând: „Oare putea-vom ști ce este această învățătură noao, carea spui tu?”

20. Că străine oarecare bagi în urechile noastre. Vom, drept aceea, a ști ce vor să fie aceastea?”

21. Că atineanii toți și oaspeții carii vinea acolo la nimica altă nu să zăbovea, fără numai să zică sau să auză ceva nou.

22. Iară Pavel, stând în mijlocul Ariopagului, au zis: „Bărbați atineani, întru toate vă văz eu pre voi ca cum ați fi mai cucearnici.

23. Că trecând și văzind închinăciunile voastre, aflat-am și un jertvenic, întru carele era scris «Necunoscutului Dumnezeu», pre Carele, dară, neștiindu-L, cinstiți, pre Acesta eu vestesc voao.

24. Dumnezeu, Cel ce au făcut lumea aceasta și toate ceale ce sânt în ea, fiind Domnul cerului și al pământului, nu în besearici de mâni făcute lăcuiaște,

25. Nici de mâni omenești I să slujească, nelipsindu-l ceva, de vream ce El dă tuturor viață și suflare și toate.

26. Și au făcut dintr-un sânge tot neamul

omenesc să lăcuiască preste toată fața pământului, așezind vremile ceale mai înainte rânduite și hotar lăcuinței lor.

27. Să caute pre Domnul, ca doară L-ar simți pre El și L-ar afla, macar că nu easte departe, de la unul fieștecarele dintre noi fiind.

28. Că întru El viem și ne mișcăm și sântem, precum și oarecarii ai voștri poetici au zis că: «A lui și neam sântem».

29. Neam, dar, a lui Dumnezeu fiind noi, nu să cade să socotim că dumnezeirea easte aseamenea aurului sau argintului sau pietrii, ciopliturii cu meșteșug și din gândul omului.

30. Că anii necunoștinții aceștia, părăsindu-i Dumnezeu, acum vestește tuturor oamenilor, pretutindinea, să se pocăiască.

31. Pentru că au pus zi, întru carea va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul întru Carele au rânduit, credința dând tuturor, înviindu-L pre Dânsul din morți”.

32. Și așa Pavel au ieșit din mijlocul lor.

33. Iară auzind învierea morților, unii își bătea joc, iară alții au zis: „Te vom auzi iarăși pre tine de aceasta”.

34. Iară oarecarii bărbați, lipindu-să de el, au crezut, întru carii era și Dionisie Ariopaghitul și și o muiare, anume Damar, și alții cu dânșii.

CAP 18

Pavel lucră cu meșteșugul său în Corit la Achila și macar că hulea jidovii propoveduirea lui. Însă aude în vedenie că mult norod acolo să va întoarce la credință. Iară după de-a al doilea an să pâreaște de la jidovi cătră Galion, deregătoriu, și, după multe zile, vine în Efes și, prin multe ținuturi, întăreaște frații. Apolo foarte învinge pre jidovi, arătând din Scripturi pre Iisus a fi Hristos, macar că numai botezul lui Ioan cunoscusă.

1. ară după aceasta, ieșind Pavel din Atina, au venit la Corit.

2. Și, aflând pre oarecarele jidov, anume Achila, de neam pontic, carele a doao zi venisă din Italiia, și pre Prischila, muiarea lui (pentru că au fost poruncit Claudie să să ducă toți jidovii de la Roma), au venit la ei.

3. Și, pentru că un meșteșug avea, mânea la ei și lucra (că era meșter făcătoriu de corturi).

4. Și să întreba în sinagoga, în toată sâmbăta, și îndemna pre jidovi și pre elini.

5. Iară deacă au venit de la Machidonia, Sila și Timoteiu să strânge cu duhul, Pavel mărturisind jidovilor că

Hristos easte Iisus.

6. Și, stând ei împotivă și hulind, scuturând hainele sale, au zis cătră ei: „Sângele vostru preste capul vostru! Curat eu; de acum la neamuri mă voi duce”.

7. Și, mergând de acolo, au intrat în casa oarecării, anume Iust, carele slujia lui Dumnezeu, a căruia casă era lipită de sinagoga.

8. Iară Crisp, mai-marele sinagoghei, au crezut Domnului cu toată casa sa și mulți dintre coriteani, auzind, credea și să boteza.

9. Și au zis Domnul în vedenie, noaptea, lui Pavel: „Nu te teame, ci grăiaște și nu tăcea.

10. Pentru că Eu sânt cu tine și nime nu se va cerca asupra ta, ca să facă rău ție, pentru că popor mult easte Mie în cetatea aceasta”.

11. Și au șezut un an și șase luni, învățind întru ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Și fiind Galion mai-mare preste Ahaiia, s-au sculat cu o inimă jidovii asupra lui Pavel și l-au adus pre el la divan,

13. Zicând că: „Împotiva legii învață pre oameni să slujască lui Dumnezeu”.

14. Și, vrând Pavel să-și deschidă gura, au zis Galion cătră jidovi: „De ar fi, dară, vreo nedreptate sau vreo faptă rea, o, jidovilor, după cuviință v-aș asculta pre voi.

15. Iară de easte întrebare de cuvânt și de nume și de legea voastră, voi veți vedea că eu nu vreau să fiu întru acesteia judecătoriu”.

16. Și i-au mânat pre ei de la divan.

17. Iară toți elinii, prinzind pre Sostei, mai-marele sinagoghei, îl bătu înaintea divanului și lui Galion nici o grijă nu era de acestea.

18. Iară Pavel, mai așteptând încă multe zile, luându-și zioa bună de la frați, au corăbiat în Siriia și, împreună cu el, Prischila și Achila,* carele ș-au tuns capul în Cheahrees, că avea rugăciune.

*Num.
6, 18

19. Și au sosit la Efes și pre ei i-au lăsat acolo, iară el, intrând în sinagoga, să întreba cu jidovii.

Jos
21, 24

20. Iară ei rugându-l ca în mai multă vreme să rămână la ei, nu au voit.

21. Ci ș-au luat zioa bună de la ei, zicând că: „Să cade, cu adevărat, ca sărbătoarea ce vine să o fac în Ierusalim și iarăși mă voi întoarce la voi, vrând Dumnezeu”. Și au purces de la Efes.

22. Și, pogorându-să în Chesaria, suindu-să și întrebându-să de sănătate cu adunarea, s-au pogorât în Antiohiia.

23. Și făcând acolo câtăva vreme, s-au dus, trecând de-a rândul prin ținutul Galatiei și prin Frighia, întărind pre toți ucenicii.

24. Iară un jidov, anume Apolos, ale-

xandrinean de neam, bărbat meșter la cuvânt, au venit în Efes, puternic fiind în Scripturi.

25. Acesta era învățat [în] calea Domnului și, ferbând cu duhul, grăia și învăța cu de-a-dinsul ceale ce sânt despre Domnul, știind numai botezul lui Ioan.

26. Și acesta au început cu îndrăznire a grăi în sinagoga, iară auzindu-l pre el Achila și Prischila, l-au luat și mai chiir i-au arătat lui calea lui Dumnezeu.

27. Și vrând el să meargă în Ahaiia, mai înainte trimițind frații, au scris ucenicilor să-l priimească pre el, carele, venind, mult au ajutat celor ce crezusă prin dar.

28. Că tare muștra pre jidovi, înaintea tuturor, arătându-le din Scripturi că Hristos easte Iisus.

CAP 19

Pavel, în Efes, poruncește unor ucenici, carii era botezați numai cu botezul lui Ioan, ca în numele lui Iisus să se boteaze și, cu punerea mâinilor, le dobândește Duhul Sfânt. Și acolo, propoveduind, multe seamne face. De jidovii cei ce, necrezind, să sârguia a scoate dracii cu numele lui Iisus, Celui de la Pavel propoveduit. Mulți, mărturisându-și păcatele, ard cărțile ceale maghicești. Dimitrie, argintariul, grea răscoală pornește asupra lui Pavel, carea Alexandru de abia o așază.

1. i au fost când era Apolos în Corit, Pavel, trecând prin părțile ceale mai de sus, au venit în Efes. Și, aflând pre oarecarii ucenici,

2. Au zis cătră ei: „Luat-ați Duh Sfânt, crezând?” Iară ei au zis cătră el: „Încă nici de easte Duh Sfânt am auzit”.

3. Și au zis cătră ei: „Dară în ce v-ați botezat?” Iară ei au zis: „În botezul lui Ioan”.

4. Iară Pavel au zis: „Ioan au botezat cu botezul pocăinții norodului, zicând să creadă în Cel ce vine după el, adecă în Hristos Iisus”.

5. Și auzind, s-au botezat în numele Domnului Iisus.

6. Și puind Pavel mâinile preste ei, au venit Duh Sfânt preste ei și grăia în limbi și prorocea.

7. Și era toți bărbați ca la vro doisprăzece.

8. Și, întrând în sinagoga, cu îndrăzneală, grăia, în trei luni întrebându-să și adevărind ceale de împărăția lui Dumnezeu.

9. Iară unii, învârtoșindu-să și necrezând, blăstăma calea înaintea mulțimei; Pavel, ducându-să de la ei, au osăbit pre ucenici, în toată zioa întrebându-să în școala unui Tiran.

10. Și aceasta s-au făcut în doi ani, așa cât toți cei ce lăcuia în Asiia auzea cuvântul Domnului Iisus, și jidovii și elinii.

11. Și puteri nu mici făcea Dumnezeu prin

CAP 18 ȘI 19

mâinile lui Pavel.

12. Așa cât și preste cei neputincioși să aducea de la trupul lui șterguri de sudori au ștergătoare și să depărta de la ei boalele și duhurile ceale reale ieșea de la ei.

13. Și au cercat și oarecarii din jidovii cei ce umbla împrejur, exorțisti, a chema preste cei ce avea duhuri reale numele Domnului Iisus, zicând: „Jurămu-vă pre voi, prin Iisus, pre Carele Pavel propoveduiaște!”

14. Și era niște feciori a lui Schiva, jidovului arhiereului, șapte, care făcea aceasta.

15. Și răspunzind duhul cel rău, au zis: „Pre Iisus cunosc și pre Pavel știu, iară voi cine sinteți?”

16. Și, sărind asupra lor omul în care era duhul cel rău și biruindu-i pre ei, s-au întărit asupra lor, așa cât goli și răniți au fugit din casa aceea.

17. Și aceasta s-au făcut știută tuturor, și jidovilor și elinilor, carii lăcuia în Efes, și au căzut frică preste toți aceia și să mărea numele Domnului Iisus.

18. Și mulți din cei ce crezusă vinea, mărturisind și vestind faptele sale.

19. Și mulți din cei ce făcea vrăjitori, ducând cărțile, le-au ars înaintea tuturor și au socotit prețurile lor și au aflat cincizeci de mii de argint.

20. Așa cu tărie cuvântul Domnului creștea și să întărea.

21. Și deacă s-au plinit aceastea, au pus Pavel cu duhul ca, trecând prin Machidoniia și prin Haiia, să meargă în Ierusalim, zicând că: „După ce voiu fi acolo, trebuie să văz și Roma”.

22. Și trimițând în Machidoniia pre doi din cei ce slujia lui, pre Timoteiu și pre Erast, el până la o vreme au rămas în Asiia.

23. Și s-au făcut în vremea aceea turburare, nu puțină, pentru cale (a).

24. Că oarecare, anume Dimitrie, argintariu, făcând besearici de argint Dianii, făcea lucrătorilor câștig, nu puțin.

25. Pre carii adunându-i și pre cei ce era lucrători la unele ca aceastea, au zis: „Bărbaților, știți că dintr-acest meșteșug easte câștigul nostru.

26. Și vedeți și auziți că nu numai în Efes, ci mai în toată Asiia Pavel acesta învățând, multă gloată au abătut, zicând că nu sânt dumnezei cei făcuți de mâini.

27. Și nu numai această parte a noastră să primejduiaște a veni spre muștrare, ci și besearica marei dumnezeoaiei Diianeii întru nimica să va socoti, ci încă va fi, că și mărirea ei să va strica, carea toată Asiia și lumea o cinsteaște”.

28. Și, auzind și umplându-să de mânia, au strigat, zicând: „Mare e Diiana efeseanilor!”

29. Și s-au umplut toată cetatea de turburare și s-au pornit toți cu o inimă

23. (a) Pentru calea Domnului.

asupra privealiștii, apucând pre Galion și pre Aristarh, machidoneanii, soțiile lui Pavel.

30. Iară Pavel, vrând să între în norod, nu l-au lăsat ucenicii.

31. Și unii și din mai-marii Asiei fiindu-i lui priiatini, trimițind la el, l-au rugat să nu să dea pre sine în privealiște.

32. Deci alții, altăceva striga, că era adunarea turburată, și mai mulți nu știa pentru ce s-au adunat.

33. Iară din gloată au scos pre Alexandru, împingându-l înainte jidovii, iară Alexandru, făcând cu mâna, voia să răspundă norodului.

34. Iară cunoscându-l că este jidov, la toți un glas s-au făcut, ca vro doao ceasuri strigând: „Mare e Diiana efeseanilor!”

35. Iară cărturariul, așezind gloata, au zis: „Bărbați efeseani, că cine este omul, carele să nu știe cum că cetatea efeseanilor este purtătoare de grijă a besearicii prea marei dumnezeoaiei Diiane și featei lui Iupitear?”

36. Deci fără de îndoială fiind aceastea, să cade ca voi toți să fiți așezați și nimica fără de socoteală să nu faceți.

37. Că ați adus pre oamenii aceștia, nice furi de ceale sfinte (fiind), nici hulind pre dumnezeoaia voastră.

38. Iară de are Dimitrie și meșterii cei cu el împotriva cuiva cuvânt, judecați să fac și deregători sânt, părăsc unul pre altul.

39. Iară de pentru altăceva cercați, în adunarea cea legiuită să va isprăvi.

40. Că și în primejdie sântem și pentru zioa de astăzi să nu să bage vină că sântem turburători, nefiind nice o pricină pentru care să putem da samă pentru adunarea aceasta”. Și aceastea zicând, au slobozit adunarea.

CAP 20

Pavel, străbătând multe părți a Machidonii și a țărâi grecești, propoveduiaște în Troada până la miazănoapte. Și un tinăr, Eutihie, căzând din al treilea rând de căsi, au murit, pre carele Pavel l-au înviiat. Și multe locuri străbătând, pre cei din Efes, chemați preoți, îndeamnă să fie priveghind spre povățuirea besearicii, vestindu-le că nu-l vor mai vedea.

1. ară după ce au încetat turburarea, chemând Pavel pre ucenici și luându-și zioa bună, au ieșit să meargă în Machidonia.

2. Și umblând prin părțile acealea și mângându-i pre ei cu cuvinte multe, au venit în Elada (a).

3. Și făcând trei luni, s-au făcut lui aleșuri de la jidovi, când vrea el să meargă cu corabiia în Siriia, și au făcut sfat ca să să întoarcă prin Machidoniia.

2. (a) Țara grecească.

4. Și au mers împreună cu el, până în Asiia, Sopatr Verianul și, din tesaloneani, Aristarh și Secund și Gaie Derbeul și Timoteiu, iară din Asiia, Tihic și Trofim.

5. Aceștia, mergând înainte, ne-au așteptat pre noi în Troada.

6. Iară noi, după zilele Azimelor, am mers cu corabiia de la Filipi și, în cinci zile, am venit la ei, în Troada, unde am rămas șapte zile.

7. Iară întru una de sâmbete, adunându-să ucenicii să frângă pâine, Pavel vorbea cu ei, vrând să purceadă a doao zi și lungi vorba până la miezul nopții.

8. Și era candilele în casa de sus, unde eram adunați.

9. Și șezând, un tinerel, anume Eutih, în fereastră, împresurat fiind de somn greu, vorbind Pavel, plecându-să de somn, au căzut jos din casa de sus, cea din rândul al treilea, și l-au luat mort.

10. Iară Pavel, pogorându-să, s-au plecat preste el și, îmbrățișându-l, au zis: „Nu vă turburați, că sufletul lui în el este”.

11. Și, suindu-să și frângând pâine și gustând și mult vorbind cu ei, până la ziuo, așa au purces.

12. Iară pre prunc adusă viu și s-au mângăiat, nu puțin.

13. Iară noi, venind la corabie, am mers în Ason, de acolo vrând să luoăm pre Pavel, pentru că așa era rânduit, vrând el să meargă pedestru.

14. Și deacă s-au întâlnit cu noi la Ason, luându-l pre el, am venit în Mitilin.

15. Și de acolo, înotând cu corabiia, a doao zi am sosit în prejma Hiului; și în ceaealaltă zi am ajuns în Sam și, mâind într-o chilie, în ceaealaltă zi am venit în Milit.

16. Că socotisă Pavel să treacă Efesul, ca să nu se facă zăbavă din vreamă în Asiia, că grăbea de ar putea în zioa de Rusalii să fie în Ierusalim.

17. Și din Milit, trimițând în Efes, au chemat pre presviterii besearicii.

18. Și deacă au venit la el, au zis lor: „Voi știți, din zioa cea dintâiu în care am intrat în Asiia, cum am fost cu voi în toată vreamă,

19. Slujind Domnului cu toată smereniia și cu multe lacrimi și ispite, care mi s-au întâmplat mie din pânditurile jidovilor.

20. Cum nimica n-am tăcut din ceale de folos, ca să nu vă vestesc voao și să vă învăț pre voi înaintea norodului și prin căsi,

21. Mărturisând și jidovilor și elinilor pocăința cea întru Dumnezeu și credința cea întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și acum, iată, eu, legat cu Duhul, merg în Ierusalim, neștiind ceale ce mi să vor întâmpla în el.

23. Fără numai că Duhul Sfânt prin cetăți mărturisește mie, zicând că legături și năcazuri mă așteaptă pre mine.

24. Și de nici una de acestea nu bag samă, nici am sufletul meu mai scump decât mine însumi, numai să plinesc calea mea cu bucurie și slujba care am luat de la Domnul Iisus, a mărturisi Evangheliia darului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că mai mult nu veți vedea fața mea voi toți, pre la care am trecut propoveduind împărăția lui Dumnezeu.

26. Pentru aceea, mărturisesc voao în zioa de astăzi că curat sânt eu de sângele tuturor.

27. Că nu m-am ferit ca să nu vă vestesc voao tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Luați, dară, aminte de voi și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-au pus pre voi episcopi, ca să pașteți Besearica lui Dumnezeu, care o au câștigat cu sângele Său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi grei între voi, carii nu vor cruța turma.

30. Și dintre voi înșivă să vor scula bărbați carii vor grăi îndărătnicii, ca să tragă pre ucenici după sâne.

31. Pentru aceea, priveghiați, aducându-vă aminte că în trei ani, noaptea și zioa, n-am încetat cu lacrimi învățând pre unul fiește-carele dintre voi.

32. Și acum vă las pre voi, fraților, lui Dumnezeu și cuvântului, darului Lui, care poate să zidească și să dea voao moștenire între toți cei sfinți.

33. Argintul sau aurul sau haina nici a unuia n-am poftit.

*1 Cor. 4, 12
1[2] Tesal. 3, 8

34. Înșivă știți* că trebuințelor mele și celor ce sânt cu mine au slujit mâinile acestea.

35. Toate am arătat voao, că așa, ostentindu-vă, să cade a ajuta pre cei neputincioși și a vă aduce aminte de cuvintele Domnului Iisus, că El au zis: «Mai fericit easte a da, decât a lua»”.

36. Și acestea zicând, îngenunchind cu toți, cu ei s-au rugat.

37. Și mare plângere s-au întâmplat tuturor și, plecându-să pre grumazii lui Pavel, îl săruta pre el,

38. Părându-le rău, mai vartos de cuvântul carele au fost zis că mai mult nu vor vedea fața lui. Și petrecea pre el la corabie.

CAP 21

Lui Pavel, vrând a merge în Ierusalim, după multe vânsări, procește Atav, prorocul, năcazurile ce era

CAP 20 ȘI 21

să pață în Ierusalim. Nici cu lacrimile priiatinilor să poate întoarce să nu să suie în Ierusalim, gata fiind și moarte a priimi pentru Hristos. Iară venind în Ierusalim, Iacov îl îndeamnă să se curățască cu acei patru oameni ce avea făgăduință. Carea făcând să răpește de jidovi, ci din mâinile lor îl apucă căpitanul, care, legându-l cu lanțuri, îl trimite în tabără. Însă dobândește slobozenie a grăi către norod.

1. i au fost după ce am purces noi, despărțiți de ei, drept mergând, am venit în Coum și în ceaalaltă zi în Rod, și de acolo în

Patara.

2. Și, aflând luntre care mergea în Finichiia, intrând în ea, ne-am dus.

3. Și, ivindu-ne la Chipru și lăsându-l de-a stânga, am mers cu luntrea în Siriia, și ne-am dus în Tir, că acolo era corabiia să se despovereaze.

4. Și aflând ucenicii, am rămas acolo șapte zile, carii zicea lui Pavel prin Duhul să nu să suie în Ierusalim.

5. Și când am fost de am plinit noi zilele, ieșind, ne duceam petrecându-ne toți pre noi cu muierile și cu pruncii până afară din cetate și, îngenunchind la țarmure, ne-am rugat.

6. Și, sărutându-ne unul pre altul, am intrat în corabie, iară ei s-au întors la ale sale.

7. Iară noi, săvârșind calea pre apă, de la Tir ne-am pogorât în Ctolomaida și, sărutând pre frați, am rămas o zi la ei.

8. Iară a doao zi, ieșind cei ce eram cu Pavel, am venit în Chesariia și, intrând în casa lui Filip, evanghelistul,* carele era din cei șapte, am rămas la el.

*Sus
6, 5

9. Și acestuia era patru feate fecioare, care proceza.

8, 5

10. Și rămâind noi acolo zile multe, s-au pogorât din Iudeea un proroc, anume Agav.

11. Și, venind la noi și luând brâul lui Pavel și legându-și mâinile și picioarele, au zis: „Acestea zice Duhul Sfânt: Pre bărbatul a cui easte brâul acesta așa îl vor lega în Ierusalim jidovii și-l vor da în mâinile păgânilor”.

12. Iară deacă am auzit acestea, îl rugam noi și cei din locul acela ca să nu să suie în Ierusalim.

13. Și au răspuns Pavel: „Ce faceți de plângeți și-mi năcăjiți inima mea? Că eu nu numai a mă lega, ci și a muri în Ierusalim gata sânt pentru numele Domnului Iisus”.

14. Și, neputându-l noi pleca pre el, am încetat, zicând: „Voia Domnului fie!”

15. Iară după zilele acestea, gătindu-ne, ne suiam în Ierusalim.

16. Și au venit și din ucenicii cei din Chesariia cu noi și aducând cu sine (la care să sălășluim) pre oarecarele Iason, chiprean, vechiu ucenic.

17. Și sosând noi în Ierusalim, cu

bucurie ne-au priimit pre noi frații.

18. Iară a doao zi, au intrat Pavel cu noi la Iacov și s-au adunat toți bătrânii.

19. Și, închinându-să lor, spunea câte una, pre rând, care au făcut Dumnezeu în neamuri prin slujba lui.

20. Și unii, auzind, mărea pre Domnul și au zis lui: „Vezi, frate, câte zăci de mii de jidovi sânt carii cred, și toți sânt râvnitori legii.

21. Și au auzit de tine că înveți pre jidovii cei dintre neamuri să se despărtească de la Moisi, zicând să nu-și taie împrejur fiii săi, nici să umble după obicei.

22. Ce, dară, easte? Cu adevărat trebuie să se adune mulțimea, că vor auzi că ai venit.

23. Aceasta, dar, fă, care-ți zicem ție: sânt la noi patru bărbați, carii au făgăduință preste sine;

Num. 24. Pre aceștia, luându-i, te curăță cu ei și
6, 18 cheltuiaște cu ei, ca să-și radă capu, și vor
Sus ști toți că ceale ce au auzit de tine nimica
18, 18 nu sânt, ci umbli și tu păzând Leagea.

Sus 25. Iară de neamurile care au crezut noi
15, 20 am scris, judecând nimica de aceastea să
29 nu păzască ei, fără numai să să înfrâneaze
de ce e jărtvit idolilor, și de sânge și de
sugrumat și de curvie”.

26. Atunci, Pavel, luând pre bărbații (acea) a doao zi, curățindu-să cu ei, au intrat în besearică, vestind plinirea zilelor curățeniei, până ce s-au adus pentru unul, fieștecarele din ei, jertvă.

27. Și când era să se plinească șapte zile, jidovii cei din Asia, văzând pre el în besearică, au întărâtat toată gloata și ș-au pus mâinile pre el,

28. Strigând: „Bărbați israilteani, ajutați! Acesta easte omul cel ce împotiva norodului și a Legii și a locului acestuia pre toți, pretutindinea, învață; și încă și pre elini au băgat în besearică și au spurcat acest sfânt loc”.

29. Că văzusă pre Trofin Efesanul în cetate împreună cu el, pre carele gândea că l-au băgat Pavel în besearică.

30. Și s-au pornit cetatea toată și au alergat norodul și, prinzind pre Pavel, îl trăgea afară din besearică și îndată s-au închis ușile.

31. Și căutându-l să-l ucidă pre el, au venit veastea la căpitanul oștii cum că s-au turburat tot Ierusalimul.

32. Carele, îndată, luând ostași și sutași, au alergat la ei; iară ei, văzând pre căpitanul și pre ostași, au încetat a bate pre Pavel.

33. Atunci, venind căpitanul, l-au prins pre el și au poruncit să-l leage cu doao lanțuri, și l-au întrebat cine easte și ce au făcut?

34. Iară alții altceva striga în gloată și, neputând cunoaște adevărul pentru gâlceavă, au poruncit să-l ducă pre el în tabără.

35. Și când au sosit la treapte, s-au întâmplat de s-au purtat de ostași, pentru silnicia gloatei.

36. Că vinea după el mulțime de norod, strigând: „Omoară-l pre el!”

37. Și când era să se bage în tabără, Pavel au zis căpitanului: „De easte mie slobod a zice ceva cătră tine?” Iară el au zis: „Elineaște știi?”

38. Au nu tu ești eghipteanul acela carele, mai nainte de zilele aceastea, te-ai sculat și ai scos în pustie patru mii de bărbați de sicari?”

39. Iară Pavel au zis: „Eu om cu adevărat sânt jidov, tarsean a vestitei cetăți a Chilichiei cetățen, și te rog pre tine lasă-mi mie să grăiesc cătră norod”.

40. Și lăsându-l el, Pavel, stând pre treapte, au făcut cu mâna norodului și, făcându-să mare tăcere, au grăit în limbă jidovească, zicând:

CAP 22

Povestind Pavel, spre mântuința sa, curgerea întoarcerii sale, strigă jidovii să-l ia de pre pământ, pentru că să zice a fi trimis de la Dumnezeu a propovedui limbilor. Iară căpitanul au poruncit să-l bată și să-l chinuiască. Ci s-au mântuit, zicându-să a fi cetățean râmlean.

1. „**B**ărbați frați și părinți, ascultați acuma răspunsul meu cătră voi!”

2. Iară ei, auzind că cu limba jidovească grăia cătră ei, mai mult au tăcut.

3. Și au zis: „Eu sânt bărbat jidov, născut în Tarsul Chilichiei și crescut în cetatea aceasta, lângă picioarele lui Gamaliil, învățat pre amăruntul Leagea părintească, râvnitoriu fiind lui Dumnezeu, precum toți voi sânteți astăzi.

4.* Cel ce calea aceasta o am gonit până la moarte, legând și dând în temniță și pre bărbați și pre muieri, *Sus 8, 3

5. Precum arhiereul mărturie easte mie și toată bătrânimea,* de la carii și cărți luând la frați, în Damasc mă duceam, ca și pre cei ce era acolo să-i aduc legați în Ieusalim, ca să se pedepsască. *Sus 9, 2

6. Și au fost când mergeam eu și mă apropiam de Damasc, la amiază, degrabă, din ceriu au strălucit împrejurul meu lumină multă.

7. Și am căzut pre pământ și am auzit glas zicând mie: «Saule, Saule, ce Mă gonești?»

8. Iară eu am răspuns: «Cine ești, Doamne?» Și au zis către mine: «Eu sânt Iisus Naza-

rineanul, pre Carele tu gonești».

9. Iară cei ce era cu mine lumina o vedea și s-au spăimântat, iară glasul Celui ce grăia mie nu l-au auzit.

10. Și am zis: Ce voiu face, Doamne? Iară Domnul au zis cătră mine: «Sculându-te, mergi în Damasc și acolo să va zice ție de toate care sânt rânduie ție să le faci».

11. Și nevăzând eu, de mărirea luminii aceia, purtat de mână de cei ce era cu mine, am venit în Damasc.

12. Iară oarecarele, Anania, bărbat bun, credincios după Leage, având mărturie de la toți jidovii carii lăcuiesc în Damasc,

13. Venind la mine și stând înainte, au zis mie: „Saule frate, uită-te!» Și eu întru acel ceas m-am uitat la el.

14. Iară el au zis: «Dumnezeul părinților noștri mai înainte te-au ales pre tine ca să cunoști voia Lui și se vezi pre Cel Drept și să auzi glas din gura Lui.

15. Că vei fi Lui mărturie la toți oamenii de ceale ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum, ce zăbovești? Sculându-te, te botează și-ți spală păcatele tale, chemând numele Domnului».

17. Și au fost mie, întorcându-mă în Ierusalim și rugându-mă eu în besearică, m-am răpit cu mintea

18. Și L-am văzut pre El, zicând mie: «Grăbește și ieși curând din Ierusalim, că nu vor priimi mărturiia ta despre Mine».

Sus 19. Și eu am zis: «Doamne, ei știu că eu eram 8, 3 băgând în temniță și bătând pre la sinagoguri pre cei ce credea întru Tine.

Sus 20. Și când să vărsa sângele lui Stefan, 7, 58 întâiului Tău martor, și eu eram sfătuitoriu și împreună voituriu morții lui și păzitoriu hainelor celor ce-l omorea pre el».

21. Și au zis către mine: «Pasă, că Eu la neamuri departe te voiu trimite pre tine»”.

22. Și-l asculta până la cuvântul acesta și și-au rădicat glasul său, zicând: „Ia-l de pre pământ pre unul ca acesta, că nu-i bine ca să trăiască!”

23. Și strigând ei și sfășiindu-și hainele și pulbere aruncând în aer,

24. Au poruncit căpitanul să-l ducă în tabără, zicând cu bătaie să se chinuiască, ca să știe pentru ce pricină strigă așa asupra lui.

25. Și strângându-l pre el cu cureale, au zis Pavel cătră sutașul cel ce sta de față: „De easte slobod voao a bate pre om roman și nejudecat?”

26. Iară sutașul auzind, mergând, au spus căpitanului, zicând: „Vezi ce vei să faci, că omul acesta easte roman”.

27. Și venind căpitanul, i-au zis lui: „Spune-mi de ești tu roman?” Iară el au zis: „Așa”.

28. Și au răspuns căpitanul: „Eu cu multă

cheltuială cetățănii aceasta o am căpătat”. Iară Pavel au zis: „Iară eu și născut sânt”.

29. Deci, îndată s-au dus de la el cei ce era să-l chinuiască; și căpitanul s-au temut după ce au știut că easte romani și căci că-l legasă pre el.

30. Și a doao zi, vrând să știe adevărul pentru ce să pârăște de la jidovi, l-au dezlegat de legături și au poruncit să vină arhieriei și tot săborul lor și, scoțind pre Pavel, l-au pus întră ei.

CAP 23

Pavel înaintea preoților și a toată adunarea, arhierelui celui mare, care poruncisă să-l bată, îi zice că-i păreate înălbit, ci să mântuiască că nu au știut a fi arhieru și zicându-să a fi fariseu, și cum că pentru învierea morților să judecă. S-au făcut întră saduchei și farisei mare împărechiiare. Căpitanul întărește pre Pavel noaptea, zicând că și în Roma va mărturisi de el, descoperindu-se jurarea împreună a multora ce vrea să omoară pre Pavel. Tribunalul îl trimite cu ostași în Chesariia, la Felix Voivodul, scriindu-i carte, care să însămnează aici.

1. i căutând Pavel spre adunare, au zis: „Bărbați frați, eu cu toată cunoștința bună am petrecut, credincios înaintea lui Dumnezeu, până întră această zi”.

2. Iară arhierul Anania au poruncit celor ce sta lângă el să-l bată preste gură.

3. Atunci, Pavel au zis cătră el: „Bate-te-va Dumnezeu, păreate albit, și tu șezi judecându-mă pre mine după Leage și împotriva Legii poruncești să mă bată?”

4. Iară cei ce sta aci zisără: „Pre arhierul lui Dumnezeu blastămi?”

5. Și au zis Pavel: „N-am știut, fraților, că easte arhieru, că scris easte: * «Pre mai-marele norodului tău să nu-l grăiești de rău!»”

*Ieșir. 22, 28

6. Și, știind Pavel că o parte era de saduchei și alta de farisei, au strigat în adunare: „Bărbați frați, eu fariseu* sânt, fecior de fariseu. Pentru nădeajdea și învierea morților să mă judec!”

*Filip. 3, 5

7. Și grăind el aceasta, s-au făcut împărechiiare între farisei și între saduchei și s-au despărțit mulțimea.

8.* Că saduchei zic că nu easte înviare, nici înger, nici duh, iară fariseii le mărturisesc amândoa.

*Mat. 22, 23

9. Și s-au făcut strigare mare și, sculându-să cărturarii din partea fariseilor, să pricea, zicând: „Nici un rău nu aflăm în omul acesta, iară de au grăit lui duhul sau înger, să nu ne împotrivism lui Dumnezeu”.

10. Și făcându-să multă gâlceavă, temându-să căpitanul să nu rumpă ei pre Pavel, au poruncit ostașilor să se pogoară și să ia pre el din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11. Iară înainte ce vinisă, stându-i Dumnezeu înainte, au zis: „Îndrăznește, Pavele, că precum ai mărturisit ceale ce sânt de Mine în Ierusalim, așa să cade și în Roma să mărturisești”.

12. Și deacă s-au făcut ziuro, adunându-să oarecarii jidovi, s-au jurat pre sine însuși, zicând că nici vor mânca, nici vor bea, până nu vor omorî pre Pavel.

13. Și era mai mulți de patruzeci carii făcusă jurământul acesta;

14. Carii, mergând la arhierii și la bătrâni, au zis: „Cu blăstăm ne-am jurat pre noi înșine, ca nimica să nu gustăm, până nu vom omorî pre Pavel.

15. Acum, dară, voi grăiți căpitanului, împreună cu săborul, ca mâne să-l scoață la voi, ca cum ați vrea a cunoaște mai pre amăruntul despre dânsul, iară noi, mai înainte de ce să va apropiia el, gata sântem să-l omorâm pre el”.

16. Și auzind feciorul surorii lui Pavel vicleșugul, viind și întrând în tabără, au spus lui Pavel.

17. Și chemând Pavel pre unul din sutași, au zis: „Pre tinerelul acesta du-l la căpitanul, că are oarece să spuie lui”.

18. Deci, el luându-l pre dânsul, l-au dus la căpitanul și au zis: „Legatul Pavel, chemându-mă pre mine, m-au rugat să aduc pre acest tinerel la tine, că are oarece să-ți spună ție”.

19. Iară căpitanul, luându-l de mână și ducându-să de o lature, l-au întrebat: „Ce easte care ai să-mi spui mie?”

20. Iară el au zis că: „Jidovii s-au vorbit să te roage pre tine ca mâine la adunare să scoți pre Pavel, ca cum ceva mai de amăruntul ar vrea să întreabe de el.

21. Tu, dară, să nu le crezi lor, că-l pândesc pre el dintru ei mai mult decât patruzeci de bărbați, carii s-au blăstămat pre sine însuși că nici vor mânca, nici vor bea, până nu-l vor omorî pre el. Și acum sânt gata, așteptând de la tine să le fagăduiești”.

22. Deci, căpitanul au slobozit pre tinerelul, poruncindu-i ca nimănui să nu grăiască că: „Aceastea mi-ai spus mie”.

23. Și chemând pre doi sutași, le-au zis: „Gătiți doao sute de ostași ca să meargă până la Chesariia, și șaptezeci de călărași și doao sute de fustași, de la al treilea ceas al nopții.

24. Și dobitoace gătiți, ca, puind pre Pavel, sănătos să-l ducă la Felix, deregătoriul”.

25. Scriind carte, care aceastea cuprinde:

26. „Claudie Lisie, prea bunului deregătoriu Felix, sănătate!

27. Pre acest bărbat, pre carele l-au prins jidovii și era să-l omoară, venind eu

preste ei cu oastea, l-am scos, înțelegând că easte roman.

28. Și vrând să știu pricina pentru care-l părăsc ei pre el, l-am dus pre el la săborul lor.

29. Pre carele l-am aflat pârându-l pentru întrebările legii lor, iară nici o vină vreadnică de moarte au de legături având.

30. Și făcându-să mie știre despre pânditurile carii gătisă lui jidovii, îndată l-am trimis la tine, poruncind și pârătorilor să spuie despre el înaintea ta. Fii sănătos”.

31. Deci, ostașii, după cum li să poruncisă, luând pre Pavel, l-au dus noaptea în Antipatrida.

32. Iară a doao zi, lăsând pre călăreți să se ducă cu el, ei s-au întors în tabără;

33. Carii, întrând în Chesariia și dând cartea deregătoriului, au pus și pre Pavel înaintea lui.

34. Și cetind deregătoriul cartea și întrebându-l din ce țară easte și înțelegând că easte din Chilichiia:

35. „Te voiu asculta, zice, când și pârâșii tăi vor veni”. Și au poruncit ca să se păzească în divanul lui Irod.

CAP 24

Pârându-să Pavel înaintea lui Felix, deregătoriul, de Terturie, vornicul jidovilor, răspunde tăgăduind faptele ce-i arunca, însă mărturisindu-să a fi creștin și a fi zis că să judecă de învierea morților. Felix și Drusila, muiarea lui jidoveancă, aud pre Pavel de credința creștinească. Iară nedobândind de la Pavel bani, l-au lăsat legat următorului său, Portie Feast.

1. ară după cinci zile s-au pogorât arhierul Ananiia cu bătrânii și cu un retor, Tertul, oarecare, au mers la deregătoriu asupra lui Pavel.

2. Și chemându-l pre el, au început pre Pavel a-l pârî Tertul, zicând:

3. „De vream ce multă pace avem prin tine și multă îndreptare neamului acestuia s-au făcut prin purtarea ta de grije, totdeauna, și pretutindinea luom, prea-bunule Felix, cu toată mulțămăta.

4. Iară ca nu prea mult să te ostenesc, mă rog pre scurt după blândeățale tale,

5. Că aflând pre acest om pierzătoriu, care turbură pre toți jidovii în toată lumea și e începătoriu eresului nazarineanilor,

6. Carele și besearica au cercat să o spurce, pre carele l-am și prins și după leagea noastră am vrut să-l judecăm.

7. Iară venind Lisa, căpitanul, cu multă silă l-au scos din mâinile noastre și l-au trimis la tine,

8. Poruncind și pârătorilor lui să vină, de la carele vei putea, însuți judecând, de toate aceastea a cunoaște, de carele noi pârâm pre el”.

9. Și împreună adeverea și jidovii, zi-

când că acestea așa sânt.

10. Iară Pavel au răspuns, făcându-i sămăn deregătoriul să grăiască: „Știindu-te că de mulți ani ești judecătoriu neamului acestuia, mai cu bună inimă pentru mine voiu răspunde,

11. Că poți cunoaște că nu sânt mai mult decât doasprăzece zile de când m-am suit să mă închin în Ierusalim.

12. Și nici în besearică nu m-au aflat pre mine cu cineva pricindu-mă, au turburare făcând gloatei, nici în sinagoguri, nici în cetate,

13. Nici pot adeveri de care acum mă pârăsc.

14. Și mărturisesc aceasta ție după calea carea ei o zic eres, așa slujesc Dumnezeului părintesc, crezând toate ceale scrisă în Leage și în proroci,

15. Nădeajde având în Dumnezeu, carea și aceștia însuși așteaptă, că va fi învierea morților: și a dreptilor și nedreptilor.

16. Și-ntru aceasta mă nevoiesc ca neîmpiedecată să am cunoștința cătră Dumnezeu și cătră oameni, totdeauna.

17. Și după mulți ani, am venit ca să fac milostenii cu neamul meu și aduceri.

Sus 21, 26 18. Întru care m-au aflat pre mine curățit în besearică, nu cu gloată, nici cu gâlceavă, niște jidovi din Asia,

19. Care să cădea să stea înaintea ta de față și să pârască de au ceva asupra mea.

20. Sau aceștia, însuși, să spuie ei de au aflat în mine ceva nedrept, până stau eu în săbor;

Sus 23, 6 21. Au pentru unul, acest cuvânt cu care am strigat, stând între ei, că pentru învierea morților mă judec eu astăzi de la voi”.

22. Iară auzind acestea Felix, i-au lăsat pre ei ca mai pre amăruntul să cunoască de calea aceasta, zicând: „Când să va pogorî Lisiia, căpitanul, voiu cunoaște ceale pentru voi”.

23. Și poruncind sutașului să păzască pre Pavel și să aibă odihnă, și pre nimenea de ai lui să nu oprească ca să nu-i slujească sau să nu vină la el.

24. Iară după vro câteva zile, venind Felix cu Drusila, muiarea sa, carea era jidovoaică, au chemat pre Pavel și l-au auzit pre el de credința cea întru Hristos Iisus.

25. Și grăind el de dreptate și de curățenie și de judecata ce va să fie, înfricoșându-să Felix, au răspuns: „Acum, te du și, aflând vreamă, te voiu chema”.

26. Împreună și nădăjduind că să vor da lui de la Pavel bani, ca să-l dezleage, pentru aceaea și de multe ori chemându-l, vorbea cu el.

27. Și după ce au plinit doi ani, în locul lui Felix s-au pus Portie Fest; și vrând Felix să facă după plăcerea jidovilor, au lăsat pre Pavel legat.

CAP 25

Fest nu ascultă de jidovii cei ce cu viclesug cerea pre Pavel să-l ducă în Ierusalim. Ci în Chesariia aude pre pârâșii lui și răspunsul lui Pavel, care întrebându-să de Fest au vreamă de acestea a să judeca în Ierusalim, chiiamă chesariul. Fest spune împăratului Agripa pricina lui Pavel, carele pofteaște a-l auzi. Și a doao zi, poruncind Fest, să aduce înaintea lui Agripa și a lui Vearnic.

1. eci, Fest întrând în deregătorie, după trei zile s-au suit în Ierusalim de la Chesariia.

2. Și au mers la el arhiereul și cei mai de frunte a jidovilor asupra lui Pavel, și-l ruga pre el,

3. Cerând har asupra lui ca să-l aducă pre el în Ierusalim, făcând pândituri ca să-l omoară pre el pre cale.

4. Iară Fest au răspuns că Pavel să păzească în Chesariia și el să grăbească să să ducă.

5. Deci, dară (zice): „Cei ce pot între voi împreună pogorându-să, de easte ceva rău în bărbatul acesta, pârască-l pre el”.

6. Și nerămând la ei mai mult decât zece zile, s-au pogorât în Chesariia și, a doao zi, sezând la divan, au poruncit să aducă și pre Pavel.

7. Și venind el, au stătut împrejurul lui jidovii cei veniți de la Ierusalim, multe și greale vini aducând asupra lui Pavel, care nu le putea adeveri.

8. Răspunzind el că: „Nici împotiva legii jidovilor, nici împotiva besearicii, nici împotiva chesariului am greșit”.

9. Iară Fest, vrând să facă plăcere jidovilor, răspunzând lui Pavel, au zis: „Vrei să te sui în Ierusalim și acolo de aceste să te judeci de la mine?”

10. Iară Pavel au zis: „La divanul chesariului stau, acolo să cade mie să mă judec. Jidovilor nimica n-am stricat, precum și tu mai bine știi.

11. Că de am stricat sau am făcut ceva vreadnic de moarte, nu mă feresc de moarte. Iară de nu easte nimica din ceale ce aceștia mă pârăsc, nime nu mă poate pre mine dărui lor. Pre chesariul chem”.

12. Atunci Fest, grăind cu sfatul, au răspuns: „Pre chesariul ai chemat, la chesariul vei merge”.

13. Și trecând vro câteva zile, Agripa, craiul, și Vearnic s-au pogorât în Chesariia ca să se închine lui Fest.

14. Și zăbovindu-să zile multe acolo, Fest au spus craiului de Pavel, zi-

când: „Un bărbat oarecarele easte lăsat de Felix legat,

15. De carele, fiind eu în Ierusalim, venit-au înaintea mea arhieriei și bătrânii jidovilor, cerând asupra lui judecată.

16. Cătră carii am răspuns că nu easte la romani obiceiul să dea pre cineva la pierzare, mai înainte până ce nu are de față cel pârât pre pârâșii săi și loc de răspuns să-și ia la ceale ce să pârăște.

17. Deci, aducându-să aici ei, nici o zăbavă făcând, a doao zi șezând la judecată, am poruncit să aducă pre bărbatul,

18. Pentru care, stând împrejur pârâșii, nici o pricină nu aducea, de care prepuneam eu,

19. Ci numai niște întrebări pentru a lor credință avea asupra lui, și de un Iisus mort, pre Carele-L zicea Pavel că easte viu.

20. Și, îndoindu-mă eu de acest fealiu de întrebare, ziceam de ar vrea să meargă în Ierusalim și acolo să se judece pentru aceastea.

21. Iară Pavel poftind să se ție la judecata împăratului, am poruncit să se țină el în pază până ce-l voiu trimite la chesariul”.

22. Iară Agripa au zis cătră Fest: „Vreare-aș și eu să auz pre omul”. Iară el au zis: „Mâne-l vei auzi pre el”.

23. Deci, în ceaualaltă zi, venind Agripa și Vernic cu multă fală și întrând în casa cea de ascultare, împreună cu căpitanii și cu bărbații cei mai de frunte a cetății, și poruncind Fest, s-au adus Pavel.

24. Și au zis Fest: „Agripo, craiule, și toți bărbații carii stați împreună cu noi, vedeți pre acesta pentru carele toată mulțimea jidovilor m-au rugat, și în Ierusalim și aici, strigând că nu să cade să trăiască el mai mult.

25. Iară eu, aflând cum că nimica vreadnic de moarte n-au făcut și el chemând pre împăratul, am judecat să-l trimit.

26. De carele n-am ce să scriu ceva adevărat domnului. Pentru aceaea l-am adus pre el la voi și mai vârtos la tine, craiule Agripo, ca, făcând întrebare, să am ce să scriu.

27. Că fără de cuviință mi să pare să-l trimit legat și pricinile lui să nu le însămnez”.

CAP 26

Pavel mântuiaște pricina sa înaintea Agripei. Povestind curgerea întoarcerii sale cătră Hristos și jidovilor și elinilor sub dumnezeiasca acoperire a fi propoveduit. Arătând și lui Fest, care-i zice că din prea multă știință nebuneaste, îi răspunde și pre toți îi pofteaste a fi creștini. Agripa zice că s-ar fi putut slobozi de n-ar fi chemat la chesariul.

1. ară Agripa au zis cătră Pavel: „Să lasă ție a grăi pentru tine însuți”. Atunci Pavel, întinzând mâna, au răspuns:

2. „De toate ceale ce mă pârăsc jidovii, o, craiule Agripo, mă socotesc pre mine fericit pentru că înaintea ta pociu să răspunz pentru mine astăzi.

3. Mai vârtos fiind că tu știi toate ceale ce sânt la jidovi și obiceiurile și întrebările, pentru aceaea te rog ca cu îngăduință să mă auzi.

4. Că viața mea cea din tinereate, carea de la început s-au făcut în neamul meu în Ierusalim, o știu toți jidovii.

5. Mai dinainte știindu-mă (de vor vrea să mărturisească) cum că după eresul cel prea adevărat al legii noastre am trăit fariseu.

6. Și acum, pentru nădeajdea făgăduinței ceii făcute de la Dumnezeu cătră părinții noștri, stau să mă judec.

7. La carea ceale doaosprezece neamuri ale noastre, neîncetat noaptea și zioa slujind, nădăduiesc că vor ajunge. Pentru carea nădeajde mă pârăsc de la jidovi, o, craiule Agripo?

8. Ce? Au lucru necrezut să judecă la voi, de învie Dumnezeu pre morți?

9. Că mie cu adevărat mi să vedea cum că multe împrotiviri trebuia să fac asupra numelui lui Iisus Nazarineanul;

10.* Care am și făcut în Ierusalim și pre mulți *Sus 8, 3 din sfinți eu în temniță i-am închis, de la arhieriei luând putere, și, când să ucidea ei, eu împreună am judecat.

11. Și pre toate sinagoghele, adeseori năcăjindu-i pre ei, îi sileam să hulească și mult nebunindu-mă asupra lor îi goneam până și în cetățile ceale din afară;

12.* Care și mergând în Damasc cu putere *Sus 9, 3 și cu rânduială de la arhieriei,

13. La amiazăzi, pre cale am văzut, o, craiule, din ceriu, mai mult decât strălucirea soarelui, lumină încunjurându-mă pre mine și pre cei ce mergea cu mine.

14. Și căzând noi toți la pământ, am auzit eu glas grăind cătră mine și zicând jidoveaste: «Saule, Saule, ce Mă gonești? Cu greu easte ție a lovi cu piciorul în bolduri».

15. Iară eu am zis: «Cine ești, Doamne?» Iară El au zis: «Eu sânt Iisus, pre Carele tu gonești.

16. Ci te scoală și stăi pre picioarele tale, că pentru aceasta M-am arătat ție, ca să te aleg pre tine slugă și mărturie și celor ce ai văzut și celor ce-ți voiu arăta ție.

17. Scoțindu-te pre tine de la norodul și de la neamurile la care Eu te trimit pre tine,

18. Ca să deșchizi ochii lor, să se întoarcă de la întunearec la lumină și de la puterea satanei la Dumnezeu, ca să iai iertare

păcatelor și soarte întru cei sfinți cu credința cea întru Mine».

19. Pentru aceea, craiule Agripo, n-am fost necrezătoriu cereștii vedenii.

*Sus
13
14 20.* Ci celor din Damasc, întâiu, și din Ierusalim și din toată țara jidovilor și neamurilor vesteam să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vreadnice de pocăință.

*Sus
21, 31 21. Pentru acestea, jidovii prinzindu-mă în besearică,* să ispita să mă omoară.

22. Iară dobândind ajutoriu de la Dumnezeu, până în zioa aceasta stau mărturisind și celui mic și celui mare, nimica grăind afară de ceale ce și prorocii au grăit că vor să fie, și Moisi:

23. Că va pătimi Hristos, că El întâiu din învierea morților lumină va vesti norodului și neamurilor”.

24. Și răspunzând el acestea, Fest cu mare glas au zis: „Nebunești, Pavele, învățătura ta cea multă la nebunie te întoarce”.

25. Iară el: „Nu nebunesc, zice, preabunule Feste, ci cuvintele adevărului și ale înțelepciunii grăiesc.

26. Că știe de acestea craiul, cătră carele și cu îndrăzneală grăiesc, că nu socotesc a fi ceva neștiut lui dintre acestea, căci nu în unghiu s-au făcut acestea.

27. Crezi, craiule Agripo? Prorocilor știu că crezi”.

28. Iară Agripa au zis cătră Pavel: „Cu puțin de nu-i să faci să fiu creștin”.

29. Iară Pavel au zis: „Aș pofti de la Dumnezeu, și cu puțin și cu mult, nu numai pre tine, ci și pre toți cei ce mă aud pre mine astăzi să fie de aceștia precum sânt eu, afară de legăturile acestea”.

30. Și zicând el acestea, s-au sculat craiul și deregătoriul și Vernic și cei ce ședea cu ei.

31. Și depărtându-să, grăia unul cătră altul, zicând că: „Nimica vreadnic de moarte au de legături face omul acesta”.

32. Iară Agripa au zis lui Fest: „Să putea slobozi omul acesta, de nu ar fi chemat pe chesariu”.

CAP 27

Pavel de sutașul Iulie să duce cătră Roma. Mergând cu corabiia, prin multe locuri împotrivindu-să vântul, de acia vine la un loc în Creta, de unde, macar că Pavel le spunea că va fi primejdioasă meargerea lor, purcezind, foarte mare furtună pățesc. Și după mângăierea lui Pavel, care, povestind că lui i s-au făcut descoperire despre mântuirea tuturor, îi îndeamnă a gusta bucate. Pățind primejdie, toți scapă sănătoși.

1. ară după ce s-au judecat ca să meargem noi în Italiia, dat-au și pre Pavel și pre alți oarecarii legați unui sutaș, anume Iulie, al ceatei împărătești.

CAP 26 ȘI 27

2.* Întrând într-o corabie de la Adramit, vrând a merge pre lângă locurile ceale dimprejurul Asiei, am purces fiind cu noi Aristarh Machidoneanul din Tesalonic. *2 Cor. 11, 25

3. Și a doao zi am venit în Sidon și, cu iubire omenească priimind Iulie pre Pavel, au lăsat la priiatini ca mergând el să-i poarte de grijă.

4. Și de acolo purcezind, am venit supt Chipru, pentru că vânturile era împotrivă.

5. Și trecând marea Chilichiei și a Pamfiliei, am venit în Mira Lichiei.

6. Și acolo, aflând sutașul o corabie de la Alexandria, carea mergea în Italiia, ne-au băgat pre noi într-însa.

7. Și în multe zile, târziu, vânsind și abia sosind lângă Gnid, nelăsându-ne pre noi vântul, am trecut pre supt Crit, alătura cu Salmona.

8. Și abia trecându-o, am venit la un loc ce să chema Liman Bun, lângă care aproape era cetatea Laasiia.

9. Și multă vreme trecând și meargerea pre apă fiind cu primejdie, pentru că și postul trecuse, îi sfătuia Pavel pre ei,

10. Zicându-le lor: „Bărbaților, văz că cu năcaz și cu multă pagubă nu numai a povării și a corăbiei, ci și a sufletelor noastre, va să fie meargerea pre apă”.

11. Iară sutașul chivernisitorului și cârmaciului mai mult credea decât celor ce zicea Pavel.

12. Și nefiind limanul bun de iernat, mai mulți făcură sfat să se ducă de acolo, ca de ar putea să ajungă în Finichiia, să iernează în limanul Critului, carii caută spre Liva și spre Hor.

13. Și suflând austrul, părându-le lor că vor dobândi voia sa, lăsându-să din Ason, au venit spre Crit.

14. Iară nu după multă vreme, s-au întărâtat împotrivă ei un vânt viforătoriu, ce să cheamă Evroclidon.

15. Și răpindu-să corabiia și neputând merge împotrivă vântului, slobozindu-ne după valuri, ne purtam.

16. Și trecând un ostrov oarecarele ce să chema Claudi, abia am putut prinde luntrea.

17. Care trăgându-o în tot chipul ajută, împingând corabiia. Și temându-să să nu cază în sirt (a) slobozind luntrea, așa ne purtam.

18. Și fiind noi foarte împresurați de viscol, a doao zi au făcut lepădare din corabie.

19. Și a treia zi, noi cu mâinile noastre am lepădat unealtele corăbiei.

20. Nici soarele, nici stealele arătându-se în multe zile și nu puțin viscol fiindu-ne asupra, drept aceea să luase toată nădejdea mântuirii noastre.

21. Și multă flămânzire fiind, atuncea
17. (a) Văltore.

Pavel, stând în mijlocul lor au zis: „Căzutu-s-au, o, bărbaților, ascultându-mă pre mine să nu fim purces din Crit, de am câștigat necazul acesta și paguba.

22. Și acum vă îndemn pre voi să fiți cu nădejde bună, că perire nici unui suflet nu va fi dintre voi, fără numai corăbiei.

23. Că mi-au stătut înainte, întru această noapte, îngerul lui Dumnezeu, al Căruia sânt eu și Căruia slujesc,

24. Zicând: «Nu te teame, Pavele, înaintea chesariului ți să cade să stai. Și, iată, Ț-au dăruit Ție Dumnezeu pre toți cei ce sânt în corabie cu tine».

25. Drept aceea, fiți cu bună nădejde, bărbaților. Că crez lui Dumnezeu, că așa va fi, precum mi s-au zis mie.

26. Și într-un ostrov oarecarele easte să cădem noi”.

27. Și deacă s-au plinit a patrasprăzeacea noapte, purtându-ne noi cu corabiia în Marea Adriei, pre la miiazănoapte, le părea corăbiilor că să apropie la vreao margine.

28. Și slobozind măsura, au găsit stânjini doaozeci; și puțin de acoloa trecând și iarăși măsurând, au aflat stânjini cincisprăzeace.

29. Și temându-să ca nu cumva să cază în locuri prundoase, aruncând patru anghire despre cărma corăbiei, poftea să se facă ziuo.

30. Iară corăbiarii, căutând să fugă din corabie și slobozind luntrea în mare, cu prilej ca acela, ca cum ar vrea despre pisc să slobozească anghirile,

31. Zis-au Pavel sutașului și ostașilor: „De nu vor rămânea aceștia în corabie, voi nu vă veți putea mântui”.

32. Atuncea, ostașii au tăiat funile luntrei și o au lăsat să cază.

33. Iară când era să se facă ziuo, Pavel ruga pre toți să mănânce bucate, zicând: „Patrusprăzeace zile sânt astăzi de când n-ați mâncat, așteptând și nimica gustând.

34. Pentru aceea, rogu-vă pre voi să mâncați, că aceasta easte spre mântuirea voastră, că nici unuia din voi un păr din cap nu va cădea”.

35. Și zicând acestea și luând pâine și dând mulțămintă lui Dumnezeu înaintea tuturor și frângând, au început a mânca.

36. Și cu bună nădejde făcându-se toți, au luat și ei de au mâncat.

37. Și eram în corabie, de toți, suflete doao sute și șeptezeci și șase.

38. Și săturându-să de bucate, au ușurat corabiia, aruncând grâul în mare.

39. Și deacă s-au făcut ziuo, pământul nu-l cunoștea, iară vedea de departe un sin, ce avea țarmuri la carele cugeta de va fi cu putință să scoată corabiia.

40. Și trăgând afară anghirile, s-au slo-

bozit pre mare și, împreună slăbind funile cârmelor și rădicând veatila cea mică după vântișorul ce sufla, trăgeam spre țarmuri.

41. Și căzind într-un loc dintre doao mări, s-au înfipt corabiia și piscul dinainte s-au împlântat și sta neclătit, iară partea dinapoi să rumpea de sila valurilor.

42. Iară ostașii au făcut sfat să omoară pre cei legați, ca să nu înoate cineva și să scape.

43. Iară sutașul, vrând să ferească pre Pavel, au oprit sfatul lor și au poruncit ca cei ce vor putea să înoate, sărind mai întâiu, să iasă la țarmuri,

44. Iară ceialalți, unii pre scânduri, alții pre altceva din corabie. Și s-au făcut așa de au scăpat toți la uscat. Și deaca au ieșit din corabie, atuncea au cunoscut că să chiiamă ostrovul Melit.

CAP 28

Pavel și ceialalți soți ai lui cu omenie să cuprind de varvari în ostrovul Melit, în care, fiind Pavel mușcat de viperă, nici un rău nu pătimește; și pre tatăl lui Publie, mai-marelui ostrovului, îl tămăduiaște și pre alții mulți vindecă. Și dintr-acel loc vânsland, mai pe urmă au ajuns în Roma, unde Pavel, chemând pre cei mai întâiu a jidovilor, le spune pentru ce pricină au chemat la chesariul. Și în zi de la ei rânduită, propoveduiaște de Hristos. Cuvintelor lui mulți nu cred, care Pavel arată a fi fost de la Isaiia prorocit. Și în doi ani, tuturor celor ce vin la el propoveduiaște de credința în Hristos.

1. i deacă au ieșit atunci, au cunoscut că să chiiamă ostrovul Melit. Iară varvarii ne-au făcut nu puțină omenie noao.

2. Că, făcând foc, ne-au priimit pre noi, pre toți, pentru ploaia și frigul ce era.

3. Și strângând Pavel găteaje multe și puindu-le în foc, ieșind o viperă din căldură, s-au apucat de mâna lui.

4. Și deaca au văzut varvarii spânzurând vipera de mâna lui, zicea unul cătră altul: „Cu adevărat omul acesta easte ucigaș, carele, mântuindu-să din mare, judecata lui Dumnezeu nu l-au lăsat să trăiască”.

5. Iară el, scuturând vipera în foc nici un rău n-au pățimit.

6. Iară ei aștepta să se umfle el sau să cază de pripă mort și, așteptând ei mult și văzind că nu se făcuse nici un rău întru el, întorcându-să, îi zicea că Dumnezeu easte.

7. Și împrejurul locului aceleia era satele a mai-marelui ostrovului, anume Pople, carele, priimind pre noi, trei zile cu omenie ne-au ospătat.

8. Și s-au întâmplat de zăcea tatăl lui Pople, fiind cuprins de friguri și

de urdinare cu sânge, cătră carele întrând Pavel și rugându-se, puindu-și mâinile pre el, l-au vindecat.

9. Și aceasta făcându-se, și alții carii avea boale în ostrovul acela vinea și să vindeca.

10. Carii și cu multă cinste ne-au cinstit pre noi. Și când am purces noi, ne-au pus ceale ce era de treabă.

11. Și după trei luni, am purces cu o corabie alixandrinescă, ce iernasă în ostrov, carea era cu sămnuț Dioscorilor.

12. Și sosind în Siracusi, ne-am zăbovit acolo trei zile.

13. Și de acolo, încunjurând, am venit în Righiia, și preste o zi, suflând austrul, a doao zi am venit în Potiol,

14. Unde gășind frații, ne-am rugat de ne-am zăbovit la ei șapte zile; și așa am venit în Roma.

15. Și de acolo, auzind frații de noi, au ieșit întru întâmpinarea noastră până la Târgul lui Apie și până la Trei Cârtime, pre carii, văzindu-i Pavel și mulțămind lui Dumnezeu, au luat îndrăzneală.

16. Iară deacă am venit în Roma, sutașul au dat pre cei legați voivodului oștii, iară lui Pavel i-au îngăduit să petreacă deosebi cu ostașul ce-l păziia pre el.

17. Și după trei zile, au chemat Pavel pre mai-marii jidovilor și, adunându-se ei, au zis către dânșii: „Bărbați frați, eu nimica împrotiva norodului făcând sau obiceiurilor părintești, legat fiind în Ierusalim, m-am dat în mâinile râmleanilor,

18. Carii, judecându-mă, vrea să mă slobozească, pentru că nici o pricină de moarte nu era în mine.

19. Iară grăindu-mi jidovii împrotivă, mi-au căutat a numi pre chesariul, nu că aș avea întru ceva a pârî pre neamul meu.

20. Deci, pentru această pricină v-am chemat pre voi să vă văz și să vorbesc cu voi, că pentru nădejdea lui Israil cu aceste obezi sânt legat”.

21. Iară ei au zis cătră el: „Noi nici cărți pentru tine am luat din Iudeea, nici venind cineva din frați ne-au spus sau au grăit pentru tine ceva rău.

22. Ci ne rugăm să auzim de la tine de ceale ce crezi, că de eresul acesta știm noi, că pretutindinea i să zice împrotivă”.

23. Și puindu-i lui zi, au venit la dânșul la gazdă mai mulți, căroră, mărturisând, le spu-neă împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor de Iisus din Leagea lui Moisi și din proroci, de dimineața până seara.

24. Și unii credea ceaea ce zicea, iară alții nu credea.

25. Și neunindu-să ei unul cu altul, s-au dus, zicând Pavel un cuvânt, că: „Bine au grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaiia cătră părinții voștri,

26.* Zicând: «Mergi la norodul acesta și zi: *Isaiia 6, 9
‘Cu auzul veți auzi și nu veți înțaleage, și căutând veți privi și nu veți vedea. Mate.

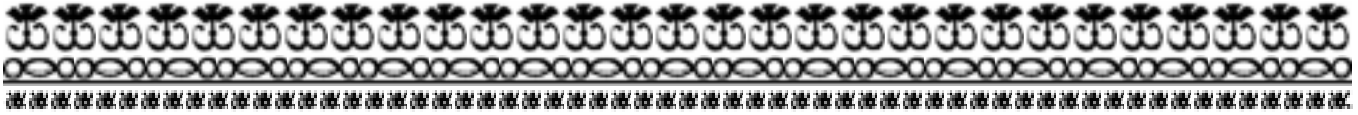
27. Că s-au îngroșat inima norodului acestuia 13, 14
și cu urechile greu au auzit și ochii săi greu Marco
ș-au închis ca nu cumva să vază cu ochii și cu 4, 12
urechile să auză și cu inima să înțaleagă și să Luca
se întoarcă și să-i vindec pre ei’». 8, 10

28. În știre, drept ceaea, să fie voao că Ioan
păgânilor s-au trimis mântuirea lui Dumnezeu 12, 40
și ei vor auzi”. Roma.

29. Și aceastea zicând el, au ieșit jidovii, 11, 8
multă prigonire având între sine.

30. Și au petrecut Pavel doi ani deplin cu a sa cheltuială și priimiia pre toți carii vinea la el,

31. Propoveduind împărăția lui Dumnezeu și învățind ceale ce sânt de Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala, fără opreală.

CUVÂNT ÎNAINTE

ÎN CĂRȚILE SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL

eale mai mari temeuri ale legii creștinești să cuprind în cărțile fericitului apostol Pavel, și mai toate eresurile, care apoi după aceea au răsărit, întru aceste cărți sânt arătate și strânse, după cum Sfinții Părinți cu o gură mărturisesc. Luminat foarte ne pun înainte poruncile ceale ce sânt spre săvârșirea vieții evanghelicești și toate deregătoriile vieții creștinești întru eale să cuprind, precum și faptele ceale bune, care sântem deatori să le urmăm, și patimile și păcatele, de care tot omul, ori în ce treaptă și în ce stat să fie, să cade să se ferească. Așa să spun, cât foarte bine să pot zice că sânt ceale mai de frunte, adevărate și fără de greșală tâlcuri ale Evangheliei, că cu totul minunat să tâlcuiască întru aceste cărți învățătura evanghelicească și toate îndoirile și pricile, care, ori în lucrurile care să cuvine a le face, ori întru ceale ce să țin de cunoștința sufletului sau de legea evanghelicească, pot să fie, sânt dezlegate și tâlcuite.

Întru aceste cărți graiul easte curat și cuvios, nu după meșteșugul măiestriei ritoricești, care, cum însuși Pavel, 1 Corinteani, cap 1 și 2, zice, să împrotivească deregătoriei apostolicești, ci care sufletele auzitorilor și ale cetitorilor spre evlavie și spre iubirea lui Dumnezeu le deșteaptă, de multe ori să veade a să abate de la cuvântul despre care au fost început a grăi, însă totdeauna caută și să îndreaptă la scopul său, și aceasta face pentru mai mare luminare și mai lezne înțeleagere și sufletescul folos, ca mai de prisosit să adepate pre tot cel ce însătoșează de mântuirea sufletului său. Și pre scurt să zic, graiul și scrisorile lui Pavel nu sânt altă, fără numai cuvintele și învățătura Duhului Sfânt, Carele grăia prin gura lui Pavel, și pentru aceea sânt pline de dar și de adevăr.

ÎN CARTEA SFÂNTULUI PAVEL

Cătră romani

Cuvânt înainte

fiindcă între jidovii cei ce cuprinsease credința creștinească și între credincioșii cei din păgâni chemați să făcusa price pentru ținearea Legii Vechi și osebirea bucatelor, și era frică ca nu, prin acea price, mai mare împărecheare și sfadă să se facă, Pavel pre amândoașo părțile le uneaște și le împacă și mărturiseaște cum că de la Dumnezeu mai mari daruri și cinste s-au dat jidovilor decât păgânilor, pentru că jidovilor li s-au încredințat graiurile lui Dumnezeu și Dumnezeu cu ei au făcut legătură, prorocii la ei au fost trimiși și, mai pre urmă, Hristos din ei s-au născut, Cel ce au plinit făgăduințele ceale făcute părinților. Ci, fiindcă și jidovii și păgânii zic că darul chemării li s-au dat lor pentru vrednicia lor, Pavel arată cum că mai înainte de credință nici o vrednicie

nu au avut, nici jidovii, nici păgânii. Pentru aceea sângur acesta easte sfârșitul pentru care au scris Pavel această carte, ca să areate cum că dreptatea cea adevărată, care ne face pre noi plăcuți lui Dumnezeu, nici cu învățătura înțelepciunii omenești, nici cu poruncile Legii lui Moisi, ci numai cu sângură credința cea întru Hristos să dobândeaste, și aceasta arată din obiceiurile ceale reale, și ale jidovilor și ale păgânilor, că păgânii leagea firii, iară jidovii Leagea lui Moisi au călcat. Apoi, în partea a doao a cărții, dă porunci care sânt de trebuință spre îndreptarea obiceiurilor și spre petreacerea vieții ceii creștinești și spre evlaviia cea adevărată. Pre jidovi mai întâiu îi învață ca din bunăvoință să se supuie stăpânilor, pre păgâni, ca să socotească slăbiciunea jidovilor, cea despre osibirea bucatelor, carea să veade a fi fost cel mai mare prilej al pricirii lor, și să se întocmească spre aceea, și și pre jidovi și pre păgâni îi îndeamnă la faptele ceale bune. Această carte s-au scris în Corint, că în sfârșitul cărții numeaște pre unii corinteani. Iară în ce an s-au scris nu să știe.

C A R T E A

SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL

CĂTRĂ ROMANI

CAP 1

Luând Pavel evangheliceasca sa chemare pentru râvna cea mare a propovedui Evangheliia, dorea a vedea pre romani, arătând pre păgâni, carii pre Dumnezeu din făpturi cunoscând cinstea lui de la sineși o lăpădase, cinstind chipurile făpturilor, după vrednicie a fi fost părășiți de la Dumnezeu, și pentru aceeași pedeapsă în urâte răutăți, care aici să numără, a fi căzut.

*Fapte
13, 2

1. avel, sluga lui Iisus Hristos,* chematul apostol, alesul spre Bunăvestirea lui Dumnezeu,
2. Carea o făgăduisă mai înainte, prin prorocii Săi, întru Sfintele Scripturi,
3. De Fiiul Său, Cel ce S-au născut din sămânța lui David, după trup,
4. Carele mai înainte S-au rânduit Fiiu lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfințeniei, dintru înviarea din morți a lui Iisus Hristos, Domnului nostru,
5. Prin Carele am luat darul și apostoliia, spre ascultarea credinței întru toate neamurile, pentru numele Lui,
6. Întru care sânteți și voi chemații lui Iisus Hristos,
7. Tuturor celor din Roma, iubiților celor chemați sfinți: dar voao și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!
8. Întâiu, drept aceea, mulțamesc Dumnezeului meu, prin Iisus Hristos, pentru voi toți, căci credința voastră să vesteaste în toată lumea.
9. Că mărturie mie easte Dumnezeu, Căruia

slujesc cu duhul meu, întru Bunăvestiea Fiiului Lui, că neîncetat fac pomenire de voi,

10. Totdeauna în rugăciunile mele rugându-mă ca doară cândva bine mi s-ar întâmpla, cu voia lui Dumnezeu, ca să viu la voi.

11. Că doresc să vă văz pre voi, ca să vă dau voao vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră.

12. Adecă, ca să mă mângăiu împreună cu voi, prin credința cea dimpreună a voastră și a mea.

13. Și nu voiu să nu știți voi, fraților, că de multe ori am gândit ca să viu la voi și am fost oprit până acum, ca să am ceva rod întru voi, ca și întru alte neamuri.

14. Că elinilor și barbarilor, înțelepților și neînțelepților, deatoriu sânt,

15. Așijderea, cât easte după a mea nevoie, și voao, celor din Roma, a vă propovedui,

16. Că nu mă rușinez de Evangheliia lui Hristos, că puterea lui Dumnezeu easte spre mântuire tot celui ce creade, jidovului mai

întâiu și elinului.

17. Că dreptatea lui Dumnezeu întru dânsa să arată din credință în credință, precum easte scris: * „Iară dreptul din credință va fi viu”.

*Levit.
[Avac.]

2, 4 18. Ca să descopere mânia lui Dumnezeu din ceriu preste toată păgânătatea și nedreptatea oamenilor, carii țin adevărul Evrei întru nedreptate.

10, 38 19. Pentru că ce easte cunoscut a lui Dumnezeu arătat easte întru dânsii, că Dumnezeu le-au arătat lor.

20. Că ceale nevăzute ale Lui de la zidirea lumii, din făpturi fiind cunoscute, să vad, și veacinică putearea Lui și dumnezeirea, ca să nu poată ei avea ce să răspundă,

*Efes.
4, 17

21.* De vream ce, cunoscând pre Dumnezeu, nu ca pre Dumnezeu L-au mărit, nici l-au mulțămît, ci s-au făcut înzădarnici întru cugetele sale și s-au întunecat neînțelegătoare inima lor.

22. Zicându-să pre sine a fi înțelepți, au nebunit.

23. Și au mutat mărirea lui Dumnezeu, Celui nestricăcios, întru asemănarea chipului omului celui stricăcios și al paserilor și a celor cu patru picioare și a celor ce să târăsc.

24. Pentru aceea, i-au și dat Dumnezeu pre ei întru poftete inimilor lor, în necurăție, ca să se pângărească trupurile lor întru ei singuri,

25. Carii au mutat adevărul lui Dumnezeu întru minciună și au cinstit și au slujit fapturii mai vârtos decât Făcătorului, Cel ce easte binecuvântat în veaci, amin!

26. Pentru aceea, i-au dat pre ei Dumnezeu întru patimă de ocară, că și muierile lor și-au schimbat treaba cea firească întru ceaea ce easte împotriva firii.

27. Așijderea, și bărbații, lăsind treaba firii părții muieresti, s-au aprins întru pofta sa unul spre altul, bărbați cu bărbați rușine făcând și plata ce li să cădea a înșelăciunii sale întru sine luându-și.

28. Și precum nu au adeverit a avea pre Dumnezeu în cunoștință, i-au dat pre ei Dumnezeu întru minte nepricepută a face ceale ce nu să cade.

29. Plini a fi de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate, plini de pismă, de ucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri reale, șoptitori a fi,

30. Grăitori de rău, urători de Dumnezeu, ocărători, măreți, trufași, aflători de reale, de părinți neascultători,

31. Făr' de minte, neîmpăcăcioși, făr' de dragoste, neștiitori de jurământ, nemilostivi,

32. Carii, dreptatea lui Dumnezeu știind (cum că cei ce fac unele ca acestea vreadnici sânt morții), nu numai acestea fac, ci și celor ce fac le părătesc.

CAP 2

Vădește pre jidovi, carii, din legea ce li s-au dat, pre limbi osindea, acealeași ei făcând. Că Dumnezeu fieștecărui va răsplăti după faptele sale, așa cât și limbile, cu luminarea firii făcând ceale ce sânt ale legii, în loc de tăiați împrejur să vor socoti și vor judeca pre cei ce cu sângură cunoștința legii și cu tăierea trupului împrejur să fălesc, împotriva legii lucrând.

1. **N**entru aceea, nu ai ce să răspunzi, o, omule, tot cel ce judeci, că, întru ce judeci pre altul, pre tine însuți te osândești, căci acealeași faci cel ce judeci.

2. Iară știm că judecata a lui Dumnezeu easte după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și oare socotești aceasta, o, omule, carele judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însuți faci acealea, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau au nu bagi samă de bogățiile bunătații Lui și de îngăduința și de îndelungă răbdarea Lui, necunoscând că bunătaatea Lui te aduce la pocăință?

5. Ci după împietrirea ta și nepocăita inimă îți agonisești mânie în zioa mâniei și a descoperirii dreapte judecări a lui Dumnezeu,

6.* Carele va răsplăti fieștecui după faptele lui.

*Mate.
7, 2

7. Adecă, celor ce prin răbdarea faptei bune caută mărire și cinste și nestricăciune, viața veacinică,

8. Iară celor prigonitori, carii să pun împotriva adevărului și să supun nedreptății, mânie și urgie.

9. Năcaz și îmbulzală preste tot sufletul omului făcătoriu de rău, al jidovului, mai întâiu, și al elinului;

10. Mărirea și cinstea și pacea tot celui ce face binele: jidovului, mai întâiu, și elinului.

11.* Că nu easte fățarie la Dumnezeu.

*Leage

12. Căci câți fără de leage au greșit fără de leage vor și peri, și câți în leage au greșit prin leage să vor judeca.

10, 17
2 Paral.
19, 7

13.* Că nu auzitorii legii sânt drepti la Dumnezeu, ci făcătorii legii să vor îndrepta.

Iov

14. Căci, când păgânii cei ce nu au leage din fire fac ale legii, aceia leage neavând, ei singuri își sânt leage.

34, 19
Fapte
10, 34
Galatea.

15. Carii arată fapta legii scrisă întru inimile sale, împreună mărturisindu-le lor cunoștința lor și cugetele lor între sineși pârându-să sau apărându-să,

2, 6
Colo.
3, 23

16. În zioa când va judeca Dumnezeu tainele oamenilor, după Bunăvestirea mea, prin

*Mate.
7, 21
Iacov
1, 22

Iisus Hristos.

17. Iată, tu te chemi jidov și te odihnești în leage și te lauzi în Dumnezeu,

18. Și cunoști voia Lui și a legii ceale mai bune, fiind învățat din leage,

19. Și te nădăduiaști a fi povață orbilor, lumină celor dintru întunearec,

20. Îndreptătoriu celor neștiuți, învățătoriu pruncilor, având îndreptariul științii și al adevărului în leage,

21. Drept aceea, tu, cel ce înveți pre altul, pre tine căci nu te înveți? Cel ce propoveduești să nu fure, căci furi?

22. Cel ce zici să nu curvească, căci curvești? Cel ce urăști idolii, tu furi ceale sfinte?

23. Cel ce te lauzi în leage, cu călcarea de leage pre Dumnezeu necinstești?

Isaiia 24. „Că numele lui Dumnezeu prin voi să huleaște între neamuri”, precum este scris.

52, 5 lezechi. 25. Că tăierea împrejur foloseaște deacă

36, 20 păzești leagea, iară deacă ești călcătoriu de leage, tăierea ta împrejur să face netăiere împrejur.

26. Drept aceea, de va păzi cel netăiat împrejur îndreptările legii, au nu să va socoti netăierea lui împrejur în loc de tăiere împrejur?

27. Și va judeca netăierea împrejur cea din fire, carea plineaște leagea, pre tine, carele, cu cartea și cu tăierea împrejur, ești călcătoriu de leage.

28. Că nu cel din afară arătat este jidov, nici cea din afară arătată în trup este tăiere împrejur,

29. Ci cel dintru ascuns, acela este jidov, și tăiere împrejur a inimii întru duhul, iară nu prin scriptură, a căruia nu este lauda de oameni, ci de la Dumnezeu.

CAP 3

Încât va să socotesc mai înainte jidovii, pentru făgăduințele ceale făcute lor de la Dumnezeu, carele să vor plini, macar că unii dintr-înșii au fost necredincioși. Iară toți, și jidovii și limbile, sânt vinovați păcatului, de carele nu mântuiaște leagea, ci credința cea întru Hristos Mântuitoriu, ca să nu fie nimănu a să lauda din lucrurile legii.

1. e e, dar, mai mult jidovului și care este folosul tăierii împrejur?

2. Mult în tot chipul, întâiu, căci lor s-au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este deaca nu au crezut unii? Au doară necredința lor va face netreabnică pre credința lui Dumnezeu?

Ioan 3, 33 Psalm 115, 2 Psalm 50, 5 4. Să nu fie! Ci să fie Dumnezeu adevărat, și tot omul mincinos, precum este scris: „Ca să Te îndreptezi întru cuvintele Tale și să biruiști când vei judeca Tu”.

5. Și de vreme ce nedreptatea noastră adeverează pre dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Au, doară, nedrept este Dumnezeu, Carele aduce

mânia? (Ca un om grăiesc).

6. Să nu fie! Că în ce chip va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că, de vreme ce adevărul lui Dumnezeu întru a mea minciună au prisosit, spre mărirea Lui, drept ce încă și eu ca un păcătos mă judec?

8. Și nu (precum sântem huliți și precum zic unii că grăim noi) că facem reale ca să vie ceale bune, a căroră osândă dreaptă este.

9. Ce este, dară? Au, doară, întrece-i-vom pre ei? Nicicum,* pentru că mai înainte am vinuit și pre jidovi și pre elini, că toți supt păcat sânt.

*Gala. 3, 22

10. Precum este scris:* „Că nu este drept nici unul,

*Psalm 15 [13], 3

11. Nu este cine să înțeleagă și nu este cine să caute pre Dumnezeu;

12. Toți s-au abătut, împreună netreabnici s-au făcut. Nu este cel ce face bine, nu este până la unul;

13.* Mormânt deschis gâtlejul lor, cu limbile sale au viclenit,** venin de aspidă supt buzele lor;

*Psalm 5, 11 [9]

**Psalm 139, 4 [3]

14. A căroră gură de blăstăm și de amărăciune este plină;

15.* Grabnice sânt picioarele lor a vărsa sânge;

*Psalm 6, 7

16. Sfărâmare și nevoie întru căile lor;

Isaiia

17. Și calea păcii nu au cunoscut;

59, 7

18.* Nu este frica lui Dumnezeu înaintea ochilor lor”.

Pilde 1, 16

19. Iară știm că câte zice leagea, celor ce sânt în leage, zice, ca toată gura să se astupe și să supuie toată lumea lui Dumnezeu.

*Psalm 35, 2 [1]

20.* Pentru că din faptele legii nu să va îndrepta nici un trup înaintea Lui, că prin leage este cunoștința păcatului.

*Gala. 2, 16

21. Iară acum, afară de leage dreptatea lui Dumnezeu s-au arătat, fiind mărturisită de leage și de proroci.

22. Iară dreptatea lui Dumnezeu prin credința lui Iisus Hristos întru toți și preste toți cei ce cred, că nu este osăbire.

23. Că toți au păcătuit și s-au lipsit de mărirea lui Dumnezeu;

24. Carii să îndreptează în har cu darul Lui, prin răscumpărarea carea este în Hristos Iisus,

25. Pre Carele L-au rânduit Dumnezeu curățire prin credință întru sângele Lui, spre arătarea dreptății Sale, prin iertarea păcatelor celor mai înainte făcute,

26. Întru multă răbdarea lui Dumnezeu, spre arătarea dreptății Lui în vremea de acum, ca să fie El drept și îndreptând pre cel ce este din credința lui Iisus.

27. Unde este lauda? S-au scos afară. Prin care leage? A faptelor? Ci prin leagea credinței.

28. Socotim că cu credința să va îndrepta omul, fără de faptele legii.

29. Au, doară, Dumnezeu easte al jidovilor numai, iară nu și al păgânilor? Adevărat, și al păgânilor.

30. Căci Unul easte Dumnezeu, Carele va îndrepta tăierea împrejur din credință și netăierea împrejur prin credință.

31. Deci, au, doară, stricăm legea prin credință? Să nu fie! Ci întărim legea.

CAP 4

Nu din faptele legii să întâmplă îndreptarea, ci din credința în Dumnezeu, carea lui Avraam s-au socotit spre dreptate, mai înainte de ce i s-au dat tăierea împrejur, cum că va fi nu cu legea, ci cu dreptatea credinței, tată tuturor celor ce urma credinții Lui și au crezut lui Dumnezeu cum că va fi tată a multor neamuri prin sămânța cea făgăduită lui, macar că și el și Sara, muiarea lui, trecusă anii de a naște.

1. eci, ce vom zice: Avraam, părintele nostru, să fie aflat după trup?

2. ă de s-au îndreptat Avraam din fapte, are laudă, ci nu la Dumnezeu.

Facer. 3. Că ce zice Scriptura? „Crezut-au Avraam
15, 6 lui Dumnezeu și s-au socotit lui spre dreptate”.

3, 6 4. Iară celui ce lucră, plata nu i să socotească după dar, ci după deatorie.

2, 23 5. Iară celui ce nu lucră, ci creade întru Cel ce îndreptează pre cel păcătos, să socotească lui credința spre dreptate.

6. Precum și David zice fericire a fi omului căruia Dumnezeu îi socotească dreptatea fără de fapte:

Psalm 7. „Feriți căroră s-au iertat fărădelegile și
31, 1 căroră s-au acoperit păcatele,

8. Fericit bărbatul căruia nu-i va socoti Domnul păcatul!”

9. Fericirea, dar, aceasta întru tăierea împrejur easte numai, au și întru netăierea împrejur? Că zicem că: „S-au socotit lui Avraam credința spre dreptate”.

10. Dar cum s-au socotit lui? Întru tăierea împrejur fiind, au întru netăierea împrejur? Nu întru tăierea împrejur, ci întru netăierea împrejur.

Facer. 11. Și au luat semnul tăierii împrejur,
17, 10 peceata dreptății credinții carea easte întru netăierea împrejur, ca să fie el tată tuturor celor ce cred prin netăierea împrejur, ca să li să socotească și lor spre dreptate,

12. Și să fie, adecă, tată tăierii împrejur, nu numai celor ce sânt din tăierea împrejur, ci și celor ce umblă în urmele credinței carea au fost întru netăierea împrejur a părintelui nostru Avraam,

13. Că nu prin lege easte lui Avraam făgăduința, sau săminții lui, ca să fie el moștenitoriu lumii, ci prin dreptatea credinței.

14. Că de sânt cei din lege moșteani, înzădarnică s-au făcut credința și s-au stricat făgăduința,

15. Că legea mânie lucrează, că, unde nu easte lege, acolo nici călcare de lege nu easte.

16. Pentru aceasta din credință, ca după dar să fie stătătoare făgăduința la toată seminția, nu numai celui ce easte din lege, ci și celui ce easte din credința lui Avraam, carele easte tată noao, tuturor,

17.* Precum easte scris că: „Tată a multor neamuri te-am pus”, înainte lui Dumnezeu, Căruia ai crezut, Carele înviiază morții și chiiamă ceale ce nu sânt ca cum ar fi;

*Facer. 17, 4

18. Carele, mai presus de nădejde, au crezut întru nădejde, că va fi el tată a multor neamuri, după cum i s-au zis:* „Așea va fi sămânța ta”;

*Face. 15, 5

19. Și, neslăbind în credință, nu s-au uitat la trupul său cel mai mort, fiind mai de o sută de ani, și la omorâciunea pântecelui Sarei;

20. Și întru făgăduința lui Dumnezeu nu s-au îndoit cu credința, ci s-au întărit cu credința, dând mărire lui Dumnezeu,

21. Și deplin știind că ce i-au făgăduit puternic easte și a face.

22. Pentru aceea, s-au socotit lui spre dreptate.

23. Și nu easte scris pentru el numai că s-au socotit lui,

24. Ci și pentru noi, căroră va să ni să socotească, celor ce creadem întru Cel ce au sculat pre Iisus, Domnul nostru, din morți,

25. Carele S-au dat pentru păcatele noastre și S-au sculat pentru îndreptarea noastră.

CAP 5

Din credință, zice, îndreptați fiind, nu numai cu nădejde ne lăudăm, ci și întru supărări. Că, de au murit Iisus pentru noi încă păcătoși fiind, cu mult mai vărtos ne va mântui acum, îndreptați fiind prin sângele Lui. Și, precum prin o neascultare a lui Adam toți am păcătuit și am murit, așa, prin ascultarea Unuia, Hristos, din multe greșeale ne îndreptăm spre viață.

1. ndreptați, dară, fiind din credință, pace avem cătră Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos,

2.* Prin Carele și apropiare am avut, prin credință, la acest dar în care stăm și ne lăudăm întru nădejdea mării lui Dumnezeu.

*Efes. 2, 18

3. Și nu numai, ci ne și lăudăm întru necazuri,* știind că năcazul răbdare lucrează,

*Iaco. 1, 3

4. Iară răbdarea, probă, iară proba, nădejde.

*Evrei 9, 14

5. Iară nădejdea nu să rușinează* că dragostea lui Dumnezeu s-au vărsat întru inimi-

1 Petru 3, 18

le noastre prin Duhul Sfânt, Carele S-au dat noao.

6. Pentru că Hristos, fiind noi neputincioși, în vremea Sa,* pentru cei necredincioși au murit.

*Evrei 9, 14

7. Că abia va muri cineva pentru cel drept, că pentru cel bun poate și îndrăzni cineva a muri.

8. Și-și arată Dumnezeu dragostea Sa spre noi, că, de vreme ce păcătoși fiind noi, Hristos pentru noi au murit.

9. Cu cât mai mult, dară, acum, îndreptați fiind întru sângele Lui, ne vom mântui printr-Însul de mânia.

10. Că, de vreme ce fiind noi vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului Lui, cu mult mai vărtos, fiind împăcați, ne vom mântui întru viața Lui.

11. Și nu numai, ci ne și laudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin Carele acum împăcare am luat.

12. Pentru aceea, precum printr-un om au intrat păcatul în lume, și prin păcat moartea, așa întru toți oamenii moartea au intrat, întru carele toți au păcătuit.

13. Că până la lege păcatul era în lume, și păcatul nu să socotească, nefiind lege.

14. Ci au împărășit moartea de la Adam până la Moisi și preste cei ce nu păcătuiesc, după asemănarea greșalei lui Adam, carele era chipul Celui viitoriu.

15. Ci nu precum greșala, așa și darul, căci, de au murit prin greșala unuia mulți, cu cât mai mult mila lui Dumnezeu și darul, prin darul unui Om, Iisus Hristos, întru mulți s-au înmulțit.

16. Și nu precum prin unul carele au păcătuit easte darul, că judecata dintru unul easte spre osândire, iară darul din multe greșeale spre îndreptare.

17. Că, de vreme ce, pentru greșeala unuia, moartea au împărășit prin unul, cu mult mai vărtos cei ce iau prisosința bunătății și a darului dreptății vor împărăși în viață prin Unul Iisus Hristos.

18. Pentru aceea, dară, precum prin greșeala unuia întru toți oamenii au intrat osândirea, așa și prin îndreptarea Unuia întru toți oamenii au intrat îndreptarea vieții.

19. Că, precum pentru neascultarea unui om au fost mulți păcătoși, așa și pentru ascultarea Unuia mulți vor fi drepti.

20. Însă legea au intrat ca să se înmulțească greșala, și unde s-au înmulțit păcatul, acolo au prisosit darul.

21. Că precum au împărășit păcatul spre moarte, așa și darul să împărășească prin dreptate, spre viața de veaci, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP 6

Întru Hristos ne-am botezat, ca, murind păcatului, de

acum întru înnoirea vieții să umblăm, precum Hristos, odată murind și îngropându-Să, spre viață noao au înviat, ca să nu mai moară. Să nu mai ascultăm, dară, de păcat au de pofta, ci, dezlegați fiind de lege și sloboziți prin darul lui Hristos de păcat și slugi făcuți dreptății, să dăm mădulările noastre spre slujba dreptății, cătră viață, ceale ce mai înainte le dedeasem necurăției, cătră moarte.

1. e vom zice, dară? Rămânea-vom în păcat, ca să se înmulțască darurile?

2. ă nu fie. Căci carii am murit păcatului, în ce chip încă vom fi vii întru dânsul?

3. Au nu știți că, oricâți în Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat?

4.* Că ne-am îngropat cu El dimpreună prin botez, spre moarte, ca, precum S-au sculat Hristos din morți prin mărirea Tatălui, așa și noi întru înnoirea vieții să umblăm;**

*Gala. 3, 27
Colos. 2, 12

5. Că, de sântem împreună altuiți după asemănarea morții Lui, deci și învierii Lui vom fi părtași.

**Efes. 4, 24
Evrei 12, 1

6. Aceasta știind, că omul nostru cel vechiu cu Dânsul împreună s-au răstignit, ca să se strâce trupul păcatului, ca să nu mai slujim noi păcatului.

1 Petru 2, 1
4, 2

7. Că Cel ce au murit S-au îndreptat de păcat.

8. Că, de am murit cu Hristos, creadem că vom și viia cu Dânsul,

9. Știind că Hristos, Carele S-au sculat din morți, nu va mai muri. Că moartea pre Dânsul nu-L mai stăpânească,

10. Că cel ce au murit păcatului au murit odată, iară cel ce viiază lui Dumnezeu viiază.

11. Așa și voi, socotiți-vă pre voi morți a fi păcatului și vii lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

12. Să nu împărășească, dară, păcatul în trupul vostru cel muritoriu, ca să-l ascultați pre el întru pofta lui,

13. Nici să vă faceți mădulările voastre arme de nedreptate păcatului, ci vă puneți pre voi înaintea lui Dumnezeu, ca din morți, vii, și mădulările voastre, arme de dreptate lui Dumnezeu.

14. Că păcatul pe voi nu va stăpâni, că nu sânteți supt lege, ci supt dar.

15. Ce e, dară, păcătui-vom, căci nu sântem supt lege, ci supt dar? Să nu fie!

16.* Au nu știți că celui ce vă dați pre voi slugi spre ascultare, robi sânteți aceluia pre carele ascultați: sau păcatului spre moarte, sau ascultării spre dreptate?

*Ioan 8, 34
2 Petr. 2, 19

17. Iară mulțămim lui Dumnezeu că ați fost slugi păcatului, dară ați ascultat din inimă după forma învățăturii la carea v-ați dat.

18. Iară slobozindu-vă de păcat, v-ați

făcut slugi dreptății.

19. Ca un om zic, pentru slăbiciunea trupului vostru. Că, precum v-ați făcut mădulările voastre slugi necurăției și fărdelegii spre fărdeleage, așa acum faceți-vă mădulările voastre slugi dreptății, spre sfințire.

20. Căci, când erați slugi păcatului, erați slobozi de dreptate.

21. Ce rod, dară, ați avut atunci întru acealea de care acum vă rușinați? Că sfârșitul aceloră este moartea.

22. Iară acum, slobozindu-vă din păcat și făcându-vă slugi lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințire, iară sfârșitul, viața veacinică.

23. Că plata păcatului este moartea, iară darul lui Dumnezeu, viața veacinică întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

CAP 7

Întru asemănarea muierei a căreia au murit bărbatul, noi prin Hristos ne-am dezlegat de lege, cu carea poftele păcatelor era mai putearnice, ca să slujim lui Hristos întru înnoirea Duhului. Iară cu prilejul legii ce judecă păcatul, mai tare au răsărit și au crescut păcatul, macar că legea sfântă este și sufletească. Ci încă și acum, împotrivindu-să aprinderea trupului, ne îndemnăm, macar și luptându-ne, spre ceale ce, după înțeleagere, le urâm și legii sânt împotrivitoare.

1. u nu știți, fraților (că celor ce știu legea grăiesc), că legea stăpânește pre om în câtă vreme trăiaște?

1 Cor. 7, 39 2. Că muierea cu bărbat legată este bărbatului până când trăiaște el, din lege, iară de i-au murit bărbatul ei, s-au dezlegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, trăind bărbatul ei, preacurvă să chiiamă de easte cu alt bărbat; iară de va muri bărbatul ei, slobodă easte de lege, ca să nu fie ea preacurvă, fiind cu alt bărbat.

4. Drept aceea, frații miei, și voi v-ați omorât legii prin trupul lui Hristos, ca să fiți voi ai altuia, Carele S-au sculat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci, când eram în trup, patimile păcatelor ceale prin lege lucra întru mădulările noastre, ca să rodească morții.

6. Iară acum, ne-am slobozit de lege, murind aceea întru carea eram ținute, ca să slujim noi lui Dumnezeu întru înnoirea Duhului, iară nu întru învechitura scripturii.

7. Ce, dară, vom zice? Au, doară, legea păcat easte? Să nu fie! Ci păcatul nu am cunoscut fără numai prin lege. Că pofta nu o aș fi știut, de nu ar fi zis

legea:* „Să nu poftesti!”

8. Ci prilej luând păcatul prin poruncă, au lucrat întru mine toată pofta ta. Că fără de lege păcatul era mort.

9. Și eu trăiam fără de lege oarecând, iară venind porunca, păcatul au înviiat,

10. Și eu am murit! Și mi s-au aflat mie porunca, carea era spre viață, aceasta a fi spre moarte.

11. Că păcatul, prilej luând prin poruncă, m-au amăgit și, prin aceea, m-au omorât.

12.* Drept aceea, legea sfântă easte, și porunca sfântă și dreaptă și bună.

13. Au, doară, ce era bun mie mi s-au făcut moarte? Să nu fie! Ci păcatul, ca să se arate păcat, prin cel bun mi-au făcut mie moarte, ca să fie preste măsură păcătuind păcatul, prin poruncă.

14. Iară știm că legea duhovnicească easte; iară eu sânt trupesc, vândut supt păcat.

15. Că ceea ce fac nu știu, că nu carea voiesc eu aceasta fac, ci carea urăsc aceea lucrez.

16. Iară de fac aceasta carea nu voiesc, laud legea că easte bună.

17. Și acum nu eu fac aceea, ci păcatul carele lăcuiăște întru mine.

18. Că știu că nu lăcuiăște întru mine, adecă în trupul meu, ce easte bun. Că a voi să află la mine, iară a face binele nu află;

19. Că nu fac binele care voiesc, ci răul care nu voiesc, acela-l fac.

20. Iară de fac aceasta carea eu nu voiesc, iată, nu fac eu aceasta, ci păcatul care lăcuiăște întru mine.

21. Aflu, drept aceea, lege mie, celui ce voiesc să fac binele, că ce e rău la mine să află.

22. Că împreună mă veselesc cu legea lui Dumnezeu, după omul cel dinlăuntru.

23. Iară văz altă lege întru mădulările mele oștindu-să împotiva legii minții mele și dându-mă pre mine rob legii păcatului, carea easte întru mădulările mele.

24. Ticălos om sânt eu! Cine mă va izbăvi de trupul morții aceștia?

25. Mulțamesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru! Deci, dară, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iară cu trupul, legii păcatului.

CAP 8

Învață că cei ce sânt înșămnați lui Hristos prin botez de toată osânda sânt slobozi, carii nu urmează după trup, ci după Duhul care au luat, Duhul, adecă, făgăduinții ca să fie fii lui Dumnezeu și slavei ceii viitoare, cu Hristos împreună moșteani, spre a cării slave descoperirea nu numai toată făptura, acum deșertăciunii supusă, doreăște, ci și cei

*Ieșir.

20, 17

2 Leage

20 [5], 21

*1 Tim.

1, 8

ce au priimit pârga Duhului, pre aceea cu neîndoită nădejde aşteaptă, întărindu-i Duhul și învățându-i ce trebuie a să ruga. Vesteaște și dragostea lui Dumnezeu cea neasemănată și prin Hristos la ai săi dăruită, zicând că nimica nu-i poate despărți de dragostea lui Dumnezeu, carea este în Hristos Iisus.

1. ici o pedeapsă, drept aceea, nu este celor ce sânt în Hristos Iisus, carii nu umblă după trup, ci după duh.

2. Că legea duhului vieții întru Hristos Iisus m-au izbăvit de legea păcatului și a morții,

3. Pentru că ce era cu neputință legii, întru carea era slabă prin trup, Dumnezeu, pre Fiiul Său trimițând, întru asemănarea trupului păcatului au săvârșit și de păcat au osândit păcatul în trup,

4. Că îndreptarea legii să se plinească întru noi, carii nu umblăm după trup, ci după duh.

5. Că cei ce sânt după trup ceale trupești gândesc, iară cei ce sânt după Duh, ceale duhovnicești.

6. Că înțelepciunea trupului moarte este, iară înțelepciunea Duhului viață și pace,

7. De vreme ce înțelepciunea trupului vrăjmașe este lui Dumnezeu, că legii lui Dumnezeu nu să supune, că nici poate.

8. Și cei ce sânt trup lui Dumnezeu a plăcea nu pot.

9. Iară voi nu sânteți în trup, ci în Duh, că Duhul lui Dumnezeu lăcuiaște întru voi. Iară de nu are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui.

10. Și de este Hristos întru voi, trupul, dară, este mort pentru păcat; iară Duhul viiază pentru dreptate.

11. Iară de lăcuiaște întru voi Duhul Celui ce au sculat pre Iisus din morți, Cel ce au sculat pre Hristos din morți învia-va și trupurile voastre ceale muritoare, pentru Duhul Lui, Carele lăcuiaște întru voi.

12. Drept aceea, fraților, deatori sântem nu trupului, ca să viețuim după trup.

13. Că de veți viețui după trup, veți muri, iară de veți omori, cu Duhul, faptele trupului, veți fi vii.

14. Că oricâți cu Duhul lui Dumnezeu să poartă, aceștia sânt fiii lui Dumnezeu.

2 Tim. 15. Că nu ați luat iarăși duhul robiei, spre teamere, ci ați luat Duhul priimirii de fii, întru carele strigăm: „Ava, Părinte!”

Gala. 4, 5 16. Însuși Duhul mărturiseaște dimpreună duhului nostru că sântem fiii lui Dumnezeu.

17. Iară de sântem fii, sântem, dară, și moșteani, adecă moșteani lui Dumnezeu și împreună moșteani lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu Dânsul, ca împreună să ne și mărim.

18. Că socotesc că nu sânt vreadnice patimile vremii de acum spre mărirea ce va să se arate întru noi.

19. Că dorirea fapturii descoperirea fiilor lui Dumnezeu aşteaptă.

20. Că deșertăciunii s-au supus făptura, nu de voie, ci pentru cel ce o au supus,

21. Cu nădejde, că și însuși făptura să va slobozi din robia stricăciunii, spre slobozenia mării fiilor lui Dumnezeu.

22. Că știm că toată făptura împreună suspină și împreună are durere până acum.

23. Și nu numai aceea, ci și carii avem pârga Duhului, și noi singuri între noi suspinăm, aşteptând moștenirea fiiască, izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejde ne-am mântuit; însă nădejdea carea să veade nu este nădejde. Că, ceea ce veade cineva, pentru ce o și nădăjduiaște?

25. Iară deaca nădăjduim ceea ce nu vedem, prin răbdare aşteptăm.

26. Asemenea și Duhul împreună ajutorează noao întru slăbiciunile noastre. Că de ce ne vom ruga precum să cade nu știm, ci singur Duhul Să roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iară Cel ce cercă inimile știe ce gândește Duhul, că dumnezeiaște Să roagă pentru sfinți.

28. Și știm că celor ce iubesc pre Dumnezeu toate li să lucrează spre bine, acelor, adecă, carii sânt chemați după știința cea mai dinainte;

29. Că pre carii mai înainte i-au știut, pre aceia mai înainte i-au și rânduit să fie asemenea chipului Fiiului Său, ca să fie El întâiu născut între mulți frați.

30. Iară pre carii mai înainte i-au rânduit, pre aceia i-au și chemat; și pre carii i-au chemat, pre aceia i-au și îndreptat, iară pre carii i-au îndreptat, pre aceia i-au și proslăvit.

31. Ce vom zice, dară, la aceastea? De este Dumnezeu pentru noi, cine e împotriva noastră?

32. Că Cel ce nu au pățimit Fiiului Său, ci pentru noi toți L-au dat pre Dânsul, cum nu ne-ar fi și dăruit împreună cu El toate?

33. Cine va pârî împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Cel ce îndreptează.

34. Cine este Cel ce judecă spre pierzare? Iisus Hristos, Carele au murit, și mai ales Carele au și înviiat, Cel ce este de-a dreapta lui Dumnezeu, Carele Să și roagă pentru noi.

35. Cine ne va despărți pre noi de dragostea lui Dumnezeu? Necazul? Au îmbulzala? Au goana? Au foametea? Au golătatea? Au perirea? Au sabiia?

36. Precum este scris* că: „Pentru Tine sântem omorâți toată zioa, socotitu-ne-am ca niște oi de junghiiare”.

37. Ci întru toate aceastea biruim, pen-

*Psalm 43, 24

tru Cel ce ne-au iubit pre noi.

38. Pentru că tare crez eu că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici ceale ce sânt acum, nici ceale viitoare,

39. Nici înălțimea, nici adâncul, nici orice altă faptură nu poate să ne osibească pre noi de la dragostea lui Dumnezeu, carea easte în Hristos Iisus, Domnul nostru.

CAP 9

Pentru căderea jidovilor, de care foarte rău îi pare, zice că nu să vor împiedeca făgăduințele ceale făgăduite de la Dumnezeu israilteanilor, fiilor lui Avraam, fiindcă acealea nu tuturor fiilor lui Avraam celor trupești, ci numai celor ce, din jidovi și din limbi, prin darul lui Dumnezeu, cu aleagere fii lui Avraam prin credință să rânduiesc, iară Dumnezeu pre care vrea îl luminează, și pre care vrea îl împietrează. Iară jidovii, pentru că nu din credința lui Hristos, de care să lăpădasă, ci din faptele legii dreptate caută, întru a sa nedreptate s-au lăsat, îndreptându-să limbile prin credința lui Iisus.

1. devărul zic în Hristos, nu minț, împreună mărturisindu-mi mie cunoștința mea întru Duhul Sfânt,

2. Că întristare mare easte mie și neîn-cetată dureare inimii meale.

*Fapt. 9, 2
1 Cori. 15, 9

3.* Că aș fi poftit eu însumi a fi despărțit de Hristos pentru frații miei, rudele mele după trup,

4. Carii sânt israilteanii, a căroră easte moștenirea fiiască, și mărirea și așeză-mânturile și rânduiala legii și slujba și făgăduințele,

5. A căroră sânt părinții, și dintru carii easte Hristos după trup, Carele easte preste toate Dumnezeu, binecuvântat în veaci, amin.

6. Că nu poate fi ca să cază cuvântul lui Dumnezeu, că nu toți, carii sânt din Israil, aceia sânt Israil.

*Face. 21, 12

7. Nici pentru că sânt sămânța lui Avraam,* toți îi sânt fii, ci: „Întru Isaac să va numi ție sămânță”,

*Gala. 4, 28

8. Adecă, nu carii sânt fii trupului, aceștia sânt fiii lui Dumnezeu,* ci fiii făgăduinții, aceștia să socotesc întru sămânță.

*Face. 18, 10

9. Că al făgăduinții easte cuvântul acesta,* întru această vreme voiu veni și va fi Sarei fecior.

*Face. 25, 24

10. Și nu numai acesta,* ci și Rebeca având dintr-o împreunare a lui Isaac, părintelui nostru.

11. Că încă nici fiind ei născuți, nici făcând ceva bine sau rău (ca după aleagere să rămâie rânduiala lui Dumnezeu), nu din fapte, ci de la Cel ce chiiamă,

12. S-au zis ei că: „Cel mai mare va sluji celui mai mic”.

*Facer. 25, 23

13.* Precum easte scris:** „Pre Iacov am

iubit, iară pre Isav am urât”.

**Mala.

14. Ce, dară, vom zice? Au, doară, easte nedreptate la Dumnezeu? Să nu fie.

1, 2

15. Că lui Moisi zice:* „Milui-voiu pre carele miluiesc, și milă voiu face de care Îmi va fi milă”.

*Ieșir. 35 [33], 19

16. Drept aceaea, nu easte nici a celui ce voiaște, nici a celui ce aleargă, ci a lui Dumnezeu, Cel ce miluiaște.

17. Că zice Scriptura lui Faraon* că: „Pentru aceasta numai te-am rădicat pre tine, ca să arăt întru tine putearea Mea și ca să se vestească numele Mieu în tot pământul”.

*Ieșire 9, 16

18. Așa, dară, pre carele va miluiaște, și pre carele va îl împietrează.

19. Zice-m-vei, drept aceaea: Ce să ponoslu-iaște încă? Că voii Lui cine poate sta împotrivă?

20. Ce încă, o, omule, tu cine ești, de răspunzi împotriva lui Dumnezeu?* Au, doară, va zice făptura Celui ce o au făcut pre ea: Căci m-ai făcut așa?

*Isaia 45, 9
Ieremie 18, 6

21. Au nu are puteare olariul preste lut ca, dintru aceaeași frământătură, să facă un vas spre cinste, iară altul spre necinste?

22. Iară deaca vrând Dumnezeu să-Și arate mânia și să-Și descopere putearea Sa, au suferit întru multă răbdare vasăle mâniei gătite spre perire,

23. Și ca să arate bogăția mării Sale spre vasăle milei, care mai înainte le-au gătit spre mărirea,

24. Pre carii ne-au și chemat pre noi, nu numai din jidovi, ci și din păgâni,

25. Precum și la Ozie zice:* „Chema-voiu pre cel ce nu e norodul Mieu norodul Mieu, și pre cea neiuibită, iubită;

*Osie 2, 23
1Petr.

26. Și va fi în locul unde s-au zis lor: «Nu norodul Mieu sânteti voi», acolo să vor chema «Fiii lui Dumnezeu celui viu»”.

2, 10
*Osie 1, 10

27. Și Isaiia strigă pentru Israil:* „De va fi numărul fiilor lui Israil ca năsipul mării, rămășițele să vor mântui.

*Isaia 10, 22

28. Că cuvânt ce sfârșeaște și scurtează întru dreptate, pentru că cuvânt scurt va face Domnul pre pământ”.

29. Și precum mai înainte au zis Isaiia:* „De nu ne-ar fi lăsat noao Domnul Savaot sămânță, ca Sodoma ne-am fi făcut și cu Gomora ne-am fi asămănat”.

*Isaia 1, 9

30. Ce, dară, vom zice? Că păgânii, carii nu umbla după dreptate, au ajuns (a) dreptatea, însă dreptatea, carea easte din credință;

31. Iară Israil, mergând după legea dreptății, la legea dreptății nu au ajuns.

32. Pentru ce? Pentru că nu din credință, ci ca din faptele legii; că s-au potignit de piatra potignirii,

33. Precum easte scris:* „Iată, Eu puiu în Sion piatră de potignire și piatră de împiedecare, și tot carele va creade întru ea nu să va rușina”.

*Isaia 8, 14
28, 16

30. (a) Luat.

1 Petr. 2, 7

CAP 10

Să roagă Apostolul pentru jidovi, pre carii zice că au râvna lui Dumnezeu și a Legii, nu după cunoștință. Că neștiind pre Hristos sfârșitul Legii, din faptele Legii căuta dreptatea. De deschilirea dreptății ceii din faptele legii, de cătră ceaea ce e din credință, carea și jidovului și greului, ce cred în Hristos, de obște easte. Iară în toată lumea s-au propoveduit credința lui Hristos, carea, lăpădându-o jidovii, o au priimit păgânii.

1. raților, bunăvoința inimii meale și rugăciunea cătră Dumnezeu pentru Israil easte spre mântuire.

2. Că mărturisesc lor că râvna lui Dumnezeu au, ci nu după știință.

3. Că neștiind de dreptatea lui Dumnezeu și căutând să-și puie dreptatea sa, dreptății lui Dumnezeu nu s-au supus.

4. Că sfârșitul Legii easte Hristos, spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Că Moisi scrie de dreptatea, carea easte din Leage, că:* „Omul, carele face acealea, viu va fi într-însele”.

6. Iară dreptatea, carea e din credință, așa zice:* „Să nu zici întru inima ta: Cine să va sui în Ceriu?” Adecă, să pogoară pre Hristos.

7. Sau: „Cine să va pogori întru adânc?” Adecă, să rădice pre Hristos din morți.

8. Dară ce zice:* „Aproape easte de tine cuvântul în gura ta și întru inima ta”, adecă cuvântul credinții, care-l propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta pre Domnul Iisus și de vei crede întru inima ta că Dumnezeu L-au înviiat pre El din morți, te vei mântui.

10. Că cu inima să creade spre dreptate; iară cu gura să mărturisească spre mântuire.

11. Că zice Scriptura* că: „Tot cel ce creade întru El nu să va rușina”.

12. Că nu easte osebite jidovului și elinului, pentru că același easte Domnul tuturor, Carele îmbogățește pre toți cei ce-L chiiamă pre El.

13.* Că: „Tot oricarele va chema numele Domnului să va mântui”.

14. Cum, dară, vor chema întru Carele nu au crezut și cum vor creade Aceluia de Carele nu au auzit și cum vor auzi fără de propoveduitoriu?

15. Și cum vor propovedui, de nu să vor trimite, precum easte scris:* „Cât sânt de frumoase picioarele celor ce binevestesc pacea, ale celor ce binevestesc ceale bune!”

16. Și nu toți au ascultat propoveduirea, că Isaiia zice:* „Doamne, cine au crezut auzului nostru?”

17. Drept aceaea, credința easte din auz, iară auzul prin cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci zic: Au, doară, nu au auzit?* Că: „În tot pământul au ieșit vestirea lor, și la marginile lumii, cuvintele lor”.

19. Ci zic: Au nu au cunoscut Israil? Întâiu, Moisi zice:* „Eu voiu întărâta pre voi întru cel ce nu e neam, întru neamul cel neînțălegătoriu voiu mâniia pre voi”.

20. Iară Isaiia îndrăznește și zice:* „Aflatu-M-am celor ce nu Mă caută pre Mine, arătat-M-am celor ce nu întrebă de Mine”.

21. Iară cătră Israil zice:* „Toată zioa am întins mâinile Meale cătră norodul cel necredincios și împotivă grăitoriu”.

CAP 11

Pre unii din norodul jidovesc i-au cruțat Șiși Dumnezeu cu a sa aleagere, să se mântuiască prin credința cea întru Hristos, lăsând pre ceialalți pentru necredință întru a sa orbire după prorociile prorocilor. Și în locul lor după darul lui Dumnezeu luând pre limbi, pre carii îi dojenește Apostolul să nu să laude împotiva jidovilor. Și cum că jidovii până la o vreme vor fi părășiți, mai pre urmă să vor întoarce cătră Hristos, strigând pentru nespusa înțălepciune a lui Dumnezeu.

1. ic, drept aceaea: „Au, doară, au lăpădat Dumnezeu pre norodul Său?” Să nu fie! Că și eu israiltean sânt din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. Nu au lăpădat Dumnezeu pre norodul Său, pre carele mai înainte l-au cunoscut. Au nu știți, la Ilie, ce zice Scriptura? Cum să roagă lui Dumnezeu împotiva lui Israil zicând:

3.* „Doamne, pre prorocii Tăi au omorât și oltarele Tale au surupat și eu am rămas sânzur și caută sufletul meu”.

4. Dară ce-i zice lui dumnezeiescul răspuns?* „Lăsat-am Mie șapte mii de bărbați, carii nu și-au plecat genunchele înaintea lui Vaal”.

5. Așa dară, și în vremea de acum, lăsarea după aleagerea darului s-au făcut.

6. Și, de easte după dar, iată că nu easte după fapte, că apoi darul nu ar fi dar; iară de easte din fapte, mai mult nu easte dar, că apoi fapta nu ar fi mai mult faptă.

7. Ce e, dară? Ce caută Israil, aceaea nu au dobândit, iară aleagerea au dobândit, iară ceialalți s-au împetrit.

8. Precum easte scris:* „Datu-le-au lor Dumnezeu duh de împietrire, ochi să nu vază și urechi să nu auză, până în zioa de astăzi”.

9. Și David zice:* „Facă-să masa lor cursă și laț și sminteală și spre răsplătire lor!”

10. Întunece-să ochii lor, ca să nu vază, și spinarea lor de tot o gârbovește!”

11. Zic, drept aceaea: „Au, doară, au greșit ca să cază? Să nu fie, ci prin căderea lor mântuire s-au făcut neamurilor, ca să le urmeze

*Psalm 18, 4

*2 Leage 32, 21

*Isaiia 65, 1

*Isaiia 65, 2

*3 Împă. 19, 10

*3 Împă. 19, 18

*Isaiia 6, 9

Mateiu 13, 14

Ioan 12, 40

Fapte 28, 26

*Psalm 68, [26]-27

pre eale.

12. Și de vreme ce căderea lor easte bogăție lumii și împuținarea lor bogăție neamurilor, cu cât mai mult plinirea lor ?

13. Că voao zic, neamurilor: Întucât sânt eu neamurilor apostol, slujba mea o voiu mări,

14. Ca, doară, aș face trupul meu se urmeaze și să mântuiesc pre unii dintru dânșii.

15. Că, de easte lăpădarea lor împăcare lumii, carea easte luarea, fără numai viață din morți?

16. Că de easte pârga sfântă, easte și frământătura, și de easte rădăcina sfântă, sânt și ramurile.

17. Și de s-au frânt unele din ramuri, iară tu, maslin sălbatec fiind, te-ai altuit întru eale, și părtaș rădăcinii și grăsimii maslinului te-ai făcut.

18. Nu te lăuda împotriva ramurilor; iară de te lauzi, nu porți tu pre rădăcină, ci rădăcina pre tine.

19. Zice-vei, dară: Frântu-s-au ramurile, ca să mă altuiesc eu.

20. Bine! Pentru necredința s-au frânt, iară tu prin credință stai. Nu te înălța cu mintea, ci te teame.

21. Că deaca nu au părținit Dumnezeu ramurilor celor firești, să nu cumva și ție să nu-ți părținească.

22. Vezi, dară, bunătatea și asprimea lui Dumnezeu spre cei ce au căzut nepărtinire, iară spre tine bunătate, de vei rămânea în bunătate, iară de nu, și tu te vei tăia.

23. Ci nu aceia de nu vor rămânea întru necredință să vor altui, că puternic easte Dumnezeu iară să-i altuiască pre ei.

24. Că, de vreme ce tu din maslinul cel din fire sălbatec ești tăiat și preste fire te-ai altuit în maslin bun, cu cât mai vartos aceștia, carii după fire să vor altui în maslinul său.

25. Că nu voiesc să nu știți voi taina aceasta (ca să nu fiți întru voi sânguri înțelepți), că orbirea lui Israil din parte s-au făcut, până ce va întra plinirea neamurilor.

26. Și așa tot Israilul să va mântui, precum easte scris: * „Veni-va din Sion Izbăvitoriul, și va întoarce necredința (a) de la Iacov.

27. Și aceasta easte lor de la Mine legătură, când voiu lua păcatele lor”.

28. După Evanghelie, adevărat vrăjmași fiind pentru voi, iară după aleagere, iubiți pentru părinți.

29. Că fără de păreare de rău sânt darurile și chemarea lui Dumnezeu.

30. Că, precum și voi oarecând nu ați crezut lui Dumnezeu, iară acum sânteți miluiți pentru necredința aceloră,

26. (a) Fărdeleaga.

31. Așa și aceștia acum nu au crezut milii voastre, ca și ei să se miluiască.

32. Că au încuiat Dumnezeu pre toți întru necredință, ca pre toți să-i miluiască.

33. O, adâncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cât sânt de necuprinse judecățile Lui și neurmăte căile Lui.

34.* Că cine au cunoscut gândul Domnului sau cine s-au făcut Lui sfeatnic? *Întel. 9, 13

35. Sau cine l-au dat Lui mai înainte și să va răsplăti Lui? Isaiia 40, 13

36. Că dintr-Însul și printr-Însul și întru Dânsul sânt toate. Aceluia mărirea în veaci. 1 Cori. 2, 16
Amin!

CAP 12

Învață pre romani ca, depărtându-să de deșărtăciunea veacului, cu totul să se dea lui Dumnezeu, netrudindu-să pentru primitele daruri, nici a aceloră hotară trecând, ci în chipul mădulărilor aceluiași trup, toate spre folosul deaproapelui rânduindu-le și nepriiatinilor bine să facă.

1. ogu-vă, dară, pre voi, fraților, pentru milele lui Dumnezeu,* *Fapt. 4, 18
să vă puneți înainte trupurile voastre jertvă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu, slujba voastră cuvântătoare.

2. Și să nu vă închinați veacului acestuia, ci să vă prefăceți întru înnoirea minții voastre,* ca să adeveriți voi carea easte voia lui Dumnezeu cea bună și plăcută și deplină. *Efese. 5, 17
1 Tesal. 1

3. Că zic, prin darul ce mi s-au dat mie, tuturor celor ce sânt întră voi, să nu să facă înțelepți mai mult decât li să cade a fi înțelepți, ci să se înțelepțască a fi cu mintea întregă,* precum fieștecăruia au împărțit Dumnezeu măsura credinții. *1 Cori. 4, 3
12, 11

4. Că, precum întru un trup multe mădulări avem, și mădulările nu au toate o lucrare, Efesea. 4, 7

5. Așa mulți un trup sântem în Hristos, și fieștecarele unul altuia, mădulare.

6. Iară având daruri de multe fealiuri, după darul care e dat noao, ori prorocie după măsura credinții;

7. Ori slujbă întru slujire, ori cel ce învață întru învățatură;

8. Ori cel ce îndeamnă întru îndemnare, ori cel ce dăruiaște întru nevicleşug, cel ce easte ispravnic întru purtare de grije, cel ce miluiaște întru bunavoință!

9. Dragostea, nefățarnică fiind,* urând răul și lipindu-vă de lucru bun. *Amos 5, 15

10.* Cu dragoste frățască unul pre altul iubind, unul pre altul cu cinstea întrecând. *Efese. 4, 3

11. Întru nevoință neleanesi, cu duhul 1 Petr. 2, 17

arzind, Domnului slujind;

12. Întru nădeajde bucurându-vă, în năcazuri răbdători, întru rugăciune petrecând,

1 Petr. 13. Împărtășind trebuințelor sfinților,
4, 9 iubirea de străini urmând.

14. Bindecuvântați pre cei ce vă gonesc pre voi, bindecuvântați și nu-i blăstămați.

15. Bucurați-vă cu cei ce să bucură și plângeți cu cei ce plâng.

16. Una între voi gândind, nu ceale înalte gândind, ci de ceale smerite lipindu-vă; nu fiți înțelepți întru voi înșivă.

2 Cor. 17. Nimănui rău pentru rău răsplătind, mai
8, 12 înainte gândind ceale bune înaintea tuturor
[21] oamenilor.

Evrei 18. De easte cu puțință (încât easte întru
12, 14 voi), cu toți oamenii pace având.

Mat. 19. Nu vă izbândiți singuri voao, iubiților,
5, 29 ci dați loc mănii, că scris easte:** „A Mea
easte izbânda, Eu voiu răsplăti”, zice Dom-

**2 Leage 20. De flămânzeaste, dară, vrăjmașul tău,
32, 35 dă-i lui de mâncat. Și de însătoșează,
Evrei 10, 30 adapă-l, că, aceastea făcând, cărbuni de foc
Pilde 25, 23 grămădești pre capul lui.

21. Nu fii biruit de rău, ci biruiaște cu binele pre rău.

CAP 13

Îndeamnă să asculte cei mai mici de cei mai mari, și pentru cunoștința, macar că numai lumească deregătorie poartă, și tuturor să plătească deatoriile; despre iubirea deapropelui, întru care razâmă toată legea; și de vreamea darului, ca, trecând umbra legii, părăsind răutățile, să cuprinză faptele lui Hristos.

Pild. 1. ot sufletul să se supuie
2, 3 stăpâniilor celor mai înalte, că
1 Petr. 6, 13 nu easte stăpânie, fără numai
de la Dumnezeu, și stăpâniile
care sânt de la Dumnezeu sânt rânduite.

2. Pentru aceaea, cel ce să împrotiveaște stăpânirii rânduialii lui Dumnezeu să împrotiveaște, iară carii să împrotivesc judecată șieși vor lua.

3. Că stăpânitorii nu sânt frică faptelor bune, ci celor reale; iară de-ți easte voia să nu-ți fie frică de stăpânire, fă bine și vei avea laudă de la dânsa.

4. Că sluga lui Dumnezeu easte ție spre bine; iară de faci rău, teame-te, că nu în zădar poartă sabiia, că sluga lui Dumnezeu easte izbânditoriu spre mânie celui ce face rău.

5. Pentru aceaea, trebuie să vă supuneți, nu numai pentru mânia, ci și pentru cunoștința.

6. Că, pentru aceasta, și dăjdi dați, că slugile lui Dumnezeu sânt spre aceasta slujind.

Mat. 7. Dați, dară, tuturor ceale cu care sân-
22, 21

teți deatori; celui cu dajdea, dajde, celui cu vama, vamă, celui cu frica, frică și celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănui cu nimica nu fiți deatori, fără numai a iubi unul pre altul, că cel ce iubeaște pre altul legea au plinit.

9. Pentru că aceasta:* Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strâmb, să nu poftesti; și oricare altă poruncă să cuprindă întru acest cuvânt:** Să iubești pre deapropapele tău ca însuși pre tine.

10. Dragostea deapropelui tău nu lucrează; plinirea, drept aceaea, legii dragostea easte.

11. Și aceasta, știind vreamea, că easte ceasul ca să ne deșteptăm noi din somn, că mai aproape easte noao mântuirea acum, decât când am crezut.

12. Că noaptea au trecut, iară zioa s-au apropiat. Să lăpădam, dară, lucrurile întunearecului și să ne îmbrăcăm cu arma luminei.

13. Ca zioa cu cuviință să umblăm,* nu în ospeață și în beții, nu întru curvie și întru fapte de rușine, nu întru price și în pismă.

14.* Ci vă îmbrăcați în Domnul nostru Iisus Hristos și plăcearea trupului să nu o faceți întru poftă.

CAP 14

Cei mai tari în credință trebuie să întărească pre cei mai slabi și să nu-i urgisească, nici aceia să judece pre cineva pentru osăbirea bucatelor sau a zilelor, știind că toți același Domn avem, Căruia și trăim și murim, Căruia va și da sama pentru sine unul, fieștecarele, și macar că nici o bucată acum nu easte necurată, tot nu trebuie să mânce ceva, sau cu sminteala fratelui, sau împotriva cunoștinții.

1.* i pre cel slab întru credință
priimiți-l, nu spre pricirea
întrebărilor.

2. Că unul crede că va mânca
toate, iară cel slab legumi mănâncă.

3. Cel ce mănâncă pre cel ce nu mănâncă să nu-l defaime, și cel ce nu mănâncă pre cel ce mănâncă să nu-l judece, că Dumnezeu l-au priimit pre dânsul.

4. Tu cine ești, cel ce judeci pre sluga străină? Domnului său stă sau cade, și va sta, că puternic easte Dumnezeu să-l puie pre dânsul să stea.

5. Că unul osibeaste o zi de alta, iară altul judecă toate zilele aseamenea, fieștecarele întru a sa minte deplin să fie adeverit.

6. Cel ce cunoaște zioa Domnului o cunoaște, și cel ce nu cunoaște zioa Domnului nu o cunoaște; și cel ce mănâncă Domnului mănâncă, că mulțameaste lui Dumnezeu, și cel ce nu mănâncă Domnului nu mănâncă, și mulțameaste lui Dumnezeu.

7. Că nimenea din noi nu viiază șieși și nimenea nu-și moare șieși.

8. Că, de trăim, Domnului trăim, și de murim, Domnului murim. Drept aceea, ori de trăim, ori de murim, ai Domnului sântem.

9. Că pentru aceasta Hristos au și murit și S-au sculat și au înviiat, ca să stăpânească și pre cei vii și pre cei morți.

*2 Cor. 5, 10 Iară tu, ce judeci pre fratele tău? Sau ce urgisești pre fratele tău? Că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

*Isaia 45, 24 Că scris easte: „Viu sânt Eu, zice Domnul, că Mie să va pleca tot genunchiul și toată limba să va mărturisi lui Dumnezeu.

Filip. 2, 10 12. Pentru aceea, fieștecarele din noi de sine va da samă lui Dumnezeu.

13. Deci, mai mult să nu judecăm unul pre altul, ci aceasta mai vârtos să judecăm, ca să nu punem împiedecare fratelui sau sminteală.

14. Știu, și bine adevărit sânt în Hristos Iisus, că nimic nu e spurcat prin sine, fără numai celui ce i se pare a fi ceva spurcat, aceea aceluia easte spurcată.

*1 Cor. 8, 11 Iară de să întristează fratele tău pentru bucate, mai mult nu umbli după dragoste, * nu piiarde cu bucatele tale pre acela, pentru carele Hristos au murit.

16. Nu hulească, dar, binele vostru.

17. Că nu easte împărăția lui Dumnezeu mâncare și beutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt.

18. Că cel ce cu acestea slujeaște lui Hristos plăcut easte lui Dumnezeu și ales la oameni.

19. Drept aceea, ceale ce sânt ale păcii să urmă, și ceale ce sânt spre zidirea unuia cătră altul.

*Tit. 1, 15 20. Pentru mâncare nu strica lucrul lui Dumnezeu, * că toate sânt curate, ci rău easte omului celui ce mănâncă prin facerea de sminteală.

1 Cor. 8, 13 21. Bine easte a nu mânca carne, nici a bea vin, nici de care fratele tău să potigneaște sau să smintească sau slăbească.

22. Tu credință ai, întru tine însuși să o aibi înaintea lui Dumnezeu. Fericit easte cel ce nu să judecă pre sine întru ceaea ce aleage,

23. Iară cel ce să îndoiaște cu gândul, deacă mănâncă, să osândească, pentru că nu e din credință; că tot ce nu easte din credință păcat easte.

CAP 15

Cei mai tari trebuie să poarte neputințele celor mai slabi, nu al său, ci al deaproapelui lor bine căutând; Hristos, după făgăduințele ceale făcute părinților, au propoveduit jidovilor. Iară limbilor, apostolii din milă, nu după făgăduință. Să mântuiaște Pavel, căci mai cu îndrăznire au scris romanilor ca Apostolul limbilor, arătând că cum și-au

făcut această slujbă, zicând că va veni și la ei după ce va împărți besericii Ierusalimului mila cea dată din Machidoniia, rugându-i ca să se roage pentru el.

1. **N**ară deatori sântem noi, cei tari, să purtăm slăbiciunile celor neputincioși, și nu noao să plăcem.

2. **C**i fieștecarele din noi să facă spre plăcere vecinului întru bine, spre zidire, nu șieși însuși.

3. Că și Hristos, nu Șieși Însuși au făcut spre plăcere, ci precum easte scris: „Ocările celor ce Te ocărăsc pre Tine au căzut asupra Mea”.

4.* Căci câte s-au scris mai înainte spre învățatura noastră s-au scris, ca, prin răbdarea și mângăierea Scripturilor, nădeajde să avem.

5. Iară Dumnezeuul răbdării și a mângăierii să dea voao una să gândiți între voi după Iisus Hristos,

6. Ca toți dimpreună cu o gură să măriți pre Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. Deci, dară, priimiți unii pre alții, cum și Hristos v-au priimit pre voi întru mărirea lui Dumnezeu.

8. Iară eu zic că Iisus Hristos au fost slujitoriu tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduințele părinților.

9. Iară neamurile după milă să mărească pre Dumnezeu, precum easte scris: „Pentru aceasta Mă voiu mărturisi Ție întru neamuri, Doamne, și numelui Tău voiu cânta”.

10. Și iară zice: „Veseliți-vă, neamuri, cu norodul Lui”.

11. Și iară: „Lăudați pre Domnul toate neamurile și-L înălțați pre Dânsul toate noroadele”.

12. Și Isaia încă zice: „Fi-va rădăcina lui Iesei și Cel ce Să va scula să stăpânească pre neamuri, întru Acela neamurile vor nădăjdui”.

13. Iară Dumnezeuul nădejzii să vă umplă pre voi de toată bucuria și pacea, când veți creade, ca să prisosiți voi în nădeajde cu putearea Duhului Sfânt.

14. Bine știu și eu însumi, frații miei, de voi, că și voi plini sânteti de bunătate, plini de toată știința, și puteți și unii pre alții a vă învăța.

15. Iară mai cu îndrăzneală am scris voao, fraților, despre o parte, ca cum v-aș mai aduce aminte voao prin darul ce mi s-au dat mie de la Dumnezeu,

16. Ca să fiu eu slujitoriu lui Iisus Hristos întru neamuri, slujind cu sfinținie Evangheliia lui Dumnezeu, ca să fie jertva cea din neamuri bine priimită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Iară am laudă întru Hristos Iisus, întru ceale ce sânt cătră Dumnezeu.

18. Că nu cutez a zice ceva din ceale ce nu au lucrat Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, cu cuvântul și cu fapta.

19. Întru putearea seamnelor și a minunilor cu putearea Duhului lui Dumnezeu; așa cât din Ierusalim și împrejur, până la Iliric, am plinit Evangheliia lui Hristos,

20. Și așa de cu dragoste m-am nevoit a bine-vesti, nu unde S-au numit Hristos, ca să nu zidesc pre temelie străină,

* Isaiia 52, 15 21.* Ci precum easte scris: „Căroră nu s-au vestit despre Dânsul, vedea-vor; și carii nu au auzit vor înțaleage”.

22. Pentru aceea, m-am și împiedecat de multe ori a veni la voi.

23. Iară acum, nemaivând loc întru aceste părți și având dor a veni cătră voi de mulți ani,

24. Când voiu merge în Ișpania, voiu veni la voi, că am nădeajde, trecând pre acolo, să văz pre voi și voi să mă duceți acolo, după ce mai întâiu despre o parte mă voiu sătura de voi.

25. Iară acum, merg în Ierusalim slujind sfinților.

26. Că bine au voit Machidoniia și Ahaiia a face o împărtășire la săracii sfinților, carii sânt în Ierusalim.

1 Cor. 9, 11 27. Că bine au voit și deatoriu le sânt lor, că, de vreamă ce întru ceale duhovnicești ale lor s-au împărtășit neamurile, deatori sânt și întru ceale trupești a le sluji lor.

28. Aceasta, dară, sfârșind, și dând lor roada aceasta, merge-voiu pre la voi în Ișpania.

29. Și știu că, venind la voi, întru plinirea blagosloveniei Evangheliei lui Hristos voiu veni.

30. Iară vă rog pre voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și dragostea Duhului, ca împreună cu mine să vă nevoiți întru rugăciuni pentru mine, cătră Dumnezeu,

31. Ca să mă izbăvesc de cei necredincioși în Iudeea și ca să fie slujba mea în Ierusalim bine priimită sfinților,

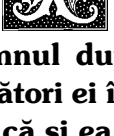
32. Ca cu bucurie să viu la voi cu voia lui Dumnezeu și să mă odihnesc împreună cu voi.

33. Iară Dumnezeul păcii cu voi, cu toți. Amin!

CAP 16

Zice Apostolul cătră romani, unora pentru oarecare vrednicii numite ale lor, să li să închine; iară de unii îndeamnă a să feri și de alții a spune că să închină romanilor.

1. ară vă comând (a) voao pre Fivi, sora noastră, carea easte slujitoare besearicii din Chenhrees,

2. Ca să o priimiți pre ea întru Domnul după vrednicia sfinților și să fiți ajutători ei întru tot lucrul, orice ar pofti de la voi, că și ea ajutătoare au fost multora și mie însumi.

Fapt. 18, 2 3. Spuneți închinăciune Prischilii și Achilii, celor împreună cu mine lucrători întru

26 1. (a) Laud, incredințez.

Hristos Iisus,

4. (Carii pentru sufletul meu și-au supus grumazii săi, căroră nu numai eu sângur mulțămesc, ci și toate besearicile neamurilor),

5. Și adunării căsii lor. Spuneți închinăciune lui Epenet, iubitului meu, carele easte pârga Ahaii întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Mariei, carea mult s-au ostenit pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui Iunie, rudelor mele și soțiilor mele în robie, carii sânt vestiți între apostoli, carii și mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitului meu în Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urvan, celui împreună cu noi lucrătoriu în Hristos, și lui Stahie, iubitului meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apeli, celui ales întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sânt de ai lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion, rudei mele. Spuneți închinăciune celor ce sânt de ai lui Narchis, carii sânt în Domnul.

12. Spuneți închinăciune lui Trifenii și Trifesiei, care s-au ostenit în Domnul. Spuneți închinăciune Pearsidiei, iubitei, carea mult s-au ostenit în Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf, alesului întru Domnul, și mumei lui și ai mele.

14. Spuneți închinăciune lui Asingrit, lui Flegont, lui Erma, lui Patrovai, lui Ermin și fraților celor ce sânt cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog și Iuliei și lui Nereu și sororii lui și lui Olimpan și tuturor sfinților, carii sânt cu ei.

16. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă. Închină-să voao besearicile lui Hristos.

17. Iară vă rog pre voi, fraților, păziți-vă de cei ce fac împărecheri și sminteale împotriva învățaturii, carea voi v-ați învățat, și vă feriți de ei.

18. Că unii ca aceia Domnului nostru Iisus Hristos nu slujesc, ci pântecelui său, și prin cuvinte blânde și prin blagoslovenii înșeală inimile celor fără de răutate.

19. Că ascultarea voastră la toți au ajuns. Și mă bucur, drept aceea, de voi, și voiesc să fiți înțelepți spre bine și proști spre rău.

20. Iară Dumnezeul păcii va zdrobi pre sătana supt picioarele voastre curând. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin!

21.* Închină-să voao Timoteiu, cel împreună cu mine lucrătoriu, și Luchie și Iason și Sosipatr, rudele mele.

22. Închină-să voao și eu, Tertie, carele am scris cartea întru Domnul.

23. Închină-să voao Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Închină-să voao Erast, deregătoriul cetății, și Cvarț, fratele.

*Facer.

16, 30

[Fapte]

16, 1

24. Darul Domnului Nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin!

25. Iară celui ce poate să vă întărească pre voi după Bunăvestirea mea și după propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei ceii tăcute din anii veacilor.

26. Iară acum, arătate, prin scrisorile

prorocilor, după porunca Dumnezeului celui Veacinic, spre ascultarea credinței, carea s-au cunoscut întru toate neamurile.

27. Unuia, Preainălțatului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, mărire în veaci. Amin!

Cartea cătră romani scrisă din Corint s-au trimis prin Fivi, slujitoarea besearicii din Chenhrees.

ÎN CARTEA CEA DINTĂIU A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRĂ CORINTEANI

Cuvânt înainte

avel, în Corint, pre la anul lui Hristos 52, cum la mulți să pare întâiu, au propoveduit Evangheliia, apoi, după aceea, în osebite vremi, și Petru și Apolo au întărit pre corinteani în credință. Cetatea aceasta era în Ahaiia, la sinul mării, carea, împreună Peloponesul cu Ahaiia, într-acea cetate Apostolul Pavel un an și o jumătate petrecusă, și mare mulțime de oameni au fost adus la credința lui Hristos. Pre la anul 57, fiind Pavel la Efes, corinteanii au trimis la el pre Stefan, pre Fortunat și pre Ahaic, carii să înștiințeaze despre statul besearicii și să-l întreabe despre căsătorie, despre fecioare și despre văduve. Acestea, precum easte păreare, au spus lui Pavel și obiceiurile ceale reale care să făcusă la Corint, care întru această carte le îndreptează și împreună răspunde și la întrebările care le-au pus lui. Cartea această dintăiu cătră corinteani în Efes o au scris, în care ceale ce sânt pentru îndreptarea obiceiurilor și a petreacerii vieții creștinești pre larg și la înțălesul tuturor le spune și arată care sânt deregătoriile păstorilor cătră Dumnezeu și cătră popor, și ale credincioșilor cătră Dumnezeu și cătră sineși și cătră păstori, și mai ales doao taine ale credinții creștinești, adecă Euharistiia și înviarea morților mai chiar le spune, și prefacerea, și mâncarea trupului lui Hristos, ca niște lucruri cunoscute credincioșilor și de toți priimite, cu puține cuvinte, dară, așa de luminate, le spune, cât într-altă împrotivnică înțăleagere nu să pot trage. Las ceale de darurile limbilor și a proroci[i]i adaoge, care la începutul besearicii era de obște.

CAP 1

Pavel dă iară lui Dumnezeu pentru darurile date corinteanilor; într-alt chip îi pare rău, căci între dânșii să făcusă împărecheri pentru cei ce boteza, că, fiind trimis a propovedui Evangheliia, puțini au botezat; arătând și înțălepciunea lumii, cea lăpădată, și pre cei aleși fără de prihană, precum și mântuirea s-au întemeiat în moartea lui Hristos, a Căruia propoveduire să socoteaște lumii a fi nebunie, iară celor credincioși, adevăr și înțălepciune; că pentru aceea au ales Dumnezeu ceale nebăgate în samă a lumii, ca să nu să laude cineva întru sineși.

1. **D**avel, chematul apostol al lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și Sosten, fratele, Besearicii lui Dumnezeu, carea easte în Corint celor sfințiți întru Iisus Hristos, celor chemați sfinți, împreună cu toți cei ce chiiamă numele Domnului nostru Iisus Hristos, în tot locul al lor și al nostru.

3. Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

4. Mulțămesc Dumnezeului meu pururea de voi, pentru darul lui Dumnezeu, care s-au dat voao în Iisus Hristos.

5. Că întru toate v-ați îmbogățit întru Dânsul, în tot cuvântul și în toată știința.

6. (Precum mărturisirea lui Iisus, s-au adeverit întru voi).

7. Cât nu vă easte lipsă de nici un dar, voao, cei ce așteptați descoperirea Domnului nostru Iisus Hristos.

8. Carele va și întări pre voi până la sfârșit nevinovați întru zioa Domnului nostru Iisus Hristos.

1 Tesal. 9. Credincios easte Dumnezeu, prin Carele
10, 24 v-ați chemat spre împărțășirea Fiiului Său, Iisus Hristos, Domnului nostru.

10. Iară vă rog pre voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să grăiți una și să nu fie întru voi împărecheri, ci să fiți întemeiați întru un gând și întru o înțeleagere.

11. Că mi s-au dat mie știre de voi, frații miei, de la cei ce sânt a lui Hlois, că priciri sânt întră voi.

12. Și zic eu aceasta, că fieștecarele din voi zice:

*Fap. „Eu sânt a lui Pavel!”, * „Iară eu a lui Apolos!”,
18, 24 „Iară eu a lui Chifa!”, „Iară eu a lui Hristos!”

13. Au, doară, s-au împărțit Hristos? Au Pavel s-au răstignit pentru voi? Sau întru numele lui Pavel v-ați botezat?

14. Mulțemesc lui Dumnezeu că nici pre unul din voi nu am botezat, fără numai pre Crisp și pre Gaie,

15. Ca să nu zică cineva că în numele meu am botezat,

16. Botezat-am și casa lui Stefanas. Iară mai mult nu știu să mai fiu botezat pre altcineva.

17. Că nu m-au trimis pre mine Hristos să
2 Petr. botez, ci să vestesc Evangheliia, nu întru
1, 12 înțelepciunea cuvântului, ca să nu să facă
[16] înzădarnică crucea lui Hristos.

Jos 18. Că cuvântul crucii, celor peritori, nebunie
2, 1 easte, iară noao, celor ce ne mântuim,* putea-
13, 18 rea lui Dumnezeu easte.

[2, 13] 19. Că scris easte:* „Piiarde-voiu înțelepci-
*Roma. nea înțelepților și știința celor știutori o voiu
1, 16 lăpăda”.

Isaiia 20. Unde easte înțeleptul? Unde easte cărtu-
29, 14 rariul? Unde easte întrebătorul veacului aces-
*Isaiia tuia? Au, doară, nu au făcut Dumnezeu nebună
33, 18 înțelepciunea lumii aceștia?

21. Că, de vream ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu nu au cunoscut lumea prin înțelepciune pre Dumnezeu, bine au voit Dumnezeu, prin nebuniia propoveduirii, a mântui pre cei credincioși.

22. Pentru că și jidovii sămn cer și elinii înțelepciune caută.

23. Iară noi propoveduim pre Hristos, Cel răstignit, jidovilor, adecă sminteală, iară elinilor, nebunie.

24. Iară celor chemați, jidovilor și elinilor, pre Hristos, putearea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Pentru că ce e nebun a lui Dumnezeu mai înțelept easte decât oamenii, și ce e slab

a lui Dumnezeu mai tare easte decât oame-
nii.

26. Că vedeți chemarea voastră, fraților, că nu sânt mulți înțelepți după trup, nu sânt mulți putearnici, nu mulți de bun neam;

27. Ci ceale nebune ale lumii au ales Dumnezeu, ca pre cei înțelepți să-i rușineaze, și ceale slabe ale lumii au ales Dumnezeu, ca să rușineaze pre ceale tari;

28. Și ceale de neam prost și nebăgate în samă ale lumii au ales Dumnezeu, și ceale ce nu sânt, ca să strice ceale ce sânt,

29. Ca să nu să laude nici un trup înaintea Lui.

30. Și dintru Dânsul voi sânteți în Hristos Iisus, Carele S-au făcut noao înțelepciune de la Dumnezeu* și dreptate și sfințire și
*Ierem. mântuire. 23, 5

31. Ca precum easte scris:* „Cel ce să lau-
*Ierem. dă, întru Domnul să se laude”. 9, 22

2 Cori.
10, 17

CAP 2

Arată Pavel că pre Hristos și pre Acesta răstignit cu mare smerenie și cu cuvinte adevărate L-au propoveduit corinteanilor, macar că celor mai desăvârșit grăia, și înțelepciunea cea necunoscută lumii, carea numai cu Duhul lui Dumnezeu să poate cunoaște, că cel trupesc nu poate cuprinde ceale dumnezeiești.

1. i eu, venind la voi, fraților,*
venit-am nu întru înălțarea
cuvântului sau a înțelepciunii,
vestind voao mărturisirea lui

*Sus
1, 17

Dumnezeu.

2. Că nu am judecat a ști ceva întru voi, fără numai pre Iisus Hristos, și pre Acesta răstignit.

3.* Și eu întru slăbiciune și în frică și în
*Fap. cutrămur mare am fost la voi. 18, 1

4. Și cuvântul meu și propoveduirea mea*
*2 Petr. nu era întru cuvinte îndemnătoare ale
1, 16 înțelepciunii omenești, ci întru arătarea Duhului și a puterii,

5. Ca credința voastră să nu fie întru înțelepciunea oamenilor, ci în putearea lui Dumnezeu.

6. Iară înțelepciunea o grăim întru cei desăvârșit; însă înțelepciunea nu a veacului acestuia, nici a domnilor veacului acestuia, carii sânt peritori,

7. Ci grăim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea ascunsă întru taină, carea o au rânduit Dumnezeu mai înainte de veac, spre mărirea noastră.

8. Carea nimenea din domnii veacului acestuia nu o au cunoscut, că, de o ar fi cunoscut, nu ar fi răstignit pre Domnul mării;

9. Ci precum easte scris: „Ceale ce ochiul nu au văzut și urechiia nu au auzit și la inima omului nu s-au suit, care

au gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pre Dânsul”.

10. Iară noao Dumnezeu ne-au descoperit prin Duhul Său că Duhul toate le cearcă, și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului, carele easte într-însul. Așea și ale lui Dumnezeu nimenea nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Iară noi nu am luoat duhul lumii, ci Duhul, Carele easte de la Dumnezeu, ca să știm ceale ce sânt de la Dumnezeu dăruite noao.

*Sus 1, 17
2 Petr. 1, 16
1, 4
13.* Carele și grăim, nu cu cuvinte învățate ale înțelepciunei omenești, ci cu ceale învățate ale Duhului Sfânt, ceale duhovnicești cu ceale duhovnicești asemănându-le.

14. Iară omul cel trupesc nu primeaște ceale ce sânt ale Duhului lui Dumnezeu, că nebunie sânt lui și nu le poate înțaleage, căci duhovniceaște să judecă.

15. Iară cel duhovnicesc le judecă toate, iară el de nimene nu să judecă;

*Împăr. [Întel.] 2 [9], 13
16.* Că cine au cunoscut gândul Domnului? Cine-L va învăța pre El? Iară noi gândul lui Hristos avem.

Isaia 40, 13
Roma. 11, 34

CAP 3

Corinteanilor, încă trupești fiind, nu le-au putut propovedui Pavel tainele credinții ceale adânci, că să pricea de cei ce era numai slujitori, fiindcă Sângur Dumnezeu poate da sporirea darului și a puterilor, și Sângur Iisus easte temeiul credinții. Pre carele cineva bine sau rău va zidi să va arăta în zioa judecării. Nu trebuie să se spurce besearica lui Dumnezeu, carea sântem noi, nici întru slujitorii lui Dumnezeu să se laude.

1. i eu, fraților, nu am putut grăi voao, ca celor duhovnicești, ci ca celor trupești, ca unor prunci în Hristos.

2. Cu lapte v-am hrănit pre voi, iară nu cu bucate, că nu puteați, ci încă nici acum nu puteți.

3. Că încă trupești sânteți, căci când easte întru voi râvnă și prigonire și împărecheri, au nu sânteți trupești? Și au nu după om umblați?

4. Căci când zice cineva: „Eu sânt a lui Pavel”, iară altul: „Eu sânt a lui Apolos”, au nu sânteți trupești?

5. Cine, dară, easte Pavel? Și cine easte Apolos? Numai slujitori, prin carii ați crezut.

6. Și fieștecărui, precum Domnul i-au dat, eu am sădit, Apolos au udat, iară Dumnezeu au făcut creășterea.

7. Pentru aceea, nici cel ce sădeăște easte ceva, nici cel ce udă, ci Dumnezeu, Cel ce dă creășterea.

8. Însă cel ce sădeăște și cel ce udă unul sânt,* și fieștecarele va luoă plata sa după osteneala sa.

*Psalm 61, 11

9. Că ai lui Dumnezeu împreună lucrători sântem, a lui Dumnezeu arătură, a lui Dumnezeu zidire sânteți.

Mate. 16, 27
Roma. 2, 6

10. După darul lui Dumnezeu, cel dat mie, ca un înțelept meșter mai mare temelie am pus, iară altul zideăște, însă fieștecarele să socotească cum va zidi.

Galat. 6, 5

11. Că alt temeiu nimenea nu poate pune, afară de Cel ce easte pus, Carele easte Iisus Hristos.

12. Iară de zideăște cineva pre temeiul acesta aur, argint, pietri scumpe, leamne, fân, trestie,

13. Al fieșteculu lucru arătat va fi, că zioa îl va arăta, pentru că în foc să va descoperi; și a fieșteculu faptă, în ce chip easte, focul o va lămuri.

14. Și a cui faptă va rămânea, ce au zidit, plată va luoă.

15. Iară a cui faptă să va arde, să va păgubi. Iară el însuși să va mântui, însă așea, ca prin foc.

16. Au nu știți că besearică lui Dumnezeu sânteți și Duhul lui Dumnezeu lăcuiăște întru voi?

17. De va strica cineva Casa lui Dumnezeu, strica-l-va pre acela Dumnezeu;* că besearica lui Dumnezeu sfântă easte, carea sânteți voi.

*Jos 6, 19
2 Cori. 6, 16

18. Nimenea pre sine să nu să înșeale; de să pare cuiva între voi că easte înțelept în veacul acesta, nebun să se facă, ca să fie înțelept.

19. Că înțelepciunea lumii aceștia nebunie easte la Dumnezeu; că scris easte:* „Cel ce prinde pre cei înțelepți întru înțelepciunea lor”.

*Iov 5, 13

20. Și iară:* „Domnul cunoaște cugetele înțelepților că sânt deșearte”.

*Psalm 93, 11

21. Drept aceea, nimenea să nu să laude între oameni, că toate ale voastre sânt:

22. Ori Pavel, ori Apolos, ori Chifa, ori lumea, ori viața, ori moartea, ori aceaste de acum, ori ceale viitoare, toate ale voastre sânt.

23. Iară voi, a lui Hristos, iară Hristos, a lui Dumnezeu.

CAP 4

Nu să cuvine cu îndrăznire și fără socoteală a judeca pre slugile lui Dumnezeu. Să ceartă corinteanii, cei ce să lăuda pentru slugile și darurile ce luasă, ca când acealea le-ar avea din sineși, și, fălindu-să, urgisea și pre apostoli, macar că Pavel îi născusă întru Hristos. Zice că pre scurt va veni în Corint, să vedească pre apostolii cei mincinoși.

1.* șea să ne socotească pre noi omul, ca pre niște slugi ale lui Hristos și ispravnici a tainelor lui Dumnezeu.

*2 Cori. 6, 4

2. Iară ce e mai mult, să caută aceasta

între ispravnici, ca să se afle cineva credincios.

3. Iară mie foarte puțin lucru easte ca să mă judec de cătră voi, sau de zioa omenească, ci nici însumi pre mine nu mă judec.

4. Pentru că nimic pre mine nu mă știu vinovat. Ci nu întru aceasta m-am îndreptat: Iară Cel ce mă judecă pre mine Domnul easte.

5. Drept aceea, mai înainte de vreme nimica să nu judecați, până ce va veni Domnul, Carele va și lumina ascunsele întunearecului și va arăta sfaturile inimilor, și atunci laudă va fi fieștecăruia de la Dumnezeu.

6. Iară aceastea, fraților, am închipuit întru mine și întru Apolos, pentru voi, ca întru noi să vă învățați, ca nu mai mult decât ce e scris să gândiți, ca să nu vă mândriți unul pentru altul, împotriva celui alt.

7. Că cine te aleage pre tine? Și ce ai, ce nu ai luat? Iară de ai și luat, ce te fălești, ca cum n-ai fi luat?

8. Iată, sătui sânteți, iată, v-ați îmbogățit, fără de noi ați luat împărăția, și, oh, de ați împărăți, ca și noi, cu voi împreună să împărățim.

9. Că mi să pare că Dumnezeu pre noi, apostolii, cei mai de apoi ne-au arătat ca pre niște rânduți spre moarte, pentru că priveală ne-am făcut lumii și îngerilor și oamenilor.

10. Noi, nebuni pentru Hristos, iară voi, înțelepți întru Hristos. Noi, slabi, iară voi, tari. Voi, slăviți, iară noi, ocărăți.

11. Până în ceasul de acum, și flămânzim și însătoșem și sântem goli și pătimim și nu sântem așezați.

Fapt. 12. Și ostenim lucrând cu mânilor noastre, 20, 34 ocărăți fiind, grăim de bine, goniți fiind, 1 Tesa. răbdăm.

9, 12 13. Huliți, mângăiem, ca niște gunoiu ne-am 2 Tesal. făcut lumii, tuturor lăpădătură, până acum.

3, 8 14. Nu înfruntându-vă pre voi scriu aceastea, ci, ca pre niște fii ai miei iubiți, vă învăț.

15. Că, de ați avea zece mii de dascali întru Hristos, iară nu mulți părinți, că întru Hristos Iisus, prin Bunavestire, eu v-am născut pre voi.

16. Rogu-vă, dar, pre voi, să fiți mie următori.

17. Pentru aceea, am trimis la voi pre Timoteiu, cel ce easte fiu al meu iubit și credincios în Domnul, carele va aduce voao aminte căile mele, ceale ce sânt întru Hristos, precum pretutindinea în toată besearica învăț.

18. Iară, ca cum nu aș veni eu la voi, s-au sumețit unii.

19. Ci voiu veni curând la voi, de va vrea Domnul, și voiu cunoaște nu cuvântul celor

ce s-au sumețit, ci putearea.

20. Că nu easte în cuvânt împărăția lui Dumnezeu, ci în puteare.

21. Ce vă easte voia, cu toiag să viu la voi, au cu dragoste și cu duhul blândeței?

CAP 5

Pre corinteani îi probozeaste, că pre cel ce la arătare în preacurvie trăiaște l-ar suferi, pre carele nefiind de față îl dă satanii, dojanindu-i, ca, curățind aluatul smintealelor, curați să slujască Paștile. Nici vrea să se meastece ei cu creștinii cei la arătare păcătoși.

1. u* adevărat să aude între voi **Levi.* curvie, și curvie ca aceea 18, 7 carea nici între păgâni nu să 20, 11 numeaște, ca să aibă cineva

pre muiarea tătâne-său.

2. Și voi v-ați sumețit, și nu mai bine ați plâns, ca să se ia din mijlocul vostru cel ce au făcut fapta aceasta.

3.* Eu, dar, nefiind la voi cu trupul, iară **Colo.* cu duhul fiind acolo, iată, am judecat ca 2, 5 cum aș fi de față pre cel ce au făcut aceasta așa.

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi și duhul meu, cu putearea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pre unul ca acela satanei spre perirea trupului, ca sufletul să se mântuiască în zioa Domnului Iisus.

6. Nu easte bună fala voastră. Nu știți că* puțin aluoat toată frământătura dos- **Galat.* peaște? 5, 9

7. Curățiți, dară, aluatul cel vechiu, ca se fiți frământătură noao, precum sânteți fără de aluat. Că Paștile noastre, pentru noi S-au junghiat Hristos.

8. Drept aceea, să prăznuim, nu întru aloatul cel vechiu, nici în aluoatul răutății, și al vicleșugului, ci întru azimele curățeni[i] și ale adevărului.

9. Scris-am voao în carte să nu vă amestecați cu curvarii.

10. Însă nu cu curvarii lumii aceștia, sau cu lacomii, sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idolilor, că amintrilea ar fi trăbuit să ieșiți din lumea aceasta.

11. Iară acum, am scris voao să nu vă amestecați, de va fi vreun frate numit au curvariu, au lacom, au slujitoriu idolilor, au ocărătoriu, au bețiv, au răpitoriu, cu unul ca acela nici să mâncați.

12. Că ce-mi easte mie a judeca pre cei din afară, au nu judecați voi pre cei dinlăuntru?

13. Iară pre cei din afară Dumnezeu îi va judeca; scoateți, drept aceea, afară pre cel rău dintră voi înșivă.

Îi înfruntă că cu judecată s-ar certa înaintea judecătorului păgân, numărând niște păcate, cu care cei ce sânt învăluiti nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. Zice a fi slobode unele, carele nu folosesc. Și arată că pentru multe pricini trebuie a să feri de curvie.

1. u, doară, îndrăznește cineva din voi, având vreo pără împotriva altuia, a să judeca la cei nedrepti, iară nu la cei sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor să judece lumea? Și de să va judeca lumea prin voi, nu sânteți vreadnici de judecați mai de jos.

3. Au nu știți că pre îngeri vom să judecăm, necum ceale lumești?

4. Că de aveți judecați lumești, pre cei nebăgați în samă în adunare să-i puneți să judece.

5. Și aceasta, ca să vă rușinați, zic voao: Așeadară, nu easte între voi înțelept niciunul, carele să poată judeca între fratele său?

6. Ci frate cu frate să judecă, și aceasta la necredincioși?

Mate. 5, 39 7. Deci, dară, cu adevărat păcat easte voao, căci aveți judecați între voi.

Luca 6, 29 8. Pentru ce mai bine nu suferiți strâmbătatea? Pentru ce mai bine nu răbdați pagubă? Ci voi înșivă faceți strâmbătate și aduceți pagubă, și aceasta fraților.

[19] 1 Tesal. 4, 6 9. Au nu știți că nedreptii împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni? Nu vă înșelați, nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici preacurvarii, nici malahii, nici sodomleanii,

10. Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici ocărătorii, nici răpitorii împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

11. Și aceastea unii ați fost, ci v-ați spălat, ci v-ați sfințit, ci v-ați îndreptat întru numele Domnului Iisus și întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. Toate îmi sânt slobode, dar nu toate îmi sânt de folos, toate îmi sânt slobode, ci eu nu voiu să fiu biruit de ceva.

13. Bucatele, pântecelui, și pântecele, bucatelor, iară Dumnezeu și pre acela și pre acealea va strica; iară trupul, nu curviei, ci Domnului, și Domnul, trupului.

14. Iară Dumnezeu și pre Domnul L-au sculat, și pre noi ne va scula prin putearea Sa.

15. Dară nu știți că trupurile voastre sânt mădulările lui Iisus Hristos? Au, doară, luând mădulările lui Hristos, le voiu face mădulări curviei? Să nu fie.

Face. 2, 24 16. Au nu știți că cel ce să lipeaște de curvă un trup easte? Că au zis: „Fi-vor doi un trup”.

Mate. 19, 5 17. Iară cel ce să lipeaște de Domnul un duh easte cu Dânsul.

Marco 10, 8 18. Fugiți de curvie, că tot păcatul, ori-carele face omul, afară de trup easte,

iară cel ce curveaște întru al său trup păcătuiaște.

19. Au nu știți* că trupul vostru easte beseari-că Duhului Sfânt, Carele lăcuiaste întru voi, pre Carele-L aveți de la Dumnezeu, și nu sânteți ai voștri? *Sus 3, 17 2 Cori. 6, 16

20.* Că sânteți cumpărați cu preț. Măriți, dară, pre Dumnezeu în trupul vostru, și în duhul vostru, care sânt a lui Dumnezeu. *Jos 7, 23 1 Petr. 1, 18

CAP 7

Învață pre corinteani despre traiul căsătoriei și despre nedezlegata ei legătură. Celor neînșurați le laudă fecioria. Și cum trebuie să se aibă cel credincios cu muiarea necredincioasă și ca fieștecarele în ce stat a vieții s-au chemat la credință, într-acela să rămâie. Fecioria o pune înaintea căsătoriei: Zice că muiarea, murindu-i bărbatul, slobodă easte cui va vrea în Domnul a să mărita.

1. ară de care mi-ați scris, bine easte omului de muiare să nu să atingă.

2. Iară pentru curvii, fieștecarele să-și aibă muiarea sa și fieștecarele să-și aibă bărbatul său.

3.* Muierii, bărbatul datornica bunăvoință să-i dea, așijderea, și muiarea bărbatului. *1 Pet. 3, 7

4. Muiarea trupul său nu-și stăpâneaste, ci bărbatul; așijderea, și bărbatul trupul său nu-și stăpâneaste, ci muiarea.

5. Să nu opriți deatoria unu altuia, fără numai din bunăvoință, până la o vreamă, ca să vă îndeletniciți (a) în post și în rugăciune, și iară să vă împreunați, ca să nu vă ispitească pre voi satana pentru neînfrânarea voastră.

6. Și aceasta o zic după sfat, iară nu după poruncă.

7. Că voiesc ca toți oamenii să fie precum sânt eu însumi; ci fieștecarele are darul său de la Dumnezeu, unul așa, iară altul amintrilea.

8. Iară zic celor necăsătoriți și văduvelor: Bine easte lor de vor rămânea precum și eu.

9. Iară de nu să contenesc, să se căsătorească, că mai bine easte să se căsătorească, decât să arză.

10. Iară celor căsătoriți, poruncesc, nu eu, ci Domnul:* muiarea de bărbat să nu să despartă! *Mat. 5, 32

11. Iară de să va și despărți, să nu să mărite, sau să se împace cu bărbatul său; și bărbatul pre muiare să nu o lasă. Marco 10, 7

12. Iară altora eu zic, nu Domnul: De are vreun frate muiare necredincioasă, și aceea va voi să viețuiască cu el, să nu o lasă pre ea. Luca 16, 18

13. Și muiarea de are bărbat necredincios, și acela va voi să viețuiască cu dânsa, să nu-l lasă pre el.

14. Că să sfințeaste bărbatul necredin-

5. (a) Țineți.

cios prin muiarea credincioasă, și să sfințească muiarea necredincioasă prin bărbatul credincios, că, într-alt chip, feciorii voștri necurați ar fi, iară acum sfinți sânt.

15. Iară de să desparte cel necredincios, despartă-să. Că nu easte supus robiei fratele sau sora întru unele ca acestea; că spre pace ne-au chemat pre noi Dumnezeu.

16. Că ce știi, muiare, oare mântui-ț-vei bărbatul? Sau ce știi, bărbatule, oare mântui-ț-vei muiarea?

17. Însă fieștecăruia, precum i-au împărțit Dumnezeu, și fieștecarele, precum l-au chemat Domnul, așa să umble. Și așa, în toate besearicile rânduiesc.

18. De easte cineva chemat, fiind tăiat împrejur, să nu-i pară rău. Întru netăierea împrejur de easte cineva chemat, să nu să taie împrejur.

19. Tăierea împrejur nimica easte, și netăierea împrejur nimica easte, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

Efes. 20. **Fieștecarele în carea chemare easte chemat, întru aceea să rămâie.**

4, 1

21. Rob ești chemat? Nu te griji; Ci, deși poți să fii slobod, mai mult te supune.

22. Că cel ce easte chemat în Domnul rob slobod Domnului easte; așijderea, și cel ce easte chemat slobod rob easte lui Hristos.

Sus 23. **Cu preț sânteți cumpărați, nu vă faceți robi oamenilor.**

6, 20

1 Petr. 24. **Fieștecarele întru ce e chemat, fraților, întru aceea să rămâie înaintea lui Dumnezeu.**

1, 18

25. Iară pentru fecioare, porunca Domnului nu am; iară sfat dau, ca un miluit de la Domnul, a fi credincios.

26. Socotesc, dară, că acest lucru easte bun pentru trebuința de acum, că bine easte omului a fi așa.

Efese. 27. **Legatu-te-ai cu muiare? Nu căuta dezlegare. Dezlegatu-te-ai de muiare? Nu căuta muiare.**

1, 1

Fili.

1, 27

28. Iară de te-ai și însurat, nu ai păcătuit. Și de s-au măritat fata, nu au păcătuit, dară necaz în trup vor avea unii ca aceștia; iară eu voao vă dau voie.

29. Și aceasta zic, fraților, că vreamea de acum scurtă easte, ca și cei ce au muieri să fie ca cum nu ar avea.

30. Și cei ce plâng, ca cum nu ar plânger, și cei ce să bucură, ca cum nu s-ar bucura. Și cei ce cumpără, ca cum nu ar stăpâni.

31. Și cei ce să folosesc cu lumea aceasta, ca cum nu s-ar folosi. Că treace chipul lumii aceștia.

32. Iară voiesc să fiți voi fără de grije. Cel neînsurat grijește de ale Domnului, cum să placă Domnului.

33. Iară cel însurat grijește de ale lumii, cum să placă muierii.

34. Osăbeaște-să muiarea și fata, cea nemăritată grijește de ale Domnului, ca să fie sfântă, și cu trupul, și cu sufletul; iară cea măritată grijește de ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Și aceasta zic spre folosul vostru, nu ca să vă puiu voao cursă, ci ca, cu bună-cuviință și bine, să vă apropiați de Domnul fără de sminteală.

36. Iară de să pare cuiva că i să face vreo necinste pentru fata sa, deaca îi trec tinerețele, și trebuie să fie așa, ce voiaște, facă; nu păcătuiaște, mărite-să.

37. Iară cel ce stă tare în inimă și nu are lipsă, ci are putere preste voia sa, și aceasta au judecat întru inima sa, ca să-și ție fata sa, bine face.

38. Deci, dară, și cel ce-și mărită fata sa bine face; iară cel ce nu o mărită, mai bine face.

39.* **Muiarea legată easte legii, în câtă vreme trăiaște bărbatul ei. Iară deaca moare bărbatul ei, slobodă easte după carele va vrea să se mărite, numai întru Domnul.**

*Rom.

7, 2

40. Iară mai fericită ar fi de ar rămânea așa, după sfatul meu, că mi să pare că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

CAP 8

Macar că din sine ar fi slobod a mânca din ceale jărtvite idolilor, fiindcă idolul nici o lucrare sau putere nu are, însă acealea cu împotivirea cunoștinții, sau cu sminteala celor slabi nu trebuie să se mănca. Nici a mânca sau a nu mânca face pre om mai bun.

1. **N**ară pentru ceale ce să jertvesc idolilor, știm, că toți avem știință; însă știința face măreț, iară dragostea zidește.

2. De să pare cuiva că știe ceva, încă nimica nu au cunoscut, precum să cade a cunoaște.

3. Iară de iubeaște cineva pre Dumnezeu, acela cunoscut easte de Dânsul.

4. Iară pentru mâncarea jertvelor idolești, știm că idolul nimica nu easte în lume și cum că nu easte Dumnezeu altul, fără numai Unul.

5. Că deși sânt carii să zic dumnezei, ori în ceriu, ori pre pământ, precum mulți dumnezei sânt, și domni mulți.

6. Iară noao easte un Dumnezeu Tatăl, dintru Carele sânt toate, și noi întru Dânsul; și un Domn Iisus Hristos, prin Carele sânt toate, și noi printr-Însul.

7. Ci nu e întru toți știința; iară unii cu știința idolului până acum, ca cum ar mânca jertva idolească, și cunoștința lor, fiind slabă, să spurcă.

8. Mâncarea nu ne va pune pre noi înaintea lui Dumnezeu, că, nici de mâncăm, nu ne pri-

sosește, nici de nu mâncăm, ne lipsește.

9. Ci vedeți ca nu cumva slobozeniia voastră să fie sminteală celor neputincioși.

10. Că de te va vedea oarecine pre tine, cel ce ai știință, șezând în capiște, au nu știința lui, neputincioasă fiind, să va zidi a mânca ceale jertvite idolilor?

Roma. 11. Și va peri fratele tău cel neputincios, 14, 15 întru știința ta, pentru carele Hristos au murit.

12. Și așa, păcătuind asupra fraților și bătând cunoștința lor cea neputincioasă, asupra lui Hristos păcătuți.

Roma. 13. Drept aceea, deaca mâncarea smintește 14, 21 pre fratele meu, nu voi mânca carne în veaci, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

CAP 9

Pavel nu lua hrană de la corinteani, cărora le propoveduia ca să curme toată pricina smintealei; macar că aceasta cu multe dovediri arată a fi slobod, ci în tot chipul să întoarnă, ca pre mai mulți să aducă la cinstea lui Dumnezeu. Îndeamnă pre corinteani spre urmarea celor ce aleargă în locul cel de priveală sau în luptă să oștesc, și a-și smeri trupul zice.

1. u, doară, nu sânt apostol? Au nu sânt slobod? Au nu pre Iisus Hristos, Domnul nostru, L-am văzut? Au nu lucrul meu voi sânteti în Domnul?

2. De nu sânt apostol altora, iară voao cu adevărat sânt, că peceatea apostoliei mele voi sânteti în Domnul.

3. Răspunsul meu de la cei ce mă întrebă pre mine acesta este.

4. Au, doară, nu avem putere a mânca și a bea?

5. Au, doară, nu avem putere pre o soră muiare să purtăm, ca și alți apostoli, și frații Domnului și Chifa?

6. Sau, doară, eu numai și Varnava nu avem putere a face aceasta?

7. Cine slujește în oaste vreodată cu leafa sa? Sau cine sădește vie și din roada ei nu mănâncă? Sau cine paște turma și din laptele turmei nu mănâncă?

8. Au, doară, după om aceastea grăiesc? Au nu și leagea grăiaște aceastea?

2 Leage 9. Că în Leagea lui Moisi este scris: „Să 25, 4 nu legi gura bouului ce trieră”. Au, doară, de 1 Tim. boi e grijă lui Dumnezeu?

5, 18 10. Au, doară, pentru noi cu adevărat zice? Că pentru noi s-au scris, că întru nădejde cel ce ară deatoriu este să are, și cel ce trieră cu nădejde de nădejdea sa trebuie să aibă parte.

Rom. 11. Deaca am sămănat noi, voao, ceale 15, 27 duhovnicești, au mare lucru este de vom săcera noi ale voastre ceale trupești?

12. Deaca au parte alții de puterea voastră,

pentru ce nu mai bine noi? Ci nu am făcut după puterea aceasta, ci toate le răbdăm, ca să nu dăm vreo împiedecare Evangheliei lui Hristos.

13.* Au nu știți că cei ce lucrează ceale sfinte din besearică mănâncă? Și carii slujesc oltariului cu oltariul să împărtășesc? *2 Leag. 18, 1

14. Așa și Domnul au rânduit ca cei ce propoveduiesc Evangheliia din Evanghelie să se hrănească.

15. Iară eu nici una de aceastea nu am făcut și nu am scris aceastea, ca să se facă cu mine așa. Că mai bine este mie a muri, decât lauda mea cineva să o facă înzădarnică.

16. Că, de vestesc, nu-mi este mie laudă, că datoriia mă silește. Iară amar mie este de nu voi vesti.

17. Că, de fac aceasta din voie, plată am, iară de fac de silă, deregătoriia îmi este mie încredințată.

18. Ce plată este mie? Ca, binevestind Evangheliia, făr' de plată să spuii Evangheliia lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu să cade întru Buna-vestire.

19. Că, slobod fiind de toate, tuturor m-am făcut rob, ca pre mai mulți să dobândesc.

20. Făcutu-m-am jidovilor ca un jidov, ca pre jidovi să-i dobândesc; celor de supt leage, ca un supus legii (nefiind eu supt leage), ca pre cei de supt leage să-i dobândesc.

21. Celor fără de Leage ca un fără de Leage (nefiind eu fără de Leage lui Dumnezeu, ci întru Leage lui Hristos), ca să dobândesc pre cei făr' de Leage.

22. Făcutu-m-am celor neputincioși ca un neputincios, ca pre cei neputincioși să-i dobândesc. Tuturor, toate m-am făcut, ca oricum pre vreunii să mântuiesc.

23. Iară aceasta fac pentru Evanghelie, ca să mă fac părtaș ei.

24. Au nu știți că cei ce aleargă în locul cel de priveală, toți, adecă, aleargă, iară unul ia daruri? Așa să alergați, ca să luați.

25. Și tot cel ce să oștește de toate să continuește, și aceia, adecă, ca să ia cunună stricăcioasă; iară noi, nestricăcioasă.

26. Eu, drept aceea, așa alerg, nu ca cum nu aș fi. Așa dau războiu, nu ca când aș fi bătând văzduhul.

27. Ci-mi muncesc trupul meu și-l supuii robiei, ca nu cumva, altora propoveduind, însumi să mă fac netreabnic.

CAP 10

Cu aducerea-aminte de nemulțămătorii jidovi, pre carii de multe ori, pentru multe păcate, i-au certat Dumnezeu, pre aceștia de unele ca aceastea îi înfricoșază

pentru ispitirea omenească și ajutorul lui Dumnezeu întru ispite. Nu numai de închinarea idolilor a fugi, ci și de masa celor ce mîncă jerve idolești, pentru că prin aceasta să văd a da ceva cinste idolilor, și pentru că pun sminteală celor slabi.

*Ieșire 13, 21 Numer. 9, 21

1.* ară nu voiu să nu știți voi, fraților, că părinții noștri toți supt nor au fost și toți prin mare au trecut.

2. Și toți prin Moisi s-au botezat în nor și în mare.

*Ieșire 16, 15

3.* Și toți aceaeși mîncare duhovnicească au mîncat.

*Ieșire 17, 6 Numer. 20, 11

4.* Și toți aceaeși beutură duhovnicească, carea urma; iară pîiatra era Hristos).

5. Ci întru cei mai mulți dintru ei nu au binevoit Dumnezeu,* că au căzut în pustie. 26, 64

6. Iară aceastea chipuri s-au făcut noao, ca să nu fim noi poftitori de reale,* precum au poftit și aceia. *Psalm 105, 14

7. Nici să fiți slujitori idolilor, ca și unii dintr-înșii, precum easte scris:* „Șezut-au norodul de au mîncat și au beut și s-au sculat la joc”. *Ieșire 32, 6

*Nume. 25, 1

8. Nici să curvim,* precum unii dintru ei au curvit, și au căzut întru o zi doaozeci și trei de mii.

*Nume. 21, 5

9. Nici să ispitim pre Hristos,* precum unii dintru ei au ispitit, și de șerpi au perit.

10.* Nici să cârțiți, precum și unii dintru ei au cârtit, și s-au pierdut de pierzătoriu.

*Nume. 11, 1 14, 1

11. Și aceastea toate chipuri s-au întâmplat lor. Iară s-au scris spre învățatura noastră, la carii sfârșiturile veacurilor au ajuns.

12. Pentru aceaea, cel ce i să pare că stă să ia aminte ca să nu cază.

13. Ispita pre voi nu v-au ajuns, fără numai omenească, iară credincios easte Dumnezeu, Carele nu va lăsa pre voi să vă ispitiți mai mult decât puteți, ci împreună cu ispita va face și sfârșitul, ca să o puteți voi suferi.

14. Pentru aceaea, iubiții miei, fugiți de slujba idolilor.

15. Că înțelepților grăiesc, judecați voi ceaea ce grăiesc eu.

16. Păharul blagosloveniei, care îl blagoslovim, au nu easte împărtășirea sîngelui lui Hristos? Pâinea, carea o frîngem, au nu easte împărtășirea trupului lui Hristos?

17. Că o pâine un trup mulți sîntem, că toți dintru o pâine ne împărtășim.

18. Vedeți pre Israil după trup. Au nu cei ce mîncă jertvele sînt părtași oltariului?

19. Deci, ce zic eu? Că, doară, idolul easte ceva? Sau ce să jertveaște idolului eas-

te ceva?

20. Ci pentru că ceale ce jertvesc păgânii dracilor jertvesc, și nu lui Dumnezeu. Iară nu voiu ca să vă faceți voi părtași dimoniilor.

21. Nu puteți bea păharul Domnului și păharul dracilor. Nu puteți fi measii Domnului părtași și measii dracilor.

22. Au întărâta-vom pre Domnul spre mînie? Au mai tari decât El sîntem?

23.* Toate-mi sînt slobode, ci nu toate-mi folosesc. Toate-mi sînt slobode, ci nu toate zidesc. *Sus 6, 12

24. Nimenea al său să nu caute, ci fieștecine al altuia.

25. Tot ce să vinde în măcelărie să mîncăți, nimica întrebând pentru cunoștința.

26.* Că: „Al Domnului easte pămîntul și plinirea lui. *Psalm 23, 1

27. Și de vă chiiamă cineva pre voi dintre cei necredincioși și veți să meargeți, tot ce vor pune voao înainte mîncăți, nimica întrebând pentru cunoștința.

28. Iară de va zice voao cineva: „Aceasta easte jertvită idolilor”, să nu mîncăți, pentru cel ce v-au spus și pentru cunoștința că al Domnului easte pămîntul și plinirea lui.

29. Iară cunoștința, zic, nu a ta, ci a altuia, că pentru ce slobozeniia mea să judecă de altă cunoștință?

30. Iară deaca mă împărtășesc eu prin dar, ce mă hulesc pentru carea eu mulțamesc?

31.* Deci, ori de mîncăți, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți. *Colo. 3, 17

32. Fără sminteală fiți, și jidovilor, și elinilor, și besearicii lui Dumnezeu.

33. Precum și eu întru toate tuturor plac, necăutând folosul mieu, ci al multora, ca să se mîntuiască.

CAP 11

Bărbatul cu capul descoperit, iară muiarea cu capul învălit, trebuie să se roage. Iară pre corinteani, căci nu să așteaptă unul pre altul la prăznuirea Cîinii Domnului, ci întră sine să împărechează. Vestind Taina Sfintei Cuminecături a fi de la Hristos rînduită. Și păcatul și pedeapsa celor ce să apropie cu nevrednicie.

1. rmători fiți mie, precum și eu lui Hristos.

2. Iară vă laud pre voi, fraților, că de toate ale meale vă aduceți aminte și, precum v-am dat voao, ceale date le țineți.

3. Și voiesc să știți voi* că a tot bărbatul capul easte Hristos. Iară capul muierei easte bărbatul, iară capul lui Hristos, Dumnezeu. *Efese. 5, 23

4. Tot bărbatul, rugându-să, au proro-

cind cu capul acoperit, rușinează-și capul său.

5. Și toată muiarea, rugându-să, au prorocind cu capul dezvălit, rușinează-și capul său, că tot atâta easte, ca cum ar fi rasă.

6. Că de nu să învălește muiarea, să se tunză; iară de easte grozav muierii a să tunde sau a să rade, să se învălească.

Facer. 1, 26 7. Că bărbatul nu easte deatoriu să-și acopere capul, chipul și mărirea lui Dumnezeu fiind. Iară muiarea mărirea bărbatului easte.

8. Că nu easte bărbatul din muiare, ci muiarea din bărbat.

Facer. 2, 23 9. Că nu s-au zidit bărbatul pentru muiare, ci muiarea pentru bărbat.

10. Pentru aceaea, deatoare easte muiarea să aibă învălitoare în cap pentru îngerii.

11. Însă nici bărbatul făr' de muiare, nici muiarea făr' de bărbat, în Domnul.

12. Că, precum easte muiarea din bărbat, așa și bărbatul prin muiare, și toate de la Dumnezeu.

13. Întru voi înșivă judecați: „Oare cu cuviință easte muiarea dezvălită să se roage lui Dumnezeu?

14. Au nu și singură firea vă învață pre voi că bărbatul, de-și lasă părul, necinste easte lui?

15. Iară muiarea, deaca-și lasă părul, mărire easte ei, de vream ce părul easte dat ei pentru învălitoare.

16. Iară de să veade că easte cineva prigonitoriu, noi obiceiii ca acesta nu avem, nici besearicile lui Dumnezeu.

17. Iară aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Că întâiu, când vă adunați voi în besearică, auz că să fac între voi împărecheri, și despre o parte crez.

19. Că să cade să fie și eresuri între voi, ca cei lămuriti să fie arătați între voi.

20. Drept aceaea, când vă adunați voi împreună, nu easte a mânca Cina Domnului.

21. Că fieștecarele își pune cina sa mai nainte spre mâncare, și unul easte flămând, iară altul easte beat.

22. Că au, doară, nu aveți căsi să mâncați și să beați? Au, doară, besearica lui Dumnezeu o defăimați și rușinați pre cei lipsiți? Ce voi zice voao? Lăuda-voiu pre voi? Întru aceasta nu vă laud.

23. Că eu am luat de la Domnul, carea am și dat voao, că Domnul Iisus, în noaptea în carea S-au vândut, au luat pâne.

Mate. 26, 26 Marco 14, 22 24. Și mulțămind, au frânt și au zis: „Luoati, mâncați, acesta easte trupul Mieui, carele să frânge pentru voi. Aceasta să faceți întru pomenirea Mea”.

Luca 22, 19 25. Așijderea, și păharul după cină, zicând: „Acest păhar Leagea cea Noao easte întru sângele Mieui. Aceasta să faceți de câte

ori veți bea întru pomenirea Mea”.

26.* Că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea păharul acesta, moartea Domnului vestiți, până când va veni. *Ioan 6, 59

27. Drept aceaea, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea păharul Domnului, cu nevrednicie vinovat va fi trupului și sângelui Domnului.

28. Și să se ispitească omul pre sine și așa din pâine să mănânce și din păhar să bea.

29. Că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie judecată luiși mănâncă și bea nesocotind trupul Domnului.

30. Pentru aceasta, între voi mulți sânt neputincioși și bolnavi, și dorm mulți.

31. Că de ne-am fi judecat pre noi singuri, nu ne-am fi osândit.

32. Iară judecându-ne de la Domnul, ne certăm, ca nu cu lumea să ne osândim.

33. Drept aceaea, frații miei, când vă adunați să mâncați, unul pre altul să așteptați.

34. Iară de flămânzește cineva, acasă să mănânce, ca să nu vă adunați spre osândă. Iară cealealalte, când voi veni, le voi rândui.

CAP 12

Multora, multe daruri ale aceluiași Duh să dau, ca în chipul trupului omenesc fieștecarele să-și facă slujba, și, cunoscând că toți au lipsă de ajutoriu, unul pre altul să ajute. Și așa Hristos au rânduit besearicii Sale multe osebiri omenești.

1. ară de ceale duhovnicești, fraților, nu voi să nu știți voi.
2. Că știți, când erați păgâni, cum la idolii cei mulți, ca cum ați fi fost trași, vă duceți.

3. Pentru aceaea, vă spui voao* că nimenea cu Duhul lui Dumnezeu grăind nu zice: Anatema spre Iisus!; și nimenea nu poate numi Domn pre Iisus, fără numai în Duhul Sfânt. *Mat. 9, 39

4. Și sânt osebiri darurilor, iară același Duh.

5. Și osibiri slujbelor sânt, iar același Domn.

6. Și osibiri lucrurilor sânt, iar același Dumnezeu, Carele lucrează toate întru toți.

7. Iară fieștecăruia să dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia prin Duhul să dă cuvântul înțelepciunei, iar altuia, cuvântul științii întru același Duh.

9. Și altuia, credința întru același Duh, iară altuia, darul tămăduirilor întru același Duh.

10. Iară altuia, lucrarea puterilor, iar altuia, prorocia, iară altuia, aleagerea duhurilor, iar altuia, fealiuri de limbi, iară altuia, tâlmăcirea limbilor.

Rom. 11. **Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind deosebi fieștecăruia, precum voiaste.**

4, 7 **12. Că, precum trupul unul easte și mădulări are multe, și toate mădulările ale unui trup, multe fiind, un trup sânt, așa și Hristos.**

13. Pentru că, printr-un Duh, noi toți într-un trup ne-am botezat, ori jidovii, ori elinii, ori slugile, ori cei slobozi, și toți într-un Duh ne-am adăpat.

14. Că trupul nu easte un mădulariu, ci multe.

15. Că de ar zice piciorul că: „Nu sânt mână, nu sânt din trup!”, au, doară, pentru aceea nu easte din trup?

16. Și de ar zice urechiia că: „Nu sânt ochiu, nu sânt din trup!”, au, doară, pentru aceea nu easte din trup?

17. Că de ar fi tot trupul ochiu, unde ar fi auzul? Și de ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Iară acum, au pus Dumnezeu mădulările pre fieștecarea dintr-însele în trup, precum au voit.

19. Că de ar fi toate o mădulare, unde ar fi trupul?

20. Iară acum, cu adevărat multe mădulări, iară un trup.

21. Și nu poate zice ochiul mâinii: „Nu am lipsă de tine”. Sau, iarăși, capul, picioarelor: „Nu am lipsă de voi”.

22. Ci, cu mult mai vârtos, mădulările trupului, care să socotesc a fi mai slabe, sânt mai de lipsă.

23. Și care ni să pare că sânt mai necinstite la trup, acestora cinste mai multă le dăm, și ceale nesocotite ale noastre mai multă cinste au.

24. Iară ceale de cinste ale noastre nu au lipsă. Ci Dumnezeu au tocmit trupul, celui mai prost, mai multă cinste dând.

25. Ca să nu fie neunire în trup, ci să se grijească mădulările, între sine, una de alta.

26. Și ori de pătimeaște o mădulare, pătimesc toate mădulările dimpreună. Ori de să măreaște o mădulare, împreună să bucură toate mădulările.

27. Iară voi santeți trupul lui Hristos și mădulări din parte.

Efese. 28. **Și pre unii au pus Dumnezeu în besea-rică, întâiu pre apostoli, a doao, pre proroci, a treia, pre dascali, după aceea, pre puteri, apoi, darurile tămăduirilor, ajutorințele și isprăvnicile, fealiurile limbilor.**

29. Au, doară, toți sânt apostoli? Au, doară, toți proroci, au, doară, toți dascali? Au, doară, toți puteri?

30. Au, doară, toți au darurile tămăduirilor? Au, doară, toți în limbi grăiesc? Au, doară, toți tălmăcesc?

31. Iară să iubiți darurile ceale mai bune

și încă mai înaltă cale vă arăt voao.

CAP 13

Arată lipsa dragostii, deatoriile ei, necurmata petreacere și mărimea preste credință și nădejde, și preste cealealalte daruri dumnezeiești.

1. **e aș grăi în limbile omenesti și îngerești, iară dragoste nu am, făcutu-m-am ca niște aramă sunătoare și chimval răsunătoriu.**

2. **Și de aș avea prorocie, și de aș ști toate tainele și toată știința, și de aș avea toată credința, cât să mut și munții, iară dragoste nu am, nimica nu sânt.**

3. **Și de aș împărți toată avuția mea și aș da trupul meu să-l arză, iară dragoste nu am, nici un folos nu-mi easte.**

4. **Dragostea îndelungă rabdă, să milostiveaște. Dragostea nu pizmuiaște, dragostea nu să îndărătniceaște, nu să trufește.**

5. **Nu să poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu să întărată, nu gândește răul.**

6. **Nu să bucură de nedreptate, ci să bucură de adevăr.**

7. **Toate le suferă, toate le creade, toate le nădăduiaște, toate le rabdă.**

8. **Dragostea niciodată nu cade, măcar prorociile de vor lipsi, măcar limbile de vor înceta, măcar știința de să va strica.**

9. **Că de o parte cunoaștem, și de o parte prorocim.**

10. **Iară când va veni cea deplină, atunci cea de o parte va înceta.**

11. **Când eram prunc, ca un prunc grăiam, ca un prunc gândeam, ca un prunc cugetam. Iară deaca m-am făcut bărbat, am lăpădat ceale pruncești.**

12. **Că vedem acum ca prin oglindă în gâcitură; iară atunci, față cătră față. Acum cunosc de o parte; iară atunci voi cu cunoaște, precum și cunoscut sânt.**

13. **Și acum, rămâne credința, nădejdea, dragostea, aceste trei; iară mai mare dintre acestea easte dragostea.**

CAP 14

Darul limbilor zice a fi mai în jos decât darul prorociei. Încă și netreabnic, de nu va fi cine să tâlcuiască. Deci, le dă rânduală, după carea bine să se slujască cu aceste daruri; și muierilor le poruncește să tacă în besea-rici.

1. **rmați dragostea și râvniți ceale duhovnicești. Iară mai vârtos ca să prorociți.**

2. **Că cel ce grăiaște în limbă nu grăiaște oamenilor, ci lui Dumnezeu: Că nimene nu-l aude, iară cu duhul grăiaște taine.**

3. **Iară cel ce proorocește oamenilor**

grăiaște zidire și îndemnare și mângăiere.

4. Cel ce grăiaște în limbă pre sine sângur să zidească; iară cel ce prorocăște besearica zidească.

5. Iară voiesc ca voi toți să grăiți în limbi, iară mai vârtos să prorociți, că mai mare este cel ce prorocăște decât cel ce grăiaște în limbi, fără numai de va tâlmăci, ca să ia besearica zidire.

6. Iară acum, fraților, de voi veni la voi grăind în limbi, ce voi folosi voao, de nu voi grăi voao, au întru descoperire, au întru înțelegere, au întru prorocie, au întru învățatură?

7. Că, precum ceale neînsuflețite, care dau glas, ori alăuta, ori surla, de nu vor da osebite în viersuri, cum să va cunoaște glasul surlei sau al alăutei?

8. Că trâmbița de va da glas fără de săm, cine să va găti la războiu?

9. Așa și voi: prin limbă de nu veți da cuvânt cu bună înțelegere, cum să va cunoaște ceaa ce să va grăi? Că veți fi grăind în aer.

10. Atâtea de multe (precum să întâmplă) sânt în lume fealiurile vorbelor, și nici una dintr-însăle nu este fără de glas.

11. De nu voi ști, dară, putearea glasului, fi-voiu celui ce grăiesc varvar, și cel ce-mi grăiaște mie, varvar.

12. Așa și voi, de vreame ce sântei iubitori de duhuri, ceale ce sânt spre zidirea besearicii să căutați, ca să prisosiți.

13. Pentru ceaa, cel ce grăiaște în limbi să se roage, ca să tâlmăcească.

14. Că de mă voi ruga cu limba, duhul meu să roagă, iară mintea mea fără de roadă este.

15. Ce, dară, este? Ruga-mă-voiu cu duhul, ruga-mă-voiu și cu mintea. Cânta-voiu cu duhul, cânta-voiu și cu mintea.

16. Că de vei binecuvânta cu duhul, cel ce plinește locul celui ce nu știe cum va zice: „Amin”, după mulțămirea ta, de vreame ce nu știe ce zici?

17. Că tu bine mulțamești, dară altul nu să zidească.

18. Mulțamesc Dumnezeului meu, că mai mult decât voi toți grăiesc în limbi.

19. Ci în besearică voiesc a grăi cinci cuvinte cu mintea mea, ca și pre alții să-i învăț, decât zece mii de cuvinte în limbă.

20. Fraților, nu fiți prunci cu mintea, ci cu răutatea fiți prunci; iară cu mintea fiți desăvârșit.

Isaia 28, 11 21. În Leage scris este că: „Într-alte limbi și cu alte buze voi grăi norodului acestuia; și nici așa nu Mă vor asculta pre Mine, zice Domnul”.

22. Limbile, drept ceaa, săm sânt nu credincioșilor, ci celor necredincioși. Iară prorocia, nu necredincioșilor, ci celor ce cred.

23. Deci, dară, de s-ar aduna săborul tot împreună și toți ar grăi în limbi și ar intra și din cei neînvățați sau din cei necredincioși, au nu ar zice că sântei nebuni?

24. Iară de ar proroci toți și ar intra vreun necredincios sau neînvățat, să muștră de toți și să judecă de toți.

25. Și așa, ascunsăle inimii lui arătate să fac, și așa, căzind pre față, să va închina lui Dumnezeu, zicând că adevărat Dumnezeu întru voi este.

26. Ce este, dară, fraților? Când vă adunați fieștecarele din voi, cântare are, învățatură are, limbă are, descoperire are, tâlmăcire are, toate spre zidire să fie.

27. De grăiaște cineva în limbă, câte doi, sau mai mulți, câte trei, și pe rând, și unul, să tâlmăcească.

28. Iară de nu este tâlmăcitoriu, să tacă în besearică, și numai șie să-și grăiască și lui Dumnezeu.

29. Iară prorocii, doi sau trei, să grăiască, și ceialalți; iară ceialalți să judece.

30. Iară de să va descoperi altuia, carele șeade, cel dintâiu să tacă.

31. Că puteți câte unul toți a proroci, ca toți să se învețe și toți să se mângăie.

32. Și duhurile prorocilor prorocilor să supun.

33. Că Dumnezeu nu este al împăcherii, ci al păcii, precum întru toate besearicile sfinților.

34. Muierile voastre în besearici să tacă, că nu li să îngăduiască lor a grăi, ci să fie plecate,* precum și Leagea zice.

*Facer.

35. Iară de vor să învețe ceva, acasă să-și întreabe pre bărbații săi. Că urât este să grăiască muierile în besearică.

3, 16

36. Au de la voi cuvântul lui Dumnezeu au ieșit? Sau numai la voi au ajuns?

37. De să pare cuiva că este proroc sau duhovnicesc, să înțeleagă ceale ce scriu voao, că ale Domnului porunci sânt.

38. Iară cela ce nu știe, să nu știe.

39. Deci, fraților, nevoiți-vă a proroci și a grăi în limbi să nu opriți.

40. Toate cu cuviință și după rânduială să se facă.

CAP 15

Învăț că au înviat Hristos din morți, și multora S-au arătat, mai pre urmă și lui Pavel, care să zice pre sine mai mic întră apostoli. Și aici întemeiază a învierii noastre rânduială și modru, împreună cu osăbirea slavei celor ce vor învia, nu numai în suflet, ci și în trup. Iară moartea să va sorbi de înviare.

- *Gala.** 1. **M**ară cunoscută fac voao, fraților, Evangheliia carea am vestit voao, carea o ați și primit, întru carea și stați, 1, 11
2. Prin carea vă și mântuiți; de o țineți, precum o am vestit voao, numai de nu ați crezut în deșert.
3. Că am dat voao întâiu, carea am și luat, cum că Hristos au murit pentru păcatele noastre,* după Scripturi;
- *Isaiia** 4.* Și cum că S-au îngropat și S-au sculat 53, 5
- *Iona** a treia zi după Scripturi; 2, 1
- *Ioan** 5. Și cum că S-au arătat lui Chifa,* apoi celor doisprăzeace; 20, 19
6. După aceea, S-au arătat la mai mulți decât cinci sute de frați deodată, din carii mulți sânt până acum. Iară unii au și adormit.
7. După aceea, S-au arătat lui Iacov, apoi apostolilor tuturor.
8. Iară mai pre urmă decât toți, ca unui născut fără de vreamă,* S-au arătat și mie. ***Fapt.** 9, 3
- Efese.** 9. Că eu sânt mai-micul apostolilor, carele nu sânt vreadnic a mă chema apostol, pentru 3, 8
10. Iară cu darul lui Dumnezeu sânt ce sânt. Și darul Lui, care easte întru mine, nu au fost înzădarnic, ci mai mult decât toți aceia m-am ostenit, însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu, care easte cu mine.
11. Iară ori eu, ori aceia, așa propoveduim, și așa ați crezut.
12. Iară de vreamă ce Hristos Să propoveduiaște că S-au sculat din morți, în ce chip zic unii între voi că înviare morților nu easte?
13. Iară de nu easte înviare morților, nici Hristos nu au înviiat.
14. Iară de nu au înviiat Hristos, înzădarnică easte propoveduirea noastră și înzădarnică easte și credința voastră.
15. Și ne aflăm și noi mărturii mincinoase a lui Dumnezeu, că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că au înviiat pre Hristos, pre Carele nu L-au înviiat, deaca nu învie morții.
16. Că de nu învie morții, nici Hristos n-au înviiat.
17. Iară deaca n-au înviiat Hristos, înzădarnică easte credința voastră și încă sânteți în păcatele voastre.
18. Încă și cei ce au adormit întru Hristos au perit.
19. Și de nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, mai ticăloși decât toți oame-nii sântem.
20. Iară acum, Hristos S-au sculat din morți,* începătură morților S-au făcut. ***Colo.** 1, 18
- Apoc.** 21. Că, de vreamă ce prin om s-au făcut moartea, prin om și înviarea morților. 1, 5
22. Că precum întru Adam toți mor, așa și întru Hristos toți vor învia.
- 23.* Fieștecarele întru a sa rânduială, începătura Hristos, după aceea, cei ce sânt a lui Hristos, întru venirea Lui. ***1 Tesa.** 4, 15
24. Apoi, sfârșitul, cându-și va da împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, când va strica toată domniia și toată stăpâniia și putearea.
25. Că să cade Lui a împărăți,* până ce va pune pre toți vrăjmașii Săi supt picioarele Sale. ***Psal.** 109, 2
26. Vrăjmașul cel mai de pre urmă, moartea, să va surpa. **Evrei** 1, 3
27. „Că toate le-au supus supt picioarele Lui”. Iară când zice* că: „Toate sânt supusă Lui”, adevărat easte că afară de Cel ce I-au supus Lui toate. ***Psal.** 10, 13
28. Iară deaca să vor supune Lui toate, atunci și Însuși Fiiul Să va supune Celui ce au supus Lui toate, ca să fie Dumnezeu toate, întru toate. **Evrei** 8, 7
29. Că ce vor face cei ce să botează pentru cei morți? Deaca nu să vor scula morții, nicidecum, pentru ce să și botează pentru cei morți? **Evrei** 2, 1
30. Pentru ce, dară, și noi avem primejdie în tot ceasul?
31. În toate zilele moriu pentru lauda voastră, carea am în Hristos Iisus, Domnul nostru.
- 32.* De m-am și luptat ca un om cu fierile în Efes, ce folos îmi easte, deaca morții nu să vor scula? Să mâncăm și să bem, că mâne vom muri. ***Împăr.** [Întel.] 2, 6
33. Să nu vă înșelați! Strică pre obiceiurile ceale bune vorbele ceale reale. **Isaiia** 22, 13
34. Trezviți-vă cu dreptate și să nu greșiți, că unii au necunoștința lui Dumnezeu, spre rușinare voao grăiesc. **Isaiia** 56, 12
35. Ci va zice cineva: Cum să vor scula morții, și cu ce trup vor veni?
36. Nebune, tu ce sameni nu înviiază, de nu va muri.
37. Și ce sameni, nu sameni acel trup care va să fie, ci numai grăunțul gol, de să tâmplă de grâu sau de altceva din cealelalte.
38. Iară Dumnezeu dă lui trup, precum voiaste, și fieștecării sămânță trupul ei.
39. Nu tot trupul easte același trup, ci altul e trupul oamenilor și altul trupul dobitoacelor și altul al peștilor și altul al păsărilor.
40. Și sânt trupuri cerești și trupuri pământeste; ci alta e mărirea celor cerești, și alta a celor pământeste.
41. Alta e mărirea (a) soarelui și alta mărirea lunii și alta e mărirea stealelor, că stea de stea să osibeaste întru mărire.
42. Așa și înviarea morților: samănă-să întru stricăciune, scula-să-va întru nestricăciune.
43. Samănă-să întru nemărire, scula-să-va 41. (a) Strălucirea.

întru mărire. Samână-să întru slăbiciune, scula-să-va întru putere.

44. Samână-să trup viețuitoriu, scula-să-va trup duhovnicesc. Easte trup viețuitoriu, easte și trup duhovnicesc.

Face. 45. Așea și scris easte: „Făcutu-s-au omul
2, 7 cel dintâiu, Adam, cu suflet viu; iară Adam, cel de pre urmă, cu duh de viață făcătoriu”.

46. Ci nu întâiu duhovnicesc, ci viețuitoriu, apoi duhovnicesc.

47. Omul cel dintâiu din pământ pământesc, al doilea om, Domnul din ceriu.

48. În ce chip e cel din pământ, așea și cei pământești, și în ce chip e cel ceresc, așea sânt și cei cerești.

49. Și precum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Iară aceasta zic, fraților, că carnea și sângele împărăția lui Dumnezeu să moștenească nu vor putea, nici stricăciunea pre nesticăciune nu va moșteni.

51. Iată, taină zic voao, că nu toți vom adormi; iară toți ne vom schimba.

52. Întru o cirtă în clipeala ochiului, în trâmbița cea de apoi, pentru că va trâmbita, și morții să vor scula nestrificați, și noi ne vom schimba.

53. Că să cade stricăciosului acestuia să se îmbrace întru nesticăciune, și cel muritoriu întru nemurire.

54. Iară când să va îmbrăca stricăciosul acesta întru nesticăciune și muritoriul acesta să va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul cel scris: „Înghițitu-s-au
*Osia 13, 14 moartea întru biruință.

leșire 55. Unde easte, moarte, boldul tău? Unde-ți
[Evrei] easte, iadule, biruința?”

2, 14 56. Și boldul morții, păcatul, iară putearea păcatului easte leagea.

1 Ioan 5, 3 57. Iară lui Dumnezeu, mulțămită, Carele
[5] ne-au dat noao biruință prin Domnul nostru Iisus Hristos.

58. Drept aceaea, iubiiții miei frați, fiți statornici, neclățiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că osteneala voastră nu easte deșartă în Domnul.

CAP 16

După ce îndemnasă a culeage milostenie pentru creștinii cei din Ierusalim, le laudă pre Timoteiu și casa lui Stefana. După aceaea, adaogă închinăciune.

1. ară pentru milosteniia carea easte pentru sfinți, precum am rânduit besearicilor Galatii, așea și voi să faceți.

2. În zioa dintâiu a săptămânii, fieștecarele din voi să puie la sâne, strângând ce să va îndura, ca nu deaca voiu veni, atunci

să se facă strânsoarea.

3. Iară după ce voiu veni, pre carii veți socoti, pre aceia cu cărți îi voiu trimite să ducă darul vostru în Ierusalim.

4. Iară de să va cuvini să mă duc și eu, cu mine vor merge.

5. Iară voiu veni la voi când voiu treace Machidoniia (că prin Machidoniia voiu să trec).

6. Și la voi, de să va întâmpla, voiu zăbovi sau voiu și ierna, ca să mă petreceți voi oriîncătro voiu merge.

7. Că nu vreau să văz pre voi acum trecând, că am nădeajde câtăva vreme să rămâiu la voi, de va îngădui Domnul.

8. Și voiu rămânea în Efes până la Rusalii.

9. Că mi s-au deșchis mie ușe mare și spre folos. Și protivnici sânt mulți.

10. Iară de va veni Timoteiu, socotiți să fie fără de frică la voi, că lucrul Domnului lucrează, ca și eu.

11. Și nimene să nu-l necăjească, ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine, că îl aștept pre el cu frații.

12. Iară de fratele Apolos mult m-am rugat ca să vie la voi cu frații, și nicidecum nu i-au fost voia să vie acum; iară va veni când va afla vreme.

13. Priveghiați, stați în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre din dragoste să fie.

15. Și vă rog pre voi, fraților, știți casa lui Stefana, că easte pârga Ahaiei și spre slujba sfinților s-au rânduit pre sine.

16. Ca și voi să vă supuneți unora ca aceștia, și la tot cel ce împreună lucru și să ostenește.

17. Iară mă bucur de venirea lui Stefana și a lui Fortunat și a lui Ahaic, căci lipsa voastră aceștia o au plinit.

18. Că au făcut să odihnească sufletul meu și al vostru. Să cunoașteți, dar, pre unii ca aceștia.

19. Închină-să voao besearicile Asiei. Închină-să voao întru Domnul mult Achila și Prischila, cu adunarea cea din casa lor.

20. Închină-să voao frații toți. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

21. Închinăciune cu mâna mea, a lui Pavel.

22. Cel ce nu iubeaște pre Domnul nostru Iisus Hristos să fie anatema, maranata.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi, cu toți, întru Hristos Iisus! Amin.

Cartea cea dintâiu cătră corinteani easte scrisă din Filipi, prin Stefana și prin Fortunat și prin Ahaic și prin Timoteiu.

ÎN CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRĂ CORINTEANI A DOAO

Cuvânt înainte

a mulți să pare cum că această carte tot într-un același an cu cea dintâiu este scrisă, adevărat în anul lui Hristos 88. Însă s-au dat din Filipi în Machidonia, unde au așteptat pre Tit, carele preste scurt au venit acolo, că Timoteiu, mai înainte de venirea lui Stefana și a soțiilor lui, carii dusease Cartea cea dintâiu, s-au fost dus din Corint. Iară Pavel trimiseasă pre Tit, ca de statul besearicii Corintului și de al altor besearici, precum și despre Timoteiu, să-l înștiințeaze. După ce au mers la Troada, pre Tit acolo, cum nădăduisă, nu l-au aflat; ci nu au rămas mult într-acel oraș și, vrând să știe întâmplarea cărții carea o trimisease, au socotit să meargă în Machidonia și de acolo să porceze la Corint. Tit s-au tâlnit cu el în Filipi și i-au spus ce să face în Corint și grăiesc învățătorii cei răzvretitori asupra lui Pavel. Greu le era, căci Pavel, în Cartea cea dintâiu, cu mare îndrăzneală i-au dojenit, pentru aceea năpăstuia pre Apostol, ca cum ar fi om greu, măreț și poffitoriu de laude, și-l vinovătea că este om nestatornic și muștrătoriu. Drept aceea, temându-să ca nu văzându-l pre el de față să se turbure împotrivitorii lui și să înstreineze inimile credincioșilor de către sine, au scris această a doao Carte, ca cei cuprinși cu hulele și cu minciunile împotrivitorilor să se întoarcă la cale.

Această carte Tit cu alți doi ucenici o au dus la Corinteni, într-un carea întâiu arată nevinovăția sa, așa cât mai vârtos slujba sa și pre soțiile sale, decât pre sine, laudă. Apoi, îi îndeamnă ca să adune milă. Mai pre urmă, pre apostolii cei mincinoși cu îndrăzneală apostolească așa îi rușinează, cât luminat să apără pre sine.

CAP 1

Arată Apostolul din câte primejdii în Antiohia scornite l-au mântuit Domnul, ca și el să mângăie pre alții; după aceea, arătând adevărul inimii și a învățaturii sale, arată că macar de n-au și venit la ei, precum le făgăduisă, aceasta nu din nestatornicia lui, zicând a fi statornic adevărul propoveduirii sale.

1. avel, apostolul lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și Timoteiu, fratele: besearicii lui Dumnezeu, carea este în Corint, împreună cu toți sfinții, carii sânt în toată Ahaiia:

2. Dar voao și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos!

Efesea. 3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl
1, 3 Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele
1 Petr. milelor și Dumnezeu a toată mângăierea,

1, 3 4. Cel ce ne mângăie pre noi în tot necazul nostru, cât putem și noi mângăia pre cei ce sânt în tot necazul prin mângăierea cu care ne mângăiem noi de la Dumnezeu.

5. Că, precum prisosesc patimile lui Hristos într-un noi, așa prin Hristos prisosește și mângă-

iarea noastră.

6. Iară ori de pătimim năcaz pentru a voastră mângăiere și mântuire, carea să lucrează într-un răbdarea acestora, și patimi, carea și noi pătimim, ori de ne mântuim pentru a voastră mângăiere și mântuire. Și nădejdea noastră tare este pentru voi.

7. Știind că, precum santeți soți patimilor noastre, așa și mângăierii.

8. Că nu vom să nu știți voi, fraților, de necazul nostru, care s-au făcut noao în Asiia, că preste măsură am fost îngreioși și preste puțință, cât nu aveam nădejde nici de viață.

9. Ci sânguri într-un noi judecata morții aveam, ca să nu nădăduim într-un noi, ci

întru Dumnezeu, Cel ce înviiază pre cei morți.

10. Carele dintr-atâta moarte ne-au izbăvit pre noi și ne izbăveaște, întru Carele nădăduim că încă ne va și mai izbăvi,

11. Ajutorindu-ne și voi pre noi cu rugăciunea, ca, de cătră multe feațe, darul care easte întru noi, prin mulți să se mulțamească pentru noi.

12. Că lauda noastră aceasta easte, mărturiia cunoștinții noastre, că întru dreptate și întru curăția cea dumnezeiască, nu întru înțelepciunea trupească, ci întru darul lui Dumnezeu am petrecut în lumea aceasta și mai mult la voi.

13. Că nu scriem voao altele, fără numai ceale ce cetiți și înțelegeți, și am nădeajde că și până în sfârșit le veți cunoaște.

14. Precum ne-ați și cunoscut pre noi din parte, că lauda voastră sântem, precum și voi a noastră în zioa Domnului Iisus Hristos.

15. Și cu această nădeajde voiam mai înainte să viu la voi, ca să aveți al doilea dar.

16. Și pre la voi să trec în Machidoniia, și din Machidoniia iară să viu la voi, și voi să mă petreceți în Iudeea.

17. Iară vrând aceasta, au, doară, cu ușurarea minții am lucrat? Sau ceale ce sfătuiesc trupeaște le sfătuiesc? Ca să fie la mine ce easte așa, așa, și ce nu, nu.

18. Iară credincios easte Dumnezeu, că cuvântul nostru, care au fost cătră voi, nu au fost așa și nu.

19. Că Fiiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Cel propoveduit la voi prin mine și prin Siluan și prin Timoteiu, nu au fost așa, și nu, ci așa într-Însul au fost.

20. Căci, câte sânt făgăduințele lui Dumnezeu, într-Însul sânt așa, și, printr-Însul, amin, spre mărirea lui Dumnezeu prin noi.

21. Iară Cel ce ne întăreaște pre noi împreună cu voi, întru Iisus, și Cel ce ne-au uns pre noi Dumnezeu easte,

22. Carele ne-au și pecetluit pre noi și au dat arvuna Duhului întru inimile noastre.

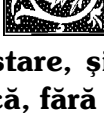
23. Și eu mărturie pre Dumnezeu chem asupra sufletului meu, că, părtinindu-vă voao, nu am venit până acum în Corint.

24. Nu că, doară, avem stăpânie preste credința voastră, ci căci sântem împreună lucrători bucuriei voastre, că cu credința stați.

CAP 2

Arată că n-au venit la dânșii, ca să nu le fie mai mare pricină întristării, îndemnându-i să priimească pre acel curvariu în dragoste; împreună spuindu-le că cu mare osteneală, dară și cu rod mare, au propoveduit, macar de au și fost unora prilej de moarte mirosul propoveduirii sale.

1. i am judecat aceasta întru mine, ca să nu mai viu cu întristare la voi.

2. Că de voiu face eu voao întristare, și cine easte carele să mă vesălească, fără numai cel întristat de la mine?

3. Și am scris voao aceasta, ca, venind, să nu am întristare de ceale ce mi să cădea să mă bucur, având nădeajde spre voi toți că bucuriia mea a voastră, a tuturor, easte.

4. Că din multă întristare și din necazul inimii, am scris voao cu multe lacrimi, nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea carea am din destul spre voi.

5. Iară de m-au întristat cineva, nu m-au întristat pre mine, ci din parte, ca să nu vă îngreioez pre voi, pre toți.

6. Că destul easte unuia ca aceluia certarea aceasta, carea easte de cătră mulți.

7. Așa cât, împotivă, mai mult să-i dăruiti și să-l mângăiați, ca nu cumva pentru mai multa mahnire să se înghiță unul ca acela.

8. Pentru aceea, vă rog pre voi ca să vă întăriți spre acela dragostea.

9. Că pentru aceasta am și scris, ca să cunosc cugetul vostru, oare sânteti întru toate ascultători.

10. Iară de iertați cuiva ceva, și eu; că și eu, de am îngăduit ceva, cui am îngăduit, pentru voi în fața lui Hristos, ca să nu fim cuprinși de satana,

11. Că știm amăgiturile lui.

12. Și, venind eu în Troada pentru Buna-vestire a lui Hristos și ușe deschisă fiind mie în Domnul, nu am avut odihnă sufletului meu, neaflând pre Tit, fratele meu.

13. Ci, luându-mi zioa bună de la ei, am mers în Machidoniia.

14. Iară lui Dumnezeu, mulțamită, Celui ce ne face pre noi pururea biruitori întru Hristos și arată mireazma cunoștinții Sale prin noi, în tot locul.

15. Că a lui Hristos bună mireazmă sântem lui Dumnezeu, întru cei ce să mântuiesc și întru cei ce pier.

16. Unora, adecă, miros de moarte spre moarte, iară altora, miros de viață spre viață, și spre acestea cine e cuvios?

17. Că nu sântem ca cei mulți, carii ameas-tecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca dintru curăție, ci ca de la Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, întru Hristos grăim.

CAP 3

Nu are lipsă Apostolul de lauda oamenilor, când îl laudă rodul propoveduirii; că cu mult în mai mare cinste trebuie să fie slujitorii Testamântului celui Nou și a Duhului, decât a Testamântului Vechiu și a slovei. Și cum că jidovii avea încă umbrire pre inima sa în cetirea scripturilor, carea cu credința cea întru Hristos să ștearge.

1. u, doară, începem iară pre noi a ne lăuda? Sau, doară, ne trebuiesc (precum oarecărora) cărți de laudă cătră voi, sau de la voi, de laudă?

2. Cartea noastră voi sânteți, scrisă în inimile noastre, care să știe și să cetește de toți oamenii.

3. Arătați, fiindcă sânteți Cartea lui Hristos, cea slujată de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui viu, nu în table de piatră, ci în tablele inimii ceale trupești.

4. Iară nădeajde ca aceasta avem prin Hristos cătră Dumnezeu;

5. Nu că destui sântem noi a cugeta de la noi ceva, ca dintru noi, ci destularea noastră easte de la Dumnezeu;

6. Cel ce ne-au și destoinicit pre noi a fi slujitori Legii Noao, nu slovei, ci Duhului, că slova omoară, iară Duhul face viu.

7. Că de au fost slujba morții, cu slove închipuită, în pietri, făcută cu mărire, cât nu putea fiii lui Israil să caute la fața lui Moisi, pentru mărirea feații lui cea trecătoare,

8. Cum nu va fi mai mult slujba Duhului în mărire?

9. Că, de era slujba osândirii mărire, cu mult mai vârtos va prisosi slujba dreptății întru mărire.

10. Că încă nu era mărită ceaea ce să mărea întru această parte, pentru mărirea cea covârșitoare.

11. Că, de easte cea trecătoare mărită, cu mult mai vârtos cea netrecătoare easte întru mărire.

12. Deci, având nădeajde ca aceasta, cu multă îndrăzneală lucrăm,

Ieșire 34, 33 13. Și nu precum Moisi punea acoperemânt preste fața sa, ca să nu vază fiii lui Israil sfârșitul ceii ce era trecătoare,

14. Ci au orbit sântirile lor, că până astăzi același acoperemânt, întru cetirea Legii Vechi, rămâne nedescoperit, care întru Hristos să strică;

15. Ci până astăzi, când să cetește Moisi, acoperemânt pre inima lor easte pus;

16. Iară când să vor întoarce cătră Domnul, să va lua acoperemântul.

Ioan 4, 24 17. Iară Domnul easte Duhul (a) și, unde easte Duhul Domnului, acolo e slobozeniia.

18. Iară noi toți, cu fața descoperită, ca printr-o oglindă, mărirea Domnului privind, spre același chip ne prefacem din mărire în mărire, ca din Duhul Domnului.

CAP 4

Că, cu propoveduirea apostolilor cea adevărată, tuturor s-au arătat cuvântul lui Dumnezeu, afară de cei cu mintea întinată. Că multe împotivituri pă-

17. (a) Adecă Duhul acela easte.

timesc apostolii, dară niciodată să înving. Iară vremealnică patimă mare și veacinică slavă arvunează.

1. entru aceaea, având această slujbă, după cum sântem miluiți, nu slăbim,

2. Ci ne-am lăpădat de ceale ascunse ale rușinei, nu întru vicleșug umblând, nici strămutând cuvântul lui Dumnezeu, ci cu arătarea adevărului adevărindu-ne pre noi spre toată cunoștința oamenilor înaintea lui Dumnezeu.

3. Iară deși easte acoperită Bunăvestirea noastră, întru cei peritori easte acoperită,

4. Întru carii dumnezeul veacului acestuia au orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineaze lor lumina Evangheliei mării lui Hristos, Carele easte chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pre noi propoveduim, ci pre Hristos Iisus, Domnul. Iară pre noi, slujitori voao, prin Iisus.

6. Că Dumnezeu, Carele au zis: „Să lumineaze dintru întunearec, lumina”, Acela au strălucit inimile noastre spre luminarea cunoștinții mării lui Dumnezeu în fața lui Iisus Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca preainălțimea puterii să fie a lui Dumnezeu, iară nu din noi,

8. Întru toate necaz pătimind, ci nu ne pare rău; lipsiți fiind, iară nu de tot deznădăjduindu-ne.

9. Goniți, iară nu sântem părăsiți; surpați fiind, iară nu perim;

10. În toată vremea omorârea Domnului Iisus în trup purtându-o, ca și viața lui Iisus să se areate în trupul nostru.

11. Că pururea noi cești vii spre moarte ne dăm pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cest muritoriu.

12. Pentru aceaea, dară, moartea întru noi lucrează, iară viața, în voi.

13. Iară având același Duh al credinții, după cum easte scris:* „Crezut-am, pentru aceaea am și grăit”, și noi creadem, pentru aceaea și grăim, *Psalm 115, 1

14. Știind că Cel ce au rădicat pre Domnul Iisus, și pre noi în Iisus ne va rădica și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate-s pentru voi, ca darul cel înmulțit, pentru a mai multora mulțămire să se sporească spre mărirea lui Dumnezeu.

16. Pentru aceaea, nu slăbim, ci de s-ar și strica omul nostru cel din afară, iară cel dinlăuntru să înnoiaște din zi în zi.

17. Pentru că năcazul nostru de acum, curund trecătoriu și ușor, veacinică și preste măsură mare mărire lucrează întru noi.

18. Neprivind noi la ceale ce să văd, ci la ceale ce nu să văd; că ceale ce să văd sânt trecătoare, iară ceale ce nu să văd sânt veacnice.

CAP 5

Cu neîndoita nădejde a slavii ceii viitoare doresc apostolii a să despărți de trup, neputând într-alt chip a să veseli într-însa. Iară pururea poftesc a plăcea lui Hristos, Judecătorului tuturor, dând prilej ucenicilor Săi a să lăuda pentru dâșii înaintea împotivnicilor, și solie făcând pentru Hristos, nici pre Însuși, adecă Hristos, pre Carele propoveduiesc și cu a Căruia moarte lumea s-au împăcat cu Dumnezeu, în trup l-au cunoscut.

1. **C**ă știm că, deaca să va strica casa noastră cea pământească a lăcașului acestuia, zidire de la Dumnezeu avem, casă nefăcută de mână, veacinică în ceriuri.

2. Că de aceasta suspinăm, dorind să ne îmbrăcăm cu lăcașul nostru cel din ceriuri.

Apoc. 16, 15 3. Numai de ne vom afla îmbrăcați, și nu goli.

4. Că cei ce sântem în cortul acesta suspinăm îngreuiți, de vream ce nu vom să ne dezbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca cel muritoriu să se înghiță de viață.

5. Și Cel ce ne-au făcut pre noi spre aceasta singur Dumnezeu easte, Carele ne-au și dat noao arvuna Duhului.

6. Îndrăznim, drept aceea, pururea și știm că, până viețuim în trup, străini sântem de la Domnul.

7. (Că prin credință umblăm, iară nu prin vedere).

8. Iară nădăjduim și voim mai bine să ne înstrăinăm de trup și să lăcuim la Domnul.

9. Pentru aceea ne și nevoim, ca, ori de față fiind, ori nemernicind, să fim bine plăcuți Lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne arătăm înaintea judecării lui Hristos, ca să ia fieștecine ceale ce au făcut în trup, ori bune, ori reale.

11. Știind, dară, frica Domnului, pre oameni îndemnăm; iară lui Dumnezeu arătați sântem și nădăjduiesc că și întru cunoștințele voastre arătați sântem.

12. Că nu ne lăudăm iarăși pre noi înaintea voastră, ci prilej vă dăm voao ca să vă lăudați pentru noi; ca să aveți spre ceia ce să laudă în față, iară nu în inimă.

13. Că ori de ne răpim cu mintea lui Dumnezeu, ori de sântem așezați cu mintea, voao sântem.

14. Că dragostea lui Hristos ne strânge pre noi,

15. Carii judecăm aceasta. Că, de au murit unul pentru toți, iată, dar, toți au murit. Și pentru toți au murit, ca cei ce viiază să nu mai viiaze șieși, ci Celui ce au murit pentru ei și au înviiat.

16. Pentru aceea, noi de acum pre nimenea

nu știm după trup; și de am și știut pre Hristos după trup, iară de acum nu-L mai știm.

17. Deci, dară, oricarele easte întru Hristos, făptură noao easte. Ceale vechi au trecut,*

*Isaia 43, 19

18. Și toate de la Dumnezeu, Carele ne-au împăcat pre noi Luiși prin Iisus Hristos și ne-au dat noao slujba împăcării.

Apoca. 21, 5

19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos, Carele au împăcat lumea Luiși, nesocotindu-le lor păcatele lor, și au pus întru noi cuvântul împăcării.

20. Drept aceea, în locul lui Hristos vă rugăm, ca cum Dumnezeu v-ar ruga prin noi; rugămu-vă, în locul lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu!

21. Că pre Cel ce nu au cunoscut păcatul, pentru noi păcat l-au făcut, ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu întru Dânsul.

CAP 6

Îi îndeamnă să nu să lenevească cu darul cel luat, arătând cât s-au nevoit ca să se facă slujitoriu ales lui Dumnezeu și dojenindu-i să se ferească de ospățul și împreunarea necredincioșilor.

1. **N**ară împreună lucrând, vă și rugăm ca să nu luoți voi darul lui Dumnezeu în deșert.

2. **C**ă zice:* „În vream priimită te-am ascultat și în zioa mântuirii ț-am ajutat ție”. Iată, acum e vream bine priimită, iată, acum e zioa mântuirii,

*Isaia 49, 8

3.* Întru nimica nedând nici o sminteală, ca slujba noastră să nu să defaime,

*1 Cor. 10, 32

4.* Ci întru toate puindu-ne pre noi înainte, ca slugile lui Dumnezeu, întru multă patimă, în necazuri, în nevoi, în strânsori,

*1 Cor. 4, 1

5. Întru bățai, în temniță, în zărvi, în oste-neale, în privegheri, în posturi,

6. Întru curăție, în știință, întru îndelungă răbdare, în bunătate, întru Duhul Sfânt, în dragoste nefățarnică,

7. Întru cuvântul adevărului, în putearea lui Dumnezeu, prin armele dreptății, ceale de-a dreapta și ceale de-a stânga,

8. Prin mărire și ocară, prin grăire de rău și laudă, ca niște înșelători și adevărați,

9. Ca niște necunoscuți și cunoscuți, ca niște muritori, și, iată, sântem vii, ca niște pedepsiți, și nu omorâți,

10. Ca niște întristați, iară pururea bucurându-ne, ca niște săraci, iară pre mulți îmbogățind, ca nimica având, și toate avându-le.

11. Gura noastră s-au deschis cătră voi, corinteani, inima noastră s-au lărgit.

12. Nu vă strâmtorați întru noi, ci vă strâmtorați în pântecel vostru.

13. Iară aceeași răsplătire (ca unor

fii vă grăiesc), lărgiți-vă și voi.

14. Nu vă înjugareți într-alt jug cu cei necredincioși, că ce împărtășire are dreptatea cu fărădelege? Sau ce împreunare are lumina cu întunecatul?

15. Sau ce unire are Hristos cu Veliar? Sau ce parte easte credinciosului cu cel necredincios?

16. Sau ce însoțire easte besearicii lui Dumnezeu cu idolii? Că voi sânteți besearica lui Dumnezeu celui viu, precum au zis Dumnezeu că: „Voiu lăcui întru ei și voiu umbla și voiu fi lor Dumnezeu, și aceia vor fi Mie norod”.

Isaia 17. Pentru aceea: „Ieșiți din mijlocul lor, și vă osăbiți, zice Domnul, și de necurat să nu vă atingeți și Eu voiu priimi pre voi.

Ierem. 31, 9 18. Și voiu fi voao Tată, și voi veți fi Mie fii și feate”, zice Domnul Atotțiatoriul.

CAP 7

Arată Apostolul cu câtă dragoste cuprinde pre corinteani și câtă bucurie au luat în năcazurile sale ceale mari pentru îndreptarea vieții lor și cât bine au adus întristarea, carea luoasă din cartea sa.

1. eci, aceste făgăduințe având, iubitorilor, să ne curățim pre noi de toată spurcăciunea trupului și a sufletului, făcând sfințenie întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pre noi. Pre nimenea nu am năpăstuit, pre nimenea nu am stricat, pre nimenea nu am înșelat,

3. Nu spre osândă zic, că am zis mai înainte că în inimile noastre sânteți, ca împreună să mărim și împreună să viem.

4. Multă-mi easte îndrăznirea cătră voi, multă-mi e lauda pentru voi, umplutu-m-am de mângăiare, prea multă bucurie am întru tot necazul nostru.

5. Că, venind noi în Machidoniia, nici o odihnă nu au avut trupul nostru, ci în toate am fost necăjiți, din afară războaie, dinlăuntru teameri.

6. Ci Cel ce mângăie pre cei smeriți, mângăiatu-ne-au pre noi Dumnezeu cu venirea lui Tit.

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mângăierea cu carea s-au mângăiat de voi, spuindu-ne noao dorul vostru, plânsul vostru, dragostea voastră spre mine, cât eu foarte m-am bucurat.

8. Că, de v-am și întristat pre voi prin carte, nu-mi pare rău, măcar de-mi părea rău; că văz că acea carte măcar de v-au și întristat până la o vreamă.

9. Acum mă bucur, nu căci v-ați fost

întristat, ci căci v-ați întristat spre pocăință, că v-ați fost întristat după Dumnezeu, ca întru nimica să nu vă păgubiți de cătră noi.

10.* Că întristarea, carea e după Dumnezeu, pocăință spre mântuire fără de păreare de rău lucrează; iar întristarea lumii moarte lucrează. *1 Petr. 2, 19

11. Că, iată, aceasta singură, căci după Dumnezeu v-ați întristat voi, câtă nevoință au făcut întru voi? Dar încă răspuns, încă mânie, încă frică, încă dor, încă râvnă, încă izbândă, întru toate v-ați arătat pre voi curați a fi întru acest lucru.

12. Iară de am și scris voao, nu pentru cel ce au făcut strâmbătate, nici pentru cel ce au pățit strâmbătate, ci ca să se arate la voi nevoința noastră, carea easte pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

13. Pentru aceasta ne-am mângăiat de mângăierea voastră. Iar mai mult ne-am bucurat de bucuriia lui Tit, că s-au odihnit sufletul lui de cătră voi toți.

14. Că de ce m-am lăudat înaintea lui pentru voi nu m-am rușinat, ci precum toate întru adevăr le-am grăit voao, așa și lauda noastră, carea au fost cătră Tit, adevărată au fost.

15. Și inima lui mai de prisosit easte spre voi, aducându-și aminte de ascultarea voastră, a tuturor, în ce chip cu frică și cu cutremur l-ați priimit pre el.

16. Drept aceea, mă bucur că de toate am nădeajde spre voi.

CAP 8

Îi îndeamnă a da milostenie săracilor celor din Ierusalim, cu inimă bună, cu lauda machidoneanilor și cu pilda lui Hristos dojenindu-i, ca ce au început de demult aceea acum după puțință fieștecăruia să facă și laudă slujitorii săi, pre carii trimite să o culeagă.

1. ară vă facem voao, fraților, știre de darul lui Dumnezeu cel dat în besearicile Machidonie,

2. ă întru multă ispită de necaz prisosința bucuriei și sărăciia lor cea adâncă au sporit spre bogăția bunătăților.

3. Că după putearea lor (mărturisesc însumi) și preste puțință voioși au fost.

4. Cu multă rugăminte rugându-ne pre noi, ca să luom darul și împărtășirea slujbei cea cătră sfinți.

5. Și nu precum aveam nădeajde, ci singuri pre sine s-au dat întâiu Domnului și noao, prin voia lui Dumnezeu.

6. Să îndemnăm pre Tit, ca, precum mai înainte au început, așa să și săvârșască întru voi și darul acesta.

7. Și, precum întru toate prisosiți, cu credința și cu cuvântul și cu știința și cu toată nevoința și cu dragostea voastră

cătră noi, așa și întru acest dar să prisosiți.

8. Nu ca cum aş porunci grăiesc, ci prin nevoița altora, și adeverița dragostei voastre dovedind.

9. Că știți darul Domnului nostru Iisus Hristos, că pentru voi au sărăcit, bogat fiind, ca voi cu sărăciia Lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat întru aceasta vă dau, că aceasta este voao de folos, carii nu numai a face, ci și a vrea ați început de an.

11. Iară acum și a face pliniți, ca precum v-au fost îndemnarea a vrea, așa să vă fie și a plini dintru ceale ce aveți.

12. Că, de este voia gata, după cât are cineva, este priimită, iară nu după cât nu are.

13. Că nu ca să fie altora răpaos, iară voao necaz, ci dintru întocmire în vremea de acum, ca prisosița voastră să plinească lipsa aceloră:

14. Ca și prisosița aceloră să plinească lipsa voastră, ca să fie întocmire.

*Ieșire 15. Precum este scris: „Celui cu multul nu
16, 18 i-au prisosit, și celui cu puținel nu i-au lipsit”.

16. Iară mulțamită lui Dumnezeu, Celui ce au dat aceastași nevoița pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci îndemnarea aceaea o au priimit, și fiind mai sârguitoriu de bunăvoie au ieșit la voi.

18. Și am trimis împreună cu el și pre fratele, a căruia laudă întru Bunăvestire este prin toate besearicile.

19. Și nu numai aceasta, ci și hirotonit este de besearici să fie soție călătoriei noastre cu darul acesta, care să slujească de noi spre mărirea lui Dumnezeu și spre îndemnarea voastră.

Rom. 20. Ferindu-ne de acesta, ca să nu ne hulească
12, 17 pre noi cineva întru această îndestulată strânsură mare, ce să slujească de noi.

21. Că gândim ceale bune, nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Trimis-am împreună cu ei și pre fratele nostru, pre carele l-am ispitit întru multe, de multe ori, că este nevoitoriu, iară acum cu mult mai nevoitoriu pentru nădeajdea cea multă spre voi.

23. Și ori pentru Tit, soț mie este și întru voi împreună-lucrătoriu; ori pentru frații noștri, apostolii besearicilor sânt, mărirea a lui Hristos.

24. Drept aceaea, arătarea dragostei voastre și a laudei noastre pentru voi spre dânșii să o arătați, înaintea feații besearicilor.

CAP 9

Mearge îndemnând spre milostenie tocma și de prisosit a da. Dojenindu-i ca pentru aceasta să nu să teamă de sărăcie, ci să crează întru dumnezeiasca grijă, și multe roduri ale milosteniei însemnează.

1. ncă pentru slujba cea cătră sfinți preste măsură este a scrie voao.

2. Că știu bunăvoiața voastră, cu carea pentru voi mă laud cătră machidoneani, că Ahaiia s-au gătit din anul trecut, și râvna cea din voi foarte pre mulți au îndemnat.

3. Și am trimis pre frații, ca să nu fie deșartă lauda noastră de voi în partea aceasta, ca (precum am zis) să fiți gata.

4. Ca nu cumva, de vor veni împreună cu mine machidoneanii și de vor afla pre voi negata, să ne rușinăm noi (ca să nu zicem voi, în statul acesta al laudei).

5. Drept aceaea, de lipsă a fi am gândit a îndemna pre frați ca să meargă mai înainte la voi și să gătească blagoslovenia voastră cea mai înainte făgăduită, ca să fie aceaea gata așa ca o blagoslovenie, iară nu ca o lăcomie.

6. Iară aceasta zic: Cel ce seamănă puțin puțin va și secera, iară cel ce seamănă întru blagoslovenie întru blagoslovenie va și săcera.

7. Fieștecarele, precum să îndură cu inima, nu dintru părare de rău sau de silă;* că pre dătătoriu de bunăvoie iubească Dumnezeu.

*Sira.
35, 10

8. Și putearnic este Dumnezeu să înmulțască tot darul întru voi, ca întru toate pururea toată îndestularea să aveți și să prisosiți spre tot lucrul bun.

9. Precum este scris: „Împărțit-au, dat-au săracilor. Dreptatea Lui rămâne în veac”.

*Psalm
111, 8

10. Și Cel ce dă sămânță sămânătoriu să vă dea și pâine de mâncare și să înmulțască sămânța voastră și să crească roadele dreptății voastre.

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată adevericuinea, carea lucrează prin noi, mulțamită lui Dumnezeu.

12. De vreme ce deregătoriia slujbei aceștia nu numai plinească lipsele sfinților, ci și prisosească prin multe mulțemite lui Dumnezeu.

13. (Prin adevेरirea slujbei aceștia mărind pre Dumnezeu întru plecăciunea mărturisirei noastre, spre Bunăvestirea lui Hristos și întru bunăvoiața împreunării cătră dânșii, și cătră toți).

14. Și cu rugăciunea lor pentru voi, carii poftesc de la voi, pentru darul lui Dumnezeu cel de prisosit întru voi.

15. Iară mulțamită lui Dumnezeu pentru darul Lui cel nespus.

CAP 10

Înceape a-și arăta putearea sa și ostenealele sale pentru Hristos, împotriva apostolilor celor mincinoși, carii, apăsindu-l și ca pre un nebăgat în samă vestindu-l, împiedeca rodul propoveduirii lui.

1. i însumi eu, Pavel, vă rog pre voi, prin blândețele și liniștea lui Hristos, carele de față sânt smerit între voi. Iară nefiind la voi, îndrăznesc spre voi.

2. Și vă rog pre voi ca, și de față fiind, să nu îndrăznesc cu îndrăznirea cu carea gândesc să îndrăznesc împotriva unora, carii ne socotesc pre noi că umblăm după trup.

3. Că, în trup umblând, nu ne oștim trupeaște.

4. (Că armele oștirii noastre nu sânt trupești, ci puternice lui Dumnezeu, spre stricarea zidurilor),

5. Cu care surpăm izvodirile minții, și toată înălțarea carea să rădică împotriva științii lui Dumnezeu, și robim toată mintea spre ascultarea lui Hristos,

6. Și gata avem a pedepsi toată ascultarea, când să va plini ascultarea voastră.

7. Căci la ceale din față vă uitați? De să nădăjduiaște cineva că easte a lui Hristos, aceasta să gândească iarăși dintru sine, că, precum el easte a lui Hristos, așa și noi a lui Hristos sântem.

8. Că de mă voi și lauda ceva mai mult de putearea noastră, carea ne-au dat Domnul noao spre zidire, iară nu spre răsipirea voastră, nu mă voi rușina,

9. Ci ca să nu mă arăt ca cum v-aș spăria pre voi prin scrisori.

10. (Pentru că, zic ei, cărțile sânt greale și tari, iară venirea trupului easte slabă și cuvântul defăimat).

11. Aceasta să socotească unul ca acela, că, în ce chip sântem, cu cuvântul prin cărți nefiind de față, întru acest chip sântem și de față cu fapta.

12. Că nu cutezăm să ne amestecăm sau să ne asemănăm cu unii carii să laudă pre sine singuri; ci aceia, între sine pre sine măsurându-să și asemănându-să pre sine loruși, nu pricep.

13. Iară noi nu ne vom lauda întru ceale ce sânt preste măsură, ci după măsura îndreptariului cu care ne-au măsurat noao Dumnezeu măsură a agiunge și până la voi.

14. Că nu ca cum nu am fi ajuns la voi mai mult ne întindem pre noi, că și până la voi am ajuns cu Bunăvestirea lui Hristos.

15. Nu întru ceale preste măsură laudându-ne întru osteneale străine, ci având nădeajde că, adăogându-să credința voastră, ne vom mări întru voi, după îndreptarea noastră, de prisosit,

16. Ca și în părțile ceale mai departe de voi să propoveduim, ca să nu ne laudăm întru îndreptare streină din ceale gata.

Ieremie 17. Iară cel ce să laudă, întru Domnul să se laude.

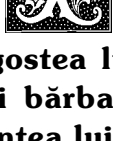
1 Cori. 18. Că nu cel ce să laudă pre sine easte ales, 1, 31 ci pre carele laudă Domnul.

CAP 11

Pentru apostolii cei mincinoși, carii răzvretea propoveduirea lui Pavel, temându-să în Corint, arată

pentru ce nici un ajutoriu de la ei nu au luat. După aceea, ca să areate că mai mult trebuie să-i crează lui decât altora, numără laudele sale, și mai întâiu supărările carele au răbdat propoveduind credința lui Hristos, și ostenealele și grijile.

1. ncă de ați fi suferit puțin neînțelepția mea, ci tot să mă suferiți!

2. Că vă iubesc pre voi cu mare dragostea lui Dumnezeu, că v-am logodit unui bărbat, fecioară curată să vă puiu înaintea lui Hristos.

3. Ci mă tem* ca nu cumva, precum șearpele au înșălat pre Eva cu vicleşugul său, așa să se strice și mințile voastre de cătră adevărta cea întru Hristos. *Facer. 3, 4

4. Că de ar veni cineva să propoveduiască pre alt Iisus, pre carele nu am propoveduit, sau de ați lua alt duh, care nu ați luat, sau altă Evanghelie, carea nu ați priimit, bine l-ați suferi.

5. Că socotesc cum că cu nimic nu sânt mai de jos decât apostolii cei mai mari.

6. Că de sânt și prost cu cuvântul, iară nu cu știința; ci pretutindinea am fost arătați întru toate la voi.

7. Au, doară, păcat am făcut smerindu-mă pre mine, ca voi să vă înălțați? Că în dar am propoveduit Evangheliia lui Hristos voao?

8. Alte besearici am jefuit, luând de cheltuială, ca să vă slujesc voao; și venind la voi și fiind lipsit, nimăru nu am făcut supărare.

9. Că lipsa mea o au plinit frații carii venisă de la Machidoniia, și întru toate m-am păzit pre mine voao fără de supărare și mă voiu păzi.

10. Easte adevărul lui Hristos întru mine, că lauda aceasta nu să va opri de mine în laturile Ahaiei.

11. Pentru ce? Pentru că, doară, nu vă iubesc pre voi? Dumnezeu știe.

12. Iară de fac, încă voi face, ca să taiu pricina celor ce poftesc pricină, ca întru ceaea ce să laudă să se afle ca și noi.

13. Că de acest fealiu sânt apostolii cei mincinoși, lucrători, înșălători, închipuindu-să în chipul apostolilor lui Hristos.

14. Și nu e minune că însuși satana să preface în îngerul luminei.

15. Nu easte, dară, lucru mare de să prefac și slujitorii lui ca slujitorii dreptății, a căroră sfârșit va fi după faptele lor.

16. Iară zic, ca să nu mă socotească cineva că sânt fără de minte; iară de nu, priimiți-mă măcar ca pre un neînțelept, ca puțin ceva să mă laud și eu.

17. Iară ce grăiesc nu grăiesc după Domnul,

ci ca întru neînțelepție în statul acesta al laudei.

18. De vream ce mulți să laudă după trup, și eu mă voi lauda.

19. Că bucuroși suferiți pre cei neînțelepți, fiind voi înțelepți.

20. Că suferiți de vă supune cineva robiei, de vă mănâncă cineva, de vă ia cineva, de să înalță cineva, de vă bate cineva preste obraz.

21. Defăimându-vă, zic, ca cum noi am fi neputincioși. Întru ce îndrăznește cineva (întru neînțelepție, zic), îndrăznesc și eu.

22. De sânt evrei, și eu; de sânt israilteani, și eu; sămânța lui Avraam de sânt, și eu.

23. De sânt slugi a lui Hristos (nu ca un înțelept grăiesc), mai ales eu; întru osteneale mai mult, în bătai preste măsură, în temniță mai mult, în morți de multe ori.

24. De la jidovi, de cinci ori* câte patruzeci fără una am luat.

2 Leage 25. De trei ori cu toiage am fost bătut. O
25, 3 dată am fost împroșcat cu pietri, de trei ori
*Fapt. s-au sfărmat corabiia cu mine, o noapte și
16, 22 o zi întru adânc am petrecut.

14, 18 26. În călătorii adease, cu primejdii în ape,
27, 41 în năcazuri de cătră tâlhari, în necazuri de
cătră neam, în necazuri de cătră păgâni, în
nevoi în cetăți, în nevoi în pustie, cu
primejdie în mare, în nevoi între frații cei
mincinoși;

27. În osteneale și în supărare, în privegheri de multe ori, în foame și în seate, în posturi de multe ori, în frig și în golătate.

28. Fără de ceale din afară; năvălire asupra mea în toate zilele și grije de toate besericile.

29. Cine e neputincios, și eu să nu fiu neputincios? Cine să smintească, și eu să nu mă aprinz?

30. De mi să cade să mă laud, de neputințele mele mă voi lauda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce easte binecuvântat în veaci, știe că nu minț.

Facer. 32. În Damasc, mai-marele norodului a lui
[Fapte] Areta, împăratul, păzea cetatea Damascului,
9, 24 vrând să mă prinză.

33. Și pre o fereastră întru o coșniță m-am slobozit preste zid și am scăpat din mâinile lui.

CAP 12

Povestează vedeniile ceale ce i să făcusă mai înainte de patrusprăzece ani, și de îmbolditura trupului ce i s-au dat, arătând că l-au silit să se laude, macar că trebuia să-l laude ei, pentru facerile de bine ce au luat de la el, pentru a cărora mântuire îi gata a

să și jârtui. Ci să teame ca nu venind la ei să afle careva împărecheați și cu alte încă sminteale învăluți.

1. nsă a mă lauda nu-mi easte de folos, că voi veni întru vedeniile și descoperirile Domnului.

2.* Știu pre un om întru Hristos, mai înainte *Facer. 9, 2
cu patrusprăzece ani (au în trup, nu știu, au afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe), că s-au răpit unul ca acela până la al treilea ceriu.

3. Și știu pre acela om (au în trup, au afară de trup, nu știu, Dumnezeu știe),

4. Că s-au răpit în raiu și au auzit cuvinte ascunsă, care nu easte slobod omului a le grăi.

5. Pentru unul ca acela mă voi lauda, iară de mine nu mă voi lauda, fără numai întru neputințele mele.

6. Că de voi și vrea să mă laud, nu voi fi fără de minte, că adevărul voi grăi, iară las, ca să nu cugete cineva de mine mai mult decât veade sau aude ceva de la mine.

7. Și pentru mulțimea descoperirilor, ca să nu mă înalț, datu-mi-s-au mie îmbolditoriu trupului îngerul satanii, ca să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.

8. Pentru care lucru, de trei ori pre Domnul am rugat ca să-l delunge de la mine.

9. Și mi-au zis mie: „Destul easte ție darul Mie; că putearea Mea întru neputințe să face desăfârșită”. Cu dulceață, dară, mă voi lauda mai mult întru neputințele mele, ca să lăcuiască întru mine putearea lui Hristos.

10. Pentru aceea, mă bucur întru neputințe, întru defăimări, în nevoi, în goane, întru strâmtori pentru Hristos, căci, când slăbesc, atunci sânt tare.

11. Făcutu-m-am fără de minte laudându-mă, voi m-ați silit, că eu trebuia să mă laud de la voi, că nimica nu sânt mai de jos decât apostolii cei mai mari, măcar că nimica sânt.

12. Că seamnele apostolului s-au făcut întru voi, întru toată răbdarea, prin seamne și minuni și puteri.

13. Că de easte aceea, pentru carea să fiți mai de jos decât alte besericici? Fără numai că eu nu v-am făcut supărare? Iertați mie nedreptatea aceasta.

14. Iată, a treia oară cu aceasta gata sânt a veni la voi, și nu voi supăra pre voi, că nu caut ale voastre, ci pre voi; Că nu sânt deatori fiii să agonisească părinților, ci părinții fiilor.

15. Iară eu cu dulceață voi cheltui și mă voi cheltui și pre mine pentru sufletele voastre, măcar că, mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sânt iubit de voi.

16. Ci, fie! Eu nu v-am îngreoiat pre voi, ci, fiind isteț, cu meșteșug v-am prins pre voi.

17. Au, doară, prin cineva din cei ce i-am trimis la voi v-am jefuit pre voi?

18. Rugat-am pre Tit și împreună cu el am trimis pre fratele. Au, doară, v-au jefuit Tit? Au nu cu un duh am umblat? Au nu pre aceleași urme?

19. Au iară vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? Înaintea lui Dumnezeu întru Hristos grăim, și acestea toate, iubiții miei, pentru a voastră zidire.

20. Că mă tem ca nu cumva, deaca voi veni, să vă aflu precum nu voiesc, și eu să mă aflu voao precum nu voiți, să nu cumva să fie prigoniri,* pizme, mânie, sfezi, clevețe,

*2 Leage

19, 15 șoapte, sumeții, netocmire.

Mate.

18, 16

Ioan

8, 17

Evrei

5 [10], 28

21. Ca nu, iară, deaca voi veni, să mă smerească Dumnezeul meu la voi, și voi plânge pre mulți carii au păcătuit mai înainte și nu s-au pocăit de necurăție și de curvie și de spurcăciunea carea au făcut.

CAP 13

Cu certare să laudă celor ce au păcătuit ca să-i chiiame la pocăință, ca nu venind la ei să se silească a-i certa greu, cu puterea cea dată de la Hristos, a Cării virtute ar trăbui în sineși cu adevărat a o cunoaște și adaoge îndemnare de obște, și închinăciunea.

1. **N**ată, a treia oară cu aceasta viu la voi, în gura a doao și a trei mărturii va sta tot cuvântul.

2. **A**m zis mai înainte, și a doao oară zic mai înainte, ca cum aș fi fost de față la voi, și acum, nefiind de față, scriu celor ce mai înainte au păcătuit, și altora tuturor, că, de voi veni iarăși, nu voi răbda.

3. De vreame ce căutați adevărirea lui Hristos,

Celui ce grăiaște întru mine, Carele întră voi nu easte neputincios, ci puternic întră voi,

4. Că, de S-au și răstignit dintru neputință, iară viu easte din puterea lui Dumnezeu, pentru că și noi sântem neputincioși întră El, ci vom fi vii împreună cu El, din puterea lui Dumnezeu spre voi,

5. Pre voi înșivă vă ispitiți, de sânteți întră credință, pre voi înșivă vă adeveriți. Au nu vă cunoașteți pre voi, că Iisus Hristos easte întră voi? Fără numai de sânteți doară netreabnici.

6. Ci nădăjduiesc că veți cunoaște că noi nu sântem netreabnici.

7. Iară mă rog lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău, nu ca să ne arătăm noi lămuriți, ci ca să faceți voi binele, iară noi ca niște netreabnici să fim.

8. Că nu putem ceva împotiva adevărului, ci pentru adevăr.

9. Că ne bucurăm când noi sântem slabi, iară voi sânteți tari. Iar pentru aceasta ne și rugăm, ca voi să fiți desăvârșit.

10. Pentru aceaea, acestea scriu nefiind de față la voi, ca fiind de față să nu lucrez mai aspru făcând după puterea carea mi-au dat mie Domnul spre zidire, iar nu spre stricare.

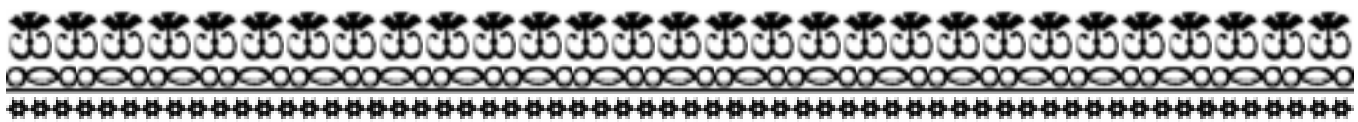
11. Deci, fraților, bucurați-vă, fiți desăvârșit, mângăiați-vă, una să gândiți, pace să aveți, și Dumnezeul dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Închinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă, închină-să voao sfinții toți.

13. Darul Domnului Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împreunarea Sfântului Duh cu voi, cu toți! Amin.

Cătră corinteani a doao carte s-au scris din Filipii Machidonei, prin Tit și prin Luca.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRĂ GALATEANI

Cuvânt înainte

N în ce vreme s-au scris cartea aceasta nu să știe, însă, cum să mai pare, s-au scris mai înainte decât Cartea cea dintâiu cătră corinteani scrisă, în carea, în capul 16, îndeamnă pre corinteani ca să adune milă pentru sfinții cei de la Ierusalim, în ce chip au rânduit, și în besearicile Galatiei.

Pricina pentru ce au scris Pavel această carte au fost că pre galateani, după ce s-au întors la credință, niște apostoli mincinoși din jidovi i-au amăgit cu învățături reale, făcându-i ca să creadă cum că trebuie să ție Leagea lui Moisi. Deci, fiindcă amăgitorii aceia zicea cum că Pavel, de la carele galateanii luoasă învățătura credinții, nu easte apostol, ci numai ucenic apostolilor, și învățătura lui easte osăbită de a apostolilor, pentru aceea Pavel întru această carte spune ceale ce s-au făcut la Antiohia între el și între Petru, pre carele amăgitorii îl aducea, ca cum una cu ei ar învăța, și atâta au făcut amăgitorii aceia, cât mulți dintre galateani s-au tăiat împrejur, care lucru era foarte rea pildă, de vreme ce acel jug nesuferit (adecă Leagea lui Moisi) îngrozea pre păgâni și-i oprea a veni la credință.

Pentru aceea, Apostolul Pavel au scris această carte, întru carea osăndește acea rea învățătură, ca mai încolo spre puiarderea besearicilor să nu să lătasă, și-și arată apostoliia sa, cum că de la Însuși Dumnezeu easte, nu-i cum bârfea amăgitorii aceia, ținearea Legii Vechi și obiceiurile ei ca niște lucruri de nici un folos le lapadă, strică hulele apostolilor, celor mincinoși, pomenește ceale ce s-au fost făcut la Antiohia și multe necuviințe, care să vârăsă la galateani, le osăndește.

CAP 1

Ceartă Apostolul pre galateani că au suferit a să desmânta de cătră adevărul carele îl luoasă de la el, fiindcă numai acesta trebuie să se ție, carele nu de la om, ci prin arătarea lui Hristos îl luoasă, și, după aceea, cu atâta sârguință îi învățasă pre ei, cu câtă mai înainte, ci sta împotivă, adăogând în ce chip l-au osebit pre el Dumnezeu spre propoveduire.

1. **N** Pavel, apostolul (nu de la oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos și prin Dumnezeu Tatăl, Carele L-au înviiat pre El din morți),

2. Și toți frații, carii sânt împreună cu mine, besearicilor Galatiei:

3. Dar, voao, și pace de la Dumnezeu Tatăl, și de la Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Carele S-au dat pre Sâne pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintru acest veac rău, după voia lui Dumnezeu și a Tatălui nostru,

5. Căruia easte mărirea în veacii veacilor.

Amin.

6. Miru-mă că așea de curând vă mutați, de la cel ce v-au chemat pre voi prin darul lui Hristos la altă Evanghelie,

7. Ci nu easte altă, fără numai sânt oarecarii carii vă turbură pre voi și vor să strămute Evangheliia lui Hristos.

8. Ci măcar și noi sau înger din ceriu de va propovedui voao afară de ce am propoveduit voao, anatema să fie!

9. Precum am zis mai înainte, și acum iară zic: De va propovedui voao cineva afară de ceaea ce ați luoat, anatema să fie!

10. Că, acum, pre oameni să ascultați îndemn, au pre Dumnezeu? Au caută să plac oamenilor? Că de aș plăcea încă oamenilor, nu aș fi slugă lui Hristos.

1 Cor. 11. Iară spui voao, fraților, că Evangheliia cea vestită de mine nu easte după om.

Efese. 12. Că nici eu de la om o am luat aceasta, nici m-am învățat, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit de viața mea oarecând întru jidovime, că preste măsură goneam besearica lui Dumnezeu și o stricam pre ea.

14. Și spoream întru jidovime mai mult decât cei de o vârstă cu mine în neamul meu, foarte răvnitoriu fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Iară când bine au voit Dumnezeu, Cel ce m-au ales din pântecel maicii mele și m-au chemat prin darul Său,

16. Ca să areate pre Fiiul Său întru mine, ca să-L propoveduiesc pre El între neamuri, îndatăși nu m-am lipit de trup și de sânge,

17. Nici m-am dus în Ierusalim la apostolii cei mai nainte decât mine; ci m-am dus în Araviia și iară m-am întors în Damasc.

18. Apoi, după trei ani, m-am suit în Ierusalim, să văz pre Petru, și am rămas la el cincisprăzece zile.

19. Iară pre altul din apostoli nu am văzut, fără numai pre Iacov, fratele Domnului.

20. Iară ceale ce scriu voao, iată, înaintea lui Dumnezeu, că nu minț.

21. După aceea, am venit în laturile Siriei și a Chilichiei.

22. Și eram necunoscut cu fața besearicilor Iudeii, celor întru Hristos.

23. Ci numai auzea că cel ce ne gonea pre noi oarecând acum propoveduiaște credința, carea oarecând o pierdea;

24. Și marea întru mine pre Dumnezeu.

CAP 2

Pavel, pururea slobod, au învățat întră limbi adevărul Evangheliiei, cunoscând aceasta apostolii cei dintâiu, și nimica la aceasta adăogând, ci pre Pavel întru soție priimindu-l, carele, înfruntând pre Chifa, arată că nu din faptele Legii să va îndrepta cineva, ci prin credință întru Hristos.

1. poi, după patrusprezece ani, iară m-am suit în Ierusalim cu Varnava împreună, luând și pre Tit cu noi.

2. Și m-am suit după descoperire și le-am spus lor Evangheliia, carea propoveduiesc în neamuri. Iară deosebi celor mai aleși, ca nu cumva să alerg în deșert sau să fiu alergat.

3. Ci nici Tit, carele era cu mine, e-

lin fiind, nu au fost silit să se taie împrejur.

4. Iară pentru frații cei mincinoși ce venisă, carii întrase pre ascuns să iscodească slobozeniia noastră carea avem în Hristos Iisus, ca pre noi să ne supuie robiei,

5. Căroră nici cât e un ceas nu ne-am plecat a ne supune, ca adevărul Evangheliiei să rămâie la voi.

6. Iară de cătră cei ce să socotea a fi ceva (în ce chip oarecând era) nu osăbesc,* Dumnezeu fața omului nu priimește, că cei ce să socotea a fi ceva nimic mai mult nu mi-au adaos,

7. Ci încă împrotivă, văzând că mi s-au încredințat mie Bunăvestirea netăierii împrejur, precum lui Petru a tăierii împrejur,

8. Că cel ce au lucrat împreună cu Petru spre apostoliia tăierii împrejur lucrat-au și împreună cu mine întră neamuri;

9. Și cunoscând darul cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, carii să socotea că sânt stâlpi, mi-au dat mie și Varnavei dreapta împărțășirei, ca noi la păgâni, iară ei la tăierea împrejur.

10. Numai ca să ne aducem aminte de cei lipsiți, carea m-am și nevoit a face.

11. Iară când au venit Petru în Antiohiia, în față i-am stătit împrotivă, că era vreadnic de înfruntare.

12. Că mai înainte de ce au venit oarecarii de la Iacov, cu păgânii mânca; iară deaca au venit, să ferea și să osăbea temându-să de cei ce era din tăierea împrejur.

13. Și făcea fățarnicie cu dânsul și ceialalți jidovi, cât și Varnava s-au lipit de fățarniciia lor.

14. Ci, deaca am văzut că nu umblă cu dreptate după adevărul Evangheliiei, am zis lui Petru înaintea tuturor: „Deaca tu, fiind jidov, ca păgânii viețuiești, iară nu ca jidovii, pentru ce sâlești pre păgâni să ție jidoveaște?”

15. Noi sântem din fire jidovi, iară nu din neamuri păcătoși.

16.* Știind că nu să îndreptează omul din faptele Legii, ci numai prin credința lui Iisus Hristos, și noi am crezut în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credința lui Hristos, și nu din faptele Legii, că nu să va îndrepta din faptele Legii tot trupul.

17. Iară deaca căutând să ne îndreptăm întru Hristos ne aflăm și înșine păcătoși, au, doară, Hristos easte slugă păcatului? Să nu fie!

18. Că deaca ceale ce am stricat, acealea iară le zidesc, călcătoriu de poruncă pre mine mă adeverez.

19. Că eu, prin Leage, Legii am murit, ca să viez lui Dumnezeu.

20. Cu Hristos împreună m-am răstignit; iară viez, nu de acum eu, ci viiază întru mine Hristos, iară ce viez acum în trup prin cre-

*2 Leage

10, 17

Iov

34, 19

Sirah

6, 8

Fapte

10, 34

Roma.

2, 11

Efesea.

6, 9

Colos.

3, 25

1 Petr.

1, 17

*Rom.

3, 20

dința Fiiului lui Dumnezeu viez, Carele m-au iubit și S-au dat pre Sine pentru mine.

21. Nu lapăd darul lui Dumnezeu, că de easte dreptatea prin Leage, Hristos, dară, în deșert au murit.

CAP 3

Precum lui Avraam, așa și următorilor, nu din faptele Legii, ci din credința cea întru Hristos S-au dat Duhul Sfânt, iară cei supuși Legii, nimene plinind Leagea easte blăstămat, ci acest blăstăm, luându-l Hristos pre Sine, pre noi de el ne-au izbăvit, iară făgăduințele ceale făcute lui Avraam prin credință să plinesc, macar că Leagea atunci s-au fost dat ca o povață, carea nu putea îndrepta.

1. , fără de minte galateani, cine v-au amăgit să nu vă plecați adevărului? Căra mai înainte vă era scris Iisus Hristos înaintea ochilor, între voi răstignit.

2. Aceasta voiesc numai să știu de la voi: Din faptele Legii ați luat Duhul, au din auzul credinții?

3. Așa de nebuni sânteti? Începând cu Duhul, acum în trup sfârșiți?

4. Atâtea ați pățimit în zădar, de e și în zădar.

5. Deci, dară, Cel ce vă dă voao Duhul și lucrează întru voi puteri, oare din faptele Legii, au din auzul credinții?

Face. 6. Precum Avraam au crezut lui Dumnezeu, și s-au socotit lui spre dreptate.

Roma. 7. Să știți, dară, că cei ce sânt din credință, aceia sânt fiii lui Avraam.

Iacov 8. Iară văzind mai înainte Scriptura că din credință îndreptează Dumnezeu pre neamuri,

Facer. mai înainte au vestit lui Avraam că: „Să vor blagoslovi întru tine toate neamurile”.

Sirah 9. Pentru aceea, cei ce sânt din credință să vor blagoslovi împreună cu credinciosul Avraam.

*2 Leage 10. Căci câți sânt din faptele Legii supt blăstăm sânt, că scris easte: „Blăstămat easte tot cel ce nu va rămânea întru toate ceale scrise în cartea Legii, ca să le facă pre eale”.

11. Iară cum că nu să îndreptează nimenea înaintea lui Dumnezeu, prin Leage, arătat easte* că dreptul din credință va fi viu.

Ava. 12. Iară Leagea nu easte din credință, ci omul, carele va face acealea, va fi viu într-însele.

Roma. 13. Hristos pre noi ne-au răscumpărat din blăstămul Legii, făcându-Să pentru noi

*Leviț. blăstăm (că scris easte: „Blăstămat easte tot cel ce spânzură pre lemn”).

*2 Leage 14. Ca să fie întru neamuri blagosloveniia lui Avraam prin Iisus Hristos, ca făgăduința Duhului să luom prin credință.

Evrei 15. Fraților (ca un om zic); că testamântul (a) omului cel întărit, nimenea

15. (a) Diata.

nu-l strică, sau îl mai adaoge.

16. Iară lui Avraam s-au zis făgăduințele și săminției lui. Nu zice: „Și săminției lor”, ca de mulți, ci ca de unul: „Și Săminției tale”, Carele easte Hristos.

17. Și aceasta zic: Rânduiala cea întărită mai înainte de la Dumnezeu întru Hristos, carea după patru sute și treizeci de ani s-au făcut Leage, nu o lapădă, ca să strice făgăduința.

18. Că de easte din Leage moștenirea, mai mult nu easte din făgăduință; iară lui Avraam prin făgăduință i-au dăruit Dumnezeu moștenirea.

19. Ce e, dară, Leagea? Pentru călcarea s-au pus, până când era să vie Sămânța, Căriia era făgăduită, rânduită prin înger, în mâna solitoriului.

20. Iară Solitoriul al unuia nu easte; iară Dumnezeu Unul easte.

21. Au, doară, Leagea easte împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie! Că de ar fi fost dată Leagea, carea să poată învia, adevărat din Leage ar fi dreptatea.

22.* Ci au încuiat Scriptura toate supt păcat, ca făgăduința din credința lui Iisus Hristos să se dea celor ce cred. *Rom. 3, 9

23. Iară mai înainte de venirea credinții, supt Leage eram păziți, încuiați spre credința carea era să se descopere.

24. Pentru aceea, Leagea învățătoare ne-au fost noao spre Hristos, ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iară deaca au venit credința, nu mai sântem supt învățătoriu.

26. Că toți fii a lui Dumnezeu sânteti prin credința cea întru Hristos Iisus.

27.* Că oricâți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat. *Rom. 6, 3

28. Nu easte jidov, nici elin, nu easte rob, nici slobod, nu easte parte bărbătească, nici muierescă, că voi toți unul sânteti întru Hristos Iisus.

29. Iară de sânteti voi a lui Hristos, iată, a lui Avraam sămânță sânteti și după făgăduință moșteani.

CAP 4

Mai înainte de nașterea lui Hristos, jidovii ca niște moșteani încă prunci să ținea supt Leage, ca supt isprăvnicie. Iară să sârguiască a-i chema de supt robiiia Legii, deacă au cu credința priimirea fiiască. Aducându-le aminte cu câtă râvnă, mai înainte pre dânsul, și propoveduirea lui priimisă, și împreună spre aceasta aducând pildă de doi fii a lui Avraam, care însăamna doao legi, prin carea învață că râvnitorii Legii să vor lăpăda de la moștenirea lui Hristos.

1. ară zic: În câtă vreme moșteanul prunc easte, nimic nu să osăbeaște din slugă, macar de easte stăpân tuturor.

2. Ci supt ispravnici și supt păzitori easte, până la vremea cea rânduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci supt stihiiile lumii, eram robiți.

4. Iară deaca au venit plinirea vremii, au trimis Dumnezeu pre Fiiul Său, Cel născut din muiare, Carele S-au făcut supt Leage.

5. Ca pre cei de supt Leage să-i răscumpere, ca să luom priimirea fiiască.

6. Iară căci sânteți fii, au trimis Dumnezeu pre Duhul Fiiului Său în inimile voastre, Carele strigă: „Ava, Părinte!”

7. Pentru aceea, iată, nu mai ești rob, ci fiiu, iară de ești fiiu, și moștean ești lui Dumnezeu, prin Hristos.

8. Ci atunci, necunoscând pre Dumnezeu slujeați celor ce din fire nu sânt dumnezei.

9. Iară acum, după ce ați cunoscut pre Dumnezeu, și mai ales fiind cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iară la ceale slabe și sărace stihii, căroră iară de iznov veți să le slujiți?

10. Zilele păziți, și lunile și vremile și anii.

11. Temu-mă de voi, ca nu cumva în zădar să mă fiu ostenit la voi.

12. Fiți precum sânt și eu, că și eu încă sânt ca voi. Fraților, rogu-vă pre voi, întru nimic nu mi-ați făcut strâmbătate.

13. Iară știți că, prin slăbiciunea trupului, am propoveduit voao întâiu.

14. Și ispita mea, carea era în trupul meu, nu o ați defăimat, nici o ați lăpădat, ci ca pre un înger a lui Dumnezeu m-ați priimit, și ca pre Hristos Iisus.

15. Carea, dară, era fericirea voastră? Că mărturisesc voao că, de ar fi fost cu puțință, ochii voștri scoțindu-i i-ați fi dat mie.

16. Deci, dară, au vrăjmaș m-am făcut voao, grăindu-vă adevărul?

17. Vă răvnesc ei pre voi, cu bine, ci vor să ne osibească pre noi, ca să urmați lor.

18. Iară bine e a urma pururea în lucru bun, și nu numai când sântem de față la voi.

19. Feții miei, pre carii iarăși cu dureare vă nasc, până ce să va închipui Hristos întru voi!

20. Și aș vrea să fiu acum la voi și să-mi schimb glasul meu, că mă îndoiesc de voi.

21. Spuneți-mi, cei ce veți a fi supt Leage, Leagea nu o ascultați?

22. Că scris easte că Avraam doi feciori au avut,* unul din slujnică,** iară altul din cea slobodă.

*Facer. 16, 15
**Facer. 21, 2

23. Ci cel din slujnică după trup s-au născut, iară cel din cea slobodă, după făgăduință.

24. Carii au altă înțelegere, că aceastea sânt doao legi: una din Muntele Sinaii, carea naște spre robie, carea easte Agar;

25. Că Agar Muntele Sinaii easte, în Araviia, și să alătură cu Ierusalimul cest de acum și slujeaște cu fiii săi;

26. Iară Ierusalimul cel de sus slobod easte, care easte mumă noao, tuturor.

27. Că scris easte:* „Veselește-te cea steapă, carea nu naști; glăsuieste și strigă, ceea ce nu ai dureare, că mai mulți sânt fiii ceii lăsate, decât a ceii ce are bărbat”.

*Isaia 54, 1

28.* Iară noi, fraților, după Isaac, fiii făgăduinții sântem.

*Rom. 9, 8

29. Ci, precum atunci cel ce să născușă după trup gonea pre cel duhovnicesc, așa și acum.

30. Dară ce zice Scriptura?* „Scoate pre slujnica și pre feciorul ei, că nu va moșteni feciorul slujnicii, cu feciorul ceii slobode”.

*Facer. 21, 10

31. Drept aceea, fraților, nu sântem feciorii slujnicii, ci a ceii slobode.

CAP 5

Cel ce vrea a să îndrepta din faptele Legii nu easte părtaș darului lui Hristos, în carele nici tăierea împrejur foloseaște, nici netăierea, ci credința cea vie. Îndeamnă, dară, să se ferească de înșelători și să iubească unul pre altul. Că trupul, pururea oștindu-să împotriva sufletului, trage spre lucruri trupești, carele depărtează de împărăția ceriurilor, iară duhul aduce roduri, prin care o dobândim, macar de n-am face faptele Legii.

1. **I**ntru slobozeniia dară, cu carea Hristos pre noi ne-au slobozit stați, și nu vă cuprindeți iarăși cu jugul robiei.

2.* Iată, eu, Pavel, zic voao că, de vă veți tăia împrejur, Hristos nimic voao nu va folosi.

*Fap. 15, 1

3. Și mărturisesc, iarăși, tot omului carele să taie împrejur că deatoriu easte să facă toată Leagea.

4. Înzădarnici v-ați făcut de cătră Hristos, cei ce veți să vă îndreptați prin Leage, din dar ați căzut.

5. Că noi cu Duhul din credință nădeajdea dreptății așteptăm.

6. Că, întru Iisus Hristos, nici tăierea împrejur foloseaște, nici netăierea împrejur, ci credința carea lucrează prin dragoste.

7. Alergați bine, cine v-au oprit să nu vă plecați adevărului?

8. Sfatul acesta nu e de la cel ce v-au chemat pre voi.

9.* Puțin aluoat toată frământătura doapeaște.

*1 Cor. 5, 6

10. Eu am nădeajde de voi întru Domnul că altă nimica nu veți gândi, iară cel ce vă turbură pre voi va purta judecată, ori-

carele va fi.

11. Iară eu, fraților, deaca propoveduiesc încă tăierea împrejur, pentru ce încă pățesc goană? Iată, s-au surpat sminteala crucii.

12. O, de s-ar lepăda afară cei ce vă răzvrătesc pre voi!

13. Că voi la slobozenie v-ați chemat, fraților, numai să nu dați slobozenia voastră spre prilej trupului, ci prin dragoste slujiți unul altuia.

14. Că toată Leagea într-un cuvânt să plinească; adică: să iubești pre deaproapele tău ca însuși pre tine.

*Levi.
19, 18

Mate.
22, 39
Roma.

15. Iară de vă roadeți între voi și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul pre altul.

13, 8
*1 Petr.
2, 11

16. Iară vă zic: Cu Duhul să umblați și pofta trupului să nu o pliniți.

17. Că trupul pofteaște asupra duhului, iară duhul asupra trupului. Și aceastea să împrotivesc una altuia, ca nu ceale ce voiți acealea să faceți.

18. Iară de vă purtați cu Duhul, nu sânteți supt Leage.

19. Iară faptele trupului arătate sânt, care sânt: preacurviia, curviia, necurăția, fapta de rușine,

20. Slujba idolilor, fermecătoria, vrăjile, sfezile, urâciunile, mâniile, gâlcevile, îndărătniciile, împăcherile, eresurile,

21. Pizmele, uciderile, bețiile, ospețele ceale cu asupră, și care sânt aseamenea acestora care le spuiu voao, precum și mai înainte v-am spus, că cei ce fac unele ca aceastea împărăția lui Dumnezeu nu vor moșteni.

22. Iară roada Duhului easte dragostea, bucuriia, pacea, îndelungă-răbdarea, bună-tatea, facerea de bine, credința, blândețele, înfrânarea poftelor.

23. Împrotiva acestora nu easte leage.

24. Iară carii sânt a lui Hristos trupul și-au răstignit cu patimile și cu poftetele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim măreți în deșert, unul pre altul întărâtând, unul altuia pizmuind.

CAP 6

Cu smerenie trebuie să se ajute deaproapele, nici a griji de laudele altora; și pururea a face bine, ca în vremea sa să săcerăm viața de veaci. Iară

îndeamnă să se păzească de înșelătorii, carii, îndemnând spre Leage, ei nu o țin, iară Pavel numai întru Hristos să laudă, întru care nici tăierea împrejur, nici netăierea nimica poate, ci făptura cea noao.

1. raților, de va și cădea vreun om în vreo greșală, voi, cei duhovnicești, îndreptați pre unul ca acela cu duhul blândețelor, păzindu-te pre tine, ca să nu cazi și tu în ispită.

2. Purtați sarcina unul altuia și așa veți plini leagea lui Hristos.

3. Că de să pare cuiva că easte ceva, nimica fiind, pre sine să înșală.

4. Iară fapta sa fieștecine să și-o ispitească, și atunci întru sine numai va avea laudă, iară nu întru altul.

5.* Că fieștecine sarcina sa va purta.

*1 Cor.

6. Și să se unească cel ce să învață cuvântul cu cel ce învață întru toate bunătățile.

3, 8

7. Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu Să batjocorească. Că ce va semăna omul, aceea va și secera.

8. Că cel ce samănă în trupul său din trup va săcera stricăciune, iară cel ce samănă întru Duhul, din Duhul va secera viață veacinică.

9.* Iară a face binele să nu ne lenevim, că la vremea sa vom săcera neostenind.

*1 Tesa.
3, 13

10. Deci, dară, până când avem vreme, să facem lucru bun cătră toți; iar mai vartos cătră cei de o credință.

11. Vedeți ce fealiu de carte am scris voao cu mâna mea.

12. Câți vor să se folosească în trup, aceia vă silesc pre voi să vă tăiați împrejur, numai ca să nu pață gonire pentru crucea lui Hristos.

13. Că nici cei ce să taie împrejur păzesc Leagea, ci le easte voia ca să vă tăiați voi împrejur ca în trupul vostru să se laude.

14. Iară mie să nu-mi fie a mă lauda, fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin carele mie lumea s-au răstignit, și eu lumii.

15. Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nimica poate, nici netăierea împrejur, ci făptura cea noao.

16. Și câți vor viețui cu îndreptarea aceasta, pacea spre ei și mila, și spre Israilul lui Dumnezeu.

17. Iară mai mult mie nimenea să nu-mi facă supărare, că eu ranele Domnului Iisus în trupul meu le port.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților! Amin.

Cătră galateani s-au scris din Roma.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ EFESEANI

Cuvânt înainte

in capul al patrulea și al șaselea al cărții aceștia să veade cum că s-au scris la Roma, dară nu să știe când, întâiu sau când a doao oară au fost Pavel prins și în legături la Roma. Prin Tihic au fost trimisă, precum și Cartea cea cătră coloseani. Ci din Cartea a doao cătră Timoteiu, carea în legăturile ceale mai de pre urmă s-au scris, învățăm cum că pre același Tihic l-au trimis Apostolul la Efes și, fiindcă această carte în titul, la început, numai numele lui Pavel are, nu și a lui Timoteiu, judecă oamenii cei învățați cum că easte scrisă când a doao oară au fost Pavel legat la Roma.

Efesul era mitropoliia Asiei ceii Mici, în care era besearica cea vestită a Diianeii. Acolo mergea noroadele din tot răsăritul. În trei ani propoveduisă acolo Pavel Evangheliia, precum însuși mărturiseaște cătră păstorii besearicii aceștia și a Miletului. Și, cum să pare, a doao rânduri au propoveduit Pavel la Efes și, făcând argintarii turburare, au căutat lui Pavel să iasă de acolo.

Această carte o au scris ca pre credincioși să-i întărească în credința carea o priimisă și în dragostea unuia cătră altul, și ca să-i întărească asupra filosofilor, maghilor sau amăgitorilor, ucenicilor lui Silon, și asupra fraților celor mincinoși, carii din jidovi rău s-au fost întors. În doao părți să împarte: în partea dintâiu, carea easte dogmaticească, adecă despre lucrurile credinței, grăiaște de mai înainte rânduirea, carea din mila lui Dumnezeu easte, la credință, la dreptate și la mântuire; ca tare să stea în credință, carea el o au propoveduit, le aduce aminte facerile de bine ale întrupării Domnului și ale răscumpărării. Iară în partea cea de pre urmă a cărții, carea de la capul al patrulea înceape, foarte frumoase porunci de obiceiuri bune dă. Cartea easte adâncă pentru vredniciia lucrurilor despre carea easte scrisă, graiul puțin cam întunecat, că, cum zice Sfântul Ieronim, nici o carte a lui Pavel nu cuprinde atâtea taine învăluite întru înțelegeri.

CAP 1

Apostolul binecuvintează pre Domnul cel ce prin Hristos Fiiul au dăruit aleșilor multe și mari faceri de bine și mulțameaște lui Dumnezeu pentru credința și dragostea cea cătră deaproapele, rugându-să ca să dobândească ei înțelepciunea cea desăvârșită, arătând și înălțarea lui Hristos, Celui sculat din morți, Carele e rânduit cap preste toată besearica.

1. avel, apostolul lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, sfinților celor ce sânt în Efes și credincioșilor întru Hristos

Iisus:

2. Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul nostru Iisus Hristos!

3.* Bine e cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce ne-au blagoslovit pre noi cu toată blagosloveniia duhovnicească, întru ceale cerești, în Hristos;

4. Precum ne-au ales pre noi întru Dânsul, mai înainte de alcătuirea lumii, ca să fim noi sfinți, și fără de prihană înain-

*2 Cor.
1, 3
1 Petr.
1, 3

tea Lui întru dragoste.

5. Cel ce mai înainte ne-au rânduit pre noi spre moștenirea fiiască prin Iisus Hristos întru Sine, după bună plăcerea voii Sale,

6. Spre lauda măririi darului Său, cu care ne-au dăruit pre noi întru Cel Iubit,

7. Întru Care avem răscumpărare prin sângele Lui și iertare păcatelor după bogăția darului Lui,

8. Care l-au preaînmulțit întru noi, întru toată înțelepciunea și știința;

9. Arătându-ne noao taina voii Sale, după bună plăcerea Sa, carea mai înainte o au pus întru El,

10. Spre isprăvniciia plinirii vremilor, ca toate să le întemeieze întru Hristos, ceale din ceriuri și ceale de pre pământ,

11. Întru Dânsul, întru Carele și moșteani ne-am făcut, mai înainte fiind însămnați după rânduiala Celui ce toate le face după sfatul voii Sale,

12. Ca să fim noi spre lauda măririi Sale, carii mai înainte am nădăjduit întru Hristos.

13. Întru Carele și voi, auzind cuvântul adevărului (Bunăvestirea mântuirii voastre), întru Carele și crezind v-ați însemnat cu Duhul făgăduinții cel Sfânt,

14. Carele este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea câștigului, spre lauda măririi Lui.

15. Drept aceea, și eu, auzind credința voastră întru Domnul Iisus și dragostea cătră toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțami pentru voi, pomenire făcând de voi întru rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl măririi, să vă dea voao duhul înțelepciunii și al descoperirii spre cunoștința Lui,

18. Luminând ochii inimii voastre, ca să știți voi carea este nădejdea chemării Lui și carea e bogăția măririi moștenirii Lui întru sfinți,

Jos 19. Și carea e mărire cea preaînaltă a puterii Lui întru noi, carii creadem, după lucrarea puterii tăriei Lui,

20. Carea o au lucrat întru Hristos, sculându-L pre El din morți, și L-au pus de-a dreapta Sa întru ceale cerești,

21. Mai presus decât toată stăpâniia și biruința și puterea și domniia și decât tot numele ce să numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitoriu.

Psalm 22. Și toate le-au supus supt picioarele Lui, și pre Acela L-au dat cap besearecii, mai presus de toate,

23. Carea este trupul Lui și plinirea Celui ce plinește toate întru toate.

CAP 2

Cei morți mai înainte cu păcatele au înviiat întru Hristos, nu cu faptele sale, ci în dar prin credință;

arată că limbile ceale mai înainte străine de cătră făgăduințele lui Dumnezeu acum, prin Iisus și prin credință, care este darul lui Dumnezeu, s-au făcut cetățeani sfinților și aceeași temelie au cu patriarșii și cu prorocii.

1. i pre voi, carii erați morți cu greșealele și cu păcatele.* *Col[o]s. 2, 13

2. (Întru care oarecând ați umblat, după veacul lumii aceștia, după domnul stăpâniei văzduhului, a duhului carele acum lucrează întru fiii neascultării,

3. Întru carii și noi toți am petrecut oarecând, în poftete trupului nostru, făcând voile trupului și a cugetelor, și eram din fire fii mâniei, ca și alții).

4. Iară Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru multa Sa dragoste cu carea ne-au iubit pre noi,

5. Și pre noi, cei ce eram morți cu păcatele, împreună ne-au înviiat întru Hristos, cu dar sânteti mântuiți.

6. Și împreună cu Dânsul ne-au sculat și ne-au așezat întru ceale cerești, în Hristos Iisus,

7. Ca să arate în veacurile ceale viitoare mare bogăția darului Său, cu bunătate spre noi, întru Hristos Iisus.

8. Că cu dar sânteti mântuiți prin credință, și aceasta nu din voi, a lui Dumnezeu este darul;

9. Nu din fapte, ca să nu să laude cineva.

10. Că a Lui făptură sântem zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, care mai înainte le-au gătit Dumnezeu, ca să umblăm întru eale.

11. Pentru aceea, aduceți-vă aminte că voi, când erați odinioară păgâni în trup, vă chemați netăiare-împrejur, de la ceia ce să chema tăiare-împrejur în trup, făcută de mână,

12. Că erați, întru acea vreme, fără de Hristos, osăbiți de tocmealele vieții lui Israil și străini de legăturile făgăduinței, nădejde neavând, și fără de Dumnezeu în lume.

13. Iară acum, întru Hristos Iisus, voi, carii oarecând erați departe, v-ați făcut aproape prin sângele lui Hristos,

14. Că El este pacea noastră, Carele au făcut amândoa una și părealele cel din mijloc al zidului l-au sfârmat,

15. Vrajba, în trupul Său, leagea poruncilor, cu învățăturile, stricând, ca pre amândoi să-i zidească întru Sine într-un om nou, făcând pace,

16. Și pre amândoi să-i împace într-un trup cu Dumnezeu prin cruce, omorând vrajba întru sine.

17. Și venind, au vestit pace voao, celor de departe și celor de aproape;

18.* Că printr-Însul avem amândoi apro- *Roma. 5, 2

piiare întru un Duh cătră Tatăl.

19. Pentru aceea, dar, acum mai mult nu sânteți streini și nemearnici, ci împreună lăcuiitori cu sfinții și caznici ai lui Dumnezeu.

20. Zidiți fiind pre temeliia apostolilor și a prorocilor, fiind pîiatra cea din unghiu Însuși Iisus Hristos.

21. Întru Carele toată zidirea ce să alcătuiască crește întru besearică sfântă în Domnul,

22. Întru Carele și voi împreună vă zidiți spre lăcaș lui Dumnezeu întru Duhul.

CAP 3

Pavel au învățat această taină, carea prorocilor și apostolilor s-au descoperit, că limbile prin Hristos vor fi părtași făgăduințelor lui Dumnezeu, pre Carele Îl roagă ca să-i întărească cu Duhul întru dreptate înrădăcinați, deplin să se învețe întru dumnezeieștile taine.

1. i pentru aceasta, eu, Pavel, legatul lui Iisus Hristos, pentru voi, neamurile.

2. Pentru că ați auzit isprăvniciia darului lui Dumnezeu, cel dat mie spre voi.

3. Că după descoperire mi-au arătat mie taina, precum am scris mai înainte pre scurt.

4. De carea, cetind, puteți cunoaște înțelesul meu în taina lui Hristos,

5. Carea, întru alte neamuri, nu s-au cunoscut de fiii oamenilor, precum s-au descoperit acum sfinților Lui apostoli și prorocilor, întru Duhul:

6. Ca să fie neamurile împreună moșteani și un trup și părtași făgăduinței Lui, întru Hristos, prin Evanghelie,

7. Căriia m-am făcut slugă după darul milii lui Dumnezeu, care mi s-au dat mie,* după lucrarea puterii Lui;

*Sus
1, 19
*1 Cori.
15, 9

8.* Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s-au dat darul acesta a vesti întru neamuri bogăția lui Hristos, cea neurmată,

9. Și a lumina pre toți (a) carea easte rânduiala tainii ceii din veaci ascunsă întru Dumnezeu, Carele au zidit toate prin Iisus Hristos,

10. Ca să se cunoască acum căpeteniilor și domniilor întru ceale mai presus de ceriuri, prin besearică, înțelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe fealiuri,

11. După rânduiala cea mai înainte de veaci, carea o au făcut în Hristos Iisus Domnul nostru.

12. Întru Carele avem îndrăznire și apropiare întru nădejde, prin credința Lui.

13. Pentru aceea, vă rog să nu slăbiți întru năcazurile mele pentru voi, carea easte mărirea voastră.

14. Pentru aceasta, plec genunchele mele că-

9. (a) A arăta tuturor.

tră Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Dintru carele tot neamul în ceriu și pre pământ să numeaște,

16. Ca să vă dea voao după bogăția mării Sale, ca cu puteare să vă întăriți prin Duhul Lui, întru omul cel dinlăuntru,

17. Ca să lăcuiască Hristos prin credință întru inimile voastre, ca, întru dragoste fiind înrădăcinați și întemeiați,

18. Să puteți cunoaște, împreună cu toți sfinții, ce easte lățimea și lungimea și adâncul și înălțimea,

19. Și să știți și dragostea lui Hristos, cea mai presus de știință, ca să fiți deplin întru toată plinirea lui Dumnezeu.

20. Iară Celui ce poate face toate mai de prisosit decât ceale ce cearem sau gândim, după putearea carea să lucrează în noi,

21. Aceluia fie mărire întru adunarea cea întru Hristos Iisus, întru toate neamurile veacului veacilor! Amin.

CAP 4

Îndeamnă spre unirea Duhului, arătând că Hristos multe daruri multora au dat, și, spre zidirea trupului Său, multe fealiuri de ceate au dat până la sfârșitul veacului; îndeamnă, drept aceea, ca, lăpădând omul cel vechiu, întru cel nou să se îmbrace, tâlcuind cărțile amândurora; și iarăși îndeamnă ca, rămâind întru acest trup, să se osibească de cei orbiți cu mintea, carii fără de înfrânare urmează poftetele trupului și, obiceiurile ceale reale mai dinainte, în noao să se deprinză.

1. rept aceea, rogu-vă pre voi, eu, legatul întru Domnul,* cu vrednicie să umblați după chemarea cu carea sânteți chemați,

*1 Cor.
7, 27 [17]
Filip.
1, 27

2. Cu toată smereniia și cu blândeate, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste,

3.* Nevoiți-vă a păzi unirea Duhului, întru legătura păcii.

*Rom.
12, 10

4. Un trup și un Duh, precum și chemați sânteți întru o nădejde a chemării voastre,

5. Un Domn, o credință, un botez,

6.* Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Carele easte preste toate și prin toate și întru voi toți.

*Mat.
[Malah]
2, 10

7.* Iară fieștecui din noi s-au dat darul după măsura darului lui Hristos.

*Rom.
12, 3

8. Pentru aceea, zice:* „Suindu-Să la înălțime, robit-au robime și au dat daruri oamenilor”.

1 Co[rin]t.
12, 11
2 Cori.

9. Iară aceea: „Suitu-S-au”, ce easte fără numai că S-au și pogorât întâiu la ceale mai de jos părți ale pământului?

10, 13
*Psalm
67, 19

10. Cel ce s-au pogorât, Acela easte Carele S-au și suit mai presus de toate ce-

riurile, ca să umple toate.

***Rom. 11.** Și Acela au dat pre unii apostoli,* pre alții
2, 28 proroci, pre alții evangheliști, pre alții păstori
și dascăli,

12. Spre săvârșirea sfinților la lucrul slujbei,
spre zidirea trupului lui Hristos,

13. Până vom ajunge toți la unirea credinții
și a cunoștinții Fiiului lui Dumnezeu, întru om
desăvârșit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos,

14. Ca mai mult să nu fim prunci învăluindu-ne
și purtându-ne de tot vântul învățaturii întru
amăgitura oamenilor, întru viclesug, spre meș-
teșugirea înșelăciunii,

15. Ci făcând adevăr întru dragoste, să
creaștem întru El prin toate, Carele easte capul,
Hristos.

16. Din Carele tot trupul ce să alcătuiască și
să închiiaie prin toată pipăirea dării, după lu-
crarea întru măsura fieștecării mădulariu, face
creaștere trupului, spre zidirea sa întru dra-
goste.

Rom. 17. Aceasta, drept aceea, zic și mărturisesc
1, 21 întru Domnul, ca să nu mai umblați voi, precum
și alte neamuri umblă, întru deșertăciunea
minții sale,

18. Întunecați fiind cu cugetul, înstrăinați de
viița lui Dumnezeu, pentru necunoștința
carea easte întru ei, pentru împietrirea inimii
lor;

19. Carii, întru deznădăjduire opăcindu-să,
s-au dat pre sine faptei de rușine, spre lucrarea
a toată necurăția întru lăcomie.

20. Iară voi nu așa ați cunoscut pre Hristos,

21. Însă de L-ați auzit pre El și întru Dânsul
v-ați învățat (precum easte adevărul întru Iisus),

Colo. 22. Ca să lăpădați voi după vîița cea dintâiu
3, 8 pre omul cel vechiu,** carele să strică după
poftete înșelăciunii,

****Rom. 6, 4** 23. Și să vă înnoiți cu duhul minții voastre,

***Colo. 3, 12** 24.* Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, carele
după Dumnezeu s-au zidit întru dreptate și întru
sfințeniia adevărului.

***1 Petr. 2, 1** 25.* Pentru aceea, lăpădând minciuna,**
grăiți adevărul fieștecarele cu vecinul său, că

****Zaha. 8, 16** unul altuia sântem mădulări.

26.* Măniiați-vă și să nu greșiți, soarele să nu
apuie întru mânia voastră.

***Psalm 4, 5** 27.* Nici să dați loc diavolului.

***Iaco. 4, 7** 28. Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vârtos să
se ostenească lucrând binele cu mâinile sale,
ca să aibă să dea celui lipsit.

29. Tot cuvântul urât să nu iasă din gura
voastră, ci numai care easte bun spre zidirea
folosului, ca să dea dar celor ce aud.

30. Și să nu întristați pre Duhul cel Sfânt a lui
Dumnezeu, întru Carele v-ați pecetluit spre zioa
răscumpărării.

31. Toată amărăciunea și mânia și iuți-

mea și strigarea și hula să se lapede de la voi,
împreună cu toată răutatea.

32.* Și fiți unul cătră altul buni, milostivi, ***Colo.**
iertând unul altuia, precum și Dumnezeu 3, 13
v-au iertat voao întru Hristos.

CAP 5

*Îndeamnă să urmeaze lui Hristos, depărtându-să de toată
sminteala și răutatea; răscumpărând vreamea, să prii-
mească deprinderile ceale sufletești, care îi învață. Muierile
să fie supusă bărbaților, iară bărbații să-și iubească muierile
sale, precum și Hristos au iubit besearica.*

1. iți următori lui Dumnezeu, ca
niște fii iubiți,

2.* Și umblați în dragoste, precum ***Ioan**
și Hristos au iubit pre noi, și 13, 34

S-au dat pre Sine pentru noi aducere și jertvă 15, 12
lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireas-
mă. Ioan 4, 21

3.* Iară curvii și toată necurăția și lăco- ***Colo.**
mii nici să se numească întru voi, precum să 3, 5
cuvine sfinților;

4. Și măscăriciunea și vorba nebunească și
marghioliile, care sânt necuvioase, ci mai
vârtos multămita.

5. Că aceasta să știți, că tot curvariul sau
necuratul sau lacomul (carele easte slujitoriu
idolilor) nu are moștenire întru împărăția lui
Hristos și a lui Dumnezeu.

6.* Nimenea pre voi să nu vă înșeale cu ***Mat.**
cuvinte deșearte, că pentru acestea vine 24, 4
mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultării. Marco

7. Drept aceea, să nu vă faceți părtași 13, 5
acestora. Luca

8. Că erați oarecând întunearec, iară acum 21, 8
lumină întru Domnul. Ca fiii luminii umblați! 2 Tesal.

9. (Că roada Duhului easte întru toată bună- 2, 3
tatea și dreptatea și adevărul).

10. Adevărind ce easte bine plăcut Domnului.

11. Și să nu vă amestecați cu faptele ceale
făr' de roadă ale întunearecului, ci mai vârtos
să le defăimați.

12. Că ceale ce să fac întru ascuns de cătră
dânșii rușine easte a le și grăi.

13. Și toate ceale ce să vădesc de lumină să
arată, că tot ce să arată lumină easte.

14. Pentru aceea, zice: „Deșteaptă-te, cel
ce dormi, și te scoală din morți și te va lu-
mina Hristos”.

15. Socotiți, drept aceea, cum cu pază să
umblați,* nu ca niște neînțelepți, ci ca cei ***Colo.**
înțelepți, 4, 5

16. Răscumpărând vreamea, că zilele reale sânt.

17.* Drept aceea, nu fiți nepricepuți, ci ***Rom.**
cunoscând carea easte voia lui Dumnezeu. 12, 12

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care easte 1 Tesal.
curvii, (a) ci vă umpleți de Duh. 4, 3

19. Vorbind între voi în psalmi și în laude
și în cântări duhovnicești, lăudând și

18. (a) Necurăția.

cântând întru inimile voastre Domnului,

20. Mulțămind pururea pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui.

21. Plecându-vă unul altuia întru frica lui Dumnezeu.

Face. 22. Muieri, plecați-vă bărbaților voștri ca
3, 16 Domnului,

Colo. 23.* Pentru că bărbatul easte cap muierii,
3, 18 precum și Hristos cap besearicii, și Acesta
1 Petr. easte mântuitoriu trupului.

3, 1 24. Ci, precum să supune lui Hristos besearica,
*1 Cor. așa și muierile bărbaților săi, întru toate.

11, 1 25.* Bărbaților, iubiți-vă muierile voastre,
*Colo. precum și Hristos au iubit besearica și pre Sine
3, 19 S-au dat pentru dânsa,

26. Ca să sfințască pre ea curățindu-o cu spălare de apă prin cuvânt,

27. Ca să puie înainte pre ea, Luiși mărită besearică, carea nu are întinăciune, nici zbârcire, sau altceva de acest fealiu, ci ca să fie sfântă și fără de prihană.

28. Așa sânt deatori bărbații să-și iubească muierile sale, ca și trupurile sale; cel ce-și iubeaște muiarea sa pre sine să iubeaște.

29. Că nimenea niciodată nu ș-au urât trupul său, ci-l hrănește și-l încălzește pre el, ca și Hristos besearica.

30. Că mădulări sântem trupului, din carnea Lui și din oasele Lui.

Face. 31. Pentru aceea, va lăsa omul pre tatăl său
2, 24 și pre mumă-sa și să va lipi de muiarea sa** și
Mate. vor fi amândoi un trup.

19, 5 32. Taina aceasta mare easte; iară eu zic de
Marco. Hristos și de besearică.

10, 7 33. Deci, dar, și voi unul, fieștecarele, așa
*1 Cor. să-și iubească pre muiarea sa, ca și pre sine,
6, 16 iară muiarea să se teamă de bărbat.

CAP 6

Fiii să asculte de părinți și slugile de stăpâni, și iarăși părinții să-și aducă aminte de fii și stăpânii de slugi, socotind deatoriia sa, carea au cătră ei. Îndeamnă ca să se îmbrace cu armele lui Dumnezeu, carele le și arată, ca să stea împotriva duhovniceștilor împotivnici, rugându-să ca să se roage pentru El.

1. ii, ascultați pre părinții voștri întru Domnul, că aceasta easte cu dreptate.

Ieșir. 2. „Cinsteaște pre tatăl tău și pre
20, 12 muma ta (carea easte porunca cea dintâiu întru
2 Leage făgăduință),

5, 16 3. Ca să fie ție bine și să fii cu zile multe pre
Sirah pământ”.

3, 9 4. Și voi, părinți, nu vă întărâtați pre fiii voștri
Mate. spre mânia, ci-i creșteți pre ei întru învățatura
16 [15], 4 și certarea Domnului.

Marc. 5. Slugii, ascultați pre stăpânii voștri cei
7, 10 după trup cu frică și cu cutremur întru

Colose. dreptatea inimii voastre, ca și pre Hristos,
3, 20

6. Nu numai înaintea ochilor slujindu-le, Colo. ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile 3, 22 lui Hristos, făcând voia lui Dumnezeu din Tit. suflet, 2, 9

7. Cu bunăvoință slujindu-L, ca Domnului, 1 Petr. iară nu ca oamenilor. 2, 18

8. Știind că fieșteceine, orice bine va face, acela va lua de la Domnul: ori sluga, ori cel slobod.

9. Și voi, stăpânilor, iar aceastea să faceți cu dânsii, slăbindu-le certările, știind că și al vostru și al lor Stăpân easte în ceriuri,* și *2 Lea. aleagere de feațe nu easte la Dânsul. 10, 17

10. Iară ce mai easte? Frații miei, întăriți-vă 2 Para. întru Domnul și întru putearea tăriei Lui. 19, 7

11. Îmbrăcați-vă întru toate armele lui Dum- Iov nezeu, ca să puteți sta împotriva mește- 34, 19 șugirilor diavolului. Sirah

12. Că nu ne easte noao lupta împotriva 6, 8 trupului și a sângelui, ci împotriva căpete- Fapte niilor și a domniilor și asupra stăpâniilor 10, 34 întunearecului veacului acestuia, împotriva Roma. duhurilor răutății ceii de supt ceriu. 2, 11

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Galat. Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în zioa cea rea, și toate isprăvindu-le să stați. 2, 6

14. Stați, drept aceea, încingându-vă mij- Colos. locul vostru cu adevărul, și îmbrăcându-vă 3, 25 cu platoșea dreptății, 1 Petr. 1, 17

15. Și încălțându-vă picioarele spre gătirea Evangheliei păcii.

16. Preste toate luând pavăza credinții, cu carea veți putea stânge toate săgețile vicleanului, ceale aprinse.

17.* Și coiful mântuirii luați, și sabiia Du- *Isaiia hulului (carea easte cuvântul lui Dumnezeu). 59, 17

18. Prin toată rugăciunea și cearea să vă 1 Tesal. rugați în toată vremea întru Duhul* și îm- 5, 8 preună să privegheați întru toată răbdarea *Colo. și ruga pentru toți sfinții. 4, 2

19.* Și pentru mine, ca să mi să dea cuvân- *Colo. tul spre deșchiderea gurii meale, cu îndrăz- 4, 3 neală a arăta taina Evangheliei. 2 Tesal.

20. Pentru carea fac solie în legături ca întru 3, 1 dânsa cu îndrăzneală să grăiesc, precum mi să cade a grăi.

21. Iară ca să știți și voi de mine ce fac, toate va spune voao Tihic, iubitul frate, și credincioasa slugă întru Domnul,

22. Pre carele numai pentru aceasta l-am trimis la voi, ca să cunoașteți despre noi și să mângăie inimile voastre.

23. Pace, fraților, și dragoste cu credință de la Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos.

24. Darul cu toți carii iubesc pre Domnul nostru Iisus Hristos, întru nesticăciune.

Cătră efeseani easte scrisă din Roma prin Tihic.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRĂ FILIPISEANI

Cuvânt înainte

ilipiseanii mai întâiu între machidoneani s-au întors la credința lui Hristos și foarte statornici au fost întru păzirea și întru apărarea ei și întru iubirea lui Pavel, și pre apostolii cei mincinoși nici a-i auzi nu au vrut. Întălegând ei cum că Apostolul easte prins la Roma, pre Epafrodit cu daruri l-au trimis ca, cu numele lor, să se închine lui Pavel și să-l mângăie. Epafrodit, după ce cu mult năcaz și cu osteneală au săvârșit acea lungă călătorie la Roma, s-au bolnăvit; după ce s-au însănătoșit, s-au întors iară la ai săi cu cartea aceasta, întru carea Pavel mulțameaște filipiseanilor și să bucură pentru statorniciia lor în credință și de răbdarea cu carea suferă goanele și de nebăgarea de samă de apostolii cei mincinoși și-i îndeamnă la toate faptele bune, mai ales la smerenie și la iubirea unul cu altul și la frica lui Dumnezeu.

CAP 1

Din dragostea cea mare carea avea cătră filipiseani, le arată că supărările sale spre mai mare roadă a Evangheliei s-au rânduit, care folos, de nu l-ar socoti, adevărat ar vrea a să dezlega și a fi cu Hristos. Și îndeamnă ca cu vrednicie să petreacă în Evangheliia lui Hristos, zicând că pentru El au suferit năcazuri.

1. **F**avel și Timoteiu, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinților întru Hristos Iisus, celor ce sânt în Filipi, împreună cu episcopii și diiaconii:

2. Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțamesc Dumnezeului mieu, întru toată pomenirea voastră,

4. (Pururea întru toată rugăciunea mea pentru voi toți cu bucurie rugăciune făcând),

5. Pentru însoțirea voastră, întru Buna-vestire, din zioa dintâiu până acum.

6. Nădăjduind aceasta, că cel ce au început întru voi lucrul cel bun îl va săvârși până la zioa lui Iisus Hristos,

7. Precum easte mie cu dreptate a cugeta aceasta pentru voi toți; pentru că vă am pre voi în inimă și în legăturile mele și întru răspuns și întru adevărea Evangheliei, cu mine dimpreună părtași darului voi toți fiind.

8. Că mărturie-mi easte Dumnezeu că vă iubesc pre voi, pre toți, întru dragostea lui Iisus Hristos.

9. Și de aceasta mă rog ca dragostea voastră încă mai mult și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toa-

tă priceaperea,

10. Ca să adeveriți voi ceale mai de folos, ca să fiți curați și fără de sminteală în zioa lui Hristos,

11. Plini fiind de roadele dreptății, care sânt prin Iisus Hristos, spre mărirea și lauda lui Dumnezeu.

12. Iară-mi easte voia să știți voi, fraților, că ceale ce sânt de mine mai vârtos spre sporiul Buneinvestiri au venit,

13. Așa cât legăturile mele s-au făcut arătate, întru Hristos, în tot divanul și la alții, la toți;

14. Și mai mulți din frați, întru Domnul nădăjduind pentru legăturile mele, mai vârtos cutează fără de frică a grăi cuvântul.

15. Însă unii pentru pizma și pentru pricirea, iară alții și din bunavoință propoveduiesc pre Hristos.

16. Însă unii din prigonire pre Hristos vestesc nu curat (a), socotind că vor aduce năcaz legăturilor mele;

17. Iară alții, din dragoste, știind că spre apărarea Buneinvestiri sânt pus.

18. Ce e, dară? Iată, în tot chipul, ori prin părare, ori prin adevăr, Hristos Să propoveduiaște, și întru aceasta mă bucur și în-

16. (a) Cu neștiință.

că mă voi bucura,

19. Că știu că aceasta va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre și prin darea Duhului lui Iisus Hristos,

20. După așteptarea și nădejdea mea, că întru nimica nu mă voi rușina, ci întru toată îndrăznirea, precum pururea, așa și acum Să va mări Hristos în trupul meu, ori prin viață, ori prin moarte.

21. Că mie a vieții este Hristos, și a muri, dobândă.

22. Iar de voi via în trup, aceasta-mi este roada lucrului, și ce voi aleage nu știu.

23. Că sânt cuprins de amândoa: dor având să mă slobozesc și să fiu cu Hristos, cu mult mai vârtos este mai bine;

24. Iară a rămânea în trup mai de folos este pentru voi.

25. Și aceasta nădăduind știu că voi rămânea, și împreună voi petrece cu voi, cu toți, spre folosul vostru și bucuria credinții.

26. Ca lauda voastră să sporească în Hristos Iisus întru mine, prin venirea mea iarăși la voi.

1 Cori. 27. Numai cu vrednicie după Evangheliia
7, 27 lui Hristos să petreceți, ca, ori de voi veni,
Efesi. și voi vedea pre voi, ori nefiind de față la
1, 1 voi, să auz de voi că stați într-un duh, cu un
4, 1 suflet împreună, nevoindu-vă pentru credința
Colos. Evangheliei,

1, 10 28. Și neîngrozindu-vă întru nimica de cei
[1 Tesal.] împrotivnici, carea acelora este sămna de
2, 12 perire, iară voao de mântuire, și aceasta de la Dumnezeu.

29. Că voao vi s-au dăruit, pentru Hristos, nu numai întru El a creade, ci și a pătimi pentru Dânsul,

30. Aceaeși luptă având, carea ați văzut întru mine, și acum auziți de mine.

CAP 2

Spre o gândire, spre o dragoste, spre o voință și spre o înțelegere, foarte cu mare râvnă îi îndeamnă cu pilda lui Hristos, întru a Cui nume tot genunchele să pleacă, și, ca cu frică să-și agonisească mântuirea, să și bucură împreună cu ei, că între cei răi viețuiesc dumnezeiaște; și cu sâne, că are ucenici așa buni, laudă pre Timoteiu pentru nevoința întru Bunavestire, așijderea pre Enafrodit, pre carele îl trimite la ei, după ce s-au însănătoșat.

1. eci, orice mângăiere întru Hristos este, sau orice voie bună a dragostei, orice împărtașire a Duhului, orice milostivire și îndurare.

2. Pliniți bucuria mea, ca una să gândiți, o dragoste având, cu o voie fiind, una înțelegând.

3. Nimica cu prigonire sau cu mărire deșeartă, ci cu smerenie unul pre altul

socotind a fi mai de cinste decât pre sine.

4. Nu ale sale fieștecarele, ci și ale altora fieștecine să căutați.

5. Că aceasta să se înțeleagă întru voi, carea și întru Hristos Iisus,

6. Carele, în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire S-au socotit pre Sine a fi El întocma cu Dumnezeu,

7. Ci S-au micșorat pre Sine, chipul robului luând, întru asemănarea omenească făcându-Să.

8. Și cu închipuirea aflându-Să ca omul, smeritu-S-au pre Sine, ascultătoriu făcându-Să până la moarte, iară moartea crucii.

9. Pentru aceaea, și Dumnezeu pre Dânsul L-au preainălțat și I-au dăruit Lui nume, care este preste tot numele;

10.* Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, acelor cerești și acelor pământești și acelor dedesupt. *Isaiia 45, 24
Roma.

11. Și toată limba să mărturisască că Domnul Iisus Hristos este, întru mărirea lui Dumnezeu-Tatăl. 14, 11

12. Drept aceaea, iubiții miei, precum pururea m-ați ascultat, nu numai când eram de față, ci cu mult mai vârtos acum, întru depărtarea mea, cu frică și cu cutremur lucrați mântuirea voastră;

13. Că Dumnezeu este Carele lucrează întru voi, și ca să voiți și ca să săvârșiți după buna voință.

14.* Toate să le faceți fără' de cârtire și fără' de îndoială. *1 Petr. 4, 9

15. Ca să fiți fără' de prihană și întregi, și fii lui Dumnezeu curați, în mijlocul neamului celui îndărătnic și răzvrătit, între carii străluciți ca niște luminători în lume.

16. Cuvântul vieții cuprinzându-l spre laudă mie în zioa lui Hristos, că nu în deșert am alergat, nici în deșert m-am ostenit.

17. Ci de mă și jertvesc pentru jertva și slujba credinții voastre, bucurându-mă, și împreună mă bucur cu voi, cu toți.

18. Așijderea și voi vă bucurați, și împreună vă bucurați cu mine.

19. Și nădăduiesc întru Domnul Iisus* că pre Timoteiu, fără de zăbavă, îl voi trimite la voi, ca și eu să fiu cu inimă bună, înțelegând de traiul vostru. *Fapt. 16, 1

20. Că pre nimenea nu am la un gând cu mine, carele cu tot deadinsul să grijească de voi,

21.* Că toți ale sale caută, iară nu ale lui Hristos Iisus. *1 Cor. 13, 5

22. Că nevoința Lui o știți, că, precum unui tată fiul, cu mine au slujit întru Bunavestire.

23. Pre acesta, dară, am nădejde să-l trimiț îndatăși după ce voi vedea ce va fi de mine.

24. Iară am nădejde întru Domnul că

și însumi fără de zăbavă voi veni la voi.

25. Iară de folos lucru am socotit pre Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și ostașul cel dimpreună cu mine, și al vostru apostol și slujitorul trebii mele, a-l trimite la voi,

26. De vreme ce dorea să vă văză pre voi, pre toți, și era cu voia rea, căci ați auzit că au fost bolnav.

27. Că au fost bolnav aproape de moarte, ci Dumnezeu l-au miluit pre el, și nu numai pre el, ci și pre mine, ca să nu am întristare preste întristare.

28. Deci, cum mai degrabă l-am trimis pre el, ca, văzindu-l pre el, iară să vă bucurați, și eu fără de întristare să fiu.

29. Priimiți-l, drept aceea, pre el în Domnul, cu toată bucuria, și pre unii ca aceștia întru cinste să-i aveți,

30. Căci că pentru lucrul lui Hristos până la moarte s-au apropiat, nevoindu-să cu tot sufletul, ca să plinească lipsa slujbei voastre cătră mine.

CAP 3

Nimenea nu să poate lăuda din obiceiurile leagii, într-alt chip, aceasta lui Pavel mai vârtos s-ar cuvini, însă el aceastea toate păgubire a fi le-au socotit, ca din credința lui Hristos să dobândească dreptatea lui Dumnezeu, pururea sporind; ca mai pe urmă să ajungă la săvârșire; drept aceea, îndeamnă pre filipiseani ca pre dânsul, iară nu pre nepriiatinii crucii lui Hristos, să urmeaze.

1. **D**rept aceea, fraților, bucurați-vă întru Domnul. Aceastea a scrie voao nu-mi este cu leane, iară voao de folos.

2. Păziți-vă de câni, păziți-vă de lucrătorii cei răi. Păziți-vă de tăiare.

3. Că noi sântem tăierea împrejur, carii cu Duhul slujim lui Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne nădăjduim în trup.

4. Măcar că și eu am nădejde în trup; de să socoteaște cineva, altul, că nădăjduiaște în trup, eu mai vârtos!

5. Tăiat fiind împrejur, a opta zi, din sămânța lui Israil, din neamul lui Veniamin, jidov din jidovi,* după lege fariseu;

*Fapt. 23, 6

6. După râvnă, goneam besearica; după dreptatea carea e în Leage făcându-mă fără de prihană.

7. Ci ceale ce era mie dobânzi, acealea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Iară mai vârtos le socotesc să-și fie toate pagubă, pentru înălțimea cunoștinții lui Hristos Iisus, Domnului meu, pentru Carele de toate m-am păgubit și le socotesc gunoaie, ca să dobândesc pre Hristos,

9. Și să mă aflu întru El neavând drep-

tatea mea, carea e din Leage, ci carea este prin credința lui Hristos, ceea ce este de la Dumnezeu dreptate întru credință,

10. Ca să-L cunosc pre El și putearea învierii Lui și împărțășirea patimilor Lui, închipuindu-mă morții Lui,

11. Ca, doară, cumva aș ajunge la învierea morților.

12. Nu că, doară, am luat, sau, doară, sânt desăvârșit, ci alerg, doară voi prinde întru ce sânt și prins de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns.

14. Ci numai una, ceale dindărăpt uitându-le și la ceale dinainte tinzindu-mă, la semn alerg, la răsplătirea chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus.

15. Câți, dară, desăvârșit sântem, aceasta să gândim, iară deși gândiți într-alt chip, și aceasta Dumnezeu va descoperi voao.

16. Însă la carea am ajuns, cu acea îndreptare să viețuim, una să gândim.

17. Fiți următori mie, fraților, și vă uitați la cei ce așa umblă, precum aveți pre noi pildă.

18.* Că mulți umblă de carii de multe ori am zis voao; iară acum și plângând zic că sânt vrăjmași crucii lui Hristos. *Rom. 16, 17

19. A căroră sfârșit este perirea, al căroră dumnezeu este pântecile și mărirea întru rușinea lor, carii ceale pământești gândesc.

20. Că petrecerea noastră în ceriuri este, de unde și pre Mântuitoriul așteptăm, pre Domnul nostru Iisus Hristos,

21. Carele va schimba chipul trupului smereniei noastre, ca să fie în chipul trupului mării Lui, după lucrarea, ca să poată El și supune Șieși toate.

CAP 4

Îi îndeamnă spre statornicie și bucuria cea duhovnicească, spre cucernicie, rugăciuni și mulțămite, poftindu-le pacea lui Dumnezeu. Și ca să ție cu deadinsul toate ceale ce sânt ale lui Dumnezeu, lăudându-i, că toate ceale de lipsă i-au trimis lui prin Epafrodit.

1. **D**eci, frații miei cei iubiți și doriți, bucuria și cununa mea, așa să stați întru Domnul, iubiților.

2. Pre Evodiia rog și pre Sintihia rog una să gândească întru Domnul.

3. Încă te rog și pre tine, soață iubite, ajută celor ce s-au nevoit împreună cu mine întru Bunavestire, și cu Climent și cu ceialalți împreună lucrători ai miei, a căroră nume sânt în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul, și iară zic: Bucurați-vă!

5. Blândețele voastre să fie știute tuturor oamenilor. Domnul aproape este.

6. De nimica să nu vă grijiți, ci întru toate, prin rugă și rugăciune cu mulțămintă, cearerile voastre să fie cunoscute la Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, carea covârșeaște toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre în Hristos Iisus.

8. Iară mai mult, frații miei, câte sânt adevărate, câte sânt de cinste, câte sânt dreapte, câte sânt curate, câte sânt iubite, câte sânt de bună laudă, orice faptă bună și orice laudă, acestea să gândiți.

9. Ceale ce ați învățat și ați luat și ați auzit și ați văzut întru mine, acestea să le faceți, și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10. Iară m-am bucurat întru Domnul foarte, că, iată, oarecând, ați înflorit a purta grije de mine, precum ați și purtat, dar nu ați avut vreamă cu prilej.

11. Nu, doară, că pentru lipsa zic, că eu m-am deprins întru carele sânt îndestulat a fi.

12. Știu și a mă smeri, știu și a mă prisosi (întru tot, și întru toate m-am învățat) și a mă sătura și a flămânzi și a avea de prisosit și a fi lipsit.

13. Toate le pociu în Hristos, Cel ce mă întărește.

14. Iară încăși bine ați făcut că v-ați împărtășit necazului meu.

15. Și știți și voi, filipiseanilor, că, la începutul Bunevestiri, când am ieșit din Machidoniia, nici o besearică nu s-au unit cu mine, în cuvântul dării și al priimirii, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tesalonic, și o dată și de doao ori, mi-ați trimis ceale de lipsă.

17. Nu că, doară, caută darea, ci caută rodul cel prisositoriu spre folosul vostru.

18. Că am luat toate și-mi ajunge. Umplu-m-am luând de la Epafrodit ceale trimise de la voi, miros cu bună mireasmă, jertvă priimită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iară Dumnezeuul meu să plinească toată lipsa voastră după bogăția Sa întru mărire, prin Iisus Hristos.

20. Iară lui Dumnezeu și Părintelui nostru, mărire în veacii veacilor! Amin.

21. Închinați-vă la tot sfântul în Iisus Hristos, închină-să voao frații carii sânt împreună cu mine.

22. Închină-să voao toți sfinții, iară mai ales cei din casa chesariului.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

Cătră filipiseani este scrisă din Roma, prin Epafrodit.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ COLOSEANI

Cuvânt înainte

Colosa era cetate în Frighiia, aproape de Laodichiia, pre carea Epafra, ucenicul apostolilor, o au fost întors la credință; pre aceasta ucenicii lui Simon, magul, și jidovii s-au silit să o strice. Simonianii îi învăța a cinsti pre îngeri ca pre niște mijlocitori între Dumnezeu și între oameni, jidovii, ca să ție obiceiurile Legii Vechi. Pentru aceea, Apostolul pre coloseani îi aduce la credința cea adevărată și curată și la tot fealiul de fapte bune îi îndeamnă.

CAP 1

Auzind credința, dragostea și nădejdea coloseanilor, să roagă Apostolul pentru dânșii, ca întru știința lui Dumnezeu și fapte bune desăvârșit să se facă; zice că Hristos este chipul lui Dumnezeu, prin Carele toate s-au zidit și Carele e capul besearicii, prin Carele toate s-au împăcat; îndeamnă, dară, ca neclățiți în credință să rămâie, și pre sâne să zice a fi rânduit slujitoriu lui Hristos, a propovedui taina cea din veac ascunsă și acum arătată.

1. **C**avel, apostolul lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu și Timoteiu, fratele,

2. **C**elor ce sânt în Colos, sfinților și credincioșilor frați întru Hristos: Dar,

voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțămim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, pururea pentru voi rugându-ne,

4. Auzind credința voastră întru Hristos Iisus și dragostea carea aveți cătră toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită voao în ceriuri, carea ați auzit și mai înainte întru cuvântul adevărului Evangheliei,

6. Care au ajuns la voi, precum și întru toată lumea, și easte făcând rod, precum și întru voi, din zioa în carea ați auzit și ați cunoscut darul lui Dumnezeu întru adevăr.

7. Precum v-ați și învățat de la Epafra, iubitul cel dimpreună slugă cu noi, carele easte pentru voi credincios slujitoriu lui Hristos,

8. Carele ne-au și arătat noao dragostea voastră întru Duhul.

9. Drept aceaea, și noi, din ce zi am auzit, nu încetăm pentru voi rugându-ne și cerând ca să vă umpleți de cunoștința voii Lui, întru toată înțălepciunea și știința duhovnicească,

10. Ca să umblați voi cu vrednicie Domnului spre toată plăcerea, întru tot lucrul bun, făcând roadă și crescând întru cunoștința lui Dumnezeu.

11. Cu toată vârtutea întărindu-vă, după putearea mărireii Lui, întru toată îngăduirea, și îndelungă răbdarea cu bucurie.

12. Mulțămind Tatălui, Carele vreadnici ne-au făcut pre noi spre împărtășirea moștenireii sfinților întru lumină.

13. Carele ne-au scos pre noi din putearea întunearecului și ne-au mutat la împărăția Fiiului dragostei Sale,

14. Întru Carele avem răscumpărare, prin sângele Lui, iertarea păcatelor,

15. Carele easte chipul lui Dumnezeu, Celui nevăzut, mai întâiu născut decât toată făptura.

Ioan 16. Că întru Dânsul s-au zidit toate ceale din ceriuri și ceale de pre pământ, ceale văzute și ceale nevăzute, ori scaonele, ori domniile, ori căpeteniile, ori puterile, toate printr-Însul și întru Dânsul s-au zidit.

17. Și Acela easte mai înainte de toate, și toate întru Dânsul sânt așezate.

*1 Cori. 15, 20 Apoca. 1, 5

18. Și El easte capul trupului besearicii,* Cel ce easte începătură, întâiu născut din morți, ca să fie întru toate începătoriu.

19. Că întru El bine au voit să lăcuiască toată plinirea.

20. Și printr-Însul să împace toate cu Sâne, făcând pace prin sângele crucii Lui, printr-Însul, ori ceale de pre pământ, ori ceale din ceriuri.

21. Și pre voi, carii erați oarecând înstreinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri reale, iară acum v-au împăcat,

22. În carnea trupului Lui prin moarte să vă puie pre voi sfinți și făr' de prihană

și nevinovați înaintea Sa.

23. Numai de veți rămânea întru credință întemeiați și întăriți și nemișcați din nădejdea Evangheliei, carea ați auzit că s-au propoveduit la toată făptura, cea de supt ceriu, căriia m-am făcut eu, Pavel, slugă.

24. Acum, mă bucur întru patimile mele pentru voi și plinesc lipsa năcazurilor lui Hristos, în trupul meu pentru trupul Lui, care easte besearica,

25. Căriia m-am făcut eu slugă după isprăvniciia lui Dumnezeu, carea mi s-au dat mie spre voi, ca să plinesc cuvântul lui Dumnezeu,

26. Taina cea ascunsă din veaci și din neamuri, carea acum s-au arătat sfinților Lui,

27. Căroră au voit Dumnezeu a le arăta carea easte bogăția mărireii taineii aceștia întru neamuri, carele easte Hristos întru voi, nădejdea mărireii.

28. Pre Carele noi propoveduim, dojenind pre tot omul și învățind pre tot omul întru toată înțălepciunea, ca să punem de față pre tot omul desăvârșit întru Hristos Iisus.

29. Întru ce mă și ostenesc luptându-mă, după lucrarea Lui, carea să lucrează în mine întru puteare.

CAP 2

Îndeamnă să se păzască ca, nici cu vorbele, nici cu amăgirile filosofilor, celor ce vrea a-i trage la obiceiurile legii, să nu să înșeale de cătră credința lui Hristos; prin Carele, de păcate și de putearea diavolului și de iscălitura cea protivnică, s-au izbăvit, ca acum așezământurile legii nici într-o prețuire să nu să aibă.

1. ă-mi easte voia să știți voi câtă luptă am pentru voi și pentru cei din Laodichia și câți nu au văzut fața mea în trup,

2. Ca să se mângăie inimile lor, legați fiind ei în dragoste și întru toată bogăția plinirii înțălegerii spre cunoștința taineii lui Dumnezeu și a Tatălui și a lui Hristos,

3. Întru Carele sânt toate vistieriile înțălepciunii și ale științii ascunse.

4. Iară aceasta zic, ca nimenea pre voi să nu vă amăgească cu cuvinte prigonitoare.

5.* Că, deși sânt cu trupul depărtat, iară cu duhul împreună cu voi sânt, bucurându-mă și văzind rânduiala voastră și tăria credinții voastre întru Hristos.

6. Deci, precum ați luat pre Hristos Iisus Domnul, întru Dânsul să umblați.

7. În rădăcinați fiind și zidiți într-Însul și întăriți în credință, precum v-ați învățat, îndestulindu-vă într-înșă cu

*Colo. 5, 3

mulțămită.

8. Vedeți ca să nu vă amăgească pre voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă după obiceiul oamenilor, după stihiiile lumii, iară nu după Hristos.

9. Că întru Dânsul lăcuiaște toată plinirea Dumnezeirii trupeaște,

10. Și sânteți întru Dânsul plini, Carele este capul a toată căpeteniia și putearea.

11. Întru Carele sânteți și tăiați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, întru dezbrăcarea trupului păcatelor cărnii, întru tăierea împrejur a lui Hristos.

12. Îngropați fiind împreună cu El prin botez, întru Carele v-ați și sculat împreună prin credință cu lucrarea lui Dumnezeu, Carele L-au sculat pre El din morți.

Efese. 13. Și pre voi, carii erați morți întru păcate
2, 1 și întru netăierea împrejur a trupului vostru, v-au înviiat împreună cu Sâne, iertându-vă voao toate greșalele;

14. Ștergând cu învățăturile zapisul cel asupra noastră, care era protivnic noao, și pre acela l-au luat din mijloc, răstignindu-l pre cruce.

15. Dezbrăcând căpeteniile și puterile, i-au scos la vedea cu îndrăzneală, biruindu-i întru sâne.

16. Nimene, dară, pre voi să nu vă judece pentru mâncarea sau beutura sau pentru partea sărbării sau pentru lunile noao sau pentru sâmbete,

17. Care sânt umbră celor viitoare, iară trupul a lui Hristos.

Mat. 18. Nimene pre voi să nu vă amăgească,
24, 4 vrând, prin smerenie și slujba îngerilor, ceale ce nu au văzut urmând, în deșert umflându-să din mintea trupului său,

19. Și nețiind capul din care tot trupul cel cu închieturi și cu legături încheiat și alcătuit, creăște creăștere lui Dumnezeu.

20. De ați murit cu Hristos despre stihiiile lumii, pentru ce ca cum ați fi viețuind în lume vă împreunați cu obiceiurile?

21. Nu atinge, nici gusta, nici pipăi!

22. Care sânt toate spre stricăciune prin traiu, după poruncile și învățăturile oamenilor.

23. Care să par a avea înțelepciune întru slujba cea de voie și întru smerenie și întru nepărtinirea trupului, nu în vreo cinste spre sațiul trupului.

CAP 3

Îi învață pre ei în obiceiuri, ca, dezbrăcând pre omul cel vechiu cu faptele lui, care aici le arată, întru cel nou să se îmbrace; în carele nu este osebirea neamului sau a fealiului. Și să priimească faptele ceale bune și în multe chipuri să laude pre Dumnezeu, toate dându-le Lui; învață, după aceea, cum trebuie să se aibă muierile

și bărbații, fiii și părinții, slugile și stăpânii.

1. eci, dară, de v-ați sculat împreună cu Hristos, ceale de sus căutați, unde este Hristos, de-a dreapta lui Dumnezeu șezind;

2. Ceale de sus să gândiți, iar nu ceale de pre pământ;

3. Că ați murit, și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Când Să va arăta Hristos viața noastră, atunci și voi cu Dânsul împreună vă veți arăta întru mărire.

5. Pentru aceea, omorâți mădulările voastre ceale de pre pământ,* curvii, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia, *Efese. 5, 3 carea este slujire idolilor,

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu preste fiii neascultării,

7. Între carii și voi oarecând ați umblat, când viețuiați întru acealea.

8.* Iară acum, lăpădați și voi acealea toate, *Rom 6, 4 mâniia, aprinderea, răutatea, hula, cuvântul de rușine din gurile voastre. Efesea.

9. Nu grăiți minciună unul altuia, dezbrăcându-vă de omul cel vechiu dimpreună cu faptele lui, Evrei 12, 1

10. Și îmbrăcându-vă în cel nou, carele să înnoiaște spre cunoștință,* după chipul Celui ce l-au zidit pre el, 1 Petr. 2, 1

11. Unde nu este elin, nici jidov, tăiere împrejur și netăiere împrejur, varvar, schit, rob, slobod, ci toate și întru toate Hristos. *Facer. 1, 26

12.* Îmbrăcați-vă, dar, ca aleșii lui Dumnezeu cei sfinți și iubiți, întru milostivirea îndurărilor, în bunătate, întru smerenie, întru blândețe, întru îndelunga răbdare, *Efes. 4, 24

13. Priimind unul pre altul și iertând unul altuia, de are cineva împotriva cuiva păra, precum și Hristos au iertat voao, așa și voi.

14. Iar preste toate aceastea, dragostea, (a) carea este legătura săvârșirii.

15. Și pacea lui Dumnezeu să stăpânească întru inimile voastre, la carea și chemați sânteți, într-un trup, și să fiți mulțămitori.

16. Cuvântul lui Hristos să lăcuiască întru voi din destul, întru toată înțelepciunea, învățându-vă și înțeleptându-vă pre voi înșivă, cu psalmi și cu laude și cu cântări duhovnicești, întru mulțămită cântând întru inimile voastre Domnului.

17.* Și tot ce faceți cu cuvântul au cu lucrul, toate întru numele Domnului Iisus, mulțămind lui Dumnezeu și Tatălui printr-Însul. *1 Cor. 10, 31

18. Muieri, plecați-vă bărbaților voștri,* precum să cuvine în Domnul. *Efese. 5, 22

19. Bărbați, iubiți pre muierile voastre și nu vă amărâți asupra lor. 1 Petr. 3, 1

14. (a) Să aveți.

- *Efese. 20.* Fii, ascultați pre părinții voștri întru
6, 1 toate, că aceasta place Domnului.
- *Efese. 21.* Părinți, nu vă întărați pre fiii voștri,
6, 4 ca să nu să mähneasă.
- *Tit. 22.* Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cei
2, 9 după trup întru toate, nu numai înaintea
1 Petr. ochilor slujindu-le, ca cei ce fac spre plăcea-
2, 18 rea oamenilor, ci întru dreptatea inimii
temându-vă de Dumnezeu.
23. Și tot, orice faceți, din suflet să faceți,
ca Domnului, iar nu ca oamenilor,
24. Știind că de la Dumnezeu veți lua
răsplătirea moștenirii, că Domnului Hristos
slujiți.
- *Roma. 25.* Iară cel ce face strâmbătate va lua
2, 6 ceaea ce au făcut cu strâmbul, și nu easte la
Dumnezeu aleagere de față.

CAP 4

*Poftește să se roage pentru sine, și cu grijă și cu luarea-
aminte să petreacă cu cei necredincioși, și le trimite pre
carii să le vestească ceale ce sânt despre dânsul și scrie
laudele multora, poftind ca această carte, așijderea și
cea din Laodichiia, la amândoa besearicile să se
cetească.*

1. tăpâni, ce e cu dreptul și ce e
tocmeala slugilor să dați,
știind că și voi aveți Stăpân în
ceriuri.

- *Luca 2.* La rugăciune așteptați, priveghind întru
18, 1 dânsa cu mulțamită,
- Efesea. 3.* Rugându-vă împreună, și pentru noi, ca
6, 18 să deșchiză Dumnezeu noao ușa cuvântului,
1 Tesal. să grăim taina lui Hristos (pentru carea sânt
5, 17 și legat),
- *Efese. 4. Ca să o arăt, precum mi să cade a grăi.
6, 19
- 1 Tesal. 5.* Întru înțelepție să umblați cătră cei de
3, 1 afară, vreamea răscumpărând.
- *Efese. 6. Cuvântul vostru totdeauna să fie cu har
5, 15 dires cu sare, ca să știți cum să cade voao a
răspunde fieștecui.

7. Iară despre mine, toate le va spune voao
Tihic, iubitul frate și credinciosul slujitoriu
și sluga cea dimpreună în Domnul,

8. Pre carele l-am trimis la voi pentru
aceasta, ca să știe de ale voastre și să mân-
găie inimile voastre,

9. Împreună cu Onisim, credinciosul și
iubitul frate, carele easte dintre voi; toate
ceaste de aici vor spune voao.

10. Închină-să voao Aristarh, cel împreună
cu mine robit, și Marco, nepotul lui Varnava,
de carele ați luat porunci; de va veni la voi,
priimiți-l pre dânsul.

11. Și Iisus, carele să chiiamă Iust, carii sânt
din tăierea împrejur împreună cu mine
lucrători spre împărăția lui Dumnezeu, carii
mi-au fost mie mângăiare.

12. Închină-să voao Epafra, carele e dintre
voi, sluga lui Hristos, carele să nevoiaște
pururea pentru voi în rugăciuni, ca să stați
desăvârșit și deplin în toată voia lui Dum-
nezeu.

13. Că mărturisesc de dânsul că are râvnă
multă pentru voi și pentru cei din Laodichiia
și din Ierapol.

14.* Închină-să voao Luca, doftorul cel iubit,
și Damas.

*2 Tim.
4, 11

15. Închinați-vă, fraților, celor din Laodichiia
și lui Nimfon și besearicii ceii din casa lui.

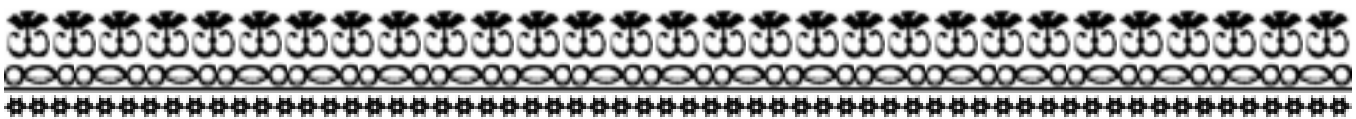
16. Și deaca să va ceti cartea aceasta la voi,
faceți să se cetească și în besearica laodi-
chiiianilor, și cea scrisă din Laodichiia și voi
să o cetiți.

17. Și ziceți lui Arhip: „Păzește slujba carea
ai luat întru Domnul, ca să o plinești”.

18. Închinăciune cu mâna mea, a lui Pavel.
Aduceți-vă aminte de legăturile mele. Darul
cu voi! Amin.

*Cătră coloseani scrisă easte din Roma, prin Tihic
și Onisim.*

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ TESALONICHEANI 1

Cuvânt înainte

această carte s-au scris în Corint, cum să pare, la anul 52. Și aceasta, căutând la vremea în care s-au scris, este cea dintâiu carte a lui Pavel. Tesalonicul era cetate a Machidonei, aceasta acum să chiiamă Salonica, sau cum noi, românii, zicem, Solun. Pavel, scoțindu-să din Filipi, au venit la Tesalonica, unde pre mulți au întors la credința lui Hristos, ci au trebuit să iasă de acolo pentru goana jidovilor, și s-au dus la Atina și de acolo la Corint, unde au înțales că credincioșii în Tesalonica multe reale și pagube au pățit de la păgâni. Pentru aceea, au trimis acolo pre Timoteiu, ca să-i mângăie. Acesta au spus Apostolului statornicia lor în credință și răbdarea, care lucru înțelegându-l Apostolul, pentru ca să-i mângăie, le-au scris această carte plină de îndemnări și de porunci pentru viața cea cuvioasă.

CAP 1

Laudă pre tesalonicheani, mulțămind lui Dumnezeu că, priimind credința odată, lui Pavel, încă Însuși Domnului următori făcându-să și formă celorlalți credincioși chiar arătându-să, ce roadă au avut la ei propoveduirea lui Pavel.

1. **D**avel și Siluan și Timoteiu, besearicii tesalonicheanilor întru Dumnezeu-Tatăl și Domnul Iisus Hristos: Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțămim lui Dumnezeu pururea pentru voi toți, pomenire făcând de voi întru rugăciunile noastre,

3. Neîncetat aducându-ne aminte de lucrul credinții voastre și de osteneala dragostei și de răbdarea nădejzii în Domnul nostru Iisus Hristos, în cinstea lui Dumnezeu și Tatăl nostru.

4. Știind, frați iubiți, de la Dumnezeu aleagerea voastră;

5. Că Bunăvestirea noastră nu au fost cătră voi numai în cuvânt, ci și întru putere și în Duhul Sfânt și întru adevărire multă. Precum știți, în ce chip am fost între voi, pentru voi.

6. Și voi următori noao v-ați făcut și Domnului, priimind cuvântul în năcaz mult, cu bucuria Duhului Sfânt.

7. Atâta cât v-ați făcut voi pildă tuturor celor ce cred în Machidoniia și în Ahaiia,

8. Că de la voi s-au vestit cuvântul Dom-

nului, nu numai în Machidoniia și în Ahaiia, ci și în tot locul, credința voastră, cea întru Dumnezeu, au ieșit, cât nu trebuie să mai grăim noi ceva.

9. Că aceia de noi spun ce fealiu de întrare am avut la voi și cum v-ați întors la Dumnezeu de la idoli, a sluji Dumnezeului celui viu și adevărat.

10. Și a aștepta pre Fiiul Lui din ceriuri (pre Carele L-au sculat din morți), pre Iisus, Carele ne izbăvește pre noi de mâniia cea viitoare.

CAP 2

Arată cât de drept le-au fost întru propoveduirea Evangheliei, dând laudă lui Dumnezeu, că, priimind cuvântul lui Dumnezeu, fără vicleșug l-au ținut, multe pătîmind de la cetățeanii săi, ca besearica Iudeii de la jidovii carii și pre Hristos și pre toți credincioșii gonesc. Arată și cât de aprinsă dragoste are cătră dânșii.

1. **C**ă singuri știți, fraților, întrarea noastră la voi, că nu au fost înzădarnică.

2. Ci, întâiu pătîmind* și ocă-

*Fapt.

16, 19

nit întru Dumnezeu nostru a grăi cătră voi Evangheliia lui Dumnezeu cu multă nevoiță.

3. Că îndemnarea noastră nu e dintru înșelăciune, nici din necurăție, nici cu vicleșug,

4. Ci, precum ne-am adevărit de la Dumnezeu a fi credincioși a priimi Evangheliia, așa grăim, nu ca cum am plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu, Celui ce lămurește inimile noastre.

5. Că niciodată în cuvânt amăgitoriu nu am fost la voi, precum știți, nici prin prilej de lăcomie, Dumnezeu e martor,

6. Nici căutând de la oameni mărire, nici de la voi, nici de la alții, măcar că puteam să vă fiu voao cu greutate, ca apostolii lui Hristos.

7. Ci am fost cu liniște în mijlocul vostru, precum doica își încălzește pre fiii săi.

8. Așa, având inimă bună spre voi, am voit a vă da voao nu numai Evangheliia lui Dumnezeu, ci încă și sufletele noastre, pentru că ați fost noao iubiți.

9. Că vă puteți aduce aminte, fraților, de osteneala noastră și de nevoița* că, noaptea și zioa lucrând, ca să nu îngreoiem pre cineva din voi, am propoveduit voao Evangheliia lui Dumnezeu.

10. Voi sânteți mărturii, și Dumnezeu, cum cu sfințenie și cu dreptate și fără de prihană am fost voao, celor ce ați crezut.

11. Precum știți, cum pre unul fieștecarele din voi (ca un părinte pre fiii săi) v-am rugat și v-am mângăiat.

12. Și am mărturisit ca să umblați voi cu vrednicie lui Dumnezeu, Carele v-au chemat pre voi întru a Sa împărăție și mărire.

13. Drept aceea, și noi mulțămim lui Dumnezeu neîncetat, că, luând voi cuvântul ascultării de Dumnezeu de la noi, nu ați luat cuvânt omenesc, ci (precum easte adevărat) cuvântul lui Dumnezeu, carele și lucrează întru voi, cei ce creadeți.

14. Că voi, fraților, următori ați fost besearicilor lui Dumnezeu, care sânt în Iudeea, în Hristos Iisus, că acealeași ați pățimit și voi de la cei de un neam cu voi, precum și aceia de la jidovi,

15. Carii și pre Domnul Iisus au omorât și pre prorocii Săi și pre noi ne-au gonit și lui Dumnezeu spre plăcere nu au făcut și tuturor oamenilor stau împotivă,

16. Carii ne opresc pre noi să nu grăim neamurilor, ca să se mântuiască, ca să-și plinească păcatele sale pururea. Sosit-au mâniia preste ei până în sfârșit.

17. Iară noi, fraților, rămâind lipsiți de cătră voi, ca la o vreamă de ceas cu fața, nu cu inima, mai mult ne-am sârguit a vedea fața voastră cu mare dor.

18. Pentru aceea, am vrut să venim la voi, eu, adecă Pavel, o dată și de doao ori, ci ne-au împiedecat satana.

19. Căci, carea easte nădeajdea noastră sau bucuriia sau cununa laudei? Au nu și voi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos, întru a Lui venire?

20. Că voi sânteți mărirea noastră și bucuriia.

CAP 3

Temându-să ca să nu să miște din credință pentru năcazurile sale, au trimis la ei pre Timoteiu, ca să-i întărească. Iară el, întorcându-să, dă har lui Dumnezeu, căci că au rămas neclățiți în credință și în dragoste. Arătând cât dorește a-i certa, ca să plinească lipsa credinții lor.

1. rept aceea, neputând mai mult răbda, bine am voit a rămânea în Atina singuri.

2.* Și am trimis pre Timoteiu, fratele nostru și sluga lui Dumnezeu și ajutoriul nostru întru Bunăvestirea lui Hristos, ca să vă întărească pre voi și să vă mângăie întru credința voastră.

*Fapt. 16, 1

3. Ca nici unul să nu să turbure întru scârbele aceastea, că singuri știți că spre aceasta sântem puși.

4. Căci, când am fost la voi, am zis voao mai înainte că vom să avem scârbe, precum au și fost și știți.

5. Drept aceea, și eu, nerăbdând mai mult, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fie ispitit pre voi cel ce ispitește și să fie în zădar osteneala noastră.

6. Iară acum, venind Timoteiu la noi de la voi și binevestind noao credința și dragostea voastră și cum că aveți pomenire bună de noi pururea, dorind a ne vedea pre noi, precum și noi pre voi,

7. Pentru aceasta, ne-am mângăiat, fraților, de voi întru tot năcazul și nevoia noastră, pentru credința voastră.

8. Că acum noi vii sântem, deaca stați voi în Domnul.

9. Că ce mulțămită vom putea da lui Dumnezeu de voi, pentru toată bucuriia cu carea ne bucurăm pentru voi înaintea Dumnezeului nostru?

10. Noaptea și zioa preste măsură rugându-ne, ca să vedem fața voastră și să plinim lipsele credinții voastre.

11. Iară Însuși Dumnezu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteaze calea noastră cătră voi.

12. Și pre voi să vă înmulțască Domnul și să vă îndestuleaze cu dragostea unuia spre altul și spre toți, precum și noi spre voi.

13. Ca să întărească inimile voastre făr' de

prihană întru sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toți sfinții Lui.

CAP 4

Îi îndeamnă să ție poruncile care li s-au dat și conținându-să de curvie, unul pre altul iubind, și cu mâinile lucrând, ca să nu să silească a avea lipsă de cineva. Învață modrul învierii noastre, ca să nu să chinuiască cu nehotărâtă întristare pentru cei ce mor.

1. **N**ară ce mai easte, fraților, vă rugăm pre voi și vă îndemnăm în Domnul Iisus, precum ați luat de la noi, cum să cade voao a umbla și a plăcea lui Dumnezeu, ca să vă sporească mai mult.

2. Că știți ce porunci am dat voao prin Domnul Iisus.

Roma 3. Că aceasta easte voia lui Dumnezeu, 12, 2 sfințirea voastră, ca să vă feriți de curvie.

Efes. 4. Și să știe fieștecarele din voi a-și stăpâni vasul său întru sfințenie și în cinste,

5, 17 5. Nu întru patima poftii, ca și păgânii, carii nu cunosc pre Dumnezeu.

6. Și să nu asuprească, nici să înșeale în vreun lucru pre fratele său, de vream ce răsplătitoriu easte Domnul de toate aceastea, precum și mai înainte am zis voao și am mărturisit.

7. Că nu ne-au chemat pre noi Dumnezeu spre necurăție, ci spre sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce defăimează aceasta nu pre om defăimează, ci pre Dumnezeu, Carele au dat pre Duhul Său cel Sfânt întru noi.

9. Iară pentru iubirea de frați, nu trebuie a scrie voao,* că singuri voi învățați sânteti de la Dumnezeu ca să iubiți unul pre altul.

*Ioan 13, 34 15, 12 10. Pentru că și faceți aceasta spre toți frații, carii sânt în toată Machidoniia, iară Ioan 2, 10 4, 12 11. Și cu dragoste să vă nevoiți, ca să fiți cu liniște și să faceți ale voastre și să lucrați cu mâinile voastre, precum am și vestit voao.

12. Ca să umblați cu bună cinste cătră cei din afară și de la nimenea nimica să nu poftiți.

13. Iară nu voiu să nu știți voi, fraților, pentru cei ce au adormit, ca să nu vă întristați, ca și ceialalți, carii nu au nădeajde.

14. Că de creadem că Iisus au murit și au înviat, așa și Dumnezeu pre cei adormiți întru Iisus aduce-i-va împreună cu El.

15. Că aceasta grăim voao cu cuvântul Domnului,* că noi, cei vii, carii vom fi

*1 Cor. 15, 23

rămași întru venirea Domnului, nu vom întreace pre cei adormiți.

16. Că însuși Domnul, întru poruncă, cu glasul arhanghelului și întru trâmbița lui Dumnezeu, Să va pogorî din ceriu, și cei morți întru Hristos vor învia înțaiu.

17. După aceea, noi, cei vii, carii vom fi rămași împreună cu dânșii, ne vom răpi în nori întru întimpinarea Domnului în văzduh și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea, mângăiați-vă unii pre alții cu cuvintele aceastea.

CAP 5

Zice că zioa județului fără de veaste va veni, însă nu-i va putea apuca negata, fiindcă tot spre aceea să gătesc, spre carea îi și îndeamnă; și-i dojenește despre ascultarea celor mai mari, și cum trebuie a să purta între sine și cătră Dumnezeu. Să roagă pentru ei, și zice să se roage și ei pentru dânsul.

1. **N**ară de ani și de vremi, fraților, nu aveți lipsă să vă scriem voao,

2.* Că înșivă bine știți că zioa Domnului ca un fur noaptea, așa va veni. *2 Petr. 3, 10

3. Căci, când vor zice: „Pace și liniște!”, atunci fără de veaste va veni preste dânșii perirea, ca și durearea ceii ce are în pânțec, și nu vor scăpa. Apoca. 13 [3], 3 6, 17

4. Iară voi, fraților, nu sânteti întru întunearec, ca să vă apuce zioa aceea ca un fur.

5. Că voi toți fiii luminii sânteti și fiii zilei. Nu sântem ai nopții, nici ai întunearecului.

6. Pentru aceea, să nu dormim ca și ceaialalți, ci să priveghem și să fim treaji.

7. Că cei ce dorm noaptea dorm, și cei ce să îmbată noaptea să îmbată.

8. Iară noi, ai zilei fiind, să fim treaji,* îmbrăcându-ne întru zioa credinții și a dragostei și în coiful nădejdiei de mântuire. *Isaia 59, 17 Efes.

9. Că nu ne-au pus pre noi Dumnezeu spre mânia, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos, 6, 14 17

10. Carele au murit pentru noi, ca, ori de vom priveghia, ori de vom dormi, împreună cu El să viem.

11. Pentru aceea, mângăiați unul pre altul și zidiți unul pre altul, precum și faceți.

12. Și vă rugăm pre voi, fraților, să cunoașteți pre cei ce să ostenesc între voi și pre mai-marii voștri în Domnul și pre cei ce vă învață pre voi.

13. Și să-i aveți pre dânșii de prisosit întru dragoste pentru fapta lor. Pace să aveți între voi.

14. Și vă rugăm pre voi, fraților, înțe-

leptiți pre cei făr' de rânduială, mângăiați pre cei slabi de inimă, sprijiniți pre cei neputincioși, fiți răbdători spre toți.

Pild. 15. Vedeți să nu întoarcă cineva rău pentru rău cuiva; ci pururea ceale bune să urmați, și unul spre altul, și spre toți.

3, 9 16. Pururea vă bucurați.

Sira. 17. Neîncetat vă rugați.
18, 22 18. Întru toate mulțamiți, că aceasta easte voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus spre voi.

Colos. 19. Duhul să nu-l stângeți.

4, 2 20. Prorociile să nu le defăimați.

21. Toate să le cercați, ce e bun să țineți.

22. De tot fealiul de rău să vă feriți.

23. Iată, Însuși Dumnezeuul păcii să vă sfințească pre voi întru toate desăvârșit; și întru tot întreg duhul vostru și sufletul, și trupul, făr' de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos, să se păzească.

24.* Credincios easte Cel ce v-au chemat pre voi, Carele va și face. *1 Cor. 1, 9

25. Fraților, rugați-vă pentru voi.

26. Spuneți închinăciune fraților tuturor cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pre voi întru Domnul ca să se cetească cartea aceasta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi! Amin.

Cătră tesalonicheani scrisă easte din Atina.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ TESALONICHEANI 2

Cuvânt înainte

ceastă a doaoa carte nu cu mult după cea dintâiu din Corint o au scris Apostolul. Pricina scrisorii aceasta au fost, că, fiindcă Pavel în cartea cea dintâiu au grăit de înviiarea carea va să fie, ca să-i mângăie pentru moartea părinților și a priiatinilor, ei, au nu bine înțelegând pre Apostol, sau de învățatori mincinoși înșelați, au crezut că easte aproape judecata cea de pre urmă. Deci, Pavel îi abate pre ei de la acea rătăcire și învață că mai întâiu va veni Antihrist, a căruia obiceiuri și perire o muștră, apoi, pre toți îi îndeamnă la răbdare, și poate că, doară, cum să pare, că amăgitorii le-au scris lor carte mincinoasă cu numele lui Pavel, cum că acum va să fie judecata cea de pre urmă; Apostolul, pentru ca să nu să înșeale ei mai mult, aceaste cuvinte pune: Închinăciune, cu mâna mea, a lui Pavel, carea easte semn întru toată cartea. Așa scriu.

CAP 1

Mulțameaște lui Dumnezeu pentru credința și suferirea în goane a tesalonicheanilor, pentru care zice că, în zioa judecății, ei vor lua slavă, iar împrotivnicii izbândă, rugându-să ca vreadnici să se facă de chemarea lui Dumnezeu.

1. **D**avel și Siluan și Timotei, besearicii tesalonicheanilor întru Dumnezeu Tatăl nostru, și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Deatori sântem pururea a mulțami lui Dumnezeu pentru voi, fraților, precum să cuvine, căci mult creaste credința voastră și să înmulțeaște dragostea a unuia fieștecăruia din voi spre altul.

4. Atâta cât și noi sânguri ne lăudăm de voi întru besearicile lui Dumnezeu,

pentru răbdarea voastră și pentru credința, întru toate goanele voastre și năcazurile care le suferiți.

5. Întru arătarea dreapte judecății lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți voi împărăției lui Dumnezeu, pentru carea și pătimiți.

6. De vreame ce e drept la Dumnezeu a răsplăti năcazul celor ce vă năcăjesc pre voi,

7. Și voao, celor năcăjiți, odihnă cu noi la arătarea Domnului Iisus din ceriu, cu îngerii puterii Sale.

8. Cel ce în văpaie de foc va da izbândă celor ce nu cunosc pre Dumnezeu și celor ce nu ascultă de Evangheliia Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Carii vor lua muncă perirea cea veacnică de la fața Domnului și de la mărirea tăriei Lui,

10. Când va veni să Se mărească întru sfinții Săi, și să Se facă minunat întru toți credincioșii (că credincioasă s-au făcut mărturiia noastră între voi) în zioa aceea.

11. Pentru carea ne și rugăm pururea pentru voi, ca să vă învrednicească pre voi Dumnezeu nostru chemării și să vă plinească toată bunăvoința bunătății și lucrul credinții întru putere.

12. Ca să se mărească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi, și voi întru El, după darul Dumnezeului nostru, și al Domnului Iisus Hristos.

CAP 2

Îi dojenește despre zioa Domnului, să nu crează amăgitorilor, arătând că va veni mai înainte fiul peririi, care multe fealiuri de arătări mincinoasă va face, cu carele cei răi să vor amăgi. Pentru aleagerea și credința tesalonicheanilor dă har, îndemnându-i ca să ție ceale ce au învățat de la el, și să roagă pentru mângăierea și întărirea lor.

1. i vă rugăm pre voi, fraților, pentru venirea Domnului nostru Iisus Hristos și pentru a noastră adunare la Dânsul,

Efes. 2. Ca nu curând să vă mutați voi din
5, 6 minte, nici să vă spăimântați, nici prin duh, nici prin cuvânt, nici prin carte, ca cum ar fi trimisă de la noi, cum că ar fi sosit zioa lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească cineva pre voi, nici într-un chip, că va veni mai înainte de ce va veni părăsirea și să va arăta omul păcatului, fiiul peririi,

4. Împrotivnicul acela, carele să va înălța mai presus decât tot cel ce să zice Dumnezeu, sau să cinstească, așa cât va șede el în besearica lui Dumnezeu, ca un Dumnezeu, arătându-să pre sâne cum că ar fi el Dumnezeu.

5. Au nu vă aduceți aminte că, încă fiind eu la voi, aceastea am zis voao?

6. Și acum, cel ce opreaște știți, ca să se areate el la vremea sa.

7. (Că, iată, taina fărădelegii să lucrează; numai cel ce ține acum să ție până ce să va lua din mijloc).

Isaiia 8. Și atunci, să va arăta acel făr' de lege,
11, 4 pre carele Domnul îl va omori cu duhul gurii Sale și-l va piarde cu arătarea venirii Sale,

9. A căruia venire este după lucrarea satanei întru toată puterea și seamne și

minuni mincinoase,

10. Și toată amăgirea nedreptății întru cei peritori, pentru că dragostea adevărului nu au priimit, ca să se mântuiască ei.

11. Și pentru aceea, va trimite lor Dumnezeu lucrarea înșelăciunii, ca să crează ei minciunii,

12. Ca să ia judecată toți carii nu au crezut adevărului, ci bine au voit întru nedreptate.

13. Iară noi deatori sântem pururea a mulțami lui Dumnezeu pentru voi, fraților iubiți de Domnul, că v-au ales pre voi Dumnezeu din început spre mântuire, întru sfințirea duhului și întru credința adevărului,

14. La carea v-au chemat pre voi prin Bunăvestirea noastră, spre câștigarea mării Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Pentru aceea, fraților, stați și țineți învățăturile care le-ați învățat, ori prin cuvântul, ori prin cartea noastră.

16. Iară Însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu și Tatăl nostru, Carele ne-au iubit pre noi și ne-au dat mângăiere veacnică și nădejde bună prin dar,

17. Să mângăie inimile voastre și să vă întărească pre voi întru tot cuvântul și fapta bună.

CAP 3

Poftește ca să se roage pentru el, nădăjduind că vor ținea poruncile lui, și-i dojenește să se ferească de creștinii cei ce nu vrea să ție rânduialele Lui, nici cu mâinile a lucra, care încă și însuși Pavel, fiind la ei, au făcut. Însă să păzească să nu-i socotească pre unii ca aceia ca pre nepriiatini, ci ca pre frați să-i cearte.

1.* ară ce mai este, fraților, rugați-vă pentru noi, ca cuvântul Domnului să cură și să se mărească, ca și întru voi,

*Efese. 6, 9 [19]
Colos. 4, 3

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei răi și vicleani, că nu este a tuturor credința.

3. Iară credincios e Domnul, Carele va întări pre voi și va păzi de cel rău.

4. Iară avem nădejde întru Domnul de voi, că ceale ce poruncim voao le și faceți și le veți și face.

5. Iară Domnul să îndrepteaze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu și răbdarea lui Hristos.

6. Iară poruncim voao, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă osibiți voi de tot fratele, carele umblă fără de rânduială, și nu după învățătura carea au luat de la noi.

7. Că înșivă știți cum să cade voao să urmați noao, că noi nu am umblat făr' de rânduială întră voi,

8.* Nici am mâncat de la cineva pâne

*Fapt. în dar, ci întru osteneală și în nevointă,
20, 34 noaptea și zioa lucrând, ca să nu îngreuiem
1 Cori. pre cineva din voi.

4, 12 9. Nu ca cum nu am fi avut putere, ci ca
1 Tesal. pre noi să ne dăm pildă voao, ca să urmați
2, 9 noao.

10. Că și când eram la voi, aceasta am
poruncit voao, ca, deaca nu va cineva să
lucreaze, nici să mănânce.

11. Că auzim că oarecarii umblă la voi făr'
de rânduială, nelucrând nimica, ci cu amăgi-
turi purtându-să.

12. Și unora ca aceștia poruncim și-i rugăm
întru Domnul nostru Iisus Hristos ca, cu
liniște lucrând, să-și mănânce pâinea sa.

Galat. 13. Iară voi, fraților, nu vă leneviți a face
6, 9

bine.

14. Iară de nu ascultă cineva de cuvântul
nostru, pre acela prin scrisoare să-l însem-
nați și să nu vă însoțiți cu el, ca să se ruși-
neaze.

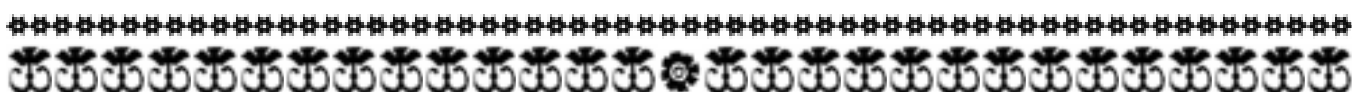
15. Și să nu-l aveți ca pre un vrăjmaș, ci să-l
învățați ca pre un frate.

16. Iară însuși Domnul păcii să vă dea voao
pace pururea în tot chipul! Domnul fie cu voi,
cu toți!

17. Închinăciune cu mâna mea, a lui Pavel,
carea easte semn în toată cartea. Așa scriu.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu
voi toți! Amin.

Cătră tesalonicheani, a doao, scrisă easte din Atina.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ TIMOTEIU 1

Cuvânt înainte

N în ce loc și în ce vreme s-au scris această carte nu să unesc dascălii. Unii zic că în Lodichia s-au scris, carea păreare din scrisoarea carea la sfârșitul cărții să pune o întăresc. Măcar că Pavel, în cartea Cătră coloseani, mărturiseaște că încă acolo nu au fost mers. Alții socotesc că în Machidoniia s-au scris, după prinsoarea cea dintâiu a lui Pavel, din carea, slobozindu-să împreună cu Timoteiu, au mers în Iudeea și amândoi au umblat prin locurile în care propoveduisă Evangheliia, așa cât, lăsând pre Timoteiu în Efes, Pavel au cercetat locurile Ahaiei, începând de la Machidoniia, de unde au trimis cătră Timoteiu această întâia carte. Prin Timoteiu, pre toți păstorii învață Pavel întru această carte și le arată care sânt deregătoriile lor, și ceale deosebi, și ceale de obște, cum trebuie să înveaște pre alții și cum trebuie să viețuiască și să fie cu clirosul, cu casnicii și cu cei din afară, toate aceastea deosebi le spune și pre ei mai vârtos ca pre dascali, decât ca pre ucenici, îi învață.

CAP 1

Înnoiaște porunca cea dată lui Timoteiu, atrage pre unii de către răzvrătitoarea învățătură și a le da cea sănătoasă. Leagea s-au pus pentru cei nedrepti. Mulțameaște lui Dumnezeu că pre el de la gonirea bisearicii la apostolie l-au chemat. Care au dobândit milă ca să se areate îndelungă răbdarea lui Dumnezeu spre întoarcerea păcătoșilor. Îndeamnă pre Timoteiu să fie viteaz ostaș.

1. **N**avel, apostolul lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorului nostru și a Domnului Iisus Hristos, nădejii noastre,

Fapt. 2. Lui Timoteiu, adevăratului fiiu întru cre-
16, 1 dință: Dar, milă, pace de la Dumnezeu, Părin-
tele nostru, și de Hristos Iisus, Domnul nostru!

3. Precum te-am rugat să rămâi în Efes, când mergeam în Machidoniia, ca să poruncești

unora să nu înveaște într-alt chip,

4.* Nici să se uite la bazne și la numerile neamurilor celor fără de sfârșit, care mai
4, 7
vârtos fac întrebări, decât zidirea lui Dumne-
2 Tim.
zeu, carea easte întru credință. 2, 23

5. Iară plinirea poruncii easte dragostea din
Tit
inimă curată și din cunoștință bună și din
3, 9
credință nefățarnică,

6. De la care unii rătăcind s-au întors

la cuvinte deșerte,

7. Vrând să fie învățători de lege, neînțelegând nici ceale ce grăiesc, nici de ceale ce întăresc.

Rom. 7, 12 8. Iară știm că legea este bună, de o ține cineva cum să cuvine.

9. Știind aceasta, că dreptului lege nu să pune, ci celor fără' de lege și celor nesupuși, celor răi și păcătoșilor, nedreptilor și spurcaților, ucigătorilor de tată și ucigătorilor de mumă, ucigătorilor de oameni,

10. Curvarilor, celor ce să culcă cu bărbați, tâlharilor, mincinoșilor, celor ce jură cu strâmbul, și alt orice să împrotiveaște învățătorei ceii sănătoasă,

11. După Evangheliia mării a Fericitului Dumnezeu, carea mi s-au încredințat mie.

12. Și mulțămesc Celui ce m-au întărit pre mine, lui Hristos Iisus, Domnului nostru, că credincios m-au socotit puindu-mă întru slujbă,

13. Pre mine, cel ce eram mai înainte huli-toriu și gonitoriu și ocărătoriu. Ci am fost miluit că, neștiind, am făcut întru necredință.

14. Și prea s-au înmulțit darul Domnului nostru cu credința și cu dragostea cea întru Hristos Iisus.

Mat. 9, 13 Marco 2, 17 15. Credincios e cuvântul și de toată priimirea vreadnic, că Hristos Iisus au venit în lume să mântuiască pre păcătoși, dintru carii cel dintâiu sânt eu.

16. Ci pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întâiu să arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare întru pilda celor ce vor să crează întru Dânsul spre viața de veaci.

17. Iară Împăratului veacilor, Celui nemuritoriu, Celui nevăzut, unuia Preaînțeleptului Dumnezeu, cinste și mărire, în veacii veacilor! Amin.

18. Fiiule Timotie, această poruncă dau ție, ca, după prorociile care s-au făcut despre tine mai înainte, să te oștești într-însele bună oștire,

19. Având credință și bună cunoștință, carea unii, lăpădându-o, din credință au căzut;

20. Dintru carii este Imenei și Alexandru, pre carii i-am dat satanei, ca să se înveațe a nu huli.

CAP 2

Vrea să se facă rugăciuni și mulțămite pentru împărați și pentru cei mai mari. Și zice că Unul este Dumnezeu și mijlocitoriu. Cum trebuie să se roage bărbatul și muiarea; și cum trebuie să se împodobească aceasta, carea nu trebuie să înveațe pre alții, ci în taină să înveațe.

1. ogu-te, dar, mai înainte de toate, să faceți rugăciuni, ceareri, făgăduințe, mulțămite pentru toți oamenii,

2. Pentru împărați și pentru toți ca-

rii sânt în deregătorii, ca să petreacem viața lină și cu odihnă, întru toată creștinătatea (a) și curăția.

3. Că acesta e lucru bun și priimit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitoriu nostru,

4. Carele va să se mântuiască toți oamenii și să vie la cunoștința adevărului.

5. Că Unul este Dumnezeu, Unul și Mijlocitoriu între Dumnezeu și oameni, omul Iisus Hristos,

6. Carele pre Sine Însuși S-au dat preț de răscumpărare pentru toți, mărturie în vremile Sale.

7. Întru carea sânt pus eu propoveduitoriu și apostol (adevărul zic întru Hristos, nu minț), învățătoriu neamurilor întru credință și întru adevăr.

8. Voiesc, dară, ca să se roage bărbații în tot locul, rădicându-și mâinile curate, fără' de mânie și fără' de îndoire.

9.* Așijderea, și muierele cu podoabă de cinste, cu sfiială și cu buna obicinuință să se împodobească pre sine, nu cu împletirea părului, au cu aur, au cu mărgăritariu, au cu haine scumpe, *1 Petr. 3, 3

10. Ci (precum să cuvine muierele celor ce să făgăduiesc teamerii de Dumnezeu) cu fapte bune.

11. Muierea întru tăcere să se înveațe cu toată ascultarea.

12.* Iară muierele să înveațe ea pre altul nu îngăduiesc, nici să-și stăpânească bărbatul, ci să fie întru tăcere. *1 Cor. 14, 34

13.* Că Adam s-au zidit întâiu, apoi Eva. *Facer. 1, 27

14.* Și Adam nu s-au amăgit. Iară muierea, amăgindu-să, au fost pricina călcării de poruncă. *Face. 3, 6

15. Iară să va mântui prin nașterea de fii, de vor petreace întru credință și în dragoste și întru sfințire, cu înțelepție.

CAP 3

Învață pre Timoteiu cum trebuie să fie episcopii, diiaconii și muierele; ca să știe cum trebuie să petreacă în besearică, carea este stâlpul adevărului. Și laudă taina dumnezeieștii întrupări.

1. redincios e cuvântul: „De pofteaște cineva episcopie, bun lucru pofteaște”.

2.* Însă să cade episcopului să fie fără' de prihană, al unei muieri bărbat, priveghitoriu, treaz la minte, bine împodobit, iubitoriu de străini, învățătoriu, *Tit. 1, 7

3. Nebețiv, negrabnic a bate, nelacom la dobândă urâtă, ci blând, nesfadnic, neiubitoriu de argint,

4. Casa sa bine chivernisindu-și, fecioriu având ascultători, cu toată curăția.

5. (Că de nu știe cine va chivernisi casa

2. (a) Evlaviia.

sa, cum va purta grije de besearica lui Dumnezeu)?

6. Nu de curând botezat fiind, ca nu umflându-să să cază în judecata diavolului.

7. Și să cade lui și mărturie bună să aibă de la cei din afară, ca să nu cază în batjocură și în cursa diavolului.

8. Diiaconii, așijderea, de cinste să fie, nu cu doao guri, nebutori de vin mult, neagonisitori de dobândă spurcată.

9. Ci având taina credinții întru cunoștința curată.

10. Și aceștia să se ispitească întâiu, după aceea să slujească, fără de prihană fiind.

11. Muierile, așijderea, de cinste negrăitoare de rău, nelimbute, treaze, credincioase întru toate.

12. Diiaconii să fie a unii muieri bărbați, fiii îndreptându-și și casele sale.

13. Că cei ce slujesc bine treaptă bună loruși dobândesc și multă îndrăznire întru credința carea easte întru Hristos Iisus.

14. Acestea scriu ție având nădejde că voiu veni la tine fără de zăbavă.

15. Iar de mă voiu zăbovi, ca să știi cum trebuie în Casa lui Dumnezeu a petreace, carea easte besearica Dumnezeului celui viu, stâlp și întărire adevărului.

16. Și cu adevărat mare easte taina creștinătății: „Dumnezeu S-au arătat în trup, îndreptatu-S-au în Duh, arătatu-S-au îngerilor, S-au propoveduit întră neamuri, crezut au fost în lume, înălțatu-S-au întru mărire”.

CAP 4

Zice înainte că vor scorni unii învățătură mincinoasă, mai ales despre căsătorie și despre bucate. Dară pre ucenic îl îndeamnă ca, nebăgând în samă învățătura cea deșartă, să se deprinză în evlavie, carea întrece strădania cea trupească, și, macar că e tinăr, să se facă altora pildă.

*2 Tim.

3, 1

2 Petru

3, 3

Iuda

18

Ară Duhul luminat grăiaște* că, în vremile ceale de apoi, să vor depărta unii de la credință, uitându-se la duhurile ceale

înșelătoare și la învățăturile ceale drăcești.

2. Acelor ce întru fățarnicie grăiesc minciuni, fiind aprinși întru a sa cunoștință,

3. Cari vor opri să nu să însoare, să se ferească de bucatele care Dumnezeu le-au făcut de mâncare cu mulțămîta celor credincioși și celor ce cunosc adevărul,

4. De vream ce toată făptura lui Dumnezeu easte bună și nimica nu e de lepădat, carea să ia cu mulțămîta;

5. Că să sfințească prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Acestea toate de le vei spune fraților, bună slugă vei fi lui Iisus Hristos, hrănit fiind cu cuvintele credinții și ale buneii în-

vățături, cării ai urmat.

7.* Iară de basnele ceale spurcate și băbești te ferească și te nevoiaște spre evlavie.

8. Că nevoința trupească puțin folosească, iară evlavia spre toate easte de folos, având făgăduința vieții ceștii de acum și a ceii viitoare.

9. Credincios e cuvântul și de toată priimirea vreadnic.

10. Că spre aceasta ne și ostenim și sântem ocărăți, căci am nădăduit întru Dumnezeu cel viu, Carele easte Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales a celor credincioși.

11. Vesteaște aceste și învață.

12. Nimenea tinereațele tale să nu le defaime, ci fii pildă credincioșilor cu cuvântul, cu viața, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voiu veni, păzească cetania și mângăierea și învățătura.

14. Nu fi nebăgătoriu de samă de darul care easte întru tine, care s-au dat ție prin prorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. De aceste să gândești, întru aceste fii, ca procopsala ta să fie arătată între toți.

16. Păzească pre tine însuși și învățătura și rămâi întru aceste, că, aceasta făcând, și pre tine te vei mântui și pre cei ce te vor asculta.

CAP 5

Învață cum pre bătrâni, bătrâne și featele trebuie să le povățuiască, și iară văduvele ceale mai bătrâne și mai tinere; și de cuvioasele trebuințe în alegerea văduvei; preoții cei ce bine slujesc în rânduiala sa îndoit să-i cinstească, nici să priimească lezne pâra împotriva preotului; ci pre cei ce păcătuiesc la vedea să-i mustre. Aceste porunci să le ție, nimăruî mâinile curând puind. Cu puțin vin să trăiască. Și despre multe fealiuri de păcate omeneshi.

1. **D**re cel bătrân nu-l înfrunța, ci-l mângăie ca pre un părinte; pre cei tineri, ca pre niște frați.

2. **D**re ceale bătrâne, ca pre niște maice, pre ceale tinere, ca pre niște sorori întru toată curăția.

3. Pre văduve cinstească, pre ceale ce sânt adevărat văduve.

4. Iar de are vreo văduvă feciori sau nepoți, să se înveațe întâiu a-și chivernisi casa sa întru buna creștinătate și să dea răspletiri părinților; că aceste easte bună și priimită înaintea lui Dumnezeu.

5. Și ceaea ce easte adevărat văduvă și singură lăsată nădăduiaște întru Dumnezeu și să zăbovească întru rugăciuni și în ceareri noaptea și zioa.

6. Iară ceaea ce petreace întru desfătare de

*Sus

1, 4

2 Timo.

2, 23

vie easte moartă.

7. Și acestea le vestește, ca să fie făr' de prihană.

8. Iară cine nu poartă grije de ai săi și mai vârtos de cei de ai casii sale, de credință s-au lăpădat, și mai rău easte decât cel necredincios.

9. Și văduva să se aleagă nu mai puțin de șasezeci de ani, carea au fost unui bărbat muiare;

10. Întru fapte bune fiind mărturisită, de va fi crescut feciori, de va fi priimit pre străini, de va fi spălat picioarele sfinților, de au mângăiat pre cei întristați, de va fi umblat după toată fapta bună.

11. Iară de văduvele ceale tinere te ferește, căci, când să înfierbintează împotriva lui Hristos, vor să se mărite.

12. Având osândă, căci credința cea dintâiu au lepădat.

13. Așijderea, și făr' de lucru fiind, să învață a umbla din casă în casă, și nu numai făr' de lucru fiind, ci și limbute și iscoditoare, grăind ceale ce nu să cad.

14. Drept aceaea, voi ca ceale tinere să se mărite, fii să nască, ca să se chivernisească, ca să nu dea nici o pricină protivnicului spre hulă.

15. Că, iată, unele s-au întors în urma satanii.

16. Iară de are vreun credincios sau vreo credincioasă văduve, să le ajute lor, ca să nu să îngreioaze besearica, ca celor ce sânt adevărat văduve să nu le lipsască.

17. Preoții cei ce-și țin bine deregătorii cu îndoită cinste să se cinstească, mai ales cei ce să ostenesc în cuvânt și întru învățatură.

2 Leage 18. Că zice Scriptura: „Boului ce trieră să
25, 4 nu-i legi gura”,** și: „Vreadnic easte lucrătore
1 Cori. riul de plata sa”.

9, 9 19. Împotriva preotului pâră nu luoa, fără
**Mat. numai prin doao sau trei mărturii.

10, 10 20. Pre cei ce păcătuiesc ceartă-i înaintea
Luca tuturor, ca și ceialalți frică să aibă.

10, 7 21. Mărturisesc înaintea lui Dumnezeu și a
Domnului Iisus Hristos și a îngerilor Lui, celor aleși, ca să păzești aceastea fără de căutare în față, nimica făcând după plecare.

22. Măinile curând nimănu să nu le pui, nici te face părtaș în păcate străine, pre tine curat te păzește.

23. De acum să nu beai apă, ci cu puținel vin trăiaște pentru stomahul tău și pentru deasele tale slăbiciuni.

24. Ale unor oameni, păcatele sânt arătate, care merg mai înainte la judecată, iară ale unora și în urmă vin.

25. Așa și faptele ceale bune arătate sânt, și ceale ce sânt într-alt chip a să ascunde nu să pot.

CAP 6

Slugile trebuie să asculte de stăpânii săi, sau vor fi credincioși, sau necredincioși. Trebuie a fugi de cei ce, lăsând aceastea, învață ceale deșarte; câtă răutate aduce lăcomiia, de carea ferindu-să Timoteiu, îl îndeamnă spre deprinderea faptelor celor bune, fiind credința, carea în botez o au mărturisit. Și aceaste porunci să le ție până în sfârșit; iară pre cei bogăți înfrânându-i de mândrie, să-i îndeamne spre milostenie.

1. âți sânt supt jug slugi să socotească pre stăpânii săi vreadnici de toată cinstea, ca să nu să hulească numele lui

Dumnezeu și învățatura.

2. Și carii au stăpâni credincioși să nu hulească, că frați sânt, și mai vârtos să le slujească, căci credincioși sânt și iubiți carii facerea de bine o primesc, aceastea învață și îndeamnă.

3. Iară de învață cineva într-alt chip și nu să lipește de cuvintele ceale sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și de învățatura carea easte după evlavie,

4. Acela s-au trufit neștiind nimica, ci bolnăvindu-să întru întrebări și în cuvinte de prigonire, din care să face pisma, pricirea, hulele, prepusurile ceale reale,

5. Cuvintele ceale răzvrătite ale oamenilor celor stricați de minte și lipsiți de adevăr, carii socotesc că easte agoniseală creștinătatea. Depărtează-te de la unii ca aceia.

6. Însă easte câștig mare credința cea bună cu îndestularea statului său.

7.* Că nimic nu am adus în lume; adevărat *Iov easte că nici a duce ceva putem; 1, 22

8. Ci având de mâncare și îmbrăcăminte, Ecli. cu aceastea îndestulați să fim. 5, 14

9. Iară cei ce vor să se îmbogățască cad în ispite și în curse și în pofte multe, făr' de treabă și vătămătoare, care cufundă pre oameni în perire și piardere.

10. Că rădăcina tuturor răutăților easte iubirea de argint, carea unii, poftindu-o, au rătat de la credință și s-au pătruns cu dureri multe.

11. Iară tu, omul lui Dumnezeu, fugi de aceastea și urmează dreptatea, evlaviia, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinții, apucă-te de viața de veaci, la carea și chemat ești, și ai mărturisit mărturisirea cea bună înaintea a multe mărturii.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu, Cel ce înviiază toate, și înaintea lui Hristos Iisus, Carele au mărturisit* înaintea lui Pilat *Mat. din Pont bună mărturisire, 27, 11

14. Să păzești tu porunca nespurcată* și făr' *Ioan de prihană până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, 18, 33

15. Carea în vremile sale o va arăta Cel fe-

Apoc. 17, 14 ricit și sângur putearnic, Împăratul împăraților și Domnul domnilor.

19, 16 16. Carele sângur are nemurire și viețuiaște întru lumină neapropiată,* pre Carele nimea dintre oameni nu L-au văzut, nici poate să-L vadă, Căruia cinste și stăpânire veacincă! Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește-le să nu să înalță cu mintea,* nici să nădăjduiască întru avuția cea nestătătoare, ci întru Dumnezeu cel viu, Carele ne dă noao toate de prisosit spre desfătare.

18. Să facă bine, să se îmbogățească în fapte bune, să fie lezne dătători, împărțăși-

tori,

19. Agonisindu-și lor temelie bună în cel viitoriu, ca să ia viața de veaci.

20. O, Timoteie! Lucrul cel încredințat ție păzește-l, depărtându-te de glasurile deșerte ceale spurcate și de vorbele ceale protivnice ale științii ceii cu nume mincinos.

21. Cu carea unii laudându-să în credință au rățacit. Darul cu tine. Amin.

Cartea dintăiu cătră Timoteiu easte scrisă din Laodichia, carea easte mitropolia Frighiei, Pacatianeii.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRĂ TIMOTEIU 2

Cuvânt înainte

um că această carte s-au scris în Roma nici o îndoială nu easte, dar cu bună samă nu să știe: scrisu-s-au când au fost Pavel întâiu prins, sau când au fost a doao oară; cei de demult după Eusebie, cartea 2 a Istoriei, cap 22, au crezut că în a doao prinsoare a sa la Roma o au scris Pavel.

CAP 1

Mulțamește lui Dumnezeu pentru credința lui Timoteiu, carea, cu propoveduire fără' de frică, să o apere poruncește. Hristos au străcat moartea și au ales pre Pavel învățătoriu limbilor, știindu-i deatornică plată pentru osteneale; zice că l-au lăsat toți asiianii, laudând familia lui Onisifor, că de acolo mult ajutoriu au avut.

1. **P**avel, apostolul lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduința vieții, carea easte în Hristos Iisus,

2. Lui Timoteiu, iubitului fiiu: Dar, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Mulțămesc lui Dumnezeu, Căruia slujesc de la moși întru curată cunoștință, că neîncetată aducere-aminte de tine am întru rugăciunile mele noaptea și zioa,

4. Dorind ca să te văz, aducându-mi aminte de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie.

5. Pomenire luând de credința cea nefățarnică, carea e întru tine, carea au lăcutit mai înainte în moașeta Loida și în mumă-ta Eunichia, și adevărat crez că și întru tine.

6. Pentru carea pricină iarăși îți aduc aminte ca să ațiti darul lui Dumnezeu, care easte întru tine, prin punerea mâinilor

meale.

7.* Că nu ne-au dat noao Dumnezeu duhul teamerii, ci al puterii și al dragostii și al minții ceii întregi. *Rom. 8, 15

8. Deci, nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru, nici de mine, legatul Lui, ci fii părtaș năcazurilor Bunevestiri după putearea lui Dumnezeu,

9. Carele ne-au mântuit pre noi și ne-au chemat cu chemare sfântă,* nu după faptele noastre, ci după a Sa bunăvoință și după darul care s-au dat noao întru Hristos Iisus mai înainte de anii veacilor, *Tit. 3, 5

10. Și acum S-au arătat prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Carele moartea au stricat și au adus la lumină viața și nesticăciunea prin Evanghelie.

11.* Spre carea sânt pus eu propoveditoriu și apostol și învățătoriu neamurilor. *1 Tim. 2, 7

12. Pentru carea pricină și pățimesc aceste, ci nu mă rușinez, că știu cui am

crezut; și adevărat știi că puternic easte a păzi lucrul cel încredințat mie la zioa aceea.

13. Chipul cuvintelor celor sănătoase să aibi, care ai auzit de la mine întru credință și în dragostea carea easte în Hristos Iisus.

14. Rânduiala cea bună să o păzești prin Duhul Sfânt, Carele lăcuiaște întru noi.

15. Știi aceasta, că s-au întors de la mine toți cei ce sânt din Asiia, dintre carii easte Fighel și Ermoghen.

16. Dea Domnul milă casii lui Onisifor, că de multe ori m-au odihnit și de lanțul meu nu s-au rușinat.

Jos 17. Ci, încă venind în Roma, cu osârdie 4, 19 m-au căutat și m-au aflat.

18. De-ai lui Domnul să afle milă de la Domnul în zioa aceea; și câte în Efes mi-au slujit mie tu mai bine știi.

CAP 2

Îndeamnă pre Timoteiu a învăța pre alții ceale ce de la el le-au auzit și a pătimi pentru Hristos, aducându-și aminte de răsplătirea cea viitoare și de înviarea lui Hristos. Să se ferească de prigoniri și de vorbe deșerte, și de nebunele întrebări ale legii; despre casa cea mare, ce are multe fealiuri de vase.

1. u, dară, fiul meu, întărește-te în darul cel întru Hristos Iisus.

2. Și ceale ce ai auzit de la mine prin multe mărturii, aceastea le încredințază la oameni credincioși, carii îndestulați vor fi și pre alții a învăța.

3. Tu, dară, pătimeaște ca un bun viteaz al lui Iisus Hristos.

4. Nimenea ostaș fiind să amească cu lucruri lumești, ca celui ce strânge oaste să placă.

5. Și, de să și osteaște cineva, nu să încununează, de nu să va oști după lege.

6. Plugariului carele să ostenească să cade întâiu el din roadă să mănânce.

7. Înțeleage ceale ce-ți grăiesc: Dea-ți, dară, ție Domnul înțeleagere întru toate.

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos, Carele S-au sculat din morți din seminția lui David, după Bunăvestirea mea,

9. Întru carea pătimesc până la legături ca un făcătoriu de rău, ci cuvântul lui Dumnezeu nu să leagă.

10. Pentru aceasta, toate le rabd pentru cei aleși, ca și aceia să dobândească mântuirea, carea easte în Hristos Iisus, cu mărire veacinică.

11. Credincios e cuvântul, că de am murit împreună cu Hristos, împreună cu Dânsul vom și învii.

Mate. 10, 33 12. De răbdăm împreună cu Dânsul, vom și împărăți, de ne vom lăpăda de El, și El Să va lăpăda de noi.

Rom. 13. De nu creadem, El credincios ră- 3, 3

mâne, a Să tăgădui pre Sine Însuși nu poate.

14. Aceastea să-i îndemni, mărturisindu-le înaintea lui Dumnezeu, să nu te pricești în cuvinte care lucru de nici o treabă nu easte, fără numai spre surparea celor ce aud.

15. Nevoiaște-te să te arăți pre tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrătoriu nerușinat, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iară de cuvintele ceale deșerte, spurcate, te ferească, că procopsesc spre mai mare păgânătate.

17. Și cuvântul lor, ca gangrena hrană găsească, dintre carii easte Imeneiu și Filit,

18. Carii de la adevăr au rătăcit, zicând că înviarea s-au făcut și turbură credința oarecărora.

19. Iară temeliia cea tare a lui Dumnezeu stă, având peceatea aceasta: „Cunoscut-au Domnul pre cei ce sânt ai Lui”. Și: „Să se depărteaze de la nedreptate tot cel ce numeaște numele Domnului”.

20. Iară în casa mare nu sânt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sânt spre cinste, iară altele spre necinste.

21. Deci, de să va curăți cineva pre sine dintru aceastea, fi-va vas de cinste sfințit și de bună treabă stăpânului, spre tot lucrul bun gătit.

22. Și de poftete tinereațelor fugi, și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce chiiamă pre Domnul din inimă curată.

23.* Iară de întrebările nebune și neînțeleapte să te ferești, știind că nasc vrăjbi. *1 Tim. 1, 4

24. Și slugii Domnului nu să cade să se sfădească, ci blând să fie cătră toți, învățătoriu, nu iute, Tit 3, 9

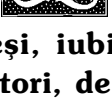
25. Cu blândeate certând pre cei protivnici, ca, doară, cândva le-ar da lor Dumnezeu pocăință spre cunoștința adevărului.

26. Și să scape din cursa diavolului, prinși fiind ei de dânsul spre a lui voie.

CAP 3

Înainte vestează că vor fi oameni învăluiți cu multe fealiuri de păcate, carii, înșelând fâmeile, să vor împrotivi adevărului. Iară pre Timoteiu îndeamnă ca cu pilda sa să se nevoiască spre fapte bune și spre suferire în izgonirea și de folosul Sfințelor Scripturi.

1.* ară aceasta să știi, că, în zilele ceale de apoi, să vor scula *1 Tim. 4, 1

2. Și vor fi oameni iubitori de vreme primejdioase. 2 Petr. 3, 3

sineși, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, de părinți neascultători, nemulțumitori, necurați, Iuda 22

3. Fără de dragoste, nepriimitori de pace, obraznici, neînfrânați, nedomeastici, ne iubitori de bine,

4. Vânzători, iuți, îngâmfați, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu,

5. Având chipul creștinătății (a), iară putearea ei tăgăduind; și de aceștia te ferește.

6. Că dintru aceștia sânt cei ce să vâra prin case și duc în robie pre muierusele ceale îngreioate de păcate, ceale ce să poartă cu multe fealiuri de poftă,

7. Carii pururea învață și niciodată a veni la cunoștința adevărului nu pot.

Ieșir. 7, 11 8. În ce chip și Ianis și Iamvris s-au împotrivit lui Moisi, așa și aceia stau împotriva adevărului, oameni stricați la minte fiind, nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor procopsi mai mult, că nebuniia lor arătată va fi tuturor, precum și a acelora au fost.

10. Iară tu ai urmat învățătura mea, viața și așezământul, credința, răbdarea cea multă, dragostea, îngăduința,

11. Goanele, chinurile, care mi s-au făcut mie în Antiohia și în Iconia și în Listra; ce fealiu de goane am luat; și din toate m-au izbăvit Domnul.

12. Și toți carii voiesc cu bună-credință a vieții în Iisus Hristos goniți vor fi.

13. Iară oamenii cei răi și amăgitori vor procopsi spre mai rău, carii înșală și singuri să înșală.

14. Iară tu petreci întru ceale ce ai învățat și care sânt încredințate ție, știind de la cine te-ai învățat,

15. Și fiindcă de prunc știi Sfintele Scripturi, care pot să te înțeleptască spre mântuire, prin credința carea easte întru Hristos Iisus.

2 Petr. 1, 20 16. Toată Scriptura de Dumnezeu easte însuflată și de folos spre învățatură, spre muștrare, spre îndreptare, spre deprinderea carea easte întru dreptate,

17. Ca să fie deplin omul lui Dumnezeu, spre tot lucrul bun gătit.

CAP 4

Dojenește pre Timoteiu prin Hristos Judecătorul ca împotriva învățătorilor celor mincinoși și a celor ce-și grămădesc pre unii ca aceia neîncetat să propoveduiască, suferind toate împotrivirile ce i s-ar întâmpla; și vestește patima sa și răsplătirea cea viitoare, chemând la sine pre Timoteiu, fiind de mulți părăsit, și de la Alexandru multe pătîmind. În răspunsul său cel dintâiu de toți au fost părăsit, dară Dumnezeu l-au izbăvit.

1. ărturisc eu, drept aceea, înaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, Carele va să judece viii și morții la arătarea Sa și întru împărăția Sa.

5. (a) Evlaviei.

2. Propoveduiaște cuvântul, stăi asupra cu vreamă și fără de vreamă, muștră, ceartă, îndeamnă, cu toată răbdarea și cu învățătura.

3. Că va fi vreamă când învățătura cea sănătoasă nu o vor priimi, ci după poftele sale își vor aleage loruși învățători, carii vor scărpinga urechile.

4. Și de la adevăr auzul își vor întoarce și la bazne să vor pleca.

5. Iară tu priveghiază întru toate, pătimește răul, fă lucrul evangelistului, slujba ta fă-o deplin.

6. Că eu, iată, mă jârtvesc, și vreamă despărțirii mele s-au apropiat.

7. Luptă bună m-am luptat, curgerea am plinit, credința am păzit.

8. Iară ce e mai mult, mi s-au ales mie cununa dreptății, carea o va da mie Domnul în zioa aceea, Dreptul Judecătoriu, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce iubesc arătarea Lui.

9. Nevoiaște-te a veni curând la mine.

10. Că Damas m-au lăsat, iubind veacul de acum, și s-au dus în Tesalonic, Crișc, în Galația, Tit, în Dalmația.

11.* Luca singur easte cu mine. Ia și pre Marco, și să-l aduci cu tine, că-mi easte mie de bună treabă în slujbă. *Colo. 4, 14

12. Iară pre Tihic l-am trimis în Efes.

13. Haina, carea o am lăsat în Troada, la Carp, venind să o aduci, și cărțile, mai vârtos ceale de piiale.

14. Alexandru, faurul de aramă, multe reale mi-au făcut mie; plătească-i Domnul după faptele lui.

15. De carele și tu te păzește, că foarte au stătut împotriva cuvintelor noastre.

16. La răspunsul meu cel dintâiu, nimenea nu au fost cu mine, ci toți m-au părăsit (să nu li să socotească lor).

17. Iară Domnul au stătut lângă mine și m-au întărit, ca prin mine propoveduința să se plinească și să o auză toate neamurile, și m-am mântuit din gura leului.

18. Și mă va mântui pre mine Domnul din tot lucrul rău și mă va scoate la împărăția Sa cea cerească, Căruia mărirea în veacii veacilor! Amin.

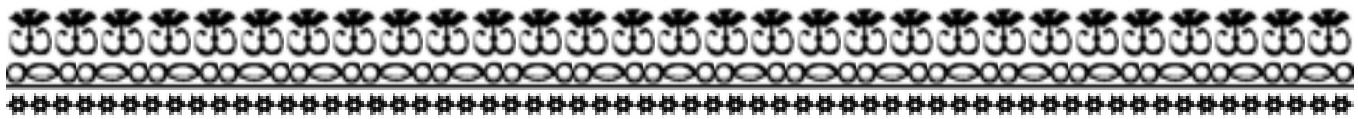
19.* Spune închinăciune Prischilei și Achilei și casii lui Onisifor. *Sus. 1, 17

20. Erast au rămas în Corint, iar pre Trofim l-am lăsat în Milit, bolnav.

21. Grăbește să vii mai înainte de iarnă. Închină-să ție Eivul și Pud și Lin și Claudia și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos, cu duhul tău. Darul cu voi! Amin.

Cartea a doao cătră Timoteiu, cel întâiu hirotont episcop al besericii efeseanilor, s-au scris din Roma, când a doao oară au stătut Pavel înaintea chesariului Neron.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ TIT

Cuvânt înainte

re Tit, carele era foarte iubit lui Pavel, l-au fost hirotonisit Pavel arhiepiscop Critului și ostroavelor celor de primprejur. Scrie Pavel cătră el, nu atâta ca să-i aducă lui aminte și să-l îndeamne a-și plini deregătoria sa, cât ca pre toți păstorii besearicii să-i înveațe. Cartea aceasta s-au scris cătră anul lui Hristos 66, cum să pare oamenilor învățați, din loc care nu era departe de Nicopolea Epirului, sau, cum altora place, a Machidoniei. Pavel, precum să pare, pre Tit l-au fost lăsat în Crit, când, după prinsoarea cea dintâiu de la Roma, au mers în Ahaiia.

CAP 1

Întru închinăciune făcând pomenire de nădejdea vieții de veaci, carea acum s-au dovedit, arată ce fealiu de preoți și episcopi trebuie să rânduiască; și pentru unii, pre care aspru trebuie a-i certa pentru multe fealiuri de răutăți; celor curați, toate sânt curate; unii cu fapte tăgăduiesc pre Dumnezeu.

1. **D**avel, robul lui Dumnezeu, iară apostolul lui Iisus Hristos după credința aleșilor lui Dumnezeu și după cunoștința adevărului, carea easte întru buna creștinătate,

2. Întru nădejdea vieții de veaci, carea o au făgăduit Nemincinosul Dumnezeu mai înainte de anii veacilor,

3. Și au arătat în vremile Sale cuvântul Său prin propoveduirea, carea mi s-au încredințat după porunca Mântuitoriului nostru Dumnezeu,

4. Lui Tit, preaiubitului fiiu, după credința cea de obște: Dar, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos, Mântuitoriului nostru.

5. Pentru aceasta, te-am lăsat pre tine în Crit, ca ceale ce lipsesc să le îndreptezi și să așezi prin cetăți preoți, precum eu ți-am poruncit:

6. De easte cineva fără de prihană, bărbat a unei muieri, având fii credincioși, nu întru ocară de curvie sau neascultători.

1 Tim. 3, 2 7. Că să cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un ispravnic a lui Dumnezeu, nefăcând spre plăcerea sa, nu sumeț, nu iute, nemănios, nebețiv, nesfadnic, nepoftitoriu de agonisire spurcată,

8. Ci iubitoriu de streini, iubitoriu de bine, treaz la minte, drept, curat, înfrâ-

nat.

9. Țiindu-să de cuvântul credincios cel după învățatură, ca putearnic să fie și a îndemna întru învățatura cea sănătoasă, și pre cei ce grăiesc împotrivă a-i certa.

10. Că sânt mulți neplecați, grăitori în deșart și amăgitori de minte, mai vartos carii sânt din tăierea împrejur.

11. Căroră să cuvine a le astupa gura, carii răzvlătesc toate casele, învățind ceale ce nu să cade, pentru dobânda cea necuvi-oasă.

12. Zis-au oarecine dintr-înșii, proroc al lor: „Criteanii pururea mincinoși, fieri reale, pânțece leaneșe”.

13. Mărturiia aceasta adevărată easte, pentru carea pricină ceartă-i pre ei fără de milă, ca să fie sănătoși în credință,

14. Neuitându-să la basnele jidovești și la poruncile oamenilor, carii să întorc de cătră adevăr.

15.* Toate sânt curate celor curați, iar *Rom. 14, 20 celor necurați și necredincioșilor nimica nu easte curat, ci s-au spurcat lor și mintea și cunoștința.

16. Mărturisesc ei că știu pre Dumnezeu. Iar cu faptele Îl tăgăduiesc, urâți fiind și necredincioși și spre tot lucrul bun ne-treabnici.

CAP 2

Arată cum trebuie să învețe bătrânii și bătrânele pre fecioare și pre tineri, făcându-să tuturor pilda vieții. Și întru care ne învață darul lui Dumnezeu, carele s-au arătat, și facerile de bine ceale date noao prin Hristos.

1. **N**ară tu grăiaște ceale ce să cuvin sănătoasei învățături.

2. **B**ătrânii să fie treaji, cu cinste, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea, și bătrânele întru îmbrăcăminte cuvioasă, negrăitoare de rău, nu de vini mult robite, învățătoare de bine,

4. Ca să înțeleptască pre ceale tinere să-și iubească pre bărbații săi, să-și iubească fiii,

5. Să fie cu mintea întregă, curate a rămânea acasă, bune, plecate bărbaților săi, ca să nu să hulească cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pre cei tineri, așijderea, îi îndeamnă să fie cu curățanie.

7. Întru toate dându-te pre tine pildă de fapte bune: întru învățatură, întregime, cinste, nesticăciune,

8. Cuvânt sănătos fără de prihană, ca cel protivnic să se rușineaze, neavând nimica a grăi de noi hulă.

Colo. 3, 22 9. Slugile să se pleace stăpânilor săi, întru toate să fie lor bine plăcuți, nerăspunzându-le împotrivă, neviclenindu-i,

1 Pet. 2, 18 10. Ci credință bună arătându-le întru toate, ca să înfrumsăteaze învățătura Mântuitorului nostru Dumnezeu întru toate.

Jos. 3, 4 11. Că s-au arătat darul lui Dumnezeu cel Mântuitoriu tuturor oamenilor,

12. Carele S-au dat pre Sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fărdeleagea și să-și curățască Luiși norod ales, următoriu de fapte bune.

13. Așteptând fericita nădejde și arătarea mării Marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

14. Carele S-au dat pre Sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fărdeleagea și să-și curățască Luiși norod ales, următoriu de fapte bune.

15. Aceastea grăiaște și îndeamnă și ceartă cu toată porunca, nime să nu te defaime.

CAP 3

La care fapte bune trebuie să îndeamne pre ai săi și de ce răutăți să-i contenească. Și că de păcatele ceale dintâiu cu singură bunătatea lui Dumnezeu ne-am mân-

tuit prin baia nașterii de a doao, făcându-ne moșteani vieții de veaci. Și-l dojeneaște, ca învățând aceastea, să se ferească de învățături deșarte și de eretici.

1. **A**do aminte acelora să se supuie domniilor și stăpâniilor și să asculte, ca să fie gata spre tot lucrul bun,

2. Pre nimene să nu hulească, să nu fie sfadnici, ci lini, arătând toată blândețea cătră toți oamenii.

3. Că eram și noi oarecând fără de minte, neascultători, amăgiți, slujind poftelor și multor fealiuri de desfătări, întru răutate și pizmă viețuind, urăți fiind, și urând unul pre altul.

4.* Iară când s-au arătat bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu, *Sus. 2, 11

5.* Nu din faptele ceale întru dreptate, care le-am făcut noi, ci după a Lui milă ne-au mântuit pre noi prin baia nașterii de a doao și a înnoirii Duhului Sfânt, * 2 Tim. 1, 9

6. Pre Carele L-au vărsat preste noi de prisosit prin Iisus Hristos, Mântuitoriu nostru,

7. Ca, îndreptându-ne prin darul Lui, moșteani să fim după nădejdea vieții de veaci.

8. Credincios e cuvântul și de aceastea voi să te întăresc, ca să poarte grije, la fapte bune să se nevoiască cei ce au crezut lui Dumnezeu. Că aceastea sânt bune oamenilor și de folos.

9.* Iară de întrebările ceale nebune și de numerii neamurilor și de prigoniri și de szezile ceale pentru leage te ferește, că sânt nefolositoare și deșarte. *1 Tim. 1, 4

10. De omul eritic după una și a doao mustrare te ferește, 2 Tim. 2, 23

11. Știind că s-au răzvlătit unul ca acesta și păcătuiaste, fiind singur prin sine osândit.

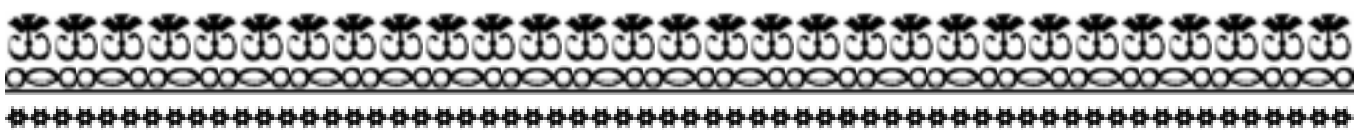
12. Când voi trimite pre Artemon la tine sau pre Tihic, grăbeaște să vii la mine în Nicopol, pentru că acolo am socotit să iernez.

13. Pre Zina, știutoriu legii, și pre Apolos degrabă să-i trimiți mai înainte, nimica lor să nu le lipsască.

14. Și să se învețe și ai noștri a purta grije de fapte bune spre trebile ceale de folos, ca să nu fie fără de roadă.

15. Închină-să ție toți cei ce sânt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pre noi în credință. Darul cu voi toți! Amin.

Cartea cătră Tit, cel întâiu hirotonit episcop al criteanilor, s-au scrisă din Nicopolii Machidoniei.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ FILIMON

Cuvânt înainte

avel, fiind prins la Roma, au scris această carte către Filimon, carele era bărbat de bun neam între coloseani și foarte bun credincios. Aceasta, împreună cu Cartea cea către coloseani, o au trimis prin Onisim, cel ce era slugă a lui Filimon, carele, luând niște lucruri de ale stăpânului său, au fugit la Roma, unde Pavel l-au întors la credința lui Hristos. Onisim acesta, în prinsoarea cea dintâiu a lui Pavel la Roma, de mare mângâiere și ajutoriu i-au fost, pentru aceea Pavel, întru această carte scurtă, dară plină de dragoste și de graiul dumnezeiesc, roagă pre Filimon ca să iarte pre Onisim și cu iubire de oameni să-l priimească, carea nu numai au făcut Filimon, ci și pre robul cel fugătoriu cu slobozenie l-au dăruit. Și acesta atâta sporiu au făcut în creștinătate, cât după Timoteiu s-au hirotonit episcop la Efes. Pre acesta, mucenicul Ignatie, în cartea sa cea către efeseani, cu mari laude îl laudă.

CAP 1

Lui Filimon, a căruia dragostea și credința laudă, îi trimite pre Onisim, sluga lui, îndărăpt, pentru care îl roagă să-l iarte și greșala lui o ia asupra sa, zicând că l-ar pofti și eși spre slujbă în propoveduirea Evangheliei.

- P**avel, legatul lui Iisus Hristos, și Timoteiu, fratele lui Filimon, iubitului și ajutorului nostru,
 - Și Apfiei ceii iubite și lui Arhip, ostașului nostru celui dimpreună și besearicii ceii din casa ta:
 - Dar, voao, și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.
 - Mulțamesc Dumnezeului meu pururea, pentru tine pomenire făcând întru rugăciunile mele,
 - Auzind dragostea ta și credința carea ai către Domnul Iisus și către toți sfinții,
 - Ca împărtășirea credinții tale să fie lucrătoare întru cunoștința a tot binele ce este întru voi în Iisus Hristos,
 - Că bucurie multă și mângâiere avem întru dragostea ta, că inimile sfinților s-au odihnit prin tine, frate.
 - Pentru aceea, multă îndrăzneală având întru Hristos a-ți porunci ție ceea ce trebuiaște.
 - Iară, pentru dragostea, mai vârtos te rog, fiind tu întru acest chip, cum sânt și eu, Pavel, bătrânul, iară acum și legatul lui Iisus Hristos,
 - Te rog pentru Onisim, fiiul meu, pre carele l-am născut întru legăturile mele,
 - Carele oarecând era ție netreabnic, iară acum și ție și mie de bună treabă, pre care l-am trimis înapoi la tine,
 - Iară tu pre el ca pre inima mea să-l priimești.
 - Pre carele vream să-l țiiu la mine, ca în locul tău să-mi slujască mie întru legăturile Evangheliei,
 - Iară fără' de voia ta nimica nu am voit a face, ca să nu fie ca din silă fapta ta cea bună, ci după voie.
 - Că poate fi, că pentru aceasta s-au despărțit până la o vreme, ca veacinic să-l priimeși pre dânsul,
 - De acum, nu ca pre o slugă, ci mai presus decât pre o slugă, ca pre un frate iubit, mai ales mie. Iară cu cât mai vârtos ție și după trup și în Domnul?
 - Deci, de mă ai pre mine părtaș, priimește-l pre dânsul ca pre mine,
 - Iară de Ț-au făcut ție strâmbătate întru ceva sau îți este deatoriu, aceea mie să o socotești.
 - Eu, Pavel, am scris cu mâna mea,

eu voiu plăti, ca să nu zic ție că și tu singur îmi ești deatoriu.

20. Adevărat, frate, ca să te dobândesc eu întru Domnul, odihnește inima mea întru Domnul!

21. Nădăduindu-mă spre ascultarea ta, am scris ție, știind că și mai mult de ce zic vei face.

22. Și dimpreună să-mi gătești mie și gazdă, că am nădeajde că prin rugăciunile

voastre mă voiu dărui voao.

23. Închină-se ție Epafras, cel împreună cu mine rob întru Hristos Iisus,

24. Marco, Aristarh, Dimas și Luca, cei împreună cu mine lucrători.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu duhul vostru! Amin.

Cartea către Filimon este scrisă din Roma, prin sluga Onisim.

CARTEA SFÂNTULUI PAVEL APOSTOL CĂTRĂ EVREI

Cuvânt înainte

ceastă carte s-au scrisă către jidovii cei ce lăcuia în Ierusalim și în Palestina. Aceștia să era întors la credință, ci pentru că era foarte țiiitori a obiceiurilor Legii lui Moisi, nu le plăcea, căci neamurile în săborul de la Ierusalim s-au slobozit de la deatoriia a ținea obiceiurile Legii. Și, fiindcă era jefuiți de averile sale, să îndoia în credință, socotind că în Leagea lui Moisi vor avea ale sale și vor fi fără' de primejdie și fără' de năcaz vor viețui. Apostolul, cu milosteniile carele adunasă în Machidoniia, stâmpărasă mahnirea lor, dară, pentru cinstea carea da ei Legii lui Moisi și slobozirea neamurilor de la jugul ei, mult să năcăjia. Scris-au către ei Apostolul această carte, când au fost întâiu prins la Roma, evreiaște, carea, după aceea, cum să pare, lui Climent de la Alexandriia, de Sfântul Luca. Iară cum să pare altora, de Sfântul Climent Romanul s-au tălmăcit grecește. Grecii, mai toți, afară de puțini, carte canonicăscă o au cunoscut și la aceasta să veade a căuta Petru în a doao a sa carte, cap 3, unde zice: „Pavel, după întâlepciunea cea dată lui, au scris voao, adecă jidovilor. Numele său la începutul cărții nu-l pune, ca să nu abată pre jidovi de la cetirea ei, de vreme ce ei credea că Pavel urgisește obiceiurile Legii lui Moisi, dară la sfârșitul cărții destul să arată pre sine”.

Această carte besearica pururea ca o scrisoare adevărată a lui Pavel și carte canonicăscă o au ținut, precum din săborul de la Cartaghen și din canonul 59 al săborului de la Laodichiia să dovedeaște.

Cum că din Italiia este scrisă să adeverează din capul 13, 23, unde scrie: „Cunoașteți pre fratele nostru, Timoteiu, cu carele, de va veni mai curând, voiu vedea pre voi”, care lucru altuia nu să poate cuvini, fără numai lui Pavel. Pavel, întru această carte, vredniciia lui Iisus Hristos, Care este Dumnezeu și om din mărturisirea Sfintei Scripturi, o pune mai presus decât a tuturor prorocilor și a îngerilor, și-L arată că cu atâta întreace pre Moisi, cu cât fiul stăpânului întreace pre rob. Și cum că Hristos este Arhiereul cel Adevărat, de la Dumnezeu ales, după făgăduința și rânduiala lui Melhisedec, nu numai mai de demult, ci și mai de presus decât însuși arhiereul Aaron. Cortul, țeremoniile, Leagea Veache au fost numai umbră ale adevărului, iară numai Iisus Hristos adevărată jertvă au fost. Și aceasta, în partea cea dintâiu. Iară în a doao parte, cu pildele sfinților arată lipsa credinții și, mai pre urmă, îi mângăie și-i învață obiceiuri bune.

CAP 1

Testamântul cel Nou, prin Hristos dat, cu atâta întrece pre cel Vechiu, prin îngeri dat, cu cât Hristos e mai vreadnic decât îngerii pre carii, cu nașterea, cu domniia, cu putearea și cu cinstea, îi întrece.

1. **N** multe fealiuri și în multe chipuri, de demult, Dumnezeu grăind părinților prin proroci, în zilele aceaste mai pre urmă,

au grăit noao întru Fiiul,

2. Pre Carele L-au pus moștenitoriu tuturor, prin Carele și veacii au făcut;

Întel. 3. Carele, fiind strălucirea măririi și
7, 26 chipul statului Lui și purtând toate cu cuvântul puterii Sale, prin Sine singur făcând curățire păcatelor noastre, au șezut de-a dreapta scaonului măririi, întru ceale înalte,

4. Cu atâta mai bun făcându-Să decât îngerii, cu cât mai osăbit nume decât dânșii au moștenit.

Psalm 5. Căci căruia din îngeri au zis cândva:
2, 7 „Fiiul Mieui ești Tu, Eu astezi Te-am născut”; și iară:** „Eu voi fi Lui Tată și
**2 Împă. 7, 14 Acela va fi Mie Fiiu”?

6. Și iarăși, când duce pre Cel Întâiu Născut în toată lumea, zice:* „Și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu”.

Psalm 7. Și cătră inger zice: „Cel ce face îngerii
103, 6 Săi duhuri și slugile Sale pară de foc”.

Psalm 8. Iară cătră Fiiul: „Scaonul Tău, Dumne-
44, 8 zeule, în veacul veacului, toiagul îndreptării, toiagul împărăției Tale.

9. Iubit-ai dreptatea și ai urât fărdeleagea, pentru aceea Te-au uns pre Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untuldelemn al bucuriei, mai mult decât pre părtașii Tăi”.

*Psalm 10. Și iară: „Întru început Tu, Doamne,
101, 26 pământul ai întemeiat și lucrurile* mâinilor Tale sânt ceriurile.

11. Acealea vor peri, iară Tu rămâi și toate ca o haină să vor învechi.

12. Și ca pre un veșmânt le vei învâli și să vor schimba, iară Tu același ești și anii Tăi nu să vor împuțina”.

Psalm 13. Și căruia dintre îngeri au zis cândva:
109, 2 „Șezi de-a dreapta Mea, până când voi pune pre vrăjmașii Tăi așternut picioarelor
15, 25 Tale”?

14. Au nu toți sânt duhuri slujitoare, carii să trimit spre slujbă pentru cei ce vor să moștenească mântuirea?

CAP 2

De vream ce călcarea poruncilor îngerești au luat vreadnică izbândă, cu mult mai vârtos va urma pre cei ce trec poruncile lui Hristos, Cel ce priimind omenirea și crucea S-au micșorat cu puțin oarece decât îngerii și pentru aceea S-au făcut Începătoriu mântuirii celor ce cred într-Însul.

1. **N**entru aceea, să cade noao mai mult să ascultăm ceale ce s-au auzit, ca nu cândva să scăpăm.

2. Că, de vream ce au fost adevărat cuvântul care s-au grăit prin îngeri și toată călcarea de poruncă și neascultarea au luat dreaptă răsplătire,

3. Cum vom scăpa noi, negrijindu-ne de atâta mântuire? Carea, luând înceapere a să vesti de la Domnul prin cei ce au auzit, s-au adevărit întru noi,

4.* Împreună mărturisind Dumnezeu cu seamne și cu minuni și cu multe fealiuri de puteri și cu împărțirile Duhului Sfânt, după a Lui voie, *Marc. 16, 20

5. Că nu îngerilor au supus Dumnezeu lumea cea viitoare de carea grăim.

6. Și au mărturisit oareunde oarecine, zicând:* „Ce easte omul, că-l pomenești pre el, sau fiiul omului, că-l cercetezi pre el?” *Psalm 8, 5

7. Micșoratu-l-ai pre el cu puțin oarece decât îngerii; cu mărire și cu cinste l-ai încununat pre el și l-ai pus preste lucrurile mâinilor Tale.

8.* Toate le-ai supus supt picioarele lui”. *Mate. 28, 18
Și deaca i-au supus lui toate, nimica* nu au lăsat lui nesupus. Ci acum nu vedem încă lui supuse toate. 1 Cori. 15, 26

9.* Iară mai micșorat cu puțin oarece decât îngerii vedem pre Iisus, pentru patima morții, cu mărire și cu cinste încununat, ca cu darul lui Dumnezeu să guste moarte pentru toți. *Fili. 2, 7

10. Că să cădea Aceluia pentru Carele sânt toate și prin Carele sânt toate, Carele pre mulți la mărire au adus, pre Începătoriu mântuirii lor, prin patimi a Să săvârși.

11. Că Cel ce sfințește și cei ce să sfințesc dintru Unul sânt toți, pentru carea pricină nu să rușinează a-i numi pre dânșii frați,

12.* Zicând: „Spune-voiu numele Tău fraților Mieui, în mijlocul adunării Te voi lauda”. *Psalm 21, 23

13. Și iară:* „Eu voi fi nădăjduind spre Dânsul”. Și iară:** „Iată, eu și pruncii carii Mi-au dat Dumnezeu”. *Psalm 17, 3
**Isaia

14. Deci, deaca s-au făcut pruncii părtași trupului și sângelui, și Același aseamenea S-au împărțit acelorași,* ca prin moarte să surpe pre cel ce are stăpâniia morții, adecă pre diavolul, *Osie 13, 14
1 Cori.

15. Și să-i izbăvească pre aceia, carii cu frica morții în toată viața era supuși robiei. 15, 54

16. Că nu pre îngeri cândva au luat,

ci sămânța lui Avraam au luat.

17. De unde deatoriu era întru toate a Să asemăna fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru, întru ceale ce sânt cătră Dumnezeu, ca să curățască păcatele norodului.

18. Că întru aceea ce au pățimit, Însuși fiind ispitit, poate și celor ce să ispitesc să le ajute.

CAP 3

Cu mult mai ales este Hristos, adecă Fiiul, decât Moisi, carele era slugă credincioasă în Casa lui Dumnezeu. Întru toate, dară, trebuie să fim ascultători Acestuia, ca nu, precum necredincioșii jidovi, de odihna Lui să ne lipsim.

1. **D**e unde, frați sfinți, carii sânteți părtași chemării ceii cerești, socotiți pre Trimisul și Arhierul mărturisirii noastre, pre

Iisus Hristos,

2. Carele este credincios Celui ce L-au făcut pre El,* precum și Moisi întru toată Casa Lui.

3. Că de mai mare mărire decât Moisi S-au învrednicit Acesta, cu cât mai multă cinste are decât casa cel ce o au zidit pre ea.

4. Că toată casa să zideaște de la cineva, iară Cel ce au făcut toate Dumnezeu este.

5. Și Moisi, adecă, au fost credincios întru toată Casa Lui, ca o slugă spre mărturiia celor ce era să se grăiască.

6. Iară Hristos, ca un Fiiu în Casa Sa, a Căruia casă sântem noi, numai de vom ținea neclătită îndrăznirea și lauda nădejdi până în sfârșit.

Psalm 7. Drept aceea, precum zice Duhul Sfânt: „Astăzi de veți auzi glasul Lui,

Jos 8. Nu vă învărtoșați inimile voastre, ca și întru mâniașe în zioa ispitirii în pustie,

9. Unde M-au ispitit părinții voștri, ispiti-tu-M-au și au văzut lucrurile Meale patruzeci de ani.

10. Pentru aceea, M-am mâniaș pre neamul acesta și am zis: «Pururea rățesc cu inima și ei nu au cunoscut căile Meale!»

11. Precum M-am jurat întru mâniaș Mea: «De vor întra întru odihna Mea!»

12. Vedeți, fraților, ca să nu fie cândva în vreunul din voi inimă vicleană a necredinții, depărtându-să de la Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați pre voi înșivă în toate zilele, până ce să numeaște „astăzi”, ca să nu să învărtoșeze cineva dintre voi cu înșelăciunea păcatului;

14. Că părtași ne-am făcut lui Hristos, numai de vom ținea începătura închierii până în sfârșit neclătită,

15. De vreme ce să zice: „Astăzi, de veți auzi glasul Lui, să nu vă învărtoșați inimile

voastre ca și întru mâniașe”.

16. Pentru că oarecarii, auzind, L-au mâniaș, dară nu toți carii au ieșit din Egipt cu Moisi.

17. Iară asupra căroră s-au mâniaș patruzeci de ani? Au nu asupra celor ce au păcă-tuit,* ale căroră oase au căzut în pustie?

*Nume.

18. Și căroră S-au jurat să nu între întru odihna Lui, fără numai celor necredincioși.

14, 34

19. Și vedem că nu au putut întra pentru necredința.

CAP 4

De vreme ce jidovii pentru necredința n-au întrat la odihna cea făgăduită și trebuie alții să între, să cuvine a avea grijă ca să nu ne scădem de dânsa, ci, crezind, să ne priimim într-înșă. De cuvântul lui Dumnezeu cel viu și puternic, Care la toate să uită, și de neputințele Lui, ca să folosească neputințelor noastre.

1. **D**rept aceea, să ne teamem ca nu cumva, părăsind făgăduința despre întrarea întru odihna Lui, să se socotească cineva din voi a fi lipsit.

2. Pentru că și noao bine s-au vestit, ca și acelora, ci nu au folosit acelora cuvântul auzului, nefiind amestecat cu credința celor ce au auzit.

3. Că vom întra întru odihnă cei ce am crezut, cum au zis:* „Precum am jurat întru mâniaș Mea, de vor întra întru odihna Mea”, măcar de era făcute lucrurile de la zidirea lumii.

*Psalm 94, 12

4. Că au zis oareunde, de zioa a șaptea, așa:* „Și S-au odihnit Dumnezeu în zioa a șaptea de toate lucrurile Sale”.

*Face. 2, 2

5. Și de aceasta, iarăși: „De vor întra întru odihna Mea”.

6. Că, de vreme ce au rămas oarecarii a întra într-înșă, iară aceia căroră mai înainte bine li s-au vestit nu au întrat, pentru necredința,

7.* Însă rânduiășe o zi oarecarea, „astăzi”, întru David, zicând (după atâța ani, precum s-au zis): „Astăzi, de veți auzi glasul Lui, nu vă învărtoșați inimile voastre”.

*Sus 3, 7

8. Că, de le-ar fi făcut Iisus acelora odihnă, nu ar fi grăit de altă zi după aceastea.

9. Drept aceea, s-au lăsat sărbătoarea sâmbetii norodului lui Dumnezeu.

10. Că cel ce au întrat în odihna Lui și acela s-au odihnit de lucrurile sale, precum și Dumnezeu de ale Sale.

11. Deci, să ne nevoim a întra întru odihna aceea, ca să nu cază cineva întru aceeași pildă a neascultării.

12. Pentru că viu este cuvântul lui Dumnezeu și lucrătoriu și mai ascuțit decât toată sabiia ascuțită de amândoaș păr-

țile și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului și a mădulărilor și a măduhăi, și judecătoriu cugetelor și gândurilor inimii.

Psalm 13. Și nici o făptură nu este nearătată înaintea Lui, ci toate sânt goale și descoperite înaintea ochilor Lui, cătră Carele e noao cuvântul.

14. Drept aceea, având Arhiereu Mare, Carele au străbătut ceriurile, pre Iisus, Fiiul lui Dumnezeu, să ținem mărturisirea.

15. Că nu avem Arhiereu carele să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre, ci ispitită întru toate după asemănare fără de păcat.

16. Să ne apropiem, dară, cu nădăjduire la scaonul darului Lui, ca să luom milă și să aflăm dar spre ajutoriu la vreme de treabă.

CAP 5

Hristos, cu vreadnică rânduială, S-au făcut Arhiereu noao și, rugăciuni aducând Tatălui, S-au ascultat și, din ceale ce au pățimit învățându-să ascultarea, celor ascultători S-au făcut pricina veacinicii mântuirii. Dară tainele ceale ascunse despre Dânsul nu le putea cuprinde aceia cătră carii scria Apostolul.

1. **D**entru că tot arhiereul carele să ia din oameni pentru oameni să pune spre ceale ce sânt cătră Dumnezeu, ca să aducă

daruri și jertve pentru păcate,

2. Carele să poată pătimi dimpreună cu cei ce nu știu și cu cei ce rătăcesc, de vreme ce și însuși easte cuprins de neputință.

3. Și, pentru aceasta, deatoriu easte, precum pentru norod, așa și pentru sine să aducă pentru păcate.

*Ieși. 28, 1 2 Paral. 26, 18

4. Și* nimenea singur nu-și ia lui și cinstea, ci cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

*Psalm 2, 7

5. Așa și Hristos, nu singur pre Sine S-au proslăvit a fi Arhiereu, ci Cel ce au grăit cătră Dânsul:* „Fiiul Mieu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut”.

*Psalm 109, 5

6. Precum și într-alt loc zice:* „Tu ești Preot în veac după rânduiala lui Melhisedec”.

7. Carele, în zilele trupului Său, ceareri și rugăciuni cătră Cel ce putea să-L mântuiască pre Dânsul din moarte cu strigare tare și cu lacrimi au adus și au fost auzit pentru buna Sa cucernicie.

8. Și măcar că era Fiiu, dar au învățat ascultarea din ceale ce au pățimit.

9. Și, săvârșindu-Să, S-au făcut tuturor celor ce-L ascultă pre El pricină de mântuire veacinică.

10. Numit fiind de Dumnezeu Arhiereu, după rânduiala lui Melhisedec.

11. Despre carele mult easte noao cuvântul și cu anevoie talmăcindu-l a grăi, de vreme ce neputincioși v-ați făcut cu auzurile.

12. Că deatori fiind voi a fi învățători pentru vreme, iară vă trebuiaște să vă învățăm pre voi care sânt stihile începăturii cuvintelor lui Dumnezeu. Și v-ați făcut aceia căroră vă trebuiaște lapte, iară nu hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce easte părtaș laptelui nu easte știutoriu de cuvântul dreptății, că prunc easte.

14. Iară celor desevarșit easte hrana vârtoasă carii, prin multa obicinuință, au priceaperea deprinsă spre aleagerea binelui și a răului.

CAP 6

Nu vrea a grăi despre stihile ceale dintâiu ale credinții, de vreme ce a doao oară nu să pot boteza cei ce iară cad în păcat după botez, ci încă trebuie să se teamă de veacinicul blăstăm. Iară, mângâind pre evrei, îi îndeamnă ca, urmând îndelungă răbdarea lui Avraam, să se facă părtași celor ce cu jurământ le-au făgăduit Dumnezeu.

1. **D**entru aceea, lăsind cuvântul începăturii lui Hristos, să ne aducem spre săvârșire, nu iarăși din lucruri moarte puid temeliia pocăinții și a credinții ceii întru Dumnezeu,

2. A învățaturii botezurilor și a punerii mâinilor și a învierii morților și a județului Celui Veacinic.

3. Și aceasta vom face, de va porunci Dumnezeu.

4.* Că nu easte cu puțință celor ce s-au luminat odată și au gustat darul ceresc și s-au făcut părtași Duhului Sfânt,

*Mate. 12, 14
Jos

5. Și au gustat cuvântul cel bun a lui Dumnezeu și puterile veacului celui viitoriu,

10, 27
2 Petr. 2, 20

6. Și au căzut, ca iarăși să se înnoiască spre pocăință a doao oară răstignind loruși pre Fiiul lui Dumnezeu și batjocorindu-L.

7. Că pământul, cel ce bea ploaia carea să pogoară preste dânsul de multe ori și rodeaște iarbă de treaba acelora de carii să și lucrează, ia blagoslovenie de la Dumnezeu.

8. Iară care aduce spini și pălămide nu easte de treabă și aproape easte de blăstăm, a căruia sfârșitul easte întru ardere.

9. Iară avem adeverire pentru voi, iubitorilor, de ceale mai bune și care să țin de mântuire, măcar deși grăim așa.

10. Că nu easte nedrept Dumnezeu să uite lucrul vostru și osteneala dragostei, carea ați arătat spre numele Lui, cei ce ați slujit sfinților și slujiți.

11. Iară poftim pre fieștecarele dintru

voi să areate aceasta și purtare de grije spre adevărarea nădejzii, până în sfârșit.

12. Ca să nu fiți leaneși, ci următori celor ce moștenesc făgăduințele prin credință și prin multa răbdare.

13. Că lui Avraam au făgăduit Dumnezeu, de vream ce nu avea pre nimenea mai mare pre carele să Se jure, S-au jurat prin Sine singur,

Facer. 14. Zicând: „Cu adevărat blagoslovind te voiu blagoslovi și înmulțind te voiu înmulți”.

15. Și așa, mult răbdând, au dobândit făgăduința.

16. Pentru că oamenii pre cel mai mare să jură și sfârșit a tot cuvântul lor cel de prigonire, spre dovedire, easte jurământul.

17. Întru ce vrând Dumnezeu să arate mai mult moștenitorilor făgăduinții neschimbarea sfatului Său, au pus în mijloc jurământul:

18. Ca prin doao lucruri care nu să pot schimba (întru care cu neputință easte să mință Dumnezeu), tare mângăiare să avem carii năzuim a apuca nădejdea carea ne easte pusă înainte,

19. Carea ca o anghiră o avem sufletului tare și nemutată și carea întră întru ceale dinlăuntru catapeteasmei,

20. Unde înainte-mergătoriu pentru noi au intrat Iisus, după rânduiala lui Melhisedec, Arhiereu fiind făcut în veac.

CAP 7

Deaca preoția lui Melhisedec, din luarea zeciualilor și din blagoslovenie, au întrecut pre a leviților, preoția lui Hristos, ca dintru o deatorie după rânduiala lui Melhisedec în veac tocmită și cu jurământ așezată, au întrecut pre cea leviticească și pre aceea împreună cu legea o deșartă.

*Facer. 14, 18

1.* **ă Melhisedec acesta, împăratul Salimului, preotul lui Dumnezeu celui Preainalt, carele au întimpinat pre Avraam, când s-au întors de la tăierea împăraților și l-au blagoslovit pre el,**

2. Căruia și zăciuală din toate i-au împărțit Avraam, carele întâiu să tâlcuiască împăratul dreptății, iară apoi și împăratul Salimului, ce easte împăratul păcii,

3. Fără de tată, fără de mumă, fără de număr de neam, nici început zilelor, nici sfârșit vieții având, ci asemănat fiind Fiiului lui Dumnezeu, rămâne preot pururea.

4. Vedeți, dară, cât easte acesta, cui și zăciuală i-au dat Avraam, patriarhul, din dobânzi.

2 Leage 14, 3 5. Și cei din fiii lui Levi, carii iau preoția, poruncă au să ia zăciuală de la no-

rod după leage, adecă de la frații săi, măcar Navi. că și aceia au ieșit din coapsele lui Avraam. 14, 4

6. Iară cel ce nu să numără din neamul lor au luat zăciuală de la Avraam și pre cel ce avea făgăduințele l-au blagoslovit.

7. Iară fără de nici o împotivire, cel mai mic de la cel mai mare să blagoslovească.

8. Și aici, adecă, oameni muritori iau zăciuală, iară acolo, cel mărturisit că easte viu.

9. Și (cum am zice), prin Avraam, și Levi, cel ce luoa zeciuală, zăciuală au dat,

10. Că încă în coapsele tătâne-său era când l-au întâmpinat pre dânsul Melhisedec.

11. Deci, de ar fi fost plinirea prin preoția leviților (că norodul supt aceea au luat leagea), ce încă mai trebuia, după rânduiala lui Melhisedec, să se rădice alt preot, iară nu după rânduiala lui Aaron să se zică?

12. Că de s-au mutat preoția, trebuia să se facă și Legii mutare.

13. Că, de Carele să zic aceastea, Acela din altă săminție să socotească, din carea nimenea nu s-au apropiat la oltariu.

14. Că adevărat easte că din Iuda au răsărit Domnul nostru, în carea săminție Moisi nimica nu au gătit de preoție.

15. Și încă cu mult mai luminat easte că, după asemănarea lui Melhisedec, să rădică preot altul,

16. Carele nu s-au făcut după legea poruncii ceii trupești, ci după putearea vieții ceii nesticăcioasă,

17. Că mărturisească* că: „Tu ești preot în veac, după rânduiala lui Melhisedec”.

*Psalm 109, 5

18. Că schimbare să face poruncii carea au fost mai înainte pentru neputința și nefolosul ei;

19. Că nimic nu au săvârșit Leagea, ci aducere easte numai la mai bună nădejde prin carea ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și intrucât easte, nu fără de jurământ, că aceia fără de jurământ preoți să făcea,

21. Iară Acesta cu jurământ prin Cel ce au zis cătră Dânsul:* „Juratu-S-au Domnul și nu-l va părea rău: Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec”.

*Psalm 109, 5

22. Întru atâta așezământului de leage celui mai bun S-au făcut credințeariu Iisus.

23. Și aceia, adecă mai mulți, să făcea preoți, pentru că prin moarte era oprîți a rămânea.

24. Iară Acesta, pentru că rămâne în veac, are preoție veacinică.

25. Pentru aceea, și a mântui poate desăvârșit pre cei ce vin prin El la Dumnezeu, pururea fiind viu, ca să Se roage pentru dânsii.

26. Că Arhiereu ca Acesta să cădea să fie noao, sfânt, fără de răutate, fără de spurcă-

ciune, osibit de păcătoși și mai înalt decât ceriurile fiind,

27. Carele nu are în toate zilele nevoie (ca alți arhierei)* întâiu pentru ale Sale păcate a aduce jertve, apoi pentru ale norodului, că aceasta o au făcut odată, pre Sine aducându-Să.

28. Că Leagea pune pre oameni arhierei carii au neputință, iară cuvântul jurământului, care au fost în urma Legii, pre Fiiul, în veac desăvârșit.

CAP 8

Mai aleasă e preoția lui Hristos decât cea leviticească, fiindcă El în ceriu șeade de-a dreapta Tatălui și au fost slujitoriu de mai mari taine decât preoții Legii Vechi. Arată și cum că Testamântul Nou e de lipsă pentru scăderea celui Vechiu și pentru făgăduința lui Dumnezeu prin Ieremiia.

1. ară capul celor ce să zic Arhiereu ca Acesta avem, Carele au șezut de-a dreapta scaonului mărirei în ceriuri,

2. Slujitoriu sfintelor și cortului celui adevărat, care l-au înfipt Domnul și nu omul.

3. Că tot arhiereul pentru ca să aducă daruri și jertve să pune, pentru aceea trebuia să aibă ceva și Acesta să aducă.

4. Că de ar fi pre pământ, nici ar fi preot, fiindcă era preoți carii aducea daruri după Leage,

5. Carii slujesc chipului și umbrii celor cerești, precum s-au zis lui Moisi când vrea să facă cortul, că au zis:* „Vezi să faci toate după chipul care s-au arătat ție în munte”.

*Ieșir. 25, 40 Fapte 7, 44

6. Iară acum, mai bună slujire au dobândit, încât easte și Legii ceii mai bune împăcătoriu, carea spre mai bune făgăduințe s-au așezat.

7. Că de ar fi fost cea dintâiu fără de prihană, nu s-ar fi căutat locul ceii de-a doao.

*Ieremi. 31, 31

8. Că, defăimându-i pre ei, zice:* „Iată, zile vor veni, zice Domnul, și voiu săvârși preste casa lui Israil și preste casa lui Iuda, leage noao.

9. Nu după așezământul de leage care l-am făcut părinților lor în zioa când l-am apucat pre ei de mâna lor, ca să-i scoț din pământul Eghiptului, că ei nu au rămas întru așezământul Mieu de leage și Eu i-am părăsit pre ei, zice Domnul.

10. Că acesta easte așezământul de leage care voiu pune casii lui Israil după zilele acealea, zice Domnul: dând legile Meale în cugetele lor, și în inimile lor le voiu scrie pre eale și voiu fi lor Dumnezeu și ei vor fi Mie norod.

CAP 8 ȘI 9

11. Și nu va mai învăța nimenea pre vecinul său și nimenea pre fratele său, zicând: «Cunoaște pre Domnul!», că toți Mă vor ști, de la cel mic până la cel mare al lor.

12. Pentru că milostiv voiu fi nedreptăților lor, și păcatele lor și fărdelegile lor nu le voiu mai pomeni”.

13. Zicând: „Cea Noao”, au învechit pre cea dintâiu, iară ce să învecheaște și îmbătrânește aproape easte de perire.

CAP 9

Din ceale ce era în Leagea Veachie și din neplinirea jărtvelor acelora, arată plinirea ceii Noao, în care Hristos, Arhiereu și jărtvă odată adusă, curățește cunoștința de păcate.

1. ortul cel dintâiu avea îndreptări de slujbă și sfințire lumească,

2.* Pentru că cortul s-au făcut întâiu, întru care era sfeșnicul și masa și punerea înainte a pâinilor, carea să zice Sfânt.

*Levi.

26, 1

36, 8

3. Iară după a doao catapeteazmă, cortul care să chema Sfânta Sfintelor,

4.* Care avea cădealniță de aur și sicriul legii ferecat preste tot cu aur, întru care era năstrapa cea de aur, carea avea mană, și toiagul lui Aaron care înfrunzică* și tablele Legii.

*Levi.

16, 16

Numer.

[17, 8]

*3 Împă.

5. Iară pe deasupra lui, heruvimii măririi, carii umbrea oltariul, de carii nu easte acum a grăi cu amăruntul.

8, 9

2 Para.

5, 10

6. Și aceastea fiind tocmita așa, în cortul cel dintâiu, pururea întru preoții când făcea slujbele;

7. Iară într-al doilea, o dată într-un an, sângur arhiereul,* nu fără de sânge, carele aducea pentru sâne și pentru neștiințele norodului.

*Ieșir.

30, 10

8. Aceasta însemnând Duhul Sfânt, că încă nu era arătată calea sfinților, când sta încă în cortul cel dintâiu,

Leviț.

26 [16], 2

9. Care era pildă vremii de acum, după carea darurile și jertvele să aduc, ceale ce nu pot după știință să facă desăvârșit pre cel ce slugeaște,

10. Numai în mâncări și în beuturi și în multe fealiuri de spălări și îndreptări ale trupului, care era puse până la vremea îndreptării.

11. Iară venind Hristos Arhiereu bunătăților celor viitoare, prin cortul cel mai mare și mai desăvârșit, nefăcut de mână, adecă nu al aceștii făpturi,

12. Nu prin sânge de țapi și de viței, ci prin sângele Său a intrat odată întru ceale sfinte, veacinică răscumpărare aflând.

13.* Că, de vreme ce sângele taurilor și al țapilor și cenușea de junincă, stropind

*Levi.

16, 15

pre cei spurcați, îi sfințește, spre curăția trupului,

1 Petr. 14. Cu cât mai vartos sângele lui Hristos, carele, prin Duhul cel veacinic, pre Sine S-au adus făr' de prihană lui Dumnezeu, 1, 19
1 Ioan S-au adus făr' de prihană lui Dumnezeu, 1, 7
Apoca. va curăți cunoștința voastră de faptele ceale moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu? 1, 5

15. Și pentru aceasta easte începătoriu Legii ceii Noao, ca, făcându-să moartea spre răscumpărarea greșealelor, care era în Leagea cea dintâiu, să ia cei chemați făgăduința moștenirii de veaci.

16. Că unde easte diiata, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diiata.

17. Că diiata întru cei morți easte întărită, de vreme ce încă nici o putere nu are până când easte viu cel ce face diiata.

18. Pentru aceea, nici cea dintâiu făr' de sânge nu s-au înnoit.

19. Că, după ce Moisi au spus toată porunca cea după Leage la tot norodul, luând sânge de viței și de țapi, cu apă și cu lână roșie și cu isop, și cartea și pre tot norodul l-au stropit,

Ieșire 20. Zicând: „Acesta easte sângele Legii carea au așezat voao Dumnezeu”. 24, 8

21. Și cortul și toate vasăle ceale de slujbă, așijderea, cu sânge le-au stropit.

22. Și mai toate cu sânge să curățesc după leage și făr' de vărsare de sânge nu să face iertare.

23. Trebuia, dară, ca chipurile celor cerești cu aceastea să se curățască, iară ceale cerești cu jertve mai bune decât aceastea.

24. Că nu în Sfinte făcute de mână au intrat Hristos, ceale ce era chipul celor adevărate, ci în însuși ceriul, ca să Se arate acum feații lui Dumnezeu pentru noi.

25. Iară nu ca de multe ori să se aducă pre Sine însuși, precum arhiereul întră în ceale sfinte, în tot anul, cu sânge străin.

26. De vreme ce s-ar fi căzut Lui de multe ori a pătimi de la alcătuirea lumii, iar acum, odată la sfârșitul veacurilor, spre răsipirea păcatului, prin jertva Sa S-au arătat.

27. Și precum easte rânduit oamenilor odată să moară, iară, după aceea, judecată,

Roma. 28. Așea și Hristos, o dată fiind jertvit ca să rădice păcatele multora, a doao oară, 5, 9
1 Petr. făr' de păcat Să va arăta celor ce-L așteaptă pre El spre mântuire. 3, 18

CAP 10

Pentru neîndestularea jărtvelor Vechiului Testament, au trebuit să se aducă cel Nou, cu a căruia numai o jărtvă să se șteargă toate păcatele, de carele, de nu ne vom lipi cu credința, nădejdea, dragostea și cu fapte bune, mai greu ne vom certa decât călcătorii Legii Vechi. Iară pre evrei îi laudă, că și multe au pățimit, și celor ce pătimea le-au ajutat.

1. ă, având Leagea umbra bunăților celor viitoare, iar nu același chipul lucrurilor, cu aceleași jertve care pururea în toți anii le aduc, niciodată pre cei ce să apropie nu poate să-i facă desăvârșit.

2. Că, într-alt chip, ar fi încetat a să aduce, pentru că n-ar avea mai mult nici o cunoștință de păcate cei ce slujesc, odată fiind curățiți?

3. Ci întru dânsule pomenire de păcate în fieștecare an să face.

4. Că nu poate sângele taurilor și al țapilor să iarte păcatele.

5. Pentru aceea, întrând în lume, zice:* „Jertva și aducerea nu ai voit, iară trup Mi-ai întemeiat.” *Psalm 39, 9

6. Arderile de tot și pentru păcat nu ai voit.

7. Atunci am zis: Iată, viu (* în capul cărții, easte despre Mine), ca să fac, Dumnezeule, voia Ta”. *Psalm 39, 11

8. Mai sus, zicând că: „Jertva și aducerea și arderile de tot și pentru păcat nu ai voit, nici ai poffit”, ceale ce să aduc după Leage,

9. Atunci au zis: „Iată, viu ca să fac, Dumnezeule, voia Ta”. Ia cea dintâiu, ca să puie cea de a doao.

10. Întru carea voie sântem sfințiți prin jertvirea trupului lui Iisus Hristos, o dată.

11. Și tot preotul stă în toate zilele de slujește și de multe ori aduce aceleași jertve, care niciodată nu pot să curățască păcatele.

12. Iară Acesta, o jertvă aducând pentru păcate, în veaci au șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

13.* Încă așteptând până când să vor pune vrăjmașii Lui așternut picioarelor Lui, *Psalm 109, 2

14. Că cu o jertvă au săvârșit pururea pre cei ce să sfințesc. 1 Cori. 15, 25

15. Și ne mărturisește noao și Duhul Sfânt, că după ce mai înainte au zis:

16.* „Acesta easte așezământul de leage, care voi face cu ei după zilele acealea, zice Domnul, dând legile Meale în cugetele lor și în inimile lor le voi scrie pre eale”. *Ieremi. 31, 33
Sus 8, 8

17. Apoi zice: „Și de păcatele lor și fărdelegile lor mai mult nu-Mi voi aduce aminte”.

18. Iară unde easte iertare de aceastea, mai mult nu easte jertvă pentru păcat.

19. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală a intra întru ceale sfinte prin sângele lui Iisus Hristos,

20. Pre cale noao și vie, carea o au înnoit noao prin catapetează, adecă prin trupul Său,

21. Și preot mare preste Casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu inimă adevărată în-

tru plinirea credinții, fiind curățiți în inimi de cunoștința cea rea,

23. Și spălați în trup cu apă curată. Să ținem mărturia nădejzii nesmintită (că credincios este Cel ce au făgăduit),

24. Și să cunoaștem unul pre altul spre îndemnarea dragostii și a faptelor bune,

25. Nepărăsind adunarea noastră, cum au unii obiceiul, ci îndemnând unul pre altul și cu atâta mai mult, cu cât vedeți apropiindu-să zioa.

Sus 26. Că, păcătuiind noi de bunăvoie după
6, 4 ce am luat cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertvă pentru păcate,

27. Ci o așteptare oarecarea înfricoșată a județului și iuțimea focului care va să mistuiască pre cei protivnici,

2 Leage 28. Lepădându-să cineva de Leagea lui
17, 6 Moisi, fără de milă, prin doao sau trei mărtu-
Mateiu rii, moare.

18, 16 29. Socotiți cu cât mai mult să va sluji spre
Ioan mai amară muncă cel ce au călcat pre Fiiul
8, 17 lui Dumnezeu, și au socotit a fi spurcat
2 Cori. sângele legii cu care s-au sfințit, și au
13, 1 defăimat darurile Duhului.

*2 Leage 30. Că știm pre Cel ce au zis: „A Mea este
32, 35 răsplătirea, Eu voi răsplăti”, zice Domnul.
Roma. Și iarăși: „Domnul va judeca pre norodul
12, 19 Său”.

31. Înfricoșat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.

32. Iară aduceți-vă aminte de zilele ceale mai dinainte, întru care, luminându-vă, multă luptă de patimi ați răbdat,

33. De o parte, cu ocări și cu necazuri priveală făcându-vă, iară de altă parte, părtași făcându-vă celor ce viețuiesc așa.

34. Pentru că ați și pățimit împreună cu legăturile mele și jefuire de averile voastre cu bucurie ați priimit, știind că veți avea voi avuție în ceriuri mai bună și stătătoare.

35. Nu lăpădați, dară, nădăjduirea voastră, carea are mare răsplătire.

36. Că trebuie să aveți răbdare, ca, voia lui Dumnezeu făcând, să luați făgăduința.

37. „Că încă puțin, oarece, Cel ce este să vie va veni și nu va zăbovi;

Avac. 38. Iară dreptul din credință va fi viu. Și
2, 4 de se va îndoi, nu va plăcea sufletului Mieu
Roma. într-însul”.

1, 17 39. Iară noi nu sântem ai îndoirii spre
Galat. perire, ci ai credinții spre câștigarea sufle-
3, 11 tului.

CAP 11

Minunat laudă credința din Faptele Părinților, din începutul lumii până la David și proroci. Și preste tot, câte au lucrat și au pățimit prin credință, și încă n-au luat răsplătire deplin.

CAP 10 ȘI 11

1. ară credința este adevărea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Că întru aceasta sânt mărturisiti cei de demult.

3.* Prin credință priceapem că s-au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s-au făcut din ceale nevăzute ceale ce să vad. *Facer. 1, 3

4.* Cu credința, mai multă jertvă Avel decât Cain au adus lui Dumnezeu,** pentru carea au fost mărturisit că au fost drept, mărturisind Dumnezeu de darurile lui și, pentru aceea, după ce au murit, încă grăiaște. *Facer. 4, 4 **Mate. 23, 35

5.* Cu credința Enoh s-au mutat, ca să nu vază moarte, și nu s-au aflat, pentru că l-au mutat pre el Dumnezeu, că mai înainte de mutarea lui au fost mărturisit că au plăcut lui Dumnezeu. *Facer. 5, 24 Sirah 44, 16

6. Iară fără de credință nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu, că deatoriu este cel ce să apropie la Dumnezeu să crează cum că este și celor ce-L caută pre El este datoriu de plată.

7.* Prin credință, răspuns luând Noe despre ceale care încă nu era văzute, temându-să, au făcut corabie spre mântuirea casii sale, prin carea au osindit lumea și dreptății ceii după credință s-au făcut moștean. *Facer. 6, 14 Sirah 44, 17

8.* Cu credința, cel ce s-au chemat Avraam au ascultat, de au ieșit la locul care era să-l ia întru moștenire și au ieșit neștiind unde merge. *Facer. 12, 1

9. Cu credința au mers Avraam la Pământul Făgăduinții, ca la un (a) strein în corturi lăcuind cu Isaac și cu Iacov, cu cei dimpreună moștenitori ai aceiași făgăduință;

10. Că aștepta cetatea, carea are temelie, a cării meșter și făcătoriu este Dumnezeu.

11.* Cu credința, și însa Sara puteare spre zămislirea seminții au luat și preste vreamea vârstei au născut, de vreame ce au socotit că credincios este Cel ce au făgăduit. *Facer. 17, 19

12. Pentru aceea, și dintru unul, și acela încă mai mort fiind, s-au născut „ca stealele ceriului cu mulțimea și ca năsipul cel fără de număr de pre lângă mare”.

13. Prin credință, aceștia toți au murit, neluând făgăduințele, ci de departe văzindu-le și închinându-se lor și mărturisind că streini și nemearnici sânt pre pământ.

14. Că cei ce grăiesc unele ca acestea arată că moștenire caută.

15. Și de ș-ar fi adus aminte de aceea dintru carea ieșise, avea vreame să se întoarcă.

16. Iară acum, de cea mai bună doresc, adecă de cea cerească. Pentru aceea, nu să rușinează de aceea Dumnezeu a Să chema Dumnezeul lor,

9. (a) Pământ.

că le-au gătit lor cetate.

Facer. 17. Cu credința au adus Avraam pre Isaac, când au fost ispitit, și pre cel unul născut aducea jertvă, carele luoașă făgăduințele.

22, 1 Sirah 44, 21 18. Cătră carele s-au zis* că „Întru Isaac să va numi ție sămânța”.

*Facer. 21, 12 19. Socotind că putearnic easte Dumnezeu și din morți a scula, pentru aceea, pre acela și spre pildă l-au luat.

Face. 20. Cu credința de ceale viitoare au blagoslovit Isaac pre Iacov și pre Isav.

Face. 21. Cu credința, Iacov, murind, au blagoslovit pre fieștecarele fecior a lui Iosiv și s-au închinat pre vârful toiagului lui.

Facer. 22. Cu credința, Iosiv, murind, au făcut pomenire de ieșirea fiilor lui Israil și pentru oasele sale au poruncit.

Ieșire 23. Cu credința, Moisi, când s-au născut, trei luni au fost ascuns de părinții săi, căci

Ieșire 1-l-au văzut prunc frumos și nu s-au temut de porunca împăratului.

Ieșire 24. Cu credința, Moisi, mare făcându-să, s-au lepădat a să zice fecior featei lui Faraon,

25. Și mai bine au ales a pătimi cu norodul lui Dumnezeu, decât a avea dulceața păcatului cea trecătoare.

26. Mai mare bogăție decât vistieriile Eghiptului socotind a fi ocară lui Hristos, că să uita la răsplătire.

27. Cu credința, au lăsat Eghiptul, netemându-să de urgiia împăratului, că pre Cel nevăzut ca cum l-ar fi văzut, Îl aștepta.

Ieșir. 28. Cu credința, au făcut Paștile și vărsarea sângelui, care pierdea pre cei întâiu născuți, să nu să atingă de dânșii.

Ieșire 29. Cu credința, au trecut Marea Roșie ca pre uscat, a cării ispită luând eghipteanii, s-au înecat.

Navi 30. Cu credința, zidurile Ierihonului au căzut, cu încungiurarea cea din șapte zile.

Navi 31. Cu credința, Raav, curva, nu au perit împreună cu cei neascultători, priimind iscoadele cu pace.

32. Și încă ce voiu mai zice, că nu-mi ajunge vreamă a spune de Ghedeon și de Varah și de Sampson și de Ieftae și de David și de Samuil și de proroci,

33. Carii, prin credință, biruit-au împărății, lucrat-au dreptate, dobândit-au făgăduințele, astupat-au gurile leilor,

34. Stâns-au putearea focului, scăpat-au de ascuțitul sabiei, întăritu-s-au din slăbiciune, făcutu-s-au tari în războaie, întors-au taberile străinilor în fugă;

35. Luoașă muierile dintru înviare pre morții săi; și unii s-au muncit, nepriimind slobozirea, ca să dobândească mai bună înviare;

36. Iară alții prin batjocură și prin

bătăi au luoașă ispită, încă și în legături și în temnițe;

37. Uciși au fost cu pietri, herestuitu-s-au, ispitiți au fost cu ucidere de sabie, au murit, umblat-au în cojoace și în piei de capre, lipsiți fiind, năcăjiți, de rău supărați,

38. (Căroră nu era lumea vreadnică) în pustii rătăcind și în munți și în peșteri și în crepăturile pământului.

39. Și aceștia toți mărturisiți fiind prin credință, nu au luoașă făgăduința.

40. Dumnezeu, ceva mai bun pentru noi mai înainte văzind ca să nu ia făr' de noi săvârșirea.

CAP 12

Cu pilda celor de demult, ba încă cu a lui Hristos, îndeamnă a suferi bărbătește năcazurile, chemând de cătră păcate. Și din vrednicia Noului Testament, preste cel Vechiu spăimântează de la neascultare, ca să nu ne fie a pătimi mai mari decât jidovii.

1. **I**ntre aceea, și noi având atâta nor de mărturii pus împrejurul nostru,* lepădând toată sarcina și păcatul cel ce

*Roma. 6, 4

lesne încunjură, prin răbdare să alergăm la oștirea carea easte înaintea noastră.

Efesea. 4, 22

2. Căutând la începătoriu și plinitoriu credinții, Iisus, Carele, în locul bucuriei ce era pusă înaintea Lui, au răbdat crucea, de ocară nebăgând samă, și de-a dreapta scaonului lui Dumnezeu au șezut.

Colo. 3, 8
1 Petr 2, 1
4, 2

3. Socotiți, dară, de Cel ce au răbdat de la păcătoși asupra Sa împrotivire ca aceea, ca să nu vă osteniți slăbind în inimile voastre.

4. Că încă nu ați stătut, până la sânge împrotiva păcatului luptându-vă,

5. Și ați uitat mângăierea carea voao, ca unor fii, vă grăiaște:* „Fiiul Mieu, nu fi nebăgătoriu de seamă de dojana Domnului, nici slăbi, fiind de Dânsul certat.

*Pilde 3, 11
Apoca. 3, 19

6. Că pre carele iubeaște Domnul îl ceartă și bate pre tot fiiul pre carele îl priimeaște”.

7. De veți suferi certarea, ca unor fii voao Să va afla Dumnezeu. Căci carele fiiu easte, pre carele nu-l ceartă tatăl?

8. Iară de sânteți fără de dojană (cui s-au făcut părtași toți), iată, dar, că sânteți feciori din curvie, iară nu fii.

9. Apoi, am avut pre părinții trupului nostru pedepsitori și îi cinsteam pre dânșii. Au nu ne vom pleca cu mult mai vartos Tatălui duhurilor și să fim vii?

10. Că aceia, în puține zile, precum le plăcea lor, ne-au pedepsit pre noi, iară Acesta, spre folos, ca să ne împărțăm sfințirii Lui.

11. Iară toată certarea, în vremea de acum, să pare că nu easte bucurie, ci mahnire, iară mai pre urmă dă roada dreptății de pace celor pedepsiți printr-însa.

12. Pentru aceea, mâinile ceale slăbite și genunchile ceale slăbănoage vi le rădicați.

13. Și cărări dreapte faceți picioarelor voastre, ca cel șchiop să nu rătăcească, ci mai vârtos să să vindece.

Rom. 12, 8 [18] 14. Pacea să țineți cu toți și sfințeniia, fără de carea nimenea nu va vedea pre Domnul.

15. Socotind ca nimenea să nu să lipsască de darul lui Dumnezeu, ca nu vreo rădăcină a amărăciunii, odrăzind în sus, să facă sminteală și printr-aceaea să se spurce mulți.

Facer. 25, 33 16. Să nu fie cineva curvariu sau spurcat ca Isav, carele pentru o mâncare ș-au vândut nașterea sa cea dintâiu.

Face. 27, 38 17. Că știți că, și după aceea, vrând să moștenească blagoslovenia, au fost nepriimit, de vreme ce loc de pocăință nu au aflat, măcar că și cu lacrimi o căuta.

Ieșir. 19, 12 20, 21 18. Pentru că nu v-ați apropiat de muntele care să putea pipăi și de focul ce ardea și de nor și de ceață și de vifor,

19. Și de viersul trâmbiții și de glasul cuvintelor, care cei ce l-au auzit s-au rugat ca să nu li să mai grăiască lor cuvânt,

Ieșire 19, 13 20. (Că nu putea suferi ceaea ce li să zicea: „Măcar și fiară de s-ar atinge de munte, cu pietri să va omori sau cu săgeată să va săgeta”.

21. Și așa înfricoșat lucru era cel ce să vedea. Moisi au zis: „Spăimântatu-m-am și mă cutremur”).

22. Ci v-ați apropiat de muntele Sionului, de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc și de zeci de mii de îngeri,

23. Și de adunarea celor întâiu născuți, carii sânt scriși în ceriuri, și de Judecătoria tuturor, Dumnezeu, și de duhurile dreptilor celor desăvârșit,

24. Și de Iisus, Mijlocitoriul Legii ceii Noao, și de sângele stropirii, care grăiaște mai bine decât Avel.

25. Și vedeți ca să nu vă lăpădați de ceale ce grăiaște, că deaca nu au scăpat aceia carii nu suferea pre Cel ce au prorocit pre pământ, mai mult, mai vârtos noi carii nu vom suferi pre Cel din ceriu,

Agheu 2, 7 26. Al Cărui glas atunci au cutremurat pământul și acum au făgăduit, zicând: „Încă o dată Eu voi clăti nu numai pământul ci și ceriul”.

27. Iară aceea ce zice: „Încă o dată” arată schimbarea celor ce să clătesc, ca a unor lucruri făcute ca să rămâie ceale ce nu să clătesc.

28. Drept aceea, luând împărăția cea nemișcată, să avem darul prin care să slu-

jim lui Dumnezeu întru buna plăcere, cu bună cucernicie și cu teamere.

29.* Că „Dumnezeul nostru easte foc amistuatoriu”. *2 Leage 4, 24

CAP 13

Spre multe fapte bune îndeamnă, poruncind să se păzească de învățatură streină și pomenind jertvele și oltariul Legii Vechi și a ceii Noao și dojenind să asculte de cei mai mari. Îi roagă să se roage pentru el, aceaeași făcând pentru dânșii, adăogând împreună închinăciuni.

1.* ubirea de frați să rămâie. *Rom. 12, 13

2. ubirea de streini să nu o uitați, că prin aceasta oarecarii, neștiind, au priimit oaspeți* pre 1 Petr. 4, 9

îngeri. *Face.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca cum ați fi legați cu dânșii, de cei necăjiți, ca cum și voi înșivă ați fi în trup. 18, 3 19, 2

4. Cinstită e căsătoria întru toate și patul nespurcat. Iară pre curvari și pre preacurvari va judeca Dumnezeu.

5. Să vă fie obiceiurile fără de iubire de argint, îndestulați cu ceale ce aveți, că însuși au zis:* „Nu te voiu părăsi, nici te voiu lăsa”.

*Navi 1, 5

6. Așa cât îndrăznim noi a zice:* „Domnul easte mie ajutoriu și nu mă voiu teame, ce-mi va face mie omul?” *Psalm 117, 6

7. Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, carii v-au grăit voao cuvântul lui Dumnezeu, și, privind la săvârșirea vieții lor, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos ieri și astăzi, Același în veaci.

9. La învățaturi streine și de multe fealiuri să nu vă mutați, că bine easte cu darul să vă întăriți inimile, iară nu cu mâncările dintru care nu s-au folosit cei ce au umblat întru dânsle.

10. Avem oltariu din care a mânca nu au puteare cei ce slujesc cortului.

11.* Pentru că ale căroro dobitoace sângele să bagă înlăuntru, în ceale sfinte, pentru păcate, de arhiereul, trupurile acelora le ard afară de tabără. *Levi. 16, 27

12. Pentru aceea, și Iisus, ca să sfințească pre norod cu sângele Său, afară de poartă au pătimit.

13. Deci, dară, să ieșim la Dânsul, afară de tabără, ocară Lui purtând.

14.* Că nu avem aici cetate stătătoare, ci ceaea ce va să fie căutăm. *Mihe. 2, 10

15. Și așa, printr-Însul, să aducem jertvă de laudă pururea lui Dumnezeu, adecă roada buzelor ce să mărturisesc numelui Lui.

16. Și facerea de bine și împărtășirea să nu uitați, că cu jertve ca aceastea Să îmblânzească Dumnezeu.

17. Ascultați pre mai-marii voștri și vă plecați lor, că aceia priveghiază pentru su-

fletele voastre, ca cei ce au să dea samă, ca cu bucurie aceasta să facă, iară nu suspinând, că aceasta nu vă este voao de folos.

18. Rugați-vă pentru noi, că nădăjduim că bună cunoștință avem, întru toate binevoind a petrece.

19. Și mai mult vă rog să faceți aceasta, ca făr' de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iară Dumnezeuul păcii, Carele au scos din morți pre Păstoriul oilor, Cel mare întru sângele Legii ceii veacince, pre Domnul nostru Iisus,

21. Să vă facă pre voi desăvârșit, întru tot lucrul bun, ca să faceți voia Lui, făcând întru voi ce e plăcut înaintea Sa, prin

Iisus Hristos, Căruia easte mărirea în veacul veacilor. Amin.

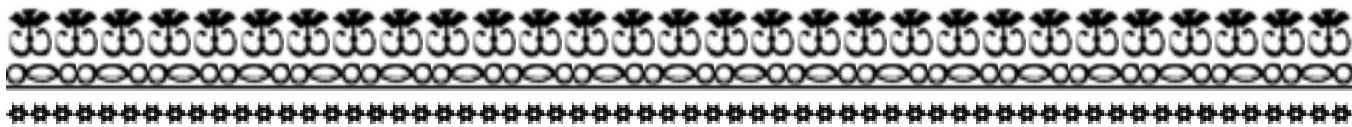
22. Ci vă rog pre voi, fraților, priimiți cuvântul mângăierii, că pre scurt am scris voao.

23. Că știți că fratele Timoteiu easte slobod, cu carele (de va veni mai curând) voi vedea pre voi.

24. Închinați-vă tuturor mai-marilor voștri și tuturor sfinților, închină-să voao cei ce sânt din Italiia.

25. Darul cu voi toți! Amin.

Cartea cătră evrei easte scrisă din Italiia, prin Timoteiu.

CARTEA CEA SĂBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

Cuvânt înainte

ceastă carte, carea între ceale săbornicești cea mai întâiu să numără, au fost scrisă de Iacov Apostol, cel ce să zice fratele Domnului, după obiceiul jidovesc. Iară Iacov au fost născut din Alfeiu și din Mariia, fata lui Cleopa, și rudenie era Domnului Hristos. Și să zice Iacov cel Mic, pentru că celalalt Iacov, fiiul lui Zevedeu și fratele lui Ioan, mai întâiu au fost chemat la apostolie. Mai înainte de ce apostolii s-au despărțit de la Ierusalim a merge în toată lumea ca să propoveduiască Evangheliia, acesta au fost pus episcop besearicii Ierusalimului și atâta au strălucit cu sfințeniia, cât Iosiv Flavie au zis că stricarea cetății Ierusalimului pentru moartea carea jidovii i-au făcut lui s-au întâmplat.

Cum că Iacov Apostol și episcopul Ierusalimului au scris această carte de obște ține besearica, care lucru din S. S. Săboară și din S. S. Părinți adevărit easte. Și la besearicile a toată lumea s-au trimis această carte, ca și alte cărți săbornicești, că așa să numesc cărțile care cuprind trebile ceale de obște ale a toată besearica. Și nu sânt scrise numai cătră besearica unei cetăți sau a unei țări ca cărțile lui Pavel, ci cătră toți creștinii cei din toate locurile și din toate vremile. Că, pentru că Iacov în cartea sa pofteaște mântuire celor doasprăzece neamuri, care sânt întru răsipire, nu jidovilor celor ce ținea Leagea lui Moisi, ci numai celor credincioși, să veade a fi scris.

Că jidovii din vremea robiei Vavilonului, în osibite țări fiind răsipiți, abia de au auzit ceva de Evangheliia lui Hristos. Puțini dintru aceia căroră li s-au fost propoveduit Evangheliia au fost cunoscut pre Hristos a fi Mesia. Și însuși Iacov, necunoscut era lor, nici să veade în ce chip ar fi făcut el ca această carte să meargă la ei. Drept aceea, prin doasprăzece neamuri, bărbații cei învățați judecă cum că să înțeleg toți creștinii, precum să înțeleg și cuvintele Domnului în Evanghelie, unde zice apostolilor că vor judeca pre ceale doasprăzece neamuri ale lui Israil, adecă pre toți creștinii cei ce sânt bărbați israilteani

cu duhul, nu numai cu trupul.

Așa Ioan, în Apocalipsis, au văzut doasprezece porți ale Ierusalimului ceresc, din care fieștecarea avea numele unui neam a lui Israil, și cap 7, îngerul doasprăzece mii au însămnat din fieștecare neam. Și ce pricină au putut fi ca Iacov, mai vârtos jidovilor decât păgânilor celor întorși la credință, să scrie. De vreme ce și jidovii și păgânii cei întorși la Hristos întru acealeași cetăți lăcuia și întru acealeași besearici să aduna, și ceale ce sânt pentru îndreptarea năravurilor și pentru păzirea credinții și jidovilor și păgânilor era de obște de toți credincioșii, din toate vremile și locurile, întocma să țin. Iară cugetul lui Iacov întru această carte acesta easte, ca să dea credincioșilor oarecare porunci despre credință și despre obiceiuri și împotriva eresurilor, care atunci răsărea. Și asupra năravurilor și obiceiurilor celor reale, care după aceea era să fie. Capul cel dintâiu al cărții aceștia cuprinde învățatură, cealelalte până la capul al cincilea, osibite eresuri, care în vremile ceale dintâiu ale besearicii vor să răsără, mai înainte le osândește și obiceiurile spre evlavie le îndreptează. În partea cea de pre urmă a cărții, pre cei săraci și năcăjiți mângăie, întru toate urmând rândul prorocilor, carii însuflați de Duhul Sfânt au grăit.

CAP 1

Învățã folosul ispitelor și a ceare, cu îndrăzneală, înțelepciune de la Dumnezeu. Dumnezeu nu easte ispititoriu sau începătoriu păcatului, ci de la El porceade toată dăruirea bună. Îndeamnă să fie grabnici a auzi, iară a grăi și a să mânia, târzii. Nici e destul a auzi adevărul, de nu să va plini cu fapta; adaoge și care easte adevărată și fără prihană slujbă dumnezeiască.

1. **I**acov, robul lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, celor doasprăzece neamuri, care sânt întru răsipire, bucurie!

2. Toată bucuriia să aveți, frații miei, când cădeți în multe fealiuri de ispite.

Rom. 5, 3 3. Știind că ispita credinții voastre lucrează răbdare.

4. Iară răbdarea lucru desăvârșit să aibă, ca să fiți desăvârșit, întregi și întru nimica lipsiți.

5. Și de easte cineva dintre voi lipsit de înțelepciune, să ceară de la Dumnezeu, Carele dă tuturor cu dreptul și nu înfruntă; și să va da lui.

*Mat. 7, 7 21, 22 11, 24 Marco aruncă și să învăluie.

7. Că să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Domnul.

11, 9 8. Bărbatul cel îndoit cu gândul nestătătoriu easte întru toate căile sale.

14, 13 9. Iară să se laude fratele cel smerit întru înălțimea sa,

16, 23 24 10. Și cel bogat întru smereniia sa*, căci ca floarea ierbii va treace.

*Sira. 14, 18 40, 7 1 Pet. 1, 24 11. Că au răsărit soarele cu zăduful și au uscat iarba și floarea ei au căzut și frumseatea feației au perit; așa și bogatul să va veștezi întru umbletele sale.

12.* Fericit bărbatul carele rabdă ispi-

ta, pentru că făcându-să lămurit va lua cununa vieții, carea o au făgăduit Dumnezeu celor ce-L iubesc pre El. *Iaco. 3, 17

13. Nimenea fiind ispitit să nu zică că: „De la Dumnezeu mă ispitesc”, că Dumnezeu nu easte ispititoriu celor răi, că El nu ispitește pre nimenea.

14. Ci fieștecarele să ispitește, de a sa poftă fiind tras și amăgit.

15. După aceea pofta, zămisind, naște păcat, iară păcatul, săvârșindu-să, naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații miei cei iubiți.

17. Toată darea bună și tot darul desăvârșit de sus easte, pogorându-să de la Tatăl luminilor, la Carele nu easte schimbare sau umbră de mutare.

18. Că voind ne-au născut pre noi cu cuvântul adevărului, ca să fim noi o începătură oarecarea a făpturilor Lui.

19. Drept aceea, frații miei cei iubiți,* să fie tot omul grabnic a auzi și zăbavnic a grăi, zăbavnic a să mânia. *Pild. 17, 28

20. Că mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea, lăpdând toată spurcăciunea și prisoseala răutății, întru blândețe să priimiți cuvântul cel sădit, care poate să mântuiască sufletele voastre.

22.* Iară fiți făcători cuvântului și nu numai ascultători, amăgindu-vă pre voi înșivă. *Isaiia 7, 21

23. Că de easte cineva ascultătoriu cu-

Roma. 2, 3

vântului și nu făcătoriu, acesta easte aseamenea omului carele-și caută fața nașterii sale în oglindă.

24. Că s-au căutat pre sine și s-au dus și îndată ș-au uitat în ce chip era.

25. Iară cel ce priveaște la legea cea desăvârșită a slobozeniei și rămâne într-însa, acela nefiind ascultătoriu cu uitare, ci făcătoriu lucrului, fericit va fi în fapta sa.

26. De să pare cuiva între voi că easte creștin bun și nu-și înfrânează limba sa, ci-și înșală inima sa, aceluia înzădarnică easte creștinătatea.

27. Creștinătatea cea curată și nespurcată înaintea lui Dumnezeu și a Tatălui aceasta easte: a cerceta pre cei săraci și pre văduve întru năcazurile lor și a să păzi pre sine nespurcat de cătră lume.

CAP 2

Dojeneaște să nu să pleace cu aleagerea feațelor, că cel ce treace o poruncă din leage, acela e călcătoriu de leage. Îndeamnă să facă milostenie, arătând că omul prin fapte să îndreptează, căci credința fără de fapte moartă easte.

*Levi.
19, 15
2 Leage
1, 17
16, 19
Pilde
24, 23

1.* rații miei, nu cu aleagerea feațelor să aveți credința Domnului nostru Iisus Hristos, al măririi.

2. Că de va intra în adunarea voastră vreun om având inel de aur, în haină luminoasă, și va intra și vreun sărac, în haină proastă,

3. Și de veți căuta la cel ce poartă haină luminoasă și veți zice lui: „Tu șezi aici bine!” și săracului de veți zice: „Tu stăi acolo!”, sau: „Șezi aici supt așternutul picioarelor mele!”,

4. Și nu vă luați sama între voi și v-ați făcut judecători de gânduri reale,

5. Auziți, frații miei cei iubiți: Au nu au ales Dumnezeu pre săracii lumii aceștia, bogați în credință și moșteani împărăției carea o au făgăduit celor ce-L iubesc pre El?

6. Iară voi ați defăimat pre cel sărac! Au nu bogații vă asupresc pre voi și aceia vă trag pre voi la judecăți?

7. Au nu aceia hulesc numele cel bun, care s-au chemat preste voi?

8. Însă de pliniți legea cea împărătească după Scriptură: „Să iubești pre vecinul tău ca însuși pre tine”, bine faceți.

*Levi.
19, 18
Mateiu
22, 39

9.* Iară de vă uitați la față, păcat faceți, fiind muștrați de leage ca niște călcători de leage.

*Marco
12, 31

10.* Că oricine va păzi toată legea și va greși întru una s-au făcut tuturor vinovat.

Roma.
13, 9
Galat.
5, 14

11. Că Cel ce au zis: „Să nu curvești” au zis și: „Să nu ucizi”. Că, de nu curvești, iară ucizi, te-ai făcut călcătoriu legii.

12.* Așea să grăiți și așea să faceți, precum prin legea slobozeniei vă veți judeca. *Mate. 5, 19

13. Că judecata fără de milă easte celui ce nu face milă și să laudă mila asupra judecății.

14. Ce folos easte, frații miei, de ar zice cineva că are credință, iară fapte nu are? Au poate credința să-l mântuiască pre el?

15.* Că de va fi fratele sau sora goli și lipsiți de hrana cea de toate zilele, *Ioan 3, 17

16. Și ar zice lor cineva dintre voi: „Meargeți cu pace, încălziți-vă și vă săturați” și nu le-ar da lor ceale de treabă trupului, ce folos ar fi?

17. Așea și credința, deaca nu are fapte, moartă easte întru sine.

18. Ci va zice cineva: „Tu ai credință, iară eu am fapte; arată-mi credința ta din faptele tale și eu ție voiu arăta, din faptele mele, credința mea”.

19. Tu crezi că Dumnezeu unul easte? Bine faci; și dracii cred și să cutrămură.

20. Vei, dară, să știi, o, oame deșearte, că credința fără de fapte moarte easte?

21.* Avraam, părintele nostru, au nu s-au îndreptat din fapte, înălțind pre Isaac, fiiul său, pre jertvenic? *Face. 22, 9

22. Vezi, dară, că credința lucra dimpreună cu faptele lui și din fapte s-au plinit credința.

23. Și s-au plinit Scriptura ce zice: „Și au crezut Avraam lui Dumnezeu și s-au socotit lui spre dreptate” și „priiatin al lui Dumnezeu” s-au chemat. *Face. 15, 6
Roma. 4, 3

24. Vedeți, dară, că din fapte să îndreptează omul, iară nu numai din credință. Galte. 3, 6

25.* Așijderea și Raav, curva, au nu din fapte s-au îndreptat, priimind ispititori și pre altă cale scoțindu-i? *Navi 2, 4

26. Că precum trupul fără de suflet mort easte, așea și credința fără de fapte moartă easte.

CAP 3

Numără răutățile limbii, cât e de greu a stăpâni drept. Arată osebirea între înțelepciunea pământească și cerească.

1.* u fiți mulți dascali, frații miei, știind că mai mare judecată vom să luom. *Mate. 23, 8

2. Că mult greșim toți; de nu greșeaște cineva în cuvânt, acela easte om desăvârșit, puternic a-și înfrâna și tot trupul.

3. Că, iată, și cailor le punem frâne în guri ca să se supuie noao și tot trupul lor îl întoarcem.

4. Iată și corabiile, mari fiind și de iuți vânturi împingându-să, să întorc cu o

cârmă mică încătore voiaște pornirea cârmaciului.

5. Așea și limba, mic mădulariu easte și mari să laudă. Iată, puțintel foc câtă materie aprinde.

6. Și limba easte foc, podoaba nedreptății! Așea limba easte așezată întru mădulările noastre, carea spurcă tot trupul și arde roata nașterii noastre, aprinzindu-să din gheena.

7. Că toată firea, și a fierilor și a pasărilor, și a celor ce să târăsc și a celor din mare, să îmblânzește și să va îmblânzi de firea omenească.

8. Iară limba nimenea din oameni nu poate să o domolească, că easte neînfrănată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Că cu dânsa binecuvântăm pre Dumnezeu și pre Tatăl, și cu dânsa blăstămăm pre oamenii carii sânt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Dintru aceaeași gură iasă blagoslovenia și blăstămul. Nu trebuiaște, frații miei, să fie aceastea așea.

11. Au, doară, izvorul dintru aceaeași vână izvoreaște dulce și amar?

12. Frații miei, au poate smochinul să facă masline, sau vița viei, smochine? Așea nici un izvor nu poate face apă sărată și dulce.

13. Cine e înțelept și bine știutoriu întră voi să-și arate din viața cea bună faptele sale întru blândețele înțelepciunii.

14. Iară de aveți pismă amară și prigonire întru inimile voastre, nu vă laudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Nu easte aceasta înțelepciunea, carea să pogoară de sus, ci pământescă, trupească, drăcească.

16. Că unde easte pismă (a) și prigonire, acolo easte neașezare și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întâiu easte curată, apoi făcătoare de pace, lină, bine îngăduitoare, plină de milă și de roduri bune, fără de îndoială și nefățarnică.

18. Iară roada dreptății în pace să samănă celor ce fac pace.

CAP 4

Nu trebuie a urma poftelor, ci a sta împotriva diiavolului și a ne apropiia de Dumnezeu și a arăta dragoste unul către altul, lucrurile ceale neadeverite lăsându-le dumnezeieștii rânduiești.

1. e unde sânt războaie și sfezi întru voi? Au nu de aici, din dezmiardările voastre, care să oștesc în mădulările voastre?

2. Pofțiți, și nu aveți, ucideți și pis-muiți, și nu puteți dobândi. Vă sfă-

16. (a) Răvnire.

diți și faceți războaie; și nu aveți, pentru că nu ceareți.

3. Ceareți, și nu luoți, pentru că rău ceareți ca întru dezmiardăciunile voastre să cheltuiți.

4. Preacurvarilor și preacurvelor! Au nu știți că pretenia lumii aceștia vrăjmașe easte lui Dumnezeu? Deci, oricine va vrea să fie priiaten lumii vrăjmaș lui Dumnezeu să face.

5. Au vi să pare ce în deșert Scriptura grăiaște? Spre pismuire pofteaște duhul carele lăcuiăște întru noi.

6. Iară de mai mare dar, pentru aceaea zice: „Domnul celor mândri le stă împotriva, iară celor smeriți le dă dar”.

*Pild.

3, 34

7. Drept aceaea, supuneți-vă lui Dumnezeu, stați împotriva diiavolului și va fugi de la voi.

1 Petr.

5, 5

8. Apropiiati-vă de Dumnezeu și Să va apropiia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, curățiți-vă inimile voastre, cei îndoiti cu gândul.

9. Pătimitiți și lăcrămați și plângeți! Râsul vostru întru plâns să se întoarcă, și bucuria, întru tânguire.

10.* Smeriți-vă înaintea Domnului și vă va înălța pre voi.

*1 Pet.

5, 6

11. Nu grăiți de rău unul pre altul, fraților, că cel ce grăiaște de rău pre fratele și judecă pre fratele său grăiaște de rău leagea și judecă leagea. Iară deaca judeci leagea nu ești făcătoriu (a) legii, ci judecătoriu.

12. Unul easte puitoriul legii, Carele poate să mântuiască și să piarză. Iară tu cine ești, cel ce judeci pre altul?

13.* Auziți acum cei ce ziceți: „Astăzi sau mâine vom merge în cetatea aceaea și vom face acolo un an și vom negoțatori și dobândi”.

*Rom.

14, 4

14. Carii nu știți ce să va întâmpla mâine, că ce easte viața voastră? Ca aburul, care puțintel să arată și după aceaea piare.

15. În loc de a zice voi: „De va vrea Domnul și de vom fi vii, vom face aceasta sau aceaea”.

16. Iară, acum, vă laudați întru trufiile voastre, toată lauda de acest fealiu rea easte.

17. Drept aceaea, celui ce știe a face bine și nu face, păcat easte lui.

CAP 5

Bogaților, carii asupresc pre săraci, cu grea izbândă le amenințază. Iară pre săraci îi îndeamnă spre răbdare. A să feri de jurământ. Și cei bolnavi să se ungă de la preoți cu untdelemn și să-și mărturisească păcatele unul altuia. Cât e de putearnică rugăciunea dreptului. Pre cei ce rătăcesc trebuie a-i aduce la adevăr.

11. (a) Plinitoriu.

1. eniți acum, bogaților, plângeți și vă tânguți de năcazurile voastre, care vor să vie asupra voastră.
2. ogăția voastră au putrezit și hainele voastre le-au mâncat moliile.
3. Aurul vostru și argintul au ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră și va mânca trupurile voastre ca focul. Strâns-ați comoară în zilele ceale de apoi,
4. Iată, plata lucrătorilor, carii au secerat țarinile voastre, carea o opriți voi, strigă, și strigările secerătorilor în urechile Domnului Savaot au intrat.
5. Veselitu-v-ați pre pământ și v-ați dezmiardat. Hrănit-v-ați inimile voastre ca în zioa junghierii.
6. Osândit-ați, omorât-ați pre cel drept; nu s-au pus împotriva voastră.
7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații miei, până la venirea Domnului. Iată, plugariul așteaptă roada cea scumpă a pământului, mult îngăduind pentru dânsa, până ce ia ploaie timpurie și târzie.
8. Răbdați, dară, și voi, întăriți inimile voastre, că venirea Domnului s-au apropiat.
9. Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă judecați. Iată, judecătorul înaintea ușilor stă.
10. Luoți pildă, frații miei, de patimă rea și de răbdare îndelungată pre prorocii carii au grăit cu numele Domnului.
11. Iată, fericim pre cei ce au răbdat, răbdarea lui Iov ați auzit și sfârși-

tul Domnului ați văzut, că mult milostiv easte Domnul și îndurat.

12. Iară mai înainte de toate, frații miei,* *Mate. 5, 34 să nu vă jurați nici pre ceriu, nici pre pământ, nici ori cu ce, cu alt jurământ, ci să vă fie voao ce e așa, așa și ce nu e, nu, ca să nu cădeți în fățarie.

13. De pătimeaște rău cineva întru voi, să se roage, de easte cineva cu inimă bună, să cânte.

14. De easte cineva bolnav între voi, să chiiame preoții besearicii și să se roage pentru dânsul, ungându-l pre dânsul cu untdelemn, întru numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinții va mântui pre cel bolnav și-l va rădica pre dânsul Domnul, și, de va fi făcut păcate, să vor ierta lui.

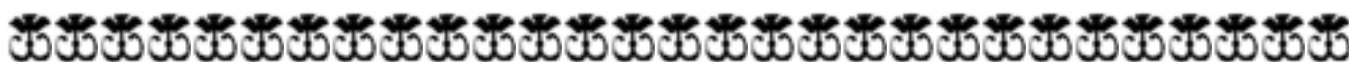
16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pre altul ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea dreptului cea fierbinte.

17. Ilie om era aseamenea noao, pătimaș*, *3 Împă. 17, 1 și cu rugăciune s-au rugat ca să nu ploao și Luca 4, 25 nu au ploat pre pământ, ani trei și luni șease.

18. Și iarăși s-au rugat, și ceriul au dat ploaie și pământul au odrăslit roada sa.

19. Fraților, de va rătăci cineva întră voi de la adevăr și-l va întoarce pre acela cineva,

20. Să știe că cel ce au întors pre păcătosul de la rătăcirea căii lui va mântui suflet din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

Cuvânt înainte

um că Petru Apostol easte scriitoriul cărții aceștiia luminat easte și din însași cartea, în carea la început să pune numele lui Petru Apostol, și din învățătura și ținerea besearicii pravoslavnice, cât despre acest lucru, din cei vechi, nimenea niciodată nu s-au îndoit. Mulți socotesc că s-au scris în Roma, pre carea Vavilon o chiiamă pentru amestecarea tuturor legilor, închinăciunile dumnezeilor celor mincinoși. Însă sânt unii carii zic că în Vavilon easte scrisă.

Iară fiindcă face pomenire de Marco, carele, precum multora să pare, în anul al treilea al lui Claudie, la Alexandria au fost trimis de Petru, chiiar easte. Cum că această carte, după părearea aceasta, în al doilea an al împăratului Claudie sau la începutul anului al treilea cătră anul de la Hristos 43 s-au scris.

La cinci țări ale Asiei să scrie, cu aceste cuvinte: Petru, apostolul lui Iisus Hristos, aleșilor nemearnici a răsipirei Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei

și Vitiniei. Acesta foarte părut lucru easte, cum că întru aceaste țeri, întâiu, Petru au propoveduit credința lui Hristos.

Pentru aceea, la Fapte, 16, Duhul Sfânt au oprit pre Pavel, ca într-acea parte a Asiei să nu propoveduiască cuvântul lui Dumnezeu și în Vitiniia să nu între, doară pentru că în țările acelea au fost acum propoveduită Evangheliia lui Hristos. Și i-au poruncit Domnul ca în Machidoniia să meargă, carea mai mare lipsă avea de ajutoriul lui.

Sfântul Petru, întru această carte, la început mai vârtos învață dogmele credinții, unde arată minunat sfatul lui Dumnezeu, Cel ce easte în taina întrupării lui Hristos, și facerea de bine a răscumpărării și moștenirea împărăției cerești, la carea sânt chemați credincioșii. După aceea, îndeamnă pre credincioși la tot fealiul de fapte bune, ca să-și păzască nevinovăția, carea în botez o au priimit, și să ție dragostea și înfrânarea și ascultarea și să se roage lui Dumnezeu. Apoi să pogoară deosebi la statul fieștecui, începând de la slugi, de deregătoriile carele au cei căsătoriți unii cătră alții, de priveghearea păstorilor, de obiceiurile tinerilor, ca să le întocmească și să le închipuiască după leagea cea dumnezeiască.

A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU, CARTEA SĂBORNICEASCĂ, 1 CAP 1

Mulțameaște lui Dumnezeu pentru chemarea la credință și la viața veacinică, însă carea prin multe năcazuri să câștigă, de carea prorocii mai înainte au vestit. Îndeamnă spre curăția vieții, ca cei ce sânt răscumpărați cu sângele lui Hristos.

1. **P**etru, apostol al lui Iisus Hristos, nemearnicilor celor aleși ai răsipirii Pontului, Galatiei, Capadochiei, Asiei și Vitiniei:

2. După cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatălui, spre sfințirea Duhului, spre ascultarea și stropirea sângelui lui Iisus Hristos, dar, voao, și pace să se înmulțască!

*2 Cor. 1, 3 Domnului nostru Iisus Hristos, Carele după Efesea. 1, 3 mare mila Sa ne-au născut pre noi, spre nădeajde vie, prin învierea lui Iisus Hristos din morți.

4. Spre moștenirea cea nesticăcioasă și nespurcată și neveștejită, păzită în ceriuri pentru voi,

5. Carii sânteți păziți întru putearea lui Dumnezeu prin credință, spre mântuirea ceaea ce easte gata a să arăta în vremea de apoi.

6. Pentru carea vă bucurați acum puțin (de să cuvine), năcăjiți fiind cu multe fealiuri de ispite,

7. Ca ispitirea credinții voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel peritoriu și prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și mărire întru arătarea lui Iisus Hristos.

8. Pre Carele, nevăzindu-L, iubiți, nici acum văzindu-L. Iară crezând, vă bucurați cu bucurie negrăită și preamărită,

9. Luând sfârșitul credinții voastre, mântuirea sufletelor.

10. Despre carea mântuire au căutat și au cercat prorocii, carii au prorocit de darul care era să vie spre voi.

11. Ispitind în carea și în ce fealiu de

vreame le arăta Duhul lui Hristos, Carele era întru dâșii, mai înainte mărturisind de patimile lui Hristos și de mărirea ceale după aceea,

12. Căroră s-au descoperit că nu lor sân-guri, ci voao slujea aceastea, care acum s-au vestit voao, prin cei ce bine au vestit voao cu Duhul Sfânt, Cel trimis din ceriu, spre care doresc îngerii să privească.

13. Pentru aceea, încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, desăvârșit să nădăjduiți spre darul care s-au adus voao, prin arătarea lui Iisus Hristos.

14. Ca fiii ascultării, neprefăcându-vă cu poftetele ceale dintâiu ale neștiinții voastre, *Leve.

15. Ci după Sfântul Carele v-au chemat pre voi și voi să fiți sfinți întru toată viața. 11, 44 19, 2

16. Că scris easte: * „Fiți sfinți, că Eu Sfânt sânt”. 20, 26 *2 Leage

17. Și de chemați Tată pre Cel ce* judecă, făr' de fățarie, după lucrul fieștecăruia, întru frică vremea vieții voastre să o petreaceți. 10, 17 Roma. 2, 11 Galat.

18. Știind că nu cu argint sau cu aur, care să strică, v-ați izbăvit de viața voastră cea deșartă, carea vi s-au dat prin părinți, 2, 6 *1 Cor. 6, 20

19.* Ci cu scump sângele, ca al unui miel nevinovat și nespurcat, al lui Hristos, 7, 23 Evrei

20. Carele S-au cunoscut mai înainte de alcătuirea lumii, iară S-au arătat în anii cești mai de pre urmă pentru voi, 9, 14 Ioan 1, 7

21. Carii printr-Însul ați crezut în Apoca. 1, 5

Dumnezeu, Cel ce L-au sculat pre El din morți și I-au dat Lui mărire, ca credința voastră și nădejdea să fie întru Dumnezeu.

22. Curățind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul, spre nefățarnică iubire de frați, din inimă curată iubind unul pre altul cu deadinsul.

23. Cei ce sânteți născuți a doao oară, nu din sâmânță stricăcioasă, ci din nesticăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu și Carele petrece în veaci.

Isaia 24. Pentru că tot trupul easte ca iarba și toată mărirea omului ca floarea ierbii, uscatu-s-au iarba și floarea ei au căzut.

14, 18 25. Iară cuvântul Domnului rămâne în veac, iară acesta easte cuvântul cel vestit întru voi.

CAP 2

Cei a doao oară născuți, lăpădând toată fățarnicia, să se apropie cu credință către Hristos, pîiatra cea vie, cei ce sânt neam ales, fiind întâiu neam lăpădat. Îndeamnă să se contenească de toate ceale lumești, ca niște nimearnici, celor mai mari să se pleace și, urmând lui Hristos, năcazurile să le sufere.

*Rom. 6, 4
Efesea. 4, 25

1* eci, lăpădând toată răutatea, tot vicleșugul și fățarniciile și pizmele și toate clevetirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți, să iubiți laptele cel cuvântătoriu și făr' de vicleșug, ca printr-însul să creașteți spre mântuire,

Colose. 3, 8
Evrei 12, 1

3. De vream ce ați gustat că e bun Domnul.

4. Și la Dânsul venind ca la pîiatra cea vie, de oameni nebăgată în seamă, iară de la Dumnezeu aleasă și cinstită.

5. Și voi ca niște pietri vii vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertve duhovnicești, plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

*Isaia 28, 16
Roma. 9, 33

6. Pentru că scris easte în Scriptură: „Iată, puiu în Sion pîiatră în capul unghiului, aleasă, scumpă; și cel ce va creade întru dânsa nu să va rușina”.

*Psalm 117, 22
Isaia 8, 14

7. Voao, drept aceaea, celor ce creadeți, cinste, iară celor necredincioși,* pîiatra, carea nu o au băgat în seamă ziditorii, aceasta s-au făcut în capul unghiului; și pîiatră de împiedecare și pîiatră de sminteală,

Mateiu 21, 42

8. De carea să împiidecă cei ce nu să pleacă cuvântului, spre care și puși sânt.

Fapte 4, 11

9. Iar voi, neam ales, preoție împărătească, rod sfânt, norodul înnoirii, ca să vestiți bunătățile Celui ce v-au chemat pre voi dintru întunearec la minunata Sa lumină,

*Osie 2, 4
Roma. 9, 25

10.* Carii odinioară nu erați norod, iară acum, norodul lui Dumnezeu, carii erați nemiluiți, iară acum sânteți miluiți.

11.* Iubiților, rogu-vă pre voi ca pre niș-

te nimearnici și vinitici ca să vă opriți de poftetele ceale trupești, care să oștesc asupra sufletului.

12. Viița voastră avându-o bună, întru neamuri, ca pentru aceaia ce vă clevetesc pre voi ca pre niște făcători de rău, văzindu-vă lucrurile ceale bune, să mărească pre Dumnezeu în zioa cercetării.

13.* Deci, plecați-vă la toată zidirea ome-nească pentru Domnul, ori împăratului, ca celui ce mai mult are,

14. Ori domnilor, ca celor trimiși de dânsul, spre pedeapsă făcătorilor de rău și spre laudă făcătorilor de bine;

15. Că așa easte voia lui Dumnezeu, ca, bine făcând, să înfrânați necunoștința oamenilor celor nepricepuți,

16. Ca niște slobozi și nu ca cum ați avea slobozeniia acoperemânt răutății, ci ca slugile lui Dumnezeu.

17. Pre toți cinstiți,* frăția iubiți, de Dumnezeu vă teameți, pre împăratul cinstiți.

18.* Slugi, plecați-vă stăpânilor cu toată frica, nu numai celor buni și blânzi, ci și celor grei la fire.

19. Că acesta easte dar, de rabdă cineva scârbă, pentru cunoștința lui Dumnezeu, pătimind cu nedreptul.

20. Că ce laudă easte, de răbdați și vă pedepsiți greșind? Ci de răbdați bine făcând și pătimind, acesta easte dar la Dumnezeu.

21. Că spre aceasta v-ați chemat, că și Hristos au pătimit pentru noi, noao lăsindu-ne pildă, ca să urmăm urmelor Lui,

22.* Carele păcat nu au făcut, nici s-au aflat vicleșug în gura Lui,

23. Carele, ocărându-Să, împrotivă nu au ocărât, pătimind, nu S-au lăudat cu rău, ci Să da Celui ce judecă cu dreptul;

24.* Carele păcatele noastre Însuși le-au rădicat în trupul Său pre lemn, ca, din păcate scăpând, să viețuim cu dreptate, cu a Căruia rană v-ați vindecăt.

25. Că erați ca niște oi rătăcite, ci v-ați întors acum la Păstoriul și Păzitoriul sufletelor voastre.

CAP 3

De petreacerea împreună a căsătoriților și podoaba muierilor. Îndeamnă spre multe fealiuri de fapte bune și împrotivurile să le sufere, cu pilda lui Hristos, și cum că prin botez ne mântuim, ca și cei din corabia lui Noe.

1.* șijderea, și muierile să se pleace bărbaților săi, ca de nu să și pleacă oarecarii cuvântului, făr' de cuvânt să se dobândească prin vîiața cea dimpreună cu muierile,

2. Văzind vîiața voastră cea dimpreună cu-

rată întru frică,

Tit 3. Căroră să nu le fie podoabe împletiturile
[1 Tim.] părului ceale din afară și înfășurăturile cu aur
2, 9 sau îmbrăcămintea hainelor.

4. Ci omul cel ascuns al inimii, întru nesticăciunea duhului celui blând și lin, carele easte înaintea lui Dumnezeu de mult preț.

5. Că așa, odinioară, și sfintele muieri care nădăjduia întru Dumnezeu să împodobească pre sine, plecându-se bărbaților săi,

Facer. 6. Precum Sara asculta pre Avraam, „domn”
18, 12 pre acela chemându-l, căriia v-ați făcut fii, bine făcând și netemându-să de nici o frică,

Cori. 7. Bărbații, așijderea, împreună lăcuind cu
7, 3 muierile sale, înțelepțește ca unui vas mai slab femeiesc dându-le cinste, ca și celor împreună moștenitoare darului vieții, ca să nu să curmeaze rugăciunile voastre.

8. Iară la sfârșit toți să fiți cu un gând, împreună pătimitori, iubitori de frați, îndurați, smeriți.

Roma. 9. Nu răsplătind rău pentru rău sau ocară
17, 12 pentru ocară, ci împotrivă binecuvântând, Pilde știind că spre aceasta sânteti chemați, ca să
17, 13 moșteniți blagoslovenia.

1 Tesalo. 10.* „Că cel ce voiaște să iubească viața și
5, 15 să vadă zile bune, să-și oprească limba sa de la rău și buzele sale, ca să nu grăiască viclesug.

Psalm 33, 12 11. Să se ferească de rău și să facă bine, să
*Isaia caute pacea și să o urmeze pre ea.

1, 15 12. Că ochii Domnului sânt preste cei drepti și urechile Lui spre rugăciunile lor, iară fața Domnului asupra celor ce fac reale”.

13. Și cine va face voao rău, de veți fi următori binelui?

Mat. 14. Ci, de veți și pătimi pentru dreptate,
5, 15 fericiți veți fi. „Iară de îngrozirea lor să nu vă teameti, nici să vă turburați,

15. Și pre Domnul Dumnezeu să-L sfințiți întru inimile voastre”. Și să fiți gata pururea spre răspuns tot celui ce vă întrebă pre voi cuvânt de nădejdea voastră, cu blândețe și cu frică,

Sus 16. Având cunoștință bună ca de ceia ce vă
2, 12 hulesc pre voi, ca pre niște făcători de rău, să Rom. se rușineze cei ce grăiesc de rău viața voastră
5, 9 cea bună întru Hristos.

Evrei 17. Că mai bine easte celor ce fac binele (de
9, 28 easte așa voia lui Dumnezeu) să pătimească, decât celor ce fac răul.

18. Că și Hristos odată pentru păcate au pătimit, Cel drept, pentru cei nedrepti, ca să ne aducă pre noi lui Dumnezeu, omorât fiind cu trupul și înviiat cu duhul;

19. Întru carele și duhurilor celor ce era în temniță, pogorându-Să, au propoveduit;

*Facer. 20. Celor ce fusease necredincioase odinioară,
6, 14 când aștepta multă răbdarea lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, făcându-să corabiia,
7, 7

întru carea puține (adecă opt suflete) s-au Mateiu
mântuit de apă, 24, 37

21. A căriia chip, acum fiind botezul, și pre Luca
noi ne mântuiaște. Nu lăpădarea spurcăciunii 17, 26
ceii trupești, ci întrebarea cunoștinții ceii bune, carele easte cătră Dumnezeu, prin înviiarea lui Iisus Hristos,

22. Carele easte de-a dreapta lui Dumnezeu, după ce S-au suit în ceriu, plecându-Să Lui îngerii și domniile și puterile.

CAP 4

Îndeamnă pre cei răscumpărați cu moartea lui Hristos să fie cu minte întreagă, ferindu-să de păcatele ceale trecute. Dându-să spre rugăciuni și unul spre altul dragoste având, totdeauna spre slava lui Dumnezeu toate făcându-le și bucurându-să, când ar trebui a pătimi pentru Hristos.

1. eci, pătimind Hristos pentru noi cu trupul, și voi spre același gând să vă armați, pentru că Cel ce au pătimit cu trupul au încetat despre păcat,

2.* Ca să nu mai viețuiască cealaltă vreme *Facer. în trup, spre poftete omenești, ci spre voia lui 4, 23
Dumnezeu.

3. Că destul ne easte noao, carii în vremea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând întru necurății, întru poftete, întru mâncare multă și în beătură, în beție și întru ceale de Dumnezeu urâte slujbe idolești.

4. De care să miră, căci nu vă adunați voi la aceași dezmiardare a curviei, hulind.

5. Carii vor da sama Celui ce easte gata să judece pre cei vii și pre cei morți,

6. Că spre aceasta și morților s-au vestit, ca judecată să ia cu trupul după om și să viiaze după Dumnezeu cu duhul.

7. Și s-au apropiat sfârșitul tuturor. Fiți, dară, cu minte întreagă și privegheați întru rugăciuni.

8. Iară mai înainte de toate, unul spre altul dragoste cu osârdie având,* pentru că dragostea *Pild. va acoperi mulțimea păcatelor. 10, 13

9.* Iubitori de streini, fiți unul cătră altul fără *Roma. de cărteală. 12, 13

10.* Fieștecarele, precum au luat dar între Evrei voi cu acela slujind,** ca niște buni ispravnici 13, 2
ai darului, celui de multe fealiuri, a lui Dumne- Fili. zeu. 2, 14

11. De grăiaște cineva, ca cuvintele lui Dum- *Roma. nezeu, de slujește cineva, ca dintru tărie 12, 6

carele o dă Dumnezeu, ca întru toate să Se **1 Cori. mărească Dumnezeu prin Iisus Hristos, Căruia 4, 2
easte mărirea și stăpânirea în veacii veacilor!

Amin!

12. Iubiților, nu vă mirați de aprinderea carele e întru voi, ce să face voao spre ispită, ca cum s-ar tâmpla voao ceva strein,

13. Ci, pentru că vă faceți părtași pati-

milor lui Hristos, bucurați-vă, ca și întru arătarea măririi Lui să vă bucurați, veselin-du-vă.

14. De sânteți ocărăți pentru numele lui Hristos, fericiți sânteți, că Duhul măririi și al lui Dumnezeu preste voi odihnește, căci de aceia Să hulește, iară de voi Să proslăvește.

15. Nimenea dintru voi să nu pătimească ca un ucigaș sau ca un fur sau ca un făcătoriu de rău sau ca un ispititoriu de lucruri străine.

16. Iară de, ca un creștin, să nu să rușineaze, ci să mărească pre Dumnezeu în partea aceasta.

17. Că vreamea easte a să înceape judecata de la Casa lui Dumnezeu. Iară deaca easte întâiu de la noi, care easte sfârșitul celor ce să pun împotriva Evangheliei lui Dumnezeu?

Pild. 11, 31 18. Și de vreame ce abiia să mântuiaște dreptul, dară cel necredincios și cel păcătos unde să va arăta?

19. Pentru aceea, dară, și cei ce pătimesc, după voia lui Dumnezeu, ca credinciosului Ziditoriu să-și încredințeaze sufletele sale întru fapte bune.

CAP 5

Pre presviteri îi roagă ca cu cuvântul și cu pilda să pască turma lui Dumnezeu, iară pre cei mai tineri, să se supuie lor. Pre toți îi îndeamnă să se pleace cu totul, încredințându-să dumnezeieștii purtări de grijă, cu tresviia și cu credința, întăriți stând, împotriva diiavolului.

1. **D**re presviterii cei dintre voi rogu-i ca cel ce și eu sânt presviter și mărturisitoriu patimilor lui Hristos și măririi ceii ce va să se areate părtaş,

2. Pașteți turma lui Dumnezeu cea dintre

voi, cercetându-o, nu cu sila, ci după voie și după Dumnezeu, nici cu agoniseale nedrepte, ci cu bunavoință;

3. Nici ca cum ați stăpâni clirosul, ci pildă făcându-vă turmii.

4. Și când Să va arăta Mai-marele păstorilor, veți lua cununa măririi cea neveștejită.

5. Așijderea, și voi, cei tineri, plecați-vă celor bătrâni;* și toți, unul altuia plecându-vă, smerenie să arătați.** Că Dumnezeu trufașilor stă împotriva, iar celor smeriți le dă dar.

6.* Drept aceea, smeriți-vă supt mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalță în vreamea cercetării.

7.* Toată grija voastră aruncând spre Dânsul, că Acela grijește de voi.

8. Fiți treaji! Privegheați! Pentru că protivnicul vostru, diiavolul, ca un leu răcnind umblă, căutând pre cine să înghiță;

9. Căruia stați împotriva, întăriți cu credința, știind că acealeași patimi să întâmplă frăției voastre ceii din lume.

10. Iară Dumnezeu a tot darul, Carele v-au chemat spre mărire Sa cea veacinică prin Hristos Iisus pre voi, carii puțin ați pățimit, însuși să vă facă desăvârșit, să vă întărească, să vă puternicească, să vă întemeiaze.

11. Aceluia, mărire și stăpânirea în veacii veacilor! Amin!

12. Prin Silvan, credinciosul vostru frate, precum socotesc, puțin am scris, îndemnându-vă și mărturisind că acesta easte darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru care stați.

13. Închină-să voao adunarea cea din Vavilon și Marco, fiiul meu.

14. Închinați-vă unul altuia cu sărutarea dragostei. Pace voao, tuturor, întru Hristos Iisus! Amin!

*Roma.

12, 10

**Pild.

3, 34

*Iacov

4, 6

Iacov

4, 10

*Psal.

54, 23

Mateiu

6, 25

Luca

12, 22

A SFÂNTULUI PETRU APOSTOL

CARTEA CEA SĂBORNICEASCĂ, A Doao

e scriitoriul cărții aceștia, cine au fost, unii și din cei vechi s-au îndoit, protestantii și acum să îndoiesc, pentru osibirea graiului care easte întru această carte și întru cea dintâiu.

Însă besearica, de la început, pururea au ținut, cum și S.S. Săboară și S.S. Părinți mărturisesc, că easte scrisă de sfântul Petru Apostol, în anul cel de pre urmă al vieții sale. Și pentru aceea, nu e minune că easte graiul osibit de graiul cărții ceii dintâiu, mai înainte de doaozeci de ani scrisă.

Iară foarte luminat adeverează cum că această carte de Sfântul Petru easte scrisă ceale ce în capul 1, stih 16, să zic de schimbarea la fața a Domnului în munte, unde zice că însuși au fost văzătoriu aceia.

Încă și numele lui Petru, care la începutul cărții să pune, și ceale ce

în capul al treilea să spun, în care zice că a doo carte scrie cătră ei. Toate acestea adeverează că Sfântul Petru Apostol au scris această carte.

Pentru aceea și canonul săborului de la Laodichia între cărțile ceale canonicești ale Sfintei Scripturi o numără.

Cum să pare, s-au scris cătră anul 67, nu numai cătră jidovi, ci cătră toți credincioșii.

CAP 1

Îndeamnă ca, aducându-și aminte de darurile ceale mari, care au luat de la Dumnezeu, în multe fealiuri de fapte bune să sporească, ca așa să dobândească întrare întru împărăția Domnului. Zice că curând să va despărți de trup și adevărul învățaturii sale îl arată, din Învățătorul Hristos, pre Carele și glasul Tatălui și prorocii L-au lădat.

1. imon Petru, sluga și apostolul lui Iisus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credință întocma cinstită, întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos:

2. Dar, voao, și pace să se înmulțască întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos, Domnului nostru!

3. Precum noao, dumnezeiască putearea Lui, toate ceale ce sânt spre viață și spre buna credință ne-au dat, prin cunoștința Celui ce ne-au chemat pre noi, prin mărire și prin fapta cea bună,

4. Prin Care ceale scumpe și mari făgăduințe s-au dăruit noao, ca prin aceste să vă faceți părtași dumnezăieștii firi, fugind de stricăciunea poftii ceii din lume.

5. Și singură toată nevoia aceasta puind, să arătați întru credința voastră faptă bună, iar în fapta bună, știință;

6. Iară în știință, înfrânare; iară în înfrânare, răbdare; iară în răbdare, buna creștinătate;

7. Iară întru creștinătate, iubirea de frați; iară întru iubirea de frați, dragoste.

8. Că aceste întru voi fiind și înmulțindu-să, nu înzădarnici, nici fără de roadă vor face pre voi spre cunoștința Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Că cel ce nu are aceste orb easte, nevăzând departe, uitare luând de curăția păcatelor sale celor de demult.

10. Pentru aceea, fraților, mai vârtos vă nevoiți ca să faceți adevărată chemarea și alegerea voastră, că, aceste făcând, nu veți greși niciodată.

11. Că așa din destul să va da voao întrare întru veacina împărăție a Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos.

12. Pentru aceasta, nu mă voi lenevi a vă aduce voao aminte pururea de aceste, măcar că și știți și sânteți întăriți întru adevărul acesta.

13. Iară drept a fi mi să pare până când sânt întru acest trup a vă deștepta pre voi cu aducere-aminte,

14. Știind că aproape easte lăpădarea tru-

pului meu, precum și Domnul nostru Iisus Hristos mi-au spus mie.*

*Ioan

15. Iară mă voiu nevoi și pururea a vă avea pre voi după ieșirea mea, ca să faceți pomenire de aceste.

21, 19

16.* Că nu urmând basnelor celor meșteșugite am spus voao putearea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind mării Aceluia.

*1 Cor.
1, 17

17. Că au luat de la Dumnezeu-Tatăl cinste și mărire, glas ca acesta venind cătră Dânsul de la mărirea cea mult puternică:* „Acesta easte Fiiul Meu cel Iubit, întru Carele bine am voit”.

*Mate.
17, 5

18. Și acest glas noi l-am auzit din ceriu pogorându-să, fiind cu Dânsul în muntele cel sfânt.

19. Și avem prea tare cuvântul prorocesc, la care bine faceți uitându-vă ca la o lumină ce strălucește în loc întunecos, până când va lumina zioa și va răsări luceafărul în inimile voastre.

20. Aceasta mai înainte știind,* că toată prorocia Scripturii după a sa tălmăcire nu easte.

*2 Tim.
3, 16

21. Că nu prin voia oamenilor s-au făcut cândva prorocie, ci fiind luminați de Duhul Sfânt au grăit oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu.

CAP 2

Pre mulți vor înșăla prorocii cei mincinoși, dară greu să vor pedepsi, precum cei răi în vreama potopului. Și despre sodomleani. Înfruntă obiceiurile ceale reale, a celor ce sânt foarte desfrânați în desmierdări.

1. i au fost și proroci mincinoși în norod, precum și între voi vor fi învățători mincinoși, carii vor băga eresuri pierzătoare și să vor lepăda de Stăpânul Cel ce i-au răscumpărat pre ei, aducându-și lor grabnică perire.

2. Și mulți vor merge în urma necurățiilor lor, prin carii să va huli calea ade-

vărului.

3. Și cu mulțimea cuvintelor celor amăgitoare vor vâna pre voi, a cărora judecata încă demult nu să zăbovească și piarderea lor nu dormitează.

Iov 4, 18 4. Că, de vreme ce Dumnezeu pre îngerii carii au greșit nu i-au iertat, ci, cu lanțurile întunearecului în tartar legându-i, i-au dat spre judecată a să păzi,

Facer. 7, 1 5. Și lumii ceii dintâiu nu au părtinit, ci pre Noe, al optulea mărturisoriu al dreptății l-au păzit, potop lumii celor necredincioși aducând,

Facer. 19, 25 6. Și cetățile sodomleanilor și ale Gomerului, arzindu-le cu sfărmare, le-au osândit, puind pildă celor ce vor să facă necurăție,

7. Și pre dreptul Lot, carele era năcăjit de petreacerea cea dimpreună a celor fără de leage, întru necurăție, l-au izbăvit,

8. Că, cu vederea și cu auzul, dreptul acela viețuind între dânșii, din zi în zi, își muncea sufletul cel drept cu faptele lor ceale fără de leage.

9. Știe Domnul pre cei credincioși a-i izbăvi de ispită, iară pre cei nedrepti la zioa judecății a-i păzi, ca să se muncească;

10. Iară mai vârtos pre cei ce umblă după trup, întru pofta spurcăciunii, și de domnie nu grijesc, îndrăzneți, carii își plac loruși măririle hulind, nu să cutremură;

11. Unde îngerii, cu tăria și cu putearea mai mari fiind, nu pot suferi asupra sa de la Domnul judecata cea cu hulă,

12. Iară aceștia, ca niște dobitoace necuvântătoare, cu firea fiind spre piardere și stricăciune, întru ceale ce nu înțeleg hulind, întru stricăciunea sa vor peri;

13. Luând plata nedreptății, dezmierdăciunea socotind săturarea cea din toate zilele; spurcății și întinații, carii să hrănesc cu înșelăciunile sale, mâncând cu voi,

14. Ochii având plini de preacurvie și de păcat nepărăsit, amăgind sufletele ceale nestatornice, inimă învățată în lăcomie având, fiii blăstămului,

Iuda 11 15. Carii, lăsând calea cea dreaptă, au rătăcit, urmând căii lui Valaam din Vosor, carele plata nedreptății au iubit;

Nume. 22, 28 16. Iară muștrare pentru fărdeleagea sa au avut: asin necuvântătoriu cu glas omenesc grăind, au oprit nebuniia prorocului.

Iuda 12 17. Aceștea sânt izvoară fără de apă, nori care să poartă de vifor, cărora ceața întunearecului în veac să păzească,

18. Pentru că ceale trufașe ale deșertăciunii spuind, amăgesc cu pofte trupești și cu necurății pre cei ce cu adevărat au scăpat de la cei ce viețuiesc întru înșelăciune,

19. Carii slobozenie acelora făgăduiesc, ei înșiși robi fiind stricăciunii,* că de

cine easte cineva biruit, aceluia și rob easte.

20. Că, după ce au scăpat de la spurcăciunile lumii prin cunoștința Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos,* deaca iarăși să biruiesc, cu aceleași împletindu-să,** făcu-tu-s-au lor ceale de pre urmă mai reale decât ceale dintâiu.

21. Că mai bine era lor să nu fie cunoscut calea dreptății, decât după ce o au cunoscut a să întoarce de la sfânta poruncă, carea s-au dat lor.

22. Că s-au întâmplat lor aceastea adevărată pildă:* „Cănele s-au întors la borătura sa” și „Porcul spălat în mocirla tinei”.

*Ioan 8, 34

Roma. 6, 16

*Evrei 6, 4

**Mate. 12, 45

*Pild.

26, 11

CAP 3

Pentru niște amăgitori, carii tăgăduia a doao venire a Domnului, învață înnoirea lumii cea viitoare, de vreme ce curund, fără de veaste, va veni Domnul. Spre a Căruia venire îndeamnă a să găti, lăudând scrisorile lui Pavel, carele cei neînvățați le răzvrătesc.

1. ubiților, iată, această a doao carte scriu voao, cu carea deșept mintea voastră cea curată, îndemnându-vă,

2. Ca să vă aduceți aminte de cuvintele ceale mai înainte zise de sfinții proroci și de apostolii voștri și de poruncile Domnului și Mântuitorului.

3. Aceasta mai înainte știind,* că vor veni în zilele ceale de apoi batjocoritori, carii vor umbla după poftetele sale,

4. Și vor zice: „Unde easte făgăduința venirii Lui? Că, de când au adormit părinții, toate așa rămân din începutul făpturii!”

5. Că easte tănuit de cei ce voiesc aceasta, că ceriurile era din început și pământul din apă și prin apă s-au așezat cuvântul lui Dumnezeu,

6. Prin care lumea cea de atunci, cu apă înecându-să, au perit,

7. Și ceriurile ceaste de acum și pământul cu același cuvânt s-au pus, care să păzesc focului la zioa județului și a piarderii oamenilor celor necredincioși.

8. Iară aceasta una să nu să tănuiască de voi, iubiților, că o zi înaintea Domnului easte ca o mie de ani și o mie de ani, ca o zi.

9. Nu va zăbovi Domnul făgăduința, precum oarecarii zăbavă o socotesc, ci rabdă mult pentru noi, nevrând ca să piară cineva, ci toți să vie la pocăință.

10.* Iară va veni zioa Domnului ca un fur noaptea, întru carea ceriurile cu sunet vor treace, stihiiile arzind să vor strica și pământul și ceale de pre el vor arde.

11. Deci, deaca au aceastea toate a să stri-

*1 Tim.

4, 1

2 Tim.

3, 1

Iuda 18

Iezechel

12, 27

*1 Tesa.

5, 2

2 Petr.

3, 10

Apoca.

3, 3

16, 15

ca, în ce fealiu trebuiaște să fiți voi întru sfintele petreaceri, ceale dimpreună și întru bunătați,

12. Ca să așteptați și să doriți să fie mai degrabă venirea zilei Domnului Dumnezeu, pentru carea ceriurile, arzind, să vor strica și stihiile, aprinzindu-să, să vor topi.

Isaia 13. Că ceriuri noao și pământ nou, după 65, 17 făgăduința Lui, așteptăm, întru care lăcuiaște 66, 22 dreptatea.

Apoca. 14. Pentru aceaea, iubiților, așteptând aceas- 21, 1 tea, nevoiți-vă să vă aflați Lui nespurcați și neîntinați, în pace.

Rom. 15. Și răbdarea cea multă a Domnului 2, 4 nostru mântuire să o socotiți, precum și

iubitul nostru frate Pavel, după înțalepciunea cea dată lui, au scris voao.

16. Precum și întru toate cărțile sale grăind de aceastea, întru care sânt unele cu anevoie a să înțaleage, care cei neînvățați și nestatornici le răzvlătesc, ca și cealealalte scripturi, spre ppiarderea sa.

17. Deci, voi, iubiților, mai înainte știind, să vă păziți, ca nu, fiind strămutați cu înșelăciunea celor făr' de leage, să cădeți de la întărirea voastră,

18. Ci să creșteți întru darul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitoriului Iisus Hristos. Acestuia, mărirea, și acum și în zioa veacului! Amin!

ÎN CĂRȚILE CEALE SĂBORNICEȘTI ALE SFÂNTULUI IOAN APOSTOL

Cuvânt înainte

in trei cărți a Sfântului Ioan Apostol, de cea dintâiu, niciodată, nici o îndoială nu au fost, că toți cei vechi, cu un glas, o cunosc și o mărturisesc carte adevărat de el scrisă, de vreamă ce și așezarea graiului și dragostea, și în Evanghelie și întru această carte, tot aceaeași easte.

Această carte nu easte scrisă numai unei besearici, ci la mai multe, și odinioară avea numele partilor, ca cum la ei ar fi fost trimisă, ori pentru că Sfântul Ioan lor le-au propoveduit Evangheliia, ori pentru că au scris celor întorși la creștinătate, carii era împrăștiați prin împărăția partilor.

De cartea 2 și 3, în vremile ceale, curând la începutul besearicii, unii au avut îndoială de cine sânt scrise și unii zicea că le-au scris un preot bătrân, Ioan, de carele ca de un ucenic al apostolilor pomeneaște Papie.

Sfântul Irineu laudă cartea a doao, ca pre o scrisoare a lui Ioan, ucenicul lui Hristos. Climent Alexandreanul aduce mărturie din cartea cea dintâiu, pre carea mai mare o chiiamă, din care lucru să veade că el tustreale le cunoaște a fi scrise de Sfântul Ioan Apostol.

În cartea cea dintâiu, Sfântul Ioan arată dumnezeirea lui Hristos, împotiva eresurile lui Evion și a lui Cherint, care nu demult răsărise și, împotiva lui Vasilid, arată omenirea lui Hristos. Și cum că easte de lipsă păzirea poruncilor lui Dumnezeu și facerea faptelor bune și dragostea mai ales cătră deaproapele, care sânt împotiva lui Simon Magul și a altor eritici, carii, după aceaea, au fost cei ce zicea că numai singură credința easte de lipsă la mântuire.

CARTEA SFÂNTULUI IOAN, 1

CAP 1

Ioan ce au văzut și au auzit de Hristos spune altora, ca, împreună cu dânsul, să se împărtășască lui Dumnezeu și lui Hristos, Fiiului Lui, cu a Căruia sânge să curățesc păcatele oamenilor. Iară cel ce zice că n-au păcătuit face pre Dumnezeu mincinos.

1. **E** era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit, și mâinile noastre au pipăit de Cuvântul vieții,

2. Și viața s-au arătat și am văzut și mărturisim și vestim voao viața cea de veaci, carea era la Tatăl și s-au arătat noao.

3. Ce am văzut și am auzit spunem voao, ca și voi împărtășire să aveți cu noi, și împărtășirea noastră cu Tatăl și cu Fiiul Lui, Iisus Hristos.

4. Și acestea scriem voao, ca bucuriia voastră să fie deplină.

5. Și aceasta este făgăduința carea o am auzit de la Dânsul și o spunem voao că: *Ioan 8, 12 „Dumnezeu lumină este și nici un întunecarec întru Dânsul nu este”.

6. De vom zice că împărtășire avem cu El și întru întunecarec umblăm, mințim și nu facem adevărul.

Evrei 9, 14 7. Iară de umblăm întru lumină, precum El este întru lumină, împărtășire avem unii cu alții, ** și sângele lui Iisus Hristos, Fiiului Lui, ne curățește pre noi de tot păcatul.

**Apoca. 1, 6 8.* Iară de vom zice că păcat nu avem, pre noi înșine ne înșelăm și adevăr nu este întru noi.

*3 Împăr. 8, 46 9. De vom mărturisi păcatele noastre, credincios este și drept, ca să ne iarte noao păcatele și să ne curățească pre noi de toată nedreptatea.

2 Para. 6, 36 10. De vom zice că nu am păcătuit, mincinos facem pre Dânsul și cuvântul Lui nu este întru noi.

CAP 2

Iisus Hristos e Mijlocitoriul nostru la Tatăl și curățitoriu de păcate a toată lumea. Iară cu ținearea poruncilor lui Dumnezeu, să arată cunoștința lui Dumnezeu cea adevărată și iubirea; carea e porunca cea veachie și cea noao. Cine este în lumină și întru întunecarec. Scrie la multe fealiuri de vârste, chemând de la iubirea lumii și de cătră eritici, și dojenind, ca să se lipească de credința cea priimită odată, urmând povățuirea Duhului Sfânt.

1. **E**ții miei, acestea scriu voao, ca să nu păcătuiți; și de va păcătui cineva, Mângăitoriu avem cătră Tatăl pre Iisus Hristos cel drept.

2. Și Acesta este curățire de păcatele noastre și nu numai de ale noastre, ci și de ale a toată lumea.

3. Și întru aceasta știm că L-am cunoscut pre Dânsul, deaca păzim poruncile Lui.

4. Cel ce zice: „L-am cunoscut pre El” și poruncile Lui nu le păzește mincinos este, și întru dânsul adevăr nu este.

5. Iară cel ce păzește cuvântul Lui, cu

adevărat întru acela dragostea lui Dumnezeu deplină este. Întru aceasta cunoaștem că întru Dânsul sântem.

6. Cel ce zice că petreace întru Dânsul deatoriu este, precum au umblat Acela, și el să umble așa.

7. Fraților, nu scriu voao poruncă noao, ci poruncă veachie, carea ați avut de la început. Porunca cea veachie este cuvântul care l-ați auzit de la început.

8.* Iarăși poruncă noao scriu voao, carea adevărată este întru Dânsul și întru voi, că întunecarec au trecut și lumina cea adevărată, iată, luminează. *Ioan 13, 34 15, 12

9. Cel ce zice că este în lumină și pre fratele său ureaște întru întunecarec este până acum.

10.* Cel ce iubeaște pre fratele său în lumină petreace și sminteală întru dânsul nu este. *Jos 3, 14

11. Iară cel ce ureaște pre fratele său întru întunecarec este și întru întunecarec umblă, și nu știe încătore mearge, că întunecarec au orbit ochii lui.

12. Scriu voao, fiilor, că să iartă voao păcatele pentru numele Lui.

13. Scriu voao, părinților, că ați cunoscut pre Cel ce este din început. Scriu voao, tinerilor, că ați biruit pre cel viclean. Scriu voao, pruncilor, că ați cunoscut pre Tatăl.

14. Scris-am voao, părinților, că ați cunoscut pre Cel ce este din început. Scris-am voao, tinerilor, că sânteti tari și cuvântul lui Dumnezeu petreace întru voi și ați biruit pre cel viclean.

15. Nu iubireți lumea, nici ceale din lume. De iubeaște cineva lumea, nu este dragostea Tatălui întru dânsul.

16. Pentru că tot ce este în lume pofta trupului este, și pofta ochilor și trufiia vieții nu este de la Tatăl, ci din lume este.

17. Și lumea trece și pofta ei. Iară cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veaci.

18. Fiilor, ceasul cel de apoi este; și precum ați auzit că antihrist vine și acum mulți antihristi s-au făcut, de unde știm că este ceasul cel de apoi.

19. Dintru noi au ieșit, ci nu era dintru noi, că de ar fi fost dintru noi ar fi rămas cu noi, ci ca să se areate că nu sânt toți dintre noi.

20. Și voi ungere aveți de la Cel Sfânt și știți toate.

21. Nu am scris voao ca cum nu ați ști adevărul, ci ca cum l-ați ști și cum că nici o minciună nu este din adevăr.

22. Cine este mincinos, fără numai cel ce tăgăduiaște că Iisus nu este Hristos? Acesta este antihrist, carele tăgăduiaște pre Tatăl și pre Fiiul.

23. Tot cel ce tăgăduiaște pre Fiiul

nici pre Tatăl nu are; iară cel ce mărturisește pre Fiiul și pre Tatăl are.

24. Iară voi ce ați auzit de la început întru voi să rămâie; și, de va rămânea întru voi ce ați auzit de la început, și voi în Fiiul și în Tatăl veți rămânea.

25. Și aceasta este făgăduința carea însuși o au făgăduit noao, viața cea de veaci.

26. Aceastea am scris voao, pentru cei ce vă înșală pre voi.

27. Și voi ungerea carea ați luat de la Dânsul întru voi să rămâie și nu aveți lipsă ca să vă înveațe pre voi cineva; ci precum ungerea aceea vă învață pre voi de toate și adevărată este și nu easte mincinoase; și precum v-au învățat pre voi, rămâneți întru aceea.

28. Și acum, fiilor, rămâneți întru aceasta, ca să avem îndrăzneală când Să va arăta și să nu ne rușinăm de Dânsul la venirea Lui.

29. De știți că easte drept, să știți că tot cel ce face dreptatea de la Dânsul s-au născut.

CAP 3

Despre dragostea lui Dumnezeu cătră noi și cum să osâbesc carii sânt din Dumnezeu și carii din diavol. Despre dragostea și urârea fraților. Cel ce cu curăția minții și cu credință întru Hristos va ceare ceva de la Dumnezeu va dobândi.

1. edeți ce fealiu de dragoste ne-au dat noao Tatăl, ca fii lui Dumnezeu să ne numim! Pentru aceasta lumea nu ne cunoaște pre noi, pentru că nu L-au cunoscut pre Dânsul.

2. Iubiților, acum fii lui Dumnezeu sântem și încă nu s-au arătat ce vom fi. Iară știm că, când Să va arăta, aseamenea Lui vom fi, că-L vom vedea pre El precum easte.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întru Dânsul să curățeaste pre sine, precum și El easte curat.

4. Tot cel ce face păcatul și fărdeleagea face, și păcatul easte fărdeleagea.

5. Și știți că El S-au arătat ca să rădice păcatele noastre,* și păcat întru El nu easte.

*Isaiia 53, 9
1 Petr. 2, 22
6. Tot cel ce petreace întru Dânsul nu păcătuiaște. Tot cel ce face păcatul nu L-au văzut pre El, nici L-au cunoscut pre El.

7. Fiilor, nimenea să nu vă înșeale pre voi! Cel ce face dreptate drept easte, precum și Acela drept easte.

*Ioan 8, 44
8.* Cel ce face păcatul din diavolul easte, că din început diavolul păcătuiaște. Spre aceasta S-au arătat Fiiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut de la Dumnezeu păcat nu face, că sămânța lui întru Dânsul rămâne și nu poate păcătui, că din Dumnezeu s-au născut.

10. Întru aceasta, arătați sânt fiii lui Dumnezeu și fiii diavolului; tot cel ce nu face dreptate nu easte de la Dumnezeu, și cel ce nu iubeaște pre fratele său,

11. Că aceasta easte porunca, carea ați auzit de la început;* ca să iubim unul pre altul, *Ioan

12.* Nu precum Cain era din cel rău și au ucis pre fratele său. Și pentru carea pricină l-au ucis pre el? Pentru că lucrurile lui era reale, iară a fratelui său dreapte. 13, 34
15, 12 *Facer. 4, 8

13. Nu vă mirați, frații miei, de vă ureaște pre voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte în viață, pentru că iubim pre frați;* că cel ce nu iubeaște pre fratele petreace în moarte. *Levi. 19, 17

15. Tot cel ce ureaște pre fratele său, ucigașoriu de oameni easte; și știți că tot ucigașul de oameni nu are viața de veaci, întru sine petrecând. Sus 2, 11

16.* Întru aceasta am cunoscut dragostea lui Dumnezeu, că El Ș-au pus sufletul Său pentru noi și noi deatori sântem pentru frați să ne punem sufletele. *Ioan 16, 13

17.* Iară cel ce are avuția lumii aceștia și veade pre fratele său având lipsă și-și închide inima sa de cătră dânsul, cum rămâne dragostea lui Dumnezeu întru dânsul? *Luca 3, 11
Iacov 2, 15

18. Fiii miei, să nu iubim cu cuvântul, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.

19. Și întru aceasta cunoaștem că sântem din adevăr și înaintea Lui vom încredința inimile noastre.

20. Că de ne arată noao vina inima noastră, mai mare easte Dumnezeu decât inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, de nu ne va arăta noao vina inima noastră, nădejde avem la Dumnezeu.

22.* Și orice vom ceare vom lua de la Dânsul, pentru că păzim poruncile Lui și ceale plăcute înaintea Lui facem. *Mate. 21, 22
*Ioan 6, 29

23.* Și aceasta easte porunca Lui, ca să creadem întru numele Fiiului Său Iisus Hristos** și să iubim unul pre altul, precum ne-au dat noao poruncă. **Ioan 13, 34

24. Și cel ce păzeaste poruncile Lui întru Dânsul petreace și Dânsul întru el. Și dintru aceasta cunoaștem că rămâne întru noi, din Duhul, Carele L-au dat noao. 15, 12

CAP 4

De vream ce Dumnezeu, mai întâiu, ne-au iubit pre noi, dându-Și pre Fiiul Său pentru noi, deatori sântem și noi a iubi pre Dumnezeu și pre deaproapele. Iară unde easte dragoste desăvârșită, frică nu easte.

1. **N**ubiților, să nu credeți la tot duhul, ci să ispitiți duhurile de sânt de la Dumnezeu; că mulți proroci mincinoși au ieșit în lume.

2. Întru aceasta să cunoaște Duhul lui Dumnezeu: tot duhul carele mărturisează pre Iisus Hristos că au venit în trup de la Dumnezeu este.

3. Și tot duhul carele nu mărturisează pre Iisus Hristos că au venit în trup de la Dumnezeu nu este, și acela este a lui antihrist, de carele ați auzit că va veni și acum încă în lume este.

4. Voi din Dumnezeu sânteți, fiilor, și ați biruit pre aceia, că mai mare este carele e întru voi, decât carele e în lume.

5. Aceia din lume sânt, pentru aceea din lume grăiesc și lumea ascultă pre ei.

6. Noi din Dumnezeu sântem, cel ce cunoaște pre Dumnezeu ascultă pre noi; carele nu este de la Dumnezeu nu ne ascultă pre noi. Dintru aceasta cunoaștem Duhul adevărului și duhul înșelăciunii.

7. Iubiților, să iubim unii pre alții, că dragostea din Dumnezeu este; și tot cel ce iubește din Dumnezeu este născut și cunoaște pre Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește nu cunoaște pre Dumnezeu, că Dumnezeu dragoste este.

9. Întru aceasta s-au arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi,* că pre Fiiul Său, Cel Unul Născut, L-au trimis Dumnezeu în lume, ca să viem printr-Însul.

10. Întru aceasta este dragostea, nu pentru că noi am iubit pre Dumnezeu, ci pentru că El ne-au iubit pre noi și au trimis pre Fiiul Său, curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, deaca Dumnezeu așa ne-au iubit pre noi, și noi trebuie să iubim unii pre alții.

12.* Pre Dumnezeu nimenea nici odinioară nu L-au văzut. De iubim unul pre altul, Dumnezeu întru noi petreace și dragostea Lui desăvârșită este întru noi.

13. Dintru aceasta cunoaștem că petreacem întru Dânsul și El întru noi, că din Duhul Său ne-au dat noao.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl au trimis pre Fiiul, Mântuitorul lumii.

15. Oricarele mărturisează că Iisus este Fiiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petreace și acela întru Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am crezut dragostea carea are Dumnezeu spre noi, Dumnezeu dragoste este, și cel ce petreace în dragoste în Dumnezeu petreace și Dumnezeu întru dânsul.

17. Întru aceasta s-au plinit dragostea cu noi, ca îndrăznire să avem în zioa judecății, pentru că, precum El este, și noi sântem în lumea aceasta.

18. Frică nu este întru dragoste; ci dragos-

tea cea desăvârșită scoate afară pre frică, că frica pedeapsă are; iară cel ce să teame nu este deplin întru dragoste.

19. Noi iubim pre El, că El mai întâiu ne-au iubit pre noi.

20. De va zice cineva că „iubesc pre Dumnezeu”, iar pre fratele său ureaște, mincinos este. Că cel ce nu iubește pre fratele său, pre carele l-au văzut, pre Dumnezeu, pre Carele nu L-au văzut, cum poate să-L iubească?

21.* Și această poruncă avem de la Dânsul, ca cel ce iubește pre Dumnezeu să iubească și pre fratele său.

*Ioan
13, 34
15, 12
Efesea.
5, 2

CAP 5

Despre cei născuți de la Dumnezeu și adevărata dragoste cătră Dânsul. Credința biruiaște lumea. Trei mărturisesc pre pământ că Hristos e om adevărat și trei în ceriu că e adevărat Fiiul lui Dumnezeu, întru Carele cel ce creade are viața veacinică. Despre păcatul cel de moarte și despre care nu-i de moarte.

1. **T**ot cel ce creade că Iisus este Hristos din Dumnezeu este născut, și tot cel ce iubește pre Cel ce au născut iubește și pre Cel ce S-au născut dintr-Însul.

2. Dintru aceasta cunoaștem că iubim pre fiii lui Dumnezeu, când iubim pre Dumnezeu și poruncile Lui păzim.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca să păzim poruncile Lui, și poruncile Lui greale nu sânt.

4. Că tot cel născut din Dumnezeu biruiaște lumea și aceasta este biruința carea biruiaște lumea, credința noastră.

5.* Cine este cel ce biruiaște lumea? Fără numai cel ce creade că Iisus este Fiiul lui Dumnezeu.

*1 Cori.
15, 57

6. Acesta este Carele au venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge; și Duhul este, Carele mărturisează că Duhul este adevărul.

7. Că trei sânt carii mărturisesc în ceriu: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt; și Acești trei Una sânt.

8. Și trei sânt carii mărturisesc pre pământ: Duhul și apa și sângele; și acești trei una sânt.

9. De priimim mărturiia oamenilor, mărturiia lui Dumnezeu mai mare este, că aceasta este mărturiia lui Dumnezeu, carea au mărturisit de Fiiul Său.

10.* Cel ce creade în Fiiul lui Dumnezeu are mărturie întru sine. Cel ce nu creade lui Dumnezeu mincinos L-au făcut pre El, pentru că nu au crezut mărturiia carea au mărturisit Dumnezeu de Fiiu Său.

*Ioan
3, 35

11. Și aceasta este mărturiia, că viața de veaci ne-au dat noao Dumnezeu și viața aceasta în Fiiul Lui este.

12. Cel ce are pre Fiiul are viața, iară

cel ce nu are pre Fiiul lui Dumnezeu viața nu are.

13. Acestea am scris voao, celor ce credeți în numele Fiiului lui Dumnezeu, ca să știți că viața de veaci aveți și să credeți în numele Fiiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este nădejdea carea avem cătră Dânsul, că, de cearem ceva după voia Lui, ne aude pre noi.

15. Și deaca știm că ne aude pre noi, orice cearem, știm că vom avea cearerile care le cearem de la El.

16. De va vedea cineva pre fratele său păcătuind păcat nu de moarte, să ceară și va da lui viața, celor ce păcătuiesc nu de moarte. Este păcat de moarte, nu pentru acela zic să se roage.

17. Toată nedreptatea păcat easte, și easte păcat nu de moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătuiaște, ci cel născut din Dumnezeu să păzească pre sine însuși și cel rău nu să atinge de el.

19. Știm că din Dumnezeu sântem și lumea toată întru cel rău easte pusă.

20. Și știm că Fiiul lui Dumnezeu au venit* și ne-au dat noao priceapere, ca să cunoaștem pre Cel adevărat și să fim întru Cel adevărat, întru Iisus Hristos, Fiiul Lui. Acesta easte Dumnezeu cel adevărat și viața de veaci.

21. Fiilor, păziți-vă pre voi înșivă de idoli. Amin!

*Luca
24, 45

A S. IOAN APOSTOL, CARTEA SĂBORNICEASCĂ, 2

Pre Eleacta și pre fiii ei îi întăreaște în dragoste și în credință, ca să nu să amăgească de eritici. Și aceasta pre scurt, lăsând cealealte pre când va veni la ei.

1. **B**ătrânul, Eleactei doamnei și fiilor ei, pre carii eu iubesc întru adevăr și nu numai eu, ci și toți carii au cunoscut adevărul,

2. Pentru adevărul care petreace întru noi și cu noi va fi în veac:

3. Fie cu voi dar, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos, Fiiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste.

4. Bucuratu-m-am foarte, că am aflat din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă de la Tatăl.

5. Și acum, te rog, doamnă (nu ca cum aș scrie ție poruncă noao, ci carea avem de la început), * ca să iubim unul pre altul.

*Ioan
13, 34
12, 12

6. Și aceasta easte dragostea, ca să umblăm după poruncile Lui, și aceasta easte porunca, precum de la început ați auzit, ca să umblați întru dânsa.

7. Pentru că mulți amăgitori au intrat în lume, carii nu mărturisesc pre Iisus Hristos să

fie venit cu trupul. Acesta easte amăgitoriu și antihrist.

8. Păziți-vă pre voi înșivă, ca să nu piardem ceale ce am lucrat, ci ca să luom plată desăvârșită.

9. Tot cel ce calcă porunca și nu rămâne întru învățătura lui Hristos nu are pre Dumnezeu; iară cel ce rămâne întru învățătura lui Hristos, acela și pre Tatăl și pre Fiiul are.

10. Oricine va veni la voi și nu va aduce învățătura aceasta să nu-l priimiți în casă și să nu-i ziceți: „Bucură-te”.

11. Că cel ce-i va zice lui „Bucură-te” să va face părtaș faptelor lui celor reale.

12. Multe având a vă scrie voao, nu am vrut pre hârtie și cu cerneală, ci nădăjduiesc că voiu veni la voi și voiu grăi, gură cătră gură, ca bucuriia noastră să fie deplin.

13. Închină-să ție fiii sororii tale, Eleactei. Amin!

A S. IOAN APOSTOL, CARTEA SĂBORNICEASCĂ, 3

Laudă pre Gaia, pentru că umblă întru adevăr, și pre cei străini cu dragoste îi priimește. Adăogând despre hulele și neomeniia lui Diotrif. Și lui Dimitrie, bună mărturie dându-i, adaogă că preste scurt îi va cerceta.

1. **B**ătrânul, lui Gaie, iubitului, pre carele eu iubesc întru adevăr:

2. Iubite, mai întâiu de toate, poftesc ca întru toate să sporești și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Bucuratu-m-am foarte, după ce au venit

frații și au mărturisit de adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

4. Mai mare bucurie decât aceasta nu am, când auz că fiii miei umblă întru adevăr.

5. Iubite, cu credință faci orice lucrezi cu frații și cu cei străini,

6. Carii au mărturisit de dragostea ta înaintea adunării, pre carii bine faci că-i trimiți înainte, cum e cu vrednicie lui Dumnezeu.

7. Că pentru numele Lui au ieșit, nimica luând de la păgâni.

8. Noi, dară, deatori sântem să priimim pre unii ca aceștia, ca împreună lucrători să fim adevărului.

9. Scris-am besearicii, ci Diotrefis, cel ce iubeaște să le fie lor căpetenie, nu ne priimește pre noi.

10. Pentru aceasta, de voiu veni, voiu pomeni lui faptele care le face cu cuvinte reale, ocărându-ne pre noi, și, neîndestulat fiind cu acestea, nici însuși priimește pre frații,

și pre cei ce vor îi opreaște și din besearică îi goneaște.

11. Iubite, nu urma răul, ci binele. Cel ce face bine din Dumnezeu easte. Iară cel ce face rău nu au văzut pre Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie s-au dat mărturie de la toți și de la însuși adevărul, și noi încă mărturisim și știți că mărturiia noastră adevărată easte.

13. Multe am avut a scrie, ci nu voiu cu cerneală și cu condeiu să-ți scriu ție.

14. Ci am nădejde că fără de zăbavă te voiu vedea și vom grăi gură cătră gură.

15. Pace ție, închină-să ție priiatinii, închi-nă-te priiatinilor, pre nume. Amin!

CARTEA CEA SĂBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

Cuvânt înainte

uda, apostol, carele s-au chemat Tadeu și Leveu, fratele S. Iacov, cel Mic de obște, cătră toți credincioșii au scris această carte, carea aceaeși materie și aceaeși învățătură cuprinde carea cuprinde și cartea a doao a S. Petru. Că amândoao sânt scrise împotriva acelorăși eritici. Într-această carte să face pomenire de sfada S. Mihail Arhanghel cu dracul, pentru trupul lui Moisi. De această sfadă pomeneaște o carte apocrifă, carea să numeaște *Răpirea lui Moisi*.

Întru această carte, S. Iuda aduce un loc și din cartea carea avea numele patriarhului Enoh, carele au fost al șaptelea de la Adam.

Aceaste cărți să află aduse și numite și de la unii foarte vechi S.S. Părinți. Iară pentru că și S. Iuda aduce dintru acealea mărturie, nu să poate zice că acealea sânt cărți dumnezeiești, din însuflarea Duhului Sfânt scrise. Că și S. Pavel aduce mărturii din poeticii păgânești. Ci Duhul Sfânt numai ne arată niște adevăruri, care să cuprind în cărțile acealea, ci, pentru aceaea, aceale cărți tot nu sânt dumnezeiești.

S. Iuda, în cartea aceasta, pomeneaște și de agapi sau ospățul dragostei, care să făcea după S. Cină, care ospăț eriticii cu obiceiurile sale ceale reale îl strica.

CAP 1

Îndeamnă să stea vitejeaște în credința cea dată odată împotriva celor necurați și neînfrânați, adăogând despre muncile acestora, ca și a jidovilor și a sodomleanilor. Că și aceștia, netemându-să de nimenea, neînfrânat să pornisă spre toată râvna trupească, pre carii cu multe lucruri îi asămăna. Și acestora le aduce aminte de Enoh și de prorociile apostolilor despre ei.

1. **N**uda, sluga lui Iisus Hristos și fratele lui Iacov, celor sfințiți întru Dumnezeu-Tatăl și de Iisus Hristos păziți, chemați:

2. Mila voao și pacea și dragostea să se

înmulțască!

3. Iubiților, toată nevoița făcând a scrie voao de cea de obște mântuirea, de lipsă am avut a vă scrie voao, rugându-vă să stați vitejeaște pentru credința cea dată sfinților

odată.

4. Că au intrat niște oameni, oarecarii, de mult, mai nainte rânduiți spre această osândă, necurați, carii schimbă darul Dumnezeului nostru întru spurcăciune și pre sângur Dumnezeu Stăpânul și pre Domnul nostru Iisus Hristos tăgăduiesc.

5. Iară voi să vă aduc aminte, știind și voi aceasta odată, că Domnul, după ce au scos pre norod din pământul Egiptului,* mai pre urmă pre cei ce nu au crezut i-au pierdut.

6. Și pre îngerii, carii nu și-au păzit deregătorii sa, ci și-au lăsat lăcașul său spre judecata zilei ceii mari, legăturilor celor veacince supt negură îi ține.

7.* Precum Sodoma și Gomora, și cetățile ceale dimprejurul lor, care întru același chip curvea și umbla în urma altui trup, sânt puse întru pildă a focului de veaci, judecată luând.

8. Asemenea și aceștia, visuri văzând, trupul își spurcă și de domnie să lapadă și mărirea hulesc.

9.* Iară Mihail Arhanghelul, când cu diiavolul pricindu-să au grăit de trupul lui Moisi, nu au cutezat să aducă judecată de hulă, ci au zis: „Cearte-te pre tine Domnul!”

10. Iară aceștia câte nu știu hulesc, și, câte după fire ca niște dobitoace necuvântătoare știu, întru acealea să spurcă.

11. Vai, celor ce au umblat* în calea lui Cain și** întru înșelăciune cu mita lui Valaam s-au vărsat *** și întru împotivirea cuvintelor lui Core au perit!

12. Aceștia sânt întră dragostele voastre spurcătorii, împreună cu voi mâncând, făr' de teamere pre sâne pascăndu-să;* nori făr' de apă care să poartă de vânturi, copaci tomnateci neroditori, de doao ori morți, deznădăcinați,

13. Valuri de mare, făr' de liniște spumegându-și rușinile sale, steale rătăcitoare,

cărora negura întunearecului în veaci să țâne.

14. Și au prorocit de aceștia și Enoh, cel al șaptelea de la Adam, zicând:* „Iată, va veni Domnul, întru mii de sfinții Săi,

*Apoc.
1, 7

15. Să facă judecată împotriva tuturor și să pedepsască pre toți necurații lor de toate faptele păgânătății lor, cu care au făcut fărdeleage, și de toate cuvintele lor ceale iuți care au grăit împotriva lui păcătoșii cei necurați”.

16. Aceștia sânt cârtitori, grăitori de rău,* carii umblă după poftele sale cu păgânătate și cu călcare de leage și gurile lor grăiesc ceale trufașe, mirându-să de feațe pentru vreao dobândă.

*Psalm
16, 10

17. Iară voi, iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele* care s-au zis mai nainte de la apostolii Domnului nostru Iisus Hristos.

*1 Tim.
4, 1

18. Pentru că au zis voao că în vremea de apoi vor fi batjocoritori, carii vor umbla după poftele sale ceale necurate.

2 Tim.
3, 1

19. Aceștia sânt carii să osâbesc pre sâne și sânt trupești, neavând duh.

2 Petr.
3, 3

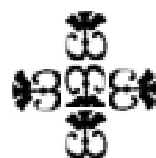
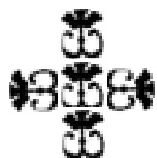
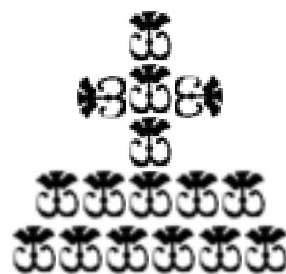
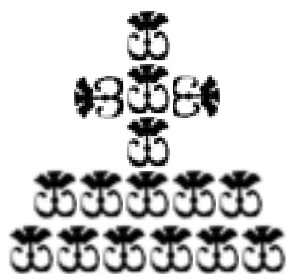
20. Iară voi, iubiților, întru sfântă credința voastră zidindu-vă și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

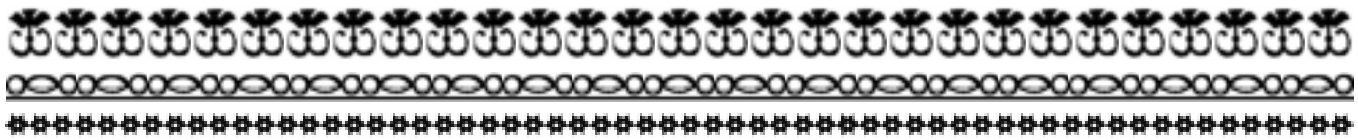
21. Pre voi sânguri întru dragostea lui Dumnezeu să vă păziți, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos spre viața de veaci.

22. Și pre unii să-i miluiți, luându-le sama, 23. Iară pre alții cu frică să-i mântuiți, răpindu-i din foc, și să-i certați cu teamere, urând și haina din trup, cea spurcată.

24. Iară Celui ce poate să vă păzască pre voi făr' de păcat și nespurcați și să vă puie înaintea feații mării Sale, făr' de prihană, întru bucurie,

25. Unuia, Preaînțeleptului Dumnezeului, Mântuitorului nostru, slavă și mărire, stăpânie și putere, și acum și întru toți veacii! Amin!

APOCALIPSUL S. IOAN APOSTOL

Cuvânt înainte

ceastă carte, carea grecește să zice Apocalipsis, adică „Descoperire”, o au scris S. Ioan Apostolul și Evanghelistul, când, pentru credința lui Hristos, era trimis în izgonire, la ostrovul Patmos. Aceasta, pentru prorociile care sânt într-însa, easte câtva întunecată și cu anevoie la înțăles, de vreme ce aceasta e firea prorociilor, ca anevoie să se înțăleagă, că cuprinde, supt multe fealiuri de chipuri, lucrurile viitoare și mutările împărățiilor, până la sfârșitul lumii, care, prin osăbită vedenie, Dumnezeu, iubitului Său ucenic, bine au voit a le descoperi. În ceale trei capete dintâiu, supt chipul celor șapte sfeășnice și șapte steale, easte vorbă pentru șapte episcopi și pentru șapte besearici în Asiia, pre care Ioan după porunca lui Dumnezeu îi muștră, îi învață și-i îndeamnă la fapte bune. De aci încolo, spune goanele care au pățimit besearica, pedepsele gonitorilor, desrădăcinarea eresurilor, stricarea idolilor, surparea împărăției Romii, înmulțirea creștinilor. Fiiara cea cu șapte capete, după cum unii tâlcuiesc, însămnează șapte împărați păgâni, carii după aceaea au făcut goană asupra besearicii, până la marele Constantin împărat. Însă Ioan, cap 17, stih 9 și stih 18, zice a fi cetatea Romei cea păgânească. Prin miel să înțăleage Iisus Hristos. Cealelalte capete de pre urmă grăiesc despre antihrist, despre sfârșitul lumii, despre judecata cea de pre urmă și despre fericirea dreptilor.

Odinioară, nu de la toți să priimea această carte între cărțile ceale canonicești, de Dumnezeu însuflate ale S. Scripturi, S. Iustin mucenicul, S. Irineu, S. Climent Alexandreanul și alții dintre cei vechi, între cărțile S. Scripturi, ceale de Dumnezeu însuflate, pururea o au numărat. Și acum, toată besearica, și a răsăritului și a apusului, ca pre o carte dumnezeiască a Legii Noao de S. Ioan Apostol scrisă o ține și o cunoaște.

CAP 1

Lui Ioan, fiind izgonit în ostrovul Patmos, să poruncește ca ceale ce va vedea să le scrie celor șapte besearici ale Asiei, care s-au însămnat prin șapte sfeășnice, ce le-au văzut împrejurul Fiiului Omenesc. Și scrie în ce chip aici s-au arătat lui Fiiul Omenesc.

1. escoperirea lui Iisus Hristos, carea Dumnezeu I-au dat Lui, ca să areate robilor Săi ceale ce să cad să fie degrab; și au înștiințat trimițind, prin îngerul Său, robului Său Ioan,

2. Cel ce au mărturisit cuvântul lui Dumnezeu și mărturisirea lui Iisus Hristos și oricâte au văzut.

3. Fericit e cel ce ceteaște și cei ce aud cuvintele prorociei aceștia și păzăsc ceale scrise într-însa, că vremea aproape easte.

4. Ioan, celor șapte besearici din Asiia: **Ieșir.* Dar, voao, și pace de la Cel* ce easte și Cel 3, 14. ce era și Cel ce va să vie și de la șapte

duhuri, care sânt înaintea scaonului Lui,

5. Și de la Iisus Hristos, Mărturisitorul cel credincios, Cel* Întâiu Născut din morți și Stăpânul împărățiilor pământului, Carele ne-au iubit pre noi și cu sângele Său ne-au spălat de păcatele noastre, **1 Cor. 15, 20 Colos. 1, 18*

6. Și ne-au făcut împărați și preoți lui Dumnezeu și Tatălui Său, Lui mărirea și putearea, în veacii veacilor! Amin!

7.* Iată, vine cu nori și Îl va vedea pre El tot ochiul și cei ce L-au împuns și vor plânge înaintea Lui toate sămințiile pământului. Așea. Amin! **Evrei 9, 14 1 Petr. 1, 19*

8.* „Eu sânt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, zice Domnul, Cel ce easte **Ioan 1, 7*

Isaia 3, 13 și Cel ce era și Cel ce va să vie, Atotputernicul”.

Mateiu 24, 31 9. Eu, Ioan, cel ce sânt și fratele vostru și Iuda 14 părtaș întru necazul și întru împărăția și răbdarea lui Iisus Hristos, fost-am în ostrovul ce să chiiamă Patmos, pentru cuvântul lui Isaiia 41, 4 Dumnezeu și pentru mărturisirea lui Iisus Hristos.

44, 6 10. Fost-am în duh, într-o zi duminică, și 48, 12 am auzit după mine glas mare ca de trâmbiță,

Jos 21, 6 11. Zicând: „Eu sânt Alfa și Omega, Cel 22, 13 dintâiu și Cel de pre urmă și ce vezi scrie în carte și trimite celor șapte besearici ce sânt în Asiia, la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatir și la Sardis și la Filadelfia și la Laodichia”.

12. Și m-am întors să văz glasul ce vorbiia cu mine și, întorcându-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur.

13. Și, în mijlocul acelor șapte sfeșnice, aseamenea Fiiului Omenesc, îmbrăcat cu haină lungă și încins la țite cu brâu de aur.

14. Iară capul Lui și părul alb ca lâna albă, ca zăpada, și ochii Lui, ca para focului.

15. Și picioarele Lui, aseamenea cu arama de Livan, ca într-un cuptoriu fiind arse, și glasul Lui, ca glas de ape multe.

16. Și în mâna Sa cea dreaptă având șapte steale; și din gura Lui sabie de amândoa părțile ascuțită ieșind; și fața Lui ca soarele strălucește întru putearea Sa.

17. Și, deacă L-am văzut pre El, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Și au pus mâna Sa cea dreaptă preste mine, zicând mie: „Nu te teame! Eu sânt Cel dintâiu și Cel de pre urmă,

*Isaia 41, 4 18. Și Cel ce sânt viu; și am fost mort, și, 44, 6 iată, viu sânt, în veicii veacilor. Amin! Și am 48, 12 cheile iadului și ale morții.

Jos 22, 13 19. Scrie ceale ce ai văzut și ceale ce sânt și ceale ce vor să fie după acestea.

20. Taina celor șapte steale care le-ai văzut în dreapta Mea și ceale șapte sfeșnice de aur: ceale șapte steale sânt îngerii celor șapte besearici, ceale șapte sfeșnice care le-ai văzut șapte besearici sânt.

CAP 2

Să poruncește lui Ioan ca să scrie părții besearicilor Efesului, Smirniei, Pergamului și Tiatiriei, laudând pre cei ce nu au priimit învățătura nicolaiteanilor. Iară pre alții cu îngroziri îi chiiamă la pocăință. Și să scârbește și de cel ce nici easte cald, nici rece. Și celui ce biruiaște făgăduiaște dar.

1. ngerului besearicii Efesului scrie: Aceastea zice Cel ce ține ceale șapte steale în dreapta Sa, Carele umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur:

2. «Știu faptele tale și osteneala ta

CAP 1 ȘI 2

și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pre cei răi și ai ispitit pre cei ce să zic pre sine apostoli, și nu sânt, și i-ai aflat pre ei mincinoși.

3. Și ai suferit și rabzi și pentru numele Mieu te-ai ostenit și nu ai încetat.

4. Ci am asupra ta, că dragostea ta cea dintâiu o ai părăsit.

5. Drept aceea, adu-ți aminte de unde ai căzut și te pocăiaște și fă faptele ceale dintâiu; iară de nu, viu la tine curând și voi mișca sfeșnicul tău din locul său, de nu te vei pocăi.

6. Ci aceasta ai, că urăști faptele nicolaiteanilor, care și Eu le urăsc.

7. Cine are ureachie, auză ce zice Duhul besearicilor: Celui ce va birui voi da lui să mânânce din pomul vieții, care easte în mijlocul raiului lui Dumnezeu».

8. Și îngerului besearicii smirneanilor scrie: Aceastea zice Cel dintâiu și Cel de pre urmă, Cel ce au murit și au înviat:

9. «Știu faptele tale și năcazul și sărăciia (ci bogat ești) și hula celor ce să zic pre sine jidovi, și nu sânt, ci sinagoga satanii.

10. Nimica nu te teame de ceale ce vei să pățești, că, iată, diavolul va să arunce dintru voi în temniță, ca să vă ispitiți, și veți avea necaz în zece zile. Fii credincios până la moarte și voi da ție cununa vieții.

11. Cel ce are ureachie, să auză ce zice Duhul besearicilor: Cel ce biruiaște nu să va răni de moartea cea de a doao».

12. Și îngerului besearicii din Pergam scrie: Aceastea zice Cel ce are sabie ascuțită de amândouă părțile:

13. «Știu faptele tale și unde lăcuiești; unde e scaonul satanii; și ții numele Mieu și nu ai lăpădat credința Mea și în zilele în care Antipa, mărturia Mea, cea credincioasă, carele s-au ucis la voi, unde lăcuiaște satana.

14. Ci am asupra ta puține, că ai acolo pre cei ce țin învățătura lui* Valaam, carele învăța pre Valac să puie sminteală înaintea fiilor lui Israil, ca să mânânce de ceale jertvite idolilor și să curvească.

15. Așea ai și tu pre cei ce țin învățătura nicolaiteanilor, carea Eu o urăsc.

16. Pocăiaște-te, iară de nu, curând voi veni la tine și mă voi război cu ei, cu sabia gurii Meale.

17. Cel ce are ureachie, să auză ce zice Duhul besearicilor: Celui ce biruiaște voi da lui să mânânce din mana cea ascunsă și voi da lui piatră albă, și în piatră nume nou scris, care nimenea nu-l știe, fără numai Cel ce-l ia».

18. Și îngerului besearicii din Tiatir scrie: Aceastea zice Fiiul lui Dumnezeu, Cel ce are ochii Săi ca para focului și picioarele

*Num.
24, 13
25, 2

Sale asemenea cu arama de livan:

19. «Știu faptele tale și dragostea și slujba și credința și răbdarea ta, și faptele tale ceale de pre urmă sânt mai multe decât ceale dintâiu.

20. Ci puține am asupra ta, că lași pre muiarea Iezavel, carea să zice pre sine prorociță, a învăța și a amăgi pre robii Mieii, a curvi și a mânca ceale jertvite idolilor.

21. Și i-am dat ei vreamă ca să se pocăiască de curviia sa, și nu s-au pocăit.

22. Iată, Eu o puiu pre ea în pat și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare, de nu să vor pocăi de faptele sale.

1 Împă. 23. Și pre fiii ei îi voi uide cu moarte și vor ști toate besearicile că Eu sânt Cel ce cerc răunchii și inimile și voi da voao unuia, 16, 7
Psalm fieștecăruia, după faptele voastre. 7, 10

Ieremie 24. Iară zic voao și celorlalți din Tiatir, câți nu au învățatura aceasta și cei ce nu au cunoscut adâncurile satanii, precum zic: Nu voi pune preste voi altă greutate. 11, 20
17, 10

20, 12 25. Însă, ce aveți, țineți până voi veni.

26. Și celui ce biruiaște și păzește până în sfârșit faptele Meale, voi da lui puteare preste neamuri.

27. Și va paște pre eale cu toiag de fier, ca vasele de lut să vor zdrobi, precum și Eu am luat de la Tatăl Mieii.

28. Și voi da lui steaoa cea de dimineața.

29. Cel ce are ureachie, auză ce zice besearicilor Duhul».

CAP 3

Lui Ioan să poruncească să scrie besearicilor Sardiei, Filadelfiei și Laodichiei. Pre cei ce rătăcesc cu îngroziri chemându-i la pocăință, iară pre alții, lăudând. Și zicând că Dumnezeu bate la ușă, ca să între la cel ce va deschide.

1. i îngerului besearicii din Sardis scrie: Aceastea zice Cel ce are șapte duhuri a lui Dumnezeu și șapte steale: «Știu faptele tale, că ai nume, că trăiești și ești mort.

2. Priveghiază și întărește cealelalte care sânt muritoare. Că n-am aflat faptele tale deplin înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai luat și ai auzit, și ține și te pocăiește. Iară de nu vei priveghea, voi veni la tine* ca furul și nu vei ști în ce ceas voi veni la tine.

*1 Tesa. 5, 2
2 Petr. 3, 3
Jos 16, 15

4. Ai puține nume și în Sardis, care nu ș-au întinat veșmintele sale, și vor umbla cu Mine în albe, că vreadnici sânt.

5. Cel ce biruiaște, acesta să va îmbrăca în haine albe și nu voi șterge numele lui din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui Mieii și înaintea îngeri-

lor Lui.

6. Cel ce are ureachie auză ce zice besearicilor Duhul».

7. Și îngerului besearicii din Filadelfia scrie: Aceastea zice Cel Sfânt, Cel Adevărat,* Carele are cheaiia lui David,** Cel ce deschide și nime nu închide și Cel ce închide și nime nu deschide:

*Isaiia 22, 22
**Iov 12, 15

8. «Știu faptele tale; iată, am dat înaintea ta ușe deschisă și nime nu o poate închide, că mică puteare ai, și ai ținut cuvântul Mieii, și nu ai tăgăduit numele Mieii.

9. Iată, dau din sinagoga satanii acelor ce să zic pre sine jidovi și nu sânt, ci mint; iată, voi face pre ei să vie și să se închine înaintea picioarelor tale și să știe că te-am iubit pre tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării Meale și Eu te voi păzi pre tine de ceasul ispitii ce va să vie preste toată lumea ca să ispitească pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Iată, viu curând; ține ce ai, ca nimenea să nu-ți ia cununa ta.

12. Pre cel ce biruiaște îl voi face stâlp în besearica Dumnezeului Mieii și nu va ieși mai mult afară și voi scrie preste el numele Dumnezeului Mieii și numele cetății Dumnezeului Mieii, a noului Ierusalim, care să pogoară din ceriu de la Dumnezeul Mieii, și numele Mieii nou.

13. Cel ce are ureachie auză ce zice besearicilor Duhul».

14. Și îngerului besearicii laodichianilor scrie: Aceastea zice Amin, mărturiia credincioasă și adevărată, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. «Știu faptele tale; că nici ești reace, nici cald. O, de ai fi reace au cald!

16. Iară, fiindcă ești stâmpărat, și nici cald, nici reace, te voi borî din gura Mea.

17. Că zice că: 'Bogat sânt și m-am îmbogățit și de nimică nu am lipsă!' Și nu știi că tu ești ticălos și mișel și sărac și orb și gol!

18. Sfătuiescu-te să cumperi de la Mine aur lămurit din foc, ca să te îmbogățești, și în haine albe ca să te îmbraci și să nu să vază rușinea golăciunii tale, și unge cu coliriu ochii tăi, ca să vezi.

19.* Eu ori pre câți iubesc îi mustru și îi cert; răvneaște, dară, și te pocăiește.

*Pild. 3, 12

20. Iată, stau la ușe și bat; de va auzi cineva glasul Mieii și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el, și el cu Mine.

Evrei 12, 6

21. Celui ce biruiaște voi da lui să șează cu mine în scaonul Mieii, precum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Mieii în scaonul Lui.

22. Cel ce are ureachie auză ce zice besea-

ricilor Duhul»”.

CAP 4

Ceriu fiind deschis, veade pre Cel ce șeade pre scaon și împrejurul acestuia pre doaozeci și patru de bătrâni, șezând. Și patru fieri, care împreună cu cei 24 de bătrâni, fără de încetare, lauda pre Cel ce șeade pre scaon.

1. upă acestea, am văzut și, iată, ușe deschisă în ceriu și glasul cel dintâiu, care l-am auzit ca a unii trâmbiță ce vorbiia cu mine, zicând: „Suie-te aici și voiu arăta ție ceale ce să cade să fie după acestea”.

2. Și îndată am fost în duh; și, iată, scaun era pus în ceriu și preste scaon, Cel ce șadea.

3. Și Cel ce șadea, la vedea, era asemenea pietrii de iaspis și de sardin și curcubeu împrejurul scaonului, asemenea la vedea smaragdinului.

4. Și împrejurul scaonului doaozeci și patru de scaone. Și pre scaone am văzut doaozeci și patru de bătrâni șezând, îmbrăcați cu haine albe și avea în capetele sale cununi de aur.

5. Și din scaon ies fulgere și glasuri și tunete; și șapte făclii de foc arzând înaintea scaonului, care sânt ceale șapte duhuri a lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaonului mare, de glaje, asemenea cristalului. Și în mijlocul scaonului și împrejurul scaonului, patru fieri pline de ochi, dinainte și dindărapt.

7. Și fiiara cea dintâiu, asemenea leului, și a doao fiiară, asemenea vițelului, și a treia fiiară avea față ca de om și a patra fiiară, asemenea vulturului ce zboară.

8. Și ceale patru fiiară, fieștecarea dintr-însele avea șeasă aripă, împrejur și înlăuntru sânt pline de ochi; și nu avea odihnă zioa și noaptea, zicând: * „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu Atotputearnicul, Cel ce era și easte și Cel ce va să vie!”

*Isaia
6, 3

9. Și când vor da fierile acealea mărire și cinste și mulțămită Celui ce șeade pre scaonul Celui viu în veacii veacilor,

10. Vor cădea cei doaozeci și patru de bătrâni înaintea Celui ce șeade pre scaon și să vor închina Celui viu în veacii veacilor și vor pune cununile sale înaintea scaonului, zicând:

11. „Vreadnic ești, Doamne, a lua mărire și cinste și putere, că Tu ai zidit toate și prin voia Ta sânt și s-au făcut!”*

*Dani.
7, 10

CAP 5

Plângând Ioan, pentru că cartea cea cu șapte peceți pecetluită nimenea nu o putea deschide. Mielul, după ce mai întâiu s-au junghiiat, au deschis cartea și, după

CAP 4 ȘI 5

aceasta, ceale patru fiiară și cei 24 de bătrâni, cu nenumărată mulțime de îngeri și cu toată făptura foarte L-au mărit pre El.

1. i am văzut, de-a dreapta Celui ce șeade pre scaon, carte scrisă dinlăuntru și din afară, pecetluită cu șapte peceți.

2. Și am văzut pre un înger tare, strigând cu glas mare: „Cine easte vreadnic a deschide cartea și a dezlega pecețile ei?”

3. Și nime nu putea în ceriu, nici pre pământ, nici supt pământ, a deschide cartea, nici a o vedea pre ea.

4. Și eu plângeam mult, de vreme ce nimenea nu s-au aflat vreadnic a deschide și a ceti cartea, nici a vedea pre ea.

5. Și unul din bătrâni zisă cătră mine: „Nu plânge! Iată, au biruit leul, cel din seminția ludei, rădăcina lui David, ca să deschiză cartea și să dezleage ceale șapte peceți ale ei”.

6. Și am văzut și, iată, în mijlocul scaonului și a celor patru fieri și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând, ca cum ar fi fost junghiiat, având șapte coarne și șapte ochi, care sânt ceale șapte duhuri a lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.

7. Și au venit și au luat cartea din dreapta Celui ce șeade pre scaon.

8. Și deacă au luat cartea, ceale patru fiiară și cei doaozeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fieștecarele alăute și blide de aur, pline de amirosituri, care sânt rugăciunile sfinților.

9. Și cântă cântare noao, zicând: „Vreadnic ești să iai cartea și să deschizi pecețile ei, că Te-ai junghiiat și ne-ai răscumpărat pre noi lui Dumnezeu, cu sângele Tău, din toată săminția și limba și norodul și neamul.

10. Și ne-ai făcut pre noi, Dumnezeul nostru, împărați și preoți, și vom împărați pre pământ”.

11. Și am văzut și am auzit glas de îngeri mulți, împrejurul scaonului și ale fiiarălor și al bătrânilor, și era numărul lor mii de mii,

12. Zicând cu glas mare: „Vreadnic e Mielul, Carele S-au junghiiat ca să ia putere și bogăție și înțelepciune și tărie și cinste și mărire și binecuvântare!

13. Și toată făptura care easte în ceriu și pre pământ și supt pământ și ceale ce sânt în mare și toate ceale dintr-însele am auzit, zicând: „Celui ce șeade în scaon și Mielului, binecuvântare și cinste și mărire și putere, în veacii veacilor!”

14. Și ceale patru fieri zicea: „Amin!” Și cei doaozeci și patru de bătrâni au căzut și s-au închinat Celui viu, în veacii veacilor.

CAP 6

După ce au deschis patru peceți, osăbite lucruri au urmat pre pământ. Iară după ce au deschis a cincea peceate, sufletele mucenicilor cer să se apropie judecata. Iară la deschiderea peceții a șasea, să arată seamnele judecării ce va să fie.

1. i am văzut, deacă au deschis Mielul o peceate din ceale șapte, și am auzit pre una din ceale patru fiiară zicând, ca un glas de tunet: „Vino și vezi!”

2. Și am văzut și, iată, un cal alb, și cel ce ședea pre el avea arc; și s-au dat lui cunună și au ieșit biruind și ca să biruiască.

3. Și deacă au deschis a doao peceate, am auzit pre a doao fiiară zicând: „Vino și vezi!”

4. Și au ieșit alt cal, roșu; și celui ce ședea pre el s-au dat ca să ia pacea de pre pământ și ca să se omoară unul pre altul; și s-au dat lui sabie mare.

5. Și deacă au deschis a treia peceate, am auzit pre fiara a treia zicând: „Vino și vezi!” Și am văzut și, iată, un cal negru și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mâna sa.

6. Și am auzit glas în mijlocul celor patru fiiară, zicând: „Un șinic de grâu cu un dinariu și trei șinici de orz cu un dinariu; și vinul și untuldelemn să nu-l strâci.

7. Și deacă au deschis a patra peceate, am auzit glasul fierii ceii de a patra, zicând: „Vino și vezi!”

8. Și am văzut și, iată, un cal galbin și celui ce ședea pre el îi era numele Moartea; și iadul vinea cu ea; și s-au dat lor putere ca să omoară preste a patra parte de pământ, cu sabie și cu foame și cu moarte și de fierile pământului.

9. Și deacă au deschis a cincea peceate, am văzut supt oltariu sufletele celor omorâți pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturisirea ce avea.

10. Și striga cu glas mare, zicând: „Până când, Stăpâne, Cel ce ești sfânt și adevărat, nu judeci și nu izbândești sângele nostru, de cei ce lăcuiesc pre pământ?”

11. Și fieștecăruia s-au dat haine albe și li s-au zis lor ca să odihnească încă puțină vreme, până ce să vor plini și cei dimpreună cu dânșii, slugi și frați ai lor, carii vor să se omoară, ca și ei.

12. Și am văzut, deacă au deschis peceatea a șasea, iată, s-au făcut mare cutremur de pământ și soarele s-au innegurit ca un sac de păr și luna s-au făcut ca sângele,

13. Și stealele ceriului au căzut pre pământ, ca cum lapdă smochinul smochinele ceale crude ale lui, când să clătește de vânt mare.

14. Și ceriul s-au întors ca o carte învălită și tot muntele și ostrovul s-au mișcat din locurile sale.

15. Și împărații pământului și domnii și bogații și stăpânii și cei puternici și tot cel rob și cel slobod s-au ascuns în peșteră și în pietrele munților,

16. Și zic munților și pietrilor: * „Cădeți preste noi și ne ascundeți de cătră fața Celui ce ședea pre scaon și de mânia Mielului;”

17. Și au venit zioa cea mare a mănii Lui, și cine poate să stea?”

*Isaia
2, 19
Osie
10, 8
Luca
23, 30

CAP 7

Când trebuia a să pedepsi pământul, li să poruncește să se păzască nevătămați cei ce au semnul în frunte, carii să scriu că sânt, și din jidovi și din neamuri, binecuvântând pre Dumnezeu; și de cei ce era îmbrăcați cu haine albe.

1. i după aceastea, am văzut patru îngeri, stând în patru unghiuri ale pământului, fiind patru vânturi ale pământului, să nu sufle vânt pre pământ, nici preste mare, nici preste tot arburile.

2. Și am văzut alt inger suindu-să de la răsărit, carele avea semnul lui Dumnezeu Celui viu. Și au strigat cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s-au dat ca să strâce pământului și mării,

3. Zicând: „Nu stricați pământului, nici mării, nici arburilor, până ce vom însemna pre robii Dumnezeului nostru în frunțile lor”.

4. Și am auzit numărul celor însămnați: o sută patruzeci și patru de mii însămnați, din toată săminția fiilor lui Israil;

5. Din săminția Iudei, doasprăzeace mii însămnați; din săminția lui Ruvim, doasprăzeace mii însămnați; din săminția lui Gad, doasprăzeace mii însămnați;

6. Din săminția lui Asir, doasprăzeace mii însemnați; din săminția lui Neftalim, doasprăzeace mii însămnați; din săminția lui Manasi, doasprăzeace mii însămnați;

7. Din săminția lui Simeon, doasprăzeace mii însemnați; din săminția lui Levi, doasprăzeace mii însemnați; din săminția lui Isachar, doasprăzeace mii însemnați;

8. Din săminția lui Zavulon, doasprăzeace mii însămnați; din săminția lui Iosiv, doasprăzeace mii însămnați; din săminția lui Veniamim, doasprăzeace mii însemnați.

9. După aceastea, am văzut și, iată, gloată multă, carea nime nu putea să o numere, din tot neamul și sămințiile și noroadele și limbile, stând înaintea scaonului și înaintea Mielului, îmbrăcați în haine albe și stâlpări de finic în mâinile

lor.

10. Și striga cu glas mare, zicând: „Mântuirea Dumnezeului nostru, Celui ce șade pre scaon, și Mielului”.

11. Și toți îngerii sta împrejurul scaonului și a bătrânilor și a celor patru fiiară și au căzut pre fețele sale înaintea scaonului și s-au închinat lui Dumnezeu,

12. Zicând: „Amin! Binecuvântare și mărire și înțelepciune și mulțămire și cinste și putere și tărie Dumnezeului nostru, în veacii veacilor! Amin!”

13. Și au răspuns unul din cei bătrâni, zicând mie: „Acești îmbrăcați cu veșminte albe cine sânt și de unde au venit?”

14. Și am zis lui: „Doamne, Tu știi!” Și mi-au zis mie: „Aceștia sânt cei ce au venit din necaz mare și ș-au spălat hainele sale și ș-au albit hainele sale în sângele Mielului.

15. Pentru aceasta sânt înaintea scaonului lui Dumnezeu și slujesc Lui, zioa și noaptea, în besearica Lui, și Cel ce șade pre scaon va lăcui preste ei.

Isaia 16. Nu vor flămânzi mai mult, nici vor însătoșea mai mult, nici va mai cădea preste ei soarele, nici tot zăduful.

17. Că Mielul, Cel din mijlocul scaonului, va paște pre ei și va povățui pre ei la izvoară de ape vii* și va șterge Dumnezeu toată lacrima de la ochii lor”.

*Isaia 25, 8
Jos
21, 4

CAP 8

După ce s-au deșchis a șapte peceate, cei șapte îngeri să arată cu trimbițe și vărsând pre pământ focul jertvenicului. Alt înger multe vișoruri face. Aseamenea și cei patru îngeri, carii trâmbita, multe pedepse fac asupra oamenilor.

1. i deca au deșchis peceatea a șaptea, s-au făcut tăcere în ceriu, ca într-o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pre cei șapte îngeri carii au stătut înaintea lui Dumnezeu și li s-au dat lor șapte trâmbițe.

3. Și au venit alt înger și au stătut la oltariu, având cădealniță de aur, și i s-au dat lui mirosituri de aprins multe, ca să dea cu rugăciunile tuturor sfinților preste oltariul cel de aur, care easte înaintea scaonului.

4. Și s-au suit fumul tămâilor cu rugăciunile sfinților din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu.

5. Și au luat îngerul cădealnița și o au umplut din focul oltariului și o au aruncat pre pământ; și s-au făcut glasuri și tunete și fulgere și cutremuri de pământ.

6. Și cei șapte îngeri, carii avea șapte trâmbițe, s-au gătit ca să trâmbite.

CAP 8 ȘI 9

7. Și îngerul cel dintâiu au trâmbitat și s-au făcut grindină și foc amestecat cu sânge și s-au aruncat pre pământ; și a treia parte din arburi au ars și toată iarba vearde au ars.

8. Și îngerul cel de al doilea au trâmbitat și ca un munte mare aprins de foc s-au aruncat în mare, și a treia parte din mare s-au făcut sânge.

9. Și au murit a treia parte de făpturi în mare, care avea suflete, și a treia parte de corabii au perit.

10. Și au trâmbitat al treilea înger și au căzut din ceriu o stea mare aprinsă ca o făclie și au căzut în a treia parte de râuri și în izvoarele apelor.

11. Și numele stealii se zice Pelin; și s-au făcut a treia parte de apă ca pelinul și mulți oameni au murit de ape, că să făcuse amară.

12. Și au trimbițat al patrulea înger și s-au rănit a treia parte de soare și a treia parte de lună și a treia parte de steale, așa cât s-au întunecat a treia parte dintr-însele și zioa cu lumina, a treia parte dintr-înșă, așijderea și noaptea.

13. Și am văzut și am auzit pre un înger, zburând în mijlocul ceriului, zicând cu glas mare: „Vai, vai, vai, celor ce lăcuiesc pre pământ, de cealelalte glasuri a trâmbiții celor trei îngeri, carii vor trâmbita!”

CAP 9

Când au trâmbitat îngerul al cincilea, au căzut stea. Să spun lăcustele, ceale ce au ieșit din fumul puțului, care vor chinui pre oameni. Iară când va trâmbita îngerul al șaselea, să vor dezlega cei patru îngeri, carii cu oaste multă să omoară a treia parte din oameni.

1. i a cincilea înger au trâmbitat și am văzut o stea căzând din ceriu pre pământ și s-au dat ei cheaia fântânii adâncului.

2. Și au deșchis fântâna adâncului și s-au suit fum din fântână, ca fumul unui cuptoriu mare, și s-au întunecat soarele și văzduhul de fumul fântânii.

3. Și din fum au ieșit lăcuste pre pământ și li s-au dat lor putere, precum au putere scorpiele pământului.

4. Și s-au zis lor să nu strâce iarba pământului, nici toată verdeța, nici tot arburele, fără numai pre oamenii carii nu au sămnelul lui Dumnezeu în fruntea lor.

5. Și li s-au dat lor ca să nu-i omoară pre ei, ci să-i chinuiesc în cinci luni, și chinul lor, ca chinul scorpiei când lovește pre om.

6.* Și în zilele acealea, vor căuta oamenii moartea și nu o vor afla; și vor pof-

*Isaia 2, 19

ti să moară și moartea va fugi de la ei.

***Întel.** 7.* Și asămănarea lăcustelor era asemenea
16, 9 cailor celor gătiți la războiu, și pre capetele lor cununi asemenea aurului, și fața lor, ca fața oamenilor.

8. Și avea păr ca părul muierilor, și dinții lor era ca dinții leilor.

9. Și avea pieptare ca pieptarele ceale de fier, și sunetul aripilor lor ca sunetul carălor, a mulți cai, care aleargă la războiu.

10. Și au coade asemenea scorpiilor și țăpuși era în coadele lor și avea putere a răni pre oameni în cinci luni.

11. Și au preste sine împărat pre îngerul adâncului, numele lui jidovește easte Avadon și pe elinie, Apolion (a).

12. Un „vai” au trecut, iată, mai vin încă doao „vai” după aceastea.

13. Și a șaselea înger au trâmbițat și am auzit un glas din patru cornuri ale oltariului celui de aur, care easte înaintea lui Dumnezeu,

14. Zicând îngerului celui de al șaselea, carele avea trâmbiță: „Dezleagă pre cei patru îngeri legați în râul cel mare al Eufratului”.

15. Și s-au dezlegat cei patru îngeri, gătiți spre ceas și spre zi și spre lună și spre an, ca să omoară a treia parte de oameni.

16. Și numărul ostașilor călăreți, doao miriade de miriade (b); și am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut cai în vedenie și pre cei ce ședea pre ei având coifuri de foc și de iachint și de piază pucioasă; și capetele cailor, ca și capetele leilor, și din gurile lor ieșea foc și fum și piază pucioasă.

18. De aceaste trei bătați s-au omorât a treia parte de oameni: de foc și de fum și de piază pucioasă, ce ieșea din gurile lor.

19. Că puterea lor în gura lor easte, că coadele lor sânt asemenea șerpilor având capete, și cu aceastea vatămă.

20. Și ceialalți oameni, carii nu au murit de ranele aceaste și nu s-au pocăit de faptele mâinilor sale, ca să nu să închine idolilor și chipurilor celor de aur și de argint și de aramă și de piază și de lemn, care nici pot vedea, nici auzi, nici umbla.

21. Și nu s-au pocăit de uciderile sale de oameni, nici de fermecăturile sale, nici de curviia sa, nici de furțișagurile sale.

CAP 10

Strigând tare alt înger, grăiesc ceale șapte tunete. Iar îngerul joară cum că mai mult nu va fi vreamă, ci la glasul îngerului celui de al șaptelea să va

11. (a) Adecă: cel ce piiarde.

16. (b) Doaozeci de mii de zeci de mii.

sfârși taina. Și dă lui Ioan cartea să o mănțe.

1. i am văzut alt înger tare, pogorându-să din ceriu, îmbrăcat cu nori și curcubeu în cap, și fața lui ca soarele, și picioarele lui ca stâlpii de foc.

2. Și avea în mâna sa cartea deschisă și au pus piciorul său cel drept pre mare, iară cel stâng pre pământ.

3. Și au strigat cu glas mare, precum răcnește leul, și, după ce au strigat ceale șapte tunete, au vorbit vorbele sale.

4. Și când au vorbit ceale șapte tunete glasurile sale, era să scriu, și-am auzit glas din ceriu zicând mie: „Pecetluiuște ceale ce au vorbit ceale șapte tunete și aceaste nu le scrie”.

5.* Și îngerul, pre care l-am văzut stând pre mare și pre pământ, ș-au rădicat mâna sa spre ceriu, *Danil 12, 7

6. Și s-au jurat pre Cel viu, în veacii veacilor, Cel ce au făcut ceriul și ceale ce sânt într-însul, și pământul și ceale ce sânt într-însul, și marea și ceale ce sânt într-însa, că mai mult nu va fi vreamă,

7. Ci în zilele glasului îngerului celui de al șaptelea, când va trâmbița și să va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine au vestit robilor Săi, prorocilor.

8. Și glasul care l-am auzit din ceriu iarăși au vorbit cu mine și-au zis: „Mergi de ia cartea cea deschise din mâna îngerului, ce stă pre mare și pre pământ”.

9. Și m-am dus la înger și am zis lui: „Dă mie cartea!” Și mi-au zis:* „Ia-o și o mănță; și va amări pântecele tău, iară în gura ta va fi dulce ca miiarea”. *Iezec. 3, 1

10. Și-am luat cartea din mâna îngerului și o am mâncat, și era în gura mea dulce ca miiarea, și după ce o am mâncat s-a amărât pântecele meu.

11. Și mi-au zis: „Îți trebuie, ca iară să prorocești la noroade și la neamuri și la limbi și la împărați mulți”.

CAP 11

Ioan, măsurând besearica, aude că vor propovedui doao mărturii, pre care fiara ceaea ce din mare să va sui îi va omori. Iară ei, înviind, să suie în ceriu și cu cutremur de pământ să omoară șapte mii de oameni. Și la cântarea îngerului celui de al șaptelea, cei 24 de bătrâni mulțămesc lui Dumnezeu.

1. i mi s-au dat mie trestie, asemenea unui toiag, și au stătit îngerul, zicând: „Scoală-te și măsură besearica lui Dumnezeu și oltariul și pre cei ce să închină într-însa,

2. Și tinda cea din afară de besearică

o lapdă afară și să nu o măsură, că s-au dat neamurilor; și cetatea cea sfântă o vor călca patruzeci și doao de luni.

3. Și voi da la doao mărturii ale meale, și îmbrăcați cu saci vor proroci o mie doao sute șeasăzăci de zile.

4. Aceștia sânt doi maslini și doao sfeășnice ce stau înaintea Dumnezeului pământului.

5. Și de va vrea neștine să le strice lor, foc va ieși din gura lor și va mistui pre vrăjmașii lor; și de va vrea neștine a le face strâmbătate, așa trebuie acela să se omoară.

6. Aceștia au putere a închide ceriul ca să nu ploao ploaie în zilele prorociei lor; și putere au preste ape a le întoarce în sânge și a bate pământul cu toată bătaia, ori de câte ori vor vrea.

7. Și deacă vor sfârși mărturisirea sa, fiara carea să suie din adânc va face războiu cu ei, și îi va birui pre ei și-i va omorî pre ei.

8. Și trupurile lor vor zăcea în ulița cetății ceii mari, carea duhovnicește să chiiamă Sodoma și Egipt, unde Domnul nostru s-au răstignit.

9. Și vor vedea din noroade și din seminții și din limbi și din neamuri trupurile lor în trei zile și o jumătate, și trupurile lor nu vor lăsa să le puie în mormânturi.

10. Și cei ce lăcuiesc pre pământ să vor bucura de ei și să vor veseli și vor trimite daruri unul altuia, pentru că acești doi proroci au chinuit pre cei ce lăcuiesc pre pământ.

11. Și după aceale trei zile și o jumătate, duh de viață de la Dumnezeu au intrat în ei și au stat pre picioarele sale, și frică mare au căzut preste cei ce să uita la ei.

12. Și au auzit glas mare din ceriu, zicând lor: „Suiți-vă aici!” Și s-au suit în ceriu pre nori și i-au văzut pre ei vrăjmașii lor.

13. Și în ceasul acela s-au făcut mare cutremur de pământ și au căzut a zecea parte de cetate, și întru acel cutremur de pământ s-au omorât șapte mii de nume de oameni și ceialalți s-au înfricoșat și au dat mărire Dumnezeului ceriului.

14. Al doilea „vai” au trecut, iată, al treilea „vai” vine curând.

15. Și au trâmbițat al șaptelea înger și s-au făcut glasuri mari în ceriu, zicând: „Făcutu-s-au lumea aceasta a Domnului nostru și a Hristosului Lui și va împărăți în veacii veacilor”.

16. Și cei doaozeci și patru de bătrâni, carii sed înaintea lui Dumnezeu în scaonele sale, au căzut pre fețele sale și s-au închinat lui Dumnezeu,

17. Zicând: „Mulțămim Ție, Doamne Dumnezeule, Atotțiitoriule, Cel ce ești și Cel ce

erai și Cel ce vei să vii, că ai luat puterea Ta cea mare și ai împărătit.

18. Și neamurile s-au mâniat și-au venit mâniia Ta și vreama a judeca pre cei morți și a da plată robilor Țăi, prorocilor și sfinților, și celor ce să tem de numele Țău, celor mici și celor mari, și a piarde pre cei ce strică pământul”.

19. Și s-au deșchis besearica lui Dumnezeu în ceriu și s-au văzut sicriul legii Lui în besearica Lui, și s-au făcut fulgeri și glasuri și tunete și cutremur de pământ și grindine mare.

CAP 12

Muiarea, privind la ea bălaurul, au născut fiu și, după ce au născut, s-au răpit de la ea fiul ei la Dumnezeu. Atunci, făcându-să războiu în ceriu, au căzut bălaurul și au început a goni sâmnâța muierii.

1. i semn mare s-au văzut în ceriu: muiare îmbrăcată cu soarele și supt picioarele ei luna și pre capul ei cunună din doaosprezece steale.

2. Și având în pânțece, striga chinindu-să și muncindu-să să nască.

3. Și s-au văzut alt semn în ceriu: și, iată, un bălaur mare roșu, având șapte capete și zece coarne, și pre capetele sale șapte cununi.

4. Și coada lui trăgea a treia parte din stealele ceriului și le-au aruncat pre pământ. Și bălaurul au stătut înaintea muierii ceii ce era să nască, ca, deacă va naște, să mânânce pre fiul ei.

5. Și au născut fiu, bărbat, care era să pască toate neamurile cu toiag de fier. Și s-au răpit fiul ei la Dumnezeu și la scaonul Lui.

6. Și muiarea au fugit în pustie, unde are loc gătit de la Dumnezeu, ca acolo să o hrănească pre ea, o mie doao sute șeasăzeci de zile.

7. Și s-au făcut războiu în ceriu: Mihail și îngerii lui să războia cu bălaurul; și bălaurul să războia, și îngerii lui.

8. Și nu au biruit, nici s-au aflat mai mult locul lor în ceriu.

9. Și s-au aruncat bălaurul acel mare, șearpele cel de demult, care să chiiamă diavol și sātana, cel ce înșeală toată lumea, s-au aruncat pre pământ și îngerii lui cu el s-au aruncat.

10. Și am auzit glas mare zicând în ceriu: „Acum s-au făcut mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și puterea Hristosului Lui, că s-au lăpădat pârătoriul fraților noștri, cel ce părea pre ei înaintea Dumnezeului nostru, zioa și noaptea.

11. Și l-au biruit pre el pentru sângele Mielului și pentru cuvântul mărturisirii

sale și nu ș-au iubit sufletele sale, până la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă, ceriurile și cei ce lăcuiesc într-însăle! Vai, celor ce lăcuiesc pre pământ și în mare, că s-au pogorât diavolul la voi, având mânie mare, știind că puțină vreme are”.

13. Și deacă au văzut bălaorul că s-au lăpădat pre pământ, au gonit pre muiare carea au născut bărbat.

14. Și muierii s-au dat doao aripi de vultur mare, ca să zboare în pustie, la locul său, unde să hrănește acolo vreme și vremi și jumătate de vreme, de cătră fața șearpelui.

15. Și au slobozit șearpele după muiare din gura sa apă ca un râu, ca să o ducă râul.

16. Și au ajutat pământul muierii și ș-au deschis pământul gura sa și au înghițit apa, carea o au aruncat bălaurul din gura sa.

17. Și s-au mâniaat bălaurul pre muiare și s-au dus să se războiască cu ceialalți din sãmânța ei, carii păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturisirea lui Iisus Hristos.

18. Și am stat pre năsipul mării.

CAP 13

Fiiara, cea cu șapte capete și zece coarne, suindu-să din mare, hulește pre Dumnezeu și să războiască asupra sfinților. Și altă fiiară cu doao coarne, suindu-să de pre pământ, ajută pre cea dintâiu, silind ca să să închine icoanei ei și să ia semnul numelui ei.

1. i am văzut suindu-să din mare o fiiară carea avea șapte capete și zece coarne, și preste coarnele ei zece steme, și preste capetele ei numele hulii.

2. Și fiiara carea o am văzut era aseamenea pardului, și picioarele ei ca și ale ursului, și gura ca gura leului. Și i-au dat ei bălaurul putearea sa și scaonul său și puteare mare.

3. Și am văzut unul din capetele ei ca cum ar fi tăiat spre moarte, și rana morții ei s-au vindecat; și s-au mirat tot pământul de fiiară.

4. Și s-au închinat bălaurului celui ce au dat puteare fierii; și s-au închinat fierii, zicând: „Cine e aseamenea fierii? Cine poate să se bată cu ea?”

5. Și s-au dat ei gură carea grăia mari și hule și s-au dat ei puteare să facă războiu, patruzeci și doao de luni.

6. Și ș-au deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui și lăcașul Lui și pre cei ce lăcuiesc în ceriu.

7. Și s-au dat ei să facă războiu cu sfinții și să-i învingă pre ei; și s-au dat

ei puteare preste toată seminția și limba și neamul.

8. Și să vor închina ei toți cei ce lăcuiesc pre pământ, a căroră nume nu sânt scrisă în cartea vieții Mielului, celui junghiat de la întemeierea lumii.

9. De are neștine ureache, auză!

10. De duce neștine în robie, în robie merge;* de va ucide neștine cu sabia, trebuie și el de sabie să seucidă. Aici easte răbdarea și credința sfinților.

*Face.
9, 6
Mateiu
26, 52

11. Și am văzut altă fiiară suindu-să de pre pământ și avea doao coarne aseamenea Mielului și vorbea ca și bălaorul.

12. Și toată putearea fierii ceii dintâiu o face înaintea ei. Și face pământul și pre cei ce lăcuiesc într-însul ca să se închine fierii ceii dintâiu, a cării rana, cea de moarte, s-au vindecat.

13. Și face seamne mari, cât și foc face, de să pogoară din ceriu pre pământ înaintea oamenilor.

14. Și înșeală pre cei ce lăcuiesc pre pământ, pentru seamnele care i s-au dat ei să facă înaintea fierii, zicând celor ce lăcuiesc pre pământ să facă chipul fierii, care are rana sabiei și au trăit.

15. Și s-au dat ei ca să dea duh chipului fierii, cât să și vorbească chipul fierii și să facă ca oricine nu să închină chipului fierii să se omoară.

16. Și face pre toți, cei mici și pre cei mari și pre cei bogați și pre cei săraci și pre cei slobozi și pre robi, ca să le dea lor sămn în mâna lor cea dreaptă sau în frunțile lor.

17. Și ca nimenea să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are sămnul sau numele fierii sau numărul numelui ei.

18. Aici înțelepciune easte. Cel ce are minte, socotească numărul fierii, că număr de om easte. Și numărul ei: șeasă sute șeasăzeci și șeasă.

CAP 14

Fecioarele cu Mielul umblă cântând și un înger vestește Evangheliia. Iară altul spune căderea Vavilonului. Iară al treilea, chinul celor ce s-au închinat fierii. Iară celor doi carii au seaceri li să poruncește, unuia, să seacere săcerișul, altuia, viia pământului.

1. i am văzut, și, iată, Mielul stând pre muntele Sionului, și cu el o sută patruzeci și patru de mii, carii avea numele Tatălui Lui scris în frunțile sale.

2. Și am auzit glas din ceriu, ca un glas de ape multe și ca un glas de tunet mare, și am auzit glas de alături, zicând cu alăutele lor.

3. Și cântă ca o cântare noao înaintea scaonului și înaintea celor patru fiiară

și înaintea celor bătrâni; și nime nu putea învăța cântarea, fără numai aceale o sută patruzăci și patru de mii, cumpărați de pre pământ.

4. Aceștia sânt carii nu s-au întinat cu muieri, că sânt verguri. Aceștia urmează pre Miel oriunde să va duce. Aceștia sânt cumpărați din oameni, pârgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu s-au aflat înșălăciune, că nevinovați sânt înaintea scaonului lui Dumnezeu.

6. Și am văzut alt înger, zburând în mijlocul ceriului, având Evanghelie veacinică, ca să binevestească celor ce lăcuiesc pre pământ și la tot neamul și săminției și limbii și norodului,

7. Zicând cu glas mare: „Teameți-vă de Dumnezeu și dați mărire Lui, că au venit ceasul judecării Lui și vă închinați Celui* ce au făcut ceriul și pământul și marea și izvoarele apelor!”

*Psalm
145, 6
Fapte
14, 14
*Isaiia
21, 9
Ieremie
51, 8

8. Și au venit alt înger, zicând: „Au căzut, au căzut Vavilonul, cetatea cea mare, că din vinul mănii curviei sale au adăpat toate neamurile!”

9. Și au venit al treilea înger după ei, zicând cu glas mare: „De să va închina neștine fierii și chipului ei și va lua sașmnel în fruntea sa sau în mâna sa,

10. Și acesta va bea din vinul mănii lui Dumnezeu, mestecat cu amăreală în paharul mănii Lui, și să va chinui în foc și în piatră pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului.

11. Și fumul chinului lor să suia în veacii veacilor. Și nu au odihnă, zioa și noaptea, cei ce să închină fierii și chipului ei, și de va lua neștine sașmnel numelui ei.

12. Aici easte răbdarea sfinților, aici cei ce păzăsc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus”.

13. Și am auzit glas din ceriu zicând mie: „Scrie: «Fericți cei morți în Domnul, carii mor de acum!» «Așa, zice Duhul, ca să odihnească de ostenealele sale, iară faptele lor vor merge cu ei!»”

14. Și am văzut, și, iată, nor alb, și Cel ce ședea pre nor aseamenea Fiiului Omenesc, având în capul Său cunună de aur și în mâna Sa seacere ascuțită.

15. Și au ieșit alt înger din besearică, strigând cu glas mare Celui ce ședea pre nor: „Aruncă seacerea Ta și seaceră, că Ț-au venit ceasul seacerii, că s-au uscat săcerișul pământului”.

*Ioil.
3 [4], 13
Mat.
13, 39

16. Și Cel ce șeade pre nor au aruncat seacerea Sa pre pământ și s-au săcerat pământul.

17. Și au ieșit alt înger din besearica cea din ceriu, având și el seacere ascuțită.

18. Și alt înger au ieșit din oltariu,

având puteare preste foc, și au strigat cu glas mare celui ce avea seacere ascuțită, zicând: „Aruncă seacerea ta cea ascuțită și culeage strugurii viii pământului, că sânt copti strugurii ei”.

19. Și au aruncat îngerul seacerea sa pre pământ și au cules viia pământului și o au aruncat în teascul cel mare al mănii lui Dumnezeu.

20. Și s-au călcat teascul afară de cetate și au ieșit sânge din teasc, până la frânele cailor de o mie și șease sute de stadii.

CAP 15

Cei ce au biruit fiara și icoana ei și numărul numelui ei măresc pre Dumnezeu. Și îngerilor, celor șapte, carii au ceale șapte bătăi, mai de pre urmă li să dă șapte blide pline de mânia lui Dumnezeu.

1. i am văzut alt sașmnel în ceriu, mare și minunat: șapte îngeri având șapte rane de moarte, că întru aceale s-au sfârșit mânia lui Dumnezeu.

lui Dumnezeu.

2. Și am văzut ca o mare de glaje amestecată cu foc, și pre cei ce biruia din fiară și din chipul ei și din sașmnel ei și din numărul numelui ei, stând pre marea cea de glaje, având alăutele lui Dumnezeu.

3. Și cântă cântarea lui Moisi, robului lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, zicând: „Mari și minunate-s lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotțitoriu! Dreapte și adevărate căile Tale, Împărate al sfinților!

4.* Cine nu să va teame de Tine, Doamne, și nu va mări numele Tău? Că Tu ești unul sfânt, că toate neamurile vor veni și să vor închina înaintea Ta, că judecările Tale s-au arătat”.

*Ierem.
10, 7

5. Și după aceastea am văzut, și, iată, s-au deșchis besearica cortului mărturii în ceriu.

6. Și au ieșit cei șapte îngeri, carii avea șapte rane, din besearică, îmbrăcați cu haină de in curată și strălucită și încinși la piept cu brâne de aur.

7. Și o fiară, din ceale patru, au dat celor șapte îngeri șapte fiale (a) de aur, pline de mânia lui Dumnezeu, Celui viu în veacii veacilor.

8. Și s-au umplut besearica de fum, din mărirea lui Dumnezeu și de putearea Lui, și nime nu putea să între în besearică, până ce să vor sfârși ceale șapte rane a celor șapte îngeri.

CAP 16

La vărsarea celor șapte blide pre pământ și în mare și în fântâni și în soare și în scaonul fierii și în Euftrat și în aer multe bătăi răsar pre pământ.

7. (a) Blide.

1. i am auzit glas mare din besearică zicând celor șapte îngeri: „Duceți-vă și vărsați fialele mâniei lui Dumnezeu pe pământ!”

2. Și s-au dus cel dintâiu și au vărsat fiiala sa pe pământ. Și s-au făcut rană mare și rea în oamenii cei ce avea semnul fierii și s-au închinat chipului ei.

3. Și îngerul cel de al doilea au vărsat fiiala sa în mare și s-au făcut sânge ca de mort și tot sufletul viu au murit în mare.

4. Și al treilea înger au vărsat fiiala sa în râuri și în izvoarele apelor și s-au făcut sânge.

5. Și am auzit pre îngerul apelor zicând: „Drept ești, Doamne, Cel ce ești și Cel ce erai și Cel cuvios, că ai judecat acestea:

6. Că sângele sfinților și al prorocilor l-au vărsat și le-ai dat lor sânge să bea. Că vreadnici sânt!”

7. Și am auzit pre altul, din oltariu, zicând: „Așa, Doamne Dumnezeule, Atotțiitoriule, adevărate și dreapte sânt judecățile Tale!”

8. Și al patrulea înger au vărsat fiiala sa în soare și i s-au dat lui cu căldură să năcăjească pre oameni și cu foc.

9. Și s-au înădușit oamenii cu zăduf mare, și au hulit numele lui Dumnezeu, Cel ce are puteare preste năcazurile acestea, și nu s-au pocăit ca să dea mărire Lui.

10. Și al cincea înger au vărsat fiiala sa pre scaonul fiiarii și s-au făcut împărăția ei întunecoasă (a) și își mușca limbile sale de durere.

11. Și au hulit pre Dumnezeul ceriului de durerile și de ranele sale și nu s-au pocăit de faptele sale.

12. Și îngerul cel de al șaselea au vărsat fiiala sa în râul cel mare al Eufratului și au săcat apa lui, ca să se gate cale împăraților de la răsăritul soarelui.

13. Și am văzut din gura bălaurului și din gura fiiarai și din gura prorocului celui mincinos trei duhuri necurate, asemenea broaștelor.

14. Că sânt duhurile dracilor, care fac seamne, care merg la împărății pământului și la toată lumea, ca să-i adune pre ei la războiul zilei ceii mari a lui Dumnezeu Atotțiitoriului.

Mate. 15. „Iată, viu ca furul. Fericit e cel ce priveghează și păzește veșmintele sale, ca să nu umble gol și să se vază rușinea lui!”

Luca 12, 39
Sus 3, 3

16. Și i-au strâns pre ei la locul ce să chiiamă, jidoveaște, Armagedon.

17. Și al șaptelea înger au vărsat fiiala în aer și au ieșit glas mare din besearica ceriului, de la scaon, zicând: „S-au făcut!”

10. (a) S-au întunecat împărăția ei.

18. Și s-au făcut glasuri și fulgeri și tunete, și cutrămur de pământ mare s-au făcut, ca care nu au fost de când sânt oamenii pre pământ, ca acest cutremur de pământ așa mare.

19. Și s-au făcut cetatea cea mare în trei părți, și cetățile neamurilor au căzut, și Vavilonul cel mare au venit în minte (b), înaintea lui Dumnezeu, ca să-I dea Lui păharul vinului mâniei iușimeii Lui.

20. Și tot ostrovul au fugit și munții nu s-au aflat.

21. Și grindine mare, ca talant, s-au pogorât din ceriu pre oameni. Și au hulit oamenii pre Dumnezeu de năcazul grindinii, că mare foarte easte necazul ei.

CAP 17

Muiarea cea curvă sau Vavilonul îmbrăcat cu multe fealiuri de podoabe și beată de sângele mucenicilor ședea pre fiiara cea cu șapte capete și cu zece coarne, care toate le spune aici îngerul.

1. i au venit unul din cei șapte îngeri, carii avea șapte fiale, și au vorbit cu mine, zicând: „Vino să-ți arăt ție osânda curvii ceii mare, carea șeade preste ape multe,

2. Cu carea au curvit împărății pământului și s-au îmbătat de vinul curviei ei cei ce lăcuiesc pre pământ”.

3. Și m-au dus pre mine cu duhul în pustie și am văzut o muiare șezând pre o fiiară roșie, plină de nume de hulă, carea avea șapte capete și coarne zece.

4. Și muiarea era îmbrăcată cu porfiră și cu vison și înaurită cu aur și cu piază scumpă și cu mărgăritariu, având păhar de aur în mâna sa, plin de urăciuni și de necurăția curviei sale.

5. Și în fruntea ei, nume scris, taină: „Vavilonul cel mare, maica curviilor și a spurcăciunilor pământului”.

6. Și am văzut pre muiare, beată de sângele sfinților și de sângele martorilor (a) lui Iisus și m-am mirat văzându-o cu mirare mare.

7. Și mi-au zis îngerul: „Pentru ce te miri? Eu ție voiu spune taina muierei și a fierii, ce o poartă pre ea, carea are șapte capete și zece coarne.

8. Fiiara carea o ai văzut era, și nu easte, și să va sui din adânc și va peri și să vor mira cei ce lăcuiesc pre pământ (a căroră nume de la întemeierea lumii nu sânt scrisă în cartea vieții), văzând pre fiiara carea era și nu easte, macar că easte.

9. Aceasta e înțăleagerea, cel ce are înțelepciune. Șapte capete sânt șapte munți, unde șeade muiarea preste ei.

10. Și șapte împărați sânt: cinci au căzut și unul easte, altul încă nu au

19. (b) Întru pomenire. 6. (a) Mucenicilor.

venit, și deacă va veni puțin se cade lui să rămâie.

11. Și fiiara carea era și nu easte, și acesta easte al opta și din cei șapte easte și spre perire merge.

12. Și zece coarne care le-ai văzut zece împărați sânt, carii încă nu au luat împărăția, ci putearea, ca niște împărați, într-un ceas vor lua cu fiiara.

13. Aceștia un sfat au, și vârtutea și putearea sa o vor da fierii.

1 Tim. 6, 15 Jos 19, 16 14. Aceștia să vor război cu Mielul, și Mielul îi va învinge pre ei, că easte Domnul domnilor și Împăratul împăraților, și cei cu El, chemați și aleși și credincioși”.

15. Și mi-au zis: „Apele care le-ai văzut, unde șeade curva, sânt noroadele și gloatele și neamurile și limbile.

16. Și zece coarne, care le-ai văzut la fiiară, aceștia vor urî pre curvă și o vor pustii și o vor goli pre ea, și carnea ei o vor mânca, și pre ea o vor arde cu foc.

17. Că Dumnezeu au dat în inimile lor ca să facă judecată Lui, și să facă o judecată și să dea împărăția sa fierii, până ce să vor sfârși cuvintele lui Dumnezeu.

18. Și muiarea, pre carea ai văzut, easte cetatea cea mare, carea are împărăția preste împărații pământului”.

CAP 18

Căderea Vavilonului, judecata, bătăi și pedepse, pentru care împărații și neguțătorii pământului, cei ce odinioară s-au lipit de el, amar vor plânge. Iară ceriul, apostolii și prorocii să vor bucura.

1. i după aceasta, am văzut înger pogorându-să din ceriu, care avea puteare mare, și pământul s-au luminat de mărirea lui.

Isaia 21, 9 Ieremie 51, 8 2. Și au strigat într-o țarie cu glas mare, zicând: „Au căzut Vavilonul cel mare și s-au făcut lăcaș dracilor și pază a tot duhul necurat și pază a toată pasărea necurată și urâtă.

Sus 14, 8 3. Că din vinul mănii curviei ei au beut toate neamurile, și împărații pământului cu ea au curvit, și neguțătorii pământului din putearea desfătărilor ei s-au îmbogățit”.

4. Și am auzit glas din ceriu zicând: „Leșiți dintr-însa, norodul mieu, ca să nu vă împărtașiți păcatelor ei și ca să nu luați din bătăile ei.

5. Că au ajuns păcatele ei până la ceriu și Și-au adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.

6. Dați ei, precum și ea v-au dat voao, și îi îndoiti ei îndoite după faptele ei; în paharul cu care au amestecat, mestecați ei

CAP 17 ȘI 18

îndoit.

7. Cât s-au mărit pre sine și întru desfătări au fost, atâta chin și plângere dați ei. Că zice în inima sa:* «Șez împărăteasă și văduvă nu sânt și plângere nu voiu vedea!»

*Isaia 47, 8

8. Pentru aceea, într-o zi vor veni bătăile ei: moartea și plângerea și foamea, și cu foc va arde, că tare e Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă pre ea.

9. Și vor jeli pre ea și vor plânge de ea împărații pământului, cei ce au curvit și s-au dezmirdat cu ea, când vor vedea fumul focului ei,

10. Departe sânt pentru frica chinului ei, zicând: «Vai, vai, cetatea cea mare, Vavilonul, cetatea cea tare, că într-un ceas au venit judecata ta!»

11. Și neguțătorii pământului plâng și jelesc pre ea, că negoțul lor nime nu-l cumpără mai mult.

12. Negoțul aurului și al argintului și al petrii scumpe și al mărgăritariului și al visonului și al porfirii și al mătăsii și al rușealei și tot lemnul tuinului și tot vasul de elefant și tot vasul de lemn scump și de aramă și de fier și de marmore,

13. Și scorțișoare și mirodenii și mirul și tămâia și vinul și untuldelemn și făina de grâu și grâul și dobitoacele și oile și caii și căruțele și robii și sufletele oamenilor.

14. Și poamele poftii sufletului tău s-au depărtat de la tine, și toate ceale grase și veasele au perit de la tine și mai mult nu le vei afla.

15. Neguțătorii acestora, carii s-au îmbogățit de la ea, departe vor sta pentru frica chinului ei, plângând și tânguind,

16. Și zicând: «Vai, vai, cetatea cea mare, îmbrăcată cu vison și cu porfiră și cu roșiu și cea aurită cu aur și cu piatră scumpă și cu mărgăritariuri! Că într-un ceas au pustiit atâtea bogății!»

17. Și tot chivernisitorii și toată gloata corăbiei și corăbiarii și oricâți lucră în mare de departe au stătut,

18. Și văzind fumul focului ei au strigat, zicând: «Carea au fost aseamenea aceștii cetăți mari?»

19. Și ș-au pus pulbere pre capetele sale și au strigat cu plângere și cu tânguire, zicând: «Vai, vai, cetatea cea mare, întru carea s-au îmbogățit de prețul ei toți cei ce au corăbii în mare, că într-un ceas s-au pustiit!»

20. Bucură-te de ea, ceriule și sfinții apostoli și proroci, că au judecat Dumnezeu judecata voastră dintr-însa”.

21. Și un înger tare au rădicat o piatră ca de moară și o au aruncat în mare, zicând: „Așea de reapede să va arunca Vavilo-

nul, cetatea cea mare, și nu să va afla!

22. Și glasul alăutarilor a musicilor și a fluierașilor și a trâmbițașilor nu să va auzi mai mult întru tine; și tot meșterul a tot meșteșugul nu să va afla mai mult în tine, și sunetul morii nu să va auzi mai mult în tine.

23. Și lumina făcliei nu va lumina mai mult în tine, și glas de mire și de mireasă nu să va auzi mai mult în tine; că neguțătorii tăi era boiarii pământului, căci cu fermecătoria ta s-au înșelat toate neamurile.

24. Și într-înșea s-au aflat sângele prorocilor și al sfinților și al tuturor celor uciși pre pământ”.

CAP 19

Mărintd sfinții pre Dumnezeu pentru judecata curvii, să gătește nunta Mielului și îngerul nu lasă pre Ioan să se închine lui. Și ivindu-să oarecarele, șezind pre cal, cu oaste, Cel ce este Cuvântul lui Dumnezeu și Împăratul împăraților și Domnul domnilor să războiaște împotriva fierii și împotriva împăraților pământului și împotriva oastei lor, și într-aceaea să chiiamă pasările ceriului ca să mănce cărnurile lor.

1. i după aceastea, am auzit ca un glas mare de gloate multe, în ceriu, zicând: „Aliluiia! Mântuirea și cinstea și putearea, Domnului Dumnezeului nostru!

2. Că adevărate și dreapte sânt judecățile Lui, că au judecat pre curva cea mare, carea au stricat pământul cu curviia sa și au izbândit sângele robilor Săi din mâna ei!”

3. Și iară au zis: „Aliluiia!” Și fumul ei s-au suit în veacii veacilor.

4. Și au căzut cei doaozeci și patru de bătrâni și ceale patru fiiară și s-au închinat lui Dumnezeu, Celui ce șeade pre scaon, zicând: „Amin! Aliluiia!”

5. Și au ieșit glas din scaon, zicând: „Lăudați pre Dumnezeul nostru, toți robii Lui și cei ce vă teameți de Dânsul și cei mici și cei mari!”

6. Și am auzit ca un glas de gloată multă, și ca un glas de ape multe și ca un glas de tunete tari, zicând: „Aliluiia! Că au împărat Domnul Dumnezeu, Atotțitorul.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim și să dăm mărire Lui, că au venit nunta Mielului, și muiarea Lui s-au gătit pre sine,

8. Și s-au dat ei ca să se îmbrace cu vison curat și strălucit, că visonul sânt îndreptările sfinților”.

*Mate. 22, 2
Luca 14, 16
9. Și mi-au zis mie: „Scrie: * Fericți cei chemați la cina nunții Mielului!” Și au zis cătră mine: „Aceaste cuvinte adevărate sânt a lui Dumnezeu”.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui, și au zis mie: „Vezi să nu faci! Împreună cu tine rob sânt și cu frații tăi, carii au mărturiia lui Iisus. Lui Dumnezeu te închină, că mărturiia lui Iisus easte duhul prorociei”.

11. Și am văzut ceriul deșchis și, iată, un cal alb, și Cel ce șeade pre el Să chema Credincios și Adevărat și întru dreptate judecă și să războiaște.

12. Iară ochii Lui ca para focului, și în capul Lui cununi multe, având nume scris, care nume nu-l știe, fără numai El.

13.* Și îmbrăcat cu haină stropită cu sânge și să chiiamă numele Lui: Cuvântul lui Dumnezeu. *Isaia 63, 1

14. Și oștile din ceriu urma pre El, pre cai albi, îmbrăcați fiind cu vison alb și curat.

15. Și din gura Lui iase sabie, de amândouă părțile ascuțită, ca cu dânsa să bată neamurile.* Și El va paște pre eale cu toiag de fier și El calcă teascu vinului iuțimii și mâniia Atotțitorului Dumnezeu. *Psal. 2, 9

16. Și are în haina și în coapsa Sa nume scris:* Împăratul împăraților și Domnul domnilor. *1 Tim. 6, 15

17. Și am văzut pre un înger stând în soare, și au strigat cu glas mare, zicând tuturor paserilor zburătoare din mijlocul ceriului:

„Veniți și vă adunați la cina cea mare a lui Dumnezeu,

18. Ca să mâncați cărnurile împăraților și cărnurile căpitanilor și cărnurile celor tari și cărnurile cailor și a celor ce șed pre ei și cărnurile tuturor a celor slobozi și a celor robi și a celor mici și a celor mari!”

19. Și am văzut pre fiiară și pre împărații pământului și tabăra lor adunată, ca să facă războiu cu Cel ce șeade pre cal și cu tabăra Lui.

20. Și s-au prins fiiara și cu ea prorocul cel mincinos, carele au făcut seamne înaintea ei, cu care au amăgit pre cei ce au luat sămnu fierii și pre cei ce s-au închinat chipului ei. Vii s-au trimis acești doi în cuptoriul cu foc, care arde cu piatră pucioasă.

21. Și ceialalți s-au ucis cu sabiia Celui ce șeade pre cal, carea ieșea din gura Lui, și toate paserile s-au săturat din cărnurile lor.

CAP 20

Pre bălaur sau pre diiavol legat îl aruncă îngerul întru adânc până la o mie de ani, întru carele sufletele mucenicilor la înviiarea cea dintâiu vor împărăți cu Hristos. După care ani, dezlegându-să satana, va rădica pre Gog și pre Magog, oaste nenumărată asupra cetății ceii iubite. După aceaea, deșchizindu-să cărțile de Cel ce șeade pre scaon, să vor judeca toți cei morți după faptele lor.

1. i am văzut înger pogorându-să din ceriu, având cheia adâncului și lanț mare în mâna sa.

2. Și au prins pre bălaor, șearpele cel vechiu, carele easte diiavolul și satana, și l-au legat pre el o mie de ani.

3. Și l-au băgat pre el în adânc și l-au închis, și au pus peceate preste el, ca să nu înșeale mai mult pre neamuri, până să vor plini o mie de ani. Și după aceasta, trebuie el să se dezleage puțină vreme.

4. Și am văzut scaone și au șezut pre eale și li s-au dat lor judecată; și pre sufletele celor tăiați pentru mărturisirea lui Iisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu, și cei ce nu s-au închinat fiară, nici chipului ei, și nu au luat semn în fruntea sa și în mâna sa și au viețuit și au împărățit cu Hristos o mie de ani.

5. Și ceialalți morți nu s-au sculat până nu se vor sfârși o mie de ani. Aceasta easte înviarea cea dintâiu.

6. Fericit și sfânt e cel ce are parte întru înviarea cea dintâiu. Întru aceștia moartea cea de a doao nu are putere, ci vor fi preoți a lui Dumnezeu și a lui Hristos, și vor împărăți cu El o mie de ani.

Iezec. 39, 2 7. Și deacă să va plini cea mie de ani, să va dezlega sātana din temnița sa,

8. Și va ieși să înșeale neamurile ceale din patru unghiuri ale pământului, pre Gog și pre Magog, să-i adune la războiu, a căroră număr e ca arena (a) mării.

9. Și s-au suit pre latul pământului și au încungiurat tabăra sfinților și cetatea cea iubită. Și s-au pogorât foc de la Dumnezeu din ceriu și i-au mâncat pre ei.

10. Și diiavolul, cel ce înșăla pre ei, s-au trimis în cuptoriul cel de foc și de piază pucioasă, unde easte și fiiara, și prorocul cel mincinos, și să vor chinui zioa și noaptea, în veacii veacilor.

11. Și am văzut scaon alb mare și pre Cel ce ședea pre el de a Căruia față au fugit pământul și ceriul și nu s-au aflat loc lor.

12. Și am văzut pre morți, pre cei mici și pre cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu, și cărțile s-au deșchis; și altă carte s-au deșchis, carea easte a vieții, și s-au judecat morții, din ceale scrisă în cărți, după faptele lor.

13. Și marea au dat dintru sine pre cei morți și moartea și iadul au dat din sine pre cei morți și s-au judecat fieștecine după faptele lor.

14. Și moartea și iadul s-au trimis în cuptoriul cel de foc. Aceasta easte moartea cea de a doao.

15. Și care nu s-au aflat scris în cartea vieții, s-au trimis în cuptoriul cel de foc.

8. (a) Năsipul.

CAP 21

După ce să va înnoi ceriul și pământul, cetatea cea noao, Ierusalimul, să arată mireasă de la Dumnezeu, gătită Mielului. Și dreptii să măresc și cei necredincioși să aruncă în cuptoriul de foc. Să scrie și să măsură zidul și temeiturile, și porțile cetății aceia, care toate sânt aur și glaje curată, pietri scumpe și mărgăritariuri.

1.* i am văzut ceriu nou și pământ nou, că ceriul cel dintâiu și pământul cel dintâiu au trecut și marea nu mai easte. *Isaiia 65, 17 66, 22 2 Petr. 3, 13

2. Și eu, Ioan, am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou de la Dumnezeu, pogorând din ceriu gătită ca o mireasă împodobită bărbatului său.

3. Și am auzit glas mare din ceriu, zicând: „Iată, lăcașul lui Dumnezeu cu oameni, și va lăcui cu ei și ei vor fi noroadele Lui și Însuși Dumnezeu va fi cu ei, Dumnezeu lor.

4.* Și va șterge Dumnezeu toată lacrima de la ochii lor, și moartea nu va fi mai mult, nici plângere, nici strigare, nici dureare nu va fi mai mult, că ceale dintâiu au trecut”. *Isaiia 25, 8 Sus 7, 17

5. Și au zis Cel ce ședea pre scaon:* „Iată, toate le fac noao!” Și au zis cătră mine: *Isaiia 43, 19 2 Cori. 5, 17 „Scrie, că cuvintele aceastea adevărate și credincioasă sânt”.

6. Și mi-au zis mie: „S-au făcut! Eu sânt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul. Eu, celui însătoșeat, din fântâna apii vieții voiu da în dar.

7. Cel ce va învinge toate va stăpâni, și Eu voiu fi lui Dumnezeu, și el va fi Mie fiiu.

8. Iară fricoșilor și necredincioșilor și păcătoșilor și spurcaților și ucigătorilor de oameni și curvarilor și fermecătorilor și închinătorilor de idoli, și tuturor mincinoșilor partea lor în cuptoriul cel de arde cu foc și cu piază pucioasă, carea easte moartea cea de a doao”.

9. Și au venit unul din cei șapte îngeri, carii avea șapte fiiale pline de șapte bătai mai de pre urmă, și au grăit cu mine, zicând: „Vino să-ți arăt ție muiarea, mireasa Mielului”.

10. Și m-au luat pre mine, cu duhul, într-un munte mare și înalt, și mi-au arătat mie cetatea cea mare, Ierusalimul cel sfânt, pogorându-să din ceriu, de la Dumnezeu.

11. Și are mărirea lui Dumnezeu și lumina ei aseamenea pietrii ceii foarte scumpe, ca piază iaspisului celui ca cristallul.

12. Și are zid mare și înalt și are doaosprăzece porți și în porți doisprăzece îngeri și nume scrise, care sânt a doaosprăzece săminții a fiilor lui Israil.

13. De cătră răsărit trei porți, de cătră

miazănoapte trei porți, de cătră amiazăzi trei porți, de cătră apus trei porți.

14. Și zidul cetății avea doasprăzece temelii, și într-insele numele a doisprăzece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbea cu mine avea măsură trestie de aur, ca să măsure cetatea și porțile ei și zidul ei.

16. Și cetatea easte cu patru unghiuri, și lungimea ei easte cât și lărgimea. Și au măsurat cu trestia cetatea la doasprăzece stadii de doasprăzece mii lungimea, și lățimea și înălțimea ei întocma sânt.

17. Și au măsurat zâdul ei, de o sută patruzăci și patru de coți, măsura omului, carea easte a îngerului.

18. Și ziduirea păreatelui ei iaspis, și cetatea aur limpede, aseamenea glăjii ceii curate.

19. Și temeiturile zidului cetății, cu toată piiiata scumpă împodobite: temeul cel dintâiu, iaspis, al doilea, sapfir, al treilea, halchidon, al patrulea, smaragd,

20. Al cincilea, sardonix, al șeasălea, sardie, al șaptelea, hrisolit, al optulea, viril, al noaoalea, topazion, al zeacelea, hrisopras, al unsprăzeacelea, iachit, al doileasprăzeace, ametist.

21. Și doasprăzece porți, doasprăzece mărgăritariuri, și fieștece poartă era dintr-un mărgăritariu, și ulița cetății aur limpede, ca și glajea cea luminoasă.

22. Și besearică nu am văzut în ea, că Domnul Dumnezeu Atotțiitoriul și Mielul easte besearica ei.

Isaiia 60, 19 23. Și cetatea n-are lipsă de soare, nici de lună, ca să lumineaze în ea, că mărirea lui Dumnezeu o luminează pre ea, și lumina ei, Mielul.

24. Și neamurile mântuite întru lumina ei vor umbla, și împărății pământului vor aduce mărirea și cinstea sa într-însa.

Isaiia 60, 11 25. Și porțile ei zioa nu să vor închide, că noapte nu va fi acolo.

26. Și vor aduce mărirea și cinstea neamurilor într-însa.

27. Și tot ce e spurcat nu va întra într-însa și cel ce face spurcăciuni și minciună, fără numai cei scriși în Cartea vieții Mielului.

CAP 22

Lemnul vieții, udat de râul apei ceii vie, în toată luna dă rodul său. Nici blăstăm, nici o noapte nu easte în cetate. Iară îngerul, cel ce arată lui Ioan cum că aceastea curând vor veni, nu lasă pre Ioan să se închine lui și zice cum că dreptii vor întra în cetate. Iară cei necredincioși afară să vor lăpăda. Și mărturiseaște, ca nimene să nu adaogă sau să împuțineaze ceva la prorocia aceasta.

1. i mi-au arătat mie râu limpede al apii vieții, luminos ca cristalul, ieșind din scaonul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliții ei și a râului, dincoace și dincolo, lemnul vieții, făcând doasprăzece roduri, în fieștecarea lună dându-și rodul său; și frunzăle lemnului spre sănătatea neamurilor.

3. Și tot blăstămul nu va fi acolo. Și scaonul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi într-însa, și slugile Lui vor sluji Lui.

4. Și vor vedea fața Lui și numele Lui în frunțile lor.

5.* Și noapte nu va fi acolo și nu au lipsă de făclie și de lumina soarelui, că Domnul Dumnezeu va lumina pre ei. Și vor împărăți în veacii veacilor. *Isaiia 60, 20

6. Și îmi zisă mie: „Aceaste cuvinte sânt credincioasă și adevărate și Domnul Dumnezeu sufletelor prorocilor au trimis pre îngerul Său să areate robilor Săi ceale ce trebuie să fie degrab.

7. Iată, viu degrabă. Fericit e cel ce păzește cuvintele prorociei cărții aceștiia!”

8. Și eu, Ioan, văzând și auzind aceastea, și după ce am auzit și am văzut, am căzut înaintea picioarelor îngerului ce-mi arăta mie aceastea, să mă închin.

9. Și mi-au zis: „Vezi, să nu faci! Că dimpreună cu tine și cu frații tăi, prorocii, și cu cei ce țân cuvintele cărții aceștiia, slujitoriu sânt. Lui Dumnezeu te închină!”

10. Și mi-au zis: „Să nu pecetluiești cuvintele prorociei cărții aceștiia, că vremea aproape easte.

11. Cel ce face strâmbătate mai facă strâmbătate, și cel ce spurcă mai spurce, și cel drept mai facă dreptate, și cel sfânt să se mai sfințască.

12. Iată, viu curând, și plata Mea cu Mine, ca să dau fieștecăruia după cum va fi fapta lui.

13.* Eu sânt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, Cel dintâiu și Cel de pre urmă. *Isaiia 41, 4

14. Fericiti ciei ce fac poruncile Lui, ca să fie putearea lor în lemnul vieții, și pre porți să între în cetate. 44, 6 48, 12

15. Iară afară câinii și fermecătorii și curvarii și ucigașii și închinătorii idolilor și tot cel ce iubeaște și face minciună! Sus 1, 8 21, 6

16. Eu, Iisus, am trimis pre îngerul Mieu, ca să mărturisească voao aceastea în besearici. Eu sânt rădăcina și sămânța lui David, steaoa cea strălucitoare de dimineața.

17. Și Duhul și mireasa zic: «Vino!» Și cel ce aude să zică: «Vino!» Și cel însătoșat vie,* și cel ce vrea iaie apa vieții în dar”. *Isaiia 55, 1

18. Că mărturisesc la tot cel ce aude, cuvintele prorociei cărții aceștiia: De va adaoge neștine la aceastea, va pune Dumnezeu preste el toate bătăile ceale scrisă în cartea aceasta.

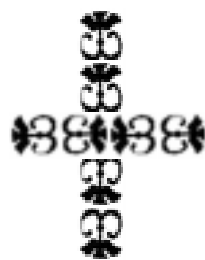
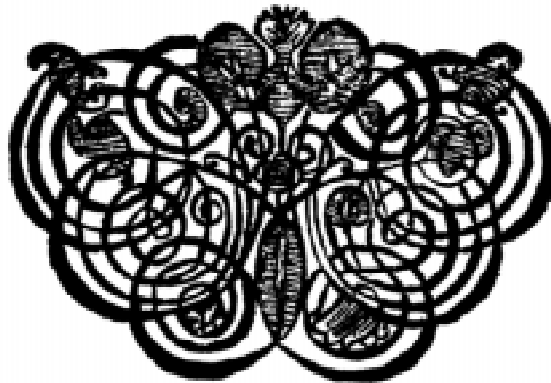
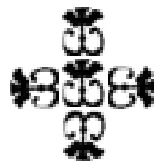
19. Și de va scoate neștine din cuvint-

tele prorociei cărții aceștia, va scoate Dumnezeu partea lui din cartea vieții și din cetatea cea sfântă și din ceale scrise în cartea aceasta.

20. Zice Cel ce mărturisește acestea: „Așa, viu curând”. Amin! Așa, vino, Doamne Iisuse!

21. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi cu toți! Amin!

Sfârșitul aceștii dumnezeiești cărți, adecă, a Dumnezeieștii Scripturi ceii Noao; și lui Dumnezeu mărire și laudă, în veacii nesfârșiți.

ÎNSĂMNAREA

APOSTOLILOR ȘI A EVANGHELIILOR DUMINECILOR, A SĂRBĂTORILOR, A MORTILOR ȘI A MASLULUI

- Dumineca Paștilor.** Apostolul: din Faptele Apostolilor, cap 1, stih 1 până la stih 9. Evangheliia de la Ioan, cap 1, stih 1 până la stih 18.
- Într-aceaeși zi, la vecernie, Evang. de la Ioan, cap 20, stih 19 până la stih 26.
- Dum. 2 după Paști, a Tomei.** Apost.: din Faptele Apostolilor, cap 5, stih 12 până la 21. Evang. de la Ioan, cap 20, stih 19 până la sfârșitul capului.
- Dum. 3 după Paști, a mironos.** Apost.: din Faptele Apostolilor, cap 6, stih 1 până la stih 8. Evang. de la Marco, cap 15, stih 43 până la stih 9 a capului 16.
- Dum. 4 după Paști, a slăbănog.** Apost.: din Fapte, cap 9, stih 32 până la stih 43. Evang. de la Ioan, cap 5, stih 1 până la stih 16.
- Dum. 5 după Paști, a Samarineancii.** Apost.: din Fapte, cap 11, stih 19 până la sfârșitul capului. Evang. de la Ioan, cap 4, stih 5 până la stih 43.
- Dum. 6 după Paști, a orbului.** Apost.: din Fapte, cap 16, stih 16 până la stih 35. Evang. de la Ioan, cap 9, stih 1 până la stih 39.
- Joi la Înălțare.** Apost.: din Fapte, stih 1 până la stih 13. Evang. de la Luca, cap 24, stih 36 până la sfârșit.
- Dum. 7 după Paști, a S. Părinți.** Apost.: din Fapte, cap 20, stih 17 până la stih 37. Evang. de la Ioan, cap 17, stih 1 până la stih 14.
- Dum. Rusaliiilor.** Apost.: din Fapte, cap 2, stih 1 până la stih 12. Evang. de la Ioan, cap 7, stih 37 până la sfârșitul capului.
- Dum. 1 după Rusal.** Apost.: către Evrei, cap 11, stih 33 până la stih 3 a capului 12. Evang. de la Mateiu, cap 10, stih 32 până la sfârșitul capului.
- Dum. 2 după Rusal.** Apost.: către Romani, cap 2, stih 10 până la stih 17. Evang. de la Mateiu, cap 4, stih 18 până la stih 24.
- Dum. 3 după Rusal.** Apost.: către Rom., cap 5, stih 1 până la stih 11. Evang. de la Mat., cap 6, stih 22 până la stih 34.
- Dum. 4 după Rusal.** Apost.: către Rom., cap 6, stih 18 până la sfârșitul capului. Evang. de la Mat., cap 8, stih 5 până la stih 14.
- Dum. 5 după Rusal.** Apost.: către Rom., cap 10, stih 11 până la stih 11[21] Evang. de la Mat., cap 8, stih 28 până la stih 2 a capului 9.
- Dum. 6 după Rusal.** Apost.: către Rom., cap 12, stih 6 până la stih 15. Evang. de la Mat., cap 9, stih 1 până la stih 9.
- Dum. 7 după Rusal.** Apost.: către Rom., cap 15, stih 1 până la stih 8. Evang. de la Mateiu, cap 9, stih 27 până la stih 36.
- Dum. 8 după Rusal.** Apostol: 1 Corint., cap 1, stih 10 până la stih 18. Evang. de la Mat., cap 14, stih 14 până la stih 23.
- Dum. 9 după Rusal.** Apost.: 1 Corint., cap 3, stih 9 până la stih 18. Evang. Mat., cap 14, stih 22 până la stih 35.
- Dum. 10 după Rusal.** Apost.: 1 Corint., cap 4, stih 9 până la stih 17. Evang. Mat., cap 17, stih 14 până la stih 24.
- Dum. 11 după Rusal.** Apost.: 1 Corint., cap 9, stih 2 până la stih 13. Evang. Mat., 18, stih 23 până la sfârșitul capului.
- Dum. 12 după Rusal.** Apost.: 1 Cor., cap 15, stih 1 până la stih 12. Evang. Mat., 19, stih 16 până la stih 27.
- Dum. 13 după Rusal.** Apost.: 1 Cor., cap 16, stih 13 până la sfârșit. Evang. Mat., 21, stih 33 până la stih 43.
- Dum. 14 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 1, stih 21 până la stih 5 al capului 2. Evang. Mat., cap 22, stih 1 până la stih 15.
- Dum. 15 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 4, stih 6 până la stih 16. Evang. Mat., 22, stih 35 până la sfârșitul capului.
- Dum. 16 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 6, stih 1 până la stih 11. Evang. Mat., 25, stih 14 până la stih 31.
- Dum. 17 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 6, stih 16 până la stih 2 a capului 7. Evang. Mat., 15, stih 21 până la stih 29.
- Dum. 18 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 9, stih 6 până la stih 12. Evang. de la Luca, cap 5, stih 1 până la stih 12.
- Dum. 19 după Rusal.** Apost.: 2 Cor., cap 11, stih 31 până la stih 10 a capului 12. Evang. Luca, cap 6, stih 31 până la stih 37.
- Dum. 20 după Rusal.** Apost.: către Gala., cap 1, stih 11 până la stih 20. Evang. Luca, 7, stih 11 până la stih 17.
- Dum. 21 după Rusal.** Apost.: Gala., cap 2, stih 16 până la stih 21. Evang. Luc., 8, stih 5 până la stih 16.
- Dum. 22 după Rusal.** Apost.: Galat., cap 6, stih 11 până la sfârșit. Evang. Luc., cap 16, stih 19 până la sfârșitul capului.
- Dum. 23 după Rusal.** Apost.: către Efes., cap 2, stih 4 până la stih 11. Evang. Luca, 8, stih 26 până la stih 40.
- Dum. 24 după Rusal.** Apost.: Efes., cap 2, stih 14 până la sfârșitul capului. Evang. Luca, 8, stih 41 până la sfârșitul capului.
- Dum. 25 după Rusal.** Apost.: Efes., cap 4, stih 1 până la stih 8. Evang. Luca, cap 10, stih 26 până la stih 38.
- Dum. 26 după Rusal.** Apost.: Efes., cap 5, stih 8 până la stih 20. Evang. Luca, 12, stih 16 până la stih 22.

Dum. 27 după Rusal. Apost.: Efes., 6, stih 10 până la stih 18. Evang. Luca, 13, stih 10 până la stih 18.

Dum. 28 după Rusal. Apost.: Colos., 1, stih 12 până la stih 19. Evang. Luca, 14, stih 16 până la stih 25.

Dum. 29 după Rusal. Apost.: Colos., cap 3, stih 4 până la stih 12. Evang. Luca, 17, stih 12 până la stih 20.

Dum. 30 după Rusal. Apost.: Colos., cap 3, stih 12 până la stih 17. Evang. Luca, 18, stih 18 până la stih 28.

Dum. 31 după Rusal. Apost.: 1 Tim., 1, stih 15 până la stih 18. Evang. Luca, 18, stih 35 până la sfârșitul capului.

Dum. 32 după Rusal. Apost.: 1 Timot., 4, stih 9 până la stih 16. Evang. Luca, 19, stih 1 până la stih 11.

Dum. 33, a Hananiiancii. Evang. Mat., 15, stih 21 până la stih 29.

Dum. 34, a vameșului. Apost.: 2 Timot., 3, stih 10 până la stih 16. Evang. Luca, 18, stih 10 până la stih 15.

Dum. fiului curvariu. Apost.: 1 Cor., 6, stih 12 până la sfârșitul capului. Evang. Luca, 15, stih 11 până la sfârșitul capului.

Dum. lăsatului de carne. Apost.: 1 Cor., 8, stih 8 până la stihul 2 a capului 9. Evang. Mat., 25, stih 31 până la sfârșitul capului.

Dum. lăsatului de brânză. Apost.: Rom., 13, stih 11 până la stih 5 al capului 14. Evang. Mat., 6, stih 14 până la stih 22.

Dum. 1 a postului. Apost.: cătră Evrei, cap 11, stih 24 până la sfârșitul capului. Evang. Ioan, 1, stih 44 până la sfârșitul capului.

Dum. 2. Apost.: Evrei, 1, stih 10 până la stih 4 al capului 2. Evang. de la Marco, cap 2, stih 1 până la stih 13.

Dum. 3 a postu. Apost.: Evrei, 4, stih 14 până la stih 7 al capului 5. Evang. Marco, 8, stih 34 până la stih 2 a capului 9.

Dum. 4 din post. Apost.: Evrei, cap 6, stih 13 până la sfârșitul capului. Evang. Mar., 9, stih 17 până la stih 32.

Dum. 5 din post. Apost.: Evrei, 9, stih 11 până la stih 15. Evang. Marc., 10, stih 32 până la stih 46.

Dum. Florilor. Apost.: cătră Filipis., 4, stih 4 până la stih 10. Evang. Ioan, 12, stih 1 până la 19.

Joia mare. Apost.: 1 Cor., cap 11, stih 23 până la stih 33. Evang. Mat., cap 26, stih 2 până la stih 3 al capului 27.

Sâmbă. mare la Vecernie. Apost.: cătră Rom., cap 6, stih 3 până la stih 12. Evang. Mat., 28, stih 1 până la sfârșit.

EVANGHELIILE ÎNVIERII LA UTRENI

1. De la Mat., 28, stih 16 până la sfârșit.

2. De la Marc., 16, stih 1 până la stih 9.

3. De la Mar., 16, stih 9 până la sfârșit.

4. De la Luca, 24, stih 1 până la 13.

5. De la Luca, 24, stih 12 până la stih 36.

6. De la Luca, 24, stih 36 până la sfârșit.

7. De la Ioan, 20, stih 1 până la stih 11.

8. De la Ioan, 20, stih 11 până la stih 19.

9. De la Ioan, 20, stih 19 până la sfârșitul capului.

10. De la Ioan, 21, stih 1 până la stih 15.

11. De la Ioan, 21, stih 15 până la sfârșit.

APOSTOLII ȘI EVANGHELIILE LUNILOR

Septemvrie 1. Apostol: 1 Timot., 2, stih 1 până la stih 8. Evang. de la Luca, 4, stih 16 până la stih 23.

Septemv. 8. Apostol: Filipis., 2, stih 5 până la stih 12. Evang. Luca, 10, stih 38 până la sfârșitul capului și cap 11, stih 27 până la stih 29.

Dum. înainte de Înălțarea Crucii. Apostol: Gal., 6, stih 11 până la sfârșit. Evang. Ioan, 3, stih 13 până la stih 18.

Septemv. 14. Apostol: 1 Cor., 1, stih 18 până la stih 25. Evang. Ioan, 19, stih 6 până la stih 36.

Dum. după Înălțarea Crucii. Apostol: Galat., 2, stih 16 până la stih 21. Evang. Marc., 8, stih 34 până la stih 2 a capului 9.

Septemv. 26. Apostol: 1 Ioan, 4, stih 12 până la 20. Evang. Ioan, 19, stih 25 până la 28 și cap 21, stih 24 până în sfârșit.

Octomv., după 11. Dum. săborului a șaptea. Apostol: cătră Tit, 3, stih 8 până la sfârșit. Evang. Ioan, 17, stih 1 până la stih 14.

Octomv. 26. Apostol: 2 Timot., 2, stih 1 până la stih 11. Evang. Ioan, 15, stih 17 până la stih 3 al capului 16.

Noiemv. 8. Apostol: Evrei, 2, stih 2 până la stih 11. Evang. Luca, 10, stih 16 până la stih 22.

Noiemv. 21. Apostol: Evrei, 9, stih 1 până la stih 8. Evang., vezi septemvrie 8.

Noiemv. 30. Apostol: 1 Cor., 4, stih 9 până la stih 17. Evanghel. Ioan, 1, stih 35 până la sfârșitul capului.

Dechemv. 6. Apostol: Evrei, 13, stih 17 până la stih 22. Evang. Luca, 6, stih 17 până la stih 24.

Dum. S. Strămoși a lui Hristos. Apostol: Colos., 3, stih 4 până la stih 12. Evang., caută Dum. 28 după Rusalii.

Dum. înaintea Nașterii lui Hristos. Apostol: Evrei, cap 11, stih 9 până la stih 11 și de la stih 32 până la sfârșitul capului. Evang. Mat., 1, stih 1 până la sfârșitul capului.

Dechemv. 25. Apostol: Galat., 4, stih 4 până la stih 8. Evang. Mat., 2, stih 1 până la stih 13.

Dum. după Nașterea lui Hristos. Apostol: Gal., 1, stih 11 până la stih 20. Evang. Mat., 2, stih 13 până la sfârșitul capului.

Ianua. 1. Apostol: Coloseani, 2, stih 8 până la stih 13. Evang. Luc., 2, stih 20 până la stih 22 și de la stih 40 până la sfârșitul capului.

Dum. înaintea Botezului. Apostol: 2 Tim., 4, stih 5 până la stih 9. Evang. Marc., 1, stih 1 până la stih 9.

Ianua. 6. Apostol: Tit., 2, stih 11 până la stih 15 și cap 3, stih 4 până la stih 8. Evang. Mat., 3, stih 13 până la sfârșitul capului.

Dum. după Botez. Apostol: Efes., 4, stih 7 până la stih 14. Evang. Mat., 4, stih 12 până la stih 18.

Ianua. 30. Apostol: Evrei, 13, stih 7 până la stih 17. Evang. Mat., 5, stih 14 până la stih 20.

Fevru. 2. Apost.: Evrei, 7, stih 7 până la stih 18. Evang. Luc., 2, stih 22 până la stih 41.

Mart. 25. Apostol: Evrei, 2, stih 11 până la sfârșitul capului. Evang. Luc., 1, stih 24, până la stih 39.

April. 23. Apost.: din Fapt., 12, stih 1 până la stih 12. Evang. Ioan, 15, stih 17 până la stih 3 al capului 16.

Maiu 21. Apost.: din Fapte, 26, stih 1 singur și de la stih 12 până la stih 21. Evang. Ioan, 10, stih 1 până la stih 10.

Iunie 24. Apost.: cătră Rom., 13, stih 11 până la stih 5 a capului 14. Evang. Luca, 1, stih 1, până la stih 22 și de la stih 57 până la sfârșitul capului.

Iunie 29. Apostol: Cor., 11, stih 21 până la stih 10 a capului 12. Evang. Mat., 16, stih 13 până la stih 20.

Iulie, după 13 zile. Dum. S. săboară. Apost.: cătră Tit., 3, stih 8 până la sfârșit. Evang. de la Mat., 5, stih 14 până la stih 20.

Iulie 20. Apost.: din cartea S. Iacov, 5, stih 10 până la sfârșit. Evang. de la Luca, 4, stih 22 până la stih 31.

Augus. 6. Apos.: 2 Petru, 1, stih 10 până la stih 20. Ev. Mat., 17, stih 1 până la stih 10.

August 15. Apos.: cătră Filipis., 2, stih 5 până

la stih 12. Evang., vezi septembrie 8.

August 29. Apostol: din Fapte, 13, stih 25 până la stih 33. Evang. Marc., 6, stih 14 până la stih 31.

APOSTOLII ȘI EVANGHELIILE LA MORTI

1. Cătră Tesalonicheani, 1, cap 4, stih 13 până la stih 18. Evang. Ioan, 5, stih 17 până la stih 25.

2. Cătră Rom., 14, stih 6 până la stih 10. Evg. de la Ioan, 5, stih 24 până la stih 31.

3. 1 Cor., 15, stih 47 până la stih 58. Evg. Ioan, 6, stih 35 până la stih 40.

4. 1 Cor., 15, stih 20 până la stih 29. Eva. Ioan, 6, stih 39 până la stih 45.

APOSTOLII ȘI EVANGHELIILE LA MASLU

1. Apost.: de la Iacov, 25 [5], stih 10 până la sfârșit. Evg. Luc., 10, stih 25 până la stih 38.

2. Cătră Rom., 15, stih 1 până la stih 8. Evang. de la Luca, 19, stih 1 până la stih 11.

3. 1 Cor., 12, stih 27 până la [13], stih 8. Eva. de la Mat., 10, stih 1 până la stih 9.

4. 2 Cor., 6, stih 16 până la stih 2 a capului 7. Evg. Mat., 8, stih 14 până la stih 24.

5. 2 Corin., 1, stih 8 până la stih 12. Evang. Mat., 25, stih 1 până la stih 14.

6. Galat., 5, stih 22 până la stih 3 a capului 6. Evg. Mat., 15, stih 21 până la stih 29.

7.1 Tesalonicheani, 5, stih 14 până la stih 24. Evang. Mat., 9, stih 9 până la stih 14.

CĂTRĂ CETITORIU

ulți multe asemănări ale neputinții aduc spre mântuirea sa, pentru întâmplarea greșelilor tipariului. Pre aceștia și noi i-am putea urma, însă mie nu mi s-a veade a fi de lipsă acum despre acealea a cuvânta, fără numai să te rog pre tine, iubitoriule de Hristos cetitoriu, ca, socotindu-ți bine lucrurile tale, și de vei afla a fi greșit și tu vreodată doară în lucru mai ușor decât în îndreptarea tipariului, să nu te grăbești a osândi sau a judeca că pentru lenevirea sau nebagarea în seamă s-au întâmplat aceste greșeale, ci îți ado aminte de alunecarea ochilor, socotind și aceasta, că de pre izvod limpede tipărit a tipări fără de nici o greșeală o carte ca aceasta, batăr și prin îndreptarea a mai multor ochi, e lucru vreadnic de mare laudă. Dară aceasta s-au tipărit de pre izvod scris cu mâna, care macar că bine s-au plătit izvoditorului ca limpede scris să se deaie, de atâtea îndreptări și ștersături era plin, cât pre multe locuri abia cu mare luare-aminte să putea ceti și numai prin îndreptarea aceluorași doi ochi, carii lezne să putea aluneca și pentru a jețarilor sau a culegătorilor de slove multe greșeale, că aceștia până acum n-au fost procopsiți în culeagerea de pre scrioare. Deci orice sminteală vei afla, de ceale mai lezne trecătoare, în tipărit sau în schimbarea slovelor, în oxii sau în come, îndreptează cu duhul blândețelor, nădăjduind și tu iertare de la Dumnezeu. Iară în ceale mai mari, care pentru mai bună îndreptarea ta le-am însămnat aici, te îndreptează precum îndreptarea lor pre rând urmează: 1. În ce carte; 2. În al câtulea cap; 3. În al câtulea stih; 4. Ce greșeală easte; 5. Cum să se îndrepteaze.

Și s-au tipărit această Sfântă Scriptură în Blaj, cu toată cheltuiala Tipografiei Seminariumului, începându-să în anul de la zidirea lumii 6301, iară de la Hristos 1793, noiembrie 1, și s-au sfârșit în anul 6303, de la Hristos 1795, noiembrie 15, diortosindu-să prin mine, smeritul întră ieromonași Gherman de la

Mănăstirea Sfintei Troițe.

INDICE DE CONCORDANȚE ALE NUMELOR PROPRII

xegeza textului biblic numără între instrumentele sale de lucru timpurii diferiți indici, concordanțe, cronologii, glosare etc., toate în ajutorul unei mai bune înțelegeri și folosiri a Scrierilor Sfinte. De un interes specific se bucură onomastica biblică. Deși pare un domeniu etern stabil în substanța sa, în fapt, prezintă o diversitate copleșitoare, generată, înainte de toate, de diversitatea limbilor în care se exprimă. În afară de acestea, numele proprii biblice au suferit prefaceri în numeroase variante textuale, ce ne-au parvenit din vremuri imemorabile, prin copieri manuscrise succesive.

Invenția tiparului a stăvilit industria cărții manuscrise, precum și augmentarea fără sfârșit a còpiilor, variantelor mai mult sau mai puțin alterate ca acuratețe și doctrină ale Scrierilor Sfinte. A stimulat învățații teologi ai Bisericii creștine să fixeze în litera tiparului texte emendate, critice ale Bibliei, despovărate de scrierile apocrife (pseudoepigrafe), de omisiuni, greșeli etc. Ne-a ușurat cunoașterea istoriei marilor traduceri,¹ îndeosebi a Vechiului Testament din originalul ebraic/aramaic în limba greacă, apoi în limba latină și a traducerilor integrale ale Bibliei în limbile vernaculare ale neamurilor lumii.

Iată doar câteva argumente cauzale ce ne orientează în complexitatea și diversitatea onomasticii biblice. Este de remarcat că în toate traducerile naționale timpurii textul biblic a contribuit la evoluția limbii respective, edificând, nu în puține cazuri, adevărate monumente filologice naționale. Este și fericitul caz al *Bibliei de la Blaj*.² Textul ei a fost tradus în limba română și tipărit la Blaj, în 1795, de către călugărul bazilitan din Mănăstirea Sfintei Troițe din Blaj, Samuil Micu, istoric și filolog luminist. După cum însuși spune, „mai ales Testamentul cel Vechiu mai mult de Nou de pre cel elinesc a celor șaptezeci de dascalii l-am tălmăcit...”.³ Între alte izvoare folosite de cărturar, izvodul elinesc al Septuagintei⁴ justifică forma numelor proprii preluate/traduse din limba greacă, sensibil diferite de aceleași nume proprii provenite din surse ebraice. Literatura biblică de referință (dicționare, lexicoane, enciclopedii, concordanțe etc.)⁵, cât și edițiile moderne ale Bibliei, și-au însușit denumirile proprii după originalele ebraice, în general. Astfel, o minimă concordanță a numelor proprii s-a socotit a fi de trebuință sub forma unui *Indice*. Pentru studiul comparat, controlul sau identificarea unor

¹ *Biblia Hexapla* a lui Origenes (sec. III – II î.Chr.); *Biblia Septuaginta* (sec. III – II î.Chr.); *Biblia Vulgata*, tradusă de Sf. Hieronymus în limba latină (sec. IV A.D.), *Biblia complutesiană*, prima poliglotă, Alcalá (Complutum), 1514 – 1518; *Biblia Regia* (Plantiniană) în cinci limbi, Antwerp, 1569 – 1573 ș.a.

² *Biblia* adecă Dumnezeiasca Scriptură a Legii Vechi și a ceii Noao. Toate care s-au tălmăcit de pre limba elinească pre înțălesul limbii românești. Acum întâiu s-au tipărit românește, supt stăpânirea preainălțatului împărat a[l] romanilor, Franțisc al doilea, craiului apostolicesc, mare prințip al Ardealului și cealealalte. Cu blagosloveniia Mării Sale, prealuminatului și preasfințitului domnului domn, Ioan Bob, vlădicul Făgărașului. În Blaj, la Mitropolie. Anul de la nașterea lui Hristos 1795.

³ Samuil Clain. *Cătră cetitoriu*.

⁴ *Biblia Septuaginta*, prima traducere propriu-zisă a Scripturilor ebraice (Vechiul Testament), scrisă pe papyrus în limba greacă de către 70-72 învățați din Alexandria și Egipt, la anul 280 î.Chr. Importantă și prestigioasă versiune antică folosită de rabini în Palestina în timpul lui Christos și după aceea; izvor cu autoritate tradițională în exegeza biblică românească.

⁵ *Biblia Sacra vulgatae editionis*. Cum indicibus etiam Plantinianis, editio nova, notis chronologicis, historicis et geographicis illustrata, juxta editionem Parisiensem Antonij Vitre. Pars I – II. Antverpiae, Apud Ioannem Baptistam Verdussen, 1716, XXXII + 624 p. (I); 608 p. (II); *Biblia Sacra* juxta vulgatam Clementinam, divisionibus, summaris et concordatiis ornata. Denuo ediderunt compures Scripturae Sacrae professores Facultatis Theologicae Parisiensis et Seminarii Sancti Sulpitii. Romae – Tornaci – Parisiis, Desclée et Socii Edit. Pont., 1927, 1280 p. + 288 p. + 32 p.; *Concordatiae Graecolatine Testamenti Novi...* [Geneva], Oliva Pauli Stephani, 1600, 6 f. 535 p + 88 p.; Calmet, Augustin. *Dictionnaire historique, critique, chronologique, géographique et litteral de la Bible...* Seconde edition... Tome I – IV. A Genève, Chez Marc-Michel Bousquet et Comp., 1730, 4 vol.; *Dicționar biblic*. (Traducere după *New Bible Dictionary* edited by J.D. Douglas). Oradea, Editura „Cartea creștină”, 1995, 1354 p.; *Dicționar biblic*. Traducere după *Nouveau dictionnaire biblique révisé*, de Constantin Moisa. Vol. I – IV. București, Edit. Stephanus, 1995 – 1996; *The Illustrated Bible Dictionary*. [A three-volume dictionary of the Bible filled with pictures, maps and diagrams, most in full color] Co-ordination Derek Wood. Leicester-Wheaton – Tyndale House Publishers, 1988, 3 vol.; *Insight on the Scriptures*. Vol. I – II. Brooklyn – New-York, International Bible Students Association, 1988, 1276 – 1278 p. (I); 1275 [- 1277] p. (II); Moldovan, Nicolae. *Dicționar biblic* de nume proprii și cuvinte rare. Ed. a II-a revizuită și adăugită. București, Edit. Casei Școalelor, 1995, 414 [- 416], p.; Rowley, H.H. *Atlas de la Bible*. Histoire – Géographie – Chronologie. [Lille, L'imprimerie de la Saien], Editions du Centurion, 1969, 61 p.; *Sacrorum biblicorum concordantiae* juxta exemplar Vulgatae editionis Sixti V. Pont Max. jussu recognitum et Clementis VIII auctoritate editum. Augustae Vindellicorum, Sumptibus Matthaei Rieger, 1776; Tossanus, Paulus [et] aliorumque eruditorum virorum, *Lexicon concordantiale biblicum Veteris et Novi Testamenti...* [~ Indicis in Sacra Biblia posterioris pars: Nomina propria personarum, regionum, urbium, montium, fluviorum, – cum brevi eorundem declaratione – historia continens]. Opus post priorem editionem... cura – industria Johannes Friderici Clotzii... Francofurti, Sumptibus Johannis Justi Erythrophili, bibliop., Typis Johannis Andreae, 1687, pag. dif.

nume s-au folosit numele proprii din textul Bibliei de la Blaj, ca prim termen, urmat de corespondentul ebraic preluat frecvent după *Biblia Sinodală de la București* (1977), *La Bible de Jérusalem* (1988), *Biblia Cornilescu* (1996)⁶ și alte izvoare bibliografice.⁷ Fiecare poziție din indice, afară de trimiteri, este însoțită de adresa punctuală (capitol, verset) din Biblia – Micu. În foarte puține cazuri numerotarea versetelor la Micu este diferită cu +/- o poziție, față de celelalte surse folosite. În indice sunt înregistrate exhaustiv numele proprii din textul biblic propriu-zis, și nu cele din adnotările sau comentariile lui S. Micu, ce preced părțile/cărțile Vechiului și Noului Testament. Se precizează clasa onomastică, respectiv *toponim* (t) și *antroponim* (a). În multe cazuri, același nume propriu designează un toponim și un antroponim. Exemplu: *Efraim* numește o cetate, un munte, o poartă, un nume de persoană; *Elam* numește o cetate, un împărat (împ.), dar și numele altei persoane. S-a socotit utilă indicarea apartenenței și precizarea subclasei toponimelor sau a numelor de locuri: *câmpie*, *cetate*, *insulă*, *munte*, *pârâu*, *pustiu*, *râu*, *templu*, ș.a. La fel s-a procedat diferențind și în cazul antroponimelor sau a numelor de persoană: *apostol*, *idol*, *împărat*, *înger*, *logofăt*, *rege*, *sfânt* (sf.), *zeu* ș.a.

Majorității covârșitoare a numelor i s-a putut stabili concordanțele. Am depistat însă în Biblia blăjeană, prin studiu comparat cu izvoarele documentare, câteva zeci de nume proprii cu concordanță incertă sau zero. Ele sunt introduse în indice. Ne-am întâlnit frecvent cu o anume toleranță în folosirea variantelor aceluiași nume. De aceea le-am adunat la o singură poziție-mamă. Exemple: *Samea*, *Sameas*, *Samei*, *Sameos*, *Sameu*, *Samia* = Șemaia sau *Melhia*, *Melhias*, *Melhie*, *Melhea*, *Melhiu* = Malchia ș.a. Aceste variante apar în ordine alfabetică cu trimitere la poziția-mamă.

În conformitate cu principiile ortografice ale prezentei ediții, nu au intrat în categoria numelor proprii numele zilelor săptămânii, lunilor anului, punctelor cardinale, popoarelor, unele sărbători.

SIDONIA PUIU

⁶ *Biblia sau Sfânta Scriptură*. Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist... Cu aprobarea Sfântului Sinod. București, Edit. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1997, 1416 p. + 6 h.; *La Bible de Jérusalem* traduite en français sous la direction de l'Ecole Biblique de Jérusalem (Comité de direction R. de Vaux, P. Benoit, L. Cerfaux... Nouvelle éditions entièrement revue et augmentée. Paris, Les Éditions du Cerf, 1988, 1843 [- 1847] p.; *Biblia pentru o viață deplină*, versiune București, 1996, C. Cornilescu. 1924 p. + [36 p.] + 112 p. + 12 h. (Traducere după *Full Life Study Bible*, Springfield, Missouri, 1996).

⁷ *Biblia* adică Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament. Tradusă după textele originale ebraice și grecești de... Vasile Radu și Gala Galaction. București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II”, 1938, X + 1375 [- 1376] p.; *Biblia Sacra* vulgatae editionis Sixti V Pontificis Maximi; iussu recognita et Clementis VIII auctoritate edita. Paris, Apud A. Jouby, Bibliopolam Editorem, 1862, 978 p.; Cipariu, Timoteu. *Scientia S. Scripture*. Blasiu, Cu Tipariului Seminariului Diecesanu, 1854, VI + 240 [- 242] p.; Radu, Vasile, Galaction, Gala. *Elemente*. 1. Textul din care au fost traduse bibliile noastre bisericesti. 2. Biblia elinească a celor 72 de traducători adică Septuaginta. 3. Originea și traducătorii Septuagintei. 4. De la Reformă încoace. 5. Lupta confesională. Extras din *Revista Fundațiilor Regale*, nr. 2, 1935, 18 p.; *La Sainte Bible*, traduite sur les textes originaux hebreu et grec. Nouvelle édition d'après la Traduction de Louis Segond. London, Trinitarian Bible Society.

ABREVIERI

Vechiul Testament

Ag	Prorocia lui Agheu	2 Mac	Cartea a dooa a Macaveilor (2 Macabei)
Am	Prorocia lui Amos	3 Mac	Cartea a treia a Macaveilor (3 Macabei)
Avc	Prorocia lui Avacum (Abacum, Chabacucu)	Mal	Prorocia lui Malahiia (Maleahi)
Avd	Prorocia lui Avdie (Avdia , Obadia)	Man	Rugăciunea lui Manasi împăratul Iudei când era rob în Vavilon (Manase)
Bar	Prorocia lui Varuh (Baruh)	Mi	Prorocia lui Miheia (Mica , Micha, Micheia)
Bel	Istoriia omorârei bălaorului și a sfărării lui Vil (Bel)	Naum	Prorocia lui Naum
Cânt	Cântarea lui Solomon (Cântarea Cântărilor)	Ne	Cartea lui Neemia (care și a Esdrii a dooa să zice)
Dn	Prorocia lui Daniil (Daniel)	Nm	Cartea Numerilor (Numerii)
Dt	A dooa Leage (Deuterenomul , a 5-a carte a lui Moise)	Os	Prorocia lui Osie (Osea , Ozeea)
Ecc	Eclisiastul (Ecclesiastul)	1 Par	Cartea 1 Paralipomenon (Cronici I)
Ep Ir	Cartea lui Ieremiia, Prorocului (Epistola lui Ieremia)	2 Par	Cartea 2 Paralipomenon (Cronici II)
Est	Cartea Esterii (Estera)	Plg	Plângerea Ieremieii (Plângerile lui Ieremia)
Ezr	Cartea lui Esdra (Ezdra , cartea I-a)	Pr	Cartea pildelor lui Solomon (Proverbe)
3 Ezr	Cartea Esdrii a treia (3 Ezdra)	Ps	Cartea Psalmilor. Psaltirea proorocu lui și împăratului David (Psaltirea)
Fc	Cartea Facerii (= Geneza)	1 Rg	[Cartea cea dintâiu a Împăraților] (1 Regi = 1 Samuil)
Idt	Cartea Iuditei (Iudita)	2 Rg	Cartea a dooa a Împăraților (2 Regi 2 Samuil)
Ioil	Prorocia lui Ioil (Ioel)	3 Rg	Cartea Împăraților a treia, care la ji dovi să zice întâia a Împăraților (3 Regi)
Iona	Prorocia lui Iona	4 Rg	Cartea Împăraților a patra carea la ji dovi să zice a dooa a Împăraților (4 Regi)
Ios	Cartea lui Iisus Navi (Iosua Navi)	Rut	Cartea Rut
Iov	Cartea lui Iov (Iob)	Sir	Cartea lui Iisus, fiiul lui Sirah (Ben-Sira) (Înțelepciunea lui Sirah)
Ir	Prorocia lui Ieremiia (Ieremia)	Sof	Prorocia lui Sofronie
Is	Prorocia lui Isaiia (Isaia)	Sol	Cartea înțelepciunii lui Solomon
Iș	Cartea Ieșirii (= Exodul)	Sus	Istoriia Susanei
Iz	Prorocia lui Iezechiil (Iezechiel)	Tin	Cântarea celor trei prunci (Tineri)
Jd	Cartea Judecătorilor	Tob	Cartea lui Tovit (Tobit)
JFl	[Cartea] a lui Iosip Flavie (Josephus Flavius)	Za	Prorocia lui Zahariia
Lv	Cartea Leviților (Leviticul , a 3-a carte a lui Moise)		
1 Mac	Cartea întâiu a Macaveilor (1 Macabei)		

Noul Testament

Ap	Apocalipsul Sf. Ioan Apostol (Teologul)	3 In	Carte săbornicească 3 a Sf. Apostol Ioan (Epistola 3 Ioan)
1 Cor	Cartea cea dintâiu a Sf. Apostol Pavel către corinteani (Epistola 1 Corinteni)	Iuda	Cartea cea săbornicească a Sf. Apostol Iuda
2 Cor	Cartea a doao a Sf. Apostol Pavel către corinteani (Epistola 2 Corinteni)	Lc	Sfânta Evanghelie a Domnului Iisus Hristos de la Luca
Col	Cartea Sf. Apostol Pavel către coloseani (Epistola către Coloseni)	Mc	Sfânta Evanghelie a Domnului Iisus Hristos dela Marco (Marcu)
Ef	Cartea Sf. Apostol Pavel către efeseani (Epistola către Efesenii)	Mt	Sfânta Evanghelie a Domnului Iisus Hristos de la Mateiu
Evr	Cartea Sf. Apostol Pavel către evrei (Epistola către Evrei)	1 Ptr	Cartea săbornicească a Sf. Apostol Petru (1) (Epistola 1 Petru)
FAp	Faptele Apostolilor	2 Ptr	Cartea cea săbornicească a Sf. Apostol Petru (2) (Epistola 2 Petru)
Flm	Cartea Sf. Apostol Pavel către Filimon (Filemon)	Rm	Cartea Sf. Apostol Pavel către romani (Epistola către Romani)
Flp	Cartea Sf. Apostol Pavel către filipiseani (Epistola către Filipeni)	1 Tes	Cartea întâia a Sf. Apostol Pavel către tesaloniceani, 1 (Epistola 1 Tesaloniceni)
Gal	Cartea Sf. Apostol Pavel către galateani (Epistola către Galatenii)	2 Tes	Cartea Sf. Apostol Pavel către tesaloniceani, 2 (Epistola 2 Tesaloniceni)
Iac	Cartea cea săbornicească a Sf. Apostol Iacov (Epistola sobornicească Iacob)	1 Tim	Cartea Sf. Apostol Pavel către Timoteu, 1 (Epistola 1 Timotei)
In	Sfânta Evanghelie a Domnului Iisus Hristos de la Ioan (Evanghelia după Ioan)	2 Tim	Cartea Sf. Apostol Pavel către Timoteu, 2 (Epistola 2 Timotei)
1 In	Cartea săbornicească 1 a Sf. Apostol Ioan (Epistola 1 Ioan)	Tit	Cartea Sf. Apostol Pavel către Tit
2 In	Carte săbornicească 2 a Sf. Apostol Ioan (Epistola 2 Ioan)		

A

- Aara** (a) – Ahrah 1 Par. **8**, 1
- Aaron** (a) – Aaron Iș **4**, 14; **5**, 20; Nm **3**, 32; **12**, 1; **26**, 59; Lv **10**, 1; Dt **32**, 50; 1 Par **6**, 3; **12**, 27; Ezr **7**, 5; 3 Ezr **5**, 5; Mi **6**, 4.
- Aastir** (a) – Ahaștari 1 Par **4**, 6
- Acacul**, cetate – Hucocul (Helcotul) 1 Par **6**, 75; Ios **19**, 34
- Acam** (a) – Acan Fc **36**, 27; 1 Par **1**, 42; Ios **7**, 1
- Acaron**, cetate – Ecron Ios **13**, 3; **15**, 11, 45; **19**, 43; 1 Rg **17**, 53; 4 Rg **1**, 3; Ir **25**, 20; Am **1**, 8; Sof **2**, 4
- Acatan** (a) – Hacatan Ezr **8**, 12
- Acheldama** (Țarina Sângelui) (t) – Hacheldamah (Țarina Sângelui) FAp **1**, 19
- Achiias**, fiul lui Salomon – 3 Ezr **8**, 35
- Achila** (a) – Acvila (Acuila) 1 Cor **16**, 19; 2 Tim **4**, 19
- Achila** (a) – Acvila (din Pont) FAp **18**, 2
- Achiton** (a) – Ahitob Idt **8**, 1
- Acho**, cetate – Aco Jd **1**, 31
- Achovor** (a) – Acbor Fc **36**, 38-39; 1 Par **1**, 49; Ir **36**, 12
- Acor** (a) – Echer 1 Par **2**, 27
- Acos** (a) – Acos 1 Mac **8**, 17
- Acos** (a) – Hacoț 1 Par **24**, 10; Ne **3**, 4, 21; **7**, 63; 3 Ezr **5**, 60
- Acravaptin** (t) – Acrabatene 1 Mac **5**, 3
- Acravin, Acrivin** (t) – Acrabim, Acravim Jd **1**, 36; Nm **34**, 4; Ios **15**, 3
- Acrivin** v. Acravin
- Acua** v. Acuv
- Acufa** (t) – Hacufa Ezr **2**, 51
- Acum** v. Acuv
- Acuv, Acua, Acum** (a) – Acub 1 Par **3**, 24; **9**, 17; Ezr **2**, 42, 45; Ne **7**, 45; **8**, 9; **11**, 19; 3 Ezr **5**, 53, 54; **9**, 49
- Acziv**, cetate – Aczib Ios **15**, 44
- Ada, Adai, Adadai, Adi** (a) – Ido 1 Par **6**, 21; Ezr **5**, 1; **8**, 17; Ne **12**, 16
- Adad**, împ. – Hadad Fc **36**, 35; 1 Par **1**, 46, 50
- Adad** (a) – Henadad Ne **3**, 24
- Adada**, cetate – Adada Ios **15**, 22
- Adadai** v. Ada
- Adadezer**, împ. – Hadad-Ezer 3 Rg **11**, 32
- Ada** (a) – Ada Fc **4**, 19, 23; **36**, 2
- Ada** (a) – Ela 1 Par **4**, 15
- Ada** (a) – Hodeșa 1 Par **8**, 9
- Adai** (a) – Iahdai 1 Par **2**, 47
- Adai** (a) – Urie 3 Rg **4**, 19
- Adai** v. Ada
- Adaia** (a) – Adaia 1 Par **6**, 41; **8**, 21; **9**, 11-12; Ne **11**, 12
- Adale** (a) – Delaia 1 Par **24**, 18
- Adam** (a) – Adam Fc **2**, 16; 1 Par **1**, 1
- Adama**, cetate – Adma Fc **10**, 19; **14**, 2, 8; Dt **29**, 23
- Adami, Adamin**, cetate – Adam, Adama, Adumin Ios **3**, 16; **15**, 7; **19**, 36
- Adamin** v. Adami
- Adania** (a) – Adonia 2 Par **17**, 8; Ne **10**, 16
- Adar** (a) – Ard Nm **26**, 40
- Adara** (t) – Adar Ios **15**, 3
- Adasa** (t) – Adasa 1 Mac **7**, 39
- Adasan**, cetate – Hadașa Ios **15**, 37
- Adasan** (a) – Harșa Ezr **2**, 52; Ne **7**, 54
- Ademi și Anechev**, cetate – Adami-Necheb Ios **19**, 33
- Ader**, cetate – Eter Ios **15**, 42
- Ader**, fiiul lui ~, împ. – Benhadad, Ben-Hadad 3 Rg **15**, 18; **20**, 1, 3-5, 9-10, 17; 4 Rg **6**, 24; **13**, 24-25; Am **1**, 4
- Ader** (a) – Hadad 3 Rg **11**, 17
- Ader Idumeul** (a) – Hadad Idumenul 3 Rg **11**, 14
- Adi** (a) – Adi Le **3**, 28
- Adi** v. 1. Ada; 2. Eri
- Adia** (a) – Iehudia 1 Par **4**, 18
- Adia** (a) – Adaia 2 Par **23**, 1
- Adida, Adidus**, cetate – Hadid 1 Mac **12**, 38; **13**, 13
- Adiil** (a) – Adiel 1 Par **9**, 12
- Adin, Adinu** (a) – Adin Ezr **2**, 15; **8**, 6, 37; Ne **7**, 26; 3 Ezr **5**, 22
- Adina** (a) – Adina 1 Par **11**, 42
- Adinon Asoneanul** (a) – Ioșeb Bașșet Tașchemonitul 2 Rg **23**, 8
- Adir** (a) – Adar 1 Par **8**, 3
- Adli** (a) – Adlai 1 Par **27**, 29
- Ado** (a) – Ido Ezr **6**, 1; Ne **12**, 4; Za **1**, 1, 7
- Ado văzătorul** (a) – Ido, văzătorul 2 Par **12**, 15
- Adod** (t) – Hadid Ne **11**, 34
- Adonai Doamne** – Atotputernice Doamne 1 Rg **1**, 11
- Adonai Domnul** – Domnul Dumnezeu Iz **5**, 5, 7
- Adoneram** (a) – Adoram 2 Rg **20**, 24

Adonia, Adonias (a) – Adonia, Adonie 3 Rg 1, 5; 1 Par 3, 2; 2 Par 17, 8

Adonias v. Adonia

Adonicam (a) – Adonicam Ezr 2, 13; 8, 13; Ne 7, 18; 3 Ezz 5, 20

Adoniram (a) – Adoniram 3 Rg 4, 6; 2 Par 10, 18

Adonivezec (t) – Adoni-Bezec Jd 1, 5, 6, 7

Adonivezec, împ. – Adoni-Țedec Ios 10, 1, 3

Ador (t) – Dor Ios 12, 23

Adora, Adorea, cetate – Adoraim 2 Par 11, 9; 1 Mac 13, 20

Adoram, Aduram (a) – Hadoram 1 Par 1, 21, 18, 10

Adra(a)zar, împ. – Hadad-Ezer, Hadadezer 2 Rg 8, 3, 5, 7-10; 3 Rg 14, 27; 1 Par 18, 3

Adrah (t) – Hadrac Za 9, 1

Adrai, cetate – Edrea, Edrei Ios 19, 37

Adrameleh, zeu – Adramelec 4 Rg 17, 31; 19, 37; Is 37, 38

Adramit (t) – Adramit FAp 27, 2

Adriil Molatineanul (a) – Adriel din Mehola 1 Rg 18, 19

Adu (a) – Iadua Ne 12, 11

Aduil (a) – Aduel Tob 1, 1

Aduram (a) – Hadoram 1 Par 18, 10

Adus (a) – Adus 3 Ezz 5, 57

Adus (a) – Iadua 3 Ezz 5, 60

Aendor (t) – Endor 1 Rg 28, 7; Ps 82, 10

Aermon (= Sion), munte – Hermon Dt 3, 8, 9; 4, 48; 1 Par 5, 23; v. și Sanir

Afaca, cetate – Afeca Ios 15, 53

Afadanon (t) – – Dn 11, 45

Afamil (a) – Eflal 1 Par 2, 37

Afara, cetate – Para Ios 18, 23

Afaream, cetate – Hafaraim Ios 19, 19

Afec, cetate – Afec Ios 19, 30

Afec (t) – Afec Jd 1, 32; 1 Rg 4, 1; 29, 1; 4 Rg 13, 17; Ios 12, 17; 13, 4; 19, 30

Afec (a) – Afia (Afiah) 1 Rg 9, 1

Afeloni (t) – Pelon, Palon 1 Par 11, 27

Afer v. Afir

Afera (a) – Afera 3 Ezz 5, 57

Aferema (t) – Efraim 1 Mac 11, 34

Afer Mehoratrineanul (a) – Hefer din Mechera (Machera) 1 Par 11, 36

Afesi (a) – Hapițet 1 Par 24, 15

Afir, Afer, Ofer (a) – Efer Fc 25, 4; 1 Par 1, 33; 4, 17; 5, 24

Afni, cetate – Ofni Ios 18, 24

Afrata, cetate – v. Efrata, cetate

Aftea (a) – Hodia 3 Ezz 9, 49

Agag (a) – Agag 1 Rg 15, 8, 9

Agaliim (t) – Eglaim Is 15, 8

Agar, roaba Sarei – Agar Fc 16, 1, 13; Gal 4, 24

Agara (t) – Agara Bar 3, 23

Agari (a) – Hagri 1 Par 11, 38

Agarin (a) – – 2 Rg 23, 36

Agav, prooroc – Agav FAp 11, 28

Agav, Agava (a) – Hagab, Hagaba Ezr 2, 45; Ne 7, 48; 3 Ezz 5, 53

Agava v. Agav

Agheadair (a) – Gheharașim 1 Par 4, 14

Aghedaim, cetate – Aditaim Ios 15, 36

Agheu, prooroc – Agheu, Hagai Ezr 6, 1; Ag 1, 1

Aghia (a) – Aghia 1 Par 6, 30

Aghiei (a) – Aghiei Ezr 5, 57

Aghita (a) – Haghita 2 Rg 3, 4; 3 Rg 1, 5

Aghus, împ. – Achiș 1 Rg 21, 12

Aghus în Ghet (t) – Achiș în Gat 1 Rg 27, 3

Aglon, cetate – Eglon Ios 15, 39

Agor (t) – Hațor Ne 11, 33

Agrava (a) – Hagaba 3 Ezz 5, 53

Agripa, rege – [Irod] Agripa FAp 25, 13-26, 32; 26, 1-2, 7; 19, 27-32

Ahaav, Ahav, împ. – Ahab 1 Rg 16, 29; 22, 40; 3 Rg 16, 28; 19, 1; 21, 3; 4 Rg 21, 3; 2 Par 18, 1; Mi 6, 1, 6; Ir 29, 16

Ahaic (a) – Ahaic 1 Cor 16, 17

Ahaia, Haiia (t) – Ahaia FAp 18, 12, 27; 19, 12; Rm 15, 26; 16, 5; 2 Cor 9, 2

Ahalge (t) – Iie-Abarim Nm 21, 11

Ahalia (a) – Hacalia Ne 10, 1

Ahaman (a) – Ahiman Ios 15, 14

Ahaman, Ahami (a) – Hacmoni 1 Par 11, 11; 27, 32

Ahami v. Ahaman

Ahar (a) – Acar, Acan 1 Par 2, 7; Ios 7, 1; 22, 20

Ahar Arariteanul (a) – Sacar din Harar 1 Par 11, 35

Ahasaf, cetate – Acșaf Ios 19, 25

Ahasalot, cetate – Chesulot Ios 19, 18

Ahatarat (t) – Atarot Ios 16, 2

Ahav v. Ahaav

Ahavar (a) – Ahban 1 Par **2**, 29

Ahaz (a) – Ahaz 1 Par **3**, 13; **9**, 41; **8**, 35; Is **7**, 3; Mt **1**, 9

Ahaz, împ. – Ahaz 4 Rg **15**, 38; **16**, 11, 15; **2** Par **28**, 1; Os **1**, 1; Is **14**, 28

Ahazaf (t) – Așsaf Ios **12**, 19

Ahaziv, cetate – Aczib Ios **19**, 29

Ahean (a) – Ahiam 2 Rg **23**, 33

Ahelchedro, pârâu – Chedron Ir **31**, 40

Ahemai (a) – Ahumai 1 Par **4**, 2

Ahia (a) – Ahlai 1 Par **11**, 41

Ahia (a) – Ahoah 1 Par **8**, 4

Ahia, Ahia (a) – Ahia 1 Rg **11**, 29; **14**, 3, 8; **15**, 27; 4 Rg **9**, 9; 1 Par **2**, 25; **8**, 7

Ahia, logofât – Ahia 3 Rg **4**, 3

Ahia, Ahia, prooroc – Ahia 3 Rg **14**, 2, 4, 5, 6

Ahia Feloniteanul (a) – Ahia din Pelon 1 Par **11**, 36

Ahia Siloniteanul (a) – Ahia din Șilo, Ahia Șilonitul 3 Rg **11**, 29; **12**, 15; **15**, 29; 2 Par **9**, 29; **10**, 15

Ahiahar (a) – Ahiacar Tob **1**, 19; **11**, 14

Ahicam (a) – Ahicam 4 Rg **22**, 12; 2 Par **34**, 20; In **26**, 24

Ahiezer (a) – Ahiezer, Iezer Nm **1**, 12; **2**, 25; **7**, 66; **26**, 30; 1 Par **12**, 3

Ahifa (a) – Hacufa Ezz **2**, 51; Ne **7**, 53

Ahiia (a) – Ahia 1 Rg **14**, 18

Ahiil Vetiliteanul, Vetileanul (a) – Hiel din Betel 3 Rg **16**, 34

Ahilud v. Ahilut

Ahilut, Ahilud (a) – Ahilud 2 Rg **8**, 16; **20**, 24; 3 Rg **4**, 12

Ahim (a) – Achim, Ahiam, Iachin 1 Par **11**, 35; **24**, 17; Mt **1**, 14

Ahimaas (a) – Ahimaaș 1 Rg **14**, 51; 2 Rg **15**, 27; **18**, 19; 3 Rg **4**, 15; 1 Par **6**, 8

Ahiman (a) – Ahiman Nm **13**, 22; Jd **1**, 10

Ahimeleh (a) – Ahimelec 2 Rg **8**, 17

Ahimeleh Heteul (a) – Ahimelec Heteul 1 Rg **26**, 6

Ahimot (a) – Ahimot 1 Par **6**, 25

Ahin (a) – Iachin Fc **46**, 10

Ahinaam, Ahinoom (a) – Ahinoam 1 Rg **14**, 51; **25**, 45

Ahinaam Iezraelteanca (Iezraelteanca) (a) – Ahinoam Izreeliteanca 1 Rg **30**, 5; 1 Par **3**, 1

Ahinadav, ispravnic – Ahinadab 3 Rg **4**, 14

Ahinoom v. Ahinaam

Ahior (a) – Ahihud Nm **34**, 27

Ahior, Ahior Amaniteanul (a) – Ahior, Ahior Amonitul Idt **5**, 4; **14**, 5-6

Ahir (a) – Ahi 1 Par **5**, 15; **7**, 34

Ahire (a) – Ahira Nm **1**, 15; **7**, 78

Ahisao (a) – Ahisahar 1 Par **7**, 10

Ahisamah (a) – Ahisamac Iș **31**, 6; **38**, 23

Ahisar (a) – Ahisar 3 Rg **4**, 6

Ahitofel (a) – Ahitofel 2 Rg **15**, 31; 1 Par **27**, 33

Ahitofel Galomoneanul, Ahitofel Gheloni-teanul (a) – Ahitofel Ghiloneanul, Ahitofel din Ghilo 2 Rg **15**, 12; **23**, 34

Ahitov (a) – Abitub, Ahitub 1 Rg **14**, 3; **22**, 9; 2 Rg **8**, 17; 1 Par **6**, 7, 12; Ezz **7**, 2; **8**, 2

Ahoil (a) – Iahleel Fc **46**, 14

Ahor (t) – Acor Ios **15**, 7; Is **65**, 9; Os **2**, 15

Ahovor (a) – Acbor Fc **36**, 38; 4 Rg **22**, 12; 1 Par **1**, 49

Ahran, cetate – Abdon Ios **19**, 28

Ahrateu (a) – Hatac Est **4**, 5, 8-12

Ai (t) – Ai Ios **7**, 2; **8**, 1; Ne **7**, 32; Ir **49**, 3

Aia (t) – Aia, Ava 4 Rg **15**, 29; **17**, 24; Ne **11**, 31

Aia, Aie (a) – Achiia, Akia Fc **36**, 24; Ne **10**, 26

Aicfa (a) – Ahiva 3 Ezz **5**, 54

Aidis, Adi (a) – Eri Fc **46**, 16; Nm **26**, 16

Aie, Aia (a) – Aia Fc **36**, 24; 2 Rg **21**, 8

Aia v. Aie

Aiin (t) – Ainul 3 Rg **15**, 20

Ailom, Ailon (t) – Aialon Jd **1**, 35; **12**, 12; 2 Par **28**, 18

Ailom Zavuloneanul (a) – Elon Zabuloneanul Jd **12**, 11

Ailon v. Ailom

Aim (a) – Ahiam 1 Par **7**, 19

Ain v. Aion

Ainan (a) – Hanan Ne **10**, 26

Aion, Ain, cetate – Ain Ios **19**, 7; 2 Par **16**, 4

Aisem, cetate – Eșem 1 Par **4**, 29

Ait (a) – Aia 1 Par **1**, 40

Aitam (a) – Etam 1 Par **4**, 3

Aitot (a) – Ahitub Ne **11**, 11

Aium (a) – Ahio 1 Par **9**, 37

Alae (t) – Halach 4 Rg **17**, 6

Alar (a) – Cherub-Adan 3 Ezz **5**, 59

Alaz (a) – Ahaz Is **1**, 1

Alchim (a) – Alchimos 1 Mac **7**, 5; **9**, 1; 2 Mac **14**, 3

Aleil (a) – Iehaleleel 1 Par **4**, 16; 2 Par **29**, 12

Alemis (t) – Alema 1 Mac **5**, 26

Alexandria, Alexandria (t) – Alexandria 3 Mac **3**, 1; FAp **6**, 9; **18**, 24; **27**, 6; **28**, 11

Alexandru (a) – Alexandru Mac **15**, 21; FAp **4**, 6; **19**, 33; 1 Tim **1**, 20; 2 Tim **4**, 14

Alexandru, împ. – Alexandru 1 Mac **10**, 1

Alexandru Machidoneanul, împ. – Alexandru Macedon 1 Mac **1**, 1

Alfaal (a) – Elpaal 1 Par **8**, 11

Alfeiu (a) – Alfeu Mt **10**, 3; Lc **6**, 15

Ali, cetate – Hali Ios **19**, 25

Alicarnason (t) – Halicarnas 1 Mac **15**, 23

Alil (a) – Iahleil Nm **26**, 26

Allon, Ailon Zavuloneanul (a) – Elon Zabuloneanul Fc **46**, 14; Jd **12**, 11

Alnatan (a) – Elnatan Ezz **8**, 47

Alog, munte – Pele Ios **12**, 7

Alom (a) – Amon 3 Ezz **5**, 57

Alois (a) – Haloheş Ne **3**, 12; **10**, 24

Alon (a) – Alon 1 Par **4**, 37

Alon (a) – Elon Nm **26**, 26

Alon (a) – Alvan 1 Par **1**, 40

Alot (t) – Luhit Ir **48**, 5

Altaneu (t) – Matenai 3 Ezz **9**, 33

Alue, cetate – Halhul Ios **15**, 58

Ama, Amma, cetate – Uma, Umma (Aco) Ios **19**, 30

Amaad, cetate – Amead Ios **19**, 26

Amada (a) – Hemdan Fc **36**, 26

Amadea (a) – Amaria 1 Par **24**, 23

Amadat, u Vugheul, Aminadat Vugheul (a) – Hamadata, Hamadata din Agag Est **1**; **3**, 1; **9**, 10

Amadi (t) – Amada 1 Rg **30**, 28

Amador, cetate – Hamot-Dor Ios **21**, 32

Amah (a) – Maoc 1 Rg **27**, 2

Amal (a) – Amal 1 Par **7**, 35

Amalic (a) – Amalec 1 Par **1**, 36

Amalic, Amalichit, cetate – Amalec 1 Rg **15**, 5, 6

Amalic, popor beduin – Amalec Fc **14**, 7; **36**, 12; Dt **25**, 17, 19; Nm **13**, 29; **24**, 20; Jd **7**, 12; 1 Par **18**, 1

Amaluh (a) – Maluc Ne **12**, 14

Aman, eunuc – Mehuman, Mauman Est **1**, 10

Aman, Aman Machidoneanul – Aman, fiul lui Hamadata Est Cap. **1**; **3**, 1-15; **9**, 10, 24

Aman (a) – Amon Fc **19**, 38; Dt **2**, 19; Nm **21**, 24

Aman (a) – Ben-Ammi Fc **19**, 38

Aman, cetate – Amam Ios **15**, 26

Aman, deal – Amma 2 Rg **2**, 24

Aman Machidoneanul v. Aman

Amanit (a) – Hamenuhot 1 Par **2**, 52

Amanitida, țara Amanitii (t) – țara Amoniților 2 Mac **4**, 26; **5**, 7

Amărăciune, Amărăciuni (t) – Mara Iş **15**, 23; Nm **33**, 8

Amărăciuni v. Amărăciune

Amărâta (a) – Mara Rut **1**, 20

Amarfal, rege – Amrafel Fc **14**, 9

Amaria (a) – Amaria 1 Par **6**, 7; **23**, 19; 2 Par **19**, 11; Ezz **8**, 2; **10**, 42; Ne **10**, 3; **12**, 2, 13

Amaria (a) – Imri, Omri 1 Par **7**, 8; Ne **3**, 2

Amasai, Amase, Amesai, Amesav (a) – Amasa, Amasai 2 Rg **17**, 25; **20**, 4; 3 Rg **2**, 5; 1 Par **2**, 17; **6**, 12; **12**, 18

Amase v. Amasai

Amasi, Amesia (a) – Amți 1 Par **6**, 46; Ne **11**, 12

Amasia (a) – Amasia 1 Par **3**, 12; **4**, 34

Amasiia, Amasee, Amasie, Amasis, Amesia, împ. – Amasia 4 Rg **12**, 21; **13**, 12; **14**, 1; 2 Par **24**, 27

Amasis v. Amasia

Amat, cetate – Hamat Ios **19**, 35; v. și Emat

Amata, cetate – Humta Ios **15**, 54

Amata (t) – Ecbatana Ezz **6**, 2

Amatarama, cetate – Metora Ios **19**, 13

Amati (a) – Amasai 1 Par **6**, 35

Amati (a) – Amitai, Hamateu 4 Rg **14**, 25; 1 Par **1**, 16; Iona **1**, 1

Amatis (a) – Atlai Ezz **9**, 29

Amatita (t) – Amatita 1 Mac **12**, 25

Amecasisul, cetate – Emec-Chețiș Ios **18**, 21

Ameh (a) – Amoc Ne **12**, 20

Amelsad (a) – supraveghetorul lui Daniel, Anania, Mizaël, Azaria Dn **1**, 11, 16

Ameraam (a) – Amram 1 Par **26**, 23

Ameraaman v. Amvram

Ameramam v. Amesai

Amesai v. Amasai

Amesav v. Amasai

Amesi v. Amasai

Amesia v. Amasi
Amesia, împ. v. Amasiia, împ.
Amfipol (t) – Amfipoli (Macedonia) FAp **17**, 1
Amidii (t) – Amidii 3 Ezz **5**, 38
Amiil (a) – Amiel Nm **13**, 12; 2 Rg **9**, 4; 1 Par **3**, 5
Amiil din Lodavar (a) – Amiel din Lodebar 2 Rg **17**, 27
Aminadat Vugheul v. Amadatu Vugheul
Aminadav (a) – Aminadab, Aminadav, Abinadab Iş **6**, 23; Nm **1**, 7; **2**, 3; **10**, 14; 1 Rg **17**, 13; 1 Par **2**, 10; **13**, 7; Rut **4**, 19; Mt **1**, 4
Aminadav, fiul lui ~ – Ben-Abinadab 3 Rg **4**, 11
Amis (a) – Laiş 1 Rg **25**, 44
Amisadai (a) – Amişadai Nm **1**, 12; **2**, 25; **7**, 66; **10**, 25
Amitaal, Amital (a) – Hamutal 4 Rg **23**, 31; 2 Par **36**, 2; Ir **52**, 1
Amital v. Amitaal
Amiud (a) – Amiud 1 Par **7**, 26
Amma v. Ama
Amnon (a) – Amnon 2 Rg **2**, 3; 1 Par **3**, 1; **4**, 20
Amoc (a) – Amoc Ne **12**, 7
Amon (a) – Amon Ios **13**, 10; 1 Par **3**, 14; Mt **1**, 10
Amon, Hamot, cetate – Hamon Ios **19**, 28; 1 Par **6**, 76
Amon (t) – Amon, Amalic Ir **25**, 21; Ps **82**, 7
Amoria, munte – Moria 1 Par **21**, 24-27; 2 Par **3**, 1
Amorie (a) – Amaria Sof **1**, 1
Amos (a) – Amos 4 Rg **19**, 2; Lc **3**, 25
Amos, împ. – Amon Ir **1**, 2
Amos, prooroc – Amos Am **1**, 1
Amplie (a) – Ampliat, Ampilat Rm **16**, 8
Amram v. Amvram
Amri v. Amvri
Amuil (a) – Hamuel 1 Par **4**, 26
Amvraim (a) – Imri 1 Par **9**, 4
Amvram, Amram, Amraaman (a) – Amram Iş **6**, 18-20; Nm **3**, 19; **26**, 59; 1 Par **6**, 2; **23**, 12; **26**, 23; Ezz **10**, 34
Amvri, Amri, împ. – Omri 3 Rg **16**, 21; 4 Rg **8**, 26; 1 Par **9**, 4; **8**, 24
Ana (a) – Ana Fc **36**, 2, 20, 25-26; 1 Par **1**, 38; 1 Rg **1**, 2; Tob **1**, 9
Ana, proorociţa – Ana Lc **2**, 36
Ana, [Hanan], arhiereu – Anna Lc **3**, 2; In **18**, 13
Ana (t) – Ina, Iva 4 Rg **18**, 33, 34; Is **37**, 13
Anaas (t) – Senaa 3 Ezz **5**, 45
Anada, cetate – En-Hada Ios **19**, 21
Anail (a) – Anael Tob **1**, 19
Anameil, turnul (t) – Hananeel Ir **31**, 39; **32**, 7; Za **14**, 10
Anan (a) – Hanan 1 Par **8**, 23; **11**, 43; Ne **7**, 49; **10**, 10, 22; 3 Ezz **5**, 54
Anan, împ. – Hanun 1 Par **19**, 2-4
Anan, prooroc – Hanani 2 Par **19**, 2
Anan, Anani (a) – Hanani, Anani 3 Rg **16**, 1; 1 Par **3**, 24; **25**, 4; 2 Par **20**, 35; Ne **1**, 2
Anan (t) – Hanan Ezz **2**, 46
Anan (t) – Harim 3 Ezz **9**, 32
Anani v. Anan
Anania (a) – Anaia Ne **8**, 6
Anania (t) – Anania Ne **11**, 32
Anania (= Sidrah) (a) – Anania (= Şadrac) Dn **1**, 7
Anania, Ananie (a) – Hanania 1 Par **3**, 8; **8**, 24; **19**, 24; **25**, 4; Ne **3**, 23; **10**, 23; Dn **1**, 6; Ir **28**, 10; **36**, 12; Idt **8**, 1; 3 Ezz **5**, 26
Ananie v. Anania
Ananiia (a) – Anania Ir **28**, 1; FAp **5**, 1; **9**, 6; **22**, 12; **23**, 2; **24**, 1
Ananiil (a) – Ananiel Tob **1**, 1
Anar (t) – Aner 1 Par **6**, 70
Anasa (t) – – Ios **17**, 5
Anat (a) – Anat Jd **3**, 31; **5**, 16
Anatot (a) – Anatot, Antotia 1 Par **7**, 8; **8**, 24; Ne **10**, 19
Anatot (t) – Anatot 3 Rg **2**, 26; 1 Par **6**, 60; Ezz **2**, 23; Ne **7**, 27; **11**, 32; Ios **21**, 18; Is **10**, 30; Ir **1**, 1; **11**, 21; 3 Ezz **5**, 33
Anav v. Anavot
Anavot, Anav, cetate – Anab Ios **11**, 21; **15**, 50
Andias (a) – Elias Ezz **9**, 27
Andreiu, apostol – Andrei FAp **1**, 13; Mt **4**, 18; In **12**, 22
Andronic (a) – Andronic Rm **16**, 7
Anea (a) – Anaia Ne **8**, 4; **10**, 22
Anechev (t) – Necheb Ios **19**, 33
Anereat, cetate – Anaharat Ios **19**, 19
Anfanes – – Ne **8**, 9
Anghe, cetate – Gheba Is **10**, 28
Anghe (t) – Hai Fc **12**, 8; **13**, 3

Anghi, Anghis (a) – Haghi Fc **46**, 16; Nm **26**, 15

Anghis v. Anghi

Anghita (a) – Haghita 1 Par **3**, 2

Anhis (a) – Achiş 1 Rg **27**, 2, 5-6; 3 Rg **2**, 40

Anian (a) – Aniam 1 Par **7**, 19

Aniil (a) – Haniel 1 Par **7**, 39; Nm **34**, 23

Anim, cetate – Anim Ios **15**, 50

Animeleh, zeu – Anamelec 4 Rg **17**, 31

Anioh (t) – Ionoah 4 Rg **15**, 29

Anom v. Anun

Anon, împ. – Hanum 2 Rg **10**, 1

Anos (a) – – 3 Ezz **9**, 34

Anoto, cetate – Hanaton Ios **19**, 14

Antilivan, munte – Liban Dt **3**, 25; **11**, 24; Ir **18**, 14

Antioh cel tinăr, împ. – Antioh cel Tânăr, rege 1 Mac **13**, 31

Antioh Epifator (a) – Antioh Eupator 2 Mac **13**, 1

Antioh Epifan, împ. – Antioh Epifaniu (Antiochus Epiphanes, rege) 1 Mac **1**, 1, 11; **10**, 1; 2 Mac **10**, 9; Sir **1**, p. 795

Antiohia, Antiohiia (t) – Antiohia 1 Mac **3**, 37; FAp **6**, 5

Antiohiia v. Antiohia

Antiohiia Filip (a) – Antiohia Filip 2 Mac **13**, 23

Antiohia Pisidiei (t) – Antiohia Pisidiei FAp **13**, 14

Antiohul cel Mare, împ. – Antioh cel Mare 1 Mac **8**, 6

Antipatrida (t) – Antipatrida FAp **23**, 31

Antipatru (a) – Antipater 1 Mac **12**, 16

Anun, Anuon, Anuom, Anom (a) – Hanun, Hanum Ezz **8**, 50; Ne **3**, 13, 30

Anuom v. Anun

Anuon v. Anun

Anus (a) – Bani 3 Ezz **9**, 49

Aod (a) – Aod Jd **3**, 15

Aod, Aot (a) – Ehud Jd **3**, 15; 1 Par **7**, 10; **8**, 6

Aod (a) – Ohad Fc **46**, 10; Iş **6**, 15

Aoda (a) – Helea 1 Par **4**, 5, 7

Aor (a) – Aher 1 Par **7**, 12

Aot v. Aod

Aotasuf (a) – Haşum 3 Ezz **9**, 44

Apa Pricii, râu (t) – Meriba Iş **17**, 7; Dt **32**, 51; Nm **20**, 13; **27**, 14

Apa Prigonirii (t) – Apa certării Ps **80**, 6

Apamina (a) – Apamina 3 Ezz **4**, 29

Apeli (a) – Apelles Rm **16**, 10

Apfain (a) – Efraim, Apaim 1 Par **2**, 30-31

Apfia (a) – Apfia Flm **1**, 2

Apfin (a) – Hupim Fc **46**, 21; 1 Par **7**, 12

Apis (a) – Apis Ir **46**, 15

Apolion v. Avadon

Apolofani (a) – Apolofane 2 Mac **10**, 37

Apolonie (a) – Apoloniu 1 Mac **3**, 10; **10**, 69; JFl **4**, p. 885

Apoloniia, cetate – Apolonia (Macedonia) FAp **17**, 1

Apolos (a) – Apollo [din Alexandria] FAp **18**, 24-26; **19**, 1; 1 Cor **3**, 4-6, 22; Tit **3**, 13

Apsiva (a) – Heftibah 4 Rg **21**, 1

Ar, Ar-Moab, cetate – Ar Nm **12**, 15; Is **15**, 1

Ar-Moab v. Ar

Ara (a) – Ara 1 Par **7**, 38

Araa (a) – Haroe 1 Par **2**, 52

Araam (a) – Aram 1 Par **1**, 17

Araav – – 1 Par **24**, 31

Arad, împ. – Arad, Hadar Fc **36**, 39; Nm **33**, 40

Arad, izvor – Harod Jd **7**, 1

Arad (a) – Ard Fc **46**, 21

Arad, Ared, cetate – Arad Nm **21**, 1; Ios **12**, 14; Jd **1**, 16

Aradeu v. Aruadeu

Aradiia (t) – Arvad Iz **27**, 8; v. şi Aruadeu

Arahie Zlătariul (a) – Harhaia Argintarul Ne **3**, 8

Araia (a) – Seraia Ne **10**, 2

Aram (a) – Aram Fc **10**, 23; 1 Par **7**, 34; Rut **4**, 19; Mt **1**, 3

Aram (a) – Arni Lc **3**, 33

Aram (a) – Oren 1 Par **2**, 25

Aram (a) – Ram 1 Par **2**, 9

Aram, Aran (a) – Haran Fc **11**, 26; 1 Par **2**, 46

Aram (t) – Siria Fc **22**, 21; Is **7**, 1

Arama (t) – Rama Ne **7**, 30

Aran (a) – Aran Fc **36**, 28; 1 Par **1**, 42

Ararat, munţii – Ararat (= Armenia) Fc **8**, 4; 4 Rg **19**, 37; Tob **1**, 18

Arari (t) – Aroer 1 Par **11**, 44

Aras (a) – Harhas 4 Rg **22**, 14

Aras (a) – Hasra 2 Par **34**, 22

Arâsot, Arisotul neamurilor (t) – Haroşet-Goim Jd **4**, 2, 13, 16

Arat (a) – Ariarate 1 Mac **15**, 22

Arata Araturiteanul (a) – Șarar din Arar 2 Rg **23**, 33

Arava, șes (t) – Arabah, Harabah Dt **3**, 17; **4**, 49; Ios **18**, 18; 2 Rg **23**, 31

Aravia, popor – Arabii Ne **4**, 7

Aravia, Araviia (t) – Arabia 2 Par **9**, 14; Ps **71**, 15; Iz **27**; 21

Araviia v. Aravia

Aravot (t) – Arubot 3 Rg **4**, 10

Aravot, cetate – Ramat-Mițpa Ios **13**, 26

Aravotul Ierihonului (t) – șesul Ierihonului 4 Rg **25**, 5

Aravotul lui Moav (t) – șesul Moabului Nm **26**, 3, 63; **31**, 12; Ios **13**, 32

Aravotul pustiei (t) – Câmpia din pustiu, Câmpiile pustiei (v. B. Cornilescu) 2 Rg **15**, 28

Archezes (a) – Carșena Est **1**, 14

Ardere (t) – Tabeerah Dt **9**, 22

Ardon (a) – Ardon 1 Par **2**, 18

Are (a) – Adna Ne **12**, 15

Ared v. Arad

Areilis (a) – Areli Fc **46**, 16; v. și Ariil

Aremva, cetate – Harabah Ios **15**, 61

Areopag (t) – Colina lui Ares (Marte) la Atena FAp **17**, 19, 34

Ares (t) – Arah Ezz **2**, 2

Ares (a) – Arah 3 Ezz **5**, 12

Areș (t) – Heres, Har-Heres Jd **8**, 13

Areta, împ. – Areta 2 Mac **5**, 8; 2 Cor **11**, 32

Arfat v. Arfad

Arfad, Arfat (t) – Arpad 4 Rg **18**, 13; Ir **49**, 22; Is **36**, 19

Arfaxad, Arfahad (a) – Arpaxad, Arpacșad Fc **10**, 22; **11**, 10; 1 Par **1**, 17, 18; Lc **3**, 36

Arfaxad, împ. – Arpaxad Idt **1**, 1

Argov (a) – Argob 4 Rg **15**, 25

Argov (t) – Argob Dt **3**, 4, 13

Arhad (t) – Acad Fc **10**, 10

Arhavin, casa – Recabiților casa Ir **35**, 3

Arhelau, rege – Archelau Mt **2**, 22

Arhip (a) – Arhip Flm **1**, 2; Col **4**, 17

Aria (a) – Arie 4 Rg **15**, 25

Arif (a) – Harif Ne **7**, 24; **10**, 19

Ariil, cetate – Ariel (Ierusalimul) Is **29**, 1, 7

Ariil (a) – Ariel, Areli, Areeli Nm **26**, 17; Ezz **8**, 16

Ariil (a) – Abi-Baal din Araba 2 Rg **23**, 31

Ariil Moaviteanul (a) – Ariel Moabitul 2 Rg **23**, 20

Arim (a) – Haref 1 Par **2**, 51

Arima (t) – Aruma Jd **9**, 41

Arimateea, cetate – Arimateea Lc **23**, 51

Arimot (a) – Iremot 1 Par **8**, 14

Arimut (a) – Ierimot 1 Par **12**, 5

Arioh, împ. – Arioc, Arioh Fc **14**, 1, 9; Dn **2**, 14

Ariorghim Velteemiteanul (a) – Iaare Oriorghim din Betleem 2 Rg **21**, 19

Arir v. Aroir

Aris (a) – Hereș 1 Par **9**, 15

Arisotul neamurilor v. Arâsot

Aristarh (a) – Aristarh FAp **19**, 29; **20**, 4; **27**, 2

Aristarh Machidoneanul (a) – Aristarh din Tesalonic FAp **27**, 2; Col **4**, 10

Aristov (a) – Aristob 2 Mac **1**, 10; Rm **16**, 10

Armafal, rege – Amrafel (= Hammurabi) Fc **14**, 1

Armagedon (t) – Harmagedon Ap **16**, 16

Armatem (t) – Rama 1 Rg **1**, 19; **15**, 34

Armatem Sifa (t) – Ramataim-Țofin 1 Rg **1**, 1

Arna, împ. – Sargon Is **20**, 1

Arnafar (a) – Harnifer 1 Par **7**, 36

Arnon, pârâu (t) – Arnon Dt **2**, 24, 36; **3**, 8; **4**, 48; Nm **21**, 13, 26; Ios **12**, 1; Ir **48**, 20; 4 Rg **10**, 35 (33)

Aroadi (a) – Arod Nm **26**, 17

Aroidis (a) – Arodi Fc **46**, 16

Aroir, Arir, cetate – Aroer, Ar Nm **21**, 26, **32**, 34; Dt **2**, 9; **3**, 12; **4**, 48; Ios **12**, 2; **13**, 25; Jd **11**, 33; 1 Rg **30**, 28; 4 Rg **10**, 35; 1 Par **5**, 8; Ir **48**, 19; v. și Ar-Moab

Arom (a) – Hașum 3 Ezz **5**, 27

Aroniim (t) – Horonaim Is **15**, 5

Arori (t) – Haror, Harar 1 Par **11**, 34

Arsa (t) – Harșa Ezz **2**, 52

Arsac v. Arsachis

Arsachis, Arsac împ. – Arsachis 1 Mac **14**, 2; **15**, 23

Arsemot (a) – Hațarmavet 1 Par **1**, 20

Arsenaina (t) – Hațar-Enan, Hațar-Enon Nm **34**, 9-10; Iz **47**, 17; **48**, 1

Arsifurit (t) – Hasoferet 3 Ezz **5**, 29

Arsinoi (a) – Arsinoe 3 Mac **1**, 2, 5

Artasasta, Longhiman, împ. – Artaxerxe I (Longimanus) Ezz, p. 406; **4**, 7; **6**, 14; **7**, 1, 11-12, 21; 8, 1; Ne **1**, 1; **2**, 1; **5**, 14; **13**, 7

- Artaxerx**, împ. – Artaxerxe (cel Mare) Ezr **4**, 23; 3 Ezr **2**, 30; Est **1**
- Artemon** (a) – Artemas Tit **3**, 12
- Aruadeu, Aradeu** (a) – Arvadeu, Arvadiți Fc **10**, 18; 1 Par **1**, 16
- Arucheu** (a) – Archeu 1 Par **1**, 15
- Arur** (a) – Harhur Ezr **2**, 51; Ne **7**, 53
- Arus** (a) – Haruț 4 Rg **21**, 19
- Arvați** (t) – Arbata 1 Mac **5**, 23
- Arve** v. Cariatarvoc
- Arveseer** (a) – Șarețer Za **7**, 2
- Arvila** (t) – Arbel 1 Mac **9**, 2
- Arvoc** (= Hevron), cetate – Chiriat-Arba (= Hebron) Fc **23**, 2; Ios **15**, 13; **20**, 7
- Arvoc** v. Cariatarvoc
- Arvonai**, râu – Abrona Idt **2**, 18
- Asa** (a) – Asa Mt **1**, 7
- Asa**, împ. – Asa 3 Rg **15**, 8, 28; **16**, 23; 2 Par **14**, 1; **20**, 33; Ir **41**, 9
- Asa Aruhieul** (a) – Aghe din Harar 2 Rg **23**, 11
- Asaaf** v. Asaf
- Asadia, Asadie** (a) – Asadia, Hasadia Bar **1**, 1; 1 Par **3**, 20
- Asadie** v. Asadia
- Asaf, Asaaf** (a) – Asaf 1 Par **15**, 17, 19; **16**, 5; 2 Par **20**, 15; Ezr **2**, 41; **3**, 10; **5**, 81; 3 Ezr **5**, 51; Ne **2**, 8; **7**, 44; **12**, 46; Ps **49**
- Asaia** (a) – Asaia 4 Rg **22**, 12; 1 Par **4**, 36; **9**, 5
- Asail, Asiil** (a) – Asael, Asiel 2 Rg **2**, 18; **3**, 27; **23**, 24; 1 Par **2**, 16; **11**, 26; 2 Par **17**, 8; **31**, 13; Ezr **10**, 15; Za **14**, 5; Tob **1**, 1
- Asalimot** (a) – Șelomit Ezr **8**, 41
- Asam** (a) – Oțem 1 Par **2**, 15
- Asam Gazoniteanul** (a) – Hașem din Ghizon 1 Par **11**, 34
- Asamian** (a) – Hașabia Ezr **8**, 56
- Asan, Asanul**, cetate – Așan (Ainul) Ios **15**, 42; **19**, 7; 1 Par **6**, 59
- Asana** (a) – Asana 3 Ezr **5**, 54
- Asana** (a) – Senaa, Senua Ezr **2**, 35; Ne **3**, 3; **7**, 38; **11**, 9
- Asana**, cetate – Așna Ios **15**, 43
- Asanul** v. Asan
- Asapfion** (a) – Asapfion Ezr **5**, 56
- Asar** (a) – Ețer Fc **36**, 21, 27, 30; 1 Par **1**, 38
- Asara** (a) – Asara 3 Ezr **5**, 54
- Asaradan**, împ. – Asarhadon Ezr **4**, 2
- Asarah** (a) – Nisroc Is **37**, 38
- Asare Carmileanul** (a) – Hețrai din Carmel 2 Rg **23**, 35
- Asarsual, Asarsuar**, cetate – Hațar-Șual Ios **15**, 26, 28; Ne **11**, 27
- Asarsuar** v. Asarsual
- Asasan Tamar** (= Engadi) (t) – Hațațor-Tamar (= En-Ghedi) 2 Par **20**, 2
- Asason Tamar** (t) – Hațațon-Tamar, Hassasson-Tamar Fc **14**, 7
- Asaton** (a) – Eșton 1 Par **4**, 11, 12
- Asava** (a) – Hagaba Ezr **2**, 45; Ne **7**, 48
- Asavadma** (a) – Hașbadana Ne **8**, 6
- Asaval** (a) – Eșbaal 1 Par **8**, 33; **9**, 39
- Asavania** (a) – Hașabneia, Hașabnia Ne **3**, 10
- Asavia** (a) – Hașabia, Ioșibia 1 Par **4**, 35; **25**, 3; Ezr **10**, 25; Ne **3**, 17
- Ascalon**, cetate – Ascalon Ios **13**, 3; Jd **1**, 18; **14**, 19; 2 Rg **1**, 20; Ir **25**, 20; Am **1**, 8; 1 Mac **10**, 86
- Ascalona** (t) – Ecron 1 Rg **5**, 10
- Asdaol**, cetate – Eștaol Ios **15**, 33
- Asea** (a) – Asaia 1 Par **6**, 30
- Aseargada**, cetate – Hațar-Gada Ios **15**, 27
- Asearsual**, cetate – Hațar-Șual Ios **19**, 3
- Aseas** (a) – Ișia 3 Ezr **9**, 32
- Asedec**, cetate – Cetatea Soarelui Is **19**, 18
- Aseldod**, cetate – Așdod Ios **11**, 22; **13**, 3; **15**, 47
- Aselisil**, casa lui ~ – ușa a treia a Templului Domnului Ir 38, 14
- Asem**, cetate – Ațem Ios **15**, 29
- Asemon**, cetate – Heșmon Ios **15**, 27
- Asemona** (t) – Ațmon Nm **34**, 4
- Asen, Asena** (a) – Asna Ezr **2**, 50; Ne **7**, 24
- Asena** v. Asen
- Asevias** (a) – Miheia 3 Ezr **9**, 26
- Aseviesa** (a) – Șerebia 3 Ezr **8**, 49
- Aseon** (a) – Aridai Est **9**, 9
- Asenafar cel Mare**, împ. – Asurbanipal, Osnapar Ezr **4**, 10
- Aserima** (t) – Sibma Ir **48**, 32
- Aasersusim**, cetate – Hațar-Susa Ios **19**, 5
- Asevi** v. Asevia
- Asevia, Asevi, Asevian, Asevil** (a) – Hașabia 1 Par **6**, 45; Ezr **8**, 19, 50; Ne **10**, 11; 3 Ezr **8**, 50
- Asevian** v. Asevia
- Asevias** (a) – Miheia 3 Ezr **9**, 26
- Aseviesa** (a) – Șerebia 3 Ezr **9**, 49

Asevil v. Asevia

Asevoim (t) – Haṭebaim Ezr **2**, 57

Asevon, Asvan (a) – Eṣban Fc **36**, 26; 1 Par **1**, 41

Asfa (a) – Hasufa Ne **7**, 46

Asfanez, eunuc – Aṣpenaz Dn **1**, 3

Asfar (t) – Asfar 1 Mac **9**, 33

Asfaros (a) – Misperet 3 Ezr **5**, 8

Asgad (a) – Azgad Ezr **2**, 12; **8**, 12; Ne **7**, 17; **10**, 15

Asha, Ashan (a) – Acsa Jd **1**, 12; Ios **15**, 16; 1 Par **2**, 49

Asha (a) – Şuha 1 Par **4**, 11

Ashan v. Asha

Ashanaz (a) – Aṣchenaz Fc **10**, 3; 1 Par **1**, 6

Ashaziv (t) – Aczib Jd **1**, 33

Ashiaf (t) – Acşaf Ios **11**, 1

Ashon (a) – Aşur 1 Par **2**, 24

Asia (t) – Asia 1 Ptr **1**, 1; FAp **6**, 9; **19**, 22; 1 Cor **16**, 19

Asidot (t) – Fazga, muntele Dt **3**, 17; **4**, 49; Ios **13**, 20

Asifa (a) – Haşufa 3 Ezr **5**, 53

Asiia (t) – Asia FAp **2**, 9; 2 Cor **1**, 8

Asiil (a) – Asiel, Asael 1 Par **2**, 16; 2 Par **17**, 8; Iz **27**, 19; Tob **1**, 1

Asiil (a) – Iaḥṭeel Fc **46**, 24; Nm **26**, 48

Asiil v. Asail

Asin (a) – Asenua 1 Par **9**, 7

Asineta (a) – Asineta, Asnat Fc **41**, 45

Asingrit (a) – Asincrit Rm **16**, 14

Asim (a) – Haşun Ezr **10**, 33

Asimat (t) – Aşima 4 Rg **17**, 30

Asir (a) – Aşer Fc **30**, 13; **35**, 26; **46**, 17; Nm **1**, 13; **13**, 13; **26**, 44; **34**, 27; Ios **19**, 31; 3 Rg **4**, 16; 1 Par **2**, 2; **12**, 36; Iz **48**, 2; Lc **2**, 36; Ap **7**, 6

Asir (a) – Asir, Ieṭer 1 Par **7**, 13; Is **6**, 24

Asir, rege v. Asuir

Asir Matot Dilanat (t) – Aşer-Micmetat Ios **16**, 6; **17**, 7

Asirar (a) – Asirar Ezr **5**, 55

Asirot, cetate – Aştarot 1 Par **6**, 71

Asirot (t) – Haşerot, Hasserot, Haṭerot Nm **11**, 35; **12**, 16; **33**, 17

Asis (t) – Ṭiṭ 2 Par **20**, 17

Asit (a) – Aşvat 1 Par **7**, 33

Asivir (a) – Aşbel Nm **26**, 38

Asma Gavatineanul (a) – Şemaa din Ghibeea 1 Par **12**, 3

Asmodeu, drac – Asmodeu Tob **3**, 8

Asmot (a) – Asmavet, Azmavet 1 Par **8**, 36; **12**, 3; **27**, 25

Asna, cetate – Aşna Ios **15**, 33

Asom (a) – Huşim Fc **46**, 23

Asom, împ. – Haşum, Huşam Fc **36**, 34, 35; 1 Par **1**, 45; **7**, 12; Ne **8**, 6

Ason, port – Asson, Asos FAp **20**, 13, 14

Asor, cetate – Haṭor Jd **4**, 2; 3 Rg **9**, 15; 4 Rg **15**, 29; Ios **11**, 1, 10, 11; **15**, 23; **19**, 36

Asor (= Eron) (t) – Haṭor, En-Haṭor, Cheriot-Heṭron Ios **15**, 25; **19**, 36

Asor cel nou, cetate – Haṭor-Hadata Ios **15**, 25

Asordan, împ. – Asarhadon, Esar-Haddon 4 Rg **19**, 37

Asov (a) – Haşub 1 Par **9**, 14

Asoved (a) – Iuşab-Hesed 1 Par **3**, 20

Asron (a) – Eron, Heṭron Fc **46**, 9; Nm **26**, 6, 21; 1 Par **5**, 3

Astarot (t) – Aştarot Ios **9**, 10; Dt **1**, 4

Astarta, Astarti, Astartion, idol – Astarta 1 Rg **31**, 10; 3 Rg **11**, 5, 7, 33; 2 Par **15**, 16; Ios **24**, 37

Astarti v. Astarta

Astartion v. Astarta

Astat (a) – Azgad Ezr **8**, 43

Astiag, împ. – Astiag Bel. p. 830

Astina, împ. – Vasti Est **1**, 9; **13**, 15-16

Astorot, cetate – Aşterot-Carnaim Fc **14**, 5

Asufa (a) – Hasufa Ezr **2**, 43

Asuelim (a) – Aşurim 1 Par **1**, 32

Asuia (a) – Sia Ne **7**, 47

Asuir, Asir împ. – Ahaşveroş (Artaxerxe) Ezr **4**, 6; Dn **9**, 1; Tob **14**, 20

Asur (t) – Asiria 1 Par **5**, 6; Ezr **4**, 2; Is **31**, 8; Ir **2**, 36

Asur (t) – Asur, Aşhur Fc **10**, 11-12, 22; 1 Par **1**, 17; **4**, 5; Ps **82**, 8

Asuriim (a) – Aşurim Fc **25**, 3

Asum (t) – Haşum Ezr **2**, 19; 3 Ezr **9**, 33

Asum (a) – Iaşub Fc **46**, 13

Asuv,e (a) – Haşub, a 1 Par **3**, 20; **9**, 14; Ne **3**, 10, 23; **10**, 23; **11**, 15

Asvan v. Asevon

Asvasaret, împ. – Asarhadon Ezr **5**, 88

Asvil (a) – Aşbel Fc **46**, 21; 1 Par **8**, 1

Atad (a) – Atad Fc **50**, 10, 11
Ataia (a) – Ataia Ne **11**, 4
Ataim (t) – – 1 Par **4**, 23
Atal (a) – Atalus 1 Mac **15**, 22
Atalia (t) – Atalia FAp **14**, 24
Atanah (t) – Taanac Ios **12**, 20
Atani (a) – Etni 1 Par **6**, 41
Atara (a) – Atara 1 Par **2**, 26
Atargation, templu – Atargatis, templul zeiței 2 Mac **12**, 26
Ataria (a) – Ataria 3 Ezz **5**, 62
Atarin (t) – Atarim, drum Nm **21**, 1
Atarot, cetate – Atarot Nm **32**, 3
Atarot (t) – Atrot-Bed-Ioab 1 Par **2**, 54
Atarot Edar (t) – Atarot-Adar Ios **18**, 13
Atat (a) – Hatat 1 Par **4**, 13
Atelia (a) – Atalia Ezz **8**, 7
Atersata (a) – Tirșata Ezz **2**, 63
Atifa, Atufa (a) – Atifa, Hatifa Ezz **2**, 54; **5**, 55; Ne **7**, 56
Atil (a) – Hatil Ezz **2**, 57
Atina (t) – Atena FAp **17**, 15-16; 1 Tes **3**, 1
Atinovie (a) – Atenobiu 1 Mac **15**, 28
Atir, Atirisiu (a) – Ater Ezz **2**, 16, 42; Ne **7**, 45; **10**, 17; 3 Ezz **5**, 23
Atirisiu v. Atir
Atita (a) – Hatita Ezz **2**, 42; Ne **7**, 45
Atofa (t) – Netofa Ne **7**, 26
Atufa v. Atifa
Atus, Atut (a) – Hațuș 1 Par **3**, 22; Ezz **8**, 2; Ne **3**, 10; **10**, 4; **12**, 2
Aue, râu – Ahava Ezz **8**, 21
Austru, vânt – vânt de răsărit Ps **77**, 30
Ava (t) – Iva Is **37**, 13
Ava (t) – Hena, Heva 4 Rg **18**, 33; **19**, 13; Is **37**, 13
Avacum, prooroc – Avacum Bel., p. 831; Avc **1**, 1
Avadon (= Apolion, gr.) (a) – Abbadon, Apolion (Satana) Ap **9**, 11
Avai (a) – Abdi, Ibri 1 Par **6**, 44; **24**, 27
Avama (t) – Bama Iz **20**, 29
Avana, râu – Abana 4 Rg **5**, 12
Avar (a) – Heber 1 Par **8**, 17
Avarim, munte – Abarim Dt **32**, 49; Nm **33**, 47
Avadiah (a) – Obadia Ezz **8**, 40
Avasar, Sanavasara (a) – Șeșbațar 3 Ezz **2**, 12, 15; **5**, 14, 15
Avataza, eunuc – Zetar, Zethar Est **1**, 10
Avda (a) – Abda Ne **11**, 17
Avdedom (a) – Obed-Edom 1 Par **15**, 18; **16**, 5; **26**, 8; 2 Par **25**, 24
Avdeil (a) – Adbeel Fc **25**, 13; 1 Par **1**, 29
Avdemeleh, eunuc – Ebed-Melec Ir **38**, 7
Avdenago (a) – Abed-Nego Dn **1**, 7; **2**, 49
Avdia, Avdias, Avdiu (a) – Obadia, Abdie 3 Rg **18**, 3, 5; 1 Par **7**, 3; **8**, 38; **9**, 16; **12**, 9; 2 Par **17**, 7; Ezz **8**, 9, 40; **10**, 26; Ne **10**, 5
Avdias v. Avdia
Avdiil (a) – Abdiel 1 Par **5**, 15
Avdiu v. Avdia
Avdiu, prooroc – Avdie Avd **1**, 1
Avdon (a) – Abdon, Abda Ios **21**, 30; Jd **12**, 13; 3 Rg **4**, 6; 1 Par **6**, 74; **8**, 23, 30; **9**, 36
Avdon, cetate – Abdon Ios **21**, 30
Aved (a) – Ebed, Eber Jd **9**, 26; Ne **12**, 20
Avedara (a) – Obed-Edom 2 Rg **6**, 11
Avedara Gheteianul (a) – Obed-Edom Gateianul 2 Rg **6**, 10
Avedara Heteul (a) – Obed-Edom 2 Rg **6**, 10, 11; 1 Par **13**, 13; **15**, 18; **16**, 5; 2 Par **25**, 24
Avedirin Atuchiim, Atuchiime (t) – Iașubi-Lehem 1 Par **4**, 22
Avel (t) – Abel Fc **4**, 2; 3 Rg **15**, 20; Evr **12**, 24
Avel (t) – Abel-Cheramin Jd **11**, 33
Avel [și] Tamaaha (t) – Abel [și] Bet-Maaca 2 Rg **20**, 14-22; 4 Rg **15**, 29
Aveli (a) – Elioenai Ezz **8**, 35
Avelmain, cetate – Abel-Maimul, Abel-Bet 2 Par **16**, 4
Avelmeula, Savel Maula, cetate – Abel-Mehol, Abelmehola Jd **7**, 22; 3 Rg **4**, 12
Avenezar (Piatra Ajutorului) (t) – Eben-Ezer 1 Rg **4**, 1; **5**, 1; **7**, 12
Avenir (a) – Abner 1 Rg **14**, 51; **17**, 56; 3 Rg **2**, 5; 1 Par **26**, 28; **27**, 21
Aver (a) – Heber 1 Par **4**, 18
Avesa (a) – Abișai 1 Rg **26**, 6; 2 Rg **2**, 18; **10**, 10; **16**, 9; 1 Par **11**, 20; **19**, 1
Avesalom (a) – Abesalom 2 Rg **3**, 3; **13**, 4; **15**, 31; 1 Par **3**, 2; 2 Par **11**, 20
Avesalom, Mâna lui ~ (t) – Monumentul lui Abesalom 2 Rg **18**, 18
Avesan (a) – Ibțan Jd **12**, 10
Avesua (a) – Abișua 1 Par **8**, 4
Avghiia (a) – Avghia 3 Ezz **5**, 60

Avia (a) – Abia 1 Rg **8**, 1; 1 Par **6**, 28; **24**, 10; 2 Par **11**, 20; **13**, 1; **29**, 1; Ne **10**, 7; **12**, 4, 17; Mt **1**, 7

Avia Ismailiteanul (a) – Obil Ismaelitul 1 Par **27**, 30

Avisaf (a) – Ebiasaf 1 Par **9**, 19

Aviasar (a) – Abiasaf Iş **6**, 24

Aviatar (a) – Abiatar 1 Rg **22**, 20, 21; **23**, 6; 2 Rg **8**, 17; **15**, 24; 3 Rg **4**, 4; Mc **2**, 26

Avida (a) – Abida Fc **25**, 1-4; 1 Par **1**, 33

Avidan (a) – Abidan Nm **1**, 11; **2**, 22; **7**, 60

Avie (a) – Abia 2 Rg **14**, 27

Aviezer (a) – Abiezer 1 Par **7**, 18; Ios **17**, 2

Aviezer Anatotiteanul v. Aviezer din Anatot

Aviezer Anotiteanul v. Aviezer din Anatot

Aviezier din Anatot, A. Anatotiteanul, A. Anotiteanul (a) – Abiezer Anatotiteanul, A. din Anatot 2 Rg **23**, 27; 1 Par **11**, 28; **27**, 12

Avigaia Carmileanca v. Avigail

Avigail, Avigaia Carmileanca (a) – Abigail, Abigail Carmeliteanca 1 Rg **25**, 3; **30**, 5; 1 Par **3**, 1; 2 Rg **17**, 25

Avighea (a) – Abigail, Abihaila 1 Par **2**, 16; 2 Par **11**, 18

Avihail (a) – Abihael Nm **3**, 35

Aviheia (a) – Abihail 1 Par **2**, 29; **5**, 14

Aviia (a) – Abia 3 Rg **14**, 1

Aviil (a) – Abiel 1 Rg **9**, 1

Aviil Garavetineanul (a) – Abiel din Araba 1 Par **11**, 32

Avilinea (t) – Abilena Lc **3**, 1

Avlon (t) – Haşerot Dt **1**, 1

Avim, cetate – Avim Ios **18**, 23

Avimael (a) – Abimael Fc **10**, 28

Avimeil (a) – Abimael, Abimel Fc **10**, 28; 1 Par **1**, 22

Avimeleh, împ. – Abimelec, Ahimelec Fc **20**, 2; **21**, 22; **26**, 1; 1 Rg **21**, 1

Avineem (a) – Abinoam Jd **4**, 6

Aviron (a) – Abiran, Abiram Dt **11**, 6; Nm **16**, 1; **26**, 9; Ios **6**, 26; 3 Rg **16**, 34; Sir **45**, 23

Avisa (a) – Abişai 1 Par **2**, 16

Avisaf (a) – Ebiasaf 1 Par **6**, 23

Avisag Somaniteanca (a) – Abişag Sunamiteanca 3 Rg **1**, 3

Avisu, Avisum, Avisur, Avisus (a) – Abişua, Abişur 1 Par **2**, 28; **6**, 4, 50; Ezc **7**, 5; **8**, 2

Avisum v. Avisu

Avisur v. Avisu

Avisus v. Avisu

Avitala (t) – Abitala 1 Par **3**, 3

Avitalia (a) – Abitala 2 Rg **3**, 4

Avitol (a) – Abitub 1 Par **8**, 11

Aviu (a) – Abia 3 Rg **14**, 32; **15**, 1

Aviud (a) – Abiud Iş **6**, 23; **24**, 1; Lv **10**, 1; Nm **3**, 2; **26**, 60; 1 Par **8**, 3; Mt **1**, 13

Avn (a) – On Nm **16**, 1

Avnan (a) – Aner Fc **14**, 13, 24

Avnan (a) – Onan Fc **38**, 4, 10; **46**, 12; Nm **26**, 19; 1 Par **2**, 3

Avor (t) – Habor 4 Rg **17**, 6

Avraam, Avram (a) – Avraam, Avram, Abraam, Abraham Fc **11**, 26, 29; **12**, 15; **13**, 16; **16**, 16; **17**, 5; **25**, 10; 1 Par **1**, 27; Mt **1**, 1

Avram v. Avraam

Avram trecătoriul (a) – Avram Evreul Fc **14**, 13

Avranitida (t) – Hauran Iz **47**, 17, 19

Avris (a) – Habriş Idt **6**, 14

Avsi (a) – Osia Nm **13**, 8, 16

Avsitida, Avsitidiia (t) – Uz, Uţ Iov **1**, 1; **32**, 2

Avsitidiia v. Avsitida

Avu (a) – Abia 4 Rg **18**, 2

Avuv (a) – Abub 1 Mac **16**, 11

Aza (a) – Ezer 1 Par **12**, 9

Aza (a) – Uza 1 Par **8**, 7

Azachi (a) – Hizchi 1 Par **8**, 17

Azai (a) – Eluzai 1 Par **12**, 5

Azail, împ. – Hazael 3 Rg **19**, 15; 4 Rg **8**, 28; 2 Par **22**, 6

Azail (a) – Azael, Azareel, Hazael 4 Rg **8**, 8; 3 Ezc **9**, 14, 35; Am **1**, 4

Azao (t) – Uza Ezc **2**, 49

Azania (a) – Azania Ne **10**, 9

Azaria, împ. – Azaria 4 Rg **15**, 11

Azaria, prooroc – Azaria 2 Par **15**, 8

Azaria, Azariia (a) – Azaria 3 Rg **4**, 2; 1 Par **2**, 8, 38-39; **3**, 12; Ezc **7**, 1; Ne **7**, 7; **8**, 9; **10**, 2; Dn **1**, 6; Tob **5**, 12

Azariia (= Avdenago) (a) – Azaria (= Abed-Nego) Dn **1**, 7

Azariia v. Azaria

Azariil (a) – Azareel 1 Par **27**, 22

Azav (a) – Hazo Fc **22**, 22

Azavuh (a) – Azbuc Ne **3**, 16

Azeca, Azitas, Azoica, cetate – Azeca Ios **10**, 10; 2 Par **11**, 9; Ne **1**, 30; 3 Ezc **5**, 24

Azer (a) – Azur Iz **11**, 1
Azer (a) – Ezer 1 Par **7**, 21
Azeni (a) – Ozni Nm **26**, 16
Azia (a) – Uzia, Izia Ezr **10**, 25; Ne **11**, 4
Azica, Azicha, cetate – Azeca Ios **10**, 10; **15**, 35; 1 Rg **17**, 1; Ir **34**, 7
Azii, împ. – Hezion 3 Rg **15**, 18
Aziil (a) – Iahaziel Ezr **8**, 5
Azimelor, praznicul ~ (Paști) – Sărbătoarea Azimelor (Paști) Lc **22**, 1
Aziot Tavor, cetate – Aznot-Tabor Ios **19**, 34
Azitas v. Azeca
Aziu (a) – Aziu 3 Ezr **5**, 54
Azmot (t) – Azmavet, Betazmavet Ezr **2**, 24; Ne **12**, 29
Azoica v. Azeca
Azor (t) – Hațor Ios **12**, 18
Azor (a) – Azor, Azur Ir **28**, 1; Mt **1**, 13
Azot, cetate – Așdod 1 Rg **6**, 17; 2 Par **26**, 6; Is **20**, 1; Ir **25**, 20; Am **1**, 8; Sof **2**, 4; FAp **8**, 40; v. și Aseldod
Azoton (t) – Așdod 1 Rg **5**, 1
Azove (a) – Ezbai 1 Par **11**, 37
Azur (a) – Ezer, Azur Ne **3**, 19; **10**, 17; Iz **11**, 1
Azuran (t) – Azuran 3 Ezr **5**, 25
Azuva (a) – Azuba 3 Rg **22**, 42; 1 Par **2**, 18-19; 2 Par **20**, 32
Azuz (a) – Azaz 1 Par **5**, 8
Azvon Varomiteanul (a) – Azmavet din Bahurim 1 Par **11**, 33; 2 Rg **23**, 31

B

Basor v. Vasor

C

Caat, Caati, Cat (a) – Cahat, Cahaț, Chehat Fc **46**, 11; Nm **3**, 17; **16**, 1; **26**, 57; Iș **6**, 16, 18; Ios **21**, 20; 1 Par **6**, 1, 54; 2 Par **20**, 20
Caat, Taat (a) – Tahat 1 Par **6**, 23; **7**, 20
Caati v. Caat
Caatul, cetate – Chenatul Nm **32**, 42
Cadalis (t) – Chitliș Ios **15**, 40
Cadesul, cetate – Chedeș Ios **19**, 37
Cadimin, pârâu – Chișon, pârâu Jd **5**, 21
Cadimot (t) – Chedemot, Chedemor Ios **13**, 18; 1 Par **6**, 79

Cadis (t) – Cadeș, Cadiș Fc **14**, 7; **16**, 14; **20**, 1; Nm **13**, 26; **20**, 1; **27**, 14; **33**, 36; Idt **1**, 9; Iz **47**, 20
Cadis (a) – Cheros Ezr **2**, 44
Cadis, pustiul ~ – Cadeș Ps **28**, 8
Cadis Varni, Cadisul Varni (t) – Cadeș-Barnea Dt **1**, 2, 19; **9**, 23; Nm **32**, 8; **34**, 4; Ios **10**, 41; **14**, 6; Idt **5**, 12
Cadisul din Galileea (t) – Cadeș în Galileea Ios **20**, 7; 1 Mac **11**, 63
Cadisul lui Neftalim (t) – Cadeșul Neftalimului Jd **4**, 6
Cadmiil (a) – Cadmiel Ezr **2**, 40; Ne **7**, 43; **9**, 4; **10**, 9; **12**, 8, 24; 3 Ezr **5**, 50, 80
Cafaramon, cetate – Chefar-Amonai Ios **18**, 24
Cafira, Cafiras (t) – Chefira Ne **7**, 29; 3 Ezr **5**, 36
Cafiras v. Cafira
Caiafa, mare preot (a) – Caiafa Mt **26**, 3; Lc **3**, 2; In **11**, 49; **18**, 13-14, 28; FAp **4**, 6
Cain (a) – Cain Fc **4**, 1; Evr **11**, 4
Cainan (a) – Cainam, Cainan, Chenan Fc **5**, 9, 14; **10**, 24; **11**, 12; 1 Par **1**, 2, 18; Lc **3**, 36
Calai (a) – Calai Ne **12**, 30
Calamolal (t) – Calamolal 3 Ezr **5**, 43
Calani v. Halani
Caletas v. Colios
Calhal, Halcad (a) – Calcol 3 Rg **4**, 31; 1 Par **2**, 6
Calisten (a) – Calistene 2 Mac **8**, 33
Calitan (a) – Chelita Ezr **10**, 23; Ne **10**, 10
Calitas v. Colios
Camon (t) – Camon Jd **10**, 5
Camptas – – Ne **8**, 9
Camuil (a) – Chemuel Fc **22**, 21; Nm **34**, 24; 1 Par **27**, 17
Cana, împ. – Cana Ios **16**, 8
Cana Galileii (t) – Cana Galileii In **2**, 1
Canai, cetate – Cana Ios **19**, 28
Canat (t) – Chenat 1 Par **2**, 23
Candachia, regină – Candachia FAp **8**, 27
Capadochi(i)a (t) – Capadocia Dt **2**, 23; Am **9**, 7; 1 Petr **1**, 1
Capernaum (t) – Capernaum Mt **4**, 13
Carana, râu – Cana Ios **17**, 9
Caravasion (a) – – 3 Ezr **9**, 34
Carcar (t) – Carcor Jd **8**, 10-11
Cardan, cetate – Cartan Ios **21**, 32

- Carem**, cetate – Carem Ios **15**, 60
- Carhamis** (t) – Carchemiş 3 Ezz **1**, 23; Is **10**, 9
- Carhidon** (t) – Tarsis Is **23**, 1, 6; Iz **27**, 12
- Caria** (t) – Caria 1 Mac **15**, 23
- Cariat Vaal, Cariat Voal** (= Cariatiarin) (t) – Chiriati Baal (= Chiriati Iearim) Ios **9**, 17; **15**, 9-11, 60; **18**, 14
- Cariat Voal** v. Cariat Vaal
- Cariataim, Cariatan, Cariatim**, cetate – Chiriataim Fc **14**, 5; Nm **32**, 27; 1 Par **6**, 76; Ios **13**, 19; Ir **48**, 1
- Cariatan** v. Cariataim
- Cariatarvoc, Arvoc, Arve** (= Hevron) – Chiriati Arba, Kiriati Arba (= Hebron) Ios **14**, 15; **15**, 54; **20**, 7; **21**, 11; Ne **11**, 25
- Cariatiarin, Cariatiarin, Cariatiarios**, cetate – Chiriati Iearin Ios **18**, 14-15, 28; Jd **18**, 12; 1 Par **2**, 50; **13**, 6; 2 Par **1**, 4; Ezz **2**, 25; Ne **7**, 29; Ir **26**, 20; 3 Ezz **5**, 35
- Cariatiarios** v. Cariatiarin
- Cariatim** v. Cariataim
- Cariat-Sefer** v. Davir
- Carie** (a) – Carea Ir **40**, 8; **41**, 11
- Cariot** (t) – Cheriote Ir **48**, 24; Am **2**, 2
- Cariot (Cariotar) Vocsefer** (= Hevron) (t) – Chiriati Arba (= Hebron) Jd **1**, 10; v. şi Chiriatiarvoc
- Carit** (a) – Careah, Carea 4 Rg **25**, 23; Ir **40**, 8
- Carita**, cetate – Carta Ios **21**, 34
- Carmi** (a) – Carmi 3 Ezz **5**, 49
- Carmil**, cetate – Carmel Ios **15**, 55
- Carmil, Charmil**, munte – Carmel Ios **19**, 26; 1 Rg **15**, 12; Is **16**, 10; **32**, 15, 16; **33**, 9; Ir **46**, 18; Am. **1**, 2
- Carn** v. Carnaim
- Carnaim, Carnion, Carn** (t) – Carnaim Fc **14**, 5; 1 Mac **5**, 26, 43; 2 Mac **12**, 21
- Carnion** v. Carnaim
- Carp** (t) – Carp 2 Tim **4**, 13
- Casa Domnului** (t) – templul Domnului (= Templul lui Solomon) 3 Rg 7, 12, 39, 48, 51
- Casa lui Dumnezeu** (t) – Betel (= Luz) Fc **28**, 19
- Casia** (a) – CheŃia Iov **42**, 14
- Cat** v. Caat
- Cataat** (t) – Tahat Nm **33**, 26
- Catua** (a) – Catua 3 Ezz **5**, 54
- Cavasail, Caveseil** (t) – CabŃeel 2 Rg **23**, 20; 1 Par **11**, 22
- Caveseil** v. Cavasail
- Cavzeam** (t) – ChibŃaim Ios **21**, 22
- Cavziil** (t) – IecabŃeel Ne **11**, 25
- Câmpia Azotului** (t) – Câmpia Azotului 1 Mac **4**, 14
- Câmpia Iamniei** (t) – Câmpia Iamniei 1 Mac **4**, 14
- Câmpia Idumeii** (t) – Câmpia Edomului 1 Mac **4**, 14
- Cetatea Câmpului** (t) – Chiriati Arba (= Hebron) Fc **35**, 27
- Cetatea Cărturarilor** (= Davir) (t) 1. Chiriati Sana (= Debir) Ios **15**, 49; 2. Chiriati Sefer (= Debir) Jd **1**, 11; Ios **15**, 16
- Cetatea Finichilor** (t) – cetatea Palmierilor Jd **1**, 16; **3**, 13
- Cetatea lui David** (t) – Chiriati Iearim 1 Par **13**, 6
- CetăŃile Sării** (t) – Ir-Melah Ios **15**, 63
- Cetatea Schitilor, Schiitilor** (t) – Bet-Ńean (= Schitopole, Schitopolis) Jd **1**, 27; Idt **3**, 11; v. şi Vetsan
- Cetatea Sichimeanilor** (t) – Sichem Fc **33**, 18
- Cetatea Soarelui** (t) – Asedec Is **19**, 18
- Cetatea Soarelui** (t) – Bet-Ńemeş Ios **15**, 10; **19**, 22; Jd **1**, 33
- Cetatea Susilor** (t) – Suza Est **8**, 13
- Cetatea Tiatirilor** v. Tiiatir
- [C]etatea tirilor (t) – Tir Ios **19**, 29
- Charmil** v. Carmil
- Cheahrees, Chenhrees**, port – Chenhrea, Chencrea Rm **16**, 1; FAp **18**, 18
- Chedem** v. Chidar
- Chedem**, fiii lui ~ – fiii Răsătitului (Orientului) Iz **25**, 4
- Chedes**, cetate – Chedeş Ios **15**, 23
- Chedeşul în Galilea** (t) – Chedeşul în Galileea 1 Par **6**, 76
- Chedron** (t) – Chitron Js **1**, 32
- Chedrului, Chedrilor** (t) – 1. pârâuul Cedrilor In **18**, 1; 2. valea Chedronului 2 Par **15**, 16
- Chedma** (a) – Chedma Fc **25**, 15
- Chedzon**, cetate – Chedemote Ios **21**, 37
- Chefira**, cetate – Chefira Ios **9**, 17; **18**, 26
- Cheila** (t) – Cheila 1 Rg **23**, 1-5; Ne **3**, 17
- Cheila** (a) – Cheila 1 Par **4**, 19
- Cheilam**, cetate – Cheila Ios **15**, 44
- Chenaat** (a) – Nahat 1 Par **6**, 26
- Cheneret**, cetate – Chineret Ios **19**, 35
- Chenerot** (t) – Chinerote Ios **11**, 2

- Chenez** (t) – Chedeş 4 Rg **15**, 29
- Chenez** (a) – Chenaz Fc **36**, 11, 41; Ios **15**, 17, 21; Jd **1**, 13; **3**, 9; 1 Par **1**, 36, 53; **4**, 13, 15
- Chenhrees** v. Cheahrees
- Chesaria, Chesariia** (t) – Cezareea (Caesarea Palestinae) Mt **16**, 13; FAp **8**, 40; **10**, 1; **18**, 22; **25**, 13
- Chesaria lui Filip** (t) – Cezareea lui Filip Mt **16**, 13
- Chesariia** v. Chesaria
- Chezion**, cetate (t) – Chişion Ios **19**, 20
- Chiamon** (t) – Chiamon Idt **7**, 3
- Chidar, Chedem** (t) – Chedar Fc **25**, 13; 1 Par **1**, 29; Is **21**, 16; **42**, 11; **60**, 7; Ir **49**, 27; Cânt **1**, 4
- Chides** (t) – Chedeş Ios **12**, 21
- Chidiosul din Neftalim** (t) – Cadeş Neftali Tob **1**, 2
- Chidon** (t) – Chidon 1 Par **13**, 9
- Chiedma** (a) – Chedma Fc **25**, 15; 1 Par **1**, 31
- Chievdaam** – – 4 Rg **15**, 10
- Chifa** (a) – Chefa 1 Cor **3**, 22; **9**, 5.; Gal **1**, 8; v. şi Simon Petru
- Chilan** (t) – Cheila 3 Ezz **5**, 24
- Chilichia, Chilichiia** (t) – Cilicia Idt **1**, 7; 1 Mac **11**, 14; FAp **6**, 9
- Chilichiia** v. Chilichia
- Chilisia** v. Chilo Siria
- Chimat** (t) – Chimat 1 Rg **30**, 29
- China**, cetate – China Ios **15**, 22
- Chindeven** (a) – Cendebeu 1 Mac **15**, 38
- Chindon** (t) – Cnidus 1 Mac **15**, 23
- Chipru**, insula – Cipru Cânt **1**, 13; FAp **13**, 4, 47; **21**, 3; 1 Mac **15**, 23; 2 Mac **4**, 29
- Chir, Chir Persul**, împ. – Cyrus II [cel Mare], Cyrus Persul 2 Par **36**, 22 – 23; Ezz **1**, 1-2, 7-8; **4**, 3; Is **44**, 28; **45**, 1; Bel., p. 830; Dn **1**, 21; **6**, 28
- Chira, Chiras** (a) – Cheros Ezz **2**, 44; Ne **7**, 47; 3 Ezz **5**, 53
- Chirama** (t) – Rama 3 Ezz **5**, 39
- Chiras** v. Chira
- Chiriat-Arim** (t) – Chiriat-Iearim (= Chiriat Baal) Ios **15**, 9, 11; Ezz **2**, 25
- Chirini** (t) – Cirene 1 Marc **15**, 23; FAp **2**, 10
- Chis, Chisa, Chiseu** (a) – Chiş, Chişi 1 Rg **9**, 1; **10**, 11; 2 Rg **21**, 14; 1 Par **6**, 44; **8**, 30; **9**, 36; Est **2**, 5
- Chisa** v. Chis
- Chiseu** v. Chis
- Chiseu** (a) – Cuşaia 1 Par **15**, 17
- Chison, râu** (t) – Chişon Jd **4**, 7; 3 Rg **18**, 40; Ps **82**, 40
- Chison**, cetate – Chişion Ios **21**, 28
- Chitav** (a) – Cuta 3 Ezz **5**, 53
- Chitii** (a) – Chitim 1 Par **1**, 7
- Clavdi**, insulă (t) – Claudia FAp **27**, 16
- Clavdia** (a) – Claudia 2 Tim **4**, 21
- Clavdie**, împ. rom. – Claudius I (Tiberius Claudius Nero Drusus Germanicus) FAp **18**, 2
- Clavdie Lisie, Lisa, Lissia**, căpitan roman – Claudius Lysias, Lisias 1 Mac **3**, 32; **6**, 6; FAp **21**, 31; **23**, 26; **24**, 7, 23
- Cleopa**, ucenic lui Iisus – Cleopa Lc **24**, 18
- Cleopatra**, regină – Cleopatra Est **10**, 15
- Climent** (a) – Clement Flp **4**, 3
- Co** (t) – Cos 1 Mac **15**, 23
- Coe** (a) – Coş 1 Par **4**, 8
- Coila** (t) – Cola Idt **15**, 3
- Coleia** (a) – Colaia Ne **11**, 7; Is **8**, 3; Ir **29**, 21
- Colia** v. Colios
- Colios, Colia, Colitos, Caletas, Calitas** (a) – Chelaia (Chelita) Ezz **9**, 23; **10**, 23; 3 Ezz **9**, 49
- Colitos** v. Colios
- Colos,a**, cetate – Colose Col **1**, 1
- Core, Cori** (a) – Core Fc **36**, 5, 14; Iş **6**, 21, 24; Nm **16**, 1; **26**, 58; 1 Par **1**, 35; **2**, 43; **6**, 22; **9**, 19; **26**, 1; 2 Par **20**, 20; **31**, 14; Ps **87**; Sir **45**, 23
- Coreim** (a) – Core 1 Par **26**, 1
- Cori** v. Core
- Corit** (t) – Corint FAp **18**, 1
- Cornilie** (a) – Corneliu FAp **10**, 1, 3, 7, 17, 21-22, 24
- Cornul Amaltiei** (a) – Cheren-Hapuc Iov **42**, 14
- Corturi** (t) – Sucot Fc **33**, 17
- Cos** (a) – Hacoş 1 Par **24**, 10
- Cosam** (a) – Cosam Lc **3**, 28
- Cosifia** (t) – Casifia Ezz **8**, 17
- Cotat**, cetate – Catat Ios **19**, 15
- Coum** (t) – Cos FAp **21**, 1
- Cratit** (a) – Crates 2 Mac **4**, 29
- Crişc** (t) – Crescent 2 Tim **4**, 10
- Crisp** (a) – Crispus FAp **18**, 8; 1 Cor **1**, 14
- Crit**, insulă – Creta FAp **27**, 7
- Critul** (t) – Cheret Sof **2**, 6

Culon, cetate – Culon Ios **15**, 60
Cut (t) – Coa Iz **23**, 23
Cuta (a) – Cuta Ezr **5**, 55
Cvart (a) – Cuart, Cvartus, Quartus Rm **16**, 23
Cvint Memie (a) – Quintus Memius 2 Mac **11**, 34

D

Daar, împ. – Debir Ios **10**, 3
Dacar, fiul lui ~ – Ben-Decher 3 Rg **4**, 9
Dacovi (a) – Acub 3 Ezr **5**, 52
Dadan (a) – Dedan Fc **10**, 7; **25**, 3; 1 Par **1**, 9, 32
Dade (a) – Iada 1 Par **2**, 32
Dafni (t) – Dafne 2 Mac **4**, 33
Dagon, idol – Dagon Jd **16**, 23; 1 Par **10**, 10; 1 Rg **5**, 2
Dagon (t) – Nebo Is **46**, 1
Dail (a) – Lael Nm **3**, 24
Dalaia v. Dalaia
Dalaf (t) – Mahaleb Jd **1**, 33
Dalaia, Dalaia, Daleas, Dalia (a) – Delaia, Habaia 1 Par **3**, 24; **24**, 18; Ezr **2**, 60; Ne **6**, 10; **7**, 62; Ir **36**, 12, 25
Dalan, cetate – Dilean Ios **15**, 38
Daleas v. Dalaia
Dalia v. Dalaia
Dalida (a) – Dalila Jd **16**, 4
Daliil (a) – – 1 Par **11**, 47
Dalmanuta (t) – Dalmanuta Mc **8**, 10
Dalmația (t) – Dalmația 2 Tim **4**, 10
Daluiia (a) – Chileab 2 Rg **3**, 3
Damar, creștină – Damaris FAp **17**, 34
Damas (a) – Dima,s Col **4**, 14; 2 Tim **4**, 10
Damasc, Damasec, Damasi (t) – Damasc 3 Rg **11**, 24; 2 Par **16**, 2; FAp **9**, 2
Damasc Eliezer (a) – Eliezer din Damasc Fc **15**, 2
Damasec v. Damasc
Damasi v. Damasc
Damna, cetate – Dimna Ios **21**, 35
Dan (a) – Dan Fc **30**, 6; Iș **31**, 6; Nm **1**, 12, 36; **13**, 12; Ios **19**, 40; 1 Par **2**, 2
Dan (= Lesa, Lais), cetate – Dan Fc **14**, 14; Jd **18**, 29; 2 Par **16**, 4; 3 Rg **15**, 20; Ir **4**, 15; Iz **27**, 19
Danidan (t) – Dan-Iaan 2 Rg **24**, 6
Daniil (a) – Daniel 1 Par **3**, 1; Ezr **8**, 2; Ne **10**, 6
Daniil (Valtazar), prooroc – Daniel (Beltșatar), Daniil Iz **14**, 14; Dn **1**, 6, 7; **4**, 16; **10**, 1
Dar Adus (t) – Horma Jd **1**, 17; Nm **21**, 3
Darad (a) – Darda, Dara 1 Par **2**, 6
Darcon (a) – Darcon Ezr **2**, 56
Dardala (a) – Darda 3 Rg **4**, 31
Darie, împ. – Darie, Darius Ezr **4**, 5, 24; 1 Mac **1**, 1
Darie Istaspid, Istaspis, rege – Darius I Ezr, p. 406; Ezr **6**, 5; Ne **7**, 58; Dn **6**, 1
Darie Midul (a) – Darius Medul Dn **5**, 31
Darie, persul (a) – Darie Persanul Ne **12**, 22
Dasa, cetate – Lasa, Lașa, Leșa Fc **10**, 19
Dasi, cetate – Resen Fc **10**, 12
Datan (a) – Datan Dt **11**, 6; Nm **16**, 1; **26**, 9; Sir **45**, 23
Datema, cetate – Datema 1 Mac **5**, 9
David, împ. – David 1 Par **2**, 15; **11**, 3; Rut **4**, 17; 1 Rg **16**, 10; Mt **1**, 1; Ap **22**, 16; Evr **11**, 32
Davir, Davirah (= Cariat-Sefer, Cetatea Cărturarilor) (t) – Debir (= Chiriat-Sefer, Chiriat-Sanna) Jd **1**, 11; Ios **10**, 38; **15**, 7, 15, 49; 1 Par **6**, 58
Davirah v. Davir
Davon (t) – Dibon Ne **11**, 25
Davor (t) – Dobrat 1 Par **6**, 72
Davrad, Davrat, cetate – Dabrat Ios **19**, 12; **21**, 28
Davrat v. Davrad
Davri (a) – Dibri Lv **24**, 11
Dealul lui Dumnezeu (t) – Ghibeea-Elohim 1 Rg **10**, 5
Dealul Netăiaților Împregiur (t) – Dealul Aralot Ios **5**, 3
Deasupra Rupturilor (t) – Baal-Perațim 2 Rg **5**, 20
Decapoli (t) – Decapole Mt **4**, 25; Lc **8**, 26
Dechel (t) – Hidechel (Tigru) Dn **10**, 4 (v. B. Cornilescu)
Decla (a) – Dicla Fc **10**, 27; 1 Par **1**, 21
Dedan (a) – Dedan Fc **10**, 7; **25**, 3; 1 Par **1**, 32
Dedan (t) – Dedan Ir **25**, 23; **49**, 7; Is **21**, 13; Iz **27**, 20
Defrona (t) – Țifron Nm **34**, 9
„Degrab pradă, curând jefuiaste” (a) – Maher-Șalal-Haș-Baz Is **8**, 3
Deira, câmpul – Dura (Deir) Dn **3**, 1
Delfon (a) – Dalfon Est **9**, 7

Delvata (t) – Ribla 2 Par **36**, 2
Denava, cetate – Dinhaba Fc **36**, 32; 1 Par **1**, 43
Derala, cetate – Tareala Ios **18**, 27
Dervi, cetate – Derbe FAp **14**, 6, 19; **16**, 1
Desan (a) – Desan 3 Ezz **5**, 45
Desan (t) – Adasa 2 Mac **14**, 16
Deson (a) – Dişon 1 Par **1**, 41
Devera, cetate – Dobrat 1 Par **6**, 72
Devilaim (t) – Diblaim Os **1**, 3
Devlata, cetate – Dibla Ir **52**, 7, 8
Devlata, pustiu – Diblat Iz **6**, 14
Devlataim (t) – Bet-Diblataim Ir **48**, 22
Devon, cetate – Dibon Nm **21**, 30; **32**, 3; Ios **13**, 17; Ir **48**, 18, 22
Devonul lui Gad (t) – Dibon-Gad Nm **33**, 45
Devora (a) – Debora Fc **35**, 8; Tob **1**, 8
Devora, proorociţă – Debora Jd **4**, 4
Diana, zeiţă – Artemis FAp **19**, 24, 27-28, 34-35
Dican (a) – Dişan 1 Par **1**, 38
Dilo (t) – Delos 1 Mac **15**, 23
Diman (a) – Ahiman 1 Par **9**, 17
Dimitrie, argintar – Dimitrie FAp **19**, 24
Dimitrie, împ. – Dimitrie 1 Mac **7**, 1, 31
Dimitrie din Crit (a) – Dimitrie din Creta 1 Mac **10**, 67
Dimofon (a) – Demofon 2 Marc **12**, 2
Dimona, cetate – Dimona Ios **15**, 22
Dina (a) – Dina Fc **30**, 21
Dinava, cetate – Dinhaba, Dinhava Fc **36**, 32
Dionisie, zeu – Dionysos 2 Mac **6**, 7
Dionisie Ariopaghitul (a) – Dionisie Areopaghitul, martir creştin ateniian FAp **17**, 34
Dioscuri, corabie – Dioscuri FAp **28**, 11
Diospol (t) – No [Diospolis Magna, Teba] Ir **46**, 25; Iz **30**, 14, 16
Disan (a) – Dişan Fc **36**, 21; 1 Par **1**, 42
Dison (a) – Dişon Fc **36**, 21, 25, 30; 1 Par **1**, 38
Divon (t) – Dibon, Dimon Nm **32**, 34; Ios **13**, 9; Is **15**, 2, 9
Dodai (a) – Dodo Ahotitul 1 Par **11**, 12
Dodanim (a) – Dodanim 1 Par **1**, 7
Dodia din Marisis (a) – Dodava din Mareşa 2 Par **20**, 38
Dodia lui Hoc (a) – Dodai Ahotitul 1 Par **27**, 4
Dodoe (a) – Dodo 1 Par **11**, 26; 2 Rg **23**, 9

Doic (a) – Doeg 1 Rg **22**, 18
Doic Sirul (a) – Doeg, idumeul (Edomitul) 1 Rg **21**, 7; **22**, 9
Domniil (a) – Daniel 1 Par **3**, 1
Domnul Sabaot, Savaot, Sovaot – Domnul Savaot Is **1**, 9; **6**, 3; Za **13**, 2; Ps **24**, 10; Rm **9**, 29
Domnul Savaot v. Domnul Sabaot
Dor, Dora (t) – Dora, EnDor, Dor Jd **1**, 28; Ios **17**, 11; 1 Par **7**, 29; 1 Mac **15**, 11, 13; v. şi Aendor
Dora v. Dor
Dorcon (a) – Darcon Ezz **2**, 56; Ne **7**, 58
Dorimen (a) – Dorimene 1 Mac **3**, 38; 2 Mac **4**, 45
Dositeiu (a) – Dosiei Est **10**, 15; 2 Mac **12**, 17
Dotaim (t) – Dotain, Dotan Fc **37**, 17; 4 Rg **6**, 13; Idt **4**, 5
Doteea (t) – Dotaia Idt **3**, 11
Drusila (a) – Drusila (fiica lui Irod Antipa) FAp **24**, 24
Drimil (a) – Drimilus 3 Mac **1**, 4
Duda, Dudi (a) – Dodo 2 Rg **23**, 9, 24
Dudi v. Duda
Duma (a) – Duma Fc **25**, 14; 1 Par **1**, 30
Dumnezeul lui Israil, jertvenic – El-Elohé-Israel (jertfelnic) Fc **33**, 20
Dumnezeu Sadai – Dumnezeu Atotputernicul Iz **10**, 5
Dumnezeu Vetil (t) – Betel Fc **35**, 15-16

E

Ecdiu (a) – Ieria 1 Par **24**, 23
Echehar (t) – – Ne **3**, 22
Echen, cetate – Cain Ios **15**, 57
Echis Tecoitianul, Tecuianul (a) – Icheş din Tecoa, Icheş Tecoanul 1 Par **11**, 28; **27**, 9
Echis Tecuianul v. Echis Tecoitianul
Ectanac, cetate – Taanac Jd **1**, 27
Ecrevil (t) – Ecrebel Idt **7**, 16
Ectavana v. Ecvatana
Ecvatana, Ectavana (t) – Ecbatana Tob **6**, 6; 2 Mac **9**, 3
Ecvatana Midiei (t) – Ecbatana Mediei Tob **3**, 8
Edan (a) – Laedan 1 Par **23**, 7
Edeia (a) – Adaia 4 Rg **22**, 1
Edem, Grădina ~ – Eden Fc **2**, 10
Eden (a) – Eran Nm **26**, 36

Eder (a) – Eder 1 Par **8**, 15
Edear, cetate – Eder Ios **15**, 21
Eder, cetate – Eter Ios **15**, 42; **19**, 7
Edias (a) – Izia 3 Ezz **9**, 26
Edinus v. Editum
Edio (a) – Iedaia Ne **12**, 19
Editum, Edinus (a) – Iedutum, Iedutun 1 Par **9**, 16; **16**, 41, 42; Ps **39**, 62, 77; 3 Ezz **1**, 14
Edla, cetate – Itla (Jitla) Ios **19**, 42
Edna, Edne (a) – Adna, Adnah, Edna 1 Par **12**, 20; 2 Par **17**, 14; Tob **7**, 2; Ezz **10**, 30; 3 Ezz **9**, 31
Edne v. Edna
Edom (a) – Edom Fc **25**, 30, 34; **46**, 20
Edom (t) – Edom Fc **32**, 3; Nm **20**, 14; Ios **15**, 44; 4 Rg **14**, 10; Is **63**, 1; Mt **1**, 4
Edomin (t) – Adumium Ios **18**, 17
Edrain, Edraim (t) – Edrei, Edrea Dt **1**, 4; **3**, 1, 10; Nm **21**, 33; Ios **9**, 10
Edraim v. Edrain
Efer (a) – Hefer Ios **12**, 17; **17**, 12
Efes (t) – Efes FAp **18**, 19, 21; **20**, 16-17; Ap **1**, 11; **2**, 1; 1 Tim **1**, 3
Efleti (t) – Iaflet Ios **16**, 3
Efraim (a) – Efraim Fc **41**, 52; **46**, 20; Nm **1**, 10, 32; **13**, 8; 1 Par **27**, 10
Efraim, cetate – Efraim 2 Par **17**, 2; In **11**, 54
Efraim, poarta v. Poarta Efraim
Efraim, Efrem (t) – Efraim Dt **34**, 2; Ios **16**, 1-3; **17**, 16; **21**, 20-21; 1 Par **6**, 67; Iz **48**, 6; Is **9**, 21; Ps **77**, 12
Efrat, Eufrat, râu – Eufrat Fc **2**, 14; **15**, 18; Dt **1**, 7; 4 Rg **23**, 29; Ir **13**, 4
Efrat, Efrata (a) – Efrata 1 Par **2**, 19, 50
Efrata, Afrata, cetate – Efrata, Ofra Fc **35**, 16; Jd **6**, 11, 24; **8**, 27; Ios **18**, 23; Rut **4**, 11
Efrata Avi Esdrii (t) – Ofra lui Abiezer Jd **8**, 32
Efratavac (t) – – 1 Par **4**, 21
Efrem v. Efraim
Efron, cetate – Efron Ios **15**, 9; 2 Par **13**, 19; 1 Mac **5**, 46; 2 Mac **12**, 27
Efron, Efron Heteul (a) – Efron, Efron Heteul, Efron Heteeanul Fc **23**, 8, 10; **49**, 30
Efron Heteul v. Efron
Egla v. Eglaa
Egla (a) – Hogla Nm **26**, 33; **36**, 11; Ios **17**, 3
Eglaa, Egal (a) – Eglaa 2 Rg **3**, 5; 1 Par **3**, 3
Egdaam, cetate – Iocdeam Ios **15**, 56
Eghipru (t) – Egipt Is **19**, 20
Eghipt (t) – Egipt Fc **12**, 14; Dt **4**, 20; Is **19**, 20; Mt **2**, 13; Evr **11**, 27
Eghipt, râu – Egipt Fc **15**, 18; 3 Rg **8**, 66; 2 Par **7**, 8
Egli (a) – Iogli Nm **34**, 22
Eglom, împ. – Eglom Jd **3**, 12; Ios **24**, 37
Eglon, cetate – Eglon Ios **10**, 3
Ehela, deal – Hachila 1 Rg **23**, 19
Ehelat (t) – Hachila 1 Rg **26**, 1
Ehia (a) – Hilchia Ne **11**, 11
Ehlon Ahiteanul (a) – Țalmon Ahotitul 2 Rg **23**, 28
Ehonia (a) – Iehonia 1 Par **3**, 16
Ehran (a) – Ocran Nm **1**, 13; **7**, 72
Eiil (a) – Eliel 1 Par **6**, 34
Ein, cetate – Ain Ios **15**, 32
Eirot (t) – Pi-Hahiroth Nm **33**, 7
Eivul (a) – Eubul 2 Tim **4**, 21
Elaam (a) – Elnaam 1 Par **11**, 47
Elada (a) – Eleadah 1 Par **7**, 20
Elada (t) – Grecia, Elada Iz **27**, 13; 1 Mac **8**, 9; FAp **20**, 2
Elada, (Hellas) (t) – Iavan Is **66**, 19
Elah Amaniteanul (a) – Țelec Amonitul 2 Rg **23**, 37
Elam, împ. – Hoham, Horam Ios **10**, 3, 33
Elam (a) – Elam Fc **10**, 22; 1 Par **8**, 24; Ezz **2**, 7; **8**, 7; **10**, 2; Ne **7**, 12
Elam (a) – Ulam 1 Par **8**, 39
Elam (t) – v. Elan, cetate
Elam (t) – Helam, Helem 2 Rg **10**, 16; 1 Par **7**, 35; Ezz **2**, 31
Elam (t) – Elam Fc **14**, 1; 2 Rg **10**, 16; 1 Par **1**, 17; **7**, 35; **8**, 13; Ezz **2**, 7; 3 Ezz **8**, 38; Iz **32**, 24
Elan, Elam, cetate – Aialon Ios **19**, 42; 1 Par **8**, 13
Elasa (a) – Eleasa 1 Par **2**, 39-40; **8**, 37
Elasar (t) – Elasar Fc **14**, 1, 9
Elat (t) – Elot, Elat 3 Rg **9**, 26; 4 Rg **16**, 6; 2 Par **8**, 17
Elcad, cetate – Helcat Ios **19**, 25
Elcai (a) – Helcai Ne **12**, 15
Elcana (a) – Elcana Iș **6**, 24; 1 Rg **1**, 1; 1 Par **6**, 23, 25-26; **9**, 16; **12**, 6; **15**, 23; 2 Par **28**, 7
Elcheseu (a) – Elcoș Naum **1**, 1
Elchiia (a) – Elai Idt **8**, 1
Eldad (a) – Eldaa Fc **25**, 4; Nm **11**, 26; **34**, 21
Eldaga (a) – Eldaa 1 Par **1**, 33

- Eldai** (a) – Hadlai 2 Par **28**, 12
- Eldeca** (t) – Elteche Ios **21**, 23
- Eldolad** v. Eltula
- Eleacta** (a) – Aleasa Doamnă 2 In **1**, 13 (v. B. Cornilescu)
- Eleali, Elealin**, cetate – Eleale Nm **32**, 3, 37; Is **15**, 4; Ir **48**, 34
- Elealin** v. Eleali
- Eleanan** (a) – Elhanan 2 Rg **21**, 19; 1 Par **11**, 26; **20**, 5
- Eleasa** (t) – Eleasa 1 Mac **9**, 5
- Eleasa** (a) – Eleasa Ezr **10**, 22; Ir **29**, 3
- Eleasi** (a) – Iaasai 3 Ezr **9**, 34
- Eleavi** (a) – Eliaşib 1 Par **29**, 12
- Eleazar, Eliazar** (a) – Eleazar, Elead, Eliezer Iş **6**, 23; Lv **10**, 6; Nm **3**, 2, 32; Ezr **7**, 5; Ios **17**, 4; 1 Par **7**, 21; 3 Ezr **8**, 47; **9**, 19, 26; Sir **45**, 51; Mt **1**, 15
- Eleazar (Avaran), Eleazar Avaronul** (a) – Eleazar (Avaran) 1 Mac **2**, 5; **6**, 43
- Elec** (a) – Helec Ios **17**, 2
- Eleil** (a) – Ieiel 2 Par **20**, 15
- Elemaida** (t) – Elimaida Tob **2**, 10
- Eleon** v. Muntele Măslinilor
- Eleter** v. Elevter
- Elevter, Eleter**, râu (t) – Elefteros 1 Mac **11**, 6; **12**, 30
- Elfaal** (a) – Elpaal 1 Par **8**, 18
- Elfat** (a) – Elifelet 1 Par **11**, 35
- Elha**, cetate – Salca Dt **3**, 10
- Eli Netofatiteanul** (a) – Heleb din Netof 2 Rg **23**, 29
- Elia** (a) – Ilie Ezr **10**, 21
- Eliachim** (a) – Eliachim 4 Rg **18**, 8; 2 Par **36**, 4; Is **22**, 20; Mt **1**, 13
- Eliada** (a) – Eliada 1 Rg **11**, 23; 1 Par **3**, 8; 2 Par **17**, 17
- Eliadas, Eliana** (a) – Elioenai Ezr **8**, 4; 3 Ezr **9**, 8
- Eliade** (a) – Beeliada 1 Par **14**, 7
- Eliaf**, logofăt – Elihoref 3 Rg **4**, 3
- Eliamia** (a) – Elam Ne **12**, 42
- Elian**, iconomul – 3 Rg **4**, 6
- Eliana** v. Eliadas
- Eliasa, Eliasan** (a) – Eleasa 1 Par **2**, 39-40; Ir **29**, 3
- Eliasa**, feciorul Lavoniteanului – Eliahba din Şaalbon 2 Rg **23**, 32
- Eliasan** v. Eliasa
- Eliasav, Eliasavos, Eliasevon, Eliasid, Elia-siv, Eliasuv, Elisimus** (a) – Eliaşib Ne **3**, 1; **12**, 10, 22; Ezr **10**, 36; 1 Par **3**, 24; 3 Ezr **9**, 1, 24
- Eliasavos** v. Eliasav
- Eliasevon** v. Eliasav
- Eliasiv** v. Eliasav
- Eliasuv**, preot – v. Eliasav
- Eliata** (a) – Eliata 1 Par **25**, 4
- Eliav** (a) – Eliab, Eliam, Eliel, Elihu, Oholiab Dt **11**, 6; Iş **31**, 6; Nm **1**, 9; **2**, 7; **7**, 24; **16**, 1; 1 Rg **16**, 6; **17**, 13; 2 Rg **11**, 3; **23**, 34; 3 Rg **4**, 6; 1 Par **2**, 13; **6**, 27; **12**, 9, 11; **27**, 18
- Eliava Salavoniteanul** (a) – Eiahba din Şaalbon 1 Par **11**, 33
- Eliazar** v. Eleazar
- Eliazar** (a) – Elzabad 1 Par **12**, 12
- Elidas, Elideche** (a) – Eliada 2 Rg **5**, 16; 3 Rg **11**, 23
- Elideche** v. Elidas
- Elimet** (a) – Alemet 1 Par **7**, 8
- Eliezer** (a) – Eliezer Fc **24**, 34; Iş **2**, 22; **18**, 4; Ezr **10**, 18; 3 Ezr **9**, 32; Lc **3**, 29
- Eliezer**, prooroc – Eliezer 2 Par **20**, 38
- Elifaat** (a) – Elifaat 2 Rg **5**, 16
- Elifala** v. Elifalat
- Elifalat, Elifalatos, Elifala, Elifalet, Elifalit** (a) – Elifalat, Elifelet, Elfalat, Ielifelet 1 Par **3**, 6, 8; **14**, 5, 7; 2 Par **8**, 39; Ezr **8**, 13; **10**, 33; 3 Ezr **8**, 44; **9**, 33
- Elifalatos** v. Elifalat
- Elifalet** v. Elifalat
- Elifalit** v. Elifalat
- Elifas** v. Elifaz
- Elifaz, Elifas** (a) – Elifaz Fc **36**, 4; Iov **2**, 11; 1 Par **1**, 35
- Elifaz Temaniteanul**, împ. – Elifaz din Teman Iov **4**, 1; **15**, 1; **22**, 1
- Elifena** (a) – Elifelehu, Elifele 1 Par **15**, 18
- Eliil** (a) – Eliel 1 Par **5**, 24; **8**, 20
- Eliil Maoiteanul** (a) – Eliel din Mahavim 1 Par **11**, 46
- Elil Faraotoniteanul** (a) – Hilel Piratoneanul Jd **12**, 13
- Elim** (t) – Elim Iş **15**, 27; Nm **33**, 9
- Elim**, fântâna ~ – Beer-Elim Is **15**, 8
- Elima Vrăjitoriul** (a) – Elimas, vrăjitorul FAp **13**, 8
- Elimaida** (t) – Elimaida Persiei 1 Mac **6**, 1
- Elimeleh** (a) – Elimelec Rut **1**, 2; **2**, 1

Elimut (a) – Elihu 1 Par **12**, 20

Eliniia (t) – [Grecia] 2 Mac **4**, 13

Eliona v. Elion

Elion, Eliona, Elionai, Elione (a) – Elioenai, Elioanai, Elienai, Elihoenai Ne **12**, 41; 3 Ezz **9**, 22; 1 Par **4**, 36; **8**, 20; **26**, 3

Elionai v. Elion

Elione v. Elion

Elisa v. Elisama

Elisaf (a) – Eliasaf Nm **1**, 14; **3**, 24; **7**, 42; **10**, 20

Elisafan, Elisafat (a) – Eltafan, Elițafan, Elișafat Iș **6**, 22; Lv **10**, 4; Nm **34**, 25; 1 Par **15**, 8; 2 Par **23**, 1

Elisafat v. Elisafan

Elisama, Elisamai, Elisa (a) – Elișa, Elișama, Elișua Fc **10**, 4; Nm **1**, 10; **2**, 18; **7**, 48; **10**, 22; 2 Rg **5**, 16; 1 Par **1**, 5; **2**, 41; **3**, 6; **7**, 26; **14**, 5-7; **17**, 8; Ir **36**, 12

Elisamai v. Elisama

Elisavet (a) – Elisabeta, Elisaveta, Elișeba Is **6**, 23; Lc **1**, 5

Elisei, prooroc – Elisei 3 Rg **19**, 16; Lc **4**, 27; Sir **48**, 12

Eliseiu [din] Galgala (a) – Elisei din Ghilgal 4 Rg **2**, 1

Elisimus v. Elisue

Elisue, Elisuv, Elisimus (a) – Elișib, Elișua 2 Rg **5**, 15; Ezz **10**, 6; Ne **12**, 23; 3 Ezz **9**, 28

Elisuv v. Elisue

Elisur (a) – Elițur Nm **1**, 5; **7**, 30

Elitalat (a) – Elifelet 2 Rg **23**, 34

Elitenan (a) – Elioenai 1 Par **3**, 23; **7**, 8

Eliu v. Elius

Eliud (a) – Eliud Mt **1**, 14

Elius, Eliu, Iliu (a) – Elihu 1 Rg **1**, 1; 1 Par **26**, 7; Iov **32**, 2, 4-6, 17; **35**, 1; **36**, 1; v. și Elimut

Elivana (a) – Oholibama Fc **36**, 2, 41; 1 Par **1**, 52

Elmeleh, cetate – Alamelec Ios **19**, 26

Elmodad (a) – Almodad, Almodab Fc **10**, 25-26; 1 Par **1**, 20

Elmodam (a) – Elmadam Lc **3**, 28

Elmoni (t) – „cutare loc” 4 Rg **6**, 8 v. B. Cornilescu

Elnatam (a) – Elnatan Ezz **8**, 16

Eloanastam (a) – Elnatan 4 Rg **24**, 8

Eloe Savaot – Dumnezeul Savaot 1 Rg **1**, 11

Elom (t) – Almon Ios **21**, 18

Elon, cetate – Aialon, Elon Ios **19**, 43; **21**, 24; 1 Par **6**, 69; 2 Par **11**, 10;

Elon (t) – Aialon, Elon 3 Rg **4**, 9; Ios **10**, 12

Elon (t) – Elat Dt **2**, 8

Elon Heteul, Elom Heteul (a) – Elon Heteul Fc **26**, 34; **36**, 2

Elot, cetate – Elat 3 Rg **9**, 26; 4 Rg **14**, 22

Elsanan (a) – Elhanan 2 Rg **23**, 24

Eltecheen, cetate – Eltecon Ios **15**, 59

Eltecu, cetate – Elteche Ios **19**, 44; **21**, 23

Eltula, Eldolad, cetate – Eltolad Ios **15**, 30; **19**, 3

Elus (t) – Aluș Nm **33**, 13, 14

Elva (t) – Helba Jd **1**, 33

Elzavat (a) – Elzabad 1 Par **26**, 7

Eman (a) – Heman Fc **36**, 22; 1 Par **6**, 33; **15**, 17, 19; **16**, 41; **25**, 4; 2 Par **35**, 15; **29**, 14

Emanuil (a) – Emanuel (= cu noi este Dumnezeu, Iisus) Is **7**, 13; Mt **1**, 23

Emat (t) – Hamat Nm **13**, 21; **34**, 8; Ios **13**, 5; 4 Rg **14**, 25; 2 Par **36**, 2; Is **36**, 19; Iz **47**, 17

Ematrava (t) – Hamatul cel Mare Am **6**, 2

Emaum v. Emaus

Emaus, Emaum, cetate – Emaus 1 Mac **3**, 40; **9**, 50; Lc **24**, 13

Emecahor, Emec-Ahor (t) – Acor Ios **7**, 26

Emegor (a) – Emegar Jd **16**, 33

Emeron (a) – Hemdan Fc **36**, 26; 1 Par **1**, 41

Emir (a) – Imer Ezz **2**, 37, 59; **10**, 20; 1 Par **9**, 12; **24**, 14; Ne **3**, 29; **7**, 40; **11**, 13; Ir **20**, 1; 3 Ezz **9**, 21

Emiud (a) – Amihud 2 Rg **13**, 37; Nm **1**, 10; **2**, 18; **7**, 48

Emor, împ. – Emor, Hamor Fc **33**, 19; FAp **7**, 16

Emor Eveul (a) – Hemor Heveul Fc **34**, 2

Emuan (a) – Heman 1 Par **2**, 6

Enac, Enah (a) – Enac Dt **9**, 2; Nm **13**, 22, 28; Ios **15**, 13, 14; Jd **1**, 10

Enac (t) – Enac Dt **2**, 11; Nm **34**, 4

Enac, munte – Emec Ios **13**, 19

Enachim, câmpie – [Bet-Leafra] Ir **49**, 4

Enachim, cetate – Bet-Leafra Mi **1**, 10

Enagalim (t) – En-Eglaim Iz **47**, 11

Enah v. Enac

Enan (a) – Enan, Heman Fc **38**, 14; Nm **1**, 15; **7**, 78; Jd **16**, 33; 3 Rg **4**, 31; Idt **8**, 1

Enan, cetate – Enaim Fc **38**, 14

Enan (t) – Anem 1 Par **6**, 73

Enasiv (a) – – 3 Ezer **9**, 34
Enatan (a) – Elnatan 3 Ezer **8**, 47
Enea, olog – Enea FAp **9**, 33, 34
Enemec – – Ios **13**, 27
Enemesar, împ. – Salmanasar Ton **1**, 2
Engadi, cetate – En-Ghedi, Enghedi Ios **15**, 63; 1 Rg **24**, 1; 2 Par **20**, 2; Cânt **1**, 13
Enganim, cetate – En-Ganim, En-Hada Ios **19**, 21
Eniu (a) – Nahamani 3 Ezer **5**, 8
Enoh (a) – Enoh Fc **4**, 17; **25**, 4; **46**, 9; Nm **26**, 5; 1 Par **1**, 33; **5**, 3; Sir **49**, 16; Evr **11**, 5
Enoh, prooroc – Enoh Iuda **1**, 14
Enom (t) – Hinom, valea fiilor lui ~, Bet-Hinom, Ghe-Hinom Ios **15**, 8; **18**, 16; Ne **11**, 30; Ir **7**, 31-32
Enomiimi (a) – Anamim 1 Par **1**, 11
Enon (t) – Enom In **3**, 23
Enos (a) – Enoş Fc **4**, 26; 1 Par **1**, 1
Enov (a) – Anub 1 Par **4**, 8
Enum (a) – Hinom 4 Rg **23**, 10
Eorim (a) – Seorim 1 Par **24**, 8
Epafras (a) – Epafra Flm **1**, 23; Col **1**, 7; **4**, 12
Epafrodit (a) – Epafrodit Flp **2**, 25; **4**, 18
Epenet (a) – Epenet Rm **16**, 5
Epfarim, cetate – Sefarvaim Is **37**, 13
Erail (a) – Aşarela 1 Par **25**, 2
Erast (a) – Erast FAp **19**, 22; Rm **16**, 23; 2 Tim **4**, 20
Ereil, Eriil (a) – Iehiel 3 Ezer **9**, 21, 27
Erem, cetate – Anab Ios **15**, 52
Eremia (a) – Ieremia Ne **12**, 12
Ergav (a) – Argob 3 Rg **4**, 13
Erghel (t) – Nergal 4 Rg **17**, 30
Eri (a) – Itai 1 Par **11**, 31
Eria (a) – Elia 1 Par **8**, 27
Eriil (a) – Iehiel 3 Ezer **9**, 27
Erioh, împ. – Arioh Idt **1**, 6
Erma (a) – Hermes Rm **16**, 14
Erma, Ermat, cetate – Horma Dt **1**, 44; Nm **14**, 45; 1 Par **4**, 30; Ios **12**, 14; **15**, 30; **19**, 3
Ermat v. Erma
Ermin (a) – Hermas Rm **16**, 14
Ermoghen (a) – Ermoghen 2 Tim **1**, 15
Ermon (a) – Ermon 3 Mac **5**, 1
Ermon, munte – Hermon, Ermon Ios **11**, 17; **12**, 1; **13**, 5; Ps **88**, 13; **132**, 3; Cânt **4**, 8; Sir **24**, 14
Ermoni (a) – Armoni 2 Rg **21**, 8
Eromaf (a) – Harumaf Ne **3**, 10
Eru (a) – Eru 3 Ezer **5**, 54
Esan, cetate – Eşean Ios **15**, 52
Esar, cetate – Aşan 1 Par **4**, 32
Esarhidon (a) – Esarhidon Tob **1**, 21
Esavana (a) – Haşabna Ne **10**, 25
Esdaol, cetate – Eştaol Ios **19**, 41
Esdi, fiul lui ~ – Ben-Haşed 3 Rg **4**, 10
Esdot, cetate – Aşdod Ios **13**, 3; **15**, 46-47
Esdra, cărturar – Ezdra, Ezra Ezer **7**, 1, 10; Ne **7**, 7; **8**, 2; **12**, 1
Esdri (a) – Abiezer Jd **6**, 11, 24
Esdriil (a) – Adriel 2 Rg **21**, 8
Esdriil (a) – Azareel Ne **11**, 13
Esdriilom, câmpie (t) – Esdreton Idt **1**, 8
Esdriin (a) – Esdris 2 Mac **12**, 36
Esefim (a) – Şupim 1 Par **26**, 15, 17
Eselia (a) – Aşalia 2 Par **34**, 8
Eselom – Eşton 1 Par **4**, 11, 12
Esemeu (a) – Sineu 1 Par **1**, 15
Esemirot (a) – Esemirot 3 Ezer **5**, 47
Eseril (a) – Asareel 1 Par **4**, 16
Estersual (t) – Haşar-Şual 1 Par **4**, 28
Esesvria (a) – Şerebia 3 Ezer **8**, 56
Esevon (a) – Eşbon Fc **46**, 16; 1 Par **7**, 7
Esevon, cetate – Heşbon Dt **2**, 24; **4**, 46; Nm **21**, 25, 34; **32**, 3, 37; 1 Par **6**, 81; Ir **46**, 2; Is **15**, 4; Cânt **7**, 4
Eshol (a) – Eşcol Fc **14**, 13, 24
Esic (a) – Haşi 1 Par **2**, 52
Esil (a) – Aşel 1 Par **8**, 37, 38; **9**, 44
Esilevon (a) – Haşleponi, Hateleponi 1 Par **4**, 3
Esli (a) – Esli Lc **3**, 25
Esimot (t) – Bet-Ieşimot Nm **33**, 49
Esoc (a) – Işbac Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 31
Esora (t) – Haşor Idt **4**, 4
Esova (a) – Aşbeia 1 Par **4**, 21
Esrae v. Esrael
Esrael, Esrae, Esreil (t) – Izreel Ios **15**, 56; **17**, 16; 3 Rg **4**, 12
Esreil, cetate v. Esrael
Esri (a) – Azricam Ne **11**, 15
Esri (a) – Ezra 1 Par **4**, 17
Esria (a) – Azaria Ezer **7**, 3

Esriil (a) – Asriel, Azirel Ir **36**, 26; Nm **26**, 31; 1 Par **7**, 14

Esril (a) – Şarai 3 Ezi **9**, 35

Esrom (a) – Esrom, Eson, Heşron 1 Par **2**, 5; **4**, 1; Rt **4**, 18; Mt **1**, 3; Lc **3**, 33

Eson, cetate – Cheriote-Heşron, Hesron, Heşron Fc **46**, 12; Ios **15**, 3, 25

Estaol (t) – Eştaol Jd **13**, 25

Estamen, Estie (t) – Eştemoa 1 Par **6**, 57; 1 Rg **30**, 28

Estanam (a) – Etna, Etnan 1 Par **4**, 7

Estemo, cetate – Eştemoa, a Ios **15**, 50; **21**, 14

Estemon (a) – Eştemoa 1 Par **4**, 17

Estemon Nohati (a) – Eştemoa Maacateanul 1 Par **4**, 19

Estie v. Estamen

Estir, împărăteasă – Estera, Hadasa Est **2**, 7, 10-11; **15**, 20

Esva (a) – Işbah 1 Par **4**, 17

Esvi (a) – Şobi 2 Rg **17**, 27

Eta, cetate – Iuta Ios **15**, 55; **21**, 16

Etaanah (t) – Tanac 3 Rg **4**, 12

Etam, Etan (a) – Etan 1 Par **2**, 6; **6**, 42; **15**, 19; v. şi letan

Etam Israilteanul (a) – Etam Ezrahitul Ps, **88**

Etan (a) – v. Etam (a)

Etevata (t) – Iotbata Dt **10**, 7; Nm **33**, 33

Eti (a) – Atai, Itai 2 Rg **23**, 29; 1 Par **2**, 35-36

Eti Gheteul (a) – Itai din Gat, Itai Gateul 2 Rg **15**, 19; **18**, 2

Etil (a) – Hatil Ezi **2**, 54; Ne **7**, 56

Etiil (a) – Itiel Ne **11**, 7; Ps **30**, 1

Etiopia, Etiopiia, Etiopea (t) – Etiopia, Cuş Fc **2**, 13; Est **3**, 12; Idt **1**, 9; Naum **3**, 9; Is **11**, 11; Ps **67**, 33

Etiopea v. Etiopia

Etiopiia v. Etiopia

Etma (t) – Nebo 3 Ezi **9**, 36

Etrain (t) – Edrea Ios **12**, 4

Euftrat v. Efrat

Eufrata (= cetatea lui David = Vitleem, Vitleen) (t) – Efrata (= Betleem, Betleen) Fc **35**, 19; Ios **15**, 60; **19**, 15

Eul (a) – Hul Fc **10**, 23; 1 Par **1**, 17

Eupator Antioh, împ. – Eupator Antioh (= Antiochus Eupator V, rege 1 Mac, p. 831; 6, **17**; 2 Mac **10**, 10

Eupolem, Evpolemon (a) – Evpolemos 1 Mac **8**, 17; 2 Mac **4**, 11

Euroclidon, vânt – Eurochidon, vânt NE FAp **27**, 14

Eva (a) – Eva Fc **3**, 20; 2 Cor **11**, 3

Evraar, Evear (a) – Ibhar 1 Par **3**, 6; 2 Rg **5**, 15

Eval (a) – Obal Fc **10**, 28

Evaron Mironotiteanul (a) – Iadon din Mero-not Ne **3**, 7

Evear v. Evraar

Eveila (a) – Havila Fc **10**, 29

Evel (t) – Abel 2 Rg **20**, 14

Evem, cetate – Iim Ios **15**, 29

Ever (a) – Eber Fc **10**, 21, 24; **11**, 14; **14**, 13; **24**, 25; 1 Par **1**, 18; Lc **3**, 35

Evi (t) – Ahava Ezi **8**, 15

Evi (a) – Evi Ios **13**, 21

Evia (a) – Hobaia, Hobayya, Habaia Ezi **2**, 61; Ne **7**, 63

Evil (a) – Uzal Fc **10**, 27

Evila (a) – Havila 1 Par **1**, 9

Evilat (t) – Havila Fc **2**, 11; **25**, 18; 1 Rg **15**, 7

Evilet (a) – Havila Fc **10**, 7; 1 Par **1**, 23

Evilmerodah, împ. – Evil-Merodac 4 Rg **25**, 27

Evin, împ. – Evi Nm **31**, 8

Evlazer (t) – Nivhaz 4 Rg **17**, 31

Evmen, împ. – Eumene (Eumenes II, rege) 1 Mac **8**, 8

Evnihiia (a) – Eunichi 2 Tim **1**, 5

Evodiia (a) – Evodia Flp **4**, 2

Evpator (a) – Eupator 2 Mac **2**, 21

Evpolemon (a) – Evpolemos 1 Mac **8**, 17

Evrona (t) – Abrona Nm **33**, 34

Evtih (a) – Eutihie, Eutih FAp **20**, 9

Ezanie (a) – Iezania Ir **40**, 8

Ezdri (a) – Ezri, fiul lui Chelub 1 Par **27**, 26

Ezdrilom (t) – Esdrelon Idt **7**, 3

Ezehia v. Iezechia

Ezechiel v. Iezechiil

Ezeil (a) – Uziel Ne **3**, 8

Ezira (a) – Iahzera 1 Par **9**, 12

Eziu, Ezvriu (a) – Azaria 3 Ezi **8**, 2

Ezria v. Iezraia

Ezrica, Ezricam (a) – Azricam 1 Par **3**, 23; **8**, 38; **9**, 44; 2 Par **28**, 7

Ezricam v. Ezrica

Ezriil (a) – Azariel Ezi **10**, 41

Ezur (a) – Ezer Ne **12**, 42

F

- Faasur** (t) – Pașhur Est **2**, 38
- Faat Moav** (a) – Pahat-Moab, Pahat-Mab Ezc **2**, 6; **8**, 4; 3 Ezc **5**, 13; Ne **3**, 11; **7**, 11; **10**, 4
- Facarat** (a) – Pocheret-Hațebaim Ezc **2**, 57; Ne **7**, 9
- Fachee** (a) – Pecah 2 Par **28**, 6; Is **7**, 1
- Fachesiia**, împ. – Pecahia 4 Rg **15**, 22 – 23, 26
- Facut** (t) – Pecod Iz **23**, 23
- Fadaia, Fadail, Fadais, Fadea, Fadeas** (a) – Pedaia, Pedael Nm **34**, 28; 4 Rg **23**, 36; 1 Par **3**, 18, 19; Ne **3**, 25; **8**, 6; **11**, 7; **13**, 13
- Fadail** v. Fadaia
- Fadais** v. Fadaia
- Fadasur** (a) – Pedațur Nm **1**, 10; **7**, 54
- Fadea** v. Fadaia
- Fadeas** v. Fadaia
- Fadia** (a) – Pelaia 1 Par **3**, 24
- Fadon** (a) – Fadon, Padon Ezc **2**, 44; Ne **7**, 47
- Fadura** (a) – Peruda Ezc **2**, 55
- Fagheil** (a) – Paghiel Nm **1**, 13; **7**, 72
- Faharet** (a) – Facaret 3 Ezc **5**, 57
- Faherat-Asevoim** (t) – Pocheret Hațebaim Ezc **2**, 57
- Fahor** (a) – Pașhur 1 Par **9**, 12
- Falah** (a) – Palal Ne **3**, 25
- Falai** (a) – Pileha, Pilha Ne **10**, 24
- Falalia** (a) – Pelalia Ne **11**, 12
- Falaris** (a) – Falaris 3 Mac **5**, 20
- Faldes** (a) – Pildaș Fc **22**, 22
- Faldeu** (a) – Pedaia 3 Ezc **9**, 44
- Falec** (a) – Falec, Peleg Fc **10**, 25; **11**, 17; 1 Par **1**, 19; **2**, 47; Lc **3**, 35
- Falet** (a) – Felet, Pelet Nm **16**, 1; 1 Par **2**, 33
- Faletia** (a) – Pelatia 1 Par **3**, 21
- Faleu** (a) – Padon 3 Ezc **5**, 53
- Faloh**, împ. – Ful 1 Par **5**, 26
- Falti, Faltil** (a) – Palti, Paltiel Nm **13**, 9; **34**, 26; 1 Rg **25**, 44; 2 Rg **3**, 15
- Faltia, Faltilia** (a) – Pelatia 1 Par **3**, 21; **4**, 42; Ne **10**, 22; Iz **11**, 1, 13
- Faltilia** v. Faltia
- Faltil** v. Falti
- Falu** (a) – Falu Nm **26**, 5
- Falus** (a) – Falus, Palu Fc **46**, 9; 1 Par **5**, 3
- Fana** (a) – Benhanan, Ben-Hanan 1 Par **4**, 20
- Fanuil** (a) – Fanuel, Fanuil, Panuel 1 Par **4**, 4; **8**, 25; Lc **2**, 36
- Fanuil** (t) – Penuel Jd **8**, 8
- Fara** (a) – Pura Jd **7**, 10
- Farachim** (a) – Farachim 3 Ezc **5**, 54
- Faradata** (a) – Porata Est **9**, 8
- Faraon** (a) – Faraon Fc **12**, 15, 17-18, 20; 4 Rg **23**, 29; Evc **11**, 24; Ir **44**, 30
- Faran** (t) – Paran Dt **1**, 1; 3 Rg **11**, 18
- Faran**, munte – Munții Paranului Dt **33**, 2
- Faranul Eghiptului** (t) – Faran, pustiu Fc **21**, 21; Nm **33**, 36
- Faratom**, cetate – Farathon 1 Mac **9**, 50
- Faraton** (t) – Piraton Jd **12**, 15
- Fares** (a) – Fares, Pereș Fc **38**, 29; **46**, 12; Nm **26**, 19; 1 Par **2**, 4; **4**, 1; **7**, 16; Ezc **2**, 3; Ne **11**, 4; 3 Ezc **5**, 5; Rut **4**, 12; Mt **1**, 3
- Farfar**, râu – Farfar 4 Rg **5**, 12
- Farira** (a) – Farida 3 Ezc **5**, 56
- Farnah** (a) – Parnac Nm **34**, 25
- Farsanes** (a) – Pașandata Est **9**, 7
- Faruim** (t) – Parvaim (Ofir) 2 Par **3**, 6
- Farurim** (t) – Parvarim 4 Rg **23**, 11
- Fasaron** (a) – Fasaron 3 Ezc **5**, 48
- Fasec, Fesi, Vasi, Vesie** (a) – Pasac, Paseah 1 Par **4**, 12; **7**, 33; Ezc **2**, 49; Ne **3**, 6; **7**, 51
- Faseron** (a) – Fasiron 1 Mac **9**, 66
- Faseur** (a) – Pașhur Ne **7**, 41; Ir **20**, 3
- Fasfa** (a) – Pispa 1 Par **7**, 38
- Fasga** (a) – Aspata Est **9**, 7
- Fasga**, munte – Fazga Nm **21**, 20; Dt **3**, 17; **4**, 49; **34**, 1; Ios **12**, 3
- Fasi** (t) – Paseah Ezc **2**, 49
- Fasodamin** (t) – Pasdamim, Pas-Damim 1 Par **11**, 13
- Fasur** (a) – Pașhur Ne **10**, 2; **11**, 12
- Fataia** (a) – Petahia Ne **11**, 24
- Fatura** (t) – Petor Nm **22**, 5
- Faturi** v. Paturii
- Fără-de-milă** (a) – Lo-Ruhama (Cea neiuibită) Os **1**, 6, 8
- Fântâna** (t) – Beer, Beer-Lahai-Roi (= Izvorul celui Viu) Fc **16**, 14; Nm **21**, 16
- Fântâna Cărturarilor** (t) – El-Ganim Ios **21**, 29
- [Fântâna] **Elim** v. Elim
- Fântâna Judecății** (= Cadis) (t) – Ain-Mișpat, En-Mișpat (= Cadeș) Fc **14**, 7

Fântâna Jurământului (t) – Şibea, Şiba (în cetatea Beer-Şeba) Fc **21**, 32; **22**, 19; **26**, 23, 33; **46**, 1

[Fântâna] **Lăţime** v. **Lăţime**

Fântâna lui Taftot v. Taftot, fântâna

Fântâna Roghil (t) – En-Rghel, En Roguel Ios **15**, 7; **18**, 16; 2 Rg **17**, 17; 3 Rg **1**, 9

[Fântâna] **Sefi** v. Sefi

[Fântâna] **Seiram** v. Seiram

Fântâna Soarelui, (Games, izvorul) – En-Şe-meş Ios **15**, 7; **18**, 17

[Fântâna] **Strâmbătate** v. Strâmbătate

Fântâna Vederii, Vedeniei (t) – Beer-Lahai-Roi Fc **24**, 62; **25**, 11

[Fântâna] **Vrajbă** v. Vrajbă

Felani Meamoni (t) – – 1 Rg **21**, 2

Felati (a) – Peultai 1 Par **26**, 5

Felia (a) – Pelaia 1 Par **3**, 24; Ne **8**, 7; **10**, 10

Felix, procurator – Felix FAp **23**, 24; **25**, 14

Felmon, sfânt – – Dn **8**, 13

Fenana (a) – Penina 1 Rg **1**, 2

Ferida (a) – Perida Ne **7**, 57

Fermaha v. Vetmaha

Fesi v. Fasec

Fest Portie, dregător roman – Festus Porcius FAp **24**, 27; **26**, 32

Feteia (a) – Petahia Ezr **10**, 23; 1 Par **24**, 16

Fetrosoneimi (a) – Patruşim Fc **10**, 13-14; 1 Par **1**, 12

Feziia (a) – Petahia 1 Par **24**, 16; Ezr **10**, 23; Ne **9**, 5; **11**, 24

Fidon, împ. – Piream Ios **10**, 3

Fighel (a) – Fighel 2 Tim **1**, 15

Fihol, Fihon (a) – Ficon, Ficol Fc **21**, 22; **26**, 26

Fihon v. Fihol

Fiiul lui Ader, împ. v. Ader, fiul lui ~, împ.

Filadelfia (t) – Filadelfia Ap **1**, 11; **3**, 7

Filaetia (a) – Pelatia 1 Par **4**, 42

Filarhin (a) – Filarh 2 Mac **8**, 32

Filimon (a) – Filimon Flm **1**, 1

Filip, apostol – Filip Mt **10**, 3; FAp **1**, 13; **6**, 5

Filip (a) – Filip (= Irod Antipa) Mt **14**, 3

Filip (a) – Filip In **12**, 21-22

Filip din Vitsaida (a) – Filip din Betsaida In **1**, 44-45

Filipi, cetate – Filipi FAp **16**, 11, 12; **20**, 6; 1 Tes **2**, 2

Filipii Machidoniei (t) – Filipi 2 Cor **13**, 13

Filistiim, Filistiin (t) – Filisteia, Filistia (Țara Filistenilor) Fc **21**, 32; Iş **15**, 14; Ios **13**, 2

Filistiin v. Filistiim

Filolog, creştin (a) – Filolog Rm **16**, 15

Filomitor v. Ptolemeu Filometor

Finees (a) – Finees Iş **6**, 25; Nm **25**, 7; **31**, 6; 1 Rg **1**, 51; 1 Par **1**, 52; **6**, 41; Ezr **7**, 5; **8**, 2; 3 Ezr **5**, 5, 54; Ios **22**, 13; **24**, 34; Ps **105**, 31; Sir **45**, 31

Finichia, Finichi, Finichet (t) – Fenicia 3 Ezr **2**, 17; **7**, 1; Iz **47**, 19, 20; 2 Mac **3**, 5; FAp **11**, 19; **15**, 3; **21**, 2

Finichiia Siriei (t) – Fenicia Siriei Mc **7**, 26

Finisa (a) – [C]anaaneanca Iş **6**, 15

Fino, Finon (a) – Pinon, Punon Fc **36**, 41; 1 Par **1**, 52; Nm **33**, 42

Finon v. Fino

Fison, râu – Fison Fc **2**, 11; Sir **24**, 26

Fiton (a) – Piton 1 Par **8**, 35; **9**, 41

Fivi, diaconiţă – Feve Rom **16**, 1

Flat-Moav (a) – Pahat-Moab Ezr **10**, 30

Flegont (a) – Flegon Rm **16**, 14

Fogor (a) – Peor Nm **25**, 18; **31**, 16; Ios **22**, 17

Fogor, cetate – Pau Fc **36**, 39; 1 Par **1**, 50

Fogor (t) – Peor, Bet-Peor Nm **23**, 28; Dt **3**, 29; Ios **13**, 20; **15**, 60

Foros (a) – Fares Fc **38**, 39; Ezr **8**, 3; **10**, 25; 3 Ezr **5**, 10; **9**, 26; Ne **7**, 8; Mt **1**, 3

Foros (a) – Paroş Ne **3**, 25; **10**, 14

Fortunat (a) – Fortunat 1 Cor **15**, 17

Frihia, Frigiia (t) – Frigia FAp **2**, 10; **16**, 6; **18**, 23; 1 Tim **6**, 21

Frihiia v. Frighia

Fua (a) – Fua, Fuva Fc **46**, 13; Nm **26**, 23

Fua, împ. – Ful (Tiglatfalasar II) 4 Rg **15**, 19

Fua (a) – Pua Iş **1**, 15; Jd **10**, 1; 1 Par **7**, 1

Fuasud (a) – Paruah 3 Rg **4**, 17

Fud (a) – Put Fc **10**, 6; 1 Par **1**, 8

Fud (t) – Put Iş **66**, 19; Idt **2**, 17

Futil (a) – Putiel Iş **6**, 25

G

Gaal (a) – Gaal Jd **9**, 26

Gaar (t) – Gahar Ezr **2**, 37

Gaas, Gaaz, munte – Gaaş Jd **2**, 9; Ios **24**, 30

Gaaz v. Gaas

Gaazer, Gazara (t) – Ghezer Ios **16**, 3, 5

Gad (a) – Gad Fc **30**, 10; **46**, 16; Nm **1**, 14; **13**, 15; **32**, 1; 1 Par **2**, 2; Iz **48**, 27; Ap. **7**, 5

Gad, prooroc – Gad 1 Par **21**, 9

Gad (t) – Gad 1 Rg **13**, 7; 2 Rg **24**, 5

Gadaam (t) – Ghideom Jd **20**, 45

Gadail (a) – Ghidel Ezr **2**, 47; Ne **7**, 58

Gadalia (a) – Ghedalia Ezr **10**, 18

Gadar, ținut – Gadara Mt **8**, 28; Mc **5**, 1

Gadeoni, Gadioni (a) – Ghedeon Nm **1**, 11; **7**, 60; **10**, 24

Gader, turnul (t) – Gader, Migdal-Eder, turnul turmelor Fc **35**, 16, 12

Gadgad (t) – Gudgod Dt **10**, 7

Gadgad, munte – Hor-Haghidgad, Hor-Ghidgad Nm **33**, 32

Gadi (a) – Gadi Nm **13**, 11

Gadil (a) – Ghidel Ne **7**, 49

Gadioni v. Gadeoni

Gadira, cetate – Gheder, Ghedera 1 Ios **15**, 36; 1 Par **4**, 23; **12**, 4

Gadirod, cetate – Ghederot Ios **15**, 41

[**Gaftor**] (t) – Caftor, Caftorim Fc **10**, 14; Dt **2**, 23; Ir **47**, 4

Gai (a) – Hegai Est **2**, 8

Gai (t) – Ai Ir **49**, 3

Gai (t) – Iie-Abarim Nm **33**, 44

Gai (t) – Gur 4 Rg **9**, 27

Gaidad (a) – Irad Fc **4**, 18

Gaie (a) – Gaius Rm **16**, 23

Gaie Derbeul (a) – Gaius din Derbe FAp **19**, 29; **20**, 4

Gai,i (t) – Ghiah 2 Rg **2**, 24

Gair (a) – Gahar Ezr **2**, 47; Ne **7**, 49

Galaad (a) – Galaad Fc **46**, 20; Nm **26**, 29; **27**, 1; 1 Par **2**, 21

Galaad (t) – Galaad, Gad Fc **31**, 21, 23, 44, 48; **37**, 25; Dt **34**, 1; Nm **32**, 1; 1 Rg **13**, 7; 2 Rg **24**, 6; 3 Rg **4**, 19; 1 Par **2**, 22; Ir **48**, 1; 1 Mac **5**, 9

Galaad (t) – Muntele Galaad Fc **31**, 21, 23

Galaadita v. Galaaditida

Galaaditida, Galaadita, Galaatita (t) – Galaad Ios **13**, 11; **17**, 1; Iz **47**, 19; Mi **7**, 14; 1 Mac **5**, 17, 25

Galaal (a) – Galal 1 Par **9**, 15, 16.

Galaatita v. Galaaditida

Galamaan (a) – Galamaan 2 Rg **5**, 16

Galatia, Galatiia (t) – Galatia FAp **18**, 23; 1 Cor **16**, 1; Gal **1**, 2; 1 Ptr **1**, 1; 2 Tim **4**, 10

Galatiia v. Galatia

Galel (a) – Galal Ne **11**, 17

Galem, cetate – Galem Ios **15**, 60

Galemata (t) – Alemetul (Almonul) 1 Par **6**, 60

Galemet (a) – Alemet 1 Par **9**, 42

Galgal (t) – Baal-Gad Ios **13**, 5

Galgal (t) – Ghilfal Mi **6**, 5

Galgala, Golgol (t) – Ghilgal, Ghilgala Dt **11**, 30; Ios **4**, 19, 20; **14**, 6; Os **4**, 16; 1 Mac **9**, 2

Galiat (t) – Ghebla Ios **13**, 5

Galileea (t) – Galileea Ios **20**, 7; 3 Rg **9**, 11-12; Mt **2**, 22; Is **9**, 1; In **7**, 41

Galilot (t) – Ghelilot Ios **18**, 17

Galim, cetate – Galim 1 Rg **25**, 44; Is **10**, 30

Galion, proconsul – Galion FAp **18**, 12

Galion (a) – Gaius FAp **19**, 29

Galironul (t) – Ghederotul 2 Par **28**, 18

Gamail v. Gamaliil

Gamali (a) – Ghemali Nm **13**, 12

Gamaliil, Gamail (a) – Gamaliel Nm **1**, 10; **2**, 20; **7**, 54; 3 Ezr **8**, 32; FAp **5**, 34; **22**, 3

Gamarias, Gamarie, Gamariia (a) – Ghemaria Ir **29**, 3; **36**, 10; **12**, 25

Gamarie v. Gamarias

Gamariia v. Gamarias

Games, izvorul v. Fântâna Soarelui

Gamer (t) – Gomer Fc **10**, 2; Iz **38**, 6

Gamosal (a) – Ebal 1 Par **1**, 22; v. și Ghevil

Gamron v. Gazara

Gamul (a) – Gamul 1 Par **24**, 17

Gamza (t) – Ghimzo 2 Par **28**, 18

Ganaton, Ganatot (a) – Ghineton Ne **10**, 6; **12**, 16

Ganatot v. Ganaton

Ganifat (a) – Ghenubat 3 Rg **11**, 20

Ganozai (t) – Ganozai 2 Par **36**, 8

Gar (a) – Gar 3 Ezr **5**, 57

Garmi (a) – Garmi 1 Par **4**, 19

Gariv (t) – Gareb Ir **31**, 39

Gariv Ietorineanul (a) – Gareb din Iatir 1 Par **11**, 40

Garizin, Gherisim, munte – Garizim Dt **27**, 12; Ios **8**, 33; 2 Mac **5**, 23

Gasion Gaver (t) – Ețion-Gheber 3 Rg **9**, 26; 2 Par **8**, 17; **20**, 37

Gasira v. Gazara

Gater v. Ghieter

Gava v. Gavaa

Gavaa, Gava, Gavaat, Gavae, Gavee, cetate – Gheba, Ghibeea Ios **15**, 57; **18**, 24; **24**, 34; Jd **20**, 33; 1 Rg **10**, 26; **15**, 34; 1 Par **8**, 6; 2 Par **16**, 6; Ezr **2**, 26; Ne **7**, 30; **11**, 31; **12**, 29; Za **14**, 10

Gavaa (t) – Maare-Ghibeea Jd **20**, 33

Gavaat v. Gavaa

Gavae v. Gavaa

Gavail (a) – Gabael Tob **1**, 1, 12; **4**, 1

Gavaon (t) – Gabaon, Gabon Is **28**, 1; **41**, 16

Gavaon, Gavet (t) – Gheba Ios **9**, 3; **21**, 17; 1 Par **6**, 60

Gavaon (t) – Ghibeon, Ghibeton, Ghibbeton, Golan Ios **9**, 3, 17; **18**, 25; **20**, 8; 3 Rg **3**, 4; 1 Par **9**, 35; **12**, 3; Ne **3**, 7; **7**, 25

Gavaon, Gavlon, cetate – Golan Dt **4**, 43; Ios **20**, 8

Gavaot, cetate – Ghibeat Ios **18**, 28

Gavat – Amore (t) – Moré, colina Jd **7**, 1

Gavata, eunuc – Gavata Est **1**

Gavata (t) – Gabbata In **19**, 13-16

Gavaton, cetate – Ghibeton Ios **19**, 44

Gavdis (t) – Gheba 3 Ezr **5**, 39

Gavee v. Gavaa

Gaver, ispravnic – Gheber 3 Rg **4**, 19

Gaver (t) – Ghibar Ezr **2**, 20

Gavet v. Gavaon

Gavlonul, cetate – Golan Dt **4**, 43

Gavni (a) – Guni Nm **26**, 48

Gavria, Gavriia (a) – Gabri Tov **1**, 12; **4**, 28

Gavriia v. Gavria

Gavriil, îngerul – Gavriil, Gavriel Dn **8**, 16; **9**, 21; Lc **1**, 19, 26

Gaza (t) – Gaza Fc **10**, 19; Dt **2**, 23; Ios **15**, 47; 4 Rg **18**, 8; 1 Mac **11**, 62; Ir **25**, 20; FAp **8**, 26

Gazan (t) – Gozan Is **37**, 12

Gazara, Gazaron, Gazira, Gasira, Gamron, cetate – Ghezer Ios **16**, 5; 1 Par **14**, 16; 1 Mac **4**, 14; **7**, 45; **9**, 52; **14**, 7, 34; 2 Mac **10**, 32

Gazaron v. Gazara

Gazem (t) – Gazam Ezr **2**, 48; Ne **7**, 51

Gazera, cetate – Ghezer Ios **10**, 33; **21**, 21; 3 Rg **9**, 15; Jd **1**, 31 (29); 1 Par **6**, 67; **20**, 4

Gazera (a) – Gazera 3 Ezr **5**, 54

Gazin, hotarul – – Ios **18**, 15

Gazira v. Gazara

Gazmot (a) – Asmavet 1 Par **9**, 42

Găinușea (t) – Carul Mare Iov **9**, 9

Gesuri v. Ghedsur,a

Gelampsur (t) – Şur 1 Rg **27**, 8

Ghe, cetate – Ai Ios **7**, 2; **12**, 9; Iz **39**, 15

Ghedaefear, cetate – Ghet-Hefer Ios **19**, 13

Ghedeon (a) – Ghedeon Jd **6**, 11; Idt **8**, 1; Evr **11**, 32

Ghedesa (t) – Chedeş (Chişion) 1 Par **6**, 72

Ghedil (t) – Ghidel Ezr **2**, 47, 56

Ghedor, Ghedur (a) – Ghedor, Ghedur 1 Par **4**, 4, 18; **8**, 31; **9**, 37; 3 Ezr **5**, 54

Ghedor (t) – Gherar, Ghedor Ios **15**, 58; 2 Par **14**, 13

Ghedremon (t) – Ghibeton Ios **21**, 23

Ghedson (a) – Gherşon Ios **21**, 6

Ghedsur, G[h]esuri, Ghesir (t) – Gheşur Ios **12**, 5; **13**, 2, 11, 13; 1 Rg **27**, 8; 2 Rg **3**, 3; **13**, 37-38; **15**, 8; 1 Par **2**, 23; **3**, 2

Ghedur v. Ghedor

Ghefa (a) – Efa Fc **25**, 4; 1 Par **2**, 46, 47

Ghefar (t) – Efa Is **60**, 6

Ghefira (t) – Ofra 1 Rg **13**, 17

Gheia (t) – Gai 1 Par **4**, 39

Gheira (t) – Țartan 3 Rg **7**, 46

Ghelghel (a) – Galgal (Vijelie) Iz **10**, 13

Ghelghel (t) – Ghilgal Ios **12**, 23

Ghelmon (t) – Almon Ios **21**, 8

Ghelmon Devlatem (t) – Almon-Diblataim Nm **33**, 46

Ghelore Viroteul (a) – Naharai din Beerot 2 Rg **23**, 37

Ghelvoe v. Ghelvue

Ghelvue, Ghelvoe, munte – Ghelboa, Ghilboa 1 Rg **28**, 4; **31**, 1; 2 Rg **1**, 6; **21**, 12; 1 Par **10**, 1

Ghemol (t) – Bet-Gamul Ir **48**, 23

Ghemeled (t) – Valea Sărată 4 Rg **14**, 7

Gheneu (a) – Geneu 2 Mac **12**, 2

Ghenisaret (t) – Ghenizaret Mt **14**, 34

Ghenisaret, Marea Heneret, M. Herenet, M. Galileii (t) – Marea Ghenizaret, M. Chineret (= M. Galileii, M. Tiberiada) Nm **34**, 11; Ios **12**, 3; 1 Mac **11**, 67; Mt **4**, 18; Mc **7**, 31; Lc **5**, 1; In **6**, 1

Gheon, râu – Gihon, Ghihon Fc **2**, 13; 3 Rg **1**, 33; v. și Ghion

Gherara, cetate – Gherara Fc **10**, 19; **26**, 1; 1 Par **4**, 39

Gherisim, munte v. Garizim

Ghersam v. Gherşon

- Gherson, Ghersam** (a) – Gherşon, Ghersom Iş **2**, 22; **6**, 16; **18**, 3; Nm **3**, 17, 21; **26**, 57; 1 Par **6**, 1; Ezz **8**, 2
- Ghesem** (t) – Goşen Idd **1**, 9
- Ghesemul Araviei** (t) – Goşen (Ramses) Fc **45**, 10; **46**, 34
- Ghesion Gaver** (t) – Eţion-Gheber, Eţion-Gaber Nm **33**, 35; Dt **2**, 8; 3 Rg **22**, 49
- Ghesir** v. Ghedsur
- Ghesur,i** v. Ghedsur
- Ghet** (t) – Gatul Filisteii Am **6**, 2
- Ghet,a**, cetate – Gat Ios **11**, 22; 1 Rg **5**, 8; **17**, 53; **21**, 2; **27**, 2; 3 Rg **2**, 40; 1 Par **8**, 13; **18**, 1; **20**, 6, 8; 2 Par **11**, 8
- Ghetail, Ghe şi Etail** (t) – Iftal-El, Iiftah-El Ios **19**, 14, 27
- Ghetaim, Ghetem** (t) – Ghitaim 1 Rg **14**, 32; 2 Rg **4**, 3; Ne **11**, 33
- Ghetan Ezretineanul** (a) – Etan Ezrahireanul 3 Rg **4**, 31
- Ghetem**, cetate – Avit Fc **36**, 35; 1 Par **1**, 46
- Ghetem** v. Ghetaim
- Ghethofer** (t) – Gat-Hefer 4 Rg **14**, 25
- Ghetia** (t) – Gat 1 Rg **27**, 2
- Ghetor** (t) – Iatir 1 Rg **30**, 27
- Ghetremon** v. Ghetrimon
- Ghetrimon, Ghetremon**, cetate – Gat-Rimon Ios **19**, 45; 1 Par **6**, 69
- Ghetsimani** v. Muntele Măslinilor
- Gheva** (t) – Ghibea Idd **3**, 11; v. şi Gavaa
- Gheval** (t) – Gheval Ps **82**, 7 (6)
- Ghevaal, Gheval**, munte – Muntele Ebal Dt **11**, 29; **27**, 4; Ios **8**, 30, 33
- Gheval** v. Ghevaal
- Ghevelem** (t) – Valea Sărată 2 Rg **8**, 13
- Ghevil** (a) – Ebal Fc **36**, 23
- Gheviri** (t) – Ghebim Is **10**, 31
- Ghezue** (a) – Gazez 1 Par **2**, 46
- Ghiefaar** (a) – Efa Fc **25**, 4; 1 Par **1**, 33; **2**, 46
- Ghieter, Gater** (a) – Gheter Fc **10**, 22; 1 Par **1**, 17
- Ghiezi** (a) – Ghehazi 4 Rg **4**, 12, 14; **5**, 22
- Ghilo**, cetate – Ghilo Ios **15**, 51; v. şi Gola
- Ghilo-Siria, Ghilosiria, Ghilo Siria, Ghiliosiria** (t) – Cele-Siria Ezz **6**, 29; 3 Ezz **2**, 17; 1 Mac **10**, 69; 2 Mac **3**, 5
- Ghiniton** (a) – Ghineton Ne **12**, 4
- Ghion**, râu (t) – Nil, Ghion 2 Par **33**, 14; Ir **2**, 18; Sir **24**, 28
- Ghiorasim** (t) – Gheharaşim Ne **11**, 35
- Ghira** (a) – Ghera Fc **46**, 21; 2 Rg **16**, 5; **19**, 16; Jd **3**, 15; 1 Par **8**, 3, 7
- Ghirsam** (a) – Gherşom 1 Par **23**, 15, 16
- Ghirson** (a) – Gherşon Fc **46**, 11; 1 Par **26**, 21; 3 Ezz **8**, 32
- Ghisam a lui Aravi, G. Aravul** (a) – Gheşem Arabul Ne **2**, 19; **6**, 2
- Ghive** (a) – Gabai Ne **11**, 8
- Ghizam** (a) – Gazam Ezz **2**, 48; Ne **7**, 51
- Gnid**, port (t) – Cnid FAp **27**, 7
- Gnoti** (a) – Utai 1 Par **9**, 4
- Godioie** v. Godolia
- Godolati** (a) – Ghidalti 1 Par **25**, 4, 29
- Godolia, Godioie** (a) – Ghedalia 4 Rg **25**, 22; 1 Par **25**, 3; Sof **1**, 1
- Godolie** (a) – Igdalia Ir **35**, 4
- Gofera** (a) – Ofra 1 Par **4**, 14
- Gog, Gug** (a) – Gog, Agag Nm **24**, 7; 1 Par **5**, 4; Iz **38**, 2; Am **7**, 1; Ap **20**, 8
- Goim** (t) – Goim Ios **12**, 23
- Gola**, cetate – Ghilo 2 Rg **15**, 12
- Gola, Pola** (a) – Alvan Fc **36**, 40
- Golada** (a) – Alia Fc **36**, 40; 1 Par **1**, 51
- Golam** (a) – Alvan Fc **36**, 23
- Golanul din Vasan**, cetate – Golanul în Vasan 1 Par **6**, 71
- Golgol** v. Galgala
- Golgota** („Locul Căpăţinii”) (t) – Golgota (Locul Căpăţâniei – Calvaria) Mt **27**, 33; In **19**, 17
- Goliat** (a) – Goliat Sir **47**, 4
- Goliat Ghetul, Goliat din Ghet** (a) – Goliat din Gat, Goliat Gateul 1 Rg **17**, 4; 2 Rg **21**, 19; 1 Par **20**, 5
- Gomer** (a) – Gomer Fc **10**, 2; 1 Par **1**, 5; Os **1**, 3
- Gomora, Gomorul** cetate – Gomora Fc **10**, 19; Dt **29**, 23; Is **1**, 9
- Gomorul** v. Gomora
- Gonat** (a) – Ghinat 3 Rg **16**, 21
- Goni, Guni(a)** – Guni Fc **46**, 24; 1 Par **5**, 15; **7**, 13
- Gonim**, cetate – En-Ganim Ios **15**, 34
- Gootan** (a) – Gatam 1 Par **1**, 36
- Gorghie, Gorghiia** (a) – Gorgias 1 Mac **3**, 38; 2 Mac **8**, 9
- Gorghia** v. Gorghie
- Gortina** (t) – Gortina 1 Mac **15**, 23

Gosom, Goson (t) – Goşen Fc **45**, 10; Ios **10**, 41; **11**, 16; **15**, 51; v. şi Ghesem

Goson v. Gosom

Gotolia, Gotoliia, Gotoliu (a) – Atalia 1 Par **8**, 26; 2 Par **22**, 2, 10-12; **23**, 12 – 13, 21; 3 Ezz **8**, 38

Gotolia, împărăteasă – Atalia 4 Rg **8**, 26; 2 Par **24**, 7

Gotoliia v. Gotolia

Gotoliu v. Gotolia

Gotom (a) – Gaetam Fc **36**, 11

Gotoniil (a) – Otniel, Otniel cel tânăr Ios **15**, 17; Jd **1**, 13; **3**, 9; 1 Par **4**, 13; Idt **6**, 14

Gozan, râu – Gozan 4 Rg **17**, 6; 1 Par **5**, 26

Gudiil (a) – Gadiel, Gheuel Nm **13**, 10, (11), 15 (16)

Gug v. Gog

Guni v. Goni

Gusfa (a) – Ghişpa Ne **11**, 21

H

Haah (t) – Halach, Halah 2 Rg **17**, 6; 1 Par **5**, 26

Hadias (t) – Hadias 3 Ezz **5**, 38

Hafarsalama (t) – Cafarsalam 1 Mac **7**, 31

Hafenata (t) – Cafenata 1 Mac **12**, 37

Hafira (t) – Chefira Ezz **2**, 25

Haiia (t) – Ahaia FAp **18**, 27; **19**, 21

Halaan v. Halani

Halah, cetate – Calah Fc **10**, 11, 12

Halamac, râu – Eufrat 2 Rg **10**, 16

Halani, Halaan, Calani (t) – Calne, Calno Fc **10**, 10; Is **10**, 9; Am **6**, 2

Halaza, Holeze (a) – Col-Hoze Ne **3**, 15; **11**, 5

Halcad v. Calhal

Halev, Heluv (a) – Caleb, Chelub, Chelubai Nm **13**, 6; **26**, 65; **32**, 12; **34**, 19; Ios **14**, 6; 1 Par **2**, 9; **4**, 11; 27, 26; Sir **46**, 10

Halev Hevronul (a) – Caleb Hebronul Jd **1**, 20

Halfi (a) – Alfeu 1 Mac **11**, 70

Halil (a) – Chelal Ezz **10**, 30

Ham (a) – Ham Fc **5**, 32; 1 Par **1**, 4; Ps **77**, 56; **105**, 23

Hamaam (a) – Chimham 2 Rg **19**, 38

Haman (t) – Chilmad Iz **27**, 23

Hamos (a) – Camos Nm **21**, 29

Hamos, idol – Chemoş Jd **11**, 24; 3 Rg **11**, 7, 33

Hamos (t) – Chemoş Ir **48**, 7, 13

Hamot v. Amon

Hanaan (a) – Canaan Fc **9**, 22, 25-27; **10**, 6; 1 Par **1**, 8

Hanaan, Hanana (a) – Chenaana 3 Rg **22**, 11; 1 Par **7**, 10; 2 Par **18**, 10

Hanaan, Hananitida (t) – Canaan Fc **12**, 5; **23**, 2; Idt **5**, 9; Nm **26**, 19; Lv **18**, 3; Ps **105**, 37; Za **11**, 7

Hanana v. Chenaana

Hananitida v. Hanaan

Haneni (a) – Chenani Ne **9**, 4

Haraca (t) – Haraca 2 Mac **12**, 17

Haradat (t) – Harada Nm **33**, 24

Haran, Harran (a) – Cheran, Hamran Fc **36**, 26; 1 Par **1**, 41

Haran (t) – Haran Fc **12**, 5; Is **37**, 12; Iz **27**, 23; FAp **7**, 2

Harcus (a) – Varhus 3 Ezz **5**, 55

Hari (t) – Berim 2 Rg **20**, 14

Harin (a) – Harim 1 Par **24**, 8

Harlatalar (a) – Haraath 3 Ezz **5**, 59

Harmi (a) – Carmi Fc **46**, 9; Iş **6**, 14; Nm **26**, 6; Ios **7**, 1; 1 Par **2**, 7; **4**, 1; **5**, 3

Harmin (a) – Harmiş Idt **6**, 14; **8**, 10

Harmis (t) – Carchemiş Ir **46**, 2

Harran (a) – Cheran Fc **36**, 26

Harsa (a) – Harea 3 Ezz **5**, 55

Hasalon, cetate – Chesalon Ios **15**, 10

Haselat-Davor (t) – Chislot-Tabor Ios **19**, 12

Haseva (a) – Haseva 3 Ezz **5**, 54

Hasfon, Hasfor (t) – Casfon 1 Mac **5**, 26, 36

Hasfor v. Hasfon

Haslon (a) – Chislon Nm **34**, 21

Hasloimi (a) – Casluhim Fc **10**, 14; 1 Par **1**, 12

Hasvi (a) – Cozbi Nm **25**, 15, 18

Hasvi (t) – Kezib, Czib Fc **38**, 5

Hatus (a) – Hatus 1 Par **3**, 22

Havasin (a) – Habaşinia Ir **35**, 3

Haver (a) – Heber 1 Par **7**, 31

Haver Chineul (a) – Heber Cheneul Jd **4**, 11

Havo, cetate – Cabon Ios **15**, 40

Havol (t) – Cabul Ios **19**, 27

Havor (t) – Habor 2 Rg **17**, 6; 1 Par **5**, 26

Havrata (t) – Havrata Fc **35**, 16

Havrata (= Vitleaem) (t) – Efrata (= Betleem) Fc **48**, 7

Havrin (a) – Habriş Idt **8**, 10

Hazad (a) – Haza Fc **22**, 22

Helcata, cetate – Helcat Ios **21**, 31

Helchia, Helchiia, preot – Hilchia 4 Rg **22**, 4, 8, 10, 12, 14; 2 Par **34**, 9, 14-15, 20

Helchia, Helchie, Helchiu (a) – Hilchia 4 Rg **18**, 18; 1 Par **6**, 13, 39; **26**, 11; Ne **8**, 4, 6; **12**, 7; Is **22**, 20; Ir **1**, 1; **29**, 3; Sus p. 828

Helchia (a) – **Hacalia** Ne **1**, 1

Helchie v. Helchia

Helchiia v. Helchia

Helchiu v. Helchia

Heleg (a) – Helec Nm **26**, 30

Heleon (a) – Chilion Rut **1**, 2; **4**, 9

Helet (t) – Caleb 1 Rg **30**, 14

Helha, munte – Muntele Pele Ios **11**, 17

Helis (a) – Heleţ 1 Par **2**, 39; **11**, 27

Helis Cheloteanul (a) – Heleţ Paltianul 2 Rg **23**, 26

Helis din Falus (a) – Heleţ Peloninul 1 Par **27**, 10

Helod (a) – Heleud Idt **1**, 6

Helon (a) – Helon Nm **1**, 9; **2**, 7; **7**, 24

Helon (t) – Holon Idt **2**, 17; Itr **48**, 21

Helus (t) – Helous Idt **1**, 9

Heluv v. Halev

Helvon (t) – Helbon Iz **27**, 18

Heman (a) – Heman 1 Par **1**, 39

Hena, cetate – Hena 4 Rg **18**, 34; **19**, 13; Is **37**, 13

Hera (a) – Zerah Ne **11**, 24

Herenet, marea v. Ghenisaret

Hereu (a) – Chereea 2 Mac **10**, 32

Hermel, cetate – Carmel Ios **12**, 22; **15**, 55

Hermel, Carmil (t) – Carmel Ios **32**, 15; Is **29**, 17; **32**, 15-16

Heruv (t) – Cherub, Cherub-Adan, Cherub-Adon Ezz **2**, 59; Ne **7**, 61

Heruv-Idan-Emir (t) – Cherub-Adan-Imer Ezz **2**, 59

Het, Heteu (a) – Het Fc **10**, 15; **23**, 3; 1 Par **1**, 13

Heteu v. Het

Hetiil (a) – Hecutiel, Iecutiel 1 Par **4**, 18

Hetiim v. Hetim

Hetim, Hetiim (t) – Chitim Jd **1**, 26; Ir **2**, 10; 1 Mac **1**, 1

Hetura (a) – Chetura Fc **25**, 1, 4; 1 Par **1**, 32

Hevron (a) – Hebron Iş **6**, 18; Nm **3**, 19; 1 Par **2**, 42; **6**, 2; **15**, 9; **23**, 12

Hevron (= cetatea Arvoc) – Hebron (= Chiriati-Arba, Cariotar Vocsefer) Fc **13**, 18; **23**, 2; Ios **14**, 15; **15**, 54; **20**, 7; **21**, 11; Nm **13**, 22; 2 Par **11**, 10; 1 Mac **5**, 65

Hilu, cetate – Holon Ios **15**, 51

Hiram, împ. – Hiram, Hiram 2 Rg **5**, 11; 3 Rg **5**, 1-2, 7-8, 10-12; 1 Par **14**, 1; 2 Par **2**, 3

Hiu, insulă – Hios (= Chios) FAp **20**, 15

Hizin (a) – Hezir 1 Par **24**, 15

Hlois (a) – Hloe 1 Cor **1**, 11

Hodan (a) – Hadad Fc **25**, 15; **36**, 35; 1 Par **1**, 30

Hodologomor, împ. – Kedarlaomer, Kedor-Laomer, Chedorlaomer Fc **14**, 1, 4, 5, 9, 17

Holdia din Netofati (a) – Heldai din Netofat 1 Par **27**, 15

Holeze v. Halaza

Hononia (a) – Chenaia, Chenania 1 Par **15**, 22

Hononia (a) – Hanania 1 Par **26**, 29

Hononia, levitul (a) – Conania levitul 2 Par **31**, 12, 13; **35**, 9

Horat, părau – Cherit 3 Rg **17**, 3

Horazin, cetate – Horazin Mt **11**, 21

Hori (a) – Hori Fc **36**, 22; 1 Par **1**, 39

Horiv (t) – Horeb Iş **3**, 1; **17**, 6; Dt **1**, 2; 3 Rg **8**, 9; 2 Par **5**, 10; Ps **105**, 20

Horve (a) – Horve 3 Ezz **5**, 16

Hosameu (a) – – 3 Ezz **9**, 32

Hotam, Hotan (a) – Hotam 1 Par **7**, 32; **11**, 44

Hotan v. Hotam

Hova, Hove (t) – Hoba, Hobe Idt **4**, 4; **15**, 3

Hoval, cetate – Hoba, Şoba Fc **14**, 15

Hovar, râul – Chebar Iz **1**, 1; **43**, 3

Hove v. Hova

Hover, Hovor (a) – Heber Fc **46**, 17; Nm **26**, 45

Hovor v. Hover

Hoziva (a) – Cozeba 1 Par **4**, 22

Hristos [Mesia] (a) – Hristosul Mt **3**, 16-17; **16**, 16; In **3**, 16; Lc **24**, 26

Htaod (a) – Heled 1 Par **11**, 30

Hus, Husi (a) – Cuş, Cuşi Fc **10**, 6; 1 Par **1**, 8; Ir **36**, 14; Sof **1**, 1

Husarsatem, împ. – Cuşan-Rişeataim Jd **3**, 8

Husi, Husi a lui Arahî, Husi a lui Arahil (a) – Huşai, Huşai Archianul 1 Par **27**, 33; 2 Rg **15**, 32, 37; **17**, 5, 14; 3 Rg **4**, 16; v. şi Hus

Husia (t) – Husi Idt **7**, 16

Hut (t) – Cut, Cuta 4 Rg **17**, 24, 30

Huza (a) – Huza Lc **8**, 3

I

Iachim v. Iahin

Iacov (a) – Iacov Fc **25**, 26-34; 24-29, 31, 42; **35**, 10; Ps **74**, 9; Sir **49**, 12; Plg **2**, 2; Mt **1**, 2; Gal **1**, 9; Evr **11**, 20

Iacov (a) – Iacob (= Israel) Fc **32**, 28

Iacov a lui Alfeiu, apostol – Iacov al lui Alfeu FAp **1**, 13; Mt **10**, 3

Iacov a lui Zevedeu, apostol – Iacov al lui Zevedeu Mt **4**, 21

Iacum, coloană în Templul lui Solomon (t) – Iachim 3 Rg **7**, 20 (21); 2 Par **3**, 16 (17)

Iada,e (a) – Iada, Iehoda 1 Par **2**, 28; **8**, 36; **9**, 42

Iadai (a) – Ido 1 Par **27**, 21

Iadia v. Iedaia

Iadia din Meraton (a) – Iehdia Meroneanul 1 Par **27**, 30

Iader (a) – Iarah 1 Par **1**, 20

Iadiil (a) – Iediael, Iedial 1 Par **26**, 2

Iafet (a) – Iafet Fc **5**, 32; Idt **2**, 19; 1 Par **1**, 4

Iafie (a) – Iafia 1 Par **3**, 7; **14**, 6

Iafiia, cetate – Iafia Ios **19**, 12

Iafiia, împ. – Iafia Ios **10**, 3

Iaflit (a) – Iaflet 1 Par **7**, 32

Iafneil, cetate – Iabneel Ios **19**, 33

Iagur (t) – Iagur Ios **15**, 21

Iahiho (a) – Ahiud 1 Par **8**, 7

Iahin, Iachin (a) – Iachin, Iachim Iş **6**, 15; Nm **26**, 12; 1 Par **8**, 19; **9**, 10; **24**, 12; Ne **11**, 10

Iahiran (a) – Ahiram Nm **26**, 38

Iail (a) – Ie(h)iel Ezr **10**, 26, 43

Iaila (a) – Iaela Jd **4**, 17

Iair (a) – Iair 3 Rg **4**, 13; 1 Par **2**, 22; Est **2**, 5; Mc **5**, 22; Lc **8**, 41

Iais (a) – Ieuş 1 Par **7**, 10

Iama (a) – Maai Ne **12**, 36

Iamai (a) – Iahmai 1 Par **7**, 2

Iamin (a) – Iamin Fc **46**, 10; Iş **6**, 15; Nm **26**, 12; 1 Par **2**, 27; **4**, 24; 3 Ezr **9**, 49; Ne **8**, 7

Iamin (a) – Imna Nm **26**, 44

Iamiud (a) – Amihud Nm **34**, 28

Iamnia, Iamniia (a) – Iamnia 1 Mac **15**, 40; 2 Mac **12**, 8

Iamniia v. Iamnia

Iamon (a) – Ialon 1 Par **4**, 17

Iamuil (a) – Hamul 1 Par **2**, 5

Iamun (a) – Hamul Nm **26**, 21

Iamvri,s (a) – Iambre,s 1 Mac **9**, 36; 2 Tim **3**, 8

Ianin, logofăt – Iaenai 1 Par **5**, 12

Ianis (a) – Iannes 2 Tim **3**, 8

Ianoaha (t) – Ianoah Ios **16**, 6

Ianum, cetate – Ianumlos **15**, 53

Iarah (a) – Ierah Fc **10**, 26

Iarasia (a) – Iaareşia 1 Par **8**, 27

Iared (a) – Iared, Iaret, Iered Fc **5**, 15; 1 Par **1**, 2; **4**, 18; Lc **3**, 37

Iari (t) – Iair 2 Rg **20**, 26

Iarim, cetate – Chiriat-Iearim (= Cetatea lui David) Ios **9**, 17; **15**, 9-11; **18**, 28; 1 Par **13**, 5

Iarim (t) – Iareb Os **5**, 13; **10**, 6

Iarimot (a) – Ieremot, Iremot Ezr **10**, 26; 3 Ezr **9**, 28; 1 Par **23**, 23

Iarin (a) – Harum 1 Par **4**, 8

Iariv (a) – Iarib, Iariv 1 Par **4**, 24; Ezr **8**, 16; **10**, 18

Iariv (a) – Ioarib 1 Mac **14**, 29

Iarivi (a) – Ieribai 1 Par **11**, 46

Iarmut (t) – Iarmut Ne **11**, 29

Ias (a) – Ieuş 1 Par **8**, 39

Iasa (t) – Iahaş, Iahta Dt **2**, 32; Nm **21**, 33; Jd **11**, 20; Ir **48**, 34; Is **15**, 4

Iasailos (a) – Asael 3 Ezr **9**, 30

Iasar (a) – Ieşer 1 Par **2**, 18

Iasiil (a) – Iahtiel, Iaasiel 1 Par **7**, 13; **27**, 21

Iasirul Galaaditei (t) – Iazerul Galaadului 1 Par **26**, 31

Iasiv (t) – – Ios **17**, 7

Iason, cetate – Aţem Ios **19**, 3

Iason (a) – Iason 1 Mac **8**, 17; **12**, 16; Fap **17**, 5 – 7, 9; **21**, 16; Rm **16**, 21

Iason Chirineanul (a) – Iason Cirineanul 2 Mac **2**, 24

Iasua (a) – Ieşohaia 1 Par **4**, 36

Iasuv (a) – Iaşub Nm **26**, 24; 1 Par **7**, 1; 3 Ezr **9**, 30

Iasuv (a) – Şear-Iaşub Is **7**, 3

Iat (a) – Iahat 1 Par **24**, 22

Iatin (a) – Ifdia, Ifdeia 1 Par **8**, 25

Iava (a) – Huba 1 Par **7**, 34

Iavim (t) – Iavin Ps **82**, 9

Iavin, Iavis împ. – Iabin Jd **4**, 2; Ios **11**, 1

Iavis (a) – Iabeș 4 Rg **15**, 10

Iavis, împ. v. Iavin

Iavis (t) – Iabeș 1 Rg **31**, 12; 1 Par **10**, 12

Iavis Galaad, Iavisul Galaadului, Iavisul Galaaditei (t) – Iabeș Galaad, Iabeșul Galaadului Jd **21**, 8; 1 Rg **11**, 1; 2 Rg **2**, 4; **21**, 12; 1 Par **10**, 11

Iavisul Galaaditei v. Iavis Galaad

Iavis Targatiim (t) – Iabeș 1 Par **2**, 54

Iavlaam, Ievlam, cetate – Ibleam Ios **17**, 11; Jd **1**, 27; 4 Rg **9**, 27

Iavlam v. Iavlaam

Iavmira, cetate – Iabne 2 Par **26**, 6

Iavoc (t) – Iaboc Dt **2**, 37; Nm **21**, 24

Iavoc, Iavoh, râu (t) – Iaboc Fc **32**, 22; Ios **12**, 2

Iazia (a) – Iahzeia Ezer **10**, 15

Iazir, a, cetate – Iazer, Iaezer, Iahzera, Yazer, Iezer, Iahța Nm **21**, 33; **32**, 1, 3; Ios **13**, 25; **21**, 36, 39; 1 Par **6**, 81; Is **16**, 9; Ir **48**, 32; 1 Mac **5**, 8

Iazir (a) – Ezer 1 Par **3**, 4

Iaziz Agariteanul (a) – Iaziz Agariteanul 1 Par **27**, 31

Icoc, cetate – Hucoc, (Helcot) Ios **19**, 34; 1 Par **6**, 75

Iconiia (t) – Iconiu FAp **13**, 51; **14**, 1; 2 Tim **3**, 11

Idai (a) – Iaroah 1 Par **5**, 14

Idan (t) – Adan Ezer **2**, 59

Idaspinul (t) – Hidaspe Idt **1**, 6

Ides (a) – Ides 3 Ezer **9**, 36

Idin (a) – Adin Ezer **2**, 15; Ne **7**, 26; **10**, 16

Iditul v. Iditum

Iditum, Iditun, Iditom, Iditul (a) – Iedutum, Iedutun 1 Par **9**, 16; **16**, 38; **25**, 3; 2 Par **29**, 14, **35**, 15; v. și Iedudun

Iditom v. Iditum

Iditun v. Iditum

Idua, Iedua (a) – Iadua Ne **10**, 21; **12**, 22

Iduia (a) – Hodia 1 Par **4**, 19

Idumea, Idumeea, Idumeia, Idumeiia (t) – Edom (= Idume(e)a) Fc **32**, 3; **36**, 16; 2 Rg **8**, 12; 3 Rg **11**, 14; 2 Par **8**, 17; **25**, 14; Ios **15**, 1; Iz **25**, 12; Is **11**, 14; Mt **1**, 4; Ir **9**, 25; **25**, 21; Mc **3**, 8; Ps **107**, 10; Plg **4**, 21

Idumeea v. Idumea

Idumeia v. Idumea

Idumeiia v. Idumea

Iechemias (a) – Iecameam 1 Par **23**, 19

Iechimia v. Iehemia

Ieclan (a) – Iorchean 1 Par **2**, 44

Iecman, cetate – Iocmeam (Chibțoim) 3 Rg **4**, 12; 1 Par **6**, 68

Iecmoam (a) – Iecameam 1 Par **24**, 23

Iecnam, Iecom, cetate – Iocneam Ios **12**, 22; **19**, 11

Iecom v. Iecnam

Iectan (a) – Ioctan Fc **10**, 25, 29; 1 Par **1**, 19

Iedai (a) – Iahdo 1 Par **5**, 14

Iedaia, Iadia (a) – Iedaia 1 Par **4**, 37; **9**, 10; Ne **3**, 10; **7**, 39; **11**, 10

Iedail (a) – Isdail 3 Ezer **5**, 56

Iedala, cetate – Idala Ios **19**, 15

Iedea (a) – Iedaia Ne **12**, 6

Iededi, Iediia (a) – Iedida 2 Rg **12**, 25; 4 Rg **22**, 1

Iedeos (a) – Adaia 3 Ezer **9**, 30

Iedia (a) – Iedaia, Iehdia 1 Par **4**, 37; **24**, 7, 20

Iediia (a) – Iedida 4 Rg **22**, 1

Iediil (a) – Iediael 1 Par **11**, 45; **12**, 20; **26**, 2

Iediil (a) – Iediael (= Așbel) 1 Par **7**, 6

Iediil (a) – Iahdiel, Adiel 1 Par **4**, 36; **5**, 24

Iedu (a) – Iedaia Ezer **2**, 36; 3 Ezer **5**, 46

Iedua v. Idua

Iedudun (a) – Iedutun 1 Par **9**, 16; **16**, 41; Ne **11**, 17; Ps **39**, 62, 77

Ieduram (a) – Hadoram 2 Rg **8**, 10

Ieet (a) – Iahat 1 Par **6**, 43

Iefadia (a) – Ifdia, Ifdeia 1 Par **8**, 25

Iefies (a) – Iafia 2 Rg **5**, 15

Iefina (a) – Iefune 1 Par **7**, 38

Iefoni (a) – Iefone, Iefoni Nm **13**, 7; **26**, 65; **34**, 19; Ios **15**, 13; Sir **46**, 10

Iefoni Chenezeul, Iefoni Chinezul (a) – Iefone Chinez(e)ul Nm **32**, 12; Ios **14**, 6, 14

Iefoni Chinezul v. Iefoni Chenezeul

Iefram (a) – Ifran (Jitran, fr.) Fc **36**, 26; 1 Par **1**, 41

Iefta, împ. – Iafia Ios **10**, 3

Iefta, cetate – Iftah, Iiftah Ios **15**, 43

Ieftae (a) – Ieftae Ezer **11**, 32

Ieftae Galaaditeanul (a) – Ieftae Galaaditul Jd **11**, 1

Ieglaam v. Ieglom

Ieglom, ieglaam (a) – Ialam, Iaelam Fc **36**, 5, 14; 1 Par **1**, 35; **8**, 7

Iehdail, cetate – Iocteel Ios **15**, 38

Iehelia (a) – Iecolia 2 Par **26**, 3

Iehemia, Iechimia (a) – Iecamia 1 Par **2**, 41; **3**, 18

Iehonia, împ. – Iehonia Est **1**

Iehoni(i)a, Iehonie (a) – Iehonia, Ioazania, Habazinia 1 Rg **6**, 19; Ir **22**, 24; **35**, 3; 3 Ezz **1**, 9; Bar **1**, 3; Mt **1**, 10, 11

Iehonie v. Iehoniia

Iehu (t) – Iuda Os **1**, 4

Ieia (a) – Iehia 1 Par **15**, 24

Ieil (a) – Iaala Ezz **2**, 56; Ne **7**, 58

Ieil (a) – Ie(h)iel 1 Par **15**, 18; **27**, 32; 2 Par **31**, 13; **29**, 14; Ezz **8**, 9, 13

Ieil (a) – Ie(g)uel 1 Par **9**, 6, 35

Ieil (a) – Haziel 1 Par **23**, 9

Ieil a lui Gherson (a) – Iehiel Ghersonitul 1 Par **29**, 8

Ieila (t) – Iaala Ezz **2**, 56

Ieili (a) – Ieli 3 Ezz **5**, 56

Ieldaf (a) – Ildaf (Jidla, fr.) Fc **22**, 22

Ieldaf (a) – Zebuda 4 Rg **23**, 36

Ielia (a) – Ioela 1 Par **12**, 7

Iemasan (a) – Ibsam 1 Par **7**, 2

Iemeneu (a) – Veniamin 1 Rg **9**, 21

Iemir (t) – Imer Ezz **2**, 59; Ne **7**, 61

Iemna (a) – Imna Fc **46**, 17; 1 Par **7**, 30

Iemna, levitul (a) – Imna levitul 2 Par **31**, 14

Iemna, Iemnai (a) – Ibneia 1 Par **9**, 8

Iemnaan (t) – Iamnia Idt **3**, 1

Iemnai v. Iemna

Iemoloh (a) – Iamlec 1 Par **4**, 34

Iemuat (a) – Șimeat 4 Rg **12**, 21

Iemuil (a) – Iemuel, Hamul Fc **46**, 10, 12, 17; Iș **6**, 15

Iemvlaa (a) – Imla 3 Rg **22**, 8-9; 2 Par **18**, 7-8

Iemvlaan (t) – Bilean 1 Par **6**, 70

Ienuil (a) – Iatniel 1 Par **26**, 2

Ieona, cetate – Itnan Ios **15**, 23

Ierameil (a) – Ierahmeel 1 Par **24**, 29

Ierami (a) – Ieremai Ezz **10**, 33

Ieran, cetate – Ireon, lireon Ios **19**, 38

Ierapol (t) – Ierapole Col. **4**, 13

Ierehn (t) – Ierihon 3 Ezz **5**, 44

Ieremeil (a) – Ierahmeel 1 Rg **1**, 1; **30**, 29; 1 Par **2**, 9; Ir **36**, 26

Ieremeil (a) – Ieroham 1 Rg **1**, 1

Ieremia, prooroc – Ieremia Ep. Ir **1**, 1; Ir **1**, 1; Mt **27**, 9; **16**, 14; **2**, 17

Ieremi(i)a (a) – Ieremia 1 Par **5**, 24; **12**, 4; Ne **10**, 2; **12**, 1; It **1**, 1

Ieremie din Lovna, Lovena (a) – Ieremia din Libna 2 Par **36**, 2; 4 Rg **23**, 31

Ieremon (t) – En-Rimon Ne **11**, 29

Ieremut v. Ierimut, cetate

Ierfil, cetate – Irpeel, Iirpeel Ios **18**, 27

Ieria (a) – Ieria 1 Par **23**, 19

Iericon, cetate – Haracon, Racon Ios **19**, 46

Ierihon (t) – Ierihon Nm **22**, 1; **33**, 50; Ios **18**, 21; 3 Rg **16**, 34; Ne **7**, 36; Ezz **2**, 34; Idt **4**, 4; 1 Mac **9**, 50; Mc **10**, 46; Ezz **11**, 30

Ieriil, pustia ~ – Ieruel, Ieriil 1 Par **7**, 2; 2 Par **20**, 17

Ierim (a) – Ierim 1 Rg **15**, 8

Ierimot v. Ierimut

Ierimut, Ierimot (a) – Ierimot 1 Par **7**, 7, 8; **12**, 5; **27**, 19; 2 Par **11**, 18; **31**, 13

Ierimut (t) – Horma 1 Rg **30**, 30

Ierimut, Ieremut, Iermot, cetate (t) – Iarmut Ios **10**, 3; **12**, 11; **15**, 35; **21**, 29

Ieriot (a) – Ieriot 1 Par **2**, 18

Iermon (t) – Hermon Ios **11**, 3

Iermot, cetate v. Ierimut

Iermas (a) – Ramia 3 Ezz **9**, 26

Ieroam (a) – Ieroham 1 Par **6**, 27; **9**, 8; Ne **11**, 12

Ieroam din Ghedor (a) – Ieroham din Ghedor 1 Par **12**, 7

Ierovaal (a) – Ierubaal Jd **6**, 32; **8**, 29

Ierovoam, împ. – Ieroboam 4 Rg **14**, 23; 2 Par **13**, 1; Os **1**, 1

Ierovoam v. Rovoam

Ierovoam Sichima (a) – Ieroboam Sichemul 3 Rg **12**, 20

Ierusa (a) – Ierușa 4 Rg **15**, 33; 2 Par **27**, 1

Ierusalim, cetate – Ierusalim Ios **18**, 28

Ierusalim (t) – Ierusalimul nou Ap **21**, 2

Iesae (a) – Ieșîșai 1 Par **5**, 14

Iesan (t) – Iahta Ios **13**, 18

Iese (a) – Iesei, Isai, tatăl lui David 1 Par **2**, 12; Mt **1**, 5; Is **11**, 1, 4; Rut **4**, 17

Iese (a) – Nahaș, Naas 2 Rg **17**, 25, 27

Iese, Iese Vitleemiteanul – Iesei Betleemitul 1 Rg **16**, 1

- Iesemon** (t) – Ieşimon 1 Rg **23**, 19
- Ieser** (a) – Ieşer Nm **26**, 49
- Iesevada** (a) – Iaşobeam (Ioşeb Ba(s)şebet) 1 Par **11**, 11
- Iesfa** (a) – Işpa, Işfa 1 Par **8**, 16
- Iesfan** (a) – Işpan 1 Par **8**, 22
- Iesfi** (a) – Işbi-Benob 2 Rg **21**, 16
- Iesha** (a) – Isca, Jiska, Yiska Fc **11**, 29; **20**, 12
- Iesmega** (t) – Ierahmeel 1 Rg **27**, 10
- Iesi** (a) – Işei 1 Par **4**, 42
- Iesia** (a) – Isaia 1 Par **3**, 21; Ne **11**, 7
- Iesia** (a) – Işia 1 Par **7**, 3; Ezz **10**, 31
- Iesias** (a) – Ieşaia Ezz **8**, 38
- Iesina**, cetate – Ieşana 2 Par **13**, 19
- Iesiu** (a) – Iesui 1 Rg **14**, 50
- Iesivat** (a) – Iesivat 2 Rg **5**, 16
- Iessiil Mesoviateanul** (a) – Iaasiel din Meţoba 1 Par **11**, 47
- Iesu** (a) – Işba Nm **26**, 44
- Iesua** (a) – Işva Fc **46**, 17
- Iesue** (a) – Iosua 3 Ezz **5**, 50
- Iesvaal** (a) – Işbaal, Ieşebeab 1 Par **24**, 13
- Iesvasaca** (a) – Ioşbecaşă 1 Par **25**, 4, 24
- Iet** (a) – Iahat 1 Par **4**, 2; **6**, 20; **23**, 10; 2 Par **34**, 12
- Ietam Moaviteanul** (a) – Itma Moabitul 1 Par **11**, 47
- Ietan**, cetate – Etam, Iuta Ios **15**, 60; **21**, 16; 1 Par **4**, 32; 2 Par **11**, 6; Jd **15**, 8-11
- Ietarul** (t) – Hilenu (Holonul) 1 Par **6**, 58
- Ieter** (a) – Ieter, Ietet Fc **36**, 40; Jd **8**, 20; 1 Par **1**, 51; 1 Par **2**, 32; **4**, 17; 3 Rg **2**, 5
- Ieter**, munţi – Iatir Ios **15**, 48
- Ieter Israilteanul** (a) – Itra din Israel 2 Rg **17**, 25
- Ieteraam** (a) – Itream, Itream 2 Rg **3**, 5; 1 Par **3**, 3
- Ieteva** (t) – Iotba 4 Rg **21**, 19
- Ietevaal** (a) – Etbaal 3 Rg **16**, 31
- Ieti** (a) – Atai 1 Par **12**, 11; 2 Par **11**, 20
- Ietir** (a) – Ieter 1 Par **7**, 38
- Ietoil** (t) – Iocteel 4 Rg **14**, 7
- Ietra** (a) – Itram 1 Par **7**, 37
- Ietraam** (a) – Itrean 1 Par **3**, 3
- Ietri** (a) – Ieatrai, Ietrai 1 Par **6**, 21
- Ietur** (a) – Eter, Ietur Fc **25**, 15; 1 Par **1**, 31
- Ieuil** (a) – Ieil Ezz **8**, 44
- Ieul** (a) – Ieuş, Işvi Fc **36**, 5, 14; **46**, 17; 1 Par **1**, 35
- Ievaar** (a) – Ievaar 2 Rg **5**, 16
- Ievdas** (a) – Idbaş 1 Par **4**, 3
- Ievlam** (t) – Ibleam 4 Rg **9**, 27
- Ievoste** (a) – Işboşet, Iş-Boşet 2 Rg **2**, 8; **3**, 7
- Ievoaz** (a) – Iaşobeam 1 Par **12**, 6; **27**, 2
- Ievoste Hananeul** (a) – Ioşeb-Başebet Taşchemonitul 2 Rg **23**, 8
- Ievus** (a) – Iebus, Ieuţ Fc **10**, 16; 1 Par **8**, 10
- Ievus, Ievuseea**, cetate (t) – Iebus (= Ierusalim) Ios **15**, 8; **18**, 16, 28; Jd **19**, 10, 11; 1 Par **11**, 4, 5
- Ievuseea** v. Ievus
- Iexan, Iezan** (a) – Iocşan Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 31
- Iexlia** (a) – Izliah, Izilia 1 Par **8**, 18
- Iezaar** (a) – Iţhar 1 Par **23**, 12
- Iezan** v. Iexan
- Iezavel** (a) – Izabel,a 3 Rg **16**, 31; **19**, 1-2; **21**, 7; 4 Rg **9**, 10, 36, 37
- Iezechia, Iezechie**, împ. – Iezechia 4 Rg **16**, 20; 1 Par **4**, 41; 2 Par **29**, 1; Os **1**, 1
- Iezechia, Iezechie, Iezechiia, Iezekia** (a) – Iezechia 1 Par **3**, 13, 23; 2 Par **28**, 12; Ezz **2**, 16; Ne **7**, 21; **10**, 17; Sir **48**, 19; Mt **1**, 9, 10
- Iezechie** v. Iezechia (a)
- Iezechiia** (a) – Iahzeia 3 Ezz **9**, 14
- Iezechi(i)l**, prooroc – Iezechiel 1 Par **24**, 16; Iz **1**, 1-3; **2**, 3
- Iezekia** v. Iezechia
- Iezehar** (a) – Iozacar 4 Rg **12**, 21
- Iezel** (a) – Iahaziel Ezz **8**, 36
- Iezevut** (a) – Iozabad 4 Rg **12**, 21
- Ieziil** (a) – Iahaziel 1 Par **12**, 4; **23**, 19
- Iezil** (a) – Iehiel Ezz **8**, 40
- Iezman** (a) – Işma 1 Par **4**, 3
- Iezoni(i)a** (a) – Iaazania 4 Rg **25**, 23; Iz **11**, 1
- Iezrael**, valea – Izreel, Israel Jd **6**, 33; Ios **15**, 56; **17**, 16; **19**, 18; 1 Par **4**, 3; 2 Par **22**, 6; 3 Rg **18**, 46; Os **1**, 4, 5
- Iezraia, Ezria** (a) – Izrahia, Israhia 1 Par **7**, 3; Ne **12**, 42
- Iezriil** (a) – Asriel Ios **17**, 2
- Iezvoc** (a) – Işbac Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 32
- Ifal** (a) – Hefer 1 Par **4**, 6
- Igala** (a) – Igal 2 Rg **23**, 36
- Igavis** (a) – Iabeţ 1 Par **4**, 9
- Iisue** (a) – Iosua 1 Par **7**, 27; Ezz **2**, 6
- Iisuni** (a) – Işia 1 Par **12**, 6

Iisu(s) (a) – Ieșua, Iosua 1 Par **24**, 11; Ne **11**, 26; Ezz **2**, 40

Iisus (a) – Iosua fiul lui Iosedec 3 Ezz **5**, 5

Iisus, Iisus Navi (a) – Iosua (= Osia) Nm **13**, 16; **26**, 65; Ios **17**, 9; 1 Par **7**, 27; Ezz **2**, 2, 6; **5**, 2, 5; Ne **7**, 7, 43; **8**, 19; **12**, 1, 8; Sir **46**, 1; Za **3**, 8

Iisus Hristos (a) – Iisus Hristos Mt **1**, 1

Iiisus [Fiilul lui Dumnezeu] – Iisus Lc **3**, 29; In **7**, 39; FAp **4**, 12; **7**, 45; v. și Emanuil

Iisus Nazarineanul (a) – Iisus Nazarineanul In **18**, 5, 7

„Iisus Nazarineanul Împăratul Jidovilor” (a) – Iisus Nazarineanul, Împăratul Iudeilor In **19**, 19

Iiu (a) – Iehu 1 Par **2**, 38

Ilaal, [Igaal] (a) – Igal Nm **13**, 7

Ila (a) – Ela Fc **36**, 41; 3 Rg **4**, 18; **16**, 8; 4 Rg **15**, 30; 1 Par **1**, 52

Ila, împ. – Ela 3 Rg **16**, 8

Ila, Elam, Ilam (t) – Elam Fc **14**, 1; 3 Ezz **5**, 14; **9**, 27

Ila, valea – Valea Stejarului 1 Rg **21**, 9

Ilaelil (a) – Iehaleleel 2 Par **29**, 12

Ilam (a) – Elam Ne **10**, 14; Ezz **8**, 7

Ilam v. Ila (t)

Ilam (t) – Harim Ezz **2**, 32

Ilam(a)ar (t) – Elam Ezz **2**, 31; Ne **7**, 34; v. și Ila (t)

Ilas, a (a) – Ela, Eleasa Fc **36**, 41; Ezz **10**, 22

Ili (a) – Eli 1 Rg **1**, 3; 3 Rg **2**, 27; Lc **3**, 23

Ili Ahotineanul (a) – Ili din Ahoh 1 Par **11**, 29

Ilia (a) – Ilie Ezz **10**, 26

Iliadum (t) – Henadad 3 Ezz **5**, 80

Ilie, prooroc – Ilie Tesviteanul 3 Rg **17**, 1; 2 Par **21**, 12; Mt **11**, 14; Lc **4**, 25

Iliodor (a) – Eliodor 2 Mac **3**, 7

Iliopolia v. Iliupolia

Iliu v. Elius

Iliupolia, Iliopolia (t) – Iliopolis (Heliopolis), Templul Soarelui, On Fc **41**, 45; Iș **1**, 11; Ir **43**, 13; Iz **30**, 17

Iliupolis, cetate – Iliopolis (= On) Iș **1**, 1

Ilo (a) – Ela 1 Par **9**, 8

Ilon (t) – Holon Ios **21**, 15

Imana (a) – Imna Fc **46**, 17; 1 Par **7**, 35

Imasaraim – – 1 Par **2**, 53

Imat (t) – Hamat Nm **13**, 21; Ios **19**, 35; 2 Rg **8**, 9; 3 Rg **8**, 66; 1 Par **13**, 5; **18**, 3; Iz **47**, 15; Ir **49**, 22, Za **7**, 2

Imei (a) – Ami Ezz **2**, 57

Imenei (a) – Imeneu 1 Tim **1**, 20

Imi – – Ne 7, 59

Imisuseosin (t) – Hațar-Susim 1 Par **4**, 31

Imran (a) – Imra 1 Par **7**, 36

In, cetate – Ain 1 Par **4**, 32

Inadad (a) – Henadad Ezz **3**, 9; Ne **3**, 18; **10**, 9

Inaim, cetate – Enam Ios **15**, 34

Inaum (a) – Nehum Ne **7**, 7

India, Țara indicească (t) – India Est **1**, 1; 1 Mac **8**, 8

Ingadim (t) – En-Gaddi Iz **47**, 11

Inon (a) – Tilon 1 Par **4**, 20

Inu (a) – Iehu 1 Par **4**, 35

Inul Anatotineanul (a) – Iehu din Anatot 1 Par **12**, 3

Ioachim (a) – Ioiachim 4 Rg **24**, 6; 1 Par **3**, 15; Ne **12**, 10; Ir **1**, 3; **36**, 1; Bar **1**, 3; Idt **4**, 5; Sus, p. 828

Ioachim, împ. – Ioiachim Iz **1**, 2

Ioed (a) – Ioed Ne **11**, 7

Ioada (a) – Ioiada Ne **12**, 22

Ioadaen (a) – Iehoadan 2 Par **25**, 1

Ioadam (a) – Ioatam Mt **1**, 9

Ioadanos (a) – Ghedalia 3 Ezz **9**, 19

Ioadim (a) – Ioadim 4 Rg **14**, 2; 2 Par **25**, 1

Ioah, cronicar – Ioah Is **36**, 3

Ioahal v. Ioahaz

Ioahan (a) – Iacan, Iaecan 1 Par **5**, 13

Ioahas v. Ioahaz

Ioahaz, împ. – Ioahaz 2 Par **36**, 1

Ioahaz, Ioahas (a) – Ioahaz 2 Par **25**, 17; **34**, 8; Ir **37**, 3

Ioahaz, Ioahal (a) – Iucal Ir **37**, 3; **38**, 1

Ioahim (a) – Ioachim 1 Par **4**, 22

Ioail (a) – Ioel Ezz **10**, 43

Ioan (a) – Iohanen 2 Par **28**, 12; 3 Ezz **9**, 29

Ioan v. Ionan

Ioan, apostol – Ioan Mt **4**, 21; FAp **1**, 13

Ioan Botezătorul, prooroc – Ioan Botezătorul Mt **3**, 1; **11**, 12; FAp **1**, 5

Ioan Evanghelistul (a) – Ioan din Galileea, Sfântul In **1**, 6

Ioana (a) – Ioana, Ioanan Lc **3**, 27; **8**, 3; **24**, 10

Ioanan (a) – Iohanani 1 Par **3**, 15, 24; **12**, 4; 2 Par **17**, 15; Ezer **8**, 12; Ne **12**, 13; Ir **40**, 8; **41**, 11

Ioanan (Gadis) (a) – Ionan (Gadis) 1 Mac **2**, 2

Ioanatan, Ioanatas (a) – Ionatan 2 Rg **19**, 24; Ne **12**, 18; 3 Ezer **9**, 14

Ioanatan (Apfus) (a) – Ionatan (Apfus) 1 Mac **2**, 6

Ioanatas v. Ioanatan

Ioanis Acatan (a) – Iohanani fiul lui Hacatan 3 Ezer **8**, 43

Ioas (a) – Ioas, Ieuş Jd **6**, 11, 24; 1 Par **3**, 11; **4**, 22; **7**, 8; **12**, 3; **23**, 10; 4 Rg **11**, 2

Ioas (a) – Ioah, cronicarul 4 Rg **18**, 18

Ioas, împ. – Ioas 4 Rg **11**, 2; 2 Par **18**, 25; **25**, 17, 18, 21, 23, 25; Os **1**, 1

Ioat (a) – Ioah 1 Par **26**, 4

Ioatam, Ioatan, împ. – Ioatam, Iotan Jd **9**, 15; 1 Par **2**, 47; **3**, 12; 2 Par **27**, 1; Os **1**, 1; Mi **1**, 1

Ioatan v. Ioatam

Ioariv (a) – Ioiarib, Iehoiarib Ne **11**, 5; **12**, 6; 1 Par **9**, 10; **24**, 7

Ioav (a) – Ioab Fc **10**, 29; **36**, 33; Ios **11**, 1; 1 Rg **26**, 6; 2 Rg **17**, 25; 1 Par **1**, 23; **2**, 16; **6**, 21; **11**, 6; Ezer **2**, 6; **8**, 9; 3 Ezer **8**, 40

Ioazavat Gadaratineanul (a) – Iozabad din Ghedera 1 Par **12**, 4

Iocam (a) – Acan Fc **36**, 27

Iocava (a) – Iacobaba 1 Par **4**, 36

Iochefziv (t) – Iecheb-Zeeb Jd **7**, 25

Ioda (a) – Ioha 1 Par **8**, 16

Iodae (a) – Iuda Ne **12**, 8

Iodae, Iodas (a) – Iehoiada, Ioiada Ne **7**, 39; **12**, 19; 2 Rg **8**, 18; **20**, 23; 4 Rg **11**, 4; 1 Par **9**, 10; **12**, 27; 2 Par **23**, 8, 9; **24**, 2-3

Iodai (a) – Iadai Ezer **10**, 43

Iodas v. Iodae

Iofalit (a) – Pelet 1 Par **12**, 3

Iofe (a) – Efai Ir **40**, 8

Iogbeha (t) – Iogbeha Jd **8**, 11

Iohaved (a) – Iochebed, Iohabed Iş **6**, 20; Nm **26**, 59

Iohavid (a) – Icabod 1 Rg **14**, 3

Iohil (a) – Iarha 1 Par **2**, 34

Ioiachim, împ. – Ioiachim 2 Rg **23**, 31-35; Dn **1**, 2

Ioian (t) – Iavan Iz **27**, 19

Ioiariv (a) – Ioiarib Ne **12**, 6

Ioida (a) – Ioiada Ne **3**, 6; **12**, 10

Ioil (a) – Ioil 1 Rg **8**, 2; 1 Par **3**, 22; **4**, 35; **5**, 7; **7**, 3; **12**, 3; 2 Par **29**, 12; Ne **11**, 9

Ioil, prooroc – Ioil FAp **2**, 16; Ioil **1**, 1

Ioil, văzătorul – Ido, văzătorul, leedo 2 Par **9**, 29

Ioil (a) – Ieziel 1 Par **12**, 3

Ioil (a) – Igheal 1 Par **3**, 22

Iol (a) – Aia 2 Rg **3**, 7

Iolam (a) – Elam 1 Par **26**, 2

Iolav (a) – Iobab 1 Par **8**, 9

Iona, prooroc – Iona 4 Rg **14**, 25; Iona **1**, 1; Tob **14**, 4; Mt **12**, 39

Iona (a) – Iona, Ianai In **21**, 15-17; Lc **3**, 24

Ionadav (a) – Ionadab 4 Rg **10**, 15; Ir **35**, 6

Ionan, Ioan (a) – Ionam Lc **3**, 30

Ionan (a) – Iohanani, Ionatan 3 Ezer **8**, 37; **9**, 1

Ionatan (a) – Elnatan Ir **36**, 12, 14

Ionatan (a) – Iohanani 1 Par **26**, 3; Ne **12**, 14

Ionatan (a) – Ionadab 2 Rg **13**, 3

Ionatan (a) – Ionantan Jd **18**, 30; 1 Rg **13**, 2; **14**, 50; 2 Rg **23**, 32; 1 Par **2**, 32; 2 Par **17**, 8; Ezer **8**, 6

Iopa, cetate – Iopi, Iafo Ios **19**, 46

Iopi(i) (t) – Iope, Iopi, Iafa, Iafo Iona **1**, 3; 1 Mac **10**, 75; **11**, 6; FAp **9**, 36

Iopiei, vadul – Iafa, port Ezer **5**, 78

Ior (a) – Ir 1 Par **7**, 12

Iora (t) – Iora Ezer **2**, 18

Ioram, împ. – Ioram 4 Rg **3**, 6; 2 Par **21**, 3-5, 16

Ioram (a) – Ioram 3 Rg **16**, 22; 1 Par **3**, 11; 3 Ezer **1**, 9; Mt **1**, 8

Ioram (a) – Ieroam 2 Par **23**, 1

Iordan, câmpia (t) – Câmpia Iordanului Fc **13**, 10

Iordan, râu – Iordan Fc **13**, 10; **50**, 10; Nm **22**, 1; **26**, 63; Ios **3**, 1; 1 Rg **2**, 8; Zah **11**, 3; Mt **3**, 5

Iorim (a) – Lorim Lc **3**, 29

Iorivon, Iorivos (a) – Iarib 3 Ezer **8**, 47; **9**, 19

Iorivos v. Iorivon

Iorse (a) – Iorai 1 Par **5**, 13

Iosadac (a) – Iehosadac 1 Par **6**, 14

Iosafat, împ. – Iosafat 4 Rg **3**, 7; 2 Par **18**, 9

Iosafat (a) – Iosafat 3 Rg **4**, 17; Mt **1**, 8

Iosafat Matanineanul (a) – Iosafat din Mitni 1 Par **11**, 43

Iosafia (a) – Iosifia 3 Ezer **8**, 41

Iosavad (a) – Zabai 3 Ezer **9**, 29

Iosavados (a) – Iozabad 3 Ezzr **8**, 65; **9**, 23
Iosavat, Iosavet (a) – Iozabad 1 Par **12**, 20
Iosavet v. Iosavat
Isoaveet (a) – Ioşeba 2 Par **22**, 11
Iosedec (a) – Iosedec Ag **1**, 1; 3 Ezzr **5**, 73
Iosedec (a) – Ioşadac Ne **12**, 26; Ezzr **3**, 2; **5**, 2
Iosefia (a) – Iosifia Ezzr **8**, 10
Iosi (a) – Iosua Lc **3**, 29
Iosi(i)a împ. – Iosia 3 Rg **13**, 2; 4 Rg **22**, 1; 2 Par **34**, 1; Sof **1**, 1; Ir **1**, 2; **36**, 2
Iosia, Iosie (a) – Iosia, Ioşa 1 Par **3**, 14; **4**, 34; 2 Par **34**, 33; Ir **1**, 2; **36**, 2; Mt **1**, 10-11; Sir **49**, 1
Iosia (a) – Isaia 1 Par **25**, 15
Iosia (a) – Ioşavia 1 Par **11**, 46
Iosie v. Iosia
Iosie (a) – Iosif Mt **13**, 55
Iosif (a) – Iosif Fc **30**, 24; Nm **1**, 10; **13**, 11; Ios **17**, 17; 1 Par **2**, 2; **25**, 2; Ezzr **10**, 42; Ne **12**, 14; Sir **49**, 17; Idt **8**, 1; Lc **3**, 26; Evr **11**, 22
Iosif (a) – Iosif (= Țafnat-Paneah) Fc **41**, 45
Iosif (a) – Ioseh Lc **3**, 26
Iosif, bărbatul Mariei – Iosif, logodnicul Mariei Mt **1**, 16
Iosif din Arimatea (a) – Iosif din Arimatea Mt **27**, 57; In **19**, 38
Iosif Varsava (a) – Iosif Barnaba FAp **4**, 36
Iosifon (a) – Iosif 1 Mac **5**, 18
Iosifus (a) – Iosif 3 Ezzr **9**, 35
Iosiv (a) – Iosif Ap **7**, 8
Iosiv Varsava (a) – Iosif Barsaba zis Iustus FAp **1**, 23
Iotor (a) – Ietro Iş **3**, 1; **18**, 1
Iotor Chineul (a) – Hobab Cheneul Jd **1**, 16
Iotor Ismaeliteanul (a) – Ieter Ismaelitul 1 Par **2**, 17
Iov (a) – Iov Iz **14**, 14; Iov **1**, 1
Iovan (a) – Iavan Fc **10**, 2, 4; 1 Par **1**, 5
Iovav, împ. – Iobab Fc **36**, 33, 34; Ios **11**, 1; 1 Par **1**, 44
Iovav (a) – Iobab, Ioab, Hobab Fc **10**, 29; Jd **4**, 11; 1 Par **4**, 14
Iovil (a) – Iabal Fc **4**, 20; Ios **6**, 5
Iozae (a) – Ioha 1 Par **11**, 45
Iozara (a) – Ioezer 1 Par **12**, 6
Iozavad, Iozavat (a) – Iehozabad, Iozabad 1 Par **26**, 4; 2 Par **17**, 18; **31**, 13; Ne **8**, 9; **11**, 16
Iozavat v. Iozavad
Iozaved (a) – Iehozabad 2 Par **24**, 26
Iozavee (a) – Ioşeba 4 Rg **11**, 2
Ir (a) – Ir, Er Fc **38**, 3; **46**, 12; Nm **26**, 19; 1 Par **2**, 3; **4**, 15, 21; Lc **3**, 28
Ir (t) – Ar Nm **21**, 15
Ira letrineanul (a) – Ira din Iatir 1 Par **11**, 40
Ira,e (a) – Arah Ne **6**, 17; **7**, 10
Iraam (a) – Ieroham 1 Par **9**, 12
Iram (a) – Harim 1 Par **24**, 1, 8; Ezzr **2**, 32, 39; **10**, 31; Ne **3**, 11; **7**, 35, 42; **10**, 5, 27; **12**, 15
Iras (a) – Ira, Hira Fc **38**, 1; 2 Rg **23**, 26
Iras, sfetnic – Ira din Iair 2 Rg **20**, 26
Iras Etireul (a) – Ira din Ieter 2 Rg **23**, 38
Ircan (a) – Hircan 2 Mac **3**, 11
Irem (t) – Harim Ezzr **2**, 39
Iroam, Iroav (a) – Ieroham 1 Par **8**, 27; **27**, 22
Iroav v. Iroam
Irod, tetrarul, împ. – Irod, Irod Tetrarul (= Irod Antipa) Mt **2**, 1; **14**, 1; FAp **4**, 27; **23**, 35
Irodiada (a) – Irodiada (soția lui Irod Antipa) Mt **14**, 3
Irodion (a) – Irodion Rm **16**, 11
Iroilor, cetatea – Ieroonpolis Fc **46**, 28
Isaac (a) – Isaac Fc **17**, 17, 19; **18**, 12-15; **24**, 62; 1 Par **1**, 28; Mt **1**, 2; Evr **11**, 20
Isaar (a) – Işhar, Işehar Iş **6**, 18, 21; Nm **3**, 19; **16**, 1; 1 Par **6**, 2; **24**, 21; **26**, 23
Isachar v. Isahar
Isaf (a) – Țiha 3 Ezzr **5**, 53
Isahar, Isachar (a) – Isahar Fc **30**, 18; **35**, 23; **46**, 13; Nm **1**, 8, 28; **7**, 18; **13**, 7; Ios **17**, 10; 1 Par **2**, 1; Ap **7**, 7
Isahar (t) – Isahar 3 Rg **4**, 17; Iz **48**, 26
Isai(i)a, prooroc – Isaia 2 Rg **19**, 2; 4 Rg **19**, 1; 2 Par **26**, 22; Ezzr **8**, 7; Is **1**, 1; **39**, 8; Mt **3**, 3; In **12**, 38
Isam (a) – Haşum Ezzr **2**, 19; **10**, 31; Ne **7**, 22; **8**, 4; **10**, 18
Isamari (a) – Ieşmere, Işmerai 1 Par **8**, 18
Isav (a) – Isav (= Edom) Fc **32**, 3; **36**, 5, 10; Dt **2**, 4; Ios **24**, 4; 1 Par **1**, 34
Isav (a) – Esau (= Edom) Fc **25**, 30-34; Evr **11**, 20
Isav (= Edom) (t) – Seir, Isav, munte Fc **14**, 6; **33**, 14; **36**, 8, 9; Nm **24**, 18; Avd **1**, 9
Isca Tecoiteanul (a) – Icheş din Tecoa 2 Rg **23**, 26
Isemiil (a) – Işei 1 Par **2**, 31
Isere Harmadaiteanul (a) – Heţro din Carmel 1 Par **11**, 37
Iseriil (a) – Ieşarela 1 Par **25**, 14

Isia (a) – Isaia 1 Par **25**, 3
Isia (a) – Ișia 1 Par **23**, 20; **24**, 25; Ezr **10**, 31
Iisus (a) – Iosua Iș **17**, 9
Isi(i)l (a) – Iehiel 1 Par **11**, 44; **23**, 8
Ismail, Ismailos (a) – Ismael, Ieșimiel Fc **16**, 11, 15; **25**, 12; **36**, 3; 1 Par **1**, 28; **4**, 36; 2 Par **23**, 1; Ir **40**, 8; 3 Ezr **9**, 22
Ismailos v. Ismail
Isoam (a) – Șoam 1 Par **24**, 27
Ișpani(i)a (t) – Spania 1 Mac **8**, 3; Rm **15**, 28
Ispită și Blăstăm (t) – Masa și Meriba (Apa certeii) Iș **17**, 7; Nm **20**, 13; Ps **80**, 6; v. și Apa Pricii, Apa Prigonirii
Ispitire (t) – Masa Dt **9**, 22
Isprăvire, coloană în Templul lui Solomon (t) – Iachin 3 Rg **7**, 20 (21); 2 Par **3**, 16 (17); v. și Iacum
Israel (t) – Izreel Ios **15**, 56; **17**, 16; **19**, 18
Israil (a) – Israel (= Iacov) Fc **32**, 28; 1 Par **2**, 1
Israil (t) – Israel Fc **32**, 24-29; Dt **32**, 51; Lv **4**, 13; Ps **67**, 37; 1 Par **2**, 1; Os **1**, 5
Israil Avesan din Vitleem (a) – Ibtan din Betleem Jd **12**, 8
Isaar (a) – Iețer Fc **46**, 24
Istacur (a) – Zacur 3 Ezr **8**, 45
Istemo (t) – Eștemoa Ios **21**, 15
Istov (t) – Iștov 2 Rg **10**, 6
Isud (a) – Ișhod 1 Par **7**, 18
Isui (a) – Ișvi 1 Par **7**, 30
Isus (a) – Iosua 2 Par **31**, 15
Isus (a) – Ieuș 2 Par **11**, 19
Isvacom (a) – Isbacom 1 Par **26**, 7
Ita (a) – Ater 3 Ezr **5**, 52
Italiia (t) – Italia FAp **18**, 2
Itam, piatra – Etam, stânca Jd **15**, 8, 11
Itamia (t) – – Ir **49**, 4
Itamar (a) – Itamar Iș **6**, 23; Nm **3**, 2; Lv **10**, 6; 1 Par **6**, 3; 3 Ezr **8**, 32
Itavirion (t) – Tabor Os **5**, 1
Itran (a) – Itran Fc **36**, 26; 1 Par **1**, 41
Ituriia (t) – Itureia Lc **3**, 1
Iu (a) – Iehu 1 Par **2**, 37-38; **4**, 35; **12**, 3; 2 Par **22**, 7-9 (6-8)
Iu, împ. – Iehu 3 Rg **16**, 1; **19**, 16; 4 Rg **9**, 2, 5-6, 11, 14; 2 Par **20**, 35 (34)
Iuah (a) – Ioab 2 Par **34**, 8
Iuda (a) – Iuda Fc **29**, 35; Nm **1**, 7; **13**, 6; Ios **7**, 1; Dt **33**, 7; 2 Rg **24**, 7; 1 Par **2**, 1; **12**, 24; Ne **11**, 4, 9; Ps **67**, 29; Iz **48**, 22; 3 Ezr **2**, 8; Mt **1**, 2; Mc **6**, 3; In **14**, 22; **18**, 5; Iuda **1**, 1
Iuda (a) – Ioda Lc **3**, 26
Iuda, munte – Iuda Ios **20**, 7
Iuda, apostol (= Tadeu) – Iuda (frate cu Iacob) Iuda **1**, 1
Iuda Galileul (a) – Iuda Galileianul FAp **5**, 37
Iuda din Iscariot v. Iuda Iscarioteanul
Iuda Iscarioteanul, Iuda din Iscariot, apostol (a) – Iuda Iscarioteanul Mt **10**, 4; Mc **3**, 19; In **12**, 4
Iuda lui Iacov, apostol (a) – Iuda lui Iacov FAp **1**, 13
Iuda Macaveiu (a) – Iuda Macabeul 1 Mac **2**, 4, 66
Iudea (t) – Iuda Ezr **1**, 3
Iudeea, Iudeia (t) – Iudeea 3 Ezr **9**, 3; FAp **1**, 8
Iudeii, pustiiia ~ – Iudeii, pustiiia Mt **3**, 1
Iudin (a) – Iehudi Ir **36**, 14
Iudit (a) – Iudit Fc **26**, 34
Iuil (a) – Ioil 3 Ezr **9**, 36
Iulia (a) – Iulia Rm **16**, 15
Iulie (a) – Iuliu, sutaș roman FAp **27**, 1-3
Iunie (a) – Iunias, Iunia Rm **16**, 7
Iupitear, zeu – [Jupiter = Zeus] FAp **19**, 35
Iuri (a) – Urie 3 Ezr **8**, 64
Iust (a) – Titus Iustus FAp **18**, 7; Col **4**, 11
Iuval (a) – Iubal Fc **4**, 21
Iva, ținut (Asiria) – Ina, Iva 4 Rg **18**, 34; **19**, 13
Izir (a) – Hezir 1 Par **24**, 15; Ne **10**, 20
„Izvorul celui ce se roagă” (t) – „Izvorul celui ce strigă” Jd **15**, 19
Izvorul Smochinilor (t) – Izvorul Dragonului Ne **2**, 13

L

Laad (a) – Lahad 1 Par **4**, 2
Laada (a) – Laeda 1 Par **4**, 21
La(a)dan (a) – Ladan, Laedan 1 Par **7**, 26; **23**, 7-8; **26**, 21
Laasia, cetate Lasea FAp **27**, 8
Lac, cetate – Lacum Ios **19**, 33
Lachim (a) – Lichi 1 Par **7**, 19
Lachis, Lahis, cetate – Lachiș Ios **15**, 39; 2 Par **11**, 9; **25**, 27
Lacul Oii (= Vitezda) (t) – Vitezda In **5**, 2
Lacunos, fiul lui Adi – – 3 Ezr **9**, 31

Ladadi (t) – Lod Ezr **2**, 33

Ladan (a) – Delaia 3 Ezr **5**, 59

Lafidot (a) – Lapidot Jd **4**, 4

Lahis, Lachis (t) – Lachiş Ios **10**, 3, 31-34; **15**, 39; 4 Rg **14**, 19; 2 Par **11**, 9; **25**, 27; Ne **11**, 30; Is **36**, 2; Ir **34**, 7

Lahmi (a) – Lahmi 1 Par **20**, 5

Lais v. Dan

Laisa (t) – Laişa Is **10**, 30

Lamas, cetate – Lahmas Ios **15**, 40

Lameh (a) – Lameh Fc **4**, 18, 23; **5**, 25; 1 Par **1**, 3; Lc **3**, 36

Lamon (a) – Salma 1 Par **2**, 51

Lan (a) – Haran 1 Par **23**, 9

Laodichiia (t) – Laodiceea Ap **1**, 1; Col **2**, 1; 1 Tim **6**, 21

Laomim (a) – Leumim Fc **25**, 3; 1 Par **1**, 32

Lateseim v. Latusiim

Latusiim, Lateseim (a) – Letuşim Fc **25**, 3; 1 Par **1**, 32

Lasten (a) – Lastene 1 Mac **11**, 31

Lavan (a) – Laban Fc **24**, 29; Idt **8**, 23

Lavan Sirul (a) – Laban Arameul Fc **25**, 20; **31**, 20, 22

Lavana (a) – Lebana Ezr **2**, 45; Ne **7**, 48; 3 Ezr **5**, 53

Lavanat (t) – Libnat Ios **19**, 26

Lavaot, cetate – Lebaot Ios **15**, 32

Lavec, câmpul – – Ios **17**, 5

Lavia (a) – Hobaia Ezr **2**, 60

Laviimi (a) – Lehabim 1 Par **1**, 11

Lavoemat (t) – Hamat Jd **3**, 3

Lazar (a) – Lazăr Lc **16**, 23-25

Lazar din Vitaniia (a) – Lazăr din Betania In **11**, 1, 5

Lăţime, fântâna – Rehobot Fc **26**, 22

Leasamis (a) – Leasamis 2 Rg **5**, 16

„**Legheon**” v. „Leghion”

„**Leghion**”, „**Legheon**” (a) – Legiune Lc **8**, 30; Mc **5**, 9; Lc **8**, 30

Lehi (t) – Lehi Jd **9**, 9

Leivi (Tadeu) (a) – Levi (Tadeu) Mt **10**, 3

Lesă (t) – Laiş Jd **18**, 14

Lesă v. Dan

Lesen, cetate – Leşenul lui Dan Ios **19**, 47

Letus (a) – Haţuş 3 Ezr **8**, 32

Levi (a) – Levi Fc **29**, 34; Nm **16**, 1; 1 Par **2**, 1; **6**, 1; **12**, 26; Ezr **8**, 15; Ap **7**, 7; Mc **2**, 14; Lc **3**, 24, 29

Levis, cetate – Ebeţ Ios **19**, 20

Levna (t) – Libna, Iabneel Nm **33**, 20; Ios **10**, 29; **12**, 15; **15**, 11, 42

Levona (t) – Lebona Jd **21**, 19

Lezaron (t) – Şaron Ios **12**, 17

Licaonia (t) – Licaonia FAp **14**, 6

Lichiia (t) – Licia 1 Mac **15**, 23

Lida (t) – Lida 1 Mac **11**, 34; FAp **9**, 32-38

Lidi(i)a (t) – Lidia 1 Mac **8**, 8; FAp **16**, 14

Lihav (a) – Leca 1 Par **4**, 21

Liia (a) – Lia Fc **29**, 16; Rut **4**, 11

Liman Bun (t) – Limanuri Bune FAp **27**, 8

Limanul Critului, port – Fenix (Creta) FAp **27**, 12; v. şi Crit, insulă

Lin (a) – Linos 2 Tim **4**, 21

Lisa v. Clavdie Lisie

Lisania (t) – Lisaniah Lc **3**, 1

Lisiia v. Clavdie Lisie

Lisimah (a) – Lisima 2 Mac **4**, 29; Est **10**, 15

Listra, cetate – Listra FAp **14**, 6-7; **16**, 1; 2 Tim **3**, 11

Liva (t) – – Dt **33**, 23

Livan (t) – Liban Dt **1**, 7; Ios **12**, 7; 3 Rg **4**, 33

Livia (t) – Libia FAp **2**, 10

Liviei, vântul ~ – vânt de miazăzi Ps **77**, 30

Locul Căpăţâniei v. Golgota

Lod (a) – Lud 1 Par **1**, 17

Lod, cetate – Lod Ne **11**, 34; 1 Par **8**, 12

Lodadi (t) – Lod Ne **7**, 37; **11**, 35

Lodavar (t) – Lodebar 2 Rg **9**, 4

Loida (a) – Loida 2 Tim **1**, 5

Lomna (t) – Libna Nm **33**, 20; Ios **10**, 29; 2 Par **21**, 10

Lot (a) – Lot Fc **11**, 27; Lc **17**, 28; Sir **16**, 9; 2 Ptr **2**, 7

Lotan, Loton (a) – Lotan Fc **36**, 20, 22, 29; 1 Par **1**, 38

Loton v. Lotan

Loveni (a) – Libni Iş **6**, 17; Nm **3**, 18, 21; **26**, 58; 1 Par **6**, 17, 29

Lovna (t) – Libna 4 Rg **8**, 22; **19**, 8

Lovon (t) – Laban Dt **1**, 1

Lozon (a) – Lozon 3 Ezr **5**, 56

Luca, apostol – Luca Col **4**, 14; 2 Tim **4**, 11; 2 Cor **13**, 13

Luceafărul de sara (t) – [Venus, stea] Iov **9**, 9
Luchie, ipatul romanilor (a) – Lucius, consul 1 Mac **15**, 16
Luchie Chirineul (a) – Luciu Cirineul FAp **13**, 1
Lud (t) – Lud Fc **10**, 22; Is **66**, 19; Idt **2**, 17
Ludiimi (a) – Ludim 1 Par **1**, 11
Luit (t) – Coasta Luhitului Is **15**, 5
Luza (t) – Luz (= Betel) Fc **35**, 6; **48**, 3; Jd **1**, 23; Ios **16**, 2; **18**, 13

M

Maa (a) – Maaṭ 1 Par **2**, 27
Maadia (a) – Moadia Ne **12**, 5
Maaha, împ. – Maaca 3 Rg **2**, 40
Maaha, Mooha (a) – Maaca, Maacha 2 Rg **3**, 3; 3 Rg **15**, 2; 1 Par **7**, 15; **9**, 35; 2 Par **11**, 20
Maaha (a) – Ana 3 Rg **15**, 10, 13
Maaha (t) – Maacha, Bet-Maaca 2 Rg **10**, 6; 3 Rg **15**, 20
Maahi (a) – Ahasbai 2 Rg **23**, 34
Maala (a) – Mahla Nm **36**, 11; Ios **17**, 3
Maalon (a) – Mahlon Rut **1**, 2; **4**, 9, 10
Maan v. Maanaim
Maanaim, Maan (t) – Mahanaim Fc **32**, 2; Ios **13**, 26, 30; 3 Rg **4**, 14; 1 Par **6**, 80
Maaneam, cetate – Mahanaim Ios **21**, 38
Maani (t) – Bani 3 Ezz **9**, 34
Maarot, cetate – Maarat Is **15**, 59
Maasa v. Maasia
Maasaia (a) – Maesai 1 Par **9**, 12
Maasal (t) – Maṣal 1 Par **6**, 74
Maase (a) – Maazia 1 Par **24**, 18
Maasia, Maasie, Maasiu, Maasa (a) – Maaseia 1 Par **15**, 18; 2 Par **23**, 1; **26**, 11; **28**, 7; **34**, 8; Ezz **10**, 18; Ne **8**, 6; **10**, 25; **11**, 5, 7; Bar **1**, 1
Maasie v. Maasia
Maasiu v. Maasia
Maat (a) – Maat, Mahat 1 Par **6**, 35; 2 Par **29**, 12; Lc **3**, 26
Maazia (a) – Maazia 1 Par **24**, 18; Ne **10**, 8
Macalon (t) – Micmas 3 Ezz **5**, 40
Macaveiu (a) – Iuda Macabeul 2 Mac **11**, 6
Macbena (a) – Macbena 1 Par **2**, 49
Machat (a) – Maac Ios **12**, 5
Mached (t) – Mached 1 Mac **5**, 26
Machelat (t) – Chehelata Nm **33**, 2-22
Machelia (a) – Micneia 1 Par **15**, 18
Machelot (a) – Miclot 1 Par **8**, 31; **9**, 37; **27**, 4
Maches (t) – Macaṭ 3 Rg **4**, 9
Machida, cetate – Macheda Ios **10**, 10; **12**, 16; **15**, 41
Machidoniia (t) – Macedonia Rm **15**, 26; 2 Cor **1**, 16; FAp **16**, 9-10
Machilot (t) – Machelot Nm **33**, 25
Madaim (a) – Madai 1 Par **1**, 5
Madal (a) – Madan Fc **25**, 2
Madam (a) – Medan Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 31
Madevina (t) – Madmena Is **10**, 31
Madi (a) – Madai Fc **10**, 2
Madiam (a) – Madian Fc **25**, 2, 4; 1 Par **1**, 31; Is **9**, 4
Madi(i)am, Madian (t) – Madian Fc **36**, 35; Iş **2**, 15, 16-21; Jd **1**, 16; **4**, 11; **7**, 1-3; Ios **13**, 21; Is **60**, 6; Ir **35**, 6; Ps **82**, 9; Avc **3**, 7
Madiavum (t) – Hodavia Ezz **5**, 80
Madiim, cetate – Midin Ios **15**, 62
Madmina (a) – Madmana 1 Par **2**, 49
Madon (t) – Madon 2 Rg **21**, 20; Ios **11**, 1; **12**, 18
Maefla (t) – Mefaat 1 Par **6**, 79
Maela (a) – Mahla 1 Par **7**, 18
Maelgt (a) – Mahalat Fc **28**, 9
Maever-Lucam (t) – Iocmeam 3 Rg **4**, 12
Mafa, cetate – Mefaat Ios **21**, 37
Mafecud, poarta lui ~ v. Poarta lui Mafecud
Magdal (t) – Magdala, Migdal Iş **14**, 2; Mt **15**, 39
Magdal-Gad (t) – Migdal-Gad Ios **15**, 37
Magdaliil, cetate – Migdal-El Ios **19**, 38
Magdaritului, pustia ~ - - Ios **5**, 5
Magdol (t) – Migdol Nm **33**, 7; Iz **29**, 10; Ir **44**, 1
Maghed (t) – Meghido 3 Rg **9**, 15
Maghedaus, câmp – Meghidon, câmpie 3 Ezz **1**, 27
Maghedeil, Maghediil (a) – Magdiel Fc **36**, 43; 1 Par **1**, 54
Maghediil v. Maghedeil
Maghedo, râu – Meghidon Jd **5**, 19
Maghedo (t) – Migron Is **10**, 28
Maghedo v. Maghedon
Maghevis (t) – Magbiş Ezz **2**, 30
Maghedon, Maghedo (t) – Meghidon, Meghido, Moghido Ios **12**, 20; **17**, 1; Jd **1**, 29; 3 Rg **4**, 12; 4 Rg **9**, 27; 1 Par **7**, 29; 2 Par **35**, 22

- Maglon** (t) – Migron 1 Rg **14**, 2
- Magog** (a) – Magog Fc **10**, 2; 1 Par **1**, 5; Ap **20**, 8
- Magog** (t) – Magog Iz **38**, 2
- Mahanat** (a) – Mahanat 1 Par **1**, 40
- Mahanati** (t) – Mahanat 1 Par **8**, 6
- Mahanaret** (t) – Chineret Dt **3**, 17
- Mahat,i** (t) – Maacat,i Ios **13**, 11, 13; 4 Rg **25**, 23; 1 Par **6**, 35; 2 Par **31**, 13
- Mahadnavu** (a) – Macnadbai Ezc **10**, 40
- Mahdot, Matot Dilanat** (t) – Micmetat Ios **16**, 6; **17**, 7
- Mahemas** v. Mahmas
- Mahir** (a) – Machir Fc **46**, 20; **50**, 23; Nm **26**, 29; **27**, 1; Dt **3**, 15; Ios **17**, 1; 2 Rg **9**, 4; 1 Par **2**, 21
- Mahir** (a) – Micri, Mehir 1 Par **4**, 11; **9**, 8
- Mahmas, Mahemas** (t) – Micmas Ezc **2**, 27; Ne **7**, 31; **11**, 31; 1 Mac **9**, 73; 1 Rg **13**, 2; **14**, 5; Is **10**, 28; Os **9**, 6
- Mahvina** (a) – Macbena 1 Par **2**, 49
- Mailos** (a) – Miiamin 3 Ezc **9**, 26
- Mainan** (a) – Mena Lc **3**, 31
- Mainime** (t) – Mecona Ne **11**, 28
- Makhi** (a) – Machi Nm **13**, 15
- Mal** (a) – Mahol 3 Rg **4**, 31
- Mala** (a) – Mahla Nm **26**, 33; 1 Par **7**, 18
- Malah** (a) – Melec 1 Par **8**, 35; 1 Par **9**, 41
- Malahiia, Malahie**, prooroc – Maleahi Mal **1**, 1
- Malati-Isari** (a) – Manahteni-Ṭoareni, Haṭi-Hamanahti 1 Par **2**, 54
- Maleleil** (a) – Maleleil, Mahalaleel, Malaleel, Mehuiael Fc **4**, 18; **5**, 12, 17; 1 Par **1**, 2; Ne **11**, 4
- Malesear**, căpetenie – – Est **1**, 14
- Maliti** (a) – Maloti 1 Par **25**, 4, 26
- Maloh** v. Maluh
- Malon** (a) – Milo 4 Rg **12**, 20
- Maltia Gavaoniteanul** (a) – Melatia Ghibeonitul Ne **3**, 17
- Maluh, Maloh** (a) – Maluc 1 Par **6**, 44; Ezc **10**, 29, 32; Ne **10**, 4, 27; **12**, 2
- Mamean** (a) – – 3 Ezc **8**, 47
- Mamfim** (a) – Mupim Fc **46**, 21
- Mamnitanaim** (t) – Matenai 3 Ezc **9**, 34
- Mamvri** (a) – Mamvri, Mamre, Mambre Fc **13**, 19; **14**, 24
- Mamvri**, cetate – Mamvri Fc **23**, 19; **35**, 27
- Mamvri**, stejarul (t) – Mamvri, Mamre, Stejarul (= stejarul lui Avraam) Fc **12**, 6; **13**, 18; **14**, 13; **23**, 17, 19; **49**, 30
- Mamona** (a) – Mamona Mt **6**, 24
- Mamuhos** (a) – Maluc 3 Ezc **9**, 30; v. și Maluh
- Manahat** (a) – Manahat Fc **36**, 23
- Manain** (a) – Manain FAp **13**, 1
- Manaim** (t) – Mahanaim 2 Rg **17**, 24, 27
- Manaim** (a) – Menahem 4 Rg **15**, 14
- Manas** (a) – – Ne **12**, 15
- Manase, Manasi** (t) – Manase Ps **79**, 2; Is **9**, 21
- Manasi** (a) – Manase Fc **41**, 51; **45**, 5; Jd **18**, 30; 2 Rg **20**, 21, Nm **1**, 10, 35; **13**, 11; **26**, 34; 1 Par **3**, 13; **7**, 17; **12**, 20; Ezc **10**, 30, 53; Ios **17**, 9; Ir **15**, 4; Iz **48**, 4; Mt **1**, 10; Ap **7**, 6
- Manati** (a) – Meonotai 1 Par **4**, 14
- Mani** (a) – Bani Ezc **9**, 30
- Manoe** (a) – Manoe Jd **13**, 2; **16**, 21
- Manoho**, cetate – Manah Ios **15**, 60
- Mantanain** (t) – Matana Nm **21**, 19
- Maon** (a) – Maon 1 Par **2**, 45
- Maon**, cetate – Maon Ios **15**, 55
- Maon**, pustiu (t) – Maon 1 Rg **23**, 26
- Maon** (t) – Bet-Meon Ir **48**, 23
- Maonenim** (t) – Meonim Jd **9**, 37
- Maos**, stâncă – – Jd **6**, 26
- Mapsarul Tirului** (t) – Tir, cetate 2 Rg **24**, 7
- Marai Netofatineanul** (a) – Maharai din Netofat 1 Par **11**, 30
- Maraiot** (a) – Meraot 1 Par **9**, 11
- Marala**, cetate – Maraala, Mareala Ios **19**, 11
- Marco Evanghelistul** (a) – Marcu, Sfântul Mc **1**; Col **4**, 10
- Mardoheu** (a) – Mardoheu Ezc **2**, 2; Ne **7**, 7; Est **1**; **2**, 5; **10**, 3
- Mardoheu**, zeu – Mardoheu 3 Ezc **5**, 8
- Marea Adriei** (t) – Marea Adriatică FAp **27**, 27
- Marea Aravei, M. Araviei** (t) – Marea Arabah, Marea șesului Dt **3**, 17; Ios **3**, 16; **12**, 3; 4 Rg **14**, 25
- Marea Araviei** v. Marea Aravei
- Marea cea Mare** (t) – Marea cea Mare [= Mediterană] Nm **34**, 5; Ios **5**, 47; Iz **47**, 11
- Marea Filisteilor** (t) – Marea Filistenilor Iș **23**, 31
- Marea Galileii** (t) – Marea Galileii Mt **4**, 18; Mc **7**, 31; v. și Ghenisaret
- Marea Gheii** (t) – Ai Ios **8**, 9, 12

- Marea Herenet** v. Ghenisaret
- Marea Iemnad** (t) – [Marea Mediterană] Ios **15**, 46
- Marea Ieracon** (t) – Me-Iarcon Ios **19**, 46
- Marea Iopii** (t) – [Marea Iope = Iafa] Ezr **3**, 7; 2 Par **2**, 16
- Marea Roșie** (t) – Marea Roșie Iș **10**, 19; Nm **14**, 25; **33**, 10; 3 Rg **9**, 26; Ne **9**, 9; Idt **5**, 12; Ps **105**, 8; Evr **11**, 29
- Marea Sărată, M. Sărilor** (t) – Marea Sărată, [Marea Moartă] Fc **14**, 3; Dt **3**, 17; Nm **34**, 3, 12
- Marea Sărilor** v. Marea Sărată
- Marea Tirului și a Sidonului** (t) – [= Marea Mediterană] Lc **6**, 17
- Marea Tiveriadei** (t) – Marea Tiberiadei (= Marea Galileii = lacul Ghenezaret) In **6**, 1; **21**, 1; v. și Ghenezaret
- Marea Valagad** (t) – – Ios **12**, 7 (8)
- Mareot** (a) – Meraiot Ezr **7**, 3
- Marganasar**, mag – Nergal-Șarețer Ir **39**, 3
- Maria**, creștină – Maria Rm **16**, 6
- Maria, Mariia (din Betania)** (a) – Maria, sora Martei In **11**, 1-2; Lc **10**, 39
- Maria**, mama lui Iisus (a) – Maria, mama lui Iisus In **19**, 25; Mt **1**, 20-21
- Maria**, mama lui Ioan (Marco) (a) – Maria, mama lui Ioan (Marcu) FAp **12**, 12
- Maria**, sora lui Moise v. Mariam, proorocița
- Mariam**, proorocița (a) – Mariam (= Maria, sora lui Moise) Iș **6**, 20; **15**, 20, 21; Nm **12**, 1; **20**, 1; **26**, 59; 1 Par **6**, 3; Mi **6**, 4
- Mariama** (a) – Mariama Dt **24**, 9
- Mariia lui Cleopa** (a) – Maria lui Cleopa In **19**, 25
- Mariia lui Iacov** (a) – Maria, mama lui Iacov Mt **27**, 56
- Mariia Magdalina** (a) – Maria Magdalena Mt **27**, 56-61; In **19**, 25; **20**, 1, 18
- Mariil** (a) – Meraiot 1 Par **6**, 6
- Marimot, Mariot** (a) – Meremot Ezr **8**, 33, 64; **10**, 36; Ne **12**, 3, 15
- Marimot**, râu – Meriba Iz **47**, 20
- Mariot** v. Marimot
- Mariot** (a) – Meraiot Ne **11**, 11
- Marisa, Marisan, Marisis**, cetate – Mareșa Ios **15**, 44; 1 Par **2**, 42; **4**, 21; 2 Par **11**, 8; **14**, 9; **20**, 37; 2 Mac **12**, 35
- Marisan** v. Marisa
- Marisis** v. Marisa
- Marma** (a) – Mirma 1 Par **8**, 10
- Marmasima** (a) – Parmasta Est **9**, 9
- Maron** (a) – Miriam 1 Par **4**, 17
- Marta**, sora lui Lazăr – Marta In **11**, 1, 5; Lc **10**, 38
- Masa**, cetate – Moța Ios **18**, 26
- Masa** (a) – Moța 1 Par **9**, 42
- Masal**, cetate – Mișeal Ios **19**, 26
- Masam** (a) – Mibsam Fc **25**, 13
- Masama** (a) – Mișma Fc **25**, 14; 1 Par **1**, 30
- Masec**, slujnică – – Fc **15**, 2
- Maseca** (t) – Masreca Fc **36**, 36; 1 Par **1**, 47
- Maselmot** (a) – Meșilemit 1 Par **9**, 12
- Maserem**, pustiu – – 1 Rg **23**, 14
- Maseret Memfomaim** (t) – Misrefot-Maim Ios **13**, 6
- Maseu** (a) – Hoșaia Ir **42**, 1
- Maseu** (a) – Maasia, Maaseia Ir **32**, 12; **35**, 4; **37**, 3
- Masfa, Masfe, Masfei**, cetate – Mițpa, Mițpe Fc **31**, 49; Ios **15**, 38; **18**, 26; Ne **3**, 7, 15-19; 2 Par **16**, 6; Os **5**, 1; 1 Mac **5**, 35; v. și Masifa
- Masfar** (a) – Mispar Ezr **2**, 2; Ne **7**, 7
- Masfarat** (a) – Misperet Ne **7**, 7
- Masfe** v. Masfa
- Masfei** v. Masfa
- Masi** (a) – Masa Fc **25**, 14
- Masi** (t) – Mașa, Meșa Fc **10**, 30; 1 Par **1**, 30
- Masia** (a) – Masia 3 Ezr **5**, 57
- Masias** (a) – Maaseia 3 Ezr **9**, 22
- Masifa** (t) – Mițpa 1 Mac **3**, 47; Ios **11**, 3, 8; Jd **10**, 17; 1 Mac **3**, 47; Ir **40**, 6
- Masifatul lui Moav** (t) – Mițpa Moabului 1 Rg **22**, 3
- Masma** (a) – Mișma 1 Par **4**, 25
- Masman** (a) – Ariel 3 Ezr **8**, 47
- Masmana** (a) – Mașmana 1 Par **12**, 10
- Ma(s)refont** (t) – Misrefot-Maim Ios **11**, 8
- Masurut** (t) – Moserot Nm **33**, 30
- Matan** (a) – Matan 4 Rg **11**, 18; 2 Par **23**, 17; Ir **38**, 1; Mt **1**, 15
- Matanai** (a) – Mat(a)nai Ezr **10**, 37; Ne **12**, 19
- Matania, Matanias, Mattania** (a) – Matania 1 Par **9**, 15; **25**, 4; 2 Par **20**, 15; Ezr **10**, 43; 3 Ezr **9**, 31; Ne **11**, 17; **12**, 8
- Matanias** v. Matania
- Matari** (a) – Matri 1 Rg **10**, 21
- Matat,a** (a) – Matat,a Ezr **10**, 32; Lc **3**, 24, 29

- Matatia, Matatias, Matatie, Matatiia, Mattatia** (a) – Matatia, Matitia 1 Par **9**, 31; **25**, 3; Ne **8**, 6; 3 Ezz **9**, 43; 2 Mac **14**, 19; Lc **3**, 25-26
- Matatias** v. Matatia
- Matatie** v. Matatia
- Matatiia** v. Matatia
- Matavet** (t) – – 1 Par **18**, 8
- Mateca** (t) – Mitca Nm **33**, 28, 29
- Mateiu**, vameșul, apostol – Matei Mt **9**, 9; **10**, 3; FAp **1**, 13
- Matias** (a) – Matata 3 Ezz **9**, 33
- Matiia**, apostol – Matia FAp **1**, 23, 26
- Matilas** (a) – Maaseia 3 Ezz **9**, 19
- Matot Dilanat** v. Mahdot
- Matrait** (a) – Matred Fc **36**, 39
- Mattania** v. Matania
- Mattatia** v. Matatia
- Matusal, a** (a) – Matusala, Matusalem Fc **4**, 18; **5**, 21; 1 Par **1**, 3; Lc **3**, 37
- Maula** (t) – Abel-Mehol(a) 3 Rg **4**, 12; **19**, 16
- Maulati** (t) – Mehola 2 Rg **21**, 8
- Mavasan** (a) – Mibsan Fc **25**, 13; 1 Par **5**, 25
- Mavdan** (a) – – 3 Ezz **9**, 34
- Mazar** (a) – Mițbar, Mibțar Fc **36**, 42; 1 Par **1**, 53
- Maze** (a) – Miza 1 Par **1**, 37
- Mazevil** (a) – Meșezabeel Ne **3**, 4; **10**, 21; **11**, 34
- Mazitiia** (a) – Matitia 3 Ezz **9**, 36
- Mâna lui Avesalom** v. Avesalom, Mâna lui ~
- Meamin** (a) – Miamin Ezz **10**, 25
- Meaneas** (a) – Maaseia 3 Ezz **9**, 49
- Meani** (a) – Meani 3 Ezz **5**, 54
- Meazot, Miazot** (a) – Mahaziot 1 Par **25**, 4, 30
- Medava** (t) – Medeba Ios **13**, 16
- Medavan**, câmpie – Medeba Ios **13**, 9
- Mediemena**, cetate – Madmana Ios **15**, 31
- Meeda** (a) – Meeda 3 Ezz **5**, 55
- Meelef** (t) – Helef Ios **19**, 33
- Mefaat** (t) – Mefaat Ios **13**, 18; Ir **48**, 21
- Mefitim** (t) – – 1 Par **2**, 53
- Megafis** (a) – Magpias Ne **1**, 4; **10**, 20
- Mehol** (a) – Micol, Mical 1 Rg **18**, 20; **25**, 44
- Mehola** (a) – Merob 2 Rg **21**, 8
- Meiamin** (a) – Miamin 1 Par **24**, 9
- Meinon, Mounim** (a) – Meunim, Mehunim (= Maoniți, locuitori ai Maon-ului) Ezz **2**, 50; Ne **7**, 52
- Meira din Netofat** (a) – Maherai din Netofat 1 Par **27**, 13
- Melehet** (a) – Molechet, Hamolechet 1 Par **7**, 18
- Melha** (a) – Malcam 1 Par **8**, 9
- Melha** (a) – Milca, Milka Fc **11**, 29; **22**, 20, 23; Ios **17**, 3; Nm **26**, 33; **36**, 11
- Melhavane** (a) – Macbanai 1 Par **12**, 13
- Melhea** v. Melhia
- Melhi** (a) – Melhi Lc **3**, 28
- Melhia, Melhias, Melhie, Melhiu, Melhea** (a) – Malchia 1 Par **6**, 40; **9**, 12; **24**, 9; Ezz **10**, 25, 31; Ne **3**, 11, 14, 31; **8**, 4, 6; **10**, 3; **12**, 42; Ir **21**, 1; **38**, 6; 3 Ezz **9**, 26
- Melhias** v. Melhia
- Melhie** v. Melhia
- Melhiu** v. Melhia
- Melhiil** (a) – Malchiel, Malkiel, Melchiel Fc **46**, 17; Nm **26**, 45; 1 Par **7**, 31; Idt **6**, 14
- Melhiram** (a) – Malchiram 1 Par **3**, 18
- Melhisa, Melhisue** (a) – Melchișua, Malchișua 1 Rg **14**, 50; 1 Par **8**, 33; **9**, 39; **10**, 2
- Melhisedec**, împ. – Melchisedec, Melhisedec Fc **14**, 18; Evr **7**, 1, 17
- Melhisue** v. Melhisa
- Melhol** (a) – Micol 1 Rg **14**, 50 (49)
- Melhol, Melholva**, zeu – Milcom Ir **49**, 1, 3
- Melholva** v. Melhol
- Melit**, insulă – Malta Iz **27**, 18; FAp **28**, 1
- Melo**, cetate – Milo 3 Rg **9**, 24
- Meloh** (a) – Melec 1 Par **8**, 35
- Meluh** (a) – Maluc Ezz **10**, 32
- Memerot** (a) – Meraiat 3 Ezz **8**, 2
- Memfeos** v. Memfia
- Memefia, Memfeos, Memfin, Memfios, Memfis** (t) – Nof, Mof [= Memfis] Is **19**, 13; Ir **2**, 16; **44**, 1; **46**, 14, 19; Iz **30**, 13, 16; Idt **1**, 9; Os **9**, 6
- Memfin** v. Memfia
- Memfios** v. Memfia
- Memfis** v. Memfia
- Memfivoste** (a) – Mefiboșet 2 Rg **4**, 4; **9**, 1-13; **16**, 1; 1 Par **8**, 34
- Menelau** (a) – Menelau 2 Mac **4**, 29
- Menesteu** (a) – Menesteu 2 Mac **4**, 21
- Meozel** (t) – Uzal Iz **27**, 19
- Mera**, râu – Mara Iș **15**, 23

- Merari** (a) – Merari Fc **46**, 11; Iş **6**, 16, 19; Nm **3**, 17, 20, 33; **26**, 57; 1 Par **6**, 1; Idt **8**, 1
- Meramot** (a) – Meremot Ezr **8**, 33; **10**, 36; Ne **3**, 21; **10**, 5
- Meranum** (t) – Madian Bar **3**, 23
- Merihaal** (a) – Meribaal 1 Par **8**, 34
- Merodah**, zeu – Merodah (Marduc) Ir **50**, 2
- Merodah Valadan** (a) – Merodac Baladan 4 Rg **20**, 12; Is **39**, 1
- Merom**, lac – Merom Ios **11**, 5, 7
- Merov** (a) – Merob 1 Rg **14**, 50; **18**, 17
- Mesa** (a) – Moța 1 Par **8**, 36, 37
- Mesai**, casa (t) – [domus Messa] (Biblia Vulgata) 4 Rg **11**, 6
- Mesalot** (t) – Mesalot 1 Mac **9**, 2
- Mesara** (t) – – 1 Rg **23**, 19
- Mesarimit** (a) – Meșilemot Ne **11**, 13
- Mesena** (t) – Ierusalim (cartier) 4 Rg **22**, 14
- Meserah**, zeu – Nisroc 4 Rg **19**, 37; Is **37**, 38
- Mesiia** (a) – Mesia Fc **3**, p. 13
- Mesiia** (= Hristos) (a) – Mesia (Hristos) In **1**, 42
- Mesoh** (t) – Meșec Iz **38**, 2
- Mesolam, Mesulam** (a) – Meșulam, Meșulemet 4 Rg **21**, 19; Ezr **10**, 15; Ne **3**, 6; **8**, 6; **10**, 7, 20; **11**, 11; **12**, 16
- Mesopotamiia** (t) – Mesopotamia Fc **24**, 10; Nm **23**, 7; FAp **2**, 9
- Mesopotamiia Siriei** (t) – Mesopotamia Fc **25**, 20; **35**, 26; Idt **2**, 18; **8**, 23
- Mesozevil** (a) – Meșezabeel Ne **3**, 4; **10**, 21; **11**, 34
- Mesraim** (a) – Mișraim Fc **10**, 6, 13; 1 Par **1**, 8
- Mestecare** (mestecarea limbilor) (t) – Babilon Fc **11**, 9
- Mestrem** (a) – Mișraim 1 Par **1**, 11
- Mesulam** v. Mesolam
- Metania** (a) – Matnai Ezr **10**, 33
- Metaveil** v. Metavel
- Metavel, Metaveil, Meteveil** (a) – Mehetabel, Mehetabeel Fc **36**, 39; 1 Par **1**, 50; Ne **6**, 9
- Meteveil** v. Metavel
- Metirus** (t) – Beter 3 Ezr **5**, 30
- Mevaal** (a) – Mibhar 1 Par **11**, 38
- Mevone Asotiteanul** (a) – Mebunai din Hușa 2 Rg **23**, 27
- Mezazad, Mezoov** (a) – Mezahab Fc **36**, 39; 1 Par **1**, 50
- Mezoov** v. Mezaad
- Mia**, turnul lui ~ – turnul Mea Ne **3**, 1; **12**, 39
- Miamin** (a) – Mi(i)amin Ne **10**, 7; **12**, 5, 17
- Miazot** (a) – Mahaziot 2 Par **25**, 30
- Mida** (a) – Mechida, Mehida Ezr **2**, 52; Ne **7**, 54
- Midava** (t) – Medeba 1 Par **19**, 7; 1 Mac **9**, 36
- Midia, Midiia** (t) – Media Ezr **6**, 2; Tob **1**, 12; 1 Mac **6**, 56; **8**, 8
- Midia** v. Midia
- Midon** (t) – Mindus 1 Mac **15**, 23
- Miha** (a) – Mica, Micha, Miheia Jd **17**, 1-13; **18**, 31; 1 Rg **22**, 8; 1 Par **5**, 5; **8**, 34; **9**, 41; Ne **10**, 11; **11**, 17; Idt **6**, 14
- Mihail** (a) – Micael, Michael, Mihael, Mihail Nm **13**, 13; 1 Par **5**, 13; **7**, 3; **12**, 20; Ezr **8**, 8; Dn **10**, 13
- Mihail Arhanghelul** (a) – Mihail Arhanghelul Iuda **1**, 9; 1 Tes **4**, 16
- Miheea, Miheia**, prooroc – Miheia (= Mica) 3 Rg **22**, 8; 2 Par **18**, 8, 12-18; Ir **36**, 11, 13; Mi **1**, 1
- Miheea Moravitul** (a) – Miheia din Moreșet Ir **26**, 18
- Milit** (t) – Milet FAp **20**, 15, 17; 2 Tim **4**, 20
- Mira Lichiei** (t) – Mira Liciei FAp **27**, 5
- Mironot** (t) – Meranot Ne **3**, 7
- Miroz**, cetate – Meroz Jd **5**, 23
- Mirsinon**, munte – Har-Heres Jd **1**, 37
- Misia** (a) – Meșa 1 Par **8**, 9
- Misaal** (a) – Mișeam 1 Par **8**, 12
- Misadai** (a) – Misail Lc **10**, 4
- Misah** (a) – Meșac Dn **1**, 7; **2**, 49
- Misail** (a) – Misael Iş **6**, 22; Ne **8**, 6; Dn **1**, 6; 3 Ezr **9**, 44
- Misail** (= Misah) (a) – Misael (= Meșac) Dn **1**, 7
- Misala**, cetate – Mișal Ios **21**, 30
- Misia** (t) – Misia FAp **16**, 7
- Mișma** (a) – Masma Fc **25**, 14
- Misor**, pustiu – Miso Ios **21**, 36; Ir **48**, 21
- Mitilin** (t) – Mitilene (în Lesbos) FAp **20**, 14
- Mitradat Gazvareanul** (a) – Mitridat, vistiernic Ezr **1**, 8; **4**, 7; 3 Ezr **2**, 11
- Moadai** (a) – Moadia Ne **12**, 17
- Moaha** (a) – Maaca 1 Par **8**, 29
- Moav** (a) – Moab Fc **19**, 37
- Moav** (t) – Moab Fc **36**, 35; Dt **32**, 49; Nm **21**, 13; Ps **82**, 6
- Moavita** v. Moavitida
- Moavitida, Moavita** (t) – Moab, Țara Moabului, Ar-Moab Iş **15**, 1; **25**, 10; Ir **25**, 21; **48**, 33

Modad (a) – Medad Nm **11**, 26

Modi, Modiim, Modim, Modin (t) – Modein, Moden 1 Mac **2**, 1; **9**, 19; **13**, 25; **16**, 4; 2 Mac **13**, 14

Modiim v. Modi

Modim v. Modi

Modin v. Modi

Modis (a) – Maadai 3 Ezz **9**, 34

Mofas (t) – Mefaat Ir **48**, 21

Mofaz (t) – Ofir 3 Rg **9**, 28; Is **13**, 12; Ir **10**, 9

Moha, Mohat (a) – Maaca, Maacat Fc **22**, 24; 1 Par **2**, 47; **3**, 2; Ir **40**, 8

Mohat v. Moha

Mohmur, părau – Mohmur Idt **7**, 16

„**Moghila Mărturiei**”, „**Moghila mărturie**”, „**Moghila mărturiseaște**” (t) – Iegar-Sahaduta (= Galaad, Movila mărturiei), Galed Fc **31**, 47-49

Moil (a) – Molid 1 Par **2**, 29

Moisi, prooroc – Moise In **9**, 28-29; Iș **2**, 10; Lv **1**, 1; **4**, 1; Nm **26**, 59; 3 Rg **8**, 9; 1 Par **6**, 3; **15**, 15

Moit (a) – Noadia 3 Ezz **8**, 65

Molada, cetate – Molada Ios **15**, 26; **19**, 2; 1 Par **4**, 28; Ne **11**, 26

Moli (a) – Mahli 3 Ezz **8**, 49

Molohon, Molhon, împ. (în Raba) – – 2 Rg **12**, 30; 1 Par **20**, 2

Mohol, Monoh, idol (a) – Moloh, Moloc Lv **20**, 1, 3; 4 Rg **23**, 13; Ir **32**, 35; FAp **7**, 43

Monoh v. Moloh

Moodia (a) – Maadai Ezz **10**, 34

Mooha v. Maaha

Moolat (a) – Mahalat 2 Par **11**, 18; v. și Maelgt

Mooli (a) – Mahli Iș **6**, 19; Nm **3**, 20, 33; 1 Par **6**, 19; **23**, 21; **29**, 47; Ezz **8**, 18

Moosias, fiul lui Adi – Maaseia (?) 3 Ezz **9**, 31

Morad, Morid (a) – Mered 1 Par **4**, 17-18

Morast (t) – Moreset Mi **1**, 1

Morid (v. Morad)

„**Mormântul junghierii**” (t) – valea uciderii Ir **19**, 6

„**Mormânturile Poftei**” (t) – Chibrot-Hataava, Chibrat-Hataava Dt **9**, 22; Nm **11**, 34, 35; **33**, 16

Mosa, împ. – Meșā 4 Rg **3**, 4

Mosa (a) – Moța 1 Par **2**, 46

Mosam (a) – Mibșam 1 Fc **25**, 13; 1 Par **1**, 29

Moselamia (a) – Meșelemia 1 Par **26**, 1

[**Mosera**] (t) – Mosera Dt **10**, 6

Mosfa, cetate – Moța Ios **18**, 26

Mosoh (a) – Maș Fc **10**, 23

Mosoh (t) – Meșec, Meșeh Fc **10**, 2; 1 Par **1**, 5, 17; Is **66**, 19; Iz **33**, 25

Mosolam, Mosolamon, Mosolamos (a) – Meșulam 2 Rg **22**, 3; 1 Par **3**, 19; **5**, 13; **8**, 17; **9**, 7; Ne **3**, 4; 3 Ezz **8**, 47; **9**, 14

Mosolamon v. Mosolam

Mosolamos v. Mosolam

Mosolamot (a) – Meșilemot 2 Par **28**, 12

Mosovav (a) – Meșobab 1 Par **4**, 34

Mostat, munte – Muntele Măslinilor 4 Rg **23**, 13

Mounim v. Meionon

Moze (a) – Miza Fc **36**, 13

Muheu (a) – Memucan Est **1**, 16, 21

Muntele Măslinilor (= Eleon, Ghetsimani) (t) – Muntele Măslinilor, Muntele Eleonului, Ghețsimani 2 Rg **15**, 30; Mt **21**, 1; **26**, 36; In **8**, 1; FAp **1**, 12; v. și Mostat

Muntele Samariei (t) – muntele Samariei Sir **50**, 28

Muntele Savain – muntele cel sfânt Dn **11**, 45

Muntele Sinaii (t) – Muntele Sinai FAp **7**, 38; Gal **4**, 24-25

Muntele Sionului (t) – Muntele Sionului 1 Mac **4**, 60

Munții Midilor – [Munții Mediei, Munții Elburz] 4 Rg **17**, 6; **18**, 11

Musi (a) – Muși Nm **3**, 20, 33; **26**, 58; 1 Par **6**, 19, 47; **23**, 21

N

Naahor Virovineanul (a) – Nahrai din Beerot 1 Par **11**, 39

Naaliil (t) – Nahaliel Nm **21**, 19

Naalol, cetate – Nahalal, Nahalal Jd **1**, 32; Ios **19**, 15; **12**, 35

Naama (a) – Naaman 1 Par **8**, 7

Naama Amaniteanca, Noama Amaniteanca, Noama Amoniteanca (a) – Naama Amonita 3 Rg **14**, 32; 1 Par **7**, 28

Naare (a) – Naarai 1 Par **11**, 37

Naas, cetate – Nahaș 1 Par **4**, 12

Naas, împ. – Nahaș 1 Par **19**, 1, 2

Naas (a) – Nahaș 2 Rg **10**, 2; **17**, 27

Naas Amaniteanul (a) – Nahaș Amoniteanul 1 Rg **11**, 1

Naason (a) – Naason Iș **6**, 23; Nm **2**, 3; **10**, 14; 1 Par **2**, 10; Mt **1**, 4

Naatos, fiul lui Adi – – 3 Ezz 9, 31

Nadav (a) – Nadab Iş 6, 23; 24, 1; Lv 10, 1; Nm 3, 2; 26, 60; 3 Rg 14, 20; 1 Par 2, 28; 8, 30; 9, 36

Nadavat (t) – Nadabat 1 Mac 9, 37

Nadev (a) – Nodab 1 Par 5, 19

Naemani (a) – Nahamani, Nehum Ne 7, 7

Naet (a) – Nahat 2 Par 31, 13

Nafat (a) – Nefeg 1 Par 14, 6

Nafatedor (t) – Nafat-Dor Ios 12, 23

Nafec, Nafic (a) – Nefeg, Nafec Iş 6, 21; 2 Rg 5, 16; 1 Par 3, 7

Nafes, Nafis, Nafisi (a) – Nafiş, Nafisi Fc 25, 11, 15; 1 Par 1, 31; 3 Ezz 5, 54

Nafic v. Nafec

Nafis v. Nafes

Nafisi v. Nafes

Nafo, Nafto, râu – Neftoah Ios 15, 9; 18, 15

Nafto v. Nafo

Naftuhim (a) – Naftuhim Fc 10, 13

Nagargas, căpetenie împărătească – – Ir 39, 3

Naghe (a) – Nogah 1 Par 3, 7; 14, 6

Naghed (a) – Naged 2 Rg 5, 16

Naghet (a) – Nogah 1 Par 14, 6

Naghev (t) – Negheb Ios 10, 40; 11, 16; 12, 8; Avd 1, 19; Ir 33, 13; Iz 20, 46

Nahaim (a) – Naham 1 Par 4, 19

Nahes (a) – Nahat 1 Par 1, 37

Nahor (a) – Nahor, Nachon Fc 11, 22, 27; 22, 20, 23; 31, 53; Ios 24, 2; 1 Par 1, 26; 2 Rg 6, 6

Nahot (a) – Nahat Fc 36, 13

Naidos (a) – – 3 Ezz 9, 31

Nail (t) – Neiel Ios 19, 27

Nain, cetate – Nain Lc 7, 11

Namesi (a) – Nimşi 1 Rg 19, 16; 3 Rg 19, 16; 4 Rg 9, 14; 2 Par 22, 7

Namra, cetate – Nimra Nm 32, 3

Namramul (t) – Bet-Nimra Nm 32, 36

Namuil (a) – Nemuel Nm 26, 9; 1 Par 4, 24

Naneii, besearica ~ – Nanaia, zeiţă 2 Mac 1, 13

Nanghe (a) – Nagai Lc 3, 25

Napin (t) – Pisga (Fazga), vârful muntelui ~ Nm 21, 20

Narata (t) – Naarata Ios 16, 7

Narchis (a) – Narcis Rm 16, 11

Nasef (a) – – 3 Rg 4, 18

Naserdvamat (a) – – Ir 39, 3

Nasit (a) – Nasit Ezz 5, 55

Nasiv (t) – Ghibea Elohim (Muntele lui Dumnezeu) 1 Rg 10, 5

Nasiv din Armatem – – 1 Rg 1, 1

Nason (a) – Naason Nm 1, 7; Rut 4, 20

Nasor (t) – Haţor 1 Mac 11, 67

Nasvas (a) – Nadab Tob 11, 14

Natan, eunuc – Netan-Melec 4 Rg 23, 11

Natan, prooroc – Natan 2 Rg 7, 2; 12, 1; 1 Par 17, 3; 2 Par 9, 29

Natan (a) – Natan 2 Rg 5, 14; 1 Par 14, 4; Ezz 8, 16

Natan (a) – Natan din Ţoba 2 Rg 23, 36

Natanai (a) – Natanail

Natanaiv v. Natanail

Natanail, Natanai, Natanaiv (a) – Natanael Nm 1, 8, 7, 18; 1 Par 2, 14; 15, 24; 2 Par 17, 7; Ne 12, 21; Idt 8, 1; 3 Ezz 1, 9

Natanail (a) – Natanael din Cana Galileii In 21, 2

Natania, Natantias, Natanie, Nataniu (a) – Natan, Netania 1 Par 25, 2; 2 Par 17, 8; Ir 36, 14; 40, 80; 3 Ezz 9, 34

Natantias v. Natania

Natanie v. Natania

Nataniu v. Natania

Natie (t) – Neţiah Ezz 2, 54

Natinei – – Ezz 2, 43

Naum, prooroc – Naum Naum 1, 1

Naum, un israelit – Naum Lc 3, 25

Nava (t) – Nobah Jd 8, 11

Navadia (a) – Nedabia 1 Par 3, 18

Navai (a) – Nebai Ne 10, 19

Naval (a) – Nabal 1 Rg 25, 3

Naval Carmiliteanul (a) – Nabal din Carmel 1 Rg 25, 4

Navalat (t) – Nebalat Nt 11, 34

Navan v. Navav, munte

Navaot (t) – Nebaiat Is 60, 7

Navat (a) – Nabat 3 Rg 12, 2; 4 Rg 9, 26; Sir 47, 28

Navat, împ. – Nabat 3 Rg 15, 1

Navat la Rama (t) – Naiotul Ramei 1 Rg 19, 18-19

Navau (t) v. Navav

Navaul Moavitidii v. Navav (t)

Navav, Navan, munte – Nebo Nm 27, 12; 33, 47; Dt 32, 49; 34, 1;

- Navav, Navau, Navaul Moavitidii, Navia** (t) – Nebo Dt **32**, 49; Nm **32**, 3; 1 Par **5**, 8; Ezz **2**, 29; Ne **7**, 33; Is **15**, 2; Ir **48**, 1, 22
- Narav**, zeu – Nebo Is **46**, 1
- Navav** (a) – Nobah Nm **32**, 42
- Navdeil** (a) – Adbeel, Navdeel Fc **25**, 3, 13; 1 Par **1**, 32
- Naveot** (a) – Nebaiot Fc **25**, 13; **28**, 9; **36**, 3; Is **60**, 7; 1 Par **1**, 29
- Naver**, fiul lui ~ – Ben-Gheber 3 Rg **4**, 13
- Navi** (a) – Navi, Nahbi, Nun Iş **33**, 11; Nm **13**, 8, 14; **26**, 65; Ios **17**, 3; **24**, 29; Ne **8**, 17
- Navia** v. Navav
- Navohodonosor, Navohodosor, Navuhodonosor**, împ. – **Nabucodonosor** 4 Rg **24**, 1; 1 Par **6**, 15; 2 Par **36**, 5-6, 13; Tob **14**, 20
- Navohodosor** v. Navohodonosor
- Navot**, cetate – Nobah Nm **32**, 42
- Navuhodonosor** v. Navohodonosor
- Navu, Nebo** (a) – Nebo Ezz **10**, 43
- Navusaris, Navusahar**, căpetenie – – Ir **39**, 3
- Navute Israeliteanul** (a) – Nabot Izreeliteanul 3 Rg **21**, 1; 4 Rg **9**, 21
- Navuzardan** (a) – Nebuzaradan 4 Rg **25**, 8; Ir **40**, 1; **52**, 23
- Nazaret**, cetate – Nazaret Mt **2**, 22; Lc **1**, 26
- Neapol** (t) – Neapoli FAp **16**, 11
- Necoda** (a) – Necoda Ezz **2**, 48, 60; Ne **7**, 50
- Neeman** (a) – Neeman 4 Rg **5**, 2, 27
- Neeman Siriiianul** (a) – Neeman Sirianul Lc **4**, 27
- Neemeas Atesasta** (a) – Neemia guvernatorul Ne **8**, 11
- Neemia** (a) – Neemia Ezz **2**, 2; Ne **1**, 1; **2**, 1-19; **3**, 16; **7**, 7; 2 Mac **1**, 21; 3 Ezz **5**, 62
- Neestan**, şarpe – Nehuştan 4 Rg **18**, 4
- Nefedor** (t) – Dor Ios **11**, 2
- Nefis** v. Nefusin
- Nefosasi** v. Nefusim
- Neftador** (t) – Nafat-Dor 3 Rg **4**, 11
- Neftali** (a) – Neftali Nm **1**, 15; **7**, 78; Iz **48**, 34
- Neftalim** (a) – Neftali Fc **30**, 8; **35**, 25; **46**, 24; Nm **1**, 15; **2**, 29; Ios **19**, 32; 1 Par **2**, 2; Ap **7**, 6
- Neftalim** (t) – Neftali, Neftalim 3 Rg **4**, 15; 2 Par **16**, 4; Is **9**, 1; Iz **48**, 4; Tob **1**, 1; Ps **67**, 29
- Neftar** (t) – Neftar, Neftai 2 Mac **1**, 36
- Nefusim, Nefis, Nefosasi** (a) – Nefişim, Nefusim Ezz **2**, 50; Ne **7**, 52; 3 Ezz **5**, 42
- Negheviia** (t) – Negev Ir **13**, 19; **32**, 44; **33**, 13
- Nehao**, faraon – Neco 4 Rg **23**, 29; 2 Par **35**, 21; Ir **46**, 1
- Nemirin, Nemvrin**, râu – Nimrim Is **15**, 6; Ir **48**, 34
- Nemvrin** v. Nemirin
- Nereu** (a) – Nereu Rm **16**, 15
- Nesiv**, cetate – Neţib Ios **15**, 43
- Nesta** (a) – Nehuşta 4 Rg **24**, 8
- Netofa, Netofas, Netofat, Netofati** (t) – Netofa 1 Par **9**, 16; Ezz **2**, 22; Ir **40**, 8; 3 Ezz **5**, 32
- Netofas** v. Netofa
- Netofat** v. Netofa
- Netofati** v. Netofa
- Netoseimi** (a) – Naftuhim 1 Par **1**, 11
- Nevdan**, cetate – Nibşan Ios **15**, 63
- Nevrod** (t) – Nimrod Fc **10**, 8; 1 Par **1**, 10; Mi **5**, 6
- Nicanor** (a) – Nicanor 1 Mac **3**, 38; **7**, 26; FAp **6**, 5; JFl 3, p. 885
- Nicodan** (a) – Necoda 3 Ezz **5**, 59
- Nicodim** (a) – Nicodin In **3**, 1-21; **7**, 50; **19**, 39
- Nicolae** (a) – Nicolae FAp **6**, 5
- Nicopolii Machidoniei** (t) – Nicopole Tit **3**, 12
- Nigher**, prooroc – Niger FAp **13**, 1
- Nimfon** (a) – Nimfas Col **4**, 14
- Ninevi** (t) – Ninive Fc **10**, 11; Is **37**, 37; Iona **1**, 2; Tob **1**, 3
- Nir** (a) – Ner 1 Rg **14**, 51; **26**, 5; 3 Rg **2**, 5; 1 Par **8**, 30; **9**, 36
- Nirie** (a) – Neri, a Ir **32**, 12; **36**, 4; Bar **1**, 1; Lc **3**, 27
- Nirim din Rama** (a) – Pedaia din Ruma 2 Par **36**, 5
- Nisia** (a) – Neţiah Ezz **2**, 54; Ne **7**, 56
- Noa** (a) – Noha 1 Par **8**, 2
- Noadia** (a) – Nearia 1 Par **3**, 22, 23; 1 Par **4**, 42
- Noadia** (a) – Noadia Ezz **8**, 33
- Noadia**, proorociţă (a) – Noadia Ne **6**, 13 (14)
- Noama** (a) – Naaman 1 Par **8**, 4
- Noama** v. Naama Amaniteanca
- Noaran** (t) – Naaran 1 Par **7**, 28
- Nod** (t) – Nod Fc **4**, 16
- Noe** (a) – Noe Fc **5**, 29; 1 Par **1**, 4; Iz **14**, 14; 2 Ptr **2**, 5
- Noema** (a) – Noema Fc **4**, 22
- Neoman** (a) – Naaman Fc **46**, 21; Nm **26**, 40
- Noemin** (a) – Noemina Rut **1**, 2

Noere Netofatiteanul (a) – Maharai din Nefot 2 Rg **23**, 28
Nof, Nop, Memfin (t) – Nof [Memphis] Ir **44**, 1; v. și Memfia
Nofeat (t) – Nefet Ios **17**, 11
Noiva (a) – Noiva 3 Ezz **5**, 54
Noman, cetate – Naama Ios **15**, 41
Nomva (t) – Nobe 1 Rg **21**, 1
Nomve (t) – Atac 1 Rg **30**, 30
Noom (a) – Naam 1 Par **4**, 15
Nooma Amoniteanca v. Naama Amaniteanca
Nooza Netofatineanul (a) – Baana din Netofat 1 Par **11**, 30
Nov (t) – Nob Ne **11**, 32
Nua (t) – Menoha Jd **20**, 43
Nua (a) – Noa Ios **17**, 3; Nm **26**, 33; **36**, 11
Numenie (a) – Numeniu 1 Mac **12**, 16; **14**, 22
Nun (a) – Navi Iș **33**, 11
Nun (a) – Non 1 Par **7**, 27
Nu-norodul-Mieu (a) – Lo-Ami (Nu este poporul Meu) Os **1**, 9, 10

O

Oa (a) – Hod 1 Par **7**, 37
Ochidil (a) – Ochidilos 3 Ezz **9**, 22
Ochina (t) – – Idt **3**, 1
Odid, prooroc – Oded 2 Par **15**, 1; **28**, 9
Odiil (a) – Adiel 1 Par **27**, 25
Odlă (t) – – Ne **11**, 21
Odolam, cetate – Adulam Ios **12**, 15; **15**, 35; 2 Par **11**, 7; Ne **11**, 30; 2 Mac **12**, 38
Odolam, peștera lui ~ – Adulam, peștera 1 Rg **22**, 1; 1 Par **11**, 15
Odolam (t) – Eglon Ios **10**, 3
Odolam (t) – Odolam Mi **1**, 15
Odolia (a) – Hodavia 1 Par **3**, 24
Odom (a) – Eden 2 Par **29**, 12; **31**, 15
Odomir (a) – Odomir 1 Mac **9**, 66
Odonia (a) – Hodavia 1 Par **3**, 24; **5**, 24
Odora (a) – Hadoram Fc **10**, 27
Odua, Oduia, Oduia, Soduia (a) – Hodia 1 Par **4**, 19; Ne **8**, 7; **9**, 5; **10**, 10, 13, 18
Oduia (a) – Hodavia Ezz **2**, 40; 1 Par **9**, 7
Oduia (a) – Iedaia Ne **12**, 7, 21
Oduia v. Odua
Odut (a) – Uri Ezz **10**, 24
Ofal, Ofia (t) – Ofel 2 Par **27**, 3; Ne **3**, 26 (27)

Ofar, Ofir (t) – Ofir 3 Rg **22**, 48 (49); Sir **7**, 19
Ofer v. Afir
Ofer (a) – Hefer Nm **26**, 32, 33; **27**, 1
Ofer (t) – Hefer 3 Rg **4**, 10
Ofir v. Ofar
Ofia v. Ofal
Ofni (a) – Ofni 1 Rg **1**, 3
Og, împ. – Og Nm **21**, 33; Ne **9**, 22; Ps **134**, 22
Ohaia (a) – Ahuzam 1 Par **4**, 6
Ohil (a) – Ieiel 3 Ezz **1**, 9
Ohozat (a) – Ahuzat Fc **21**, 22; **26**, 26
Ohozia (a) – Ahazia 1 Par **3**, 11
Ohozia, împ. – Ohozia 3 Rg **22**, 40; 4 Rg **8**, 25; 2 Par **20**, 36
Ola (a) – Ula 1 Par **7**, 39
Olam (t) – [Allon, fr.], dumbravă din Țaananim Ios **19**, 33
Olamos (a) – Meșulam 3 Ezz **9**, 30
Olda, Oldana, proorociță – Hulda 4 Rg **22**, 14; 2 Par **34**, 22
Oldana v. Olda
Olimpan (a) – Olimpan Rm **16**, 15
Olivema,s (a) – Olibama Fc **36**, 2, 5, 14, 25, 41; 1 Par **1**, 41
Olofern (a) – Olofern Idt **2**, 4
Omairos (a) – Amram 3 Ezz **9**, 34
Omar (a) – Omar Fc **36**, 11; 1 Par **1**, 36
Omusi (a) – Muși Iș **6**, 19
On (t) – Aven, Bet-Aven Os **5**, 8; **10**, 5, 8; Ir **43**, 13
Onan (a) – Onam Fc **36**, 23; 1 Par **1**, 40
Onan, cetate – Ono 1 Par **8**, 12
Oni (a) – Uni 1 Par **15**, 20
Onia v. Onie
Oniaris, împ. – Arie 1 Mac **12**, 20
Onie, Onia, Onia (a) – Onia, Onie 1 Mac **12**, 7; 2 Mac **3**, 1, 31; **15**, 12; Sir **50**, 1; JFl 4, p. 885
Onia v. Onie
Onisifor (a) – Onisifor 2 Tim **1**, 16; **4**, 19
Onisim (a) – Onisim Flm **1**, 10; Col **4**, 9
Ono, Onus (t) – Ono 1 Par **8**, 12; Ezz **2**, 33; Ne **7**, 37; **11**, 35; 3 Ezz **5**, 43
Ono, câmpul lui ~ – Valea Ono Ne **6**, 2
Onul (Iliupolis), cetate – On (= Iliopolis) Iș **1**, 11
Onus v. Ono (t)
Ool (a) – Ohel 1 Par **3**, 20

Oola (a) – Ohola Iz **23**, 4
Ooliva (a) – Oholiba Iz **23**, 4
Opfa (a) – Hupa 1 Par **24**, 13
Or (a) – Or, Hur, Ur Iş **31**, 2; 1 Par **2**, 19, 50; **4**, 1, 4
Or, munte – Hor Dt **32**, 50; Nm **20**, 22; **27**, 13; **33**, 37
Ora (a) – Ira 1 Par **11**, 28
Oran (t) – Bahurim 2 Rg **13**, 34
Oran, cetate – Horem Ios **19**, 38
Oranaim, Oronaim (t) – Horonaim (Choronaim) Ir **48**, 3, 5, 34
Oreh (a) – Arah 1 Par **7**, 39
Oreh (t) – Ereh Fc **10**, 10
Orfa (a) – Orfa Rut **1**, 4
Orid (a) – Arad 1 Par **8**, 15
Orionul, constelație – Orion Is **13**, 10; Iov **9**, 9; Am **5**, 8
Oriv (a) – Oreb, Oriv Jd **7**, 25; Ps **82**, 11
Orna Ievuzeul v. Orva Ieruseului
Ornia (a) – Adonia 2 Rg **3**, 4
Oronaim (t) – Horonaim Ir **48**, 34
Ortosiada (a) – Ortosia 1 Mac **15**, 37
Orva Ievuseului, Orna Ievuzeul (a) – Ornan (Aravna) Iebuseul 2 Rg **24**, 16, 18; 1 Par **21**, 15, 18, 20-25, 28; 2 Par **3**, 1
Os (a) – Uț Fc **10**, 23; **22**, 21; **36**, 28, 1 Par **1**, 42
Osa (a) – Arța, Asa 3 Rg **16**, 9; 1 Par **9**, 16
Osa, cetate – Hosa Ios **19**, 29; 1 Par **16**, 38; **26**, 16
Osaia (a) – Hoșaia Ne **12**, 32
Osamat (a) – Hoșama 1 Par **3**, 18
Osan (a) – Hușa 1 Par **4**, 4
Osean (a) – Isaia 3 Ezz **8**, 50
Osie, împ. – Osea 4 Rg **15**, 30; **17**, 1
Osie, prooroc – Osea Os **1**, 1
Osie (a) – Hozea, Hoșaia Nm **13**, 16; Ne **10**, 23; **12**, 32; Ir **42**, 1
Osie (a) – Iosua 1 Rg **6**, 14
Osie Vetsamisiteanul (a) – Iosua din Beșemeș 1 Rg **6**, 18
Osin (a) – Hușim 1 Par **8**, 8, 11
Otiri, Ovir (a) – Hotir 1 Par **25**, 4, 28; **26**, 6
Otni (a) – Otni 1 Par **26**, 7
Otom (t) – Etam Iş **13**, 20
Otonia (a) – Matania 3 Ezz **9**, 28
Ovav (a) – Hobab Nm **10**, 29

Ovdiei (a) – Hobaia 3 Ezz **5**, 60
Ovi, Ovir (a) – Ebed Ezz **8**, 6; 3 Ezz **8**, 37
Ovid (a) – Eber 1 Par **5**, 13; **8**, 12, 22; Ezz **8**, 6
Ovid (a) – Obed, Iobed 1 Par **2**, 12, 37-38; **26**, 7; 2 Par **23**, 1; Rut **4**, 17; Mt **1**, 5; Lc **3**, 32
Ovir v. Ovi
Oviri v. Otiri
Ovot (t) – Obot Nm **21**, 10; **33**, 43
Ox (a) – Ox Idt **8**, 1
Oza (a) – Azan Nm **34**, 26
Oza, Ozi (a) – Uza, Uzi 2 Rg **6**, 3; **21**, 18; 1 Par **6**, 5, 29; **7**, 2; **8**, 7; **13**, 7-11; Ezz **2**, 49; Ne **7**, 51; **12**, 19
Oza, Tăierea lui ~ – Peret-Uza 2 Rg **6**, 8; 1 Par **13**, 11
Ozam (a) – Zaza 1 Par **2**, 33
Ozan (a) – Ozan Ios **6**, 26
Ozan-Seira, cetate – Uzen-Şeera 1 Par **7**, 24
Ozi v. Oza, Ozi
Ozi (a) – Hoseia 1 Par **27**, 20
Ozia (a) – Hazaia, Azazia 1 Par **15**, 21; **27**, 20; 2 Par **31**, 13; Ne **11**, 5
Ozia (a) – Iaazia 1 Par **24**, 26, 27
Ozia (a) – Uzia 1 Par **6**, 24
Ozia, împ. – Ozia 2 Par **26**, 1; Os **1**, 1; Mt **1**, 8
Ozia Astarotineanul (a) – Uzia din Aștarot 1 Par **11**, 44
Ozie (a) – Uzi, Azaria 4 Rg **15**, 30; Ezz **7**, 4
Oziia, împ. – Ozia,s Idt **6**, 14; Is **6**, 1
Oziil (a) – Oziel Idt **8**, 1
Oziil (a) – Ia(h)aziel, Azriel 1 Par **15**, 18; **20**, 15; **27**, 19
Oziil (a) – Uziel Iş **6**, 18, 22; Lv **10**, 4; Nm **3**, 19; 1 Par **4**, 42; **6**, 2; **23**, 12; 2 Par **29**, 14
Oziu (a) – Azazia 1 Par **27**, 20
Oziza (a) – Aziza Ezz **10**, 27
Ozom, Ozum (a) – Onan 1 Par **2**, 26
Ozora (t) – Zacai 3 Ezz **9**, 35
Ozriil (a) – Azareel 1 Par **12**, 6
Ozum v. Ozom

P

Pacatiana (t) – – 1 Tim **6**, 21
Paf, Pafa (t) – Pafos FAp **13**, 6, 13
Pafa v. Paf
Pamfili(i)a (t) – Pamfilia 1 Mac **15**, 23; FAp **2**, 10

- Partea Pânditorilor** (t) – Helcat-Hațurim (Locul Săbiilor) 2 Rg **2**, 16
- Parmen** (a) – Parmena FAp **6**, 5
- Pashor** (a) – Pashor, Pașhurr Ir **20**, 1; **38**, 1
- Patara** (t) – Patara FAp **21**, 1
- Pateu** (a) – Petahia 3 Ezz **9**, 23
- Patmos**, insula – Patmos Ap **1**, 1, 9
- Patroclu** (a) – Patrocle 2 Mac **8**, 9
- Patrovai** (a) – Patrova Rm **16**, 14
- [**Patrusimii**] **Patrosoniiani** (a) – Patrusim(i) Fc **10**, 14
- Paturii, Paturis, Faturi** (t) – Patros Ir **44**, 1, 15; Iz **29**, 14; **30**, 14
- Paturis** v. Paturii
- Pavel**, apostol – Pavel (Paul, Paulus) FAp **13**, 9; 1 Cor **16**, 21; 2 Cor **1**, 1; **10**, 1; Gal **1**, 1
- Pavel (Ermi = Mercurie)** (a) – Pavel Hermes FAp **14**, 11
- Pământul cel Înalt** [Muntele Vedeniei] (t) – Moria, Moriya Fc **22**, 2
- Pământul Sângelui** (t) – Țarina Sângelui Mt **27**, 8
- Pârăul chedrilor** v. Chedrului, pârâu
- Pearsidia** (a) – Persida Rm **16**, 12
- Peestan** (a) – Nehuștan 4 Rg **18**, 4
- Pelias** (a) – Bedia 3 Ezz **9**, 34
- Pentefri**, eunuc – Putifar Fc **37**, 36; **39**, 1; **41**, 45
- Pentefri**, preot – Ponti-Fera, Poti-Fera Fc **41**, 45
- Perga Pamfiliei** (t) – Perga Pamfiliei FAp **13**, 13
- Pergam** (t) – Pergam Ap **1**, 11; **2**, 12
- Perghi** v. Perghiia
- Perghiia, Perghi** (t) – Perga FAp **13**, 14; **14**, 24
- Persea**, împ. – Perseu 1 Mac **8**, 5
- Persida** (t) – Persia Dn **11**, 3; Idt **1**, 7
- Persopol** (t) – Persepolis 2 Mac **9**, 2
- Peștera cea îndoită** (t) – Macpela, peștera Fc **23**, 9, 17; **25**, 9; **50**, 13
- Petru**, apostol v. Simon Petru
- Piiardere**, cetate – Horma Jd **1**, 17
- Piiatra Ajutorului** (t) – Eben-Ezer 1 Rg **7**, 12
- Piiatra Împărțirii** (t) – Sela-Hamahlecat (Stânca împărțirii) 1 Rg **23**, 29
- Pilat din Pont**, procurator roman – Ponțiu Pilat Mt **27**, 2; In **18**, 29-38; 1 Tim **6**, 13
- Pisidiia** (t) – Pisidia FAp **14**, 23
- Pisidonia** (a) – Posidoniu 2 Mac **14**, 19
- Pitonul**, cetate – Pitom Iș **1**, 11
- Plângerea Egiptului** (t) – Abel-Mițraim Fc **50**, 11
- Plânsuri** (t) – Bochim Jd **2**, 5
- Poarta Apei** (t) – Poarta Apelor Ne **3**, 26; **8**, 3; **12**, 37
- Poarta Cailor** (t) – Poarta Cailor Ne **3**, 28
- Poarta cea Nescoasă** (t) – Poarta Peștilor Ne **12**, 39
- [**Poarta**] **Efraim** (t) – Poarta Efraim Ne **12**, 39
- Poarta Fântâniei** (t) – Poarta Izvorului Ne **2**, 14
- [**Poarta**] **Frumoasă** (t) – Poarta Frumoasă FAp **3**, 2
- Poarta Gunoiului** (t) – Poarta Gunoiului Ne **2**, 13; **3**, 13, 14
- Poarta Izvorului** (t) – Poarta Izvorului Ne **3**, 15
- [**Poarta**] **lui Mafecud** (t) – [Poarta] lui Mifcad Ne **3**, 31
- Poarta Oilor, Oii** (t) – Poarta Oilor Ne **3**, 1, 32; **12**, 39
- Poarta Pazii** (t) – Poarta Închisorii Ne **12**, 39
- Poarta Peștilor** (t) – Poarta Peștilor Ne **3**, 3
- Poarta Răsăritului** (t) – Poarta Răsăritului Ne **3**, 29
- Poarta Vălii** (t) – Poarta Văii Ne **2**, 13; **3**, 13
- Pont** (t) – Pont 1 Ptr **1**, 1
- Poplie** (a) – Publius FAp **28**, 8-9
- Portie Fest** (a) – Porcius Festus FAp **24**, 27; **25**, 1, 4, 9, 12, 14
- Potiol** (t) – Puteoli, Puzole FAp **28**, 13
- Prischila** (a) – Priscila FAp **18**, 2; 1 Cor **16**, 19; 2 Tim **4**, 19
- Prohar** (a) – Prohor FAp **6**, 5
- Ptolemaida** (= Rodoforon), port – Ptolemaida (= Rodoforon = Aco) 1 Mac **5**, 15, 21; **10**, 1, 56-58, 60; 2 Mac **13**, 24, 25; 3 Mac **7**, 17; FAp **21**, 7
- Ptolemeiu** v. Ptolemeiu
- Ptolomeiu, Ptolemeiu**, împ. – Ptolemeu Est **10**, 15; 1 Mac **1**, 20
- Ptolomeiu Filopator**, împ. – Ptolomeu Filopator IV, rege (Ptolemaeus Philopator) 3 Mac **3**, 9; **7**, 1
- Ptolomeu Filomitor, Tolomeiu Filomitor**, împ. – Ptolemeu Filometor (Ptolemaeus Philometor) 2 Mac **9**, 29
- Ptolomeu Macron** (a) – Ptolomeu Macron 2 Mac **10**, 12
- Psontom Fanih** (a) – Țafnat-Paneah (= Iosif) Fc **41**, 45
- Pud** (a) – Pudențiu 2 Tim **4**, 21

R

- Raia** (a) – Reaia 1 Par **4**, 2; **5**, 5; Ezc **2**, 47; Ne **7**, 50
- Raason** v. Rason
- Raav** (t) – Raav Ps **86**, 3
- Raav** (a) – Rahav, Rahab Ios **2**, 1; Ezc **11**, 31
- Raav** (a) – Rehob 2 Rg **8**, 3
- Raaviia** (a) – Rehabia 1 Par **24**, 21
- Racad**, cetate – Racat Ios **19**, 35
- Rada** (a) – Reaia 1 Par **4**, 2; **5**, 5; Ezc **2**, 47
- Radaman** (t) – Rama Ir **40**, 1
- Raem** (a) – Raham 1 Par **2**, 44
- Rafa, Rafea** (a) – Rafa 2 Rg **21**, 20, 22; 1 Par **8**, 2, 37
- Rafaca** (a) – Dofca Nm **33**, 12-13
- Rafaia** (a) – Refaia 1 Par **4**, 42; Ne **3**, 9
- Rafail** (a) – Rafael 1 Par **26**, 7
- Rafail**, înger – Rafael Tob **3**, 17
- Rafain** (a) – Refaim Fc **14**, 5; Idt **8**, 1
- Rafain** (t) – Refaim Dt **3**, 11; Ios **12**, 4; **15**, 8; **17**, 15
- Rafea** v. Rafa
- Rafea** (a) – Refaia 1 Par **3**, 21; **4**, 42; **7**, 2; **9**, 43; Na **3**, 9
- Rafi** (a) – Refah 1 Par **7**, 25
- Rafian** (t) – Rafia 3 Mac **1**, 2
- Rafidin** – Rafidim Iş **17**, 8; Nm **33**, 14
- Rafis** (a) – Rabsaris 4 Rg **18**, 17
- Rafon** (t) – Rafon 1 Mac **5**, 37
- Rafu** (a) – Rafu Nm **13**, 9
- Ragav** (a) – Ragav, Reu Fc **11**, 18; 1 Par **1**, 25; Lc **3**, 35
- Ragav**, munţii – Ragau Idt **1**, 5, 15
- Raghem** (a) – Reghem 1 Par **2**, 47
- Raghis al Midei, Raghisul Midii** (t) – Ragheşul Mediei Tob **1**, 12; **4**, 1
- Ragon** (t) – Ragheş Tob **6**, 13
- Raguil** (a) – Raguel, Reguel Fc **36**, 4, 17; Iş **2**, 18; Nm **1**, 14; **7**, 42; **10**, 20; 1 Par **1**, 32, 35; **9**, 8; Tob **3**, 8
- Raquil Madiianiteanul** (a) – Raguel, madianitul Nm **10**, 29
- Rahav** (a) – Rahav Mt **1**, 5
- Rahil, a** (a) – Rahila, Rahela Fc **29**, 6, 10; Rut **4**, 11; Ir **31**, 15; Mt **2**, 18
- Raia** (t) – Reaia Ezc **2**, 47
- Raliţa de miiazănoapte**, constelaţie – Raliţa Iov **9**, 9
- Ram** (a) – Ram 1 Par **2**, 25; Iov **32**, 2
- Rama** (t) – Rama Ezc **2**, 26; Ne **11**, 33; Ir **31**, 15; Mt **2**, 18
- Rama**, cetate – Rama Ios **18**, 25; **19**, 29, 36; 3 Rg **15**, 17; 2 Par **16**, 1
- Ramaod**, cetate – Remet Ios **19**, 21
- Ramatemul** (t) – Ramataim 1 Mac **11**, 34
- Rames**, cetate – Ramses Iş **1**, 11
- Ramesi** (t) – Ramses (Goşen) Fc **46**, 28; **47**, 11; Iş **12**, 37; Nm **33**, 3; Idt **1**, 9
- Ramot** (a) – Meremot Ne **3**, 4
- Ramot**, cetate – Ramot Dt **4**, 43; Ios **21**, 38; 1 Par **6**, 73
- Ramot în Galaad, Ramotul Galaaditei, Ramotul Galaadului, Rematul Galaadului, Ravotul Galaadului** (t) – Ramot-Galaad, Ramotul Galaadului Ios **21**, 38; 3 Rg **4**, 13; **22**, 1, 4, 6; 4 Rg **8**, 28; 2 Par **18**, 2
- Ramotul Galaaditei** v. Ramot în Galaad
- Raov**, cetate – Rehob Ios **19**, 30
- Rapsachis** (a) – Rabşache 4 Rg **18**, 17; Is **36**, 2; Sir **48**, 21
- Rasem** (t) – Reşeful Is **37**, 12
- Rasia** (a) – Rişia 1 Par **7**, 39
- Rasin**, împ. v. Rason, împ.
- Rasis** (a) – Rasis Idt **2**, 17
- Rason, Raason, Rasin**, împ. – Raşon, Reşin 4 Rg **15**, 37; **16**, 6, 9; Ne **7**, 50; Is **7**, 1
- Rason** (a) – Reşin Ezc **2**, 48
- Ratama** (t) – Ritma Nm **33**, 18
- Ratim** v. Ratimos
- Ratimos, Ratim**, cronicar, sfetnic – Rehum Ezc **4**, 8; 3 Ezc **2**, 16; **17**, 25; Ne **10**, 25
- Raum** v. Reum
- Rava, Ravot** (t) – Raba 2 Rg **17**, 27; 1 Par **20**, 1
- Ravat, Ravata**, cetate – Raba Ios **13**, 25; 2 Rg **11**, 1; **12**, 26; Ir **49**, 2, 3; Iz **21**, 20; Am **1**, 14
- Ravata** v. Ravat
- Ravia** (a) – Rehabia 1 Par **23**, 17
- Ravot** v. Rava
- Ravotul Galaadului** v. Ramot în Galaad
- Razis** (a) – Razis 2 Mac **14**, 37
- Reachean**, cetate – Rechem Ios **18**, 27
- Reamon** v. Remon
- Recom** (a) – Rechem 1 Par **2**, 43; **7**, 16
- Reelia** (a) – Reelaia Ezc **2**, 2
- Reelium** (a) – Bigvai 3 Ezc **5**, 8
- Reelma** (a) – Raamia Ne **7**, 7

Refan, zeu – Remfan FAp 7, 43
Refas (t) – Iahta Ir 48, 21
Regma (a) – Rama Fc 10, 7; 1 Par 1, 9
Reima (a) – Reuma Fc 22, 24
Reiseu (a) – Raamia 3 Ezi 5, 8
Reman, zeu – Rimon 4 Rg 5, 12
Reman-Armana v. Roman
Rematul Galaadului v. Ramot în Galaad
Remeviezer (a) – Romati-Ezer 1 Par 25, 4
Remfan, idol – Chevan, Caivan Am 5, 26
Remnon (t) – Rimon Jd 20, 45; 1 Par 4, 32
Remon,a, Reamon, cetate – Rimon Ios 15, 32; 19, 7, 13; 1 Par 6, 77
Remon, pustie – Rimon, Hadad-Rimon Za 12, 11; 14, 10
Remon Fares (t) – Rimon-Pereș Nm 33, 19
Remon Veriteanul, Remon Viroteanul (a) – Rimon Beeroteanul 2 Rg 4, 2, 9
Remon Viroteanul v. Remon Veriteanul
Rena, cetate – Dana Ios 15, 49
Resan (t) – Risa Nm 33, 21
Resfa (a) – Rișpa 2 Rg 3, 7; 21, 8, 10
Reum, Raum (a) – Rehum Ezi 2, 2; Ne 3, 17; 12, 3
Reum Valtaam, Reum Veltan (a) – Rehum Ezi 4, 8, 17
Reum Veltan v. Reum Valtaam
Reveca (a) – Rebeca Fc 22, 23
Revee v. Riva
Revla v. Rivlata
Rezon (a) – Rezon 3 Rg 11, 23
Rifat, Rifet (a) – Rifat Fc 10, 3; 1 Par 1, 6
Rifet v. Rifat
Righiia (t) – Regium, Regio FAp 28, 13
Riha (a) – Reaia 1 Par 5, 5
Rihav (a) – Recab, Rechab Jd 1, 19; 2 Rg 4, 2; 10, 15; Ne 3, 14; 1 Par 2, 54; 4, 12; 5, 5; Ir 35, 6, 18-19
Rihav (a) – Aharhel 1 Par 4, 8
Rimot (a) – Ieramot Ezi 10, 29
Rinocuron (t) – râul Egiptului Is 27, 12
Risa (a) – Resa Lc 3, 27
Risi (a) – Rei 3 Rg 1, 8
Rison (a) – Dișan Fc 36, 21, 28, 30
Riva, Revee (a) – Ribai 2 Rg 23, 29; 1 Par 11, 31
Rivlata, Revla (t) – Ribla Nm 34, 11; 4 Rg 23, 33; 25, 6; Ir 39, 5

Roav, cetate v. Roov, cetate
Roav (t) – Bet-Rehob Jd 18, 28
Rochim (a) – Rochem Ne 3, 8
Rocon, împ. – Rechem Nm 31, 8
Rocov (a) – Rechem Ios 31, 21
Rod, Rodos, insulă – Rodos 1 Mac 15, 23; FAp 21, 1
Rodi (a) – Rodi FAp 12, 13
Rodiil (a) – Iediael 1 Par 12, 20
Rodocos (a) – Rodocos 2 Mac 13, 21
Rodos v. Rod
Rodeanii (a) – Dodanim Fc 10, 4
Roghelim (t) – Roghelim 2 Rg 17, 27; 19, 31
Roghil, fântâna lui ~ v. Fântâna Roghil
Roim (a) – Nehumi 3 Ezi 5, 8
Roma (t) – Roma 1 Mac 12, 1; FAp 28, 15; 2 Tim 1, 17; Flp 4, 23; Rm 1, 7, 15
Roma (t) – Galim 1 Rg 25, 44
Roman, Reman-Armana, munte – Hermon, Harmon Am 4, 3; v. și Aermon
Romelia, Romelie (a) – Remalia Is 7, 1; 4 Rg 15, 2; 2 Par 28, 6
Romelie v. Romelia
Romettiezer (a) – Roamti-Ezer 1 Par 25, 31
Rooga (a) – Rohga 1 Par 7, 34
Roov, Roav, cetate – Rehob Jd 1, 33; 18, 23; Nm 13, 21; Ios 12, 31; 19, 28; 21, 31; 1 Par 6, 75; Ne 10, 11
Roovod, Roovot, cetate – Rehebot-Ir, Rehobot, Rehobot-Ir Fc 10, 11; 36, 37
Roovot v. Roovod
Ros (a) – Roș Fc 46, 21
Ros (t) – Buz Ir 25, 23; 2 Rg 15, 32
Rov (t) – Gob 2 Rg 21, 18, 19
Rovoam, împ. – Roboam 2 Rg 8, 7; 14, 27; 3 Rg 11, 43; 2 Par 9, 31; 10, 1
Rovoam (a) – Roboam Mt 1, 7; Sir 47, 27
Rovoam, Ierovoam (a) – Ieroboam 2 Par 9, 29; Sir 47, 28
Rova, Rovoc, împ. – Reba Ios 13, 21; Nm 31, 8
Rovoc v. Rova
Rovot, cetate – Harabit, Rehobot Ios 19, 20; 1 Par 1, 48
Ruf (a) – Ruf Rm 16, 13
Rufeon (a) – Arisai Est 9, 9
Ruma, cetate – Duma Ios 15, 52
Ruma (t) – Ruma 4 Rg 23, 36

Rusalii (Pogorârea Sfântului Spirit) – Cincizecime FAp **2**, 1

Rut (a) – Rut Rut **1**, 4; Mt **1**, 5

Ruvim (t) – Ruben Iz **48**, 6

Ruin (a) – Ruben Fc **29**, 32; **30**, 14; **35**, 21; Dt **11**, 6; Nm **1**, 5; **13**, 4; **16**, 1; **26**, 5; **32**, 1; Ios **13**, 23; **15**, 6; 1 Par **2**, 1; Ap **7**, 5

S

Saal (a) – Șeal Ezr **10**, 29

Saar (a) – Țohar Fc **23**, 8; **46**, 10; Iș **6**, 15; 1 Par **4**, 7

Saar Heteul (a) – Țohar Heteeanul Fc **25**, 9

Saaria (a) – Șeharia 1 Par **8**, 26

Saarin (a) – Șaharaim 1 Par **4**, 31; **8**, 8

Saat (a) – Tahat 1 Par **7**, 20

Sachur (a) – Zacur 1 Par **24**, 27; **25**, 2

Sadas (t) – Azad 3 Ezr **5**, 19

Sădechia v. Sedechiia

Sadoc (a) – Ido 3 Rg **4**, 14

Sadoc, Saduc (a) – Sadoc, Țadoc 2 Rg **8**, 17; **15**, 24, 33; 3 Rg **4**, 2, 4; 4 Rg **15**, 33; 1 Par **6**, 8, 12; **12**, 28; Ezr **8**, 2; Ne **3**, 4, 29; **10**, 21; **11**, 11; **13**, 13; Iz **40**, 48; **44**, 15; **48**, 11; Mt **1**, 14

Saduc v. Sadoc

Saf (a) – Saf 3 Rg **4**, 6

Safai (a) – Șifei 1 Par **4**, 37

Safam (a) – Șafam 1 Par **5**, 12

Safan, logofăt – Șafan, scriitorul 2 Par **34**, 8; Ir **26**, 24; **29**, 3; **36**, 10, 12

Safania (a) – Țefania 1 Par **6**, 36

Safaniia (a) – Șefatia Ir **38**, 1

Safat (a) – Asaf 4 Rg **18**, 18

Safat, Safatia, Safatie (a) – Șafat, Șefatia Nm **13**, 5; 2 Rg **3**, 4; 4 Rg **3**, 11; **6**, 31; **18**, 18; 1 Par **3**, 3; **9**, 8; **12**, 5; **27**, 16; Ezr **2**, 4, 57; **8**, 8, 39; Ne **7**, 9, 59; **11**, 4; 3 Ezr **5**, 11

Safatia v. Safat

Safatia Harefiileanul (a) – Șefatia Harifianul 1 Par **12**, 5

Safatie v. Safat

Safar (t) – Muntele Șafer Nm **33**, 23

Safaram (a) – Soferet Ezr **2**, 55; Ne **7**, 57

Safec (t) – Safec 1 Rg **30**, 29

Safet (a) – Safet Ezr **5**, 56

Safi (t) – Sifmot 1 Rg **30**, 28

Safira (t) – Sefar Fc **10**, 30

Safon (a) – Țifion, Țefon Fc **46**, 16; Nm **26**, 15

Safon (t) – Țafon Ios **13**, 27

Safut (a) – Sipai 1 Par **20**, 4

Sagae (a) – Șaaf 1 Par **2**, 47, 49

Sahania (a) – Șecania Ezr **8**, 3

Sahar (a) – Sacar 1 Par **26**, 4

Sahatim (t) – Sucițiții 1 Par **2**, 55

Sain, Sais (t) – Sin Iz **30**, 15, 16

Sais v. Sain

Sala (a) – Șelah Fc **10**, 24; **11**, 13, 15; 1 Par **1**, 18

Salaavil, cetate – Șaalabin Ios **19**, 42

Salai (a) – Salai Ne **12**, 20

Salai (a) – Șilhi 3 Rg **22**, 42

Salaman (a) – Salman Os **10**, 15

Salamiil (a) – Șelumiel, Samuel Nm **1**, 6; **7**, 36; **10**, 19; **34**, 20

Salamin (t) – Salamina FAp **13**, 5

Salasiia (t) – Eglat-Șelișia Ir **48**, 34

Salati v. Semati

Salatiil (a) – Salatiel 1 Par **3**, 17; Ezr **3**, 2; **5**, 2, 5, 73; Ne **12**, 1; Ag **1**, 1; Mt **1**, 10; Lc **3**, 27

Salau (a) – Salu Ne **12**, 7

Salavin (t) – Șaalebim, Șaalbim Jd **1**, 35; 3 Rg **4**, 9

Salef (a) – Șelef Fc **10**, 26; 1 Par **1**, 20

Salemat (a) – Alemet 1 Par **8**, 36

Salet (a) – Șalef Fc **10**, 26

Sali (a) – Șilhi 2 Par **20**, 32

Salim, cetate – Salem, Salim Fc **33**, 18; Evr **7**, 1; In **3**, 23

Salim (t) – Șilo Ir **41**, 5

Salimot (a) – Șelomit 2 Par **11**, 20

Salsia (a) – Șilsa 1 Par **7**, 37

Salmon (a) – Salmon 1 Par **4**, 20; 1 Par **2**, 11; Mt **1**, 5

Salmacue Arapul (a) – Iamblic arabul 1 Mac **11**, 39

Salmana, împ. – Țalmuna, Salmana Jd **8**, 5; Ps **82**, 11

Salmanasar, împ. – Salmanasar 4 Rg **18**, 9

Salmon (a) – Sala Lc **3**, 32

Salmona (t) – Salmone FAp **27**, 7

Salo (a) – Salu Nm **25**, 14

Salod (a) – Seled 1 Par **2**, 30

Salom, Selum (a) – Șalum (Silem), Salu, Salom, Seled 4 Rg **15**, 10; 1 Par **2**, 30; **6**, 12; **9**, 7, 17, 19; Ezr **2**, 42; Bar **1**, 7; Ir **32**, 7

- Salom Coriteanului** (a) – Şalum fiul lui Core 1 Par **9**, 31
- Salomon** (a) – Pahat-Moab 3 Ezz **8**, 35
- Salomit, Salomot** (a) – Şelomit, Şelomot Lv **24**, 11; 1 Par **23**, 9; **24**, 22; **26**, 25
- Salomot** v. Salomit
- Salpa(a)d** (a) – Salfaad Ios **17**, 3; Nm **26**, 33; **36**, 2
- Salum** (a) – Şalum 2 Rg **15**, 10; **22**, 14; 1 Par **2**, 40; **3**, 15; **4**, 25; **6**, 12; **7**, 13; 2 Par **28**, 12; Ezz **8**, 2; **10**, 42; Ne **3**, 12; **7**, 45; 3 Ezz **5**, 52
- Sam**, insulă – Samos FAp **20**, 15
- Sama** (a) – Şama, Şema, Şamai 1 Rg **16**, 9; **17**, 13; **23**, 33; 2 Rg **23**, 25; 1 Par **2**, 44; **5**, 8; **7**, 37; **8**, 13
- Sama**, cetate – Şema Ios **15**, 26
- Sama Aroriteanul** (a) – Şama din Harar 2 Rg **23**, 33
- Samaa** (a) – Şamua, Şama, Şema, Şimea, Şimeam 1 Par **2**, 13, 43; **3**, 5; **6**, 30; **9**, 38; **14**, 4; 2 Rg **13**, 3
- Samaat Amaniteanul** (a) – Şimeata Amonita, Şimeatei Amonita 2 Par **24**, 26
- Samada**, împ. – Samla Fc **36**, 36
- Samagot** (a) – Samgar-Nebu Ir **39**, 3
- Samahia** (a) – Ismachia 2 Par **31**, 13
- Samaia** (a) – Şemaia, Şama, Şema 2 Rg **23**, 11; 1 Par **3**, 22; **9**, 14; Ezz **8**, 13; Ne **3**, 29; **8**, 6; **10**, 8; **12**, 6
- Samaias Gavaoniteanul** (a) – Işmaia Ghibeoneanul 1 Par **12**, 4
- Samail** (a) – Salamiel Idt **8**, 1
- Samait** (a) – Şimeii 1 Par **8**, 21
- Samaot** (a) – Şamot 1 Par **11**, 27
- Samaot a lui Iesrae** (a) – Şamhut Izrahitul 1 Par **27**, 8
- Samarat** (a) – Şimrat 1 Par **8**, 12
- Samareu** (a) – Ţemareu Fc **10**, 18; 1 Par **1**, 16
- Samaraia** v. Samaria
- Samaria, Samaraia** (a) – Şemaria, Amaria 1 Par **12**, 5; 2 Par **19**, 11; Ezz **7**, 2; **10**, 41; Ne **11**, 4
- Samari(i)a, Samoron** (t) – Samaria 3 Rg **13**, 32; 2 Par **18**, 2; Ezz **4**, 10, 17; Ir **41**, 5; FAp **1**, 8; **4**, 4
- Samarim**, cetate – Ţemaraim Ios **18**, 22
- Samarit Moaviteanul** (a) – Şimrita Moabita, Şimritei Moabita 2 Par **24**, 26
- Samaritida** (t) – Samaria 1 Mac **10**, 30; **11**, 34
- Samata** (a) – Şama 1 Par **11**, 44
- Samatiim** (a) – Şimatiîii 1 Par **2**, 55
- Samatos** (a) – Şelemia 3 Ezz **9**, 35
- Same** (a) – Şuham Nm **26**, 42
- Samae** (a) – Samae, Şamai 2 Rg **5**, 16; 1 Par **2**, 28
- Samea**, prooroc – Şemaia 3 Rg **12**, 22; 2 Par **12**, 15
- Samea** v. Sameas
- Sameas, Samea, Samei, Sameos, Sameu, Samia** (a) – Şemaia 1 Par **4**, 37; **9**, 16; 2 Par **29**, 14; Ezz **10**, 21, 31; Ir **26**, 20; 3 Ezz **1**, 9; **9**, 21
- Samegar** (a) – Şamgar Jd **3**, 31; **5**, 6
- Samei** v. Sameas
- Sameia Elamiteanul** (a) – Şemaia Nehelamitul Ir **29**, 19
- Sameleu** v. Samelios
- Sameos** v. Sameas
- Sameri** (a) – Şimri 1 Par **11**, 45
- Sameu** v. Sameas
- Sameu celui mare** (a) – Şimeii cel Mare Tob **5**, 14
- Sami** (a) – Şobai 3 Ezz **5**, 52
- Samia** v. Sameas
- Samir** (a) – Şemer 1 Par **7**, 32
- Samir**, munte – Şamir Ios **15**, 48
- Samis** (a) – Şimeii 3 Ezz **9**, 34
- Samis**, cetate – Ir-Şemeş Ios **19**, 41
- Samo** (t) – Samos 1 Mac **15**, 23
- Samoil**, prooroc – Samuel FAp **3**, 24
- Samon** (a) – Zanoah 1 Par **4**, 18
- Samoria** (a) – Şemaria 2 Par **11**, 19
- Samoron** v. Samariia
- Samotrachia** (t) – Samotrachia FAp **16**, 11
- Sampsas**, logofăt – Şimşai, scriitor Ezz **4**, 8, 17
- Sampsac** (t) – Sampsame 1 Mac **15**, 23
- Sampson** (a) – Samson Jd **13**, 24; Ezz **11**, 32
- Samsari** (a) – Şamşerai 1 Par **8**, 26
- Samsut** (a) – Amihud 1 Par **9**, 4
- Samu** (a) – Şimeii Ezz **10**, 23
- Samue** v. Şamuia
- Samuia, Samue** (a) – Şamua Ne **11**, 17; **12**, 18
- Samuil**, prooroc – Samuel 1 Par **10**, 13; **11**, 3; Sir **46**, 16
- Samuil** (a) – Samuel, Şamua, Şammua 1 Rg **1**, 20; Nm **13**, 4; 1 Par **7**, 2; **9**, 22; Ps **98**, 6; Ezz **11**, 32
- Samus** (a) – Şamua, Sema 2 Rg **5**, 14; 3 Ezz **9**, 43

- Samran, Samvran** (a) – Şimron Fc **46**, 13; Nm **26**, 24
- Samvram** v. Samran
- San**, casa lui ~ – – 3 Rg **4**, 12
- Sănahirim**, împ. – Sanherib Tob **1**, 13
- Sanana** (a) – Senaa Ezr **2**, 35; Ne **7**, 38
- Sanasiv** (a) – Eliaşib 3 Ezr **5**, 46
- Sanaval,t Uraniteanul** (a) – Sanbalat Horonitul Ne **2**, 10; **13**, 28
- Sanavalat** (a) – Sanbalat Ne **4**, 1
- Sanavasari** v. Avasar
- Sanesar** (a) – Şenaţar 1 Par **3**, 18
- Sani** (a) – Ioil 1 Par **6**, 28
- Sanior** v. Sanir
- Sanir** (= **Sanior**), munte – Senir (Sirion = Hermon) Dt **3**, 9; 1 Par **5**, 23; Cânt **4**, 8
- Sanis** (a) – Şuni Fc **46**, 16
- Saoho**, cetate – Soco Ios **15**, 35
- Sapfaad** (a) – Salfaad 1 Par **7**, 15
- Sapfan**, logofăt – Şafan 4 Rg **22**, 3
- Sapfin** (a) – Şupim 1 Par **7**, 12
- Sapfira** (a) – Safira FAp **5**, 1
- Sara, Sarra** (a) – Sara, Sarra, Sarai, Serah Fc **11**, 29; **12**, 11; **17**, 15; **20**, 12, 13, 14, 16; **46**, 17; Nm **26**, 46; Is **51**, 2; Tob **3**, 8, 18; 1 Ptr **3**, 6; Evr **11**, 11
- Saraa**, cetate – Țora, Țorea Jd **13**, 2; Ios **15**, 33; **19**, 41; Ne **11**, 29; 2 Par **11**, 10
- Saraa** (a) – Şeera 1 Par **7**, 24
- Saradoc** (t) – Țedad Nm **34**, 8
- Saraf** (a) – Saraf 1 Par **4**, 22
- Saraf** (a) – Reşef 1 Par **7**, 25
- Saraia** (a) – Seraia, Şearia 1 Par **4**, 13; **8**, 38; Ezr **2**, 2; Ne **12**, 1
- Saraia** (a) – Zerahia Ezr **8**, 4
- Saramel** (t) – mare adunare de preoţi 1 Mac **14**, 28
- Sarasadai** (a) – Sarasadai Idt **8**, 1
- Sarasar**, dregător – Şareţer 4 Rg **19**, 37; Is **37**, 38; Za **7**, 2
- Saravi(i)a** (a) – Şerebia Ne **8**, 9; **9**, 5; **10**, 12; **12**, 8; 3 Ezr **9**, 49
- Sarda**, cetate – Țeret-Haşar, Țeret-Haşahar, Zeret-şahar Jos **13**, 19
- Sardis** (t) – Sardes Ap **1**, 11; **3**, 4
- Sarea** (a) – Zerahia 1 Par **6**, 51
- Sared** (a) – Sered Nm **26**, 26
- Sarefi** – – Ne **3**, 31
- Sare(i)a** (a) – Seraia 1 Par **6**, 14, 51; Ne **11**, 11; Ir **36**, 26; **40**, 8
- Sarepta** (t) – Sarepta Avd **1**, 20
- Sarepta Sidonului** (t) – Sarepta Sidonului 3 Rg **17**, 9; Lc **4**, 26
- Sares** (a) – Zerah 1 Par **4**, 24
- Sareu** (a) – Seraia, Sarai Ezr **7**, 1; 3 Ezr **5**, 5; **8**, 2
- Sarhedon**, împ. – Asarhadon Tob **1**, 18
- Saric**, cetate – Heret 1 Rg **22**, 5
- Sarid**, cetate – Sarid Ios **19**, 10, 12
- Saridata, Sarira** (t) – Țereda (Țarţan) Ios **3**, 16; 3 Rg **7**, 46; **11**, 26; 2 Par **4**, 17
- Sarira**, cetate – Tirţa Ios **12**, 24; 3 Rg **14**, 17; **16**, 8, 17
- Sariu** (a) – Şarai Ezr **10**, 40
- Sarmot** (a) – Haşarmavet, Atarmavet Fc **10**, 26
- Saron, a** (t) – Şaron, Şirion 1 Par **5**, 16; **27**, 29; Is **33**, 9; FAp **9**, 35
- Sarotia** (a) – Sarotia 3 Ezr **5**, 57
- Sarpaad** (a) – Salfaad Nm **27**, 7
- Sarpia**, preot (a) – Seraia 4 Rg **25**, 18
- Sarra** v. Sara
- Sarsates** (a) – Şetar Est **1**, 14
- Sarsehim**, eunuc – Sarsechim Ir **39**, 3
- Sartarvuzanai** (a) – Şetar-Boznai Ezr **6**, 6
- Sarui(i)a** (a) – Țeruia, Ireia Ir **37**, 13; 1 Rg **26**, 6; Rg **2**, 13; 1 Par **2**, 16
- Sarvaca** (a) – Aridata Est **9**, 8
- Sasa**, logofăt – Seraia 2 Rg **8**, 17
- Sasana**, cetate – Sansana Ios **15**, 31
- Sasavasari** v. Savanasar
- Sasima**, cetate – Şahaţima Ios **19**, 22
- Satana** [Lucifer] – Satana [Diavolul] In **13**, 27
- Satin** (t) – Sitim Ios **3**, 1; Nm **25**, 1
- Satrai Saroniteanul** (a) – Şitrai Haşaroneanul 1 Par **27**, 29
- Satrarvuzanai, Samtarvuzanai, Satravuzan** (a) – Şetar-Boznai Ezr **5**, 3, 6; 3 Ezr **6**, 3
- Satravuzan** v. Satrarvuzanai
- Satur** (a) – Setur Nm **13**, 13
- Sau** (a) – Şeva 1 Par **2**, 49
- Saul, fiiul lui Simeon** (a) – Saul Fc **46**, 10; Iş **6**, 15; Nm **26**, 13; 1 Par **4**, 24
- Saul**, împ. Edom – Şaul din Rehobot Fc **36**, 37; 1 Par **1**, 48
- Saul**, împ. Israel (a) – Saul 1 Rg **9**, 1-3; 2 Rg **16**, 5; 1 Par **10**, 2 – 8

- Saul Tarseanul** (a) – Saul din Tars FAp **9**, 11; **13**, 9-21
- Saulie** (a) – Uzi 3 Ezz **8**, 2
- Sava**, împ. – Saba, Regina din 3 Rg **10**, 1; 2 Par **9**, 1, 3; Ps **71**, 10
- Sava** (a) – Şeba Fc **10**, 7; **25**, 3; 1 Par **1**, 9, 22
- Sava, Savas Hananiteanca** (a) – Şua Fc **38**, 2; 1 Par **2**, 3
- Sava** (t) – Şeba Is **60**, 6; Iz **27**, 22
- Savahia** (a) – Semachia 1 Par **26**, 7
- Savaia** (a) – – Ne **7**, 59
- Savaim** (t) – Sabeen Is **45**, 14
- Saval** (t) – Şual 1 Rg **13**, 17
- Savanasar, Sasavasas** (a) – Şeşbaţar Ezz **1**, 8; **5**, 14, 16
- Savania** (a) – Şebania 1 Par **15**, 24; Ne **9**, 4; **10**, 12
- Savanu** (a) – Binui 3 Ezz **8**, 65
- Savarim** (t) – Sibraim Iz **47**, 16
- Savas Hananiteanca** v. Sava
- Savat** (a) – Savat 3 Ezz **5**, 57
- Savat** (a) – Zabad 3 Ezz **9**, 28; v. şi Zovad
- Savata** (a) – Savta Fc **10**, 7; 1 Par **1**, 9
- Savata** (a) – Ţobeba, Haţobeba 1 Par **4**, 8
- Savataca** (a) – Sabteca Fc **10**, 7
- Savatai** v. Savateos
- Savatan** (a) – Şiftan Nm **34**, 24
- Savatea** v. Savateos
- Savateos, Savatai, Savatea, Savateu** (a) – Şabetai Ezz **10**, 15; Ne **8**, 9; **11**, 16; 3 Ezz **9**, 14, 49
- Savateu** v. Savateos
- Save**, cetate – Şeba Ios **19**, 2
- Savaee** (a) – Şeba 2 Rg **20**, 1
- Savel Maula, Avelmeula** (t) – Abelmehola, Abel-Mehol 3 Rg **4**, 12; Jd **7**, 22
- Saveos** (a) – Şemaia 3 Ezz **9**, 32
- Saver** (a) – Şeber 1 Par **2**, 48
- Savi** (t) – Şave-Chiriataim Fc **14**, 5
- Savi** (a) – Vofsi Nm **13**, 14
- Savia** (a) – Savia 3 Ezz **5**, 57
- Savia** (a) – Ţibia 2 Par **24**, 1
- Savias** (a) – Haşabia 3 Ezz **1**, 9
- Saviia din Versava** (a) – Ţibia din Beer-Şeba 4 Rg **12**, 1
- Savima** v. Săvoim
- Savin** (a) – Şobai Ezz **2**, 42; Ne **7**, 45
- Savir**, pământul – ţara strălucirii Dn **11**, 16
- Savnan**, curţile lui ~ (a) – – Iz **47**, 7
- Săvoim, Savima** (t) – Ţeboim Fc **10**, 19; Dt **29**, 23; 1 Rg **13**, 18
- Savud** (a) – – 1 Par **4**, 26
- Scăldătoare Pieilor** (t) – Scăldătoarea Siloam Ne **3**, 15
- Schi(i)ti** v. Cetatea Schitilor
- Schiva**, arhieru (a) – Scheva, Sceva FAp **19**, 14
- Seba** (a) – Şeba Fc **10**, 7, 28
- Sechelac**, cetate – Ţiclag Ios **15**, 31
- Sedechia**, împ. – Sedechia 4 Rg **24**, 18; 2 Par **36**, 11
- Sedechi(i)a, Sădechia, Sedechie** (a) – Sedechia 3 Rg **22**, 11, 24; 1 Par **3**, 15; 2 Par **18**, 10; Ne **10**, 1 (2); Bar **1**, 1
- Sedechie** v. Sedechiia
- Sedechiie** v. Sedechia
- Sediur** (a) – Şedeur Nm **1**, 5; **7**, 30
- Sedrah** v. Sidrah
- Seenanim**, cetate – Ţaananim Ios **19**, 33
- Sef** (a) – Saf 2 Rg **21**, 18
- Sefet** (t) – Ţefat Jd **1**, 17
- Sefi**, fântâna – Soco 1 Rg **19**, 22
- Sefila**, cetate – Sefala 2 Par **26**, 10; 1 Mac **12**, 38
- Sefila** (t) – Sefarad Avd **1**, 19 (20)
- Sefira** (a) – Soferet Ezz **2**, 55
- Secund** (a) – Secundus din Tesalonic FAp **20**, 4
- Sefni** (a) – Şifni 1 Par **27**, 27
- Sefufam** (a) – Şefufan 1 Par **8**, 5
- Segalim** (t) – Şaalim 1 Rg **9**, 4
- Segri** (a) – Sitri Iş **6**, 22
- Seguv** (a) – Segub 3 Rg **16**, 34
- Sehenia** (a) – Şecania, Şebania 1 Par **3**, 21, 22; **24**, 11; Ne **3**, 29; **6**, 17; **9**, 5; **12**, 3
- Sehenias, Seheniu** (a) – Şecania 3 Ezz **8**, 33, 36
- Seheniu** v. Sehenias
- Sei** (a) – Işi, Işei 1 Par **4**, 20; **5**, 24
- Seil**, cetate – Chesil Ios **15**, 30
- Seir** v. Siir
- Seir** (t) – Seir Fc **32**, 3; **33**, 14; Is **21**, 11
- Seiram**, fântâna – Sira, fântâna 2 Rg **3**, 27
- Sela** (a) – Sela Fc **4**, 19, 23
- Sela, Selca, Selha** (t) – Sela, Salca Dt **3**, 10; Ios **12**, 5; **13**, 11; 4 Rg **12**, 20; 1 Par **5**, 11
- Selaelaf**, cetate – Ţela-Elef Ios **18**, 28

Selami (t) – Şamlai Ezr **2**, 46

Selca v. Sela

Selef (a) – Țalaf Ne **3**, 30

Selemi (a) – Şelomi Nm **34**, 27

Selemi(i)a, Selemiu (a) – Şelemia, Şelemiahu Ezr **10**, 39, 41; Ir **36**, 12, 14; 3 Ezr **9**, 34

Seleochiia (t) – Seleucia FAp **13**, 4

Seleuc, împ. – Seleuc 1 Mac **7**, 1; 2 Mac **3**, 3; JFI **3**, p. 885

Selha (t) – Salişa 1 Rg **9**, 4; v. şi Sela

Seli Amoniteanul (a) – Țelec Amonitul 1 Par **11**, 39

Selim (a) – Şilem Nm **26**, 49

Selim, cetate – Şilhim Ios **15**, 32

Selim (a) – Şalum 2 Par **28**, 12; **34**, 22; Ir **22**, 11

Selimut (a) – Şelomit Ezr **8**, 10

Selis (a) – Şeleş 1 Par **7**, 35

Selis (a) – Laiş 2 Rg **3**, 15

Selmei (a) – Şalmai Ezr **2**, 46; **7**, 48

Selmon, munte – Țalmon Jd **9**, 48; Ps **67**, 15

Selmona (t) – Aţmon, Țalmona, Haşmona Nm **33**, 29, 42; Ios **15**, 4

Selum v. Salom

Sema Rudeul (a) – Şama Haroditeanul 2 Rg **23**, 25

Semati, Salati (a) – Țiltai 1 Par **8**, 20; **12**, 20

Semea, Semia (a) – Şemaia, Şimei 1 Par **15**, 8; 2 Par **31**, 12; Ne **12**, 18; Est **2**, 5

Semei (a) – Şimei, Şamai Iş **6**, 17; Nm **3**, 18, 21; 2 Rg **16**, 5; 3 Rg **2**, 8; **4**, 18; 1 Par **3**, 19; **4**, 17, 26; **5**, 4; **6**, 29; 2 Par **29**, 14

Semei din Rail (a) – Şimei din Rama 1 Par **27**, 27

Semeia (a) – Şemaia 1 Par **5**, 4; Ezr **8**, 16; Ne **6**, 9

Semeiu (a) – Semein Lc **3**, 26

Semelie (a) – Şimei 3 Rg **1**, 8

Semelie, scrib – Şimşai 3 Ezr **2**, 17

Semelie (a) – Şelemia Ir **37**, 12

Semelios, Sameleu, scriitor [scrib] (a) – Şimşai 3 Ezr **2**, 16, 17, 25

Semen v. Semis

Semenit (t) – Minit Jd **11**, 33

Semeon (a) – Simeon Ezr **10**, 31

Semeron (a) – Şimron Fc **46**, 13; 1 Par **7**, 1

Semeron, munte – muntele Samariei 3 Rg **16**, 24; v. şi Samariia

Semia v. Semea

Semidai (a) – Şemida Ios **17**, 2

Semir (a) – Şemed, Şemer 3 Rg **16**, 24; 1 Par **8**, 12

Semira (a) – Şemida 1 Par **7**, 19

Semiramot (a) – Şemiramot 1 Par **15**, 18; 2 Par **17**, 8

Sem(i)ron, cetate – Şimron Ios **11**, 1; **19**, 15

Semis, Semen (a) – Şimei 3 Ezr **9**, 23, 33

Semiud (a) – Amihud Nm **34**, 20

Semor (a) – Onam Fc **36**, 23

Semon (a) – Simeon 1 Par **4**, 20

Semri (a) – Şimri 1 Par **4**, 37

Sena, cetate – Țenan Ios **15**, 37

Sena (t) – Sene, Sin Ios **15**, 3; 1 Rg **14**, 4

Senaa (t) – Senaa Ezr **2**, 35

Senaar (t) – Senaar, Şinear (Babilon) Fc **10**, 10; **11**, 2; **14**, 1, 9; Mi **1**, 11; Dn **1**, 2

Senahirim, împ. – Sanherib, Senaherib 4 Rg **18**, 13; **19**, 20; 2 Par **32**, 1; Is **36**, 1; Sir **48**, 21; 3 Mac **6**, 5;

Senar, împ. – Şinab Fc **14**, 2

Senir (t) – Senir Iz **27**, 5

Sepfarim, cetate v. Sepfaroaim

Sepfor (a) – Sefor Ios **24**, 9; Nm **22**, 2

Sepfora (a) – Sefora Iş **1**, 15; **2**, 21; **4**, 25; **18**, 2

Sepfora (a) – Şifra Iş **1**, 15

Sepfamar (t) – Şefam Nm **34**, 10, 11

Sepfaroaim, Sepfaruaim, cetate – Sefarvaim 4 Rg **17**, 24, 31; **18**, 33; **19**, 13; Is **36**, 19

Sepfaruaim v. Sepfaroaim

Sered (a) – Sered Fc **46**, 14

Seret (a) – Țeret 1 Par **4**, 7

Serghie Pavel (a) – Sergius Paulus FAp **13**, 7

Serot (t) – Seira Jd **3**, 26

Seruh (a) – Serug, Segub Fc **11**, 20, 21; 1 Par **1**, 26; **2**, 21

Sesatan (t) – – 3 Rg **4**, 12

Sesei, Sesi, Sesis (a) – Şeşai, Şaşai Jd **1**, 10; Nm **13**, 22; Ezr **10**, 40; 3 Ezr **9**, 35

Sesi v. Sesei

Sesis v. Sesei

Sestil (a) – – 3 Ezr **9**, 31

Sevam,a, Sevamaul, cetate – Sibma, Sevam, Sebam Nm **32**, 3, 38; Ios **13**, 19; Is **16**, 8

Sevamaul v. Sevam,a

Sevani (a) – Şebania Ne **10**, 4

Sevarim (t) – Şaaraim Ios **15**, 36

Seve (a) – Șalmăi 3 Ezi 5, 53

Sevee (a) – Șeba 1 Par 5, 13

Sevegou (a) – Țibou, Țibeou Fc 36, 14, 20, 24, 29; 1 Par 1, 38, 40

Sevegou Eveul (a) – Țibou Eveul Fc 36, 2

Sevetaha (a) – Sabteca 1 Par 1, 9

Sevia (a) – Țibia 1 Par 8, 9

Sevoha lui Asmatoti (a) – Șibecai Hușatitul 2 Rg 21, 18

Sevaoum, cetate – Țeboim Fc 10, 19; 14, 2, 8; Ne 11, 34

Sevla, Samada, împ. – Șamla Fc 36, 36; 1 Par 1, 47, 48

Seza (a) – Șiza Rubenitul 1 Par 11, 42

Sfânta Sfintelor (t) – Sfânta Sfintelor (parte din Templul lui Solomon) 3 Rg 6, 16; 8, 6; Evi 9, 3; 7, 49

Shini (t) – Șitim Mi 6, 5

Sia (a) – Țiha Ne 7, 46; 11, 21

Siaa (t) – Siaha Ezi 2, 44

Sichelac v. Sichelag

Sichelag, Sichelac, cetate – Țiclag Ios 15, 31; 19, 5; 1 Rg 27, 6; 1 Par 4, 30; 12, 1; Ne 11, 28

Sichim,a (t) – Sicheu Fc 35, 4; 48, 22; Jd 9, 26; 3 Rg 12, 1; Ps 107, 7

Sichiona (t) – Sicion 1 Mac 15, 23

Sidi (t) – Side 1 Mac 15, 23

Sidon,e (a) – Sidou Fc 10, 15; 1 Par 1, 13

Sidon,a (t) – Sidou Fc 10, 19; 49, 13; Ir 25, 22; Iz 27, 8; Mt 11, 21

Sidonul cel Mare, cetate – Sidou cel Mare Ios 11, 8; 19, 28; Mt 11, 21

Sidrah, Sedrah (a) – Șadrac Dn 1, 7; 2, 29; 3, 12

Sie (t) – Șoa Iz 23, 23

Sif (t) – Țuf 1 Rg 9, 5

Sifina (t) – Țafou Jd 12, 1

Sigor, împ. – So 4 Rg 17, 4

Sigor, cetate – Țoar Fc 19, 22, 23; Dt 34, 3; Is 15, 5

Sihar, cetate – Sihar In 4, 5

Sihem (a) – Sicheu, Șechem Fc 33, 19; Nm 26, 31; Ios 17, 2; 1 Par 7, 19

Sihem, Sihim (t) – Sicheu, Sihem Fc 12, 6; 37, 12; 2 Par 10, 1; Ir 41, 5

Siilos (a) – Iehiel 3 Ezi 1, 8

Siin (t) – Siena Iz 30, 6

Siir, Sir (a) – Seir Fc 32, 3; 36, 21; 1 Par 1, 38

Siir (t) – Seir Fc 33, 16; Dt 1, 44; 2, 12; Ios 11, 17

Siir, Seir, Siur, munte – Seir, munte Fc 14, 6; 36, 9; Dt 1, 2; Ios 15, 10; 1 Par 4, 42; 2 Par 20, 10, 23; Iz 25, 8; 35, 2; v. și Seir (t)

Siir Horeul (a) – Seir Horeeanul Fc 36, 20

Sili (a) – Șalai Ne 11, 8

Sila (a) – Sila FAp 15, 22

Sileam, cetate – Sicheu 1 Par 6, 67; v. și Sihem

Silo (a) – Salu 1 Par 9, 7; Nm 25, 14; Ne 11, 7; 12, 7

Silo, cetate – Silo Ios 18, 1; 19, 51; 21, 2

Siloam (t) – Siloam Lc 13, 4

Silom (a) – Șela Fc 38, 5; 46, 12; 1 Par 2, 3; 4, 21

Silom (t) – Șilo 1 Rg 1, 3; 3 Rg 2, 27; Ir 7, 11; 26, 6; Ps 77, 66

Silon (a) – Șela Nm 26, 19

Silon,i (a) – Șiloni 1 Par 9, 5; Ne 22, 5

Siluam, lacul – Siloam, scâldătoarea Ne 3, 15; In 9, 7, 11

Siluan v. Silvan

Silvan, Siluan (a) – Silvan 2 Cor 1, 19; 1 Ptr 5, 12

Sim (a) – Sem Fc 5, 32; 1 Par 1, 4; Sir 49, 18

Simaer (a) – Șemida Nm 26, 32

Simeou (a) – Simeou Fc 29, 33; Nm 1, 6; 13, 5; Iona 19, 1, 8-9; 1 Par 2, 1; 12, 25; Iz 48, 25; Idt 6, 14; Lc 3, 30; Ap 7, 7

Simerou (t) – Șimrou Ios 11, 1

Simias (a) – Șemaia Ne 12, 42

Simon (a) – Simeou 3 Ezi 9, 32

Simon Cananitu(ul), apostol – Simon Cananeul Mt 10, 4; Mc 3, 15

Simon Chirineu (a) – Simon Cirineul, Simon din Cirene Mt 27, 32; Mc 15, 21

Simon, curălariul – Simon, tăbăcarul FAp 10, 32

Simon din Iscariot v. Simon Iscarioteanu

Simon Iscarioteanu, Simon din Iscariot (a) – Simon din Iscariot In 12, 4; 13, 26

Simon Leprosul (a) – Simon Leprosul Mt 26, 6; Mc 14, 3

Simon Nigher (a) – Simeou Niger FAp 13, 1

Simon Petru (= Chifa), apostol – Simon Petru Mt 4, 18; 16, 18; In 1, 43; 13, 6, 9; 21, 2-3, 7, 15; FAp 1, 13

Simon (Tasi) (a) – Simon (Tasi) 1 Mac 2, 3

Simone Variona (a) – Simone, fiul lui Iona Mt 16, 17

- Simon Zilot**, apostol – Simon Zelotul, S. Zilotul FAp **1**, 13; Lc **6**, 15
- Simovor**, împ. – Şemeber Fc **14**, 2
- Sin, Sain**, cetate – Ita-Caşin, Sin Ios **19**, 13; Iz **30**, 15-16
- Sin, Sina, Sinai**, pustiu – Sin, Sinai, Ţin, pustiu Iş **16**, 1; **19**, 2; **33**, 15; Nm **13**, 21; **20**, 1
- Sina**, pustiu v. Sin
- Sinahirim** (a) – Sanherib 2 Mac **8**, 19
- Sinai**, pustiu v. Sin
- Sinai**, munte – Sinai Iş **19**, 16, 18, 20; Dt **4**, 10; Idt **5**, 12
- Sina,i** (t) – Sinai Ps **67**, 9; Sir **48**, 7
- Sintihia** (a) – Sintihia, Sintichia Flp **4**, 2
- Sion**, împ. – Sihon Dt **4**, 46; Nm **21**, 21, 31, 34; Ios **12**, 2; **13**, 15; Ir **48**, 45; Ne **9**, 22
- Sion amoreul**, împ. – Amoreul Sihon Dt **2**, 24
- Sion**, cetate – Sion, Şion (= cetatea lui David) Nm **21**, 27; Ios **19**, 19; 2 Rg **5**, 7; 1 Par **11**, 5
- Sion (= Aermom)**, munte – Sion, Sihon (= Hermon), munte Dt **4**, 48; Evr **12**, 22
- Sion** (t) – Ghihon 3 Rg **1**, 33
- Sion, Siin** (t) – Siena Iz **29**, 10; **30**, 6
- Sion** (t) – Şihor Ios **19**, 26
- Sior**, cetate – Ţion, Ţair, Ţ(e)ior Ios **15**, 54; 4 Rg **8**, 1
- Sior**, cetate – Ţeret-Haşar (Ţeret-Haşahar) Jos **13**, 19
- Sir** v. Siir
- Sira** (a) – Sira Fc **46**, 20; 1 Par **7**, 14
- Siracusi**, port – Siracuza (Sicilia) FAp **28**, 12
- Siria Maaha** (t) – Siria Maaca 1 Par **19**, 6
- Siria Mesopotamiei** (t) – Siria Mesopotamiei 1 Par **19**, 6
- Siri(i)a Damascului** (t) – Siria Damascului 2 Rg **8**, 5, 6; 1 Par **18**, 6
- Siri(i)a** (t) – Siria Jd **18**, 7; FAp **15**, 23
- Siriia Suva** v. Suva
- Siriia Vetraam** v. Vetraam
- Siron** (a) – Siron 1 Mac **3**, 13
- Sirt**, golf M. Mediterană – Sirta FAp **27**, 17
- Sisa** (a) – Şisa 3 Rg **4**, 3
- Sisachim**, împ. – Şişac 3 Rg **14**, 25
- Sisara, Sisarat** (a) – Sisera Jd **4**, 2; 1 Rg **12**, 9; Ezer **2**, 53; Ne **7**, 55; Ps **82**, 9
- Sisarat** v. Sisara
- Sisarii** (t) – Sisara Ps **82**, 9
- Sisinis** (a) – Sisin 3 Ezer **6**, 7
- Sit** (a) – Set Fc **4**, 25; Nm **24**, 17; 1 Par **1**, 1; Sir **49**, 18
- Siur** v. Siir, munte
- Siva** (a) – Ţiba 2 Rg **9**, 1; **16**, 1
- Smirna** (t) – Smirna Ap **1**, 11
- Soaz** (a) – – 1 Par **26**, 14
- Socharon** (t) – Şicron Ios **15**, 11
- Sochot, Sochota, Socot** (t) – Sucot Fc **33**, 17; Iş **12**, 37; Nm **33**, 5; Jd **8**, 5; Ios **13**, 27; 3 Rg **7**, 46; 3 Rg **20**, 16; 2 Par **4**, 17
- Sochot-Venit** (t) – Sucot-Benot 4 Rg **17**, 30
- Sochota** v. Sochot
- Sochotul Iudeii** (t) – Soco din Iuda 1 Rg **17**, 1
- Socot** v. Sochot
- Sodoma**, cetate – Sodoma Fc **10**, 19; Dt **29**, 23
- Sodomul** (t) – Sodoma Is **1**, 9
- Soduia** v. Odua
- Soe, Soie** (a) – Şuah Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 31; **7**, 32
- Sofa** (a) – Ţofah 1 Par **7**, 35
- Sofan** (a) – Şefufam Nm **26**, 39; 1 Par **8**, 5
- Sofar** (a) – Şefo, Ţefo, Ţefi Fc **36**, 11, 23; 1 Par **1**, 36
- Sofar, Sofar Mineul**, împ. – Ţofar din Naamat (Naamah) Iov **2**, 11; **11**, 1; **20**, 1
- Sofarul** (t) – Şofanul Nm **32**, 35
- Sofat** (a) – Şofat (Şofac, Şofah) 1 Par **19**, 16
- Sofi** (a) – Şefo 1 Par **1**, 40
- Sofir,a** (t) – Ofir 3 Rg **9**, 28; 2 Par **9**, 10
- Sofonia**, preot – Ţefania 4 Rg **25**, 18
- Sofoniia**, prooroc – Sofonie Ir **21**, 1; **29**, 20; **37**, 3; Sof **1**, 1
- Sogfar** (a) – Gheşan 1 Par **2**, 47
- Sogar** (a) – Ţuar Nm **1**, 8; 7, 18
- Soha, Soho, Sohonul, Sohot**, cetate – Soco Ios **15**, 35, 48; 3 Rg **4**, 10; 2 Par **11**, 7; **28**, 18
- Soho** v. Soha
- Sohon** (a) – Soco 1 Par **4**, 18
- Sohonia** (a) – Şecania 2 Par **31**, 15
- Sohonul** v. Soha
- Sohot** v. Soha
- Soie** v. Soe
- Soina** (t) – Saba Is **43**, 3
- Sola** (a) – Şua 1 Par **7**, 32
- Sola Arariteanul** (a) – Şaghi din Harar 1 Par **11**, 34

Solamiil (a) – Şelumiel Nm **1**, 6
Solim (a) – Şilem Fc **46**, 24
Solmin (a) – Şalum Ezr **10**, 24
Solometi, Solomot (a) – Şelomit 1 Par **3**, 19; **23**, 18
Solomon (a) – Salma 1 Par **2**, 51, 54
Solomon, împ. – Solomon (Iedidia) 2 Rg **5**, 14; **12**, 24; 3 Rg **1**, 11; 1 Par **14**, 4; **22**, 5-7, 9; 3 Ezr **5**, 58; Mt **1**, 6-7; Sol **1**, 1
Solomon, Templul lui v. Aselisil, Casa Domnului, Iacum, Isprăvire, Voloz, Tărie, Sfânta Sfintelor
Solomon, fiul lui Holeze (a) – Şalum fiul lui Col-Hoze Ne **3**, 15
Solomot v. Solometi
Soman (t) – Şunem 4 Rg **4**, 8
Some (a) – Şama Fc **36**, 13; 1 Par **1**, 37
Somir (a) – Şomer 4 Rg **12**, 21
Somna, logofăt – Şebna, scriitorul 4 Rg **18**, 18; Is **22**, 15; **36**, 3
Somnia (a) – Şebania 1 Par **15**, 24
Somoron (t) – Samaria Is **7**, 9
Somoron, munte – Temaraim 2 Par **13**, 4
Sonam (t) – Şunem 1 Rg **28**, 4
Sonan (a) – Ana 1 Par **1**, 40
Sopatr Verianul (a) – Sosipatru lui Piru (Sosipater) 2 Mac **12**, 19; FAp **20**, 4; Rm **16**, 21
Sor, cetate – Tirul Iz **26**, 2
Sore (a) – Serah 1 Par **7**, 30
Sorih, valea lui ~ – Sorec Jd **16**, 4
Sosan (a) – Şeşan 1 Par **2**, 31, 34
Sosic (a) – Şaşac, Şişac 1 Par **8**, 14, 25
Sosipatru v. Sosipatr Verianul
Sosomai (a) – Sismai 1 Par **2**, 40
Sostei v. Sosten
Sosten, Sostei (a) – Sostene FAp **18**, 17; 1 Cor **1**, 1
Sostrat (a) – Sostrate 2 Mac **4**, 27, 29
Sotalat, Sotele, Sutala (a) – Şutelah Nm **26**, 35, 36; 1 Par **7**, 20, 1
Sote (a) – Sotai Ezr **2**, 55
Sotele v. Sotalat
Sovac (t) – Sovac 2 Rg **10**, 16
Sovahai Usatineanul (a) – Sibecai Huşateul 1 Par **11**, 29
Sovai (a) – Şobai Ezr **2**, 42
Sovail (a) – Şubael 1 Par **24**, 20
Soval, Suval (a) – Şobal Fc **36**, 20, 23, 29; 1 Par **1**, 40; **2**, 50; **4**, 1
Sovav (a) – Şobab 2 Rg **5**, 14; 1 Par **3**, 5; **14**, 4
Sovic (a) – Şobec Ne **10**, 24
Sovocam (a) – Iaşobeam 1 Par **12**, 6
Sovohai Usatineanul v. Sovohai Usatiteanul
Sovohai Usatiteanul, Sovahai Usatineanul, Sovohe Sosati (a) – Sibecai Huşatitul, Sibecai Huşateul 1 Par **11**, 29; **20**, 4; **27**, 11
Sovohe Sosati v. Sovohai Usatiteanul
Spartis (t) – Sparta 1 Mac **14**, 16
Stahie (a) – Stahis, Stache Rm **16**, 9
Stefanas (a) – Stefana 1 Cor **1**, 16; **16**, 17
Stejarul Jealei (t) – Stejarul Plângerii Fc **35**, 8
Stejarul Mamvri (t) – Stejarul lui Mamvri Fc **14**, 13
Strâmbătate, fântâna – Esec Fc **26**, 20
Sud (a) – Sia 3 Ezr **5**, 53
Sud, râu – Sud Bar **1**, 4
Suda (a) – Şual 1 Par **7**, 36
Sudi (a) – Sodi Nm **13**, 10
Sue (a) – Suah 1 Par **7**, 36
Suf (a) – Ţuf 1 Par **6**, 35
Sufi (a) – Efod Nm **34**, 23
Sufi (a) – Ţofai 1 Par **6**, 26
Sufir (t) – Ofir (Ophir) 1 Rg **9**, 28; 1 Par **29**, 4
Suia (a) – Hodavia 3 Ezr **5**, 50
Suia (a) – Işva 1 Par **7**, 30
Suira (t) – Şelechet 1 Par **26**, 16
Suni (a) – Şunie Nm **26**, 15
Sunim, cetate – Şunem Ios **19**, 18
Sur (a) – Hur Ne **3**, 9
Sur (a) – Ţur Nm **25**, 15; Ios **13**, 21; 1 Par **8**, 30; **9**, 36
Sur, împ. – Ţur Nm **31**, 8
Sur (t) – Şur Fc **16**, 7; **20**, 1; **25**, 18; 1 Rg **15**, 7
Sur, pustiu – Şur Iş **15**, 22
Suri (a) – Hori Nm **13**, 5
Suri (a) – Ţeri 1 Par **25**, 3
Suriil (a) – Ţuriel Nm **3**, 35
Surisadai, Surisade (a) – Ţurişadai Nm **1**, 6; **2**, 12; **7**, 36; **10**, 19
Surisade v. Surisadai
Suroriv (t) – Ţur-Oreb Jd **7**, 25
Suros (a) – Şereş 1 Par **7**, 16
Susa, scriitor – Şausa (Serai) 1 Par **18**, 16

Susa, Susan, Susan Avira Susis, Cetatea Susilor (t) – Suza Ne **1**, 1; Est **1**, 2; **2**, 3-5; **8**, 13; Dn **8**, 2

Susac, Susachim, împ. – Şişac 2 Rg **8**, 7; 3 Rg **11**, 40; 2 Par **12**, 2

Susachim v. Susac

Susan v. Susa

Susan Avira v. Susa

Susana (a) – Susana, Suzana Sus **1**, 2-63; Lc **8**, 3

Susi (a) – Şeşai, Susi Nm **13**, 4; Ios **15**, 14

Susis v. Susa

Sutail (a) – Şebuel 1 Par **26**, 24

Sutala v. Sotalat

Sutalaam (a) – Sutalaam Fc **46**, 20

Suti (a) – Sotai Ezz **2**, 55; Ne **7**, 57

Sutia (a) – Ţiha Ezz **2**, 43

Suva (t) – Suva, Ţoba 1 Rg **14**, 48; 2 Rg **8**, 3; **10**, 6; 1 Par **18**, 3; **19**, 6; 3 Ezz **5**, 57

Suvail (a) – Şebuel 1 Par **23**, 16; **25**, 4

Suval v. Soval

Suvana (a) – Şebuel 1 Par **25**, 20

Suvav (a) – Şobab 1 Par **2**, 18

Ş

Ştefan (a) – Ştefan FAp **6**, 5

Ştefan, mucenic – Ştefan FAp **22**, 20

T

Taam (a) – Gaham, Taam Fc **22**, 24; **46**, 20

Taat (a) – Tahat 1 Par **7**, 20

Tabăra lui Dumnezeu (t) – Mahanaim Fc **32**, 2

Tadeu, apostol (a) – Tadeu Mt **10**, 3

Taen (a) – Tahan 1 Par **7**, 25

Tafet, Capiştea lui ~ (t) – Tofet Iz **7**, 29

Tafna v. Tafnas

Tafnas, Tafna, Tafni (t) – Tahpanhes, Tachpanes Ir **2**, 16; **43**, 7, 8; **44**, 1; Idt **1**, 9; Iz **30**, 18

Tafni v. Tafnas

Tafod, Tafu, Tafua, Tapfu, Tapfus, cetate – Tapuah, En-Tapuah Ios **12**, 16, 17; **15**, 34; **16**, 8; **17**, 8; 1 Par **2**, 43; 4 Rg **15**, 16

Taftot, fântâna lui ~ – – Ios **17**, 7

Tafu v. Tafod

Tafua v. Tafod

Tagla Falasar v. Talgat Felasar

Talavin (t) – Şaalbim, Şaalbin Ios **19**, 42; Jd **1**, 37

Talees (a) – Telah 1 Par **7**, 25

Talga Felasar v. Talgat Felasar

Talgat Felasar, Talga Felasar, Tagla Falasar, Telgat-Felasar, împ. – Tiglatfalasar 4 Rg **15**, 29; **16**, 7; 1 Par **5**, 6; 2 Par **28**, 20

Tăierea lui Vaal Farasin (t) – Baal-Peraşim 1 Par **14**, 11

Tali (a) – Atlai Ezz **10**, 28

Talpiot (t) – Turnul lui David (casa armelor) Cânt **4**, 4

Talsas (a) – Saltas 3 Ezz **9**, 22

Tamar, Tamar (Mauha), Thamara (a) – Tamar, Tamara Fc **38**, 6, 11; Rut **4**, 12; 2 Rg **13**, 1; 1 Par **2**, 4; 2 Rg **14**, 27; Mt **1**, 3

Tamar (Mauha) v. Tamar

Tamasi (t) – Tebeş 2 Rg **11**, 21, 24

Tamna, cetate – Timna, Temna Fc **36**, 12, 22, 40; 1 Par **1**, 36, 39, 51

Tamna (t) – Timna, Timnata Fc **38**, 12; Ios **15**, 10, 57; **19**, 43; Jd **14**, 1, 2, 5; 2 Par **28**, 18

Tamnadzara v. Tamna Sahar

Tamna Sahar, Tamnadazara, cetate – Timnat-Serah Ios **19**, 50; **21**, 43; **24**, 30

Tamnata, cetate – Timnota 1 Mac **9**, 50

Tamnatares (t) – Timnat-Heres Jd **2**, 9

Tamni (a) – Tibni 3 Rg **16**, 21

Tomor, cetate – Tadmor 3 Rg **9**, 18

Tamtanai, Tantanai (a) – Tatnai Ezz **5**, 3; **6**, 13

Tamuz (t) – Tamuz Iz **8**, 14

Tanaah, Tanac, Tanahul (t) – Taanac Jd **5**, 19; Ios **17**, 11; **21**, 25; 1 Par **7**, 29

Tanac v. Tanaah

Tanah (a) – Tahan Nm **26**, 35

Tanahul v. Tanaah

Tanamat, Tanaemet (a) – Tanhumet 4 Rg **25**, 23; Ir **40**, 8

Tanaemet v. Tanamat

Tanatan (a) – Tartan Is **20**, 1

Taneos, câmpia – Taneos, Tanis, Toan Is **19**, 11; Idt **1**, 9; Ps **77**, 15

Tanim v. Tanin

Tanin, Tanim, cetate – Ţoan, Hanes Nm **13**, 22; Is **30**, 4; Iz **30**, 14

Tantanai v. Tamtanai

Tapfu v. Tafod

Tapfus v. Tafod

- Tapsa** (t) – Tifsah 3 Rg **4**, 24
- Tara** (a) – Tara Lc **3**, 34
- Tara**, eunuc – Harbona Est **1**, 10
- Tara, Tarra** (a) – Terah Fc **11**, 24, 27; **26**, 32; Ios **24**, 2; 1 Par **1**, 26
- Tarac, Taraca**, împ. – Tirhaca 4 Rg **19**, 9; Is **37**, 9
- Taraca** v. Tarac
- Tarah** (a) – Tarea, Tareia 1 Par **8**, 35; **9**, 41
- Taram** (a) – Tirhana 1 Par **2**, 48
- Tarat** (t) – Tarah Nm **33**, 27
- Tarava**, enunuc – Carcas, Charchas Est **1**, 10
- Targal**, împ. – Tidal Fc **14**, 1, 9
- Tarra** v. Tara
- Tars** v. Tarsul Chilichiei
- Tarsas** (a) – Tarşis Fc **10**, 4
- Tarsila**(t) – Tirța 4 Rg **15**, 14; v. și Tersa
- Tarsi** v. Tarsis (a)
- Tarsis, Tarsi** (a) – Tarşiş 1 Par **1**, 7; **7**, 10
- Tarsis**, port (Spania) – Tarsis 3 Rg **10**, 23; **22**, 49; 2 Par **9**, 21; **20**, 37; Ps **47**, 6; **71**, 10; Is **60**, 9; **66**, 19; Iz **27**, 12; Iona **1**, 3; **4**, 2
- Tarsul Chilichiei, Tars** (t) – Tarsul Cilicieii FAp **9**, 11; **22**, 3
- Tartac** (t) – Tartac 4 Rg **17**, 31
- Tartan** (a) – Tartan 4 Rg **18**, 17
- Tasiri** (t) – Aşer 2 Rg **2**, 9
- Tasovan** (a) – Eţbon Fc **46**, 16
- Tatam**, cetate – Tatam Ios **15**, 60
- Tavaat** v. Tavaot
- Tavaot, Tavaat** (a) – Tabaot Ezr **2**, 43; Ne **7**, 46; 3 Ezr **5**, 53
- Tavasaon și Iton** (t) – Tahtim-Hodşi 2 Rg **24**, 6
- Tavat** (t) – Tabat Jd **7**, 22
- Tavec** (a) – Tebah Fc **22**, 24
- Taveia** v. Tavelios
- Teveil** v. Tavelios
- Tavelios, Taveia, Teveil** (a) – Tabeel Ezr **4**, 7; Is **7**, 6; 3 Ezr **2**, 16
- Taverema** (a) – Tabrimon 3 Rg **15**, 18
- Tavita (Căprioara)** (a) – Tavita, Dorca FAp **9**, 36, 39, 40
- Tavle** (a) – Tebalia 1 Par **26**, 11
- Tavor** (t) – Tabor Ios **19**, 22; 1 Par **6**, 77
- Tavor**, munte – Tabor Jd **4**, 6; Ps **88**, 13
- Tavot Iair** (t) – [S]ălaşurile lui Iair (= Vasan) Dt **3**, 14
- Tăierea lui Vaal Farasin** (t) – Baal-Peraţim 1 Par **14**, 11
- Tărie, coloană în Templul lui Solomon** (t) – Booz, Boaz 3 Rg **7**, 21; 2 Par **3**, 16 (17); v. și Voloz
- Târgul lui Apie** (t) – Forul lui Apius (Roma) FAp **28**, 15
- Techemina**, regină (a) – Tafnes 3 Rg **11**, 19
- Teco, Tecoe, Tecoia**, cetate – Tecoa Ios **15**, 60; 2 Rg **14**, 2; 2 Par **11**, 6; 1 Mac **9**, 33
- Tecoe** (t) – Teco (t)
- Tecoe** (a) – 1. Tecoa 1 Par **2**, 24; 2. Ticva Ezr **10**, 15; 3. Tochat 2 Par **34**, 22
- Tecoia** v. Teco
- Tecos**, pustie – Tecoa 2 Par **20**, 21
- Tecos** (a) – Tecoa 1 Par **4**, 5
- Tecue** (a) – Ţicva 4 Rg **22**, 14
- Tecue** (t) – Tecoa, Coa (Cheve) 3 Rg **10**, 2; Am **1**, 1; Ir **6**, 1
- Tedsur** (t) – Gheşur 2 Rg **14**, 32
- Teemat** (t) – Telasar Is **37**, 12
- Tefat** (a) – Tafat 3 Rg **4**, 11
- Tefon**, cetate – Tefon 1 Mac **9**, 50
- Teisus** (a) – Teisus 2 Rg **5**, 16
- Telam** (t) – [Telaim, Telom] 1 Rg **15**, 4; 2 Rg **3**, 12
- Telami** (a) – Talmi Nm **13**, 22
- Telamin** (a) – Talmon Ne **11**, 19
- Telasar, Talarisa, Telersas** (t) – Tel-Harşa, Telharşa Ezr **2**, 59; Ne **7**, 61; 3 Ezr **5**, 59
- Talarisa** v. Telasar
- Telem**, cetate – Telem, Temel Ios **15**, 24
v. și Telam
- Telersas** v. Telasar
- Telgat-Felasar** v. Talgat Felasar
- Telman** v. Telmon
- Telmeleh** v. Telmelet
- Telmelet** (t) – Tel-Melah Ezr **2**, 59; Ne **7**, 61
- Telmin** (a) – Telem Ezr **10**, 24
- Telmon, Telman** (a) – Talmon 1 Par **9**, 17; Ezr **2**, 42; Ne **7**, 45
- Tema** (t) – Tamah Ezr **2**, 53
- Teman** (a) – Tema, Teman. Temni Fc **15**, 15; **36**, 11, 42; 1 Par **1**, 30, 36, 53; **4**, 6
- Teman** (a) – Techina 1 Par **4**, 12
- Teman** (t) – Tema, Teman, Teme Ios **13**, 4; Is **21**, 14; Ir **25**, 23; **47**, 7; **49**, 6, 19; Iz **20**, 46; Bar **3**, 23; Iov **42**, 7
- Temanion** (t) – [Ţara Temaniţilor] 1 Par **1**, 45

Temanitida (t) – [Țara Temaniților] Iov **42**, 17

Teocan (a) – Ticva 3 Ezz **9**, 14

Teodas (a) – Teudas FAp **5**, 36

Teodot (a) – Teodot 2 Mac **14**, 19

Teofil (a) – Teofil Lc **1**, 3

Teran, râu – Tera 3 Ezz **8**, 46

Terebintul Afaranului (t) – El-Faran Fc **14**, 6

Tereter (t) – Iatir Ios **21**, 14

Terevintul lui Efraim – – Ios **17**, 9

Termelet (a) – Tel-Melah 3 Ezz **5**, 59

Tersa (a) – Tirța Ios **17**, 3; Nm **26**, 33; **36**, 11

Tersa (t) – Tirța Ios **12**, 24; 3 Rg **14**, 17; **16**, 8, 10; 4 Rg **15**, 16

Tertie (a) – Tertius Rm **16**, 22

Tertul, retor – Tertul FAp **24**, 1

Tesalonic, cetate – Tesalonic, Salonic, Salonica, Solum FAp **17**, 1-8; **20**, 4; 1 Tes **1**

Tetir, cetate – Betir Ios **15**, 60

Tevil (a) – Ebal 1 Par **1**, 40

Tezvanul Galaadului (t) – Tesba Galaadului 3 Rg **17**, 1

Thamara v. Tamar

Thovel (a) – Tubal Fc **10**, 2

Tigris v. Tigru

Tigru, Tigris, râu – Tigru, Tigrul Fc **2**, 14; Dn **10**, 4; Sir **24**, 26

Tihic (a) – Tihic FAp **20**, 4; Ef **6**, 21; Col **4**, 7, 18; 2 Tim **4**, 12; Tit **3**, 12

Tiatir, Cetatea Tiatirilor (t) – Tiatira, Cetatea Tiatirelor FAp **16**, 14; Ap **1**, 11; **2**, 18-19

Tima (a) – Tamah Ezz **2**, 53; Ne **7**, 55

Timat (t) – Timat 1 Rg **30**, 29

Timei (a) – Timeiu Mc **10**, 46

Timon (a) – Timon FAp **6**, 5

Timoteiu (a) – Timotei 1 Mac **5**, 6; 2 Mac **8**, 30; FAp **16**, 1; Rm **16**, 21; Evr **13**, 23; 2 Cor **1**, 19

Tinatasilo (t) – Taanat-Șilo Ios **16**, 6

Tir, cetate – Țer, Tir Ios **19**, 35; Mt **11**, 21

Tir, Tis (t) – Tir Ios **19**, 29, 35; 2 Rg **5**, 11; 1 Par **14**, 1; Ir **25**, 22; Ps **82**, 7; Iz **27**, 33

Tiran, filosof – Tiranus FAp **19**, 9

Tiras (t) – Tiras, Piras Fc **10**, 2; 1 Par **1**, 5; 3 Ezz **5**, 37

Tiria (a) – Tiria 1 Par **4**, 16

Tiriia (t) – Lehi 2 Rg **23**, 11; Jd **15**, 9

Tirofar (a) – Ur 1 Par **11**, 35

Tis v. Tir

Tisvis (t) – Tisbe Tob **1**, 2

Tit (a) – Tit 2 Cor **7**, 13-14; **12**, 18; Tit **1**, 4

Tit Manilie (a) – Titus Manlius 2 Mac **11**, 34

Tita (a) – Hatita 3 Ezz **5**, 52

Tiveriada, cetate – Tiberiada In **6**, 1; **21**, 1

Tiverie Chesariul (a) – Tiberiu Cezarul (Tiberius Claudius Nero, împărat roman în timpul căruia a fost răstignit Hristos) Lc **3**, 1; **22**, 22, 25; **23**, 2; In **19**, 12

Tivis (t) – Teveț Jd **9**, 50

Toa, împ. (a) – Tou 1 Par **18**, 9

Toada (a) – Naara 1 Par **4**, 5, 7

Toca, cetate – Tochen 1 Par **4**, 32

Toche (a) – Tohu 1 Rg **1**, 1

Todoliia (a) – – Ir 36, 25

Toedmor, cetate – Tadmor 2 Par **8**, 4

Tofol (t) – Tofel Dt **1**, 1

Tohos (a) – Tahaș Fc **22**, 24

Tola (a) – Tola Fc **46**, 13; Nm **26**, 23; Jd **10**, 1; 1 Par **7**, 1

Tolad (t) – Tolad 1 Par **4**, 29

Tolman (a) – Talmai, Talmon Ios **15**, 14; Jd **1**, 10; 3 Ezz **5**, 52

Tolme, Tolmi, împ. – Talmai 2 Rg **3**, 3; **13**, 37; 1 Par **3**, 2

Tolmi v. Tolme

Tolomeiu lui Filomitor (a) – Ptolomeu Filometor 2 Mac **4**, 21

Toma, apostol – Toma Mt **10**, 3; FAp **1**, 13

Toma, Geamănul (a) – Toma Geamănul In **11**, 16; **14**, 5; **20**, 24, 26-29

Tomi (a) – Tomi 3 Ezz **5**, 55

Torgama (a) – Togarma Fc **10**, 3; 1 Par **1**, 6; Iz **27**, 14; **38**, 6

Tosaiteanul (a) – Tițitul, Tițit 1 Par **11**, 45

Tou (a) – Toah 1 Par **6**, 34

Tou, împ. – Tou 2 Rg **8**, 9

Tov (t) – Tob Jd **11**, 3

Tovadonia (a) – Tob-Adonie 2 Par **17**, 8

Tovel (a) – Tubal, Tubalcain Fc **4**, 22; 1 Par **1**, 5

Tovel (t) – Tubal Is **66**, 19; Iz **32**, 25; **38**, 2

Tovia, Tovie (a) – Tobie 2 Par **17**, 8; Ne **2**, 10; Ezz **2**, 60

Tovia Amoniteanul (a) – Tobie Amonitul Ne **4**, 3

Tovie v. Tovia

Toviil (a) – Tobiel Tob **1**, 1

Tovis, cetate – Sores Ios **15**, 60
Tovit (a) – Tobit Tob **1**, 1
Trahonia (t) – Trahonitida Lc **3**, 1
Traseu (a) – Traseu 2 Mac **3**, 5
Trei Cârciume (Roma) (t) – Trei Taverne FAp **28**, 15
Trifenii (a) – Trifena Rm **16**, 12
Trifesa (a) – Trifosa Rm **16**, 12
Trifon (a) – Trifon 1 Mac **11**, 34
Tripoliei, vadul ~ – Tripolie, portul (Tripoli) 2 Mac **14**, 1
Troada, cetate – Troa [lângă Troia] FAp **16**, 8-10; **20**, 5-6; 2 Cor **2**, 12; 2 Tim **4**, 13
Trofim (a) – Trofim FAp **20**, 4; 2 Tim **4**, 20
Trofin Efesanul (a) – Trofim FAp **21**, 29
Tulvanos (a) – Telem 3 Ezz **9**, 25
Turnul lui Anameil v. Anameil, turnul
Turnul lui Mia v. Mia, turnul lui
Turnul Tanarimilor, Turnul Tanurimilor (t) – Turnul cuptoarelor Ne **3**, 11; **12**, 38
Turnul turmelor v. Gader, Turnul
Turnul Vavilonului (t) – Turnul Babel Fc **11**, p. 10
Tuvin (t) – Tubi 1 Mac **5**, 13

Ț

Țara Haldeilor, cetate – Urul Caldeii, Ur din Caldeea Fc **11**, 28, 31; **15**, 7; Ne **9**, 7
Țara indicească v. India
Țarina Olariului (t) – Țarina Olarului Mt **27**, 10
Țințirim, cetate – Hamona (cimitir) Iz **39**, 16

U

Uafri, împ. – Hofra Ir **44**, 30
Ucidere de Falcă (t) – Ramat-Lehi, „Izvorul celui ce strigă” Jd **15**, 17, 19
Ud, cetate – Iehud Ios **19**, 45
Udiia (a) – Azaria 2 Par **28**, 12
Uduia (a) – Hodavia 1 Par **3**, 24; Ne **7**, 43
Uevarhavot, Uevari Varhavot (a) – Icabod 1 Rg **4**, 22
Uevari Varhavot v. Uevarhavot
Ufir (a) – Ofir Fc **10**, 29; 1 Par **1**, 23
Uil (a) – Ioel Ezz **10**, 34
Ul (a) – Hul Fc **10**, 23
Ulam (a) – Ulam 1 Par **7**, 16

Ulamuz, cetatea (t) – Luz (= Betel) Fc **28**, 19; Jd **1**, 26
[U]lița Direaptă (t) – Ulița Dreaptă FAp **9**, 11
Umasfae, cetate – Umma? 1 Par **2**, 53; v. și Ama, cetate
Umni (a) – Uni Ne **12**, 9
Ur (a) – Hur Nm **17**, 8, 16; Ios **13**, 21; 1 Par **11**, 35
Ur, împ. – Hur Nm **31**, 8
Ur (t) v. Țara Haldeilor
Uram (a) – Hiram 1 Par **8**, 5
Uri (a) – Urie, Huri, Iri 1 Par **2**, 20; **5**, 14; **7**, 7
Uri de la Nalali al Gheii (a) – Hidai din Nahalé-Gaaș 2 Rg **23**, 30
Uri din Nahaligaas (a) – Hurai din Nahali-Gaaș 1 Par **11**, 32
Uria, Urie, Uriia (a) – Uri, Urie, Ieria Iș **31**, 2; **35**, 30; Ne **3**, 21; **8**, 4, 6; 1 Par **26**, 31; Ir **26**, 20; 3 Ezz **9**, 43; Mt **1**, 6
Uria Hetineanul, Urie Heteul, Uriia Heteul (a) – Urie Heteul 2 Rg **11**, 3; **23**, 39; 1 Par **11**, 41

Urie v. Uria

Urie Heteul v. Uria Hetineanul

Uriia v. Uria

Uriia, preot (a) – Urie 4 Rg **16**, 11

Uriia Heteul v. Uria Hetineanul

Uriil (a) – Uriel 1 Par **6**, 24

Uriil din Gavaon (a) – Uriel din Ghibea 2 Par **13**, 2

Urvan (a) – Urban Rm **16**, 9

Utan (a) – Utai Ezz **8**, 14

Uuania (a) – Vania Ezz **10**, 36

Uval, fluviu – Ulai Dn **8**, 2

Uz (a) – Uț Fc **10**, 23; **22**, 21; 1 Par **1**, 17

Uzal (a) – Uzal Fc **10**, 27; Iz **27**, 19; 1 Par **1**, 21

Uze (a) – Uzai Ne **3**, 25

V

Vaada (a) – Baara 1 Par **8**, 8

Vaal, Vala, Valat, cetate – Baala (= Chiriati-learim), Baalat Ios **15**, 9-10, 29; **19**, 44

Vaal, Vaalan, munte – Baal, Baala Nm **22**, 41; Ios **15**, 9-11; 1 Par **4**, 33

Vaal, Vaalim, zeu – Baal Jd **2**, 11, 13; **10**, 10; 3 Rg **16**, 31; 1 Par **8**, 30; **9**, 36; Os **2**, 8; Ir **2**, 8

Vaal Ermon, munte – Baal-Ermon, Baal-Hermon Jd **3**, 3

- Vaal Ermon** (t) – Baal-Ermon 1 Par **5**, 23
- Vaal Farasin** (t) – Baal-Perațim 1 Par **14**, 11; 2 Rg **5**, 20
- Vaal Musca**, zeu – Baal-Zebub 4 Rg **1**, 2, 3, 6, 16
- Vaal Tamar**, cetate – Baal-Tamar Jd **20**, 33
- Vaal Verit**, zeu – Baal-Berit Jd **8**, 33; **9**, 4
- Vaalamat** (a) – Baalimat 2 Rg **5**, 16
- Vaalan** v. Vaal, munte
- Vaalia** (a) – Bealia 1 Par **12**, 5
- Vaalim** v. Vaal, zeu
- Vaalot** (t) – Bealot 3 Rg **4**, 16
- Vaan**, piatra (t) – Bohan, piatra lui Ios **18**, 17
- Vaana** (a) – Baana Ne **3**, 4; **7**, 7; **10**, 27; 1 Rg **4**, 12; **11**, 16; 2 Rg **4**, 2; 3 Rg **4**, 16; Ezr **2**, 2
- Vaana** (a) – Binea 1 Par **8**, 37
- Vaaneas** (a) – Benaia 3 Ezr **9**, 26
- Vaani** (a) – Binui Ne **3**, 24
- Vaar** (a) – Ibhar 1 Par **14**, 5
- Vaasa**, împ. – Baeșă 3 Rg **15**, 16, 28; **16**, 11-13; 4 Rg **9**, 9; 2 Par **16**, 1; Ir **41**, 9
- Vaasan** (a) – Bilșan Ne **7**, 7
- Vaasia** (a) – Baaseia 1 Par **6**, 40
- Vachi** v. Vakhir
- Vachid, Vakhid, Vathid**, împ. – Bacchide 1 Mac **7**, 8; **9**, 1; 2 Mac **8**, 30
- Vachinor** (a) – Tubian (?) 2 Mac **12**, 35
- Vachur** (a) – Zacur 3 Ezr **9**, 24
- Vacvacar** (a) – Bacbacar 1 Par **9**, 15
- Vacvuchia, Vacvut Chias** (a) – Bacbuchia Ne **11**, 17; **12**, 9
- Vacvue, Vaivuc** (a) – Bacbuc Ezr **2**, 51; Ne **7**, 53
- Vacvut Chias** v. Vacvuchia
- Vadam** (a) – Bedan 1 Par **7**, 17
- Vadea** (a) – Bedia Ezr **10**, 35
- Vadecar** (a) – Bidcar 4 Rg **9**, 25
- Vadiil** (a) – Zabdiel Ne **11**, 14
- Vagoa, Vagao**, eunuc – Bagoas, Bagao Idt **12**, 10 (11), 12 (13)
- Vagoi, Vague, Vagus, Vaguti, Voguia** (a) – Bigvai Ezr **2**, 2, 14; Ne **7**, 7, 19; **10**, 16; 3 Ezr **5**, 21; **8**, 45
- Vague** v. Vagoi
- Vagus** v. Vagoi
- Vaguti** v. Vagoi
- Vahir** (a) – Becher Fc **46**, 21; Nm **26**, 35; 1 Par **7**, 6
- Vahir** (a) – Becorat, Bekorath 1 Rg **9**, 1
- Vaivuc** (t) – Bacbuc Ezr **2**, 51
- Vaix** (a) – Buz, Biz Fc **22**, 21; 1 Par **5**, 14
- Vakhid** v. Vachid
- Vakhir, Vachi** (a) – Buchi Nm **34**, 22; Ezr **7**, 4
- Vala** (a) – Bilha Fc **29**, 29; **30**, 3; **35**, 21
- Vala**, împ. – Bera Fc **14**, 2
- Vala**, fiul lui Veniamin ~ – Bela Fc **46**, 21
- Vala** v. 1. Vaal, cetate; 2. Valac, cetate
- Valaa**, cetate – Bilha 1 Par **4**, 29
- Valaad**, cetate – Baalat 3 Rg **3**, 18
- Valaam** (a) – Valaam Dt **23**, 4; Ios **13**, 22; Nm **22**, 16; **31**, 8; Ne **13**, 2
- Valaam** (a) – Balaam, Bilhan 1 Par **7**, 10; Mi **6**, 5; Ap **2**, 14; 2 Ptr **2**, 15
- Valaat**, cetate – Baalat 2 Par **8**, 6
- Valac, Vala** (= Sigor), cetate – Bela (= Țoar) Fc **14**, 2, 8; **19**, 22, 23
- Valac**, împ. Edom – Bela Fc **36**, 32, 33; **46**, 21; 1 Par **1**, 43, 44
- Valac**, împ. Moab (a) – Balac Nm **22**, 2; Mi **6**, 5; Ap **2**, 14
- Valad-Viradmot**, cetate – Baalat-Beer-Ramatul Ios **19**, 8
- Valadam**, împ. – Baladan 4 Rg **20**, 12; Is **39**, 1
- Valagad** (t) – Baal-Gad Ios **11**, 17
- Valam** (a) – Bilhan Fc **36**, 27; 1 Par **1**, 42
- Valamo** v. Veltem
- Valasam** (a) – Baalsam 3 Ezr **9**, 43
- Valasan** (a) – Bilșan Ezr **2**, 2
- Valasia** (a) – Bilha Fc **37**, 2
- Valat** v. Vaal
- Valdaad, Valdad Savhitul, Valdad Savhiteanul, Valdad Siheteul** (a) – Bildad din Șuah Iov **2**, 11; **8**, 1; **18**, 1; **25**, 1
- Valdad Savhiteanul** v. Valdad
- Valdad Savhitul** v. Valdad
- Valdad Siheteul** v. Valdad
- Vale, Valec** (a) – Bela Fc **36**, 32; **46**, 21; Nm **26**, 38; 1 Par **5**, 8; **7**, 6; **8**, 1
- Valec** v. Vale
- Valea Binecuvântării** – Emec Beraca 2 Par **20**, 27
- Valea cea Sărată** – Valea Sidim Fc **14**, 3, 8, 10
- Valea Gherarilor** – Valea Gherara Fc **26**, 17
- Valea Împăratului** – Valea Regelui 2 Rg **18**, 18

Valea Judecării – Valea Judecării Ioil **3**, 14
Valea Lăcașurilor – Valea Sucot Ps **107**, 7
Valea lui Savi – Valea Șave Fc **14**, 17
Valea Plângerii – Valea Plângerii Ps **83**, 6
Valea Salimului – Valea Salemului Idt **4**, 4
Valea Sărilor – Valea Sărată, V. Sării 1 Par **18**, 12; 2 Par **25**, 11
Valea Strugurului – Valea Eșcol Dt **1**, 24; Nm **13**, 23; **32**, 9
Valea Terevintului – Valea Stejarului 1 Rg **17**, 2
Valea Titanilor v. Valea Uri(i)ășilor
Valea Uri(i)ășilor, V. Titanilor – Valea Refaim 2 Rg **5**, 18; 1 Par **11**, 15; **14**, 10, 13
Valea Vosorului – Valea Besor 1 Rg **30**, 9, 10
Valean Ghedoriteanul (a) – Baal-Hanan din Gheder 1 Par **27**, 28
Valenon, împ. – Baal-Hanan Fc **36**, 38; 1 Par **1**, 49
Valgas (a) – Bilga Ne **12**, 18
Valnuos (a) – – 3 Ezz **9**, 31
Valod, cetate – Bealot Ios **15**, 24
Valtasar, împ. – Belșatar Dn **1**, 7; **2**, 26; **7**, 1
Vamail (a) – Bimhal 1 Par **7**, 33
Vamodvaal (t) – Bamot-Baal Ios **13**, 17
Vamot (t) – Bamot Nm **21**, 19-20
Vamot, Vivtavi (t) – Bet-Aven (= Betel) 1 Rg **14**, 23; Ios **7**, 2
Van, Vani, Vanid (a) – Binui, Bani, Buni 1 Par **6**, 46; Ne **10**, 15; 3 Ezz **5**, 17, 50; **8**, 41
Vana (a) – Baana 2 Rg **23**, 29; 3 Rg **4**, 12
Vanaa (a) – Vuna (Buna, fr.) 1 Par **2**, 25
Vanea (t) – Bene-Iaakan Nm **33**, 31
Vanea v. Vaneas
Vaneas, Vanea, (a) – Benaia, Bani 2 Rg **8**, 18; **20**, 23; 1 Par **4**, 36; Ne **3**, 17; **8**, 9; Ezz **10**, 25
Vaneas (a) – Vaneas 3 Ezz **9**, 36
Vaneas din Faraton, V. Faratoniteanul (a) – Benaia din Piraton 2 Rg **23**, 30; 1 Par **11**, 31; **27**, 14
Vaneu (a) – Benaia, Binui 1 Par **4**, 36; **15**, 18; 2 Par **20**, 15; **31**, 13; Ezz **10**, 30; Ne **7**, 15; **10**, 9; Iz **11**, 1, 13
Vani v. Van, Vani
Vanias Catiteanul (a) – [Benaia Chehatiteanul, Benaia din Cahat] 1 Par **9**, 32
Vanid v. Van, Vani
Vanivarac, cetate – Bene-Berac Ios **19**, 45
Vanui, Vanus (a) – Binui, Bani Ezz **2**, 10; **10**, 30; Ne **7**, 15; **12**, 8; 3 Ezz **9**, 34
Vanus v. Vanui
Varac (a) – Barac Jd **4**, 6
Varachia (a) – Berechia 1 Par **15**, 23
Varachim (t) – Bahurim 2 Rg **3**, 16
Varad (a) – Bedad Fc **36**, 35
Varad (a) – Varad Fc **36**, 39
Varad (a) – Bered 1 Par **7**, 20
Varad (t) – Bered Fc **16**, 14
Varah (a) – Barac Evr **11**, 32
Varahia (a) – Berechia, Varahia 1 Par **3**, 20; **6**, 39; **9**, 16; 2 Par **28**, 12; Za **1**, 1; Mt **23**, 35
Varahie (a) – Berechia, Ieberechia Ne **3**, 4; Is **8**, 2
Varahiil Vuziteanul (a) – Baracheel din Buz Iov **32**, 2, 6
Varaia (a) – Beraia 1 Par **8**, 21
Varamet (a) – – 3 Rg **11**, 23
Varava (a) – Baraba Mt **27**, 16
Varazi, eunuc – Bigta Est **1**, 10
Varcos, Varcue (a) – Barcos Ezz **2**, 53; Ne **7**, 56
Varcue v. Varcos
Varea (a) – Adalia Est **9**, 8
Varin (a) – Beri 1 Par **7**, 36
Variia (a) – Bria, Verie Fc **46**, 17; Nm **26**, 44
Varisus, prooroc mincinos – Bariisus FAp **13**, 6
Varnava (a) – Barnaba 1 Cor **9**, 6; Gal **1**, 1; **2**, 13
Varnava (Dia = Jupiter) (a) – Barnaba Zeus FAp **14**, 11
Varodis (a) – Varodis 3 Ezz **5**, 57
Varsa, împ. – Birșa Fc **14**, 2
Vartac (a) – Bartac 3 Ezz **4**, 29
Vartimei, orbul – Bartimeu orbul Mc **10**, 46
Vartolomeiu, apostol – Bartolomeu, Vartolomeiu Mt **10**, 3; FAp **1**, 13
Varuh (a) – Baruc, Baruh Ne **3**, 20; **10**, 6; **11**, 5
Varuh, scrib – Baruh fiul lui Neria Ir **32**, 12; **36**, 4, 26
Varuh, prooroc – Baruh, Habacuc Bar **1**, 1
Varuseorim, cetate – Bet-Birei 1 Par **4**, 31
Vasa (t) – Bețai 3 Ezz **5**, 28
Vasac a lui Gonii (a) – – 2 Rg **23**, 32
Vasalot (a) – Bațlit, Bațlut, Vasalot Ezz **2**, 52; Ne **7**, 54; 3 Ezz **5**, 54
Vasan (a) – Bețer 1 Par **7**, 37
Vasan, Vasar, Vason (t) – Vasan Dt **4**, 43; Nm **21**, 33; 3 Rg **4**, 13; 4 Rg **10**, 35; Iz **27**, 6; Ps **67**, 24

Vasar v. Vasan

Vascama (t) – Bascama 1 Mac **13**, 23

Vasecat, cetate – Boțcat Ios **15**, 39

Vasemat, Vasemata, Vasimat (a) – Basemat, Basemata Fc **26**, 34; **36**, 3; 3 Rg **4**, 15

Vasemata v. Vasemat

Vaseu (a) – Maaseia Ir **21**, 1

Vasi v. Fasec

Vasi (t) – Besai Ezr **2**, 49

Vasilida (t) – Faselis 1 Mac **15**, 23

Vasimat v. Vasemat

Vasinita v. Vasinitida

Vasinitida, Vasinita (t) – Vasan (Basan, fr.) Ios **13**, 11, 30; **17**, 1; **20**, 8; Mi **7**, 14; Naum **1**, 4

Vasiza (a) – Meșezabeel Ne **11**, 24

Vasodia (a) – Besodia Ne **3**, 6

Vason v. Vasan (t)

Vasor v. Vosor

Vaste (a) – Vaste 3 Ezr **5**, 54

Vasu (t) – Bețai Ezr **2**, 17

Vasurot (t) – Boțcat 4 Rg **22**, 1

Vathid v. Vachid

Vatrean (a) – Bet-Rafa 1 Par **4**, 12

Vatuil (a) – Batuel, Petuel Fc **22**, 22; **23**, 15; Ioil **1**, 1

Vatuil, Vatul, cetate – Betuel, Betul Ios **19**, 3; 1 Par **4**, 30

Vatuil Sirul (a) – Batuel Arameul Fc **25**, 20; **28**, 5

Vatul v. Vatuil

Vaurim, Vaurimi (t) – Bahurim 2 Rg **16**, 5; **17**, 18; 3 Rg **2**, 8

Vaurimi v. Vaurim

Vavai, Vavei, Vavi (a) – Bebai Ezr **2**, 11; **8**, 11; **10**, 28; 3 Ezr **8**, 42

Vavei v. Vavai

Vavi v. Vavai

Vavilon (t) – Babilon Fc **10**, 10; 4 Rg **17**, 24; Ps **86**, 3; Ap **17**, 5; **18**, 10

Vavsar (a) – Mibțar Fc **36**, 42; 1 Par **1**, 53

Vazan, eunuc – Bizeta Est **1**, 10

Văile ceale de Aur (t) – Di-Zahab Dt **1**, 1

Văzătoriu, prooroc – Hozai 2 Par **33**, 19

[V]ârful celui cioplit, [munte] – Fazga, vârful muntelui ~ Nm **21**, 20; v. și Fazga, munte

Veatil, Vedil, cetate – Betel Ios **12**, 16; **18**, 22

Veau, cetate – Beon Nm **32**, 3

Vectilet, șes (t) – Bectelet Idt **2**, 15

Veden, cetate – Beten Ios **19**, 25

Vedeniia (t) – Mițpa (Veghere) Fc **31**, 49

Vederea lui Dumnezeu (t) – Peniel Fc **32**, 30

Vedil v. Veatil

Veelamon (t) – Baal-Hamon Cânt **8**, 11

Veelfegor (a) – Baal-Peor Ps **105**, 29

Veelmason, cetate – Baal-Meon 1 Par **5**, 8

Veelmeonul, cetate – Baal-Meonul Nm **32**, 38

Veelsepfon (t) – Baal-Țefon Iș **14**, 2, 9

Veelsepfon, șes lângă ~ – Pihahiroț, Pi-Hahiroț Iș **14**, 2, 9

Veeltemos, Veeltetmu (a) – Bișam 3 Ezr **2**, 16, 25

Veeltetmu v. Veeltemos

Veelvot (t) – Bet-Baal-Meon Ios **13**, 17

Veen, fiul lui Or – Ben-Hur 3 Rg **4**, 8

Veil v. Veira (a)

Veira, Veiri, Veil (a) – Beera, Beeri 1 Par **5**, 6; **7**, 37; Os **1**, 1

Veira (t) – Beer Nm **21**, 16; Jd **9**, 21

Veiri v. Veira (a)

Velasor (t) – Baal-Hațor 2 Rg **13**, 23

Velfegor, zeu – Baal-Peor Nm **25**, 3; Dt **4**, 3; Os **9**, 12; (9, 10)

Velga, Velgai (a) – Bilga, Bilgai Ne **10**, 8; **12**, 5; 1 Par **24**, 14

Velgai v. Velga

Veliar (a) – Veliar 2 Cor **6**, 15

Velisa, împ. – Baalis Ir **40**, 13

Velmen v. Veltem

Velsa (t) – Abel-Șitim Nm **33**, 49

Velsar (a) – Bișan 3 Ezr **5**, 8

Velsepfon – Baal-Țefon Nm **33**, 7

Veltem, Velten, Velmen, Valamo (t) – Belmain Idt **4**, 4; **7**, 3; **8**, 3

Velten v. Veltem

Velzevub, Velzevuv (a) – Beelzebul Mt **10**, 25; Lc **11**, 9; Mc **3**, 22

Velzevuv v. Velzevub

Venei (a) – Bavai Ne **3**, 18

Veniamin (a) – Ben-Oni Fc **35**, 18

Veniamin (a) – Miniamin 2 Par **31**, 15

Veniamin (a) – Veniamin, Beniamin Fc **35**, 18; **42**, 4; Nm **1**, 11, 36; **13**, 9; **26**, 38; Ios **18**, 20; Jd **3**, 15; 1 Par **2**, 2; **7**, 10; Ne **11**, 4; 3 Ezr **2**, 8; Ps **67**, 29; Ap **7**, 8

- Veniamin** (t) – Veniamin 3 Rg **4**, 18; 2 Par **31**, 1; Ir **1**, 1; Iz **48**, 23
- Veniamin**, muntele lui ~ – Ghibeea lui Veniamin 1 Par **11**, 31
- Venenom** (t) – Hinom, Ben-Hinom 2 Par **28**, 3; **33**, 6
- Veoh Heteul** (a) – Beeri Heteul Fc **26**, 34
- Veon** (a) – Beon, Bohan Ios **15**, 6; 1 Mac **5**, 4
- Veor** (a) – Beor, Peor Fc **36**, 32; Nm **22**, 5; **24**, 3; **31**, 8; Ios **13**, 22; 1 Par **1**, 43; Mi **6**, 5
- Vere(e)a** (t) – Bereea 1 Mac **9**, 4; FAp **17**, 10
- Verhia** (a) – Beraca 1 Par **12**, 3
- Veri** (a) – Bariah 1 Par **3**, 22
- Veria** (a) – Beria, Beraia 1 Par **7**, 23, 30; **8**, 13; **23**, 10
- Vernic** (a) – Berenice (fiica lui Irod Agripa) FAp **25**, 13, 23; **26**, 30
- Verota**, cetate – Beerot Ios **18**, 25
- Vertait** (a) – Birzait 1 Par **7**, 31
- Verzelan** v. Verzeli
- Verzelan Galaaditeanul** v. Verzeli
- Verzeleu** v. Verzeli
- Verzeli, Verzelan, Verzeleu** (a) – Barzilai Ezr **2**, 61; Ne **7**, 63; 3 Ezr **5**, 60
- Verzeli, Verzelan Galaaditeanul** (a) – Barzilai Galaaditeanul, Galaaditul 2 Rg **17**, 27; **19**, 31; 3 Rg **2**, 7; Ezr **2**, 61; Ne **7**, 63
- Verzeli lui Maulati** (a) – Barzilai din Mehola 2 Rg **21**, 8
- Vesei** (a) – Bețai Ne **7**, 23
- Veselei(i)l** (a) – Bețaleel Iș **31**, 2; 1 Par **2**, 20; 2 Par **1**, 5; Ezr **10**, 30
- Veseleil**, cetate – Cabțeel Ios **15**, 21
- Vesie** v. Fasec
- Vestera**, cetate – Beștra, Beeștra Ios **21**, 27
- Vetecat** (t) – Bet-Eched (Colibele Păstorilor) 4 Rg **10**, 12, 14
- Veta** (a) – – 1 Par **2**, 51
- Vetagla** (t) – Bet-Hogla Ios **15**, 6
- Vetalaem** v. Vitleem
- Vetalem** v. Vitleem
- Vetanah** v. Vetanat
- Vetanam** v. Vetanat
- Vetanat, Vetanah, Vetanam, Vetenet**, cetate – Bet-Anat, Bet-Anot Ios **15**, 59; Jd **1**, 35
- Vetani** (t) – Batanea Idt **1**, 9
- Vetania**, împ. v. Sedechia
- Vetar** (t) – Betar 2 Rg **15**, 24
- Vetaran**, cetate – Bet-Haran Nm **32**, 36
- Vetarava**, cetate – Bet-Araba, Bet-Harabah, Harabah Ios **15**, 6; **18**, 18, 22
- Vetarava**, cetate – Dabeșet Ios **19**, 11
- Vetarisa** (t) – Baal-Șalișa 4 Rg **4**, 42
- Vetegheonul**, cetate – Bet-Hogla Ios **18**, 21
- Vetent** v. Vetanat
- Vetfogor** (t) – Bet-Peor Ios **13**, 20
- Vetgalgal** (t) – Bet-Ghilgal Ne **12**, 29
- Vetgan** (t) – – 4 Rg **9**, 27
- Vetghedor** (a) – Betgader, Bet-Gader 1 Par **2**, 51
- Vethor** (t) – Bet-Car 1 Rg **7**, 11
- Vetia** (a) – Bitia 1 Par **4**, 18
- Vetil**, cetate – Betel, El-Bet-El Fc **12**, 8; **13**, 3; **35**, 1, 7; Ios **6**, 26; **7**, 2; 1 Par **7**, 28; 2 Par **13**, 19; Ezr **2**, 28; Ne **7**, 32; **11**, 31; Ir **48**, 13; 1 Mac **9**, 50
- Vetil**, munte – Betel Ios **16**, 1; 1 Rg **13**, 2
- Vetil Verit** (t) – Baal-Berit Jd **9**, 46
- Vetlaem** v. Vitleem
- Vetlaemul Iudeii** v. Vitleem
- Vetlomon** v. Vitleem
- Vetmaha, Fermaha** (t) – Bet-Maaca 2 Rg **20**, 14, 15
- Vetmarimot**, cetate – Bet-Marcabot Ios **19**, 5; 1 Par **4**, 31
- Vetomastem** (t) – Betomestaim Idt **15**, 3
- Veton**, pustia – Betaven Ios **18**, 12
- Vetor** v. Veton
- Vetoron, Vektor**, cetate – Bethoron, Bet-Horon Ios **18**, 13; 1 Par **6**, 68; **7**, 24; 2 Par **25**, 13; Idt **4**, 4; 1 Mac **3**, 16; **7**, 39; **9**, 50
- Vetoronul de Jos**, cetate – Bet-Horonul de Jos Ios **16**, 3; 3 Rg **8**, 17; 2 Par **8**, 5
- Vetoronul de Sus**, cetate – Bet-Horonul de Sus Ios **16**, 5; 2 Par **8**, 5
- Vetraam, Siriia Vetraam** (t) – Bet-Rehov 2 Rg **10**, 6
- Vetsam**, cetate – Bet-San 1 Rg **31**, 10
- Vetsames** v. Vetsamis
- Vetsamis, Vetsames** (t) – Bet-Șemeș, Betșemeș Ios **21**, 16; Jd **1**, 35; 1 Rg **6**, 9; 3 Rg **4**, 9; 1 Par **6**, 59; 2 Par **25**, 21
- Vetsamisul Iudei** (t) – Bet-Șemeș în Iuda 4 Rg **14**, 11
- Vetsamos** (t) – Bet-Azmavet 3 Ezr **5**, 34
- Vetsan, Vitsan, cetatea Schitilor** – Bet-Șean (BetȘean), Bet-Șan, Schitopole Ios **17**, 11, 16; Jd **1**, 27; 2 Rg **21**, 12; 1 Mac **5**, 52; **12**, 40

Vetsan, cetate – Gat-Rimon Ios **21**, 25

Vetsur (a) – Bet-Ṭur 1 Par **2**, 45

Vetsur, Vetsura, Vetsuron, Vetsusa, cetate – Betṭur, Bet-Ṭur Ios **15**, 58; 2 Par **11**, 7; 1 Mac **4**, 29; **6**, 7, 26; **14**, 7

Vetsur (t) – Betel 1 Rg **30**, 27

Vetsura v. Vetsur

Vetsuron v. Vetsur

Vetsusa v. Vetsur

Vetula v. Vetuliia

Vetuliia, Vetula, cetate – Betulia Idt **4**, 5; **6**, 9; **7**, 1

Vetumetan (t) – Betomestaim Idt **4**, 5

Vetvasi (t) – Betbasa 1 Mac **9**, 62

Vetvira (t) – Betbara Jd **7**, 24

Vetzaharia (t) – Bet-Zaharia 1 Mac **6**, 32

Vezec, cetate – Bezec Dt **4**, 43; Jd **1**, 4, 5; 1 Rg **11**, 8

Veziotiia, cetate – Biziotia Ios **15**, 28

Viatas (a) – Pelaia 3 Ezz **9**, 49

Vid-Arava, cetate – Bet-Araba Ios **15**, 6, 62

Vidsaida, cetate – Betsaida Mt **11**, 21

Vil, Vilos, idol – Bel Is **46**, 1; Ir **50**, 2; Ep Ir **36**; Bel., p. 830

Vila (t) – Ribla Nm **34**, 11

Vilemos (t) – – 3 Ezz **2**, 16

Vilos v. Vil

Vintagon, cetate – Bet-Dagon Ios **19**, 27

Virot, cetate – Beerot Ios **9**, 17; 2 Rg **4**, 2; Ezz **2**, 25; Ne **7**, 29; 3 Ezz **5**, 36

Virota (t) – Berot Iz **47**, 16

Virotoam (t) – Chimham Ir **41**, 17

Virotul fiilor lui Iachim (t) – Beerot-Bene-laacan Dt **10**, 6

Virsavee (a) – Baṣeba 1 Rg **1**, 11; 2 Rg **11**, 3; 1 Par **3**, 5

Virsavee, cetate – Beerṣeba, Beer-Ṣeba Ios **15**, 28; **19**, 2; 1 Rg **3**, 20; 2 Rg **24**, 7; 1 Par **4**, 28; 2 Par **24**, 1; Ne **11**, 27

Virsavee (t) – Coraṣan, Cor-Aṣan 1 Rg **30**, 30

Visi (a) – Besai, Beṣai Ezz **2**, 17, 49; **10**, 18; Ne **7**, 52

Visova (t) – Hamat-Ṭoba 2 Par **8**, 3

Vitaemec, cetate – Bet-Emec Ios **19**, 27

Vitaharma (t) – Bethacherem, Beth-Hakkerem Ir **6**, 1

Vita (t) – Betṣita Jd **7**, 22

Vitagarim (t) – Casa Vitejilor Ne **3**, 16

Vitaghiiia (t) – Betfaghe Mc **11**, 1

Vitagon, cetate – Bet-Dagon Ios **15**, 41

Vitalga (t) – Bet-Hogla Ios **18**, 19

Vita-Marhavot, cetate – Bet-Marcabot Ios **19**, 5

Vitanad, cetate – Bet-Anat Ios **19**, 38

Vitanamra (t) – Bet-Nimra Ios **13**, 27

Vitaniia, cetate – Betania Mt **21**, 17; **26**, 6; Mc **11**, 1; In **11**, 1

Vitaram (t) – Bet-Haram Ios **13**, 27

Vitasmot (t) – Bet-Azmavet Ne **7**, 28

Vitavara (t) – Betabara In **1**, 28

Vitazaria (a) – Azaria Ne **3**, 24

Vitdagon, besearica – Dagon, templu 1 Mac **10**, 83

Vite (t) – Bibe Idt **15**, 3

Vitean (t) – Bet-Ṣean 3 Rg **4**, 12

Viteliasuv (a) – Eliaṣib Ne **3**, 21

Vitenan (t) – Bet-Hanan 3 Rg **4**, 9

Vitfalat, Vitfeled, cetate – Bet-Pelet, Bet-Palet Ios **15**, 27; Ne **11**, 26

Vitfazis, cetate – Bet-Paṭeṭ Ios **19**, 21

Vitfeled v. Vitfalat

Vitfus, cetate – Bet-Tapuah Ios **15**, 53

Vitiniia (t) – Bitinia FAp **16**, 7; 1 Ptr **1**, 1

Vitleaeamul Iudeii v. Vitleen

Vitleaiam v. Vitleem

Vitleem, Vetalaem, Vetalem, Vetlaem, Vetlomon, Viflaeamul Iudeii, Vitleaemul Iudeii, Vitleaiam, Vitleim, cetate – Betleem, Betleem-Efrata, Betleemul Iudeii Fc **35**, 19; Ios **19**, 15; 1 Par **2**, 51; **11**, 16; 2 Par **2**, 51; **11**, 6; Ezz **2**, 21; Ne **7**, 26; Mi **5**, 1; 3 Ezz **5**, 31; In **7**, 42; Mt **2**, 1, 5-6, 8; v. și Efrata

Vitleim v. Vitleen

Vitlevaod, cetate – Bet-Lebaot Ios **19**, 6

Vitmaala (a) – Milo Jd **9**, 6

Vitolio (t) – Vetolio 3 Ezz **5**, 41

Vitoron (t) – Bel-Horon Ios **10**, 10

Vitsaida (t) – Betsaida In **1**, 44; Mc **6**, 45

Vitsaida Galileii (t) – Betsaida Galileii In **12**, 21

Vitsamis, cetate – Bet-Ṣemeṣ Ios **19**, 22, 38

Vitsan v. Vetsan

Vitsfaghi (t) – Betfaghe Mt **12**, 1

Vitrsimot, Vitsimut (t) – Bet-Ieṣimot Ios **12**, 3; **13**, 20

Vitismut v. Vitsimot

Vitsur (t) – Bet-Ṭur Ios **15**, 58; Ne **3**, 16

Vivai, Vive, Vivi (a) – Bebai Ezr **2**, 11; **8**, 11; Ne **7**, 16; **10**, 15; 3 Ezr **5**, 18; **8**, 42; **9**, 29

Vive v. Vivai

Vivi v. Vivai

Vivtavi (t) – Bet-Aven Ios **7**, 2

Vizet (t) – Betzet 1 Mac **7**, 19

Vlast (a) – Vlast FAp **12**, 20

Voan v. Voana

Voana, Voan (a) – Baana, Bani 2 Rg **23**, 36; 3 Ezr **5**, 8

Voanarghes (a) – Boanerges (= Iacov și Ioan) Mc **3**, 17

Voanii (a) – Lani Ezr **8**, 10

Voca, Vochi (a) – Buchi 1 Par **6**, 5, 51; 3 Ezr **8**, 2

Vochi v. Voca

Voguia v. Vagoi

Vohor, Vohori (a) – Becher, Bicri Fc **46**, 21; 2 Rg **20**, 1

Vohori v. Vohor

Vola, cetate – Bala Ios **19**, 3

Volo, coloană în Templul lui Solomon (t) – Booz 3 Rg **7**, 20 (21)

Voni (a) – Beno 1 Par **24**, 26

Vooz (a) – Booz, Boaz Rut **2**, 1, 4-5, 8, 11; **4**, 1-3, 21-22; 2 Par **2**, 11-12; Mt **1**, 5

Voses (t) – Botetj 1 Rg **14**, 4

Vosor, Vosora, Vasor, Bosor, cetate – Bețer, Beter, Bosor, Bosra, Boțra Fc **36**, 33; Dt **4**, 43; Ios **20**, 8; **21**, 36; 1 Par **1**, 44; **6**, 78; Is **63**, 1; Ir **48**, 24; 1 Mac **5**, 26, 36; 2 Ptr **2**, 15

Vosora v. Vosor

Votamim, cetate – Betomim Ios **13**, 26; **19**, 21

Vrajbă, fântâna – Sitna Fc **26**, 21

Vua (a) – – Ezr **2**, 60

Vuchia (a) – Buchia 1 Par **25**, 4

Vugatan, eunuc – Harbona Est **7**, 9

Vunea v. Vuni

Vuni, Vunea (a) – Bani, Buni Ne **9**, 5; **11**, 15; 1 Par **9**, 4

Vutan (t) – Etam Nm **33**, 6

Vuvastia (t) – Bubastis Iz **30**, 17

Vuz, Vuzi (a) – Buz, Buzi 1 Par **5**, 14; Iz **2**, 3

Vuzi v. Vuz

Z

Zaam (a) – Zaham 2 Par **11**, 19

Zaarai (a) – Zerah 1 Par **6**, 41

Zabulon v. Zavulon

Zavolon v. Zavulon

Zachor v. Zachur

Zachu (a) – Zacai Ezr **2**, 9; Ne **7**, 14

Zachur, Zachor (a) – Zacur, Zecher Nm **13**, 4; 1 Par **4**, 25; **8**, 31; **24**, 27; **25**, 2; Ne **3**, 2; **10**, 12; **13**, 13

Zadeu (a) – Zaharia 1 Par **27**, 21

Zafatia (a) – Șefatia 2 Par **21**, 2

Zafoin (a) – Iram Fc **36**, 43; 1 Par **1**, 54

Zaha, cetate – Secaca Ios **15**, 62

Zaharia, împ. – Zaharia 4 Rg **14**, 29

Zahariia, prooroc – Zaharia Ezr **5**, 1; Za **1**, 1

Zaharia, Zahariia (a) – Zaharia Ne **8**, 6; **12**, 16; 1 Par **5**, 7; **9**, 21; Lc **1**, 5; 3 Ezr **8**, 42

Zaharia (a) – Zicri 2 Par **23**, 1

Zaharie (a) – Zebadia, Zerahia 3 Ezr **8**, 35, 39

Zaheiu (a) – Zaheu Lc **19**, 2

Zahiu (a) – Ahzai Ne **11**, 13

Zahri v. Zehri

Zahur (a) – Zahur Nm **13**, 4

Zakheu (a) – Zacheu 2 Mac **10**, 19

Zamam, Zamat (a) – Zima 1 Par **6**, 20, 42

Zamat v. Zamam

Zamot (t) – Zatu 3 Ezr **9**, 28

Za[m]vdi v. Zavdi

Zamvri (a) – Zimri, Șimri, Omri Nm **25**, 14; 3 Rg **16**, 9; 1 Par **2**, 6; 2 Par **29**, 13; Mi **6**, 16

Zamvron (t) – Șimron-Meron Ios **12**, 20

Zano, Zanua, cetate – Zanoah, Zanuah Ios **15**, 34, 56; Ne **3**, 13; **11**, 30

Zanua v. Zano

Zaar Varsamiteanul (a) – Azmavet din Bahurim 2 Rg **26**, 31

Zara (a) – Zara Fc **38**, 30; **46**, 12; Nm **26**, 19; 1 Par **2**, 4; Mt **1**, 3

Zara, Zare (a) – Zerah Fc **36**, 13, 35; Ios **7**, 1; **22**, 20; Nm **26**, 13; 1 Par **1**, 37, 44; **6**, 21; **9**, 6

Zarai (a) – Zarah, Zara 1 Par **27**, 11, 13

Zaraia (a) – Zerahia Ezr **7**, 4

Zare v. Zara

Zare Etiopul (a) – Zerah Etiopianul 2 Par **14**, 9

Zarea (a) – Zerahia 1 Par **6**, 6

Zared, valea – Zared Nm **21**, 12

Zaret, râu – Zared Dt **2**, 13

Zareu (a) – Zeraia 3 Ezr **8**, 2

Zari v. Zehri

Zaruh (a) – Serug Lc **3**, 35

Zatii v. Zatura

Zatois v. Zatura

Zatolta, eunuc – Abgata, Abgatha Est **1**, 10

Zatom v. Zatura

Zatura, Zaturaia, Zatois, Zatii, Zatom (a) – Zatu Ezr **2**, 8; **8**, 5, 36; **10**, 27; Ne **7**, 14; **10**, 13, 14, 27; 3 Ezr **5**, 15

Zaturaia v. Zatura

Zavad, Zavat, Zaved, Zavet (a) – Zabad 1 Par **2**, 36; **7**, 21; **11**, 41; 2 Par **24**, 26; Ezr **10**, 33, 43

Zavadeia (a) – Zavadeia 3 Ezr **9**, 36

Zavadia, Zavadias (a) – Zebadia, Zecadia 1 Par **8**, 15, 17; **12**, 7; **26**, 2; Ezr **8**, 8

Zavadias v. Zavadia

Zavat v. Zavad

Zavdai (a) – Radai 1 Par **2**, 14

Zavdeu (a) – Zebadia 3 Ezr **9**, 21

Zavdi, Zavdia, Z[m]vdi (a) – Zabdi, Zebadia Ios **7**, 1; **17**, 18; Ne **11**, 17; 1 Par **8**, 19; **27**, 27; 2 Par **19**, 11

Zavdia v. Zavdi

Zavdiil Arapul (a) – Zabdiel arabul 1 Mac **11**, 17

Zaved v. Zavad

Zavet v. Zavad

Zavia (a) – Şachia 1 Par **8**, 10

Zavolon v. Zavulon (a)

Zavu (a) – Zabai Ne **3**, 20; Ezr **10**, 28

Zavud, Zavut (a) – Zabud 3 Rg **4**, 5; Ezr **8**, 14

Zavulon, Zavalon, Zabulon (a) – Zabulon Fc **30**, 20; **35**, 23; **46**, 14; Ios **19**, 10; Nm **1**, 9, 30; **7**, 24; **13**, 10; **26**, 26; **34**, 25; 1 Par **2**, 1; Iz **48**, 27; Ap **7**, 8

Zavulon, Zabulon (t) – Zavulon, Zabulon Ios **19**, 27, 34; Is **9**, 1; Ps **67**, 29

Zavut v. Zavud

Zavuteon (a) – Iezata Est **9**, 9

Zedan (a) – Zetan 1 Par **7**, 10

Zefa (a) – Zifa 1 Par **4**, 16

Zehenia (a) – Şecania Ezr **8**, 5

Zehora (a) – Zebuda 2 Par **36**, 5

Zehri, Zahri, Zari (a) – Zicri Iş **6**, 21; 1 Par **8**, 19, 27; 2 Par **17**, 16; **28**, 7; Ne **11**, 9; **12**, 17

Zelfan, Zelfia (a) – Zilpa Fc **29**, 24; **30**, 9; **37**, 2

Zelfia v. Zelfan

Zemat (a) – Zima 2 Par **29**, 12

Zemira (a) – Zemira 1 Par **7**, 8

Zemvram (a) – Zimran Fc **25**, 2; 1 Par **1**, 31

Zeton (a) – Zetam 1 Par **26**, 22

Zevedei,u (a) – Zevedei, Zevedeu Mt **4**, 21; In **21**, 2

Zeveia, împ. – Zebah Jd **8**, 5

Zeveia (a) – Zevel Ps **82**, 10

Zevana (a) – Zebina Ezr **10**, 43

Zevul (a) – Zebul Jd **9**, 28

Zif, Ziv (a) – Zif 1 Par **2**, 42; **4**, 16

Zif, Ziv, cetate – Zif Ios **15**, 24, 55; 2 Par **11**, 8

Zif, pustiu – Zif 1 Rg **23**, 14

Zina (a) – Zenas Tit **3**, 13

Zio (a) – Iemima Ios **42**, 14

Zitan (a) – Zetam 1 Par **23**, 8

Ziv v. Zif (a)

Ziv v. Zif, cetate

Ziv (a) – Zeeb, Zev Jd **7**, 25; Ps **82**, 10

Ziza, Zuza (a) – Ziza 1 Par **4**, 37; **23**, 10; 2 Par **11**, 20

Zoan (a) – Zohet 1 Par **4**, 20

Zoav (a) – Benzohet 1 Par **4**, 20

Zoelet, piatra lui ~ – Zohelet 3 Rg **1**, 9

Zogora, cetate – Ţoar Fc **13**, 11; **19**, 22-23; Ir **48**, 34

Zomvran (a) – Zimran Fc **25**, 2

Zoov (t) – Vaheb Nm **21**, 14

Zorovavel (a) – Zorobabel 1 Par **3**, 19; Ezr **1**, 8; **2**, 2; **5**, 2, 73; Ne **7**, 7; **12**, 1; Ag **1**, 1; 3 Ezr **5**, 5; Sir **49**, 13; Mt **1**, 12; Lc **3**, 27

Zosara (a) – Zereş Est **5**, 16

Zovad (a) – Amizabad, Zabad Ezr **10**, 27; 1 Par **27**, 6

Zucam, Zucan (a) – Zaavan, Iaacan Fc **36**, 27; 1 Par **1**, 42

Zucan v. Zucam

Zue (a) – Zia 1 Par **5**, 13

Zuza v. Ziza

GLOSAR

losarul este elaborat avându-i în vedere pe destinatarii acestei ediții a *Bibliei de la Blaj* – un public mai larg, nu doar specialiști lingviști și istorici –, cu scopul de a contribui la înțelegerea textului, care, fiind unul tradus într-o epocă mai veche, se lasă descifrat cu dificultate astăzi. Acestui obiectiv și nu altuia, lingvistic, filologic, îi este subordonată conceperea glosarului, optându-se pentru această formulă de înregistrare a vocabularului, și nu pentru un indice exhaustiv, structurat în cazul fiecărui cuvânt după formele gramaticale atestate în text. Recunoaștem importanța și susținem necesitatea și a unui asemenea demers, pe care timpul nu ne-a mai permis să-l facem.

Ca metodologie, lucrarea noastră nu se înscrie întru totul în formula tradițională a glosarelor care însoțesc ediții ale scrierilor vechi, căci am recurs la îmbinarea procedeelelor specifice acestora cu altele folosite în elaborarea dicționarelor.

Excerptarea materialului lexical. Fișierul pe care se bazează glosarul este alcătuit din aproximativ 8000 de citate extrase din cărțile Bibliei. Prefața și rezumatele care precedă cărțile sau capitolele nu au intrat în atenția noastră, pentru că acestea, nefiind texte traduse, au alte caracteristici.

Lista de cuvinte. Așa cum se obișnuiește, am reținut termenii arhaici, populari, regionali, precum și semnificațiile deosebite ale unor cuvinte literare. Am inclus și câteva neologisme mai rare pentru epoca respectivă (*iconom, idropică, ipodrom*). Am lăsat la o parte cuvintele ce denumesc populații, locuitori etc., precum și cuvintele străine (grecești, ebraice, arameice), neadaptate fonetic limbii române (*amasenit 363/2, fortomin 687/1, gavis 451/2, masane 402/2, neelasa 458/1, nesa 458/1*).

Am lărgit însă sfera elementelor explicate, incluzând nu numai locuțiuni, expresii sau cuvinte compuse, ci și unele contexte mai largi, construcții sintactice deosebite și greu de descifrat, adesea rezultate prin calc lingvistic. Ele sunt tratate la cuvântul purtător al accentului semantic, putând fi și unul literar, care, în glosar, figurează doar în construcții (v. *încălzi, întra, laudă, pune, vreme, zi*) sau cu unele sensuri numai în construcții (*cale 1, pat 1, pleca 1, tare 2, umbla 1 – 4*). Formațiile acestea sunt menționate cel mai adesea din motive semantice, rar din considerente gramaticale (ex. *să cucerească ei, a părțini cuiva, a se pierde de la cineva*) sau pentru că, pur și simplu, exprimarea face mesajul de neînțeles (ex. *zeace mâini sânt mie întru împăratul, să nu asculte de meargerea căii norodului*), uneori definiția dată unui cuvânt fiind greu de acceptat ori aproape imposibil de formulat (*perit-au pomenirea lui cu sunet; unghie de diamant; scula-să-va floarea rădăcinii ei*). Am recurs la două modalități de înregistrare a acestor construcții sintactice: a) sub o formă tipică de dicționar, dacă au mai multe ocurențe sau dacă însăși alcătuirea lor permite să le considerăm specifice textelor religioase (v. *adormi, curat, grăsime, îndelungat, ureche*); b) exact în forma folosită de Samuil Micu (v. *izbândă, întări, întinde, picior, turnare*).

Pentru a nu crea lectorului probleme de înțeles sau pentru a semnală forme neînregistrate încă de dicționarele românești, am selectat pentru lista de cuvinte și unele variante (*măduhă, peag, preumbla, priatin, samfir, smaragd*).

Preocupați numai de aspecte semantice, în glosar nu am inclus cuvinte motivate doar morfologic, precum nu am făcut observații de această natură nici la cele incluse, cu toate că, din punctul de vedere al lingviștilor, asemenea informații prezintă interes. Pot apărea în citate, adesea cu bună intenție, dar rămân fără mențiuni speciale aspecte ca: pluralele *căsi (712/2), goli (743/1), mormânturi (404/1), sfezi (589/2)*, genitiv-dativede *călii (288/2), vălii (404/1)*, folosirea dativului în loc de acuzativ în *zioa mântuirii Ț-am ajutat; nu-și poate ajuta (790/2)*, forme flexionare ale verbelor (conjunctive) *să înceate (801/2), să nu întârziezi (806/2), să nu mânce (741/1), să mă omoară (741/1), să porceaze (753/2), să mă slobozesc (742/1)*, un verb impersonal *ploua* folosit personal *Voiu ploa peste o cetate, iară peste o cetate nu voiu ploa (711/2)*, exprimarea diatezei pasive prin reflexivul pasiv, situație foarte frecventă, *Cei trimiși de la ea s-au părăsit, că au trecut marea (562/2)*, și chiar a tranzitivului prin reflexivul pasiv *Era acolo o turmă mare de porci, ce să păștea în munci (61*/1)*.

Forma-titlu. Între a înregistra cuvintele cu forma în care sunt folosite în textul Bibliei și forma lor literară, am optat pentru prima alternativă, având în vedere publicul căruia îi este destinată lucrarea și care, pentru lămuriri, va merge de la text spre glosar. În consecință, cuvântul-titlu poate să apară și într-o variantă lexicală (= forma rezultată în urma unui accident fonetic: metateză, sincopă, epenteză, asimilare etc; ex. *benerică, direge, fimbrie, mulcomi, obiciuire, săbor, ticni*) sau într-una fonetică (= forma reprezentând particularitățile dialectale de pronunțare; ex. *îmbulzală, împărechea, lăpăda, peri, pregiur*). Deosebirea dintre cele două categorii de variante se face prin aceea că, în cazul celor

lexicale, am notat, după semnul egal, forma literară. Folosirea în titlu a formei literare la care să fie trimise apoi variantele, acestea trebuind să aibă poziția aparte în lista de cuvinte, ar fi mărit spațiul tipografic și asemenea procedeu credem că nu era necesar pentru ceea ce se urmărește prin ediția de față.

La cuvintele cu mai multe variante, acestea au fost menționate în paranteze rotunde, plasate fie înainte, fie după indicațiile gramaticale, în funcție de identitatea sau diferența acestora față de cele ale formei-titlu.

Conform unui principiu pe care ni l-am propus ca normă – de a consemna numai ceea ce este atestat în textul *Bibliei de la Blaj* – s-a ajuns, pe lângă situații în care ca titlu apare o variantă fonetică, și la situații în care, în cadrul unei familii de cuvinte, elementele componente să aibă forme-titlu diferite, chiar dacă e vorba de verb și abstractul său verbal sau de adjectivul provenit din participiu (v. *împrejur, împrejura – împregiurare; împotrivitoriu, împotrivnic – împrotiva, împrotivă; împestreală, împestritoriu – împiestrire – împistrit, împistritură*).

Formațiile fără prefixul *în-* (*albi, tâmpla, tinde*) și cele cu prefixul *a-* (*aleșui, amiroși, amistui, ascoate*) le-am considerat cuvinte distincte, nu variante ale perechilor lor cu/fără prefixele respective, dicționarele fiind inconsecvente în această problemă.

Formele pe care dicționarele le-au tratat ca grafii le-am analizat de la caz la caz, considerându-le grafii sau variante, în funcție și de etimologia lor (v. *s/z pizmă, răzvlăți, izmeni, mireasmă, năpraznă; i/î sili, stinge, sânge; e/ă necaz, răvărsare, neînțelepție*). La fel am procedat cu cazurile speciale pe care unele dicționare le consemnează ca variante, iar altele, drept cuvinte aparte (v. *baznă, împuta, vârtute*).

La adjective am precizat ambele forme, de masculin și feminin, refăcând fie una, fie alta, când a fost nevoie. În special, adjectivele terminate în *-tor* le-am notat întotdeauna în forma *-toriu, -oare*, așa cum apar cu consecvență în textul *Bibliei*.

Indicațiile gramaticale. Fiecărui cuvânt-titlu i s-a precizat clasa morfologică, de asemenea, variantelor, dar alte observații gramaticale (ex. la sg., la pl., numai la imperativ, despre...) apar sporadic, deoarece, neînregistrându-se toate ocurențele cuvintelor, constatările noastre ar putea fi lacunare.

La substantive am indicat genul, iar, când acesta a fost greu de stabilit, numai: subst. Remarcând frecvența folosire substantivală a adjectivelor precedate de articolul adjectival, am ținut să evidențiem acest fenomen după o paranteză rotundă cu indicația *substantivat*. La verbe am precizat conjugarea și diateza reflexivă când a fost cazul.

Valorile gramaticale diferite ale aceluiași cuvânt, dacă au fost atestate în text, sunt menționate toate la început și reluate diferențiat pe sensuri, înaintea definițiilor.

Definiția. Lucrarea noastră având în primul rând caracter de glosar, cuvintele incluse aici au fost explicate prin prisma sensului lor contextual, care se poate regăsi sau nu la nivelul limbii secolului al XVIII-lea.

Sensurile au fost definite prin perifraze și sinonime, cel mai adesea și prin lanț de sinonime, după binecunoscutele norme lexicografice. Ordonarea semnificațiilor respectă logica înlănțuirii acestora (reflectată și în dicționarele academice), iar la cuvintele cu mai multe valori gramaticale, ea s-a făcut după criteriul semantic sau după cel gramatical, conform opțiunii redactorului. N-am menționat sensurile literare, nici n-am făcut interpretări hermeneutice. Totuși, la unele cuvinte de importanță deosebită (*cap, față, inimă, mână, toiag*) am precizat simbolistica specială pe care o aveau în concepția poporului evreu din timpul Vechiului și Noului Testament. Acestea au în textul biblic o frecvență ridicată și un conținut semantic bogat, pe care am încercat să-l redăm, deși scopul principal urmărit ne-a obligat să nu depășim anumite limite grafice.

Chiar dacă originea și diacronia structurilor semantice nu a putut constitui un obiectiv al prezentului glosar, nu am neglijat utilizarea figurată a cuvintelor, fenomen ce abundă și în traducerea lui Samuil Micu. Am notat numai acele figurate care pun probleme de înțeles și le-am definit, fără vreo altă explicație, indiferent dacă sunt create pe teren românesc sau sunt calcuri (v. *acoperemânt, adăpa, bold, pârgă, sămânță, vifor*). Rar apare în fața unor citate indicația (Fig.) (v. *bate, legat, stare, vas, zdrumica*).

La variantele în situația de cuvânt-titlu, definiția a putut fi înlocuită printr-o simplă trimitere, prin semnul egal, la forma literară (v. *pantir, pogorâș, pogorâre, pogorî, presviteriu*), dar cel mai adesea, fiind vorba numai de unul dintre sensuri (*răzvlăți, scrâjnire, smult*) sau, frecvent, de mai multe sensuri

(v. *împrotivă, intrare, lature, oborî, rădica, soarte*) ale cuvântului polisemantic ori de cuvinte învechite, regionale (v. *ceapță, copce, mărunta, podină, statir*), am formulat și o definiție analitică.

Pentru ceea ce în literatura de specialitate se folosesc sintagmele „sens corupt”, „text obscur”, am recurs la forma: (Aici) (v. *duroare, ierta, îndelete, tundere, urî*).

Citatele. Lucrarea noastră nu se înscrie întru totul pe linia tradiției glosarelor și prin aceea că sensurile au fost ilustrate cu citate. În principiu, am ales un citat pentru fiecare sens, precizând pagina și coloana din original, după care urmează trimiteri cu cf. la alte ocurențe. Adesea însă a fost nevoie de mai multe citate pentru a exemplifica diferite aspecte semantice (nuanțe de sens, despărțite în cadrul definiției prin punct și virgulă; v. *cot, curat, mărire, mărturisi, scula, tăbări*), gramaticale (ex. reflexivul la verbele care sunt și tranzitive), lexicale (variante).

Acest glosar al *Bibliei de la Blaj* este o primă cercetare a lexicului, o serie de aspecte lingvistice neputând fi însă abordate aici, așa cum am arătat deja. Vocabularul este adecvat textului biblic și mai apropiat de limba literară actuală, comparativ cu prima tipăritură românească a Bibliei, apărută cu mai bine de o sută de ani înainte, *Biblia lui Șerban*. Pentru a susține afirmația, ni se pare edificatoare chiar și o succintă comparare a cuvintelor proprii limbii vechi din lista selectată de autorii volumului I *Genesis* din *Monumenta linguae dacoromanorum* (Iași, 1988) cu corespondențele lor din *Biblia de la Blaj*: *agru* – țarină; *arete* – berbece, *arete*; *arină* – nisip; *cura* – beli; *custa* – trăi, *viia*; *ima* – unge; *îngreca* – a lua în pânțele, *îngreca*; *posadnică* – țiiitoare; *pristav* – vestitoriu; *usnă* – margine, țarm, *usnă*; *zavistui* – pizmui; *fulăi* – jefui; *janc* – viță; *zbea* (despre apă) – scădea.

Realizarea unui studiu lingvistic aprofundat asupra lucrării lui Samuil Micu se impune ca necesară pentru istoria limbii literare românești și ca o datorie față de acest autor, spirit iluminist european remarcabil, ilustru reprezentant al mișcării catolice ardelenice, atât de importantă în cultura noastră.

ELENA COMȘULEA, VALENTINA ȘERBAN, SABINA TEIUȘ

ABREVIERI

adj. = adjectiv

adj. dem. = adjectiv demonstrativ

adj. interog.-rel. = adjectiv interogativ-relativ

adj. nehot. = adjectiv nehotărât

adv. = adverb

art. = articol; articulat

art. adj. = articol adjectival

cf. = confer

conj. = conjuncție

f. = feminin

fig. = figurat

interj. = interjecție

m. = masculin

n. = neutru

num. = numeral

num. card. = numeral cardinal

pl. = plural

prep. = prepoziție

pron. = pronume

pron. dem. = pronume demonstrativ

pron. neg. = pronume negativ

pron. nehot. = pronume nehotărât

pron. refl. = pronume reflexiv

s. = substantiv

sg. = singular

subst. = substantiv

v. = vezi

vb. = verb

A

a prep. În, cu. *Saul ținea a mână sulița.* 257/1. *De-a umăr = pe umăr. Au luat norodul aluatul său... legat în hainele sale de-a umăr.* 64/1.

abate vb. III. **1.** (și a se ~) A părăsi sau a face să părăsească o cale, o acțiune, o concepție etc. *Să nu să abată inimile noastre după idolii lor.* 306/2. *Pre acesta l-au abătut muierile ceale de alt neam.* 427/2. *A-l ~ cu vorba (pe cineva) = a-l atrage, a-l încânta. Și l-au abătut pre el cu multă vorbă, și cu lanțurile buzălor ei l-au tras pre el.* 522/2. **2.** (a se ~) A se îndepărta. *Nu-L vor afla pre El, că S-au abătut de la ei.* 703/1. **3.** (a se ~) A se întoarce (după cineva sau ceva). *Ochiul văzindu-mă s-au abătut.* 452/1. **4.** A încălca, a devia. *Lua daruri și abătea dreptatea.* 245/2. **5.** A pune dintr-o parte în alta. *Au abătut din cesta în cesta, însă drojdiile lui [ale vinului] nu s-au deșărtat.* 489/1.

acestași, aceastași pron. dem. Același. *Întru aceastași zi s-au întâmplat Sarii... de o au ocărât slujnicile tatălui ei.* 742/1.

achuh s. m. Spin. *Achuhul cel din Livan au trimis la chedrul cel din Livan.* 394/1.

acoperemânt s. n. **1.** Acoperiș. *Ce ați grăit la ureachie în case să va propovedui preste acoperemânturi.* 66*/2, cf. 56*/2. **2.** Perdea, draperie la ușa bisericii, la cort, la poarta curții. *Acoperemântul porții curții de doaozeci de coți înalt.* 78/1; perdea care separa partea templului sau a cortului în care se găsea chivotul mărturiei; catapeteasmă (**2**). *Înlăuntrul acoperemântului vei băga sicriul mărturiei.* 77/2. **3.** Veșmânt de corp sau învelitoare de pat. *Să nu ia omul muiarea tătâne-său și să nu descopere acoperemântul tătâne-său.* 178/1. **4.** Ceea ce acoperă fața; vâl. *După ce au încetat a grăi cătră ei, și-au pus acoperemânt pre fața sa.* 86/1, cf. 168*/1. (Fig.) *Până astăzi, când se ceteaște Moisi, acoperemânt pre inima lor easte pus.* 168*/1, cf. 223*/2. **5.** Ocrotire, protecție. *Întru acoperemântul aripilor Tale mă vei acoperi.* 466/1.

acoperi vb. IV. **1.** (a se ~) A se îmbrăca (în întregime) cu haine. *Mă voi acoperi și voi intra în războiu, și tu îmbracă haina mea.* 388/1. **2.** (și a se ~) A apăra, a (se) proteja. *Voi acoperi pre voi și nu va fi întru voi rană.* 63/1. *Și au fugit Alexandru la Araviia, ca să se acopere acolo.* 849/1, cf. 265/2, 484/1, 756/2.

acoperire s. f. **1.** Prepuțiu. *Toți cei ce au tăiat împrejur marginea acoperirii lor.* 603/2. **2.** Umbră, protecție, grijă. *Au zis spinul... „...veniți de vă nădăjduiți supt acoperirea mea”.* 223/1.

acoperiș s. n. Pânză care acoperă ușa cortului (ca o perdea). *Paza feciorilor lui Gherson în cortul mărturiei, cortul și acoperemântul, și acoperișul ușii cortului mărturiei.* 123/1.

acoperit,-ă adj. (Despre cuvinte, mesaje) Cu înțeles ascuns, de nepriceput. *Ei nu au înțeles cuvântul acesta și era acoperit de cătră ei, ca să nu-l priceapă.*

63*/1. *Bunăvestirea noastră întru cei peritori easte acoperită.* 168*/2.

acoperitoriu s. m. Apărător, protector. *Ajutoriu și acoperitoriu s-au făcut mie spre mântuire.* 66/2, cf. 187/2, 756/2.

acoperitură s. f. Obiect pentru acoperirea capului. *Vai celor ce-și... fac acoperituri preste tot capul a toată vârsta.* 652/1.

adaoge vb. III v. **adăoga.**

adaos,-ă adj. Adăugat, în plus, peste. *Iosif, fiu adaos al meu dorit, fiul meu cel mai tinăr.* 50/1.

adăoga vb. I (și **adaoge** vb. III) = a adăuga. **1.** A mai pune ceva lângă... *Și au zis împăratul: „Acestea să facă mie Dumnezeu și acestea să-mi adaogă, de va sta capul lui Iliseiu... preste el astăzi.* 328/1. **2.** A mări, a spori. *Domnul Dumnezeu părinților voștri să vă adaogă pre voi ca să fiți cu mii de părți mai mulți.* 158/1. **3.** (a se ~) A se alătura. *Aflat-am înțelepciunea Domnului adăogându-ne.* 454/1, cf. 141/2, 760/1. *S-au adaos la norodul său = a murit.* 761/2. **4.** A continua. *Nu voi adaoage a fi mai mult cu voi, de nu veți rădica anatema dintră voi.* 195/2, cf. 8/1, 143/2, 835/2. **5.** A spori, a prelungi. *Pentru nesațiu, mulți au perit, iară cel înfrânat își va adaoge viața.* 818/2. **6.** A îndrăzni. *Și-ți ia aminte să nu mai adaogi a vedea fața mea.* 62/1.

adăpa vb. I. **1.** A uda (pământul). *Izvor ieșea din pământ și adăpa toată fața pământului.* 2/1, 810/2. *Să adăpi cu picioarele = să uzi tu însuși mergând cu picioarele (un teren, o grădină). Când sameni sămânța să-l adăpi cu picioarele ca o grădină de legumi.* 168/2. **2.** A ~ cu vin (pe cineva) = a-l îmbăta. *Vino dară să adăpăm pre tatăl nostru cu vin.* 17/2.

adânc¹ s. n. Abis; marea originară, primordială. *S-au desfăcut toate izvoarele adâncului.* 7/1, cf. 1/1.

adânc², **-ă** adj. *Inimă ~ă = simțire profundă.* 484/1.

adânca vb. I (a se ~) A deveni adânc, profund. *Foarte s-au adâncat gândurile Tale.* 496/2.

adevăr s. n. A umbla întru adevăr = a se comporta cinstit. *Să umble înaintea Mea întru adevăr cu toată inima sa.* 295/2.

adevăra vb. I v. **adeveri.**

adeveri vb. IV (și **adevăra** vb. I) **1.** A întări, a confirma. *Și oamenii... adevărară, și aleasă ră cuvântul din rostul lui și au zis.* 318/1. **2.** (a se ~) A se face cunoscut. *Cu arătarea adevărului, adevărindu-ne pre noi, spre toată cunoștința oamenilor.* 168*/2, cf. 174*/2.

adevericiune s. f. (Aici) Dărnicie. *Întru toate să vă îmbogățiți spre toată adevericiunea, care lucrează prin noi, mulțămită lui Dumnezeu.* 171*/2.

adeverință s. f. Adevăr. *Să cunoști adeverința cuvintelor întru care te-ai învățat.* 51*/1. *Nu ca cum aș*

- porunci grăiesc, ci prin nevoința altora, și adevărul dragostei voastre dovedind. 171*/1, cf. 525/1.
- adeverire** s. f. Confirmare. *Vă am pre voi în inimă și în legăturile mele și întru răspuns și întru adevărul Evangheliei.* 185*/1, cf. 192*/1.
- adia** vb. I. A atinge. [Mama] trupurile fiilor vedea pregiur foc topindu-se și ale mâinilor și ale picioarelor deagete pre pământ adiind. 891/1.
- adormi** vb. IV (și a ~ cu părinții săi) A muri. Și aceasta zicând, au adormit. 115*/2. *De când au adormit părinții, toate așa rămân din începutul făpturii!* 227*/2. *Au adormit Solomon cu părinții lui, și l-au îngropat în cetatea lui David.* 382/1, cf. 294/1, 405/1.
- aducătoriu** s. m. ~l-aminte = cel care ține socoteala scrisorilor, a actelor. 340/2.
- aduce** vb. III. **1.** (a se ~) A se arăta. *Spăimântatu-s-au, să nu te aduci.* 562/1. **2.** *Le-ai adus asupra = i-ai pedepsit.* 567/2.
- aducere** s. f. **1.** Ceea ce se aduce ca jertfă; prinos, ofrandă. *Să zidim noao jertvenic pentru aducerile și pentru jertvele ceale de pace.* 210/2 *Aducerea dreptului unge jertvenicul.* 817/1, cf. 114/2, 134*/1. **2.** Ceea ce se aduce; (aici) nenorocire. *Să va umplea de aduceri casa lui.* 809/2. **3.** Ziua aducerii = ziua judecării (de apoi). *Nu nădăjduim în avuțiile nedrepte, că nimica nu-ți vor folosi în zioa aducerii.* 798/2.
- aduna** vb. I. **1.** A aduce la un loc cu alții. *Voi cei rămași... ca o oaie ce rătăcește și nu easte cine să o adune.* 560/2. **2.** (a se ~) A se adăuga, a se alătura. *Te vei aduna la mormânturile tale cu pace.* 403/1.
- adunare** s. f. **1.** Comunitate, obște; neam, seminție. *Toată adunarea fiilor lui Israil să facă aceasta.* 64/1. *Au strâns toată adunarea lui Iuda.* 308/2. **2.** Mulțime. *Dumnezeul meu să te blagoslovească... și să fii întru adunări de neamuri.* 26/2, cf. 34/2. **3.** Biserică; întrunire de evrei creștini. *Au mărturisit de dragostea ta înaintea adunării.* 233*/1. **4.** Tot format prin strângerea la un loc. *Să se adune apa cea de supt ceriu întru o adunare.* 1/1. *Adunarea apei = acumulare de apă. Iară izvoarele apelor, și lacurile, și adunarea apei vor fi curate.* 102/1.
- advor** s. n. = advar. Un fel de bentiță conținând citate din Lege, purtată pe frunte sau pe brațul stâng în timpul rugăciunii. *Faptele sale le fac ca să se areate oamenilor că-și lățesc advorile.* 23*/1.
- afară** adv. **1.** ~ de = **a)** pe lângă, în plus de... *Aur și argint, ... iată-l dau la Dumnezeuul meu la înălțime, afară de care l-am gătit la casa sfintelor.* 374/1; **b)** dintre. *Iară de va păcătui cel ce easte căpetenie și va face una afară de toate poruncile Domnului... carea nu să cade a face... va greși.* 95/1; **c)** numai, doar. *Norodul încă tămăia întru ceale înalte, afară de domnului Dumnezeuului lor.* 401/2. **2.** Cei de afară = cei ce sunt în afara comunității creștine, necreștini. *Întru înțelepție să umblați cătră cei de afară.* 191*/1. **3.** *Întunericul cel (mai) din afară = întuneric de nepătruns, desăvârșit; veșnic; infern. Iară fiii împărăției să vor arunca întru întunecul cel mai din afară.* 8*/1, cf. 22*/1.
- afec** s. n. Purpură. *Oamenii negoțătoriei tale de mulțimea târguirii tale în afec, zmirnă aleasă... au adus ție de cumpărat.* 666/1.
- aflare** s. f. Găsire (a unei soluții); lucru găsit. *Mulți ca o aflare au socotit împrumutarea.* 813/2, cf. 627/2.
- afuma** vb. I. A scoate fum, a fumegea. *Iată, cuptoriu afumând.* 13/2.
- ageri** vb. IV. A întărâta; a agita. *Și elefanților le-au arătat sânge de strugur și de mure, ca să-i agerească la războiu.* 841/1.
- agn** s. n. Salcie. *Stâlpări de agn de la râu.* 115/1.
- agoniseală** s. f. Turme, animale agonisite. *Au prădat... și sălaşurile agonisealelor lor... și au luat oi multe și cămile.* 385/2.
- agonisi** vb. IV. **1.** A spori, a mări, a aduna. *De va odihni, își agonisește șie.* 819/2. **2.** A munci, a lucra. *Să lăcuiască pre pământ și să-l agonisească.* 34/1. **3.** A câștiga, a dobândi. *Au nu însuși acesta, Părintele tău, te-au agonisit pre tine, și te-au făcut și te-au zidit?* 187/1.
- agonisită** s. f. Tot ceea ce s-a agonisit, agoniseală, avere. *Să cearem... cale dreaptă noao și pruncilor noștri, și la toată agonisita noastră.* 412/2, cf. 373/1, 533/1, 818/1.
- ahat** (și **ahatis**) s. n. = agat. *Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat,... de ahat și de ametist.* 667/1. *Și al treilea rând... și ahatis.* 79/1, cf. 90/2, 667/1.
- ahatis** s. n. v. **ahat.**
- ai** s. n. Usturoi. *Adusu-ne-am aminte de peștii care-i mâncam în Eghipt în dar, și de crastaveți, și de peapeni, și de porii, și de ceape, și de aiuri.* 132/1.
- aimintrilea** adv. = altminteri. *Aimintrilea s-au temut ca nu cândai... din vicleșug omenesc să fie omorât pre Apolonie.* 885/2.
- airea** (și **airilea**) adv. = aiurea. *De multe părți, dară, și de airilea, aș putea voao să arăt că singur țiitoriu easte patimilor gândul.* 883/1. *Cel ce nu întră pre ușe în staulul oilor, ci sare pre airea, acela easte fur și tâlhariu.* 94*/1.
- airilea** adv. v. **airea.**
- ajutătoriu** s. m. Persoană care ajută. *Am căutat și nu era ajutătoriu și am privit și nimene nu ajuta.* 592/2.
- ajutora** vb. I. A ajuta. *Spre Dânsul au nădăjduit inima mea și m-au ajutorat.* 470/2.
- ajutorință** s. f. Ajutor, ajutorare. *Aducându-și aminte și de ajutorințele ceale de dinainte, ... foarte cu mare glas au strigat.* 880/2, cf. 793/1.
- alăutariu** s. m. Cântăreț din alăută. *Am auzit glas de alăutari, zicând cu alăutele lor.* 243*/2.
- alăută** s. f. = lăută (instrument muzical). *Mărturisi-mă-voiu Ție întru alăută.* 477/1, cf. 425/2.
- albe** s. f. pl. Haine albe. *Vor umbla cu Mine în albe, că vreadnici sânt.* 237*/1.
- albi** vb. IV. **1.** A înălbi (referindu-se la faptul că sângele lui Hristos purifică și conferă imacularea). *Și-au*

- albit hainele în sângele Mielului. 240*/1. 2. (a se ~) Ca zăpada să vor albi = va ninge. 485/2.*
- albit, -ă** adj. *Albită, înflorită = albită de flori. Cine e aceasta carea să suie albită, înflorită, răzămându-să pre frățiorul său? 551/2.*
- alcătuire** s. f. *Facere, întemeiere. Scump sângele... lui Hristos, Carele S-au cunoscut mai înainte de alcătuirea lumii. 222*/2.*
- alege** vb. III. *A distruge. Acum va aleage adunarea aceasta pre toți cei dimpregiurul nostru, cum aleage vițelul iarba cea vearde din câmp. 143/1.*
- alegere** s. f. *~ de față = părtinire. Cel ce face strâmbătate va lua cee ce au făcut cu strâmbul, și nu easte la Dumnezeu aleagere de față. 191*/1.*
- alergătoriu** s. m. **1.** *Pedestraș. Au pus Susachim... mai-mari alergătorilor pre păzitorii porții împăratului. 384/1, cf. 311/1. 2.* *Curier. Au mers alergătorii cu scrisorile de la împăratul... în tot Israilul și Iuda. 398/1.*
- ales, -easă** adj. *Făină aleasă = cea mai curată făină de grâu, făină foarte albă. Prânzul lui Solomon în fieștecare zi, treizeci de cori de făină aleasă. 298/2. (Substantivat) Ceale alease = lucruri de preț. 728/1.*
- aleșui** vb. IV. *A pândi. Au întors pre cei ce aleșuia, ca să vie dindărăptul lui. 384/2.*
- aleșuire** s. f. *Pândă; cursă, capcană. Și au cunoscut Ionatan că sânt aleșuiri dinapoia sa. 848/2, cf. 129*/1.*
- aliet** s. m. *~ ul de mare = vulturul de mare. Să nu mâncați că spurcăciune easte: vulturul și gripa și alietul de mare. 101/2.*
- alina** vb. I (a se ~) *A se supune, a se pleca. Au luat prăzi de la neamuri multe și s-au alinat pământul înaintea lui. 832/1.*
- aloi** subst. = aloe. *Smirnă și aloi. 549/2.*
- alt, altă** pron. nehot., adj. nehot. **1.** *Pron. nehot. Altceva. Nu era în sicrii altă, fără numai doao tăbli. 378/1. 2.* *Adj. nehot. Cei de alt neam = filistenii. Au rădicat Domnul asupra lui Ioram pre cei de alt neam. 390/2, cf. 80/2.*
- aluat** s. n. **1.** *Maia. Puțin aluoat toată frământătura dospeaște. 156*/2. 2.* *~ ul fariseilor = dospeala, începutul relelor. Păziți-vă de aluatul fariseilor, care easte fățarnicia. 66*/2, cf. 39*/2.*
- alunecare** s. f. *Înșelătorie; intrigă, uneltire. Și va întări împărățiile întru alunecări. 699/1.*
- amar** adj. *Crud, rău la suflet. Eu rădic pre haldei, neamul cel amar și iute. 724/1, cf. 886/2.*
- amăgi** vb. IV. *A ispiti, a ademini; a uimi. Și asculta pre el, pentru că de multă vreamă, cu vrăjite, i-au fost amăgit pre ei. 116*/1.*
- amăgitură** s. f. *Amăgeală. Să nu fim cuprinși de satana. Că știm amăgiturile lui. 167*/2. Să nu fim prunci învăluindu-ne și purtându-ne de tot vântul învățaturii întru amăgitura oamenilor. 183*/1.*
- amărătoriu, -oare** adj. *Rău; răzvrătit, rebel. Să nu fie ca părinții lor, rudă întoartă și amărătoare. 490/1. Casă ~ oare = casă de îndărătnici, de răzvrățiți. În mijlocul nedreptăților lor tu lăcuiești, carii au ochi a vedea și nu văd, și urechi au a auzi, și nu aud, pentru că easte casă amărătoare. 651/1, cf. 644/1.*
- amârî** vb. IV (a se ~) **1.** *A deveni amar. După ce o am mâncat s-a amârât pânțele meu. 241*/2. 2.* *A-și revărsa amărăciunea (asupra...). Bărbați, iubiiți pre muierile voastre și nu vă amărăți asupra lor. 190*/2.*
- amărunt** s. n. = amănunt. *Pre ~ ul = cu de-amănuntul. Pre amăruntul să vorbească cu voi. 869/2.*
- amesteca** vb. I. *A falsifica. Nu sântem ca cei mulți carii amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca dintru curăție... întru Hristos grăim. 167*/2.*
- amestecare** s. f. **1.** *Împreunare sexuală între persoane aparținând unor neamuri diferite. Și au luat aurul și argintul și toate unealtele..., și pre fiii amestecărilor, și s-au întors în Samariia. 336/1, cf. 394/1. 2.* *Leac; alifie. Făcătorul de unsori cu aceastea va face amestecare. 818/2.*
- amestecat, -ă** adj. (Substantivat) *Cei amestecați = cei proveniți din căsătorii între popoare diferite. [Voi pedepsi] pre toți cei amestecați ai lui și pre toți împărății celor de alt neam. 616/1.*
- amestecătură** s. f. *Îngrămădire de lucruri și ființe, învălmășeală. Amestecătură multă s-au suit împreună cu ei, și oi, și boi, și dobitoace. 64/1.*
- ametistos** s. n. = ametist. *Și al treilea rând... și ametistos. 79/1, 90/2.*
- amfot** s. n. *Vas de cult. Au dus în Vavilon... amfoturile. 638/2.*
- amiazăzi** s. f. **1.** *Miezul zilei, amiază. Și când să ducea norodul la amiazăzi, întra Susana și umbla în grădina bărbatului său. 828/1, cf. 218/1. După-amiazăzi = după-masă. Umblând în raiu după-amiazăzi. 3/2. 2.* *Sud, miazăzi. Au purces de acolo Avraam spre pământul cel cătră amiazăzi. 17/2, cf. 203/1, 695/2.*
- amigdal** s. m. = migdal. *Va înflori amigdalul. 547/2.*
- aminte** adv. *A ține ~ = a ține minte. Ține aminte poruncile mele și să nu să șteargă din inima ta. 743/1.*
- amiroși** vb. IV. *A miroși. (Fig.) El au rupt vinele ca cum ar rumpe o ață de călți când amirosește ea foc. 229/2.*
- amiroșituri** s. f. pl. *Mirosuri; mirodenii, arome; balsamuri. Având fieștecarele alăute și blide de aur, pline de amiroșituri. 238*/2.*
- amistui** vb. IV (și a se ~) *A mistui. Rugul nu să amistuia. 54/1. S-au ațîțat foc din piatră și au amistuit cărnurile și azimele. 219/2, cf. 96/2, 368/1, 604/2.*
- amistuatoriu, -oare** adj. *Mistuitor. Foc amistuatoriu easte. 166/2. Cu flacăra amistuitoare. 571/1, cf. 216*/2.*
- amuți** vb. IV. *A tăcea. Iară Iisus l-au certat pre el, zicând: „Amuțește și ieși dintru dânsul”. 32*/2.*

anatema s. f. **1.** Afurisenie, blestem. *Păziți-vă foarte de anatema.* 195/1. *A fi ~ = a fi blestemat, afurisit. Și va fi cetatea aceasta anatema.* 195/1, cf. 165/2. **2.** Ceea ce este afurisit, blestemat (să fie nimic). *Păcătuit-au norodul..., că au luat din anatema... și au băgat în vasele lor.* 195/2.

anatematisi (și **anatematizi**) vb. IV. **1.** A excomunica, a afurisi, a blestema. *Și cu anatema să o anatematizești pre ea [cetatea] și toate ceale ce sânt într-însa.* 171/1. **2.** A nimici, a da pieirii, a distruge. *Și o au anatematisit pre ea Iisus [Navi] și toate câte era în cetate... cu ascuțitul sabiei.* 195/1.

anatematizi vb. IV v. **anatematisi.**

andrax s. n. v. **antrax.**

anghiră s. f. Ancoră. *Temându-să ca nu cumva să cază în locuri prundoase, aruncând patru anghire despre cârma corăbiei.* 137*/1, cf. 211*/1.

animă s. f. = inimă. *Suflet. Au căutat pre Domnul cu toată anima sa.* 391/1.

antihrist s. m. = anticrist. *Cel care se opune lui Hristos. Acesta easte antihrist, carele tăgăduiaște pre Tatăl și pre Fiul.* 229*/2.

antrac s. n. v. **antrax.**

antrax (scris și **anthrax** 79/1; și **andrax, antrac**) s. n. Rubin. *Păhară de aur și de argint și de antrax.* 428/2. *Eu gătesc ție andrax, pîiatra ta.* 587/2. *Cu toată pîiatra bună te-ai îmbrăcat, ... de antrac și de sapfir.* 667/1.

aorea adv. Uneori. *Aorea să întâmplă de iau preoții de la dumnezeii lor aur și argint și-l cheltuiesc pentru sine.* 766/1, cf. 792/2.

apă s. f. **1.** Lacrimă. *Ochiul meu au izvorât apă, pentru că s-au depărtat de la mine cel ce mă mângâie.* 639/2. **2.** ~ vie = **a**) izvor (din care curge permanent multă apă). *Vor junghia o păsăruică în vas de lut la apă vie.* 104/2, cf. 19/1; **b**) apă de izvor. *Vor lua pentru cel necurat din cenușa cea arsă a curățeniei și vor turna preste apă vie într-un vas.* 140/2.

apleca vb I. A alăpta. *M-am sculat dimineața să-mi aplec pruncul meu.* 297/2, cf. 585/1, 24*/2, 76*/2.

aplecătură s. f. Alăptare. *Și aplecături fără rod, în deșert.* 892/1.

apoi adv. *Zilele cele de ~ = zilele de pe urmă. Să vor milui întru Domnul și întru bunătățile lui în zilele ceale de apoi.* 702/1.

aprintere s. f. Foc aprins. *Nu vă mirați de aprinderea carea e întru voi.* 224*/2.

apuca vb. I. **1.** A lua în stăpânire. *Să întrați să apucați pământul care Domnul Dumnezeuul părinților voștri îl dă voao.* 191/1. **2.** (a se ~) A se prinde. *Strângând Pavel găteaje multe și puindu-le în foc, ieșind o vipersă din căldură s-au apucat de mâna lui.* 137*/2. **3.** (a se ~) A se alipi. *S-au apucat de alți dumnezei și s-au închinat lor.* 380/2. **4.** (a se ~) A se ~ de cineva = a se lega, a-l lua la rost. *Ne bagă înlăuntru, ca să ne năpăstuiască și să se apuce de noi.* 43/2, cf. 553/2.

arafot s. n. Grâu pisat. *Zbicea pre el [pe acoperământ] arafot.* 285/1.

arap s. m. Om de rasă neagră. *De va schimba arapul piialea sa.* 606/2.

arăta vb. I. **1.** (a se ~) A se ivi pe neașteptate sau în mod miraculos, a deveni vizibil, a apărea. *S-au arătat Domnul lui Avraam.* 11/1. **2.** (a se ~) A se face cunoscut. *M-am arătat lui Avraam, și lui Isac, și lui Iacov, Dumnezeuul lor fiind Eu.* 57/1. **3.** A da (să bea). *Și elefanților le-au arătat sânge de strugur și de mure, ca să-i agerească la războiu.* 841/1.

arătare s. f. **1.** La ~ = în fața tuturor, pe față, la vedere. *Tatăl tău, Cel ce vede întru ascuns, va da ție la arătare.* 6*/1. **2.** Viziune; răspuns primit de preot de la oracolul divin. *Dați lui Levi arătările lui și adevărului bărbatului celui cuvios.* 188/2. **3.** ~a și adevărul = obiecte sacre folosite pentru a afla voința divină. *Vei pune pre engolpionul judecății arătarea și adevărul... și va purta Aaron judecățile fiilor lui Israil pre piept.* 79/1.

arătat, -ă adj. Dezvăluit, binecunoscut. *Lui Dumnezeu arătați sântem și nădăduiesc că și întru cunoștințele voastre arătați sântem.* 169*/1.

arcaș s. m. Vânător. *Au lăcuit în pustie și s-au făcut arcaș.* 19/1.

archet (și **archeut**) s. m. Copac exotic. *Și el au mers în pustie cale de o zi, și au venit și au șezut supt un archet.* 316/2. *Eu ca un archeut copt, dintru Mine roada ta s-au aflat.* 707/2, cf. 376/1.

archeut s. m. v. **archet.**

ardere s. f. Dispariție, nimicire totală. *Că și apa Nemurim spre ardere va fi.* 633/2. ~ de tot = jertfă prin ardere completă. *Și cea de a doao o va face ardere de tot, după cum să cuvine și să va ruga preotul pentru dânsul.* 95/2, cf. 8/1.

arenă s. f. Nisip. *Va iești să înșeale neamurile ceale din patru unghiuri ale pământului, ...a cărora număr e ca arena mării.* 248*/1.

aresiet s. m. Copac exotic. *Uși de lemn de aresiet.* 300/1.

arfă s. f. = harpă. *Să știe cânta cu arfa.* 254/2.

argint s. n. **1.** Ban (de argint). *Argintul tău să nu-l dai lui în camătă.* 117/1, cf. 42/2, 113/1, 657/1. **2.** Avere în bani. *Cu mâncare au mâncat argintul nostru.* 30/1, cf. 726/1. *Iubire de ~ = lăcomie de câștig, cupiditate. S-au abătut după iubirea de argint.* 245/2.

arhieru s. m. Persoană având mare rang preoțesc. *Adunând pre toți arhierii și cărturarii norodului.* 3*/1, cf. 94/1, 91*/1, 102*/2.

arie s. f. **1.** Loc unde se treierau cerealele. *Pâine veți aduce dar, ca un dar de la arie.* 136/2. **2.** Teren aparținând unei persoane, unei cetăți; piață. *Cei de alt neam bat Cheila, și pradă și calcă ariile.* 261/1. *Îngerul Domnului era lângă ariia lui Orna Euvzeului.* 292/2.

- ariete** s. m. = arete. Berbece; (aici) obiect decorativ reprezentând un berbece. *De-a dreapta lui...să puie arieți.* 660/2.
- aripă** s. f. Zid de apărare a unei cetăți, meterez. *Pre aripile cetății umbli.* 801/1.
- arm** s. n. Coapsă, șold (la animale sau la om). *Pune mâna ta supt armul meu.* 21/1. *Va scoate păstoriul din gura leului doao armuri.* 711/1, cf. 247/1.
- arma** vb. I. *A se ~ spre... = a se înarma cu...Voi spre același gând să vă armați.* 224*/2.
- armare** s. f. Totalitatea armelor. *Au făcut pre stâlpi toată armarea spre nume veacinic; și lângă arme corăbii cioplite.* 853/1.
- armă** s. f. Armele...ceale de-a dreapta și ceale de-a stânga = armele ofensive și defensive (ca sabia și scutul). 169*/2.
- arsură** s. f. **1.** Febră (produsă de o boală). *Să te bată pre tine Domnul cu lipsă, și cu langoare, și cu friguri, și cu arsură, și cu ucidere.* 182/1. **2.** Căldură mare, arșiță. *Stârvul lui va fi lăpădat în arsura zilei și în înghețul nopții.* 625/2. **3.** Vânt foarte cald. *Și-l va lua pre el arsura, și se va duce și-l va vântura pre el din locul lui.* 451/1.
- artave** subst. pl. Unitate de măsură pentru cereale. *Să cheltuia la el în toată zioa făină de grâu artave doaosprăzeace.* 830/1.
- arunca** vb. I. *A îndrepta un gând, un sentiment etc. spre cineva, a implora. Arunc eu mila mea înaintea ochilor împăratului, ca să nu mă întorc la casa lui Ionatan.* 627/1.
- aruncare** s. f. Loc pentru baliste. *Pune asupra ei [a cetății] taberi și vei așeza aruncări împregiur.* 645/2.
- arvună** s. f. Garanție, siguranță. *Dumnezeu... ne-au dat noao arvuna Duhului.* 169*/1.
- arzătoriu, -oare** adj. Care pune foc, care pârlă, care arde. *Părintele Aaron, fiind înarmat cu cădealnița,...pre cel arzătoriu înger au biruit.* 887/1.
- as** s. m. Unitate monetară, ban de aramă de valoare mică. *Au nu doao pasări să vând cu un as?* 10*/1.
- asămănare** s. f. v. **asemănare.**
- ascoate** vb. III (*a se ~*) *A scoate. A se ~ de supt cineva = a ieși din robia cuiva; a se răzvrăti. S-au făcut Ioahim rob lui trei ani, și s-au întors și s-au ascos de supt el.* 346/2.
- ascultare** s. f. Fiii ascultării = fiii ascultători. *Ca fiii ascultării...să fiți sfinți întru toată viața.* 222*/2. *Cu ~a adevărului = prin supunere față de adevăr. Căruțind sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul.* 223*/1.
- ascunde** vb. III. *Să nu ascunzi urechile la rugăciunea mea = să nu-ți astupi urechile la rugăciunea mea, să mă ascuți.* 641/2.
- ascundere** s. f. Ascunzătoare. *Întru ascundere de vi-for.* 492/2.
- ascuns¹** s. n. Ascunzătoare, ascunziș. *Șade...cu cei bogați întru ascunsuri, ca să ucigă pre cel nevinovat.* 464/1. *S-au aflat ascunsele lui.* 751/1, cf. 466/1, 565/1, 833/1. (Fig.) *Ascunsăle inimii lui arătate să fac.* 163*/2, cf. 477/2. *Întru ascunsuri = în ascuns, tainic, pe furiș. Să săgeate întru ascunsuri pre cel nevinovat.* 484/1.
- ascuns², -ă** adj. , s. m. **1.** Adj. Tainic, secret. (Substantivat) *Va descoperi lui ascunsele sale.* 798/1. *Cuvinte ~e sau (substantivat) ceale ~e = taine, secrete. Ceale ascunsă sânt la Domnul Dumnezeuul nostru.* 184/2. *Au venit să ispitească pre Solomon cu cuvinte ascunse.* 305/2. *Cuvânt ~ = cuvânt divin care nu este înțeles de omul obișnuit. S-au răpit în raiu și au auzit cuvinte ascunsă, care nu easte slobod omului a le grăi.* 173*/2. **2.** S. m. Persoană care stă ascunsă. *Ascunșii șădea în cămară.* 229/1.
- ascuțit** s. n. Ascuțiș, tăiș (al unor obiecte). *Cu ascuțitul m-au lovit în genunche.* 446/1. *Și și-au făcut Aod cuțit cu doao ascuțituri.* 216/2.
- asemănare (și asămănare)** s. f. **1.** Figură, chip, imagine. *Și iată că asămănarea fiului omului s-au atins de buzele mele și au deșchis gura mea.* 698/1, cf. 71/1, 338/1, 377/1. **2.** ~ cioplită = statuie, chip cioplit; idol. *Să nu vă faceți voao asemănare cioplită.* 162/1.
- asidă** s. f. Cocostârc. *Și asida în ceriu au cunoscut vreama ei.* 602/1.
- asin** s. m. Măgar. *Ședeți aici cu asinul.* 19/2.
- asină** s. f. Măgăriță. *Va lega...la mlădiță mânzul asinei Sale.* 50/1, cf. 285/1, 20*/2.
- aspalat** s. n. Substanță aromatică. *Ca scorțișoara și aspalatul, mirosurilor am dat miros.* 810/2.
- aspidă** s. f. Șarpe veninos. *Ascuțit-au limba sa ca de șarpe; otravă de aspidă supt buzele lor.* 513/2, cf. 482/1.
- astară** adv. Astă-seară, deseară. *Astară veți cunoaște că Domnul v-au scos pre voi.* 67/2.
- astarte** s. f. pl. Zeițe ale fertilității, ale dragostei și ale războiului. *Au lăsat calea Domnului Dumnezeuului părinților lor și au slujit astartelor și idolilor.* 393/1.
- astruca** vb. I. **1.** *A acoperi (cu ceva). Și-i vor potopi pre ei și-i vor astruca pre ei cu pietri de praștie.* 733/2. **2.** *A îngropa, a înmormânta. Și au murit Avia... și l-au astrucat în cetatea lui David.* 385/1.
- astupa** vb. I. **1.** (*a se ~*) *A se ascunde, a se proteja. Au așezat [călărimea] de amândoao părțile taberii, clătindu-să și astupându-să în văi.* 841/2. **2.** *A ține ascuns. Tu, Daniile, astupă cuvintele.* 700/1.
- asupra** prep. Contra, împotriva. *S-au suit asupra lui neam de la miiazănoapte.* 634/2, cf. 249/1, 453/2.
- asupra** adv. *Cu ~ = peste măsură. Uciderele, bețiile, ospețele ceale cu asupra.* 179*/1.
- așeza** vb. I. **1.** (*și a se ~*) *A (se) organiza, a (se) aranja, a (se) liniști. Împărăția noastră, carea fără de ponoslu ne nevoim să o cârmuim, nu să poate așeza.* 430/2. *Te-am dat spre împăcare neamurilor, ca să așezi pământul și să moștenești moștenirea pustiei!* 584/2. **2.** *A face, a împlini, a înfăptui. Să le așezăm lor ca să umble după legile lor ca și mai înainte.* 842/1, cf. 620/1. **3.** *A fixa, a stabili. Au*

așezat ca pre an să ție această zi cu veselie. 853/2, cf. 844/1. **4.** A ~ cuvântul = a face legământ. Adusu-Ș-au aminte... de cuvântul... care au așezat lui Avraam. 501/1.

așezat, -ă adj. **1.** Situat, stabilit (într-un loc). Scoală-te și te suie asupra neamului care e bine așezat. 634/2. A nu fi ~ = a pribegi. Până în ceasul de acum...nu sântem așezați. 156*/1. Nefiind căile lui așezate = nefiind cu locuință stabilă. 741/1. **2.** Rânduie, statornicit. Să păzească poruncile ceale așezate de la apostoli. 125*/1.

așezământ s. n. **1.** Loc în care se așază ceva. Și, făcându-i [idolului] așezământ bun în păreate, l-au pus acolo. 790/2. **2.** (și ~ul de leage, ~ul legii) Legământ, testament (al lui Dumnezeu). Adusu-Ș-au aminte în veac de așezământul legii Lui. 501/1. Poruncit-au în veac așezământul de leage al Său. 504/2. De leagea Celui Preaînalt și de așezământul Lui și de judecată, ca să îndreptezi pre cel necredincios. 821/2, cf. 340/2, 699/1, 812/2, 213*/2. **3.** Învoială, legământ. Au săvârșit împăratul Sedechia așezământul cătră norod. 623/2. **4.** Dispoziție, poruncă. Sfat au făcut... ca să așeze cu așezământ împărătesc. 693/2. **5.** Orânduială, ritual. I-au dat așezământul tăierii împrejur. 114*/1.

așijderea adv. De asemenea. I-au dat lui asemenea măsura measelor punerii înainte fieștecarea masă de aur, așijderea și a celor de argint. 373/2.

așterne vb. III. A doborî, a culca la pământ cu o lovitură; a ucide. Ca niște lei năvălind asupra vrăjmașilor, au așternut din ei unsprăzece mii. 869/2, cf. 450/2, 760/1.

așternut s. n. Culcuș, sălaș. În munte înalt și sus, acolo e așternutul tău. 589/1.

atachis s. m. O specie de lăcuste. Și atachisul, și câte samănă lui. 101/2.

atinge vb. III (a se ~) S-au atins până la inima ta = a pătruns până la inimă. Aceasta easte răutatea ta, căci e amară, pentru că s-au atins până la inima ta. 598/2.

ațâța (și **ațîța**) vb. I (a se ~) A se aprinde; a se isca. S-au ațîțat foc din piatră. 219/2. Cărbuni s-au ațîțat de la Dânsul. 466/2.

ațîța vb. I v. **ațâța**.

au adv., conj. **1.** Adv. Oare. Au aceastea Domnului răsplățiți? 187/1, cf. 443/2. **2.** Adv. Nici. Și s-au păzit de acolo nu o dată, au de doao ori. 327/1. **3.** Conj. Ori, sau. Al nostru ești au din potrivnicii noștri? 194/1. (În corelație cu sine însuși) Au ghibos, au cu ochii urduroși. 112/2. (Urmă de ba) Cunoaște de easte haina fiiului tău, au ba? 37/2. ~ doară = oare. Au doară câne sânt eu de vii cu bătă asupra mea...? 256/1, cf. 394/1.

auri s. m. pl. Sicli de aur. L-au vândut...cu doaozeci de auri. 37/2, cf. 381/2.

austru s. n. **1.** (Și vânt ~) Vânt de sud(-vest). Domnul au adus vânt austru pre pământ. 61/1. Întoarce, Doamne, robiiia noastră ca păraiele în austru. 510/2. **2.** Parte a pământului din care bate vântul numit austrul, sud. Și să va pleca jumătate din munte cătră

miazănoapte și jumătate cătră austru. 736/1, cf. 66/1.

auz s. n. **1.** La ~ = pentru a fi auzit. Și au zis lui Efron la auz înaintea norodului pământului. 20/2. **2.** Cele auzite, veste; faimă. Nu mi s-au spus mie jumătate din mulțimea înțelepciunii tale, întreci auzul carele l-am auzit. 381/2. **3.** L-au pus... preste auzurile sale. = l-a numit sfetnic, confident. 292/1.

auzi vb. IV. A asculta. Tu știi toate ceale ce sânt la jidovi și obiceaiurile și întrebările, pentru aceea te rog ca cu îngăduință să mă auzi. 135*/2. A ~ glasul limbii = a înțelege o limbă. Eu aduc preste voi limbă de departe, ... limbă căriia nu vei auzi glasul limbii ei. 599/2.

auzire s. f. Veste, știre. Binevesteaște auzirea păcii. 586/2.

auzitoriu s. n. Cine-mi va da auzitoriu? = cine îmi va da ascultare? 453/2.

azimă s. f. Pâine nedospită. Azimele cu sălată să le mânce. 63/1.

B

ba adv. Nu. „De pace sântem..., nu sântem iscoade.” Și au zis Iosif lor: „Ba, ci ați venit să vedeți cărările pământului.” 42/1.

babiță s. f. Numele unei păsări, probabil pelican. Și struțul, și babița, și ceale ce sânt aseamenea ei. 101/2, cf. 171/2.

baie¹ s. f. Spălare. Din a Lui milă ne-au mântuit pre noi prin baia nașterii de a doao și a înnoirii Duhului Sfânt. 205*/2.

baie² s. f. Zăcământ, mină. Și câte au făcut în țara Ispaniei și au biruit băile ceale de argint și ceale de aur de acolo. 843/2.

baieri subst. pl. Ciucuri. Baieri să-ți faci la ceale patru cornuri a hainelor tale. 177/2.

baștă s. f. Zid de apărare, fortificație, meterez. De easte zid, să zidim preste el băști de argint. 551/2, cf. 599/2, 635/1, 748/1.

bate¹ vb. III. **1.** A biciui. Atunci au luat Pilat pre Iisus și l-au bătut. 103*/2. **2.** A lovi, a pedepsi; a distruge. Au bătut Domnul pre Naval și au murit. 264/1. Ilie Tezviteanul... va întoarce inima tatălui spre fiu și inima omului spre vecinul său, ca să nu viu și să bat pământul de tot. 738/2. **3.** A devasta, a pustii. Iară Saul bătea besearica, prin case întrând și, trăgând pre bărbați și pre muieri, le da la temniță. 116*/1. **4.** (și a ~ războiul) A face sau a porni război; a se război, a se lupta. Au ieșit Gaal înaintea bărbaților sichimilor și s-au bătut cu Avimeleh și l-au gonit pre el Avimeleh. 223/2. Domnul Dumnezeu lui Israil au bătut războiu împreună cu Israil. 200/1, cf. 65/2, 835/1. **5.** A învinge, a cuceri. Cetatea... nu o au putut bate. 338/1. Să bată războiul nostru = să învingem noi. 400/1. **6.** (și a ~ cu mâna) = a bate din palme, a aplauda. (Fig.) Râurile vor bate cu mâna deodată. 498/2. Toate leamnele țarinii vor bate cu ramurile. 588/2.

- bate²** vb. III = abate. A ~ la pământ = a trânti, a doborî. *Dacă l-ai văzut [pre Avesalom spânzurat], pentru ce nu l-ai bătut acolo la pământ?* 285/2.
- baznă** s. f. = basm. *Și de la adevăr auzul își vor întoarce și la bazne să vor pleca.* 203*/2.
- băga** vb. I. A aduce (ceva undeva). *Și vor băga daruri în Casa Domnului.* 623/1.
- bălegătoare** s. f. Loc de depozitare a gunoiului. *Și au stricat casa lui Vaal și o au făcut să fie bălegătoare.* 332/2.
- bărbată** adj. (Despre femei) Vrednică; virtuoasă, iubitoare. *Muiarea bărbată cunună este bărbatului său.* 525/2. *Muiarea bărbată veselește pre bărbatul său.* 811/1.
- bătaie** s. f. **1.** Luptă, război. *Voi mergeți astăzi la bătaie asupra vrăjmașilor voștri.* 176/1, cf. 193/2. **2.** Rană, durere. *Va face Domnul... bătaii mari și minunate și boale reale și stătornice.* 183/2. **3.** Necaz, pedeapsă; nenorocire; năpastă, urgie. *Eu voi trimite toate bătaile Meale în inima ta.* 60/2. *Și s-au făcut bătaie întru adunarea Domnului.* 151/2, cf. 246*/1. **4.** Batjocură. *Auzit-am ocările lui Moav și bătaile fiilor lui Amon, cu care au ocărat pre norodul Mieu.* 726/2.
- bătătoriu** s. m. ~ cu ciocane = persoană care prelucrazează metale. *Și au fost [Tovel] bățătoriu cu ciocane, faur de aramă și de fier.* 5/1.
- bătrân** s. m. Șef (al poporului), conducător având rol în probleme judecătorești, religioase etc. și care făcea parte dintr-un consiliu de conducere. *Și au zis Moav cătră bătrânii lui Madiam: „Acum va aleage adunarea aceasta pre toți cei dimpregiurul nostru”.* 143/1. *Mai-marii jidovilor și bătrânii jidovilor Casa aceea a lui Dumnezeu să o zidească.* 410/2, cf. 54/2, 131/2.
- bătrânețe** s. f. ~ unse sau ~ în untdelemn gras = bătrânețe înaintată. 496/2.
- bătrânime** s. f. Consiliu al bătrânilor, senat; totalitatea bătrânilor. *Adună bătrânimea fiilor lui Israil și vei grăi cătră dânșii.* 54/2, 63/21. *Au făcut... precum le-au poruncit lor Ioachim, preotul cel mare, și bătrânimea a tot norodul lui Israil.* 751/2.
- bârfeală** s. f. Flecărire, vorbărie, vorbă de clacă. *Spusu-mi-au mie călcătorii de leage bârfeale.* 508/1.
- becisnicie** s. f. Ticăloșie, mizerie. *Cu cuvântul mieu cel amar voi râde defăimare și becisnicie voi chema.* 612/1.
- belciug** s. n. A pune ~ ul în nările cuiva = a face pe cineva să fie la dispoziția cuiva. *Și truția ta s-au suit în urechile Meale și voi pune belciugul mieu în nările tale.* 342/2.
- beli** vb. IV. **1.** A jupui. *Pieile lor le-au belit de pre dânșii.* 719/1. **2.** A tăia (o oaie, un miel). *Au belit un berbeace de oi.* 744/2, cf. 93/1. **3.** A descoji (un copac, o plantă). *Ș-au luat Iacov nuia de plop vearde, și de nuc, și de paltin, și le-au belit de coaje.* 29/2.
- belitură** s. f. Coajă curățată de pe crengi, de pe arbori. *Le-au belit de coaje Iacov belituri albe.* 29/2.
- berbec** s. m. Mașină de război folosită la spargerea zidurilor, a porților asediate. *Fără de berbeci și fără de unealte au surpat zidurile Ierihonului.* 870/2.
- bere** s. f. Ceea ce se bea. *Toți cei ce fac bearea să vor supăra.* 563/2.
- beserică** s. f. = biserică. **1.** Templu păgân. *Și au luat prăzile...și besearica lui Dagon.* 848/2. **2.** Sinagogă și oamenii aparținători acesteia. *Iară de nu va asculta de ei, spune besearicii, iară de nu va asculta nici de besearcă, să fie ție ca un păgân și vameș.* 18*/1, cf. 43*/2. **3.** Cultul, credința propovăduite de Iisus Hristos; adunare de creștini. *Tu ești Petru și pre această piatră voi zidi besearica Mea.* 16*/2. **4.** Edificiu, templu creștin. *Pavel, chematul Apostol al lui Iisus Hristos,...și Sosten, fratele, Besearicii lui Dumnezeu, carea este în Corint celor sfințiți întru Iisus Hristos.* 153*/1; (situat în cer) *S-au deșchis besearica cortului mărturiei în ceriu.* 244*/2.
- bețivă** adj. (Despre băutură) Tare, care îmbată. *Să te păzești să nu beai vin și beatură bețivă.* 227/1.
- beatură** s. f. = băutură. Umezeală, apă. *Au odrăselește papura fără de apă, au înălța-să-va trestia fără de beatură?* 442/1.
- bici** s. n. ~ul limbii = bîrfă, clevetire. *De biciul limbii te va ascunde și de răutățile viitoare nu te vei teame.* 440/2.
- bine** adv., s. n. **1.** Adv. Precedând adjectivul, subliniază calitatea exprimată de acesta. *Acesta avea un fecior, și numele lui Saul, bărbat bine mare și bun.* 246/1. **2.** S. n. Ceea ce aduce mulțumire, plăcere. [Domnul] *va întoarce mie bine pentru blăstămul lui.* 283/2. **3.** S. n. *Facere de bine = binefacere.* *Prin care s-au pedepsit vrăjmașii lor, prin acelea ei... au luat facere de bine.* 788/2. **4.** Adv. A pune ~ = a pune la păstrare, pentru mai târziu. *Spintecă peaștele și ia inima și ficatul și fiiarea și le pune bine!* 744/1.
- binevesti** vb. IV. **1.** A da veste bună. *Voi binevesti împăratului.* 286/1. **2.** A spune ceva (în fața unei mulțimi) ca avertizare. *L-au trimis... ca să binevestească în casa idolilor lor și norodului.* 359/2. **3.** A predica evanghelia, a propovădui. *Am văzut alt înger, ... având Evanghelie veacinică, ca să binevestească celor ce lăcuiesc pre pământ.* 244*/1.
- binevoi** vb. IV. **1.** A plăcea, a agreea. *De ai fi voit jârtvă, aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.* 480/1. **2.** A consimți, a accepta. *Iară Saul era binevoind spre uciderea lui.* 116*/1.
- bir** s. n. Dare, impozit în produse și în oameni pentru muncă. *Au scos împăratul Solomon bir din tot Israilul, și era birul de treizeci de mii de oameni.* 299/1. *A fi (sau a se face) cuiva sub ~ = a fi supus la bir; a fi supus cuiva plătind bir.* *Nici Neftalim nu au pierdut pre cei ce lăcuia în Vetsamis..., iară cei ce lăcuia în Vetsamos și în Vetenet s-au făcut lui subt bir.* 215/1. *Și au stăpânit țări și neamuri și tirani, și au fost lui supt bir.* 832/1.
- birariu** s. m. Perceptor al impozitelor. *Birariul, care l-ați trimis la noi, s-au chemat înaintea mea.* 409/1.

- birui** vb. IV. **1.** A lua în stăpânire, a cuceri. *Au biruit băile ceale de argint și ceale de aur de acolo [din țara Ispaniei].* 843/2. **2.** (a se ~) A se lăsa învins, înfrânt. *Cu hulirea lor [a oamenilor] să nu vă biruiți.* 585/2. **3.** (a se ~) A se înrobi. *Rușinatu-s-au Masi-gat și s-au biruit.* 632/2. **4.** A ține, a rezista. *Rup-tu-s-au funile tale, că nu au biruit.* 573/1.
- biruință** s. f. Stăpânire. *Și eu sânt om supt biruință, având supt mine ostași.* 7*/2.
- biruitoriu** s. m. Stăpânitor, conducător. *Au pus împăratul Vavilonului pre Godoliia biruitoriu țării.* 628/1.
- blagorodnic,-ă** adj. De neam, nobil. *Nici să vă lă-pădați de-a frăției mele bărbăție sfântă și blago-rodnică.* 888/2.
- blagorodnie** s. f. Noblețe (sufletească). *Cu blagorod-nie rabdă!* 890/1.
- blagoslovenie** s. f. Binecuvântare. *Au cetit Iisus toate cuvintele legii aceștia, blagosloveniile și blăstămu-rile.* 197/2. (În construcții intensive) *Și aceasta easte blagosloveniia cu carea Moisi... au blagoslovit pre fiii lui Israil.* 188/1.
- blagoslovi** vb. IV. A binecuvânta. *Luând ceale cinci pâni... le-au blagoslovit și le-au frânt.* 62*/2, cf. 485/1.
- blăni** vb. IV. **1.** A căptuși cu blăni, cu scânduri groase un perete, o încăpere, o casă. *Să cumpere... leamne de grinzi, să blănească casele.* 402/1. **2.** A închide (o deschizătură) cu scânduri. *De easte ușă, să o blă-nim cu scânduri de chedru.* 551/2.
- blăniș** s. n. Căptușeală cu scânduri groase, cu blăni. *Au zidit blăniș prin toată casa.* 299/2.
- blid** s. n. Vas; potir, cupă. *Cei doaozeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fieștecarele alăute și blide de aur, pline de amirosituri.* 238*/2, cf. 76/1, 218/2.
- boală** s. f. Necaz, nenorocire. *Toată boala carea am adus asupra eghipteanilor.* 67/1.
- boambă** s. f. Boabă (de strugure). *Boambele viei tale să nu le aduni.* 110/1.
- boașă** s. f. Testicul. *Boașele lor ca boașele cailor.* 662/2.
- boboană** s. f. Boabă, bobită. *În ce chip să va afla boboana în strugur.* 593/2.
- bobodelnică** s. f. v. **brobodelnic.**
- boiaru** s. m. = boier. Demnitar, om de seamă; că-petenie, conducător (de obște). *Au întrat toți boiarii adunării și au spus lui Moisi.* 68/1. *Și au adus boiarii lui Israil, cei doisprăzeace mai-mari ai casălor fami-liilor lor.* 127/2. *Pusu-l-au pre el... boiaru a toată avușia lui.* 501/1, cf. 97*/2.
- boieri** vb. IV. A sta în frunte, a conduce. *Ales-am calea lor și am șezut boierind.* 452/1.
- boierie** s. f. **1.** Rang, demnitate. *Vei da păharul lui Faraon..., după boieria ta cea mai dinainte, precum erai turnând.* 40/1. *Fără de ~ = smerit, modest.* *Mai bun easte omul fără de boierie, carele slujeaște și-eși.* 525/2. **2.** Putere, stăpânire (a cuiva care deține un rang). *Credeți, dară, că și boierii asupra lucrurilor mele veți lua.* 887/2.
- boierită** s. f. Soție de boier. *Au zis toți boiarii și bo-ieritele plângere pentru Iosia până astăzi.* 404/1.
- bold** s. n. **1.** Băț ascuțit cu care se împung vitele pentru a le îndemna. *Precum biciul la cal și boldul la măgariu, așea e toiagul la norodul cel fără de leage.* 535/1. **2.** Obiect ascuțit, țepușă; ghimpe. *Și Eu ca o turburare lui Efraim și ca un bold casii Iudei.* 703/1, cf. 706/2. (Fig.) *Pre câți veți lăsa dintr-înșii vor fi spinii în ochii voștri și bolduri în coastele voastre.* 154/2. **3.** Îndemn, stimulent. *Unde easte, moarte, boldul tău?* 165*/1. **4.** Par ascuțit care se pune în vârful caselor, al corturilor etc. *Și polimari preste amândoi stâlpii și deasupra coastelor, bold.* 301/1.
- boldi** vb. IV. A îmboldi, a înghionti. *S-au dus la împă-ratul și l-au boldit. Și, abii deșteptându-l...* 879/2.
- boli** vb. IV. **1.** A zăcea bolnav. *Era un om împărătesc, al căruia fiu boala în Capernaum.* 86*/2, cf. 48/2. **2.** A slăbi. *Ce-ți easte de bolești așea.* 279/1.
- bolnăvi** vb. IV (a se ~) A se îmbolnăvi. *S-au bolnăvit feciorul muierii stăpânei casii.* 314/2.
- bolnăvit,-ă** adj. Îmbolnăvit, bolnav. *Pruncul... rău bolnăvit.* 278/2.
- borătură** s. f. Vomă, vărsătură. *Ca cânele care să întoarce la borătura sa și să face urât, așea și cel fără minte... să întoarce la păcatul său.* 535/2, cf. 227*/2.
- bori** vb. IV. A voma. *Au făcut să rătăcească Eghiptul... precum rătăceaste cel beat și carele împreună bo-raște.* 563/2, cf. 237*/2.
- bou** s. m. Fiu de ~ = vițel. *Și fii de boi, și berbeci, și miei... să se dea lor.* 410/2.
- boz** s. m. Divinitate păgână, idol. *De unde, dară, să vor chema dumnezei? Pentru că muierile pun dinainte la bozii cei de argint și de aur și de lemn?* 767/1.
- braț** s. n. **1.** Simbol al puterii, al vitejiei sau al protecției divine. *Te va acoperi începutul lui Dumnezeu și supt tăria brațurilor celor veacinice și va goni de la fața ta pre vrăjmaș.* 189/1. *Voiu vesti brațul Tău la tot neamul.* 487/2. *Doamne, cine au crezut auzului nostru? Și brațul Domnului cui s-au arătat?* 97*/2. **2.** (Și urmat de drept) Pulpa, șoldul din față al animalelor (folosit ca jertfă). *Și vei lua de la berbeace... brațul cel drept.* 80/2. *Și pieptul osibirei și brațul darului să le mâncați în loc sfânt, tu și fiii tăi.* 100/2, cf. 127/1, 139/2.
- brățare** s. f. v. **brățariu.**
- brățariu** s. n. (și **brățare** s. f.) = brățară. **1.** Podoabă purtată pe braț. *Am luat stema cea împărătească de pre capul lui, și brățariul cel de pre brațul lui.* 269/1. **2.** Verigă de metal. *Lega-vei belciug de narea lui, și cu o brățare vei găuri buza lui?* 459/1.
- brâne** s. f. pl. = brâie. *Nu vor flămânzi..., nici vor dezlega brânele sale de la mijloacele sale.* 555/2.
- brâu** s. n. Cingătoarea marelui preot, semn al funcției sale. *Și fiilor lui Aaron vei face haine, și brâie, și*

- chidare. 79/2. ~ de curea = brâu de piele. Și cu brâu de curea împregiurul mijlocului său. 32*/1.
- brobodelnic** s. n. (și **bobodelnică** s. f.) Vâl; un fel de haină scumpă. S-au învălit cu brobodealnicul și s-au înfrumsățat. 38/1. Va lua Domnul... bobodealnicile ceale închise. 554/1, cf. 550/1.
- bucată** s. f. **1.** Mâncare (preparată). Să facă înaintea ochilor mei bucată, ca să văz și să mănânc din mâinile ei. 279/2. **2.** (La pl.) Alimente, provizii. Să se abată și să-și afle bucate, că aici sântem în loc pus-tiiu. 62*/1. **3.** (La pl.) Recoltă de grâne, cereale. Au făcut pământul întru acei șapte ani a îndestulării bucate. 41/2.
- bucătar** s. m. Comandant, șef (al gărzii împăratului). Daniil au răspuns sfat și cuget lui Arioh, celui mai mare preste bucătării împăratului. 688/2, cf. 38/2, 347/2.
- bucătărie** s. f. Loc pentru gătit. Bucătării făcute dedesuptul cămărilor împregiur. 684/1.
- bucătură** s. f. Îmbucătură. Le vei dimica pre eale bucături. 93/2.
- bucin¹** s. n., s. m. = buciom (instrument muzical). Preoții bucina cu bucinurile de coarne. 194/2. Au jurat întru Domnul cu glas mare și cu strigare, și cu trâmbiță și cu bucine. 386/1, cf. 194/2. (În construcții intensive) Să bucine cu bucinii. 194/2.
- bucin²** s. m. v. **bucium**.
- bucina** vb. I. A bucioma. Preoții bucina cu bucinurile de coarne. 194/2.
- bucium** (și **bucin**) s. m. Trunchi, tulpină. Copaciul... de va îmbătrâni în pământ rădăcina lui, și în piatră să va săvârși buciomul lui, de mirosirea apei va odrăsli. 445/1. S-au odihnit toate pasările ceriului întru căderea lui [a chiparosului] și la bucinii lui au fost toate fiarale țarinii. 669/2.
- buigui** vb. IV = bâigui. A fi mâhnit, îndurerat. Cu pomenire voiu pomeni și va buigui asupra mea sufletul meu. 641/1.
- bumbuleț** s. n. Sferă mică, bold (la sfeșnic). Să faci sfeșnicul, ... și scafele, și bumbulețele. 76/1.
- bun,-ă** adj. Fericit. Mai buni era răniiții cei de sabie decât cei răniiți de foamete. 642/1.
- bunătate** s. f. **1.** Faptă bună, binefacere. S-au minunat... de toate bunătățile care le-au făcut lor Domnul. 69/1, cf. 580/1. Din bunătăți = despre cele bune. Amușit-am și m-am smerit, și am tăcut din bunătăți. 475/2. **2.** Har (de la Dumnezeu). Până n-au păcătuit înaintea Dumnezeului său, era bunătățile împreună cu ei. 752/2.
- bunețe** s. f. pl. Însușiri morale bune, virtute, bunătate; frumusețe. Nu s-au aflat aseamenea cu bunețele featelor lui Iov supt ceriu. 460/1.
- buric** s. n. A se ține de ~ul pământului = a merge pe mijlocul locului. Norod să pogoară despre mare, și indu-să de buricul pământului, și o parte vine pre calea stejarului celor ce privesc. 223/2.
- buruiană** s. f. Buruieni de ierburi = verdețuri. Buruienele de ierburi le-am dat voao toate. 8/2.
- buză** s. f. **1.** Vorbire, cuvinte. Deșarte au grăit fiește-care cătră vecinul său, buze vicleane în inimă, și în inimă au grăit reale. 464/2, cf. 444/1. A-și ține buzele = a vorbi puțin. Cel ce-și ține buzele înțelept va fi. 524/2. **2.** Margine a unui obiect. Și au făcut mare vărsată, zeace coți din buza dincoace până la buza dincolo a ei. 301/1. Buza ei [a scaldătorii] ca o buză de păhar. 377/1.

C

- ca** adv. Aproximativ. Trecând ca un ceas, altul, oare-carele, întârea, zicând. 78*/2. Ca într-un ceas = cam un ceas. Au stătit amușit ca într-un ceas. 691/2.
- cadă** s. f. Vas mare. Toate neamurile ca o picătură din cadă... s-au socotit. 577/2.
- cadisime** s. f. pl. Casa ~lor = loc de întâlnire a homosexualilor. Și au stricat casa cadisimelor celor din Casa Domnului, unde țesea muierile podoabele desișului. 345/2.
- cale** s. f. **1.** A se duce fiecare în ~a sa = a pleca în drumul său; a-și vedea de treabă. S-au spăimântat... și s-au dus fieștecarele om în calea sa. 295/1. Să-i dai calea lui în capul lui = să-i arăți drumul pe care să-l urmeze. 303/1. Merg în calea a tot pământul = merg pe drumul pe care merge toată lumea; mor. 295/1. Fără de ~ = nepotrivit, necuviincios, nedrept. Ceale fără de cale nu voiaște a le vedea Domnul. 456/1, cf. 439/2. **2.** Călătorie. Iară noi, săvârșind calea pre apă, de la Tir ne-am pogorât în Ptolomaida. 130*/2. ~ dreaptă = călătorie ușoară, bună. Să cearem de la Dânsul cale dreaptă noao și pruncilor noștri. 412/2. Pe ~ = în timpul călătoriei. Le-am dat lor merinde pre cale. 46/1, cf. 42/1, 194/1. **3.** Fel, mod de a proceda, de a acționa. Să faci și să dai omului după toate căile lui. 303/2.
- caliță** s. f. = călețcă. Cușcă. L-au pus pre el [pe leu] în căpăstru și în caliță au venit la împăratul Vavilonului. 658/1.
- camătă** s. f. Dobândă (mare și nelegală) cerută de cămătar. N-au lipsit din ulițele ei camăta și vicleșugul. 481/1. A da în ~ = a împrumuta cu dobândă. Argintul său nu va da în camătă. 657/1.
- camelopard** s. m. Girafă. Și bou sălbatec, și unicorn, și țap sălbatec, și camelopard. 171/2.
- canon** s. n. Instrument muzical cu coarde. Fluierul și canonul îndulcesc cântarea. 821/1, cf. 5/1, 425/2.
- cap** s. n. **1.** Considerat ca sursă a vieții și energiei, ca simbol al superiorității de rang și autoritate a cuiva. L-au pus norodul preste sine cap, și mai mare povățuitoriu. 222/1. Dă-mi aici, în tîpsie, capul lui Ioan Botezătoriu. 14*/2. Bărbațul easte cap muierii, precum și Hristos cap besearicii. 184*/1. A ridica ~ul = a avea succes. Și s-au înfrânt Madiam înaintea fiilor lui Israil, și mai mult nu au adaos a rădica capul său. 222/1. **2.** Ca simbol al persoanei. Slujile tale au numărat capetele bărbaților celor războinici. 152/1. **3.** Vârf, pisc. I-au pus lui bărbații Sichimului paznici într-ascuns pre la capetele munților și prindea pre toți cei ce călătorea pre acolo. 223/1. **4.** Capitol (de carte), paragraf. În capul cărții

- scris easte pentru mine ca să fac voia Ta. 476/1. **5.** Punct, pretenție, condiție. Roagă-te pentru robii tăi cătră Domnul Dumnezeuul tău, și nu vom muri, că am adaos la toate capetele noastre răutate cerându-ne împărat. 249/2. **6.** Un fel de dare. Va mărturisi păcatul care l-au făcut, și va întoarce păcatul, și capul și a cincea parte va adaoge la el. 126/1.
- capiște** s. f. Templu (sau altar în templu) păgân. Și să vor strica capiștele ceale de răs și sărbătorile lui Israil să vor pustii. 713/1, cf. 74/2, 399/1, 561/2, 633/2.
- care** pron. rel. Ce, ceea ce. Ce faceți care nu să cade a face sâmbăta? 57*/2.
- carne** s. f. ~ vie = rană deschisă. Și ori în ce zi să va vedea întru el carne vie, necurat va fi. 103/1. Cărnurile sfinte = jertfele. Au rugăciunile și cămurile sfinte vor lua de la tine răutățile tale? 605/1.
- carte** s. f. **1.** Scrisoare. Au trimis... pre sluga sa și cartea deșchisă în mâna lui. 419/1, cf. 277/2, 342/1, 400/2, 409/1, 772/1. **2.** Act, dovadă, document. Și am luat cartea cea de cumpărare, cea cetită și pecetluită. 621/2. Să-i scrie ei carte de despărțanie și să o dea în mâinile ei, și să o sloboază pre ea din casa sa. 179/1, cf. 41*/2. ~a cuvintelor zilelor (sau adunării, pomenirii) = carte care relatează istoria poporului evreu, cronică. Și fiii lui Levi, căpetenii familiilor, scriși în Cartea cuvintelor zilelor. 425/2. Și am aflat cartea adunării, care s-au suit întâiu, și am aflat scris într-însa. Și aceștia sânt fiii țării. 419/2. Să cauți în cartea pomenirii părinților tăi. 409/1. **3.** Fiecare dintre părțile mai mari decât un capitol din care este alcătuită Biblia. Cartea numerilor.
- casă** s. f. **1.** Locuitorii unei case care, de obicei, se trag din același strămoș și sclavii acestora; familie, neam. Acestea sânt numele fiilor lui Israil, carii au intrat în Egipt împreună cu Iacov, tatăl lor, fieștecare cu toată casa sa au intrat. 52/1. Aceștia sânt începătorii caselor neamurilor lor. 57/2, cf. 41/2. **2.** Camera, odaie. Întrând, s-au suit în casa de sus, unde lăcuia Petru și Iacov... 108*/1. Casa cea de ascultare = sală de judecată. 135*/1. **3.** Casa Domnului (sau a lui Dumnezeu) = biserică. Au făcut toată adunarea Iudei legătură în Casa lui Dumnezeu cu împăratul. 391/2. Tot norodul în curțile Casii Domnului. 391/2.
- casie** s. f. Scorțișoară. Vindea grâu și miruri și casie. 666/1, cf. 478/1.
- casnic** s. m. Persoană care locuiește împreună cu altele într-o casă, care ține de casa cuiva. Cel ce acoperă strămbătățile caută prieteșug, iară cel ce ureaște a le acoperi desparte priiatinii și casnicii. 529/1. Să va apuca omul de fratele său sau de casnicul tătâne-său. 553/2, cf. 145/2, 571/1, 798/1, 19*/2. (Casa fiind cerul) Împreună lăcuitori cu sfinții și caznici ai lui Dumnezeu. 182*/1.
- catapeteasmă** s. f. **1.** Perdea, vâl, acoperemânt de pânză. Și vei pune sicriul mărturiei și vei acoperi sicriul cu catapeteazma. 91/2. **2.** Perdea, vâl care separa Sfânta Sfintelor de restul templului sau (la israeliții nomazi) de restul cortului mărturiei. Și au pus jertvenicul cel de aur în cortul mărturiei, în preajma catapeteasmei. 92/1, cf. 86/2.
- catart** s. n. = catarg. Chiparos din Livan au adus, ca să-ți faci ție catarturi. 665/2.
- cav** subst. Unitate de măsură pentru greutate. S-au făcut foamete mare... , au ajuns capul de asin cu cincizeci de sicli de arginți, și a patra parte de cav de găinaț de porumb cu cinci sicli de arginți. 327/2.
- căci** conj. **1.** (și pentru ~, ~ că) Pentru că, deoarece. Căci se apropie de mine împăratul... te-ai mânia pentru cuvântul acesta? 288/1. Pentru căci v-ați necinstit voi și v-ați urât voi de toate neamurile... , pentru aceea, munții lui Israil, auziți cuvântul Domnului! 673/2, cf. 241/2, 187*/1. **2.** Pentru ce? , de ce? Și, de va zice voao cineva: „Căci faceți aceasta?”, ziceți că Domnului trebuiește. 43*/1, cf. 44/2. 365/1, 112*/2.
- cădea** vb. II. **1.** A ~ pe pat = a cădea la pat, a se îmbolnăvi. Au căzut pre pat și au cunoscut că va să moară. 832/1. A ~ cu fața pre pământ (sau pre fața sa) = a face gestul de aplecare până la pământ, în semn de umilință, de salut etc. Am căzut pre fața mea și am strigat. 649/1. Când am auzit eu glasul cuvintelor lui m-am umilit și am căzut cu fața pre pământ. 698/1. A ~ preste fața sa înaintea cuiva = a se închina cuiva. Au căzut preste fața sa înaintea împăratului. 287/1. A ~ de sabie = a fi ucis cu sabie. Că Amalia și hananeul acolo easte înaintea voastră și veți cădea de sabie. 135/2, cf. 630/2. A ~ înaintea feții cuiva = a se da bătut, învins. Au căzut Iuda înaintea feții lui Israil. 394/1. **2.** A se arunca, a se năpsuti asupra cuiva; a năvăli asupra dușmanului. Au căzut asupra lor noaptea el și slugile lui. 13/1, cf. 441/1. **3.** A ajunge, a nimeri. Și într-un ostrov oarecarele easte să cădem noi. 137*/1. (În construcție intensivă) Cu cădeare au căzut în muntele Ghelvuei. 269/1. **4.** (a se ~) A trebui, a fi necesar. Dovedindu-le și arătându-le că s-au căzut lui Hristos să pătimească și să înviiază din morți. 126*/1, cf. 23*/2. **5.** A lipsi, a dispărea. Creadeți Lui și nu va cădea plata voastră. 796/2. **6.** (Despre metale) A se toci. De va cădea fierul, și el și-au turburat fața, și puteri va întări, și prisosința omului înțelepciunea. 546/2.
- cădere** s. f. **1.** Cu ~ pre fața sa = căzând cu fața la pământ (pentru a se ruga, în semn de umilință etc.). Rugând pre milostivul Dumnezeu cu plângere și cu ajunuri și cu cădeare pre fața sa. 872/1. **2.** Prăvălire (a unui copac). (Concretizat) S-au odihnit toate pasările cerului întru cădearea lui [a chiparosului]. 669/2. **3.** Faptul de a ajunge dintr-o situație bună într-alta rea, decădere. Cădearea limbii. 807/2. Cădearea celor răi degrab va veni. 807/2. **4.** Stare de decădere. L-au scos pre el din cădearea sa. 788/1. **5.** Nenorocire, pedeapsă. Și aceasta va fi cădearea cu carea va bate Domnul toate noroadele câte s-au oștit asupra Ierusalimului. 736/1. **6.** Nimicire. Și s-au înmulțit întru dâșii cădearea. 502/1. **7.** Scădere, lipsă. Nu va fi întru ei cădeare, când să vor număra. 81/2.
- călăraș** s. m. Călăreț, persoană călare. Fiiul lui Ader au scăpat pre calul unuia călăraș. 318/1, cf. 67/1, 571/1.

- călărime** s. f. **1.** Mulțime de oameni călări. *Au trimis... oști și călărime.* 852/1. **2.** Totalitatea animalelor de călărit (reprezentând averea). *Au luat toată călărimea Sodomei și a Gomorei și toate ce avea ei de mâncare.* 12/2.
- călca** vb. I. **1.** A da năvală, a intra și a lua în stăpânire. *Să calce cetățile și să le facă pulbere.* 558/2. **2.** A asupra, a umili, a nedreptăți. *Miluiaste-mă, Dumnezeuule, că m-au călcat omul; toată zioa dând războiu m-au năcăjit.* 481/2.
- călcare** s. f. **1.** Nimicire. *Vor fi spre călcare... și să va lua mărirea lor de pre umerii lor.* 561/2, cf. 640/1. **2.** A face ~ de... = a încălca. *Pre cei ce făcea călcări de leage i-am urât.* 499/1.
- călcat** s. n. Nimicire. *Va pune... casa boiariului tău spre călcat.* 565/2.
- călcătoriu** s. m. ~ de lege = persoană care nu respectă legea. *Izbăveaște-mă din mâna... călcătorului de leage.* 487/1, cf. 462/2, 494/1.
- călcătură** s. f. Loc în care se calcă. *Muntele... va fi din țealină și din spini pășune oii și călcătură bouului.* 557/1.
- călcâi** s. n. **1.** Haina până la ~e = haină lungă la preoții evrei. *Și pietri de săpat... și la haina cea până la călcâie.* 75/2, cf. 78/2. **2.** A ridica asupra cui-va ~ul = a acționa împotriva cuiva. *Cel ce mîncă cu Mine pâine au rădicat asupra mea călcâiul său.* 98*/1.
- căldură** s. f. **1.** Dorință arzătoare, înflăcărare, pasiune. *Sângele Ierusalimului va curăți din mijlocul lor cu duhul judecății și cu duhul căldurii.* 554/2. **2.** Îndurare, milă. *Afla-voiu căldură în pustie cu cei periți de sabie.* 620/1.
- călitură** s. f. Metal călit. *Cuptoriul ispiteaște călitura în stâmpărare.* 815/1.
- călțun** s. m. Încălțăminte; sandală. *Călțunii ei răpiră ochii lui.* 761/1.
- cămară** s. f. **1.** Cameră, odaie; încăpere. *Au intrat... la împăratul în cămară.* 294/1. *Din afară va sterpi pre ei sabiia și din cămări frica.* 187/2, cf. 388/1, 467/2. *Cămara paturilor (sau a așternuturilor) = camera de dormit. [Broaștele] vor intra în casele tale și în cămările așternuturilor tale.* 59/1. *L-au ascuns în cămara paturilor.* 331/1, cf. 391/2. **2.** Casa cămării = casa vistieriei, a trezoreriei. *Să se cearce în casa cămării împăratului.* 410/1.
- cămăraș** s. m. Slujbaș la curtea împăratului, având în grijă camera de culcare. *Mergi în cămară la Sona, cămărașul, și zi lui.* 565/1.
- cămătarnic** s. m. Cămătar. *Doi deatornici era unui cămătarnic.* 60*/1, cf. 531/2.
- cămin** s. n. Vatră pe care se face focul pentru a pregăti mâncarea. *Aburul focului va învârtoșea carnea lui și cu înfierbântarea căminului să va lupta.* 819/1, cf. 102/1.
- căpătâi** s. n. Un fel de capitel la stâlpii cortului. *Patru stâlpi neputrezi ferecați cu aur, și căpătâiele lor de aur.* 88/1.
- căpetenie** s. f. **1.** Comandant, conducător, șef. *Oastea și căpeteniia și slugile jidovilor au prins pre Iisus.* 102*/2. **2.** Ceată, grup. *Haldeii au făcut asupra noastră trei căpetenii și au încunjurat cămilele.* 438/1. **3.** Capitală. *Cetatea Amata, care easte căpeteniia ținutului Midiei.* 410/1.
- căpețea** s. f. v. **căpețel.**
- căpețel** s. n. (și **căpețea** s. f.) **1.** Capitel. *Rodii doao sute de rânduri preste căpețea a doao.* 301/1. **2.** Un fel de capitel la stâlpii cortului. *Și au pus Moisi cortul, și au pus căpețea, și au așezat zăvoarale.* 91/2, cf. 123/2.
- căpitan** s. m. Comandant de oști. *Au chemat Iisus pre tot Israilul și pre căpitanii cei de războiu.* 199/2.
- căprariu** s. m. Păstor (păzitor de capre). *Nu eram eu proroc, nici fecior de proroc, ci căprariu eram.* 713/2.
- căprișoară** s. f. Căpriță. *Vei afla acolo trei oameni..., unul ducând trei căprișoare.* 247/2.
- cărămidărie** s. f. Cuptor pentru tortură. *I-au trecut pre ei prin cărămidărie.* 279/1.
- cărturariu** s. m. Persoană care cunoaște și tâlcuiește legile și tradițiile. *Adunând pre toți arhierii și cărturarii norodului.* 3*/1, cf. 176/1, 210/2.
- cărturărie** s. f. Ceea ce ține de scriere, de știință, de învățătură. *Înțeleagere și priceapere întru toată cărturăria și înțelepciunea.* 687/2.
- căruntețe** s. f. **1.** Păr cărunt, cărunțelă. *Dezvăleaște acoperemântul tău, descopere-ți căruntețele.* 583/1, cf. 295/2, 531/2, 703/2. **2.** Bătrânețe. *Cât de frumos lucru easte căruntețelor judecata.* 811/1.
- căștigare** s. f. Folos. *Celui credincios toată lumea îi easte căștigare; iară celui necredincios nici un ban.* 529/1.
- cătră** prep. De ~ = **a)** din, dinspre, aproape de... *Le-au dus în vârful muntelui celui de cătră fața Hevronului.* 229/2; **b)** față de cineva. *Ai ascuns aceastea de cătră cei înțelepți și cunoscători și le-ai descoperit pruncilor.* 64*/1. *De ~ fața cuiva = din cauza cuiva.* *Veți striga în zioa aceea de cătră fața împăratului vostru.* 246/1.
- căție** s. f. = cățuie. Vas în care se arde tămâie. *Și vei face blidele ei, și cățiile, și turnătorile.* 76/1, cf. 124/1, 373/2, 406/2.
- căuș** s. n. Cupă. *Au luat... căușele ceale de aur.* 638/2.
- căuta** vb. I. **1.** A ~ sufletul cuiva = a urmări să-i iei viața cuiva. *Așea au zis Domnul: „Iată, Eu dau pre Uafri, împăratul Eghiptului, în mâinile vrăjmașului și în mâinile celui ce caută sufletul lui”.* 631/1. **2.** A privi, a se uita. *Și acum, căutând în fața voastră, nu voiu minți.* 441/1, cf. 54/2, 388/2, 63*/2. *Carele caută pre steale = astrolog.* *Să nu să afle întru tine... carele caută pre steale și carele întrebă morții.* 174/2. **3.** A fi cu fața spre... *Doisprăzeace viței au făcut, rei căutând la miazănoapte, și trei căutând la apus.* 377/1, cf. 301/1. **4.** A acorda atenție. *Caută spre rugăciunea mea..., Doamne Dumnezeu lui Israil.* 303/1, cf. 17/1. **5.** A fi așezat, a fi situat spre...

- Cămara sfintelor preoților... caută cătră miiazănoapte. 684/1, cf. 678/1.
- căutare** s. f. Privire. Și de căutarea Lui să vor cutremura munții. 822/2. Fără de ~ în față = fără să ai preferințe. Să păzești acestea fără de căutare în față, nimica făcând după plecare. 200*/1.
- căzni** vb. IV. A chinui. Lăudându-se nu numai de cătră toți oamenii de vitejie și răbdare, ce încă și de ceia ce i-au căznit. 883/2.
- câmpos, -oasă** adj. Ca o câmpie. Iată, Eu asupra ta, cel ce lăcuiești Valea Sorului cea câmpoasă. 612/2.
- cândai** adv. Cumva. S-au temut ca nu cândai..., din vicleșug omenesc să fie omorât pre Apolonie. 885/2.
- cântări** s. f. pl. Organe de cântări = instrument de cântat. 378/1.
- cârni** vb. IV = cârmi. A schimba direcția de mers, a întoarce într-o anumită direcție. Au întins Oza mâna sa preste sicriul lui Dumnezeu, ca să-l ție pre el, și l-au ținut, că-l cârnea boul. 273/2.
- cârteală** s. f. Faptul de a cârti; murmur de nemulțumire. Iubitori de streini, fiți unul cătră altul fără de cârteală. 224*/2.
- cârți** vb. IV. A-și exprima nemulțumirea prin murmure sau critici, a bombăni, a murmura. Și cârtea norodul asupra lui Moisi. 67/1, cf. 801/2, 20*/1.
- cârtire** s. f. Faptul de a cârti, bombăneală. Au auzit cârtirea voastră asupra lui Dumnezeu. 67/2. Cuvântul cel de ~ = protest, murmur, critică. Vei lăpăda de la tine... cuvântul cel de cârtire. 590/1.
- cât** conj. Încât, că. Voiu face cuvintele Meale în Israil cât tot cel ce le va auzi pre eale îi voiu țiu amândoa urechile lui. 242/1.
- ce** pron. rel. De ~ = de când. Aceștia sânt împărății lor (carii au împărățit în pământul Edomului, mai înainte de ce au împărățit împărat întru fiii lui Israil). 350/2.
- ceapță** s. f. = ceapsă. Bonetă. Va lua Domnul mărirea îmbrăcăminteii lor și a ceapțelor lor. 554/1.
- ceas** s. n. În ~ul acesta = la aceeași oră (din altă zi). Eu voiu aduce în ceasul acesta mâne lăcustă multă. 61/2. În ~uri = la anul (pe vremea aceasta). În vreama aceasta mă voiu întoarce la tine în ceasuri. 15/2.
- ceasta** pron. dem. Din ~ în ceaea = din una în alta. Vărsându-să din ceasta în ceaea. 515/1.
- ceatără** s. f. = ceteră. Eu sânt ceatăra lor = eu sunt batjocura lor. 452/2.
- cel, cea** adj. dem. Acela. Deacă să va plini cea mie de ani, să va dezlega sātana. 248*/1.
- cerbice** s. f. **1.** Gât, grumaz. Acum, dară, ce ispitiți pre Dumnezeu a pune pre cerbicea ucenicilor jugul, care nici părinții noștri, nici noi n-am putut să-l purtăm? 124*/1. A-și supune ~a la... = a se supune la... , a se alătura la... Mai-marii lor nu și-au supus cerbicea lor la lucrul Domnului său. 416/2. **2.** ~ vârtoasă = încăpățănare, îndărătnicie. Că știu eu împotriva ta și cerbicea ta cea vârtoasă. 186/2. A învârtoșa ~a = a fi încăpățânat, îndărătnic. Cerbicea voastră să nu o mai învârtoșeați. 168/1, cf. 398/1, 405/1, 601/2. A fi tare (sau vârtoș) la ~ sau a fi cu ~a tare = a fi dârz, neînduplecat. Ești norod tare la cerbice, ca să nu te pierz pre cale. 84/2. De va fi unul vârtoș la cerbice, minune va fi de să va curăți. 805/1, cf. 115*/2.
- cerboaie** s. f. Cerboaică. Păzit-ai nașterile cerboaielor? 458/1.
- cerca** vb. I. **1.** A căuta pentru a găsi ceva. Au mers... ca să cearce pășune dobitoacelor sale. 353/2, cf. 69/2, 231/1, 412/1. **2.** (și a se ~) A scotoci, a scormoni. Să se cearce în casa cămării împăratului..., ca să se știe. 410/1. Cerca-voiu Ierusalimul cu lumină și voiu izbânzi asupra oamenilor hulitori. 726/1. **3.** A căuta să afle, să cunoască. Cerca în ce chip îl va scoate pre el din mâinile lor. 37/1, cf. 158/2, 210/1, 124*/1. A ~ căile = a spiona. Iscoade sânteți, să cercați căile țării ați venit? 42/1. **4.** A urmări ceva, a încerca să... Cei doi fameni ai împăratului... cerca să omoară pre împăratul Artaxerx. 430/1, cf. 56/1, 183/2, 289/1. **5.** A pune (pe cineva) la încercare, a ispiți. Acolo l-au cercat pre el. 67/1. Pentru ca să vă cearce pre voi au venit Dumnezeu la voi. 71/1. **6.** (a se ~) A trece prin încercări, a suferi, a se chinui. Au doară uriașii să vor cerca supt ape...? 450/2. **7.** (a se ~) A cere răzbunare. Sângele lui să cearcă. 42/2.
- cercare** s. f. Discuție, vorbărie. Și multă cercare făcându-să, sculându-să Petru, au zis cătră ei. 124*/1.
- cerceta** vb. I. **1.** A lua în considerare, a judeca, a aprecia. Fiii tăi M-au părăsit pre Mine și să jura întru cei ce nu sânt dumnezei, și preacurvea... Au pentru acestea nu voi cerceta? 599/2. **2.** A căuta, a privi spre cineva. Tu, Doamne, carele m-ai cercetat, că au zis că și înainte Te-am văzut. 14/1. (În construcție intensivă) Cu cercetare v-am cercetat pre voi și câte s-au întâmplat voao. 55/1. **3.** A se interesa de cineva, a veni la cineva (pentru a-l vizita). Bolnav am fost și M-ați cercetat pre Mine. 26*/1, cf. 18/2, 385/1, 439/1. **4.** (a se ~) A fi căutat, a fi vizitat (ca obiect sacru), a i se da atenție. Iosif s-au făcut bărbat povățuitoriu fraților, întărire norodului, și oasele lui s-au cercetat. 826/2. **5.** A pedepsi. Cu sabie și cu foamete voiu cerceta pre ei, zis-au Domnul. 617/2, cf. 630/2.
- cercetare** s. f. **1.** Judecare, apreciere, investigare. Ce vor face în zioa cercetării? 558/2, cf. 223*/2. **2.** Atenție, grijă; vizitare, căutare. Întru cercetarea în care va cerceta pre voi Dumnezeu, aduceți-vă aminte. 51/2.
- cercetătoriu** s. m. Cel care cercetează; (aici) Dumnezeu. Aceasta e partea omului necredincios de la Domnul, și agonisita averilor lui de la cercetătoriu. 448/1.
- cere** vb. III. A cerși. Au, doară, nu easte acesta carele ședea și cerea? 93*/1, cf. 474/2.
- cerere** s. f. Ceea ce cere cineva. Pentru pruncul acesta m-am rugat și mi-au dat mie Domnul cearerea carea am cerut de la Dânsul. 240/2.

- ceriu** s. n. Ceriul ceriului sau ceriurile ceriurilor = partea cea mai de sus a cerului; empireu. Cu ade-vărat au lăcui-va Dumnezeu cu oamenii pre pământ, de vream ce ceriul și ceriul ceriului nu sânt destule Ție, și ce easte casa aceasta carea am zidit? 378/2. Lăudați pre El, ceriurile ceriurilor. 516/2.
- cersi** vb. IV. A cere. Cersut-au și au venit potârnic. 501/2, cf. 886/1, 52*/2.
- certare** s. f. **1.** Mustrare. Teameți-vă de Mine și priimiți certarea și nu veți peri. 727/1. **2.** Pedepsire, pedeap-să. L-au omorât, Domnul răsplătindu-i certare de care au fost vreadnic. 862/1, cf. 587/1, 887/1.
- cetate** s. f. ~a cea zidită (sau cea tare) = cetatea fortificată. Au bătut pre cei de alt neam până la Gaza și până la hotarul ei de la turnul păzitorilor până la cetatea cea tare. 340/1, cf. 116/2, 342/1.
- cetățean** s. m. Locuitor al unei cetăți antice, orășean. Țarina și peștera... ție o dau înaintea tuturor cetățeanilor miei. 20/2.
- chedru** s. m. = cedru. Să iasă foc din spini și să măn-ce chedrii Livanului. 223/1, cf. 300/1, 394/1.
- cheltuială** s. f. A da de ~ = a aproviziona. Să-i dai lui de cheltuială din oile tale și din grâul tău. 172/2, cf. 288/1, 298/1.
- chema** vb. I. **1.** (Și a ~ numele...) A pune nume, a (de)numi. Au născut cea mai mare fecior și au che-mat numele lui Moav. 17/2. Chemați Tată pre Cel ce judecă. 222*/2, cf. 27/2, 601/1, 53*/2. **2.** A pro-clama. Au săvârșit împăratul Sedechiia așezământul cătră norod, ca să chiiame slobozire. 623/2.
- cherast** s. m. Șarpe veninos. De la cherast să varsă lui veninul. 533/2.
- chesariu** s. m. = cezar. Împărat. Au poruncit să se țână el în pază până ce-l voiu trimite la chesariul. 135*/1.
- chiar,-ă** adj. Clar, limpede. Easte isteție chiiară. 807/1.
- chidară** s. f. Acoperământ pentru cap; un fel de tur-ban pe care îl purta marele preot, la evrei. Vei pune lor chidarele și vor fi preoți Mie în veac. 80/1. Să va îmbrăca... și cu brâu de in să va încinge, și chidară de in își va pune pre cap. 107/2, cf. 91/1, 102/2, 660/2.
- chihribariu** s. n. = chihlimbar. Și am văzut ca o asemănare de chihribariu și ca o închipuire de foc. 644/1.
- chilom** s. n. Armă de forma unui baston cu secure la un capăt. S-au văzut... clătiri de paveze și mulțime de chiloame și sabii scoase. 862/1.
- chip** s. n. **1.** Imagine, figură; înfățișare, aspect. Ca chipul tăriei ceriului când easte sănin. 75/1. Vei face Mie după toate câte-ți voiu arăta în munte, chipul cortului și chipul tuturor vaselor lui. 75/2. ~ cioplit (sau vărsat) = imagine cioplită, sculptată (sau tur-nată în metal); idol. În casele aceastea sânt efod și terafin, și chip cioplit și vărsat. 231/2. ~ deșert = chip, figură, statuie de idol; terafim. Au laut Mehol chip deșert și l-au pus în pat, și perină..., și le-au acoperit cu o haină. 258/1. **2.** Apariție, arătare, în-truchipare. Măcar că în chip treace omul, dar în zădar să turbură. 475/2. **3.** Prefigurație, exemplu. Aceas-tea chipuri s-au făcut noao, ca să nu fim noi poftitori de reale, precum au poftit și aceia. 160*/1. **4.** Fel. Voiu izbândi asupra lor patru chipuri [de nenoro-ciri]. 607/2. **5.** În ce ~ = odată ce. În ce chip s-au închis acolo au căzut acolo, au căzut ticăloșeaște. 218/2.
- chiparis** s. m. = chiparos. Frunză de leamne de chi-paris. 421/2.
- chipru** s. m. Numele unei plante. Grădină cu rodii, cu rod din măguri, chipri, cu narduriu. 549/2.
- chirie** s. f. Preț, taxă. Și ș-au dat chiria sa și au intrat într-însa [în corabie]. 716/1.
- chit** s. m. Balenă. Și au poruncit Domnul unui chit mare să înghiță pre Iona. 716/2, cf. 2/1, 769/2, 12*/2. (Ca simbol al mândriei) Că El au întors mâniia, de El s-au plecat chiții cei de supt ceriu. 442/2.
- chițoran** s. m. Un fel de șoarece mare de câmp. Chi-țoranul și hameleonul. 102/1.
- chivără** s. f. Acoperământ pentru cap; turban. Au văzut bărbați... încinși cu impistrituri preste mijloa-cele lor și chivere văpsite preste capetele lor. 662/2.
- chivernisitoriu** s. m. Stăpân al unei corăbii. Iară sutașul chivernisitorului și cârmaciului mai mult cre-dea decât celor ce zicea Pavel. 136*/2, cf. 246*/2.
- chizășie** (și **chizeșie**) s. f. = chezășie. Garantare, garanție. Chizeșia pre mulți drepti au pierdut. 813/2. A lua în ~ pe cineva = a garanta pentru cineva. Vei lua în chizășie pre priiatinul tău. 521/2, cf. 529/1.
- chizășui** (și **chizeșui**) vb. IV = chezășui. A garanta. Cel ce chizășuiaște copilul fără de minte rușina-va dreptatea. 530/2. Nu chizeșui preste putearea ta. 800/2.
- chizeș** s. m. = chezaș. Garant. Bărbatul bun să pune chizeaș. 813/2, cf. 529/1.
- chizeșie** s. f. v. **chizășie**.
- chizeșui** vb. IV v. **chizășui**.
- ci** conj. **1.** Dar. Păcătuit-am, ci măreaște-mă înaintea bătrânilor lui Israil. 253/2, cf. 326/1, 98*/1. **2.** Și. Ci, de nu s-ar scurta zilele acealea, nu s-ar mântui tot trupul. 24*/2.
- cin¹** s. n. Grupă; mulțime, adunare. Avramiei copiii cu cea purtătoare de biruință maică la cinul părinților împreună petrec. 893/2.
- cin²** s. n. Luntre. Nu va aduce... nici în cinurile pes-carilor capul lui [al hipopotamului]. 459/1.
- cincea** num. ord. A ~ = a cincea parte, o cincime. A da a cincea lui Faraon. 48/2.
- cingătoare** s. f. Încingătoare, brâu. Am luat cingă-toarea din locul unde o am îngropat. 606/1.
- cinstitoriu,-oare** adj. Care cinstește. De easte ci-neva cinstitoriu de Dumnezeu și face voia Lui, pre acela îl ascultă. 93*/2.
- ciopli** vb. IV. A sculpta în lemn, în piatră etc. Au știut lucra cu aur și cu argint... și a ciopli cioplituri. 376/1.

cioplit,-ă adj. , subst. **1.** Adj. Sculptat. Corăbii cioplite. 853/1. (Substantivat) Cele cioplite = idoli. Din poruncile tiranilor să da cinste celor cioplite. 791/1. **2.** Subst. Chip cioplit v. **chip**. Au luat muma-sa doao sute de arginți și i-au dat argintariului, și au făcut din ei cioplit și vărsat. 230/2, cf. 395/2. **3.** S. f. pl. Pietre cioplite. Au zidit pridvorul cel mai dinlăuntru cu trei rânduri de cioplite. 300/2.

cioplitură s. f. **1.** Realizare, creare (prin cioplire). Să vor chema mântuire zidurile tale și porțile tale, cioplitură. 591/2. **2.** Gravură. Doao pietri de smaragd... , săpate și cioplite cioplitură de peceate. 90/2. **3.** (La pl.) Pietre cioplite. Să acopere amândoao cununile ciopliturilor. 301/2. **4.** Statuie, idol. Va vărsa cioplitură spre nefolosânță. 581/1.

cirtă s. f. **1.** Semn grafic mărunț al alfabetului grecesc (ex. accentul); (fig.) cel mai mic amănunt. Mai lezne easte ceriul și pământul a treace, decât din leage o cirtă să piară. 71*/2. **2.** Clipă, moment. Socotind că aceea easte cirta cea mai de pre urmă a vieții..., să săruta unul pre altul. 880/2. Într-o ~ = deodată, dintr-o dată. Întru o cirtă în clipeala ochiului, ... noi ne vom schimba. 165*/1.

ciuguli vb. IV. A gusta, a mânca. Spre mărturie de la norod s-au pus ție acesta, ciuguleaște. Și au mâncat Saul cu Samuil în zioa aceea. 247/1.

ciulin s. m. Instrument de tortură având dinți de fier. [Norodul] l-au pus... la ciulinii cei de fier. 279/2.

ciungări vb. IV. A ciunti, a mutila. Au ciungărit de mădulări pre cea mai mare parte din tabăra lui Nicanor. 866/2, cf. 864/2.

ciurdă s. f. Cireadă. Au ținut pre Agag viu, și ceale bune din turme, și din ciurzi, și din bucate. 253/1, cf. 593/2.

claie s. f. Clăi, clăi = grămezi, grămezi. Și le-au adunat pre eale clăi, clăi. 59/1.

clăti vb. IV. **1.** (a se ~) A se mișca din loc, a se clinti. Căpeteniile și portarii porții... nu era lor slobod să se clătească de la slujba sfintelor. 403/2. Când s-au clătit picioarele mele, asupra mea mari au grăit. 475/1. S-au clătit piciorul meu = a alunecat piciorul meu; (fig.) am greșit, am păcătuit. De am zis: „S-au clătit piciorul meu”, mila Ta, Doamne, mi-au ajutat mie. 497/1. (Despre armate, tabere) Și ceaealaltă călărime, dincoace și dincolo, o au așezat de amândoao părțile taberii, clătindu-să și astupându-să în văi. 841/1. **2.** A face să se miște, să meargă. De te clătește Dumnezeu asupra mea, mirosască jertva ta. 265/1. **3.** (a se ~) A se schimba, a se modifica (o orânduială, lumea). Au întărit lumea, care nu să va clăti. 498/1. **4.** (a se ~) A se abate, a se îndepărta (de cineva). Cei ce uită calea cea dreaptă au slăbit și din oameni s-au clătit. 451/2. **5.** (și a se ~) A (se) mișca într-o parte și într-alta, a (se) clătina. Încoace și încolo clătindu-l pre el, cum să clătească trestia de vânt. 877/1. A (-și) ~ capul = a da din cap, a clătina. Și eu ca voi grăiesc, de ar fi pus sufletul vostru în locul sufletului meu... și aș clăti capul ca și voi. 446/1, cf. 640/2. **6.** (și a se ~) A (se) cutremura, a (se) zgudui, a (se) zdruncina; a (se) clătina. Glasul Domnului... clătească pustiiul. 471/

1. Să se clătească de fața Lui tot pământul. 498/1. Eu voi clăti ceriul și pământul și marea și uscatul. 728/1, cf. 112*/1, 216*/1. (Cu privire la oameni) Voi clăti toate neamurile și vor veni ceale alese ale tuturor neamurilor. 728/1. Va clăti pre dânșii [pe păcătoși] din temelie și până la cel de pre urmă să vor pustii întru dureare. 784/2. **7.** (a se ~) A se turbura, a se cutremura sufletește; a se înspăimânta. Clătescu-mă cu toate mădulările, că știu că nevinovat nu mă vei lăsa. 442/2. Dă-le lor spaimă și topeaște îndrăznirea puterii lor, și să se clătească cu zdrobirea lor. 837/2. **8.** A ezita, a șovăi (în credință, în hotărâri etc.); a se îndoii, a se dezorienta. Cei ce mă necăjăsc să vor bucura de mă voi clăti. 465/1.

clătire s. f. **1.** Mișcare, clătinare. Va fi când vei auzi tu glasul clătirei pădurei plângătorului. 273/2. **2.** ~ de cap = mișcare a capului într-o parte și în alta, în semn de îndoială, dojană etc. Pusu-ne-ai pre noi spre pildă întru neamuri, clătire de cap întru noroade. 477/2. **3.** Prăbușire. Păcat au păcătuit Ierusalimul, pentru aceea spre clătire s-au făcut. 639/2.

cleveti vb. IV. A calomnia (pe cineva), a acuza pe nedrept. Să nu mă clevească cei mândri. 508/2.

cliros subst. Ceea ce a căzut la o împărțire prin tragere la sorți. Pașteți turma lui Dumnezeu cea dintre voi, cercetându-o nu cu sila,... nici ca cum ați stăpâni chirosul, ci pildă făcându-vă turmii. 225*/2.

clocitură s. f. Ceea ce rezultă prin clocire; ou clocit. Oaole lor spărgându-le, află clocitură. 590/1.

clondiriu s. n. Vas de sticlă sau de marmură cu gâtul scurt și îngust. Luând Moisi jumătate din sânge, l-au turnat în clondiriu. 75/1, cf. 59*/2.

coapsă s. f. **1.** Organul genital al femeii; uter; sediul fertilității. Să dea Domnul să cază coapsa ta și pântecetele tău să se rumpă. 126/1. **2.** (Mai ales la pl.) Izvor al puterii procreației la bărbat. Feciorii lui Mahir, feciorul lui Manasi s-au născut pre coapsele lui Iosif. 51/2. Că încă în coapsele tătâne-său era când l-au întâmpinat pre dansul Melhisedec. 211*/2, cf. 49/2.

coardă s. f. Întocmeaște coardă = pregătește spadă. Întocmeaște coardă, gată paretea lui Amon, ceaea ce lăcuiaște în râuri. 723/1.

coastă s. f. **1.** Latură, parte (din margine, laterală) a unui obiect, a unei construcții. Din lungimea coperișurilor cortului va fi de acoperit preste coastele cortului. 77/1. Și-l vor junghia de cătră coastele jertvenicului celui despre miiazănoapte. 93/1, cf. 829/1. **2.** Încăpere laterală; totalitatea odăilor situate în partea laterală a unei clădiri. Și au făcut... polemari împregiurul besearicii și al oltarului, și au făcut coaste împregiur. 299/2. Au măsurat lărgimea coastei de patru coți împregiur. 679/1. **3.** Cat, etaj. Coasta cea dedesupt avea cinci coți lărgimea sa și cea din mijloc de șeasă coți. 299/2.

coc s. n. Coc răsucit = fir răsucit. Cu haină sfântă, cu aur și cu vânăț și cu mohorât... Cu coc răsucit, lucru de meșter. 824/1.

cochin s. m. Vopsea roșie. Și va lua preotul lemn de chedru, și isop, și cochin. 140/1.

- cocoană** s. f. = cucoană. Doamnă. *Să nu să lenevească această cocoană frumoasă a veni la domnul meu.* 758/2.
- codorâște** s. f. = codiriște. Coadă toporului. *Și rădicând mâna cu săcurea cel ce taie lemnul, va sări săcurea din codorâște.* 175/1.
- codrat** s. m. = codrant. Monedă cu valoare mică (doi fileri). *Și venind o văduvă săracă, au aruncat doi fileari, ce este un codrat.* 45*/1.
- coliadru** s. m. = coriandru. Sămânța coliadrului. 132/1.
- colibă** s. f. Cort; adăpost provizoriu. *Să lăcuiască fiii lui Israil în colibi, în sărbătoarea cea din luna a șaptea.* 421/2.
- coliriu** s. m. Doftorie, alifie. *Unge cu coliriu ochii tăi, ca să vezi.* 237*/2.
- colțuroasă** s. f. Stâncă sau piatră cu multe colțuri. *În colțuroasă au întins mâna sa și au stricat dezrădăcinând munții.* 451/2.
- colun** s. m. Măgar sălbatic. *Colunii au stătut prin codri.* 607/1, cf. 458/1, 500/1.
- comânda** vb. IV. A recomanda, a încredința. *Vă comând voao pre Fivi, sora mea... Ca să o priimiți pre ea întru Domnul.* 152*/1.
- conceni** vb. IV. A face să piară, a prăpădi; a nimici, a stârpi. *Concenu-i-ai pre ei și n-au vrut să priimească învățătura.* 599/1.
- condei** s. m. **1.** Unealtă (dălțiță) folosită pentru efectuarea unor inscripții (scrieri) pe metal, lemn, fildeş sau lut. *După ce au ales meșterul lemnul, l-au măsurat și l-au însemnat cu condeiu.* 581/1. *Păcatul lui Iuda scris este cu condeiu de fier... pre lespedeaa inimii.* 609/1. **2.** Ustensilă de scris. *Multe am avut a scrie, ci nu voiu cu cerneală și cu condeiu a-ți scrie ție.* 233*/2.
- conteni** (și **contini**) vb. IV. **1.** (a se ~) A se opri dintr-o acțiune, dintr-o mișcare, a înceta. *Mearge-voiu la Ramotul Galaadului să dau războiu, au conteni-mă-voiu?* 387/2. **2.** (a se ~) A se înfrâna, a se reține. *De nu să contenesc, să se căsătorească, că mai bine este să se căsătorească, decât să arză.* 157*/2. *Tot cel ce să oșteaste de toate să contineaste.* 159*/2. **3.** A stăpâni, a domina. *Frica Domnului m-au contenit, și de povara Lui nu voiu suferi.* 453/2. **4.** A certa, a dojeni; a asupra. *Omul acela... ne-au contenit pre noi și ne-au gonit.* 289/2.
- contenire** s. f. **1.** Încetare, sfârșit; cumpătare. *Pustiuu va fi tot pământul și contenire nu voiu face.* 599/1. **2.** Liniștire, domolire. *Au ploat pilde alese contenirea sufletului.* 806/2.
- contini** vb. IV v. **conteni.**
- copce** s. f. = copcă. Agrafă. *Și i-au trimis copce de aur, precum este obiceiul a să da rudelor împărăților.* 848/2.
- coperi** vb. IV. A acoperi. *Au coperit casa cu leături.* 299/1.
- coperiș** s. n. Acoperiș. *Vei face coperișuri de păr acoperemânt preste cort, unsprăzece coperișuri să le faci.* 76/2.
- copt, coaptă** adj. (Despre copaci) Verde, matur. *Eu [Dumnezeu] ca un archeut copt, dintru Mine roada ta s-au aflat.* 707/2.
- copuz** s. n. = cobuz. Instrument muzical. *Cu cântări și cu alăute și cu copuze și cu chimvale.* 838/1, cf. 364/1.
- cor** s. m. Unitate de măsură de capacitate. *Și-i da lui fiii lui Amon... zeace mii de cori de grâu și de orz.* 395/2, cf. 376/1.
- corăbia** vb. I. A străbate apele cu corabia, a naviga. *Tot cel ce corăbiiaste... nu va aduce o piiale a coadei lui.* 459/1, cf. 121*/2.
- corb** s. m. ~ de noapte = cucuvea. *Făcutu-m-am ca corbul de noapte în loc nelăcuit.* 499/1.
- corfă** s. f. Coș mai mare. *Au strâns zeace corfe [de potârnichi].* 133/1, cf. 79/2.
- corn** s. n. **1.** Recipient făcut din cornul animalelor, în care se păstra uleiul ungerii. *Și vei lua cornul cu untdelemn și-l vei turna preste capul lui.* 330/1. **2.** Fiecare dintre cele patru protuberanțe în formă de corn (**1**) aflate la colțurile altarelor și considerate loc de refugiu. *Au fugit Ioav în cortul Domnului și, iată, să ține de carnea jertvenicului.* 296/1. *Am auzit un glas din patru cornuri ale oltariului celui de aur.* 241*/1, cf. 506/2. *Cornul mântuirii (sau de mântuire) = puterea de a mântui. Dumnezeuu meu... , apărătoriu meu și cornul mântuirii mele.* 290/1. *Și au rădicat corn de mântuire noao în casa lui David, slugii Sale.* 52*/2. **3.** Colț, unghi; margine. *Vei face lui [chivotului mărturie] patru verigi de aur și le vei pune pre ceale patru cornuri ale lui.* 75/2. (La o haină) *Baiari să-ți faci la ceale patru cornuri a hainelor tale.* 177/2. **4.** Flanc al unei trupe militare dispuse în ordine de bătaie. *Și s-au zdrobit cornul cel drept de la dânșii și i-au gonit dinapoi pre ei.* 844/2. *Oastea s-au rânduie... și călărima în cornuri s-au pus.* 874/2. **5.** Simbol pentru putere, tărie, strălucire. *Toate carnea păcătoșilor voiu zdrobi și să va înălța cornul dreptului.* 489/1. *Acolo voiu răsări cornul lui David.* 511/2. *Sfârâmat-au cu iuțimea mâniei Sale tot cornul lui Israil.* 640/1. *Nu vă înălțați cornul! = nu vă făliți, nu vă mândriți!* 489/1.
- coroi** s. m. Numele unei păsări răpitoare. *Și herețul, și coroiul, și ceale ce sânt aseamenea lui.* 171/2, cf. 101/2.
- cort** s. n. (și ~ ul legii, ~ ul mărturie) Cort ridicat, la evreii nomazi, în timpul lui Moise și în care se păstra sicriul legii. *Vei face Mie după toate câte-Ți voiu arăta în munte, chipul cortului și chipul tuturor vaselor lui, așa vei face.* 75/2. *Aceasta este tocmeala cortului mărturie, după cum s-au poruncit lui Moisi.* 89/2, cf. 97/1, 205/2.
- costiș** s. n. Loc înclinat, coastă. *Când suia ei pre costișul cetății, au aflat featele care ieșisă după apă.* 246/2.

- coșarcă** s. f. Coș de nuiete împletite. Au luat rămășițe de sfărmituri, șapte coșerci. 39*/2.
- coșniță** s. f. Coș. Au strâns și au umplut doasprezece coșnițe de sfărmituri. 88*/2, cf. 331/2. Coșnița săvârșirei = coșul cu azimă. Și din coșnița săvârșirei carea este înaintea Domnului și au luat o pâine azimă. 99/1, cf. 99/2.
- coșteiu** s. n. Castel; fort, cetate. Coșteiul era sălașul neamurilor. 836/2. S-au rîdicat... cei din cetatea lui David din Ierusalim, carii și-au făcut și coșteiu. 854/2, cf. 851/2.
- cot** s. m. Unitate de măsură pentru lungime, folosită pentru a indica înălțimea unei persoane, a unui obiect, adâncimea, distanța etc. De cincisprezece coți s-au înălțat apa în sus. 7/1. Departe să fie întră voi și întră el, ca la doao mii de coți să stați. 192/2. Au vărsat doi stâlpi la pridvorul casii, de optsprezece coți înălțimea unui stâlp. 301/1.
- covârși** vb. IV. **1.** A se afla peste, a acoperi. [Heruvimii] covârșea ceale sfinte. 302/1. **2.** A satisface, a mulțumi. Frumseața muierii veselește fața și covârșea toată pofta omului. 818/1. **3.** A coplesi. De mă va covârși nu voi vedea, și de mă va trece, nici așa n-am știut. 442/2. **4.** A trece cu vederea. Cel ce ștergi fărădelegile și covârșești păgânătățile. 721/2.
- covârșire** s. f. Partea de deasupra a unui element de construcție. Covârșirea unei glăvăține și mreaje și rodie preste glăvățină primprejur, toate de aramă. 638/2.
- crater** s. m. Vas pentru vin, untdelemn etc., pocal. Și crateri de aur doaozeci. 412/2.
- crătioară** s. f. Partea de sus a jertfelnicului, grătar. Și-l vei poloi cu aur curat, crătioara lui [jertfelnicului] și păreții lui. 81/1.
- crâjnire** s. f. Scrâsnire. Acolo va fi plângere și crâjnire dinților. 26*/1.
- credinceriu** s. m. Om de încredere; chezaș. Întru atâta așezământului de lege celui mai bun s-au făcut credinceariu Iisus. 211*/2.
- credincios,-oasă** adj., s. f. **1.** Adj. Trainic, stabil. Voiu zidi ție casă credincioasă, precum am zidit lui David. 307/2. **2.** Adj. Vrednic de crezare. Cuvintele aceastea adevărate și credincioasă sânt. 248*/2, cf. 198*/2. **3.** S. f. pl. Lucru demn de încredere. Întru neamurile lui Israil arătat-am credincioase. 703/1.
- credință** s. f. A fi cu ~ = a fi cinstit, fidel. Oamenii aceia era cu credință preste lucruri. 402/1.
- crește** vb. III. **1.** A face să se mărească numărul, a înmulți. Acum ne-au lătit pe noi Domnul și ne-au crescut pre pământ. 24/2. **2.** A acorda cuiva o poziție mai bună, a-i crește valoarea, a-l înălța. Împăratul... i-au crescut pre ei și i-au învrednicit pre ei a povățui pre toți jidovii. 690/2.
- crezător,-oare** adj. Încrezător. Cea de Dumnezeu crezătoare a lui Avraam tărie. 891/2.
- crin** s. m. Lucru de ~ = obiect în formă de crin. Cununile ceale de pre capetele stâlpilor era lucru de crin. 301/1.
- cruntare** s. f. Menstruație. Muiarea carea are cruntarea cea de lună. 111/2, cf. 102/2.
- cruntat,-ă** adj. Pătat, înmuiat (în sânge), încruntat. Te-am văzut cruntată în sângele tău. 654/1.
- cu** prep. **1.** De. Dă-le lor spaimă și topește îndrăznirea puterii lor, și să se clătească cu zdrobirea lor. 837/2. **2.** Spre. Pentru ce să faci războiu cu răul tău? 335/2. **3.** Prin. Cu credința au lăsat Eghiptul, netemându-să de urgia împăratului. 215*/1.
- cuceri** vb. IV (a se ~) **1.** Să cucerească ei = se lasă cucerit de ea. De să va măhni asupra lui, să cucerească ei [femeii] ca să se împace cu el. 773/2. **2.** A se supune cu umilință, a se smeri, a se închina. Doamne, greșit-am și fărădelegile mele eu le știu, ci mă cuceresc rugându-mă. 894/1.
- cucerie** s. f. Umilință, smerenie. Am păzit poruncile Lui și am umblat cu cucerie înaintea feații Domnului Atotțitorul. 738/2.
- cucurbetă** s. f. = curcubetă. Și au poruncit Domnul Dumnezeu unei cucurbete și au crescut preste capul lui Iona, ca să fie umbră deasupra capului lui. 717/2.
- cujbi** vb. IV (a se ~) A se încovoia, a se strâmba. Să aducea mulțime de bătrâni..., a cărora picioarele... de bătrânețe să cujbisă. 878/2.
- culca** vb. I (a se ~) A avea relații sexuale. Întrând, te culcă tu cu el, și să rădicăm din tatăl nostru sămânță. 17/2, cf. 111/2. A se ~ cu bărbat pat fâmeiesc = a avea relații sexuale. Și carele să va culca cu bărbat pat fâmeiesc spurcăciune au făcut amândoi. 111/2.
- cumpănă** s. f. **1.** Cântar. Cei ce scoateți aurul din săculeț și argintul în cumpănă îl măsuțați. 582/2. Am văzut... un cal negru și cel ce ședea pre el avea cumpănă în mâna sa. 239*/1, cf. 111/1, 621/2, 721/1. **2.** Măsură de greutate. Să nu fie în sacul tău cumpănă, și cumpănă mare și mică. 180/1, cf. 713/2. **3.** Greutate (cât cântărește). Cumpănitura sfeășnicilor celor de aur și a ramurilor lui, după cumpăna sfeășnicului. 373/2. În ~ (sau cumpene) = cu măsură. Voiu pune judecată întru nădeajde, iară mila Mea în cumpene. 569/1. Arăta-voiu în cumpănă învățătura și cu amăruntul voiu vesti știința. 805/2. **4.** Cumpăna vânturilor = măsura, tăria vânturilor. Au făcut cumpăna vânturilor și măsurile apei. 451/2. **5.** Margine, parte laterală. Unii de cumpenele corăbiilor avea grumazii prinși cu cuie. 878/2.
- cumpăni** vb. IV. A cântări. Platoșea lui cumpănea cinci mii de sicli de aramă și de fier. 254/2, cf. 127/2, 301/2.
- cumpănire** s. f. Cântărire. O mare și doisprezece viței de aramă dedesuptul mării..., cărora nu era cumpănire arămii lor. 638/2.
- cumpănit,-ă** adj. Cântărit. A dat David lui Orva pentru locul lui sicli de aur cumpăniți șease sute. 368/1.
- cumpănitură** s. f. Greutate (cât cântărește), măsură, cantitate. Au luat cununa... de pre capul lui, cumpănitura ei era un talant de aur. 279/1, cf. 301/2, 373/2, 780/1.

cumpărat,-ă adj. Răscumpărat. *Nime nu putea în-văța cântarea, fără numai aceale o sută patruzăci și patru de mii, cumpărați de pre pământ.* 244*/1.

cunoaște vb. III. **1.** A ști, a afla, a înțelege în profunzime. *Veți cunoaște cum că Dumnezeu viețuiește întru voi.* 192/2. *Au venit ca să cunoască pentru ce e glasul trâmbițelor.* 776/2, cf. 13/2, 230/1, 91*/1. *A ~ fața cuiva = a lua partea cuiva. Să nu abați judecata, nici să cunoască fața, nici să ia daruri.* 173/2. **2.** A-și da seama, a înțelege că urmează ceva. *Au căzut pre pat și au cunoscut că va să moară.* 832/1. **3.** A deosebi, a discerne. *Să cunoască întră bine și întră rău.* 297/1. **4.** (a se ~) A se face cunoscut, a se arăta, a se dezveli (cuiva). *Au căutat Dumnezeu spre fiii lui Israil și s-au cunoscut lor.* 54/1. **5.** A avea relații sexuale cu cineva. *Au luat bărbatul țitoarea sa și o au scos la ei afară, și o au cunoscut pre ea, și și-au bătut joc de ea toată noaptea.* 233/1, cf. 4/1, 3*/1.

cunoștință s. f. **1.** Cunoaștere. *Să vă umpleți de cunoștința voii Lui.* 189*/1. *A face ~ = a ști, a afla. Mă vei binecuvânta și vei înmulți hotarile mele, și va fi mâna Ta cu mine și vei face cunoștință, ca să nu mă smerești.* 353/1. **2.** Chibzuință, socotință. *Tot cel isteț lucrează cu cunoștință.* 526/1. **3.** Conștiință, cuget. *Precum nu au adevărit a avea pre Dumnezeu în cunoștință, i-au dat pre ei Dumnezeu întru minte nepricepută.* 141*/1, cf. 224*/2. **4.** Ziua cunoștinții = ziua judecării divine. *De vor muri curând, nu au nădejde, nici în zioa cunoștinții, mângâiare.* 784/1.

cununa vb. I. A răsplăti, a încununa. *Credința dumnezeiască biruia pre ai săi biruitori cununându-i.* 892/2.

cunună s. f. **1.** Dar în forma unei cununi din frunze de aur, dat regelui. *Vă sloboz pre voi și iert pre toți jidovii de biruri și de prețul sării și de cununi.* 847/1. **2.** Bordură, chenar, ramă (împletită). *Și vei face lui [jertfelnicului] cunună de aur împletită împrejur.* 81/1. **3.** Capitel. *Doao cununi deasupra au făcut să le pună preste capetele stâlpilor.* 301/1. **4.** Parapet în jurul acoperișului casei. *Și când vei zidi casă noao, fă cunună podului tău.* 177/2.

cuprinde vb. III. **1.** A avea loc suficient, a încăpea. *Nu-i ~ pământul = nu au loc suficient. Nu-i cuprindea pre ei pământul, ca să lăcuiească într-un loc.* 11/2. **2.** A considera pe cineva împreună cu sine, a alipi. *Pre unul va cuprinde și pre altul va urghisi.* 6*/2. **3.** A acoperi o suprafață; a pune stăpânire. *Au luat Iosif tot pământul eghipteanilor lui Faraon, că-i cuprinsease pre ei foamea.* 48/1. **4.** A primi, a accepta (o situație). *Și mulți din Israil au cuprins slujba lui și au jertvit idolilor.* 833/1. **5.** (a se ~) A se ocupa de..., a se interesa, a îmbrățișa. *Fiiule, nu te cuprinde cu multe lucruri.* 802/1. **6.** A înțelege, a pricepe. *Nu toți cuprind cuvântul acesta, ci cărora le easte dat.* 19*/1.

cuprins,-ă adj. Ocupat, prins cu o treabă. *Preoții, fiii lui Aaron, era cuprinși cu arderile de tot.* 403/2.

cuptoriu s. n. **1.** Altar, vatră de jertfă prin ardere. *Cuptoare și căminuri să vor surpa, necurate aceastea sânt și necurate vor fi voao.* 102/1. **2.** Loc de tortură, asemănător cuptorului de copt, în care erau arși de

vii cei persecutați pentru credința lor. *Nu așea sălbatici era leii cei prejur Daniil, nici ceia ce spre Misail ardea cuptoriul cu prea văpăiosul foc.* 892/2. **3.** Oală sau creuzet pentru topit metale. (Fig.) *I-ai scos din pământul Eghiptului, din cuptoriul cel de fier.* 303/2, 604/2.

cuptuși vb. IV = căptuși. A acoperi ceva cu un strat de scânduri, de piele, de metal etc. *Au cuptușit înlăuntrul casii cu scânduri de pin.* 300/1.

cuptușit,-ă adj. = căptușit. *Casa și ceale de aproape, cuptușite cu leamne toate împregiur.* 679/2, cf. 613/1.

curat,-ă adj. **1.** Corespunzător anumitor concepții, precepte religioase, ritualuri; fără cusur. *Din dobitoacele ceale curate bagă înlăuntru... câte șapte, parte bărbătească și fâmeiască, iară din dobitoacele ceale necurate câte doao.* 6/2. *Vor scoate vițelul tot afară de tabără, în loc curat, unde vor vărsa cenușea și-l vor arde.* 94/2. *Voiu stropi preste voi apă curată și vă veți curăți de toate necurățiile voastre și de toți idoli voștri voi curăți pre voi.* 674/1, cf. 95/1, 102/2. **2.** Care nu conține alte materii, pur; de calitate. *Va aduce... a zecea parte a unui ifi de făină curată.* 96/1. (Despre metale prețioase) *Vei face tablă de aur curat.* 79/2, cf. 90/2. **3.** Fără vină, nevinovat; scutit de pedeapsă. *La carele să va afla păharul, acela să fie rob, iară voi curați veți fi.* 44/2. **4.** Cinstit, sincer, pur; fără păcate, neprihănit. *Cel ce easte spălat nu trebuiește a-l spăla, fără numai pre picioare, că easte curat tot. Și voi curați sânteți, ci nu toți.* 98*/1, cf. 186*/2. *~ la inimă = fără mustrare de cuget, cinstit. Cel nevinovat cu mâinile și curat la inimă, carele nu ș-au luat în deșert sufletul său.* 469/1. **5.** (Despre preoți, leviți) Purificat, sfințit. *Preoții și leviții până la unul toți curați era.* 411/1. **6.** (Despre cuvinte) Sincer, deschis. *Cuvintele Domnului, cuvinte curate, argint cu foc lămurit.* 464/2. *~ de un jurământ (sau de un blestem) = dezlegat, eliberat de jurământ (sau de blestem). De nu va vrea muiarea să vie cu tine în pământul acesta, curat vei fi tu de jurământul meu.* 21/1. *Curat vei fi de blăstămul meu, deaca... nu vor da ție.* 22/1.

curățenie s. f. **1.** Nevinovăție, cinste; simțire curată; neprihănire. *Stricatu-l-ai din curățenia lui, scaonul lui în pământ l-ai surpat.* 495/2. **2.** Ispășire, iertare a păcatelor. *Pentru curățenie nu fi fără de frică, ca să nu adaogi păcate.* 798/1.

curăți vb. IV. **1.** A da la o parte, a îndepărta ceea ce este murdar, rău sau a face să fie fără impurități. *Pogoară-te de spune norodului și-i curățește pre ei astăzi și mâine și să-și speale hainele.* 70/1. *Argint cu foc lămurit... curățit de șapte ori.* 465/1. **2.** (și a se ~) A (se) scăpa de păcate, a (se) mântui, a (se) purifica. *Nu va curăți Domnul Dumnezeuul tău pre cel ce ia numele Lui în deșert.* 163/1, cf. 34/2, 399/2, 411/1. (În construcții intensive) *Va făgădui făgăduință, ca să se curățască cu curățenie Domnului.* 126/2, cf. 135/1. **3.** (și a se ~) A (se) sfinți. *S-au curățit preoții și leviții și au curățit pre norod, și pre portari, și zidul.* 425/2, cf. 363/1. **4.** (Cu privire la păcate, greșeli etc.) A face să dispară, a înlătura, a șterge. *Doamne... curățește păcatul meu, că mult easte.* 469/2. *Cel ce curățește toate*

fărădelegile tale. 499/2. **5.** A elibera pe cineva de un legământ, de o făgăduință. Deaca... nu va vrea tatăl ei, ori în ce zi va auzi toate făgăduințele ei și hotărârile ei... nu vor sta, și Domnul o va curăți pre ea, că nu au vrut tatăl ei. 150/2. **6.** (a se ~) A se vindeca de o boală (de piele). Să va însănătoșea trupul tău și să va curăți. 326/1. Zece bărbați buboși... s-au curățit. 72*/1. **7.** A face pe o lăuză să nu mai sângereze. Să va ruga pentru ea preotul și o va curăți pre ea de curgerea sângelui. 102/2.

curăție s. f. **1.** Nevinovăție, cinste, prihănire. Tu, părinte, ... curăția cinstindu-o nu o ai stricat. 887/1. Lauda noastră aceasta este, mărturia cunoștinții noastre, că întru dreptate și întru curăția cea dumnezeiască... am petrecut în lumea aceasta. 167*/1, cf. 168/2. Curăția mâinilor cuiva = nevinovăție, puritate. Și-mi va răsplăti mie Domnul... după curăția mâinilor mele. 290/2. **2.** Sângerarea unei lăuze. Și, când s-au plinit zilele curăției ei, după Leagea lui Moisi, L-au dus pre El în Ierusalim. 53*/2.

curățire s. f. Perioadă după naștere, când femeia sângerează. Și treizeci și trei de zile să șează în sângele său cel necurat... până ce se vor plini zilele curățirii ei. 102/2.

curățitoriu,-oare adj. Curat, pur. Blând fii limbii Tale, destul fiind cu a noastră certare, curățitoriu fă lor sângele nostru. 887/1.

curând (și **curund**) adv. Repede, imediat. Cel ce crede curând ușor de inimă este. 807/1, cf. 71*/1. De ai priiatin, ... nu te încrede curund lui. 798/2.

curcubeu s. n. Simbol al legăturii între divinitate și oameni. Curcubeul Mieu îl puiu pre noor, și va fi semn de legătură întră Mine și întră pământ. 8/2.

curge vb. III. (Despre fructe) A cădea, a pica. Maslini vor fi... și cu untdelemn nu te vei unge, pentru că vor curge maslinele tale. 183/1.

curgere s. f. **1.** Secreție a corpului, scurgere. Bărbatului căruia să va face curgere din trupul lui, curgerea lui necurată este. 106/1. **2.** (și ~a sângelui) Menstruație. Și muiarea... când va fi curgerea ei în trupul ei, șapte zile va fi întru necurățirea sa. 106/2. Necurățenia ceii ce avea curgerea sângelui au smerit întru tine. 661/1.

curmeziș adv. A umbla ~ cu... = a se contrazice cu..., a fi de părere contrară. Curmeziș umblă cu dânsul întâiu, teamere și frică va aduce preste el. 798/1.

cursă s. f. **1.** Capcană; laț. Și să ascunză în pământ funia lui și cursa lui pre cărări. 447/1, cf. 496/1, 510/1. **2.** Uneltire, manevră. Vorbit-au ca să ascunză cursă. 484/1.

curte s. f. Lăcaș. Fericit e pre carele ai ales și l-ai priimit, lăcui-va în curțile Tale. 484/1.

curund adv. v. **curând**.

curvă adj. (Despre femei) Care umblă după bărbați, prostituată, desfrânată. Nu vei moșteni în casa tatălui nostru, că tu ești fecior de muiare curvă. 225/1.

curvărie s. f. Casă de toleranță. La începutul a toată calea ai zidit curvăriile tale și ai stricat frumsețele tale. 654/2.

curvi vb. IV. **1.** A păcătui. Ai luat din hainele tale și ai făcut ție idoli cusuți și ai curvit întru ei. 654/1. **2.** A privi cu păcat. Au curvit după alți dumnezăi și s-au închinat lor. 215/2.

curvie s. f. **1.** Act sexual. Pentru curvii, fieștecările să-și aibă muiarea sa și fieștecarea să-și aibă bărbatul său. 157*/2. **2.** Păcat, păcătuire. Ai luat pre fiii tăi și pre featele tale care ai născut și i-ai junghiiat lor spre mâncare; au mică easte curvii ta? 654/2.

cuscrie s. f. A face ~ cu cineva = a se încuscri. Veți face cuscrie cu ei, și vă veți amesteca împreună cu ei. 211/1.

cuteza vb. I. A avea curaj, încredere, a îndrăzni. Iisus îndată au grăit lor, zicând: „Cutezați, Eu sânt, nu vă teameți”. 15*/1, cf. 34/2.

cutremur s. n. **1.** Mișcare violentă, zguduitură. ~ ul roatelor = huruitul roților de la car. Glasul biciurilor și glasul cutremurului roatelor și al calului ce fuge. 722/2. **2.** Tremurare. Frică m-au întâmpinat și cutrămur, și oasăle mele tare le-au clătinat. 440/1. Cu ~ = exteriorizându-se exagerat, cutremurător, înfiorându-se. Aducându-și aminte de ascultarea voastră, ... în ce chip cu frică și cu cutremur l-ați priimit pre el. 170*/2, cf. 462/1, 184*/1. **3.** Frică; spaimă, groază. S-au spăimântat inima mea de glasul rugăciunei buzelor mele; și au intrat cutremur în oasele mele. 725/2, cf. 169/1.

cuvânt s. n. **1.** Ceea ce rostește cineva, vorbă. Norodul... au zis: „... Voiu asculta”. Și au adus Moisi cuvintele norodului la Dumnezeu. 70/1, cf. 19/1. ~ mare sau mic = nimic. Nu i-au spus lui Avigail cuvânt mare sau mic, până la lumina dimineții. 264/1, cf. 261/1. ~ bine întocmit = cuvânt drept, bun, convingător. Dă cuvânt bine întocmit în gura mea. 432/1. **2.** Gând, idee comunicate; afirmație, mărturisire. M-am mirat de fața ta, și în cuvântul acesta, ca să nu stric cetatea, pentru carea ai grăit. 17/1. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui. 86*/2, cf. 311/1. Face cuvintele = îndeplinește ceea ce i s-a spus. Iată, roaba ta au ascultat cuvântul tău, ... și am făcut cuvintele care le-ai grăit mie. 266/2. A pune ~ = a hotărî. Au pus cuvânt ca să treacă strigarea prin tot Israilul. 398/1. Nu are ~ cu... = nu comunică, nu are legături cu... Cuvânt nu avea cu Siria. 231/2. De Sidon era departe, și cuvânt cu nici un om nu avea ei. 232/2. **3.** Ceva (ca informație). Muiarea... vine ca să întreabe cuvânt de la tine pentru fiiul său. 310/2. Voiu întreba și Eu pre voi un cuvânt. 21*/1. A întreba pe cineva ~ = a cere cuiva socoteală. Să fiți gata pururea spre răspuns tot celui ce vă întreabă pre voi cuvânt de nădejdea voastră. 224*/1. **4.** Semnificație. Nu vor asculta de cuvântul semnului celui dintâi, vor crede ție pentru cuvântul semnului celui de al doilea. 55/2. **5.** Vestă, anunț. Eu voiu rămânea în Aravotul pustiei până va veni cuvânt de la voi. 283/1. **6.** Propunere, cerere. Și au trimis la mine Sanavalat cu cuvântul acesta a cincea oară pre sluga sa și cartea deșchisă în mâna lui. 419/1. **7.** Învățătură,

îndrumare; pildă. Zioa ziii spune cuvânt și noaptea nopții vestește știință. Nu sânt graiuri, nici cuvinte, ale cărora să nu să auză glasurile lor. 467/1. **8.** Puterea creatoare a lui Dumnezeu; Dumnezeu; Fiul, a doua persoană a Sfintei Treimi. Întru început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul. 82/2. Trei sânt carii mărturisesc în ceriu: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt; și Acești trei Una sânt. 231*/2. **9.** Comunicare divină, mesajul evanghelic. Cuvintele care Mi-ai dat Mie le-am dat lor și ei le-au priimit. 101*/2. Să se unească cel ce învață cuvântul cu cel ce învață întru toate bunătățile. 179*/2. Cuvântul adevărului Evangheliei. 189*/1. Cuvântul lui Dumnezeu. 193*/1, cf. 167*/2, 181*/2. **10.** Dispoziție, poruncă. Trimis-au cuvântul Său și i-au vindecat pre ei și i-au scos din stricăciunile lor. 503/1. **11.** (De obicei zece cuvinte) Cele zece porunci, decalogul. Veți păzi cuvântul acesta lege ție și fiilor tăi până în veac. 63/2. Și au scris pre table cuvintele aceastea ale legăturii, ceale zece cuvinte. 86/1, cf. 167/2. Cuvinte vii = cuvintele Legii. [Moisi] au luoat cuvinte vii, să ne dea noao. 115*/1. **12.** Legământ, promisiune (divină). Cuvântul carele am pus voao, când ați ieșit din pământul Eghiptului. 728/1. A-și ține cuvintele = a-și respecta cuvântul dat. 803/2. **13.** Motiv, justificare. În gura a doao mărturii și în gura a trei mărturii va sta tot cuvântul. 175/2. **14.** Lucru, faptă; întâmplare. Au nu easte cu puțință la Dumnezeu tot cuvântul? 15/2. Și am poruncit voao în vreama aceaea toate cuvintele care să le faceți. 158/1, cf. 23/1, 277/2, 436/2. **15.** Plan, intenție. Și au venit, cercând să ia cetatea și să o prade, și n-au putut, că au fost înțeleși cetățeanii de cuvântul acesta. 840/2.

cuvânta vb. I. A vorbi. Ai făcut viețuitoriu și pusu-l-ai pre el, ca să poată cuvânta, pre pământ? 457/2.

cuviință s. f. (Mai ales însoțit de „mare”) Măreție, strălucire. S-au înălțat mare cuviința Ta mai presus de ceriuri. 463/2, cf. 497/2.

cuvios,-oasă adj. Care se cuvine, care este de așteptat să fie așa. Pentru ce, Doamne, stai departe, treci cu vederea în vremi cuvioase întru necazuri? 464/1.

D

da vb. I. **1.** A destina, a meni. Și Eu v-am dat pre voi să fiți defăimați și lăpădați la toate neamurile pentru că n-ați păzit căile Meale. 737/2, cf. 645/1. A ~ cu tremurul = a răspândi teama, groaza în cineva. Înceape a da cu tremurul tău și frica ta preste toate neamurile. 160/1. A ~ războiu = a face război, a se lupta. Și au venit prin Idumeea și au tăbărât asupra Vetsurii și au dat războiu în multe zile. 841/1, cf. 338/1. **2.** A ~ la temniță = a întemnița. Prin case intrând și, trăgând pre bărbați și pre muieri, le da la temniță. 116*/1. **3.** (a se ~) S-au dat pre sine = s-au jertfit. Și s-au dat pre sine, ca să mântuiască pre norodul său și să-și câștige și un nume veacinic. 841/2.

dajde s. f. Impozit, dare, bir. Învățătoriu vostru nu dă dajde? 17*/2. I-au supus supt dajde = i-a obligat

să dea tribut. 381/1. I-au adus pre ei... supt dajde = i-au făcut robi. 305/1.

dar¹ conj. v. **dară.**

dar² s. n. **1.** Ofrandă, ceea ce este făgăduit ca jertfă. Tot darul cel sfințit întru fiii lui Israil al tău va fi. 139/2, cf. 95/1, 623/1. **2.** Bunăvoința lui Dumnezeu față de om; calitatea sufletului curățit de păcate, prin care se participă la viața divină. Și au zis îngerul ei: „Nu te teame Marie, că ai aflat dar de la Dumnezeu.” 51*/1. Și cu mare putere mărturisea apostolii de înviiarea Domnului Iisus și mare dar era întru ei toți. 112*/1. Îndemna pre ei să rămâie în darul lui Dumnezeu. 122*/2. Cu dar sânteți mântuiți prin credință. 181*/2.

dară conj. = dar. Întoarceți-vă, dară, cătră miiază-noapte. 159/1.

dardă s. f. Un fel lance scurtă. Întinde mâna ta cu darda carea easte în mâna ta asupra cetății. 197/1.

dare¹ s. f. Cu dare de pâine = dând pâine (cuiva). Au cercetat pre norodul său cu dare de pâine. 236/1.

dare² s. f. Dar; danie. Faraon în dar au dat daruri popilor și mânca darea carea le-au dat lor Faraon. 48/1, cf. 806/2.

datornic s. m. Persoană față de care ai o datorie, care te-a împrumutat. Să curme datornicul toate câte sânt ale lui. 504/1.

davir s. n. Loc sfânt, templu. Au făcut lăntușe în davir. 377/1.

dărab s. n. Bucată, parte dintr-un întreg. Au împărțit la tot omul lui Israil... o bucată de pâine și un dărab de carne. 364/1, cf. 300/1.

dărdaș s. m. Luptător cu darda. Dărdașii, legându-l pre el, îl trăgea spre pavăză. 889/1.

dăscălie s. f. Învățătură. Împreună cei fără de minte și cei nesocotitori sânt dăscălia deșertăciunilor lor. 604/1.

dătătoriu s. m. Persoană care dă (ceva), care dăruiește. Pre dătătoriu de bunăvoie iubeaște Dumnezeu. 171*/2.

de¹ conj. Dacă. De nu am luat ceale bune din mâna Domnului, să nu răbdăm și ceale reale? 439/1, cf. 12/1, 103/2, 24*/2, 35*/2.

de² prep. Din. S-au călcat teascul afară de cetate. 244*/2. ~ la = împotriva. Și tu vei cerca ție stare de la vrăjmași. 723/2. ~ cătră = de la. Întoarcerea feții de cătră rudenie. 821/2, cf. 835/2. ~ după = de la. Și nu s-au abătut de după dânsul și au păzit poruncile Lui. 340/1. ~ zi = pe zi. [Au ieșit la sorți] cătră răsărit leviții șeasă de zi. 371/2.

deadins adv. = dinadins. Cu ~ul = în mod special, intenționat. Am cercat cu deadinsul pentru fiara cea de a patra. 695/1, cf. 3*/1.

deaproapele s. m. art. Aproapele. Un bărbat povestea deaproapele său visul. 220/2, cf. 71/1.

decât prep. Mai mult decât. Decât marea s-au înmulțit cugetul ei, și sfatul ei decât adâncul cel mare. 810/2.

- dedesupt** adv. Ceale ~ = pedestal, suport. *Ceale dedesupt ale lui [ale sfeșnicului] din aur curat le vei face.* 76/2.
- deget** s. n. Unitate de măsură pentru lungime, având aproximativ lățimea unui deget. *Grosimea ei [a funiei] de patru degete.* 638/2, cf. 301/1.
- degetar** s. n. Obiect de tortură. *Pusără înainte... și roatele și pavăzele și căldările și tigăile și degetarele.* 887/2.
- delunga** vb. I. A îndepărta, a alunga. *Delungă de la tine mâniia.* 796/2, cf. 173*/2.
- delungare** s. f. Îngăduință, permisiune. *Au socoteaște neștine că va fi delungare tâlharilor?* 450/2.
- delungat,-ă** adj. Îndelungat, îndepărtat. *S-a dus cale delungată.* 522/2.
- deosebi** adj., adv. **1.** Adj. Separat. *O vor împărți pre ea fieștecarea mădular deosebi.* 93/1, cf. 514/1. **2.** Adv. La o oarecare distanță, deoparte. *Nu am șezut întru adunarea celor ce juca, ... deosebi ședeam.* 608/1, cf. 44/1, 220/2, 829/2, 17*/2.
- departe** adv. (Folosit ca adj.) *Casa cea ~ = ultima casă (a cetății). Au ieșit împăratul și toate slugile lui pedestri, și au stătut în casa cea departe.* 282/2. *De ~ = de mult. Au nu ai auzit că aceasta de departe o am făcut, din zilele ceale din început.* 342/1.
- depărtat,-ă** adj. Care are concepții, idei etc. diferite de cele ale cuiva. *Întoarceți-vă, fii depărtați, zice Domnul.* 597/2.
- deplin,-ă** adj. *Să fiți deplin întru... = să fiți pătrunși de..., umpluți cu... Să știți și dragostea lui Hristos, cea mai presus de știință, ca să fiți deplin întru toată plinirea lui Dumnezeu.* 182*/2.
- deregătorie** s. f. = dregătorie. **1.** Rang, poziție. *Pre îngerii, carii nu și-au păzit deregătorii sa, ci și-au lăsat lăcașul său spre judecata zilei ceii mari, legăturilor celor veacinice supt negură îi ține.* 234*/1. **2.** Oficiere, desfășurare, slujire. *Deregătorii slujbei aceștia nu numai plinește lipsele sfinților, ci și prisoseaște prin multe mulțemile lui Dumnezeu.* 171*/2.
- deregătoriu** s. m. = dregător. **1.** Căpetenie, mai-marele peste o casă. *Casa lui Osa, deregătorului casii în Tersa.* 313/1, cf. 298/1, 314/2, 340/2, 574/1. **2.** Funcționar, slujbaș. *Să îndemnară boiarii familiilor..., și ispravnicii lucrurilor, și deregătorii casii împăratului.* 374/1. **3.** Guvernator. *Iară la praznic, avea obiceiul deregătoriu să slobozească norodului un vinovat, pre carele vrea ei.* 28*/2. **4.** Pretor. *Deregătoriu Serghie Pavel, bărbat înțelept.* 121*/2.
- desăvârșit,-ă** adj., adv. **1.** Adj. Complet, perfect. *Mielul să fie desăvârșit.* 63/1. *A face ~ = a se desăvârși. Putearea Mea întru neputință să face desăvârșit.* 173*/2. **2.** Adv. În întregime, total. *S-au întors de la el mâniia Domnului și n-au perit desăvârșit.* 384/1.
- descăleca** vb. I. A se așeza statornic într-un loc. *Au descălecat în Valea Gherarilor și au lăcuit acolo.* 24/2.
- descântătură** s. f. Descântare. *Vedenii mincinoase și vrăji și descântături și voile inimilor sale prorocesc ei voao.* 607/1.
- deschide** (și **deșchide**) vb. III. **1.** A scoate, a pune la vedere. *Deșchide-voiu oasele împăraților lui Iuda și oasele boiarilor lui și oasele preoților... din mormânturile lor.* 602/1. **2.** A exprima, a reda prin cuvinte. *Pleca-voiu în pildă ureachiia mea, deșchide-voiu în psaltire gândul meu.* 479/1. **3.** *Cel care ~ pântecele = primul copil născut, primul animal fătat. Tot ce deșchide pântecele asinului să-l schimbi pre oaie.* 65/1. *Precum easte scris în Leagea Domnului că toată partea bărbătească care deschide pântecele sfântul Domnului să va chema.* 53*/2, cf. 85/2.
- deschilini** vb. IV. A face deosebire. *Întră cel necurat și întră cel curat n-au deschilinit.* 661/2.
- descoperemânt** s. n. Loc fără acoperiș. *Descoperemântul pridvorului porții de șeazezeci de coți.* 677/2.
- descoperi** vb. IV. **1.** (a se ~) A se lăsa cunoscut. *Taina lui Hristos... întru alte neamuri nu s-au cunoscut de fiii oamenilor, precum s-au descoperit acum sfinților Lui apostoli și prorocilor întru Duhul.* 182*/1. **2.** A dezveli, a da la o parte. *Să nu ia omul muiarea tătâne-său și să nu descopere acoperemântul tătâne-său.* 178/1.
- descoperire** s. f. Revelație. *Pentru mulțimea descoperirilor, ca să nu mă înalț, datu-mi-s-au mie îmbolditoriu trupului îngerul satanii.* 173*/2.
- deseară** adv. În ~ = astă-seară. *Să mă ascunz în câmp până în deseară.* 258/2.
- desfătare** s. f. Lărgime;(fig.) bunăstare. *Din năcaz am chemat pre Domnul și m-au auzit întru desfătare.* 506/1.
- desfătat,-ă** adj. Mulțumit, încântat. (Substantivat) *Cel desfătat cu inima huli-să-va.* 807/1. *Loc ~ = loc larg, în care te simți bine. Pus-ai în loc desfătat picioarele mele.* 471/2.
- desfătăciune** s. f. Desfătare, plăcere. *Nu te veseli cu multă desfătăciune.* 806/2, cf. 513/2, 637/1, 642/1, 672/1.
- desime** s. f. (Cu sens colectiv) Divinități păgâne. *Și au poruncit... să scoață din besearica Domnului toate vasele ceale făcute lui Vaal și desimei.* 345/1.
- desiș** s. n. **1.** Crâng sacru dedicat unei divinități păgâne. *Să nu-ți sădești ție desiș... lângă jertvenicul care-l vei face Domnului Dumnezeului tău.* 173/2, cf. 245/1, 387/1. **2.** Jertfelnic pentru idoli. *Și au scos desișul din Casa Domnului, și l-au ars în valea Chedrilor și l-au făcut cenușe.* 345/2, cf. 720/2.
- desmenticie** s. f. Nebunie, demență. *Bată-te Domnul cu desmenticie și cu orbire.* 182/2.
- despărțire** s. f. ~a căii = cotitura drumului. *Au mers și au găsit mănzul legat lângă ușe, afară, la despărțirea căii, și l-au dezlegat.* 43*/1.
- despicătură** s. f. Bucată dintr-un animal adus jertfă. *Iată, cuptoriu afumând și făclii de foc, care au trecut prin mijlocul despicațurilor acestora.* 13/2.

despre prep. **1.** Dinspre, către. *Întorcându-ne, am purces în pustie pre calea cea despre Marea Roșie.* 159/1, cf. 390/1, 559/1. **2.** Împotriva, contra. *N-am făcut păgânătate despre Dumnezeuul meu.* 466/2. **3.** Pe. *De șapte ori s-au izbândit despre Cain.* 5/1.

destoinici vb. IV. A învrednici, a face pe cineva în stare să... *Cel ce ne-au și destoinicit pre noi a fi slujitori legii noao.* 168*/1.

destul pron. nehot. Din ~ = din plin, cu prisosință. *Să cunoașteți dragostea carea am din destul spre voi.* 167*/2, cf. 190*/2, 226*/1.

destulare s. f. Îndestulare; competență. *Nu că destui sântem noi a cugeta de la noi ceva, ... ci destularea noastră easte de la Dumnezeu.* 168*/1.

deșchide vb. III v. **deschide.**

deșert, deșartă adj., subst., adv. **1.** Adj. Gol, deșertat de conținut. *Au dat bucine în mâinile tuturor, și doniță deșearte, și lumini în donițe.* 220/2. **2.** Adj. Fără nimic asupra sa, cu mâinile goale. *Aceaste șease [măsurii] de orz mi-au dat mie, că au zis cătră mine: „Să nu mergi deșeartă la soacră-ta”.* 238/2, cf. 31/1, 55/1, 86/1, 44*/1, 75*/1. **3.** Adj. Fără rost. *V-ați izbăvit de viața voastră cea deșartă.* 222*/2. *Cuvânt ~ = vorbă fără rost; insultă, calomnie; zvon.* *Să nu priimești cuvânt deșert.* 73/2. *Tot cuvântul deșert, care-l vor grăi oamenii, vor da samă de dânsul.* 12*/1, cf. 198*/1. **4.** Adj. Lipsit de valoare, nefolositor. (Substantivat) *Cei deșerți = zei falși, idoli. Și nu vor mai junghia jertfele sale celor deșerți.* 108/2. **5.** Adj. Care s-au abătut de la credință. *Cei ce fac idoli și cei ce-i cioplesc, toți deșerți sânt.* 580/2. *Ce greșală au aflat părinții voștri întru Mine, că s-au depărtat de la Mine și au umblat după deșertăciuni și s-au făcut deșerți.* 596/1. **6.** S. n. Lucru fără importanță, care se face degeaba. *Galaad, cetatea care lucră deșearte.* 703/2. **7.** S. f. pl. Cuvinte fără conținut; minciuni. *Toți știți că deșearte spre deșearte adăogeți.* 451/1, cf. 464/2, 727/2. **8.** S. f. pl. Neplăceri. *Deșearte să vor întâmpla lor strigând și rugându-să omului că s-au purtat fără de leage, scoțind afară pre cei neputincioși.* 455/1. **9.** S. n. În ~ = zadarnic, degeaba. *În deșert au căutat sufletul meu.* 484/1. *A lua în ~ = a batjocori; a nesocoti.* *Să nu iai numele Domnului Dumnezeuului tău în deșert.* 71/1, cf. 469/1. **10.** S. n. Parte a pântecelui imediat de sub coaste. *L-au lovit pre el Avenir cu coada sulii în deșert, și au trecut sulia până dinapoia lui.* 270/2. **11.** Adv. Degeaba. *Iov deșert au deșchis gura sa.* 456/1.

deșerta vb. I. **1.** (a se ~) A (se) goli un vas, un recipient de conținut. *Drojdiiile lui nu s-au deșertat.* 489/1, cf. 43/1, 392/2. *Să vor deșerta vremile = se va scurge vremea. Să va zidi ulița și zidul și să vor deșerta vremile.* 697/2. **2.** A goli de apă, a seca (un râu). *Cu mâniia Mea voi pustii marea și voi deșerta râurile.* 585/1. **3.** (a se ~) A se goli, a fi fără oameni. *Plâns-au Iudeea și porțile ei s-au deșertat.* 607/1. **4.** (a se ~; despre persoane) A slăbi, a fi fără viață. *Deșertatu-s-au ceaea ce au născut șapte.* 608/1.

deșertăciune s. f. **1.** Lucru lipsit de valoare, lucru de nimic. *Au umblat după deșertăciuni.* 596/1, cf.

513/2. **2.** Idol. *Urât-ai pre cei ce păzesc deșertăciunile în zădar.* 471/2, cf. 602/2.

detoraș s. m. Datornic. *Împrumutătorul și deatorășul unul cu altul s-au întâlnit, iară Domnul pre amândoi îi va cerceta.* 537/2.

detoriu, -oare adj. Îndatorat pentru păcate, păcătos. *Acei... preste carii au căzut turnul în Siloam și i-au omorât, vă pare că aceiia mai deatori au fost decât toți oamenii carii lăcuia în Ierusalim?* 68*/1.

dezbrăca vb. I. A lua pradă. *Norodul s-au întors după el numai a dezbrăca.* 291/2.

dezlega vb. I. **1.** *Dezleagă încălțămintele = umblă desculț în locurile sfinte, în semn de respect și pocăință. Dezleagă încălțămintele din picioarele tale că locul... pământ sfânt easte.* 54/2. **2.** *Dezlega sămbăta = scutea de obligația de a respecta sămbăta ca zi de sărbătoare. Nu numai dezlega sămbăta, ci și pre Dumnezeu zicea că-I easte Tată.* 87*/2.

dezmiardăciune s. f. Plăcere. *Au răsipit toată avuția sa, viețuind întru dezmiardăciuni.* 70*/2, cf. 227*/1.

dezmirda vb. I (a se ~) = dezmiarda. A se bucura, a avea plăcere (trupească). *Au curvit și s-au dezmiardat cu ea.* 246*/2.

deznoda vb. I (și a se ~) A (se) desface (din încheieturi). *Unealte puitoare la încheieturi mâinile lui și picioarele deznoda.* 889/1. *Ca un scorpiu înfrângându-să, să deznoda.* 889/2. (Fig.) *Eu deznod umărul lui Moav de la cetățile hotarilor lui.* 664/2.

dezrădăcinătoriu, -oare adj. Care face să dispară, care stârpește. *Nu easte gândul dezrădăcinătoriu patimilor, ci împotivă luptătoriu.* 885/1.

diată s. f. Legământ, testament; aranjament, convenție. *Moartea nu zăbovește și diata iadului nu s-au arătat ție.* 804/1. *Că unde easte diata, acolo trebuie să fie moartea celui ce face diata.* 213*/1.

didrahmă s. f. Monedă de două drahme. *Au luat o mie de didrahme.* 18/1, cf. 119/1.

dimineață s. f. *Dimineața, dimineața = a)* în fiecare dimineață. *Tămâie tocmită mărunță dimineața, dimineața.* 81/2; **b)** (adverbial) dis-de-diminează. *Adu-na dimineața, dimineața, fieștecarele cât îi era de ajuns lui.* 68/1.

dimon s. m. = demon. *Acolo să vor odihini sirini și dimonii acolo vor juca.* 560/2.

dinar s. m. Monedă romană de argint. *Au aflat pre unul... care era lui deatoriu cu o sută de dinari.* 18*/2, cf. 19*/2, 38*/1, 96*/2.

dinlăuntru s. n. *Toate ceale dinlăuntru meu = tot ce e în adâncul sufletului meu. Bindecuvântează, suflete al meu, pre Domnul, și toate ceale dinlăuntru meu.* 499/2.

dintâiu adj. (Substantivat) *Cel ~ = cel mai bun, cel mai scump. Aduceți haina cea dintâiu și-l îmbrăcați pre el.* 70*/2.

dintru prep. Dintre. *Nimenea dintru voi să nu pătimească.* 225*/1, cf. 97/2, 160*/1.

direge vb. III = drege. **1.** A repara. *Și trecând pe acolo pușintel, văzut-au pre Iacov... diregându-și...*

- mrejile, în corabie. 32*/2, cf. 315/2, 392/2, 4*/2. **2.** A reface, a reconstrui. Au dires cetățile și au șezut într-însele. 235/2.
- dires** s. n. = dres. Reparare. Le-au trimis [bani] pentru diresul corăbiilor celor de oaste. 861/1.
- divan** s. n. **1.** Sală de judecată, pretoriu. Atunci, ostașii deregătoriului ducând pre Iisus în divan, adunat-au la Dânsul toată mulțimea ostașilor. 29*/1, cf. 48*/1, 127*/2, 185*/2. **2.** Podium de pe care se tratau probleme oficiale (în fața mulțimii). Și era Irod mânios pre tiriiani și pre sidoneani... Irod, îmbrăcat cu haină împărătească, au șezut la divan și grăia către ei. 121*/1.
- dobândă** s. f. **1.** Câștig, bani. O slujnică având duh pitonicesc... dobândă multă da stăpânilor săi, vrăjind. 125*/2, cf. 812/1. **2.** Favoare, privilegiu. Mie a viețui easte Hristos, și a muri, dobândă. 186*/1, cf. 187*/1. **3.** Parte furată, jefuită din ceva; pradă. Ci numai dobitoacele am prădat și dobânzile cetăților care le-am luat. 160/1, cf. 509/1, 587/1.
- dobitoc** s. n. **1.** Animal (domestic). I-au tăiat cu ascuțitul sabiei de la cetate pre rând până la dobitoc. 235/1. **2.** Turmă. Și s-au făcut lui dobitoace de oi și dobitoace de boi. 24/2.
- doi** num. card. Cel cu doao limbi = persoană duplicitară. Așea e păcătosul cel cu doao limbi. 798/2, cf. 813/1.
- domn** s. m. **1.** Persoană care conduce, guvernator. Au adunat pre domnii celor de alt neam la sine. 243/2, cf. 328/1. **2.** Stăpân, proprietar. Grăit-au omul, domnul pământului, cătră noi aspru și ne-au pus pre noi în pază. 42/2.
- doniță** s. f. Ulcior (de lut). Au dat bucine în mâinile tuturor, și doniță deșarte, și lumini în donițe. 220/2.
- dor** s. n. Dorință. Cu dor am dorit să mănânc aceste paști cu voi mai înainte de patima Mea. 77*/2. A avea ~ = a dori. Având dor a veni cătră voi de mulți ani, ... voiu veni la voi. 152*/1.
- dorire** s. f. Dorință, poftă. Am venit să spuii ție că bărbatul doririlor ești tu. 697/1, cf. 475/1.
- dormi** vb. IV. **1.** Doarme cu cineva = are relații sexuale. Vino dară... să dormim cu dânsul, și să rădicăm din tatăl nostru sămânță. 17/2. A ~ cu muiare pat de sămânță = a avea relații sexuale. Și de va dormi neștine cu muiare pat de sămânță..., certare va fi lor. 110/2. **2.** (Despre jertfă) A rămâne peste noapte (neconsumată). Să nu doarmă până dimineața jertva sărbătoarei Paștilor. 86/1, cf. 74/1. **3.** A ~ cu părinții săi = a muri. Iată, tu vei dormi cu părinții tăi. 186/1.
- dos** s. n. A da ~ul = **a)** a se întoarce cu spatele. [Dumnezeu] și-au întors fața sa de cătră cortul Domnului și au dat dosul. 397/1; **b)** a se retrage, a fugi. Și al vrăjmașilor miei mi-ai dat mie dosul. 291/1, cf. 467/1. Că-i vei pune pre dânsii dos = că-i vei face să fugă. 468/1. Să vor întoarce de la dosul său cel tare = nu vor mai fi încăpățânați. 764/1.
- dosădi** vb. IV. **1.** (și a se ~) A (se) chinui; a (se) asupri. Moștenirea ta o au dosădit. 497/1. S-au dosădit Moisi pentru dânsii. 502/1. **2.** (a se ~) A de-
- vasta, a pustii, a terfeli. S-au dosădit înfierbântarea Iordanului. 734/1.
- dosădire** s. f. Chinuire, pedepsire (cu război). Ne-ai smerit pre noi în locul dosădirii. 477/2.
- dospit** s. n. Aluat sau pâine dospită. Să nu junghi preste dospit sângele jertvelor Meale. 86/1.
- drac** s. m. A avea ~ = a fi posedat. Dacă nu zicem noi bine, că samarinean ești și drac ai? 92*/2. ~ul cel de amiază = demonul care te ispitește. Nu te vei teame... de întâmplare și de dracul cel de amiază. 496/1.
- drahmă** s. f. **1.** Monedă antică. Treizeci de drahme de argint va da stăpânului. 72/2. **2.** Unitate de măsură pentru greutate. Au luat omul cercei de aur, care trăgea câte o drahmă. 21/2.
- drept, dreaptă** adj., subst., adv. **1.** Adj. Corect, adevărat, care trebuie urmat. Dreapte faceți cărările Lui. 32*/1. Ce e ~ înaintea Domnului = ceea ce este bine, plăcut. Au făcut Ioas ce e drept înaintea Domnului. 392/2, cf. 393/2, 394/2. Sânge ~ = sânge nevinovat. Să nu perim pentru sufletul omului acestuia și să nu dai asupra noastră sânge drept. 716/2. **2.** S. m. și f. Persoană care trăiește conform dreptății, cinstei; persoană care se află pe calea cea bună a credinței în Dumnezeu. Iară dreptul, de să va sfârși, și mai înainte întru odihnă va fi. 784/2, cf. 485/1. **3.** Adv. A umbla ~ = a fi corect, cinstit. Cel ce umblă drept să teame de Domnul, iară cel ce umblă strâmb pre căile sale să va defăima. 526/2. **4.** S. n. Rădică ochii tăi în ~ = privește spre ce este drept (**1**). Rădică ochii tăi în drept și vezi unde nu te-ai pângărit? 597/2. **5.** S. n. Cu ~ul = cu dreptate. Cu dreptul pătimea pentru răutățile lor. 794/2, cf. 223*/2. **6.** S. f. sg. art. Mâna dreaptă. A da cuiua dreapta = a încheia pace cu cineva. Bine vei face de vei trimite la ei și le vei da dreapta. 869/2, cf. 842/1, 853/2.
- dreptariu** s. n. Îndreptar. Mai mult ne ostenim, ca să stăm întru dreptariul scurtării [povestirii]. 859/1.
- dreptate** s. f. **1.** Spirit de omenie, cinste. Și mă va asculta pre mine dreptatea mea în zioa de mâine. 29/2. Spre ~ = îndreptățit, pe drept. Și au crezut Avram lui Dumnezeu, și s-au socotit lui spre dreptate. 13/2. A judeca întru ~ = a judeca fără părtinire. Vei judeca noroadele întru dreptate. 485/1. A plini toată ~ a = a îndeplini toate cele cerute de Dumnezeu. Să cade noao să plinim toată dreptatea. 4*/1. **2.** Bună purtare morală (în conformitate cu preceptele divine). Fericți cei ce flămânzesc și însătoșează de dreptate, că aceia să vor sătura! .5*/1. **3.** Favoare, bunăvoință. Această dreptate să faci cu mine... zi că frate-mi easte. 18/1.
- ducere** s. f. Ciumă. Da-se-va în mâinile împăratului Vavilonului cu sabie și cu foamete și cu ducere. 622/2.
- duh** s. n. **1.** Respirație, suflare. Au fost boala lui tare foarte până ce n-au rămas într-însul duh. 314/2, cf. 512/1, 559/2, 196*/1, 243*/2. **2.** ~ Sfânt (sau ~ul Domnului, ~ul Dumnezeului celui Viu, ~ul înțelepciunii și al înțelegerii) = înțelepciune, superioritate spirituală. Grăiaște tuturor celor cu cuget

înțelept, pre carii i-am umplut de duhul înțelepciunii și al înțelegerii. 78/2. Deci, deaca voi, fiind răi, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vârtos Tatăl vostru Cel din ceriu va da Duh Sfânt celor ce cer de la Dânsul. 65*/1. Sânteți Cartea lui Hristos, cea slujată, de noi scrisă, nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui Viu. 168*/1. Domnul este Duhul și, unde este Duhul Domnului, acolo e slobozeniia. 168*/1. ~ necurat = spirit rău. Am văzut... [ieșind] din gura prorocului celui mincinos trei duhuri necurate, aseamenea broaștelor. 245*/1. **3.** Forță, putere spirituală. Și au ieșit un duh, și au stătut înaintea Domnului și au zis. 388/1, cf. 645/1. ~ul mâniei Tale = forța mâniei lui Dumnezeu. Și prin duhul mâniei Tale s-au împărțit apa. 66/2. **4.** A fi în ~ = a se afla într-o stare spirituală de extaz. Fost-am în duh, într-o zi duminecă, și am auzit după mine glas mare ca de trâmbiță. 236*/1. **5.** Vânt. Cu duh silnic va sfărâma corăbiile Tarsisului. 478/2.

duhovnicesc, -ească adj. Care ține de duh, de biserică. Vorbind între voi în psalmi... și în cântări duhovnicești. 183*/2. Știința duhovnicească. 189*/1. (Substantivat) Cei ce sânt după Duh, ceale duhovnicești [gândesc]. 146*/1. Omul cel ~ = omul care se ocupă de aspectele religioase, de credință; preot. [Omul] cel duhovnicesc le judecă toate. 155*/1. Mâncare duhovnicească = mana cu care Dumnezeu i-a hrănit pe evrei în pustiu. Toți aceiași mâncare duhovnicească au mâncat. 160*/1. Bătură duhovnicească = apa ce s-a revărsat din stânca pe care Moise a lovit-o cu toiagul. Toți aceiași beătură duhovnicească au beut. 160*/1.

duios, -oasă adj. Rău, mare; dureros. Vai de zdrobitura ta, duioasă e rana ta! 604/1, cf. 607/2.

dulceață s. f. **1.** Must; (la pl.) băuturi dulci. Vor pica munții dulceață. 714/2. Meargeți și mâncați grăsimi și beați dulcețuri. 421/1. **2.** Plăcere. Firile patimilor sânt ceale cuprinzătoare doao: dulceața și durearea. 884/1, cf. 60*/2.

dumnezeu s. m. **1.** (De obicei la pl.; și cu determinarea „străin”) Zeu, idol. Să nu aibi alți dumnezei afară de mine. 70/2. Numele dumnezeilor străini să nu le pomeniți. 74/1, cf. 34/2, 83/1, 211/1. **2.** (La pl.) Chip, figură, statuie reprezentând o divinitate. Să nu vă faceți voao dumnezei de argint și dumnezei de aur. 71/2. **3.** ~ul veacului acestuia = satana. Dumnezeul veacului acestuia au orbit mințile necredincioșilor. 168*/2.

duplecare s. f. Cotitură (a unui zid), colț. După el au zidit Vaani... până la unghi și până la duplecare. 417/1.

duroare s. f. = durere. (Aici) Vijelie. Din cămeri vin durori și din vârvuri, frig. 456/2.

dus s. n. ~ul apei = iaz, apeduct. Toată domniia lui și câte au făcut, fântâna și dusul apei, prin care au băgat apă în cetate. 343/2, cf. 340/2.

dvori vb. IV. A servi, a sluji. Și oștile dvorind la el împregiur cu arme, porunci lor. 885/2.

E

efod s. n. Parte din veșmântul preoțesc ce se poartă pe umăr. Iară Samuil, pruncul încins cu efod de in, slujea înaintea Domnului. 241/1.

eiși pron. refl. Sieși. Ca pasărea ș-au aflat eiși casă. 493/1. A fi de ~ = a fi numai ei, a fi singuri. Au ieșit din cetate departe și, apropiindu-să de vrăjmași, era de eiși. 868/2.

elam s. n. Partea din față a unui templu, pridvor; pronaos. M-au băgat în curtea Casii Domnului..., întră elamuri și întră jertvenic. 648/2.

elefant s. m. Fildeș. Pat de elefant. 712/2. Grumazul tău ca un turn de elefant, ochii tăi ca lacurile în Esevon. 550/2, cf. 321/1, 711/1.

engolpion s. n. v. **engolpiu.**

engolpiu (și **engolpion**) s. n. Pieptar al marelui preot la evrei. Au pus preste umărariu engolpiul și preste engolpion au pus arătarea și adevărul. 98/2, cf. 90/2.

episcop s. m. Șef, superior. Voiu pune pre domniia tăi în pace și pre episcopii tăi întră dreptate. 591/2.

episcopie s. f. **1.** Funcția unui demnitar de a supraveghea ceea ce se petrece sub jurisdicția sa. Fie zilele lui puține, și episcopiia lui să o ia altul. 503/2. **2.** Slujba unui apostol, (aici) cea de casier al lui Iuda. Episcopiia lui să o ia altul. 108*/2.

epitrop (și **pitrop**) s. m. Administrator al unui bun. Lisie epitropul, carele era mai-mare preste trebi. 871/2. Lisie, carele era pitrop. 869/1.

eres s. n. **1.** Doctrină, concepție, școală. Acest om... e începătoriu eresului nazarineanilor. 133*/2, cf. 135*/2. **2.** Tagmă, grup. Iară s-au sculat oarecarii din eresul fariseilor, carii crezusă, zicând. 123*/2, cf. 161*/1.

erodion s. m. v. **erodiu.**

erodiu (și **erodion**) s. m. Bâtlan. Lăcașul erodiului povățuiaște pre eale. 500/2. Și erodionul, și lebăda, și stârcul. 171/2, cf. 101/2.

F

face vb. III. **1.** A acționa. Noroadele ceale ce cunosc pre Dumnezeul lui să vor întări și vor face. 699/2. Făcut-au tărie în brațul Său = a lucrat cu putere cu mâna Sa. 52*/1. A ~ milă = a avea milă față de cineva. Faceți milă și îndurare fieștecarele cătră frațele său. 731/1, cf. 295/2. A ~ întrebări = a întreba. Mai vâtos fac întrebări, decât zidirea lui Dumnezeu. 197*/2. **2.** A îndeplini, a împlini, a urma. Și să păziți toată legea Mea și toate poruncile Meale, și să le faceți pre eale. 111/1, cf. 169/1. **3.** (a se ~) A se ~ pe pământ = a se naște. Nu au văzut părinții tăi, nici strămoșii lor din zioa în carea s-au făcut pre pământ până în zioa aceasta. 61/1. S-au făcut cuvântul Domnului cătră... = cuvântul Domnului a fost adresat lui... 310/1. Când s-a făcut glasul = după ce s-a auzit glasul. Și când s-au făcut glasul, S-au aflat Iisus singur și ei au tăcut și nimănui nu au spus... de ceale ce văzuse. 63*/1. **4.** (a se ~) A se ~ urât

înaintea cuiva = a se înjosi, a se face de rușine. *Iară de vor adaoge a-l bate pre el mai multe lovituri decât aceastea, să va face urât fratele tău înaintea ta.* 179/2. A se ~ cuiva = a fi al cuiva. *Numele lor era Oola, cea mai bătrână, și Ooliva, sora ei; și s-au făcut Mie.* 662/1. **5.** (a se ~) A porni într-o anumită direcție. *Apa potopului s-au făcut pre pământ.* 7/1. **6.** A sta. *Și făcând acolo câtăva vreamă, s-au slobozit cu pace de la frați cătră apostoli.* 124*/1. **7.** (a se ~) A se preface. *Văzând Iosif pre frații săi, i-au cunoscut și s-au făcut strein de cătră ei.* 42/1.

facere s. f. **1.** Lucrare, creație. *Facerea mâinilor Lui o vestește tăriia.* 467/1. **2.** Chezășie, garanție. *Și, luând destulă facere de la Iason și de la ceialați, i-au slobozit pre ei.* 126*/1.

famen s. m. Bărbat castrat, eunuc. *Au adunat David... pre fameni și pre cei putearnici.* 373/1, cf. 38/2, 178/1, 588/2.

fasec s. m. Jertfă de Paști; mielul jertfit de Paști. *Să facă fasec în luna a doao.* 398/1. *Leviții junghia fasec la tot cel ce nu putea a se curăți Domnului.* 398/2.

fașă s. f. Bucată lungă și îngustă de pânză. *Cu fășuri am întins patul meu, cu așternuturi de ceale din Egipt am așternut.* 522/2.

fată s. f. Cetate (dependentă de altă cetate). *Și Manasi nu au tăiat Vetsanul, aceasta easte Cetatea Schitilor, nici pre featele ei, nici ceale de primprejurul ei.* 214/2. *Nu te teame, fata Sionului, că, iată, Împăratul tău vine.* 96*/2, cf. 640/1.

față s. f. **1.** Simbol al persoanei. *Nu vă teameți de fața lor.* 417/2, cf. 400/1. *Fața lui era mergând în Ierusalim = El se îndrepta spre Ierusalim.* 63*/2. *Înaintea feței cuiva = în fața, înaintea cuiva. Au mers darurile înaintea feții lui.* 32/1, cf. 185/2, 63*/2. În ~ = direct, fără ascunzișuri. *În față i-am stătut împotrivă.* 176*/2. *Fața Domnului = prezența Domnului. De fața Domnului s-au clătît pământul.* 505/1. ~ cu (sau la) ~ = la față, direct. *Am văzut pre Dumnezeu față la față.* 32/2. *Vino să ne vedem față cu față.* 335/2, cf. 189/2. ~ la ~ = în față, fără intermediar. *Au grăit Domnul cătră Moisi față la față.* 84/2, cf. 163/1. *De cătră fața cuiva = în prezența cuiva. S-au adunat în Ierusalim de cătră fața lui Susachim și le-au zis lor.* 384/1. *De ~ = limpede, clar; fără ocol. Atunci au zis lor de față: „Lazar au murit”.* 95*/2. *Înaintea feții = pe loc, imediat. Și răsplătește celor ce-L urăsc pre Dânsul înaintea feții, ca să-i piiază pre ei.* 165/1. *A sta înaintea feții cuiva = a se împotrivi cuiva. Nu va fi cine să stea înaintea feții lui.* 699/1, cf. 384/2. *A-și pune fața asupra cuiva = a-și întoarce fața de la cineva, a nu mai proteja, a pedepsi. Și voi pune fața Mea asupra voastră, și veți cădea înaintea vrăjmașilor voștri.* 118/1. *A da fața = a se întoarce (spre), a se îndrepta (spre). S-au spăriiat și au dat Iosafat fața sa, ca să caute pre Domnul.* 389/1. **2.** Persoană, om. *Să nu cunoști fața la judecată, pre cel mic și pre cel mare întocma să-l judeci.* 158/1. **3.** (La pl.) Confruntări (de persoane). *În zilele acealea să va surpa, și nu cu feațe, nici cu războiu.* 699/1. **4.** A lua fața cuiva = **a)** a fi asemenea cuiva, a imita. *Nu te supune omului nebun și nu lua fața celui puternic.* 798/1;

b) a avea în vedere pe cineva. *Viu e Domnul puterilor, Căruia stau înainte, că de nu aș lua eu fața lui Iosafat, împăratului Iudei, nu aș fi căutat spre tine.* 324/1. *A căuta în ~ (sau în fața cuiva) = a se uita la fața cuiva; a judeca pe cineva după aparențe; a părtini. Știm că drept zici și înveți și nu cauți în față, ci întru adevăr calea lui Dumnezeu înveți.* 75*/2. *Să nu cauți în fața săracului.* 110/2. *Asemănarea feții înaintea feții = identitatea feții cu fața din oglindă.* 816/2. *În vreamă feții Tale = atunci când te vei arăta. Că-i vei pune pre ei ca un cuptoriu de foc în vreamă feții Tale.* 468/1. **5.** *Înaintea (sau în preajma) feții a ceva sau cătră fața a ceva = înaintea, în fața (în opoziție cu dosul a ceva). Și țarina lui Efron, în carea era peștera cea îndoită, carea easte cătră fața Mamvrei.* 20/2. *Au lăcuit de la Evilat până la Sur, carea easte înaintea feții Eghiptului.* 23/2. *Au șezut la părăul lui Horat, în preajma feții Iordanului.* 314/1. *Dinaintea feții... = din fața, dinaintea. Și s-au sculat Esdra dinaintea feții Casii lui Dumnezeu.* 414/1. *De cătră fața lor = în partea dinspre ei. Am pus străji... zioa și noaptea de cătră fața lor.* 417/2. **6.** *De (sau pentru) fața cuiva (sau a ceva) = din cauza... Și-au făcut fiii lui Israil de fața lui Madiam gauri și peșteri în munți și în locuri tari.* 219/1. *Funile în care era legate mâinile lui s-au făcut ca niște câlți de fața focului.* 229/1. *N-au putut să zidească casă..., pentru fața războaielor ce l-au încunjiurat.* 299/1.

faur s. m. (și ~ de fier) Fierar. *Faur de fier nu să afla în tot pământul lui Israil.* 250/2. *Eu te-am zidit pre tine, nu ca faurul suflând cărbuni.* 588/1, cf. 347/1, 392/2.

făcătoriu s. m. **1.** (Cu referire la Dumnezeu) Creator. *Cine easte făcătoriu afară de Dumnezeuul nostru?* 290/2. **2.** Cel care împlinește, desăvârșește ceva. *Fiiți făcători cuvântului și nu numai ascultători, amăgindu-vă pre voi înșivă.* 218*/2. **3.** (Denumeste pre cel ce practică o meserie) Lucrător de..., preparator de... *S-au mâniat Faraon... pre cel mai mare preste făcătorii de pâine.* 39/2. *Meșteșugul făcătorului de mir.* 82/1. *Făcătoriu de unsori... va face amestecare.* 818/2.

făgădui vb. IV. **1.** (și a se ~) A promite, a se angaja. *Să piară broaștele, după cum făgăduisă lui Faraon.* 59/1. *Am văzut că... tu nu ai venit, precum te-ai făgăduit, la zioa cea rânduită.* 250/1, cf. 170/1. (Construcție intensivă) *Ai făgăduit Mie făgăduință cu rugăciune.* 30/1. **2.** (a se ~) A face un legământ, o promisiune, o alianță. *Stăi în ce te-ai făgăduit tu și întru aceea petreci.* 802/2, cf. 127/1.

făgăduință s. f. Promisiune, legământ (sacru). *Toate făgăduințele câte veți făgădui.* 170/1, cf. 30/1. *A fi legat cu ~ = a făgădui, a promite. Blăstămat cel putearnic, care... e legat cu făgăduință și jertvește Domnului ce e stricat.* 737/1.

fămeie s. f. = femeie. Soție, nevastă. *Ce vom face celor ce au rămas despre fămei? De vreamă ce au perit muierile din Veniamin?* 235/2.

făptură s. f. **1.** Facere (a lumii). *De când au adormit părinții, toate așa rămân din începutul făpturii!* 227*/2. **2.** Lucru, creație. *Înălțimea un cot și ju-*

- mătate, și gura ei rătăndă, făptură așa de un cot și jumătate. 301/2. ~ de mână = statuie de idol. Năimind meșter de aur au făcut făptură de mână și plecându-să s-au închinat lui. 582/2.
- fără** conj., prep. **1.** Conj. ~ numai = decât. Nu era în sicrii altă, fără numai doao tăbli. 378/1, cf. 202/2. **2.** Prep. ~ de = în afară de. Au pus pre jertvenic fără de arderea de tot cea de dimineață. 100/1.
- fărădelege** s. f. Faptă rea, nelegiure. Să nu pieri și tu împreună cu fărădelegile cetății. 17/1, cf. 83/1, 111/2.
- fărâma** vb. I. A frământa. Muierile lor fărâma aluat. 601/2.
- făt** s. m. Fiu, ca termen de adresare pentru persoane mai tinere. Feșilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? 105*/2, cf. 196/1, 229*/1.
- fățări** vb. IV. A se preface. Din ceale fripte cărnuri vom pune și tu, fățărind că guști din ceale de proc, te mântuiaște. 886/2.
- fățarie** s. f. Fățarnicie, ipocrizie. Să nu vă jurați nici pre ceriu, nici pre pământ..., ci să vă fie voao ce e așa, așa și ce nu e, nu, ca să nu cădeți în fățarie. 221*/2, cf. 45*/1, 76*/1, 141*/2, 222*/2.
- fățarnici** vb. IV (și a se ~) A se preface. Cel ce caută leagea sătura-să-va de la ea, și cel ce să fățarniceaște să va împiedeca într-însa. 815/2. Nu să cuvine vârstei noastre a fățarnici. 864/1, cf. 796/1, 863/2, 886/2.
- fățarnicie** s. f. A face ~ = a se fățarnici. Și făcea fățarnicie cu dânsul, și ceialalți jidovi, cât și Varnava, s-au lipit de fățarnicia lor. 176*/2.
- fățiş** adv. Față în față. Au văzut Ioav că sânt fățiş unii cu alții. 366/2.
- fântână** s. f. Izvor. Va trece hotarul Gazin spre apus la fântâna apei, Nafto. 206/1.
- fârmit,-ă** adj. = fărâmat. Fărâmițat. Pâinile ceale de merinde uscate și mucedu și fârmitu. 198/1.
- fecioară** s. f. **1.** Fată tânără, virgină. Nu au lăsat pre nici unul să intre, fără numai... pre tatăl fecioarei și pre muma ei. 61*/2. **2.** Feciorie. Să va da ea și cei ce o aduc pre ea și fecioara și cel ce întăreaște pre ea. 698/2.
- feciorie** s. f. Puritate; virginitate. Nu ca pre o casă M-ai chemat, și Tată, și începătoriu fecioriei tale? 597/2.
- ferecat,-ă** adj. **1.** De fier. Cară ferecate era la ei. 214/2. **2.** (Substantivat) Cei ferecați = cei aflați în lanțuri; captivi, prizonieri. Să între înaintea Ta suspinul celor ferecați. 491/2, 499/2.
- ferestrău** s. n. = ferăstrău. Instrument de tortură. Pre norodul cel dintru ea [din cetate] l-au scos afară și l-au pus la ferestrău. 279/2.
- ferici** vb. IV. **1.** A socoti pe cineva fericit. Fericită sânt eu că mă fericesc muierile. 28/2. **2.** A considera ca fiind o fericire. Noao cugetări am fericit în inima mea. 811/1.
- fermecătorie** s. f. Vrăjitorie. Făr' de veaste vor veni asupra ta, pentru fermecătoria ta. 583/1, cf. 247*/1.
- fermecătoriu** s. m. Persoană care face farmece. Și fermecătoriu, și carele descântă, și care vrăjeaște din pântece. 174/2.
- fermecătură** s. f. Farmec, vrajă, descântec, vrăjitorie. Și voiu piarde fermecăturile tale din mâinile tale. 720/2, cf. 58/1, 331/1, 583/1.
- fetie** s. f. Feciorie. Ibovnicii săi... i-au stricat fetiia. 662/1.
- fi** vb. IV. Ce-ți easte ție? = ce-ți pasă? nu te privește. 106*/2.
- fială** s. f. Vas, cupă. Avea șapte fiiale pline de șapte bătăi mai de pre urmă. 248*/2, cf. 244*/2.
- fiare** s. f. = fiere. Apă de ~ = venin, otravă. Ne-au adăpat pre noi cu apă de fiare, pentru că am păcă-tuit. 602/2.
- ficați** s. m. pl. Pre adunarea lor să nu să razeme ficații miei = pe adunarea lor să nu mă sprijin, să nu mă bazez. 49/2.
- fier** s. n. (Cu sens colectiv) **1.** Arme, care de fier. Călărime aleasă și fier are hananeul. 205/2. **2.** Cătușe. Prin fier au trecut sufletul lui. 501/1. **3.** Temnița cea fără de fier = închisoarea fără gratii. 793/1.
- fierbântare** s. f. (Despre o apă) Creștere, umflare; fremătare. Cum vei face întru fierbântarea Iordanului? 605/2.
- fiesc,-ească** adj. Primirea (sau moștenirea) fiască = înfiere. [Hristos] pre cei de supt Leage să-i răs-cumpere, ca să luom priimirea fiască. 178*/1. Cel ce mai înainte ne-au rânduit pre noi spre moștenirea fiască prin Iisus Hristos întru Sine. 181*/1, cf. 146*/2.
- fieștecarele, fieștecare** pron. nehot. Fiecare. Veți mearge fieștecarele la moșia sa. 191/2. Au zis Noemin cătră amândoao nurorile sale: „Meargeți și vă întoarceți fieștecare la casa sa cea părintească...”. 236/1, cf. 40/2.
- fieștecine** pron. nehot. Fiecare, oricare. Să împărțea fieștecui, după cum fieștecine avea lipsă. 112*/1, cf. 63/1.
- figere** s. f. Înfigere, așezare, instalare. Sărbătoarea figerii corturilor. 846/2.
- fileriu** s. m. Monedă cu valoare mică; ban, para. Și, venind o văduvă săracă, au aruncat doi fileari. 45*/1, cf. 68*/1.
- fimbrie** s. f. = frânghie. Ciucure. Să-și facă fimbrii pre marginile hainelor sale. 137/1.
- finic** s. m. **1.** Palmier; curmal. Era acolo... pomi de finic. 67/1, cf. 115/1, 217/1, 421/2. **2.** Figură în forma frunzei de palmier. Au cioplit pre dânsa [pe casă] finici și lanțuri. 376/2, cf. 300/1.
- finică** s. f. Fructul finicului, curmală. O sută de finice. 283/2. Pâinile și finicile... să mănânce slugile. 283/2.
- fire** s. f. Ieșit din ~ = nebun. Să va chinui Israil, ca prorocul cel ieșit din fire. 704/2. A nu-și fi în ~ = a-și ieși din minți. Nu-și easte în fire. 34*/2.
- fiu** s. m. **1.** Fiii nunții = nuntași. Au doară puteți pre fiii nunții să-i faceți să postească, până când easte

- Mirele cu ei? 57*/1. Fiii marginiei = oamenii de pază. Fiii marginiei era lui povățuitori. 837/1. **2.** Pui de animale. Grăsimea mieilor și a berbecilor, a fiilor de tauri și de țapi. 187/1, cf. 819/1.
- flămânzare** s. f. Parte a pântecului imediat de sub coaste. *L-au lovit pre el acolo în flămânzare și au murit.* 271/2, cf. 288/2.
- floare** s. f. *Scula-să-va floarea rădăcinii ei = ridica-se-va mlădița din rădăcina ei.* 698/2.
- fluierătoriu** s. m. Cântăreț din flaut. *Venind Iisus în casa boiariului, [văzu] pre fluierători.* 9*/1.
- flușturat** s. m. Nebun, smintit. *Pentru ce au venit flușturatul acesta la tine?* 330/2.
- flutura** vb. I (a se ~) A se exalta. *Mulți s-au fluturat la chipuri pentru muieri și robi s-au făcut pentru eale.* 773/2.
- foale** s. m., s. n. **1.** Burduf în care se păstrează lichide. *Au luat pâini și un foale cu apă.* 18*/2. *Nimene nu bagă vin nou în foi vechi...; ci vinul nou în foi noi să cade să se bage.* 33*/2, cf. 198/1, 217/2, 444/2. **2.** Unealtă de fierărie pentru suflat în foc. *Încetat-au foii de la foc.* 601/1.
- foc** s. n. **1.** ~ nears = foc nestins. *Și tot întunearecul să-l acopere pre el, mânca-l-va pre el foc nears.* 448/1. ~ străin = foc păgânesc. *Au pus înaintea Domnului foc străin, care nu au poruncit lor Domnul.* 100/2, cf. 107/1. **2.** Cărbuni aprinși. *Au luat în mâini foc și cuțit.* 19/2. **3.** A trece prin ~ pe cineva = a-l purta prin război. *Încă și pre fiul său l-au trecut prin foc după urâciunile neamurilor.* 338/1.
- fofează** s. f. Braț la sfeșnic. *Să faci sfeșnicul, fusul lui și fofezele.* 76/1, cf. 88/2, 377/2.
- foișor** s. n. Cameră situată în catul de sus al unei case. *Au murit; și scaldându-o, o au pus în foișor.* 118*/1, cf. 46*/2.
- fotă** s. f. Haină pescărească de deasupra, încinsă cu sfoară. *Simion Petru, auzind că Domnul easte, s-au încins cu fota (că era gol).* 105*/2.
- frământătură** s. f. Substanță, materie frământată. *Au nu are putere olariul preste lut ca dintru aceea-eași frământătură să facă un vas spre cinste, iară altul spre necinste?* 147*/2.
- frăție** s. f. Alianță. *Să vă dea cărțile ceale de la noi pentru înnoirea frăției noastre.* 851/1.
- frâmt** adj. = frânt. Înfrânt, învins. *Să-ți dea ție Domnul Dumnezeuul tău pre vrăjmașii tăi, carii stau împotriva ta, frâmți înaintea feștii tale.* 181/2.
- frângere** s. f. ~a pâinii = actul ritual al Euharistiei și cuminecării. [Cei care s-au botezat] *petrecea întru învățătura apostolilor... și întru frângerea pâinii și în rugăciuni.* 110*/1.
- frântură** s. f. Schilodire, mutilare. *Frântură pentru frântură..., așa se se facă și lui.* 115/2.
- frâu** s. n. A pune ~ feței cuiva = a pune cuiva piedică, a-l înfrâna. *Frâu au pus feștii meale.* 452/2.
- frunte** s. f. **1.** De ~ = de vază, cu influență. *S-au însoțit cu Pavel și cu Sila și mulțime multă din elinii cei cucearnici și din muierile ceale de frunte.* 126*/1. **2.** Cei de ~ ai cetății = mai-marii cetății. 122/2. **2.** Fațadă (a unei construcții). *Foișor la ușa cea mai din afară și finici pre frunte și opt treapte.* 678/1.
- fugitor** s. m. Fugar, persoană care a fugit de undeva. *Voi, galaaditeanii, sânteți fugitorii lui Efraim.* 226/2.
- fuma** vb. I. A fumegea. *Muntele Sinaii fuma tot, că să pogorâsă Dumnezeu pre el în foc.* 70/2.
- fune** s. f. = funie. **1.** Sfoară de lungime variabilă, considerată ca unitate de măsură pentru suprafețe de pământ. *Le-au dat cu sorți lor pământul, cu fune de împărțire.* 491/1, cf. 730/1. **2.** Bucată de moșie măsurată cu funia (**1**). *Tu ești Cel ce iarăși așezi moștenirea mea mie. Funi au căzut mie întru cei putearnici ai mei.* 465/2, cf. 364/1, 513/1, 684/2. (Fig.) *Și s-au făcut partea Domnului norodul Său Iacov, funea moștenirii Sale Israil.* 187/1. **3.** Funea mării = malul mării. *Vai celor ce lăcuiți funea mării.* 726/2.
- funișoară** s. f. Ață, sfoară. *Această funișoară roșie să o legi la fereastra prin carea ne-ai slobozit.* 192/1, cf. 13/1.
- funitură** s. f. O lungime de funie (folosită la măsurat). *Au bătut David pre Moav și i-au împărțit pre ei cu fune culcându-i pre pământ, și doao funituri omorea, iară doao funituri ținea vii.* 275/2.
- fur** s. m. Hoț, tâlhar. *Nu vă adunați voao comori pre pământ, ... unde furii le sapă și le fură.* 6*/2, cf. 72/2, 179/1, 537/2, 634/1.
- furătoriu** s. m. Cel care fură, hoț. *Pre furătoriu de ceale sfinte... l-au omorât.* 862/1.
- furcuță** s. f. Un fel de furculiță folosită la altarul pentru jertfe. *Tot în ce să împlânta furcuța luoa șie preotul.* 241/1, cf. 347/2.
- furtișag** s. n. Furt; pagubă. *Am plătit de la mine furtișagurile zilei și furtișagurile nopții.* 31/1, cf. 351/1, 15*/2.
- fustaș** s. m. Sulițaș. *Gătiți... șaptezeci de călărași și doao sute de fustași.* 133*/1.
- fuște** s. n. **1.** Bătă, ciomag. *Iuda, unul din cei doisprăzeace, au venit, și el cu mulțime multă, cu sabii și cu fuști de la arhieriei și bătrânii norodului.* 27*/2. **2.** Suliță, lance. *Stă gata de bătaie, cu fuști și cu pavăză.* 417/2.

G

galbin s. m. = galben. Monedă de aur. *Zeace mii de galbini de aur.* 374/1.

gangrenă s. f. = cangrenă. *Și cuvântul lor ca gangrena hrană găsește, dintre carii easte Imeneiu și Filit.* 202*/2.

gard s. n. **1.** Zid. *Stricat-ai toate gardurile lui.* 495/2. **2.** Placentă. *Pentru ce s-au rupt pentru tine gard?* 38/2.

gardină s. f. Crestătură, șanțuleț în care se îmbucă două piese. *Doao gardine la un stâlp stând una cătră alta.* 77/1.

- gazarin** s. m. Prezicător; astrolog. Taina carea întreabă împăratul înțelept, maghii, descântătorii, gazarinii nu pot să o spuie împăratului. 688/27.
- găduință** s. f. Îngăduință. Biruia atuncea bunătatea prin găduință. 892/2.
- găta** vb. I v. **găti**.
- găti** vb. IV (și **găta** vb. I) **1.** (a se ~) A (se) pregăti. *Gată-te de cale și să călătorești bine.* 743/2. **2.** (a se ~) A întări, a consolida. *Și s-au gătit împărăția lui Antioh și au gândit a împărăți Eghiptul.* 832/2. **3.** A face, a crea. *Cela ce gătești munții întru tăriia Ta.* 484/2. **4.** A îndrepta. *la-ți fie o tigaie de fier, și o vei pune pre zid de fier... și vei găti fața ta asupra ei.* 645/2. **5.** (Aici) A vorbi, a spune. *Adevărat easte că din Iuda au răsărit Domnul nostru, în carea sămînție Moisi nimica nu au gătit de preoție.* 212*/2.
- gătire** s. f. Împodobire, dichisire; (aici) bază, temelie. *Dreptatea și judecata e gătirea scaonului Tău.* 495/1.
- gătit,-ă** adj. Pregătit anume pentru a îndeplini ceva. *Și va pune Aaron mâinile sale... pre capul țapului celui viu și-l va slobozi, prin mână de om gătit, în pustie.* 108/1.
- gâcitoriu,-oare** adj. = ghicitor. Îndemânatic; care știe ce trebuie să facă. *Era Domnul cu Iosif și era el bărbat gâcitoriu.* 38/2.
- gâcitură** s. f. = ghicitură. Ghicitoare, enigmă. *O gâcitură voi pune voao, și de o veți gâci..., voiui da voao treizeci de cerșeafuri.* 228/1, cf. 696/1, 819/2.
- gâlceavă** s. f. **1.** Agitație, tulburare. *Căuta arhieriei și cărturarii cum pre Dânsul, cu înșălăciune prinzindu-L, să-L omoare... Nu în praznic, ca să nu fie gâlceavă întră norod.* 46*/1, cf. 812/1. A face ~ = a cârti, a face gălăgie, scandal. *În zilele acealea, înmulțindu-să ucenicii, au făcut gâlceavă elinii împotriva jidovilor.* 113*/2. **2.** Vuiet, zarvă, răsunet. *Întră gâlcevi de războiu își va petreace viața.* 812/1.
- gâlcevi** vb. IV. **1.** A murmura împotriva cuiva, a se opune, a se certa. *Până ce gâlcevea ei, Aod au fugit.* 216/2, cf. 9*/1. **2.** A produce tulburare. *Călăreții vor gâlcevi în căi.* 722/2.
- gând** s. n. A pune ~ = a hotărî; a intenționa. *Chir, împăratul, au pus gând să zidească Casa lui Dumnezeu.* 410/1.
- gândi** vb. IV. A ~ gând asupra... = a unelti. *Asupra Eghiptului va gândi gândurile sale până la o vreme.* 699/1, cf. 634/2.
- gârbovire** s. f. Boală constând în anchilozarea membrilor. *Gârbovire nevindecată.* 187/2.
- gâtlej** s. n. Gât; glas, grai. *Că nu easte în limba mea strâmbătate și gâtlejul meu au nu va cugeta înțelepciune?* 441/1.
- genune** s. f. Prăpastie adâncă, abis. (Fig.) *Cârmuind a bunei credință corabie întru a patimilor genune.* 887/1.
- gheenă** s. f. Iad. *Teameți-vă de cel ce are putere, după ucidere, să arunce în gheena.* 66*/2, cf. 5*/1.
- gherdan** s. n. Colan, lanț de aur purtat la gât (ca podoabă). *Am adus dar Domnului... vas de aur, și gherdan, și cercei, și inel, și brățare.* 152/1, cf. 554/1, 756/2.
- gingaș,-ă** adj. Care desfată, încântă. *Vei chema sâmbetele gingașe, sfinte Dumnezeului tău.* 590/1.
- gingăși** vb. IV (a se ~) A se alinta. *Au luat pre ceale doao slujnice și pre una să răzâma, ca cum s-ar gingăși.* 432/1.
- glajă** s. f. Sticlă; (aici) cristal, diamant. *Nu să va protivi cu ea [cu știința] aurul și glajea.* 451/2, cf. 238*/1.
- glas** s. n. **1.** A da ~ = a vorbi; a striga. *Toată adunarea au dat glas.* 134/2, cf. 710/1. A se vesti ~ = a se da veste. *S-au vestit glas în Iuda și în Ierusalim.* 414/1. **2.** Zgomot, vuiet. *S-au făcut glas când am prorocit și, iată, cutremur s-au făcut.* 674/2, cf. 70/2. *Glas au dat norii = a tunat.* 490/1.
- glăsui** vb. IV. A cânta, a intona. *Jârtvă de laudă și de strigare glăsui-voiu și voiui cânta Domnului.* 470/1.
- glăsuire** s. f. Tânguire, plângere. *Auză strigare dimineața și glăsuire întru amiazăzi.* 612/1.
- glăvățină** s. f. Capitel. *Covârșirea unei glăvăține și mreaje și rodie preste glăvățină primprejur, toate de aramă.* 638/2.
- gloabă** s. f. Dare, bir; arendă. *Și au poruncit să plătească gloabă pământul o sută de talanți de argint.* 346/2, cf. 72/1.
- gloată** s. f. ~ grea = oaste, ceată militară. *Și au intrat în Eghipt cu gloată grea.* 832/2.
- globi** vb. IV. A amenda cu bani. *Și-l vor globi o sută de sicli.* 177/2.
- globire** s. f. Amendă, pedeapsă (în bani); despăgubire. *Să judecați... ori la maorte, ori la pedeapsă, ori la globire de averi.* 411/2.
- glod** s. n. Noroi. *În groapă nu era apă, ci numai glod.* 626/2.
- goană** s. f. Prigoană, persecuție. *Și s-au făcut în zioa aceaea goană mare asupra besearicii ceii din Ierusalim.* 116*/1. *Noi sânguri ne laudăm de voi întru besearicile lui Dumnezeu, pentru răbdarea voastră și pentru credința, întru toate goanele voastre și năcazurile care le suferiți.* 195*/2. (Cu referire la cuvântul divin) *Când să face năcaz sau goană pentru cuvânt, îndată să smintesc.* 35*/1.
- golătate** s. f. Goliciune, lipsă de îmbrăcăminte. *În foame și în seate, în psoturi de multe ori, în frig și în golătate.* 173*/1, cf. 146*/2.
- goli** vb. IV (a se ~) A se dezbrăca, rămânând în pielea goală. *S-au îmbătat și s-au golit în casa sa.* 9/1.
- goliciune** s. f. Părțile goale ale trupului (din pudoare acoperite). *Au acoperit goliciunea tătâne-său.* 8/1.
- gomor** s. m. Unitate de măsură de capacitate. *Un gomor de orz.* 702/1, cf. 67/2, 254/2.
- goni** vb. IV. **1.** (și a se ~) A alunga, a izgoni; a prigoni; a persecuta, a oprima. *I-au gonit pre ei Domnul.* 601/1. *Fericiți cei ce să gonesc pentru dreptate.* 5*/1. *Ați auzit... că preste măsură goneam besearica lui Dumnezeu și o stricam.* 176*/1, cf. 179*/1. (Cu referire la suflet) *Să mântuiască de cei ce gonesc*

- sufletul meu. 504/1. A ~ dinapoia cuiva = a urmări pe cineva. S-au întors norodul, ca să nu gonească dinapoia lui Israil. 285/2. **2.** A urmări ceva, a umbla după ceva. Auziți-Mă, cei ce goniți ce e drept și cei ce căutați pre Domnul! 585/2.
- gonire** s. f. Prigonire, persecuție. Și să nu ia de o sută de ori mai mult acum, întru această vreme... cu goniri și în veacul cel viitoriu, viața de veaci. 42*/2.
- gonitoriu** s. m. Prigonitor; asupritor. Și nu va mai veni preste ei gonitoriu. 733/2, cf. 562/2.
- goz** s. n. Murdărie care intră în ochi. Ce vezi gozul care este în ochiul fratelui tău...? 58*/2.
- grai** s. n. (și ~urile gurii) Cuvânt, vorbă. Să se pogoară ca roaia graiurile mele. 186/2. Plecați uraechiia voastră spre graiurile gurii. 490/1, cf. 449/1, 454/1, 456/1, 462/2, 753/2, 92*/2.
- gras** s. m. Om puternic. S-au închinat toți grașii pământului. 468/2.
- gratie** s. f. **1.** Grătar. Și împăratul ședea în casă de iarnă și gratie de foc era înaintea lui. 625/2. **2.** Partea de sus a jertfelnicului. Au ferecat [jertfelnicul] cu aur curat, gratiia lui, și păreții lui, și coarnele lui. 89/1.
- grădină** s. f. Loc împădurit. Păzitoriuul grădinii... să-mi dea leamne. 415/2.
- grăi** vb. IV. A ~ glas de cuvinte = a vorbi, a spune. Și au grăit Domnul... glas de cuvinte. 161/2. A ~ la urechile cuiva = a vorbi (confidențial). Să grăiesc la urechile lor toate cuvintele aceastea. 186/2. A ~ cuiva cu judecată = a pronunța o sentință asupra cuiva. Și au prins pre împăratul și l-au adus pre el la împăratul Vavilonului... și i-au grăit lui cu judecată. 638/1.
- grăitoriu** s. m. ~ din pânțele = ventriloc; ghicitor. Și să descânta, și să vrăjea, și să fermeca, și au făcut grăitori din pânțele și vrăjitori. 401/1, cf. 343/2.
- grăsime** s. f. **1.** (Și ~a pământului) Belșug, bogăție. Să-ți dea ție Dumnezeu... și din grăsimea pământului, și mulțime de grâu și de vin. 26/1. Câmpii Tăi se vor umplea de grăsime. 484/2. **2.** ~a grâului = grâu de calitate cea mai bună. I-au hrănit pre ei din grăsimea grâului. 492/2, cf. 516/1.
- greși** vb. IV. A determina pe cineva să facă o greșală. Să între toată răutatea lor înaintea feații Tale, și-i greșeaște pre ei, în ce chip au făcut ei greșeale pentru toate păcatele mele. 640/1.
- greșit,-ă** adj. Care a greșit; vinovat față de cineva. De nu-l voiu pune înaintea ta, greșit să fiu înaintea ta în toate zilele. 43/2.
- greu, grea** adj., subst. **1.** Adj. Aspru, fără milă. Împărați grei vor stăpâni pre ei. 563/2, cf. 130*/1. ~ la inimă = (care se poartă) dușmănos, rău. Fiii oamenilor, până când grei la inimă...? 462/1. ~ la fire = greu de mulțumit, cu fire dificilă. Plecați-vă stăpânilor cu toată frica, nu numai celor buni și blânzi, ci și celor grei la fire. 223*/2. **2.** Adj. Dificil, greu de suportat. Bărbații aceștia, fiii lui Saruia, grei sânt mie. 272/1, cf. 297/1. Sânt trimis la tine greu = sânt trimis cu vești rele. 310/2. **3.** Adj. (Despre femei) Gravidă. Muiarea lui Finees, grea fiind și aproape de naștere. 243/1. **4.** S. f. pl. Vorbe aspre. Au răspuns împăratul greale și au lăsat... sfatul bătrânilor. 382/2. **5.** S. n. A-i părea cu greu = a nu-i plăcea, a nu-i tihni; a-i părea nedrept. Nu vă întristați, nici să vă pară cu greu căci m-ați vândut. 45/2, cf. 49/1.
- griji** vb. IV. A se îngrijora, a se teme, a-i păsa cuiva de ceva. Mă voiu griji pentru păcatul meu. 475/1, cf. 10*/1.
- grijitoriu** s. m. Îngrijitor. Au nu este feciorul lui Iero-vaal, și Zevul, grijitoriuul lui...? 223/2.
- gripă** s. f. Pasăre mare de pradă. Să nu mâncați că spurcăciune este: vulturul și gripa și alietul de mare. 101/2.
- gripsor** s. m. = zgriptor. Specie de acvilă mare. Pre cuibul său șezând gripsorul mâne pre colți de piatră. 458/2.
- groapă** s. f. Fântână, puț. Groapa era deșertă și nu avea apă. 37/2, cf. 284/2.
- groasă** adj. Gravidă. De... vor lovi pre muiarea groasă și va ieși pruncul ei. 72/1.
- groaznic,-ă** s. f. pl. Lucruri îngrozitoare. Văzut-am groaznice acolo...; pângăritu-s-au Israil și Iuda. 703/2, cf. 887/2.
- gropilos,-oasă** adj. (Despre un loc, un teren) Cu gropi. Mai mult ție pogorâre nu va fi la Siria cea gropiloasă. 772/1.
- gros** s. m. Butuc în care se prindeau picioarele, folosit ca instrument de tortură. Picioarele lor le-au strâns în gros. 125*/2.
- grosime** s. f. Bârnă groasă, butuc. Stâlpi și grosime preste fața lor la pridvare. 300/2.
- grumaz** s. n. Gât (înțelegându-se gâtulejul, faringele). Limba mea s-au lipit de grumazul meu. 468/2.
- grund** s. m. Bulgăre (de pământ). Moiu grunzii pământului, răzându-mă de puroi. 441/1.
- gură** s. f. **1.** Glas, grai. El va grăi în locul tău către norod și va fi gura ta. 55/2, cf. 10/1. Pus-au asupra ceriului gura lor = vorbele, glasul lor a ajuns până la cer. 488/1. A pune mâna la gura sa = a tăcea. De voiu grăi eu mai mult, își vor pune mâna la gura sa. 787/1. [Să nu fie] cu doao guri = să nu vorbească în două feluri. Diiaconii... de cinste să fie, nu cu doao guri, nebăutori de vin mult. 199*/1. **2.** Limbă, vorbire. După aceea, își va întoarce gura sa. 812/2. **3.** ~ către ~ = vorbind unul cu altul. Nădăjduiesc că voiu veni la voi și voiu grăi, gură către gură, ca bucuriia noastră să fie deplin. 232*/2. ~ cu ~ = față în față. Gură cu gură voiu grăi lui aiavea. 133/1. **4.** Din ~ până în ~ = de la un capăt până la celălalt. Și au intrat în casa lui Vaal din gură până în gură. 332/1, cf. 413/2. **5.** Deschizătură, crăpătură. S-au pogorât din Iuda trei mii de oameni la gura pietrii Itamului. 229/1.

H

haină s. f. Haina cea până la călcâie = haină preoțească până la pământ, purtată în timpul slujbei. Și

- pietri de săpat la urmă rariu și la haina cea până la călcâie. 75/2. ~ strălucită = haină pe dedesupt la preoții evrei, hiton. Și acestea sânt veșmintele care vor face: ...haină strălucită. 78/2. Hainele slujbei = hainele de doliu. S-au desbrăcat de hainele slujbei. 432/1.
- halchidon** subst. Calcedonie. Temeiul cel dintâiu, iaspis,... al treilea, halchidon. 249*/1.
- halvan** s. m. Plantă care conține o anumită rășină; rășina respectivă, bine mirositoare. Ia ție mirosuri stactie, și onih, și halvan mirositoriu. 82/1. Ca halvanul și ca onixul și ca stactiia. 810/2.
- hameleon** (și **hameliu**) s. m. = cameleon. Chițoranul și hameleonul. 102/1. Și vor paște în mijlocul ei [al cetății] turme și toate fiarăle pământului; și hamelii și aricii. 726/2.
- hameliu** s. m. v. **hameleon**.
- hamon** s. m. Turtă adusă ca ofrandă unei zeițe. Muierile lor fărâma aluat, ca să facă hamoni oștii ceriului. 601/2.
- har** s. n. (În NT de obicei se folosește cuvântul **dar**)
1. Calități, daruri sufletești (ca bunătatea, credința, dragostea, loialitatea). Nu uita muiarea bună și înțeleaptă, pentru că harul ei – mai mult decât aurul. 667/1, cf. 520/1. Având har la norod = fiind plăcut, bine văzut în popor. [Petru] lăudând pre Domnul și având har la tot norodul. 110*/1. **2.** Bunăvoință, favoare, îndurare (din partea unui om, de obicei superior). Harul care ți l-au făcut chizeașul să nu-l uiți. 813/2, cf. 237/1; (din partea divinității) Și au dat Domnul har norodului Său înaintea eghipteanilor. 64/1, cf. 43/2. (De obicei în construcția) A afla ~ înaintea cuiva = a găsi îndurare, înțelegere (la cineva); a avea trecere. Au aflat Ader har înaintea lui Faraon..., și i-au dat lui muiare. 307/1, cf. 152/2, 429/2; (înaintea lui Dumnezeu) Noe au aflat har înaintea Domnului Dumnezeu. 6/1, cf. 84/2. **3.** Milă, îndurare (divină). Să afle sluga ta har înaintea Ta. 33/1. Pentru somnul de astăzi să aibă har. 879/2. **4.** Recunoștință. Asupra vrăjmașilor au lăsat izbânditoriu și priiatinilor, răsplătitoriu de har. 814/1. A da ~ = a mulțumi. Luând paharul, dând har, deade lor și băură dentr-însul toți. 46*/2. **5.** Prețuire. Iară de-ș va lua cineva muiare... și va fi de nu va afla har înaintea lui pentru că au aflat în ea lucru urât, să-i scrie ei carte de despărțanie. 179/1. **6.** Dar, cadou. Easte isteție chiiră și aceasta easte nedreaptă, și easte carea întoarce harul, ca să areate judecata. 807/1. **7.** Spre har = ca aducere aminte. Iară cununa va fi... spre har fiiului lui Sofonie. 731/2.
- hara** s. f. Un fel de car de transport. Au dat bani pietrarilor... și hara sidoneanilor și tireanilor, ca să aducă ei de la Livan leamne de chedru. 776/1.
- haradion** s. m. v. **haradrion**.
- haradrion** (și **haradion**) s. m. Numele unei păsări, probabil fluierar, ploier. Și erodionul, și haradionul, și aseamenea lui, și pupăza, și liliacul. 101/2. Și pelicanul, și haradrionul. 171/2.
- haslă** s. f. A da ~ = a da semn; a spune o parolă. Dând la ai săi haslă: „Biruința lui Dumnezeu”, cu voinici prea buni aleși, au lovit noaptea tabăra. 872/1.
- hărăzi** vb. IV. A da, a acorda. O, tiranie, hărăzești noao haruri. 889/2.
- hârb** s. n. Ciob; vas spart. Cădearea ei va fi ca zdrobitura unui vas de lut..., cât să nu să afle întru eale hârb cu care să aduci foc. 570/2. Cel ce lipeaște hârbul. 808/2.
- herestui** vb. IV (a se ~) A tăia cu ferăstrăul. Uciși au fost cu pietri, herestuitu-s-au, ispițiți au fost cu ucidere. 215*/2.
- hereț** s. m. = herete. Nume pentru o specie de uliu. Și herețul, și coroiul..., și pupăza, și corbul de noapte. 171/2.
- heruv** s. m. v. **heruvim**.
- heruvim** (și **heruv**) s. m. Înger care, în ierarhia cerească, vine imediat după arhangheli. Să ducă de acolo sicriul lui Dumnezeu, Domnului Celui ce șe-dea pre heruvimi. 362/1. Te-au adus pre tine heruvul din mijlocul pietrilor celor înfocate. 667/1.
- hirogril** s. m. v. **hirogrilion**.
- hirogrilion** (și **hirogril**) s. m. Numele unui mamifer. Și hirogrilionul... rumegă, iară unghiia nu are despărțită. 101/1. Cămila, și iepurile, și hirogrilul. 171/2.
- hoi** subst. Unitate de măsură pentru lichide. Doao mii de hoi încăpea. 301/1.
- horă** s. f. **1.** Dans, joc. Au ieșit toate muierile după ea cu timpane și cu hore. 67/1. **2.** Grup de cântăreți, cor. Și al doilea horă de laudă să ducea întâmpinându-i, și eu după el. 425/2.
- hotaret** subst. Element de arhitectură. Stâpli doi, și preste ei măciuci cu hotaret preste capetele amânduror stâlpilor. 377/1.
- hotărî** vb. IV. A pune sau a fi hotar, a mărgini. Și hotarale lor de cătră mare le va hotărî Marea cea Mare. 203/2, cf. 202/2.
- hotărâș** adj. Care se învecinează, vecin. Ai curvit cu fiii Eghiptului cei hotărâș[i] cu tine. 654/2. (Substantivat) Au rădicat Domnul asupra lui Ioram... pre aravi și pre cei ce hotărâși cu etiopii. 390/2.
- hrăni** vb. IV. A face să se mențină, a păstra. Să hrănești sămânța preste tot pământul. 7/1.
- hrănitoriu** s. m. Persoană care îngrijește copiii. Au scris în carte și o au trimis... la bătrâni și la hrănitorii fiilor lui Ahaav. 331/2. ~ de dobitoace = crescător de animale. Acesta au fost tată hrănitorilor de dobitoace, carii lăcuiesc în colibi. 5/1.
- hrăpi** vb. IV. A respira greu. Iona să pogorâsă în fundul corăbiei și dormiia și hrăpiia. 716/1.
- hrisolit** (și **hrisolitos**) s. n. = crisolit. Topaz. Și al patrulea rând hrisolitos. 79/1. Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, ... de ametist și de hrisolit și de viriliu. 667/1, cf. 90/2.
- hrisolitos** s. n. v. **hrisolit**.
- hulă** s. f. Vorbe de critică injurioasă, de defăimare; blasfemie. Ceale ce s-au scris de el și de necurăția

lui și de hula lui s-au scris în Cartea vremurilor împărățiilor. 771/1. Am văzut... o fiară carea avea șeap-te capete..., și preste capetele ei mumele hulii. 243*/1, cf. 422/1, 510/1. A da ~ = a huli. Nu da hulă întru mărirea ta. 816/1.

hulitură s. f. Defăimare, batjocură. Nu sânt spre bună vreaire huliturile celor fără de leage. 816/2.

I

iachint s. n. Piatră prețioasă. Am văzut cai în vedenie și pre cei ce ședea pre ei având coifuri de foc și de iachint. 241*/1, cf. 799/1.

iarbă s. f. (și ~ verde; cu sens colectiv) Vegetație; plante. Să răsară pământul iarbă vearde, carea să samene sămânță. 1/2. Toată iarba din câmp o au bătut pîiatra. 61/1, cf. 2/1. Iarba pământului = roadele pământului. Va mânca toată iarba pământului, carea au rămas. 61/2. Iarba nălbitorilor = buruiană a cărei rădăcină albește țesăturile. El va întra ca focul topitoriului și ca iarba nălbitorilor. 738/1. Ierburi amare = salată alcătuită din anumite plante, care se mânca la Paști. În luna a doao...vor face [Paștile Domnului] cu azime și cu ierburi amară le vor mânca. 130/2. ~ pucioasă = sulf. Foc și leamne multe mâniia Domnului, ca o vale de iarbă pucioasă aprinsă. 571/1.

iaspis s. n. Piatră semiprețioasă netransparentă, de diferite culori. Cu toată pîiatra bună te-ai îmbrăcat, ... de safir și de iaspis. 667/1. Pîiatra iaspisului. 248*/2, cf. 79/1, 587/2.

ibovnic s. m. Persoană care iubește. Ibovnicii tăi în robie vor merge. 613/2.

ibric s. n. Vas de metal folosit la libație. Ibricele cu care toarnă. 124/1.

iconom s. m. = econom. Persoană care administra averea, veniturile cuiva. Și Elian, iconomul. 298/1.

idolicesc,-ească adj. Care ține de idoli. Păcatul vraje easte, dureare și năcazuri idolicești aduc. 253/2.

idropică s. f. =hidropică. Acumulare de lichid în organism. Un om bolnav de idropică era înaintea lui. 69*/1.

ieros s. m. = ireos. Un fel de scorțoasă. Ieros, cinci sute de sicli. 82/1.

ierta vb. I. **1.** Să nu ierte ochiul tău = să nu cruți ceva, să nu ai înțelegere. Vei mânca toate prăzile neamurilor, care Domnul Dumnezeuul tău le va da ție, să nu le iarte pre eale ochiul tău și să nu slujești dumnezeilor lor. 165/2. **2.** (Aici) A pedepsi. Toți câți vor călca leagea..., cu deadinsul, să vor ierta, ori cu moarte, ori cu muncă, sau cu pagubă de argint, sau cu izgonire. 779/1.

ieși vb. IV. **1.** A pleca de acasă; a părăsi locul în care se află. Și au ieșit unul [un fiu] de la mine și mi-ați zis că l-au mâncat fierile. 45/1. (Cu referire la plecarea evreilor din Egipt) Ți-am poruncit ție pre vreama lunii ceii dintâiu, că întru aceeaa ai ieșit din Eghipt. 74/1. **2.** A se abate de la o poruncă, de la o hotărâre etc. Și curând ați ieșit din calea carea

v-au poruncit voao Domnul să o faceți. 167/1. **3.** A ~ din minte = a-și pierde judecata; a se prosti. Păstorii au ieșit din minte și pre Domnul nu l-au căutat. 604/1. **4.** A ~ afară = a ieși pentru necesități fiziologice. Să ai loc afară de tabără și acolo să ieși afară. 178/2.

ieșire s. f. **1.** Plecarea evreilor din Egipt. Cartea ieșirii [titlu]. **2.** Cale prin care se iese (de) undeva. Preste toată ieșirea în pustie au venit nevoi. 605/2. **3.** Stradă, uliță. Vărsatu-s-au pietrele ceale sfinte la începutul tuturor ieșirilor. 642/1. Ieșirile căilor = răspântie, răscruce. Meargeți la ieșirile căilor și pre câți veți afla îi chemați la nuntă. 22*/1. Ieșirile morții = căile morții. Ale Domnului sânt ieșirile morții. 485/2. **4.** Colț, ieșitură (la o construcție). Vărsatu-s-au pietrele ceale sfinte la începutul tuturor ieșirilor. 642/2. **5.** Ieșirile dimineții și ale serii = ivirea dimineților sau a răsăritului și a serilor sau a apusului. Ieșirile dimineții și ale serii le vei veseli. 484/2. **6.** ~ din minte = rătăcire a minții. Bată-te Domnul cu dementie, și cu orbire, și cu ieșire din minte. 182/2. **7.** Capăt, sfârșit. Sărbătoarea săvârșitului la ieșirea anului. 74/1. **8.** (Cu privire la Iisus) Plecarea din viața pământească, moarte. Doi bărbați vorbea cu Dânsul, carii era Moisi și Ilie, carii... spunea ieșirea Lui, carea era să o plinească în Ierusalim. 62*/2.

if (și **ifi**) subst. = efă. Măsură de capacitate. Dintr-un if de făină au făcut azime. 219/2. Au fost ca un ifi de orez. 237/2, cf. 96/1, 283/2.

ifi subst. v. **if**.

ileu s. n. = ilău. Nicovală. Meșterul de fier șezind lângă ileu. 819/1.

in s. n. = hin. Măsură de capacitate pentru lichide. Și apa cu măsură vei bea, a șasa parte de in din vreamă până la vreamă viei bea. 645/2, cf. 81/1, 114/1, 148/2.

inimă s. f. **1.** Ca centru și simbol al vieții sufletești, ca sediu al sentimentelor umane (al bucuriei, al plăcerilor). Bucura-se-va inima mea de mântuirea Ta. 465/1. Dat-ai veselie în inima mea, din rodul grâului, al vinului. 462/1; (al durerii, al suferinței) Din multă întristare și din necazul inimii am scris voao cu multe lacrimi. 167*/2. Întunecații fiind cu cugetul, înstrăinați de viața lui Dumnezeu, ... pentru împietrirea inimii lor. 183*/1; (al dragostei, al simpatiei) Gura noastră s-au deschis cătră voi, corinteani, inima noastră s-au lărgit. 169*/2. În inimile noastre sânteti, ca împreună să mărim și împreună să viem. 170*/1; (al bunătații, al milei) Având inimă bună spre voi. 193*/1. Cu ~ plină = din tot sufletul, cu dăruire. Au făcut ce e drept înaintea Domnului, iară nu cu inimă plină. 393/2. A i se înălța (cuiva) inima = a simți o bucurie mare. Bătând ai bătut Edomea și te-au înălțat inima ta, măreaște-te șezând în casa ta. 335/2. A băga în ~ = a pune la inimă, a se supăra foarte tare pentru ceva. Vedeți cum au perit dreptul și nimenea nu bagă în inimă. 589/1. Nu vor pune preste noi inimă = nu vor lua seama la noi, nu ne vor lua în seamă. 285/1, cf. 285/2. A da inima spre... = a acorda atenție. Vrăjile și descântăturile, și visurile deșearte sânt... De nu vor fi trimise de la Cel Prea Înalt ca să te cerceteaze, să nu dai inima ta spre eale. 816/2. A se întoarce

inima în cineva = a se agita, a se zbuciuma. *Vezi, Doamne, că mă năcăjesc, pânțele mele s-au turburat și inima mea s-au întors întru mine, că amărându-mă m-am amărât.* 639/2. **2.** Conștiință, gând; memorie, amintire; sediul acestora. *Domnul... defaimă gândurile boiarilor. Iară gândurile inimii Lui în neam și în neam.* 472/2, cf. 614/2. A fi în ~ sau a socoti cu inima = a dori, a avea de gând. *Au fost în inimă lui David... să zidească casă numelui Domnului.* 302/2. *Bine ai făcut că ai socotit cu inima ta aceasta.* 302/2. Cu ~ plină = cu dreptate. *Au umblat înaintea Ta întru adevăr și cu inimă plină.* 342/2. A lua aminte cu o ~ = a lua aminte într-un gând. *Iară gloatele lua aminte cu o inimă ceale ce să grăia de la Filip.* 116*/1. *Puneți inimile voastre întru căile voastre = fiți atenți la ce faceți, pe unde umblați.* 727/1. **3.** Partea din mijloc, centrală a unui lucru. *El easte încă fiul puterii, a căruia inimă easte.* 284/2. *Precum au fost Iona în pânțele chitului..., așa va fi și Fiul Omnesec în inima pământului trei zile și trei nopți.* 12*/2.

ipat s. m. Consul. *Luchie, ipatul romanilor, lui Ptolomeiu împăratului, bucurie!* 855/2.

ipodrom s. n. = hipodrom. *Am îngropat pre ea în calea ipodromului.* 49/1.

ir s. m. Probabil confuzie de prescurtare pentru înger. *Au văzut împăratul pre ir și pre cel sfânt pogorându-să din ceriu.* 691/2.

iscălit,-ă adj. Semnat. *Au scris... această iscălită carte.* 772/1.

iscoadă s. f. Persoană trimisă să obțină, în taină, informații în interesul cuiva, spion. *Iscoade sântei.* 42/1.

iscodi vb. IV. **1.** A cerceta, a vedea cum este. *Și au trimis... doi tineri să iscodească, zicându-le: „Mergeți și vedeți pământul și Ierihonul!”* 191/2. *Isco-dit-au fărădelege.* 484/1. **2.** A spiona. *Ca cum am fi mers să iscodim pământul.* 42/2.

ismeni vb. IV v. **izmeni.**

isop s. m. Plantă aromatică, folosită în ritualuri purificatoare. *Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți.* 480/1, cf. 63/2, 298/2, 104*/1.

ispită s. f. Încercare, probă la care e supus cineva spre a i se constata credința, iubirea, răbdarea etc.; ademenire a omului de către dușmanii vieții spirituale. *Ispitele ceale mari care le-au văzut ochii tăi.* 184/1. *Și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.* 6*/1, cf. 179*/2.

ispiti vb. IV. **1.** A căuta să pătrunzi ceva cu mintea, cu privirea, a cerceta, a examina atent. *Vei cunoaște când voi ispiti Eu calea lor.* 601/1. *Să nu creadei la tot duhul, ci să ispitiți duhurile de sânt de la Dumnezeu.* 231*/1; (în legătură cu persoane) *Un legiutoriu s-au sculat, ispitind pre El și zicând: „Dascale, ce voi face ca să moștenesc viața de veaci?”* 64*/2. **2.** A cerceta în ascuns, a iscodi, a spiona. *L-au lăsat pre dânsul Domnul, ca să-l ispitească pre dânsul, să știe ceale din inima lui.* 401/1. *Ispitește și vezi că proroc din Galileea nu s-au sculat.* 91*/1. **3.** A încerca să afle. *Încă o dată voi ispiti cu lâna.* 220/1. **4.** (a se ~) A se documenta. *Cela ce nu s-au ispitit puține știe.* 816/2. **5.** A încerca, a se strădui,

a se sili să obțină ceva. *Ispitind biruința cu nestricare întru viața de mulți ani.* 892/2. **6.** A supune la o probă. *Părechi de boi am cumpărat cinci și voi mearge să-i ispitesc.* 69*/2. (Despre metale) *Ispitit pământului = încercat în pământ, adică într-un cup-tor săpat în pământ. Argint cu foc lămurit, ispitit pământului, curățit de șapte ori.* 464/2. **7.** A pune la încercare pe cineva, a atrage în cursă; a îndemna la rău, a-l ademeni. *Dumnezeu au ispitit pre Avraam.* 19/2. *Căci v-ați vorbit între voi a ispiti Duhul Domnului?* 112*/2, cf. 490/2. **8.** A se lăsa ademenit, a cădea în ispită. *Să se încuie cei ispitiți cu argint.* 486/1. **9.** (și a se ~) A căuta, a încerca să faci un rău. *Și au ispitit a face ce e rău întru ochii Domnului ca să-l întărate pre El.* 339/1. *Jidovii prinzindu-mă în besearică, să ispitea să mă omoară.* 136*/1.

ispitire s. f. *Ispitirea în vis cea de noapte = poluție. De va fi întru tine om carele să nu fie curat de ispitirea în vis cea de noapte, acela să iasă din tabără.* 178/2.

ispitit,-ă adj. Bine ~ = bine verificat, controlat; bine estimat. *Argintul vostru bine ispitit îl am.* 44/1.

ispititoriu s. m. Persoană care ispitește. *Ispititoriu te-am dat pre tine întru noroadă ispitite.* 601/1. ~ de lucruri străine = persoană iscoditoare, indiscretă. *Nimenea dintru voi să nu pătimească... ca un ispititoriu de lucruri străine.* 225*/1.

ispravnic,-ă s. m. și f. Persoană care administrează, conduce (un serviciu, o casă, averea etc.) sau care păzește ceva. *Au băgat acolo pârga și zăciuală... și au pus preste eale ispravnic.* 399/2. *Ispravnici în Casa Domnului.* 402/1. *Trimițând pre slujnica carea era ispravnică preste toate averile ei, au chemat pre Oziia.* 755/1. *Zis-au domnul viei ispravnicului său.* 20*/1, cf. 237/1, 373/1, 713/1. ~ de lucruri = supraveghetor al lucrărilor publice. *Le-au pus lor ispravnici de lucruri, ca să-i necăjească.* 53/1.

isprăvnicie s. f. Administrare, modalitate de aplicare a unui plan (divin). [Bisericii] *m-am făcut eu slugă după isprăvnicia lui Dumnezeu, carea mi s-au dat mie spre voi.* 189*/2, cf. 181/1.

iute adj. (Despre cuvinte) Aspru. *Să pedepsască pre toți necurații... de toate cuvintele lor ceale iuți.* 234*/2.

iuți vb. IV (a se ~) A se porni cu violență, a se înverșuna. *Iuțitu-s-au mâniia Ta preste oile pășunii Tale.* 488/2.

iuțime s. f. **1.** Purtare aspră, mânie mare, furie. *Ai slobozit mâniia Ta și iuțimea Ta preste noi.* 763/2, cf. 26/2, 622/2, 486/2. **2.** Înverșunare, vehemență, asprime. *Opreaște iuțimea mâniei Tale.* 83/2. *S-au mâniat cu iuțime Domnul pre Oza.* 273/2, cf. 397/1.

ivi vb. IV (a se ~) A se arăta. *Nu să putea ivi să între în cetate.* 284/2.

izbăvi vb. IV. **1.** (și a se ~) A (se) curăța de păcate, a (se) mântui. *De strâmbătate va izbăvi sufletele lor și cinstit numele lui înaintea lor.* 487/2. *Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta.* 499/2. *Sufletul nostru ca o pasăre s-au izbăvit din cursa vânătorilor.* 510/1. **2.** A scăpa dintr-o primejdie, dintr-o situație rea etc., a salva. *Au năcăjit pre norodul acesta și nu ai izbăvit pre norodul Tău.* 57/1, cf. 210/2. **3.** (a se ~)

A scăpa de cineva sau de ceva. Să ne izbăvim de oamenii cei răi și vicleani. 196*/2, cf. 68*/1.

izbăvitoriu s. m. Cel care salvează pe cineva dintr-o primejdie, dintr-o situație grea etc. Domnul este întărirea mea și scăparea mea și izbăvitorul meu. 466/1.

izbândă s. f. **1.** Răzbunare, pedeapsă. Voiu scoate... pre fiii lui Israil din pământul Eghiptului cu izbândă mare. 58/1. A face ~ = a pedepsi. Trimis-au asupra lor mulțime de fieri necuvântătoare, ca să facă izbândă. 789/1. A face ~ asupra... = a se răzbuna. După ce au făcut izbândă asupra casii lui Ahaav, au aflat pre boiarii Iudei... și i-au ucis. 391/1. A face ~ cuiva = a-l răzbuna. Văzând pre oarecarele pățind strâmbătate, l-au apărât și au făcut izbândă celui asuprit, ucizând pre eghiptean. 114*/2, cf. 188/1. **2.** Judecată. Asupra tuturor dumnezeilor eghipteanilor voiu face izbândă Eu, Domnul. 63/1. Voiu lua izbândă de pre el = îi voi cere socoteală, explicații. Omul carele nu va asculta cuvântul lui, oricâte va grăi prorocul acela întru numele Mieu, Eu voiu lua izbândă de pre el. 175/1.

izbândi vb. IV. **1.** (și a se ~) A (se) răzbuna. De șapte ori s-au izbândit despre Cain. 5/1. Domnul izbândește asupra vrăjmașilor Săi. 722/1. Până când... nu judeci și nu izbândești sângele nostru, de cei ce lăcuiesc pre pământ? 239*/1, cf. 5/1. (În construcții intensive) Și voiu aduce preste voi sabie, carea izbândește izbânda legăturii și veți fugi în cetățile voastre. 118/1. **2.** A pedepsi. Te suie preste el și preste cei ce lăcuiesc preste el, izbândește cu sabie și piarde. 635/2. **3.** A salva, a izbăvi; a răscumpăra. Vază Domnul și să judece judecata mea, și să mă izbândească din mâna ta. 262/2. Cel sfânt bătrân și șapte copii... au și izbândit neamul, spre Dumnezeu căutând. 892/2.

izbândire s. f. Răzbunare; pedeapsă, pedepsire. Voiu trimite și aceaste patru izbândiri reale ale Meale, sabia și foamea și fierile reale și moartea preste Ierusalim, ca să pierz dintru el pre om și pre dobitoc. 653/1. Focul și grindinea... spre izbândire sânt făcute. 820/1, cf. 635/1.

izbânditoriu,-oare s. m. și f. **1.** Răzbunător. Asupra vrăjmașilor au lăsat izbânditoriu. 814/1, cf. 722/1. **2.** Persoană care duce la îndeplinire, care realizează ceva. O, maica neamului, izbânditoare de lege și scutitoare buneii-credințe. 891/2.

izdărătură s. f. = ijderitură. Plan, intenție; creație; gând. Nu să va întoarce urgia mănii Domnului... până ce va așeza izdărătura inimii lui. 620/1, cf. 614/2.

izmeni (și **ismeni**) vb. IV (și a se ~) A (se) schimba. De ce să izmenesc poftetele sufletului către partea frumsețelor? 884/1. Ai surpat sila tiranului și ai ismenit ceale reale socoteale ale lui. 892/2, cf. 886/1.

iznoavă s. f. (și **iznov** s. n.) De ~ = din nou, iarăși. Măcar scump de ar fi neștine [care împrumută bani], de lege se biruiaște, cu aducerea aminte a gândurilor, nici de iznoavă cercând secerăturile, nici viile. 884/2. Iară de iznov vreți să le sluiți? 178*/1, cf. 534/1, 610/2, 892/1.

iznov s. n. v. **iznoavă.**

izvod s. n. **1.** Manuscris; copie, reproducere. Izvodul cărții, care au scris lui Darie și au trimis Sisinis...: „Împăratului Darie, bucurie...”. 777/1. **2.** Cuprins, conținut. Acesta este izvodul cărților celor scrisă: „Împărat marele...”. 434/2, cf. 430/2. ~ul cuvintelor lor = ceea ce au spus ei, conținutul spuselor lor. Au plăcut norodului a priimi pre oamenii aceia cu mărire și a pune izvodul cuvintelor lor în cărțile ceale însemnate. 854/1. **3.** Hrisov, act. Acum, dară, aveți grije ca să faceți izvod de aceastea. 849/2. **4.** Anunț, ordin. Izvoadele să se puie la vederea ochilor în toată împărăția. 435/1.

izvodire s. f. **1.** Faptă; născocire, scorneală. Dă-le lor, Doamne, ... după vicșugul izvodirilor lor. 470/2. Și va fi pământul spre pustiire împreună cu toți cei ce lăcuiesc pre el pentru rodirile izvodirilor lor. 721/2, cf. 215/2, 502/1, 609/2. Izvodirile minții = raționamente, sofisme. Surpăm izvodirile minții și toată înălțarea carea să rădică împotriva științii lui Dumnezeu. 172*/1. **2.** Creație; idol. Și-și vor aduce aminte de Mine cei... care curvesc după izvodirile lor. 647/1.

izvor s. n. Origine, sursă; naștere. Binencuvântați... pre Domnul din izvoarele lui Israil. 485/2.

izvori vb. IV = izvorî. A face să izvorască, a da naștere, a produce. Munții miei izvorea lapte. 452/1.

Î

îmbăta vb. I. **1.** A da de băut. (Fig.) Am îmbătat pre tot sufletul sătos și pre tot sufletul flămând l-am seturat. 620/2. **2.** A da apă din belșug (pământului, brazdelor). Pământul... l-ai îmbătat. 484/2. Brazdele lui îmbată-le. 484/2, cf. 820/1.

îmblânzire s. f. Casa îmblânzirii = loc destinat scaunului îndurării (= capacul de la chivotul legii). Au dat David lui Solomon... forma besearicii, și a căsilor lui și a chiliilor lui... și a cămărilor celor din lăuntru, și a casii îmblânzirii. 373/2.

îmbolditoriu s. n. Obiect care înțeapă, ghimpe, țepușă. Ca să nu mă înalț, datu-mi-s-au mie îmbolditoriu trupului îngerul satanii. 173*/2.

îmbrăcat,-ă adj. ~ cu arătarea = pregătit în a arăta, a prezenta, cunoscător a ceea ce arată, prezintă. Să va scula arhieru, îmbrăcat cu arătarea și cu adevărul. 775/2.

îmbulzală s. f. Stare de disperare, de supărare; strâmtorare, nevoie. Întru îmbulzala ta și întru necazul tău cu carea te vor necăji pre tine vrăjmașii tăi. 183/1, cf. 557/2, 141*/2.

împăcăciune s. f. Împăcare. Asupra priiatinului de vei deșchide gura, să nu te sfiști, pentru că este împăcăciune. 809/1.

împănat,-ă adj. (Despre o piatră prețioasă) Împodobit. Pietri de smaragd împănate și țintuite cu aur. 90/2.

împărăți vb. IV. **1.** A domni ca împărat. S-au întărit împăratul Rovoam în Ierusalim și au împărățit. 384/1, cf. 202/1, 245/2, 322/2. **2.** A fi stăpân peste ceva.

Domnul Cel ce împărățește veacurile. 66/2, cf. 144*/2.

împărechea vb. I (a se ~) A se despărți în grupuri cu diverse interese, a se dezbinda. *De vă veți împărechea, Eu voiu împărăștia pre voi în noroade.* 415/1.

împărechere s. f. Despărțire în grupuri cu diverse interese; neînțelegere, învrăjbire. *Și s-au făcut împărechere întră ei, cât s-au despărțit ei unul de altul.* 124*/2, cf. 836/1, 154*/1, 161*/1.

împărtăși vb. IV (a se ~) A se face părtaș, a împărți. *Cel ce să împărtășește cu furul ureaște și sufletul său.* 537/2.

împărtășire s. f. **1.** Participare la folosirea în comun a bunurilor materiale și la aceeași viață duhovnicească bazată pe credința în Iisus Hristos. *Și petrecea întru învățătura apostolilor, și întru împărtășirea și întru frângerea pâinii.* 110*/1. **2.** Comunitate; participare. *Ierusalimul cel ce să zidește ca o cetate, a căruia împărtășirea lui e dimpreună.* 510/1. *Dreapta împărtășirei = mâna dreaptă în semn de comuniune (de părtășie). Cunoscând darul cel dat mie, Iacov și Chifa și Ioan... mi-au dat mie și Varnavei dreapta împărtășirei.* 176*/2. **3.** Ceea ce este comun, legătură; însoțire. *Ce împărtășire are dreptatea cu fărădelegea?* 170*/1. **4.** Comunicare directă și lăuntrică, duhovnicească; comuniune. *Ce am văzut și am auzit spunem voao, ca și voi împărtășire să aveți cu noi.* 229*/1.

împărteală s. f. **1.** Felul în care este împărțit ceva. *Stați în casă după împărtealele caselor familiilor voastre.* 403/2, cf. 770/1. **2.** Parte ce se obține prin împărțire. *Au stătut preoții la starea lor și leviții la împărțirile lor.* 403/2, cf. 372/1.

împărți vb. IV. A se ~ despre cineva = a se separa de cineva, a se dezbinda. *Să va împărți tatăl despre fiiu și fiiul despre tată.* 67*/2.

împărțire s. f. **1.** După împărțiri = (despre oameni) după cum erau distribuiți, după cete. *Logofeții, care slujesc împăratului și în tot cuvântul împăratului după împărțiri.* 372/1. **2.** Teren moștenit, diviziune de pământ în posesia cuiva. *Acestea sânt împărțirile care cu soarte le-au împărțit Eleazar.* 207/2. **3.** Dezbinare. *Au vi să pare că pace am venit să dau pre pământ? Nu, zic voao, ci împărțire.* 67*/2.

împestreală s. f. = împistreală. Motiv decorativ colorat într-o țesătură; ornament, broderie. *Au făcut engolpion, lucru țesut cu împestreală.* 90/2.

împestrit,-ă adj. v. **împistrit.**

împestritoriu (și **împiestritoriu**) s. m. = împistritor. Meșter țesător de alesături. *Vei face ușii poală de acoperemânt..., lucru de împestritoriu.* 77/2. *Văpsală a împestritorilor.* 218/2, cf. 89/2, 824/1.

împestritură s. f. v. **împistritură.**

împiedecare s. f. **1.** Piedică, obstacol. *Luați împiedecările din calea norodului Mie!* 589/1, cf. 165/2, 816/2. *Lemn de ~ = cursă, capcană. Lemn de împiedecare easte celor ce-i jertvesc [aurului].* 814/2. **2.** Pedepsă divină, rană. *Până când va fi noao această împiedecare?* 61/2.

împiestrire s. f. = împistrire. Împistritură. *Prăzile văpsealelor a împiestririi.* 218*/2.

împiestritoriu s. m. v. **împestritoriu.**

împietrit,-ă adj. (Substantivat) *Cel ~ la inimă, se spune despre un om rău, viclean. Gura înțăleptului o laudă omul, iară pre cel împietrit la inimă îl batjocorește.* 525/2.

împila vb. I. **1.** A apăsa, a oprima. *Au gonit vrăjmașul sufletul meu, împilat-au în pământ viața mea.* 514/2. **2.** (a se ~) A fi umilit, înjosit. *S-au împilat supt mâinile lor.* 502/2. *L-au amărât pre El... și s-au împilat întru fărădelegile lor.* 502/2.

împistrit,-ă (și **împestrit,-ă**) adj., s. f. **1.** Adj. (Despre țesături) Cu alesături, cu motive florale; brodat. *Au făcut poală la ușa cortului... de mătășă răsucită, lucru împistrit.* 88/1. *Am văzut o haină împestrită bună.* 196/1. **2.** Adj. Împestritat; cu pete de altă culoare. *Să vedea pre nuiale albeața carea o curățise de coajă împestrită.* 29/2. **3.** S. f. Haină colorată, din material cu alesături. *Te-am îmbrăcat cu împistrite.* 654/1.

împistritură (și **împestritură**) s. f. **1.** Țesătură iscusită, alesătură; broderie (în diferite culori). *Acoperemântul porții curții de... mătășă răsucită cu împestrituri.* 78/1. *Așternuturi strălucitoare cu împistrituri înflorite.* 428/1. **2.** Meșteșugul de a face împistrituri (**1**). *Cine au dat muierilor... știința împistriturei?* 457/2. **3.** Pată. *De va schimba... pardosul împistriturile sale.* 606/2.

împleti vb. IV. A urzi, a unelti. *Limba ta au împletit viclesuguri.* 479/2.

împleticit,-ă adj. Cu ceva încolăcit, care are ceva încolăcit. *Bărbații acestora cu lațuri în loc de cununi era împleticiți la grumazi.* 878/2.

împocișa vb. I (a se ~) = împoncișa. A se împotrivi. *Păcatele noastre s-au împocișeat noao.* 590/2.

împodobi vb. IV. A asigura (o bună rânduială). *Să sfătuesc pururea pentru mulțime, ca bine să-i împodobească pre ei.* 844/1.

împodobit,-ă adj. (Despre preoți) Îmbrăcați în odăjdii. *Când au pus temeiu, ca să zidească Casa Domnului, au stătut preoții împodobiiți, cu trâmbițe.* 408/2. *Bine ~ = îmbrăcat cuviincios.* 198*/2.

împotrivitoriu (și **împrotivitoriu**) s. m. Persoană care se opune, care este împotriva cuiva. *Nu cumva și lui Dumnezeu împotrivitori să vă aflați.* 113*/1. *M-au odihnit Domnul Dumnezeu meu de toate laturile, nu easte împrotivitoriu, nu easte întâmpinare rea.* 299/1.

împotrivnic,-ă (și **împrotivnic,-ă**) adj., s. m. **1.** Adj. Care se împotrivește, refractar. *Pentru ce vă faceți astăzi mie împotrivnici?* 287/1. *Om împrotivnic era Toa lui Adraazar.* 366/1. **2.** S. m. Adversar, vrăjmaș, dușman. *Veți semăna în zădar sămințele voastre și le vor mânca împrotivnicii voștri.* 118/1, cf. 74/1, 307/1, 582/1, 788/2.

împrăștia vb. I (a se ~) A se risipi, a se răzleți. *Lucrul e larg și mult și noi ne împrăștiem pre zid, fieștecarele departe de la fratele său.* 417/2.

împregiurare s. f. Înconjur, ocolire. *Întră cămări, lărgimea de doazeci de coți împregiurarea casii primpregiur.* 679/1. *Întru ~a = împrejurul. Treizeci de cămări întru împregiurarea stâlpilor.* 678/1.

împrejur adv., prep., s. n. **1.** Adv. *Pre ~ și primprejur = de jur împrejur, din toate părțile. Vor încungiura leviții pre împăratul pre împregiur și primprejur bărbat.* 391/2. **2.** Prep. *~ de = în jurul. Și vei face zimț sucit împregiur de cunună.* 76/1. **3.** S. n. *Împrejurime, locul din preajmă. Era mai mare preste împrejurul Vavilonului.* 416/2, cf. 17/1, 356/1, 386/2.

împrejura vb. I. A înconjura, a împresura. *Veți vedea Ierusalimul împrejurat de ostași.* 76*/1.

împresurat,-ă adj. **1.** Copleșit, năpădit. *Împresurat fiind de somn greu..., au căzut jos.* 129*/2. **2.** Dominat, stăpânit. *Vindecând pre toți cei împresurați de diavolul.* 119/1.

împresurător,-oare adj. Care înconjură, care cuprinde din toate părțile. *Și nu te vei teame... de năvălirile necredincioșilor ceale împresurătoare.* 520/1.

împreună vb. I (a se ~) **1.** A se alătura cuiva, a fi împreună, a se uni. *Să nu mergi la altă țarină să culegi..., ci te împreună cu featele mele.* 237/1. **2.** A avea relații sexuale. *Nu asculta de ea ca să se culce și să se împreune cu ea.* 39/1, cf. 16/2, 758/2.

împreună adv. ~ pătimitor = compătitor. *Toți să fiți cu un gând, împreună pătimitori, iubitori de frați.* 224*/1.

împrotiva prep. = împotriva. *Nu easte cine să stea împrotiva Ta.* 389/1, cf. 68/2.

împrotivă adv. = împotrivă **1.** În față, de partea cealaltă. *Văzând asina pre îngerul lui Dumnezeu stându-i împrotivă în cale și cu sabiia scoasă în mâna sa, s-au abătut asina din cale.* 143/2. *Să nu stai împrotivă de cătră fața batjocoritoriului = să nu stai în fața celui care batjocorește.* 800/2. **2.** Dimpotrivă. *Iară la sfârșit toți să fiți cu un gând, ... nu răsplătind rău pentru rău sau ocară pentru ocară, ci împrotivă, binecuvântând.* 224*/1.

împrotivitoriu s. m. v. **împotrivitoriu.**

împrotivnic,-ă adj., s. m. v. **împotrivnic.**

împungătoriu adj. (Despre cornute) Care lovește cu coarnele, care împunge. *Va fi știut că easte taurul împungătoriu.* 72/2.

împunge vb. III (a se ~) A se ciocni, a se bate. *La sfârșitul vremii să va împunge cu împăratul austrului.* 699/2.

împuns,-ă adj. Lovit, doborât. *Mers-au împunși de la roadele țarinii.* 642/1.

împuta vb. I. A imputa; a dojeni, a certa. *Iară după aceea, șezind cei unsprăzece, li s-au arătat și au împutat necredință lor.* 49*/2.

împuți vb. IV (a se ~) A se strica, a-și pierde gustul. *Bună easte sarea, iară deaca să va împuți sarea, cu ce se va sera? 70*/1.*

împuținare s. f. **1.** ~a vieții = împuținarea mijloacelor de trai. *Să ostenească săracul întru împuținarea vieții.* 814/2. **2.** ~a sufletului = necăjire, deznădej-

de. [Fiii lui Israil] *nu au ascultat pre Moisi pentru împuținarea sufletului.* 57/1.

în prep. **1.** Prin. *Am păcătuit în furtișeagul anatemei.* 351/1. **2.** La. *A scrie toate cuvintele legii aceștiia în carte, până în sfârșit.* 186/2.

înainte adv. ~ de ieri = alaltăieri. ~ de alaltăieri = răsalaltăieri. *Nu sânt putincios ca mai înainte de ieri, nici ca mai înainte de alaltăieri.* 55/2.

înaintea prep. **1.** ~ Domnului = în spațiul din fața tabernacolului sacru. *Vor junghia vițelul înaintea Domnului.* 92/2. **2.** În timpul, în perioada. *Și s-au gătit împărăția înaintea lui Antioh și au gândit a împărăți Eghiptul.* 832/2.

înalt,-ă adj., subst. **1.** Adj. (Substantivat) *Ceale ~e a) înalturi (unde sălășluiește Divinitatea). Norodul tămâia întru ceale înalte.* 297/1, cf. 321/2, 796/1, 810/1; **b)** (și cea ~ă) altar; templu; locuri pe înălțimi, unde se află acestea. *Norodul tămâia întru ceale înalte, pentru că nu să zidisă casă numelui Domnului până acum.* 297/1. *Au mers Solomon și toată adunarea, întru cea înaltă din Gavaon.* 375/1. *Ș-au pus șie preoți celor înalte, și idolilor, și celor deșearte.* 383/2, cf. 309/1, 396/2. **2.** Adj. *Braț ~ (sau mână ~ă) = braț întins, simbol al puterii (divine). Mâna voastră e înaltă și nu Domnul au făcut aceastea toate.* 187/2. *Eu am făcut pământul cu putearea Mea cea mare și cu brațul Mieu cel înalt.* 617/2, cf. 57/1, 180/2, 340/1. **3.** Adj. (Despre ochi, privire) *Măreț, generos, sublim. Ochii Domnului sânt înalți, iară omul easte smerit.* 553/1. **4.** Adj. (Despre ochi, privire) *Mândru, trufaș. Să vor smeri ochii cei înalți.* 555/1, cf. 558/1. **5.** S. n. Altar; templu. *Au zidit Solomon înalt lui Hamon.* 306/2. *În toată cetatea... au făcut înalte, ca să tămâiaze dumnezeilor străini întru ceale înalte.* 396/2. **6.** S. f. pl. Laude, cuvinte de fală, trufașe. *Nu vă lăudați și nu grăiți înalte cu mândrie.* 240/2.

înaurit,-ă adj. Împodobit (cu aur). *Muiarea era îmbrăcată cu porfiră și cu vison și înaurită cu aur și cu piază scumpă.* 245*/2.

înălța vb. I. **1.** (a se ~) (Despre oameni) A-și face o situație bună, a se îmbogăți. *S-au înălțat omul și, mergând înainte, s-au făcut mare foarte.* 24/2. **2.** A ~ glas = a ridica vocea. *Pre cine ai ocără și pre cine ai hulit? Asupra cui ai înălțat glas?* 342/1. **3.** A preamări, a slăvi, a glorifica. *Acesta easte Dumnezeul mieu... și-L voi înălța pre El.* 66/2. **4.** (a se ~) A se mândri, a se trufi. *Să mă bată preste obraz, ca să nu mă înalț.* 173*/2, cf. 514/1, 534/1. A se ~ (cu) inima = a se mândri, a se făli. *S-au înălțat inima lui cât s-au stricat pre sine.* 395/1. *Nu după ce vei mânca și te vei sătura... Să te înalți cu inima și să-ți uiți de Domnul Dumnezeul tău.* 166/1, cf. 174/1, 832/1. *Limba lor s-au înălțat în gura lor = au spus lucruri înșelătoare.* 721/1.

înălțare s. f. **1.** Talaz. *Minunate-s înălțările mării.* 497/1, cf. 476/2. **2.** Trufie, fală. *Și va mântui Domnul lăcașurile Iudei ca din început, ca să nu să mărească lauda casii lui David și înălțările celor ce lăcuiesc Ierusalimul.* 735/1, cf. 172*/1. ~ a ochilor = mândria, aroganța din privire. *Înălțarea ochilor nu-mi da mie și pofta o întoarce de la mine.* 809/2.

înălțime s. f. **1.** Altar (pentru jertfe, care, de obicei, este pe locuri înalte). *Măinile mele le-am întins spre înălțime și... m-am tânguit.* 828/1. **2.** Înălțimea a doaoa = catul al doilea. *Și de el [de preotul cel mare] s-au întemeiat înălțimea a doaoa.* 826/2. **3.** Rang, demnitate (înaltă). *Cel nebun pus întru înălțimi mari.* 546/2. **4.** Trufie. *Să va smeri tot omul și va cădea înălțimea oamenilor.* 553/2.

încai adv. Cel puțin, măcar. *Încai de voi să nu auzim că faceți toată răutatea aceasta.* 427/2.

încă adv. Mai. *Avraam era încă stând înaintea Domnului.* 16/1, cf. 60/1.

încăleca vb. I. **1.** (a se ~) A se împerechea pentru reproducere. *Dobitoacele tale să nu le faci a să încăleca cu alt fealiu.* 110/2. **2.** A păși peste... *Preste aspidă și vasilisc vei încăleca.* 496/2.

încălecătoriu s. m. Cal; animal pe care se încăleacă. *Pre încălecători iuți vom încăleca.* 570/2.

încălzi vb. IV (a se ~) Se încălzește cu viață = se înviorează. *Văzând carăle care le-au trimis Iosif..., s-au încălzit cu viață duhul lui Iacov.* 46/1.

încăpea vb. II. A-și afla loc; a pătrunde. *Mă căutați pre Mine să Mă ucideți, pentru că cuvântul Mieu nu încape în voi.* 92*/1.

încât conj. ~ e pentru = în ceea ce privește. *Voiu face toată voia ta, încât e pentru leamne de chedru.* 299/1.

începătoriu s. m. **1.** Cel care face începutul, care este capul unei familii, strămoș. *Aceștia sânt începătorii caselor neamurilor.* 57/2. *Începători de părinți Araav.* 370/2. **2.** Începătoriu fecioriei = cel care dezvirginează. 597/2. **3.** Căpetenie, conducător. *Acest om... e începătoriu eresului nazarineanilor.* 133*/2.

începătură s. f. **1.** Început, ceea ce există inițial. *Cu tine easte începătura în zioa puterii Tale...; din pânțele mai nainte de luceafăr Te-am născut.* 504/2. **2.** Moment, punct de la care începe ceva. *Și aceste toate sânt începătură durerilor.* 24*/1. *Luna aceasta easte voao începătură lunilor.* 62/2, cf. 84*/1. **3.** Prima generație dintr-un neam; generație. *Acestea sânt începăturile familiei leviților, după nașterile lor.* 57/2. *Și-i voiu așeza pre ei în pământul Paturi... și vor fi acolo începătură smerită.* 668/1, cf. 770/1.

început s. m. **1.** Întru ~ = înainte de facerea lumii, anterior oricărei creații. *Întru început era Cuvântul.* 82*/2. **2.** Putere divină. *Și te va acoperi începutul lui Dumnezeu... și va goni de la fața ta pre vrăjmaș.* 189/1. **3.** Din ~ = primul, de la început. *Fiii împăraților celor din început.* 563/2.

încega vb. I (a se ~; despre ape) A se strânge la un loc, a se coagula, a se întări. *Încegatu-s-au ca un păreate apele, încegatu-s-au și valurile în mijlocul mării.* 66/2.

încegare s. f. Împreunare, unire; (probabil) articulație. *Tăiată împregiur fiind încegarea oaselor, ... tinerelul Avramieu n-au suspinat.* 888/2.

încegat,-ă adj. **1.** Întărit, coagulat. *Apele ceale ce curgea din sus au stătut încegate de departe foarte.* 193/1. **2.** Munte ~ = stâncă. *Munte gras, munte încegat, ... pentru ce socotiți munții cei încegați?* 485/2.

încegătură s. f. Obiect care încheie, leagă, unește. *Încegăturile lor în patru muchi.* 301/2.

închia vb. I = a încheia. A lega împreună, a îmbina, a uni. *Acest lucru al temeiurilor era închiat întru eale și închiat în mijlocul celor ieșite afară.* 301/1.

închiat,-ă adj. Aur ~ = aur curat, pur. [Altarul] *l-au acoperit cu aur închiat.* 300/1.

închide vb. III. **1.** A împresura, a încercui. *Și o vei închide pre ea [cetatea].* 645/2. **2.** A pune piedică, stavilă. *Închide împotriva celor ce mă gonesc.* 473/1. **3.** *Să nu închizi mâna ta = să nu fii zgârcit, să fii darnic. Să nu-ți învârtoșezi inima ta, nici să-ți închizi mâna de cătră fratele tău cel lipsit.* 172/2.

închidere s. f. **1.** Împresurare, încercuire. *Să nu te întorci de pre o lature a ta pre ceaealaltă lature a ta, până ce să vor săvârși zilele închiderii tale.* 645/2. **2.** Ascunziș. *Linge-vor țărâna ca șerpilor ce să târă pre pământ, turbura-să-vor întru închiderea sa, de Domnul Dumnezeu nostru.* 721/2.

închietură s. f. = încheietură. Obiect, lucru care încheie, leagă, unește. *Patru roate supt închieturi.* 301/2. *Și închieturile lui heruvim, și lei, și finicuri stând.* 301/2.

închina vb. I (a se ~) **1.** A recunoaște suzeranitatea cuiva, a se supune. *Să vor închina ție feciorii tătăne-tău.* 26/1. **2.** A se apleca în fața cuiva în semn de respect, de afecțiune, de mulțumire sau ca simplu salut. *Avraam s-au închinat norodului pământului.* 20/2, cf. 16/2, 286/1; *înaintea divinității, în semn de evlavie, de venerație. După ce au auzit... cuvintele lor, s-au închinat pre pământ lui Dumnezeu.* 22/2. **3.** A dăruia ceva în semn de credință, a-și manifesta evlavie față de divinitate. *Vom merge până colea și, închinându-ne, ne vom întoarce la voi.* 19/2.

închinător s. m. Persoană care se închină (lui Dumnezeu). *Închinătorii cei adevărați să vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul.* 86*/1.

închipui vb. IV. **1.** (a se ~) A lua formă, a se alcătui. *În pânțele maicii mele m-am închipuit.* 786/1. **2.** A da chip, înfățișare, a modela. [Cerceii de aur] *i-au luat din mâinile lor și i-au închipuit în tipariu, și i-au făcut vițel.* 83/1, cf. 790/2. **3.** A grava. *Au fost slujba morții cu slove închipuită în pietri făcută cu mărire.* 168*/1. **4.** A arăta, a înfățișa. *Acestea... am închipuit întru mine și întru Apolos.* 156*/1. **5.** (a se ~) A se asemăna; a se imagina într-o anumită situație. *Ca să-l cunosc pre El și putearea învierii Lui și împărtășirea patimilor Lui, închipuindu-mă morții Lui.* 187*/2.

închipuire s. f. Întruchipare, înfățișare. *Cunună de aur deasupra mitrei, închipuirea peceții sfințeniei, mărirea cinstei, lucrul vârtutei.* 824/1.

închipuit,-ă adj. (Pe deplin) format, alcătuit. *De va fi pruncul închipuit, va da suflet pentru suflet.* 72/1.

încinge vb. III (a se ~) A-și înfășura mijlocul corpului cu o haină. Să va încinge și-i va pune pre ei să șează și, trecând, va sluji lor. 67*/2. Încingeți-vă saci = acoperiți-vă, înfășurați-vă cu saci. 598/2.

încleșta vb. I. **1.** A prinde strâns la un loc, a încheia. Cu piiale și cu carne m-ai îmbrăcat și cu oasă și cu vine m-ai încleștat. 443/1. **2.** (a se ~) A fi prins din toate părțile ca într-un clește, a rămâne prins în ceva. S-au încleștat capul lui în stejeariu. 285/2.

încolți vb. IV. A înverzi. Au încolțit câmpii pustiei. 708/2.

încolțurat,-ă adj. Cu colțuri (de stâncă). Venind la munte încolțurat, au făcut veselie celor cu patru picioare în tartar. 458/2.

încrede vb. III. A da ceva sau pe cineva în seama cuiva, având siguranța bunei credințe. Averile și-au încrezut la vistieria besearicii. 885/2, cf. 860/1.

încredința vb. I. A pune, a așeza cu încredere. Și-l voiu încredința pre el în casa mea și întru împărăția lui până în veac. 365/1.

încrezământ s. n. = încrezământ. Încredere, credibilitate. Încrezământ era acești patru putearnici a porților leviți. 358/2.

încrezut,-ă adj. **1.** Care este încredințat cuiva. (Substantivat) Ceale încrezute întregi... să se păzească. 860/1. **2.** Credibil, demn de încredere. Prin fapte încrezute ai făcut ale dumnezeieștii filosofii cuvinte. 887/1.

încruntare s. f. Însângerare, sângerare (dintr-o rană). Încruntarea coastei robului tău. 821/2.

încruntat,-ă adj. Pătat, înmuiat, murdărit (de sânge), cruntat. Precum haina în sânge încruntată nu easte curată, așa nici tu nu ești curat. 561/2.

încuia vb. I. A asedia. Vei găti fata ta asurpa ei și va fi încuiată [cetatea]. 645/2.

încuibă vb. I. **1.** (a se ~) (Despre păsări) A-și face cuib. Acolo păsările să vor încuibă. 500/2. **2.** A face să se stabilească, să prindă rădăcină. Și cu oamenii temeliia veacului au încuibat. 796/1.

încungiur s. n. = înconjur. Circumferință. Împregiur încungiurul ei era de treizeci de coți. 377/1.

încunjura vb. I = înconjura. **1.** A încercui cu oaste, a asedia. Toate neamurile m-au încunjurat și întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei. 506/1. Au venit Navohodonosor... la Ierusalim și l-au încungiurat pre el. 687/1, cf. 611/1. **2.** A umbla mult, a străbate, a parcurge. Au încungiurat pre Iuda și au adunat pre leviți din toate cetățile Iudei. 391/2. **3.** (Despre dureri, stări sufletești etc.) A împresura, a cuprinde. Încungiura-l vor pre el ca apa durerile. 451/1. **4.** A ocroti, a apăra. [Domnul] încungiuratu-l-au pre el și l-au învâțat. 187/1.

încunjurare s. f. = înconjurare. **1.** Încercuire, strămtorare. Trupurile de-aproapelui său vor mânca... întru încungiurarea cu carea îi vor încungiura pre ei vrăjmașii lor. 611/1. **2.** Capul încunjurării = gândurile care se rotesc în minte. Capul încunjurării lor, osteneala buzelor lor va acoperi pre dânșii. 514/1.

încununa vb. I. A răsplăti cu o atenție deosebită. Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări. 499/2.

îndatăși adv. Îndată, imediat. Întoarcă-se îndatăși. 487/1. Și, îndatași apropiindu-să de Iisus, au zis. 27*/2, cf. 474/2, 21*/1, 176*/1.

îndărăptnici vb. IV = îndărătnici. A întoarce, a trimite înapoi. Pentru ce Moisi și Aaron îndărăptnicește pre norod de la lucru? 56/2.

îndărăptnicire s. f. Îndărătnicie, împotrivire. Jidovii fără de nici o îndărăptnicire păzea bunăvoința și credința cătră împărați. 877/2.

îndelete adj. invar. (Aici) Goală, nelocuită, deșartă. Zice: „Întoarce-mă-voiu în casa mea, de unde am ieșit” și venind o află îndelete, măturată și înfrumsățată. 12*/2.

îndelung adv. ~ răbdătoriu = cu răbdare mare. Tu, Doamne, Dumnezeul meu, ești... îndelung răbdătoriu. 494/1, cf. 708/2.

îndelunga vb. I. **1.** A prelungi. Veți îndelunga zilele voastre pre pământul la care treceți Iordanul. 188/1. [Păcătoșii] îndelungat-au fărădelegea sa. 511/1, cf. 813/2. **2.** A face să trăiască mult. Va îndelunga Dumnezeu oamenii. 556/1. A (se) ~ în zile sau a se ~ cu zilele = a-și înmulți zilele, a trăi mult. Tu ai îmbătrânit, ai îndelungat în zile. 201/2. Eu am îmbătrânit și m-am îndelungat cu zilele. 210/2. Cel ce cinstește pre tată să va îndelunga în zile. 797/1. **3.** A târăgăna, a amâna. Grăi-voiu și voiu face și mai mult nu voiu îndelunga. 651/2. **4.** (a se ~) A se îndepărta (de ceva). M-am îndelungat fugind. 481/1.

îndelungare s. f. ~ de zile (sau a zilelor) = înmulțire a zilelor, prelungire a vieții, timp mult. Să lăcuiesc eu în Casa Domnului întru îndelungare de zile. 469/1. Bucuriia omului easte îndelungarea zilelor lui. 814/2, cf. 643/2.

îndelungat,-ă adj. ~ de zile (sau de vârstă) = înaintat în vârstă. Împăratul David îmbătrânisă și îndelungat de zile. 293/1. [Om] de vârstă îndelungat. 886/1.

îndesit,-ă adj. Care se face des, repetat. De strigarea cea îndesită și plină de durere... să părea că nu numai oamenii, ci și pământul și pământul tot răsună. 876/1.

îndestula vb. I (a se ~) A avea destul; (aici) a se îmbogați. Păcătoșii... carii să îndestulează în veac. 488/1.

îndestulit,-ă adj. = îndestulat. Când era Ierusalimul lăcuit și îndestulit. 732/1.

îndoii vb. IV. A face de două ori același lucru, a repeta. Au îndoit visul lui Faraon de doao ori. 41/1. Acum să-l pătrunz cu sulița până în pământ, o dată, și nu voiu îndoii lui. 264/2, cf. 597/1.

îndoire s. f. Fără de ~ = fără împotrivire. Pentru aceea și fără de îndoire am venit, fiind chemat. 119*/1.

îndoit,-ă adj. **1.** În cantitate dublă. Argintul îndoit luați în mâinile voastre. 43/2. Au adunat ceale de lipsă îndoite. 68/1. **2.** De două ori mai mult. Îl faceți pre el fiiu gheenii, mai îndoit decât pre voi. 23*/1. **3.** De două ori mai puternic, mai tare. Iată, mărirea

- Dumnezeului lui Israil vinea pre calea cea de cătră răsărit și glasul taberii, cu glasul multor îndoite. 680/2. **4.** (Despre măsuri) Falsificat. Cântariul mare și mic și măsurile îndoite necurate sânt înaintea Domnului. 531/1. **5.** ~ cu gândul = nehotărât. Bărbatul cel îndoit cu gândul, nestătătoriu este întru toate căile sale. 218*/1.
- îndrăci** vb. IV (a se ~) A fi chinuit de diavol. Fiica mea rău să îndrăcește. 15*/2.
- îndrăcit** s. m. Persoană stăpânită de diavol. Le-au spus... cum s-a mântuit îndrăcitul. 61*/1.
- îndrăzneală** s. f. Au luat ~ = au prins curaj. Mulțămind lui Dumnezeu au luat îndrăzneală. 138*/1.
- îndrăzni** vb. IV. A nu se teme, a cuteza. Îndrăzniți, stați și veți vedea mântuirea de la Domnul. 65/2.
- îndrăznire** s. f. **1.** Cutezanță, lipsă de sfială; faptă îndrăzneată. Au întins Oza mâna sa preste sicriul lui Dumnezeu, ... și l-au bătut acolo pre el Dumnezeu, pentru îndrăznire. 273/2. **2.** Îndrăzneală, încredere. Vom ținea neclătită îndrăznirea și lauda nădejzii până în sfârșit. 209*/1.
- îndrepta** vb. I. **1.** (a se ~) A deveni drept, corect. S-au îndreptat Tamar mai mult decât mine, pentru că nu o am dat pre ea lui Silom. 38/2. **2.** A face să fie drept; a purifica. Îndreptat-au sufletul său Israil. 597/2. **3.** A da dreptate. [Bogatul] grăit-au ce nu să cădea și l-au îndreptat pre el. 803/2. Cei ce îndreptează pre cel nedrept = cei care îl scot nevinovat pe cel vinovat. 555/1. **4.** (și a se ~) A fi îndreptățit; a fi considerat drept. Din cuvintele tale te vei îndrepta și din cuvintele tale te vei osândi. 12*/2. Din credință îndreptează Dumnezeu pre neamuri. 177*/1. **5.** (a se ~) A lupta pentru dreptate, a se apăra. Au iară vă pare că ne îndreptăm înaintea voastră? 174*/1. **6.** A aduce în stare bună, a întări. Voi îndrepta împărăția lui până în veac. 373/1, cf. 365/1, 558/1, 694/2.
- îndreptare** s. f. **1.** Ceea ce se indică, se arată că trebuie făcut; rânduială, învățătură; poruncă; lege (din partea lui Dumnezeu). Ascultă îndreptările și judecățile care eu vă învăț pre voi astăzi și să le faceți. 161/1. Să păzim toate învățăturile lui [ale Domnului] și poruncile Lui și îndreptările Lui. 304/1. Iuda n-au păzit poruncile Domnului Dumnezeului său, ci au umblat întru îndreptările lui Israil. 339/1, cf. 67/1, 815/2, 172*/1. **2.** Normă, regulă (pentru judecată). Tu ai găsit îndreptările; judecata și dreptatea întru Iacov Tu ai făcut. 498/2. **3.** Obicei, normă după care se conduce cineva, principiu conducător. Și din zioa aceasta înainte s-au făcut poruncă și îndreptare lui Israil până astăzi. 268/1. **4.** Dreptate, judecată. Înțelepciunea lui Dumnezeu e întru el ca să facă îndreptare. 297/1, cf. 151/2, 815/2, 208*/1. **5.** Faptă dreaptă. S-au dat ei ca să se îmbrace cu vison curat și strălucit, că visonul sânt îndreptările sfinților. 247*/1. **6.** Bază, temei, temelie. Dreptatea și judecata este îndreptarea scaonului Lui. 498/1.
- îndreptariu** s. n. Măsura ~lui = limitele unui îndreptar, ale unor reguli. Noi nu ne vom lăuda întru ceale ce sânt preste măsură, ci după măsura îndreptariului, cu care ne-au măsurat noao Dumnezeu. 172*/1.
- îndreptătoriu** s. m. Persoană care învață, care povățuiește. El este povățuitorul înțelepciunii și îndreptătorul înțelepților. 786/2.
- îndulci** vb. IV (a se ~) A se înfrupta; a mânca peste măsură. Împreună cu mine te-ai îndulcit cu mâncări. 481/1. A se ~ pâinea = a avea pâine (mâncare), a fi mai multă, mai bună. Îndulcitu-s-au lui pâinea spre cei mai tineri. 450/1.
- îndupleca** vb. I. A face să se aplece, a încovoia, a îndoi. Îi înduplecară mijlocul spre o pană de roată. 889/1.
- înduplecare** s. f. **1.** Colț (al unui zid). Au zidit... în preajma porții lui Mafecud și până la suișul înduplecării. 417/1. **2.** Până la ~ = până la brâu. Au tăiat hainele lor jumătate până la înduplecare și i-au slobozit pre ei. 366/2.
- îndura** vb. I (a se ~) **1.** A se arăta milos, bun (față de cineva). Nu s-au îndurat Domnul de dânsul. 17/1. **2.** A nu se ~ de cineva = a nu fi în stare să facă rău cuiva. Te-au dat Domnul astăzi în mâinile mele în peșteră, și nu am vrut să te omor, și nu m-am îndurat de tine, și am zis: „Nu voiu pune mâna mea preste Domnul meu...”. 262/2.
- îndurat, -ă** adj. Plin de îndurare, mărinimos. Am știut că Tu milostiv ești și îndurat. 717/2. Toți să fiți cu un gând, împreună pătimitori, iubitori de frați, îndurați, smeriți. 224*/1, cf. 85/1, 398/1, 490/2, 221*/2.
- înfierbântare** s. f. **1.** Măreție, fală. S-au dosădit înfierbântarea Iordanului. 734/1. **2.** Creștere, accentuare. Voiu întoarce înfierbântarea tăriei lor. 648/1.
- înfigere** s. f. Înfigerea cotului preste pâini = punere a cotului peste pâini. 821/2.
- înflori** vb. I. (Despre infecții) A erupe, a se extinde. Preotul îl va vesti pre el necurat, că pipăire de lepră este, în rană au înflorit. 103/2.
- înfocat, -ă** adj. Fierbinte, incandescent. Fost-ai în mijlocul pietrilor înfocate. 667/1.
- înfrânge** vb. III (a se ~) **1.** A se porni; a se înteți. Și s-au înfrânt războiul în zioa aceea. 321/1. **2.** (Despre inimă) A se frânge, a se înduioșa. S-au înfrânt inima ta..., dacă ai auzit cuvintele Meale. 403/1.
- înfricoșare** s. f. Acțiunea de a băga frica în cineva, amenințare, intimidare. Înfricoșările Tale m-au turburat. 494/2. Cu ~ = în chip înfricoșător. Au chemat pre Ermon și cu înfricoșare i-au zis. 880/1. De fața înfricoșerii Domnului = de frica Domnului. Vor ascunde [idolii]... în gaorile pământului, de fața înfricoșerii Domnului și de mărirea tăriei Lui. 553/2.
- înfricoșat, -ă** adj. , subst. **1.** Adj. De temut, înfricoșător. Mare e Domnul și lăudat foarte, înfricoșat este, mai presus decât toți dumnezeii. 364/1, cf. 478/2, 495/1, 724/1, 881/2. (Substantivat) Cel ~ = Dumnezeu. 858/1. **2.** S. n. pl. Lucruri înfricoșătoare, impresionante. Cel ce au făcut... înfricoșate în Marea Roșie. 502/1.

înfrunța vb. I (a se ~) A se rușina; a se înroși (de rușine). Nici să se înfrunțeze pentru mine cei ce Te caută pre Tine. 486/1, cf. 487/2, 566/2.

înfundat,-ă adj. (Despre case) Împodobit, decorat. De easte voao vreama, ca să lăcuiți în casele voastre ceale înfundate, iară Casa Mea aceasta easte pustie. 727/1.

îngădui vb. IV. **1.** A da voie, a permite; a nu împiedica. De șapte fii, pentru buna-credință multe featuri de munci făcându-să, până la moarte îngăduind. 892/2. **2.** A accepta, a tolera; a fi îngăduitor. De-și va piiarde mintea, îngăduiaște-l și nu-l necinsti. 797/1, cf. 182*/2. **3.** A primi, a accepta. Câte au dat Macaveiu lui Lisie prin scrisori despre jidovi împăratul le-au îngăduit. 869/2. **4.** A aștepta (pe cineva), a avea răbdare (cu cineva). Îngăduiaște-mă încă pușintel, să te învâț că mai easte încă în mine cuvânt. 456/1, cf. 18*/2. **5.** A răbda, a suporta, a suferi. Pentru a noastră pângărită ucidere, destulă muncă vei îngădui, de cea dumnezeiască. 888/1.

îngăimăcit,-ă adj. Încurcat, nedumerit. Și stând întru sine, îngăimăcit, Petru ce ar putea să fie vederea carea au văzut. 118*/2.

înghimpos,-oasă adj. Lemn ~ = spin. Vor răsări în cetățile ei leamne înghimpoasă. 573/2.

înghiți vb. IV (a se ~) A fi copleșit. Mai mult să-i dăruieți și să-l mângăiați, ca nu cumva pentru mai multa măhnire să se înghiță unul ca acela. 167*/2.

îngrădire s. f. **1.** Împrejmuire; loc împrejmuit; cetate. Să ne facem noao îngrădire în Iuda și în Ierusalim. 413/2. Turnul carele iasă din casa împăratului, mai sus decât îngrădirea păzii. 417/1, cf. 273/1. Cetatea îngrădirii = cetate întărită. Cine mă va duce la cetatea îngrădirii? 503/2. **2.** Gard. Ieși la drumuri și la îngrădiri și îndeamnă să între, ca să umple casa mea. 69*/2.

îngrăire s. f. Vorbire, zicere. Acoperi-vei pre ei în cort, de îngrăirea împotivă a limbilor. 471/2.

îngrășa vb. I (a se ~; despre oase) A se întări. Oasele tale să vor îngrășa și vor fi ca o grădină adăpată. 590/1.

îngreca vb. I (a se ~) A rămâne gravidă. Muiarea... care să va îngreca și va naște fecior. 102/2.

îngreoa vb. I. **1.** (a se ~) A se simți greu, moleșit. Întră picioarele ei, îngreoindu-să, au căzut, și au adormit. 218/2. **2.** A însărcina cu ceva greu de făcut, a împovăra, a apăsa (ca o greutate). De să va însura cineva de curând, ... nici un lucru să nu îngreoiaze, scutit să fie în casa sa un an. 179/1. De m-au întristat cineva, nu m-au întristat pre mine, ci din parte, ca să nu vă îngreoiiez pre voi, pre toți. 167*/2. **3.** (a se ~) A simți povara, greutatea a ceva neplăcut. Semn de om prost easte a asculta la ușe, iară cel înțelept să va îngreoa cu necinste. 808/2. **4.** (a se ~) A se ~ (mâna) peste... = a pricinui cuiva greutate, necazuri. S-au îngreoiat mâna Domnului preste Azot. 243/2. Acesta e răul carele l-au făcut Ader, și s-au îngreoiat preste Israil. 307/2. **5.** (a se ~) A deveni (mai) greu, (mai) dificil. Bătaia se îngreoa, și ei nu au cunoscut că s-au aprins răul preste ei. 234/2. **6.** (a se ~) A se ~ (sau a-și ~ cineva) inima = a deveni

rău. S-au îngreoiat inima lui Faraon ca să nu sloboază pre norod. 58/2. Și-au îngreoiat Faraon inima sa în vreama aceasta. 60/1. **7.** (a se ~) A se ~ asupra... = a se supăra. Cu cel îndrăzneț să nu mergi în cale, ca să nu să îngreoiază asupra ta. 800/2, cf. 888/1.

îngrija vb. I (a se ~) A se îngrijora, a fi tulburat de griji. Tatăl tău... s-a îngrijat pentru voi. 247/2.

îngrijat,-ă adj. Îngrijorat, neliniștit. Că vine visul când ești mult îngrijat. 543/1.

îngriji vb. IV (a se ~) A se îngrijora. Să ne întoarcem, ca nu cumva tatăl meu să fie lăsat asinele și să se îngrijească de noi. 246/2.

îngropăciune s. f. Înmormântare. Au cumpărat... moșie de îngropăciune. 50/2.

îngropătoriu s. m. Gropar. Au poruncit... îngropătorilor să îngroape pre tatăl său. 50/2, cf. 677/1.

îngroșa vb. I (a se ~) **1.** A rămâne gravidă. Până easte fecioară... nu cumva să se pângărească și în casa părintească să se îngroașe. 822/1. **2.** A se ~ inima cuiva = a deveni insensibil. S-au îngroșeat inima norodului acestuia. 556/1.

îngrozire s. f. Faptul de a speria tare, amenințare. Doamne, caută spre îngrozirile lor și dă robilor Tăi, cu toată îndrăzneala, să grăiască cuvântul Tău. 112*/1.

îngujbit,-ă adj. = încujbat. (Despre ferestre) Pe care te poți apleca în afară. Au făcut ferești căsii îngujbite ascunse. 299/2.

îngusta vb. I. A micșora, a reduce. Pentru îngustarea duhului vor suspina. 785/1.

înjuga vb. I. A pleca. Când să rădica norul de la cort, înjuga fiii lui Israil. 92/2.

înjugătoriu s. m. Animal care poate fi pus la jug. Așa vei face cu vișălul tău, și cu oaia ta, și cu înjugătorul tău. 73/2.

înjumătățare s. f. La ~a... = la mijlocul... La înjumătățarea praznicului s-au suit Iisus în besearică. 90*/1.

înmulți vb. **1.** A mări, a extinde. Vei înmulți hotarile mele. 353/1. Înmulțit-ai [pământul] a-l îmbogăți = pământul l-ai umplut de bogății. 484/2. **2.** A înteți, a intensifica. De veți înmulți rugăciunea nu voi asculta pre voi. 552/2. **3.** A face să devină (cineva) mare, important. Ascultarea Ta m-au înmulțit pre mine. 290/2.

înnoi vb. IV (a se ~) A continua să fie, a persista. Și au fost acolo zile multe, pentru că s-au înnoit într-însul măhnire mare, și au gândit că va muri. 840/2.

înnoirile s. f. pl. Sărbătoare în luna decembrie, numită Sărbătoarea Înnoirii Templului, la care se celebra purificarea și înnoirea templului din Ierusalim. Și era atunci înnoirile în Ierusalim și era iarnă. 94*/2.

înnota vb. I. A pluti. Înnotând cu corabiia, a doao zi au sosit în prejma Hiului. 129*/2.

însămna vb. I. A vesti. Și sculându-să unul dintr-înșii... însămna prin Duhul că foamete mare va să fie în toată lumea. 120*/1, cf. 384/2.

însămnare s. f. Mențiune, notă, remarcă. *Preste fur easte rușine și însămnare foarte rea preste cel cu doao limbi.* 798/2.

însătoșa vb. I. A înseta. *Au însătoșeat acolo norodul de apă.* 68/2, cf. 91/1, 229/1, 828/2, 86*/1. (Fig.) *Fericiți cei ce flămânzesc și însătoșează de dreptate.* 5*/1.

însoți vb. IV (a se ~) **1.** A se asocia, a se întovărăși. *S-au însoțit Iosafat... cu Ohozia.* 390/1, cf. 53/1, 757/1. **2.** A se alătura. *S-au însoțit și ei cu ai săi la războiu dinapoia celor de alt neam.* 251/2. *Însoțește-te la sânge = fii alături la vărsarea de sânge.* *Vino cu noi, însoțește-te la sânge.* 518/1.

înstrăina vb. I. A face să se îndepărteze de un obicei, de o credință. *Vor înstrăina fiii voștri pre fiii noștri, ca să nu să închine Domnului.* 210/1.

însuflare s. f. Însufletire, îmbărbătare. *Însuflarea Atotțiitorului easte ceaea ce mă învață pre mine.* 454/1.

înșela vb. I. A înșeua. *Înșelați caii, încălecați călăreții.* 631/2, cf. 285/1, 310/1.

înșelat,-ă adj. Înșeuat. *O păreachie de asini înșălați.* 232/2.

întărâta vb. I. **1.** A enerva, a surescita; a ațâța, a incita. *Să vor închina la urmele picioarelor tale toți cei ce te-au întărâtat.* 591/1, cf. 312/2. (Fig.) *Ai întărâtat cuvântul Domnului.* 310/1. **2.** (a se ~) A se supăra, a se înverșuna, a se revolta. *Pentru ce s-au întărâtat neamurile și noroadele au cugetat ceale deșarte?* 111*/2. *Iară ei auzind, foarte s-au întărâtat și au sfătuit să-i omoară pre dânșii.* 113*/1. **3.** (a se ~) A se porni cu violență (asupra...). *Întărâta-să-va asupra lor apa mării.* 785/2.

întărătare s. f. **1.** Supărare, mânie; iritare. *Întărătarea lui, cu carea au întărâtat pre Domnul Dumnezeul lui Israil.* 312/2. **2.** Ceea ce enervează, ceea ce irită. *Au pus jervenice lui Vaal în casa întărătărilor lui.* 313/2. *Au adaos Ahaav a face întărătări ca să întărâte pre Domnul.* 313/2. *Casa întărătărilor = templul lui Vaal, a cărui existență nemulțumește divinitatea.* *Au pus jertvenice lui Vaal în casa întărătărilor lui.* 313/2.

întări vb. IV. **1.** (și a se ~) A deveni sau a face mai tare, mai puternic, mai rezistent. *Să vor întări mâinile tuturor.* 284/1. *Acum am întărit mâinile mele.* 419/1, cf. 416/1, 732/2, 821/1. A ~ piciorul tău = a păzi mersul, drumul cuiva, a-l ocroti de rele. *Domnul va fi întru toate căile tale și va întări piciorul tău, ca să nu te clătești.* 520/1. *A-și întări cerbicea = a se încăpățâna, a se îndărătnici.* *Părinții noștri s-au sumețit, și și-au întărit cerbicea sa, și n-au ascultat de poruncile tale.* 422/1. **2.** Cu alăute amasnit ca să întărească = cu alăute cu opt coarde ca să sune mai tare. 363/2. **3.** (și a se ~) A deveni neînduplecat, aspru, dur; violent. *Am întărit fața Mea asupra cetății aceștia spre reale și nu spre bune.* 612/2. (Despre cuvinte) *S-au întărit cuvântul bărbatului lui Iuda mai mult decât cuvântul bărbatului lui Israil.* 288/1. **4.** (Cu referire la inimă) A împietri, a face să fie insensibil. *Orbit-au ochii lor și au întărit inima lor, ca să nu vază cu ochii și să nu înțâleagă cu inima.* 97*/2. **5.** (și a se ~) A face sau a deveni mai puternic; a(-

și) consolida poziția asupra... *S-au întărit fiii Iudei, pentru că au nădăjduit spre Domnul.* 385/1. *Și au împărățit Iosafat, ... și s-au întărit Iosafat preste Israil.* 386/2. *L-au întărit pre el Domnul asupra celor de alt neam.* 394/2, cf. 608/1, 803/1. (Despre cuvinte) *Să se întărească cuvântul nostru în inima ta.* 520/2. *Așa cu tărie cuvântul Domnului creștea și să întărea.* 128*/2. A se ~ mâna cuiva peste cineva = a supune, a prigoni. *S-au întărit mâna lui Madiam preste Israil.* 219/1. *Să nu te întărești asupra sângelui cuiva = să nu te ridici împotriva vieții cuiva.* 110/2. **6.** A împuternici. *Cel ce stă înaintea ta, acesta va intra acolo, pre el îl întărește, că el va împărți lui Israil pământul cu soarte.* 158/2. **7.** (a se ~; despre apă, foamete, boală, război etc.) A crește, a spori; a se înteți, a se agrava. *Și să întărea apa și se înmulțea foarte pre pământ.* 7/1. *S-au întărit foamea în cetate și nu era pâni norodului.* 638/1, cf. 11/1, 42/1. **8.** Au întărit războaie = au început, au pornit lupta. *S-au încins cu armele sale ceale de războiu și au întărit războaie, apărând tabăra cu sabie.* 835/1. **9.** (a se ~) A prinde puteri după o boală. *Întărindu-să Israil, au șezut pre pat.* 48/2. **10.** (și a se ~) A face sau a deveni puternic sufletește; a da sau a prinde curaj, a (se) îmbărbăta. *Și s-au întărit tot norodul a alerga după ei, și, gonind dinapoi pre fiii lui Israil, s-au depărtat de cetate.* 197/1. *Și pre cei neputincioși i-ai întărit cu cuvântul.* 439/2, cf. 414/1, 728/1. **11.** (a se ~) A stăruia, a fi hotărât, a se obstina. *Văzind Noemin că să întărește ea ca să meargă cu sine, au încetat a mai grăi cătră ea.* 236/2. *A-și ~ fața = a se hotărî.* *Când s-au plinit zilele suirea Lui și El și-au întărit fața Sa, ca să meargă în Ierusalim.* 63*/1. **12.** A adevăra, a confirma, a împlini. *Așea să facă Domnul, să întărească cuvântul tău, care tu prorocești.* 618/1. *Vrând să fie învâțători de lege, neînțelegând nici ceale ce grăiesc, nici de ceale ce întăresc.* 198*/1, cf. 699/1. **13.** A da caracter obligatoriu, a consacra (o hotărâre, o lege etc.); a-și asuma ceva. *Și să întărim preste noi porunci, ca să dăm a triia parte de didrahmă preste lucrul Casii Dumnezeului nostru.* 423/2. *Să întărească aceste zile bune și să ție sărbătoare zioa într-a patrușprăzeacea și a cincisprăzeacea a lunii lui Adar.* 435/2. A ~ cuvântul = a-și ține cuvântul. *Așea să scuture Dumnezeu pre tot omul, carele nu va întări cuvântul acesta.* 418/2. **14.** (și a se ~) A (se) confirma valabilitatea unui drept, a unei donații. *Și s-au întărit țarina și peștera... lui Avraam spre moșie de mormânt.* 20/2. *Iară de nu să va răscumpăra până să va plini un an întreg, să va întări casa... de stătut să fie acelui ce o au cumpărat.* 116/2. **15.** (Aici) A închide. *Cel ce-și întărește ochii gândeaște îndărătnicii și cel ce-și mușcă buzele sale aleage toate realele.* 528/2.

întărire s. f. **1.** Fortăreață. *Va întra cătră întăririle împăratului miazănoptii.* 698/2. **2.** ~a pâinii = paiul grâului. *Toată întărirea pâinii o au sfărâmat.* 501/1. **3.** Temelie; (fig.) temeinicie, stabilitate, siguranță. *Cel ce întemeiezi pământul preste întărirea lui.* 500/1. **4.** Sprijin, reazem. *Au fost Domnul întărirea mea.* 290/2. **5.** Tărie (a credinței). *Să vă păziți, ca nu, fiind strămutați cu înșelăciunea celor fără de lege, să cădeți de la întărirea voastră.* 228*/2. **6.** Susținere,

adeverire. Să știi cum trebuie în Casa lui Dumnezeu a petrece, care este besearica Dumnezeului celui Viu, stâlp și întărire adevărului. 199*/1.

întărit,-ă adj. **1.** Care este tare, puternic; care are o situație bună sau care este ajutat, susținut. *Cinstită ești la Dumnezeu și ești întărită la ceriu împreună cu ei [cu fiii], pentru că era nașterea copiilor tăi de la Avraam.* 892/2. **2.** Sprijinit, rezemat. *O scară era întărită pre pământ, a cării capul ajungea în ceriu... Și Domnul era întărit într-însa.* 27/1. *Lasă-mă să pipăi stâlpul peste care stă întărită casa.* 230/2.

întâiu num. ord. *Cel mai ~ = cel dintâi, din față. Le-au dat lor acolo locul cel mai întâiu întră cei chemați.* 247/1.

întâmpina (și **întimpina**) vb. I. **1.** (a se ~) A se întâlni, a ajunge față în față. *S-au întâmpinat Ave-salom cu slugile lui David.* 285/2. *Mila și adevărul s-au întâmpinat.* 493/2, cf. 56/1. **2.** (Despre ochi) A se deschide (pentru a întâlni zorile). *Întimpinat-au ochii miei cătră dimineață.* 509/1. **3.** (Despre necazuri, greutăți) A da peste..., a-l ajunge... *Să vă spui voao ce va întimpina pre voi în zilele ceale de apoi.* 49/2. **4.** A ~ pe cineva = a i se împotrivi cuiva. *Jurați mie că voi nu mă veți omori, ci mă veți da lor, iar voi nu cumva să mă întâmpinați pre mine.* 229/1. *Să nu mă întimpine pre mine ca să te las pre tine.* 236/2.

întemeia vb. I. **1.** (a se ~) A se forma. *În luna a treia au început grămăzile a să întemeia.* 399/1. **2.** A da puteri, a întări; a îndrepta, a îndruma. *Nu vor cunoaște ce au sfătuit pre dânsul [pe înțelept] și spre ce l-au întemeiat pre el Domnul.* 784/2. *Dumnezeu... să vă întărească, să vă puternicească, să vă întemeiaze.* 225*/2.

întemeiat,-ă adj. **1.** Așezat, înrădăcinat, înfipt. *Mișca-să-va omul cel întemeiat în loc credincios și să va lua și va cădea.* 565/2. **2.** (Substantivat) Cea ~ă = temelie. *Cea întemeiată cu pietri prețuite mari.* 300/2.

întemeiere s. f. **1.** Loc unde să se așeze, să se formeze ceva. *S-au milostivit spre noi Dumnezeuul nostru,...să ni să dea noao întemeiare în locul sfințeniei Lui.* 413/2. **2.** Întăritură, cetate întărită. *Să vor prinde oamenii, cei ce sânt întru întemeiare.* 557/2.

întimpina vb. I. v. **întâmpina.**

întinat,-ă adj. Murdărit. *Chipul cel întinat cu multe fealuri de vâpseale.* 791/2.

întinăciune s. f. Pângărire. *Așea va străluci fața ta ca apa cea limpede, și te vei dezbrăca de întinăciune, și nu te vei mai teame?* 443/2. *Mărită besearică, carea nu are întinăciune, nici sbârcire sau altceva de acest fealiu.* 184*/1.

întinde vb. III. **1.** A face, a crea. *Cel ce au întins ceriul și au întemeiat pământul.* 734/2. **2.** Toate la care veți întinde mâinile = tot ce veți atinge, tot ce veți lua. 169/2. A ~ mâna = a lua (un bun, bani etc.) *Mâna sa au întins cel ce năcăjește la toate poftetele lui.* 639/2. A ~ mâna peste cineva = a se ridica împotriva cuiva. 725/2. A ~ sabie asupra cuiva = a ataca cu sabia pe cineva sau ceva. 824/2. **3.** *Spre Idumeea voi întinde încălțăminte Mea*

= mă voi face stăpân peste Idumeea. 483/1. **4.** (a se ~) A îndrăzni, a se încumeta. *Nu vă întindeți a merge departe.* 60/1.

întins adv. Prelungit, stăruitor. *Strigați cătră Domnul întins.* 707/2.

întinsoare s. f. **1.** Stinghie, traversă. *Cortul și mărunțișurile, și acoperemânturile, și întinsorile și zăvoarale.* 86/2. **2.** Întindere, încordare; (probabil și) caznă, tortură. [Eleazar] bătrân fiind, dezlegate fiind ale trupului întinsori cătră părintele și slăbănogite cărnurile și ostenite vinele, să întinerisă prin gând. 887/1.

întoarce vb. III. **1.** (și a se ~) A (se) suci, a (se) învărti. A ~ fața de la cineva = a nu mai voi să știi de cineva, a-l părăsi. *Pentru ce, Doamne, leapezi sufletul meu, întorci fața Ta de la mine?* 494/2. A ~ grumazii înaintea cuiva = a fugi din fața cuiva, a da bir cu fugiții. *Ce voi zice după ce au întors Israil grumazii înaintea vrăjmașului său?* 195/2. *Când să va întoarce anul = când se va împlini un an.* 318/1. **2.** (și a se ~) (Despre un vas) Să întoarce pre fața sa = se răstoarnă cu gura în jos. *Voiu șterge Ierusalimul, cum să șterge urciorul cel ce să unge și să întoarce pre fața sa.* 344/1. **3.** (și a se ~) A (se) îndepărta (de...). *Să va întoarce mâniia... fratelui tău de la tine.* 26/2. *Domnul l-au mântuit și i-au întors pre ei Dumnezeu de la el.* 388/1. *Voiu întoarce toate veseliile ei, praznicile ei... și toate sărbătorile ei.* 701/2, cf. 835/2. A se ~ de către cineva = a nu se mai interesa de cineva, a-l părăsi. *Preoții... să se sfințască, ca nu cumva să se întoarcă de cătră ei Domnul.* 70/2, cf. 813/2. *Întoarce-te deasupra mea = retrage-te, pleacă de la mine.* 340/2. **4.** (și a se ~) A (se) schimba, a (se) abate din drum. *Întoarce-se-va durearea lui la capul lui și pre creștetul lui nedreptatea lui să va pogori.* 463/1. *Încă din început Eu sânt și nu easte cine să scoată din mâinile Meale; face-voiu, și cine va întoarce aceasta?* 580/1. ~ mâinile = schimbă direcția (de mers). *Întoarce mâinile tale și mă scoate din războiu, că m-am rănit!* 321/1. **5.** A determina pe cineva să-și schimbe o hotărâre, o părere etc. *Și s-au suit în Valea Strugurului și... au întors inima fiilor lui Israil, ca să nu între în pământul care l-au dat Domnul lor.* 152/2, cf. 158/2. **6.** A aduce, a face să vină înapoi. *Să întorci râsipirea lui Israil.* 584/1. *Să va întoarce în pământul său cu avere multă și inima lui spre așezământul de leage cel sfânt.* 699/1, cf. 463/1, 488/1. A (se) ~ sufletul (sau duhul) = a face să prindă sau a prinde puteri, a (se) înviora; a (se) ține în viață. *Aceasta va fi carele va întoarce la tine sufletul tău și va hrăni bătrânețele tale.* 239/1. *Au mâncat, și s-au întors duhul lui întru el, că nu au fost mâncat pâine, nici au fost beut apă trei zile și trei nopți.* 267/2, cf. 467/2, 639/2. **7.** A reveni la starea anterioară. *S-au rugat omul... și s-au întors mâna împăratului la el.* 309/2. **8.** (și a se ~) A (se) îndrepta (din nou) pe calea cea dreaptă; a (se) abate de la un rău. *L-au întors pre ei cătră Domnul Dumnezeuul părinților lor.* 388/2. *L-au trimis pre El [pe Iisus] să vă binecuvinteaze, ca să se întoarcă fieștecarele din răutățile sale.* 111*/1. **9.** (și a se ~) A (se) preface, a (se) transforma. *Cel ce întoarce marea în uscat.* 484/2. *Întoarce-să-vor sărbătorile voastre întru*

plângere. 741/2, cf. 491/1, 573/1. **10.** A da înapoi un lucru, a înapoia, a restitui. *Mărturisiți... de am luat boul cuiva sau asinul cuiva... și voiți întoarce voao.* 249/1. *Vor întoarce mie... împărăția tatălui meu.* 283/2, cf. 72/2, 268/1. (Cu privire la un împrumut, o datorie) *Împrumutează pre deaproapele tău..., întoarce deaproapele la vreama sa.* 813/1. **11.** A lua înapoi. *Argintul ce vi s-au întors în sacii voștri întoarceți cu voi.* 43/2. **12.** A plăti, a răsplăti. *Poartă-i grije și orice vei mai cheltui... eu voi întoarce ție.* 64*/2.

întoarcere s. f. Revenire la situația (bună) de dinainte. *Celor ce să pocăiesc le-au dat întoarcere.* 806/1, cf. 827/1.

întocma adv. = întocmai. *Pre cel mare întocma să-l judeci.* 158/1, cf. 97/2.

întocmi vb. IV (a se ~) A se asemana. *Cine în nori să va întocmi cu Domnul?* 495/1.

întocmit,-ă adj. (Despre glas) Vesel, săltăreț. *Glas întocmit răspundea.* 663/1.

întort,-oartă adj. **1.** Sucit, strâmb. *Căile ceale... de-a stânga sânt întoarte.* 520/2. **2.** Îndărătnic, încăpățânat; sucit. *Să nu fie ca părinții lor, rudă întoartă... Rudă carea nu ș-au îndreptat inima sa.* 490/1, cf. 187/1.

întra = intra. **1.** A ~ în somn = a apărea în vis. *Au intrat Dumnezeu la Avimeleh în somn noaptea.* 17/2. **2.** Vor intra întru el = vor veni împotriva lui. *Vor intra întru el chitii cei ce ies.* 699/2. **3.** A intra un bărbat la o femeie (sau o femeie la un bărbat) = a avea relații sexuale. *Să nu intrați la ele și să nu între la voi.* 306/2, cf. 239/1.

întrare s. f. = intrare. **1.** Primire. *Aceia de noi spun ce fealiu de intrare am avut la voi.* 192*/2. **2.** Venire, anagajare în slujba cuiva. *Dumnezeu m-au binecuvântat cu intrarea ta.* 29/1.

întrarma vb. I (și a se ~) A (se) înarma. *Întrarmându-vă, păsați înaintea feații fraților voștri, fiilor lui Israil, tot cel ce poate.* 161/1. *Au întrarmat ca la vro trei mii de bărbați.* 862/1, cf. 785/1.

întrarmat,-ă adj. Înarmat. *Cei războinici să meargă întrarmați înaintea Domnului.* 194/2, cf. 631/2.

între prep. ~ sine = unul cu altul. *Vorbea între sine ce să facă lui Iisus.* 57*/2.

întreba vb. I. **1.** (a se ~) A discuta, a vorbi cu... *Și graia și să întreba cu elinii.* 117*/2. **2.** Carele întrebă morții = cel care invocă spiritele morților pentru dezlegarea unor fapte sau cu privire la viitor. *Carele caută pre steale și carele întrebă morții.* 174/2.

întrebare s. f. **1.** A face ~ = a interoga; a cerceta. *L-am adus pre el la voi și mai vârtos la tine, craiule Agripo, ca, făcând întrebare, să am ce să scriu.* 135*/1. **2.** Îndoială, incertitudine; dispută. *Tu știi toate ceale ce sânt la jidovi și obiceiurile și întrebările, pentru aceea te rog că cu îngăduință să mă auzi.* 135*/2.

întrece vb. III. **1.** A prisosi, a depăși. *Și au fost rămășița, carea au întrecut a robimeii, carea au robii bărbații cei războinici, din oi, șease sute de mii*

șaptezeci și cinci. 151/2. **2.** Zi pe zi ~ = o zi e mai bună ca alta. *Pentru ce zi pre zi întrece și toată lumina zilei anului de la soare easte?* 815/2.

întregăciune s. f. Integritate, totalitate. *Întregăciunea minții pre noi ne învață ca tuturor dulceților și poftelor a birui.* 886/1, cf. 884/1.

întregime s. f. Integritate fizică. *De la picioare până la cap nu easte într-însul întregime.* 552/1.

întrei vb. IV. A face (la fel) de trei ori. *Și vei întrei = vei sta ascuns în trei zile.* 259/1.

întreit,-ă adj. De trei ori la fel; (aici) distribuit în trei caturi, în trei niveluri. *În rând cămări întreite cu fața căutând una cătră alta.* 679/2.

întristăciune s. f. Suferință, necaz, chin. *Îmi veți duce bătrânețele cu întristăciune în iad.* 43/1.

întru prep. **1.** În. *Întru aceasta voiți cunoaște că sântei de pace.* 43/1. **2.** Pentu. *Au căzut etiopii, cât nu era întru ei scăpare.* 385/2. ~ zile = pentru toată viața. *Fii mie părinte și preot, și eu voiți da ție zece arginți, întru zile, și un rând de haine și ceale pentru viața ta.* 231/1. **3.** Spre. *Și să va propovedui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, întru mărturie tuturor neamurilor.* 24*/1. **4.** La. *Cel nemearnic carele easte întru tine să va sui preste tine sus.* 183/1. **5.** Peste. *Au împărățit împărat întru fiii lui Israil.* 350/2. **6.** Pe. *Și ori în ce zi să va vedea întru el carne vie, necurat va fi.* 103/1. **7.** Prin. *Mâniia-tu-M-au întru idolii săi.* 187/1. **8.** Ca, drept. *Fiii Si-onului cei cinstiți, cei rădicați cu aur, cum s-au socotit întru vase de lut.* 642/1. **9.** Domnul întru ei = Domnul este în mijlocul lor, cu ei. 485/2. **10.** ~ mine = în ce mă privește. *Întru mine, doamne, dați ei pruncul.* 297/2.

întunecat,-ă adj. **1.** (Despre ochi, privire) Lipsit de strălucire, stins. *Și-ți va da ție Domnul acolo... ochi întunecați.* 183/2. **2.** Necunoscut, obscur. *Frică mare și întunecată l-au cuprins pre dânsul.* 13/2. **3.** (Substantivat) *Cei întunecați ai pământului = locurile dosnice, întunecimi. S-au umplut cei întunecați ai pământului de casele fărădelegilor.* 489/1.

întunecos,-oasă adj. (Despre cuvinte) Enigmatic, ascuns; dificil de înțeles. *Și va cunoaște pilda și cuvântul întunecos.* 518/1, cf. 381/1.

întunerec s. n. **1.** Întru ~ = spre seară. *Și au venit întru întunerec... și au slobozit pre oamenii aceia și s-au dus.* 327/1. **2.** Număr mare, zece mii. *Întunerece de întunerece = de zece mii de ori zece mii. Mii de mii slujii Lui și întunerece de întunerece sta înaintea Lui!* 695/1.

înturna vb. I. (a se ~) **1.** A se întoarce. *S-au înturnat în pământul Iudei cu pace.* 856/2. **2.** A se îndepărta de cineva. *Înturnatu-s-au de la tine.* 627/1.

înțales s. n. A fi într-un ~ = a fi de acord. *De vor fi doi dintru voi într-un înțales pre pământ, de tot lucrul ce vor ceare va fi lor.* 18*/1.

înțelegere s. f. Pricepere, iscusință, înțelepciune. *Mărturisiți-vă... Celui ce au făcut ceriurile cu înțeleagere.* 512/2, cf. 478/2.

înțelept,-eaptă adj. **1.** ~ cu inima (sau cu cugetul) = iscusit, priceput. *La tot cel înțelept cu inima am*

dat înțelepciune. 82/2. Toată muiarea cea înțeleaptă cu cugetul carea cu mâinile toarce au adus tors vânat, și mohorât, și roșu. 87/1. **2.** Nu fiți înțelepți întru voi înșivă = nu vă socotiți voi înșivă înțelepți. 150*/1.

înțelepțește adv. În chip înțelept, cu înțelepciune. Mergea David oriunde-l trimitea Saul și înțelepțește să purta. 256/2. Mă va povățui întru lucrurile mele înțelepțește. 787/2, cf. 816/2.

înțelepți vb. IV (și a se ~) A face sau a deveni înțelept. Ascultați înțelepciunea și vă înțelepțiți. 523/1. Cuvântul lui Hristos să lăcuiască întru voi..., învățându-vă și înțelepțindu-vă pre voi înșivă. 190*/2.

înțelepție s. f. Înțelepciune. Vor petrece întru credință și în dragoste și întru sfințire, cu înțelepție. 198*/2.

învăli vb. IV = înveli. A ~ fața a ceva = a da o altă înfățișare la ceva. Pentru ca să învălesc fața cuvântului acestuia au făcut robul tău, Ioav, cuvântul acesta. 281/2.

învălit,-ă adj. Carte ~ă = carte (= papirus) răsucită în formă de sul. Ceriul s-au întors ca o carte învălită. 239*/2.

învălitură s. f. Acoperământ. Gol este iadul înaintea Lui, și nu este învălitură pierzării. 450/2, cf. 608/1.

învălu vb. IV. **1.** (a se ~; despre mare) A se umple de valuri (mari), a se învolbura. Va striga pentru ei în zioa aceea cu glasul mării, ce să învăluiaște. 555/2, cf. 563/1. **2.** (a se ~) A se agita (ca o mare înfuriată). Cei nedrepti să vor învălui și nu vor putea odihni. 589/2. **3.** A lăsa pe cineva să rătăcească, să pribegească. Și s-au mâniat Domnul... și i-au învăluit pre ei în pustie patruzeci de ani. 152/2. **4.** A asupri, a împila. Pre cel nemearnic să nu-l învăluiți. 73/2.

învăluială s. f. Înțeles ascuns, derutant. A priceape învăluialele vorbelor și deslegarea cuvintelor celor întunecoase. 518/1.

învăluit,-ă adj. Învelit, înfășurat. Este aici sabiia lui Goliat, ... învăluită cu o haină. 260/1.

învățat,-ă adj., s. m. **1.** Adj. Cu amândouă mâinile ~ = ambidextru. S-au numărat șapte sute de bărbați aleși din tot norodul cu amândouă mâinile învățați. 234/1. **2.** Adj. ~ la = deprins cu... Bărbații carii purta scut și sabie, și încorda arcul, și învățați la războiu. 354/1. **3.** S. m. Cunoscător al legii. Am trimis și lui Ioarim, și lui Elnatan..., învățați. 412/1.

învățătoriu s. m. Termen de adresare pentru Iisus Hristos. L-au deșteptat pre Dânsul zicând: „Învățătoriule, Învățătoriule, perim”. 61*/1.

învârtegi s. f. pl. Asediatori (cei care vin ca un vârtej); trâmbe de asalt. Învârtegi vin din pământ de departe. 598/2.

învârteji vb. IV (a se ~) A se întoarce. La cuvântul care este pentru ei, mă voiu învârteji, mărire dând Celui întru tot înțelept Dumnezeu. 883/2.

învârți vb. IV (a se ~) Ușă care se învârte = ușă batantă. Ușea a doao carea să învârte. 300/1.

învârtoșa vb. I (și **învârtoși** vb. IV; și a se ~) **1.** A (se) întări, a deveni sau a face să devină mai puternic. Blăstămată... iuțimea lor, că s-au învârtoșeat. 49/2. Învârtoșeat-ai inimile noastre, ca să nu ne teamem de Tine? 593/1. **2.** A fi sau a face să devină nepăsător, dur, neînduplecat; a (se) împietri. Domnul... au învârtoșeat duhul lui. 160/1. Unii, învârtoșindu-să și necrezând, blăstăma calea înaintea mulțimei. 128*/1, cf. 58/2, 65/1, 244/1, 209*/1.

învârtoșare s. f. Neîndurare, îndărătnicie, răutate; împietrire. Nu căuta la învârtoșarea norodului acestuia, și la păgânătățile, și la păcatele lor. 167/2. Moisi după învârtoșarea inimii voastre au îngăduit voao să lăsați muierile voastre. 19*/1, cf. 805/1.

învârtoși vb. IV. v. **învârtoșa**.

învechi vb. IV. **1.** (a se ~; despre persoane) A îmbătrâni. Ca niște oi în iad s-au pus, moartea va paște pre dânșii... și ajutorul lor să va învechi în iad. 479/1. **2.** (a se ~; despre o parte a corpului omenesc) A îmbătrâni, a slăbi. Că am tăcut, învechitu-s-au oasele mele, când strigam eu toată zioa. 472/1. **3.** Au învechit de la sine cuvintele = au îndepărtat de la ei cuvintele, au rămas fără vorbe. 454/1.

învechitură s. f. Vechime. Să slujim noi lui Dumnezeu întru înnoirea Duhului, iară nu întru învechitura scripturii. 145*/1.

învoalbe vb. III. A coace. În balegă de scârnă omenească le vei învoalbe [turtele de orz]. 645/2.

învolnici vb. IV. A volnici; a împuternici, a îngădui. I-au dat Dumnezeu bogăție și avere, și i-au involnicit pre el ca să mânce dintr-însele, ... și să se veselească dintru osteneala sa. 543/2.

înzădarnic,-ă adj. **1.** Zadarnic, fără rost. De sânt cei din leage moșteani, înzădarnică s-au făcut credința și s-au stricat făgăduința. 143*/2, cf. 192*/2. **2.** Vanitos, trufaș. S-au făcut înzădarnici întru cugetele sale... Zicându-să pre sine a fi înțelepți. 141*/1.

înzăoat,-ă (și **înzoat,-ă**) adj. Îmbrăcat în zale. Văzând tabăra neamurilor tare și înzăoată, și călărime împregiurul ei. 837/1. Au văzut... o fiară dintră cealealalte, înzoată cu zauo împărătească. 841/2.

înzoat,-ă v. **înzăoat**.

J

jaf s. n. A fi de ~ cuiva = a fi robit de cineva. Dați cetatea toată de pradă... la toată oastea lui, că mai bine este noao să fim de jeaf lor, decât să murim de seate. Că vom fi robi și va fi viu sufletul nostru. 754/2.

jar s. n. A fi de ~ = a fi pentru foc. Voiu spune voao ce voiu face viei mele: lua-voiu gardul ei și va fi de jar. 555/1.

jărtvi (și **jervi**) vb. IV = jertfi. A aduce jertfă. Vom mearge... în pustie, ca să jărtvim Dumnezeului nostru. 55/1. De va fi întru el prihană... să nu-l jervești Domnului. 172/2.

jertvă (și **jirtvă**) s. f. = jertfă. Ceea ce se aduce ca

dar divinității, fiind de categorii diferite, în funcție de scopul urmărit, de modul de jertfire etc. Să aducă fiii lui Israil jertvele sale, câte vor junghia ei în câmpuri. 108/2, cf. 96/2. ~ de mântuire = jertfă oferită divinității pentru iertarea păcatelor. Să puneți preste... [jertvelnic] arderile ceale de tot ale voastre și jertvele ceale de mântuire. 71/2. Au jertvit jirtvă de mântuire Domnului Dumnezeu viței. 75/1.

jertvenic s. n. = jertfelnic. (Și urmat de determinări) Loc ridicat, un fel de masă pe care se aduc jertfe. Au zidit Noe jertvenic Domnului... și au adus ardere de tot pre jertvenic. 8/1. Doi miei curați de câte un an în toate zilele pre jertvenic necurmat. 81/1. Jertvenic de tămâiere. 81/1, cf. 71/2, 95/1, 197/2.

jervi vb. IV v. **jertfi**.

jgheab s. n. Cădere de apă, cascadă. Adânc pre adânc chiiamă, întru glasul jgiaburilor Tale. 476/2.

jidniță s. f. v. **jitniță**.

jiganie s. f. Vietate, viețuitoare. Acolo [în mare], jiganii, căroră nu easte număr. 500/2.

jigniță s. f. v. **jitniță**.

jirtvă s. f. v. **jertfă**.

jitniță (și **jigniță**, **jidniță**) s. f. Hambar. Și jidnițe de roadele grâului, și a vinului, și a untului de lemn. 400/2. Să se umple jitnițele tale de mulțime de grâu. 519/2. Căutați la paserile ceriului, că nici samănă, nici seaceră, nici adună în jigniță. 6*/2, cf. 42/1, 628/2, 13*/2.

jos adv. Ceale mai de jos ale pământului = iad. 484/1.

juca vb. I (a se ~) A se bate, a se lupta. Să se scoale voinicii și să se joace înaintea voastră! ... Și au prins fieștecarele cu mâna capul deaproapelui său, și sabiia sa în coastele deaproapelui său, și au căzut deodată. 270/1.

judeca vb. I. A-și exprima o părere despre..., a-și da părerea; a face dreptate. (În construcție intensivă) Au călcat judecata, nu au judecat judecata săracului și judecata văduvei nu au judecat. 600/1.

judecată s. f. **1.** Chibzuire, alegere; interpretare, tâlmăcire. Spune-mi mie judecată? Doi oameni era într-o cetate, unul bogat, și unul sărac. 278/1. **2.** Hotărâre. Judecățile Meale să le faceți și poruncile Meale să le păziți. 109/1, cf. 364/1.

județ s. n. **1.** Judecată. O așteptare oarecarea înfricoșată a județului și iuțimea focului, care va să mistuiască pre cei protivnici. 214*/1, 37/1; (judecata divină) A învătățurii botezurilor și a punerii mâinilor și a învierii morților și a județului Celui Veacinic. 210*/2. **2.** ~ de veaci = pedeapsă; păcat veșnic. Iară cine va huli asupra Duhului Sfânt nu are iertăciune în veaci, ci easte vinovat județului de veaci. 34*/2. **3.** Parte din veșmântul preoțesc, hoșen. Și va purta Aaron judecățile fiilor lui Israil pre piept înaintea Domnului pururea. 79/1.

jumătățare s. f. Înjumătățire. Nu mă duce pre mine întru jumătățarea zilelor meale. 499/2.

juncă s. f. Vacă tânără; (aici) femeie. Auziți cuvântul acesta, juncele Vasanelui, ceale din muntele Samariei. 711/2.

junghetură s. f. Animal tăiat, sacrificat. Au jungheturi și jertfe Mi-ați adus Mie? 712/2.

junghier s. m. Animal (de înjunghiat). Și au junghiat în zioa aceea junghieri mari, și s-au veselit. 426/1, cf. 43/2, 660/1.

junghia vb. I. A tăia, a omorî (un animal). Și au junghiat în zioa aceea junghieri mari. 426/1, cf. 19/2, 63/1, 97/1, 146/1, 226/2, 240/2.

jupâneasă s. f. Femeie din suita unei stăpâne. Jupâneasele ceale înțăleapte ale ei. 218/2.

jura vb. I. A pune pe cineva să jure, a-l lega prin jurământ. Și m-au jurat stăpânul meu, zicând. 22/1, cf. 405/1, 418/2.

jurat,-ă adj. Legat prin jurământ. Mulți din Iuda era jurați lui. 419/1, cf. 283/1.

L

la prep. **1.** De. Și șezând El pre Muntele Maslinilor, s-au apropiat la El ucenicii. 24*/1, cf. 160/1. **2.** Prin. Așa va face Domnul Dumnezeuul nostru la toate împărățiile la care tu treci. 161/1. **3.** În. Și, trăgând pre bărbați și pre muieri, le da la temniță. 116*/1. **4.** Exprimă un raport de dativ. Au scris David carte la Ioav. 277/2.

lac s. n. ~ săpat = puț, fântână. Și au moștenit casă pline de toate bunătățile, lacuri săpate, vii și maslineturi. 422/2.

ladă s. f. Lăzi învăluite = paturi. Au adus zece lăzi învăluite. 285/1.

lamură s. f. (La metale nobile) Partea cea mai pură. Au făcut împăratul scaon mare... și l-au îmbrăcat cu aur de lamură. 382/1.

lat s. n. Față, suprafață. S-au suit pre latul pământului. 248*/1.

lature s. f. = latură. **1.** De ~a = în partea..., alături de..., lângă. Au șezut Rut de laturea săcerătorilor. 237/2, cf. 186/2, 285/2. A lua în laturi ceva = a da la o parte, a înlătura. Voiu lua în laturi mâna Mea și atunci vei vedea dosul Mieu. 85/1. A se lua în laturi = a se apleca, a se înclina într-o parte. Că umbra când să abate ea m-am luat în laturi. 504/1. Pre de laturi = împotriva. Și deaca și după aceasta veți umbla pre de laturi și nu veți vrea să Mă ascultați, voi adaoge voao șapte bătăi. 118/1. **2.** Regiune, ținut, împrejurime. Bărbații locului aceluia au trimis primprejur, în toată laturea aceea și au adus... pre toți cei bolnavi. 15*/1. Am venit în laturile Siriei și a Chilichiei. 176*/1, cf. 32*/2, 96*/1.

laț s. n. **1.** Cursă pentru păsări sau animale. Ca lațul întins plin de paseri. 600/1. **2.** Capcană, cursă (în care cade cineva). Pentru aceea te-au încungiuat lațuri și degrabă te-au apucat războiu groaznic. 449/1, cf. 211/1, 600/1, 801/1. Pune ~ = întinde o cursă. Tu știi câte au făcut Saul, cum au pierdut pre

- cei ce grăia din pântece..., și pentru ce pui tu laț sufletului meu, ca să-l omori pre el? 266/1.
- laudă** s. f. A da ~ = **a**) a lăuda, a preamări. Dați laudă Domnului Dumnezeului părinților noștri. 414/1; **b**) a cânta psalmii (de Paști). Și, dând laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor. 27*/1.
- lăcaș** s. n. Adăpost, locuință. În tot lăcașul vostru să mâncați azime. 63/2, cf. 12/1, 98/1. ~ul pământului = pământul cu locuitorii lui. După voia Lui face întru tăria ceriului și întru lăcașul pământului și nu easte cine să stea împotriva mâniei Lui. 692/1.
- lăcui** vb. IV = locui. A sălășlui; a se afla, a fi. Pomenire luând de credința cea nefățarnică, carea e întru tine, carea au lăcuit mai înainte în moașe-ta Loida și în mumă-ta Evnichia. 201*/1. Rânduiala cea bună să o păzești prin Duhul Sfânt, Carele lăcuiaste întru noi. 202*/1.
- lăcuioriu** s. m. = locuitor. Lăcuiorii pământului = băștinaș, pământean. Vor treace cu vederea lăcuiorii pământului cu ochii lor de la omul acela. 111/1.
- lăduță** s. f. Lădiță. Aducea și băga în lăduță. 392/2.
- lămpaș** s. n. Felinar. Au ieșit în tinda cortului și lămpașe de argint mergea înaintea feații lui. 757/2.
- lămuri** vb. IV. **1.** (a se ~; despre metale) A se curăța de impurități prin foc. Tot lucrul care va treace prin foc... să va lămuri. 151/2. În foc să lămurească aurul. 796/2, cf. 484/2. **2.** (Despre oameni) A curăți; a purifica (sufletește). Cu foc ne-ai lămurit pre noi. 484/2, cf. 552/2, 735/2.
- lămurit,-ă** adj. **1.** Curat, fără impurități. Scaon... ferecat cu aur lămurit. 306/1. **2.** Curățit; purificat. Cuvântul Domnului cu foc lămurit. 290/2, 509/1. **3.** (Despre oameni) Încercat. (Substantivat) Să cade să fie și eresuri între voi, ca cei lămuriti să fie arătați între voi. 161*/1.
- lănțug** s. n. Lănțisor (purtat ca podoabă). Lănțuge împregiurul grumazilor lui. 772/2.
- lănțuit,-ă** adj. Făcut din verigi, din ochiuri de lanț. Vei pune pre engolpionul judecății lănțușoarele ceale lănțuite. 79/1.
- lănțuș** s. n. **1.** Lănțisor (purtat ca podoabă). Au pus lănțușele ceale de aur într-amândoaă verigile. 90/2. **2.** Ochi, laț într-o rețea (ca lucru de mână). Au făcut lănțușe în davir și le-au pus preste capetele stâlpilor. 377/1.
- lăpăda** vb. I. v. **lepăda**.
- lăpădat,-ă** adj. = lepădat. Aruncat, părăsit. Ori pre carele din neamul mieu vedeam mort și lăpădat după zidul Ninevii, îl îngropam. 741/1.
- lăpădătură** s. f. = lepădătură. **1.** Rămășiță, rest. Lăpădăturile lucrului spre cheltuirea hranii cheltuindu-le s-au săturat. 790/2. **2.** Copil născut înainte de vreme. O lăpădătură, carea iasă din zgăul mâne-sa. 439/2.
- lărgime** s. f. Loc larg. M-au scos întru lărgime și m-au izbăvit. 290/2, cf. 466/2.
- lăsa** vb. I. **1.** A părăsi. Zice Domnul: „Voi M-ați lăsat pre Mine”. 384/1. **2.** A da afară, a izgoni. Pentru fărădelegile voastre am lăsat pre muma voastră. 585/1. **3.** (a se ~) A porni, a pleca. Lăsându-să din Ason, au venit spre Crit. 136*/2.
- lăși** vb. IV. **1.** A face pe cineva să sporească, să prospere. Bine e cuvântat cel ce lășeaște pre Gad. 189/1. **2.** (a se ~) A se ~ inima cuiva = a se lăuda, a se făli. Ia-ți aminte ție însuși să nu să lășască inima ta. 164/2.
- lătime** s. f. Vastitate. Au nu Tu ești Cel ce ai cioplit lățimea? 586/1.
- lângoare** s. f. = lingoare. Febră tifoidă. Să te bată pre tine Domnul cu lipsă și cu lângoare și cu friguri. 182/1.
- lega** vb. I. **1.** (a se ~) A se strânge, a se uni. Adunați-vă și vă legați, neamul cel nepedepsit! 726/1. **2.** A pune stăpânire pe cineva. Fata lui Avraam fiind, pre carea o legasă satana, ... au nu se cădea a să dezlega din legătura aceasta în zioa sâmbetei? 68*/2.
- legat,-ă** adj., s. m. **1.** Adj. (Substantivat) Cei legați = prizonieri. Sutașul au dat pre cei legați voivodului oștii. 138*/1, cf. 733/2. **2.** S. m. Pușcăriș, prizonier. Să ținea legații împăratului închiși în temniță. 39/2, cf. 641/2, 206*/1. (Fig.) Cei fără de leage, legații întunecului și legații nopții ceii lungi. 793/1.
- legătură** s. f. **1.** Fâșie, bandă cu care se leagă sau se susține ceva. Nu easte a pune leacuri, nici untdelemn, nici legături. 552/1. Au uita-va mireasa podoaba sa și fecioara legătura pieptului ei? 597/1. **2.** Funie. S-au dat asupra ta legături și te vor lega cu eale. 645/1. **3.** (De obicei la pl.) Lanț, cătușă. Rumpt-ai legăturile meale. 506/1, cf. 136*/1, 202*/1. **4.** Boccea, săculeț. Legătură de argint luând în mâinile sale. 522/2. **5.** Înțelegere, acord; legământ, angajament. Au făcut amândoi legătură la Fântâna Jurământului. 19/1. Acestea sânt cuvintele legăturii carea au poruncit Domnul lui Moisi. 184/1, cf. 14/2, 195/2, 423/1, 52*/2. A pune ~ cu... = a se înțelege, a cădea de acord; a face un legământ. Eu puiu legătura Mea cu voi și cu seminția voastră. 8/2. Și au pus legătură cu ei, că nu-i va omori pre ei. 198/1, cf. 85/2, 623/2. **6.** Complot, uneltire. Duhul Sfânt prin cetăți mărturisează mie, zicând că legături și năcazuri mă așteaptă pre mine. 130*/1, cf. 604/2. **7.** Închisoare, temniță. Să judecați pre acela ori la moarte, ori la pedeapsă, ... ori la legături. 411/2.
- lege** s. f. ~a poruncilor sau Cartea Legii = Legea Veche a evreilor. Luând Cartea Legii, au cetit la urechile norodului. 75/1. Leagea poruncilor, cu învățăturile, stricând. 181*/2. A lua fața în ~ = a explica legea protejându-i pe unii și defavorizându-i pe alții. N-ați păzit căile Meale, ci ați luat fața în leage. 737/2.
- legheoană** s. f. = legiune. Doaosprăzeacea legheoane de îngeri. 27*/2.
- legiure** s. f. Lege. Toate legiurile Meale au păzit. 657/2.
- legiuit,-ă** adj. Legal, legitim. Întru sfânt lăcașul Său auzind legiuită rugăciune, pre sumețul și îndrăznețul acela trufaș foarte l-au bătut. 877/1.

- lemn** s. n. **1.** Copac, pom (roditor). *Toate lemnurile din câmpuri le-au zdrobit piatra.* 61/1. *Și veți lua în zioa dintâiu rod frumos de lemn.* 115/1, cf. 2/1, 222/2, 672/2. ~ *de mâncat* = pom roditor. *Și au moștenit casă plină de toate bunătățile, lacuri săpate... și tot lemnul de mâncat în mulțime.* 422/2. ~ *ul vinului* = vița de vie. *Roadă a tot lemnul vinului.* 424/1. **2.** Bârnă; bucată de lemn. *Să va lua lemn din casa lui.* 410/2. *A spânzura pe ~* = a răstigni. *Pre Iisus... voi L-ați omorât, spânzurându-L pe lemn.* 113*/1, cf. 177/1, 197/2, 434/1. **3.** Butuc (instrument de tortură). *Au pus în lemnul meu piciorul.* 454/2.
- leni** vb. IV. (*a se ~*) = lenevi. *Cel ce să lenească a învăța va cădea în reale.* 529/1.
- leoaie** s. f. Leoaică. *Patru fieri mari ieșea... Cea dintâiu era aseamenea leoaiei.* 694/2, cf. 439/2.
- lepăda** (și **lăpăda**) vb. I. **1.** A îndepărta, a înlătura. *Vei lăpăda... jugul lui de pre grumazul tău.* 26/1, cf. 403/1. **2.** A părăsi. *Acum ne-au lăpădat pre noi Domnul și ne-au dat în mâna lui Madiam.* 219/1, cf. 18/2. *Vor fi lăpădați... de fața sabiei și a foamei = vor fi omorâți și părășiți.* 607/2. **3.** (*a se ~*) A fi aruncat. *Tu te vei lepăda în munți ca un mort.* 561/2. **4.** A lăsa la o parte. *Tinda cea din afară de besea-rică o lapădă afară și să nu o măsură.* 242*/1. **5.** (*a se ~*) A se dezvinovăți. *Au început toți într-un chip a să lepăda.* 69*/2.
- leptică** s. f. = lectică. *Fără de veaste căzind pre pământ..., l-au apucat și l-au pus într-o leptică.* 860/1.
- lesne** adv. Ușor. *Nu easte lezne a te sui pre vârful munților lor.* 754/1, cf. 397/2.
- lespede** s. f. Täbliță de scris. *Scrie aceastea pre lespede și în carte.* 570/1.
- leșuire** s. f. Pândă; cursă, capcană. *Au venit Saul până la cetățile lui Amalic și au pus leșuirii în părau.* 253/1.
- levit** s. m. Membru al tribului lui Levi, îndeplinind anumite sarcini la templu. *Cartea leviților* [Titlu].
- lighirion** s. n. v. **lighiriu.**
- lighiriu** (și **lighirion**) s. n. Piatră prețioasă (de culoare roz-galbenă, transparentă). *Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, ... de aur și de lighiriu.* 667/1. *Și al treilea rând lighirion.* 79/1.
- liman** s. n. Port la mare. *Lângă mare va lăcui, și el la limanul corăbiilor.* 50/1.
- limbă** s. f. **1.** Popor, neam, seminție. *Pierzind limbile le ridică.* 598/2. *Că să va scula limbă pre limbă și împărăție pre împărăție.* 24*/1, cf. 751/2, 885/1. **2.** A grăi în ~ = a vorbi într-o limbă străină. *Cel ce grăiaște în limbă nu grăiaște oamenilor, ci lui Dumnezeu.* 162*/2. **3.** Ceea ce spune cineva, vorbă. *Limba carea n-au știut au auzit.* 492/2, cf. 488/1. *Limba a treia = bârfeala, clevetirea unei terțe persoane. Limba a treia pre mulți au clătit și au răsipit.* 813/1. *Să-l batem pre el în limbă = să-l lovim cu vorbele.* 610/2. *Asupra cui ați slobozit limba voastră? = împotriva cui ați vorbit?* 589/1. **4.** Limbi ca de foc = semn al darului de a vorbi în limbi străine. *S-au arătat limbi, împărțite, ca de foc, și au șezut pre unul fieștecarele... Și au început a vorbi într-alte limbi.* 109*/1. ~ *de aur* = placă, drug de aur. *O limbă de aur, carea trăgea cincizeci de didrahme.* 196/1.
- limpede** adj. (Despre aur) Curat. *Ulița cetății [era din] aur limpede.* 249*/1.
- limpi** vb. IV. A bea un lichid cu limba, cum beau câinii. *Pre tot cel ce va limpi cu limba sa apa, cum limpeaște cânele, să-l pui deosebi.* 220/2.
- lin,-ă** adj. (Despre oameni) Bland, liniștit. *Voiu căuta... numai spre cel smerit și lin.* 594/2, cf. 454/2, 224*/1. (Adverbial) *Cel ce să uită lin să va mântui.* 525/2.
- lingură** s. f. Parte a sfeșnicului unde se pune lumânarea. *Au făcut luminile lui [ale sfeșnicului], șapte, lingurile lui.* 89/1. *Vor acoperi sfeșnicul care luminează, și luminările lui, și lingurile lui.* 124/1.
- lipi** vb. IV. **1.** (*a se ~*) A se alătura, a se alipi. *Iară Duhul au zis lui Filip: „Apropie-te și te lipeaște de căruța aceasta”.* 116*/2, cf. 306/2, 561/1. **2.** A ~ la pământ = a doborî, a dărâma, a surpa. 640/1.
- lipsă** s. f. Nelinște, îngrijorare. *Pâinile sale cu lipsă le vor mânca.* 651/2.
- lipsi** vb. IV (*a se ~*) A duce lipsă. *Cheltuind el toate, ... au început a să lipsi.* 70*/2.
- litra** s. f. Măsură de capacitate sau de greutate. *Mariia, luând o litră de mir de nard curat, de mult preț, au uns picioarele lui Iisus.* 96*/2. *Au venit și Nicodim..., aducând amestecătură de smirnă și de aloi, ca la o sută de litre.* 104*/2.
- loc** s. n. A da ~ de... = a da ocazie, posibilitate de... *Le dai loc de pocăință.* 789/2.
- logofăt** s. m. **1.** Supraveghetor, slujbaş, șef. *Au bătut pre logofeții neamului fiilor lui Israil.* 56/2. **2.** Slujbaş asemănător vătafului la vechii evrei. *Era numărul lor prin mâna lui Ieiel, logofătului.* 394/2. *Era logofeții, și judecători, și portari.* 402/2. **3.** Dregător. *Logofeții, carii slujesc împăratului și în tot cuvântul împăratului după împărțiri.* 372/1. **4.** Gramătic, scriitor de cancelarie; secretar. *Sampsă, logofătul, scris-au o carte asupra Ierusalimului.* 409/1.
- logofeți** vb. IV. **1.** A îndeplini funcția de logofăt (dregător). *Lui Isaar, Honenia, și fiii lui [au ieșit la sorți] la lucrul cel din afară preste Israil a logofeți [și] a judeca.* 371/2. **2.** A învăța (pe alții). *Lui Isaar, Honenia, și fiii lui la lucrul cel din afară preste Israil a logofeți [li s-a dat].* 371/2.
- lovi** vb. IV. **1.** (și *a se ~*) A se bate, a se lupta. *S-au lovit cei de alt neam cu Saul și cu fiii lui.* 268/2. *Au lovit inima... pre el = i s-a bătut inima.* 292/2. **2.** (*a se ~*) A se potrivi, a se asemana. *Și cu aceasta să lovesc cuvintele prorocilor, precum easte scris.* 124*/1.
- lua** vb. I. **1.** A face să nu mai existe, a nimici. *Eu voiu lua pre cei de pre urma lui Vaasa.* 312/2, cf. 725/2. *Nu să va lua om de la fața Mea = nu voi fi lipsit de urmaș.* 303/1. **2.** *Câte patruzeci fără una am luat = a primit treizeci și nouă de lovituri de bici, după obiceiul evreilor.* 173*/1. **3.** A căpăta, a dobândi. *Trebuie să aveți răbdare, ca, voia lui Dumnezeu făcând, să luați făgăduința.* 214*/1. **4.**

- A primi, a-și asuma răspunderea în îndeplinirea unui lucru. *Luând poruncă ca aceasta, i-au băgat în temnița cea mai dinlăuntru.* 125*/2. **5.** Când voi ~ vreme = când va veni vremea. 489/1. *Povesti-voiu toate minunile Tale. „Când voiu lua vreme, Eu dreptate voiu judeca”.* 489/1. **6.** A lua în căsătorie. *Au luat Vooz pre Rut și au fost lui muiare.* 239/1. **7.** A ~ în pântece = (despre femei) a rămâne gravidă. *Vei lua în pântece și vei naște fiu.* 227/1, cf. 277/2. **8.** A cuprinde, a conține. *Era acolo șeasă vasă de piază, ... carele luoa câte doao sau trei veadre.* 84*/1. **9.** A înălța, a ridica. *Să luom inimile noastre... în sus, cătră ceru.* 641/2.
- luare** s. f. **1.** Jertfă, dar, ofrandă adusă divinității. *Easte aceasta osibire și luare din jertvele ceale de mântuire a fiilor lui Israil, luoare Domnului.* 80/2. **2.** Prorocie. *Luarea cuvântului Domnului în pământul lui Adrah.* 733/1. ~a Domnului = o amenințare a Domnului. 615/1.
- luătoriu** (și **luotoriu**) s. m. **1.** Moștenitor. *Au fii nu sânt în Israil? Au luători nu easte la ei?* 633/2. **2.** ~ aminte (sau de samă) = supraveghetor, pază, strajă. *Au scris la totă împărăția sa și au pus luători de samă preste tot norodul.* 833/1. *Și au intrat tot norodul pământului în casa lui Vaal, și l-au stricat pre el și jertvenicele lui... și au pus preotul luotori aminte în Casa Domnului.* 333/2.
- luciu,-ie** adj. (Substantivat) *Ceale lucii foarte = plăci metalice strălucitoare, folosite ca oglinzi.* 554/1.
- lucra** vb. I. **1.** (a se ~) A se ~ la tot lucrul = a se întrebuința, a se folosi la orice. *Grăsimea de mortăciune și de ce easte prins de fiară să va lucra la tot lucrul.* 98/1. **2.** A ~ peste spatele cuiva = a unelti, a complota împotriva cuiva. *Preste spatele meale au lucrat păcătoșii.* 511/1.
- lucrare** s. f. ~a armelor = luptă, puterea armei. *Au biruit gloata, nu cu tăriia trupului, nici cu lucrarea armelor, ci cu cuvântul.* 794/1.
- lucrătoriu** s. m. **1.** ~ de pământ = agricultor. *Acesta va fi om lucrătoriu de pământ.* 14/1, cf. 50/1. **2.** Celui destul ~ = celui cumpătat, celui muncitor. 820/2.
- lucru** s. n. **1.** (La pl.) Muncă, activitate; faptă, acțiune. *Să odihnim de lucrurile noastre.* 5/2. *Și le chinuia viața lor cu lucruri greale, cu lutul, ... cu toate lucrurile ceale din câmpuri.* 53/1. *Lucrurile lui [Cain] era reale, iară a fratelui său dreapte.* 230*/2, cf. 820/1. ~ de slujbă = muncă (pentru câștig). *Și zioa a șeaptea chemată sfântă va fi voao, nici un lucru de slujbă să nu faceți întru aceaea.* 149/1, cf. 63/1. A face ~l (sau lucrurile) = a sluji la templu. *S-au dus fieștecarele la țarina sa, leviții și cântăreții, carii făcea lucrul.* 426/2. [Argintul] *l-au dat celor ce fac lucrurile în Casa Domnului.* 402/1. **2.** Proces, pricină, cauză juridică, judecată. *Și judeca norodul în tot ceasul, iară lucrul cel mare aducea la Moisi, iară tot lucrul cel ușor îl judeca ei.* 70/1. **3.** Piele de ~ = piele argăsită. *Au în țesătură, au în tort, au în inuri, au în păr, au în piiale, au ori în ce piiale de lucru.* 104/1.
- luiși** pron. pers. Lui însuși. *I-au aflat luiși vreadnici.* 784/1. *Ne-au împăcat pre noi Luiși = ne-a împăcat cu Sine.* 169*/2.
- lumina** vb. I. A învâța, a povățui pe cineva. *Au făcut Ioas ce e drept înaintea Domnului, în toate zilele în care l-au luminat pre el Iodae, preotul.* 333/2.
- luminare** s. f. Candelă. *Și vor acoperi sfeașnicul care luminează, și luminările lui.* 124/1.
- luminat,-ă** adj., adv. **1.** Adj. Strălucitor. *Un bărbat au stătut înaintea mea în haină luminată.* 119/1, cf. 103/2, 79*/1. **2.** Adv. În chip strălucit. *Era un om oarecarele bogat..., veselindu-să în toate zilele luminat.* 71*/2.
- lumină** s. f. **1.** Candelă. *Să aducă la tine untdelemn de maslin, curat și limpede la lumină.* 115/1, cf. 75/2. **2.** Lumânare; făclie. *În mâna cea stângă au luat luminile.* 221/1, cf. 377/2, 726/1. **3.** Parte a sfeașnicului unde se punea untdelemnul pentru ardere. *Și au făcut luminile lui [ale sfeașnicului], șeapte.* 89/1. **4.** ~ neapropiată = strălucire de care nu te poți apropia. *Carele sângur are nemurire și viețuiaște întru lumină neapropiată.* 201*/1. **5.** ~ a dimineții = zori. *Au trecut Iordanul până la lumina dimineții.* 285/1.
- luminătoriu** subst. **1.** S. m. Candelă. *Și sfeașnicul cel de aur și luminători arderii, ca să aprinză îndeseară.* 384/2. **2.** S. m. (La pl.) Soarele și Luna. *Și au făcut Dumnezeu doi luminători mari, luminătoriu cel mai mare spre stăpânirea zilei și luminătoriu cel mai mic spre stăpânirea nopții.* 2/1. **3.** S. n. Ceea ce luminează, călăuzește, îndrumă. *Legătura care au făcut [Domnul] cu David, ... că-i va da lui luminătoriu.* 390/2. **4.** S. m. Persoană care luminează, (aici) Ioan Botezătorul. *Grăit-am luminătoriu unsului Mieu.* 511/2.
- luminos,-oasă** adj. (Substantivat) Cel ~ = pată albă strălucitoare. *Iară de va rămânea cel luminos în loc și nu să va lăți pre piiale..., semn de arsură easte.* 103/2.
- lună** s. f. **1.** Până ce să va lua luna = până nu va mai fi lună. 487/2. **2.** Luna dintâi = prima lună a primăverii și a anului, marcând nașterea, ca popor liber, a israelitenilor. *Astăzi ieșiți voi în luna dintâiu.* 64/2.
- luneca** vb. I. A se abate, a greși. *Socoteala rea au făcut să lunece cugetele lor.* 797/2.
- lunecare** s. f. Loc alunecos. *Facă-să calea lor întunearec și lunecare.* 473/1.
- lungime** s. f. Cantitatea de lucruri făcute, măsurate în lungimea lor. *Au făcut cei ce făcea lucrurile și s-au rădicat lungime de lucruri [la ziduri].* 392/2.
- lunișoară** s. f. Obiect în formă de lună, din metal prețios. *Au luat lunișoarele, care era la grumazii cămilelor lor.* 222/1.
- luotoriu** s. m. v. **luătoriu.**

M

macar adv. v. **măcar**.

mahină s. f. = mașină. Sistem tehnic, dispozitiv; mașină. *Au făcut acolo stări săgetătorilor și mahini și aruncătoare de foc.* 841/2, cf. 856/1.

mai s. n. Ciocan (de lemn). *Au pus țerușul pre tâmpla capului și, lovindu-l cu maiul, l-au pătrus prin crieri.* 217/2.

mainte adv. = înainte. *Mainte... l-au mântuit.* 892/2

mamona subst. sg. art. Bogăție, avuție în bani strânsă cu avariție. *Faceți-vă voao priiatini din mamona nedreptății.* 71*/1.

manaa subst. Dar, jertfă (de mâncare). *Și au zis împăratul cătră Azail: „Ia în mâna ta manaa și mergi înaintea omului lui Dumnezeu”.* 329/1, cf. 684/1.

mană s. f. **1.** Substanță care a constituit hrana de bază a israeliților în timpul celor 40 de ani ai pribegiei prin pustiu. *Au încetat mana a doao zi după ce au mâncat ei din grâul pământului.* 194/1, cf. 68/1. **2.** Pâine făcută din această substanță. *Aducând arderi de tot și jertve și tămăituri și mană.* 610/1, cf. 762/2.

mandragoră s. f. Mătrăguna și semințele ei folosite în practici oculte. *Au aflat meare de mandragoră în țarină și le-au adus la Liia, mumă-sa, și au zis Rahil...: „Dă-mi din mandragorile feciorului tău”.* 28/2, cf. 29/1, 551/1.

mare¹ adj., subst. **1.** Adj. De seamă, important. *Era om mare înaintea domnului său.* 326/1. *A se face ~ = a deveni puternic, important, valoros. Omul Moisi mare s-au făcut foarte înaintea eghipteanilor.* 62/2. *Să nu iasă mare graiu din gura voastră = să nu vă lăudați, să nu vorbiți cu îngâmfare.* 240/2. **2.** S. m. *Mai-marele (peste... sau al cuiva) = conducător, șef. Au adunat... pre mai-marii familiilor lui Israil.* 391/2. *Au trimis pre... mai-marii cetății.* 402/1, cf. 387/1, 392/1. *Mai-mare peste meșteri = meșter mare, arhitect; conducător al unei lucrări. Să fie mai-mare preste meșteri, după toate lucrurile arhitecturii.* 87/1, cf. 819/1. **3.** Adj. De familie bună; bogat. *Și era acolo o muiare mare și l-au oprit pre el să mănânce pâine.* 324/2. **4.** Adj. De însemnătate, de importanță deosebită. *Mare easte Ție să Te chemi Fiiul Mieui.* 584/1. **5.** Subst. pl. Faptă, lucru mare, deosebit, important; minune. *Au uitat pre Dumnezeu, ... pre Cel ce au făcut mari în Eghipte.* 502/1. *Cornul în carele era ochi și gură grăind mari.* 695/1. *A grăi mari asupra cuiva = a vorbi cu semeție; a se ridica împotriva cuiva. Când s-au clătit picioarele male, asupra mea mari au grăit.* 475/1. *Cel ce mă ureaște de ar fi grăit mari asupra mea, măș fi ascuns de dânsul.* 481/1.

mare² s. f. **1.** ~a cea de apoi (sau cea mai de pre urmă, cea de cătră apus 169/1) = marea dinspre partea de apus; Marea Mediterană. *Va ieși apă vie din Ierusalim; jumătate de dânsa în marea ce dintâiu, și jumătate de ea în marea cea de apoi.* 736/1, cf. 708/2. ~a cea dintâi = marea dinspre partea de răsărit; Marea Roșie. 736/1, 708/2. ~a cea dinapoi = Marea Roșie. *Lângă Elat, la marginea mării ceii dinapoi, în pământul Edomului.* 305/2. *De la ~ până*

la ~ = de la un capăt la altul al pământului, pretutindeni. Va domni de la mare până la mare. 487/2.

2. Apus, vest. *Rădică ochii tăi și caută... spre miazănoapte și spre miiazăzi, și spre răsărit și spre mare.* 12/1. *Și cinci zăvoară la stâlpii cei dindărăptul cortului de cătră mare.* 88/1, cf. 89/1, 161/1, 736/1. **3.** Nume pentru un râu mare ca Eufratul. *Eu voiu judeca pre împrotivnicul tău [pe Nabucodonosor] ... și voiu pustii marea lui și voiu usca izvorul lui.* 637/1. **4.** Marea bazin din curtea Templului. *Au făcut mare vărsată.* 301/1. *Marea cea de aramă din Casa Domnului.* 347/2, cf. 377/1, 638/2.

marfă s. f. (Cu sens colectiv) **1.** Lucruri, obiecte. *S-au dus și și-au pus marfa și avearea sa cea de cinste înaintea lor.* 231/2. **2.** Animale (reprezentând averea). *Au prădat marfa lor cămile cinci mii, și de oi doao sute și cincizeci de mii, și asini doao mii.* 354/1.

marghiolie s. f. Viclenie, înșelăciune. *Măscăriciunea, și vorba nebunească, și marghioliile... sânt necuvi-oase.* 183/2.

margine s. f. **1.** Partea extremă a unui teritoriu. *De la margini până la margini = de la un capăt la altul, de pretutindeni.* 787/1. *Pe margini = la marginile pământului, ale lumii. Să vor spăimânta cei ce lăcuiesc pre margini.* 484/2. **2.** Extremitate a corpului unei ființe. *Piialea vițelului și toată carnea lui, cu capul, și cu marginile, și cu pântecele.* 94/2. ~ trupului = prepuț. *Veți tăia împregiur marginea trupului vostru.* 14/2, cf. 15/1, 56/1. **3.** De margini = în urmă, mai apoi. [Cornul] *cel mai înalt au crescut de margini.* 695/2.

martor s. m. Mucenic, martir. *Am văzut pre muiare, beată de sângele sfinților și de sângele martorilor lui Iisus.* 245*/2.

masmarot s. n. Obiect de cult. *Au dus în Vavilon... amfoturile și masmaroturile.* 638/2.

materie s. f. **1.** Conținut, fond, esență. *Cel atotlucrătoriu gând... domensticeaște ceale ale năravurilor și ale patimilor materii.* 884/1. **2.** Problemă, chestiune, domeniu (de cunoaștere). *Socotind... greutatea care easte celor ce vreau a înceape poveștile istoriilor, pentru mulțimea materiei, am avut grijă ca celor ce vor vrea să cetească să fie mângăiare sufletească.* 859/1.

măcar (și **macar**) conj. ~ de (sau că) = deși, chiar dacă. *Acum voi ziceți să stați împotriva feații împărăției Domnului... măcar de sânteți voi mulțime multă.* 384/2. *Au așezat jertvenicul în locul său, măcar că-i spăria pre ei noroadele pământului.* 408/1. *Macar că nu cu adevărat ar fi leagea noastră...* 886/1.

măcina vb. **I.** A mânca. *Sarea besearicii am măcinat și rușinea împărtatului a o vedea noao nu ne easte slobod.* 409/1.

măduhă s. f. = măduvă. *Măduha pământului = belșug, bogăție. Veți mânca măduha pământului.* 46/1.

mădular s. n. (și **mădulare** s. f.) **1.** (De obicei la pl.) Termen generic pentru membrele și organele din care este alcătuită o ființă. *Belind arderea de tot după mădulări, o vor împărți pre ea fieștecarea mădulare deosebi.* 93/1. *Viu easte cuvântul lui*

Dumnezeu și lucrătoriu și mai ascuțit decât toată sabiia... și străbate până la despărțirea sufletului și a duhului și a mădulărilor și a măduhăi. 210*/1, cf. 99/1, 442/2, 144*/2. **2.** Organ genital bărbătesc. Nu voiaște împăratul altă dare, fără numai o sută de mădulări netăiate împregiur ale celor de alt neam. 257/1.

mădulare s. f. v. **mădular**.

măgură s. f. Munte. Luat-au vârtutea măgurii ceii înalte. 634/1.

măhnicuie s. f. Măhnire. Fericit bărbatul carele... nu să rănească cu măhnicuiea păcatului. 804/1.

măiestrie s. f. Cunoaștere, știință, inteligență. A cunoaște înțelepciunea, învățătura, a înțelege cuvintele măiestriei. 518/1.

mănie s. f. v. **mânie**.

mănunchi s. n. **1.** Snop (de cereale). Venind vor veni cu bucurie, luându-și mănunchele sale. 510/2. **2.** Plăsea. Luând cuțitul..., l-au împlântat în pânțele lui Eglom, așa de tare, cât și mănunchiul au intrat după ascuțit. 216/2.

măreț s. n. Îngâmfare. Știința face măreț, iară dragostea zidește. 158*/2.

mări vb. I. **1.** (și a se ~) A (se) cinstit, a (se) slăvi, a (se) glorifica. Păcătuit-am, ci mărește-mă înaintea bătrânilor lui Israil. 253/2. Casa rugăciunii Meale să va mări. 591/1. Când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta, precum cei fățarnici fac..., ca să se mărească de oameni. 6*/1. (Cu referire la divinitate) Lăuda-voiu numele Dumnezeului meu cu cântare, mări-L-voi pre El întru laudă. 486/2, cf. 66/2. **2.** (a se ~; despre divinitate) A-și exterioriza, a-și manifesta măreția; a se proslăvi sau a fi proslăvit. Cu minune să va mări Domnul întră eghitepani și întră Israil. 62/2. Au grăit Domnul, zicând: „Întru cei ce să apropie de Mine Mă voiu sfinți și întru toată adunarea Mă voiu mări”. 100/2. Domnul... din pânțele M-au plăsmuit slugă Luiși... Aduna-Mă-voiu și mă voiu mări înaintea Domnului. 584/1. **3.** (a se ~) A se simți bine, a fi mulțumit; a se bucura. Mă voiu mări întru Faraon, și întru toată oastea lui, și în carăle, și în caii lui. 65/2. Mărește-te șezând în casa ta, că pentru ce să faci războiu cu răul tău? 335/2. **4.** (a se ~) A se umple de uimire, de mirare. Cei ce umblă pre mare povestesc primejdiile ei și cu auzirile urechilor noastre ne mărim. 823/1. **5.** (a se ~) A deveni puternic. Țapul caprelor s-au mărit foarte și s-au întărit. 695/2. **6.** (a se ~) A se îngâmfă, a se făli, a se mândri. Judecă săracului și smeritului ca să nu adaogă încă a să mări omul pre pământ. 464/2. Și va peri Moav de gloată, pentru că asupra Domnului s-ău mărit. 633/2.

mări s. f. pl. (Probabil) Mări. Voiu lepăda de la tine ocările mândriei tale și mai mult nu vei adaoge alte mări în muntele cel sfânt al meu. 727/1.

mărime s. f. **1.** Lucru mare, deosebit. Pentru robul Tău ai făcut toată mărimea aceasta și după inima Ta, ca să cunoască toate mărimile. 365/2. **2.** Loc de frunte, situație (socială) înaltă; autoritate. Spuneți, dară, tătâne-mieu toată mărimea mea cea din Eghipt. 45/2. Cum s-au zdrobit varga cea de bună

cinste, toiagul cel de mărire? 633/1. Pogoară-te de la mărire și șezi în umezală. 633/1. **3.** Forță, tărie deosebită; măreție, slavă. Putearea mărimei Lui cine o va număra? 806/1.

mărire s. f. **1.** Putere, tărie. Toată avuția și mărirea, care o au luat Dumnezeu de la tatăl nostru. 30/1. **2.** Strălucire. Alta e mărirea soarelui și alta mărirea lunii. 164*/2. **3.** Măreție, strălucire, grandoare. Dați mărire laudei Lui! 484/2. **4.** Onoare, cinste; slavă, glorie. Cei înțelepți vor moșteni mărire. 520/1. Mărirea Livanului la tine va veni. 591/1. Sânt trupuri cerești și trupuri pământeste; ci alta e mărirea celor cerești și alta a celor pământeste. 164*/2, cf. 488/2, 168*/1. A face ~ cuiva = a-i aduce faimă. Și au făcut mărire norodului său. 835/1. Din ~ în ~ = din slavă în slavă. Ca printr-o oglindă, mărirea Domnului privind spre același chip, ne prefacem din mărire în mărire, ca din Duhul Domnului. 168*/1. (Cu privire la divinitate) Umplușă mărirea Domnului Casa Domnului. 302/2. De Mă măresc Eu pre Mine însumi, mărirea Mea nimica nu easte. 92*/2, cf. 515/1. A da ~ lui Dumnezeu = a preamări, a proslăvi. 93*/2. A grăi mărirea lui Dumnezeu = a preamări, a proslăvi pe Dumnezeu. Auzim pre ei în limbile noastre grăind mărirea lui Dumnezeu! 109*/1. Scaonul mării = metonimie pentru Dumnezeu. Au șezut de-a dreapta scaonului mării, întru ceale înalte. 208*/1. **5.** Măreție, har divin (exteriorizate prin focul mistuitor sau printr-un nor). Și s-au pogorât mărirea lui Dumnezeu pre muntele Sinaii. 75/1. Mărirea Domnului s-au arătat în nor preste cortul mărturie. 134/2, cf. 99/2. **6.** Cinste, pompă. Și au făcut nunta... cum fac împărații, cu mărire mare. 848/1.

mărit,-ă adj. **1.** Iluminat, strălucit. Era mărită vederea feții obrazului lui [Moise]. 86/1. **2.** (Despre persoane, neamuri) Respectat, ales, de frunte; vestit, slăvit. Și să aduna la el jidovii, pentru că era el mai mărit decât toți. 828/1. Au lăsat pre Lisia, om mărit și de neam împărătesc, preste lucrurile împăratului. 836/1, cf. 823/1. (Substantivat) Toți cei măriți a lui Iuda, și preoții și norodul pământului au înmulțit a face fărădelege. 405/1. **3.** (Despre fapte, acțiuni) Măreț, neobișnuit, extraordinar, demn de cinste, de laudă. Face-voiu lucruri mărite, care nu s-au făcut în tot pământul. 85/2. (La f. pl.; substantivat) Teameți-vă de Domnul și sluiți Lui cu adevăr, și cu toată inima voastră, căci ați văzut ceale mărite care au făcut cu voi. 249/2. Când vei face ceale mărite, să vor cutremura de Tine munții. 593/1.

mărturie s. f. **1.** Dovadă, probă; semn, indiciu. Dezlega omul încălțăminte sa și o da deapropelui său, carele era rudenie cu el, și acesta era mărturie în Israil. 238/2, cf. 446/1. (Cu referire la divinitate, dovedind existența acesteia) Fericți cei ce cercă mărturiile Lui, cu toată inima vor căuta pre Dânsul. 506/2. Au zis Iisus [leprosului]: „... mergi de te arată preotului și du darul carele au poruncit Moisi întru mărturie lor”. 7*/2. **2.** Martor. Acesta mărturie ori de au văzut, ori de știe, de nu va spune, va lua păcatul. 95/2. Au pus mărturii mincinoase, carii zicea: „Omul acesta...”. 113*/2, cf. 73/2, 225/1, 580/1, 174*/1. **3.** Învățătură, poruncă, lege morală, precept. Să păzești poruncile Domnului Dumnezeului tău, și mărturiile și îndreptările Lui, câte ț-au poruncit

ție. 164/2, cf. 339/1. *Ia în urechi mărturie!* = ia aminte ce-ți spun! *Au zis: Scoală-te, Valac, și ascultă, ia în urechi mărturie!* 144/2. **4.** (La pl.) Legile (regești) înscrise. *Și i-au pus lui cunună împărătească și mărturiile, și l-au făcut pre el împărat.* 392/1, cf. 333/1. **5.** (La pl.) Tablele legii. *Vei pune înlăunru în sicrii mărturiile care voiu da ție.* 75/2, cf. 92/1. **6.** Chivot, sicriul legii. *Au pus Aron [urciorul cu mană] înaintea mărturiei spre pază, ca să se ție.* 68/1. *Fumul tămâiei va acoperi pre milostivitoriul cel deasupra mărturiilor, și nu va muri.* 107/2. **7.** Angajament, jurământ. *Ați stătut întru mărturiile voastre.* 631/1, cf. 498/2.

mărturisi vb. IV. **1.** A face cunoscut, a comunica; a spune deschis, fără ocol. *De... vor mărturisi stăpânului lui, și nu-l va închide [pe taur] și va omorî bărbat sau muiare.* 72/1. *Răspuns-au Iisus...: „Măcar deși mărturisc Eu de Mine, adevărată este mărturiia Mea”.* 91*/2, cf. 393/1, 104*/1. **2.** A propovădui, a propaga, a explica (idei, concepții etc.). *Le mărturiseaște lor poruncile lui Dumnezeu și legea Lui.* 69/2, cf. 70/2. **3.** A fi, a sta ca mărturie, ca probă; a face dovada. *Lucrurile care le fac Eu întru numele părintelui Mieu... mărturisc de Mine.* 94*/2. **4.** (și a se ~) A (se) recunoaște (cu adevărat). *Împreună s-au mărturisit de cătră toate părțile, că singur țiitoriu patimilor este cel bun credincios gând.* 890/1. *Au auzit Gotolia glasul... celui ce mărturisia și lăuda pre împăratul.* 392/1. **5.** (și a se ~) A declara, a recunoaște credința în Dumnezeu, loialitatea față de acesta; a-l recunoaște pe Iisus ca Fiu al lui Dumnezeu. *Să aducem jertfă de laudă pururea lui Dumnezeu, adecă roada buzelor ce să mărturisc numelui Lui.* 216*/2. *Cel ce Mă va mărturisi pre Mine înaintea oamenilor, mărturis-l-voiu și Eu pre el înaintea Tatălui Mieu.* 10*/1, cf. 66*/2, 93*/2. **6.** (a se ~) A fi recunoscător, a mulțumi; a lăuda pe Dumnezeu. *Mărturisi-mă-voiu Domnului după dreptatea Lui și voiu cânta numele Domnului Celui Înalt.* 463/1. *Mărturisi-mă-voiu Ție întru alăută, Dumnezeule, Dumnezeul mieu.* 477/1. *Mărturisească-să Domnului milele Lui și minunile Lui.* 503/1. **7.** (a se ~) A se destăinui; a se spovedi. *Va veni și să va mărturisi înaintea jertvenicului Tău în casa aceasta.* 303/1. *Mărturisiți-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pre altul ca să vă vindecați.* 221*/2, cf. 494/1. **8.** A angaja ceva, a promite. *Să facem mărturisirile noastre, care le-am mărturisit a tămâia împărăteasii ceriului.* 631/1. *Am mărtusit numele Mieu = m-am angajat, m-am jurat pe numele Meu.* 631/1.

mărturisire s. f. **1.** Ceea ce spune, relatează, comunică cineva. *Cel ce au văzut au mărturisit și adevărată este mărturisirea lui.* 104*/1. **2.** Afirmare, susținere (a unor convingeri, sentimente etc.). *Cu mărturisire s-au mărturisit noao omul, domnul pământului.* 43/1. **3.** Declarație de recunoaștere a ceva; mulțumire, recunoștință. *De la cel mort... au perit mărturisirea.* *Cel viu și sănătos va lăuda pre Domnul.* 806/1. **4.** Angajament, jurământ. *Să facem mărturisirile noastre, care le-am mărturisit a tămâia împărăteasii ceriului.* 631/1. **5.** Ofrandă dată de bună voie. *Nu va fi slobod să mânci în cetățile tale... zăciuala grâului tău, și a vinului tău..., și mărturisirele*

voastre, și pârga mâinilor tale. 170/1.

mărunta vb. I = mărunți. A sfărma. *Vasele lui să vor mărunta și oalele lui le vor zdrobi.* 633/1.

măscăriciune s. f. Vorbă, gest, purtare trivială. *Și măscăriciunea, și vorba nebunească, și marghiolile... sânt necuvioase.* 183*/2.

măslinet s. n. Loc plantat cu măslini. *Așa vei face cu viia ta și cu maslinetul tău.* 74/1. *Vii și măslineturi.* 422/2, cf. 246/1, 599/2.

măsură s. f. **1.** Măsurătoare. *Să nu faceți nedreptate, în judecată, în măsură, în punți, în cumpene.* 111/1. **2.** Greutate. *Au luat... măsura arginului și a aurului și a vaselor.* 412/2. **3.** Unitate de măsură pentru capacitate sau lungime. *Au făcut groapă împregiurul oltariului, întru care încăpea doao măsură de sâmbânță.* 315/2. [Aluatul] *luându-l muiarea, l-au ascuns în trei măsură de făină.* 13*/2, cf. 15/2, 684/1. A întinde ~ = a măsura cu funia. *Gândit-au Domnul să strice zidul feței Sionului, întins-au măsură.* 640/1. *Măsura cea dintâiu = sistemul vechi de măsurare la evrei.* *Au început Solomon a zidi casa lui Dumnezeu, de lungă, după măsura cea dintâiu, de coți șesezeci.* 376/2. *Măsura a doua = sistemul nou de măsurare la evrei.* *După el au zidit Varuh, fiul lui Zavu, măsura a doao de la unghiu până la ușa lui Viteliasuv.* 417/1. **4.** A plini măsură = a ajunge la ultima limită. *Și voi pliniți măsură părinților voștri.* 23*/2. *Întru ~ = din plin.* *Ne vei adăpa cu lacrimi întru măsură.* 492/1.

mâhni vb. IV. **1.** Se mâhnește fața cuiva = se întristează, se posomorăște. *Pentru ce te-ai întristat și pentru ce s-au mâhnit fața ta?* 4/2. **2.** A se supăra, a se mânia. *S-au mâhnit Moisi pre ei.* 68/1.

mână s. f. **1.** În sintagme și expresii sau în descrierea unor gesturi, semnificând ori sugerând: implorarea. *Au ieșit Moisi de la Faraon afară din cetate și au întins mâinile cătră Domnul, și au încetat tunetele, și piiiata, și ploaia.* 61/1. *Să nu-și tinză dreptii întru fărădelegi mâinile lor.* 510/2; violența. *Au rădicat mâinile asupra împăratului Solomon.* 307/2, cf. 289/1; înțelegerea, acordul, colaborarea. *Au pus sluga mâna supt armul lui Avraam, stăpânul său, și au jurat.* 21/1. *Au dat mâna = s-au unit, sprijinind o acțiune.* *Și au dat mâna sa câți vor lăpăda muierele sale.* 414/2. A fi mâna cuiva (într-o afacere) = a fi amestecat într-o acțiune, într-o afacere etc. *Mâna boiarilor și a căpeteniilor mai întâiu au fost întru fărădelegea aceasta.* 413/1; transmiterea autorității. *Întinzind Israil mâna cea dreaptă, o au pus pre capul lui Efraim... și cea stângă pre capul lui Manasi, schimbându-și mâinile.* *Și i-au binecuvântat pre ei.* 49/1; caracterul, trăsăturile oamenilor. *Cel curat cu mâinile = cel cinstit.* 446/2. *Mâni drepte = cinstit, neprihănit.* *Cu inimă curată și cu mâni drepte am făcut aceasta.* 18/1. Cu ~ ascunsă = în ascuns, tainic, pe furiș. *Cu mână ascunsă să războiaște Domnul asupra lui Amalic.* 69/1; diferite alte aspecte. *A aduce mâna peste cineva = a indica cu mâna o mulțime, pe cineva.* *Că, iată, Eu aduc mâna Mea preste ei și vor fi pradă celor ce le-au slujit lor.* 730/1. *Cu mâna cuiva sau după mâinile cuiva = cântând la instrumente cu ajutorul mâinii.* *Au*

rânduie întâiu David a lăuda pre Domnul cu mâna lui Asaf și a fraților lui. 364/1. A lăuda pre Domnul după mâinile lui David. 408/2. Mâna nu-i ajunge = nu are bani. Iară de va fi sărac și mâna lui nu va ajunge, va lua un miel de un an și-l va aduce pentru greșeală. 105/1. A avea la ~ = a dispune de bani, a-i da mâna. Iară de... va avea la mână și să va afla că are destul ca să poată răscumpăra... 116/2. Spre mâna... = pe partea... Au mânecat Avesalom și au stătut spre mâna căii porții. 282/1. După (sau despre) mâna... = alături de... , lângă. Și după mâinile lui au zidit oamenii fiii Ierihonului. 416/1, cf. 282/2. **2.** (Despre obiecte) De ~ = făcute cu mâna. Au grăit de Dumnezeu Ierusalimului, ca și de dumnezeii noroadelor pământului, lucruri de mâni omenesti. 400/2. Ceale făcute de ~ = idoli. Să vor clăti ceale făcute de mână ale Eghiptului. 563/2, cf. 553/2. **3.** Grijă, solitudine. Mâna o depărtează de la mine și frica Ta să nu mă îngrozască. 444/2. Va fi mâna Ta cu mine. 353/1, cf. 337/1. Mâna lui Dumnezeu = protecția, sprijinul, apărarea divină. Au fost preste mine mâna cea bună a lui Dumnezeu. 412/1, cf. 411/1. **4.** Putere, forță. Și mâna Domnului au fost preste Ilie. 316/1. Cu ~ tare = cu puterea, cu forța. Nu va lăsa pre voi Faraon... să meargeți, fără numai cu mână tare. 55/1, cf. 180/2. Cu mâinile slabe = lipsit de putere. Fiind ostenit și cu mâinile slabe, voi spăria pre el. 284/1. **5.** Autoritate, stăpânire, conducere. Ne-au scos pre noi din mâna celor de alt neam. 287/1. Să se întărească împărăția în mâna lui. 337/1. S-au despărțit Lomna în vremea aceea de la mâna lui. 390/2. A întinde ~ = a pune stăpânire. Și nu numai preste noi au întins mâna, ci și preste toate hotarile lor. 841/1. Voi pune în mare mâna lui și în râuri dreapta lui = voi da în mâna lui marea și în dreapta lui râurile. 495/1. **6.** Persoană, individ. Prin (sau în) mâna cuiva = prin intermediul cuiva. Să întărească cuvântul carele l-au grăit în mâna lui Ahia. 308/2. Și au mărturisit domnul în Israil și în Iuda, prin mâna tuturor prorocilor Săi. 339/1, cf. 283/1, 413/2, 112*/12. A umbla după mâna cuiva = a face, a se comporta cum impune cineva. De nu umblă după mâna ta, de la trupul tău o taie pre ea. 811/1. A fi la mâna cuiva întru tot cuvântul = a fi împuternicitul cuiva. Era la mâna împăratului întru tot cuvântul către norod. 424/2. Zece mâini sânt mie întru împăratul = de zece ori împăratul este mai mult al meu. 288/1. **7.** Mâinile cele de fier = obiect, unealtă de tortură. Și puind mâinile ceale de fier cu ascuțite unghi la lucru de muncă. 888/2. **8.** Rezemătoare, braț la tron. Mâni de o parte și de alta la scaonul șederii. 306/1. **9.** Mâna fierului = moarte de sabie. În foamete te va izbăvi de moarte, iară în războiu te va scoate din mâna fierului. 440/2. **10.** Parte a roții, probabil osie. Lucru roatelor, ... mâinile lor și umerii lor și lucrătura lor, toate vărsate. 301/2.

mânca vb. I. **1.** A petrece. Vai, ție, cetate, a cării împărat este tinăr, și boiarii tăi mână de dimineață. 546/2. **2.** A nimici, a distruge; a face să dispară, a omorî. Pre mai muți din norod au mâncat dumbrava decât sabia. 285/2. Voi trimite foc la casa lui Azail și va mânca temelile. 710/1. Și vor mânca de-a

dreapta și de-a stânga pre toate noroadele împregiur. 735/1, cf. 591/2, 640/1.

mâncare s. f. **1.** Întru ~ de pâine = cum se mânăncă pâinea. Cei ce mânăncă pre norodul meu întru mâncare de pâine. 480/2. **2.** Va fi ~ de tot = (despre oameni) vor fi nimiciți, distruși. Voi întoarce fața Mea de către ei și va fi mâncare de tot și-l vor afla pre el reale multe și năcazuri. 186/1. **3.** (Cu sens colectiv) Roade, bucate ale câmpului. Smochinul nu va rodi... și câmpii nu vor face mâncare. 725/2.

mâncat s. n. ~ de fiare = ceea ce a fost sfâșiat, devorat de animale. Mâncat de fiară ție nu ț-am adus. 31/1.

mâncătoriu,-oare adj. Risipitor. Fiiul nostru acesta easte... mâncătoriu și bețiv. 177/1.

mândri vb. IV (a se ~) A se atașa. De te vei mândri pentru adevăr, încă și pe mine vei huli. 886/1.

mândrie s. f. **1.** A face ~ = a se mândri. Nu va lăcu în mijlocul casii mele cel ce face mândrie. 499/1. **2.** Să nu-mi vie mie piciorul mândriei = piciorul celui îngâmfat să nu mă strivească. 474/1.

mânea vb. II. **1.** A se adăposti, a rămâne undeva peste noapte. Fieștecarele cu sluga să mâneți preste noapte în Ierusalim. 418/1, cf. 16/2, 426/2. **2.** A rămâne o vreme undeva, a poposi. De m-ați judecat pre mine a fi credincioasă Domnului, intrând în casa mea, mâneți! 125*/1. (Despre abstracte) Și strămbătate în casa ta să nu mâie. 443/2.

mâneca vb. I. **1.** A se trezi dis-de-diminează. Mâneca dimineață și stăi înaintea lui Faraon. 59/2, 135/2, 604/2. **2.** A porni, a pleca (în zori); a se îndrepta spre... Au mânecat Avraam a doao zi la locul unde au stătut înaintea Domnului. 17/1. Să ascultați cuvintele slugilor Meale, prorocilor, pre carii Eu trimiț la voi, de noapte mâneând. 616/2. Tot norodul mâneca la Dânsul, să-L auză în besearică. 77*/1, cf. 441/2, 551/1, 727/1.

mângăitoriu s. m. = mângâietor. Persoană care îl susține și îl ajută pe altul. Eu voi ruga pre Tatăl și alt Mângăitoriu va da voao. 99*/1.

mângâia vb. I. A sfătui, a povățui, a îndruma. Și umblând prin părțile acealea și mângâindu-i pre ei cu cuvinte multe, au venit în Elada. 129*/1.

mânie (și **mănie**) s. f. **1.** Nenorocire; urgie. S-au înălțat inima lui și s-au făcut asupra lui mânie. 400/2. S-au suit mânia Domnului asupra norodului Său. 405/2, cf. 388/2. **2.** Mărimea, grozăvia a ceva. Mânia iuțimei Tale să-i cuprinză pre ei. 486/2. **3.** Venin. Dinți de fiară voi trimite asupra lor, cu mânia celor ce să târăsc pre pământ. 187/2.

mântui vb. IV. **1.** (și a se ~) A scăpa dintr-o primejdie, de o nenorocire, de la moarte, de cineva etc., a (se) salva, a (se) elibera, de obicei cu ajutor divin. De va veni Isav asupra unei tabere și o va tăia, ceaealaltă tabără să va mântui. 32/1. Cel ce i-au mântuit pre ei din mâna tuturor vrăjmașilor. 222/2. Acela căruia va întinde împăratul toiagul cel de aur, acela se va mântui. 431/1, cf. 17/1, 290/1, 400/1, 629/2. **2.** (și a se ~) A scăpa de o boală, a (se) vindeca. O muiare, cării curgea sânge de doispră-

zeace ani,... zicea... „De mă voi atinge de veșmântul Lui, mă voi mântui”. 9*/1. Au trimis la Dânsul... ca să vie să mântuiască sluga lui. 59*/1. **3.** (a se ~) A scăpa, a se curăța. Aceștia [idolii] nu să mântuiesc de rugină și de cari. 766/1. **4.** A păzi, a apăra. [Dumnezeu] au fost cu mine și m-au mântuit în calea pre carea mergeam. 34/2. **5.** (și a se ~) A ierta sau a obține iertarea, eliberarea de păcatele săvârșite, a scăpa de pedeapsa divină, a (se) izbăvi. Mântuind mântuiaște sufletul tău. 17/1. Îndreptăți fiind întru sângele Lui, ne vom mânui printr-Însul de mânie. 144*/1. Sânteți păziți întru putearea lui Dumnezeu prin credință, spre mântuirea ceea ce este gata a să arăta în vremea de apoi. 222*/1. **6.** (a se ~) A se dezvinovăți; a se scuza, a se justifica. Când e vremea să întorcă [datoria],... să mântuiaște cu cuvinte de leane. 813/2.

mântuiniță s. f. A face ~ = a răscumpăra. Bine e cuvântul Domnul Dumnezeu lui Israil, că au cercetat și au făcut mântuiniță norodului său. 52*/2.

mântuire s. f. **1.** Salvare, scăpare, izbăvire. Mărești mântuirile împăratului. 291/1. Mântuire de vrăjmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pre noi. 52*/2, cf. 65/2, 431/1, 837/2. A face ~ = a mântui, a salva, a izbăvi. Au bătut pre cei de alt neam și au făcut Domnul mântuire mare. 360/1, cf. 291/2. **2.** Liniște, pace, siguranță. S-au dus de la el cu mântuire. 25/1. **3.** Iertarea păcatelor săvârșite, spre a scăpa de pedeapsa divină, izbăvire. Cu mulțimea îndurărilor Tale, ai hotărât pocăință păcătoșilor spre mântuire. 893/2. Jertfă de ~ = jertfă pentru iertarea păcatelor, prin care părți din animalul sacrificat erau destinate jertfei prin ardere, restul fiind consumat de credincioși. Și să jertvești acolo o jertvă de mântuire. 181/1, cf. 95/1.

mântuit s. m. Persoană salvată, scăpată cu viață. Și i-au ucis pre ei, până ce nu au rămas dintră ei mântuit și scăpat. 197/1, cf. 413/2.

mânz s. m. (Aici) Catâr. Meargeți în satul cel dinaintea voastră și îndată, întrând într-însul, veți găsi un mânz legat. 43*/1.

mâscări vb. IV = mâscări. A ocări, a insulta, a batjocori. Iară el i-au batjocorit pre ei și i-au mâscărit și i-au spurcat pre ei, grăind cu trufie. 843/1, cf. 398/2.

mâță s. f. Piscică. Pre trupul lor [al idolilor] și pre capul lor zboară... rândunealele și pasările; așijderea și mâțele. 766/2.

merge vb. III. (Despre ape) A curge. Și râul cel de al treilea, Tigru, acesta merge împotriva Asirilor. 3/1.

mergere s. f. Să nu asculte de meargerea căii norodului = să nu asculte să meargă pe calea norodului. 557/1.

mestecătoriu,-oare s. m. și f. Persoană care servea băuturi la masă. Făcutu-mi-am cântăreți și cântăreațe, și desfătările fiilor omenești, mestecători și mestecătoare de vin. 541/2.

meștersugui vb. IV v. **meșteșugui**.

meșteșug s. n. **1.** Meserie; pricepere, îndemânare într-o meserie. Vei face aceasta untdelemn ungere sfântă, mir mirositoriu cu meșteșugul făcătorului de

mir. 82/1. (Om) plin de ~ = (om) foarte priceput în meseria sa. Tatăl lui, om tiriian, meșter de aramă și plin de meșteșug și de pricepere. 300/2. ~ de pietri = arta celui care cioplește în piatră. Lucru de meșteșug de pietri, săpătură de peceate, vei săpa amândoa pietrile. 78/1. **2.** Treabă; obicei, rânduială. Mearge-vor întru meșteșugurile lor. 492/2. **3.** Caracteristică pozitivă, calitate. Am auzit înțelepciunea ta și meșteșugurile sufletului tău. 757/2. **4.** Faptă urâtă, vicleană. Stricatu-s-au și urăți s-au făcut întru meșteșuguri, nu easte cel ce face bunătate. 465/1, cf. 841/1. **5.** (La pl.) Mașini (de război). Au făcut asupra lor stare săgetătorilor și meșteșuguri. 841/1.

meșteșugi vb. IV. **1.** A face; a prelucra. Cei ce meșteșugesc argintul... în iad s-au pogorât. 764/1. **2.** (a se ~) A acționa, a se comporta cu dibăcie, cu viclenie. Căutați și vedeți locul lui..., ca nu cumva cu vicleșug să se meșteșugească. 262/1. **3.** (și a se ~; și a ~ gând) A pune la cale (în ascuns), a unelti, a urzi. Împotriva norodului Tău au meșteșugit gând. 493/1. Păzește-te de cel viclean, că reale meșteșugeaște. 802/2. S-au meșteșugit să facă toate fealurile de batjocură asupra celor ce să părea ticăloși. 880/1.

meșteșugire s. f. **1.** Înfăptuire, obținere a ceva prin îndemânare, dibăcie, șiretlic. Purtându-ne de tot vântul învățaturii întru amăgitura oamenilor, întru vicleșug spre meșteșugirea înșelăciunei. 183*/1. **2.** Uneltire. Să puteți sta împotriva meșteșugirilor diavolului. 184*/2, cf. 802/2.

meșteșugui (și **meștersugui**) vb. IV. **1.** (a se ~) A se strădui (să ajungă la calea ce bună). Cu cine M-ați asemănat? Vedeți și meștersuguiți-vă cei ce rătăciți. 582/2. **2.** A acționa cu viclenie; a unelti, a urzi. Nu numai celor supuși voao caută a le face rău... și asupra făcătorilor săi de bine să silesc a meșteșugui. 434/2. S-au sculat alt împărat... Acesta, meșteșuguind, au năcăjit pre părinții noștri. 114*/2.

miazănoapte s. f. Miezul nopții. Au dormit Sampson până la miazănoapte. 229/2.

mic s. n. Spre mic și spre mare, fii voitoriu de bine = cu puțin sau cu mult, fii mulțumit. 813/2.

mici vb. IV (a se ~) A se dărâma, a se strica. În zilele lui s-au micit sprijinitorii apelor, cel de aramă, ca marea împregiur. 826/2.

micșurare s. f. = micșorare. Ceea ce are cineva mai mic; degetul cel mic. Micșurarea mea mai groasă easte decât șealele tătâne-mieu. 308/2.

mie s. f. **1.** Grup, formație de o mie de luptători. Eu îl voi căuta pre el întru toate miile Iudei. 262/1. **2.** Neam, familie. Cu cine voi mântui pre Israil? Iată, miia mea easte mai slabă întru Manasi. 219/2.

mielușită s. f. Mielușea. I-au dat lui fieștecarele câte o mielușită. 460/1.

miez s. n. ~ul anului = mijlocul anului. Sărbătoarea adunării la miezul anului. 86/1.

mijloc s. n. Brâu (parte a corpului). (Fig.) Încingând mijloacele cugetului vostru, treziți-vă. 222*/2.

mil s. n. = milă (unitate de măsură pentru lungime). Un mil de loc. 5*/2.

milă s. f. **1.** Bunăvoință, îndurare, compasiune din partea lui Dumnezeu. *Și mila Lui din neam în neam, spre cei ce se tem de El.* 52*/1. **2.** (În legătură cu verbele „a face”, „a da” etc.; și la pl.) Ajutor, binefacere. *Fac milă până la a miia neam celor ce Mă iubesc pre Mine.* 71/1. *Minunate fă milele Tale.* 466/1. *A face ~ cu cineva = a-l ajuta. Arată-ne noao pre unde să înțrăm în cetate și vom face cu tine milă.* 214/2. **3.** *De ~ = cucernic. Și au scos dintru el bărbat de milă, carele au aflat har înaintea ochilor a tot trupul, pre Moisi cel iubit.* 823/2.

milosârd,-ă adj. Iertător, milostiv. *Tu ești Domnul cel Înalt, milosârd, îndelung răbdătoriu și mult milostiv.* 893/1.

milostenie s. f. Binefacere care se face cuiva, ajutor, pomană. *Nu easte bine celui ce... nu dă milostenie.* 802/2. *Când faci milostenie, nu trâmbița.* 6*/1.

milostivi vb. IV (a se ~) A fi curpins de milă, a se arăta milos. *Dumnezeule, milostivește-Te spre noi.* 485/1.

milostivire s. f. Curățire, ispășire (prin manifestarea milei). *Veți aduce... un țap din capre, pentru păcat, ca să se roage pentru voi, afară de cel pentru păcat al milostivirei și arderea de tot.* 149/2.

milostivitoriu s. n. Capacul chivotului. *Vei face milostivitoriu de aur vărsat curat.* 75/2. *Au auzit glasul Domnului grăind cătră dânsul deasupra milostivitorului, care easte deasupra sicriului mărturiei.* 129/2, cf. 107/2.

milui vb. IV. (Mai ales despre Dumnezeu) A avea milă, îndurare față de cineva, a-l ajuta. *Luminează fața Ta preste noi și ne miluiaște.* 485/1. *Zice Domnul: „Iată, Eu voiu întoarce înstrăinarea lui Iacov și robimea lui voi milui”.* 619/2.

miluit,-ă adj. Care are parte de milă. *Norodul lui Dumnezeu, carii erați nemiluiți, iară acum sânteți miluiți.* 223*/1.

minău subst. = miniu. *Zidit-ai ție casă..., foișoare largi și cu ferestri osibite... vărute cu minău.* 613/1.

minciună s. f. Vicleșug, înșelăciune, amăgire; afirmații false. *Să va descoperi strâmbătatea lui Efraim și răutatea Samariei, că au lucrat minciuni.* 703/2. [Diavolul] *când grăiaște minciună dintru ale sale grăiaște, că mincinos easte și tatăl minciunei.* 92*/2. *A face ~ = a înșela. De la proroc până la preot, toți fac minciună.* 602/2.

minte s. f. *Să va înmulți mintea = vor crește cunoștințele.* 700/1. *A se face fără de ~ = a deveni nebun. Făcutu-m-am fără de minte lăudându-mă, voi m-ați silit.* 173*/2. *Cel fără ~ = nebun. Ocară celui fără minte m-ai dat.* 475/2.

minunat,-ă adj., adv., s. f. **1.** Adj. Sfânt, divin; miraculos. *Pentru ce întrebi numele meu? Și acesta easte minunat.* 227/2. *Doamne, Domnul nostru, cât e de minunat numele Tău în tot pământul.* 463/2. *Să se facă ~ = să fie lăudat, slăvit, preamărit. Când va veni să Se mărească întru sfinții Săi, și Să se facă minunat întru toți credincioșii.* 196*/1. **2.** S. f. Minune, miracol. *Au luat Manoe iedul cel de capre și jertva și le-au adus pre piază Domnului celui ce*

face minunate. 227/2, cf. 498/1, 502/1, 814/2. **3.** Adj. Ieșit din comun, neobișnuit. *Știe osăbirea norilor și minunatele căderi a celor răi.* 457/1. [Om] *~ la față = [om] care are trecere, considerație înaintea cuiva. Neeman... era un om mare înaintea domnului său și minunat la față.* 326/1. **4.** Adv. *~ de = foarte. Acesta au ucis pe un bărbat eghiptean, minunat de mare, de cinci coți.* 360/2. **5.** Adj. Mândru, trufaș; măreț. *Voi preoți Domnului vă veți chema,... tăria neamurilor veți mânca și întru bogăția lor minunați veți fi.* 591/2. **6.** Adj. Înfricoșător, de temut. *Va face Domnul... bătăi mari și minunate.* 183/2.

minune s. f. Mirare, uimire. *Să nu gândiți a fi lucru de minune unde și vifor a birui gândul poate.* 884/2.

mireasmă (și **mireazmă**) s. f. Miro de (sau cu) bună mireasmă = aromă plăcut mirositoare. *Vei aduce beacele tot pre jertvenic, ardere de tot Domnului, întru miros de bună mireasmă.* 80/1. *Le vei aduce... întru miros de bună mireazmă.* 80/2. [Hristos] *S-au dat pre Sine pentru noi aducere și jertvă lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireasmă.* 183*/2, cf. 8/1.

mireazmă s. f. v. **mireasmă**.

miriade s. f. pl. Zece mii de zece mii de ori (10.000 fiind simbol pentru numărul infinit). *Numărul ostașilor călăreți, doao miriade de miriade.* 241*/1.

miros s. n. **1.** (Mai ales la pl.) Mirodenie. *Au zis Domnul cătră Moisi: „Ia ție mirosuri, stactie, și onih, și halvan mirositoriu”.* 82/1. **2.** (Probabil) Renum, faimă. *Vază-vă pre voi Dumnezeu și să vă judece, că ați făcut urât mirosul nostru înaintea lui Faraon.* 57/1.

mirosi vb. IV. **1.** (a se ~) A face să miroase frumos cineva însuși, a se umple de miros. *Oricine va face aseamenea, ca să se mirosească cu aceea va peri.* 82/2. **2.** *Nu voi mirosi întru adunările voastre = nu voi simți nici o plăcere pentru adunările voastre.* 712/2.

mirosire s. f. *~a apei = umezeală. De mirosirea apei [rădăcina copacului] va odrăsli.* 445/1.

mirosituri s. f. pl. Mirosuri; mirodenii, arome; balsamuri. *L-au pus pre el pre pat și l-au umplut de mirosituri și cu fealuri de miruri.* 386/2. *I s-au dat lui mirosituri de aprins.* 240*/1, cf. 358/2.

mirsin s. m. v. **mirsină**.

mirsină s. f. (și **mirsin** s. m.) Mirt. *În locul urzicii va creaste mirsina.* 588/2. *În șeasă luni să ungea cu uleiu de mirsin.* 429/2. *Pune-voiu în pământul cel fără de apă chedru și tisă și mirsină.* 578/2, cf. 421/2, 609/2.

mișca vb. I. **1.** A arăta (cu mâna). *Tot cel ce va treace prin ea [prin cetate] va șuiera și va mișca mâinile sale.* 726/2. **2.** A ~ piciorul cuiva = a face să plece, să se ducă. *Nu voi mai mișca piciorul lui Israil din pământul carele l-am dat părinților lor.* 343/2. **3.** A ~ limba împotriva cuiva = a vorbi împotriva cuiva. *Nimenea nu au îndrăznit a-și mișca limba sa împotriva fiilor lui Israil.* 199/2.

mișel s. m. Om sărac, nenorocit, sărman; cerșetor. *Au gonit pre omul cel sărac și mișal și umilit la inimă.* 504/1. *Cel ce nu cinsteaște pre cel mișel păcătuiașe.* 527/1, cf. 464/2, 487/2.

mitră s. f. Acoperământ pentru cap (cu valoare sacră). *Și acestea sânt veșmintele care vor face [lui Aaron]: ... și mitră, și brâu. 78/2. [Iudit] și-au tocmnit părul capului său și și-au pus mitră în cap. 756/2, cf. 91/1.*

mitropolie s. f. Cetate, capitală; oraș mare. *Știa cum că Gavaonul este cetate mare, ca una din mitropolii și toți oamenii ei tari. 198/2.*

mnas subst. Monedă grecească. *O pavăză..., carea trăgea la cumpănă o mie de mnas. 854/2.*

moale adj. Delicat, gingaș. (Substantivat) *Cel moale întru tine și cel gingaș foarte. 183/1. Cea moale întru voi și cea gingașe foarte. 183/1.*

moarte s. f. Oameni de ~ = oameni vinovați de moarte. *Nu au fost toată casa tătâne-mieu fără numai oameni de moarte înaintea domnului meu. 287/2. Bărbatul morții ești tu = ești vrednic să mori. 296/1.*

moașă s. f. Bunică. *Pomenire luând de credința cea nefățarnică, carea e întru tine, carea au lăcuit mai înainte în moașe-ta Loida și în mumă-ta Evnichia. 201*/1.*

moghilă s. f. v. **movilă**.

mohorâciune s. f. Culoare stacojie. *De vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea, ca zăpada le voiu albi. 552/2.*

mohorât,-ă adj., s. n. **1.** Adj. Care are culoare de la roșu-cărămiziu până la roșu-vânat. *Au ieșit îmbrăcat cu vășmânt împărătesc, și având cunună de aur și diademă de vison mohorâtă. 435/1, cf. 124/1. Haină ~ = pelerină purpurie din echipamentul cavaleriștilor romani, ca o hlamidă regală. L-au îmbrăcat cu haină mohorâtă. 29*/1. Au ieșit Iisus afară purtând cununa cea de spini și haina cea mohorâtă. 103*/2, cf. 48*/1. **2.** Țesătură sau fir de culoare purpurie. *Veți strânge de la dânșii: aur, și argint, ... și vânat, și mohorât. 75/2. Păretare de mătăsă răsucită, și cu vânat, și cu mohorât. 76/2. Trimite mie om înțelept și carele să știe lucra cu aur și cu argint, ... și cu mohorât și cu roșu. 376/1, cf. 87/2, 90/1, 824/1.**

moia vb. I = muia. *Și moiou grumazii pământului răzându-mă de puroi. 441/1.*

moliciune s. f. Delicatețe, grație. *Cea moale... carea nu au cercat a călca cu talpa piciorului său pre pământ, pentru gingășie și moliciune. 183/2.*

mori s. m. pl. Smochini sălbatici, sicomori. *Chedrii au dat în ludeia ca morii, carii cresc pre șes cu mulțime. 375/2.*

moș s. m. Strămoș; bunic. *Mulțămesc lui Dumnezeu, Căruia slujesc de la moși întru curată cunoștință. 201*/1.*

moșie s. f. **1.** Loc, teren care să rămână în proprietatea cuiva. *Dați-mi mie dară moșie de mormânt la voi. 20/1. **2.** Origine; neam. Iară Estir n-au spus moșia sa, că așea au poruncit ei Mardoheu. 429/2. De ~ = strămoșesc. Leagea cea de moșie. 886/2. Ceale de moșie obiceaie. 893/1.*

moștean,-ă s. m. și f. **1.** Moștenitor; succesori, urmaș. *Și toată fata... care este moșteană după unul din norodul părintelui său să se mărite. 156/2. De sânteiți*

voi a lui Hristos, iată, a lui Avraam sămânță sânteiți și după făgăduință moșteani. 177/2. Noie... au făcut corabie spre mântuirea casii sale... și dreptății ceii după credință s-au făcut moștean. 214*/2, cf. 13/2, 225/2, 526/2, 75*/1. **2.** Băstinaș, autohton. Ori dintră venitici, ori dintră moșteanii pământului. 63/2. Nici un lucru să nu faceți, nici moșteanul, nici nemearnicul. 108/1, cf. 197/2.*

moștenire s. f. **1.** Proprietate moștenită. *Să nu să afle acesta întru moștenirea lui Iacov. 809/2. **2.** Loc, pământ. În zilele acelea neamul lui Dan își cerca moștenire unde să lăcuiască. 231/1. **3.** Șir de urmași, neam, seminție. Să vor închina înaintea Lui toate moștenirile neamurilor. 468/2. Moștenirea Sa nu va părăsi [Domnul]. 497/1.*

movilă (și **moghilă**) s. f. **1.** Ridicătură de pământ; grămadă, morman. *Și au aprins Iisus cetatea și o au făcut moghilă veacinică și nelăcuită până în zioa aceasta. 197/2. **2.** Val de pământ (în preajma unor cetăți). Nu va intra în cetatea aceasta..., nici va pune asupra ei pavăză, nici va vărsa asupra ei movilă. 342/2.*

mreajă s. f. **1.** Plasă împletită, rețea. *Au făcut doao mreji, ca să acopere cununile stâlpilor. 301/1, cf. 377/2. **2.** Capcană. Întins-au mreaje picioarelor mele. 639/2.*

mrejit,-ă adj. Lucrat în formă de mreajă. *Doao rânduri de rodii de aramă mrejite. 301/1.*

mrejuț,-ă adj. Prevăzut cu rețea de sârmă. *Ferestrele mrejuite, ca să lumineaze, să să poată vedea prin eale. 679/2.*

mucar s. n. Clește de curățit mucul lumânărilor. *Și mucările lui și ceale dedesupt ale lui din aur curat le vei face. 76/2, cf. 124/1.*

muia vb. I. A ~ cu gunoi = a împoșca cu murdărie, a defăima. *Destul m-ai muiat cu gunoiu. 442/2.*

muiare s. f. = muier. **1.** Femeie. *Luând muiarea pre acei doi bărbați, i-a ascuns. 191/2, cf. 224*/1. **2.** Soție. Cine va bate Cetatea Cărturarilor și o va lua, voi da lui muiare pre Asha, fata mea. 214/1, cf. 20/2.*

muieresc,-ească adj. Cele muieresti = menstruație. *Sarrei încetasă a să face ceale muieresti. 15/2.*

muieros,-oasă adj. (Depreciativ) Care este sau se comportă ca o femeie, muieratic. *Pre cei leaneși îi biruiaște frica, și sufletele oamenilor muieroși vor flămânzi. 529/2.*

mulcomi vb. IV = molcomi. A îmbuna, a împăca; a mângâia. *Voiu mulcomi pre Iuda. 705/1.*

mult adv. **1.** Mai ~ = de aici înainte, în continuare. *Au încetat mana... și mai mult nu au avut fiii lui Israil mană. 194/1, cf. 8/2. **2.** Foarte. Tu, Doamne, ești... mult milostiv. 494/1.*

mulțămită s. f. **1.** Mulțumire. *Pentru mulțămita celor mulți, bucuroși vom suferi pătimirea aceasta. 859/1. A da ~ = a mulțumi (în special lui Dumnezeu). Vor da fierile acelea mărire și cinste și mulțămită Celui ce șeade pre scaonul Celui viu. 238*/1. Cu ~ = cu cuvinte de mulțumire, de laudă. Să-i aducă în Ie-*

rusalim să facă sfințire și veselie, cu mulțămită. 425/2, cf. 199*/1. **2.** Recunoștință exprimată printr-un dar. Și acum ia mulțumită de la robul tău. 326/2.

mulți vb. IV. (a se ~) A se înmulți, a lua amploare. Iară cuvântul lui Dumnezeu creștea și să mulțea. 121*/1.

mulțime s. f. Întru ~ = în cantitate mare. Aducea... leamne de chedru întru mulțime lui David. 368/2, cf. 422/2. Întru ~a păcii = în timp lung de pace. Cei blânzi vor moșteni pământul și să vor desfăta întru mulțimea păcii. 474/1.

mumă s. f. = mamă. Și numele mumei lui era Goto- lia. 330/1, cf. 195/1, 351/2.

muncă s. f. **1.** A lua munci = a munci. De vor și lua munci, nădejdea lor easte plină de nemurire. 784/1. **2.** (Mai ales la pl.) Chin, tortură, supliciu; durere, suferință. Sufletele dreptilor sânt în mâna lui Dumnezeu și nu să va atinge de dânsele muncă. 783/2. El îngăduia durerile și huliia nevoia și răbda muncile. 886/2. Ne sparii pre noi înfricoșindu-ne cu moartea cea prin munci. 888/1, cf. 863/2. Munca de veci = osândă, pedeapsă veșnică. Vor merge aceștia [cei de-a stânga lui Iisus] în munca de veaci, iară dreptii în viața de veaci. 26*/1. **3.** (La pl.) Ceale de munci = instrumente de tortură. Cu amar trăgea pre Eleazar spre ceale de munci. 886/2.

munci vb. IV. **1.** A supune la munci, a tortura, a chinui; a pedepsi. Arătând, prin seatea cea de atunci, cum ai muncit pre vrăjmași. 788/2. Nu... cu îndelungată răbdare așteaptă Domnul până ce vor ajunge la plinirea păcatelor, și apoi să-i muncească. 863/2, cf. 886/2, 36*/1. **2.** (a se ~) A se lăsa torturat, a îndura chinuri, a suferi. Nimica nu zisără tinerii cei ce vrea să se muncească. 888/1. **3.** (a se ~) A depune eforturi, a se strădui. Și având în pânțece, striga chinuindu-să și muncindu-să să nască. 242*/2.

muncitoriu s. m. Persoană care torturează, care chinuiește. Măniindu-să domnul lui, l-au dat pre el muncitorilor, până va plăti toată deatoriia. 18*/2.

muri vb. IV. (Despre cuvinte) A nu fi exprimat, a nu fi spus. Auzit-ai cuvânt? Să moară la tine. 807/2.

muscă s. f. ~ cănească = numele unei insecte, probabil tăun. Să vor umplea căsile eghitpeanilor de muscă cănească. 59/2.

muștrare s. f. Arătare; judecată. Cel ce ești scris, în muștrări la vremi, ca să potolești mâniia. 826/1. Apa muștrării = judecata lui Dumnezeu, ordalie. Iară în mâinile preotului va fi apa muștrării blăstămului acestuia. 126/1.

mușca vb. I. A ustura, a pișca. Unge cu fiiarea ochii lui și mușcându-l să va freca și va lăpăda albeațele. 746/2.

mușcoi s. m. = mășcoi. Catâr. Puneți călare pre fiul meu, Solomon, pre mușcoiul mieu. 294/2, cf. 46/1, 260/1, 420/2.

mușcoaie s. f. = mășcoaie. Femela mușcoiului. Toate lucrurile lui..., luându-le cu ea, le-au pus pre mușcoaia sa. 761/1.

muta vb. I. **1.** A scoate din locul în care se găsește, a izgoni, a alunga. Neamurile pre care le-au mutat Domnul de la fața lor. 339/1. **2.** A îndepărta. Mută de la Mine păharul acesta, însă nu cum vreau eu, ci cum vrei Tu. 47*/1. **3.** (și a se ~) A (se) înălța la cer fără a muri. Cu credința Enoh s-au mutat, ca să nu vază moarte, și nu s-au aflat, pentru că l-au mutat pre el Dumnezeu. 214*/2, cf. 5/2. **4.** (a se ~) A muri. După ce i-au curs tot sângele, ... într-acest chip s-au mutat. 874/1. **5.** (a se ~; despre vreme) A trece. Șapte vremi să vor muta preste el. 691/2. De dimineața până seara să mută vremea. 806/2. **6.** A schimba, a înlocui. Stăpânirea lui o vor muta, ca să o strice și să o piază. 695/2. **7.** (și a se ~) A (se) transforma, a (se) preschimba. Toată apa cea din râu s-au mutat în sânge. 58/2. Te vei muta întru alt bărbat. 247/2. A (se) ~ fața cuiva = a(-și) schimba înfățișarea. [Auzind] cuvintele care au grăit împăratului, ... s-au mutat fața tatălui lor. 309/2. Mutat-ai fața lui și l-ai trimis. 445/1. **8.** A da sau a lua altă direcție, a (se) abate, a (se) schimba. Dept sânt, Domnul au mutat judecata mea. 455/1. La învățături streine și de multe fealiuri să nu vă mutați. 216*/2. A se ~ gândul = a se schimba mentalitatea. Nu să va muta gândul lor în veac. 789/2. Să nu vă mutați din minte = să nu vă tulburați cu mintea. Nu curând să vă mutați voi din minte, nici să vă spăimântați. 196*/1.

mutare s. f. **1.** Fiii mutării = cei care s-au întors din captivitate. Au junghiiat paștile pentru toți fiii mutării și frații săi, preoților. 411/1. **2.** Înălțare la cer fără a muri. Mai înainte de mutarea lui, [Enoh] au fost mărturisit că au plăcut lui Dumnezeu. 214*/2. **3.** Schimbare, curățire (de păcate). În zioa aceea, fi-va tot locul deșchis în casa lui David și celor ce lăcuiesc în Ierusalim și spre mutare și spre stropire. 735/1.

muzică s. f. Cântec, cântare. S-au desfătat cu muzice și cu bucurie șapte zile. 774/2. Ieșind întru întimpinarea lor cu timpene și cu muzice. 845/2. A face ~ cu mâna = a cânta la un instrument. David făcea muzică cu mâna sa. 257/1.

N

nainte adv. = înainte. Mai ~ de soare (rămâne numele lui) = până va fi soare (rămâne numele lui). 488/1.

nard s. n. **1.** Parfum extras din rădăcina unei plante aromate (nard). Până e împăratul în culcușul său, nardul mieu dat-au mirosul său. 548/1. **2.** Plantă erbacee, cu rădăcina foarte aromată. Grădină cu rodii, cu rod din măguri, chipri, cu narduri. 543/2.

naște vb. III. (Despre bărbați) A concepe, a zămisli. Vooz au născut pre Ovid. 239/2.

naștere s. f. **1.** (La pl.) Totalitatea urmașilor, arborele genealogic; urmaș; familie, neam. Aceastea sânt nașterile lui Noe. 6/1, cf. 35/2, 57/2, 350/2, 352/2. **2.** ~a cea dintâi = dreptul primului născut. Vinde-mi astăzi nașterea ta cea dintâi. 24/1. ~a cea de a dooa oară = începutul vieții de apoi, după ce va avea loc judecata lumii. 19*/2.

natinei s. m. pl. Slujbaș, slujitor al templului. *Natinei carii au lăcuit în Odlă.* 424/2.

natinimi s. m. pl. Natinei. *Și celalalt norod, preoții, leviții și portarii, cântăreții și natinimii.* 423/2.

năcaz s. n. v. **necaz**.

nădăjdui vb. IV. **1.** A se îndrepta cu încredere spre...; a tinde stăruitor către... *Voi ați nădăjduit spre eale [spre cetăți] cu sabie.* 599/2. **2.** (a se ~) A se încrede în sine însuși; a se baza pe... *De să nădăjduiaște cineva că este a lui Hristos, aceasta să gândească... că... așa și noi a lui Hristos sântem.* 172*/1. *Ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne nădăjduim în trup.* 187*/1, cf. 65*/2. **3.** (și a se ~) A se adăposti. *Au zis spinul cătră leamne: „... veniți de vă nădăjduiți supt acoperirea mea”.* 223/1. *Să fie plata ta plină de la Domnul Dumnezeu lui Israil, la carele ai venit să nădăjduiești supt aripile lui.* 237/2.

năimi vb. IV. A angaja, a tocni cu plată sau cu simbrerie pentru o lucrare, o slujbă etc. *De va fi năimit, să va socoti lui în simbriia lui.* 73/1. *Și năimea pietrari.* 392/2, cf. 178/1, 222/2.

năimire s. f. Plată, simbrerie. *Și cel ce adună năimirile le-au adunat într-o legătură spartă.* 727/2.

năimit s. m. Persoană tocmită cu plată sau cu simbrerie. *Nemearnicul preotului au năimitul nu va mânca din ceale sfinte.* 113/1, cf. 64/1, 110/2, 94*/1.

nălbi vb. IV = înălbi. A spăla, a curăța. *Și hainele Lui s-au făcut strălucind și albe foarte, ca zăpada, în ce chip nălbitoriul pre pământ nu poate să nălbească.* 40*/2.

nălbitoriu s. m. = înălbitor. Persoană care se ocupă cu spălatul hainelor. *La fântâna drumului celui de sus a țarinii nălbitoriului.* 556/1, cf. 574/1, 40*/2.

năpăști s. f. pl. Amenzi pentru calomnie. *Bea vin din năpăști.* 710/2.

năpraznă s. n. = năprasnă. *De ~ = dintr-o dată, pe neașteptate. Râurile îi vor îneca de năpraznă.* 785/2, cf. 880/1.

năsâlnic,-ă adj. v. **năsilnic**.

născătoare s. f. Femeie care naște. (Fig.) *Înțălepciunea le povățuiaște... și nu știam că ea este născătoarea acestora.* 786/2.

născut,-ă adj. (Substantivat) *Cea una ~ă = viață. Întoarce suflitul meu de la fapta lor cea rea, de la lei pre cea una născută a mea.* 473/2. *Ceale întâiu născute ale pământului = primele roade ale pământului, pârgă.* 685/2.

năsilnic,-ă (și **năsâlnic,-ă**) adj. **1.** (Despre oameni) Violent, brutal; rău, neîndurător. *Depărtați-vă de la corturile acestor oameni năsilnici.* 137/2, cf. 215/2, 263/2, 636/1, 788/2. **2.** (Despre animale) Sălbatic, greu de strunit. *Calul neînvățat să face năsilnic.* 814/1.

năstrapă s. f. Vas (de băut); potir, cupă. *Au făcut vasele measii, blidele ei... și căușile, și năstrapile.* 88/2. *Au făcut năstrapă de aur o sută.* 377/1, cf. 406/2, 832/2.

năvălire s. f. Apăsare, împresurare. *Năvălire asupra mea în toate zilele și grije de toate besearicile.* 173*/1.

neadăpostire s. f. Loc în care nu se află, nu se adăpostește cineva sau ceva. *Nu va vedea când va veni binele și să va sălășlui întru neadăpostiri de ape și în pustie.* 609/2.

neam s. m. **1.** Generație. *Eu... răsplătesc păcatele părinților în fii, până la al treia și până la al patra neam.* 163/1, cf. 159/2. *Neamul fiilor Tăi = urmași.* 488/1. **2.** Trib; seminție. *Numărul celor din neamul lui Efraim patruzeci de mii și cinci sute.* 121/1, cf. 145/1, 410/2. **3.** Popor; norod. *Veți moșteni neamuri mari și mai tari decât voi.* 169/1, cf. 109/2, 165/2, 187/1, 10*/1.

nearătat,-ă adj. Ascuns, care nu poate fi văzut sau găsit. *Și nici o făptură nu este nearătată înaintea Lui, ci toate sânt goale și descoperite înaintea ochilor Lui.* 210*/1.

neavere s. f. Lipsă, sărăcie. *Omul războinic scade pentru neavearea.* 812/1.

nebuni vb. IV (a se ~) A face un lucru necugetat, a se prosti. *Să nu te nebunești și tu cu nebuniia fraților tăi!* 889/1, cf. 260/2.

necaz (și **năcaz**) s. n. **1.** Suferință fizică sau morală, nenorocire, nemulțumire. *O puiu pre ea în pat și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare.* 237*/1. *De ~ = puțin, sărăcăcios. Puneți pre acesta în temniță și să mănânce pâine de năcaz și să bea apă de năcaz.* 388/1. **2.** ~ul mâinilor = faptă urâtă. *Aceasta va face să odihnim... de năcazurile mâinilor noastre.* 1/2.

necăji vb. IV. *Cel ce năcăjește = cel care împilează, năpăstuieste. Mâna sa au întins cel ce năcăjește la toate poftetele lui.* 639/2.

necălcare s. f. Loc neumblat, pustiu. *Și va fi Idumeea spre necălcare; tot cel ce va merge la ea să va întrista.* 634/1.

necălcăt,-ă adj. Neumblat, pustiu. *Și va fi curtea lăcaș pasărilor și necălcătă până în veac.* 634/2.

necătură s. f. Revărsare de apă, inundație. *De să va face necătură, ... nădăjduiaște că va curge Iordanul în gura ei.* 458/2.

necinsti vb. IV (a se ~) A fi disprețuit, defăimat. *Cel ce Mă urgisește pre Mine să va necinsti.* 241/2.

neclătit,-ă adj. **1.** Neclintit, nemișcat. *În verigile scriiului vor fi rudele neclătite.* 75/2. **2.** Statornic, nesmintit, hotărât. *De aci înainte neclătit și desăvârșit să ni se așezez lucrurile.* 430/2.

necrezătoriu,-oare adj. **1.** Care nu crede, nu are încredere. *Nu fi necrezătoriu fricăi Domnului.* 796/1. **2.** Nevătămat, neștirbit; etern, veșnic. [Poruncile] *să fie neclătite înaintea ochilor tăi.* 164/1.

necurat,-ă adj., s. f. **1.** Adj. Care nu este curat, care este spurcat (prin ceva). *Să nu între cel ce este necurat la tot lucrul.* 392/1, cf. 413/2. *Loc ~ = loc pentru gunoarie. Țărâna cea rasă o vor vărsa afară de cetate în loc necurat.* 105/2. **2.** Adj. Care nu este vindecat (de o boală). *Și ori în ce zi să va vedea întru el carne vie, necurat va fi.* 103/1. **3.** Adj. (Des-

- pre femei) Care se află în perioada primelor zile după naștere (considerată impură). *Muiarea carea... va naște fecior necurată va fi șapte zile.* 102/2. **4.** Adj. (Despre animale) A cărui carne nu este permis să se mănânce, spurcat. *Cămila pentru că rumegă, iară unghiia nu o are despicată, aceasta necurată este voao.* 101/1, cf. 6/2, 95/2. **5.** S. f. pl. Păcate, desfrâuri. *Necurate făceau întru tine.* 661/1.
- necurătenie** s. f. Păcat; mulțime de păcate. *Cetatea s-au umplut de nedreptate și de necurătenie.* 649/1.
- necurăție** s. f. **1.** Lipsă de credință; ceea ce contravine preceptelor religioase și morale, ticăloșie, fărădelege. *Pământ necurat este, din necurăția noroadelor neamurilor țărilor acestora.* 413/2, cf. 95/2, 111/2, 456/1. **2.** Lipsă de purificare; impuritate sufletească. *Tot cel ce s-au osebit de necurăția neamurilor pământului.* 411/1. *Pentru aceasta dat-am lor acestea spre necurăție.* 648/1. **3.** Desfrâu, desfrânare, păcat. *În vreamea cea trecută a vieții am făcut voia păgânească, umblând întru necurății.* 224*/2. **4.** Menstruație. *Și la muiare, întru osăbirea necurăției ei, să nu întri, ca să-i descoperi rușinea ei.* 109/2.
- necurmat,-ă** adj. Jertvă ~ă = jertfă neîntreruptă, necentenită. *Doi miei curați de câte un an, în toate zilele pre jertvenic necurmat, jertvă necurmată.* 81/1.
- nedeprins,-ă** adj. Neștiutor, fără experiență. *Iacov au fost om nedeprins, lăcuind acasă.* 23/2.
- nedrept** s. n. Faptă rea, urâtă, ceea ce nu se cade. *Numai asupra bărbaților acestora să nu faceți nedrept.* 16/2.
- nedreptate** s. f. **1.** Vină, greșală. *Iacov... s-au sfădit cu Lavan și... au zis către Lavan: „Carea este nedreptatea mea?”* 31/1. **2.** Cei ce lucrează nedreptate = oameni nelegiuți. *Acopere-mă... de mulțimea celor ce lucrează nedreptate.* 484/1.
- negătit,-ă** adj. Nepregătit. *Veți sosi la norod negătit.* 231/2.
- negoț** s. m. Marfă. *Neguțătorii pământului plâng și jelesc pre ea, că negoțul lor nime nu-l cumpără mai mult.* 246*/2.
- negoțători** vb. IV = negustori. A face negoț. *Cei ce negoțătorea.* 381/2.
- negoțitorie** s. f. = negustorie. Comerț (pe mare), mărfuri. *Veți suga bogăția mării și negoțitoria celor ce lăcuiesc pre lângă mare.* 189/1.
- negoțitoriu** s. m. v. **neguțătoriu.**
- negri** vb. IV. Înnegri. *Cum să va negri aurul?* 642/1.
- negrit,-ă** adj. Înnegrit. *Piialea trupului... va fi negrită.* 103/2.
- negură** s. f. Nor. *Pentru credința și pentru blândețile lui l-am sfințit..., făcutu-l-au pre el să auză glasul Său și l-au băgat pre el în negură.* 823/2.
- neguțătoriu** (și **neguțitoriu, negoțitoriu**) s. m. = negustor. *Au plătit... patru sute de didrahme de argint ales de negoțitori.* 20/2. *Prețul neguțitorilor împăratului.* 375/2. *Aseamenea este împărăția ceriurilor omului neguțătoriu.* 14*/1.
- neguțitoriu** s. m. v. **neguțătoriu.**
- neispitit,-ă** adj. Care nu ispitește, nu atrage, fără rost. *Știința celui neînțelegătoriu, cuvinte neispitite.* 808/2.
- neîmpăcăcios,-oasă** adj. Care nu se împacă cu cineva. *Șoptitori a fi..., Făr' de minte, neîmpăcăcioși.* 141*/1.
- neîmpiedecat,-ă** adj. **1.** Neîmpiedecate lucruri = lucruri care nu împiedecă. *Că toată lumea cu lumină limpede să lumina și cu neîmpiedecate lucruri să ținea.* 793/2. **2.** Care nu este pângărit, pătat. *Mă nevoiesc ca neîmpiedecată să am cunoștința către Dumnezeu.* 134*/1.
- neîncetare** s. f. *Vor muta neîncetarea = vor îndepărta jertfa necurmată. Vor spurca sfințirea puterniciei și vor muta neîncetarea și vor da urăciunile celor stânși.* 699/2.
- neînchipuit,-ă** adj. Care nu este format. *Va ieși pruncul ei neînchipuit.* 72/1.
- neîndestulat,-ă** adj. ~ fiind cu... = nemulțumindu-se cu... *Voiu pomeni lui faptele care le face cu cuvinte reale, ocărându-ne pre noi, și, neîndestulat fiind cu acestea, nici însuși priimeaste pre frații.* 233*/1.
- neîntocmit,-ă** (și **netocmit,-ă**) adj. (Substantivat) *Cea ~ă = desfrânare; păcat. Îndreptat-au sufletul său Israil de la cea neîntocmită a lui Iuda.* 597/2. *Au văzut netocmeala ei cea netocmită a Iudei.* 597/2.
- neînțelepciune** s. f. Nepricepere. *Iov cu neînțelepciune au grăit.* 455/2.
- neînțeleptie** s. f. Ceea ce este neînțelept, (aici) nebunie. *Întru ce îndrăznește cineva (întru neînțeleptie, zic), îndrăznesc și eu.* 173*/1.
- neînțelegătoriu,-oare** adj. Lipsit de pricepere, de înțelepciune. *Întru neamul cel neînțelegătoriu voi urghisi pre ei.* 187/2.
- nelaudă** s. f. A umbla întru ~ = a nu fi laudat. *Au împărățit în Ierusalim și au umblat întru nelaudă.* 391/1.
- nelămurit,-ă** adj. Argint ~ = argint care conține impurități. *Bate argintul nelămurit și să va curăți tot curat.* 534/2.
- nemărturisit,-ă** adj. Fără mărturie, fără adevărire a faptelor. *Însă nu s-au lăsat pre Sine nemărturisit, că, bine făcând, din ceriu au dat noao ploii și timpuri roditoare.* 123*/1.
- nemernic,-ă** (și **nimernic,-ă** adj.) adj. și s. m. (Om) care a venit din altă parte, (om) străin de loc, venetic, pribeag. *Nici un lucru să nu faceți, nici moșteanul, nici nemearnicul.* 108/1. *Nimearnică, va fi sămânța ta în pământu străin.* 13/2, cf. 64/2, 116/1, 197/2, 685/1, 222*/1.
- nemernici** vb. IV. **1.** A fi plecat; a pribegi. *Ne și nevoim, ca, ori de față fiind, ori nemernicind, să fim plăcuți Lui.* 169*/1. **2.** (a se ~) A se așeza, a se stabili în altă parte, în loc străin. *S-au pogorât în Egipt cu puțini oameni și au nemernicit acolo.* 180/2, cf. 17/2, 109/1, 231/1, 501/1, 630/2. **3.** A trăi (pe pământ). *Zilele anilor vieții mele, carele nemearnicesc, sânt o sută și treizeci de ani.* 47/2.

- nemernicie** s. f. Pribegie. *Multe am văzut întru nemerniciia mea.* 816/2.
- nemiluit,-ă** adj. Care nu are parte de milă. *Norodul lui Dumnezeu, carii erați nemiluiți.* 223*/1.
- nemișcat,-ă** adj. Neclintit. *Și va fi semn în mâna ta nemișcat înaintea ochilor tăi.* 65/1.
- nemuțămitori,-oare** adj. Care nu mulțumește. (Substantivat) *El easte bun spre cei nemuțămitori și spre cei răi.* 58*/1, cf. 793/1.
- nemutat,-ă** adj. Neschimbat, statornic; neclintit, ferm, hotărât. *Nemutată credință au arătat.* 880/1. *Nădeajdea carea ne easte pusă înainte, Carea ca o anghiră o avem sufletului tare și nemutată.* 211*/1.
- neoblicit,-ă** adj. Care nu poate fi cunoscut; de nepătruns. *Înalt easte ceriul și adânc e pământul; iară inima împăratului neoblicită.* 534/2.
- neploare** s. f. Lipsă de ploaie, secetă. *Cuvântul Domnului... pentru neploare.* 607/1.
- nepovestit,-ă** adj. Care nu se poate povesti, de nepovestit. *Cu voia lui Dumnezeu luând cetatea, nepovestită junghiiare au făcut.* 870/2.
- nepregeta** vb. I. A nu șovăi, a fi hotărât, a accepta ceva. *A muierii minte mai de multe chinuri au nepregetat durerile.* 891/1.
- nepriatin** s. m. = neprieten. Dușman, inamic. *Va moșteni sămânța ta cetățile nepriatinilor.* 20/1, cf. 885/1.
- neputred,-ă** adj. (Despre lemne) Rezistent la umezeală, care nu putrezește. *Au făcut... doi heruvimi, lucru din leamne neputrede.* 376/2, cf. 75/2.
- nerăbdat,-ă** adj. Care nu poate fi suportat, insuportabil. *Nerăbdată [e] mânia în grozirii Tale.* 893/1.
- nerăutate** s. f. Bunătate; lipsă de păcate, neprihănire. *Cei ce umblă întru nerăutate.* 493/2, cf. 453/1.
- nerodire** s. f. Faptul de a nu rodi, lipsă de roade. (Fig.) *Răsplătit-au mie reale pentru bine și nerodire sufletului meu.* 473/1.
- nescari** adj. = niscai. Câțiva. *De vor fi fugit nescari oameni..., să-i dați pre ei lui Simon.* 855/2.
- nescris,-ă** adj. (Despre un text) ~ *deasupra* = fără titlu. *Lauda cântării lui David, nescris deasupra.* 496/1.
- nesfadnic,-ă** adj. Care nu se ceartă. *Blând, nesfadnic, neiubitoriu de argint.* 198*/2.
- nesocotit,-ă** adj. Trecut cu vederea, neluat în seamă. *Văduvele lor era nesocotite întru slujba de toate zilele.* 113*/2.
- nesocotitoriu,-oare** adj. (Substantivat) *Cel ~ = cel lipsit de chibzuință, necugetat, nesăbuit. Împreună cei fără de minte și cei nesocotitori sânt dascăliia deșertăciunilor lor.* 604/1.
- nestătătoriu,-oare** adj. Nestatornic. *Bărbatul cel îndoit cu gândul, nestătătoriu easte întru toate căile sale.* 218*/1, cf. 880/2.
- nesticat,-ă** adj. Proaspăt, nefolosit. *De mă vor lega pre mine cu șapte vine umede nesticat voi slăbi.* 229/2.
- nesticăcios,-oasă** adj. **1.** Care nu se degradează, care nu putrezește. *Cei ce sânteți născuți a doao oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nesticăcioasă.* 223*/1. **2.** Nemuritor, veșnic. *Au mutat mărirea lui Dumnezeu, Celui nesticăcios, întru asemănarea chipului omului celui stricăcios.* 141*/1, cf. 211*/2, 222*/1.
- nesticăciune** s. f. Viață veșnică. *Prin răbdarea faptei bune căută mărire și cinste și nesticăciune.* 141*/2.
- neștiință** s. f. Păcat, greșeală provocată de faptul de a nu ști. *Puțin au fost că nu au dormit cineva din neamul meu cu muierea ta și ai fi adus preste noi neștiință.* 24/2, cf. 95/1, 113/1.
- neștine** pron. nehot. Cineva. *De poate neștine numără năsipul pământului.* 12/1, cf. 72/1, 263/1, 562/2, 242*/2.
- netăiat,-ă** adj. ~ *împrejur* = care nu este tăiat de jur împrejur (asemenea circumciziei). *Netăiate împregiur sânt urechile lor și nu pot să auză.* 600/2.
- neted,-ă** adj. **1.** (Despre case) Cu zidul din piatră cioplită. *Case neatede ați zidit și nu veți lăcui într-însele.* 712/1. **2.** Fără păr. *Isav easte om pârros, iară eu sânt om neated.* 25/2. *Cei ce încălecați pre asini neatezi la amiazăzi.* 218/1. **3.** Clar, limpede; deschis, direct. *Toate [cuvintele] sânt neatede celor ce le cunsosc.* 522/2.
- netezit,-ă** adj. *Pietri netezite = pietre cioplite.* 368/1.
- netocmit** adj. Necreat. *Pământul era nevădzut și netocmit.* 1/1.
- netrebnic,-ă** adj. Lipsit de valoare, de folos, de însemnătate. *Deșeartă e nădeajdea lor... și netreabnice lucrurile lor.* 784/1. (Substantivat) *Prorocii au prorocit în Vaal și au umblat după ceale netreabnice.* 596/2.
- neumblată** s. f. Pământ pe care nu s-a umblat, neștrăbătut, necălcat. *I-au făcut pre ei să rătăcească întru neumblată și nu în cale.* 503/1.
- neurmat,-ă** adj. Neasemănat, unic. *Mie... mi s-au dat darul acesta a vesti întru neamuri bogăția lui Hristos, cea neurmată.* 182*/1.
- nevăzut,-ă** adj. A face (ceva) ~ = a nimici, a distruge. *S-au adunat toți ei împreună să vie și să tăbărască în Ierusalim și să-l facă nevăzut.* 417/2.
- nevel** s. n. Măsură de capacitate. *Un nevel de vin.* 702/1.
- nevinovat,-ă** adj. A fi ~ *jurământului* = a fi dezlegat de jurământ. *De ne va năpăstui pre noi cineva..., vom fi nevinovați jurământului tău acestuia cu care ne-ai jurat pre noi.* 192/1.
- nevoi** vb. IV (a se ~) **1.** A face eforturi, a se sili, a se strădui. *Mă nevoiesc ca neîmpiedecată să am cunoștința cătră Dumnezeu.* 134*/1. *Nevoiți-vă a întra prin ușa cea strâmtă.* 68*/2, cf. 777/2, 892/2, 103*/1, 169*/1, 226*/2. **2.** A încerca, a năzui, a tinde.

Împărăția noastră, carea fără de ponoslu ne nevoim să o cârmuim. 430/2, cf. 199/2.

nevoie s. f. Necaz, supărare, suferință, chin. Va fi nevoie mare pre pământ. 76*/2, cf. 742/2. Adu-ți aminte, fiule, că multă nevoie au avut cu tine în pânțele [mama ta]. 742/2.

nevoință s. f. **1.** Necaz, suferință, chin. Au aruncat preste ea [peste mamă] fără de veaste, cutremur și nevoință. 608/1. **2.** Trudă, strădanie, efort. Nevoința Lui o știți, că, precum unui tată fiul, cu mine au slujit Bunavestire. 186*/2, cf. 170*/2.

nevoitoriu,-oare adj., s. m. **1.** Adj. Sârguitor, zelos. Fratele nostru... easte nevoitoriu, iară acum cu mult mai nevoitoriu pentru nădejdea cea multă spre voi. 171*/1. **2.** S. m. ~ cu inima = cel care nu dorește. Și tot nevoitoriul cu inima au adus arderi de tot. 397/2.

nicidecum adv. Să nu fie Mie nicidecum = departe de mine gândul. 241/2.

nimernic,-ă adj. v. **nemernic.**

nimica pron. neg., s. f. **1.** Pron. neg. Întru ~ = în nici un fel, deloc. Că de vor și avea viață lungă, întru nimica să vor socoti. 784/1. A face de ~ = a nimici, a distruge. Ca visul celui ce să deșteaptă, Doamne, ... chipul lor de nimica îl vei face. 488/2. Nu era argintul socotit întru nimica = argintului nu i se dădea nici un preț. 382/1. **2.** S. f. Lucru, ființă fără importanță, fleac. L-au spintecat [pe leu]... și ca o nimica era în mâinile lui. 228/1. Întru ~ = într-o clipă. Întru nimica aș fi smerit pre vrăjmașii lor. 492/2.

noire s. f. Înnoire. Și au făcut noirea jertvenicului. 838/1.

noora vb. I. A înnora. (În construcție intensivă) Voiu noora noori pre pământ. 8/2.

nor s. f. = noră. Am venit să despart pre om de tatăl său, ... pre nor de soacră-sa. 10*/2.

noroci vb. IV. Să nu te norocești = să nu ai noroc. Să nu te norocești în căile tale și să fii năpăstuit și jefuit în toate zilele. 182/2.

norod s. n. **1.** Neam, seminție; popor. Aceștia sânt fiii lui Manasi, fiiului lui Iosif, bărbați după noroadele lor. 205/1, cf. 121/1. Să nu dăm featele noastre norodurilor pământului și featele lor nu le vom lua fiilor noștri. 423/2. **2.** Persoană sau grup de oameni făcând parte dintr-un popor. Voiu lăsa cu tine din norodul ce easte cu mine. 33/1. **3.** Mulțime (de oameni). Băgați în urechi, cei ce stăpâniți mulțimi și cei ce vă trufiți întru noroadele neamurilor. 785/2.

număr s. n. Numărătoare. Și era cu ei Iosavados... și Moit, ... la număr și la toată cumpănitura [argintului și a aurului]. 780/1. Cu ~ = numărați, unul câte unul. Cu număr au trecut și nici unul dintru ei nu au perit. 573/2. A băga pe cineva în ~ = a-l număra, a-l avea în socoteală. Voiu pune pre voi supt toiagul Mie și voiu băga pre voi în număr. 659/2. Merge la ~ = se numără. Tot acela mergea la număr carele era de doaozeci de ani. 90/1. Nu era număr neamului lor = neamul lor era fără de număr, foarte numeros. 752/2.

număra vb. I. **1.** A da cu număr, socotind. Vasele Casii Domnului... le-au numărat lui Sasavasas. 406/2. **2.** A măsura. Cine știe... de frica Ta mâniia Ta să o numere? 496/1.

nume s. n. A-și face ~ = a ajunge cunoscut. Să ne facem noao nume mai înainte de ce ne vom răsipi. 10/1. A(-i) ieși ~le = a i se duce vestea. Au ieșit numele tău întru neamuri pentru frumseța ta. 654/1. A pune cuiva ~ = a pomeni pe cineva. Să nu puie bărbatului meu rămășiță și nume pre fața pământului. 281/1.

numi vb. IV. **1.** Numește numele = denumește, dă nume. Au numit numele ei Lățime. 24/2. **2.** (și a se ~) A (se) pomeni, a (se) aminti. În casa împăratului Navohodonosor vei șede și vei fi numită în tot pământul! 758/1. Necurăția și lăcomia nici să se numească întru voi. 183*/2, cf. 597/2, cf. 809/2.

numit,-ă adj. Vestit, renumit. Avesa... era numit întra cei trei. 291/2.

nun s. m. Naș. Strigat-au pre mire nunul. 84*/1.

O

oaie s. f. Credincios, creștin. Eu sânt cel ce am păcătuit și făcând rău am făcut rău, și aceaste oi ce au făcut? 368/1. Rădică ochii tăi, Ierusalime, și vezi... unde easte turma cea dată ție, oile mării tale? 606/2.

oară s. f. (Mai ales la pl.) Nume generic pentru păsări sau animale. Am gătit prânzul meu, juncii miei și oările s-au junghiat. 22*/1.

oarecarele pron. nehot. Cineva. Oarecarele dintră ei, răspunzind, au zis. 247/2.

oarecând adv. Odinioară, altădată. Cel ce ne gonea pre noi oarecând acum propoveduiaște credința, carea oarecând o pierdea. 176*/1, cf. 194/1.

oarece pron. nehot. Ceva. Simone, am oarece să-ți zic. 60*/1.

oarecine pron. nehot. Cineva. Înainte alergând oarecine, au spus lui Ioan. 857/2.

oaste s. f. ~a cerului = astrele divinizate de unele popoare păgâne. Dumnezeu au întors și i-au dat pre ei să slujască oștii ceriului. 115*/1.

obezi s. f. pl. Instrument de tortură. L-au legat pre el cu obezi de aramă și râșnea în casa temniții. 230/1, cf. 638/1. Cei din (sau în) obezi (ferecați) = cei încătușați. Scoțând pre cei din obezi cu vitejie. 485/1. Pre cei în obezi ferecați ai săi nu i-au urgisit. 486/2.

obicuire s. f. = obișnuire. Pentru soția ta te hrăniiu și pentru cea de toate zilele obicuire. 890/2.

oblăduire s. f. **1.** Conducere, domnie. Au nu e împăratul mare cu oblăduirea lui, au nu toate țerile să tem a să atinge de el? 773/2. **2.** Proprietate, domeniu. N-au fost loc în casa sa și întru toată oblăduirea sa, care să nu-l fie arătat Ezechia lor. 343/1.

oblici vb. IV. A recunoaște. I-am adunat pre ei la râul ce să zice Teran, și am tăbărât trei zile acolo și i-am oblicit pre ei. 779/1.

oblu adv. Drept, direct. *Mergea vacile oblu pre calea aceea.* 244/2, cf. 266/2.

obol s. m. Veche monedă grecească. *De doaozeci de oboli va fi drahma.* 119/2.

oborî vb. IV = doborî. **1.** A da jos, a răsturna; a dărâma. *Și tot lemnul bun au oborât.* 324/2. *Voi oborî zidurile cetății Sor.* 665/1, cf. 562/2. **2.** A birui, a înfrânge; a nimici, a distruge. *Oborâtu-i-ai pre ei când s-au înălțat.* 488/1. *Că mânia pornindu-să m-au oborât.* 446/1, cf. 562/2, 634/1, 698/2.

obrăzui vb. IV. A circumcide. *Obrăzuia copiii.* 885/2.

obște s. f. *De ~ = a)* împreună, totodată. *Cel ce trăiaște în veac au zidit toate de obște.* 806/1; **b)** (despre bunuri, avere) în comun, în devălmășie. *Toți cei ce credea era într-un loc și avea toate de obște.* 110*/1, cf. 112*/1. *Casă de ~ = casă mare.* *Mai bine este a lăcu într-un unghiu a podului decât cu muiarea sfadnică în casă de obște.* 535/1.

ocară s. f. **1.** Rușine. *Luoat-au Dumnezeu de la mine ocară mea.* 29/1. **2.** Situație rușinoasă; ticăloșie. *Carele va lua pre soru-sa cea de pre tatăl său sau de pre mumă-sa, și va vedea rușinea ei și ea va vedea rușinea lui, ocară este.* 111/2.

ocări vb. IV (*a se ~*) A se disprețui, a se înjosi. *Nu te teame pentru că te-ai rușinat, nici să-ți fie rușine pentru că te-ai ocărât.* 587/2.

ocârmui vb. IV. A conduce, a îndruma (pe cineva). *Iarăși au mântuit înțelepciunea, ... pre cel drept ocârmuind.* 788/1.

ocârmuire s. f. Cârmuire, conducere; (fig.) dibăcie, chibzuință. *Cu ocârmuirea să face războiul, iară ajutoriul cu inima cea cu sfat.* 533/2.

ochi s. m. **1.** Ca organ al văzului. *~ la ~ = a)* cu propriii ochi. *Ochi la ochi vor vedea când va milui domnul Sionul.* 586/2; **b)** față în față. *Tu ești Domn întru norodul acesta..., cel ce ochiu la ochiu Te arăți.* 135/1. **2.** Privire, uitătură. *Înainte ~lor cuiva = în văzul cuiva.* *Au intrat... la țiiitoarele tătâne-său, înaintea ochilor a tot Israilul.* 284/1. *A fi ochii cuiva peste... = a avea grijă de... Ochii lui Dumnezeu au fost preste robii Iudei.* 409/2. *Întru ochii cuiva = a)* în fața..., în văzul... *Și au zis Ananiia întru ochii a tot norodul.* 618/1; **b)** după părerea, la aprecierea cuiva. *Nu au făcut ce e drept întru ochii Domnului.* 337/2, cf. 287/2, 343/2, 366/2. *Nu mă va lua aminte ochiul = nu mă va vedea nimenea.* 450/1.

ocoli vb. IV. A limita de jur împrejur, a împrejmui. *Am ocolit marea cu porți, când să vărsa afară.* 457/1.

odihnă s. f. Loc de odihnă. *Și neaflând porumbul odihnă picioarelor sale.* 7/2.

odihni vb. IV. **1.** (*și a se ~*) A da cuiva sau a avea posibilitate de odihnă, liniște, calm. *N-au avut el [Asa] războiu..., că l-au odihnit pre el Domnul.* 385/1. *Odihnitu-s-au Moav de pruncuț.* 633/1. *Dea Domnul milă casii lui Onisifor, că de multe ori m-au odihnit și de lanțul meu nu s-au rușinat.* 202*/1, cf. 191/1, 229/1, 797/1. **2.** (*și a se ~*; despre o țară, pământ) A avea pace, liniște. *S-au odihnit pământul optzeci de ani.* 217/1. *În zilele lui Asa au odihnit pământul Iudei zece ani.* 385/1. **3.** (*a se ~*; despre

inimă, suflet) A nu se mai frământa, a-și găsi liniștea. *Ne-am bucurat de bucuria lui Tit, că s-au odihnit sufletul lui de cătră voi toți.* 170*/2. **4.** A potoli, a domoli. *Au făcut să odihnească mâniia Mea pre pământul miiazănoptii.* 731/2. **5.** A feri, a apăra. *Domnul... vă va odihni de toți vrăjmașii voștri cei de primprejur.* 169/2, cf. 368/2. **6.** A întrerupe, a înceta lucrul; a se opri. *Să nu-i lăsăm să odihnească de la lucruri.* 56/2. **7.** A muri. *De va rămânea, nume-și va lăsa mai mult decât o mie; și de va odihni, își agoniseaște șie.* 819/2.

odor s. n. (La pl.) Veșminte scumpe și alte obiecte prețioase folosite la serviciile religioase. *Luând... lada cea cu odoarale ceale de aur, ... le-au pus preste piatra cea mare.* 244/2.

odraslă s. f. **1.** Ramură tânără, mlădiță, lăstar. *Toiagul lui Aaron au făcut odraslă și au înflorit flori.* 138/2. [Via] *întins-au până la râuri odraslele sale.* 492/1, cf. 727/2. **2.** Boboc, floare. *Buza ei [a scaldătorii] ca o buză de păhar săpată cu odraslă de crin.* 377/1, cf. 301/1. **3.** Putere germinativă. *Odrasla rădăcinilor lui [ale copacului] în pământ o lăsați.* 691/2.

odrasli vb. IV. **1.** A da mlădițe, a încolți; a înmuguri, a înverzi. *În vie era trei vițe și, odrăslind, scotea vlăstari.* 39/2. *Odrăslisă toiagul lui Aaron.* 138/2. **2.** A da naștere, a avea urmași. *Nu va odrăsli cel fără de leage.* 291/1. **3.** A prospera. *Eu, Navohodonosor, bine petrecând eram în casa mea și bine odrăslind pre scaonul meu.* 691/1.

odraslitor,-oare adj. Care dă lăstari, care odrăslște. *Leamne odrăslitoare.* 541/2.

ojogitură s. f. Tăciune; lemn ars. *Și-i voiu împrăștiia pre ei ca ojogiturile care să duc de vânt spre pustie.* 606/2.

olălău s. n. Strigăt, țipăt; gălăgie. *Să înalță glas cu olălău.* 660/2.

oltariu s. n. **1.** Jertfelnic la evrei. *Orb, sau strujit, sau cu limba tăiată, sau cu negei... jertvă dintru aceastea să nu aduceți pre oltariu Domnului.* 113/2, cf. 219/2, 480/1. **2.** Altar de biserică. *Au ieșit alt înger din besearica cea din ceriu... și alt înger au ieșit din oltariu.* 244*/1.

omăt s. n. Ziua ~ului = ziua când a nins. *Au ucis leul... în zioa omătului.* 291/2.

omenesc,-ească adj. *Scrie... cu condeiu omenesc = scrie astfel încât să se înțeleagă.* 557/1.

onih s. n. Substanță aromatică. *Ia ție miroșuri stactie, și onih, și halvan miroșitoriu, și tămâie curată.* 82/1.

onihion s. n. Onix. *Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, ... de viriliu și de onihion.* 667/1, cf. 79/1, 90/2.

onochentaor s. m. Maimuță dintr-o specie fără coadă. *Onochentaori acolo vor lăcu.* 560/2.

opăci vb. IV. **1.** A împiedica, a opri. *Și-i opăcea a zidi.* 408/2. **2.** (*a se ~*) A se deruta, a se năuci; a se necăji. *Întru deznădăjduire opăcindu-să, s-au dat pre sine faptei de rușine.* 183*/1.

oprăvui vb. IV (a se ~) = a oprăvi. A se ridica, a se zidi. *Împărăția să oprăvuia în Ierusalim.* 296/2.

opreală s. f. Piedică. *Propoveduind împărăția lui Dumnezeu... cu toată îndrăzneala, fără opreală.* 138*/2.

opri vb. IV. **1.** (a se ~) A se stăpâni, a se îngâmfă, a se abține. *Nu putea Iosif mai mult să se oprească înaintea tuturor.* 45/2. **2.** A respinge, a refuza. *Argintul meu și aurul nu aş opri de cătră dânsul.* 317/2.

organ s. n. Instrument muzical; harfă, lăută, liră. *Mută de la Mine glasul cântărilor tale și cântarea organelor tale nu o voi auzi.* 712/2, cf. 273/2, 392/1.

osârdie s. f. Ardoare, zel, râvnă. *Osteniți-vă cu osârdie pentru cea părintească lege.* 492/1. *Venind în Roma, cu osârdie m-au căutat și m-au aflat.* 202*/1, cf. 751/2, 869/1, 126*/2, 224*/2.

osebi (și **osibi**) vb. IV. **1.** (și a se ~) A (se) despărți, a (se) separa. *Și-l va osibi pre el Domnul la reale dintră toți fiii lui Israil.* 184/2. *Și au osăbit Cadisul în Galileia, în muntele lui Neftalim.* 207/2. *Vă osăbiți de noroadele pământului și de muierile ceale de alt neam.* 414/1, cf. 80/2, 137/2, 421/2. **2.** A izola. *Și-l va vesti preotul cum că este necurat și-l va osibi, că necurat este.* 103/1. **3.** A desprinde; a sfărâma. *Iată, Eu voi osibi voao umărul și voi râsipi vintrecelul preste fețele voastre.* 737/2. **4.** (a se ~) A se îndepărta. *De vă veți osăbi astăzi de cătră Domnul, mâne preste tot Israilul va fi mânia Domnului.* 210/1. **5.** A pune deoparte. *Au zis Duhul Sfânt: „Osăbiți Mie pre Varnava și pre Saul la lucrul!”* 121*/1. **6.** A alege. *Și veți osăbi voao cetăți, care vor fi de scăpare voao.* 155/2, cf. 511/2. **7.** (și a se ~) A face diferență sau a se diferenția; a (se) deosebi. *Voi osibi întră norodul Meu și întră norodul tău.* 59/2. *Și au mâncat... tot cel ce s-au osebit denecurăția neamurilor pământului.* 411/1, cf. 77/2. **8.** A împărți, a da. *Ploaie de bunăvoie vei osebi, Dumnezeule.* 485/2. *Osibeaste cel ceresc împărați preste dânsa.* 485/2. **9.** A spune, a rosti. *Da-voiu Ție rugăciunile mele, care le-au osăbit buzăle mele.* 484/2, cf. 502/1.

osebire (și **osibire**) s. f. **1.** Deosebire, diferență. *Ca să fie osibire întră cei sfinți și întră cei spurcați.* 100/2. **2.** Osebirea necurăției = perioada menstruală. *Și la muiare, întru osăbirea necurăției ei să nu întri.* 109/2.

osebit,-ă (și **osibit,-ă**) adj., s. f. **1.** Adj. Separat, despărțit. *Și vei sfinți pieptul cel osibit și brațul cel osibit, care s-au luat din berbeacele săvârșirei.* 80/2, cf. 29/2, 208/2. **2.** Adj. Izolat, singuratic. *În casă osăbită șede leproș.* 395/1. *M-am făcut ca o pasăre ce este osebită pre casă.* 499/1. **3.** Adj. Deosebit, diferențiat. *Osăbită minune voi face Eu... întră dobitoacele eghipteanilor și întră dobitoacele fiilor lui Israil.* 60/1. **4.** Adj. Special, aparte. [Banii] să se fie adunat la besearică, osebiți fiind. 885/1. **5.** S. f. Capitală a unui ținut. *Au luat David cea osebită din mâna celor de alt neam.* 275/2.

osibi vb. IV v. **osebi**.

osibire s. f. v. **osebire**.

osibit,-ă adj. v. **osebit**.

osteneală s. f. **1.** Muncă obositoare, trudă, efort, strădanie. *Sărac sânt eu și întru osteneale din tine-reațele mele.* 494/2, cf. 31/1, 117/1, 488/1, 612/1. **2.** Rodul muncii; recoltă; avere. *Au dat ostenealele lor lăcustelor.* 491/1. *Voiu da... toate ostenealele ei... în mâinile vrăjmașilor.* 611/2, cf. 804/1, 813/1.

osteni vb. IV (a se ~) A se trudi, a-și da silința; a obosi, a se istovi. *Și-au pus dedesupt umărul său a să osteni.* 50/1. (Fig.) *Socotiți crinii cum cresc. Nici să ostenesc, nici torc.* 67*/1.

ostenitor,-oare adj. Care depune efort, se ostenește pentru ceva. (Substantivat) *Tu rău vei plânge pre cei ai bunății ostenitori.* 890/1.

ostrov s. n. **1.** Insulă (în mare). *Că va piiarde de tot Domnul pre cei rămași ai ostroavelor.* 632/2, cf. 121*/2. **2.** Grup de oameni, popor, seminție. *Dintru aceștia [feciorii lui Noe] s-au împărășit ostroavele neamurilor pre pământ.* 10/1, cf. 584/1.

oști vb. IV (a se ~) A se lupta, a se război. *Nu vă teameți de fața lor... și vă oștiți pentru frații voștri.* 417/2. *Easte norod care nu are putere, nici tărie să se poată oști.* 753/1, cf. 257/1, 172*/1. (În construcție intensivă) *Fiiule Timotie, această poruncă dau ție ca, după prorociile care s-au făcut despre tine mai înainte, să te oștești într-însele bună oștire.* 198*/1. (Fig.) *Să vă opriți de poftele ceale trupești, care să oștesc asupra sufletului.* 223*/2. (și a se ~) A se ~ asupra cuiva = a purta război. *Toți câți s-au oștit asupra Ierusalimului.* 569/2. *Au oștit asupra persilor.* 893/1, cf. 736/1.

P

pace s. f. **1.** De ~ = pașnic. *Frații... l-au urât pre el și nu putea grăi lui nimica de pace.* 36/2. *Om de ~ = om bun, prieten. Înșelără-te... ție oameni de pace.* 627/1. *Cele de ~ = cele referitoare la sănătate. Au întrebat pre frații săi de ceale de pace.* 255/1, cf. 268/1. *A grăi cu cineva ~ = a se saluta. Au venit... să vază pre Iudit și să grăiască cu ea pace.* 760/2. **2.** În ~ este...? = este în ordine...? cum merge...? *Au venit Urie la împăratul și l-au întrebat: „În pace este Ioav, și în pace este norodul, și în pace este războiul?”* 277/2.

paic s. m. Oștean, soldat în serviciul unui suveran. *Oarecare din cei amari paici sărind, în deșărturi îl lovii.* 886/2.

palma s. f. **1.** A da palmi cuiva = a oprima pe cineva. *Ați dat palmi săracilor și daruri alese ați luat de la ei.* 712/1. **2.** Unitate de măsură pentru lungime măsurând, la o palmă întinsă, distanța de la degetul mare la degetul mic. *În patru unghiuri va fi îndoit de o palmă de lung și de o palmă de lat.* 79/1.

panchidă s. f. Tăbliță (de scris). *Și, cerșind panchidă, au scris, zicând: „Ioan să fie numele Lui”* 52*/2.

pantir s. m. = panteră. *Eu sânt ca un pantir lui Efraim.* 703/1.

pară s. f. Flacăra. *Fuge de pară arzătoare.* 559/1.

pard (și **pardos**) s. m. Leopard. Fiiara carea o am văzut era aseamenea pardului. 243*/1. Și vor sări mai tare decât pardoșii caii lui. 724/1, cf. 559/2, 599/2.

pardos s. m. v. **pard**.

parion s. n. Marmură. Am gătit la Casa Domnului mieu aur, argint... și parion mult. 374/1.

parimie s. f. Pildă, învățătură, maximă. Pentru cântece și pentru pilde și pentru parimii și pentru tălmăciri s-au mirat de tine țările. 825/2.

parin subst. Piatră de ~ = marmură. Paturi de aur și de argint pre pardosală de piatră de smaragd și de pinin și de piatră de parin. 428/1.

parte s. f. **1.** Dar, cadou. Fac veselie, trimițând părți celor de aproape. 435/2. **2.** Partea ta puneai = te însoțea. Cu cel prea curvariu partea ta puneai. 479/2. **3.** Din ~ = într-o oarecare măsură, în parte. De m-au întristat cineva, nu m-au întristat pre mine, ci din parte, ca să nu vă îngreioiez pre voi. 167*/2.

pas s. m. Nici un pas de picior = nici cât să pună piciorul, nici o palmă de loc, nimic. Nu au dat lui moștenire... nici un pas de picior. 114*/1.

pashă s. f. = pască (paști). Pâine sfințită. Au adus Iosiia paștile în Ierusalim Domnului său și au jertvit pasha. 769/1, cf. 114/1.

paște vb. III. **1.** A avea grijă de...; a conduce, a îndruma. Am poruncit să pască pre norodul Mieu. 274/2. Aleargă, Israile, la lăcașurile tale, acum paște-ți casa ta, Davide! 308/2, cf. 597/2, 720/1, 130*/1. A ~ vânturile = a face lucruri inutile. Cel ce să razimă de minciuni, acela paște vânturile și goneaște pasări zburătoare. 523/2. A ~ cu sabie = a pustii, a distruge. Și vor paște pre Asur cu sabie. 720/1. **2.** A rățăci. Iară fiii voștri vor paște în pustie patruzeci de ani. 135/2. **3.** (a se ~) A spori, a crește. Nădăjduiaște spre Domnul, și fă bunătate, și lăcuiaște pământul, și te vei paște întru bogăția lui. 474/1. **4.** (a se ~) A mânca cu lăcomie, a se îndopa; a se îmbuiba. Aceștia sânt... spurcătorii, împreună cu voi mâncând, făr' de teamere pre sâne păscându-să. 234*/1.

paști subst. Miel pe care îl sacrificau evreii, conform ritualului, la sărbătoarea Paștilor. Vă luați voao miel, după familiile voastre, și junghiați paști. 63/2, cf. 411/1.

pat s. n. **1.** A pune pe cineva în ~ = a face să cadă bolnav la pat. Eu o puiu pre ea în pat și pre cei ce curvesc cu ea în necaz mare. 237*/1. A fi în ~ul pruncului = a fi lăuză. 767/1. S-au suit el în ~ul tătâne-său = a păcătui prin incest. 353/2. A dormi ~ de sămânță sau a avea ~ cu cineva = a avea relații sexuale. Și muiarea, cu carea va dormi bărbat pat de sămânță..., necurați vor fi. 106/2. Bărbatul carele va avea pat cu muiarea carea are cruntarea cea de lună..., amândoi să piiară din neamul său. 111/2. A cunoaște pat de bărbat (sau bărbătesc) = a avea relații sexuale (fiind vorba de o femeie). Muiarea carea au cunoscut pat de bărbat omorâți-o. 151/2. Nu au cunoscut pat bărbătesc. 151/2. **2.** Năsălie. Împăratul David mergea după pat. Și au îngropat pre Avenir. 272/1. **3.** Pat de fier = sarcofag. Iată patul lui, [al regelui Og], pat de fier... de noao

coți lungimea lui și de patru coți lățimea lui. 160/2.

patriarh s. m. Șef ereditar al unei familii gentilice ebraice; căpetenie, conducător. Aceștia sânt patriarhii neamurilor lui Israil. 372/2. În Ierusalim au pus Iosafat din preoți și din leviți, și din patriarșii lui Israil la judecata Domnului. 388/2, cf. 114*/1.

patrie s. f. Loc de baștină. S-au amestecat cu ei și Menelau, ... nu de mântuirea patriei gândind, ci nădăjduind că-l va pune căpetenie. 871/2, cf. 360/2.

pavăză s. f. **1.** Scut. Sta gata de bătaie, cu fuști și cu pavăză. 417/2, cf. 269/2, 818/1. **2.** Copcă, agrafă; cataramă. Și vei face pavăze de aur curat. 79/1. Și ceale doao paveze le vei pune pre amândoi umerii umărariului. 79/1, cf. 90/2. **3.** Instrument de tortură. Dărdașii, legându-l pre el, îl trăgea spre pavăză, de care legându-l pre el de genunche și aceastea cu cleaște de fier împreunându-le. 887/2

pază s. f. **1.** Grijă, sarcină, obligație; slujbă. Și aceastea sânt pazele celor ce poartă povară. 125/1. Au pus pre preoți la pazele lor și i-au întărit pre ei la lucrurile Casii Domnului. 403/1. **2.** A pune (pe cineva) în ~ = a pune sub supraveghere. Ne-au pus pre noi în pază, ca cum am fi mers să iscodim pământul. 42/2. A fi în ~ = a fi întemnițat. Eu sânt în pază și nu pociu să întru în Casa Domnului. 625/1. ~ de obște = închisoare obștească. Au aruncat mâinile sale asupra apostolilor și i-au pus pre ei în paze de obște. 112*/2. **3.** Poruncă, dispoziție. Păzim noi pazele Domnului Dumnezeului părinților noștri. 384/2, cf. 391/2. **4.** Cântec bisericesc cu un anumit tipic. Unde easte Dumnezeu, Cel ce m-a făcut pre mine și au împărțit pázile noptii. 455/2.

păciuire s. f. Împăcare, pace. Greu le părea pentru tocmealele păciuirii aceia. 872/2.

păciuatoriu,-oare adj. Care face sau pune pace, împăciuator; de pace, pentru pace. Să aducem ardere de tot și să jertvesc jertve păciuitoare. 247/2.

păgânătate s. f. **1.** Păcat, sacrilegiu, necredință, fărădelege. Pentru păgânătatea neamurilor acestora va piiarde pre ei Domnul. 166/2. Păgânătățile noastre Tu le vei curăți. 484/1, cf. 109/2, 712/1. A face ~ = a păcătui. Să nu-mi fie mie înaintea Domnului a face păgânătate. 455/1, cf. 290/2, 466/2, 597/2. **2.** Aroganță, trufie. Întru păgânătate au grăit prorocul acela, să nu vă țineți de el. 175/1.

păgânesc,-ească adj. Al păgânilor, care ține de păgâni. În vreama cea trecută a vieții am făcut voia păgânească. 224*/2.

păgâni vb. IV. **1.** A se abate de la normele religiei. Nu putu să îndeamne pre ierusalimnteani a păgâni și din ceale de moșie obiceaie a-i scoate. 893/1. **2.** A face păcate. Nu păgâniți și sânge nevinovat să nu vărsați. 613/1, cf. 654/2.

păgubi vb. IV (a se ~) A suferi o pierdere, a fi lipsit de... S-au păgubit a cunoaște ceale bune. 788/1.

păhar s. n. = pahar. Potir. I-au dat... măsura... păharelor celor de aur și celor de argint. 373/2. ~ul mântuirii = potirul euharistic. Ce voiu răsplăti Domnului pentru toate care mi-au dat mie? Păharul mântuirii voiu lua. 505/2.

- păharnic** s. m. = paharnic. Persoană care toarnă băutura în pahare, la diverse ocazii. *Au văzut împărăteasa... păharnicii lui și podoaba lor.* 381/2.
- păhărnicie** s. f. **1.** Funcția de paharnic. *Iarși te va pune întru mărirea păhărnicii tale.* 40/1. **2.** Mulțime de pahare. *Au văzut mărirea lui Simon și păhărnicie de aur cu vase de aur.* 856/1.
- păliciune** s. f. Rugină a plantelor, pălitură. *Au dat păliciunii rodurile lor.* 491/1, cf. 703/1, 707/1.
- pălitoriu,-oare** adj. Cald, arzător. *Ca vântul cel pălitoriu voiui răsipi pre ei înaintea feștii vrăjmașilor lor.* 610/2, cf. 658/1.
- pălitură** s. f. Rugină a plantelor, păliciune. *Va fi foamete, au moarte, au arsură, au omidă, au pălitură.* 303/1, cf. 183/1.
- pălmi** vb. IV. A pălmi. *Au scuipat în obrazul Lui și L-au pălmit preste față.* 28*/1.
- pământ** s. n. **1.** Ținut, teritoriu; țară. *Veți intra în pământul care-l dă voao Domnul Dumnezeu vostru și veți sădi orice pom.* 110/2. *Și au șezut în mijlocul norodului celui ce au rămas în pământ.* 628/1, cf. 488/2, 546/2. (Spec.) Egipt. [Israelii] să iasă din pământ. 53/1. Norodul ~ului = poporul țării. *Fiiul împăratului ședea în casă și judeca norodul pământului.* 336/2, cf. 95/1. **2.** Popor. *Voiu grăi și să auză pământul cuvintele din gura mea.* 186/2, cf. 341/1. **3.** *Lipitu-s-au de pământ sufletul meu = sufletul s-a lipit de trup.* 507/1.
- părăsi** vb. IV (a se ~) A se ~ = a se lepăda de... *Părășiți-vă de răutățile voastre.* 552/2.
- părăsire** s. f. Lepădare de credință. *Să nu vă amăgească cineva pre voi, nici într-un chip, că va veni mai înainte de ce va veni părăsirea și să va arăta omul păcatului.* 196*/1.
- părea** vb. II (a se ~) A i se ~ cuiva cu cugetul = a considera, a socoti. *Au adus bărbații de la muieri, fieștecarele ce i s-au părut cu cugetul.* 86/2, cf. 87/1.
- părere** s. f. **1.** Închipuire, imagine. *În tot chipul, ori prin păreare, ori prin adevăr, Hristos să propovăduiaște.* 185*/2. **2.** ~a cea rea = părere de rău. *Întorsu-s-au inima Mea..., s-au turburat părerea Mea cea rea.* 705/2.
- păretariu** s. n. Peretele unui cort, al unei curți etc., alcătuit dintr-o pânză. *Și cinci păretare să vor ținea unul de altul.* 76/2. *Și au pus pre masă pâini și au întins păretare și au săvârșit toate lucrurile care le-au făcut.* 838/1, cf. 78/1, 87/2.
- părmăcuit,-ă** adj. Întărit cu bârne, cu stâlpi. *Toate ușile și despărțiturile în patru cornuri părmăcuite.* 300/2.
- părtini** vb. IV. A ~ cuiva = a-l cruța, a-l menaja. *Nu va părtini ție ochiul Mieui, nici Mă voiui milostivi spre tine.* 647/1.
- păruș** s. n. Unealtă în formă de țaruș, folosită la săpat. *Și păruș să ai la brâul tău și, când vei ședea afară, să sapi cu el.* 178/2.
- păsa** vb. I. (Numai la imperativ sg. și pl.) **1.** A pleca, a se duce; a merge, a umbla. *Și au zis îngerul lui Dumnezeu către Valaam: „Pasă împreună cu oameni aceștia!”* 143/2. *Întrarmându-vă, păsați înaintea feștii fraților voștri, fiilor lui Israil.* 161/1, cf. 55/2, 259/2, 325/1, 628/1. **2.** *Pasă de... = încearcă să..., caută să... Pasă de fă și tu așjiderea.* 64*/2.
- păscătoriu,-oare** adj. (Despre ierbivore) Care paște. *Doaozeci de boi păscători.* 298/2. *Avea muierea aceea o junincă păscătoare.* 266/2, cf. 460/1.
- păstor** s. m. Conducător, îndrumător (spiritual). *Robul Mieui, David, împărat, în mijlocul lor și păstoriu va fi tuturor.* 675/2.
- pătimaș,-ă** adj. Care pătimește, care suferă, pătimitor. *Că și noi oameni sântem, aseamenea voao, pătimași.* 123*/1, cf. 891/1.
- pătimi** vb. IV. A ~ necaz = a fi în necaz, a suferi. *Pătimitim năcaz pentru a voastră mângăiare și mântuire.* 166*/2.
- pătimize** s. f. Patimă, pornire nestăpânită pentru satisfacerea unei dorințe. *De o parte făcându-li-să milă pentru bătrânețele lui, și despre altă parte, fiind ei în pătimizea obiceiului,... zicea.* 886/2.
- pătimitoriu,-oare** adj. Care suferă, care pătimește. *Maicele, fiind mai pătimașe decât tații, la naștere sânt mai împreună pătimitoare.* 891/1. (Substantivat) *Cel ~ = persoană chinuită, torturată. Nu te rușinezi... pre cei deopotrivă pătimitori... să-i căznești?* 890/1.
- păți** vb. IV. A nu ~ nimic = a nu-i păsa, a nu se amări de ceva. *Nu pătea nimica pentru sfărâmarea lui Iosif.* 712/2. A ~ gonire = a fi prigonit. *Vă silesc pre voi să vă tăiați împrejur, numai ca să nu pață gonire pentru crucea lui Hristos.* 179*/2.
- păvăzaș** s. m. Soldat înarmat cu păvăză (scut). *Ostași carii purta arme și rădica scuturi și sulii..., și în pământul lui Veniamin, păvăzași.* 385/1.
- păvezoară** s. f. Plăcuță romboidală (pentru acoperit pereții). *Și au împodobit fața besearicii, cea dinainte, cu cununi de aur și cu păvezoare, și au înnoit porțile și cămările.* 838/1.
- păzi** vb. IV. **1.** A respecta, a urma întocmai; a ține. *I-au pizmuit lui frații lui, iară tatăl său au păzit cuvântul.* 37/1. *Vedeți și păziți sâmbetele Meale.* 82/2. *Să păziți toată legea Mea și toate poruncile Meale.* 111/1, cf. 609/1. **2.** A băga de seamă, a avea grijă (de...), a fi atent (la...). *Păziți foarte să faceți poruncile și legea carea v-au poruncit voao Moisi.* 209/2. *N-au păzit sabiia cea din mâna lui Ioav și l-au lovit pre el Ioav cu ea.* 288/2. *Păzit-am și s-au spăimântat inima mea de glasul rugăciunei buzelor meale.* 725/2. A ~ la gura cuiva = a se uita cu atenție la gura cuiva. *Când înmulțea rugăciunea înaintea Domnului, Ili, preotul, păzea la gura ei.* 240/1. **3.** A pândi, a urmări, a supraveghea. *Și ai pus în piadecă piciorul meu, și mi-ai păzit toate faptele meale.* 444/2. **4.** A ~ vremea = a avea grijă ca timpul să nu fie prea lung, a grăbi vremea. *Întră cei neînțălegători păzește vremea, iară întră cei înțălepti des să fii.* 812/1.
- păzitoriu** s. m. ~ trupului = gardă personală. *Cei trei tineri, păzitorii trupului, carii păzea trupul împăratului.* 772/2, cf. 758/2.

pâine s. f. Hrană. Puneți pâini. 44/1.

pândeală s. f. Pândă, pază; loc în care se pândește. Voi vă veți scula din pândeală și veți intra în cetate. 196/2.

pândire s. f. **1.** Pândă, pază, supraveghere. S-au dus la locul cel de pândire. 196/2. **2.** Persoană care stă la pândă. S-au pornit pândirile... și, ducându-să, au bătut cetatea toată cu ascuțișul sabiei. 234/2.

pânditură s. f. **1.** Pândă, pază; loc în care se pândește. Cei din pândituri să se scoale degrabă din locul lor. 197/1. **2.** Uneltire. Slujind Domnului cu toată smereniia și cu multe lacrimi și ispite, care mi s-au întâmplat mie din pânditurile jidovilor. 129*/2.

pângări vb. IV. **1.** A viola (o fată, o femeie). Au pângărit feciorul lui Emor pre Dina. 33/2. **2.** (a se ~) A se spurca prin actul sexual; a se prostitua. La muiarea deaproapelui tău să nu dai patul săminții tale, pângărindu-te cu ea. 109/2. S-au pângărit ea. 179/1, cf. 597/2. **3.** (și a se ~) A (se) spurca, a (se) întina. Ori de ce necurăție a lui, de carea atingându-să să va pângări. 95/2. Să nu pângăriți sufletele voastre cu nici o jivină ce să mișcă pre pământ. 102/1.

pângăriciune s. f. **1.** Păcat, fărădelege. Iară de mâncând va mânca din cărnuri a treia zi... pângăriciune easte. 97/2. ~a idolilor = defăimare, pângărire provocată de credința în idoli. Să se înfrâneaze de pângăriciunile idolilor și de curvie și de sugrumat și de sânge. 124*/1. **2.** Pângărire, violare. Au deșchis zgăul fecioarei spre pângăriciune. 756/1.

pângărit,-ă adj. Păcătos, plin de păcate. M-am culcat pângărit lângă pereatele curții. 741/2.

pântece s. n. **1.** Ceale din ~ = măruntaie. Va lua... tot seul care easte preste ceale din pântece. 94/2. Tot ce umblă pre pântece = toate reptilele. 102/1. A lua în ~ = a rămâne însărcinată. Și au luat muiarea în pântece și au născut fiuu. 325/1, cf. 4/1, 14/1. A avea în ~ = a fi însărcinată, a fi gravidă. Spinteca pre galaaditeanele ceale ce avea în pântece. 710/1. Fecioara în pântece va avea și va naște fiuu. 2*/2, cf. 14/1, 24*/2. Cel ce grăiește din ~ = ventriloc; ghicitor. Pre cei ce grăia din pântece, și pre gâcitori, și pre terafini... le-au ars. 404/1. Întrebați pre cei ce grăiesc din pântece și pre cei ce strigă din pământ. 557/2, cf. 266/1. **2.** Inima, considerată ca sediu al sentimentelor. În capul cărții scris easte pentru mine ca să fac voia ta, Dumnezeul mieu, am voit, și leagea Ta în mijlocul pântecelui mieu. 476/1. Vezi, Doamne, că mă năcăjesc, pântecele mieu s-au turburat și inima mea s-au întors întru mine. 639/2, cf. 446/1, 454/1, 562/2.

pânzariu s. m. Persoană care face pânză, țesător. În mâna eghipteanului era suliță, ca sulul pânzariului. 360/2.

pâră s. f. A face ~ asupra cuiiva = a pârî. Asupra lui Menelau au făcut pâră trei bărbați. 862/1.

pârâș (și **pârâș**) s. m. Persoană care învinuiește, acuză, reclamă pe cineva. Îl va asupri pârâșul. 530/1. Împacă-te cu pârâșul tău degrab. 5*/2, cf. 68*/1, 91*/2.

pârgă s. f. **1.** Primele roade dintr-un an, care fac începutul într-o serie. Toată pârga vinului, și pârga grâului..., ție le-am dat pre eale. 139/2, cf. 75/2, 93/2, 685/2. Pârga ariei = pârga holdelor; pârga teascului = pârga viilor. Pârga ariei și a teascului să nu întârzii a le da. 73/2. Pârga mâinilor tale = cele dintâi roade ale tale. 170/1. (Fig.) Cari avem pârga Duhului, și noi singuri între noi suspinăm. 146*/2. **2.** Ofrandă, prinos. Am pus lor argintul și aurul și vasele, pârgă Casii Dumnezeului nostru. 412/2, cf. 113/1. **3.** Început. Aceasta va fi pârga sfintelor preoților, cătră miiazănoapte doaozeci și cinci de mii. 685/2.

pârî vb. IV. A acuza, a învinui. Și arhieriei mult Îl pârau pre El. 48*/1.

peag adj. = pag. (Despre cai) Negru cu pete albe. Cai peagi și suri. 731/2.

pedestru adj., s. m., adv. **1.** Adj., s. m. (Persoană) care merge pe jos. Bărbați pedestri. 64/1. L-au cunoscut pre El mulți și alerga pedestri acolo, de prin toate cetățile, și au sosit înaintea lor și s-au adunat la Dânsul. 37*/2, cf. 218/1, 14*/2. **2.** Adv. Pe jos. Iară Sisara, pedestru fugind, s-au abătut în cortul Iailei. 217/2.

pentru prep. **1.** ~ ce = pentru că, deoarece. Pentru ce vă abateți voi de la poruncile Domnului și nu veți spori. 393/1. **2.** Din cauza... Au intrat... în corabie pentru apa potopului. 7/1.

peri vb. IV = pieri. (Aici) A scăpa, a se salva. Afla-voiu căldură în pustie cu cei periți de sabie. 620/1.

periciune s. f. = piericiune. Pieire, pustiire; distrugere, ruinare. Eghiptul piiardere va fi și Idumeea câmp de periciune pentru răutățile fiilor Iudei. 709/2, cf. 605/2, 640/2.

perire s. f. = pierire. A fi în ~ = a fi în primejdie. S-au pogorât vijor de vânt în lac și să umplea și în perire era ei. 60*/2.

perit,-ă adj. = pierit. **1.** Care a dispărut, care a pierit. Oile Meale nu le pașteți. Pre cea slabă nu o ați întărit... și pre cea perită nu o ați căutat. 672/1. **2.** Necăjit, copleșit (de suferință). Înaltă pre cei smeriți și rădică pre cei periți. 440/1.

pestriț,-ă adj. **1.** Ornat în diverse culori, cu alesături. Iacov iubea pre Iosif mai mult decât pre toți fiii săi... și i-au făcut lui haină pestriță. 36/2, cf. 280/1. **2.** Mânjit, cu pete de sânge. Au junghiiat un ied... și au uns haina lui cu sângele lui. Și au trimis haina cea pestriță. 37/2.

peșteră s. f. Încăpere retrasă, pivniță. Au intrat în peștera casii împărătești și au aprins... casa. 313/1.

petrece vb. III. **1.** A-și duce viața, a trăi. Acest neam... după legi străine petrecând. 430/2. **2.** A rămâne (undeva). Ori în ce casă veți intra, acolo să petreaceți și de acolo să ieșiți. 62*/1. **3.** (Despre gânduri, sentimente etc.) A se menține, a dăinui. Sânteți tari și cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi. 229*/2. **4.** (a se ~) A trece prin..., a străbate, a străpunge. Zăvorul cel din mijloc prin mijlocul stâlpilor să petrecea de la o lature până în ceaealaltă lature. 88/1.

- 5.** A face să treacă prin... sau peste... *Au trecut cu împăratul Iordanul, ca să-l petreacă pe el Iordanul.* 287/2. **6.** A trece în..., a pătrunde. *Voi stați astăzi toți înaintea Domnului... ca să petreaceți întru legătura Domnului.* 184/1. **7.** A pătrunde (cu mintea pentru a înțelege). *În tainele gândurilor va petreace.* 819/2. **8.** A conduce, a cârmui. *Am vrut... cu liniște și cu blândețe pururea petrecând pre cei supuși.* 430/2.
- petrecere** s. f. **1.** Fel de a trăi; trăire, viețuire. *Să facă poruncile lui precum făcea când era la el, și Estir n-au schimbat petrecerea sa.* 429/2. *După aceeaa vei cunoaște că va fi casa ta în pace și petrecerea cortului tău nu păcătui.* 440/2. **2.** Loc în care trăiește cineva. *Petrecerea noastră în ceruri easte.* 187*/2. **3.** Desfășurare, evoluție. *Întru petrecerea vorbirii cu ea, înțelepciune, și cinste împreunarea cuvintelor ei.* 787/1.
- petrecut,-ă** adj. ~ în zile = înaintat în vârstă. *Aвраam și Sarra era bătrâni, petrecuți în zile.* 15/2.
- peug** s. m. Pin. *Mărirea Livanului la tine va veni, cu chiparos și cu peug și cu chedru împreună.* 591/1.
- piadecă** s. f. = piedică. *Cătușe, obezi. Și ai pus în piadecă piciorul meu.* 444/2.
- piatră** s. f. **1.** Stâncă. *Lăsat-au cetățile și au lăcuit în pietri; cei ce lăcuiesc în Moav făcutu-s-au ca niște porumbițe ce-și fac cuibul în pietri la gura gaorii.* 633/1. **2.** Piatra cea din unghi = nume metaforic pentru Iisus Hristos. *Zidiți fiind pre temeliia apostolilor și a prorocilor, fiind piatra cea din unghiu însuși Iisus Hristos.* 182*/1. ~ de împiedicare (sau de sminteală) = ceea ce constituie o piedică în adoptarea credinței în Dumnezeu. *Piatra de împiedicare și piatră de sminteală, de carea să împiadică cei ce nu să pleacă cuvântului.* 223*/1. **3.** Grindină. *Voii ploava... mâne piatră multă foarte.* 60/2. **4.** ~ verde = piatră semiprețioasă provenită dintr-un strat de cuarț. *Acolo easte rubin și piatră vearde.* 2/2. **5.** ~ pucioasă = sulf. *Domnul au ploat preste Sodoma și preste Gomora piatră pucioasă.* 17/1, cf. 184/2.
- pica** vb. I. **1.** A lăsa să se scurgă, a picura. *Cerul s-a turburat, și norii au picat apă.* 218/1. *Vor pica munții dulceață.* 714/2. (Fig.) *Gura dreptului pică înțelepciune.* 524/2. **2.** (Despre ochi) A lăcrima. *Și înaintea Lui pică ochiul meu.* 446/1.
- picior** s. n. **1.** Nu voi mișca piciorul lui Israil din pământul... = nu voi muta pe nimeni din pământul... 401/1. *Ceale cu patru picioare = animale, dobitoace. Ci întreabă pre ceale cu patru picioare, de-ți vor spune, și pre pasările cerului, de-ți vor povesti.* 444/1, cf. 97/2. **2.** Pas. *Am întors picioarele mele la mărturiile Tale.* 507/2. **3.** Unitate de măsură pentru lungime. *Au făcut șanț împregiur și l-au zidit cu pietri de patru picioare.* 638/1. **4.** ~ de plug = fierul plugului. *Au bătut pre cei de alt neam... cu un picior de plug de boi.* 217/1.
- pielcelușă** s. f. Blăniță de animal mic, pielică. *Cu pielcelușele iezilor au înfășurat brațele lui.* 25/2.
- pielm** s. n. Făină de bună calitate. *Au adus... grâu, și orz, și făină, și pielm.* 285/1.
- pieptariu** s. n. Hoșen, haină preotească la evrei. *Și aceastea sânt veșmintele care vor face: pieptariu.* 78/2.
- pierde** vb. III. **1.** (și a ~ de la fața cuiva) A ucide, a omorî; a face să piară. *Acela va piarde neamurile aceastea de la fața ta.* 185/2. *Să rânduiesc să tăbă-rască asupra cetăților și să le ia, și pre toți să-i piarză, într-o zi.* 839/1. *Va Irod să caute pruncul, să-L piardă pre El.* 3*/1, cf. 7/1, 195/2, 389/1, 44*/1. **2.** A distruge, a nimici. *Ieșiți din locul acesta, pentru că Domnul va să piarză cetatea.* 17/1. *Toți idoli lor cei văr-sați să-i piardeți și toți stâlpii lor să-i stricați.* 154/2, cf. 342/1, 720/2. **3.** (a se ~) A-și atrage pedeapsa divină pentru păcatele săvârșite, a pieri. *Piarde-să-va sufletul acela din neamul său, pentru că au stricat legătura Mea.* 15/1. **4.** (a se ~) A se ~ de la cineva = a pierde legătura cu cineva, a se îndepărta de cineva. *Să nu ne piardem de la domnul nostru, căci s-au sfârșit argintul nostru.* 48/1.
- piezătoriu,-oare** adj., s. m. **1.** Adj. Rău, distrugător. *Și voi aduce asupra ta om piezătoriu și săcurea lui și vor tăia chedrii.* 613/1, cf. 257/1, 263/2. (Substantivat) *Scoate din adunare pre cel piezătoriu și va ieși cu dânsul pricea.* 532/2. **2.** Adj. Care este rezultatul, urmarea unui păcat. *Au nu sântei fii piezători, sămânță fărădelege?* 589/1. **3.** S. m. Îngerul care a executat pedepsele divine. *Nici să cârțiți, precum și unii dintru ei au cârtit, și s-au pierdut de piezătoriu.* 160*/1.
- pietricea** s. f. ~ ascuțită = piatră mică folosită drept cuțit la circumcizie. *Luând Sepfora o pietricea ascuțită, au tăiat împrejur marginea trupului fiului său.* 56/1.
- pil** s. n. Colț de elefant, fildeș. *Palaturi de piluri.* 478/1.
- pildă** s. f. **1.** Parabolă, alegorie. *Și, luând pilda sa, au zis.* 144/1. *Cei ce grăiesc în pilde.* 142/2, cf. 133/1. **2.** Exemplu (rău). *Și vei fi acolo de răs, și de pildă, și de poveaste la toate neamurile.* 182/2. *Și pre cel ce au început asupra noastră pune-l spre pildă.* 432/1.
- pildui** vb. IV. A da de exemplu. *Pre Solomon pilduia noao, zicând...* 893/2.
- pinin** s. Piatră de ~ = sidex. *Piatra de smaragd și de pinin.* 428/1.
- pio** s. f. = piuă. Vas în care se pisează diverse materiale solide. [Mana] *o măcina în moară și o pisa în pio.* 132/1.
- pipăi** vb. IV. *Te voiu pipăi ca sabiia războinicului = te voi face să devii puternic, viteaz.* 733/2. *Nu să va pipăi vânatul = nu va înceta jaful.* 722/2.
- pisc** s. n. **1.** Partea dinainte a unei corăbii; proră. *Ar urea despre pisc să slobozească anghirile.* 137*/1. **2.** Limbă de pământ, promontoriu. *Și trec hotarale la piscul Mării Sărilor.* 206/1.
- pișa** vb. IV. *Cel ce să pișă la părete = ființă de sex masculin. Aceastea să facă Domnul lui David..., de voi lăsa din toate ceale ce sânt a lui Naval până dimineață, până la cel ce să pișă la păreate.* 263/2, cf. 310/2.
- piști** vb. IV. A curge, a se prelinge. *Și piștea sânge din rană.* 321/1.

pitonicesc,-ească adj. *Duh ~ = dar de a ghici. Au murit Saul întru fărădelegile sale, ... pentru că au întrebat pre cea cu duh pitonicesc, ... și n-au întrebat pre Domnul. 359/2, cf. 125*/2.*

pitrop s. m. v. **epitrop**.

pitulare s. f. *Întru ~ = la pândă. Șade întru pitulare cu cei bogăți..., ca să ucigă pre cel nevinovat. 464/1.*

pizmaș,-ă adj. Care manifestă ură, dușmănie, invidie. (Substantivat) *Darul celui pismaș slăbește ochii. 806/2.*

pizmă s. f. Dușmănie, mânie, ură; invidie, gelozie. *Purta pizmă Isav asupra lui Iacov. 26/2. Au pentru pisma l-au lovit pre el cu mâna și va muri. 156/1.*

pizmos,-oasă adj. Care manifestă ură, dușmănie, invidie față de cineva. *Nu cina cu omul pismos, nici pofti din bucatele lui. 533/1, cf. 804/1, 818/1.*

pizmui vb. IV (și a ~ asupra cuiva) A dușmăni; a invidia. *Efraim nu va mai pismui asupra lui Iuda. 559/2, cf. 28/2, 804/1. (Construit cu dativul) Ochiul său își pismuiaște pentru pâne. 804/1. Patriiarșii, pizmuind lui Iosiv, l-au vândut în Eghiptet. 114*/1.*

plașcă s. f. **1.** Pelerină lungă, mantie; veșmânt lung. *L-au acoperit pre el cu plașca. 217/2. 2. Platoșă. *Au făcut... la toată putearea scuturi și sulite, și coifuri și plaște. 395/1.**

plată s. f. Răsplată, recompensă. *De veți iubi pre cei ce vă iubesc pre voi, ce plată veți avea? 6*/1, cf. 29/1, 214*/2.*

plângătoriu,-oare adj. (Substantivat) *Cel ~ = arbore cu ramuri lungi, flexibile, lăsate în jos. Vei merge la ei aproape de cel plângătoriu. 273/2.*

plânge vb. III (a se ~) A fi plâns, jeli după moarte. *Cu moarte bolnăvicioasă vor muri; nu se vor plânge, nici să vor îngropa. 608/2.*

plângere s. f. **1.** Plâns, jeli, durere; doliu. *Că s-au umplut Alot de plângere. 632/2. Au făcut plângerea tătâne-său șapte zile. 51/1, cf. 642/2. A face ~ peste cineva = a ține doliu pentru cineva. Și au îngropat pe Stefan... și au făcut plângere mare preste el. 116*/1. 2. Cântec de jale, bocet. *Au plâns Ieremia pentru Iosia... și iată, s-au scris și Plângeri. 404/1. Învățați featele voastre jeale și muiarea pre cea de aproape a ei plângere. 603/2. A lua pe buze ~ = a rosti cântece de jale. Tunde capul tău și lapadă și ia pre buze plângere, că au gonit Domnul și au lăpădat pre neamul carele făcea acestea. 602/1.**

plâns s. n. Întristare, jale. *Am luat ceale sfinte din casa mea... Și nu am mâncat întru plânsul meu dintr-însele. 180/2.*

plânsoare s. f. Nemulțumire, plângere. *Fiiule, în ceale bune nu da plânsoare... și nu da întristarea cuvintelor. 806/2.*

pleașă s. f. Chelie. *Iară de să va face în pleașea lui... vânătare albă au roșiatică, lepră easte. 104/1, cf. 112/1.*

pleavilă s. f. Plivire (de buruieni). *Florile s-au ivit pre pământ, vreamea pleavilii au sosit. 548/2.*

pleca vb. IV. **1.** A ~ urechea = a asculta, a lua în considerare; (p. ext.) a se îndura. *Pleacă, Doamne, urechiia Ta și mă ascultă. 342/1. A ~ milă spre... = a îndrepta mila, îndurarea spre... Domnul Dumnezeu nostru... au plecat spre noi milă. 431/1. 2. (și a ~ inima) A îndupleca, a convinge; a face să cedeze, să se supună. *Au plecat inima a tot omului lui Iuda, ca a unui om. 287/1. De frică va pleca pre ei să mânânce. 887/2, cf. 130*/2. 3. (și a se ~) A (se) supune, a subjuga sau a se lăsa subjugat. *Și voi trimite lui pre cei ce pleacă și-l vor pleca pre el. 633/1. Sfintele muieri care nădăjduia întru Dumnezeu să împodobească pre sine, plecându-se bărbaților săi. 224*/1. A se ~ după... = a fi de partea... Ioav să pleasă după Adonias, iară după Solomon nu s-au fost plecat. 296/1. 4. (a se ~) (Despre zi) A se sfârși. *S-au plecat zioa, ... să sfârșesc umbrele zilei! 600/1, cf. 62*/1. S-au plecat zioa spre sară = s-a înserat. 232/2.****

plecare s. f. Aplecare, înclinare. *Toate neamurile... ca o plecare de cumpănă s-au socotit. 577/2.*

plesni vb. IV. A ~ cu mâinile = a bate din palme, a aplauda. *Toate neamurile plesniți cu mâinile; strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie! 478/2, cf. 333/1.*

pleșug,-ă adj. = pleșuv. *Capul pleșug. 562/1, cf. 104/1.*

pleșugire s. f. v. **pleșuvire**.

pleșuvire (și **pleșugire**) s. f. **1.** Pleșuvie, cădere a părului de pe cap. *În locul podoabei ceii de aur a capului vei avea pleșuvire pentru faptele tale. 554/1. 2. Parte a capului de pe care s-a ras părul; acțiunea făcută în acest scop. *Să nu vă radeți și să nu faceți pleșugire întră ochii voștri pentru mort. 171/1. Nu se vor tângui pentru ei [pentru morți], și nici pleșuviri nu vor face, nici să vor rade. 608/2.**

plini vb. IV. **1.** A duce la îndeplinire, a face să devină realitate. *Vei plini a da toate zăciuiatele rodurilor tale în anul al treilea. 180/2. Iisus, plinind cuvântul, s-au făcut judecătoriu în Israil. 835/1. 2. (a se ~) A se realiza, a deveni realitate. *Acestea toate s-au făcut ca să se plinească ce s-au zis de la Domnul. 2*/2, cf. 209/1, 405/2, 100*/1. 3. A întregi, a completa. *Au luat o coastă dintru ale lui și au plinit cu carne în locul ei. 3/1. Prisosița voastră să plinească lipsa acelora. 171*/1. 4. (a se ~) (Despre timp) A se scurge, a trece în întregime; a ajunge la termen, la soroc. *S-au plinit șaptezeci de ani. 405/2. Plinitu-s-au zilele noastre, sosit-au sfârșitul nostru. 542/2, cf. 99/2, 116/2, 117*/2. 5. Până când se plinește ziua = până la miezul zilei. *Iară căile dreptilor ca lumina luminează, merg și luminează până când să plinească zioa. 520/2.*****

plinire s. f. **1.** Tot ce există, plinătate. *Întru el bine au voit să lăcuiască toată plinirea. 189*/1, cf. 188/2, 495/1, 602/2. 2. Ceea ce constituie plinul; conținut. *Răsuna-va marea cu plinirea ei. 364/2, cf. 498/1. 3. Îndeplinire, realizare. *Vreamea plinirii poruncii seacerii. 600/1. 4. Pietri de ~ = pietre prețioase încastrate, montate. *Boiarii au adus pietri de smaragd și pietri de plinire la umărariu și la engolpion. 87/1.****

- poală** s. f. Perdea. *Vei face uşii poală de acoperemânt vână, şi mohorât, şi roşu sucit.* 77/2, cf. 88/1, 91/1.
- poartă** s. f. În porţile norodului = în marginile ţării. *Şi-i voiu împrăştiia pre ei cu împrăştiare în porţile norodului Mieu.* 608/1.
- pocăinţă** s. f. A pune ~ = a face să se pocăiască; a ierta de păcate. *N-ai pus pocăinţă dreptilor, ... celor ce n-au greşit Ție, ci ai pus pocăinţă asupra mea, păcătosului.* 893/2.
- podine** s. f. = podină. Tavan (de scânduri). *Din pardosală până la podine, heruvimi şi finici săpaţi.* 679/2, cf. 878/2.
- podit,-ă** adj. Acoperit cu scânduri. *Priduorul cel mai din afară podit.* 679/2.
- poditură** s. f. Pardoseală, podea. *Au coperit casa cu leaţuri şi cu poditură de chedri.* 299/2.
- poftă** s. f. Lucru plăcut, dorit. *Pre dumnezeul care nu l-au cunoscut părinţii lui îl va mări, cu aur şi cu argint... şi întru poftă.* 699/2.
- pofti** vb. IV. A dori, a râvni. *Am văzut... doao sute de didrahme de argint... şi, poftindu-le, le-am luat.* 196/1, cf. 478/1, 240*/2.
- poftit,-ă** adj. **1.** Care este râvnit, jinduit. *Vii poftite aţi sădit şi nu veţi bea vinul lor.* 712/1. **2.** De preţ, scump. *Şi-au făcut şie vistierii de argint şi de aur, ... şi de arme, şi de vase poftite.* 400/2, cf. 389/2, 405/1, 706/2, 722/2.
- poftori** vb. IV. A repeta. *Nu poftori cuvântul în rugăciunea ta.* 799/2. *Şi au poftorit închinăciunea, ca să areate blagosloveniia de la Cel Preaînalt.* 827/1, cf. 807/1.
- poghirci¹** s. m. = poghircă. Ceea ce a mai rămas din neamul cuiva. *Perit-au tot poghirciul lor.* 727/1.
- poghirci²** vb. IV. A aduna, a strânge fructele, cerealele rămase după cules. *Că m-am făcut ca cel ce adună paie la seacere şi ca cel ce poghirceaşte la cules.* 721/1.
- poghircitură** s. f. Faptul de a aduna fructele rămase după cules; (concretizat) fruct adunat astfel. *Au nu easte mai bună poghircitura lui Efraim decât culesul de vii a lui Aviezer?* 221/2.
- pogorâre** s. f. = coborâre. **1.** Venire în jos din înălţime. *Presară zăpada ca pasările ce zboară şi ca cum poposeaşte lăcusta e pogorârea ei.* 822/2. **2.** *Lucruri de ~ = obiecte care atârna.* 301/1.
- pogorâş** s. n. = coborâş. Drum care coboară, loc pieziş. *Norod mult vinea pre cale dinapoia lui din coastele muntelui la pogorâş.* 280/2.
- pogori** vb. IV (a se ~) = coborî. **1.** A merge în jos dintr-un loc mai ridicat. *Pogorându-să la fântână, au umplut vadra.* 21/2, cf. 11/1, 101/1, 403/2. (Cu referire la un teren) *Şi să întind hotarale de la Davirah, din valea lui Ahor, şi să pogoară spre miiază-noapte cătră Galgata.* 203/2. **2.** A veni, a se năpusti, a tăbări. *Alegeţi-vă voao un bărbat şi să se pogoară asupra mea!* 255/1.
- polată** s. f. Palat; curte (împărătească). *Şi nevăstuica care să razămă pre mâini şi lezne să poate prinde şi lăcuiaşte în polăţile împăraţilor.* 538/2.
- polemar** (şi **polimar**) s. m. = pălimar. **1.** Întăritură de scânduri la o construcţie. *Polimari preste amândoi stâlpii.* 301/1. **2.** Cerdac, pridvor; foişor; balcon. *Au făcut preste zidul casii polemari împregiurul besearicii.* 299/2. *Polemare trei.* 300/2.
- polimar** s. m. v. **polemar.**
- politie** s. f. Regulă de comportament social; canon. *Toată politia iopiiianilor de tot să o dezrădăcineaze.* 870/1, cf. 866/1, 885/1.
- pom** s. m. ~ul ştiinţei binelui şi a răului = măr care s-a aflat în mijlocul raiului şi ale cărui fructe erau interzise lui Adam şi Evei. *Au făcut Dumnezeu să răsară... pomul vieţii în mijlocul raiului şi pomul ştiinţii binelui şi a răului.* 2/2. ~ul vieţii = arbore din mijlocul raiului, simbolizând existenţa absolută, imortalitatea. 2/2.
- pomeni** vb. IV. A spune. *Pomeniţi limbi: „Iată au venit!”.* 598/2.
- pomenire** s. f. Aducere-aminte, amintire. *Să vor pustii întru dureare, şi pomenirea lor va peri.* 784/2.
- pomenitoriu** s. m. Persoană în slujba împăratului care scrie, care notează. *Iosafat... [era] pomenitoriu.* 289/1.
- pompă** s. f. Alai, cortegiu sărbătoresc. *Să silea jidovii având iadere să facă pompă lui Dionisie.* 863/2.
- ponciş** adv. Cruciş, chiorâş; (fig.) cu ciudă, cu duşmănie, cu răutate. *Urâciune e înaintea Domnului cel ce să uită ponciş cu ochii.* 536/1.
- ponoslu** s. n. Ocară, ponegrire, defăimare. *Au aflat asupra mea ponoslu, şi mă socoteaşte ca pe un vrăjmaş.* 454/2, cf. 430/2, 821/2, 886/1.
- popas** s. n. Locuinţă, sălaş. *Încă vor fi în locul acesta... popasuri de păstori adăpostind oile.* 623/1. A umbla în ~ = a umbla din loc în loc. *Nu am lăcuit în casă din zioa în carea am scos pre fiii lui Israil din Eghipt..., ci am umblat în popas şi în cort.* 274/2.
- popă** s. m. Preot. *Au chemat cei de alt neam pre popii... săi.* 244/1, cf. 232/1.
- por** s. m. = pur. Plantă leguminoasă. *Adusu-ne-am aminte de peştii care-i mâncam în Eghipt în dar, şi de crastaveţi, şi de peapeni, şi de pori, şi de ceape, şi de aiuri.* 132/1.
- porfiră** s. f. **1.** Purpură (pentru veşminte). *Au făcut bărbatului său, şi sieşi îmbrăcăminte de vison şi de porfiră.* 539/2. **2.** Veşmânt făcut din purpură. *L-au îmbrăcat pre el cu porfiră.* 848/1, cf. 692/2.
- porfirion** s. m. Pasăre de apă, probabil lişiţă. *Şi porfirionul, şi pelicanul, şi lebăda.* 101/2, cf. 171/2.
- porni** vb. IV. *Au pornit spre mânia = au îndemnat la răscoală, la revoltă. Iară jidovii cei ce n-au crezut au întărâtat şi au pornit spre mânia sufletele neamurilor, împotriva fraţilor.* 123*/1.
- pornire** s. f. Mânie. *Preste ei voiu vărsa ca apa pornirea Mea.* 703/1.

- portar** s. m. Ușier. Căpeteniile și portarii porții... nu era lor slobod să se clătească de la slujba sfintelor. 403/2, cf. 358/2, 392/1.
- portăriță** s. f. Femeie care păzește intrarea într-o casă. Portărița casii curăța grâu. 272/2.
- porumb** s. m. Porumbel. Va aduce pentru păcatul său care au păcătuit... doi pui de porumb. 95/2, cf. 481/1, 43*/2.
- poruncă** s. f. **1.** Ordin, dispoziție. Le-au pus lor Iosif poruncă până în zioa de astăzi pre pământul Eghiptului. 48/2. Vreamea... poruncii seacerii = timpul hotărât pentru secerat. 600/1. **2.** Lege morală sau religioasă; precept, învățătură. Din zioa aceasta înainte s-au făcut poruncă și îndreptare lui Israil până astăzi. 268/1, cf. 404/1.
- poruncitoriu** s. m. Conducător, stăpânitor. Iată, ... l-am dat pre dânsul domn și poruncitoriu neamurilor. 588/1.
- poslujnic** s. m. = poslușnic. Slujitor; slugă, servitor. Nu așa vă este voao mai tare roata, o, spurcați poslujnici. 888/2.
- posti** vb. IV. A veghea; a sluji. [Muirile] au postit la ușile cortului mărturie. 89/2.
- potignire** s. f. = poticnire. Piatra potignirii = dificultate, necaz, piedică. S-au potignit de piatra potignirii, Precum easte scris. 147*/2.
- potopi** vb. IV (și a se ~) A (se) distruge, a (se) nimici. Iată, ne-am topit, am perit, ne-am potopit! 139/1. Și-i vor potopi pre ei. 733/2, cf. 481/1.
- potrivă** s. f. A fi o ~ = a fi la fel, deopotrivă. Și la mici și la mare, a călca leagea tot o potrivă easte. 886/1.
- povață** s. f. Învățătură, sfat. Și voi trimit frica povața ție. 74/2.
- povățui** vb. IV. **1.** A cârmui, a conduce. Ieși tu și tot norodul tău, pre carele tu-l povățuiești. 62/2, cf. 158/1, 889/2. **2.** A călăuzi, a îndruma pe un drum, într-un loc.. V-am scos... din pământul Eghiptului și v-am povățuit pre voi prin pustie. 710/2, cf. 65/1. **3.** A conduce, a comanda un atac, o armată. Împăratul nostru... va merge înaintea noastră și va povățui războiul nostru. 246/1, cf. 824/2.
- povățuitoriu,-oare** s. m. și (rar f.) **1.** S. m. și f. Persoană care îndrumă, călăuzitor; sfătuitor; sfetnic. Auziți aceastea, povățuitorii casii lui Iacov. 719/2. Povățuitoria farmecelor, carea vinde... noroade cu fermecăturile sale. 723/1. **2.** S. m. Călăuză, ghid. Iuda... s-au făcut povățuitoriu celor ce au prins pre Iisus. 108*/2. **3.** S. m. Conducător; căpetenie, șef; comandant. Cine va sui cu noi povățuitoriu, ca să se bată cu fiii lui Veniamin? 234/1. Te-am dat povățuitoriu preste norodul Mieu Israil. 312/2. Pre Moaha, mumă-sa, o au mutat, ca să nu fie povățuitoare. 312/1, cf. 158/1, 485/2, 628/1, 684/1, 737/1. **4.** S. m. pl. Oameni de apărare, garnizoană. Au pus povățuitori în toate curțile Iudei. 386/2. **5.** S. m. Persoană care știe să vorbească, să explice, care este bun orator. El era povățuitoriu cuvântului. 123*/1.
- povârni** vb. IV (a se ~) A se îndoi, a se curba. Împins fiind, m-am povârnit să caz, și Domnul m-au sprijinit. 506/1.
- povoi** s. n. = puhoi. **1.** Ploaie mare. Cădea-vor povoaie și norii vor umbri preste nespună mulțime de oameni. 456/2. **2.** Mulțime (în mișcare, în agitație) Că și-au adus aminte de vrăjmașii cei din povoiu și bine au făcut celor ce și-au îndreptat căile. 826/2.
- pozdării** s. f. pl. = puzderii. Resturi din tulpina de cânepă care cad la melițat. Toți ca niște pozdării să vor arde în foc. 583/1, cf. 553/1.
- prapor** s. m. = prapur. Peritoneu. Praporul ficatului. 99/1.
- prav** s. n. = praf. Și vor fi ca niște pleave înaintea vântului sau ca niște prav pre carele-l spulberă volbura. 448/2, cf. 167/1.
- praznic** s. n. Serbare. Veniți și să stinge toate praznicile lui Dumnezeu de pre pământ! 488/2.
- prădător** s. m. Persoană care pradă, care fură. Și venind prădătorii le-au luat [boii și asinii] și pre slugi i-au ucis cu sabii. 438/1.
- prăpădire** s. f. Stare de groază, de pustiire. Apa sa cu prăpădire o vor bea. 651/2.
- prăsilă** s. f. Descendent, urmaș. Toată prăsila fiilor lor și featelor lor. 399/2.
- prăsitură** s. f. Ceea ce este prăsit; mulțime. Iată, prăsitură de lăcuste venind de dimineață. 713/1.
- prăștia** vb. I. A arunca cu praștia. Au luat o piatră și o au pus în praștie, și au prăștiat și au lovit pre cel de alt neam. 256/1.
- prăștiaș** s. m. Luptător sau ostaș care luptă cu praștia. Au încungiurat prăștiașii [cetatea] și o au bătut pre ea. 324/2, cf. 234/1. (Cu valoare adjectivală) Bărbații cetății... au luat armele sale..., și tot bărbatul prăștiaș, au oprit suirea lor. 753/2.
- prăznui** vb. IV. A sărbători, a petrece. Să cade să vă veselii... ca când ați prăznui. 571/1.
- pre** prep. Lângă. Au stătut împăratul pre stâlp și au făcut legătură înaintea domnului. 345/1.
- preacura** vb. I. A curge mult, din belșug. Și-i preacura sângele și coastele i să rănea. 886/2.
- preacurvariu** s. m., adj. (Bărbat) care comite un adulter; (bărbat) care este foarte afemeiat, extrem de desfrânat. Cu moarte să se omoară, și preacurvariul și preacurva. 111/2. Neamul rău și preacurvariul sămn pofteaște și nu să va da lui sămn. 12*/2, cf. 450/1, 589/1.
- preacurvă** s. f. Femeie adulteră, femeie foarte desfrânată. Cu moarte să se omoară, și preacurvariul și preacurva. 111/2.
- preacurvi** vb. IV. A comite un adulter; a trăi în mare desfrâu. Omul, carele va peacurvi cu muiare, carea are bărbat..., cu moarte să se omoară. 111/2, cf. 597/2.

- preaînalt,-ă** adj. Foarte mare, nemărginit, covârșitor. *Carea e mărirea cea preaînaltă a puterii Lui întru noi.* 181*/1.
- preaînălțime** s. f. Ceea ce este covârșitor, extrem de mare. *Preaînălțimea puterii să fie a lui Dumnezeu.* 168*/2.
- preaînmulți** vb. IV. A face să fie mult, să prisosească. *Care l-au preaînmulțit întru noi, întru toată înțelepciunea și știința.* 181*/1.
- pregiur** prep. Din jurul..., de lângă. *Pre cei pregiur Simeon și Levi vinuiaște?* 884/2.
- premeni** vb. IV = primeni. A schimba. *A nu putea tu să premenesti gândul nostru.* 889/2.
- preoți** vb. IV. **1.** A sluji ca preot, a păstori. *I-au adus pre ei să preoțească Domnului.* 98/1, cf. 78/2, 212/2. **2.** A respecta cu sfințenie. *Ca aceștia trebuie a fi ceia ce preoțesc leagea.* 887/1.
- prepune** vb. III. A presupune; a bănuși. *Pentru care, stând împrejur pârașii, nici o pricină nu aducea, de care prepuneam eu.* 135*/1, cf. 507/1.
- prepus** s. n. Presupunere; bănușială. *Cuvinte... din care să face pisma, pricirea, hulele, prepusurile ceale reale.* 200*/2, cf. 870/1.
- presăra** vb. I. A împrăști, a arunca. *Luați voi pline mâinile de spuze din cuptoriu și să preasăre Moisi spre ceriu.* 60/2.
- preste** prep. = peste. A fi (pus) ~ ceva = a îngriji de ceva, a răspunde de ceva. *Aceștia era preste cămărilor și preste vistieriile Căsii Domnului.* 358/2. *Dintru ei era puși... preste făina de grâu, preste vin.* 358/2. *Cu credință peste... = mai-mare peste..., șef peste... Cu credință preste lucrurile jertvei tigăii marelui preot.* 359/1.
- presviteriu** s. m. = prezbiter. *Au rânduit să se suie Pavel și Varnava... la apostoli și la presviteri în Ierusalim.* 123*/2, cf. 225*/1.
- preț** s. n. Plată. *Păharul meu cel de argint... puneți-l în sacul celui mai tinăr și prețul grâului lui.* 44/2. *De mult ~ = foarte scump. Venit-au la El o muiare, având un alabastru cu mir de mult preț și l-au turnat pre capul Lui.* 26*/2.
- prețuit,-ă** adj. Piatră ~ă = piatră de mare preț, prețioasă. *Cea întemeiată cu pietri prețuite mari.* 300/2.
- preumbla** vb. I (a se ~) = plimba. *Au ieșit Isaac ca să se preumblă la câmp.* 22/2.
- preumblare** s. f. = plimbare. Loc de trecere. *Și preumblările foșoarelor aseamenea [de late și de lungi].* 680/1.
- priatin** s. m. = prieten. *Vă bateți joc de priatinul vostru.* 441/1, cf. 527/1.
- pribeag** s. m. Cel alungat, cel gonit din... *Lăcui-vor lângă tine pribeagii lui Moav.* 562/1, cf. 355/2.
- pricăjitură** s. f. Ticăloșie, infamie. *Au rădicat pricajiturile de pre pământ.* 312/1.
- price** s. f. Ceartă, neînțelegere. *Cum voi putea singur purta necazul vostru, și greutatea voastră, și pricile voastre.* 158/1, cf. 69/2, 884/1, 91*/1, 113*/2. *De ~ = de război, războinic. Bărbat de price eram eu, și norodul meu.* 226/2.
- pricepătoriu,-oare** adj. Care are pricepere, care pătrunde cu mintea, care înțelege, pricepe. *Binecu-vântat e... Cel ce au dat lui David, împăratului, fiu înțelept, știutori și pricepătoriu, carele va zidi casă Domnului și casă împărăției sale.* 376/1, cf. 528/2.
- pricepe** vb. III. Bine pricepea = era priceput, iscusit. *Honenia, mai-marele leviților, că bine pricepea.* 363/2.
- prici** vb. IV (a se ~) **1.** A se certa, a se învrăjbi. *Au săpat altă fântână, și să pricea și pentru aceea, și au numit numele ei Vrajbă.* 24/2, cf. 141/1, 286/2, 41*/1, 234*/1. **2.** A se împotrivi, a protesta. *De să vor prici, mai amar să-i muncească.* 887/2.
- pricină** s. f. **1.** Motiv, ocazie. *Dă pricină înțeleptului și mai înțelept va fi.* 523/2. **2.** Ceartă, neînțelegere, conflict. *Deaca easte așa pricina omului cu muiarea, nu foloseaște a să însura.* 19*/1.
- pricinuito** s. m. Persoană care pricinuieste, care produce, care provoacă ceva. *Pricinuitoii sânteiți întru gânduri.* 513/2.
- pricire** s. f. Neînțelegere, ceartă; dușmănie. *S-au făcut și pricire între dânșii, carele dintră ei s-ar părea a fi mai mare.* 77*/2, cf. 467/1, 481/1, 185*/2, 200*/2.
- pridvariu** s. n. v. **pridvor.**
- pridvor** (și **pridvariu**) s. n. **1.** (și ~ ul stâlpilor) Galerie exterioară, închisă sau deschisă, așezată în partea dinainte sau împrejurul unei clădiri. *Pridvorul stâlpilor de cincizeci de coți de lung.* 300/2. *După casa sa în carea ședea, un pridvariu împrejurul acestora.* 300/2, cf. 301/1. **2.** Partea din fața unui templu; curtea. *Sfințit-au împăratul mijlocul pridvorului, carele era înaintea feații Casii Domnului.* 304/1.
- prieteșug** (și **prietișug**) s. n. Prietenie. *Tot cel ce ureaște pre fratele sărac departe va fi și de prietișug.* 530/1. *Să înnoiască cu ei prieteșugul.* 851/1, cf. 787/1.
- prietișug** s. n. v. **prieteșug.**
- prigonire** s. f. Neînțelegere, dispută. *Și aceastea zicând el, au ieșit jidovii, multă prigonire având între sine.* 138*/2. *Cuvinte de prigonire, din care să face pisma, pricirea.* 200*/2.
- prigonitor,-oare** adj. Cuvinte prigonitoare = cuvinte amăgitoare. *Nimenea pre voi să nu vă amăgească cu cuvinte prigonitoare.* 189*/2.
- prihană** s. f. **1.** Cusur, defect fizic. *Tot cel întâiu născut care să va naște în vacile tale și în oile tale... de va fi întru prihană, șchiop, au orb, au rău sluțit, să nu-l jervești Domnului.* 172/2, cf. 113/2, 140/1, 281/2. **2.** Fără (de) ~ = **a**) fără nici o vină morală; lipsit de păcate, nevinovat. *Și pre cea fără de prihană, soața împărăției noastre, Estir, cu tot neamul lor... i-au cerut la perire.* 434/2. *Au din faptele sale va fi fără prihană omul?* 440/1, cf. 14/2, 200*/1; **b**) neprihănit, nevătămat, curat. *Mielul să fie... fără prihană.* 63/1. *Cei cu ~ = cei netrebniți, cei de rușine.*

Nu sânt a lui fii cei cu prihană, neam întort și răzurătit. 187/1.

primb s. m. = prim. Tivitură, bordură; margine întărită. Și va fi gura ei dintr-înșă în mijloc, având primb împrejurul gurii, lucru țesut împletitura țesută dintr-înșă, ca să nu să spintece. 79/1.

primi vb. IV. Priimește cu inima = are inimă bună. Toți cei ce priimesc cu inima vor aduce pârgă Domnului. 86/2.

primit,-ă adj. An ~ = an al iertării, al împăcării. A chema anul Domnului primit și zioa răsplătirei. 591/22.

primate s. f. pl. Ceea ce este primit, admis, acceptat (spre iertare, împăcare). Să vor aduce priimate pre jertvenicul Mieu. 591/1.

primprejur adv., s. n. **1.** Adv. Îl odihnește pre el primprejur = îi aduce liniștea, îl ocrotește față de cei ce-l împresoară. I-au odihnit pre ei primprejur. 400/2. **2.** S. n. Împrejurime. Era mai-mare preste jumătate de primprejurul Ierusalimului. 416/2.

prin s. m. Specie de stejar. Spune-mi supt ce copaciu i-ați văzut pre ei... ? Iară el au zis: „Supt prin”. 830/1.

prinde vb. III. A-l ~ în cuvânt = a-l prinde cu vorba, a-l ispiti. Și au trimis la Dânsul pre unii din farisei..., ca să-l prinză în cuvânt. 44*/1.

prinsoare s. f. **1.** Temniță, închisoare. Voi veți fi în prinsoare până ce să vor arăta cuvintele voastre de grăiți adevărul. 42/2, cf. 10*/2. **2.** Obiect folosit la fixarea unor drugii. Era verigile prinsori rudelor, ca să rădice masa. 88/2.

pripă s. f. De ~ = repede, grabnic, iute. Iară ei aștepta să se umfle el sau să cază de pripă mort. 137*/2, cf. 667/2.

pripelnic,-ă adj. Dogoritor. Sau focul, sau vântul, sau aerul cel pripealnic, sau cursul stealelor... au socotit că sânt dumnezei. 790/1.

pripi vb. IV. A face să acționeze în grabă, a grăbi, a zori. Au luat un vițâl tânăr și bun, și l-au dat slugii, și au pripit să-l gătească. 15/2.

prisoseală s. f. Urmaș; celelalte persoane în afara ta. Toată prisoseala casii tale va cădea în sabiia oamenilor. 241/2.

prisosi vb. IV. A face exces, a întrece măsura. Și să nu prisosești... afară de cale, și fără de judecată nimica să nu faci. 816/1.

prisosință s. f. Prisos, surplus. Din prisosința inimii grăiaște gura. 12*/1. Mai de prisosit = în mai mare măsură. Inima lui mai de prisosit este spre voi, aducându-și aminte de ascultarea voastră. 170*/2.

prisosit s. n. De ~ = de prisos, mai mult decât trebuie. De prisosit fiind a să lupta. 885/1.

prisositoriu,-oare adj. Care prisosește. Caută rodul cel prisositoriu spre folosul vostru. 188*/2.

priveală s. f. Priveliște. Tot norodul, care venisă la priveala aceasta,... s-au întors. 80*/1. A face pe cineva ~ = a expune pe cineva privirii celor din jur. Priveală ne-au făcut lumii și îngerilor și oamenilor. 156*/1. Cu ocări și cu necazuri priveală făcându-vă.

214*/1. Locul cel de ~ = un fel de stadion. Au nu știți că cei ce aleargă în locul cel de priveală, toți, adecă, aleargă, iară unul ia daruri? 159*/2.

priveghea vb. II. A păzi, a străjui. Să nu să deșchiză porțile Ierusalimului numai o dată cu soarele și încă priveghind. 419/2.

priveghiare s. f. = priveghere. Faptul de a supraveghea, de a se îngriji. Duhul lui Dumnezeu este întru tine și priveghiare și înțeleagere și înțelepciune multă. 693/1.

priveghitoriu s. m. Cel care face de strajă. Clătitu-s-au priveghitorii lui întru ieșiri. 642/1.

priveliște s. f. **1.** Teatru, amfiteatru. Și s-au umplut toată cetatea de turburare și s-au pornit toți cu o inimă asupra privealiștii. 129*/1. **2.** A șede la ~ = a sta la pândă, a lua seama la ceva. Că sufletul omului să obicinuiască uneori a vesti decât șapte privitori carii șed în loc înalt la privealiște. 818/2.

privire s. f. (Aici) Pedepsire, punere la încercare. Vor cădea cu cădearea sa și în vreama privirei sale vor peri. 600/2.

privitor s. m. Iscoadă. Șapte privitori care șed în loc înalt la privealiște. 818/1.

proască s. f. Țintă (în care se ochește). Întins-au arcul Său și m-au stâlpit, ca proasca la săgeată. 641/1.

probă s. f. Încercare. Năcazul răbdare lucrează, iară răbdarea, probă, iară proba, nădeajde. 143*/2.

pronie s. f. **1.** Înțelepciune supremă cu care divinitatea conduce lumea; divinitatea însăși; providență. Cea dumnezeiască pronie pre Israil... l-au mântuit. 892/2. **2.** Grija, milă, îndurare etc., considerate ca atribute ale divinității. Pre cel mic și pre cel mare El l-au făcut, și de toți aseamenea Lui este pronie. 785/2.

propovedui vb. IV = propovădui. A face cunoscut. Să areate pre Fiiul Său întru mine, ca să-L propoveduiesc pre El între neamuri. 176*/1.

propoveduire s. f. = propovăduire. Predică. Aceia sau pocăit la propoveduirea lui Iona. 12*/2

prorocie s. f. **1.** Prorocie, profeție. Au auzit Asa cuvintele aceastea și prorocia lui Azaria. 385/2. **2.** Carte de prorocie. Cealelalte cuvinte a lui Iezechia..., iată, scrise sânt în prorocia lui Isaiia. 401/1.

prorociță s. f. Femeie care proroceste, profetește. Mariam, prorocița, sora lui Moisi, au luat timpana în mâna sa, și au ieșit toate muierele după ea. 67/1. (Cu valoare adjectivală) Devora, muiare prorociță..., ea judeca pre Israil în vreama aceea. 217/1.

prost, proastă adj. **1.** (Despre oameni) De condiție umilă, de rând, de jos; de rang inferior. Văzind îndrăznirea lui Petru și a lui Ioan și știind că oameni necărturari sânt și proști, să mira. 111*/2. (Substantivat) Mii de bani ai celor proști... sânt în vistieriile ierusalimneanilor. 885/1. **2.** (La pl.) Urmași mulți, numeroși. Fiii lui Israil au crescut, și s-au înmulțit, și s-au făcut proști. 53/1.

prostesc,-ească adj. Banii cei prostești = banii poporului de rând. 885/2.

prostie s. f. *Prostia inimii* = simplitatea, curățenia simțirii. *Petrecând cu toții dimpreună în besearică și frângând prin casă pâine, priimea hrană întru bucuria și întru prostia inimii.* 110*/1.

prunc s. m. **1.** Copil de orice vârstă și indiferent de sex. *Să nu murim, și noi, și tu, și pruncii noștri.* 43/2, cf. 191/1. **2.** Copil în primele luni de viață, sugar. *Și au crescut pruncul și s-au înțercat.* 18/2. **3.** Copil de sex bărbătesc (în raport cu părinții săi). *Au zis Iuda către... tatăl lor: „Trimite pruncul cu mine”.* 43/2. **4.** Tânăr fără experiență. *Eu sânt prunc mic și nu știu ieșirea mea și intrarea mea.* 297/1. **5.** Tânăr, flăcău. *Al cui fecior ești, pruncule?* 256/2. **6.** Slugă. *Au zis pruncul cătră stăpânul său.* 232/2.

pruncă s. f. **1.** Copil de sex femeiesc. *Și, prinzând mâna pruncii, au zis ei.* 36*/2. **2.** Fiică. *Una născută sânt tatălui meu și nu are el altă pruncă.* 742/1. **3.** Slujnică. *Easte prunca moaviteana carea s-au întors cu Neomin din țarina lui Moav.* 237/1.

pruncesc,-ească adj. Caracteristic pruncului, copilăresc. (Substantivat) *Deaca m-am făcut bărbat, am lăpădat ceale pruncești.* 162*/2.

pruncuț s. m. Diminutiv al lui prunc; copil mic. *De te temi tu sânșur a te pogorî, pogoară-te tu și Fara, pruncuțul tău, la tabără.* 220/2.

psaltire s. f. Vechi instrument muzical cu coarde, asemănător harpei. *Deșteaptă-te, mărirea mea, deșteaptă-te psaltire și alăută.* 503/2.

puia vb. I = pui. A face pui. *Vor puia arici în casele lor.* 560/2.

puitor,-oare adj. Care se pune, se aplică undeva. *Unealte puitoare la închieturi.* 889/1.

puitoriu s. m. ~l legii = cel care dă o lege, legiuitor. *Unul easte puitoriu legii, carele poate să mântuiască și să piarză.* 220*/2.

pulbere s. f. Praf. *Iară ei, scuturând pulberea picioarelor sale asupra lor au venit în Iconiia.* 122/2.

pumn s. m. Veche unitate de măsură pentru lungimi. *Vei face ei [mesei] cunună de un pumn primpregiur.* 76/1, cf. 88/2, 301/1, 377/1.

pune vb. III. **1.** A ~ punere = a prezenta ofranda adusă divinității într-un anumit fel și după un anumit ritual. *Luând preotul mielul cel pentru păcat, și pâharul cel cu untdelemn, le va pune pre eale punere înaintea Domnului.* 105/1. **2.** A ~ credință (sau cuvânt) = a face legământ. *Și întru toate acestea punem credință, și o scriem și o pecetluiesc căpeteniile noastre.* 423/1. *Cuvântul carele am pus voao, când ați ieșit din pământul Eghiptului.* 728/1. *Au pus Ioav cuvintele în gura ei = i-a spus Ioav ce trebuia să zică.* 281/1. **3.** A-și ~ fața asupra cuiva = a se supăra pe cineva; a întoarce fața de la el. *Voiu pune fața Mea asupra sufletului carele mîncă sânge și-l voiu piarde pre el din norodul său.* 109/1, cf. 111/1. **4.** *Au pus preste noi lucruri grele = ne-au supus la munci împovărătoare. Ne-au necăjit pre noi... și au pus preste noi lucruri grele.* 180/2.

punere s. f. **1.** Loc în care se adună și se pun cereale, alimente, vin etc.; magazie. *Au pus într-însele [în cetăți] povățuitori și puneri de bucate, untdelemn*

și vin. 383/1. *Rămășița punerii = rest (de mâncare) pus la păstrare. Și bucate nu era în vase, pentru că era anul al șaptelea, și cei ce au scăpat în Iudea de la neamuri au mâncat rămășița punerii.* 841/2.

2. (Și ~ înaintea sau, mai ales, pâinea punerii-înainte) *Ofrandă (pâine) expusă în sanctuar, destinată jertfei. Avimeleh, preotul, i-au dat lui pâinile punerii-înainte, că nu era acolo pâine, fără numai pâinile punerii-înainte, ceale luate dinaintea feșii Domnului.* 260/1. *Veți aduce pâini, punere-înainte.* 114/1, cf. 76/1, 91/1. ~a mâinilor = gest de ritual, cu diferite semnificații. *A învățaturii botezurilor și a punerii mâinilor și a învierii morților.* 210*/2.

pungă s. f. Săculeț în care se păstrau banii în comun la evrei. [Iuda] *era fur și pungă avea, și ce să punea într-înșă purta.* 96*/2.

punt s. n. = pfund. Veche unitate de măsură pentru greutate. *Să nu faceți nedreptate, în judecată, în măsuri, în punți, în cumpene.* 111/1, cf. 180/1.

purcede vb. III. **1.** A pleca, a porni. *„Să treacem de ceaea parte de lac”. Și au purces.* 60*/2, cf. 192/2, 412/2. **2.** A ~ grea = a rămâne însărcinată. *Purcezind grea, au născut alt fiu.* 54/1. *Fata lui Devilaime... au purces grea și i-au născut lui fiu.* 700/2.

purcedere s. f. Plecare, pornire. *Și au scris Moisi purcederile și popasurile lor.* 153/2, cf. 92/2.

purta vb. I. **1.** (a se ~) A umbla de colo până colo, a se mișca, a se deplasa. *Duhul lui Dumnezeu să purta pre deasupra apei.* 1/1. **2.** A ~ fărădelegea = a-și duce păcatul. *Iară de nu va spăla hainele sale și nu-ș va scălda trupul cu apă, va purta fărădelegea sa.* 109/1. **3.** A călăuzi, a conduce. *Nu voiu putea singur să vă port pre voi.* 158/1. **4.** A face, a îndeplini conform tipicului, cerințelor. *Aaron și fiii lui să între și să rânduiască pe fieștecarele ce trebuie să poarte.* 124/2.

purător s. m. ~ de cărți = persoană care ducea scrisorile. *Și s-au trimis prin purătorii de cărți, în toată împărășia lui Artaxerx, să piarză neamul jidovesc.* 430/2.

pustie s. f. Deșert, pustiu. *Au fugit pre calea carea mearge cătră pustie.* 197/1, cf. 54/1, 585/2.

pustiire s. f. **1.** Pieire; omorâre. *I-au dat pre ei [pe oameni] în pustiire.* 398/1. **2.** Refugiu, pribegie. *Toate zilele pustiirii sale au sâmbetit.* 405/2.

pustiu,-ie adj. Sec, secăt. *Apa Nemirimului pustie va fi și iarba va lipsi.* 562/1.

pustnicesc,-ească adj. Cărbuni pustnicești = care sunt din pustiu (de la chedariți). *Săgețile Celui putearnic sânt ascuțite cu cărbuni pus[t]nicești.* 509/2.

putere s. f. **1.** Totalitatea oamenilor aparținători unui neam, norod; capacitate, forță fizică și morală a cuiva de a acționa, de a face ceva. *Au ieșit toată putearea Domnului din pământul Eghiptului noaptea.* 64/1. *Stăpânind întru împărășile sale și bărbați vestiți de putere.* 823/1. *Muierea puterii = femeie voinică, puternică. Știe tot neamul norodului meu că muiarea puterii ești tu.* 238/1. **2.** Oaste, armată. *Și au ieșit Nicanor din Ierusalim... și l-au întâmpinat*

pre el putearea Siriei. 843/1. I-au pus pre ei căpetenie puterilor. 361/2, cf. 66/1, 122/1, 305/2. Fiii puterii sau cei tari cu puterea = ostași, luptători. Au trimis acolo adunarea doasprăzece mii de bărbați din fiii puterii. 235/1. Și au dus Ierusalimul și pre toți boiarii și pre cei tari cu putearea, zece mii de robi. 347/1, cf. 248/1, 252/2, 354/1. Cu ~a = cu forța. Ba, acum dă, iară de nu, voi luoa cu putearea. 241/1. **3.** ~a cerului = totalitatea îngerilor, a cetelor cerești. Văzut-am pre Domnul șezând pre scaonul său și toată putearea ceriului sta împrejur de-a dreapta și de-a stânga Lui. 388/1, cf. 345/2, 696/1. **4.** Minune (făcută prin forța, prin puterea divină). Au început Iisus a împuta cetăților, întru care să făcuse ceale mai multe puteri ale Lui. 11*/1, cf. 14*/1. Lucrează puteri = face minuni. Cel ce vă dă voao Duhul și lucrează întră voi puteri. 177*/1. Cu ~ = convingător, cu autoritate. Și să mira de învățătura Lui, că era cu puteare cuvântul Lui. 56*/1. **5.** Bogăție. Să vor deschide porțile tale pururea, ... ca să bage întru tine putearea neamurilor. 591/1, cf. 611/2.

puternici vb. IV. A face puternic. Dumnezeu... să vă întărească, să vă puternicească. 225*/2, cf. 530/1.

puternicie s. f. Putere. Stricat-au armele puterniciei lor din oameni, bărbați tari batjocorind în foc. 722/2. Sfințirea ~i = puterea sfântă. Vor spurca sfințirea puterniciei. 699/2.

putincios, -oasă adj. Competent, abil. Nu sânt putincios, ... slab la glas și zăbaunic la limbă sânt eu. 55/2.

putrăgiune s. f. = putrejune. Stare a unui organism putred. În putrăgiunea viermilor șezi. 439/1.

puț s. n. ~ul stricăciunii = fundul gropii, fundul mormântului. Iară Tu, Dumnezeule, pogorî-i-vei pre dânșii în puțul stricăciunii. 481/2.

puține s. f. pl. Ci am asupra ta puține = dar am împotriva ta câteva lucruri. 236*/2.

R

raclă s. f. **1.** Ladă; cutie. Vor plânge raclele podoabelor voastre. 554/2. **2.** ~ de cărți = bibliotecă. Aducând raclă de cărți, au adunat ceale despre împărați și despre proroci. 858/2.

ramur s. m. (Bot.) Păducel. Mai nainte până ce vor cunoaște spinii voștri ramurul; ca pre niște vii, ca întru mânie va înghiți pre dânșii. 482/1.

rană s. f. **1.** Bătaie, măcel; suferință, chin. Și au ieșit împăratul lui Israil și au luat toți caii și carăle și au făcut rană mare în Siria. 318/1. Ieșea și pângărea împrejurul sfintelor, și făcea rană mare cu necurățenie. 854/2, cf. 836/1. **2.** Pedepsă divină, nenorocire. Încă o rană voi aduce... preste Eghipt. 62/2. **3.** ~ eghiptenească = ulcerație, abces. Bată-te Domnul cu rană eghiptenească la șezut. 182/2. **4.** Cicatrice. De va rămânea în locul său stricăciunea și nu să va lăți, semn de rană iaste. 103/2.

răcoreală s. f. **1.** Răcorire, astâmpărare de sete. Te-ai făcut... răcoreală celor însetați. 567/1. **2.** Liniște,

ușurare, destindere. Pocăiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre, când vor veni vremile răcorealei de la fața Domnului. 110*/2.

rădăcină s. f. **1.** Neam, familie. Nu să vor lăți cu rădăcina fiii [femeii adultere]. 810/1. Și au ieșit dintr-înșii o rădăcină păcătoasă, Antioh Epifan. 832/1.

2. Adânc, adâncime. Întinde preste el [peste nor] rază și au acoperit rădăcinile mării. 456/2.

rădica (și **râdica**) vb. I = ridica. **1.** A ~ picioarele = a porni, a pleca. Rădicându-și Iacov picioarele, s-au dus în pământul răsăritului. 27/2. Te va rădica la pământ = te va duce într-un loc, undeva. Duhul Domnului te va rădica la pământ, carele nu-l știi. 315/1. **2.** A ~ cuvântul (sau cuvânt, glas) = a vorbi, a spune (cu voce tare). Au rădicat Domnul cuvântul Său, carele l-au grăit. 302/2. Cei ce văd minciuni și vrăjesc deșearte... au început a rădica cuvânt. 652/1. Toți dimpeună au rădicat glas către Dumnezeu și au zis: „Stăpâne, Tu,...”. 111*/2. A ~ mărturie = a pune mărturie. Au rădicat mărturie întru Iacov. 490/1. **3.** A izbăvi, a salva. Înălță pre cei smeriți și rădică pre cei periți. 440/1. (În construcție intensivă) Au doară mâncare am mâncat de la împăratul, au dare au dat? Au rădicare au rădicat noao? 288/1. **4.** A duce mai departe, a păstra. Fratele bărbatului meu nu va să rădice numele fratelui său în Israil. 179/2. A ~ cuiua sămânță = a face să aibă urmași. Mi-au rădicat mie Dumnezeu altă sămânță în locul lui Avel. 5/1. O ia pre ea muiare și rădică sămânță fratelui tău. 38/1. **5.** (a se ~) A unelti, a se răzvrăti. Iară cealealalte cuvinte a lui Selum și rădicarea lui, cu carea s-au rădicat, iată, sânt scrise în cartea cuvintelor zilelor. 337/1. **6.** A înlătura, a îndepărta, a face să dispară. Au rădicat musca cea cănească de la Faraon. 60/1. Nu cerca să fii judecătoriu, ca nu cumva să nu poți rădica nedreptățile. 799/2. **7.** A dezrădăcina, a nimici. De nu să vor întoarce... voi rădica neamul acela cu rădicare și pierzare. 606/1. A ~ anatema = a curma anatema, a face să piară blestemul. Nu veți putea sta împotriva vrăjmașilor voștri până când nu veți rădica anatema dintru voi. 196/1. Ai rădicat toată partea bărbătească a lor = le-ai șters pomenirea. 567/2.

rămas s. n. Popas, odihnă. Ca un pământean carele să abate la rămas. 607/1.

rămășiță s. f. **1.** Rămășițele cuvintelor = restul faptelor. Rămășițele cuvintelor lui Solomon... nu sânt scrise în cartea cuvintelor lui Solomon? 308/1. **2.** Agoniseală, strânsură; rezervă de cereale. Blagoslovite să fie cămărilor tale și rămășițele tale. 181/2. Nu vor fi rămășiță din bucatele lui, pentru aceea nu vor înflori bunătățile lui. 448/1. **3.** Descendent, urmaș. Au lăsat lui Domnul... rămășiță în Ierusalim, ca să puie pre fiii lui după dânșul. 311/2, cf. 45/2, 281/1, 413/2.

rămânea vb. II = rămâne. **1.** A ~ în trup = a trăi. A rămânea în trup mai de folos easte pentru voi. 186*/1. **2.** Vei rămânea de moștenirea ta = îți vei pierde moștenirea. 609/2. A ~ de cinstea cuiua = a fi lipsit de cinstirea cuiua. Sumețindu-să, ... ne-au oprit a intra, rămâind de cinstea noastră. 878/1.

- rănit,-ă** adj. A da ~ pe cineva = a-l răni. Să nu te temi de fața lor, că mâne în ceasul acesta, Eu pre ei toți voi da răniți înaintea lui Israil. 200/2.
- răpaos** s. n. Pace, ușurare. Ne-ai scos pre noi întru răpaos. 484/2.
- răpăusat** s. m. = repauzat. Mort. Au lăcrămat pentru... multa buna rânduială a răpăusatului. 861/2.
- răpegiune** s. f. = repeziciune. Mânie. Și l-au luat îngerul Domnului pre el de creștetul lui și-l ținea de părul capului lui și l-au pus în Vavilon, deasupra groapei, întru răpegiunea duhului său. 831/2.
- răpi** vb. IV. **1.** A distruge, a sfâșia, a ucide. Înțeleageți, dară, aceastea cei ce uitați pre Dumnezeu, ca nu cumva să răpească, și nu va fi Cel ce izbăveaște. 479/2. Leu... s-au învățat a răpi răpîri, oameni au mâncat. 658/1. **2.** A se ~ cu mintea = a cădea în extaz. Și au fost mie, întorcându-mă în Ierusalim și rugându-mă eu în besearică, m-am răpit cu mintea Și L-am văzut pre El, zicând mie. 132*/1, cf. 169*/1.
- răpire** s. f. Pradă, ceea ce este luat cu sila. Leu... s-au învățat a răpi răpîri, oameni au mâncat. 658/1.
- răpîtură** s. f. Pradă, ceea ce este luat cu sila. Leu... s-au învățat a răpi răpîturi, oameni au mâncat. 658/1.
- răpști** vb. IV. A murmura (fiind nemulțumit), a cârți. După ce au încetat Ahior a grăi cuvintele aceastea, au răpștit tot norodul, care sta împregiurul cortului. 752/2, cf. 482/2.
- răpștire** s. f. Cârțire, protest. Păziți-vă, dară, de răpștire, care nimica nu foloseaște. 783/1, cf. 824/2.
- răpștitoriu** s. m. Cârțitor, persoană care cârțește. Gâlceava răpștitorilor nu să va ascunde. 783/1.
- rărunchi** s. m. **1.** Rinichi. Amândoi rărunchii și seul cel de preste ei... le va lua. 97/1, cf. 80/1. **2.** (La pl.) Adâncul trupului omenesc, considerat ca centru al conștiinței, al forței, al sensibilității. Dreptului să face milă de sufletul dobitoacelor sale; iară rărunchii necredincioșilor sânt nemilostivi. 525/2. S-au cutremurat rărunchii lui și s-au aprins de mânie după judecată. 834/1, cf. 446/1.
- răsădi** vb. IV. A muta în alt loc, a face să se stabilească undeva. Ducându-i înlăuntru, răsădește-i pre ei în muntele moștenirei Tale. 66/2.
- răsăditură** s. f. Voiu râdica lor răsăditură de pace = le voi aduce pacea. 672/2.
- răsări** vb. IV. A muta în alt loc, a face să se arate, să apară. Ca pământul ce-i crește floarea lui..., așa va răsări Domnul dreptatea și bucuriia. 529/1. Urma mutării inimii patru părți răsare: binele și răul, viața și moartea. 818/2.
- răsăritură** s. f. Răsărire (a plantei). Cât o va atinge vântul cel arzătoriu..., cu bulgărul răsăriturii sale va săca? 656/1.
- răschirat,-ă** adj. Răsfirat, extins. Războiu răschirat preste fața a tot pământul. 285/2.
- răscumpăra** vb. I. A ~ vremea = a recupera timpul pierdut; a câștiga timp. Cu adevărat știu eu că voi răscumpărați vremea, că ați văzut că s-au depărtat de la mine graiul. 688/1. Socotiți, drept aceea, cum cu pază să umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți. Răscumpărând vremea, că zilele reale sânt. 183*/2.
- răscumpărare** s. f. Mântuire, izbăvire. Avem răscumpărare prin sângele lui și iertarea păcatelor după bogăția darului Lui. 181*/1, cf. 189*/1.
- răsipi** (și **râsipi**) = risipi. **1.** A dărâma, a surpa, a strica. Poci răsipi besearica lui Dumnezeu și în trei zile să o zidesc pre dânsa. 28*/1. **2.** A nimici, a dsitruge pe cineva sau ceva. În pace fiind m-au răsipit, și apucându-mă de păr, m-au smuls. 446/1. Răsipești tu Mie vase de războiu. 636/2. **3.** A alunga. Am trimis ție aur și argint, vino de răsipeaște deasupra mea pre Vaasa, împăratul lui Israil, și să se ducă de la mine. 386/1.
- răsipire** (și **râsipire**) s. f. = risipire. Împrăștiere, dispersare; cei care s-au împrăștiat, care au plecat în alte locuri. Să scoli neamurile lui Iacov și să întorci răsipirea lui Israil. 584/1. Petru... [scrie] nemernicilor celor aleși ai răsipirii Pontului, Galatiei, Capadochiei. 222*/1, cf. 516/1. Întru răsipirea elinilor să va duce = la cei împrășiati printre elini se va duce. 90*/2.
- răsplăti** vb. IV. A plăti consecințele (nefaste ale) unei fapte. Și s-au spurcat pământul, și le-am răsplătit lor nedreptatea. 109/2, cf. 71/1. Voiu ~ pedeapsă = mă voi răzbuna. Voiu răsplăti pedeapsă vrăjmașilor. 187/2.
- răspunde** vb. III. Fără de Dumnezeu nu se răspunde mântuire lui Faraon = fără voința lui Dumnezeu, Faraon nu obține mântuirea. 40/2.
- răspuns** s. n. **1.** Învățătură. Să așteapte ca ploaia răspunsul meu. 186/2. **2.** A pune ~ = a pune la cale. Au pus răspuns și au aruncat soarte ca să-i piarză pre ei. 436/1.
- răstic** s. n. = ristic. Un fel de fard (obținut dintr-un amestec de antimoniu și gogoși de ristic) întrebuițat la înnegrirea genelor, a sprâncenelor, a părului. De vei unge cu răstic ochii tăi în deșert e frumșețarea ta. 599/1.
- răsuflare** s. f. **1.** Odihnă, răgaz; liniște, tihnă, pace. În robia noastră, ... să ne dea noao răsuflare, ca să înălțăm Casa Dumnezeului nostru. 413/2. Binecuvântară pre Dumnezeuul părinților săi, căci le-au dat lor slobozenie și răsuflare. 774/2. **2.** Ușurare, eliberare de o grijă, de o emoție. Văzând Faraon că s-au făcut răsuflare, s-au îngreoiat inima lui. 59/2. Spre ~ = fără teamă, fără grijă. Scoală-te și te suie asupra neamului..., cel ce șeade spre răsuflare. 634/2.
- răsuna** vb. I. A cânta. David răsuna cu organe. 274/1.
- răsunare** s. f. Zgomot, sunet. De ar fi fost vreun cuvânt adevărat întru cuvintele tale, nimica dintr-aceste răutăți nu te-ar fi întâmpinat, care nu va priimi urechiia mea înalte de la Dânsul? De frica și de răsunarea de noapte au căzut frică preste oameni. 440/1.
- răsvlătit,-ă** adj. Răvășit, întortocheat, sucit. Cărările lor sânt răsvlătite. 590/2.
- rătăcire** s. f. Înșelăciune, inducere în eroare. Poruncaște să se păzască mormântul până a triia zi, ca nu

- cumva venind ucenicii Lui noaptea să-L fure și să zică norodului: „S-au sculat din morți”, și va fi ră-tăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâiu. 30*/1.*
- rătunzită** s. f. Obiect, piesă rotundă, rotunjită. *Pre capul temeiului, rătunzite împregiur de o jumătate de cot de mare. 301/2.*
- rău, rea** adj., s. n. **1.** Adj. (Despre mâncare, hrană) Dăunător organismului. *Și nu au mai fost nimica rău în căldare. 326/1. 2.* Adj. *Față rea = față tristă. Pentru ce e față ta rea? 415/2. 3.* S. n. (La pl.) Ceea ce este neplăcut, plin de răutate. *Păzește-te ca nu cumva să grăiești cătră Iacov reale. 30/2.*
- răura** vb. I = râura. (Despre nori) A produce ploaie, a lăsa să cadă ploaia. *Leagă apa în norii Săi, și n-au răurat norul dedesuptul Său. 450/2.*
- răutate** s. f. **1.** Situație grea, strâmtorare, necaz. *Întâmpinatu-m-au ei în zioa răutății meale; și au fost Domnul întărirea mea. 466/2. 2.* ~a inimii = tristețe. *Și nu easte aceasta fără numai răutatea inimii. 415/2.*
- răvărsare** s. f. = revărsare. Exteriorizare a sentimentelor. *Înțelepciune... și înțăleagere..., și răvărsare inimii. 298/2.*
- răvnitoriu,-oare** adj., s. m. v. **răvnitoriu.**
- răzămat,-ă** adj. (Substantivat) *Cele răzămate = stâlpi de suținere, întăriri. Au tăiat Iezechia... porțile besearicii Domnului și ceale răzămate. 340/2.*
- război**¹ s. n. A da ~ (asupra...) = a se război, a lupta, a se bate (împotriva...). *Să nu vă teameți de ei, că Domnul Dumnezeu nostru, El va da războiu pentru voi. 161/1. Va da războiu neam asupra neamului și cetate asupra cetății. 385/2, cf. 338/1, 387/2, 389/2.*
- război**² vb. IV. A se ~ asupra cuiva = a se lupta cu cineva. *Și s-au războit Roam asupra lui Ierovoam în toate zilele. 384/1.*
- răzvlăti** vb. IV = răzvrăti. A schimba, a întoarce, a deforma. *Povățuitorii casii lui Iacov..., cei ce urăți judecata și toate ceale dreapte le răzvlățiți. 719/2.*
- răzvietire** s. f. = răzvrătire. Nemulțumire, indignare. *Cei ce să veselesc de reale și să bucură de răzvietirea rea. 519/1.*
- rădica** vb. I v. **rădica.**
- rădicare** s. f. Uneltire, răzvrătire. *Iară cealealalte cuvinte a lui Selum și rădicarea lui, cu carea s-au rădicat, iată, sânt scrise în cartea cuvintelor zilelor. 337/1.*
- râncheza** vb. I. A chinui, a striga. *Veseliți-vă și rânchezați preste capul neamurilor! 620/1.*
- rând** s. n. **1.** Cat. Casa de sus, cea din rândul al treilea. 129*/2. **2.** Tagmă; ceată. *Tot cel ce întră în Casa Domnului... la slujba rânduielei rândului lor. 399/2. Leviții întru rânduialele lor de la doaozeci de ani și mai sus în rând. 399/2. 3.* ~ul veacului = obicei, datină; regulă, normă (specifice unui secol). *Să nu părășiți rândul veacului mieu. 888/2. 4.* De ~ul... = în privința..., referitor la... *Rămâi la mine și eu voiu trimite la tatăl tău și îl voiu înștiința de rândul tău. 746/1.*
- rândui** vb. IV. **1.** A pune în rând cu..., a pune printre... *Rândui-te-voi spre fii și voiu da ție pământ ales. 598/1. 2.* A hotărî, a decide. *Și au rânduit războiu asupra lui Ptolomeiu, împăratul Eghiptului. 832/2. 3.* A pune la cale, a pregăti. *Au rânduit Avia războiu putearnic. 384/2. 4.* (a se ~; și a se ~ la bătaie, a ~ război) A se pregăti de război, a se așeza în formație de luptă. *Venit-au la el împărați și s-au rânduit la bătaie. 218/2. S-au îmbărbătat bărbații lui Israil și au adaos a rândui războiu în locul în care s-au fost rânduit în zioa cea dintâiu. 234/1. Rânduiți-vă asupra ei [a cetății], la războiu sculați-vă. 600/1. 5.* A da cuiva o însărcinare sau o dispoziție, a numi. *Au venit Daniil la Arioh, pre carele îl rânduisă împăratul să piarză pe înțelepții Vavilonului. 688/2. 6.* A stabili, a preciza, a fixa. *Rânduiaste mie când să mă rog pentru tine. 59/1. Ardere de tot au adus în fieștecare zi, cu număr după cum easte rânduit. 408/1, cf. 56/2.*
- rânduială** s. f. **1.** Dispunere, aranjare în poziție de luptă; dispoziție, aranjament. *Avea putere a face războiu și a ieși cu rânduială la războiu și a intra cu rânduială la număr. 394/2. 2.* Obicei, datină. *Au rânduit Iezechia rânduialele preoților și ale leviților. 399/1.*
- rânduit,-ă** adj. Om rânduit sub deregătorie = om aflat sub stăpânire. *Eu sânt om rânduit supt deregătorie, și având supt mine slujitori. 59*/1.*
- rânduitoriu** s. m. Organizator. *Preste aceștia [peste domni] au pus trei rânduitori. 693/2.*
- râs** s. n. A face cuiva ~ = a-l face să râdă. *Râs mi-au făcut Domnul, pentru că cine va auzi să va bucura. 18/2.*
- râsipi** vb. IV v. **râsipi.**
- râsipire** s. f. v. **râsipire.**
- râu** s. n. ~l lui Dumnezeu = rezervele de apă din care Dumnezeu face să cadă ploile. *Râul lui Dumnezeu s-au umplut de ape. 484/2.*
- râvnă** s. f. **1.** Pornire aprinsă spre ceva; zel, imbold. *Au cercat Saul să-i ucidă..., pentru râvna ce avea el spre fiii lui Israil și a lui Iuda. 289/1. 2.* Evlavie, cucernicie. *Au văzut Matatiia și s-au aprins de râvnă și s-au cutremurat rărunchii lui. 834/1. 3.* Patimă; invidie. *Pre cel fără de minte îl ucide mâniia, iară pre cel rătăcit îl omoară râvna. 440/1. Râvna casii Tale m-au mâncat; și ocările celor ce Te ocărăsc pre Tine au căzut asupra mea. 486/1. 4.* (Și duh de ~) Gelozie. *Și va veni lui duh de râvnă. 126/1. Tare easte ca moartea dragostea, grea ca iadul râvna. 551/2. 5.* Mânie. *De focul râvnei Lui să va topi tot pământul. 726/1. 6.* Urgie; pedeapsă. *Atunci să va aprinde mâniia Domnului și râvna lui asupra omului aceluia. 184/2.*
- râvni** vb. IV. **1.** A fi plin de ardoare, a fi zelos. *Acum voiu întoarce sabiia lui Iacov și voiu milui casa lui Israil și voiu râvni pentru numele Mieu cel sfânt. 677/1. 2.* A fi gelos. *Și va veni lui duh de râvnă, și va râvni pre muiarea sa. 126/1.*
- râvnire** s. f. **1.** Pizmă. *Să va lua râvnirea lui Efram. 559/2. 2.* Duh de ~ = gelozie. *Va veni lui duh de râvnire. 126/1.*

răvnitoriu,-oare (și **răvnitoriu,-oare**) adj., s. m.

1. Adj. Zelos, sânguitor. Nu veți putea sluji Domnului, că Dumnezeu sfânt este, și răvnitoriu, El nu va lăsa păcatele voastre și fărădelegile voastre. 212/1, cf. 71/1, 722/1. **2.** Adj. Invidios, pizmaș; gelos. Jeale este muiarea răvnitoare asupra muierii. 811/2. **3.** S. m. Emul, persoană zeloasă. Pre răvnitoriul legilor vrăjmaș lucrurilor îndrăzne a-l zice. 860/2, cf. 131*/1.

retor s. m. Orator. S-au pogorât arhiereul Anania cu bătrânii și cu un retor. 133*/2.

roată s. f. **1.** (La pl.) Car. Iată boii spre ardere de tot, și roatele și unealtele... în loc de leamne. 293/1. **2.** Instrument de tortură. Vânătoria celor necredincioși e împăratul înțelept și va pune preste ei roată. 531/2. De nu vor vrea vre un să mănânce spurcat, pre aceștia, în roată învârtindu-să să-i omoară. 886/1. **3.** În ~ = în vârtej, de jur împrejur. Glasul tunetului Tău în roată. 490/1.

rob, roabă s. m. și f. **1.** Credincios, supus puterii divine. Noi sântem robii Dumnezeului ceriului și a pământului. 410/1. **2.** Supus, slujitor. Vom fi noi și pământul nostru robi lui Faraon. 48/1. Sluga tătăne-tău am fost atunci, iară acum sânt robul tău. 283/1. Roabă de casă = roabă care este și concubină. De-și va vinde cineva fata roabă de casă, ... la neam străin nu este slobod să o vânză, pentru că o au smerit pre ea. 71/2. **3.** Însoțitor, tovarăș. Și au trimis împăratul... la Sampsa, logofătul, și la cei dimpreună cu el, robii care lăcuia în Samaria..., pace. 409/1, cf. 409/2.

robie s. f. **1.** Captivitate, prizonierat. Fiii robiei zidesc Casa Domnului Dumnezeului lui Israil. 408/2. **2.** Stăpânire. Și voi scoate pre voi din robia lor. 57/1. **3.** Mulțime de robi, robime. Să temea de cuvântul Dumnezeului lui Israil pentru fărădelegile robiei. 413/1. Au închis robia lui Solomon. 710/1.

robime s. f. **1.** (Cu sens colectiv) Mulțime de robi, de prizonieri de război. Au adus la Moisi... robimea, și jafurile, și prada. 151/1. [Sirienii] l-au bătut pre el și au robit din împărăția lui robime multă și o au dus în Damasc. 395/2, cf. 218/1, 485/2. Dusu-s-au robime = au plecat robi. 565/2. **2.** ~a cailor = luarea (cu forța) a cailor (de către cineva). Trimis-am asupra voastră moarte... și am omorât cu sabie pre tinerii voștri, cu robimea cailor voștri... și nici așea nu v-ați întors la Mine. 711/2.

rochie s. f. Haină la evrei, cu care se înfășoară coapsele. Vei face lor rochii de in să acopere rușinea trupului lor, de la brâu până la coapse să fie. 79/2, cf. 91/1.

rod s. n. **1.** Rezultat, urmare. Bărbatul înțelept învață pre norodul său și rodurile înțelegerii lui credincioase. 818/2. **2.** Faptă. Faceți, dară, roduri vreadnice de pocăință. 3*/2.

rodioară s. f. Ornament în formă de rodii (fructe) mici. Nădragi și haină lungă până în pământ și umărariu; și l-au încungiurat pre el cu rodioare de aur. 824/1, cf. 90/2, 377/1.

rodiu s. m. Arbust mediteranean cu flori roșii și fructe comestibile. Saul ședea în vârful dealului supt rodiul

cel din Maglon. 250/2. Și vei face pre marginea hainei din jos ca niște rodii mici de rodii înfloriți. 79/2.

romanesc,-ească adj. Roman, al romanilor. Era și scrisoare deasupra Lui, cu slove elinești și romanești. 79*/2.

romanește adv. Latinește. Era scris jidovește, elinește, romanește. 104*/1.

rost s. n. **1.** Gură. Aleasă cuvântul din rostul lui și au zis. 318/2. Că buzele preotului vor păzi știința și legea vor cerca din rostul, că îngerul Domnului... este. 737/2, cf. 148/2, 378/2. **2.** Limbă, vorbire. Și era tot pământul un rost și un glas tuturor. 10/1.

roșit,-ă (și **rușit,-ă**) adj. De culoare roșie. Piei de berbece rușite. 77/1. Au făcut acoperemânt cortului piei de berbeci roșite. 87/2.

roșu s. n. (Și ~ îndoit sau împletit, răsucit, sucit) Țesătură sau fir de culoare roșie-stacojie. Veți strânge de la dânșii: aur, și argint, și aramă. Și vânat, ... și roșu-îndoit. 75/2. Au țesut cu vânat... și cu roșu-răsucit. 90/1. Featele lui Israil, plângeți pentru Saul, cel ce vă îmbrăca pre voi cu roșii, cu podoaba voastră. 269/2, cf. 104/2.

rudă s. f. Drug, par, prăjină. Vei băga rudele în verigile ceale din cornurile sicriiului. 75/2, cf. 88/1, 124/2.

rudenie s. f. Rudă, familie, neam. Au scos [din casă] pre Raav... și pre muma ei, și pre frații ei, și pre toată rudenii ei. 195/1, cf. 222/2, 114*/1.

rug s. m. Mur (care face mure). Nu adună smochine din spini, nici din rug culeg struguri. 58*/2.

rugăciune s. f. Făgăduială, juruință. Iară Pavel... luându-și zioa bună de la frați, au corăbiat în Siria și împreună cu el Prischila și Achila, carele ș-au tuns capul în Cheahrees, că avea rugăciune. 127*/2.

rumeni vb. IV (a se ~) A se înroși la față, a deveni rumenă. Și ea rumenindu-să ca în floarea frumuseții sale, și fața ei blândă și foarte iubită. 432/2.

rumpe vb. III v. **rupe**.

rupe (și **rumpe**) vb. III. **1.** A nimici; a distruge. Hainele voastre să nu le rumpeți. 100/2. Pentru că te-ai însoțit cu Ohozia au rupt Domnul lucrul tău. 390/1. Atuncea, arhiereul ș-au rumt veșmintele sale, zicând. 28*/1. **2.** A începe. Rupt-au războiu asupra neamului și, când s-au pogorât, au pierdut pre cei protivnici. 824/2.

rușeală s. f. = roșeală. Culoare roșie. De vor fi păcatele voastre... ca rușeala, ca lâna le voi albi. 552/2, cf. 592/2.

ruși vb. IV (și a se ~) = roși. A se colora în roșu. Și să va face pipăirea înverzind sau rușind. 104/1. Sănin va fi, că să rusește ceriul. 16*/1.

rușina vb. I. **1.** A batjocori, a lua în derâdere. Sfatul săracului l-ați rușinat. 465/1. Au rușinat pre saducheii. 22*/2. **2.** A certa, a muștra. De va aduna și pintră snopi, să nu o rușinați. 237/1.

rușine s. f. **1.** Goliciune (a trupului); organ genital. La nici o rudenie de ale trupului său să nu să apropie ca să-i descopere rușinea. 109/1. Voiu lua hainele Meale și îmbrăcămintele Meale... ca să nu-i acopere

rușinea ei. 701/2. **2.** Necinste, dezonoare. Și carele să va culca cu muiarea tătâne-său, rușinea tătâne-său au descoperit. 111/2.

rușit,-ă adj. v. **roșit**.

rută s. f. Plantă erbacee comestibilă. Zeciuți izma și ruta și toate legumile. 66*/1.

S

sabie s. f. A se da ~i = a muri de sabie. Cei necredincioși s-au dat sabiei, zice Domnul. 616/2. Cu sabia = cu forța. Ai luat featele mele ca pe niște roabe cu sabiia. 30/2. A întinde ~ asupra... = a purta război cu... Cât de mărit s-au făcut rădicând mâinile sale și întinzând sabie asupra cetățitor! 824/2. A aduce ~ peste ceva = a distruge. Și voi aduce sabie preste pământ și preste munți și preste grâu. 727/2.

sac s. m. Haină din material grosolan (din păr de animale), purtată în semn de doliu. Și-au rupt Iacov hainele sale și s-au îmbrăcat în sac. 37/2. Plânge cătră mine mai mult decât mireasa cea îmbrăcată cu sac pentru bărbatul ei cel din fetie. 707/1, cf. 860/1.

sad s. n. Plantă; răsad. Tot sadul, care nu l-au sădit Tatăl Mieu cel ceresc, să va desrădăcina. 15*/2.

salitru subst. = silitră. De vei spăla cu salitru..., spurcată ești cu nedreptățile tale. 596/2.

samă s. f. v. **seamă**.

samfir (și **sapfir**) s. n. = safir. Și al doilea rând... și sapfir. 79/1. Și rândul al doilea antrax, și samfir, și iapsis. 90/2, cf. 587/2.

sapfir s. n. v. **samfir**.

sarcină s. f. **1.** Povară. De vei merge cu mine, vei fi mie sarcină. 283/1. Scos-au de supt sarcină spinarea lui. 492/2, cf. 441/2. **2.** (La pl.) Avut, avere, marfă. Înjuga fiii lui Israil cu sarcinile sale. 92/2.

sardin s. n. v. **sardiu**.

sardion s. n. v. **sardiu**.

sardiu (și **sardin**, **sardion**) s. n. Piatră semiprețioasă de culoare roșie sau brună. La cercel de aur sardion de mult preț easte legat. 534/2. Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, de sardiu și de topazie și de smaragd. 667/1. Era asemenea pietrii de iapsis și de sardin. 238*/1, cf. 79/1, 90/2. (Cu valoare adjectivală) Veți strânge de la dânșii: aur, ... și pietri sardii. 75/2, cf. 86/2.

sare s. n. Legătură de ~ = legătură strânsă cu divinitatea, sarea fiind un simbol al purificării și al durabilității. Toată aducerea sfintelor, carea vor aduce fiii lui Israil Domnului... legătură de sare veacinică easte înaintea Domnului. 139/2.

sațiu s. n. **1.** Săturare, starea celui sătul. Pentru ce cheltuiți argintul nu în pâini, și osteneala voastră nu întru sațiu? 588/1. Făcutu-v-ați Mie spre sațiu = m-am săturat de voi. 552/1. **2.** Abundență; îndeustulare. Și le-au dat lor cearerea lor, trimis-au sațiu în sufletele lor. 502/1. Ceriul da-va sațiuul său? 607/2.

săbor s. n. = sobor. **1.** Întrunire, adunare (de mai mulți oameni, mai ales în sinagogi). Și El învăța în săboarele lor, fiind slăvit de toți. 55*/2, cf. 66*/2. **2.** Sinedriu (instanță supremă de judecată). Vă vor da pre voi la săboară și la adunări și vă vor bate pre voi. 45*/2. Aducându-i pre ei [pe apostoli], i-au pus în săbor și i-au întrebat arhiereul. 113*/1, cf. 5*/1.

săca vb. I. A se atrofia, a paraliza. Iată, i-au săcat mâna lui. 309/2.

săcerătură s. f. v. **secerătură**.

săceriș s. n. Ceea ce se taie cu secera; recoltă, rod. Dedesupt rădăcinile lui să vor usca și deasupra va cădea săcerișul lui. 447/1.

sădire s. f. Creare; creație. Să vor chema neamul dreptății, sădirea Domnului întru mărire. 591/2.

săditură s. f. Ceea ce face, întemeiază, creează cineva. Norodul tău... în veac va moșteni pământul, păzind săditura, lucrurile mâinilor sale. 591/2.

săgetar s. m. Persoană care poartă săgeți (și luptă cu ele). Cu dânsul săgetari și pāvāzași. 387/1.

săgetătoriu,-oare adj. Bărbații cei săgetători cu arcul = arcașii. L-au aflat pre el bărbații cei săgetători cu arcul și l-au rănit. 268/2.

săgetătură s. f. Împunsătură cu săgeata, cu sabia. (Fig.) Muiatu-s-au cuvintele lor mai mult decât untul-delemn, și acealea sânt săgetături. 481/1.

săin,-ă adj. = sein. (Despre animale, mai ales despre oi) Cu lâna, părul de culoare variind între alb murdar și negru deschis. Toată oaia săină. 29/2.

sălaș s. n. **1.** Așezare, cătun; locuință. Aceștia sânt fiii lui Ismail și aceastea sânt numele lor, în corturile lor și întru sălașurile lor. 23/2. Și toate cetățile lor în care lăcuia ei și sălașele lor le-au ars cu foc. 151/1, cf. 204/1, 425/2. În ~ = în găzduire. Acesta easte în sălaș la oarecare Simon. 118*/1. **2.** Odaie, cameră. Unde easte sălașul de oaspeți, ca să mănânc paștile cu ucenicii Miei? 77*/2. **3.** Tricliniu (sală de mâncare). I-au dus pre ei la sălaș și le-au dat lor acolo locul cel mai întâi întră cei chemați. 247/1. **4.** Adăpost pentru animale. Încă și sălașurile agonisealelor lor [au prădat] și au luat oi multe și cămile. 385/2. Vor răsări în cetățile ei leamne înghimpoasă, și în șanturile ei, și vor fi sălașuri sirinilor. 573/2.

sălășlui vb. IV. **1.** (și a se ~) A se stabili într-un loc, a se așeza; a locui. Am venit să ne sălășluim în pământul tău. 47/2. Au sălășluit preoții și leviții și cei din norod în Ierusalim. 776/1, cf. 236/2. **2.** A rămânea în gazdă, a poposi undeva (peste noapte), a se adăposti. Spune-mi de easte la tatăl tău loc să sălășluim noi. 21/2, cf. 21*/1. Și au venit și din ucenicii cei din Chesariia cu noi și aducând cu sine (la care să sălășluim), pre oarecarele Iason. 130*/2. **3.** (a se ~) (Despre păsări) A-și face cuib. S-au făcut copaciu mare și paserile ceriului s-au sălășluit în ramurile lui. 68*/2.

sălășluire s. f. Așezare, adăpost, locuință. Leage în veaci întru neamurile voastre și în toată sălășluirea voastră. 94/1.

sălbătici vb. IV (a se ~) A deveni agitat, violent; a se mânia. *Să va sălbătici împăratul austrului și va ieși și să va bate cu împăratul miiazănoptii.* 698/2.

sămânță s. f. **1.** Urmaș, descendent; seminție; neam. *Voiu face sămânța ta ca năsipul pământului.* 12/1. *Fost-au șapte frați și cel mai mare au luat muiare și, murind, nu au lăsat sămânță.* 44*/2, cf. 3/2, 144/2, 179/2. **2.** Rod, recoltă. *Pământul vostru nu va da sămânța sa.* 118/1. **3.** (Și sămânța patului) Spermă. *Cel ce face de curge sămânță din trupul său..., necurăția lui easte.* 106/1. *Om din carele curge sămânța patului.* 113/1. *A da patul săminții (sau întru ~) = a avea relații sexuale. La muiarea deaproape-lui tău să nu dai patul săminții tale, pângărindu-te cu ea.* 109/2. *Să nu dai patul tău întru sămânță.* 109/2.

săminție s. f. v. **seminție.**

sămn s. n. v. **semn.**

sămnare s. f. Semnal; semn. *I-au gonit pre ei, cale de o zi... și au trâmbitat după ei cu trâmbițele sămnărilor.* 843/1.

sămui vb. IV = semui. A închipui. *Știe ceale din început și ceale viitoare le sămuaște.* 787/1.

săpa vb. I. **1.** A modela suprafața unor materiale dure; a sculpta. *Cel ce sapă săpături de peceți.* 819/1. *Cel ce să apucă a săpa și a zugrăvi trebuie să caute ceale ce sânt spre podoabă.* 859/1, cf. 300/1. **2.** Pietri de săpat = pietre prețioase pentru a fi montate, ferecate, fixate pe un obiect. 75/2. **3.** A străpunge. *Săpat-au mâinile mele și picioarele mele.* 468/2.

săpat,-ă adj., s. m. **1.** Adj. (Despre suprafața unor obiecte) Sculptat. *Toți păreții casii împregiur săpați.* 300/1. **2.** Adj. Străpuns. *Tocmi jertvenicul Domnului cel săpat.* 315/2. **3.** S. m. Idol (sculptat). *Cel ce din lucru de pământ face vase, care lezne să sparg și săpate.* 792/2.

săpătură s. f. Lucrătură, modelare; sculptură; gravură. *Săpătură de viței dindărăptul scaonului.* 306/1. *Mărirea părinților [era] în săpătură de piatră.* 794/1. *Cel ce sapă săpătură de peceți, gândul lui easte cum să schimbe chipurile.* 819/1, cf. 79/1, 679/2.

sărac,-ă adj. ~ de părinte = orfan. *Voiu omorî pre voi cu sabiia și vor fi... fiii voștri săraci de părinți.* 73/1.

sărătură s. f. Sare. *Cu piatră pucioasă și cu sărătură ars, tot pământul lui nu să va sămăna, nici va odrăslî.* 184/2.

sărba vb. I. = serba. A sărbători. *Au sărbat întru plinirea anilor șeptezeci.* 771/1.

sărbătoare s. f. ~a azimelor = sărbătoare creată în amintirea ieșirii din Egipt. *Sărbătoarea azimelor faceți să o păziți, șapte zile veți mânca azimă.* 74/1. ~a corturilor = sărbătoare prin care evreii marcau comemorarea anuală a traversării deșertului. *În zioa a cincisprăzecea a lunii aceștia a șaptea, sărbătoarea corturilor șapte zile Domnului.* 114/2. ~a săptămânilor = sărbătoare a începutului recoltării. *Și sărbătoarea săptămânilor vei face Mie, începătura seacerii grâului.* 86/1. ~a săvârșitului sau ~a adunării = sărbătoarea culegerii recoltei. *Sărbătoarea*

săvârșitului la ieșirea anului, când aduni lucrurile ceale din țarina ta. 74/1. *Și sărbătoarea săptămânilor vei face Mie, începătura seacerii grâului, și sărbătoarea adunării la miezul anului.* 86/1.

sătos,-oasă adj. (Despre pământ) Uscat, avid de apă. *Să va ascunde ca apa ce curge și să va arăta în Sion ca un râu curgătoriu, mărit în pământ sătos.* 571/2, cf. 609/2.

sătura vb. I. A îndestula. *I-am săturat pre ei.* 599/2.

său s. n. = seu. Grăsime. *Din sângele celor răniți, din săul celor tari, arcul lui Ionatan nu s-au întors deșert înapoi.* 269/2.

săvârși vb. IV. **1.** A face, a realiza, a înfăptui, a de-săvârși. *Și s-au săvârșit ceriul și pământul, și toată podoaba lor.* 2/2. *Cel ce săvârșești picioarele mele ca ale cerbului.* 467/1, cf. 299/1, 485/2, 623/2. **2.** A ~ mâinile cuiva = a consacra, a sfinți pe cineva. *Vor fi preoți Mie în veac și vei săvârși mâinile lui Aaron și mâinile fiilor lui.* 80/1, cf. 99/2. **3.** A termina, a încheia. *Și au stătut preoții... în Iordan, până ce au săvârșit Iisus toate câte au poruncit Domnul să spuie.* 193/1, cf. 12/2, 372/2. **4.** (a se ~) A se nimici, a pieri, a se sfârși. *Cu aceste coarne voiu împunge Siritia până să va săvârși.* 387/2. *Pentru îndurările Tale ceale multe, nu i-ai făcut pre ei să se săvârșească și nu i-ai părăsit.* 422/2, cf. 603/1.

săvârșire s. f. **1.** Realizare, înfăptuire; creare. *Așea era și al doilea heruvim, o măsură și o săvârșire la amândoi.* 300/1. **2.** Perfecțiune, neprihănire; desăvârșire. *Dragostea... easte legătura săvârșirii.* 190*/2. *Săvârșirea dreptilor va îndrepta pre dânșii [cei vicleni].* 524/2. **3.** Consacrare, sfințire. *Vei lua de la berbeace grăsimea lui, ... și praporul ficatului, și răunchii... că easte săvârșire aceasta.* 80/2, cf. 99/1. **4.** Distrugere, nimicire totală. *Voiu aprinde foc pre zidurile Ravatii... și să va clăti în zioa săvârșirii ei.* 710/1. **5.** Moarte. *Zioa săvârșirii.* 820/2.

săvârșit s. n. **1.** Încheiere a unei activități, capăt, sfârșit. *Pus-am păzitori toată zioa și toată noaptea, carii până în săvârșit nu vor tăcea.* 592/2, cf. 889/2. *La ~ul vremilor = la capătul unor ani, după trecerea unor ani. La săvârșitul vremilor veni-vor întrări cu puteare mare.* 698/2. **2.** Moarte. *Mai înainte de săvârșit pre nimenea să nu zici fericit.* 802/2.

săvârșitoriu s. m. Persoană care înfăptuiește, îndeplinește. *Întru toate lucrurile tale fii săvârșitoriu.* 816/1.

sâlnic,-ă adj. v. **silnic.**

sâmbătă s. n. **1.** (Și sâmbăta sâmbetelor) Sabat. *Sâmbăta sâmbetelor odihnă a fi aceasta voao.* 108/2. *De la începutul sâmbetei până la ieșitul sâmbetei.* 391/2. **2.** Calea sâmbetei = distanța de aproape un kilometru, pe care evreii aveau voie să o parcurgă în Sabat. *S-au întors în Ierusalim din muntele ce să numea Eleon, care easte aproape de Ierusalim, calea sâmbetei având.* 108*/1.

sâmbeti vb. IV. A ține, a sărbători ziua de sâmbătă. *Toate zilele pustiirii sale au sâmbetit.* 405/2.

sânge (și **singe**) s. n. **1.** Să nu te întărești asupra sângelui cuiva = să nu fii aspru, sever cu cineva. Să

nu te întărești asupra sângelui vecinului tău. 110/2. **2.** (Mai ales la pl. sângiuri) Vărsare de sânge; omor, crimă. *Întors-au asupra ta Domnul tot sângele casii lui Saul.* 283/2. *Și s-au întors sângiurile lor în capul lui și în capul seminției lui în veac.* 296/2, cf. 480/1, 719/2. *Omul ~lui sau bărbatul singiurilor = ucigaș. Ieși, ieși, bărbatul singiurilor!* 283/2. *Cel ce [pâinea săracilor] o ia... omul sângelui este.* 816/2. *Întră ~ și întră ~ = între omor și omor. Orice judecată va veni la voi... întră sânge și întră sânge.* 388/2. **3.** ~ de strugur = must (de struguri). *Și sânge de strugur au beut vin.* 187/1. *~le strugurului = vin.* 820/1, cf. 827/1.

sârg s. n. De ~ = degrabă, îndată. *Tot ce va fi plăcut înaintea ochilor lui de sârg voi face.* 758/2, cf. 633/1, 889/2.

sârgui (și **sirgui**) vb. IV. **1.** A se zori, a se grăbi. *Și sârguiaște ca pasărea la laț.* 522/2. *Îmi voi aduce aminte de el; pentru aceea am sârguit spre el.* 620/2. *Acum Domnul cu mine este și Domnul cu mine sirguind este.* 770/2, cf. 318/2, 465/2, 892/1. **2.** A-l face (pe cineva) să se grăbească, a-l zori. *Valtasare, visul și tâlcul lui să nu te sârguiască!* 691/2. **3.** A porni în grabă. *Și au sârguit asupra lor cu războiu.* 834/2. **4.** (Aici) A tulbura. *Și Domnul au muiat inima mea, și Atotțitorul au sârguit spre mine.* 449/2.

sârguială s. f. Sârguință, strădanie. *Lăsându-i ei să se ducă și cu sârguială petrecându-i.* 794/1.

scafă s. f. Cupă, ceașcă în care se introduce lumânarea. *Să face sfeașnicul, fusul lui, și fofezele, și scafele.* 76/1, cf. 88/2.

scandălă s. f. = scandal. Prilej de a păcătui, ocazie de a greși. *Vom fi scandălă și ocară înaintea celor ce ne vor stăpâni pre noi.* 755/2.

scaon s. n. = scaun. Simbol al puterii reprezentat de tron. *Să mărească scaonul lui mai mult decât scaonul... împăratului David!* 294/2, cf. 596/1. ~ul (cel) împărătesc = tron. *Întâiul născut a lui Faraon, carele șeade pre scaonul cel împărătesc.* 62/2.

scădea vb. II. A omite. *Iară după cuvintele aceastea, de vor vrea aceștia sau aceia a adaoage sau a scădea ceva, vor face după cum să vor înțeleage.* 844/1.

scădere s. f. **1.** Greșeală. *Cel ce să mărturiseaște de scădere să va opri.* 807/2. **2.** Diminuare a valorii cuiva. *Însuși Lisie, urât fugind, au scăpat. Și, pentru că nu era fără de minte, socotind întru sine scăderea ce i s-au făcut lui..., au făgăduit...* 869/2.

scălda vb. I (a se ~) A se spăla, a se îmbăia. *Iară tu te scaldă și te unge.* 238/1.

scăldătoare s. f. **1.** Loc într-o apă, în care se scaldă cineva; iaz. *Au stătut lângă dusul apei scăldătoarei ceii din sus.* 340/2, cf. 416/1. **2.** Vas, lighean de aramă, fixat între altar și ușa cortului, folosit pentru spălarea rituală a preoților. *Au luat împăratul David aramă multă foarte, cu aceasta au făcut Solomon... stâlpii și scăldătorile, și toate vasele.* 275/2. *Umerii lor dedesuptul scăldătorilor.* 301/1. *Au tăiat... închiderile temeiurilor și au mutat de la eale scăldătoarea.* 338/2.

scândălisi vb. IV (a se ~) A se scandaliza. *Fariseii, auzind cuvântul, să scândălisiră?* 15*/2.

scăpare s. f. Cetate de ~ = așezare destinată condamnaților scăpați de la moarte. *Le-au dat lor cetățile ceale de scăpare, Sileamul și împregiururile lui.* 356/1.

scăpat s. m. Persoană care a scăpat fugind, fugar. *Și i-au ucis pre ei, până ce nu au rămas dintră ei mântuit și scăpat.* 197/1.

scăpăta vb. I. (Aici) A se abate, a se depărta de la ceva; a se pierde. *Pentru aceea, să cade noao mai mult să ascultăm ceale ce s-au auzit, ca nu cândva să scăpătăm.* 208*/2.

scărbă s. f. Supărare, necaz, chin, nenorocire. *Iată, năcaz, îmbulzală, scărbă și nevoie și întunearec.* 557/2. *Că vor fi zilele acealea scărbă, ca aceea carea nu au fost din începutul zidirei.* 45*/2, cf. 240/1, 193*/2.

scârbi vb. IV. **1.** (a se ~) A nu putea suferi pe cineva, a dușmăni, a urî. *Să scârbea eghipteanii de fiii lui Israil.* 53/1. **2.** A nemulțumi, a supăra, a necăji. *Pentru jurământul și pentru cei ce șădea împreună cu dânsul, nu au vrut să o scârbească pre ea.* 37*, cf. 314/2. **3.** (a se ~) A se teme, a se speria; a se îngrozi, a se înfricoșa. *Aceeși credință cătră Dumnezeu având, nu vă scârbiți, pentru că nesocotit lucru este... să nu vă împotriviți durerilor.* 892/1.

scârjnire s. f. = scrâșnire. Suferință foarte mare. *Acolo va fi plângere și scârjnire dinților.* 25*/1.

scârnă s. f. Excrement, fecale. *Scârnă omenească.* 645/2.

scârșni vb. IV = scrâșni. *Scârșnit-au asupra mea cu dinții = s-au înverșunat împotriva mea.* 446/1.

schimb s. n. Cu ~ = cu plată. *Apa noastră cu argint o am băt, leamnele noastre cu schimb au venit.* 642/2.

schimba vb. I. **1.** A-și ~ viața = a muri. *Ajungând la Ierusalim, și-au schimbat viața sa și s-au îngropat în mormântul cel părintesc.* 770/2. **2.** A împovăra, a apăsa. *În vreamea odihnei, întru așternut, somnul noptii gândul lui îl schimbă.* 820/2.

schimbare s. f. A lua schimbări = a lua mită (bani). *Am cunoscut... păcatele voastre ceale tari, că călcați pre cel drept și luați schimbări și în porți vă feriți de cei săraci.* 712/1.

schimbătoriu s. m. (Și ~ de bani) Persoană care se îndeletnicea, contra unei taxe, cu schimbarea banilor în monedă standard; zaraf. *Au scos pre toți cei ce vindea și cumpăra în besearică și measele schimbătorilor de bani le-au răsturnat.* 1*/1. *Căzutu-ți-s-au ție să dai argintul meu schimbătorilor și venind eu aș fi luat al meu cu dobândă.* 25*/1.

schiptru s. n. = sceptru. **1.** Sceptru ca simbol al puterii. *De vă bucurați de scoane și de schiptruri, ... cinstiți înțălepciunea.* 786/1, cf. 432/1, 734/1. **2.** Seminție. *Au doară nu sânt eu bărbat, feciorul lui Iemeneu, din schiptrul cel mai mic al neamului lui Israil?* 247/1, cf. 248/1, 307/2.

sclipi vb. IV. A luci, a străluci. *Sabie, ... ascute-te, să sclipești.* 660/1.

sclipicios,-oasă adj. Lucitor. *Vin de la Helvona și lâni sclipicioase de la Melit.* 666/1.

scoate vb. III. **1.** A ~ *sabia din sânge* = a opri vărsarea de sânge. 633/1. **2.** A alunga, a izgoni. *Au scos pre jidovi din Elat.* 338/1, cf. 169/1. **3.** A face să plece, să scape; a salva, a mântui. *Eu sânt Domnul Cel ce v-am scos pre voi din pământul Eghiptului... să fiți sfinți.* 102/2, cf. 703/1.

scopi vb. IV (a se ~) A se castra. *Sânt femei carii s-au scopit pre sâne însuși pentru împărăția cerurilor.* 19*/1.

scopit s. m. Bărbat castrat, eunuc. *Scopitul... îmbrățișează pre fecioară și suspină.* 814/2, cf. 178/1.

scorpidie s. f. Dispozitiv de atac (de aruncat săgeți). *Au făcut acolo... zvârlitoare de pietri și scorpidii, ca să zvârlească săgeți și praștii.* 841/2.

scorpie s. f. (și **scorpiu** s. m.) = scorpion. **1.** Specie de arahnidă. *Șerpi care mușcă și scorpii.* 166/1. *Ca un scorpiu înfrângându-să.* 889/2. **2.** Bici cu țepi de metal, harapnic. *Tatăl meu v-a bătut pre voi cu bice, iară eu vă voi bate cu scorpii.* 382/2, cf. 308/2.

scorpiu s. m. v. **scorpie.**

scrie vb. III. **1.** (și a se ~) A (se) înscrie (într-o listă), a (se) înregistra. [Bărbații] *au umblat pământul și l-au văzut... scriind într-o carte cetățile lui.* 205/2. **2.** (a se ~) A se face listă. *Ieșit-au poruncă de la chesariul August să se scrie toată lumea.* 53*/1, cf. 559/1. **3.** A desena, a zugrăvi. *Pre toți păreții casii... au scris cu condeiul heruvimi.* 300/1.

scriitoriu s. m. (Și ~l de a aduce aminte 366/1, ~l celor de pomenire 574/1, ~l de ceale pomenit 574/2) Scrib; cronicar. *Și s-au chemat scriitorii împăratului... și au scris cum au poruncit Aman.* 430/1. *Și s-au pogorât la casa împăratului și la casa scriitorului și, iată, acolo toți boiarii ședeau.* 625/1.

scriptură s. f. Scris, scriitură; inscripție. *Arătați-Mi un dinariu, a cui chip are și scriptură?* 75*/2. *Să slujim noi lui Dumnezeu întru înnoirea Duhului, iară nu întru învechitura scripturii.* 145*/1.

scrisoare s. f. **1.** Scriere, carte; cronică (cuprinzând genealogia familiilor evreiești). *Au căutat scrisoarea lor Metoesimii și nu s-au aflat.* 407/2. *Întru învățătura norodului Mieu nu vor fi, nici în scrisoarea casii lui Israil nu să vor scrie.* 652/1. **2.** Recensământ. *S-au sculat Iuda Galileul, în zilele scrisorii, și au întors norod mult după sine.* 113*/1, cf. 53*/1.

scula vb. I. **1.** (a se ~) A se ridica să plece; a porni, a pleca de undeva pentru a merge în altă parte. *S-au întors Avraam la slugile sale și sculându-să, s-au dus la Fântâna Jurământului.* 20/1. *Apucă armă și pavăză, și Te scoală întru ajutorul mieu.* 473/1. **2.** (a se ~; despre Iisus Hristos) A învia. *Nu easte aici, ci S-au sculat.* 80*/2. **3.** A face să vină din mormânt; a contacta un spirit. *Vrăjește mie cu găsierea din pânțele, și-mi scoală mie pre cine-ți voi zice.* 266/1. **4.** A înălța, a ridica deasupra altuia. *David... pre carele l-au sculat Domnul preste unul Dumnezeului lui Iacov.* 291/1. **5.** A ridica (în tron). *Pre David,*

împăratul lor, voi scula lor. 619/2. **6.** (a se ~) A se ivi, a apărea. *Înainte de tine n-au fost om ca tine, după tine nu să va scula aseamenea ție.* 297/2, cf. 189/2, 91*/1. **7.** (a se ~) (Despre ființe) A crește. *Fiii cei ce să vor naște și să vor scula... le vor spune fiilor săi.* 490/1. **8.** A se ~ *asupra cuiva* = a uneli împotriva cuiva. *Și s-au sculat asupra lui Zamuri și l-au lovit pre el.* 313/1, cf. 416/1. A se ~ *întru...* = a se ridica împotriva... *Cuvintele Domnului s-au sculat întru Israil.* 770/2.

scumpete s. f. Sărăcie, lipsă. *Puteare dă cuvintelor înceaperea dreptății, iară împărechiierea și războiul merge înainte scumpetei.* 529/1.

scura vb. I. **1.** A face să curgă până la ultima picătură. *Rămășița sângelui o va scură preste temeiu jertvenicului.* 95/2. **2.** (a se ~; despre suflet, sentimente) A se goli, a dispărea. *Voiu face ca să lipsască ochii lui și să se scură sufletul lui.* 241/2.

scurma vb. I. (Despre oameni) A scotoci, a răscoli. *Lavan au scurmat în toată casa și nu au aflat idolii.* 31/1.

scurt,-ă adj. *Cuvânt scurt va face Domnul pre pământ = repede își va împlini Domnul cuvânt pe pământ.* 147*/2.

scuteală s. f. Sprijin, ajutor, protecție. *Ai dat mie scuteală de mântuire; și dreapta ta m-a sprijinit.* 467/1, cf. 290/2.

scutiță s. f. **1.** Scutire, facilitate. *Întăresc ție toate scutițele care ți le-au dat ție împărății.* 855/1. **2.** Protecție, apărare; sprijin. *Ochii Domnului preste cei ce-L iubesc..., scutiță putearnică.* 816/2.

scutitoriu,-oare s. m. și f. Sprijin, protector, ocrotitor. *Domnul e scutitorul vieții mele; de cine mă voi înfricoșa?* 470/1. *O, maica neamului, ... scuti-toare buneii-credințe... și purtătoare de biruință!* 891/2, cf. 466/2, 487/1. (Fig.) *Cuvântul Domnului... scutitoriu easte tuturor.* 290/2.

scuturare s. f. *Să nu te spurci întru scuturarea lui = să nu te murdărești de păcatele de care altul s-a debarasat.* 809/1.

scuturat,-ă adj. Puternic, aprig, tânăr. (Substantivat) *Ca niște săgeți în mâna celui tare, așa fiii celor scuturați.* 510/2.

seamă (și **samă**) s. f. A băga ~ = **a)** a lua în considerație o situație, un fapt. *Au mâncat și au beut... și nu au băgat samă Isav de nașterea cea dintâiu.* 24/1; **b)** a socoti, a calcula; a prețui. *De argint nu bagă samă.* 560/2. A lua seama = **a)** a trage la răspundere, a cere socoteală. *Au vrut să ia sama cu slugile sale.* 18*/2. *Începând el a lua samă, i-au adus lui un deatornic.* 18*/2.; **b)** a-l băga pe cineva în seamă, a nu-l trece cu vederea. *Pre unii să-i miluiți, luându-le sama.* 234*/2. *Peste ~ = deosebit de... Era un om preste samă mare.* 367/1.

seară s. f. În ~ = seara. *Așa și omului carele nu are cuib și sălăsluiește oriunde în seară.* 818/1.

secere s. f. = seceră. Seceriș, secerare. *În zilele seacerii grâului, au mers Sampson să-și vază muiarea sa.* 228/2, cf. 237/1, 602/2.

secerătură (și **săcerătură**) s. f. Ceea ce se taie cu seceră; recoltă, rod. Să seacere săcerătura lui. 246/1. De mirosirea apei [rădăcina copacului] va odrăslî și va face secerătură ca un răsad tinăr. 445/1.

secure s. f. Să nu... pui secure în ei [în pomi] = să nu-i tai. 176/2.

semințe s. f. pl. Legume, zarzavaturi. Să ne dea noao din semințele pământului. 687/2.

seminție (și **săminție**) s. f. Urmaș, descendent; totalitatea descendenților din același străbun, neam. [Pământul] să-l dea lor și săminției lor după ei. 168/2. Aceasta este moștenirea neamului fiilor lui Neftalim, după seminția lor. 207/1, cf. 12/1.

semn (și **sămn**) s. n. **1.** Eveniment, obiect, fenomen etc. care atestă pezența divinității; minune, miracol. Acest semn va fi voao: Afla-veți un prunc, înfășat, culcat în iasle. 53*/1. Toiagul îl vei lua în mâna ta, cu care vei face seamnele. 55/2. Cum poate omul păcătos să facă acest fealiu de seamne? 93*/1, cf. 56/1, 484/2. (La pl., în corelație cu minuni) Voiu înmulți seamnele mele și minunile mele în pământul Eghiptului. 58/1. Voiu da minuni în ceriu, sus, și seamne pre pământ, jos: sânge și foc și abur de fum. 709/2. Multe minuni și seamne prin apostoli se făcea. 110*/1, cf. 58/1, 164/2. (Despre ființe rele) Să vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși și vor da seamne și minuni, ca de-ar putea să înșeale și pre cei aleși. 45*/2. ~ele vremilor = minunile și învățătura lui Iisus. Fățarnicilor, fața ceriului o știți judeca, iară seamnele vremilor nu le puteți? 16*/2. **2.** Dovadă, probă; pildă. În pace fiind m-au răsipit, și apucându-mă de păr, m-au smuls, pusu-m-au ca un semn. 446/1, cf. 146/2. A da ~ = a da semnalul; a vesti. Au dat sămn și au fugit. 221/1. A ridica ~ = a face semne, a vesti. Va rădica semn întru neamuri. 559/2. **3.** Țel, țintă. La semn alerg, la răsplătirea chemării de sus a lui Dumnezeu. 187*/2. **4.** ~ de om = sperietoare (în semănături). Precum la o grădină de crastaveți este un semn de om, care nimic nu păzește, așa sânt dumnezeii lor cei de lemn. 767/2.

sete s. f. **1.** Loc, pământ uscat, însetat. Pus-au râurile întru pustie și curgerile apelor întru seate. 503/1. **2.** ~ de ardere = secetă. L-au îndestulat pre el în pustie, întru seate de ardere, în pământ fără de apă. 187/1.

sfadă s. f. Să va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân = tânărul îl va certa pe bătrân. 553/2.

sfadnic, -ă adj. Certăreț, gâlcevitor. Mai bine este a lăcuî în pustie decât cu muiarea sfadnică. 532/1.

sfat s. n. **1.** Povață, îndemn; imbold. Cine v-au dat voao sfat să zidiți casa aceasta? 409/2. Cu cugetul ~ului = cu sfat gândit, cugetat. Inima cea întărită cu cugetul sfatului... nu să va teame. 809/1. A pune ~ = a sfătui. Până când voiu pune sfaturi în sufletul mieu, dureri în inima mea...? 465/1. **2.** Minte, putere de judecată, rațiune; gând. Neam ce și-au pierdut sfatul este și nu este întru dânsii știință. 187/2. Cât de frumos lucru este căruntețelor judecata, și celor bătrâni a cunoaște sfatul. 811/1. Și le-au venit lor sfat bun. 838/1. De ~ = care gândește rațional. Bărbatul cel de sfat nu va părăsi cugetarea. 815/2.

A sfătui asupra cuiva ~ = a lua o hotărâre. Fugiți... cei ce ședeți în curte, că au sfătuit asupra voastră împăratul Vavilonului sfat și au gândit gând. 634/2.

3. Înțelepciune; chibzuință. Doară ai grăit cuvintele buzelor sfat și puteare a face războiu. 340/2. Toate le fă cu sfat, cu sfat bea vin. 538/2. **4.** Discuție; consfătuire; înțelegere. Și au făcut sfat în anul al doisprăzeacelea al împărăției. 430/1. Și sfat de pace va fi întră amândoi. 731/2. **5.** Organizație, adunare; consiliu. Și și-au făcut sfat șie și în toate zilele se sfătuiesc trei sute și doaozeci... pentru mulțime. 844/1. Tiranul și tot sfatul s-au minunat de a lor îngăduință. 892/2, cf. 611/1. **6.** Plan, acțiune (cu intenție rea). Au auzit vrăjmașii voștri că am înțeles noi și au răsipit Dumnezeu sfatul lor, și ne-am întors toți la zid, fieștecarele la lucrul său. 417/2. Ai cunoscut tot sfatul lor cel spre moarte asupra mea. 611/1. Pre Acesta, după sfatul cel rânduit și după mai înainte a lui Dumnezeu știință dat, ... răstignindu-L L-ați omorât. 109*/2, cf. 130/1, 432/1, 843/1.

sfădi vb. IV (a se ~) A se certa. S-au mâniaat Iacov și s-au sfădit cu Lavan. 31/1, cf. 24/2, 281/1.

sfărâmare s. f. Nimicire, prăbușire, distrugere. Nu pățea nimica pentru sfărâmarea lui Iosif. 712/2.

sfărma vb. I = sfărâma. Sfărma războaie = distruge (dușmanii). Domnul cel ce sfărma războaiele. 66/2.

sfărmat, -ă adj. = sfărâmat. (Substantivat) Cei sfărmați = cei oprimați, cei apăsați. Ai slobozit pre cei sfărmați întru ușurare. 55*/2.

sfătui vb. IV. **1.** A plănuî. Voi ați sfătuit împotriva mea reale, iară Dumnezeu au sfătuit pentru mine bine. 51/2. **2.** (a se ~) S-au sfătuit inima mea întru mine = am cugetat, m-am gândit. 418/1.

sfânt, -ă adj., subst. **1.** Adj. (Substantivat) Cel ~ sau cele sfinte = locaș sfânt. Preotul... va întra în cortul mărturiei să slujească în ceale sfinte. 80/2. Și întru cel sfânt să nu între. 102/2. Și au ieșit unii din preoți din ceale sfinte... să se închine lui cu pace. 843/1, cf. 90/1. **2.** S. n. (și adj., substantivat cel ~ sau cele sfinte) Loc sfânt (cu tot ce se află în el). Câte au viclenit vrăjmașul întru cel sfânt al Tău. 488/2. Dumnezeu au grăit întru sfântul Său. 503/2. În nopți rădicați mâinile voastre la ceale sfine și binecuvântați pre Domnul. 511/2. **3.** S. f. art. Locaș sfânt, templu la evrei. Va purta Aaron numele fiilor lui Israil..., când va întra în sfânta. 79/1. Veșmintele ceale de slujbă, ca să slujească cu eale în sfânta, veșmintele sfintei, care sânt ale lui Aaron, și veșmintele fiilor lui ceale de slujbă. 91/1. Voiu pune sfinele Meale în mijlocul lor. Și va fi lăcașul Mieu întru ei. 675/2, cf. 80/2, 355/2. **4.** S. f. Parte a templului evreiesc sau (la israeliții nomazi) a cortului (mărturiei) în care se află altarul tămâierii, masa și sfeșnicul și în care se oficiază ritualul religios. Acoperemântul va osibi voao întră Sfânta și întră Sfânta Sfintelor. 77/2. **5.** S. f. Sfânta Sfintelor = parte a templului evreiesc sau (la israeliții nomazi) a cortului (mărturiei) în care se păstrează chivotul legii, toiagul lui Aaron, vasul cu mană și în care intra numai arhierul o dată pe an. Cu acoperemântul vei acoperi sicriul mărturiei în Sfânta Sfintelor. 77/2. **6.** S. f. pl. (și adj., substantivat cele sfinte) Altar în biserica creș-

tină. Nu în Sfântele făcute de mână au intrat Hristos..., ci în însuși ceriul, ca să Se arate acum feații lui Dumnezeu pentru noi. 213*/1. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală a intra întru ceale Sfinte prin sângele lui Iisus Hristos. 213*/2. **7.** S. f. (și Sfânta Sfintelor) Obiect de cult, considerat sfânt. Și masa, și toate vasăle ei, și spălătoarea și temeul ei. Și le vei sfinți pre eale și vor fi Sfintele Sfintelor, tot cel ce să va atinge de eale să va sfinți. 82/1. Vor face dintru aceste tămâie mirositoare... și vei pune în preajma mărturiilor, în cortul mărturiilor, de unde Mă voi arăta ție de acolo, Sfânta Sfintelor va fi voao tămâia. 82/2. Și vei sfinți jertvenicul și va fi jertvenicul Sfânta Sfintelor. 91/2. Toate sfintele lui Solomon... le-au dat la visteriile Căsii Domnului. 302/1. **8.** S. f. pl. Jertfele sfințite. Nu dați sfintele căinilor. 7*/1. Sfintele Sfintelor sau Sfânta Sfintelor = ceea ce este mai sfânt din jertfă, cele preasfinte. Ce rămâne din jertvă, lui Aaron și fiilor lui Sfânta Sfintelor, din jertvele Domnului. 93/2. Și au zis... să nu mănca din Sfintele Sfintelor până ce să va scula preot luminat și desăvârșit. 408/1.

sfârși vb. IV. **1.** A distruge, a nimici. Nu veți sfârși cetățile lui Is[ra]il până când va veni Fiiul Omenesc. 10*/1. **2.** (a se ~) A-și găsi sfârșitul, a muri. Îngreoiți cu armele sale vor merge și întru zvârliturile sale vor cădea și nu să vor sfârși. 708/1.

sfârșit s. n. Până în ~ = până la capăt, până la moarte. Te voi înălța până în sfârșit și Iosif va pune mâinile sale pre ochii tăi. 46/2.

sfeadnic,-ă adj., s. m. și f. v. **sfetnic.**

sfeșnic s. n. Un anumit sfeșnic specific evreilor, constând din șase brațe repartizate de o parte și de alta a pivotului central, la capătul cărora se puneau lumânări. Vei pune masa din afară de acoperemânt și sfeșnicul înaintea measii despre partea cortului. 77/2, cf. 325/1.

sfetnic,-ă (și **sfeadnic,-ă**) adj., s. m. și f. (Persoană) care sfătuiește, sfătuitor. Mumă-sa era lui sfeadnică a păcătui. 391/1. Casa lui Ahaav... era lui sfetnici după ce au murit tatăl său. 391/1. Ne rușinăm de cuviințele ceale de la strămoși, de nu cu cea sfetnică a legii bună ascultare. 888/1.

sfințenie s. f. **1.** Făcând ~ = sfințindu-se, ducând o viață evlavioasă. Să ne curățim pre noi de toată spurcăciunea trupului și a sufletului, făcând sfințenie întru frica lui Dumnezeu. 170*/1. **2.** Locaș sfânt, templu. Vor merge să slujească la jertvenicul sfințeniei. 79/2. Când să suia la oltariul cel sfânt slăvea îmbrăcăminte sfințeniei. 827/1. Și au vărsat sânge nevinovat împregiurul sfințeniei și au spurcat sfințenia. 833/1. **3.** Loc sfânt. Și Ierusalimul era nelăcuit, ca o pustie...; și sfințeniia călcată de fiii celor de neam străin. 836/2.

sfinți vb. IV (și a se ~) **1.** A duce sau a face să ducă o viață în respect pentru divinitate. S-au pogorât Moisi la norod și i-au sfințit pre ei. 70/2. Și preoții carii să vor apropia cătră Domnul Dumnezeu să se sfințască. 70/2. **2.** (a se ~) A se adapta la bunele moravuri ale creștinilor. Să sfințească bărbatul necredincios prin muiarea credincioasă. 157*/2. **3.** A venera, a proslăvi. Zioa sâmbetii să o sfințești pre ea.

71/1. **4.** Sfințiți războiu = pregătiți războiul. 709/2.

sfințire s. f. **1.** Locaș sfânt, templu, sanctuar. Și vei face Mie sfințire. 75/2. Dați mărire Domnului... și intrați întru sfințirea Lui, carea o au sfințit în veac. 398/1. **2.** Loc sfânt. Făcutu-s-au Iudeea sfințirea lui, Israil, stăpânirea lui. 505/1. **3.** Obiect sfânt; (aici) jertfă sfântă. De va rămânea din cărnurile jertvei săvârșirei..., vei arde acelea cu foc, nu să vor mânca, că sfințire sânt. 80/2. **4.** ~ împărătească = împărăție formată din persoane care respectă divinitatea și legile ei. Voi veți fi Mie sfințire împărătească și neam sfânt. 74/1.

sfințitoriu s. n. **1.** Locaș sfânt, templu. Voi intra la sfințitoriu lui Dumnezeu. 488/1, cf. 593/1. **2.** Loc sfânt. În Vetil nu vei mai adaoge a proroci, că sfințitoriu împăratului easte și casa împărăției easte. 713/2.

shin s. m. Mesteacăn. Spune sub ce copaciu i-ai văzut pre ei...? Iară el au zis: „Supt shin”. 829/2.

sicar s. m. Ucigaș. Au nu tu... te-ai sculat și ai scos în pustie patru mii de bărbați de sicari? 131*/2.

sicheră s. f. Băătură alcoolică. Cutrămuratu-s-au de beție de sicheră. 568/2.

siclu s. m. Monedă și măsură de greutate. Ia mirosuri de floare de smirnă aleasă, cinci sute de sicli. 82/1. Prețul [berbecului] va fi un siclu de argint. 96/1, cf. 222/1. ~l cel sfânt = etalon monetar păstrat în altar. Prețul va fi un siclu de argint, după siclul cel sfânt. 96/1.

sicriăș s. n. Coșuleț (de papură). I-au luat mumă-sa un sicriăș de papură. 53/2.

sicriu s. n. (De obicei ~l legii, ~l mărturiei, rar, ~l cel sfânt) = chivot, ladă în care evreii țineau tablele legii și toiagul lui Aaron, considerat semn al prezenței divine. Și vei face sicriul mărturiei din leamne neputrede. 75/2. În sicrii vei pune mărturiile care voi da ție. 76/1. Preoții au rădicat sicriul legii Domnului înaintea norodului. 192/2. Au pus sicriul cel sfânt în casa care o au zidit Solomon. 403/1, cf. 124/1, 167/2, 283/1.

silă s. f. Putere, forță (a omului). O, maică,... ai surpat sila tiranului. 892/2; (a unei acțiuni) Cu aripile bătând vânt ușor și despiciându-l cu sila pornirii. 785/1; (a unui element din natură) Iată partea dinapoi [a corabiei] să rumpea de sila valurilor. 137*/2.

sili vb. IV. **1.** A nu plăcea (cuiva), a-i face silă. Pre Levi și pre Veniamin nu i-au numărat întră ei, că silea cuvântul împăratului la Ioav. 367/2. **2.** A determina prin forță să acționeze într-un anumit fel. Și silea eghipteanii pre norod cu grabă să-i scoață pre ei din pământ. 64/1.

silnic,-ă (și **sâlnic,-ă**) adj. **1.** (Despre oameni) Pu-ternic, tare. O, decât munca mai silnice, bătrâne, și decât focul mai tare, unchiiașule, și mai mare decât patimile, Eleazare! 887/1. (Despre suflare) Cu duh silnic va sfârâma corabiile Tarsisului. 478/2. **2.** Obligatoriu. Nici o nevoie mai sâlnică socotim a fi decât cea cătră leagea noastră bună ascultare. 886/1. **3.** (Despre elementele naturii) Care se produce sau acționează cu intensitate; intens, tare. Va veni

- ca un râu sâlnic mâniia Domnului. 590/2. S-au făcut reapede sunet din ceriu, ca de suflare silnică ce vine iute și au umplut toată casa. 109*/1.
- silnicie** s. f. Furie. Și când au sosit la treapte, s-au întâmpat de s-au purtat de ostași, pentru silniciia gloatei. 131*/2.
- simbră** s. f. Simbrie. Lucrul care i l-au încredințat lui ori din simbră ori din pradă. 96/1.
- simbrie** s. f. Răsplată a muncii unui angajat. Spune simbriia ta mie și ți-o voiu da. 29/1.
- simțitură** s. f. Simțire. Pre povățuitoarea minte prin ceale dinlăuntru simțituri pre scaon o au șezut. 884/2.
- sin** s. n. = sân. Golf. Vede de departe un sin, ce avea țarmuri. 137*/1.
- sine** pron. refl. A-și ieși din ~ = a nu se stăpâni. Ieșindu-și din sine au zis cătră împăratul. 381/2. Între ~ = între ei. Iară lucrătorii aceia au zis între sine. 44*/1.
- sineși** pron. de întărire. Ei înșiși. Au ales dintre sineși o sută de bărbați. 757/1.
- singe** s. n. v. **sânge**.
- singif** s. n. Bordură, ramă, chenar. Și o au ferecat [masa] cu aur curat, și i-au făcut ei singifuri de aur. 88/2.
- singur,-ă** adj. **1.** Care este neînsoțit. Va fugi tot norodul cel cu el și voiu bate pre împăratul sângur. 284/1. A pune ~ = a separa, a deosebi. Ce sânt aceaste șapte mieluşite ale oilor acestora, care le-ai pus singure? 19/1. **2.** Care este exclusiv, unic. Din pomul din carele ț-am poruncit ție singur să nu mânci, dintru acela ai mâncat. 3/2. **3.** Chiar el (sau eu, tu etc.) însuși. Și tot carele va ieși afară din ușa căsii tale, acela sângur va fi vinovat. 192/1. Nu urmând basnelor celor meșteșugite am spus voao putearea și venirea domnului nostru Iisus Hristos, ci singuri văzători fiind mării Aceluia. 226*/2. Vai celor înțelepți întru sine singuri...! = vai celor ce se cred ei înșiși înțelepți! 555/1.
- sirgui** vb. IV v. **sârgui**.
- siriman** s. m. = sârman. Orfan. Când... vei uita vreun snop înțarina ta, să nu te întorci să-l iai, ci să fie a săracului și a nemearnicului și a sirimanului. 179/2. Pre văduvă și pre siriman să nu asupriți. 601/1, cf. 449/1, 452/1, 642/2.
- sirin** s. m. Dragon, șarpe mare. M-am făcut frate sirinilor și priiatin struților. 453/1.
- slab,-ă** adj. ~ la grai = bâlbâit. Eu sânt slab la graiu, și cum mă va auzi pre mine Faraon? 58/1.
- slăbănog** s. m. Paralic. Și au venit la El, aducând un slăbănog, pre carele ducea patru. 33*/1.
- slăbănogi** vb. IV (și a se ~) A slăbi, a pierde sau a face să piardă puterea. Norodul pământului acestuia slăbănogea mâinile Iudei. 408/2. Mâinile norodului pământului să vor slăbănogi. 648/1.
- slăbi** vb. IV. **1.** Au slăbit cu mâna = au devenit neputincioși. Cei ce lăcuiesc într-însele au slăbit cu mâna, spăimântatu-s-au și s-au rușinat. 342/1. **2.** A-și pierde tăria morală, forța, voința. Toți cei ce nădăjduiesc într-Însul nu vor slăbi. 835/1. Să nu slăbești de inimă sau nici să slăbească sufletul tău = să nu ți se înmoaie inima, să nu te lași impresionat, să nu fii laș. Ia aminte să fii odihnit și nu te teame, nici să slăbească sufletul tău pentru acești doi [împărați]. 556/2. Să nu slăbești de inimă când judeci. 797/2. **3.** Ați slăbit pre mulți în leage = ați făcut pe mulți să nu respecte legea. 737/2.
- slăbiciune** s. f. Suferință fizică; boală. În mâncările ceale multe va fi slăbiciune și nesațiul va veni până la îngreșoare. 818/2, cf. 45/1.
- slobod,-ă** adj. **1.** Liber. Au lăsat slobod colunul. 458/1. (Substantivat) Cel ~ = persoană liberă. Cugețul... îl face unul, și al robului și al celui slobod. 773/1. **2.** A fi ~ a... = a fi voie, a fi permis, îngăduit să... Nu easte slobod a mânca de furat. 741/2.
- slobozenie** s. f. **1.** Libertate (cetățenească). Lasă pe cei frâmți întru slobozenie. 589/2. **2.** Eliberare (din robie, din captivitate etc.). În anul acest de slobozenie să va întoarce fieștecarele la moșia sa. 116/1. Aceaea va fi roabă păzită unui om, și ea cu răscumpărare nu s-au răscumpărat, slobozenie nu s-au dat ei. 110/2. **3.** Permișiune, dezlegare. Au trimis în Ierusalim să le aducă de la bătrânime slobozenie, că și cei ce lăcuiesc acolo au făcut aceastea. 758/1. Nimănu nu au dat slobozenie să păcătuiască. 804/2.
- slobozi** vb. IV. **1.** A elibera (din robie, din temniță, din captivitate etc.). Să sloboază fieștecare pre sluga sa. 623/2. Iară la tot praznicu le slobozea lor câte un vinovat. 48*/1. **2.** A da voie cuiva să plece, a da drumul. Sloboziți-mă, să mă duc la stăpânul meu. 22/2. Și i-au blagoslovit pre ei Iisus, și i-au slobozit și s-au dus la casele sale. 209/2. **3.** A permite, a lăsa să acționeze (cineva) după dorința și voința proprie. Slobozi norodul meu, ca să se închine mie. 56/1. Slobozi pre norodul meu, ca să sârbeaze în pustie. 56/1. **4.** A da voie să se desfășoare (o acțiune, un fapt). Voiu slobozi să vă cumpărați ce vreați. 43/1. **5.** (a se ~) A scăpa, a se elibera (de ceva rău), a se mântui. Slobozindu-vă de păcate, v-ați făcut slugi dreptății. 144*/2. (Cu privire la o boală) Muiare, slobozitu-te-ai de boala ta. 68*/2. **6.** (a se ~) A se elibera prin moarte. Dor având să mă slobozesc și să fiu cu Hristos. 186*/1. **7.** A lăsa să cadă, a da drumul. Au slobozit vadra pre brațul său. 21/2. **8.** (a se ~) A pleca. Și făcând acolo câtăva vreamă, s-au slobozit cu pace de la frați cătră apostoli. 124*/2. **9.** A se ~ spre... = a se porni să... Să slobozeaste spre facerea de bine, pentru cei ce nădăjduiesc spre Tine. 792/2.
- slobozire** s. f. **1.** Libertate, permișiune. Bindecuvântară pe Dumnezeul părinților săi, căci le-au dat lor slobozire. 774/2. **2.** Eliberare (din robie, din captivitate etc.). Anul slobozirei va fi voao semn, ca să se întoarcă fieștecarele la moșia sa. 116/1. Au săvârșit împăratul Sedechiia așezământul către norod, ca să chiiame slobozire. 623/2. [Moștenirea] va fi a lui până la anul slobozirii. 684/1. Carte de ~ = act de divorț. Oricine-și va lăsa muiarea sa să-i dea ei carte de slobozire. 5*/2.

slugă s. f. **1.** Persoană aflată în serviciul cuiva. Au zis slugile lui Faraon cătră dânsul. 61/2. **2.** Slujbaș. Nu cumva... judecătoria să te dea slugii și să te arunce în temniță. 5*/2. **3.** Persoană supusă, devotată cuiva. Acum sluga ta sânt eu, împărate, lasă-mă să trăiesc, sluga tătâne-tău am fost atunci, iară acum sânt robul tău. 283/1. Asămănatu-s-au împărăția cerurilor omului împărat, carele au vrut să ia sama cu slugile sale. 18*/2; (supusă divinității) Cel ce faci îngerii Tăi duhuri, și slugile Tale pară de foc. 500/1. Sluga Domnului = înger. Bindecuvântați pre Domnul, toate puterile Lui, slugile Lui, carii faceți voia Lui. 500/2. **4.** ~ cuvântului = propovăduitor al cuvântului lui Dumnezeu, al evangheliei. Cei ce din început însuși au fost văzători și slugi cuvântului. 51*/1.

slujbă s. f. **1.** Activitate, muncă, treabă. Foarte să îngreioasă slujba norodului acestuia. 418/2. Marta să silea spre multă slujbă. 65*/2, cf. 117/1. Slujba a toate zilele = activitatea zilnică de distribuire a bunurilor, în special a hranei. Văduvele lor era nesocotite întru slujba de toate zilele. 113*/2. **2.** Rânduială, obicei, datină, tipic. După ce veți intra în pământul care va da voao Domnul, ... păziți slujba aceasta. 63/2. **3.** Praznic, sărbătoare. După ce te va duce Domnul Dumnezeuul tău în... pământul care curge lapte și miiare, vei face slujba aceasta [sărbătoarea azimelor] în luna aceasta. 64/2.

sluji vb. IV. A se supune divinității. Fără de frică, din mânilor vrăjmașilor noștri izbăviți, să-I slujim Lui. 52*/2.

slujnică s. f. Servitoare, roabă lui Dumnezeu. Mântuiaște pre fiul slujnicii Tale. 494/1.

smaragd s. n. = smarald. Vei lua doao pietri, pietri de smaragd. 78/2, cf. 90/2, 428/1.

smerenie s. f. **1.** Atitudine umilă, supusă; comportare modestă, înțelegătoare, răbdătoare; (în relația cu divinitatea și) credință, cucernicie, evlavie. Au auzit Domnul smereniia ta. 14/1. Și vă învățați de la Mine [Iisus], că blând sânt și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre. 11*/1. Cu toată smereniia și cu blândețe, cu îndelungă răbdare, îngăduind unul altuia cu dragoste. 182*/2. **2.** Chin, suferință, pătimire; umilire, înjosire. M-au înălțat Dumnezeu în pământul smereniei mele. 41/2. Vezi în ce stă tăriia lui cea mare și cumu-l vom birui și-l vom lega, ca să-l smerim pre el. 229/2. Ai văzut smereniia părinților noștri în Egipt și ai auzit strigarea lor. 422/1. **3.** Situație umilitoare, umilință. Nu întoarce pre om întru smerenie, și ai zis: „Întoarceți-vă, fiii oamenilor!” 496/1. **4.** Ticăloșie. Adusu-și-au aminte Ierusalimul de zilele smereniei sale și ale împingerilor sale, de toate poftetele sale, câte era din zilele ceale din început. 639/1.

smeri vb. IV. **1.** (a se ~) A adopta o atitudine supusă, umilă; a manifesta smerenie. Întoarce-te la stăpână-ta și te smerește supt mâinile ei. 14/1. **2.** A chinui, a necăji; a înfrânge, a supune; a umili. Și-i vor supune pre ei robiei, și-i vor necăji, și-i vor smeri. 13/2. Le-au pus lor spravnici de lucruri, ca să-i necăjească pre ei... Și cu cât mai mult îi smerea pre ei, cu atâta mai mult să înmulțea și să întărea foarte. 53/1. Și ne-au necăjit pre noi egipteanii și ne-au smerit pre noi.

180/2. **3.** A disprețui; a supune înjosirii, disprețului. Cu cenușe și cu gunoiu și-au umplut capul său și trupul său l-au smerit foarte. 431/2. Toți cei ce-l mărea pre el [Ierusalimul] smeritu-l-au pre el, pentru că au văzut rușinarea lui. 639/2. **4.** (a se ~) Te-ai smerit până la iad = te-ai coborât (prin comportare) extrem de jos, te-ai înjosit. Ai înmulțit curvii ta..., pre mulți ai depărat de la Mine... și te-ai smerit până la iad. De căile tale ceale multe te-ai ostenit și nu ai zis: „Înceta-voi!”. 589/1. **5.** A necinsti, a viola (o femeie). Pre fiitoarea mea o au smerit, și și-au bătut joc de ea și au murit. 233/2. Pre muieri în Sion au smerit, pre fecioare în cetățile lui Iuda. 642/2, cf. 33/2, 178/1, 279/2.

smerire s. f. Smereneie; credință, cucernicie, evlavie. Caută spre mine și mă miluiaște... Vezi smerirea mea și osteneala mea. 469/2.

sminteală s. f. **1.** Ceea ce face să te poticnești, să te împiedici, dificultate; ceea ce duce la greșală, la păcat. Păzește-mă... de smintealele celor ce fac fărădelege. 514/1. Nu vă veți aropia de El, ca de piatra cea de sminteală, nici ca de piatra cea de cădere. 557/2. Au zis lui Petru: „Mergi după Mine, satano, sminteală ești Mie că nu gândești ceale ce sânt ale lui Dumnezeu, ci ceale ce sânt ale oamenilor!”. 16*/2, cf. 18*/1. Sminteala crucii = piatra de poticnire a credinței, cădere în păcat. Deaca propoveduiesc încă tăierea împrejur, pentru ce încă pățesc goană? Iată, s-au surpat sminteala crucii. 179*/1. **2.** Ceea ce îndeamnă la rău, ispită. [Aceste neamuri] vor fi voao spre lanțuri, și spre sminteală. 211/1. Dumnezăii lor să vă fie de sminteală. 215/1. Cu funi au întins cursă picioarelor mele, pre lângă cărare sminteale mi-au pus mie. 514/1. **3.** Abatere de la calea credinței. Nu poate fi ca să nu vie sminteale, iară vai de acela prin carele vin. 72*/1. **4.** Greșală, păcat. Nu cumva să te sfiești de fața celui puternic și să pui sminteală întru dreptatea ta. 799/2. [Îngerii] vor aduna dintru împărăția Lui toate smintealele. 13*/2. A pune sminteale împotriva cuiva = a bârni pe cineva. Împotriva fiului maicii tale ai pus sminteale. 479/2.

sminti vb. IV. **1.** (a se ~) A se tulbura, a se zăpăci; a se poticni din cauza încurcăturilor și a greutăților la care este supus cineva. Învăța pre ei în sinagoga lor, cât să mira ei... Și să sminteala întru Dânsul. 14*/1. Aceastea am grăit voao, ca să nu vă smintiți: „Scoate-vor pre voi din săboară...” 100*/2, cf. 59*/2. **2.** (a se ~) A se frământa, a se agita. Au, doară, nu sânt și surorile a Lui aici, la noi? Și să sminteala întru El. 37*/1. **3.** (a se ~) A se îndepărta, a se lepăda de cineva sau de ceva. Au zis lor Iisus: Toți voi vă veți sminti în Mine, întru această noapte. 27*/1. Când aud cuvântul, îndată-l priimesc cu bucurie..., apoi când să face năcaz sau goană pentru cuvânt, îndată să smintesc. 35*/1, cf. 46*/2. **4.** A abate din calea cea dreaptă (a credinței); a face pe cineva să păcătuiască. Și, de te smintește mâna ta, taie-o, că mai bine este ție ciung să întri în viață, decât doao mâni având, să întri în gheena. 41*/2. Mai bine ar fi lui... să se arunce în mare, decât să smitnească pre unul dintr-acești mai mici. 72*/1, cf. 18*/1. **5.** (și a se ~) A greși. La față nu te uita, ca să nu te

- smintești întru podoaba ei. 800/2. Nu fi nesățios, ca să nu smintești. 814/2.
- smochinet** s. n. Loc plantat cu smochini. Și vor mânca viile voastre și smochineturile voastre. 599/2.
- smoli** vb. IV. A face să capete culoare pământie la față. Nu vă faceți ca cei fățarnici, triști, că-și smolesc fețele sale, ca să se areate... că ajună. 6*/2.
- smulge** vb. III (a se ~; despre locuri) A pustii, a distruge. Și mai mult nu să va smulge și nu să va strica până în veac. 621/1.
- smult,-ă** adj. = smuls. Sfășiat, chinuit. Să vor aduce daruri Domnului Savaot de la norodul cel necăjit și smult. 563/1.
- soam** s. n. Onix. După toată putearea am gătit la Casa Domnului meu aur, argint, ... soam. 374/1.
- soarte** s. f. = soartă. **1.** Destin. Că nu va lăsa Domnul toiagul păcătoșilor preste soartea dreptilor. 510/2. Doi sorți fiind muma, de moarte și de mântuire. 891/2. A lua soartea slujbei aceștia și a apostoliei. 108*/2. **2.** (Mai ales la pl.) Obiect (zar, tabletă, bob etc.) care se aruncă la întâmplare pentru a determina luarea unei hotărâri. Cu ~ sau cu sorți = prin folosirea zarurilor, a bobilor etc. pentru alegerea, repartizarea a ceva. Și acum împărțește pământul acesta cu soarte moștenire celor noao neamuri. 201/2. Și au dat fiii lui Israil leviților cetățile aceastea, și primpregiurul lor cu sorți. 208/1. Ostenealele tale să le împarță cu soarte? 804/1, cf. 836/1. A arunca (sau a da) sorți (sau ~) = a hotărî o alegere, o împărțire etc., aruncând la întâmplare zaruri, bobi etc. Și am aruncat sorți pentru darurile aducerii de leamne. 423/2. „Să nu... sfășiem [cămașa lui Iisus], ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui va fi.” Ca să se plinească Scriptura carea zice: „Împărțit-au hainele Meale loruși și pentru cămașa Mea au aruncat soarte”. 104*/1. Și au dat lor sorți și au căzut soartea pre Matia și împreună s-au numărat cu cei unsprezece apostoli. 109*/1, cf. 107/2, 205/2. A cădea ~a pe cineva = a fi ales sau desemnat prin tragere la sorți. Pre carele va face Domnul să cază soarte, acela să moară. 252/1, cf. 248/1. A-și pune ~a cu cineva = a fi părtaș cu cineva, într-o acțiune. Pune-ți soartea ta cu noi. 518/1. **3.** Moștenire, proprietate care revine cuiva prin tragere la sorți. Și să va lua soartea lor din moșiia părinților noștri. 156/2, cf. 214/1. **4.** Hotar. Binele au poftit odihnindu-să în mijlocul sorților. 50/1. **5.** Placentă. Soartea sa carea au ieșit printră coapsăle ei. 183/2.
- soață** s. f. Însoțitor, tovarăș, asociat. Lasă-mă... să umblu preste munți, ca să-mi plâng fecioria mea, eu și soațele mele. 226/1. Te rog și pre tine, soață iubite, ajută celor ce s-au nevoit împreună cu mine. 187*/2.
- socoteală** s. f. **1.** După ~ = în funcție de număr. Au început pământul a da bir după socoteală. 404/2. ~ după casele familiilor = numărătoare după genealogie. Aceasta este socoteala preoților după casele familiilor. 399/2. Cu ~ = cu înțelepciune, cu chibzuință. Gura sa ș-au deșchis cu socoteală și după lege. 539/2.
- socoti** vb. IV. **1.** A iscodi, a cerceta. Trimite ție bărbați carii să socotească pământul hananeilor. 133/2. Și s-au suit în Valea Strugurului și au socotit pământul. 152/2. **2.** A analiza, a examina o persoană. Omul o socotea pre ea și tăcea. 21/2. **3.** (și a se ~) A atribui anumite caracteristici; a aprecia sau a fi apreciat ca... Toate neamurile... ca scuipitul să vor socoti. 577/2. De au putut atâta cunoaște, ca să poată socoti veacul, cum nu au aflat... pre Domnul? 790/1. **4.** (a se ~) A fi luat în considerare. Nu s-au socotit cuvântul meu cel dintâiu. 288/1. **5.** A considera de cuviință. Ce va mai fi de lipsă..., care vei socoti tu să dai, vei da. 411/2. **6.** (a se ~) A fi socotit, numărat; a fi luat în seamă. Tu te vei socoti [la masă] că va fi scaonul tău gol. 259/1.
- socotință** s. f. **1.** Prețuire, considerație. Cu iubire de socotință frumsețele voastre eu laud. 887/2. **2.** Îngrijire, ocrotire, veghere. Asavia și frații lui..., preste socotința lui Israil dincolo de Iordan, cătră apus, la toată slujba Domnului, și lucrul împăratului. 372/1. **3.** Zilele socotinții = vremea stabilită. Țânea doasprăzeace luni, că așa să plinesc zilele socotinții, în șeasă luni să ungea cu ulei de mirsin și în șeasă luni cu alte mirodenii. 429/2.
- socotitoriu** s. m. **1.** Supraveghetor, păzitor. Și preste ei era socotitori Iet și Avdia. 402/1. Fiiul omului, socotitoriu te-au dat pre tine casii lui Israil. 645/1. **2.** Căpetenie, conducător. Socotitoriu preste dânșii. 424/1. **3.** Conducător, dirijor al corului. S-au auzit cântăreții și Ezria, socotitorul lor, cântând și laudând. 426/1.
- sodomie** s. f. Relații sexuale anormale. Și sodomie s-au făcut pre pământ. 311/1.
- solie** s. f. A face ~ = a fi sol, mesager (al evangheliei). Cu îndrăzneală a arăta taina Evangheliei. Pentru carea fac solie în legături. 184*/2.
- solitoriu** s. m. Mijlocitor. Ce e, dară, leagea? Pentru călcarea s-au pus, până când era să vie sământa, căriia era făgăduită, rânduită prin înger în mâna solitorului. 177*/2.
- somn** s. n. A pune ~ = a toropi, a amorți. Și au pus Dumnezeu somn în Adam și au adormit. 3/1.
- soroc** s. n. La vremi cu ~ = la timpul hotărât, stabilit. Toți cei ce sânt în cetățile noastre... să vie la vremi cu soroc. 414/1.
- sortit,-ă** adj. Tras la sorți. Și celorlalți fii a lui Caat, au fost de la neamul lui Efraim... sorțite cetăți zeace. 208/1.
- soț** s. m. **1.** Tovarăș, însoțitor; prieten. Au nu știu eu că soț ești tu fiiului lui Iese...? 259/2. Au trimis cărți pre ascuns la toți soții săi cei din Iudeea, ca să prinză pre Ionatan. 846/1, cf. 818/1, 23*/2. **2.** Asociat, părtaș; complice. N-am vrut să vă supărăm pre voi și pre ceialalți soți și priiatini a noștri cu aceaste războaie. 851/1. De am fi fost în zilele părinților noștri, am fi fost lor soți în sângele prorocilor. 23*/2, cf. 166*/2.
- soție** s. f. Tovarăș, însoțitor; asociat. Și va înceape a bate pre soțiile sale, mâncând și bând cu bețivii. 25*/1. Apucând pre Galion și pre Aristarh, machidoneanii, soțiile lui Pavel. 129*/1. Hirotonit este de besearici să fie soție călătoriei noastre. 171*/1.

soțietate s. f. = societate. **1.** Totalitatea oamenilor care trăiesc împreună, comunitate. *Omul drăgăstos în soțietate mai priiatin este decât fratele.* 530/1. **2.** Asociere, alianță. *Ne-au trimis pre noi, ca să înnoiești cu ei prieteșugul și soțietatea.* 851/1.

sparge vb. III. **1.** (a se ~; cu privire la clădiri) A se dărâma; a cădea. *În noao ale lunii s-au spart cetatea.* 627/2. **2.** (a se ~) A se rupe, a se uza. *Încălțămintele lor nu s-au spart.* 422/2. **3.** A sfâșia, a omori. *Leșiră doao ursoaie din pădure și sparseră dintru ei patruzeci și doi de prunci.* 323/2, cf. 706/2. **4.** A face pe cineva să izbucnească, să răbufnească. *Auzit-ai cuvânt? Să moară la tine; cutează, că nu te va sparge.* 807/1.

spăimânta vb. I (a se ~) A se înspăimânta, a se înfricoșa. *Iară ucenicii s-au spăimântat de cuvintele Lui.* 42*/1, cf. 26/1, 591/1, 17*/1. (Despre inimă, suflet) *S-au spăimântat inima lor.* 42/2. *Visat-au Navohodonosor vis și s-au spăimântat duhul lui.* 688/1.

spăimântare s. f. Înspăimântare, groază, frică. *Au căzut spăimântarea Domnului preste norodul lui Israil și au strigat ca un om.* 248/2.

spălare s. f. ~ de apă = botez. *Să sfințască pre ea curățindu-o cu spălare de apă prin cuvânt.* 184*/1.

spălătoare s. f. Vas, lighean de aramă, fixat între altar și ușa cortului, folosit pentru spălarea rituală a preoților. *Fă spălătoare de aramă, ... ca să fie de spălat, și o vei pune întră cortul mărturiei și întră jertvenic.* 81/2, cf. 89/2, 91/2, 98/2, 124, 98*/1.

spăsi vb. IV (a se ~) A se mântui; a se izbăvi (de păcate). *Iară ei mai mult să mira, zicând unul cătră altul: „Dară cine să va putea spăsi?”* 42*/1.

spânzura vb. I. **1.** A atârna, a agăța. *Sfintele vase... le-au spânzurat în besearica lui.* 777/1. **2.** A duce, a planta la înălțime (un copac). *Și-l voi spânzura pre el [chedrul] în munte înalt a lui Israil și-l voi răsădi.* 656/2.

spânzurat,-ă adj. Care atârână, care este agățat. *Lucru spânzurat doao rânduri de rodii de aramă.* 301/1. *A-i fi viața ~ă = a-i fi viața în pericol, în primejdie. Va fi viața ta spânzurată înaintea ochilor tăi și te vei teame zioa și noaptea.* 183/2.

spicui vb. I. A alege spicele cele mai bune; (aici) a jecmăni, a jefui; a asupra. *Ispravnicii voștri vă spicuiesc pre voi.* 554/1.

spori vb. IV. **1.** A întări; a ajuta pe cineva. *I-au dat cunoștința celor sfinte și l-au sporit pre el întru năcazuri.* 788/1. **2.** A progresa, a propăși. *Pentru ce vă abateți voi de la poruncile Domnului și nu veți spori.* 393/1.

spre prep. **1.** Lângă, aproape de... *Și odrăsliti ca și trandafirul ce crește spre curgerea apei.* 820/1. **2.** Pe. *Va înțaleage spre cei ce părăsesc așezământul de leage cel sfânt.* 699/2.

sprijineală s. f. Sprijin, susținere; apărare, ocrotire. *Și am pus la ceale mai din jos ale locului, dinapoia zidului, întru sprijineală, și am pus norodul după neamuri cu săbiile sale și cu lăncile sale.* 417/2, cf. 468/2, 495/1.

sprijinitoriu s. m. ~l apelor = bazin. *În zilele lui s-au micit sprijinitoriul apelor, cel de aramă, ca marea împregiur.* 826/2.

sprinten,-ă adj. Pregătit pentru război, gata de luptă. *Iară voi toți, carii puteți să meargeți sprinteni cu frații voștri, și împreună cu ei, să faceți războiu.* 191/1.

spuitoriu s. m. Spuitorii de povești = povestitorii. *Nici negoțatorii Meranunului, și a Temanului și spuitorii de povești și cei ce caută priceapere și calea înțelepciunei n-au cunoscut, nici și-au adus aminte de cărările ei.* 764/2.

spurca vb. I. **1.** (și a se ~) A nu avea comportamentul cuvenit (față de ceva considerat sfânt, sacru); a face ceva să nu mai fie curat, venerat; a pângări, a profana. *Spurcat-au sfântă besearica Ta.* 491/2. *Spurcă-să căile lui în toată vremea.* 464/1, cf. 156/2, 495/2, 609/1. **2.** A face să devină murdar, pătat (prin nespălare sau atingerea unor lucruri considerate de biserică impure). *A mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pre om.* 15*/2. **3.** A necinști (o femeie). *Muiarea deaproapelui său au spurcat.* 657/1, cf. 453/1. *A ~ așternutul cuiva = a avea relații sexuale nepermise cu cineva; a păcătui. Te-ai suit pre patul tătâne-tău, atunci ai spurcat așternutul.* 49/2. **4.** (a se ~) A fi hulit, necinstit. *Numele Mieu să spurcă și mărirea Mea altuia nu o voi da.* 583/2. *Să nu-și spurce cuvântul = să nu-și bată joc de ceea ce spune, să nu-și calce cuvântul. Să nu-și spurce cuvântul său, toate câte vor ieși din gura lui să le facă.* 150/2.

spurcat¹ s. n. Mâncare interzisă de credință. *Nu vor vrea vreunii să mănânce spurcat.* 886/1.

spurcat², -ă adj. Murdărit, pătat. *Mâinile voastre sânt spurcate cu sânge.* 590/1.

spurcăciune s. f. **1.** Faptă care contravine preceptelor morale, religioase. *Au curățit toate spurcăciunile care le-au făcut părinții lui.* 312/1. *Va spăla Domnul spurcăciunea feciorilor și a featelor Sionului.* 554/2, cf. 111/2, 227*/1. **2.** Excrement de om. *Și părușă să ai..., să sapi cu el și să acoperi spurcăciunea ta.* 178/2. **3.** Viețuitoare de apă sau de uscat a cărei carne nu se mănâncă. *Tot sufletul viu care este în apă, spurcăciune este.* 101/2. *Toate la care nu sânt aripi, nici solzi... spurcăciune să fie aceastea voadă.* 101/2.

spurcătoriu s. m. Pângăritor. *Aceștia sânt întră dragostele voastre spurcătorii, împreună cu voi mândând.* 234*/1.

sta vb. I. **1.** Cel ce stă pentru fiii norodului = cel ce-i ocrotește pe fiii poporului. *În zilele acealea scula-să-va Mihail, boariul cel mare, cel ce stă pentru fiii norodului tău.* 700/1. **2.** A ~ în adevăr = a respecta adevărul. *El era ucigaș de oameni din început și întru adevăr n-au stătut.* 92*/2.

stacti s. n. v. **stactie.**

stactie (și **stacti** s. n.) s. f. Esență de mirt, o rășină parfumată, smirnă, una dintre ingredientele tămâiei sfinte. *Duceți omului daruri, ... și tămâie, și stacti, și terevint.* 43/2. *Mănunchi de stactie.* 548/1, cf. 37/1, 478/1.

stadiu s. n. Veche unitate de măsură pentru lungime. *Era Vitaniia aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.* 95*/2, cf. 870/2, 244*/2.

stare s. f. **1.** Faptul de a sta. *Nu va fi puteare a starea = nu vor avea putere să-l oprească. Și brațele împăratului austrului nu vor sta și să vor scula aleșii lui și nu va fi puteare a starea.* 699/1. *Apa cea fără stare = torent, șuvoi. (Fig.) Au trecut sufletul nostru apa cea fără stare.* 510/1. **2.** Rămânere pe loc, întârziere, amânare. *Ca umbra sânt zilele noastre pre pământ și nu easte stare.* 374/2. **3.** Loc de ședere, tabără. *Vei sosi la dealul lui Dumnezeu, unde easte starea celor de alt neam.* 247/2, cf. 251/1. **4.** Construcție de apărare, întăritură, adăpost. *A pune arieți la porțile ei și a pune pământ și a zidi stări de săgeți.* 660/2. *Și tu vei cerca ție stare de la vrăjmași.* 723/2, cf. 841/1. **5.** Situație, poziție pe care o are cineva într-o societate. [Preoții și leviții] *au stătur la starea sa după rânduiala sa.* 398/2, cf. 403/2. **6.** Slujbă, serviciu; loc în care se lucrează. *Au văzut împărăteasa... starea slujitorilor lui.* 381/2. **7.** Existență; viață. *Văzând derepții au răs, și cel fără de prihană i-au batjocorit pre ei. Au nu au perit starea lor?* 449/1.

stat s. n. **1.** Statură. *Fiind strălucirea mării și chipul statului Lui și purtând toate cu cuvântul puterii Sale.* 208*/1, cf. 6*/2. **2.** Înălțime. *Au rădicat Casa Domnului în statul ei.* 392/2. **3.** Stare, condiție. *Ce grăiesc nu grăiesc după Domnul, ci ca întru înțelepție în statul acesta al laudei.* 173*/1. **4.** (Aici) Hrană. *Pâine gata ai trimis lor din ceriu, ... carea avea toată dulceața... Statul Tău au arătat cătră fii dulceața Ta.* 792/2.

statir s. m. = stater. Veche monedă de argint. *Deșchizând gura [peștelui]..., vei afla un statir.* 17*/2.

statornic,-ă adj. (Despre boală) Care persistă și distruge. *Și va intra preotul și va vedea de s-au lățit pipăirea în casă, lepră statornică easte în casă.* 106/1.

stăpânie s. f. Stăpânire, dominare. *Dumnezeul cel Viu, Carele au făcut ceriul și pământul și are stăpânie peste tot trupul.* 830/1, cf. 374/2, 719/2, 840/2, 150*/1, 181*/2.

stăpânitoriu adj. Care are însușirea de stăpân. *Dă-mie bucuriia mântuirii Tale, și cu duh stăpânitoriu mă întărește.* 480/1.

stătătoriu,-oare adj. Statornic, durabil. *Să fie stătătoare făgăduința la toată seminția.* 143*/2, cf. 521/1.

stâlp s. m. **1.** Lemn lung și gros fixat în pământ pentru a susține ceva. (Fig.) *Cel ce-și câștigă muiare înceape la agonisită, ajutoriu după sine și stâlp de odihnă.* 818/1. **2.** Ușor (la poartă sau la ușă). *Au făcut porții besearicii stâlpi de lemn și archiet.* 300/1, cf. 63/2. **3.** Semn (din piatră) care stă mărturie pentru un fapt, o întâmplare. *Luând Iacov o piatră, o au pus stâlp.* 31/1. **4.** Monument (funerar). *Au pus Iacov stâlp pre mormântul ei.* 35/1, cf. 286/1, 883/2. **5.** Monument păgân în formă de coloană; statuie. *Jertvenicile lor să le stricați și stâlpii lor să-i sfărâmați.* 165/1, cf. 74/2, 118/1, 705/1. **6.** Scaun împărătesc. *Au stătur împăratul pre stâlp și au pus legătură înaintea Domnului.* 403/1. **7.** Ridicătură, înălțime. *Au luat*

Valac pre Valaam și l-au suit la stâlpul lui Vaal și i-au arătat lui de acolo o parte oarecarea de norod. 144/1.

stâlpare s. f. **1.** Ramură verde. *Porumbul... avea în gură stâlpare de maslin cu frunză.* 8/1. *Tăia stâlpi din copaci și le așternea pre cale.* 43*/1, cf. 8/1, 115/1, 445/2, 458/2, 96*/2. **2.** Urmaș; vlăstar. *Că de va și odrăsli câtăva vreamă în stâlpi, cu sminteală fiind, să vor clăti de vânt.* 784/2.

stâlpi vb. IV. A fixa pe cineva la stâlp drept țintă. *Întins-au arcul Său și m-au stâlpit, cu proașca la săgeată.* 641/1.

stâmpărat,-ă adj. Fără personalitate. *Știu faptele tale; că nici ești reace, nici cald. O, de ai fi reace au cald! ... Ești stâmpărat, ... nici cald, nici reace.* 237*/2.

stânge vb. III (și a se ~) A face să dispară, a nimici. *Nu să va stânge numele lui din Israil.* 179/2. *De duhul mâniei Lui să vor stânge.* 439/2, cf. 180/1. (În construcție intensivă) *Cu stângere voiu stânge pomenirea lui Amalic de supt ceriu.* 69/1. A ~ lumina cuiva = a-l ucide. *Nu vei mai ieși cu noi la război, ca să nu stângi lumina lui Israil.* 290/1.

stângere s. f. Nimicire, distrugere. *Și-i voiu pustii pre ei și-i voiu da spre stângere și spre șuierare și spre ocară.* 615/2, cf. 397/1.

stâns,-ă adj. Urâciunea celor stinși = statuie păgână, idol. *Vor spurca sfințirea puterniciei și vor muta neîncetarea și vor da urâciunile celor stânși.* 699/2.

stârpi vb. IV. A face să devină sterp, să nu se poată reproduce. *Au doară Dumnezeu sânt eu, cel ce te-au stârpit de rodul pântecelui tău?* 28/2.

steliu subst. Probabil nevăstuică. *Chițoranul, și hameleonul, și steliul.* 102/1.

stemă s. f. Diademă, coroană. *Au cercat Trifon să împărățască el preste Asiia și să-și pună stemă.* 851/2, cf. 785/1.

sterp, stearpă adj. Steril, care nu poate procrea. *Era... muiarea lui stearpă și nu năștea.* 227/1.

sterpi vb. IV = stârpi. **1.** (a se ~; despre femelele unor animale) A deveni sterp. *Oile tale și caprele tale nu s-au sterpit.* 31/1. **2.** A omori, a face să dispară. *Din afară va sterpi pre ei sabiia.* 187/2.

sterpiciune s. f. = sterpăciune. Loc sterp. *Vindecat-am apele aceastea și nu va mai fi de acum înainte moarte aici, nici sterpiciune.* 323/2.

stihie s. f. Element, parte (a unui întreg). *Vă trebuiaște să vă învățăm pre voi care sânt stihiele începăturii cuvintelor lui Dumnezeu.* 210*/2.

strachină s. f. Lut ars. *Îa cartea cumpărării... și o vei pune în vas de strachină, ca să rămâie zile multe.* 621/2.

strajă s. f. **1.** Loc de veghe, de supraveghere, de pază. *Iuda au venit la straja pustiei și au privit, și au văzut mulțimea.* 389/2. *Să vă fie voao noaptea straje = să faceți noaptea de strajă. Fieștecarele cu sluga sa mâneți preste noapte în Ierusalim și să vă fie voao noaptea straje și zioa la lucru.* 418/1. *Apucat-au înainte străji ochii = au vegheat ochii. Gândit-am și au slăbit duhul meu. Apucat-au înainte străji ochii*

- miei. 489/2. **2.** Fiecare dintre cele patru unități de timp în care se împărțea noaptea, potrivit cu schimbarea gărzilor. Când au fost în straja dimineții au căutat Domnul asupra taberii egipteanilor. 66/1. Și straja în noapte, urgisire anii lor vor fi. 496/1. Din straja dimineții până în noapte. 511/1.
- strajniță** s. f. Bastion, fortăreață; turn de pază. Au zidit... împăratul Asa tot muntele lui Veniamin și strajnița. 312/1.
- străin,-ă** (și **strein,-ă**) adj., s. m. **1.** Adj. De alt neam; care sta temporar printre evrei. Și din mâna celui de neam străin să nu aduceți darurile Dumnezeului vostru. 113/2, cf. 113/1. **2.** S. m. (La pl.) Zei, idoli. Ai vărsat căile tale spre streini. 597/2.
- străinare** s. f. Înstrăinare. Adunarea străinării = adunarea celor care veniseră din captivitatea babiloneană. Anatema va fi toată avearea lui, și el să va lăpăda din adunarea străinării. 414/1.
- străinatate** s. f. Captivitate, robie. Învingeți-vă împrejur, că Melhova merge în străinatate, preoții și boiarii lui împreună. 633/2.
- străjariu** s. m. v. **străjeriu.**
- străjeriu** (și **străjariu**) s. m. Paznic, strajă. Au văzut străjeariul alt om alergând. 286/1. Iară străjariul s-au suit în turn. 330/2.
- străjui** vb. IV. A păzi, a sta de strajă. La marginea taberii unde străjuia cincizeci de ostași întrarmați. 220/2, cf. 229/2.
- străjuitor** s. m. Paznic. Aflatu-m-au străjuitorii cei ce încunjură cetatea. 550/1, cf. 37*/2.
- strălucit,-ă** adj. Strălucitor. Îmbrăcați cu haină de în curată și strălucită. 244*/2.
- strămurare** s. f. **1.** Băț lung și ascuțit cu care se îndeamnă vitele la mers. Cuvintele înțelptilor, ca strămurările și ca cuiele înfocate, care din tocmeale s-au dat de la un păstoriu. 547/2. **2.** Mănuire, folosire (a unei unelte, a unui instrument etc.) De ce înțelepciune să va umplea cel ce ține plugul și să fălească cu strămurarea boldului? 819/1.
- strămuta** vb. I. **1.** A scoate din locul în care se află. Tăiați-mi mădulările și îmi ardeți cămurile și strămutați închieturile. 888/2. **2.** (a se ~) A se răsturna, a fi răscolit. Pământul din carele au ieșit pâne s-au strămutat dedesupt ca focul. 451/2. **3.** (Despre cuvinte, evanghelie) A falsifica. Ne-am lăpădat de ceale ascunse ale rușinei, nu întru vicleșug umblând, nici strămutând cuvântul lui Dumnezeu. 168*/2. Vă turbură pre voi și vor să strămute Evangheliia lui Hristos. 175*/2.
- strămutare** s. f. **1.** Revenire din robia (babiloneană). Plângea pentru păcatul strămutării. 414/1. În ~ = schimbare, în schimb. Și aducând aduce pre Iu, feciorul lui Namesi, căci în strămutare s-a făcut. 331/1. **2.** Moarte. Să nu silim nevoia, nici să iubim cinstea spre a noastră strămutare. 888/1, cf. 891/1.
- strămutătură** s. f. Moarte. Cu strămutătură a muri voi easte gata? 887/2, cf. 891/2.
- strâmb,-ă** adj., adv. **1.** Adj. (Despre obiecte) Trepte ~e = scară cotită. Pre treapte strâmba să suia. 299/2. **2.** Adv. A umbla ~ = a nu fi corect, cinstit. Cel ce umblă strâmb pre căile sale să va defăima. 526/2. **3.** Adj. (Despre cuvinte) Mincinos, neadevărat. Cu dreptate sânt toate graiurile gurii mele, nimic nu easte întru dânsele strâmb. 522/2.
- strâmba** vb. I. A interpreta, a evalua greșit ceva. Să nu strâmbi judecata nemearnicului, și a săracului, și a văduvei. 179/2.
- strâmbătate** s. f. **1.** Nedreptate; rău. Văzând pre oarecarele pățind strâmbătate. 114*/2. Cel ce făcea strâmbătate de-aproapelui l-au împins pre el. 114*/2, cf. 441/1, 590/1, 20*/1. **2.** Nelegiure, păcat, cale greșită pe care merge cineva. Cunoaște strâmbătatea ta, că asupra Domnului, Dumnezeului tău, ai făcut păgânătate. 597/2. Și-i voi curăți pre ei de toate strâmbătățile lor care au geșit Mie. 623/1, cf. 271/1.
- strâmp** adv. = strâmt. ~ easte mie = sunt la strâmtoare. Strâmp easte mie de tustreale părțile foarte. 292/2.
- strâmtoare** s. f. Constrângere. Mă bucur întru nepuțințe, ... în nevoi, în goane, în strâmtori pentru Hristos. 173*/2.
- strâmtori** vb. IV (a se ~) = strâmtora. A se afla într-o situație dificilă. Cu botez am să Mă botez. Și cum Mă strâmtoresc, până când să va săvârși! 67*/2.
- strâmtorire** s. f. = strâmtorare. Spaimă, frică. Vor fi seamne în soare... și pre pământ strâmtorire neamurilor de turburarea sunetului mării și a valurilor. 76*/2.
- strânge** vb. III. A constrânge, a nu lăsa altă posibilitate. Dragostea lui Hristos ne strânge pre noi. 169*/1.
- strânsoare** s. f. **1.** Ceea ce se strânge, se colectează, se adună. Să aducă de la Iuda și de la Ierusalim strânsoarea carea o au rânduit Moisi. 392/2, cf. 521/2, 165*/2. **2.** A veni la ~ = a ajunge într-o situație dificilă, a avea de suportat greutate, necazuri. Și au venit cetatea la strânsoare până în al unsprăzeacelea an al împăratului Sedechiia. 638/1.
- strânsură** s. f. Strângere, colectare (de daruri). Să nu ne hulească pre noi cineva întru această îndestulată strânsură mare. 171*/1.
- strechere** s. f. Manifestare violentă. Cel întreg la minte... izmeni cu gândul a patimilor strecheare. 884/1.
- strein,-ă** adj., s. m. v. **străin.**
- strica** vb. I. **1.** (și a se ~; despre culturi, pământ cultivat etc.) A (se) degrada sau a face să se degradeze. [Lăcustele] au acoperit fața pământului și s-au stricat pământul. 61/2. **2.** (și a se ~; despre persoane, popoare etc.) A (se) distruge, a (se) ruina. Vrând au vrut Domnul să-i strice pre ei. 241/2. N-au vrut Domnul să strice pre Iuda pentru David. 329/2. (În construcție intensivă) Cu stricare te vei strica, și tu și tot norodul acesta. 69/2. A ~ întru norod = a pedepsi, a omorî oameni din rândul poporului. Au stricat Asa întru norod în vreama aceea. 386/1. **3.** A face cuiva rău. De va vrea neștine să le strice lor, foc va ieși din gura lor. 242*/1. **4.** A răni. Îngerul... au închis gurile leilor și nu m-au stricat pre mine. 694/1. **5.** A zădărnici, a curma (o stare, un fapt etc.). Veniți și vedeți lucrurile lui Dumnezeu,

- minunile care au pus pre pământ, stricând războaiele. 478/1. **6.** A nesocoti, a anula (înțelegeri, hotărâri). Făgăduințele ei... nu vor rămânea ei, că bărbatul ei le-au stricat. 150/2.
- stricare** s. f. Dărâmare; distrugere, nimicire. Și va fi putearea lor de jaf și casele lor de stricare. 726/1, cf. 586/1.
- stricăcios,-oasă** adj. **1.** Care se degradează, care putrezește. Cei ce sânteti născuți a doao oară, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nesticăcioasă. 223*/1. **2.** Muritor. Au mutat mărirea lui Dumnezeu, Celui nesticăcios, întru asemănarea chipului omului celui stricăcios. 141*/1.
- stricăciune** s. f. **1.** Nimicire, distrugere. Întru stricăciune am tras pre cei trufași. 727/1, cf. 454/2, 471/1. **2.** Putrezire. L-au înviiat pre El din morți, ca mai mult să nu să întoarcă în stricăciune. 122*/1. **3.** (Și ~ albă-roșiatică sau ~ albă) Lepră. Va fi în piiala lui stricăciune albă-roșiatică sau albă. 103/2. Iară de va rămânea în locul său stricăciunea și nu să va lăți, sămn de rană iaste. 103/2. **4.** ~a aerului = stricare a vremii. Bătutu-v-am pre voi cu nerodire și cu stricăciunea aerului și cu grindine. 728/2. Soare fără de ~ = soare inofensiv. Soare fără de stricăciune ai dat aceștii călătorii. 793/2.
- striga** vb. I. A face apel la bunăvoința cuiva; a adresa o rugămintă (cu glas puternic). Au strigat și s-au auzit strigarea lor la Dumnezeu de la lucruri. 54/1, cf. 385/2.
- strigare** s. f. **1.** Vociferare, strigăt. Și s-au făcut strigare mare și, sculându-să cărturarii din partea fariseilor, să pricea, zicând. 132*/2, cf. 16/2, 242/2. **2.** Cerere, chemare în ajutor făcută cu voce tare. Strigarea Sodomei și a Gomorei s-au înmulțit la Mine. 16/1. **3.** Plângere, tânguire, vaiet puternic. S-au făcut strigare mare în tot pământul Eghiptului, că nu era casă în care să nu fie mort. 63/2, cf. 62/2, 274/1, 210*/1. **4.** Nemulțumire, supărare. Și strigarea norodului și a muierilor era mare cătră frații lor. 418/1. **5.** Vestă, anunț. Au pus cuvânt ca să treacă strigarea prin tot Israilul. 398/1. A se face ~ = a înștiința. S-au făcut strigare în toată Iudeia și în Ierusalim, la toți cei din robie, ca să se adune în Ierusalim. 781/1.
- strigătoriu** s. m. Vestitor. Strigătoriu striga cu tărie: „voao să zice”. 689/2.
- stropire** s. f. Întinare, necurăție. În zioa aceea, fi -va tot locul deschis în casa lui David și celor ce lăcuiesc în Ierusalim și spre mutare și spre stropire. 735/1.
- strugure** s. m. Sânge de struguri = must. Spăla-va în vin haina Sa și în sânge de struguri veșământul Său. 50/1.
- strujit,-ă** adj. Slut, diform. Orb, sau strujit, sau cu limba tăiată, sau cu negei. 113/2.
- struncinat,-ă** adj. = zdruncinat. Rănit. Pre cea [oai] răpita nu o va căuta și pre cea struncinată nu o va vindeca. 734/2, cf. 727/2.
- struțion** s. m. Struț. Aripa struționilor. 458/1.
- sudalmă** s. f. Înjurătură. Oriunde întră sudalma, acolo și ocară. 524/2, cf. 455/2.
- sudui** vb. IV. A tulbura, a produce dezordine. Și voi trimite asupra Vavilonului suduitori și-l vor sudui și vor strica pământul lui. 636/1.
- suduitoriu** s. m. Persoană care înjură, care produce dezordine, vrăjmășie. Suduitoriu și trufașul să vor sminti. 809/2. Voi trimite asupra Vavilonului suduitori și-l vor sudui. 636/1.
- suferi** vb. IV. A vrea, a accepta. Bir nu vor suferi a da. 772/1, cf. 582/2.
- sufila** vb. I. A amenința. Iară Saul, încă suflând cu îngroziri și cu ucideri asupra ucenicilor Domnului. 117*/1.
- suflet** s. n. **1.** Individ, om; vietate, ființă. Să rodească pământul suflet viu, ... de ceale cu patru picioare. 2/1. Era toate sufletele ce ieșisă din Iacov șaptezeci și cinci. 52/2. Tot sufletul viu care easte în apă. 101/2, cf. 95/2. **2.** Cu un ~ = în același gând. Au venit în Hevron, ca să facă pre David împărat preste tot Israilul, și ceilalți din Israil cu un suflet, ca să facă împărat pre David. 362/1. **3.** A căuta ~ul cuiva = a dori să ucizi pe cineva. Au murit toți cei ce căuta sufletul tău. 55/2. **4.** Inima (ca sediu al sensibilității, al sentimentelor). ~ topit = inimă îndurerată. Și-ți va da ție Domnul acolo... suflet topit. 183/2.
- sugătoriu** s. m. Copil care sugă, sugar. Să ucizi de la bărbat până la muiare, și de la prunc până la sugătoriu. 252/2, cf. 132/1, 187/2, 761/1, 21*/1.
- sui** vb. IV. **1.** A se duce, a merge, a o lua în sus. Sui-te-vei cu noi la Rematul Galaadului să dăm războiu? 320/1, cf. 179/2. **2.** (Despre Dumnezeu) A se înălța, a se ridica. Și s-au suit Dumnezeu de la Avraam. 15/1. **3.** (Despre zori) A se ivi, a răsări. La-să-mă, că s-au suit zorile. 32/2. **4.** (Despre glas, voce etc.) A se înălța, a ajunge sus. Strigarea Ierusalimului s-au suit. 607/1. **5.** A se ~ în inima cuiva = a-i veni cuiva dorința, a-și pune în gând. Când să plinea lui patruzeci de ani, s-au suit în inima lui ca să cerceteaze pe frații săi. 114*/2. **6.** A năvăli. Și s-au suit împăratul asiriilor în tot pământul. 338/2, cf. 384/1, 405/1. A se ~ mânie peste... = a se mânia pe... Mânie s-au suit preste Israil. 490/2. **7.** A se ~ vindecarea = a se vindeca. Pentru ce nu s-au suit vindecarea featei norodului Mieu? 602/2. **8.** Nu să va... sui preste inimă = nu va mai fi în suflet, în gând. În zilele acelea nu vor zice mai mult: „Sicriul legii sfântului lui Israil”. Nu să va mai sui preste inimă. 597/2.
- suire** s. f. **1.** Suiș, urcuș. Și s-au suit pre scările Cetății lui David, între suirea zidului deasupra casii lui David. 425/2, cf. 416/2. **2.** Înălțime; vârș. S-au întors... de la suirea Aresului. 221/2. **3.** Creștere, înălțare. La râu vor creaște pre țermurile lui de amândoao părțile tot pomul roditoriu de mâncat; ... va fi roada lor de mâncat și suirea lor de sănătate. 684/2.
- suiș** s. n. **1.** Pantă a unui munte, a unui deal. David să suia pe suișul Muntelui Măslinilor. 283/1. **2.** Loc, teren situat la înălțime; vârș. Să vor sui cătră suișul lui Asis. 389/2. **3.** Înălțare spirituală. Suișuri în inima sa au pus în Valea Plângerii. 493/1.
- sul** s. n. ~ de corabie = catarg. O mie vor fugi de glasul unuia și de glasul a cinci vor fugi mulți, până

ce veți rămânea ca un sul de corabie pre munte. 570/2.

sumeț s. m. = semeț. Trufaș. *Voiu lăpăda pre toți cei fără de leage de la tine și pre toți sumeții.* 552/2, cf. 521/2, 801/1.

sumeți vb. IV (a se ~) = semeți. A se mândri. *Mâna... o au fost întins asupra Casii ceii sfinte Atotputearnicului și s-au sumețit.* 875/1.

sumețit,-ă adj. = semețit. (Substantivat) *Cel ~ = persoană mândră, trufașă. Smereaște pre tot cel sumețit.* 458/2.

sună vb. I. (Despre valuri) A vui, a mugi. *Vor suna valurile [mării].* 599/2.

sunet s. n. *Perit-au pomenirea lui cu sunet = nu a fost pomenit cu numele.* 463/2.

supt prep. = sub. **1.** Către, spre. *Și au adus oile supt pustie.* 54/1. **2.** A avea pe cineva sub... = a fi stăpânul, șeful cuiva. *Având supt mine slujitori, ... zic acestuia: „Mergi”, și merge.* 59*/1.

surpa vb. I. **1.** A nimici, a distruge. *Pre tot poporul lui l-au surpat.* 253/1. *Au surpat cetățile.* 17/1, cf. 199/2, 410/2. *Îl voi surpa pre cel cu sabie = îl voi face să cadă ucis de sabie.* 341/2. **2.** A face să înceteze (glasul). *Voi surpa din cetățile lui Iuda... glasul celor ce să veselesc.* 602/1.

surpare s. f. Nimicire, distrugere. *Au scos pe Lot afară din mijlocul surpării.* 17/2.

surpătură s. f. Distrugere, pieire. *Șed în Ierusalim în laț și în surpătură.* 557/2.

sutaș s. m. Căpetenie, comandant peste o sută de oameni (ostași). *Iară sutașul și cei ce era cu el împreună păzind pre Iisus, văzând cutremurul și ceale ce să făcuse, s-au spăimântat foarte.* 29*/2, cf. 333/1, 392/1, 7*/2, 48*/2.

sută s. f. Grup de o sută de persoane (ostași) condus de un sutaș. *Cel rânduie preste sute = sutaș. Au dat Iodae, preotul, la cei preste sute rânduieți sabiile și scuturile și armele.* 392/1.

Ș

șale s. f. pl. Ca centru al sentimentelor, al sensibilității. *Șealele mele s-au umplut de ocări.* 475/1. *Șealele Moavitidii strigă.* 562/1.

șarpe s. m. **1.** ~le de aramă = statuie de bronz în formă de șarpe, făcută de Moise în pustiu, la îndemnul lui Dumnezeu, pe care, privind-o cei mușcați de șarpe, erau salvați. *Fă ție șearpe de aramă și-l pune pre un semn, și va fi de va mușca șearpele pre om, tot cel mușcat, văzându-l pre el, va trăi.* 142/1. **2.** *Cel ce să bate cu șerpil = o specie de lăcustă. Și atachisul..., și pre cel ce să bate cu șerpil, și câte aseamenea lui.* 101/2.

șanțuit,-ă adj. Înconjurat cu șanțuri de apărare. *Iară toate cetățile ceale șanțuite nu le-au ars Israil.* 200/2.

șchiopa vb. I. **1.** A șchiopăta. *El șchiopa cu piciorul său.* 32/2. **2.** A se abate (din drum). *Fiii străini... vor șchiopa din cărările lor.* 291/1, 467/1.

ședea vb. II. **1.** A se stabili, a se așeza; a locui. *Au șezut preoții și leviții, și cei din norod... în cetățile sale.* 408/1. *Și au șezut în mijlocul norodului celui ce au rămas în pământ.* 628/1, cf. 763/2. **2.** A exista, a dăinui. *Tu șezi în veac, și noi perim în veac.* 764/1. **3.** *Judecata va ~ = judecata va avea loc, se va ține. Și judecata va ședea și stăpânirea lui o vor muta, ca să o strice și să o piarză până în sfârșit.* 695/2. **4.** *Când vei ~ afară = când îți vei face necesitățile fiziologice. Și păruș să ai la brăul tău, și când vei ședea afară, să sapi cu el și să acoperi spurcăciunea ta.* 178/2. **5.** A așeza, a-i face loc. (Fig.) *Pre povățuitoarea minte prin ceale dinlăuntru simțituri pre scaon o au șezut.* 884/2.

ședere s. f. **1.** Loc. *Iubesc... șederile mai sus prin adunări și șederile mai înainte la ospeațe.* 76*/1, cf. 69*/1. **2.** Locuință. *Au văzut împărăteasa... bucatele mezelor lui și ședearea slugilor lui.* 381/2.

șezătoriu,-oare (și **șezetoriu,-oare**) adj., s. m. **1.** Adj. Statornic. *Rămas-au cel ce aleargă de la alergătura lui ca calul șezetoriu întru rânchezarea lui.* 602/1. **2.** S. m. Persoană care șade, care s-a așezat undeva. *Căile mele le-au încunjurat șezătorii.* 447/2. *Mai întâi ~ a lui... = care șade lângă... Trimițindu-să în Eghipt Apolonie..., pentru ca să fie mai întâi șezătoriu a lui Tolomeiu.* 861/1. **3.** S. m. ~ pe scaon = cel care stă pe tron. *Domnul... au dat astăzi din sâmbânța mea șezătoriu pre scaonul meu.* 295/1. **4.** S. m. Cel care stă la pândă, pânditor. *Căile mele le-au încunjurat șezătorii.* 447/2.

șezetoriu,-oare adj., s. m. v. **șezătoriu.**

șezut s. n. **1.** Obiect asemănător cu șezutul omului. *„Ce easte pentru păcat să dăm Lui?” Iară ei au zis: „... cinci șezuturi de aur... și cinci șoareci de aur. Și să-i faceți după asemănarea șezuturilor voastre și după asemănarea șoarecilor voștri.* 244/1. **2.** Umflătură, bubă. *I-au lovit pre ei la șezuturile lor, și și-au făcut șie gheteanii șezuturi.* 243/2.

și adv. Doar. *Au zis muiarea cătră Saul: „Pentru ce m-ai înșelat? Și tu eși Saul”.* 266/2, cf. 237/2.

șie pron. refl. Sieși. *Nici de mâncare nu și-au făcut șie pre cale.* 64/1. *Toate dobitoacele le-au împărțit șie fiii lui Israil.* 200/2, cf. 701/1.

șieși pron. refl. = sieși. *Șieși au împărțit.* 704/1.

șinic subst. Măsură de capacitate (ceva mai mare de un litru). *Un șinic de grâu cu un dinariu.* 239*/1.

șoptoriu s. m. Om bârfitor, clevetitor. *Să nu te chemi șoptoriu și cu limba ta nu vicleni.* 798/2, 813/1, 141*/1.

șorliță s. f. Șoim. *Șorlița și gaia, și ceale ce sânt aseamenea ei.* 101/2.

șterc s. n. Gunoi, impuritate. *Vezi ștercul din ochiul fratelui tău.* 7*/1.

ștergătoare s. f. **1.** Prosop, ștergar. *Și-au pus veșmintele Sale și, luând ștergătoarea, S-au încins.* 98*/1. **2.** Șorț. *Preste cei neputincioși să aducea de la trupul lui șterguri de sudori au ștergătoare.* 128*/2.

ștergură s. f. Ștergar, prosop. *Preste cei neputincioși să aducea de la trupul lui șterguri de sudori.* 128*/2.

ști vb. IV. **1.** A cunoaște. *Au trims Hiram... corăbii și slugi, carii știia marea.* 381/1. **2.** (a se ~) A se afla, a fi descoperit. *Au auzit Saul că s-au știut David și bărbații cei cu el.* 260/2.

știință s. f. **1.** Cunoaștere. *Iară cei nebuni, fiind pof-titori de batjocură, necredincioși făcându-să, au urât știința?* 518/2. **2.** Învățătură. *Fericit este omul carele au aflat înțelepciunea și muritoriul carele au cunoscut știința.* 519/2. **3.** Pricepere, judecată dreaptă, discernământ. *Nu este întru dânsii știință.* 187/2, cf. 451/2. **4.** Conștiință. *Iată, frica lui Dumnezeu este înțelepciunea, iară a să feri de reale este știința.* 451/2.

știre s. f. A (se) face ~ = a se anunța, a se vesti; a se da de știre. *S-au făcut știre împăratului egipteanilor că au fugit norodul.* 65/2. *Vă facem voao, fraților, știre de darul lui Dumnezeu cel dat în besearicile Machidoniei.* 170*/2, cf. 409/1. A fi în ~ cuiva = a fi cunoscut. *În știre să fie împăratului că jidovii... la noi au venit, în Ierusalim.* 409/1. *Aceasta voao să vă fie în știre și luați în urechi cuvintele mele.* 109*/1, cf. 111*/2. A lua ~ = a afla. *Luând știre în vis să nu să întoarcă la Irod.* 3*/1.

știut,-ă adj. *Vai celor... înaintea sa știuți!* = vai celor ce se cred pricepuți! 555/1.

șuiera vb. I. A fluiera (a batjocură, pentru a chema pe cineva etc.). *Va șuiera pre el din locul lui.* 451/1. *Șuiera-va Domnul muștelor... și albinei... și vor veni toate.* 556/2. *Și va fi Idumea spre necălcare; tot cel ce va merge la ea să va întrista și va șuiera de toată rana ei.* 634/1, cf. 726/2. *Tot cel ce va trece prin ea [prin cetate] va șuiera și va mișca mâinile sale.* 726, cf. xxx

șuierare s. f. Dezaprobare; dispreț, batjocură. *I-au dat pre ei întru spaimă și întru strângere și întru șuierare.* 397/1. *Te dau pre tine în perire și pre cei ce lăcuiesc într-înșă [în casă] spre șuierare.* 721/1, cf. 616/1.

T

tabără s. f. **1.** Loc de staționare, așezare vremelnică. *Și vor scoate vițelul tot afară de tabără și-l vor arde de tot.* 95/1. **2.** Tot ce ține de o tabără (1). [Pietrele] *le puneți în tabăra voastră.* 193/1. **3.** Armată; ceată înarmată. *Să tăia unii pre alții și au fugit tabăra până la Vita.* 221/1. **4.** Mulțime de ființe care formează o grupare organizată. *S-au înfricoșeat Iacov foarte... și au împărțit norodul ce era cu sine, și boii, și oile, în doao tabere.* 32/1, cf. 33/1. (Gruparea cuprinde pe cei din jurul lui Dumnezeu) *Au văzut tabăra lui Dumnezeu tăbărâtă și l-au întâmpinat pre el îngerii lui Dumnezeu.* 31/2.

tablă s. f. **1.** Foiță de metal, lamelă metalică. *Tăiiară tăblile ceale de aur ca părul.* 90/1. **2.** Placă de piatră, de metal etc. pe care se scrie, se gravează. *Ceale zece cuvinte... le-au scris pre doao tăbli de piatră.* 161/2. *Table ale mărturiei* = cele două lespezi de piatră pe care era săpat decalogul care i-a fost dat de Dumnezeu lui Moise pe muntele Sinai. *Moisi s-au*

pogorât din munte, și ceale doao tăbli ale mărturiei în mâinile lui. 83/2.

talant s. m. Monedă grecească de argint sau de aur. *Au aruncat bir... o sută de talanți de argint și un talant de aur.* 393/2. *Luauți, dară, de la el talantul și-l dați celui ce are zece talanți.* 26*/1, cf. 76/2, 428/2, 18*/2.

talpă s. f. A da sub talpele picioarelor cuiva = a face să se supună cuiva. *I-au dat pre ei Domnul supt talpele picioarelor lui.* 299/1.

tare adj. **1.** A fi ~ la cerbice = a fi neînduplecat, dârz, încăpățânat. *Am cunoscut că nu mă vor asculta, că norod tare la cevice este.* 764/1. A-i fi cuiva loc ~ = a fi, a reprezenta ceea ce dă putere, sprijin, ocrotire. *Fii mie Dumnezeu scutitoriu și spre loc tare ca să mă mântuiești.* 487/1. **2.** (Despre cetăți) Fortificat, întărit. *Cei ce au scăpat dintră ei au intrat în cetăți tari.* 199/2. **3.** (Despre locuri) Prăpăstios, greu accesibil. *Și și-au făcut fiii lui Israil de fața lui Madiam gauri și peșteri în munți și în locuri tari.* 219/1. *Va fi în ce chip ar aduna neștine spic în vale tare.* 562/2. **4.** Puternic; viteaz; (despre oameni) S-au sculat din Galaad tot omul tare. 359/2, cf. 632/2. (Substantivat) *Toți cei tari de-a dreapta și de-a stânga împăratului.* 283/2, cf. 639/2; (despre armate, popoare etc.) *Văzând tabăra neamurilor tare și înzăoată.* 837/1. *Vei piarde pre hananeu, măcar de are el călărime aleasă și tare este, că tu-l vei birui pre el.* 205/2. ~ cu puterea = puternic, viteaz. *Bărbați tari cu putearea = bărbați viteji.* 354/2, cf. 356/2. *Mână (sau braț) ~ = mână puternică.* *Cu mână tare va slobozi pre ei.* 57/1. *Voiu bate Eu pre voi... cu braț tare și cu mânie și cu urgie mare.* 612/2. ~ întru vârtute = voinic, puternic. *Ieftae... era tare întru vârtute.* 225/1. **5.** Cel tare = Dumnezeu. *Și au zis: „Ce au cunoscut Cel tare?”.* 449/1. **6.** (Despre sentimente) Care se manifestă cu putere. *Au pus iubirea cea tare a vârtutei Lui.* 725/1. **7.** (Despre scrieri) Puternic, cu influență mare (prin învățătura ce-o conține). *Cărțile sânt greale și tari, iară venirea trupului este slabă.* 172*/1. **8.** (Despre o apă) Adâncă, repede, iute. *Așea zice Domnul, Cel ce dă cale în mare și cărare în apă tare.* 580/1. *Domnul va aduce preste voi apa râului cea tare și multă.* 557/1.

tarsis s. n. Piatră prețioasă, crisolit. *Mânilor lui verigi de aur, pline de tarsis.* 550/1, cf. 697/2.

tartar s. n. Loc în fundul infernului, în care se presupunea că erau chinuți cei care păcătuiau față de zei; iad. *Au făcut veselie celor cu patru picioare în tartar.* 458/2.

tașcă s. f. Un fel de traistă. *Și-au ales cincii pietri... și le-au pus în tașca cea păstorească.* 256/1.

tăbărî vb. IV. **1.** A-și așeza tabăra; a se așeza vremelnic într-un loc. *Purcezind fiii lui Israil din Sohot, au tăbărât în Otom.* 65/1. *Ei vor rădica cortul și toate casele lui, și ei vor sluji într-înșul, și împregiurul cortului vor tăbărî.* 121/2, cf. 11/1, 33/1, 193/1, 412/1. (Despre cete înarmate, oști) *S-au suit fiii lui Isav și fiii lui Amon și au tăbărât în munte în preajma Dotaimului... Ceaalaltă oaste a asirianilor au tăbărât la câmp.* 754/2, cf. 842/1. **2.** A așeza, a orându-i. *Și, rădicând Valaam ochii săi, văzut-au pre Is-*

rail tăbărât după neamuri. 145/1. **3.** A porni cu oaste împotriva cuiva. *Eghipteanii tăbărăsc dinapoia lor.* 65/2. *Împăratul asiriilor... au venit asupra Iudei și au tăbărât asupra cetăților... și au zis ca să le ia.* 399/2, cf. 284/2.

tăbărât,-ă adj. Așezat vremelnic într-un loc. *I-au aflat tăbărâți lângă mare.* 65/2.

tăcea vb. II. **1.** A ~ de către cineva = a nu răspunde cuiva. *Cătră Tine, Doamne, voiu striga, Dumnezeul mieu, ... ca nu cândva să taci de cătră mine.* 470/2. **2.** Să tacă lumina ochilor tăi = să nu înceteze ochii tăi să privească. 640/2.

tăia vb. I. **1.** (și a se ~) A ~ împrejur = a face circumcizie. *Să va tăia voao împrejur toată partea bărbătească.* 14/2. *Fă-ți cuțite de piatră ascuțite și, șezând, taie împrejur pre fiii lui Israil a doao oară.* 193/2, cf. 102/2. **2.** A săpa în lemn, a sculpta. *Râdicând la turnul cel de lângă curte stâlp, au tăiat pre dânsul scrisoare.* 877/1. **3.** A desprinde (de ceva), a îndepărta, a înlătura. *Veniți să-l tăiem pe el din neamuri.* 632/2. *De nu umblă după mâna ta, de la trupul tău o taie [pe muiere].* 811/1. **4.** (și a se ~) A (se) omorî, a (se) ucide lovindu-se (cu o armă tăioasă); a (se) nimici. *În pământul Eghiptului în care ați intrat ca să lăcuiți acolo, pentru ca să vă tăiați și pentru ca să vă faceți spre blăstăm.* 630/2. *Au fost când tăia aceia pre ei.* 649/1. *Au făcut războaie multe și au biruit cetăți multe și au tăiat pre împărații pământului.* 832/1. *Au tăiat coada taberii = au nimicit pe cei din urma convoiului. S-au sculat împotriva ta în cale și au tăiat coada taberii tale.* 180/1. **5.** (a se ~) A pune capăt, a distruge, a nimici. *Au tăiat Asa peșterile ei și le-au ars cu foc la părăul Chedrilor.* 312/1. *Cetatea și be-searica o va strica...; și să vor tăia întru potop.* 697/2. **6.** A pustii. *Vor tăia pământul și nu voiu scoate din mâna lor.* 734/2. **7.** (a se ~) Săptămâni s-au tăiat = săptămâni s-au scurs, a trecut. *Șeaptezeci de săptămâni s-au tăiat preste norodul Tău..., ca să se sfârșască păcatul.* 697/1.

tăiare s. f. = tăiere. **1.** (De obicei ~ împrejur) Circumcizie. *Cu tăiare împrejur să va tăia împrejur cel născut al casii tale.* 15/1. *Păziți-vă de tăiare.* 187*/1, cf. 56/1. **2.** Ucidere, omor (cu arme tăioase). *Au făcut Domnul tăiare întru neamurile lui Israil.* 235/2. **3.** Război, măcel. *Întorcându-să de la tăiare, au prădat ceale rămasă.* 760/2.

tăinui vb. IV. A ține secret, în taină, a nu divulga. *Nu va putea tăinui cuvântul.* 800/2.

tălmăciu s. m. Traducător. *Cu tălmăciu grăia cu ei.* 42/2.

tălmăci vb. IV (a se ~) A se traduce. *Și L-au dus pre El în locul Golgota, care să tălmăcească Locul Căpăținilor.* 48*/2, cf. 93*/1.

tălmăcit,-ă adj. Tradus. *Scris-au și cel mai mare preste bir carte sirienească și tălmăcită.* 409/1.

tămădui vb. IV. **1.** (și a se ~) A (se) vindeca (de) o boală. *Au străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propoveduind Evangheliia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința întru norod.* 4*/2. *Mulți neputincioși și șchiopi s-au tămădui.* 116*/1. **2.** A vindeca, a salva spiritual. *Domnul... au*

tămădui norodul. 398/2. *Căile lui le-am văzut și l-am tămădui pre el și l-am mângăiat.* 598/2, cf. 17*/2. **3.** (Cu referire la păcate) A ierta. *Va tămădui Domnul păcatele tale și te va milui.* 185/1.

tămăduire s. f. Vindecare. *Vei tinde mâna ta spre tămăduire.* 112*/1.

tămăitură s. f. v. **tămâietură.**

tămâia vb. I. **1.** A răspândi fum de tămâie, a afuma cu tămâie. *Va tămâia preste dânsul Aaron tămâie.* 81/2. *Au pus capiști a tămâia lui Vaal.* 605/1, cf. 91/2. **2.** A se închina unei zeități; a aduce jertfă. *M-au părăsit pre Mine și au tămâiat la dumnezeii străini.* 402/2.

tămâiare s. f. = tămâiere. Afumare cu tămâie. *Și vei face Mie jertvenic de tămâiare din leamne neputrede.* 81/1.

tămâietură (și **tămăitură, tămăitură**) s. f. **1.** Afumare cu tămâie. *Și au intrat ca să facă tămăituri și jertve.* 332/2. **2.** Substanță pentru tămâiat, tămâie. *Aducând arderi de tot și jertve și tămăituri și mană.* 610/1. **3.** Tămâie arsă la jertfe. *Au luat spuză de tămăituri și au pus deasupra inima peastelui și ficatul, și au făcut fum.* 745/1.

tămăitură s. f. v. **tămâietură.**

tărcav adj. = târcav. Chel (parțial). *De va cădea de către față părul lui de pre cap, tărcav easte.* 104/1.

tărie s. f. **1.** Corp solid. *Să se facă tărie între apă.* 1/1. **2.** (Și tăria ceriului) Bolta cerească. *Și au numit Dumnezeu tăriia ceriu.* 1/1. *Ca chipul tăriei ceriului când easte sănin.* 75/1. *Cei ce au fost înțelegători vor străluci ca lumina tăriei.* 700/1. *Tăria cerului = puterea, stăpânirea lui Dumnezeu. După voia Lui face întru tăriia ceriului și întru lăcașul pământului.* 692/1. **3.** Fortificație, întăritură. *Au intrat toți în tăriia casii făgăduinții lui Vetil Verit.* 224/1. *Tăriile featii lui Iuda le-au lipit la pământ.* 640/1, cf. 699/2. **4.** Fortăreață, cetate. *Și să întorc hotarale la Rama și până în cetatea tăriei tirilor.* 207/1. *Au stăpânit pământul lor și au stricat tăriile lor și i-au jefuit pre ei.* 843/2, cf. 633/2, 723/2. **5.** Tăria cea înaltă = turn. *Și de el [de preotul cel mare] s-au întemeiat înălțimea a doaoa, tăriia cea înaltă a sfintei.* 826/2. **6.** Putere, forță fizică. *Blagosloveaște, Doamne, tăriia lui și lucrurile mâinilor lui le priimează.* 188/2. *Putearnic cu tăria = foarte puternic, cu mare forță. Iuda au fost putearnic cu tăriia.* 353/2. **7.** Armată, oaste. *Întru toată Idumeea au pus tărie și toți idumeanii s-au făcut robi împăratului.* 276/1. **8.** Forță morală, voință, fermitate. *Și să fie tărie în gura mea, și pornirea buzelor nu o voiu pregeta.* 446/1. *Domnul tărie norodului Său va da; Domnul va blogoslovi pre norodul Său cu pace.* 471/1. **9.** Faptă deosebită, greu de efectuat. *Făcut-au tărie cu brațul Său.* 52*/1. **10.** Forță, autoritate; stăpânire. *Și în mâna Ta easte tăriia și putearea, și nu easte cine să stea împotriva Ta.* 390/1. **11.** Bogăție. *Voi preoți Domnului vă veți chema, ... tăriia neamurilor veți mânca.* 591/2.

tărime s. f. Întăritură, fortificație. *Au întărit tărimea cetății lui David.* 400/1.

tătâne s. m. Tată. *Am ales casa tătâne-tău.* 241/2.

tâlcui vb. IV. **1.** A înțelege, a interpreta semnificația unor fapte, a unor vorbe etc., a tâlmăci. *Vis am văzut și nu easte cine să-l tâlcuiască.* 39/4. **2.** (a se ~) A se traduce. *Emanuil... s-au tâlcuit: „Cu noi Dumnezeu”.* 2*/2.

tâlhăret s. n. Tâlhărimă. *Pre toți cei mai-mari i-au uscis tâlhăretul ce au venit asupra lor.* 391/1.

tâlni vb. IV (și a se ~) A (se) întâlni. *De vei tâlni boul vrăjmașului tău..., să-l întorci să-l dai lui.* 73/2. *Și s-au tâlnit cu Alexandru împărat și i-au dat lui pre Cleopatra, fata sa.* 848/1, cf. 849/1.

tâmpănă s. f.v. **tâmpină.**

tâmpină (și **tâmpănă**, **timpină**, **timpană**, **timpenă**) s. f. Dairea; tobă. *Te-aș fi slobozit... cu cântăreți și cu timpine.* 30/2. *Mariam, prorocița, ... au luat timpana în mâna sa.* 67/1. *I-au ieșit lui întru întâmpinare cu tâmpine și cu danțuri.* 226/1. *Ieșind întru întimpinarea lor cu timpene și cu muzice și cu arme multe.* 845/2, cf. 485/2, 620/1. *A da ~ = a cânta din dairea. Luați psalmi și dați tâmpănă.* 492/1.

tâmpla vb. I (a se ~) A se întâmpla. *Nu vă mirați de aprinderea carea e întru voi, ce să face voao spre ispită, ca cum s-ar tâmpla voao ceva strein.* 224*/2.

târăitoare s. f. = târătoare. Reptilă. *Să nu spurcați sufletele voastre cu nici o târăitoare.* 102/1.

târcăvire s. f. Chelie. *Iară de să va face... în târcăvirea lui vânătare albă, au roșiiatecă, lepră easte.* 104/1.

teasc s. n. Obiect constând dintr-o cavitare dreptunghiulară scobită într-o piatră, în care se zdrobeau strugurii cu picioarele. *Pentru ce sânt hainele Tale roșii și îmbrăcămintele Tale ca din teasc călcat?* 592/2.

temătoriu,-oare adj. ~ de Dumnezeu = cu frică de Dumnezeu, evlavios, cucernic. *Aleage ție din tot norodul bărbați putearnici, temători de Dumnezeu.* 69/2.

temei s. n. **1.** Fundament (al unei construcții), temelie. *Căpețelele cortului, și zăvoarele lui, și stâlpii lui, și temeurile lui.* 123/2. *Întru al patrulea an s-au pus temeiul Căsii Domnului.* 300/2, cf. 338/2. **2.** Partea de jos a ceva, bază. *Și sângele ei tot îl va vărsa la temeiul jertvenicului.* 95/1. **3.** Postament. *Temeiuri au făcut zeace și scaldătoarele le-au pus preste temeuri.* 377/2, cf. 81/2, 301/1. **4.** Gaură, creștătură făcută la capătul de sus și de jos al unui stâlp de lemn sau al unei coloane de piatră, cu scopul de a se fixa în talpa sau grinda unei construcții. *Patruzeci de temeuri de argint să faci la cei doaozeci de stâlpi, doao temeuri la un stâlp, de amândoao capetele lui.* 77/1, cf. 78/1, 88/1, 89/2. **5.** Etaj, cat. *Temeurile zidului cetății, cu toată pîiatra scumpă împodobite: temeiul cel dintâi, iaspis, al doilea, safir.* 229*/1.

temelie s. f. (De obicei la pl.) **1.** Fundament, bază a unei construcții, a unui obiect etc. *Au venit și au pus temeliile Casii lui Dumnezeu în Ierusalim.* 410/2. *Iată, Eu voi pune temeliile Sionului, pîiatră de mult preț.* 568/2. *Voiu trimite foc asupra zidurilor Gazei și va mânca temeliile ei.* 710/1; (a cerului) *Temeliile cerului... s-au turburat.* 290/1; (a pământului)

Să vor clăti temeliile pământului. 566/2. **2.** *Temelia șederii = loc de șezut. Și temeliia șederii au zidit în Casa Domnului.* 338/2.

terafin s. m. Idol păgân; statuie de idol. *Și terafinii și idolii, și toate urâciunile ceale ce s-au făcut în pământul Iudei și în Ierusalim le-au scos împăratul Iosia.* 346/1, cf. 231/2, 404/1.

terebint (și **tereaint**) s. m. Arbore rășinos răspândit pe coastele Mediteranei. *Și au dat lui Iacov pre dumnezeii cei străini..., și i-au ascuns Iacov supt tereaintul din Sichim.* 34/2. *Vor fi ca un tereaint, căruia i-au căzut frunzele.* 553/1, cf. 556/1, 810/2.

tereaint s. m. v. **terebint.**

teslariu s. m. Dulgher; tâmplar. *Au trimis... la David soli, și leamne de chedru, și zidari și teslari de leamne, ca să-i zidească lui casă.* 362/2. *Au nu easte Acesta teslariul, Fiul Mariei și fratele lui Iacov.* 37*/1, cf. 334/1, 347/1, 603/2.

teslă s. f. Topor, secure. *Pre norodul cel dintr-înșă l-au scos și l-au tăiat cu fierestrao, și cu tesle de fier.* 367/1.

tetrar s. m. v. **tetrarh.**

tetrarh (și **tetrar**) s. m. Suveran sau guvernator al unei regiuni din Imperiul roman. *Au auzit Irod, tetrarhul, veastea lui Iisus.* 14*/1. *Au auzit Irod, tetrarhul.* 62*/1.

ticăloșeste adv. În mod ticălos. *În ce chip s-au închis acolo au căzut ticăloșeste.* 218/2.

ticni vb. IV = tihni. *Nici am avut pace, nici mi-au ticnit, nici m-am odihnit.* 439/2.

tigaie s. f. **1.** Disc metalic, puțin convex, care se așeza pe vatra încinsă. *Va fi jertvă din tigiaie darul tău, făină frământată cu untdelemn.* 93/2. **2.** Cazan, căldare (pentru tortură). *Pusă înaintă purtătorii de suliță vârteajele, ... și roatele și pavăzele și căldările și tigăile.* 887/2, cf. 890/1. **3.** Placă, tablă. *Tu ia-ți ție o tigiaie de fier, și o vei pune pre ea zid de fier întră tine și întră cetate.* 645/2.

timpană s. f. v. **tâmpină.**

timpenă s. f. v. **tâmpină.**

timpină s. f. v. **tâmpină.**

tină s. f. **1.** Noroi. *Ca tina ulițelor voiu șterge pre dâșii [pe vrăjmași].* 467/1. (Fig.) *Mântuiaște-mă de tină, ca să nu mă înfund.* 486/1. **2.** Pământ, țărână. *Tatăl nostru Tu ești, iară noi, tină, lucrul mâinilor Tale, toți.* 593/1.

tinde vb. III. **1.** A face o mișcare de întindere, privind părți ale corpului. *Au tins Avraam mâna să ia cușitul.* 19/2, cf. 410/2; (un obiect) *Și au tins împăratul Estirei toiagul cel de aur.* 434/1. *Tins-au arcul său.* 484/1; (a se ~; o persoană) *Și au zis: „Tinde-te și o ia!”.* 327/1. **2.** A se ~ asupra... = a ocupa (o cetate, un spațiu). *Să te tinzi asupra cetății.* 223/2.

tinerea s. f. Tinerică. *Cine easte tinereaoa aceasta?* 237/1.

tipariu s. n. Formă în care se toarnă metalul pentru a primi aspectul dorit. *Și i-au luat [cerceii de aur]*

din mâinile lor și i-au închipuit în tipariu, și i-au făcut vițel vărsat. 83/1.

tirănesc,-ească adj. Tiranic. Tirănesc lucru easte... a ne îndemna pre noi să călcăm leagea. 886/1.

tirăni vb. IV. A tiraniza. I-au dat schiptrul împărăției și puteare preste cei ce-l tirănea pre el. 788/1.

tituluș s. n. = titlu. Inscripție pe o placă de lemn fixată pe cruce, conținând numele și vina condamnatului. Scris-au și tituluș Pilat și l-au pus pre cruce și era scris: „Iisus Nazarineanul, împăratul jidovilor”. 104*/1.

tocitoare s. f. Teasc pentru struguri. Să varsă tocitorile. 709/2.

tocmeală s. f. **1.** Înțelegere, acord; liniște. Va veni cu bună tocmeală și va întări împărățiile întru alunecări. 699/1, cf. 878/1. **2.** Orânduială, organizare. Erați, întru acea vreme fără de Hristos, osăbiți de tocmealele vieții lui Israil. 181*/2. **3.** Intenție, plan. Dumnezeu... să-ți dea ție har și să săvârșească tocmealele tale spre mărirea fiilor lui Israil. 757/1. **4.** Mod de alcătuire a ceva. Pre trupul omenesc să nu să ungă și după tocmeala aceasta să nu vă faceți voao aseamenea. 82/1. **5.** Plan concret de alcătuire. Au trimis împăratul Ahaz la Uriia, preotul, asemănarea jertvenicului și tocmeala lui. 338/1. **6.** Plăsmuire; faptă. Nu s-au întors cătră Mine cea fără de tocmeală a Iudei. 597/2. Nu va fi cel ce strânge [focul mâniei] de cătră fața vicleșugului tocmealelor voastre. 598/2.

tocmi (și **tomni**) vb. IV. **1.** A aranja, a rândui; a face. Tocmi-ș-va cuvintele sale la judecată. 504/2. Ilie... va veni mai înainte și va tocmi toate. 17*/1. **2.** A organiza, a aranja; (cu referire la o armată) a pregăti de luptă. Și-au tocmit tabăra spre bătaie în Valea cea Sărată. 12/2. **3.** A aduce la o stare bună, a reface, a repara. [Argintul] l-au dat celor ce fac lucrurile în Casa Domnului, ca să tocmească și să întărească casa. 402/1. S-au apropiat tot norodul cătră el și tocmi jertvenicul Domnului cel săpat. 315/2. **4.** (Despre substanțe aromatice) A prepara, a face. Și-i va umplea mâinile de tămâie mărunț tocmită, și o va aduce înlăuntru catapeteasmei. 107/2, cf. 82/1. **5.** A angaja pe cineva (pentru o treabă). La mine să întri astăzi, că te-am tocmit cu plată. 29/1, cf. 20*/1. De o va tocmi pre ea feciorului său, după dreptatea featelor va face ei. 71/2, cf. 20*/1.

tocmire s. f. **1.** Creare, realizare. Tocmirea lumii. 786/2. **2.** Acțiunea de a face tămâie; mod de alcătuire. După tocmirea aceasta să nu vă faceți voao înșivă, că va fi voao sfințenie Domnului. 82/2. Și la tocmiri, și la untuldelemn al ungerii, și la tocmirea tămâiei. 87/1, cf. 89/1. Tămâia ~i = tămâia preparată din mai multe arome. Au tămâiat preste el tămâia tocmirei. 92/1. Va pune preotul din sângele vițelului pre coamele jertvenicului tămâiei tocmirei. 94/2.

tocmit,-ă adj. **1.** Orânduit, aranjat. O, preasfântă săptămână a celor tocmiți împreună frați. 890/2. **2.** Tămâia cea ~ă = tămâia preparată din mai multe arome. Și untuldelemn al ungerii, și tămâia cea tocmită. 91/1.

tocmitoriu,-oare s. m. și f. Persoană care întocmește, care face; făuritor, creator. Tocmitorilor besearicii aceștia nici un bir, nici alt rău să se facă. 779/1. Tocmitoare de leage și filosoafe dumnezeiescului cuvânt, ca aceștia trebuie a fi ceia ce preoțesc leagea. 887/1.

toiag s. n. **1.** (Și ~ de putere) Sceptru, baston, însemn al unei anumite demnități sau autorități. Toiagul puterii va trimite Ție domnul din Sion. 504/1. S-au făcut [odrasla] ei [mamei] toiag de puteare preste neamul povățuitorilor. 658/1. **2.** Purtător de ~ = lictor. Au trimis mai marii cetății purtătorii de toiage, zicând: „Slobozi pre oamenii aceia”. 126*/1. **3.** Ramură a unui neam. Mântuit-ai toiagul moștenirii Tale. 488/2. **4.** Nuiuaa unui vrăjitor. Să vrăjască vrajă, ... să undeaze toiag și să întreabe ceale cioplite. 660/2.

tomni vb. IV v. **tocmi**.

topazie s. f. v. **topazion**.

topazion s. n. (și **topazie** s. f.) Topaz. Un rând de pietri va fi sardion, topazion. 79/1. Nu să va potriivi cu ea piatra topazion. 451/2. Am iubit poruncile Tale mai mult decât aurul și topaziia. 508/2, cf. 90/2.

topi vb. IV (și a se ~) A (se) distruge, a (se) nimici, a (se) prăpădi. Va topi foametea pământul. 41/1. Topitu-s-au toți cei ce lăcuia în Hanaan. 66/2. Voiu trimite la dânșii sabie până voiu topi pre ei cu dânsa. 603/1.

topitoriu subst. **1.** S. n. Cuptor pentru topit metale. Zascuri vărsate la topitoriul lor. 301/1. **2.** S. m. Chipul turnat (al idolilor). Și încă pre dumnezeii lor cu topitorii lor... va duce la Eghipt. 698/2. **3.** Subst. Unealtă pentru tăiat mucul lumânării; mucaz. [Au sfărâmat] căldările, și furcuțele, și topitorile, și cățiile. 347/2.

topitură s. f. Idol, statuie de idol. Rușinați-vă..., cei ce ziceți topiturilor: „Voi sânteți dumnezeii noștri!” 579/2.

tot, toată adj. nehot. **1.** Fiecare. Și-au zidit... în tot dealul înalt și supt tot lemnul umbros. 311/1. Și s-au întors tot bărbatul Iudei în Ierusalim. 389/2. **2.** (Urmat de pronume relative sau de pronume demonstrative) Fiecare; oricare. Tot cel ce = oricine. Tot cel ce mă va afla mă va omori. 4/2. Toate câte avea suflare de viață și tot ce era pre uscat au murit. 7/2. Și tot carele va ieși afară din ușa căsii tale, acela sângur va fi vinovat. 192/1, cf. 65/1.

trage vb. III. **1.** A târi, a duce cu sine. Saul bătea besearica, prin case întrând și, trăgând pre bărbați și pre muieri, le da la temniță. 116*/1. **2.** A cântări. Au luoat omul cercei de aur, care trăgea câte o drahmă. 21/2. **3.** A prețui, a valora. Trage înțelepciunea mai mult decât ceale dinlăuntru. 451/2.

tras s. n. Greutate (cât cântărește). Trasul cuielor, trasul unui cuiu de cincizeci de sicli de aur. 376/2, cf. 377/2, 780/1.

trăznitură s. f. Trăsnet. Când au făcut, precum au văzut au numărat, și calea întru glasuri de vremi cu trăznituri. 451/2.

trâmbita vb. I v. **trâmbița**.

trâmbița (și **trâmbita**, **trimbita**) vb. I. A sufla din trâmbiță, din bucium. *Au trâmbițat preoții.* 195/1. *Cel ce trâmbița cu bucinul lângă el.* 417/2. *Și au trimbitat cu trimbițele.* 836/2.

trâmbiță (și **trimbiță**) s. f. Bucium. *După ce veți trâmbița cu trâmbița lui Iovil, când veți auzi glasul bucinului, să strige tot norodul deodată.* 194/2. *Glas de trimbiță.* 274/1.

treabă s. f. **1.** Folos, profit. *De ~ = bun, potrivit pentru ceva. Săpături era..., și leamne de treabă despre fața pridvorului pre din afară.* 697/2, cf. 70*/1. **2.** Trebuință, necesitate, nevoie. *Și când am purces noi, ne-au pus ceale ce era de treabă.* 138*/1. *De nici o ~ = cu totul nefolositor. Înghițitu-s-au Israil, acum s-au făcut întru neamuri ca un vas de nici o treabă.* 704/1. *Vreamă de ~ = vreme de trebuință, timp potrivit. Să ne apropiem, dară, cu nădăjduire la scaonul darului Lui... să aflăm dar spre ajutoriu la vreamă de treabă.* 210*/1.

treaz,-ă adj. ~ la minte = înțelept. *Să cade episcopului să fie făr' de prihană... priveghitoriu, treaz la minte, bine împodobit.* 198*/2.

trecătoriu s. m. Pribeag, călător. *Venind unul din cei scăpați, au spus lui Avram, trecătoriuului.* 12/2.

trece vb. III. **1.** A nu ține seama de..., a nesocoti, a neglija (o poruncă, un cuvânt etc.). *Lacrămile mele să nu le treci.* 475/2. *Oricâți ar trece ceva din ceale mai înainte scrise sau nu vor plini... să se spânzure.* 777/2. *Nu trece vorba celor bătrâni, că și ei au învățat de părinții lor.* 800/2. *Zeciuți... toate legumile și treceți judecata și dragostea lui Dumnezeu.* 66*/1, cf. 436/2. *N-au trecut cuvânt de la Solomon, carele să nu-l fi spus ei = n-a rămas nici un cuvânt la care Solomon să nu-i fi răspuns.* 381/2. **2.** A ocoli, a evita pe cineva; a-l lăsa la o parte. *Un preot..., văzindu-l [pe omul rănit], l-au trecut.* 64*/2. **3.** M-a trecut cu vederea = s-a supărat, s-a mâniat pe mine. *Și m-au trecut cu vederea Domnul pentru voi și nu m-au ascultat.* 161/1. **4.** A fi trecut în zilele sale = a fi înaintat în vârstă. *Și nu avea ei fii... și amândoi era trecuți în zilele sale.* 51*/1. **5.** A dispărea, a pieri. *Miluiște-mă, Dumnezeule, ... în umbra aripilor Tale voi nădăjdui, până ce va trece fărădelegea.* 481/2. (Despre un popor) *Nu va trece neamul, până când vor fi aceastea toate.* 24*/2.

treilea, treia num. ord. Al treilea ceas din zi = în jurul orei nouă dimineața. *Că nu precum socotiți voi aceștia sânt beați, că easte al treilea ceas din zi.* 109*/1.

tremur s. n. Înfiorare pricinuită de o emoție puternică, fior. *Și tremurul și frica voastră va fi preste toate fierile pământului.* 8/2.

trestie s. f. **1.** Prăjină de trestie, folosită la măsurarea lungimilor. *Iată, ... în mâna bărbatului trestie de măsurat de șease coți și o palmă.* 677/2. *Cel ce vorbea cu mine avea măsură trestie de aur, ca să măsure cetatea.* 249*/1. **2.** Condei, pană (de scris). *Limba mea este trestie scriitorului ce scrie degrab.* 477/2.

trezie (și **trezvie**) s. f. **1.** Nu-ți da ~ = nu înceta să fii treaz. *Nu-ți da trezie ție, nici să tacă lumina ochilor tăi!* 640/2. **2.** Cumpătare; înțelepciune. *Lăpădând*

necurăția și poftele lumești, cu trezie și cu dreptate și cu bunăcredință să viețuim. 205*/1.

trezvie s. f. v. **trezie.**

triera vb. I. = treiera. A distruge, a zdrobi mărunțind. *Vor triera cetățile ceale tari ale voastre.* 599/2.

trimbita vb. I v. **trâmbița.**

trimbiță s. f. v. **trâmbiță.**

trimitre vb. III. A face să se arate, să se vadă, să vină. *Trimite mâna Ta și Te atinge de oasăle și carnea lui.* 438/2.

trimitere s. f. **1.** Ceea ce se trimite, ceea ce se dă cuiva. *S-au dus toți... să se veselească și să dea trimiteri celor ce nu au.* 782/2. **2.** Exil, surghiun. [Părinții] *au murit în durori reale, în foame și în sabie și în trimitere.* 763/2.

trufi vb. IV (a se ~) A se mândri, a se semeți. *Săpând în câmp [calul] să trufească și iasă la câmp cu vârtute.* 458/1.

trufie s. f. Mână de ~ = mândrie. *Și sufletul, carele va face cu mână de trufie..., acesta pre Dumnezeu ocărește.* 136/2.

trup s. n. **1.** (În corelație cu sângele, duhul) Corp al unei ființe. *Măriți, dară, pre Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sânt a lui Dumnezeu.* 157*/2. *Fericit ești, Simone Variona, că trupul și sângele nu au descoperit ție, ci Tatăl Mieu cel din ceriuri.* 16*/2. *Căpeteniile împărțealelor rânduialelor celor de pîmpregiurul trupului împăratului = căpeteniile cetelor care se îngrijesc de paza corporală a împăratului.* 373/1. **2.** Ființă, persoană, om. *Au luat Isav pre muierile sale, și pre feciorii săi, și pre featele sale și toate trupurile casii sale.* 35/2. *Măsura Iosif... la toată casa tătâne-său grâu după trupuri.* 48/1, 585/1, 484/1, 616/2. **3.** Făptură, creatură. *Nu va mai fi potop de apă, ca să piară tot trupul.* 8/2. *Dumnezeu cel viu, Carele au făcut ceriul și pământul și are stăpânie peste tot trupul.* 830/1. **4.** Neam, stirpe. *Această judecată de la Domnul easte la tot trupul.* 821/1. **5.** Ceea ce ține de latura omenească, trupească, spre deosebire de cea spirituală a ființei omenești. *După ~ = a) cu merite omenești. De vreamă ce mulți să laudă după trup, și eu mă voi lauda.* 173*/1; **b) pământesc. Slugi, ascultați pre stăpânii voștri cei după trup cu frică. 184*/1. *A umbla după ~ = a se comporta după principii omenești, și nu după cele creștine. [Unii] ne socotesc pre noi că umblăm după trup.* 172*/1. *Umbla în urma altui trup = umbla după legea nefirească a cărnii.* 234*/1. **6.** Realitate, substanță. *Mâncarea sau beutura sau... partea sârbării... sânt umbră celor viitoare, iară trupul a lui Hristos.* 190*/1. **7.** ~ul brațului = brațul propriu-zis. *Blăstămat easte omul carele are nădejde spre om și va răzâma trupul brațului său preste dânsul.* 609/2. **8.** Penis. *Tot bărbatul și-au tăiat împrejur trupul său.* 34/1, cf. 56/1. **9.** Grup de persoane, colectivitate. *Alesu-l-au pre el din tot trupul, făcutu-l-au pre el să auză glasul Său.* 823/2.**

trupesc,-ească adj. **1.** Pământesc. *Să laude pre împăratul cel trupesc în veac.* 432/1. **2.** (Despre un om) Obișnuit, de rând. *Omul cel trupesc nu prii-*

meaște ceale ce sânt ale Duhului lui Dumnezeu. 155*/1.

trupină s. f. Tulpină; (fig.) neam, familie. *Neftalin, trupină, carea răsare odraslă noao.* 50/1.

tufos,-oasă adj. (Despre pomi, copaci) Cu frunze multe și dese. *Jertva și tămâia întru ceale înalte, și pre dealuri și supt tot lemnul tufos.* 338/1.

tuin s. m. Arbore cu lemn mirositor, probabil tuia. *Negoțul aurului... și al mătășii și al rușealei și tot lemnul tuinului.* 246*/2.

tulbă s. f. = tolbă. **1.** Toc purtat pe șold, atârnat de umăr, în care se păstrau săgețile. *Gătit-au săgeți în tulbă.* 464/2, cf. 636/2. **2.** (Aici) Săgeată. *Băgat-au în rărunchii miei tulbele Sale.* 641/1.

tuna vb. I. A vorbi tare, a striga. *Au tunat Domnul cu glas mare în zioa aceea preste cei de alt neam.* 245/1.

tunde vb. III. A rade (părul, barba). *Zile vin... preste fiii lui Amon și preste fiii lui Moav și preste tot cel ce tunde împregiur ceale de la fața lui.* 603/2.

tundere s. f. (Aici) Grădină. *Poarta Izvorului o au zidit Solomon, ... și zăvoarale ei, și zidul Scăldătoarei Pieilor tunderii împăratului, până la treaptele ceale ce să pogorea de la Cetatea lui David.* 416/2.

turbura vb. I = tulbura. **1.** (și a se ~) A se neliniști, a se emoționa; a se îngrijora, a se speria. *Ei s-au turburat, iară îngerii au apucat de mână pre el.* 17/1. *Iisus, văzându-o pre ea plângând..., au suspinat cu Duhul și s-au turburat întru Sine.* 95*/2. *S-au turburat cu duhul și au mărturisit și au zis.* 98*/1. **2.** (a se ~) A se revolta, a se răzvrăti. *Au venit veastea la căpitanul oștii cum că s-au turburat tot Ierusalimul. Carele, îndată, luând ostași și sutasi, au alergat la ei.* 131*/1. **3.** (Despre metale) A-și schimba aspectul, înfățișarea. *De va cădea fierul, și el ș-au turburat fața, și puteri va întări.* 546/2.

turnă s. f. Ceată, mulțime (de oameni); popor. *Ceale doao turme s-au răvârsat preste toți cei ce era în țarini și i-au bătut pe ei.* 224/1. *Și va sta și va vedea și va paște turma Sa.* 720/1.

turna vb. I. **1.** *Au turnat turnarea = a vărsat jertfa de băatură.* 338/1. **2.** A răspândi, a propaga. *Cu dreapta lui Dumnezeu înălțându-Să și făgăduința Sfântului Duh luând de la Tatăl, au turnat aceasta, carea acum voi vedeți și auziți.* 109*/2.

turnare s. f. **1.** Lichid, substanță care se varsă peste ceva, cu un anumit scop. *Au pus... stâlp de piatră și au vărsat preste el turnare și au turnat preste el untdelemn.* 34/2, cf. 589/1. **2.** Jertfă de băatură, libație. *Viței, berbeci, miei și jertvele lor și turnările lor... le vei aduce... pre jertvenicul casii.* 411/2. *Au jertvit acolo dumnezeilor săi... și au turnat acolo turnările sale.* 659/1, cf. 81/1, 114/2, 374/2, 707/1. **3.** *Va vărsa turnare de pământ = va face întărituri.* 699/1.

turnătoare s. f. Vas de turnat cu mâner; recipient. *Blidele ei, și căștiile, și turnătorile, și păharale întru care vei turna cu eale.* 76/1, cf. 373/2.

Ț

țapân adv. = țeapăn. Foarte tare, strașnic. *Alții aveau picioarele țapân legate cu obezi.* 878/2.

țarină s. f. **1.** Ogor, pământ cultivat. *Au sădit Avraam țarină la Fântâna Jurământului.* 19/1. *Hiiarale țarinii.* 617/2, cf. 115/2. **2.** Pământ, sol. *Și, iată, pădure era, în carea era muiare pre fața țarinii.* 251/2. **3.** Ținut. *S-au dus fieștecarele la țarina sa.* 426/2.

țălini vb. IV (a se ~) A înțeleni. *De o vei lăsa [arătura] să va țălini.* 534/1.

țăpușă s. f. Țeapă (ca instrument de tortură) [Aceste neamuri] *vor fi voao... spre țăpuși în ochii voștri, până ce veți peri.* 211/1.

țărâna s. f. **1.** Țărâna pământului = pământ sfărâmat, mărunț. *Au lovit țărâna pământului și s-au făcut mușițe.* 59/2. **2.** Tencuială. *Și vor rade casa dinlăuntru împregiur, și țărâna cea rasă o vor vărsa afară de cetate.* 105/2.

țărmure s. m. = țărm. Mal al unei ape. *Apa Iordanului... curgea ca și mai înainte până sus, aseamenea cu țărmurii.* 193/2.

țelină s. f. **1.** Pământ, teren nelucrat, neîngrijit. *Vor creaște într-însa [în vie] spini ca întru o țealină.* 555/1. **2.** Țelina țarinii = brazdele câmpului. 706/1.

țepeni vb. IV (a se ~; despre plante) A rodi, a înmuguri. *Tăierea lui mai înainte de vreamă să va strica și tamul lui nu să va țepeni.* 446/1.

țitioriu,-oare s. m., s. f. **1.** S. m. Persoană care se stăpânește, care nu dă frâu liber patimilor, dorințelor. *Singur țitioriu patimilor easte cel bun credincios gând.* 890/1. **2.** S. f. Concubină. *Țiitoarea lui, anume Reima, au născut și ea.* 20/1.

țimbal s. n. = țambal. Cu cântări, cu țimbale și cu canoane. 425/2.

ține vb. III. **1.** (și a se ~) A urma, a nu se abate de la ceva, a păstra. *Ține-te de învățătura mea și nu o lăsa.* 520/2. *Dimpreună cu tine și cu frații tăi, prorocii, și cu cei ce țin cuvintele cărții aceștia, slujitoriu sânt.* 249*/2. **2.** *Unde să ținea cărțile = unde se făcea cunoscut conținutul scrisorilor. Și în toată țara unde să ținea cărțile, strigare și tânguire și plângere mare era.* 431/1. **3.** *A fi ținut de o boală = a avea o boală. Carele întra întâiu după turburarea apei să făcea sănătos, ori de ce boală era ținut.* 87*/1. **4.** (a se ~) A fi împiedicat, a fi reținut. *Ochii lor să ținea ca să nu-L cunoască pre El.* 80*/2.

ținer s. n. Parte a sfeșnicului, probabil cea în care curge lumânarea topită. *Fusul lui [al sfeșnicului], și fofazele, și scafele, și ținerile.* 88/2, cf. 89/1.

țintirim s. n. Cimitir. *Îl vor îngropa îngropătorii lui Ghe în țintirimul lui Gog.* 677/1.

țipa vb. I. A alunga, a izgoni. *Iară făgăduința văduvei, și a ceii țipate de la bărbat, câte să va făgădui asupra sufletului să vor rămânea ei.* 150/2.

țipoti vb. IV. A striga cu putere. *Vor țipoti din brațul a multora.* 455/2.

țiță s. f. = țâță **1.** Sân. Binecuvântarea țițelor și a zgăului. 50/1. *La țițe = la piept, pe sub sân. Îmbrăcat cu haină lungă și încins la țițe cu brâu de aur.* 236*/1. **2.** Piatră țițe = piatră văzută ca o ridicătură, ca un mamelon. *Au lipsi-vor de la piatră țițe?* 610/2.

țițină s. f. = țâțână. Balama. *Fier mult pentru cuiele ușilor... și pentru țițini au gătit David.* 368/2.

U

ucidere s. f. Omor. *Era unul... carii în zarvă ucidere făcusă.* 48*/1.

ucigătoriu s. m. Ucigaș. *Să fie scăpare ucigătorului.* 207/2.

udare s. f. Ploaie, apă. *De udarea munților să umezesc.* 450/1.

uimire s. f. Stare de extaz. *Și fiind flămând au vrut să o guste și, gătind ei, căzut-au preste el uimire.* 118*/2.

uliță s. f. Loc deschis, piață. *S-au strâns la dânsul în ulița porții vălii.* 400/1. *Au șezut tot norodul în ulița Casii lui Dumnezeu.* 414/1.

ulma vb. I. A adulmea. *Când sună trâmbița, ... [calul] departe ulmă războiul.* 458/1.

umăr s. n., s. m. **1.** Cărători cu ~ul sau cei ce poartă cu ~ul = persoane care duc lucruri grele pe umăr, purtători de poveri. *Au adunat împăratul Solomon șaptezeci de mii de oameni călători cu umărul.* 375/2. *Și preste cei ce poartă cu umărul,...* [erau] *din leviți.* 402/2. *Au dat umăr neascultătoriu = au întors spatele.* 422/2. **2.** Partea dintr-un veșmânt care acoperă umărul. *Vei pune amândoa piatrile preste umerii umărariului... și va lua Aaron numele fiilor lui Israil înaintea Domnului preste amândoi umerii săi pomenire pentru ei.* 79/1, cf. 90/2. **3.** Parte a unor obiecte, unelte, construcții etc. care seamănă cu un umăr omenesc. *Umeri de chidru stâlpilor.* 300/2. *Umerii lor dedesuptul scaldătorilor, și umerile vărșate de laturea omului zăcând.* 301/1. *Au pus... pre fieștecarele cu armele sale, de la umărul casii cel drept până la umărul casii cel stâng.* 392/1, cf. 299/2. **4.** *La umărul mării = la țărnel mării. Hotarale... vor lovi la umărul mării.* 155/1. **5.** Hotar al unui ținut, al unei țări. *Eu deznod umărul lui Moav de la cetățile hotarilor lui.* 664/2.

umărariu s. n. Parte a veșmântului preoțesc, semnând cu o eșarfă purtată pe umăr de vechii evrei; efod. *L-au îmbrăcat cu veșmântul cel lung și au pus preste el umărariul.* 98/1, cf. 75/2, 90/1, 824/1.

umbla vb. I. **1.** A ~ pământul = a străbate țara, ținutul. *S-au dus bărbații aceștia, și au umblat pământul și l-au văzut.* 205/2. **2.** A ~ după... **a)** a urma, a se supune cuiva. *Afară de Halev... aceștia au umblat după Domnul.* 152/2. *Au pus legătură înaintea Domnului că vor umbla după Domnul.* 403/1; **b)** a continua. *Și au făcut ce e rău înaintea Domnului și au umblat după păcatele lui Ierovoam.* 334/2. A ~ întru (sau în) căile... (sau pre calea..., în calea...) = a urma, a acționa ca...; a urma învățătura... *Să iubiți pre Domnul Dumnezeu vostru și să*

umblați întru toate căile Lui. 209/2. *Au umblat pre calea împăraților lui Israil.* 338/1. *Ioasafat... au umblat în căile lui David, tătâne-său.* 386/2. *Au umblat în calea împăraților lui Israil precum au făcut casa lui Ahaav.* 390/2. A ~ întru poruncile (sau îndreptările)... sau a ~ în legea... = a respecta întocmai... *Oare umbla-vor în legea mea au ba?* 67/2, cf. 332/2. *Și au umblat întru îndreptările neamurilor, pre care le-au scos Domnul de la fața fiilor lui Israil.* 338/2. *Pre Domnul Dumnezeu tătâne-său au căutat și întru poruncile tătâne-său au umblat.* 387/1, cf. 295/2, 390/1, 601/2. **3.** *Să umblăm întru tot adevărul = să înțelegem adevărul, să fim atenți la adevăr.* 697/1. A ~ fără de rânduială = a nu respecta cele rânduite de Dumnezeu. *Iară poruncim voao, fraților, întru numele Domnului... să vă osibiți voi de tot fratele, care umblă fără de rânduială.* 196*/2. *Au umblat întru nelaudă = a nu se comporta nedemn.* 391/1. **4.** A ~ cu cineva = a avea relații sexuale cu cineva. *Au doară Amnon, fratele tău, au umblat cu tine?* 280/1. **5.** A urmări pe cineva; a amenința. *Dinapoia ta va umbla sabiia.* 632/2.

umbra vb. I. A ocroti, a proteja pe cineva. *Dumnezeu umbrează preste dânsul în toate zilele.* 188/2.

umbrariu s. n. Adăpost făcut din crengi. *Și și-au făcut șie acolo umbrariu și au șezut supt dânsul la umbră.* 717/2.

umbră s. f. Nici va pune pre pământ umbră = nu va trăi. *Și nu să va îmbogăți, nici vor rămânea averile lui, nici va pune pre pământ umbră.* 445/2.

umbri vb. IV. **1.** A face umbră, a întuneca. *Umbrea deasupra lui [a cortului mărturiei] norul.* 92/2. (Fig.) *Au poruncit Domnul Dumnezeu unei curcubețe și au crescut preste capul lui Iona, ca să fie umbră deasupra capului lui și să-l umbrească despre necazurile lui.* 717/1. **2.** A revărsa harul divin asupra cuiva. *Spatele Sale va umbri ție și supt aripile Lui vei nădădui.* 96/1, cf. 496/1, 514/1.

umili vb. IV (a se ~) **1.** A se ~ cu inima = a avea remușcări, a se căi; a avea o atitudine smerită. *Și Domn și Hristos au făcut Dumnezeu pre Iisus... Auzind [israeliții] s-au umilit cu inima și au zis cătră Petru și cătră ceialalți apostoli: „Ce vom face, bărbați frați?”* 110*/1. **2.** A se milostivi. *Domnul... spre slugile Sale să va umili, că au văzut pre ei slăbănogiți și părășiți.* 187/2. **3.** A tăcea, a consimți. *Au zis Moisi cătră Aaron: „Aceasta easte ce au grăit Domnul...”* Și s-au umilit Aaron. 100/2.

umplea vb. II. **1.** A ~ mâna (sau mâinile) cuiva = a pune jertvă în mâinile celui care era sfințit în acel moment ca preot; (fig.) a da putere cuiva. *Și vei unge pre ei, și vei umplea mâinile lor; și vei sfinți pre ei.* 79/2. *Au făcut efod și terafin, și au umplut mâna unuia dintru fiii săi, și i-au fost lui preot.* 230/2, cf. 129/2, 397/2. **2.** A îmbiba cu un lichid. *Și alergând unul și umplând bureate cu oțet... L-au adăpat pre El, zicând.* 48*/2. **3.** (a se ~) A avea parte din plin de ceva. *Umplea-ne-vom de bunătățile casii Tale.* 484/1. *Cei ce-L iubesc pre El să vor umplea de leage.* 796/2. A se ~ de nebunie = a se mânia. *Ei s-au umplut de nebunie și vorbea întru sine ce să facă lui Iisus.* 57*/2. S-a umplut între... = nu mai este nimic între...

Precum am zis s-au umplut întră mine și întră tatăl tău până la moarte. 258/2. **4.** (a se ~; despre o perioadă de timp) A se împlini, a se sfârși. Iară de va vinde cineva casă..., până să va umplea un an de zile o va putea răscumpăra. 116/2. Să vor umple zilele plângerii tale. 591/2, cf. 50/2, 58/2, 594/1. **5.** (a se ~; despre o perioadă de timp) A sosi, a veni. Deacă s-au umplut zioa Rusaliilor, era toți împreună adunați la un loc. 109*/1, cf. 90*/1. **6.** (a se ~; despre o afirmație) A se împlini, a se adevăra. Și s-au umplut scriptura, carea zice: „Și cu cei fără de lege s-au socotit. 48*/2. Ne suim în Ierusalim și se vor umplea toate ceale scrise de proroci pentru Fiul Omenesc. 73*/2, cf. 27*/2, 100*/2.

umplere s. f. Încrustare. După toată puterea am gătit la Casa Domnului meu aur, argint... și la umpleare pietri scumpe. 374/1.

unda vb. I. A inunda. Le-au undat lor la corăbii. 243/2.

undă s. f. **1.** A da ~ = a clocoti. Pune căldarea și toarnă într-înșă apă... Dat-au undă și s-au fiert oasele. 663/2. **2.** Să undeze toiaș = să amestece bețișoare, săgeți (considerate sorți). Va sta împăratul Vavilonului în calea cea veachie..., ca să vrăjască vrăjă, ca să undeaze toiaș și să întreabe ceale cioplite. 660/2.

undezare s. f. Fierbere; (fig.) Sfășiere. Scuturare și smâncitură și undezare și frângerea inimii. 722/2.

unealtă s. f. **1.** Lucru, obiect; vas. Au trimis pre fratele său... să roage pe navatei, priiatinii săi, ca să puie la ei unealtele sale ceale multe. 845/1. I-au luat tot aurul și argintul, și toate unealtele. 394/1, cf. 104/1. **2.** (și ~ de război sau a războiului) Armă. Bărbați încinși cu unealte de războiu. 231/2. Precum este partea celui ce să pogoară la războiu, așa va fi și partea celui ce șeade la unelte. 268/1. Mai bună e înțelepciunea decât unealtele războiului. 546/1. **3.** (și ~a cântărilor sau ~ de cântare) Instrument muzical. Râdica-vor glasurile sale cei ce cântă cu unealte în mijlocul celor ce să veselesc. 218/1. A lăuda cu unealtele cântărilor lui David. 425/2. Mă voiu mărturisi Ție întru noroade, Doamne, întru unealte de cântare. 487/2.

ungătoare s. f. Preparat din miresme pentru uns. Featele voastre le va lua să-i facă ungătoare și de mâncare și pâine. 246/1.

unge vb. III. **1.** A ~ jertfa = a face o jertfă prin sacrificarea unui animal gras. Dă miros cu bună mireasmă și pomenire de făină de grâu, și unge jertva ta. 819/1. **2.** A stropi un obiect, în cadrul unui ritual, pentru a-l consacra. M-am arătat ție la Locul lui Dumnezeu, unde mi-ai uns mie stâlpul. 30/1. **3.** A mirui. Vei lua din untuldelemn al ungerii... și vei unge pre dânsul. 80/1. Aceasta este darul... care-l vor aduce Domnului în zioa în carea-l vei unge pre el. 97/1. **4.** A sfinți. Aceasta este sfințirea jertvenicului, în carea zi l-au uns mai-marii fiilor lui Israil. 129/1. **5.** (și a se ~) A investi sau a fi investit într-o funcție (înaltă). Au venit bărbații Iudei și au uns pre David acolo, ca să împărătească preste casa lui Iuda. 270/1. Haina sfintei... lui Aaron va fi fiilor lui după dânsul, să se unșă ei întru acealea și să se

săvârșească mâinile lor. 80/2. Vei merge și vei unge pre Azail împărat Asiriei. 317/1, cf. 91/2.

ungere s. f. **1.** Miruire. Untuldelemn al ungerii cel de la Domnul preste voi easte. 100/2, cf. 75/2. **2.** ~ de preoție = hirotonisire. Și va fi ca să le fie lor ungere de preoție în veacuri întru neamurile lor. 91/2.

unghi s. n. **1.** Colțul unei clădiri, al unei cetăți etc. Au venit un vânt mare despre pustiiu și s-au atins de patru unghiuri ale casii. 438/2, cf. 394/2, 417/1. **2.** Muchie. În patru unghiuri va fi [jertfelnicul]. 81/1. **3.** Ungher, loc retras. Și noi, fiind în unghiul grădinii, văzind fărădelegea, am alergat asupra-le. 829/2. Că știe de aceastea craiul, cătră carele și cu îndrăzneală grăiesc..., căci nu în unghiu s-au făcut aceastea. 136*/1.

unghie s. f. **1.** ~ de diamant = vârș de diamant. Păcatul lui Iuda scris easte cu condeiu de fier cu unghie de diiamant săpat pre leaspedea inimii. 609/1. **2.** A nu lăsa ~ = a nu lăsa nimic, nici o fărămă. Dobitoacele noastre vor merge cu noi și nu vom lăsa unghie. 62/1.

unghiurel s. n. Scobitură făcută într-un stâlp în vederea îmbinării cu altă piesă. Doao unghiureale la un stâlp stând împotrivă unul altuia. 88/1.

unicorn s. m. Animal fabulos, cu un corn în frunte. Dumnezeu, Cel ce l-au scos pre el din Egipt, ca mărirea unicornului lui. 144/2.

unire s. f. Unitate. Nevoiți-vă a păzi unirea duhului întru legătura păcii. 182*/2.

uns s. m. **1.** Persoană numită (în urma unei ceremonii) într-o funcție înaltă, în special monarh sau cleric. Iu,... unsul Domnului, asupra casii lui Ahaav. 391/1. **2.** Ales al lui Dumnezeu. Acum am cunoscut că au mântuit Domnul pre unsul Său. 467/2. (Aici) Hristos. Pentru David, sluga Ta, să nu întorci fața unsului Tău. 511/2.

unu, una num. card., adj. **1.** Num. card. (Cu valoare de num. ord.) Și s-au făcut dimineață zi, una. 1/1. **2.** Adj. Unic. Aceasta era fată una născută a lui iubită, și afară de ea, nici fecior, nici față nu avea. 226/1.

unuși, unași adj. Unic, singur; același. Un tată pre mine cu cei morți m-au sămănat și unași maică m-au născut. 889/1.

urâciune s. f. v. **urâciune.**

urâciune (și **urâciune**) s. f. **1.** Ființă urâtă, respingătoare, de disprețuit. Urâciune easte egipteanilor tot păstoriul de oi. 47/1. Depărtat-ai pre cunoscuții miei..., pusu-m-au urâciune loruși. 494/2. **2.** Ceea ce este urât, respingător, urâtenie. Să nu te sui prea treapte la jertvenicul Mieu, ca să nu descoperi urâciunea ta. 71/2. **3.** Ceea ce nu-i este plăcut cuiva să se întâmple; faptă urâtă. Feritu-ne-am ca să nu facem toate urâciunile aceastea! 601/1. **4.** Ură. Cu urâciune desăvârșit i-am urât pre ei [pe vrăjmașii Domnului]. 513/2. **5.** Gelozie. Slujba idolilor, fermecătoria, vrăjile, sfézile, urâciunile. 179*/1. **6.** Idolatrie. Și au făcut ce e rău înaintea Domnului după toate urâciunile neamurilor. 401/1. **7.** Idol. Au scos toate urâciunile din tot pământul Iudei. 385/2, cf. 403/1, 840/2. **8.** ~a pustiirei = altar păgân. Iară

- când veți vedea urâciunea psutiirei stând unde nu să cade..., atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă la munți. 45*/2.
- urâre** s. f. Ură. *Eu aduc preste norodul acesta reale, roada urârei lor.* 600/2.
- urât,-ă** adj. Care nu este iubit. *Va avea un om doao muieri, una iubită iară alta urâtă.* 177/1.
- urâtoare** s. f. Ființă care urâște. *O, urâtoare de oameni și urâtoare de bunătate, ce am făcut noi de ne prazi într-acesta chip?* 889/1.
- urdinare** s. f. ~ cu sânge = dizenterie. *Și s-au întâmplat de zăcea tatăl lui Poplie, fiind cuprins de friguri și de urdinare cu sânge.* 138*/1.
- ureche** s. f. În (sau întru, la) urechile cuiva = pentru a fi auzit. (În legătură cu verbele dicendi) *Au grăit toate cuvintele aceastea în urechile lor.* 18/1. *Spuneți în urechile fiilor voștri.* 61/1. *Toate cuvintele care s-au grăit cătră tine întru urechile tale.* 242/2. *Au cetit la urechile lor toate cuvintele Cărții Legii.* 403, cf. 62/2. **2.** A băga (sau a pune, a lua) în urechi = a asculta cu atenție, a lua aminte la ceva. *Băgați în urechi cuvintele meale.* 5/1. *Vei pune în urechi poruncile Lui.* 67/1. *Bărbați jidovi și toți cei ce lăcuiți în Ierusalim, ... luați în urechi cuvintele meale.* 109*/1. *Vor da urechile sale spre auzire = vor asculta, vor lua aminte la ce se spune.* 571/2. *A apropiat ~a = a asculta, a-și pleca urechea la... Nu M-au ascultat pre Mine, nici au apropiat urechiile lor.* 601/2. *A-și îngreoaia urechile = a-și astupa urechile.* 732/1.
- urgie** s. f. Cu ~ = cu violență. *Mâniindu-să Domnul cu urgie pre Moisi.* 55/2. ~ de mânie = mare furie. *S-au întors la locul lor cu urgie de mânie.* 393/2.
- urgisi** vb. IV. **1.** A provoca un rău, un necaz, o suferință, a asupri, a năpăstui. *Pre cei în obezi ferecați ai săi nu i-au urgisit.* 486/2. **2.** (a se ~) A se înfuria, provocând mari neplăceri. *Ca și asupra unor nemulțămitori să urgisi.* 888/1. **3.** A nesocoti, a disprețui. *Voiau face cu tine precum ai făcut, precum ai urgisit aceastea ca să calci legătura Mea.* 655/2.
- urgisire** s. f. Mânie. *Vărsatu-s-au urgisire preste boiarii lor.* 503/1.
- uriaz** s. m. **1.** Om (foarte) înalt. *Acesta au rămas din uriași, și l-au bătut pre el Moisi și l-au pierdut.* 202/1. *Au bătut Sovohe Sosati pre Safut, cel din fiii uriașilor.* 367/1. **2.** Om puternic; erou. *Și era uriași pe pământ în zilele acealea, și după aceea.* 6/1. *Cu sabiile uriașilor voiu oborî țăriia ta.* 670/1, cf. 585/1.
- urî** vb. IV. **1.** (a se ~) A fi disprețuit, urât. *Văzind Domnul Dumnezeu că să ureaște Liia, au deșchis zgăul ei.* 28/1. **2.** A-l ~ pe cineva pământul = a nu mai suporta pământul pe cineva. *Și s-au spurcat pământul, și le-am răsplătit lor nedreptatea pentru aceea și au urât pământul [pe ei].* 109/2. **3.** (Aici) A avea capacitatea de a te despărți imediat și total de cei dragi. *Oricine vine la Mine și nu uraște pre tatăl său și pre mumă-sa și muiarea... nu poate fi ucenicul Mieiu.* 69*/2. **4.** A se plictisi, a se sătura de ceva. *Și și-au urât a aștepta atâta, văzând că nime nu deșchide ușile foisorului.* 216/2.
- urluit,-ă** adj. (Despre grâu și alte cereale) Măcinat grosolan. *Grăunțe noao coapte, pârgă urluite Domnului.* 93/2.
- urmă** s. f. **1.** Cale. *Că lumina Domnului easte urma lui, dă celor credincioși înțălepciune.* 827/2. *Pre urma mării = pentru slavă. Pre urma mării m-au trimis pre mine la neamurile ceale ce v-au prădat pre voi.* 730/1. **2.** Cei de pe urma cuiva = urmași. *Voiau lua pre cei de pre urma lui Vaasa și pre cei de pre urma casii lui.* 312/2. **3.** Întru ceale mai de pre urmă = la sfârșitul vieții. 796/1.
- următoriu,-oare** adj., s. m. **1.** Adj. A fi ~ binelui = a urma binele. *Cine va face voao rău, de veți fi următori binelui?* 224*/1. **2.** S. m. Persoană care urmează exemplul cuiva. *Rogu-vă, dar, pre voi, să fiți mie următori.* 156*/1, cf. 192/1, 160*/2, 183*/2, 187*/2. **3.** Persoană care urmează în rang pe cineva. *Era numărul lor... prin mâna lui Ananie, următorului împăratului.* 394/2, cf. 396/1.
- ursitură** s. f. = urzitură. Alcătuire; făptură. *Ziditoriul lumii, Cel cei ai zidit ursitura omului.* 865/1.
- ursoaie** s. f. Ursoaică. *Ieșiră doao ursoaie din pădure.* 323/2, cf. 694/2.
- urzi** vb. IV. A face, a întocmi. *Cel ce te-au făcut pre tine și te-au urzit din pânțele.* 580/2.
- uscat,-ă** adj. Atrofiat, paralizat. *Iată, un om... având mână uscată.* 11*/2. *Era acolo un om a căruia mână cea dreaptă era uscată.* 57*/2.
- usnă** s. f. Marginea de sus (de obicei rășfrântă) a unor obiecte; un fel de ștreășină. *Usna care o împregiura pre ea de treizeci de coți.* 301/1. *Patru mease ale arderilor de tot... de o palmă vor avea usnă cioplită pre dinlăuntru împregiur, și deasupra measelor acoperemânt.* 678/2.
- ustura** vb. I (a se ~) A suferi. *Zioa mă usturam de căldură, și noaptea de ger.* 31/1.
- ușă** s. f. Ușa porților = intrarea în... *Vor pune fieș-tecarele scaonul său înaintea ușilor porților Ierusalimului.* 596/1.
- ușor,-oară** adj. Lute, rapid. *Vor merge soli ușori la neam înalt.* 563/1.

V

- vamă** s. f. **1.** Dare, impozit. *Veți lua vamă Domnului de la oamenii cei războinici, un suflet din cinci sute de oameni, și din dobitoace.* 151/2. **2.** Oficiul, sediul vameșilor. *Au văzut pe un vameș, anume Levi, șezând la vamă.* 57*/1. **3.** Culme, înălțime. *Cortul Domnului, carele l-au făcut Moisi în pustie, și jertvenicul arderilor de tot, în vremea aceea, era în vama cea din Gavaon.* 368/1.
- vameș** s. m. Persoană care adună dările, impozitele. *Au văzut pre un vameș, anume Levi, șezând la vamă.* 57*/1, cf. 6*/1.
- varvar** s. m. Barbar. Nume dat de vechii greci și de romani celor care aparțineau altor popoare. *Iară varvarii ne-au făcut nu puțină omenie noao.* 137*/2.

varvarește adv. În chip barbar; grosolan. *Nicidecum așa sălbăticește și varvarește să-i pierzi.* 874/1.

vas s. n. **1.** (Mai ales la pl.) Lucru, obiect (religios, de cult). *I-au trimis... vasele ceale sfinte și trâmbițele seamnelor în mâinile lor.* 151/1. *Vasele Casii Domnului.* 618/1. *Nimene nu poate să răpească vasăle celui tare, intrând în casa lui.* 34*/2, cf. 46/1, 86/2, 121/2. ~ *de lut* = ființa omenească făcută din pământ. *Avem comoara aceasta în vase de lut, ca preainălțimea puterii să fie a lui Dumnezeu.* 168*/2. **2.** ~ *ele apelor* = loc în care se adună apele. *De cuvântul Lui au stătut apa ca stogul și de graiul gurii Lui, vasăle apelor.* 820/1. **3.** Metaforă pentru trup, corp, ca receptacul al sufletului. *Și să știe fieștecarele din voi a-și stăpâni vasul său întru sfințenie și în cinste.* 194*/1.

vasilisc s. m. Reptilă fabuloasă căreia i se atribuia puterea de a ucide cu privirea. *Preste aspidă și vasilisc vei încăleca.* 496/2, cf. 590/1.

vat (și **vet**) s. n. Unitate de măsură pentru capacitate. *Doaozeci de mii de vet de untdelemn stors.* 299/1. *Până la o sută de vaturi de vin și... de vaturi de untdelemn.* 411/2.

vatră s. f. Un fel de platformă, de podium. *Și au stătut Esdra, cărturariul, pre o vatră de lemn, care o făcuse pentru cuvântare.* 421/1.

vădi vb. IV. **1.** (a se ~) A ieși la iveală, a dovedi, a face să se vadă. *Oare cum s-au vădit lucrul acesta?* 53/2, cf. 846/1. **2.** A da în vileag, a denunța. *Nevrând să o vădească pre ea, au vrut pe ascuns să o lasă.* 2*/2. **3.** A-l ~ *cunoștința* = a-l muștra pe cineva conștiința. *Cunoștința vădindu-i, ieșea unul după altul, începând de la cei mai bătrâni.* 91*/2.

văditoriu s. m. Delator, denunțator. *Simon..., carele au fost văditoriul banilor și al patriei, rău grăia de Oniia.* 860/2.

văpăios,-oasă adj. Cu văpăi. *Ardea cuptoriul cu prea văpăiosul foc.* 892/2.

văpseală s. f. = vopsea. Materie colorantă. *Văpsală a împiestritorilor. Prăzile văpsealelor sânt ale lui Sisara.* 218/2.

văpsi vb. IV = vopsi. **1.** A colora cu vopsea (fard). *Și i-au văpsit ochii săi și s-au împodobit capul său.* 331/1. **2.** (a se ~) A acoperi (cu apă, cu rouă). *Din roao ceriului s-au văpsit trupul lui, până au crescut perii lui ca perii leilor.* 692/1.

vârșă vb. I. **1.** A turna un material (lichid) într-o formă. *Au vârsat doi stâlpi la pridvorul casii.* 301/1, cf. 301/2. **2.** (și a se ~; despre oameni) A veni în număr mare, a se revârșă. *Ca zorile să va vârșă peste munți norod mult și tare.* 708/1. *Nu te va vârșă preste mâncări* = nu te va lăsa pradă poștei de mâncare, nu pofti peste măsură. *Nu fi nesățios întru toată desfătăciunea și nu te vârșă peste mâncări.* 818/2. **3.** A face, a ridica, a înălța. *Nu va intra în cetatea aceasta..., nici va pune asupra ei pavăză, nici va vârșă asupra ei movilă.* 342/2. **4.** A ~ *sabie* = a porni război. *Varsă sabie... împotriva celor ce mă gonesc.* 473/1. **5.** (a se ~) A se împrăștia, a se risipi. *Darurile celor nebuni să vor vârșă.* 807/2. **6.** Au vârsat căile tale spre... = ai mers spre..., ți-ai

îndreptat atenția la... *Ai făcut păgânătate și ai vârsat căile tale spre streini.* 597/2. **7.** A ~ *grai* = a vorbi. *Nu va trece cu vederea... pre văduvă, când va vârșă graiu.* 817/1. A ~ *graiuri* = a ține discursuri. *Unde nu easte ascultare, nu vârșă graiuri.* 815/1. **8.** (a se ~; despre pași) A se poticni. *Iară mie puțin nu mi s-au alunecat picioarele, puțin nu s-au vârsat pașii miei.* 488/1.

vârsare s. f. Acțiunea de a turna metalul. *Au fost cea sută de talanți de argint la vârsarea capetelor cortului.* 90/1.

vârsat,-ă adj., s. n. **1.** Adj. (Despre obiecte) Turnate din metal. *Au făcut doi heruvimi de aur vârșăți.* 88/2, cf. 83/1, 131/1. *Dumnezeu ~ = idol.* *Să nu vă duceți la idoli și dumnezei vârșăți să nu vă faceți.* 110/1. **2.** S. n. Statuie; idol din metal turnat. *Și-au făcut șie vârsat.* 167/1. *Ți-ai făcut ție alți dumnezei și vârsături.* 310/2, cf. 230/2. **3.** S. n. ~ *ul zorilor* = revârsatul zorilor. *Iară noi să facem lucrul, și jumătate dintr-înșii să ție lănci lor din vârsatul zorilor, până la ieșirea stealelor.* 418/1.

vârsătură s. f. Obiect turnat din metal. *Și-au făcut șie vârsătură doao juninci.* 339/1, cf. 301/1.

vătăma vb. I. **1.** A dăuna integrității corporale; a atinge, a leza. *Nu m-au stricat pre mine..., nici mi-au vătămat ceale curate ale fecioriei.* 893/1. **2.** A supăra, a provoca neajunsuri, neplăceri. *Am poruncit... nimenea pre ei întru nimic să nu-i vatăme.* 882/2, cf. 64*/1.

vătămare s. f. Faptul de a vătăma, de a dăuna sănătății, de a răni. *Nu numai vătămarea ar putea să-i sfârâme, ci și vederea.* 789/1.

vătămat,-ă adj. ~ *la picioare* = bolnav de picioare, olog. *Easte un fiu a lui Ionatan vătămat la picioare.* 276/1.

văzătoriu s. m. **1.** Persoană care a fost martor la ceva. *Cei ce din început însuși au fost văzători și slugi cuvântului.* 51*/1. **2.** Proroc. *Pre proroc mai înainte norodul îl chema văzătoriu.* 246/2. **3.** Clarvăzător. *Cuvintele lui Samea, prorocului, și a lui Ado, văzătorului?* 384/1. **4.** Prezicător, vizionar. *Cuvintele văzătorilor, care le grăia cătră dânsul cu numele Dumnezeului lui Israil, iată sânt întru cuvintele împăraților lui Israil.* 401/2, cf. 292/2.

vânăt adj., s. n. **1.** Adj. De culoare albastră-închis. *Chiotori vinete.* 76/2, cf. 87/2. **2.** S. n. Țesătură sau fir de culoare albastră-închis. *Veți strânge de la dâșii: aur, și argint,... și vânăt, și mohorât.* 75/2. *Cu haină sfântă, [țesută] cu aur și cu vântăt și cu mohorât.* 824/1, cf. 90/1, cf. 376/2, 654/1, 662/1. **3.** S. n. (La pl.) *Cele vinete* = obiecte de îmbrăcăminte făcute din material de culoare albastră-închis. *Și ceale lucii foarte și ceale vișine și ceale vinete.* 554/1. **4.** S. n. Obiect de încălțăminte din material de culoare albastră-închis. *Te-am încălțat cu vânăt.* 654/1.

vânătare s. f. **1.** Vânătaie. *Lovitura biciului face vânătare.* 813/1, cf. 5/1. **2.** Eruptie pe piele, eczemă. *S-au lățit vânătarea în piiale.* 104/1, cf. 102/2.

vânslar s. m. Vâslaș. *Boiarii tăi... au fost vânslarii tăi.* 665/2.

vânt s. n. **1.** După patru ~uri = după cele patru puncte cardinale. După patru vânturi era porțile, cătră răsărit, cătră mare, cătră amiază și cătră miiazănoapte. 358/2. **2.** A trage ~ = a trage aer. Colunii au stătut prin codri și au tras vânt. 607/1.

vântura vb. I. **1.** A mișca, a purta, a duce. Și-l va vântura pre el din locul lui. 451/1. **2.** A împrăștia, a risipi. Voiu răsipi pre eghipteani întru neamuri și-i voi vântura pre ei prin țeri. 668/1, cf. 789/1. **3.** A distruge, a nimici. Cetățile lor le-au prădat și câmpurile le-au vânturat. 751/1.

vânzătoriu s. m. Trădător. De multe ori auzind numindu-să vânzătoriu, pentru că au părăsit Chiprul. 868/1, cf. 57*/2.

vârtej s. n. Obiect de tortură. Pusără înainte purtătorii de sulită vârtejele. 887/2.

vârtos,-oasă adj., adv. **1.** Adj. Aspru, cu suprafață dură. Cei gingași ai miei au mers pre căi vârtoase. 765/2. Piatră vârtoasă = stâncă. Să între în gaori de piază vârtoasă. 553/2. Ț-am scos ție izvor de apă din piază foarte vârtoasă. 166/1. **2.** (Despre persoane) ~ la inimă = dur, insensibil, împietrit. Feciori tari de obraz și vârtoși la inimă. 644/1. Inimă ~oasă = inimă împietrită, aspră. Inima vârtoasă rău va păți, mai pre urmă. 797/2, cf. 644/1. **3.** Adv. (La comparativ) Mai ales, mai cu seamă, mai degrabă, mai bine, mai mult. Pentru aceea l-am adus pre el la voi și mai vârtos la tine, craiule Agripo. 135*/1. Ales-am a fi lepădat în Casa Dumnezeului meu, mai vârtos decât a lăcui în lăcașurile păcătoșilor. 493/2. Easte drept... pre voi a asculta mai vârtos decât pre Dumnezeu, judecați. 111*/2. Dorite-s mai vârtos decât aurul. 467/2, cf. 657/2.

vârtute s. f. **1.** Forță, putere, vigoare. Cu toată vârtutea mea am slujit tatălui vostru. 30/1, cf. 696/1, 698/2, 819/1. Fiul ~i = om cinstit, om de bine. De va fi fiiul vârtutei, nu va cădea nici unul din perii lui. 295/1. **2.** Înălțime, vârf. Suiu-i-am pre ei la vârtutea pământului. 187/1. Luat-au vârtutea măgurii ceii înalte. 634/1. **3.** Rod, roadă. De am mâncat vârtutea lui [a pământului] singur fără de preț, ... În loc de grâu să-mi răsără urzică. 453/2.

veac s. n. **1.** În ~ (sau până în ~, în ~ul veacului, din ~ și până în ~, în ~ și încă) = pentru totdeauna, de-a pururi; (în construcții negative) niciodată, nicicând. Veți păzi cuvântul acesta leage... până în veac. 63/2. În Ierusalim va fi numele Mieu în veac! 401/1. [Păcătoșii] să piară în veacul veacului, iară Tu Preainalt ești în veac, Doamne. 496/2. Veți lăcui în pământul care l-am dat voao și părinților voștri din veac și până în veac. 615/2. Mai mult nu să va smulge și nu să va strica până în veac. 621/1. Vor străluci... în veac și încă. 700/1. Ca în zilele ~ului = ca în zilele de altădată. Paște norodul tău cu toiagul tău, oile moștenirii tale, ceale ce lăcuiesc de sineși la dumbravă...; paște-vor... ca în zilele veacului. 721/2. Din zilele ~ului = din vremuri străvechi, din strămoși. Și fugiri de robi s-au făcut în mijlocul ei din zilele veacului. 409/1, cf. 488/2. Mai înainte de ~ = înainte de a începe timpul. Mai înainte de veac, dintru început m-au zidit pre mine. 810/1. **2.** (Aici) Lumea pământeană. S-au dat pre

Sâne pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pre noi dintru acest veac rău. 175*/1.

vechi¹ vb. IV (a se ~) A se învechi. Hainele lor nu s-au vechit. 422/2, cf. 198/1, 67*/1.

vechi,² veche adj. Cel Vechiu de zile = Dumnezeu. Văzut-am întru vedeniia nopții și, iată, cu norii ceriului, ca un Fiiu Omenesc vinea și până la Cel Vechiu de zile au sosit. 651/1.

vechituri s. f. pl. Depărtările bolților cerești. Nu toți văd lumina, carea strălucește în vechituri, ca și cea de la El în nori. 457/1.

vecin s. m. Semen, aproapele. Pentru ce bați tu pre vecinul tău? 53/2.

vecinic,-ă adj. = veșnic. **1.** Anii cei veșnici = anii de odinioară. De anii cei vecinici mi-am adus aminte. 489/2. **2.** (Substantivat) Cel ~ = persoană pedepsită, condamnată. Și împreună cei vecinici nu au auzit glasul celui ce scoate birul. 439/2.

vedea vb. II. **1.** A ~ fața cuiva = a întâlni pe cineva. Nu veți vedea fața mea de nu va fi fratele vostru cel mai tinăr cu voi. 43/2. **2.** A ~ mai nainte = a prevedea. Toate căile mele mai nainte le-ai văzut. 513/1. A ~ vis = a visa. Vis am văzut și nu easte cine să-l tâlcuiască. 40/2.

vedec s. n. Stricăciune. Și l-au dat [argintul] celor ce fac lucrurile în Casa Domnului, ca să întărească vedecul căsii. 344/2.

vedenie s. f. **1.** Apariție, viziune. Au zis Dumnezeu lui Israil în vedeniia nopții. 46/2, cf. 13/1, 687/2, 117*/1. **2.** Minune, grozăvie. De au ispitit Dumnezeu să vie și să-și ia Șie din mijlocul neamului, cu ispită, și cu seamne..., și cu vedenii mari, cum au făcut Domnul? 162/2.

vedere s. f. **1.** Față, chip, înfățișare, aspect. Iată, un bărbat; și vederea lui era ca vederea aramei sculptoare. 677/2, cf. 62/2, 86/1, 365/1, 690/1, 238*/1. **2.** Vedenie, arătare; viziune. Nu easte leage și proroc n-au văzut vedea de la Domnul. 640/1. Tinerii voștri vederi vor vedea. 109*/2, cf. 699/1. ~ mare = arătare înfricoșătoare. Ne-au scos pre noi Domnul din Egipt... cu mână tare, și cu braț înalt, și cu vederi mari. 180/2. **3.** Ceea ce se arată cuiva (în somn, în vis). Au dormit Samuil până dimineată... și s-au temut Samuil să spuie lui Ili vedea. 242/1, cf. 454/2. **4.** A trece cu ~a = respinge, a disprețui. Auzit-au Dumnezeu și au trect cu vedea și au urgisit... pre Israil. 491/1. **5.** Strălucire. O roată lângă un heruvim și vedea roatelor, ca vedea pietrii antracului. 649/2. **6.** Loc luminat (de o flacăra, de foc). Muieri, ceale ce veniți de la vedea, veniți! 568/1. **7.** Vedea răvârsării = imaginea care se vede într-o oglindă. 457/1.

vederos,-oasă adj. Arătos, plăcut la vedere. Omul vederos și iute la lucrurile lui la împărați trebuie a sta; iară să nu stea la oameni leaneși. 533/1, cf. 291/2.

veni vb. IV. **1.** Până unde să vine (sau să întră) în = aproape de... Au mers până unde să vine în Gherara. 353/2. Cătră răsărit au lăcuit până unde să întră în pustie. 354/1. **2.** Au venit cuvântul Lui =

- s-a împlinit ceea ce a spus El. Smerit-au în obezi picioarele lui, și prin fier au trecut sufletul lui, până ce au venit cuvântul Lui. 501/1.
- venire** s. f. ~a trupului = aspect, înfățișare. Venirea trupului este slabă și cuvântul defăimat. 172*/1.
- venit,-ă** (și **vinit,-ă**) adj., s. n. **1.** Adj. Venitu-și în minte = întreg la minte. Au aflat omul dintru carele ieșisă dracii îmbrăcat și venitu-și în minte, șezând lângă picioarele lui Iisus. 61*/1. **2.** S. n. Fel de comportare. Acesta au fost vinitul lui în toate zilele care au șezut David în țarina celor de alt neam. 265/2, cf. 241/1.
- venitic** (și **vinitic**) s. m. = venetic. **1.** Străin. Au zis David să adune pre toți veniticii cei din pământul lui Israel. 368/1, cf. 113/1, 115/2. **2.** Prozelit. Încungiurați marea și uscatul să faceți un vinitic. 23*/1.
- vergur,-ă** adj. Cast, virgin. Aceștia sânt carii nu s-au întinat cu muieri, că sânt verguri. 244*/1.
- veseli** vb. IV. A se bucura de ceva, a trage foloase din ceva. Tot omul carele au sădit vie și nu s-au veselit dintr-însa să meargă și să se întorcă la casa sa. 176/1.
- vesti** vb. IV. **1.** A declara; a considera, a socoti. Și va vedea preotul și-l va vesti pre el necurat. 103/1. Judecătorii vor judeca pre ei și pre cel drept îl vor vesti drept. 179/2. **2.** (a se ~; despre nume) A deveni cunoscut, celebru. S-au vestit numele lui în toate neamurile primprejur. 298/2.
- vestitoriu** s. m. Persoană care aduce vești; sol. Au trimis Ioav vestitoriu la David. 279/1. Venit-au alt vestitoriu la Iov și i-au zis. 438/1, cf. 41/2.
- veșmânt** s. n. ~ sfânt = veșmânt preoțesc. Vei face veșmânt sfânt lui Aaron... spre cinstire și mărire. 78/2.
- vet** s. n. v. **vat.**
- vetrilă** s. f. = vetrelă. Pânză de corabie. Rădicând vetrila cea mică după vântișorul ce sufla, trăgeam spre țarmuri. 137*/2, cf. 573/1.
- viar** s. m. = vier. Viticultor. Și pre cei rămși ai norodului i-au lăsat mai-marele bucătarilor să fie viari și plugari. 638/2, cf. 394/2, 591/2.
- viarme** s. m. = vierme. Șarpe; (aici) drac. Să te arunci în gheena, în focul cel nestâns, Unde viarmele lor nu moare și focul nu să stânge. 41*/2.
- viclean,-ă** adj. **1.** Necedincios, trădător. Ierusalim, cetatea cea vicleană și rea. 409/1. Sfat ~ = uneltire. Și s-au sculat asupra lui cu sfat viclean în Ierusalim și au fugit în Lahis. 336/1. **2.** (Aici) Avid. Să nu zici: „Multe sânt puse pe masă”. Adu-ți aminte că rău lucru este ochiul viclean. 814/2.
- vicleni** vb. IV. A umbla cu viclenii, a unelti. Acopere-mă de adunarea celor ce viclenesc. 484/1, cf. 405/1, 465/2, 488/2, 508/2, 802/2.
- vicleșug** s. n. Întru ~ = pentru a înșela. Nu s-au jurat întru vicleșug vecinului său. 469/1.
- vie** s. f. **1.** Simbol al prosperității și al păcii, precum și al poporului evreu. Ce voi face încă viei mele și nu i-am făcut ei? 554/2, cf. 555/1. **2.** Viia Sodomului = plantă din regiunea Mării Moarte; (fig.) amărăciunea dușmanilor lui Israel. Vrăjmașii noștri sânt neînțelegători. Că din viia Sodomului este viia lor, și vița lor din Gomora, strugurul lor strugur de fiare, poamă de amărăciune lor. 187/2.
- viere** s. n. Glas, voce; timbru al vocii. Au purces... cu veselie și cu strigare de laude și cu cântări de toate viersurile mulțemind Dumnezeuului Celui Sfânt. 883/1, cf. 163*/1.
- vifor** s. n. Putere, grozăvie. Piiile noastre ca un cup-toriu s-au afumat, smulsu-s-au de cătră fața vifoarălor foametei. 642/2.
- viforătoriu,-oare** adj. Puternic. Iară nu după multă vreme, s-au întărâtat împotriva ei [a corabiei] un vânt viforătoriu. 136*/2.
- viia** vb. I. **1.** A trăi, a avea viață, a exista. Toate-s deșertăciune, tot omul ce viiază. 475/2, cf. 114*/2, 231*/1. (A via întru... sau construit cu dativul) Făcându-le [poruncile Domnului], omul nu viia întru eale. 659/1. Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor, că toți Lui viiază. 76*/1. Întru El viem și ne mișcăm. 127*/1. (Despre suflet) Sufletul meu Lui viiază, și săminția mea va sluji Lui. 468/2. **2.** A da viață cuiva, a ține în viață. Viiază-mă și voiu păzi cuvintele Tale. 506/2, cf. 476/1.
- vin** s. n. ~ din turnări = vin jertfit idolilor. Nici am beut vin din turnări. 432/1.
- vină** s. f. Acuzație. Și au pus deasupra capului vină Lui scrisă: „Acesta este Iisus, împăratul iudeilor”. 29*/1.
- vinit,-ă** adj., s. n. v. **venit.**
- vinitic** s. m. v. **venitic.**
- vinovăți** vb. IV (și a se ~) A (se) învinovăți. Și spusă împăratului ceale ce au făcut Ionatan, ca să-l vinovățească pre el. 849/1. Să va vinovăți omul pre sine. 454/2.
- vintre** s. f. Abdomen. L-au rănit supt vintre. 268/2.
- vintrecel** subst. Pântece, abdomen; conținutul acestuia; murdărie, excrement. Voiu răsipi vintrecelul preste fețele voastre, vintrecelul sărbătorilor voastre și voiu lua pre voi împreună. 737/2.
- vinui** vb. IV. A învinui pe cineva sau ceva. Nebuniia omului... pre Dumnezeu vinuiașe cu inima lui. 530/1. Și nu vinuiaște vremea. 813/2, cf. 142*/2.
- vinuire** s. f. Învinuire, reproș. Cuvinte de vinuire zicând. 177/2.
- vinuit** s. n. De ~ = de învinuire. Și va aduce asupra ei cuvinte de vinuit și-i va grăi nume rău. 177/2.
- virilion** s. n. v. **viriliu.**
- viriliu** (și **virilion**) s. n. Beril (piatră prețioasă de culoare verde). Al patrulea rând... și virilion. 79/1. Cu toată piatra bună te-ai îmbrăcat, de sardiu și de topazie și de smaragd... și de viriliu și de onihion. 667/1, cf. 90/2.
- vis** s. n. A vedea ~ = a visa. Au adormit în locul acela și au văzut vis. 27/1, cf. 39/2.
- visin** s. n. v. **vison.**

vison (și **visin**) s. n. **1.** In (foarte fin). *Funi de visine și mohorâte.* 428/1. **2.** Țesătură, material din in. *Au făcut bărbatului său, și sieși îmbrăcăminte de vison și de porfiră.* 539/1. *David era îmbrăcat cu haine de visin.* 363/2, cf. 433/1. **3.** Haină, îmbrăcăminte din material de in. *L-au îmbrăcat pre el cu vison.* 41/2, cf. 554/1.

vistierie s. f. **1.** Cutia darurilor. *Privea cum arunca norodul banii în vistierie și mulți bogați arunca mult.* 45*/1, cf. 604/1, 832/2, 88/5. **2.** Tezaur. *Au luat vistieriile ceale din Casa Domnului și visteriile ceale din casa împăratului.* 384/1. **3.** Bogăție, avere. *Cel ce face vistierii cu limbă mincinoasă după deșertăciuni umblă.* 531/2. (Fig.) *Întru [Tatăl și Hristos] sânt toate vistieriile înțelepciunii și ale științii ascunse.* 189*/2. **4.** Încăpere, locul unde se păstrau banii; instituția care administra acești bani. *Eu voi scrie la vistieria împăratului zece mii de talanți de argint.* 430/1. **5.** Locuință, casă. *După el au zidit Mesulam... în preajma vistieriei sale.* 417/1. **6.** Vistieriile cele de vin = pivnițele cu vin. *Preste vistieriile ceale de vin era Zaudia.* 372/2. *Vistieriile untului de lemn = magaziiile cu unt de lemn.* 372/2.

viță s. f. Viță de vie. *Au zis leamnele cătră viță.* 223/1.

viu, vie adj. **1.** A fi viu = a trăi. *Căutați binele și nu răul, ca să fiți vii.* 712/1. *Viu sânt Eu, formulă prin care se întăresc cele spuse. Viu sânt Eu, zice Adonai Domnul, că cu mână tare... voi împărăți preste voi.* 659/2. **2.** Adevărat. *Bine e cuvântat Dumnezeu..., Carele după mare mila Sa ne-au născut pre noi, spre nădejde vie.* 222*/1.

vizunie s. f. = vizuină. *Vulpile au vizunii.* 63*/2, cf. 451/2.

vlădicie s. f. Situație de vlădică. *Oniia, cel ce oarecând vlădicia avea prin viață.* 885/1.

voi vb. IV. *Întru poruncile Lui va voi foarte = va accepta cu convingere poruncile Domnului, se va simți bine respectând aceste porunci.* 504/2.

voie s. f. ~ rea = întristare, mâhnire. *Iată că pier de mare voie rea și în pământ străin.* 840/2.

voievod (și **voivod**) s. m. Căpetenie (de oști); stăpân. *Au grăit... Fihol, voievodul puterii lui.* 19/1. *Sutașul au dat pre cei legați voivodului oștii.* 138*/1.

voinic s. m. Ostaș. *Am lăcuit ca un împărat încungiurat de voinici.* 452/1.

voitoriu, oare adj. Binevoitor. *Slujește Lui... cu suflet voitoriu.* 373/2.

voivod s. m. v. **voievod.**

volnic s. m. Om liber. *Împăratul și împărăteasa și famenii și tot volnicul.* 618/2.

volnicie s. f. **1.** Libertate. *Nu da... muierii reale volnicie.* 811/1. **2.** Îngăduință, permisiune. *Nimenea să nu aibă volnicie a pune ceva asupra acestora.* 779/1.

vorbă s. f. Afirmație. *De-acum nu pentru vorba ta credeam că înșine am auzit și știm că Acesta este adevărat Mântuitorul lumii, Hristos.* 86*/2. *A se face ~ = a ajunge de răs. Făcutu-m-am vorbă la tot norodul meu.* 641/1.

vrăjitură s. f. Vrăjitorie, vrajă. *Și mulți din cei ce făcea vrăjituri, ducând cărțile, le-au ars înaintea tuturor.* 128*/2, cf. 583/1.

vrăjmășește adv. Ca vrăjmașii; dușmănos. *S-au adunat toate neamurile ca să ne piarză pre noi vrăjmășește.* 852/2.

vrăjmăși (și **vrăjmășui**) vb. IV. A fi dușman cuiva. *Aman Machidoneanul le vrăjmășea lor.* 436/1. *Tu ai bătut pre toți cei ce-mi vrăjmășuiesc mie.* 462/1, cf. 473/2.

vrăjmășui vb. IV v. **vrăjmăși.**

vrea vb. II. *Bine s-au vrut = a fost pe plac, au plăcut. Au șezut Solomon pre scaonul lui David, tatăl său, și bine s-au vrut, și au ascultat de dânsul tot Israilul.* 374/2.

vrednic, -ă adj. *Cât e ~ sau ce va fi ~ = cât merită, cât valorează. Dă mie locul tău de arie..., pre argint cât e vreadnic mi-l dă.* 368/1. *Să-mi dea mie peștera cea îndoită... pre argint ce va fi vreadnică.* 20/2.

vrednicie s. f. *Cu ~ să umblați = să duceți o viață vrednică. Cu vrednicie să umblați după chemarea cu carea sânteți chemați.* 182*/2.

vreme s. f. **1.** În ~ = în acest timp. *Doamne, au în vreamă vei să întorci împărăția lui Israil?* 108*/1. *Întru vremei = după un timp. Întru vremei scula-să-va floarea rădăcinii ei... și va veni spre puteare.* 698/2. *Din ~ până la ~ = din timp în timp. Și apa cu măsură vei bea, a șasa parte de in din vreamă până la vreamă vei bea.* 645/2. *Dintr-o ~ = deodată, dintr-o dată. Acesta au scos sabiia sa deodată asupra trei sute, pre carii i-au rănit într-o vreamă.* 360/1. *Fiind vreamă multă = făcându-se târziu. Și, iată, fiind vreamă multă, s-au apropiat la Dânsul ucenicii Lui și au zis.* 38*/1. *(În) trei vremei ale anului = de trei ori pe an. Trei vremei ale anului serbați Mie.* 74/1. *Să te arăți înaintea Domnului Dumnezeului tău în trei vremei ale anului.* 86/1. **2.** A afla ~ = a găsi ocazia, momentul potrivit. *De va afla vreamă, nu să va sătura de sânge.* 803/1, cf. 807/2. *În ~ (sau la) bună ~ = la timpul potrivit. Toate cătră Tine așteaptă să le dai lor hrană la bună vreamă.* 500/2. *Și au venit amândoa sorțile aceastea în ceas și în vreamă și în zi de judecată.* 436/2. *Fără de ~ = în timp nepotrivit, în contratimp. Omul nemulțămătoriu easte poveaste fără de vreamă.* 807/2. *~ cu prilej = ocazie, prilej. M-am bucurat întru Domnul foarte, că, iată, oarecând, ați înflorit a purta grije de mine, precum ați și purtat, dar nu ați avut vreamă cu prilej.* 188*/1. **3.** (și plinirea vremii) = soroc, termen. *Să va da în mâinile lui până la vreamă și vremei și jumătate de vreamă.* 695/1. *Deaca au venit plinirea vremii, au trimis Dumnezeu pre Fiiul Său.* 178*/1. *În vremei de ani = la timpul hotărât. La darul aducerii de leamne în vremei de ani și întru ceale de pângă, adu-ți aminte de mine.* 427/2. *Fără de ~ = înainte de termen. Sufletele călcătorilor de leage vor peri fără de vreamă.* 526/1.

vreodinioară adv. Vreodată, cândva. *Au suspinat pământul vreodinioară asupra mea.* 453/2, cf. 887/1.

vrere s. f. *Bună vrerea = a) bunăvoință. Adu-ți aminte de noi, Doamne, întru bună vreamă norodului*

Tău. 501/2; **b)** dorință, intenție. *Încă și rugăciunea mea e întru bune vrerile lor.* 514/1.

vruh subst. O specie de lăcustă. *Veți mânca dintr-însele: vruhul și câte samănă lui.* 101/2.

Z

za s. f. Armură purtată de oșteni. *Și s-au îmbrăcat cu zauo.* 835/1, cf. 459/2.

zapis s. n. **1.** Document, dovadă scrisă. *Ia-ți zapisul tău și... scrie cincizeci.* 71*/1. **2.** Înscrisul, actul Legii Vechi care conținea o serie de restricții. *Ștergând cu învățăturile zapisul cel asupra noastră, care era protivnic noao.* 190*/1.

zarvă s. f. Ceartă, gâlceavă; mișcare, agitație. *Și era... unul carii în zarvă ucidere făcuse.* 48*/1.

zasc s. n. Proptea. *Ca să razeme marea împregiur doao rânduri de zascuri vărsate.* 301/1.

zavistie s. f. Invidie, pizmă. *Voia cea cu nărav rău, mai cu mule chipuri fiind, mândriia, iubirea de argint, iubirea de price și zavistiia.* 884/1.

zăbală s. f. A pune zăbale în buzele cuiva = a fi dependent de cineva, a fi la dispoziția cuiva. *Și trufiia ta s-au suit în urechile Meale, și voiu pune belciugul mieu în nările tale și zăbale în buzele tale.* 342/2.

zăbavă s. f. Să nu se facă zăbavă din vreme = să nu întârzie. *Socotisă Pavel să treacă Efesul, ca să nu se facă zăbavă din vreme în Asii, că grăbea de ar putea în zioa de Rusalii să fie în Ierusalim.* 129*/2.

zăbavnic,-ă adj. ~ a grăi = încet, fără grabă când vorbește; ~ a să mânia = care nu se mânie, care nu se supără repede. *Să fie tot omul grabnic a auzi și zăbavnic a grăi, zăbavnic a să mânia.* 218*/2. ~ cu inima = întârziat, care înțelege încet, greu. *O, nepricepuților și zăbavnici cu inima a creade toate câte au grăit prorocii!* 81*/1. ~ la limbă = gângav. *Zăbavnic la limbă sânt eu.* 55/2.

zăbovi vb. IV. **1.** (și a se ~) A sta mai mult timp într-un loc, a întârzia. *De nu am fi zăbovit, ne-am fi întors până acum de doao ori.* 43/2. *Cu Lavan am lăcuit și până acum m-am zăbovit.* 31/2, cf. 95*/1. **2.** (a se ~) A se ocupa, a-și petrece timpul (cu ceva). *Oaspeții carii vinea acolo la nimica altă nu să zăbovea, fără numai să zică sau să auză ceva nou.* 126*/2. **3.** A se arunca asupra..., a se așeza pe... *Zăbovit-ai pre unsul Tău.* 495/2.

zăbrea s. f. Crenel de zid. *Și voiu pune zăbrearele tale iaspis.* 587/2.

zăcea vb. II. A domina, a fi stăpân peste... *Frica lui Mardoheu zăcea preste ei.* 435/2.

zăcere s. f. Loc unde stă, se așază cineva. *Să puie cetățile lui Iuda spre stângere și spre zăcere pasărilor.* 604/1.

zăciui vb. IV. A lua zeciuală. *Vor zăciui leviții în toate cetățile robiei noastre.* 424/1, cf. 246/1.

zăciuală s. f. Dare anuală, reprezentând a zecea parte din recoltă, din vite etc. *Ei au adus zăciuală din vițai, și din oi.* 399/1, cf. 424/1.

zăciuire s. f. A zecea parte din produsele cuiva. *Mai easte încă întru el [din popor] zăciuire.* 556/1.

zădar s. n. În ~ = fără temei, fără motiv. *Înmulțitu-s-au... cei ce mă urăsc în zădar.* 486/1.

zăduh s. n. = zăduf. Căldură mare, înăbușitoare. *Leac reapede a tuturor acestora va fi negura, roaoa întâmpinând va stâmpăra de zăduh.* 822/2.

zălog s. n. **1.** Amanet. garanție. *Zălogul nu l-au dat înapoi.* 657/1. **2.** Persoană reținută ca ostatic. *Antioh Epifan, feciorul lui Antioh împărat carele fuseasă la Roma zălog.* 832/1.

zălogi vb. IV (și a ~ zălog) A opri ceva la sine (ca garanție); a lua pe cineva ostatic. *Cătră Cel Tare carele zice: „Luoat-am, nu zălogesc...”* 455/2. *Ai zălogit pre frații tăi în zădar și ai luat îmbrăcăminte celor goli.* 449/1. *Zălog n-au zălogit și jeaf n-au jefuit.* 657/1.

zămisli vb. IV. A concepe fătul, a prinde rod, a procrea. *Să zămislească oile cum era nuialele.* 29/2.

zăpadă s. f. În zioa zăpezii = în zi cu zăpadă. *El s-au pogorât de au ucis pre leu în groapă în zioa zăpezii.* 360/2.

zăpodii s. f. Vale. *Și va peri zăpodii și va peri câmpii.* 632/2.

zăvor s. n. Bară, prăjină, grindă. *Zăvorul cel din mijloc prin mijlocul stâlpilor să se petreacă de o parte până de ceaea parte.* 77/2, cf. 88/2.

zbici vb. IV. A face să se usuce, să se zvânte. *Zbicea pe el [acoperemânt] arafot.* 285/1.

zbicire s. f. Uscare. *Și vor sta acolo pescarii..., zbicire de năvoade va fi, osibită va fi.* 684/2.

zburătoare s. f. Pasăre. *La toată zburătoarea și la toate fierile câmpului te-am dat pre tine să te mance.* 676/2.

zdrobi vb. IV. A trânti la pământ, a bate. *Și, oriunde-l apucă, îl zdrobeaște și face spume și scrășnește dinții săi.* 41*/1.

zdrobire s. f. Larmă, zgomot; prăpăd. *Și va fi în zioa aceaea, zice Domnul, glas de strigare... și zdrobire mare de la munți.* 726/1.

zdrobitură s. f. **1.** Spargere, sfărâmare; nimicire, distrugere. *Cădearea ei va fi ca zdrobitura unui vas de lut.* 570/2. *Glasul celor ce au strigat din Oranaim perire și zdrobitură mare.* 632/2. **2.** Rană. *Întoarceți-vă, fii, ... și voiu vindeca zdrobiturile voastre!* 598/1.

zdrumica vb. I (și a se ~) A face bucățele, a sfărâma; a nimici, a distruge. *Am zdrumicat pre ei ca țărâna pământului.* 291/1, cf. 392/1, 467/1, 470/2, 689/1. (Fig.) *Și-ți va părea rău pre urmă, când să va zdrumica carnea trupului tău.* 521/1.

zece num. card. Cu zece părți mai... = de zece ori mai... *I-au aflat pre ei cu zece părți mai învățați decât toți descântătorii.* 688/1.

zecea num. ord. (Cu valoare substantivală) A zecea parte. *Din toate câte vei da mie a zecea voi aduce ție.* 27/1.

zeci s. f. pl. Dare reprezentând a zecea parte din recoltă; zeciuală. Că zecile și pârga cu noi sânt. 738/1.

zgardă s. f. Lanț de aur la gât. Inelul tău și zgarda, și toiaagul care-ți iaste în mână. 38/1.

zgău s. n. Uter, pântece. I-au junghiiat pre amândoi, și pre omul israiltean și pre muiare, prin zgăul ei. 146/1. Spre Tine m-am aruncat din zgău. 468/2, cf. 439/2, 826/2. Închide ~l = face să devină steril. Au fost închis Domnul din afară tot zgăul... pentru Sarra. 18/1. (Eliptic) M-au închis Domnul ca să nu nasc. 14/1. Deschide ~l = redă capacitatea de a naște. Dumnezeu au deșchis zgăul ei. 29/1.

zi s. f. **1.** Din ~le în ~le = **a)** cu fiecare zi. Au fost din zile în zile, și... au ieșit ceale dinlăuntru ale lui cu boala. 390/2; **b)** la vremea hotărâtă. Să păziți leagea aceasta în vremile ceale rânduite din zile în zile. 64/2. Slujbe pre zile = slujbe zilnice. La aceștia sânt împărțelele porților, la boiarii celor tari slujbe pre zile. 371/2. În vremea zilelor = la vremea convenită. În vremea zilelor au născut feciori. 240/1. ~ bine întocmită = zi prielnică, zi favorabilă. 829/1. Și au fost păzind ei, în zi bine întocmită, ea au intrat ca și ieri și alaltăieri cu doao feate, și au poftit să se scalde în grădină, că era cald foarte. 829/1. Plin de ~le = sătul de zile; foarte bătrân. Au îmbătrânit Iodae și era plin de zile și au murit. 393/1. În toate ~lele = pentru totdeauna. Vei fi tu mai mare preste oaste... în toate zilele. 287/1. **2.** Ziua aceea = ziua judecării. Mulți vor zice mie în zioa aceea: „Doamne, Doamne...” 7*/2. Ziua lui Iisus Hristos = ziua celei de a doua veniri. Nădăduind aceasta, că Cel ce au început întru voi lucrul cel bun îl va săvârși până la zioa lui Iisus Hristos. 185*/1. **3.** Întru zile = în fiecare an. Întru zile să tunde. 281/2. Jertva zilelor = jertfa anuală. S-au suit... să jertvească în Silom jertva zilelor. 240/1. ~le doao = doi ani. Când au venit vremea zilelor zile doao au ieșit ceale dinlăuntru ale lui cu boala. 390/2. **4.** Ziua veacului = eternitate. Ca un grăunț de năsip, așa sânt de puțini anii în zioa veacului. 806/1.

zice vb. III. A cânta. Au văzut pre împăratul David jucând și zicând cu alăuta. 274/1, cf. 254/2.

zid s. n. ~ de foc = zid puternic. Eu voiu fi lui [Ierusalimului], zice Domnul, zid de foc împregiur și cu mărire în mijlocul lui. 730/1. Cetățile ceale cu zid = cetăți fortificate. Au pus căpetenii de oastre preste toate cetățile ceale cu zid ale Iudei. 401/2.

zidi vb. IV. **1.** A face construcții pe un teren. Au zidit muntele și au numit numele muntelui carele l-au zidit Semiron. 313/2. A se ~ cuiva = a-i face casă,

locuință cuiva. În locul păcatelor să va zidi ție. 797/1. Să zidești șanț = să faci întărituri. Să zidești șeanț asupra cetății carea face războiu asupra ta. 176/2. **2.** (Despre Dumnezeu) A face, a crea. Am făcut lumina și am zidit întunearecul. 581/2, cf. 470/2. **3.** A plăsmui, a pune la cale. Cel ce zideaște osteneala preste poruncă. 497/1. **4.** A pune, a așeza pe cineva în poziția sau în locul de odinioară. Și voiu întoarce înstrăinarea lui Iuda... și-i voiu zidi pre ei ca și mai înainte. 623/1, cf. 620/1. **5.** (a se ~) A găsi temeii (să...). Să va zidi a mânca ceale jertvite idolilor. 159*/1. **6.** (a se ~) A prospera; a deveni fericit. Să zidesc toți cei ce fac fărădelegi și s-au împotivit lui Dumnezeu și s-au mântuit. 738/2.

zidire s. f. **1.** Lucrare, creație săvârșită de Dumnezeu. Umplutu-s-au pământul de zidirea Ta. 500/2, cf. 197*/2. Începutul ~i = începutul lumii. Vor fi zielele acealea scârbă, ca aceea carea nu au fost din începutul zidirei. 45*/2. **2.** Făptură, creație. Meargeți în toată lumea, vestiți Evangheliia la toată zidirea. 49*/2. **3.** Substanța din care este alcătuit omul. El au cunoscut zidirea noastră; ... că țărănă sântem. 500/1.

ziditoriu s. m. Zidar. Piatra carea nu o au socotit ziditorii, aceasta s-au făcut în capul unghiului? 75*/2, cf. 677/2.

ziduatoriu s. m. Ziditor. Să nu acoperi fărădelegea lor... că au batjocorit pre ziduatori. 417/2.

zimț (și **zimte**) s. m. Bordură, ramă, chenar. Sicriul mărturie... îl vei polei și vei face lui zimți de aur suciți împregiur. 75/2. Zimț sucit împregiur de cunună. 76/1. I-au făcut lui [sicriului] zimte sucit de aur împregiur. 88/2.

zisă s. f. Zisele cele încurcate = cuvintele cele cu tâlc. Graiurile bărbaților celor vestiți le va păzi și va străbate zisele ceale încurcate. 819/2.

zlătariu s. m. Meșter care prelucrează aur și argint. Zlătariul bate argintul. 601/1.

zugrăvi vb. IV. A picta. Cel ce să apucă a săpa și a zugrăvi trebuie să caute ceale ce sânt spre podoabă. 859/1.

zvârlitoare s. f. Praștie. Sufletul vrăjmașilor tăi îl vei svârli cu svârlitoare. 264/1.

zvârlitoriu, -oare adj. Care este aruncat, azvârlit. Pietrile ceale zvârlitoare cu mânie le voiu aduce spre puiardere. 652/1.

zvârlitură s. f. Săgeată (aruncată). Îngreoiți cu armele sale vor mearge și întru zvârliturile sale vor cădea. 708/1.